

14 – 112

DICTIONARIUM HISTORICUM, GEOGRAPHICUM, POETICUM:

GENTIUM, HOMINUM, DEORUM GENTILIUM, Regionum, Insularum, Locorum, Civitatum, Æquorum, Fluviorum, Sinuum, Portuum, Promontoriorum ac Montium, antiqua recentioráque, ad Sacras & Profanas Historias, Poëtarúmque Fabulas intelligendas necessaria, Nomina, quo decet ordine, complectens & illustrans.

Opus admodum utile & apprimè necessarium.

A CAROLO STEPHANO *inchoatum.*

Ad incudem verò revocatum, innumerísque penè locis auctum & emaculatum

Per NICOLAUM LLOYDIUM,

Collegii *Wadhami* in Celeberrima Academia *Oxoniensi* Socium.

EDITIO NOVISSIMA

In qua Liber totus tum Emendationibus, tum Additamentis (recentioribus tredecim annorum ipsius LLOYDII Elucubrationibus, manuque ultimâ) ita adornatur, ut *Novus*, ac planè *Alius* videri possit.

Cui accessit INDEX GEOGRAPHICUS, Ubi hodierna & vernacula *Locorum* Nomina Antiquis & Latinis præponuntur.

COLONIÆ ALLOBROGUM,
Apud SAMUELEM DE TOURNES.

M. DC. XCIII.

Cum Privilegio Sacræ Cæsareæ Majestatis.

REVERENDO ADMODUM IN CHRISTO

PATRI, AC DOMINO D. WALTERO,

DIVINA PROVIDENTIA EPISCOPO OXONIENSI,

ET SACELLI REGIÆ MAIESTATIS Regalis Decano.

DICTIONARIUM hocce Poëticum (*Honoratissime Præsul*) cujus recensionem sub Auspiciis tuis, cùm *Wadhami Collegii* regimen sustineres, feliciter aggressus sum, idem nunc ad umbilicum denuò perductum Candori tuo se quàm libentissimè offert, & quàm humillimè se totum addicit; quippe cui nihil desideratius est, quàm ut sub Patrocinii Tui vexillo militet, & ut hæ qualescunque lucubrationes meæ ab illo Tui Nominis splendore locum simul & laudem sibi mutuentur. Sed nec ausus fuissem, D. T. hâc in parte molestiam creasse, nisi plurimorum ductus exemplo, qui mihi viam præiverunt, quique tenuitatis suæ sibi probè conscii, illorum potissimum tutelam & sperant, & implorant, quorum virtutes, & singularis eruditio cunctis innotuerunt, & passim celebrantur. Neque certè hæc consuetudo omninò est à ratione absona, in quam etiam illud Aristidis apprime quadrat: *Τοὺς μὲν νέως τοῖς Θεοῖς προσήκει καθιεροῦν τοὺς δ' ἄνδρας εὐλογίμους τῇ τῶν βιβλίων ἀναθέσει.* Nimirum hoc voluit prudentissimus Orator: *Deos Templorum Consecratione, Viros verò eximios Librorum Dedicatione esse celebrandos.* Ut enim Religionis nostræ, qua Deo obstringimur, fidem facimus, dum locos illos honoribus afficimus, & cohonestamus, in quibus

Nomen ejus passim celebratur & colitur: ita palam facimus quanti Bonos Viros æstimemus, cùm ad illorum fidem tanquam ad Asylum aliquod confugimus, ut nobis præsidio sint adversus malevolos, & malè feriatos Lucumones, qui cùm ab ingenio suo sint mali, nihil, nisi quod ipsi faciunt, rectum putant; porrò etiam id agunt, illisque oblectamento est, aliorum παρογρύμα exquirere, & inventa propalare; interim verò dum alios criminantur, delicta sua vel prorsus obliviscuntur, vel non omninò animadvertunt. Quod si D. T. Dignitas universis jam diu non innotuisset, hanc ipsam Dedicationem minimè adornassem, neque certè Tibi hâc in re Gratitudinis meæ & Observantiæ Officium præstitissem. Dum enim alii in suis hujusce modi Compellationibus Epistolas suas maximam partem ex encomiis contexunt, iisdemque Patronos suos ornant, dicam, an opprimunt? Ego certè me admodum felicem censeo, qui talem Mæcenatem mihimet ipsi cooptaverim, qui, ut nullo Authoris præconio indiget, ita supra omnes laudes ejusdem facilè assurgit; & in se evenit, ut hic meus qualiscumque labor tum honoratior, tum securior proditurus sit. Et nihilò tamen secius, ut cætera taceam, facilè potuissem divulgasse, quantum hoc genus literas olim promoveris, cùm alios ad hæc studia accenderis non solummodò hortatu tuo, sed etiam ductu, & exemplo. Etenim Tu, ut hæ politiores literæ in pretio essent, Tu, inquam, tantum non primus fecisti, nempe in *Collegio Wadhamensi*, in quo unâ eâdemque operâ Dulce simul & Utile, scilicet Humaniores literas cum severiore Philosophia suaviter consociasti; siquidem per hanc Rationem nobis acutiorem reddidisti, per illas verò effecisti, ut animi sensa elegantiùs, ornatiùs eloqui valeamus. Subvereor autem, ne hæc tenuiora sint, quàm ut à me hoc loco in memoriam redigantur; & tamen non est institutum meum grandiora impræsentiarum in publicum protrudere, aut aliquid *Sophocleum*, ut cum Tullio loquar, *pangere*. Summa mei voti est, ut hæ laboris mei primitiæ, publici juris jam faciendæ, Tuo Nomine exornentur, candidèque à Bonis omnibus accipiantur. Id quod si fiat, beneficium hoc minimè tralatitium D. T. insolidùm debebo,

Reverendæ admodum PATERNITATIS TUÆ,

Servus Humillimus, & Sacellanus
NICOLAUS LLOYDIUS.

TYPOGRAPHI
DE HAC NOVISSIMA EDITIONE
AD LECTOREM
ADMONITIO.

VO consilio, & ad quem collimando scopum, Vir πολυμαθὴς, *& in literis selectioribus indefessæ diligentiæ, Dominus* LLoydius ὁ μακαρίτης, *laborem hunc, ut ipse loquitur, planè Herculeum, Dictionarii Poëtici ab integro reficiendi, primùm susceperit, nihil attinet hîc commemorare. Quas habuit rationes significavit ipse in Epistolâ suâ* Philologo Lectori, *priori hujus Operis, primùm anno* 1670. *excusi, editioni præfixa, & hîc paginâ subsequenti iterum à nobis Typis mandata, eo fine ut eas ex ipsomet Autore intelligeres.*

Hoc unum dicere nunc sedet in animo, Orbem literatum nempe; qui sanè plurimum debuit Carolo Stephano, *qui primus eximii illius Operis fundamenta substruxit, multis, iisq; infinitis nominibus devinctum esse D*no LLoydio, *qui illud recondita sua eruditione, curisq; indefessis ad umbilicum perduxit. Congestis hinc inde innumeris præstantissimorum Autorum, quorum notitiâ non leviter imbutus erat, observatis, mirum in modum quæ* Stephanus *in publicum emiserat, auxit, illustravit. Quâ de causâ, licèt omnibus numeris absolutum non esset hoc Opus, multumq; distaret ab ea quam postmodùm habuit perfectione, apud eruditos, qui tunc lucis usurâ fruebantur, in summo tamen fuit pretio, &, ut dicitur, ambabus ulnis ab omnibus receptum.*

Verumtamen cùm Virum Clarissimum, & ad hujusmodi exantlandos labores natum, non lateret, libros, ut homines frugi, in dies reddi meliores posse, & δευτέρας φροντίδας σοφωτέρας, *opus suum recensêre, & quod de Poëta traditur,*

lumbere, aggressus est, & per tredecim ultimò vitæ elapsos annos, nihil habuit antiquius, quàm priora fundamina locupletando, & Scriptores omnis generis evolvendo, commentandoq́, ad summum perfectionis apicem illud efferre. Perperam tradita aut obscura exposuit, superflua amputavit, desiderata denique addidit, & ut erat acer ingenio, luminibus clarus, & judicio incomparabilis, Dictionarium suum ita reformavit, ut aliud omninò videretur.

In Tyronum gratiam adjectus est Index Geographicus, *recentiora Regionum, Urbium, &c. nomina Antiquis præfigens. Hæc omnia consummata adeò, elimata, & absoluta sunt, ut, ni fallat judicium, nihil quidem ab orbe erudito, aut ingeniis politioribus, desiderari vel exoptari ultrà possit.*

Dictionarium illud, tantæ utilitatis, &, ut quod res est dicatur, extra pretium Opus, Londini anno 1686. iterum editum, de novo in lucem emittimus, tibiq́ offerimus, Lector Humanissime, *non eâ quidem formâ quam in posteriori illâ Editione habuit, at cum mutatione quâdam quam Viri in hoc rerum genere versatissimi necessariam duxerunt. Veritus Dominus* LLoydius *ne ex* Virorum *&* Locorum *nominibus juxta se invicem positis confusio aliqua oriretur, sejunxit illa, &* Historico-Poëtica *discriminatim à* Geographicis *seposuit. Verùm aliter rem se habere comprobavit experientia, rerum Magistra, multumq́ inde oriri incommodi Tyronibus, dum dubii hærent, an quæ scire cupiunt in Dictionario* Historico Poëtico, *an verò in* Geographico *quærere debeant. Rem itaque non gratam modò, sed & ipsis utilem nos facturos arbitrati sumus, & quæ omnem molestiam averteret, si ex duobus illis Dictionariis unum tantùm compingeremus, prout in Editione primâ anni 1670. fecerat ipse humaniorum literarum callentissimus* LLoydius.

Cæterùm, ut hæc Editio mendis Typographicis quæ in præcedenti irrepserant repurgata in lucem prodiret, curam omnem & diligentiam adhibuimus. Quinimò non pauca, in Geographicis præsertim παροράματα *ab Amico nostro correcta deprehendet quisquis hanc cum prioribus contulerit. Propositum nos assecutos esse autumamus. Si quæ tamen reperiantur adhuc errata, quod vix ac ne vix quidem in istiusmodi Opere vitari potest, levia erunt, taliaque ut in iis emendandis non multùm desudes, quod spem facit bonam fore ut ea pro candore tuo condones.*

LECTORI PHILOLOGO

Gaudere, & bene rem gerere.

NNI jam elapsi sunt complusculi (*Lector Humanissime*) ex quo Notas quasdam Geographicas in Dionysii Periegesin conscripturus, editiones ejusdem quotquot reperiri potuerint, cum Manuscripto quodam in Bibliothecâ Bodleia à contuli. In quo opere contexendo, quandocunque Dictionarium, uti vulgò appellant, Poëticum à me consulendum fuit (novissimâ Ferrarii editione nondum publici juris factâ, nec superior editio facilè comparari potuit) illud inquam Dictionarium tot mendis, Typographicis præsertim, scatere animadverti, nec non in ipso Opere tam multa desiderari, ut operæ pretium mihi visum fuerit, & quidem ex consilio & hortatu Amicorum, integrum librum sub examen revocare, & paulò penitiùs introspicere; &, ut quas commentationes in Periegesin istam hinc inde decerpseram, aut in Adversaria mea alibi retuleram, suis locis subinde reponerem. Horum ego monitis in re tam æqua non illibenter obsecutus, ad illud benè & fideliter efficiendum, eandem rationem à me ineundam esse censui, quâ Herculem quondam usum fuisse tradunt Mythologi, cùm Augeæ stabulum expurgaret. Quin & hæc ipsa similitudo, si quis comparationem veterum editionum cum hâc novissimâ instituere velit, quàm optimè quadrare videbitur. Ut enim Hercules ille πολυθρύλλητος flumen Alpheum in bubile prædictum deducendo, sordes, & cœnum omne diluit, ac submovit, quod non minora quàm tria boum millia, idque trecentis annis, congesserant: pari modo ego animum induxi meum puriora ipsissimorum Authorum fluenta in hunc librum introducere, ad fœdam ejus sterquilinii colluviem auferendam, quæ à singulis hactenus editionibus ferè corruptior evasit. Sed neque existimo me, aut veritatis, aut verecundiæ limites transiliisse, dum lucubrationes hasce meas laboribus Herculeis comparo. Nam, ut cum Toxilo Plautino loquar,

Cum Leone, & cum Excetrâ, cum Cervo, cum Apro Ætolico,
Cum Avibus Stymphalibus, cum Antæo deluctari mavelim,

Quàm cum Dictionario Poëtico tot monstrosis, & portentosis mendis referto. Atqui verò hoc quicquid est operis, σὺν Θεῷ, nunc demum absolvitur; & vel ipsa recordatio tam onerosi molìminis mihi perjucunda futura est, utpote quæ tædium suscepti operis universum facilè præstabit: & si hoc qualicunque labore commodo publico ullatenus inservire possim, summum voti mei assecutus videbor.

Additamenta quod attinet, quæ in hâc nuperrimâ editione manifestò comparebunt, facilè animadvertet Lector studiosus ab initio operis usque ad finem deducta. Quid? quod nulla est vel pagella, vel etiam semipagella in toto libro, cui non aliquid

vel

vel augmentationis, vel emendationis adjungere mihi necesse videbatur. Quinimò audacter dixerim, aliquammultas istius libri paginas, nec non aliquando integra folia fuisse de novo superaddita; ut lectori conferenti patebit. Hæc autem omnia maximam partem ex probatissimis rei Criticæ authoribus, qui quod sciam usque sunt in manibus, plurimâ diligentiâ delibavi. Adeò ut cum Lucretio jure loquar;

Floriferis ut apes in saltibus omnia libant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta,
Aurea, perpetuâ semper dignissima vitâ.

Porrò nihil est quod metuam, ne quis mihi plagii dicam impingat; quippe quod alienum opus ad incudem revocare, nihil quicquam de integro in publicum proferre susceperam. Et licèt vulgò dicatur, non esse probi hominis super alius cujusdam ruinas novam fabricam erigere, multò tamen satius est ædes, quæ (ut ait Comicus) perpluunt, sartas tectas reddere, quàm negligentiâ tuâ permittere, ut planè vacuæ sint, & inquilini inanes. Quin & facilè credo me non prorsus inanem operam hisce studiis impendisse, si argumentum ipsum, in quo versatus sum, ritè perpendatur; quod luculentiùs constabit, si seorsim spectetur, quatenus in se triplici discrimine Historiam, Geographiam, & Poësin complectitur.

I. Primam quod spectat, quàm utilis sit Historia, facilè perspicitur ex variis ejusdem encomiis, quæ passim apud authores omne genus occurrunt. Nempe Ciceroni, li. 2. de Oratore, *Historia est Testis Temporum, Lux veritatis, Vita memoriæ, Magistra vitæ, Nuncia veritatis.* Dionysius etiam Halicarnassensis historiam vocat ἀρχὴν φρονήσεως καὶ σοφίας. Ideoque Polybius, ἀνὴρ πολυμαθὴς, uti etiam indigitat Ælianus, omnes etiam atque etiam adhortatur, ut hoc Commentariorum genus potissimùm eligant, διὰ τὸ μηδεμίαν ἑτοιμοτέραν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις διόρθωσιν τῆς τῶν προγεγενημένων πράξεων ἐπιστήμης. Quinimò ad Philosophiæ pleniorem cognitionem utilis est historia. Pulcherrimè siquidem à Dionysio suprà memorato dictum est (notante Clariss. Vossio, cui hac in parte plurimùm debere libens meritóque profiteor) τὴν ἱστορίαν φιλοσοφίαν εἶναι ἐκ παραδειγμάτων. Imprimis verò usus ejus manifestus est in Ethicis, & Politicis; siquidem exempla proponit virtutum, & vitiorum; præmiorum simul & pœnarum, quibus à turpitudine faciliùs cohibemur, & ad egregia quæque facinora præstanda promptiores efficimur. Hinc Livius in Præfatione Historiæ suæ: *Hoc illud est præcipuè in cognitione rerum salubre, ac frugiferum, omnis te exempli documenta in illustri posita monumento intueri. inde tibi, tuæque Reip. quod imitere, capias: inde fœdum inceptu, fœdum exitu, quod vites.* Idcircò & Polybius initio operis scribit ἀληθινωτάτην παιδείαν καὶ γυμνασίαν πρὸς τὰς πολιτικὰς πράξεις τὴν ἐκ τῆς ἱστορίας μάθησιν. Quem quidem Polybium M. Brutus, prudens rerum æstimator, ac præterea acris adeò verborum censor, ut nec ipse Cicero ei in omnibus satisfaceret, tanti fecisse perhibetur, ut etiam ultimis, atque afflictissimis temporibus partim ad solatium, partim ad vitæ institutionem, non modò cum legeret studiosissimè, sed etiam quæ ab eo fusiùs dicta essent, compendio constringeret. Nec animo solùm utilis est historia, sed ad sanitatem corporis etiam aliquando conducit. Alphonsum enim Castiliæ & Siciliæ Regem lectione Livianâ valetudini, medicorum judicio deploratæ, restitutum legimus. Et Ferdinandus eorundem regnorum Dominus morbo quodam sontico lectione Qu. Curtii liberatus fuit. Satìs multa de Historiæ utilitate mihi dixisse videor.

II. Secundò, Geographiam quod attinet, plurimus est in illius laudibus, qui de eâdem optimè meruit, Strabo. Ita enim librum suum orditur: Τῆς τοῦ φιλοσόφου πραγματείας εἶναι νομίζομεν, εἴπερ ἄλλην τινά, καὶ τὴν γεωγραφικήν. Rationem subdit, nempe quod qui primi eam attingere ausi sunt Philosophi fuerint. Et ibidem: Τῆς γεωγραφίας ὠφέλεια ποικίλη, ἡ μὲν πρὸς τὰ πολιτικά, ἡ δὲ πρὸς τὴν ἐπιστήμην, &c. Ideóq; Eratostheni Lux & quasi Oculus dicitur, cujus immortali beneficio effectum est, ut intrà privatos nostros parietes Orbem terrarum universum perlustrare, adeóque regiones longè latéque dissitas, quasi cominus intueri valeamus. Anaxagoras quidem Philosophus, cujus rei causa natus esset, interrogatus, respondisse fertur; Conspiciendi Cœli, Solis & Lunæ. Mirùm vero, inquit Bertius, quid homini sapienti in mentem venerit, cur Terras & Maria, hoc est humani generis domicilium omiserit, in quo multa non minus memorabilia, cuncta verò longè certiora, sensibúsque magis exposita occurrunt, quàm in Cœlo & Sole? Hoc enim quasi Theatrum est, in quo Deus mortales ad imaginem suam factos alit, ornat, fovet, beneficiis, præmiísque ad se amandum & colendum invitat, suppliciis verò à peccando absterret. Sanè quemadmodum æternitatis imaginem quandam distinctâ Temporum collectorum observatione consequimur, quę res ad Chronologiam pertinet; ita Divinam immensitatem Geographiæ notitiâ quasi adumbramus; qua fit, ut domi sedentes, maria, ac terras animo complectamur. Ut particulatim agam, Geographia plurimum facit ad Lectionem Sacrarum Literarum, quæ luculentius intelliguntur, si vel hinc innotescat, in qua parte Orbis fuerit Paradisus, quinam fuerint illarum regionum termini, quæ in illis memorantur, præsertim habito respectu ad Patriarcharum itinera, Prophetarum, Apostolorum, nec non ipsius CHRISTI, quæ haud aliter intelligi possunt, nisi Tabularum Geographicarum, ac Descriptionum subsidio. Præterea utilis etiam est hominibus cujuscunq; sortis, viz. 1. Astronomis, qui hujus indicio certiores fiunt de diversis Stellarum aspectibus in variis regionibus, de diversis earundem ἀποτελέσμασι, de Ortu denique & Occasu secundum diversos Horizontas. 2. Deinde Medicis etiam inservit, quibus per hanc internoscitur varia humanorum corporum temperies secundùm diversa climata in quibus degunt, ortus & indoles herbarum, & medicamenta, quæ sunt exterarum regionum propria, nec alibi gentium invenienda. 3. Consiliariis regiis, Legatis & Senatoribus; hinc enim cognitionem istorum populorum hauriunt, quibuscum commercii causa negotium habent, nec non finium regnorum suorum, illarumq; regionum quæ sunt illis conterminæ; quæ nisi accuratè cognoscerentur, perpetua bellorum ac discordiarum ansa oriretur. 4. Mercatoribus, rei nauticæ studiosis, & militibus, quibus ad negotia ipsorum faciliùs expedienda nihil magis facit quàm perfecta Geographiæ cognitio; quippe quæ plurima suggerit, unde causas tum utilitatis, tum oblectamenti sibi faciliùs arripere possint. Denique Geographiæ studium efficit, ut ille cui facultates non suppetunt ad exteras nationes invisendas, possit sine periculo vel dispendio cognitionem acquirere particularium descriptionum Imperiorum, Provinciarum, Urbium & Castellorum, illorumque omnium, quæ in illis visuntur cognitu digna, nec non consuetudines, mores, & ingenia gentium exterarum, perinde ac si ipse suis oculis illa loca, quæ ipsi adumbrantur, adspexisset. Hactenus de duabus primis hujus Lexici partibus, deque illarum utilitate.

III. Tertia & ultima jam nunc venit expendenda, sc. Poëtica; quæ tamen reapse duas illas superiores in se complectitur, cùm nemo ferè sit veterum Poëtarum, sive Græci fuerint, sive Latini, qui non scripta sua vel Historiâ aliqua vel Geographiâ adsperserit. Nihil opus est, ut in laudem hujus Artis Divinæ me latiùs effundam, quam nemo paulò humanior unquam vituperavit. Quod hoc literarum genus, præsertim apud Græcos, antiquissimum fuerit, ab eruditioribus quibuscunque in confesso est. Id quod Strabonis auctoritate adstruitur lib. 1. quo in loco probare nititur, Orationem prosaicam nihil aliud esse, quàm Poëseos imitationem. Quantam porrò delectationem præstet, nemo ignorat; & nonnulli asserunt, haud aliter esse utilem. Siquidem Torquatus apud Cic. Tusc. Qu. lib. 1. *An Tempus*, inquit, *in Poëtis evolvendis, ut ego & Triarius, te hortatore, fecimus, consumeret? in quibus nulla solida utilitas, omnisque puerilis delectatio.* Eratosthenes, quoque, Strabone teste, aiebat, ποιητὴν πάντα στοχάζεσθαι ψυχαγωγίας, οὐ διδασκαλίας. Etiam Agatharchides, lib. de Rubro mari cùm multa collegisset ex Poëtis planè incredibilia & absurda, tandem affirmare non veretur, ὅτι πᾶς ποιητὴς ψυχαγωγίας μᾶλλον, ἢ ἀληθείας ἐστὶ στοχαστής. Et, ut tralatam hancce à collimando metaphoram paulò ulteriùs deducam, non alia mens Hermogenis, qui lib. 1. περὶ ἰδεῶν, c. 6. ait, τὸ πλεῖστον ἡδονῆς ἡ ποίησις στοχάζεται. Neque omittendus Diod. Siculus, qui initio sui operis scribit, τὴν ποιητικὴν τέρπειν μᾶλλον, ἤπερ ὠφελεῖν. Hæc illi. Atqui verò, si Horatium audire libeat, aliarum rerum prudentem satis æstimatorem, is utrumque, commodum simul & utilitatem, poësi tribuere non veretur. Ait enim:

Et prodesse volunt, & delectare Poëtæ,
Et jucunda simul dicunt & idonea vitæ.

Jam verò de *Trojani belli scriptore*, inquit:

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Pleniùs ac meliùs Chrysippo, & Crantore dicit.

Ideoque Themistius Homerum vocat προπάτορα, ἢ ἀρχηγέτην τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους λόγων. Sanè Max. Tyrius Poëticen eandem facere videtur cum Philosophiâ: Χρῆμα, inquit, διττὸν μὲν κατὰ τὸ ὄνομα, ἁπλοῦν δὲ κατὰ τὴν οὐσίαν. Vide sis eum λογ. κθ. Quin & Plato, quamvis Homerum è Rep. suâ eliminaverit, tamen primam puerorum eruditionem ab honestis fabulis incipere jubet, lib. 2. de Rep. τοὺς δ' ἐγκριθέντας μύθους πείσομεν τὰς τροφούς τε καὶ μητέρας λέγειν τοῖς παισὶ, καὶ πλάττειν ψυχὰς αὐτῶν τοῖς μύθοις πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῖς χερσί. Itaque & Petronii consilium est:

—Det primos versibus annos,
Mæoniumque bibat felici pectore fontem.
Mox & Socratico plenus grege mittat habenas
Liber, & ingentis quatiat Demosthenis arma.

Nunc demum existimo me satis dixisse de hujusce Libri tum dignitate, tum utilitate, habitâ singularum ejusdem partium ratione. Ad cujus majorem exornationem Classicos authores universos consului, maximè verò Historiographos, Geographos, & Poëtas, Græcos pariter & Latinos, unà cum veteribus eorundem Scholiastis, & Enarratoribus (in quibus ingens ille & inexhaustus rei Criticæ Thesaurus reconditur) quibus insuper adjunxi selectissimos illorum Commentatores, nempe Casaubonum in Strabonem, Salmasium in Solinum, Vossium in Melam, &c. Et quoniam humaniores

literæ

literæ, maximè verò Antiquitates, & Theologia Gentilium non solummodò continentur in Ethnicis authoribus;qui de iis consultò, ac datâ operâ, scripserunt,sed etiam plurima eorundem apud Scriptores Ecclesiasticos occurrunt; idcircò ex illis nonnulla delibavi, nempe ex Justino Martyre, Clemente Alexandrino, Origene, Tertulliano, Arnobio, Minucio Felice, Lactantio & D. Augustino, cujus libros de Civitate Dei literis humanioribus refertissimos esse nemo non videt. His addidi Eusebium in Chronicis, ac de Præparatione, & Demonstratione Evangelicâ, Theodoretum περὶ προνοίας, ac de curandis Græcorum Affectibus, S. Cyrillum adversus Apostatam Julianum, in quo opere tantum non universa Theologia Gentilis continetur, denique B. Hieronymum, quem unum, si Erasmo credamus, habet Ecclesiasticus orbis utraque doctrinâ sacrâ & gentili, uti vocant, juxta absolutum. Id quod etiam luculentiùs feci usus Lilii Gyraldi Syntagmate Deorum Gentilium, Vossii opere de Idololatriâ, Natali Comite, Eliâ Schedio de Diis Germanis, Seldeno de Diis Syris, &c. In Scriptoribus Historicis plurimùm profuêre Vossius & Jonsius. In Poëtis, idem Vossius, Petrus Crinitus, & Lilius Gyraldus. In Geographicis ante oculos semper patuit Ferrarius. Stephanum Byzantium, sive potius Hermolaum ejus Epitomatorem, grammaticum C.P. authorem post Hesychium miserrimè corruptum, partim aliorum emendationibus, partim propria conjectura fretus locis nonnullis restitui. Utinam verò Æsculapius aliquis medicas ei admoveret manus, næ ille morbum planè sonticum sanaret, & Remp. literariam sibi in perpetuum devinciret. Quoties de Italiâ, Siciliâ, aut Germaniâ antiqua agendum erat, Cluverium consului; Cluverium, inquam, cujus laudes, ob ingentem industriam, & planè stupendum laborem, durabunt, & ab eruditis omnibus ore pleno celebrabuntur,

In freta dum fluvii current, dum montibus umbræ
Lustrabunt; convexa polus dum sidera pascet.

Utinam quoque Palmerii Antiquæ Græciæ descriptionem haberemus, cujus spem nobis fecit Vir doctissimus cùm Exercitationes suas in optimos ferè Authores Græcos ingenti publico rei literariæ commodo nuper ediderit. Bocharti τοῦ πάνυ καὶ μακαρίτου Etymologias ex linguis Hebraica, Chaldaica, Syriaca, Arabica, Phœnicia, vel Punica, &c. petitas, utpote (ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ) veritati maximè consentaneas, suis locis subinde inserui; eas præsertim, quas veterum testimoniis probabiliores reddidit Vir magnus, & in his rebus planè divinus. Ignoscant mihi manes Virorum omnium doctissimi, quod falcem meam in illorum messem paulò liberiùs aliquando immiserim. Classicos Authores quod attinet, fusius alibi de iis, uti spero, dabitur dicendi locus, nempe quid scripserint, quando floruerint, unà cum optimis eorundem Editionibus, & Commentatorum Annotatis. Plura his adderem, nisi vererer illud non tam esse Operis hujusce rationem reddere, quàm Editori φιλαυτολογεῖν, & seipsum ultrà modum insolenter & invidiosè collaudare. Verbo itaq; dicam; Si nihil aliud in DICTIONARIO hocce recensendo præstiterim, illud saltem, quo nomine meliori jure jam nuncupetur, feci POETICUM. *Vale, Mi Lector, & Æternitatem Cogita.*

Crastino S. Bartholemæi
Anno Dom. 1670.

PRIVILEGIVM SAC. CÆS. MAIESTATIS.

LEOPOLDUS Divinâ favente clementiâ electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ, *&c.* Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Styriæ, Carinthiæ, Carniolæ & Wirtembergæ, Comes Tyrolis *&c.* Agnoscimus & notum facimus tenore præsentium Universis; Quòd cùm Nobis *Samuel De Tournes* Civis & Bibliopola Genevensis humillimè exposuerit, dedisse se suis sumptibus Librum typis excudendum, cui titulus est *Dictionarium Historicum, Geographicum, Poëticum*, à CAROLO STEPHANO *inchoatum, ad incudem vero revocatum, innumerisque, pene locis auctum & emaculatum per* NICOLAUM LLOYDIUM *Editio Novissima, cui accessit Index Geographicus*: Vereri autem ne, quemadmodum sæpius fieri assolet, alii fœnori nimium inhiantes eandem editionem imitentur, ac ipse porrò tam fructu inde sperato, quàm ipsismet etiam sumptibus frustretur; & propterea Nobis demissè supplicaverit, quatenus indemnitati hac in parte suæ prospicere, cumque in finem Cæsareum Nostrum Privilegium ad decem annorum spatium sibi impertiri clementer dignaremur: Nos æquissimis ejus precibus benignè annuentes omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis, Bibliopegis aliisque quibuscumque rem & negotiationem librariam exercentibus seriò ac districtè inhibuerimus, atque vetuerimus, prout harum vigore inhibemus ac vetamus, ne quis eorum prædictum Dictionarium Historicum per decennium à primâ ejusdem Editione computandum, intra Sacri Romani Imperii, Regnorumque ac hæreditariarum Nostrarum Provinciarum fines simili aut alio quovis modo, typo vel formâ, sive in toto sive in parte recudere, vel alio recudendum dare, vel etiam alibi impressum adducere seu vendere, vel distrahere clam aut palam citra voluntatem, & absque dicti Impetrantis in scriptis obtentâ licentiâ præsumat. Si quis verò secus faciendo Privilegium & interdictum hoc nostrum Cæsareum spernere, negligere, aut transgredi ausus fuerit, eum non modò hujusmodi libris perperam quippe recusis & adductis; quos quidem præfatus *Samuel De Tournes* ubicumque deprehensos, sive propria authoritate, sive Magistratûs loci auxilio sibi vendicare poterit; de facto privandum, sed & pœnâ insuper octo Marcarum auri puri ex semisse fisco nostro Cæsareo fraudis vindici & ex reliqua parte injuriam passo pendendâ, omni spe veniæ sublata decernimus mulctandum: dummodo tamen prædicti Dictionarii quaterna Exemplaria ad Cancellariam nostram Imperialem Aulicam transmittat, ac Privilegium hoc Nostrum sive ejus extractum in Capite mentionati libri, ne quis ignorantiæ prætextu ob locorum intervalla sese excusare possit imprimi faciat. Mandamus proinde Universis Nostris & Sacri Romani Imperii, Regnorúmque & Dominiorum Nostrorum hæreditariorum Magistratibus, Judicibus & Subditis tam Ecclesiasticis quàm Sæcularibus, cujuscumque gradus, ordinis, aut dignitatis fuerint, aliisque quibuscumque, sive suo sive alieno nomine Jurisdictionem exercentibus, clementer præcipientes, ne quemquam Privilegium hoc Nostrum Cæsareum temerè & impunè transgredi aut violare patiantur, quin potiùs, si quos contumaces & transgressores fortè compererint, præscripta pœna aliisque modis competentibus coerceri curent, quatenus & ipsi supra insertam mulctam evitare voluerint. Harum testimonio literarum Manu nostra subscriptarum & Sigilli Nostri Cæsarei appressione munitarum. Quæ dabantur Laxemburgii die vigesimâ quartâ Mensis Maii, Anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo, & Regnorum Nostrorum Romani trigesimo quarto, Hungarici trigesimo septimo, Bohemici verò trigesimo sexto.

LEOPOLDUS, M. P.

(L. S.)

Vidit LEOPOLDUS GUILLIELMUS
Comes in Kinigseggs. m. p.

Ad Mandatum Sac. Cæs. Majestatis proprium
Lutzo Dolberg. m. p.

DICTIONARIUM HISTORICUM, GEOGRAPHICVM, POETICVM.

A A

A, flu. Belgii in Transisalanâ prov. Stenovicum urb. alluit. & posteà in sin. Australem se exonerat ad *Bloxill* fortalitium in eadem prov.

Aa, Amnis Westphaliæ in Germania, Bockoltiam alluens: in Isalam vet. excipitur, infrà Anholtium, op. Zutphaniæ; à quibusdam *Velicer* dictus.

Aa, Flu. Westphaliæ, Stenfortiam op. Monasteriens. Diœc. alluens, & postea in Vechtam fluens 2. leuc. infrà Bor.

Aa, Amnis Westphaliæ Monasterium urb. alluens, & post 2. mill. in Amasium se exonerans.

Aada, Flu. Brabantiæ, Helmontium op. rigans, ac dein Buscoducum, ubi Dommelæ, & Diesæ jungitur, & 2 abhinc leuc. in Mosam labens.

Aaron, Latinè *mons*, sive *montanus*, aut *docens*, vel *concipiens*, filius Amram, frater Mosis, Hebræorum primus Pontifex consecratus, fratris sui verba populo referebat, quòd ille balbus esset. Ad Levitici sacerdotii administrationem à Deo per Mosen vocatus est, & confirmatus hoc modo: Cùm Israëlitarum quidam indignè ferrent, in solum Aaronem collatam sacerdotii dignitatem, præcepit Dominus Mosi, ut à singulis Israëlitarum familiarum principibus singulas virgas acciperet, & sua cujusque in virga nomen scriberet, easque Oraculi Tabernaculo reponeret; futurum enim ut quem Dominus virum elegisset, ejus virga fructificaret: quod cùm fecisset Moses, postridie Tabernaculum ingressus

A B

vidit Aaronis virgam, Leviticæ familiæ principis, fructificasse, floresque edidisse & amygdala peperisse. Num. 17. Philo Judæus Allegoricé [uti solet] Mosen mentis Aaronem verbo similem facit. *Πάντα γὰρ ταῦτα τῷ λόγῳ συμβέβηκεν, ὃς ἀδελφὸς ἐστὶ τῆς διανοίας.* Lib. *Quod deterior potiori insidere soleat.*

Aba, & *Abæ*, Civitas Phocidis, cujus incolæ *Abantes* dicebantur, qui posteà relictâ patriâ Eubœam incoluerêre; quæ etiam ab ipsis *Abantis* dicta est. Strab. l. 10.

Aba, Cariæ urbs Steph. op. quoque Arab. fel. Ptol. Item mons Armen. maj. qui & Capotes nominatur, à Simyra urbe 11. m. p. in Bor. distans, ex quo Domitius Corbulo Euphratem nasci voluit. *Caicol* Theveto.

Abacanum Steph. & Diod. Sic. *Abacana* Ptol. *Bigenis* incolis, urbs Siciliæ, 15. m. p. à Messana in ort. propè Longanum flu. אבכין *abacin* dict. putat Bochartus Fœnorum linguâ; quibus אבך *abac* est extollere: rudera siquidem hujus urb. ex Fazello & Bonfilio describit Cluver. propè Tripium op. in edito, & undequaque prærupto monte.

Abacuc, Propheta, Lat. *Luctator*, vel *amplexans*. Sacræ literæ non meminerunt, vel quo patre, vel quo genere, fuit, vel quo tempore prophetavit. Prædicit excidium Judæorum per Chaldæos; unde constat eum ante tempus Zedeciæ prophetasse; idque vel 1. temp. Manassis; cui favent 1. Locus ejus, sc. inter Nahamum Manassi coævum & Sophoniam, qui sub Josia floruit: 2. ipsum argumentum, deplorat enim fas & jura versa, quod nunquam magis quàm sub Manasse evenit. Vel

a. circa temp. Josiæ, in quæ Jeremias incidit, cum quo & rebus & sententiis convenit Habacuc. Græci legerunt, חבקום, vertunt n. Ἀμβακοὺμ vel Ἀββακούμ. Inter illius autem temp. & Danielem in foveam Leonum sub Dario conjectum centum ferè anni intercesserunt. Fabulosum itaque quod de Belo & Dracone in Apocryphis refertur. Quam tamen sententiam probat ac tuetur Epiphanius in lib. *De vitis* Prophetarum. Sed ejus libelli veteres non meminerunt, nec satis Epiphanio dignus videtur; & quem ψευδεπίγραφον esse, sexcentæ mendaciorum nugæ persuadent, quibus ille refertus est.

Abadir, Lapis, teste Prisciano à Saturno pro Jove devoratus. Cùm enim esset in fatis, ut Saturnus à filiis suis regno pelleretur, id, ut evitaret, quoscunque ex Ope uxore partus suscipiebat, devorabat. Eam ob causam Ops Jovem in lucem editum servari cupiens, Saturnum decepit, lapide in os ejus injecto, qui *Abadir* dictus est. Vide *Batylus*, & Voss. de Theol. Gent. l. 6. c. 39.

Aba, Urbs Phocensium, à Philippo Macedone, cùm cæteras evertisset ob id relicta, quòd pop. ejus sacrilegii expers esset Paus. in Bœoticis. Nomen habuit ab *Aba* heroë, uti Steph. & Suid. prodiderunt. *Aba* quoque πόλις Ἰταλίας Stephano, eadem fortè quam Ptol. Ἧαι vocat, exiguâ vocalium commutatione; in quâ α longum Jonica dialecto vergitur in η, Cluver. Item Lyciæ loc. ubi Apollinis fanum erat Schol. Soph in Oed. Tyran. Hic responsa dabantur, priusquam Delphis darentur. Cives *Abæi*, qui ab Argis in Phocidem commigrarunt. Item Civitas Arabiæ cujus mem. Diod. Siculus lib. 32. Ecloga 1. ex Photii Bibliothecâ. Cæterùm *Aba* vocatæ quoque fuêre *Abantia* neut. gen. plur. Hesych. Ἀβαντία πόλις πλησίον Πυθικοῦ. ἔνθα ἱερὸν Ἀπόλλωνος. *Aba* verò dictæ sunt vel ab *Abante* quodam, vel quod in hanc Urbem non ingrediretur peregrinus, uti testatur Lycophronis Scholiastes ad ver. 1074. Ἄβαι ἢ ἀπὸ Ἄβαντός τινος, ἢ διὰ τὸ μὴ βαίνειν ἐν τῇ αὐτῇ ξένον.

Abaa. *Chiores* Moletio, op. Messeniæ litori Pheris proximum. Populi Abæatæ.

Abagarus, Edessenorum [erat ea gens ultra Euphratem] Toparcha. Scribitur etiam *Abgarus* & *Agarus*. Magis tamen placet *Agbarus*. Certè ἄκβαρος Arabica vox est, quæ *potentissimum* sign. Vide *Agbarus*. & Valesium ad cap. 3. lib 1. Hist. Eccl. Eusebii Pamphili.

Abages, vel *Abagi*, Scythiæ pop. Sacis vicini, ad fidem Christi temp. Justiniani Imp. conversi. Evagrius ex Procopio: aliqui *Abrsges* legunt. Ἀβασγοὶ Arriano dicuntur.

Abala, op. Africæ, non procul à Rubro mari. Plin. Item portus juxta Siciliam, ad quem aufugit Cæsar, adversus Pompeium dimicans, cum unico armigero; servis, amicis & satellitibus destitutus. Appianus.

Aballaba, vel *Abellaba*, op. Angliæ Bor. in Westmaria reg. ad Itunam flu. *Appleby* Camdeno.

Aballo, vulgò *Avallon*, op. Burgundiæ, ad Cussinum flu. 10. leuc. ab Autissiodoro, & 18. ab Augustoduno in Bor. long. 20. 55. lat. 46. 56.

Abana, Limpidissimus, & jucundus Damasci flu. qui ex radicibus M. Libani oriens, meridionale & occid. Damasci latus alluit, indéque per planitiem *Archadob* defluens in mare Syriacum labitur.

Abantes, pop. ex Thracia oriundi, qui fin. suis egressi in agro Phocensi op. condidêre, quod à ducis sui nom. *Aban* vocarunt. Hi posteà in Eubæam delati, à suo relictique op. nom. *Abantidem* illam appellarunt. Hos Herodotus inter Jones & Achivos commemorat. Homerus ὄπιθεν κομόωντας, *ab occipitio comatos* vocat, ex peculiari gentis more. Aiunt enim antiquos Curetas Chalcidem habitasse, cùm verò bellum iis de agro Lilantæo inferretur, hostesque ipsos anteriore comâ prehensos in terram affligerent, fronte attonsâ comam in occipitio tantum aluerunt. Ideò *Curetes* à *tonsurâ* vocati sunt, & Statuæ hoc habitu apud ipsos visuntur. Eust. in Hom. Hi (teste Paus. in Eliacis) ex Eubœâ 8. navibus ad Ceraunia delati, Thronium, in reg. quam Abantidem dixerunt, construxêre. quam tandem amiserunt, & postea Corcyram deducti sunt: Hesychius: Ἄβαντες, Εὐβοεῖς καὶ Κόλοσσοι νεκροί, lege, καὶ Κολοσσοί, καὶ νεκροί, nam ex α privativo & βαίνειν dicuntur Colossi, ut & mortui; non enim incedunt. Palmerius אבס *abas* autem unde *Abantes*. Hebraicè est *saginare*, hinc שור אבוסים Prov. 15. 19. *Theodotio* rectè reddidit βοῦν σιτευτὸν Vulgatus verò *vitulum saginatum*: inde factum Phœnicibus verbale nomen *abas* pro pecudum saginatore, cujus plurale Phœnicium esset אבסין *abasin*, sed Græcâ flexione est Ἄβαντες. Itaque ut à *boum pascuis* insula *Bohmo* & *Eubœa*: ita incolæ *Abasin* vel *Abantes* appellati sunt à boum saginatione. Bochart.

Abantias, Patronymicum est à nomine *Abas*, quo significatur vel filia, vel neptis *Abantis*. Apud Poëtas ferè pro *Danae*, ponitur, Abantis ex Acrisio nepte, vel pro Atalanta, nepte ejusdem ex Jasio. Item *Abantias* Plinio, insula maris Ægæi, quæ Ἀβαντὶς Stephano, & postea *Eubœa* dicebatur; Dionysius vers. 520.

Εὐρώπης δ' ἤτοι μὲν, Ἀβαντιὰς ἵξεται Μάκρις

Hoc est. Interprete Prisciano,

Europes Macris agnoscit *Abantias* oram.

Abantis, insula. Vide *Eubœa*.

Abares Evagrio, *Abari* Nicephoro, pop. Scythiæ inter Hamaxobios, Turcis finitimi. *Avares* & *Avari* aliis dicuntur.

Abarim, mons excelsus Arab. Petrææ, Ammonitidem & Moabitidem à Palæstina separans, contra Hierichuntem, Mosis tumulo celebris.

Abaris, Scytha quidam, Scuthæ fil. Apollinis iter ad Hyperboreos descripsit, & alia multa. Hic ab Apolline sagittam accepit, quam jaculans, & ipse cum eâ ferebatur; itaque populos velocissimè transiens, per eam responsa dabat, unde Αἰθροβάτης dictus est. Jamblichus Pythagoræ discipulum fuisse asserit. Scripsit Oracula regionum quas peragravit, prædixit iis quoque terræ motus, pestes & similia. Legatus Athenas veniens, ad suos Hyperboreos rediit nihil comedens. Trojanorum Palladii simulacrum ex ossibus Pelopis dicitur fecisse, ut Firmicus habet. Vide plura de eo apud Vossium de P. Græcis, p. 16. & Maussacum ad Harpocrationem, p. 8.

Abarus, Nomen proditoris cujusdam, Arabum primarii, qui M. Crassum, Syriæ Præfectum, expeditionem in Parthos suscipientem, astutè in calamitosum excidium compulit. Appianus in Parthicis. *Mazeras* Floro dicitur, l. 3. c. 11. qui Syrum facit.

Ariamnes

Ariamnes à Plutarcho in vitâ Crassi.

Abas, Metaniræ fil. à Cerere in lacertam seu æscalabum conversus, quòd à matre susceptam hospitio molestè tulisset, & rem divinam honori illius institutam irrisisset. Cæl. Rhod. 19. 4. Item fil. Melampodis. Pausan. in Att. 3. Comes Æneæ. Virg. Æn. 1. 4. Dux Thuscus, qui Æn. 10. 5. Græcus quidam, qui cum Androgeo eâ nocte quâ incendebatur Troja, occisus fuit à Trojanis. 6. Centaurus, Ixionis & Nubis fil. venator insignis. Ovid. Met. 12. 7. Sophista quidam, qui historicos quosdam commentarios & Rhetoricen scripta reliquit. Suidas.

Abasci, vide *Abages*.

Abaseni, Arab. gens. Stephanus: ἡ χώρα τῶν Ἀβασηνῶν σμύρναν φέρει, καὶ ὄσσον καὶ θυμίαμα: ubi non intelligit Africæ *Abasenos* vel *Abißinos*, sed Arabiæ, à quib. Africani sunt oriundi. Hi porrò *Abaseni* Adramitis, vel Chatramoris erant proximi. Uranius apud Steph. Μετὰ τοὺς Σαβαίους Χατραμῶται, καὶ Ἀβασηνοί.

Abassinia, seu *Abaßia*, & *Abassenia*, reg. Africæ in Æthiop. sup. olim. regn. amplissimum, sed à 100. propè an. per Galas pop. valdè fuit imminutum, teste Is. Vossio. Dicit enim ille quòd si solam spectemus Abassiniæ partem, quæ hoc temp. paret Imperatori, illa adeò exigua est, ut vix exæquet Hispaniam, & ut ejus Imp. vix magni Regis titulo censeri mereatur; potiorem quippe regni portionem superiori seculo invasit Galarum natio, litoralem verò tractum vicinum sinui Arabico jam olim occupavêre Mauri: ita ut iste Abassiniæ Rex nullum possideat portum, nec mare possit adiri, nisi per Turcicas ditiones. Olim cùm latissimè extendebatur ejus Imperium ab ort. in occ. à faucibus nempe sin. Arabici usque ad terminos regni *Goiame*, non tamen excedebat maxima ejus long. leucas Germ. 160. summa verò lat. à prov. Alaba usque ad Magazam, seu confluentem Nili & Tacazæ fluviorum, i. e. à Lat. Boreali 8. graduum usque ad gradus 16. erat Leucarum Germanicarum centum & viginti. Jo. Barrosius Lusitanus ait regn. Abassenum habere in ambitu leuc. Lusitanicas 672. i. e. leuc. Germ. 504. Postremi qui ex hoc regno provenerunt ad nos nuncii referunt ditionem hujus Regis adeò imminutam esse, ut vix dimidiam partem terrarum possideat, quas proavi ejus tenuêre. Solæ enim supersunt provinc æ *Tigre*, *Dambea*, *Bagameder*, *Goyame*, *Amahara*, *Narea*, & pars Xaoæ. In tota Abassinia nulla urbs regia certa est; quocunque enim rex seu Imp. cum Aulâ suâ proficiscitur, ibi, fixis tabernaculis, regia esse putatur.

Abatos. ins. Ægypti, in palude Memphitica; sic dict. qu. *inaccessa*, lini & papyri copia olim celeberrima Lucan. l. 9.

> *Hinc Abaton quam nostra vocat veneranda vetustas*
> *Terra potens, primos sensit percussa tumultus.*

Abazea, festa à Dionysio instituta, cumque silentio peracta. Ἄβαζος siquidem est silens à βάζω loquor, quod à זבב Vata blateravit. Becman.

Abba Pater. D. Paulus ad Rom. 8. 15. & ad Galatas 4. 6. docet nos per Christi Spiritum similiter Deum compellare, atque invocare Ἀββᾶ ὁ Πατὴρ, quomodo Christus ipse Deum vocat Mat 14. 36. nempe quia in eo adoptamur à patre, & per eum facilem habemus ad Patrem accessum. Cæterùm omnes quod sciam Interpretes ita accipiunt hanc compellationem quasi Ἀββᾶ esset vox Syriaca à Christo usurpata in illâ Patris sui invocatione, cui ab Evangelista subjecta sit vox Græca πατὴρ, tanquam exegetica illius, quod sæpiùs alibi fit in aliis vocibus similiter peregrinis. Idem sentiunt etiam de duobus illis locis Paulinis. Sed dilutius videtur ut in ejusmodi blandâ & familiari filii ad patrem compellatione, & vehementi invocatione, voci peregrinæ quidem sed notissimæ imò verò ne peregrinæ quidem [ut mox ostendetur] subjiciatur ἐξηγητικῶς vox alia Græca: Sic enim amittitur atque diluitur vis, gratia, & venustas tam blandæ & familiaris compellationis. Rectiùs itaque fortè videri possit, si dicamus eam esse Græcis notissimam formulam, quâ filii parentes blandè & familiariter compellabant; Quod hinc confirmari posse videtur.

Prima vox quam pueri enituntur, quâ patrem compellant, est *papa* unde & παππάζειν apud Hom. est puerorum patrem παππᾶ compellantium, Iliad ε. Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσι. h. e. uti exponit Interpres, πάππα φωνοῦσι, πατέρα καλοῦσι. Hoc. Lat. dicunt *pappare*. Pers. Sat. 3.

> *Et similis Regum pueris pappare minutum.*
> *Poscis* ——— ——— ———

Ubi *pappare* est patrem blandè & ὑποκοριστικῶς, *papa* vocare, quod Nobilium maximè & Regum pueri solebant. Inde factum ut in Ecclesiâ Christianâ hâc voce πάππας à Græcis, & *Papa* à Lat. appellati sint, honoris & reverentiæ gratiâ, à Laicis Presbyteri quidem olim omnes, sed potissimùm Episcopi; quæ *Papa* vox postmodum inclinatâ in Ecclesiâ Latinâ tum disciplinâ Ecclesiasticâ tum linguæ puritate, soli Pontifici Romano remansit propria.

Jam quemadmodum infantes primùm loqui nitentes πάππα patrem vocabant, sic etiam abjectâ primâ litera ἄππα dixêre, ut & ἄττα ex τάττα factum est; nam omnium vocalium A facillimè est pronunciata, consonarum v. labiales primùm eniti conantur; itaque ἄππα & ἄττα *Papa* & *Tata* & *Mamma* voces sunt quæ pueris primùm loqui incipientibus ultrò veluti occurrunt, quibus & Græcorum & Lat. pueri parentibus adblandientes edocebantur eos ὑποκοριστικῶς appellare. De *Papa* jam dictum est; de Ἄττα notum est ex Il. ι'. Φοῖνιξ ἄττα γεραιὲ, &c. Verba sunt Achillis Phœnicem seniorem honoris causa patrem vocantis. De *Mammâ* atque *Tatâ* notum est Martialis Epigramma.

> *Mammas atque Tatas habet Afra, sed ipsa tatarum*
> *Dici & mammarum maxima mamma potest.*

Porrò de voce ἄππα quòd patrem etiam Græcorum pueris sonaverit, liquet ex vocibus illi affinibus ἀπφὰ, ἀπφὺς, ἀπφιὰ & ἀπφάριον, quibus & pueri parentes & frater fratrem, soror sororem appellabant; Sanè apud Suid. ἄπφα est fratris vel sororis ὑποκόρισμα, & Eust. notat sororem à sorore vocari ἀπφὰν καθ' ὑποκορισμὸν, & ἀπφὺς apud Theocritum est pater. Ἀπφιὰ quoque & ἀπφάριον sunt apud Comicos novæ Dominæ ὑποκορίσματα teste Polluce lib. 3. Jam verò literæ tenues aspiratis faciliùs pronunciantur; priùs ergo dictum est ἄππα quam ἄπφα. Et certè apud Callimachum Hym. in Dian. ver. 6. Diana Jovem vocat ἀππὰ illic nempe inducitur à Callimacho tanquam virgunculâ ludens adhuc in patris sinu & ulnis. Unde non immeritò suspicantur

nonnulli, ver. 8. ubi dicitur Εα πάππε leg. potius esse, Αππὰ πάππε, nam & eo loci nonnulli codd. habent ἄπα, ita ut ἀππὰ & ἄπα idem omninò olim significabant nempe patrem.

Ab eâ voce ἀππα Latini formatunt *Aba*; atque inde verbum *Abare* apud Auson. [Epist. ad Patrem ex Scaliger emendatione, juxta vetustissimi cod. fidem] pro ἀδελφίζειν. Et certè vox Lat. *Avus*, pro *Abus* [unde *proavus*, *abavus atavus*, *tritavus*] videtur omninò deducta ab illo antiquo *Aba* vel *Abba*. & hoc ex Græco illo ἀππὰ vel etiam ἀββὰ. Quin & vocem *Abbas*, *Abbatis* [quâ Cœnobiarchæ in Ecclesiâ Christianâ olim vocabantur] nihil est necesse ducere à Syriaca voce אבא cum possit esse Græca ab antiquo illo ἀππὰ vel ἀββὰ. Quin & ratio Grammatices [quæ in Etymis deducendis maximè spectanda est] repugnat ut *Abbas* à Syriaco אבא deducatur, neque n. in אבא litera ב geminatur pro daghes, neque Chaldaicè, neque Hebraicè, neque Arabicè vox quæ patrem sig. recipit daghes in ב. Itaque sollicitari injuria videtur Augustini locus, Ep. 178. ubi scribit sanctus Pater *Abba* Græcum esse vocabulum, atque hoc librariorum vitio factum esse putat Erasmus, vel etiam ab aliquo assuta esse Augustino ista existimat. Sed eâ Erasmi conjecturâ nihil falsius est; potuit verè S. Aug. dicere Αββὰ Græcum esse vocabulum; *Patrem* illis sonare; etsi in eo fallatur S. Aug. quòd dicit Apostolum in illa formulâ *Abba Pater* duabus esse usum linguis Græca & Latinâ. Vide Cappell. ad Marc. 16.36.

Abbatiscella, *Appenzel*, burgus prædives, & unus ex 13. pagis, seu Cantonibus Helvetiis, ad fontes Sintræ amnis, 12. leuc. à Curiâ, & 4 4. à Fano S. Galli. Lon. 31. 19. lat. 46.52.

Abbatisvilla, *Abbeville*, urbs Picardiæ ad Somonam flu. in Pontivo Com. 34. leuc. à Lutetia in Bor. ab ora 5. leuc. in ort. & ab Ambiano 10. in occ.

Abbefortia, op. Norvegiæ cum portu maritimo in præfectura Aggerhusianâ, 15. leuc. Germ. ab Ansloa versus Occid. à *Stavangria* v. 10. circiter.

Abdalonimus, longâ cognatione Sidoniorum stirpi regiæ annexus, sed ob inopiam, suburbanum hortum exiguâ stipe colens ab Hephæstionis hospitibus, (cui ab Alexandro permissum ut quem eo fastigio è Sidoniis dignissimum arbitraretur, constitueret regem) cæteris prælatus, rex constituitur: cùm forte steriles herbas eligens hortum repurgaret, illi cum regiæ vestis insignibus intrant. Tum rege eo salutato, alter ex his, *Habitus*, inquit, *hic*, *quem cernis in meis manibus*, *cum isto squallore permutandus tibi est? ablue corpus illuvie æternisque sordibus squallidum. Cape regis animum*, *& in eam fortunam quâ dignus es*, *istam continentiam profer*; *& cùm in regali solio residebis*, *vitæ necisque omnium civium dominus*, *cave obliviscare hujus status*, *in quo accipis regnum*, *imo hercule propter quem*. Aliis studio factum prosequentibus, aliis indignantibus & criminantibus, admitti eum Alexander protinus jussit: diutiùs contemplatus, *Corporis*, inquit, *habitus famæ generis non repugnat*, *sed libet scire inopiam quâ patientiâ tuleris*. Tum ille, *Utinam*, inquit, *eodem animo regnum pati possim. Hæ manus suffecère desiderio meo; nihil habui*, *nihil defuit*. Magnæ indolis specimen ex hoc sermone Abdalonimi cepit vir maximus. Itaque non Stratonis modò regiam supellectilem attribui ei jussit, sed pleraque etiam ex Persicâ præda; regionem quoque urbi appositam ditioni ejus adjecit. Curt. lib. 4. Justinus autem lib. 11. Paulò aliter. *insignis*, inquit, *præter cæteros fuit Abdalonimus*, *rex ab Alexandro Sidonia constitutus*, *quem Alexander*, *cùm operam elocare ad puteos exhauriendos hortosque irrigandos solitus esset*, *miserè vitam exhibentem*, *regem fecerat*; *spretis nobilibus*, *ne generis id*, *non dantis beneficium putarent*. Diodorus Sic. lib. 17. *Ballonymum* vocat, non Sidonis sed Tyri regem constitutum. Aliqui *Abdolominum* vocant. Plut. autem de fortunâ Alexandri 2. 19. corruptissimè legit *Alynomum*. In historia etiam falsus est: nam Paphi regnum accepisse scribit. Cæterum *Abdolonimus* est עליע מבר גוים quę vox linguâ Syriacâ Deorum cultorem significat.

Abdara, op. Hisp. Bæt. in ora australi regni Granatens. ab Almeria (quæ ei in episcopali sede successit) 7. leuc. in Australibus.

Abdemon, puer quidam, qui solvebat omnia problemata à Solomone proposita, Jos. An. 8.

Abdera Pomponio Melæ, cui, tanq. Hispano, magis fidendum. Quin & Stephanus Ἄβδηρα, πόλις Ἰβηρίας, *Audera* Straboni. Sic enim ille: Αὔδηρα, Φοινίκων κτίσμα καὶ αὐτό. Hodie cum articulo *Aladra*, pro *Alabdra*. Long. 18.12. lat. 36 30.

Abdera, urbs Thraciæ maritima non procul à Nessi flu. ostio, à Teiis condita: unde proverb. Ἄβδηρα καλὰ Τηΐων ἀποικία.

Abdera pulchra Teïorum Colonia; quo significamus non deesse quò confugiamus, si quis præter modum pergat esse molestus; de quo vide Voss. ad Melam. p. 235. Dicta fuit ab *Abdero* Herculis *deliciis*, à Diomedis equis lacerato. & illic humato; in cujus honorem Hercules, posteaquam pugnasset cum Diomede, *Abderam* condidit, quæ postea collapsa *Clazomenæ*, à Clazomeniis ex Asia venientibus qui eam in majorem formam redegerunt, vocata est. Solinus autem ab *Abdera* Diomedis sorore conditam scribit, & cognominatam. Sic enim ille *Inde non procul Abdera*, *quam Diomedis soror condidit & à se sic vocavit*. Jo. Tzetzes verò ab Hercule structam fuisse vult hanc civitatem.

> Ἐφ᾽ ᾧ πόλιν Ἄβδηρα ὁ Ἡρακλῆς
> Πρὸς Εὐρυσθέα τὸ λοιπὸν ἐκόμισε τοὺς ἵππους.
> Vide Steph in Ἄβδηρα.

Ejus mem Ovid. in Ibin. *Aut te devoveant certis Abdera diebus* Ephoro Ἄβδηρα pl. num. dicitur, sic & Pomponio: *Urbs*, *quam soror ejus suo nomine appellavit Abdera*. Pop. *Abderita*, & *Abderitani*. Hinc adagium: *Abderitica mens*: Abderitanos enim stupori mentis obnoxios scribit Cic. de Nat. Deorum. Plinius quoque l. 25. c. 8 apud Abderam pascua esse testatur, in quibus equi pasti in rabiem vertuntur, quemadmodum apud Potniam asini, Matt. lib. 10.

Abderitana pectora plebis habes.

Hinc *imperium Abderiticum* apud Ciceron. lib. 7. ad Atticum. Laudat Mela h. urb. quòd Democritum Physicum tulerit. Atqui non solùm Philosophum hunc urbs ista dedit, verum & Protagoram & Anaxarchum; præterea Hecatæum Historicum, & Nicænetum, plurimosque alios insignes viros, ut meritò dixerit Stephanus: Πλεῖστοι Ἀβδηρῖται ὑπὸ τῶν πινακογράφων ἀναγράφονται: cùm in omnium illustrium virorũ catalogis crebri passim essent

Abderitæ,

Abderitæ. Nescio itaque quare Juvenalis hanc *vervecum patriam* dixerit; nam quòd multi apud Abderitas insani nascerentur, aut fierent, quis hoc Stupori tribuat? cùm insania non hebetes & stupidos, qui nil habent quod perdant, sed maxima plerumque invadat ingenia. Quamvis autem Hippocrates lib. 3. Epidem. complurium Abderitarum meminerit, quorum febres conjunctæ fuerint cum delirio, non tamen ex tam inamæno morbo natum esse puto proverbium illud de *malo Abderitico*, sed potius ex affectu jucundissimo, qui ipsorum febribus succedere solebat, uti refert Lucian. de Conscr. hist. Omnes namque Musicæ & Poëticæ studebant, carmina Poëtarum recitantes sibi invicem, & passim in plateis historiam agentes: tam elegans insania non cadit in crassos & pituitosos, nedum in *vervecea capita*, quæ (si verum est paradoxum Stoicum) semper delirant. Vossius: Hodie *Asperosa* dicitur Nigro & aliis, estque propè lacum Bistonium. Long. 51. 45. lat. 42. 45.

Abdias, qui & *Obadiah* Lat. *servus Domini*, Pater Jesmaia, 1. Chron. 27. 2. Levita, præfectus operis domus Dei, 2. Chron. 34. 3. Dispensator Domus Regis Ahab 2. Reg. 18. 4. Propheta; coævus Oseæ, Joeli, Amoso, & iis qui sequuntur. Nonnulli post Hebræos vett. putarunt hunc eundem esse cum præfecto Achabi, de quo supra; sed nullo certo nituntur fundamento. Ajunt etiam fuisse Idumæum, & postea Proselytam, sed non temerè credendum est iis qui in comminiscendis fabulis immorantur. 5. Episcopus quidam Babyloniæ temp. Apostolorum cujus 10. Libri de certamine Apostolorum planè sunt ὑποβολιμαῖοι, quod pluribus Argumentis evincit Vossius de Hist. Gr. l. 2. c. 9.

Abditana, op. Africæ apud Tunetim, seu Tunesim urb. olim urbs episc. sub Arch. Carthaginensi, *Arriana* Marmolio.

Abea. Thuria, & *Æpea* Straboni, Peloponnesi urbs ad sin. Messeniacum. Pausan. dicit olim *Iren* appellatam fuisse. Hodie *Calamata* Sophiano.

Abel, sive *Abela*, op. Palæstinæ gem. unum in terrâ Ammonitarum, ubi Jephthe dimicavit, à Philadelphia 7. m. p. in ort. recedens.

Abel, per ה in principio, Latinè *vanitas*, sive *anhelitus*, aut Syriacè *vapor*; filius Adami, à Caino fratre suo interfectus; falsus itaque Josephus ubi ait, σημαίνει δὲ τὸ πένθος. quod autem illic sequitur nimirum Antiq. Jud. l. 1. c. 3.) verissimum) Ἄβελος μὲν γὰρ ὁ νεώτερος δικαιοσύνης ἐπεμελεῖτο, καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις παρεῖναι τὸν Θεὸν νομίζων, ἀρετῆς προὐνοεῖτο. h. e. *Abel justitiam colebat. & omnibus actionibus suis Deum præsentem ratus, virtuti operam dabat*; & proinde salvator τὸν δίκαιον eum Indigitat, *justum*, Matt. cap. 23 & D. Joannes, 1. Ep. cap. 3 ver. 12. rationem reddens cur frater ejus eum occiderit, ait ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια, *quia opera ejus mala erant, fratris autem ejus justa*. Vide plura apud Philonem. Lib. *De Sacrif. Abelis & Caini*.

Abelardus, vel *Abaelardus*, D. Bernardi σύγχρονος; scripsit opera quamplurima, in uno volumine edita opera & studio Francisci Amboesii.

Abeliani vel *Abeloitæ*, hæretici in agro Hipponensi sic dicti, erant conjuges; nec tamen consuetudine conjugali utebantur, sed puerum & puellam adoptabant, qui mortuis eâdem conditione succederent, ut narrat Augustinus ad Quod vult Deum. Hæres. 87. Nitebantur loco Pauli, 1. Cor. 7. 9. οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι. At cur sic dicti? Ab Abele, inquies. Ita Augustinus cunctanter, & ex relatu aliorum. Quod quis quæso intellexerit, quum his hæreticis non videatur quicquam fuisse commune cum Abele? Fallor, aut eò penetraverat fabula, quæ totum Orientem jam pridem pervagata est, Adamum post Abelis necem ab uxore abstinuisse per annos 130. Ita Judæi doctores. Inde autem Arabicum verbum ex *Abele* factum תאבל *theabbala* est ab uxore continere se. Geggius תאבל אדם h. e. *Adam ab Evâ se abstinuit ob necem Abelis*. Eodem exemplo *Abelonii* dici potuêre, qui ab uxoribus se continebant. Hoc certo certius, *Punicam declinationem* huic nomini Augustinum tribuisse. Bochart.

Abelinates, Plinio Italiæ pop. qui *Pretrosi* cognominantur; item alii, qui *Marsi* dicti sunt: circa Apuliam utrique.

Abella, Campaniæ op. sed in vulgatis authorum exemplaribus est *Avella*. Ex Ptolemæo tamen (qui Romanorum ferè ubique per Italiam sequitur vocabulorum formationes) colligas *Abella* pronunciasse Romanos; habet enim una cum Strabone Ἄβελλα; alioqui scripturus erat Ἄουελλα. Apud Virgil. Æn. 7. jam inde antiqui Grammatici capite suo nomen hoc detruncarunt in hunc modum:

Et quæ malifera despectant mœnia Bella.

Silius autem Italicus, quem Virgilii simiam verissimè dixeris Abella habet hoc versu:

Surrentum, & pauper sulci Cerealis Abella.

De orig. op. Iust lib. 20. *Jam Nolani, Abellani, nonne Chalcidensium coloni sunt.* Ambrosius Leo tradit eam à priscis Græcis Ἄελλα, à venti vertigine hunc tractum pernante, dictam fuisse, à posteris verò Latinis *b* insertum. *Avella* autem ut dixi vulgò perhibetur: unde *Avellanæ nuces* Macrob. Sat. 3. 18. Long. 38. 15. Lat. 41. 5.

Abellinum, urbs Hirpinorum. Pop. *Abellinates* Plinio. Bapt. Porta scribit 2. esse Italiæ op. quæ vulgò *Avello*, & *Avellino* vocantur. An hoc *Abellinum*, illud *Abella*? Long. 38. 19. Lat. 41. 06.

Abellio, eò inclinat animus, inquit Cl. Vossius in 2. de Idolol. ut *Abellionem* non alium quam *Solem*, nec aliunde quàm à *Belo* dict. putem. Firmat opinionem meam, quòd & Pamphilii & Cretes, sic dixêre. Hesychius Ἀβέλιον, ἥλιακὸν παμφύλιοι. Idem, Ἀβέλιον, ἥλιον, Κρῆτες. Et fortassè *Apollo* ex Cretico Ἀβέλιος; nam vett. Romani *Apello* pro *Apollo*; ut pro *homo*, *hemo*, pro *bonus*, benus, unde benè.

Abelterium, Lusitan. urbs inter Olyssiponem & Emeritam. Anton. Simlerus legit *ab Elterio* divisim.

Abendonia, seu *Abingdonia*, op. Angl. in Com. Bercheriæ, 5. m. p. ab Oxonio in aust. *Sheovesham* primò Saxonibus, inde *Abbandune*. ab *Abbatia* proculdubio sic dict. potiùs quam ab *Abbeno* Hibennico nescio quo Heremita, ut quidam scripserunt. *Locus erat* (ut habet vetustus liber Abbendonensis) *in planitie, visu desiderabilis, paulisque ulterà villam, quæ nunc vocatur* Sunuingvvell, *inter duos rivulos amœnissimos, qui locum ipsum, quasi quendam sinum, inter se concludentes gratum cernentibus præbent spectaculum, & opportunum habitantibus subsidium.* Sheovesham *autem ipsa olim dicta, civitas famosa, aspectu desiderabilis, divitiis plena, agris circumdat,*

data uberrimis, vernantibus pratis, diffusis campis, & gregibus lactiflu s. Hic sedes Regia, huc, cum de rebus præcipuis & arduis negotiis tractaretur, concursus fiebat populi.

Abenezra, insignis fuit Philosophus, Astronomus, & Theologus, qui commentaria præclara in tota biblia conscripsit. Commentarium suum in 12. prophetas minores absolvit in Urbe Rhodo, Anno Dom. 1145. mortuus anno ætatis suæ 75. Ob insignem Doctrinam & Sapientiam fuit κατ' ἐξοχὴν dictus חכם *h. e. Sapiens* Buxtorf. Unde Mayerus in Phil. Sacrâ. *Meritò audit sapientissimus Hebræorum.*

Aben-nedim, librum de Philosophis Arabibus scripsit, teste Mersennio præfat. in Apollonii Conica.

Abeona, Dea ab antiquis culta, quæ abeundi facultatem præstaret. August. l. 4. & 5. De Civ. Dei.

Aber, Cinæus, vel *Heber* Kenæus sive Kenites (è posteris Hobabi Mosis soceri) tentorium olim haud longè à civitate Azor in valle Senoim versus Vulturnum, 4. à Castro regio, contra Africam autem à castro Zibul, tribus milliaribus, tetenderat: ubi Jael uxor ejus Siseram hospitio exceptum, sopitum interfecit. Brocard. Itin. 3. Jud. cap. 4.

Aberavonium, Aberavon, op. Walliæ in Com. Glamorganensi in ora, ad ost. Avonis flu.

Abercovonium, *Aberconvvey*, seu ostium Covonii flu op. Walliæ in Arvoniæ Com. a Denbigia 15. m. p. & 9. à Bangoria. Dicitur etiam *Conovium.*

Abergennium, Abergavenneuv, & Abergeny, op. Angliæ in Walliâ, & Com. Monumetensi, ad flu. *Uske*, Vide *Gobanium.*

Aberistyvium, *Abéristyvith*, op. Walliæ in ora litor. ad ost. flu. *Ystvvith* inCeretica prov. Vide *Tybius.*

Aberdona, & *Aberdonia*, olim *Devana*, nunc *Aberdeen*, urbs Scotiæ episc. empor. & Academia in ora Orientali, ab Andreapoli, ejus metropoli supra 60. m. p. in Cæciam, ad ost. flu. *Done.* Long. 18. 12. lat. 58. 40.

Aberdonia nova, *Nevv Aberdeen*, urbs Scotiæ in prov. Marna, non procul ab ost. flu. *Dee.*

Aberdora, Aberdor, op. Scotiæ sept. in Buquania prov. 30. m. p. ab Aberdonia in Bor.

Abernathum, *Abernethy*, op. Scotiæ in Strathernia prov. olim primaria civitas Pictorum. Ejus Episcopat. inde Andreapolim translatus fuit, procurante Kennetho Rege Scotorum.

Abgarus, rex Edessenorum in Mesopotamiâ. Exemplar Epistolæ ab eo ad CHRISTUM scriptæ recitant Euseb. Hist. Eccl. l. 1. c. ult. & Cedrenus. Item rex quidam Orientalis, cujus mem. Jul. Capitol. in Antonin. Pio, ubi Casaubonus ait familiare nomen esse regulis Orientis *Abgarum*; vel ut plures Græcorum scribunt Αὔγαρον. Persidis etiam rex quidam *Abgarus* Spartiano nuncupatur in Severo.

Abia, urbs Messeniæ, quæ & *Ira*; & unum ex 7. op. erat quæ Agamemnonem Achilli promisisse Homerus testatur.

Abia. flu. Asiæ in Tartaria, & prov. Zagataiâ; cadit in Oxum.

Abidenus, qui & *Abydinus*, de Chaldæorum & Assyriorum rebus scripsit. Voss. Hist. Græg. l. 1. cap. 9.

Abii. pop. Scythiæ Stephano, vel ut alii volunt Thraciæ. Ita dicti, quòd in curribus degentes, lacte vescentes & in cœlibatu viventes, vitam humanam agere non videantur. Alii autem sic dictos putant, quòd in pace degentes nemini vim inferant, ab α priv. & βία *violentia*. Certè Hom. Iliad. 5. δικαιοτάτους ἀνθρώπων eos appellat. Sunt quoque, qui sic dictos volunt, quòd more vicinarum gentium arcu non utantur, ab α. priv. & βιὸς *arcus*. Vide Boch. Phaleg. 3. 9.

Abila, Stephanus duas urb. hujus nominis habet, quarum unam ponit in Phœnicia, alt. circa Jordanem flu. *Abilene* D. Lucæ vocatur cap. 3. hodie *Bellinas* dicitur.

Abila, vel *Abyla*, mons Africæ ad fretum Gaditanum è reg. Calpes M. in Europâ. Nomen ejus in Punica linguâ *montem altum* exponit Avienus, in ora maritima:

Abilam vocat gens Punicorum, mons quod altus barbaro. Siquidem *Abila* pœnis erat עי עבלאה *ab illaa* quod *montem altum* exponi nequaquam miror, cum עבים Jerem. 4. 29. Hieronymus interpretatur *ardua.* Illud huic monti apprimè convenit, qui à Dionysio describitur.

Ἠλίβατος, πυκνοῖσι καλυπτόμενος ὑψίστοις.

Itaque hæc Festi versio posset ferri, nisi occurreret aptior, quâ עב *ab* exponitur *silva.* Patet illud ex ipso Jeremiæ loco, quem indicavimus; ubi pro עבים. *abim*; Græci τὰ ἄλση h. e. *nemora* reddunt; *Abilam* enim Græcis Ἀβύλην, montem fuisse silvosum constat ex his Strabonis lib. 17. Τὸ ὑπερκείμενον ὄρος ὅπερ Ἀβύλην, πολύθηρον, καὶ μεγαλόδενδρον.. Sunt qui *Abyla*, tran. positis literis *Alybam* scribant, i. e. על עבא *ab aba*, eodem sensu. Dionys. Perieget.

Στηλάων Ἀλύβη κεῖται μία.

Una scilicet ex Herculis columnis. Ἀβιλύκη Hesychio dicitur, Ἀβίλυξ verò Suidæ.

Abillius, qui antè *Aolius*, voce Græcâ à civium congregatione vocabatur, Romuli ex Hersiliâ Sabina filius, vel ut alii volunt, Hostilii cujusdam ex eadem Hersilia. Plut. in Rom.

Abimelech, Lat. *pater regis*, Gideonis ex concubina filius, cùm grandior factus esset propinquorum, (avunculorum præsertim) studio, favore, industriâ, & labore, Sichemitis persuasum est, ut illi principatum deferrent, dederuntque Abimelecho 70. argenti laminas è fano *Baalberith*: hoc argento egentium, flagitiosorumque colligit manum, & in domum patris sui in Ephrâ sive Ophrâ venit, & metuens, ne si in vivis manerent 70. fratres, imperandi etiam dulcedine tangerentur, & illi insidiarentur, si non omnes saltem aliqui: eos per satellites, latronesque suos capi jussit omnes, deinde, (quasi facinoris alicujus rei comperti essent) mortis in illos sententiam dedit; sicque demum in uno eodemque supplicii loco, super uno lapide jugulari curavit, & occisi sunt omnes, uno excepto, Jothamo scilicet filio minimo, qui absconditus fuit. Nefario hoc parricidio in fratres perpetrato, in urbem Sichem rediit, illorum adhuc calenti sanguine respersus, viros Sichem, & universas familias urbis Millo congregavit, ab iis rex creatus est, regnavitque annis tribus. Tandem inter Regem & Populum immisit Deus malum spiritum, ut mutuis sese sceletati damnis exitiisque conficerent. Incipiunt ergo Sichemitæ Abimelechum detestari, & illi insidias astruere, ab illo vicissim capitur Sichem, occisique quotquot contrarius

contrariæ partis erant, & urbs penitus excisa, & quidem ita ut totum ejus locum ac solum sale consererent. Inde venit ad oppidum Thebez, & dum turris (quam oppugnabat; & ad quam confugerant viri omnes ac mulieres) ostium exurere niteretur, à fœminâ, quæ illi fragmen molę in caput dejecit, oppressus est; sed ne à fœminâ trucidatus diceretur, armigerum suum rogavit, ut gladio eum transfoderet; quod & ille perfecit, Jud. c. 9.

Abimelech, rex Gerar qui Saram, Abrahami conjugem, in uxorem acceperat; ob quod peccatum Josephus cum totâ familiâ lethali morbo correptum fuisse refert, mortemque illi Deum in somnio denunciasse, hinc bonus ille rex, etsi Ethnicus, ad agnitionem veri Dei venit, Saram antequam ei appropinquasset, Abrahamo restituit, eumque placidè objurgatum, singulari munificentiâ regiis donis affecit, hospitium ei liberum in regno concessit, quâcunque regni parte placeret. Oravit autem Deum Abrahamus, & Deus Abimelechum ipsum curavit, uxoremque ejus, ac ancillas, ut parerent; clauserat enim Dominus omnem uterum in domo Abimelechi, Gen. 20. Apparet autem fuisse communem appellationem regum Philistææ gentis. Ideò in titulo, Psalmi 34. nomen Abimelech tribuitur Achis, regi Gath, ad quem fugit David, 1. Reg 21.

Abindonia, vide *Abendonia*.

Abiolica op. Helvetiorum, vicus hodiè *Le Bullet* dict. 6. m. p. ab Eburoduno.

Abitacum, locus Gall. apud Claromontem urb. in Arvernis, *Sorlivia* Massono.

Ablavius, Gothorum historiam composuit. Jorn. l. 4. Vide Voss. Hist. Lat. l. 3. p. 600.

Abnobi, montes Germaniæ, pro locorem diversitate varia nomina sortiuntur. In Franconia namque *Stepger vvauld* vocantur: eorum pars circa Mœnum flu. *Ottenvvald* appellantur; & inter Hassiam & Franconiam *Spessart* dicuntur, Percheimero auctore. Item circa Wirtembergens. Duc ubi Danubius oritur *Die Baar*, Willichio & Iscudo testibus. Tacitus sub initio de mor. Germ. *Danubius*, inquit, *molli & clementer edito montis Abnobæ jugo effusus*. Plin. 4. 12. de eodem amne: *ortus hic in Germania, jugis montis Abnoba, ex adverso Rauraci Galliæ oppidi, multis ultra Alpes millibus*. Ἀύνοβα Ptolemæo, cujus interpp. Latinè reddiderunt *Aunobi montes*, & *Aunobii*, & *Aunoba*, qu. plu. numeri esset, τὰ Ἀύνοβα ὄρη. Eos decepit locutio nova & peregrina, quâ pl. numerus jungitur singulari, ὄρη τὰ καλούμενα Ἀύνοβα. In Taciti quibusdam exemplaribus corruptè legitur *Arnoba*, & *Arbona* A Marciano Capella *ad Novem* dici annotavit Rhenanus, sed corruptè, pro quo viri eruditi restituerunt Abnovam, ex quo haud ineptè quidam conjecerunt ipsis Germanis montis vocabulum fuisse *Die Abnovve*, à quo Latinis Græcisque facta vocabula *Abnoba*, *Aunoba* & *Abnova*. *Rauraci montes* sunt Ammiano. Cluverio autem id montis jugum est, quod ab Rheni, Arolæque confluentibus Sept. versus ad op. usque *Pfortzheim*, inter Rhenum ac Danubii fontem, Nicrumque sternitur. Germ. Ant. lib. 3. cap. 48.

Abon, *Abo*, urb. episc. Sueciæ sub Arch. Upsalensi, ad flu. *Aviaroki*, in Finnonia meridionali, propè littus maris Baltici, 20 leuc. à Revalia, & ab inf. Alandia 16.

Abobrica, op. Hisp. Tarr. in ora propè Bracaram, nunc Fotto villa de Conde.

Abobrica Lusitaniæ op. insigne, uti vocat Plin. 4. 20. propter situm nempe, quem ei Mela tribuit lib. 3. cap. 1. ubi tamen vulgò *Adrobicum*, & lib. MS. *Adrobrica*. Vide Vossium ad locum.

Abonitichos, hodiè *Bolli* Petro Gyllio, urbs Galatiæ maritima, seu Paphlagoniæ in ora maris Euxini, inter Teuthraniam ad occ. & Sinopen ad ort.

Abonis, seu *Abon* op. & flu. Albionis. Op. *Avington* Camdeno, & flu. *Avon* nominatur, à Venta Silurum 9. m. p. ex itin. Anton. distans. Al est *Porshut* pag. ad ost. Abonis è reg. Bristolii urb. proximæ.

Aborigines, Italiæ pop. qui in Siculorum agros successerunt. Nomen eorum unde originem ceperit, ostendere voluit Festus Pompeius his verbis: *Aborigines appellati sunt, quod errantes convenerint in agrum, qui nunc est populi Romani.* Eandem, simulque duas alias adfert hujus vocis originationes Dionys. Halicarn. lib. 1. *Aborigines*, inquit, *auctores*, conditoresque Romani generis, Italiæ indigenas, alii sui corporis gentem adserunt, nomenque iis impositum esse, διὰ τὸ γενέσεως τοῖς μετ' αὐτοὺς ἄρξαι, i. e. *quod posteris suis originis ab se fuerint auctores. Alii malunt errones quosdam incertis vagantes sedibus, & è multis regionibus convenas fortè fortuna in iis locis junxisse inter se copias*, &c. *Hi torquent vocabulum ad conditionem hominum istorum*, Ἀβεῤῥιγῖνας λέγοντες, ὥστε δηλοῦσθαι τοὺς πλάνητας, i. e. *qui ab erroribus vocantes* Aberrigines. Primam etymologiam Virgil. innuere videtur Æn. 7. in his.

> *Quinetiam veterum effigies ex ordine avorum*
> *Antiqua ex cedro, Italusque, paterque Sabinus,*
> *Saturnusque senex. Janique bifrontis imago,*
> *Vestibulo adstabant. aliique ab origine Reges.*

Ubi Servius, *ab origine reges, pro Aboriginum reges, sed est metro prohibitus.* Tertiam originationem tradit idem Dionysius aliquantò post his verbis: κληθῆναι δ' οἴονται Ἀβοριγῖνας ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν οἰκήσεως. Quam etiam Virg. firmare videtur Æn. 8. ubi de Saturno:

> *Is genus indocile, ac dispersum montibus altis*
> *Composuit, legesque dedit.* Vide Suidam in Aborigines.

Aborras, seu *Chaborras*, flu. Mesopotamiæ, Anthemusiam urb. præterfluens, non procul ab Euphrate. *Abora* Zosimo, & Marcellino. *Burrhas* autem Æliano. *Xaborectam* vocat Pomp. Lætus. *Ginlap* hodiè nonnullis, *Hormiz* autem Onuphrio.

Abotriti, pop. Bulgaris vicini, Daciam incolentes, quos *Arborichas* interpretis vitio vocari apud Procopium contendit Hadr. Junius.

Aboya, *Aboy*, urbs Hiberniæ in media prov, ad Bovindam flu. 20. m p. à Drogœda in occ. & 27. à Dublinio in Circium Kilmoriam versus.

ABRACADABRA, de quo nomine interpretando Wendelinus & Scaliger, forsan etiam Salmasius & Kircherus frustrà laborarunt. An Deum hoc nomine appellari juvat? Aut hoc chartæ inscripto vim suam exercere oportet? Tamen valet ad curandum morbum Hemitritæum, si credas Sereno Sammonico: audi Baronium ad annum 120. num. 13. Habes de his egregium exemplum, apud Q. Serenum Sammonicum, antiquum medicum & Basilidis (Hæretici) ut apparet, sectatorem, qui præcepta medica carmine scripsit Heroico, & ad curandum morbum Hemitritæum his characteribus conficiendum curavit amuletum, ad collum ægrotantis appen-

appendendum, continens ABRACA, junctis aliis elementis quidpiam portentosum ipso sonitu reboantibus, Versus poëtæ hi sunt subsequentes.

Inscribes chartæ quod dicitur ABRACADABRA
Sæpius, & subter repetes sed detrahe summam,
Et magis atque magis desint elementa figuris.
Singula quæ semper rapies, & cætera figes,
Donec in angustum redigatur littera conum.
His lino nexis collum redimire memento.
Talia languentis conducent vincula collo,
Lethalesque abigent (miranda potentia) morbos.

Figura talis esto.

A B R A C A D A B R A
A B R A C A D A B R
A B R A C A D A B
A B R A C A D A
A B R A C A D
A B R A C A
A B R A C
A B R A
A B R
A B
A

Abradatas, rex Susorum fuit, & maritus Pantheæ nobilissimæ matronæ, quam cum à Cyro captam, castè & liberaliter haberi præter spem intellexisset, ad eam accedens quæsivit, quid sibi illa faciendum censeret, quo pro tanti principis beneficio gratiam aliquam referret: cui cùm illa respondisset, ut eniteretur se tanto regi quàm simillimum præstare, statim in aciem profectus, strenuè pugnans occubuit: cujus corpus ad se delatum cùm Panthea aspexisset, acinace seipsam confodit, capite super viri pectus recumbens, ut è jugulo profluens sanguis, mariti vulneribus infunderetur. Xenoph. in Cyropæd.

Abraham. Lat. *pater multitudinis*, Patriarcha, filius Tharæ; *Abram*, *h. e.* pater excelsus, priùs dictus. Natus est post diluvium annis ducentis nonaginta duobus; ante Mosen quadringentis viginti quinque: mortuus est ætatis anno centesimo septuagesimo quinto, eumque Isaacus, & Ismaël filii sepeliverunt in duplici cavernâ agri, quem ab Ephrone Hettæo vivus redemerat, Gen. 25. 19. *pater fidelium* vulgò dicitur & *amicus dei*, 2. Chron 20. 7 Esaiæ 41. 8. & Jacobi 2. 23. Siracides, Eccles. 44. 20. Ἀβραάμ, μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, &c. vide plura de Abrahamo apud Philonem, Josephum, & Suidam. Fuit autem nomen Abrahæ, ut Euseb. lib. 9. Præp. Evang. testatur, etiam apud Ethnicos celebratum. Nam & Hecatæus librum de Abrahamo nominatim scripsit; quod ipsum significatur à Flavio Josepho lib. 1. Ant. cap. 7. ubi sic scribit, Ἑκαταῖος βιβλίον περὶ αὐτοῦ (Abrahamo scilicet) συνταξάμενος κατέλιπε. Et Alexander Polyhistor, Abrahamum natum ait decimâ post inundationem generatione, in Camarine Babyloniæ urbe, quam alii *Vrien* vocant, quod Græcè Χαλδαίων πόλιν sonat, (quod me non intelligere profiteor) inventorem apud illos Astrologiæ, justitiâ & pietate tantâ, ut numini gratissimus, jussus sit ab eo in Phœniciam migrare; quam gentem rationem siderum, aliasque magnas, & præstantes artes docuit. Ita facillimè regi eorum conciliatus est. Nic. Damascenus libro Historiarum 4. Damasci Abrahamum regnasse scribit profectum ex Chaldæa cum exercitu. Hinc in Chananæam venisse, quæ & postea Judæa dicta est, magnamque sui ac diuturnam apud Damascenos reliquisse memoriam, villamque ibi ostendi, quam Abrahami domum nuncupent. Cumque Chananæa fames premeretur, in Ægyptum abiisse, congressumque cum Ægyptiis sacerdotibus, multum eis profuisse, & ad rerum cognitionem, & ad pietatem, rationemque motum & vitæ. Alexander Heliopolin venisse eum perhibet, nec professum se Astrologiæ inventorem, sed a majoribus suis jam inde ab Enocho, traditam sibi per manus. Hæc vox componitur ex *Ab* pater. *Rab* magnus, & *Hamon* multitudo; quia *magnæ multitudinis pater* futurus erat. Sed quia nimis durum, atque asperum nomen esset, si diceremus *Abrahhamon*, elliditur τὸ 𝔐. N. enim ad thema non pertinet; ac euphoniæ causâ pronunciatur & scribitur אברהם Abraham: Caninius, Hesychius: Ἀβραμιαῖος, εἶδος ἰχθύος. Ἀβραάμ γιγαντικός. Idem, Ἀβραμ πιστός, ὁ πατὴρ μετέωρος. Ἀβραάμ δὲ πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν. Vide Rom. 4. 17. ex Gen. 17. 5. Philoni *Abraham* est πατὴρ ἐκλεκτὸς ἠχοῦς. Putavit siquidem componi ex אב & כרו & המון quod & πλῆθος, & ὄχλος, *Strepitum* sig. Selden de D. Syris, p. 14.

Abraham, vel *Ibrahim*, Bassa, Ottomanni postremâ nostrâ memoriâ Turcarum Imperatoris filius: cum repudiatâ matre, in Persiam ad Sultanum concedens, bellum adversus patrem gessit, quo per patris insidias sedato, dum se revocato filio imperii totius habenas traditurum affirmat, dumque patris præcepto filius ad ejus genua devolutus veniam petit, à duobus Janizariis, fortissimo arcûs nervo ad collum devoluto, miserè suffocatus est. Hist. Turcica

Abraham, rex Æthiopiæ, pro deo cultus ab Æthiopibus, ob revelationes quas habuit, inter quas & hæc recensetur, quòd monitus sit à Deo, ut si velit suis hæredibus firmum & tranquillum relinquere Imperium, filios omnes, uno natu majore excepto, monti includat quasi custodiâ asservatos, nec quenquam inde elabi patiatur, nisi quem in successorem eligeret; quam consuetudinem etiam posteri & successores observarunt. Alvarez.

Abraham, Eremita Ægyptius, grandem (jam defessis ætate parentibus) hæreditatem mox habiturus, non expectavit; sed ut nudus discedens, in solitudine sibi cellam constituit: deinde illis vitâ defunctis, cùm ad capiendum tantarum opum patrimonium vocaretur, tanti illud fecit, ut pedem loco non efferret: porrò per procuratorem ita egit, ne quid sibi reliquum foret sed rebus divenditis, pecunia omnis pauperibus, viduisque & pupillis divideretur: illi nihil omninò supellectilis erat præter catinum, vestemque cilicinam, & rusticum sagum. Marullus 1. 8. Sabellicus 8. 5.

Abrahamus, Marocci rex, pugnâ victus à seditioso quodam Elmahelo, & urbe exclusus; cùm nullam salutis, & regni recuperandi spem superesse videret, uxorem charissimam à tergo vehens, equum ex altissimâ rupe præcipitem egit. Leo Africanus, lib. 2. c. 45.

Abrantus, *Abrantes*, op. Portugall. ad Tagum flu. 8. leuc. supra Scalabiscum in ort.

Abravannus, promont. Britanniæ in Novantibus. Ptol. Voce conflata ex duabus, teste Camdeno, nempe *Aber* & *Ruan*, Itaque *Abravannus* est *ostium* amnis *Ruan*,

Raen, vel *Rian*, qui illic exit in mare. *Aber* enim (unde Gallis *Havre*,) vernacula vox est *ostium fluminis*. Neque hoc solùm, sed & amnium confluentes apud Britannos eadem voce appellantur. Id nos docet Cambrensis scriptor, qui floruit ante annos prope 500. cujus verba sic se habent in Itin. Cambriæ l. 2. c. 1. *Aber linguâ Britannica dicitur locus omnis, ubi fluvius in fluvium cadit.*

Abraxas, unus ex Deis, qui ab Hæreticis inducti sunt barbaris & inconditis nominibus, quem Basilides pro numine summo coluit, nomine prorsus fictitio; sed quod literis contineret numerum dierum, quos annus
α. 1. habet absolutus, unde & B. Hieronymi
β. 2. suspicio erat, Ἀβράξας esse non alium
ρ. 100. quam Persarum Mithram, hoc est, Solem,
α. 1. qui annuo cursu hoc spacium conficit. De
ξ. 60. Basilidis autem hoc numine, sive eo
α. 1. Dæmoniorum principem, sive solem, sive
ς. 5. utrumque significavit, vide Irenæum lib.
365. 1. c. 23. Tertull. De Præscript. cap. 46. Epiphan. Hæres. 24. Hieron. adversus Luciferium, & lib. 1. in Amos. Item Augustinum, Theodoretum & Damascenum, in iis quæ de hæreticis tradiderunt.

Abria, prov. Scotiæ Bor. *Loquabria* quibusdam dicta, versus occ. ubi aliàs Epidii pop. ibi & lacus cognom.

Abrieta, urb. Jazygum Metanastarum in Hungaria versus Tibiscum flu. nunc Agria Sansoni.

Abrinca, *Aare*, amnis Germ. oritur in Eyfaliâ reg. & cadit in Rhenum supra Bonnam, propè Sinciacum op.

Abrinca, *Avranches*, urb. Normanniæ in ora maritima, juxta fines Britanniæ, à Bajocis 18. leuc. in occid. à Fallesia 21. à Constantiensi urb. 7. in aust. distans. Pop. *Abrincatui* Plin. & Ptol. lon. 18.50. lat. 49.35.

Abrocomas, vel *Abrocomes* (utroque enim modo legitur Ἀβροκόμας Suidæ, Ἀβροκόμης Herodoto) Darii fil. fuit, atque unus ex præcipuis Persarum Satrapis qui unà cum Xerxe in expeditionem profectus, à Lacedæmoniis cæsus est ad Thermopylas.

Abrodiætus, cognomen Parrhasii, pictoris nobilissimi: Latinè *delicatè vivens* & *elegans*. Æl. lib. 9. Hist. Var. cap. 11. refert eum purpureâ veste usum fuisse, caput aureâ coronâ redimire solitum, scipionem gestare aureis claviculis circundatum, calceorumque ansas ligulis aureis obstringere, ut non immeritò se ἁβροδίαιτον cognominaret. Vide *Parrhasius*.

Abron, Atheniensis, de sacrificiis, & festis veterum Græcorum scripsit. Steph. Βάτη, δῆμος Αἰγηΐδος φυλῆς ἔνθεν ἦν Ἄβρων ὁ Καλλίου ἐξηγητὴς, περὶ ἑορτῶν καὶ θυσιῶν συγγραφεύς. Scripsit & περὶ Παρωνύμων, cujus operis idem meminit in *Argos*, *Athena*, & alibi sæpiùs. Alius fuit *Abron* Phryx aut Rhodius Grammaticus, Tryphonis discipulus, qui Romæ Rhetoricam docuit, servis parentibus procreatus, ut ex Hermippo tradit Suidas. Alius quoque *Abro* Lycurgi fil. de quo Plut. in X. Orat. Alius autem *Abro* Dexippi hospes apud eundem in Eroticis.

Abron, Argivus quidam vitæ perditissimæ, solutissimæ, luxuriosissimæ; unde Proverb. *Abronis vita*, apud Erasmum ex Zenodoto. Est & *Abro* quidam de quo Plin. 35. 10. *Mirantur*, inquit, *Abronem Samii*, inter opera Apellis numeratur.

Abronicus, nobilis Atheniensis fuit Lysiclis fil. cujus fideli, strenuâque operâ usus est Themistocles in bello Persico; & in legatione apud Lacedæmonios. Herod. lib. 8. Thucyd. lib. 1.

Abrotonum, Themistoclis Mater, Plut. in Them. Æliano *Abrotonus* vocatur. Locus est Var. Hist. 12. 43. ὠνομάζετο ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀβρότονον.

Abrotonum, Africæ urb. ad mare mediter. circa Syrtim. Stephanus ex Ephoro ait eandem esse cum Neapoli. At in Strab. Neapolis est Leptis; rursus in Mela & Plin. Neapolis, Abrotonum, & Leptis sunt 3. urb. diversæ. *Abrotonum* herba est notissima, quæ Arabicè vocatur ▭ קיסום *Caisum*; an ex eâ nomen traxerit Abrotonum urbs, quærant peritiores. Ego (inquit Boch.) *Abrotonum* pro *Abaritano* op. dici suspicor, quòd ex *Abara* factum fit, ut ex *Membresa*, *Membresitanum*, ex *Maxula*, *Maxulitanum*, &c. Nempe עברא *abara*, i. e. *trajectus*, aut *vadum* dici potuit propter vada ad vicinum lacum. Strab. l. 17. εἶτ' ἄλλη λίμνη πολὺ ἰσθμὸν, καὶ μετὰ ταύτην Ἀβρότονον πόλις. sic in prov. consulari alia fuit *Abara*, Carthagini propior, à quâ in Africæ Notitia, denominatur *Felix Abaritanus*, qui cum aliis Episcopis in exilium missus est an. 6 regis Hunerici. Indidem *Abaritana arundo*, de quâ Plin 16. 36. unde colligas etiam illam *Abaram* aquas habuisse vicinas. Sed & voce composita עבר עדר *Abar eder*, vel *Abaradira* h. e. *trajectus gregis*, dicta est Byzacenæ urbs, unde in Notitiâ *Præfectianus Abaradicensis*; & propè Jordanem בתעברא *bethabara*, i. e. *domus trajectûs* dicebatur locus ille in quo Joannes baptizabat, Joan. 1. 28.

Absalom, Latinè *pater pacis*, *consummationis*, vel *retributionis*, sive *patris pax*, *consummatio*, vel *retributio*; filius Davidis ex Maachâ, filiâ Talmai regis Geshur, Israëlitarum sui temporis formosissimus: fratres suos, filios Regios, ad convivium invitat, fratremque Amnonem, propter stupratam sororem suam incautum inter vina obtruncat; hinc majora ausus, patrem & regno, & vitâ spoliare conatur: prælio autem cum paternis ducibus commisso, terga dare compellitur, ramisque quercûs cæsarie involutus, & capite adhærens, tribus hastilibus à Joabo perfoditur. Corpus ejus in foveam projectum, lapidibus superinjectis tegitur, carensque liberis nullam sui reliquit memoriam, præter columnam à suo nomine dictam, quam sibi vivens in agro ipse erexerat. 2. Sam. 18. Fuit etiam *Absalom* pater Mattathiæ & Jonathan, Macc. 1.

Absarum, op. Cappadociæ in ora maris Euxini, ultra Trapezuntem 150. m. p. in Colchorum confin. ad flu. cogn ostia. Plin.

Absorus, Melæ, *Absyrtium* Plin. *Apsorrus* Ptol. vulgò *Osero*, ins. Liburniæ cum urb. cogn. cui Crepsa ferè juncta est, ambæque *Absyrtides* à Strab. nominantur, Vegiæ proximæ, 5. tantum m. p. in aust. distantes, à Senia 35. Tragurium versus 140. in occ.

Absyrtus, Æetæ, regis Colchorum, & Hypseæ filius, alio nomine Ægialeus dictus quem soror ejus Medea cum Jasone discedens, membratim discerptum, circumquaque disjecit, ut sequentem se patrem in colligendis ossibus occupatum moraretur, ne eam in fugâ retraheret, unde locus ille dictus est *Tomos*, i. e. *dissectio*, & fluvius juxta quem, id fecit *Absyrtus* vocatus. Sunt tamen qui *Absyrtum* non ex eâdem matre cum Medeâ, sed ex Idyiâ, Oceani filiâ natum tradunt. Alii non à sorore

discerptum volunt, sed per Istrum flu. cum fugientibus in Illyriam pervenisse. Fuit insuper *Absyrtus*, (teste Suidâ) Nicomediensis miles quidam, qui cùm sub Constantino ad Istrum militaret, librum utilissimum scripsit de medicandis equis, & de curâ animalium.

Absyrtus, *Colchorum* flu. in Adriaticum mare se exonerans, ab *Absyrto*, à sorore Medea ibidem interempto sic dictus. Lucan. lib. 3. *Colchis, & Adriacas spumans Absyrtos in undas*. Ubi tolle comma, & scribe *Absyrtis*, quo modo id nomen scribitur apud Plin. 3. 26. Strabonem quoque & Stephanum. Hæc enim *Absyrtis*, *Colchis* vocatur i.e. *Colchica*, quia Medea, & frater Absyrtus (ibi laceratus) ex Colchis erant. Grotius.

Absyrtides, insulæ in Adriatico mari, vel juxta Istrum. Strabo lib. 17. Παρ' ὅλην δ' αὐτὴν ... νῆσοι μὲν αἱ Ἀψυρτίδες, περὶ ἃς ἡ Μήδεια λέγεται διαφθεῖραι τὸν ἀδελφὸν Ἄψυρτον διώκοντα αὐτήν.

Abudiacum, op. olim geminum Vindeliciæ, nunc pag. in Bavaria: Unus inter Ratisponam & Abusinam vix 2. leuc. *Abach* vulgò: alter apud Rosenhemium op. *Happing*, in Norici fin. Sunt qui *Fuessen* interpretentur, h.e. Fauciacum op. Sueviæ in Tyrolensis Comitatûs confin. sed situs repugnat. lon. 34. 14. lat. 41. 10.

Abula. *Avila*, urb. Hisp. Tar. in Castella ver. ad Adaiam flu. med. ferè inter Madritum & Vallisoletum. 18. leuc. utrinque, à Salmantica totidem in ort. Segoviam versus 10. lon. 16. 00. lat. 41. 10.

Abus, *Humber*, flu. Albionis ex præcipuis Angliæ, per Eboracenses in Eurum fluens: vel potiùs æstuarium (in quo confluunt Urus, Derventio, Ara, & Trenta) quod in Oceanum Germ. se exonerat inter Eboracensem & Lincolniam prov.

Abusiacum, seu *Abodiacum*, vulgò *Fuessen*. op. Sueviæ in ipso lim. Bavariæ 12. mill. ab Augusta Vindelicorum in merid.

Abusina, *Abensperg*, op. Bavariæ, à Ratispona paulò supra 3. leuc. distans, Augustam versus, ab Ingolstadio 5. in ort. Neostadio proximum.

Abydus, urbs Asiæ, à Milesiis condita Gyge rege permittente, qui totius Troadis imperium habuit: cui Sestos in Europa opponitur, intercedente Hellesponto Musæus.

> Σηστὸς ἔην καὶ Ἄβυδος ἐναντίον, ἐγγύθι πόντου
> Γείτονές εἰσι πόληες.

Ovid. Trist. 1.

> *Quaque per angustas malè vecta virginis undas*
> *Seston Abydena separat urbe fretum.*

Id, cum Asiam ab Europâ dividat Xerxes ponte conjunxit. Sidon. Apollinaris —— *nec tanta Seston juncturus Abydo*

> *Xerxis classis erat. tumidas cùm sterneret undas*
> *Et pontum sub ponte daret.*

Lucan. lib. 2.

> *Tales fama canit tumidum super aquora Xerxem*
> *Construxisse vias, multùm cum pontibus ausus*
> *Europámque Asiæ, Sestonque admovit Abydo.*
> *Incessitque fretum rapidi super Hellesponti,*

Idem l. 6. *Tot potuêre manus adjungere Seston Abydo*

> *Ingestóque solo Phryxeum elidere pontum.*

Gemina Valerio Flacco dicitur, propter Sesti vicinitatem, Argon. lib. 1. —— *dirimique procul non aquore visa*

> *Cæperat à gemina discedere Sestos Abydo.*

Inter alia celebris erat sapore ostreorum. Ennius in Hedyphageticis:

> *Mures sunt Æni, ast aspra ostrea plurima Abydi.*

Quod pari verborum numero expressum ex illo Archestrati apud Athen. 3. 13.

> Τοὺς μῦς Αἶνος ἔχει μεγάλους, ὄστρεια δ' Ἄβυδος.

Catullus in Priapeio:

> *Hellespontia ora cæteris ostreosior oris.*

Virgilius Georg. 1.

> *Pontus, & ostriferi fauces tententur Abydi.*

Pop. *Abydeni*, qui cum à Macedonum rege tam arctâ obsidione premerentur, ut nulla evadendi spes superesset, multitudinem tanta invasit rabies, ut se, suasque uxores, & liberos, ferro, flammis, & omni genere mortis crudelissimè interficerent, ne in hostis potestatem venirent. quam historiam narrat Liv. Dec. 4. lib. 1. Ἀβυδηνὰ ἐπιφορήματα, dicuntur futilia, ac nullo prorsus pretio digna. Steph. & Suid. quòd Abydeni molles & effœminati haberentur; & quibus olim is mos fuerat, si quem civem, aut hospitem acciperent convivio, præterea in sacris & solennibus epulis, ut post unguentum & coronas, infantes à nutricibus inducerentur, circumferrentúrque suaviandi. Obstrepentibus igitur nutriculis, & aliis, inconditis clamoribus, minus suave & gratum reddebant convivium. Hoc etiam nomine malè audiebant Abydeni, quòd insignes calumniarum artifices essent, eóque sibi nomine placerent, atque hac de causa non tutum esset omnibus illic versari. Unde proverb. Μὴ εἰκῆ τὴν Ἄβυδον, h.e. *ne temerè Abydum* (naviges) quo admoneris, ne quod grave periculum suscipias sine causa idonea. Porrò Ἀβυδοκόμαι Hesychio dicuntur sycophantæ, à verbo κομᾷν, quod est efferri, & parùm modestè se gerere. Vide Paræum ad Musæum. Lon. 53. 50. lat. 42. 10.

Abydus, *Abutich*, Moletio, Ægypti op. inter Ptolemaida ad arct. 22. & Diospolin. ad merid. 28. m. p. à Memphi 290. in aust. Syenem versus; Ibi Memnonis regia & templum Osiridis lon. 61. 20. lat. 26. 50. Item Japygiæ civitas Steph.

Abyla, mons excelsus Mauritaniæ, Calpæ M. qui in Hisp. est, oppositus, quos ambos Herculis Columnas vocant, olim perpetuo jugo conjunctos, sed ab Hercule separatos; & sic intromissum terris mare, quod hodie *Mediterraneum* dicitur. Strab. l. 3. Τὸ ἀντικείμενον ὄρος ὄνομα Ἀβύλη, πολύθηρον, καὶ μεγαλόδενδρον. Nonnus urb. vocat, Dionys. l. 17.

Ἵξομεν εἰς Ἀλύβης ἄγχι πτόλιν. Idem. lib. 11.

> Ἤλυθεν εἰς Ἀλύβης πτόλιν ὄλβιον.

Ἀλύβη Dionysio dicitur Vide *Abila*.

Abyssini, Æthiopiæ pop. Christiani. Veterem habent religionem, sed erroribus quibusdam confusam. Eorum Imperator, qui vulgò *Grand Negus* dicitur, & corruptè *Preste Jean*, possidet Æthiopiam superiorem ferè totam.

Abystrum, Magnæ Græciæ urb. Ptol. quam hodie *Ursimarso* vocari scribit Barrius in sua Calabria.

Aca, civit. Phœnicum, *Ace*, Plinio. Vide Ptolemais.

Acabe, mons in fin. Ægypti ad fin. Arab. Item fons. Ptolemæus: Τὸ Ζυχάβαρι, ἀφ' οὗ ῥεῖ ὁ Κινύφος ποταμὸς. καὶ ἡ Ἀκάβη πηγή. *Acabe* autem dicitur quasi עקבה i.e. *extrema*. Situs enim est hic fons in Africæ extremis.

extremis propè fin. Cyrenaicæ. Tab. Ptolemæi perperam habent *Chuzambari*, & *Cabe* pro *Zuchabari*, & *Acabe*. Boch.

Acacius, Alexandrinus, dux belli sub Adriano propter confessionem Christi de nuce arbore suspensus est. Hist. Tripart. 5. 11. Alius etiam hoc nomine martyr, sub Decio Imperatore.

Acacius, Episcopus Cæsareæ in Palæstinâ, Arrianis favit in Synodo Seleucianâ, & Constantinopolitanâ Hist. Trip. 5. 34. 35. 36. Vide Voss. Hist. Gr. p. 249.

Acacius, Patriarcha Constantinopolitanus, vir inprimis pius, & Leoni Imperatori gratissimus. Suid. Item Rhetor insignis qui Libanii & Juliani temporibus floruit. Idem.

Acacius, Episcopus quidam, Ecclesiæ supellectilem argenteam, aureamq; divendit; & milites Persas fame propè enectos, non tantùm refecit, sustentavitque, sed redemptos ad regem suum remisit. Socrates Hist. Eccles. 7. 21.

Academia propriè dicebatur nemorosus extra Athenas locus, in quo Philosophiam primus docuit Plato. Sunt qui derivant ab ἑκὰς *procul*, & δῆμος *populus*, qu. *seorsim à Vulgo*, remotè scilicet à populari consuetudine. Basilius orat. de Temper. & Incontinentia ait; *Platonem ferunt, cùm animo accepisset nocumentum, quod ex corpore proficisci solet, de industria Academiam elegisse, locum Atticæ vel maximè pestilentem, ut ita præcideret nimis bonam corporis dispositionem, veluti superfluam quandam vitis fertilitatem.* Alludit ad Ἀκὴ *acies*, & δῆμος *populus*. In Academia siquidem acuebantur hominum ingenia: aut ab ἄκος i. e. *medela*, quòd ibi sit ἰατρεῖον ψυχῶν officina sanandi animos. Alias quoque ejus generis allusiunculas fingunt. Sed certum est, dictam fuisse Ἑκαδημίαν, ac sic vocari ab *Ecademo* Heroë, quod (præter Suidam) ex Timonis versibus probat Hesychius Illustrius; ex iis verò & Eupolide, Laërtius; utérque in Platone. Huc respexit Horatius lib. 2. ep. 2.

Adjecêre bonæ paulò plus artis Athenæ;
Scilicet ut possim curvo dignoscere rectum,
Atque inter silvas Ecademi quærere verum.

Quanquam in quibusdam lib. *Academi* legitur. Quod autem penultima vocis *Academia*, nunc correpta inveniatur, nunc porrecta, id ex eo est, quòd Græci nunc Ἀκαδημία dicant, nunc Ἀκαδήμεια. Corripiunt itaque Claudian. Paneg. Manl. Theodos.

In Latium spretis Academia migrat Athenis.

Et Sidonius in Epithal. Pol.

Obviet & quanquam totis Academia sectis.

Producit verò, Cic. lib. 1. de Divin. cùm ait:

Inque Academiâ umbriferâ, nitidóque Lyceo
Fuderunt claras fœcundi pectoris artes.

Nec non Laurea Tullius, de quo infrà. Cicero autem villam suam, inter Puteolos urb. & Avernum lac. *Academiam* vocavit, ab exemplo illius infrà Athenas, ibi compositis voluminibus. In eam Laurea Tull. è libertis ejus, carmen scripsit, quod legitur apud Plin. sen. l. 3. c. 2.

Quo tua Romanæ vindex clarissime Linguæ
Sylva loco melius surgere jussa viret,
Atque Academiæ celebratam nomine villam,
Nunc reparat cultu sub potiore Vetus:
Hic etiam apparent lymphæ non ante repertæ,
Languida quæ infuso lumina rore levant.
Nimirum locus ipse sui Ciceronis honori
Hoc dedit, hâc fontes cùm patefecit ope:
Ut quoniam totum legetur sine fine per orbem
Sint plures oculis quæ medeantur aquæ.

Hesychius: Ἀκαδημία, λοῦτρον καὶ πόλις. Addit Phavorinus καὶ τόπος Κεραμεικὸς οὕτως ἐκαλεῖτο. In hac Academiâ ridere non licebat, cujus rei rationem reddit Ælian. ποικιλ. 3. 35. Cæterum de 3. Academiis, veteri, media & nova, vide Vossium de Sect. Philos. cap. 12. 13. 14.

Acalandra, vulgò *Calandra*, op. Ital. in Lucania trans Apenninum, in prov. Basilicata, ad flu. Salandrum.

Acalandrus, fiume di Roseto, flu. Lucaniæ Rosetum op. alluens, atque in sin. Tarentinum inter Heracleam & Metapontum urb M Græciæ excisas influens, ab Heraclea 4. m. p. olim Thurios à Tarentinis separans. *Salandrella* nonnullis, teste Cluverio.

Acamas, prom. Cypri, *Capo di S. Epifanio* Lusignano, in orâ occiduâ insulæ, ubi olim urb. episc. ejusdem nom. fuit. à Clidibus promont. orientalissimo 1400. stad. distans in occ. à Sidâ verò urb. Pamphyliæ 1060. in aust. teste Strab. Urbs verò seu pag. hodie *Crusoccho* dicitur.

Acanthina, ins. sinû Arab. Daphninæ proxima. *Angotina* Stuckio.

Acanthus. *Eriss*. Sophiano, urbs Macedoniæ episc. sub Arch. Thessalonicensi ad Sin. Singiticum apud Athon M. inter Nymphæum promont. & Singum op.

Acarnania. *Carnia* hodie & *Despotato*, olim *Curetis*, test. Paus. & Plin. reg. Epiri medio sinu Ambracio demersa: quam Acheloüs flu. ab Ætolia dividit, vel (ut Solinus) Pindus mons, qui Acheloüm parit. Incolæ *Acarnanes*, quos annum 6. mensibus computare solitos scribit Macrob. Sat. 1. 12. Mollitiei & Lasciviæ apud veteres notati leguntur, teste Luciano in Dial. Meretriciis; unde proverb. *Procellus Acarnantius*, in lascivos. In hac reg. (ut & in Epiro) gignebantur equi, corpore & viribus maximi, eximiique pretii, hinc adag. Ἀκαρνικοὶ ἵπποι, de re quapiam insigni.

Acarnan, mons Atticæ valdè lapidosus. Sen. in Hippolyto:

——*Vos, quà tepidis*
Subditus austris, frigora mollit
Durus Acarnan.

Acastus, Peliæ Thessalorum regis fil. venator sagittis clarus. Ovid. Metam. 8.

——*Iaculoque insignis Acastus.*

Uxorem Cretheidem sive Hyppolyten duxit quæ cùm Peleum amaret, neque ille contrà hujus amori obsequi vellet, ultrò eum de stupri appellatione apud virum accusavit. Itaque Acastus, Peleo ceu venationis causâ in saltum Pelei montis abducto, ibique omnibus armis spoliato, feris lacerandum præbuit. Verùm Chiron sive is Mercurius fuit, interveniens, acceptâ Vulcani machærâ, Peleum liberavit: qui postea domum reversus Acastum cum uxore interfecit. Hor. 13. Od. 7.

Narrat penè datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit abstinens.

Vide Pindarum Nem. carm. quarto, & quinto, Ovid. Met. 11. —— *Magnetas adit vagus exul, & illic*
Sumit ab Æmonio purgamina cædis Acasto.

Et Fastorum 2. *Actor idem Peleus, ipsum quoque Pelea Phoci*
Cæde per Æmonias solvit Acastus aquas.

Acca Laurentia, Faustuli regis pastoris uxor, quæ Romulum, & Remum lactavit, & maternâ solertiâ gubernavit. Hæc vocata est *Lupa*, eo quòd nobile scortum

fuit; tales enim ob avaritiam, *lupa* nuncupantur. Servius. Agellius, lib 6. cap. 7. *Acca Laurentia corpus in vulgus dabat, pecuniamque emeruerat ex eo quaestu uberem. Ea, testamento (ut in Antiatis historiâ scriptum est) Romulum regem, ut alii, pop. Rom. bonis suis haeredem fecit. Ob id meritum à Flamine Quirinali sacrificium ei publicè fit, & dies è nomine ejus in Fastos additus.* Vide Voss. de Idol. lib. 1. cap. 12.

Accaron, urbs Palaestinae in Philistinorum fin. Azoto, Jamniae, & Geth urbibus finitima: nunc vicus *Accaron* adhuc dictus, teste Brocardo, ab Azoto 8. m. p. in aust. ab Ascalone 20. in Bor.

Accii, *Guadix*, urbs Hisp. Baet. in regno tamen Granatensi, ad rad. montium, juxta fontes flu. *Guadalentin*, 12. leuc. à Gienno in Eurum.

Accipitrum ins. Vulgò *Isola di S. Pietro*, ins. parva in ora australi Sardiniae.

Accitum, *Finiana*, op. Hisp. Baet. inter Acci & Almeriam ad 10. m. p.

Accius Navius, Vide *Navius*.

Accius, tragoediographus, natus parentibus libertinis. *Duriusculus* Ciceroni ad Atticum, & Licinio *scriptor ferreus* appellatur, quòd dum tragoedias ex Sophocle in Latinum verteret, talem se praestiterit. Quintilianus pro suo candore, id vitii in tempora rejicit. Tanti eum fecit Brutus, ut ejus versibus, & templa & monumenta ornaverit, eoque simulato, statuam in aede Camoenarum praegrandi staturâ posuerit, cum alioqui pusillus fuerit.

Accius, Pisauriensis, cujus accusationi Cicero pro Cluentio respondit, quemque in Oratore suo inter claros Oratores refert: fuit alius *Accius* Navius, vel Naevius, cujus idem Cic. in Divinat. meminit. Vide *Attius*.

Accius Tullius, Volscorum princeps, Romanis semper infestus, quibus Coriolano adjuvante, bellum intulit. Livius; & Plut. in Coriolano.

Acco, mulier jam decrepita, cùm faciem, (quam ad speculum explorabat) senio deformatam conspiceret, animi aegritudine in insaniam lapsa est: Cael. Rhod. 16. 2. Inde *Accissare* veteres dixerunt pro ineptire, delirare, vel insanire. Utrumque tractum est à moribus Accûs aniculae, adeò ineptae, atque delirae, ut & cum imagine suâ in speculo redditâ, tanquam cum alterâ muliere colloqueretur, & vestes nondum pertextas à telâ detrahere soleret, atque induere. Hinc manavit Proverbium ἐπὶ τοῖς ἄλλοις Ἀκκίζεται. in eam qui sibi placet, seseque quasi in armis contemplatur. Illud etiam in moribus peculiare habuit praedicta mulier, ut recusaret quod maximè cupiebat. Unde ab ejus quoque nomine *Accismum* dictum volunt, fictam scilicet dissimulationem, Cicero 2. ad Atticum. *Hoc opinor, certi sumus, periisse omnia; quid enim, ἀκκιζόμεθα tam diu*; hoc est; quid *dissimulamus*. De hoc adagio vide Lucianum & Olympiodorum. Terriculamenti cujusdam nomen est Plutarcho, cujus metu matres solent puellos in officio continere & à peccando deterrere. Hesychius Ἀκκίζειν γυναικίζεσθαι, ἀργοποιεῖσθαι, μωραίνειν. Idem: Ἀκκὼ, τερατώδης μορφώ. λέγεται δὲ παιδίοις καὶ μωροῖς.

Accursius, Florentinus, nobilis Jurisperitus, primus totum Jus Glossis illustravit. Gesner. *Vir magni ingenii, & singularis industriae* dicitur Boxhornio, in Monum. Illustr. Vir. Professus est Bononiae A. D. 1230. ubi etiam sepultus est. Tanta est ejus autoritas, ut ex ejus sententia causa judicanda sit, quoties insignis aliquis interpres ei adhaerea. *Dr. Duck* de Auth. Jus. Civ. Rom. l. 1 c. 8.

Acedum, *Ceneda*, urbs Marchiae Tarvisinae. Venetis subdita, inter Tarvisium & Belunum 20. m. p. quot ab Opitergio, Feltriam versus 15.

Acelium, pag. Insubriae inter Verbanum lac. & vallem Ugiam, haud procul ab Arona op. & Fontaneto vico.

Acelum, Venetae reg. op. vulgò *Asolo*, P. Diacono *Acilium* est, rerum Longobardic. lib. 3. cap. 26. apud Ptol. in plerisque exemplaribus est Ἄκεδον, in uno Vaticano reperit Cluverius Ἄκελον. Sedet in monte in Marchia Tarvisina ad Mussonum flu.

Acephali, Haeretici quidam sic dicti. Nullus eorum author invenitur. Hi duarum in CHRISTO substantiarum proprietatem negant. & unam in ejus persona praedicant naturam. Circa A. D. 500. Niceph. l. 18. c. 45.

Acer, *S. Marino*, mons Aemiliae cum op. in Italia. Est Resp. sui juris, habens sub se 12. pagos. Sedet in lim. Duc. Urbini versus Romandiolam, distat autem à mari Adriatico 10. mill.

Acernum, *Acierno*, urbs Italiae in Principatu Ulteriori. 15. mill. à Salerno in ort.

Acerra, antiquissima Campaniae urbs non longè à Neapoli, quam Clanius amnis praeterfluit, cujus frequens inundatio ipsam penè exhausit. Virg. Georg. 2.

——— *vacuis Clanius non aequus Acerris.*

Sol. l. 8.--- *Clanio contempta semper Acerra*, lon. 51. 18. lat. 40. 58.

Civitatem ejusdem nom. habet Plin. in Umbria, l. 3. c. 14 quam *Vafrias* cognominat. Opidani *Acerrani*. Graeci aspirant per χ, modò simplici, modò gemino ρ, perscripto. Siquidem uni Appiano utroque modo scribitur; in Punicis Ἀχέῤῥαι, in l. 1. Civilium Ἀχίῤῥαι. Stephanus: Ἀχίῤῥαι, πόλις μεταξὺ τῆς Παδου, καὶ τῶν Ἄλπεων, parum Geographicè, inquit Cluverius. Discretiùs paulò situm Acerrarum indicat Plut. in Marcello: οἱ Γαισάται δὶς Ἄλπεις ὑπερβαλόντες, καὶ τοὺς Ἰνσόμβρους ἐπαγαγόντες, εὐθὺς ἐπ' Ἀχίῤῥας ὥρμησαν, πόλιν ὑπὲρ ποταμοῦ Πάδου ἀντιχειρόβιον.

Acerano, hodie in agro Novariensi teste Bern. Sacco.

Acersecomes. Apollinis epitheton. sed Juvenalis ea voce utitur pro catamito, sive puero usurario. Sat. 8.

——— *Si nemo tribunal*
Vendat Acersecomes.

Conflatur ex α priv. & κείρω sive Dorico ejus futuro κέρσω, ut κουρὰν intonsum notet.

Unde Horat. *Intonsosque agitaret Apollinis aura capillos.*

Et alibi. *Intonsum pueri dicite Cynthium.*

Acesander, Cyrenaicae hist conditor, cujus primum lib. citat Apollonii Interpres in lib. 4. Quaedam etiam de Batto Cyrenaeorum conditore ex hoc Acesandri opere refert Pindar. Schol. initio Od. 4. Pyth. & aliquantò post, ejusdem verba adducit de Eurypyli genere. Vossius.

Acesines

Acesias, medicus imperitus, qui dum cuidam podagrico mederi vellet morbum & dolorem auxit; unde proverb. *Acesias medicatus est*. Erasmus.

Acesines, Siciliæ flu. ex Ætna M. apud Randacium op. oriens, ac per agrum Tauromenitanum in mare, à Tauromínio 18. m. p. fluens. *Alcantara* Fazello.

Acesines, vel *Acessinus*, Indiæ flu. ingens, in Indum influens, juxta quem arundines ejus magnitudinis proveniunt, ut singula internodia navigii vicem suppleant. Plin. 4. 12. Idem 37. 13. *Gemmiferi amnes Acesinus & Indus*. Alter hujus nom. flu. ab eodem Plin. in Taurica juxta Panticapen fluens memoratur.

Acesius Patarensis, nobilis artifex, qui primus unà cum Helicone Carystio, peplum Palladis Poliadis contexuisse fertur. Unde proverb. *Acesii & Heliconis opera*: de iis quæ singulari artificio confecta videntur. Erasmus.

Acesodorus, Megalopolita, *de urbibus* scripsit, teste Steph. in *Μεγάλη πόλις*. Nisi fortè Acestodorus ibi legendum, de quo infrà.

Acessaus, nauta quidam, qui propter ignaviam ita prorogare solebat navigationem, ut se diceret Lunam magis opportunam expectare. Unde proverb. Acessæi Luna, in comperendinatores. Erasm.

Acesta, urbs Siciliæ, ab *Aceste* rege sic dicta, quæ posteà *Segesta* vocabatur. In hac partem suorum Æneas reliquit cùm Italiam peteret. Virg. lib. 5. Æn.

Urbem appellabant permisso nomine Acestam.

Pop. *Acestæi* Plinio 3. 8.

Acestes filius Crinisi fluminis Siciliæ, ex Egestâ Trojanâ muliere. Virg. l. 5.

———Occurrit Acestes
Horridus in jaculis, & pelle Lybystidis ursæ;
Troia Crinise conceptum flumine mater
Quem genuit, veterum non immemor ille parentum.

Hic, jam senex, primò Anchisem & Æneam Italiam petentes hospitio suscepit, & mortuum Anchisem una cum Ænea in Eryce monte Siciliæ sepelivit. Demùm iterum a Carthagine descendentem Æneam, quò illum venti impulerant, suscepit, ubi Æneas conditâ invalidis sociis civitate, Acestam eam vocavit. Servius in illud Æn.

Trojanoque à sanguine clarus Acestes,

Rem fusè explicat his verbis. Cùm Laomedon promissam murorum mercedem, Neptuno, & Apollini denegasset; Neptunus iratus, Trojæ immisit cetos qui eam vastarent. Unde Apollo consultus, cùm & ipse irasceretur, contraria respondit, dicens objiciendas nobiles puellas belluis. Quod cùm fieret, timens Hippotes quidam nobilis filiæ Segestæ, cùm Laomedontis regis Hesiona, jam orta se litigne, esset religata, impositam eam navi, misit quò fors tulisset. Hæc ad Siciliam delata, à Crimiso fluvio, in ursum vel canem converso compressa, edidit Acestem, qui ex matris nomine civitatem Trojanis condidit, quæ hodiè *Segesta* nominatur. Virg. lib. 5.

Eumaque finitimos, & clari nomen Acestis
Excipiunt.———

Idem, ibidem. *Est tibi Dardanius divinæ stirpis Acestes.* Et [illegible]. *Hic gravis Entellum dictis castigat*
Acestes.

Ubi Servius. *Gravis ætate, vel moribus*. Ideoque inter senes numeratus ab eodem.

Cætera Trinacriis pubes senioris Acestæ
Fertur equis.———

Meminit ejusdem. Ovid. Met. 14.

Ad sedes Erycis fidumque relatus Acesten,
Sacrificat.———

Et Silius l. 14. *Miscuerant Phrygiam prolem Trojanus Acestes,*
Trojanusque Helymus.———

Acestium, nomen mulieris, de qua Pausanias in Atticis: Acestium, inquit, Xenoclis, qui ex Sophocle Leontis filio prognatus est, filia fuit. Huic ad Leontem usque atavum, omnes gentiles, Cereris ministros, quassantes facem, dum viveret, videre contigit. Nam primùm, in eo videt Sophoclem fratrem, dein Themistoclem conjugem, eoque mortuo Theophrastum filium. Hæc illius fortuna commemoratur.

Acestodorus, historicus, citatur à Plut. in Themist. ubi ex eo refert, Xerxem, ante pugnam Salaminiam, classem & aciem speculatum fuisse, in Megaridis confinio, super colles quos *Cerata* appellant. Meminit & Etymologus in Δωδωναῖος.

Acestor, de Cyrenarum urbe opus conscripsit. Citatur ab Apollonii scholiaste, Argonaut. 2.

Acestorides, quatuor vulgavit libros *de quâque urbe fabularum*, quibus multa quidem vera retulit, sed multa etiam fabulosa adspersit, & propterea, ut calumniam effugeret μυθικὰ ipse inscripsit: simul ut titulo jucunditatem operis indicaret. Auctor Photius Tmemate 198. Prosâ scripsisse, interque alia, quædam de monstrosâ hominum quorundam forma in India, testis est Tzetzes Chil. 7. hist. 44.

Acestorides, Archon apud Athenienses An. Mundi 3460. Fuit etiam *Acestorides* Corinthius Syracusarum Imperator: de quo Diod. Sic. lib. 19.

Acetes, Evandri armiger. Virg. lib. 11.

Corpus ubi exanimi positum Pallantis Acœtes
Servabat senior, qui Parrhasio Evandro
Armiger ante fuit.———

Achab, Israëlitarum rex septimus. Regnavit annis 22. Impietate omnes antecessores suos superavit. Jezabel filiam Ethbaal duxit uxorem in bello adversus Benhadad occisus est, an. mundi 3027. Item alius ejusdem nominis Pseudo-propheta, tempore regis Zedechiæ Jer. 29.

Achad, civit. in quâ regnavit Nimrod. Gen. 10. quæ nunc *Nisibis* dicitur. Ita Steph: addit Ferrarius: *Locus Palæstinæ trans Iordanem, in quo Iacob Patriarcha obiit*. Nescio quid sibi velit. Jacobum certè in Ægypto naturæ debitum persoluisse sacra pag. testatur. Suspicor itaque quod locum lamentationis intelligit, ubi Josephus instituit luctum parenti suo 7. diebus. Gen. 50. 10. qui tamen non *Achad*, sed *Atad* dicitur.

Achadia Auvngdoune, urbs Hiberniæ in Connacia, & in Com. Gallivensi, episc. sub Arch. Tuamensi.

Achaa, Sarm. Asiat. op. ad Pont. Euxin. Ptol. Incolæ *Achæi*, Orchomeniorum Colonia. Ovid. Pont. 4. 10.

Nec potes infestis conferre Charybdin Achæis.

Am. Marc. lib. 22. Paulùm ab his (Heniochis) secernuntur Achæi; qui bello anteriore quodam apud Trojam

consummato, non cùm super Helenâ certaretur, ut auctores prodidêre nonnulli, in Pontum reflantibus ventis errore delati, stabilem domiciliis sedem nusquam reperientes verticibus montium insedêre semper nivalium: & horrore cœli districti victum sibi cum periculis rapto parare assuefacti sunt: atque eo ultrà omnem deinde ferociam sævierunt.

Achæa, Ceres cognominata est, Suida teste, ab eo luctu & anxietate i. e. ἄχος, quem habuit dum Proserpinam quæreret. Plut. lib. de Is. & Os. Bœotii, inquit, Achææ Cereris ædes movent, eamque festivitatem ἐπαχθῆ nominant, à questu videlicet, & gemitu deæ ob filiæ Proserpinæ raptum.

Achæa Pallas dicta, cujus templum, referente Aristotele Lib. de mirab. in Italia, apud Daunios Apuliæ populos fuit. In quo antiquitus fuisse tradit cum alia, tum secures & enses, cæteraque Diomedis, ejusque sociorum arma. Hujus templi custodes canes fuisse perhibentur, qui Græcis adeuntibus blandirentur, cæteris mortalibus agrestes & feri.

Achæmenes, rex Persarum Hor. Carm. 2. od. 12.

Num tu quæ tenuit dives Achæmenes,
Permutare velis crine Lycimniæ?

Amm. Marcellinus lib. 19. reddit, *rex regibus imperans*. De Sapore verba faciens. Persis Saporem, & Achæmenem appellantibus, & Artaxerxem, quod *rex regibus imperans, & bellorum victor*, interpretatur.

Achæmenides, unus ex sociis Ulyssis Æn. 3.

Sum patria ex Ithacâ, comes infelicis Ulyssi:
Nomine Achæmenides. ———

Qui fugientibus Græcis cæteris cum Ulysse, apud Cyclopas derelictus est, postea tamen Æneæ ad eundem locum naviganti comes factus, Cyclopum manus effugit. Nannius lib. 7. Miscellan. legendum contendit *Agamenides*, quasi sic dictus esset ab eventu, quòd nimirum diu manserit in spelunca Polyphemi. Ad quod Maro ipse videatur alludere, loco prædicto.

Hic me dum trepidi ad crudelia limina linquunt
Immemores socii, vasto Cyclopis in antro
Deseruêre. ———

Achæmenes, Afriæ propriæ gens. Vide Boch. Geogr. Sac. 4. 30.

Achæmenia, pars Persidis; unde *Achæmenius*. Hor. Epod. 13.

——— *nunc & Achæmenia perfundi nardo juvat.*

Idem Carm. 3. od. 1. *Falerna vitis, Achæmeniumque costum* Auson. in Epig. *Laudes Achæmenias Orientis gloria telas.*

Achæus, Eretrius poëta tragicus, paulò junior Sophocl. Flor. Olymp. 82. Pythodori. & Pythoridis filius, qui cum 43. vel sec. alios, 30. vel 24. fecerit fabulas, semel duntaxat vicit. Inter alias, ejus est Κύκνος, nam sic apud Athen. pro Κύκλος scribi debere, observatum Turnebo & Casaubono. Ejusdem Μοῖρα, Athenæo lib. 7. Fuit & alter *Achæus*, Syracusanus junior, qui & ipse Tragœdias decem scriptitavit. Suidas. *Achæi* quoque historici meminit Pindari schol. in od. 7. Olymp. Videndum autem an idem sit Ἀχαιὸς, quem cum Pherecyde jungit Arati Schol. quo loco de Hyadibus tractat, atque *Achæum* 4. Hyadas statuisse ait. At alius puto Ἀχαϊκός, cujus historicum opus celebrat Nicandri Schol. in Theriaca. Nisi magis placet, alterutro loco esse librarii vitio peccatum.

Achæus, Zuthi fil. homicidio per imprudentiam perpetrato, in Laconiam profugit, & effecit, ut qui ibi habitabant Achæi dicerentur. Strabo, lib. 8.

Achaia, triplici notione sumitur:

1. Primò est Græciæ reg. quam Ptol. *Helladem*, Plin. Junior *Græciam* vocat. Terminatur à Sept. Thessaliâ juxta flu. Sperchium, sin. Maliacum & Oetam M ab occ. Acheloo amne ultra quem mox Epiri tractus incipit: ab Orient. nonnihil in Sept. reflectitur, & Ægæo ac Myrtoo mari pulsatur: à meridie illi Peloponnesus objicitur, & Isthmo 5. m. p. lato cum Peloponneso conjungitur. Hodie *Livadia* vocatur.

Secundò *Achaia* est Peloponnesi regiuncula, quæ à Ptol. *Propria* vocatur ad differentiam superioris, quam supra Ἑλλάδα vocari diximus; hodie verò *Romania alta* dicitur, teste Castaldo, describitúrque à Plin. 4. 5. & Pausan. in Achaicis.

Tertiò *Achaia* aliquando usurpatur pro tota Peloponneso, nunc vulgò Morea. Hinc Apuleius Met. 6. Lacedæmonem in Achaia collocat. Hujus præcipuas urb. eleganti carmine complectitur Ovid. Met. 6.

Finitimi proceres coëunt, urbesque propinquæ
Oravere suos ire ad solatia reges.
Argósque & Sparta, Pelopeiadésque Mycenæ,
Et nondum torvæ Calydon invisa Dianæ,
Orchomenósque ferax, Patræque, humilésque Cleonæ,
Et Nelea Pylos; nec adhuc Pittheia Trœzen,
Quæque urbes aliæ bimari clauduntur ab Isthmo.

Imò *Achaia* etiam sumitur pro omnibus reg. quæ se concilio Achaico adjunxerunt, & à Romanis in provinciam redactæ commune hoc Achaiæ nomen sortitæ sunt. Fuit etiam *Achaia* Rhodi ins. urbs a Solis filiis condita: Diod. l. 5. Item Messeniæ fons prope Dorium urbem. Pausanias.

Achaia, Urbs Cretæ. Schol. Apollonii lib. 4. Ἀχαΐα ἐστὶ τῆς Κρήτης πόλις ἐν ᾗ γίνονται Ἀχαιΐναι λεγόμεναι ἔλαφοι. ἃς δὲ Σπαθιναίας καλοῦσι; Etymologus. Ἀχαιΐνη ἡ ἔλαφος ἀπὸ Ἀχαΐνης τῆς πόλεως ἐν ᾗ εἴδη εἰσὶν ἐλάφων μεγάλων. Cæterum quod Schol. prædictus easdem cervas etiam *Spathinæas* dictas eas ait, in hoc errat. Et Eust. distinguit ad Iliad θ'. αἱ Ἀχαιΐναι καὶ αἱ Σπαθῖναι λεγόμεναι (ἔλαφοι) ἡλικίᾳ τινὶ διαφέρουσι.

Achan, Israëlita, crimine Anathematis convictus ac damnatus, ab omni pop. lapidibus obrutus fuit, & omnia quæ illius erant, igne consumpta fuêre. Congregatus fuit super eum magnus lapidum acervus, vocatumque est nomen illius loci, *vallis Achor*. Jos. 7. Prudentius in Psychomachia.

Videras & Jerico propria inter funera quantum
Possit nostra manus, quum victor concidit Achan
Cædibus insignis, murali & strage superbus,
Succubuit capto victus ex hostibus auro,
Dum vectu insigne legens anathema favillis
Mœsta ruinarum spolia insatiabilis hausit.

Achara, op. Lycaoniæ apud Galatiæ & Pisidiæ fin. ad stagnum, ab Iconio 43. m. p. in occ.

Achardeus, *Copa* Mercatori, *Zigna* Lazio, flu. Sarmatiæ

tis Asiat. dicitur ab al. Varadinus, effunditurque in Mæotidem paludem.

Acharnis, vir senatorius atque militaris, qui Mario occurrens & non salutatus, à Marianis occiditur. Signum in suis dederat Marius, ut omnes à quibus salutatus non respondisset, resalutaretque necarent. Plut. de quo Lucanus l. 2.

——Spes una salutis

Oscula polluta fixisse trementia dextra.

Achates, Siciliæ flu. *Cantara* Leandro, apud quem lapis *Achates* generatur. Sil. lib. 14.

Et pellucentem splendenti gurgite Achatem,

Vib. Sequester de fluminibus: *Achates Siciliæ, ubi pari nomine lapillus generatur, unde gemmæ fiunt.* Solinus cap. 11. *Achatem lapidem Sicilia primum dedit, in Achatis fluminis ripâ repertum, non vilem, cùm ibi tantum reperiretur.* Plin. 37. 10. *Achates in magna authoritate fuit, nunc in nulla est, reperta primùm in Siciliâ juxta flumen ejusdem nominis.*

Acheloüs, *Aspropotamo* Soph. *Gerostilea* Nigro, al. *Pachicolmo* flu. ingens Acarnanum, eos ab Ætolis secludens, ex Pindo M. ortum habens, ac in mare Jonium contra Echinadas insf. sese exonerans. Stat. 2. Theb.

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.

Inde adj. *Acheloius*, i. e. *aqueus* Virgil. Georg. 1.

Poculaque inventis Acheloia miscuit uvis.

Veteres enim aquam omnem Acheloüm nuncupavêre, quòd primus hic flu. post diluvium erupisse e terrâ fertur: sive quòd *Achelous* in Græcia omnium flu. celeberrimus fuit: sive quòd *Achelous* quidam primus vini mixtionem cum aqua in Græcia invenerit. Docet hoc Eust. in Iliad. 2. ait enim omnem montem editum dici Idam, ὥσπερ καὶ πᾶν ὕδωρ Ἀχελῷον. Ephorus quoque lib. 2. hist. Μάλιστα γὰρ τὸ ὕδωρ Ἀχελῷον προσαγορεύομεν ἐν τοῖς ὅρκοις, καὶ ἐν ταῖς εὐχαῖς, καὶ ἐν ταῖς θυσίαις. Unde Eurip. in Andromache aquam ad vertendam domum Ἀχελῴου δρόσον h. e. *Acheloi rorem* vocat. Goropius Hermath. lib. 6. ait *Achelоum* primâ omnium lingua dictum. *Ac-el-hoe*, quæ 3. voces sign. *aquarum excelsum principem.* Ἀργυροδίνης Hesiodo dicitur, h. e. *argenteos vortices habens*, ac proinde Dionys. vers. 497.

Δίνης ἀργυρέης Ἀχελώϊος ἀμφὶς ἑλίσσει.

Hesychius: Ἀχελῷος, ποταμὸς Ἀργυροδίνης, καὶ πᾶν ὕδωρ οὕτως λέγεται. Lege Ἀργυροδίνης; Lycophronis Interpretes scribit ejus aquam mederi vulnerum doloribus, qu. ἄχη λύων vel διαλύων. Papinius *turbidum* vocat, Theb. 2. ver. 732.

——Flavo tollens ubi vertice pontum

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.

Quare autem sic appelletur nemo melius tradidit Thucydide, cujus hæc sunt verba, lib. 2. Ὁ γὰρ Ἀχελῷος ποταμὸς ῥέων ἐκ Πίνδου ὄρους διὰ Δολοπίας καὶ Ἀγραίων καὶ Ἀμφιλόχων, καὶ διὰ τοῦ Ἀκαρνανικοῦ πεδίου, ἄνωθεν μὲν παρὰ Στράτον πόλιν ἐς θάλασσαν διεξιεὶς, παρ' Οἰνιάδας, καὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλιμνάζων, ἄπορον ποιεῖ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ἐν χειμῶνι στρατεύειν. Κεῖνται δὲ καὶ τῶν νήσων τῶν Ἐχινάδων αἱ πολλαὶ καταντικρὺ Οἰνιαδῶν τοῦ Ἀχελῴου τῶν ἐκβολῶν οὐδὲν ἀπέχουσαι. Ὥστε μέγας ὢν ὁ ποταμὸς προσχοῖ ἀεὶ, καὶ εἰσὶ τῶν νήσων αἳ ἠπείρωνται. Ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι χρόνῳ τοῦτο παθεῖν. Τό τε γὰρ ῥεῦμα ἐστι μέγα καὶ πολὺ καὶ θολερὸν, αἵ τε νῆσοι πυκναὶ καὶ ἀλλήλαις τῆς προσχώσεως τῷ μὴ σκεδάννυσθαι, ξύνδεσμοι γίγνονται παραλλὰξ, καὶ οὐ κατὰ στοῖχον κείμεναι, οὐδ' ἔχουσαι εὐθείας διόδους τοῦ ὕδατος ἐς τὸ πέλαγος. Ἐρῆμοι δ' εἰσὶ καὶ οὐ μεγάλαι. Strabol. 10. Ταῦρον μὲν ἐοικότα λέγουσι τὸν Ἀχελῷον φασὶν, καθάπερ καὶ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἀπό τε τοῦ ἤχου καὶ τῶν κατὰ τὰ ῥεῖθρα καμπτῶν ἃς καλοῦσι κέρατα. Hor. *Sic Tauriformis volvitur Aufidus.* Item flu. Peloponnesi Dymam urb. præterfluens; & alius in Thessaliâ Lamiam urb. alluens, uti scribit Ferrarius.

Acheloüs, fil. Oceani & Terræ, seu Tethyos, ut habet Servius, vel. ut Theodontius vult, Solis & Terræ, Hic cum Hercule duello certavit pro Deianira, Oenei Calydoniæ regis filia. Sed videns Herculem fortiorem, se vertit primò in Serpentem, deinde in Taurum, cui Hercules amputavit cornu quod Copiæ, comiti Fortunæ datum est. Sed posteà Acheloüs Amaltheæ cornu Herculi dedit, atque ita suum recipit. Tandem ab Hercule victus, se in sui nominis fluvium, gemino cornu insignitum occultavit, Ovid Met. 9.

——Vultus Acheloüs agrestes

Et lacerum cornu mediis caput abdit in undis.

Idem Epist. 9. *Cornua flens legis rapidis Acheloüs in undis,*

Truncaque limosâ tempora mersit aquâ.

Et Ep. 15. *Ut ferus Alcides Acheloia cornua fregit,*

Dum petit amplexus Deianira tuos.

Statius Theb. 4.——*Herculeâ turpatus gymnade vultus*

Amnis, adhuc imis vix truncum attollere frontem

Ausus aquis, glaucoque caput submersus in antro.

Mæret Boëtius Cons. Phil. lib. 4. carm. 7.

Fronte turpatus Acheloüs amnis

Ora demersit pudibunda ripis. Vide Strab. l. 10.

Propert. 2. 34.

Nam rursus licet Ætoli referas Acheloi

Fluxerit ut magno fractus amore liquor,

Stat. 7. Theb.——*Acheloon utroque*

Deformem cornu vagus infamabat Acarnan.

Certè *Achelous* Græciæ fluvius, duobus locis per fines Perrhæbiorum, in Maliacum sinum effunditur. Et hoc poëtis solenne est, ut fluvios Tauris similes effingerent, (Horatius. *Sic Tauriformis volvitur Aufidus*) quoniam cum impetu erumpentes, tauris similem edunt gemitum, vel. ut Hellanicus sentit, quia terram sulcare tanquam boves videntur, vel, ut aliis placet, quia circa ripas fluminum tauri mugire ob uberiora pascua audiantur. Factus esse draco fingitur, quia sinuoso cursu deferuntur flumina. Cùm idem assiduis aliquando imbribus non augeatur, ac placidus sit, humanam formam sumpsisse dictus est. Porrò Hercules, ut ait Strabo, lib. 10. Oeneo affinitate conjunctus & in omnes mortales beneficus, fluvium Acheloüm temerè & cum impetu regionem infestantem, aggeribus & aquæductibus coërcuit, & extenuavit: eamque aquam in multos rivulos diductam, quæ prius regionem vastabat, utilissimam reddidit. Inde dictus est illi fluvio taurinum cornu defregisse, & pro illo rerum copiam, seu Amaltheæ cornu accepisse: fluvius igitur paulatim exsiccatus, eo facto fabulæ locum dedit, quæ in honorem Herculis ficta est, & prudentiam ad infinita incommoda & pericula avertenda, necessariam & perutilem esse demonstrat.

Achemon, qui & *Aebmon*, unus Cercopum, qui unà cum fratre Basalo, nullo non injuriarum genere in obvium

vium quemque debacchabatur. Hisce mater erat *Sennonis* nomine, mulier fatidica, quæ filios cavere jussit ne quando in Melampygum inciderent. Evenit autem ut Hercules aliquando sub arbore quadam dormiret, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cecropes fratres, & Herculem dormientem ipsius armis aggredi tentarunt. At ille protinus insidias sentiens, correptos, ac vinctos de clavâ a[...]go suspendit, leporum more, atque ad eum modum gestabat. Capitibus itaque pendentes deorsum demissis, posticum Herculis nigris pilis horridum, atque hispidum viderunt. Quapropter materni moniti memores, hâc de re inter se confabulabantur. Quod simul ac audivit Hercules, cognomine delectatus, & in risum solutus, vinculis eos liberatos dimisit. Erasmus in proverbio *Ne in Melampygum incidas*. Meminerunt hujus fabulæ Suidas & Nazianzenus.

Acherius, orator tempore Augusti Cæsaris, cui tanta orationis celeritas fuit, ut & vitium fieret, & bracteata Cæsaris Augusti sententia ad id circumferatur, *Acherius noster sufflaminandus est*. Is cùm libertinum reum defenderet, quòd patroni concubinus fuisset, dixit, Impudicitia in ingenuo crimen est, in servo necessitas, in liberto officium. Rhod. 15. 11.

Achero. Hesych. Ἀχερὼ καὶ Ὦπις, καὶ Ἑκάη καὶ Γάεργος, καὶ Γῆ καὶ Δημήτηρ ἡ αὐτή.

Acheron, filius Cereris absque patre, quem cùm in abdito Cretæ specu peperisset (is autem lucem aspicere non auderet) ad inferos deduxit; ibi autem fluvius amarissimus, qui primus excipit mortuorum animas, effectus est. Alii Titanis, & Terræ filium faciunt, & ob id à Jove ad inferos dejectum volunt, quòd sitientibus Titanibus aquas præbuisset. *Acheron* autem (i. e. *gaudio carens*) fluvius, fingitur excipere defunctorum animas; quia cùm morituri sunt homines, subtristis quidam torpor mentem animumque ita labefactat, ut propinqua mors esse facilè sentiatur. Tunc enim Conscientia, rerumque gestarum memoria animum perturbat, quæ palus est omnibus primùm trajicienda, ut fabulosè fingitur à poëtis, neque enim potest in hâc præteritæ vitæ investigatione animus non magnoperè commoveri. Cereris autem, sive Terræ filius hic flu. dicitur, quoniam universa animi molestia & perturbatio, aut ex acquirendarum, aut servandarum divitiarum studio nascatur. Hic flu. potum Titanibus adversus Jovem pugnantib. præbuit, quoniam multæ iniquæ cogitationes adversus Dei mandata insurgunt, quas si animus diutiùs aluerit, à sanctâ Dei lege desciscit, & in brutorum naturam delabatur. Præterea dicitur esse gustûs insuavissimi, quoniam vitæ nostræ ratio & recordatio, si diligenter perpendantur, multas habet insuavitates. Plura legat Mythologiæ studiosus apud Lil. Gyraldum, & Nat. Comitem.

Acheron, flu. Brutiorum in Calabria citer. apud Pandosiam urb. excisam fluens, inque sin. Terinæum desinens, *Campaninno* & *Sanuto*, teste Barrio.

Acheron, flu. Epiri ex Acherusia palude in sin. Ambracium decurrens, *Verlichi* Nigro, *Fanar* verò Anton. Nebrissensi. Ἄχερων Ptolemæo, *Acheros* Livio, Straboni tamen per ω scribitur: cui etiam *Acheron* flu. Elidis reg. in Peloponneso. Est etiam flu. Riphæorum montium, Orpheo in Argon. item Bithyniæ flu. qui juxta Heracleam in Pont. Eux. cadit; qui posteà *Sonautes* dictus est, auctore Apollonio, & Isacio in Lycophronem.

Acheron, flu. inferorum apud Poëtas, quasi *sine laticibus*. Hinc Senecæ *mœstus* dicitur, in Thyeste:

Quod mœstus Acheron pavet.

Silio autem *tristis*, lib. 3.

Tristior his Acheron sanie crassóque veneno — Æstuat.

Statio *durus*, Sylv. 2. 6. — *jam litora duri*

Sæva Pilete senis, durúmque Acheronta videbis.

Virgilio *avarus*, Georg. 2. — *Strepitumque Acherontis avari*

Subjecit pedibus.

Lucano *adustus*, lib. 3.

Præparat innumeras puppes Acherontis adusti —— *Portitor.*

Dicitur etiam *Acherons*, vel *Acheruns*. Unde apud Plaut. in Amphitr. *Ulmorum Acheruns*, h. e. Vorago & dissipator virgarum; ex ulmis autem virgæ fiebant, unde alibi verberonem servum appellat *ulmitribam*. Idem, Capt. 5. 9.

Vidi ego multa sæpe picta, quæ sub Acheronte fierent

Cruciamenta; verum enim vero nullus adæque est Acherons

Atque ubi ego fui in lapidicinis.

Idem in Bacchidibus:

Regiones colere mavellem ego Acheronticas.

Acheron dici potest ab Ebræo אחרון *acharon* h. e. *ultimum, extremum*. Unde σκότος ἐξώτερον. Mat. 22. 13. Mr. *Holkot* in 17. Sap. *Acheron sic nominatur ab à quæ est sine, & cheron, salvator, quòd sine Salvatore.* Ubi Editor in margine, Talem significationem apud Græcos non invenio: Sed talem derivationem ἀπὸ τοῦ ἄχος καὶ ῥέω, qu. doloris fluvius ὁ ποταμὸς τὸ ἐμφαῖνον χαρᾶς, ab eo quod nos privat gaudio.

Acherontia, civit. parva Apuliæ, in monte sita, quam ob hoc *nidum* appellat Horatius carm. 3. od. 4.

Quicunque celsæ nidum Acherontiæ

Saltusque Bantinos, & arvum

Pingue tenent humilis Ferenti.

Hodie *Acerenza*, vel *Cirenza* dicitur, estque in Basilicata prov. regn. Neapolitani, ad. rad. Apennini, 10. mill. à Venusia in Eur. & 18 à Mateolâ in occ.

Acherusia, *Lago della Colluccia*, teste Bened. Falconio, palus Campaniæ inter Misenum & Cumas urb. extinctas 2. m. p. Item palus Epiri, per quam Acheron flu. labitur, in Thesprotum ab Ambracia 36. m. p. distans. Hanc ad Chimerium portum & op. per Thesprotiam in mare exire scribit Thucydides. Item specus Bithyniæ apud Heracleam Ponti, unde Cerberum extractum fabulantur, Cùm verò Silius lib. 14. ait,

Serpit pascendo crescens Acherusia pestis;

non de palude intelligendus est, uti sensit Ferrarius, verùm de flu. sicut *Stygia pestis*.

Achetus, *Fiume di Noto*: flu. Siciliæ ad Netum urb. Silius lib. 14.

Et Netum & Micito, pubesque liquentis Acheti.

Achillas, Zenobiæ parens, in cujus gratiam Palmyreni præfectum, & milites præsidiarios Aureliani occiderant. Propter seditiones in Ægypto excitatas, feris expositus, & ab iis dilaniatus est. Vopiscus. Pomp. Lætus. *Achillas* fil. Domicillæ, Eunuchus sub Domitiano, Tarraciæ decollatus est.

Achillas.

Achillas, initio lector scholæ Ecclesiæ Alexandrinæ. Euseb. lib. 7. cap. ult. dein Episcopus ejusdem Ecclesiæ, Arium, qui Meletii hæresin amplexus, à Petro priore Episcopo ex Ecclesiâ pulsus erat, denuò recepit, ut officio diaconi fungeretur. Mortuo Achillâ, cùm in petitione Episcopatûs Alexander Ario præferretur, Arius dolore repulsæ motus, hæresin Arianam sparsit. Trip. Hist. lib. 1. cap. 12.

Achillas, Ptolemæi exercitûs ductor, cui demandata fuit cura cædis Pompeii. Plut. in Pomp. Luc. lib. 8.

——— *Sceleri delectus Achillas.*

Achillea, sive *Achillis cursus*, peninsula est non procul ab ostio Borysthenis, ad formam gladii in transversum porrecta, ab exercitatione Achillis nomen habens. Dionysius Perieg. Ταῦροι δ᾽ οἱ ναίουσιν Ἀχιλλῆος δρόμον αἰνόν. Herodotus lib. 4. Ἀχιλλήϊον δρόμον vocat. Mela lib. 2. cap. 1. *Achilles infestâ classe mare Ponticum ingressus, ibi ludicro certamine celebrasse victoriam, & cùm ab armis quies erat, se, ac suos cursu exercitavisse memoratur. Ideo dicta est* δρόμος Ἀχίλλειος. *Fidonisi* hodiè, teste Nigro. Fuit etiam *Achillea*, insula Sarmat. Europ. ante ostia Borysthenis, quæ & Macaron, & Leuce dicebatur. Dionysius.

> Ἔστι δέ τις καὶ σχεδὸν ὑπὲρ πόρον Εὐξείνοιο
> Ἄντα Βορυσθένεος μεγαλώνυμος ἐν ἁλὶ νῆσος
> Ἡρώων Λευκὴν μιν ἐπωνυμίην καλέουσιν,
> Οὕνεκά οἱ τὰ πέρ ἐστι κινώπετα, λευκὰ τέτυκται.
> Κεῖθι δ᾽ Ἀχιλλῆός τε καὶ Ἡρώων φάτις ἄλλων
> Ψυχὰς εἱλίσσεσθαι ἐρημαίας ἀνὰ βήσσας.

Ammianus lib. 22. *In hâc Tauricâ insulâ, Leuce sine habitatoribus ullis Achilli dedicatur. In quam, si fuerint quidam fortè delati, visis antiquitatis vestigiis, temploque & donariis eidem heroi consecratis, vesperi repetunt naves. Aiunt enim non sine discrimine vitæ illic quenquam pernoctare.* Autor Peripli ponti Euxini, ab Isaaco Vossio editus, Ἀχιλλέως νῆσον, Ἀχιλλέως δρόμον, & Leucem insulam pro iisdem habet. Subdit ex Demetrio, Thetin filio suo hanc insulam concessisse, Achillemque in eâ habitasse, ac templum ibidem in honorem ejus extructum fuisse. Inde est quod Q. Calaber ad finem lib. 3. Paral. Neptunum introducit, matrem Achillis consolantem in hunc modum.

> ——— Ἀλλ᾽ αἶψα καὶ ἐς Διὸς ἔρχεται αὐγάς,
> Καί οἱ δῶρον ἔγωγε θεουδέα νῆσον ὀπάσσω
> Εὐξείνῳ κατὰ πόντον. ὁ δὴ θεὸς ἔσσεται αἰεὶ
> Σὸς παῖς. ἀμφὶ δὲ φῦλα περικτιόνων μέγα λαῶν
> Κεῖνον κυδαίνοντα θυηπολίῃς ἐρατεινῇς.
> Εὐφρόσυνοι ἶσον σοί. ———

Hodiè *Cacearia*, teste Nigro. Est etiam *Achillea* apud Ptol. Paus. & Max. Tyr. insula, & urbs ad ostium Istri Boreal. gemina, nova & vetus, vulgò *Kilia*. Vide Steph.

Achilles, Pelei & Thetidis filius, quem adhuc infantem mater Stygiis undis immersit: quamobrem invulnerabilis toto corpore factus est, præterquam in eâ pedis parte quâ comprehensus ab ipsâ fuerat dum ablueretur. Traditus est educandus Chironi Thessalo, sub quo bellicis artibus, ac Musices exercitio proficeret. Stat. Achil. lib. 1.

> *Quò rapis ingentem magni Chironis alumnum?*

Juven. Sat. 7. --- *Metuens virgæ jam grandis Achilles*

> *Cantabat patriis in montibus. Et cui non tunc*
> *Eliceret risum citharœdi cauda Magistri?*

Quod autem dixit *metuens virgæ*, idem ante illum cecinit Ovid. 1. de Arte.

> *Qui toties socios, toties perterruit hostes,*
> *Dicitur annosum pertimuisse senem.*
> *Quas Hector sensurus erat, poscente magistro*
> *Verberibus jussas præbuit ille manus.*

Per *patrios* autem *montes*, Pelion intellexit Satyricus. Is enim mons Thessaliæ, & illic nutritus Thetidis filius. Ita enim mater ipsa apud Stat.

> ——— *Quid enim cunabula parva*
> *Pelion, & torvi commisimus antra magistri?*

Hinc autem cùm mater ex oraculo didicisset in expeditione Trojanâ periturum, si eò cum cæteris ducibus proficisceretur, jam adultum inter Lycomedis regis filias furtim occuluit, & ne proderetur, muliebri habitu eum induit: ubi cùm aliquandiu delituisset, Deidamiam regis filiam vitiavit, ex quâ Pyrrhum suscepit. Ovid. Met. 13.

> *Præscia venturi genitrix Nereia leti*
> *Dissimulat cultu natum, & deceperat omnes,*
> *In quibus Ajacem, sumptæ fallacia vestis.*

Hor. Carm. 1. Od. 8. ——— *Quid latet, ut marinæ*

> *Filium dicunt Thetidis sub lacrymosa Trojæ*
> *Funera: ne virilis*
> *Cultus in cædem, & Lycias proriperet catervas.*

Postremò tamen ab Ulysse astu compertus, ad bellum ductus est. Troja enim absente Achille expugnari non potuit. Arma, quæ nullâ humanâ vi penetrari possent, à Vulcano, Thetidis rogatu illi fabricata sunt. Porrò, in bello post multas res præclarissimè gestas, adeò ob ereptam sibi ab Agamemnone Briseida indignatus est, ut aliquandiu bello abstinuerit, neque ullis precibus reduci potuerit: Verùm Patrocli amici conjunctissimi morte permotus, denuò ad bellum profectus, Hectorem interfecit, quem mortuum, & currui alligatum, ter circum urbis muros raptavit (& hæc omnia in Patrocli ultionem) ac demum Priamo corpus vendidit. Virgil. Æn. 1.

> *Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros,*
> *Exanimumque auro corpus vendebat Achilles,*

Meminit Propert. 2. 8. *Tortem illum Æmoniis Hectora traxit equis.*

Ovid. Amorum. 2. 1. *Raptus & Æmoniis flebilis Hector equis.*

Claud. lib. 1. in Stiliconem.

> ——— *Tractusque rotis ultricibus Hector*
> *Irato vindicta fuit, vel quæstus Achilli.*

Ubi benè *irato*. Horat.

> *Scriptor honoratum si fortè reponis Achillem,*
> *Impiger, iracundus, inexorabilis, acer,*
> *Jura neget sibi nata, nihil non arroget armis.*

Idem in Odis: *Pelidæ stomachum cedere nescii.*

Et alibi: *Iratus Graiis quantum nocuisset Achilles.*

Vetus Poëta apud Tullium Tuscul. 1.

> *Vidi, videre quod me passa ægerrimè,*
> *Hectorem curru quadrijugo raptarier.*

De redemptione cadaveris Hectorei Tragœdiam scripsit Ennius, quam *Hectoris Lustra*, sive *Lytra* inscripsit, quæ sic dicta à luendo, i. e. solvendo pretio, cujus rei argumentum tractasse adolescentem Lucanum

ex Statio apparet in Silvis.

Ac primùm teneris adhuc in annis
Ludes Hectora Thessalosque currus,
Et supplex Priami potentis aurum.

Magno pretio redemptum esse innuunt Homeri ἀπερείσι' ἄποινα hoc est infinita redemptionis pretia. Cedrenus ait portata à Priamo ad redimendum Hectorem χρυσὸν τε, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐσθῆτα πολυτελῆ, *aurum, argentum, pretiosam vestem*. Inde Hor. lib. 1. Od. 10. de hâc re loquens. *dives Priamus*, iniquè à Scaligero laceratus. Cassiodorus.

Priamus quanto pretio sepeliendum Hectorem redemit. Dissidit tamen Plut. nam orat. 2. de Fort. Alex. ὁ μὲν γὰρ (loquitur de Achille) χρημάτων ὀλίγων τὸν Ἕκτορος νεκρὸν ἀπελύτρωσεν. h. e. *hic autem parvo pretio cadaver Hectoris redemptum reddidit.* Et sanè Virgil. Achillem in hâc ipsâ re ob mansuetudinem laudat. Æn. 2.

At non ille satum quo te mentiris Achilles
Talis in hoste fuit Priamo: sed jura fidemque
Supplicis erubuit, corpusque exangue sepulcro
Reddidit Hectoreum, meque in mea regna remisit.

Quin & Iris Homerica ad ipsum Priamum Iliad ω.

Οὔ τε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὐδ' ἀλιτήμων
Ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.

Et ipsemet Achilles apud Euripidem, Iphigen. in Aulide ait se à Chirone didicisse τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν, utpote qui educatus esset in domo ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου, ac demum ait præferre se ἐλευθέραν φύσιν. Philostratus de Heroïcis vocat illum ἡδίω *suaviorem*, ac διηγήσασθαι ἡδίω. Idem de eodem: ὁ δὲ ὑπερῆρε μὲν οὐδὲν ἀγαυὸς οὐδὲ δεινός. Idem in vitâ Apollonii l. 4. c. 5. comitatem ejus prædicat. Occisus fuit à Paride dum conjugium Polyxenæ speraret, & in Sigæo sepultus. Plin. 4. 12. Tantæ fortitudinis fuisse fertur ut (teste Gellio) insigni fortitudine duces *Achilles* appellentur, & argentum vocetur *Achilleum*, quod sit insuperabile. Mythologi *Achillem* imperatoris præstantissimi effigiem esse demonstrant, fortes autem viri voluptatum illecebris, potiùs quàm vi externâ sæpissimè obruuntur. *Achillem* scribit. Euphorion videri nuncupatum, quòd non chilo, i. e. Cerealibus cibis primùm sit connutritus, verùm ex infantiâ, medullis animalium, mox & carnibus venatu comparatis. Versus Euphorionis hi sunt, quemadmodum citantur ab Etymologo:

Ἐς Φθίην χιλοῖο κατῆλθε πάμπαν ἄπαστος.
Τοὔνεκα Μυρμιδόνες μιν Ἀχιλλέα φημίξαντο.

Sunt qui, Eust. tradente, dici *Achillem* opinentur quòd bello victis tristitiam immitteret. Alii quòd Ilienses mœrore confecerit. Non desunt qui ab ἄχος *dolor*, & λύω *solvo* nuncupatum eum contendant, quia medicus fuit. Sed hæc trita forsan, & ridicula. Illud autem non perinde vulgatum, alios comminisci Thetidem interdiu filium ambrosiâ ungere solitam, & noctu sub igne occultare, quò quicquid in eo mortale foret eximeret, donec à Peleo deprehensa, irata se subduxit. Apollonius 4. Argonaut. vers. 869.

Ἡ μὲν γὰρ βροτέας αἰεὶ περὶ σάρκας ἔδαιεν
Νύκτα διὰ μέσσην φλογμῷ πυρός. ἤματα δ' αὖτε
Ἀμβροσίῃ χρίεσκε τέρεν δέμας, ὄφρα πέλοιτο
Ἀθάνατος, καί οἱ στυγερὸν χροῒ γῆρας ἀλάλκοι.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξ εὐνῆς ἀναπάλμενος εἰσενόησε
Παῖδα φίλον σπαίροντα διὰ φλογός. ἧκε δ' ἀϋτὴν
Σμερδαλέην ἐσιδών, μέγα νήπιος· ἡ δ' ἀΐουσα
Τὸν μὲν ἄρ' ἁρπάγδην χαμάδις βάλε κεκληγυῖα.

Dictus hinc fuit *Purosous*, quasi ab igne servatus, & postea *Achilles*, ab exusto labro, quòd dum lingeret infans, ambrosiâ non fuisse perunctum fingitur. Agamestor Thetidis Epithalamio;

Παιδὶ δ' ὄνομα θῆκε Πυρίσοον, ἀλλ' Ἀχιλῆα
Πηλεὺς κίκλησκε χείλεος οὕνεκα μὴ
Κείμενον ἐνὶ κόνει σποδιῇ ἐπὶ πῦρ ἀπτάμενον
Χεῖλος ἀμφορέως ἀπεφήνατο ἐπέων.

De victu ejus, quem tenet adhuc sub Chirone suscepisse dicitur. Statius sub finem Achilleidis hæc tradit.

Dicor & in teneris & adhuc crescentibus annis
Thessalus ut rigido senior me monte recepit,
Non ullas ex more dapes habuisse, nec almis
Uberibus satiasse famem, sed spissa leonum
Viscera, semianimesque lupæ traxisse medullas.

Ubi Barthius: Ingens fabula, inquit, cùm utique infans pereat tale quid vel assuctu trahens, cùm ipse halitus leonum non sit sine veneno, præcipuè ad talem ætatem. Consultior autem in hoc cæteris hanc fabulam memorantibus, Papinius, qui *medullis leonum* pastum Achillem scribunt, cùm vel nullæ hæ, vel admodum exiguæ sint in ossibus horum. Arist. Hist. An. 3. 20. Τὰ δὲ λέοντος ὀστᾶ, τὰ μὲν οὐκ ἔχει πάμπαν. Τὰ δὲ ἔχει πάμπαν μικρὸν διόπερ ἔνιοι οὐ φασὶν ὅλως ἔχειν μυελὸν τοὺς λέοντας, ὥσπερ εἴρηται πρότερον. Crassè tamen de his cæteri, uti dictum, nam pro lacte has medullas etiam à Chirone præbitas tradiderunt Libanius in Psogo Achillis: Οἱ σεμνύνοντες αὐτὸν λέγουσιν ὑπὸ τροφῇ cum Χείρωνι, μυελοὺς λεόντων ἀντὶ γάλακτος γένεσθαι οἱ τροφήν. Idem in Comparatione ejusdem cum Ajace: Καινόν τις ἡγεῖται γεγράφθαι μυελοῖς λεόντων τὸν Ἀχιλλέα πρὸς τοῦτον ἰδών, τεθρυλημένην τροφὴν τοῦ Αἴαντος. Priscianus in Progymnasmatis Rhetoricis ex Hermogene. *Deinde sequitur victus, ut in Achille, qui medullis leonum pastus est.* Cavit hoc, inquam: Papinius, *viscera leonum*, *medullas* aliarum belluarum inducens; secutus Apollodorum, pari cautione usum lib. 3. Πηλεὺς κομίζει τὸν παῖδα πρὸς Χείρωνα, ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν, ἔτρεφε σπλάγχνοις λεόντων καὶ συῶν ἀγρίων, καὶ ἄρκτων μυελοῖς, καὶ ὠνόμασεν Ἀχιλλέα, ὅτι τὰ χείλη μαστοῖς οὐ προσήνεγκε. Tertullianus de Pallio: *Naturam itaque concussit Larissæus heros in virginem mutando: ille ferarum medullis educatus, unde & nominis consilium, quandoquidem labiis vacuerat, &c.* Hæc eruditissimus Barthius, quem vide ad Statii Achill. lib. 1. ver. 1.

Achilles, quidam à B. Irenæo Valentiam in Hispaniam missus, ad Evangelii prædicationem, fumo suffocatus est.

Achilles Tatius, Alexandrinus, nisi *Tatii* potiùs, putà filius, aut libertus dici debeat, literis consignavit ἱστορίαν σύμμικτον, in quo multorum magni nominis virorum meminerat, teste Suidâ; qui addit præterea sui memoriam reliquisse opere Etymologico, nec-non libro de Sphærâ. Hujusce fragmentum superest, manuductio in Arati Phænomena, Meminit præterea Suidas Achillis ἐρωτικῶν: in quibus reponit Τὰ κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα. Valdè hoc Amorum opus epigrammate suo laudat, sive Photius Patriarcha, sive potius

potius Imperator Leo. Et sanè nihil Eustathii, & Prodromi Cyri Amores, ad illos Heliodori, vel Achillis Tatii. Cùm autem opus hoc conderet, fuisse gentilem, ea ostendunt, quæ de puerorum amoribus scribit, atque alia. Tandem tamen fuisse Christianum, atque ad Episcopatum etiam pervenisse ex Suidâ discimus.

Achillaeum, Capo di Croce Villanov. & Moletio, op. & prom. Sarm. Asiat. ad Bosphorum Cimmerium, & fauces Mæotidis paludis.

Achivi, Græci sic dicuntur apud Poëtas qui & *Achai*, ab *Achæo* Jovis fil. teste Isidoro. Horat. l. 1. ep. 2.

Quicquid delirant reges plectuntur Achivi.

Achola, urb. Africæ. Ptol. fortè Hirtii *Acilla*; *Acholla* Livio & Steph. est autem non procul à Syrtibus, colonia Melitæorum.

Acholius, historicus, magister admissionum Valeriani Imp. fuit, & ejus facta libris aliquot scripsit, teste Flav. Vopisco. Idem contexuit Alex. Severi vitam, ut videre est apud Lampridium. Vide Voss. de Hist. Lat. l. 2. c. 4.

Achonrita, *Achonry*, urbs Hiberniæ in Connachtiâ prov. & Com. Letrumensi, propè lacum *Alyne*, 6. m. p. à Letrumo in Bor. Episcopalis est sub Arch. Tuamensi.

Achor, vallis Palæstinæ juxta Galgala op. Hierichunti proximum ad Bor. Hunc vallem pop. suo se daturum *ad spei ingressum* promittit Deus Ose. 2. 15.

Achris, & *Achridus*, teste Cedreno, Lychnidus Ptol. & postea Justiniana prima, vulgò *Achrida*, & *L'Ochrida*, Turcis verò *Giustandil*, urbs Macedoniæ Archiep. olim. Serviæ, Bulgariæque metropolis ad Lychnidum lacum, unde Drinius flu. oritur, sub qua metropoles 6. erant. & episcopatus 10. Abest à Dyrrhachio 118. m. p. in ort. Thessalonicam versùs.

Achyrum, *Achyr*, urbs Poloniæ ad Worskloam flu. in Volhinia infer. & confin. Moscoviæ, à Borysthene 25 leuc. in Bor.

Acidalia, Veneris Epitheton; vel quia injicit curas, quas Græci (inquit Servius) ἀκίδας vocant, vel certè à fonte *Acidalio*, qui est in Orchomeno Bœotiæ urbe, in quo se Gratiæ lavant, quæ Veneri sunt sacratæ. Ipsius enim & Liberi filiæ sunt. Virgil. Æn. 1.

——— *At memor ille*
Matris Acidaliæ. ———

Acila, prom. & urb. Arab. fel. contra Diram urb. & prom. Æthiopiæ, sinu Arabico, intercedente *Ocila* Plin. Ocelis Ptol. emporium Arab. ad fin. Arab. *Zidem* Nigro, *Capo Celi* verò Rhamnusio, unde in Indiam navigabatur.

Acilia Augusta, *Azelburg*, op. olim Vindeliciæ, nunc pag. Bavariæ ad Straubingam urb. 6. leuc. a Ratisponâ in ort.

Acilia, gens plebeia Romæ fuit, à Trojanis oriunda, teste Herodiano. Hanc v. gentem abjectam fuisse & obscuram indè apparet, quòd postremò omnium eorum, quorum originem veteres ad Æneam referunt honores adepta fuerit.

Acilius, *Acelino* nunc, teste Fazello, flu. Siciliæ, denominatus ab *Acile* juvene quodam Siculo, qui à Polyphemo interfectus, Galateæ nymphæ amasiæ suæ precibus in fontem sui nominis à Neptuno conversus fuit.

M. Acilius Aviola Legatus Tiberii in Galliis, quarto ipsius, & secundo Drusi consulatu, Gallos rebus novis studentes compescuit an. U. C. 773. Tacit. lib. 3. Hic Consularis ille quibusdam esse creditur, qui in rogo revixit. Val. Max. 1. 8. quod si verum sit, falsa sint necesse est quæ sequuntur in prioribus editionibus scilicet quique anno U. C. 806. cum Q. Asinio Marcellino consul fuit, quando Claudius Imp. obiit, saltem alius hic à priori fuerit, quia Tiberio Cæsari hoc opus dedicavit Valerius.

Acilius Aviola, curator aquarum publicarum sub Vespasiano & Domitiano principibus, cui Frontinus in eo munere se successisse scribit.

M. Acilius Balbus, Cos. cum C. Portio Catone, U. C. 639. Hoc consulatum gerente, lacte & sanguine pluisse auctor est Plin. 2. 56.

C. Acilius Butas, Prætorius, cùm patrimonium ingens consumpsisset, & paupertatem suam apud Tiberium fateretur. *Serius*, inquit, *ò Buta experrectus es*. Sen. Ep. 123. Meminit ibidem ut hominis lucifugæ, qui ad cereos & faces viveret. Locus est elegantissimus.

C. Acilius Glabrio, Quæstor provincialis fuit. U. C. 551. item Trib. pleb. 556 Putat Vossius eundem esse, cujus Annales citat Plut. in Romulo. vide eum de Hist. Gr. lib. 1. c. 17.

M. Acilius, C. F. L. N. Glabrio, Tribunus plebis cum Q. Minutio Thermo, U. C. 553. Prætor an. 558. Inter cives & peregrinos jus dixit, & conjurationem servorum, quæ Etruriam propè infestam reddiderat, unà cum legione missus oppressit. Cos. 562. cum P. Corn. Scip. Nasicâ, Antiochum regem ad Thermopylas vicit, quo nomine per triduum supplicatio decreta est, & ab ipso triumphus actus, & spectaculo, & famâ rerum magnificus. Idem X. Vir Sacrorum factus est an. 554. Censuram cùm peteret, partim invidiâ nobilitatis, quòd homo novus esset, partim Catonis, (qui competitor erat) falso testimonio afflictus, à petitione destitit. Liv. l. 37.

M. Acilius Glabrio M. F. Duumvir, Ædem Pietatis in foro olitorio, quam pater, quo die cum Antiocho ad Thermopylas depugnavit voverat, dedicavit, statuamque auratam, omnium in Italiâ primam, patris Glabrionis posuit, U. C. 573. De æde autem Pietatis in eo loco consecratâ, ubi quondam mulier habitarat, quæ patrem inclusum carceri mammis suis clam aluerat, ob quod factum illi impunitas concessa, disertius Val. Max. lib. 5. cap. 4.

M. Acilius Glabrio, superioris, ut putatur, filius; *legem Aciliam* tulit de pecuniis repetundis severissimam, in qua ne comperendinari quidem reum licebat. Ascon. Ped.

M. Acilius Glabrio, prioris filius, Prætor & Judex Cicerone Verrem accusante. Cos. indè post biennium, Ciliciam provinciam obtinuit.

M. Acilius Glabrio, superioris fil. avunculo Scauro repetundarum reo in judicio adfuit, sed & ipse bis à Cicerone in judicio capitis defensus fuit. Proconsul Siciliæ sub Cæsare, & legatus Cæsaris in bello civili, præfuit Orico, dum Cæsar Dyrrachii Pompeium obsidet. Cæs. Com. lib. 3. meminit ejus Tullius, Ep. 13. 7. Qui eum cum legionibus in Græciam missum scribit.

L. Acilius Glabrio, refertur à Porcio Carbone in de-

C 2 clama-

clamatione contra Catilinam, ut ejus sica in senatu deprehensa sit.

M. Acilius Glabrio, Cos. sub Domitiano U. C. 843. Collega in eo honore Ulpii Trajani. Hujus filium Domitianus interemit, quòd cum feris pugnaret, revera autem propter invisum robur. Nam in Albano Leonem confecit.

Juvenal. Sat. 4. *Proximus ejusdem properabat Acilius avi.*

Cum juvene indigno quem mors tam sæva maneret,

Et Domini gladiis jam designato,

M. Acilius Glabrio, Cons. sub Adriano U C. 876. Ad hunc Consulem scripta Epistola Hadriani Imp. citatur Pandect. 48. De accusationibus, & rescr. L 12.

Anicius Acilius Glabrio, Cos. cum Theodosio Jun. Imp. Fuerunt & multi alii *Glabriones* sub Impp. Pio, Commodo, Pertinace, Valeriano, Severo, Antonio, haud dubiè omnes gentis Aciliæ.

Acilius Sthenelus, de quo Plin. 14. 4. *Summam ergo adeptus est gloriam Acilius Sthenelus è plebe libertina, 60. jugerum non ampliùs vineis excultis in agro Nomentano, atque 400. nummûm venundatis.*

Acilius, *Acilino*, flu. Siciliæ inter Lilybæum urb. & Acithium flu. in mare labens.

Aciris, *Acri*, flu. cum. op. cogn. in Lucania oriens, ac per M. Græciam in sin. Tarentinum apud Metapontum fluens. Item op. Brutiorum inter Roscianum, & Besidianum urbes Calabriæ citer.

Acis, *Freddo*, flu. parvus Siciliæ, ex Ætnâ M. oriens in Jonium mare influit medio itin. inter Catanam & Tauromenium. Mem. ejus Ovid. Fast. 4.

Præterit & ripas herbifer Aci tuas.

Sic dictus autem est παρὰ τὸ ἀκίδι ἐοικέναι τὸ ῥεῦμα, inquit Theocr. Schol. Bochartus autem a Syro אחיש *achis* deductum putat, quod *festinare*, *vel citum esse* sign. Theocritus Idyl. 1. Οὐ γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ῥόον εἴχετ' Ἀνάπω,

Οὐδ' Αἴτνας σκοπιάν, οὐδ' Ἄκιδος ἱερὸν ὕδωρ.

Ubi vicina vides Ætnam & Acidem. Quod Claud. etiam docebit.

Lucus erat propè flumen Acin, &c.

Densus & innexis Ætnæa cacumina ramis

Qualibet usque tegens ———

Imo ex Ætna nascitur. Solinus c. 11. *Acin quamvis demissum Ætnâ, nullus frigore antevertit.* Idem Idyll. 11. aquam ejus ψυχρὸν ὕδωρ vocat. Hesychius: Ἄκις ποταμὸς ἐν Καλήνῃ. Silius lib. 4.

Quique per Ætnæos Acis petit æquora fines,

Et dulci gratam Nereidi perluit unda.

Prima Syllaba corripitur à Claud. de Rapt. lib. 3:

Lucus erat propè flumen Acim, quem candida præfert

Sæpe mari pulchroque secat Galatea natatu.

Eodem modo in vet. Epigram. nondum edito:

Diffugiens pontum Sylvas Galatea peragrat,

Custodem ut pecorum cernere posset Acim.

Atqui non tanta est hujus epigram. Autoritas, ut priorem syllabam communem credamus; ideoque doctiss. Nicol. Heinsius legit: *Lucus erat prope flavum Acim.*

Et ita Claverius in antiquissimo cod. priùs invenerat. *Flavos* verò Poëtis fluvios dici quis nescit? Sic *flavus Tiberis*, *Lycormas*, *Alpheus*, &c. Acis etiam Siphnos dicebatur. Plin 4. 12.

Acis, Fauni, & Simæthidis nymphæ filius pulcherrimus, pastor Siculus, quem cùm Polyphemus amaret, & ab eo sperneretur, ab eodem saxo illisus periit; cujus Galatea misertа in fontem sui nominis permutavit, qui in Æthnâ M. oriens in mare Siculum defertur.

Ovid. Met. 13. ---- *Acis in amnem*, ---- *Versus.*

Vide primam partem hujus libri.

Acisculus, idem valet quòd *Dolabella*. Erat inter cognomina gentis Valeriæ. Nummus vetus L. VALERIUS ACISCULUS. Meminit Fabius l. 6. c. 3. Prud. Hym. 4. περὶ στεφ.

Afra Carthago tua promet ossa,

Ore facundo Cypriane doctor.

Corduba Acisculum dabit, & zoellum

Tresque Coronas.

Acithius, *Birgi* Fazello, Siciliæ flu. haud procul à Salemio op. inde ad 6. m. p. oriens, ac in mare inter Lilybæum ac Drepanum urbes post Acilium amnem proximum labens.

Acius, locus Siciliæ apud Catanam urb. *Jaicis* Simleto.

Acleca, locus Dioces. Dunelmens. in Anglia, juxta flu. *Skern*, 9. m. p. à Dunelmo in merid.

Acmoda, seu *Æmoda* insulæ, test. Cluverio & Sansone, hodie *Isles de Schetland* dicuntur, in mari Caledonio, suntque sub dom. regis Daniæ. Vice *Schetlandia*.

Acmonia, urbs Daciæ, quæ Nigro *Severino* esse videtur, urbs ad Danub. apud pontem Trojani, à Severo Imp. condita, & *Severinum* dicta, à Temesvaria 12. leuc. in Eurum. Item urbs Phrygiæ magnæ, episc. sub arch. Laodiceno, Eumeniæ finitima. Lon. 59. 50. lat. 39. 20.

Acmonides, Cyclops, ab ἄκμονος, h. e. *incude*, sic dictus. Quæri video inter eruditos, utrum Saturnus, an Cœlus sit intelligendus apud Theocr. vel potiùs Simmiam Rhodium, in Alis, cum ait. Λεῦσσέ με τᾶς γᾶς τε βαθυστέρνου ἄνακτ', Ἀκμονίδαν. Sanè Scho. ad hæc verba sic annotavit, Ἀκμονίδαν λέγει τὸν Οὐρανόν. Non displicet, si potiùs intelligamus Cœli filium. Quippe Patronymicum est ex Ἄκμων, quo non *incus* modò notatur, sed etiam *Cœlum*: quod sic dicitur quasi ἀκάματος, sive ἄκμητος, h. e. indefessus. Nec enim Cœlum seu sidera unquam circuitu perpetuo fatigantur. Nisi malis, ipsum Cœli partem sic dictum, deque naturâ ejus colligi ex naturâ Cœli; quia parentes ac liberi ejusdem esse soleant participes naturæ, utrique sententiæ favet Hesychius; sic enim ille, Ἀκμονίδης, ὁ Χάρων, καὶ ὁ Οὐρανός. Ἄκμονος γὰρ παῖς. Ac continuò subditur, Ἄκμων, ἀκάματος, Κρόνος, Οὐρανός, ὁ σίδηρος, ἐφ' ᾧ ὁ χαλκεὺς χαλκεύει. Vide Eust. in Il. Σ. & Etymologum in Ἄκμονος.

Acœtes, vir pauper, & ut indicat etymon vocabuli, *carens cubili*; cujus tenuitatem eleganter exprimit Ovid. Met. 3.

Ille metu vacuus, nomen mihi (dixit) Acœtes,

Patria Mæonia est, humili de plebe parentes.

Non mihi, quæ duri colerent pater arva juvenci,

Lanigerosve greges, non ulla armenta reliquit,

Pauper

Pauper & ipse fuit. linoque solebat & hamis
Decipere, & calamo salientes ducere pisces.
Ars illi sua census erat, Cum traderet artem,
Accipe quas habeo studii successor, & hæres
Dixit, opes: moriensque mihi nihil ille reliquit,
Præter aquas: unum hoc possum appellare paternum.

Acon, seu *Ptolemais*, vulgò *Acre*, urbs epis. Syriæ sub Arch. Tyrensi, celebris fortitudine Equitum S. Joannis Hierosolymitani, qui illam per tot annos firmiter propugnarunt.

Acone, & *Acona*, port. & op. Bithyniæ, in orâ maris Eux. apud Heracleam Ponticam, cujus navale *Naxio* hodie Moletio, & aliis. *Aconis* flu. hic mem. Ferrarius, idque ex Val. Flac. lib. 4. *Quid memorem quas Iris aquas, quas torqueat Acon?* Atqui Ancon illic legendum monent interpretes. Sunt autem qui Aconem *Lagulam* nunc dici scribant, ab Heraclea 20. m. p. in orr.

Aconteus, venator egregius, à *jaculando*, ut videtur, sic dictus. Stat. Theb. 7.

——Donec flammatus Aconteus
Strage virûm, cui sueta feras prosternere virtus,
Arcas erat.——

Sil. Ital. lib. 16.

Et cujus nunquam fugisse hastilia cervi
Perrapidâ potuêre, fugâ venator Aconteus.

Acontisma, loc. Macedoniæ in Thraciæ confin. à Philippis 21. m. p. Topirim versus 18.

Acontius, juvenis in Cæa ins. in Delum ad Dianæ sacra profectus, amore Cydippes nobilis puellæ exarsit: sed cùm eadem potiri non posset, novam fraudem commentus in pomo hos versus scriptitavit:

Juro tibi sancta per mystica sacra Dianæ,
Me tibi venturam comitem sponsamque futuram.

Hoc pomum Acontius jecit in sinum Cydippes, quæ versus legens imprudens juravit, & illi nubere coacta est. Unde illud:

Quale fuit malum, quod litera pinxit Aconti
Quâ lectâ cupido nupta puella viro est.

Acra, *Japygia*, *Capo S. Maria*, prom. Salentinorum, seu Japygiæ & Messapiæ, ab ora Epiri 60. m. p. in occ. à Gallipoli 24. in Bor. & 9. ab Alezano in merid.

Acrabathena, op. Pun. 14. Vide Boch. An. Bibl. ubi de scorpione.

Acradina, vel *Achradina*, arx Syracusanorum, quam Marcellus cepit. Plut. in Marcello: Ἑάλω δὲ κρατηθεῖσα, καὶ κάλλιστον καὶ μέγιστον Ἀχραδίνη καλοῦσιν. Cicero Verrina 4. *Altera autem urbs est Syracusis, cui nomen Acradina est, in quâ forum maximum, pulcherrimi portus, ornatissimum Prytaneum, amplissima est curia, templumque egregium Jovis Olympei.*

Acra, *Acremons*, op. Siciliæ, in fin. Syracusanorum. Ejus mem. Sil. lib. 14.

Non Thapsus, non è tumulis glacialibus Acra.

Acragas, civit. Siciliæ. Vide *Agragas*.

Acrath, *Bedis*, *Velez*, op. regni Fezzæ in prov. Errifis, & in ora maris Mediter. 30. leuc. Hisp. à Malaca urbe in aust.

Acria, *Ormeas* Moletio, op. Laconiæ marit. apud ostia Eurotæ flu. inter Gythium & Asopum.

Acrilla, urbs Siciliæ. Vide Cluver. de Sic. Ant. p. 354.

Acrisione, urbs Peloponnesi apud Argos, ab *Acrisione*, Acrisii regis filia nomen habens. Vide de la Cerda ad illud Virg. Æn. 7. *Acrisioneis Danae fundasse colonis.*

Acrisionides, Perseus Acrisii nepos. Ovid. Met. 5.

Vertit in hunc harpen, madefactam cæde Medusæ
Acrisionides, adigitque in pectus.——

Acrisius, teste Euseb. Abantis Argivorum regis fil. & pater Danaës, amasiæ Jovis, Virg. Æn. 7.

Et Turno, si prima domus repetatur origo,
Inachus, Acrisiusque patres, mediaque Mycenæ.

Prœto fratri successit in regno, unicamque habens fil. Danaën, in responsis habuit, se manu ejus, qui ex filiâ nasceretur moriturum; qui ad effugiendam prænunciatam mortem, filiam in quadam turri, quæ ænea fuisse dicitur, seposuit, servarique jussit, ne quis ad eam accedere posset. In ejus gremium, Jupiter versus in aureum imbrem, ex tegulis se demisit: à quo prægnans effecta, ac patris imperio arcâ inclusa, in mare conjecta est, atque à piscatore in Apuliâ reperta; qui Danaën & fœtum masculum, quem enixa fuerat, ad Pilumnum regem detulit; qui genus ejus cognoscens & patriam, illam libenter conjugio sibi copulavit. Filius autem ejus, cui Perseus nomen fuit, cùm excrevisset, & Gorgoni caput abstulisset, Argos veniens, Acrisium in saxum transmutavit, quæ quidem transmutatio secundùm Euseb. id significat, quòd cum Acrisius, 12. Argivorum rex imperasset annis 31. à Perseo nepote suo, non sponte tamen occisus, in lapidem, h. e. in frigiditatem perpetuam versus sit. Fuit & *Acrisius* alter, Laërtæ, patris Ulyssis pater, & Jovis fil. dicente Ulysse ipso apud Ovid. Met. 13.

Nam mihi Laërtes pater est, Acrisius illi,
Jupiter huic.——

Ubi tamen castigatiores codices, *Arcesius* habent.

Acritas, prom. Bithyniæ, ad Bosporum Thracium, vulgò Capo *Acria*, haud procul à Chalcedone, teste P. Gyllio. Item prom. Peloponnesi in Messenia prov. Capo *Gallo*, teste Sophiano, 18. m. p. à Corone in merid.

Acroathon, op. Thraciæ in summo cacumine Athomontis Ἄθω ἄκρον Ptolemæo. Stephanus ἀκρόθωος vocat. Thucyd. Ἀκρόθωος lib. 4. Herod. Ἀκρόθωοι lib. 7. Plinius. *Acrothon*, l. 4. c. 10. *Cima di M. Santo* hodie dicitur.

Acroceraunium, prom. Epiri, in angustias maris Adriatici emissum, sic dict. quòd Acrocerauniis montibus sit vicinum. Siquidem *Acroceraunia* Servio sunt montes excelsi in diversis locis, sic dicti propter altitudinem, & jactus fulminum. Nam ἄκρον dicitur *mons*, vel *summitas*, & κεραυνὸς *fulmen*. Et ut ait Horat.

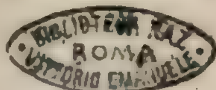
Feriunt summos Fulmina montes.

Et ante eum Lucretius lib. 6.

Altaque cur plerumque petit loca plurimaque hujus
Montibus in summis vestigia cernimus ignis.

Horum autem, uti diximus, alii sunt in Epiro, dividentes Ionium mare ab Adriatico; alii autem inter Iberiam & Armeniam. Horat. Carm. 1. od. 3.

Qui vidit mare turgidum, &
Infames scopulos Acroceraunia.

Et l.2.de Rem. Amoris, metaphoricè:

Hæ tibi sint Syrtes, hæc Acroceraunia vitæ.

Monti della Chimera hodie, teste Leandro. Pausan. autem divisit hoc nomen in Atticis: Ἄκρα τῶν ἱερῶν, ἃ Κεραύνια λέγεται. Ita etiam Dionysius Periegetes:

Οὔρεά τ' ἠλιβάτων τὰ Κεραύνια κικλήσκουσι.

Sic Virg Æn. 3.

Provehimur pelago vicina Ceraunia contra.

Acrocorinthus, arx & mons Corintho urbi imminens. Plut. in Arato dicit eum è media Græcia enasci. Stat. Theb. 7.

Jam pronus Gradivus equis Ephyrea premebat
Litora, qua summas caput Acrocorinthus in auras
Tollit.

Acron, Ceninensium rex, quem ob raptus Virginum Sabinarum Romulus singulari certamine vicit, teloque trajecit, & spolia ejus opima Jovi Feretrio dicavit. Plut. in Rom. Etenim. inquit, *Ferire* apud Rom. erat *Vulnerare sagittis*. De hoc Acrone vide Propert. lib. 4. Eleg. 11. cujus titulus. *Quare Jupiter Feretrius dictus.* Ab eo enim dicitur *Ceninus*.

Tempore quo portas Ceninum Acrona petentem,
Victor in eversum cuspide fundis equum.

Item *Herculeus*, vel quia oriundus ab Hercule, vel quia Ceninenses Herculem colebant: vel quia fortis,& bellicosus ut Hercules. Ibidem.

Acron Herculeus. Ceninâ ductor ab arce,
Roma tuis quondam finibus horror erat.

Acron, Medicus Agrigentinus, Athenis unà cùm Empedocle philosophatus est, antiquior Hippocrate, Scripsit linguâ Doricâ, de medicinâ librum. Suidas *Acron*, etiam nobilis Grammaticus, qui Horatium enarravit.

Acronius, Brigantinus Plin. *Brigartia* Ammiano, *Podamicus* recentioribus nonnullis, lacus Helvetiorum maximus, quem *Bodersee* Germani vocant. Cluverio tamen *Acronius* & *Brigantinus* sunt duo lacus. *Acronius* enim is est. quem *Cellensem lacum*, ob op. *Cella* vocant. *Brigantinus* autem & *Venetus* is est, qui nunc *Constantiensis* vocatur; estque, long.40.m.p. inter Helvetios & Sueviam *Acronius*, autem *Cellersee* est propè & infrà Constantiam Scaphusium versus, vixque extenditur ad 12.m.p.

Acropolis, arx Atheniensium; & urbs Ætoliæ. Steph. Item op. Marmaricæ inter Bathracum port. ad occ. & Scyrranium port. ad ort. à Creta 500.m.p. in ort. Vulgò *Luco*.

Acroventum, *Gòvernolo*, Pagus Venetiæ ad Padum, ubi is Mincium flu. excipit, in agro Mantuano, inter Mantuam 10. & Concordiam apud Mirandulam 26. m. p. Hic Leo Pont. Max. Attilæ se obviam dedit.

Acsteda, *Ackssteed*, op. Germ. in Duc. Bremensi, ad flu. Lun. in ditione Suecorum, 6.mill. à Brema in Bor. & paulò minus à Stada in occ.

Acta, vel *Acte*, Attica regio sic dicta, teste Gellio 14. 6. Causam nominis explicat Strab. l.9. hoc pacto, Atticam apud veteres, *Acten*, i.e. *litus* appellatam esse constat, & nomine derivato pro *Actica* Atticam esse nuncupatam: quoniam maxima illius pars ad mare est extensa & oblonga. Inde. *Actæus*, pro Attico. Virg. Ecl. 2.

Canto, quæ solitus, si quando armenta vocabat
Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho,

Ubi tamen Servius: *Sanè Aracynthus mons est Thebanus, unde Actæo pro litorali debemus accipere, non Atheniensi.* Ovid. Met. 5. *Separat Aonios Actæis Phocis ab arvis.* i.e. Atheniensibus, seu Atticis. Inde *Actias*. Virg. 4. Georg.

Atque Geta, atque Hebrus, & Actias Orithyia.

Item *Actiacus*. Ovid. Ep. 21.

Cur nunc Actiacas miseram me mittis in oras?

Actania, *Helighland*, Ortelio. ins. Daniæ sub dom. Duc. Holsatiæ, ab ora Orthmarsiæ 8.mill. Germ. in ort. cujus pars est; & paulò plus ab ora Frisiæ Orient. in Bor.

Actæon, fil. Aristæi, ex Autonoë conjuge, unde *Autonoëjus heros* ab Ovidio dictus est. Venationi addictus, cùm in Valle Gargaphie ad fontem limpidum recessisset, à Dianâ nudâ conspectâ conviciis lacessitus est, atque in cervum mutatus, quem sui ipsius canes discerpserunt. De quo figmento sic scribit Fulgentius. Anaximenes, inquit, qui de picturis antiquis disseruit, ait lib. 2. Actæonem venationem dilexisse, qui cùm ad maturam pervenisset ætatem, consideratis venationum periculis, i. e. quasi nudam artis suæ rationem videns, timidus factus est. Sed cùm venandi periculum fugeret, affectum tamen canum non deposuit: quos inaniter pascendo, penè omnem substantiam perdidit, & ob hanc rem à suis canibus devoratus est. Quanquam de Actæone aliter in Commentariis Apollonii lib. 4. Ipsum scilicet non Aristæi, sed Melissi filium: nec à canibus suis pro cervo, sed à Bacchi Orgia celebrantibus laniatum fuisse traditur. Sed receptior est Ovidii sententia, ait enim.

Inscius Actæon vidit sine veste Dianam.
Præda suis canibus non minus ille fuit.

Itemque Senecæ in Theb.

——*Quà peragrati celer*
Per saxa montis jacuit Actæon suis
Nova præda canibus.

Ex quo subit illud Claudiani in Ruf.

——*Aut subitò mutatum Actæona cornu*
Traderet insanis Latonia virgo molossis:

Etiam hoc Silianum. lib.14.

Fama est cùm laceris Actæon flebile membris
Supplicium lueret spectatæ in fonte Dianæ,
Attonitum novitate mali fugisse parentem
Per freta Aristæum——

Papinius Theb. 3.

——*Nec quòd tibi Delia castos.*
Prolapsum ad fontes speculâ temerare profanâ
Heu dominum insani non agnovère molossi.

Ubi Barthius per *speculam profanam* Saxum illud intelligit cui indormire solebat *Actæon*, cuique insistens viderit nudam Dianam. Pausan. lib. 9. Τοῖς δὲ ἐκ Μεγάρων ἰοῦσι πηγή ἐστιν ἐν δεξιᾷ καὶ προελθόντι ὀλίγον πέτρα· καλοῦσι δὲ τὴν μὲν Ἀκταίωνος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ καθεύδειν φασὶ τῇ πέτρᾳ τὸν Ἀκταίωνα ὁπότε κάμοι θηρεύων· ἐς δὲ τὴν πηγὴν ἐνιδεῖν λέγουσιν αὐτὸν λουμένης Ἀρτέμιδος ἐν τῇ πηγῇ. Hyginus cap. 180. *Actæon Dianam lavantem speculatus est, & eam violare voluit; ob id irata Diana fecit, ut ei cornua in capite nascerentur, & à suis canibus consumeretur.* Vide eundem cap. sequ. Nonnus. autem arbori insidentem refert, ac totum Dianæ corpus contemplatum lib. 5. Dionys. cujus versus non possum non apponere.

Αὐτὴ

Αὐτὰρ ὁ ὃ χραίσμησε ποδῶν δρόμος, οὐδὲ φαρέτρη
Ἤρκεσεν, οὐ βελέων σκοπὸς ὄρθιος, οὐ δόλος ἄφης.
Ἀλλά μιν ὤλεσε, μοῖρα κυνοσπάδα πότμον ἀλήτην
Εὖτε πανυστερίμοιο καθήμενος ὑψόθι φηγοῦ
Λουομένης ἐνόησεν ὅλον δέμας Ἰοχεαίρης.
Θηητὴρ δ' ἀκόρητος ἀθηήτοιο θεαίνης
Ἀγχὸν ἀνυμφεύτοιο δέμας διεμέτρεε κούρης
Ἀγχιφανὴς καὶ τὸ μὲν ἀνείμονος εἶδος ἀνάσσης
Ὄμματι μαιναδίῳ δεδοκημένον, ὄμματι λάξῳ
Νηιὰς ἀκρήδεμνος ἀπόπροθεν ἔδρακε νύμφη·
Ταρβαλέη δ' ὀλόλυξεν· ἐπὴ δ' ἤγγειλεν ἀνάσσῃ
Ἀνδρὸς ἐρωμανέος θρασέος ἀγελαῖ' ἡμιφανὴς δὲ
Ἄρτεμις ἁρπάξασα σὺν εἵματι κυκλάδα μίτρην
Παρθενίῳ ζωστῆρι σαόφρονας ἔσκεπε μαζούς.

Vide quæ sequuntur.

Hæc fabula nos ad beneficia in bonos viros conferenda adhortatur, ac retrahit à benè merendo de ingratis, qui sæpiùs pro acceptis beneficiis, simultatis causas aucupantur, seque, vel quâvis levissimâ de causâ iratos fingunt, ut sic deletum appareat quicquid in eos collatum est. Et canibus certè ejusmodi adulatores aptissimè comparantur. Monemur præterea, ne simus curiosi in rebus ad nos minimè pertinentibus, quoniam multis perniciosum fuit res arcanas aliorum cognovisse, aut principum, civitatum, summorumque virorum, aut Dei præcipuè, cùm vel minima suspicio arcanorum ejusmodi conscios facilè possit opprimere. Actæonis ossa Orchomenios olim horrendo Phantasmate liberarunt, quod saxum magnum gestans, totam regionem vastabat: unde accolæ Delphos profecti, acceperunt ab Oraculo, ut omnia Actæonis ossa absportarent, eaque sepelirent; quo facto, illico liberati sunt, Pausanias. Plut. autem in Sertorio, duos ait Actæones fuisse, alterum à canibus, alterum ab amatoribus discerptum. *Cadmi nepos* dicitur Ovidio: Met. lib. 3. item *Hyantius*, siquidem Bœotii, unde oriundus erat, antiquitus *Hyantes* vocabantur, Plin. 4. 7. A Nonno in Dionysiacis, *κυνοσπαδὴς* dicitur, h. e. *à canibus discerptus*; *θρασὺς*, *audax*; *λαγωβόλος*, *lepores impetens*; *φιλοσκόπελος*, *amans scopulos*; *λεοντοφόνος*, *leonum occisor*.

Actianus, seu *Accianus fundus*, locus Umbriæ circa Pisaurum, hodiè *Farnazzano* dicitur.

Actium, Epiri op. & prom. ubi Augustus devictis navali prælio Antonio & Cleopatra, urb. condidit, & *Nicopolin à victoria* nominavit. Hodiè Figalo. Long. 46. 30. lat. 39. 15. Hinc *Actia* pl. num. Quinquennales ludi Apollini *Actio*, instar Olympiorum dicati, qui priùs à finitimis agebantur, sed ab Augusto honorificentius celebrati fuerunt. Hinc *Actius* Prop. 2. 34.

Actia Virgilium custodu dicere Phœbi
Cæsaru & fortes dicere posse rates.

Idem lib. 4. el. 6.

Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quòd inde
Una decem vicit missa sagitta rates.

Actius Apollo, dicebatur variis de causis, imprimis tamen ab *Actio*, promont. & civit. Acarnanum celebri. Æn. 8.

Actius hæc cernens arcum tendebat Apollo
Desuper. ———

Prop. lib. 4. Eleg.

Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quod inde.
Una decem vicit missa sagitta rates.

Idem 2. 34. *Actia Virgilium custodis littora Phœbi,*
Cæsaris & fortes dicere posse rates.

Et Sil. 15. ——— *Phœbi vidit citus Actia templa.*

Actius Navius, augur, novaculâ cotem præcidit, spectante Tarquinio Prisco rege: & quo factum est ut à Rege, & populo, semper in rebus dubiis consuleretur.

Actius, vel *Accius*, Tragœdiarum scriptor inter colonos Pisaurum deductus, à quo & *fundus Actianus* juxta Pisaurum dictus: in scribendis Tragœdiis, sententiarum gravitate, verborum pondere, personarum authoritate gravissimus, ejus meminit Horat. Serm. 1. Sat. 10.

Nil comis Tragici mutat Lucilius Acci

Idem de Art. Poëticâ ——— *Hic & in Acci*
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni.

Actius Labeo, Poëta fuit indoctus tempore Persii, Iliada Homeri versibus Latinis adeò inscitè transtulit & obscurè, ut nec sua ipse cognosceret. Gyraldus.

Actor, comes Herculis contra Amazonas, in quo bello vulneratus, cùm rectè domum abire vellet, in itinere mortuus est. Item Astyoches pater. Hom. Il. 2. Alter fuit, Auruncus. Virg. 12. Æn.

Validam vi corripit hastam
Actoris Aurunci spolium.

Actorides, Patroclus, nepos Actoris. Is enim ex Æginâ quam ei Jupiter à se vitiatam, uxorem dederat, Menœtium genuit: Menœtius autem relictâ Æginâ, Opuntem in Locris se contulit, & ibi Patroclum genuit. Met. 13.

Reppulit Actorides sub imagine tutus Achillis
Troas ab arsuris sub defensore carinis.

Actorius, *Naso* Historicus Romanus, memoratur Suetonio lib. 1. cap. 9. Suspicatur Vossius eum vixisse Julii Cæsaris temporibus, vel summùm Augusti, ac Tiberii.

Actuarius, Medicus Græcus, quem inter Medicos incertæ ætatis collocat Vossius, de Philosoph. cap. 13.

Acula, seu *Acquula*, vulgò *Acqua pendente*, urbs Hetruriæ in ditione Pontificiâ, & in agro Verbevetano, 5. mill. à lim. territorii Senensis, & 8. à Volsiniis.

Acumincum, *Zalonkemen*, op. Pannon. infer. ad Danub. inter Petrovaradinum ad occ. & Taurunū ad ort. 6. leuc. Vel, ut aliis libet, *Cameiz*, pag. apud Petrovaradinum.

Acumulum, *Acumoli*, op. Aprutii ulter. ad Truentum flu. 12. m p. a Nursia urb. in ort. & paulò plus ab Asculo in Circ. ad rad. Apennini in lim. Umbriæ.

Acusilaus, Atheniensis Rhetor. Galba imperante sese Romam contulit, ibique ludum aperuit, tanto cum successu, ut moriens Atheniensibus decem myriadas aureorum ex fœnore partas reliquerit. Suidas.

Acusilaus, & Damagetus, fratres; victores in Olymp. certaminibus, patrem Diagoram per celebrem conventum gestarunt, in quem & flores conjecerunt Græci, & beatum propter filios appellarunt. Paus. lib 2.

Acusilaus, historiographus Argivus, cujus testimonio Josephus utitur, lib. 1. Vossius eum de septem sapientibus egisse ait, lib. 4. de Hist. Gr. cap. 2. Verum imposuit ei locus Clementis, qui lib. 1. Strom. de *Acusilao*. Οἱ δὲ Ἀκουσίλαον τὸν Ἀργεῖον ἐγκατέλεξαν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς, ἄλλοι δὲ Φερεκύδην τὸν Σύρον. E quibus verbis de sapientibus scripsisse frustrà quis collegerit. Vixit autem

ἀπὸ τῶ Πελοποννησιακῶ πολέμου, teste Dion. Halic. de Thuc. Charactere, sive dicendi genere. Vide Jonsium de Scrip. Hist. Phil. lib. 1. cap. 3.

Acusio colonia, Vide *Gratianopolis*.

Adad, Rex Edom quartus, Gen. 36. *Adad* etiam Assyriorum summus Deus habebatur, cui etiam Deam Atergatim uxorem assignabant, per *Adad* Solem, per Atergatim Terram significantes, quòd ex his duobus cuncta crederent procreari. Macrobius 1.18. Sat.

Adaus, Mitylenæus de statuariis librum reliquit Athen. lib. 13. Est item *Adaus* qui in libris *de affectione seu dispositione* citatur ab eodem lib. 11.

Adadremnon, urbs juxta Jezraëlem, hodiè *Maximianopolis*.

Adagous, Hesychius Ἀδαγοῦς, θεός τις παρὰ Φρυξί. Existimet aliquis rescribendum, Ἀδαδής. Faciliùs subscriberem, nisi exponeret θεὸς ἑρμαφρόδιτος, *Deus semivir*. Salmasius θεὺς legit, quod non capio.

Adam, nomen primi hominis à Deo conditi, Gen. 2. Nomen etiam commune, quo Deus virum & fœminam appellavit. Est & nomen urbis, Jos. 3. Cæterùm de Adamo vide Suidam in voce Ἀδάμ; Josephum, Philonem Judæum.

Adam, Græcis Κρόνος, Latinis *Saturnus*. Gallis *Dis*. Germanis *Mannus*. In tribus ejus filiis trium Saturni liberorum memoria deprehenditur. Quippe *Abel* est *Pluto*, primus morti, & sepulcro, i. e. inferis traditus. *Cain* est *Neptunus*, habitans in terrâ *Nod*, vagus semper, & instabilis. *Seth Jupiter*, pater filiorum Dei, in cujus familiâ invocatum nomen Jehovæ. Hornius.

Adamastor, apud Claudianum *Damastor*, dici putatur, in Gigantomachiâ.

——————*Sævusque Damastor,*
Ad depellendos jaculum dum quæreret hostes.

Sidon. Apol. *Porphyrion Pangæa rapit, Rhodopemque Damastor.*

Adamiani, hæretici ab Adam nominati, cujus imitantur in Paradiso nuditatem, quæ fuit ante peccatum. Credebant enim quòd nuptiæ futuræ non fuissent, si nemo peccasset. Nudi itaque mares, fœminæque conveniunt; nudi lectiones audiunt; nudi celebrant sacramenta. Hæresis planè horrenda, à Carpocratianis invecta, & à nonnullis fanaticis (proh pudor) nostro seculo renovata. Quos gentibus quæ Deum ignorant viliores meritò dixeris. Siquidem optimè Ennius apud Ciceronem.

Principium flagitii est nudari inter cives corpora.

Et Gyges apud Herod. Musâ primâ. Ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή. h. e. *mulier exutâ tunicâ, & verecundiam pariter exuit.*

Adana, urbs Ciliciæ, vulgò *Adena*.

Adani, dux insf. in Arab. fel. Vide Voss. ad Melam, p. 301.

Ad ansam, Angliæ op. in Com. Essexiæ, inter Combretorium, & Camalodunum. Ithancester Camdeno.

Ad Aquas Larodas, op. Siciliæ, apud Xaccam op.

Ad aquilas, *L'Aigle*, op. Normanniæ ad Rillam flu.

Adara, vic. magnus, Stephano. Eidem est tertiæ Palæstinæ loc. inter Areopolim & Caaracmobam. Locus corruptus est. Lege. Ἀδάρα πόλις, πόλις Πετραίας. ἔστι δὲ καὶ Ἄδαρα, ὑστέρως κώμη μεγάλη. Τρίτη Παλαιστίνης, μεταξὺ Χαρακμώβων καὶ Ἀρεοπόλεως.

Adfines Pfin, op. Helvetiæ ad Taurum flu. à Constantia m. p. Tigurum versus. Item op. Hannoniæ, vulgò Tuin, in Leodiensi ditione, ad Sabim flu. à Vallocuria 3. leuc. in occ. Item op. in Liburniæ Pannoniæque confin. vulgò *Samaguar*.

Ad Herculem, Portus Hetruriæ, *Livorno* Ortelio.

Ad Lapidem, Loc. Angliæ in reg. Vitatum. *Stoneham* Camdeno.

Ad Matrem magnam, sive *Mons Virginis*. Cœnobium Hirpinorum in monte excelso, ab Abellino urb. 4. m. p.

Ad Mauros, pag. Norici in Austria, *Maurkirchen* Lazio.

Ad muros, *Sumerein* Lazio, pag. Pannon. super. in insf. Cituorum, 2. leuc. à Posonio urbe.

Ad murum, *Walteum* Camdeno, pag. Albionis apud Vallum, in Angliæ Scotiæque confin.

Ad nonum, *Mestre*, op. Marchiæ Tarvisinæ, propè Venetias, ad Musonem flu.

Ad Palatium, *Palazzo*, pag. Venetiæ, ad Athesin. 4. m. p. à Tridento in aust. Veronam versus.

Ad pontem, op. Angliæ inter Lindum urb. & Verometum op. 19. m. p. Londinum versus. *Paunton* Camdeno.

Ad Pyrum, Vide *Spira*.

Ad Septem aras, *Axumar*, op. Lusitan. in regn. Portugallico, à Medobriga 14. m. p. Emeritam versus.

Ad septem fratres, *Ceuta*, urbs Mauritan. Tingitanæ, ab æqualitate 7. montium sic dicta.

Ad sorores, *Val de Fuentes*, pag. Lusitaniæ ad Emeritam urb.

Ad Statuas Colossas, *Colocz*, urbs Hungariæ infer. infra insf. Utiam. Dicitur & *Colocia*.

Ad turres, pag. Brutiorum in Calab. citer. *S. Biase* Barrio.

Adara, *Adare*, op. Hiberniæ in Momoniâ orient. ad flu. Mayum, 12. m. p. à Limerico in merid.

Addua, vulgò *Adda*, flu. Insubriæ, illam à Cenomanis & Bechunis, Venetiæ pop. separans; oritur in Rhætia ex Alpibus & monte Braulio, 15. m. p. à Fontibus Oeni, deinde per Vallem Tellinam, Lariumque lacum fluens, inde emissus, Duc. Mediolanensem à dominio Veneto separat ex aliqua parte, ac tandem Pado miscetur 6. mill. suprà Cremonam.

Claud. de 6. Consf. Hon. —— *celer Addua nostro Sulcatur socero.*

Idem ibidem:

Colla levant pulcher Ticinus & Addua visu Cæruleus.

Et alibi: *Addua quo scissas spumosior incitat undas.*

Sidonius Apollinaris:

Ulvosum Lambrum, cæruleum Adduam, velocem Athesim.

Addyma, op. Maurit. Cæsariensf. mediter. *Fedualez* nonnullis.

Adelphius, historicus, M. Antonio familiaris, qui ejus in Parthos expeditionem conscripsit, in quâ & ipse adfuit, & præfuit. Strabo lib. 11. Quanquam non displicet conjectura Casauboni legentis ὁ Δέλλιος. Ita sanè eum appellant Plutarchi codices in *Antonio*. Dion quoque similiter vocatur, ex quo & prænomen ejus discimus, nam *Quintum Dellium* vocat. Vide quæ de eo prodidit, lib. 49. & 50. Sed M. Senecæ Suasoriâ primâ dicitur *Deillius*, uti & L. Senecæ, lib. 1. de Clementiâ, cap. 10. quanquam ibi vulgò sit *Duillius*. Sed *Dellius* legi debere, jamdudum Lipsio observatum, ad 1. Annal. Taciti.

Etiam

Etiam Horatii lib. 2. Ode tertia ad *Dellium* scripta est, imò in plerisque disertè legas *Q. Dellium*, ut illâ quæ ante seculum Basileæ cum Acronis commentariis prodiit: at nimis audacter pro eo Cruquius, contra omnium codicum fidem *L. Gellium* reponit.

Adelphius, Proconsularis vir, cujus uxor fuit docta illa Proba Falconia, cujus *Virgiliani Centones* hodiè leguntur.

Adelstanus, vel *Ethelstanus*, Angliæ Rex. Edoardi ex concubinâ filius, regnavit annos 16. Saxonicè *gemma*, sive *lapis pretiosus*: nam *Ethel*, seu *Adel* est *Nobilis*, Camdeno.

Adenum, *Aden*, urbs Arabiæ permunita cum portu 100.m.p. a faucib. Rubri maris, in Cæc.quot a Saba in Eurum.

Aderborna, op. Pomeraniæ super. ad Oderam flu. paulò infra Stetinum, sub Suecis.

Aderburgum, op. Germ. ad flu. Oderam in media Marchia Brandeburgensi 9. leuc. à Stetino urbe.

Ades, sive *Hades*, Græcis inferorum Deus, quem Latini *Ditem*, & *Plutona* vocant: ita dictus ab α priv. & εἰδεῖν *videre*, quòd in densissimis Inferorum tenebris, nocteque profunda perpetuò agens, nihil cernere videatur. Non enim absque lucido aëre (qui apud Inferos nullus est) visio potest fieri. Etymologus. Ἅδης, χωρίον ἀφεγγές, σκότους κινοῦν καὶ ζόφου πεπληρωμένον. Item *Hades* Molossorum Rex, cujus filiam nomine Coram apud Acherontem flu. conatus est rapere Pirithous, undè factus est fabulæ locus, Pirithoum ad Inferos descendisse, & uxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora Græcis dicitur, rapere voluisse. Plutarchus in *Theseo*. Qui tamen regem hunc non *Adem* sed *Aidoneum* vocat.

Adgandestrius, Catthorum Princeps, ad Tiberium, & Senatum Rom. literas misit, quibus Arminii mortem promittebat, si patrandæ neci venenum ad se mitteretur, cui responsum est, *Non fraude, neque occultis, sed palàm, & armatum Pop. Romanum hostes suos ulcisci solere.* Quâ gloriâ æquabat se Tiberius priscis Impp qui venenum in Pyrrhum regem vetuerant, prodiderantque. Tac.2 Annal finem versus.

Adherbal, Micipsæ filius, Masinissæ nepos, à Jugurthâ aliquoties victus, frustrà Romanorum auxilio implorato, demùm Cirtæ deditione factâ, excruciatus necatur. Sallust. in Bello Jugurthino.

Adiabene, Assyriæ regio. Suidas & Stephanus scribunt hanc quoque Mesenen vocari, quòd medio loco inter Euphratem ac Tigrim sita sit, unde & Mesopotamia dicitur. Verùm falluntur uti posteà docebimus in *Mesene*. Est autem *Adiabene* Assyria propriè sic dicta, regio scilicet circa Ninum. Plinius *Ultrà Armeniam Adiabene, Assyria ante dicta.* Amm. Marcel. lib. 23. *Juxta hunc circuitum Adiabena, Assyria priscis temporibus vocitata.* In Hebræorum libris *Adiabene* est הדייב *Hadiab.* Græci sic dictam putarunt, quòd propter fluviorum amplitudinem & frequentiam ferè esset ἀδιάβατος. Sed hunc errorem Ammianus jampridem correxit, *Adiabenen* dici monens à fluminibus *Diava*, & *Adiava*. *Deva* autem, vel si malis, *Diava*, Chaldæis est *lupus*. Itaque flumen *Diava* idem qui Græcis *Lycus*, & articulo præfixo *Hadiab* est *Lycia*, sive *Lupina regio*. Populi vocantur *Adiabeni* Straboni, quem locum doctissimus Casaubonus præterivit intactum. Is 2. est, καλοῦνται δὲ οἱ Ἀδιαβηνοὶ καὶ Σακκόποδες. In quem vir maximus in Solinum ita scribit: *Haud scio quare sic dicti, nisi sit quod suspicor. Græci Ἀδιαβηνὸς putarunt nominari, quasi τὸ διαβαίνειν impotes, qui minimè possunt crura divaricare ad ambulandum, haud secùs ac si pedes ambo intra saccum conditos haberent.* Hæc ille quidem acutè, ut solet. Bochartus v. aliter; nempe mendosè scribi putat pro Σακκόποδες. Illi a. Hesychio sunt Ἀβρόποδες, qui infracto gressu & suspenso mollitiem animi præ se ferunt.

Adiacium, *Aiazzo*, urbs Corsicæ, in ora occidua, olim *Urcinium*.

Adingtona, op. Angliæ in Surreiæ Com. 7. m. p. à Londino in merid.

Adonis, *Canis*, & *Narracellebe*. test. Tyrio, & Postello, flu. Phœniciæ ex Libano M. in mare inter Byblum, & Berytum delabens, & Patriarchatum Antiochenum ab Hierosolymitano separans.

Admetus, Rex Pheræorum, pop. Thessaliæ cujus armenta pavisse fertur Apollo novem annos, ob interfectos Cyclopas, divinâ potestate spoliatus, Callimachus Hymn. in Apol.

> Φοῖβον, καὶ Νόμιον, κικλήσκομεν ἐξ ἔτι κείνου
> Ἐξ ὅτ' ἐπ' Ἀμφρύσσῳ ζευγίτιδας ἔτρεφεν ἵππους,
> Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος, Ἀδμήτοιο.

Cùm autem apud Admetum ipsum perquam humaniter esset habitus, ad referendum patrono beneficium, impetravit à Parcis, ut cùm illatum fusis Admeti fatalis dies volveretur, hâc lege mortem effugeret, si quis reperiretur, qui illius vice mortem vellet oppetere. Cùm itaque dies mortis adesset, neque quisquam inveniretur mortis vicarius, recusantibus conditionem amicis omnibus, Alcestis uxor, capitis sui dispendio, vitam mariti redemit. Ovid. de Art. Am. l. 3.

> *Fata Pheretiade conjux Pagasæa redemit.*

Idem Ponticorum, lib. 3.

> *Si mea mors redimenda tuâ (quod abominor) esset,*
> *Admeti conjux, quam sequereris, erat.*

Seneca in Medeâ.

> *Conjugis fatum redimens Pheræi.*

Statius 3. Sylvarum.

> *Ergo Thessalici conjux pensare mariti*
> *Funera.* ———————

Hunc inter Argonautas recenset Orpheus, vers. 175.

> Ἄδμητος δ' ἀφίκανε Φεραιόθεν, ὃς ποτε Παιὰν
> Θητεύων ἐπέβασκε. Διὸς δ' ἠλεύατο μῆνιν.

Apollonius lib. 1. vers. 49.

> Οὐδὲ Φεραῖς Ἄδμητος ἐϋρρήνεσσιν ἀνάσσων
> Μίμνεν ὑπὸ σκοπιὴν ὄρεος Χαλκωδονίοιο.

Perpulcrè & valdè Poëticè Val. Flac. l. 1.

> *Te quoque dant campi tanto pastore Pheræi*
> *Felices, Admete: tuis nam pendet in arvis*
> *Delius, ingrato Steropen quòd fuderit arcu.*
> *Ah! quoties famulo notis soror obvia sylvis*
> *Flevit, ubi Ossæa captavit frigora quercus,*
> *Perdidit & pingui miseros Bœbeide crines.*

Admetus, Poëta temporibus Neronis, qui (ut Lucianus in Demonacte) obscuri nominis fuit. Et cùm Demonacti aliquandò dixisset, se unius versus epigramma, h. e. monostichon scripsisse, quod testamento cavisset, ut sepulcro affigeretur, quod tale erat.

> Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆ δ' εἰς θεοὺς αὐτός.
> *Terra cape Admeti spolium, cœlum ipse petivit.*

Ridens respondit Demonactes, bonum est, ô Admete,

hoc monostichon, sed voluissem ipsum pridem tuo sepulcro inscriptum fuisse.

Adodus, Ἄδωδος βασιλεὺς θεῶν apud Sanchoniathonem qui cum Astarte, & Demaraonte regnasse dicitur in Phœnice. Assyriis etiam colebantur, teste Macrobio, qui & vocabulum interpretatur, Saturn. lib. 1. cap. 18. *Deo, quem summum, maximumque venerantur*, Adad *nomen dederunt, ejus nominis interpretatio sonat unus.*

Adon, Cynaræ regis Cypriorum, & Myrrhæ filius. Boccatius. Item nomen loci. Vide *Addon.*

Adonai, nomen Dei apud Hebræos, *Dominus* Latinè, quòd creaturæ cunctæ dominetur.

Adoneus, Bacchi nomen apud Arabas.

Adonia, *orum*, festa Adonidi dicata. Ammianus Marcel. lib. 22. *Evenerat iisdem diebus: annuo cursu completo, Adonia celebrari, ritu veteri, Amasio Veneris (ut fabulæ fingunt) apri dente ferali deleto.* Cum planctu autem celebrabantur ad luctum Veneris repræsentandum.

Adonibezek Chananæorum rex, cui Israëlitæ manuum ac pedum pollices absciderunt, qui tunc dixit, *Meritò isthæc patior. Septuaginta reges, amputatis manuum ac pedum pollicibus, colligebant sub mensâ meâ ciborum reliquias: sicut feci, ita mihi reddidit Dominus.* Judic. 1.

Adonis, idis, filius Cynaræ, Cypriorum regis & Myrrhæ ejus filiæ, quem Venus in deliciis habuit. Hic dum in Idalio nemore venabatur, primo ætatis flore, apri dente sub inguine percussus periit, atque à Venere post multas lacrymas in florem Adonium, qui est sanguinei coloris, transformatus est. Alii dicunt eum in fluvium cecidisse, dum pulchritudinem suam nimium contemplaretur. Hunc Ausonius cum Plauto *Aidoneum* vocat, Fulgentio autem *Adon* dicitur. Et quia Myrrha suavis est, *Adonem* genuisse fingitur. Ideò autem Venerem eum amasse dicunt, quòd hoc genus pigmenti sit valdè fervidum. Hieronymus eundem esse cum Thammuzo Hebræorum putat, unde in Ezechiele legitur, *Ecce ibi mulieres sedebant plangentes Adonida.* Ubi intelligi vult, fuisse Idololatriam celebratam in honorem *Adonidis*, in quâ plangitur quasi mortuus, & posteà reviviscens canitur, & laudatur. Quanquam nonnulli fortasse rectiùs exponant de planctu qui fiebat propter mortem Osiridis ab Ægyptiis, quorum ritus imitabantur Judæi. Macrobius accipit *Adonidem* pro Sole, & Moschopulus, pro more Grammaticorum, ab ἅδω deducit, i. e. *cano* De eo festivissimè Theocritus Idyl. 30. & Bion. Idyl. 1. qui eum Ἀσσύριον πόσιν Veneris vocat, aliqui enim Assyriorum regem fuisse dicunt. Quin & Orpheus in Hymnis Solem esse censet, cùm illum rebus omnibus præbere nutrimentum, & esse germinandi authorem dixerit in his.

Εὔβουλε, πολύμορφε, τροφὴ πάντων ἀρίδηλε,
Κούρη, καὶ κόρε σὺ πᾶσι, θάλος αἰὲν Ἄδωνι,
Σβεννύμενε λάμπων τε καλαῖς ἐν κυκλάσιν ὥραις.

Id est, Josepho Scaligero interprete.

Consule Deus, Volturne, alimentum nobile rerum,
Pusa, puer cunctis viridescens semper Adonis,
Occase, & redivive statis vertentibus annis.

Finxerunt autem antiqui, qui Adonim Solem esse putarunt, illum ab apro, hirsutâ & asperâ ferâ ictum, quia aspera sit hyems, & hirsuta, sub quâ Solis vires paulatim deficiunt. Ea res omninò Veneri est inimica, quoniam per aëris temperiem viret illa, cùm frigus, ut inimicum, naturæ opus non ingrediatur. Cùm Sol igitur in sex Australibus signis extiterit, per Signiferum incedens, tum dicitur *Adonis* apud inferos morari. Cùm verò signa Borealia longiores dies fecerint, tunc est apud Venerem, per quam omnis venustas arvis restituitur, eâque de causâ illum ait Orpheus modò esse apud superos, modò apud inferos. Alii, inter quos Theocriti Scholiastes, *Adonim* semen tritici esse statuunt, quod sex menses degit sub terrâ, sex menses illum habet Venus h. e. aëris temperies. Verba ejus hæc sunt. Δοκεῖ ὁ Ἄδωνις μῆνας ἓξ παρὰ τῇ Περσεφόνῃ ποιεῖν, ὡς καὶ τοὺς Ἀφροδίτης, ἀπὸ τοῦ συγκαθεύδειν καὶ συνομιλεῖν. Λέγεται δὲ περὶ τοῦ Ἀδώνιδος, ὅτι καὶ ἀποθανὼν, ἓξ μῆνας ἐποίησεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς Ἀφροδίτης, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς Περσεφόνης. Τοῦτο δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν ἀληθῶς, ὅτι ὁ Ἄδωνις ἤγουν ὁ σῖτος ὁ σπειρόμενος, ἓξ μῆνας ἐν τῇ γῇ ποιεῖ ἀπὸ τῆς σπορᾶς, καὶ ἓξ μῆνας ἔχει αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη, τουτέστιν ἡ εὐκρασία τοῦ ἀέρος, καὶ ἔκτοτε λαμβάνουσιν αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι. Templum habuit in Byblo Phœniciæ urbe. Virgilius in Gallo.

Et formosus oves ad flumina pavit Adonis.

Unde Theocrito dicitur ὡραῖος, *pulcher*; τριφίλητος, *ter*, hoc est multùm *amabilis*; ῥοδόπηχυς, *roseos habens lacertos*; καλὸς, *formosus*, τερπνὸς *jucundus.* Et à Nonno χαρίεις *gratiosus*, & ἱμερόεις *desiderabilis* vocatur. Propertius lib. 2.

Testis qui niveum quondam percussit Adonim.

De hoc latè Ovidius Met. lib. 10. Notandum autem, inquit Bochartus, עדן *adan*, *salicem*, & אדון *adon*, *dominum*, unde dictus *Adonis*, easdem habere radicales. Indeque factum, ut *Adonis* Græcè diceretur Ἰτεαῖος h. e. *salignus*, tanquam ab ἰτέα, i. e. *salice* facto nomine. Hesychius, Ἰτεαῖος ὁ Ἄδωνις. Sed & Κύρις pro Κύριος ex verâ significatione. Idem Hesychius Κύρις ὁ Ἄδωνις. quod idem est ac *Adon*, i. e. *dominus.* Quod Hesychium ipsum non latuit. Ἄδωνις, inquit, δεσπότης ὑπὸ Φοινίκων. Sed & id ipsum Κιρις Lacedæmoniis. Hesych. Κιρις, Ἄδωνις, Λάκωνες. Et Gingram aliud *Adonidis* Phœnicium nomen idem significare infra docebimus in *Gingras. Adonidis horti*, pro instructissimis, cæterùm de rebus ad voluptatem tantùm, nullam autem utilitatem comparatis. Sic dici etiam περὶ τῶν ἀκάρπων καὶ ὠκυμόρων annotat Eustathius. Vide Athen. pag. 89 Philostratum 7. 14. Zenobium pag. 17. Diogen. 177. & Eust. in Od. λ.

Adra, *Zerunaz*, op. Liburniæ mediter. quod *Oduca* Moletio & Villanovano potiùs dicitur, Arauzonæ proximum Item urbs Arab. Petr. episc. sub Arch. Boshensi, & alia in Cœlesyriâ.

Adraba campi, *Marchfield* tractus Moraviæ apud Austriæ limites. ab Hamburgo 2. leuc. in Bor. ubi olim Marcomanni populi.

Adramyttium, & *Adramytteos*, olim Pedasus, Plinio autore. Troadis op. quod nunc *Landramiti* dicitur, Nigro teste. *Atramyttium* Ptolemæo. Hinc *sinus Adramyttenus*, in quo plures Lelegas olim habitasse author est Homerus, teste Strabone, lib. 13. Adramyttio a. vicinæ erant Thebæ Hypoplaciæ; Quin eandem urbem multi faciunt. Etymologus. Θῆβαι, τὸ νῦν Ἀδραμύττειον καλούμενον. Ita etiam Phavorinus, & Jo. Lydus, & Lydum secutus Ortelius. Sed & Livio, lib. 37. Atramytteum & Thebes campus idem sunt. *Atramyttium*,

inquit,

inquit, *hostiliter itinere facto petit, agrum opulentum, quem vocant Thebes campum, carmine Homeri nobilitatum.* Saltem Phœnicium nomen utrumque est, inquit Bochartus, & à luto sumptum. De Thebarum nomine alibi. *Adramyttium* a. est הצרא מודי *Astramudi*, h.e. *regio luto*, a. *Mud.* siquidem Phœnicium significat *lutum*; Philo Byblius μὼτ scribit, & exponit ἰλὺν *limum*, *h.e.* ὑδατώδους μίξεως σῆψιν, *aquosæ mistionis putredinem.*

Adrana, urbs Thraciæ, parùm supra Berenicen, quæ etiam *Adrene* dicitur. Steph. Est etiam flu. Cattorum in Germ. Tacito *Adranus*. *Ædera* hodiè dici existimat Althamerus, sed is ubi locorum sit non addidit. *Eder* ex eo facit Junius in sua *Batavia*; scribit etiam eum in Fuldam evolvi, & hoc ex tabulis verum esse constat.

Adranum, Siciliæ mediterranea urbs est. Plut. in Paral. Vel in Ætnæ montis radicibus, flu. habens ejusdem nominis, teste Stephano. *Aderno* dicitur Fazello & Aretio. Ejus meminit Sil. Ital. lib. 14.

Adranum, Ergentumque simul, telàque superba
Lanigerà Melite.——

Ubi alii *Hadranum* long. 38.54. lat. 37.00.

In hac urbe fanum erat *Adriani*, Dei in Sicilia plurimùm culti. Diod. Sic. lib. 14. Διονύσιος δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ πόλιν ἔκτισεν ὑπ' αὐτὸν τὸν τῆς Αἴτνης λόφον, καὶ ἀπό τινος ἐπιφανοῦς ἱεροῦ προσηγόρευσεν αὐτὴν Ἄδρανον. Plut. in *Timoleonte* Ἀδρανῖται πόλιν μικρὰν μὲν, ἱερὰν δ' οὖσαν Ἀδρανοῦ θεοῦ τινος τιμωμένου ἐν ὅλῃ τῇ Σικελίᾳ κατοικοῦντες. Ælianus de Anim. lib. 11. cap. 20. Ἐν Σικελίᾳ Ἀδρανός ἐστι πολίχνιον λέγει Νυμφόδωρος, καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ νεὼς ἐπιχωρίου δαίμονος, πάνυ δ' ἐναργῆ φησιν εἶναι τοῦτον, Hesychius voce Παλικοί, Palicos Deos asserit hujus Adrani esse filios. Vide Bochart. de Phœn. Colon. lib. 1. cap. 28.

Adrastia, Jovis ac Necessitatis filia, scelerum vindex acerrima, quam nemo flagitiosus neque magnus, neque parvus, vi aut clam effugere potest. Alio nomine *Nemesis* dicitur, ejusque sedem Ægyptii Sacerdotes supra Lunam constituerunt, ut inde velut regina, & arbitra, hæc inferiora despectaret, Strabo lib. 13. nominis rationem refert ad Adrastum regem, de quo supra. Phornutus autem παρὰ τὸ ἀεὶ δρᾶν, quasi ἀεὶ δρῶσαν quòd nihil eam impediat, nihil frustretur, nihil ea infectum relinquat, vel, ut Pausanias ait, ἀπὸ τοῦ διδράσκειν, quòd scilicet nemo nocens meritam pœnam unquam effugerit, etiamsi aliquando tardiùs eum assequetur. Virgilius, sive potius Catullus, in Ciri,

Ut scelere infando, quod nec sinat Adrasteia,
Lædere utrumque uno studeas errore parentem.

Quam nominis rationem Apuleius affert Lib. *De Mundo*, qui de Græco est, quem Aristoteli nonnulli tribuunt. *Idem fatum*, inquit, *Μοῖραν vocant, quod ex partibus constat, quòd unicuique attributio sua sit ascripta, Adrastea eadem, quasi ineffugibilis necessitas ultionis.* Mart. Cap. lib. 1. *Intra consistorium regis (Jovis) quædam fœmina, quæ Adrastia dicebatur, urnam cœlitem, superamque sortem, irrevocabilis raptus celeritate torquebat, excipiebatque ex volubili orbe decidentes sphæras peplo inflexi pectoris Imarmene.* Ubi intelligit Græcum εἱμαρμένην. Suidas in Ἄδραστος,

Ἐστὶ δέ τις Νέμεσις μεγάλη θεὸς, ἣ τάδε πάντα
Πρὸς μακάρων ἔλαχεν, βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος
Ἄδρηστος ποταμοῖο παρὰ ῥόον Αἰσήποιο

Ἔνθα τετίμηταί τε καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.
Hesychius. Ἄδραστος πρῶτος ἱερὸν Νεμέσεως ἱδρύσατο. Idem de ratione nom. Ἀδραστεία ἡ Νέμεσις ἣν οὐκ ἄν τις ἀποδράσειεν.

Adrastus, Talaonis, & Eurynomes filius, rex Argivorum, qui Thebanis bellum intulit pro Polynice genero suo; sed utrinque multis occisis rediit re infectâ. Statius Theb. l. 5.

Dux Talaonides antiquâ ut fortè sub orno
Stabat, & admoti nixus Polynicis in hastam.

In honore fuit apud Megarenses, teste Pausaniâ in Atticis. Nam cum apud se diem suum obiisse refert, mortis verò causam senectutem fuisse, & Ægialæi filii obitum. Hinc *longævus* Papinio Statio, lib. 4. Thebaidos.

Proxima longævo profert Dircæus Adrasto.

Virg. Æn. 6. *Parthenopæus, & Adrasti pallentis imago.* Statio *Inachius* dicitur, ab *Inacho* Argivorum rege, Theb. lib. 2. Et *Perseius* utpote à Perseo Jovis filio, & Argivorum rege ortundus, lib. 3.

Hinc *Adrasteus*. Stat. Sylv. 1. 1.

Hunc & Adrasteus visum extimuisset Arion.

Arion siquidem. Adrasti equus fuit. Apollod. l. 3.

Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρείων. Hyginus, cap. 70. *Hi omnes duces apud Thebas perierunt præter Adrastum Talai filium.* Is enim equi beneficio ereptus est.

Adreste. Helenæ ancilla, Hom. Odys. 4.

Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν.
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο.

Adria, *Atri*, urbs Piceni in Aprutio, 4. m. p. à mari Adriatico, estque Ducatus domus Aquævivæ in regn. Neapolitano 20. m. p. à Pinnensi civitate in Bor.

Adria, vel *Hadria*, vulgò *Adri*, urbs Venetiæ in ora, Epis. sub Arch. Ravennate, inde 50. m. p. in Bor. Venetias versus totidem. *Atria* Plinio, à qua *mare Atriaticum*, postea *Adriaticum*, quod vulgò *Adria* quoque dicitur, & à Poëtis tempestuosum valdè describitur. Catullus: *Minacis Adriatici litus.* Horat. lib. 1. Od. 33.

Libertina fretis acrior Adria
Curvantis Calabros sinus.

Idem lib. 3. Od. 9. —— *Levior cortice & improbo*
Iracundior Adria.

Et alibi: —— *neque Auster Dux inquieti turbidus*
Adriæ.

Seneca in Thyeste: —— *Aut sævo rapidus freto*
Ventosi tumor Adriæ.

Vagus Lucano dicitur lib. 5. —— *sonat Ionio vagus Adria ponto.* Eust. in Dionys. ait quosdam Ionium & Adriaticum mare pro eodem habere; addit autem, οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τὸν Ἰόνιον μέρος τοῦ Ἀδρίου φασί. Vide Cluver. Ital. Ant. l. 4. c. 17. Vulgo *Golfo di Venetia* dicitur.

Adrianopolis, Turcis *Andernopoli*; & *Endrem*, urbs Thraciæ ad Hebrum flu. empor. & metropolis, & ante captam Constantinopolim, Regia Turcarum, inter Philippopolim 72. & Byzantium in ort. 130. m. p.

Adrianus, Imperator Rom. qui post vexatos Christianos, morbo aquæ intercutis periit. Vitam ejus inter cæteros conscripsit Ælius Spartianus. Moriens hos versus fudisse dicitur.

Animula vagula, blandula.
Hospes, comesque corporis,

Quæ nunc abibis in loca,
Pallidula, rigida, nudula?
Nec, ut soles, dabis jocos.

Mirum autem quare Spartiano hi versiculi parùm videntur elegantes, nam ita mox judicat. Videmus alibi, inquit Casaubonus, quantum isti Scriptores (Historiæ Augustæ) poëticâ facultate valuerint. Multa enim de Græcis à se versa his libris inseruerunt: præ quorum venustate scilicet sordere *Hadrianea* debuerint. Nobis verò hi dimetri mollissimi & melioris seculi elegantiâ dignissimi cùm videretur, etiam Græcè idem fecimus *Hadrianum* dicere, nisi hoc potiùs balbutire est.

Ἑρμήμιον ψυχάριον,
Ξένε, χ' ἑταῖρε σώματ☉,
Ποῖ νῦν βάδισαι ἐλεύσεαι,
Ἀμενὲς, γυμνόν τι καὶ σκιὸν,
Οὐδ' εἶα παίγ☉ τρυφήσεαις;

Subdit Historicus prædictus, *Nec multò meliores fecit & Græcos.* Atque extant nonnulli adhuc, non quales hic Criticus judicat, sed qui merito suo, cæterorum quos amisimus, ingens desiderium in nobis excitent. Quare etiam non defuére qui argutias illius imitarentur. Ejusmodi est quod apud Theophylactum Simocattum, scriptorem eximium inter Græcos recentiores, observabamus, epistolâ illâ quæ incipit, Ὁ φυσικὸς σοι κόσμ☉ παρέχεις. Clauditur a. sic καὶ γῆρας γὰρ ἀδικεῖς καὶ νόσον. τὴν μὲν γὰρ ἐπαγγελλομένην διεψεύσας, τὸ δὲ κεκτημένην ἐνόσησας. *Hadrianum* sine dubio imitatur, qui ægro & mendico homini, à quo fuerat his versibus compellatus,

Ἥμισύ μευ τέθνηκε, τὸ δ' ἥμισυ λιμὸς ἐλέγχει,
Σῶσόν μευ Βασιλεῦ, μυσικὸς ἡμίτονον.

Respondit hoc argutissimo disticho.

Ἀμφοτέρους ἀδικεῖς καὶ Πλουτέα καὶ Φαέθοντα,
Τὸν μὲν ἔτ' εἰσορέων, τοῦ δ' ἀπολειπόμεν☉.

Est etiam hoc ejus epigramma quod tamen Ausonii operibus subjici solet.

Ut belli sonnère tuba violenta peremit.
Hippolyte Teuthranta, Lyce Clonon, Oebalon Alce.
Oebalon ense. Clonon jaculo, Teuthranta sagittâ.
Oebalus ibat equo, curru Clonus, at pede Teuthras.
Plus puero Teuthras, puer Oebalus, at Clonus heros.
Figitur ora Clonus, latus Oebalus, ilia Teuthras,
Epicl: Teuthras, Derali Clonus, Oebalus Ida,
Argolicus Teuthras, Moesus Clonus, Oebalus Arcas.

Quo quidem epigrammate pauca ingeniosiora ab omni antiquitate meritò putat Barthius Animadvers. ad Statii Theb. 7. pag. 746. Doctrina ejus unius generis non erat. Dio.

Φύσει φιλολόγ☉ ἦν, ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ.
Καὶ τινα πεζὰ, καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παντο-
δαπὰ καταλέλοιπε. Inter Poëmata erant libri Alexandreidos quorum 1. citat Steph. in Ἀγρμία. 7. in Σάμνια. Orationes quoque edidit; ex quibus ejus, quam de Italicensibus in Senatu habuit Gellius mem. 16. 13. Prætetea libris illius de re militari adjutum se profitetur Vegetius, si rectè eum intellexit Gesnerus, locus est lib. 1. c. 8. Vide Voss. H. Gr. 2. 10.

Adrianus, Phœnix, patriâ Tyrius, docuit Athenis multo cultu, victûsque sumptu, Amatus est magnopere à M. Antonino, & Romam ab eodem ductus. Herodis discipulos fuit, & Aristidis æmulus. Inter alia, Μεταμορφώσεις consignavit. Vide Suidam

Adrobrica, Hisp. urbs in Artabris Pomponio lib. 3. cap. 1. Aliis *Abodrica*.

Adrumetum, Africæ propriæ urbs Sallustius in *Jugurthâ* ubi de Phœnicum coloniis in Africa; *Adrumetum, Leptim; aliasque urbes in orâ maritimâ condidêre.* Straboni lib. 7. est Ἀδρύμη. Stephano Ἀδρύμης Ptolemæo Ἀδρύμητ☉. A multis cum spiritu scribitur *Hadrumetum*. Est autem non incelebris urbs maritima in Byzacio, Africæ regione fertilissima, inter Carthaginem & Syrtes. Plinius lib. 5. cap. 4. ubi de Byzacio: *Hic opida libera Leptis, Adrumetum, Ruspina, Thapsus.* Adrumeti a. nomen Scaliger, & ex eo Drusius, Casaubonus, aliique viri in his literis primarii, ἐπαυλιν Πλούτων☉, *atrium Plutonis*, & *Acherontis ostium* explicant, ac si idem sit quod Ebræis חצר מות. Sed tunc esset *Adramota*, non *Adrumetum*. Ut taceam nihil esse causæ cur sic diceretur, neque enim Adrumetina regio importuosa est, aut venenorum fetax, aut, vel soli, vel aquarum, vel aëris vitio pestilens, & insalubris. Quin *Frugiferam* vocant vett. Inscriptiones, qualis est hæc apud Smetium, COLONIA CONCORDIA ULPIA TRAJANA AUG FRUGIFERA H ADRUMETINA. Et meritò, cùm Byzacenus ager, cujus Adrumetum est metropolis, sit inter locos Africæ feracissimos. Plinius lib. 17. cap. 5 eum ait esse *centenâ, & quinquagenâ fruge fertilem.* Et lib. 8 cap. 10 ex eo ipso probat tritico nihil esse fertilius, *utpote cùm è modio, si sit aptum solum, quale in Byzacio Africa campo, centeni quinquageni modii reddantur.* Varro de R. R. lib. 1. cap. 44. *In Syriâ ad Gadara, & in Africâ ad Byzacium item* (dicunt) *ex modio nasci centum.* Hannibal apud Sil. Ital. lib. 8.

———*Seu sunt Byzacia cordi*
Rura, magis centum Cereri fruticantia culmis.

Porrò cùm Syris *mea* sit *centum*, & *matan centenos* sonet, Ἀδρύμη vel Ἀδρύμητον idem videtur esse quod חצר-מאה vel חצר-מאתן hoc est, *regio centum*; seu *centenarum*, supple שערים hoc est, *mensurarum*. Bochartus. long. 36. 40. lat. 32. 40.

Aduatici Belgii pop. fuére, ubi hodie Com. Namurcensis, prov. Belgii satis parva, cujus caput Namurcum, ad Mosam flu. ubi recipit Sabim, teste Sansone.

Adula, M. di S. Gotharde, mons Alpium Rhæticarum, ubi incipiunt Penninæ; estque in Helvetiis in pago Uriensi. Adulæ autem partes sunt montes *Crispolterberg*, unde Rhenus anterior effluit, & *Vogelberg*, unde Rhenus posterior oritur. *Mons Turk*, unde Rhodanus. & Ticinus, & *Mont-Grimsel*, unde Arola fontes habent.

Aduliton, seu *Adulis*, op. Troglodyticæ in orâ sin. Arabici. *Erceco* Sansoni dicitur, empor. celebre cum portu in Abexiâ reg. Vide Stuckium ad Arriani periplum maris Erythræi pag. 10 Long. 67. 00. lat. 11. 40.

Adurnum, op. Angliæ in com. Sussexiæ. *Ederington* Camdeno.

Adyrmachida, pop. interioris Libyæ, *Adyrmachita* Ptolemæo Herodotus lib. 1. ponit eos in littore Mediterranei maris propè Ægyptum, in Marmaricâ, quos Ægyptiis ait mo ibus fuisse similes & so à veste diverso: Πρῶτοι Ἀδυρμαχίδαι Λιβύων κατοίκηνται, οἳ νόμοισι μὲν τὰ πλέω Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἵην περ ἄλλοι Λίβυες. l. c. *Colunt Ægyptum versus Libyam primi*

Adyrmachidæ, *qui iisdem ferè quibus Ægyptii legibus utuntur; Sed vestem gestant qualem & alii Lybyes.* Quæ potuit esse ratio nominis Adyrmachidarum; Nam Arabicè אלדרמוך *addermuch* est vestis genus. *Bochartus*. Cæterum de his pop. Silius lib. 3.

Versicolor contra cetra, & falcatus ab arte
Ensis Adyrmachidis, ac lævo tegmina crure.

Scylax Caryandensis: Ἀδυρμαχίδαι, ἔθνος Λιβύων.

Æa, Colchidis metropolis ad Phasim flu. *Æopolis* Ptolemæo. *Lipopotamo* hodie, teste Moletio Long. 72. 30. lat. 45. 30. Est quoq; Africæ urbs. Sil. l. 3.

Æáque Trinacrios Afris permista colonos,

Vide *Oea*. Est & in Thessalia urbs. Steph. Item Macedoniæ fons circà Amydonem urb. Hesychius: Αἶα, γῆ, γαῖα, κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ γ' καὶ ὥς τινες κρήνη ἐν Παφλαγονίᾳ. Etymologus: Αἶα ὑπὸ Κυρηναίων Τιθὶς, καὶ Μαῖα, καὶ ἀδελφὴ Κρήτης. καλεῖται δὲ καὶ κρήνη ἐν Ἠμαθίᾳ.

Æa, nomen puellæ venatricis, quæ Phasidis flu. amplexus fugiens; Deorum miseratione in sui nominis insulam versa est. Val. Flac. l. 5.

Barbarus in patriis saltatur montibus Aeam
Phasis amore furens: pavidas jacit illa pharetras.
Virgineo turbata metu; discursibus & jam
Deficit, at volucri victam Deus alligat undâ.

Æacus, Jovis ex Europâ, sive ex Æginâ fil. Hic apud Oenopiam (sic quidem legitur, sed nisi mendum sit apud Strabonem, *Oenonem* legendum est) regnasse dicitur, quam ex nomine matris, *Æginam* nominavit. Ovid. Met. 7.

Oenopiam veteres appellavêre, sed ipse
Æacus Æginam, genitricis nomine, dixit.

Ubi, cum ob pestem defecissent homines, Jovem oravit, ut formicas, quas viderat, homines faceret, & exauditus eos *Myrmidonas* ex etymo vocavit. Ovidius ubi suprà.

Vota Iovi solvo, populisque recentibus urbem
Partior, & vacuos priscis cultoribus agros,
Myrmidonasque voco, nec origine nomine fraudo,
Corpora vidisti, mores quos ante gerebant
Nunc quoque habent, parcum genus est patiensque laborum,
Quæsitique tenax, & qui quæsita reservent.

Endeida Chironis filiam in uxorem duxit, ex quâ Telamonem genuit, & Peleum. Deinde è Psamathe Nerei filia compressâ genuit tertium. Phocum; quem Peleus occidit. *Æacum* autem tantæ justitiæ fuisse dicunt, ut apud inferos animarum creditus fuerit a Plutone delectus judex cum Minoë, & Rhadamantho. Horatius in Odis.

Quàm penè furvæ regna Proserpinæ,
Et judicantem vidimus Æacum.

Juven. Sat. 1. *Quas torqueat umbras Æacus.*
Propertius lib. 4. Eleg. 12.

Aut si quis positâ judex sedet Æacus urnâ,
In mea sortitâ judicet ossa pilâ.

Stat. Sylv. 2. 1.

——*Immensis urnam quatit Æacus umbris.*

Ubi al. *In mediis*
Ovid. Met. lib. 13.

Æacus huic pater est, qui jura silentibus illic
Reddit, ubi Æoliden saxum grave Sisyphon urget.

Idem in Ibin. —— ——*Tuasque*
Æacus in pœnas ingeniosus erit.

Hinc *Æacides*, Æaci fil. vel nepos. Virg. Æn. 1.

Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector.

Item *Æacideius*. Ovid. Met. 7.

Oenopiam Minos petit Æacideia regna.

Item *Æacidinus*, Plautus in Asinariâ.

Siquidem hercle Æacidinis minis, animisque expletus incedis.

Ææa, ita Circe dicta est ab *Æâ* penins. ad Phasim flu. sitâ. Eust. in Odyss. α. Αἰαίη ἀντὶ τοῦ Κολχικὴ· Αἶα γὰρ πόλις Κολχίδος παρὰ Λυκόφρονι. Aliunde autem forsan timari possis hujus vocis etymon. Ἠὼς Græcis est *Aurora*, inde syllabarum mutatione, quæ illis freqnens est Αἰαῖος potuit dici, qu. Ἠῷος i. e. matutinus vel Eous. Adjuvat hanc conjecturam, quòd Circe non solùm fuerit Solis fil. ut & Virg. asserit l. 7. verùm in illius insulâ Sol dicatur nasci, & Aurora domicilium suum habere, Hom.

Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο.

Sed & *Medea* sic dicta. Etymologus; Αἰαίη

Μήδεια εἰς τὸ, —— Αἰαίην δολόεσσαν.
Εἴρηται δὲ ἀπὸ Αἴας, πόλεως Ἀπολλώνιος.

Ææa, insula in mari Tyrrheno, non modico olim freto ab Italiâ dirempta, hodiè verò continens, ita tamen ut paludibus undique cincta insulæ speciem præ se ferat. Plin.

Æantides, Hippoclis filius, Lampsacenorum tyrannus, magnæ apud Darium regem authoritatis, Eurydicen, Hippiæ Atheniensium tyranni filiam, uxorem duxit. Thucyd. lib. 6.

Æantium, op. Troadis in Sigæo, ab Ajace illic sepulto sic dictum. Plin. Item Magnesiæ promontorium, eodem authore.

Æapolis, vel *Æa*. *Lipopotamo* Moletio, urbs Colchidis, à Phaside urbe 30. m. p. in Bor.

Æas, Epiri flu. ex Macedoniâ defluens, in Ionium mare se exonerat. Lucan. lib. 6.

Purus in occasum, sed parvi gurgitis Æas
Ionio fluit inde mari.

Ovid. Met. 1. *Apidanusque senex, lenisque Amphrysus, & Æas. Aeas*, teste Plinio. *Vajussa* nunc ut nonnullis videtur. Solus autem Ovidius in Fabulâ Ius, flumen hoc Peneum ingredi dicit, & convenire cum reliquis Thessaliæ fluviis ad Tempe. Sed profectò non unum in illâ Penei descriptione errorem committit. Nam quid Æanti, quid Amphryso, quid Sperchio cum Peneo, aut Thessalicis Tempis? Quia hæc flumina ex Pindo oriri legerat, ideò quoque existimavit ea confluere, & in Peneum exonerari. Confundit præterea Inachum Argiæ Peloponnesiacæ cum Inacho Epiri, qui iisdem atque Æas oritur montibus. Illud præterea quàm ineptum,

——*Vocant Tempe, per quæ Peneus ab imo*
Effusus Pindo spumosis volvitur undis.

Nam si è plano oritur, quomodo potest spumosas volvere undas? Verùm hoc procul dubio est librariorum flagitium, vel saltem ita interpretandum, uti posteà docebimus. Ut autem ad *Æantem* redeam, Apolloniatum id erat flumen, teste Pomponio, vicinumque admodum

modum erat mœnibus ipsorum, non verò Epidamniorum. Ita enim scribenda Val. Maximi verba, capite *De omnibus*, uti habent vett. nonnulli libri. *Atque illi flumen vicinum mœnibus, nomine Æantem, in adjutorium sese mittere dixissent.* Apolloniatæ siquidem ab Epidamniis opem postulabant. Responderunt illi, *Habetis Ajacem, ab eo petite auxilium.* Quis non videat lusisse eos in nomine fluvii? & tamen miror ineptias Interpretum ad hunc locum Is. Vossius.

Æbura, urbs Hisp. Tar. *Talavero* Beuthero.

Æculanum, op. Hirpinorum in Italia, 20 m.p. à Benevento dissitum. Hodie *Tricento*, sive ut al. *Laconiano*.

Ædesia, mulier Ægyptiaca, uxor Hermiæ & Syriani Philosophi propinqua, magnum castitatis & pietatis exemplar. Suidas.

Ædesius, Cappadox, Jamblichi Scholam & in contubernio docendi munus suscepit. Vitam ejus scripsit Eunapius Sardianus, quem sis consule.

Ædessa, vel *Edessa*, urbs Æmathiæ, non longè à Pellâ, *Vodena* Sophiano.

Aëdon, uxor Zethi regis, fratris Amphionis Itylum fil. per errorem nocte interfecit, putans eum *Amanea* vel *Amandea* Amphionis fil. fuisse. Invidebat enim uxori Amphionis quòd illi 6. essent masculi; quæ crimen cognoscens optavit mori, miseratione tamen Deorum in carduelem versa Itylum deflere dicitur.

Ædui, & *Hedui*, pop. Gall. Celt. [quorum reg. Burgundiæ ducatus, & urbs Augustodunum, quæ & *Hedua* dicitur] à Sequanis pop. alterius Burgundiæ Atari flu. divisi.

Æëta, vel æëtes, Colchorum rex, Solis filius ex Persâ Oceani filiâ, liberos habuit Medeam, Absyrtum, & Chalciopem. Ad hunc Phryxus Athamantis filius pervenit & aureum vellus detulit; quod cùm ille diligentissimè servaret, ejus causâ bellum gessit cum Argonautis, tandem verò ab Jasone & spoliatus & regno pulsus est, sed jam senex ab eodem in idem restitutus. Hinc *Æëteus* adjectivum. Catullus in Argonaut.

Peliaco quondam prognata vertice pinus,
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidis ad fluctus, & fines Æetæos.

Hinc etiam *Æëtias* patronymicum pro Medea. Ovid. Met. l. 7.

Concipit interea validos Æëtias ignes.

Item *Æëtis* pro eâdem. Val. Flaccus.

——— *Ingens Æëtida percussit horror.*

Denique *Æëtius*. Idem.

Nec minus Æolii proles Æëtia Phryxi
Fertur & ipsa furens. ———

Æga, Macedoniæ op. Plin. Meloboteram quoque vocari scribit Stephanus, quem consule. Olim vocabatur *Edessa*, Ἔδεσσα, non Ἄιδεσσα uti perperam legitur in vulgatis Ptolemæi exemplaribus. Aliquantò verò remotior à mari erat Edessa, sive Ægæ, atque Pella. Palus quippe illa, in quâ sita erat Pella, mari erat vicina. In istam verò paludem duo incidebant flumina, Axias, & Ludias. Per Ludiam ἀνάπλους erat ad Ægas sive Edessam. Non rectè Ptolemæus, qui Ægas, sive Ægam, & Edessam distinguit, & hanc ad Erigonem, illam ad Haliacmonem collocat, cùm eadem sit, ut apparet ex Justino, sitaque sit ad Ludiam amnem, ut Anonymus testatur, qui Scylacis nomine prodiit. Urbs verò hæc non modò appellabatur Αἰγαί, sed & Αἰγαία & Αἰγεαί. Sic quoque Theophrastus libello de ventis, cùm dicit aquilones Ossæ & Olympo impactos, contrarios nubibus ferri; ὅταν χ... τὰ νέφη τοῖς πνεύμασιν ὑπεναντία φέρεσθαι, καθάπερ καὶ περὶ Αἰγείας τῆς Μακεδονίας, βορέα πνέοντος αὐτοῖς τὸ Βορέας. Ita scribendum: malè enim Αἰγγιὰς habent vulgata exemplaria. Ab hoc opido ἐθνικὸν est Αἰγεάτης, & forma Macedonica Αἰγεάδης. Nihil itaque mutandum apud Justinum. Porrò quamvis regia ex hâc urbe Pellam translata sit, morem tamen mansisse, ut Ægis, vel Ægiis reges sepelirentur, colligi potest, non ex Plinio tantùm, verùm & ex Diodoro Siculo, lib. 19. Is. Vossius. Est etiam urbs Ciliciæ, de quâ Lucanus, lib. 3.

Mallos, & extremæ resonant navalibus Ægæ.

Ægæa, Αἰγαία, nomen duarum urbium, ut scribit Ptolemæus quarum una in Emathiâ, altera in Mauritaniâ. Commemorantur & à Strabone duo hujus nominis opida, quorum unum ad Amanum montem, alterum in agro Laconico collocat.

Ægæon, Gigas, Cœli & Terræ F. qui uno ictu 100. scopulos in Jovem contorquebat. Victus demum alligatus est à Nept. scopulo Ægæi maris. Statius.

Audierat duros laxantem Ægæona vectes.

Hesychius, Αἰγαίων, ἐναλιος θεὸς ὁ Βριάρεως καὶ ὁ Ποσειδῶν. Dictus est autem *Ægæon*, ut quidam volunt, à γαίω. i. e. *superbio*, inde γαίων, & per appositionem ἀγαίων & per pleonasmum αἰγαίων. Hunc Hom. Iliad. 1. ab hominibus quidem Ægæonem, à Diis verò *Briareum* vocari tradit, in his.

Ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων' ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.

Alii dicunt *Ægæonem* immanem piratam fuisse, & sic nominatum ab insulâ desertâ in Ægæo mari, quæ *Æge* vocatur, in quâ subsidebat more piratarum. Centumgeminus autem ideò dictus est, quòd centum homines remigio deservientes haberet in manibus, de quo Ovid. Met. lib. 2.

——— *Balænarumque prementem*
Ægæona suis immania terga lacertis.

Claud. 1. De Raptu Proserp.

——— *Rursusque cruentus*
Ægæon positis arcto de corpore nodis,
Obvia centeno vexasset fulmina motu.

Virg. lib. 10.

Ægæon qualis centum cui brachia dicunt
Centenasque manus quinquaginta oribus ignem,
Pectoribusque arsisse, Jovis cùm fulmina contra,
Tot pariter streperet clypeis, tot stringeret enses.

Tot. i. e. centum. Plato de Legg. lib. 7. Γηρυόνης δέ γίγνεταί τις φύσιν ἔχων, ἢ καὶ τὴν Βριάρεω φύσεως, τοῖς ἑκατὸν χερσὶν ἑκατὸν δεῖ βέλη ῥίπτειν δυνατὸν εἶναι. i. *Si quis Geryonæ, aut Briarei naturam habeat, cùm centimanus sit, centum oportet ab eo jacula mitti posse.* Notandum est autem hic Virgilium ab Homero dissentire, nam apud Hom. *Ægæon* auxilio est Jovi, eum autem contra Jovem armant versus Maronis. Præterea in re fabulosâ sibi consonat Poëta. Nam cùm det centum brachia, totidemque manus, consequens est, ut quinquaginta tantùm capita, & pectora. Græci ab se ipsis dissident. Nam Æschylus

chylus in Prometh. Typhonem qui idem est cum Ægæone, facit ἑκατοντακάρηνον, & Pind. Od. 4. Olymp ἑκατογκεφάλαν. Cui enim sint centum brachia, ut Hom. dixit, quomodo esse possunt centum capita, ut Æschylus & Pindarus? Atque adeò prudenter Plutarchus *de multitud. amicorum*, Βριάρεως ἑκατὸν χερσὶν εἰς πεντήκοντα φερῶν γαστέρας. Nonnus autem de Ægæone, lib. 31. indefinitè πολύπηχυς, *multiulnis*, ac proinde etiam indefinitè πολυπτερὲς ἔθνος ἀγοστῶν, quibus multiplices quoque facit manus. Itaque etiamsi res fabulosa sit, esse debet consequens. Quin diligenter cavit Poëta, ut adderet τὸ *dicunt*, solens hoc suo more, nam quæ incerta sunt, & fabulosa, famæ attribuit.

Ægæum mare, vulgò *Archipelago*, Turcis *Acdenis*, teste Leunclavio, pars maris Mediterranei, Europam ab Asia dividens, in quo insulæ plurimæ Cyclades sunt, & Sporades. Dionysius. vers. 133.

Οὐ γάρ τις κείνῳ ἐναλίγκια κύματ' ὀφέλλει,
Ὑψόθι μορμύρων ἕτερος πόρος Ἀμφιτρίτης.

Mare Ægæum intelligit, quod vastum gurgitem habere suprà dixit. Artemidorus in Oneirocriticis, lib. 2. cap. 12. Καὶ τὸ φοβερώτατον πέλαγος Αἰγαῖον λέγεται. Vide ad locum istum Nicolaum Rigaltium. Nomen quod attinet, ab *Ægis* insulâ prope Eubœam Neptuno sacrâ dici asserit Apollonii Schol. lib. 1. Et Conon ibidem ab *Ægæa Carystiâ*, i. e. à Carysto Eubœæ, quæ & *Ægæa* dicebatur. Et Strabo lib. 8. ab *Ægis* ejusdem Eubœæ opido. Tamen idem lib. 13. ab *Ægâ* Æolidis promontorio deducit. Plinius ab *Æge* scopulo inter Tenedum & Chium; & Festus vel à crebris insulis, quæ procul aspicientibus videantur species αἰγῶν, h. e. caprarum, vel ab *Ægeâ* Amazonum reginâ, quæ ibi perierit, vel ab *Ægeo* Thesei patre, qui in *Ægæum* se dederit præcipitem, de quo longam fabulam texit Suidas, nisi fallor, ex Nicocrate, quem refellit Apollonii Schol. Ubi rursus alii ad *Ægæum* referunt Neptuni nomen in Pherecyde, alii ad *Ægæonem*, de quo suprà. Alii denique sic appellatum volunt ἀπὸ τῆς Περκανίας αἰγὸς, à Percania caprâ, quod non capio. An legendum Ὠλενίας, vel Οὐρανίας, ut significetur capra cœlestis?

——— *Olenia sidus pluviale capellæ,*

Uti vocatur à poëta in Fastis, quâ exoriente, ut ait Suidas in Αἶγες, venti vehementius spirant. Hor. Car. 3. Od. 1.

Nec sævus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis Hœdi.

Ovid. tamen, Met. 14. occidentibus Hœdis tempestatem, & maris commotionem tribuit.

Sævior illa freto surgente cadentibus Hœdis.

Unde ἐπαιγίζειν, flare in modum turbinis, & *Ægæum pelagus* dicitur quod maximè terribile est. Ita Suidas. At Isacius in Lycophronem à terrestri caprâ deducit, quia hoc mare δίκην αἰγὸς κυματοῦται, *capræ ad instar agitatur*. Sed his relictis, jam conabimur aliquid afferre vero propius. Hebræum עז *az*, i. e. *validum*, *durum*, *asperum*, quandoque maris est epitheton, ut Isa. 43. 16. *Sic dixit Dominus, qui das in mari viam*, ובמים עזים *& in aquis asperis semitam*, & Nehemiæ 9. 11. *Et mare divisisti coram iis, & per medium mare sicco pede transiverunt & persecutores eorum projecisti in profunda tanquam lapidem*, במים עזים *in aquas asperas*, utrobique agitur de mari Rubro, quod absorpsit Ægyptios, & Ebræis fuit pervium, cujus aquæ meritò appellantur asperæ, cùm [illegible]λίαν habeat τραχεῖαν, δυσπαράπλευστον, δύσορμον, ἀπρόσιτον, καὶ τῷ παντὶ φοβερὸν, *asperam*, *navigatu difficilem*, *importuosam*, *inaccessam*, *atque omninò terribilem*. Ita de eo Agatharchides, Strabo, Diodorus, & Arrianus. Nec in *Ægæo* clementior est navigatio. Constantinus Porphyrogenneta Themate 17. Τὸ δὲ Αἰγαῖον πέλαγος βαρύπλουν ἐστὶ καὶ δυσπέρατον, καὶ κύματα μακρὰ, καὶ ὅρμοις ἱκανοῖς ἀνεγείρει τοῖς πλέουσι. Valer. Flac. lib. 1

——— *Quanto fremitu se sustulit Ægon!*

Sic n. invenies & *Ægaona* pro *Ægeo* usurpatum. Statius quinto Thebaidos.

——— *Deleve sonanti*
Pejor, & innumeris quas spumifer assilit Ægon.

Apud eundem eodem libro,

Diis pelagi ventisque & Cycladas Ægæoni.

Hesych. Αἰγαίων, τὸ περὶ τὰς Κυκλάδας πέλαγος. Heraclides Sinopensis Anthol. 3. 22.

——— Αἰγαίου τ' οἴδμα κακὸν πελάγους.

Ideoque Propertius audaciam suam innuere cupiens ait lib. 1. eleg. 6.

Non ego nunc Adria vereor mare noscere tecum
Tulle, neque Ægæo ducere vela salo.

Hinc τὸν Αἰγαῖον πλεῖν de iis dicitur qui in summo discrimine versantur. Erasmus hoc adagium citat ex Æliani epistolis. Est & aliud non dissimile ex Luciano de Sectis, ἐπὶ ῥιπὸς τὸ Αἰγαῖον διαπλεῦσαι, *virgulto* (id est virgulteâ scaphâ) *Ægæum transmittere*; In eos qui rem suprà modum arduam levi operâ conficere tentant; quibus tertium addi queat ex Cic. lib. 3. de Legg. *Excitabat fluctus in simpulo Gratidius, quos post filius ejus Marius in Ægæo excitavit mari.* Itaque tam Ægæum quàm Rubrum mare habet מים עזים *aquas asperas*; unde dici potuit à Phœnicibus mare עז *az*, id est, *inclemens*, & *asperum*; Quod cur *Ægæum* veteres reddiderint statim patebit. Apud Ebræos עז *az*, *asperum*, & עז *ez capra* non modò conjugata sunt, sed & iisdem scribuntur literis, & solùm punctis differunt à Masorethis nuper additis; Nempe ut hircus Græcè τράγος dicitur παρὰ τὸ τραχὺ δέρμα ἔχειν, ut Grammatici observant; ita Ebraicè עז *ez*, *capra*, nominata est ab asperitate pilorum, quorum usus in ciliciis, veste omnium asperrimâ. Inde factum, ut mare עז *az*, αἰγαῖον diceretur, tanquam à caprâ sumpto nomine. Idque eò libentius quòd αἲξ *capra* Græcè, unde αἰγαῖον, alludit ad Ebræum עז *ez*; & videtur ex eo natum, quod jam alii observarunt. Vide Stephanum in Ἄζωτος.

Ægeus, Athenarum rex, filius Neptuni, duas habuit conjuges, Æthram Pitthei regis filiam, ex quâ Theseum suscepit, & Medeam, quam ab Jasone repudiatam, non solùm hospitio excepit, sed illam etiam sibi matrimonio copulavit, & ex eâ, ut placet Justino, Medum filium habuit. Successit quidem in regno Pandioni regi, revera patri. Eo autem regnante, Atheniensibus bellum intulit Minos Cretæ rex, ob cædem Androgei filii, legesque durissimas eis imposuit, ut scilicet quotannis septem juvenes nobiles in Cretam mitterentur ad Minotaurum, qui tribus annis sorte missi sunt; quarta autem sors obtigit Theseo, qui maximo patris Ægei dolore navem conscendit: & cùm omnia navigii ornamenta nigra essent, & navis velum; habuit in mandatis à patre, ut si contingeret in agendis rebus eum felicem sortiri exitum, rediens navi album velum apponeret, amoto nigro,

nigro, ut eminùs sortem ipsius nosceret. Theseus autem Ariadnes consilio victor, mandatorum paternorum immemor, non amoto velo nigro rediit. Ægæus verò excelsâ turri prospectans nigrum velum, Theseum mortuum arbitratus, ex turri se dejecit in mare, quod ab ipso vocatum est *Ægæum*; & mortuus, ab Atheniensibus liberatis, & *Neptuni Filius*, & *Marinus Deus*, in solatium Thesei, consecratus est. Hæc ex Plutarcho, & Servio. Hinc patronymicum *Ægides*.

Ovid. Met. 8. *Protinus Ægides raptâ Minoide, Diam*
Vela dedit.

Ægagaes, mons Asiæ ubi vipera serpens reperitur; lege *Ægageos*, Ita enim Nicandro dicitur in Theriacis vers. 218.

——— Ἢ καὶ ἰερμνὸς
Αἰγαγέης κρημνὸν, Ubi Schol. Βουκάστρος, καὶ Αἰγαγέης, καὶ Κίρκαφος ὀνόματά εἰσιν ὀρῶν τῆς Ἀσίας.

Ægaleos, vel *Ægaleum*. Atticæ mons è regione Salaminis. Herod. Thucyd. Tzetz. Item mons Messeniæ apud Strabonem. Stat. lib. 12.

Dives & Ægaleos nemorum parensque benignus.

Ægara Lydiæ urbs. Ptol.

Ægas, locus Eubœæ, unde *Mare Ægæum* dictum volunt.

Ægates, insula Africæ maris contra Carthaginis sinum. Ita ab omnibus vocatur, non *Ægades*, quod volebat Cluverius. Nam si hoc esset, media syllaba brevis foret, ut in *Sporades*, *Cyclades*, *Stœchades*. At verò Silius producit lib. 1.

——— *Avet Ægates abolere parentum*
Dedecus, & Siculo demergere fœdera ponto.

Addit Mela, *Romanâ clade memorabiles*. Et hanc quoque lectionem vitiosam putant; vel errasse Pomponium. Neutrum verum est. *Clades* hic est, non quam acceperunt, sed quam dederunt Romani; cui locutioni simile est illud Virgilii.

——— *Et vulnere tardus Ulyssei.*

Hoc est, eo vulnere quod inflixit Ulysses. De quibus reciprocis vocalibus vide Agellium lib. 9 cap. 12. *Aræ* dicuntur Virgilio, ut quibusdam placet, quòd ibi fœdera icta fuêre inter Carthaginenses & Romanos, Lutatio Consule. Vide Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 15.

Ægesta, ultra Drepanum & Erycem fuit antiqua inprimis, celebrisque, ac potens urbs; eadem nonnullis *Acesta*, & Latinis auctoribus *Segesta* vocitata. Αἴγεστα dicta fuit plerisque scriptoribus Græcis, è quorum numero sunt Lycophron, Dion. Halicarn. Diodorus, Strabo. Sed antiquior formatio fuisse videtur Ἔγεστα, quam Thucyd. Plin. & Steph. nummusque antiquus referunt. Festus *Segesta*, inquit, *quæ nunc appellatur, opidum in Siciliâ est, quod creditur Æneas condidisse, præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit; sed præposita est ei S litera, ne obscœno nomine appellaretur, ut factum est in malevento, quod Beneventum est*. *Segestanorum emporium* legitur apud Ptol. lib. 3. cap. 4. Vide Cluver. Sic. Ant. lib 2. cap 2.

Ægetini, Calabrorum gens mediterranea. Plin. 3. 11.

Ægeus, Pandionis filius, Atheniensium rex, regnavit, an. 42. Hic ab Homero, ut quidam volunt, Αἰγεύς dictus est.

Ægiala, vel *Ægiale*, Amorgi insf. urbs. *Hyali* Sophiano. Begialis Ptolemæo, ut quidam volunt, Long. 55. 10. Lat. 37. 40.

Ægilia, insf. gemina, una maris Cretici apud Pelopon. vulgo *Cerigo*. Cytheræ proxima, inter illam 15. & Phalasarnam op. Cretæ occ. 25. m. p. occurrens. Altera, teste Plinio, insf. maris Ionii circa Echinadas, Ætoliæ adjacens, parva, potiùs scopulus videtur quàm insf. unde illi nomen hodie non est.

Ægiale, Diomedis uxor, quæ, marito apud Trojam bellum gerente, cum Cyllabaro Stheneli filio rem habuit; quod ubi Diomedes comperisset, domum reverti noluit, verecundiâ ductus, sed in Italiam vectus, regni partem à Dauno sortitus est. Quidam dicunt eam Nauplii, patris Palamedis, suasione adhæsisse alteri. Lycophron autem ait Diomedem Stheneli filio Cometæ commisisse domum, & uxorem; Sed Venerem, quia à Diomede vulnerata fuisset talem Ægialæ ἐρωτομανίαν, immisisse, ut cum omnibus juvenibus quàm turpissimè viveret, præcipuè autem cum Cometâ consuesceret. Stat. 3. Silvarum.

Questa est Ægiale, questa est Melibœa relinqui.

Dicitur & *Ægialea*, penultimâ productâ, Græcè. Αἰγιάλεια. Ejus meminit Dionysius Periegetes in his.

Ἔνθ᾽ ἥρως ἀφίκανε χαλεψαμένης Ἀφροδίτης,
Οὐκέτι νηλίτων μετικίαθεν ἔθνος Ἰώνων,
Ἧς ἀλόχου βουλῇσι κακόφρονος Αἰγιαλείης.

Vide *Diomedes*.

Ægialus, Phoronei fil. cui Apis, postquam Argis regnasset, in Ægyptum transiens, Achaiæ regnum reliquit. Alii *Ægialeum* Inachi filium ex Meliâ Oceanitide faciunt, & ab eo *Ægialeam* dictam, quæ postea Peloponnesus à Pelope vocata est. Item frater Medeæ, alio nomine Absyrtus dictus. Item primus Sicyoniorum rex, qui regnavit an. 52: à quo, ut quidam volunt, Peloponnesus *Ægialea* dicta. Eusebius. Unde pop. Sycyonii *Ægiali* dicti. Vide *Sicyon*.

Ægialus, locus inter Sicyonium & Buprasium, & alius proximus Ponto, cum vico ejusdem nominis. Item mons Æthiopiæ juxta Ægyptum. Steph. Item urbs Asiæ min. propè Cromnam juxta Homeri versum.

Κρῶμνάν τ᾽ Αἰγιαλόν, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

Ubi tamen pro Αἰγιαλὸν Strab. l. 12. scrib. t quosdam legere Κωβίαλον. Vide Steph. Est etiam mons cum urbe in Galatiâ, teste Cedreno. *Cagiali* Leunclavio.

Ægias, Αἰγίας à Clem. citatur lib. 1. Strom. ubi ex eo commemorat, quæ de Ilii capti tempore scripserit. Sed hic Eusebio Clementem exscribenti in Præpar. Evang. *Agis dicitur*.

Ægida, op. Istriæ primarium. *Cavo d'Istria*. Vide *Justinopolis*.

Ægila, *Augila* Ptol. vulgò *Angela*, urbs Cyrenes interius intra solitudines à Boreo promont. in Austr. 120. m. p. distans, unde vasta & ingens solitudo nominatur. Est & insf. maris Cretici apud Pind. Ejus mem. Dionysius, cui *Ægyla*.

Αἰγυλά τ᾽ ἠδὲ Κύθηρα, Καλαύρειά τε τρηχεῖα.

Ubi Eust. Αἰγυλα πρὸ ὃν ἠξίωται πολλοῦ λόγου παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

Ægilips, urbs Acarnaniæ. Strabo. Item locus in Epiro. Steph. Αἰγίλιψ, πλησίον Κροκυλείου τῆς Ἠπείρου. Ὅμηρος.

Καὶ Κροκύλει᾽ ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν.

Εἰληχεῖ ἢ τὴν προσηγορίαν διὰ τὸ πετρώδη (lege πετρώδη) εἶναι καὶ ὑψηλον, καὶ ἀπορρῶγα. Unde v. αἰγίλιψ deducatur,

ducatur, vide Lexicographos. Dicitur etiam corruptè. *Ægilops*.

Ægilium, inf. maris Tyrrheni apud Cosanum littus. *Il Giglio* hodiè. *Igilium* Rutilio. Vide ibi.

Ægilon, inf. inter Cretam & Laconicam: item reg. quædam in Laconiâ, & pars tribus Atticæ cujusdam ab *Ægilo* Heroe.

Ægimorus, inf. maris Africi, vulgò La *Galetta*. *Ægimurus* Livio & Cæsari. *Ægimuri* Plinio, qui eas contra Carthaginens. sinum ponit, aitque eas veriùs scopulos, quàm insulas esse.

Ægina, inf. sinus Saronici, inter Epidaurum Peloponnesi, & Piræum port. Atticæ ad 28. m.p. cum urbe cognomine Episcopali olim sub Arch. Atheniensi, nunc Metropolis, à Megaris 100. Stad. in merid. Fama est hujus inf. incolas aliquando omnes peste fuisse absumptos ita ut solus Æacus rex fuerit superstes, qui cum graviter ferret insulæ solitudinem Jovem precatus est, ut aliquo pacto homines repararet, ita dicens uti refert Ovid. Met. 7.

> *Jupiter ô dixi, si te non falsa loquuntur*
> *Dicta sub amplexus Æginæ Asopidos isse,*
> *Nec te, magne pater, nostri pudet esse parentem;*
> *Aut mihi redde meos, aut me quoque conde sepulcro.*

Jupiter autem illis precibus commotus, formicas in homines mutavit, qui vocati erant *Myrmidones*, qu. *Formicarios* dicas; qui ideò sic vocabantur, quia formicarum more terras fodientes, & in cavernis habitantes, frugalitati & parsimoniæ studuêre. Pop. *Æginenses*, qui primi monetam excuderunt, teste Æliano ποικιλ. 12. 20. πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκλήθη νόμισμα Αἰγιναῖον. Inde *Ægineticum as*, quod olim in pretio fuit, Plin. 34. 3. Vide Steph. in Αἴγινα, ubi 3. *Æginas* recenset. Mirum autem in hâc inf. saxosâ & sterili, cujus ambitum Strabo & Eust. definiunt stad. 180. Plinius v. 20. m.p. quondam habitasse Myrmydonum myriadas 47. Ita enim Pindari Scholiastes in Od. 8. Olymp. πλῆθος γὰρ ἀνδρῶν οὕτω φασὶ τὴν Αἴγιναν, ὡς εἶναι ἐν αὐτῇ τεσσαράκοντα ἑπτὰ μυριάδας ἀνθρώπων.

Ægina, Asopi regis Bœotiæ filia, quam Jupiter amavit, & in ignem conversus compressit, ex quâ postea Æacum, & Rhadamanthum suscepit. Item insula in quâ Æacus regnavit, olim Oenopia dicta Vide *Æacus*. Fama est hujus incolas aliquando omnes peste fuisse absumptos, ita ut solus Æacus fuerit superstes, qui cùm graviter ferret insulæ solitudinem, Jovem precatus est, ut aliquo pacto homines repararet ita dicens, ut refert. Ovid. Met. 7.

> *Jupiter ô dixi si te non falsa loquuntur*
> *Dicta sub amplexus Ægina Asopidos isse.*
> *Nec te, magne Pater, nostri pudet esse parentem:*
> *Aut mihi redde meos, aut me quoque conde sepulchro.*

Jupiter autem illis precibus commotus, formicas in homines mutavit, qui vocati erant *Myrmidones*, i.e. *Formicarii*; Qui ideò sic dicti (inquiunt Mythologi) quia formicarum more terram fodientes, & in cavernis habitantes, frugalitati & parsimoniæ studuêre. Populi *Æginenses*, vel *Æginetæ*, unde Paulus *Æginetæ* medicus Græcus, de quo vide Vossium de Philosophiâ cap. 13. Primi autem Æginenses monetam excuderunt, teste Æliano, Var. Hist. 12. 20. πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκλήθη νόμισμα Αἰγιναῖον. Inde etiam *Ægineticum as*, quod olim in pretio fuit. Plin. lib. 34. cap. 3. Fuit etiam urbs ejusdem inf. episc olim sub archiep. Atheniensi, nunc metropolis, à Megaris 100. stad. in merid. long. 50. 05. lat. 38. 32. Vide Steph. in Αἴγινα, ubi tres *Æginas* recenset. Incolas ejus quod attinet, miror (inquit Vir Magnus) in Æginâ insulâ saxosâ & sterili, cujus ambitum Strabo & Eustathius definiunt stadiis 180. Plinius verò 20. m.p. quondam habitasse Myrmidonum myriadas 47. Pindari Schol. in Od. 8. Olymp. πλῆθος γὰρ ἀνδρῶν οὕτω φασὶ τὴν Αἴγιναν ὡς εἶναι ἐν αὐτῇ τεσσαράκοντα ἑπτὰ μυριάδας ἀνθρώπων.

Ægiochus, Jupiter dictus est, quòd corio capellæ Amaltheæ usus fuerit pro scuto, quando contra Titanas dimicavit, quasi Αἰγιδοῦχος, ὁ τὴν αἰγίδα ἔχων, τουτέστι ὅπλον. Allegoricè autem quòd procellas immittat, i. e. τὰς αἰγίδας. Nonnullis placet deduci ab ὀχὴ, i.e. cibus, & αἲξ αἰγὸς, capra, quòd, cùm puer esset, à caprâ nutritus fuerit.

Ægipan, à poëtis Pan est cognominatus, quòd pedes caprinos haberet. Inde *Ægipanes* homines nudi, leves, & caprinos pedes habentes. Propert. 3. 16.

> *Mollia Dircææ pulsabunt tympana Thebæ.*
> *Capripedes calamo Panes hiante canent.*

Mela 1. 8. *Blemmyis capita absunt: vultus in pectore est, præter effigiem nihil humani; Ægipanum quæ celebratur ea forma est.* Satyrorum autem Ægipanumque in Libya eodem modo, iisdemque penè verbis meminêre Plinius, Solinus, & Martianus Capella. Nemo tamen addit, qualis fuerat forma Ægipanum. Posteriores duos ignorasse facilè crediderim, an verò Plinius etiam ignorarit, non attinet quærere. Sanè neque in formâ hujus monstri conveniunt, si tamen monstris accensenda sunt ea, quæ sunt mera Græculorum commenta. Salmasius in Notis ad Solinum ex parallelis minoribus Plutarchi adstruere conatur Ægipana illum esse, quem Romani Sylvanum vocant. Sed verò valdè infirmo nititur tibicine; neque enim quidquam certius, quàm libellum istum esse prorsus Plutarcho indignum, cùm nugacissimus sit, ac ejusdem planè auctoris, atque sit ille de fluminibus, qui & ipse nomen Plutarchi præ se fert. Porrò tantùm inter se differunt Sylvani & Ægipanes, ut difficiliùs aliquid reperias, in quo conveniant, quàm in quo discrepant. Ægipanes enim non ut Sylvani cum humanâ facie pingebantur, verùm caprinâ prorsus, imò αὐτοχρῆμα capri erant supernè. Pingebantur præterea cum caudâ piscis. Causa nominis hæc est; Ægipan Jovis filius ex caprâ Bœotiâ esse fingitur, quam etiam Oleniam vocavêre. Alii Jovis collactaneum faciunt, natumque ex *Ægâ Panis* conjuge; hinc *Ægipana* dictum ajunt. Juvisse hic dicitur Jovem bello contra Typhonem. Quia autem primus invenit concham marinam, quâ inflatâ, terrorem Panicum injecit, ideò caudam piscis huic adfingi. Hujus imaginem in cœlo ajunt esse Capricornum. Theon ad Aratum Ὁ δὲ Αἰγόκερως ὅμοιός ἐστι τῷ Αἰγίπανι, κατηστερίσθη δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Πανὸς, εἰς γὰρ τοῦτο μετεβλήθη διωκόμενος μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν. Scholiastes Germanici; *Capricornus sanè similitudinem habet Ægipanos, habet enim posteriorem partem piscis, priorem capri. Ita* quoque Hyginus & alii, licèt in cæteris hujus fabellæ partibus non conveniant. Causam verò quamobrem cum caudâ pingebantur, hanc reddit idem Theon; Εὗρε δὲ οὗτος τὸν κόχλιον ἐν τῇ θαλάσσῃ, διὸ κα-

Et l.2.de Rem. Amoris, metaphoricè:

Hæ tibi sint Syrtes, hæc Acroceraunia vita.

Monti della Chimera hodie, teste Leandro. Pausan. autem divisit hoc nomen in Atticis: Ἄκρα τῶν ἱερῶν, ἃ Κεραύνια λέγεται. Ita etiam Dionysius Periegetes:

Οὔρεά τ' ἠλίβατον τὰ Κεραύνια κικλήσκουσι.

Sic Virg Æn. 3.

Provehimur pelago vicina Ceraunia contra.

Acrocorinthus, arx & mons Corintho urbi imminens. Plut. in Arato dicit eum è media Græcia enasci. Stat. Theb. 7.

Jam pronus Gradivus equis Ephyrea premebat
Litora, qua summas caput Acrocorinthus in auras
Tollit.

Acron, Ceninensium rex, quem ob raptus Virginum Sabinarum Romulus singulari certamine vicit, teloque trajecit, & spolia ejus opima Jovi Feretrio dicavit. Plut. in Rom. Etenim. inquit, *Ferire* apud Rom. erat *Vulnerare sagittis*. De hoc Acrone vide Propert. lib. 4. Eleg. 11. cujus titulus, *Quare Jupiter Feretrius dictus*. Ab eo enim dicitur *Ceninus*.

Tempore quo portas Ceninum Acrona petentem,
Victor in eversum cuspide fundis equum.

Item *Herculeus*, vel quia oriundus ab Hercule, vel quia Ceninenses Herculem colebant: vel quia fortis,& bellicosus ut Hercules. Ibidem.

Acron Herculeus. Ceninâ ductor ab arce,
Roma tuis quondam finibus horror erat.

Acron, Medicus Agrigentinus, Athenis una cùm Empedocle philosophatus est, antiquior Hippocrate, Scripsit linguâ Doricâ, de medicinâ librum. Suidas *Acron*, etiam nobilis Grammaticus, qui Horatium enarravit.

Acronius, Brigantinus Plin. *Brigartia* Ammiano, *Podamicus* recentioribus nonnullis, lacus Helvetiorum maximus, quem *Bodersee* Germani vocant. Cluverio tamen *Acronius* & *Brigantinus* sunt duo lacus. *Acronius* enim is est. quem *Cellensem lacum*, ob op. *Cella* vocant. *Brigantinus* autem & *Venetus* is est, qui nunc *Constantiensis* vocatur; estque, long. 40.m.p. inter Helvetios & Sueviam *Acronius*, autem *Cellersee* est propè & infrà Constantiam Scaphusium versus, vixque extenditur ad 12.m.p.

Acropolis, arx Atheniensium: & urbs Ætoliæ. Steph. Item op. Marmaricæ inter Bathracum port. ad occ. & Scyrranium port. ad ort. à Creta 500.m.p. in ort. Vulgò *Luco*.

Acroventum, Governolo, Pagus Venetiæ ad Padum, ubi is Mincium flu. excipit, in agro Mantuano, inter Mantuam 10. & Concordiam apud Mirandulam 26. m. p. Hic Leo Pont. Max. Attilæ se obviam dedit.

Acsteda, Ackstead, op. Germ. in Duc. Bremensi, ad flu. Lun. in ditione Suecorum, 6.mill. à Brema in Bor. & paulò minus à Stada in occ.

Acta, vel *Acte*, Attica regio sic dicta, teste Gellio 14. 6. Causam nominis explicat Strab. l.9. hoc pacto. Atticam apud veteres, *Acten*, i.e. *litus* appellatam esse constat, & nomine derivato pro *Actica* Atticam esse nuncupatam: quoniam maxima illius pars ad mare est extensa & oblonga. Inde. *Actæus*, pro Attico. Virg. Ecl.2.

Canto, quæ solitus, si quando armenta vocabat
Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho,

Ubi tamen Servius: *Sanè Aracynthus mons est Thebanus, unde Actæo pro litorali debemus accipere, non Atheniensi*. Ovid. Met. 1. *Separat Aonios Actæus Phocis ab arvis*. i.e. Atheniensibus, seu Atticis. Inde *Actias*. Virg. 4. Georg.

Atque Getæ, atque Hebrus, & Actias Orithyia.

Item *Actiacus*. Ovid. Ep. 21.

Cur nunc Actiacas miseram me mittis in oras?

Actania, *Helighland*, Ortelio, ins. Daniæ sub dom. Duc. Holsatiæ, ab ora Orthmarsiæ 8.mill. Germ. in ort., cujus pars est; & paulò plus ab ora Frisiæ Orient. in Bor.

Actæon, fil. Aristæi, ex Autonoë conjuge, unde *Autonoëjus heros* ab Ovidio dictus est. Venationi addictus, cùm in Valle Gargaphie ad fontem limpidum recessisset, à Dianâ nudâ conspectâ conviciis lacessitus est, atque in cervum mutatus, quem sui ipsius canes discerpserunt. De quo figmento sic scribit Fulgentius. Anaximenes, inquit, qui de picturis antiquis disseruit, ait lib. 2. Actæonem venationem dilexisse, qui cùm ad maturam pervenisset ætatem, consideratis venationum periculis, i. e. quasi nudam artis suæ rationem videns, timidus factus est. Sed cùm venandi periculum fugeret, affectum tamen canum non deposuit: quos inaniter pascendo, penè omnem substantiam perdidit, & ob hanc rem à suis canibus devoratus est. Quanquam de Actæone aliter in Commentariis Apollonii lib. 4. Ipsum scilicet non Aristæi, sed Melissi filium: nec à canibus suis pro cervo, sed à Bacchi Orgia celebrantibus laniatum fuisse traditur. Sed receptior est Ovidii sententia, ait enim.

Inscius Actæon vidit sine veste Dianam,
Præda suis canibus non minùs ille fuit.

Itemque Senecæ in Theb.

——— *Quà peragrati celer*
Per saxa montis jacuit Actæon suis
Nova præda canibus.

Ex quo subit illud Claudiani in Ruf.

——— *Aut subitò mutatum Actæona cornu*
Traderet insanis Latonia virgo molossis:

Etiam hoc Silianum, lib. 14.

Fama est cùm laceris Actæon flebile membris
Supplicium lueret spectata in fonte Diana,
Attonitum novitate mali fugisse parentem
Per freta Aristæum——

Papinius Theb. 3.

——— *Nec quòd tibi Delia castos.*
Prolapsum ad fontes speculâ temerare profanâ
Heu dominum insani non agnovère molossi.

Ubi Barthius per *speculam profanam* Saxum illud intelligit cui indormire solebat *Actæon*, cuique insistens viderit nudam Dianam. Pausan. lib. 9. Τοῖς δὲ ἐκ Μεγάρων ἰοῦσι πηγή ἐστιν ἐν δεξιᾷ, καὶ προελθοῦσιν ὀλίγον πέτρα. καλοῦσι δὲ τὴν μὲν Ἀκταίωνος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ καθεύδειν φασὶ τῇ πέτρᾳ τὸν Ἀκταίωνα ὁπότε κάμοι θηρεύων. Ἐς δὲ τὴν πηγὴν ἐνιδεῖν λέγουσιν αὐτὸν λουμένης Ἀρτέμιδος ἐν τῇ πηγῇ. Hyginus cap. 180. *Actæon Dianam lavantem speculatus est, & eam violare voluit; ob id irata Diana fecit, ut ei cornua in capite nascerentur, & à suis canibus consumeretur.* Vide eundem cap. sequ. Nonnus. autem arbori insidentem refert, ac totum Dianæ corpus contemplatum lib. 5. Dionys. cujus versus non possum non apponere.

Αὐτὸς

Αὐτὰρ ὁ ὁ χραίσμησε ποδῶν δρόμος, οὐδὲ φαρέτρη
Ἤρκεσεν, οὐ βελέων σκόπος ὄρθιος, οὐ δόλος ἄγρης.
Ἀλλά μιν ὤλεσε, μοῖρα κυνοσπάδα πότμον ἀλήτην
Εὖτε πανυπερίμοιο καθήμενος ὑψόθι φηγοῦ,
Ἀκορέστος ὄπωπε ὅλον δέμας Ἰοχεαίρης.
Θηητὴρ δ' ἀκόρητος ἀθηήτοιο θεαίνης
Ἀγνὸν ἀνυμφεύτοιο δέμας διεμέτρεε κούρης
Ἀγχιφανὴς καὶ τὸ μὲν ἀνείμονος εἶδος ἀνάσσης
Ὄμματι μαργαλέῳ δεδοκημένον, ὄμματι λάξῳ
Νηιὰς ἀκρήδεμνος ἀπόπροθεν ἔδρακε νύμφη·
Ταρβαλέη δ' ὀλόλυξεν· ἐν δ' ἤγγειλεν ἀνάσσῃ
Ἀνδρὸς ἐρωμανέος θρασέος ἄγελον· ἡμιφανὴς δὲ
Ἄρτεμις ἀρπάξασα σὺν εἵματι κυκλάδα μίτρην,
Παρθενίῳ ζωστῆρι σαόφρονας ἔσκεπε μαζούς.

Vide quæ sequuntur.

Hæc fabula nos ad beneficia in bonos viros conferenda adhortatur, ac retrahit à benè merendo de ingratis, qui sæpiùs pro acceptis beneficiis, simultatis causas aucupantur, seque, vel quâvis levissimâ de causâ iratos fingunt, ut sic deletum appareat quicquid in eos collatum est. Et canibus certè ejusmodi adulatores aptissimè comparantur. Monemur præterea, ne simus curiosi in rebus ad nos minimè pertinentibus, quoniam multis perniciosum fuit res arcanas aliorum cognovisse, aut principum, civitatum, summorumque virorum, aut Dei præcipuè, cùm vel minima suspicio arcanorum ejusmodi conscios facilè possit opprimere. Actæonis ossa Orchomenios olim horrendo Phantasmate liberarunt, quod saxum magnum gestans, totam regionem vastabat: unde accolæ Delphos profecti, acceperunt ab Oraculo, ut omnia Actæonis ossa absportarent, eaque sepelirent; quo facto, illico liberati sunt, Pausanias. Plut. autem in Sertorio, duos ait Actæones fuisse, alterum à canibus, alterum ab amatoribus discerptum. *Cadmi nepos* dicitur Ovidio: Met. lib. 3. item *Hyantius*, siquidem Bœotii, unde oriundus erat, antiquitus *Hyantes* vocabantur, Plin. 4. 7. A Nonno in Dionysiacis, κυνοσπὰς dicitur, h. e. *à canibus discerptus*; θρασὺς, *audax*; λαγωβόλος *lepores impetens*; φιλοσκόπελος, *amans scopulos*; λεοντοφόνος, *leonum occisor*.

Actianus, seu *Accianus fundus*, locus Umbriæ circa Pisaurum, hodiè *Farnazzano* dicitur.

Actium, Epiri op. & prom. ubi Augustus devictis navali prælio Antonio & Cleopatra, urb. condidit, & *Nicopolin* à *victoria* nominavit. Hodiè Figalo. Long. 46. 30. lat. 39. 15. Hinc *Actia* pl. num. Quinquennales ludi Apollini *Actio*, instar Olympiorum dicati, qui priùs à finitimis agebantur, sed ab Augusto honorificentiùs celebrati fuerunt. Hinc *Actius* Prop. 2. 34.

Actia Virgilium custodis dicere Phœbi-
Cæsaris & fortes dicere posse rates.

Idem lib. 4. el. 6.

Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quòd inde
Una decem vicit missa sagitta rates.

Actius Apollo, dicebatur variis de causis, imprimis tamen ab *Actio*, promont. & civit. Acarnanum celebri. Æn. 8.

Actius hæc cernens arcum tendebat Apollo
Desuper. ———

Prop. lib. 4. Eleg.

Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quod inde.
Una decem vicit missa sagitta rates.

Idem 2. 34. *Actia Virgilium custodis littora Phœbi,*
Cæsaris & fortes dicere posse rates.

Et Sil. 15. ——— *Phœbi vidit citus Actia templa.*

Actius Navius, augur, novaculâ cotem præcidit, spectante Tarquinio Prisco rege: & quo factum est ut à Rege, & populo, semper in rebus dubiis consuleretur.

Actius, vel *Accius*, Tragœdiarum scriptor inter colonos Pisaurum deductus, à quo & *fundus Actianus* juxta Pisaurum dictus: in scribendis Tragœdiis, sententiarum gravitate, verborum pondere, personarum authoritate gravissimus, ejus meminit Horat. Serm. 1. Sat. 10.

Nil comis Tragici mutat Lucilius Acci

Idem de Art. Poëticâ ——— *Hic & in Acci*
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni.

Actius Labeo, Poëta fuit indoctus tempore Persii, Iliada Homeri versibus Latinis adeò inscitè transtulit & obscurè, ut nec sua ipse cognosceret. Gyraldus.

Actor, comes Herculis contra Amazonas, in quo bello vulneratus, cum rectò domum abire vellet, in itinere mortuus est. Item Astyoches pater. Hom. Il. 2. Alter fuit, Auruncus. Virg. 12. Æn.

Validam vi corripit hastam
Actoris Aurunci spolium.

Actorides, Patroclus, nepos Actoris. Is enim ex Æginâ quam ei Jupiter à se vitiatam, uxorem dederat, Menœtium genuit: Menœtius autem relictâ Æginâ, Opuntem in Locris se contulit, & ibi Patroclum genuit. Met. 13.

Reppulit Actorides sub imagine tutus Achillis
Troas ab arsuris sub defensore carinis.

Actorius, *Naso* Historicus Romanus, memoratur Suetonio lib. 1. cap. 9. Suspicatur Vossius eum vixisse Julii Cæsaris temporibus, vel summùm Augusti, ac Tiberii.

Actuarius, Medicus Græcus, quem inter Medicos incertæ ætatis collocat vossius, de Philosoph. cap. 13.

Acula, seu *Acqula*, vulgò *Acqua pendente*, urbs Hetruriæ in ditione Pontificiâ, & in agro Verbevetano, 5. mill. à lim. territorii Senensis, & 8. à Volsiniis.

Acumincum, *zalonkemen*, op. Pannon. infer. ad Danub. inter Petrovaradinum ad occ. & Taurunū ad ort. 6. leuc. Vel, ut aliis libet, *Cameiz*, pag. apud Petrovaradinum.

Acumulum, *Acumoli*, op. Aprutii ulter. ad Truentum flu. 12. m p. à Nursia urb. in ort. & paulò plus ab Asculo in Circ. ad rad. Apennini in lim. Umbriæ.

Acusilaus, Atheniensis Rhetor. Galba imperante sese Romam contulit, ibique ludum aperuit, tanto cum successu, ut moriens Atheniensibus decem myriadas aureorum ex fœnore partas reliquerit. Suidas.

Acusilaus, & Damagetus, fratres; victores in Olymp. certaminibus, patrem Diagoram per celebrem conventum gestarunt, in quem & flores conjecerunt Græci, & beatum propter filios appellarunt. Paus. lib 2.

Acusilaus, historiographus Argivus, cujus testimonio Josephus utitur, lib. 1. Vossius eum de septem sapientibus egisse ait, lib. 4 de Hist. Gr. cap. 2. Verum imposuit ei locus Clementis, qui lib. 1. Strom. de *Acusilao*. Οἱ δὲ Ἀκουσίλαον τὸν Ἀργεῖον ἐγκατέλεξαν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς, ἄλλοι δὲ Φερεκύδην τὸν Σύριον. E quibus verbis de sapientibus scripsisse frustrà quis collegerit. Vixit autem

ant

τοῦ τῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, teste Dion. Halic. de Thuc. Charactere, sive dicendi genere. Vide Jonsium de Scrip. Hist. Phil. lib. 1. cap. 3.

Acusio colonia, Vide *Gratianopolis*:

Adad, Rex Edom quartus, Gen. 36. *Adad* etiam Assyriorum summus Deus habebatur, cui etiam Deam Atergatim uxorem assignabant, per *Adad* Solem, per Atergatim Terram significantes, quòd ex his duobus cuncta crederent procreati. Macrobius 1.18. Sat.

Adaus, Mitylenæus de statuariis librum reliquit Athen. lib. 13. Est item *Adaus* qui in libris *de affectione* seu *dispositione* citatur ab eodem lib. 11.

Adadremnon, urbs juxta Jezraëlem, hodiè *Maximianopolis*.

Adagous, Hesychius Ἀδαγοῦς, θεός τις παρὰ Φρυξί. Existimet aliquis rescribendum, Ἀδαδῆς. Facilius subscriberem, nisi exponeret θεὸς ἑρμαφρόδιτος, *Deus semivir*. Salmasius θεὺς legit, quod non capio.

Adam, nomen primi hominis à Deo conditi, Gen. 2. Nomen etiam commune, quo Deus virum & fœminam appellavit. Est & nomen urbis, Jos. 3. Cæterùm de Adamo vide Suidam in voce Ἀδάμ; Josephum, Philonem Judæum.

Adam, Græcis Κρόνος, Latinis *Saturnus*. Gallis *Dis*. Germanis *Mannus*. In tribus ejus filiis trium Saturni liberorum memoria deprehenditur. Quippe *Abel* est *Pluto*, primus morti, & sepulcro, i. e. inferis traditus. *Cain* est *Neptunus*, habitans in terrâ *Nod*, vagus semper, & instabilis. *Seth Jupiter*, pater filiorum Dei, in cujus familiâ invocatum nomen Jehovæ. Hornius.

Adamastor, apud Claudianum *Damastor*, dici putatur, in Gigantomachiâ.

——————*Sævusque Damastor*,
Ad depellendos jaculum dum quæreret hostes.

Sidon. Apol. *Porphyrion Pangæa rapit, Rhodopemque Damastor*.

Adamiani, hæretici ab Adam nominati, cujus imitantur in Paradiso nuditatem, quæ fuit ante peccatum. Credebant enim quòd nuptiæ futuræ non fuissent, si nemo peccasset. Nudi itaque mares, fœminæque conveniunt; nudi lectiones audiunt; nudi celebrant sacramenta. Hæresis planè horrenda, à Carpocratianis invecta, & à nonnullis fanaticis (proh pudor) nostro seculo renovata. Quos gentibus quæ Deum ignorant viliores meritò dixeris. Siquidem optimè Ennius apud Ciceronem.

Principium flagitii est nudari inter cives corpora.

Et Gyges apud Herod. Musâ primâ. Ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή. h. e. *mulier exutâ tunicâ, & verecundiam pariter exuit.*

Adana, urbs Ciliciæ, vulgò *Adena*.

Adani, dux inf. in Arab. fel. Vide Voss. ad Melam, p. 301.

Ad ansam, Angliæ op. in Com. Essexiæ, inter Combretorium, & Camalodunum. Ithancester Camdeno.

Ad Aquas Larodas, op. Siciliæ, apud Xaccam op.

Ad aquilas, *L'Aigle*, op. Normanniæ ad Rillam flu.

Adara, vic. magnus, Stephano. Eidem est tertiæ Palæstinæ loc. inter Areopolim & Caaracmobam. Locus corruptus est. Lege. Ἀδάρα πόλις, πόλις Περσική. ἔστι δὲ καὶ Ἀδαρα ὑστέρως κώμη μεγάλη. Τρίτη Παλαιστίνης, μεταξὺ Χαρακμώβων καὶ Ἀρεοπόλεως.

Adfines Pfin, op. Helvetiæ ad Taurum flu. à Constantia m.p. Tigurum versus. Item op. Hannoniæ, vulgò Tuin, in Leodiensi ditione, ad Sabim flu. à Vallocuria 5. leuc. in occ. Item op. in Liburniæ Pannoniæque confin. vulgò *Samaguar*.

Ad Herculem, Portus Hetruriæ, *Livorno* Ortelio.

Ad Lapidem, Loc. Angliæ in reg. Vitatum. *Stoneham* Camdeno.

Ad Matrem magnam, sive *Mons Virginis*. Cœnobium Hirpinorum in monte excelso, ab Abellino urb. 4. m.p.

Ad Mauros, pag. Norici in Austria, *Maurkirchen* Lazio.

Ad muros, *Sumerein* Lazio, pag. Pannon. super. in insl. Cituorum, 2. leuc. à Posonio urbe.

Ad murum, *Walteum* Camdeno, pag. Albionis apud Vallum, in Angliæ Scotiæque confin.

Ad nonum, *Mestra*, op. Marchiæ Tarvisinæ, propè Venetias, ad Musonem flu.

Ad Palatium, *Palazzo*, pag. Venetiæ, ad Athesin. 4. m. p. à Tridento in aust. Veronam versus.

Ad pontem, op. Angliæ inter Lindum urb. & Verometum op. 19. m.p. Londinum versus. *Paunton* Camdeno.

Ad Pyrum, Vide *Spira*.

Ad Septem aras, *Azumar*, op. Lusitan. in regn. Portugallico, à Medobriga 14. m.p. Emeritam versùs.

Ad septem fratres, *Ceuta*, urbs Mauritan. Tingitanæ, ab æqualitate 7. montium sic dicta.

Ad sorores, *Val de Fuentes*, pag. Lusitaniæ ad Emeritam urb.

Ad Statuas Colossas, *Colocz*, urbs Hungariæ infer. infra inf. Uriam. Dicitur & *Colocia*.

Ad turres, pag. Brutiorum in Calab. citer. *S. Biasi* Barrio.

Adara, *Adare*, op. Hiberniæ in Momoniâ orient. ad flu. Mayum, 12. m.p. à Limerico in merid.

Addua, vulgò *Adda*, flu. Insubriæ, illam à Cenomanis & Bechunis, Venetiæ pop. separans; oritur in Rhætia ex Alpibus & monte Braulio, 15. m. p. à Fontibus Oeni, deinde per Vallem Tellinam, Lariumque lacum fluens, inde emissus, Duc. Mediolanensem à dominio Veneto separat ex aliqua parte, ac tandem Pado miscetur 6. mill. suprà Cremonam.

Claud de 6. Conf. Hon. —— *celer Addua nostro*
Sulcatur socero.

Idem ibidem:

Colla levant pulcher Ticinus & Addua visu Caerulus.

Et alibi: *Addua quo scissas spumosior incitat undas.*

Sidonius Apollinaris:

Ulvosum Lambrum, cærulum Adduam, velocem Athesim.

Addyma, op. Maurit. Cæsariens. mediter. *Fedudez* nonnullis.

Adelphius, historicus, M. Antonio familiaris, qui ejus in Parthos expeditionem conscripsit, in quâ & ipse adfuit, & præfuit. Strabo lib. 11. Quanquam non displicet conjectura Casaubonis legentis ὁ Δέλλιος. Ita sanè eum appellant Plutarchi codices in *Antonio*. Dion quoque similiter vocatur, ex quo & prænomen ejus discimus, nam *Quintum Dellium* vocat. Vide quæ de eo prodidit, lib. 49. & 50. Sed M. Senecæ Suasoriâ primâ dicitur *Dellius*, uti & L. Senecæ, lib. 1. de Clementiâ, cap. 10. quanquam ibi vulgò sit *Duillius*. Sed *Dellius* legi debere, jamdudum Lipsio observatum, ad 1. Annal. Taciti.

Etiam

Etiam Horatii lib. 2. Ode tertia ad *Dellium* scripta est, imò in plerisque disertè legas *Q. Dellium*, ut illâ quæ ante seculum Basileæ cum Acronis commentariis prodiit: at nimis audacter pro eo Cruquius, contra omnium codicum fidem *L. Gellium* reponit.

Adelphius, Proconsularis vir, cujus uxor fuit docta illa Proba Falconia, cujus *Virgiliani Centones* hodiè leguntur.

Adelstanus, vel *Ethelstanus*, Angliæ Rex. Edoardi ex concubinâ filius, regnavit annos 16. Saxonicè *gemma*, sive *lapis pretiosus* :- nam *Ethel*, seu *Adel* est *Nobilis*, Camdeno.

Adenum, *Aden*, urbs Arabiæ permunita cum portu 200. m. p. a faucib. Rubri maris, in Cæc. quot a Saba in Eurum.

Aderborna, op. Pomeraniæ super. ad Oderam flu. paulò infra Stetinum, sub Suecis.

Aderburgum, op. Germ. ad flu. Oderam in media Marchia Brandeburgensi 9. leuc. à Stetino urbe.

Ades, sive *Hades*, Græcis inferorum Deus, quem Latini *Ditem*, & *Plutona* vocant: ita dictus ab α priv. & εἰδεῖν *videre*, quòd in densissimis Inferorum tenebris, nocteque profunda perpetuò agens, nihil cernere videatur. Non enim absque lucido aëre (qui apud Inferos nullus est) visio potest fieri. Etymologus. Ἄδης, χωρίον ἀφεγγές, σκότους αἰωνίου καὶ ζόφου πεπληρωμένον. Item *Hades* Molossorum Rex, cujus filiam nomine Coram apud Acherontem flu. conatus est rapere Pirithous, undè factus est fabulæ locus, Pirithoum ad Inferos descendisse, & uxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora Græcis dicitur, rapere voluisse. Plutarchus in *Theseo*. Qui tamen regem hunc non *Adem* sed *Aidoneum* vocat.

Adgandestrius, Catthorum Princeps, ad Tiberium, & Senatum Rom. literas misit, quibus Arminii mortem promittebat, si patrandæ neci venenum ad se mitteretur, cui responsum est, *Non fraude, neque occultis, sed palàm, & armatum Pop. Romanum hostes suos ulcisci solere.* Quâ gloriâ æquabat se Tiberius priscis Impp qui venenum in Pyrrhum regem vetuerant, prodiderantque. Tac. 2 Annal finem versus.

Adherbal, Micipsæ filius, Masinissæ nepos, à Jugurthâ aliquoties victus, frustrà Romanorum auxilio implorato, demùm Cirtæ deditione factâ, excruciatus necatur. Sallust. in Bello Jugurthino.

Adiabene, Assyriæ regio. Suidas & Stephanus scribunt hanc quoque Mesenen vocari, quòd medio loco inter Euphratem ac Tigrim sita sit. unde & Mesopotamia dicitur. Verùm falluntur uti posteà docebimus in *Mesene*. Est autem *Adiabene* Assyria, propriè sic dicta, regio scilicet circa Ninum. Plinius *Ultrà Armeniam Adiabene, Assyria ante dicta*. Amm. Marcel. lib. 23. *Juxta hunc circuitum Adiabena, Assyria priscis temporibus vocitata*. In Hebræorum libris *Adiabene* est הדייב *Hadiiab*. Græci sic dictam putarunt, quòd propter fluviorum amplitudinem & frequentiam ferè esset ἀδιάβατος. Sed hunc errorem Ammianus jampridem correxit, *Adiabenen* dici monens à fluminibus *Diava*, & *Adiava Deva* autem, vel si malis, *Diava*, Chaldæis est *lupus*. Itaque flumen *Diava* idem qui Græcis *Lycus*, & articulo præfixo *Hadiab* est *Lycia*, sive *Lupina regio*. Populi vocantur *Adiabeni* Straboni, quem locum doctissimus Casaubonus præterivit intactum. Is a. est, καλοῦνται δ' οἱ Ἀδιαβηνοὶ καὶ Σαννάκοδες. In quem vir maximus in Solinum ita scribit: *Haud scio quare sic dicti, nisi fit quod suspicor. Græci Ἀδιαβηνοὺς putarunt nominari, quasi τοῦ διαβαίνειν impotes, qui minimè possunt crura divaricare ad ambulandum, haud secùs ac si pedes ambo intra saccum conditos haberent.* Hæc ille quidem acutè, ut solet. Bochartus v. aliter; nempe mendosè scribi putat pro Σαυκρόκοδες. Illi a. Hesychio sunt Ἀβρόκοδες, qui infracto gressu & suspenso mollitiem animi præ se ferunt.

Adiacium, *Aiazzo*, urbs Corsicæ, in ora occidua, olim *Urcinium*.

Adingtona, op. Angliæ in Surreiæ Com. 7. m. p. à Londino in merid.

Adonis, *Canis*, & *Narracellebe*. test. Tyrio, & Postello, flu. Phœniciæ ex Libano M. in mare inter Byblum, & Berytum delabens, & Patriarchatum Antiochenum ab Hierosolymitano separans.

Admetus, Rex Pheræorum, pop. Thessaliæ cujus armenta pavisse fertur Apollo novem annos, ob interfectos Cyclopas, divinâ potestate spoliatus, Callimachus Hymn. in Apol.

> Φοῖβον, καὶ Νόμιον, κικλήσκομεν ἐξ ἔτι κείνου
> Ἐξ ὅτ' ἐπ' Ἀμφρυσσῷ ζευγίτιδας ἔτρεφεν ἵππους,
> Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος, Ἀδμήτοιο.

Cùm autem apud Admetum ipsum perquam humaniter esset habitus, ad referendum patrono beneficium, impetravit à Parcis, ut cùm illarum fusis Admeti fatalis dies volveretur, hâc lege mortem effugeret, si quis reperiretur, qui illius vice mortem vellet oppetere. Cùm itaque dies mortis adesset, neque quisquam inveniretur mortis vicarius, recusantibus conditionem amicis omnibus, Alcestis uxor, capitis sui dispendio, vitam mariti redemit. Ovid. de Art. Am. l. 3.

> *Fata Pheratiade conjux Pagasæa redemit.*

Idem Ponticorum, lib. 3.

> *Si mea mors redimenda tuâ (quod abominor) esset,*
> *Admeti conjux, quam sequereris, eras.*

Seneca in Medeâ.

> *Conjugis fatum redimens Pheræi.*

Statius 3. Sylvarum.

> *Ergo Thessalici conjux pensare mariti*
> *Funus.* ——————

Hunc inter Argonautas recenset Orpheus, vers. 173.

> Ἄδμητός δ' ἀφίκανε Φερῆθεν, ὅς ποτε Παιὰν
> Θητεύων ὑπέκυψε. Διὸς δ' ἠλεύατο μῆνιν.

Apollonius lib. 1. vers. 49.

> Οὐδὲ Φεραῖς Ἄδμητος ἐϋρρήνεσσιν ἀνάσσων
> Μίμνεν ὑπὸ σκοπιὴν ὄρεος Χαλκωδονίοιο.

Perpulcrè & valdè Poëticè Val. Flac. l. 1.

> *Te quoque dant campi tanto pastore Pheræi*
> *Felices, Admete: tuis nam pendet in arvis*
> *Delius, ingrato Steropen quod fuderit arcu.*
> *Ah! quoties famulo notis soror obvia sylvis*
> *Flevit, ubi Ossææ captavit frigora quercûs,*
> *Perdidit & pingui miseros Bœbeide crines.*

Admetus, Poëta temporibus Neronis, qui (ut Lucianus in Demonacte) obscuri nominis fuit. Et cùm Demonacti aliquandò dixisset, se unius versus epigramma, h. e. monostichon scripsisse, quod testamento cavisset, ut sepulcro affigeretur, quod tale erat.

> Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆ δ' εἰς θεὸν αὐτός.
> *Terra cape Admeti spolium, cœlum ipse petivit.*

Ridens respondit Demonactes, bonum est, ô Admete,

inquit, *hostiliter itinere facto petit, agrum opulentum, quem vocant Thebas campum, carmine Homeri nobilitatum.* Saltem Phœnicium nomen utrumque est, inquit Bochartus, & à luto sumptum. De Thebarum nomine alibi. *Adramyttium* a. est הצרא מודי *Astra-mudi.h.e.regio luto,a. Mud.*siquidem Phœnicium significat *lutum*; Philo Byblius μὼτ scribit, & exponit ἰλὺν *limum,sive* ὑδατώδους μίξεως σῆψιν, *aquosæ mistionis putredinem.*

Adrana. urbs Thraciæ, parùm supra Berenicen, quæ etiam *Adrene* dicitur. Steph. Est etiam flu. Cattorum in Germ. Tacito *Adranus*. *Ædera* hodiè dici existimat Althamerus, sed is ubi locorum sit non addidit. *Eder* ex eo facit Junius in sua *Batavia*; scribit etiam eum in Fuldam evolvi, & hoc ex tabulis verum esse constat.

Adranum, Siciliæ mediterranea urbs est. Plut. in Paral. Vel in Ætnæ montis radicibus, flu. habens ejusdem nominis, teste Stephano. *Aderno* dicitur Fazello & Asetio. Ejus meminit Sil.Ital.lib.14.

Adranum,Ergentumque simul,telâque superba
Lanigerâ Melite.———

Ubi alii *Hadranum* long.38.54.lat.37.00.

In hac urbe fanum erat *Adriani*, Dei in Sicilia plurimùm culti. Diod.Sic.lib.14. Διονύσιος δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ πόλιν ἔκτισεν ὑπ' αὐτὸν τὸν Αἴτνης λόφον, καὶ ἀπὸ τινος ἐπιφανοῦς ἱεροῦ προσηγόρευσεν αὐτὸν Ἄδρανον. Plut. in Timoleonte Ἀδρανῖται πόλιν μικρὰν μὲν, ἱερὰν δ' οὖσαν Ἀδρανοῦ θεοῦ τινος τιμωμένου ἐν ὅλῃ τῇ Σικελίᾳ κατοικοῦντες. Ælianus de Anim. lib. 11. cap. 20. Ἐν Σικελίᾳ Ἀδρανός ἐστι πόλις,ὡς λέγει Νυμφόδωρος, καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Ἀδρανοῦ νεὼς ἐπιχωρίου δαίμονος, πάνυ δ' ἐναργῆ φασὶν αὐτὸν εἶναι. Hesychius voce Παλικοί, Palicos Deos asserit hujus Adrani esse filios. Vide Bochart.de Phœn.Colon.lib.1.cap.28.

Adrastia, Jovis ac Necessitatis filia, scelerum vindex fœmina, quam nemo flagitiosus neque magnus, neque parvus,vi aut clam effugere potest.Alio nomine *Nemesis* dicitur, ejusque sedem Ægyptii Sacerdotes supra Lunam constituerunt, ut inde velut regina, & arbitra, hæc inferiora despectaret, Strabo lib.13. nominis rationem refert ad Adrastum regem, de quo supra. Phornutus autem ἀπὸ τὸ ἀεὶ δρᾶν, quasi ἀεὶ δρῶσαν quòd nihil eam impediat, nihil frustretur, nihil ea infectum relinquat. vel, ut Pausanias ait, ἀπὸ τοῦ διδράσκειν, quòd scilicet nemo nocens meritam pœnam unquam effugerit, etiamsi aliquando tardiùs eum assequetur. Virgilius, sive potius Catullus, in Ciri,

Ut scelere infando, quod nec sinat Adrasteia,
Lædere utrumque uno studeas errore parentem.

Quam nominis rationem Apuleius affert Lib. *De Mundo*,qui de Græco est, quem Aristoteli nonnulli tribuunt. *Idem fatum*, inquit, *Μοῖραν vocant, quod ex partibus constat, quòd unicuique attributio sua sit ascripta, Adrastea eadem, quasi ineffugibilis necessitas ultionis.* Mart. Cap.lib. 1. *Intra consistorium regis* (Jovis) *quædam fœmina, quæ Adrastia dicebatur, urnam cœlitem, superamque sortem, irrevocabilis raptûs celeritate torquebat, excipiebatque ex volubili orbe decidentes sphæras peplo inflexi pectoris Imarmene.* Ubi intelligit Græcum εἱμαρμένην. Suidas in Ἄδραστος,

Ἐστὶ δέ τις Νέμεσις μεγάλη Θεὸς, ἣ τάδε πάντα
Πρὸς μακάρων ἔλαχεν, βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος
Ἄδρηστος ποταμοῖο παρὰ ῥόον Αἰσήποιο

Ἔνθα τετίμηταί τε καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.

Hesychius. Ἄδραστος πρῶτος ἱερὸν Νεμέσεως ἱδρύσατο. Idem de ratione nom. Ἀδράστεια ἡ Νέμεσις ἣν οὐκ ἄν τις ἀποδράσειεν.

Adrastus, Talaonis, & Eurynomes filius,rex Argivorum, qui Thebanis bellum intulit pro Polynice genero suo; sed utrinque multis occisis rediit re infectâ. Statius Theb.l.5.

Dux Talaonides antiquâ ut fortè sub orno
Stabat, & admeti nixus Polynicis in hastam.

In honore fuit apud Megarenses, teste Pausaniâ in Atticis. Nam cum apud se diem suum obiisse refert, mortis verò causam senectutem fuisse, & Ægialæi filii obitum. Hinc *longævus* Papinio Statio, lib. 4. Thebaidos.

Proxima longævo profert Dircæus Adrasto.

Virg.Æn.6.*Parthenopæus,& Adrasti pallentis imago.*

Statio *Inachius* dicitur, ab *Inacho* Argivorum rege, Theb. lib. 2. Et *Perseius* utpote à Perseo Jovis filio, & Argivorum rege oriundus, lib.3.

Hinc *Adrasteus*. Stat. Sylv.1.1.

Hunc & Adrasteus visum extimuisset Arion.

Arion siquidem. Adrasti equus fuit. Apollod l.3.

Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρείων. Hyginus, cap. 70. *Hi omnes duces apud Thebas perierunt præter Adrastum Talai filium.* Is enim equi beneficio ereptus est.

Adreste. Helenæ ancilla, Hom.Odys.4.

Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἤλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν.
Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο.

Adria, *Atri*, urbs Piceni in Aprutio, 4. m. p. à mari Adriatico, estque Ducatus domus Aquævivæ in regn. Neapolitano 20.m.p.à Pinnensi civitate in Bor.

Adria,vel *Hadria*, vulgò *Adri*, urbs Venetiæ in ora, Epis.sub Arch. Ravennate,inde 50.m.p. in Bor. Venetias versus totidem. *Atria* Plinio, à qua *mare Atriaticum*, postea *Adriaticum*, quod vulgò *Adria* quoque dicitur, & à Poëtis tempestuosum valdè describitur. Catullus: *Minacis Adriatici litus.* Horat.lib.1.Od.33.

Libertina fretis acrior Adriæ
Curvantis Calabros sinus.

Idem lib.3.Od.9. —— *Levior cortice & improbo*
Iracundior Adria.

Et alibi:——*neque Auster Dux inquieti turbidus*
Adriæ.

Seneca in Thyeste: ——*Aut sævo rapidus freto*
Ventosi tumor Adriæ.

Vagus Lucano dicitur lib.5.—*sonat Ionio vagus Adria ponto.* Eust. in Dionys. ait quosdam Ionium & Adriaticum mare pro eodem habere; addit autem,οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τὸν Ἰόνιον μέρος τοῦ Ἀδρίου φασί. Vide Cluver. Ital. Ant.l.4.c.17. Vulgo *Golfo di Venetia* dicitur.

Adrianopolis, Turcis *Andernopoli*; & *Endrem*, urbs Thraciæ ad Hebrum flu. empor. & metropolis. & ante captam Constantinopolim, Regia Turcarum,inter Philippopolim 72. & Byzantium in ort.150.m.p.

Adrianus, Imperator Rom. qui post vexatos Christianos, morbo aquæ intercutis periit. Vitam ejus inter cæteros conscripsit Ælius Spartianus. Moriens hos versus fudisse dicitur.

Animula vagula, blandula.
Hospes, comesque corporis,

Quæ nunc abibis in loca,
Pallidula, rigida, nudula?
Nec, ut soles, dabis jocos.

Mirum autem quare Spartiano hi versiculi parum videntur elegantes, nam ita mox judicat. Videmus alibi, inquit Casaubonus, quantum isti Scriptores (Historiæ Augustæ) poëticâ facultate valuerint. Multa enim de Græcis à se versa his libris inseruerunt: præ quorum venustate scilicet sordere *Hadrianea* debuerint. Nobis verò hi dimetri mollissimi & melioris seculi elegantiâ dignissimi cùm viderentur, etiam Græcè idem fecimus *Hadrianum* dicere, nisi hoc potiùs balbutire est.

Ἑρμήνιοι ψυχάριον,
Ξένη, χ' ἑταῖρε σώματος,
Ποῖ νῦν βάδιζεν ἔλθοισαι,
Ἀμεινὲς, γυμνὴ τε καὶ σκιά,
Οὐδ' οἷα πάρος τρυφήσεις.

Subdit Historicus prædictus, *Nec multò meliores fecit & Græcos.* Atque extant nonnulli adhuc, non quales hic Criticus judicat, sed qui merito suo, cæterorum quos amisimus, ingens desiderium in nobis excitent. Quare etiam non defuêre qui argutias illius imitarentur. Ejusmodi est quod apud Theophylactum Simocattum, scriptorem eximium inter Græcos recentiores, observabamus, epistolâ illâ quæ incipit, Ὁ φυσικός σοι κόσμος παρέχηκε. Clauditur a. sic καὶ γῆρας γὰρ ἀδικεῖς καὶ νόσοις. τῶν μὲν γὰρ ἐπαγγελομένη διέψευσας, τὸ δὲ κλεπτομένη ἐπέθησας. *Hadrianum* sine dubio imitatur, qui ægro & mendico homini, à quo fuerat his versibus compellatus,

Ἥμισύ μοι τέθνηκε, τὸ δ' ἥμισυ λιμὸς ἐλέγχει,
Σῶσόν μοι Βασιλεῦ, μυστικὸν ἡμίτομον.

Respondit hoc argutissimo disticho.

Ἀμφοτέρως ἀδικεῖς καὶ Πλουτέα καὶ Φαέθοντα,
Τὸν μὲν ἔτ' εἰσορόων, τῷ δ' ἀπολειπόμενος.

Est etiam hoc ejus epigramma quod tamen Ausonii operibus subjici solet.

Ut belli sonuêre tubæ violenta peremit.
Hippolyte Teuthranta, Lyce Clonon, Oebalon Alce.
Oebalon ense, Clonon jaculo, Teuthranta sagittâ.
Oebalus ibat equo, curru Clonus, at pede Teuthras.
Plus puero Teuthras, puer Oebalus, at Clonus heros.
Figitur ora Clonus, latus Oebalus, ilia Teuthras,
Epicl: Teuthras, Derali Clonus, Oebalus Ide,
Argolicus Teuthras, Moesus Clonus, Oebalus Arcas.

Quo quidem epigrammate pauca ingeniosiora ab omni antiquitate meritò putat Barthius Animadvers. ad Statii Theb. 7. pag. 746. Doctrina ejus unius generis non erat. Dio.

φύσει φιλόλογος ἦν, ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ.
Καὶ τινα πεζὰ, καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παντο-
δαπὰ καταλέλοιπε. Inter Poëmata erant libri Alexandreidos quorum 1. citat Steph. in Ἀγεμία. 7. in Σαμία. Orationes quoque edidit; ex quibus ejus, quam de Italicensibus in Senatu habuit Gellius mem. 16. 13. Præterea libris illius de re militari adjutum se profitetur Vegetius, si rectè eum intellexit Gesnerus, locus est lib. 1. c. 8. Vide Voss. H. Gr. 2. 10.

Adrianus, Phœnix, patriâ Tyrius, docuit Athenis multo cultu, victûsque sumptu, Amatus est magnopere à M. Antonino, & Romam ab eodem ductus. Herodis discipulos fuit, & Aristidis æmulus. Inter alia, Μεταμορφώσεις consignavit. Vide Suidam

Adrobrica, Hisp. urbs in Artabris Pomponio lib. 3. cap. 1. Aliis *Abodrica*.

Adrumetum, Africæ propriæ urbs Sallustius in *Jugurthâ* ubi de Phœnicum coloniis in Africa; *Adrumetum, Leptim, aliasque urbes in orâ maritimâ condidêre.* Straboni lib. 7. est Ἀδρύμη. Stephano Ἀδρύμης Ptolemæo Ἀδρύμητος. A multis cum spiritu scribitur *Hadrumetum*. Est autem non incelebris urbs maritima in Byzacio, Africæ regione fertilissima, inter Carthaginem & Syrtes. Plinius lib. 5. cap. 4 ubi de Byzacio; *Hic opida libera Leptis, Adrumetum, Ruspina, Thapsus.* Adrumeti a. nomen Scaliger, & ex eo Drusius, Casaubonus, aliique viri in his literis primarii, ἔπαυλιν Πλούτωνος, *atrium Plutonis, & Acherontis ostium* explicant, ac si idem sit quod Ebræis חצר מות. Sed tunc esset *Adramota*, non *Adrumetum*. Ut taceam nihil esse causæ cur sic diceretur, neque enim Adrumetina regio importuosa est, aut venenorum fetax, aut, vel soli, vel aquarum, vel aëris vitio pestilens, & insalubris. Quin *Frugiferam* vocant vett. Inscriptiones, qualis est hæc apud Smetium, COLONIA CONCORDIA ULPIA TRAJANA AUG FRUGIFERA H'ADRUMETINA. Et meritò, cùm Byzacenus ager, cujus Adrumetum est metropolis, sit inter locos Africæ feracissimos. Plinius lib. 17. cap. 5 eum ait esse *centenâ, & quinquagenâ fruge fertilem.* Et lib. 8 cap. 10 ex eo ipso probat tritico nihil esse fertilius, *utpote cùm è modio, si sit aptum solum, quale in Byzacio Africa campo, centeni quinquageni modii reddantur.* Varro de R. R. lib 1. cap. 44. *In Syriâ ad Gadara, & in Africâ ad Byzacium item* (dicunt) *ex modio nasci centum.* Hannibal apud Sil. Ital. lib. 8.

——*Seu sunt Byzacia cordi*
Rura, magis centum Cereri fruticantia culmis.

Porrò cùm Syris *mea* sit *centum*, & *matan centenos* sonet, Ἀδρύμη, vel Ἀδρύμητος idem videtur esse quod חצר-מאה vel חצר-מאתן hoc est, *regio centum*; seu *centenarum*, supple שערים hoc est, *mensurarum.* Bochartus. long. 36. 40. lat. 32. 40.

Aduatici Belgii pop. fuêre, ubi hodie Com. Namurcensis, prov. Belgii satis parva, cujus caput Namurcum, ad Mosam flu. ubi recipit Sabim, teste Sansone.

Adula, *M. di S. Gothardo*, mons Alpium Rhæticarum, ubi incipiunt Penninæ; estque in Helvetiis in pago Uriensi. Adulæ autem partes sunt montes *Crispelberg*, unde Rhenus anterior effluit, & *Vogelberg*, unde Rhenus posterior oritur. *Mont Turk*, unde Rhodanus & Ticinus, & *Mont-Grimsel*, unde Arola fontes habent.

Aduliton, seu *Adulis*, op. Troglodyticæ in orâ sin. Arabici. *Ercoco* Sansoni dicitur, empor. celebre cum portu in Abexiâ reg. Vide Stuckium ad Arriani periplum maris Erythræi pag. 10 Long. 67. 00. lat. 11. 40.

Adurnum, op. Angliæ in com. Sussexiæ. *Ederington* Camdeno.

Adyrmachida, pop. interioris Libyæ, *Adyrmachitæ* Ptolemæo Herodotus lib. 1. ponit eos in littore Mediterranei maris propè Ægyptum, in Marmaricâ, quos Ægyptiis ait moribus fuisse similes & so à veste diverso: Πρῶτοι Ἀδυρμαχίδαι Λιβύων κατοίκηνται, οἱ νόμοισι μὲν τὰ πλέω Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἵην περ οἱ ἄλλοι Λίβυες. h. e. *Colunt Ægyptum versus Libyam primi*

Adyrma-

Adyrmachida, *qui iisdem ferè quibus Ægyptii legibus utuntur; Sed vestem gestant qualem & alii Lybyes*. Quæ potuit esse ratio nominis Adyrmachidarum; Nam Arabicè אלדרמוך *addermuch* est vestis genus. *Bochartus*. Cæterum de his pop. Silius lib. 3.

Versicolor contra cetra, & falcatus ab arte
Ensis Adyrmachidis, ac lævo tegmina crure.

Scylax Caryandensis: Ἀδυρμαχίδαι, ἔθνος Λιβύων.

Æa, Colchidis metropolis ad Phasim flu. *Æopolis* Ptolemæo. *Lipopotamo* hodie, teste Moletio Long. 72. 30. lat. 45. 30. Est quoq; Africæ urbs. Sil. l. 3.

Æáque Trinacrios Afris permista colonos.

Vide *Oea*. Est & in Thessaliâ urbs. Steph. Item Macedoniæ fons circà Amydonem urb. Hesychius: Αἶα, γῆ, γαῖα, κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ γ'. καὶ ὥς τινες κρήνη ἐν Παφλαγονίᾳ. Etymologus: Αἶα ὑπὸ Κυρηναίων Τυλὶς, καὶ Μαῖα, καὶ ἀδελφὴ Κρήτης. καλεῖται δὲ καὶ κρήνη ἐν Ἡμαθίᾳ.

Æa, nomen puellæ venatricis, quæ Phasidis flu. amplexus fugiens; Deorum miseratione in sui nominis insulam versa est. Val. Flac. l. 5.

Barbarus in patriis sectatur montibus Aeam
Phasis amore furens: pavidas jacit illa pharetras.
Virgineo turbata metu; discursibus & jam
Deficit, at volucri victam Deus alligat undâ.

Æacus, Jovis ex Europâ, sive ex Æginâ fil. Hic apud Oenopiam (sic quidem legitur, sed nisi mendum sit apud Strabonem, *Oenonem* legendum est) regnasse dicitur, quam ex nomine matris, *Æginam* nominavit. Ovid. Met. 7.

Oenopiam veteres appellavêre, sed ipse
Æacus Æginam, genitricis nomine, dixit.

Ubi, cùm ob pestem decessissent homines, Jovem oravit, ut formicas, quas viderat, homines faceret, & exauditus eos *Myrmidonas* ex etymo vocavit. Ovidius ubi suprà.

Vota Iovi solvo, populisque recentibus urbem
Partior, & vacuos priscis cultoribus agros,
Myrmidonasque voco, nec origine nomina fraudo,
Corpora vidisti, mores quos ante gerebant
Nunc quoque habent, parcum genus est patiensque laborum,
Quæsitique tenax, & qui quæsita reservent.

Endeida Chironis filiam in uxorem duxit, ex quâ Telamonem genuit, & Peleum. Deinde è Psamathe Nerei filia compressâ genuit tertium, Phocum; quem Peleus occidit. *Æacum* autem tantæ justitiæ fuisse dicunt, ut apud inferos animarum creditus fuerit a Plutone delectus judex cum Minoë, & Rhadamantho. Horatius in Odis.

Quàm penè furvæ regna Proserpinæ,
Et judicantem vidimus Æacum.

Juven. Sat. 1. *Quas torqueat umbras Æacus.*
Propertius lib. 4. Eleg. 12.

Aut si quis positâ judex sedet Æacus urnâ,
In mea sortitâ judicet ossa pilâ.

Stat. Sylv. 2. 1.

—— Immensis urnam quatit Æacus umbris.

Ubi al. *In mediis*
Ovid. Met. l. b. 13.

Æacus huic pater est, qui jura silentibus illic
Reddit, ubi Æoliden saxum grave Sisyphon urget.

Idem in Ibin. —— —— *Tuasque*

Æacus in pœnas ingeniosus erit.

Hinc *Æacides*, Æaci fil. vel nepos. Virg. *Æn.* 1.

Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector.

Item *Æacideius*. Ovid. Met. 7.

Oenopiam Minos petit Æacideia regna.

Item *Æacidinus*, Plautus in Asinariâ.

Siquidem hercle Æacidinis minis, animisque expletus incedis.

Ææa, ita Circe dicta est ab *Æâ* penins. ad Phasim flu. sitâ. Eust. in Odys. α. Αἰαίη ἀντὶ τοῦ Κολχικὴ. Αἶα γὰρ πόλις Κολχίδος παρὰ Λυκόφρονι. Aliunde autem forsan rimari possis hujus vocis etymon. Ἠὼς Græcis est *Aurora*, inde syllabarum mutatione, quæ illis frequens est Αἰαῖος potuit dici, qu. Ἠῷος i. e. matutinus vel Eous. Adjuvat hanc conjecturam, quòd Circe non solùm fuerit Solis fil. ut & Virg. asserit l. 7. verùm in illius insulâ Sol dicatur nasci, & Aurora domicilium suum habere, Hom.

Νῆσόν τ' ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἠοῦς ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἠελίοιο.

Sed & *Medea* sic dicta. Etymologus; Αἰαία
Μήδεια ὡς τὸ, —— Αἰαίη δολόεσσαν.
Εἴρηται δὲ ἀπὸ Αἴας, πόλεως Ἀπολλώνιος.

Ææa, insula in mari Tyrrheno, non modico olim freto ab Italiâ dirempta, hodiè verò continens, ita tamen ut paludibus undique cincta insulæ speciem præ se ferat. Plin.

Æantides, Hippoclis filius, Lampsacenorum tyrannus, magnæ apud Darium regem authoritatis, Eurydicen, Hippiæ Atheniensium tyranni filiam, uxorem duxit. Thucyd. lib. 6.

Æantium, op. Troadis in Sigæo, ab Ajace illic sepulto sic dictum. Plin. Item Magnesiæ promontorium, eodem authore.

Æapolis, vel *Æa*. *Lipopotamo* Moletio, urbs Colchidis, à Phaside urbe 30. m. p. in Bor.

Æas, Epiri flu. ex Macedoniâ defluens, in Ionium mare se exonerat. Lucan. lib. 6.

Purus in oceanum, sed parvi gurgitis Æas
Ionio fluit inde mari.

Ovid. Met. 1. *Apidanusque senex, lenisque Amphrysus, & Æas. Aeus*, teste Plinio. *Vajussa* nunc ut nonnullis videtur. Solus autem Ovidius in Fabulâ Ius, flumen hoc Peneum ingredi dicit, & convenire cum reliquis Thessaliæ fluviis ad Tempe. Sed profectò non unum in illâ Penei descriptione errorem committit. Nam quid Æanti, quid Amphryso, quid Sperchio cum Peneo, aut Thessalicis Tempis? Quia hæc flumina ex Pindo oriri legerat, ideò quoque existimavit ea confluere, & in Peneum exonerari. Confundit præterea Inachum Argiæ Peloponnesiacæ cum Inacho Epiri, qui iisdem atque Æas oritur montibus. Illud præterea quàm ineptum,

——*Vocant Tempe, per quæ Peneus ab imo*
Effusus Pindo spumosis volvitur undis.

Nam si è plano oritur, quomodo potest spumosas volvere undas? Verùm hoc procul dubio est librariorum flagitium, vel saltem ita interpretandum, uti posteà docebimus. Ut autem ad *Æantem* redeam, Apolloniatum id erat flumen, teste Pomponio, vicinumque admodum

modum erat mœnibus ipsorum, non verò Epidamniorum. Ita enim scribenda Val. Maximi verba, capite *De omnibus*, uti habent vett. nonnulli libri. *Atque illi flumen vicinum mœnibus, nomine Æantem, in adjutorium sese mittere dixissent.* Apolloniatæ siquidem ab Epidamniis opem postulabant. Responderunt illi, *Habetis Ajacem, ab eo petite auxilium.* Quis non videat lusisse eos in nomine fluvii? & tamen miror ineptias Interpretum ad hunc locum Is. Vossius.

Æbura, urbs Hisp. Tar. *Talavera* Beuthero.

Æculanum, op. Hirpinorum in Italia, 20 m.p. à Benevento dissitum. Hodie *Tricento*, sive ut al. *Lacemiano*.

Ædesia, mulier Ægyptiaca. uxor Hermiæ & Syriani Philosophi propinqua, magnum castitatis & pietatis exemplar. Suidas.

Ædesius, Cappadox, Jamblichi Scholam & in contubernio docendi munus suscepit. Vitam ejus scripsit Eunapius Sardianus, quem sis consule.

Ædessa, vel *Edessa*, urbs Æmathiæ, non longè à Pellâ, *Vodena* Sophiano.

Aëdon, uxor Zethi regis, fratris Amphionis Itylum fil. per errorem nocte interfecit, putans eum *Amanea* vel *Amandea* Amphionis fil. fuisse. Invidebat enim uxori Amphionis quòd illi 6. essent masculi; quæ crimen cognoscens optavit mori, miseratione tamen Deorum in carduelem versa Itylum deflere dicitur.

Ædui & *Hedui*, pop. Gall. Celt [quorum reg. Burgundiæ ducatus, & urbs Augustodunum, quæ & *Hedua* dicitur] à Sequanis pop. alterius Burgundiæ Arari flu. divisi.

Æëta, vel æëtes, Colchorum rex, Solis filius ex Persâ Oceani filiâ, liberos habuit Medeam, Absyrtum, & Chalciopem. Ad hunc Phryxus Athamantis filius pervenit & aureum vellus detulit; quod cùm ille diligentissimè servaret, ejus causâ bellum gessit cum Argonautis, tandem verò ab Jasone & spoliatus & regno pulsus est, sed jam senex ab eodem in idem restitutus. Hinc *Æëteus* adjectivum. Catullus in Argonaut.

Peliaco quondam prognata vertice pinus.
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidis ad fluctus, & fines Æëtæos.

Hinc etiam *Æëtias* patronymicum pro Medea. Ovid. Met. l. 7.

Concipit interea validas Æëtias ignes.

Item *Æëtis* pro eâdem. Val. Flaccus.

——— *Ingens Æëtida percu it horror.*

Denique *Æëtius*. Idem.

Nec minus Æolii proles Æëtia Phryxi
Fertur & ipsa furens. ———

Æga, Macedoniæ op. Plin. Meloboteram quoque vocari scribit Stephanus, quem consule. Olim vocabatur *Edessa*, Ἔδεσσα, non Ἄιδεσσα uti perperam legitur in vulgatis Ptolemæi exemplaribus. Aliquantò verò remotior à mari erat Edessa, sive Ægæ, atque Pella. Palus quippe illa, in quâ sita erat Pella, mari erat vicina. In istam verò paludem duo incidebant flumina, Axias, & Ludias. Per Ludiam ἀνάπλους erat ad Ægas sive Edessam. Non rectè Ptolemæus, qui Ægas, sive Ægam, & Edessam distinguit, & hanc ad Erigonem, illam ad Haliacmonem collocat, cùm eadem sit, ut apparet ex Justino, sitaque sit ad Ludiam amnem, ut Anonymus testatur, qui Scylacis nomine prodiit. Urbs verò hæc non modò appellabatur Ἀιγαί, sed & Ἀιγαία & Ἀιγεαί. Sic quoque Theophrastus libello de ventis, cùm dicit aquilones Ossæ & Olympo impactos, contrarios nubibus ferri; ὁμοίως δὲ καὶ ὅσοι τοῖς πνεύμασιν ὑπεναντία φέρεται, καθάπερ καὶ περὶ Ἀιγείας τῆς Μακεδονίας, βορέου πνέοντος αὐτῆς τὸ βόρειον. Ita scribendum: malè enim Ἀιγγιὰς habent vulgara exemplaria. Ab hoc oppido ἐθνικὸν est Ἀιγεάτης, & forma Macedonica Ἀιγεάδης. Nihil itaque mutandum apud Justinum. Porrò quamvis regia ex hâc urbe Pellam translata sit, morem tamen mansisse, ut Ægis, vel Ægiis reges sepelirentur, colligi potest, non ex Plinio tantùm, verùm & ex Diodoro Siculo, lib. 19. Is. Vossius. Est etiam urbs Ciliciæ, de quâ Lucanus, lib. 3.

Mallos, & extremæ resonant navalibus Ægæ.

Ægæa, Ἀιγαῖα, nomen duarum urbium, ut scribit Ptolemæus quarum una in Emathiâ, altera in Mauritaniâ. Commemorantur & à Strabone duo hujus nominis opida, quorum unum ad Amanum montem, alterum in agro Laconico collocat.

Ægæon, Gigas, Cœli & Terræ F. qui uno ictu 100. scopulos in Jovem contorquebat. Victus demum alligatus est à Nept. scopulo Ægæi maris. Statius.

Audierat duros laxantem Ægæona vectes.

Hesychius, Ἀιγαίων, ἐναλιος θεὸς ὁ Βριάρεως καὶ ὁ Ποσειδῶν. Dictus est autem *Ægæon*, ut quidam volunt, à γαίω. i. e. *superbio*, inde γαίων, & per appositionem ἀγαίων & per pleonasmum αἰγαίων. Hunc Hom. Iliad. 1. ab hominibus quidem Ægæonem, à Diis verò *Briareum* vocari tradit, in his.

Ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Ἀιγαίων' ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων,
Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.

Alii dicunt *Ægæonem* immanem piratam fuisse, & sic nominatum ab insulâ desertâ in Ægæo mari, quæ *Æge* vocatur, in quâ subsidebat more piratarum. Centumgeminus autem ideò dictus est, quòd centum homines remigio deservientes haberet in manibus, de quo Ovid. Met. lib. 2.

——— *Balænarumque prementem*
Ægæona suis immania terga lacertis.

Claud. 1. De Raptu Proserp.

——— *Rursusque cruentus*
Ægæon positis arcto de corpore nodis,
Obvia centeno vexasset fulmina motu.

Virg. lib. 10.

Ægæon qualis centum cui brachia dicunt
Centenasque manus quinquaginta oribus ignem,
Pectoribusque arsisse, Jovis cùm fulmina contra,
Tot pariter streperet clypeis, tot stringeret enses.

Tot. i. e centum. Plato de Legg. lib. 7. Γηρυόνης δὲ γίνε τις φύσιν ἔχων, ἢ καὶ τὴν Βριαρέω φύσεως, τοῖς ἑκατὸν χερσὶν ἑκατὸν δεῖ βέλη ῥίπτειν δυνατὸν εἶναι. *Si quis Geryonæ, aut Briarei naturam habeat, cùm centimanus sit, centum oportet ab eo jacula mitti posse.* Notandum est autem hic Virgilium ab Homero dissentire, nam apud Hom. *Ægæon* auxilio est Jovi, eum autem contra Jovem armant versus Maronis. Præterea in re fabulosâ sibi consonat Poëta. Nam cùm det centum brachia, totidemque manus, consequens est, ut quinquaginta tantùm capita, & pectora. Græci ab se ipsis dissident. Nam Æschylus

chylus in Prometh. Typhonem qui idem est cum Ægæone, facit ἑκατογκάρηνον, & Pind. Od. 4. Olymp ἑκατογκέφαλον. Cui enim sint centum brachia, ut Hom. dixit, quomodo esse possunt centum capita, ut Æschylus & Pindarus? Atque adeò prudenter Plutarchus *de multitud. amicorum*, Βριάρεως ἑκατὸν χερσὶ εἰς πεντήκοντα φορῶν γαστέρας. Nonnus autem de Ægæone, lib. 31. indefinitè πολύχειρος, *multiulnis*, ac proinde etiam indefinitè πολυσπερὲς ἔθνος αἰγαίων, quibus multiplices quoque facit manus. Itaque etiamsi res fabulosa sit, esse debet consequens. Quin diligenter cavit Poëta, ut adderet τὸ *dicunt*, solens hoc suo more, nam quæ incerta sunt, & fabulosa, famæ attribuit.

Ægaum mare, vulgò *Archipelago*, Turcis *Acdenis*, teste Leunclavio, pars maris Mediterranei, Europam ab Asia dividens, in quo insulæ plurimæ Cyclades sunt, & Sporades. Dionysius, vers. 133.

Ου γαρ τις κείνω ἐναλίγκια κύματ' ὀφέλλει,
Τῇ ὅθι μορμύρων ἴτερος πόρος Ἀμφιτρίτης.

Mare Ægæum intelligit, quod vastum gurgitem habere suprà dixit. Artemidorus in Oneirocriticis, lib. 2. cap. 12. Καὶ τὸ φοβερώτατον πέλαγος Αἰγαῖον λέγεται. Vide ad locum istum Nicolaum Rigaltium. Nomen quod attinet, ab *Ægis* insulâ prope Eubœam Neptuno sacrâ dici asserit Apollonii Schol. lib. 1. Et Conon ibidem ab *Ægan Carystiâ*, i. e. à Carysto Eubœæ, quæ & *Ægan* dicebatur. Et Strabo lib. 8. ab *Ægis* ejusdem Eubœæ opido. Tamen idem lib. 13. ab *Ægâ* Æolidis promontorio deducit. Plinius ab *Æge* scopulo inter Tenedum & Chium; & Festus vel à crebris insulis, quæ procul aspicientibus videantur species αἰγῶν, h. e. caprarum, vel ab *Ægeâ* Amazonum reginâ, quæ ibi perierit, vel ab *Ægeo* Thesei patre, qui in *Ægaum* se dederit præcipitem, de quo longam fabulam texit Suidas, nisi fallor, ex Nicocrate, quem refellit Apollonii Schol. Ubi rursus alii ad *Ægaum* referunt Neptuni nomen in Pherecyde, alii ad *Ægaonem*, de quo suprà. Alii denique sic appellatum volunt ἀπὸ τῆς Πηγασίας αἰγὸς, à Pegasia caprâ, quod non capio. An legendum Ὠλενίας, vel Οὐρανίας, ut significetur capra cœlestis?

——— *Olenia sidus pluviale capella*,

Uti vocatur à poëta in Fastis, quâ exoriente, ut ait Suidas in Αἶγες, venti vehementius spirant. Hor. Car. 3. Od. 1.

Nec sævus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis Hædi.

Ovid. tamen, Met. 14. occidentibus Hœdis tempestatem, & maris commotionem tribuit.

Savior illa freto surgente cadentibus Hædis.

Unde ἐπαιγίζειν, flare in modum turbinis, & *Ægaum pelagus* dicitur quod maximè terribile est. Ita Suidas. At Isacius in Lycophronem à terrestri caprâ deducit, quia hoc mare δίκην αἰγὸς κυματοῦται *capra ad instar agitatur*. Sed his relictis, jam conabimur aliquid afferre vero propius. Hebræum עז *az*, i. e. *validum*, *durum*, *asperum*, quandoque maris est epitheton, ut Isa. 43. 16. *Sic dixit Dominus, qui dat in mari viam,* ובמים עזים *& in aquis asperis semitam*, & Nehemiæ 9. 11. *Et mare divisisti coram eis, & per medium mare sicco pede transiverunt & persecutores eorum projecisti in profunda tanquam lapidem,* במים עזים *in aquas asperas*, utrobique agitur de mari Rubro, quod absorpsit Ægyptios, & Ebræis fuit pervium, cujus aquæ meritò appellantur asperæ, cùm περὶ ἄλλων habeat τραχεῖαν, δυσπλοώτατον, δύσορμον, ἀπρόσιτον, καὶ κατὰ πάντα φοβερὸν, *asperam*, *navigatu difficilem*, *importuosam*, *inaccessam*, *atque omninò terribilem*. Ita de eo Agatharchides, Strabo, Diodorus, & Arrianus. Nec in *Ægao* clementior est navigatio. Constantinus Porphyrogenneta Themate 17. Τὸ δὲ Αἰγαῖον πέλαγος βαρύπλουν ἐστὶ καὶ δυσπέρατον, καὶ κύματα μάχεται, καὶ ὄρεσιν ἐοικότα ἀπηχοῦσι τοῖς πλέουσι. Valer. Flac. lib. 1.

——— *Quanto fremitu se [illegible] Ægon!*

Sic n. invenies & *Ægaona* pro *Ægao* usurpatum. Statius quinto Thebaidos.

——— *Deleve sonanti*
Pejor, & innumeris quas spumifer assilit Ægon.

Apud eundem eodem libro,

Diis pelagi ventisque & Cycladas Ægaoni.

Hesych. Αἰγαίων, τὸ περὶ τὰς Κυκλάδας πέλαγος. Heraclides Sinopensis Anthol. 3. 12.

——— Αἰγαίῳ τ' οἶδμα κακὸν πελάγους.

Ideoque Propertius audaciam suam innuere cupiens ait lib. 1. eleg. 6.

Non ego nunc Adria vereor mare noscere tecum
Tulle, neque Ægao ducere vela salo.

Hinc τὸν Αἰγαῖον πλεῖν de iis dicitur qui in summo discrimine versantur. Erasmus hoc adagium citat ex Æliani epistolis. Est & aliud non dissimile ex Luciano de Sectis, ἐπὶ ῥιπὸς τὸ Αἰγαῖον διαπλεῦσαι, *virgulto* (id est virgulteâ scaphâ) *Ægeum transmittere*; In eos qui rem suprà modum arduam levi operâ conficere tentant; quibus tertium addi queat ex Cic. lib. 3 de Legg. *Excitabat fluctus in simpulo Gratidius, quos post filius ejus Marius in Ægao excitavit mari.* Itaque tam Ægæum quàm Rubrum mare habet מים עזים *aquas asperas*; unde dici potuit à Phœnicibus mare עז *az*, id est, *inclemens*, & *asperum*; Quod cur *Ægaum* veteres reddiderint statim patebit. Apud Ebræos עז *az*, *asperum*, & עז *ez capra* non modò conjugata sunt, sed & iisdem scribuntur literis, & solùm punctis differunt à Masorethis nuper additis; Nempe ut hircus Græcè τράγος dicitur παρὰ τὸ τραχὺ δέρμα ἔχειν, ut Grammatici observant; ita Ebraicè עז *ez*, *capra*, nominata est ab asperitate pilorum, quorum usus in ciliciis, veste omnium asperrimâ. Inde factum, ut mare עז *az*. αἰγαῖον diceretur, tanquam à caprâ sumpto nomine. Idque eò libentius quòd αἴξ *capra* Græcè, unde αἰγαῖον, alludit ad Ebræum עז *ez*; & videtur ex eo natum, quod jam alii observarunt. Vide Stephanum in Ἄζωτος.

Ægeus, Athenarum rex, filius Neptuni, duas habuit conjuges, Æthram Pitthei regis filiam, ex quâ Theseum suscepit, & Medeam, quam ab Jasone repudiatam, non solùm hospitio excepit, sed illam etiam sibi matrimonio copulavit, & ex eâ, ut placet Justino, Medum filium habuit. Successit quidem in regno Pandioni regi, reverâ patri. Eo autem regnante, Atheniensibus bellum intulit Minos Cretæ rex, ob cædem Androgei filii, legesque durissimas eis imposuit, ut scilicet quotannis septem juvenes nobiles in Cretam mitterentur ad Minotaurum, qui tribus annis sorte missi sunt; quarta autem sors obtigit Theseo, qui maximo patris Ægei dolore navem conscendit: & cùm omnia navigii ornamenta nigra essent, & navis velum; habuit in mandatis à patre, ut si contingeret in agendis rebus eum felicem sortiri exitum, rediens navi album velum apponeret, amoto nigro,

nigro, ut eminùs sortem ipsius nosceret. Theseus autem Ariadnes consilio victor, mandatorum paternorum immemor, non amoto velo nigro redit. Ægæus verò excelsâ turri prospectans nigrum velum, Theseum mortuum arbitratus, ex turri se dejecit in mare, quod ab ipso vocatum est *Ægæum*; & mortuus, ab Atheniensibus liberatis, & *Neptuni Filius*, & *Marinus Deus*, in solatium Thesei, consecratus est. Hæc ex Plutarcho, & Servio. Hinc patronymicum *Ægides*.

Ovid. Met. 8. *Protinus Ægides raptâ Minoide, Diam Vela dedit.*

Ægagaes, mons Asiæ ubi vipera serpens repetitur; lege *Ægageus*, Ita enim Nicandro dicitur in Theriacis vers. 218.

——Ἠ καὶ ἑρυμνὸς

Αἰγαγέης πρηῶν, Ubi Schol. Βουκάπετρος, καὶ Αἰγαγέης, καὶ Κίρκαφος ὀνόματα εἶναι ὄρων τῆς Ἀσίας.

Ægaleos, vel *Ægaleum*, Atticæ mons e regione Salaminis. Herod. Thucyd. Tzetz. Item mons Messeniæ apud Strabonem. Stat. lib. 12.

Dives & Ægaleos nemorum parensque benignus.

Ægara Lydiæ urbs. Ptol.

Ægas, locus Eubœæ, unde *Mare Ægæum* dictum volunt.

Ægates, insulæ Africæ maris contra Carthaginis sinum. Ita ab omnibus vocatur, non *Ægades*, quod volebat Cluverius. Nam si hoc esset, media syllaba brevis foret, ut in *Sporades*, *Cyclades*, *Stœchades*. At verò Silius producit lib. 1.

——*Avet Ægates abolere parentum*
Dedecus, & Siculo demergere fœdera ponto.

Addit Mela, *Romanâ clade memorabiles*. Et hanc quoque lectionem vitiosam putant; vel errasse Pomponium. Neutrum verum est. *Clades* hic est, non quam acceperunt, sed quam dederunt Romani; cui locutioni simile est illud Virgilii.

——*Et vulnere tardus Ulyssei.*

Hoc est, eo vulnere quod inflixit Ulysses. De quibus reciprocis vocalibus vide Agellium lib. 9 cap. 12. *Aræ* dicuntur Virgilio, ut quibusdam placet, quòd ibi fœdera icta fuêre inter Carthaginenses & Romanos, Lutatio Consule. Vide Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 15.

Ægesta, ultra Drepanum & Erycem fuit antiqua inprimis, celebrisque, ac potens urbs; eadem nonnullis *Acesta*, & Latinis auctoribus *Segesta* vocitata. Αἴγεστα dicta fuit plerisque scriptoribus Græcis, e quorum numero sunt Lycophron, Dion. Halicarn. Diodorus, Strabo. Sed antiquior formatio fuisse videtur Ἔγεστα, quam Thucyd. Plin. & Steph. nummusque antiquus referunt. Festus *Segesta*, inquit, *quæ nunc appellatur, opidum in Siciliâ est, quod creditur Æneas condidisse, præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit; sed præposita est ei S litera, ne obscœno nomine appellaretur, ut factum est in malevento, quod Beneventum est. Segestanorum emporium* legitur apud Ptol. lib. 3. cap. 4. Vide Cluver. Sic. Ant. lib. 2. cap. 2.

Ægetini, Calabrorum gens mediterranea. Plin. 3. 11.

Ægeus, Pandionis filius, Atheniensium rex, regnavit, an. 42. Hic ab Homero, ut quidam volunt, Αἰγεΐδης dictus est.

Ægiala, vel *Ægiale*, Amorgi insf. urbs. *Hyali* Sophiano. Begialis Ptolemæo, ut quidam volunt. Long. 53. 10. Lat. 37. 40.

Ægialia, insf. gemina, una maris Cretici apud Pelopon. vulgo *Cerigo*, Cytheræ proxima, inter illam 15. & Phalasarnam op. Cretæ occ. 25. m. p. occurrens. Altera, teste Plinio, insf. maris Ionii circa Echinadas, Ætoliæ adjacens, parva, potius scopulus videtur quàm insf. unde illi nomen hodie non est.

Ægiale, Diomedis uxor, quæ, marito apud Trojam bellum gerente, cum Cyllabaro Stheneli filio rem habuit; quod ubi Diomedes comperisset, domum reverti noluit, verecundiâ ductus, sed in Italiam vectus, regni partem à Dauno sortitus est. Quidam dicunt eam Nauplii, patris Palamedis, suasione adhæsisse alteri. Lycophron autem ait Diomedem Stheneli filio Cometæ commisisse domum, & uxorem; Sed Venerem, quia à Diomede vulnerata fuisset talem Ægialæ ἱεροτομανίαν, immisisse, ut cum omnibus juvenibus quàm turpissimè viveret, præcipuè autem cum Cometâ consuesceret. Stat. 3. Silvarum.

Questa est Ægiale, questa est Melibœa relinqui.

Dicitur & *Ægialea*, penultimâ productâ, Græcè. Αἰγιάλεια. Ejus meminit Dionysius Periegetes in his.

Ἔνθ' ἥρως ἀφίκανε χαλεψαμένης Ἀφροδίτης,
Οὐκέτι πλείστων μετανάσθη ἤθεος Ἤπειρος,
Ἧς ἀλόχου βουλῇσι κακόφρονος Αἰγιαλείης.

Vide *Diomedes*.

Ægialeus, Phoronei fil. cui Apis, postquam Argis regnasset, in Ægyptum transiens, Achaiæ regnum reliquit. Alii *Ægialeum* Inachi filium ex Meliâ Oceanitide faciunt, & ab eo *Ægialeam* dictam, quæ postea Peloponnesus à Pelope vocata est. Item frater Medeæ, alio nomine Absyrtus dictus. Item primus Sicyoniorum rex, qui regnavit an. 52: à quo, ut quidam volunt, Peloponnesus *Ægialea* dicta. Eusebius. Unde pop. Sycyonii *Ægiali* dicti. Vide *Sicyon*.

Ægialus, locus inter Sicyonium & Buprasium, & alius proximus Ponto, cum vico ejusdem nominis. Item mons Æthiopiæ juxta Ægyptum. Steph. Item urbs Asiæ min. propè Cromnam juxta. Homeri versum.

Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλόν, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

Ubi tamen pro Αἰγιαλὸν Strab. l. 12. scrib t quosdam legere Καύιαλον. Vide Steph. Est etiam mons cum urbe in Galatiâ, teste Cedreno. *Cagiali* Leunclavio.

Ægias, Αἰγίας à Clem. citatur lib. 1. Strom. ubi ex eo commemorat, quæ de Ilii capti tempore scripserit. Sed hic Eusebio Clementem exscribenti in Præpar. Evang. *Agis dicitur*.

Ægida, op. Istriæ primarium. *Cavo d'Istria*. Vide *Justinopolis*.

Ægila, *Augila* Ptol. vulgò *Augela*, urbs Cyrenes interius intra solitudines à Boreo promont. in Austr. 120. m. p. distans, unde vasta & ingens solitudo nominatur. Est & insf. maris Cretici apud Pind. Ejus mem. Dionysius, cui *Ægyla*.

Αἰγυλά τ' ἠδὲ Κύθηρα, Καλάνεμά τε τρηχεῖα.

Ubi Eust. Αἰγυλα μὲν οὐκ ἠξίωται πολλοῦ λόγου παρὰ τοῖς παλαιοῖς.

Ægilips, urbs Acarnaniæ. Strabo. Item locus in Epiro. Steph. Αἰγίλιψ, πλησίον Κροκυλείου τῆς Ἠπείρου. Ὅμηρος.

Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν.

Ἐκλήθη τὴν προσηγορίαν διὰ τὸ πετρώδη (lege πετρώδη) εἶναι καὶ ὑψηλὸν, καὶ ἀπρόσβατον. Unde v. αἰγίλιψ deducatur,

ducatur, vide Lexicographos. Dicitur etiam corruptè. *Ægilops*.

Ægilium, inf. maris Tyrrheni apud Cosanum littus. *Il Giglio* hodiè. *Igilium* Rutilio. Vide ibi.

Ægilon, inf. inter Cretam & Laconicam: item reg. quædam in Laconiâ, & pars tribus Atticæ cujusdam ab *Ægilo* Heroe.

Ægimorus, inf. maris Africi, vulgò La *Galetta Ægimurus* Livio & Cæsari. *Ægimuri* Plinio, qui eas contra Carthaginens. sinum ponit, aitque eas verius scopulos, quàm insulas esse.

Ægina, inf. sinus Saronici, inter Epidaurum Peloponnesi, & Piræum port. Atticæ ad 28. m.p. cum urbe cognomine Episcopali olim sub Arch. Atheniensi, nunc Metropolis, à Megaris 100. Stad. in merid. Fama est hujus inf. incolas aliquando omnes peste fuisse absumptos ita ut solus Æacus rex fuerit superstes, qui cum graviter ferret insulæ solitudinem Jovem precatus est, ut aliquo pacto homines repararet, ita dicens uti refert Ovid. Met. 7.

Jupiter ô dixi, si te non falsa loquuntur
Dicta sub amplexus Æginà Asopidos isse,
Nec te, magne pater, nostri pudet esse parentem;
Aut mihi redde meos, aut me quoque conde sepulcro.

Jupiter autem illis precibus commotus, formicas in homines mutavit, qui vocati erant *Myrmidones*, qu. *Formicarios* dicas; qui ideò sic vocabantur, quia formicarum more terras fodientes, & in cavernis habitantes, frugalitati & parsimoniæ studuêre. Pop. *Æginenses*, qui primi monetam excuderunt, teste Æliano ποικιλ. 12. 20. πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο καὶ ἐξ αὐτῶν ὠνλάσθη νόμισμα Αἰγιναῖον. Inde *Ægineticum as*, quod olim in pretio fuit. Plin. 34. 5. Vide Steph. in Αἴγιναι, ubi 3. *Æginas* recenset. Mirum autem in hâc inf. saxosâ & sterili, cujus ambitum Strabo & Eust. definiunt stad. 180. Plinius v. 20. m.p. quondam habitasse Myrmydonum myriadas 47. Ita enim Pindari Scholiastes in Od. 8. Olymp. πλῆθος γὰρ ἀνδρῶν οὕτω φασὶ τὴν Αἴγιναν, ὡς εἶναι ἐν αὐτῇ τετρακισμυρίας ἑπτὰ μυριάδας ἀνθρώπων.

Ægina, Asopi regis Bœotiæ filia, quam Jupiter amavit, & in ignem conversus compressit, ex quâ postea Æacum, & Rhadamanthum suscepit. Item insula in quâ Æacus regnavit, olim Oenopia dicta Vide *Æacus*. Fama est hujus incolas aliquando omnes peste fuisse absumptos, ita ut solus Æacus fuerit superstes, qui cùm graviter ferret insulæ solitudinem, Jovem precatus est, ut aliquo pacto homines repararet ita dicens, ut refert. Ovid. Met. 7.

Jupiter ô dixi si te non falsa loquuntur
Dicta sub amplexus Æginà Asopidos isse.
Nec te, magne Pater, nostri pudet esse parentem:
Aut mihi redde meos, aut me quoque conde sepulchro.

Jupiter autem illis precibus commotus, formicas in homines mutavit, qui vocati erant *Myrmidones*, i. e. *Formicarii*; Qui ideò sic dicti (inquiunt Mythologi) quia formicarum more terram fodientes, & in cavernis habitantes, frugalitati & parsimoniæ studuêre. Populi *Æginenses*, vel *Æginetæ*, unde Paulus *Æginetæ* medicus Græcus, de quo vide Vossium de Philosophiâ cap. 13. Primi autem Æginenses monetam excuderunt, teste Æliano, Var. Hist. 12. 20. πρῶτοι νόμισμα ἐκόψαντο, καὶ ἐξ αὐτῶν ὠνλάσθη νόμισμα Αἰγιναῖον. Inde etiam *Æginaticum as*, quod olim in pretio fuit. Plin. lib. 34. cap. 5. Fuit etiam urbs ejusdem inf. episc. olim sub archiep. Atheniensi, nunc metropolis, à Megaris 100. stad. in merid. long. 50. 05. lat. 38. 32. Vide Steph. in Αἴγιναι, ubi tres *Æginas* recenset. Incolas ejus quod attinet, miror (inquit Vir Magnus) in Æginâ insulâ saxosâ & sterili, cujus ambitum Strabo & Eustathius definiunt stadiis 180. Plinius verò 20. m.p. quondam habitasse Myrmidonum myriadas 47. Pindari Schol. in Od. 8. Olymp. πλῆθος γὰρ ἀνδρῶν οὕτω φασὶ τὴν Αἴγιναν ὡς εἶναι ἐν αὐτῇ τετρακισμυρίας ἑπτὰ μυριάδας ἀνθρώπων.

Ægiochus, Jupiter dictus est, quòd corio capellæ Amaltheæ usus fuerit pro scuto, quando contra Titanas dimicavit, quasi Αἰγιοῦχος, ὁ τὴν αἰγίδα ἔχων, τουτέστι ὅπλον. Allegoricè autem quòd procellas immittat, i. e. τὰς αἰγίδας. Nonnullis placet deduci ab ὀχὴ, i. e. cibus, & αἲξ αἰγὸς, capra, quòd, cùm puer esset, à caprâ nutritus fuerit.

Ægipan, à poëtis Pan est cognominatus, quòd pedes caprinos haberet. Inde *Ægipanes* homines nudi, leves, & caprinos pedes habentes. Propert 3. 16.

Mollia Dircææ pulsabunt tympana Thebæ.
Capripedes calamo Panes hiante canent.

Mela 1 8. *Blemmyis capita absunt: vultus in pectore est, præter effigiem nihil humani; Ægipanum quæ celebratur ea forma est.* Satyrorum autem Ægipanumque in Libya eodem modo, iisdemque penè verbis meminêre Plinius, Solinus, & Martianus Capella. Nemo tamen addit, qualis fuerat forma Ægipanum. Posteriores duos ignorasse facilè crediderim, an verò Plinius etiam ignorarit, non attinet quærere. Sanè neque in formâ hujus monstri conveniunt, si tamen monstris accensenda sunt ea, quæ sunt mera Græculorum commenta. Salmasius in Notis ad Solinum ex parallelis minoribus Plutarchi adstruere conatur Ægipana illum esse, quem Romani Sylvanum vocant. Sed verò valdè infirmo nititur tibicine; neque enim quidquam certius, quàm libellum istum esse prorsus Plutarcho indignum, cùm nugacissimus sit, ac ejusdem planè auctoris, atque sit ille de fluminibus, qui & ipse nomen Plutarchi præ se fert. Porrò tantum inter se differunt Sylvani & Ægipanes, ut difficiliùs aliquid reperias, in quo conveniant, quàm in quo discrepant. Ægipanes enim non ut Sylvani cum humanâ facie pingebantur, verùm caprinâ prorsus, imò αὐτοπρόσωποι capri erant supernè. Pingebantur prætereà cum caudâ piscis. Causa nominis hæc est; Ægipan Jovis filius ex caprâ Bœotiâ esse fingitur, quam etiam Oleniam vocavêre. Alii Jovis collactaneum faciunt, natumque ex *Ægâ Panis* conjuge; hinc *Ægipana* dictum ajunt. Juvisse hic dicitur Iovem bello contra Typhonem. Quia autem primus invenit concham marinam, quâ inflatâ, terrorem Panicum injecit, ideò caudam piscis huic adfingi. Hujus imaginem in cœlo ajunt esse Capricornum. Theon ad Aratum Ὁ δὲ Αἰγόκερως ὅμοιός ἐστι τῷ Αἰγίπανι, καταστερίχθη δὲ εἰς τιμὴν τοῦ Πανός, εἰς γὰρ τοῦτο μετεβλήθη διωκόμενος μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν. Scholiastes Germanici; *Capricornus sanè similitudinem habet Ægipanos, habet enim posteriorem partem piscis, priorem capri. Ita* quoque Hyginus & alii, licèt in cæteris hujus fabellæ partibus non conveniant. Causam verò quamobrem cum caudâ pingebantur, hanc reddit idem Theon; Ἔσχε δὲ οὗτος τὸν κόχλον ἐν τῇ θαλάσσῃ, διὸ πα-

ράσημον

ἔσχηκεν ὑπὸ ἰχθύος ἴχνη. Aliam causam verò reddit Hyginus & Germanici Scholiastes; verùm de eo nos ad ipsum Aratum; verba sunt If. Vossii. Dii faxint promissis steterit. Porrò Ægipanum crebræ effigies occurrunt in antiquis Ægyptiorum monumentis, nempè Satyri αἰγοπρόσωποι, ὑπὸ ἰχθύων ἴχνη ἔχοντες.

Ægis, scutum Jovis, ἀπὸ τῆς αἰγὸς, i.e. à capra. Nam ille à caprâ Amalthæâ nutritus est, cujus mortuæ pelle scutum suum operuit: Capram autem posteà vitæ restitutam, & aliâ pelle obductam inter astra collocavit, seque ob capræ memoriam *Ægiochum* appellari voluit. Virg. Æn. 8.

——— Arcades ipsum
Credunt se vidisse Iovem cùm sæpe nigrantem
Ægida concuteret dextrâ, nimbosque cieret.

Scutum verò Palladi dedit, cui ipsa Medusæ caput imposuit, quod qui intuebantur, protinus lapidescebant. Virg. ubi supra.

Ægidaque horriferam, turbatæ Palladis arma,
Certatim squamis serpentum auroque polibant
Connexosque angues ipsamque in pectore Divæ
Gorgona desecto vertentem lumina collo.

Ægira, *Xylocastro*, urbs Peloponnesi in o. à Achaiæ, à lit. 7. Stad. distans inter Buram 92. & Pellenen 120. Gemistus *Ægyra* scribit & etiam *Bostitza* nominari ait.

Ægircius, *le Gers*, flu. Aquitaniæ Auscios & Lactoram urb. alluit. & in Garumnam cadit ad alteram suprà Agennum leucam.

Ægirum, *Gernia*, op. Lesbi inf. inter Mitylenem & Methymnam.

Ægirusa, op. Megaridis, non longè à Megaris, quod & *Ægosthena*, teste Pausan. dictum fuit.

Ægisthus, Thyestis filius ex Pelopeâ ejusdem filiâ, quem infantulum mater, tegendi sceleris causâ, perdendum feris exposuit in sylvis; sed à pastore inventus, ejus beneficio nutritus est, & inde Αἴγισθος dictus, quòd nutritus sit à capris. Vide Ælian. Var. Hist. 12. 42. Hic provectioris ætatis, Atreum impellente tamen patre, interfecit, & ejusdem filium Agamemnona inter epulas, adjuvante uxore Clytæmnestrâ, quâ etiam turpissimè usus est, obtruncavit. Postremò ab Oreste Agamemnonis filio, patris mortem ulciscente, è medio sublatus est. Odyss. α.

Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρείδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα.

Ovid. lib. 1. De Remedio Amoris.

Quæritur Ægisthus quare sit factus adulter?
In promptu causa est. Desidiosus erat.

Ægisthum autem gemens & indignabundus Pompeius, C. Cæsarem vocare solebat, ob adulterium cum uxore suâ Muttiâ, quam tamen postea repudiavit, quamvis ex eâ jam tres liberos suscepisset, Sueton.

Ægitharsus, promontorium Siciliæ inter Drepanum & Segestanum emporium. Quod vocabulum ex Αἰγίθαλλος corruptum esse ex Diodori & Zonaræ historiis colligit Cluverius de Sic. ant. pag. 248. *Capo di S. Theodoro* hodiè Boetio dicitur.

Ægium, op. Achaiæ ad sin. Corinthiacum, inter Corinthum 60. & Patras 27. m. p. *Vstitza* Mario Nigro.

Æglaër Hesychius: Αἰγλαήρ, ὁ Ἀσκληπιός.

Ægle, Hesperi Italiæ regis filia, vide *Hesperides*. Alia fuit nympha, Solis & Neæræ filia; Græcè *lux*, seu *splendor*. Virgil. eclog 6.

Addit se sociam, timidisque supervenit Ægle,
Ægle Naiadum pulcherrima. ———

Æglos, athletæ Samii nomen, qui cùm per omnem ætatem mutus fuisset, in sacro tamen certamine, cùm in sortitione fraudem admitti videret, nimio loquendi desiderio linguæ vincula rupit, ac distinctè quamdiu vixit locutus est Val. Max. l. 8. Gellius. 5. 9.

Ægletes, Apollinis cognomen, quo nomine celebrabatur in Anaphe insula, quæ Sporadum una. Apollonius Argonauticωn lib. 4.

——— ἔνθ' ... πόμποιο θυηλάς
Αἰγλήτην Ἀνάφης τιμάοροι ἱλάσκονται.

Nominis rationem antea indicavit his verbis vers. 1714.

——— Αἰγλήτην μὲν ἐϋσκόπου εἵνεκεν αἴγλης
Φοῖβον κεκλόμενοι

Ægebolus, Bacchus apud Potniam celebratus, de cujus nomine hæc historia proditur. Cùm ibi Dionysia incolæ celebrarent, ita in contumelias acti sunt & furorem ob ebrietatem, ut Bacchi sacrificulum interimerent, quapropter à Deo irato gravi pestilentiâ affecti sunt. Cives hâc de causâ Apollinem consulentes, responsum acceperunt, ut Baccho formosissimum puerum immolarent, quod cùm Potnienses per multos annos fecissent, capram demum, à Baccho edocti, pro puero supposuerunt, unde illi cognomen. Gyraldus Synt. de Diis.

Ægoceros, i.e. *Capricornus*, animal in quod poëtæ tradunt se Pana transformasse, & in aquam se dejecisse, cùm in Ægypto una cum reliquis Diis Typhona Gigantem acerrimum Deorum hostem fugeret. Sed Jupiter hujus ingenium admiratus inter astra eum collocavit. Lucret.

Nec ratio Solis simplex ac recta patescit,
Quo pacto æstivis à partibus Ægocerotis
Brumales adeat flexus: utque inde revertens
Canceris advertat metas ad solstitiales.

Lucanus libro nono.

Par geminis Chiron, & idem quod Carcinos ardens
Humidus Ægoceros. ———

Idem libro 10.

——— Rapidos quà Sirius ignes
Exerit, & varii mutator Circulus anni
Ægoceron, Cancrumque tenet.

Ægon Pastor apud Theocritum & Virgilium; quo etiam nomine promontorium Lemni dictum est. *Ægon* etiam Carysti, Eubœæ civitatis, princeps. Ponitur item aliquando *Ægon* pro *Ægæo mari* Statius.

——— Ventisque absentibus Ægon
Motus & ingenti percussit littora ponto.

Val. Flaccus lib. 1.

——— Vix littore puppim
Solvimus, & quanto fremitu se sustulit Ægon.

Ægophagos Juno dicta apud Lacedæmonios, quòd ibi capræ illi immolarentur. Cæ. Rhod. emendandus obiter Hesychius, apud quē corruptè legitur, Αἰγοφάγος,

χίρα

χὴρα ἐν Σπάρτη ubi rescribendum Ἥρα. Huic Deæ coronam imponebant, quæ Πυλεὼν dicebatur. Vide Athenæum lib. 15. Meursius Miscellan. Lacon. lib. 1. cap. 5. Jupiter quoque sic dictus est, Etymologus: Αἰγοφάγος ὁ Ζεὺς, ὡς φησὶ Νικάνδρος ἐν Θηριακοῖς.

Ægos Potamos, Anglicè *Goatsbrook* diceretur. Thraciæ Chersonesi op. Plut. in Alcibiade ad Hellespontum situm esse scribit. Ad hujus flu. ostia classis Atheniensium à Lysandro capta fuit.

Ægussa, ins. Libyæ, quam incolæ *Catriam* vocant. Vide Boch. de Ph. Col. 1. 27.

Ægypsus, urbs ad ripam Istri flu. ab *Ægypso* conditore. Ovid. Pont. 1. 8.

Stat vetus urbs ripæ vicina binominis Istri
Mœnibus & positu vix adeunda loci.
Caspius Ægypsos (de se si creditur ipsis)
Condidit, & proprio nomine dixit opus.

Vide ibi Nicol. Heinsium Rursus lib. 4. Eleg. 7.

Non negat Ægypsos, quæ te subeunte recepta
Sensit in ingenio nil opus esse loci.
Nam dubium est positu melius defensa, manúve
Urbs erat in summo nubibus æqua jugo.

Ægyptus. Afriæ regio (licet à Ptolemæo in Africâ describatur) teste Mela in duas partes dividitur. Una *Inferior*, quæ & *Delta*, ad occid. *Bechria*, & ad ort. *Errif*, teste *Jo. Leone*, dicitur. Altera *Superior*, vulgò *Sahid*, & olim *Thebais* dicta: est a. Meridiem versus, & ad Sienen usque procedit. De antiquitate Ægypti, ac disciplinâ Sacerdotum, quos prophetas vocant, innumerabilia penè ab authoribus memorantur. Huc Dædalus, Melampus, Pythagoras, Homerus, Solon, Musæus, Plato, Democritus, Apollonius Tyaneus, compluresque alii eruditionis gratiâ profecti, dogmata Ægyptiorum in suam quisque patriam retulêre. Primi siquidem Artium inventores putantur Ægyptii. Dionysius Periegetes.

Οἳ πρῶτοι βιότοιο διεστήσαντο κελεύθους,
Πρῶτοι δ' ἱμερόεντος ἐπειρήσαντο ἀρότρου,
Καὶ σπόρον ἰθυτάτης ὑπὲρ αὔλακος ἠπλώσαντο,
Πρῶτοι δὲ γραμμῇσι πόλον διεμετρήσαντο,
Θυμῷ φρασσάμενοι λοξὸν δρόμον ἠελίοιο.

Ubi per βίου κελεύθους Scholiastes τὰς τέχνας intelligit. Sanè Diodor. Sic. lib. 1 Ægyptiis ἀρχαιοτάτην ἀγωγὴν tribuit. Hinc Ægyptus *Terrarum parens* appellata est, uti tradit Crinitus. Et Macrob. Saturn. 1. 15. Ægyptum vocat *Artium matrem*; & de Somn. Scip. 1. 19. incolas ejus appellat *omnium Philosophiæ disciplinarum parentes*, & cap. 21. de iisdem, *Quos constat primos omnium cœlum scrutari, & metiri ausos.* De agriculturâ Ægyptiorum nos plura in *Osiris*, De fertilitate Dionys.

Εὔβοτος ἐύλειμων τε, καὶ ἀγλαὰ πάντα φέρουσα.

Quam tamen Nilo suo plurimum debet, qui

--- *Viridem Ægyptum nigrâ fœcundat arenâ.*

Uti loquitur Virg. Georg. 4. Et Strabo lib 17. ait *Sterile in Ægypto esse quicquid non attigerit Nilus*. Et certè fidem huic fecerit, si maximè alia non suppeterent testimonia, Ægypti Encomium à veteribus usurpatum, quo *publicum orbis horreum* est appellata. Hoc nomine olim Libyam potentissimam præ se contempsit Ægyptus angusta. Unde Proverb. *Sulcos Ægypti arenas non curat Libya.* Quod Græco disticho expressit Antiphilus.

Καρποῖς οὐ σταδίοισιν ἐρίζομεν, οὐδὲ γὰρ αὖλαξ
Αἰγύπτου Λιβύης ψάμμον ἐπιστρέφεται.

Theocr. in Encomio Ptolemæi.

Μυρίαι ἄπειροί τε, καὶ ἔθνεα μυρία φωτῶν
Λήιον ἀλδήσκουσιν ὀφελλόμεναι Διὸς ὄμβρῳ.
Ἀλλ' οὔτις τόσα φύει ὅσα χθαμαλὰ Αἴγυπτος,
Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ὅτε βώλακα θρύπτει.

Sed non moras faciemus in re tam notâ; videat studiosus lector Wendelini *Admiranda Nili*, cap. 21. Hujus divitias & opes ostendunt etiamnum tot opera immortalia, ut sunt Pyramidum vastissimæ moles, tot stupendæ altitudinis ex solido marmore Obelisci, Colossi, Sphinges, Statuæ, Labyrinthi, totque Deorum delubra, quorum plura solum Ægyptus, quàm aliæ omnes regiones exhibet, teste oculato Herodoto. Fuisse a. Ægyptios ab initio Idolorum cultores vanissimos non tantùm docent sacræ literæ, sed etiam profani authores affatim. Unum nomino Juvenalem, Sat. 15.

Quis nescit, Volusi Bithynice, qualia demens
Ægyptus portenta colat? Crocodilon adorat
Pars hæc, illa pavet saturum serpentibus Ibim.
Effigies sacri nitet aurea Cercopitheci,
Dimidio magicæ resonant ubi Memnone chordæ,
Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis.
Illic cæruleos, hic piscem fluminis, illic
Oppida tota canem venerantur, nemo Dianam, &c.

Post Christum a. ex Divâ Virgine natum ex hâc eadem Monachorum, Eremitarumque agmina primùm enata, indeque per totum orbem Christianum divulgata, ex primitivæ Ecclesiæ monumentis docetur. A priscis incolis (inquit Bochartus) Ægyptus vocabatur *Chamia*, vel *Chemia*, i. e. *terra Cham*, quomodo illam appellat Psaltes Ps. 78. 51. Plutarchus a. qui ignorabat Ægyptios à Chamo oriundos, à terræ nigredine putavit ita nominari, ὅτι τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς μάλιστα μελάγγειον οὖσαν, ὥσπερ τὸ μέλαν τοῦ ὀφθαλμοῦ Χημία καλοῦσι. Et v. Geneseos cap. 30. ubi de coloribus pecudum Labanis & Jacobi חום *chum* pro *nigro* quater occurrit. *Chemia* tamen potiùs videtur ad *Chamum* pertinere, ut & apud Steph. aliud Ægypti nomen compositum Ἑρμοχύμιος, & in ipsa Ægypto pagi Χέμμις, Ψώχεμμις, Ψιτάχεμμις. Hebræi *Mitzraim* vocant, quam vocem Doctissimus Bochartus non nomen hominis esse putat, sed regionis, ac proinde *Misraim* credit factum per compendium ex *Mesoraiim*, nam singulare ejus est מצור *Masor*. Id in scripturâ occurrit aliquoties. 2. Reg 19. 24. *Siccabo plantâ pedum meorum omnes rivos Masor*, id est Ægypti. Et Esaiæ 19. 6. *Et siccabuntur fluvii Masor*; ubi Kimchius, *Masor idem quod Misraim*. Rursus Michææ 7. 12. *Et à Masor usque ad fluvium*, h. e. ab Ægypto usque ad Euphratem, q. i sunt termini terræ Chanaan. Porrò מצור, *Masor*, est *munitus locus*; nomen ergo ab argumento sumptum, neque n. ulla regio est naturali situ tutior. Ὀχυρότητι δὲ φυσικῇ (inquit Diodorus lib. 1.) οὐκ ὀλίγῳ δοκεῖ τῶν εἰς βασιλείαν ἀφωρισμένων τόπων, idque probat in sequentibus longâ inductione. Ab occasu scilicet desertum habet inaccessum, à meridie Nili Catarractas, & montes Æthiopiæ, ab ortu item eremum & barathra, & paludem Serbonidis, ab Aquilone mare importuosum; nam ab Joppe Phœniciæ usque ad Parætonium Libyæ nullus est portus præter Pharum. Hæc postquam pluribus docuit Diodorus, ita concludit, Ἡ μὲν οὖν Αἴγυπτος πανταχόθεν φυσικῶς ὠχύρωται, Hæc ille lib. 1. Et lib. 15. De Ægyptio Nectanebi, Persis adventantibus, Ἐθάῤῥει δὲ

μάλιστα μὲν τῇ τῆς χώρας ὀχυρότητι, δυσεμβολίστου πάντοθεν ὄντος Αἰγύπτου. Ita etiam Strabo, lib. 16. *Jam inde*, inquit, *ab initio Ægyptus fuit valde pacata*, διὰ τὸ αὐτάρκεις τῆς χώρας, καὶ τὸ δυσείσβολον τοῖς ἔξωθεν. Sed & Ægyptus potuit dici *Masor* ab angustiis, quia צור *Sur* est coarctari, & צר *Sar*, *angustum* sonat. Angusta n. est Ægyptus, quod omnes sciunt, & à mari Syenen usque tota patet in longitudinem, unde est quòd Ægyptios Esaias appellat גוי ממשך h.e. *gentem in longitudinem protractam*, vel *extensam*, cap. 18. 2. Vox a. dualis *mi*, *raiim* docet duplicem esse Ægyptum, de quo suprà. Ægyptus etiam olim *Eeria*, sive *Aeria* dicta. Schol. Apollonii Rhodii in illud Argonaut. α.

———Ἠερίη πολυλήϊος αἶα Πελασγῶν.

Thessaliam ita nuncupari ait, παρὰ τὸ μέλαιναν εἶναι τὴν γῆν, οὕτω γὰρ καὶ τὴν Αἴγυπτον Ἠερίαν φασίν. Atque vetustissimum hoc ei fuisse nomen volunt prisci, & antequam Ægyptus diceretur. Eusebius in Chronico sub Mosis tempora. Ραμεσσῆς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Αἴγυπτος καλούμενος ἐβασίλευσεν Αἰγύπτου ἔτη ξη, μετονόμασε δὲ τὴν χώραν Αἴγυπτον τῷ ἰδίῳ ὀνόματι ἥτις πρότερον Μεστραία, παρ' Ἕλλησι δὲ Ἀερία ἐλέγετο. Ac proinde Apollinarius illud Psalmistæ Psal. 114. *In exitu Israëlis ab Ægypto*, &c. ita vertit.

Ἄλκιμος Ἰσραὴλ ὅτ' ἤλυθεν Ἠερίηθεν,
Δῶμα δὲ βαρβαρόφωνον Ἰακώβου λίπε λαός.

Restat jam ut aliquid de Græco vocabulo dicamus. Etymologus postquam varias produxit hujus vocis notationes, concludit, ἢ παρὰ τὸ αἴθω, τὸ καίω οἱ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ ἄνθρωποι κεκαυμένοι εἰσὶν ἐκ τῆς σφοδρᾶς τοῦ ἡλίου φορᾶς. Quin & Hesychius Αἰγυπτιῶσαι *denigrare* interpretatur. Videatur quoque Scaliger in Festum, voce *Ægyptinos*. Isychius quoque ad Levit. 3. 6. *Ægyptus*, ait, *contenebratio vocatur*; unde *Æthiopia* Stephano & Eustathio dicitur. Verùm de hâc re audiamus Doctissimum virum Simpsonium. Sic n. ille, Ægyptus Αἴγυπτος Græcis dicta, non à Danai fratre *Ægypto*, ut communis fert opinio, sed ab illâ Thebaidos urbe *Coptos*, quæ Ægyptiorum & Arabum commune emporium fuit, uti refert Plinius. Hinc tota illa regio אי Koptos, i.e. terra Koptos dicta fuit. Nam Ebræis אי *ai*, est insula, provincia, unde forsan αἶα Græcorum. Postea v. pro Αἰκυπτος dicta est Αἴγυπτος, nam κ & γ sunt literæ commutabiles, ut in Κώβιος *Gobius*, &c. Vide *Coptos*, & de nomis Ægyptiorum, in *Nomi*. Ægyptus à fulminum casu est immunis ob nimium solis ardorem; siquidem calidi siccique terræ halitus in raras admodum tenuesque, & infirmas nubes densantur. Plin. 2. 50. Siquidem in Ægypto non pluit. Zachariæ cap. 14. vers. 18. *Quod si familia Ægypti non ascenderit, neque advenerit, super quos non est imber* Claudianus in *Nilo*.

Felix qui Pharias proscindit vomere terras,
Nubila non sperat tenebris condentia cœlum,
Nec graviter flantes pluviali frigore Coros
Invocat, aut arcum variatâ luce rubentem.
Ægyptos sine nube ferax, imbresque serenos
Sola tenet, secura poli, non indiga venti.

Tibullus lib. 1. eleg. 7.

Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
Arida nec pluvio supplicat herba Jovi.

Lucanus.

Terra suis contenta bonis, non indiga mercis,
Aut Jovis, in solo tanta est fiducia Nilo.

Inde *hiulca* Statio, ob nimiam siccitatem dicta. Locus in Theb. lib. 4.

Et patrii undosi sonitus expectat hiulca
Ægyptos, donec Pharius alimenta rogatus
Donat agris————

Eam ob rem Ægyptus Melæ *terra expers imbrium* dicitur. Seculi a. nostri admiratores, & hoc quoque antiquorum simplicitati adscribunt. Unâ omnes voce contendunt, imbres in Ægypto non minùs frequentes esse atque alibi locorum. Alexandriæ n. & in itinere Memphim versus, pluvias se expertos esse continentes, oculati & complures testes affirmant. Sed desinant, rogo, boni viri non veteribus, sed sibi illudere. In inferiori Ægypto, quæ mari vicina est, nonnunquam pluvias descendere, non illos fugit. Proclus in Timæum lib. 1. Εἰ καὶ γίγνεταί ποτε ὄμβρος περὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' οὐ περὶ πᾶσαν, ἀλλὰ περὶ τὴν κάτω γίγνεσθαι εἰώθασι. Vide Voss. ad Melam. pag. 49.

Ægyptus, Beli filius & frater Danai, qui cum 50 haberet filios, totidem eos fratris sui filiabus matrimonio, conjunxit, quæ à patre instructæ, primâ à nuptiis nocte suum quæque maritum interfecerunt, præter unam Hypomnestram, quæ Lynceo viro suo pepercit, *in parentem*

Splendidè mendax & in omne virgo
Nobilis ævum.

uti de eâ loquitur Horatius. Lynceus autem pulso Danao, Argivorum regnum invasit. & an. 69. regnavit. Item Ciceronis libertus lib. 16. ep. 15.

Ægyptii, apud se ab orbis primordio primos homines fuisse ferunt, cùm propter soli fertilitatem, aërisque temperiem, tùm propter Nilum, qui multa ob limi ubertatem generat animalia, & suâpte naturâ nutrit. Nam in Thebaidos agro gignuntur mures, quâ ex re multùm stupent homines, cùm priorem quorundam partem pectore tenus animatam, in limo moveri videant, posteriori nondum inchoatâ, sed informi. [De quo Ovid. Met. lib. 1. fab. 12.

Sic ubi deseruit madidos septemfluus agros
Nilus, & antiquo sua flumina reddidit alveo,
Æthereoque recens exarsit sidere limus,
Plurima cultores versis animalia glebis
Inveniunt, & in his quædam imperfecta, suisque
Trunca vident numeris, & eodem in corpore sæpe
Altera pars vivit, rudis est pars altera tellus.

Mela 1. 9. *Nilus glebis etiam infundit animas, ipsâque humo vitalia effingit. Hoc eò manifestum est, quòd ubi sedavit diluvia, ac se sibi reddidit, per humentes campos quædam nondum perfecta animalia, sed tunc primum accipientia spiritum, & ex parte jam formata, ex parte adhuc terrâ visuntur.* Verum hoc esse suo quoque suffragio comprobat Plinius, & murium exemplo ostendit lib. 9. cap. 58. *Omnibus, his*, inquit, *fidem Nili inundatio affert, omnia excedentem miracula: quippe detegente eo musculi reperiuntur, inchoato opere genitalis aquæ terræque, jam parte corporis viventes, novissimâ effigie etiamnum terrenâ.* Testis etiam Diod. Siculus lib. 1. cap. 2.] Verùm Psammeticho regnum adepto, cum incessisset cupido dignoscendi qui revera primi hominum extitissent, ex eo tempore dixerunt Ægyptii, Phrygas fuisse primos, se v. secundos, Diod. & Herod. vide etiam hac de re historiam

storiam scitam & lepidam in *Psammetichus*.

Ægyptum plerique volunt Nili fluminis invectu paulatim fuisse aggestam, ac proinde illam Ephorus appellat ποταμόχωστον; Herodotus ἐπίκτητον γῆν, & δῶρον τοῦ ποταμοῦ, Aristot. τοῦ ποταμοῦ ἔργον. Atque ex eo ipso Æthiopes sese Ægyptiis antiquiores esse probabant, quòd cum Ægyptus olim esset mare, tandem τοῦ Νείλου κατὰ τὰς ἀναβάσεις τὴν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἰλὺν καταφέροντος. *Nilo per excessus suos limum ex Æthiopiâ ferente*, facta esset terra continens. Cui rei probandæ multa afferrunt. 1°. Quoties Nilus abundat limi alluvionibus cedere pelagus & removere nonnihil. 2°. In Ægypti montibus conchylia reperiri. 3°. Puteos & fontes quotquot sunt salsam habere & amaram aquam, ac si reliquiæ maris in iis subsederint. 4°. Denique Pharum insulam, hodiè solùm 7. stadiis, aut ad summum m p. ab Alexandriâ disparatam, Homeri ævo noctis & diei cursu ab Ægypto distasse ut idem testatur, Odyss. δ. vers. 356. Constat tamen Ægyptum semper in eodem fuisse situ; Nam ut cætera taceam, Tanis Ægyptiorum olim regia non procul à Tanitico, Nili ostio, jam extabat tempore Mosis. Psal. 78. 12. *Qui mirabilia fecit in terrâ Ægypti, in campo Taneos*. Quin antiquissima urbs, in quâ decimus à diluvio Abrahamus diu vixit, Gen. 13 18. & 23. 2. non nisi septennio ante Tanim fuit condita, Num. 13. 23. Itaque fabularis historia Isidis & Ori, & Osiridis quâ nihil antiquius habent Ægyptii, multorum meminit locorum in infimâ Ægypto, ut quæ illo ævo jam extiterint. Sic in Plutarcho *de Iside & Osiride* legas, arcâ inclusum in mare fuisse dejectum διὰ τοῦ Τανιτικοῦ στόματος, per Nili ostium Tanaiticum, & postmodum à Busiride sepultum, aut ut alii volunt, Taphosiride: Et Orum Buti educatum, & Pelusium op. ab Iside conditum. Sed & Trojanis temporibus creditur Menelaus Canobum appulisse, unde Pharus aberat solum 127. stadiis. Itaque falsissimum est quod ab Homero traditur, à Pharo in Ægyptum noctis & diei cursum fuisse, adeóque cursum navis.

——ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείῃσιν ὄπισθεν.

—— *Stridens quam ventus pone sequatur*.

Navis n. integrum diem vento secundo procedens, eoque stridente & acriter emetitur decuplo longiùs, i. e. pro centum & viginti stadiis, stadia mille & ducenta. Id. lectorem malo & docere Aristidis verbis in *Oratione Ægyptiaca*. Κάνωβος Φάρου σταδίους εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀπέχει, καίτοι τοὺς παντελῶς θέοντα, ὑφ' ἀνέμου κατὰ πρύμναν πνέοντος, ... λιγέως, οὐκ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίους ἀνύσαι μάλιστα, ἀλλ' ἴσως μᾶλλον διακοσίους καὶ χιλίους. Sed neque Ægypto quicquam ex Nili alluvionibus concesserim; id n. quicquid est facile dissipat continua maris agitatio. Proinde cum Alexandria stet ab annis ferè bis mille, tamen semper est litorea. & quantùm à Pharo distabat olim, tantùm hodieque distat, nempe stadia 7. aut, ut alii. m. p. Aristides ubi suprà: καίτοι τῆς μὲν ἠπείρου ἀπέχει ἑπτὰ μάλιστα σταδίους. Ammianus lib. 22. *Insula Pharos, ubi Proteum, cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius, à civitatis litore mille passibus disparata*. Hæc veteres. Nihilo magis credo quod habet Plutarchus in Iside, omnes Ægypti fontes, & puteos esse amaros. Fontem Solis prope Heliopolim multi describunt; sed amarum esse nullus observat, ut neque quenquam alium in Ægypto, quod quidem sciam. Jam quod de conchyliis in summitate montium præter Plutarchum Herodotus etiam tradit, malo referre ad signa generalis inundationis, quæ in diluvio contigit. Quo mirè faciunt hæc Theophrasti apud Philonem *de mundi perennitate*: Σημεῖα δὲ τῆς παλαιᾶς ἐπικλύσεως θαλαττώσεως, ψηφῖδας τε καὶ κόγχας καὶ ὅσα ὁμοιότροπα τοῖς αἰγιαλοῖς εἴωθεν ἀποβράττεσθαι. h. e. *pristinæ inundationis signa superesse calculos & conchas, & quæcunque hujus operis æstuante mari solet ad litus ejici*. Itaque etiam in Numidia Pomponius lib. 1. cap. 6. aliquid observat simile. *Interiùs*, inquit, *& longè satis à litore (si fidem res capit) mirum ad modum spina piscium, muricum, ostreorumque fragmenta, saxa attrita (uti solent) fluctibus, & non differentia marinis, infixa cautibus anchora. Alia & hujusmodi signa, vestigia effusi olim usque ad ea loca pelagi, in campis nihil alentibus esse, inveniri que narrantur*. Et Ovid. Met. 14.

—— *Vidi factas ex æquore terras,*
Et procul à pelago concha jacuere marina,
Et vetus inventa est in montibus anchora summis.

De Ægypto plura qui volet, præter Geographos, Herodotum, Diodorum, Plutarchum, Aristidem, Heliodorum consulat. Admirabiles adeò fuêre in nectendis machinis Ægyptii, ut hinc tractum fuerit proverbium.

Δεινοὶ πλέκειν τοὶ μηχανὰς Αἰγύπτιοι.

De versutis, & ut ait Plautus, consutis dolis dictitatum. Torqueri potest & in perplexas sophistarum argutias, ac syllogismorum inexplicabiles labyrinthos, aut in Sycophantes & delatores, qui vera falsis permiscendo, nectunt calumnias. Ægyptii præterea quod gestandis oneribus quæstum non satis honestum factitare consueverint (unde & Ἀχθοφόροι dicti) in jocum proverbialem abierunt, hoc adagio.

Οὐκ ἂν φέροιντ' ἂν οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.

De molestis dici solitum, ac moribus intolerandis, seu fastu præturgidis. Suidas. Huic affine est, *Ægyptios laterifer*, Αἰγύπτιος πλινθοφόρος. Arist. in *Avibus*. Quadrare videtur in sordidum, atque infimæ sortis hominem, vel potius in eum qui molestis negotiis (putâ LEXICIS CONFICIENDIS) premitur.

Ægyptios *vanam gentem, & novandis, quam gerendis rebus aptiorem* vocat Q. Curtius l. 4. Synesius in encomio calvitii per translationem Αἰγυπτιάζειν pro... *se agere* usurpat. Etymologus: Αἰγυπτιάζειν, τὸ πανουργεύειν, καὶ κακοτροπεύεσθαι. Strabo lib 17. ἀνθρώπους ἀπολέμους vocat *homines imbelles*, h. e. ad rem gerendam ineptos. Polybius lib. 15. ait esse *hoc Ægyptiis hominibus innatum, ut dum fervent irâ mirum in modum sint crudeles*. Plinio in Paneg. appellantur *ventosa & insolens natio*. Philo in Flaccum scribit esse Ægyptios naturâ irritabiles, & è minimâ scintillâ suetos magnas seditiones accendere. Et Vopiscus in Saturnino: *Sunt Ægyptii viri ventosi, furibundi, jactantes, injuriosi, atque adeò vani, liberi, novarum rerum usque ad cantilenas publicas cupientes*. Et mox ex Epistola Adriani: *Ægyptum totam didici levem, pendulam, ad omnia famæ momenta volitantem, &c. Genus hominum seditiosissimum*. Ergo Suetonio teste, veritus est Cæsar *Ægyptum provinciam facere, ne quandóque violentiorem præsidem nacta novarum rerum materia esset*. Sen. de Consl. *loquax & ingeniosa in contumelias præfectorum provincia*. Herodianus lib. 4. *Ægyptii sunt homines naturâ dicaces, & facti ad cavillos, aut jocos dicendos, jaciuntur in eos qui eminent maxime, quæ ipsis*

gratiosa aut venusta videntur, sed mordent & pungunt in quos jaciuntur. Eorum in utravis conditione impotentiam innuit Achilles Tatius lib. 4. Ἀνὴρ γὰρ Αἰγύπτιος, καὶ τὸ δειλὸν ὅπου φοβεῖται, δεδούλωται, καὶ τὸ μάχιμον ἐν οἷς θαρρεῖ, παροξύνεται. ἀμφότερα δὲ οὐ κατὰ μέτρον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀσθενέστερον δυστυχεῖ, τὸ δὲ προπετέστερον κρατεῖ. Horum in mortuis sepeliendis mos iste perhibetur.-

———— ———— ————Ægyptia tellus
Claudit odorato post funus stantia saxo
Corpora, & à mensis exanguem haud separat umbram.

Ita Silius lib. 13. ubi sis vide Dausquium. Pictæ vestis autem exercuerunt diligenter & egregiè. Lucanus:

Quod Niloris acus compressit pectine serum
Solvit, & expanso laxavit stamina velo.

Martialis. *Quando eques, & picti tunica Nilotide Mauri.*

Ælana, urbs Arab. Petr. ad intimum ferè sinûs Arabici recessum, ubi sinûs *Ælaniticus* à Sinâ M. 60. m. p. dist. Stephano Αἰλανον dicitur. Glaucus *vicum* appellat Arabicôn. lib. 3.

Elter hodie Villanovano, *Aila*, v. Nigro. Ἐλανίτης μυχὸς, dicitur Ptolemæo, quem Plin. scribit aliis *Ælenaticum*, ab Artemidoro *Aleniticum*, & a Rege Juba *Elaniticum* nominatum. *Leanites* Agatharchidi dicitur. Vide Boch. Geogr. Sacr. p. 761 & Lipenium de Solomonis navigatione Ophiriticâ, Sect. 2. p. 115. lon. 65 00. lat. 29. 51.

Ælesburia, Op. Angl. in Buckingamiæ Com. ad flu. Tamam, ab Oxonio 15. m. p. vulgò *Ailsbury*.

Æleshamia, *Aylsham*, Op. Angl. in Norfolcia, 8. mill. à mari Germ. quot à Norvico.

Ælia, Jerusalem ita cognominata: quòd eam *Ælius* Adrianus Imp. Rom. restaurari curavit. Steph.

Ælia Ricina, urbs Piceni excisa ad Potentiam flu. cujus rudera etiam *Recina rovinata* dicuntur, ei successit Recinetum urbs Episc. Piceni in colle 6. m. p. ab orâ maris Adriatici.

Ælia, Antiphrasticum ænigma Bononiense apud Franciscum Schott. Cent. 2 ænigm.

Ælia, Lælia Crispis, nec vir nec mulier,
Nec Androgyna, nec puella nec juvenis
Nec anus, nec meretrix, nec pudica
Sed omnia.
Sublata neque fame, nec ferro, nec veneno
Nec cœlo, nec aquis, nec terris, sed omnibus.
Sed ubique jacet.
Lucius Agatho Priscius, nec maritus,
Nec amator, nec necessarius, neque
Moriens, neque gaudens, neque flens.
Hanc neque molem, nec Pyramidem
Nec sepulcrum —
Sed omnia.
Scit & nescit cui posuerit.
Hoc est sepulchrum intus cadaver non habens,
Hoc est cadaver sepulchrum extra non habens,
Sed cadaver idem est & sepulchrum sibi.

Quod multi de animâ hominis, alii de cupidine, alii de aquâ nubium, alii (& fortè veriùs) de Niobe fil. Tantali, quæ vi oppressa in saxum à Poëtis dicitur versa, in-terpretantur.

Ælianus, Sophista Romanus, à Philostrato maximè laudatus, quòd Romanus homo tam probè Atticissaverit, tamque eleganter peregrinam à patriâ vocem retinuerit. Scripsit De Animalibus, De Variâ historiâ, De Re militari. quæ omnia ad nos pervenêre. Fuit auditor Pausaniæ sub Adriano Imp. Græcis ob eloquentiam Μελίγλωσσος, & Μελίφθογγος dictus, itemque *Facundus* a Martiale lib. 12. epigr. 24.

O jucunda, Covine solitudo,
Carrucâ magis essedoque gratum
Facundi mihi munus Æliani.

Ælius, & *Ælia*, nomina sint propria Romanorum, carent aspiratione. Perottus de Æliorum familia, Quæ Romæ admodum pauperrima fuit, adeò ut sedecim eodem tempore Ælii fuerint, quibus una domuncula erat, & unus in agro Vejentano fundus. Eadem gens nullum ante scrupulum argenti habuit, quàm Paulus, Perseo rege devicto Quincto Ælio Tuberoni genero suo quinque pondo argenti ex prædâ donaret. Val. Max. 4. 4. Hinc *Ælia series* pro Æliorum familiâ. Claudianus in Laud. Serenæ. Hispaniam alloquens;

Dives equûm, frugum facilis, pretiosa metallis,
Principibus fœcunda piis, tibi secula debent
Trajanum, series his fontibus Ælia fluxit,
Hinc senior pater, hinc juvenum diademata fratrum.

Ælius Adrianus, Rom. Imp. Vide *Adrianus*.

Ælius Gallus, ordinis equestris vir, Arabiam Felicem primus subegit, ab Augusto imp. missus. Plin. 6. 28. Hujus amicitiâ usus est Strabo Geographus, & cum eo Nilum navigavit, totamque ferè Ægyptum lustravit, ac bonam etiam Africæ partem. Testis ipse Strabo.

Ælius Grammaticus, cognomine duplici fuit; nam & Præconius, quòd pater ejus præconium faceret, vocabatur; & Stilo, quòd orationes nobilissimo cuique scribere solebat, tanto optimatum favore, ut Metellum Numidicum comitatus sit in exilium. Sueton. Plinius libro nono, capite tricesimo quinto testimonium ejus citat adversus Fœnestellam.

Ælius Mantia, Formianus, libertini filius, ultimæ senectutis L. Libonem apud Censores accusabat. Alii *Helvius* legunt. Historiam v. vide apud Val. Max. 6. 2.

Ælius Melissus, nostrâ memoriâ fuit, (inquit Gellius 18. 6) Romæ summi quidem loci inter Grammaticos, sed majore erat in literis jactantia, & σοφιστείᾳ, quàm operâ. Is præter alia quæ scripsit complurima, librum edidit *de loquendi proprietate*, ubi *matronam* eam esse dicit, quæ semel peperit, quæ sæpius *matremfamilias*; sicuti sus quæ semel peperit, *porcetra* dicitur, quæ sæpiùs, *scropha*.

Ælius Pætus, vir Romanus, cui jus dicenti cùm in capite picus consedisset, aruspexque affirmasset, conservato eo, fore domûs ipsius statum felicissimum, Reip. miserrimum; occiso autem in contrarium utrumque cessurum, è vestigio picum morsu suo in conspectu senatus necuit: decem & septem militum familiam, eximiæ fortitudinis viros, Cannensi prælio amisit. Respublica v. procedente tempore ad summum imperii fastigium excessit. Val. Max lib. 5. cap. 6. Hunc autem aliqui non *Ælium*, sed *Lælium* fuisse; & *Lælios*, non *Ælios*, perisse volunt. *Cælius* etiam nonnullis dicitur.

Ælius Sextus Catus, hic, teste Cicerone lib. 1. de Oratore, prudentiâ, & Juris Civilis scientiâ præditus hoc carmine celebratur ab Ennio;

Egregiè

Egregiè cordatus homo Catus Ælius Sextus.
Censuram cum M. Cethego egit, in quâ in spectaculis senatum secrevit a populo, cum antea in promiscuo spectabant. Liv. lib. 4. dec. 4. Hic cùm legati Ætolorum in consulatu prandentem in fictilibus, adessent, missa ab his vasa argentea non accepit, neque aliud habuit argenti ad supremum vitæ diem, quàm duo pocula, quæ Lucius Paulus socer ei ob virtutem, devicto Perseo rege, donasset Plin. 33. 11.

Ælius Tubero. L. Pauli nepos. nullo in oratorum numero, sed vitâ severus, & congruens cum eâ disciplinâ quam colebat, paulò etiam durior. Itaque honoribus majorum respondere non potuit. Fuit autem constans civis & fortis, ac in primis Gracchо molestus. Vide plura de eo apud Cicer. Orat. pro Muræнâ.

Ælius, Tuberonis nepos, Ligarium apud Cæsarem accusavit, quem Cicero luculentâ oratione defendit.

Ælius pons, *Ponte de S. Angelo* Martiano, pons Romæ, quo in Vaticanum ex urbe itur apud molem Adriani.

Aëllo, trium syllabarum. gen. *Aëllûs*, nomen unius Harpyiarum, ita dicta, quasi ἀλλότρια ἔχω, h. e. *alienum tollens*; Nihil dici potuit absurdius. Alii itaque malunt à turbine & procella sic appellatam, quæ Græcis ἄελλα dicitur. Quod satis innuit Val. Flaccus lib. 4.

——— Harpyia semper mea pabula servant,
Fallere quas nusquam misero locus, ilicet omnes
Deveniunt, niger intorto ceu turbine nimbus.

Ovidius Metamorph. lib. 13.

——— Strophadumque receptos
Portubus infidis exterruit ales Aëllo.

Fuit etiam nomen unius ex canibus Actæonis, apud eundem Ovid. M. 3.

Prævalidusque Lacon. & cursu fortis Aëllo.

Ælvaones Ptol. *Helvecones* Tacito, pop. Germ. in Prussiâ quorum urbs *Elbing*, à Gedano 9. leuc. in Bor.

Æmarorum mons, *Montlimar*, urbs Delphinatûs in colle non longè à Rhodano, 2. leuc. à Vivario, & 4. à confin. Provinciæ in Bor.

Æmathia, vide *Emathia*.

Æmilia, reg. Italiæ, partem Longobardiæ Cispadanæ, & Romandiolam complectens, ab Arimino Placentiam usque protensa. Mart. lib. 6.

Funde tuo lacrymas orbata Bononia Rufo,
Et resonet totâ planctus in Æmilia.

Æmilia via ab *Æmilio* cons. sic dicta est; ab Arimino usque ad Aquileiam, & a Pisis per Hetruriam Dertonam usque urbem protensa. Mart. l. 3. ep. 4.

Romam vade, liber; si veneris unde requiret,
Æmiliæ dices de regione viæ.

Æmilius pons, qui & *Sublicius*, pons Romæ à conditore sic dict. a quo lapideus constructus, nunc excisus & *Marmorato* dictus. Juvenal Sat. 6.

Cum tibi vicinum se præbeat Æmilius pons.

Æmilius, vide *Æmylius*,

Æmilius, Parthenianus de iis qui tyrannidem affectassent historiam reliquit. Vulcatius Gallicanus in Avidio Cassio.

Æmilius, Sura, scripsit de annis populi Rom. Vell. Paterc. l. 6. Vide Voss. H. Gr. p. 690. Paul. *Æmilius* Veronensis, Parisinus in Æde deiparæ Canonicus, scripsit Historiam de rebus gestis Francorum; cui annos 30. impendisse dicitur. *Reconditam ejus eruditionem & diligentiam, & vitæ sanctitatem, & summam in Historiâ fidem exosculari* se dicit Erasmus in Ciceroniano. Præclarum elogium ejus habes apud Lipsium, notis in 1. Polit. c. 9.

Æminium, *Agueda*, op. Portugalliæ ad flu. cogn. de quo Plin. ait illum à Minio flu. 200. m. p. in aust. distare, qui & *Agueda* quoque dicitur 5000. v. à Conimbrica urbe 11. leuc. ab. it in Bor. Portum urb. versus.

Æmon, vir, cujus meminit Ovid in Ibin hoc versu,

Nec tibi si quid amas felicius Æmone cedat.

Hic cùm Rhodopen filiam turpiter amaret, in montem obduruit una cum eâ, Diis talem infamiam vindicantibus Domit. Calderinus. Egnatius verò ex Euripide scribit hunc fuisse Creontis filium natu minorem, Menœcei, qui se pro patriâ devovit fratrem; cui Antigone Œdipi filia desponsata fuerat. Illa verò patrem in exilium secuta, Æmon à Sphinge dilaniatus est. Æmon, ut alii tradunt, tanto amore dilexit Antigonem, ut ad mortuæ tumulum sese interfecerit. Prop. lib. 2. eleg. 9.

Quid? non Antigones tumulo Bœotius Æmon
Corruit ipse suo saucius ense latus?
Et sua cùm misera permiscuit ossa puella,
Quâ sine Thebanam noluit ire domum.

Item viri nomen apud Statium Theb. 8.

Sterneret adversos etiamnum Ismenius Æmon.

Æmonides, nomen viri proprium. Virg. Æn. 10.

Nec procul Æmonides Phœbi Triviaque sacerdos.

Ubi Servius, Hoc nomen licet possit esse patronymicum, quia in *des* exit ut dicamus *Æmonis filius*; tamen melius est, ut id proprium esse dicamus, quia nusquam aliud nomen ejus aut præmissum est aut secutum. Ergo simile est patronymico, ut sit *Æmonides* sicut *Thucydides*.

Æmonia reg. Græciæ ab *Æmo* M. cui propinqua est, sic dict. vel ab *Æmone* Deucalionis filio, alio nom. *Thessalia*. Inde *Æmonius* pro *Thessalico*, Ovid. Trist. 3. 11.

Hector erat tunc cum bello certabat, & idem
Tractus ab Æmonio non erat Hector equo.

Idem lib. 4. eleg. 1.

Fertur & abducta Lyrnesside tristis Achilles
Æmonia curas attenuâsse lyrâ.

Æmonia, Histriæ urb. m, ac hodie *Citta Nova* vocatam scribit Leander. Ego v. quis veterum hujus urb. in Histriæ regione ad mare sitæ meminerit, ignoro. *Æmoniam* Pannoniæ urbem habet Plinius, & *Æmoniam* quoq. in Noricis quam Jul. Capitolinus *Hemoniam* vocat. Ptolemæus *Emoniam* urbem statuit inter Italiam & Noricum, quam eandem esse puto cum *Æmonia* Plinii. Hanc Moletius *Clemona* dicit vocari, at cum Simlero potiùs credam Carnioliæ esse caput, vulgò *Igg*, teste Lazio, quod hodie etiam *Leubach* dicitur, & vulgus Latinorum *Lubianum* nominat. In eâ n. urbe extat vetus Romana inscriptio, in qua *Æmonia* fit mentio.

Æmus, vide *Hæmus*.

Æmus, sive *Hæmus*, rex fuit Thraciæ potentissimus, qui Rhodopen Strymonis flu. filiam duxit uxorem. Hi in tantam arrogantiam elati sunt, ut Æmus se esse

Jovem

Jovem, Rhodope Junonem se esse prædicarent, seseque tanquam Deos adorari juberent. Quâ insolentiâ Jupiter iratus eos in montes commutavit. Ovid. Met. lib. 6.

Threiciam Rhodopen habet angulus unus & Æmum,
Nunc gelidos montes, mortalia corpora quondam,
Numina summorum sibi qui tribuêre Deorum.

Idem Epist. 2.

Quà patet umbrosum Rhodope glacialis ad Æmum.

Vide *Hæmus.*

Æmylia gens, Romæ imprimis illustris, à Mamerco Pythagoræ Philosophi filio dicta, cui propter unicam humanitatem, quam Græci αἱμυλίαν vocant, cognomen fuit *Æmylos*, vel *Æmylius*. Scribitur verò *Æmylius* in veteribus libris, & lapidibus. Ex hâc familiâ fuit *Paulus Æmylius*, qui in Consulatu suo Persen Macedonum regem bello vicit, captumque in triumpho duxit. Item & *Æmylius Lepidus*, Quem Plin. 7.53. refert cùm cubiculo egredi pararet, nihil mali sentiens, offenso ad limen pollice repentè obiisse. Item *Æmilius Scaurus*, homo factiosus & subdolus, de quo multa Sallust. in Jugurth.

Æmylia, virgo Vestalis ex nobilissimâ æmyliorum familiâ, de quâ Val. Max. lib. 1. cap. 1. & Dionys. Halic. lib. 1.

Æmylia, uxor majoris Africani. Suidas.

Æmylianus, Africanus minor primus appellatus fuit, Pauli æmilii filius, eò quòd ex æmyliâ gente in Scipionum familiam fuerit insertus, post quem & alii plerique ejusdem familiæ viri clarissimi, & triumphales eodem cognomine dicti fuêre Juvenal. Sat. 8.

——— *Pictosque ostendere vultus*
Majorum, & stantes in curribus Æmilianos.

Fuit etiam alius, Clodii Albini collega, Item Peregrini, nec non Aquilini.

Æmylius, apud Sybarim, op. Italiæ erat spectatæ venustatis adolescens, mirum in modum venandi studiosus. Uxor autem novella cùm in alterius puellæ complexus ipsum ire opinaretur, in saltus egressa delitescebat. Conquassatis autem arbusculis canes occursant, & ut feram discerpunt. Hæc Clitonymus lib. 2. rerum Sybariticarum; apud Plut. in Parallel. 34.

Æmylius Censorinus, crudelissimus Siciliæ tyrannus. Hic si quis nova quædam tormenta, & inusitatum cruciandi genus extruxisset, summis cum muneribus prosequebatur. Quidam igitur Aruntius, nomine Paterculus, equum ex ære fabricatum, ut in eum excruciandos homines injiceret, æmylio donavit. Ille autem tum denique ad æquitatis cogitationem conversus, muneris authorem primum in eum intrusit, ut quam cæteris pœnam excogitarat, primus ipse subiret, atque pateretur. Plut. in Paral. 7.5.

Æmylius Lepidus, qui cùm adhuc puer esset, in aciem progressus, hostem interemit, civem servavit: cujus tam memorabilis operis index est in Capitolio statua bullata, & incincta prætexta senatusconsulto posita. Val. Max. 3.1.

Æmylius Lepidus, Triumvir fuit cum Antonio & Octavio, Africam sortitus cum viginti legionibus, eoque imperio elatus, primas sibi partes vendicabat, Octaviumque spernebat, nec auxilium contra Sextum Pompeium petentem juvit. Quapropter ab eodem & spoliatus exercitu, & supplex concessâ vitâ, apud Circeios relegatus in perpetuum fuit.

Æmylius Macer, Veronensis poëta tempore Aug. Cæsaris Scripsit libros de avibus, serpentibus, & herbis. Ovid. de Tristibus.

Sæpè suas volucres legit mihi grandior ævo,
Quæque nocet serpens, quæ juvet herba Macer.

Iliacus cognominatus est ab eodem Ovidio, quòd belli Trojani gesta ab Homero relicta descripserit, lib. 2. de Ponto.

Tu canis æterno quicquid restabat Homero,
Ne careant summa Troica bella manu.

Æmylius Mamercus, ter Dictator, Fidenates deficientes in potestatem cum oppido recepit. Censuræ honorem, qui antea per quinquennium gerebatur, anni & sex mensium spatio finivit. Quamobrem Censores eum tribu movetunt, octuplicatoque censu ærarium fecerunt. Volater.

Æmylius Paulus. Consul cùm C. Terentio Varrone, temeritate collegæ inire pugnam cum Annibale coactus, apud Cannas cecidit, cujus cadaver inventum hostis honorificè tumulavit. Volat. Hujus filius *L. Æmylius Paulus*, primo Consulatu, quem post tres repulsas adeptus erat, de Liguribus triumphavit. Liv. lib. 5. dec. 5.

Æmylius Porcina, de quo Cic. in Bruto: Marcus Æmilius Lepidus, qui est *Porcina* dictus, iisdem temporibus ferè quibus Galba, sed paulò minor natu, & summus Orator est habitus, & fuit, ut apparet ex orationibus, scriptor sanè bonus. Hoc in Oratore Latino primùm mihi videtur, & lenitas apparuisse illa Græcorum, & verborum comprehensio, etiam artifex, ut ita dicam, stylus. Hunc studiosè duo adolescentes ingeniosissimi & propè æquales C. Carbo ac Tib. Gracchus audire soliti sunt. Hæc Cicero.

Æmylius Regillus, de quo Liv. lib. 7. dec. 4. L. Æmilio Regillo, qui classe præfectum Antiochi regis devicerat, extra urbem in æde Apollinis, cum senatus datus esset, auditis rebus gestis ejus, quantis cum classibus hostium dimicasset, quot inde naves, aut demersisset, aut cepisset, magno consensu patrum Triumphus navalis est decretus. Triumphavit autem Cal. Febr. In eo triumpho undequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt.

Æmylius Scaurus, nobilis & pauper. Nam pater ejus, quamvis patricius, ob paupertatem carbonarium negotium exercuit. Idem primò dubitavit, honores peteret, an argentariam faceret; sed eloquentiæ consultus ex eâ gloriam peperit. Ædilis, juri reddendo magis quam muneri edendo studuit. Prætor adversùs Jugurtham pugnavit, ejus tandem pecunia victus. Consul legem de sumptibus & libertinorum suffragiis tulit. Plinius de viris illustribus. Cic. pro Fonteio; Ecquem, inquit, hominem vidimus, ecquem verè commemorare possumus parem consilio, gravitate, constantiâ, cæterisque virtutibus, honoris, ingenii, rerum gestarum ornamentis M. æmylio Scauro fuisse? Tamen hujus, cujus injurati nutu propè terrarum orbis regebatur, jurati testimonio, neque in C. Fimbriam, neque in C. Memmium creditum est. Hujus filius *M. Æmylius Scaurus*, Syllæ privignus fuit. In Ædilitate suâ fecit Theatrum, opus maximè omnium, quæ unquam fuêre humanâ manu

facta, non temporariâ morâ, verùm etiam æternitatis destinatione. Plin. 36. 15.

Æmylius, adjectivè aliquando sumitur. Horat. ad Pisones.

Æmilium circa ludum faber imus & ungues
Exprimet & molles imitabitur ære capillos.

Propert. lib. 3. Eleg. 5. de Ennio poëta.

Et cecinit Curios fratres & Horatia pila,
Regiaque Æmylia vecta tropæa rate.

Ænaria, insula in sinu Puteolano, nunc *Ischia*, ab oppidi cozendicis imaginem præferentis, in monte figurâ. Cornel. Severus in descriptione Ætnæ ex Scaligeri recensione.

Dicitur indiciis flagrans Ænaria quondam
Nunc extincta superque satisque, Neapolin inter
Et Cumas locus est, multis jam frigidus annis.

Stat. 3. Sylv.

Ænariæque lacus medicos, Statinasque renatas.

Plin. 3. 6. *Ænaria*, inquit, *à statione navium Æneæ, Homero Inarime dicta, Græcis Pithecusa, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimavêre, sed à figlinis doliariorum.* Quæ omnia, inquit Bochartus, sunt perabsurda. Neque n. Homerus Inarimen dixit (licet id sequantur Virgilius, Ovidius, Lucanus, Statius, Silius, aliique.) sed distinctis vocibus Ἐν Ἀρίμοις. Et ab *Æneâ* non diceretur *Ænaria*, sed *Ænearia*, aut *Æneia* potiùs, & à doliis *Pithusa*. At à simiis est Pithecusa, ut in Africa Pithecusæ, de quibus Diodorus lib. 2. Ἐνέβαλεν εἰς χώραν ἔχουσαν πλῆθος πιθήκων, καὶ πόλεις τρεῖς τὰς ἀπὸ τούτων τῶν ζώων ὀνομαζομένας, εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τρόπον τὴν διάλεκτον μεθερμηνευομένας πιθηκούσας. h. e. *regionem invasit simiis scatentem, & tres urbes ab illis animalib. denominatas, quas Græca lingua more Pithecusas interpreteris.* Sic Pithecusam insulam dici volunt à Cercopibus, in simias à Jove mutatis, ac deinceps eò translatis. Ita Lycophron in Cassandrâ. Ovid. Met. 14. fab. 3. & Phavorinus in Κέρκωψι & Νῆσος γιγάντων, ubi usurpat ipsa verba Scholiastis in Lycophronem. Quin & *Ænaria*, vel *Enaria* potiùs nomen eodem refert Servius in Æn. 8. à magno Salmasio sic emendatus; *Inarime nunc Enaria dicitur, &c. quia in eam ad contumeliam simiæ missæ sunt quas Græcorum linguâ ἄρίμους, i. e. enares dicunt, ob quam causam Pithecusam etiam vocitant.* Nempe ut *simius* dicitur quia *simus* est, ita *enaris*, quia *sine naribus*: *enaris* n. est ut *elumbis*, *elinguis*. Itaque ab *enaribus*, i. e. simiis, Ἠναρία *Enaria* scribendum, quomodo legere est in Plutarchi Mario. Hæc Bochartus II. Vossius autem ridiculum esse ait Salmasium cùm *Enariam* dici jubet, ac dictam scribit ab *enaribus*, i. e. simiis, quia sunt *sine naribus*. Locum Servii quem adfert ex Strabone emendandum vel puer videat. Ab ærifodinis dicta est hæc insula, ut n. ab *ære* fit *ærarius*, sic ab *aheno* facta est *Ahenaria* vel *Ænaria*, prodigiosæ siquidem fertilitatis est hæc insula, non iis tantùm quæ summa tellure nascuntur, sed & metallis adeò abundat, ut tota auro, argento, ære, ferro, sale, aliisque fossilibus videatur substerni, ut mirum prorsus sit tantam varietatem in tam brevi spatio naturam inclusisse. Verum postquam auri illic detectæ sunt venæ, verisimile est desiisse incolas æra scrutari, quorum tamen copiam aquæ è visceribus insulæ prodeuntes ipso odore ac gustu testantur.

Ænarium, Jovis lucus in Achaiâ juxta Olenum op. in quo Achæi de rebus communibus consulturi conveniebant. Strabo lib. 8.

Ænea, vel *Ænia*, Macedoniæ urbs, 15. m. p. à Thessalonica adversus Pydnam posita, fertili agro, ut eam describit Livius; *Moncastro* hodiè vocari scribit Nardus. Ab Æneâ, conditam ait Liv. lib. 4. Ejus meminit Herodotus lib. 7.

Æneas, Anchisæ & Veneris filius, princeps Trojanus, post longos errores in Italiam pervenit ad Evandrum ac Tyrrhenos, apud quos regnavit Tarchon junior an. 20. Primus fuit Latinorum rex, regnavitque post soceri Latini mortem annis 3. Turnum vicit, ejusque sponsam Laviniam accepit conjugem. Eutrop. Fingunt autem hunc fuisse Veneris filium juxta Simoëntem natum. Virgilius Ulyssi Homerico per omnia similem facit, virum fortem & bellicosum, qui per varios, & maris & terræ errores in Latium venerit. Convenit inter omnes ferè authores, Trojam ab eo & Antenore proditam fuisse, quapropter ubique illam culpam diluit, ut Romanorum gloriæ, qui ab eo traxerunt originem, consulat. Trojâ dirutâ, patrem Anchisen senio confectum humeris impositum ab hostibus liberavit. Sen. de Ben. 3. Vicit Æneas patrem, ipse in ejus infantia leve tutumque gestamen, gravem senio, per media hostium agmina & per cadentis circa se urbis ruinas ferens, cùm complexus sacra ac penates Deos religiosus senex non simplici vadentem sarcinâ premeret: tulit illum per ignes, & quid non pietas potuit? pertulit, colendumque; inter conditores Romani Imperii posuit. Unde versus in Neronem.

Quis negat Æneæ magni de stirpe Neronem?
Substulit hic Matrem, sustulit ille Patrem.

Fingunt Poëtæ flammas ei locum dedisse patrem de mediis hostibus exportanti. Ovid. Fast 4.

An magis hunc morem pietas Æneia fecit,
Innocuum victo cùm dedit ignis iter.

Idem in Ponticis.

Cùm foret Æneæ cervix supposta parenti
Dicitur ipsa viro flamma dedisse viam.

Prop. lib. 4. Eleg. 1.

Cùm pater in nati tremulus cervice pependit
Et verita est humeros urere flamma pios.

Statius Sylv. 3.

Felix cui magnâ patrem cervice vehenti
Sacra Mycenææ patuit reverentia flammæ.

Dum autem Ascanium filium suum & Penates securè defert, Creüsam uxorem in itinere amisit; Anchisen in Sicilia apud Drepanum mortuum reliquit. Africam nunquam vidisse, nedum Didonem multi testantur; quapropter totum 4. Æneidos librum confictum omnes confirmant. Alii dicunt Æneam captivum unà cum Andromache datum fuisse Neoptolemo Achillis filio, ac in Thessaliam deportatum; ut scriptum est à Lesche poëta Græco qui *Parvam Iliaden* composuit, cujus versus refert Natalis Comes lib. 4. cap. 13.

Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
Ἑκτορέην ἄλοχον κατάγεν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Παῖδα δ' ἑλὼν ἐκ κόλπου ἐϋπλοκάμοιο τιθήνης,
Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ πύργου, τὸν δὲ πεσόντα
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ἐκ δ' ἕλετ' Ἀνδρομάχην ἠΰζωνον ἀγλαὸν [illegible]

Ἑκτορ[illegible],

Ἐκ τερ..., ὅττι οἱ αὐτῷ ἀεργῆες Πατηχώσι,
...μεν ἔχων, ἐπίηρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρί.
Αὐτὸς τ' Ἀγχίσαο κλυτὸν γένος ἱπποδάμοιο
Αἰνείαν ἐν νηυσὶν ἰδήσατο ποντοπόροισιν
Ἐκ πάντων Δαναῶν ἀγίμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

Æneas Sylvius, quartus Latinorum rex, regn. an. 31. Alius ejusdem nominis qui Anno Dom. 1458. factus est Pontifex Romanus, ac dictus Pius 2. Scripsit longè plurima, quæ recenset Platina in ejus vitâ. Vide Vossium de Hist. Lat. 3. 7.

Æneas, Tacticus, floruit temporibus Aristotelis, cujus è στρατηγητικοῖς, sive Commentario de arte Imperatoria superest ταχτικὸν, καὶ πολιορκητικὸν, *Tacticus*, & *Obsidionalis liber*. In quo non tam obsidentibus, quàm obsessis dat præcepta. Suidas perperam vocat *De Stratagematis*. Vera enim Inscriptio est Στρατηγικὰ, uti nuncupat Polybius lib. 10. itemque Ælianus in Tacticis. Primus divulgavit Casaubonus pater, qui & notas adjunxit. Tacticorum verò Æneæ epitomen fecit Cineas Thessalus, Consiliarius Pyrrhi, Epirotarum regis, quorum meminit Cic. lib. 9. Epist. 25.

Æneis, liber de rebus gestis Æneæ, ut *Achilleis*. Statius, ad finem Thebaidos ipsam alloquens.

Vive precor, nec tu divinam Æneida tenta,
Sed longè sequere, & vestigia semper adora.

Ovid. Trist. lib. 2.

Et tamen ille tua felix Æneidos author
Contulit in Tyrios Arma virumque *toros.*

Ænesidemus, illustris Argivorum Imperator fuit, qui cùm Argis à Philocle obsideretur, nec urbem tueri posset, impetratâ à militibus abeundi facultate, ipse honestè in præsidio sibi credito occumbere maluit, quam cum dedecore in patriam reverti. Liv. lib. 4. Dec. 2. Item philosophus quidam Pyrrhonicus. Laërt.

Ænia, *Moncastro* Nardo, op. Macedoniæ, à Thessalonicâ 15. m. p. in aust. Pidnam versus.

Ænianes, pop. Epiri inter Ætolos & Molossos, *Ænienses* Plinio, quorum urbs Joanna, nunc *Janna* esse videtur.

Æni pons. Vide *Oeni pons.*

Ænicus, Atheniensis, priscæ Comœdiæ poëta, fabulas multas conscripsit, à Polluce & aliis memoratas.

Ænobarbus, vel potiùs *Ahenobarbus*, Domitius appellatus, quoniam Castor & Pollux, cùm de victoria nunciarent Domitio, ipséque minimè crederet narrantibus, malas, barbamque manibus promulserunt, & ita ex fusca in flavam converterunt; unde à barba rutila, æneique coloris *Ænobarbus* dictus, quod postea Domitiorum cognomen fuit.

Ænotauma, mons excelsus Æthiopiæ versus meridiem, æternis ignibus ardens. Mela 3. 9. Sed hodiè in plerisque exemplaribus Θεῶν ὄχημα legitur ex Annonis periplo hausit Pomponius, qui tamen non dicit hunc montem perpetuis ignibus flagrare, sed noctu tantum talem apparuisse, verba ejus hæc sunt. Τέτταρας δ' ἡμέρας φερόμενοι, νύκτος τὴν γῆν ἀφεωρῶμεν φλογὸς μεστήν· ἐν μέσῳ δ' ἦν ἠλίβατόν τι πῦρ τῶν ἄλλων μεῖζον, ἁπτόμενον ὡς ἐδόκει τῶν ἄστρων. τοῦτο δ' ἡμέρας ὄρος ἐφαίνετο μέγιστον, Θεῶν ὄχημα καλούμενον. Mōs iste hodiè *Sierra Liona* appellatur, adeò altus, ut a ducentis & amplius m. p. nonnunquam sit conspicuus. Latera ejus perpetuo virent odoratis omnis generis arboribus; vertex æternis incingitur nebulis, quas ne ardentissimus quidem Sol unquam dispellere, ac vix perrumpere possit. Hinc fit ut continuis fulminibus ac tonitruis, noctu præsertim, percutiatur, quorum fragor à navigantibus ad 50. m. p. exaudiri potest. Sonitum istum Lusitani assimularunt leonum rugitui, ac eapropter monti nomen indidere *Sierra Liona*. II. Vossius.

Ænon, locus Palæstinæ ad Jordanem flu. ubi D. Jo. Baptista baptizabat, à Scytropoli 8. m. p. in Austrum.

Ænona, civitas Illyrici. Plin. 3. 21. *Nona* Nigro.

Ænos, op. Thraciæ liberum, *Enos* Sophiano Poltymbriam vocat Apollodorus apud Stephanum, cui etiam Ἄψυνθος dicitur, quem vide in Αἶνος. Ab Æneâ conditum scribit Mela long. 52. 56. lat. 42. 30.

Ænus, flu. Rhætiæ. Vide *Oenus*.

Æoles, ab *Æolo* Hellenis filio dicti, qui relicta patria in Asiam trajecerunt, sedibusque in Mysia min. fixis. *Æolidem* vocarunt, quæ *Sarcum* hodie dicitur, test. Castaldo. Dionysius:

Æolia, vel *Æolis*, Asiæ propriè sic dict. reg. mari Ægæo exposita, inter Troadem ad arctos, & Ioniam ad merid. pop.

Τὴν δὲ μετ' Αἰολίδος παρακέκλιται ἤθεα γαίης
Αἰγαίου παρὰ χεῦμα, ὑπὲρ μεγὰν Ἑλλήσποντον.

Æolia celebratur a Poëtis pro ventorum patria, eò quod insulares venti varii sint, est enim αἴολος *varius*. Virg. Æn. 1.

—— *Loca fœta furentibus austris Æoliam venit.*

Æolia, 7. ins. inter Ital. & Sicil. quarum nomina sunt, *Lipara*, *Hiera*, *Strongyle*, *Didyme*, *Ericusa*. *Phœnicusa*, & *Evonymos*. Dicuntur etiam *Hephæstiades*, & *Vulcania*. Plotas appellari scribit Dionysius in his.

Τὴν δὲ μετ' Αἰόλου εἰσὶ περίδρομοι εἰν ἁλὶ νῆσοι,
Ἑπτὰ δ' οἱ καί γ' εἰσὶν, ἐπώνυμοι ἀνδράσι Πλωταί,
Οὕνεκα μέσσον ἔχουσι περίπλοον ἀμφιέλικτον.

Æolides, dictus est Ulysses, ab Æolo, qui filium habuit Sisyphum, ex quo natus est Ulysses. Virg. Æn. 6.

——— *Comes additur unà*
Hortator scelerum Æolides. ———

Nam Anticleæ filius fuit, quæ ante Laërtæ nuptias clàm cum Sisypho Æoli filio concubuit, unde Ulysses natus est; Quod ei apud Ovid. Ajax etiam objicit.

——— *Quid sanguine cretus*
Sisyphio, furtisque & fraude simillimus illi
Inseris Æacidis aliena nomina gentis?

Item Misenus tubicen *Æolides* dicebatur. Virg. Æn. 6.

Misenum Æoliden, quo non præstantior alter.
Ære ciere viros, Martemque accendere cantu.

Benè autem tubicen Æoli filius esse fingitur, quia sonus è vento creatur.

Æolus, ventorum imperator, vel potiùs (ut quidam putant) quæstor, Hippotæ filius fuit, ut inquit Ovid. in Epist. Leandri:

Parce precor, facilemque move moderatius auram:
Imperet Hippotades, sic tibi triste nihil.

Sic Apollonius lib. 4. Argonauticorum.

Αἰόλου Ἱπποτάδαο πάιδα κλυτόν.

Matrem Æolo fuisse Meneclam, Hylli Liparensis filiam memoriæ prodidit Euthydemus Atheniensis in libro de salsamentis. At Eudoxus Cnidius in lib. 2. de ambitu terræ, Ligyam Actoris Carystii filiam matrem Æoli fuisse maluit. Nec defuerunt qui Jovis filium putaverint. Scribit Diodorus lib. 5. Æolum Vulcaniis insulis imperasse

imperasse (quæ ab eodem postea Æoliæ sunt nominatæ) pium fuisse ac justum regem, & perhumanum erga hospites, ac nautas docuisse velis uti; præterea ex diligenti ignis observatione prædicere solitum qui venti futuri essent, atque inde locum datum fabulæ, ut ventorum rex fingeretur. Dionysius eum commendat ob humanitatem in hospites.

Αἰόλε Ἱπποτάδαο φιλοξείνου βασιλῆος,
Αἰόλε ἐς Ἤφαισ μετ' ἀδελφεοῖν ἱλάϊχε δῶρα,
Κοιμήτοιο ἀνέμων κλαιόντων & ἰσαυάροντι.

Plutarchus lib. De exilio τ̃ θεοφιλέστατον, *Diis Charissimum* vocat. Horatius *ventorum patrem*. Fuisse hunc regem Thuscorum Sostratus scribit rerum Thuscanicarum lib. 2. & Plut. in Paral. Ovid. Met. 15.

Æolon ille refert Thusco regnare profundo.
Æolon Hippotaden cohibentem carcere ventos.

Quod autem de ignis observatione dixit Diodorus, capiendum fortasse de fumo ex mente Plinii lib. 3. cap. 9. & Solini, qui scribunt Æolum, cum regnaret in Strongyle, ex ejus insulæ fumo, quinam flaturi essent venti, in triduum prædicere solitum, indeque existimatum ventos Æolo paruisse. Tradit Isacius Æolum fuisse hominem astrologiæ peritissimum. Sic etiam Palæphatus. Εἰκὸς ᾗ ἀστρολόγον γενόμενον Αἴολον φράσαι Ὀδυσσεῖ τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἐκπνεῦσαί τινες ἄνεμοι μέλλουσιν. Strabo lib. 1. asserit Æolum ventorum regem dictum fuisse, quia per fluxum & refluxum aquarum futuræ tempestatis, ac surgentium ventorum signa multò ante prædixerit, quæ cum ad prædictum tempus evenerint, credidit vulgus mortalium ventos esse in ejus potestate, quos posset, cùm liberet, emittere. Hom. Odys. 10.

Κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κε θέλῃσι.

Apollonius Argonaut. lib. 4.

Αἰόλον, ὃς ἀνέμοις αἰθρηγενέεσσιν ἀνάσσει.

Quintus Smyrnæus, lib 14. ita habet.

Ἄντρα πέλει συνεχέεσσι ἀρηράμεν ἀμφὶ πέτρῃσι
Κοῖλα καὶ ἠχήεντα. δόμοι δ' ἄγχιστα πέλονται
Αἰόλου Ἱπποτάδαο. Vide quæ sequuntur.

Audiamus Latinos. Virg. Æn. 1.

——Vasto rex Æolus antro
Luctantes ventos, tempestatesque sonoras
Imperio premit, ac vinclis, & carcere frænat,
Illi indignantes magno cum murmure montis
Circùm claustra fremunt. Celsâ sedet Æolus arce,
Sceptra tenens, mollitque animos, ac temperat iras.
Ni faciat, maria, ac terras, cælumque profundum
Quippe ferant rapidi secum, verrantque per auras.
Sed pater Omnipotens speluncis abdidit atris
Hoc metuens, molemque & montes insuper altos
Imposuit, regemque dedit, qui fœdere certo
Et premere, & laxas sciret dare jussus habenas.

Ovid. Met. 11.

Neve tuam fallax animam sententia tangat.
Quòd socer Hippotades tibi sit, qui carcere fortes
Contineat ventos, & cum volet æquora placet.
Cùm semel emissi tenuerunt æquora venti,
Nil illis vetitum est, incommendataque tellus
Omnis, & omne fretum est, cæli quoque nubila vexant,
Excutiuntque feris rutilos concursibus ignes.

Val. Flac. lib 1.

——Hinc soliti quondam miscere polumque,
Infelixque fretum; neque enim tunc Æolus illis
Rector erat, Libya cum rumperet advena Calpen
Oceanus, cùm flens Siculos Oenotria fines
Perderet, & mediis intrarent montibus undæ.
Intonuit donec pavidis ex æthere ventis
Omnipotens, regemque dedit, quem jussa vereri
Tota cohors, in monte, chalybs, iterataque muris
Saxa domant Euros, cùm jam prohibere frementum
Ora nequit, rex tunc aditus & claustra refringit
Ipse volens, placatque datâ fera murmura portâ.

Stat. Sylv. lib 4.

Et pater Æolio qui frangit carcere ventos,
Cui varii flatus, omnisque per æquora mundi
Spiritus ac hyemes, nimbosáque nubila parent,

Claud. lib 1. de Raptu Proserpinæ;

——Ceu turbine rauco
Cùm gravis armatur Boreas, glacieque navali
Hispidus, & Geticâ concretus grandine pennas
Bella cupit, pelagus, silvas, camposque sonoro
Turbine raptturus; si fortè adversus ahenos
Æolus objecit postes, vanescit inanis
Impetus, & fractæ redeunt in claustra procellæ.

Bochartus Græcos hanc fabellam à Phœnicibus didicisse, verisimile putat, quibus עיעול *Aol* (vel Græcè ἄελλα) est *procella, turbo, tempestas*. Hinc rex Æolus creditur à Phœnicibus esse rex *Aolin*, i.e. *tempestatum*.

Æpea, urbs Cretæ Steph. Αἴπεια πόλις Κρήτης. [illegible]

Æpy, urbs Elidis in Peloponneso, Psophidi urbi finitima, sub ditione Nestoris Hom. Il. 2. Steph. Messeniæ urb. facit. Stat. 4. Sylv. *Quos Thryon, & summis ingestum montibus Æpy.*

Hom. ubi supra. Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἰπύ. Hinc *Æpytius*. Statius loco prænominato

Æpytios idem ardor agros, & Psophida celsam.

Hesychius. Αἰπύ, τὸ ὑψηλὸν, καὶ πόλις τ̃ Πύλου.

Æpytus, Cresphontis & Menopes filius, qui in Arcadiâ apud Cypselum avum maternum fuit educatus, occiso Polyphonte, qui matrem ejus invitam duxerat, regnum paternum recuperavit, Apollodor. lib. 2. Ab hoc reges Messeniorum Αἰπυτίδαι sunt appellati, quod & Pausaniæ in Messenicis notatum. Eustathius in illud Hom. Il. 2.

Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον.

Ἐν μέσῃ inquit, Πελοποννήσῳ ἡ Ἀρκαδία, πλείστην ἐπέχει λαχοῦσα ἀπονομὴν, μέγιστον δὲ ὄρος ἐν αὐτῇ Κυλλήνη. Ὁ δὲ Αἰπύτιος τύμβος δηλοῖ μὲν τὸ τοῦ Αἰπύτου ταφεῖον. Ἀρκὰς δὲ ἦν ὁ Αἴπυτος, οὗ ὁ τύμβος παρώνυμος. Vide Hesych. in Αἰπύτιον.

Æquana juga, montes Picentum, Vico ac Sarrento, urbibus imminentes (hodie *Montagna di Sorrento*) sic ab *Æqua* urbe excisâ, cui Vicus successit, nominati, quam Ortelius cum Æcanâ urbe longè diversâ confundit: quo nomine, etiam urbs ipsa

Æquana nominatur; nunc *Vico di Sorrento*. Sil. lib. 5.

Æquana, & Zephyro Surrentum molle salubri.

Æqui, pop. in Latio, qui Tiburi montes imminentes incolebant. *Æquicula* Virgilio. *Æn.* 7.

Horrida præcipuè cui gens, assuetaque multo
Venatu nemorum, duris Æquicula glebis.

Silius Ital. lib. 8.

Quique Anienis habent ripas, gelidoque rigantur
Simbruvio, rastrisque domant Æquicola rura.

Populi æquicoli Ovidio Fast. 3.

Quintum Laurentes, bis quintum Æquicolus acer.

Æquiculani v. Plinio. *Æcani* autem Stephano pag. 53. ac Dion. Halic. Vid. Cluv. de Ital. An. l. 2. cap. 16.

Æquilium, Carnotum Venetæ ditionis urbs, *Citta nova* Leandro.

Æquimelium, locus Romæ, ubi domus Sp. Melii (ob frumenti largitionem, in suspicionem affectatæ dominationis venit) solo æquata fuit. Vide Gronovii dissert. epist.

Æquinoctium, Pannoniæ infer. op. *Vischmund* Simlero.

Æquum, op. Dalmatiæ mediter. à Salona 21 m. p. in Cæc. ab Epidauro 44. in Bor. *Clucci* seu *Cluzzi* Villanovano. *Chognitz*, v. Jacobo Luccato Ragusæo long. 42.50. lat. 42.30.

Æra, urbs Macedoniæ, alia Ioniæ, tertia juxta Hellespontum. Steph.

Æria, op. Gall. Narb. in Delphinatu ad Rhodanum. *Aire* hodie, teste *Cognato*, al. *L'Oriol*. long. 25.35. lat. 43. 40. Item op. Belgii in Artesia, ad Lysam flu. non longè à Tervannâ inter Audomarum & Bethuniam, vulgò *Aire*.

Ærope, Atrei uxor, quæ adulterio à Thyeste Atrei fratre corrupta duos filios peperit, quos postea Atreus fratri comedendos apposuit. Ovid. Trist. 2.

Si non Æropen frater sceleratus amasset,
Conversos Solis non legeremus equos.

Item Cephei filia à Marte compressa, quæ ex partu interiit, nihilominus tamen infans ejus supervixit, ac *Æropus* è matre dictus est Pausan.

Ærosa, Cyprus olim sic dict. quòd in eâ plurimum *æris* nascatur. Sext. Pompeius.

Æsacus, flu. Trojanus ad Idam mont. Item Priami filius ex Alyxothoë Dymantis filiâ, plùs silvis quàm civitatibus delectatus. Hic, cùm Hesperiam, seu Speriem liberali formâ puellam videret, adeò ejus amore captus est, ut in sylvas eam sequeretur, quæ fugiens morsu serpentis est occisa; ipse autem amoris impatiens, acrique dolore concussus, se de scopulo in mare præcipitem dedit, cujus Thetis miserta, eum in mergum transmutavit. Vide Ovid. Met. 11. ad finem.

Æsagea, montis nomen. Hom. hymn. in Apoll.

Καὶ Κλάρ☉ αἰγλήεσσα, καὶ Αἰσαγέης ὄρ☉ αἰπύ.

Æsapus, vel *Æsepus*, flu. Lyciæ in Asiâ ex Ida monte profluens, ac in Hellespontum apud Cyzicon urb. influens. *Spiga* in tabb. recentioribus dicitur.

Æsar, vel *Æsarus*, flu. M. Græciæ juxta Crotonam. Ovid. Met. 15. *I pete diversi lapidosas Æsaris undas.* Hinc *Æsareus*. Idem ubi supra:

Invenit Æsarei fatalia fluminis ora.

Αἴσαρ☉ Græcis dicitur. Malè ergo *Æseris* multi ex vetustioribus codices, & pejus *Hasaris*: Dionysius:

Ναιόμενοι χαρίεντ☉ ἐπ' Αἰσάρου προχοῇσι.

Hyliam a Thucyd. appellari putat Leander, qui dicit eum hodiè *Esaro* vocari. Vide Cluv. Ital. Ant. 4. 15.

Æsaris, Thusciæ flu. Vide *Anser*.

Æschines, Atheniensis Orator, Demosthenis æmulus, cujus Orationes tres extant, & aliquot epistolæ. Hic priusquam ad eloquentiam & Rempub. animum appelleret Tragicus poëta fuit. Vide ejus vitam apud Plut. in 10. Orat. & Philostr. in vitis Sophistarum. Præter hunc alii 7. claruêre. Primus Philosophus, Socratis discipulus. Secundus qui artem Oratoriam conscripsit. Tertius ex Arcadiâ profectus. Quartus, Mitylenæus, quem *Flagellum oratorum* vocabant. Quintus, Neopolitanus, Philosophus, Academicus, Melanthii Rhodii discipulus. Sextus, Milesius scriptor. Septimus, statuarius. Laërt. lib. 2. Porrò prior Æschines, cùm orationem, quâ fuerat usus adversus Demosthenem, Rhodi legisset, legit & defensionem ejusdem Demosthenis, ob quam depulsus fuerat in exilium, mirantibusque amicis, tum eos magis miraturos dixit, si ipsum orantem audivissent. P. in. 7. 30. Cùm Rhodum secessisset, instituit extemporalem orationem habere & declamare exercitationis causâ; quod tamen factum Fabius scribit circa Demetrii tempora, an verò ab eo institutum, non sibi constare.

Æschrion, Mitylenæus versificator, intra comites Alexandri M. Aristoteli familiaris, maximéque dilectus, ut tradidit Menander Alexandrinus in lib. De discipulis Aristotelis. Idem fortè est cum illo, quem cum exercitu per insidias Hanno Olymp. 118. an. 2. oppressit, de quo Diodorus Sic. lib. 20. Fuit etiam *Æschrion* quidam Samius Ἰαμβοποιὸς, teste Athenæo, 8. 3. ubi, ut & 7. 12. ex ejus Iambis nonnihil citatur. Hujus fortè est, Ἔφεσις, cujus lib. 7. citat Tzetzes ad Lycophronem fol. 101. Fuit quoque *Æschrion* medicus quem laudat Gallenus alicubi. Hujus omninò liber est de Agriculturâ, quem citat Plin. lib. 1. inter Authores, itemque Varro de R. R. 1. 1. Antiquissimus autem omnium est *Æschrion* ille, à quo in Samo tribus *Æschrionia* appellationem sortita est, cujus meminit Herodot. lib. 3. cap. 26.

Æschylus, duodecimus Atheniensium Judex, regn. an. 23. Hujus anno 2. Iphitus ludos Olympicos in Elide, ut quarto quoque anno celebrarentur magno totius Græciæ conventu, instituit, quod annorum spatium *Olympias* appellatum est, atque ex hoc tempore apud Græcos anni ab Olympiadibus digeri ac nominari solent. Prima autem Olympias incidit in annum mundi 3174. secundùm Helvicum, circa natalem Romuli & Remi. 407. annos post Trojæ excidium.

Æschylus, tragœdiographus, qui cùm sensisset certo quodam die se ru nâ periturum ex urbe Siciliæ, in quâ morabatur, egressus, loco aperto consedit, super quem Aquila volitans, testudinem quam pedibus gerebat, super caput ejus, splendore illius decepta, (erat enim crinibus vacuum) tanquam super petram, ut fractæ testudinis carne vesceretur, elisit; quo ictu peremptus est. Primus, teste Horatio, gravitate personarum & coloris distinctione usus est. Sic enim ille.

Post hunc personæ pallæque repertor honestæ
Æschylus, & modicis instravit pulpita tignis,

Et docuit magnóque loqui nitique cothurno.
Hinc *Æschylum*. Prop. 2. 8.

Desine & Æschyleo componere verba cothurno.
Impietatis nomine condemnatus, quomodo evaserit, docet Ælianus Var. Hist. 5. 19. Cæterum de variis *Æschylis* vide sis doctissimum virum Tho. Stanleium Comment. in Æschylum in principio.

Æsculanus, & *Argentinus*, Dii quidam sic dicti sunt *Æris*, & *Argenti*, i. e. locupletandorum hominum potestatem habentes. Bud. lib. 5. de Asse. Item *Æsculanus*, vel *Æs*, Deus sub cujus nomine Pecunia culta est Romæ. Aug. de Civ. Dei.

Æsculapius, Apollinis ex Coronide nymphâ fil. quam Ovid. dicit è Larissâ fuisse, & Phlegyæ filiam Hom. in Hymnis.

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν
Υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος.

Quæ Coronis posteà rem habens cum Æmonio juvene, cui Ischys nomen fuerat, ab Apolline sagittis confossa est. Sed is posteà facti pœnitens, secto ejus utero conceptum ex se eduxit infantem, eumque Æsculapium appellavit, tradiditque Chironi, sub quo medicinæ studuit. Ovid. Met. lib. 2.

Non tulit in cineres labi sua Phœbus eosdem
Semina, sed natum flammis uteróque parentis
Eripuit, geminique tulit Chironis in antrum.

Jamque hujus artis peritus, Dianæ precibus Hippolytum ab equis discerptum vitæ restituit, quâ re motus Jupiter fulmine eum occidit. Virgilius Æn. 7.

Tum pater Omnipotens, aliquem indignatus ab umbris
Mortalem infernis ad lumina surgere vita.
Ipse repertorem medicinæ talis & artis
Fulmine Phœbigenam Stygias detrusit ad undas.

Porrò Æsculapium fulmine occisum fuisse a Jove testantur Pindarus & Euripides apud Clem. Alex. in Protreptico, ubi etiam addit, Οὗτος μὲν ὢν κεῖται κεραυνωθεὶς ἐν τοῖς Κυνοσουρίδος ὁρίοις. Marcus autem Tullius de Nat. Deor. lib. 3. paulò aliter hæc tradit, ubi tres Æsculapios fuisse refert. Primus Apollinis fil. fuit, quem Arcades colunt, qui specillum invenisse, primusque vulnus obligavisse dicitur. Secundus, secundi Mercurii frater; Is fulmine percussus dicitur humatus fuisse Cynosuris. Tertius, Arsippi & Arsinoës, qui primus purgationem alvi, dentisque evulsionem, ut ferunt, invenit, cujus in Arcadiâ non longè à Lusio flumine sepulcrum & lucus ostenditur. Sunt autem qui Æsculapium Messenium fuisse tradunt, sed Epidauri mansisse, unde *Epidaurius* dictus. Cæterùm Romam accitus urbem ipsam gravi pestilentiâ liberavit, in cujus honorem insigne templum in insula Tiberis illi construxerunt, coluerunt que eum in specie serpentis. Nam Romanis in Epidaurum profectis tempore pestilentiæ, ut Æsculapium Romam portarent, serpens grandis navem ingressus est, quem illi Deum Æsculapium esse rati, secum duxerunt. Ovid. Met. 15. Veteres gallum gallinaceum ei immolabant, Cyrenenses capram. Duos habuit filios arte medicâ præstantes, Machaonem, & Podalirium; filias verò Hygiæam, Æglen, & Panaceam. Medicinam plurimùm ampliavit, ob eamque rem in Deorum numerum receptus est. Duo ejus filii bello Trojano Agamemnonem secuti, non mediocrem opem commilitonibus attulêre. Æsculapium ait Pausanias in Achaicis nihil aliud esse quàm aëra, cujus filia fuit *Hygiea*, i. e. *bona valetudo*. Est enim aëris temperies non homini solùm, sed cunctis animalibus saluberrima. Jure optimo igitur antiqui Apollinem Æsculapii patrem esse finxerunt, atque ipsum Æsculapium salubrem vim de sole, animis, corporibusque mortalium sufficientem, i. e. sanitatis artificem, quia solis calor universis elementis dominatur. Non defuerunt autem qui locum datum fuisse fabulæ de Æsculapio tradiderunt quòd mortuos ab inferis revocaret, quia nonnullos, quorum conclamata spes esset, vitæ ac sanitati restituerit per vim medicamentorum; unde fabulati sunt antiqui Plutonem apud Jovem conquestum fuisse, quòd suum imperium mortalis medicus exinaniret: Idcircò fulmine percussum fuisse à Jove inquiunt, quod accidit paulò antè Trojana tempora. De nomine sic Bochartus. *Æsculapius*, inquit, fortassis Phœnicè dictus est אישכלבי *Is calabi*. h. e. *vir caninus*. Festus de Æsculapio, *Canes adhibentur ejus templo, quòd is uberibus canis sit nutritus*. Cæterùm de Æsculapio librum singularem scripsit doctissimus juvenis Thomas Guidottus Med. Bac. Coll. Wadh. Oxon. quem ex variis authoribus Græcis juxta ac Latinis, multo labore ac judicio compilavit. Eum autem *diu in luminis oras* aliquando exiturum spero.

Æsernia, vel *Esernia*, vulgò *Sergna* & *Isernia*, Samnitum urb. in Italia. Sil. lib. 8.

Et quos aut Rufræ, aut quos Æsernia, quíque
Obscura incultis Herdonia misit ab agris.

Pop. *Æsernini*. lon. 38. 07. lat. 41. 43. Distat à Vulturno 4. m. p. ad rad. Apennini M.

Æsia, *Oyse*, flu. Gall. Belg. inter Campaniam & Picardiam, in Sequanam fluens. Vide *Oesia*.

Æsica, pagus Albionis in Cumbria *Netherby* Camdeno. Est autem in litore maris Hibernici 35. m. p. à Lancastria in Circ. & ferè 30. ab orâ Manniæ in occ.

Æsis Umbriæ civit. Ptolemæo Αἶσις, at Straboni Αἴσιον, unde Plinio oppidani sunt *Æsinates* Idem 11. 42. quod est de optimi caseorũ generibus, *Æsinatem* ex *Umbria* laudat. Long. 37. 00. lat. 43. 55. Item Umbriæ flu. Strab. lib. 5. disertis literis est Αἶσις, & ita Latina vox apud Plinium. At apud Melam 2. 4. corruptè *Esis*; & apud Ptol. obliquus casus τοῦ Αἰσίου pro τοῦ Αἴσιος. Plut. in Pompeio τὸν Ἄρσιν habet pro Αἶσιν. Apud App. verò Civit. lib. 1. Αἰσῖνος ποταμὸς Sil. l. 8.

Queis Æsis regnator erat, fluvióque reliquit
Nomen, & à sese populos tum dixit Asilos.

Vulgo *Esino* dicitur, & in mare Adriaticum se exonerat inter Anconam & Senogalliam.

Æsium, *Æsis*, Ptol. vulgò *Jesi*, urbs Piceni ad Æsim flu. in colle 12. mill. à Senogallia in merid. à Fabriano autem 18. in Cæc.

Æson Crethæi filius, frater Peliæ regis Thessaliæ, & pater Jasonis, qui ab eo vocatur *Æsonides*. Eum Jasonis rogatu, annositate decrepitum, suis veneficiis robustiori ætati restituit Medea. Ovid. Met. 6.

Æsonenses, pop. Hisp. citer. quorum op. *Æsona*, nunc *Issona* pag. Catalauniæ, teste Andreâ Schotto.

Æssisium, seu potiùs *Assissium* urbs Umbriæ, 5. mill. ab Æsio flu. in Eurum Fulginium versus 9. *Assisi* Leandro.

Æsopus, Phryx, Philosophus, & fabulator clarissimus, conditione autem servus tempore Crœsi Lydi

rum regis, cui fabulas suas dicavit. Hujus vitam Maximus Planudes conscripsit, quæ fabulis Æsopi vulgò præfigi solet. Quintilianus lib. 1. cap. 9. *Æsopi fabellas, quæ fabulis nutricularum proximè succedunt narrare, sermone puro, & nihil se suprà modum extollente, condiscant pueri.* Idem lib. 5. cap. 11. *Illa quoque fabulæ, quæ etiamsi ab Æsopo originem non acceperunt; (nam videtur primus earum author fuisse Hesiodus) nomine tamen Æsopi maximè celebrantur, ducere animos solent, præcipuè rusticorum & imperitorum: qui & simplicius quæ ficta sunt audiunt, & capti voluptate, facilè iis quibus delectantur consentiunt.* Aulus Gell. l. 2. c. 29. *Æsopus ille è Phrygiâ fabulator haud immeritò sapiens existimatus est; cùm quæ utilia monitu suasúque erant, non severè, non imperiosè præcepit & censuit, ut Philosophis mos est, sed festivos delectabilesque Apologos commentus, res salubriter, ac prospicienter animadversas in mentes animosque hominum, cum audiendi quâdam illecebrâ inducit.* Hinc proverb. apud Suïdam *Ne Æsopum quidem trivisti*, de vehementer stupidis & imperitis. Vide Aristoph. in Avibus.

Æsopus, Libertus Demosthenis, conscius adulterii quod patronus admiserat, tortus diutissimè perseveravit non prodere, donec aliis coarguentibus consciis, Demosthenes ipse fateretur. Macrob. Sat. 1. 11.

Æsopus, Tragœdus, amicitiâ Ciceroni conjunctus, de quo 6. Epist. Fam. Horat. lib. 2. Epistolarum.

Quæ gravis Æsopus, quæ doctus Roscius egit.

In maximas opes ex histrionica pervenit, adeò ut Sestertium centies ei patina steterit. Filium reliquit adeò divitem simul & prodigum, ut is uniones aceto liquefactos cœnis apponeret. Plin. 10. 51. Horat. lib. 2. Sat. 3.

Filius Æsopi detractam ex aure Metellæ
Scilicet ut decies solidum exsorberet aceto,
Diluit insignem baccam ——

Item *Æsopus*, Anagnostes Mithridatis eruditissimus; Scripsit de laudibus Mithridatis, & de Helena, Suidâ teste. Item orator clarissimus Laërtio lib. 1. Item historiographus qui Anaximenis & Philonis temporibus floruit. Plut. in Solone.

Æsopus vitam Alex. M. literis prodidit; Latinè verò interpretatus est Jul. Valerius. Habere se hanc Æsopicam translationem Manuscriptam, refert Franc. Juretus, notis in Symmachi epist. 54. Etiam Barthius Adversar. 2. 10. ait sibi esse codicem Manuscriptum. Sed negat se vel de auctore vel de interprete credere; esséque opus ex mendaciis prodigiosis refertum.

Æsula, op. Italiæ in monte, inter Tibur & Preneste. Horat. 3. 29 *Ne semper udum Tibur, & Æsulæ*
Declive contempleris arvum.

Æsymnus, Megarensis quidam, qui regum tyrannidem perosus, consuluit Apollinem, quo potissimum modo Megarenses Rempublicam felicissimè possint administrare; Cúmque responsum esset, *Si cum pluribus consultarent:* arbitratus id ad mortuos pertinere, qui virorum numerum longè superant, tumulum heroibus extruxit, qui ab ipso *Æsymnium* dictus est; Curiamque extruxit, quæ ambitu suo tumulum includebat, arbitratus ita futurum, ut ipsi etiam mortui ipsorum consultationibus interessent. Item unus è principibus Græcorum ab Hectore interfectus. Il. 11.

Æternitas, Dea à veteribus culta, cujus imaginem Tempus esse dixerunt Hermes Trismegistus, & Plato. Describitur verò copiosè à Claud. in Paneg. de laudibus Stiliconis.

Æthale, vel *Æthalia*, ins. maris Tyrrheni ante Populonium, inde 10. m. p. distans. Vulgo *Elba*. Vide *Ilva*.

Æthalides, præco, Mercurii filius cui quandoque inter mortuos, quandoque inter vivos esse licere concessum est. Apollonius Argon. lib. 1.

Τοῖος δ' αὖτ' ἐκ νηὸς ἀρεστῆες προέηκαν
Αἰθαλίδην κήρυκα θοόν, τῷ πέρ τε μέλεσθαι
Ἀγγελίας καὶ σκῆπτρον ἐπέτρεπον Ἑρμείαο
Σφωϊτέροιο τοκῆος, ὅς οἱ μνῆστιν πόρε πάντων
Ἄφθιτον. οὐδ' ἔτι νῦν περ ἀποιχομένου Ἀχέροντος
Δίνας ἀπροφάτους ψυχὴν ἐπιδέδρομε λήθη.
Ἀλλ' ἥ γ' ἔμπεδον αἰὲν ἀμειβομένη μεμόρηται
Ἄλλοθ' ὑποχθονίοις ἐναρίθμιος, ἄλλοτ' ἐς αὐγὰς
Ἠελίου, ζωοῖσι μετ' ἀνδράσιν. ——

Hanc à patre impetrasse ferunt, ut & vivus & mortuus omnium quæ gererentur memoriam haberet. Eum se fuisse gloriari solebat Pythagoras. Laërt. lib. 8.

Æthicus, Cosmographus, de quo Voss. de Hist. Lat. lib. 3. Itemque de Scient. Mathem. cap. 70. Fuit alius Paphlago, cujus meminit Qu. Smyrn. lib. 6.

Æthiopia, incolis *Abexim*, & *Abyssinia* nostris, reg. Africæ amplissima, cis & ultra *Æquatorem* extensa, gemina. *Una* sub Ægypto, inter Nilum & sin. Arab. latè patens, in quâ Meroë ins. cujus urb. primariæ olim *Napata*, *Meroë*, & ad sin. Arab. *Ptolemais*, & *Adules Dyre*, *Mosylon* & *Aromata* ad sin. Barbaricum. *Altera* ultra Æquatorem, veteribus non satis cognita. Pop. *Æthiopes*, omnium hominum primi, ut veteres Ethnici crediderunt. De quibus vide Diod. Sic. lib. 4. Hos Isidorus à Chus, filio Cham ortos fuisse scribit. Bochartus v. 10. Argumenta profert, quibus *Lud* esse Æthiopiam, & *Ludæos* Æthiopes esse probet. Horum nigror sec. Plinium ex vicini syderis ardore provenit. Ovidius v. hanc nigredinem ad mundi conflagrationem in fab. Phaethontis refert. Met. 2.

Sanguine tum credunt in corpora summa vocato
Æthiopum populos nigrum traxisse colorem.

Longè alia mens Is. Vossio notis ad Pom. Melam. cujus verba in Lectoris gratiam apponam. Versa est, inquit, consuetudo in naturam; quod etiam Macrocephalis olim contigisse author est Hippocrates: quantò iis longiùs esset caput, tantò generosiores habebantur: infantum itaque ex utero demùm prodeuntium capita primò manibus, deinceps etiam fasciis comprimebant, ut sphærica & naturali exuta, longam induerent figuram. Hoc ut fieret, primò arte opus fuit, deinceps v. consuetudo abiit in naturam, ac etiam absque curaturâ capita instar columellæ longa habuêre. Nec aliam esse existimo rationem nigritiei Æthiopum; qui non omninò erant atri, quod est turpe illis, sed succis & unguentis nigricantibus (hæc sunt Æthiopum cerussæ) fucum colorem atro permutarunt. Transiit & hic ars in naturam, quique olim erat artificialis, is nunc est naturalis color. Hæc ille. Apud hos Æthiopas Dii, Deæque convivari solebant. Hom. Iliad. 1.

Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.

Papinius Theb. 5. —— *Arcanâ sic fama erumpere portâ*
Cœlico-

Cœlicolas, si quando domos, litusque rubentum
Æthiopum, & mensas amor est intrare minores
Dant fluvii, montesque locum, tum terra superbit
Gressibus, & paulum respirat cœlifer Atlas.

Quod falsè atridet suo more Lucianus in Philop. Τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνδειπνεῖν, ... Notandum autem (quod supra innuimus) duas olim fuisse *Æthiopias*, sec. Homericum illud Odyss. α.

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος.

Hinc Author de Mirabilibus Sacræ Scripturæ lib. 1. *Æthiopiam alteram esse in multis locis historiarum scriptura describunt, de qua in ecclesiastica historia scribitur, quod ex parte India adhaeret.* Quid quod *Chaldæam* etiam *Æthiopiæ* nomine comprehendisse veteres putantur? Siquidem Corn. Tacitus de Judæorum antiquitate verba faciens Hist. lib. 5. ait eos *Æthiopum* prolem fuisse, quorum majores ab Ur Chaldæorum provenisse cognoscimus. Strabo itidem *Phœniciam* a nonnullis *Æthiopiam* vocari author est, lib. 1. Ἔνιοι δὲ καὶ (inquit) τὴν Αἰθιοπίαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Φοινίκην μετάγουσι. Huc facit Homericum illud Odyss. 4.

Αἰθίοπας θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβούς.

Æthicus etiam Trigidis flu. caput in Æthiopia collocat. *Fluvius Tigris, inquit, etiam ipse de monte Caucaso quasi visitur cum æstivo temporibus sub humo eum desuper Æthiopiam currere ex viriditate superni cespitis prodatur.* Quinimò Sagri vel Zagri incolæ (mons is est trans Tigridem) Æthiopum natio perhibentur. Hesychius Σάγροι, ἔθνος Αἰθιόπων. Porrò τὰ μέρη τῶν Ἐλυμαίων in Æthiopia ponuntur ab Epiphanio in Anachoret. n. 58. Susianæ etiam incolæ olim inter Æthiopas habebantur. Memnon n. qui à Susis ad bellum Trojanum, in Priami auxilium pervenit, *Æthiopum* rex ab Hesiodo vocatur, in Theog.

Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστὴν
Αἰθιόπων βασιλῆα.

Unde Pind. Olymp. Od. 2. eum vocat Ἀοῦς παῖδ' Αἰθίοπα. de quo Virgil. Æn. 1.

Nunc quibus aurora venisset filius armis.

Æthlius, Jovis filius, Endymionis pater. Hesiod. Item historicus Samius. Athen. lib. 14. ubi tamen vulgò corruptè est Ὀθλίου pro Σαμίου; sed veram lectionem vidit Casaubonus ad eum librum cap. 19. Quæ de Junone Samiâ eum scripsisse ait Clemens in Protrept. ea sine dubio fuêre ex ipso opere. Horum quoque librorum meminit Etymologus in Νέωτας, ubi ait eum scripsisse de finibus Samiis. Æthlii quoque nomen Arnobio lib. 6. ubi vulgò legebatur *Ethedius*, restituit Theod. Cantherus.

Æthon appellatus est Erisichthon, propter nimiam ingluviem. Lycophr. Hesiod. Ælian. Athenæus. Item unius ex Solis equis nomen, i.e. *Ardens*. Ovid. Met. 2.

Interea volucres Pyroeis, Eous, & Æthon,
Solis equi, quartusque Phlegon, hinnitibus auras
Flammiferis implent ——

Item equus Pallantis. Virg. Æn. 11.

Post bellator equus positis insignibus Æthon
It lachrymans, guttisque humectat grandibus ora.

Apud Hom. Æthon est equus Hectoris. Iliad. θ.

Ξάνθε τε καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε.

Apud Claud. verò Plutonis, lib. 1. de Rapt. Pros.

Orphnaeus crudele micans, Æthonque sagitta
Ocyor, & Stygii sublimis gloria Nyctei.
Armenti, Ditisque notâ signatus Alastor.

Item *Æthon* vir quidam qui ita pedendi vitio laborabat, ut in templo Capitolino abstinere non potuerit. Sed affectus hoc supplicio, ut triduo cœnaverit domi, didiceritque comprimere nates, ne eadem pœnâ iterum afficeretur, nam alienâ mensâ victitabat. Mart. lib. 11.

Multis dum precibus Jovem salutat
Stans summos resupinus usque in ungues,
Æthon in Capitolio pepedit:
Riserunt comites, sed ipse Divûm
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem.

Æthra, Oceani & Tethios filia, uxor Atlantis, filii Japeti, qui ex eâ duodecim filias & unum filium Hyantem suscepit, qui in Libyâ à serpente occisus est, cujus mortem cum quinque sorores nimium deflerent, luctu contabuerunt, sed Jovis commiseratione inter Deas sunt translatæ, *Hyadesque* à fratris nomine dictæ. Reliquæ, eò quòd plures superstites mansissent, *Pleiades* sunt appellatæ. Item mater Thesei, Pitthei filia. Ovid. in Epist. Ariadnes.

Nec pater est Ægeus, nec tu Pittheides Æthra
Filius authores saxa fretumque tui.

Hesychius. Αἴθρα. αἰθρία, αὐγή, εὐδία, ἀὴρ καθαρός. ἔτι δὲ καὶ ὄνομα κύριον τῆς Πιτθέως θυγατρός.

Æthusa, quæ & *Ægusa* Plin. ins. Siciliæ Sed apud Ptol. diversæ sunt. *Æthusa* enim *Limoza* Fazello dicitur inter Melitam & Africam sita. *Ægusa* v. *Favognano* nominatur. Lilybæo prom. proxima, inter Hieram & Phorbantiam 10. m.p. distans a Drepano urbe 20. in Africum.

Ætia, τὰ Αἴτια, ita Callimachus lib. suum inscri[illegible] quem *de causis* & rationibus sacrorum edidit, [illegible] 10. 4.

Si non vis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire, leges Ætia Callimachi.

Quæ Propertius lib. 2.

—— *Inflati somnia Callimachi* vocat,

Ætinium, *Ætino* Moletio & al. op. Macedoniæ, quod *Athenæum* Livio dicitur. Tricæ ubi, apud Thessaliæ fines, finitimum,

Ætius, Consul Rom. Valerii collega, ex agricola Mag. Equitum factus, à Bonifacio bello victus, deinde Hunnorum præsidio pristinæ dignitati restitutus. Item alius Consul *Studii* collega, à Valentiniano prosperitati ejus invidente, eumque pertimescente occidi jussus est. Procop. lib. 5. Alius Ariani dogmatis sectator, sophista, à quo *Ætiani*, qui & *Eunomiani*, dicuntur Hist. Trip. 5. 13. Alius medicus Græcus, cujus libri extant, & quædam epistolæ. Vide Vossium de Philosophiâ c. 12.

Ætna, *Mongibello*, mons Siciliæ max. & notissimus ob ignes quos emittit. Altitudinis est 8. mill. circuitus autem 60. distat 15. m.p. à Catana, & 30 à Messanâ. An. 1669. quatuor flu. igneos emisit, quamplurimis locis in viciniâ vastitatem afferens, præsertim in agro Catanensi

nensi, ubi 15. castra concremata sunt. De variis ejus incendiis lege Cluverium. Virgil. Georg. 1.

——Quoties Cyclopum effervere in agros
Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam,
Flammarumque globos, liquefactaque volvere saxa!

Silius Ital. lib. 14.

Ast Ætna eructat tremefactis cautibus ignes
Inclusi gemitus, pelagique imitata furorem
Murmure per cæcos tonat irrequieta fragores
Nocte, diéque simul, fonte à Phlegethontis ut atro
Flammarum exundat torrens, piceáque procella
Semiambusta rotat liquefactis saxa cavernis.

Hesychius: Αἴτνη. πῦρ ἀεὶ ποταμὸς χεόμενον ἐν Σικελίᾳ. Circa radices amœnissimus est multis fontibus & fruticibus. Quare autem flammas evomat Trogus Pomp. l. 4. explicat his verbis. *Sicilia terra est cavernosa, & fistulosa, quo fit ut ventorum flatibus pateat, unde ignis concipitur, intrinsecus sulphur habet & bitumen, ubi ventus per spiramenta cavernarum incubuit, diu luctatus concipit ignem, sic Ætna durat incendium, motus ergo ventorum causa est incendii.*

Ovid. Met. 15.

Nec quæ sulfureis ardet fornacibus Ætna
Ignea semper erit, neque enim fuit ignea semper.
Nam sive est animal tellus, & vivit, habetque
Spiramenta locis flammam exhalantia multis,
Spirandi mutare vias, quotiensque movetur,
Has finire potest, illas aperire cavernas:
Sive leves imis venti cohibentur in antris
Saxaque cum saxis, & habentem semina flammæ
Materiem jactant, ea concipit ictibus ignem, &c.

Catullus: *Cùm tantùm arderem, quantùm Trinacria rupes.*

Ovid. Met. 13. *Uror enim, læsusque exæstuat acrior ignis,*
Cúmque suis videor translatum viribus Ætnam
Pectore ferre meo.

Idem in epist. Sapph.

Me calor Ætnæo non minor igne tenet.

Seneca in Hippolyto:

Et ardet intus qualis Ætnæo vapor
Exundat antro.

Cœlestem columnam eam vocat Pindarus. *Ætna*, inquit Bochartus, vel est אתונא *attuna*; h. e. *caminus*, *fornax*; vel אתונא, hoc est, *caligo*. Primæ originationi favent hæc Poëtarum loca. Virg. Æn. 3.

——Ingentemque insuper Ætnam
Impositam ruptis flammam expirare caminis.

Seneca in Hippolyto:

Et qui furentes semper Ætnæis jugis
Versat caminos.

Idem in Thyeste:

Ignis Ætnæis residens caminis.

Idem in Hercule Oetæo:

Feret Ætnæos inde caminos.

Idem in Hercule insano:

——acrior mentem excoquit
Quàm qui caminis ignis Ætnæis furit.

Claud. Mar. Vict. l. 2.

Non aliter quàm dum ruptis fæva Ætna caminis
Egerit immistis stridentia sulfura flammis.

Hos caminos Græci ἰπνοὺς vocant. Schol. Arist. in Vespis: ἰπνὸς κυρίως ὁ κάμινος, adducitque Æschylum qui cum relatu ad Ætnam: Ἰπνούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο. Posterius etymon firmare videtur Lucretius lib. 6.

Funditus ardorem longè, latéque favillam
Differt, & crassa volvit caligine cœlum.

Ætnam pulcherrimè descripsit Corn. Severus; optimè autem Virgil. & brevissimè Æn. 3.

————Horrificis juxta tonat Ætna ruinis,
Interdumque atram prorumpit ad æthera nubem
Turbine fumantem piceo, & candente favillâ,
Attollitque globos flammarum, & sidera lambit:
Interdum scopulos, avulsáque viscera montis
Erigit eructans, liquefactaque saxa sub auras
Cum gemitu glomerat, fundóque exæstuat imo.

Super hunc montem ignem simul & nivem videas, Sil. l. 14.

Sed quanquam largo flammarum exæstuat intus
Turbine, & assiduè subnascens profluit ignis;
Summo cana jugo cohibet (mirabile dictu)
Vicinam flammis glaciem, æternóque rigore
Ardentes horrent scopuli. Stat vertice celsi
Collis hyems, calidáque nivem tegit atra favilla.

Claudian. de Rap. Pros. lib. 1.

Sed quamvis nimio fervens exuberat æstu,
Scit nivibus servare fidem, pariterque favillis,
Durescit glacies tanti secura vaporis,
Arcano defensa gelu, fumóque fideli
Lambit contiguas innoxia flamma pruinas.

Solin. cap. 11. *In illa ferventis naturæ pervicaciâ mistas ignibus nives profert.* Denique Strab. lib. 6. ἔτι δὲ τὰ ψιλὰ τὰ ἄνω χωρία, καὶ τεφρώδη, καὶ χιόνος μεστὰ τοῦ χειμῶνος. Arboribus consitum etiam hunc montem innuit Theocritus, cui πολυδένδρεος Αἴτνα dicitur. Est etiam civit. Siciliæ ad rad. Ætnæ sita, *Inessum* priùs dicta, ab Hierone condita Steph. vulgò *Centorbe*, Leandro autem *Atorno*, *Mascali* v. Fazello, Populi *Ætnenses*. Ponitur *Ætnæus venator* pro inutili. *Ætnæus Cantharus* pro ingenti. Item *Ætnæus* cognomen Vulcani.

Ætolia, Achaiæ reg. Epiro, Acarnaniæ, & Locris finitima. *Hyanthis* olim dicta fuit, teste Steph. Cic. in Pisonem: *Ætoliam, quæ procul à barbaris disjuncta gentibus, in sinu pacis posita, medio ferè Græciæ gremio continetur, decedens miseram prodidisti.* Dionys. in Perieg.

Τῆς δ' ὕπερ ἐς νότον εἰσὶν ὑπὸ σκοπιὴν Ἀράκυνθον
Ἀνδρῶν Αἰτωλῶν πεδίον μέγα, τοῦ διὰ μέσσου
Σύρεται ὁλκὸν ἄγων Ἀχελῶος ἀργυροδίνης.

Ubi Schol. Ἰστέον δὲ ὅτι Αἰτωλοὶ μὲν τὸ ἔθνος ἀπὸ τοῦ Αἰτωλοῦ υἱοῦ Ἐνδυμίωνος. Ovid. Amor. 3. 5.

Nec tanti Calydon, nec tota Ætolia tanti.

Artinia hodiè, teste Nicetâ, & *Lepanto*. Ætoli autem

petaces

peracti erant & improbi, adeò ut qui tales essent proverbio *Ætoli* dicerentur, teste Stephano, à *petendo omnia*, Græcè αἰτεῖν ὅλως, ut quidam nugari amant. Vide Plin. 4. 2.

Ætuatii, Helvetiæ pop. *Ætuates* Cæsari, quorum urbs *Faveſch* ad Rhenum flu. 3 leuc. ab Uriâ seu Tauro urbe.

Æx, ins. scopulosa in mari Ægæo inter Tenedum & Chium, quæ capræ speciem procul aspicientibus præbet, unde & nomen accepit. Ἄιξ enim Græcè *capram* sign.

Æxones, Atticæ pop. dicacitate, maledicáque virulentiâ insignes, adeò ut Αἰξωνεύεσθαι signatum verbum sit quo denotetur intoleranda mordacitas.

Afer, Hadriani Imp. pater. Spartianus: *Hadriano pater Ælius Hadrianus cognomen Afer fuit*. Xiphilinus: ἦν δὲ Ἀδριανὸς γένος μὲν Ἀδριανοῦ Ἄφρου υἱός. Suidas: ἦν δὲ τὸ γένος βελτίστου πατρὸς ἐστρατηγηκότος Ἄφρου, οὕτω γὰρ ὀνομάζεται. Lege quæ sequuntur. Non dubitabis è Dione totum locum esse descriptum. Cedrenus contrà, non Dionem, sed Breviatorem ejus secutus malè capit ejus verba, inquit enim, ἦν δὲ Ἄφρος τὸ γένος. Sed in talibus solens more suo Græcus ille fallitur. Casaub.

Afrania, Licini cujusdam uxor apud Val. Max. quæ muliebris verecundiæ oblita, suas per se causas agebat, & importunis clamoribus judicibus obstrepebat. Hinc factum est ut mulieres perfrictæ frontis, matronalis pudoris oblitæ; *Afraniæ* per contumeliam dicerentur.

Afranius, Poëta Comicus, teste Cic. in Bruto, homo peracutus in fabulis ac disertus, quòd in Togatis excelluit, inquit Quintilianus, utinamque non inquinasset argumenta puerorum fœdis amoribus, mores suos fassus. Horat. ad Pisones.

Dicitur Afrani toga convenisse Menandro.

Ausonius epigr. 70.

Quam toga facundi scenis agitavit Afrani.

Item Pompeii dux, qui Arabas juxta Amanum subegit. Plut. item Coss. Rom. Asclepiodori collega.

Africa, quæ & *Libye* Græcis dicitur, ab α privat. & φρίκη horror, quasi sine frigore (ita enim veteres Grammatici nugari amant) una ex tribus orbis terræ partibus, in meridiem vergens, mari Mediterraneo ad arctos, Oceano ad occ. merid. & ort. ac sinu Arabico perstricta. Dionysius de situ orbis.

Ἀλλ' ἤτοι Λιβύη μὲν ἀπ' Εὐρώπης ἔχει οὖρον
Λοξὸν ἐπὶ γραμμῇσι Γαδείρων τε καὶ στόματι Νείλου.
Ἔνθα Βορηιότατος πέλεται μυχὸς Αἰγύπτοιο,
Καὶ πρόμος τετραμμένος Ἀμμωνίοιο Κανώβου.

Mela lib. 1. cap. 4. *Africa ab Orientis parte Nilo terminatur, pelago à cæteris.*

Silius Italicus lib. 1. ubi de Libyâ.

Terminus huic roseos amnis Lagæus ad ortus,
Septeno impellens tumefactum gurgite pontum.
At quà diversas clementior aspicit Arctos,
Herculeo dirimente freto diducta propinquis
Europes videt arva jugis: ultra obsidet æquor,
Nec patitur nomen proferri longius Atlas, &c.

In Ægyptum, Marmaricam, Africam propriè dictam, Mauritaniam, Libyam interiorem, Æthiopiam & Ægysimbam veteribus ignotam, ultra Æquatorem divisa. Sciendum v. Africam seu Libyam multis accipi modis; tribus tamen potissimùm. Vocabulum istud cùm latissimè patet, tum tertiam olim habitari orbis partem complectitur; Angustissimè v. patet, cùm pro Carthaginensi ditione, aut pro illo saltem Africæ tractu litorali accipitur, qui ab Ampsaga flu. usque ad Phycuntem extenditur. Tertio v. Africa aut Libya vocatur, quicquid Afri aut Libyes tenent. Itaque tum præter Africam propriè dictam (quicquid autem inter Mauritaniam & Cyrenaicam jacet, id Africæ propriè dictæ tribuitur) totam quoque comprehendit Libyam interiorem usque ad Æthiopas & Ægyptios. Excipitur enim ut plurimum Cyrenaica Pentapolis, Numidia vetus, & Mauritania. Nam & Mauri & Numidæ pro adventitiis habebantur. *Africa* v. ut aliquibus placet dicta est linguâ Arabicâ Ifrik, à verbo *faraka divisit*. Cur autem sic dicatur duæ sunt opiniones, quarum prior hæc est, quòd ea terræ pars sit ab Europâ mari Mediterraneo, ab Asia v. flumine Nilo separata. Altera, quòd hoc nomen ab *Ifrico* quodam Africæ rege dedictum videatur. Matthæus Regius, ab Ebræo *Aphar*, quæ vox *pulverem* significat, deducit. Est enim Africa regio calidissima. Hinc Silius Italicus. lib. 1.

Æstifero Libye torquetur subdita Cancro. Et Virg. Ecl. 1.

At nos hinc alii sitientes ibimus Afros. Quin & Op. 4. Cyneg. Libyam vocat διψάδα γαῖαν, eandem iterum αἰνοτάτην χώρην, supra πολυδίψιον αἶαν. Eumenius Rhetor *Libyæ arva sitientia*. Manilius Astronomicωn lib. 4.

Pœnus arenosis Afrorum pulvere terris
Exsiccat populos. ——————

Synesius Epist. 67 διψηρᾶς Λιβύας, quod a Dionysio procul dubio desumptum vers. 182.

Ἡ γὰρ διψηρή τε καὶ αὐχμήεσσα τέτυκται.

Manil. l. 4. de Africâ.

Huic varias pestes, diversáque monstra ferarum
Concessit bellis natura infesta futuris.
Horrendos angues, habitatáque membra veneno,
Et mortis partus, viventia crimina terræ,
Et vastos elephantas hinc, sævosque Leones
In pœnas fœcunda suas parit horrida tellus,
Et portentosos Cercopum ludit in ortus,
Ac sterili pejor siccas infestat arenas.

Africam Joseph Antiqu. 1. 16. ab Ophre filio Madanes, Abrahami nepotis deducit. Sic enim ille λέγεται δὲ ὡς οὗτος ὁ Ὠφρὴς στρατεύσας ἐπὶ τὴν Λιβύην, κατέσχεν αὐτὴν, καὶ οἱ υἱωνοὶ αὐτοῦ κατοικήσαντες ἐν αὐτῇ, τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ἐκείνου ὀνόματος Ἀφρικὰν προσηγόρευσαν. Sed vulgaras has Africæ etymologias meritò rejicit Bochartus ὁ μέγας, & à fertilitate suâ nomen traxisse summopere contendit. פרך *Pharaca*, inquit, Arabice *fricare* significat, & פריה *pheric spica*. Hinc à Pœnis אפריכה *Africa* factum, & terra Africæ ad verbum est *terra spica*, vel *spicarum*, phrasi merè Punicâ; Qualem esse Africam propriè dictam, i. e. Libyæ partem Carthagini vicinam, neminem latet qui non sit harum literarum planè rudis. Vide sis doctiss. Authorem Geogr. sac. lib. 1. cap. 25. Inde *Afer*, ut *Armentarius Afer*. Virgil. Georg. 3. *Vagus Afer*. Lucan. lib. 4. *Afra avis*. Horat. in Epod. Item *Ager serpens*. Multi n. in Africâ serpentes, ob loci calorem.

Hor. ——— ——— *Velut illis*

Canidia afflasset pejor serpentibus Afris.

Juven. Sat. 5.

Quod tutos etiam facit à serpentibus Afris.

Malè n. vulgò *atris*. Item *Africanus* adject. & Scipionis cognomentum. Afri olim perfidiæ notâ apud veteres insigniebantur. Salvianus lib. 7. *Omnes gentes habent sicut peculiaria mala, ita etiam quadam bona. In Afris penè omnibus nescio quid non malum. Si accusanda est inhumanitas, inhumani sunt; si ebrietas, ebriosi sunt; si falsitas, fallacissimi; si dolus, fraudulentissimi; si cupiditas, cupidissimi; si perfidia, perfidissimi;* Cic. ad Att. 11. 7. *Ex omnibus nihil tamen desideratur, quàm quòd in Africam non iverim. Judicio hoc sum ejus, non esse auxiliis fallacissimæ gentis Remp. defendendam.* Liv. l. 39. *Plebem imbellem in urbe, imbellem in agris esse, mercede parari auxilia ex Afris gente ad omnem auram spei mobili, atque infidâ.* Capitolinus in Maximinis: *Gordianus contrà Capellianum cùm filium juvenem misisset, acerrimâ pugnâ interfecto filio, ipse laqueo finivit vitam, sciens & in Maximino multum esse roboris, & Afris nihil virium, multum quinimò perfidia.* Idem. *Commilitones rem vobis notam proferimus. Afri fidem fregerunt. Quid dicam? fregerunt? nam quando tenuerunt?*

Africanus, Alexandri Cæsaris Consiliarius, doctissimus Juris professor, Papiniani discipulus. Lampridius. Idem in sacris literis doctus. Eutrop. lib. 6.

Africanus. Julius, primus Christianorum Chronologus. Vide *Julius Africanus*.

Africus, venti nomen ab Africâ spirantis, inter Austrum & Zephyrum. Virgil. Æneid. 1.

——— *Creberque procellis Africus.*

Horat. Car. lib. 1. Od. 1.

Luctantem Icariis fluctibus Africum.

Idem alibi.

Nec pestilentem sentiet Africum
Fœcunda vitis.

Et Epod.

——— *Protervus Africus.*

Sen. Nat. Qu. 5.

Africus furibundus ac ruens ab Occidente hyberno.

Agabra, & *Ægabra*, vulgò *Cabra*, op. Hisp. Bæt. in Vandalia haud obscurum, inter Astigi & Tucci, inde 13. hinc 5. leuc. lon. 16. 10. lat. 37. 40.

Agamedes & *Trophonius*, adytum Delphicum ex quinque lapidibus construxerunt, cujus meriti nomine quum ab Apolline præmium postulassent, quod ille optimum homini duceret, post diem tertium in lecto mortui reperti sunt. Cic. 1. Tusc.

Agamemnon, Atrei ex Ærope filius, ut Homerus ait, Plisthenis verò ut Hesiodus, & frater Menelai, Mycenarum & Argivorum rex, quasi ἄγαν μένων, hoc est *perseverans*, qui omnium Græcorum consensu Imperator delectus, ad expeditionem Trojanam profectus est, ubi plurimos labores, & maximas Principum simultates pertulit. Ilio capto, inter alia, Cassandra Priami filia ei in sortem cessit, quæ etiam mortem ei prædixit; sed ille verbis ejus minimè fidem habens, ad uxorem Clytæmnestram, cui domi cum quibusdam liberis relicti imperii curam crediderat, reversus ab Ægistho Thyestis filio, qui omnia prius tacitè occupaverat, imò & uxorem stupraverat, simulatâ amicitiâ, & Clytæmnestræ consensu, in littore, seu ut aliis placet, in convivio, quod ingens ei uxor paraverat, interfectus est, postquam an. 18. regnasset. Quod facinus Orestes Agamemnonis & Clytæmnestræ filius ægrè ferens, Ægisthum & matrem in vindictam patris occidit. Quæ omnia elegantissimè prosecutus est Sophocles in *Electrâ*, Euripides in *Oreste*, & Seneca in *Agamemnone*. *Agamemnonis hostia*, in duros & persuasu difficiles dicitur; inde natum, quòd Agamemnonem rem divinam in Trojâ facturum bos effugerit; vixque multo negotio comprehensus, reductus est. Quadrabit etiam in eos qui nolentes & coacti quidpiam agunt. Olim in sacris spectabatur ut hostia lenis, ac volens adstaret, quòd si refracto fune præfugisset, infaustum omen habebatur. Videtur & huc posse referri quòd Agamemnon in Aulide filiam Iphigeniam sacrificavit, sed admodum invitus. Zenodotus. Hinc *Agamemnonius* Virg. Æn. 6.

Eruet ille Agros Agamemnoniasque Mycenas.

Hinc Ἀγαμεμνόνεια φρέατα, *Agamemnonii putei* proverbialiter de admirandis operibus dicebantur: Aiunt enim illum & circa Aulidem, & passim in Græciâ puteos effodisse, ne per æstum aquarum inopiâ laborari posset. Author Zenodotus. Item *Agamemnonii fontes*, fontes quidam tepidi Ioniæ apud Smyrnam urb. ab eâ 5. m. p. distantes. Philostratus. Hesychius in Ἀγαμεμνόνεια φρέατα. Ἱστορεῖται, inquit, τὸν Ἀγαμέμνονα περὶ τὴν Αὐλίδα, καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος φρέατα ὀρύξαι. Δῆμος ἐν τῇ δυσδεκάτῃ τῆς Ἀτθίδος. Ubi fortè, Σῆμος legendum. Laudatur enim passim *Semus Delius*, qui Δηλιακὰ scripsit. Quia verò Jovem antiqui ætherem censebant esse, ideò Metrodorus Agamemnonem allegoricè ætherem dixit. Idem Hesychius, Ἀγαμέμνονα τὸν αἰθέρα Μητρόδωρος εἶπεν ἀλληγορικῶς. Meurs. in Miscell. Lacon. l. 1. c. 4.

Agamerum, *Agamer*, op. Hiberniæ in Momoniâ prov. juxtà portum Corcagiensem.

Agamium, *Aghem*, seu *Ghem*, op. Insubriæ, apud Sessitem flu. a Novaria 16. m. p. Incolæ *Agamini* ex ant. inscript.

Aganagara, urbs Indiæ maritima circa Gangem, *Agonara* Castuldo, & Moletio.

Aganippe, fons Bœotiæ celebris ad Heliconem montem, haud procul a Thebis in Permessum flu. labens. Musis sacer, à poëtis maximè celebratus. Claud. in Paneg. Theod.

Concinuit felix Helicon, fluxitque Aganippe
Largior. ——— ———

Hinc *Aganippeus*. Propert. lib 2.

Et quantum Æolio quum tentas carmina plectro;
Par Aganippeâ ludere docta lyrâ.

Itemque *Aganippis*. Ovid. 6. Fast.

Dicite quæ fontes Aganippidos Hippocrenes
Grata Medusæi signa tenetis equi.

Aganippe, inquit vir maximus est אגן אבא *Aganibba*, id est ad verbum *crater viroris*, h. e. *viridis*, quia fontis crater est.

Margine gramineo patulos succinctus hiatus.

Agan autem propriè est *crater*. Ita reddunt Græci Interpretes, Exod. 24. 6. & Cant. 7. 2. Sed quâ metaphorâ Græcè κρατῆρες, eâdem Syriacè אגניא *aganaia* dicuntur in fossis ac fontibus aquarum conceptacula. Sic in Chaldæo Paraphraste, Jud. 4. 11. מישר אגניא *vallis craterum*, interprete Kimchio ager est in quo sunt lacunæ

cavae cisternarum instar, aquis plenae. *Aganippe* etiam *Enippe* dicta est. i.e. עין אבא *en ibbe* h.e. *fons viroris*. Vibius Sequester perperam in montibus recenset; *Aganippe Boeotia, antè Enippe dicta*.

Agapenor, praefectus classis Agamemnonis. Hom. Il. 2. Item Ancaei filius Lycurgi nepos, qui capto Ilio in Cyprum tempestate delatus est, ubi Paphum urbem condidit, & fanum in urbe opulentissimum. Paus. in Arcad.

Agapetus, Synadorum urbis Phrygiae Pacatianae episcopus, sectae Macedonianae, ad Orthodoxam fidem posteà conversus. Socrates.l.7.c.3.

Agapetus, apud Praeneste puer 13. annorum, sub Aureliano Principe martyrium passus est.

Agapetus, Hujus nominis *primus* Joanni 2. in Pontificatu succedit, & cùm eruditorum virorum copia non esset, de publicis scholis consilium proponit, sed non auditur, quum bellum ingrueret; Hactenus enim tantum privatae scholae fuerant. Item alius, hujus nominis *secundus*, An. Dom.446. successit Martino Papae, & sedit an.9.mens.7.

Agapius, Alexandrinus Philosophus, in eloquentiae studiis educatus, in medicinam commentarios edidit; Byzantii ludum aperuit, magnâ doctrinae famâ, ingeniique solertiâ. Alius, Philosophus Atheniensis, post Proclum Marini Neopolitani discipulus. Suidas. Tertius, Caesareae Palaestinae episcopus.

Agar, virgo Aegyptiaca, Abrahae ancilla, ex quâ Ismaelem habuit, permittente Sarâ uxore. *Advenam* significat, teste Comestore.

Agareni, pop. ab *Agar* Abrahami ancillâ sic dict. nunc Saraceni, ut quidam volunt, appellati, in quos profectus Trajanus Caesar cum exercitu eorum op. *Agarum* moenibus nudavit, eos tamen nunquam potuit in acie superare. Dio. Cass.

Agarus, Sarmatiae flu. Ptol. *Sagaris* Ovidio, hodie *Shiret* Mercatori, per Moldaviam in Istrum fluens. Ab hoc nomen *Agarico* radici datum creditur, Cael. Rhod. 18. 13.

Agasus portus, *Porto Graco*, locus in ora Apuliae Dauniae prope M. Garganum, in prov. Capitanatâ, 110. m. p. a Viesta in merid. & 20. à Manfredoniâ in Caec.

Agatha, *Agde*, urbs Gall. Narb. in ora litor. apud ost. Arauris flu. in Occitanâ reg. 5. leuc. à Narbone in ort. à Bliteris autem 3. long 24.05. lat.42.40. Item urbs Campaniae in Principatu ulter. quasi med. inter Capuam & Telesiam ad 12.m.p. utrinque distans. Hodiè *S. Agatha di Goti*.

Agatharchides, historicus Samius, in secundo rerum Persicarum laudatur Plutarcho in Paral. Minor. cap. 2. Eundem Plutarchus junior citat ἐν τοῖς Φρυγιακοῖς lib. de Fluminibus. Et alibi in quarto περὶ λίθων. Fortassè idem est, ac Cnidius, de quo vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 20.

Agatharchus, nomen viri, qui stadium vicit Olympiade 61. imperante Athenis Heraclio. Dionys. Halicar. lib. 4. Item classis Syracusanae praefectus Thucyd. lib. 3. Item pictor, qui cùm apud Xeuxim mira celeritate se animalia depingere gloriaretur; Ego verò, inquit, Zeuxis, longo tempore. Nam in opere faciundo promptitudo ac celeritas haud potest stabilem gravitatem, & exquisitam pulchritudinem rebus adjungere. Plut.

Agathemerus Orthon, in lucem edidit Hypotyposes Geographicas, quas inter alios hujus argumenti scriptores, juris publici facturum Isaacum filium promittit Vossius de Philologiâ cap. 11. *Agathemeres* Orthonis filius prodiit posteà curâ & interpretatione Samuelis Tennulii, Amstelodami. A.D.1671.

Agathias, sive ut se in Epigrammatis vocat, *Agathius*, historicus graecus, natus Myrinae, quae in Asiâ veterum Aeolensium colonia fuit, ad ostia Pythici fluvii sita, ut ipse in Praefatione ait, ubi & se patre Memnonio propagatum asserit, ac juri & legibus operam dedisse, unde & *Scholasticus* vocabatur, qui alio nomine *advocatus* dicitur. Erant enim *Scholae* collegia Iurisperitorum. Fuit autem Advocatus Smyrnae, testante Suidâ, qui cum σχολαστικὸν Σμυρναῖον vocat. Praeter epigrammata multa quae in Anthologia habemus, condidit libros 5. De imperio & rebus gestis Justiniani; nec tamen omnia de eo refert, sed inde, ut ipse ait, coepit ubi desiit Procopius. Etiam Δαφνιακὰ, atque alia, partim prosa partim carmine exaravit, ut Suidas testatur; imò meminit ipse in Praefatione historiae suae, ubi se à puero ait admodum carmine fuisse delectatum, ac panxisse hexametro versu poëmatia quaedam amoribus, & istiusmodi illecebris variegata, eaque *Daphniaca* appellari. Dictione utitur tersâ & floridâ. Gentilem fuisse praeter alia ostendit illud φασίν, quo lib. 3. utitur. cum sermo sit de Martyrio B. Stephani.

Agatho, Philosophus Pythagoricus, frequens antithetis, adhibitus quondam convivio Archelao rege, cujus erat familiarissimus, interrogatusque ab eo, cùm jam esset annorum 80. si robur adhuc ullum servaret? Sanè, inquit, Non solùm Ver, sed Autumnus solet bona & prosperitatem adferre. Aelian. Var. Hist. lib.13. cap.4.

Agatho, Atheniensis, vir monstrosae fortitudinis, & magnitudinis, tempore Adriani Principis, & Herodis Attici, de quo vide Philostratum in Attico. Aliis *Agathion*.

Agatho, tubicen, cantilenarum suavitate mirum in modum amores deliniens, cujus mores musicae non dissimiles fuisse perhibentur. Laboravit enim infamiâ mollitiei. Hinc factum est Proverb. *Agathonia cantio*, quod rectè diceretur de oratione blandâ magis quàm frugiferâ. Primus chori Tragici cantum instituit. Arist. in Poëtic.

Agathocles, Babylonius, sive Cyzicenus, utroque enim modo ab Athenaeo appellatur, lib. 9. & 12. Cyzicenorum res scripsit. Fuit praeterea alius, Chiusirei Rusticae scriptor, de quo Varro & Columella. Est & *Agathocles* Atracius, qui de piscibus, solutâ oratione scripsit. Item *Agathocles* Samius, qui de Pessinuntiorum republicâ, & *Agathocles*. Milesius, qui de Fluminibus scripsit.

Agathocles, Siciliae tyrannus, ad regni maiestatem ex humili & sordido genere pervenit. Quippe patre figulo natus, non honestiorem pueritiam, quam principia originis habuit. Siquidem formâ, & corporis pulchritudine egregius, diu vitam stupri patientiâ exegit. Annos deinde pubertatis egressus, libidinem à viris in foeminas transtulit. Post haec apud utrumque sexum famosus vitam latrocinio mutavit. Tandem cùm Syracusas concessisset, gregariam militiam sortitus, in omne facinus promptissimus fuit; nam & manu strenuus, & linguâ

facundus fuit. Brevi itaque centurio, ac deinceps tribunus militum factus est; ac ad postremum, in locum demortui ducis Damasconis suffectus est: cujus uxorem adulterio cognitam, post mortem viri in matrimonium accepit. Nec contentus quòd ex inope dives repentè factus est, piraticam adversùs patriam exercuit. Saluti autem ei fuit, quòd socii capti tortique de illo negaverunt. Bis occupare imperium Syracusarum voluit; bis in exilium actus est. Postremò dux patriæ contrà Carthaginenses sæpè pugnavit. Multa de eo Justinus lib. 22. & Polybius lib. 15. sub finem. Hujus exemplo ad modestiam omnes hortatur Ausonius elegantissimo Epigrammate quod sic se habet.

Fama est fictilibus cœnasse Agathoclea regem,
Atque abacum Samio sæpè onerasse luto.
Fercula gemmatis cùm poneret aurea vasis,
Et misceret opes, pauperiemque simul.
Quærenti causam respondit. Rex ego qui sum
Sicaniæ, figulo sum genitore satus.
Fortunam reverenter habe, quicunque repentè
Dives ab exili progredière loco.

Quamvis Agathoclem apud figulum educatum tantum, non natum Plutarchus scripserit lib. De suâ ipsius laude.

Agathocles, Lysimachi filius in eo bello quod cum patre gessit adversùs Getas, Lysimacho sibi fugâ consulente, captus est; Tandem patri redditus Lysandram Ptolemæi Lagi & Eurydices filiam duxit uxorem, atque in Asiam navibus transgressus, Antigoni regnum in suam ditionem redegit. Ephesium præterea urbem ad mare condidit, in quam Lebadios Colophoniosque, deletis eorum urbibus, migrare compulit, ut Phœnix Colophonius poëta Jambicus testatur, qui patriæ eversionem carmine deflevit. Tandem Lysimachus jam ætate provectus, Arsinoën Lysandri sororem cepit uxorem, quæ quoniam liberis timebat, ne Lysimacho mortuo, in Agathoclis jura venirent, de ejus nece cogitasse fertur. Alii Agathoclis amore captam Arsinoën prodiderunt, ac eum curasse occidendum, quòd ejus concubitum assequi nequiret. Quo occiso Lysandra ad Seleucum cum liberis confugit. Ad postremum verò Lysimachus conserta cum Seleuco acie, longè latéque fusus, occubuit. Paus. in Att. & Strab. lib 13.

Agathon, Samius historicus, libros edidit rerum Scythicarum Plut. lib. de Flum. Ἀγάθων ὁ Σάμιος ἐν β Σκυθικῶν. Idem citat secundum περὶ ποταμῶν, uti & facit Stobæus Serm. de morbis, & molestiarum in eis solutione. Ex Agathone hoc quædam de Busiride hospites mactante, posteaque ab Hercule interfecto refert Plut. in Paral. min. cap. 38. Item Priami filius, Hom. Iliad. 24. De Agathone Tragico Voss. P. Gr. pag. 39. & 50.

Agathenymus, de Persicis rebus egit, Plut. lib. de Flu.

Agathopolis, postea M. Pessulanus, *Montpellier*, urbs Gall. Narbon. à Narbone 14. leuc. in ort. Nemausum versus 8. Magalonæ urbi marit. propinqua, Academia, & urbs post Tolosam clarissima totius Occitaniæ reg. Al. est *Magalone*, Massiliensium opus in Agatha ins.

Agathosthenes, in Asiaticis carminibus citatur à Germanico Cæsare in Arateis, ubi ex eo narrat Cynosuram fuisse Jovis nutricem, unam ex Idæis nymphis. Nec dubito quin idem opus signet Tzetzes Chil. 7. Hist. 144. ubi aliqua de mirandis hominum formis tradidisse testatur. Vossius.

Agathus, Demon Alexandrinus Mechanicus delineavit orbem universum ex Ptolemæi γεωγραφουμένοις. Voss. de Scient. Matth. cap. 42.

Agathusa, insula unguento nobilis, sic à Callimacho nuncupata. Vide *Telos*. Hesych. Ἀγαθοῦσα, ἡ Δῆλος ἐκαλεῖτο σάπερα. Ubi τῆλος, legendum notat Palmerius.

Agathurnum, sive *Agathurium* Ptolemæo, vel *Agathurfus* Straboni & Plinio, op. Siciliæ, Sil. lib. 14.

Defuerant Agathurna manus, geminoque Lacone
Tyndaris.

Oppidum hoc condidisse fertur Agathurnus, Æoli regis ventorum, fil. Illi n. 6. filii erant, quorum Ἀγάθυρνος βασιλεύσας τῆς νῦν ὀνομαζομένης Ἀγαθυρνίτιδος χώρας, ἔκτισε πόλιν τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Ἀγάθυρνον. Ita Diodorus lib. 4. Græcis n. semper suppetit fabularum penu inexhaustum, unde urbium quamlibet vetustatem conditores depromant. Bocharto a. *Agathyrni* nomen deflexum videtur ex Punico הקתרין *Hakkatharin*, vel *Hakkatherin*, quasi *rupes* dixeris. Nempe urbem hanc probant Fazellus & Cluverius esse opidum S. Marci, de quo ille Dec. 1. lib. 8. cap. 4. *In sublimi colle, agro & mari ad passuum tria millia prominenti S. Marcò incubat opidum.* Et mox. *Ad ejus arcem in rupe sitam.* Videtor Cluver. Sic. Ant. lib. 2. cap. 8.

Agathyllus, Arcas, poëta Elegiographus, à Dion. Halic. laudatur in iis quæ de adventu Æneæ in Italiam prodidit.

Agathyrsi, pop. Scythis vicini. Hieronymus. Hi multùm habent auri sine avaritiâ, sine invidiâ. Atque populi sunt mollitiei perquàm deditissimi si Herodoto fides, cujus verba, Musâ 4. hæc sunt. Ἀγαθύρσοι δὲ ἁβρότατοι ἄνδρες εἰσὶ καὶ χρυσοφόροι τὰ μάλιστα. A scriptoribus etiam plurimis *Picti* dicuntur; idque quoniam versicoloribus vestibus induuntur, quanquam alii de nativo colore intelligunt. Sed non hic litem hanc dirimendi locus. Virgil. 4. Æn.

Cretesque Dryopesque fremunt, pictique Agathyrsi.

Solinus cap. 20. *Gelonis Agathyrsi collimitantur, cæruleo picti, fucatis in cæruleum crinibus, nec hoc sine discrimine. Nam quantò quis altero præstat, tantò propensiore notâ tingitur, ut sit judicium humilitatis minus pingi.* Dicti a. sunt uti nonnullis placet ab *Agathyrso* Herculis filio, vel, ut Pisander vult, ἀπὸ τῶν θύρσων τοῦ Διονύσου, inquit Suidas. Bochartus v. *Agathyrsos* à *Thiras* deducit (*qui Græcis* Θρᾷξ) quod ipsum nomen inquit, ultimâ sui parte videtur alludere ad *Thiras*. *Immanes* vocat Juvenalis Sat. 15.

Sauromatæque truces, aut immanes Agathyrsi.

Agave, Cadmi & Hermiones filia; Echioni Thebano nupsit, ex quo Pentheum filium suscepit, qui cùm abstemius esset, ac propterea Bacchi sacra despicaretur, ab ipsâ matre, reliquisque Mænadibus, inter Bacchanalia, jam rex Thebarum, membratim discerptus est. Horat. lib. 2. Sat. 3.

Quid caput abscissum demens cùm portat Agave
Nati infelicis sibi tum furiosa videtur?

Fabulam

Fabulam hanc curiosè tractat Ovidius lib. 3. Met. & antè illum Theocritus Idyll. 26. Vide Mithologos. Lubet hic adnotare, quomodo poëtæ passim exemplo hoc pro similitudine utantur Lucan. lib. 1.

——Thebanam qualis Agaven
Impulit, aut sævi contorsit tela Lycurgi
Eumenis.——— ———

Val. Flac. lib. 3.

Cen pavet ad crines & tristia Pentheos ora
Thyas, ubi impulsa jam se Deus agmine matris
Abstulit & cæsi vanescunt cornua tauri.

Statius Theb. lib. 11.

——— Pentheia qualis
Mater ad insani scandebat culmina montis,
Promissum sævo caput allatura Lyæo.

Seneca Tragœdus.

——— ——— Qualis attonita & furens
Cadmea mater abstulit nato caput.

Agavi, pop. ut putant, septentrionales, quos Hom. circa initium Iliad. 13. dixit gentem fuisse innocentissimam, quæ sine divitiis, equino lacte victitet. Vide Scholiastas in loc. Hesychius. Ἀγαυοὶ, ἔθνος Σκυθικόν.

Agaunum, *S. Mauritz*, Vallesiæ op. à Seduno 6. Leuc. in ort. 17. à Geneva in occ. & 4. à lacu Lemano. long. 28. 25. lat. 45. 39.

Agdus, petra inauditæ vastitatis in Phrygiæ fin. ex quâ Deucalion & Pyrrha sumpserunt lapides, quos Themidis mandato in orbem hominibus vacuum jactarunt. Arnob. lib. 5. Vide Voss. de Theolog. Gentilium.

Agelocum, *Axholm*, sive ut Camdeno videtur, *Littleburgh*, op. Angl. ad Trentam fluv. in Com. Nottinghamiensi. V. *Segelocum.*

Agendicum, op. Gall. Celt. in fin. Senonum, med. ferè inter Lutetiam & Trecas, inde 19. hinc 16. Leuc. à Senonibus. v. 12. in Bor. vulgò *Province*. lon. 24. 30. lat. 48. 20. Al. à Agendicum est urbs ipsa *Sens*, ad Icaunam flu. quæ aliàs Burgundiæ accensita, nunc præfecturæ Campaniæ tribuitur.

Agenor, Antenoris filius. Hom. Iliad. 21.

Ὡς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ δῖος Ἀγήνωρ
Οὐκ ἔθελεν φεύγειν πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος.

Agenor, Mitylenæus, de Musica scripsit, teste Aristoxeno lib. 2 Musices. Incertæ ætatis.

Agenor, Rex Phœnicum, Beli regis filius, Silius Lib. 1.

——— ——— Stat gloria gentis Agenor.

Progeniem ejus narrat Steph. in *Thasso*. Apollodorus lib. 3. de Agenore παιδὶ θυγατέρα μὲν Εὐρώπην, παῖδας δὲ Κάδμον καὶ Φοίνικα, καὶ Κίλικα. Nonnus lib. 3. Bassaricων.

Μητρικίλο τέμαλω δὲ πατὴρ ἰσόμετρον ἀριθμὸν
Βῆλος ἐπικατοτήρων γενεὴν τεκμήνατο παίδων,
Φοίνικα καὶ φοίνικα λιπόπτολιν, οἱς ἅμα Θάσσον
Ἀτὸς ἀμειβόμενον πόλιν ἀδελφειός Ἀγήνωρ,
Ἀγατεύς, βιότοιο πατὴρ ἐμὸς εἴχε πορείην
Ἐς Θήβην μετὰ Μέμφιν, ἐς Ἀσσυρίην μετὰ Θήβην.

Agenoria Dea a Romanis sic dicta quod ad *agendum* excitaret. Gloss. vetus. *Ageronia*, ἡ θεὸς βουλῆς καὶ καιροῦ. Jani uxor Capellæ. Item *Agerona*, industriæ Dea, ut *Strenua* & *Stimula*.

Agennum, *Aginum* Ausonio, *Aginnum* Ptol. & Anton. vulgò *Agen*, urbs *Aquitan*. ad Garumnam flu. cujus mem. Ausonius ep. 24.

Santonus ut sibi Burdigalam, mox jungat Aginnum.

Lon. 23. 35. lat. 44. 08. Fuit v. patria Jos. Scaligeri, & reg. circumjacens dicitur *Aginnensis tractus*, qui mirè fertilis, & irriguus est.

Agesander, insignis Statuarius fuit ex Rhodo ins. qui unà cum Polydoro & Athenodoro Laocoontem marmoreum fecit in domo Titi Vespasiani Imp. omnium artificum opera longè superantem, Plin. 36. 5. Item Lacedæmoniorum legatus. Thucyd. lib. 3.

Agesianax, in Aratum commentatus est. Vossius.

Agesias, Syracusanus Olympionica, Sostrati filius. Item alius, Cyrenaicus Philosophus Platonicus, prohibitus à Ptolemæo in scholis docere, aut legere, quoniam immortalitatem animæ suadendo, multos ad mortem compulerit, ut Cleombroto Ambraciotæ accidit. Cic. in Tusc. Qu. Aliis autem *Hesias* vocatur.

Agesidamus, Locrensis Epizephyrius, nobilis Olympionica, in quem, pugilatu vincentem, Pindarus hymnum cecinit.

Agesilaus, sextus Lacedæmoniorum rex, Archidami filius post mortem Agidis fratris I i rex constitutus, Phrygiam diripuit, quasdam civitates cepit, Tissaphernis exercitum, qui ei bellum indixerat, ad Pactolum fluvium fudit. Athenienses & Bœotios apud Coroneam urbem Peloponnesi vicit. Brevi corporis staturâ fuit, & altero pede claudus, maximâ tamen virtute præditus. Regn an. 43. Justin. lib. 6. Cùm multi effigiem ejus vellent, nunquam eam fieri passus est.

Agesilaus, Atheniensis, Themistoclis frater, speculator in Xerxis exercitum missus, tametsi pater eju Neocles eum utramque manum per quietem amisisse vidisset. Is itaque inter barbaros, habitu Persico, constitutus, quendam ex regis stipatoribus, nomine Mardonium interfecit, existimaverat enim eum esse Xerxem. Cùm igitur à circumstantibus captus & ligatus ad regem deductus esset, eum ad Solis aram immolaturum offendit. In quâ dextram imponens, cùm aliquandiu vim supplicii, ne ullo quidem emisso gemitu tolerasset, tandem adjecit, Hujusmodi Athenienses fuisse universos. Quòd si fidem non haberet, lævam quoque (inquit) injiciam. Ea res autem cùm Xerxi pavorem incussisset, servari eum imperavit. Plut in Paral.

Agesilaus, memoriam sui reliquit opere de rebus Italicis. ex quorum 3. Histor. seu fabellam de Fulvio Stella, ejusque filiâ Eponâ Plut. commemorat in Parallelis minor. cap. 29.

Agesilaus, Plutonis cognomen. quòd sc. *populos agat*. Est enim mortuorum ac inferorum Deus ab Ethnicis existimatus. Callimachus Hymn. in Palladis Lavacrum.

Φοιβάτει μεγάλω τίμιος Ἀγεσίλα.

De quo ex Methodio & Æschylo plura Athenæus.

Aggæus, propheta, qu. *festivus*, vel *solennis*, vel *gyrans*. Huic & Zachariæ Lxx. Interp. psalmos quosdam adscribunt. Unde Apollinaris.

Ἀγγαίου Ζαχαρίου καὶ Ἀγγαίου τέλει ὕμνος.

Aggerhusia, arx Norvegiæ in intimo fin. Ansloensi, unde nomen Præfecturæ Aggerhusianæ, quæ totius Norvegiæ est meridionalior. Vix distat. 1. Leuc. ab Ansloa Civit. 24. 2. à Babusia urb. 9. à

Fridericostadia, & 25. à Staffangria.

Agias, res Argolicas memoriæ mandavit. Athen. lib. 3.

Agidos, Cypri urbs, nunc *Burgum templi*, inter Lapatham & Aphrodisium.

Agis, Lacedæmoniorum rex, cum Atheniensibus cruentissima bella gessit. Illorum provinciam igne ferroque vastavit. Græcas civitates libertati restituit. A suis civibus occisus est in carcere, quòd juxta Lycurgi leges bona publicare vellet. Plut. Item alius, quem Lacedemonii suspenderunt. Tertius, Pæonum rex, quem Philippus Alexandri M. pater in suam potestatem coëgit. Quartus, poëta Argivus, pessimorum carminum, post Chærilum conditor, cœlum Alexandro aperiebat, Herculemque & Liberum patrem, & cum Polluce Castorem novo numini cessuros esse jactabat Curt. lib. 8. *Agis quidam Argivus pessimorum carminum post Charilum conditor.*

Agisymba, reg. Africæ amplissima in aust. ultra Æquatorem extensa, plures regg. sub se continens, Ptol. Hodie *Zanguebar*. *Zangue* a. idem sonat quod *niger*; à nigris v. totus hic tractus colitur, teste Bartoso. *Zenzibar* M. Paulo Veneto dicitur, quam non sine max. errore insulam credit, describitur ab inf. Madagascar versùs merid. eamque in circuitu habere 2000. milliaria addit. *Melocam* vocat Girava. Sansoni v. Agisymba erat ubi nunc regna *Monemugi* & *Monomotapa* in mediterraneis seu Æthiopia inferiori.

Agla. Hisp op. Plin. Item op. regni Fezzæ in Africa propè flu. Guargam in Habatâ Prov. 17. Leuc. à Fezza urbe in Bor.

Aglaonice, Hegemonis filia, astrologiæ perita, & eclipses Lunæ, quando futuræ essent, prævidens, illamque se cœlo deducere jactitans; quæ ob id posteà in magnas calamitates incidit, adeò ut in proverb. abierit, τὴν Σελήνην καθαιρεῖ *Lunam detrahit*, ut refert Apoll. lib. 4. quo utimur quoties aliquis suâ jactantiâ in calamitatem incidit.

Aglaope, una Syrenum, & *Aglaophena* alia. Vide *Serenussa*.

Aglaopes, Æsculapius Lacedæmoniis. Hesychius. Ἀγλαόπης ὁ Ἀσκληπιὸς. Λάκωνες.

Aglaophon, pictor nobilissimus, cujus meminit Plin. 35. 9. Cic. de Orat. Athen. lib. 10. Æl. de Animalibus, 17. 47.

Aglaosthenes, qui corruptè in libris nonnullis est *Aglesthenes*, imò & *Ædosthenes* vocatur, historiam rerum Naxicarum consignavit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 318.

Aglauros, filia Erechthei regis Athenarum antiquissimi, à Mercurio in saxum mutata, de quâ Ovid. Met. 2. Hesychius. Ἄγλαυρος, Θυγάτηρ Κέκροπος παρὰ (lege περὶ) ἢ Ἀττικοῖς καὶ ὀμνύουσι κατ' αὐτῆς, ἦν ἢ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς.

Aglaus, Psophidius, Arcadum pauperrimus, ab Apolline felicior Gyge judicatus, quòd agelli sui limites nunquam egressus esset, parvuli ruris fructibus contentus, Plin. 7. 46. Val. Max. 7. 11.

Agmundeshamum, op. Angl. in Com. Buckinghamiæ, à Londino 20. m. p. in Circ. 6. a. à Thames flu. in Bor.

Agneda, Scotiæ Metropolis vulgò *Edinburg*, ad fortheam flu. *Alata Castra* Ptolemæo, *Castra Exploratorum Antonino*, & *Castra puellarum* posterioribus.

Agni cornu promont. Ægypti propè Bolbiticum Nili ostium. Hesychius. Ἀγνοῦ κέρας, καὶ Κνιδόπογεροῖ ἢ ἀκρωτήριον αὐτῆς, τοῖς ἢ τῆς Αἰγύπτε.

Agnodice, virgo medicinam discere cupiens, abscissâ comâ habitu virili sumpto, se Hierophilo cuidam tradidit in disciplinam, à quo probè educta parturientium mulierum morbis medebatur, quas sexus sui clam certas faciebat. Tandem à medicis dolentibus, se ad fœminas non ampliùs admissos, in judicium pertracta, quòd dicerent hunc esse illarum corruptorem, coram Areopagitis tunicâ allevatâ, se fœminam esse ostendit. Tunc Athenienses legem emendantes, artem medicam discere mulieribus ingenuis permiserunt. Hyginus.

Agnoita, hæretici, ab *ignorantiâ* sic dicti, quòd novissimam horam Christo ignotam esse arbitrarentur. Cæl. Rhod. 1. 14.

Agnon, Niciæ filius Samio bello, quando à Pericle insula devicta est, dux fuit. Bello Peloponnesiaco contra Potidæam cum validis copiis profectus, morbi vi inde, irrito incœpto abscedere coactus est. Hic Amphipolin condidit. Sed cum postea in bello ad Brasidam Amphipolitani defecissent, illi, quoniam ad urbem ipsorum victor in acie ceciderat, coloniam ceu conditori adscripserunt, dejectisque Agnonis monumentis ad Brasidam honorem transtulerunt. Thucydides.

Agnos, Æolidis tribûs gens. Hesychius. Ἄγνως τῆς Αἰολίδος φυλῆς δῆμος. Lege Ἀντιοχίδος, nulla n. fuit Αἰολὶς φυλή. cum legendum est Ἄγνους, ut olim emendavit Meursius de pop. Att. pag. 2.

Agon Nemeacus, primum ab Argivis actus post eum qui sub Archemoro fuit. Olym. 53. Nemea autem celebrantur post Tlepolemia, quæ agebantur die 24. mensis Gorpiæi.

Agon Gymnicus, quem Panathenæon vocant. Athenis actus.

Agon Androgei, quem statuerat Minos, præmium pueros Atticos largiens. Cæterùm Taurus (vir crudelis, & Minoi a consiliis) in agone fortissimus, universos in contentione superavit. Tandem verò factum est, ut à Theseo in palæstrâ vinceretur, ob quod Athenienses pueri tributariâ pœnâ liberati sunt.

Agon Olympius, ab Hercule institutus, à quo usque ad primam Olympiadem supputantur anni 430. Euseb.

Agonales ludi Servio, quos Augustus Actiacis littoribus, devicto Antonio, statuit, ad quod respexit. Virg. 3. Æn.

Actiaque Iliacis celebramus littora ludis.

Agonalia, festa erant apud Romanos, in honorem Jani quotannis celebrari solita, ut est apud Ovid. Fast. 1. Aut certè in honorem *Agonii* Dei. ut festus tradit, qui rebus agendis præesse putabatur. Eo die rex sacrorum arietem immolavit, ut tradit Varro lib. 5. Nominis multiplex reperitur notio; aut enim ex ritu sacrorum, in quibus minister tenens strictum gladium ad jugulandum arietem, rogabat *Agon*? Quam opinionem sequitur Ovid. his versibus.

Nominis

Nominis esse potest succinctus causa magister,
Hostia cœlitibus, quo feriente, cadit.
Qui calido strictos tincturus sanguine cultros,
Semper Agatne? rogat; nec nisi jussus agit.

Alii ad *Agonem* montem, in quo illa sacra fieri solebant, qui postea Quirinalis dictus est, referunt. Alii a certamine Curuli dictum putant, quod hisce feriis antiquitùs soleret celebrari. Nam Græci certamina & ludos ἀγῶνας appellabant. Hujus sententiæ fuisse videtur Ovidius in his.

Fas etiam fieri solitis ætate priorum
Nomina de ludis Graca tulisse diem.
Et prius antiquus dicebat Agonia sermo
Veráque judicio est ultima causa meo.

Agonensis porta, hodiè *Porta Salari*, eadem quæ *Collina* & *Quirinalis*.

Agones, Insubriæ pop. quorum reg. *La val di Gogna* hodiè dicitur, teste Mezula, in Agro Ticinensi. Sed Polybius eos inter Apenninum M. & Padum describit, & post eos Boios, deinde Senones recenset. Mezula v. & Leander eos inter Ferrariam & Ravennam describunt.

Agonia, *la Gogna*, flu. Insubrum per Laumellinam reg. agri Ticinensis in Padum fluens.

Agonus, Ἄγωνος ποταμὸς περὶ τὴν Αἰθιοπίαν. Hesychius.

Agora, *Malagra* Leunclavio, op. Thraciæ in ora Chersonesi ad Hellespontum, Sesto urbi finitimum.

Agorum. *Agoro*, op. Italiæ in dition. Veneta ad *Cordevol* flu. 18. m. a Belluno distans.

Agra, locus Bœotiæ, ex quo Ilisus flu. oritur. Item Susianæ urbs Ptol. & Arcadiæ Plinio 4. 6. cui *Agra* pl. num. Item reg. Leanitarum in Arabia, cujus incolæ *Agrai* Stephano, *Agrees* v. Dionysio, sic n. ille.

Ἀλλ' ἤτοι πρώτοι μὲν ὑπὲρ κλιτὺν Λιβάνοιο
Ἀφνειοὶ ναίουσιν ἔπω ὄνομα Ναβαταῖοι,
Ἄγχι δὲ Χαυλασιοί τε καὶ Ἀγρέες, οἳ ἐπὶ γαῖαν
Χατραμὶς ναίουσι κατέναντα Πετραίου αἴης.

Item *Agra*, urbs Asiæ, in Imperio M. Mogolis ad flu. *Gemini*, à Civit. *Lahor* 150. Leuc. ubi sæpe M. Mogul. commoratur.

Agragas, vel *Acragas*, Siciliæ flu. circa Agrigentum urb. a quâ nomen accepit. *Draco* hodiè Fazello & Aretio. Item mons Siciliæ non longè à Gelâ, muro quondam cinctus, habens in summitate op. ejusdem nominis, alio nomine *Agrigentum*; unde Empedocles Philosophus, & Phalaris Tyrannus originem duxerunt. *Maro* à Nigro hodiè nominatur, ab Anonymo quodam *Gergenti*. Quatuor præterea hujus nominis urbes commemorat Stephanus, quarum primam in Thraciâ locat, secundam in Eubœa, tertiam in Cypro, quartam in Ætolia. Nobis impræsentiarum de Agrigento Siciliensi agendum. Ubi veteres optimos equos alere, & exinde in Græciam ad Agones transmittere consueverant. Virg. Æn. 3.

Arduus inde Agragas ostendit maxima longè
Mœnia, magnanimûm quondam generator equorum

Græci optimè Ἀκράγας legunt. Post Himeræ ortum (inquit Bochartus) statim se offert Agrigentum, urbs olim celeberrima: quæque secundum Syracusas, Siciliæ fuit amplissima. In quâ, si Laërtio credimus, lib. 8. Μυριάδες κατῴκουν ὀγδοήκοντα. hoc est, *habitabant hominum octingenta millia*. Octingenta inquam, non Octoginta, ut perperam habet Cluverius. Sed cùm res plane superet fidem, adeóque sit falsissima, aio mendum esse in numeris, qui cùm per literas numerales compendiosè scriberentur, facile potuerunt π & κ permutari: quâ ratione factum, ut pro viginti myriadibus, octingenta scriberentur. Neque enim habuisse Agrigentum suprà 20. myriades, h. e. 200. incolarum millia, his verbis docet Diodorus Siculus, lib. 13. pag. 376. Ἀκραγαντῖνοι μὲν ἦσαν πλήθεις τῶν ἀστῶν ... σὺν δὲ τοῖς κατοικοῦσι ξένοις οὐκ ἐλάττους τῶν εἴκοσι μυριάδων. Agrigentum a. annis post Gelam conditam centum & octo, i. e. 600. annis circiter ante Christum, Gelenses condiderunt, ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ ὀνομάσαντες, Thucydidis verba sunt, l b. 6. Neque aliter Stephanus, & Pindari Scholiastes. Unde a. fluvius hic derivetur, jam disquirendum. Quod ut intelligatur, notandum est, Agrigenti duas fuisse partes, quarum una Græcis Ἄκρα, sive arx appellabatur, & a Polybio, lib. 8. sic describitur. Ἡ δ' ἄκρα τῆς πόλεως ὑπέρκειται κατ' αὐτὰς θερινὰς ἀνατολάς, κατὰ μὲν τὴν ἔξωθεν ἐπιφάνειαν ἀπροσίτῳ φάραγγι περιεχομένη, κατὰ δὲ τὴν ἐντὸς μίαν ἔχουσα πρόσοδον ἐκ τῆς πόλεως. Hanc *Acran* ipsâ Agrigento volunt esse multò vetustiorem. Itaque antiqua hæc *Acra*, quæcunque tandem fuerit, Punicè הכרך *Crac* dicebatur, & Articulo præfixo *Haccrac*, i. e. ἡ ἄκρα, & proximus flu. *Nahar haccrac*, fluv. Acræ, seu Arcis. long. 37. 38. lat. 36. 10.

Agresphon, περὶ ὁμωνύμων, sive de ejusdem nominis hominibus illustribus scripsit. Suidas in *Apollonium*.

Agria, *Eger* Germanis, *Erlavv* incolis urbs Hungariæ ad flu. Agriam, qui abhinc 3. Leuc. cadit in Tibiscum 5. Leuc. à Filleco op. in merid. & 6. à Tokeo in occ.

Agriani, *Agrai* Herod. *Agrianes* Steph. qui & *Agrienses*, pop. Thraciæ circà Agrianem flu. inter Hæmum & Rhodopen.

Jul. *Agricola*, socer Cornelii Taciti, cujus vita Tacitus ipse conscripsit. Ad hunc pertinere videtur Epigramma quoddam Antiphili, uti probabiliter observat Brodæus lib 1. Ἀνθολ. εἰς τὸν ...

Rod. *Agricola*, Lud. Viv. in lib. 2. de C. D. cap. 21. *Vix & in hac* nostrâ & patrum memoria fuit unus atque alter dignior, qui multum legeretur, multúmque in manibus haberetur, quàm Rhod. Agricola Phrysius. Tantum est ejus operibus ingenii, artis, judicii, gravitatis, dulcedinis, eloquentiæ, eruditionis, at is paucissimis noscitur, vir non minus qui ut ab omnibus cognosceretur, dignus, quàm Politianus vel Hermolaus Barbarus, quos meâ quidem sententiâ & majestate, & suavitate dictionis, non æquat modò, sed etiam vincit.

Agrigentum. Vide *Agragas*.

Agrii, Titanes sic dicti. Hesych. Ἄγριοι θεοί, οἱ Τιτᾶνες. Idem Ἄγριοι λιμένες, τόπος ἐν Ἑρμιόνῃ. Fortè leg. ἐν Ἑρμιόνῃ, vel Ἀρμενίᾳ.

Agrimelissa, Hesychius Ἀγριμέλισσα, Ἡγησίας ἢ τῶν σοφιστῶν. Fortè leg. *Hegesippus*, vel *Hegesianax*.

Agriodos, ab Ovid. inter canes Actæonis numeratus, & ab *agresti*, seu *feroci dente* nomen habet. Ovid. Met. 3.

Labros, & Agriodos, & acuta vocis Hylactor.

Agrionia, festa erant apud Bœotios, quæ in honorem

B..chi

Bacchi quotannis celebrabantur. Varia autem Baccho cognomenta veteres tribuerunt; atque, ut omittam quæ nihil ad institutum præsens faciunt, eorum duo sunt, benignitatis; Μειλίχιος, i.e. *Mitis*, & Χαριδότης, quod explicat Virgilius cum *lætitiæ datorem* appellat. His adversantur ista crudelitatis, Ἀγριώνιος, & Ὠμηστής; eaque Plutarchus inter se componit in Antonio. Nam cum Antonius vellet se Liberum Patrem dici, habitu quoque & comitatu Liberi veniret Athenas, Πόλις, inquit, ἦν πλέα Διόνυσον αὐτὸν ἀνακαλουμένων Χαριδότην, καὶ Μειλίχιον. ἦν γὰρ ἀμέλει τοῖς μὲν τοιοῦτος, τοῖς δὲ πολλοῖς Ὠμηστὴς καὶ Ἀγριώνιος. *Civitas erat plena Bacchum ipsum reclamantium, Lætitiæ datorem, & Mitem: talisque fortè nonnullis erat, pluribus autem Crudelis, & Ferus.* Idque omninò geminum est dicterio Romanorum, in Antonii collegam Cæs. Augustum, Apollinis ornatu se jactantem; *Cæsarem planè esse Apollinem, sed & Tortorem, quo cognomine is Deus, quâdam in parte urbis colebatur.* Suetonius, cap. 70. Baccho igitur *Agrionio* dicatum est festum *Agrioniorum*. De quibus nihil habeo quod in medium proferam, præter duos Plutarchi locos: quorum alter est, lib. 8. Sympos. qu. 1. ubi tradit apud suos, in Agrioniis, Bacchum, ceu fugitivum a mulieribus investigari; eaque facto quærendi fine, dicere, apud Musas illum occultari. Οὐ φαῦλος ἦν καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς Ἀγριωνίοις τὸν Διόνυσον αἱ γυναῖκες ὡς ἀποδεδρακότα ζητοῦσιν, εἶτα παύονται καὶ λέγουσιν ὅτι πρὸς τὰς Μούσας καταπέφευγε, καὶ κέκρυπται παρ' ἐκείναις. Μετ' ὀλίγον δὲ τοῦ δείπνου τέλος ἔχοντος, αἰνίγματα καὶ γρίφους ἀλλήλοις προβάλλουσι. *Non itaque ineptè apud nos in Agrioniis mulieres Bachum quærunt, tanquam fugitivum; deinde finem quærendi faciunt, dicuntque eum ad Musas confugisse, atque apud eas latere occultatum; paulò post finitâ cœnâ, sibi invicem ænigmata & griphos proponunt.* Quâ ceremonia nihil aliud significari puto, quàm depravatos hominum mores, animosque ferociâ temulentos, ad rationis statum Musarum commercio revocari. Alter locus est in Quæst. Græcis; ubi refert Minyæ filias furore correptas, esum humanarum carnium appetivisse, Leucippamque, missâ sorte, filium Hippasum præbuisse dilaniandum; Quæ causa fuit cur Minyæ posteros ab Agrioniis stricto gladio Bacchi sacerdos arceret. Καὶ γίνεται παρ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς Ἀγριωνίοις φυγὴ, καὶ δίωξις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ Διονύσου ξίφος ἔχοντος. Ἔξεστι δὲ τὴν καταληφθεῖσαν ἀνελεῖν, καὶ ἀνεῖλεν ἐφ' ἡμῶν Ζωΐλος ὁ ἱερεύς. *Et quotannis fugantur in Agrioniis à sacerdote Bacchi stricto gladio; licetque deprehensam interficere: Et quidem necavit ætate nostrâ Zoïlus sacerdos.*

Agriopas, Ὀλυμπιονικῶν historiam texuit. Plin. 8. 22. Item Cynaræ illius pater, qui tegulas & metalla, forcipem, item marculum, vectum & incundem invenit. Plin. 7. 56.

Agriope, Agenoris uxor Lactantio in 2. Theb. Statii, & Hygino; quæ tamen *Telephassa*, seu *Talephaessa* Apollodoro & Moscho vocatur. Fuit alia ejusdem nominis, quam Mimnermus Orphei uxorem fuisse vult, quam tamen cæteri omnes Eurydicem vocant.

Agrippa, Latinum vocabulum est, dictum ab eo quòd ægros, i. e. difficiles partus faciat; vel dicitur ille Agrippa, qui in nascendo prius emittit pedes. Gellius. 16. 16. Nonius cap. 9. Plin. 7. 8. *In pedes procedere nascentem contrà naturam est, quo argumento appellavere Agrippas, ut ægrè partos.* At Claud. Salmasius, summus, ac eruditissimus vir, & usu & origine Græcum esse nomen, ἀπὸ τοῦ ἀγρεῖν καὶ ἵππου, Exercitationibus Plinianis ostendit.

Agrippa, filius Aristobuli magni Herodis filii, à Tiberio Cæsare conjectus in vincula, sed a Caio liberatus, rex Judææ factus est, regnavitque an. 7. Postea Claudius Cæsar regnum ejus confirmavit, omne Herodis imperium & Lysaniæ adjiciens, tetrarchiam quoque Philippi Bethaniam Trachonitidem, &c. Joseph. Ant. 15. 4. Is Jacobum Apostolum gladio interfecit, & Petrum in carcerem detrusit. Act. 12. Item Herodes *Agrippa*, secundus Galilæorum tetrarcha, Herodis, primi Judæorum regis, filius, qui CHRISTUM illusum remisit ad Pilatum. *Agrippa* Berenices mariti (de quo in Actis Apostolorum) meminit Juvenalis Sat. 6.

——Deinde adamas notissimus, & Berenices
In digito factus pretiosior: hunc dedit olim
Barbarus incestæ, dedit hunc Agrippa sorori;
Observant ubi festa mero pede sabbata reges,
Et vetus indulget senibus clementia porcis:

Agrippa, Menenius, cognomento Lanatus, dux à Romanis electus adversus Sabinos, de iis triumphavit. Et cùm plebs à patribus secessisset in Aventinum, quòd tributum & militiam toleraret, nec revocari posset, Agrippa apud eam verba faciens. *Humani artus*, inquit, *cùm ventrem otiosum viderent, ab illo discordarunt, & suum illi ministerium negaverunt. Cùm autem eo pacto & ipsi quoque deficerent, intellexerunt ventrem cibos acceptos per omnia membra dividere, & sic cum eo in gratiam redierunt: Sic Senatus & Populus, quasi unum corpus, discordiâ pereunt, concordiâ valent.* Livius.

Agrippa, Sylvius, Tiberini Sylvii filius, duodecimus Latinorum rex, summerso patri in regno successit, & cum an. 4. regnasset, moriens Romulum Sylvium reliquit hæredem.

Agrippa, Vipsanius. Vide *Vipsanius*.

Agrippa, Augusti gener, navali victoriâ contrà Sextum Pompeium insignis. Virgil. Æn. 8.

Parte aliâ ventis, & Diis Agrippa secundis
Arduus, Hor. lib. 1. Od. 6.
Scriberis Vario fortis & hostium
Victor Mæonio carminis alite,
Qua rem cunque ferox navibus aut equis
Miles te duce gesserit.
Nos Agrippa neque hæc dicere, &c.

Agrippina, M. Agrippæ filia, neptis Augusti, & uxor Germanici, quem etiam in Syriam comitata est: ubi quum ille, misso à Cn. Pisone veneno, interiisset, cineres ejus in Italiam reportavit & Juliæ familiæ monumento intulit, Pisonemque judicio persequuta ad spontaneam necem adegit. Postremò apud Tiberium Cæsarem nullo suo merito in invidiam adducta, inediâ sibi mortem conscivit. Item Julia *Agrippina*, Germanici, & superioris Agrippinæ filia fuit, quæ primum C. Domitio Ænobarbo nupsit, cui Neronem peperit, mortuoque Domitio, novo quodam exemplo cum Claudio Cæsare patruo suo secundas nuptias contraxit: quem, ut Neroni filio suo expeditam ad Imperium viam sterneret, venenato boleto sustulit. Tandem infinitis nobilissimorum virorum cædibus grassata, immissis Neronis jussu percussoribus, multis vulneribus confossa est, illud identidem clamans, *Feri ventrem, qui monstrum tam ferum tulit.*

exulis. Utriusque vitam vide latiùs apud Tacitum.

Agrius. Parthaonis Martis filii, filius; Thersitis pater; cujus nihil præter nudum nomen ad nos pervenit. Boccatius. Item frater Oenei Diomedis avi. Hom. l. ξ

Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ὤικεον δ' ἐν Πλευρῶνι, καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεὺς
Πατρὸς ἐμοῖο πατήρ.

Hesychius; Κατ' ἰδίαν δὲ ὄνομα κύριον Οἰνέως μὲν ἀδελφοῦ, πατρὸς δὲ Θερσίτου.

Fuit & *Agrius* Ulyssis ex Circe filius cum Latino fratre. Hes. in Theog.

Agroetas, rerum Scythicarum scriptor; cujus meminit Apollonii Scholiastes in lib. 2. Idem in 3 rerum Libycarum citatur ab eodem in lib. 4. Meminit ejusdem Stephanus in Ἀμπελ.

Agrolas, una cum Hyperbio ad arcis Atheniensis radices domicilia habuerunt, omnemque ambitum murorum arcis fecerunt, præter eam particulam, quam Cimon Miltiadæ filius construxit. Pauf. in Att.

Agron, primus qui inter Heraclidas Sardis regnavit. Herodot. lib. 1. Item rex Illyriorum, qui cùm Ætolos superbissimos populos bello superasset, tantâ sese præ gaudio vini copiâ obruit, ut pleuritide correptus subitò, extinctus fuerit. Polyb. Item medicus insignis, qui accensis in proximo ignibus, Atheniensibus magnâ vi pestilentiæ graviter infestatis, salutarem opem tulit. Cæl. Rho l. 24. 22 Item Nini filius, quòd in agris natus esset, sic dictus. Idem 23. 25.

Aguillionum, *Aguillon*, urbs Gall. ad Garumnam flu. ubi recipit Lotium amnem in Aquitania prov. Ducatus tit. clara, 4. Leuc. ab Aginno, 3. v. à Neraco.

Aguntum, op. Siciliæ Ptol. Item Norici op. in Carinthiæ & *Tirolens.* com. confin. vulgò *Innchen*. Al. e. est *Doblach*, op. Brixinens. tractus in Tirolens. Com. juxta amnem *Rienz*, 9. m ab op. *Innchen* in occ. Brixinonem versus 28. teste Cluverio.

Agyeus, Apollo ab Atheniensibus dictus, quòd ei in *viis publicis* suæ urbis ex responso statutis altaribus sacrificarent. Ἀγυιὰς enim illi *vias* dicunt, quæ sunt contra pomœria, Horatius.

Daunia defende decus Camœna
Levis Agyeu.

Agylla, luctator Cleonæus, staturâ prægrandis nec minor Hercule. Stat. Theb. 6.

——Levat ardua contra
Membra Cleonea stirpis jactator Agylleus
Herculea non mole minor.

Agylla, Tusciæ civitas, à conditore appellata. Servius. Vide Care. Virg. Æn. 8.

Haud procul hinc saxo incolitur fundata vetusto
Urbis Agyllina sedes, ubi Lydia quondam
Gens bello praclara jugis insedit Etruscis.

Dionys. Halicarn. lib. 3. Ἐπὶ τὴν Καιρητανῶν πόλιν ἦγε τὴν δύναμιν, ἣ πρότερον μὲν Ἄγυλλα ἐκαλεῖτο, Πελασγῶν αὐτὴν κατοικούντων. Strabo lib. 5. Ἄγυλλα ἐλέγετο τὸ πρότερον ἡ νῦν Καῖρε, καὶ λέγεται Πελασγῶν κτίσμα τῶν ἐκ Θετταλίας ἀφιγμένων. Divitem fuisse civitatem innuit Lycophron in Cassandrâ, ubi Ἀγύλλης memorat πολυρρήνους νάπας, i. e. *pecorosos Agylla saltus*. Quin & Liv. lib. 1. *opulentum oppidum* expressè vocat. Unde Dionys. Halic. lib. 3. Εὐδαίμων καὶ πολυάνθρωπος dicitur.

Agyrium, Siciliæ urbs. Priscis Græcis Ἀγύριον. Ptolemæus v. Ἀγύριον vocat. Stephano Ἀγύρινα dicitur, unde vulgare vocabulum hodiè *Agirone*. Populi *Agyrinenses* Tullio, *Agyrini* Plinio. In Excerptis Legat. Diodor. Sic lib. 22. Ἀγυρῖνοι, procul dubio mendosè pro Ἀγυριναῖοι. Origo hujus op. tam vetusta est, ut Herculis fabulis admiscuerint prisci mortales. Quâ de re vide Diod. Sic lib. 4. & 14. & 16. Posterioribus etiam temporibus celebrem fuisse urbem patet ex Cicer. Verrina 3. *Agyrinensis est imprimis honesta Sicilia civitas, hominum ante hunc Prætorem locupletium, summorumque aratorum.* Sed præ omnibus aliis rebus maximè celebrem reddidit ille qui sub initium operis sui ita scribit. Ἡμεῖς γὰρ ἐξ Ἀγυρίου τὸ γένος τῆς Σικελίας ὄντες. Docti sciunt quem velim.

Agyrtes, patrem interfecisse dicitur. Ovid. Met. 5.

—— Et caso genitore infamis Agyrtes.

Item nomen tubicinis apud Statium in Achilleide,

—— Tecum lætus bonus adsit Agyrtes,
Occultamque tubam tacitos apportet in usus.

Ahala, Serviliorum cognomen. Ita enim scribitur in nummis non *Hala*. Cic autem in Oratore significare videtur *Ala* scribendum esse. Manutius.

Ahusa, *Ahausen*, op. Scaniæ in Suevia ad mare Balticum propè Christianostadium, 12. Leuc. ab Hafnia. 5. a. à lim Smalandiæ.

Ajax, Telamonis filius ex Hesione Laomedontis filiâ, fortissimus Græcorum μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα, teste Homero. Cum Hectore congressus est, à quo discedente gladio donatus est. Achille postea mortuo, cum Ajax sibi donata arma tanquam legitimus hæres repeteret, quòd ea Ulysses suâ eloquentiâ à judicibus accepisset, præ nimia ira insaniens per multa pecora, ac imprimis arietem ingentem occidit, credens se Atrida & Ulyssem interemisse. Verùm ad mentis sanitatem rediens, cùm se falsum comperisset, acri dolore compulsus, gladio, quem Hector ei dederat, in loco deserto se transfodit; cujus cruor in hyacinthum florem, vel, ut aliis placet, in florem sui nominis transmutatus fuit. Quod eleganter Ovid. expressit, Mutationum lib. 13. in his.

Dixit: & in pectus, tum denique vulnera passum,
Qua patuit ferro, letalem condidit ensem.
Nec valuêre manus infixum educere telum.
Expulit ipse cruor. Rubefactaque sanguine tellus
Purpureum viridi genuit de cespite florem,
Qui prius Oebalio fuerat de vulnere natus.
Litera communis mediis pueroque viroque
Inscripta est foliis: hac nominis, illa querela.

Flos autem qui dicitur Consoli a regalis offeruntur; has literas A I. A I. Beeman. Græci fabulantur totum fuisse invulnerabilem præterquam in cervice. Dictus est autem ἀπὸ τοῦ αἰάζειν, h. e. *lamentari*. Soph. in Ajace Flagellifero.

Αἰαῖ, τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
Τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.

Ovid. *Ipse suos gemitus foliis inscribit & Ai Ai*
Flos habet inscriptum, funestaque litera ducta est.

Item *Ajax* Tragœdiæ nomen, quam Æsopus non sæpè agere solebat. Cic. 1. Offic. Item alia Tragœdia, quam magno impetu aggressus Augustus, non succedente stylo, abolevit; quærentibusque amicis, quidnam Ajax ageret? Resp. Ajacem suum in spongiam incubuisse. Sueton. in Augusto.

Ajax, Oilei filius rex Locrensium, velox pedibus, hastæ vibrandæ peritus; captâ Trojâ, Cassandram virginem & vatem in templo Palladis vitiavit: Quam ob causam domum repetens fulmine à Pallade occisus est. Virg. Æn.

——— Pallasne exurere classem
Argivum, atque ipsos potuit submergere ponto
Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei?
Ipsa Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem
Disjecitque rates, evertitque æquora ventis:
Illum expirantem transfixo pectore flammas
Turbine corripuit, scopuloque infixit acuto.

Propertius 4. 1.

Victor Oilide cape nunc & dilige vatem
Quam vetas avelli veste Minerva, &c.

Ovidius adversus Ibin.

Utque ferox periit & fulmine & æquore raptor
Sic te mersuras adjuvet ignis aquas.

Horatius Epod 10.

Quietiore nec feratur æquore.
Quàm Graia victorum manus.
Cùm Pallas usto vertit iram ab Ilio
In impias Ajacis rates.

Sabinus in Ep. Ulyssis.

Quicquid Oilides commiserat, omnibus unus
Peccavit, Danais omnibus ira nocens.

Sil. Ital. lib. 14.

Qualis Oilides fulmen jaculante Minervâ
Surgentes domuit fluctus ardentibus undis.

Vides ut hic Ajax pereat fulmine transfixus, & scopulo, idque ope Palladis, infixus. Alii verò censent illum naufragium evitasse; in his Timæus Locrus Hist. lib. 2. Μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν πολλοὶ τῶν Λοκρῶν περὶ τὰς Γυραίας ναυαγησάντων ἀπεχώρησαν οἱ δὲ λοιποὶ σὺν Αἴαντι μόλις εἰς Λοκρίδα διεσώθησαν. Sed Virgilius suo argumento serviens, & Homerum secutus, illum naufragio obruit. A secundus Græcus vates Odyss. 4. & Seneca in Agamemnone; Sed omnes dissident. Nam Homerus interitum ejus Neptuno tantùm tribuit. Virgilius tantùm Palladi, Seneca utrique. Quod autem suprà, Ajacem pedibus velocem fuisse scribit hujusce Dictionarii compilator, Homerum habet authorem, apud quem Ajax hic non semel vocatur.

——— Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός.

Unde Horat. lib. 1 Od. 15. *Celerem sequi Ajacem.* Longè minorem Ajace Telamonio fuisse indicat Homerus in his.

Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς
Μείων, οὔτι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας.
Ἀλλὰ πολὺ μείων. Ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς,

Ubi tres posteriores versus Homericos esse cave credas; Spurii enim planè sunt. Didymus seu quis alius Scholiastes: Ἀθετοῦνται οἱ τρεῖς οὗτοι στίχοι, καὶ μὴ γνήσιοι τοῦ Ποιητοῦ. Rationem addit 1. Πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἦν σμικρότερος ὁ Ὀϊλέως Αἴας τοῦ Τελαμωνίου. Φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τὸ ποίητος.

Αἴας δ' ἐκ ἔτι Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς
Ἵσταται ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου οὐδ' ἠβαιὸν
Ἀλλ' ὥς' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον
Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον ———
2. Ἐπειδὴ ὅτι οὐκ οἶδεν λινοῖς θώραξι χρωμένους
Τοὺς Ἕλληνας ὁ Ποιητής. 3. Ψεῦδος δὲ καὶ τὸ,
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας.

Aidoneus, Pluto appellatus, regnavit tempore Lycei regis Argivorum, atque Erechthei regis Atheniensium. Euseb. Item Molossorum rex, qui Theseum carceri tradidit, eò quòd filiam suam Proserpinam unà cum Pirithoo rapere voluerit, non procul ab Acheronte fluvio; unde factus est fabulæ locus, Theseum ad inferos descendisse, & Proserpinam Ditis uxorem rapere voluisse. Plut. in Theseo. Item fl. vius circa Trojam. Pausan.

Aides, Cedreno dicitur. Sic enim ille: Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῆς τῶν Μολόσσων χώρας αὐτόχθων τις Ἀΐδης ὄνομα βασιλεύσας μετὰ Μελινθίας τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἔσχε θυγατέρα τὴν Περσεφόνην, ἣν Πειρίθους ὁ αὐτοῦ συγκλητικὸς ἐρασθεὶς μετὰ συνέξει αὐτοὺς ἁρπάσαι ταύτην ἐβουλήθη. Τοῦτο γνοὺς, Ἀΐδης ὃς εἶχε κύνα μέγιστον καὶ ἄγριον Τρικέφαλον ἐπονομαζόμενον ἔξω τῆς θύρας ἱστῶν, Περσεφόνης ἀγνοούσης. Τοῦ δὲ Πειρίθου πρὸς αὐτὴν παραγινομένου νυκτὸς, ἐφορμήσας ὁ κύων ἀνεῖλεν αὐτὸν, ἐξελθοῦσα δὲ πρὸς βοήθειαν ἡ Κόρη διεσπάραχται καὶ αὐτὴ τῷ κυνί.

Ailza, ins. Scotiæ propè Gallovidiam prov. in Glottæ æstuario.

Ainsa, urbs Hisp. in regn. Aragon. ad Singam flu. juxtà rad. Pyrenæorum, 6. Leuc. a Barbastro in Bor. 8. v. ab Olca in Cæc.

Ainzia, reg. Scotiæ Sept. in Buquaniâ prov. ad ost. Speiæ flu. ubi Finlaterum castrum.

Airiacum, *Airy* vic. Burgundiæ in *Diœcesi* Antissiodorensi. ubi Concilium sub Benedicto VIII.

Airus, *Airn*, flu. Scotiæ Sept. ortus ex monte Grampio, in Marriâ prov. cadit. v. in flu. Speiam.

Aius, Deus Romanorum, dictus ab eo, quòd *aiebat* Nam olim Romæ audita vox ex silentio noctis clarior humanâ voce, quæ juberet magistratibus nunciari Gallos adventare, & ut providerent, ne Roma à Gallis caperetur. Cic. l. 2. de Divin. Livio Locutius dicitur.

Alaba, *Alava* Villanovano, op. Hisp. Tarraconens. in Celtiberis, quod Ptol. Valeriæ vicinum facit. inter Lebetum urb. & Villam Francam op. Nunc est vic. tantùm Aragoniæ ad flu. Xilocam, 4. Leuc. à Lobeto.

Alabanda, civit. Cariæ mediter. episc. sub Arch. Stauropolitano, inter Amyzonem & occ & Stratonicen ad ost. Juv. Sat. 3.

Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus, aut Alabandis
Esquilias, dictumque petunt à vimine collem.

Adeò opulenta fuit hæc urbs, ut in proverb. abierit: Ἀλάβανδα Καρῶν εὐτυχεστάτη. Nomen habet ab *equo*, quem *Alam* Cares vocant, & Banda quæ *victoriam* apud eos denotat. Græci *Alabandicos libellos* pro Barbaris capiunt. & *Alabandicum opus* pro re inepta. Long. 57. 40. lat. 39 15.

Alabandus, Caris filius, à quo *Alabanda* dicta sunt: Item Deus Alabandensium. Cic de N. D. lib. 3. *Alabandenses quidem sanctius Alabandum colunt, à quo est urbs*

urbs ista condita, quàm quenquam nobilium Deorum, apud quos non inurbanè Stratonicus, ut multa, cùm quidam ei molestus Alabandum Deum esse confirmaret, Herculem negaret; Ergo, inquit, mihi Alabandus, tibi Hercules sit iratus.

Alabus, Siciliæ flu. Ptolemæus à Pachino Pelorum versus incedens, Ἀλάβου ποταμοῦ ἐκβολαί. Silio Alabis dicitur l. 13.

Necnon qui potant Hypsumque Alabinque sonoros.

Apud Hesych. legitur Ἀλαβῶς ποταμὸς, an sine mendo. alii viderint; certè non vidit Schrevelius in nupera Hesychii editione. Diodoro & Stephano formatur Ἀλαβών. Apud Vibium *Alacnis* legitur, corruptè pro *Alabis* *Cantaro* dicitur Fazello. Est etiam opidum Stephanus. Ἀλαβὼν πόλις καὶ ποταμός. Inde pop. *Alabonii*. Apud Plut. in Timoleonte, Ἄβολον pro Ἀλαβῶνα legas. Porrò *Alabum* amnem, Hyblæ proximum Bochartus dictum putat ab הלאוה *halava*. i. e. dulcedine, voce Arabica quidem, sed à verbo חל deductâ, quod Syris est etiam γλυκάζειν, i. e. *dulcescere*, unde & nomen חלי mellis epitheton, Ezech. 3. 3. & alibi passim.

Ala Flaviana, vide *Vindebona*.

Ala Narisca, *Aichstadt*, urbs Germ. in Palatinatu superiori, ab Ingolstadio 3. Leuc. in Bor. Norbergam versùs 10. à Ratisponâ 9. in occ.

Ala nova, *Ebersdorf*, castr. Austriæ infer. ubi palatium Archiducum Austriæ, à Vienna 1. Leuc. in ort.

Alesa, urbs Siciliæ olim episcop. sub archiep. Syracusano. Vocabulum ejus variè apud authores, scriptum reperitur. Nam Phalaridi, Ptolemæo, ac Straboni est Ἄλαισα. Diodoro Ἄλεσα. Antonino *Alesa*, Ciceroni *Halesa*, unde opidani Plinio *Halesini*. Et Inscriptioni Antiquæ sæpiùs reperitur ὁ Ἄλαισος ποταμός. Qui apud Columellam legitur *Halesus*, l. 10.

Et quæ Sicani flores legistis Halesi.

Apud Sil. lib. 14. sic legitur;

Venit ab amne trahens nomen Gela, venit & Hesa.

Verùm cùm nullum uspiam reperiatur Siciliæ opidum *Hesa*, credibile est scripsisse Silium,

——— *Venit Alesa.*

Describitur à Diodoro lib. 14. in colle, 8. stad. à mari dissito. Tamen ad mare portum habuit, de quo Cic. Verrina 3. Condita est annis circiter 400. ante Christum, vel, ut nonnullis visum, ab Archonide Herbitensium præfecto, vel ut alii, à Pœnis. Diodorus ubi supra. Τινὲς δέ φασιν ὑπὸ Καρχηδονίων ἐκτισθῆ τὴν Ἄλαισαν, καθ' ὃν χρόνον Ἀμίλκας τὴν πρὸς τὸν Διονύσιον εἰρήνην ἐποιήσατο. Cui sententiæ Alæsini libentiùs accesserunt, quia cum Herbita cum Alæsâ magnitudine, & opibus haudquaquam esset conferenda, pudebat illos tam sordidæ originis. Locum n. fuisse Alæsæ inter urbes Siciliæ clarissimas docet Cicero lib. 13. Epist. 32. *In Halesinâ civitate tam lautâ, quam nobili.* Et Verr. 3. *Siciliæ civitates multæ sunt, Judices, ornatæ, atque honestæ, ex quibus imprimis numeranda est civitas Halesina. Nullam n. reperietis, aut officiis fideliorem, aut copiâ locupletiorem, aut authoritate graviorem.* An hinc עליסה *Alisa*, vel, quod idem est עליזה *Alisa*, i. e. *exultabunda*, Punicè nominata est? Quo epitheto in Scripturâ insigniuntur urbes, quæ divitiarum nomine gloriantur, & insolescunt. Sic Tyrus. Es. 23. 7. Et Nineve. Zeph. 2. 15. Et Jerusalem, Es. 22. 2. & 23. 7. Ut ut hoc sit, verisimile est עליזה (*aliza*) i. e. *Exultabundum* Punico vocabulo dictum esse fontem Alesini agri, de quo Solinus. *In Halesinâ regione fons, aliàs quietus ac tranquillus cùm siletur: Si insonent tibiæ*, exultabundus *ad cantus elevatur, & quasi miretur dulcedinem vocis ultra margines intumescit*. Et Priscianus in versione Dionysii Periegetis.

Hic & Halesinus fons est, mitissimus undis,
Tibia quem extollit, cantu saltare putatur
Musicus, & ripis latans excurrere plenis.

Hic, inquam, fons, Alesini agri ad cantum cum exultatione intumescere creditus. verè ne, aut secus, nil nostrâ refert, cùm à Pœnis appellatus esset עין עליזה (*ain Alisa*) *fons exultabundus*; Inde regioni postmodum, & urbi, & amni vicinis inditum nomen. Bochart. Videtur Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 4.

Alalcomena, urbs Ithacæ, denominata à Bœotorum *Alalcomenæo*, ut Plut. in Hellen refert, pag. 537. Edit Steph. afferens simul causam nominis. Hasce Alalcomenas, inquit, nobilitavit Minervæ templum; unde Poëta, Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη. Nempe Minerva credebatur nata esse Alalcomenis, & ibi erat in summo cultu. Itaque cùm parva esset, & in plano extructa urbs, semper tamen ἀπόρθητος, intacta, & inviolata mansit, quia ob Deæ reverentiam Πάντες ἀπείχοντο πάσης βίας, *Ab omni vi omnes abstinebant*. Ita habetur apud Strabonem. Pluat igitur Vir Magnus *Alalcomenis* factum nomen ab אלה אלקומה *Ela Alcuma*, id est, *Dea invicta*, vel *contra quam nemo insurgit*. ac מלך אלקום *Melec Alcum*. id est, *rex invictus*, Prov. 30. 31.

Alalcomenium, op. Bœotiæ, ad lacum Copaidem, inter Haliartum & Coronæam, templo Minervæ clarum. Steph. Stat. Theb. lib. 7.

Ducit Ithomæas, & Alalcomenæa Minerva Agmina ———

Alandia, ins. maris Baltici in Finlandiæ litore, juris Suevici.

Alani, pop. Sarm. Europ. haud procul à Mæotide palude, Roxolanis finitimi, qui nunc *Lithuani* dicuntur, ut quidam putant. Mem. eorum Lucian. in Toxari, qui dicit eos cultum & linguam communem habere cum Scythis. Claud. l. 1. Ruf.

——— *Patriamque bibens Mæotin Alanus.*

A Dionysio Ἀλανοὶ ἀκαμάντες vocantur; cui concinit Lucan. lib. 8. *Et sequerer duros æterni Martis Alanus?* Equestris rei studiosos fuisse innuit idem Dionysius. cùm ait. ——— πολυΐππων φῦλον Ἀλανῶν

Unde Mart. lib. 7. *Nec te Sarmatico transit Alanus equo*. Ammianus scribit Alanos dici, quos prisci Massagetas dixerunt. Jul. Capitolinus eos ponit in parte Daciæ Ptol. alios habet in ea parte Scythiæ, quæ est extra Imaum. Eorum regio *Alania*.

Alanus, *Alan*, flu. Angl. in Cornubicâ prov. in mare se exonerat propè op. *Pastoun*

Alaricus, Græcè Ἀλάριχος, Claud. de bello Getico.

Rumpe omnes Alarice moras: hoc impiger anno,
Alpibus Italiæ ruptis, penetrabis ad urbem.

Nomen id fuit duobus regibus Gothicis: quorum alter

Romam destruxit, alter cepit quidem, sed per fraudem occisus est. An. Dom. 854. *Alaricus* Anglis dictus est *Alric*, Normannis *Alberic*, & significat *regnum*, sive *opes*, & *potentiam*, quod dicitur *All rich*: nam *ric* est *regnum*, item *dives potens*, Germanis; *Ricco* Italis, *Rico* Hispanis. *Riche* Gallis, *Albericus* igitur sic dicitur, ut *Plutarchus*, *Crates*.

Alastor, Plutonis equorum unus, quorum nomina ponit Claudianus lib 1. de Rapt. Pros.

Orphnaeus crudele micans Æthonque sagittâ.
Ocyor, & Stygii crudelis gloria Nycteus
Armenti. Ditisque notâ signatus Alastor.

Item unus sociorum Sarpedonis ad Trojam ab Ulysse occisi. Ovid. Met. lib. 13.

Quid referam Lycii Sarpedonis agmina ferro
Devastata meo? cum multo sanguine fudi
Caranon Iphitiden, & Alastoraque Chromiumque.

Item Nelei filius Nestoris frater, autore Asclepiade apud Parthasium.

Alastores, Dæmones quidam, qui calamitates, pestes, & famem in terra disseminant. Vide *Telchines*. *Alastoras* apud Plut. *malos Genios* exponit Tho. Morus.

Alata castra. Vide *Edimburgum*.

Alatrium, urbs Hernicorum, *Aletrium* Straboni, vulgò *Alatri*. Plaut. in Cap. Heb. *Certonem*. Erb. Νὴ τὸ Φρουσινῶνα, Heb *vide sis*. Erb. Νὴ τὸ Ἀλάτριον. Heb. *Quid tu per Barbaricas urbes juras?* Pop. *Alatrinates* Livio, & *Aletrinates* Plinio 3. 5. lon. 37. 10. lat. 41. 40.

Alauna, Angliæ op. *Whitley* Camdeno inter Cambriam, & Northumbriam

Alauni, pop. Norici, ubi nunc pars Stiriæ, & Archiepiscopat. *Saltzburgensis*.

Alaunius, flu. Angl. inter Isacam & Trisantonem per agrum Durotrigum juxta *Christ-Church* fluens. Avon Ortelio.

Alaunus, *Alne*, seu *Northtyne* flu Angl. in Northumbria, per *Alnewvik* in Oceanum influens.

Alavona *Alagon*, op. Hisp. Tar. juxta Salonem flu. qui paulò inf a cadit in Iberum.

Alazon, flu. Asiæ ex Caucaseis montibus in Cyrum amnem defluens, Albaniamque ab Iberia dirimens. Val. Flac. l. 6.

Hiberni qui terga Noa, gelidumque secuti
Eruit, & tota non audit Alazonis ripâ.

Alba, flu. Hisp. citer. per Catalauniam in mare apud Blandas delabens, à Barcinone 9. Leuc. in B. *Tardera* Floriano.

Alba Augusta, op. Gall. Narb 6. Leue. Vivario urb. in occ. Hodie *Aubenas* Dalecham, io. lon. 24. 45. lat. 43. 34.

Alba Helviorum, seu *Helvorum*, urbs Gall. Narb. in Arvernorum & Ruthenorum confin. quæ *Albiga* posterioribus dicta est, hodie *Alby*. Vide *Albiga*. Brietio a. est. Viviers ad Rhodanum in Occitania.

Alba Julia, Weissenburg Germ. *Gyula feiervar* Hungaris, urbs Transylvaniæ propè flu. Marisum 8. Leuc. a Cibinio in occ. lon. 47 00. lat. 46 50.

Alba Longa, urbs Latii, ab Ascanio Æneæ fil. condita. Tibullus 2. 5. *Albàque ab Ascanio condita Longa duce.*

Prop. 4. 1. *Et stetit Alba potens, alba suis omine dicta.* Ut a. augurio vulturis Roma, bovis Thebæ, sic ostento suis Alba condita. Legendi Liv. lib. 1. & Dionys. Halicarnasseus. Virg. Æn. 3

Cum tibi sollicito secreti ad fluminis undam,
Litoreis ingens inventa sub ilicibus sus,
Triginta capitum fœtus enixa jacebit.
Alba solo recubans, albi circùm ubera nati,
Is locus urbis erit, requies ea certa laborum.

Juven. Sat. 12. —— *tum gratus Iulo*
Atque novercali sedes prælata Lavino,
Conspicitur sublimis apex: cui condita nomen
Scrofa dedit, lætis Phrygibus mirabile sumen,
Et nunquam visis triginta clara mamillis.

Longa v. vocabatur à *longo tractu*. Liv. l. 1. *Ascanius florentem jam atque opulentam urbem matri, seu novercæ reliquit, novum ipse aliam sub Albano monte condidit, quæ à situ porrecta in dorso urbis Longa Alba appellata.* Dionys. lib. 1. Συμφανισμῷ δὲ ἐστιν διαλλάττει παρ᾽ ἑτέραν πόλιν ὁμώνυμον ἐπικλήσει, τῷ σχήματος ἐπικατηγορήσει. *Savello*, hodie dicitur, teste Leandro. *Vinum Albanum* celebrant Horatius, Plinius aliique plures. Dionysius ubi supra: ὑπόκειται δὲ τῇ πόλει πεδία θαυμαστὰ, μὲν ἰδεῖν, πλοῦτα δὲ καὶ καρποὺς ἐξενεγκεῖν παντοδαπούς, καὶ οὐδὲν ἐνδεέστερα τῶν ἄλλων Ἰταλίας, μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον Ἀλβανὸν οἶνον, ἡδὺν καὶ καλλιστεύει τοῦ Φαλίρνου λεγομένου τῶν ἄλλων ἁπάντων διαφορώτατον. Juvenal. Sat. 5.

Cras bibet Albanis aliquid de montibus, aut de Setinis ——

Mart. 13. 109. cujus Lemma, *Albanum.*

Hoc de Cæsareis mitis vindemia cellis
Misit, Iuleo quæ sibi monte placet. lon. 36. 26. lat. 41.

Alba, civit. Marsorum ad lac. Fucinum, ubi eam describit Strabo lib. 5. his verbis. Ἄλβα ἵδρυται ἐφ᾽ ὑψηλοῦ πάγου, ἔστι δὲ λίμνη Φουκίνη πλησίον. Plin. 3. 12. *Albensium Alba ad Fucinum lacum*. Interjacet a. campus, quem lacus interdum inundare solet. Sil. 8.

—— *interiórque per udos*
Alba sedet campos pomisque rependet aristas.

Appianus in Annibalicis. Μικρὸν δέ τι πολίχνιον Ῥωμαῖοι τότε ἐπιτειχίζοντες ἐν Αἰκινοῖς Ἄλβαν ἀπὸ τῆς αὐτῶν μητροπόλεως ἐκάλεσαν. Σὺν χρόνῳ δὲ ἐπιτύχοντες, ἢ διαφθείροντες, ἢ εἰς γλῶ Ἀλβανοῖ σύγκρασιν, Ἀλβησίας αὐτὴν καλοῦσι. Ad usserunt id factum est. Varro de L. L. lib. 7. *Cùm duæ sint Albæ ab unâ* (Longa sc.) *dicuntur Albani, ab altera Albenses*, *Cittadinus Alba di Marsa* adhuc vocari tradit. Vide Cluv. Ital. Ant. pag. 767. lon. 37. 10. lat. 42. 02. *Alba Pompeia* Col. & urbs Liguriæ ad Tanarum flumen. Ejus Pl. 3. 5 in descript. Liguriæ. Ptolemæus item Liguriam describens Πολεντία, ... Κολωνία Ἄλβα Πομπηία. Dio l. 37. Ἦν δὲ ὁ Περτίναξ Λιγυς ἐξ Ἄλβας Πομπηίας. Vide Cluver. de It. Ant. p. 85. lon. 29. 58. lat. 43 55.

Alba Regalis, urbs Pannon. sup. in Hungaria Cisdanubiana intra paludem, olim Regum coronatione & sepulturâ celebris. Sedet ad flu. *Sarvvieza* dictum 45. m. p. à Buda in occ. in ipso lim. dition. Austriacæ. *Stolni Biograd* Slavis *Stulvveissenburg* vide Germanis dicitur. lon. 41. 10. lat. 47 08.

Alba Virgaonensis, Plinio *Alba*, & *Virgao*, op. Hisp. Bæt. *Ariona*. teste Marmolio ex lap. vetusto.

Alba op. Germ. ad Nicrum flu. ulter. ripam; cujus ager adhuc

adhuc Alb in Sylva nigra, & Duc. *Wirtembergensi* nominatur. Item urbs Cretæ. Steph.

Alba flu. Hisp. citer. apud Emporias mari exceptus, ex quo *Rio de Ampurias* appellatur. Alter in Gall. Narb. *Riderens* dictus. Tertius, vulgò *Aube* in Campania Gall. Belg. qui oritur in lim. Burgundiæ, deinde per Campaniam fluens, in Sequanam se exonerat, diciturque etiam *Albula*.

Alba, urbs Cretæ Steph. Ἔστι καὶ Ἄλβα, πόλις Κρήτης.

Albana, urbs & empor. Albaniæ ad Casp. mare, quod ex illa *Mar di Bachu* nominatur; vulgò n. urbs illa *Bachu* dicitur.

Albani, pop. Macedoniæ, quorum reg. *Albania*, quæ olim Epirus, & pars Occidentalis Macedoniæ.

Albania, reg. Asiæ, mari Caspio ad ort. incumbens, Iberiæ ad occ. & Atropatiæ ad merid. conterminа, *Zuiria* magna ex parte, & *Ghipicce* ad occ. & *Zirrachan* ad arct. test. Nigro & Castaldo. Item *Albania* prov. Scotiæ, ubi mons Grampius. Item flu. Italiæ in Tusciâ, in fin. Telamonens. defluens propè Urbatellum. Vulgò *Albegna*.

Albanopolis, urbs Macedon. mediter. Albanorum metropolis Dyrrhachio supra 40. m. p. & à Lisso 35. in ort. long. 46. 00. lat. 41. 06.

Albanum, *Albano*. Latii villa circa Velitras 20. m. p. ab urbe Roma viá Appiâ distans.

Albanus. *Monte Albano*. mons Italiæ, ab urbe Roma 12. m. p. in ort. Horat. l. 2 ep. 1.

Dictitet Albano Musas in monte locutas.

Mart. 4. *Albanos quoque Tusculosque colles.*

Albanus, *Lago di Castel Gangolfo*, lacus Italiæ apud Albam urb. Prop. lib. 3.

Albanus, que lacus socii Nemorensis ab undâ.

Item mons Pannon. super. in Norici & Japidiæ confin. *Albius* Straboni, *Auff der Alben* hodie Lazio. Item flu. Albaniæ in Asiâ, in mare Casp. fluens. *Cohan* Castaldo.

Sanctus Albanus, Verolamiensis, martyr in Britannia pro Christi nomine occisus, postquam charitatis gratiâ confessorum persecutoribus insectatum (ut ait Gildas) & jam jamque comprehendendum, domo primùm, ac mutatis dein mutuò vestibus occuluit, & se discrimini in fratris vestimentis libenter persequendum dedit. Hic trans Tamesis alveum cum mille viris, sicco ingrediens pede, suspensis utrinque undis fluvialibus, carnificem convertit, & unà secum pati martyrium fecit. Vide *Protomartyr Britannus*, seu Elegia Sacra in Conversionem & Martyrium *S. Albani*, per Jo. Harmarum Lond. 1630.

Albertus Magnus, professione Augustianus, genere Patavinus, in Academia Parisiensi Encyclopædiam, ac præsertim Theologiæ scientiam hausit, quam in universâ posteà disseminavit Italiâ. Alii Germanum faciunt, in Suevıæ agro Lavingensi, ex Regulis Bolstadensibus ortum, & episcopum Ratisbonensem fuisse, sed spontè resignato episcopatu, ut studiis vacare commodius posset, Coloniæ vixisse, ibique an. D. 1280. vitæ 80. obiisse. *Albertus* Germanicè significat *All bright*, ut *Epiphanius*, *Phædrus*, *Eudoxus*, *Lucilius*, *Illustrius*, *Fulgentius*. Nam *Bert*. & *Beort*. est *illustris*, *clarus*, ut Alfricus, & Rhenanus interpretantur. Et *Bertha* Domina Germana apud Græcos dicta est Eudoxia, ut ait Luitprandus. Et qui olim *Ecbert*, *Sebert*, *Ethelbert*, in recentioribus scriptis vocantur *Ecbright*, *Sebright*, *Ethelbright*. Camdenus. Leander *Albertus* Bononiensis Ord. prædic. flor. A. D. 1516. Plurima scripsit; nullo verò sibi majus conciliavit nomen quàm *Italia* suâ opere magnæ industriæ, in quo nihil æquè dolendum quàm quòd passus sic sibi imponi ab Annio Viterbiensi.

Albin. Vide *Albiga*.

Albiana. *Roccha pinna* Castaldo, op. Corsicæ mediter. 9. m. p. a Paconia Fiseram versus.

Albiatum, & *Abiatum*, *Abiagrasso*, op. Insubriæ amplum in agro Mediolanensi.

Albici. pop. Aquitaniæ, quorum op. *Albic* Rob. Cænali. Cæsar v. cos in Gall. Narbon. supra Massiliam describit.

Albiga, *Alby*, urbs Galliæ, Cadurcis finitima. ad Tarnen flu. long. 23. 10. lat. 43. 59.

Albigenses, alias *Catari*, *Publicani*, *Patarini*, *Gazari*, *Pasagieri* q. errabundi dicti sunt; *Valdenses* item a Petro Valdo cive *Lugdunensi*.

Albimana vel *Albiniana* Antonin. *Alphen* Simlero, Hollandiæ vicus inter Lugdunum & Trajectum.

Albingaunum, *Albenga*, urbs Liguriæ litor. a Genuâ 60. m. p. in occ. Albintemelium versùs 40. Apud Melam extrito per incuriam librariorum enim legitur *Albigaunum*, atque eodem modo Ἀλβίγαυνον Ptolemæo dicitur. Flav. Vopiscus *Albingaunos* vocat pl. num *Patria*, inquit, *Albingauni fuêre positi in Alpibus maritimis*. Strabonis tempestate haud magni momenti fuisse patet ex eo quòd πόλισμα hæc *urbeculam* appellet, cùm è diversò *Albium Intemelium* vocet πόλιν ἱκανὴν μεγίστην *urbem magnam*. lon. 29 30. 43. 00.

Albiniana castra, *Alphen*. vicus hodiè Batavorum in Hollandia, inter Leydam & Trajectum infer. Sunt qui *Albina*, & *Albimana* legunt.

Albinovanus Pedo, poëta Ovidio æqualis, qui eum *sidereum* vocat Ponticorum eleg. ult *Sidereusque Pedo*. Atque ad eundem est ejusdem elegia decima lib. prædicti. Scripsit de navigatione Germanici, quo ex opere versus viginti tres refert M. Annæus Seneca, Suasor. 1. Etiam epigrammata scripsisse colligit Vossius ex Martialis libro 2. ep. 77. At superest elegia ejus in mortem Drusi sanè elegantissima, & sidereo poëta digna. Elegia verò in obitum Mecænatis ei falsò tributa videtur, licèt aliter sentiat Jos. Scaliger.

Albinovanus Celsus, comes & scriba Neronis, ad quem scribit Horat. Ep. lib 1. Ep. 8.

Celso gaudere & benè rem gerere Albinovano.

Albintmelium Ciceroni, *Albintimilium* Tacito, *Vintimilium* Varroni, urbs Liguriæ litor. quæ Plinio. Strab. & Anton. *Albium intemelium* dicitur, urbs est episc. sub Arch. Mediolanens. ditionis tamen Genuensium, vulgò *Vintimiglia*. pop. *Intemelii* Plinio. Vide Cluver. de It. Ant. p. 65. lon. 28. 30. lat. 42. 50.

L. Albinus, plebeius Romanus, fugiens Gallos, ex rheda uxorem liberosque descendere jussit, ut Vestales, quæ cum sacris fugitabant, illuc imponeret. Livius.

A. Posthumius Albinus, Consul cum Lucullo, an. U. C. 602. Res Romanas Græco sermone scripsit. Gellius 3. 10 ubi etiam refert, ut Albinus veniam sibi imperitiæ petierit, quòd homo Romanus Græcâ oratione uteretur. M. Cato autem propterea eum festivè riserit, quòd maluerit culpam deprecari, quàm culpâ vacare.

Idemque legere est apud bonorum scriptorum Lavernam Macrobium, in procemio Saturnalium. Narrat quoque idem Plut. in Catone. sed paulò aliter, ac pro *Albino* vocat *Labienum*. Catonis judicium sequitur Suidas in Αὖλος Ποστούμιος, Albinum verò defendentem vide Vossium de Hist. Gr. Lib. 1. cap. 20. Quinimò præter historiam Græcam etiam Annales Latinos hic scriptor reliquit, teste Macrobio. Sat. 2. 16.

Albinus. Imp. Rom. dictus quòd exceptus sit utero candidissimus, contra consuetudinem puerorum, qui nascendo solent rubere, cùm secundinis involuti erumpunt menstruo fluore perliti; hinc illud Juvenalis.

——— Modo primos incipientem
Edere vagitus, & adhuc à matre rubentem.

Cæl. Rhodiginus.

Albinus Clodius. Consul Rom. à Severo apud Lugdunum victus est, caputque ejus Romam missum. Herodian. lib. 3. Item alius, Consul, Maximi collega; Tertius, collega Pra[e]sentis, Quartus, Amantii; Quintus, Theodosii.

Albinus, vir Prætorius, qui à Romanis ad Syllam, tempore belli Socialis missus legatus, saxis ac fustibus à Syllæ militibus mactatus fuit. Plut. in Syllâ.

Lucii Albini duo inter Oratores referuntur à Cicerone, qui extare amborum orationes scribit, ex iisque, Lucium, simplicem & antiquum esse; Spurium verò doctum ex disciplinâ Stoicorum.

Albion. vide *Britannia*.

Albis, Elbe, Germ. flu. in fin. Silesiæ oriens, per Bohemiam, Misniam, & Saxoniam in Oceanum juxta Gluckstadium fluit. Luc. lib. 2.

Fundat ab extremo flavos Aquilone Suevos
Albis, & indomitum Rheni caput.

Claud. 1. de laud. Stilic.

——— mediumque ingressa per Albim
Gallica Francorum montes armenta pererrent.

Dicitur eodem nom. Græcis auctoribus Ἄλβις Straboni sc. lib. 7. ac Ptolemæo. Dioni. v. l. 45. est, Ἄλβιος, ubi tamen corruptus est casus genitivus τοῦ Ἄλβιος pro Ἄλβιδ. Nomen habere à numero indicat Fabricius in Misnicis, fontium nempe undecim, sive amnium in eum influentium. *Elve* enim & *Elbe* Germanis undecim sign. Bohemis v. apud quos originem sumit *Labe* dicitur; posterioris seculi scriptoribus *Albia* vocatur. Porrò hic flu. mediam secat Germaniam; nomen ipsum id indicat, nam ea vox *Albis medium sig.* Scaliger. in Hypercr.

Albistrum, Ursomastro, op. Brutiorum mediter. in Cantabria citer. ad Apennini M. radices ad Laum fluvium, inter Laum op. 10. & Cerillos 12. m. p. à Macropoli 30. in occ. Dicitur & *Abystrum*.

Albius, *Byrramervvalde*, mons Japodum, ex quo Colapis flu oritur, qui & *Albius* dicitur ad occident. ubi *Albinus* op.

Albona quæ *Alnona*, Plin. & *Alvum*, Ptol. op. Istriæ ad fin. Flana scum apud Arsiæ flu. ostia, in Illyrici confin. à Pola urbe 20. m. p. in Bor. Pop. *Albonenses*. Plinio 3. 21.

Albula, qui & Tiberis, teste Plinio, sic ab aquarum albedine dictus. Ἀλβούλας Dionysio Halicarnassensi, & apud Eust. in Dionys. Ἄλβουλος. Virg. Æn. 8.

——— Asperque immani corpore Tybris,
A quo post Itali fluvium cognomine Tybrim
Diximus, amisit verum vetus Albula nomen.

Ovid. Fast. ubi de Hercule.

Venit, & à tanto est Albula pota Deo.

Livius. *Pax ita convenerat, ut Hetruscis Latinisque fluvius Albula, quem nunc Tiberim vocant, finis esset.*

Albula, altera, quæ & *Albulates* Plinio, flu. Piceni in Aprutio, per fines Prægutiorum, inter Asculum, & Interamnam urbes fluens in mare Hadriaticum. *Liberata* hodiè nomen habet, uti tradunt Blondus, & Leander.

Albula, aqua quædam in agro Tiburtino, quæ (ut Strabo testatur) vulneribus medetur. Mart. lib. 1.

Itur ad Herculei gelidas quà Tiburis arces,
Canaque sulphureis Albula fumat aquis.

Item *Albula* pl. num. Idem.

Quod sicca redolet palus lacunæ,
Crudarum nebula quod Albularum.

Album, Promontorium Africæ Plin. Item aliud in Phœniciâ, non procul à Tyro. Idem.

Albumazar, Philosophus, Medicus, & Astrologus insignis, natione Arabs, educatus tamen in Africâ. Plurima scripsit, de quo vide Gesnerum in Bibliothecâ.

Albuna. Dea, quæ in nemore quodam agri Tiburtini colebatur, putaturque esse Ino Athamantis uxor, quæ viri furorem metuens, unà cum Melicertâ filiâ se in mare præcipitavit. Alii Sibyllam Tiburtinam fuisse volunt. Isid. Gloss. *Albuna, mater Matuta*, Scribe *Albunea* ex Lactantio (qui eam unam è Sibyllis facit, lib. 1.) Virgilio, & Glossis veteribus in quibus est *Albunea*. Græcis duobus nominibus indigitatur Λευκοθέα, & Ἰνώ; Latini verò utrumque complexi *Albunaam* dixerunt uno verbo. Meursius.

Albunea silva, & *Albuneus fons* apud Tybur urbem, & Anienem flu. nunc etiam *Albuna* vulgò dictus. Virgil. Æn. 7.

——— Lucosque sub altâ
Consulit Albuneâ, nemorum quæ maxima sacro
Fonte sonat ———

Horat. lib. 1. Carm. Od. 7.

Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Larissæ percussit campus opimæ,
Quam domus Albuneæ resonantis,
Et præceps Anio, & Tiburni lucus.

Tibullus *Albunam* vocat. lib. 2. el. 5.

Quodque Albuna sacras Tiberis per flumina sortes
Portarit sicco perlueritque sinu.

Alburnus, mons Lucaniæ apud Silarum flu. *Alberna*, teste Cittadina, & Scipione Mazellâ. Virgil. Geo. 3.

Est lucus Silari circùm, ilicibusque virentem
Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo
Romanum est, æstron Graii vertêre vocantes.

Observet lector loci hujus Deum dictum etiam *Alburnum*, ut inde Romanum morem teneat, qui Deos locorum eodem nomine appellabant, quo ipsa loca Tertullian. lib. adversus Gentes. *Vetus erat decretum, ne quis Deus ab Imperatore consecraretur, nisi à Senatu probatus; ut M. Æmylius de Deo suo Alburno.*

Albutius Silus, Novariensis orator, receptus in Planci oratoris contubernium: jam verò senior, ob vitium vomicæ Româ Novariam rediit, convocataque plebe, caussis propter quas mori destinasset in concione redditis, abstinuit cibo. Suetonius.

T. Albutius, vir cujus M. Varro meminit, dicitque

citque eum Satyras scripsisse Luciliano stylo. Nam & Lucilius eum ut Græca miscentem verba notat his verbis.

Græcum te, Albuti, quam Romanum atque Sabinum,
Municipem Ponti, Titi, Anni, centurionum,
Præclarorum hominum, ac primorum signiferúmque,
Maluisti dici Græcè ergo prætor Athenis,
Id quod maluisti, te, cùm ad me accedi, saluto:
Χαῖρε, inquam, Tite: lictores, turma omnis cohorsque
Χαῖρε, hinc hostis Muti Albutius, hinc inimicus.

Albutius, vel *Albucius*, Canidiæ pater, homo insigniter avarus & sordidus: Quando ad obsonia comparanda servos suos mittebat, mortem eis minibatur, ni pro ejus voluntate compatassent. Alii autem scribunt, cùm ille convivaretur, servis officia distribuisse, & antequam aliquis peccasset eos cecidisse, dicentem, vereri se, ne cùm peccassent, cædere illi postea non vacaret. Horat. Sat. 2. lib. 2.

——— Hic neque servis
Albuci senis exemplo, dum munia didit,
Sævus erit,———

Alcæus, poëta Lyricus, floruit Olymp. 44. an. 2. ut Euseb. in Chron. tradit. Et firmatur, tùm eo, quòd Periandri temporibus vixisse dicat Herodot. lib. 5. tum inimicitiis, quas gessit cum Pittaco septem sapientum uno, qui claruit Olymp. 42. uti Diog. Laërt. testatur in ejus vitâ, quem adeò amatum fuisse scribunt, ut autoritate sui carminis multos ex civitate ejecerit. Unde Horat. lib 4. Od. 9. *Alcæi minaces Camœnas* vocat. Fuit hic magnificus, brevis, diligens, & plurimùm Homero similis, de quo Quintilianus, Cicero, & alii. Fuit alius *Alcæus*, Comœdiæ veteris scriptor, quem decem Comœdias reliquisse author est Suidas. Earum *Endymion* memoratur Polluci lib. 9. *Pasiphaë* eidem lib. 10. quâ cum Aristophane Athenis certavit. Athenæo etiam citantur ejus *Palæstina*, *Nuptiæ sacræ*, *Sorores stuprum passæ*, *Ganymedes*, & *Callisto*. Item *Alcæus* Herculis avus, à quo, ut quidam volunt, *Alcides* dictus fuit Hercules. Item Omphales & Herculis filius.

Alcairum, Ægypti urbs, de cujus nominis origine sic Bochartus. Arabicâ linguâ, inquit, quæ inter Ægyptiam & Hebræam media esse creditur, קהר *cahara* est *vincere*. & קהר *Cahir Victoria*, unde nomen אלקאהרה *Alcahira*, id est *victrix*, urbi *Cairo*, quia Muazzus illam ædificavit in Horoscopo Martis וחו קאהר אלפלך *qui vincit orbem*. Ita reddendi erant Elmacini verba Histor. Saracen. p. 227. quæ doctissimus interpres multò aliter accepit.

Alcamus, *Alcamo*, op. Siciliæ in valle Mazarei 20. m. p. à Palermo in merid. & totidem à Drepano.

Alcamenes, nonus rex Spartanorum, ex Agidarum familiâ, patri Teleclo successit, & an. 77. regnavit. Hujus tempore bellum Heloticum fuit, quibus auxilia tulerunt Argivi. Paus. in Lacon. Item *Alcamenes*, Achæorum dux. Idem in Achaicis. Quin & statuarius ejusdem nominis fuit Praxitele vetustior, qui Agoracritum Parium condiscipulum in faciendâ Venere suffragio po. Athenienſis superavit. Plin. 36. 5. Meminit ejus Lucianus in Hermotino, itemque de Imaginibus. & opera ejus passim recenset Pausanias.

Alcander, unus è comitibus Sarpedonis, Lyciæ regis, ab Ulysse ad Trojam occisus. Ovid. Met. 13.

Alcandrumque Haliumque Noemonaque Prytanimque.

Item adolescens Lacedæmonius, qui Lycurgo oculum baculo eruit, adversus quem noluit animadvertere Lycurgus, sed missis consuetis ministris, eum domum introduxit, sibique ministrare jussit. At Alcander, cùm Lycurgi mansuetudinem perspiceret, plurimo amore eum postcà prosequebatur. Plut. in Lycurgo. Item *Alcander*, qui poëta ne, an alius generis scriptor fuerit, non video unde colligi possit, nisi fortè ex loco Clem. Alex. quem profert Vossius de Poëtis G. pag. 85.

Alcandre, Polybii Thebani, hominis ditissimi uxor. Hom Odys. δ. ver. 126.

Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.

Alcanitium, *Alcanitz*, op. Hisp. in Aragonia ad flu. *Guadelete*, 9. Leuc. à Dertosa.

Alcanitium, *Alcanizes*, op. Hisp. in reg. Legionis propè Durium flu. 3. Leuc. à Mirandâ urbe Lusitaniæ.

Alcanor, viri proprium, cujus mem. Virg. Æn. 10.

Huic frater subit Alcanor, &c.

Alcaratium. *Alcaraz*, op. Hisp. in Castella Nova, aliter *Villa Nova* dicitur.

Alcathoe, urbs Achaiæ eadem cum Megaris Ovid. Trist. lib. 1. *Et quos Alcathoes memorant à mœnibus ortos.*

Alcathous, Pelopis filius qui cædis Chrysippi fratris suspectus Megara venit. occisoque leone, qui multos, & in iis Megarei regis filium Euippum necaverat, ascitus Megareo gener in regno successit. Item *Alcathous* Trojanus Hyppodamiam, Anchisæ filiam in uxorem duxit, & in pugnâ apud Trojam ab Idomeneo Cretensi occisus est. Hom Il. N.

Alce, canis nomen apud Xenophontem, lib. de Venatione. Item una è canibus Actæonis apud Ovid. Met. 3.

Et Dromas, & Canache, Sticteque, & Tygris, & Alce.

Item nomen meretricis. A. Gellius 4. 11. Item urbs Hisp. in Celtiberiâ, quam Gracchus ad deditionem compulit. Liv. lib. 10. Dec. 4.

Alcenor, vir fuit Argivus, qui in eâ pugnâ quâ 300. Argivi cum totidem Lacedæmoniis de finibus certarunt, solus cum Chromio ex suis superfuit, hostibus quoque omnibus, uno Othyade excepto, ad internecionem deletis. Herod.

Alceste, vel *Alcestis*, uxor Admeti regis Thessaliæ, quo ægrotante, responsum fuit ab oraculo; quòd brevi moreretur, nisi aliquis amicorum pro eo mori se traderet. Quod cùm omnes recusarent, ipsa promptissimam se obtulit Juvenal. Sat 6.

——— Spectant subeuntem fata mariti
Alcestem, & similis si permutatio detur.
Morte viri cupiant animam servare catella.

Ab Ovidio *Pagasæa* dicitur, à Pagasis urb. Thessaliæ, lib. 3. *Metamorph.*

Fata Pheretiadæ, conjux Pagasæa redemit,
Proque viri est uxor funere lata sui.

AC ii

A Claudiano *Thessala*, De laud. Serenæ.

——— Consorte redempto,
Casta maritali successit Thessala fato,
Inque suos migrare virum non abnuit annos.

Plura apud Eurip. in Alceste. *Admetus.*

Alcestria, *Aulcester*, op. Angl. in Com. Warvvicensi, Warvvico 10. à Vigornia 22. m. p. distans.

Alcetas, Rex Molossorum, longâ serie generationum originem suam ad Pyrrhum Achillis filium referens. Alius qui sub Alex. M. dux fuit. Utriusque meminit Suidas. Item octavus Macedonum rex, regn. an. 39. Denique *Alcetas*, historius Græcus, scripsit de iis quæ Delphis dicata erant, Athen. lib. 13. ubi citatur ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων.

Alcetes, Arymbæ filius Æacidâ fratre natu major, Epirotarum rex, sed impotentis iracundiæ vir, atque idcircò à patre expulsus, cùm in Epirotas quoque sævire ac furere inciperet, noctu conspiratione factâ, unà cum liberis de medio sublatus est. Cui interfecto, Epirotæ Pyrrhum Æacidæ filium substituerunt. Pausan. in Phocicis.

Alchidas, Rhodius, Cupidinem nudum Praxitelis manu factum adamavit, atque in eo amoris vestigium reliquit. Plin. 36. 5.

Alcibiades, Imp. Atheniensis fuit, summo loco natus, naturæque & ingenii donis excellentibus exornatus: rursus verò omni vitiorum genere deformatus; nisi quantùm eum ab illis retraxit disciplina Socratis, cui se erudiendum tradidit. Vitam ejus prolixè descripsit Plutarchus Græcè; Latinè verò perquam eleganter Corn. Nepos. Hic Alcibiades in ludum quendam ingressus, cùm apud magistrum Iliada Homeri postulatam non invenisset, alapam ei impegit satis duram, atque eum imperitum esse, & similes sui pueros efficere dixit. Mortem ejus, quod attinet, de eâ sic Justinus lib. 5. *Quem* (Alcibiadem) *cùm profectum ad Artaxerxem Persarum regem comperissent, citato itinere miserunt qui eum interciperent: à quibus occupatus, cùm occidi apertè non posset, vivus in cubiculo, in quo dormiebat, crematus est.* Contrà verò habent Plut. & Corn. Nepos, ut jam vidit Cl. Berneggerus. Verba Cornelii in mendo cubant. *Illi cùm eum ferro aggredi non auderent, noctu ligna contulerunt, circa domum Samenam, in quâ quiescebat, eam succenderunt*, &c. Non attinet virorum doctorum super hunc locum conjecturas apponere. Lege, *circa domum Sanisenam.* Sanisene autem locus est in confinio Phrygiæ & Galatiæ.

Alcida, Dii apud Lacedæmonios sic nuncupati. Hesychius. Ἀλκεῖδαι, θεοί τινες παρὰ Λακεδαιμονίοις.

Alcidamas, luctator insignis. Stat Theb. 10.

——— Tuque ô spectate palæstris
Omnibus, & nuper Nemæo in pulvere felix
Alcidama. Idem lib. 6.
Tandem insperatus nudâ de plebe Laconum
Prosilit Alcidamas.

Item Eleates Philosophus. Gorgi Leontini discipulus Suid. Quintilianus verò inter oratores eum numerat, lib. 3. Atque extant ejus aliquot orationes in volumine orationum Rhetorum Aldino.

Alcidamus, Rhetor antiquus, inprimis nobilis, Mortis laudationem scripsit. Cic. 1. Tuscul. Qu.

Alcides. Minerva cognominata est à Macedonibus. Liv. lib. 2. Dec. 5. de Perseo rege bellum adversus Romanos suscipiente. *Ipse*, inquit, *centum, hostiis sacrificio regaliter Minervæ, quam vocant Alciden, confecto, cum purpuratorum, ac satellitum manu Citium profectus est.* Item Herculis cognomen, ab Ἀλκή, i. e. *robur*; vel ab *Alcæo* avo paterno, ut vult Herodotus.

Alcimede, uxor Æsonis, & Jasonis mater, teste Pherecyde. Quanquam Homeri enarrator Æsonem ex Polymelâ Jasonem genuisse scribit. Ejus meminit Val. Flaccus. Argon. lib. 1.

——— Hunc gravis Æson
Et pariter vigil Alcimede spectanque tenentque.

Alcimedes, Poëta Tragicus Megarensis. Suidas.

Alcimedon, cælator insignis. Virgil. Eclog. 3.

——— Pocula ponam
Fagina, cælatum divini opus Alcimedontis.

Alcimenes, duo fuère Megarensis Tragicus, & Atheniensis Comicus, uterque Suidæ memoratus. Posterioris *Thesaurum*, & *Peccantes* citat Athenæus. Item *Alcimenes* inter Achæos, gloriâ, genereque vir primarius, cujus meminit Plut. in Dione. Item alius, Epirota, Demetrii comes, omnium audacissimus, ac robustissimus, Plut. in Demetrio.

Alcimoennis, Germ. urbs Ptol. Quidam ejus loco *Ulmam* ponunt.

Alcimus, Siculus, Italica consignavit. Athen. lib. 10. & Fest. pomp. in *Roma*. Item orator, sui temporis facilè princeps. Laërt. in Stilpone. Item Lydorum rex, pietate, ingenioque mitissimo insignis. Cæl. Rhod.

Alcimus, Judæus transfuga, & proditor, à Demetrio, seu Lysiâ summus Judæorum Pontifex constitutus, quamvis de Sacerdotum genere non erat 1. Mac. 7. 9. & 2. Mac. 14. Vide Josephum.

Alcimus, *Avitus*, Archiep. Viennensis, circa an. D. 500. Refutationes Arianorum, Nestorianorum, Eutych. & Pelagii; Item Epist. libros 9 Homilias, & poëmata scripsit, ex quibus sex libelli, præcipuas Geneseos & Exodi historias explicantes, supersunt.

Alcinous, Nausithoi filius. Hom. Odys. 7. rex Phæacum in Corcyrâ insula justissimus, dicente Orpheo in Argonaut.

Ἀλκίνοος κρείων δικασπόλος ἔνθα δίκαζε... [illegible]

Virgil. Georg 2.

Pomaque & Alcinoi silvæ.

Ferunt horum pomariorum tantam fuisse fertilitatem, ut maturis fructibus novi statim succederent Papinius lib. 1. Sylv. 3.

Quid bifera Alcinoi referam pomaria? usque
Qui nunquam vacui prodistis in æthera rami?

Juvenalis Sat. 5.

——— Illa jubebit
Poma dari, quorum solo pascaris odore,
Qualia perpetuus Phæacum autumnus habebat.

Ovid. Amor. 1. 10.

Præbeat Alcinoi poma benignus ager.

Propertius lib. 3.

Nec mea Phæacas æquant pomaria sylvas.

Plin. 19. 4. *Antiquitas nihil priùs mirata est, quàm Hesperidum hortos, ac regum Adonidis & Alcinoi.* Meminit

minit etiam præter vulgares alios, lucorum Alcinoi Theophilus Patriarcha Antiochenus lib. 3. ad Autolycum, ubi vulgò malè legitur *Antinoi*. Et Nazianzenus Carm. ad Vitalianum proverbialiter.

——Ἡ δ' τράπεζα καὶ ἄλσος Ἀλκινόου
Τερπνοτέρα.——

Alcinoi apologus, dicitur de longis & anilibus fabulamentis; refertur à Diogeniano, & Juli. Polluce lib. 6. Sumptum ex Hom. Odysseâ, ubi Ulysses in convivio Alcinoi Phæacum regis prodigiosas fabulas, & portentosa mendacia commemorat de Lotophagis. Læstrygonibus, Circe, Cyclopibus, atque id genus aliis plurimis miraculis, fretus videlicet Phæacum inscitiâ. Hoc proverbio usus est Plato de Republica lib. 10.

Alcinoüs, philosophus, epitomen composuit decretorum Platonis. Eam edidit doctissimus vir Dan. Heinsius Gr. Lat. unà cum maximo Tyrio, Lug. Bat. 1607. 8°.

Alciphron, Magnesius philosophus, Alexandri temporibus. Suidas.

Alcippe, rustica mulier, cujus sæpè meminit Theocritus. Virg. Eclog. 7.

Quid facerem? neque ego Alcippen, nec Phyllida habebam,
Depulsos à lacte domi quæ clauderet agnos.

Alcithoë, Thebana mulier, quæ, cùm Bacchum, ejusque Orgia contemneret, cæterisque mulieribus sacra celebrantibus, cum sororibus & ancillis lanificio operam daret, ab irato Baccho in vespertilionem commutata est; telæ autem in vitem & hederam.

Alcman, poëta Lyricus Olymp. 27. vixit; qui, utpote Lacedæmonius, linguâ scripsit Doricâ. Et verò diversus ab Alcmane Messenio, itidem Lyrico. Vide Vossium de Poët Gr. pag. 13. & 15.

Alcmæon, Amphiarai vatis, & Eriphyles filius. Huic pater ad bellum proficisci coactus, nequitiam Eriphyles in se aperuit, eique futuræ mortis suæ vindictam reliquit; qui defuncto patre, memor præcepti, ut in patrem pietatem servaret, impius in matrem factus est, eamque necavit. Huic fabulæ à cæteris additur, quum posteà ob matris cædem Alcmæon furiis agitaretur, venisse ad flumen Phlegeum, à quo lustratus est, & cum filiam ejusdem Alphesibœam amasset, donato illi monili, quod matris Eriphyles fuerat, uxorem illam duxisse: cæterùm cum aliquando ad Acheloüm flumen post ea tempora forte rediisset, placuissetque ipsi Callirrhoë Acheloi filia, monile, quòd superiori conjugi dederat, etiam huic, nuptiarum spe, pollicitum esse. Ad quod repetendum cum proficisceretur, à fratribus Alphesibœæ, Themone, & Axione, occisum esse: qui tamen & ipsi ab eodem mutuis vulneribus petiti, perierunt; vel, ut Ovidius videtur sentire, à filiis Callirrhoës, quos Jupiter natos statim Deos fecerat, in ultionem patris occisi sunt. Virg. Æn. 6.

——*Mœstamque Eriphylen,*
Crudelis nati monstrantem vulnera cernit.

Propert. lib. 3. eleg. 4.

Aut Alcmæonia furia, aut jejunia Phinei.

Alcmæon, Æschyli filius, 13. Atheniens. Archon. *Alcmæon*. etiam dicitur pro *Alcman*, à quo alius est ille, qui in *Delphorum commentariis* citatur à Plutarcho in Solone.

Alcmæon, in Delphorum commentariis citatur à Plut. in Solone. Alius est ab *Alcmæone* Crotoniatâ qui primus Physica scripsit, teste Clem. Strom. lib. 1.

Alcmaria, op. Hollandiæ, seu potiùs West-Frisiæ, 3. m. p. ab Horna, 5. autem ab Amstelodamo. Nannius Miscellan. lib. 10. 8. ait quibusdam hanc ac *halecum mari* nominatam videri, al. v. qu. *Almariam*, i. e. *omnino paludosam*. *Meren* enim Germanis dicuntur, (ut apud Anglos MEERES) stagna latiora. long. 26. lat. 52. 40.

Alcmena, & Archaicè *Alcumena*, Electryonis & Lysidices filia, Amphitryonis uxor, cui hâc lege nupsit, ut mortem fratris sui à Telebois occisi, ulcisceretur. In quâ expeditione cùm Amphitryo, versaretur, Jupiter in Alcmenam ardens, formâ militis assumptâ, quasi ab expeditione rediens, ante lucem ad eam accessit. Illa autem maritum esse suum credens cum eo concubuit, etsi antea ab Amphitryone prægnans esset; concepitque, & sic geminos peperit, Iphiclum ex Amphitryone, & Herculem ex Jove. Ovid. Met. 9.

Levata est
Argolis Alcmena, potiturque puerpera voto.

Alcomena, civitas Ithacæ & alia Illyriæ. Steph.

Alcon, Cretensis sagittarius, cujus filium, cùm draco invasisset, tantâ arte direxit sagittam, ut ea currens ... serpentis desisteret vulnere, nec transiret in filium. Servius in illud Virg. Ec. 5.

Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri.

Puer verò qui servatus est ab Sagittario Alcone fuit *Phalerus* ille, qui posteà unus erat Argonautarum. Val. Flac. lib. 1.

Insequeris, casusque tuos expressa Phalere
Arma geris: vacua nam lapsus ab arbore parvum
Ter quater ardentem tergo circumvenit anguis
Stat procul intendens dubium pater anxius arcum.

Porrò de hoc Alcone Manilii verba nonnulli censent capienda lib. 5.

Quintiam ille pater tali de sidere cretus
Esse potest, qui serpentem super ora cubantem
Infelix nati, somnumque animamque bibentem
Sustinuit misso petere ac prosternere telo.
Ars erat esse patrem, vicit natura periclum
Et pariter juvenem somnoque, & morte levavit.

Sed & Sidonius Apollinaris eandem historiam his versibus eleganter, uti solet, expressit.

——*Non sic libravit in hostem*
Spicula, qui nato serpentis corpore cincto
Plus timuit, dum succurrit: dum jactibus iisdem
Interitum, vitamque daret. stabilemque teneret
Corde tremente manum, totamque exciret in artem
Spe propiore metus dans inter membra duorum
Unius mortem.

Alcona, *Pompeiana*, Galliæ Narbonensis portus, 18. m. p. a Telone Martio. Anton.

Alcta, Siciliæ mediterranea urbs, Ἄλκτα Ptolemæo.

Alcuinus, vir eruditissimus, variis & reconditis disciplinis ornatus, primus apud Parisios literarum aperuit ludum, honestisque effecit exhortationibus, ut Carolus Magnus, cujus præceptor fuerat, Parisiense extruxerit Gymnasium, multisque exornaverit privilegiis. De quo Conradus in hunc modum scripsit in Bibliothecâ. *Alcuinus, seu Albinus, monachus ac diaconus, Abbas monasterii S. Martini Turonensis, natione Anglicus, &*

Beda presbyteri quondam auditor, infinita penè scripsit volumina, author ubique pius, ubique doctus, succinctus, maturus, gravis, scientiâ plenus, & ante alios praecipuè dignus qui semper in hominum manibus teratur, quo vanitas omnium quae sub sole geruntur, magis dilucescat, & corda mortalium ab instabilium rerum curis ad amorem coelestium ardentiùs inflammentur.

Alcuith Dunbriton H. Boëthio, op. Scotiae ad Cludam flu. à Glasquo 5.m.p. inocc.

Alcyone, vel *Alcinoë*, una ex Pleiadibus, ex Atlante, & Pleïone nata, quae placuit Neptuno: ex quo peperisse volunt Alcyonem, conjugem Ceycis regis Trachiniae.

Alcyone, vel *Halcyone*, Neptuni filiâ, Ceycis uxor, quae, cùm ad Oraculum vir ejus navigans naufragium fecisset, doloris impatiens, se submersit, ac Deorum commiseratione in avem sui nominis mutata est. Ovid. Met.11 Theocr.Schol.Idyll. 7. Ἀλκυόνη θυγάτηρ Αἰόλου καὶ Κανάκης, γυνὴ δὲ Κήυκος. Servius autem ad Georg. 1. notat nominativum esse *Alcyone* cùm de muliere dicitur. cùm de avibus, *hic* & *haec Alcyon*, *hi* & *hae Alcyones*: Putant debere scribi *Halcyon*; dici enim Ἀλκυόνα, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κύειν. Vide Arist. hist.an.lib. 9. cap. 14. & lib. 5. cap. 8. Varro de L.L. lib. 6. Schol. Apollonii pag. 52. & Schol. Aristoph. in Ὄρνισι. Caeterùm Halcyones ova pariunt tranquillo mari. Plautus in Prologo Casinae.

Tranquillum est: Alcedonia sunt circa forum.

Idem in Pseudolo:

———Illam mihi tam tranquillam facis,
Quàm mare est olim, cùm ibi Alcedo pullos educit suos:

Sil. lib. 14.

——— Strato——Spectabile ponto
Cùm sonat Halcyones cantu, nidosque natantes
Immota gestat sopitis fluctibus unda.

Ideóque littus plerumque amant. Pacuvius in Teucro.

Alcyonis ritu littus pervolans feror.

Virgil.

Litteraque Halcyone resonant & acanthide dumi.

Vide *Ceyx*.

Alcyone, Eveni fluvii filia, quae & *Marpessa* dicta est. uxor Idaei, quam Apollo cùm rapuisset, non dubitavit, maritus, sumpto arcu & sagittis, uxorem ab eo repetere quod cùm frustrà conatus esset, parentes filiae casum lugentes, commutato nomine, Alcyonem eam appellarunt, quòd fatum superiori Alcyoni non dissimile sortita videretur.

Alcyone, op. Thessaliae ad sinum Maliacum. ex cujus ruinis Methone oppidum extructum, quod dum Philippus Alexandri M. pater obsidione premit, altero oculo orbatus est.

Alcyoneus, Antigoni filius Laërt. lib. 4. Plut. in Pyrrho. Item Gigas quidam, Porphyrionis frater, ab Hercule telis confossus: cujus filiae, quas septem numerant, ob patris mortem in mare praecipitatae, ab Amphytrite in *Alcyones* sunt mutatae. Vide Suid. Claud. lib. 3. de Raptu Proserp.

———Fracta ne jugi compage Vesevi
Alcyoneus per stagna pedes Tyrrhena cucurrit?

Alcyonium; stagnum esse in agro Corinthiaco fertur. Ejus profunditas multis funibus connexis explorari non potest; quod & Amphiarai fons, teste Pausaniâ dicebatur. Mare quoque in sinu Corinthiaco *Alcyonium* dictum ferunt, quòd in eo se Alcyone Ceycis uxor, auditâ viri morte naufragio perempti demerserit.

Aldeberga, urbs Saxoniae sup. in confin. Bohemiae versus Albim flu. 4. Leuc. à Desdra.

Aldeburgum, op. Angl. in Suffolciâ in orâ maris Germ. 12. m.p. à Gippevico. Vide *Isurium*.

Aldeburgum, *Oldenburg*, urbs Holsatiae, 7. Leuc. à Lubecâ.

Aldenarda, *Oudenard*, urbs Flandriae, inter Gandavum, & Tornacum, interfluenti Scaldi bipartitum.

Aldenburgum, *Altenburgh*, op. Germ in Misnia cum Castro unde duces Aldenburgenses è domo Saxonica.

Aldescus, Sarmatiae Europaeae flu. qui se unà cum Panticape ex Riphaeis montibus oriens in mare glaciale exonerat. Dionysius.

Κεῖθι δὲ καὶ Ἀλδήσκοιο καὶ ὕδατα Παντικάπαο
Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσι διάνδιχα μορμύρουσι.

Suidas; Ἀλδῆσκος, ὄνομα πόλεως καὶ ποταμοῦ. Apud Priscianum in margine pro *Aldesci*. *Ardisci* scriptum erat; & quidem *Ardiscus*, teste Aristarcho, flu. Scythiae est, cujus etiam mem. Herodotus Musâ prima.

Alduabis, Celtarum flu. oriens circà M. Juram, Sequanos ab Helvetiis dividens, lapsusque per Com. Burgundiae. non longè à Cabillonensi urb. *Arari* flu. miscetur. Gallicè *le Doux*. Caesari *Alduadubis*, vel ut alii, *Aldusdalis*. Graecus tamen Interpres, Ἀλδουάδουβιν reddit. *Dubis* est Ptolemaeo.

Alectryopolis, urbs Macedoniae inter Philippos & Thessalonicam, vulgò *Age Alesterosori*.

Alectum, posteà *Dei donum*, vulgò *Dondy*, seu *Dundee*. op. Scotiae in orâ ad ort. ad ost. Tai flu. inter Andraeapolin & Brechinium.

Aleius campus, locus Lyciae, in quem cecidit Bellerophontes, cum à Pegaso excuteretur; sic dict. quòd in eo caecus *errasset* Bellerophon, donec periret. Dionys. vers. 872.

Κεῖθι δὲ τὸ πεδίον Ἀλήϊον, οὗ κατὰ νῶτα
Ἀνθρώπων ἀπάνευθεν ἀλώμενος ἐνδιάασκεν.

A *vagando* itaque *Aleius* dictus. Hom. Iliad 6.

Ἤτοι ὁ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.

Eust. v. aliam tradit nominis originem, viz. ἢ ἀπὸ τινὸς πόλεως καλουμένης Ἀλησοῦ τοῖς λέγουσιν, ἢ παρὰ τὸ ἐστερῆσθαι λήιον.

Alemanni, Stephano Ἀλαμανοί, Arnobio *Alamanni*, pop. Germaniae, Gall. Belgicae, & Rhaetiae proximi, in Sueviâ. Nunc omnes Germani *Alemanni* communiter vocantur; quos Quadradus rerum Germanicarum scriptor apud *Agathiam*, non à *Lemanno* lacu, aut ab *Alemanno* flu. dictos putat, sed quòd plerique Germaniae pop. in unum coïerunt. Siquidem *Al* Germ. linguâ est *omnis*; *man* verò idem quod *homo*: ut dicti sint *Alemanni*, qu. *omnis generis hominum colluvies*, *& permistio*. Alii v. sic dictos putant quòd *toti viri* essent, & bellatores fortissimi. Horum reg. *Alemannia* nominatur, hodie *Alemagna*. Claud. de Stil. laud. l. 1.

Oravit jungique tuis Alemannia signis.

Alemannus, *Altmul*, flu. Germ. ex Sueviâ ortum habens,

bens, ac per Aureatum urbem *Aichstadt*, in Danub. inter Ingolstadum & Ratisponam influens.

Alenconium, Alenzon, op. Gall. Celt. ad Sartam flu. in Normannia, 5. Leuc. à Sagio, & 47. à Lutetia. Ducatûs tit. insigne lon. 22. 10. lat. 48. 26.

Aleppum, Aleppo, urbs Syriæ mar. & empor celeberrimum, in quod quotidie confluunt Mercatores ex Asiâ, totâque Europa: olim *Hierapolis*, ut nonnulli volunt; quamquam multi credant Aleppum esse ubi aliàs Berrhoea, ad Marsyam flu. & Hierapolim fuisse, ubi nunc *Todith*, op. illius tractûs Vide *Chalybonitica* n. al. *Aleppo* dicitur.

Aleria, col. & urbs Corsicæ marit. in ora orientali; nunc in ruinis jacet, diciturque *Aleria destrutta*.

Alestes, Rio di Araga, flu. Hisp. per Bracaram urbem ruens, teste Vasæo.

Alesus, Pittineo, flu. Siciliæ Aletam urb. alluens, ac in mare inter Cephalodium & Halesam influens. Item Tusciæ flu. juxta *Alosium* fluens, *Sanguinaria* Ortelio.

Aleta. *Mesth*, op. Illyrici in Dalmatia mediter. Item op. Siciliæ eversum, ubi nunc op. S. Marci, teste Fazello, in ora occidua, inter Cephalœdium & Halesam.

Alethia, postea Maclovium. op. & empor. celebre in Britanniâ min. in Aaronis insula, cujus ruinæ visuntur primo lapide à Maclovio poli, quæ crevit post ejus excidium.

Aletium, Salentinorum urbs, Ptolemæus; Σαλεντίνων μεσόγειος πόλις Ἀλητία; quod vocabulum corruptum nunc legitur Σαλητία, vulgo *Lezze*, inter Brundusium ad occ. & Hydruntum ad ort. 24. m. p. totius regni post Neapolin clarissima; à Tarento 5. m. p. long. 42. 30. lat. 40. 13.

Alex. Alesso, Locrorum flu. terminusque Brutiorum quos à M. Græcia separat, agrum item Locrensem à Rhegino dividens Dionys. vers. 367.

Τῶν καὶ τοὶ γένος ἐστὶν ἐπὶ προχοῇσιν Ἄληκος.

Theocrito *Ales* dici videtur. Al. *Halex* est. Peculiare quiddam de cicadis hujus loci narrat Strabo lib. 6 Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν περαίᾳ φθέγγονται, τοὺς δ' ἀφώνους εἶναι συμβαίνει. Idem habet Plin. 11. 27. nec non Pausan. in Eliacis, cui *Catinos* hic flu. dicitur. Aliter v. hæc refert Ælian. de Anim. 5. 9. Ait enim τὸ μὲν Λοκρὸν ἐν Ῥηγίνῳ σιγηλὸν εἶναι ἦχος, τὸ δὲ Ῥηγῖνον ἐν τοῖς Λοκροῖς ἀφωνότατον.

Alexander Aphrodiensis, Aristotelis interpres, quo nemo meliùs mentem Philosophi istius assequi solet, uti loquitur Vossius, alicubi de Theol. Gent. Ac proinde Bembus lib. 2. Ep. Hieron. Donato, Alexandrum Aphrodisæum, inquit, cujus de animâ libros abs te Latinè factos mihi miseras, legi magnâ cum voluptate, cùm ejus Philosophi causâ, tum tuâ. &c.

Alexander Grammaticus, oppido Gotthico natus De variâ historiâ sive materiâ 34. volumina reliquit, peritissimus ætatis suæ vir. De *Alexandro* Tragico Voss. P. G. p. 65.

Alexander, cognomento Magnus, (ob quam causam Græci ἀλεξανδρώδης pro θαυμαστὸν, *admirabile*, dixerunt, quod ad lib. 15. Silii Heinsius observat) Philippi Macedonum regis & Olympiadis filius, quamlibet Olympias nobiliorem ei patrem acquirere affectaverit, cùm se coitu draconis gravidam affirmaret. Ita tamen & ipse erat, ut Deo genitus videretur. Peragravit orbem, rectorib. Aristotele & Callisthene usus. Subegit Asiam, Armeniam Albaniam, Cappadociam, Syriam, Ægyptum, Taurum, Caucasumque montes transgressus est. Bactros domuit, Medis & Persis imperavit. Cepit Indiam, emensus omnia ad quæ Liber priùs accesserat. Formâ fuit supra hominem augustâ, cervice celsâ, lætis oculis, & illustrib. malis ad gratiam rubescentibus, reliquis corporis partibus non sine majestate quâdam decoris. Tanto honore homines ingenio & scientiâ præstantes prosecutus est, ut Homeri scripta scrinio Darii Persarum regis includi, ac tanquam pro viatico servari jusserit. E Pindari vatis familiæ, penatibusque pepercerit, cùm Thebæ caperentur, & Aristotelis Philosophi patriam condiderit. Plin. 7. 29. Edixit autem ne quis alius ipsum, quàm Apelles, pingeret, quàm Lysippus ex ære duceret, quàm Pyrgoteles sculpserit. Plin. ibid. c. 37. Demum verò victor omnium, inter voluptates, quas vincere non potuit, periit, morbo ex vinolentiâ contracto apud Babylonem, ut post Athenæum & Senecam. Solinus. cap. 14. prodit: quanquam plures sint, qui veneno extinctum sentiant, cùm annos 12. regnasset. Dies verò mortis ejus nos latet. Scio verba Lampridii in Severo. *Eâdem die natalem habet hic Mammææ Alexander, quâ ille Magnus excessit è vitâ.* Utinam verò diem quam intelligit charactere certo designasset. Nam tempus mortis Alexandri parum perspicuè veteribus indicatum, scimus quàm variè doctissimi viri hodie prodant. Joannes verò Chrysostomus non obscurè affirmat, diem, quo Alexander M. excessit, certò indicari non posse. Sic enim scribit Hom. 26. in posteriorem ad Corinthios Ποῦ, εἰπέ μοι, τὸ σῆμα Ἀλεξάνδρου; δεῖξόν μοι, καὶ εἰπὲ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐτελεύτησεν Quanquam possis dicere cum Onuphrio natum esse Alexandrum Mammeæ 4 Kal. Julii, sed tamen non nimis huic ἐπιλογισμῷ fidendum. Annum verò mortis Alexandri ignorare nos non sinet Josephus lib. 1. contra Apionem. his verbis, Ἀλέξανδρον δὲ τελευτῆσαι πάντες ὁμολογοῦσιν ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης Ὀλυμπιάδος, h. e. *Alexandrum verò profitentur omnes mortuum fuisse Olympiad* 114. viz. ineunte, adeò ut Olympiades 113. elapsæ sint, & primus annus Olymp. 114. jam currebat, Vitam ejus ac res gestas luculenter scripserunt tres optimi authores, Qu. Curtius, Plut. & Arrianus;

Ὡς μοι ἱστορικῶν κεφαλαιμένος ἔξοχα πάντων.

Photius Ep. 46. Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἔδοξεν πάνυ θεῖαι τῆς ἀρχῆς καθ' ἣν εὐεργετῆσαι οὐδένα ἐδείκνυτο. Σπάνιον δὲ αὐτῷ τὸ τοιοῦτο συνέπιπτεν, ἀλλ' οἱ δέοντες συμπίπτειν ἀνέλεγε Σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα Certè munificentissimus erat hic Macedo, at hoc ejus Dictum Ποῦ κεῖται; non extat apud rerum ipsius Scriptores, de Tito ac Trajano commemorant, de Alexandro alibi non legi. Josephus Gorionius in eâ historiâ quam Ebraicè conscripsit in usum popularium suorum, Alexandri patrem ait neque Philippum fuisse neque Hammonem Deum, sed Magum quendam Ægyptium, qui in specie Hammonis venerit ad Gibriam (sic enim appellat) uxorem Philippi, ex quo congressu natus sit Alexander. Ait enim Magum illum, cui nomen Nactenabor.) aliàs Nactegibor, fortè lege Nectanebus, vel Nectenabis, de quo mentio apud Plutarchum) quondam imperitasse Ægypto. Cumque ex astrorum scientiâ prævidisset, quod etiam post evenit, fore ut Persæ potirentur Ægypto, deserto regno, clàm omnibus fugisse Antiochiam: inde porrò habitu, qualis esse solet prace-

rum Babyloniæ, venisse in Macedoniam ad Philippum regem, ibique cum in Aulâ versaretur, atque in summo honore esset, captum amore Olympiadis; cui, quòd ἄπαις esset, non optimè conveniebat cum viro: noctu venisse ad eam in formâ Hammonis Dei, atque hinc natum Alexandrum, vulgò creditum Hammonis filium. Hujus historiæ autores citat Josephus, Strabonem Cappadocem, Nicolaum Damascenum; Titum Romanum, necnon Ægypti sapientes, quos ait conscripsisse de rebus gestis Alexandri. Drusius Miscel. cent. primâ. c. 40. Silius lib. 13.

Hic ille est tellure vagus qui victor in omni
Cursu signa tulit, cui pervia Bactra, Dacaque
Qui Gangem bibit & Pellæo ponte Niphâten
Adstrinxit, cui stant sacro sua mœnia Nilo.

Et rursum —— *Libyci certissima proles Hammonis.*

Unde Sidon. Apollin. Car. 9.

Non partem Garamantici Tonantis
Regnis principibusque principantem.

Aditum ab Alex. Ammonem narrat Diod. lib. 17. ex quâ peregrinatione & quodam Barbari sacerdotis errore habere voluerit Deus Alexander, Eustathius pandit sine probabilitate: Ἱστορεῖται δὲ ὅτι καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀκούσας Περσέα καὶ Ἡρακλέα εἰς Ἄμμωνος ἀνιόντας φιλοδοξήσειν ἀνελθεῖν καὶ αὐτὸς, κοράκων προηγησαμένων αὐτῷ εὐτυχῶς τῆς ὁδοῦ, καίτοι ἄλλως ἀφανισθείσης σημεῖα τῇ ἐπιχύσει τῆς ἄμμου. Ὅτι φασὶ καὶ ὁ τοῦ Ἄμμωνος ἱερεὺς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Παιδίον, Παιδίος καλέσας βαρβαρικῶς (Græcè enim imperitus erat, teste Q. Curtio) τὸν Ἀλέξανδρον ἔδοξεν, ὡς ἐν χρησμοῦ λοξότητι ὦ Παῖ Διὸς αὐτὸν προσειπεῖν, ὅτω τοῦ ἐπιτρέψαντος πολλάκις ἐναλλασσόμενον τὸ βάρβαρον τῆς φωνῆς. Varia tradere sibi visus est Ptol. He, hæstio in his Ὅτι Ἀλεξάνδρου πατὴρ οὐχ ὁ Φίλιππος ἐγένετο, ἀλλά τις τέκνωμα Δράκων, γένος Ἀργεῖος, ἐξ οὗ καὶ τὸ περὶ τοῦ δράκοντος μῦθον ἐρρύη. Immane verò quàm ludibriosus fuit tanti nominis furore correptus. Unde mater Olympias ita cum eo iocata: *Amabo*, inquit, *mi fili, quiescas, neque deferas me, neque criminere adversus Junonem. Malum mihi prorsus illa magnum dabit, cùm tu me literis tuis pellicem illi esse confiteris* Gavitur Qu. Curt. lib. 4. *Jovis igitur filium se non solùm appellari passus est, sed etiam jussit, rerumque gestarum famam dum augere vult, tali appellatione corrupit.* Sen. 1. de Ben. *Alexandro Macedoni cùm victor Orientis, animos supra humana tolleret, Corinthii per legatos gratulati sunt & civitate illum suâ donaverunt. Cùm risisset Alexander hoc officii genus, unus ex legatis:* Nulli, inquit, civitatem unquam dedimus alii, quàm tibi & Herculi. *Libens accepit delatum honorem, & legatos invitati ne, aliaque humanitate prosecutus, cogitavit, non qui sibi civitatem darent, sed cui dedissent.* Hæc Sen. in Plut. autem Megarenses id fecisse dicuntur. Idem lib. 2. *Urbem cuidam Alexander donabat, vesanus, & qui nihil animo non grande conciperet. Cùm ille cui donabatur, seipse mensus, tanti muneris invidiam refugisset, dicens non convenire fortunæ suæ: Non quæro*, inquit, quid te accipere deceat, sed quid me dare. Animosa vox videtur & regia, cùm sit stultissima. Nihil enim per se quenquam decet: refert quid, cui, quando, quare, ubi & cætera, sine quibus facti ratio non constabit. Tumidissimum animal! si illum accipere hoc non decet, nec te dare. Corpus ejus melle oblitum incorruptum perdurasse monstrant hi Papinii versus è Sylvis.

Duc & ad Emathios manes, ubi belliger urbis
Conditor, Hyblæo perfusus nectare durat.

Mellis autem, inquit Plin. l. 23. c. 24. *natura talis est, ut putrescere corpora non sinat.* Sanè Xenophon ἑλληνικῶν. 5. Agesipolim Lacedæmoniæ regem vita functum, & melle conditum scribit Spartam relatum, & Regio funere sepultum fuisse. Quin & Gemistus Pletho Agesilaum mortuum, inopiâ mellis cerâ circumlitum, Lacedæmonem reportatum fuisse tradit. Varro περὶ ταφῆς apud Nonium: *Quare Heraclides Ponticus plus sapit, qui præcepit, ut comburerent, quàm Democritus, qui ut in melle servarent.* Sed hæc obiter. Illud forsan majoris momenti, modò verum sit quod prodit Cedrenus ubi de Pontificibus Iudæis post reditum ex Babylone agit Ἰαδδοῦς, inquit, ἐφ᾽ οὗ Ἀλέξανδρος ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ Θεῷ προσεκύνησε. Καταπλαγεὶς γὰρ ἐπὶ τῇ ξένῃ ἰδέᾳ τῆς στολῆς τοῦ ἀρχιερέως ἀπὸ τοῦ ἅρματος καταβὰς μόνος προσεκύνησε τὸ θεῖον ὄνομα καὶ τὸν ἀρχιερέα ἠσπάσατο, ὃν πάντες Ἰουδαῖοι μιᾷ φωνῇ σὺν τῷ ἀρχιερεῖ γενναίως ἀντησπάσαντο. τῶν δὲ γε τῆς Συρίας βασιλέων, καὶ τῶν λοιπῶν καταπεπληγμένων, καὶ διεφθάρθαι τὴν διάνοιαν Ἀλεξάνδρου ὑπειληφότων, καὶ Παρμενίωνος, τοῦ στρατηγοῦ μᾶλλον θαυμάσαντος, διότι καθάπαξ τις τῶν ὑπηκόων αὐτὸν προσεκύνησεν, εἶπεν Ἀλέξανδρος. Οὐ τὸν Ἀρχιερέα προσεκύνησα ἀλλὰ τὸν ὑπ᾽ αὐτοῦ τιμώμενον Θεὸν, καὶ μοι τὴν βοήθειαν κατὰ τῶν ἐναντίων ὑπισχόμενον. Ἡνίκα γὰρ τὴν κατὰ Περσῶν διενοούμην στρατείαν, καὶ ἐδεδίειν τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ὤφθη μοι κατ᾽ ὄναρ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦδε τοῦ Ἀρχιερέως, ὁ Θεὸς καὶ θαρρεῖν μοι παρεκελεύσατο, καὶ τὴν προθυμίας σπουδαίως ἔχεσθαι λέγων. Εἰς σε γὰρ καταλλάξω τὴν Περσῶν δυναστείαν. Διὸ τοῦτον θεασάμενος ἐν τοιαύτῃ στολῇ, καὶ τὴν κατὰ τοὺς ὕπνους ὑπομνησθεὶς ὄψεως, εἰκότως προσεκύνησα. Ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸν ἀρχιερέα δεξιωσάμενος, τῶν ἱερῶν παρεπομένων, εἰς τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ παραγίνεται οἱ δὲ γραμματεῖς τὴν βίβλον τοῦ Δανιὴλ προσκομίσαντες τὴν προφητείαν αὐτῷ διερμήνευσαν, ὡς δεῖν τινα τῶν Μακεδόνων τὴν Βασιλείαν Περσῶν χειρώσασθαι. Ὃς ἐπὶ τούτῳ μᾶλλον ἡσθεὶς καὶ περιχαρὴς γενόμενος, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἀνελθὼν θύει μὲν τῷ Θεῷ κατὰ τὴν τοῦ ἀρχιερέως ὑφήγησιν, αὐτόν τε καὶ ἀρχιερέα καὶ πάντας τοὺς ἱερεῖς ἀξιοπρεπῶς τιμήσας, καὶ λαμπροῖς καὶ μεγίστοις ἀναθήμασι τὸν ναὸν διακοσμήσας, κατὰ τῶν Περσῶν ἐχώρησε. Hæc Cedrenus.

Alexander, Amynthæ filius legatos Megabyzi, ad Amyntam patrem suum missos, lascivientes occidit. Justin. lib. 7. Decimus fuit Macedonum rex, regnavitque ann. 33.

Alexander, Aristobuli filius Judæam invasit, cujus exercitum Gabinius vicit. Joseph. Ant. 14. 11. & de bell. Jud. 1. 17.

Alexander, qui & *Epiphanes*, undecimus Syrorum regn. an. 5. secundum Joseph 10. v. secundum Eutrop.

Alexander, Cassandri filius Macedonum rex, regnavit cum Antipatro annis 2.

Alexander Polyhistor, multa philologica & historica reliquit. Floruit Olymp. 173. quâ in Ægypto iterùm regnavit Ptolemæus Lathyrus, bellumque in Græciâ gerebat L. Sylla. De hoc Alexandro ita scribit Suidas. *Alexander Milesius, qui & Polyhistor, & Cornelius cognominatur propterea quòd captus Cornelio Lentulo fuit venditus, ejusque pædagogus factus est, & posteà manumissus. Fuit autem Romæ Syllæ temporibus. Laurenti periit, ædibus, in quibus erat, flammâ consumptis: quod ubi uxor ejus audivit, laqueo vitam finivit. Fuit verò Grammaticus, Cratetis discipulus; & libros scripsit*

innu-

Innumeros , & de Româ libros quinque , in quibus ita. Hebraam fuisse mulierem, Mojo nomine, cujus scriptum sit lex Hebraeorum. Hæc Suidas. Sed quòd Alexandrum facit Milesium, in eo repugnat Stephanus, ubi eum natum dicit Cotyaëi, civitate Phrygiæ ejus quæ ἐπίκτητος, vel Hellespontia , vel etiam minor appellatur. Atque hinc Ἀλέξανδρος ὁ Κοτυαεὺς vocatur Etymologo in Ἀδδουκα & Περγαμηνός. Eidem Stephano dicitur fuisse filius Asclepiadæ , ac scripsisse περὶ παντοδαπῶν ὕλης τεσσαράκοντα δύο λόγους. Nam ne hunc Asclepiadæ filium alium à Polyhistore putem facit, quòd ibidem vocatur γραμματικὸς πολυμαθέστατος. Multa quoque idem adducit passim, quæ scripsit; sed quædam eorum pertinuisse ad illos omnigenæ historiæ libros, planè censeo. Nominat verò Φρυγιακά , sive περὶ Φρυγίας , cujus operis etiam meminit Plutarchus de Flum. Item περὶ Βιθυνίας de quâ ab eo fuisse scriptum , etiam auctor est nobis Etymologus in Κύβελα. Item Ægyptiaca , Carica, Lyciaca, Libyæ periplum; de Asiâ, Paphlagoniâ, Syriâ, Cypro, Ponto Euxino, Europâ. Item περὶ τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς εἰρημένων. Primum Κρητικῶν advocat Apollonii Schol. in lib. 4. Athenæus quoque lib. 11. citat eum ἐν τρίτῳ. Plutarchus, penè initio libri de Musicâ, exarasse librum ait , quo Phrygios Musicos collegit. Ad hæc in διαδοχαῖς citatur à Laërtio in vitâ Pherecydis & Socratis , quo opere docuisse videtur , ut Philosophorum alii aliis successerint. Etiam edidit Πυθαγορικὰ ὑπομνήματα , sive περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων. Priori modo appellat Laërtius in Pythagorâ : posteriori Clemens Alexandrinus, lib. 1. Strom & Cyrillus lib. 9. adversus Julianum. Idem Clemens lib. 1. citat librum περὶ Ἰουδαίων, uti quoque Euseb. lib. 9. de Præp. Evang. cap. 17. Ubi penè integrum ejus librum exscripsit. Ibidem & illustre ejus elogium habemus, ubi πολύνους καὶ πολυμαθὴς ἀνὴρ vocatur. Nec dubium quin hoc opus signet Justinus Martyr Cohortatione ad Græcos , ubi eos refert , qui Mosis meminerint , ut ducis & principis Judaici , Et sanè nulli obscurum est , quantum illi debeat Plinius ipse , quippe quem toties ad partes advocet in Historia Naturali. Meminit ejus quoque Chalcidius, commentario in Timæum Platonis , & Agathias Scholasticus lib. 2. Historiæ suæ , item Josephus Ant. 1. 16. Ejusdem de diluvio , & alterum de turri Babylonis testimonium adfert Cyrillus initio lib. 1. contra Julianum. Vossius.

Alexander Ephesius , cognomento Lychnus, sive Lucerna , inter illos qui Ephesum illustrarint reponitur à Strabone lib 14. ubi etiam discimus eundem & Rempublicam gessisse , & historiam conscripsisse, & poëmata de rebus cœlestibus, ac orbe terrestri edidisse. Vide. Eust. in Dionys. ver. 558. itemque Steph. in Δάκηθος & Τασσοῦσα , qui ejusdem Asiam ac Lybiam citat in Χαονία. Voss.

Alexander, Myndius. historicus, cujus Plut. mem. in C. Mario , ubi sermo de duobus vulturibus exercitum ejus sequentibus. Item Monachus quidam, qui scripsit de Inventione S. Crucis, quem edidit Gretzerus.

Alexander Trallianus , libros quinque de rebus Turcicis conscripsit, ut apud Gesnerum legas, alius omninò est à nobili illo medico , cùm is vixerit non multò post tempora Juliani Cæsaris , quo tempore Turcarum nomen propemodum ignotum erat.

Alexander , Olympiadis frater, Arymbæ in Molossorum regno successit , Timoleum Leptinem ad deditionem coëgit , in Peloponnesum exulatum misit, civitates libertate donavit. Diodor. Sic.

Alexander Pheræus , in Thessaliâ tyrannidem apud Pheræos exercuit. De quo Cic. Offic. l. 2. cujus verba apponam. *Quid? Alexandrum, Pheraum quo animo vixisse arbitramur ? qui cùm uxorem Theben admodum diligeret , tamen ad eam ex epulis in cubiculum veniens, barbarum, & eum quidem compunctum notis Threiciis, districto gladio jubebat anteire, præmittebatque de stipatoribus suis , qui scrutarentur arculas muliebres , & ne quod in vestimentis telum occultaretur , exquirerent. O miserum , qui fideliorem & barbarum , & stigmaticum putaret , quàm conjugem : nec eum fefellit opinio; ab eâ enim est ipse propter pellicatus suspicionem interfectus.* Ovid. in Ibin.

Inque tuo thalamo juguleris more Pheræi,
Qui datus est leto conjugis ense sua.

Hujus meminit Plut. in Pelopidâ, & Val. Max 9. 14.

Alexander , quidam genere Phryx , disciplinâ medicus , vitæque ac morum probitate cunctis charus. Dei amore concitatus , cùm assisteret tribunali , nutibus ad confessionem hortabatur eos in quos tormenta & quæstiones exercebantur, ita ut omnibus qui astabant, palam fieret quid in animo gereret. Cumque id populi notavissent, conclamarunt adversùs eum, qui jussus a Præside in medium statui , & quis esset, interrogatus , Christianum se esse liberâ professione testabatur, quem continuò Præses bestiis adjudicavit. Euseb 5. 2.

Alexander ab Alexandro , sive Neapolitanus , Jurisconsultus , reliquit Genialium dierum libros 6. quos multiplici doctrinâ esse refertos , scriptoremque esse longè meliorem Philelpho , judicium est Floridi Sabini apologiâ adversus calumniatores L. L. Rectè sanè, inquit Vossius. Sunt enim libri illi , promptuarium antiquitatis, veterisque historiæ ; etsi nec pauca in eo sint ad verborum proprietatem , aliaque studia pertinentia. Fuisse Joviani Pontani æqualem , satis liquet ex primis operis verbis. Atque alibi indicat, se in adolescentiâ Philelphum jam senem audiisse Tusculanas Ciceronis quæstiones enarrantem. Item refert ætate suâ Nicolaum Perottum , & Domitium Calderinum, Martialis apophoreta , magnâ contentione Romæ prælegisse juventuti. Item Georgii Trapezuntii, Theodori Gazæ, Hermolai Barbari , Raphaëlis Volaterrani , ac Pauli Cortesii, ut æqualium meminit. Unum autem hoc meritò in hisce præclaris commentariis improbari solet, quòd eorum , unde profecisset , dissimularet auctores. Sed huic vitio medicinam fecit doctissimus Tiraquellus, qui, digitum ad fontes intendens , unde quæque hausta essent, indicavit. Plures Alexandros. si desideret Lector (*neque enim omnes numero comprendere refert*) consulat Vossium, Meursium , ac Jonsium de Script. Hist. Philosoph.

Alexandra, Judæorum regina, uxor Alexandri, filium Hyrcanum sacerdotio præfecit, Pharisæis universæ Judæorum Reipublicæ administrationem commisit, regn. an. 9. Fuit & *Alexandra* , quæ & *Cassandra* dicebatur, Priami filia ac vates, cujus gratiâ, hoc ipso nomine Licophronis Tragœdia inscribitur.

Alexandria, urbs multiplex. *Prima* , Ægypti in orâ ab ostio Canopico 12. m. p. in occid. opus Alexandri M. *Scanderia* Turcis, & *Alessandria* Italis, urbs Patriarch.

triarch. & emporium celebre, quo ex Indiâ merces, præsertim aromata, per universam Europam distribuenda advehuntur. Olim antè Cairi erectionem (à quo itinere quatridui distat) clarior. Hinc *Alexandrinus*. Prop. lib. 3.

Noxia Alexandrina, dolis aptissima tellus.

Ob cœli clementiam, incolæ passim apud scriptores luxus maximè notati sunt, velut apud Quinctilianum. lib. 1. & Ammian lib. 22. Et ante utrumque *Alexandrina vita, atque licentia* apud Cæsar. lib. 3. de B. C. cap. 110. Inde Ovid. Trist. 1. 2.

Non ut Alexandri claram delatus in urbem.

Delicias videam, Nile jocose, tuas.

Hic Ptolemæus Bibliothecam construxit. Seneca. *Quadringenta millia librorum Alexandriæ arserunt, pulcherrimum regiæ opulentiæ monumentum.* Sic ille. Alii amplius. Nam Agellius 6. ult. A *Ptolemæis regibus v. ad millia voluminum septingenta.* Pergit Sen. *Alius laudaverit, sicut Livius, qui elegantiæ regum curæque egregium id opus ait fuisse. Non fuit elegantia illud, aut cura, sed studiosa luxuria; imò ne studiosa quidem, quoniam non in studium, sed in spectacula comparaverant.* Aër illic adeò temperatus est, ut quolibet die solem videant; unde, ob delicias. per excellentiam πόλις dicitur, ut ἄστυ Athenæ, & *urbs* Roma. long. 58. 20. lat. 31. 25. *Secunda*, Albaniæ, ad Caucasi radices, & oram Caspii maris urbs, & emporium regionis præcipuũ, *Demircapi* Turcis, quasi portæ ferreæ, & incolis *Derbent*, à Tauresio, seu Ecbatanis, regiâ Persarum, itinere 20, dierum distans in Bor. ubi ex Asiâ in Scythiam per angustias transitus est. *Tertiâ*, Arachosiæ, *Cabul* hodie. teste Castaldo, regionis metropolis ad Arachotum flu. à Prophthasiâ regiâ Drangarum 515. m. p. distans in Ort. Indiam versus. long. 117. 00. lat. 32. 30. *Quarta*, Ariæ, *Hieri* Castaldo & aliis (quod nomen est etiam ipsi provinciæ) urbs primaria, & regia ad Arium flu. inter Hecatompylon, regiam Parthiæ ad occ. 565. m. p. & Bactra, regiam Bactrianæ in ort. 484. m. p. Sunt qui *Burgian* dici velint. long. 111. 30. lat. 38. 50. *Quinta*, Carmaniæ, *Serent*, teste Castaldo, urbs regia, & regionis primaria, inter Armuziam, & Arium. long. 100. 00. lat. 39. 30. *Sexta*, Ciliciæ, seu Syriæ in confinio, urbs Episcopalis ad sinum Issicum, *Scanderoon* Turcis, teste Leunclavio. long. 68. 00. lat. 38. 10. *Septima*, *Margiana*, *Indion* hodiè dici putatur in tabb. recentt. urbs præcipua, & emporium earum regionum. *Octava*, Staticllorum, urbs Liguriæ non obscura ad Tanarum flu. illam interfluentem, ampla & episc. sub Archiep. Mediolan. inde 52. m. p. in Austro-Libycum, media ferè inter Genuam ad ort. & August. Taurinorum ad occ. ab Alexandro tert. Pontifice episcopalis effecta, à quo & nomen habet, cùm priùs Cæsarea diceretur. Ibi pons lapideus, & longitudinis admirandæ vulgò *Alessandria della Paglia*. long. 30. 30. lat. 43 54. *Nona*, Troadis, quæ & Troas. quod nomen etiam regionis est, quæ & Phrygia minor. urbs archiep. sub arch. Cyziceno. Nunc locus *S. Maria* dicitur, ac Turcis *Carasin*, teste Leunclavio Plures Alexandrias si velit lector, consulat Stephanum.

Alexandrides, Delphicus, testis adducitur à Plutarcho in Lysandro; nisi malis *Anaxandrides*. Vide Voss. Hist. Gr. lat. p. 502.

Alexandrium, op. Palestinæ in orâ inter Tyrum ad Bor. & Ptolemaidem ad Aust. teste Zonara, proximas urbes. *Scandalia* hodiè Will. Tyrio.

Alexanum, hodiè, *Alessano*, urbs Salentinorum episcop. sub archiep. Hydruntino, inter Hydruntium & Gallipolim, ad 20. m. p. Leucæ urbi excisæ, apud Japygium promont. cui successit, propinqua; ab Aletio 15. long. 42. 40. lat. 40. 10.

Alexarchus, historicus. quem in tertio Italicorum citat Plut. in Parallel. cap. 7. Servius etiam in 3 Æn. Alexarchum historicum Græcum (sic vocat) testem laudat de Epiri & Campaniæ nomine.

Alexia, & *Alesia*, urbs eversa Mandubiorum in Gall. Celt. olim metrop. nunc pag. in Burgundiæ Duc. ad amnem *Brenne*. Hinc tractus circumjacens *Alexiensis* dicitur inter Divionens. & Antissiodorens. tractus.

Alexicacos, i. e. *malorum depulsor*, Apollo vocatus est, Arrian. lib. 8. Paus. in Atticis & Eliacis, ideò illi nomen inditum ait, quòd pestilentiæ morbo, in bello Peloponnesiaco populum liberaverit. Quod nomen Hercules postea est adeptus. Macrob. Est autem ἀλεξίκακος propriè *in malis adjutor, averruncanus*, ὁ τῶν δεινῶν ἀπείργων, hominum defensor, qualem verè Ecclesia Christum agnoscit, & Gentes falsò suum Herculem & Apollinem. Nonnus ἀλεξικάκῳ ὕδατι vocat aquas salutares, quibus in regeneratione abluimur. Ἀλεξίκακοι etiam δαίμονες à veteribus dicebantur, qui nocumenta, & diras arcere, amolirique existimabantur, qui & ἀποτρόπαιοι & ἀποπομπαῖοι, & λύσιοι, φύλιοι, & φύξιοι vocabantur Pollux l. 5. Hesychius Ἀλεξίκακος, βοηθὸς, ἀποτρεπτικὸς κακῶ.

Alexinus, Eliensis Eubulidis Milesii discipulus, vir acer, & contentionis viribus ac nervis clarus, Zenonis inimicus; dum nataret in Alpheo fluvio arundinis acumine læsus, fato functus est. Erat autem Philosophus Eristicus φιλονεικότατος, *rixarum studiosissimus*, ut inde ἐλεγξῖνος *contradictorius* dictus sit, apud Laërt. lib. 2. *Euclide*, ubi nomen hoc ejus ἐλεγξῖνος restituendum ex Hesychio Milesio. Neque modò Zenoni Stoico se opposuit, sed exemplo magistri sui Eubulidis Aristotelem quoque perstringere non erubuit. Aristocles lib. 7. de Philosophiâ, eum ἀπομνημονεύματα καταγέλαστα scripsisse ait. in quibus fingat Alexandrum in colloquio cum patre Philippo habito, Aristotelis præcepta fuisse calumniatum, & Nicagoram Hermem præceptorem sibi elegisse. Hermippus quoque lib. 1. de Aristotele apud Athenæum lib. 15. Alexini in Aristotelem petulantiam notat. Porrò Laërtius autor est, eum non modò πρὸς Ζήνωνα sed etiam πρὸς Ἔφορον τὸν ἱστοριογράφον scripsisse: quod si *ad*, non, *Adversùs Ephorum* ea verba, sint interpretanda, Ephorus ad Olymp. 120. circiter vixit.

Alexis, Samius, libros de finibus Samiorum conscripsit, teste Athenæo, lib. 12. 13. Item *Alexis* Thurius, poëta Comicus ante Menandrum, reliquit plures fabulas. Vide Suidam, & Voss. P. Gr. pag. 55.

Alexis, Asinii Pollionis servus, sic dictus quasi *sine responsione*, ac superbus. Alii verò ab ἀλέγω *curo*, derivant, quòd poëta curarum stimulis in eo amando torqueretur, unde Virg. Eclog. 2.

O crudelis Alexi, nihil mea carmina curas?

Alii ab ἀλέξω *arceo*, quòd cùm fastidio poëtam a se arceret. Virgil. ubi suprà.

Invenies alium, si te hic fastidit Alexis.

Mæcena-

Mæcenatis puerum fuisse innuit Martialis 7.28.

Et Mæcenati Maro cùm cantaret Alexim.

Idem lib.8.ep.56.

Jugera perdiderat miseræ vicina Cremonæ.
Flebat & abductas Tityrus æger opes.
Risit Tuscus eques, paupertatemque levando
Reppulit, & celeri jussit abire fugâ.
Accipe divitias, & vatum maximus esto
Tu licet, & nostrum, dixit, Alexin ama.

Vide Servium in Virg. Eclog.2.

Alexius puer, Constantinopolitanus Imperator. reg. an. 3. Andronico à patre commissus, qui primò tutorem egit, dein Imperii consortem, demum Alexium interfecit.

Alexius Comnenus, Nicephorum Constantinopolitanum Imperatorem regno exuit, & monachum fecit, regnavitque an.33.

Alexius, Græcorum Imperator fratrem oculis & vitâ privavit.

Alexius Myrtilus, puerum Alexium veneno interemit Æmil.

Alexon Myndius fecit libros narrationum fabulosarum Diog. Laërt. in Thalete.

Alfilda, op. Saxon. infer. ad Leinam flu. 3. Leuc. ab Hildesio, quot à Goslaria.

Alfertonium, op. Angl. in Com. Darbiensi, juxta Ambrum amnem 8.m. à Darbiâ.

Alfordia op. Angl. in Com. Lincoln. 4.m. p. ab orâ litor.

Alfredus, Anglorum rex, qui & *Ealfredus*, & *Aluredus* dictus est, debellavit Danos, & unicus sui seculi Mæcenas fuit. Hujus viri, nunquam satis laudati, res gestas scripsit Asserius Menevensis, cujus ego historiam plurimi meritò facio, quòd Alfredo regi aliquando præceptor fuit; & ejus actorum oculatus planè testis. Lelandus comment. in Cygn. Cant. Ita doctus evasit demum, ut Grammaticus, Philosophus, Rhetor, Historicus, Musicus, & Poëta non vulgaris haberetur: Imò Architectus ac Geometres perfectissimus. Balæus de Script. Britan. Cent. 2. Dedit Aluredus, jam viginti natus annos, operam literis, atque ita doctus evasit brevi, ut D. Gregorii dialogos, Opus Boëtii de Consol. Philos. & Psalmos Davidis ex Latino in patrium (h. e. Saxonicum) sermonem verterit, quo à cunctis facilè intelligerentur. Polyd. Virgil. Hist. lib. 5. Vita ejus à D. Jo. Spelmam conscripta prodiit Oxoniæ 1678.

Algarbia, *Algarve*, pars. Hisp. adjecta Portu. Galliæ sub Alphonso 3. cum tit. regni. cujus cap. Tavira. Habet à Sept. Portugalliam, ab oriente Andalusiam, ab occ. autem & meridie clauditur Oceano.

Algarria, prov. Castellæ meridionalis in Hisp. cujus petiêre limites: ejus cap. *Guadalaxera* olim fuit. Toletum v. & Madritum censentur in illo tractu.

Algeria, & *Algerium*, vulgò *Algier*, urbs Africæ in Barbaria reg. ampla & dives, sed piraticâ infamis. Sedet in ora maris Mediter. cum portu capaci, & munito, arcéque valida. Vide *Rusucurum*. Regnum Algerii dividitur in 5. prov. terminatúrque à Sept. mari Africo, ab ortu regno Tunetano, ab occ. regno Fezzano, & à merid. Biledulgeride reg. Olim reges habuit proprios, nunc v. quandam Reip. formam servat, sub clientela Turcarum, sed ad libitum tantum.

Algidum, Latii op. Tusculo finitimum, ab urbe Rom paulò suprà 12.m.p. distans, *Roccha del Papa*, long. 36. 30. lat. 41.40. Item *Algidum* nemus, *Selva dell' Aglio*, Silva Latii cum monte cognomine. Hinc *Algidus* nomen gentile. Ovid. Fast.2.

Viderat in campis Algida terra suis.

Horat.1.Od.21.

Vos latam fluviis, & nemorum comam,
Quæcunque aut gelido prominet Algido.

Idem lib.3.Od.23.

Nam quæ nivali pascitur Algido
Devota, quercus inter & ilices:

Item lib.4. Od. 4.

Duris ut ilex tonsa bipennibus
Nigra feraci frondis in Algido.

Est & *Algidensis* adject. Plin. 19.5.

Item *Algidus*. Ovid. Fast.6.

Scilicet hic olim Volscos, Æquósque fugatos
Viderat in campis, Algida terra suis.

Algovia, *Algou*, reg. Germ. in Sueviâ, inter Danubium & Licium flu.

Aliacmon, vel *Haliacmon*, flu. Macedoniæ, illam à Thessaliâ (teste Cæsare) separans, ac in Ægæum mare inter Pydnam & Dium influens. Claud. de laud. Stil.

Et frustrà rapidum damnant Haliacmona Bessi.

Pelecas Sophiano, *Platamona* Moletio. Apud Ptol. penult. in obliquo longa est. Amnis est rapidissimus & præceps, accolas multis malis afficiens.

Aliartus, & *Haliartus*, op. geminum. Unum Bœotiæ ad Copaidem lac. juxtà Permessum flu. Alterum in Peloponneso, in ora Messeniæ, *Neocastro* Nigro. *Arcadia* v. Moletiò. Statius Theb. 7.

Gargaphie, quorumque novis Aliartus aristis —— Invidet. Long.48.50. lat.35. 40.

Alietum, *Issola*, op. Histriæ in orâ inter Justinopolim & Piranum ad 5.m.p. dissitum Ptolemæo, in Messeniæ & Elidis confin. apud ost. Alphei, inter illa & Cyparissum promont, esse videtur, ab Arazo prom. Elidis 45. m. p. in meridiem.

Luc. Cincius *Alimentus* Annales Græcè scripsit, de quo Voss. Hist pag. 472. & H. Lat. lib. 1 cap.4.

Alinda, urbs Cariæ mediter. Mylasæ & Stratonicæ, propinqua.

Alinens, *Alyne*, lacus Hiberniæ in Connachtiâ prov. inter Comit. Lettrim. & Rosecomen. Eum præterfluit Senus flu.

Alingonis portus, *Langon*, op. Aquitan. cum portu ad Garumnam flu inter Burdigalam 6. leuc. & Vassates 3. teste Belforestio.

Alisca, *Almax*. Lazio, op. Pannon. infer. ad Danub. inter Budam & Colociam *Angavara* Simlero.

Aliso, *Iselburg*, op. Germ. infer. ad flu, *Ysel*, in Geldria, ab Embrica & Calcaria 2. leuc. in ort Hadriano autem Junio est *Wesel*, urbs libera ad Rhenum in Duc. Cliviensi.

Aliso, Alme, amnis Germ. influit in Lippiam, haud procul urbe Paderborna, teste Cluverio; oriturque propè vicum *Almen* in Westfaliâ.

Aliso, *Ysel*. flu. Germ. infer. Alisonem op. alluens, ac in Rhenum apud Duisburgum op. influens.

Alisontia, & *Alisuntia*, vulgò *Alsitz*, flu. Gall. Belg. per Duc. Lucembergens. & Mosellam suprà Trevizos

Martialis lib.3.ep.47.

Capena grandi porta quà fluit guttâ,
Phrygiumque matris Almo quà lavit ferrum.

Claud. de bello Gildonico.

Prælatoque lavat Phrygios Almone leones.

Prudentius in Histor. S. Romani.

Lapis nigellus evehendus essedo.
Muliebris oris clausus argento sedet,
Quem dum ad lavacrum præeundo ducitis
Almonis usque pervenitis rivulum.

Vide Ammianum Marcellinum lib.23.

Almon, viri proprium apud Virg. Æn.7.

Hic juvenis primam ante aciem stridente sagittâ,
Natorum Tyrrhi fuerat qui maximus, Almon
Sternitur ———

Almon, *Almonde*, flu. Scotiæ merid. in Provinciâ Lothiana, in Forthæ æstuarium se exonerans.

Almonus, *Atmul*, flu. Germ. quo nullus est pisculentior in totâ Germania. Vide *Alemannus*.

Almopia, Macedoniæ pars, ab *Almope* Neptuni & Athamantidis fil. Steph. pop. *Almopes*, & *Almopii* Plinio 4.10.

Aloa, num. pl. festivitas fuit agricolarum Athenis, quæ subvectis ex agris frugibus celebrabatur. Sic dicta, quòd in *areis*, quæ Græce Ἅλως dicuntur, præcipuè moras traherent homines; unde & Cererem Ἀλωάδα, id est, *areas replentem* veteres nuncuparunt. Gyraldus in Syntag. Hesychius. Ἀλῶα ἑορτὴ Ἀθήνῃσι, *Aloa* (aliis *Haloa*) *festum Athenis*. Cujus verò Dei fuerit, haudquaquam exprimit; ut neque Harpocration, & Suidas, qui tamen ex Philochoro nominis originem exponunt. Ἀλῶα ἑορτή ἐστι Ἀττική, Φιλόχορος δέ φησιν ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε τοὺς ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι περὶ τὰς ἅλως. Addit Harpocration. Ἄγεσθαι δὲ αὐτήν φησιν ἐν τῷ Ποσειδεῶνι μηνί. Ἅλως tamen non simpliciter aream significat, sed ἀμπελόφυτον χωρίον καὶ δενδρόφυτον. Quare Philochorus indicare videtur, hoc festum ab Agricolis observatum, cùm ad messem accingerentur. Verùm Eust. ad Iliad 1. Cereris & Bacchi sacrum ait esse; quod comportatis in horrea frugibus agitatur. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ συγκομιδῇ καρπῶν, ἐφ' ᾗ καὶ τὰ Θαλύσια ἔθυον, ἑορτὴ ἐγένετο Δήμητρος καὶ Διονύσου, κατὰ Ποσειδεῶνα, Ἀλῶα καλουμένη, διὰ τὸ ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τῆς ἅλω τότε καταχρῆσθαι φέροντας εἰς Ἐλευσῖνα. Et quidem immodicè fructuum primitias absumi oportuit; quia non licebat Aloorum die sacrificare, aut hostias immolare; quarum alioquin carnes in viscerationem cedebant, adustis tantùm coxis, & pinguedine, quorum nido e frui deos arbitrabantur. Apud Athenæum, lib. 13. Demosthenes in orat. contra Neæram, Archiæ, sacrorum Antistiti exprobravit, Ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἀλώοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγαγούσῃ ἱερεῖον θύσειεν, νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα μὴ θύειν.

Aloeus, Gigas, cujus filii dicuntur Martem vulnerasse, à quo patronymicum *Aloides* fuit. Titanis ac Terræ filius, cui conjux fuit Iphimedia, quam cùm violasset Neptunus, duos ex eo peperit filios, Othum & Ephialtum, qui & *Aloida* dicebantur, quos Aloeus educavit ut suos. Et cùm novem digitis singulis mensibus crescerent, Gigantibus adversus superos bellum parantibus, nec ob senium Aloeus ad illud accedere posset, misit geminos adjutores, qui Apollinis & Dianæ telis confixi perierunt. Horum mem. Hom. Il. 5.

Τλῆ μὲν Ἄρης ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
Παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.

Item Odyss. λ. vers. 304.

Τὴν δὲ μετ' Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
Εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι.
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε (μινυνθαδίω δὲ γενέσθην)
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους, μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
Ἐννέωροι γὰρ τοί γε, καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
Φυλόπιδα στήσειν πολυάϊκος πολέμοιο.

Q. Smyrnæus Paral. lib. 1 513.

Ἀργαλέοι δ' ἐγένοντο, ἐπεὶ ἴδον ἀνδρὶ ἐοικώς,
Εἰδόμενοι παίδεσσιν Ἀλωῆος μεγάλοιο,
Οἵ ποτ' ἐπ' εὐρὺν Ὄλυμπον ἔφαν θέμεν οὔρεα μακρά,
Ὄσσαν αἰπεινήν, καὶ Πήλιον ὑψικάρηνον.
Ὄππως δὴ μεμαῶτε, καὶ οὐρανὸν εἰσαφίκωνται.

Virgilius Æn. 6.

Hic & Aloidas geminos, immania vidi
Corpora, qui manibus magnum rescindere cœlum.
Aggressi, superisque Jovem detrudere regnis.

Lucanus lib. 6.

Impius; hinc prolem superis immisit Aloeus,
Inseruit celsis propè se cùm Pelion astris.
Sideribusque vias incumbens abstulit Ossa.

Claud. de bell. Get.

Quid mirum si regna labor mortalia vexat?
Cùm gemini fratres, genuit quos asper Aloeus
Martem subdiderint vinclis, & in astra negatas
Tentarint inire vias. steteritque revulsis
Penè tribus scopulis, cœlesti machina bello.

Stat. lib. 6.

Sic & aloida, cùm jam celaret Olympum
Desuper Ossa regens, ipsum glaciale ferebant
Pelion & trepido sperabant jungere cœlo.

Vide Gronovium, qui ex membranis Percheimeri hos versus inseruit, nec non Barthium ad Claud. pag. 313.

Idem Theb. 10.

———*Quales mediis in nubibus æther*
Vidit Aloidas, cùm cresceret impia tellus
Despectura Deos, nec adhuc immane veniret
Pelion & trepidum jam tangeret Ossa Tonantem.

Themistius Orat 14. Οἵους ᾄδουσι τοὺς Ἀλωάδας οἱ ποιηταί, ὡς ἡ περιττὴ τοῦ σώματος εἰς ἄλογον ἐξήνεγκε φρονηματισμόν, καὶ ἄλλοτε ἄλλων ὀρῶν τινες ἐπιχειρούμενος καὶ ἀναβαίνειν εἰς οὐρανόν.

Alogiani, hæretici, quasi *sine verbo*, quia Domini verbum recipere noluerunt, Joannis Evangelium respuentes, in quo Dei filius VERBUM Patris appellatur.

Alone, insula juxta Cyzicum. Item Paphlagoniæ civitas. Steph. Etiam apud Scriptores Britannicos Lancastrensis urbs *Alone* dicitur. Item *Alone*, vel *Alona* Hisp. Tarrac. urbs. Ptol. Fuit v. Massiliensium colonia, uti testatur Stephanus cui *Alonis* dicitur. Ἀλωνίς, inquit, νῆσος καὶ πόλις Μασσαλίας. Græcum igitur oportet esse vocabulum, ut ergo παρὰ τῶν ἐσχάτων ἁμαρτάνει, &c

sic παρὰ τῶν ἁλῶν fit Ἀλώνη; Præstantissimo enim sale & olim & nunc quoque abundat. Atque hoc solo argumento convinci possunt, qui *Alonam* hodiè putant esse *Alicante*. cùm ea urbs nullas habeat salinas. Certum est autem Alonam esse id opidum, quod olim Arabes *Tudemir*, Hispani v. *Guardamar* vocant, situm in peninsulâ ad os Taberis flu. quem vulgò Seguram vocant. Innumeræ enim illic, & præstantissimæ salinæ, eoque ipso loco veteres Alonam describunt.long. 21.10. lat. 38.40.

Alontium, urbs Siciliæ in ora occ. eversa, inter Halæsam & Agathurium, 12. m.p. dissita. Ex ruinis S. Philadelphi op. constructum est, & proinde S. *Filadelpho* hodiè dicitur, teste Fazello.

Alope, Thessaliæ civitas, de quâ Hom. Il. 2. & Plin. 4.7. Orpheus in Arganauticis.

Αἰθαλίδης ὃν ἔτικτε περικλυτὸν Εὐπολέμεια
Μυρμιδόνος θυγάτηρ Ἀλόπη ἐνὶ πετρηέσσῃ.

Alia est Atticæ, alia Ponti, unde Penthesilea nata est, quarta circa Eubœam, quinta circa Delphos sexta juxta Locridem. Steph.

Alopece, *Alopecia*, Strab & Ptol.(cui etiam Tanais dicitur) Mæotidis paludis insula, *l'Isle des Renards* Pineto. Item Bospori Cimmerii insula. Plin.4.14. Item alia in mari Ægæo è regione Smyrnæ apud eundem, lib. 5. c. 31. Hesychius Ἀλωπεκὴ, δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς.

Alpes, montes sunt excelsi (qui Italiam separant à Galliâ & Germania.) *l'Alpi* Italis, *Alben* Germanis dicti, qui multiplices sunt, variaque pro locorum diversitate, sortiuntur nomina Sunt enim 1. Alpes *Carnica*. 2. *Cottiana*, sive *Cottia*. 3. *Graia*. 4. *Norica*. 5. *Julia*. 6. *Maritima*, sive *Litorea* 7. *Pannonica*. 8. *Peninna*, *Pœna* sive *Pœnina*. 9. *Rhætica*. 10. *Tridentina*. 11. *Veneta*. *Albia* & *Alpionia* olim dictos fuisse hos montes scribit Strabo. Stephano etiam Ἄλπεια, & Ἄλπιοι dicuntur, Phavorino Ὄλπια; Quin & Σάλπιοι etiam videntur à Lycophrone appellari, ut putavit ejus commentator Isacius. Hæc vox numero plurali usurpatur, inquit Eust. quia mons est maximus, Ἡ δ᾽ inquit, Ἄλπις, μέγιστον ὄρος, διὸ καὶ πληθυντικῶς λέγονται αἱ Ἄλπεις. Per hos montes Annibal in Italiam transivit, aceto viam faciente, Livius lib. 21. *Ardentiaque saxa infuso aceto putrefaciunt: ita torridam incendio rupem ferro pandunt.* Juven. Sat. 10.

——*Opposuit natura Alpesque, nivesque*,
Diduxit scopulos, & montem rupit aceto.

Ubi rectè nives Alpibus tribuit, ita enim eos describunt passim Poëtæ. Unde χιονώδεις Ἄλπεις, & νιφοβλῆτες in Anthologia. Horat. Serm. 2. Sat. 5.

Furius hibernas canâ nive conspuit Alpes.

Hinc *Alpina glacies* Claudiano, lib. 2. de Raptu Prof. & *Alpina pruina* eidem in Panegyr. & *Alpinus rigor* Ovidio Metam. 14. & *gelidæ Alpes* Lucano lib. 1. Imo *à candore nivium, ut vulgò putant, dicti sunt hi montes, quia perpetuis ferè nivibus albescant. Sabini enim* Alpum *dixêre. quod posteri Latini* Album. Ita Festus. Melius, quod mirere, Isidorus 14. 8. *Alpes propriè montes Galliæ sunt, de quibus Virgilius, Aërias Alpes. Et dicendo aërias, verbum expressit à verbo. Nam Gallorum linguâ Alpes montes alti vocantur.* Et sic Alpes perpetuò describuntur à Poëtis. Catullus.

Sive trans altas gradietur Alpes.

Sil. Italicus lib. 1.

Non celsæ obstiterint. Alpes.——

Quin & Servius in ista Virgilii verba quæ sunt initio lib. 10. commentans, *Sanè omnes altitudines montium licet à Gallis Alpes vocantur, propriè tamen montium Gallicorum sunt.* Bochartus tamen montes hosce nomen suum Phœnicibus debere putat, quibus לבן *laban* erat albus, & אלבן *alben* formâ Syrâ *albescere*. Unde & *Libano* nomen, quem Paraphrastæ vocant אולבנין *Olbanin*, Cant. 4. 11. Non tamen de Nihilo Ἄλπεις alii *montem altum* explicant, cùm & *al* celsum, & *pen* verticem montis, seu collem significat. Usurpatur hæc vox præcipuè in pl. num. quanquam aliquando in singulari Dionysius. vers. 295. Ἄλπιος ἀρχῇ. Ovid. Art. Am. l. 3.

——*Nec quot in Alpe feræ.*

Claudianus ——*Exemplo frondosâ fertur ab Alpe.*

Porrò Alpium series sic se habet, à litore maris Gallici inchoando. *Maritima*, quæ & litoreæ, *Cottia*, *Pœnina*, & *Graia*, Italiam à Gall. Narbonensi dividunt. *Maritima* quidem, quæ *Les Montagnes de Feuda* teste Pingonio dicuntur, incipiunt à Nicæâ, Barcinonetamque op. usque protenduntur, inter Provinciam & Liguriam extensæ Desinunt in monte Vesulo, ubi padus oritur *Cottia*, quæ & *Cottiana* Tacito, *Mont cenis* Delphinatum à Taurinis, h. e. à parte Pedemontani principatus (per quem Padus flu. decurrit) dividentes. *Graia*, M. di S. Bernhardo Piccolo, teste Pingonio, Allobroges h.e. Sabaudos à Salassis, sive à valle Augustana discludunt. *Graius mons* apud Sen. & Tacit. Harum pars est mons Sempronius. *Pœnina*, *M. di S. Bernhardo Maggiore* quæ ab Allobrogibus & Sedunis partem principatûs Pedemontani & Insubriæ dividunt. *Summa*, *Adula mons* aliis. *M. di S. Gothard*, Pœninis contiguæ, Helvetios ab Insubribus, seu parte Ducatus Mediolanens. separantes, quarum radices ad Lacum Verbanum producuntur; *Gothardsberg* Germanis, teste Tschudo. Ex his 3. flu. Rhodanus, Ticinus, & Rhenus fluunt *Lepontiæ* summis, ubi *Rhenus* oritur, junguntur ubi Lepontii pop. *M. di S. Bernardino* dici videntur. *Rhætica* quæ & Juga *Rhætica*, *M Braulio*, Rhætos à reliquis Insubribus dividentes. Inde Oenus per Noricos, Athesis per Venetos Cenomanos, & Addua per Insubres flu. derivantur. *Tridentina*, quæ ad ort. M. *Bernina*, & *M. di S. Nicola*, ad ort. M *Zelam* (unde Medoacus flu. & Anassus profluunt) dicuntur, aliàque tenent nomina, Comit. Tirolensem à Venetis separantes. *Norica*, vulgò *Taur*, inter Com. Tirol. Salisburgensem tractum, & Carinthiam interfitæ. *Julia*, quæ & *Carnica* Ptol. & aliis dicuntur, inter *Noricos* & Carnos intercedentes, atque in Adriaticum mare terminantes. *Zeglie* hodiè, seu *Zuglie*. Alpes ita describit Silius lib 3.

Cuncta gelu, canaque æternùm grandine tecta
Atque ævi glaciem cohibent: riget ardua montis
Æthèria facies, surgentique obvia Phœbo
Durata, nescit flammis mollire pruinas:
Quantum Tartareus regni pallentis hiatus
Ad manes imos, atque atra stagna paludis
A superâ tellure patet: tam longa per auras
Erigitur tellus, cœlum & intercipit umbra.
Nullum ver usquam, nullique æstatis honores,
Sola jugis habitat diris, sedesque tuetur
Perpetuas deformis hyems.

Porrò

Porrò de Alpibus vide Alciat. com. in Tacit. German. sed imprimis Jos. Simlerum in lib. quem de *Alpibus* inscripsit. Optimè autem & copiosissimè de Alpibus disserentem, vide Cluverium Germ. Ant. lib. 1. cap. 30.

Alphesibœa, Biantis filia.

Theocritus in Ἀιπόλῳ.

Τὰν ἀγέλαν, χ' ὁ μάντις ἀπ' Ὄθρυος ἄγε Μελάμπους.

Ἐς Πύλον, ἁ δὲ Βίαντος ἐν ἀγκοίνῃσιν ἐκλίθη.

Μάτηρ ἁ χαρίεσσα περίφρονος Ἀλφεσιβοίας.

Historia verò talis est. Cùm Bias Peronem Nelei filiam miserè deperiret, eamque Neleus se illi daturum negaret, nisi is boves, quas vi raptas Iphiclus è Pylo Oeoli urbe in Othryn Thessaliæ montem abduxerat, restituendas curaret. Melampus vaticinio clarus se maximis periculis exponens, id tandem in Biantis fratris gratiam peregit, atque Bias amicâ potitus est; ex quâ postea Alphesiboeam sustulit.

Alphesibœa, Phelegei filia, quam Alcmæon, donato illi monili, quod Eriphyle matri detraxerat, in uxorem duxit. Prop. 1. 15.

Alphesibœa suos ulta est pro conjuge fratres
Sanguinis & chari vincula rupit Amor.

Ab ἀλφω & βοῦς quasi *inveniens boves*. Hesych. Ἀλφεσίβοιαι αἱ πολλὰς βόας εὑρίσκουσαι διὰ ἰδίων.

Alpheus, fluvius Elidis, Arcadiæ civitatis, juxta Pisas decurrens, qui longo cursu in Achaiâ demergitur, ibique terrâ absorptus, & subter mare defluens, ex Græciâ decurrit ad Arethusam, fontem Siciliæ, ubi in mare Siculum cadit. Moschus.

Ἀλφειὸς μετὰ Πίσαν ἐπὴν κατὰ πόντον ὁδεύῃ,
Ἔρχεται εἰς Ἀρέθουσαν ἄγων κοτινηφόρον ὕδωρ.

Nonnus lib. 37.

Οἷς γὰρ ἔχων Πισαῖον ἐλαιοκόμον ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ δυνάμεως, ὃς εἰς Ἀρέθουσαν ἱκάνει
Ἄβροχον ἴδιον ἱερὸν ἄγων στεφανηφόρον ὕδωρ.

Virg. Æn. lib. 3. —— *Alpheum fama est huc Elidis amnem*
Occultas egisse vias subter mare, qui nunc
Ore Arethusa tuo Siculis confunditur undis.

Ovid. 3. Amorum. eleg 6.

Quid? non Alpheum diversis currere terris
Virginis Arcadiæ certus adegit amor!

Stucan. lib. 3. —— *Populisque per æquora mittens*
Sicanias Alpheus aquas. —— ——

Stat. Sil. lib. 1. —— *Tumida sic transfuga Pisa*
Amnis in externos longè flammatus amores,
Flumina demerso trahit intemerata canali:
Donec Sicanios tandem perlatus anhelo
Ore bibit fontes: miratur dulcia Nais
Oscula, nec credit pelago venisse maritum.

Quod ait *dulcia oscula*, idem est quod innuit Virg. Ecl. ult.

Sic tibi cùm fluctus subterlabere Sicanos,
Doris amara suam non intermisceat undam.

Huc alludit Gregorius Nazianzenus, in Epitaphio Basilii Καὶ ὥς inquit, ἐστὶν ὁ πιστεύσας ποταμὸς δι' ἀλμυρᾶς ῥέων γλυκύς. Loquitur de Alpheo. Ideoque Libanius in Progymnas. Φυλάττει ἀμιγὲς ἐν τῇ θαλάσσῃ τὸ ῥεῖθρον. Idem Statius 1. Theb.

—— *Fluctivagâ quâ præterlabitur undâ*
Sicanios longè relegans Alpheus amores.

Sil. Ital. lib. 3.

Hic Arethusa suum piscoso fonte receptat
Alpheon, sacra portantem signa coronâ.

Claudianus —— *Alpheus Geticis angustus acervis*
Tardior ad Siculos etiam nunc pergit amores.

Sidon. Apoll carm. ad Felicem. —— *Per ima ponti*
Alpheus fluit, atque transmarina
In fluctus cadit unda conjugales.

Consentiunt Historici, aliique scriptores. Plin. 2. 103. *Arethusa fons Syracusanus, in quem redduntur jacta in Alpheum.* Amm. Marc. lib. 15. *Alpheus oriens in Arcadiâ, cupidine fontis Arethusæ captus, scindens Ionium mare, ut fabula ferunt, ad usque amatæ confinia progreditur.* Et ante utrosque Mela. 2. 7. Ubi de Sicilia. *Ab eo ad Pachynum ora qua extenditur Ionium mare attingens, hac fert illustria, Messanam, Tauromínium, Catinam, Megarida, Syracusas, & in iis mirabilem Arethusam. Fons est, in quo visuntur jacta in Alpheum amnem ut diximus, Peloponnesiaco litori infusum: unde ille creditur non se consociare pelago, sed subter maria, terrasque depressus, huc agere alveum, atque hic se rursus extollere.* Quin & Strabo lib. 6. ait Alpheum sumere originem in Peloponneso, & per mare sub terrâ in Arethusam fontē terminari; quamobrem finxerunt Poëtæ Arethusam venatricem deam amatam ab Alpheo fugisse per subterraneos cuniculos in Ortygiam, quam Alpheum fuisse insecutum Pausanias dictum existimat, quòd *Alphos*, vitiliginis speciem, curet. Hunc fluvium ethnici nonnulli pro Deo coluerunt, cui & statuam, & communem aram cum Dianâ erexerunt. Consecuta fuit etiam ipsa Arethusa postmodùm divinos honores, ut ait Nicanor Samius lib. 5. de fluminibus. Siquidem mos fuit Ægiensium, qui populi fuerunt Achaiæ, liba sumpta ex arâ Salutis in mare projicere, quæ se mittere Arethusæ Syracusas testarentur, sicut refert Melanthes lib. 2. De sacrificiis. Quoniam v. non animi solùm, sed etiam corporis munditiès Deo gratissima existimanda est, idcircò aquam illam, quæ vim haberet purgandi, sacrificiis accommodatam esse Ethnici sanxerunt, & fluvium ipsum, qui hujusmodi aquam suppeditaret, existimarunt esse Jovi amicissimum, atque acceptissimum. Alii Mythologi divinam vim animorum nostrorum virtutisque normam, per hujusmodi fabulam explicarunt, quippe quòd sicuti materia appetit formam, ut suum proprium bonum, (cum ipsa per se inutilis sit, & otiosa appareat) sic anima nostra virtutem, tanquam formam suam expetit. Hæc causa est, cur *Alpheus* fingebatur sequi *Arethusam* cùm ἀλφὸς sit *macula*, sive imperfectio, & ἀρετὴ *virtus* à Græcis nominetur. *Orfea* hodiè dicitur, teste Sophiano, & *Larbon* seu *Darbon* nautis vocatur. Inde *Alphion*, lacus vitiligines tollens. Plin. 31. 2.

Alphius Avitus, (alius ab Avito, poëta Christiano, de quo vide *Alcimus*) circa Severi tempora, vel aliquantò post vixisse creditur. Scripsit carmine Vitas virorum excellentium. Vide Voss. H. Lat. p. 694.

Alphius, vel *Alfius*, fœnerator insignis, à quo primùm profecta fertur celebris illa sententia, viz. *vel optima nomina non appellando fieri mala.* Ejus mem. Horat. in Epod. Od. 2.

Hæc ubi locutus fœnerator Alphius,
Jam jam futurus rusticus:
Omnem relegit Idibus pecuniam,
Quærit Calendis ponere.

Alphonsus, Arragoniæ rex, in tabulas astronomicas convocatis undique Mathematicis insignibus, 40. coronatorum millia impendit. Alexandri erga Aristotelem in animalium historiam liberalitate penè exæquatâ. Ramus. Dicere solebat, Se malle privatim vivere, quàm eruditione carere. Virtutes ejus à Blondo, Sabellico, aliisque celebrantur. Gravi morbo laborans, remedia medicis frustrà præscribentibus, cœpit legere Q. Curtii historiam de Alexandro, adeóque illius dulcedine captus fuit, ut, sanitate recuperatâ, dixerit, Valeant Avicenna, Hippocrates, medici cæteri: Vivat Curtius sospitator meus. Anton. Panormitanus, lib. de rebus gestis Alphonsi. *Alphons*, si sit Germanicum nomen, idem est quod *Helfuns*, i. e. *our help*: & à Goth's profectum est, ut videtur. Nam Alphonsus primus hujus nominis rex Hispaniarum, An. Dom. 740. à Gothis descendit. Camdenus.

Alpinus, poëta, Memnonis Auroræ filii bella descripsit, sed adeò malè, ut ab Horatio dicatur cum carminibus suis jugulare. Serm. 1 10.

Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona.

Vide Voss. de Poët Lat. pag. 31. 32.

Alpis, Alben flu. Japodum in Savum fluens.

Alreffordia, op. Angl. in Hantoniæ Com. ad flu. *Itching*, 6. mill. à Wintonia in ort. & 7. ab *Altonia* in occ.

Alsatia, prov. German. inter Rhenum flu. cui insidet ad ort. & Lotharingiam ad occ. Dividitur in sup. & infer. cujus cap. Argentina *Stransburg*. Habet hæc prov. à Sept. Palatinatum Rheni, & a merid. Suntgoviam, estque mirè rigua & fertilis.

Alsa, flu. Fori Julii, Aquileam præterfluens. Plin. 3. 18. Hodie *Ausa* dicitur, vel *Ansa*; vulgò *Limino*. & *Lizonzio*. *Alsuavus* ego eum apud Cassiodorum dici suspicor, ubi Constantinus junior à Constantio fratre cæsus fuit. Est & *Alsa* alter flu. qui *Ellus* potius Latinè dicitur, à quo *Alsatia* Germ. regio, quæ ab Hungaris, per Alemanniam & Lotharingiam descendentibus, vastata est. Æmilius.

Alsiatum, pagus non obscurus agri Mediolanensis, hodiè *Alzia*, Andreæ Alciati J. C. clarissimi patria.

Alsietina aqua, & *Alsietinus fons*, aquæ-ductus viâ Claudiâ ab urbe Româ 14. m. distans, Romam usque perductus.

Alsium, ultrà Pyrgos ad ostia Tiberina euntibus fuit opidum cujus antiquam originem indicare voluit Silius Italicus his versibus, lib. 8.

Necnon Argolico dilectum litus Aleso
Alsium, & obsessa campo squalente Fregene.

Ita legendum, non *Fregella*. Strabo lib. 5. πολίχνιον i. e. *opidulum* suâ ætate vocat. Ἀπὸ δὲ Κοσσῶν, inquit, εἰς Ὤστια πολίχνιά ἐστι Γραουίσκαι καὶ Πύργοι, καὶ Ἄλσιον, καὶ Φρεγήνια. Vide Plin. 3. 5. & Mel. 2. 4. Rutilii tempore villam tantùm fuisse patet ex hoc disticho.

Alsia prælegitur tellus, Pyrgique recedunt,
Nunc villæ grandes, opida parva prius.

Populi *Alsienses*. long. 35. 55. lat. 41. 40.

Alsius, Achaiæ in Peloponneso flu. qui è Sipylo monte in Hermum fluit. Pausan.

Alta, *Alt*, flu. Angel. in Com. Lancastrens. Cadit in mare Hibernicum propè Almutham op.

Altanum, *Soreto*, op. Brutiorum in Calabriâ infer. ad Medanam flu. à Soriano 8. m. p. Hipponium versùs.

Altanum, op. ejusdem Calabriæ, ubi nunc Calegnanum Castrum, proximum Morgeto ad 3. m. p. recedens.

Altao, op. Mauritan. Cæsariens. mediter. hodiè *Calao*.

Altaripa, *Altrip*, op. Germ. sup. ad Rhenum flu. in Palatinatum, ab Heydelberga 2. leuc. distans, Spiræ proximum.

Altdorfium, vicus cultissimus in colle, cap. Uriens. pagi in Helvetiis, ad flu. Ursam & propè lac. Lucerinum, 4. leuc. à Lucerna in Eur. & 2. à Suitio in merid.

Altemberga, op. Transylvaniæ 6. mill. ab Alba Juliâ, quot ab Abrucania in merid.

Altenburgum, urbs Misniæ, Ducum sedes è Saxonicâ domo, 6. leuc. à Lipsiâ in merid. & 8 à Misnâ in occ.

Althæa, Thestii filia, Oenei regis Calydonis uxor, cui inter alios filios Meleagrum peperit: quo nato audivit fata circum ignem dicentia, tam diu natum victurum, quàm diu stipes, qui tunc ardebat ab igne inconsumptus maneret. Hunc itaque asservavit in eum diem, quo omnes filios præter Meleagrum in quâdam seditione occubuisse intellexit; quem ut etiam mortuum audiret, stipitem concremavit. Cujus facti posteà pœnitens, laqueo vitam finivit, uti tradit amplissimè Diod. Sic. lib. 5. Ovidius tamen Met. lib. 8. scribit eam gladio sese transverberasse, atque ita occubuisse, *acto*, inquit, *per viscera ferro*. Seneca in Medeâ.

Pia sororis, impia matris facem.
Ultricis Althæa, vides. ———

Ovid. Trist. lib. 1.

Utque cremasse suum fertur sub stipite natum
Thestias, & melior matre fuisse soror.

Althenus, flu. Apuliæ Dauniæ, sanans vulnera ope Podalirii. Isac. in Lycophr.

Altinum, urbs olim in lit. Venetiæ florentissima, juxtà Aquileiam. Plin. 3. 18. hodie *Altino*, *Lorcello* v. Villanovano. Incolæ *Altinates*. Hujus urb. lana erat in pretio. Mart. lib. 14.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis, Altinum tertia laudat ovis.

Vide Cluver. It. Ant. p. 161. &c. Long. 34. 50. lat. 45. 20.

Altinum, vel *Altinium*, op. Pannon. infer. ad Danub. in Hungariâ, *Tolna* Lazio, *Bosoch* v. Simlero. Long. 42. 33. Lat 46. 25.

Altisolia, *Altsol*, op. Hungariæ sup. juxtà *Gran* flu. Sic dicitur ad differentiam alterius *Neusol* op. vicini. 7. leuc. à Nitria in ort. quot à Fileco in Circ.

Altissiodorum, op. in Galliâ *Auxerre* vulgò. Vide *Vellaunodunum*. Long. 24. 41. Lat. 46. 25.

Altonium, *Alten*, op. Angel. in Hantoniæ Com. Distat à Wintonia 14. m. p. in ort.

Altorfia, op. Germ. in Franconiâ cum castro & Academia recenti an. 1579. à Norimberga 3. leuc. Orient. versus in lim. Palatinatus sup.

Alvernia, *l'Auvergne*, prov. Galliæ, inter Borboniens. Lemovicens. & Rutheneus. provincias. Dividitur in sup. & infer. ejusque primaria est *Claromons*.

Alvertonia, op. Angliæ in Com. Ebor. 20. m. p. ab Eboraco in Bor. quot à Dunelmo in aust.

Alverni,

Alvurni, vel *Arverni*, *Averni*, populi Aquitaniæ, qui cùm se à Trojanis oriundos esse dicerent, audebant se Romanorum fratres appellare. Vide *Averni*.

Aluntium, op. Sicil. Ἀλόντιον Ptol. Ἀλύντιον verò Phalaridi, Dionys. Diod. imò Cicer. & Plin. Alus *Haluntium*. *Alontium* autem ex עלות *aloth*; *Aluntium* ex עלות *aluth* factum putat Bochartus *Aloth* v. & *Aluth* idem sunt, nisi quòd prius Ebræum, alterum est Phœnicium. Tale quid occurrit in Plauti Pœnulo *alonyth Dea*, & *bynyth filia*. Adde *beryth*, *puteos*: Unde Βηρυτὸς apud Steph עלות *aluth*, i.e. *celsa*, sup. מקומות *mecomoth loca*. Itaque Aluntio nomen à situ. Erat enim in loco edito. Cicero Verrinâ quartâ. *Cùm Aluntium venisset prætor laboriosus & diligens, ipse in oppidum accedere noluit, quòd erat difficile ascensu*. Th. Fazellus Dec. 1. lib 9. cap. 4. *In colle edito, & mari prominenti, infra S. Philadelphi opidum, Aluntium vetusta urbs jacet*. Rectè *vetustam* appellat, cùm Trojanis temporibus putetur jam stetisse. Dionys. Halic. lib. 1. ubi de Æneæ profectione in Italiam. Πάτρων δὲ πεισθεὶς ὑπ' Ἀινὲς κοινωνεῖν ἀποικίας, καὶ σὺν αὐτῷ τινὶς τῶν φίλων ὑπέμειναν ἐν τῷ πόλισμα ὅθεν φασὶν ἐν Ἀλυντίῳ κατοικῆσαι τῆς Σικελίας, Vide Cluv. Sic. Ant. pag. 293.

Alvus, seu *Alus*, vel *Halus*, Arcadiæ vicus, quem *Æsculapii fanum* quoque vocant. Pausan. in Arcad. quanquam ibi potius legendum sit *Caus*, ut ex Stephano ostendit Sylburgius.

Aluta, flu. Daciæ max. Transylvaniam à Valachiâ dividens, ac in Istrum ex Carpate M. apud Trajani pontis vestigia descendens, & haud procul à Coronâ urbe decurrens. *Olth* Hungaris, & *Aeth* Germanis dicitur.

Aluva, *Alvvay*, op. Scotiæ australis juxta Tauri æstuarium, in Fifâ prov. 20. m. p. ab Edinburgo in merid.

Alyatta, reg. Bithyniæ, ἀπὸ Ἀλυάττη κρατήσαντος τὸ τόπον. Steph. Inde *Alyatteni*.

Alyattes, Lydorum rex, Crœsi pater cui extructum est monumentum apud Sardos, maximâ impendii parte ab ancillis, quæ omnes apud Lydos corpore quæstum faciunt, in hoc opus collata. Inde regnum *Alyattici* apud Horat. 3. Carm. Od. 16. pro ditissimo; quanquam ibi possit aliquis legere *Alyattei*, ut *Ulyssei*, *Achillei*.

Alyba, reg. non procul à Mysiâ. Hom. Iliad. 2.

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρε ἐστὶ γενέθλη.

Alybe. Vide *Abyle*.

Alydda, op. Phrygiæ maj. Ptol. *Luday* hodie. Long. 56. 00. Lat. 41 10.

Alyssus, fons Arcadiæ in Peloponneso, morsus rabidi canis sanans. Paus. in Arcad.

Alyxothoë, filia Dymantis. Ovid. Met. 11.

Quamvis est illum proles enixa Dymantis.
Æsacon umbrosa fertur peperisse sub Idâ
Fertur Alyxothoë ——

Hæc ex Priamo peperit Æsacum, qui posteà in mergum versus est. Ovid. ubi supra.

Alyzia, Acarnaniæ locus à mari 15. stad. distans, teste Strab. lib. 10. Tullius Famil. 165. *Tertio die abs te ad Alyziam accesseramus. Is locus est circa Leucadem stadia 120.*

Amadoca, palus & civit. Sarmatiæ Europææ. Item *Amadoci* montes & pop. in eadem Sarmatiâ, Ptol. Stephanus Σκυθικὸν ἔθνος vocat, ac terram eorum Ἀμαδόκιον.

Amaa, *Amnia* Plinio, urbs Lusitan. *Portalegre* hodiè, ab Helvis 8. leuc. Scalabim versùs.

Amalchium, Oceani sept. pars, quam vulgò mare glaciatum vocant.

Amalech, Lat. *populus lambens*; vel ex Ebræo & Syro, *populus percutiens*: Filius Eliphaz ex Thamnâ concubinâ. Gen. 36. Erat autem nepos Esau. A quo *Amalechitæ*, pars Idumæorum, vicini Judææ versus meridiem, Stephano Ἀμαληκῖται qui ἔθνος Ἀραβικὸν vocat. De his Josephus Ant. 31. Τὸ δὲ τῶν Ἑβραίων ὄνομα ..., ἤδη πολλῷ κατὰ πάντας διαβοώμενον, καὶ τὸ περὶ αὐτῶν λόγος φοιτῶντος, ἐν φόβῳ συνέβαινεν ὑ μικρῷ τὰς ἐπιχωρίες εἶναι, Καὶ πρεσβευόμενοι πρὸς ἀλλήλους παρεκάλουν αμύνειν, καὶ πειρᾶσθαι τοὺς ἄνδρας διαφθείρειν. Ἐτύγχανον δὲ οἱ πρὸς ἔργο συνάγοντες, οἱ τε τὴν Γοβολίτιν, καὶ τὴν Πέτραν κατοικοῦντες, οἱ καλοῦνται μὲν Ἀμαληκῖται, μαχιμώτατοι δὲ τῶν ἐκεῖσε ἐθνῶν ὑπῆρχον. Hanc Amalechitarum in Israëlem cum vicinis conjurationem innuit Psalmista, Ps. 83. Quam sic in Paraphrasi suâ expressit, *Vir doctissimus undiquaque* Dionysius Petavius.

Σοὶ γὰρ ἔη ὑπὸ φροσύνῃ πολεμιζέμεν ἦτε
Ἀντιβίην ἰφρόνησαν, ἐς ἀλλήλους τε πεμόντ
Ὅρκι, Ἰδυμαίων τε ἐπὶ κλισίῃσι φάλαγγες
Ἀμφὶ περὶ σάρμας, Μωαβιτός τε μαχητής.
Ἡ δὲ πλάτυς Ἀγαρηνός, ἰδὲ ἰφθιμος Γιβαλίτης.
Σύν τ' Ἀμμανιάδαις Ἀμαληκιάδαις μὲν ἐχάρμαι.
Ἡ δὲ Παλαιστίνων κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων,
Καὶ Τύροι ἀφνειὴν ἁλιερκέα νῆσον ἔχοντες,

Jacobus Duportus, Græcorum Poëtarum nostri seculi ἐξ' ἄριστος.

Σοὶ γὰρ βυλεύοντες, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσι,
Σοῦ θ' ἑτέας κατὰ σοῖο καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες.
Ἀντίαν σου κλισίησιν ἐοῖ σφετέρησιν ἀγερθέντες
Ἰδυμαῖοι ὁμῶ, Ισμαήλοιο τε παῖδες,
Μωαβῖται ἀγανοί, ὑπερφίαλοι δ' Ἀγαρηνοί.
Ὅσσι τε Γέβαλον ἔχον, καὶ ἀγήνορες Ἀμμανῖται,
Σὺν δ' Ἀμαληχῖται, πότμον πιεζόμενοι ἔθνος,
Οἵ τε Παλαιστίνης συγγενοι πέδον ἀμφινέμοντο,
Οἱ Τύροι ὑγγύλην τ' εἶχον ..., ἀνέρες,

Et ante utrumque Apollinarius.

Ἀντίκα δ' ἐγρόμενοι κακομήχανοι ἐσκέψαντο,
Συνθεσίην κατέναντα Μάκαρ. σέο τεχνήσαντο.
Ἰδυμαίων φῦλα, καὶ υἱέες Ἰσμαήλου,
Τοῖσιν ὁμῶ Μωαβος, ὑπερφίαλοί τ' Ἀγαρηνοί.
Ἀμμωνες, Γέβαλοί τε καὶ υἱέες Ἀμαλήκου.
Ἀλλοδαποὶ θ' ἁλίοισιν ἅμ' ἐγρόμενοι Τυρίοισι

Amalphis, *Malfi*, urbs Italiæ ubi Jo Goa usum pyxidis nauticæ primus invenit. an. 1302. Unde Panormitanus:

Prima dedit nobis usum magnetis Amalphis.

Vide Lipenium de navig. Solom. Ophirit. p. 394. Long. 38 35. Lat. 40. 52.

Amalthea, nutrix Jovis. Melissus enim rex Cretæ duas filias habuit, Amaltheam & Melissam, quæ Jovem caprino lacte & melle nutriverunt. Alii dicuntur nutricem eam fuisse capram, & Amaltheam dictam; Melissi autem filias Adrasteam & Idam faciunt. Hæ nutriverunt illum lacte cujusdam capræ, cui nomen erat *Amalthea*; quam Jupiter, jam adultus, ob acceptum beneficium, in sidera retulit. Hujus alterum cornu nymphis nutricibus dedit, viz. officii præmium, hanc

adjiciens facultatem, ut quicquid optassent, id illis ex eo cornu largiter suppullularet. Ovid. Fast. lib. 5. paulò diversiùs fabulam narrat hoc pacto.

Nais Amalthea Cretaâ nobilis Ida
Dicitur in sylvis occuluisse Jovem.
Huic fuit hœdorum mater formosa duorum,
Inter Dictaos conspicienda greges.
Cornibus aëriis, atque in sua terga recurvis:
Ubere, quod nutrix posset habere Jovis.
Lac dabat illa Deo; sed fregit in arbore cornu:
Truncaque dimidiâ parte decoris erat.
Sustulit hoc nympha, cinctumque recentibus herbis,
Et plenum pomis ad Jovis ora tulit.
Ille, ubi res cœli tenuit solioque paterno
Sedit, & in victo nil Jove majus erat;
Sidera nutricem, nutricis fertile cornu
Fecit: quod domina nunc quoque nomen habet.

Rem aliter narrat Diodorus Siculus lib. 4. cap. 5. & rursum aliter, lib. 5. cap. 2. Vide locos ipsos. Vide etiam Strab. l. 10. Hinc proverbium, *Amalthea cornu*, quo utimur quoties affatim omnia superesse significamus. Horatius in Carmine Seculari.

—— ——Apparetque beata pleno
Copia cornu.

Idem lib 1. ep. 12. ——*Aurea fruges*
Italia pleno diffudit Copia cornu.

Ovidius tamen hoc ad Acheloum refert. Met. 9.

——Rigidum fera dextra cornu
Dum tenet, infregit, truncáque à fronte revellit,
Naiades hoc, pomis & odoro flore repletum
Sacrarunt, divesque meo bona Copia cornu est.

Photius Ep. 209 Ἴσθι ὡς οὐ μόνον τῷ πληκτικῷ Ἡρακλεῖ, ἀλλὰ καὶ τῷ λογίῳ Ἑρμῇ, τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας οἱ ποιηταὶ ἐγχειρίζουσι. Μὴ θέλειν τερπνῶς καὶ πάνυ τι συμπαικτικὸς ὅλον σαυτὸν διδοὺς τῶν καλῶν μαθημάτων, ἀφίκετο, ἐκεῖθέν σοι ῥεῦσαι μόνον τὴν εὐδαιμονίαν οἰόμενος, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἡμετέραις συνήθεις Μούσαις, αἱ τῶν Ἑλληνίδων τοσοῦτον διαφέρουσιν, ὅσον ἐλεύθεροι φύσεις δούλων ἤδη καὶ κολακείας αἰδοῦνται. Τὸ μὲν γὰρ Ἀμαλθείας κέρας καὶ τῷ Ἀχελώῳ ποταμῷ, ὃ τὴν ἀποκοπεῖσαν ἐφελκόμενον χάριν παμφόρον ἐργάζεται, τὸ ποιητῶν αὐτόνομον ἔθος ἰδίμως χαρίζονται, καὶ οὐδὲν ἀνθρώπῳ μέγα τυχεῖν ἂν ἐν φύσεως ἔχει καὶ τὰ ἄψυχα, τὴν δὲ ἀληθῆ καὶ θείαν εὐδαιμονίαν, καὶ ἐλευθέριον πρίασθαι, καὶ αὐτὸς ἦν ἡ Ἀμάλθεια περιαπθεῖσα τὸν ἑαυτοῦ καὶ πτεῖα ἐνεργοῦσα, ἐν μόνον ἐπὶ τῶν θείων λογίων καὶ τῆς ἐκεῖθεν γεωργίας ἀμύνασθαι. Hesych. Ἀμαλθεῦσαι, πληθῦναι. πλουτίζειν, ἢ τρέφειν.

Amalthea, Sibylla. Hanc Servius ait obtulisse Tarquinio regi novem libros, in quibus erant fata & remedia Romana, & pro his poposcisse 300. Philippeos aureos, qui tunc temporis pretiosi erant, ideóque rex libros emere nolebat. Alio die, tribus libris incensis, reversa est, & tantundem proposcit; Item tertio, aliis tribus incensis, cum tribus reliquis venit, pro quibus, 300. Philippeos, quantùm postulaverat pro novem libris, accepit. Tibullus 2. 6.

Quicquid Amalthea, & quicquid Marpesia dixit.

Amana, mons Ciciliæ, qui & *Amanus* dicitur, & Ἄμανον Stephano. Tacitus Annal. 2. eum in Syriâ ponit. Cic. autem ad Atticum. 5. 5. *Inde ad Amanum contendi, qui Syriam à Ciciliâ aquarum divortio dividit.* Alii putant esse montem Cappadociæ. Lucan. lib. 3.

Cappadoces, duri populus nunc cultor Amani.

De Ciciliæ monte Amano multi Solomonem egisse volunt, cùm dicit Cantic. 4. 8. *Mecum à Libano sponsa mecum à Libano venies, contemplaberis à vertice Amana, à vertice Senir, & Hermon, à lustris leonum, à montibus Pantherarum.* Quibus in speciem non parùm favet, quòd mons Amanus abundat feris. Cervorum è monte Amano Ælianus ita meminit, lib. 5. de Anim. cap. 56. Οἱ ἐν Σύροις ἔλαφοι γίνονται μὲν ἐν ὄρεσι μεγίστοις, Ἀμάνῳ τε καὶ Λιβάνῳ καὶ Καρμήλῳ. Et Oppianus Κυνηγ. memorat lupi genus planè eximii, densis pilis, labiis æneis, immenso robore præditi, degentis super nivosa Tauri juga.

Κίλικας τε πάγους, καὶ ἀγάννιφος Ἀμανοῦ.

Et Val. Flac. lib. 1. Argon. tigridum venationes circa montem Amanum ita describit eleganter, uti solet, in his.

—— Haud aliter saltus vastatáque pernix
Venator cùm lustra fugit, dominóque timentem
Urget equum, teneras compressus pectore tigres,
Quas astu rapuit pavido, dum sæva relictis
Mater in adverso catulis venatur Amano.

Proinde, dum Ciliciam provinciam administrabat Cicero, à Cecilio rhetore rogatus est, ut exinde Romam, ad ludos, pantheras ad se mitteret. Ita habet Plut. in Cicerone. Κεκιλίου δὲ τοῦ ῥήτορος δεομένου παρδάλεις αὐτῷ τινὰς ἐκεῖθεν εἰς Ῥώμην ἐκ Κιλικίας ἀποστεῖλαι. Sed Καιλίῳ legendum pro Κεκιλίῳ. Ad Cœlium n. è Ciliciá scribit Cicero lib. 2. ep. 13. *De Pantheris per eos qui venari solent, agitur mandato meo diligenter.* Et statim sequitur jocus, quem Plut. ibidem refert, de fugâ Pantherarum è Ciliciâ in Cariam, querentium, nihil cuiquam insidiarum in Ciceronis provinciâ, nisi sibi fieri. Tamen Amana apud Solomonem non potest esse Ciliciæ Amanus. 1°. Quia in Judæâ & vicinis locis est scena sacra dramatis. 2°. Quia Libanus, Amana, Senir, & Hermon usurpantur ut Synonyma. Itaque, ut Hermon & Senir, ita etiam Amana est pars Libani montis, è quâ oritur flu. ejusdem nominis; qui b. & m. permutatis, etiam *Abana* dicitur in Ebræo textu. 2. Reg. 5. 12. Sed Chaldæus interpres habet *Amana*. Interim verò tam Ciliciæ mons *Amanus*, quàm Libani pars *Amana*, à firmitate nomen habet. Id enim Ebræis est אמנה *amana*, ac proinde Lucano *durus* dicitur. Nam quod Amanum dici volunt, quia Orestes ἐν τῷ τούτῳ ὄρει τῆς μανίας τὴν λύσιν εὗρε, ridiculum est, inquit Vir magnus de Phœn. Colon. lib. 1. cap 5.

Amanica Pyla, vel *Porta* Ptolemæo, quæ Curtio & Straboni *Amanides*. Polybio *Menida* sunt sine A. Plinius *Portas Amani montis* vocat, hoc est, angustias, sive fauces ejusdem. *Stretto di Scanderona* Ramusio. *Portella* Matio Nigro. *Syria Porta* sunt eædem Ptolemæo, aut non longè abstinc distantes. *Cilicias Portas* Plinius quoque hoc tractu describit.

Amanoides, Ciliciæ promontorium Pomponio, lib. 1. cap. 13. sic dictum, quòd formam effigiemque Amani circumnavigantibus exhibeat. Hæc est Hermolai Barbari conjectura (inquit Vossius ad locum istum) cùm priùs legeretur *Aminodes*. Multis tamen de causis non potest hæc lectio probari, cùm nulla prorsus ratio fingi possit, cur promontorium aliquod Amano magis simile esse

esse dicatur, quàm alteri monti. Præterea mons iste non est Amano similis, sed Amanus ipse. Amanus enim vocatur ea etiam Tauri pars quæ Ciliciam à Cataonià dividit. Duobus verò diversis jugis in mare excurrit, totumque sinum Issicum amplectitur, ut inquit Strabo. Altero quidem jugo Syrias & Amanidas Portas efficit, alio verò Cilicias Portas, & hoc cujus hic Mela meminit, promontorium. Sed usus obtinuit. ut solæ illæ Portæ, quæ Syriæ Portis vicinæ sunt & Isso urbi, dicantur Amanides, cùm tamen quatuor Amani Portas veteres recenseant. Itaque non *Amanoides*, sed vel *Amani*, vel *Amanidum* istud promontorium appellasset Mela. Sed profectò, quòd semper ferè, id ipsum quoque hic locum habere puto, ut lectio veterum librorum, aut saltem quæ ei proxima est, eadem quoque sit verissima. Legendum enim *Ammodes*, Ἄκρον Ἀμμῶδες Græci vocarunt, cujus nominis promontoria etiam alibi terrarum occurrunt.

Amantia, urbs Pannon. inf. episc. sub Arch. Colocensi, inde suprà 16. m. p. ferè med. inter Albam regalem & Tauronum 15. à Budâ in aust. Pop. *Amanteni* Ptol. *Amantes* Plinio Postea Quinque *Ecclesia*, *Funfkirchen* Lazio, Al. verò *Almax*, op. inter Budam & Altinum ad Danub à Budâ 8. Leuc. esse videtur Al. est *Melach*, op. ejusdem tractus ad Danub. inter Batham, & Valcovariam, a Batha 2. Leuc.

Amantia s. *Amanthea*, urbs Italiæ in orâ maris Tyrrheni, juxta flu. Olivam, à Tropæâ 35. m. p. in Bor. à Martorano 12. tantùm.

Amantia, op. Macedon. marit. in ora. occid. apud Celydii flu. ostia, inter Aulonem & Oricum op. Epiri, nunc *Porto Raguseo* Acroceranniis M. vicinum. Item op. Lotharingiæ, *Amane* à Nancæo 2. Leuc. in ort.

Amanum. port. & op. Hisp. in ora lit. Autrigonum in Cantabris. à Flaviobriga 15. Leuc. in ort. à Placentia 2. in Bor Vulgò *Bermeo*, à Portugalette in orâ Biscaiæ.

Amanus, vide *Amana*.

Amanus, Persarum Deus, teste Strab. lib. 11. ubi narrat, ut a Persis in Hyrcaniâ templum sit conditum Deæ Anaitidos Καὶ τῶν συμβώμων θεῶν, Ἀμανοῦ, καὶ Ἀναδάτου, περσικῶν δαιμόνων.

Amara, mons excelsus Æthiopiæ cum regn. cogn. & urbe. Ibi servantur filii & consanguinei Regis Abyssinorum in custodia, quo defuncto, imperii successor educitur, estque juxta regna *Bagamidri* & *Beleguanze*. Scribitur etiam *Amahara*.

Amaracus, puer, Cynaræ Regis Cypri unguentarius qui casu lapsus, dum ferret unguenta, fregit Alabastrum, magnumque ex confusione odorem creavit, unde optima unguenta *Amaricana* dicuntur. Hic deinde cùm nimio dolore contabuisset, in herbam odoriferam ejusdem nominis, deorum miseratione, commutatus est. Dicitur & Sampsychus; vulgò *Majoranam* vocant. Ejus meminit Virg. Æn. 1.

> *At Venus Ascanio placidam per membra quietem*
> *Irrigat: & fotum gremio Dea tollit in altos*
> *Idaliæ lucos, ubi mollis amaracus illum*
> *Floribus & dulci aspirans complectitur umbrâ.*

Catullus. *Cinge tempora floribus*
> *Suaveolentis amaraci.*

Inde *amaracinus*. Gellius in fine Noctium Atticarum. *Vetus adagium est, Nihil graculo cum fidibus, nihil cum amaracino sui.* Lucret. lib. 6.

> *Denique amaracinum fugitat sus, & timet omne Unguentum, nam setigeris subus acre venenum est.*

Amaranthus, *Amarante*, op. Lusit. inter Lamacum & Bracaram, à quâ 8. Leuc. abest in ort. 24.2. à Brigantiâ in occ.

Amardi, pop. Asiæ, ad mare Hyrcanum, inter Bachianos & Sogdianos, apud Oxum flu. Vide *Mardi*.

Amaryllis, rusticæ nomen, cujus Theocritus, & Virgilius meminerunt. Virgil. Eclog. 1.

> *Postquam nos Amaryllis habet, Galatea reliquit.*

Quo loco signat *Amaryllis* Romam, ubi Tityrus nactus est libertatem; *Galatea* Mantuam, ubi fingit se servum fuisse. Politianus lib. 1. Epist. 2 ait, Romam arcano nomine Amaryllida nuncupatam; sacro & rituali Florentiam, sive Anthusam; vulgato Romam: Poëtamque putat allusisse ad nomen arcanum, & ab amore malè deducit. Sed contra eum pugnat Poëta, qui nomen enunciat, neque putandus est fecisse contra religionem. Etenim sacrum illud & arcanum Romæ nomen nemini licuit enunciare. Plin, 3. 5. *Roma, cujus nomen alterum dicere. arcanis ceremoniarum nefas habetur: optimâque, & salutari fide abolitum enunciavit Valerius Soranus, luitque mox pœnas.* Hæreo itaque eruditioni, & judicio Nannii Miscellan. lib. 6 ἀμαρὶς Græcè incile est, per quod aqua ad irrigationem derivatur. Tradit autem Fab. Pictor, Argeum campum, qui 7. montibus includitur, inundationibus Tiberis inhabitabilem fuisse, sed Vertumno sacris factis, aquas in alveum revertisse. Itaque ab incilibus, quibus siccata est palus, Roma dicta est Amaryllis. de la Cerda.

Amaryncens, Epeorum rex, in Buprasio sepultus, Strabo lib. 8. ex Homeri Iliade.

> Ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρύγκεα θάπτον Ἐπειοὶ Βουπρασίῳ. ———

Amasenus. Vide *Amenanus*.

Amasia, *Marpurg*, urbs & Academia Hassiæ in Germ. med. inter Francofurtum & Cassellam, utrinque 9. Leuc. distans. long. 30. 35. lat. 50. 45. Item urbs Frisiæ orient. Vide *Embda*. *Amasia*, urbs Ponti, Strabonis patria, dicente ipso lib 12. ubi de Amasia: ἡ δ' ἡμετέρα πόλις κεῖται μὲν ἐν φάραγγι βαθείᾳ καὶ μεγάλῃ δι' ἧς ὁ Ἶρις φέρεται ποταμός. Addit eam mirum in modum apparatam esse cùm providentiâ hominum, tum naturâ loci. long 65. 25. lat. 43. 20.

Amasis, rex Ægypti, cujus tumulus fuit una Pyramidum. Lucan. lib. 9. ver. 155.

> *Non mihi Pyramidum tumulis avulsus Amasis,*
> *Atque alii reges, Nilo torrente natabant?*

Regn. an. 43. Hic legem condidit, ut unusquisque quotannis apud præsidem rationem vitæ suæ redderet, demonstraretque unde viveret, aut quo quæstu sustentaretur, qui hoc non faceret, morte afficeretur. Hanc legem Solon ab Ægyptiis transtulit ad Athenienses. Plut. in Sympolio. Quum ab amicis carperetur, quòd ubi à somno manè in multum diem rerum administrationi vacasset, reliquum verò temporis lusu, risu, & cute curandâ traduceret, respondit, ut refert Herodotus

potus lib 2. Τὼ τύχα οἱ κεκτημένοι, ὅταν μὲν δέωνται χρῆσθαι, συντιθέασι, ὅταν δὲ χρήσωνται, διαλύουσι. Εἰ γὰρ δὴ τὸ πάντα χρόνον συντεταμμένα εἴη, ἐκραγείη ἄν, ὥστε ἐς τὸ δέον οὐκ ἂν ἔχοιεν αὐτοῖσι χρῆσθαι· οὕτω δὴ καὶ ἀνθρώπου κατάστασις, &c. Hinc Ælianus numerat inter eos, qui potationibus celebres fuêre. Var.Hist.lib.2. Extat hodiè una ejus epistola elegantissima ad Polycratem, de expetendâ fortunâ non usquequaque secundâ, sed laboribus & molestiis temperatâ, in quâ scribit Amasis Οὐδένα τῷ λόγῳ ἀκήκοα, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος εὐτυχέων τὰ πάντα. Plura de eodem vide apud Herodotum. Item *Amasis* peditum Darii dux contra Cyrenenses missus. Herod.lib.4.

Amasius, Ptol. *Amisius* Plin. *Amasia* Strab. vulgò Ems, flu. ex præcipuis Germaniæ; oritur in Westfaliâ in Diœcesi Paderbornensi apud vicum *Ramsel*, & Com. Rithbergensem, cadit v. in Oceanum Germ. ad Embdam urbem.

Amastris, urbs Paphlagoniæ, in orâ maris Euxini, quæ & *Amastrum*, ex quatuor urbibus, seu pagis proximis Sesamo, Cytoro, Cromnâ ac Teio, magnam in urbem crevit, media fere inter Teium, & Cytorum, Cromnæ propior, ab Heracleâ Ponticâ 68. m. p. in ort. distans. Ejus meminit Catullus.

Amastris Pontica, & Cytore buxifer.

Val Flaccus lib. 6.

——*Peditem pedes haurit Amastris.*

Ita vulgò, & apud Ferrarium. Sed legendum.

——*Peditem pedes haurit Amastrum.*

Et est viri nomen proprium v. 554. Hodiè Amastris *Famastro*, vel *Samastro* dicitur. Hinc *Amastriacus*. Ovid. in Ibin.

Aut ut Amastriacis quondam Lenaus ab oris
Nudus Achilleâ destituaris humo.

Long. 60.43. lat. 44.25.

Amata, Latini regis uxor, mater Laviniæ, & soror Veniliæ Deæ, quæ ne videret Æneam generum, laqueo gulam fregit. Virg.Æn.7.

Celsa petit, tacitumque obsedit limen Amata.

Item *Amata* vocabatur à Pontifice virgo Vestalis, cum ad Vestæ mysteria capiebatur, quòd prima quæ hoc ritu capta fuerat, eo nomine vocaretur.

Amathus, thuntis, Cypri urbs, Veneri sacra, unde tota insula *Amathusia* dicta, ut est apud Ptol. Virg. Æn.10.

Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera,
Idaliæque domus.——

Ab aquis calidis vocabulum sumpsit, quòd aquarum vapor Syro sermone *Amathus* dicitur. Egesippus de exc. Hierosol. *Amathus* a. (inquit Bochartus) etiam Phœnices habuit conditores, vel ex familiâ חמת *Amath*, filii Chanaan, vel ex Sinæis, si Jonathani credimus, qui Gen. 10. 17. pro Sinæis habet אנתוסאי *Anthusae*, i. e. *Amathusios*, ut Hierosolymitanus קפרוסאי *Caprosae*. i. e. *Cyprios*. Utut sit, *Amathusios* pro Phœnicibus esse habitos, etiam ex Theopompo scimus, quem Historiarum libro 12. narrasse testatur ὃν τρόπον Ἕλληνες οἱ σὺν Ἀγαμέμνονι τὴν Κύπρον κατάσχοιεν, ἀπελάσαντες τοὺς μετὰ Κινύρου, ὧν εἰσιν ὑπόλοιποι Ἀμαθούσιοι, i. e. *quomodo Graci, qui cum Agamemnone* (ad Trojam militaverant) *Cyprum obtinuerint, iis ejectis qui cum Cinyrâ erant*, (id est, Phœnicibus) *è quibus reliqui sunt Amathusii*. Porrò Amathunte pro Deo colebatur Adonis, quem cum Ægyptio Osiride nonnulli confundentes. Adonim Osiridem appellabant. Hinc Stephanus Ἀμαθοῦς πόλις Κύπρου ἀρχαιοτάτη, ἐν ᾗ Ἄδωνις Ὄσιρις ἐτιμᾶτο, ὃν Αἰγύπτιον ὄντα Κύπριοι καὶ Φοίνικες ἰδιοποιοῦνται. Hæc tam vera sunt, quàm quod sequitur; vel ab *Amathunte*, Herculis filiâ, dici *Amathuntem*, vel ab *Amathusâ* matre Cynaræ. Incolas hujus urbis ira Veneris, propter hospites immolatos, mutavit in cornutos boves.

——*Unde etiam nomen traxêre Cerasta,*

Si Ovidio credimus. Met. 10. Metallis eam abundare testis est idem Ovidius.

Piscosamque Cnidon, gravidamque Amathunta metallis.

Inde *Amathuntem*: Idem Ovidius.

——*Mactatus crederet illic*
Lactantes vitulos, Amathunteasque bidentes,

Ubi alia exemplaria habent *Amathusiacas*, long. 65. 45. lat. 35. 00. Item *Amathus*. Laconiæ oppidum.

Amazones, bellicosæ mulieres, magnam Asiæ partem occupavêre, sic dictæ, quòd alterâ ex mammis careant, ab *a sine* & μαζὸς *mamma*, unde & *unimamma* dictæ fuerunt. Eoque Virgil. allusisse videtur Æn. 1. ubi de Penthesilea.

Aurea subnectens exertæ cingula mammæ.

Mamma illa dextra fuit. Hippocrates lib. de Aëre Locis & Aquis, ubi sermo est de Amazonibus. τὸν δεξιὸν δὲ μαζὸν οὐκ ἔχουσι. Diodorus de illis loquens τὸν δεξιὸν μαζὸν ἐπικαίουσι. Curtius lib. 6. *Aduritur dextra*, & addit rationem hanc, *ut arcus faciliùs intendant, ac tela vibrent*. Eust. verò sic dictas putat, quòd sine pane, qui μᾶζα Græcis dicitur, lacertis, testudinibus atque id genus feris alerentur. Alii ab ἅμα ζῆν appellatas volunt, tanquam *in commune viventes* sine viris, quasi Ἀμαζῶσαι. Masculos liberorum, si quos genuissent, claudos fecisse ac debiles, ne ullum facinus viro forti dignum edere possent, Sextus Empiricus autor est lib. 3. Pirrhon. Hypotyposeων, Αἱ δὲ Ἀμαζόνες, inquit, ἐχώλευον τοὺς ἄρρενας τῶν περὶ αὐτὰς γεννωμένων, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἀνδρῶδες αὐτοὺς ποιῆσαι δύνασθαι. Earum originem, reginas, res gestas, & demum interitum copiosè describit Justinus lib. 2. Diod. lib 3. cap. 11. & lib. 5. cap. 2. Idem etiam lib. 4. cap. 4. præter has Scythiæ Amazonas, alias quoque ponit in Libyâ, quarum historiam ibi latissimè persequitur. Unde Silius lib. 2. Hasbiten, Hiarbæ filiam, *Amazonidem* vocat. Justinus verò non videtur, ut alii, Amazonem gentem in Hircaniâ ponere; sed ad Mæotim, & Tanaim. Nam inquit 25. dierum itinere confecto in Hyrcaniâ occurrisse Alexandro. Rectius sanè. Neque enim ullus Geographorum, Amazonas alibi collocare, quàm ad Mæotim, unquam dubitavit, eâque etiam de causâ *Maotidas*, ac *Tanaitidas* appellari nemo nescit. Seneca in Hippolyto.

Qualis relictis frigidi Ponti plagis,
Egit catervas, Atticum pulsans solum,

Tanaitis,

Tanaitis: aut Maotis, & nodo comas
Coëgit, emisitque, lunata latus,
Protecta pelta; talis in sylvas ferar.

Arr. in Periplo, Ἀπὸ δὲ τῆς Ἴρεως ἐς τὸν ἐκβολὴν εἰς Ἡρακλείαν ἐξήκοντα καὶ τριακόσιοι, ὁρμος τοῖσιν Ενθεν δὲ ἐπὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, ποταμοῖνεῖν. Οὗτος ὁ Θερμώδων ἐστὶν, ἵνα ποτε αἱ Ἀμαζόνες οἰκῆσαι λέγονται. Curtius tamen lib.6. Hircaniæ finitimam facit Amazonum gentem, sed malè. *Erat, inquit, ut supradictum est, Hyrcaniæ finitima gens Amazonum*, &c. Dicuntur & *Amazonides*.

Callymachus Hymn.3.
Ἀμαζονίδες πολέμου ἐπιθυμήτειραι.

Virg. Æn.1.
Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens. ———

Prop.3.14.
Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
Thermodontais turba lavatur aquis

Item *Amazon* in singulari numero. Virg. Æn.1.
At medias inter cædes exultat Amazon.

Mart.10.104.
Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo.

Præter peltas, secures quoque habuisse Amazonas testatur Horatius lib.4.od.4. ——— *Quibus.*
Mos unde deductus per omne
Tempus Amazonia securi
Dextras obarmet, quærere distuli.

Seneca in Agamemnone.
Non picta pharetras, & securigera manu
Peltata Amazon. ——— ———

Claudianus 2. de Raptu Proserpinæ.
Qualis Amazonidum peltis exultat aduncis
Pulchra cohors, quoties Arcton populata virago
Hippolyte niveas ducit post prælia turmas;
Seu flavos stravêre Getas, seu fortè rigentem
Thermodontiacâ Tanaim fregêre securi.

Inde *Amazonius* Sat.5. Sylvarum.
——— *Amazonia latus intercludere peltâ.*

Et Plin. lib.12. cap.5. scribens de ficu Indicâ *foliorum latitudo peltæ effigiem Amazoniæ habet.* Cæterùm de Amazonibus fabulosa esse omnia putat Strabo lib. 11. quem, sis consule. Steph. Byz. Ἀμαζόνες ἔθνος γυναικῶν περὶ τὸν Θερμώδοντα. Vide quæ sequuntur. Palæphatus censet eas non fuisse mulieres sed viros barbaros, gestantes tunicas talares, quales in more erant fœminis Thracibus. Hi quia comam mitris alligabant, & barbas radebant, ab hostibus mulieres appellabantur. Eust. ad Iliad. α Τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς γυναικῶν στρατὸς, ἢ πόλις ἢ ἔθνος συσταίη ἂν χωρὶς ἀνδρῶν, &c. Quæ verbatim hausit ex Strab. d. l. Plato autem 7. de leg. relationes de Amazonibus non prorsus fabulosas habet, certò sciens circa Pontum innumeras esse mulieres, quæ se non duntaxat equitatione, sed etiam arcu & alio armorum genere exercent. Οἶδα ὅτι μυριάδες ἀναρίθμητοί γυναικῶν εἰσὶ τῶν περὶ τὸν Πόντον ἃς Σαυρομάτιδας καλοῦσιν, αἷς οὐχ ἵππων μόνον, ἀλλὰ καὶ τόξων καὶ τῶν ἄλλων ὅπλων κοινωνία καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἴση προστεταγμένη ἴσως ἀσκεῖται. Præstantissimus etiam de his Amazonibus extat locus apud Hippocratem lib. de Aëribus, Aquis & locis. Τούτων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις, ἕως ἂν παρθένοι ἔωσιν· οὐκ ἀποπαρθενοῦνται δὲ μέχρις ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. Deìn sequitur, Τὸν δεξιὸν δὲ μαζὸν οὐκ ἔχουσιν· παιδίοισι γὰρ ἐοῦσιν ἔτι νηπίοις αἱ μητέρες χάλκεον, τετεχνημένον, ἐπ' αὐτῷ διάπυρον ποιέουσαι πρὸς τὸν μαζὸν τιθέασι τὸν δεξιὸν, καὶ ἐπικαίεται.

Ambarvale, sacrum ad arva & segetes lustrandas apud Romanos, multâ prece & religione celebrabatur. *Ambarvalis hostia*, ut ait Festus apud Macrobium lib. 3. *quæ rei divinæ causâ circum arva ducitur ab his qui pro frugibus faciunt, seu sacrificant.* Ambarvale, inquit Servius, *sacrificium dictum est, quòd arvum ambiat victima. Sicut Amburbale, vel Amburbium, sacrificium quòd urbem circumeat, ac ambiat victima.* Porrò Ambarvale sacrum non nisi de porcâ fœcundâ, & gravidâ, aut vitulâ fieri consueverat. Unde Virgil. Eclog 3.
Cum faciam vitulâ pro frugibus.

Tamen Tibullus lib. 2. de sacro pro frugibus loquens ait.
Cernite fulgentes ut eat sacer agnus ad aras.

Sed solvat litem idem Tibullus, qui posteà.
Vos quoque felicis quondam, nunc pauperis horti
Custodes fertis munera vestra Lares.
Tunc vitula innumeros lustrabat cæsa juvencos,
Nunc agna exigui est hostia parva soli
Agna cadet vobis. quam circum rustica pubes
Clamet, Io messes, & bona vina date.

Hanc victimam maturis frugibus, ter circum arva ducere solebant, omnesque post sequentes clamabant, ex quibus unus quernâ coronâ ornatus, cum solenni saltatione, composito carmine, Cereris laudes decantabat, & postquam vino ac lacte libasset, antequam fruges meterent, porcam Cereri immolabant. Virg. Georg.1.
Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret,
Cui tu lacte favos, & miti dilue Baccho.
Terque novas circum felix eat hostia fruges.
Omnis quam chorus & socii comitentur ovantes,
Et Cererem clamore vocent in tecta. neque ante
Falcem maturis quisquam supponat aristis,
Quam Cereri torta redimitus tempora quercu
Det motus incompositos, & carmina dicat.

Ambasia, *Amboise*, op. Gall. Celt. in Turonensi provinc. ad Ligeris ripam, inter Blesas 10. & Turones 8. Leuc. dissitum. Propter summam loci amœnitatem est Francorum Regum Basilica. long. 21. 20. lat. 47. 33.

Ambarri, pop. Gall. Celt. quorum reg. teste Vigenereo est. *Charlois* in Burgundia, inter Matisconam & Burbonium. Al. *Le pays à l'entour de Nevers*.

Ambenus, Sarm. Europ mons, apud Tyram flu. & Ophiusam in ora maris Euxini. Val. Flac. lib.6.
——— *linquitur & mons*
Ambenus, & gelidis pollens Ophiusa venenis.

Amberga, urbs Germ. Palatinatus sup. caput, 7. Leuc. à Ratisponâ, & 8. à Norimberga, in dition. Ducis Bavariæ.

Ambianum, *Amiens*, urbs Picardiæ præcipua; sic dicta ab *ambientibus aquis*, quibus undique circumdatur. Pop. *Ambiani*, sive *Ambienses*, quos Plin. cum Bello

vacis conjungit 4. 17. Alias Samarobriva dicta fuit. Distat. 10. Leuc. ab Abba villâ in Eur. & 11. à Perona in occ.

Ambibareti, pop. Gall. Celt. ubi fuerint non constat; sed Helvii fuère, ubi hodiè Vivariensis prov. *le Vivarais* dicta.

Ambibaris, pop. fuère Gall. Celt. ubi posteà Abrincatui pop. *le Diocese d'Auranches*, in Normannia.

Ambidrani, pop. Norici, ubi nunc pars Orient. Stiriæ in Germ.

Ambiliates, pop. Gall. Celt. quorum op. hodie *Lamballe* in Britannia min. à Rhedonibus 15. Leuc. in Bor. inter Briocum, & Jugonum.

Ambisontii, pop. Norici, ubi nunc Carinthia prov. Germ. ad Dravum flu.

Ambivareti, pop. Gall. Celt. qui Brabantini à nonnullis putantur, præsertim in eo tractu ubi nunc Antuerpia. Ortelius.

Amblada, urbs Pisidiæ. Inde *vinum Ambladense* Straboni l. 12. quod πρὸς διαίτας ἰατρικὰς ἐπιτήδειον vocat.

Amboglanna, op. Angliæ, ubi nunc Cambecum, *Cambus* apud Glocestriam Bristolium versus. Verùm Camdenus putat esse *Amblesida* in Com. Westmariæ.

Amboina, ins. maris Indici in Asiâ, Hollandorum in Anglos crudelitate plusquam Barbaricâ infamis, non procul à Moluccis, parva, sed dives aromatum felici proventu & fertilis. Detecta fuit à Lusitanis 1515. sederque ad merid. insulæ *Ceram*.

Ambra, Vindeliciæ urbs. *Brag* Simlero ad lacum ejusdem nominis ex quo *Ambra* flu ejusdem nominis exit.

Ambracia, civitas nobilis Thesprotiæ, Epiri, juxta Acherontem flu. ab *Ambraceo* Thesproti filio dicta, prius *Epuia*, & *Paralia*, *Larta* vulgò vel *Ambrachia*, long. 46. 40. lat. 39. 29 Pyrrhi regia fuit, quam Augustus Nicopolin à victoriâ nominavit, cùm vicisset Antonium. Inde *Ambraciota*, sive *Ambraciteos*, incola, & *Ambracius sinus*, pars Adriatici maris Epiro adjacens. Mela lib. 2. cap. 3. *In Epiro nihil Ambracio sinu nobilius est. Facit sinus, qui angustis faucibus, & qua minus mille passibus pateant, grande pelagus admittunt.* Plinius hoc spatium tribuit, non ostio sinûs Ambracii, sed faucibus sinûs Corinthiaci. Itaque Pintianus omnia hæc verba aliò transposuit, cùm & ex Strabone & Polybio manifestum sit, fauces sinûs Ambracii plus 4. minus v. 6. stadiis patere. Sed Mela antiquiores ferè secutus est authores. Fieri, potuit, ut cornua istius ostii utrinque penè concurrentia, curâ regum Epiroticorum excreverint, fretumque angustarint. Quod si quis existimet potiùs errasse hic Melam, & hoc quoque per me licet. Longè certè ignoscibilior est hic error, quàm is quem committit Strabo, cùm dicit ambitum sinûs Ambracii esse 300. stadiorum. Polybius enim certissimus testis, prodit tantam esse longitudinem ejus, latitudinem v. stadiorum 100. Polybium secutus esse videtur Plinius, cujus verba, ope libri veteris, ita sunt restituenda *Ambracius sinus* DCC *passuum faucibus longitudinis* XXXVIII *millia passuum*, *latitudinis* XII *millia*. Nisi itaque nos fallat lectio vulgata, quod tamen vix puto, valdè exiguum fecit hunc sinum Strabo, quod optimè colligere possunt, qui non sunt planè ἀγεωμέτρητοι. Vossius.

Ambrones, gentes Galliæ, quæ subitâ inundatione maris quum sedes suas amisissent, rapinis se alere cœperunt. Hinc factum est, ut turpis vitæ homines *Ambrones* dicerentur. Festus & Erasmus in Chil.

Ambrosii vicus, seu Ambresburia, op. Angliæ, ad Avennam flu. in Wiltonia Com. 5. m. p. à Salisburia.

Ambrosii mons, seu potiùs campus, vulgò *Stonehenge*, locus Angl. in Com. Wiltoniæ vix 2. m. p. ab Ambresburia, ubi vetustum monumentum ab Aurelio Ambrosio Britan. rege positum, quorum magnates, regnante Vortigero, an. 475. Saxonum dolo illic cæsi sunt & humatiq; in quorum mem. Aurelius ille trophæum istud erigi curavit formâ & magnitud. mirandum; cujus materiam præbent saxa quædam ingentia quæ 28. pedes & supra longitudine, latitudine v. 10. colligunt. Eorum jam multa vetustate conciderunt, quæ v. hodie extant, spatium in circuitu 300. pedum continent. Historiam ejus post *Ignatium Jones*, scripsit *Gualterus Charlton*, M. D.

D. *Ambrosius*, Mediolanensis Episcopus ex Præside electus, priusquam sacri Baptismatis donum, & gratiam suscepisset. Hieron. de Script. Eccles. *Vir disertus, & valdè eruditus in Philosophiâ. Hunc falsò accusat Porphyrius, quòd ex Christiano Ethnicus fuerit, cùm constet eum, usque ad extremam vitam, Christianum perseverasse.* Laudes ejus ita quoque celebrat Trithemius. *Ambrosius Episcopus Mediolanensis, in divinis scripturis, atque in secularibus literis, omnium facilè doctissimus, Græco atque Latino sermone ad perfectum instructus, cujus meritum totus orbis personat. Qui in exponendis, declarandisque divinis scripturis, omnes Doctores vicit, cujus fidem nulla unquam potestas terrena infringere potuit: ita ut multis Episcopis pro fide exulantibus, Ambrosium nullus unquam auderet attingere. Fuit enim velut malleus hæreticorum, constantissimus impugnator, cujus lingua in fide Christi loquenti nulla potuit unquam authoritas humana imponere silentium.* Quantâ loquendi libertate apud Theodosium Imperatorem est usus, ipsum divino vinculo ligans, vide in dictione *Theodosius*. Et Hist. Tripart. lib. 9. cap. 40.

Ambrosius, vir quidam & genere, & literis, satis clarus; cùm Valentini dogmatis sectator extitisset, secundùm veritatem Catholicæ fidei ab Origene convictus, ac tamquam veri luminis splendore radiatus, relictis errorum tenebris, ad Ecclesiæ Catholicæ lucem splendoremque conversus est. Euseb lib. 6. cap. 15.

Ambrosius Calepinus, Bergomensis, Ordinis D. Augustini, quo tempore Ludovicus Sfortia Mediolanensibus dux præerat, floruit. De quo vide Joan. Trithemium Abbatem de Eccles. Script.

Ambryon, Theocriti Chii vitam scripsit, ut Laërtius in Aristotelis vitâ author est: ubi ex eo refert maledictum hoc Theocriti ejusce epigramma in Naturæ promum condum Aristotelem.

Ἑρμείω Εὐνούχου ἠδ' Εὐβούλου ἅμα δούλου
Σῆμα κενὸν κενόφρων τεῦξεν Ἀριστοτέλης.

Cujus sententiam, licèt duriusculè, sic expresseris.

Hermiæ Eunuchi, & servi monumenta Eubuli,
Mentis inanis inane extruxit Aristoteles.

Apud Etymologum in ὀρθοπλήσιον citatur ὁ Ἄμβρων. Fortassis

Fortassis idem est. Vossius.

Ambubaia, teste Acrone, mulieres tibicinæ Syrorum linguâ dicuntur. Alii Latinum putant, & venire ab *ambo*, pro *am*, h.e. *circum* & *Baiæ*: fuisseque mulieres impudicas circa Baias versantes. Cruquius censet *Ambubaias*, vel potius *Ambubeias* esse agyrtas, omnium morborum remedia vanissimè pollicentes, atque ita dici ab *ambubeiâ* herbâ, ex quâ pharmacopœi conficiebant τὸ πάγχρηστον, hoc est, medicamentum ad omnes morbos utile. Sed vera est Acronis sententia. Nam Syrus אבוב *abbub*, est tibia, sive fistula; sed Arabes inserunt *n*. אנבוב *anbub*. Latini autem *m*. maluère. Syros verò tibicines & tympanistas Romæ fuisse docebit ille locus Juvenalis, Sat. 3.

Jam pridem Syrus in Tyberim defluxit Orontes,
Et linguam, & mores, & cum tibicine chordas
Obliquas, nec non gentilia tympana secum
Vexit, & ad circum jussas prostare puellas.

Sunt igitur Ambubaiæ mulieres, & prostituendo, & tibiarum cantu sese sustentantes. Hanc ἐτυμολογίαν sequuntur Jos. Scaliger, Is. Casaubonus, &, ut arbitror, quotquot Syriacè sciunt. Horat. lib. 1. Serm. 2.

Ambubaiarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimi, balatrones hoc genus omne
Mœstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.

Habet & Suetonius in vitâ Neronis, cap. 27.

Ambulii, Castor & Pollux à Laconibus sic nuncupati. Pausanias.

Amburbale, sacrificium in ambiendis, & lustrandis urbibus. Lucanus lib. 2.

Mox jubet & totam pavidis à civibus urbem
Ambiri, & festo purgantes mœnia lustro,
Longa per extremos pomœria cingere fines.

Amburbiales, hostiæ dicebantur quæ circùm terminos urbis Romæ ducebantur. Festus.

Ambustus, cognomen Fabiorum. Plinius. Hoc gessit Fabius Ebutnus, quò l fulmine esset ambustus, uti scribit Festus.

Amelesagoras, Chalcedonius, Historicus, qui Clem. Alex. Melesagoras vocatur, lib. 6. Strom. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 10.

Amelius, Philosophus Apamensis, discipulus Plotini, Porphyrii magister, Ammonii & Origenis coætaneus. Suidas.

Amelongus, Romualdi regis Longobardorum miles, cui tantum robur extitit, ut Græcum quendam equitantem ictu baculi sellâ excusserit, & in aëra supra caput suum extulerit. Paul. Diaconus.

Amen, ob veritatem CHRISTUS sic dictus Apocalyps. 3. 14. τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ. In calce orationis optantis est particula, & idem significat quod *Fiat*. Est etiam assertoria particula, & significat *verè*, seu *fideliter*. Suidas. Ἀμὴν πεπιστευμένως, ἀληθῶς.

Amenanus, Siciliæ flu. ad Ætnam mont. Strab. qui hodie *Indicello* dicitur Fazello. *Amelianus* Stephano videtur in *Catana*, sed tu lege Ἀμενανὸν, ac obiter emenda Ovidium Met. lib. 15.

Nec non Sicanias volvens Amasenus arenas
Nunc fluit; interdum suppressis fontibus aret.

Scribe *Amenanus*: & ne dubites, Strabonem audi de hâc ipsâ re & fluvio loquentem, lib. 5. Καθάπερ καὶ τὸν Ἀμενανὸν Συμβαίνει φασὶ τὸν διὰ Κατάνης ῥέοντα, ἐκλείπει γὰρ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καὶ πάλιν ῥεῖ. Apud eundem Ovidium Fast. lib. 4. ubi

——*Amisenáque flumina cursu*
Præterit,——legas, scribe *Amenanáque*, &c.

Emendationes istas Fulvio Ursino primùm debes, lector, deinde Philippo Cluverio, novissimè Nicolao Heinsio.

Amenophis Ægypti rex, regnavit an. 21. Euseb. Edictum de necandis Hebræorum pueris proposuit, cui per obstetricum pietatem satisfactum non fuit. *Amenophis*, alius Ægypti rex, qui Græciam, Syriam, & Phœnicen suæ ditioni adjunxit, Scythas subegit, atque in Thraciam exercitum duxit. *Vexores* a Justino & Orosio dici videtur, ab aliis *Sesostris*. *Amenophis* alius quoque Ægypti rex. Herodoto *Pheron* dici videtur, lib. 2. Ob impietatem (quia in Nili exundatione sumptum spiculum in medios vortices extorsit) excæcatus, rursusque post undecim annos oraculo mon tus, ut oculos ablueret lotio mulieris, quæ unicum virum cognovisset, paruit, & visum recepit.

Ameria, civitas Umbriæ, antè Persicum bellum annis nongentis septuaginta quatuor condita, teste Catone apud Plin. 3. 14. Unde *Amerina retinacula* pro viminibus. Virg. Geograph. 1.

Atque Amerina parant lenta retinacula viti.

Stephanus Ἀμέρειαν vocat. Conditorem nescio cujus nationis, aut conditionis hominem, indicavit Festus his verbis. *Ameria, urbs in Umbriâ, ab Amerio sic appellata*. Fuisse municipium Romanorum testantur vett. Inscriptiones. Hinc Tullius Orat. pro Sexto Roscio ubi crebrò nominat *Ameriam*, *municipem Amerinum* vocat Roscii patrem. Coloniam paulò post Augusti jussu eò deductam ait Frontinus lib. de Coloniis. *Ager*, inquit, *Amerinus, lege Imperatoris Augusti est adsignatus veteranis*. *Amerina salix* à Plinio & aliis plurimùm commendatur, ubertim n. ibi provenit, quæ substrata toris, Venerem cohibere creditur, amica castitati. Unde Ἄγνος salix à vett. dicta. Hinc *Amerina*, genus pyrorum. Stat. lib. 1 Silv. ult.

Et mussis Amerina non perustis.

Plinius inter serissima pyrorum genera numerat, quem vide lib. 15. cap. 15. long. 35. 40. lat. 42. 23.

America, quæ ob immensam suam longitudinem (Circulum n. utrumque, Arcticum, & Antarcticum pertingit, & transit) Novus orbis hodiè vocatur, veteribus incognita mansit usque ad An. Dom. 1492. quo primùm à Christophoro Columbo Genuensi, & Americo Vespusio Florentino detecta est, quod humanæ admirationis modum excedere videtur. Consideratâ namque cum antiquorum in describendo orbe terrarum diligentiâ, & amplissimorum Imperiorum ad perquirendas regiones commoditate, opportunitateque, tùm humani generis dirâ atque insatiabili auro atque argento inhiante cupidine nihil non tentante, quibus hæ regiones incredibili copiâ abundant, tam diù potuisse orbi nostro latere, homines docti non semel mirati sunt. Tota a. hæc pars hodiè circumnavigata est. A Sept. in Merid. descendit sub formâ duarum peninsularum, quæ tenui Isthmo discernuntur. Ea peninsula quæ Septentrionalior est, Novam Hispaniam, Mexicanam provinciam, Terram Floridam, & Novam comprehendit. Meridionalior v. (quæ Terra Firma Hispanis vocatur) Peruviam, Brasilianique continet. Ortel. Franciscus Lopez Gomara, &

Hicrem. Girava Tarraconensis ejus provincias & partes, unà cum variarum gentium in eis habitantium moribus descripserunt. Extant etiam in Hispanicâ, ac Italicâ & Anglicâ linguâ non pauci alii scriptores, qui hujus orbis situm, solum, fertilitatem, & statum exactè depingunt. Regio patet in longitudinem 750. mill. Germanica, in latitudinem verò 525. Cæterùm de Gentium Americanarum origine Disquisitionem scripsit Vir πολυμαθέστατος Hugo Grotius, ad quam notas & observationes edidit Joannes de Laët Antvverpianus.

Amestratus, op. Siciliæ, circa Halesum amnem, binomium. Ad prius nomen pertinent Philisti Μυτιστρατον, Polybii Μυτιστρατι, Zonaræ Μυτίστρατον, & Plinii *Mutistratini*. Ad posterius Silii *Amastra*, Apollodori Ἀμήστρατος, & Ciceronis *Amestratini*, Stephanus ridiculè descripsit περὶ Καρχηδόνα, *circa Carthaginem*, idque tanquam ex Polybio, cùm & ille, & alii omnes Siciliæ adscribunt. Itaque non fuit circa Carthaginem, sed Carthaginensium in Sicilia opidum munitissimum, quod Romani per 7. menses frustra obsessum, nec sine magnis cladibus, tertiâ tandem obsidione ceperunt, & solo æquarunt, civibus quotquot supererant, sub coronâ venditis. Diodorus lib.23. Nomen non intelligo satis (inquit Bochartus) nisi quòd à templo Astartes Punicæ Deæ dictum fuisse suspicor. מת־עשתרתא *mat-Astrata*, & עם־עשתרתא *am-astrata*, i.e. *urbem*, vel *populum Astrates*.

Amestris, regina Persarum, Xerxis uxor, de quâ multa Herodotus. Hæc, ut gratiam Diis referret, quòd in vitâ diu processerat, 14. illustrium Persarum liberos sub terram vivos defodisse, & votum persolvisse dicitur.

Amianus, Alexandriæ Episcopus, B. Marci Evangelistæ discipulus, oculum sibi perforavit, quòd intuitu parùm pudico transeuntes fœminas conspexisset. Sabell. in Exemplis.

Amicitia, Gentium dea, cujus picturam, & ejusdem explicationem vide apud L. Gyraldum, Synt. de Diis Gentium.

Amicus, ac *Dexter*, i.e. *propitius*, & *favens*, Hercules cognominatus est, idque sumptum ex eo, quod lucri Deus Hercules ab Ethnicis creditus sit. Horat. lib. 2. Sat. 6.

——Dives Amico
Hercule. Persius Sat. 2. *——Et ô si*
Sub rastro crepet argenti mihi seria, dextro
Hercule.——

Amida, quæ Ptolemæo *Ammaa*, Mesopotamiæ ad Tigrim opidum, à Sapore Persarum rege ingenti exercitu obsessum, captumque, cæsis Romanis. Amm. Marcel. lib. 19. A Constantino Imp. instauratum fuit. Hic Præfectus Turcarum residet, à quibus *Carahemit* ob nigredinem dicitur, teste Joanne Leunclavio. Long. 78. 25. lat. 39. 30.

Amilcar, dux Carthaginensis, facundiâ & solertiâ insignis, de sententiâ Atheniensium, qui eâ tempestate crescentem Alexandri M. potentiam timebant, in castra Alexandri pervenit, sese & exulem fingens, & militem offerens, Parmenione aditum conciliante. Atque ita, consiliis ejus exploratis, in tabellis ligneis, cerâ desuper inductis, omnia Atheniensibus perscribebat. Trogus lib. 21.

Amilcar, an alius, an idem, quem supra nominavimus, inter authores non satis deprehenditur; qui à Syracusanis accersitus est contra Agathoclem tyrannum, eos obsidione prementem. Trogus lib. 22.

Amilcar, cognomento *Barcha*, pater Annibalis, qui primam, secundum Annibalem filium, inter Pœnos duces gloriam obtinuit, Hic ex Livio, Silio, aliisque scriptoribus notissimus est.

Amilcar, alius apud Livium, lib. 31. ubi ait, L. Furium Prætorem Gallos Insubres rebellantes, & Amilcarem Pœnum in acie vicisse.

Aminea, reg. Campaniæ, pop. *Aminei*, qui sunt ejus agri cultores, qui posteà dictus est Falernus. Unde *Aminea vina* olim dicta sunt Falerna, à reg. nimirum nomen sortita; non, ut Servius somniat, ab eo quod *sine minio* essent, h.e. alba, & ruboris expertia Macrobius Saturn. 2. 16. *Uvarum ista sunt genera; Aminea, sc. à regione. Nam Aminei fuerunt, ubi nunc Falernum est.* Virgilius tamen videtur Amineam vitem extra Falernum agrum collocare, Georg. 2 his verbis.

Purpureæ, Preciaque, & quo Te carmine dicam
Rhætica? nec cellis ideò contende Falernis.
Sunt & Aminea vites, firmissima vina.

Non omittendum hic, aliquos in Virgilio legisse *Taminea vites.* Vide Scal. in Fest. Quidam intelligunt genus uvarum quæ austeræ sunt. Nam Galenus lib. 6. τῶν ἁπλῶν dixit σαφύλας αὐτηρὰς Ἀμμιναίας; Quem sequitur Ætius & Ἀμμιναίας τὰς σαφύλας, hoc est, *astringentes*, explicat. Hoc etiam accidit, quod Dioscorides Aminæas exigit in conficiendo Omphacio Alciatus vinum hujus generis interpretatur ἄμεινον, quia *optimum.* Notandum quoque duplicem fuisse Aminæam, minusculam, & majorem, quod docent Cato de R. R. cap. 6. & Varro lib. 1. cap. 25. iisdem verbis. Genus quoddam Amineæ Varro vocat *Scantianum*, quod & Plin. commemorat, lib. 14. cap. 4. Porrò fertilitatem Amineæ celebrat ex Varrone Auctor Geoponicon, lib. 5. Hesychius Ἀμιναῖον, οἶνος, τὸ οἶνον λέγει. ἢ τὸ Πευκέδιον, Ἀμιναῖα λέγεται.

Amisus, *Amisum* Plinio. *Simiso* incolis. & *Amid*, sive *Hemid* Turcis, teste Leunclavio, urbs archiep. Paphlagoniæ maritima, à Sinope 175. m. p. in ort. Trapezuntem versus, in reg. Chalybum primaria, à Byzantio 500. m. p. in ort. media inter Sinopen & Themiscyram ad ort. vergentem. long. 65. 50. lat. 44. 15.

Amiternum, Italiæ opidum. Paulo Diacono *Amiternus*, Dionysio Halicarnassensi, lib. 2. fœm. gen. Ἀμιτέρνη. Inde opidani *Amiternini*, Virgilius 2. & Silius Italicus, metri causâ dixê = *Amiternam cohortem*, ut & Martialis *Amiternum agrum*, lib. 13 ep 20. Strabo lib 5. Πόλεις δ' ἔχουσιν οἱ Σαβῖνοι ὀλίγας, καὶ τεταπεινωμένας διὰ τοὺς συνεχεῖς πολέμους, Ἀμίτερνον καὶ Ῥεάτε. Non procul ab *Aterni* fonte situm fuisse hoc opidum ex Varrone de L. L. lib. 4. discimus. *Amnis*, inquit, *id flumen est, quod circuit aliquid. nam ab ambitu amnis. Ab hoc, qui circa Aternum habitant flumen, Amiternini adpellati.* Vide Cluver. Ital. Ant pag. 37. 10. lat. 42. 24.

Amithaon, vel *Amythaon*, pater Melampodis medici, & Sabinorum vatis. Sat. Thebaidos tertio.

——Solers tibi cura futuri
Amphiarae datur, juxtaque Amithaone cretus
Jam senior, sed mente virens, Phœboque Melampus.
Associat passus.——

Hinc

Hinc *Amithaonius.* Virgilius Georgicorum, lib. 3.

Quæsitaque nocent artes, cessere magistri
Phillyrides Chiron, Amithaoniusque Melampus.

Ammas, Hesychius Ἀμμάς, ἡ τροφὸς Ἀρτέμιδος, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ ἡ Ῥέα, καὶ ἡ Δημήτηρ. Dicitur quoque Ἀμμά, & Ἀμμία etiam. Hebraicum est origine. Vide Seldenum de Diis Syris, pag. 166.

Ammianus, poëta quidam celebris, cujus meminit Cæl. Rhod. 17. 11. refertque ex eo distichon quoddam, cujus hic sensus est, *Facilius multò esse, corvos reperisse albos, volantesque testudines, quàm Rhetorem ex Cappadociâ vita probiorem.* Græcum velis? En tibi.

Θᾶττον ἔην λευκοὺς κόρακας, πτηνάς τε χελώνας
Εὑρεῖν, ἢ δόκιμον ῥήτορα Καππαδόκην.

Ammianus Marcellinus, historicus, floruit sub Gratiano, & Valentiniano. Scripsit libros 31. ex quibus 13. priores deperierunt. Cujus fuerit nationis, & quâ professione, unde item historiam cœperit, & quousque sit progressus, verba ista in epilogo historiæ ostendunt. *Hæc, ut miles quondam, & Græcus, à principatu Cæsaris Nervæ exorsus adusque Valentis interitum, pro virium explicavi mensura.* Scriptor est veritatis studiosissimus, & prudens, gravis planè ac serius; & dignus qui ab omnibus ametur. Dicto horridior est, sed tantæ sunt virtutes ejus ut hoc in rationem venire non debeat. Vide Vossium de Hist. Græcis. 2. 18. Latinis. 2. 9.

Ammon, aliis *Hammon*, Jupiter sub specie arietis cultus in Libyâ; sic dictus, quòd sitienti Libero patri in Arabiæ desertis, Jovemque imploranti apparuerit in formâ arietis, terramque concutiens pedibus fontem ostenderit. Quamobrem templum illic ædificavit, Jovique *Ammoni* h. e. *arenario* consecravit. Græci enim ἄμμον, *arenam* vocant. Quod innuere Dionysium censet Eustathius, dum ait:

Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεοῦ ψαμάθῳ ὑπὸ πολλῇ.

Sed cum vocabulum illud origine Græcum non sit, sed ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς, teste Plutarcho lib. de Iside & Osiride, probabilius est quod statuit Nicolaus Fullerus lib. 2. Solem (quem eundem cum Jove fuisse probat Macrobius Saturn. lib. 1.) hoc nomine cultum; Is verò Ebræis חמה *Hammah* dicitur à חמם *calere*, unde *corniger Ammon* fingebatur ad radios designandos à sole emicantes, sicut eadem vox Hebraica & *radios*, & *cornua* significat. Unde ridiculè apud Vulgatum Interpretem, ubi de vultu Mosis splendente agitur, *Et facies ejus erat cornuta.* Atque hinc Mosi cornua pictores vulgò attribuunt. Alii verò *Ham* filium Noë, cujus posteri Libyæ cultores, *Hammonis*, seu Ammonis nomine pro Deo hic cultum censent; quod Vossio placet lib. 1. de Theol. Gentili, nec Fullero displicet, cum ab hoc *Ham*, vel *Cham* Ægyptus *terra Cham* dicatur, Psalm. 105 & Χημία in sacris Isidis vocatam Plutarchus testetur. Lucan. lib. 9.

Quamvis Æthiopum populis Arabumque beatis
Gentibus ac Indis unus sit Jupiter Ammon.

Vide Curtium lib. 4. Diodor. lib. 17. & Arrian. lib. 3. & Peucerum in comment. de Divinat. gener. Hujus meminêre Suidas & Aristophanes in *Avibus*, Strabonis ætate negligi jam cœpit Ammonis oraculum, ut indicat ipse, lib. 11. Διόπερ καὶ τὸ ἐν Ἄμμωνι σχεδόν τι ἐκλέλειπται χρηστήριον, πρότερον δ' ἐτετίμητο. Magis etiam neglectum tempore Plutarchi, uti satis liquet ex iis quæ scripsit *de Oraculorum defectu.* Nempe quantò magis perrumperet lux Evangelii, tantò minus pretium erat tenebricosis dæmoniorum oraculis. Itaque temporibus Theodosii senioris despicatui planè erat. Unde Prudentius.

Nec responsa refert Libycis in gentibus Ammon.

Diximus ante, quosdam ab Ægyptiis Jovem Ammonem vocatum putasse. Ita ferè Herodotus in Euterpe. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸν Δία. Et Plut. in Iside. Ἔτι δὲ τῶν πολλῶν νομιζόντων ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Ἀμμοῦν, ὃ παράγοντες ἡμεῖς Ἄμμωνα λέγομεν. Denique Hesychius. Ἀμμοῦς ὁ Ζεὺς Ἀριστοτέλης. Nec in Ægypto solùm, sed & in Arabiâ & Africâ universâ notum fuisse nomen Ammonis, docent Arabiæ fluvius *Ammon.* Plin. 6. 28. & *Ammonium* promontorium. Ptol. 6. 7. & *Ammonii* populi. Plinius ubi suprà. In Africâ propriè dictâ *Ammonis* urbs ad Cinyphum flu. Ptol. 4. 3. In insulâ Meroe delubrum *Ammonis.* Plin. 6. 29. In Marmaricâ urbs *Ammonia*, Strabo lib. 17. quæ vulgò Parætonium, Denique regio *Ammoniaca*, ubi Ammonis oraculum toto orbe celeberrimum. Quid quod universa Africa dicebatur *Ammonis* vel *Ammonia* ab *Ammonis* Dei nomine Stephanus. Ἀμμωνία ἡ μαντεῖον... Λιβύης καὶ αὐτὴ δὲ πᾶσα ἡ Λιβύη οὕτως ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἄμμωνος.

Ammon, vel *Hammon. Ammonis templum.* & *Oraculum.* Plinio Diod. & Solino. urbs Libyæ infer. in Cyrenaicæ reg. confin. apud Garamantes, hodiè *Ganzaron di Mahoma.*

Ammonius, Alexandrinus, summus Philosophus, præceptor Origenis, teste Porphyrio lib. 3. κατὰ Χριστιανῶν. A puero Christianus fuit, posteà verò cùm ad maturam ætatem pervenit, sese ad Philosophiam convertit, desertâ fide. Eusebius autem lib. 6. eum fidem Christianam cum Philosophicis studiis integram delibatamque servasse usque ad extremum scribit.

Ammonius, Hermiæ filius, Procli discipulus, ejusque frater Heliodorus dicuntur magistri Damascii apud Suidam in Ἑρμείας Idem ἠγάπα τὴν ἐπὶ ποιητῶν ἐξήγησιν, καὶ διορθώσει τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως καθωμιλημένην τέχνην, teste Photio Tmem. 242. h. e. *Ammonius artem in Poëtarum enarrationem, & Græcarum vocum correctione occupatam dilexit.* Quare cum aliquando scriptorem credidi libelli *de vocum Græcarum differentiâ.* Sunt qui hunc Ammonium Autorem vitæ Aristotelis esse malint.

Ammonius, & Eusebius Scholasticus. Arcadio, & Theodosio juniore Imperantibus vixêre; quorum uterque carmine descripsit bellum contra Gainam, Gothorum regem. De his duobus sic Nicephorus 13. 6. *Si quis accuratiùs, planiùsque, res eo bello gestas cognoscere velit, eum Gaineum librum legere jubemus, quem Eusebius Scholasticus composuit, Troici sophistæ sectator. Qui, cùm rebus gerendis spectator ipse belli interfuisset, in quatuor libellis heroico versu id luculenter exposuit; quod scriptum propter rei novitatem in magnâ admiratione fuit. Sed & Ammonius, Poëta alter, qui idem bellum carmine composuit, præclarus proximo imperio, sedecimo junioris Theodosii consulatu, quem cum Fausto gessit (tum enim poëma id publicavit,) habitus est.* Quæ ad verbum exscripsit ex Socratis lib. 6. cap. 6.

Ammonius, historicus ἐν τῷ περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν citatur ab Harpocratione in Ἀμαζόνειον, uti & voce Ἐχῖνος. Ex quo etiam discimus Lampriensem fuisse, ut Gesnerus falsò Alexandrinum vocet. Eidem etiam

Harpocrationi in Θύλ☉ citatur ἐν πλέγμ... νωμῶν. Quæ lectio si sana est, egerit de κώμαις, sive vicis illis, in quos Athenarum urbs erat distributa, uti regio ipsa in δήμους, sive populos. Sed verisimilius est pro νωμῶν etiam hic βωμῶν legi oportere. Vossius.

Ammonius, vide *Saccas*.

Ammonius, monachus, ad episcopatum gerendum vocatus, dextram sibi amputavit auriculam, ut mutilato corpore Consecrationem effugere posset. Socrates, lib. 4. cap. 18.

Amœbaus, citharœdus Atheniensis magni nominis fuit, cujus ex Aristeæ *de Citharœdis* libro meminit Athenæus, lib. 14. Zenoni coætaneum facit Plutarchus περὶ τ ἠθικῆς ἀρετῆς. Laudat eum à continentiâ (utpote qui uxorem suam nunquam attigerit, quamvis formosissimam) Clemens Alexandr. lib. 3. Strom. Ælianus Hist. An. 6. 1. & Var. Hist. 3. 30. Hinc est quòd vir doctissimus Nicolaus Heinsius locum Ovidii 3. de Art. Am.

Tu licet & Thamyram superes atque Orphea cantu.
——— Et Amœbea cantu.

Amometus, historicus, cujus meminêre Plin. lib. 6. c. 17. Antig. Caristius Hist. Mirab. c. 14. Ælianus de Anim. l. 17. c. 6.

Amnisus, portus Cnossi, in ora Cretæ Boreali, cum flu. cogn. de quo Callimachus, Apollonius & Suidas. *Picorna* Nigro, unde nymphæ *Amnisiades*, & *Amnisides* Steph.

Amnita, pop. de quibus, sive potiùs eorum uxoribus Dionys. ver. 570. postquam egit de ins. *Britannicis*.

Ἄγχι δ' νησιάδων ἕτερ☉ πόρ☉, ἔνθα γυναῖκες
Ἀνδρῶν ἀντιπέρηθεν ἀγαυῶν Ἀμνιτάων
Ὀρνύμεναι τελέθουσι νόμον ἱερὸν Βάκχῳ,
Στεψάμεναι κισσοῖο μελαμφύλλοιο κορύμβοις
Ἐννύχιαι παταγῆς δ' λιγύθροος ὄρνυται ἠχή.

Amor, ponitur pro Cupidine, Veneris filio. Prop. 2. 12.

Quicunque ille fuit puerum qui pinxit Amorem.

Theocritus.

Νῦν ἔγνων τ ἔρωτα βαρὺς θεός.

Vim ejus, siue potiùs violentiam nemo ferè Poëtarum non exprimit. Græcos adducam ad *Cupidinem*. E Latinis duos tantùm impræsentiarum proferam, Virgilium, & Senecam Tragœdum: Quorum hic Georg. 3.

Omne adeò genus in terris hominumque ferarumque,
Et genus æquoreum, pecudes, pictaque volucres,
In furias, ignemque ruunt: amor omnibus idem.
Tempore non alio catulorum oblita leæna
Savior erravit campis, nec funera vulgò
Tam multa informes ursi stragemque dedêre.
Per silvam tum sævus aper, tum pessima tigris:
Heu malè tum Libyæ solis erratur in agris.
Nonne vides, ut tota tremor pertentet equorum
Corpora, si tantùm notas odor attulit auras?
Ac neque eos jam fræna virûm, nec verbera sæva.
Non scopuli rupesque cavæ, atque objecta retardant
Flumina, correptos undâ torquentia montes.
Ipse ruit dentesque Sabellicus exacuit sus,
Et pede prosubigit terram fricat arbore costas,
Atque hinc, atque illinc humeros ad vulnera durat.
Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem
Durus amor? nempe abruptis turbata procellis
Nocte natat cæcâ serus freta: quem super ingens
Porta tonat cœli, & scopulis illisa reclamant
Æquora: nec miseri possunt revocare parentes
Nec moritura super crudeli funere Virgo.

Ille Hippolyt. Act. 1.:

Nulla pax isto Puero: per orbem
Spargit effusas agilis sagittas.
——— Juvenum feroces
Concitat flammas: senibusque fessis
Rursus extinctos revocat calores:
Virginum ignoto ferit igne pectus:
Et jubet cœlo Superos relicto
Vultibus falsis habitare terras.

Exempla profert Phœbum, Jovem, Lunam, ac Herculem. Pergit.

Sacer est ignis. (credite læsis)
Nimiumque potens. Qua terra salo
Cingitur alto, quaque æthereo
Candida mundo sidera currunt;
Hac regna tenet puer immitis:
Spicula cujus sentit in imis
Cæruleus undis grex Nereidum,
Flammamque nequit relevare mari.
Ignes sentit genus aligerum.
Venere instincti quàm magna gerunt
Grege pro toto bella juvenci!
Si conjugio timuêre suo,
Poscunt timidi prælia cervi
Et mugitu dant concepti
Signa furoris Tunc virgatas
India tigres decolor horret.
Tunc vulnificos acuit dentes
Aper, & toto est spumeus ore.
Pœni quatiunt colla leones
Cùm movit amor, tum silva gemit
Murmure sævo.
Amat insani bellua ponti
Lucaque boves.

Amorbachium, *Amorbach*, urbs Franconiæ, in dition. Electoris *Moguntini* 17. Leuc. ab Asciburgio in merid. 3. à Tertheimo in occ. in Ottonis sylva.

Amorgos, insula una ex iis quas plerique Sporadas, Stephanus v. & Eustathius Cycladas esse statuunt. Sunt qui *Amorgon* insulam, ex quâ ἀμόργη purpuræ genus, & ἀμόργινα ἱμάτια, per literarum inversionem fieri volunt ex Ebræo ארגמן *argaman*, quo purpuram significari nemo est qui nesciat. Favet huic conjecturæ quòd ab Etymologo in voce ἀμοργίζειν, Ἀμόργινα ἱμάτια reddantur τὰ πορφυρᾶ, & ἀμόργη εἶδ☉ βοτάνης πορφυρᾶς. Sed & in Eustathio ἀμόργη est πορφύρα κ' γλῶσσαν. Et id Stephano ἀμόργιν☉ χιτὼν, χρῶματ☉ ἴδιον. Et in Suidâ ἀμόργινα, χρῶματ☉ εἶδ☉ ἀπὸ νήσου Ἀμοργοῦ. Aliis tamen placet *vestes Amorginas* à materiâ dici, quia ἀμοργὶς aliquid est bysso simile vel carpaso, in vestium usum olim adhibitum. Suidas: ἀμόργινον, ὅμοιον βύσσῳ, κ' πολυτελὲς, *Amorginum bysso simile & pretiosum*. Item: ἐστὶ δ' ἡ ἀμοργὶς ὅμοιον ἀλενίκῳ λίνῳ. Παραλλάζουσι δ'

αὐτο,

ἀυτὸ ; καὶ ἐργάζονται. Ἐστὶ δὲ ζφόδρα λεπτὸν ὑπὲρ τὴν βύσσον, ὢ τὴν κάρπασον. *Amorgis a. est quid simile lino decorticato, quod decorticant, & elaborant, estque id tenuissimum supra byssum, aut carpasum.* Etymologus: Ἀμοργὶς δὲ, ἐκ καλαμοῦ τῆς ἀνθήλης τὸ λεπτότατον μέρος, ὅθεν ἀμόργη. *Amorgis in leni calamo est pappi vel lanuginis pars tenuissima, ex quâ fit amorge* In eadem sententia sunt Hesychius, Julius Pollux, Harpocration, Lexici Attici author Pausanias, Phavorinus, alii. Atque id verum esse suadet quod in Æschine ἀμόργινα, & ἔργα λεπτὰ sunt synonyma. Γυναῖκα, inquit, κατέλιπεν ἀμόργινα ἐπισταμένην ἐργάζεσθαι, καὶ ἔργα λεπτὰ εἰς ἀγορὰν ἐκφέρουσαν, *mulierem reliquit, qua amorgina perite elaborabat, & opera tenuia deferebat in forum.* Nec minus lucis in Aristophanis loco ex Lysistratâ, in quo mulierem tædet τοῦ ἀμοργίδος ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπε, *amorgidis quam domi reliquit nondum decorticatam.* Vide Salmasium in Plin. Exerc. pag 1125. Omninò igitur ἀμοργὶς, vel ἀμοργὸς est lini genus in Amorgo insulâ nasci, aut elaborari solitum Julius Pollux: τὰ δὲ Ἀμόργινα διηγεῖσθαι μὲν τὰ ἄριστα ἐν τῇ Ἀμόργῳ, λίνα δὲ ἦν καὶ ταῦτα εἶναι μίγνυσι. *Amorgina a. optima in Amorgo fieri dicunt, eaque etiam esse linea.* Tamen amorgen pro purpurâ & amorgina pro purpureis ideò sumi suspicor, quia colore purpureo plerumque imbuebantur. Interim *Amorgen* à Phœnicibus appellatam esse crediderim (inquit Bochartus ὁ μέγας) אם ארגין *emoregin*, matrem textorum, vel insulam און *om* aut עם ארגין *am oregin* generis textorum, aut etiam הם ארגין *ham oregin* copiæ textorum; voce הם *ham* ex המון *hamon* contractâ, ut in אברהם *Abraham.* Hodie *Murgo* vel *Amurgo* dicitur.

Amorphus, Comicus Siculus. Themistius Orat. 10. Ἐπεὶ καὶ κωμῳδία τὸ παλαιὸν ἤρξατο μὲν ἐκ Σικελίας: Ἐκεῖθεν ἦσαν Ἐπίχαρμός τε καὶ Ἄμορφος. Ubi tamen legendum videtur, Φόρμος. Is enim cum Epicharmo Comœdiæ repertor fuit. Suidas. Ἐπίχαρμος ὃς τὴν Κωμῳδίαν ἐν Συρακούσαις ἅμα Φόρμῳ. Idem Φόρμος Συρακούσιος Κωμικὸς, σύγχρονος Ἐπιχάρμῳ. Lepidum verò est, quod vir doctus lib. 1. de Theatro scripsit ab Epicharmo sportam Græcè Φόρμον inventam, cum Phormus hic non appellativum est sed proprium.

Amorrhai, pop. Palæstinæ, Lat. *amari, rebelles*, sive *loquaces.* Hi Judææ montanis insederant; sed plerique Jordanem transgressi bellum intulêre Moabitis & Ammonitis, & occupaverunt Basan, & Heshbon, & quicquid terrarum est inter fluvios Jabboc & Arnon: in cujus victoriæ memoriam Poëta Chananæus scripsit carmen ἐπινίκιον, quod Moses libris suis inserere dignatus est. Num 21.27.

Amos, per א in principio, & ץ in fine Lat. *fortis*, vel *robustus*, pater Esaiæ prophetæ. Esa. 1. Hesychius Ἀμὼς ἑρμηνεύεται στερεός, ἢ ἰσχύς.

Amos, per ע in principio, & ס in fine, Lat. *oneratus* vel *onerans.* Propheta unus ex duodecim. cujus prophetiâ extat. Item *Amos* Ægyptius, pater Clinomonarchorum, quos ore operto mensæ jubebat accumbere, ne parcè comedentium vitius appareret. *Amos* item Syrach, Judæorum dux; regn. an. 15. Cujus fuit tanta castitas, ut cum uxore nunquam fuerit congressus, sed eidem amorem virginitatis in animum induxerit.

Ampelos, ins. seu potiùs promont. Sami: Strabo sed & juga omnia, quæ faciunt Samum montosam eodem nom. vocantur. Item civit. Cretæ in ora austr. inter Hierapytnam & Itanum. Ampela Cillanovano. Item Macedon. op. Plin. & urbs Liguriæ. Steph. *Ampelusia*, vide *Cotes.*

Amphaxis, op. Macedoniæ, in ora sin. Strymonici, inter Arethusam & Stagiram, unde reg. *Amphaxitis*; & pop. *Amplexita* intus ad Axium flu. incolentes.

Amphiaraus, Oeclei filius (à quo Oeclides dictus & maritus Eriphyles, Græcus vates, quem Adrastus rex secum ad bellum Thebanum ducere voluit: sed ille præsciens se illinc non rediturum, latuit: & cùm diu inveniri non potuerit, tandem ab Eriphyle uxore suâ aureo monili ab Adrasto rege corruptâ, productus est, atque ita proficisci coactus, primo die quo ad Thebas venit, hiatu terræ absorptus est. Homerus Odyss. 15.

Αὐτὰρ Οἰκλείης (genuit) λαοσσόον Ἀμφιάραον,
Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεύς τ' Αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων,
Παντοίην φιλότητ', οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὸν,
Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Notus homo mersis Amphiaraus equis.

Horat. lib. 3. Od. 16.

——— *Concidit auguris*
Argivi domus ob lucrum
Demersa excidio.

Pro Deo cultus est post mortem, templumque apud Oropios habuit ex marmore candido constructum, ubi Fons, & Ara, cujus descriptio extat apud Pausan. in Atticis. Cic. lib. 1. de Divinat. *Amphiaraum sic honoravit fama Gracia, sic Deus ut habertur, atque ut ab ejus solo, in quo est humatus, oracula peterentur.* Historiam ejus latissimè scripsit Diod. Sic. lib. 5. cap. 5. Pausan. in Att. & Stat. Theb. 7. Vide Plut. in Paral. Vide Barthium ad illud Statii Theb. 1.

——— *Non doctæ futuri*
Amphiarae vides.

Apollodorus. Ἀμφιάραος ἀνάγκην ἔχων στρατεύεσθαι, τοῖς παισὶν ἐντολὰς ἔδωκε, τὴν τε μητέρα κτεῖναι. Diod. Siculus: ὁ μὲν Ἀμφιάραος δόξας ὑπὸ γυναικὸς προδεδόσθαι, συστρατεύσαι μὲν ὡμολόγησεν, ἐντολὰς δὲ ἔδωκεν Ἀλκμαίωνι τῷ υἱῷ μετὰ τὴν ἑαυτοῦ τελευτὴν, τὴν Ἐριφύλην ἀνελεῖν. Plura Barthius ad Theb. 8. p. 863.

Amphicrates historicus, qui libros de viris illustribus conscripsit. Laërt. in Aristippo. Ἀμφικράτης ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν φησὶ κώνειον αὐτὸν πιεῖν καταδικασθέντα. *Amphicrates libro de viris illustribus author est, eum damnatum, venenum bibisse.* Athenæus lib. 13. 5. Θεμιστοκλῆς ἐξ ἑταίρας ἦν γεγεννημένος ὄνομα Ἀβροτόνου, ὡς Ἀμφικράτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν. *Themistocles è scorto, cui nomen Abrotano, natus est, ut refert Amphicrates libro de viris claris.* Eundem esse cum Rhetore illo Amphicrate, qui apud Tigranem vitam voluntariâ inediâ finiit, teste Plutarcho in Lucullo, putat Jonsius lib. 2. de Script. Hist. Phil. cap. 15.

Amphictyon, Deucalionis filius post Cranaum in Atticâ regnavit: huic inventum ferunt somniorum & portentorum interpretationem. Reg. an. 10. Hujus ætate templum in Delo construxit Erisichthon Triopis filius. Euseb. in Chron.

Amphyction, Heleni filius, amplissimum illud Græciæ Concilium instituit, quod *Amphictyonium* vocabatur, teste Dionysio Hal. 4. Cic. lib. 2. de Inventione. *Accusantur*

santur apud Amphictyonas,commune Græciæ Concilium. Constabat autem ex 7. Græciæ civitatibus. Strabo lib. 9. Huic concilio qui præerant *Amphictyones* vocabantur. Vide Budæum in Annot, prioribus, & Erasmum in Chil. Hesych. Ἀμφικτύονες, περίοικοι Δελφῶν συναγόμενοι ἐπὶ πυλαίαν (lege πύλαιαν) πυλαγόροι, καὶ ἱερομνήμονες. Vide etiam Harmocrationem & Suidam. Hic primus à Dionysio edoctus, aquam vino miscuit, quo frugi homines usi sunt, quos meraca prius incurvabat potio; unde Dionysio erecta ara, quem ὀρθὸν, i.e. *rectum* vocant, Cæl. Rhod.

Amphidromia, Etsi non fuerit, Amphidromiorum publica solennitas, sed privatorum affectibus consecrata, tamen hic omittenda non fuit, quòd cùm omnes sigillatim homines spectet, etiam Δημοτελὴς appellari quodammodo videatur. Igitur Ἀμφιδρόμια, vel ut alii scribunt, Ἀμφιδρομία peragebantur à parentibus die quinto post partum, hoc ritu. Infantem gestantes circum lares focumque currebant: Domestici & amici tanquam gratulabundi dona conferebant. Harpocration ex oratione Lysiæ de abortu. Ἀμφιδρομία, ἡμέρα τις ἤγετο ἐπὶ τοῖς νεογνοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος περὶ ἑστίαν ἔφερον τρέχοντες, καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων καὶ φίλων πολύποδας, καὶ σηπίας ἐλάμβανον. Cursus ille in orbem convertebatur. Plato in Theæteto; ubi Socrates rationem suam docendi obstetricum officio confert; cumque Theætetus peperisset, id est, ingenii sui specimem edidisset, Socrates veluti obstetricis munere perfunctus addit; μετὰ δὲ τὸν τόκον, τὰ Ἀμφιδρόμια αὐτοῦ ὡς ἀληθῶς ἐν κύκλῳ περιθρεκτέον. Hesychius amplius tum nomina pueris imponi solita scribit Ἀμφιδρομία, inquit, ἡμέρα ἀγομένη τοῖς παιδίοις, ἐν ᾗ τὸ βρέφος περὶ τὴν ἑστίαν ἔφερον τρέχοντες κύκλῳ, καὶ ἐπιτίθενται αὐτῷ ὀνομα, ὑπὸ τῶν οἰκείων καὶ φίλων δῶρα ἐπέμπετο. Ex quibus sequi videtur Amphidromia fuisse Romanorum Nominalibus affinia. Idem tamen author posteà sui velut oblitus, decimo die nomina demùm imponi tradit, τῇ δεκάτῃ ἡμέρᾳ τὰ ὀνόματα τοῖς βρέφεσιν τίθενται. Atqui si Amphidromia die quinto celebrantur, & Nominalia decimo, eadem esse nequeunt. Alio loco vocat δρομιάφιον ἦμαρ. Ἔστι δὲ ἡμέρα ἐπὶ δὲ τῆς ἀφίσεως, ἐν ᾗ τὸ βρέφος βαστάζοντες περὶ τὴν ἑστίαν γυμνοὶ τρέχουσι. igitur acta die quinto Amphidromia, quòd hoc spacium sufficere putarent ad ea curanda, quæ partum ipsum spectant. Hinc etiam obstetrices, & quæ adfuissent enitenti manus abluebant, & quasi munere suo jam perfunctæ, in posterum nutricibus habendam infantis curam ostendebant. Etymolog. Ἀμφιδρόμια, inquit, ἱερὸν ἐστὶν Ἀθήνησι τελούμενον, καθ' ἣν ἐγκρυφίας ἄρτος ὀπτώμενος, ἐπὶ τῇ ἑστίας ἐπιτρέχουσι. Τὸ δὲ αὐτὸ ποιοῦντες καὶ μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ βρέφος περὶ τὴν ἑστίαν περιφέροντες, ἐπειδὴ κυροτρόφος ἡ τροφὸς ἐπὶ πᾶσι πεφήμισται. Huc etiam facit, quòd Genium, natalium præsidem, sive γενέθλιον, Æschylus Ἀμφίδρομον appellavit.

Amphigenia, urbs Messeniæ. Hom. in Catalog.

Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον.

Stat. 4. Theb.——— *quos fertilis Amphigenia*

Planáque Messene, montanáque nutrit Ithome.

Amphilochia, urbs Callaicorum in Hisp. Tar. ad Minium flu. inter Tydem & Lucum. *Orense* Marianæ.

Amphilochius, Metropolita Cyzicenus, ad quem scribit Photius Epist. 107.

Amphilochius, Iconii (Lycaoniæ hæc metropolis est) episcopus. Floruit sub Theodosio M. Quanti eum fecerit B. Hieronymus, argumento est, quòd, epistolâ ad Magnum; sacrâ, profanâque doctrinâ cum Basilio, & Gregorio Nazianzeno, æqualem facere videtur. Vide Voss. de Hist. Græcis lib. 2. cap. 19.

Amphilochus, Amphiarai, & Eriphyles filius, reversus ab expeditione Trojanâ, patriâ relictâ Argos Amphilochium condidit, rex & augur apud Græcos habitus fuit.

Amphilochus, Atheniensis Philosophus. & agriculturæ scriptor. Varro lib. 1. de R.R.

Amphilytus, Acarnan hariolus. Herodot. lib. 1. cap. 62. hic divinâ pompâ fungens, sic vaticinatus est

Ἔῤῥιπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπέτασται,

Θυῶνοι δ' οἰμήσουσι σεληναίης διὰ νυκτός.

Est nummus projectus, item sunt retia tenta,

Nocte meant thynni claro sub sidere Lunæ.

Vel, ut alii reddunt:

Verriculum jactum est, expensaque retia, nocte

Mox aderunt thynni. &c.

Amphimachus, Amphiarai & Eriphyles filius quem Homerus cum aliis Græcorum ducibus Trojam venisse scribit. Ita Dictionarii Poëtici primus compilator. Ego verò apud Poëtam in Catalogo duos Amphimachos invenio, neutrum tamen, quòd sciam, Amphiarai & Eriphyles filium. Primus occurrit ver. 620.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,

Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος.

Alterius mentio est vers. 870.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,

Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα.

Amphimalia, *Suda*, Sophiano, op. Cretæ in ora Bor. versus occid. ubi sin. Amphimalus, inter Phitymnam ad ort. & Drepanum prom. ad occ.

Amphimedon, Libycus quidam. qui in aulâ Cephei regis adversùs Perseum pugnans, occisus est. Ovid. 5.

Ecce Syenites genitus Methione Phorbus,

Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam:

Conciderant lapsi.

Amphimedon, unus procorum Penelopes, à Telemacho Ulyssis filio occisus. Hom. Odys. 22.

Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,

Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης.

Erat autem Melanthei filius, teste eodem Hom. Odys. ω.

Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.

Παῖδα Μελανθῆος τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα.

Amphinome, nymphæ nomen, a *circumpascendo*, quod proprium est aquarum, quæ ripas & littora circumquaque depascunt Hom. Iliad. Σ.

Δεξαμένη τε, καὶ Ἀμφινόμη, καὶ Καλλιάνειρα.

Item mater Jasonis, quæ gladio sibi pectus transfixit, & periit absente filio. Nat. Com. 6. 7.

Amphinomus, unus ex procis Penelopes à Telemacho Ulyssis filio interfectus. Hom. Odys. 22.

Ἀμφίνομος δ' Ὀδυσῆος ἐείσατο κυδαλίμοιο

Ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,

Εἴπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ

Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ

Ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφι ἔλασσεν,

Δούπησεν δὲ πεσὼν, &c.

Erat

Erat autem Nisi filius, teste eodem Hom. Odys. 18.

Τοῖσι δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς ἀρητιάδαο ἄνακτος.

Amphinomus, & *Anapus*, Siculi fratres; cùm Ætnæ incendio Catana urbs, & omnia propè Siciliæ loca deflagrarent, parentes humeris impositos periculo subduxerunt. Vide Val.Max.lib.5cap.4. Et Sen.lib.3.de Benef. Cornel.Severus in Ætnâ.

Amphinomus, fraterque, pari sub munere fortes,
Cùm jam vicinis, streperent incendia tectis,
Accipiunt pigrumque patrem, matremque senilem:

Silius Ital.lib.14:

Tum Catane nimiùm ardenti vicina Typhœo,
Et generasse pios quondam celeberrima fratres:

Claudiani quoque de illo Epigramma est.

Adspice sudantes venerando pondere fratres
Divino meritis semper honore coli
Justa quibus rapida cessit reverentia flamma
Et mirata vagas reppulit Ætna faces,

Mem.Strabo,Solinus,Ælianus,alii. Vide Dausqueii notas ad locum istum pag.596.

Amphion, filius Jovis ex Antiope, Nyctei filia, quæ cùm Lyco regi nupsisset, ab Epapho (ut apud Hyginum legitur (aut certè Epopeo (ut in Corinthiacis habet Pausan.) per dolum est constuprata; quâ re cognitâ, Lycus uxorem repudiavit, quam Jupiter jam viduam compressit, ex quo & gravida effecta est. Id sentiens Dirce, cum quâ secundas nuptias Lycus contraxerat, suspicata est virum clàm cum Antiope consuescere, eamque ob causam famulis imperavit, ut carceri eam includerent. Verum, instante jam tempore partûs, Jovis miseratione soluta est, & in Cithæronem montem confugit, ibique in bivio gemellos edidit, quos pastores pro suis educarunt; Et alterum quidem *Zethum* appellarunt ἀπὸ τοῦ ζητεῖν τόπον; alterum autem *Amphionem*, ὅτι ἐν διόδῳ, ἢ ὅτι ἀμφὶ ὁδὸν μήτηρ αὐτὸν ἔτικτε, Hom. Odys. λ.

Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θύγατρα
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ' Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ' ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γε δύναντο
Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.

Hi postea adulti, cognitis injuriis, quibus matrem suam affecerat Dirce, tauri indomiti caudæ eam alligarunt, eoque per loca aspera agitato, diris eam cruciatibus laniarunt, donec ejus misertus Bacchus in fontem sui nominis eam commutavit. Fuit autem Amphion musicus tam insignis, ut testudinem à Mercurio dicatur accepisse, ejusque sono saxa ad urbis Thebanæ constructionem attraxisse. Apollon.Rhod.lib.1. Argonauticon.

Ἀμφίων δ' ἐπὶ οἱ χρυσέῃ φόρμιγγι λιγαίνων
Ἤιε, δὶς τόσση δὲ μετ' ἴχνια νίσσετο πέτρη.

Euripides in Phœnissis.

Ἁρμονίας δέ ποτ' εἰς ὑμεναίους,
Ἤλυθον οὐρανίδαι. Φόρμιγγι δὲ τείχεα Θήβας
Τᾶς Ἀμφιονίας τε λύρας ὕπο, πύργος ἀνέστα.

Horatius ad Pisones.

Dictus & Amphion Thebanæ conditor arcis
Saxa movere sono testudinis, & prece blanda
Ducere quo vellet. ———

Et lib.3.Od.11.

Mercuri, nam te docilis magistro
Movit Amphion lapides canendo,

Virgil. Eclogâ 2.

Canto quæ solitus, quando armenta vocabat.
Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho.

Propertius lib.1.eleg.9.

Aut Amphioniæ mœnia flere lyra,

Idem lib.3.eleg.2.

Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem
Sponte suâ in muri membra coïsse ferunt,

Ovid. Μεταμορφώσεως lib.3.

Saxa tuo cantu, vindex justissime matris,
Fecerunt muros officiosa novos.

Silius lib. 11.

Hæc Amphionio vallavit pectine Thebas
Ac silice aggeribus per se scandente vocatis
Jussit in immensum cantatas surgere turres.

Statius 1. Thebaidos.

——— *Penitusque sequar quo carmine muris*
Jusserit Amphion Tyrios accedere montes.

Idem lib 8.

——— *Tyriam reptantia saxa*
Ad chelyn, & duras animantem Amphiona cantes.

Plura de Amphione Nat. Com. 9. 15. Eum autem saxa movisse, (inquit Albricus) nihil aliud fuit, quàm quòd mellifluâ oratione suasisset ignaris, & rudibus hominibus, ac sparsim degentibus, ut in unum convenirent, & civiliter viverent, & in defensionem publicam civitatem mœnibus circumdarent. Quòd autem citharam à Mercurio susceperit, id significat eum eloquentissimum fuisse. Boccatius. *Amphionis* hujus portenti duplex apud Pausaniam Mythologum lib.6.ait, Amphionem & Orpheum Ægyptios fuisse; alteri verò feras allicere, alteri saxa ad constituendos muros movere potuisse tributum, quòd uterque Magorum mysteria didicisset. At lib. 9. *De Amphionis*, inquit. *cantu & quòd muros ad lyram erexerit, Homerus nullam facit mentionem: hanc verò in musicis famam iccircò Amphion est consecutus quòd à Lydis ob Tantali affinitatem modos didicit, primusque chordas tres ad quatuor à superioribus inventas adjecit* Solinus cap. 13. *Thebas condidit Amphion, non quòd lyrâ saxa duxerit, neque enim par est ita gestum videri, sed quòd affatus suavitate homines rupium incolas ad obsequii civilis pellexerit disciplinam.* Vide Palæphati epitomem, quæ nunc ei scriptori sola superest, cap. 41.

Amphion, filius Jasii, imperavit Orchomeniis, Minyis, Pyliis, teste Leontio, alio nomine Argus vocatus, cui erat filia Chloris, natu minima. Hom. Odys. λ. vers. 280.

Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν μετὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Ὁπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηΐῳ ἶφι ἄνασσε,
Ἡ δὲ Πύλου βασίλευε.

Amphipolis, Græcis *Christopolis*, Turcis *Emboli*, urbs Macedon. in Thraciæ confin. juxta Philippos ad oram litor. sic dict. διὰ τὴν περίρρυσιν τοῦ Στρύμονος, teste Thucyd. lib. 4. Steph. cui olim *Myricam* dictam fuisse, & *Eiona*. Κρήνιδες quoque & Ἀνάδεμος eidem dicitur. Vocabatur etiam *urbs Martis*, & *Novem viæ*, teste Suida, qui eam in Thraciâ ponit. Lon. 50. Lat. 41.

41. 30. Est etiam Syriæ civit. juxta Euphratem, à Seleuco condita, & à Syris *Turmeda* dicta, teste Steph.

Amphis, Comicus, cujus γυναικομανίαν laudat. Athen. lib. 14.

Amphisa & *Amphissia*, vulgò *la Rocella*, teste Barrio, op. M. Græciæ in ora Calabriæ ulter. inter Locros & Caulonam 8. m. p. apud ost. Sagræ flu. Ovid. Met. 15.

Linquit Iapygiam, levibusque Amphissia remis
Saxa fugit.

Amphissa, *Lambina* Nigro, *Anfisa* aliis, op. Phocidis ad flu. cogn. seu in fin. Locrorum Ozolorum apud Ptol. juxta oram sinûs Crissæi, a Delphis 60. stad. ad merid. Luc. lib. 3.

Phocaicas Amphissa manus, scopulosaque Cyrrha
Parnassusque jugo misit desertus utroque.

Pop. *Amphissæi*, qui Delphicum templum diripuerunt, teste Demosth. pro Ctesiph. Lon. 47. 40. Lat. 37. 50.

Amphitrite, Nerei, vel Oceani, & Doridis filia, Neptuni uxor, cujus nuptias cùm à principio fugeret, virginitatem servare cupiens, misit ad eam Neptunus Delphinum, qui per varia loca quæsitam tandem ad radices montis Atlantis invenit, &, ut Neptuno jungeretur, persuasit. Claudianus 1 de R. Prof. ——— *Nereia glauco.*

Neptunum gremio complectitur Amphitrite.

Hinc à Poëtis maris Dea fingitur, ex quâ natus est Triton, ut canit Hesiodus. Sumitur interdum pro ipso mari. Ovid. Met. 1.

——— *Nec brachia longo*
Margine terrarum porrexerat Amphitrite.

Catullus in Argonaut.

Illa rudem cursu prima imbuit Amphitritem.

Ita Græci. Dionys. Periegetes vers. 53.

Ἀρτία Καρχὶς τετραμμένος Ἀμφιτρίτης

Nomen deductum videtur παρὰ τὸ ἀμφιτρίβειν τὴν γῆν, h. e. quòd mare terram circumquaque atterat, & quasi radat. Unde Virgil.

Proxima Circææ raduntur littora terræ.

Et Dionys. Perieg. vers. 61. de Oceano.

Ἢ ὁρίων ἢ πίζαν ὑπεξύνεαι πολίων

Vel ἀπὸ τοῦ τρεῖν, quod est terrere. Mare enim circùm se navigantes pereundi terrore insequitur. Hesychius. Ἀμφιτρύτη [lege Ἀμφιτρίτη] θάλασσα, ἀπὸ τοῦ φόβον περιβάλλειν τοὺς διαπλέοντας αὐτήν. Etymologus. Παρὰ γὰρ τὸ τρεῖν λέγεται Ἀμφιτρίτη ἡ ἀμφοτέρωθεν φόβον ἡμῖν ἐμποιοῦσα. Ideóque λέγει ὁ Χοιροβοσκὸς περὶ Ὠρίων, διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεσθαι debere. Joannes verò Diaconus in Allegoriis, quas ad Hesiodi Theogoniam scripsit aliam profert ab his diversam etymologiam. Ἀμφιτρίτη δὲ, inquit, λέγεται ἡ θάλασσα, καὶ ἁπλῶς ἡ τοῦ ὕδατος ὑπόστασις διὰ τὸ ἀμφὶ τοῖς στοιχείοις τρίτην λαχεῖν, τάξιν. Τὸ πῦρ γὰρ πάντων ὑπέρκειται, εἶτα ὁ ἀὴρ τέτακται, καὶ τότε τὸ ὕδωρ τρίτον ἐστίν. Eadem habet & Tzetzes, seu quisquis est vetus Hesiodi Scholiastes pag. 303. edit. Heins. Euripides in Cyclope aquam nominat. *Amphitritem*, quæ Neptuni uxor dicitur, qui est spiritus per universam aquæ molem diffusus, & tanquam anima ipsius elementi aquæ. *Amphitrite* autem est corpus & materia humoris omnis, qui intra terram includitur.

Amphitryo, princeps Thebanus, Alcæi filius, Herculis pater. Vide *Alcmena*. Hinc *Amphitryonides*, patronymicum pro Hercule apud Poëtas, & per epenthesin *&* *Amphitryoniades*, qui licèt Jovis filius, tamen Amphitryonis putabatur, unde Catullo *Falsiparens* dicitur epigr. 69. Virg. Æn. 8.

Interea cùm jam stabulis saturata moveret
Amphitryoniades armenta, abitumque pararet.

Prop. lib. 4. eleg. 10.

Amphitryoniades quâ tempestate juvencos
Egerit à stabulis, ô Erythea, tuis.

Vidè Hesiodum in Scut. Herc. & Plaut. in Amphitr.

Amphrysus, Thessaliæ, vel Magnesiæ flu. juxta quem Apollo pavit armenta regis Admeti. Virg. Geo. 3.

——— *Te memorande canemus*
Pastor ab Amphryso.

Ovid. Met. 1.

Apidanusque senex, lenisque Amphrysus & Æas.

Lucan. lib. 6.

——— *Et flumine puro*
Irrigat Amphrysus famulantis pascua Phœbi.

Hinc *Amphrysiacus*. Statius:

Aut Amphrysiaco pastor de gramine carpsi.

Alius est ejusdem com. in Phrygia, mulieres steriles reddens. Plin. 32. 2. Est etiam urbs Phocidis. Steph. *Amphrysia Vates* apud Virg. ponitur pro Sibyllâ.

Ampsaga, *Sus Gemar* Marmolio, flu. Africæ, Cirtam urb. alluens. Ejus ost. distant 128. m. p. ab Algeriâ.

Ampsalis, urbs Sarm. Asiat. litor. *Albasequia* Moletio.

Ampycides, Mopsus Ampycis filius, Ovid. Met. 8.

Ampycidesque sagax, & adhuc à conjuge tutus
Oeclides. Idem Met. 12.

Nec tu credideris tantum cecinisse futura
Ampyciden Mopsum.

Ampyx, nomen viri proprium. Ovid. 12. Met.

Ampyca quid referam, qui quadrupedantis
Oecli
Fixit in adverso cornum sine cuspide vultu?

Erat autem *Ampyx*, Mopsi pater. Orpheus in Argon.

Καὶ Μόψον Τιταρῆθεν, ὃν Ἄμπυκι νυμφευθεῖσα
Χαονίην ὑπὸ φηγὸν Ἀρηγονὶς ἐξελόχευσεν.

Quanquam Scholiastes Apollonii *Ampycum* eum vocat, in illud lib. 1.

Ἤλυθε δ᾽ αὖ Μόψος Τιταρήσιος, ὃν περὶ πάντων
Λητοΐδης ἐδίδαξε θεοπροπίας οἰωνῶν.

Ἀμπύκου υἱὸς, inquit, ὁ Μόψος τοῦ Τιταρήσιος, μητρὸς δὲ Χλωρίδος. Ubi vereor ne errorem commiserit, patriam ejus pro patre sumens. Mopsus enim erat è Titaro, oppido, seu monte Thessaliæ. Item *Ampyx*, Patrensis quidam nobilis. Pausan. *lib.* 1.

Amsanctus, locus in medio Italiæ apud Hirpinos, sulphureas habens aquas; quæ quòd undique sylvis, angustiisque clausæ sint, tam pestilentem emittunt odorem, ut propiùs accedentes necentur. Hinc factus locus fabulæ. *In Amsancti vallibus Inferorum spiraculum esse.* Cic. 1. de Divin. *Quid enim? non videmus quàm sint varia terrarum genera; ex quibus & mortifera pars quadam est, ut Amsancti in Hirpinis, & in Asiâ Plutonia, quæ vidimus.* Virgil. Æn 7.

Est locus Italiæ in medio sub montibus altis
Nobilis, & famâ multis memoratus in oris,
Amsancti valles; densis hunc frondibus atrum
Urget utrinque latus nemoris, medioque fragosus
Dat sonitum saxis, & torto vertice torrens.

Claud. de R. Prof. lib. 2.

Hinc

Tunc & pestiferi pacatum limen Averni
Innocua transistis aves, flatumque repressit
Amsanctu.——————

Plin. 2. 93. *Alii Charonaas scrobes mortiferum spiritum exhalantes. Item in Hirpinis Amsancti ad Mephitis adem lacum, quem qui intravère moriuntur.* Hinc Sidonius explicandus lib. 3. ep. 13. ubi lepidè cujusdam nasum taxans, ait, *Nares circumsedentium ventilata duplicis Amsancti peste funestat.* i. e. duo nasi foramina referunt Amsanctum & Mephitim.

Amstelodamum, Amsterdam, urbs nova, Hollandiæ præcipua, & Emporium toto orbe ferè celeberrimum. 100. abhinc annis in tantam amplitudinem, & opum abundantiam excrevit, ut inter primarias Europæ civit. facilè censeatur. Distat 7. leuc. a Lugd. Bat. & totidem ab Ultrajecto. Nomen habet ab amne *Amstela*, qui ibi in æstuarium *het Ye* se exonerat. Capta fuit à Batavis sub Gul. Nassovio an. 1578. post longam obsidionem, vixque 2. mill. Germ. à mari Austrino distat. Formâ est oblongâ & ferè triangulari. Venetiarum instar marinis aquis circumluitur; loci ratione inexpugnabilis; maximis navigiis frequens est, quæ Anglicis, Hispanis, &c. mercibus onusta, maximo numero intra civitatis mœnia recipi, exonerarique possunt. Pollentes opibus cives habet, adeò ut licèt 300 quandoque navium classis uno eodemque tempore appellat, ingentis pretii merces conferens, earum tamen omnium promptissimi hic inveniantur emptores, qui statim, vel numeratâ pecuniâ, vel aliarum mercium permutatione, omnia externarum navium bona comparent, ut, vel sexto etiam die, itineri se rursus committere queant. In domestici supellectilis nitore, cùm universæ Hollandiæ, cùm huic imprimis civitati palma debetur. Omnia ejus ædificia maximis alni lignis innituntur, ut plùs sumptuum in fundamenti collocationem, quàm superioris ædificii constructionem impendantur. Lanificio etiam claret; vulgò *Amsterdam* long. 26. 34. lat. 52 30.

Amulius, rex Albanorum, Procæ filius, Numitoris frater natu minor, quem imperio pepulit, filiumque ejus Lausum necavit. Filiam verò Iliam Vestæ sacerdotem fecit, ut spem sobolis auferret. Occisus fuit à Remo & Romulo, & regnum avo Numitori restitutum. Ovid. Fast. 3.

Romuleoque cadis trajectus Amulius ense.

Idem Ovidius Mutationum lib 14.

Proximus Ausonias injusti miles Amuli
Rexit opes: Numitorque senex amissa nepotum
Munere regna capit.

Diversimodè verò à diversis hæc historia narratur, præsertim ab Eusebio, Plutarcho, Livio, Dionys. Hal. & Eutropio.

Amica. Cœlesyria ab Hebræis עמיקה *Amuca*, à Syris עמיקא *Amica*, i. e. *profunda* dicebatur. Unde Ἀμύκης πεδίον Polybio lib. 5. ubi de Oronte fluvio. Τὴν ἀρχὴν τ̃ ῥεύματος λαμβάνων ἀπὸ τῶν κτ̃ τ̃ Λίβανον, καὶ τ̃ Ἀντιλίβανον τόπων, καὶ διανύσας τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον, ἐπ' αὐτὴν ἵεται τὴν Ἀντιόχειαν.

Amyci Portus, locus in Ponto. Amyco Bebrycum rege interfecto clarus Plin. 6. 44. Cujus tumulus lauro tegebatur, quam insanam vocabant, quoniam siquid ex eâ decerptũ navibus inferretur, jurgia fiebant, donec abjiceretur. Unde Δάφνη μαινομένη Arriano dicitur. Hodiè *Lamia*, & *Scala marmorea*, dici scribit Gyllius in suo Bosphoro.

Amycla, urbs Italiæ, inter Cajettam & Tarracinam, à Laconibus Castoris & Pollucis comitibus condita, & Amyclis Laconiæ sic appellata. Cujus cives, cùm secundum Pythagoreorum sectam, ab esu carnium, & animalium cæde abstinerent, serpentesque ex vicinis paludibus natos occidere nefas putarent, ab iisdem sunt interempti. Sed cùm frequenter hostium adventus falsò nunciaretur, legibus cautum est, ne quis porrò hanc famam spargeret. Unde postea ex improviso captæ sunt Amyclæ. Hinc Proverbium. *Loqui volo, nam scio Amyclas tacendo periisse.* Unde etiam *Tacita* dictæ Virgilio lib. 10.

—— *Tacitis regnavit Amyclis.*

Catullus Urbicarius in Pervigilio Veneris, quod alii Petronio adscribunt.

Perdidi Musam tacendo; nec me Phœbus respicit:
Sic Amyclas, cùm tacerent, perdidit silentium.

Silius Italicus lib. 8.

——— *Quasque evertere silentia Amycla.*

Unde *Amyclas vivere*, pro Amyclatum more silere, Ausonius dixit Professor. carm. 12.

Taciturnè Amyclas qui silendo vixeris.

Amycla. Peloponnesi civitas, Castoris & Pollucis patria, una ex iis urbibus, quas olim Lacedæmonii centum tenuêre, institutis etiam communibus sacris pro singularum salute, quæ Hecatombas ab earum numero vocabant. Nomen indidit *Amyclas* Lacedæmonis filius, cujus matrem Diomedam Interpres Nicandri nominat. Amyclis autem, ut in totâ fere Laconiâ Apollo celebratur, uti posteà docebimus in *Amyclaus*. Hæ Amyclæ ab Ovidio vocantur *armifera*, de Art. Am. 2 1.

Talis ab armiferis Priameius hospes Amyclis
Candida cum raptâ conjuge vela dabat.

Item *antiqua* ab eodem. Met. lib. 8.

Et quos Hippocoon antiquis misit Amyclis.

Item *Ledaa* Statio. 7. Theb.

Parrhasiumque nemus, Ledaasque ibis Amyclas.

Item *tetrica*, à severâ Pythagoræorum superstitione eidem Sylv. lib. 5.

——— *Tetricis Alcman cantatus Amyclis.*

Therapnaa vocantur à Martiali lib. 9.

Ista Therapnais si forma fuisset Amyclis.

long. 48 56. lat. 35 48.

Amyclaus, Apollo sic dictus, propter Amyclas, ubi est templum ei dicatum, opere, divitiisque præcipuum, in loco omni arborum, ac frugum genere refertissimo. Hinc propter arborum pulchrarum copiam Amyclæ Statio *virides* vocantur. Theb. lib. 9.

——— *Hunc virides non excipietis Amycla.*

Herbas ejus commendat Val. Flaccus lib. 1

Vectorem pavida Castor dum quæreret Helles,
Passus Amyclaâ pinguescere Cyllaron herbâ.

De Apollinis a. fano sunt & hæc Strabonis verba lib. 8. Ὑποπίπτουσι δ̓ τῷ Ταϋγέτῳ ἡ Σπάρτη ἐν μεσογαίᾳ, καὶ Ἀμύκλαι, οὗ τὸ τ̃ Ἀπόλλωνος ἱερόν. Hinc Amyclæ *Apollinea* Statio dicuntur, Thebaidos libro quarto.

Hujus Apollinea currum comitantur Amycla.

Ubi Lactantius, Luctatius, sive Lutatius Scholiastes. *Amycla Laconia civitas, sacra Apollini.*

Amyclas, nauta, à quo Cæsar tempore belli civilis in Italiam vectus est. Lucanus lib 5.

——— *Molli consurgit Amyclas,*
Quem dabat alga, toro.

Amycus, Neptuni, & Melies nymphæ filius, Bebrycum rex, qui eam consuetudinem habuit, ut advenas ad certamen provocaret, & insidiis circumventos ibidem interficeret. Cùm itaque Argonautæ illuc venissent, Pollux ab eodem ad certamen provocatus, cognitis insidiis, socios convocavit, & ab iis adjutus Amycum interfecit. Ideò Pollucem Ἀμυκοφόνον vocat Oppian. lib. 1. Κυνηγ. Amyci verò sævitiam, aspectum, horrorem, arma, potissimè describit Theocritus in Διοσκούροις, his versibus lectori vel propter Elegantiam obtrudendis.

Ἔνθα δ' ἀνὴρ ὑπέροπλος ἐνήμενος εὐδιάασκε
Δεινὸς ἰδεῖν, σκληρῇσι τεθλασμένος οὔατα πυγμαῖς
Στήθεα δ' ἐσφαίρωτο πελώρια, καὶ πλατὺ νῶτον
Σαρκὶ σιδηρείῃ, σφυρήλατος οἷα Κολοσσός,
Ἐν δὲ μύες στερεοῖσι βραχίοσιν ἄκρον ὑπ' ὦμον
Ἕστασαν, ἠΰτε πέτροι ὀλοίτροχοι, οὕς τε κυλίνδων
Χειμάῤῥους ποταμὸς μεγάλαις περιέξεσε δίναις.
Αὐτὰρ ὑπὲρ νώτοιο καὶ αὐχένος ᾐωρεῖτο
Ἄκρων δέρμα λέοντος ἀφημμένον ἐκ ποδεώνων.

Orpheus Argon. vers. 657.

Ἔνθ' Ἄμυκος Βεβρύκεσσιν ὑπερφιάλοισιν ἄνασσεν
Ὅστε καὶ νομφαίης Ζηνὸς θέμιν οὐκ ἀλεγίζων,
Ἄθλον ἐπὶ ξείνοισι προὔθηκε πόνοιο ἀνθρώπων
Θήκατο πυγμαχίης ὑπέροπλον περηθῆναι.

Apollonius multa de eo initio lib. 2. ubi & describit Typhœo parem.

Ἀλλ' ὁ μὲν ἢ ὀλοοῖο Τυφωέος ἠὲ καὶ αὐτῆς
Γαίης εἶναι ἔικτο πέλωρ τέκος, οἷα πάροιθε
Χωομένη Διὶ τίκτεν,

Interficiebat autem victos ad aram patris Neptuni, monstrosa proles. Val. Flacc. lib. 4.

Talis in advectos Neptuni credita proles
Æternum furit, atque aqua virtutis egentes
Ceu superum segnes, ad iniqua altaria tauros
Constituit, tandem ut misero lavet arma cerebro.

Stat. Theb. lib. 3. —— *Melius legatos adissem*
Sauromatas avidos servatoremque cruentum
Bebrycii memoris.

Apollodorus lib. 1. Γενναῖος δ' ὢν οὗτος [illegible] προσαχθέντας ξένους ἠνάγκαζε πυκτεύειν, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀνῄρει.

Amycus, Cētaurus, Ixionis & Nubis filius, Ov. Met. 12.

Primus Ophionides Amycus penetralia donis
Haud veritus spoliare suis.

Amycus, Æneæ comes. Virgil. Æn. 1.

Nunc Amyci casum gemit, & crudelia secum
Fata Lyci. Idem lib. 9. *Inde ferarum*
Vastatorem Amycum, quo non felicior alter
Ungere tela manu, ferrumque armare veneno.

Frater Dioris, Idem lib. ult.

Turnus equo dejectum Amycum, fratremque Diorem
Congressus pedes, hunc venientem cuspide longâ,
Hunc mucrone ferit.

Amydon, civitas Macedoniæ, in Pœoniâ regione ad Axium fluvium, unde auxilia missa fuêre Trojanis. Hom. Il. 2.

Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξίε εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξίε, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.

Ubi Schol. Ἀμυδῶνος, πόλεως Παιονίας. Ejus meminit Juvenalis Sat. 5.

Hic altâ Sicyone, ast hic Amydone relictâ,
Esquilias, dictumque petunt à Vimine collem,

Amymone, fons & flu. Peloponnesi, per Argiam reg. fluens in Lernam palud. ab *Amymone* Danai fil. nomen habens. Ovid. Met. 2.

——*quaris Bœotia Dircen,*
Argos Amymonen, Ephyre Pyrenidas undas.

Amymone, Danai regis filia, una ex 50. sororibus, quæ dum se in sylvis jaculando exerceret, Satyrum percussit imprudens, qui, impetu in eam facto, vim ei voluit inferre. Quapropter implorato Neptuni auxilio, ab eo passa est quod à Satyro formidarat. Itaque prægnans facta Nauplium peperit. Hanc in smaragdo Alexander sculpi voluit. Strabo lib. 8.

Amyntas fecit volumen, quod Σταθμοὺς, sive *mansiones* inscripsit. Meminit Athen. lib. 10. & 12. itemque Ælianus de Animal. 17. 17.

Amyntianus, librum suum de laudibus Alexandri dedicavit M. Antonio Imperatori: quamvis verò promisisset stylo se æquaturum res Alexandri, tamen scriptor erat frigidus, multóque inferior iis qui ante eum Alex. gesta literis mandarunt. Edidit quoque vitam Olympiadis, Alexandri Matris: item vitas comparatas, ut Dionysii & Domitiani, lib. 2. & Philippi Macedonum Regis, ac Augusti lib. totidem. Phot. tom. 131.

Amyntor, Phœnicis pater. Hom. Iliad. 9.

Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο.

Ovidius Epistola 3.

Venerunt ad te Telamone & Amyntore nati.

Idem Met. lib. 8. vers. 307.

Hippothousque Dryasque & cretus Amyntore Phœnix.

Item Dolopum rector, Ovid. Met.

Quem Dolopum rector bello superavit Amyntor.

Item unus ex filiis Ægypti ab uxore Danai filiâ primâ nocte interemptus. Hygynus in Fab. Poëticis.

Amyris, Sybarita, de quo talis historia narratur. Quum Sybaritæ opibus florerent, quendam Delphos amandarunt, qui de rerum suarum successu sciscitaretur oraculum. Responsum est autem tum evertendam fore Sybaritarum fortunam, ubi plus honoris habere cœpissent hominibus quàm Diis. Evenit deinde, ut servus à domino vapulans nequicquam ad Deorum aras confugisset, post ad heri monumentum confugiens, à plagis liberaretur. Quod simulatque conspexit Amyris, collectis rebus suis suis in Peloponnesum confugit, reliquis interim Sybaritis hominem velut insanum ridentibus. Inde proverbiali figurâ dici cœptum, *Amyris insanit*, ubi quis sub insaniæ prætextu rebus suis consulit, aut, ubi quis solus periculum prospiciens in tempore sibi cavet, creditus interim vulgò desipere, ac demum eventus docet illum unum sapuisse.

Amyrus, Thessaliæ op. Steph. Item flu. ejusdem, ad Melibœam urb. Val. Flac. lib. 2. *Intrantemque Amyrum curvas quæsita per oras Æquora Amystu.* Indiæ flu in Gangem se exonerans. Arrian.

Amythaon, Crethei filius ex Tyro susceptus, homo bellicosissimus, habitus inter nobiliores medicos, Melampodis pater Virg. Georg. 3. —— *Amythaoniusque Melampus.*

Tibullus Panegyr. Messalæ.

Quin Amythaonius nequeat certare Melampus.

Ab hoc dicta, *Amythaonia*, pars Elidis. Steph.

Amytis

Amytis, Mulier libidinosissima, de quâ sic Ctesias, *Mortuo*, inquit, *Megabyzo, uxor ejus Amytis libidinosâ matre filia libidinosior, summè virorum* erat appetens, & suam undique explebat libidinem. Fortè accidit, ut ægrotaret non gravi morbo illa quidem, sed qui tum medici desideraret opem. Eam igitur invisens Apollonides Medicus Cous, quum jampridem ejus esset amore correptus, convalituram illam (utpote quæ hysterica esset) si cum viro congrederetur, affirmavit. Hâc arte fit voti compos Apollonides, & amatâ potitur Amytide. Verùm tabescentem eam paulatim quum cerneret à congressu abstinere cœpit. Illa autem tandem quum matri suæ rem totam aperuisset, eam, ne hanc quam ab Apollonide acceperat, inultam impunitamque dimitteret injuriam, rogavit. Mater quæ audiverat, ad Artaxerxem defert, narratque ut congressu ejus usus esset, nec, nisi ea indignis priùs abusus modis, illo abstinuisset. Rex matri de his agendi, ut vellet, potestatem promittit. Illa igitur comprehensum & in vincula conjectum Apollonidem duos menses in tormentis & cruciatibus habuit, tandem verò vivum etiam devovit. Hæc ille. *Amytim* autem hanc præterquam Ctesiæ, etiam Dinonis gravissimi auctoris hoc infamatam reperi elogio. Ἄμυτις, καλλίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν καὶ ἀκολαστοτάτη.

Amytron, Thraciæ urbs. Hesychius, Ἄμυτρον, πόλις Θρᾴκης. Sed ibi leg. Ἀμυδὼν, ut rectè notat Palmerius.

Amyzon Cariæ urbs mediter. inter Barygazam & Alabandam urb. vicinas, adhuc durans, *Mezo* Curopolat. long. 57.00. lat. 38.55.

Anacharsis, Philosophus Scytha, *sapientia admiranda*, quemadmodum scripsit Cic. in 5. Tuscul. *sobrius, continens, abstinens*, & *temperans*. Quod mirum est cùm inter Scythas solus fuerit doctus, & philosophus repertus. Unde prov. de raris hominibus. *Anacharsis inter Scythas*. Floruit Solonis temporibus, cujus imaginibus inscriptum fuit, *Linguâ. Ventre. Pudendis abstinendum esse*. Plinius tradit eum invenisse rotam figuli, cujus circuitu vasa formantur. Sen ep. 90. Anacharsis inquit, invenit rotam figuli, cujus circuitu vasa formantur. Dein quia apud Hom. invenitur figuli rota, mavult videri versus falsos esse quàm fabulam, ego nec Anacharsin hujus rei fuisse auctorem contendo, etsi fuit sapiens, quidem hoc invenit, sed non tanquam sapiens: sicut multa sapientes faciunt quà homines sunt, non quà sapientes. Hæc ille: Laërtius Εὗρε δὲ εἰς τὸν βίον ἄγκυράν τε καὶ κεραμικὸν τρόχον, ὥς τινες. ubi ostendit dubitatum. Strabo certè Euphorum etiam reprehendit, qui id dixerit. Πῶς γὰρ inquit, ὃν οἶδεν Ὅμηρος πρεσβύτερος ὤν. Cæterum Homeri locus est Iliad. Σ. sub finem his verbis.

Ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
Ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται αἴκε θέῃσιν.

Ibat nudis pedibus, dormiebat in terrâ, & famem pro pulmento habuit. Leges aranearum telis quàm simillimas esse dicebat. Interrogatus, quo pacto quis abstemius fieret; respondit, Si ebriosorum motus sibi ante oculos ponat. Pecuniam, fastumque contempsit. Ardalus Anacharsim aliquando allocutus, interrogavit, An apud Scythas tibicinæ essent? qui ex tempore respondit, Ne vites quidem apud eos esse. Rursumque Ardalo dicente, Atqui Dii sunt Scythis? Omninò inquit Anacharsis, iique intelligentes humanæ linguæ, Neque Scythæ putant quod Græci, qui quanquam Scythis eloquio præstare se censent, tamen Deos ossium & lignorum sonos, quàm humanam vocem libentiùs audire opinantur. Plut. in Convivio 7. Sapientum. Tandem verò Atheniensium leges apud suos introducere conatus à fratre, ejus loci rege, sagittâ confossus est. Diog. Laërtius in *Anacharsi*, Videsis illic Menagium.

Anachis, unus ex Diis Laribus apud Ægyptios. Hi, enim quatuor Lares fuisse opinantur, Dymonem, Tychin, Heroem, & Anachim, quos putabant, simul atque in lucem editus esset homo, illius pervigilem curam habere. Alex. ab Alex. lib. 8. sed Gregor. Gyraldus Syntagm. 15. existimat hæc nomina corruptè legi pro Dynamis. Tyche, Eros, & Anance, i.e. Vis, Fortuna, Amor, necessitas.

Anacreon, poëta Lyricus, ex Teïo, Joniæ civitate ut scriptis, ita, & toto vitæ genere, suprà modum lascivus. Amavit inter cæteros puerum, nomine Bathyllum, insigni pulchritudine spectabilem. Horatius. Epod. Od. 14.

Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo
Anacreonta Tejum.

Periit strangulatus acino uvæ passæ, uti tradit Plin. 7. 7. In honore fuit apud Polycratem Samiorum tyrannum, cujus etiam puerum Smerdiam dilexit. Ælian. 9. 4. Hujus poëma totum amatorium est, ut scribit Cicero, & lasciviæ plenum. Cæterùm de Anacreonte, unà cum reliquis Græcis, ac Latinis poëtis veteribus, quorum scripta extant, nos alibi.

Anactoria, civit. Molossorum in Epiro, & ins. quæ postea Miletus dicta est, Plin. 5. 29. *Anactorium* dicitur Plauto, Strab. & Plut. *Vonizza* hodiè Laurenbergio. Pop. *Anactorii* Thucydidi. Sil. Ital. lib. 15.

Hinc & Anactoria signa ostentavit in orâ.

Anadyomene, de quâ Plin. 35. 10. Venerem exeuntem è mari D. Augustus dicavit in delubro patris Cæsaris, quæ Anadyomene vocatur, versibus aliquot Græcis, & opus, & pictorem collaudantibus. Corruptam hujus inferiorem partem, qui reficeret, non potuit reperiri. Consenuit hæc tabula carie aliamque pro ea Nero substituit, Dorothei manu, Meminêre hujus Plut. & Artemidorus lib. 2.

Anaa, urbs Cariæ in orâ occiduâ, contra Samum ins. pop. *Anaitæ* Thucydidi, *Anai* v. Stephano dicuntur.

Anagnia, civitas Hernicorum in Latio, ubi Antonius sorore Augusti contemptâ, & Cleopatrâ in uxorem ductâ, monetam feriri jussit. Virgil Æn. 7.

——— *Qui roscida rivis*
Hernica saxa colunt, quos dives Anagnia pascit:

Silius Ital. lib. 8.

Hernicaque impresso raduntur vomere saxa,
Quis putri pinguis sulcaris Anagnia glebâ.

Idem posteà lib. 12. *Surgit suspensa tumenti*
Dorso, frugiferis Cerealis Anagnia glebis.

Strabo lib. 5. πόλιν ἀξιόλογον vocat. Populi *Anagnani*. Livio, lib. 9. & Plinio 3. 5. Diodoro a. lib. 20. Ἀναγνῖται long. 37. 02. lat. 41. 40.

Anagyrus, pars tribûs Erechtheidis, ubi plurima anagyris nascitur (undè nomen loco est) Steph. Et quia frutex iste teterrimè olet, cùm tractatur, adagio locum præbuit, *Anagyrim* sive *Anagyrum commoves*: de eo qui

qui sibi malum procurat. Alii Anagyrum Genium quendam fuisse dicunt, qui propter sacellum suum violatum, omnes incolas vicinos evertit; & inde adagium ortum, ut apud Aristophanem in Lysistratâ legitur, referente Suidâ; qui ait Genium illum, senem quendam, qui lucum suum inciderat, sic ultum fuisse, immisso amore insano in concubinam senis erga filium ejusdem; qui cùm non assentiretur mulieri, ab eâ delatus ad patrem, quòd se voluisset stuprare, à patre præceps è tecto datus est, moxque pater facti pœnitens laqueo se suspendit, & mulier demum se in puteum præcipitavit.

Anaitis, dea, quam Armenii imprimis colunt, ita more recepto, ut vel nobilitate præstantes, ejus ministerio dedicent filias, quæ inibi corporis pudicitiâ in vulgus datâ, velut inde augustiores factæ, mox traduntur viris, nemine non conjugia id genus alacriter admittente. Hujus Deæ Numini dicata sunt Sacarum festa; dies quoque illi dicatus sacer, Sace vocatur. In his sacris turba virorum, & mulierum vino sese ingurgitabat, vel usque ad stuporem. Celebritatis ratio ex historiâ est. Cyrus, cùm expeditionem in Sacas fecisset, prælio victus fugit, & castris eo loco positis, ubi impedimenta reliquerat, paululum quiete refecto exercitu, tabernacula omnium rerum copiâ, ac maximè vino plena relinquens, fugam simulat. Sacæ insequentes, cùm castra hostium vacua, cibo, potuque plena reperissent, sese plus æquo ingurgitarunt. Cyrus reversus omnes leto dedit, ac diem illum Deæ consecravit. Ubicunque autem fanum ejus Deæ est, ibidem statutum est celebrari Sacæa, festum Bacchicum, per diem, ac noctem, Scythico habitu, potantibus viris, ac mulieribus, atque in vino invicem per joca, & lasciviam concertantibus. Vide Bochartum Geogr. Sacr. lib. 4. cap. 19.

Anamani, pop. Gall. Cispad. qui & *Ananes*, in Italia incoluêre, ubi nunc Duc. Placentinus in Longobardia, sub dom. Ducis Parmensis.

Anamascia, sive *Anamatia*, uti legit Lazius, op. *Pannon*. infer. ad Danub. in Hungaria, *Almax* Simlero, inter Budam 8. & Altinium 5. m. p. distans, quod tamen al. *Amantia* esse putatur. Al. est *Mohacz* op. ejusdem reg. inter Batham & Varronianum, proxima op. ad Danubium.

Amandia, prov. Scotiæ meridion. cujus caput Ananum juxta ost. Anandi flu. 15. m. p. à Carleolo in Circium.

Anaphe, insula spontè in mari enata. Plin. 2. 7. Ammianus quoque. *Emerserunt*, inquit, *Delos, & Hiera, & Anaphe & Rhodus*. Sic dicta ab Argonautis, quia tempestate laborantibus intermestris Luna ex insperato illis apparuit. Apollonius Argonaut. lib. 4.

——— Ἀνάφλω δέ τε λισσάδα νῆσον
Ἴσκον, ὁ δὴ Φοῖβός μιν ἀτυζομένοις ἀνέφηνε.

Vide Steph. in Ἀνάφη. Ab hâc insulâ Apollo *Anaphæus* cognominatus est, in quâ colebatur. Anaphe (inquit Vir magnus) Phœnicium est ענפה *Anepha*, i. e. *ramosa & opaca*. Unde Apollonius lib. 4. vers. 1714.

——— τοὶ δ' ἀγλαὸν Ἀπόλλωνι
Ἄλσεϊ ἐνὶ σκιερῷ τέμενος, σκιόεντά τε βωμὸν
Ποιεῦν. Idem Apollonius Βαιὴν νῆσον vocat. Itemque Phavorinus. Βαιὴ νῆσος ἡ Ἀνάφη καλεῖται, πλησίον Θήρας. Quæ sunt verba Scholiastis. Itaque fallitur Ortelius, qui ea sic accipit, quasi Βαιὴ esset proprium hujus insulæ nomen. *Baie*, inquit, *eadem vocatur in Phavorini Lexico*. Cur autem Ægletæ Apollini Anaphæi σὺν τῷ σκώμματι *cum derisione* sacrificaverint, & κερτομοῦντες ἀλλήλους, h. e. *sibi invicem conviciantes*, ex Conone discat, qui volet apud Photium Tmem. 168. Si Hegesandro credimus, cùm quidam Astypalæensis duas perdices in hanc insulam immisisset, τοσοῦτον πλῆθος ἐγένετο, ὡς κινδυνεῦσαι ἀναστῆναι ὑπὸ κρατούμενος, ita Athenæus lib. 9. Hodiè *Nanfio* dicitur. Ejus meminit Ovid. Met. 7.

Hinc Anaphen sibi jungit & Astypaleia regna.

Anapavomenos, fons de quo Plin. 2. 103. Sic enim ille. *In Dodone Iovis fons cùm sit gelidus, & immersas faces extinguat, si extincta admoveantur, accendit: idem meridiè semper deficit, quâ de causâ Anapauomenon vocant; mox increscens ad medium noctis exuberat, ab eo rursus sensim deficit.*

Anapus, Siciliæ fluvius, juxta Syraco paludem exit. Hodiè accolarum simplicitati vulgari vocabulo *Alfeo* dictus. Ejus meminit Theocritus Idyl. 1.

Οὐ γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ῥόον εἴχετ' Ἀνάπω.

Ovid. Ponticor. lib. 11 eleg. 10.

Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis.

Silius Italicus lib. 14.

Et Cyanes, & Anapus, & Ortygia Arethusa.

Ælian. Var. Hist. 2. 33. Καὶ ἐν Σικελίᾳ δὲ Συρακούσιοι τὸν Ἄναπον ἀνδρὶ εἴκασαν, τὴν δὲ Κυάνην πηγὴν γυναικὸς εἰκόνι ἐτίμησαν. Situm ejus indicemus ex vetustis scriptoribus. Thucyd. lib. 6. Καὶ οἱ μὲν Συρακούσιοι ἐξελθόντες πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα, παρὰ τὸν Ἄναπον ποταμὸν, ἐξέτασιν ὅπλων ἐποιοῦντο. h. e. *Syracusani omnem populum, ex urbe in pratum juxta Anapum flumen egressum, recensuerunt.* Pratum istud est suprà Syracam paludem, inter Anapum, sive, ut nunc vocant, Alpheum, & Neapolim. Planiùs Plut. in Dione. Δίων, συνέξας ἔτι τοὺς στρατιώτας ἀναστήσας, πρὸς τὸν Ἄναπον ποταμὸν ἧκεν, ἀπέχοντα τῆς πόλεως δέκα σταδίους. In hujus quoque fluminis vocabulo enodando grammatici ineptias suas exercuerunt. Sic enim Theocriti Scholiastes. Ὁ δὲ Ἄναπος ποταμὸς ἐν Συρακούσαις τῆς Σικελίας. Ἄναπος δὲ εἴρηται, ὡς αὐτοῖς πέπεισται, καὶ βληχρὸν ἔχει ὕδωρ, ἢ παρὰ τὸ τοῖς ποσὶ μὴ δυνατὸν εἶναι. Quæ cum falsa sint, & ἀσύστατα, videant peritiores, annon ab ענב *anab*, i. e. *ab uvâ*, deducatur Anapi nomen? Uvis certè fertiles agros fuisse Syracusanos circa Anapum, vel ex Theocrito colligere est, qui cùm in Homero legisset terram Cyclopum ferre vinum ἐρισταφύλον, putavit agi de solo circa Anapum, quia utrobique par fertilitas. Unde est quòd Idyll. 7. Polyphemo ad Anapum metatur sedes. Verba sunt.

Ἀρμοῖ γίνεται τῆνος τὸν ποιμένα τὸν ποκ' Ἀνάπῳ
Τὸν κρατερὸν Πολύφαμον, ὃς ὤρεσι λᾶας ἔβαλλε.

Anapus. Vide *Amphinomus*.

Anarrysis, secundus dies Apaturiorum (vide *Apaturia*) quo sacrificabant Tribules Jovi Sodali & Palladi. Nam ut Schol. Aristophanis exponit, & ex eo Suidas, ἀναρρύειν est ἐπιθύειν, & θυσίας ἐπιτελεῖν. Atque hoc est quod Homerus dicit αὐερύειν, i. e. ἀνακλίνειν *resupinare*. Nam si quando Diis superis sacrificabant, hostiam resupinabant: ut cœlum intueretur. Eust. ad Il. α. Ἔθος Ἑλληνικὸν, οἱ μὲν τοῖς ἄνω θεοῖς ἔθυον, ἀνακλῶν τὸν τοῦ ἱερείου τράχηλον

λιν αὐτὴ ἰσφαγῆ ἐς ὄρυζον. Ἐὰν μέντοι Ἥρωσι, ἢ ὅλως τοῖς χθονίοις ... ἔθυον, κάτω τὸ ἱερεῖον ἔσφαξαν. Ritum hunc optimè declarat Sophocles in Ajace Flagellifero quem furore correptum in pecudes sævientem inducit. Καὶ τοὺς μὲν ἐυχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων ἔσφαξε, κἀρράχιζε. Igitur ἀναρύειν est hostiam ἀνατρέπειν καὶ ἀνωφέρειν, i.e. *ad sacrificandum resupinare*; quod fiebat in sacris Deorum superûm; quales sunt Jupiter & Pallas, quibus hâc Ἀναρρύσεως die sacrificabatur.

Anartes, Cæsari, *Anarti* Ptolemæo, populi Daciæ Walachis, & Transylvanis finitimi. Marciano v. populi trans Rhenum & Danubium, propè Hercyniam sylvam Dacis finitimi.

Anas, Hisp. flu. Straboni, *Ana* Ptolemæo. Hispanis *Rio Guadiana* dicitur, ab Arabibus recepto vocabulo, quibus *Gaad* fluvium designat. Est etiam Siciliæ fluvius apud Livium lib. 24. quem *Anatim* vocat. De priori fluvio sic Bochartus. Anas, inquit, inter Tagum & Bætim medius Lusitaniam à Bæticâ dividit. ענא *ana* autem Syris est *ovis*. Inde dici potuisse videbitur Anas fluvius, propter ovium frequentia pascua in utroque litore. Maximè cùm Bæticæ oves, quas Anas ab Aquilone, & Occasu alluit, sint vellere notabiles, testante Plinio 8. 48. Itemque Martiales diversis locis. Sed Anas, ut quidem reor, Punice חנאס *Hanas* dictus est. Significatio vocis ex Arabicâ linguâ petenda, quâ חנס *hanasa* verbum est, & significat *se subducere, se proripere, & occultare*. Arabes de Diabolo usurpant, qui, cum quis orat, חנס *hanasa*, i. e. ita se subducit, ut, finitâ oratione, statim regrediatur. Proinde ab iisdem Dæmon ipse חנאס *hanas* vocatur. Et eodem pertinet quod חניסו אלנגום *hunuso-lnugiumi* sunt syderum occasus, qui non aliter occidunt, quàm in spem ortûs secuturi. Itaque etiam חנאס *Hanas* appellari potuit amnis, qui in terram ita se condit, ut ex eâ rursus emergat. Plin. 3 1. *Ortus hic Laminicano agro citerioris Hispaniæ, & modò se in stagna fundens, modò in angustias resorbens, aut in totum cuniculis condens, & sæpius nasci gaudens, in Atlanticum Oceanum effunditur.*

Anassus, flu. Carnorum Venetæ ditionis. Plin. 3. 18. *La Piave*. Leandro.

Anastasia, vel *Anastasiopolis*, civitas Mesopotamiæ, apud Nisibim, ab eâ 12. m. p. distans; ab *Anastasio* Imp. condita; *Daras* priùs, teste Marcellino, & *Dara*, teste Procopio, dicta. Altera in Galatiâ sub Archiep. Ancyrano. Tertia in Thraciâ sub arch. Trajanopolitano.

Anastasius, historicus qui præceptoris sui Maximi vitam memoriæ prodidit, floruit circa an. Chr. 650.

Anastasius Theopolita, Cyrilli æqualis, composuit Persica, sive quæ in Perside contigerunt, super Dionysiaro, & Philippo historiographis, inter Christianos & Paganos.

Anastasius, nomen quatuor Paparum, quorum primus floruit. An. D. 328. Secundus, An. D. 497. Tertius, An. D. 910. Quartus, An. D. 1153.

Anastasius, Abbas Romanus, ordinis S. Benedicti, Presbyter Cardinalis tituli S. Marcelli, & Bibliothecarius Gregorii 4. A Leone autem 4 in Synodo Romanâ exauctoratus, eò quòd contra Canonum decreta Ecclesiam suam quinquennio deseruisset. Vide Voss. Hist. Lat. 2. 31.

Anastasius, monachus Cassinensis, & Cardinalis, ac Bibliothecarius Stephani 2. Papæ An D. 754.

Anastasius, historicus quidam, qui vitam Gregorii Nazianzeni, à Gregorio Presbytero Græcè scriptam, Latinè transtulit. Vixit circa an. 960.

Anatilia, op. Gall. Narb. in Occitaniâ reg. in Arelatem & Nemausum ad 4. leuc. dissitum, vulgò *S. Giles*, quòd ibi S. Ægidius vitam egerit solitariam. Lon. 25. 20. Lat. 42. 44.

Anatili. pop. erant Gall. Narb. in illo tractu ubi nunc pars Provinciæ in ora maritima ad ost. Rhodani flu.

Anatis. Zilia Marianæ, flu. Maurit. Tingit. ad Zelim. urb. fluens, ibique mari exceptus.

Anatolia, vide *Asia minor*.

Anatolicum Thema Const. Porphyrogennetæ, pars Asiæ min. (in quâ Phrygia, Galatiáque sunt) sic dict. quòd in ort. vergat. Ἀνατολὴ enim Græcis *ortum* notat.

Anaurus, fluvius Thessaliæ, oriens in Pelio monte; sic dictus, quòd ex se neque auram, neque nebulam mittat. Lucanus lib. 6.

> *Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem*
>
> *Aëra, nec tenues ventos aspirat Anauros.*

Lege *suspirat*. Videtur autem in Lucanum censoriâ distringi meritò virgulâ debere, inquit doctissimus Turnebus. Anaurus enim ab eo, ut Thessaliæ flu. recensetur, & tamen, quod sciam, nec Strabo, nec Plinius eum in errorem induxisse Apollonius Rhodius lib. 1. Argonaut. cujus versus est.

> Χειμερίου ῥέεθρον κιὼν διὰ ποσσὶν Ἀναύρου.

Sed eo nomine, non perennis, nec jugis fluvius, sed torrens & hybernus intelligitur, vel ejus interprete auctore, cujus hæc verba sunt. Ἄναυρος λέγεται τ χειμάρροι, οἱ γὰρ ἐξ ὑετῶν συνηγμένοι ποταμοὶ οὕτω καλοῦνται). Quin & ex eo nomen habere videtur, quòd nullas gignat auras. Lucanum tamen inscitiæ magnis testibus absolvere possumus. Callimacho v. g. hymno in Dianam.

> Ἀὐ ἐξ ... μελαμψηφῖδος Ἀναύρου.

Cujus interpres ait. Ποταμὸς Θεσσαλίας Ἄναυρος. Quin & Hesychius. Ἄναυρος ὄνομα ποταμοῦ. Coluthus Thebanus etiam circa Trojam *Anaurum* habet.

> Κνίζων δ' εὔσημον Πάρις πατρώια μῆλα,
>
> Ποιμαίνων ἐφέπεσθαι ἐπὶ προχοῇσιν Ἀναύρου.

Anausis, Alanorum, & Heniochorum rex, procus Medeæ, posteà à Styro rivali interfectus. Val. Flac. Argonaut. l. 6. v. 43.

> *Miserat ardentes, mox ipse secutus, Alanos.*
>
> *Heniochosque truces, jampridem infensus Anausis;*
>
> *Pacta quòd Albano conjux Medea tyranno.*

Anax, Cœli & Terræ filius, à quo Miletus olim dicta fuit *Anactoria*. Indidem id esse factum putaverim quòd apud Poëtarum antiquissimos nomen *Anax* in honore fuit, tanquam sacrum & augustum, regibúsque, & Heroibus peculiare. Etiam Dioscoros Ἄνακας ideò dictos esse consentaneum est, quòd staturâ & majestate cæteris mortalibus antestarent. Cic. lib. 3. de Nat. Deor. author est primos Ἄνακας ex Jove antiquissi-mo

mo rege & Proserpinâ natos, Athenis *Anaces* fuisse appellatos. Cùm verò plures Dioscoros fuisse constet, idem nominis etiam Tyndaridis alii tribuerunt; Plutarchus in Theseo, ubi causam quoque exponit appellationis: Τιμὰς ἰσοθέους ἔσχον, Ἄνακες προσαγορευθέντες, ἢ διὰ τὰς γενομένας ἀνοχάς, ἢ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ κηδεμονίαν τοῦ μηδένα κακῶς παθεῖν, τοσαύτης στρατιᾶς ἔνδον οὔσης. Ἀνακῶς γὰρ ἔχειν τοὺς ἐπιμελουμένους, ἢ φυλάττοντας ὁτιοῦν. Καὶ τοὺς βασιλεῖς ἴσως Ἄνακτας διὰ τοῦτο καλοῦσι. Εἰσὶ δὲ οἱ λέγοντες, διὰ τὴν τῶν ἄστρων ἐπιφάνειαν Ἄνακας ὀνομάζεσθαι. Τὸ γὰρ ἄνω τοὺς Ἀττικοὺς ἀνέκας ὀνομάζειν. *Divinos honores obtinuerunt Anaces appellati, vel propter inducias (quas Græci vocant ἀνοχὰς) vel ob curam operamque, quam adhibuerunt, ne quis injuriâ afficeretur, cùm tantus esset in urbe exercitus* (quem illi duxerant ad recuperandam Helenam) *nam ἀνακῶς ἔχειν dicuntur qui quamcunque rem tutantur, & custodiunt. Et Reges fortassis ob hoc ipsum Ἄνακτας vocant. Sunt autem qui dicant sic appellatos propter splendorem siderum; nam ἄνω quod est jursùm, sive supra, Athenienses ἀνέκας efferunt.* Ad posteriorem nominis rationem fortè respexit Horat. lib. 1. Od. 3.

Sic fratres Helenæ lucida sidera.

Eustathius ad Odyss. α. probat etymon, quod Plutarchus priore loco ponit. ἔστι, inquit, ἐν χρήσει ἀνακῶς, ἀντὶ τοῦ φροντιστικῶς, ἐπιμελῶς, πεφυλαγμένως. Quo sensu ab Herodoto & Thucydide usurpatum esse testis est Pausanias. Pindarus Pithionic. 2. Epodo ultimâ, unum Pollucem nominans, sic tamen, ut etiam de Castore intelligi debeat, non Ἄνακες, aut Ἄνακας, sed Ἄνακτα vocat. Quem secutus est Tzetzes ad Lycophronem. Οἱ γὰρ Διόσκουροι ὑπὸ Θησέως τραπεῖσαν τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἑλένην, ἐφείσαντο πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει μόνης τῆς Αἴθρας. Διὸ καὶ θαυμάσαντες αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, Ἄνακτας, ἤτοι θεοὺς, καὶ σωτῆρας ἐκάλεσαν. Divinos autem honores Tyndaridis habitos non Lacedæmone modò, sed etiam Athenis, ostendit Theodoretus lib. 8. de cur. Græcorum affect. Καὶ μὲν τοι, καὶ Τυνδαρίδας θεοὺς ἐκάλεσαν Ἕλληνες, καὶ Διοσκούρους ὀνόμασαν, καὶ Ἐφέσιοι, καὶ Ἄνακας καὶ τιμῶσιν οὐκ ἐν Σπάρτῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι τούτους ἠξίωσαν. In tantum, ut illis festum dicarint, quod ratione nominis jam adducti, Ἀνάκεια nuncuparunt. Julius Pollux l. 1. Ἑορτὴ Διοσκούρων Ἀθήνησιν Ἀνάκεια. Pausanias itidem. Ἀνάκεια. ἑορτὴ Διοσκούρων Ἀνάκειον.

Anaxagoras, Clazomenius Philosophus, Anaximenis discipulus, in Physicis præcellens. Hic non modò generis gloriâ & divitiis, verùm animi quoque magnitudine clarissimus, totum patrimonium suis sponte reliquit, & cum ab eis negligentiæ insimularetur; *Quid ergo*, inquit, *nonne vos ista curatis?* Mox abscedens ad speculandam rerum naturam se contulit, studio doctrinarum flagrans, reique tum privatæ, tum publicæ omninò negligens, & adeò incuriosus, ut cuidam ipsum ita compellanti; *Nullane tibi patria cura est* dixerit. *Mihi verò patria cura, & quidem summa est*: digitum in cœlum intendens. Cùm autem post diutinam peregrinationem in patriam rediisset, possessionesque desertas vidisset; *Non essem*; inquit, *ego salvus: nisi ista periissent.* Qui pluris faciens culturam ingenii, quàm prædiorum, famam consecutus est inter Philosophos, non tamen apud Apollonium Tyaneum. Sic enim Suidas in Ἀπολλώνιος, Οὗτος Κλαζομένιος ὢν, ἀγέλαις τε καὶ καμήλοις τὰ ἑαυτοῦ ἀνῆκε. Περὶ τούτου φησὶ Ἀπολλώνιος Τυανεὺς, Προβάτοις μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις φιλοσοφῆσαι. Idem cœlestium literarum scientiâ prædixisse fertur, quibus diebus saxum è sole esset casurum. Plin. lib. 2. c. 58. Lunæ quoque defectus primum commonstrasse eum ait Plut. in Niciâ, idque ex eo probat, quòd cùm Nicias, rebus malè gestis, Siciliam deserere decrevisset, & nocte fortè Luna defecisset; omnes milites ejus propter rei ignorantiam, quam paulò ante Anaxagoras calluerat, turbati, malum aliquod sibi portendi arbitrati sunt. De illo Tullius 4. Academ. Qu. *Anaxagoras nivem nigram dixit esse; ferres me si ego idem dixissem?* Argumentum ejus autem erat hujusmodi referente Sexto Empirico Pyrrhon. Hypotyp. lib. cap. 13. Ὡς ὁ Ἀναξαγόρας, τὸ λευκὴν εἶναι τὴν χιόνα, ἀντετίθει ὅτι χιὼν ὕδωρ ἐστὶ πεπηγός. Τὸ δὲ ὕδωρ ἐστὶ μέλαν, καὶ ἡ χιὼν ἄρα μέλαινά ἐστι. Lactantius 5. 3. *Discipulus hic fortassè Anaxagoras fuerit, cui nives atramentum fuerunt.* Idem primus, *Homeri poëma de virtute & justitiâ compositum esse*, dixit, ποίησιν περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. Ejus mem. Lucretius lib. 1.

Nunc & Anaxagoræ scrutemur ὁμοιομέρειαν.

Est autem ὁμοιομέρεια, *partium similitudo.* Ea voce utitur Justinus Martyr. Ἐν τῷ πρὸς Ἕλληνας. Ἀναξαγόρας, inquit, τὰς ἀρχὰς τῶν πάντων τὰς ὁμοιομερείας εἶναί φησι. Sunt autem ὁμοιομερῆ partes simplices, & inter se similes, quas Medici similares vocant. Talis est caro, cartilago, nervus, vena, arteria, membrana, ligamentum, os. Quæ verò partes ex his compositæ sunt, dissimilaresque dicuntur, ἀνομοιομερῆ Græcis vocantur, talis oculus, manus, pes. Sed ad Anaxagoram redeamus, cujus morientis præclarum dictum refert Cic. Tusc. l. 1. *Præclarè*, inquit, *Anaxagoras, qui cùm Lampsaci moreretur, quærentibus amicis, velletne Clazomenas in patriam, si quid accidisset, auferri; Nihil necesse est*, inquit, *Undique enim ad inferos tantundem via est.* Rogantibus iterum principibus, nunquid fieri mandaret? *jussisse*, ferunt, *ut pueri quotannis eo, quo defecisset, mense, ludere permitterentur.* Quæ consuetudo Lampsaci diu servata est. Plura de illo vide apud Suidam, & Laërtium Diogenem. Fuêre item eodem nomine alii tres; Primus Æginetа statuarius, cujus meminit Pausanias lib. 5. Alius, cujus meminit Antigonus, Tertius Grammaticus, Zenodoti discipulus. Quibus adde quartum Argivorum regem, de quo Pausan. in Argolicis.

Anaxandrides, Lacedæmoniorum rex; solus Lacedæmoniorum duas uxores simul habuit, & duas domos simul habitavit Pausanias ubi supra.

Anaxandrides, Comicus Rhodius, tempore Philippi Macedonis, docuit fabulas 65. vicit 10. Suidas. Πρῶτος οὗτος ἔρωτας, καὶ παρθένων φθορὰς εἰσήγαγε, h. e. *primus amores & virginum stupra in scenam introduxit.* Item alius historicus, qui confecit libros περὶ τῶν συληθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων In eorum primo retulerat, unde ortum proverbium, Ἄνεχε λίθος, καὶ μένων ἔχεις. Narrat hoc collector Proverbiorum, quæ è Bibliothecâ Vaticana edidit Schottus. pag. 255.

Anaxarchus, Philosophus Abderita, sectator Democriti; habuit inimicum Nicocreontem Cypri tyrannum, à quo comprehensus, conjectusque in pilum prisanæ, sive mortarium saxeum, quod Græci ὅλμον vocant, ibique

ferreis

ferreis malleis contusus, adeò toleranter pertulit asperrimos illos cruciatus, ut verbum illud memorabile conduplicaverit. Πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, Ἀνάξαρχον δὲ οὐ πτίσσεις. h. e. *Tunde Anaxarchi culeum, Anaxarchum verò ipsum non tundis.* Ad ultimum, amputationem linguæ minitante tyranno, protinus dentibus abscissam & commanducatam in os ejus ità patulum conspuisse dicitur. Ovidius in Ibin.

Aut, ut Anaxarchus, pilâ minuaris in altâ
Ictaque pro solitis frugibus ossa sonent.

Ad quem locum vetus Scholiastes. *Anaxarchus in mortario positus fuit & sicut sinapi contritus.* Plut. in Tractatu de Virtute morali, ubi de Anaxarcho. Ὁ μὲν γὰρ (Nicocreon scilicet) ὑπέροις σιδηροῖς κατέκλεισε, καὶ κατέκοπτεν αὐτόν. Tertullianus in Apologetico. *Anaxarchus, cùm in exitium ptisanæ pilo tunderetur, Tunde tunde, aiebat. Anaxarchi follem. Anaxarchum enim non tundis.* Origenes contra Celsum lib. 6. Γενναῖος μὲν ὢν ὁ Ἀνάξαρχος, λέγων τῷ τῆς Κύπρου τυράννῳ Νικοκρέοντι, Πτίσσε πτίσσε, τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, αὐτὸν γὰρ οὐ πτίσσεις. Clemens Alexand. Strom. 4. Τὸ γὰρ Ἀναξάρχου πανῶ, Πτίσσε, ἐπιβοῶντος, τὸν Ἀναξάρχου θύλακον. Ἀνάξαρχον γὰρ οὐ πτίσσεις. Meminit Nemesius quoque de Naturâ Hominis cap. 30. sed qui tormenti causam aliam reddit. Ἀνάξαρχος ὁ φιλόσοφος ὑπομείνας πτισθῆναι ὑπὸ Νικοκρέοντος τοῦ τυράννου ὑπὲρ τοῦ μὴ προδοῦναι τοὺς φίλους. Ex quibus locis patet Πτίσσε legendum esse apud Laërtium, non Πτύσσε. Vide Philonem in lib. o *Quod omnis probus liber.* Greg. Naz. Epist. 58. Theodor. Serm. 8. Cic. 3. de Nat. Deor. & 2. Tusc. Val. Max. 3. 3. Floruit Olymp. 114. Suidas.

Anaxarete, puella Cypria ex Salamine oppido formâ insignis, & regia stirpe superba; quam cum Iphis infimæ sortis juvenis perditissimè adamaret, & ab eâ ludibrio haberetur, doloris impatientiâ sese ad fores ejus suspendit: Cujus funus cùm Anaxarete siccis, immotisque oculis intueretur, in saxum conversa est. Ovid. Met. 14.

Fortè via vicina domus, quâ flebilis ibat
Pompa, fuit: duraque sonus plangoris ad aures
Venit Anaxaretes; quam jam Deus ultor agebat
Mota tamen, Videamus, ait, miserabile funus:
Et patulis iniit tectum sublime fenestris.
Inductoque pallore fugit; conataque retrò
Vixque benè impositum lecto prospexerat Iphim:
Diriguere oculi; calidusque è corpore sanguis
Ferre pedes, hæsit; conata avertere vultus
Hoc quoque non potuit: paulatimque occupat artus,
Quod fuit in duro jampridem pectore, saxum.

Anaxenor, citharœdus, quem Tyana civitas valdè extulit, sed magis M. Antonius, qui quatuor civitatum ei tributa legenda dedit. Strabo lib. 14.

Anaxilas, poëta Comicus, de quo vide Vossium de Poët. Græc. pag. 49.

Anaxillas, vel *Anaxilaus*, Messenius, Rheginorum tyrannus. Zancen bello cepit Olymp. 20. & Messanam appellari jussit. Is justitiâ eum cæterorum tyrannorum crudelitate certans, moderationis suæ haud mediocrem fructum tulit: quippe decedens, cùm filios parvulos reliquisset, tutelamque eorum Micalo (aliis Smicytho) spectatæ fidei servo commisisset, tantus amor memoriæ ejus apud omnes fuit, ut parere servo, quàm deserere regis filios mallent; principesque civitatis obliti dignitatis suæ, regni majestatem administrari per servum paterentur. Is verò tutelam sanctè gessit, & perductis in ætatem pueris, & bona, & imperium tradidit, dein parvo viatico sumpto, profectus est Olympiam, ibique summâ tranquillitate consenuit. Pausan. in Messen. Just. lib. 4. Macrob. Satur. 1. 11.

Anaxilaus, historicus, cujus meminit Dion. Halic. initio Antiq. Rom. ubi eum dicit proœmium historiæ suæ à vituperatione aliorum orsum esse, deinque factum esse à Theopompo, quorum neutrum ait se imitari velle. Neque alium putat Vossius Anaxilaum ex quo Mysonem fuisse Arcadem, Laërtius refert in *Mysone*. At alius est *Anaxilaus* Comicus, cujus fabulas longè plurimas citat Athenæus, qui *Anaxilas* dicitur Suidæ, & Etymologo; de quo suprà. Alius est etiam *Anaxilaus* Medicus, quem laudat Plinius lib. 19 cap. 1 & lib. 25. cap. 13. & lib. 30. cap. 8.

Anaxilides, de Philosophis libros conscripsit, quorum secundum citat Laërtius in Platone. De hoc B. Hieronymus contra Jovinianum scribit, quòd in lib. 2. Philosophiæ ferat Platonis matrem phantasmate Apollinis oppressam fuisse, & ob id sapientiæ principem Platonem arbitraretur.

Anaximander, Milesius, Philosophus, Thaletis sodalis, auditor, ac successor; primus terræ, marisque circuitus descripsit, & sphæram construxit. Cylindri formæ terram esse asseruit, tantæ profunditatis, ut ad altitudinem profunditas tertia inveniatur. Is infinitatem rerum posuit, quâ omnia nascerentur. Cic. Acad. Qu. lib. 4. Horologium & Gnomonem invenit, primus etiam Geographicam tabulam edidit. Opinatus est nativos fuisse Deos, longis intervallis orientes, occidentesque. Idem ex aquâ, terraque calefactis homines exortos esse putavit. Denique Lacedæmoniis fertur prædixisse, ut urbem ac tecta custodirent, quòd instaret terræ motus; ac tunc urbs eorum tota corruit, & Taygeti montis magna pars ad formam puppis eminens abrupta, cladem insuper eam ruinâ oppressit. Plin. 2. 79.

Anaximander, Anaximandri filius Milesius junior, temporibus Artaxerxis Mnemonis. Συμβόλων Πυθαγορείων ἐξήγησιν scripsit, teste Suidâ in Ἀναξίμ. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 6.

Anaximenes, Philosophus Erasistrati filius, (Eurystrati, Εὐρυστράτου Suidæ) Anaximandri discipulus & successor, eo die obiit, quo Sardis capta est. Hic principium rerum aërem opinatus est, quem genere infinitum, qualitatibus finitum aiebat, cujus condensatione, ac rarefactione cuncta gigni putavit: Motum verò ab æterno esse dixit: Terram ex aëre constipato, primùm omnium factam, latam, magnam, ideircò non absque ratione super aërem contineri. Solem, Lunam, cæterasque stellas à terra ortum habere, Aërem Deum esse asserebat. Cic. Acad. Qu. lib. 4.

Anaximenes, Aristoclis filius, Lampsacenus orator, discipulus Diogenis Canis, & Zoili Amphipolitani grammatici illius, qui Homerum maledictis est insectatus. Præceptor fuit Alexandri Macedonis, ipsumque etiam in bellum secutus est. Hic Regem Alexandrum Lampsacenis iratum, hujusmodi arte circumvenit. Cùm Lampsaceni Persarum partibus studerent, Alexander irâ præter modum inflammatus, minabatur se gravissi-

mis quibusque malis ipsos affecturum. Illi verò ut in uxorum liberorumque amittendorum, & patriæ funditus evertendæ manifesto periculo versantes, Anaximenem mittunt Alexandro supplicaturum, ut irâ depositâ sibi parceret. Alexander verò cùm cognovisset, quâ de causâ ille veniret, per Deos juravit, se profectò contraria ipsius precibus facturum. Anaximenes vero hoc beneficium, inquit, ô Rex, mihi largiaris, ut uxores, & liberos Lampsacenorum in servitutem abstrahas, eorum templa incendas, & urbem solo æques. Alexander verò cùm nihil haberet, quod adversus hoc excogitaret callidè, aut quod contra moliretur, cùm etiam jurisjurandi necessitate constrictus teneretur, Lampsacenis invitus veniam dedit. Hæc Suidas. Eandem historiam habes apud Pausaniam, lib. 6. Is etiam, testibus duobus prædictis, primus dicitur instituisse, ut oratio extemporalis, & declamatio fieret, exercitationis gratiâ. Vide Diog. Laërt. lib. 2. & Voss. Hist. Gr. pag. 57. Cæterùm de variis Anaximenibus vide Meursium in Notis ad Chalcidicum fol. 37.

Anaxipolis, Thasius, Poëta Comicus, de quo Plin. 14. 14. in vett. editionibus. *Sic quoque diu vina transmarina fuerunt in auctoritate ad atavos usque nostros: sicut apparet ex illo Comici versu Anaxipolis Thasii*

Quinque Thasii vini inde de promam.

Falerni bina. Hujus meminit M. Varro & Columella inter R. R. scriptores. Vide Voss. de Poet. Gr. p. 68, 69.

Anaxippus, Novæ Comœdiæ scriptor; floruit temporibus Antigoni ac Demetrii Poliorcetæ. Dicere solebat, Philosophos in sermone tantùm sapientes esse, in vitæ verò actionibus insipientes. Multæ illius fabulæ recensentur ab Athenæo.

Anaxirrhoë, Coroni filia, Epei uxor. Pausan. Eliac. 1.

Anaxis, Bœotus historicus, historiam suam perduxit usque ad Olymp. 104. ac imperium Philippi Amyntæ filii, teste Diodoro Siculo extremo lib. 15.

Anaxithea, Danais, ex Jove peperit Olenum. Steph. in Ὤλενος.

Anaxo, Anexi filia, quam quidam Alcmenæ matrem faciunt, non Lysidicen sororem Pitthei ex Pelope & Hippodamiâ, sicut vult Plutarchus.

Anazarbus, urbs Ciliciæ ad Pyramum flu. Oppiani Poëtæ optimi, & Dioscoridis rei herbariæ peritissimi patria; hodiè *Azar* vel *Axar* dicitur, teste Molerio. Ammianus Marcell. lib. 14. ubi de Cilicia: *Anazarbus, auctoris vocabulum referens. Azarbas* quidem hujus urb. conditor fuisse dicitur à Steph. Byzantino: Ἀνάζαρβος πόλις Κιλικίας ἀπὸ Ἀζάρβα τοῦ κτίσαντος. In Suidæ Lexico *Zarbas* nominatur. Hanc priùs *Cyindam*, ac deinde *Diocæsaream* appellatam, ait vetus scriptor apud eundem Suidam; eâque terræ motu subversâ Nervæ temporibus *Anazarbum*, quendam Senatorem eò missum à principe, urbem instaurasse, ac suo nomine appellasse. Sed hæc futilia sunt, cùm satis constet Anazarbum ante Nervæ tempora vocatam fuisse. Nam & Dioscorides Ἀναζαρβεὺς indigitatur: & Plin. l. 4. ejus urbis mem. *Intus dicendi Anazarbeni, qui nunc Cæsaraugustani.* Taceo quod *Diocæsaream* ab *Anazarbo* distinguit Ptolemæus in Ciliciæ descriptione. Duas enim urbes ponit in Cilicia, Διοκαισάρειαν, & Καισάρειαν τὴν πρὸς Ἀναζάρβῳ. Hæc urbs postquam Cilicia in 2. provincias divisa est, metropolis Ciliciæ secundæ, uti docet Evagrius lib. 4. & Hierocles in Itinerarii Comite: ἐπαρχία Κιλικίας δευτέρας ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ΄. Ἀνάζαρβα μητρόπολις. *Anazarba* quoque dicitur apud Suidam, & Zonaram in Nicephoro Phocâ ubi Ἀνάβαρζαν habent vulgatæ editiones. Valesius.

Ancæus, Lycurgi filius, patria Tegeates, unus ex Argonautis. Hyginus in Fab. Poeticis. Orpheus in Argonaut.

Ἀγκαῖον δ᾽ ἄρ᾽ ὅμιλον ἐπ᾽ Ἀρκαδίης πολυμήλου
Πέμψε πατὴρ γηραιὸς ἐπὶ πλόον Ἀξείνοιο.

Apollonius lib. 1. Τρίτατός γε μὲν ἦεν
Ἀγκαῖος, τὸν μέν ῥα πατὴρ Λυκόοργος ἔπεμπε.

Ubi Schol. Λυκούργου καὶ Ἀλέους Ἀγκαῖος.

Ancæus, Neptuni & Astypalææ filius patria Samius (aliàs rex Sami) qui & ipse inter Argonautas ab Hygino memoratur. Is (uti scribit Aristomenes) agriculturæ studiosus fuit: Quum autem vineam plantaret, nimium gravi labore servos premebat. Quare illorum quidam dixit, Dominum ex illa vinea fructum nunquam percepturum. Ancæus verò posteaquam uva maturuit, lætus vindemiabat, coactâque vindemiâ, vinum ex lacu sibi hauriri jussit, increpans eum, qui futurum prædixerat, ut nunquam ejus vineæ vinum biberet. Poculum igitur cùm ori admoveret, dictum servi in memoriam revocavit. Cui servus Πολλὰ μεταξὺ πέλει κύλικος καὶ χείλεος ἄκρου, hoc est, vertente Horatio,

Multa cadunt inter calicem supremaque labra.

His verò dictis, quidam accurrit, nuntians quàm maximum aprum vineam ingressum illam vastare totam. Itaque abjecto Ancæus poculo, ad aprum festinavit, ab ejusque dente ictus interiit. Unde natum est proverbium in eos quibus præter spem aliquid evenit; Quod sic è Græco in Latinum Cato vertit,

Multum interest inter os & offam.

Cave autem ne Ancæum hunc confundas cum eo qui ab apro Calydonio percussus fuit. Is enim Parthasius Ovidio dicitur. *Penelopesque socer cum Parrhasio Ancæo.* Alius fuit Pleuronius, Argonauta quoque. Orpheus.

Ἀγκαῖός τ᾽ ἔμολε Πλευρώνιος, ὅς ῥα πορείας
Οὐρανίας ἄστρων ἰδὼν κύκλους τε πλανήτων.

Ancalites, pop. Angliæ circa Thamesim flu. *The Hundred of Henly.* Camdeno.

Ancaria, Dea ab Asculanis populis colebatur, tanquam tutelaris, ne hostium incursu vastarentur. Alex. ab Alex. *Anchariam* scribit. Cæl. Rhod.

Ancharia, Octaviæ mater. Plut in Antonio.

Ancharia, Familiæ nomen apud Romanos, sicut *Asellia*. Ancharius enim, vel *Ancarius* est asinus. Ἀχθοφόρον Græci interpretantur Ἀγγαρεῖον, accipiuntque istud vocabulum æquè de jumento atque homine ἀχθοφόρῳ. Utitur hâc voce Lucilius.

Hæc inquam rudet è rostris, atque ejulitavit
Concursans, veluti ancarius, clareque quiritans.

Ancharius, vir nobilis Romanus à Marianis occisus; στρατηγικὸς ἀνήρ, Plut. in C. Mario. Ἀγχάριον ἄνδρα βουλευτὴν, καὶ στρατηγικὸν ἐντυγχάνοντα τῷ Μαρίῳ καὶ μὴ προσαγορευθέντα ὑπ᾽ αὐτοῦ, ταῖς μαχαίραις τύπτοντες.

Anchemolus, filius Rhœti Marrubiorum regis in Italia, qui cùm pater Casperiam, sive Caspiam noyercam

vercam superinduxisset. privignus eandem constupravit: quo cognito, cùm pater eum persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille ad Turnum se contulit. Postea tamen à Pallante Evandri filio occisus est. Virgil. lib. 10.

——— Et Rheti de gente vetustâ
Anchemolum thalamos ausum incestare novercæ.

Anchesites, ventus ab Anchisâ portu Epiri spirans cujus mentio est apud Halicarnass. Dionysium. Cic. lib. 7. ad Atticum. *Flavit ab Epiro lenissimus Anchesites.* Antea legebatur *Anchemitis*: sed ita restituit Turnebus.

Anchiala, vel *Anchiale*. Dionysio Ἀγχιάλεια, Ciliciæ civitas. Ejus Ptolemæus non meminit, quam tamen Strabo & Plinius inter Tarsum, & Solos ponunt, exiguo a mari intervallo, unde nomen. Hanc unà cum Tarso, à Sardanapalo rege eodem die conditam fuisse affirmat Aristobulus apud Strabonem, atque ibi monumentum ejus conspici, in quo imago plaudentis, cum hac inscriptione Σαρδανάπαλος ὁ Ἀνακυνδαράξεω παῖς Ἀγχιάλην καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἐν ἡμέρῃ μιῇ. Σὺ δὲ ξένε, ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τ' ἄλλα τούτου οὐκ ἄξια. Ejus meminit Plin. 5. 27. Ex hac urbe fuit Athenodorus, qui non à Sardanapalo sed ab *Anchiale* Japeti filiâ conditam vult, à quâ nomen vicino fluvio, qui Ἀγχιαλεὺς dicebatur.

Anchialus, urbs Thraciæ sita in intimo sinu, atque ubi Pontus alterum sui flexum angulo finit, non procul à magnâ Apollonia. *Anchialo* ac *Achelo* hodiè Græcis, teste Sophiano. *Kenkis* v. Turcis, ut ait Leunclavius. Ovid. 1. Trist.

——— Et ab his per Apollinis urbem
Alta per Anchiali mœnia findas iter.

Long. 54. 45. Lat 44. 30.

Anchialus Mentis filius (imò potius pater) vir bellicosus. Hom. Odyss. 1.

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Anchialus, Phæacensis. Hom. Odyss. 8. vers. 112.

Anchialus, Judæorum Deus, ut quidam colligunt ex loco Martialis lib 11. ep 95.

Ecce negas. jurasque mihi per templa Tonantis,
Non credo, jura verpe per Anchialum.

Salmasius lib. de linguâ Hellenisticâ legit החיעלם & interpretatur, *per eum qui vivit in æternum.* Verum illud non est Hebræum, prima enim litera abundat, duæque insuper voces sunt חי־עלם, uti est apud Danielem cap. 12. Et sic jam olim Scaliger legebat hunc Martialis locum. Sed profectò nihil minus quam Hebraicè doctus fuit Martialis. Optimus codex Thuanæus, jam antè octingentos annos exaratus, qui excerpta continet Martialis epigrammata, legit hoc loco *Anchalium*. Omninò itaque legendum.

——— Iura verpe per Ancharium.

Ancharius verò vel *ancarius* est Asinus. Unicè autem confirmat hanc conjecturam versiculus ille Petronii, ex quo liquet Judæos olim malè audiisse, quod crederentur per Asinum jurare.

Iudæus licet & porcinum numen adoret,
Et cilli summas advocet auriculas.

Cillus autem est asinus, hinc *hemicillus* ἡμίονος & *cillanus agaso* Ciceroni. Malè autem *cœli* vulgò legitur. Gentiles enim finxerunt, asini ductu repertam aquam in eremo; Et hinc fabula illa fluxit, Judæos asinum coluisse. Tacit. 5. Hist. *Iamque haud procul exitio, totis campis procubuerant: cùm grex asinorum agrestium, è pastu in rupem nemore opacam concessit. Secutus Moses conjecturam herbidi soli, largas aquarum venas aperit.* Plut. 4. Sympos. Τιμῶσι τὸν ὄνον ἀναφήναντα πηγὴν αὐτοῖς ὕδατος. Sed à Græculorum impudentia in Christianos etiam derivata est hæc calumnia, quorum Deum, non tantum Sileni, uti Mosem, sed Satyri instar finxerunt, uti videre est apud Tertullianum cum hac inscriptione; DEUS CHRISTIANORUM ONOCHOIRITES. Ita enim legendus locus ille, qui omnes hactenus exercuit eruditos. Ὀνοχοιρίτης enim fingebatur tanquam ex asino & porco compositum monstrum. Epiphanius de Gnosticis Φασὶ δὲ τὸν Σαβαὼθ οἱ μὲν ὄνου μορφὴν ἔχειν, οἱ δὲ χοίρου. Hinc *Asinarii* dicti Christiani. Is. Vossius.

Anchimolus. Sophista apud Elidem fuit, aquæ potor, ac ficis tantummodò vesci solitus, nec tamen aliis imbecillior habebatur. Cæl. Rhod.

Anchises, Capyos filius ante bellum Trojanum nemorum latebras, & solitudines coluisse fertur, gregibus, & armentis intentus: quibus cum vacaret, à Venere adamari cœpit, & cum eâ concubuit, unde natus est Æneas apud Simoenta Trojæ fluvium. Ovid. Trist.

In Venerem Anchises. in Lunam Latmius heros.

Dido apud Virg. Æn. 1.

Tune ille Æneas quem Dardanio Anchisæ
Alma Venus Phrygii genuit Simoentis ad undam?

Dissident hic inter se Homerus & Hesiodus. Ille 2. Iliad. ait genitum Æneam Ἴδης ἐν κνημοῖσι, i. e. *in imis partibus Idæ.* Ille in Theog. Ἴδης ἐν κορυφῇσιν *In Idæ verticibus.* Virgilius Homero adhæsit, nam Simois fluebat per radicem Idæ. Ovid. autem Hesiodo, nam in Epistolis.

Phryx erat Æneas volucrum cui mater Amorum
Gaudet in Idæis concubuisse jugis.

Nonnus in Bassaricis lib. 15.

Ἴκελος Ἀγχίσῃ ῥοδοειδεῖ, ὅν ποτε Κύπρις
Ἀργενὰς ἱμείρουσα ὀρεστιάδας σχέδε ταύρων,
Κεῖνον ἐλαφρίζουσα βοωτήν ———

Cæterùm Anchises, cùm se Veneris concubitu usum fuisse jactaret, ab eâdem oculis privatus est: propterea dicunt eum Trojanorum consiliis non interfuisse. Ardente Trojâ, cùm nulla salutis spes appareret, senio confectum Æneas humeris eum imposuit, secumque Drepanum usque Siciliæ urbem vexit, ubi fatis concessit. Hinc *Anchisæus*. Virg. Æn 5.

Et lucus latè sacer additur Anchisæo.

Item *Anchisiades*, pro Æneâ Anchisis filio. Virg. Æn. 6.

Dux Anchisiade, nec me Deus æquore mersit.

Anchurus, Midæ filius, de quo sic Plutarchus in Parallelis. *Circa Celænon, Phrygiæ oppidum, terra hiatus cum aquâ domos complures, ipsis cum hominibus absorpsit in profundum, Midas rex oraculo monitus, ut res eò preciosissimas conjiceret, ita enim futurum, ut terra coiret, auro & argento injectis, nihil opis attulit. Anchurus igitur, regis filius, cùm nihil in vitâ humanâ preciosius esse animâ secum ipse versasset, datis genitori complexibus, & Timotheæ uxori, equum ascendit inque hiantem locum concitatus est. Ac sic terra rursus coiit, & auream eo loco Iovis Idæi aram Midas dedica-*

vit. Hujus rei quoque testis est Callisthenes lib. 2. Metamorphoseωn.

Ancile, scutum breve, authore Festo ad vocem *Mamurii*, ita ex utroque latere recisum, ut nullus angulus videri posset, & summum infimumque ejus latus medio pateret. Fertur id Numæ Pompilii tempestate de cœlo decidisse, unáque editam vocem, omnium potentissimam fore civitatem, quamdiu in eâ mansisset. Ovidius Fastorum lib. 3.

Ecce levi scutum versatum leniter aurâ
Decidit, à populo clamor ad astra venit.

Et paulo post.

Idque ancile vocant, quod ab omni parte recisum est;
Quémque notes oculis, angulus omnis abest.

Virgil. Æn. 8. ——*Lapsa ancilia cœlo.*

Juvenal. Sat. 2.

Segmenta & longos habitus & flamea sumit,
Arcano qui sacra ferens nutantia loro
Sudavit clypeis ancilibus.

Nonius *ancilia grandia scuta* interpretatur. Mureto & Camerario dici videntur *ancilia* à Græco ἀγκύλος, h.e. *incurvus*. Est & aliorum quorundam hæc opinio, qui idcirco *ancilia* per *y* scribunt. Verùm in veteri Antonini Pii nummo, ubi tria scuta, ovali prope figurâ, conspicere est ANCILIA adscriptum. Eodemque modo in antiquis codd. manuscriptis inveniri auctor est Pierius ad 8. Æneid. Verius etymon apponit Varro lib. 6. de L. L. *Ancilia*, inquit, *dicta ab ancisu, quòd ea arma utraque parte, ut pelta Thracum, incisa*. Sed nihil æquè ancilium formam explicat, ac verba Plutarchi in Numa, quæ ideò apponam. *Ancilia vocant propter figuram, circulus enim non est neque exprimit, ut peltæ orbiculatam formam,* ἀλλ' ἐκτομὴν ἔχει γραμμῆς ἑλικοειδοῦς, *sed excisa est, ita ut revoluta linea fiat.* Historiam autem seu fabulam de lapsis cœlo ancilibus, quæ eam ob causam *cœlestia arma* Livius vocat, habes apud Dionys. Hal. lib. 2. & Lactant. lib. 1. cap. 21. Vet. Gloss. *Ancilia*, Δωπιλᾶ. Quæ oratio integra non est, & puto desiderari vocem ὅπλα. In Gloss. Græco Lat. Διοπετὲς ὅπλον, ἀσπιδίσκιον, *Ancile*. Hæc ancilia autem Romæ in Templo Martis asservabantur, & annis singulis circumferebantur Mense Martio per Sacerdotes, aliosque primores per urbem: dieque trigesimo demum recondebantur. Quod antequam fieret, nihil publicè feliciter fieri, superstitio tenebat. Hinc Suetonius Othonem contra religionem, nondum conditis ancilibus, inauspicatò profectum scribit, in ejus vitâ, cap. 8. Vide sis ibi Casaubonum, qui similem superstitionem Athenis, cùm *Plynteria* celebrarentur, obtinuisse eruditè, uti solet, observat. Aliter de isthoc superstitionis genere Turnebus, quem Torrentius sequitur in explicando Suetonii loco. Malè autem uti Lipsio ostensum, lib. 5. Antiq. Lect. cap. 16. Figuram eorum habes in antiquo nummo apud Guthe. lib. 1. de Jure Pontificio, cap. 11.

Ancon, vel *Ancona*, urbs totius Piceni celeberrima, in litore Adriatici maris, à Siculis condita, portum habens insigni operâ à Trajano Cæsare constructum. Nomen habet à situ, qui cubiti flexuram refert. Græci enim & cubitum, & locum cubiti modo sinuosum ἀγκῶνα vocant. Plin. 3. 13. *A Siculis condita est colonia Ancona.* Opposita est promontorio Cumero; in ipso flectentis se oræ cubito. Lucan. lib. 2.

Illic Dalmaticis obnoxia fluctibus Ancon.

Juvenalis Sat. 4.

Ante domum Veneris, quam Dorica sustinet Ancon.

Silius Italicus lib. 8. ubi recenset Picentum opida, fluminaque

Stat fucare colus nec Sidone vilior Ancon,
Murice nec Libyco. Long. 37. 16. Lat. 43. 48.

* *Ancrina*, Siciliæ opidum. Ptol. Nomen haud dubiè corruptum ab genuino Ἀγκύριναι, Latinè *Ancyrina*. Vide Cluv. Sic. Ant. pag. 373.

Ancus, Lusitaniæ flu. Saurium op. alluens. *Rio di Soure.*

Ancus Martius, quartus Romanorum Rex, nepos Numæ ex filiâ. Latinos bello domuit, Aventinum, & Martium montem urbi addidit; Janiculum ponte sublicio urbi conjunxit, Romanorumque limites ad mare usque promovit, ubi & Ostiam condidit. Fertur præterea primus carcerem instituisse: Ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, id est, à cubito sic dictus fuit, quem incurvum habuisse fertur, ut ait Servius, tales enim *ancos* appellari, Festus affirmat. Aliter Constantinus Manasses, vers. 1654.

Τὸν γὰρ ἀγκύλον τοῦ ποδὸς εἶχε πεπηρωμένον.

Virg. Æn. 6. ——*Quem juxta sequitur jactantior Ancus.*

Ingenium ejus quale fuerit, satis indicat Livius, Nam de illo: *avitæ gloriæ memor*: &, *medium erat in Anco ingenium, & Numæ, & Romuli memor*: &, *cuilibet superiorum regum belli, pacisque & artibus & gloriâ par.* Plutarchus ait ἀεὶ τύχης, conditum Fortunæ templum ab hoc rege arrogante sibi Romanas victorias. Quæ res etiam satis declarat illius jactantiam.

Ancylium, Siciliæ opidum. Vide Cluver. Sic. Ant. p. 389.

Ancyra, Galatiæ urbs, Magnæ Phrygiæ contermina, ideoque ab aliis Phrygiæ, ab aliis Galatiæ tribuitur. Plin. lib. 5. cap. ult. duas Ancyras memorat, alteram in Phrygiâ, alteram in Galatiâ. Hinc *Synodus Ancyritana* in Jure Pontificio. Sic dicta ab anchoris navium captarum à Mithridate, quas Ptolemæus Ægypti rex suppetias Gallo-græcis miserat. Stephanus. Hodie *Angouri*. Metropolin Galatiæ fuisse testatur Libanius, Orat. 26. Ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ πρώτῃ καὶ μεγίστῃ Γαλατῶν πόλει Long. 62. 10. Lat. 42. 30. Aliam Livius collocat circa Macedoniam, aut Illyricum. lib. 43.

Ancyra, Siciliæ urbs. Diodor Sic. lib. 14. Vide Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. pag. 373.

Ancyreum, Asiæ min. promontorium, ubi Pontus finitur, incipitque Bosporus. Hodie *Psomion*, *teste* Petro Gyllio.

Andabatæ, non Asiæ populi in tenebris versantes, uti somniavit Ferrarius, sed gladiatores, clausis oculis pugnantes. Cicero ad Trebatium, lib. 7. Epist. Famil. *Quem antea ne Andabatam quidem defraudare poteramus.* Vide clarissimum Vossium in *Andabata*.

Andainum, pagus cum cœnobio in ditione Leodiensi, intra sylvam Arduennam, in confin. duc. Lucemburgen,

cemburgens. Hodie S. *Hubert*. *Andagium* Sigesberto dicitur.

Andaluzia, provincia Hispaniæ, & regni Castellæ, sub quâ major pars Hispaniæ Bæticæ comprehenditur. Ab incolis *Andaluzia* dicitur, estque miræ fertilitatis. Eam Bætis fluvius bifariam secat; & à *Vandalis* nomen accepisse fatentur omnes. Terminos habet à Septentrione Castellam novam, & Extremaduram; ab Oriente regn. Granatense; à meridie Oceanum, & fretum Herculeum, & ab Occidente, Lusitaniam & Algarbiam. Ejus primaria urbs Hispalis, ampla & dives. Dicitur etiam *Vandalitia*.

Andanius, Carmaniæ flu. Strabo. *Andanis* Plinio dicitur Forte *Tisindan* hodie.

Andaristus, Pelagonum in Macedoniâ op. Ptol. Populi *Andarestenes* Plinio dicuntur. *Vostanza* Theveto. *Erisso* aliis.

Andate, locus in Britanniâ insulâ. Xiphilin. in Nerone. Lege *lucus*. Sic enim Xiphilinus. Καὶ ταῦτα πάντα θύοντές τε ἅμα καὶ ἑστιώμενοι, ὕβριζοντες; ἔν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ ἐν τῷ τῆς Ἀνδάτης μάλιστα ἄλσει ἐποίουν. Subdit, Οὕτω γὰρ καὶ τὴν νίκην ὠνόμαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα. Ubi, pro Ἀνδάτης rescribendum Ἀνδράστης putat Bochartus, vel etiam Ἀδράστης, quomodo legit Gulielmus Blancus Xiphilini Interpres. Vide sis Virum magnum de Phœnicum colon. lib. 1. cap. 42.

Andecrium, Dalmatiæ mediterranea civitas. Ptol. Straboni v. *Andetrium* dicitur.

Andegavia, regio Galliæ Turonibus ac Biturigibus finitima, Oceanoque proxima. Gallicè *Angiers*. Populi *Andegavi*. Tacito, lib. 3. & Plinio 4. 18 Vide *Andes*.

Andelus, Hisp. civitas non procul à Pompeiopoli, quæ vulgò *Pampilone* appellatur, metropolis regni Navarræ Gallicè *Pampelune* dicitur.

Andera Stephano Ἄνδειρα, Phrygiæ op. juxta Scepsim, in quo lapis reperitur, qui ustus in ferrum transit, deinde cum quâdam terrâ in camino excoctus, pseudargyrum, seu argentum falsum stillat: cui ubi est æs additum, temperamentum fit, quod orichalcum vocant Steph. ex Strabonis libro 13. Inde *Anderina*, mater Deorum.

Anderida, Angliæ op. in agro Cantiano, vulgò *Nevvenden*, teste Camdeno, quasi media inter Cantuariam (à quâ 16. m. p. abest) & Roffam.

Andes, populi inter Celtas, Carnutibus, & Turonibus finit mi. [illegible] Hos Ligeris fluvius alluit. Gallicè *Le pays d'Anjou*.

Andes, pl. num. vicus Italiæ, non procul Mantuâ, Virgilii patria. Hinc *Andinus*. Sil. lib. 8.

> *Mantua Musarum domus, atque ad sydera cantu*
> *Evecta Andino*, i. e. Virgiliano.

Andethanna, vel *Andethannalis*, op. cum cœnobio agri Trevirensis ad Suram flu. vulgò *Echternach*.

Andetrium, *Andretium*. Straboni lib. 7. ubi de Illyride. Ἔστι δὲ Ἀνδήτριον ἐρυμνὸν χωρίον. Ptolemæo Ἀνδέκριον, vel Ἀνδρίκιον. Dioni Ἀνδήτριον. Plinius. *In hoc tractu sunt Burnum, Mandetrium*, lege *Andretium*.

Andizetii, Liburniæ populi. Strabo lib. 7. Ἀνδιζήτιοι vocat. Sunt autem quos Plinius *Sandrizetes* appellat. Nam τὸ σ in dictionum capite modò adest modò deest. Casaub.

Andocides, Orator Atheniensis, filius Leogori: Orationes ejus habemus Περὶ μυστηρίων. Περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου. Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης. Κατὰ Ἀλκιβιάδου. Excudebat Henricus Stephanus 1575. folio.

Andoverpum, vide *Antuverpia*.

Andrapa, urbs Paphlagoniæ ep. sub Arch. Ammaseno, inter Pompeiopolim & Ancyram; quæ & nova Claudiopolis.

Andramon, Thoantis pater. Hom. Iliad. 2.

> Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός.

Unde Ovid. Met. 13. Thoantem *claro Andramone natum* periphrasticè appellat.

Andragathus, vir quidam, quem patriæ suæ proditorem primò muneribus affecit Lysimachus apud Polyænum lib 4. posteà verò vitâ privavit.

Andragoras, vir, qui subitâ morte periit, Mart. lib. 6.

> *Lotus nobiscum est hilaris, cœnavit & idem,*
> *Inventus mane mortuus Andragoras.*

Andramytes. rex Lydorum, qui primus mulieres fecit eunuchas, iisque vice eunuchorum usus est: Cæl. Rhod. 20. 14. Alex. ab Alex. lib. 2.

Andreapolis, urbs Arch. & Academ. Scotiæ in ora orient. non longè à mari Germanico. Distat à Dono-Dei 12. m. p. ab Edinburga autem 30. milliarib. in Bor. vulgò *S. Andrevus*. Long. 17. 28. Lat. 57. 46.

Andreapolis, *S. Andero* urbs Hisp. in lit. Biscaiæ olim *Flavionavia*, Distat à Laredo 6. leuc. in occ. & totidem à Santillana in ort.

Andreas, Panormitanus, edidit libros de memorabilibus, quæ in quibusdam Siciliæ opidis contigissent, quorum tricesimum tertium citat Athenæus lib. 14. Vide Vossium de Hist. Gr lib. 4. pag. 502. Item *Andreas* Penei filius. Pausan. lib. 6.

Andria, urbs Episc. Apul. Peucetiæ sub Archiep. Tranensi, inter Canusium & Rubos. *Netium* Straboni, ut putatur.

Andriaca, *Gatapoli* ex tabb. recent. op. Thraciæ, juxta oram maris Euxini, apud Halmydissum.

Andriace, *Gerante* Vil. anov. op. Lyciæ litoreum inter Pataram & Apiras, Myris proximum, inde 4. m. p. recedens.

Andriscus, historicus ρ Ναξιακά, h. e. *de rebus Naxiacis* libros conscripsit, quorum primum citat Parthenius Eroticωn cap. 9. Secundum itidem cap. 19. Quædam etiam de eodem opere refert Athenæus lib. 1.

Androclea, una ex filiabus Antipœni, quæ pro salute populi seipsas interfecerunt. Nam cùm pugna esset Thebanis & Herculi contra Orchomenios, oraculum est allatum, eos bello fore victores, si manum sibi inferret, qui generis dignitate inter cives esset notissimus. Et cum Antipœno (hic enim majorum genere maximè illustris erat) non placeret pro populi salute mori, ejus filiabus Androcleæ, & Heracleæ placuit. Ubi itaque seipsas interfecissent, hic eis pro tanto beneficio honos est habitus, ut in parte templi Dianæ Eucliæ Leonis simulacrum ab Hercule illis dicatum conspiceretur.

caretur. Pausan. in Bœot.

Androclides, περὶ τῶν ἱμπεδῶν τεχνολόγων, *de Sophistis extemporaneis* scripsit, teste Suidâ; Porphyrii æqualis fuit, & sub Aureliano principe vixit.

Androclides, Lacon, qui cùm probro daretur, quòd, cùm claudus esset, bellatoribus se immiscuisset; ideoque ab omnibus, tanquam inutilis, à prælio arceretur; ità commotus respondit. *In aciem proficisci debere, qui de prælio, non de fugâ cogitet*, Plut. in Apophtheg. & Cæl. Rhod. 14.5.

Androcydes, medicus, cujus extat epistola quædam ad Alexandrum M. scripta. apud Plin. his verbis, *Vinum potaturus, rex, memento te bibere sanguinem terræ: Sicut venenum est homini cicuta, sic & vinum*, Plin. 14.5. Alius pictor eidem Plinio 35.9.

Androdamus, Rheginus, qui leges Chalcedonensibus Thraciæ populis condidit. Aristot.

Androdus, Dacus servus, Romæ in Circo maximo agnitus à Leone, cujus pedem vulneratum aliquando curaverat in sylvis. Ejus historiam lectu dignam vide apud Gellium, 5.15.

Andrœtas, historicus Tenedius ὁ τῷ περίπλῳ τῆς Προποντίδος, citatur ab Apollonii Interprete lib. 2.

Androgeus, filius Minois Cretæ regis, & Pasiphaës, qui cùm omnes in palæstrâ superaret, ab Atheniensibus & Megarensibus ex invidiâ occisus est. In cujus ultionem Minos, Niso Megarensium rege occiso, Megaram evertit, Athenienses acri bello superavit, eosque quotannis septem adolescentes, totidemque puellas à Minotauro devorandos in Cretam mittere coëgit. Virgil. Æn. 6.

In foribus lethum Androgeo, tum pendere pœnas
Cecropidæ jussi. Catullus de Nupt. Pel & Thet.
Nam perhibent olim crudeli peste coactum
Androgeoneæ pœnas persolvere cædis,
Electos juvenes, simul & decus innuptarum
Cecropiam solitum esse dapem dare Minotauro.

Legendus Plutarchus in Theseo, & Pausan. in Atticis. Ovidius Met lib. 7.

Bella parat Minos, qui quanquam milite, quanquam
Classe valet, patriâ tamen est fortissimus irâ,
Androgeique necem justis ulciscitur armis.

Idem in Epist. Ariadnes.

Viveret Androgeos utinam, nec facta luisses
Impia funeribus, Cecropi terra, tuis.

Contra Propertius eleg. 1. lib. 2.

Et Deus extinctis Cressis Epidaurius herbis,
Restituit patriis Androgeona focis.

Androgeus collocabatur in proris navium. Meminit Callimachus in Causarum lib. 4. & Clemens in Protreptico Τιμᾶται δέ τις, καὶ Φαληρεὺς κατὰ πρύμναν ἥρως. Phalerus autem erat portus Atticæ. Item unus è Græcorum ducibus qui Trojam profecti sunt. Virgil. Æn. 2.

Primus se Danaum, magna comitante catervâ
Androgeos offert nobis socia agmina credens.

Androgyna, vel *Androgyni*, populus in Africâ super Nasamones, utriusque sexûs, inter se vicibus coëuntes; dextra mamma his virilis, læva muliebris. Plin. 7.2. & cap. 3. ejusdem lib. *Gignuntur & utriusque sexus, quos Hermaphroditos vocamus, olim Androgynos vocatos, & in prodigiis habitos, nunc vero in deliciis.* Pollux etiam concubinos *Androgynos* vocat. Vide Rhod. 15.10. & 19.20.

Andromacha, Hectoris uxor, Eetionis, regis Thebarum Ciliciæ filia. Hom. Iliad. Z. ubi de Hectore

Ἦλθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος.
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων.

Filium peperit Astyanacta. Mortuo marito Pyrrhus eam in Græciam adduxit, & ex eâ Molossum suscepit, postea verò eam Heleno vati, Priami filio, cum parte regni in uxorem dedit. Virgil. Æn. 3.

Hectoris Andromache, Pyrrhin' connubia servas? Prop. lib. 2.

Quid, formis Andromaches lecto cum surgeret Hector
Bella Mycenææ non timuere rates?

Ovid. Amor.

Hector ab Andromaches complexibus ibat in arma,
Et galeam capiti, quæ daret, uxor erat.

A *viri pugnâ* nomen sortita est, fuit enim quædam veluti virago. Juv. Sat. 6.

——— *Andromachen à fronte videbis,*
Post minor est.

Martialis posuit pro quâvis fœmina juniore, lib. 3. ep. 76.

Andromachus, adulator Crassi, à quo Parthis proditus est. 2. Sophista è Neapoli Syriæ, Zonæ filius, qui Nicomediæ Grammaticam docuit, Diocletiani tempore. Suidas. 3. Syriæ, & Phœniciæ præfectus ab Alexandro constitutus, vivus à Samaritis crematus est. Curtius lib 4.

Andromeda, Cephei Æthiopum regis, & Cassiopes filia, ob matris superbiam, quæ se Nereidas formâ superare gloriabatur, à Nymphis saxo alligata fuit, & ceto marino monstro exposita: postea tamen à Perseo in patriam revertente, occiso prius ceto, liberata, eidem nupsit. Propertius lib. 2.

Andromede monstris fuerat devota marinis,
Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.

Idem lib. 3. eleg. 3.

Qualis & accubuit primo Cepheïa somno,
Libera jam duris cotibus Andromeda.

Idem lib. 3. eleg 22.

Non hic Andromedæ resonant pro matre catenæ.

Ovid. in Epistolis.

Candida si non sum, placuit Cepheïa Perseo
Andromede, patriæ fusca colore suæ.

M. Manil. Astr. lib. 1.

——— ——— *Cephensque: & Cassiopea*
In pœnas signata suas: juxtaque relictam
Andromedam vastos metuentem Piscis hiatus
Expositam ponto deflet, scopulisque revinctam
Ne veterem Perseus cœlo quoque servet amorem
Auxilioque juvet, fugiendaque Gorgonis ora
Sustineat spoliumque sibi.

Postremò Minervæ beneficio inter astra collocata est, oriturque in parte Piscium duodecimâ. De hâc Tragœdiam scripsit Euripides, eamque, ab hujus nomine *Andromedam* appellavit.

Andron, Catanæus, teste Theophrasto, tibiis canens, primus omnium motiones corporis, & rythmos excogitavit. Cæl. Rhod 5.4.

Andron, Ephesius de septem Sapientibus scripsit, ut indicat Pindari Scholiastes in Isthm. Meminit ejus quoque Laërtius lib. 1. Clem. Alex. Strom. 1. Et Euseb. lib. 10. de

ro:de Præp. Evangelicâ. Idem hic omninò *Andron* περὶ θυσιῶν πρὸς Φίλιππον scripsit, ut author est Apollonius, Hist. Mirab. cap. 8. ubi quartum ejus operis librum citat. Vossius.

Andron, Argivus, quem per arida Libyæ deserta sine potu profectum fuisse tradit Aristoteles Lib. de ebrietate apud Apollonium Hist. Mirabil. cap. 25. & Laërtium lib. 9. Sextus item Empiricus lib. 1. Pyrrhon. Hipot. fol. 17. Edit. Aurel. *Andronem* Medicum memorant Celsus lib. 5. cap. 20. Galen. lib. 5. de Compos. Med. cap. 3. Item Athenæus lib. 15. *Andronem* Musicum & Geometram M. Antonini magistrum fuisse novimus ex Capitolino in Marco. Jonsius.

Andron. Alexandrinus, Χρονικὰ edidit. Athenæus lib. 4. Item *Andron*, Halicarnassensis, qui laudatur Plutarcho in Theseo, Isacio Tzetzæ ad Lycophronem, ac Schol. Æschyli ad Persas. Item *Andron*, Teius, cujus Periplus citatur à Schol. Apollonii lib. 2.

Andronicus, Alypius, Syriæ Regum, atque aliarum gentium historias conscripsit. Hieronymus præfat. in Danielem.

Andronicus Rhodius, Philosophus Peripateticus. Strabo. Scripsit Indicem librorum Aristotelis & Theophrasti, itemque in Categorias Aristotelis, nec non libellum περὶ παθῶν, qui etiam hodie extat, uti Paraphrasis ejus in Ethica Nicomachica, Gr. Lat. per Dan. Heinsium Lug. Bat. 1617. Octavo.

Andros, ins. in mari Hybernico, inter Walliam & Hyberniam. *Hedros* Ptolemæo. Anglicè *Bardsey*. Britannicè *Enhly*, apud Ganganorum promont. quod vulgò *Abercowvey* vocatur.

Andros, ins. maris Ægæi, prima inter Cycladas, Samo vicina, cum op. cognom. quæ Asiæ adjacet ex opposito ad Ephesum. Juven. Sat. 3.

Hinc Andro, ille Samo, &c.

Ovid. Met. 7.

At non Oliaros, Didymèque & Tenos & Andros.

Idem l. 12.

Et totidem natis Andros fraterna petita est.

Multa habuit nomina apud veteres; nam *Cauros*, *Lasia*, *Nonagria*, *Hydrussa*, & *Epagris* dicebatur. Nomen habuit ab *Andro* Eurymachi fil. Ibi fons est qui quotannis Nonis Januariis, vini sapore fluit. Plin. 2. 103.

Androsia, *Andros*, urbs Galat. mediter. Gangris finitima.

Androsthenes, Prætor Thessaliæ, Pompeio favens, à Cæsare obsessus, & expugnatus. Cæs. lib. 3. de bello Civili. Item nomen statuarii Thebani. Pausanias.

Androsthenes vixit temp. Alex. M. Descripsit terrarum orbem, teste Artemidoro Ephesio in Epitome. Mem. quoque Theophrastus de caus. Plant. 2. 7. Alius ac junior hoc est *Androsthenes* Cyzicenus, Polybio memoratus in Excerptis ex historiarum libro.

Androtion, Atticam historiam edidit, teste Pausaniâ in Eliacis, & Phocicis, & Marcellino in vitâ Thucydidis. Ejus meminêre Plut. in Solone, Ælian. Var. Hist. 8. 10. aliique. Etiam *Androtion*, sive alius sive idem de Agricultura scripsit; quem Plinius memorat in Hist. Nat. & ante eum Varro, & Columella, uterque initio lib. 1. de R. R. ubi eum reponunt inter eos R. R. scriptores, quorum patriam non acceperint. Vossius.

Andusa, urbs Gall. in Occitaniâ infer. ad flu. Gardonem. ab Alesia 2. leuc. à Nemauso 6. in Circium.

Anecus Siciliæ flu. Vib. Sequ. in Catal. *Anecus Siciliæ, qui per 2. m. p. sub terra mergens Syracusis miscetur mari, appellaturque Ano, post Anapes cænos, superior Antisphorus.* Quem locum plurima sui parte esse vitiatum, jamdudum suspicati sunt viri docti neque nostrum est sine ope MS. eum emendare.

Anesianum, *Montagnana*, op. Venetiæ agri Paravini peramplum, medium inter Ateste & Leonicum, seu Ligniacum 10. m. p. dissitum, à Patavio 25. Mantuam versus inde in occ. 28. distantem, à Ferraria suprà 30. versus Veronam.

Anelontis fluvii, juxta Colophonem mem. Pausanias, cujus frigiditatem prædicat.

Animo, l' *Anemo*, flu. Æmiliæ, sive Gall. Togatæ, ex Apenn. monte in Padum per Faventiam (quam interluit) influens, inter Ravennam & Argentum.

Anemurium, urbs Ciliciæ litoralis Episc. sub Arch. Seleuciensi inter Antiochiam ad occid. & Celenderim ad ort. *Stalemura* hodiè vel *Scalemura* Nigro.

Angelici, Hæretici quidam Ἀγγελολάτραι, quorum meminit Epiphanius Hæres. 60. & Balsamon ad 35. Canon. Concilii Laodiceni. Mirum verò ambigere Epiphanium, an non & ita vocari potuerint ab regione ultrà Mesopotamiam, quæ Ἰγγελίνη dicta sit. Nam ut sanè *Angelina* rescribas (quomodo uterque vertit Interpres) non tamen ἀναλόγως inde Ἀγγελικὸς deducas. Nunc verò Ἰγγελίνη habet tum Basileensis editio, tum Parisina. Ac in Codice etiam Justinianæo lib. 1. Tit. 29. qui est *de officio Magistri Militum*, in 3. Manuscriptis. *Ingilina* reperit L. Russardus J.C. Clariùs igitur etymon prospexit nobis Augustinus Hæres. 49. *Angelici in Angelorum cultum inclinati, quos Epiphanius jam omninò defecisse testatur.* Vossius.

Angerona, seu *Angeronia*, dubium an sit ab *anginâ* cui præerat, an ab *angendo*, sive *angoribus*, quibus medebatur. Sed ἀναλογία magis favet posteriori etymo, ut *Angeronia* sit ab *ango*, quomodo à *pello Pellonia*, apud Arnobium; à *populor*, *Populonia* apud Augustinum. Pellonia enim à pellendis hostibus dicta est: Populonia, quòd populationes arceret. Similiter itaque *Angeronia*, quòd *anginam* morbum, vel quòd *angores* & anxietates pellat. Prius etymon secutus est Festus in *Angerona*, & Jul. Modestus apud Macrobium Saturn. 1. 10. Posterius amplexus est Verrius Flaccus, & Massurius apud eundem Macrobium ibidem. Sed potiùs *Angerona* dicta est, quia *angit* & comprimit os. Nam est Dea ἐχεμυθίας; ideoque in Glossis Philoxeni ἡ θεὸς τῆς βουλῆς καὶ καιρῶν dicitur. Ambigunt aliqui annon legendum sit *Ageronia*, quòd ad *agendum* excitet, uti docet Augustinus de Civit. Dei, lib. 4. cap. 6. Sed sana est vulgaris lectio, nam Angeronia ideò consiliis præest, quia in iis opus est silentio. Ideò simulacrum ejus fuit, *ore obligato, signatoque*, ut est apud Plinium. Massurius adjicit hujus Deæ simulacrum sic expressum in arâ Volupiæ propterea collocatum, quòd qui suos dolores dissimulant, patientiæ beneficio ad maximam voluptatem perveniant. Angeronæ festum di-

ctum

ctum *Angeronalia*, teste Varrone lib. 5 de L.L. & Festo. Fuit autem illud 12. Cal. Jan. Plinio, Solino, Macrobio testibus, Vossius in Etymol.

Angitia, nemus in Marsorum regione. Solino *Anguitia* dicitur cap. 8. *Gentem Marsorum serpentibus illæsam esse, nihil mirum; à Circes filio genus ducunt, & de avitâ potentiâ deberi sibi sentiunt servitium venenorum, ideoque venena contemnunt.* C. Cœlius *Æeta tres filias, Anguitiam Medeam, & Circem, dicit fuisse. Circen Circæos insedisse montes, carminum maleficiis varias imaginum facies mentientem, Anguitiam vicina Fucino occupavisse; ibique salubri scientiâ adversus morbos resistentem, quum desiisset hominem vivere, Deam habitam.* Silius Italicus lib. 8.

Hi bellare acies norant; at Marsica pubes
Et bellare manu, & chelydris cantare soporem,
Vipereumque herbis hebetare & carmine dentem.
Æeta prolem Anguitiam mala gramina primam
Monstravisse ferunt, tactuque domare venena;
Et lunam excussisse polo; stridoribus amnes
Frænantem; ac silvis montem nudasse vocatis.

Virgilius Æn. 7.

Quin & Marrubiâ venit de gente sacerdos,
Archippi regis jussu, fortissimus Umbro:
Vipereo generi & graviter spirantibus hydris
Spargere qui somnos cantuque manuque solebat,
Mulcebatque iras, & morsus arte levabat.
Sed non Dardaniæ medicari cuspidis ictum
Evaluit: neque eum juvere in vulnera cantus
Somniferi, & Marsis quæsitæ in montibus herbæ.
Te nemus Angitiæ, vitreâ te Fucinus undâ,
Te liquidi flevere lacus.

Ubi Servius. *Medea, quando, relictis Colchis, Jasonem secuta est, dicitur in Italiam pervenisse, & ibi populos quosdam, circa Fucinum ingentem lacum habitantes, qui Marrubii appellabantur, docuit remedia contra serpentes. Hi ergo populi Medeam Angitiam vocarunt, ab eo, quòd ejus cantus serpentes angerent.* Vibius in Catalogo nemorum. *Anguia, vel Anguitia, Lucaniæ.* Mendum apertissimum est in primâ voce: in quâ literas *it* vitiatas esse ab exscriptoribus in *n*, dubium esse haud potest. Etenim varietatem vocabuli, quod Virgilio ac Servio *Angitia*; Silio v. atque Solino scriptum erat *Anguitia*, indicare voluit Vibius. In eo autem ab ipso erratum judico, quod nemus hoc Lucaniæ tribuat, cùm à dictis autoribus disertè Marsis; Fucinoque lacui adscribatur. Cluverius.

Angitula, Italiæ fluvius & opidum in Calabriâ Anton. *Crissa*, Lycophroni dicitur. Hodie *Rocca d'Angitola*.

Angli, Germaniæ pop. ad Albim amnem, ad hæc usque tempora in posteritate clarissimi. Ἀγγειλοὶ Ptolemæo malè. Rectiùs apud Procopium, belli Gothici lib. 4. Ἄγγιλοι. Vide Cluverium de Germ. Ant. pag. 605.

Anglia, Insulæ Britanniæ pars, olim *Albion*, seu *Albania*, ab *albis rupibus* (ut quidam volunt) quæ primùm illuc navigantibus apparent, sic dicta. Hodiè in duas partes dividitur, Angliam propriè sic dictam veteribus Lhoegriam & Cambriam, seu Walliam. Cæterùm *Angliæ* nomen Britanniæ imposuerunt Anglo-saxones, quia priùs ipsorum terra *Anglia* dicta fuit. Nam regio illa inter Holsatiam & Juitarum terram *Anglia* dicebatur, & fuit antiqua Saxonum sedes, unde à Danis expulsi sunt. Beda & Krantzius. Dicta fuit autem Teutonicè *Engeland*, ob angustiam regionis; nam *Eng* illis, angulus, angustiæ. Erat enim *Anglia* ista angulus quidam, vel angusta terra ad mare Balticum. Sed & Britannia non immeritò hinc appelletur *England*, ob angustiam insulæ versus occid. & septentr. Egbertus autem Occidentalium Saxonum rex, sublatâ Heptarchiâ, Angliam vocari voluit, potiùs quàm Saxoniam, Gregorii Pontificis allusionem affectans, qui *Anglos* dixit *Angelicos* esse. Nam *Engel* est *Angelus*, & *Engelsch Angelicus*, Teutonicè. Hinc *Anglum* alludendo *Engelisce* i. e. *Angel-like* vocavit. Nam & *Anglus* Teutonicè est *Ein Engelsch man*. Quidam scriptores exteri *Saxoniam Transmarinam*, & *Saxoniam novam* nominarunt. Verstegânus. Veteres eam sterilem quidem dixerunt, & ne scrupulum quidem auri, argenti, aut æris in eâ reperiri. Ita Tullius, ni fallor, alicubi in Epistolis ad Familiares. Sed hodiè ipsa metallis & mineralibus abundare deprehenditur. Terram sulphuream & bituminosam ad ignem aptissimam habet. Lupos, neque ulla animalia rapacia nutrit; unde infiniti ferè ovium greges. Omni etiam pecorum aliorum genere abundat. Canum genus nullibi gentium majus ferociusque. Liceat hic obiter patriæ honoris ergò, aliquid de canibus nostris Britannicis hic inserere. Inter antiquos autores, qui eorundem meminerunt, agmen ducat Gratius Faliscus, Ovidio æqualis, qui Cynegetici sui vers. 174. de iisdem sic scribit.

Quid freta si Morinum dubio refluentia ponto
Veneris, atque ipsos libeat penetrare Britannos?
O quanta est merces, & quantùm impendia suprà,
Si non ad speciem mentiturosque decores
Protinus: hæc una est catulis jactura Britannis.

Nemesianus Cyneget. vers. 124.

—— Divisa Britannia mittit
Veloces, nostrique orbis venatibus aptos.

Oppianus Κυνηγετικῶν α.

Ἐστὶ δέ τι σκυλάκων γένος ἄλκιμον ἰχνευτήρων
Βαιὸν, ἀτὰρ μεγάλης ἀντάξιον ἔμμεν' ἀοιδῆς.
Τοὺς τίκτει ἄγρια φῦλα Βρεττανῶν αἰολονώτων
Αὐτὰρ ἐπικλήδην σφὰς Ἀγασσαίους ὀνόμηναν

Strabo etiam lib. 4. refert, quòd ex Britannia in Gallias deferrentur præter alia, *καὶ κύνες εὐφυεῖς πρὸς τὰς κυνηγεσίας.* Cæterùm Canes nostri ab exteris etiamnum celebrantur. Unum nomino sc. Virum doctissimum Janum Ulitium, cujus verba ad Gratii locum prædictum sic se habent. Antequam (inquit) de canibus Britannicis, quos hic celebrat Gratius, distinctè dicam, quia illi potissimùm huic scriptioni meæ ansam præbuerunt, de toto eorum genere aliquid præmittam. Olim duæ species cognitæ tantùm fuêre, robusti, de quibus hic Gratius aliique, & Agassæi, qui & velocitate, & sagacitate excellunt. Hodiè quidem illi robusti etiamnum supersunt, sed rusticis, & pastoribus magis inserviunt, nonnunquam tamen & venationi, cùm validior aliquis fervus, cui impares sint vi collatâ sagaces, sive sanguinarii, debellandus est. Quòd plurimus eorum olim in bellicosâ venatione usus fuerit, manifestis etiam vestigiis apparet ex Theatrali illa venatione, quam in tauros & ursos exhibeat

habent Anglorum laniones: quibus jampridem interdictum fuit taurum mactare, antequam tribus ad minimum canibus ad satiem usque vexatus fuerit. Unde etiam per minimos pagos frequens hoc spectaculum occurrit, & multis educandi hujus generis canes animum facit, ne impune sit laniis, nisi stato pretio rediment, vitum gregis sui mactare. Londini autem ei lusui peculiare extructum dudum theatrum est, & tauri validiores aliquot, præter ursos, aliasque id genus feras, aluntur, qui semel septiduo depugnent cum canibus; quos unicuique licet immittere, modò plures duobus non concurrant in taurum, quatuor in ursum. Vidi aliquoties singulum canem, qui nares mordicus appetens ita inhærebat, ut nullo impetu excuti posset. Vidi etiam qui eâdem vi palearia vel collum invaderent, ut non immeritò jam olim de iis dixerit Claudianus lib. 3. de laud. Stil.

Magnaque taurorum fractura colla Britanna.

Hujus enim generis fuerunt, quos Molossis æquiparat Gratius, cujus ævo nec sagaces, nec veloces è Britanniâ petitos hactenus fuisse hinc patet. Sed & Strabo, qui paulò post floruit lib. 5. testatur canibus Britannicis ad bella sua usos fuisse Gallos. Ταῦτα δὲ κομίζεται ἐξ αὐτῆς (Βρετανικῆς puta) καὶ δέρματα, καὶ ἀνδράποδα. καὶ κύνες εὐφυεῖς πρὸς τὰς κυνηγεσίας. Κελτοὶ δὲ καὶ πρὸς τοὺς πολέμους χρῶνται καὶ τούτοις, καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. Ex quibus apparet satis frequenter petitos inde hoc genus canes fuisse, etiam Romanis, quorum majestati generosa maximè conveniebat venatio, cui aptissimi, ut nunc quoque illi canes. Hæc ideò magis retuli, quia Joannes Caius Anglus in libello suo *de canibus Britannicis*, hos supinè nimis prætererit, qui olim Gratio nostro & Straboni cogniti, nec etiamnum adeò *degeneres*, ut ita ab eo vocati, aut, ut inutiles ablegari debuerint. Mirè insuper fallitur, si Hyrcanum, quem laudat ex Gratio, eundem esse cum Urcano suo, quem ex urso & cane ridiculè satis ἐτυμολογίζει. Nec unquam tale canum ex ursis mixtum genus in Britanniâ visum fuisse crediderim, quamvis ex vulpe mixtos canes casus magis quam usus aliquando protulerit. Ille etiam & hoc quasi protritum aliquid videtur nobis obtrudere, quod ego rumore tantum, & vix ita compertum habeo. Et hoc quidem loco canum Britannicorum merita à populari ignominiâ vindicare, curæ pretium existimavi. Subdit postea. Sunt sanè deformes satis bellicosi Anglorum canes, sed longè minùs quàm sanguinarii, quos vocant, qui & generosi ferè & valido corpore sunt, non adeò tamen, ut bellicosis toti accenseri possint. Si hos intelligas, non potest quidquam iis meliùs attribui, quàm quod hic de deformitate in Britannicis canibus excernit Gratius. Oculis hi ita lippis, ac detortis, labris & malis adeò sordidis ac dependentibus apparent, ut advenis mera monstra videantur. At quantò deformiores, eò ferè meliores æstimandi. Nam si & labra plurimùm propendeant, eò certiùs odorem quasi sorbent, & clariorem ululatum faventis vestigationis testem edunt. Idem ad Nemesiani Cyneget. vers. 224. Tria canum genera, & in unoquoque optimos habet etiamnum Britannia, totumque dimittuntur per orbem jam à Strabonis ævo usque. Sed ille & Claudianus & Gratius de bellicosis tantùm loquuntur. Hic itaque & sagacibus & velocibus suus locus erit. De sagacibus primum agemus. Eorum hodiè tria genera non tantùm magnitudine, sed etiam sensuum, ac virium constitutione diversa. Maximum sagacitate præstat, sed ob corporis molem tardissimum: ideoque *Slovvhounds*, & qui eorum ad cervos vulneratos sanguinis destillatione tracti ducunt, *Bloodhounds* i. e. sanguinarii vocantur. Sub hoc genere fere omnes *Inductores* veniunt, & maximè Segusii, quos apud alterum Xenophontem examinabo. Secundum magnitudine, & sagacitate est, quos *Fleet-hounds* vocant, à velocitate, Petroniis à me accensos apud Gratium; quos & hic forte intellexerit Nemesianus, quia *veloces* vocat. Minimum denique quoad corporis magnitudinem planè id ipsum genus est, quod *Agassaeorum* nomine describit Oppianus. *Begles* vocant indigenæ. Maximos, ut dixi, ad Xenophontis junioris cap. 3. introducam. Minores jam apud Gratium descripsi. Vide quæ sequuntur. Atque hæc simul in canum Anglicanorum honorem, & lectoris κυνηγετικοῦ studiosi gratiam dicta sunt. *Non est* n (ut Plinius loquitur) *quod contemnas hoc studendi genus. Mirum est, ut animus agitatione motuque corporis excitetur. Jam undique silva & solitudo, ipsumque illud silentium, quod venationi datur, magna cogitationis incitamenta sunt. Proinde cum venabere, licebit autore me, ut panarium & lagunculam, sic etiam pugillares feras. Experieris non Dianam magis montibus quàm Minervam, inerrare.* Sed hæc παρ' ὁδόν. Ad Angliam nunc revertemur; cujus solum jucundum quidem est & frugiferum, sed vino caret, ob cujus defectum cervisio optimo utuntur incolæ, quod in alias regiones transvehitur. Oceanus qui insulam alluit, omnis generis piscium copiâ abundat. Gens procerâ staturâ, venustâ & candidâ facie est, cæsiis, ut plurimùm oculis, & ut sono linguæ Italis persimiles, ita corporum habitu ab illis penè nihil discrepant. Vestimento non multum absimili Gallico utuntur. Fœminæ niveo candore, insignique formâ, quam longè decentissimo vestitu honestant. Unde Versiculus,

Anglia, mons, fons, pons, Ecclesia, Fœmina, Lana.

Postremum quod attinet, lanam scilicet, vel de multitudine intelligendum, vel de præstantiâ. De priori, id ovium numero ascribendum. Unde querela ista V. Cl. Thomæ Mori, olim Angliæ Cancellarii, in Utopiâ suâ. *Oves, inquit, quæ tam mites esse, tamque exiguo solent ali; nunc tam edaces, & indomita esse cœperunt, ut homines devorent ipsos, agros, domos, opida vastent, ac depopulentur.* Secundum quod spectat, Hodiè (inquit Vir Magnus de Theol. Gentili lib. 3. cap. 70.) præcipua est bonitas lanæ Anglicanæ: cujus qui rationem arcessunt à pabulis minus lætis, tueri se possunt Marone, qui læta opiliones pabula fugere jubet. Georg. lib. 3. Sanè è solo parùm fertili lanam reddi subtiliorem, Cardani etiam judicium est lib. 10. Subtilitatum, qui est de animalibus perfectis. Addunt alteram item rationem, quòd eâ regione oves vix bibant, sed ad sitim extinguendam, cœlesti ferè rore sint contentæ. Regio est quocunque anni tempore temperatissima. Quippe hyemes non illic pro plagâ & Septentrionis viciniâ asperæ, cùm vehementer Gallicam oram quatiant, quâ Britanniæ adversa est, multoque rigidiùs Batavorum cœlo incumbant. Cœlum crassum,

in quo facilè nubes, imbres, ventique cogantur. Atque eò minus frigoris æstusque propter aëris densitatem. Unde Minucius Felix, cùm docet Divinum Numen suâ providentiâ non solùm universitati, sed & partibus consulere, *Britannia* inquit, *Sole deficitur, sed circumfluentis maris tepore recreatur.* Quin & Strabo lib. 4. in Britanniâ sereno etiam cœlo aërem caliginosum esse scribit ὥστε δὲ ἡμέρας ὅλας ἐπὶ τρεῖς μόνον ἢ τέτταρας ὥρας τὰς περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁρᾶσθαι τὸν ἥλιον. Quo etiam spectasse videtur Cescennius Gætulicus, poëta vetustus, cùm de Britanniâ cecinerit.

Non illic Aries verno ferit aëra cornu,
Gnossia nec Gemini præcedunt cornua Tauri:
Sicca Lycaonii resupinat plaustra Bootes.

Cæsar etiam, *Loca sunt in Britannia*, inquit *temperatiora, quàm in Galliâ, remissioribus frigoribus.* Cornelius item Tacitus; *Asperitas frigorum abest.* Vide *Britannia.*

Urbes & Opida præclariora Angliæ.

Aballaba *Appleby*, in Comit. Westmariæ.
Æglesburgus, *Ailesbury*, Buckingh.
Alnevicum, *Alnvvik*, Northumb.
Antona Australis, *Southampton*, reg. cogn. portus.
Antona Borealis. *Northampton*, reg. cogn.
Banburia, *Banbury*, Oxoniensis.
Barnastabula, *Barstable*, Devoniæ.
Bathonia. *Bath*, Somerset.
Bedfordia, *Bedford*, reg. cogn.
Bervvicus, *Barvvick*, Northumb. portus.
Boltonia, *Bolton*, Lancastrens.
Bridgevvatera, *Bridgevvater*, Somerset.
Bristolium, *Bristovv*, Somerset. portus
Buckinghamia. *Buckingham*, reg. cognom.
Calearia, *Tadcaster*, Eboracensis
Camalodunum, *Maldon*, Essexiæ.
Cantabrigia, *Cambridge*, reg. cogn. Academia.
Cantuaria. *Canterbury*, Cantii. urbs Archiep.
Carleolum, *Carlisle*, Cumbriæ, urbs episc.
Cestria, *Chester*, & *Westchester*, reg. cognom. urbs Episc. & portus.
Chardum, *Chard*, Somerset.
Chelmerum, *Chelmesford*, Essexiæ.
Chesterfeldia, *Chesterfield*, Derbiensis.
Cicestria. *Chichester*, Suffexiæ, urbs episc.
Colcestria, *Colchester*, Essexiæ.
Conventria, *Coventry*, Warvvic.
Corinium, *Cirencester*, Glocestr.
Dancastrum, *Doncaster*, Eborac.
Derbia, *Darby*, reg. cogn.
Dertmutha, *Dartmouth*, Devoniæ, portus.
Divisæ, *The Vies*: seu *Devizes*. Wilton.
Dorcestria. *Dorchester*, reg. cogn. quæ & Durnovaria.
Dubris, *Dover*, Cantii, portus.
Dunelmum, *Duresme*, & *Durham*, episcopat. cogn. urbs Episc.
Dunistabulum, *Dunstable*, Bedfordiensis.
Eboracum, *York*, reg. cogn. urbs Archiepiscopalis.
Elia, *Ely*, Cantabr. urbs episc.
Exonia, *Exester*. Devon. urbs episc.
Fanum S. Albani. *S. Albans*, Hertfordiensis.
Fanum S. Botolphi, *Boston*, Lincoln. portus & empor.
Fanum S. Edmondi, *S. Edmonds-Bury*, Suffolciæ.
Fons clarus, *Shirborn*, Dorcestr.
Galleva. *Walling ford*, Bercheriæ.
Garianonum, *Yarmouth*, Norfolc. port. & empor.
Genesborvvia, *Gainsborough*, Lincoln.
Gippevicum, *Ipsvvich*, Suffolc.
Glasconia, *Glassenburg*, Somerset.
Glovernia. *Gloucester*, reg. cogn. urbs. episc.
Harlepolis *Hartlepool*, Dunelm. episc. portus.
Harvicum, *Harvvich*, Essexiæ portus.
Herefordia. *Hereford*, reg. cogn. urbs episc.
Hertfordia, *Hertford*, reg. cogn.
Hulla, *Hull*, Ebor. port. & empor.
Huntingdonia. *Huntingdon*, reg. cogn.
Lancastria, *Lancaster*, reg. cogn.
Lanstuphadonia, *Launston*, Cornubiæ.
Ledesia, *Leeds*, Ebor.
Leicestria, *Leicester*, reg. cogn.
Leonis monasterium, *Lemster*, Hereford.
Lichfeldia, *Lichfield*. Stafford. urbs episc.
Lindum, *Lincoln*, reg. cogn. urbs episc.
Linum Regis, *Lynne*, Norfolc. port. & empor.
Liserpalus, *Lirpool*, & *Leverpool*, Lancast. portus.
Londinum, *London*, Middlesexiæ, urbs regni primaria & episc.
Ludloa, *Ludlovv*, Salopiæ.
Mancunium, *Manchester*, Lancast.
Margaberga, *Marleburgh*, Wilton.
Morpitum. *Morpeth*, Northumbriæ.
Morsiburgus, *Bridgenorth*, Salop.
Neoportus, *Nevvport*, Vectis ins.
Nevarca. *Nevvark*, Nottinghamiensis.
Northalvertonia, *Northallerton*, Ebor.
Norvicum, *Norvvich*. Norfolc. urbs episc.
Nottinghamia, *Nottingham*, reg. cogn.
Novum Castrum, *Nevvcastle*, Northumb. port. & emp.
Novus Mercatus, *Nevvmarket*, Cantab.
Oxonium. *Oxford*, reg. cogn. urbs Episc. & Academ.
Petropolis, *Peterborough*, Northampt. urbs Episc.
Plimmutha, *Plimmouth*, Devon. portus.
Pons fractus, *Pontfract*, Ebor.
Portus ostium. *Portsmouth*, Southampt. portus.
Prestonium, *Preston*, Lancast.
Readingum, *Reading*. Bercheriæ.
Richmondia *Richmond*, Ebor.
Rium, *Rye*, Sussex. port.
Roffa, *Rochester*, Cantii, urbs Episc.
Sacri capilli. *Halifax*. Ebor.
Salopia, *Shrevvsbury*, reg. cognom.
Sandovicum, *Sandvvich*, Cantii portus.
Sarum, & Sarisburia, *Sarisbury*. Wilton. urbs Episc.
Scarburgum, *Scarborough*. Eborac. port.
Staffordia. *Stafford*, reg cogn.
Standfordia. *Stamford*, Lincoln.
Tanodunum, *Taunton*, Somerset.
Theoci curia, *Tevvksbury* Glocestr.
Thetfordia. *Thetford*. Norfolc.
Tonbrigium *Tunbridge* Cantii.
Tripontium. *Torcester*, Northampt.
Varingtonium, *Warington*, Lancast.
Varvicum, *Warvvick* reg. cogn.
Vicus Malbang, *Nantvvich*, Cestr.
Vigornia olim Brannogenium, *Worcester*. reg. cogn.

epiſc. urbs epiſc.

Vimutium, *Weymouth*. Dorceſtr.

Uriponium. *Rippon*, Ebor.

Uzella, *Leſtithiel*, Cornub.

Wellæ, & De Fontibus, *Wells*. Somerſet, urbs epiſc.

Weſtmonaſterium, *Weſtminſter*, Middleſex.

Wibigginum, *Wiggin*, Lancaſtr.

Windleſora, *Windſor*, Berchiriæ.

Wintonia, *Winchester*, Southampt. urbs epiſc. olim Venta Belgarum.

Angria, *Engern*. op. Weſtphaliæ in Duc. Ravenſpergenſi. 8. Leuc. a Monaſterio in ort.

Angrivarii, pop. Germ. fuêre, ubi nunc Dioceſes Oſnabrucenſis, Paderbornenſis, pars Weſtphaliæ, & Tranſiſalaniæ.

Anhaltinum, *Anhalt*, caſtrum Germ. in Saxon. ſuper à quo reg. circumjacens dicitur *Principatus Anhaltinus*, qui nunc in 4. partes dividitur. Terminatur ab Orient. Ducatu Saxoniæ, à Sept. Duc. Magdeburgenſi, & Principatu Halberſtadienſi, uti ab Occid. ad merid. habet Comit. Manſfeldienſem, & epiſcopatum Hallenſem.

Aniana Thermæ, balnea Campaniæ, inter Baias & Cumas, quorum aquæ multis ſunt morbis ſalutares. *Bagni d'Agnano* Mazellæ.

Anianum fretum variè ponitur. Hiſpani n. & Luſitani, & aliàs Angli crediderunt illud eſſe inter Tartariam & Novam Angliam, ubi nunc repertum eſt fretum Bſonis. Hiſce a. temp. exiſtimant Galli & Batavi, multis de cauſis illud eſſe inter inſulam Californiæ verſus Americam & Novam Angliam.

Anianus, Monachus Ægyptius, ſub Arcadio Theodoſii M. filio floruit; de quo Voſſius Hiſt. Gr. lib. 2. cap. 20. & lib. 4. cap. 1.

Anicii, florentis jam olim Reipub. Rom. temporibus, clari atque illuſtres habiti ſunt. L. enim Anicius Gallus Lucii filius, Marci nepos de Illyriis, & eorum rege Gentio triumphavit, Proprætor anno urbis 585. Et L. Anicius Gallus Lucii filius, Lucii nepos Conſul fuit cum collegâ Corn. Cethego anno urbis 593. Anicius Cerealis ſub Nerone Conſul deſignatus fuit. Ex eâ familiâ primus ille Chriſtianus ſenator Anicius Julianus. Ex eâ V. C. Probus ſub Valentiniano præfectus prætorio; ejuſque filii Anicius Hermogenianus, Olybrius, Probinus & Probus. Ex eâ Anicius Fauſtus, Anicius Maximus, Boëtii ætate, omnes diverſis temporibus conſules, cæterique plures, quos recenſere ſingulos, operæ longioris eſſet. Nomen autem hoc, Boëtii præſertim ſeculo, celebratum eſt, ob Anicium illum Julianum, qui, quemadmodum Flavius Conſtantinus primus Imperatorum, ita primus ſenatorum Romanorum Chriſtianus fuit. Unde poſteà omnes ferè Imperatores *Flavii*, ſicut & ſenatores *Anicii*, affectatâ primariâ illâ familiâ, cognominabantur; ut Romanorum Græcorumque Faſti annotant, & vetera monumenta loquuntur. Aniciorum, Proborum ſcilicet & Olybriorum ſplendorem, Secundinus ad D. Auguſtinum ſcribens notat, cum ait, *Ego namque fateor, non tali diligentiâ, nec tantâ induſtriâ Aniciana domus micare marmora quantâ tua ſcripta prælucent eloquentiâ*. Quod & S. Gaudentius, ſermone de Machabæis confirmat. *Anicios*, inquit apud Caſſiodorum (epiſt. 21. lib. 10.) rex Theodahadus, *penè principibus pares ætas priſca progenuit*. *Familiam*, inquit paulò poſt (epiſtolâ ſequenti), *toto orbe prædicatam*.

Anicium, quod & *Podium*, vulgò *le Puy*, urbs. Gall. epiſc. ſub Arch. Bituricenſi propè Ligerim flu. in monte, eſtque caput Velaunorum, à Lugduno 22. Leuc. in Afr. & a Claromonte 20. in Eurum. long. 24. 40. lat. 45. 44.

Anigrus Straboni, Pauſaniæ & al. *Aniger* v. Vibio Sequeſtri. flu. Theſſaliæ. Hujus mem. Pythagoras apud Ovid. Met. 15. *Ante bibebatur, nunc quas contingere nolis*,

Fundit Anigrus aquas, poſtquam (niſi vatibus omnis

Eripienda fides) illic lavere bimembres

Vulnera clavigeri quæ fecerat Herculis arcus.

Hinc *Anigriades nymphæ*. Alii duos hujus nom. flu. faciunt, quorum unum in Æoliâ ponunt, alium in Elide.

Anio, ſive *Anien*, vulgò *Teverone*, nobilis Italiæ flu. in montibus Trebianorum naſcens, Tiburtinum agrum irrigans, ubi è ſublimi in ſubjectam vallem magno impetu delabens efficit catarractam, deinde per plana fluens tres nobiles lacus ſecum in Tiberim defert. Dixi *ſive Anien*, idque autoritate Statii Sylv. 1. 3.

Ipſe Anien (miranda fides) intraque ſuperque

Saxeus, hic tumidam rabiem, ſpumoſaque ponit

Murmura ———

Nomen a. accepiſſe putatur ab *Anio* Hetruſcorum rege, qui inſequens Cethegum filiæ ſuæ raptorem, cum eum aſſequi non poſſet, in hunc fluvium inſiluit, &, ut *Anio* vocaretur, effecit. Horat. lib. 1. Carm.

Et præceps Anio, & Tyburni lucus, & uda

Mobilibus pomaria rivis.

Propertius lib. 4.

Ramoſis Anio quâ pomifer incubat arvis.

Virg. Æn. 7. ——*Gelidumque Anienem, & roſcida rivis*

Hernica ſaxa colunt.

Dionyſius Halicarnaſſenſis, lib. 5. ποταμὸν Ἀνίωνα, ὃς ἀπὸ πόλεως μὲν Τιβούρων καθ' ὑψηλοῦ πολὺ ἐκχεῖται σκοπέλου, φέρεται δὲ διὰ τοῦ Σαβίνων καὶ Ῥωμαίων πεδίου, ὁρίζων τὴν ἑκατέρων χώραν. Συμβάλλει δὲ τὸ ῥεῦμα τῷ Τιβέρει ποταμῷ, καλὸς μὲν ὀφθῆναι, γλυκὺς δὲ πίνεσθαι. Strabo, lib. 5. Ἐν δὲ τῷ πεδίῳ τούτῳ ὁ Ἀνίων διέξεισι, καὶ τὰ Ἄλβουλα καλούμενα ῥεῖ ὕδατα ψυχρά. Plinius etiam ait hunc fluvium efficere lacus tres nobiles amœnitate, lib. 3. cap. 12. Silius Italicus. lib. 1.

Ac gelidis Anio trepidabat cærulus undis.

Idem lib. 12.

Sulphureis gelidus quà ſerpit leniter undis,

Ad genitorem Anio labens ſine murmure Tibrim.

Propertius lib. 3. Eleg. 20.

His Anio Tiburte fluit, Clitumnus ab Umbro

Tramite, & æternum Martius humor opus.

Hinc *Anienus* adjectivum. Virgil. Georg. 4.

Undè pater Tiberinus, & unde Aniena fluenta.

Propert. 1. 20. *Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes.*

Ubi *Amerina* legit Scaliger ex vet. lib. & lacum Vadimonis intelligit. Sed *Aniena unda* Propertius ipſe meminit, Eleg. 14. lib. 3.

Et cadit in patulos lympha Aniena lacus.

Statius lib. 4. Sylvarum.

——*Anienaque frigora captant.*

Hinc *Anienus*, Deus ipse fluvii Anienis, ut *Tiberinus* Tiberis. Propertius lib. 4.

Accessit ripis laus, Aniene, tuis.

Statius lib. 1. Sylv. in Tiburtino Manlii.

Illis ipse antris Anienus fonte relicto

Nocte sub arcanâ glaucos exutus amictus.

Hinc demum *Anienicola*. Silius, lib. 4.

Quosque sub Herculeis taciturnus flumine muris

Pomifera arva creant, Anienicolaque Catilli.

Anijena flumina, apud Ovid. Fast. 4. Sed locus est corruptus, lege *Amenana*, & vide *Amenanus*.

Anisus, Ens, urbs & flu. Norici, qui ex montibus in tractu Salisburgensi oriens, obliquè in Bor. fluens, apud Laureacum urb. excisam in Danub. excipitur ad Anisum urb. Austriacam, à Lentia 3. Leuc. in ort. distantem, Viennam versus, *Opasus* nonnullis dicitur.

Anius, Apollinis filius ex Rheâ, & Rex in Delo; habuit Andrum filium. Virg. 3. Æn.

Rex Anius, rex idem hominum Phœbique sacerdos,

Vittis & sacrâ redimitus tempora lauro

Occurrit.——————

Ubi Poëta Anium Deli insulæ Regem Sacerdotemque inducit. Servatum hoc priscis gentibus, ut earum Reges, sacerdotes quoque essent. Quod de Rege Romulo scribit Cic. lib. 1. de Divinatione; *Hujus urbis parens Romulus, non solùm auspicatò urbem condidisse, sed ipse etiam optimus Augur fuisse traditur.* Ubi latè probat Reges olim omnes ac principes claruisse dignitate auguratûs, quæ res semper ad sacerdotes pertinuit, & signatè ait, principum liberos sex apud Romanos traditos in disciplinam Etruriæ populis, ut artem vaticinandi addiscerent, ne ars tanta propter tenuitatem hominum à religionis autoritate abduceretur ad mercedem & quæstum. Dionysius etiam Halicarn. lib. 2. ubi describit constitutionem regni factam à Romulo, ita ait. *Βασιλεῖ μὲν ὦν ἐξῄρητο τάδε τὰ γέρα. Πρῶτον μὲν ἱερῶν καὶ θυσιῶν ἡγεμονίαν ἔχειν, καὶ πάντα δι' ἐκείνου πράττεσθαι τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ὅσια.* Deinde latè persequitur quæ pertinent ad civilem administrationem. Non solùm autem hoc in usu Romanis, sed aliis quoque, ut Palæstinis, ut Ægyptiis, &c. De Palæstinis Xiphilinus in Pompeio. *Ἡγεμόνες δ' αὐτῶν Ὑρκανός τε, καὶ Ἀριστόβουλος ἀδελφοί, καὶ ἐτύγχανον, ὑπὲρ τῆς τοῦ σφετέρου θεοῦ; ὅς ὡς ποτε οὗτός ἐστι, ἱερωσύνης διαφερόμενοι.* Vide etiam de hâc eadem re Justinum lib. 36. loquentem de Sacerdotibus & regibus Judæorum. De Ægyptiis Plutarchus lib. de Iside & Osiride *Οἱ βασιλεῖς, καὶ ἱερεῖς ὄντες.* Inde est, ut advocatis jam regibus ab administrandâ religione, Reguli, authore eodem Plutarcho, sacrorum & religionis curam susceperint. Quæ nota Plutarchi utilis est, interest enim juventutis scire, cur, qui sacris præsunt, *Reguli* Latinis auctoribus dicantur. Sed ad *Anium* revertamur. Eum autem Delo imperasse Dionysius etiam narrat lib. 1. Rom. Ant. ac Trojanos, duce Æneâ, eò appulisse. *Ἐκ δὲ τῆς Παλλήνης ἄραντες οἱ Τρῶες, εἰς Δῆλον ἀφικνοῦνται, βασιλεύοντος αὐτῆς Ἀνίου.* Vide Cæl. Rhod. lib. 7. cap. 15. Cæterùm *Anius* non solùm vir & Rex fuit, verùm etiam Deus habebatur. Clemens Alexandr. *Ἄνιος, δαίμων ἐπιχώριος παρ' Ἠλείοις*, ubi Canterus *Δηλίοις* legit: Dicitur autem ab *ἄνια*, & cum *Ὑπερίων* nomine convenit à mundi lustratione dictus, teste Nannio in Miscellaneis. Porrò *Anium* sic vocavit mater *παρὰ τὴν ἀνίαν*, inquit Etymologus; vel *διὰ τὸ ἀνιαθῆναι δι' αὐτόν*, ut scribit Isacius in Lycophronem. Nam ex Apolline gravida, ut fabulantur, & è paternâ domo pulsa, cum post multos errores peperit in antro Eubœæ. *Ἀνία* autem Phœnicibus est עני *ani*, quomodo etiam *afflictum* vocant. Plura de Anio vide apud Diodorum Sic. lib. 5. p. 299 Nos ex fabulis hoc solum addemus, hunc Anium, ductâ Dorippe, genuisse tres Oenotropas, *Oeno, Spermo*, & *Elaidem*, quibus Bacchus id impertivit, ut quotiescunque vellent, pro nominum ratione, vinum, semina, & & oleum consequerentur. Fabulæ occasionem dedit magna vini frumenti & olei copia Anio sacerdoti Apollinis suppeditata. Nempe ex omni terræ proventu a cultoribus suis tria hæc exigebat Diabolus Dei simia. Vide Deut. 18. 3. 4.

Anna, Comnena, Alexii Imp. filia, scripsit libros 15. de rebus gestis patris sui, quos *Alexida* vocavit. Vide Voss. Hist. Gr. pag 504.

Anna, Lat. *gratiosa*. sive *misericors*, aut *requiescens*, vel *donans*, altera uxor Elkanæ. 1. Sam. 1. Hebr. *Hanna*. Nomen item Prophetissæ cujusdam, de quâ sic, D. Lucas cap. 2. *Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ. Αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς ζήσασα ἔτη μετ' ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.* De eâdem hoc est testimonium S. Cyrilli Hierosolymit. Cat. 10. quod fuerit mulier *ἐγκρατής, εὐλαβεστάτη, καὶ ἀσκήτρια*. Ubi primus character continentiam ejus & castitatem vidualem denotat, quam per tot annos integram, illibatamque servarat (septem nempe duntaxat annos cum conjuge post nuptias vixit, quo tempore maritus ejus ut par est credere, moriebatur) Secundus pietatem ejus respicit. Tertius, non solitariam, aut monialem vitam (quemadmodum ibi Latinus interpres falsò reddidit) sed severam *σκληραγωγίας* observantiam, utpote quæ bis quâlibet septimanâ jejunaverit, precesque quotidianas tum publicè tum privatim assiduè frequentaverit, prout olim Asceticis in usu fuit. Ita sese à curis, & negotiis mundanis subduxit, ut meliùs Dei cultui vacaret, ideòque sub horas precationis quotidie in templum ascendebat; Non quòd nunquam vel comederit, vel dormiverit, vel quòd inibi semper ullo modo permanere potuerit; verùm quòd illic statis precationum temporibus Deum semper coluerit, posteaque domum suam redierit. Ita Apostoli, Luc 24. 53. *διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ* fuisse dicuntur. Et Act. 1. 13. *διατρίβοντες ἐκεῖ*, non quòd nunquam exinde abscesserint, sed ut illic sequitur, *ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ δεήσει.*

Anna, Dea ab *annis*, quibus præsidebat, vocata, cui mense Martio privatim & publicè sacrificabatur, ut populo *Annare*, & Perennare liceret. Fuit autem Beli filia, & soror Didonis, cui in fugâ comes fuit. Quæ postquam mortuam sororem vidit, & Carthaginem ab Hiarbâ Gætulorum rege occupatam, relictâ sede patriâ, ad Battum regem, qui Melitæ imperabat, cursum arripuit: à quo jure veteris hospitii benignè susceptâ, duos circiter annos ibi mansit. Sed cùm Pygmalionem fratrem jam cum armis adventare didicisset, Battus verirus potentiam illius, Annam, ut inde abiret, hortatus

est Mox igitur mare ingressa, vi tempestatis acta, in Laurentem oram pervenit, ubi jam Æneas, paratis rebus, ac ductâ uxore Laviniâ imperabat, à quo benignè invitata in regiam cum eo profecta est: cui mox Lavinia tendere insidias cœpit. Sed Anna in somniis à Didone monita, ut infaustam domum relinqueret, statim per fenestram exiluit, cumque citato cursu ad Numicium amnem pervenisset, in eum se præcipitem dedit. Ortâ deinde luce, magno clamore eam quæritantibus apparent vestigia pedum usque ad Numicium amnem. Unde Ovid. Fast. 3.

——— Placidi sum nympha Numici,
Amne perenne latens Anna Perenna vocor.

Sil. Ital lib. 8.

Anna novis somno excutitur perterrita visis.
Itque timor totos gelido sudore per artus:
Tunc ut erat tenui corpus velamine cincta
Prosiluit stratis, humilique egressa fenestrâ
Per patulos currit plantis pernicibus agros,
Donec arenoso, sic fama, Numicius illam
Suscepit gremio, vitreisque abscondidit antris.

Aliis autem *Anna* est Luna, tanquam ab *anno* dicta, ut quæ menses, & annos sub motu impleat. Aliis est Themis aliis Io, aliis una Atlantidum, quam Jovi ubera præbuisse volunt. Ovidius ubi suprà.

Sunt quibus hac Luna est, quia mensibus impleat annum,
Pars Themin, Inachiam pars putat esse bovem.
Invenies qui te nymphen Atlantida dicant,
Teque Jovi priscos, Anna dedisse cibos.

Sed, & eodem teste,

Orta suburbanis quædam fuit Anna Bovillis
Pauper sed multa sedulitatis anus.

Annibal, Carthaginensium Dux, Amilcaris filius quem adhuc impuberem jurejurando ante aras Pater astrinxisse fertur, ut quàm primum per ætatem liceret, arma contra Romanos sumeret. Sil. Ital lib. 1.

Olli permulcens genitor caput, oscula libat,
Attollitque animos hortando, ac talibus implet.
Gens rediviva Phrygum Cadmææ stirpis alumnos
Fœderibus non æqua premit: si fata negarint
Dedecus id patriæ nostrâ depellere dextrâ;
Hæc tua sit laus, nate, velis: age, concipe bella
Latura exitium Laurentibus: horreat ortus
Jam pubes Tyrrhena tuos, partusque recusent
Te surgente, puer, Latiæ producere matres

Quibus Annibal sic respondit;

Romanos terrâ, atque undis, ubi competet ætas,
Ferro, ignique sequar, Rhœtæaque fata revolvam.
Non Superi mihi, non Martem cohibentia pacta,
Non celsæ obstiterint Alpes, Tarpejaque saxa.
Hanc mentem juro nostri per numina Martis,
Per manes, Regina, tuos.

Martialis.

Hoc puer ad Libycas juraverat Annibal aras.

Hannibal ipse apud Corn. Nepotem: *simul ad aram adduxit*, apud quam sacrificare instituerat, eumque cæteris remotis, jurare jussit, nunquam me in amicitiâ cum Romanis fore. Apud Livium lib. 35. est: *nunquam amicum pop. Rom. fore*; apud Val. 9. 14. est: *acerrimum hostem p. p. R. futurum*; apud Polybium: *μήποτε Ῥωμαίοις εὐνοήσειν*; denique apud Appianum in Annibalicis: *Ῥωμαίοις ἐπιβουλεύσειν ὅποτε ἰσχύσειεν*: & in Ibericis: *ἄσπειστος ἐχθρὸς ἔσεσθαι Ῥωμαίοις*. In Hispaniam itaque trajecit; Gallos ad Rhodanum superavit; Alpes pervias fecit, *& Montem rupit aceto*, uti loquitur Juvenal. Sat. 10. In Italiam venit, Titum Sempronium Cos. apud Trebiam superavit; Flaminium Cos. ad Vrasimenum lacum fudit, 15000 Romanorum cæsis. A Q. Fabio Maximo paulatim imminutus, postea, resumptis viribus, Paulum Æmylium, ac Terentium Varronem Coss. apud Cannas vicit, 40000 peditum, & 2700 equitum cæsis, tribusque ac dimidio modiis annulorum Carthaginem missis. Silius lib. 12.

Testes hi stragis quos signum illustre superbis
Mos lavâ gestare viris, tum funditur ante
Ora admirantum præfulgens annulus auro
Datque fidem verbis haud parvo insignis acervo.

Ubi per *superbos viros* Equites intelligit Liv. lib. 23. *Adjecit deinde verbis, quò majoris cladis indicium esset, neminem nisi equitem, atque eorum ipsorum primores gerere id insigne.* Plinius autem lib. 33. promiscuum putavit annulorum usum tunc fuisse cap. 1. *Neque enim aliter possent trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti.* Cui restagatur D. August. de C. D. l. 3. c. 19. *Eâ certe pugnâ ceciderunt equites Romani quinquies mille sexcenti triginta; ut ex Dionysio confici potest.* Fortè verò equitum nonnulli plures gestabant annulos. Vide Dausqu. ad Sil. p. 477. Duos modios Florus retulit lib. 2. cap. 6. *Modii duo annulorum Carthaginem missi, dignitasque equestris taxata mensura.* Livius autem lib. 23. pluribus discussis opinionibus, unum. Annibal ipse apud Lucianum, de modiis, hisce indefinitè, tanquam plurimi essent: *καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὥστε τοὺς δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι.* Castris deinde propè Romam positis,

Nil actum est, inquit, nisi Pœno milite portas
Frangimus, & mediâ vexillum pono Suburrâ.

Tempestate autem coactus in Campaniam venit, ubi à Marcello apud Nolam victus est. Postea à Sempronio Graccho magnâ suorum clade repulsus navali pugnâ ad Eumenem victus venit. Deinde Carthaginem rediit, ut eam à P. Scipionis Africani obsidione liberaret, cum quo apud Zamam op. congressus 20000 Pœnorum amisit, ferè totidem captis. Ipse ad Antiochum fugit, à quo auxilium & vires sumpsit, cum quo etiam postremò superatus est. Cæterùm à Romanis postulatus apud Antiochum & Prusiam reges, ipsorum fidem suspectam habens, hausto, quod annulo inclusum gestabat veneno, seipsum confecit. Quidam ferunt lapidibus obrutum fuisse à Carthaginensibus ob rem malè gestam; Livius verò scribit eum cruci affixum fuisse. Nicephorus Gregoras in Sinesium *De Insomniis.* Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Σκιπίωνος ἔφυγεν ἐν Βιθυνίᾳ πρὸς τὸν Προυσίαν. Μετ' οὐ πολὺ δ' ἐκ τῆς Ῥώμης αὐτόθι ἐπιδημήσαντος Τίτου ὁ στρατηγὸς διὰ χρείας ἑτέρας καὶ θεασάμενος τὸν Ἀννίβαν, καὶ τὴν δεινότητα, καὶ ἐμπειρίαν τοῦ ἀνδρὸς ὑποπτεύσας, μήποτ' αὖθις ἀνακάμψῃ πρὸς Καρχηδόνα καὶ Λιβύην, ἐμελέτησε λάθρᾳ αὐτὸν πικρῶς ἀποκτεῖναι, Ὃ δὴ δι' ὀνείρου τινὸς γνοὺς ὁ Ἀννίβας φαρμακοποσίᾳ ἑαυτὸν ἐξ ἀνθρώπων πεποίηκε. (Anglice *made himself a way*) Τελευταῖα δὲ τῶν εἰπών. Ἀναπαύσωμεν ἤδη ποτὲ τὴν πολλὴν φροντίδα Ῥωμαίων, οἳ δεινὸν ἡγήσαντο καὶ μακρὸν περιμένειν γέροντος ἀνθρώπου θάνατον, ἀλλ' ὥσπερ

ὅρκον ἀπλᾶναι καὶ κώλυσιν ὑπὸ γήρως φθειρόμενον ἀπεκτάνθαι ζῆσαι πικρῶς. Juvenalis Sat. 10. de Annibale.

Exitus ergo quis est, ô gloria! Vincitur idem
Nempe & in exilium praeceps fugit; atque ibi magnus
Mirandusque cliens, sedet ad praetoria Regis,
Donec Bithyno libeat vigilare tyranno.
Finem animae, quae res humanas miscuit olim,
Non gladii, non saxa dabunt, non tela: sed ille
Cannarum vindex, ac tanti sanguinis ultor
Annulus. ————

Excerpta ex Polybio lib. 9. ubi de Annibale: κρατεῖ γε μὴν ἡ φήμη, παρὰ μὲν Καρχηδονίοις ὡς φιλαργύρου, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις ὡς ὠμοῦ γεγονότος αὐτοῦ. Sanè de crudelitate ejus passim loquuntur Scriptores Romani. Testis Cic. de Amic. *Cum duobus ducibus de imperio in Italia decertatum Pyrrho & Annibale: ab altero propter probitatem ejus non nimis alienos animos habemus; alterum propter crudelitatem semper haec civitas oderit.* Sen. de Irâ lib. 2. Hannibalem aiunt dixisse, cùm fossam sanguine humano plenam vidisset ô formosum spectaculum! Quanto pulcrius illi visum esset, si flumen aliquod lacumque complesset! De ingenio Livius lib. 21. cap. 4. de excellentiâ ejus & auctoritate lege eundem lib. 28. cap. 12. Militarem peritiam & artem ita miratus est Scipio, ut omnium Ducum seu Imperatorum hunc primum, secundum Pyrrhum, tertium semet ipsum pronunciaret. Plut. in Pyrrho. Lucianus quoque in Mortuorum Dialogis Alexandrum, Annibalem, & Scipionem de primo loco inter Duces contendentes introducit. Verùm ibi primum locum Minos Alexandro, alterum Scipioni, tertium demum Annibali tribuit. Cor. Nepos de eo ita scribit in ejus vitâ. *Si verum est, quod nemo dubitat, ut populus Romanus omnes gentes virtute superavit, non est inficiandum, Hannibalem tantò praestitisse caeteros Imperatores, quantò populus Romanus antecedat fortitudine cunctas nationes. Nam quotiescunque cum eo congressus in Italiâ est, semper discessit superior: Quod nisi domi civium suorum invidiâ debilitatus esset, Romanos videtur superare potuisse. Sed multorum obtrectatio devicit unius virtutem.* Silius Italicus lib. 1.

———*Primus sumpsisse laborem.*
Primus iter carpsisse pedes, partemque subire
Si valli festinet opus, nec caetera segnis
Quaecunque ad laudem stimulant, somnumque negabat
Naturae, noctemque vigil ducebat in armis:
Interdum projectus humi: & postea
———*Tum vertice nudo*
Excipere insanos imbres, caelique ruinas,
Spectarunt Poeni, tremuitque exercitus Astur,
Torquentem cùm tela Jovem, permixtaque nimbis
Fulmina, & excussos ventorum ex flatibus ignes
Turbato transiret equo: & posteà
Foemineum putat inventâ jacuisse sub umbrâ:
Exercetque sitim, & spectato fonte recedit.
Idemque correptis sternacem ad praelia frenis
Frangere equum, & famam lethalis amare lacerti:
Ignotique amnis tranare sonantia saxa
Gaudet & adversâ populos arcessere ripâ.
Idem expugnati primus stetit aggere muri:
Et quoties campo rapidus fera praelia miscet,
Quà sparsit ferrum, latus rubet aequore limes.

Et sanè Horatius Annibalem non nisi ab adversariis fortibus & bellicosis vinci posse innuit in Odis. Ait enim

Non his juventus orta parentibus
Infecit aequor sanguine Punico,
Pyrrhumque & ingentem cecidit
Antiochum, Annibalemque dirum.
Sed rusticorum mascula militum
Proles. ————

Ab eodem Horatio *perfidus*, & *parentibus abominatus* dicitur. Oculi alterius usum diu antè obitum amisit, nempe dum per *Apenninum transiit*, *petens Hetruriam.* Verba sunt excellentissimi Corn. Nepotis in ejus Vitâ qui subdit: *Hoc itinere adeò gravi morbo afficitur oculorum, ut postea nunquam dextro aequè benè usus sit:* Livius lib 22. *Ipse Hannibal aeger oculis ex vernâ primum intemperie variante labores, frigoráque Elephanto, qui unus superfuerat, quòd altiùs ex aquâ extaret, vectus: vigiliis tamen & nocturno humore palustrique caelo gravante caput; & quia medendi nec locus, nec tempus erat, altero oculo capitur.* Polybius lib. 3. Ἀννίβας δὲ μόλις ἐπὶ τοῦ περιλειφθέντος θηρίου διασώθη μετὰ πολλῆς ταλαιπωρίας, περιαλγὴς ὢν διὰ τὴν βαρύτητα τῆς ἐπενεχθείσης ὀφθαλμίας αὐτῷ, δι' ἣν καὶ τέλος ἐστερήθη τῆς μιᾶς ὄψεως, οὐκ ἐπιδεχομένου τοῦ καιροῦ καταμονὴν, οὐδὲ θεραπείαν διὰ τὸ τῆς περιστάσεως ἀδύνατον. Juvenalis lib. 10.

O qualis facies, & quali digna tabellâ
Cum Gaetula ducem portaret bellua luscum.

De quo somnium ejus refert Val. Max. lib. 1. cap. 7. Egregia laus est hujus Annibalis apud Corn. Nepotem in ejus Vitâ: *non est inficiandum, Hannibalem tantò praestitisse caeteros Imperatores prudentia, quantò pop. Rom. antecedebat fortitudine cunctas nationes.* Quod quoque fuit judicium Pescennii Nigri. Nam quos alii Scipiones extulerunt existimavit illos *felices fuisse magis quam fortes.* Aelius Spartianus in Nigri Vita cap. 2. Nec alias fabulas unquam habuit, nisi de Annibale, caeterisque talibus. Denique cùm Imperatori facto quidam Panegyricum recitare vellet, dixit ei, Scribe laudes Marii vel Annibalis, vel alicujus Ducis optimi vitâ functi ut eum nos imitemur. Vide sis gloriosam illam contentionem de praestantiâ Scipionis Hannibalis & Alexandri apud Lucianum ἐν νεκρικοῖς. Pueri olim in Scholis ab hoc Duce declamandi & perorandi materiam sumebant. Juveral. Sat. 10.

———*I demens & saevas curre per Alpes*
Ut pueris placeas & Declamatio fias.

Et Sat. 7.

———*Cujus mihi sexta*
Quâque die miserum dirus caput Annibal implet,
Quicquid id est de quo deliberat, an petat urbem
A Cannis, &c.

Fatum ejus post pugnam Cannensem Scipioni praedicit vates apud Sil. lib. 13.

———*Non vita sequetur*
Inviolata virum, patriâ non ossa quiescent,
Namque ubi fractus opum, magna certamine pugna
Pertuleris vinci, turpemque orare salutem

Rursus

Rursus bella volet Macedum instaurare sub armis
Damnatusque doli, desertis conjuge fidâ
Et dulci nato, linquet Carthaginis arces,
Atque unâ profugus lustrabit cærula puppe;
Hinc Cilicis Tauri saxosa cacumina viset.
——— *Post Itala bella*
Assyrio famulus regi, falsusque cupiti
Ausonia motus, dubio petet æquora velo,
Donec Prusiacas delatus segniter oras
Altera servili a imbelli patiatur in ævo,
Et latebram munus regni, præstantibus inde
Æneadis, reddique sibi poscentibus hostem
Pocula furtivo rapiet præparata veneno,
Ac tandem terras longâ formidine solvet.

Annibalem animam exegisse voluit Livius lib. 39. Corn. Nepos, alii Appianus in Syriacis videtur dicere Prusiæ operâ datum illi venenum: Φλαμινῖνος δ' ἀνομοίως Ἡττηθέντος γὰρ ὕστερον Ἀντιόχου, φεύγοντα τὸν Ἀννίβαν καὶ ἀλώμενον περὶ Βιθυνίαν, πρεσβεύων ἐφ' ἕτερα πρὸς Προυσίαν, ὄντι τι πρὸς τῶν Ἀντιόχου προσπαθῶν, ὑπὸ Ῥωμαίων ἐντειλαμένων, ὅτι φοβερὸς ἦν αὐτοῖς γενέσθαι δυνάμενος, Καρχηδόνιος καταστρεψάμενος, ἔκτεινε διὰ τοῦ Προυσίου φαρμάκῳ. Nisi malis hæc mitius interpretari Val. Maximi verbis lib. 5. c. 2. *Justo ergo illum odio, veruntamen tardo supplicio Senatus Prusia regi factum supplicem ad voluntariam mortem compulit.* Sidonius Carm. 2.

Annibal ecce ferox ad mortem forte petitus
Etsi non habuit, vita jus fine suprema,
Certè habuit mortis, &c.
Hausit Bebrycio constantior hospite virus.

Varro περὶ ἀγωγῆς· *Et quærit ibidem ab Annibale, cur biberit medicamentum? Quia Romanis, inquit, me Prusiades tradere volebat.* Nominis etymon quod attinet, orientalibus *dominum gratiosum* denotat. חנן id est *Hanno*, gratiosus; Unde *Anna* & *Johannes* nomen accepit. בעל autem sive *Baal dominum* significat. Hunc verò non solùm scribenda fecisse, sed facta quoque scripsisse docet Corn. Nepos in ejus Vitâ: Atque hic tantus vir, tantisque bellis districtus nonnihil temporis tribuit literis: nam aliquot ejus libri sunt Græco sermone confecti: in his de Cn. Manlii Vulsonis in Asiâ rebus gestis.

Annibal, prioris Annibalis filius, ab Himiscone duce in Lilybæum, quod à Romanis expugnabatur, ad Siculos in officio continendos missus est. Polybius.

Annibal, Rhodius, dux item Carthaginensis. Hujus meminerunt Xenophon, lib. 1. Hist. Græc. Diodorus, lib. 13. Trogus lib. 19. cap. 2. Mortuus est bello Siculo anno 3. Olymp. 93. Inter hujus obitum, & alterius Annibalis nativitatem, intersunt anni plus minus 160. Non potest itaque patruus fuisse magni illius Annibalis.

Anniceris, Cyrenæus, nobilis equorum agitator, qui artem Platoni ostentaturus ante Academiam currus conjunxit, sæpeque eundem cursum iisdem vestigiis nihil delirando repetiit, ὥστε ἀκριβῶς φυλάττειν τὸν δρόμον τοῦ τοίχου, ὡς μὴ παραβαίνειν τὰς ἁρματοτροχιάς, ἀλλ' ἀεὶ κατ' αὐτὰς ἰέναι. Verba sunt Æliani Var Hist. 2. 27. Lucianus in Demosthenis Encomio. Φασὶ Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμούμενον πρὸς Πλάτωνά τι καὶ τοὺς ἑταίρους. Τὸν μὲν γὰρ Κυρηναῖον ἁρματηλασίαν ἐπιδεικνύντα, πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἁρματοτροχιᾶς ἅπαντας, μηδὲν παραβάντα, ὥσθ' ἑνὸς δρόμου σημεῖον κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι.

Jo. Annius Viterbiensis Ord. Prædic. Sacri Palatii Magister, natus est 1437. de quo Voss. H. Lat. 3. 8.

Annon, sive *Hanno*, dux exercitus Carthaginensis, coactus est vertere solum exilii causâ, quòd in expeditionibus leonem haberet sarcinas vehentem, tanquam argumento id esset, eum ad Tyrannidem aspirare. Plut. & Plin. 8. 16.

Annon, Carthaginensis præ nimio fastu humanis terminis non contentus cupiebat majora. Nam cùm aves multas ex iis, quæ modulationibus in cantu utuntur, emisset, nutrivit eas in obscuro loco, docuitque id unum dicere, *Annon Deus est*. Cùm autem aves unam hanc vocem auditam percepissent, aliam aliò dimisit, ratus carmen illud quod aves edocuerat, aliis in locis etiam divulgatum iri: quæ tamen opinio eum fefellit; nam aves semel solutæ, & ad propria, consuetaque loca profectæ, priores & naturales cantus edebant, contempto Annone, & iis disciplinis, quas captivæ didicerant. Ælian. Var. Hist. lib. ult. Simile extat exemplum de Psaphone apud Erasmum in Adag.

Annon, vel *Hanno* Carthaginensis, Periplum scripsit, quo prosecutus est Africæ ambitum, & terras in Atlantico Oceano à se inventas. Librum illum Punicè scripsit, sed Græcè est translatus, hodieque extat. Quid de illo sentiant Vossius Pater & Filius, vide hunc de Hist. Gr. lib. 4. circa initium, illum verò ad Melam, p. 302.

Annoniacum, *Annonay*, op. Gall. Celt. ad rivum *Deume*, 2. Leuc. à Rhodano flu. in Vivariensi prov. super.

Anonium, *Anone*, op. Ducatus Mediolanensis ad Tanarum flu. 10. mill. ab Alexandria in occ.

Anser, poëta Romanus, quem Ovidius *procacem* vocat, lib. 2. Tristium.

Cinna quoque huic comes est, Cinnâque procacior Anser.

Propertius, lib. 2. Eleg. ult. ubi de Virgilio.

Nec minor his, animis, aut si minor, ore canorus
Anseris indocto carmine cessit olor.

Scaliger legit, *nec se minor*, & sic exponit. Nec Virgilius propterea aliquid indignum majestate illa sui carminis, aut seipso fecit, cùm lacessitus ab æmulo Ansere non respondit. Reprehenderat enim ille hæc Virgiliana.

——— *Sub tegmine fagi*
Tityre si toga calda tibi est, quo tegmine fagi?

Item --- *Cujum pecus.*

Dic mihi Damæta, cujus pecus, anne Latinum?
Non, verum Ægonis, nostri sic rure loquuntur.

Item

Grandia sæpe quibus mandavimus hordea sulcis.
Hordea qui dixit, superest ut tritica dicat. Item
Nudus ara sere nudus, hyems ignava colono.
Nudus ara, sere nudus, habebis frigora, febrem.

Ludit itaque Propertius in nomine *Anseris*, ut Virgilius ipse Eclog. 9.

Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinnâ
Digna, sed argutos inter strepere Anser olores.

Cicero Phil. 13. *Anseres Falerno depellantur*, i. e. inquit Servius Anser Poëta cui agrum Falernum donaverat Marcus Antonius.

Ansibarii,

Ansibarii, pop. Germ. teste Cluverio, in illa parte Westphaliæ, ubi nunc Mindens. Principatus, & Com. Diepholtens. & Hoyensis.

Ansidona, hodie *Ansedonia*, op. Tusciæ propè mare Tyrrhenum, ubi olim Cosæ eversæ sub dom. M. ducis Hetruriæ.

Antaa, Dea quædam. Eandem cum Rheâ fuisse tradit Apollonii Interpres ad illud.

Ἠδὲ καὶ εὐνάζεσθαι ἐπὶ φθίσι θῆκε θυηλάς
Ἀντιάν δαίμονα ——— ———

Ubi Schol. Ἡ Ῥέα οὕτω λέγε), διὸν εὐμενῆ τοῖς Τελχῖσιν ἐγένετο. Ἀνταίαν autem eandem esse cum τῇ τύχῃ tum alii, cum Horatius ostendit in his,

O Diva gratum qua regis Antium
Præsens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

Ita dicebant Deam illam, quæ Antii colebatur. ... ἐπιτίμιον τὸ ἄντῳ, pro quo malè apud Hesychium ... ...

Antaas, Scytharum rex, Ismeniam tibicinem bello captum jussit ad cœnam canere. Omnibus autem admirantibus, & præ voluptate plaudentibus, jurejurando affirmavit, *Suavius se interdum equum hinnientem audisse:* Usque adeò aures habebat à Musicâ abhorrentes. Plut. in lib. *de Alexandri fortunâ*.

Antaus, Gigas, Neptuni & Terræ filius, magno ac procero corpore; qui, quoties membra labore essent defessa, tactu terræ recreabatur. Lucan. lib. 4.

Hoc quoque tum vastas cumulavit munere vires
Terra sui fœtus, quòd, cum tetigere parentem,
Jam defecta vigent renovato robore membra.

Statius Thebaidos lib. 6.

——— *Herculeis pressum sic fama lacertis*
Terrigenam sudasse Libyn, cum fraude reperta
Raptus in excelsum, nec jam spes ulla cadendi
Nec licet extremâ matrem contingere plantâ.

Juvenal. Sat. 3. ---- *Cervicibus aquat*
Herculis, Antaum procul à tellure tenentis.

Seneca Tragœdus in Herc. Oetæo.

——— *Nullus Antaus Libys*
Animam resumit.

Tingi, vel Tingin oppidum in Africâ condidisse fertur. Solinus. *Tingi excipit, Mauritania nunc colonia, cujus primus author Antaus est.* Plinius alicubi. *Tingi quondam ab Antao conditum.* Et paulò post, ubi de vicinis oppidis Zili & Lixo. *Ibi regia Antai, certamenque cum Hercule, & Hesperidum horti.* Inde Plutarchus in Sertorio, ubi de Tingi ab illo captâ Ἐνταῦθα τὸν Ἀνταῖον οἱ Λίβυες ἱστοροῦσι κεῖσθαι. Καὶ τὸν τάφον αὐτοῦ Σερτώριος διέσκαψεν, τοῖς βαρβάροις ἀπιστῶν διὰ τὸ μέγεθος· ἐντυχὼν δὲ τῷ σώματι, μῆκος (ὥς φασι, πηχῶν ἑξήκοντα) κατεπλάγη. Hospitum capita postibus affigere solitum fuisse, innuit Lucanus lib. 2.

——— *Cognoscitur illic*
Quicquid ubique latet scelerum. Non Thracia tantum
Vidit Bistonii stabulis pendere tyranni,
Postibus Antai Libye: Nec Gracia mœrens
Tot laceros artus Pisaâ flevit in aulâ.

Mythologiam Antæi vide apud Nat. Com. lib. 7. cap. 1.

Antagoras, Coüs, vir, cujus meminit Pausanias. Item Rhodius, poëta non ignobilis, qui Thebaida scripsit, cujus festivissimum fertur responsum. Hic enim gulæ nonnihil impertiendum ratus, congrum intentiùs coquebat, Admonitus super eâ re Antigonus, illique assistens retrò, leniter retractum interrogavit, Putasne, inquit, ô Antagora, Homerum Agamemnonis & Græcorum rebus carmine celebrandis distentum, quo pacto congri melius saperent, pensitasse? Cui ille, An opinaris, inquit, ô rex, Agamemnonem ... λαοὺς τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε, cui tantarum rerum onus incumberet, perscrutaturum, Ecquis in exercitu congrum coqueret? Cæl. Rhod. ex Plutarcho.

Antandros, nunc *S. Dimitri*, teste Sophiano, Phrygiæ urbs ad meridiem posita, quam habitavêre Leleges finitimi Cilicibus. *Edonis* priùs vocabatur, deinde *Cimmeris* & *Assos*, & *Apollonia*. Virgil 3. Æn.

——— *Classemque sub ipsâ*
Antandro, & Phrygia molimur montibus Ida.

Nomen ejus quod attinet, audi Melam. lib. 1. cap. 18. *Duplex causa nominis jactatur. Alii Ascanium Ænea filium, cùm ibi regnaret, captum à Pelasgis, eâ se redemisse commemorant: Alii ab iis putant conditam, quos ex Andro insulâ vis & seditio exegerat. Hi Antandrum, quasi pro Andro, illi quasi pro viro accipi volunt.* Vide de la Cerda, & Servium ad prædictum Virgilii locum. Long. 54. 30. lat. 41. 00.

Antaradus, Syriæ urbs. Ptol. Constantiam aliquando nominatam a Constantio Imp. scribit Cedrenus. Hodie *Tortosa* dicitur.

Antemna, sive ut quidam habent autores, *Antemnæ*, Sabinorum urbs, cis Anienem, à Latinis condita, ac denominata, si Varroni credimus, lib. 4. de L. L. *Opidum*, inquit, *Interamna dictum, quòd inter amnes est constitutum, Item Antemna, quòd ante amnem.* Idem de nominis istius etymo tradunt Festus & Servius. Dionys. Halic. Antemnas & Cæninam οὐκ ἀσήμους πόλεις fuisse asserit; itemque Virgil. Æn. lib. 7.

Quinque adeò magna positis incudibus urbes
Tela novant, Atina potens, Tiburque superbum,
Ardea, Crustumerique & turrigera Antemna.

At contrà Strabo lib. 5. πολίχνια, h. e. *urbeculas* vocat.

Antenacum, Germaniæ op. ad Rhenum, vulgò *Andernach*. *Antonacum* Ammiano; *Antunacum* Antonino, long. 28. 00. lat. 50. 25.

Antenor, Cretica conscripsit. Ælian. de Anim. 17. 35. *Delta* cognominabatur, teste Photio. Tmem 190. Rationem addit, διὰ τὸ ἀγαθὸς εἶναι, καὶ φιλόπολις; Τοὺς γὰρ Κρῆτας τὸ ἀγαθὸν δέλτον καλεῖν φασί.

Antenor, unus ex Trojanorum Principibus, patriam suam prodidisse putatur, quia & legatos, qui propter Helenam venerant, hospitio suscepit, & Ulyssem habitu falso cognitum non indicavit. Hinc Venetiam venit, urbemque in eâ condidit *Antenoream* primò dictam, postea *Patavium*, demum *Paduam*. Virgil Æn. 1.

Antenor potuit, mediis elapsus Achivis,
Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi;
Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit
Teucrorum, atque urbi nomen dedit.

Enarrator Lycophronis ei dat accensam lucernam ad vocandos Danaos, & reclusionem equi lignei. Ἀντήνωρ δὲ φανὸν ἀνῆψε τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὸ ... τοῦ ... ἀνοίγει, Sunt autem qui illum liberent hoc crimine. Inclinat in hanc partem Virgilius, qui elapsum ait, quo

fugaimulitur, non pactum. Livius tantum ait, fuisse illum unà cum Æneâ auctorem pacis, & reddendæ Helenæ. Ita Ovidius Fastorum lib.4.

Adjice Trojanum suasorem Antenora pacis.

Ita Horatius Ep.1.2.

Antenor censet belli præcidere causam.

Audi ipsum Iliad. η.

Δεῦτ' ἄγετ' Ἀργείην Ἑλένην . καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ

Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν,

Hinc Adject. *Antenoreus*. Lucanus lib.7.

Euganeo (si vera fides memorantibus) augur

Colle sedens; Aponus terris ubi fumifer exit

Atque Antenorei dispergitur unda Timavi.

Antenor, Scytharum, ad ostia Danubii, rex, à Gothis in bello cum multis cæsus est; huic successit Marcomirus filius. Item *Antenor*, Marcomiri filius, Francorum rex, hic habuit ex Britanniâ uxorem Cambrem, quæ prudentiâ, & formâ omnibus sui temporis mulieribus præstantior fuit. Item nomen statuarii. Pausan.

Anteros, Martis & Veneris F. cujus mem. Cic. l.3. de N. D. & Pausan. lib. 1. apud quem δαίμων dicitur, ultor scilicet eorum, qui vel amantes vel amores spernunt. *Anteros* etiam dictus est Apollonius Alexandrinus Grammaticus, Apionis discipulus, qui Romæ sub Claudio docuit. Suidas in Ἀντέρως, de quâ voce vide Rhodium ad Scribonium Largum. fol. 237.

Anthedon, urbs Bœotiæ, quam Hom. ἐσχατόωσαν vocat. Etymon habet ex florido, fertilique agro, vel ex *Anthedone* Neptuni fil. Thracibus quondam habitata. Ejus meminit Ovidius Met. 13.

Nuper in Euboicâ versis Anthedone membris

Glaucus adest. ———

Talandi hod e. teste Ortelio. Hesychius. Ἀνθηδὼν, λιμένα, καὶ πόλις Βοιωτίας καὶ Παλαιστίνης.

Anthedon, Syriæ urbs, Gazæ vicina, mare versùs, Plin. posteà dicta fuit *Agrippias*, Josepho teste. *Geth* Volaterranus vocat, *Larissa* Nigro dicitur, qui ait præsidium illic nunc esse, quod *Darom* appellat.

Anthemis, maris Mediterranei insula, Melamphyllus, & Parthenia vocata, à flu. Parthenio, qui Imbrasus postmodò appellatus est. Eadem est hæc insula cum Samo Ionicâ Strabo.lib.10.

Anthemus, Macedon op. apud Thermam. Plin. Item urbs Syriæ. Strabo. Fluvius etiam Colchidis, & Gadium insulæ.

Anthemusia, eadem quæ Samos. Item urbs Mesopotam. Strabo l.16. *Alidulì* Castaldo. Regio item ejusdem esse videtur apud Ptol.

Anthermus, Chius, Micciadis filius Malæ nepos, sculptor insignis, cujus filii Bupalus & Anthermus clarissimi in eâ scientia fuêre, Hipponactis poëtæ ætate, cujus imaginem, quòd illi notabilis fœditas vultûs fuit, lascivia jocorum proposuêre ridentium circulis. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum distrinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad laqueum eos compulisse. quod falsum est. Complura enim in finitimis insulis simulachra posteà fecêre, sicut in Delo, quibus subjecerunt carmen, *Non vitibus tantùm censeri Chium, sed & operibus Anthermi filiorum*. Verba sunt Plinii lib.36.cap.5.

Anthes, Anthedonius, hymnorum repertor. Plut. lib. de Musica. Item Neptuni filius. Vide Stephanum in *Anthana* & *Anthedon*.

Anthesphoria, festivitas fuisse traditur, quæ in honorem Proserpinæ fiebat, sic dicta à legendis floribus. Nam ea, cùm à Dite rapta est, floribus legendis erat intenta; ut ex Ovidio liquet Met lib.5.

——— *Quo dum Proserpina luco*

Ludit, & aut violas, aut candida lilia carpit,

Dumque puellari studio, calathosque sinumque

Implet, & æquales certat superare legendo,

Pene simul visa est, dilectaque, raptaque Diti.

Claud. lib. 2. de Raptu Proserp.

——— *Sic fata doloris*

Carpit signa sui. Varios tum cætera saltus

Invasere cohors, credas examina fundi

Hyblæum raptura thymum, cùm cerea reges

Castra movent, fagique cavâ demissus ab alvo

Mellifer electis exercitus obstrepit herbis.

Pratorum spoliatur honos: hæc lilia fuscis

Intexit violis: hanc mollis amaracus ornat:

Hæc graditur stellata rosis, hæc alba ligustris.

Æstuat ante alias avido fervore legendi

Frugifera spes una Deæ: nunc vimine texto

Ridentes calathos spoliis agrestibus implet.

Nunc sociat flores, seseque ignara coronat

Augurium fatale tori. ———

Porrò Ἀνθεσφορία Latinè *Florifertum* dixeris; de quo Festus *Florifertum dictum, quòd eo die spica feruntur ad sacrarium*. De cætero, num quidquam hæc inter se habeant commune, compertum non habeo. Verum Antesphoria Siculi Proserpinæ dicasse certum est. Pollux lib. 1. cap. 1. Κόρης ἑορτὴ παρὰ Σικελιώταις, Ἀνθεσφόρια. Quorum eam esse causam puto, quòd (ut verbis Arnobii utar, lib.5.) *quodam tempore cùm in Sicilia pratulis purpureos legeret nondum mulier flores, & adhuc virgo Proserpina, cumque illam per floream messem, hinc atque illinc, passim lectionis cupiditas avocaret, perprofundæ altitudinis speluncam Rex prosiliens Manium, raptam virginem secum vexerit.*

Anthia, urbs Pelopon propè Argos, & alia Ponti juxta Thraciam. Milesiorum & Phocensium Colonia. Hesychius. Ἄνθεια, πόλις Πελοποννήσου, καὶ Ἀφροδίτη παρὰ Κνιδίοις. Est & Libyæ vicus, & Italiæ civitas. Steph.

Anthion, puteus Bœotiæ, ubi à Proserpinæ raptu sedisse Cererem ferunt vetulæ imagine prædicam. Rhodius 24.17.

Anthisteria, sacra, quæ apud Athenienses in mense, qui Ἀνθεστηριὼν appellabatur, quòd plurimos flores gigneret, agebantur. In quibus (ut à Romanis in Saturnalibus) servi Græciæ hilaribus conviviis à Dominis suis accipiebantur. Lege *Anthesteria*. Erant autem dies Baccho festi. Hesychius, Ἀνθεστήρια τὰ Διονύσια. Tamen peculiarem non fuisse solennitatem innuit doctissimus interpres Aristophanis in Acharnan. referens ex Apollodoro, Athenienses Bacchi dies festos in universum Ἀνθεστήρια dicere, sigillatim verò suum cuique nomen adsignasse, φησὶ γὰρ Ἀπολλόδωρος. Ἀνθεστήρια καλεῖσθαι κοινῶς τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσῳ ἀγομένην, κατὰ μέρος δὲ πιθοιγίαν, χόας, χύτρους. Pithœgian, Choas, & Chytran. Sanè Athenienses ab illis mensem nominatum Ἀνθεστηριῶνα, quem Harpocration, & Suidas octavum fuisse tradunt, &

Baccho sacrum, κεκλῆσθαι δὲ αὐτὸν οὕτω διὰ τὸ πλεῖστα τῶν ἐκ τῆς γῆς ἀνθεῖν τότε. Etymologicum Magnum. ἐπειδὴ, ἡ γῆ τότε ἄρχεται τοῦ ἀνθεῖν. His accedit Macrobius, lib. 1. cap. 14. *Aprilis Anthesterion vocatur, quòd eo tempore cuncta florescant.* Theodorus autem Gaza, quem sequuntur Junius & Gyraldus, sextum esse putat, & respondere Novembri. Sed difficile est Græcorum menses ad Romanorum rationes vocare. Cæterùm Anthesteria Athenienses magnâ conviviorum hilaritate celebrabant, uti tritum illud vulgò apud Græcos ostendit.

Θύραζε Κᾶρες, οὐκ ἔτ' Ἀνθεστήρια.

Exite Cares, non amplius Anthesteria.

Quod Zenobius explicat centuriâ 4. Proverbio 33. Et Suidas cent. 9. prov. 90. prout literarum immortale decus, Andreas Schottus, editione nuperâ distinxit. Castellanus.

Anthium, Thraciæ op. postea *Apollonia*. Plin.

Anthius, Bacchi nomen, quod *floridum* sign. Athenis autem colebatur. Patrenses quoque *Anthii* Dionysii simulacrum habuere, teste Pausaniâ. Catullus in Argon.

At parte ex aliâ florens volitabat Iacchus.

Anthropophagi, pop. Scythiæ, qui nunc *Tartari* dicuntur. Sunt & in Æthiopia & alibi, maxime v. in America præsertim versus Brasiliam, Magellanicam, & alibi. Illos Hispani delere conati sunt, sed incassum. Ipsi n. Hispanos magnis cladibus affecerunt in provinc. mediterraneis: sed in maritimis malè mulctati ab Europæis, ipsis parent pro majori parte. Pop. etiam Æthiop. infer. sunt Anthropophagi, præsertim in orâ Cafrorum & Zanguebariæ, & in al. locis marit. Tartaros v. fuisse Anthropophagos se nusquam legisse ait Baudrandus.

Anti, Hunnorum gens circa Mæotidem palud. quos Flav. Justinianus devicit; unde *Anticus* dictus est in digestis Procop.

Antia, urbs Italiæ à Romanis subdita. Vide Steph.

Antiana, op. Hungar. in Pannon. infer. ad Dravum flu. à Quinque Ecclesiis 3. Leuc. in Austr. Zamko Lazio.

Antibarum, urbs Dalmat. ad oram Adriat. maris, olim Doclea, ut nonnullis videtur. Hodie *Antivari*. long. 43.32. lat. 42.12.

Anticanis, vel *Antecanis*, sidus quod ante majorem Canem oritur. Hic in lacteo Circulo defixis pedibus Æquinoctialem Circulum tangit, spectat occasum, inter Geminos & Cancrum constitutus. Occidit in ortu Capricorni, exoritur cum Leone. Cicero in Aratæis.

Anticanis, Procyon Graio qui nomine fertur.

Anticaria, urbs Hisp. Bæt. in monte, quæ & Singlia à Singyli flu. dicitur. Hodie *Antiquera*. Longitud. 16 atitud. 36. 58.

Anticatones, dicti sunt duo libri, quos Cæsar contra Catonem scripsit. Scripsit Cicero librum pro Catone, quem *Cato* inscripsit. Cui respondit Cæsar libro, quem *Anticato* appellavit. Plut. de Cæsare. Ἔγραψε πολλάκις κατὰ τοῦ Κάτωνος αἰτίας συναγαγών. Τὸ δὲ βιβλίον Ἀντικάτων ἐπιγέγραπται. Quod verò Author noster secundo librorum meminit, duos testes habet, Mart. Capellam lib. 5. *Ut Catonem Tullius laudans, ac duobus voluminibus Cæsar accusans*; Et Juvenalem Sat. 5.

Majorem, quam sint duo Cæsaris Anticatones.

Antichthones, de quibus Mela, lib. 1. cap. 1. *Antichthones alteram, nos alteram habitamus.* Ad quæ verba sic Is. Vossius. Qui hic annotarunt Pomponium perperam antichthones vocare, qui antomi, vel antœci erant dicendi, illi ipsi errant. Duplicem terram statuit Pomponius, ut quoque multi alii, hanc nostram & oppositam ἀντίχθονα. Qui ἀντίχθονα habitant, sunt ἀντίχθονες. Distinguẽdum hic tamẽ non omnes qui γῆν ἀντίχθονα habitant, esse nobis antichthones; sed, illos tantùm, qui in opposito degũt hemisphærio, quique pedes nostris adversos habent. Verùm hemisphærium non hic accipit Mela pro illâ orbis parte, quam Horizon à nobis disterminat, sed pro hemisphærio Australi. Id ipsum quoque faciunt alii fermè omnes veteres, qui per γῆν ἀντίχθονα nihil aliud intellexêre, quàm terræ hemisphærium Australe, vel Oceano, vel Zonæ fervidæ interventu à nostro separatum hemisphærio, ut ipsi existimabant. Verùm ita si accipiamus, jam necessariò aliqua pars terræ antichthonum in nostro est hemisphærio, ac proinde non possunt vel antichthones, vel antipodes dici, verùm antœci: attamen quia major pars hujus terræ sub Horizonte nostro mersa est, alicubi etiam κατὰ διάμετρον nobis opposita, rectè eam antichthones inhabitare dixit Mela noster juxta veterum hypothesin. Notandum hic tamen antichthones non ita a veteribus accipi, ut vulgò pro antipodibus. sed pro omnibus illis, qui oppositam terram Australem inhabitare credebãtur, etiamsi in superiori nostro degerent hemisphærio. Ita semper ab antœcis, & antipodibus distinguuntur. Nonnulli tamen aliter hæc verba accipiunt. & hemisphærium Antichthonum hic esse aiunt illam orbis partem, quæ est infra Horizontem, & vel invitis omnibus libris, vulgatam illam lectionem servant. *Eademque in duo latera, quæ hemisphæria nominantur, ab Oriente divisa ad Occasum*; duoque ista hemisphæria Melæ non separari aiunt alveo Oceani in zonâ torridâ, sed Horizonte, & Oceano ipso, qui illi respondet. Alveum enim zonæ torridæ, non hemisphæria, sed maculas tantùm binas, uti vocat Macrobius, utrinque distinguere. Fieri autem non posse, ut Oceanus decussatim quatuor maculas separet, quas sigillatim ambit. Licet hæc opinio magnos habeat autores, falsa est tamen, & menti Pomponii contraria. Ille enim non quatuor maculas, ut Macrobius, sed duplicem tantùm statuit terram, hanc nostram, & oppositam, ut diximus Australem. Jam verò scire velim, quid sit terra divisa ab oriente in occidentem? Cur magis ab ortu in occasum, quàm à meridie in boream? Verùm quid verbis opus est? Ipse Pomponius cùm inquit, antichthonum terram propter ardorem intercedentis plagæ incognitam esse, ostendit, illam totam ad austrum fuisse sitam. Item infrà cap. 9. cùm antichthones nobis à meridie oppositos facit, & illo, & aliis locis, mentem suam satis prodit.

Anticlea, Dioclis filia, mater Ulyssis, quæ cùm duceretur ad Laërtæ nuptias, à Sisypho latrone, Æoli filio, corrupta est. Alii dicunt, cùm Laërtæ jam nupsisset, & Oraculum consultura pergeret, captam à Sisypho latrone, & ut multi putant ex eo Ulyssem concepisse. Quod Aiax ei objicit apud Ovid. Met. 13.

——— *Quid sanguine cretus*
Sisyphio furtisque & fraude simillimus illi
Inseris Æacidis aliena nomina gentis?

Anticlides, historicus, semel, iterumque in secundo Δηλιακῶν citatus à Scholiaste Apollonii in lib. 2. Ejusdem liber περὶ νόστων memoratur Athenæo lib. 11. & alibi.

alibi. Ejus memoriam quoque celebrant Strabo lib. 5. Plut. in Alex.& Plin. 7. 61. Vide Vossium de Hist. Gr. lib. 3 p.322.

Anticyra, 'Αντίκυῤῥα Ptolemæo, vulgò *Suela*, Phocidis urbs, inter Crissam ad occid. & Siphas op. Bœotiæ ad ort. Isthmum Corinthiacum versùs, à Delphis 10. m.p. distans. *Cyparissus* ab Homero dicta, Long. 48. 4. lat. 39. 5. *Anticyra* v. in quâ Helleborus nascitur, insula est (vel urbs Stephano) sinus Maliaci contra Oetam montem. Horatius Serm. lib. 2. Sat. 3.

Danda est Hellebori multo pars maxima avaris,
Nescio an Anticyram ratio illis destinat omnem.

Ovidius Ponticorum lib. 4.

I bibe, dixissem, purgantes pectora succos,
Quicquid & in totâ nascitur Anticyrâ.

Horatius iterum —— *Ambitiosus & audax*
Naviget Anticyram. Persius Sat. 4.
—— *Anticyras melior sorbere meracas.*

Suidas simpliciter 'Αντίκυῤῥα, ὄνομα χωρίου τινός. Hesychius 'Αντικύρικον, ὁ 'Ελλέβορος.

Antidalæ, Arabiæ Felicis populi. Plin. 6. 28.

Antidamus, Heracleopolites edidit, præter moralia, historiam Alex. M. Voss. Hist. Gr. p. 323.

Antigenes, historicus, à Plutarcho in Alex. commemoratus inter eos, qui Amazonem ad Alexandrum venisse narrant, cum Orexartem fluvium trajecisset. Gesnerus censet cognomentum Istri habuisse, nempe quia continuò Istri nomen apud Plutarchum ibidem subjiciatur: Sed omninò Ister ab Antigene diversus est, uti posteà videbimus.

Antigenides, pastoris incertum, an choraulæ nomen apud Virgilium Ecloga 5.

At tu sume pedum, quod me cùm sæpe rogaret,
Non tulit Antigenes, & erat tum dignus amari.

Antigenides, Musicus Thebanus, Philoxeni discipulus, primus calceamentis Milesiis lascivioribus usus est. Plin. 36. 13. Hic etiam, (authore Cicerone in Bruto) discipulo suo Ismeniæ, cùm scitè canens populo minùs probaretur, *Mihi*, inquit, *cane & Musis:* admonens prorsus esse contemnendum imperitæ multitudinis judicium. Vide Suidam, Gellium 15. 17. Val. Max. 3. 7. Idem, cum esset tibicinio apprimè nobilis, nihil æquè se laborare, & animo angi ac mente dicebat, quàm quòd monumentarii choraulæ tibicines dicerentur; ut Apuleius in Floridis refert. Quod tamen de Ismeno Dio Chrysostomus prodidit, ut Jac. Nicol. Loensis lib. 6. Epiphyllid. cap. 8. observat, itemque Geverhartus Elmenhorstius ad prædictum Apuleii locum. *Antigenida* etiam apud Athenæum mentio fit.

Antigone, filia Oedipi, regis Thebanorum, patri cæco, & a Creonte in exilium acto, viæ dux fuit; Seneca in Oedipo, & Statius in Thebaide. Eadem postea, cùm ad officium funebre fratrum suorum Eteoclis, & Polynicis venisset, ibique adjuvante Argivâ Polynicis conjuge, fratrum cadavera concremasset, ambæ Creontis jussu, captæ & occisæ sunt: quarum mortem postea Theseus ulciscens, Creontem interfecit. Hæmon autem Creontis filius amator ad Antigones mortuæ tumulum se interfecit. Propertius lib. 2.

Quid? non Antigones tumulo Bœotius Hæmon
Sancius ipse suo corruit ense latus?

Ovid. Tristium lib. 4.

—— *Fratrem Thebano peremptum*
Supposuit tumulo, rege vetante, soror.

Apollodorus lib. 3. vivam sepultam ait. 'Αντιγόνη δὲ μία τῶν 'Οιδίποδος θυγατέρων κρύφα τὸ Πολυνείκους σῶμα κλέψασα ἔθαψε, καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος, αὐτὴν τῷ τάφῳ ζῶσαν ἐνέκρυψε. Hyginus fab. 72. scribit Hæmonem & se, & Antigonem occidisse, cum exorare patrem pro salute ejus non potuisset. Idem fab. 243. Antigonem ipsam sibi manus ait attulisse. Tragœdiam *Antigonem* scripsit Sophocles grandi cothurno sæpissimè editam, & doctis omnibus probatam. Stat. Theb. 7.

—— *Formidandos monstrant sub casside patres,*
Turre procul solâ nondum concessa videri
Antigone populis, teneras defenditur atra
Veste genas. ——

De cujus speculatione commentum duxit Papinius ex Euripidis Phœnissis, ubi impetratâ veniâ adscendit, & à Pædagogo nomina Heroum exquirit Antigona. Ubi Scholiastes Homericam æmulationem intelligit: 'Ομηρικὸν ζῆλον ἀνάγει 'Ευριπίδης 'Αντιγόνην ἰδεῖν τὸ στράτευμα, ὥσπερ ἐκεῖνος 'Ελένην ἐποίησε, &c.

Antigonia, urbs Epiri mediterranea, in Chaoniâ regione apud Macedonum fines, *Argiro castro*, teste Nigro; Sophiano v. & Lazio *Croja*, urbs quondam Albaniæ regia in Macedoniâ episcopalis sub archiepiscopo Dyrrhacino, inter Dyrrhacium, Albanopolin & Lissum: cui tamen situs Antigoniæ repugnat, cùm hæc in Epiro, illa in Macedoniâ sit.

Antigonia, urbs Macedoniæ in Mygdoniâ reg. *Cojogna*, Pineto interprete: aliis *Antigoca*, inter Pydnam & Magnesiam long. 45. 02. lat. 40. 50. *Antigonia* item insula Propontidis inter Byzantium & Nicomediam. *Isola del Prencipe*, teste Gyllio, à frequenti filiarum Principum habitatione virginitatem solitariam profitentium. Alia est *Antigonia* Arcadiæ, Mantinea dicta. Alia Bithyniæ, juxta Dascylium. Alia Syriæ propè Antiochiam. Est & castellum Cyzicenæ. Steph.

Antigonus, primus post Alexandrum in Asia regnare cœpit, duodeviginti annis multa bella gessit, in quibus tandem occubuit. Plut. in Pyrrho. De Antigono Sen 2. de Ben. *Ab Antigono* Cynicus petiit talentum. Respondit plùs esse, quàm quod Cynicus petere deberet. Repulsus petiit denarium. Respondit minùs esse quàm quod Regem deceret dare. Turpissima est ejusmodi cavillatio. Invenit quomodo neutrum daret, in denario Regem, in talento Cynicum. In Plut. Apophth. ita legas: Θρασύλλου δὲ Κυνικοῦ δραχμὴν αἰτήσαντος αὐτὸν, ἀλλ' οὐ βασιλικὸν, ἔφη, τὸ δόμα. Τοῦ δὲ εἰπόντος, οὐκοῦν τάλαντον δός μοι· ἀλλ' οὐ Κυνικὸν, ἔφη τὸ λῆμμα. Quæ Græcè magis bellè cadunt.

Antigonus, cognomento Δώσων (teste Plutarcho in P. Æmylio) eò quòd multa promitteret: pauca verò præstaret.

Antigonus, Gonatas, Macedonum rex, regn. an. 36. Lacedæmonem obtinuit, Atheniensibus libertatem restituit, Gallos superavit, demum à Pyrrho Macedoniam occupante regno pulsus est.

Antigonus, Alexandri Præfectus, Lycaoniam cepit. Q. Curt. lib. 4.

Antigonus, Carystius, historicus, extremi Philadelphi temporibus vixit. De vitis Philosophorum scripsit, quos recensuit Jo. Jonsius. lib. 2. cap. 4. de Hist. Phil. Scripr. Idem ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγὴν reliquit, quam Stephanus citat in Γύαρος; & Meursius edidit, notisque illustravit. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 78.

Antileo, περὶ χρόνων libros fecit, quorum secundum citat Laërtius initio vitæ Platonis. Meminit & Antileonis seu ejusdem, seu alterius Julius Pollux in Onomastico, lib. 2. cap. 4.

Antilia, locus apud Suetonium ex quo Volaterranus Liguriæ urbem facit, quam *Anteiola* vocat. Long. 30. 45. lat. 43. 38.

Antilia, *Anthill*, vel *Ampthill*, op. Angl. in Com. Bedfordiensi. 4. m. p. à Bedfordia in aust. & 12. à Bukinghamia in ort.

Antilibanus, mons Syriæ seu Phœniciæ, inter quem & Libanum vallis est longa fertilisque, ac optimè habitata, *Abellinas* incolis dicta, teste Postello, per quam Orontes flu. decurrit apud Heliopolim.

Antilla, insulæ Americanæ Sept. in mari Bor: quæ in longitudinem excurrunt inter Floridam reg. & Novam Vandaliciam in America. Earum præcipuæ sunt Hispaniola, Cuba, Jamaica, &c. Linschoto teste. Alii a. existimant, & fortasse rectiùs *Antillas* insulas esse. quæ jacent inter continentem Americæ meridion. & partem Orient. insulæ S. Joannis de Portu divite, suntque in modum arcûs positæ. Detectæ primùm fuerunt à Chr. Columbo an. 1492. Dicuntur Antillæ Americæ, qu. *ante insulas* Americæ, nempe ante majores ins. sinûs Mexicani. Ex iis 28. præcipuæ numerantur, & pro maj. parte parent Anglis, Gallis, & Batavis. Dicuntur etiam *Caribbarum* insulæ, ab antiquis illarum incolis. Sunt a. mirè riguæ & fertiles, abundantque omnibus ad victum ac delicias etiam necessariis.

Antilochus, Nestoris & Eurydices major natu filius, patrem secutus ad bellum Trojanum, in pugnâ a Memnone Auroræ filio occisus est, uti tradit Homerus, Odys. 4.

Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Τόν ῥ' Ἠοῦς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

Vel ab Hectore, ut ait Ovidius in Epistolâ Penelopes.

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore victum.

Juvenalis Sat. 10. de Nestore.

——— Ore parumper
Attendas, quantùm de legibus ipse queratur
Fatorum, & nimio de stamine, cùm videt acris
Antilochi barbam ardentem

Propertius de eodem. lib. 2. eleg. 13.

Non ille Antilochi vidisset corpus humari;
Diceret aut, ô mors, cur mihi sera venis.

Vide Q. Smyrnæum lib. 2. vers. 160. Ubi inter alia hæc occurrunt:

Οὐ γὰρ δὴ μεγάλοισι χερείστερον ἄλγος ἵκνεῖται
Ἢ ὅτε παιδὸς ὄλωνται ἐϋ πατρὸς εἰσορόωντος.
Τοὔνεκα καὶ σχετλίοιο ἀκηχέμενος φρεσὶ θυμὸν
Ἄχνυτο. παιδὸς ἑοῖο κατὰ περὶ κηρὶ δαμέντος.

Verùm luctus ille non indecuenter duravit. Hor. od. 9. lib. 2.

At non ter ævo functus amabilem
Ploravit omnes Antilochum senex
Annos. ——— ———

Antilochus, Poëta, qui, cùm carmine Lysandri laudes scripsisset, ab eo, Plutarcho teste, donatus est pileo Laconico argenti pleno.

Antilegus, inter historicos recensetur à Dionys. Halic. Sed viri docti legere jubent Ἀντίοχος. Vossius verò Ἀντίλοχος legi debere putat, quem vide H. Gr. p. 323.

Antimachus, Colophonius poëta Græcus, de Homeri ætate & genere egit, ut autor est Tatianus Oratione contra Gentes. Ex quo opere omninò Colophonium fuisse Homerum prodit Plutarchus libello de Homero. Is Antimachus cum poëma quoddam obscurum recitaret, atque omnes præter Platonem, quòd minimè intelligerent, discessissent. *Plato mihi*, inquit, *pro omnibus*. Cicero & Plut. in Lysandro. Hic aggressus belli Thebani materiam, vigesimum quartum volumen implevit, antequam duces Thebas usque produceret. Suidas. De eo Catullus.

Ut populus tumido gaudeat Antimacho.

Propertius lib 2.

Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero.

Aliquot ejus versus profert Pausanias in Arcadicis. Nec non Stephanus in Τευμησσός. Idem de Gratiis egit, teste eodem Pausaniâ in Bœoticis. Antimachos alios ponit Suidas, alterum Ægyptium, patria Heliopolitanum, alterum poëtam Melicum, cognomento Psecada.

Antimachus, Trojanus, qui donis Alexandri, auroque corruptus impedimento fuit, quo minus Helena redderetur. Quin & pro concione Trojanos hortatus est, ne Menelaum, dum legatus ad eos in urbem venisset cum Ulysse, redire ad suos finerent, sed in urbe ipsos asservarent, trucidarentque. Hom. Iliad. 11.

Antimachus, Antimachorum 5. quos commemorat Suidas, unus historicus ab eodem dicitur. De Antimacho Clario, & Antimacho Heracleotâ, Voss. P. Gr. p. 42, 43.

Antinoe, urbs Ægypti super. ad Nilum. *Anthios* Leoni Africano. Ab *Antinoo*, Adriani amasio, sic dicta, ut scribit Hieronymus in Jovinianum.

Antinous, Bithynicus Juvenis, ab Adriano Imperatore adamatus, cui templum apud Mantineam constituit. Spartianus in Hadriano. *Et Græci quidem, volente Hadriano, eum consecrarunt*. Ait, *volente Hadriano*, quasi consecrationis hujus non fuisset Hadrianus auctor, sed Græci homines, quod & Athenagoras his verbis videtur significare. Ἀντίνουν, inquit, φιλανθρωπίᾳ τῶν ὑμετέρων προγόνων πρὸς τοὺς ὑπηκόους ἔτυχε νομίζεσθαι θεόν. Quidam in orbe Lunæ cum Endymione collocarunt. Tatianus. Πῶς ὁ παιδικὸς Ἀντίνοος μεγάλων ἐν τῇ Σελήνῃ ἱδρύσθαι ηὐδόκητο; ὡς ὁ ἀναβιβάσας αὐτόν. Clemens Alexandrinus, Καὶ ναὸς ἐστὶν Ἀντινόου καὶ πόλις. Meminerunt ejus Jo. Xiphilinus & S. Chrysostomus in 2. Cor. 12. Ejus consecrationis cùm alia extant hodieque monumenta, tum istud Romæ egregium ΑΝΤΙΝΟΩ, ΣΥΝΘΡΟΝΩ, ΤΩΝΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ, ΘΕΩΝ Μ ΟΥΛΠΙΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ. Casaub.

Antinous, procus Penelopes superbus, ab Ulysse in convivio bibens sagittâ transfixus. Odys. 22. De quo Prop. 4. 5.

Pe-

Penelopen quoque neglecto rumore mariti
Nubere lascivo cogeret. Antinoo.

Antiochia, urbs Syriæ, de quâ sic Græcus Geographus sub Constantio & Constante Impp. à Jacobo Gothofredo editus. Ἐπὶ τοίνυν ἡ Ἀντιοχεία, αὕτη πόλις, μεγάλη ἐστὶ, καὶ ἀγαθὴ ἐν πᾶσιν, ὅπου καὶ Κύριος τῆς οἰκουμένης ἐστὶ. Idem ferè habet Ammianus Marcellinus. *Hanc*, inquit, *nobilitat Antiochia, mundo cognita civitas, cui non certaverit alia advectitiis ita fluere copiis, & internis*. A Seleuco Nicanore in suorum memoriam condita. Eunapius in Libanio Ἀντιοχεία ἡ τῆς Κοίλης Συρίας, πρώτη πόλεων, Σελεύκου τοῦ Νικάτορος ἐπικληθέντος ἔργον. Ab Antiocho v. sic dicta, teste Dionysio Periegetâ, vers. 917.

Ἠχί τε Ἀντιόχοιο ἐπώνυμος Ἀντιόχεια.

Quòd v. παρ' ἱερὸν τέμενος Δάφνης, uti loquitur Dionysius, *juxta Daphnen* Antiochia hæc condita esset, hinc Ἀντιόχεια ἐπὶ Δάφνῃ vulgò vocata est, distinctionis causâ, cum plures sicút huic cognomines urbes. Laudes ejus non vulgares recitat D. Chrysostomus ἐν ἐγκωμίῳ τῆς Ἀντιοχείας, ac Dio Chrysostomus Orat. 47. Libanius id Basilico. & alibi. Maxima v. Antiochiæ laus est, χρηματίσαι πρῶτον ἐν αὐτῇ τοὺς μαθητὰς Χριστιανοὺς, uti loquitur D. Lucas Act. 11. 26. Long. 68. 10. lat. 36. 20.

Antiochia, quæ & Nisibis, urbs Mesopotamiæ archiepiscopalis, à Seleuco rege Antiochi filio (uti superior) condita, apud Tigrim flu. ab Artaxatis urbe Armeniæ maj. 750. m. p. distans in Austrum.

Antiochia, Pisidiæ urbs primaria, sedesque Præfecti, *Versacgeli* à Turcis dicta, ab Epheso 92. m. p. in Eurum recedens long. 61. 20. lat. 39. 36.

Antiochia, super Crago monte, urbs Ciliciæ litoralis in Pisidiæ, Pamphyliæque confinio, inter Selinuntem, & Nephelim urbes finitimas. Long. 62. 30. lat. 38. 30.

Antiochia, Margianæ, quæ & Alexandria & Seleucia dicta, teste Plinio, *Indion* hodiè ex tab. recent.

Antiochia, ad Taurum montem, urbs episcop. Commagenes in Syriâ, in ejus, & Euphratesiæ confin. nomen adhuc retinens, teste Bellonio long. 68. 40. lat. 39. 20. *Antiochia*, aliæ 7 à veteribus memorantur, quæ cum minimè extent, prætermissæ sunt. Ea v. Antiochia, quæ & Mygdonia & Nisibis urbs Mesopotamiæ, hodiè etiam *Asebim* ab incolis nominari fertur. Ferrarius.

Antiochus, rex Asiæ, urbis Magnesiæ caduceatores veteranos alveorum ducendorum causâ ad se missos miratus, quòd cano capillo, & barbâ valde nigrâ essent, à medicis suis, hâc de causâ accersitis, hujus rei rationem requirit. Cui medici, Non mirandum, inquiunt, ô rex; Aquosa Magnesiæ habitatio, flumine Mæandro, & ingenti palude circumsepta, hoc efficit: nam cerebrum ita humefactum reddit, ut capitis pilus plùs ante senium albescat. At caduceatores; non ita ô rex, sed quia capitis crines sint barbâ natu majores; nam nascendo capillos è vulvâ matris, barbam autem multo post tempore suscipimus.

Antiochus Magnus, Seleuci frater, Syriæ & Asiæ rex, regn. an. 36. Is in Cœlesyriâ omnes Ptolemæi civitates subegit, Philometorem prælio superavit, ab Atilio Glabrione ad Thermopylas cæsus, & è Græciâ pulsus est. *Hierax* vulgò dictus, quòd *accipitris* more in rapiendis alienis vitam duceret.

Antiochus Epiphanes, h. e. *Illustris*, sive *Nobilis*, 8. Syriæ rex, regn. an. 12. Hic Hierosolymam destruxit, & multa mala Judæis intulit, crudelissimus omnium tyrannorum, ideóque *Epimanes*, h. e. *Insanus*, aut *Furibundus* à Polybio vocatur. Qui eum scribit immensos pecuniarum thesauros in comessationibus & sympositis prodegisse, solitumque esse ludibundum, interdum & ebrium, grandiusculos nummorum saccos in viis publicis abjicere, ac subinde dictitare, Isthæc accipiant ii, quos sors, fortunave huic commodo jampridem destinavit; nonnunquam etiam rosis coronatum, aureaque indutum chlamyde vagari solitum dicit, lapides sinu gestantem, quibus obvios quosque impeteret. Publicis quinetiam balneis cum populo promiscuè lavari solebat, pretiosissimisque unguentis inungi; unde cùm quidam aliquando è populo ei dixisset, Beatus es ô Rex, qui adeò benè oles. Ast ego, inquit, hâc tibi in re continuò satisfaciam, & perquam saturum reddam; quo dicto bicongium vas pretiosissimi unguenti plenum super illius caput infundi jussit. Ex quo vehemens adeò odoris fragrantia exorta est, ut plerosque à foro ipso, & longinquis etiam urbis partibus excitatos, ad eum locum contraxerit, ut impellentium sese studio hinc inde & crassi unguenti lubricitate, & plurimi balneatorum humi caderent, & rex ipse profusissimo penè enectus cachinno pronus corruerit. Hunc aliquando ferunt in certaminibus, quæ Antiochiæ celebravit, omnes qui aderant Græcos invitasse, pretiosissimisque unguentis ex aureis guttis perunctos omnes convivio suscepisse: in quo ipse invicem discubuisse, ac discumbentibus ministrasse fertur, cum mimis etiam ac histrionibus licenter adeò, & impudenter saltasse, ut omnes convivas, præ pudore, oculos à se avertere cogeret. Is est Antiochus qui Romæ aliquando pro obside fuerat, & inde ad regni apicem evectus, ad has insaniæ notas regali licentiâ sine respectu turpiter declinavit. Hæc Polybius. Vide Suidam in Ἀντίοχος, apud quem duos alios hujus nominis reperies. Primus est, qui apud Theodosium Juniorem delatus, honore, quo fruebatur privatus fuit, & publicatis ipsius bonis, in Sacerdotum ordinem cooptatus est, edicto ab Imperatore promulgato, Εὐνοῦχοι ἐν τοῖς πατρικίοις μὴ τελεῖν. *Ne Eunuchus inter patricios censeretur*. Secundus Cilix erat natione, qui principio se Cynico more philosophari simulabat, & propterea militibus in bello maximè profuit. Ipsos enim propter magnum frigus animum abjicientes confirmabat, in nivem se abjiciens, & in ipsâ se volutans; unde & opes & honores à Severo & Antonino est consecutus. Iis autem elatus, cum Tyridate se conjunxit, & cum ipso ad Parthos transfugit.

Antiochus Ascalonita, ex Academiâ vetere, dicendi peritissimus, Luculli, Ciceronis, & Bruti præceptor. Plutarchus in Lucullo. Fuit & alius Antiochus Sophista, qui ad Rempublicam gerendam, quòd animo esset vehementiori, accedere noluit.

Antiochus Syracusanus, historicus, scripsit de Italiâ; citatur sæpe à Strabone, ac Dionysio Halicarnassæo. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 456. Itemque pag. 504.

Antiochus Sophista, quem Argæ Cilicum tulere, vir doctissimus, de quo Philostratus, securus in figuris, vehemens in accusationibus, venustus in defensionibus, in De-

Demonstrativis potens, in forensibus sophisticâ, in Sophisticis forensi utebatur oratione.

Antiochus Alexandrinus, de Poëtis egit, teste Athenæo lib.11.cap.9. Denique *Antiochus* tonsor quidam, de quo Martialis lib. 11. Epigr.45.

Antiopa, vel *Antiope*, Nyctei filia, & uxor Lyci regis Thebarum, & Ægyptiorum. Hanc Jupiter in Satyrum mutatus compressit, quod cùm, Lycus comperisset, eâ repudiatâ, Dircen superinduxit, a quâ in carcerem conjecta est: Verùm cùm partus advenisset, ruptis vinculis aufugit in Cithæronem, ibique Zethim & Amphionem peperit, & exposuit; sed à pastoribus reperti, ab iisdem educati sunt, qui postea adulti, matris injuriam ulciscentes, Lycum cum uxore Dirce interfecerunt. Prop.1.4.

Tu licet Antiopæ formam Nycteidos, & tu
Spartanâ referas laudibus Hermionem.

Idem 3. 15. *Invocat Antiope quem nisi, vincta, Jovem?*

Ovid.Met.lib.6.

Addidit ut Satyri celatus imagine pulchrâ
Jupiter implerit gemino Nycteida fœtu.

Nonnus Dionys.lib.7.ubi de Jovis amoribus quos duodecim recenset.

Ἕβδομ@ Ἀντιόπην Σατύρῳ δολόεντι συνάπτει.

Idem lib 16.

Ἀντιόπης ἰδίας φιλοπαίγμονα θεσμὸν ἐρώτων,
Καὶ Σάτυρος γελόωντας ὅδον μεμηλος ἀκοίτης.

Ulysse sapud Hom Illad. 11.

Τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον Ἀσώποιο θύγατρα,
Ἣ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι

Fabula est apud Apollodorum lib.3. ubi Νυκτέως θυγάτηρ dicitur, non Asopi; & Nycteus Chthonii, i.e. Neptuni Filius, ut ait Hyginus. Fab.7. & 8. Vide Pausan. in Corinth. qui totam fabulam narrat & longe formosissimam fuisse Antiopem scribit.

Item Pacuvii Tragœdia sic dicta. Persius Sat.1.

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moratur
Antiope, ærumnis cor luctificabile fulta.

Antiope, Amazonum regina. de quâ Nat. Com.7.9. Fama est Amazonas bellicosas fœminas in Græciam aliquando cum armis hostiliter irrupisse, atque in Atheniensium agrum præcipuè fecisse impressionem. Antiopenque ipsarum reginam, vel (ut alii malunt) Hippolyten fuisse à Theseo superatam, cum illi Scythæ opem tulissent. Plut.in Theseo.

Antipater libros de Rhodo fecit, quorum 3. Steph. nominat in Ἀρμενία; ubi cognomen ejus omittit, ut quoque facit Stobæus, qui Antipatri de nuptiis fragmentum affert. Item Apollonii Schol. qui mem. operis Antipatri περὶ ζώων, de quo forsan Plin.8.5.

Antipater, Philosophus, & Poëta, Sidonius, Stoicæ sectæ, Catonis Uticensis præceptor. Post Panætium *de officiis* scripsit. Hic, quo die natus fuit, eodem semper febre laboravit singulis ætatis suæ annis, eodemque die ac eopse morbo consumptus est. Nobili epigrammate Sappho decimam inter Musas cooptavit. Extempore innumerabiles penè versus faciebat. Quinctilianus. Vide Vossium de Poet. Gr. pag.68.

Antipater Thessalonicensis, Poëta Græcus, floruit Augusti Cæsaris temporibus: sicut constat ex quodam ejus epigrammate Ἀνθολογίας, lib.4. Tit. Εἰς ἀρχαγέδας. Ac eum, unà cum Bathyllo, primos fuisse pantomimos, ac sub Augusto claruisse, satis notum ex Dione, Zosimo, Suidâ, atque aliis. Alius est hic ab Antipatro Sidonio. Utriusque multa epigrammata habemus in Anthologiâ. Vossius.

Antipater, Jolai filius, miles Philippi, deinde inter Alexandri M. duces, & regni successores, discipulus & ipse Aristotelis. Successor Alexandro in regno Macedoniæ post bellum Atheniensibus illatum legatis ad eum de pace venientibus, quorum princeps erat Xenocrates, respondit, se in amicitiâ permansurum, si sibi Demosthenes & Hyperides dederentur; Si ejus præsidium in Munychiam, i.e. Athenarum arcem recepissent; si denique absumptam in eo bello pecuniam, acceptaque damna resarcirent. Quibus illi conditionibus consenserunt. Vide Voss. de H Gr. pag 61.

Antipater, Herodis pater, vir maximus, ac potentissimus, Judææ procurator à Cæsare constitutus, muros civitatis reædificavit, Phaselum Hierosolymis, Herodem Galilææ præfecit. Veneno à Malcho necatus est. Jos. Ant. 14. 24. & de bell. Jud. 1. 21.

Antipater. Herodis filius, à patre quinto die priusquam animam ageret, in vinculis interfici jussus est. Jos. Ant. 17.9.

Antipater Tarsensis, Philosophus, auctore Plutarcho.

Antipater Hierapolitanus, sophista nobilis, præceptor liberorum Severi Principis, cujus etiam res gestas consignavit, ac ei ab Epistolis fuit. Philostratus. Cæterum de variis *Antipatris* vide Jonsium de scriptoribus Hist. Phil. lib. 1. cap. 13. & Vossium de Hist. Gr. lib. 3. pag. 324.

Antipatris, civit. Palæstinæ, quam Herodes ex patris sui *Antipatri* nomine vocavit, nunc *Assur* & *Sur*; Tyrio & Postello, long.66.20. lat.32.00.

Antiphanes Smyrnæus, vel Rhodius, Comicus mediæ Comœdiæ, vixit Olymp. 93. De Pythagoricorum victu egit, teste Athenæo 4. 16. Idem ἐν Ἀντιφάνει περὶ τῶν φιλοσόφων προφερόμεν@ διαλεγόμεν@ citatur ab eodem Athenæo 12. 2. Fuêre autem præter hunc Antiphanes alii. *Antiphanem* Bergæum Comicum memorat Stephanus in Βέργη. Cujus tanta fuit mentiendi consuetudo, ut locum proverbio fecerit. Unde Strabo lib.2. narrationem Eudoxi vocat Βεργαῖον διήγημα, quasi diceret, fabulam esse meram. Ita enim locum istum emendavit magnus Casaubonus cùm ante δύσγημα legeretur. Vide Valesium in Frag. Polybii p. 73. *Antiphanes* Atheniensis Comicus Panætio junior memoratur Suidæ in Ἀντιφάνης. Quin & *Antiphanes* quidam *de scortis Atheniensibus* scripsit, teste Harpocratione in Νάννιον. Etiam *Antiphanes* quidam *de inventis* citatur à Clem. Alex. 1. Strom. *Antiphanes* Delius, medicus, varietatem ciborum esse causam morborum statuit apud eundem, lib. 2. Pæd. Quod si Suidæ verba mendo carent, *Antiphanes* horum omnium antiquissimus Carystius, qui Thespidis tempore vixit, à quo Ἀντιφάνει@ κωμῳδία. Vide Vossium de Hist. Gr. lib. 4. & P. Gr. p.41.

Antiphates, Læstrygonum anthropophagorum, rex, unus ex Lami posteris, Formiarum conditoris. In cujus littore cum aliquando ejectus esset Ulysses, tresque ex sociis misisset, qui regionem explorarent, Antiphates unum ex his apprehensum ore dilaniavit; reliqui duo

vix fugâ salutem quæsiverunt; Quos Antiphates cum magnâ Læstrygonum manu insecutus, naves Ulyssis omni conatu oppugnavit, saxisque ac trabibus in eas conjectis, omnes demersit, unâ tantum exceptâ, in quâ Ulysses ipse cum nobilioribus aliquot sociis vehebatur. Ovid. Met. 14.

Inde Lami veterem Læstrygonis, inquit, in urbem
Venimus, Antiphates terrâ regnabat in illa.
Missus ad hunc ego sum, numero comitante duorum:
Vixque fugâ quæsita salus, comitique, mihique.
Tertius è nobis Læstrygonis impia tinxit
Ora cruore suo: fugientibus instat, & agmen
Concitat Antiphates: coeunt, & saxa, trabesque
Conmunant: merguntque viros, merguntque carinas.
Una tamen, quæ nos, ipsumque vehebat Ulyssem
Effugit. —— ——

Idem Ponticorum lib. 2.

Quis non Antiphaten Læstrygona devovet? ——

Statius 1. Sylvarum.

—— *Littusque cruenti*
Antiphatæ. ——

Tibullus ad Messalam, ubi de Ulysse.

Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatenque
Mobilis Artacia gelidos quos irrigat unda.

Vide hæc latius apud Poëtam. Odys. 10.

Antiphates, nothus Sarpedonis. Virg. Æn. 9.

Et primum Antiphaten; is enim se primus agebat
Thebanâ de gente nothum Sarpedonis alti.

Antiphates, avus Amphiarai. Hom. Odys. 15.

Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἷε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάθυμον.
Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον.

Antiphates, alius à Leonteo occisus. Hom. Iliad. μ.

Αὐτὰρ δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξύ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην.

Antiphellus & *Phellus*, loca Lyciæ. Steph. & Plin. 3. 11. ubi mollissimas Spongias circa illius muros reperiri ait.

Antipheron Oretanus. *Quidam*, inquit, Seneca, *hoc laborant valetudinis genere, ut ipsi sibi videantur occurrere, ut ubique imaginem suam cernant. Quare? quia infirma vis oculorum non potest ne proximum quidem sibi aërem perrumpere; sed resistit*, in quorum numero Antipherontem ponit Aristoteles.

Antiphili, portus, locus juxta mare Rubrum in latere Africano, Strab. lib. 16 *Vella* Stuchio.

Antiphilus, nobilis pictor, qui inter egregia opera, puerum in ignem curvatum, & flantem pinxit, quo igne paululum flatu excitato, tota domus videbatur aliquantulum lumen accipere per noctem. Idem jocoso nomine Gryllum ridiculo habitu pinxit. Ipse in Ægypto natus didicit à Ctesidemo. Plin. 35. 10. Fuit Apellis æmulus. Lucianus.

Antiphon, quidam scripsit librum περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων, è quo Laërtius Diogenes, lib. 8. Pythagoræ vitam illustrat. Citat eundem sed περὶ τοῦ βίου τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων Porphyrius in Vita Pythagoræ, & ex illo Cyrillus, lib. 10. contra Julianum. Glauci Rhegini de Poëtis liber *Antiphoni* (non *Antiphonti* Latinè, ut judicant Grammatici, Sosipater Charisius, lib. 1. & Priscianus, lib. 6. servatur tam n Græca flexio à Cicerone aliisque, quos imitamur) adscriptus est à quibusdam. Idem autem sit Antiphon, necne, non facilè dixerim, cum multi ejus nominis fuerint, uti eos collegit Jonsius.

Primus avus fuit Antiphontis illius, qui in Parmenide Platonis loquens introducitur, pater verò Pyrilampis, teste Platone ubi suprà. Pyrilampen etiam Antiphontis filium memorat Plutarchus, lib. de Socratis Genio.

Secundò, Antiphon quidam Rhamnusius apud Thucydem ad Olym 92. laudatur. Sic enim ille, lib. 8. Ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς ὅτῳ τρόπῳ κατέστη ἐς τοῦτο, καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς, Ἀντιφῶν ἦν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος, καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος, καὶ ἃ γνοίη εἰπεῖν. Καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριών, οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος, (i. e. ῥητορείας, teste Scholiaste) διακείμενος. Τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν. Καὶ αὐτός τε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα, ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτιαθεὶς, ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. Rhamnusium hunc appellat, Plutarchus in *Niciâ*, & quòd Nicias, (qui Olymp. 91. an. 4. cum Demosthene itidem duce Atheniensium à Siculis occisus est, testibus Thucydide, lib. 7. ac Diodoro Siculo, lib. 13.) Antiphontis eloquentiam, populo jam suspectam fuisse observaverit, tradit. Atque hic Antiphon, qui Olymp. 92. an. 1. unus è Quadragintis fuit, sequenti anno, quo eorum potestas abrogata est, ac Thucidides historiam suam finiit, damnatus, egregiâ oratione se defendit. Quod etiam Cicero testatur lib. de claris oratoribus his verbis, *Antea neminem solitum viâ nec arte, sed accuratè tamen, & de scripto plerosque dicere: scriptasque fuisse & paratas à Protagorâ rerum illustrium disputationes, quæ nunc communes appellantur loci. Quod idem fecisse Gorgiam accepimus, cùm singularum rerum laudes, vituperationesque conscripsisset, quòd judicaret hoc Oratoris maximè proprium rem augere posse laudando, vituperandoque rursus affligere. Hinc Antiphontē Rhamnusium similia quædam habuisse conscripta, quo neminem unquam melius ullam oravisse capitis causam, cùm se ipse defenderet, se audiente, locuples autor scripsit Thucydides.* Addit Cicero de suo, habuisse Antiphonta locos quosdam communes Rhetoricos conscriptos, quibus uteretur. Alii fingunt hunc orationes complures scripsisse. Vide Plutarchi librum de 10. Orat. Clemens Alexandrinus lib. 1. Strom. ex Diodoro primum eum Scholasticas declamationes, & Rhetoricas figuras atque proprietates invenisse, & judicialem orationem scripsisse tradit. Quod si verum esset, Thucydides in Antiphontis laude minimè reticuisset. Contradicit Cicero in Bruto huic sententiæ, ubi inter antiquos Rhetores, quos enumerat, eum præterit, post tamen de eo illa tradit, quæ suprà adduximus, quibus addit Lysiam, Theodorum, Isocratem ea invenisse, quæ Antiphonti aliàs tribuuntur à Pla-

à Plutarcho & Clemente. Occisus tandem Antiphon hic est à pop. Atheniensi, Olymp. 92. an. 2. De cujus morte Theramenes Cothurnus ille, qui Olymp. 94. an. 1. interfectus fuit, apud Xenophon. lib. 2. Ἑλλην. Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφῶντα ὑφ' ὑμῶν ἀπολλυμένους, ὃς ἐν τῷ πολέμῳ δύο τριήρεις εὖ πλεούσας παρείχετο. Errant igitur, qui Antiphonta hunc ante Triginta viros Olimp. 93. an. 4. constitutos occisum, sub iisdem adhuc vixisse contendunt. Vide Plut. de Vitis 10. Rhet. Errat Cæcilius apud eundem, qui hunc Antiphonta Thucydidis discipulum esse scripsit. Verisimilius est, quod habet Suidas in Ἀντιφῶν, præceptorem ejus ignorari, discipulum fuisse Thucydidem: quod Marcellini quoque testimonio in Thucydidis vitâ comprobatur. Error quoque in Plutarcho lib. de 10. Rhet. hic notandus postremò est, ubi de Antiphonte agit: Ἔγραψε δὲ καὶ κατὰ Ἱπποκράτους τοῦ ἰατροῦ στρατηγοῦ λόγον. *Scripsit quoque Orationem contra Hippocratem Medicum* (hanc vocem Xylander in versione suâ rectè omittit. & in Annotationibus eandem benè, tanquam glossema, expungendam esse judicat) *ducem*. Vox ἰατροῦ ab imperito librario sive lectore qui Hippocrati Medico famam quandam inde & gloriam conciliare voluit. margini, credo, priùs adscripta, post in textum recepta est. Verum ἰατρὸς hic & ex Photii Eclogâ rejiciendum esse multa probant. Hippocrates ille στρατηγὸς apud Plutarchum Atheniensis fuit, & Atheniensium militum dux, Ariphronis filius, qui Megaram proditione frustra tentavit, postea longos ejus muros cepit, Nisæam occupavit, Delium in Bœotiâ munivit, cum Bœotis acie conflixit, & cecidit Olymp. 89. an. 1. teste Thucydide, lib. 4. Confer Diodorum, lib. 12. 66. & Pausaniam in Laconicis. Quæ omnia in Hippocratem medicum non convenire, nemo inficias ibit. Sed ad Antiphontem nostrum Rhamnusium redeamus, qui ob suam prudentiam & facundiam *Nestor* dictus est, teste Plutarcho, lib. de 10 Orat. Quid quòd omnes viri sapientes dicti sunt Rhamnusii propter Antiphontis Rhamnusii summam sapientiam, teste Suidâ in Ῥαμνούσιος. Hujus vitam scripsit Cæcilius, eumque secutus Plutarchus, sed sapienti Rhamnusio plurima tribuunt aliis tribuenda. Sed jam ante Cæcilii ætatem multa Antiphonti falsò fuerunt supposita. Hic enim apud Plut. è 60. Antiphontis Orationibus 25. spurias esse dicit. Plurimas sanè etiamnum Antiphonti orationes ab antiquis tribui observavimus, de quibus jure dubites, Antiphontis sint, necne. Antiphontis λοιδορίας & Convitia in Alcibiadem scripta citat Plut. in Alcibiade. & Athen. lib. 12. cap. 5. ubi de mollitie Abydenorum oratione solutâ egit. Ejusdem omninò Antiphontis nomine Orationes quædam supersunt, quæ tamen Scholasticæ sunt, atque fictæ declamationes, & Antiphontis nil præter nomen habent. Antiphontis *de cæde Herodis* citat Harpocration in Φεῦδος. Ejus περὶ ὁμονοίας memorat Etymologus in Ἀνδράποδον. Ejusdem πολιτικὸν Athenæus 10. 6. Etymologus in Ἐνσύμβολος. Priscianus lib. 18. Gram. quorum hic loco citato ejusdem ὀλιγαρχικὸν citat. Ejus περὶ κρίσεως ὀνείρων adducit Varius in ῥητορικῇ & περὶ τῆς μετασχέσεως, idemque in voce εὐσιτίης. Ejus τέχνην laudat Ammonius de diff. vocum in Σημαῖνει, & fortè etiam Galenus *præfat. Glossarum*. Qui ipse comm. 1. in Hippoc. de offic. med. Sect. 3. laudat Antiphontis priorum περὶ Ἀληθείας. Secundum ejus περὶ Ἀληθείας citat Etymologicus in χρυσοῦς. Antiphontis etiam περὶ Ἀληθείας citat Hesych. in Ἀβιος. Ejus Φονικὸν adducit Ammonius de diff. vocab. in ἐνθύμημα. Fidem Antiphonti tribuuntur, quædam sententiæ. Antiphon Rhetor dixit γνωμολογίαν περίοικον παιδοτροφίαν apud Clem. Alex. lib. 6. Strom. Aliud Antiphontis dictum citat Plutarchus in Antonio Τὸ πολυτελέστατον ἀνάλωμα χρόνος. Eidem tribuendæ sententiæ Antiphontis apud Stobæum quamplurimæ. Fortè & hunc Rosciana imitatio apud Cicer. 2. de Orat. signat.

Tertius, Antiphon quidam τερατοσκόπος fuit de quo Suidas. Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος τερατοσκόπος καὶ ἐποποιὸς καὶ σοφιστής. Ἐκαλεῖτο δὲ λογομάγειρος. Atque hunc seu distinctum ab Antiphonte Rhamnusio recenset Suidas, de quo postea agit. Laërtius in Socrate. Τούτῳ τις, καθά φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ περὶ ποιητικῆς, ἐφιλονείκει Ἀντίοχος Λήμνιος καὶ Ἀντιφῶν ὁ τερατοσκόπος. Hic omninò est cujus Clemens lib. 7 Strom. meminit. Χαρίεν τὸ τοῦ Ἀντιφῶντος οἰωνισαμένου τινός, ὅτι κατέφαγεν ὗς τὴν αὐτοῦ πόλιν, διαπορουμένου αὐτῷ ὑπὸ λιμοῦ διὰ μικροψυχίαν τοῦ τρέφοντος κατεσχημένον, Χαῖρε. εἶπεν ἐπὶ τῷ σημείῳ, ὅτι οὕτω πεινῶσα σοὶ οὐκ ἔφαγε τὰ τέκνα. Eadem ferè habet Theodoretus Serm. 9.

Quartò, Antiphonta quendam divitem cum Socrate disputantem introducit Xenophon, lib. 1 Ἀπομνημ. Quis verò Antiphon ille fuerit, non indicat. Plut. in vitâ Antiphontis, & Photius Tmem. 259. Cæcilium, ut apparet, secuti, Antiphontem Rhamnusium in Xenophonte intelligendum putant.

Quintò, Antiphontem quendam pauperem Andocydæ filium memorat Aristophanes in Vespis. Ἰδὼ χελιδόνες, & πεινάσεις δὲ &c. Ubi Schol. addit Ἀντιφῶν τοῦ Ἀνδοκύδου, περὶ οὗ προείρηται, Καὶ οὗτος δὲ πένης ἦν Ἀντιφῶν.

Sextò, Antiphon quidam Rhamnusius Rhetor ineptus fuit. Testis est Socrates apud Platonem in Menexeno, Ἀλλὰ καὶ ὅστις ἐμοῦ χεῖρον ἐπαιδεύθη, μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθείς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου. Οἱ περὶ Θεόδωρον καὶ Θρασύμαχον καὶ Ἀντιφῶντα οὐδενὸς ἄξιον λόγου ἦσαν. Ait Dionysius epist. ad Ammæum de Demosthene. Ἀντιφῶν ὁ Ῥαμνούσιος τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον, ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὐκ ἔστι συμβουλευτικῶν οὔτε κοινῶν ἐστι. Idem in Isæo, ubi eum cum Thrasymacho Chalcedonio, Polycrate Atheniensi, Critiâ Trigintaviro & Zoilo, qui côtra Homerum scripsit, Rhetoribus enumerat. Fortè idem quem cum Isocrate & Isæo pueros Rhetoricam in scholis docuisse scribit Plut. lib. de Glor. Athen. nisi propterea de alio Antiphonte hæc accipienda videntur, quòd post Isocratem nominatur. Carpit Deipnosophista apud Athenæum 11. 15. quòd malè de Antiphonte & Lampro loquatur Socrates apud Platonem. Hermogenes lib. 2. περὶ ἰδεῶν ubi duos Antiphontes Rhetoras, eorumque unum Rhamnusium ἀρχηγὸν τοῦ τύπου πολιτικοῦ facit. alterum omninò nostrum duriore dicendi genere usum fuisse tradit.

Septimò, Antiphon quidam, Antiphontis primi nepos, Pyrilampis filius, Platonis, Adimanti, & Glauconis ὁμομήτριος frater erat, teste Platone in Parmenide. Νεώτατον appellat Plut. lib. περὶ φιλαδελφ. Fortè Pyrilampes hic est idem cum illo ὀρνιθοτρόφῳ, qui avibus & præcipuè pavonibus delectabatur. Taxat eum propterea Arist. in Vespis. Sanè Plut. in Pericle, Pyrilampen, qui Periclis familiaris erat, à Comicis propterea traductum

ctum scribit; quasi mulieribus, quibus Pericles miscebatur, pavones subjiceret. Antiphon Rhetor orationem *de pavonibus* habuit; teste Athenæo 9. 12. in quâ Δῆμον τὸν Πυριλάμπους (Sic legendum non Πυλαλάμπους) varias aves nutrire scribit, quæ à multis spectentur. Memorat eandem orationem Eust. in Il. Α. f. 159.

Octavò, Antiphonta Critobuli filium memorat Hippocrates in Epidemiorum libris apud Galenum lib. 2. de diebus criticis cap. 5.

Nono, Antiphon quidam circuli quadraturam tradidit, teste Aristotele lib. 1. de Sophist. Elench. cap. 10. & lib. 1. Phys. cap. 2. ubi Simplicius eum Sophistam appellat.

Decimò, Antiphon quidam poëta fuit, quem Dionysius senior Siciliæ Tyrannus è medio sustulit, quòd tragœdias ipsius vituperaverit. Vide Plut. lib. de 10. Rhet. Dionysii verò senioris Tragœdias laudat, Plut. in Timoleonte. Idem lib. *de discr. adul. & am.* Κακῶς δὲ Ἀντιφῶν τοῦ Διονυσίου ζητήσαντος τίς ἄριστος χαλκός, εἰπεῖν ἐξ οὗ κατεσκευάσαντο Ἀθηναῖοι τὰς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας. Οὔτε γὰρ ὠφελεῖ τὸ λυπηρὸν καὶ πικρὸν, οὔτε τέρπει τὸ βωμολόχον καὶ παιδιῶδες. Ἀλλ' ἔστι κακοήθεια καὶ ὕβρει μεμιγμένης ἀκρασίας μετ' ἔχθρας τὸ ποιοῦτον εἶδος, ᾧ χρώμενοι κατασκευάζουσιν αὐτοὺς, τὴν περὶ τὸ φρέαρ ὄρχησιν ἀτεχνῶς ὀρχούμενοι. Καὶ γὰρ Ἀντιφῶν ἀπέθανεν ὑπὸ Διονυσίου. Confer eundem de Contradict. Stoic. Antiphontis hujus proculdubio moribundi dictum adfert Aristoteles lib. 2. Rhet. c. 6. Ἀντιφῶν ὁ ποιητὴς μέλλων ἀποτυμπανίζεσθαι ὑπὸ Διονυσίου, ἰδὼν τοὺς συναποθνήσκειν μέλλοντας ἐγκαλυπτομένους, ὡς ᾔεσαν διὰ τῶν πυλῶν, Τί ἐγκαλύπτεσθε, ἔφη, ἢ μὴ αὔριον τις ὑμᾶς ἴδῃ τούτων; Fortè hic est ὁ τραγῳδοποιὸς Athenæo sic dictus lib. 15. cap. 4. cujus μέμνηται Aristot. Rhet. 2. 2. & Ἀνδρομάχῃ Autor Ethicorum Eudemiorum lib. 7. cap. 4. citant. Hunc Antiphontem cum Rhamnusio confundit Plut. ubi supra.

Undecimò, Antiphon quidam Atheniensis fuit somniorum interpres, qui de suâ arte, librum scripsit. Suidas. Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος ὀνειροκρίτης, περὶ κρίσεως ὀνείρων ἔγραψεν. Meminit ejusdem Cic. lib. 1. & 2. de Divinat. De eodem Sen. Controv. 9. *Otho Junius edidit quidem 4 libros colorum, quos benè Gallio noster Antiphontis libros vocabat, tantùm in illis somniorum est.* Tertullianus lib. de Animâ, ubi de somniis agit. *Quanti autem commentatores, & adfirmatores in hanc rem, Artemon, Antiphon, Strato, Philochorus, Epicharmus,* &c. Meminit ejusdem Fulgent. lib. Mythol. ubi malè *Antiphon Philocrus* dicitur, cùm *Antiphon Philochorus* legi debeat.

Duodecimò, Antiphon quidam à Demosthene coram Areopago proditionis accusatur, quasi Philippo Macedoni navalia Atheniensium se concrematurum clam pollicitus esset, & capitis damnatur. Plut. in Demosth.

Denique Antiphonta quendam Georgicorum scriptorem laudat Athenæus lib. 14. cap. 17.

Antiphra, op. *Alexandriæ*, non procul à mari. Steph.

Antipodes, Subtilis, & diversa apud veteres fuit inquisitio, Sintne homines, qui sub terrâ sua vestigia nostris opposita habeant, nec ne? Quod ita esse ratione satis evidenti Macrob. 2. de Somn. Scip. & Plin. 2. 65. ostendere conantur. De his Cic. lib 4. Acad. Qu. *Nonne etiam dicitis esse è regione nobis, è contrariâ parte terræ, qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?* Fuêre v. nonnulli, qui credebant fabulosa esse omnia quæ de Antipodibus referuntur, quorum rationes videre licet apud Plut. lib. *de facie in orbe Lunæ.* Præcipuè v. Christiani; Vide Lact. 3. 24. August de Civ. Dei 16. 9. Quibus assentitur Lucretius lib. 1. vers. 1063. quem vide. Opinio veterum, cui Mela, & maximi quique suffragati sunt, fuit: Australem illam plagam penitus nobis incognitam esse. Ciceroque in 6. de Rep. interfusum maximum inter nos & illos ἀντίχθονας Oceanum putavit, quem nemo unquam penetravit, idque fusissimè Macrobius persequitur. Hæc fuit Augustino causa non levis, cur Antipodas negaret, Lactantium secutus. Videbat enim homo acutissimus, si concederetur, aditum nulli eorum qui hanc incolimus Borealem fasciam temperatam ad Australes illos patêre, ut Cicero jam magnique auctores præjudicarant, sequi necessariò illos de genere Adæ non esse, maluit illud negare, quàm argumento premi tam molesto, tantisque autoribus munito. Festivè ac lepidè Seneca Ep. 122. luxuriosos homines, qui noctu potant, interdiu dormiunt, *Antipodas* vocavit. quem locum operæ pretium erit videre. Vide *Antæci.*

Antipolis, Galliæ Narbon. urbs Ptol. *Antibe* hodie. Martial. lib. 13.

Antipolitani fateor sum filia thynni.

Vide sis eundem lib. 4. Epigr. 89. long. 29. 45. lat. 42. 30.

Antipyrgus, urbs Marmaricæ. Ptol. *Tetrapyrgia* Straboni. *Luco* hodiè, Castaldo interprete.

Antirrhium, promontorium Achaiæ; seu Ætoliæ, contra Rhium promontorium. Plin. Hodiè *S. Andrea.*

Antissa, op. in Lesbo insulâ, Stephanus addit, insulam quoque unam Cycladum sic vocari, & aliam Indiæ. Est & insula Lesbi adjuncta. Plin. 2. 89. Ovid. Met. lib. 15.

Fluctibus ambitæ fuerant Antissa, Pharosque,
Et Phœnissa Tyros, quarum nunc insula nulla est.

Antissiodorum, aliis *Altißidorum*, Ammianus Antosidurum vocat; Galliæ civitas in Senonensi provinciâ quondam a Burgundis subdita, incendio repentino combusta, à Mathilde Comite restaurata, qualis hodiè conspicitur. Vulgò *Auxerre.*

Antisthenes, Philosophus, posteaquam docuisset Rhetoricam, audissetque Socratem, dixisse fertur discipulis, Abite & magistrum quærite. Ego enim jam reperi, statimque venditis, quæ habebat, & publicè distributis, nihil sibi præter palliolum reservavit. Princeps fuit Cynicæ sectæ, & ad audiendum Socratem, quotidiè ibat ex Piræeo, 40. stadiis emensis, acutus magis quàm eruditus. Præceptor Diogenis fuit. Patientiam & duritiem adamavit. Multos populares esse Deos asserebat, unum tamen naturalem rerum omnium artificem: Cui illud Plutarchus tribuit. *Ad Rempublicam accedendum est, ut ad ignem;* μήτε λίαν ἐγγὺς, ἵνα μὴ καίῃς, μήτε πόῤῥω, ἵνα μὴ ῥιγώσῃς. i. e. *neque nimis prope, ne uraris; neque nimis procul, ne frigeas.* Idem Pontio cuidam adolescenti, cùm ei se in disciplinam

tradere vellet, rogaretque, quibusnam rebus sibi opus esset, respondit, βιβλιαρίυ καινοῦ, καὶ γραφίυ καινοῦ, καὶ πινακιδίυ καινοῦ, τὸ νοῦν παρεμφαίνων. Interrogatus item, quid omnium esset apud Homines beatissimum? εὐτυχοῦντα, ἔφη, ἀποθανεῖν. Et familiari apud se deploranti, quòd commentaria perdidisset, oportebat, inquit, ἐν τῇ ψυχῇ αὐτὰ, καὶ μὴ ἐν τοῖς χάρταις γράφειν Rursum interrogatus, Quænam esset disciplina maximè necessaria? mala, inquit, dediscere. Τῶν μαθημάτων ἀναγκαιότατον τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν. Denique eosdem dixit esse τοὺς ἰσοθέους, καὶ τοὺς εὐεργέτας. Diog Laert. Ejus mater barbara habebatur. Diog. Laert. Ἐλέγετο δ' οὐκ εἶναι ἰθαγενής. Ὅθεν πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα εἰπεῖν, καὶ ἡ μήτηρ τῶν θεῶν Φρυγία ἐστι. Ἐδόκει γὰρ εἶναι Θρᾴττης μητρός. Quod Seneca, Iphicrati tribuens, reddit. *At Iphicrates, cui mater barbara & Thressa objiciebatur, respondit, & Deorum matrem Idaam esse.* Fuit & *Antisthenes*, Heracliti discipulus: Alius Ephesius; Tertius Rhodius historicus, uti tradit Laërtius. Fuit & Antisthenes Sybarita. *Antisthenes* etiam Peripateticus Philosophus citatur à Phlegonte Tralliano. Mirabil. cap. 3. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 3. pag. 325.

Antitaurus, mons Armeniæ min. à Tauro in Septentr. avulsus, in cujus convallibus Comana urbs est. Illum *Roham Thoura* ab incolis vocari scribit Thevetus.

Antivestaeum, promontorium Angliæ extremum ad occidentem in Cornubiâ reg. *Belerium* Ptolemæo. Variè hodiè nominatur, *The Cape of Cornvvall* Camdeno; vulgò *The lands end*, quasi finis terræ & *Penriguaed*.

Antium, vetus urbs in Latio, Volscorum caput, Romanorum colonia: Ita dicta, quòd *ante* alias urbes, in ipso litore sita fuerit, ad Romanorum otium, rerumque urbanarum permutationem accommodata. Ovid. Met. 15.

——— *Spissi litoris Antium.*

In hâc fuit Fortunæ templum. Horat. 1. Carm. Od. 35.

O Diva gratum qua regis Antium &c.

Variè formatur vocabulum hujus opidi. Straboni, Dionysio, Appiano ac Ptolemæo, Ἄντιον dicitur. At qui hos deinceps consecuti sunt Græci variè id formarunt, modò Ἀντία & Ἀντεία. modò Ἄνθεια, atque Ἄνθιον. In quorum duobus posterioribus haud dubiè Grammatici nugatores ἀπὸ τοῦ Ἄνθους, i. e. à flore originem somniarunt. Solinus cap. 8. *Constituta ab Ascanio Longa Alba, Fidena, Antium.* Populi Suidæ *Antiates*, ac Dionysio Halic. passim Ἀντιᾶται. At Valerio Maximo 1. 8. *Antiense templum* dicitur; & Suetonio in Caligula, cap. 57. *Antiatina sortes.* Ipsa urbs haud amplius restat: Nomen ejus v. etiamnum durat in promontorio, cui vulgaris appellatio *Capo d'Anzo.* Ad cujus etiam latus occidentale specula in litore posita vulgò dicitur *Torre d'Anzo.* Vide omninò Doctiss. Cluverium Ital. Antiqu. lib. 3. pag. 986. long. 36. 30. lat. 41. 20.

Antœci, Si relativè considerentur partium terræ habitatores, respectu ad se invicem, alii *Periœci* sunt, alii *Antœci*, alii *Antipodes*. *Periœci* sunt qui pari Latitudine ab Æquatore distant, & ab eodem Æquatoris latere habitant (utrique scil. à Boreali ejus latere, aut utrique ab Australi) sed Longitudinem planè oppositam habent, ita scil. ut ipsorum Meridiani 180. gradibus à seinvicem distent. Tales sunt incolæ Virginiæ in Americâ respectu Chinensium in Asiâ ultimâ. His par dierum longitudo, & pares anni tempestates, pari tempore contingunt, sed dum aliis meridies, aliis media nox est. Jam v. *Antœci* sunt qui eandem Longitudinem habent, quippe sub eodem Parallelo habitantes, & parem etiam Latitudinem, sed hi Borealem, illi Australem: Tales sunt Peloponnesi in Græciâ incolæ respectu extremæ Africæ habitatorum ad Caput Bonæ Spei. His simul Meridies est, & pariter media nox; Sed cum aliis horum æstas est, aliis hyems est; cum aliis dies longissimi, aliis brevissimi. Denique *Antipodes* sibi invicem sunt, quibus tam Longitudo, quàm Latitudo opposita est, ita ut toto Sphæræ diametro à se invicem distent. Tales sunt Chinenses respectu incolarum Chili Americanæ regionis. His omnia contraria; dum aliis horum Meridies, aliis media nox est; quæ aliis æstas, aliis hiems; quæ aliis dies longissima, aliis brevissima. Montanus.

Antona, fluvius & opidum Angliæ. Fluvium Polydorus Virgilius *Vetium* dici testatur, incolis *Wie*, in Sabrinam influentem Opidum *Northampton*, teste Lipsio, nominatur. Sed aliis Fluvius *Nen* est, Bennaventam, sive Northamptonam (quasi Antonam Borealem dixeris) alluens. Cæterum gemina est *Antona*, una Meridionalis in orâ contra Vectim insulam, à Wintoniâ 10. m. p. distans, Emporium non obscurum, *Hampton*, & *Southampton* Anglis dicta, long. 19. 15. lat. 51. 04. Altera Borealis *Northampton* opidum celebre inter Londinum & Coventriam, inde 57. hinc 20. m. p. distans. Vide *Bennaventam.*

Antonia, castellum apud Hierosolymam excisum, antea *Baris* dictum, teste Josepho.

Antonina, *Vtrecht*, urbs Batavorum, quæ *Vtricensium* Ammiano Marcellino dicitur, al. Trajectum ad Rhenum.

Antoninus, Imp. Rom. cognomento *Pius*, regn. an. 23. A. D. 138. Successit Hadriano Cæsari. Pacem coluit, deque omnibus benè mereri studens, exteros reges, atque populos literis & humanitate in officio continuit. Aurel. Victor. Eutrop. lib. 8. Jul. Capitolinus. & Oros. lib. 7. cap. 14. Ei successit filius Marcus Aurelius *Antoninus*, cognomento Philosophus, qui propinquum L. Aurelium Verum, socium Imperii sibi adsumsit. Per quem feliciter gessit Parthicum bellum: Ipse domi & in urbe Remp. curans. Deinde mortuo Vero, solus imperavit, & in Germanos benè rem gessit: Marcomannos etiam oppressit, & Sarmatas, & Vandalos, & Quados, qui Pannonias invaserant. Hic est ille Antoninus, qui Suidâ teste, scripsit ἰδίου βίου διαγωγὴν βιβλίοις ιβ Quæritur autem utrum hi sint illi ipsi libri, quorum inscriptio τῶν καθ' ἑαυτὸν, sive *de Seipso?* Ita censet Xylander. Et favet huic sententiæ, quod & illi libri sint 12. numero: & Suidas non alius operis meminit, quàm ejus quod dixi. Amplior tamen Inscriptio est quæ apud Suidam legitur; cum in 12. illis libris, quos hodie habemus, non tam vita Aurelii referatur, quàm illustria tradantur Sapientiæ præcepta. Quare alicui placere possit suspicio Casp. Barthii Adversar. lib. 51. cap. 16. ubi censet, non exstare ipsos Antonini libros, sed excerpta ex iis, qualia veteres *Florida* sive *Laudabilia*, Græci χρήσιμα dixere. Cui sententiæ favere aliquis dixerit, quod in codice ms. qui Romæ est, inscribantur οἱ τῶν καθ' ἑαυτὸν

Gesnero

Gesnero testante. Sed multo verisimilius est, inquit Vossius, τὰ καθ' ἑαυτὸν, idem esse opus, ac Illud, quod Suidas appellat, ἰδίου βίου ἀγωγήν, non quasi vitæ suæ historiam reliquerit, ut vulgò sunt arbitrati: sed quia ideam suæ vitæ condiderit. Siquidem sunt hi duodecim libri de officio boni Principis, quos scripsit, non ad filium, sicut Cicero tres libros de officiis filio suo misit; sed πρὸς ἑαυτὸν h.e. *ad seipsum*: nempe ut illos assiduè legeret, ac secundùm eos vitam componeret, ac mores. Opus hoc erutum è Palatinâ Bibliothecâ primus in lucem emisit Conradus Gesnerus: Latinè autem vertit Guil. Xylander. Ejus postea translationem ad incudem vocavit Vir Clarissimus Mericus Casaubonus Is. fil. Eruditas præterea notas, & emendationes addidit. Posteà verò recensuit, ac perpetuo commentario illustravit Tho. Gatakerus Londinas, vir πολυμαθέστατ☉ Cantabr. A. D. 1652. At vita illa M. Aurelii Antonini, quæ ab Antonio Guevara, Mendonensi Episcopo, & Cæsari Carolo 5. à Consiliis, Hispanicè edita est, eâque è linguâ in alias permultas translata fuit, nihil Antonini habet, sed tota est supposititia, ac genuinus Guevaræ ipsius fœtus; qui turpiter os oblevit lectori, planè contra officium hominis candidi, maximè Episcopi. Habet interim plurima lectu nec inutilia, nec injucunda: imprimis verò Principi; unde & *Horologium Principum* inscribitur. Vossius.

Antoninus, Commodus, prioris laudatissimi Imperatoris filius flagitiosissimus fuit; per legatos devicit Mauros atque Dacos: composuit Pannonias, Germaniam, Britannias, imperium ejus recusantes: ipse interim in omni genere turpitudinis & crudelitatis vitam degens. Vide *Commodus*.

Antoninus Bassianus Caracalla, Septimii Severi imperatoris filius: Hic est Antoninus ille, cui Oppianus libros suos de venatione, & piscatione dedicavit. Ita enim orditur Κυνηγετικά.

> Σοί, μάκαρ, αἶθυγα γαίης ἐρικυδὲς ἔρεισμα,
> Φέγγ☉ ἐυκλείης πολυηράτου Αἰνεαδῆσι,
> Αὐσονίη Ζηνὸς γλυκερὸν θάλ☉ Ἀντωνῖνε.
> Τὸν μεγάλη μεγάλῳ φυτεύσατο Δόμνα Σεβήρῳ,
> Ὀλβίῳ εὐνηθεῖσα, καὶ ὄλβιον ὠδίνασα.

Scribit autem Sozomenus in epistolâ ad Juniorem Theodosium, quòd Antoninus eâ erga Oppianum usus sit liberalitate, ut pro singulo ejus operis versu eum aureo uno donaverit; quod Imperatoriæ largitatis ac liberalitatis omnibus miraculum fuit; ut adhuc ipsius Oppiani carmina à plurimis Aurea sint appellata. De variis Antoninis videndus Jonsius de Script. Hist. Phil. lib. 3. cap. 10.

Antoninus Liberalis. Vide *Liberalis*.

Antonius Gnipho, Poëta Gallus, Romæ docuit. Rhetoricam, & poëmata in domo Julii Cæsaris adhuc pueri, cujus scholam Cicero & alii clari viri frequentasse dicuntur. Nihil unquam de mercedibus pactus est, eòque plura ex discentium liberalitate consecutus est. Vixit an. 50. Sueton. Nomen *Antonii* quod attinet, Græcè Ἀντώνι☉ significat *certatim emptum*, i.e. pretiosum vel facile vendibilem. Sic Ἀντωνέομαι, liceor adversus aliquem. Lysias. Malè scribitur Anthonius & ab Ἄνθ☉ deducitur à quibusdam, ac si idem sonaret quod *Florens*. *Florentius*, *Thales*, *Euthalius*. Utinamque hoc non excidisset Camdeno, vel quicunque fuit is qui Reliquias ejus publicavit: ubi additur, quosdam derivare hoc nomen ab *Antone* socio Herculis, ut est apud Gellium.

Antonius Musa, medicus Augusti Cæsaris. Plin. 29. 1.

Antonius Marcus, Orator, Triumviri Antonii avus, de quo Tullius in Bruto, *Omnia veniebant Antonio in mentem, eaque suo quæque loco, ubi primùm proficere, & valere possint. Ut ab imperatore equites, pedites, levis armatura, sic ab illo in maximè opportunis orationis partibus collocabantur. Erat et memoria summa, nulla meditationis suspicio, imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur: sed ita erat paratus, ut judices, illo dicente, non nunquam viderentur non satis parati ad cavendum fuisse.* Interfectus fuit à Marianâ factione, unà cum plurimis aliis clarissimis civibus, quorum capita in rostris pependere. Lucan. lib. 2.

> ——— *Aut te præsage malorum*
> *Antoni, cujus laceru pendentia canis*
> *Ora ferens miles festa rorantia mensa*
> *Imposuit.* ——— Vide Val. Max. lib. 9. cap. 2.

Antonius Marcus, Oratoris filius natu major, Cottæ consulis & Cethegi favore in Senatu curationem rei frumentariæ totius oræ maritimæ nactus, Siciliam, & provincias omnes depopulatus est. Postremò Cretensibus bellum inferens, ibi morbo interiit. Hunc Sallustius ait perdundæ pecuniæ genitum, & vacuum à curis nisi instantibus.

Antonius Cajus, alter Oratoris filius, multos in Achaiâ spoliavit, nactus de exercitu Syllano equitum turmas. Græci autem eum adduxerunt in jus ad M. Lucullum Prætorem, qui jus inter peregrinos dicebat. Hunc Gellius, & Lentulus Censores, sexennio, quo hæc dicerentur, senatu moverunt, causasque subscripserunt, quòd socios diripuerit, quòd judicium recusaverit, quòd propter æris alieni magnitudinem prædia sua mancipaverit. Hunc Cicero in Verrinis vocat, In exercitu Syllano prædonem, in introitu gladiatorem, in victoriâ quadrigarium. Nam inter eos fuit, qui jussu Syllæ in Circensibus, quos ipse post victoriam fecit, quadrigas agitaverunt. Dictus fuit cognomento *Hybrida*.

Antonius Caius, prioris filius, cum Cicerone Consul fuit, et que maximè adversus, quòd Catilinæ faveret, sed collegæ consilio ac industriâ delinitus, acceptâ Macedoniâ provinciâ pro Rep. se staturum recepit, idque præstitit. Re autem apud Dardanos malè gestâ in urbem reversus, à M. Lælio accusatus, damnatus est, & in exilium actus.

A. Antonius Triumvir, Marci Antonii Oratoris filii filius, & Lucii frater, causa & fax totius belli Civilis fuit. Cùm enim Tribunus esset, clàm ex urbe ad Cæsarem in Galliam profugit. Mutinam, Bruti provinciam invadentem, hortante Cicerone, Senatus hostem judicavit. Superatus ab Hirtio & Pansâ Consulibus ac Cæsare puero, mox Triumviratus fœdere inter eum, & Lepidum & Octavium inito, Brutum & Cassium in Macedoniâ apud Philippos superavit. Quo bello confecto Augustus valetudinis causâ Romam tèdiit Antonius autem in Græciam, Asiamque profectus, honore quaquaversus ingenti exceptus est. Quum illi Oriens, Augusto Occidens, Lepido Italia obtigisset, multos per Orientem Reges ac Tetrarchas debilitavit. Inter quos Antigonum Judæorum Regem securi percussit, quod antea Regum nulli contigit. Vinosum admodum fuisse,

ac de eo multum gloriasse. testis Plinius lib.15.c.21.ubi de Ciceronis filio: *Sed nimirum hanc gloriam auferre Cicero voluit interfectori Patris sui M. Antonio. Is enim ante eum avidissimè apprehenderat hanc palmam, edito jam volumine de suâ ebrietate.* Idem, teste Velleio, hederâ redimitus, aureâ coronâ tectus, cothurnos indutus, curru vectus *Liberum Patrem* vocari se jussit. Cùm ergo sic Athenienses salutassent, ac ut Minervam suam in matrimonium duceret, rogarent, ducturum is ait, sed dotis nomine imperare se, mille talenta. Captus amore Cleopatræ, multa ipsius gratiâ nefanda perpetravit, quod Romanis in infamiam maximè cessit. Virgil. Æn.8.

Hinc ope Barbaricâ variisque Antonius armis
Victor ab Aurora populis, & littore Rubro
Ægyptum, viresque Orientis, & ultima secum
Bactra vehit, sequiturque (nefas) Ægyptia conjux.

Quod ait *nefas*, videtur esse stomachus poëtæ indignantis Ægyptiam conjugem Romano civi nupsisse, ut etiam apud Ovid Met.15.

Romanique ducis conjux Ægyptia———

Planius Horatius, Epod.9

Vt nuper, actus cum freto Neptunius
Dux fugit ustis navibus,
Minatus urbi vincla, quæ detraxerat
Servis amicus perfidis.
Romanus (eheu posteri negabitis)
Emancipatus fœmina,
Fert vallum, & arma miles, & spadonibus
Servire rugosis potest.
Interque signa turpe militaria.
Sol aspicit Conopeum.

Fulviam uxorem initio Triumviratus repudiavit, ac Octaviam Augusti sororem duxit; Utramque postremò ob Cleopatram contempsit; quæ causa fuit inter eum & Octavium dissensionis. Quocum postremò ad Actium navali prælio congrediens, superatus est. Alexandriamque confugiens, atque ibidem ab eodem obsessus, gladio sponte incubuit, anno ætatis 56. Vitam ejus scripsit Plutarchus, eumque vivis coloribus depinxit Cicero in Philippica secunda, quæ res postea mortis ejus causa fuit. Juvenalis de Cicerone.

O fortunatam natam, me Consule, Romam.
Antoni gladios potuit contemnere, si sic
Omnia dixisset. Ridenda poemata malo
Quam te conspicua Divina Philippica fama
Volveris à primâ quæ proxima.———

Julus Antonius, Antonii Triumviri filius, ad quem Horatii Oda 2. libri 4. Consul erat cum Paulo Fabio Maximo, ad quem ejusdem libri Oda prima. Huic Julo cognomen Africanus. De eodem Seneca lib. de brevitate vitæ, *Filia & tot nobiles juvenes, adulterio velut sacramento adacti, infractam ætatem* (Augusti scilicet) *territabant; postquam & iterum timenda cum Antonio mulier.* Apparet enim hunc Julum, aliquod scelus (cui proximus ab adulterio gradus est) cum filiâ in Augustum concepisse: uti olim cum Cleopatrâ ejus pater. Hunc jussu Augusti occisum prodidere Dio. & Tacitus. Velleius suâ manu cecidisse eum dat intelligi. Præcessit autem jussus Augusti, quem ille exsecutus suâ manu. Lipsius ad Taciti Annalium lib. 1.

Lucius Antonius, Triumviri frater, apud Pelusium ab Octavio fame obsessus, in deditionem cum 300. aliis venit: quibus, ut ait Livii Epitomator, Octavius ipse pepercit; at verò Tranquillus, omnes ad aram Cæsaris necari crudeliter jussit. Hic patroni laudem plurimùm affectavit, & à M. Tullio irridetur, Philip.6. quòd se à 35. tribubus adoptandum, & inscribendum statuæ patronum curaverit.

Antonius Julianus, Romæ Rhetor fuit, perquam honesti, atque humani ingenii, doctrinâ quoque utiliore istâ ac delectabili, veterum elegantiarum curâ & memoriâ multâ.

D. Antonius, Ægyptius, Monachis Christianorum initium dedit, licèt non ante omnes Monachos fuerit. Primus enim mirè omnium studia ad eam vitam imitandam incitavit, Monachorumque dogma instituit, sicuti mox D. Basilius in Græciâ fecit, & Hilarion in Syriâ. Polyd. Virgil. de Invent. rerum, 7.2. Panis illi esca fuit, & aqua potus; semel in die, idque sub occasum solis, tenui cibo reficiebatur. Cujus sanctitas ita celebris fuit, ut Helena Constantini Imp. mater, se & filium suum per literas illi commendavit. Obiit in eremo an. natus 105. A. D.361.

Antonius Julianus. Judaicam historiam scripsisse videtur. Min. Felix.

Antrimensis Comitatus, prov. Hiberniæ in Ultoniâ. Terminatur a Sept. mari Deucaledonio, ab Oriente mari Scotico, à merid. Com. Dunensi, & ab Occid. Com. Cobranensi & Tyronensi. Ejus primaria Rupes Fergusii.

Antrimum, castr. Hiberniæ, Com. Cogn. caput propè lacum *Neaugh* 17. mill. à Rupe Fergusii in occ.

Antronia, urbs in Messeniâ Peloponnesi regione, ab *antris*, è quibus molares lapides exciduntur, appellata. Straboni *Antron* dicitur, itemque Stephano, qui Thessaliæ urbem esse scribit. Ab hâc *Antronii asini* dicti, de magnis corpore, & stolidis mente. Hesych. Ἀντρῶν, πόλις Θετταλίας, ὅθεν Ἀντρώνιος ὄνος. Ita n. legendus ille locus, ubi vulgò malè divisum, & οἶκος pro ὄνος legi solet. Ego potius *Antronios asinos* a lapidibus molaribus dictos putem, quos ὄνους Græci vocant. Item *Antronis asinus*, castellum in Phthioticâ plagâ cujus mem. Strabo lib. 9.

Antros, insula in æstu Garumnæ fluvii ex Pyrenæo monte delapsi. Vide Melam 3. 2. editionis Vossianæ.

Antuates, pop. circa Rhodanum, finitimi Allobrogibus & Genevæ. Vide *Nantuates*. Ita enim legendum videtur.

Anturnacum, op. Germ. infer. ad Rhenum. Anton. vulgò *Andernach*, long.28.00. lat.50.25.

Antuverpia, olim *Atuatum*, & *Atuacutum*, nobile Brabantiæ opidum in ripâ Scaldis flu. Europæ nationibus maximè frequentatum. Sumptuosis tam privatis quàm publicis nitet ædificiis. Augustissimo D. Virginis templo, cum turri ex candido lapide altissimâ: Civicâ, Hanseaticâ, Anglicâ, ac Portugallensium Domo: Monasterio Præmonstratensium; monumentoque Isabellæ Caroli Ducis Burgundionum nobilis, Anno Dom.1567. die 3. Novemb. Antverpiæ mœnia à Cronemburgio usque ad Cæsaream portam divulsa, soloque æquata fuêre. & arx (vulgò *Citadel*) vallo cincta, fossâ & aquâ circundata, quinque propugnaculis

vivo saxo munita constructa est; habens in circumferentiâ inter propugnacula supernè eminentes decem & tres formas planas ad hostium insultus propellendos fortissimas. Intus latè patentem aream percommodè claudunt ædes præsidiariis militibus aptæ. In areæ medio tunc statua ænea deaurata, maximis sumptibus fusa, Ferdinando Toletano, Albæ Duci olim in Flandriâ, Regis Hispani præfecto posita, paulò post deturbata, & comminuta est. Arx illa diruta & eversa est, denuò a. procurante Alexandro Duce Parmensi instaurata, & adhuc erecta permanet. Gallicè *Anvers*, *Antorff* Germanis; *Anveres* Hispanicè & *Anversa* Italis dicitur. Long. 25.41 lat. 51.16.

Anubis, Ægyptiacus canis, in cujus formâ colebatur Mercurius. Virg. Æn. 8.

Omnigenumque Deûm monstra, & latrator
Anubis.

Propertius lib. 3. eleg. 11.

Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubim.

Benè *latratorem*, & *latrantem* dixerunt, nam colebatur hic Deus canino capite, quod scribit Plut. de Is. & Osir. & Euseb. de Præp. Evang. 2. 1. Rationes hujus formæ vide in utroque. Eundem hunc fuisse cum Cynocephalo, cui caninum caput, certum est. Sunt & qui putent verè hunc Mercurium fuisse. Servius. *Quia canino capite fingitur, hunc volunt esse Mercurium, ideò quia nihil est cane sagacius.* Juvant verba ista Apuleii. *Ille superûm commeator, & inferûm, nunc atrâ, nunc aureâ facie sublimis, attollens canis cervices arduas Anubis, lævâ caduceum ferens, dextrâ palmam virentem quatiens.* Strabo lib. 9. Plutarchus etiam, ubi suprà, ait Anubin vocatum *Hermanubin*. Hermes autem Mercurius est. Ovid. Met. 9.

Inachis ante torum pompâ comitata suorum,
Aut stetit, aut visa est; inerant lunaria fronti
Cornua, cum spicis nitido flaventibus auro,
Et regale decus; cum quâ latrator Anubis,
Sanctaque Bubastis, variisque coloribus Apis,
Quique premis vocem, digitoque silentia suadet;
Sistraque erant, nunquamque satis quæsitus Osiris
Plenaque somniferi serpens peregrina veneni.

Lucanus,

Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semicanesque deos, & sistra moventia luctum.

Juvenalis Sat. 6.

Ergo hic præcipuum, summumque meretur honorem,
Qui grege linigero circumdatus, & grege calvo
Plangentis populi currit derisor Anubis.

Diodorus Siculus ait Anubin Patrem Osirim ad bella secutum gestasse canis insigne in clypeo: Alii adjuvisse Isidem in Osiridis corpore investigando.

Anxa, op. Italiæ in orâ Salentinorum, olim Gallipolis Plin. 3. 11. Hodiè etiam *Gallipoli* dicitur. long. 42. 12. lat. 39. 58.

Anxanum, Ferentanorum in Italiâ opidum Ptolemæus Ἄγξανον, Ἀνξανοι, Φερεντανῶν μεσόγειοι πόλεις. Hodiè *Lanciano*, sive *Lanzano*. Populi *Anxani*. Plin. 3. 12. lege *anxanenses*, long. 38. 55. lat. 42. 27.

Anxur, urbs Volscorum. Plinius. Hanc olim *Trachiniam*, nunc *Tarracinam* dicunt Horatius in Hodœporico;

Millia tum pransi tria repsimus, atque subimus
Impositum saxis latè candentibus Anxur.

Lucanus lib. 3.

Jamque & præcipites superaverat Anxuris arces.

Statius Silv. lib. 1. ——*Arcesque superba Anxuris.*
Silius lib. 8. ——*Scopulosi verticis Anxur.*
Idem lib. 4. *Monte procelloso Murrhanum miserat Anxur.*
Martialis. *Sive salutiferis candidus Anxur aquis.*
Livius lib. 5. *In Volscis depopulato agro, Anxur nequicquam oppugnatum loco alto situm.* long. 37. 02. lat. 41. 8.

Anxurus, sive potiùs *Anxyrus*, nomen est, quo Jupiter à Campanis vocabatur, qui maxime Anxuri colebatur imberbis, vel quasi ἄνευ τοῦ ξυροῦ, *sine novaculâ*, quia barbam nunquam rasisset. Servius in illud Poetæ Æn. 7.

Circeiumque jugum: queis Jupiter Anxurus arvis
Præsidet. ————

Ubi *Axurus* de la Cerda contendit legendum. Sanè Pausan. in Eliacis prioribus meminit duplicis simulacri Jovis οὐκ ἔχοντος γένεια *non habentis barbam.* Porrò de nummo quodam Jovis aut *Axuri* aut *Crescentis* vix est, qui non meminerit eruditorum. Germanus, Lævinus, Scaliger, Ortelius, Dalechampius, & alii. Non omittendus hic Statii locus Theb. 30. de Templo sacro & Junoni puellæ, & Jovi Axuro.

Ipsa illinc magni thalamis desponsa Tonantis
Expers connubii, & timidè positura pudorem
Lumine demisso pueri Jovis oscula libat
Simplex, & nondum furtis offensa mariti.

Neque Claudiani de 4. Consulatu Honorii.

Talis ab Idæis primævus Jupiter antris
Possessi stetit arce poli, famulosque recepit
Naturâ tradente Deos: lanugine nondum
Vernabant vultus, nec adhuc per colla fluebant
Motura convexa comæ: tum scindere nubes
Discebat, fulmenque rudi torquere lacerto.

Aliam ejusdem parvuli Jovis imaginem repræsentat Stat. 1. Achilleidos in hunc modum.

Sic sub matre Rheâ juvenis regnator Olympi
Oscula secura dabat insidiosa sorori
Frater adhuc, medii donec reverentia cessit
Sanguinis, & versos germana expavit amores.

Jovis etiam pueri meminit Apollon. lib. 1. Argon. dicitur ab eo κοῦρος & ἔτι φρεσὶ νήπια εἰδώς. Et Nonnus Dionysiacωn lib. 41. his versibus.

Ζεὺς τότε κοῦρος ἐὼν, ἔτι παῦρα βρέφος, ὑπὸ ...
... νέφος βαζάρμηνι παλάμῃ
Ἀστεροπὴ πελάγιζε. ——

Nummus Pansæ & Vibii, cujus meminit Constantius Landus Numisius in cujus parte alterâ erat JOVIS AXUR, in alterâ imago barbata, sed intonsa; Unde colliges non semper Jovem Axurum sumi pro Jove puero, sed etiam pro Jove intonso, quasi ἄνευ ξυροῦ, ut diximus, ut qui nunquam egeret novaculâ, semper enim tonsus erat, etiamsi grandis fuit.

Anytus Atheniensis, una cum Melyto & Lycone Socratem accusavit, & occidi curavit. Horatius Serm. 2. Sat. 4.

——*Qualia vincant*

Pythagoram, Anytique reum, doctumque Platona.

Posteà ab Atheniensibus cum sociis morte mulctatus est.

Aones, populi *Aoniæ*. Pausan. lib 9. Fuit a. Aonia pars Bœotiæ montana, unde totam Bœotiam prius Aoniam dictam legimus. Virgil. Georg. lib. 3.

Primus ego in patriam mecum, modò vita supersit;
Aonio rediens deducam vertice Musas.

Iuvenalis, Sat. 7. ---- *Cupidus silvarum, aptusque bibendis*
Fontibus Aonidum. Claud. 2. in Ruff.
Sic mons Aonius rubuit cum Penthea ferrent
Menades. ————

Hinc *Aonios specus* posuit Catullus pro antris Bœoticis. Servius in illud Virgil. Eclog. 6.

Tum canit errantem Permessi ad flumina Gallum
Aonas ad montes. ————

Aonia, inquit, *quæ & Bœotia*. Hinc *Aonides Musæ*, quæ apud Ausonium *Bœotia numina* dicuntur. Hinc *Aonium nemus* & *Aonia lyra* apud Ovid. & Propert.

Aornos, vel *Aornis*, petra apud Indos præceps & invia, monumentis historicorum celebrata, quasi *avibus inaccessa*. Dionysius Periegetes. vers. 1149.

Ἡ δ' ἤτοι ... ἐπ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην
Ἠλίβατος, ... δυσίμβατος οἰωνοῖσι.
Τοὔνεκά μιν καὶ φῶτες ἐπικλείουσιν Ἄορνιν.

Nescio quo auctore fretus Dionysius Coliacum promontorium Oceano imminens Ἄορνιν cognominari affirmet. Celebris quidem est apud auctores eos, qui Alexandri res gestas scriptis mandarunt, Ἄορνος petra (per hyperbolen, altitudinis causâ, sic appellata, ac si *volucribus quoque invia videretur*, uti de Macedoniæ montibus L. Florus lib. 2.) quam ab Hercule frustrà obsessam ferunt, ab Alexandro v. expugnatam. Vide Curtium lib. 8. & Arrianum lib 4. Sed petra illa longè à Coliaco promontorio dissita, ad Indum sc. flu. quâ Alexander Indiam ingressus iter fecit. *Radices ejus* (inquit Curtius) *Indus amnis subit.* Et propè ipsos Indi fontes eum statuit Strabo lib. 15. Ἄορνον τινα πέτραν, ἧς τὰς ῥίζας ὁ Ἰνδὸς ὑπορρεῖ πλησίον τῶν πηγῶν. Scribit Plutarchus Alexandrum, cùm intellexisset hanc petram teneri ab homine meticuloso dixisse. Nunc locus iste captu facillimus est. De hâc rupe Lucianus in Rhetor. Præcept. Εἶτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τῷ ὄρει, τὸ μὲν ... ἀπογινώσκεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον σοι εἶναί δοκεῖ οἷα ἡ Ἄορνος πέτρα ἐφάνη Μακεδόσιν, ἀπόξυρον ... ἀποτετμῆσθαι ἰδοῦσι ἀπεχῶς, οὐδὲ ὀρνέοις ... ῥᾳδίαν, Διονύσου τινος, ἢ Ἡρακλέους, εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι, δεομένην.

Aornus, lacus quidam propè Tartessum, aliàs *Libystinus* dictus. Schol. Aristoph. in Ranas. Ἡ Τάρτησσος πόλις Ἰβηρικὴ περὶ τὴν Ἄορνον λίμνην.

Aornus, lacus inter Puteolos & Baias, Latinis *Avernus*, sic dictus, quod *avibus careat*, quæ supervolantes gravi ejus odore enecantur: sive quòd sulphureæ exhalationes aërem usque adeò extenuent, ut aves sustinere non possit. Virgil. Æn. 6.

Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatu
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris;
Quam super haud ulla poterant impune volantes
Tendere iter pennis, talis sese halitus atris
Faucibus effundens supera ad convexa ferebat.
Unde locum Graii dixerunt nomine Avernum.

Hausit ex Lucretio suo. Sic enim ille lib. 6.

Principio quod Averna vocantur, nomen id ab re
Impositum est, quia sunt avibus contraria cunctis.

Similis planè descriptio est apud Petronium Arbitrum in Satyrico.

Est locus exciso penitùs demersus hiatu
Parthenopen inter, magnaque Dicarchidos arva
Cocytâ perfusus aquâ, nam spiritus extra
Qui fuerit effusus funesto spargitur æstu.
Non hæc auctumno tellus viret, aut alit herbas
Cespite lætus ager: non verno persona cantu
Mollia discordi strepitu virgulta loquuntur:
Sed Chaos & nigro squalentia pumice saxa
Gaudent ferali circumtumulata cupresso.

Nominis notationem tetigit Claudianus lib. 2. de Raptu Proserp.

Tunc & pestiferi pacatum limen Averni
Innocuæ transistis aves.

Aorsi, populi Sarmatiæ, Tanaim flu. accolentes. Horum regio *Severia* hodiè dicitur, sub Moschis. Eorum meminêre Strabo & Ptolemæus.

Aous, flu. in eâ parte Macedoniæ, quæ mari Adriatico adjacet, non procul ab Apolloniâ in mare illabens, *Vajussa* hodiè. *Loos* Ptolemæo. *Æas* Straboni ac Melæ dici videtur.

Apamia, vel *Apamea*, Phrygiæ urbs, ad Marsyæ flu. ostia, *Cibotos* olim appellata. Græcè autem κιβωτὸς est *arca*, quâ voce utuntur tum Autor epistolæ ad Hebræos, cap. 11. tum B. Petrus ep. 1. cap. 3. ubi de Arcâ Noë; quam Flav. Josephus λάρνακα vocat Ant. 1. 4. Strabo. Ἀπάμεια, ἡ Κιβωτὸς λεγομένη. Ptolemæus. Ἀπάμεια Κιβωτός. Plin. 5. 29. *Tertius Apameam vadit, ante appellatam Celænas, deinde Ciboton.* Claudebatur enim in arcæ modum à tribus fluviis illam ambientibus. Plinius ubi suprà. *Sita est in radice montis Signiæ, circumfusa Marsya, Obrimâ, Orgâ fluminibus in Mæandrum cadentibus.* Long. 59. 50. lat. 39. 50. Est & *Apamea* Bithyniæ op. à Nicomede Prusiæ regis filio, de matris *Apames* nomine sic dictum, posteà *Myrlea*, à *Myrlo* Colophoniorum duce appellata. long. 56. 50. lat. 49. 56. Item urbs Mediæ in illius & Parthiæ confin. *Miana*, teste Moletio. Item alia in Mesopotamiâ apud Euphratem flu. ex adverso Zeugmatis, long. 79. 50. lat. 49. 56. Altera ad Tigrim in eadem provincia, ubi is in 2. alveos dividitur, suprà Seleuciam ad 125. m. p. Alia in Perside. Denique urbs Syriæ archiep. olim clara ad Orontem flu. inter Antiochiam, & Emesam ad 65. m. p. à Larissâ 15. *Hamous*, teste Bellonio, *Hama* Leunclavio, *Aman* aliis. à Seleuco rege condita, ac de sororis nomine dicta. Regio *Apamena*. Dionys. vers. 918.

Αὐτὰρ ἐνὶ μέσσῃσιν Ἀπαμείης πολύλ...
Τῆς δ' ... ἀντολίην καθαρώτατον ὑγρὸς Ὀρόντης.

Long. 70. 00. lat. 34. 45. Notandum hic urbes hujus nominis ferè quotquot sunt, aquis pariter circumfundi. Ammianus Marcellinus de Apameâ Mesenes. Urbs est quam Tigridis aquæ ambiunt. Steph. Ἀπάμεια ἐστὶ καὶ

ἄλλα ἐν τῇ Μισηνῶν γῇ τῷ Τίγρητι περιεχομένη. Et Plinius, *Tigris circumdatur huic.* Idem de Apamia Phrygiæ, *Sita est in radice montis Sygnia. circumfusa Marsiâ*, Stephanus de Apamiâ Syriæ. Ἐκλήθη δὲ Χερρόνησος ἀπὸ περιοχῆς τῶν ὑδάτων. Itaque verissimum puto quod observat Vir Maximus *Apamia* vocem esse Syram, quamvis illius originem non videatur planè assecutum fuisse, quæ tota latet in Jonæ verbis cap. 2. vers. 4. [illegible]מי אפפוני *aphaphumi majim*, h. e. *circumdederunt me aqua.* Bochartus.

Apaturia, Minerva ab Æthrâ sic dicta, quæ per quietem ab eâ monita, ut Sphæro sacrificaret, cùm in insulam trajecisset, à Neptuno compressa, Palladis templum sibi erexit. Prætereaque constituit, ut Trœzeniorum virgines Zonas ante nuptias Apaturiæ Palladi consecrarent. Item *Apaturia* Venus dicta. Nam cùm Gigantes quodam tempore vellent eam interimere, dicitur in latebris tam diu delituisse, donec Herculis auxilio sigillatim omnes interfecit. Inde *Apaturum*, Veneris templum in Phanagoriâ. Steph. ex Strabone.

Apaturia, festa Atheniensium; quam vocem rectè Budæus vertit *Festum deceptionis*: quippe cui præbuit originem ἀπάτη i. e. *deceptio.* Nam cùm finium regundorum controversiam inter Athenienses & Bœotos ortam, Reges Melanthius, & Xanthius certamine singulari dirimere statuissent, Xanthius astu circumventus occubuit. His enim dimicantibus, quidam à tergo Xanthi nigrâ pelle capræ indutus apparuit: Tunc Thymœtas (Is enim tunc regno præfectus fuit) injuriam sibi fieri quæstus, quòd ad singulare certamen Xanthius cum socio accederet, Xanthius respiciendi gratiâ conversus ab adversario interficitur. Cùm verò Bacchus creditus esset pelle capræ apparuisse indutus, dies festi fuerunt in ejus honorem ab Atheniensibus mense Octobri instituti. Aristophanis Interpres nunquam satis laudatus in Acharnan. Πόλεμος ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν, ὁ ἦν χωρίον ἐν μεθορίοις. Ξάνθιος δὲ ὁ Βοιωτὸς προσεκαλέσατο τὸν Ἀθηναίων βασιλέα Θυμοίτην. Οὐ δεξαμένου δὲ αὐτοῦ, Μέλανθος ἐπιδημῶν, Μεσσήνιος τὸ γένος, ἀπὸ Περικλυμένου τοῦ Νηλέως ἐπέστη ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. Μονομαχούντων δὲ ἐφάνη τῷ Μελάνθῳ τις ὄπισθεν τοῦ Ξάνθου, τραγῆν, τουτέστιν αἰγίδα μέλαιναν ἐνημμένος. Ἔφη δ' ἀδικεῖν αὐτὸν, δεύτερον ἥκοντα, ὁ δὲ ἐπεστράφη. Ὁ δὲ παίσας ἀπέκτεινεν αὐτόν. Ἐκ δὲ τούτου ἥ τε ἑορτὴ Ἀπατούρια, καὶ Διονύσου Μελαναιγίδος ἱδρύσαντο. Quamobrem qui genus suum referebant ad Melanthium, i. e. omnes verè Iones, Apaturia celebrabant, exceptis Ephesiis & Colophoniis. Herodotus Musâ primâ. Εἰσὶ δὲ καὶ καθαρῶς Ἴωνες, ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν γεγόνασι καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ἑορτήν. Ἄγουσι δὲ πάντες, πλὴν Ἐφεσίων καὶ Κολοφωνίων. Οὗτοι γὰρ μοῦνοι Ἰώνων οὐκ ἄγουσι Ἀπατούρια, καὶ οὗτοι κατὰ φόνου τινὰ σκῆψιν. Porrò quæ ad Acharnanes Aristophanis Interpres exposuit, repetit *In pace*, & Suidas ad verbum, uti ferè solet omnia, excerpsit: Nisi quòd dies quatuor enumerat, uti etiam tot fuisse confirmat Harpocration, Ἑορτὴ παρ' Ἀθηναίοις, ἣν ἄγουσι Πυανεψιῶνι ἐφ' ἡμέρας τέτταρας. Hesychius, Ἀπατούρια, ἑορτὴ Ἀθήνησιν ἐπὶ ἡμέρας τέσσαρας. Ὧν ἡ πρώτη, Δορπία καλεῖται, ἡ δὲ δευτέρα Ἀνάρρυσις, ἡ τρίτη Κουρεῶτις, ἡ δὲ τετάρτη Ἐπίβδα. De quibus suis locis.

Apeauros mons in Peloponneso. Polybius, lib. 4.

Apella, idem esse quod verpum sive recutitum, ac dici quasi *sine pelle*, etiam magnus Turnebus censet, lib. 24. cap. 9. & lib. 28. cap. 21. Imò in veteri quoque glossari legas *Apella*, λειπόδερμος. Imposuit autem iis Horat locus, lib. 1. Sat. 5.

——*Credat Judæus Apella.*

Ubi *Apella* esse proprium viri, tum quantitas primæ syllabæ comprobat, tùm quòd eodem modo Chium *Apellam* legimus apud Ciceronem Epist. ad Att. lib. 12. ep. 19. Quanquam duo vett. Horatii Scholiastæ cum vulgo interpretantur. Hic *Apella, quòd pellem in parte genitali non habeat* Ille, *Finxit nomen, quasi sine pelle, aut certè Apella, quia præputium non habet.*

Apellas, Cyrenæus Geographus, memoratur in epitome Artemidori Ephesii. Fortè est idem qui de rebus Delphicis commentarium edidit, cujus meminit Clemens Alexandrinus in Protreptico. Videndum annon idem sit, qui Athenæo Apollas vocatur. Vossio quidem sic videtur, quia & is de urbibus scripsit, & proclivis in unâ literâ lapsus fuit.

Apelles, Coüs, pictor eximius, ingenio, & gratiâ, quam in se maximè jactabat, præstantissimus, voluminibus etiam apud Perseum discipulum editis, quæ artis suæ doctrinam continerent. Floruit Alexandri M. temporibus, a quo tantum depingi voluit. Horatius ad Augustum de Alexandro.

Edicto vetuit, ne quis se, præter Apellem,
Pingeret; aut alius Lysippo duceret æra,
Fortis Alexandri vultum simulantia.——

Cic. Epist. lib. 5. ad L. Lucceium. *Neque enim Alexander ille gratiæ causâ ab Apelle potissimùm pingi, & à Lysippo fingi volebat: sed quòd illorum artem cùm ipsis, tum sibi etiam gloriæ fore putabat.* Plutarchus de Fortunâ Alexandri. Ἦν δὲ καὶ Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος, καὶ Λύσιππος ὁ πλάστης κατ' Ἀλέξανδρον, ὧν ὁ μὲν ἔγραψε τὸν κεραυνοφόρον Ἀλέξανδρον οὕτως ἐναργῶς, καὶ κεκραμένως, ὥστε λέγειν, ὅτι δυοῖν Ἀλεξάνδροιν, ὁ μὲν Φιλίππου γεγονὼς ἀνίκητος, ὁ δὲ Ἀπελλοῦ ἀμίμητος. Ovid. lib. 3. de Art. Amand.

Si nunquam Venerem Cous pinxisset Apelles
Mersa sub æquoreis illa lateret aquis.

Propertius eleg. 9 lib. 3.

In Veneris tabulâ summam sibi ponit Apelles.

Hinc *Apelleus* adject. Prop. 1. 2.

Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
Qualis Apelleis est color in tabulis.

Ubi in simili dissimile. Nam Apelles arte pinxit, & quidem summâ, cum Poëta à formâ velit artem omnem abesse. Sed eò respexit, quòd quatuor tantùm coloribus usus dicatur Apelles, ex albis, Melino; ex siliaceis, Attico; ex rubris, Sinopide Pontica; ex nigris, atramento. Idem præter Venerem nudam, nativaque formâ conspicuam, pinxit etiam Campesten, unam ex pellicibus Alexandri, cujus amore captus, eam à rege dono accepit. Pinxit & Heroa nudum, eâque picturâ naturam ipsam provocavit.

Statius.---- *Ut vel Apelleo vultus signata colore.*

Vide Plin. 35. 10. & Quintil. lib. 12. Non omittendus hic locus ille S. Empirici Pyrrhon Hypotyp. lib. 1. cap 12. Ὅπερ οὖν περὶ Ἀπελλοῦ τοῦ ζωγράφου λέγεται, τοῦτο ὑπῆρξε τῷ Σκεπτικῷ. Φασὶ γὰρ ὅτι ἐκεῖνος ἵππον γράφων, καὶ τὸν ἀφρὸν τοῦ ἵππου μιμήσασθαι τῇ γραφῇ βουληθεὶς, οὕτως ἀπετύγχανεν, ὡς ἀπειπεῖν, καὶ τὴν σπογγιὰν εἰς ἣν ἀπέμασσε τὰ ἀπὸ τοῦ γραφείου χρώματα προσρίψαι εἰκόνι.

εἰκόνι. Τὴν δὲ ἀγυναψαμένην ἵππον, ἀφροῦ ποιοῦσαν μίμημα.

Apelles, monachus Ægyptiacus plurima miracula edidisse fertur. Hanc cùm in opere fabrili teneretur occupatus, (hanc namque artem profitebatur) spectrum dæmonis noctu, habitu mulieris formosæ, quàm continens esset, tentare cœpit, qui ferro, quod jam poliebat, ex igne extracto, dæmonis faciem exussit; Dæmon autem cum fremitu horrendo & ejulatione aufugit. Sozomen. 6.28. Item *Apelles*, vir commendatus à D. Paulo, Rom. 16. Fuit etiam *Apelles* Marcionis hæretici sectator, de quo vide Euseb. lib. 5.

Apellicon, Teius, Ptolemæi Lathyri tempore floruit. Philosophus fuit Peripateticus, qui de Hermeâ Atarnensium tyranno, & Aristotelis cum eo familiaritate scripsit. Testis est Aristocles Peripateticus lib. 7. de Philosophiâ apud Euseb. de Præp. Evangel. lib. 15. cap. 2. Περὶ μὲν οὖν Ἑρμείου καὶ τῆς Ἀριστοτέλους πρὸς αὐτὸν φιλίας, ἄλλοι τε πολλοὶ συγγεγράφασι, καὶ δὴ καὶ Ἀπελλίκων, ὃ τοῖς βιβλίοις ὁ ἐντυχὼν, πέπαυσεται βλασφημῶν αὐτοῖς. Apellicon autem hic familiaris erat Athenioni itidem Peripatetico, Athenionis illius, qui in Etymnei Peripatetici ludo diligentem se disputatorem præbuit, filio, Atheniensium tyranno, cùm Mithridates Asiam in suam potestatem redegerat An. U. C. 665. ut fusè narrat Athenæus l. 5. Biennio post Romani, duce Syllâ Athenas receperunt, ubi Sylla Apelliconis jam mortui, teste Strabone lib. 13. bibliothecam, in quâ plerique Aristotelis & Theophrasti erant libri multis parùm noti, Romam deportandam curavit, ut patet ex Plutarcho. Apellicon autem libros illos à Nelei, cui Theophrastus Bibliothecam suam tradiderat, posteris magno emit. Strabo ubi suprà, Apelliconta φιλόβιβλον magis quàm φιλόσοφον fuisse tradit, ejusque librorum usum Romæ à Bibliothecæ præfecto Tyrannionem Grammaticum impetrasse, à quo nos exemplaria corrupta habeamus.

Apenesta, urbs Apuliæ, Dauniæ. Ptol. Ἀπουλῶν Δαυνίων. Σαλαπία, Σηπιοῦς, Ἀπενέστα. *Vieste* hodiè, Ligorio a. *Manfredonia* dicitur. Quo loco a. fuerit divinatu haud facile est, inquit Cluverius.

Apenninus, mons, cujus nominis origo planè incerta est; siquidem nemo eam unquam aperuit, nisi quæ per summum delirantis cerebri nugamentum de eo adnotaverunt Grammatici. in quibus Isidorus Origin. lib. 14. cap. 8. ita tradit. *Apenninus mons appellatus, quasi Alpes Pœnina; quo Hannibal veniens ad Italiam, easdem Alpes aperuit: unde & Virgilius, Alpes immittet apertas. Has n. Hannibal post bella Hispania aceto rupit; & inde loca ipsa, quæ rupit, Appennina Alpes vocantur.* Servius ad Virgilii Æn. 10. *Alpes immittet apertas. Has* (inquit) *ante exustas, aceto infuso Hannibal rupit, & inde loca ipsa, quæ rupit, Apennina Alpes vocantur.* Paul. Diaconus rerum Langobardicarum lib. 2. cap. 18. *Apennina Alpes, per mediam Italiam pergentes, Tusciam ab Æmilia, Umbriamque à Flaminiâ dividunt. Alpes a. Apennina dicta sunt à Punicis, h. e. Annibale, & ejus exercitu; qui per easdem Romam tendentes transitum habuerunt.* Ecquid hos homines ullam Italiæ cognitionem habuisse dixeris? Ecquid Romanas historias de bello Hannibalico unquam legisse credideris? Vix arbitror, (inquit Cluverius.) Quippe quis tam rudis imperitusque rerum Romanarum esse potest qui ignoret, quo tractu sint *Pennina*, sive ut alii scripsêre, *Pœnina Alpes*, quas Hannibal cum Punico suo exercitu ferro, igni, acetoque rupisse traditur? Nempe qui nunc vocatur *mons Jovis*, sive alio nomine, *Mons Divi Bernhardi*: quà transitus est ex Salassis, ab Augustâ Prætoriâ in Veragros ad Octodurum, quod vulgò dicitur incolis *Martinach*. Cæterùm de Apennino ita tradit Livius lib. 36. *Id Jugum, sicut Apennini dorso Italia dividitur, ita mediam Græciam dirimit.* Et Martianus Capella lib. 6. *Si à primis Alpibus dextrum latus, & prolixi mentis brachium contempleris, prominentias utrinque componens: Theatrum quoddam spectare videaris undarum. Lunata quippe, & quodam hemicyclio in promontorium memoratum circumfertur Italia.* Leucopetram intelligit. Plinius initio capitis 5. libri. 3. *Lucanum Brutiumque litus; quo longissimè in meridiem ab Alpium fine lunatis jugis in maria excurrit Italia.* Et eodem capite posteà, expolitâ Ligurum orâ maritimâ: *A tergo autem suprà dictorum omnium Apenninus mons, Italia amplissimus, perpetuis jugis ab Alpibus tendens ad Siculum fretum.* Vetus commentator Horatii ad Ἐπῳδῶν oden 16. *Apenninus mons ab Alpibus ortus, & mediam Italiam longissimo tractu versus Siculum fretum, quasi dorso quodam scindens, inferum mare à supero dividit.* Strabo lib. 2. Νέμονται δ' οἱ Λίγυες μέρος τῶν Ἄλπεων, τὸ συνάπτον τοῖς Ἀπεννίνοις ὄρεσι, μέρος δὲ καὶ τῶν Ἀπεννίνων ὀρῶν κατέχουσι. Ταῦτα δ' ἐστὶν ὀρεινὴ ῥάχις διὰ τοῦ μήκους ὅλης τῆς Ἰταλίας διατεταμένη ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ μεσημβρίαν, πλάτουσα δ' ἐπὶ τὸν Σικελικὸν πορθμόν. Ptolemæus in descriptione Italiæ. Τὰ δὲ Ἀπέννινα ὄρη ὑπέρκειται μικρὸν τῆς Λιγυρίας ἀρχόμενα ἀπὸ τῶν Ἄλπεων, καὶ μετὰ ταύτην ἐπικαμπτόμενα ἄχρι Ἀγκῶνος, κεκλίσθαι ἐπιγραφέντα πρὸς μεσημβρίαν, πλάτη ἐπὶ τὴν Λευκοπέτραν. Lucanus lib. 2.

> *Mons inter geminas medius se porrigit undas*
> *Inferni superique maris: collesque coërcent,*
> *Hinc Tyrrhena vado frangentes æquora Pisa,*
> *Illinc Dalmaticis obnoxia fluctibus Ancon.*

Rutilius Itinerarii lib. 2.

> *Diversus medius mons obliquatur in undas,*
> *Quà fert, atque refert Phœbus uterque diem.*
> *Urget Dalmaticos Eoo vertice fluctus,*
> *Cærulaque occiduis frangit Etrusca jugis.*

Polybius libro secundo. Τὸν δ' Ἀπέννινον ἀπὸ μὲν τῆς ἀρχῆς Λιγυστικοὶ κατοικοῦσι, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος πλευρὰν μέχρι πόλεως Πίσης. Ἑξῆς δὲ Τυρρηνοὶ, τούτοις δὲ συνεχεῖς ἑκάτεροι τὰ κλίματα νέμονται τῶν προειρημένων ὀρῶν Ὄμβροι. Λοιπὸν ὁ μὲν Ἀπέννινος ἀπέχων τῆς κατὰ τὸν Ἀδρίαν θαλάττης σταδίους ὡσανεὶ πεντακοσίους, ἀπολείπει τὰ πεδία δεξιὸς ἀπονεύων, καὶ διὰ μέσης τῆς λοιπῆς Ἰταλίας διήκων εἰς τὸ Σικελικὸν καταντᾷ πέλαγος. Apennini descriptionem etiam nobis exhibet Marcus Vitruvius Pollio lib. 2. cap. 10. cujus verba apponam. *Montis Apennini prima radices ab Tyrrheno mari in Alpes, & in extremas Hetruria regiones oriuntur. Ejus v. montis jugum se circumagens, & media curvaturâ propè tangens oras maris Adriatici, pertingit circuitionibus contra fretum. Itaque citerior ejus curvatura, quæ vergit ad Hetruria Campaniæque regiones, apricis est potestatibus: namque impetus habet perpetuos à Solis cursu. Ulterior autem quæ est proclinata ad superum mare, Septentrionali regioni subjecta,*

subjecta, continetur umbrosis & opacis perpetuitatibus. Cæterùm ex Polybii loco nuper adducto hæc hausit Strabo lib. 5. Τὸ Ἀπέννινον ὄρος ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Λιγυστικῆς, εἰς τὴν Τυρρηνίαν ἐμβάλλει, στενὴν παραλίαν ἀπολιπόν. Εἶτα ἀναχωροῦν εἰς τὴν μεσόγαιαν κατ' ὀλίγον, ἐπειδὰν γένηται κατὰ Πισᾶτιν, ἐπιστρέφει πρὸς ἕω καὶ τὸν Ἀδρίαν, ἕως τῶν περὶ Ἀρίμινον καὶ Ἀγκῶνα τόπων. Συνάψαν δὲ τοῖς τόποις τούτοις, καὶ ἀφορίσαν τὸ ταύτῃ πλάτος τῆς Ἰταλίας ἀπὸ θαλάττης ἐπὶ θάλατταν, ἐπιστροφὴν λαμβάνει πάλιν, καὶ τέμνει τὴν χώραν ὅλην ἐπὶ μῆκος. μέχρι μὲν δὴ Πελιγνῶν, καὶ Λευκανῶν οὐ πολὺ ἀφίσταται τοῦ Ἀδρίου. συνάψαν δὲ Λευκανοῖς ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλατταν ἀποκλίνει μᾶλλον, καὶ λοιπὸν διὰ μέσων τῶν Λευκανῶν καὶ Βρεττίων διεξιὸν τελευτᾷ πρὸς τὴν Λευκόπετραν τῆς Ῥηγίνης. Claudianus in Panegyrico de 4. Consulatu Honorii.

——Stipatus adhuc, equitumque catervis
Integer, ad montes reliquo cum robore cessi,
Quos Apenninum perhibent. Hunc esse ferebat
Incola, qui, Siculum porrectus ad usque Pelorum,
Finibus ad Ligurum populos amplectitur omnes
Italias; geminumque latus stringentia longè
Vtraque perpetuo discriminat æquora tractu.

Unus quidam Strabo Apennini quasi alterum quoddam cornu à proximis Lucanorum finibus, fonteque amnis Bradani in Apuliam producit; quod jugum Alpibus cohærens, Vulturem dictum fuisse incolis ostendit Cluverius. Atqui reliqui omnes authores unum Apennini lunatum jugum faciunt, ab Ligurum finibus ad Leucopetram usque promontorium. Straboni, ut videtur, verbis inducti nostri ævi Geographi, Apenninum in duo scindi cornua affirmarunt; quorum alterum in Leucopetra; in Salentino sive Japygio promontorio alterum finiatur. Quod idem innuere quoque putarunt Pomponii verba, quæ lib. 2. cap. 4. sunt hujusmodi. *Italia ab Alpibus incipit in altum excedere: atque ut procedit, media se perpetuo Apennini montis jugo attollens inter Hadriaticum & Tuscum, sive, ut aliter eadem appellantur, inter superum mare, & inferum excurrit: diu solida; verùm ubi longè abit, in duo cornua scinditur; respicitque altero Siculum pelagus, altero Ionium.* Quæ ita Solinus cap. 8. mutuata refert. *Italia universa consurgit à jugis Alpium; inde procedens paulatim, se Apennini dorso extollit, extensa inter Tuscum & Adriaticum, id est, inter superum mare & inferum. Vbi longiùs processit, in cornua duo scinditur; quorum alterum Ionium spectat æquor, alterum Siculum.* Verum his verbis non Apenninus mons, sed ipsa terra Italia *in duo scindi cornua* disertissimè perhibetur. Præterea falsum est, quod illi nostri seculi affirmant homines, Apennini aliquod continuatum jugum in Japygium usque promontorium. Quippe prædictus *Vultur mons*, quem Strabo vocat partem Apennini, non ultrà regionem Egnatiæ extenditur. Reliqua hinc terrarum pars, ad memoratum usque promontorium, satis jam plana est; etiamsi incola nuper hujus oræ Antonius Galatæus, in libro de *Japygiâ*, montes hic extollat tanto verborum tumore, uti Apennini, adeóque ipsarum Alpium altitudinem, antè quàm coram ipse inspexerat, exæquare eos existimaverit Cluverius. De cætero nec illud verum est, quod unus Ptolemæus ait, ad Garganum ádpropinquare Apenninum montem: quum hac regione ferè medium teneat Italiæ inter gemina maria. Apud Lucanum quoque de eodem Apennino sic scriptum est, lib. 2.

—— ——Non deserit antè
Hesperiam, quàm cum Scyllæis clauditur undis.
Extenditque suas in templa Lacinia rupes
Longior Italiâ, donec confinia pontus
Solveret incumbens, terrasque repelleret æquor.
At postquam gemino tellus elisa profundo est;
Extremi colles Siculo cessere Peloro.

Siciliam vult quondam adnexam fuisse Italiæ; ut plerique alii veteres authores (uti ostendemus in *Rheginum*) ante ejus divulsionem Apenninum extensum fuisse in eam insulam, qua Pelorus mons Messanæ Tauromenioque urbibus imminet. At quam hic partem ille facit Apennini, veluti cornu quoddam in Lacinium usque promontorium ad 40. fermè millia extensum, Plinius *montem Clibanum* vocat. Uno igitur perpetuo dorso Apenninus à Ligurum finibus per omnem reliquam Italiam ad fretum usque Siculum in promontorium Leucopetram excurrit. Hyperbolicè quidem poëtico more de montis hujus rectitudine loquitur Dionysius, dum eum Italiam mediam dividere affirmat, tanquam lineam amussi fabrili ductam. Ita enim verba ejus sunt intelligenda. vers. 339.

Μέσση δ' ἀμφοτέρων παρεκτέταται Αὐσονὶς αἶα
Πολυτενής, τὴν μέν τε μέσην ὄρος ἄνδιχα τέμνει
Ὀρθὸν, ἅτ' ἐκ στάθμης ἰθυνόμενον (ὥς κεν εἴποις
Ἴχνεσι μητίσασθαι σοφῆς ὑποεργὸν Ἀθήνης)
Ὅ ῥά τε κικλήσκουσιν Ἀπέννινον, ἐκ δὲ βορείης
Ἄλπιος ἀρχόμενον Σικελὴν ἐπὶ πορθμίδα λήγει.

Ubi in ultimis verbis hypallagen esse oportet, si authorem errore liberare velimus; ut non intelligatur *à Boreali Alpium parte esse Apennini principium*, sicut verba præ se ferunt (cum ab Australi potius earum parte oriatur sc. juxta Liguriam) sed quòd *ipse Apenninus ab Alpibus* ut Boreali suo termino oriatur; qui inde ad Orientem & Meridiem vergit Italiam ferè mediam secans, donec ad fretum Siculum desinit. *Longitudinem* huic monti tribuit poëta quidam (quem Neronem fuisse vulgò putant) apud Persium Satyrâ primâ.

Sic costam longo subduximus Apennino.

Altitudinem ejusdem indicare voluit Petronius Arbiter in Satyrico, Discordiam introducens hoc modo.

Hæc ut Cocyti tenebras, ac Tartara liquit,
Alta petit gradiens juga nobilis Apennini:
Vnde omnes terras, atque omnia litora posset
Aspicere, ac toto fluitantes orbe catervas.

Virgilius Æn. 12.

Quantus Athos, aut quantus Eryx, aut ipse coruscis
Quum fremit ilicibus, quantus, gaudetque nivali
Vertice se attollens pater Apenninus ad auras.

Horatius in Epodis.

In mare seu celsus procurrerit Apenninus.

Lucanus lib. 4.

Vmbrosis mediam quà collibus Apenninus
Erigit Italiam, nullo quà vertice tellus
Altius intumuit, propiusque accessit Olympo.

Silius Italicus lib. 4.

Horrebat glacie saxa inter lubrica summo
Piniferum cœlo miscens caput Apenninus;

Condiderat alte alta trabes; & vertice celso
Canus apex strictâ surgebat ad astra ruinâ.

Verùm licet immensæ sic altitudinis Apenninus; tamen Alpium sublimitatem minimè adæquat, Cluverio teste. Utrosque conjunxit Ovidius Met. 2.

Aeriaque Alpes, & nubifer Apenninus.

Aperra, Ptolemæo, *Apyra* Plinio, Lyciæ urbs. *Phinica*, teste Villanovano.

Apesas, sive *Apesus*, *Apesantus* Plinio, *Aphesantus* Plutarcho, mons Peloponnesi in Agriâ reg. apud Lernam paludem, & Nemeam silvam. Papinius Theb.3.

Mons erat audaci seductus in æthera dorso
Nomine Lernæi dicunt Apesanta Coloni,
Gentibus Argolicis olim sacer. ———

Ubi Lactantius Scholiastes vult montem esse Tarsi Ciliciæ, unde se Perseus misit ad volandum ἀπὸ τῆ ἀφεῖναι; ideòque *Aphesanta* legit. Cæterùm quæ de Cilicia & Tarso scribit Grammaticus ille, meræ nugæ sunt, nam in Græcia h. montem collocat Papinius, uti auctor libri de flum. Pausanias de situ ejus expressè in Corinthiacis: ὄρος Ἀπέσας ἐστὶν ὑπὲρ τὴν Νεμέαν. Ab hoc monte *Apesantius* Jupiter dictus. Vide Steph. in Ἀπέσας.

Aphace, urbs Libyæ Steph. Fuit & *Aphace*, vel *Aphaca*, Palæstinæ locus inter Heliopolin, & Byblum, ubi fanum Veneris *Aphacitidis*: Eusebius in vitâ Constantini, lib.3. cap.55. Ἄλσος καὶ τέμενος ἐν ἀκρωρείας μέρει τῆ Λιβάνου ἐν Ἀφάκοις ἱδρυμένον. Ubi pro *in Aphacis* perperam Musculus *in fruticeto*, uti Christophorsonus Episcopus olim Cicestrensis *inter arbusta*. Socrates 1. 4. Τὸ ἐν Ἀφάκοις τῆ Λιβάνου ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης. Et Sozomen. 2. 4. Ναὸς ὁ ἐν Ἀφάκοις τῆς Ἀφροδίτης περὶ τὸ Λίβανον τὸ ὄρος, καὶ Ἄδωνιν τὸν ποταμόν. Quod apud Cassiodorum in Tripart. lib. 2. cap. 20. sic redditur. *In Aphacis juxta montem Libanum, & Adonim fluvium Veneris domus.* Ortelio etiam in Thes. Geogr. jamdiu observatus locus ille Zosimi, lib. 1. Ἄφακα χωρίον ἐστὶ μέσον Ἡλιουπόλεώς τε καὶ Βύβλου καθ' ὃ ναὸς Ἀφροδίτης Ἀφακίτιδος ἵδρυται. Idem legere est in Nicephoro, nisi quod habet perperam ἐν Φακίνοις, pro ἐν Ἀφάκοις. Ejus cultores non aliâ de causâ in locum illum confluebant, quàm ut in honorem Deæ scilicet omni libidinis genere se pollucrent, quod etiam testatur Eusebius. Tam detestandæ libidini videtur dedisse occasionem ipsa loci appellatio. Quippe אפקא *aphaca* Syris, adeoque & Phœnicibus *amplexum* sonat. Aphacis porrò ab amplexibus voluerunt ideò nomen obtigisse, quia in eo ipso loco accensâ libidine, in Adonidis amplexus ruit Venus. Ne quis nos putet divinare, audi quæ profert Etymologicus ex aliquo veterum, quamvis authorem non citet Ἄφακα Σύρων μὲν ἐστὶν ἡ λέξις, δηλοῦται δὲ καθ' Ἑλλάδα γλῶσσαν, εἰ δεῖ τὸ δημῶδες εἰπεῖν ἔμπλεγμα, περίλημμα, περιλαβοῦσης τῆς Ἀφροδίτης ἐκεῖ τὴν Ἄδωνιν, ἢ τὴν πρώτην, ἢ τὴν ἐσχάτην περιβολήν. Vide Bochartum de Phœn. Colon. p. 830. & 831.

Aphæa, Diana dicta, cujus in Ægina templum fuit. Pausan. Britomartis à Cretensibus Dictynna vocata est, ab Æginetis Aphæa, παρὰ τὸ ἀφιδῆναι, quòd effugerit Minois vim. Hesychius, Ἀφαία, ἡ Δίκτυννα, Ἄρτεμις. Pausanias de Britomarti, χαίρειν δὲ αὐτὴν δρόμοις τε καὶ θήραις, καὶ Ἀρτέμιδι μάλιστα φίλην εἶναι, Μίνω δὲ ἐρασθέντα φεύγουσα ἔῤῥιψεν ἑαυτὴν ἐς δίκτυα ἀφειμένα ἐπ' ἰχθύων θήρᾳ, ταύτην μὲν θεὸν ἐποίησεν Ἄρτεμις. Σέβουσι δὲ οὐ Κρῆτες μόνον, ἀλλὰ καὶ Αἰγινῆται, λέγοντες φαίνεσθαι σφίσιν ἐν τῇ νήσῳ τὴν Βριτόμαρτιν. Ἐπίκλησις δὲ οἱ παρά τε Αἰγινήταις ἐστὶν Ἀφαία, καὶ Δίκτυννα ἐν Κρήτῃ. Virgilius (uti vulgò putatur) in Ciri.

Nunquam tam obnixè fugiens Minois amores,
Præceps aërii speculâ de montis abisses,
Unde alii fugisse ferunt, & numina Aphææ
Virginis assignant: alii, quo notior esses,
Dictynnam dixère tuo de nomine Lunam.

Videsis illic Scaligerum.

Aphanna, regio Siciliæ ignobilis, unde Proverbium *Ad Aphannas*, de obscuris Steph.

Aphareus, privignus Isocratis scripsit Tragœdias 17. Plut. in V. 10. Rhet. ubi de Isocrate.

Apheta, urbs Magnesiæ in Pagasetico sinu. Steph. Apollon. Argon. lib.1.

Τὴν δ' ἀκτὴν Ἀφέτας Ἀργοῦς ἔτι κικλήσκουσι.

Quia inde, ceu à carceribus, soluta est & emissa Argo navis. Pomponius 2. 3. *At cùm litora leguntur, à promontorio Sepiade per Demetrion & Halon & Pteleon & Echinon ad Pagasæum sinum cursus est. Ille urbem Pagasam amplexus, amnem Sperchium accipit: & quia Minyæ Colchida petentes inde Argo navem solvere memoratur.* Et hic, inquit Vossius, errat Mela. Non enim per supra memorata loca cursus est ad sinum Pagasæum, sed per sinum Pagasæum cursus est ad supra dicta loca. Errat quoque cùm dicit Sperchium infundi in sinum Pagasicum, cùm in Maliacum effundatur. Rectè v. dicit Argo navem Pagasis solvisse. Nam quod *Aphetas* hic reposuit Pintianus, id non probo. Tum quòd id adversetur vett. exemplaribus, tum quoque quod Aphetæ & Pagasæ pro eodem accipi debeant loco. Itaque & Aphetis & Pagasis rectè dicuntur solvisse Argonautæ. Lucanus.

Prima fretum scindens Pagasæo litore pinus.

Aphetor, Apollo sic dictus ab edendis oraculis. Cæl. Rhod. 8. 16. & Lilius Gyraldus Syntag. 7. Quidam ex antiquis cujus nomen jam non occurrit, Ἀφήτωρ ὁ ἐν τοῖς Δελφοῖς θεὸς, ὁ τὰς ὀμφὰς δηλαδὴ φήμας ἀφιείς. Hesychius. Ἀφήτορος μαντεία. Idem. Ἀφήτορος προφητεύοντος, ἢ τῆ θεοῦ.

Apheus, vel *Aphnius*, Mars ita dictus in Arcadiæ monte Cresio, Pausan. in Arcad. Cæterùm tu vide Cæl. Rhod. lib.20. cap.25.

Aphidna, locus Atticæ. Seneca in Hippolyto.

——— *parvas alius*
Calcet Aphidnas.

Alex. *Aphrodisæus* Græcus, unus ex Aristotelis Interpretibus, *Quo nemo melius mentem Aristotelis assequi solet.* Voss. de Theol. Gent.

Aphrodisias, urbs Cariæ, 20. m. p. ab Antiochia Mæandri in Eur. & 30. à Laodicæa in merid.

Aphrodisias, op. Ciliciæ marit. 12. m. p. à Seleucia in Africum, 18. autem ab Arsinoe in ort. hodie S. *Theodoro*, teste Coriolano Cepio.

Aphrodisium, vulgò *Africa*, urbs Barbariæ, in orâ regn. Tunetani, 20. leuc. ab Hadrumeto in ort.

Aphrodisium, *Achmon* Lusignano, Cypri op. à Salamina 24. m. p. in Bor.

Aphrodisium, prom. cum op. cogn. in ora Hisp. citer. vulgò

vulgò *Cap. de Creuz*, 3. leuc. à Rhodis in ort. 6. à Caucolibeti in Eur. & 10. à Gerunda in Cæe. estque in confin. Cataloniæ prov. propè M. Antipyrenæos.

Aphrodisius, ἐν τῷ περὶ πατρίδος citatur à Stephano in Ἀφορμιον.

Aphrodite, Græcis Venus dicta, ab ἀφρὸς quod est spuma, nam de spumâ maris natam ferunt. Unde illud Ovidii.

Venus orta mari mare præstat eunti.

Tibullus lib. 2.

Nam fuerit quicunque loquax, is sanguine natam
Is Venerem è rapido sentiet esse mari.

Musæus in Leandro.

Ἀγνώσσεις ὅτι Κύπρις ἐπ ἀπόσπορός ἐπ θαλάσσης,
Καί κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ἀδυνάων;

Seneca in Hippolyto.

Diva non miti generata ponto.

Ovidius.——*Quia mater amorum*
Nuda Cytheriacis edita fertur aquis.

Idem affirmant præter Solinum in Ponticis, Virgilius, Ausonius, aliique. Cur verò à mari nata fingatur, ex Porphyrii & Jubæ auctoritate scribit Placiades Mythol. lib. 2. Vide Euseb. Præp. Evang. l. 3 c. 3. Clementem Ægyptium, Pædag. Arist. Rhet. l. 2. ad Theodectem. & Heraclidem Pont. in Alleg. Homer. Hesychius Ἀφροδίσιον, Ἀφροδίτης ἄγαλμα. Inde Ἀφροδισιάζειν, γυναικίζειν. Idem Hesychius, Ἀφροδίσιος ὅρκος, παροιμία, ἐπὶ τῶν ἀναγράφουσιν.

Ἀφροδίσιος ὅρκος ὐ δάκνει.

Sophocles apud Stobæum Ἀφροδίσιος ὅρκος οὐκ ἐμποίνιμος Callimachus.

Ὤμοσεν ἀλλὰ λέγουσι θεῶν ποτὲ τὺς ἐν ἔρωτι
Ὅρκυς μὴ δύνειν ὔατ' ἐς Ἀθανάτων.

Athen. l. 12 Πλάτων δ' ἐν τῷ Φιλήβῳ, φησὶν, ἡδονὴ μὲν γὰρ ἁπάντων ἀλαζονίστατον, ὡς δ' λόγος καὶ ἐν ταῖς ἡδοναῖς ταῖς περὶ τὰ Ἀφροδίσια. ἃ δὴ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι, καὶ τὸ ἐπιορκεῖν συγγνώμην εἴληφε παρὰ θεῶν. Apollodorus lib. 1. Φυλαχθεὶς ὑφ' Ἥρας τῇ μὲν κόρης ἀψάμην ᾧς βοῦν μετεμόρφωσε λευκήν. Αὐτὴν δ' ἀπωμόσατο μὴ συνελθεῖν, Διό φησιν Ἡσίοδος οὐκ ἐπισπᾶσθαι τὴν ἀπὸ τῶν θεῶν ὀργὴν τοὺς γινομένους ὅρκους ὑπὲρ ἔρωτος.

Tibullus lib. 1.——*Veneris perjuria venti*
Irrita per terras & freta summa ferunt.

Idem lib 3.——*Perjuria ridet amantum*
Jupiter, & ventos irrita ferre jubet.

Totidem prope verbis Ovid. in 2. de Art. Am.

Juppiter ex alto perjuria ridet amantum.
Et jubet Æolios irrita ferre Notos.

Idem in 3. Amorum.

Scilicet æterni falsum jurare puellis
Dii quoque concedunt, famaque numen habet.

Propert. *Hoc perdit miseras. hoc perdidit ante puellas,*
Quicquid iurarunt ventus & unda rapit.

Aphthonius, Sophista, scripsit προγυμνάσματα, i. e. *præexercitamenta* in Rhetoricam, & in Artem Hermogenis. Extat Græcè cum Hermogene & Longino apud Jo. Crispinum 1557. Item Gr. Lat. apud Hieron. Commelinum 1597.

Aphyte, vel *Aphytis*, op. Thraciæ non procul à Pallene, oraculo Apollinis insigne. Incolæ *Aphytæi*. Steph. Hos Jovem Ammonem non minore cultu, quam ipsos in Africa Ammonios veneratos, Pausanias in Lacopicis refert, & Lysandro urbem oppugnanti Ammonem per noctem apparuisse, & illum monuisse; & illi, & Lacedæmoniis meliùs cessurum, si Aphytæos desiisset bello vexare. Itaque Lysandrum obsidionem deseruisse, & Ammonis religiosius colendi eis auctorem fuisse.

Apia, regio ab *Api* 4. Sicyoniorum rege appellata, Ægialea anteà dicta, nunc Peloponnesus. Hom. Il. 1.

Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης.——

Ubi tamen Schol. Ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς.

Apicius, Romanus, omnium helluonum maximus gurges, cui parum fuit & principum congiaria, & Capitolii vectigal devorasse, nisi insuper gulæ suæ monumentum posteris reliquisset, edito *de gula irritamentis* volumine, quo seculum suum infecit. Hunc Sen. lib. de Consolatione ad Albin. suo seculo vixisse testatur, & laqueo vitam finivisse, cùm subductis rationibus ex sestertio millies quod in culinam congesserat, centies tantum superesse sibi cognovisset, Juvenalis.

——*Quid enim majore cachinno*
Excipitur vulgi, quam pauper Apicius?

Martialis. *Ipse quoque ad cœnam gaudebat Apicius ire,*
Quum cœnaret, erat tristior ille domi.

Alii *Apitius*. Ejus quoque meminit Athenæus, lib. 1. Cæterum tres Roma tulit Apicios, inquit Casaub. ad Athen. lib. 1. cap. 6. & Lipsius ad Annal. Tac. lib. 4. Primum, qui Athenæo nominatur. lib. 4. cap. 20. qui veteri Reipublicæ fuit, quemque à Posidonio celebratum ait, & auctorem fuisse, ut Rutilius in exilium mitteretur. Alterum qui Augusti ævo, de quo supra: *nepotum omnium altissimus gurges* Plinio dictus, de cujus deliciis volumen Apioni Grammatico scriptum legas Athenæi lib. 7. Tertium, qui in imperio Trajani, cujus mentio apud Suidam in Ὄστρεα, si tamen *Trajani* ibi vox incorrupta.

Apidanus, unus ex præcipuis Thessaliæ fluviis, tardè fluens, quousque illi commisceetur Enipeus, quem ipse secum in Peneum defert, ut habet Lucanus lib. 1.

——*In gurgite vasto*
Apidanus, nunquamque celer, nisi mistus Enipeus.

Ovid. Met. 1. *Apidanusque senex, lenisque Amphrysus & Æas.*

Idem lib. 7. *Multa quoque Apidani placuerunt gramina ripis,*
Multa quoque Amphrysi.

Propert. lib. 1. *Qualis in herboso concidit Apidano.*

Demetrius Troadis fluvium facit. Stephanus.

Apidanenses, Arcades. Dionysius.

Ἀρκάδες Ἀπιδανῆες ὑπὸ σκοπιὴν Ἐρυμάνθου.

Ubi alii Ἀπιδανῆος legunt, ut referatur ad montem Erymanthum. Cur v. Arcades ipsi, aut mons ille sic dicatur, haud satis constat. Eustathius quidem ab Apide quodam, qui ex Epiro veniens Arcadiam incoluit, Peloponnesum totam *Apiam*, Arcades verò peculiariter *Apidanens* dictos refert, hunc versum ex Arriano in rei testimonium adducens.

——Κλυτὸς Ἆπις
Ὅς ῥ' Ἀπίην ἐφάτιζε καὶ ἀνέρας Ἀπιδανῆας.

Callimachus Hymno in Jovem.—— Ἀλλά ἑ Ῥείης

Ὠγύγιαι πολίται λεχύϊον Ἀπιδανῆες.

Ubi Scholia Ἀπιδανῆες, οἱ ἀρχαῖοι Ἀρκάδες. Strabo tamen Apiæ nomen potiùs ad Argiam, & Ἀπιδόνων (sic enim vocat) ad Argivos propriè pertinere censet. Fortè tamen Apis utrique regioni imperitavit, & sic Strabo cum Dionysio & Eust. conciliabitur.

Apina, vel *Apina*, urbs Apuliæ. *Tricas* autem & *Apinas* vulgò res futiles, & nugatorias dicunt. Mart. lib 14.

Sunt Apina Tricaque. & si quid vilius istis.

Plin. 3. 11. Diomedes ibi delevit gentes Monadorum, Dardorumque. & urbes duas, quæ in proverbii ludicrum vertêre, *Apinam*, & *Tricam*. Inde *Apinarii*, γελωτοποιοί, scurræ, mimarii, qui divitum mensas sectabantur. Trebellius Pollio.

Apiola, vel *Apiola*, civitas Italiæ, capta à L. Tarquinio rege, de cujus prædâ Capitolium inchoavit. Plin. 3. 25. Steph.

Apion, Tiberii temporibus & ultrà floruit, περιεργότατος Γραμματικῶν, *Grammaticorum curiosissimus*, ut Africano apud Eusebium vocatur, ἀνὴρ δοκιμώτατος, *vir celeberrimus* uti dicitur Tatiano. *Literis homo multis praditus, rerumque Gracarum plurimâ, atque variâ scientiâ*, ut judicat Gellius 5 14. Natus fuit Oasi, Ægypti civitate: sed Alexandrinus vocari volebat, quòd Jus ejus civitatis haberet. Auctor Josephus lib. 2. eorum quos adversus eum scripsit. Cognomen habuit Πλειστονίκης, h.e. *Multivictor*, uti liquet ex Plin. 37. 5. Gellio 6. 8. & Clem. Alex. lib. 1. Στρωμ. Sed Suidæ dicitur Ἀπίων ὁ Πλειστονίκου. Verùm fallitur; nam Posidonii filius fuit, teste Africano in tertio χρονογραφιῶν. Etiam cognomen habuit Μόχθος *ab assiduo labore*, ut Suidas docet, ex quo etiam cognosces, quibus præceptoribus usus sit. Plinius in Præfat. Nat. Hist. *Apion Grammaticus, hic quem Tiberius Casar Cymbalum mundi vocabat, cùm publica fama tympanum potius videri possit, immortalitate donari à se scripsit, ad quos aliqua componebat.* Unde liquet, Tiberii ætate non exiguum nomen habuisse. Idem ab Alexandrinis ad C. Cæsarem, cognomento Caligulam, accepit legationem. Quo tempore Philo à Judæis est missus ad eundem, ut gentis suæ causam ageret adversus Alexandrinos. Josephus Ant. 18. 10. Seneca epist. 88. *Apion Grammaticus, qui sub Caio Casare totâ circulatus est Graciâ.* Nec tantùm Tiberii & Caii, sed Claudii etiam tempore vixit, teste Suidâ: Cui Flavius Josephus respondit. Idem scripsit Ægyptiacorum lib. 5. Gellius 5. 14 & 10. 10. Ab Ægyptio Apidis nomine vocatus est. Errant ideò qui geminato *pp* dicunt *Appionem*, quasi derivatum sit ab Appiâ gente Romanâ. Video tamen non semel sic scribere Josephum Scaligerum in eruditâ appendice præclari operis de Emendatione Temporum. Vossius.

Apis, Argivorum rex, Jovis filius ex Niobe Phoronei filiâ, alio nomine *Osiris* appellatus, Isidem uxorem duxit; Achaiæ regno Ægialeo fratri concesso in Ægyptum trajecit: ubi cùm homines rudes ad mitiorem vitæ cultum traduxisset, colendarumque vinearum rationem eos edocuisset, concordibus omnium votis in regem est ascitus. Cumque aliquandiu mitâ prudentiâ, parique clementiâ Ægypti regnum administrasset, multaque in subditos beneficia contulisset, vitâ tandem functus, pro Deo est habitus, & sub vivi bovis imagine ab Ægyptiis cultus. Cic. lib. 1. de Nat. D. *Quid censes igitur Apim illum sanctum Ægyptiorum bovem; nonne Deum videri Ægyptiis?* Ovid. Amor. 2. 13.

Et comes in pompâ corniger Apis erat.

Lucanus lib. 8. —— *Illo cultore Deorum*

Lustra sua Phœbus non unus vixerat Apis.

Idem lib. 9. —— *Et sacer in Magni cineres mactabitur Apis.*

Virgil. *Sanctaque Bubastos variisque coloribus Apis.*

Papin. Prop. Metii Cel. —— *Aut quo se gurgite Nili*

Mergat adoratus trepidis pastoribus Apis.

Vide *Serapis* & Augustinum de Civitate Dei, lib. 18. cap. 5. Item *Apis*, vicus in Africâ sic dictus, quia nobilis Ægypti religione esset. Plin. 5. 6.

Apolaustus, Agrippæ histrionis cognomentum Capitolinus in Vero *Habuit & Agrippam histrionem, quem Apolaustum nominavit.* Propter obscœnum fortè ministerium sic dictus: nam ἀπολαυστικὴ vita, qualis illa Epicureorum. Videtur autem Apolaustus ille, quem unà cum aliis libertis aulicis cæsum temporibus Commodi narrat Lampridius. Casaubonus.

Apollas, volumen de Peloponnesi civitatibus reliquit. Athen. lib. 9.

Apollinares, ludi, qui in honorem Apollinis fiebant, priùs incerto tempore. post à Licinio Varo Prætore lege latâ 4. Non. Quint. celebrati, bove aurato, capris duabus auratis. Livius. Macrob. Servius in 6. Æn. Hos ludos populus laureatus spectabat, stipe datâ pro cujusque copiâ. Festus.

Apollinaris, hæreticus, unam divinitatis & Christi naturam esse docuit. Hist. Trip. lib. 9. cap. 3.

Apollinarius, vir ingenio præstantissimus, doctrinâ clarissimus, carminum & versuum elegantiâ & promptitudine mirus, suis libris, ut ait Basilius, terrarum orbem replevit. Familiaris erat Gregorio, & Basilio, defensor coessentialitatis. Cùm Julianus, cognomento Apostata, Græcorum disciplinam interdixisset Christianis, tum Apollinarius versibus exposuit ad Homericum modum & stilum historias antiquas sacrarum literarum. Μετάφρασις τοῦ ψαλτῆρος διὰ στίχων ἡρωικῶν. ejus hodie habemus unà cum interpretatione Latinâ è typographeio Hieronym. Commelini An Dom. 1596. Vide omninò Jac. Duportum Præfat. ad Metaphrasin Libri Psalmorum Græcis versibus à se contextam, Cantab. An. Dom. 1666. Plura etiam de hoc Præsule (erat enim Laodicææ Episcopus) habes apud Eusebium, Socratem, Sozomenum, Suidam & Vossium.

Apollo, pro Apollinis templo. Virg. Æn. 3.

Mox & Leucata nimbosâ cacumina montis

Et formidatus nautis aperitur Apollo.

Apollo, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς, uti vocatur ab Homero Iliad. a. Jovis & Latonæ filius. *Phœbus* etiam dictus & *Sol*. Apollo autem dictus est ἀπὸ τοῦ ἀπολλύναι, quod jaculis perderet, quia radii ejus in peste perniciem afferunt animantibus. Vel, Chrysippo teste ab α privat. & πολλοί, cui non sunt multi similes, vel quòd solus luceat. Unde & *Sol*, quasi *solus* dicitur, teste Tullio 2. de N. D. Sand Helychius, Ἀπόλλων ὁ τῶν Ἑλλήνων θεός. Ἐτυμολογεῖται δὲ ὁ μὴ μετὰ πολλῶν συναγελαζόμενος. Plato autem Solem Ἀπόλλωνα cognominatum scribit ἀπὸ τοῦ ἀεὶ πάλλειν τὰς ἀκτῖνας, i. e. à *jactu radiorum*. Chrysippus *Apollinem* ὡς οὐχὶ τῶν πολλῶν καὶ φαύλων οὐσιῶν τοῦ πυρὸς ὄντα. Prima enim nominis litera retinet significationem negandis ἢ ὅτι μόνος ἐστὶ καὶ οὐχὶ πολλοί. Speusippus, quòd ex multis

multis ignibus constet ejus vis, ὡς ἀπὸ πολλῶν τόπων πυρὸς αὐτοῦ συνεστῶτος. Cleanthes. ὡς ἀπ' ἄλλων καὶ ἄλλων τῆς ἀνατολὰς ποιούμενον, quòd ab aliis atque aliis locorum declinationibus faciat ortus. Cornificus arbitratur Apollinem nominatum ἀπὸ τοῦ ἀναπολεῖν, i. e. quia intra circuitum mundi, quem Græci πόλον vocant, impetu latus ad ortus refertur. Alii cognominatum Apollinem putant ὡς ἀπολλύντα τὰ ζῶα, exanimat enim & perimit animantes, cùm pestem intemperie caloris immittit, ut Euripides in Phaethonte:

Ὦ χρυσοφεγγὲς ἥλι' ὥς μ' ἀπώλεσας.
Ὅθεν σ' Ἀπόλλων, ἐμφανῶς κλήζει βροτός.

Alii denique contrariâ ratione, nempe quia temperatus Solis calor morborum omnium fuga est, sic dictum volunt, ὡς ἀπελαύνοντα τὰς νόσους, tanquam Ἀπέλλωνα. Est qui ab Ebræo אבד deduci posse autumat. Quid enim nisi *tenebras* & ambages Dæmon ille canebat? Unde & Λοξίας, ἀμφιλογόμενος ac Σοφὸς à Græcis dictus fuit. Schol. in Aristoph. Equites: τοῦτο δὲ παρ' ὅσον οἱ χρησμοὶ λοξῶς ἐκφέρονται ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. L. Andronicus. Antiopa.

Ita flexuosè dictio à Deo datur
Quod consecuturum sapiens ægrè consulit.

Pacuvius Peribœâ.

Flexa non falsa autumare dictio Delphis solet.

Syri *Adad* vocant, quod sig. *unus*. Vide Macrob. Sat. 1. 17. Quanquam Eusebius de Præparat. Evang. ab *ἀπολύειν Apollinem* nuncupare indicat, quòd ab ægrotationibus homines salvet. Natus est in Delo eodem partu cum Dianâ, quæ & ipsa *Phœbe* dicitur. Adultus Pythonem serpentem sagitis occidit, deinde Cyclopas, ob fabricatum fulmen, quo filius ejus Æsculapius fuit ad inferos detrusus; Unde aliquandiu divinitate privatus, Admeti Thessaliæ regis armenta apud Amphrysum flumen pavit. Ovid. 2. Art.

Cynthius Admeti vaccas pavisse per æstus
Fertur, & in parvâ delituisse casâ.

Nemesianus.

Dii pecorum pavere greges; formosus Apollo,
Pan doctus, Faunus vates, & pulcher Adonis.

Plato in Cratylo Thessalos ait non Ἀπόλλωνα dixisse, sed ἄπλουν propter divinationem, in qua est τὸ ἀληθὲς τε καὶ ἁπλοῦν, ταὐτὸν γὰρ ἐστὶ, i. e. *propter verum & simplicitatem, quæ idem sunt.* Nicander in Ætolicis scribit Apollinem divinam peritiam edoctum à Glauco, qui postea factus Deus marinus, & Melicerta nominatus est. Fertur à Mercurio citharam accepisse, & postea Musis præfuisse. Amavit Cyrenen puellam, item Daphnem Penei fluminis filiam, quæ fugiens illius amorem in laurum conversa est, arborem huic sacram. Item Hyacinthum liberali formâ puellum, quem mortuum in florem sui nominis commutasse fertur. Branchum item Thessalum, cui in suo templo sacra fieri jussit. Vicit Marsyam tibicinem, a quo lacessitus fuerat, tibiæ cantu, victum autem excoriavit. Muros Trojæ, adjuvante Neptuno, Laomedonti regi ædificavit. Medicinæ usum primus intulisse, & propterea Deitatem meruisse creditur. Ovid. Met. 1.

Inventum medicina meum est, opiferque per orbem
Dicor, & herbarum subjecta potentia nobis.

Author fuit carminis & Musices, quapropter poëtæ præcipuum sibi numen eum faciunt. Ovidius.

——*Mihi flavus Apollo*
Pocula Castaliâ plena ministrat aquâ.

Vates quâ ratione factus sit, ex veterum fabulis docet Lucanus, lib. 5. vers. 79.

Ultor ibi expulsæ premeret cum viscera partus
Matris, adhuc rudibus Pæan Pythona sagittis
Explicuit, cum regna Themis, tripodasque teneret.
Ut vidit Pæan vastos telluris hiatus
Divinam spirare fidem, Ventosque loquaces
Exhalare solum, sacris se condidit antris,
Incubuitque adyto, vates ibi factus, Apollo.

Quoties de Deorum cultu interrogaretur, solitum respondere docet Aristot. Καὶ ὅτι τὰ μέγιστα πάντα τῆς ἀνθρώποις αἴτιος ἐστί (κατὰ τὰ πάτρια ποιοῦντας τὰς θυσίας. Et Socrates apud Xenoph. ὁρᾷς γὰρ ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς θεὸς ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτᾷ, Πῶς ἂν τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο; ἀποκρίνεται) Νόμῳ πόλεως. Cic. 2. de Legg. *Deinceps in lege est*, ut de ritibus patriis colantur optimis; de quo cùm consulerent Athenienses Apollinem Pythium, quas potissimùm religiones colerent, Oraculum editum est; Eas quæ essent in more majorum. Callimachus Hymn. 2. Φοῖβον ἐπιδημήσοντα. Opinio erat Apollinem mutare sedes, & 6. menses hyemales apud Lyciam degere; & 6. æstivos apud Delum, ubi natus est. Virg. Æn. 5. vers. 143.

Qualis ubi hybernam Lyciam Xanthique fluenta
Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo.

Ubi cave τὸ *hybernam* explices *frigidam* δυσχείμερον sed contra εὐχείμερον, ut rectè Taubmannus. In Rhodo insulâ Colossum habuit tantæ magnitudinis, ut inter 7. mundi miracula sit connumeratus. Triplex ejus est potestas, ut sit Sol in cœlo, Liber pater in terris, & Apollo apud inferos. Ejus simulacro tria appingebantur, lyra, clypeus & sagittæ. Eidem, ut Baccho, perpetua juventus ascribitur, propterea semper imberbis à poëtis fingitur. Ovidius.

Solis perpetua est Phœbo Bacchoque juventus.

Horatius. *Intonsosque agitares Apollinis aura capillos.* Multa habuit cognomina, de quibus vide Pausaniam, & lib. 1. Anthologiæ, ubi Acrostichis ingeniosissimis secundùm literas Alphabeti sunt comprehensa. Artem Rhetoricæ reperisse dicitur, ut auctor est Artimedorus, quam alii dicunt è cœlo ab Jove per Mercurium, procurante Prometheo, demissam. Ægyptiacâ linguâ Apollo vocatur *Horus*; à quo *Horæ* nomen acceperunt, ut ait Macrobius. Illi lyræ, tibiarum & fistularum assignatur inventio. Polydor. Virgil. 1. 5. Cicero de Nat. D. quatuor Apollines constituit, Primum antiquum custodem Athenarum. Alterum Corybantis filium, natum in Cretâ. Tertium Jove & Latonâ natum qui ex Hyperboreis Delphos venerat; quamvis Eusebius antiquiorem illum describit. Quartum in Arcadiâ, cum quem Arcades, quòd illis leges dederit, *Nomium* vocant. Cæterùm de Apollinis mythologiâ vide Nat. Com. 4. 10.

Apollo, vel *Apollos*, vir quidam Alexandrinus, magni nominis in Ecclesiâ. Act 18 1 & 1. Cor. 3.

Apollinis civitas magna in Ægypto. Ptol. *Munsia* Zieglero.

Apollinis civitas parva in Ægypto, Libyam versus Ptol. Steph.

Apollinis civitas tertia in Æthiopiâ juxtà mare rubrum. Steph.

Apollinis arx, ad Sibyllæ antrum: cujus meminit Virg. Æn. 6. Hodiè *arco Felice* nominari tradit Pighius in Hercule Prodico.

Apollinis Fanum, in Africâ propriâ situm. Ptol.

Apollinis Fons, apud Cyrenam in Africâ. Eustathius.

Apollinis promontorium, est in Africâ propriâ. Ptol. & Livius. *Rosamusat* Mercatori. Est & *Apollinis promontorium* in Mauritaniâ Cæsariensi eidem Ptolemæo, quod *Cabo de Tenes* Castaldo vocatur.

Apollinis templum Zerynthium vocant incolæ. Liv. lib. 38. qui hoc in Thraciâ describit in Æniorum finibus. Item *Apollinis templum* in Myriensi sinu Lyciæ. Ælianus.

Apollocrates, alter ex Dionysii filiis, qui unà cum patre in expeditionem, dum exularet, profectus est. Strabo, lib. 6.

Apollodorus Artemita, Parthica scripsit, quorum lib. 4. citat Athenæus. De quo Voss. H. Gr. p. 134. & 326.

Apollodorus Geloüs Poëta Comicus, de quo Voss. P. Gr. pag. 58, 59.

Apollodorus, tyrannus quidam, de quo Sen. lib. 2. de Ira: *Qualis fuit Apollodorus, aut Phalaris.* Idem lib. 7. de Benef. cap. 19. eosdem conjungit, ut eximios in sævitiâ & cæde. Et Phalaris quidem notus est, minùs alter, nisi quod Plut. Suidasque inter Tyrannos nominant, sed nominant tantùm. Estne ille, quem *Cassandrea tyrannum* fuisse Pausan. in Messen. prodit. Estne item, cujus mortem Tragicam, & vitâ condignam Plut. de tarda Num. Vind. tangit & indicat? Οἷον φασὶν Ἀπολλόδωρόν ποτε κατ᾽ τοὺς ὕπνους ὁρᾷν ἐκδερόμενον αὑτὸν ὑπὸ Σκυθῶν &c. Sicut ajunt Apollodorum aliquando per somnium vidisse seipsum excoriari à Scythis, deinde elixari. Cor autem è lebete vocem emittere ac dicere, Ἐγώ σοι τούτων αἴτιον, Ego horum tibi causa sum. Item & filias flagrantibus corporibus in orbem circa ipsum currere. Sanè animus mihi quoque loquitur hunc nostrum tyrannum esse. Sed quomodo à Scythis excoriatus: Quid eis rei in gratiâ aut si apud Scythas iste, unde ea res Græcis sic innotuit? Puto scribendum ὑπὸ σκυτέων, *à coriariis, à cerdonibus*, & ii vero solent pelles detrahere. Lips.

Apollodorus, Atheniensis Grammaticus, Asclepiadis filius Panætii Rhodii Philosophi & Aristarchi Grammatici discipulus. Primus genus metri Triambici, invenit, uti testatur Suidas. Scripsit quoque historiam Atheniensium usque ad reditum Heraclidarum uti testatur Diodorus Siculus. Usque adeò arte suâ emicuit, ut ei Amphyctiones Græciæ honorem habuerint Plin. 7. 37. Scripsit περὶ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεων, teste Laertio in Solone. Scripsit item commentarium in Sophronem. Athenæus, lib. 3. Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος. Pluribus autem libris id opus constitit. Tertium citat Athenæus lib. 7. Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Σώφρονος, non *de temperante*, uti perperam Dalecampius vertit. Apollodori de Sophrone quartum librum citat Schol. Aristoph. ad Vespas. Librum secundum operis ejus περὶ Νομοθετῶν citat Laërtius in Solone. Crebrò ejusdem Χρονικὰ ad Philosophorum historiam illustrandam adducit idem Laërtius. Meminit & Phlegon Trallianus lib. de Longævis. Tertium χρονικῶν citat Laertius lib. 4. Τὰ Λυκούργου νόμιμα, ὥς Ἀπολλόδωρος, inquit Eusebius Chron. an. 1218. *Lycurgi leges à Lacedæmone juxta sententiam Apollodori hâc ætate susceptæ.* Ita vertit B. Hieronymus. Qui locus vel ex libris ejus de Legislatoribus, vel ex Chronicis petitus est. Ista Chronica respicit omninò Cicero, lib. 12. ad Att. ep. 24. *Quibus Consulibus Carneades & ea legatio Romam venerit, scriptum est in tuo Annali. Hæc nunc quæro, quæ causa fuerit. De Oropo, opinor, sed certum nescio: Et si ita est, quæ controversia. Præterea, qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenis, qui præfuerit hortis: qui etiam Athenis πολιτικοὶ fuerint illustres, quæ etiam ex Apollodori puto posse inveniri.* Vide Barthium ad Stat. Theb. p. 34.

Apollodorus Tarsensis Tragicus, cujus tragœdias recenset Suidas. Item Comicus eodem tempore, quo & Menander, cujus fabulæ nonnullæ ab eodem Suidâ commemorantur.

Apollodorus Pergamenus Rhetor, Cassidii, alias Callidii, itemque Cæsaris Augusti præceptor & familiaris. Scripsit de Rhetoricâ, ut author est Strabo.

Apollodorus, Philosophus Epicureus. Laërtius, lib. 10. Cæterùm de variis Apollodoris, vide Jonsium, lib. 2. de Hist. Phil. Script. cap. 17. & Vossium de Hist. Gr. lib. 1. cap. 21. & lib. 3. p. 326. & Scip. Tettum in Com. de Apollodoris.

Apollonia, virgo sub Decio Imperatore apud Alexandriam cum aliis permultis coronata. Euseb. 6. 19.

Apollonia, Cyrenaicorum navale in Pentapoli reg. Ptol. Hodiè *Bonandrea* Castaldo. Long. 50. 10. Lat. 31. 40.

Apollonia, Phrygiæ urbs, quam *Margion* quoque vocat Stephanus.

Apollonia, Mygdoniæ civitas, hodiè *Seres*, teste Nigro.

Apollonia, Taulantiorum in Macedoniâ op. ad Jonicum mare situm. Ptol. *Sissopoli* Pineto. Niger dicit hoc loco castellum esse *Piergo* dictum. Sophianus ait antiquum nomen obtinere. Arbitrii jus sit penes lectorem. Hanc Apolloniam vocat Plinius Corinthiorum coloniam, ex quo suspicor eandem esse cum eâ quam Stephanus *Gylaciam* vocat (etsi eam in Illyrico ponat) nam & Coloniam Corinthiorum esse ait, non longè ab Epidamno sitam, quod in Macedoniæ confinibus est, ubi eadem à Ptolemæo, & Plinio describitur. Fines namque regionum ab auctoribus confundi non semel experimur.

Apollonia, Cretæ urbs, antea *Eleutheria* appellata. Steph.

Apollonia, Siciliæ urbs, supra Calactam, & Aluntium in Mediterraneo. Ejus meminère Diodorus, & Stephani Epitomator. Vide Cluver. Sicil. Ant. pag. 384.

Apollonia, Asiæ op. maritimum, *Assos* dictum in Actis Apostolorum, ut quidam putant. Item urbs in orâ Ponti, Milesiorum colonia. Strabo. Item Thraciæ civitas; Plinio *Anthium* olim vocata. Mela *magnam* cognominat. Porrò *Apollonia*, urbs fuit apud Parnassum; juxta Delphos, aliàs *Cyparissus* dicta. Steph. Trœzen etiam olim *Apollonia* dicebatur. Steph. Populi harum urbium prædictarum *Apolloniatæ*, vel *Apollonienses*. Item *Apollonienses*, pars quædam

quædam addita Attalidi tribui. Steph. Quem vide in *Ἀπολλωνία*.

Apollonides Nicenus, Commentarium scripsit, *de malè obitâ Demosthenis legatione*. Meminit Ammonius libello de similibus & differentibus vocibus in Ὄφλειν. Etiam Apollonidæ hujus περὶ παροιμιῶν librum citat Stephanus in Τέγεα. At simpliciter *Apollonides* in Europæ periplo semel, iterumque citatur à Schol. Apollonii in lib. 4. Laudatur etiam a Strabone lib. 7. Itemque à Plinio lib. 7. cap. 2. Fuit præterea *Apollonides* Horapius, de quo vide Vossium de Hist. Gr. lib. 3. p. 328. Fuit etiam *Apollonides* Stoicus, quem Cato minor Uticæ jam è vitâ discessurus, unà cum Demetrio Byzantino Peripatetico circum se habebat, teste Plutarcho in Catone minore. Fuit etiam *Apollonides* Cyprius, medicus Methodicus à Galeno memoratus, lib. 1. Method. Med. cap. 7. *Apollonides* etiam ὁ Κηφεὺς ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ καταψευσμένης ἱστορίας laudatur Anonymo in vitâ Arati poëtæ.

Apollonius, Argonauticon scriptor Naucratita Ægyptius fuit Rhodius cognominatus, Ἀπολλώνιος ὁ Αἰγύπτιος dicitur Theophilo, lib. 3. ad Autolycum. Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης vocatur Athenæo, lib. 7. cap. 7. & Æliano Hist. An. lib. 15 cap. 23. Cur autem *Rhodius* dicatur, Anonymus vitæ ejus autor exponit, ἐκεῖ ἐπολιτεύσατο καὶ ἐσοφίστευε ῥητορικοὺς λόγους. Ὅθεν καὶ Ῥόδιον αὐτὸν ἀπεκάλεσαν. Suidas *Alexandrinum* eum appellat in Ἀπολλώνιος. Meursius in notis ad Apollonium Dyscolum hunc Alexandrinum à Rhodio distinguit, ac propterea à Vossio, lib 1. de Hist. Gr. cap. 16 jure reprehenditur. Potuit enim Naucratita ille Alexandriæ, & in Rhodo docuisse, & utrinque denominari, dicique Naucratita Rhodius. & Alexandrinus, uti & Dionysius Grammaticus triplici nomine gaudet: Dicitur enim *Thrax*. *Alexandrinus*. & *Rhodius*, l. 15 Διονύσιος ὁ Θρᾷξ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τῆς Ἀργοναύτας ποιήσας, Ἀλεξανδρεῖς μὲν, ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι. Fuit Callimachi discipulus, æqualis Eratosthenis Grammatici, cujus etiam successor fuit in præfecturâ Bibliothecæ apud Ptol. Evergeten.

Apollonius Dyscolus, sub Antonino Pio vixit, ἱστορίας θαυμασίας edidit, etiamnum superstites, & Meursii notis itidem illustratas. Δύσκολος autem propterea dictus est, ὅτι ἐν ταῖς γυμνασίαις δυσλύτους ἀπορίας ἔλεγεν, ut auctor est Anonymus in ejus vitâ. Vide Wowerium de Polym. c. 10. & Voss. Hist. Gr. p. 228.

Apollonius, Aphrodisiensis historicus, scripsit res Caricas, de Trallibus, de Orpheo, ejusque mysteriis, testibus Suidâ, Stephano, & Etymologo. Fuit etiam *Apollonius* Ascalonita, historicus itidem, teste Stephano in Ἀσκαλών. Alius est *Apollonius* Geometres, qui inter Arati Interpretes recensetur. Item alius Apollonius Chæronis filius citatus Aristophanis Scholiastæ in Vespas. Alios quoque hujus nominis adducit Vossius de Hist. Gr. lib. 2. cap. 22. Itemque Jonsius de Script. Hist. Philos. lib. 3. cap. 9.

Apollonius Molo Rhodius, Præceptor Ciceronis, ac Julii Cæsaris eodem tempore, teste Plutarcho. Romæ docuit, quò legatus venerat de præmiis Rhodiorum, Dictatore Syllâ: Orator unus in causis, scriptorque præstantissimus, & in annotandis, animadvertendisque vitiis, & instituendo, docendoque clarissimus. Cic. in Bruto.

Apollonius, Alabandensis (Alabanda autem oppidum est minoris Asiæ) dicendi magister clarissimus, teste Suetonio, qui cùm mercede doceret, tamen non patiebatur eos, quos judicabat non posse oratores evadere, operam apud se perdere, quemque autem dimittebat ad quamcunque artem putabat esse aptum. Cic. 1. Orat.

Apollonius Citticus Medicus. Strabo lib. 16.

Apollonius Herophilius, Herophili discipulus, scripsit de unguentis. Athenæus. Apud Plinium *Apollodorus* scribitur.

Apollonius Tyaneus, Philosophus Pythagoricus, cujus vitam scripsit Philostratus, & ante eum Damis ipsius in peregrinatione comes. Hic dum Ephesi vitam ageret. & fortè in multitudine disputaret, per eam horam, quâ Domitianus interficiebatur, defixus, & elinguis stetit; tum autem exclamavit. *Euge Stephane pulchre, Stephane percute: pulsasti, vulnerasti, interfecisti.* Hic sermonis animalium peritus erat. Cæl. Rhod. 17. 13. Idem hoc unum à Diis petebat, ut bonos cognosceret, malos vitaret. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 17. De ejus annulo idem 2. 19. Alexander Severus Imperator religione tactus, Christum, Abraham, Orpheum & Apollonium, velut Deos intra ædes veneratus est. Idem 6. 14. Agresphon apud Suidam in *Apollonius* indicat alium Tyaneum Apollonium fuisse præter prædictum, qui sub Nerone vixit, his verbis Ἀπολλώνιος ἕτερος Τυανεὺς φιλόσοφος νεώτερος γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως.

Apollonius, Eremita, cùm per omne vitæ tempus, nihil monasticæ vitæ didicisset, sciens, quia nec scribere, nec artem jam propter ætatem exercere posset, omnia medicamina & cibaria opportuna laborantibus comparavit, & quotidiè à primo mane, usque ad horam nonam per singula monachorum ostia perrexit, quò ægrotos inviseret. Cùm autem jam esset è vitâ migraturus, ea quæ possidebat, alteri tradidit, jussitque ut eadem ipse pietatis officia obiret. Sozomen. 7. 1.

Apollonius Pergæus, magni nominis Geometra, claruit sub Ptolemæo Euergetâ. De quo vide Vossium de Scientiis Mathematicis, pag. 54. &c.

Apollonios, denique Sophistas duos ponit Philostratus, Naucratitem unum, alterum Atheniensem, qui ambo M. Antonini tempore Athenis docuêre. De variis Apolloniis vide Voss. Hist. Gr. p. 149.

Apollophanes, regis Antigoni adulator. *Apollophanem* quendam Stoicum Laërt. lib. 7. ad Stoicorum placita & dogmata explicanda adhibet, & in Physicâ eum de vacuo disseruisse, alibi etiam unam tantum virtutem, prudentiam nempe, statuisse tradit. Locum autem inter historicos sibi vendicare videtur libro περὶ τοῦ Ἀρίστωνος. Athenæus lib. 7. Ἀπολλοφάνης (in codd. vulgatis Ἀφάνης mutilatè legitur, neque quod mirêre, correxit Casaubonus) γνώριμος ἦν καὶ οὗτος τοῦ Ἀρίστωνος. ἐν τῷ Ἀρίστωνι. καὶ αὐτὸς ὕστερον ἐπιγράψας τὸ σύγγραμμα ἐμφανίζει τὴν τοῦ διδασκάλου φιληδονίαν. Libello itaque hoc, quem *Aristonem* inscripserat, Aristonis magistri sui voluptuariam vitam exposuit. Quæ de ætate ejus nos dubitare non sinunt, quòd Aristonem magistrum habuisse dicatur. Zenonem enim Stoicum audivit Aristo, Arcesilai tempore: Aristonem verò Apollophanes, tempore Ptolemæi Euergetæ. Patriam hujus Apollophanis aperit Stephanus

phanes in Ἀντιόχεια. Τείνει (Ἀντιόχεια sc.) Μεσοποταμίας, Μυγδονία καλουμένη. ἧς πέριξ ἡ ἐπιχωρίων Ἀσίβε καλεῖται, ὅθεν Ἀπολλοφάνης ὁ Στωικὸς φιλόσοφος. Citat *Apollophanem* hunc Tertullianus lib. de Animâ, cap. 14. quod novem animæ partes statuat. Fuit & *Apollophanes* Medicus in aulâ Antiochi Soteris, Regi apprimè charus, teste Polybio, lib. 5. quem laudat Plinius 22. 21. & Corn. Celsus 5. 18. Cujus fortè malagma contra jecinoris duritiem descripsit Galenus, lib. 8. de compos. medic. sec. locos, cap. 9. & Paulus Æginета 7. 18. laudatque Ætius tetrab. lib. 3. sect. 3. cap. 18. Ut ut verò uterque *Apollophanes* sub Evergete floruerit, non tamen hoc sufficere arbitramur, ut eosdem esse statuamus. Alius fuit *Apollophanes* Sophista, cui tempore CHRISTI PATIENTIS Dionysius Areopagita Heliopoli in Ægypto dixit: *Aut divina natura patitur, aut patienti condolet*, teste Suida in Διονύσ. Sed quod Polemon Laodicenus Sophista, Aristidis magister hunc *Apollophanem* audiverit, juxta Suidam loco citato, ratio temporis vix admittit. Jonsius. Vide Voss. P. Gr. p. 48.

Apollothemus, historiam fecit. quantum colligere licet ex iis quæ de Lycurgi morte ex eo refert Plutarchus in Lycurgo.

Apomyius, Ἀπόμυιος Jupiter in Elide colebatur ὁ θύουσιν τῇ Ἠλείας Ὀλυμπίας ταῖς μυίαις, Pausanias. Plinius 29. 6. *Myioden* vocat, & lib. 10. cap. 38. *Myiagrum* Poëta apud Athen. lib. 1. Ἀεὶ δὲ ὥσπερ Ὀλυμπιάσιν φασὶ ταῖς μυίαις ποιεῖν. Βοῦν τοῖς ἀκλήτοις προκαταθύειν ξυντυχῇ. Profert ista patronus umbrarum, & eorum qui invocati veniunt ad conjugia. Ait, Bonum factum fore, si isti alieno sumptu alantur, fiatque illis quod solet muscis Olympiæ: hoc est ut non priùs inhanturab iis qui volunt unà esse, conviviis, quam in gratiam parasitorum bovem mactaverint. Sacrificium in honorem Jovis muscarum averruncatoris fieri solitum, sic iste interpretatur, quasi in muscarum gratiam fieret, ut esset illis unde lautè, ac dapsicè accipiantur. Casaubonus. Clemens Alex. in Protreptico Ἀπομυίῳ Διὶ θύουσιν Ἠλεῖοι, Ῥωμαῖοι δὲ Ἀπομυίῳ Ἡρακλεῖ. Et paulo post Ἡρακλείδης περὶ τῆς Ἀκαρνανίας, φησὶν, ἔνθα τὸ Ἄκτιον ἐστιν ἀκρωτήριον, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἀκτίου τὸ ἱερὸν μυίαις προθύεσθαι βοῦν. Vide *Beelzebub*.

Aponus, fons & vicus ad Euganeos colles in Italiâ propè Patavium, ubi & aquæ calidæ variis morbis aptæ; à Claudiano elegiaco carmine laudatæ, & à Theodorico Gotthorum rege mœnibus cinctæ, teste Cassiodoro. Lucan lib. 7.

Euganeo, si vera fides memorantibus, augur
Colle sedens, Aponus terris ubi fumifer exit,
Atque Antenorii dispergitur unda Timavi

Ejus aqua fatidica olim credebatur. Unde consultans Tiberius sortes in eas conjecit. Lege Sueton. in Tiber. c. 14. Videturque illic respexisse Lucanus ubi suprà.

Mart. 1. 62. *Censetur Apona Livio suo tellus,*
Stellâque nec Flacco minus.

Idem 6. 62. *Nec fontes Aponi rudes puellis.*

Nomen ei, quia contra morbos est, vel quia citrà dolorem medetur, ab α & πόνος *labor*, Vide Cluver. Ital. Ant. p. 153.

Appia Via, ab urbe Româ per Capuam Brundusium usque perducebatur, 330. seu 350. m. p. longa, ab Appio Claudio Cons. constructa. Statius lib. 2. Sylv.

Appia longarum teritur regina viarum.

Mart. 9. 103.

Appia quam simili venerandus in Hercule Cæsar
Consecrat, Ausoniæ maxima fama via.

Hanc viam luculenter describit Procopius Gothicorum, lib. 1. his verbis. Ἔστι δὲ ἡ Ἀππία ὁδὸς ἡμερῶν πέντε ἀνδρὶ εὐζώνῳ. ἐκ Ῥώμης γὰρ αὕτη εἰς Καπύην διήκει. εὖρος δέ ἐστι τῆς ὁδοῦ ταύτης, ὅσον ἁμάξας δύο ἀλλήλαις ἀντίας ἰέναι. καὶ ἐστιν ἀξιοθέατος πασῶν μάλιστα. τὸν γὰρ λίθον ἅπαντα μυλίτην τε ὄντα, καὶ φύσει σκληρὸν, ἐκ χώρας ἄλλης μακρὰν οὔσης, τεμὼν Ἄππιος ἐνταῦθα ἐκόμισε. ταύτης γὰρ τῆς γῆς οὐδαμῆ πέφυκε. Λείους δὲ τοὺς λίθους, καὶ ὁμαλοὺς ἐργασάμενος, ἐγγωνίους τε τῇ ἐντομῇ πεποιημένους ἐς ἀλλήλους ξυνέδησεν, οὔτε χαλκὸν ὕλον, οὔτε τι ἄλλο ἐμβεβλημένος. οἱ δὲ ἀλλήλοις οὕτω ἀσφαλῶς ξυνδέδενται, καὶ μεμύκασιν, ὥστε ὅτι δὴ οὐκ εἰσὶν ἡρμοσμένοι, ἀλλ' ἐμπεφύκασιν ἀλλήλοις, δόξαν τοῖς ὁρῶσι παρέχοντες καὶ χρόνου τοσούτου συχνοῦ οὕτως ἁμάξαις τε, πολλαῖς, καὶ ζώοις ἅπασι διάβατοι γινόμενοι εἰς ἡμέραν ἑκάστην. οὐδὲ τῆς ἁρμονίας παντάπασι διακέκρινται, οὐδέ τινι αὐτῶν διαφθαρῆναι, ἢ μειοῦσθαι ξυνέπεσεν, οὐ μὴν οὐδὲ τῆς ἀμαρυγῆς τι ἀποβαλεῖν.

Appianus, Alexandrinus historicus Græcus, Trajani, Adriani, & Antonini temporibus vixit. Romæ primùm fuit causarum patronus, postea adlectus fuit Cæsaris procuratoribus. Historiam Romanam scripsit, lib. 24. Ac orsus ab Æneâ, & capto Ilio, percurrit illa tempora usque ad Romulum. Inde accuratius persequitur omnia usque ad Augustum, quædam etiam carptim, atque obiter addit usque ad Trajanum. Vide Suidam, Photium, & Vossium de Hist. Gr. lib. 2. cap. 13.

Appiades, Deæ Venus & Pallas sic dictæ sunt, quibus ad *Appias* aquas templum erectum erat, prope Cæsaris forum. Ovid. 3. de Art. Amand.

Has Venus è templis multo radiantibus auro
Læta videt lites, Appiadesque Deæ. Vide Cæl. Rhod. 12.

Appii Forum, Hieronymus putat ab *Appio* quodam Consule appellatum, à quo *Via Appia* dicta. Opidum fuit longius à Româ, quàm Aricia distans, quod Horatius ostendit Serm. 1. Sat. 5.

Egressum magnâ me accepit Aricia Româ
Hospitio modico, Rhetor comes Heliodorus,
Græcorum longè doctissimus; inde Forum Appî
Differtum nautis, cauponibus atque malignis.

Ad hunc locum B. Paulus venit, cùm Romam duceretur, S. Lucas in historiâ Act. Apost. cap. 28. com. 15. Κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου φόρου, καὶ Τριῶν ταβερνῶν. Cicero ad Atticum, lib. 2. Epist. 10. & 13. *Ab Appii Foro horâ quartâ, dederam aliam paulò antè à Tribus Tabernis.*

Appiorum gentem Romæ cognominatam esse legimus ab apii coronâ, quam L. Appius in Achaiâ meruit.

Appius proscriptus à Triumviris opes suas servis divisit, & cùm navem cum illis conscendisset, in Siciliam transitu, us maris tempestate obortâ, in scapham, quasi in tutiorem spem depositus est, ubi salvus evasit; illi autem perfractâ nave ad unum omnes cum opibus, propter

propter quas Dominum prodiderant, perierunt. Appianus. lib. 4.

Appius Annius Trebonius Gallus Conf. M. Attilii collega.

Appius Claudius Crassus Conf. Spurii Nautii Rutilii collega, à Perseo victus. Livius lib. 2. Decad. 5. Celtiberos vicit, castrisque exuit. Idem.

Appius Claudius X vir, cum sociis magistratum vi obtinuit; exilio demum damnatus est.

Appius Claudius Cæcus, orator Romanus, de quo Tullius in Bruto, & Tuscul. lib. 4. In veteri Romanâ historiâ nobilis fuit, disturbatâ maximè cum Pyrrho pace. Ovid. Fast. 6.

Appius est auctor: Pyrrho qui pace negatâ
Multum animo vidit, lumine captus erat. Sil. lib. 13.
Hic fraudes pacis, Pyrrhumque à limine porta
Dejecit visus orbus.———

Appius Claudius Pulcher, Cæci nepos, Conf. Pub. Servilii collega, cujus ætate Sylla, deposito magistratu, vitam vixit privatam, commentariosque scripsit, quos Lucullo dedicavit.

Appius Claudius invenit Romanis literam R. ut pro *Valesiis*, & *Fusiis*, *Valerii* & *Furii* dicerentur.

Appius, quidam Censor Romanus de quo Horatius Serm. lib. 1. Sat. 6.

———*Censorque moveret*
Appius, ingenuo si non essem patre natus.

Cic. epist. ad App. lib. 3. *Vale, & in censurâ si jam es censor (ut spero) multùm de proavo tuo cogita.*

Applerus, Rex Cretæ, Cydonis Successor. Euseb. eum refert in annum Mosis octavum, qui erat sexagesimus post initium Cydonis: Κρήτης ἐβασίλευσεν Ἀπτερος ε τὴν πόλιν ἔκτισεν.

Aprilis, geminam hujus mensis etymologiam ponit Isidor. l. 5. c. 33. Unum est, ut sic dicatur, quasi *Aperilis* quia *aperit* omnia. Quod etymon cum Varroni placuit, cujus verba mox apponenda, tum Ovidio 4. Fast. Macrobio Saturn. 1. 12. & Servio ad illud 1. Georg.

Candidus auratis aperit cum cornibus annum
Taurus———

Alterum etymon est, ut *Aprilis* dicatur, quasi *Aphrilis* ab Ἀφρὸς *Spuma*; quasi nempe ex hâc nata Venus, cui is mensis sacer. Hujus etymi auctores qui sint statim ex Varrone discemus, eosque etiam Nunnesius sequitur in Grammaticis; te ut cui *Aprilis* sit ab Ἀφροδίτη. Verùm Cincius, ut Macrobius author est, negabat huic mensi à Venere inditum hoc nomen, eo quòd Venus antiquis illis Romuli nepotibus fuerit ignota, ut cui nullum instituerint festum, cujus nullus in Saliarib. hymnis mentio fiat. Cincio astipulatur Varro, lib. 5. de L.L. *Secundus mensis (ut Fulvius Flaccus scribit, & Iun. Gracchus) à Venere, quòd ea sit Ἀφροδίτη. Cujus nomen ego, antiquis litteris quòd nusquam inveni, magis puto dictum, quod ver omnia aperit, Aprilem.* Jos. Scal. vero in Schedâ inedita: Quomodo mensis Aprilis dici potuerit ab aperiendo, equidem non video. Primùm cum annus ab initio decem tantùm mensium fuerit, necesse est semper menses vagos fuisse, neque stationes temporum fixas tenuisse. Ita April. s semel tantum incidebat in tempus vernum, & post decem annos Romuleos h. e. decem lunares redibat in orbem. 2. Deinde Aprilis non potest descendere à verbo. Nam nomina quæ hujus terminationis sunt, si descendant à verbo, penultimam corripiunt, ut *probabilis*, *utibilis* vel *utilis*, *facibilis*, vel *facilis*. Si autem à nomine eandem producunt, ut *equus*, *equilis*, *ovis*, *ovilis*, *caper*, *caprilis*, *aper*, *aprilis*: præter pauca ut *humilis*, *similis*. Ergo *Aprilis* ab *apro* h. e. porco, ut Athenis ἐλαφηβολιών h. e. *cervilis*. Sic *Aprilis* κ.τ.λ. vel κ.τ.λ. Vossius.

Apros colonia, Thraciæ op. Justino & Plinio. *Theodosiopolis* etiam dicta fuit, teste Cedreno. *Apoi* Ptolemæo, vulgò *Aprio*, inter Philippos urb. Macedoniæ 187. & Byzantium 120. m. p. Long. 33. 40. lat. 42. 50.

Aprusa, Gall. Togatæ flu. viam Æmiliam secans, apud Savinianum op. inter Cæsenam & Ariminium, ac in mare Hadriaticum desinens. *Plusa* Leandro Alberto.

Aprustum, Plin. *Abystrum* Ptolemæo, op. Brutiorum in Calabriâ citer. quod *Castrovillari*, nunc dicitur, teste Barrio, à Cosano 6. m. p. à Balbiâ 7. à Besidiano 22. in occ. Aliis est *Vernicario*, opidulum Castroviliario & Murano proximum. Abystrum verò teste eodem Barrio, diversum ab Aprusto, vulgò *Ursimarso*, in Mag. Græciâ apud Petiliam ex Ptolemæi descriptione.

Aprutium, Italiæ reg. inter Apuliam & Picenum, quæ etiam *Samnium* dicebatur. In eâ civitates fuerunt Aquila, Adria, Selmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, &c. vulgò *Abbruzzo*.

Apsalus, op. Macedoniæ mediterraneum, Europo, & Hormis opidis finitimum. Ptol. *Prespa* Moletio.

Apsarus, op. cum flu. Cappadociæ in Colchidis conf. inter Trapezuntem 150. & Phasim urb. Colchorum in Bor. 75. m. p. *Arcani* nunc dici putatur, teste Moletio.

Apsila, gens Scythica Lazis vicina. Steph. Plinius lib. 6. cap. 4. post flu. Chrysorrhoam Apsilatum mentionem facit, quorum Justinianus quoque in Novellis suis meminit. Hos *Apsilios* appellat Agathias lib 3. & sub Colchorum ditione fuisse scribit.

Apsinus, Rhetor nobilis Atheniensis, de arte Rhetoricâ præcepta edidit, quæ etiamnum Græcè extant.

Apsinthes, Sophista Gadareus, Smyrnæ præceptorem habuit Heraclidem Lycium, Nicomediæ Basilium; docuit Romæ Maximiniani tempore, cujus beneficio adeptus est consulatum.

Apsinthii, vel *Apsynthii*, Thraciæ populi ab Ἄψυνθος, quæ Stephano Θρᾳκικὴ πόλις dicitur. Dionysius versus 575.

Οὐχ ὅτω Θρηΐκιος ἐπ' ὕδασιν Ἀψύνθοιο
Βιστονίδες κ.τ.λ.

Ubi Schol. τῷ δὲ ... Ἀψύνθιο ... Ἄψινθος.

Apsorus, urbs Ponti, & flu. ad mare Euxinum. Ptol. *Apsarus* Arriano, qui dicit eam *Apsyrtum* appellatam, quod Medea illic fratrem *Apsyrtum* occiderit. Fluvium hunc Ægialeum appellatum scribit Stuckius, & num idem dicatur *Naxius* ab Æliano subdubitat.

Apsorus, insula in mari Adriatico, Liburniæ adjacens, in quâ civitas eodem nomine. Ptol. Stephano civitas Illyriæ dicitur.

Apsus, flu. Macedoniæ vicinus, in mare Jonium, inter Dyrrachium & Apolloniam decurrens, Genuso vicinus. *Aspro* hodiè. Ejus meminit Lucanus lib. 5.

Prima duces vidit junctis consîdere castris
Tellus, quam volucer Genusus, quam mollior Apsus
Circumeunt ripis. Apso gestare carinas
Causa palus, leni quam fallens egerit unda.
At Genusum nunc sole nives, nunc imbre soluta
Præcipitant: neuter longo se gurgite lassat,
Sed minimum terra vicino litore novit.

Apta Julia, urbs Gall. Narbon. Episc. sub Archiep. Aquensi *Apte, Atte, Xat.* hodiè dicta. Long. 26. 05. Lat. 43. 10.

Aptera, op. Cretæ mediterraneum, *Apteria* Ptolemæo *Apteron* Plinio. *Atteria* in tab. recent. & aliis *Paleocastro*. Rationem nominis reddit Stephanus. Ait enim à Sirenibus vocatum, quòd victæ ibi cantu à Musis, præ mœrore exutis pennis in mare desiluissent; qui addit urbem Lyciæ eodem nomine appellari.

Aptungis. D. Augustino. *Lungitaria* incolis, teste Ludovico Marmolio. Ἀπτύχου ἱερὸν (inquit vir Maximus) in Ptolemæo servat adhuc vestigia nominis נפתוחי[illegible] *Naphtuchæorum*. Nam *Aptuchus*, aliis *Aphtuchus*, in fabulis legitur esse Cyrenes filius, & Aristæi frater. Apollonii Schol. de Aristæo: ἐκ Κυρήνης τῆς Ὑψέως καὶ Ἀπόλλωνος, ἀδελφὸς δὲ Αὐτύχου. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Λιβύῃ, Ἀρισταῖος δὲ ἐν τῇ Κίῳ.

Apua, op. Liguriæ in Thusciæ confin. amplum, ad Macram flu. cujus incolæ *Apuani* Livio. Hodiè. *Pontremolo*, teste Justiniano dicitur. Vide Cluver. Ital. Ant. 1. 10.

Apulia, Italiæ regio, mari Adriatico contermina; inter Dauniam & Calabriam, quæ & *Iapygia* ab *Iapyge*, Dædali filio, dicta. Dividitur in Apuliam Dauniam, quæ *Puglia piana* Leandro & *Capitanata* dicitur; & *Apuliam Peucetiam*, quæ *terra di Barri* appellatur Vide Plin. 3. 2. Cæterùm *Apulia* ovibus olim abundabat, quarum lanæ Martialis palmam tribuit in Apophoretis.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis; Altinum tertia laudat ovis.

Idem 8. 28. de Partheniana togâ.

Apula Ledæi tibi floruit herba Phalanthi
Quà saturat Calabris culta Galæsus aquis.

Et hinc Cicero *Apuliam* à pastorum copiâ describit Orat. 3. contrà Catilinam. Prima syllaba communiter longa est. Horat. Sat. 1 5

Incipit ex illo montes Apulia notos
Ostentare mihi. ————

Idem tam. 3. Carm. Od. 4. corripuit.

Altricis extra limen Apuliæ.

Idem in Epodis.

Nec tantus unquam siderum insedit vapor
Siticulosæ Apuliæ.

Populi *Apuli*, quos rusticos, inciviles, inurbanos, duros, & agrestes fuisse monstrat hic Plauti versus in Mil. Glor.

Post Ephesi sum natus, non in Apulis, non sum in Vmbria.

h. e. non sum illepidus, insubidúsve.

Apuleius, vel *Appuleius*, Madaurensis, scripsit libros 11. Milesiarum (ut Capitolinus vocat) sive de Asino Aureo: quod opus de fonte expressit vel Luciani, vel Lucii Patrensis. Unde initio operis dicit, se Græcanicam fabulam incipere. Inter opera ejus deperdita fuit *Epitome Historiarum*, ut à Colvio in vitâ Appuleii traditum est. Sanè ex *epitome Appuleii* quædam Priscianus, lib. 6. refert: at historiarum fuisse epitomen non dicit. Conscripsit & alia complufcula; velut *Convivales Quæstiones*, Macrobio teste, lib. 8 cap. 3. & 10. & Sidonio Apollin. lib. 9. epist 13. Item librum *de Proverbiis*, ut est apud Sosipatrum. Ad hæc libros *ludicrorum*, *Apologiam*, aliaque quæ partim supersunt, partim à Servio, Nonio, ac Fulgentio, commemorantur. *Scriptorem eruditissimum* vocat Casaubonus de Satyr. poesi. *In asino planè rudis; in aliis sonat hominem, nisi quod Florida sint ridicula, sed excusat ea Inscriptio.* Lud. Vives. lib. 3. de trad. discipl. *Apuleius non malus author, & antiquarum vocum usurpator.* Turneb. Advers 18. 14. Idem, lib. 29. cap. 13. *Interdum non malus auctor, præsertim cum lascivia ingenii non indulget.* Rudere verius quàm loqui in Aureo Asino Apuleius viris eruditis videtur. Neander Georgr. part. 3.

Apulum, Daciæ urbs. Ptol. Hodie *Alba Giulia*.

Apuscidamus Africæ lacus, in quo omnia fluitant, nihil mergitur. Plin. 31. 2.

Apyra, Lyciæ urbs. Plin. *Pinica* nunc, Nigro teste.

Apyri, quos *Tapyros* vocat Geographus, ut Eust. tradit in Dionys. Perieg. Populi sunt Hircanis vicini. Vide *Tapyri*.

Aqua Augusta, Ptol. urbs Aquitaniæ in Galliâ, vulgò *Baionne*. *Acs* verò vel *Dax* Vineto. Long. 19. 40. Lat. 43. 43.

Aqua Balissa, op. Hungariæ in Pannoniâ infer. à Quinque Ecclesiis 5. leuc. distans in occid. *Selle* vulgò teste Lazio,

Aqua Bigerronum, eædem cum Tarbellicis putantur.

Aqua Bilbilitanorum, Antonio, quòd in Bilbilis Tarraconensis urbis agro sitæ sint, fortè sic dictæ. In Arragoniâ sunt, & *los bannos de Albama*, Varrerio teste, vocantur. Eidem etiam hodiè aliæ sic dictæ sunt in Bæticâ, quo verò nomine eæ antiquis cognitæ fuêre, studiosis indagandum relinquo.

Aqua Caia, locus in Italiâ. Harum meminit Strabo lib. 5. ut refert Annius Viterbiensis, item Tibullus in hoc carmine.

Nunc autem sacris Caiarum maxima lymphis.

Sed illic optimi codices *Baiarum* habent.

Aqua calida, urbs Angliæ, Vide *Aqua Solis*.

Aqua calida, Ptol. *Aqua Celina* Antonino. *Amphilochia* Straboni, *Auria* in lib. concil. vulgò *Orense*. urbs Hisp. Tarracon. in Gallæciâ episcop. sub Arch. Compostellano, inde 18. leuc. quot à Luco in aust. Tyden versus 8. ad Minium flu. Sed *Aqua calida* potiùs sunt *Aigues Caldes*, teste Beutero.

Aqua Convenarum, Aquitaniæ op. Anton. vulgò *Bagneres*. Long. 23. 15. Lat. 42. 20.

Aqua

Aqua Cutilia, lacus Sabinorum in agro Reatino, vulgò *Lago de Contigliano*.

Aqua Flavia, op. Hisp. in Bracarum & Callaicorum confin. op. amplum Portugalliæ, à Bracarâ Augustâ 11. leuc. paulò pluribus à Bragantia. Populi *Aquiflavienses*. A Tito, & Vespasiano nomen habent. Vulgò *Chiaves*. Long. 12. 30. Lat. 41. 40.

Aqua Gradata, vicus Carnorum apud Aquileiam, ab eâ 3. m. p. ubi S. Chrysogonus pro Christo capite plexus est. Vulgò *S. Cantiano*.

Aqua mortua, op. Gall. Narbon. opera C. Marii 100. m. p. Rhodani ostiis deductæ. Hæ etiam *Fossa Mariana* vocantur.

Aqua Patavina. Plin. quæ *Fontes Aponi* Livio aliisque dicuntur.

Aqua Passaris, vel *Passeris*, quarum Martialis etiam meminit, 6, 42.

Non molis Sinuessa, fervidique
Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
Non Phœbi vada, principesque Baiæ.

Aqua Quinctia sive *Quinctiana*. op. Hisp. in Callaicis. *Aignes Caldes* Moletio.

Aqua Regia, urbs Africæ episcopalis, sub Archiep. Carthaginensi. Anton. nunc pagus inter Hadrumetum & Suffetulam 50. m. p. *Casal Romol* vulgò dictus, teste Moletio.

Aqua Sextia, urbs Archiep. & col. Gall. Narbon. Provinciæ metropolis, conventusque juridicus, Massiliæ finitima, ab eâ 5. leuc. in Bor. distans, ab Arelate 12. ab Avenione 13. in ort. inter Nemausum ad occ. 53. & Nicæam ad Varum in ort. 73. m. p. ex Strabone. Contractis in unam quinque syllabis *Aix* vulgò appellatur. Cæsi hic à C. Mario Teutones Cimbrique. Long. 26. 45. Lat. 42. 45.

Aqua Solis, Anton. urbs Angliæ. *Therma & Aqua calida* dicta; vulgò *Bathe*. Vide *Bathonia*.

Aqua Statella, vel *Statyella* Plinio, Lombardiæ Cispadanæ op. quod *Acqui* hodiè dicitur. Populi *Statellates* Livio, Ciceroni v. *Statiellenses* dicuntur. Vide Cluver. Ital. Ant. pag 81. Long. 30. 27. Lat. 43. 35.

Aqua Suessana, *Sinuessana*, Liv. Plin. Mart. vulgò *Torre di Bagni*, Thermæ apud Sinuessam Campaniæ urb. excisam. Aliis *Acque di Mondragone* dicuntur.

Aqua Tarbella Auson. *Tarbellica* Anton. quæ *Aquensium civitas* lib. Provinc. Vide *Aqua Augusta*.

Aqua Taurina, Plin. *Acqula* Ptolemæo op. Etruriæ apud Peliam flu. inter Sænam 40. & Volsinios 10. in viâ quæ Romam ducit. Vulgò *Acqua pendente*. Populi *Aquenses*.

Aqua Voconis, op. Hisp. citer. in Catalauniâ, teste Episcopo Gerundensi. *Balneola*, seu *Bannoles* vulgò dictum. Aquæ apud Geographos plura alia ejusmodi extant nomina, quæ partim Thermæ, partim urbes, & opida olim fuêre.

Aqualania, *Aqualagna*, vic. Apuliæ in Duc. Urbinate, ubi victus Totila rex Gothorum à Narsete plagam accepit, ex quâ interiit; estque propè flu. Cantianum, 5. mill. à Calio in Bor.

Aqua Sparta, op. Umbriæ in monte, Duc. Titulo Cæsiæ gentis gaudens, 12. mill. à Spoleto in occ. & 4. ab Ameriâ in Bor.

Aqua viva, vic. propè Apenninum, in regn. Neapol. 9. m. p. à Venafro in Bor. 6. ab Esernia, & 4. à Vulturno flu.

Aqua viva, sive *Aquavia* op. Pannon. super. in Stiriæ & Hungariæ confin. à Pœtovione 20. m. p. in ort. hodiè *Fuczel*, seu *Teplicza* Lazio.

Aquarii, hæretici quidam, sic dicti, quòd solam aquam afferebant in Calice sacramenti. Cælius Rhod. 18. 40.

Aquarius, undecimum Zodiaci signum, Capricorno proximum. Oritur 15. Cal. Febr. Fabulantur poëtæ hunc fuisse Ganymedem, quem Jupiter ejus pulchritudine captus, ab aquilâ in cœlum raptum, ministrum suum fecisse existimatur. Catullus vocat *Hydrochoon*, Julianus *Aquæ fusorem*. Palladius *Aqua gestatorem*, Ovid. 2. Fast.

Iam levis obliquâ subsedit Aquarius urnâ.

Virgil. 3. Georg.

——— Cum frigidus olim
Iam cadit, extremoque irrorat Aquarius anno.

Horat Sat. 1. de formicâ.

Quæ, simul inversum contristat Aquarius annum,
Haud unquam prorepit. ———

Aquensis vicus, *Bagnerres*, op. Gall. in Novempopulaniâ in Bigerronibus, ob aquarum salubrium copiam nobile, ideoque vet. Romanis cognitum, ut patet ex Antiquis inscriptionibus, teste Baluzio. Sedet ad Aturrum flu. in valle Campana, 1. leuc. à Campano ad Bor. 4. à Tarba in aust.

Aquianum. *Evian*, op. Sabaudiæ ad lac. Lemannum, 5. leuc. ab Aquaria in ort. 4. autem à Lausannâ in merid.

Aquila, urbs Vestinorum in Italia, Aprutii primaria, in monte ad subterfluentem Aternum, ex ruinis Amiterni & Farconii urb. excisarum condita, sive aucta, ab urbe Româ 60. m. p. à Neapoli 120. Anconam versùs.

Aquila, Olim *Calydon*, urbs Ætoliæ episc. sub arch. Naupactensi ad Euenum flu. vulgò *Ayton*, teste Sophiano.

Aquila, urbs Brutiorum, ex ruinis Furconii antiquissimi opidi à Longobardis ædificata. Volater. Log. 37. 10. Lat. 42. 19. Item Scythiæ flu. Herodot. Etiam *Aquila* Major & Minor Mauritaniæ Tingitanæ loca duo. Anton. Fuit & Tusciæ mediter. urbs. *Aquapendente* Leandro.

Aquila, vir Judæus ex Ponto. Actor. 18. Alius qui libros Vet. Testamenti ex Hebræo in Græcum sermonem transtulit. Vossius de Art. Gram, 1. 3. *Aquila Ponticus ex Gentili Christianus, postea que Judæus factus, cum Hebraïcè didicisset, sub Cæsare Hadriano An. D. 129. Veteris Instrumenti libros Græcè ita transtulit, ut verbum verbo redderet.*

Aquila, sidus cœleste, cujus ala dextra Circulum Æquinoctialem parùm prodit: sinistra autem non longè à capite Ophiuchi videtur. Rostrum ejus à reliquo corpore dividit circulus à Cancro ad Capricornum perveniens. Exorto Leone occidit, oritur autem cum Capricorno. Habet in capite Stellam unam in utraque pennâ unam, in caudâ unam. Inter astra autem receptus dicitur

citur Aquila, quòd Jovem Cretensem, cum adhuc infans esset, in speluncâ, ne à Saturno patre occideretur, absconditum nectare nutriverit, uti tradidit Mæro Poetria Byzantina in his,

Νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας αἰετὸς αἰὲν ἀφύσσων
Γαμφηλῇ φορέεσκε ποτὸν Διὶ μητιόεντι.
Τὸν καὶ νικήσας πατέρα Κρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀθάνατον ποίησε, καὶ οὐρανῷ ἐγκατένασσεν.

Vel quod Jovi ad expeditionem bellicam adversus Titanes, qui parentes ejus in vincula conjecerant, accincto, hæc avis augurium futuræ victoriæ in Naxo attulerit, & arma pugnanti subministrarit. Unde & sibi sacram Jupiter in posterum voluit; & in reliquis expeditionibus Aquilæ effigie pro signis militaribus usus est; quod imitati sunt postea Romani, ut author est Alex. ab Alex. lib. 2. cap. 2. Imò attribuit illi tantam facultatem, ac immunitatem, ut nullo fulminis ictu lædi unquam, & solis fulgorem oculis semper apertis, ac minimè hebescentibus intueri posset. Vel etiam, quòd formosissimum illum Ganymedem Trois, Trojanorum regis filium, centesimo circiter anno ante bellum Trojanum, rapuerit, ac in cœlum portaverit, quò Deorum consuetudine frueretur: ut auctor est Apollonius Argonaut. lib. 3.

——— Μετὰ καὶ Γανυμήδεα, τόν ῥά ποτε Ζεὺς
Οὐρανῷ ἐγκατένασσεν ἐφέστιον ἀθανάτοισιν,
Κάλλεος ἱμερθείς. ———

Ubi Scholiastes. Τὸν δὲ Γανυμήδην Ὅμηρος οὐχ ὑπὸ Διὸς ἡρπάσθαι, ἀλλ' ὑπὸ τῶν θεῶν φησίν. Οὐδὲ δι' ἔρωτα καὶ πόθον, ἀλλ' ὥστε Διὶ οἰνοχοεύειν.

Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεύειν.

Unde & traditum illi imperium in cæteras aves, teste Horatio, Carm. lib. 4.

Qualem ministrum fulminis alitem
Cui rex Deorum regnum in aves vagas
Permisit, expertus fidelem
Jupiter in Ganymede flavo.

Alii tamen tradunt, Jovem ipsum in Aquilam conversum, Ganymedem ex luco agris Priapeno, & Cyziceno contermino rapuisse; unde locus ille postmodum *Harpagia* sit dictus, testante Strabone lib. 13. Verùm raptor ille non Aquila fuit, neque Jupiter Phrygius, qui Ganymeden rapuit, aut rapi curavit, in Aquilam transformatus: ut poëticâ saltem fide traditur. Proinde suspicatur Philippus Cæsius navem fuisse *Aquilam* dictam, ob *Aquila* insigne, vel, si mavis, cohortem, aut exercitum Phrygium, Aquilæ picturâ in vexillis militaribus, ut modò diximus, utentem: quorum vel hujus, vel illius adminiculo Tantalus, Phrygiæ & Paphlagoniæ rex catamitum hunc abduxerit. Unde & Troi patri Ganymedis, ac Tantalo maximum bellum exortum esse, indicat Phanocles apud Eusebium & Orosium.

Verùm quidam hic intelligunt *Aquilam*, illam Typhone & Echidna, ut vulgò fabulantur, prognatam: quæ Promethei, Japeti filii, quem Osiris, sive Mizraim parti Ægypti præfecerat, cor, & jecur in monte Caucaso exedisse, & ab Hercule postea sagittis transfixa dicitur, uti traditum est Duridi Samio, Pherecydi, lib. 2. & 10. Histor. Apollonio, lib. 2, Argon. Hesiodo in Theogoniâ, ac Luciano in Prometh. & dial. de Sacrificiis. Hi Prometheum tantis cruciatibus à Jove affectum scribunt; quod igne (nempe rerum Divinarum, & Scientiarum cognitione) mortalibus divinitus adempto Minervæ (hoc est Sapientiæ auxilio) in cœlum ascenderit, ibique ferulâ ad currum solis admotâ, eum rursus in terram portaverit. Cujus tamen aliam causam affert Menander; nempe quia Prometheus invenerit fœminam (fortè Philosophiam intelligit) omnium humanarum calamitatum auctorem, & animalium genus scelestissimum, vel quia Palladem, h. e. sapientiam amaverit: uti Duridi proditum. Verùm de his plura in *Prometheus*. Antequam verò manum de tabulâ tollam, dicere est animus; quòd quidam veterum in ea quoque, ut videtur, fuerint opinione, animam Platonis in hanc Aquilam cœlestem fuisse conversam. Et indicat idem Speusippus, aut quisquis ille fuit, qui Græcum illud epigramma in tumulum Platonis composuit, quod aliquis ita transtulit.

Cur, Aquila, *ad tumulum hunc volitas? dic; numquid ab astris*
Hic habitare Deum fortè aliquem intuita es?
Imò anima *extincti sum* diva Platonis; *Olympum*
Quæ colo; sed corpus, terrigenum Attica habet.

Aquilaria, locus in Africâ. Cæsar. Comm lib. 2.

Aquileia, seu *Aquilegia*, urbs Carnorum ad Natisonem flu. Romanorum colonia 12. m. p. distans à mari juxtà quam Timavum amnem nonnulli locarunt. Martialis.

Et tu Ledæo felix Aquileia Timavo.

Saltem non procul abfuisse à Venetiis indicat Silius lib. 8.

Nec non cum Venetis Aquileia perfurit armis,
Dionys. Perieg. ——— Τέθει συμ..) Ἀδρίας ἅλμη.
Πόντον ἐς ἀγχίπορον Ἀκυληΐου. ———

Mela. 2. 3. *Natiso non longè à mari ditem attingit Aquileiam.* Ubi doctissimus Is. Vossius. *Aquilegiam* habent libri veteres, quemadmodum etiam passim apud auctores alios scribi notissimum est. Existimant plerique verum nomen esse *Aquileia*, dictamque fuisse ab *Aquila*, quæ dextrâ, cùm urbs conderetur, advolavit, ut ait Julianus Imp. oratione de gestis Constantii; hinc aliqui vocarunt *Aquiliam*. Ego aliter puto, nempe *Aquilegiam* antiquum fuisse nomen, sicque appellatum esse a fontium, & rivorum copiâ. Nam & fluvialibus aquis & putealibus urbs hæc abundabat, uti docet Strabo. Ex hac orti sunt Chromatius, ad quem Hieronymus sæpe scripsit, itemque Ruffinus Græcè Latineque eruditus. *Agar* vulgò dicitur. Ausonius in Catalogo.

Nona inter claras Aquileia cieberis urbes.

Aquili, Dii quidam, quos in aëre ponit Cappella unà cum Manibus & Heroibus: dicti quasi *nigri*. Glossa. *Aquilum*, μέλαν. Cæterùm de Diis Aquilis Arnobius lib. 3. *Crinitos effingitis, alios senes, juvenes, pueros, Aquilos, casios*, &c Malè est in Gloss. Papiæ, *Aquili*, species Dæmonum, qui in similitudine aquarum apparent. Grot. in Cap.

Aquilicia, sacra à Romanis fieri solita, cùm in magnâ siccitate, aqua esset elicienda; tunc enim Jovi immolabatur. Sacerdotes, *Aquilices*. Tertull. in Apol. & adversus Marcionem.

Aquilinus, Cons. Junii Rustici collega. Alius Æmiliani collega. Tertius Junii Maximi collega.

Aquilius Manius, Oppii legatus, à Mithridate crudelissimè interemptus. Arnobius adv. Gen. lib. 1 *Innumerabiles alii gloriâ & virtute, & existimatione pollentes, acerbissimarum mortium experti sunt formas:*

ut *Aquilius, Trebonius, Regulus.* Ubi de nostro Aquilio cum agere, rectè observavit doctissimus Casaubonus, magnum literarum lumen, & singularis pietatis ac probitatis exemplum, uti eum vocat Desid. Heraldus. Minutius Felix: *Viros cum Mutio, vel cum Aquilio, aut Regulo comparo.* Aquilio autem capto miris modis illusit Mithridates, tandemque τ̃ σόμαζος αὐτῶ καταχέοντα χρυσὸν, ait Appianus in Mithridaticis; *Aurum in os infudit;* ait Plin. 33. 3. Ejusdem meminit M. Tullius de Lege Maniliâ.

Aquilius Severus, historicus, de quo sic Hieron. in Catal. script. illustr. *Aquilius Severus in Hispaniâ, de genere illius Severi, ad quem Lactantii duo epistolarum scribuntur libri, composuit volumen, quasi ὁδοιπορικὸν, totius vitæ suæ statum continens, tam prosâ, quam versibus; quod vocavit καταστροφὴν sive πεῖραν. & sub Valentiniano Principe obiit.* Meminit & Honorius in Catalogo.

Aquilo, ventus à Septentrione flans, à vehementissimo flatu & volatu, instar Aquilæ, sic dictus Festo teste, Græcis *Boreas*; siccus, & frigidus. Ovid. 3. Trist. 10.

Tantaque commoti vis est Aquilonis, ut altas
Æquet humo terras, tectaque rapta ferat.

Horat. Ἐπῳδῶν. od. 10.

Insurgat Aquilo quantus altis montibus
Frangat trementes ilices.

Cæterùm Aquilonis violentiam nemo melius expressit, quàm Virgilius Georg. 3. vers. 196.

Qualis Hyperboreus Aquilo cùm densus ab oris
Incubuit, Scythiaque hyems, atque arida differt
Nubila, tum segetes altè campique natantes
Lenibus horrescunt flabris: summaque sonorem
Dant silvæ, longique urgent ad littora fluctus:
Ille volat simul arva fugâ simul æquora verrens.

Aquilones, etiam dicuntur venti, qui 8 fermè diebus exortum Caniculæ antecedunt, & perflant diebus 40. quos vocant Etesias & Prodromos, quasi Præcursores.

Aquilonia, Hirpinorum in Italiâ op. Liv. lib. 10. *Tum exercitus omnis Aquiloniam est inductus.* Ptol. Ἱρπινῶν Ἀκυλωνία. Plin. 3. 11 Hirpinorum *Æculani, Aquiloni.* Lege *Æculanenses*, & *Aquilonenses.* Aliis est *Agnone* op. in Aprutio. Aliis *Anglona*, urbs excisa in Lucania. Celso Cittadino *Lacedogna* urbs episc. Hirpinorum sub arch Compsano. Sed situs repugnat Nam Aquilonia, ut ex Livio patet, erat inter Beneventum, & Luceriam; Laquedonia v. Melphi & Monti viridi proxima est. Quare illam prorsus extinctam cum Volaterrano putat *Ferrarius.*

Aquincum, Pannoniæ infer. urbs. Ptol. *Cepol* Lazio.

Aquinum, Latinorum op. ad fines Samnitum, quod Melpha flu. alluit, Strabo. Vulgò *Aquino.* Sil. lib. 8.

Commovet, atque viris ingens exhaurit Aquinum.

Dicit Author hujus Dictionarii Aquinum Thomæ Doctoris Scholastici patriam fuisse, qui inde *Aquinatis* nomen sibi obtinuit. Addam ego & Juvenalis quoque patriam fuisse. Sic enim ipse, Sat. 3.

——*Et quoties te*
Roma tuo refici properantem reddit Aquino.

Pro *Melpha* autem suprà lege *Melpis*, idque authoritate Strabonis. Sic enim ille lib. 5. Ἀκυῖνον μεγάλη πόλις ἐστὶ, παρ' ἣν ὁ Μέλπις ῥεῖ ποταμός. Haud perinde magnus est amnis iste; de urbis v. magnitudine, præter Silium, idem satis apertè testatur Tullius, dum ait *frequens est municipium.* Philip. 2. Coloniam fuisse a Romanis deductam, testis est Corn. Tacitus Hist. 2. *Occidi Dolabellam jussit, quem in Coloniam Aquinatem sepositum ab Othone suprà retulimus.* Long. 73. 37. Lat. 41. 28.

Aquisgranum, urbs Imperialis in Menapiorum finibus, inter Rhenum & Mosam sita, Romanorum Imperatorum prima inauguratione, & coronatione, D. Caroli Magni sepulturâ, septennalique peregrinorum visitatione celebris. Nomen habuit a *Grano*, Neronis fratre (ut quidam putant) qui *Aquas* calidas in hoc tractu inveniens, juxtà habitavit, atque arcem struxit, cujus adhuc extat monumentum, turris Grani dicta: quam quidem arcem sunt qui credant Veterram esse, cujus meminit Ptolemæus. Long. 27. 37. lat. 50. 45. vulgò *Aix le Chapelle.*

Aquitania, regio, tertia Galliæ pars. A Circio Oceanum habet, qui *Aquitanicus sinus* dicitur; ab Occasu Hispaniam; à Sept. Lugdunensem provinciam; à Meridie Narbonensem. In ea Tolosa, & Burdigala civitates; Populi *Aquitani.* Plin. 4. 17. *Gallia omnis Comata, uno nomine appellata, in tria populorum genera dividitur, amnibus maximè distincta: A Scaldi ad Sequanam, Belgica: ab eo ad Garumnam, Celtica, eademque Lugdunensis: Inde ad Pyrenæi montis excursum, Aquitania. Aremorica* olim dicebatur Ἀκυιτανία, Stephano, Ἀκυιτανία Ptolemæo. Vulgò *Gascogne & Guienne.*

Aquites, nomen sacerdotis. Val. Flac. lib. 6.

Indigenis sacratus aquis, magnique sacerdos
Phasidis Arctois Aquites errabat in armis.

Aquula, op. Hetruriæ. Vide *Aqua Tarbella.*

Ar, civitas Moabitarum, sive *Ars*, sonat *civitas Solis*: nam חרס *Ares* est *Sol.* Vel quasi urbs Ostracina, nam *Ares* etiam ὄστρακον, sive *testa*, Hieronymus. Idem: *Moab provincia Arabum, &c. Hujus metropolis civitas Ar: quæ hodiè ex Hebræo & Græco sermone composita Areopolis nuncupatur.* Non quod Ἄρης, i. e. *Martis civitas* sit. Interpretatur autem *Ar* ער ἀντίδικος, i. e. *adversarius.*

Ara, cœleste sidus. Cujus mem. Ovid. Met. 2.

Neu te dexterior tortum declinet ad Anguem.
Neve sinisterior pressam rota ducat ad Aram.

Cicero in Arateis.

Inde Nepos cernes propter fulgentis acumen
Aram, quam flatu permulcet spiritus Austri.

Horizontem nostrum stringit mediâ nocte sub finem Junii, meridianum transiens: & duodecim in globo nostro complectitur stellas. Θυτήριον Arato dicitur. Sic enim ille.

Ἀντία δ' ὑπ' αἰθερίῳ κέντρῳ τέρεος μεγάλοιο
Σκορπίου, ἀγχινότου θυτήριον αἰωρεῖται.

Cæterum *Aram* hanc Cœlestem denotare aiunt aram illam jussu Deorum à Vulcano, sive ut ait Eratosthenes apud Arati Scholiasten, à Cyclopibus, nempe Vulcani fratribus & ministris, extructam; super quâ Jovi adversus Titanas bellum suscepto, fidelitatis sacramento Dii omnes sese obstrinxêre. Itaque auxilio Deorum devi-

ctis Titanibus, Jupiter in perpetuam rei memoriam Aram illam inter astra locasse dicitur. Alii tamen Aram hanc in cœlo collocatam dicunt in gratiam Chironis Centauri; nempe quòd lupum, qui etiam hinc *Victima Centauri* dicitur, & Aræ in cœlo proximus est, in ejusmodi arâ immolaverit. Quæ insimul & Chironi ante oculos sit posita, ut ejus insignis erga deos immortales religio & pietas in perpetuum demonstretur.

Ara Lugdunensis, vulgò *Ainay*, cœnobium nunc propè Lugdunum, ad Araris cum Rhodano confluentiam, de quo Juvenalis Sat. 1. ——— *Et sic*

Palleat, ut nudis pressit qui calcibus anguem,
Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad Aram.

Caligula siquidem, teste Suetonio, Lugduni certamina oratoria eâ lege instituit, ut victi victorum laudes componerent, vel præmia illis conferrent; qui maximè displicuissent, spongiâ, linguâve scripta a se delerent, nisi aut ferulis objurgari, aut flumine proximo mergi maluissent. Oratores a. illic dicturi metu pallebant, propositum supplicium timentes.

Aræ, dicuntur saxa quæ inter Africam & Sardiniam medio mari eminent. Sic dictæ quòd ibi Afri & Romani fœdus inierint. Virgil. Æn. 1.

Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet,
Saxa vocant Itali, mediis quæ in fluctibus Aras.

Hi scopuli novem fuisse dicuntur, mox *Aræ propitiæ* vocatæ. Sisenna, citante Servio, atque etiam Claudius Quadrigarius 1. Annal. has Aras *Neptunias* vocat.

Arabarches, publicanus apud Ægyptios. Juvenal Sat. 3.

——— *Inter quas ausus habere*
Nescio qui titulos Ægyptius atque Arabarches.

Ubi alii, *Alabarches*, Ἀλάβα Hesychio est μέλαν ᾧ γράφομεν. Quidam volunt significare etiam scriptum de tributo quod pro pecorum pastu solvitur. Inde *Alabarches*, qui præest huic scribendi muneri. Schol. Juvenalis Arabarchen ait irrisoriè dictum, quasi *Arabum Principem* i. e. servorum, qui essent Romæ ex Arabiâ. Vide Alciatum & Brodæi Miscellanea.

Arabia, triplex Asiæ regio. 1°. *Deserta*, hodiè *Beriara* teste Villanovano, cum aliis; inter Syriam ad occid. & Arabiam Felicem ad ort. atque inter Mesopotamiam ad Sept. Euphrate fluvio disseparante, & Arabiam Petræam ad Aust. 2°. *Felix*, hodiè *Aiman*, & Turcis *Gemen*, vel *Giamen*, amplissima, inter 2. maximos sinus Arabicum & Persicum perstricta, inter occid. & ort. longissimè excurrens, mari Rubro, Indiam versus definita; in quâ Sabæi populi, multaque regna continentur. Hesychius: εὐδαίμων γῆ ἔχουσα πλοῦτον, Ἀραβία. 3. *Petræa* demùm. *Nabathæa* Straboni & Plinio. *Barraab* & *Benguacal*, aliisque nominibus hodiè appellata; inter Palæstinam ad occ. Jordane, & Asphaltite lacu divisa, & Arabiam Fel. ad ort. ac inter Desertam ad arctos, Ægyptum autem partemque sinûs Arabici ad meridiem. Hesychius. Ἀραβία ἔθνος Συριακὸν καὶ κόσμος γυναικός. Hinc *Arabius*; nam quoties aliquem loquacitatis notare volumus *Arabius tibicen* dicimus. Græcè Ἀράβιος αὐλητής; Item *Arabius nuncius*, Ἀράβιος ἄγγελος. In eos dici solitum, qui à semel cœptis nunquam desistunt. Adagium hinc natum existimant, quòd olim sola mancipia musicam exercerent, quæ plerumque ex Arabiâ producebantur. Citatur ex Menandro; illiusque meminit Julius Pollux: Populi *Arabes*, & *Arabs* Virgilio Æn lib. 7. quos cum Hircanis conjungit.

Sive Getis inferre manu lacrymabile bellum,
Hircanisve Arabisve parant, seu tendere ad Indos,
Auroramque sequi, Parthosque reposcere signa.

De nominis origine hæc Simpsonius. *Arabia Hebræis* ערב *arab*, à locis campestribus ac desertis, nam ערבה *arabah* desertum est vel solitudo campestris. Vel à mixtis populis, nam ערב est miscuit; mixtum etiam coitum habebant, de quo posteà. Non de nihilo est (inquit Bochartus) quod ערבי (*Arabi*) Arabs, ערב (*ereb*) vespera, & עורב (*oreb*) corvus sint ab eâdem radice. Nec desunt qui Arabas ab Homero Ἐρεμβοὺς dici volunt, quasi Ἐρεμνοὺς, vel Ἐρεβεννοὺς, i. e. nigros. Vide Strabonem & Magnum Etymologicum. Aliter de la Cerda. De Etymo Arabum scias (inquit) eâ voce notari *latrones*, ut Chananæis *mercatores*, Chaldæis *Mathematicos*. Auctor Hieronym. in cap. 3. Hierem. Arabia olim pretiosis unguentis notissima. Lucian. de Syriâ Deâ. Ἀπόζει δὲ αὐτοῦ ὀδμὴ ἀμβροσίη, ὁκοίη λέγεται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης. Unde Dionysius.

Αἰεὶ πνείουσα θύοις ἀπὸ λαρὸν ὀδωδήν,
Ἠ θύος, ἢ σμύρνης, ἢ δίοδμου καλάμοιο,
Ἠ καὶ θυωδείοιο πεπαινομένης λιβάνοιο.

Tibullus lib. 2. eleg. 2.

Urantur pia thura focis, urantur odores,
Quos tener è terrâ divite mittit Arabs.

Idem. *Possideatque metit quicquid benè olentibus arvis*
Cultor odoratæ dives Arabs segetis.

Idem. *Illic quas mittit dives Panchaia merces,*
Eoique Arabes, dives & Assyria.

Propertius lib. 2.

Adstabant tibi non Arabum de gramine odores.

Idem lib. 3. eleg. 11.

Et Tyros ostrinos prabet Cadmea colores,
Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.

Ovidius in Epist Sapphûs.

Non Arabum noster rore capillus olet.

Quint. Curt lib 5. *Arabia odorum fertilitate nobilis regio.* Vide P in. 5. 11. Plautus in Milite glorioso. *Ut Arabio fumificem odore.* Idem in Pœnulo. *Arabus* (Ita Charisius) *murrhinusque odor omnia complebat.* Statius 5. Sylvarum Epicedio in Patrem.

——— *Odoratas nec Arabs decerpsit aristas.*

Divitias eorum passim innuit Horatius 1. Ep. 7.

——————— *Nec*
Otia divitiis Arabum liberrima muto.

Et Carm. 1. 29. *Icci beatis nunc* Arabum *invides*
Gazis. Et Carm. 3. 24.
Intactis opulentior
Thesauris Arabum & divitis India.

Idem Carm. 2. 12. *Plenas aut Arabum domus.*

Idem alibi. *Quid maris extremos Arabas ditantis, & Indos.*

Seneca Tragœdus *Et qui sagittas divites Arabes sinunt.*

Mollitiem Arabum notat Catullus ad Fur. & Aurel.

Sive in Hircanos Arabesque molles.

Itemque Manilius, lib. 4.

——— *Molles Arabes, terramque ferentem*

De

Delicias, variasque novos radicis odores.
Idem alibi. *Et molles Arabes silvarum ditia regna.*
Claudianus. *Te Medus, te mollis Arabs, te Seres adorant.*
Dionysius vers. 968.
Οὐχ ὡς ἁβροβίων Ἀράβων φῦλον.
Denique Sabæos, Arabiæ Felicis gentem, *molles* vocat Virgilius, Georg. lib. 1.
——— *Molles sua thura Sabæi.*
Notandum hic quòd quamvis prima syllaba in *Arabs* semper corripiatur, in *Arabia* tamen eam produxit Propertius lib. 2. eleg. 10.
Et tremit intacta te domus Arabia.
Idem eodem libro, Eleg. 11.
Nec si qua Arabio lucet bombyce puella.
Porrò Arabes, qui Felicem incolunt Arabiam, eâ olim utebantur consuetudine, ut una omnibus consanguineis uxor esset. Ex his enim (teste Strabone, lib. 6.) qui primus ad eam ingrediebatur, posito præ foribus baculo (nam baculum ex more quisque gerebat) cum eâ coibat, ipsa tamen cum natu grandiore noctes agebat. Adulter apud eos capitis damnabatur, qui ex eo deprehendebatur, quòd alius generis esset. Unde hoc relatu dignum aliquando accidit. Erat enim cujusdam regis filia, mira pulchritudine, cui quindecim erant fratres, qui ejus omnes æquè amore flagrabant: propterea alius post alium junctim ad eam ingrediebantur. Illa autem assiduo coitu jam defessa, rem hujusmodi comminiscitur. Fecit surculos non utique fratrum surculis absimiles: ex quo statim ab eâ quispiam exibat, surculum aliquem similem ante januam ponebat, quo fratres, qui invicem sequebantur, surculum præ foribus fixum cernentes, eorumque aliquem intus esse putantes, ab ingressu arcerentur. Verùm cum aliquando omnes in foro essent, unus ad fores accessit, & cùm baculum vidisset, suspicatus adulterum intus esse, currens ad patrem, sororem de stupro accusavit: sed cognitâ re, eam falsò criminari convictus est. Hæc Strabo. Arabes masculos suos omnes annum decimum tertium agentes circumcidere solent, quòd eo ætatis tempore Ismaël, gentis illius author, fuerit circumcisus, Gen. 17. Comestor in locum.

Arabicus sinus, quem Dionysius cum auctore libri de mundo, cap. 3. & aliis plerisque Græcis, à mari Rubro perpetuò distinguit. Mare enim Rubrum ipsis Oceani pars est inter Æthiopiam & Indiam interjecta. Ex Latinis tamen aliqui atque etiam ex Græcis nonnulli, ad sinum etiam Arabicum, & Persicum, ex Oceano illo prodeuntes, Rubri maris nomen extendunt. Ita Seneca in Troade.
Tepidum rubenti Tigris immiscet freto.
Ubi per *fretum rubens* Sinum Persicum intelligit, in quem Tigris se exonerat: Et Plinius non semel nomine maris Rubri, sinum Arabicum intelligit, ut lib. 5 cap. 11. quod & a LXX. Interpr. fit, & ab authore epistolæ ad Hebræos, cap. 11. Ex quorum verbis malè intellectis ortus est quorundam error, qui nomen maris Rubri sinui isti (qui Hebræis ים־סוף mare *Suph.* quasi mare *algosum, seu caricosum* dicitur) proprium putarunt. At Plinius maris Rubri nomen Sinui huic cum Persico commune facit, quatenus sc. uterque ex Oceano Rubro (ut ab Horatio vocatur) prodit, & ejusdem quasi pars est, ut patet ex lib. 6. cap. 23. 24. 25. ubi de Mari Rubro propriè dicto, h. e. Oceano Meridiano, loquens, cap. 24. *in duos*, inquit, *dividitur sinus*; de Persico & Arabico verba illa mox explicans. Sic Solinus cap. 58. *Interrumpit hæc litora Rubrum mare, idque in duos sinus scinditur.* Neque aliter accipienda videtur sacrorum Interpretum sententia; quanquam enim ים־סוף illis ἐρυθρὰ θάλασσα reddatur, non tamen hoc ita accipiendum, ac si par esset nominis utriusque extensio: Sed quod mare Rubrum latiùs sumptum etiam ים־סוף seu Arabicum sinum, tanquam partem ex ipso prodeuntem, complecteretur. Guil. Hill. *Mar di Mecha* ab accolis vocatur. Bar. *Bohar Corsun*, id est mare clausum dicitur.

Arabo, flu. & urbs Pannoniæ sup. in Hungariâ. Anton. *Narabo* Ptolemæo. *Rab* utrumque incolis vocatur, urbs verò *Giavarin* Italis dicitur.

Arabirga, *Arrabida*, Varrerio op. Lusitaniæ, inter Leiriam urbem & oram litoream, ad 3. Leuc. dissitum. Al, est vicus *Castanheira* in Portugalliâ ad flu. Tagum. med. fermè inter Scalabim & Ulyssiponem, 10. Leuc. à Leiria.

Arach, vel *Erech*, civitas à Nimrode constructa, Gen. 10. Ἄρακκα, Ptol. urbs Susianæ dicitur, à quâ videntur Arabes hodieque *Iraham* appellare *Iraham* enim dispescunt in Aghemicam, sive Persicam, & Arabicam. Golius. Salmasius autem *Arach* & *Iraham* pro diversis habet ob diversam scripturam. Gain sc. & Elif. ab Areceâ verò dicti *campi Arecæi* apud Tibullum, ut idem notat.

Arachne, puella Lydia, Idmonis filia, lanificii peritissima, ægrè ferens opus suum à Pallade, quâcum certamen susceperat, confractum, laqueo gulam sibi fregit, quam Pallas in araneam transmutavit, uti testatur Ovid. Met. 6. in his.

——— *Doluit successu flava virago;*
Et rupit pictas, cœlestia crimina, vestes.
Non tulit infelix: laqueoque animosa ligavit
Guttura: pendentem Pallas miserata levavit:
Post ea discedens succis Hecateidos herbæ
Spargit, & extemplo tristi medicamine tactæ
Defluxere comæ, cumque his & naris, & auris.
Fitque caput minimum toto quoque corpore parva.
In latere exiles digiti pro cruribus hærent.
Cætera venter habet: de quo tamen illa remittit
Stamen; & antiquas exercet aranea telas.

Constat, inquit Plinius, Arachnen linum, & retia invenisse, cujus filius Closter fusos in lanificio invenit. Juvenal. Sat. 2.
——— *Vos tenui prægnantem stamine filum*
Penelope melius, levius torquetis Arachne.

Arachosia, civitas non procul à Massagetis, à Semiramide conditâ, quæ etiam *Cophen* vocabatur, à *Cophe* flu. qui in Indum influit. Steph. Item una è Satrapiis ultra Indum flu. cujus meminit Plin. in descriptione Indiæ, & Strabo lib. 11. Item Asiæ regio, *Cabul* Castaldo, *Chesimur* Mercatori.

Arachoti, vel *Arachotæ*, Indiæ populi, ab Arachoto flu. sic dicti, qui ex Caucaso profluit. Dionysius vers. 1096 λινοχλαίνους Ἀραχώτας vocat innuens eos *lineis vestibus indui solitos.* Sic Indos quosdam *lineis peplis vestiri* refert, Solinus cap. 55. *Et centum legatos duarum gentium, quæ Arachosiis tributariæ fuerunt, lineis vestibus*

stibus auro intextis indutos fuisse, refert Q. Curtius lib. 9.

Arachthus, unus è quatuor nobilissimis fluviis Epiri non procul à Nicopoli in sinum Ambracium influens. Strabo lib. 7. Item op. ejusdem nominis in Acarnanum finibus *Spazmagmurisi* incolis, teste Nigro.

Aracillum, *Arracillum* Floro, *Aracœlum* Antonino, op. olim, nunc pagus Hisp. Tarracon. *Arraiola* hodie vel *Arexil* Garibaxo, *Araciol* a. Hieronymo Zuritæ.

Aracynthus, mons Acarnaniæ. Plinio 4.27. Bœotiæ Stephano. Sed leg. *Αἰτωλίας*, Casaub. Vibius Sequester Atticæ tribuit, Servius Thebis, Eust. in Dionys. Ætoliæ; Sunt etiam qui Arcadiæ montem faciunt, sed falsò; nam in Vibio leg. *Acarnania* non *Arcadia*, ex notâ Brodæi. lib. 2. Miscellan. cap. 8. Inde mirè variatum ab Interpretibus in explicatione versus illius Virgil. Ecl. 2.

Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho.

Nam qui dici Aracynthus potest mons Actæus, cùm in Atticâ non sit? Vibii n. opinio cum nullo consonat veterum Geographorum. Ergo in tantâ varietate Stephano adhæreamus & Servio, qui Bœotiæ & Thebarum montem faciunt, hoc enim quadrat cum superioribus; nam ille qui Dircæus, id est, Bœotius, aut Thebanus, canebat in monte Bœotiæ, aut Thebanum. Sed quid de epitheto dicemus sumpto ab Atticâ? Placet duplex solutio, inquit de la Cerda, aut Fulvii, aut Germani. Lector, quam velit, eligat. Ait prior *Actæum* hic sumi pro *παραθαλασσίῳ*, i.e. *litorali*; sicut *actam* Virg. Æn. 5. posuit pro *litore*. Posterior accipit *Actæum* pro *saxoso* & *petricoso*, more Græcorum, qui *ἀκτὴν* non solùm vocant litoralem oram, sed τόπον πετρώδη. Nam & Homero ἀκτὴ προβλὴς est promontorium, seu scopulus, & ἀκταὶ Ammonio sunt loca maris petricosa, sicut θῖνες arenosa Oppianus Cyneget. 3.

——— Τοίχεσιν ὑψιλόφοις ὑπὲρ ἀκτῆς.

Demum hanc rem firmat Propertii auctoritas, qui Virgilium interpretans, lib. 3.

——— *Victorque canebat*

Paana Amphion rupe, Aracynthe, tuâ.

Ejus meminit Dionysius vers. 431.

Τῆς δ' ὑπὲρ ἐς νότον εἶσιν ὑπὸ σκοπιὴν Ἀρακύνθου

Ἀνδρῶν Αἰτωλῶν πεδίον μέγα ———

Juxtà Pleuronem urbem fuit, teste Strabone lib. 10.

Araduca, urbs Lusitaniæ Prol. Hodiè *Arzua*.

Araducta, Lusitanorum urbs Ptol. *Lamarante* Moletio.

Aradus, insula Phœniciæ apud Orthosiam urb. ponte juncta continenti, à litore olim 20. stadiis recedens, cum urbe ejusdem nominis ab *Aradio* vel *Arvadæo* filio Chanaan condita. Dionysius Perieg.

Ἄγχι δ' ἐ Φοίνικες Ἄραδον.

Vide Melam 2.7. Geographum lib. 16. & Plin. 2.103. & 5.31. Etiam Aradus nomen insulæ cujusdam propè Cretam, & alterius in sinu Persico, & quamvis Aradii Phœnicios jactitent suos esse colonos Vide Boch. Geogr. Sacr. p. 346. & Vossius ad Melam p. 202.

Ara Flavia, Germ. urbs ad Danubium. Ptol. vulgò *Nordlingen*. Long 32.30. lat. 48.49.

Ara Cæsaris, locus Sarmatiæ Europææ apud Tanaim flu. Ptol. quæ & *Ara Alexandri*. Hodie *Veliki Prevlos*, teste Sigismundo Herbersteinio.

Ara Philænorum, *villa Phileni* Ptol. op. Africæ maritimum & extremum in Gyrenes conf. teste Lud. Marmolio, cum aliis; cujus mem. Salust. & Val. Max. Vulgò *Nain*; Aliis *Porto di Sabia* dici videtur.

Ara Sestiana, sive *Ara tres Augusti*, Trileucum vel *Τελλάκιον* Ptolemæo, ut situs persuadere videtur, vulgò *Capo di Pennas*, in peninsulâ Asturum apud Gigiam op. ab Oveto 7. Leuc. in Bor. recedens. *Scythicum* Melæ dici videtur.

Ara Sextiana urbs Hispaniæ in Gallæciâ. Plin. *Turris Augusti* Melæ, *Lucus Augusti* Ptolemæo; hodiè *Lugo*, teste Ambrosio Morali. Sed *Ara Sextiana*, quæ eædem cum *Sestianis* dici videntur, a Luco Augusti diversæ sunt: illæ enim litorales, Lucus v. in mediter. est.

Ara Solis, promontorium Callaicorum. Ptol. *Capo di Mongia* Moletio. Sed Græci codd. Σηλίω βωμοί habent.

Arathyrea, regiuncula Achaiæ, posteà *Asophis* dicta, urb. habens ejusdem nominis, quam Hom. in Catalogo ab amœnitate commendat, Ἀραιθυρέην ἐρατεινὴν eam appellans. Strabo lib. 8. Plin. 4. 5. Ἀραιθυρέη, ὄνομα πόλεως, corruptè apud Hesychium pro Ἀραιθυρέα.

Aragonia, regnum peramplum, & unum ex 3. Hispaniæ præcipuis inter Galliam, Navarram, Castellam, & Cataloniam; & in unum coaluit cum Castellano ab an. 1479. sub Ferdinando 5. Iberus flu. illam bifariam secat, habetque Cæsar-Augustam urb. primariam. Est tota reg. siccior, aspera. & latis deserta, præsertim versùs Castellam, ubi vix habitationes reperiuntur.

Aragus, flu. Hisp. *Arga*, vulgò. Oritur ex Pyrenæis M. 10. Leuc. à Bayonâ, caditque cum Aragonio flu. in Iberum, post rigatam Pampelonem, & a quibusdam Agrada vocatur.

Aram, de locorum nominibus quibus vel præfigitur, vel postponitur nomen *Aram*, vide Boch. Geogr. Sacr. libr. 2. cap. 6.

Arambys, urbs Africæ, ab Annone condita, de qua Boch. de Phœn. Col. l. 1. c. 37.

Aramai, Scythæ, Scribit n. Plinius Scythas vocatos esse Sacas a Persis, & ab antiquis Aramæos. Syri etiam Aramæi dicti sunt. Vide *Arimi*.

Arancilus. Hesychius, Ἀράγκιλις, ὁ τῶν Αἰγυπτίων.

Arandu, Lusitaniæ urbs, Ptol. *Torre vedra* Moletio. long. 16. lat. 42.00.

Arapotes, Plinio *Maria* & *Mareotis*, Μάρεια, καὶ Μαρεῶτις Straboni. Μαρεία καὶ Μαρεῶτις Stephano, lacus Ægypti, Alexandriæ incumbens à plagâ meridianâ. *Butheira* Zieglero dicitur Aliis *Lago de Antacon*. Pro Arapotes *Rhacotes* legendum, & non *lacum* sed *locum* suadet Pintianus in Plin 5.10.

Arar, flu. Gall. Narbon. à monte Vogeso per fines Heduorum & Sequanorum in Rhodanum juxta Lugdunum fluens. Plin. 4. Clarus ponte Cæsaris, uno die militum opere fabricato. *Araris* item dicitur, vulgò *La Saone*. Porrò *Arar* Britannis *lentum* sonat, ut Ebræis אהרי *aharai* Prov. 28. 23. à verbo אהר *ahar*, tardare, seu morari. Inde *Arari* fluvio nomen, qui Cæsare teste, *fertur incredibili lenitate, ita ut oculis in quam partem fluat, judicari non possit*. Plin. 3.5. *Fertilissimus amnis Rhodanus, rapiens se ex Alpibus per Lemanum lacum, segnemque deferens Ararim*. Claudianus, *Lentus Arar* Rho-

Rhodanúsque celer——vel *velox* ut in editione Heinsianâ. Silius lib. 4.

Spumanti Rhodanus proscindit gurgite campos,
Auget opes, stanti similis, tacitoque liquore
Mixtus Arar. Idem lib. 14.
Quorum serpit Arar per rura pigerrimus amnis:

Lucan. lib. 1. ——*Quà Rhodanus raptum velocibus undis*
In mare fert Ararim. Et lib. 6. sensu contrario
——*Rhodanumque morantem*
Præcipitavit Arar. Claud. 2. in Eutrop.
Quà Rhodano stimulatus Arar. Seneca in Apotheôsi.
Ubi Rhodanus ingens amne prærapido fluit.
Ararque dubitans quò suos cursus agat.

Strabo lib. 4. φερόμενος ἐξ ἀμφοῖν Ἄραρ συμμίσγει τῷ Ῥοδανῷ. Inde putarunt Græci, nomen invenisse παρὰ τὸ ἁρμόσθαι, cùm ante *Brigulus* vocaretur. Plut. in lib. de Flum. Ἄραρ ποταμός ἐστι τῆς Κελτικῆς, τὴν προσηγορίαν εἰληφὼς παρὰ τὸ ἡρμόσθαι τῷ Ῥοδανῷ· καταφέρεται γὰρ εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν χώραν τῶν Ἀλλοβρόγων· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Βρίγουλος. Ibidē multa de Arari ex Callisthenis Galaticis.

Ararat, regio Armeniæ aut ipsa Armenia. 4. Reg. 19. Mons est, juxtà Boccatium, majoris Armeniæ. Lat. *maledictio tremoris*, sive *lux currentis*. Vide Vitum magnum Geogr. Sacr. lib 1. c. 3. *Ararat*, inquit Drusius, Armeniam ferè omnes interpretantur: sic constans semper fama fuit. & sic LXX. vertunt, Is. 37. 38. Sic Berosus & Nicolaus Damascenus, quos citat Josephus. Apud Abydenum Xisuthrus, i. e. Noë, ut diluvium effugeret, *ex Assyriâ ad Armenios navigavit*. Eus. b. Præp. Evang. lib. 9. Et Melo vetus auctor, qui scripsit contra Judæos, narrat, *post diluvium ex Armeniâ excessisse hominem qui cum filiis evaserat*. Et Ariarathi nomen in Armenia min. notissimum fuit; quin & nomen ipsum *Ararat* ad sua tempora apud Armenios permansisse ait Philostorgius. Longè aliter vide Sheringhamum nostratem de Origine Gentis Anglorum pag. 365. & seq.

Araros, Ἀραρὼς, Comicus. Aristophanis fil. teste Suida. Vide quæ de isto Casaub. ad Athen. lib 3. cap. 3. Adi & cap. 25. ubi de illo: ψυχρότερος Ἀραρότος. Frigidus enim Poeta fuit.

Arator, Poëta Christianus, Romanus Subdiaconus, qui Historiam Apostolicam, à D. Luca conscriptam, hexametro versu expressit. Floruit A D 544.

Aratus Poëta Solensis. Scripsit, quæ extant Φαινόμενα, & Διοσημεῖα, in quibus situm, motum, ortum, occasum, & numerum explicat stellarum apparentium. Quo libro adeò delectati fuêre Claudius, & Germanicus Cæsar, ut Latinum fecerit uterque. Vertit eum Latinè & Cicero adhuc adolescens. Taceo Rufum Festum Avienum, qui eundem Latinis versibus eleganter expressit. Ovidius.

Cum Sole & Lunâ semper Aratus erit.

Ejus pulcherrima est hæc sententia.

Μόχθος μὲν τ' ὀλίγος, τὸ δὲ μύριον αὐτίκ' ὄνειαρ
Γίνετ' ἐπιφροσύνης αἰεὶ πεφυλαγμένῳ ἀνδρί.

Verùm de Arato nos alibi. Hic tantum notet Lector, Arati hujus meminisse Theocritum Idyll. 6.

Δαμοίτας καὶ Δάφνις ὁ βουκόλος εἰς ἕνα χῶρον
Τὰς ἀγέλας ποκ' Ἄρατε, συνάγαγον.

Ubi Schol. Πρὸς τὸν Ἄρατον τὸν ποιητὴν τὸν τὰ Φαινόμενα γράψαντα [illegible] ὁ Θεόκριτος, [illegible] γὰρ ἦν αὐτῷ, ὃ καὶ ἀμαχεὶ δι' ἐμμελείας. Hinc *Arateus*. Cinna apud Isidorum.

Hæc tibi Arateis multum invigilata lucernis
Carmina, &c.

Aratus, Sicyonius scripsit historiam de rebus ab Achæis, & se ipso gestis. Vide Voss. H. Gr. pag. 108.

Aratus, Cnidius condidit historiam Ægyptiacam. Anonym. in Vit. Arati Poëtæ.

Aravisci, *Arabissi* Ptolemæo, Pannoniæ pop. Scordiscis finitimi, iis borealiores, qui nunc *Rasciani* dici putantur; quos Tacitus ad ulteriorem Danubii ripam, ubi regio *Masons* dicitur, describere videtur.

Arauraris. *Araurius* Ptolemæo, *Rhauraris* Straboni. flu. Gall. Narbon. ex Gebennis montibus profluens, ac in mare Gallicum, ad Agatham urb. influens; vulgò *l'Erand*.

Arausio, & *Arausionensis civitas* dicta, vulgò *Aurange* principatus nobilissimus, qui nunc ditionis est Nassoviensium Principum. *Colonia Secundanorum* Plinio dicitur.

Aravus, flu. Gall. Belg. per Lotharingiam in Mosellam influens. de quo solus Ausonius ex veteribus agit in suâ Mosellana.

Naviger undisonâ dudum me mollis Aravus
Tertâ veste vocat.——

Ubi tamen aliæ editiones habent *mole Saravus*. Vulgò *Aravv*.

Arauzona, Illyrici op. *Ostroviza* Nigro. *Sucnigra* Simlero.

Araxes, flu. notissimus & ingens Armeniæ maj. illam à Mediâ Atropatiâ separans, & in mare Hircanum influens. Lucan. lib. 1.

Sub juga jam Seres, jam barbarus isset Araxes.

Idem lib. 7.——*Armeniumque bibit Romanus Araxem.*

Virgil. Æn. 8.——*Et pontem indignatus Araxes.*

Ubi allusum volunt ad historiam Alexandri, qui, cùm vellet transgredi amnem hunc, ponte fabricato, inundans aqua pontem diruit. Isidor. 13. 21. Posteà v. Augustus firmiori ponte illum ligavit, ut ait Servius. Itaque hoc vates ad Augusti gloriam, Servianum hoc firmat Statius, lib. 1. Sylv.

——*Patiens Latii jam pontis Araxes.*

Alii aiunt respectum ad historiam Xerxis, qui conatus est hunc flu. pontibus conscendere. Ad easdem historias Sidonius Panegyr. Anthem. Augusto.

——*non ut mihi pressus Araxes*
Imposito sub ponte fluat.

Et Claud. 1. Ruffin. ad finem.

——*Calcabitur asper*
Phasis equo, pontemque pati cogetur Araxes.

Ab eodem 4. Consul. Hon. *impacatus* dicitur. Statius 5. Sylv. dat ei feritatem & exultantiam, cum ait,

——*Ferus exultabit Araxes.*

Dionys. Perieg. ——Κελαδοῦντος Ἀράξεω.

Hæc omnia non abeunt ab etymo hujus flu. quod dictum ait Eust. Ἐκ τοῦ ἀράσσειν τῇ ὀξύτητι τοῦ ῥεύματος. Magnam a. hic flu. Geographiæ obscuritatem attulit, dum diversis adeò locis describitur. Aliqui ex Tauro, vel Caucaso, Herodotus ex montibus Matianis qui sunt in Mediâ; Aristoteles in Meteorologicis ex Paropamiso profluere scribunt. H[illegible] non uni fluvio nomen [illegible] qui illum

describsit est Herodotus. Verùm ille per *Araxem* manifestè Oxum intelligit, cùm Massagetarum faciat terminum. Sed quomodo ex Matianis tum oritur montibus? Debuisset n. dicere, ex Paropamiso, ut Aristoteles. Sanè Oxum ante victorias Alexandri a Græcis Araxen vocari nullus dubito, cùm ad orientale maris Caspii latus illum describant. Quod v. Mela, & alii Araxi ascribunt, illud ipsum Polybius Oxo tribuit. Dionysius quoque Alexandrinus Araxen Massagetarum facit terminum, sed perperam ab Oxo distinguit. Jam v. quod Herodotus scribit Araxen 40 ostia, sive potius ὀχετεύσεις habere, illud nescio an cuiquam fluvio in Caspiam exeunti, possit adscribi, præterquam *Volga* vel *Rha* fluvio. Quod etiam Aristoteles ait, Tanain profluere ex Araxe, & hoc quoque verum esse non potest, nisi per Araxen flu. Rha sive Volgam intelligamus. Hoc n. posito, jam commodam verba Aristotelis interpretationem admittunt, nempe, ut ea capiamus de fossâ illâ, quæ hodiè quoque comparet illic ubi Volga Tanai proximus est, quæque utrunque hoc flumen committunt. Nescio quid Barbari fossæ adcolæ de hac narrent, interim non dubito quin antiquissimus sit canalis iste, ac is ipse, ut puto, cujus meminit aliquoties Herodotus, addens à servis Scytharum esse effossam. If. Vossius.

Araxus, Peloponnesi promontorium. Ptol. *Chiurenza* Burdonio, *Tornese* Nigro.

Arbea, vel Arba, Judææ civitas, quæ & *Hebron*, & *Mamre*, Gen. 23. Sic dicta, ut volunt, quia illic tres Patriarchæ sepulti fuerunt, & quartus Adam.

Arbela, pl. num. Persiæ civitas, ab *Arbelo*, Athmonei filio dicta. Steph. Mallem ego cum doctissimo Gregorio nostrate ab ער בל *Irbel* derivare, h. e. *Beli civitate*, qui proculdubio urb. istam fundavit. Hic ab Alexandro ac Dario ob Orbis imperium pugnabatur. Qu. curtio teste. Arrianus a. apud Gaugamela, pugnam istam statuit, quocum consentit Plutarchus. Τὴν δὲ μεγάλην μάχην πρὸς Δαρεῖον, οὐκ ἐν Ἀρβήλοις, ὥσπερ οἱ πολλοὶ γράφουσιν, ἀλλ' ἐν Γαυγαμήλοις γενέσθαι συνέπεσεν. Regio *Arbelitis* Plin. 16. 13. long. long. 89. 00. lat. 35. 52.

Arbela, perantiqua Siciliæ urbs, Græcis ἡ Ἀρβέλη seu αἱ Ἀρβέλαι. Steph. Ἀρβέλη, πόλις Σικελίας. Suidas. Ἀρβέλας πόλισμα Σικελικόν. Corruptè apud Sil. lib. 14. *Arabeia* dicitur. Cives ejus stolidi erant & abjecti, ut proverbio sint, teste Stephano. Dicebatur n. *Quid non fies Arbelas profectus?*

Arbella, terminus Judææ, ortum Solis aspiciens. Hieronymus in locis Hebraicis. Est usque hodiè, inquit, vicus Arbel trans Jordanem, in finibus Pellæ civitatis Palæstinæ. Est alius hoc vocabulo in campo prægrandi, distans ab opido Legionis 9. m. p. Strabo lib. 16.

Arbis, Arabius, Ptol. *Berbero* hodiè, teste Nigro, flu. Gedrosiæ, & urbs ejusdem reg. Al. a. *Arbis* & *Arabius* duo sunt. Arabius n. est flu. Persidis, qui nunc *Ilmen* dicitur & in sin. Arab. cadit. Arbis a. urbs Gedrosiæ 70. m. p. distat ab Arabio flu. & *Bilber* à multis dicitur.

Arborea, Oristagni, urbs Sardiniæ in ora occidua, cum portu capaci ad ost. fere flu. *Ittsi*. 45. mill. distat à Calari. long 32 50. lat. 38. 08.

Arbor felix, Arbon op. Helvetiorum ad Brigantium lacum, inter Constantiam 3. & campum Ecclesiæ op. Rhætorum ad ort. 4. Leuc. Lindavio proximum, Tigurum versus 6. inde recedens in occ. long. 31. 15. lat. 47. 20.

Arboricha, pop. teste Jacobo Meiero, fuêre, ubi hodiè insulæ Zelandiæ prov. Belgii, subsunt dominio Statuum Generalium Provinciarum unitarum, quæ à Rege Hispaniæ defecerunt an. 1581. Alii a. existimant in his insf. fuisse alias Toxandros, quanquam credat Ortelius ibi fuisse etiam Mattiacos. Becang. a. & alii existimant Arboricas populos fuisse in medio Brabantiæ, inter Antverpiam & Mosam.

Arborosa, Arbois, op. Com. Burgundiæ, ad Lausti-niam flu. 10. Leuc. à Fano S. Claudii in Bor. long. 27. 35. lat. 46. 15.

Arcabriga, urbs olim Hisp. Tarraconensis, nunc vicus *Arcas* in Castella nova.

Arcadia, reg. Peloponnesi, à mari undique remota, poëtis decantatissima, ab Arcade Jovis filio, sic appellata. Hæc, ut Eust. docet, aliquando dicta est Pelasgia, à Pelasgo rege magno, & sapiente viro, qui vitæ cultioris author fuit, & victum ex stirpibus herbarum, arborumque frondibus, transtulit ad glandem, maximeque ad fagineam. Unde illud.

Πολλοὶ Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασι.

Sanè Arcades glande solitos vesci Artemidorus etiam observat, lib. 2. Onirocr. cap. 25. ubi & Rigaltium videre licebit. Aliquando etiam Lycaonia, Gigantis, & Parrhasia dicta, teste Stephano. Oppida ejus præcipua sunt Mantinea, Tegea, & Stymphales. Montes Pholoe, Cyllene, Lycæus, Mænalus, & Nonacris, quibus incolæ quam plurimùm delectabantur. Dionys. Halicarn. lib. 1. Ἀρκαδικὸν γὰρ τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσι. Fluvii Ladon & Erymanthus. Fuit autem hæc regio tota pastioni potiùs pecoris, quam aut negotiationi, aut agriculturæ dedita: ideoque Pana pastorum Deum, velut peculiare numen sibi vendicarunt. Virgil. Ecl. 4.

Pan etiam Arcadiâ mecum si judice certet,
Pan etiam Arcadiâ dicat se judice victum.

A Mu.sices studio Arcadas Polybius laudat, lib. 4. p. 289. Inde Virgil. Eclog. 10.

——*Soli cantare periti*
Arcades.—— ——

Ἀρκαδίαν μ' αἰτεῖς. *Arcadiam me postulas.* Proverbium, cujus Diogenianus duplicem ostendit usum: convenit n. vel in magna vel inutilia petentem Herodotus lib. 1. natum innuit ex Oraculo. Ἀρκαδικὸν βλάστημα, *arcadicum germen*, de grandibus & ignavis dici solitum. Arcades n. olim ob stuporem ingenii malè audierunt. Unde Juvenalis.

——*Lavâ in parte mamillæ*
Nil salit Arcadico juveni

Lucianus in Bis accusato. Πάθοι γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὸς, ἢ φιλόσοφος; Habuit Arcadia & Asinos procerissimos, qui ob corporis magnitudinem in proverbium abierunt. Perf. Sat. 3.

Findor ut Arcadiæ pecuaria rudere dicas.

Plautus in Asinaria.

Meministin' asinos Arcadicos mercatori Pellæo
Nostrum vendere atriensem?

Quin & Plinius lib. 8. cap. 43. Arcadicos asinos præcipuè à veteribus quæsitos ostendit. Ἀρκάδας μιμούμενος apud Hesychium παροιμία ἐπὶ τῶν ἄλλοις πονούντων καὶ μαχομένων. Οἱ γὰρ Ἀρκάδες πολλὰ πολεμήσαντες ὑπὲρ ἄλλων ἰδίαν

πόλιν ἔχει. Apud Diogenianum est ἐπὶ τῶν ἀλόγως, & exponitur frustrà. Ita quoque legas in Diogeniano. Suidas v. ἐπὶ τῶν ἑτέρων ποιούντων, quem sis vide. Hom. tamen Arcadas ob fortitudinem bellicam non semel commendat. Il. 2.

——— Ἀρκάδες ἄνδρες ἐπιστάμενοι πολέμοιο.

Et Iliad.7. Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι.

Arcadiam itidem ob pastionem laudat.Hymp.3.2.

——— Ἀρκαδίης πολυμήλου. Et Hym. 18.30. ——— Μητέρα μήλων appellat. Aquis quoque bene scatentem innuit ibidem Ἀρκαδίην πολυπίδακα vocans. Cæterum plura de Arcadibus in *Arcas*.

Arcanum, Ciceronis villa, quod *Arce* nunc dicitur. Cic. ipse ejus mem. in Epist. ad Att. 7. 10. sed fratris sui esse dicit; non procul à Minturnis fuisse videtur.

Arcas, Jovis & Callistûs fil. Ἴφθος δὲ φησι, Θεμιστοῦς καὶ Διὸς ὁ Ἀρκὰς ἐγένετο. Ita Stephanus Ab hoc *Arcadia* & *Arcades* dicti, quos quia vetustissima gens fuit, ante Solem & Lunam fuisse poëtæ fabulantur. Apollon. Argon. 4.

Ἀρκάδες, οἳ καὶ πρόσθε Σεληναίης ὑδέονται.

Nonnus Bassaricon lib.41. ——— οὐδὲ καὶ αὐτὴ

Ἀρκαδίη προσέληνος, ἀπέπλαγχθη δὲ μούνη

Πρεσβυτέρης Φαέθοντος ἔθει φάος ἴχε Σελήνης

Eudoxus ἐν γῆς περιόδῳ

Ἀρκάδες δοκοῦσι πρὸ τῆς Σελήνης γεγονέναι.

Plut. in Qu. Rom. Οὗτοι δὲ ἦσαν Ἀρκάδες τῶν ὑπὸ Εὐάνδρῳ προσεληνων λεγομένων.

Ovid. Fast.2.

Ante Jovem genitum terras habuisse feruntur
Arcades, & Lunâ gens prior illa fuit.

Idem ibidem lib.1.

Orta prior Lunâ (de se si creditur ipsi)
A magno tellus Arcade nomen habet.

Seneca in Hippolyto.

Aut te stellifero despiciens polo
Sidus post veteres Arcadas editum.

Idem alibi.

Flete Herculeos Arcades obitus
Nondum Phœbe nascente genus.

Statius Theb.lib.4.

Arcades hinc veteres, astris Lunâque priores,
Agmina fida satis. ———

Videamus autem quid ait Illustris vir Jos. Scaliger in Prolegom. ad lib. de Emend. Temp. Laconibus (inquit) ante plenilunium, aut novilunium aliquid incipere religio fuit; unde Λακωνικὰς Σελήνας vicinorum proverbio jactatas. Inde etiam Arcadibus proverbiali convicio neglectum religionis objectum legimus. Quod n. ante novilunium aut plenilunium, ut plurimum bella, aut alia seriora aggrederentur, ob eam rem a finitimis nationibus Προσέληνοι vocabantur, qu. *Antelunares*. Quæ convicii causa ab ipsis Arcadibus interpretatione elusa est, probrum in laudem conversum ad vetustatem originis suæ referentibus, & antiquiorem sidere isto gentem suam gloriantibus. Fabulæ hujus causam & originem Censorinus de die Natali ita refert cap. 19. *Arcades trimestrem annum primò habuisse dicuntur, & ob id Proseleni appellati: non. ut quidam putant, quòd antè sint nati, quàm Luna astrum cælo esset: sed quòd prius habuerint annum, quàm is in Græciâ ad Lunæ cursum constitueretur.*

Arcati, *Bisnagar* ex conjecturâ, teste Castaldo, urbs Indiæ cit. regia.

Arcennum, seu *Bracennum*, hodiè *Braciano*, urbs ditionis Pontificiæ, in Prov. Patrimonii, vix 10. mill. ab ora litor. maris Tyrrheni in Bor. Item prom. Asiæ min. in Ioniâ contrà Chium insulam.

Arcensium colonia, Arcos Moletio, urbs parva Vandaliciæ ad flu. Guadalete, 4. Leuc. a Xerâ in ort. 12 a. ab Hispali, & 9. à Gadibus.

Arces Lobia, vulgò *Hueffen*, op. Geldriæ ad Rhenum, apud Arenacum urb, inde dimid. mill. ad merid.

Arcesilas, & *Arcesilaus*, philosophus, Polemonis discipulus, in disputatione pertinacior, & magno ingenii acumine Cic. 3. de Fin. Ex Pitane, Æolicâ civitate, ortus, relicto genitali solo, Sardes perrexit: mox Athenas profectus in Academiam se ad Crantorem contulit, quem Platonicam Philosophiam omninò commutasse, novamque quandam constituisse ferunt. *Cavillator* vocatus est, quòd cùm nihil se scire diceret, nec alios scire quicquam pateretur, omnes tamen perturbaret sophismatibus. Persius Sat. 3.

——— *Non ego curo*
Esse quod Arcesilas, ærumnosique Solones.

Seneca 2. de Ben. de hoc Philosopho. Arcesilaus, ut aiunt, amico pauperi & paupertatem suam dissimulanti, ægro autem, & ne hoc quidem confitenti deesse sibi in sumptum ad necessarios usus, cùm clam succurrendum judicasset, pulvino ejus ignorantis sacculum subjecit, ut homo inutiliter verecundus, quod *desiderabat, inveniret potiùs quàm acciperet*. Hæc ille. *Ctesibium* hunc inopem nominat Laërtius: & dictum addit, cùm pecunia inventa esset Ἀρκεσιλάου τὸ παίγνιον *Arcesilas hic ludus*. At Plut. in lib. Quem adul. ab am. noscendus disertè Apellichio hoc tribuit: & cætera consonant nisi quòd dictum efferet Ἀρκεσιλάου τοῦτο τὸ κλέμμα. *Arcesilai hoc furtum*. Hic interrogatus, *Cur ex aliis sectis ad Epicuream transirent multi, nemo ex illis ad alias? Nam*, inquit, *ex viris Galli fiunt*, (scilicet evirati) *ex Gallis viri nunquam*. Fuit etiam poëta ejus nominis priscæ comœdiæ; alius Elegiacus; in quem & Simonides scripsit Epigrammata Laërt. lib 4. Item sculptor quidam apud Plinium. Item pictor, Tisicratis filius teste eodem Plinio, lib. 35. c. 11. Denique unus è quinque ducibus Bœotorum qui ad Trojam cum 50. navibus advenerunt, ut ostendit Hom. initio Catalogi

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε.

Ab Hectore postea interfectus est, teste eodem. Hom. Il. ό.

Ἔκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε,
Τὸν μὲν Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων.

Arcesius, Jovis filius, pater Laërtis Ulyssei apud Ovidium Metam. lib. 13.

Nam mihi Laërtes pater est, Arcesius illi,
Jupiter huic. ———

Ἀρκείσιος Homero Od π. ubi sic Telemachus.

Ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων,
Μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν.

Item *Arcesius*, qui Arcesicetata urbem condidit. Steph. in Ἐπιφάνεια.

Archa, *Herck*, castr. Leodiens. ditionis in confin. Brabantiæ. Alluitur amne cogn. qui paulò infra cadit in Demeram.

Archibius, Apollonii filius Grammaticus, in Callimachi epigrammata enarrationem scripsit. Suidas. Item alius Grammaticus, qui Romæ docuit sub Trajano Idem.

Archidamia, mulier Spartana, quæ, Lacedæmoniis deliberantibus mulieres in Cretam mittere, cum gladio in senatum venit, viros jurgata, quasi vivendum fœminis fuit, *Spartâ eversâ*. Plut. in Lycurgo, & Agide.

Archidamus, Princeps Lacedæmoniorum, Telidis filius Metonem ad Atheniensium exercitum deficientem recepit, in bello contra Pylum primus e navi prosiliens, nec vulneratus est, nec scutum dimisit; denique adversus Amphipolim strenuè decertavit. Insimulatus postremò, quod Thraciæ regis amicitiæ studeret, damnatus est. Suidas.

Archidamus. Lacedæmoniorum rex, Arcadas, Argivosque vicit, tropæa erexit. Xenophon, lib. 7. Pro Tarentinis pugnans interemptus est.

Archidamus, rex Spartanus, rogantibus sociis, quantùm pecuniarum foret satis ab bellum Peloponnesiacum, scienter respondit. Bellum ordinaria non quærere. In aliis hujusce Dictionarii editionibus *ordinata* legas, prorsus ad mentem Plutarchi, apud quem τεταγμένα legitur, in Agide & Cleomene.

Archilochus, historicus, ex quo veteres aliqua de temporibus citant, unde & chronica scripsisse putatur à doctis Juxta Clem. Alex. lib. 1. Strom. floruit circa Olympiad. 20. Juxta Tatianum verò Olymp. 23. cujus verba citat Euseb. lib. 10. Præp. Idem tamen Euseb. in chron. refert Archilochum ad Olymp. 29. Diphilus verò apud Athen. lib. 13. Sapphûs amatores in scenam induxit Archilochum & Hipponactem; sed hoc fecit sive inscius, sive παίζων, ut Athen. mavult. Jos. Scal. refert Archilochum ad tempora Darii Histaspis F. qui imperare demum cœpit Olymp. 64. an. 3. Nihil ejus hodie habemus; nam illa quæ ab Annio Viterbiensi sub ejus nomine edita vere sunt ὑποβολιμαῖα. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 5. & de Poët Gr. p. 14. Idem est autem cum eo qui sequitur, nempe,

Archilochus, poëta Parius, persecutus est Lycamben socerum suum, quod ei filiam pactam, nomine Neobulen, alteri collocaverat, eumque ad laqueum ob Jamborum petulantiam in eum scriptorum compulit. Horatius,

Archilochum proprio rabies armavit Iambo.

Idem Ep. 6.

Qualis Lycambæ spretus infido gener.

Et Epistol. lib. 1.

—— Parios ego primus Jambos
Ostendi Latio, numeros, animosque secutus
Archilochi, non res, & agentia verba Lycamben.

Ovid. in Ibin.

Tincta Lycambeo sanguine tela madent.

Quintilianus, *Archilochus primus inter eos, qui Iambos scripsere: summa in eo vis, elegantes sanè, vibrantesque sententiæ, plurimum sanguinis, & nervorum, &c.* Emicuit regnante Romulo, ut ait Cic. in Tusculanis. Hujus libros ob inverecundiam & obscænitatem Lacedæmonii ex urbe tolli jusserunt, authoremque eorum in exilium misêre. Postremò à quodam, cui nomen Coraci, in bello interfectus fuit; cujus interfectores Delphis arguit Apollo ob clarissimum ejus ingenium. Plin. 7. 29. Item poëta Lacedæmonius, qui Romæ floruit, regnante Tullo Hostilio. Item Nestoris filius qui patrem in expeditione Trojanâ secutus à Memnone interfectus est. Hom.

Archimedes, Syracusanus geometra, sæpenumero invitus ad balnea ductus, dum perungendus in craterem constitueretur, per corporis unguenta, figuras ac lineamenta digito inscribebat. Plut. in Marcello. Cic. 1. Tusc. Qu. cùm esset in Siciliâ Quæstor, sepulcrum ejus inter vepres invenisse gloriatur. Hic, tanquam Deus terrenus, mechanico artificio sphæram vitream fecit in quâ mirâ conversione dissimiles motus circulorum videbantur Claud. in Epig.

Jura poli, rerumque fidem, legesque Deorum
Ecce Syracusius transtulit arte senex.
Inclusus variis famulatur spiritus astris,
Et vivum certis motibus urget opus.
Percurrit proprium mentitus Signifer annum,
Et simulata novo Cynthia mense redit.

Sil. l. 14.

Vir fuit Isthmiacis decus immortale colonis
Ingenio facile ante alios telluris alumnos,
Nudus opum, sed cui cœlum terraque paterent.
Ille novus pluvias Titan ut proderet ortu
Fuscatis tristis radiis, ille hæreat, anne
Pendeat instabilis tellus, cur fœdere certo
Hunc affusa globum Tethys circumliget undis
Noverat, atque una pelagi Lunæque labores,
Et pater Oceanus qua lege effunderet æstus
Non illum mundi numerasse capacis arenas
Vana fides, puppes etiam, constructáque saxa
Fœmineâ traxisse ferunt contra ardua dextra.

Ubi sis Dausquium consule. Marcellus in expeditione Syracusarum interdixit, ne Archimedes unus violaretur: verùm cùm urbs caperetur, & ipse animo ac oculis in terram defixis; formas Geometricas describeret, ab ignoto milite interfectus est. Vide Dausquerium in illud Silii lib. 14.

Tu quoque ductoris lacrymas memorande tulisti
Defensor patriæ, meditantem in pulvere formas,
Nec turbatum animi, tanta feriente ruinâ
Ignarus miles vulgi tum fortè peremit.

Erat autem Hieronis Syracusani regis propinquus Plut. in Marcello: Ἀρχιμήδης Ἱέρωνι τῷ βασιλεῖ συγγενὴς ὢν καὶ φίλος. Unicus *spectator cœli, & siderum*, ut Livii de eo 24. 34. verba sunt, *mirabilium inventor, ac machinator bellicorum tormentorum fuit*. Julius Firmicus, Mathes. 6. 3. *Hic est Syracusanus Archimedes, qui Romanos exercitus mechanicis artibus sæpe prostravit. Hunc Marcellus in triumpho victoria constitutus, ac inter ovantes militum strepitus, laurea, quæ collocatus lugubri mœrore deflevit.* Quam subtili ratione, quomodo argenti auro admisti per fraudem mensura deprehendi possit, invenerit, narrat Vitruvius, lib. 9. cap. 3. & Fannius Poëta vetus de ponderibus. Vide plura de illo apud Vossium de Scientiis Mathem. Fuit alius, Grammaticus Trallianus, qui edidit commentarios in Homerum, & mechanica Suidas.

Archinus. Ἀρχῖνος ἐν Θετταλικοῖς adducitur à Pindari Schol. in Pyth. Od. 3.

Archipheracita פרק *pherac* in Gemarâ non *titulum* tantùm significat, sed *prælectionem* simul, & *explanationem* particulæ legis Inde *Archipheracita*, quorum munus erat Legis partes & prælegere populo, & interpretari, iidem sc. qui & ἀρχισυνάγωγοι dicuntur. Grotius.

Archippe, Alchippe Plinio, op. Latii in fin. Marsorum ad lac. Fucinum, ab eo absorptum; locus *Marsignia* dicitur teste Ligorio.

Archippus, nomen viri, Coloss. 4. 17. & Philem. vers. 2. Item Philosophus, qui Thebis Scholas habuit, & Pythagoræ auditor fuit. Alius Comicus Atheniensis, de quo vide Voss. de Poet. Gr. Pag. 39.

Architimus, inclaruit opere de rebus Arcadicis. Plut. Q. Gr.

Architis. Venus apud Assyrios culta, ut Macrobius testatur Saturn. 1. 21. *Adonin* (inquit) *Solem esse non dubitatur, inspectâ religione Assyriorum, apud quos Veneris Architidis, & Adonidis maxima olim veneratio viguit, quam nunc Phœnices tenent.* Plerique suspicantur hunc locum esse corruptum. Itaque pro *Architidis* Scaliger in Varronem rescribit *Dercetidis*, Robertus Gottonus *Adargidis*, Seldenus *Aphacitidis*, quomodo Macrobium scripsisse, *ausus sum* (inquit) *ferè dejerare*. Bocharto tamen recepta lectio frustra sollicitari videtur, cùm in loco Aphacis proximo, nempe super Libanum, spatio ferè medio, inter Byblum, & Heliopolim sitam fuisse *Arcam* urbem ex Ptolemæo constet. A quâ Venus dici potuit *Arcitis*, vel *Architis*, additâ aspiratione, ut fit passim in nominibus peregrinis.

Archontes, novem erant Principes, nempe Rex, Archon, Polemarchus, & Thesmothetæ sex, quibus jus omne, quod primò Regum, deinde Archontum fuerat, ita est divisum, ut in eorum manu & potestate tota esset Atheniensum Respublica. Ante Solonem suffragio eligebantur: at ille, sorte ut id fieret, instituit, ita tamen, ut postquam lecti essent, in Senatu quidem excuterentur, in Comitiis populi probarentur. Apud Archontem verò à rege, & sociis separatum lites intendebantur de malâ tractatione, ebrietate, rerum divisarum electione, tutelâ pupillorum, hæreditatibus &c. Quinetiam idem curator erat mulierum, quæ post mariti mortem prægnantes esse viderentur. Lysias, Demosthenes. Pollux.

Archontici, Valentinianorum secta, universitatem, quàm Deus condidit, opera esse Principum seu ἀρχόντων, dicebant. Negabant resurrectionem carnis; Baptismum & Cœnam Domini prorsus abjiciebant, vide Theodoretum.

Architas, Mitylenæus musicus; cui cùm probrum daretur, quòd non exaudiretur, respondit, *Instrumentum pro me loquitur.* Fuit etiam alius agriculturæ scriptor, tertius poëta Epigrammatarius. Diogenes Laërtius, lib. 8.

Archytas Hestiæi, sive, ut alii Mnesarchi filius, Philosophus Tarentinus, professionis Pythagoricæ, astrologus, & geometra, quemadmodum eum *Maris & terræ, numeroque carentis arenæ Mensorem* Horatius appellat Carm. 1. od. 28. Meminit ejusdem Cic. lib. 3. de Orat. Platonem, cujus in Geometriâ discipulus fuerat, per literas monuit, ut è Siciliâ discederet, quòd Dionysius de eo necando cogitaret. Cubum primò invenit. Ligneam columbam volatilem fecit. Gellius 9. 12. Primus platagen, h. e. crepitaculum puerorum invenit, quo pueros nunquam quiescentes detineret, & à periculosioribus ludis avocaret. Hinc factus est locus proverbio, ut desipientes, & puerilia tractantes *Ad Archytæ platagen* recidisse dicamus. Diogenianus Ἀρχύτου πλαταγὴ ἐπὶ τῶν ἡσυχάζειν μὴ δυναμένων, ὁ γὰρ Ἀρχύτας τέκτων ὢν, ἐπενόησε πλαταγὴν ἣν ἐδίδοσαν τοῖς παιδίοις ἵνα μηδὲν τῶν κατ᾽ οἰκίαν διακλάσωσι. Mundum ingenitum & incorruptibilem hominumque genus sine ullo ortûs principio ab æterno fuisse somniatus est. Censorinus de die Natali cap. 4. Periit naufragio, sicut locum ipse indicat apud Horatium ubi suprà.

Me quoque devexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis.

Inter scriptores R. R. Archytam Varro & Columella memorant. Memorabile est quod de Archytâ memorat Cic. in Tusc. Qu. Archytas cùm villico factus esset iratior, quo te modo, inquit, accepissem, nisi iratus essem? Quod Plutarchus quoque retulit his verbis: Ἀρχύτας ἐμπαθέστερον ἔχοντος καὶ τραχύτερον πρὸς οἰκέτας, οὐδὲν ἐποίησεν, ἀλλ᾽ ἢ τοσοῦτον εἶπεν, εὐτυχεῖτε, ὅτι ὀργίζομαι ὑμῖν. Idem quoque Platoni tributum legimus: Πλάτων ὀργισθεὶς, ποτὲ ἐπὶ τῶν δούλων, χάριν ἔχετε τοῖς Θεοῖς εἶπεν, ὅτι ὀργίζομαι· κολασθείητε γὰρ ἂν πάντως εἰ μὴ ὠργίζετο.

Arci, Hisp. Tar. op. hodiè *Harisa*. ex antiquâ inscriptione ejusd. loci, teste Clusio.

Arciaca, op. Gall. Celt. in fin. Trecensium, 5. Leuc. à Trecis in Bor. ad Albam flu. & vulgò *Arcis sub Aube* dicitur in Campania prov.

Arcilacis, op. Hisp. Bæt. in Turdulis, nunc *Lora* quibusdam, vicus in regno Granatensi, al. a. *Hardales*, castr. Andaluziæ, in summo monte 5. Leuc. ab Anticaria in occ. quot fere ab Ursone in aust.

Arcilacis, op. Hisp. in Bastitanis, nunc *Xarafuel*, vicus ad Sucronem amnem, ut quibusdam videtur.

Arclovium, Urlec, Hiberniæ in Lageniâ & Com. Caterlogensi 10. mill. à Viclovio in aust. & a Vexfordia 20. in Bor. vulgò *Arclo*.

Arcobriga, op. Lusitaniæ, ut quidam credunt, fuit ubi nunc *Laura*. op. intra Tagum & Anam. 7. Leuc. à Salacia in Bor. quot ab Ebora in occ.

Arcobriga, op. Hisp. Tar. in Celtiberis, ubi nunc *Arcos* op. Castellæ vet. in lim. Aragoniæ ad Salonem flu. 2. Leuc. a Methymna-Coeli in ort. 9. a. à Bilbili in occasum.

Arctinus Milesius, Homeri discipulus secundum Tzetzem & Suidam, qui id proditum ait ab Artemone Clazomenio in lib. de Hom. Vide Voss. P. Gr. p. 10

Arcton, ins. Cyzicus ita vocabatur. Steph. à Jovis nutricibus, quas illic in ἄρκτους, i. e. ursas migrasse tradunt. Ἦν δὲ ὁ τόπος ἐπίδηλος, καὶ ἀπὸ τῶν θηρίων τῶν ἄρκτων ὀνομάσθη, ἢ διὰ τὸ ὑψηλὸν τοῦ ὄρους (erat n. mons Cyzico incumbens) ἀπὸ τοῦ δοκεῖν ταῖς ἄρκτοις συμπλάζειν τοῖς ἄστροις. Τοῦτο δὲ ἄγριοί τινες γηγενεῖς ᾤκουν, Schol. Apollonii.

Arctophylax, sidus juxta majorem ursam, alio nomine *Bootes*. Cic. in Arateis.

Arctophylax vulgò qui dicitur esse Bootes.

Aratus ipse.

Ἐξόπιθεν δ᾽ Ἑλίκης φέρεται ἐλάοντι ἐοικὼς

Ἀρκτοφύλαξ, τὸν δ᾽ ἄνδρες ἐπικλείουσι Βοώτην,
Οὕνεχ᾽ ἁμαξαίης ἐπαφώμενος εἴδεται Ἄρκτου.

Latinè *ursa custodem* dixeris. Ovid. 3. Fast.

Sive est Arctophylax, sive est piger ille Bootes.

Jul. Hyginus: Arctophylax è facto Ursam sequens intelligitur, & Arctum servans Arctophylax est nuncupatus. Papin. Theb. 1.

Languet Hyperborea glacialis portitor Ursa.

Arctos. pro duobus signis cœlestibus accipitur, quæ Septentrionali polo, velut axe quodam nixæ, Arctico Circulo clausæ, & ita collocatæ, ut utraque resupinatâ alterius caput contingat; sed caput ejus, quæ superior est, ad caudam inferioris contendat. Alteram majorem ursam, sive Cynosuram, i. e. *Canis caudam* vocant; alteram minorem. Hanc Phœnices, illam Græci nautæ observant. Aratus ubi de duabus Ursis.

Οἱ τὴν μὲν, Κυνόσουραν ἐπίκλησιν καλέουσι,
Τὴν δ᾽ ἑτέρην, Ἑλίκην. Ἑλίκῃ γε μὲν ἄνδρες Ἀχαιοὶ
Εἰν ἁλὶ τεκμαίρονται, ἵνα χρὴ νῆας ἀγινεῖν,
Τῇ δ᾽ ἄρα Φοίνικες πίσυνοι, περόωσι θάλασσαν.

Ovid. Fast. 4.

Esse duas Arctos, quarum Cynosura petatur
Sidoniis, Helicen Graia carina notet.

Idem Trist. 4. 3.

Magna, minorque feræ, quarum regis altera Graias,
Altera Sidonias, utraque sicca, rates.

Val. Flac. lib. 1. —— *Neque enim in Tyrias Cynosura carinas*
Certior, aut Graiis Helice servanda magistris.

Harum Virgilius meminit Georgicorum, lib. 1.

Maximus hic flexu sinuoso labitur Anguis
Circum, perque duos in morem fluminis Arctos,
Arctos Oceani metuentes æquore tingi.

M. Manilius, lib. 1. ubi de axe.

Summa tenent ejus miseris notissima nautis
Signa per immensum cupidos ducentia pontum:
Majoremque Helice major decircinat arcum.
Septem illam stellæ certantes lumine signant:
Quâ duce per fluctus Graiæ dant vela carinæ.
Angusto Cynosura brevis torquetur in orbe,
Tam spatio quam luce minor, sed judice vincit
Majorem Tyrio. Pœnis hæc certior auctor
Non apparentem pelago quærentibus orbem.

Complicat hic Anguis duas Ursas, minorem Cynosuram collo & capite, majorem Helicem caudâ; ita Hyginus. Aratus quoque in Phæn.

Οὐρῇ τῆς κεφαλὴν Ἑλίκης ἀποτείνεται Ἄρκτου.

Et posteà de Cynosurâ. —— *Ἡ δ᾽ ἐν σπείρῃ αὐτὴν*
Εἰλεῖται κεφαλήν.

Quæ autem de comparatione fluminis scribit Poëta, sumit proculdubio ab Arato, sic enim ille.

Τὰς δὲ δι᾽ ἀμφοτέρας, οἵη ποταμοῖο ἀπορρὼξ
Εἰλεῖται (μέγα θαῦμα) δράκων περί τ᾽ ἀμφί τ᾽ ἐαγὼς
Μυρίος. Quos versus ita reddidit Cicero.

Has inter veluti rapido cum gurgite flumen,
Torvus draco, serpit subter supraque revolvens
Sese, conficiensque sinus e corpore flexos.

Germanicus Cæsar vero sic vertit

Has inter medias, abrupti fluminis instar,
Immanis serpens sinuosa volumina torquet
Hinc atque hinc: superatque illas mirabile monstrum.

Denique Festus Avienus.

Inter utramque dehinc præclari nominis Arcton
Ceu circumflexo sinuantur flumina lapsu,
Squameum agmen agens Draco volvitur, atque obit ambos
Spirarum curvis anfractibus.

Porro Seneca ad imitationem Arati in Medea.

Hunc ille vasti more torrentis jacens
Descendat Anguis, cujus immensos duæ
Major Minorque sentiunt nodos feræ.

Et in Thyeste. *Et qui medias dividit Ursas*
Fluminis instar lubricus Anguis.

De flumine tacuit Vitruvius 9. 6. *Serpentis, qui est inter Arctos, qui Septentriones dicuntur, implicatus.* Tacuit, etiam Silius Italicus, lib. 3.

Quantus non æquas perlustrat flexibus Arctos
Et geminum lapsu sidus circumligat Anguis.

Allusit fortè Manilius, lib. 1. nam usus est verbo *interfundo*, quod aquarum proprium.

Has interfusus, circumque amplexus utramque
Dividit, & cingit stellis ardentibus Anguis.

Et lib. 5. pari aquarum verbo.

Illinc per geminas Anguis qui labitur Arctos.

Denique consentiunt omnes plus vidisse Virgilium hoc loco, quàm Homerum. Impingit enim ille (notante *de la Cerda*) in duplicem scopulum. Nam & Ursam in singulari numero nominat, cùm duæ sint: & addit *solam*, cùm & aliis stellis id contingat, quæ circà illas. Sic enim ille Odyss. 5. *Οἴη δ᾽ ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.* Ab utroque cavit Virgilius, & *Arctos* dixit in plurali, neque *solas* dixit, ne stellas alias excludere videatur. Eustathius tamen Homerum defendit, itemque Aristoteles, lib. 1. de arte Poët. Τὸ Οἴη δ᾽ ἄμμορος, κατὰ μεταφορὰν, τὸ γὰρ γνωριμώτατον, μόνον. Et sanè Ovidius Homerum imitatur Met. 13.

—— *Immunemque æquoris Arcton.*

Itemque Manilius, ubi de Ursâ.

Nunquam tincta vadis, sed semper flexilis orbe.

Arcturus, Stella in signo Bootæ, post caudam majoris ursæ, cujus ortus & occasus futuras tempestates portendunt. Horat. Carm. 3. Od. 1.

Nec sævus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis hædi.

Et ante eum Plautus in Rudente.

Arcturus signum sum omnium quàm acerrimum,
Vehemens sum cùm exorior, cùm occido vehementior.

Oritur à Caniculâ ferè post dies 50. Sic dictus παρὰ τὴν τῆς ἄρκτου οὐράν, h. e. ab Ursinâ caudâ. Hesychius, Ἀρκτοῦρος, ἀρκτῶος τόπος, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑπὸ αὐτὸν ἀστὴρ ὁμοίως καλεῖται ἀρκτοῦρος, ἐπειδὴ ἐστὶ τὸ Ἀρκτῷον κατωτέρω. Λέγεται δὲ ἄμαξα. Suidas, Ἀρκτοῦρος δὲ λέγεται καὶ αὐτὸς ὅλος ὁ Βοώτης. Ἰδίως δὲ καὶ ὁ ὑπὸ τὴν ζώνην αὐτοῦ ἀστὴρ, λέγεται καὶ Ἀρκτοφύλαξ.

Ardea, urbs in Latio, Turni & Rutulorum regia, quasi *Ardua*, i. e. *magna* & *nobilis*, teste Servio

vio in illud Virgil. Æn. 7.

——— Locus ardea quondam
Dictus avis, & nunc magnum tenet Ardea nomen.

Hyginus ab augurio avis Ardeam dictam tradit. Alii v. à fervore regionis. Mart. 4. 60.

Ardea solstitio, Pæstanaque rura petantur,
Quique Cleonæo sidere fervet ager.

Ubi etiam morbosum locum *Ardeam* fuisse discimus. Strabo lib. 5. Ἄποικοι δ᾽ ἡ Ἀντίον ἐστὶν ἐνδεέστερον, καὶ πανοφόρος, πλὴν ὀλίγων χωρίων, τῶν κατὰ τὴν παράλιον ὅτι ἑλώδη καὶ νοσερά, οἷα τὰ τῶν Ἀρδεατῶν, &c. Hinc illud Senecæ Epist. 105. *Quæ observanda tibi sunt, ut tutior vivas, dicam. Tu tamen sic audias, censeo, ista præcepta, quomodo si tibi præciperem quâ ratione bonam valetudinem in Ardeatino tuereris.* Hanc urbem post Turni mortem, igne consumptam, & in avem sui nominis commutatam fabulatur, Ovid. Met. 14.

——— Cadit Ardea, Turno
Sospite, dicta potens, quam postquam barbarus ignes
Abstulit, ac tepidâ jacuerunt tecta favillâ,
Congerie è mediâ tum primùm cognita præpes
Subvolat; & cineres plausis everberat alis:
Et sonus, & macies, & pallor, & omnia, captam
Quæ deceant urbem, nomen quoque mansit in illâ
Urbis, & ipsa suis deplangitur Ardea pennis.

Pop. *Ardeates*, qui Saguntinorum patres erant, templóque Veneris, quod erat Latio commune præfuerunt. Strab. l. 5. Ἐπεὶ δ᾽ ἡ Λαουΐνιον ἔχον κοινὸν τῶν Λατίνων ἱερὸν Ἀφροδίτης, ἐπιμελοῦνται δ᾽ αὐτοῦ διὰ προπόλων Ἀρδεᾶται.

Ardotium, Illyrici op. Ptol. hodie *Magonicha* Nigro.

Arduenna, Galliæ totius maxima sylva, quæque ab ripis Rheni, finibusque Trevirorum ad Nervios pertinet, millibusque amplius quingentis in longitudinem patet, uti describit & æstimat Cæsar lib. 6 de bello Gall. cap. 29. Gallicè *La forest d'Ardenne*, cujus magna pars in ditione Leodiensi, in duc. Lucemburgensi, & in Eyfaliâ regione perseverat.

Arebrigium, pagus Salassorum ultrà Augustam Prætoriam in Alpibus Graiis, *Burus de la Duile*, Simlero teste. Aliis *Erenburus* pagus ejusdem tractûs, quod magis probatur.

Areburgium, vicus inter Treviros & Coloniam Agrippinam, *Arensburg* Simlero.

Arecomici, pop. Gall. Narbon. Volscis proximi; *Aricomii* Ptolemæo, *Aricomiscii* Straboni, quorum urbs est Nemausus, Gallicè *Avignon*, aliis *Nismes*.

Aredate, Austriæ op. Ptol. *Lintz* hodiè dicitur.

Arelatum, urbs nobilis Gall. Narbon. *Sextanorum Colonia* Plinio, quòd è sextâ legione milites coloni eò deducti sint, quam Strabo ad Rhodanum sitam amplissimo emporio insignem esse scribit. *Multarum civitatum decus* vocat Marcellinus. *Constantia* olim à Constantino Imp. denominata est, uti docet Ausonio suo Scaliger. *Mamillaria Colonia* dici putabatur in vet. Inscriptione, teste Ortelio. Ubi tamen Pantanus *Mamillaria* legendum ariolatur; quia Festus Avienus in *Ora maritima* ait *Arelatem* dictam incolis olim Græcis *Thelinen*, quod quid aliud quàm *Mamillaria*? Θηλὴ n. *mamilla*. Versus Avieni sic se habent.

Arelatus illic civitas attollitur,
Theline vocata sub priore seculo
Graio incolente. ——— Causa ejusce appellationis duplex; Forma urbis, & rerum omnium, annonæque præsertim singularis ubertas. Huc fortassè respexit Ausonius *Gallulam Romam* nuncupans. Sic n. ille in Catalogo.

Gallula Roma Arelas, quam Narbo Martius, & quam
Accolit Alpinis opulenta Vienna colonis.

Roma n. sonat *mamilla*. Ab illâ *rumâ* dicti *Romulus* & *Remus*. Plut. Fest. *Arelate* Straboni dicitur, hodiè *Arles*. Reges olim habuit; Postremus eorum nomine Boso, cùm Episcopo, quòd se non expectasset in nocte Nativitatis Domini, alapam impegisset, ab Othone Imp. regno exutus in cœnobium detrusus est, ex quo tempore regnum Arelatense cessavit, & Romano Imperium annexum est. De nominis origine Buchartus. *Laith*, inquit, Britannis est *humiditas*, planè ut Ebræis לחות, *Lauth*; unde *Arelates* nomen Camdenus ita deducit, *Arelate celeberrima Galliæ urbs solo uliginoso, & humido posita ab ipso situ nomen sumpsisse videtur*. Ar. n Britannis *super*, & laith *humidum significat*. Ion. 25. 29. latit. 42. 45.

Aremorica Gall. reg. quæ nunc Aquitania. Plin. 4. 17. pop. *Aremorici*. Dalechampius v. apud Plin. legit *Arecomica*, quæ *Armagnac* Matliano.

Aremorica, *La Bretagne*, Gall. prov. Vide Armorica.

Arenacum, *Arnheim*, urbs Geldriæ in ea parte, quæ Velavia dicitur, 2. Leuc. à Noviomago in Bor. quot à Doesburgo in occ.

Arensberga, urbs Westphaliæ ad flu. Ruram, 4. Leuc. à Lippia in occ. à Col. Agrip. in ort. æstivum.

Arensburgum, op. præcipuum ins. Osiliæ in mari Baltico, 8. mill. Germ. ab ora proximiori Livoniæ, & 18. à Riga in Septentrionem.

Areopagus, vicus erat Athenis, à Templo Martis ita dictus, ubi primum judicium capitis actum fuisse scribit Plinius. *Areum judicium* dixit Tacitus An. 2. Juvenali *Martis curia* dicitur.

Ergo occulta leges ut Curia Martis Athenis.

Non tamen id κατὰ λέξιν sonat, sed *Martis collem*, *saxum*, sive *rupem*. Hesychius. Ἄρειος πάγος, ἐν Ἀθήναις δικαστήριον ἐν τῇ Ἀκροπόλει. E Stephano discimus, Areopagum fuisse Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν, eorum vide. Quid ageretur in *Areopago* docet Jul. Pollux lib. 8. ubi de magistratibus Atheniensium. Vide Vossium in *Areopago*, & imprimis eruditissimum Jo. Meursium sing. lib. de senatu Areopagetico.

Areopagita, Judices Athenienses severissimi, de caussis capitalibus pronunciabant tantâ integritate, ut noctu, non interdiu judicarent, quòd non dicentes, sed quæ dicerentur, observarent. Cic. ad Att. 1. 14. *Romana res sic se habent, Senatus* Ἄρειος πάγος, *nihil constantius, nihil severius, nihil fortius.* Hi in templo Martis judicabant, quòd cum Mars, qui Græcè dicitur Ἄρης homicidii crimine reus fieret, judicantibus

tibus duodecim Diis in eo pago, sex sententiis absolutus. Et. Alex. ab Alex. 3. 5. & 4. 11. & 6. 11. Cælius Rhod. 7. 19.

Areopolis, Arabiæ civitas, quæ & *Moab* & *Ariel*. Palæstinæ urbs est Hieronymo, *Rhabathmona* Stephano, qui eam in Arabiâ ponit, *Rhabathmia* Ptolemæo est in Arabiâ Petræâ. Populi *Areopolitæ*, long. 68. 30. lat. 30. 30.

Arestæ, Indiæ pop. quos *Adrestas* Justinus vocat lib. 12. ubi tamen MSS. omnes *Arestas*. Et sic quoque Lucan. 3

Tunc furor extremos movit Romanus Arestas.

Ubi alii *Orestas*, *Olostras*, aut *Aresdas*. Grotius tamen *Oretas*. Sunt n. proximi Carmanis (inquit) Ὠρῖται, apud Strab. lib. 15. Sed poëta primam syllabam corripuit, eâ licentiâ, quam in voce *Orion* usurpari cernimus. *Prastes* vocat Qu. Curtius malè.

Aretæus Cappadox, medicus Græcus antiquus, de quo Vossius de Philosophiâ. p. 96. & 107.

Aretas, *Lipuda* Bitrio, flu. M. Græciæ per fines Crotoniatarum, apud Crimissam op. fluens, & in mare Jonium se exonerans.

Aretades, Cnidius, Macedonica scripsit, quorum tertium citat Plut. in Paral. Min. cap. 11. Reliquit etiam librum de insulis, teste eodem Plut. ibid. cap. 27. Condidit opus etiam de rebus Phrygiis, ut arbitratur Vossius. Sed pro eo apud Plut. lib. de Flum. scribitur Ἀρετάζης, ubi Maussacus censet ex isto scriptore, utrumque Plutarchi Chæronensis locum corrigi debere.

Arete, unica nata Rhexenoris Alcinoi, regis Phæacum uxor, ex quâ Nausicaam filiam ac tres filios suscepit, Λευκώλενος Homero dicitur. Orpheus in Argonaut. Ἀρήτη ἰοδόπηχυς ἰδ᾽ Ἀλκίνοος θεοειδής.

Aretes a Censorino, cap. 21. conjungitur cum Eratosthene, Sosibio Chronographo & Timæo, ac ab Inachi regno usque ad Olympiad. 1. statuisse dicitur annos 514.

Arethas, infer. Syriæ rex post Antiochum designatus; Item vetus Interpres, qui in D. Joannis Apocalypsim commentaria Græcè scripsit. Extat cum Scholiastis reliquis ab Oecumenio collectis, Veronæ 1532.

Arethon, qui & *Arachthus*, vulgò *Smagmamuvisi*, flu. Epiri juxta Ambraciam, in sin. Ambracium fluens.

Arethusa, vel *Arethissa*, Ἀρζῶν, Strab. lac. Armeniæ maj. in quo nihil mergi potest Plin. *Per hunc Tigris fluvium impetuoso cursu fluit, ut nec lacus Tigrim nec Tigris lacui admisceatur.*

Arethusa, flu. Siciliæ apud Syracusas, in quem Alpheum, flu. Elidis ex Peloponneso occultis subter mare cuniculis fluere poëtæ fabulantur. Virg. Ecl. 10.

Extremum hunc Arethusa mihi concede laborem.
Sic tibi cum fluctus subterlabere Sicanos
Doris amara suam non intermisceat undam

Idem lib. 3 Æn.

——— *Alpheum fama est huc Elidis amnem.*
Occultas egisse vias subter mare; qui nunc ore, Arethusa, tuo, Siculis confunditur undis.

Arethusa, fons circa Smyrnam. Item Chalcidis Eubœæ, ut & Ithacæ, & Bœotiæ prope Thebas. Hesychius. Ἀρέθουσα, κρήνη ἐν Ἰθάκῃ, καὶ ἐν Σικελίᾳ, ἐν ᾗ ὁ ἐν τῇ Ἤλιδι ῥέων ποταμὸς Ἀλφειὸς ἀργύρεον κομίζων ἀναφαίνεται. Didymus octo fontes hujus nominis memorat, ut epitheton esse putetur cujuscunque fontis, ab irrigando. Stephanus, Ἀρῶ ἐστὶ ποτίζω, ὅθεν ἄρδω παράγωγον, ἐκ τούτου ἀρέθω, ὡς φλέγω φλεγέθω, ἀφ᾽ οὗ πᾶσαι κρῆναι ἰδιαζόντως οὕτω καλοῦνται. Item locus Syriæ munitus juxta Emessam, Strabo. Item Amphaxidis reg. in Macedoniâ op. ad sinum Strymonicum. *Tadino* hodiè, nisi fallat Pinetus. Vide Valesium ad Am. Marcel. pag. 334.

Arethusa, Nerei & Doridis filia, Elidis nymphæ, & Dianæ comes; quam cùm Alpheus fugientem persequeretur à Dianâ in fontem sui nominis commutata est, cujus aquas cùm suis miscere vellet Alpheus, illa à terra absorpta in Ortygiam insulam deinde in Siciliam delata est. Alpheus autem cum propter mare sequi non posset, per cuniculos subterraneos in Siciliam itidem pervenit, ibique associatis Arethusæ aquis, in mare Siculum se exonerat. Vide Boch. de Phœn. Col. lib. 1. cap. 28. & Cluverium de Sic. Ant. p. 156. &c.

Aretinum, Tusciæ urbs, colonia Romanorum, *Arrhetium* Ptolemæo *Aretium* Silio. Itali nunc vulgò *Arezzo* vocant. Ejus urbis mœnia alta fuere. Silius Ital. lib. 5.

———*Pœnus nunc occupet altos*
Areti muros Corythi nunc dirus et arcem.

Ubi alii *Arreti*. Et sane omnes antiquæ Inscriptiones (notante Cluverio) geminum r habent. Vasa ejusdem non magno pretio apud veteres. Mart lib. 1. 54.

Sic Aretina violant crystallina testa.

Idem eorundem meminit lib. 14.

Aretina nimis ne spernas vasa monemus.

Opidani Diodoro ac Dionysio Halicarn. Ἀρρητῖνοι. Stephanus. Ἀρρήτιον, πόλις Τυῤῥηνίας, Τὸ ἐθνικὸν Ἀρρητῖνος. Strabo lib. 5. Μάλιστα δ᾽ ἐστὶ μεσογαία τὸ Ἀρρήτιον πρὸς τοῖς ὄρεσιν, ἀπέχει γοῦν τῆς Ῥώμης χιλίους σταδίους. Long. 34. 49. lat. 43. 00.

Areva, citer. Hisp. flu. *Aresma*, nunc appellari credit Navagierus in suo Itinerario Italicâ linguâ scripto.

Arevaca, Hisp. Tarracon. pop. Ptol. *Arevici* Plinio Ἀρουάκκοι Appiano. Hoc tempore eorum urbem *Marvesia* dici, ex ejus antiquis ruinis colligit Car. Clusius. Est tamen in hoc tractu pagus qui antiquum nomen retinere videtur. Nauagierus *Arivalo* urbem habet, quam credit antiquum Arevacorum nomen retinere. Long. 16. 00 lat. 41. 35.

Argæus, Cappadociæ mons, quam ab unâ parte cingit, arduus, & perpetuis pruinis rigens, cui Mazaca Cappadocum metropolis subjacet. E quorum pascuis olim nobilis fuit. Claud. in Ruffin. lib. 2.

———*Jam pascua fumant*
Cappadocum, volucrumque parens Argæus equorum

Et in lib. de laudibus Serenæ ——— *Delectus equorum.*

Quos Phrygiæ matres, Argæaque gramina pasta
Semine Cappadocum sacris præsepibus edunt.

Idem de equo Honorii.

Seu te Cappad cum gelidâ sub valle natantem
Argæa lavere nives ———

Et de equo Arcadii.

Sive illum Armeniis aluerunt gramina campis
Turbidus Argæâ seu nive lavit Halys.

Nemesianus. *Cornipedes igitur lectos det Græcia nobis,*
Cappadocumque notas referat generosa propago
Argæa. Suidas. Ἀργαῖον, τὸ Καισαρείας ὄρος.

Argaus, Pelopis filius & Alectoris pater. Alius fuit Lycimnii filius, qui ab Hercule abductus, vi mo bi peregrè periit; cujus cremati cineres Hercules retulit, ut jusjurandum, quod dederat, se illum reducturum, servaret. Hunc dicunt primum fuisse, qui crematus sit, & ab eo deinde morem servatum. Cœl. Rhod. 17.31.

Argaus, sive *Argeus*, Apollinis & Cyrenes filius, Justinus lib. 13. Aliter Pindarus, Od. 9. Pyth. & Diodor. lib. 4. qui Cyrenes filium unicum referunt Aristæum; Nomium verò & *Agreum* (ita enim legendum, non *Argaum*, ut hic) Aristæi cognomina faciunt, ideò sic dicti, quòd venationi & pascendo pecori esset addictus. Nam ἀγρεὺς est *venator*, & νόμιος à νέμειν *pascere* dicitur.

Arganthonion. mons Cii, ὄρος Κίου, inquit Schol. Apollonii ad illud lib. 1. Ἀμφ' Ἀργανθώνειον ὄρος, στόχιας τι Κίοιο.

Arganthonius, rex Tartessi, quem Plinius ait vixisse 120. annos. Silius autem 300, qui ejus mem. lib. 3.

Arganthoniacos armat Carteia nepotes;
Rex proavus fuit humani ditissimus ævi,
Ter denos decies emensus belliger annos.

Ideoque Bochartus vocat eum ארך אנתא *Arcantho*, i. e. πολυχρόνιον, sive *longi temporis*.

Argantomagum, sive *Argentomagum*, op. Gall. in finibus Buturigum, vulgò *Argenton*. Long. 22. 06. lat. 46. 05. Alterum, quod in Martyrol. *Argentomachum* legitur, vulgò *Argentan* in Neustriâ, sive Normanniâ inter Sagium, & Fallesiam paulo supra 3. Leuc. interstitum. haud obscurum opidum. Long. 21. 00. lat. 49. 44.

Argaricus, sinus Indiæ intrà Gangem. Ptol. *Golfo di Bengala* Mercatori.

Argas, Demosthenes ob morum feritatem, ac naturam immitem sic dictus. Hesychius, Καὶ Δημοσθένης ὑπὸ Αἰσχίνου Ἀργᾶς ὠνομάζετο. Οἱ δὲ ὄνομα τυράννου. Vide Suidam. Item *Argas*, qui præter annorum rationem sapit. Suidas. Ὁ δεινότατος παρ' ἡλικίαν, ἀργᾶς καλεῖται. Cæl. Rhod. 18.6.

Argea, loca Romæ sic appellata, quòd in his sepulti essent quidam Argivorum illustres viri. Festus. Varro lib. 4. de L. L. Reliqua urbis loca olim discreta, cùm Argeorum sacraria in 27. partes urbis sint disposita. Argeos dictos putant à principibus, qui cum Hercule Argivo Romam venerunt & in Saturniâ subsederunt. Apud Festum verò legendum est *Argei*, ut apud Varronem, Plutarchum, Ovidium, & alios legitur. In lege Flaminiâ, *Quum eas ad Argeos neque caput comito, neque capillum depertito.*

Argelia, Germ. urbs. Ptol. *Torgavv* Petro Apiano in Saxoniâ. Long 35. 00. lat. 51 30.

Argennum, promontorium Joniæ, inter Clazomenas, & Erythras, proximas urbes, à quo Chios insf. 60. tantùm stadiis abest. *Capo Stellaro* Sophiano. *Capo bianco* Nigro. Alterum Siciliæ promontorium, *Capo di S. Alessio* Fazello, cum castro nomen antiquum servante, in orâ ad ort. à Messanâ 25. m. p. à Tauromino 6. Denique tertium Lesbi promontorium, teste Strabone.

Argentanum, urbs Brutiorum mediterranea, in Calabriâ citer. Hodiè *S. Marco*, teste Barrio.

Argentarius, mons Tusciæ in orâ australi, in mare, inter portum Herculis & Telamonis excurrens; de quo Rutilius vetus poëta, lib. 1. Itinerarii.

Tenditur in medias mons Argentarius undas.

Argenteola, Asturiæ urbs in Hisp. Ptol. *Argentiolum* Antonino. Hodie *Medules*, teste Moletio.

Argenteus, Gall. Narbon. flu. in Provinciâ, inter Olbiam, & Forum Julii in mare exiens, *Argentius* Ptolemæo. Hodiè *Argentine* Pineto, *Argenton* verò Villanovano. Alter vulgò *Argens*, in Rhodanum influens, separansque comitatum Venusinum à Provinciâ reliquâ.

Argenteus mons, *Sierra Segura* Floriano, *Sierra de Alcaraz* Clusio. mons Hisp. Tarrac. unde Bætis effluit. Fortè Tugiensis saltus Plinii, ex eo enim Bætin oriri scribit. Appellatur etiam *Argentarius* Avieno. Vide Boch. de Phœn. col. p. 666.

Argentomagum, vide *Argantomagum*.

Argentoratum, vulgò *Strasburg*, urbs Germ. sup. ad Rhenum, Alsatiæ caput, libera, & episc. sub archiep. Moguntino, inter Basileam ad Aust. & Spiram ad Sept. Hic Alemanni à Juliano primùm, posteà à Gratiano Augusto ad 30. millia cæsi. *Argentina* posterioribus dicitur, horologio mirâ arte fabricato insignis Long. 29. 26. lat. 48. 25.

Argentuaria, & *Argentaria* Aurelio Victori, hodiè, teste B. Rhenano *Horburg* dicitur, op. Germ. sup. ad Illum flu. Rhenum versùs, jam excisum, ex quo Colmariam illi successisse ferunt. Argentuariamque novam dici.

Arges, Cyclopum unus, Apollodorus. Μετὰ τούτους δὲ αὐτῷ τίκτει Γῆ, Κύκλωπας Ἄρην (lege Ἄργην) Στερόπην Βρόντην, ὧν ἕκαστος εἶχεν ἕνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου. Callimachus Hymn. in Dianam.

Μήτηρ μὲν Κύκλωπας ἐῷ ἐπὶ παιδὶ καλιστρεῖ
Ἄργην, ἢ Στερόπην. Hesiod. in Theog.
Βρόντην τε Στερόπην τε καὶ Ἄργην ὀβριμόθυμον.

Argestes, Græcè Ἀργέστης, venti Noti seu Austri species. Eust. in Odys. φ. tradit, quòd ἀργέστης barytonè ut plurimùm sit venti nomen, oxytonò autem νότου ἐπίθετον, ut Hom. Ἀργεστᾶο νότοιο, hoc est, λευκοῦ, ab ἀργὸν quod est λευκόν. Ibidem tradit esse qui ἀργεστῆν dicant νότον ἐξ Ἄργους εἰς Τροίαν πνέοντα, quos ait ὑπ' ἀνδιανόητα, dicere. Aristor. Meteor. 2. 6. ait Euro contrarium esse ἀργέστην. Strabo lib. 1. citat ex Iliad. λ. hos versus

Ὡς δ' ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ
Ἀργεστᾶο νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων.

Vide ibi Casaubonum. Vitruvius 1. 6. *Circa Favonium Argestes, & certis temporibus Etesiæ.* Plin. 2. 47. ab occasu solstitiali flare scribit, Hesychius, Ἀργέσται, οἱ νότιοι.

Argi, Græciæ civitas, Junoni in pretio, Livius lib. 34. *Junoque regina, cujus in tutelâ Argi sunt.*
Virg. Æn. *Veterisque memor Saturnia belli*
Prima quod ad Trojam pro charis gesserat Argis.
Sil. lib. 1. *Hic Juno ante Argos*, &c.
Hinc illa dicta Argiva: Mem. Strabo lib. 6. Fani cujusdam in Lucaniâ ab Jasone positi *Iunoni Argivæ*; & ex eo Plin. l. 3. c. 5. Num. Neronis: ΗΡΑ ΑΡΓΕΙΑ, Virgil. Æn. 3.

Iunoni Argivæ sacros adolemus honores.

Argia, Peloponnesi regio. Ptol. Hodiè *Romania* dici putatur. Suidas. Ἀργεία, ἡ Ἥρα, καὶ ἡ τῆς Ἀργείων γῆ.

Argidava,

Argidava, Daciæ op. Ptol. *Argisch* hodiè, teste Lazio in Valachiâ apud fines Transylvaniæ. Long. 48. 45. lat. 48. 5.

Argila, urbs Cariæ. Stephanus. Item op. Mauritaniæ à Portugalliæ rege expugnatum A. D. 1472. vulgò *Arzilla*.

Argiletum locus Romæ juxtà Palatium, ubi tabernæ opificum erant, præsertimque bibliopolarum. Martialis.

Argiletanas mavis habitare tabernas.

Idem 1. 118. per tmesin.

Argi nempe soles subire letum.

Et lib. 2. ep. 17.

Argique letum multus obsidet sutor.

Dictus ab Argo Argivorum duce, qui ab Evandro hospitio exceptus, cùm in affectati regni suspicionem venisset, ab Arcadibus, inscio Evandro, occisus est; cui postea rex tumulum erexit, quem de nomine ejus *Argiletum* vocavit. Virgil. 8. Æn.

Nec non & sacri monstrat nemus Argileti
Testaturque locum, & letum docet hospitis Argi.

Alii dictum putant, quasi *Argilletum*, ab *argilla*, h. e. cretâ, cujus eo in loco magna erat copia. Utramque opinionem refert Varro lib. 4. de L. L. his verbis. *Argiletum sunt, qui scripserunt ab Argo, seu quòd is huc venit, ibique sepultus sit: alii ab argilla, quòd ibi hoc genus terræ.*

Argippei, pop. inter Sauromatas. Herod. lib. 4. ab ipsâ nativitate calvi, simis naribus, & ingenti mento, proprio quodam oris sono, ex arboribus victitantes. Hi, cùm arma nulla habeant, à nemine tamen afficiuntur injuriâ, quòd sacri putentur. Iidem finitimorum controversias dirimunt, & ad se confugientes ab injuriâ tuentur.

Argita, flu. Iberniæ in orâ Sept. *Banney* Ortelio, *Swilly* Camdeno, cui magis fidendum.

Argivi, populi Græciæ, ab Argis dicti, quorum est frequens mentio apud poëtas. Hesychius. Ἀργεῖοι, οἱ Ἕλληνες. *Argivi* autem furacitatis olim ita notati sunt, ut ab illis adagium ortum sit, cujus mem. Suidas. Ἀργεῖοι φῶρες, ἐπὶ τῶν φανερῶς πονηρῶν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι ἐπὶ κλοπῇ κωμῳδοῦνται. Contra *Argivo clypeo dignus* apud Zenodotum, ἐπὶ τῶν εὐδοκιμούντων & ἐνδόξων. Nam apud Argivos pueri incorrupti & puri clypeos prisco more gestabant. Ἀργεῖοι ὁρῶσι apud Suidam παροιμία ἐπὶ τῶν ἀτενῶς & καταπληκτικῶς ὁρώντων. Argivi etiam malè apud veteres audiebant, tanquam Sycophantæ & calumniatores. Inde proverb. apud Diogen. 2. 79. Ἀργεία φορά, ἐπὶ τῶν συκοφαντῶν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι φιλόδικοι.

Argo, navis in qua Jason cum 54. heroibus Thessalis Colchos navigavit. De nominis ratione variant etymologi. Sententiæ eorum ad sex classes revocari possunt. *Primò* Nonnullis dicta videtur ab Architecto, cujus nomen *Argos*: de quo Val. Flac. lib. 1.

——*Ad charum Tritonia devolat Argum;*
Moliri jubet hunc puppim & dimittere ferro
Robora.——

Diodor. Sic. lib. 4. Τὴν δὲ ναῦν Ἀργὼ προσηγορεῦσθαι κατά τινας τῶν μυθογράφων, ἀπὸ τοῦ τὸ σκάφος ἀρχιτεκτονήσαντος Ἄργου. Vide Hyginum in *Argo*. *Secundò*, Alii sic vocatam volunt, quòd secum *Argivos* tulerit, quod sentire videtur M. Tullius Tuscul. Qu. lib. 1. *Et eas angustias*, inquit, *per quas penetravit ea quæ est nominata Argo, quia Argivi in eâ delecti viri vecti petebant pellem inauratam arietis.* Quæ postrema verba ex poëtâ aliquo antiquo (uti sæpiusculè in his libris solet) desumpsit. *Tertiò*, Quidam à velocitate ejus sic dictam arbitrantur. Diod. Sic ubi suprà. Ὡς δέ τινες λέγουσιν ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ τάχος ὑπερβολῆς, ὡς ἂν τῶν ἀρχαίων ἀργὸν τὸ ταχὺ προσαγορευόντων. Unde Catullus.

Ausi sunt vada salsa citâ decurrere puppe.

Et Pindarus in Pythiis ἐπέπλευσε θοᾶς Ἀργοῦς χαλινόν. Quanquam ἀργὸς quoque Græcè dicitur tardus. Hinc jocus Martialis lib. 3. ep. 67.

At vos tam placidas vagi per undas
Tuta luditis otium carina.
Non nautas puto vos sed Argonautas.

Quartò, Pherecydes Syrus apud Lazarum Bayfium tradit eam sumpsisse nomen ab *Argo* Phryxi filio. *Quintò*, Alii à texturâ ducunt, Hebraicè ארג *ereg*, inter quos est Hieremias Hoëlzlinus notis ad Apollon. lib. 1. Sanè Catullus de hujus navis fabricâ.

Pinea conjungens inflexa texta carina.

Ad quem locum sic illustris Scaliger. Texere naves veteres dicebant, à quo, locus, ubi naves fabricantur, *Textrinum* dicebatur, auctor Servius in schedis nondum vulgatis. Qu. Ennius.

Idem campus habet textrinum navibus longis.

Hoc est, ναυπήγιον. Sic τὰ ὕφη ναὸς dixit Archimelus poëta in navem Hieronis.

Ἄτρακτοι γὰρ ψαύουσι περὶ χῆλαι τετρατὶδας
Θαυμαστῶς μεγάλου ἐντὸς ἔχει ὑφέων.

Malè enim apud Athenæum ὀφίων. Ovidius.

Texitur & costis panda carina suis.

Sil. Ital. *Fluminea texit, quâ transvehat agmina, classem.*

Idem lib. 11. *Æratas jussi texamus mille carinas.*

Panegyristes ad Maximinianum *ut navalia texerentur, ut trabes caderentur*; ubi navalia dixit pro navibus. *Sextò*, Bochartus ὁ μέγας à longitudine sic dictam suspicatur. Gaulis (brevibus ratibus scilicet inquit, puto Phœnices opposuisse) כפינן ארכא naves *arca*, vel *arco*, ut Syri efferunt, id est, naves longitudinis, seu quod idem est, naves longas; ac inde factum, literis G & C permutatis, quod passim ferè fit, ut navis *Argo* appellaretur, quæ prima fuit longa navis apud Græcos, qui usque ad Jasonem & Argonautas, solùm rotundis navibus utebantur. Plinius, lib. 7. cap. 56. *Longa nave Iasonem primum navigasse Philostephanus author est.* Et Apollonii Scholiastes, lib. 1. de *Argo* nave. Ταύτην δέ φασι πρώτην τῶν νεῶν γίνεσθαι μακράν. Et Herodotus circa initium, lib. 1. de Argonautis, Καταπλώσαντας γὰρ μακρῇ νηῒ ἐς Αἶαν τε τὴν Κολχίδα, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν. Quinquaginta remiges eam habere refert Apollodorus, i. e. 25. ab unoquoque latere, unde sequitur longam fuisse cubitorum minimùm quinquaginta, si singula interscalmia fuerint δίπηχυαῖα, prout definit Vitruvius, lib. 1. cap. 2. Quinimò longior fuit, si Theocrito credimus, à quo in *Hyla* prædicatur τριακοντάζυγος Ἀργώ, id est, 30. *jugorum*, sive *scalmorum*. Lignum, ex quo confecta fuit, pinum volunt Catullus, & Seneca. Hic,

Peliaco quondam prognatæ vertice pinus
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas,
Phasidos ad fluctus, & fines Æetæos.

Ille in Medeâ. *Benè dissepti fœdera mundi*
Traxit in unum Thessala pinus.
Quibus adde Horatium Epod. Od. 17
Non hunc Argeo contendit remige pinus.
Et Ovidium in Epist. Hypsipyles.
Quid mihi cum Minyis, quid cum Tritonide pinu?
Et Lucanum, lib. 6.
Prima fretum scindens Pagasæo littore pinus
Terrenum ignotas hominem projecit in undas.
Et Statium in Achilleide.
Olim equidem Argoos pinus cum Thessala reges
Huc veheret. ——— ———
Orpheus ex fago factam innuit, itemque Apollodorus, loco paulo post adducendo; hoc autem de parte ejus vocali solummodo intelligendum; quam ex robore factam fuisse significat. Isacius in Lycoph. Λαλιστάτην ἔχει τὴν πρῶραν ἐκ τῆς Δωδώνης δρυός. In hoc omnes consentiunt, factam esse ex arboribus Dodonæ sylvæ, quibus olim oracula reddebantur. Unde & Poëtæ comminiscuntur navem ipsam fuisse vocatam.
Apollonius, lib 4. ——— Αὐδὴ δ' ἄφνω
Ἴαχεν ἀνδρομέη ἐπτοῦ μεσσηγὺ θεόντων,
Αὐδῆς ἐν γλαφυρῇ νηὸς δόρυ, τόῤῥ' ἀνὰ μέσσην
Στεῖρα Ἀθηναίη Δωδωνίδος ἥρμοσε φηγοῦ.
Sen. in Medea. ——— *Ipsaque vocem*
Perdidit Argo.
Val. Flac. 1. *Fatidicamque ratem.*
Claud. in Panegyr. ——— *Rursusque locuta*
In te Chaonia moverunt carmina quercus.

Argonautæ, Heroës, qui cum Jasone in Argo navi Colchos profecti sunt ad diripiendum vellus aureum; Sunt qui dicant fuisse duo & quinquaginta numero, alii addunt quatuor. Numerantur autem ab Apollonio, Orpheo, & Val. Flac. lib. 1. Quorum secundus 50. numero fuisse innuit, vers. 298.
Ὅς ἔτι γ' αὐτὸς ἴσαεν ἴσος κούρους ἄγων
Πεντήκοντ' ἐρέτησιν ἀνὰ τρόφιμον τε & ὄχλον.
Ultimus verò, lib. 7.
Quinquaginta Asiam, pudet heu, penetravit Iason
Exulibus ——— ——— ———
Stat. Theb. 5.
Quinquaginta illi trabibus de more revinctis
Eminus abrupto quatiunt nova littora saltu.
Elogia illorum sparsa plurima apud Poëtas Græcos & Latinos passim occurrunt. Pindaro Pyth. Od. 4. dicuntur ναυτᾶν ἄωτος, *flos nautarum*, sicut & Theocrito Idyll. 13. θεῖος ἄωτος Ἡρώων. Et Virg. Ec. 4.
——— *Erit altera quæ vehat Argo*
Delectos heroas. ——— ———
Eidem Theocrito ἀριστῆες *principes, sive optimates*, ut & Apollodoro 1. Bibl ἀριστεῖς. Ovid. Pont. 1. 5.
——— *Primos telluris Achivæ*
Vocat. A Catullo *Lecti* dicuntur, itemque ab Apollonio Argon. 4. λεκτοὶ ἡρώων. Statius in Achilleide *Argoos reges* dixit. Pari laude eos insignivit Val. Flaccus, lib. 1.
——— *Pressam sub regibus alnum.*
Iterum ——— *Video nostro tot in æquore reges.*
Et rursus *Turba ducum*. Altius Catullus.
Heroes salvete Deûm genus.
Apollonius, lib. 1.
Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γένος.
Et lib. 3. Ἀθανάτων υἷας. Sen. in Medeâ.
Decus illud ingens Græciæ, florem inclytum,
Præsidia Argivæ gentis, & prolem Deûm.
Et Manilius, lib. 1. apertè *Deos* vocat.
Servando Dea facta Deos. Denique Val. Flaccus de iisdem. *Divûm progenies* ———
Ac iterum — *Reges Diis genitos.*

Argos, vetus ac nobilis urbs Achaiæ in Argolide, quæ etiam *Argos Hippium* dicebatur, ab equorum præstantiâ. Horat. Carm. 1.
Aptum dicit equis Argos, ditesque Mycenas.
Quem versum ab Homero mutuatus est, apud quem Ἄργος ἱππόβοτον & alibi πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Item *Argi* plurium Hor ——— *Thebis nutritus an Argis.* Virg. 2. Æn. *Si patrios unquam remeassem victor ad Argos.*

Argos, Peloponnesi civitas, juxtà Athenas. Hujus rex primus Phoroneus fuit, dicta ab *Argo* rege; uti scribit August. lib. 18. de Civ. Dei. Hodiè *Argo* dicitur. Long. 48.50. lat. 38.18.

Argos, Thessaliæ op. quod *Pelasgicon* dicût à Pelasgis. Lucan. lib. 6. ——— *Ubi nobile quondam*
Nunc super Argos arant.
Vulgò *Armiro*, long. 48.45 lat. 40.20. Etiam ipsa Thessalia *Argos Pelasgicum* appellata est apud vett. Strabo lib. 9. Item pro totâ Græciâ aliquando sumitur. Lucan. lib. 10.
——— *Quantum impulit Argos*
Iliacasque domos facie Spartana nocenti.

Argos, cognomento *Amphilochium*. In Epiro est, inter Ambraciam, & Cassiopem occurrens, in finibus Acarnanum. Vide Voss. ad Melam pag. 158. Long. 46. 50. lat. 39. 45.

Argos, Apuliæ op. à Diomede conditum, quod inde *Argyripam*, & postremò *Arpos* vocarunt. Vide Cluver. Ital. Ant lib. 4. cap. 12.

Argous portus, vulgò *Porto ferraro*, portus Æthaliæ, seu Ilvæ insulæ maris Tyrrheni. Paulus Jovius.

Argus, Arestoris filius. unde *Arestorides* Ovidio dicitur Met. lib. 1. *Donec Arestoridæ servandam tradidit Argo*
Apollodorus, lib. 2. de Argo ὃν Ἀσκληπιάδης μὲν Ἀρέστορος λέγει υἱόν, Φερεκύδης δὲ Ἰνάχου. Idem tamen alibi Agenoris filium facit. Πανόπτης Græcis dicebatur, quòd totus oculis scateret. Hunc poëtæ fabulantur, à Junone constitutum fuisse custodem Jûs Inachi filiæ, à Jove in juvencam commutatæ; quem postea Mercurius Jovis jussu interfecit, oculis ejus fistulæ sono consopitis. Ovid. 1. Met.
Centum luminibus cinctum caput Argus habebat,
Inque suis vicibus capiebant bina quietem,
Cætera servabant, atque in statione manebant.
Plautus in Aulularia.
Quos si Argus servet, qui oculeus totus fuit,
Quem quondam Ioni Juno custodem addidit
Is nunquam servet.
Prop. lib. 1. eleg. 3.
Sed sic intentis hærebam fixus ocellis

Argus

Argus ut gnotis cornibus Inachidos.

Macrobius lib. 1. cap. 19. Fabulam ita interpretatur, ut Argus Cœlum sit, Io terra, Mercurius Sol. Juno autem oculos ejus avi suæ, h.e. pavonis caudæ, inseruit. Ovid. ubi supra.

Excipit hos, volucrisque suæ Saturnia pennis
Collocat; & gemmis caudam stellantibus implet.

Argus. Evandr. hospes, vide *Argiletum.*

Argus, canis Ulyssis, vel hinc saltem memorandus, quòd solus dominum vicesimo demùm anno domum redeuntem agnoverit. Hom. Odys. 17. vers 300.

Ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μὲν ὅ γ' ἔσηνε, καὶ οὔατα κάββαλεν ἄμφω.

Argynnis, Venus, ab *Argynno* puero ab Agamemnone amato, qui cùm frequentius nataret in Cephiso fluvio periit, quo in loco sepelivit eum Agamemnon, ibidemque Veneris Argynnidos, id est, turpitudinis suæ templum construxit. Prop. 3. 6.

Sunt Agamemnonias testantia littora curas,
Quæ notat Argynni pœna natantis aqua.

Ubi alia edit. *Argini pœna minantis* Turnebus. c. 33. l. 26. Advers. conatur hos versus explicare. A Polluce Ἄργυννος vocatur, à Stephano Ἄργυνος, à Plutarcho Ἄργυνος, in libro quo bruta uti ratione docet; atque Agamemnona perlustrasse totam Bœotiam pervestigando eum puerum, qui se fugiebat, eique moræ prætexebat adversos ventos: ac demum se in lacu Copiade abluit, si fortè ardorem suum unà eluere posset. Hæc ille: Martialis 7. 14. ad *Arginnum* puerum:

Quis puer hic nitidis adsistit Hyantidos undis?
Et fugit ad dominam Naida? numquid Hylas?
O benè quòd sylva colitur Tirynthius ista.
Et, quòd amatrices tam prope servat aquas!
Securus licet hos fontes Arginne ministres
Nil facient Nymphæ, ne velit ipse, cave.

Hæc fabula recitatur à Stephano in Κηφισὸς, ut nos monet Parrhasius, qui Stephani integro codice usus est, nam vulgò eâ parte mutilus circumfertur.

Argyra, nympha, cujus amore cum Selenius torqueretur, obiit ejus nimio desiderio, & à Venere in cognominem fluvium mutatus est, cujus aquam amantibus prodesse ad amoris remedia, veterum fuit opinio. Pausan.

Argyraspides, sic dicebatur Macedonica quædam legio a *clypeis argenteis* Qu. Curtius lib. 6. *Post phalangem Argyraspides erant:* Τάγμα δὲ στρατιωτικὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, Hesychio dicuntur. Horum meminère Arrianus & Athenæus, lib. 12.

Argyre, extra Indi ostium ins. metallorum fœcunda. Mela, 3. 7. *Ad Tamum insulam est Chryse, ad Gangem Argyre; altera aurei soli, (ita veteres tradidère) altera argentei: atque ita ut maximè videtur aut ex re nomen, aut ex vocabulo ficta fabula est.* Idem habet Solinus, cap 55.

Argyripa, op. Apuliæ Dauniæ, à Diomede conditum, *Argipana* Polybio dicta. *Arpi* Cic. Ptol. & aliis. Virg. Æn. 11.

Ille urbem Argyripam patriæ cognomine gentis,
Victor Gargani condebat Iapygis arvis.

Ovid. Met. 14.--- *Ille quidem sub Iapyge maxima Dauno*
Mœnia condiderat, dotaliquę arva tenebat.

Argyropylus, Imperator Constant. qui Zoæ uxoris & Michaelis Paphlagonis ejus adulteri dolo, inter balnea aquis submersus est. Bapt. Egnatius.

Argyrutum, Illyrici urbs. Ptol. *Argyruntum* Plinio. *Scrissin* Nigro. *Novigrad* Moletio, *Obravazo* Ragusæo.

Aria, Asiæ reg. hodiè *Corazan*; Item lacus, urbs & flu. ejusdem reg. Ptol. Item una è Satrapiis Indiam terminantibus. Mela 1. 2. *Indis proxima est Ariane, deinde Aria.* Ubi Vossius, *Ariam hic*, inquit, *non rectè collocat, tanquam si litoralis esset regio.* Hoc miror neminem hic reprehendisse, illud verò ei vitio vertisse, quòd *Ariam* & *Arianem* diversas faciat, cùm tamen in eo prorsus nihil commiserit. Verùm operæ pretium hic est paucis ostendere, quamnam veteres differentiam inter *Arios* & *Arianos* posuerint, quoniam hæc res multos eruditos in errorem egit. Ὁ πάνυ Salmasius aliquot locis eos distinguit, alibi verò eosdem esse affirmat in Plinianis. Verùm ita res sese habet. *Aria* regio semper dicta fuit illa tantum portio terræ, quæ ad *Arium* flu. erat sita, *Arii* verò qui illam inhabitabant. Non tantùm usque ad tempora Alexandri M. & successorum ejus, verùm etiam multis seculis postea *Aria* iidem fuère termini, quos Ptolemæus & alii huic adsignant. Scio quidem Herodotum & Pausaniam narrare, Medos dictos fuisse *Arios* ante adventum Medeæ; verùm id nihil ad rem facit, etiamsi verum sit: & forsan fabella est. Imò ausim affirmare esse fabellam, cùm Medi jam ab ipso statim initio ita sint dicti, nec ullum aliud nomen habuerint. *Ariane* verò longè alia est. Nomen id inauditum ante tempora Alexandri. Verùm postquam ab Ariis subacti fuère Bactrii, Gedrosii, Sogdiani, aliæque complures gentes, factum est, ut pleræque istæ regiones, Ariorum dicerentur provinciæ. Plinius itaque Gedrosos, Arachotas, & Paropamisadas vocat Ariorum satrapias. Quod non ita interpretandum, uti Salmasius interpretatur, tanquam si Plinius omnes hos populos *Arios* vocaret, sed quòd essent in ditione *Ariorum*. Nemo unquam ullam ex his gentibus sub *Ariorum* nomine comprehendit. *Arii* tantùm unius reg. incolæ dicuntur. Longè alia est *Ariana*. Illa enim extenditur ab Indo flu. usque ad os sinus Persici. Comprehendit verò præter ipsam *Ariam*, has quoque regiones, Gedrosiam, Drangianam, Arachosiam, Paropanisum, Bactrianam, Sogdianam, Parthiam, Carmaniam, & si quas alias regiones subegerunt aut Menander, aut alii, vel ante, vel post illum, Ariorum duces. *Arii* itaque nomen unius tantum regionis, *Ariane* verò continet totum Ariorum imperium. Item *Aria* Περσικὴ χώρα Stephano, qui eam quoque Thraciæ antiquum nomen fuisse perhibet.

Aria: Ponti Euxini ins. *Farnasia* Pineto Apollonius autem & Arrianus in Periplo Ἀρητιάδα eam vocant. Mela 2. 7. *Non longe accolitur Aria, quæ Marti sacrata (ut fabulis traditur) tulit aves cum summâ clade advenientium pennas quasi tela jaculatas.* Ubi Vossius; Ita reposuit Hermolau. Barbarus, cùm prius legeretur *non longè Acolisaria*, quemadmodum omnes etiam quotquot vidi, manu exarati codices. Legendum verò *Non longè à Colchis Aria.* Stephanus Ἄρειος νῆσος, πρὸς τοῖς Κόλχοις ἐν τῷ Πόντῳ, Σκύμνος ἐν Ἀσίᾳ. Τὸ ἐθνικὸν Ἄρειος ἐξ ἑνὸς τοῖν δυοῖν παραγγελμάτων. Quasi v. ἐθνικὸν Ἄρειος non sit potius ab Ἀρεία. Verum nescivis Stephanus, ita quoque appellatam fuisse hanc in-

 sulam.

sulam. Possit & legi nullius literæ immutatione, *Non longè à Colis Aria.* Nam & Coli in hoc tractu, quorum regio Κωλικὴ, cujus jam superiùs meminit Mela. Nec est quod quisquam existimet Colis hic locum non esse, quòd ii longius absint Septentrionem versùs, cùm & Plinius hoc loco Colicam recenseat. 6. 5. *Subjicitur Ponti regio Colica, in quâ juga Caucasi ad Riphæos montes torquentur.* Et hic pro *Colica* reposuerunt *Colchicam regionem*, contrà fidem veterum exemplarium. Quòd si verum est Colos inhabitasse τὴν ὑπώρειαν τῶν Καυκάσου, uti ait Hecatæus apud Stephanum, & Caucasi extrema juga dicta sint Κωλικὰ ὄρη, jam rectè dixerit Mela *Ariam esse Colis vicinam*, cùm montes huic insulæ oppositi, Caucasi sint appendices. Porrò Aria Plinio est Chalceritis forsan ab avibus, quas χαλκάγας, σιδηροπτέρυς, & σιδηρόνυχας fabulantur.

Ariadne, vel *Ariadna* Minois, Cretensium regis, ex Pasiphaë filia, Theseum, cujus amore detinebatur, per filum è Labyrintho extricavit, eumque redeuntem in patriam usque ad Naxum insf. insecuta est; quo loco à perfido Theseo relicta, ac lugens, Libero Patri nupsit, à quo donata est coronâ Cnossiâ 7. stellis adornatâ. Postremò à Dianâ dicitur sagittâ percussa, quòd virginitatem non servasset. Catullus in Argonauticis (quem vide) ubi de Theseo.

Inde pedem victor multâ cum laude reflexit,
Errabunda regens tenui vestigia filo.

Vide Ovid. Epist. 10. Statius in Sylvis.

——*Non talem Cressa superbum*
Callida purpureo revocavit Thesea filo.

Prop. 3. 17. Bacchum alloquens.

Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
Lyncibus in cœlum vecta Ariadna tuis.

Ovidius 5. Fastorum.——*Baccho placuisse coronam*
Ex Ariadnæo sidere nosse potes.

Catullus. *Ex Ariadnæis aurea temporibus*
Fixa corona foret.

Propertius. *Testis siderea torta corona Dea.*

Virg. Georgic. 1.

Gnosiaque ardentis decedat stella coronæ.

Habuerunt ex Arato. Sic enim ille.

Αὐτοῦ κἀκεῖνος στέφανος, τὸν ἀγαυὸν ἔθηκε
Σῆμ' ἔμεναι Διόνυσος ἀποιχομένης Ἀριάδνης.

Arianda, Cariæ urbs. Mela 1. 16. Atqui *Caryandam* illic legendum ait Isaacus Vossius, quem sis vide.

Ariani, vel *Arieni*, Asiæ populi. Dionys. vers. 714.

Καυκασίους κνημῖδας Ἐρυθραίων τ' Ἀριηνῶν.

Ita versum hunc in antiquis exemplaribus scriptum inveniri ex Eustathio constat: ipse autem copulam interponi voluit, ut legeretur Ἐρυθραίων τ' Ἀριηνῶν, ac de diversis montibus, aliis Caucasiis, aliis Arianorum, intelligeretur. Sed cur Arianos Ἐρυθραίους vocat? Non à colore certè (quod sensisse videtur Hen. Stephanus, dum *rubeos Arianos* hic reddit) sed quod *Erythræum mare* fines eorum pertingerent. Arianam sc. latè sumunt veterum plurimi, non tantum Ariorum regionem strictè sumptam, verùm & alias vicinas regiones sub co nomine complectentes. Vide Guil. Hill. ad locum.

Arianthe, op. Oenotriorum in Calab. citer. ad flu. cognominem, apud Ninæam, sive, ut nunc dicunt, op. S. Donati, inter Balbiam, & Artemisium 4. mil p. dissitum. *Felone*, teste Barrio. Sed potiùs *Arenda* videtur op. ejusdem reg. inter Frigidum & Agellum.

Arianum, *Ariano*, urbs Hirpinorum in regno Neapolit. & Principatu ulter. 25. m. à Luceria in Aust. & 12. à Benevento ad radices Apennini.

Ariarica, op. Sequanorum in Burgundiæ Com. à Vesontione 16. m. p. Urbam versus, inde 24. distantem.

Ariaspe. Gobinau, ut aliquibus videtur. urb. Drangianæ, olim præcipua, in occ. vergens Ariam versus. Al. est *Callatia*, op. Persidis, ad flu. Salum. 20. mill. à *Gobinau* in ort.

Aricia, Latii op. post Albanum montem in viâ Appiâ, ab Hippolyto Thesei filio conditum; ita dictum ab *Aricia* nobili Atticæ fœminâ, quam idem fertur adamasse. In agro Aricino præstantissimi proveniebant porri, de quibus Columella, lib. 10.

Brutia quæ tellus & mater Aricia porri.

Mart. lib. 11. *Mittis præcipuos nemoralis Aricia porros.*

Quod ait *nemoralis*, in eo non solus est. Ovid. Fast. 6.

Inspice quos habeat nemoralis Aricia Fastos.

Lucanus lib. 6.

Parvus Mycenæ quantum sacrata Dianæ
Distat ab excelsâ nemoralis Aricia Româ.

Ejus clivo recumbebant mendici. Mart. 2. 19.

Debet Aricino conviva recumbere clivo,
Quem tua felicem, Zoile, cœna facit.

Idem 10. 68. *Durus Aricinâ de regione pater.*

Et 12. 32. *Migrare clivum crederes Aricinum.*

Juvenalis Sat. 4.

Dignus Aricinos qui mendicaret ad axes.

Persius Sat. 6.——*Accedo Bovillas,*
Clivumque ad Virbi.——

Hoc est, ubi Virbius, i. e. Hippolytus colebatur. De situ Ariciæ ita Strabo lib. 5. Μετὰ δὲ Ἀλβανὸν ὄρος Ἀρικία ἐστὶ πόλις ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ, στάδιοι δ' εἰσὶν ἐκ τῆς Ῥώμης ἑξήκοντα· κοῖλος δ' ἐστὶν ὁ τόπος, ἔχει δ' ὅμως ἐρυμνὴν ἄκραν, id est, *post Albanum montem in viâ Appiâ, urbs est Aricia, 160. stadia à Româ, situ concavo, arce tamen edita, & naturâ loci munita.* Ubi in numero stadiorum ingens est, non dixerim Strabonis errorem, sed exscriptoris mendum Dionys. enim lib. 6. 120. stadia tantùm numerat: Συμπίπτουσιν, inquit, ἀλλήλοις ἀγχοῦ πόλεως Ἀρικείας, ἣ διέχει σταδίους ἑκατὸν εἴκοσι τῆς Ῥώμης. Eundem stadiorum numerum habet Philostratus de vitâ Apol. 3. 12. Ἐν δὲ ταύτῃ κατεσπούδαστο φιλοσοφίας ὥρας, ἔτυχε διατρίβων τῇ Ῥώμῃ ὁ Ἀπολλώνιος, σταδίους δ' εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀπέχον ἐντυχεῖν τῷ Φιλολάῳ τῷ Κιτιεῖ περὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐν τῇ Ἀρικείᾳ. In hâc Orestes, oraculo monitus, simulacrum Scythicæ Dianæ, quod è Tauricâ regione transtulerat, priusquam Argos peteret, consecravit. Erat ad hujus templum nemus, quod vocatur *Aricinum*, dicente Ovidio 5. Fastorum.

Vallis Aricinæ sylva percinctus opacâ
Est lacus antiquâ relligione sacer.
Hic jacet Hippolytus loris distractus equorum.
Unde nemus nullis illud aditur equis.

Aricomici, Gall. Narbon. pop. Vide *Arecomici*. Alii legunt *Aracomici*.

Ariconium, vulgò *Kenchester*, teste Camdeno, op. Angliæ mediter. inter Callevam ad ort. 59. & Iscam ad

ad occ. 32. m. p. Aliis est *Hereford*, sive locus juxtà eandem.

Arideus, Philippi nothus Alexandri frater, cui successit, Just. 9. 8. quamvis ab Alexandro præteritus, lib. 12. 15. Nominatur pro successore à Meleagro, recusatur à Ptolemæo, lib. 13. cap. 2. Rex tamen appellatur à militibus, ibidem. Tandem verò necatur ab Olympiade, lib. 14. cap. 7. Lege *Aridaus*.

Aridices, philosophus, de quo sic Macrob. Sat. 7. 3. Quum Regis libertus ad novas divitias nuper evectus Philosophos ad convivium congregasset, & irridendo eorum minutulas quæstiones, scire se velle, dixisset, *cur ex nigrâ & albâ fabâ pulmentum unius coloris edatur?* Aridices indignè ferens, *Tu nobis*, inquit, *absolve, cur de albis & nigris loris similes maculæ gignantur?*

Aries, primum Zodiaci signum, quod Sol ingrediens 4. Idus Mart. Æquinoctium vernum efficit. Fabulantur autem Poëtæ hunc illum ipsum esse Arietem, qui aureo vellere insignis Phryxum per Hellespontum trajecit, Hellem verò ibidem submersit. Ovid. Trist. 4.

Impositamque sibi qui non bene pertulit Hellen
Tempora nocturnis æqua diurna facit.

Manilius, lib. 4. ——— *Testis tibi laniger ipse,*
Cùm vitreum findens aurato vellere pontum,
Orbatumque suâ Phryxum per fata sorore,
Phasidos ad ripas, & Colchida regna revexit.

Ovid. in Epist. Leandri.

Invideo Phryxo, quem per freta tristia tutum
Aurea lanigero vellere vexit ovis.

Alii autem eum esse malunt, qui Libero Patri in Libyæ desertis siti laboranti fontem ostendit. Vide Cælii Cœlum Astron pag. 21.

Ariethus, Tegeates laudatur ab Hygino in Poët. Astron. ubi vocat eum *historiarum scriptorem*, nisi corrigendum *Ariethons*, quod verum putat Vossius, qui addit. Sanè & *Ariethous*, Κορυνήτης legere est apud Pausan. in Arcadicis. Atqui fallitur vir maximus, si historicum putet, quem Pausanias memorat. Nam rex fuit hic & bellicosus, cui *Corynetæ* cognomen fuit à clavâ, quâ in pugna utebatus, Κορυνήτην, inquit, διὰ τὸ ὅπλον. Hom. Iliad. η.

Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.

Malè itaque Κορυνήτης legit Vossius.

Arignote, recensetur inter fœminas præclaras à Clem. Alex. Strom. 4. ac memoriæ prodidisse res gestas à Dionysio Tyranno.

Arii, Indiæ pop. Item Arabiæ Plin. nec non Scythiæ Herodoto. *Arios* etiam in Germaniâ ponit Tacitus: *Populi truces*, inquit, *qui insitæ feritati arte ac tempore lenocinantur, nigra scuta, tincta corpora, atras ad prælia noctes legunt: ipsâque formidine atque umbrâ feralis exercitus terrorem inferunt, nullo hostium sustinente novum, ac velut infernum aspectum: nam primi in omnibus præliis oculi vincuntur.*

Arima, locus Ciliciæ, vel Syriæ, vel in Pithecusis, juxtà Tyrrhenos, ubi Typhœum terrâ obrutum in fabulis legimus Steph. Hom. Iliad. 2.

Γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.

Τοὺς Σύρους (inquit Strabo) Ἀρίμους δέχονται, οὓς νῦν Ἀραμαίους λέγουσιν, οἱ Ἕλληνες Ἀραμαίους ἐκάλουν, ἢ Ἀρίμους. Quod ut meliùs intelligatur, sciendum, quòd Orontes Syriæ flu. *Typhon* olim appellabatur, tanquam à Typhone vel Typhœo ibi fulmine percusso. Verum est Typhœa Cilicem fecere Æschylus & Pindarus; sed & Cilicia quoque olim pars Syriæ fuisse creditur, antequam Syros inde pepulissent Phrygiæ populi Cilices. Bochartus Vide *Inarime*.

Arimaspi, Scythiæ flu. aureis arenis abundans, cujus accolæ *Arimaspi* dicebantur, pop. Scythiæ Europææ (ubi nunc Ingria & Ducatus Novogradensis & Plescoviensis, in Moscovia) habentes unum oculum in fronte, qui perpetuò bellum gerunt cum gryphibus, aurum & Smaragdum colligentibus. Plin. 7. 2. *Haud procul ab ipso Aquilonis exortu, specuque ejus dicto quem locum Gesclithron appellant, produntur Arimaspi, quos diximus, uno oculo in fronte media insignes, quibus assiduè bellum esse cum gryphibus, ferarum volucrum genere, quale vulgò traditur, eruente ex cuniculis aurum, mirâ cupiditate & feris custodientibus, & Arimaspis rapientibus, multi, sed maximè illustres Herodotus & Aristeas Proconnesius scribunt.* Herodotus quidem Γρύπας χρυσοφύλακας memorat. Plautus v. *Picos* vocat. Sic enim ille Aulularia. 4. 8.

Picos divitiis, qui aureos montes colunt
Ego solus supero.

Inde Nonius: *Picos esse veteres voluerunt, quas Græci γρύπας vocant.* Lucan. lib. 3.

——— ——— *Auroque ligatas*
Substringens, Arimaspe, comas.

Idem lib. 7. *Quòdque legit dives summis Arimaspus arenis.* Dionysius *Arimaneas*, vel *Arimanios* vocat. Æschylus v. μουνῶπα στρατὸν, id est, *unoculum exercitum*, quòd sagittarii cùm sint optimi, alterum inflectunt oculum, ut à parvulis assueti, altero melius cernant, unde etiam nomen adepti sunt: nam *Ari* Scythicè *unum* sig. & *maspos oculum*. Hinc Aristides rhetor salso mordacique dicterio Philippum altero oculo captum μονομμάτους Arimaspos cognatos esse dicebat. Fallitur verò author noster, si *Arimaneas* apud Dionys. pro nomine proprio habeat. Ἀρειμανίους quidem vocat, hoc est, *Marte furentes*, sive *bellicosos* epitheton verò illud commune est, ut alibi apud eundem poëtam.

——— Ἀρειμανίων ἀπὸ χειρῶν.

Quod etiam Horatius expressit. Carm. 2. 16.

Otium bello furiosa Thrace.

Quòd autem addit *Ari* Scythicè *unum* sig. &c. habui ex Eustathio. Aliter tamen Herod. lib. 4. Ὀνομάζομεν αὐτοὺς Σκυθιστὶ Ἀριμασποὺς. Ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι Σκύθαι, σποῦ δὲ τὸν ὀφθαλμόν.

Arimienes, Persis Vejovis dictus, sive malus Genius. Hesychius Plutonem intelligit. Ἀρειμάνης ὁ Ἅιδης παρὰ Πέρσαις.

Ariminum, urbs vetus in Flaminiâ, juxta Rubiconem flu. Galliam à Flaminiâ separans. Lucan. lib. 1.

Vicinumque minax invadit Ariminum ———

Strabo

Strabo Umbrorum dicit esse coloniam, sicut & Ravennam. Hæc priùs à Cæsare occupata bello Civili initium dedit. Fuit autem ædificata, Sempronio, & Appio Claudio Coss. Eam Octavianus ampliavit, & à Liburnis dirutam Diocletianus reposuit, eisque devictis arcum triumphalem in eâ extruxit. Hodiè *Rimini* dicitur. Vide Cluver. Ital. Ant. 2. 5. Long. 35 37. Lat. 43 51. Item Italiæ flu. *Marida* vel *Marochia* Leandro. Steph. *Ἀρίμινον, πόλις Ἰταλίας, καὶ ποταμός.* Festus *Ariminum à nomine fluminis propinqui est dictum.* Plin. 3. 15. *Ariminum colonia cum amnibus Arimino & Aprusa; fluvius hinc Rubico.*

Ariobarzanes, Cappadociæ rex, Pompeio in bello Pharsalico favit. Pop. Romani amicus fuit, & à Cicerone cum toto regno servatus. Lib. 9. ad Att. Horat. Ep. 1. 6.

Mancipiis locuples eget æris Cappadocum rex.

Ariobarzanem Cappadociæ regem videtur tangere velle de quo Tullius, Epist. 1. Lib 6. ad Atticum. *Nihil illo, regno spoliatius, nihil rege egentius*, &c. Quater nempe rex ille regno expulsus, totiesque restitutus. Appianus in Mithridaticis, Dio lib. 35. Plut in Lucullo, Just. lib. 38.

Ariobarzanes, Darii militiæ præfectus, cùm per mediam aciem Macedonum, cum multo suorum, atque hostium sanguine erupisset, Persepolim urbem regiam occupare festinans, à custodibus urbis exclusus, cum omnibus fugæ militibus, renovato prælio cecidit. Q. Curtius, lib 5.

Arion, Methymnæus citharœdus, & poëta Lyricus, ex Lesbo ins. Floruit Olymp. 28. Scripsit cantica circiter versuum 2000. Dicitur & Tragici carminis primus inventor fuisse, & chorum instituisse ac Dithyrambicum carmen cecinisse. Suidas. Hujus historiam Ovid. in Fastis, & Gellius, lib. 16. ac Ælianus de Animalibus referunt. Charus fuit Periandro, Corinthiorum tyranno, cujus auspiciis in Italiam profectus, grandem pecuniam ex arte sua promeruit; cumque iterum Lesbon peteret, videretque sibi insidias à sociis parari propter opes, quas secum adferebat, nautas oravit, ut carmen aliquod priusquam moreretur, concinere permitterent, quòd cùm impetrasset, sumptâ citharâ modulans è navi in mare se conjecit, sed à Delphine allecto ejus cantu, dorso exceptus, Tænarum (quod oppidum est Laconiæ) vectus est, antequam nautæ illud appulissent: & ibi relicto Delphine Corinthum petiit, omnemque rem gestam Periandro enarravit: qui tamen illius verbis minimè credidit, donec etiam historiam à nautis compertam habuerit. Vide Lucianum Dial cujus titulus *Ποσειδῶνος καὶ Δελφίνων*. Virg Ecl. 5.

Orpheus in Sylvis, inter Delphinas Arion.

Dubitaverunt multi, hæc fabulane fuerit, an vera historia: Plinius in veram historiam inclinat; ait enim, *Quæ faciunt ut credatur Arionem quoque citharœdicæ artis*, &c. Vide eum lib 9. cap. 8. Idem quoque sentire videtur Ovidius, ubi ait,

Inde fide majus, tergo Delphina recurvo
Se memorant oneri supposuisse novo.

Ejusdem sententiæ quoque fuit Pausanias in Laconicis. Nam post signum Arionis Delphino insidentis, tanquam veritatem firmaturus, subjicit historiam aliam delphini [illegible]. Indicat hoc ipsum Apuleius, lib. 6. *Accedes antiquis & ipse miraculis. Credemus enim exemplo tuæ veritatis, & Phryxum arieti supernatasse, & Arionem delphino insedisse, & Europam tauro supercubasse.* Propertius, lib. 2.

Sed tibi subsidio Delphinum currere vidi,
Qui puto Arioniam vexerat ante ratem.

Sil. lib. 11.

Altera turbatum plectro moderata profundum
Et tenuit phocas & in omni Protea formâ
Traxit & æquoreo portavit Ariona dorso.

Mart. 8. 5.

Sic Methymnæo gavisus Arione delphin.
Languida non tacitum per freta vexit onus.

Dio Chrysostomus Orat 37. non solùm rem narrat, sed addit nautas illos, qui facinus aggressi sunt, fuisse morte mulctatos, cùm res in quæstionem duceretur. Firmant hanc veritatem quæ de voluptate Delphinorum ergà Musicam passim leguntur, & casus ille, quo Enalus adolescens in mari servatus est à delphinis, eodem penè modo, quo *Arion*, de quo vide Plut. Sympos. Quid quòd veram historiam, non fabulam esse, Jos. Scaliger asserit animadvers. in Euseb. pag. 79. Quæ hactenus dixi videntur stare pro historiâ. Contra ad fabulas rejicit Gellius; ait enim *Fabulam scripsit Herodotus super fidicine illo Arione.* Et Strabo lib. 13. *Arion, quem Herodotus in Tænarum servatum fabulatur.* Ovid. 3. Art Amand.

——— Arionia fabula nota lyra. Sed,
Quod mare non novit, quæ nescit Ariona tellus?

Verba sunt Ovidii Fast. 2.

Arion, equi nomen, quem princeps Oenus quidam, secundus Hercules, ab eo Adrastus Argorum Imperator habuisse traditur. Hic equus est ille, quem primum omnium ejus generis Neptunus percussâ terrâ tridente produxisse fingitur: quò Claudianus respiciens Panegyr. de 4. Consl. Honorii vers. 555. canit.

Si dominus legeretur equis, tua posceret ultro
Verbera Nereidum stabulis nutritus Arion.

Apollodorus, lib. 3. *Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρείων, τοῦτον ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Δημήτηρ εἰκασθεῖσα Ἐριννύϊ κατὰ τὴν συνουσίαν.* Hic explicandus, Ovid. Met. 6.

Et te flava comes frugum mitissima mater
Sensit equum ——— ——— ———

Prop. lib. 2.

Qualis & Adrasti fuerit vocalis Arion,
Tristis ad Archemori funera victor equus.

Stat. de equo Domitiani.

Hunc & Adrastæus visum extimuisset Arion.

Idem Theb. lib. 6. ——— *Dum, non cohibente magistro,*
Spargitur in gyros, dexterque exercet Arion.

Idem Ibidem.

Ducitur ante omnes rutila manifestus Arion
Igne jubæ. ——— ———

Hunc equum dono dedit Adrasto Neptunus, uti scribit Probus. Vide Pausan. in Arcadicis, ubi de eo plura. Hesiodus in Ἀσπ. Ἡρακλ.

Ἥρως ὦ Ἰόλαε διοτρεφὲς οὐκέτι τηλοῦ
Ὑσμίνη τρηχεῖα, σὺ δ' ὡς πάρος ἦσθα δαΐφρων,
Ὥς καὶ νῦν μέγαν ἵππον Ἀρείονα κυανοχαίτην
Πάντῃ ἀναστρωφᾶν καὶ ἀρηγέμεν ὥς κε δύνηαι.

Jo. Tzetzes.

Ἀρείων ἵππος, ὃν ἔλαβεν ὕστερον Ἄδραστος. Ὅμηρος.
Οὐκ εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι
Ἀδράστε ταχὺν ἵππον.

Οὐτ

Οὗτος καὶ Ἀρείονος, ὃν ὑγιᾶν ὁ Ἡρακλῆς... Ἀρείονι φασὶν ἵππῳ ... Ἄδραστος ἐκ τῶν Θήβαις ἐξέφυγεν. Ἀρείων, ἵππος Ἡρακλέους. Cereterem ei matrem dat Apollodorus, tamen in Enyûs formam commutatam, cum Neptunum pateretur, lib. 3. Ἄδραστον δὲ μόνον ἵππος διέσωσεν Ἀρείων. Τοῦτον ἐκ Ποσειδῶνος ἐγέννησε Δημήτηρ, εἰκασθεῖσα ἐρινύϊ κατὰ τὴν συνουσίαν. Aliter de eo Antimachus, quem auctorem Græcæ Thebaidos, & quidem tam celebrem, ut Censorum primatum judicio ab Homero primus fuerit in Heroicâ Poësi, quàm parvi fecerit Papinius. apparet ex versibus ejusdem apud Pausaniam, lib.8.

Ἄδρηστος Ταλαοῦ ἐκ Κρηθηϊάδαο
Πρῶτος Δαναῶν ἐπιεγρεμετῶ ἤλασεν ἵππον
Καιρόν τε κρείοντα καὶ Ἀρείονα Θελπουσαῖον,
Τόν ῥα τ' Ἀπόλλωνος σχεδὸν ἄλσεος Ὀγκαίοιο
Αὐτὴ γαῖ' ἀνέδωκε. σέβας θνητοῖσιν ἰδέσθαι,

Pausanias. Δεύτερα δὲ καὶ, ἀναφῦναι ἐκ γῆς τὸν ἵππον, ἐκ θεοῦ τε εἶναι τὸ γένος, καὶ οἱ τρίχες αἱ τῆς χαίτης ἐοικέναι κυανῷ. Eo Epitheto ornavit Arionem etiam auctor incertus Thebaidis.

Εἵματα λυγρὰ φέρων σὺν Ἀρείονι κυανοχαίτῃ.

Sequitur apud Pausaniam. Λέγεται καὶ ὧδε, Ἡρακλέα πολεμοῦντα Ἠλείοις αἰτῆσαι παρ' Ὄγκου τὸν ἵππον, καὶ ἑλεῖν τὴν Ἦλιν ἐπὶ τοῦ Ἀρείονι ὀχούμενον ἐς τὰς μάχας, δοθῆναι δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους ὕστερον Ἀδράστῳ τὸν ἵππον. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐς τὸν Ἀρείονα ἐποίησεν ὁ Ἀντίμαχος.

Ὅς ῥα τὸν Ἀδράστῳ τρίτατος γ' ἐδμήθη ὑπ' ἄνακτι.

Hunc equum in suis stabulis Nereides marinæ nymphæ educarunt. Claud. de Qu. consul. Honor.

Si dominus legeretur equis, tua posceret ultro
Verba, Nereidum stabulis nutritus Arion.

Unius ex Erinnybus sobolem fuisse assentitur Apollodoro Hesychius Lexicographus: Ἀρείων, ὁ ἵππος Ποσειδῶνος υἱὸς, καὶ μιᾶς τῶν ἐριννύων. Intercedit autem Qu. Smyrnæus, Harpyiæ patronus, cujus fuerit potiùs seminio oriundus patre Zephyro, ingratiis etiam Neptuni. lib 4.

Καὶ τόν κεν ἀνυομένως ἐξ Ἄργεος αἰολὸς ἵππος
Νίκησεν μάλα πολλὸν, ἐφιζομένου Σθενέλοιο
Εἰ μὴ ἄρ' ἐξήμβρακε δρόμου, πεδίον δ' ἀφίκανεν
Πολλάκις, οὐδέ μιν ἔσθλος ἐὼν Καπανήϊος υἱὸς,
Κάμψαι ἐπίσθενε χερσὶν, ἐπεὶ ῥ' ἔτι τοῖς ἀέθλων
Ἵππος ἔην, γενεῇ δὲ μάλ' ὁ κρατερὸς, ἀλλὰ θεοῖο
Θεσπέσιον γένος ἔσκεν Ἀρείονος, ὃν τέκεν ἵππων
Ἅρπυια Ζεφύρῳ πολυηχέϊ φέρτατον ἄλλων, &c.

Hesychius, Ἀρείων, ὁ ἵππος Ποσειδῶνος, υἱὸς καὶ μιᾶς τῶν ἐριννύων. Vide Barth. ad Theb.6 p.458.

Ariovistus, Germanorum rex, bello clarus ac potens, numerosas habuit copias, vel hoc unico argumento, quòd à Cæsare victus, octaginta suorum militum millia amiserit. De hoc multa Cæsar. lib. 1. de bello Gall. Itemque Dio Cassius lib. 38 Meminit ejus quoque Tacitus lib.4 Hist. nec non Plutarchus. Ariovistum autem dixisse videtur Cæsar, qui Germanorum linguâ dicebatur *Ernest*, i. e. *Severus*. Aventinus. Angl. eam vocem adhuc retinent. Camdenus.

Arisba, op. Troadis, Mitylenæorum colonia, in litore Rhœtæo, ab Achille eversum. Virg.7. Æn.

Bina dabo argento perfecta, atque aspera signis
Pocula, devictâ genitor quæ cepit, Arisbâ.

Lucan.lib.13.

Mysiaque & gelido tellus perfusa Caico
Idalis, & nimium glebis exilis Arisbe.

Homerus ἐϋκτιμένην ac δίαν vocat. Etymologus. Ἀρίσβη, πόλις ἀπὸ Ἀρίσβης θυγατρὸς Τεύκρου, ἣν ἔγημε Δάρδανος. Item civitas Lesbi. Steph. Et Bœotiæ Suidas.

Aristænetus, Consul temp. Honorii Imperatoris *Aristæneti* cujusdam scriptoris meminit Steph. in Γέλα, ubi citat primum lib. τῶν περὶ Φασηλίδα. *Aristæneti* epistolas amatorias primus edidit Sambucus An. Dom. 1566. Altera editio emendatior & auctior prodiit Parisiis Gr. Lat. M. VIC. Fuit etiam *Sancti* nomen, cujus mem.B Paulus ad Rom cap.16.

Aristæus, Philadelphi tempore vixit, scriptor jam olim laudatus Josepho, Ant.12.2. Tertulliano in Apol. cap.12. Epiphanio lib. de pond. & Hieronymo præfat. in Pentateuchum. Meminit etiam Eusebius, cùm alias, tum lib. 9 Præp. Evang. Ἀρισταῖος inquit, ἐν τῷ γραφέντι βιβλίῳ περὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ τῶν Ἰουδαίων νόμου. Extat hodieque liber sub Aristæi, seu Aristeæ nomine de Translatione Legis per 72. Interpretes, sed eum genuinum videri negat Lud. Vives in August. lib.18 de Civ. Dei, cap. 42. Scio Vivi in eo refragari cùm alios non paucos, tum Perionium Observationibus in B. Justini Parænesin ad Gentes, tum Card. Bellarm. lib. de script. Eccl. Sed Ludovico accedunt Leo Castrius & Alphonsus Salmeto. Et profectò levia non sunt, quæ pro hâc sententiâ adfert Jos. Scaliger Animadvers. in Euseb. ad an. 1734. Ipsum adi. Vossius.

Aristæus, Apollinis, ex Cyrene filiâ Penei regis Arcadiæ filius; hic deinde in Arcadiâ regnavit. Hunc primum apum & mellis usum, lactisque coagulum demonstravisse, ulumque olei, & alia quamplurima adinvenisse refert Justinus, lib. 13. Fabulam verò sic poëtæ commenti sunt. Aristæum Eurydicen Orphei adamasse, quem illa fugiens à serpente occisa est. in cujus ultionem nymphæ omnes apes perdiderunt. Quapropter matris auxilium imploravit, quæ illum ad oraculum Protei perduxit, à quo infortunii causam edoctus, Eurydicen sacrificiis placare jussus est; quod cùm faceret, taurosque 4. totidemque juvencas immolaret, ingens apum multitudo à bobus erupit, atque hoc pacto apes suas recuperavit. Virgilius Geo.4.

Hic vero subitum ac dictu mirabile monstrum
Aspiciunt: liquefacta boum per viscera toto
Stridere apes utero, & ruptis effervere costis:
Immensasque trahi nubes: jamque arbore summâ
Confluere, & lentis uvam demittere ramis.

Meminit ejus Oppian.lib.4. Cyneg.

Μῆλα δ' ἀγραύλων βιοτὴν ἐδιδάξατο φυτῶν.

Quæ mox explicans ait, illum primum omnium pecuariam informasse, oleum expressisse, coagulo lac compegisse & absolvit.

——— *Καὶ ποτὶ σίμβλους*
Ἐκ δρυὸς ἀείρας ἀγανὰς ἐνέκλεισε μελίσσας.

Schol. in Apol. lib. 2. Argon. Ἀρισταῖος δὲ ἐν τῇ Κέῳ ἱερὸν ἦν μελισσουργικῇ πρῶτος, καὶ τὴν τοῦ ἐλαίου κατεργασίαν, καὶ κατεκαλέσατο Διὸς τοὺς Ἐτησίας, Ζεὺς Ἀρισταῖος ἐκλήθη καὶ Ἀπόλλων, Ἀγρεὺς καὶ Νόμιος. Et Apollonius ipse, lib. 4.

Κούρη Ἀρισταίοιο μελίφρονος, ὅς ῥα μελισσῶν
Ἔργα, πολυκμήτοιό τ' ἀνεύρατο πῖαρ ἐλαίης.

Interpres etiam Pindari in Pyth. ait Aristæum primum omnium invenisse κτηνοτροφίαν, κυνηγίαν, ἐλαιουργίαν, μελιττουρ-

non caræ: Πάντα λέγεις ὡς τὰ πάνθ' ἑνὸς τοῦ θεοῦ. Et, εἰ γὰρ ἰεθ' ὅπως ἐντυγχάνουσιν ἁμαρτάνοντες.

Aristhus, res Arcadicas prodidit. Dionys. Halic. lib. 1.

Aristides. Atheniensis, nobilitate & justitiâ insignis, qui cum Themistocle dissensit, ut Cato cum Cæsare, Ὃς οὐ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι ἐθέλει. hoc est. *Qui non videri, sed esse voluit optimus*; quemadmodum Æschyli hunc versiculum populus Atheniensis accommodavit, atque adeò δίκαιος, i. e. *justi* cognomen ei tribuit. Hujus autem justitiam non ferens Themistocles, exilio eum damnari curavit: Sed anno ferè sexto revocatus ac restitutus est, cùm Xerxes Atticam adoriri statuisset, uti Cornelius Nepos auctor est in ejus vitâ. Sed anno tertio id contigisse Plutarchus in ejusdem vitâ testatur: at Schottus in Chronologiâ id quarto anno factum ostendit. Tandem verò cùm multas præfecturas gessisset, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ vespillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur.

Aristides, Locrensis à mustela morsus moritur. Ælian. Var. Hist. 14. 4.

Aristides, philosophus è civitate Adrianorum Mysiæ; Smyrnæ docuit, & advenienti fortè M. Antonino principi unus omnium non processit obviam; eoque modo in cognitionem & amicitiam Imp. venit. Philostratus.

Aristides, pictor Thebanus, Apellis tempore, qui omnium primus animum pinxit, & sensus, ac perturbationes expressit. Plin. 35. 10. Fuit alius *Aristides* Samius, Varroni in Hebdomadibus citatus, ut Gellius indicat, lib. 3 cap. 10.

Aristides, Atheniensis philosophus Christianus eloquentissimus sub pristino habitu volumen nostri dogmatis rationem continens Adriano Principi tradidit. Hieronymus.

Aristides, Milesius, celebratur à Plut. frequenter in Paral. min. Nomen sibi comparavit libris rerum Siculárum, Italicarumque, teste eodem Plutarcho. Nec dubito quin idem sit *Aristides*, qui Persica composuit, quorum ex primo quædam refert Plut. ubi supra. Fortassis idem *Aristides* est, quem in commentario de Cnido advocat Pindari Schol. in Od. 3. Pyth. Idem condidit Milesia, vel Milesiaca, quæ ἀκόλαστα βιβλία, sive lascivos libros appellat Plut. in Crasso. Illud enim opus non gestas Milesiorum res, sed amatorias quasdam atque lascivas narrationes continebat. Ovid. Trist. 2.

Junxit Aristides Milesia crimina secum,
Pulsus Aristides nec tamen urbe suâ est.

Ita vulgò quidem legitur; tu autem, quomodo legendum sit, vide Tanaquillum Fabrum. Epist. 3. pag. 12.

Aristippus, Cyrenæus, Socratis auditor; cum Epicuro de voluptate sensit. primus quæstu philosophatus est, & cum Xenophonte simultatem habuit, & à Diogene *Canis regius* appellatus est, quòd Dionysio, ac aliis divitibus ventris gratiâ adularetur. Horatius.

Si pranderet olus patienter, regibus uti
Nollet Aristippus; si sciret regibus uti,
Fastidiret olus.———

Is dicebat lautiorem victum nulli esse impedimento ad benè vivendum. Habuit ingenium ad omnia, pro tempore, loco, & personâ simulanda omninò promptum, quamobrem Dionysio inter cæteros charus fuit. Et ut præsentibus voluptatibus libenter fruebatur, ita & absentes facilè contemnebat. Cùm in Græciam philosophandi causâ proficisceretur, jussit servos, aurum projicere, ut expeditiores ad iter capessendum essent. Hor. Serm. 2. Sat. 3.

———*Quid simile isti*
Græcus Aristippus? qui servos projicere aurum
In mediâ jussit Libyâ, quia tardiùs irent
Propter onus segnes.———

Voluptatem bonorum, dolorem malorum finem constituit. Cæteras scientias exclusit, illud solùm utile putans, ut quæras, si quid domi mali, aut boni contigit. Summum bonum posuit in leni motu ad sensum emanante, i. e. est, in voluptate corporis sensus titillante. Qui ab eo fluxerunt, & in dogmate permanserunt, à præceptoris patriâ *Cyrenaici* vocabantur. Tradunt Platonem dixisse soli Aristippo & Chlamydem, & pannum ferre datum esse Horatius, lib. 1. ep. 17.

Omnis Aristippum decuit color & status & res.

Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 4 cap. 8. Alius hoc nomine Argivorum tyrannus fuit, de quo Plut. in Arato.

Aristippus, Philosophi nepos ex filiâ Metrodidacte. Hic in navigio ob tempestatem expallescens, interrogatus, quare, cùm philosophus esset timeret? respondit, Non eandem sibi, & interroganti causam esse? quoniam is non esset magnoperè sollicitus pro animâ nequissimi nebulonis, ipsum autem pro Aristippi animâ timere.

Aristippus, historicus, Arcadiæ historiam scripsit. Laërt. lib. 2. ubi de quatuor Aristippis loquitur.

Aristo, Argius palæstrita, apud quem Plato exercitatus est, & ab eo propter egregium corporis habitum *Plato* cognominatus, cum prius *Aristocles*, ex avi nomine vocatus esset. Diog. Laert. l. 3.

Aristo, Alexandrinus, philosophus Peripateticus, qui de Nilo scripsit. Ejus mem. Strabo. lib. ult. Ἀρίστων (inquit) δύο μὲν ὄντας τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα, τὸν ἐκ τῶν περιπάτων. Addit deinde, iisdem propè verbis utriusque librum esse perscriptum; ut alter necessariò sit plagiarius: sed uter ab altero sit suffuratus, id esse dictu difficile: ab Eudoro quidem accusari hoc nomine Aristonem; sed dicendi genus magis esse Aristonum. Est verò Aristo hic sextus ordine ex his, quos hujus nominis Laërtius recenset in Zenone. Ubi alterum etiam nominat Aristonem Peripateticum, sed Ceum; quippe Julietem. Est autem Julis, civitas in insula Ceo; Porrò similitudo nominis inter Aristonem Ceum, & Aristonem Chium, qui Zenonis Cittiei auditor fuit, ut multa Aristonis Cei Peripatetici, tribuerentur Aristoni Stoico. Nam ex tam multis, quæ Laërtius commemorat, solæ epistolæ verè erant Aristonis Chii: cætera fuerunt Aristonis Cei, Peripatetici: ut Laërtius tradidit ex Panætio & Socrate. Sed si non aliud dicit Strabo, quàm Peripateticum Aristonem esse auctorem libri de Nilo: Laërtius autem docet, duos fuisse Aristones Peripateticos, Alexandrinum unum, alterum Ceum: unde constat Alexandrinum potius ejus operis esse patrem, quàm Ceum; Nempe, ut ita sentirem impulit, quòd verisimile videretur de fluvio Ægyptio egisse potius hominem Ægyptium, quam de Ægæi maris insulâ.

sulâ. Sed scrupulum injicit Schol. Apollonii in 4. Argonaut. ubi Aristonis Chii de Nili origine sententiam inter alia adfert. Nempe vulgarem quidem secutus sententiam, *Chium* & *Ceum* confundit. Aristoni Chio quoque tribui solet liber ἐρωτικῶν διατριβῶν quem Aristoni Ceo Peripatetico assignat Athenæus lib.10. & 13. ubi vocatur ἐρωτικοῖς ὁμοίοις secundusque ejus operis adducitur. Meminit ejus Plut. de Is. & Os. ubi laudatur Ἀρίστων ὁ γεγραφὼς Ἀθηναίων ἀποικίαν. Item Laërtius in Heraclito, ubi citat Ἀρίστωνα ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου. Ejus κτίσεις ἰδίων τῆς πόλεων citat Schol. Aristoph. Νεφέλ. Schol. Apollonii. & Phavorinus in ψαμμίτυχον, in quibus duobus posterioribus locis κτίσεις pro θέσεις rectè legit Rutgersius Var. lect. 1.18. Scripsit præterea de Zenonis Dogmatibus, teste Laertio, lib. 7. De Demosthene Theophrasti judicium ex Aristone Chio profert Plut. parall. Demosthenis; Sed hoc ex Aristonis libro περὶ τῆς Ῥήτορος petitum arbitratur Jonsius. De morte Demosthenis itidem ex Aristone locum adfert Plutarchus ubi suprà. Sed πολλοὶ οἱ Ἀρίστωνες uti loquitur ingeniosissimus Lucianus in Lexiphane. Titi *Aristonis* eruditionem summè admiratur Plin. lib. 1. Ep. 2. a quo alius Claudius *Aristo* Ephesiorum princeps apud eundem, lib.6. Epist. 31. Fuit & *Aristo* Pellæus; sed qui Hadriani demum tempore, aut post, vixerit. Ex eo quædam de postremâ Judæorum rebellione, quæ sub Hadriano contigit, refert Eusebius Hist. Eccles. 4.6. & Nicephorus Callistus 3.24. Denique *Aristo* Ephesius fuit, qui genus fœmininum perosus, cum asinâ concubuit, ex eoque concubitu genita est puella, cui à *cruribus asininis* nomen *Onoscela* inditum est. Plut. in Paral.

Aristobula, Diana à Themistocle sic dicta, qui Athenis ei templum erexit, quòd in Persico tumultu rebus Græciæ salutaria protulisset consilia. Cæl. Rhod. 10. 5.

Aristobulus, Aristobuli filius inter comites Alexandri fuit, & de rebus ab eo gestis historiam perscripsit, teste Arriano initio, lib.1. cujus & Plut. sæpe mem. in Alexandro; multaque ex illo de rebus Indicis adfert Strabo, lib. 15. Non dubium verò (inquit Cl. Vossius) quin idem sit, quem *Cassandreum* cognominat Plut. in Demosthene; Item Lucian. in Macrobiis, ubi ait eum ultra 90. annos vixisse. Plut. lib de flum. citat primum Aristobuli librum *de lapidibus*. Si quis eundem putet, non video, ut refelli possit. Fortassis & idem est, cujus libros *de rebus Italicis* citat Plut. in Parall. Min. cap. 32. At alius est *Aristobulus* Judæus, philosophus Peripateticus, ut eum vocat Clemens Alex lib.1. Strom Scripsit explanationem in Mosem, eamque Philometori Ptolemæo dicavit. Euseb. lib. 9 Præp. Evang. Ἀριστόβουλος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Φιλομήτορα· quæ Trapezuntius vertit. *Aristobulus in primo apud Philometora*, cùm deberet, *in primo eorum quos ad Philometora scripsit*. Fuit etiam nomen quorundam regum Judææ, de quibus vide Josephum

Aristoclea formosissima puella, quæ rem divinam facturâ nuda est à Stratone visa, qui in eam exarsit, antea etiam à Callisthene adamatam. Ipso verò nuptiarum die, in amantum manibus discerpta est, quorum postea alter sibi manus intulit, alter aufugit, nec unquam postea visus est. Plut. in Amator. Narrat.

Aristocles, Messenius Peripateticus συνέγραψε περὶ φιλοσοφίας βιβλία δέκα, κατάλογον δὲ ἐν τούτοις πάντων φιλοσόφων, καὶ δόξας αὐτῶν. Immediatè enim hæc cohærere debent in Suidâ voce Ἀριστοκλῆς. Sextum ejus operis librum citat idem Suidas in Σωκράτης. Septimum verò Eusebius, & ex eo egregia fragmenta servat, lib. 15. Præp. Evang. cap. πῶς β, ubi de adversariis Aristotelis agit. Et quæ ex Lycone de Aristotele ibi Aristocles adduxit, eadem ex Aristocle, non tamen citato libro adducit Theodoretus Serm. 8. 12. Octavum operis ejusdem librum laudat idem Eusebius, & multa inde adfert, lib. 14 Præp. Evang. cap. ἄλλοι ζ & seqq. Quibusdam Alexandri Aphrodisæi præceptor fuisse dicitur, quòd si ita est, jam de ejus ætate constaret. Fuit & *Aristocles* Rhodius, Grammaticus; ut in prooemio Erotianus testatur. Alter, an neuter, est *Aristocles*, qui paradoxorum libros scripsit? Ex iis quædam Stobæus narrat Sermone de vituperatione Veneris. Ælianus quoque de Animal. 11.4. refert Aristoclis nescio cujus ostastichon de bove; quem, cum vix decem viri domare possent, una sacerdos solâ aure prehensum ad aram deduxerit. (*Aristocles*) Lampsacenus Stoicus, scripsit libris quatuor enarrationem eorum, quæ Chrysippus tradidit de ratione singulorum dicendorum, & cogitandorum. Item *Aristocles* historicus cujus Clemens meminit, lib.6. Στρωμ. quemque ἐν τρίτῳ Ἰταλικῶν citat Plut. in Paral. Hunc suâ ætate vixisse disertim dicit Strabo, lib 14. quo loco de illustribus viris Rhodiis tractat. Meminit ejus, sed ut Grammatici, Varro, lib. 5. de L.L. ubi definitiones ejus obscuras vocat. Ejusdem verò ut rhetoris Rhodii, mentionem facit Dionys. Halic. in Dinarcho. Etiam περὶ ποιητικῆς scripsisse, Ammonius indicat de Differ. Verb voce Ἐγκώμιον. Alius fortè est *Aristocles* musicus, cujus meminit Athenæus. Apollonii ad *Aristoclem* sententiam laudat Stobæus Serm. 20. qui est de irâ. Vivebant autem quidem *Apollonius* ad *Aristocles* sub Euergete 2. Itemque sub Augusto, & tandem sub Antonino Pio, ut incertum sit qui Apollonius & Aristocles hic intelligantur. Ad *Aristoclem* Phrynicus librum scripsit, teste Photio Eclog. 158. *Aristocles* etiam Platonis nomen, priusquam à magistro suo *Plato* appellaretur.

Aristoclides, Orchomenii tyrannus, qui cùm Stymphal. de virgine potiri non posset, primò patrem ejus de medio sustulit, deinde & virginem ipsam, quæ ad aras confugerat, multis vulneribus confodit. Quamobrem in eum universa Arcadia bellum suscepit, virginisque necem tyranni morte ulta est.

Aristocrates, civis Rhodius, qui quòd plurimum dignitatis, ostentationisque præ se ferret, civium omnium consensu belli dux electus est: in quo spem suorum egregiè fefellit, ut qui in rebus gerendis, tanquam adulterinus nummus in igne apparuerit, & omninò alius, quam primâ fronte promiserat. Suidas.

Aristocrates, quidam in quarto Λακωνικῶν citatur ab Athenæo, lib.3. Item Spartanorum rex, qui hostes donis solebat corrumpere.

Aristocreon, terrarū situm descripsit. Plin. 5 9. & 6.30.

Aristocritus, innotuit commentatio suo de Mileto, ex quo opere undecima est Parthenii historia in Eroticis. Plin. 5. 31. tradit ex eo, ut Samos insula aliquando dicta sit Melamphyllos. Meminit etiam ejus Apollonii Schol. in lib. 2.

Aristodemus, Cumarum tyrannus, cognomento *Malacus*, i. e *mollis*, cujus furores describit, Plut. lib.1. *de rebus gestis illustrium mulierum*. Cæterùm de Aristodemo vide

vide Dionys. Halicarnasseum. Item *Aristodemus* Nisæus, filius Menecratis, quem Strabo dicit se juvenem vidisse senem. Alius, superioris ἀνεψιὸς, sive consobrinus Magni Pompeii filios erudiit, manè Rhetoricam, meridie Grammaticam docuit. Strabo. fuit & *Aristodemus ὁ Ἀλεξανδρεὺς*, qui aliquot libris *de Pindaro* egit, quorum tertium citat, Athen. lib. 10. Eundem laudat Schol. Pindari ad Olymp. 9. Pyth. 3. Isthm. 1. & Nemeon. 7. ubi ὁ Ἀριστάρχου μαθητὴς dicitur. Item Ἀριστόδημος ὁ Ἠλεῖος, cujus mentio apud Harpocrationem in Ἑλλανοδίκαι. Difficile igitur est dicere cujus *Aristodemi* sit collectio fabularum de quâ Plut. in Paral. plin. c. 35. ubi ex tertia congerie narrat, ut Helena, cum immolanda esset ad averruncandam Lacedæmone pestilentiam, aquilæ beneficio fuerit liberata. Item cujus fuerint Θηβαϊκὰ; quorum primum citat Apollonii Schol. in 2. Argon. Aut Γελοίων ἀπομνημονευμάτων; quorum secundum librum adducit Athen. lib. 6. & 13. Aut μυθικὴ συναγωγὴ, ex quâ quiddam narrat. Plut. in Par. Min. c. 35. Atque idem judicium esto de libris *Aristodemi* περὶ διηγημάτων, quorum mentio est apud Clem. Alex. in primo Στρωμ. Idem de epitome *Aristodemi* τῆς καθόλου Ἡρωδιανοῦ πρὸς Δαναὸν, de quâ Suidas. Meminêre *Aristodemi* etiam Varro, lib. 9. de L. L. Tert. de An. cap. 46. necnon Euseb. lib. 1. Χρονικῶν; ubi *Aristodemum* de Olympiadum initio consentire ait cum Polybio. Vossius.

Aristogenes Cnidius, vel Thasius, medicus, servus Chrysippi philosophi, famam adeptus est ex curatione Antigoni Gonatæ Macedoniæ regis, cui libros de arte suâ dedicavit. Suidas.

Aristogiton, orator Atheniensis, impudens, ex quo *Canis* vocatus est ab Atheniensibus. Scripsit apologiam ad Demosthenem ducem contra Timotheum, ad Lycurgum contrà Demarchum. Item *Aristogiton* & Harmodius liberatores tyrannidis Pisistrati, quibus statuæ in foro ab Atheniensibus positæ. Suidas.

Aristolaus, Pausiæ filius & discipulus severissimus pictor, cujus opera nonnulla commemorat Plinius.

Aristomache, uxor Dionysii Syracusani, itemque Dionis. Plut.

Aristomachus, Atheniensis scriptor. Plin. 13. 25. Item vir, qui amore opum sic flagravit, ut duodequadraginta annis nihil aliud fecerit Plin. 11. 9.

Aristomenes, Atheniensis Comicus, inter secundos antiquæ Comœdiæ, flor. Olymp. 88. Cognomentum habuit Θυρωποιὸς i. e. *januarum fabricator*, ut est apud Suidam, ubi aliqui malunt τυροποιὸς, *caseum conficiens*.

Aristomenes, qui ad Hellesponti oram recuperandam a Dario missus erat, a classe Macedonum ex Græciâ accitâ, captis, aut demersis navibus superatur. Qu. Curtius, lib. 4.

Aristomenes, Messenius, Atheniensium dux justissimus, uti scribit Hieronymus, victis Lacedæmoniis & nocturna sacra celebrantibus rapuit de choris ludentium virgines 12. & totâ nocte gradu concito fugiens, excessit de finibus Spartanorum. Cumque eas Comites ejus vellent violare, monuit, quantum potuit, ne hoc facerent, & ad extremum quosdam non parentes interfecit, cæteris metu coërcitis. Redemptæ postea a cognatis puellæ, cùm *Aristomenem* viderent reum cædis fieri, tamdiu ad patriam non sunt reversæ, quamdiu ad Judicum advolutæ pedibus defensorem pudicitiæ cernerent absolutum. Tantâ calliditate fuit, ut Lacedæmoniorum sæpè urbem ingressus, & aliquando captus, atque in vincula conjectus, clàm aufugerit; quod cùm tertiò fecisset, tandem occisus est; cujus, exsecto corpore, inventum est cor pilosum.

Ariston, Ætolorum dux; Item sculptor, cujus meminit Plinius, & J. C. apud Gellium lib. 11. cap. 18.

Aristonauta, Pellenæorum navale. Pausanias.

Aristonicus, Eumenis regis filius, Asiam invasit. Justin. lib. 36. Item Methymnæ tyrannus. Quintus Curtius, lib. 4. Item Grammaticus Alexandrinus, Ἀριστόνικος ὁ καθ᾽ ἡμᾶς dicitur Straboni, lib. 1. Scripsit περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μουσείων, è quo Sopater duodecimum Eclogarum suarum librum confecit, teste Photio Eclog. 161. Scripsit librum quoque in Theogoniam Hesiodi, & de nominibus, sive constructione apud Homerum. Item historicus Tarentinus, de quo Voss. Hist. Gr. lib. 4. p. 506. Denique Eunuchus quidam de quo Suidas.

Aristonides, statuarius insignis, qui cùm Athamantis furorem Learcho filio præcipitato residentem, ejusque pœnitentiam vellet exprimere, ferrum & æs miscuit, ut ferri rubigine per nitorem æris relucente exprimeretur verecundiæ rubor. Plin. 34. 14.

Aristonus, Præfectus Pæonum equitum Alexandri, vir bellicosissimus & prudens. Qu. Curtius 9. 5. 10. 6.

Aristonymus, poëta Comicus sub Philadelpho, præfuit Regiæ bibliothecæ post Apollonium. Veniens tandem in suspicionem quòd ad Eumenem transfugere cuperet, in custodiâ per aliquot annos fuit; tandem verò liberatus, mortem non multò post obiit. Athenæus.

Aristophanes, poëta Comicus, Philippi filius ex Lindo Rhodi op. ortus, inventor tetrametri, in carpendis hominum vitiis liberrimus. Cum Socrate inimicitias exercuit, quem in *Nubibus*, ut juventutis corruptorem egregium acerrimè insectatur. Vide Suidam. Per excellentiam *Comœdiæ poëta* ab ipso etiam magno Persarum rege cognominatus. In eo sunt omnia linguæ Atticæ ornamenta, quem sub pulvinari suo, cùm dormitum iret, servare solitum ferunt B. Chrysostomum. Comœdias scripsit 54. ex quibus 11. adhuc extant. Hic veteris Comœdiæ, quæ magnâ libertate insectata vitia est, princeps longè, sicut Menander novæ fuit: Ita tamen, ut illi adjungendi Eupolis & Cratinus sint, huic verò Philemon ac Diphilus comites addendi. Vellejus, lib. 1. *Una, neque multorum annorum spatio divisa ætas per divini spiritûs viros, Æschylum, Sophoclem, Euripidem illustravit Tragœdias: una priscam illam ac veterem sub Cratino, Aristophane, Eupolide, Comœdiam: ac novam Comicam Menander, æqualesque ejus ætatis magis quàm operis, Philemon ac Diphilus, & invenere intra paucissimos annos, neque imitanda reliquêre.* Quintil. lib. 10. cap. 1. *Plures ejus* (antiquæ Comœdiæ sc.) *auctores, Aristophanes tamen, & Eupolis, Cratinusque præcipui.* Horat. lib. 1. Sat. 4.

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque poëta,
Atque alii quorum Comœdia prisca virorum est,
Si quis erat dignus describi, quòd malus, aut fur

Quòd mœchus foret, aut sicarius, aut alioqui
Famosus, multâ cum libertate notabant.

Persius Sat. 1.

Iratum Eupoliden pragrandi cum sene palles.

Id est, cum *Aristophane*, inquiunt interpp. quem senem vocat ob monendi, increpandique partes, quas sustinet in fabulis. Sic *senem* Horatius vocat *Lucilium*, non propter ætatem; sed propter gravitatem argumenti in quo se exercuit. Nam Lucilium annum ætatis 46. non excessisse ex Eusebii Chronico discimus.

Aristophanes, Byzantius Grammaticus, Callimachum senem puer audivit, adultior verò Zenodotum, Dionysium item Lambum, & Euphronida Corinthium magistros habuit, teste Suidâ in Ἀριστοφάνης ubi Olymp. 145. χμέ (non με, uti vulgò legitur) vixisse dicitur. Anonymus ille aureâ suâ, & verè pretiosissimâ Olympiadum descriptione, quâ historiam mille annorum compendio nobis exhibet ad Olymp. 145. an. 1. Ἀριστοφάνης Βυζάντιος γραμματικὸς, υἱὸς Ἀπελλοῦ, μαθητὴς Καλλιμάχου καὶ Ζηνοδότου ἐγνωρίζετο. Audivit quoque Eratosthenem Callimachi discipulum, teste Suidâ in *Eratosthenes*, post defunctum sc. sub Euergete Callimachum. Juvenis cùm esset, Machone Sicyonio poëtâ familiariter usus est, teste Athenæo 14. 23. ut ita hinc Machonis ætas cognoscatur, neque ipse inter incertæ ætatis poëtas cum Vossio habeatur. Laudat præter hunc *Aristophanem* Ægeum nummus quidam apud Goltzium in Thesauro. *Aristophanes* Bœotus ἐν τῷ τῶν Ἀρχόντων ὑπομνήματι apud Plut. lib. de Herodot. malign. narrat, non Leontiadem, quod Herodotus, lib. 7. voluit, sed Anaxandrum Thebanorum in Thermopylis ducem fuisse. Unde hic Historicis Græcis Vossianis addendus videtur. Ionsius.

Aristophilides, Tarentinorum rex, Darii Persarum regis tempore.

Aristophon, Comicus, qui Fabulâ Πυθαγοριστῇ Pythagoreos, eorumque instituta, & vivendi rationem vellicavit. Fragmenta ex eo nobis servavit Athenæus, lib. 6. cap. 9. & lib. 13. cap. 2. & Laërtius, lib. 8. Aristophonta Rhetorem laudat Demosthenes pro Ctesiphonte. Alius pictor fuit, de quo Plin. 35. 11. Nec non Athenarum civis, qui sæpè gloriabatur, quòd nonagies quinquies accusatus, semper evasisset.

Aristor, Crotopi filius, pater Argi centoculi. Ovid. Met. 1.

Donec Aristorida servandam tradidit Argo.

Aristoteles, Chalcidensis, de Eubœâ scripsit. Harpocration in Ἄργυρα. Et Schol. Apollon. in lib. 1.

Aristoteles, Stagirita, Philosophus, Peripateticorum princeps. Septendecim annos natus, Athenas profectus, Platonis auditor fuit, qui præclarissimum testimonium ipsi perhibuit adhuc discipulo. Cùm enim fortè in auditorium venisset & *Aristotelem* desideraret, protinus exclamavit. Ὁ νοῦς οὐκ ἦλθεν, & rursus, Ἄπεστιν ὁ τῆς ἀληθείας φιλόσοφος. Sanè Tullius *neminem Aristotele doctiorem, neminem acutiorem, neminem in rebus inveniendis, vel judicandis acriorem* scribit. Idem judicium est Quintiliani, lib. 10. *Quid Aristotelem? quem dubito, scientiâ rerum, an scriptorum copiâ, an eloquendi suavitate, an inventionum acumine, an varietate operum clariorem putem?* Discipuli ejus *Peripatetici* dicti sunt; de quorum nomine sic Cic. Acad. 1. *Qui erant cum Aristotele Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lyceo.* Idem tradit Laërtius in *Aristotele*; qui & alias occasiones addit. Hesychius quoque Ἡ δὲ Περιπατητικὴ φιλοσοφία ὠνομάσθη διὰ τὸ ἐν Περιπάτῳ, ὅ ἐστι κήπῳ, σχολάζειν αὐτὸν Ἀριστοτέλη. Sed Ammonius in Categ. autor est, Platonem ipsum docuisse ambulantem, atque ab hoc primo Peripatetico, post ejus excessum, Xenocratis auditores vocatos Peripateticos ex Academiâ: *Aristotelis* autem *Peripateticos* ex Lyceo. Tandem verò *Xenocraticos*, nomine *Peripatetici* omisso, à loco solùm dictos *Academicos*: & contrà *Aristoteleos*, nomine loci prætermisso, ab actione solùm vocatos *Peripateticos*. Parentes ejus fuêre Nicomachus & Phæstis, quæ Laërtio Phæstiris & Suidæ. Phæstis autem comprobatur hexametro Græco.

Φαιστίδος ἐκ μητρὸς καὶ Νικομάχου γενετῆρος.

Nicomachus autem genus ducebat a Machaone heroë, Æsculapii filio, unde *Aristoteles* dicitur fuisse τῶν Ἀσκληπιαδῶν γένους. Nicomachus ille fuit medicus Amyntæ regis, qui pater Philippi, avus Alexandri M. fuit. Olympiodorus in Gorgiam Platonis, & Ammonius, vel Damascius, vel alius in vita *Aristotelis*, à Nunnesio editâ, & Bessario, lib. 1. adversus calumniatorem Platonis, aiunt *Aristotelem* triennio audivisse Socratem; quæ est ἀναχρονισμός. Nam Socratem constat obiisse an. 1. Olymp. 95. *Aristotelem* natum an. 1. Olym. 99. ut minimum 15. anni intersint inter obitum Socratis, & nativitatem *Aristotelis*. *Aristotelis* autem ea laus est, quòd non philosophiâ usus mythicâ, ut poetæ veteres; non symbolicâ, ut Pythagoras, & sæpè etiam Plato; sed apertâ, ut quæ proprietate gaudeat verborum. Tria hæc philosophandi genera strictim complexus Simplicius in proœmio libri τῶν κατηγοριῶν ubi de Arist. sic scribit, οὐδὲ μύθοις, οὐδὲ συμβολικοῖς αἰνίγμασιν, ὡς τῶν πρὸ αὐτοῦ τινὲς ἐχρήσαντο, ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἄλλου παραπετάσματος τὴν ἀσάφειαν προεβάλετο. Altera *Aristotelis* laus est, quòd cæteris sit μεθοδικώτερος, ut qui accuratiùs definiat, ac dividat, meliorique omnia ordine pertractet. Nec dubium, quin hoc artificium Logicæ debuerit, quæ verè est, quod dicitur; nempe ὄργανον omnium artium ac scientiarum. Tertia ejus laus est, quòd magis Platone excoluit scientiam naturalem; in quâ quantum præstiterit, monumenta ejus docent, præsertim ea quæ de Animalibus perscripsit. Quid multis? si non partem aliquam virtutum, sed totum philosophum consideremus, unus ille ingenii acie, ac varietate doctrinæ, eorum qui præcesserant, lumina tantum præstrinxerit, quantum Sol Lunæ, & siderum minorum. Luculenta ejus laus apud Cic. lib. 5. de Fin. etiam Plinius appellat *summum in omni scientiâ virum*. Galenus lib. 2. de decretis Hippocratis & Platonis docet, nullam philosophorum sectam magis constantem, ac certam, ac magis suis principiis consentanea dicere. *Vir ingenio prapotens, atque doctrinâ pracipuus* dicitur Arnobio, lib. 3. Macrobius quoque non veritus dicere, *nihil tantum virum ignorare potuisse*. Eundem quoque *finem humani intellectûs* appellat B. Hieronymus, lib. 1. adversus Iovinianum. Vide & alia ejus elogia apud Cic. Tusc. & lib. 1. de Div. Plin. 8. 16. & 18. 34. Æl. Var. Hist. lib. 12. Lact. de Irâ c. 10. August. de Civ. D. 8. 12. Interim tamen *Aristoteles* ut *Quisque suos patitur manes*. Vide Wendel. Phys. lib. 1. c. 1. Platonis auditor fuit

fuit annos 26. à quo cùm vivente adhuc recessisset, ludumque proprium instituisset, dicere in eum, ingratitudinem ejus notans, Plato consuevit. Ἀριστοτέλης ἡμᾶς ἀπελάκτισε καθάπερ τὰ πωλάρια τὴν μητέρα. Meminerunt Laërtius & Ælian. Var. Hist. 4.9. Staturâ fuit non magnus, deformis præterea, gibbosus & balbutiens, quod ejus vitium amici tamen, seu adulatores potiùs imitati sunt, quemadmodum & humeros Platonis latos discipuli & amici ejus exprimere didicerunt. Narrat utrumque Plutarchus in lib. de discrimine adulat. & am. Alexandri magni non familiaris tantùm, verùm etiam Præceptor per decennium fuit: ex quo magnas divitias consecutus est, earumque nomine malè audiit, ut ex Luciano cognosci potest. Videantur hâc de re Epistolæ & patris Alexandri Philippi, & *Aristotelis* ipsius, denique & Alexandri de benevolentiâ & gratitudine in eum, ut Præceptorem, suâ, cùm apud alios, tum apud Gellium. Nam & gratitudinis ejus signum hoc vel maximum fuit, quod Stagiram *Aristotelis* patriam, dirutam, ipsius causâ restituerit. Athenas, ex quibus à Philippo Macedone evocatus erat ad officium Præceptoris, decennio exacto, rediit, cùm in Asiam ad res gerendas Alexander sese recepisset, ibidemque annis totis 13. in Lyceo philosophiam professus est, de quâ lib. i ejus multi, magni, eruditi, diserti & graves extant. Ad Animalium historiæ descriptionem contulerat ei Alexander octingenta talenta, teste Athenæo, lib. 9. quæ summa est pecuniæ nostræ quadringenta & octoginta millia coronatorum. Libri illius ab imminenti interitu quomodo servati, ac tandem à Syllâ victore Romam translati Strabo, lib. 13. & Plut. in vitâ Syllæ exponunt. Vixit an. 63. Morbi cujusdam ejus Ælianus meminit; sed de mortis genere incertæ circumferuntur quorundam narrationes; inter quas illud de ænigmate, à piscatoribus ipsi proposito nugamentum est & somnium. Pudore & dolore, quòd naturam Euripi Chalcidensis explorare haud posset, mortuum, Iustinus Martyr Parænesi ad gentes scribit: & profectum in Chalcidem, postquam ab Eurymedonte accusatus impietatis esset, clam, ibique diem obiisse, Diog. Laërtius & Dionys. Halicarnassensis consentiunt, quorum posterior morbo mortuum esse disertè scribit, nihil de dolore commemorans. Sen. de Ot. Sap. *Aristoteles, ne damnaretur fugit.* Ubi Lipsius: Cum tredecim annos docuisset à morte Alexandri, impietatis accusatus ab Eurymedonte Sycophantâ, Chalcidem profugit: & poto aconito, vita aufugit. Idem Ep. 6. *Plato & Aristoteles & omnis in diversum itura sapientium turba plus ex moribus quàm ex verbis Platonis traxit.* Ubi, notante Lipsio, error aut calor scriptionis est. Aristoteles enim adeò non convixit Socrati, ut nec viderit quidem. Nam obiit Socrates 1. an. Olymp. 95. ut plerique, sive, ut Diodorus, 97. Atqui Aristoteles natus est an. 1. Olymp. 99. i. e. 7. post eum annis: quod præter Laërtium Dionys. Agell. & Euseb. tradiderunt: quomodo ergo in convictu ei fuerit? Scio Ammonium in vitâ Aristotelem tradere de 3. annis quos cum Socrate egerit, & quod vigesimo deinde ad Platonem venerit, sed supino errore, & calculus annorum ipse Ammonii refellit. Grotii τῦ πάνυ de *Aristotele* judicium habes Proleg. de Jure B. & P. ut alios taceam. Primus omnium bibliothecam restituisse dicitur; teste Strabone, lib. 13. Syllogismorum, h. e. collectionum rationem invenit, nam antiqui interrogationibus quibusdam tantùm utebantur. Septem alii fuêre *Aristoteles*; Primus qui Athenis Remp. administravit; Secundus qui Iliadem Homeri descripsit; Tertius Siculus orator, qui ad Panegyricum Isocratis rescripsit; Quartus cognomento *Mythus*, Æschinis Socratici necessarius; Quintus Cyrenaicus, qui de Poëticâ scripsit; Sextus Pædotriba, cujus mem. Aristoxenus in vitâ Platonis; Septimus Grammaticus ignobilis, qui de pleonasmo scripsit. Laërtius. Unum & viginti *Aristoteles* olim extitisse ostendit vir doctiss. Jo. Jonsius Dissertationum suarum primâ de Historiâ Peripateticâ. Idem postea undecim alios recenset de Script. Hist. Philos. l. 1. c. 12. quem sis consule. Vide quoque Voss. H. Gr. pag. 460.

Aristotimus, Epirorum urbem per tyrannidem occupavit & Hellanici industriâ quinto mense postea oppressus est. Justin. lib. 26.

Aristoxenus, Musicus illustris tempore Tulli Hostilii, 3. Romanorum regis. Vide Vossium de Scient. Math. p. 94. Tarentinus fuit, Mantineæ tamen agens; Philosophus etiam fuit, primùm verò audivit Lamprum philosophum Erythræum, deinde Xenophilum Pythagoræum, postremò Aristotelem, cui morienti convicium dixit, quòd Theophrastum ei in Scholæ successione præponeret. Vide plura de eo apud Jonsium de Scrip. Hist. Ph. lib. 1. cap. 14. Itemque Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 9. Distinguendus est autem ab *Aristoxeno* Selinuntio poëtâ antiquo ante Epicharmi tempora: & *Aristoxeno* patriâ, & Philosophiâ Cyrenæo apud Athen. lib. 1. cap. 7. & Suidam in Ἀριστόξ. & *Aristoxeno* medico Herophileo juxta Galenum, lib. 4. de differ. pulf. c. 7. cujus librum 13. citat idem ibidem cap. 10. ubi Alexandri Philalethis discipulus fuisse dicitur. Porrò *Aristoxenus* Cyrenæus ita delicatus in hortorum curâ fuit, ut vesperi lactucas mulso, & melle, & vino irrigaret, ut luxuriosius crescerent, & saporis essent præstantioris. Suidas.

Aristus, Salaminius res gestas Alex. M. consignavit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 62.

Arius, Tarsensis commemoratur Sorano Ephesio in V. Hippocratis; ubi ab eo genealogiam Hippocratis scriptam prodit.

Arius, flu. Asiæ inter Indos & Parthos, quæ pars ab hujus flu. nomine *Aria* sive *Ariana* dicitur. Pop. *Arii*.

Lucan. lib. 3 ——— *Hinc fortis Arius,*
Longaque Sarmatici solvens jejunia belli
Massagetes.

Arivisius, ager in Chio ins. asper & importuosus, vinum omnium Græcanicorum optimum ferens, à Plinio & Virgilio *Arvisium* per metathesin dictum. Strabo. Vide *Arvisium*.

Arizanthi, Mediæ gens Herodoto. *Arkei* Bocharto Geogr. pag. 345.

Arlape, vulgò *Erla*, teste Lazio, op. olim. nunc pagus Norici in Austriâ apud Danubium, ubi is flu. cognominem excipit apud Pechlarnum op. quod Arlapæ successisse videtur; flu. verò *Arlape*, sive *Arlapa* vulgò *Erlaph* dicitur.

Armacha, urbs archiep. Hiberniæ, Ultoniæ metropolis ad Eaugum lacum, à Dublinio Lageniæ Metropoli 55. m. p. in Bor. distans. Vulgò *Armagh*. Hujus ubi

u bis Arch'ep. totius inf. Primas est. Long. 12. 19. Lat. 55. 46.

Armageddon, nomen loci Apocalypf. 16. 16. Vide sis doctissimum Hammondum & eruditissimum Cappellum in locum.

Armalchar, Euphrates flu. ab Assyriis ita vocatus, & sig. *regium flumen*, Plin. 6. 26. Lege *Nahar malcha*.

Armata, Venus à Lacedæmoniis culta fuit, de qua Lactantius. Cùm Messenios obsiderent Lacedæmonii, & illi furtim, deceptis obsessoribus, egressi ad diripiendam Lacedæmonem cucurrissent, à Spartanis mulieribus fusi, fugatique sunt. Cognitis autem hostium insidiis, Lacedæmonii insequebantur. His armatæ mulieres obviam longiùs exierunt, quæ cum maritos suos cernerent parare se ad pugnam, quia putarent Messenios esse, corpora sua nudaverunt: At illi uxoribus cognitis, ex aspectu in libidinem concitati, ut erant armati permixti sunt utrique. Propter cujus facti memoriam, ædem & simulacrum Veneri Armatæ posuerunt. Ausonius de hâc re.

Armatam Venerem vidit Lacedæmone Pallas,
Nunc certemus ait, judice vel Paride:
Cui Venus. Armatam tu me temeraria temnis?
Quæ quo te vici tempore nuda fui.

Armena, Paphlagoniæ vicus. Ptol. Steph. Plinio urbs videtur. Incolæ eam, ob frigiditatem loci, muro cinxêre, quasi calidus futurus esset; Unde *Armeneno muro cingere*, apud finit mos in proverbium stoliditatis versum est: qui locus *Carini* nunc dici videtur.

Armenia Major, Turci *Turcomaniam* vocant. Persis *Thoura*, *Emnos* vel *Aremnos* dicitur, *Zelbecdibes* autem Nestorianis, regio Asiæ notissima, & ingens, ultrà Euphratem à Cappadociâ & Armenia minore eam separantem, usque ad Mediæ limites in ort. extensa, inter Iberiam ad Arctos, & Mesopotamiam ad Meridiem perstricta. Nomen ab *Armeo*, vel *Armenio* Jasonis comite habere fertur. Populi *Armenii*. Probabilius etymon vide apud Bochartum in Phalege p. 22. Nonnullis *Armenia* dicitur qu. *Aramia*, ab *Aram* filio Sem. *Aram* autem sig. *elatus*, unde *Armenii* quasi *sublimes*. Vel à montibus quibus hæc regio cingitur, nam *Ar* mons est; unde & *Ararat* vocatur.

Armenia minor, *Anaduole*, teste Nigro, & alicubi *Pegian*, teste Castaldo, & ubi Colchorum fines attingit. *Aczionlu*, ut Leunclavius scribit, regio Asiæ inter Cappadociam ad occ. & sept. Euphratem flu. ad ort. Syriam & Ciliciam ad austr. contenta.

Armenius mons est in Armen. maj. juxta Iberûm fines ex quo Phasis Colchorum flu. oritur, qui *Moschicus* à Ptol. vocatur. Dionysius ubi de Phasi:

Ἀργύρεος δ' ὅς τ' ἀπ' ὄρεος Ἀρμενίοιο.

Armenidas, de rebus Thebanis egit; seu is historicus fuit, seu historicum argumentum poëta sumpsit; citatur ab Apollonii Scholiaste in lib. 1. ubi Vossius *Antimeniden* legi debere suspicatur. Sanè Antimenidæ etiam mem nit Laërtius in Socrate: ubi multas celebrium virorum contentiones recensens inter alia ait Pittaco fuisse contentionem cum Antimenide & Alcæo. Vide Lilium Gyraldum Dialog. 9.

Arminius, Germanorum Cheruscorum dux fortissimus, qui Varum cum exercitu suo delevit. Dio lib. 56. Plura de eo Tacitus Annal. 1. & 2. cujus fine hoc ei elogium tribuit: *Liberator haud dubiè Germaniæ, qui non primordia Pop. Rom. sed florentissimum imperium lacesserit: præliis ambiguus, bello non victus.*

Armamentarium, vel *Armentarium*, loc. propè Lugd. Bat. *Roomberg*, teste Cluverio.

Armentia, *Armenza*, urbs Hisp. Tar. in Cantabris, olim episc. nunc vicus tantum.

Armentio, *Armason*, flu. Galliæ in Burgundia. Oritur supra Semurium op. quod alluit, & in Icaunam cadit infra Antissiodorum.

Armorica, *la Bretagne*, prov. Gall. Celt. amplissima, quæque olim duces habuit proprios. Sed adjuncta fuit regno Galliæ sub Carolo 8. Rege, cui nupsit Anna Ducissa, & hæres hujus provinciæ, an. 1488 Vide *Britannia minor*.

Armuria, *Armuza* Ptol. *Harmosa* Atriana, vulgò *Ormus*, urbs Persidis; regni cogn. caput. Distat 350. leuc. Hisp. ab ostio Indi flu. in occ. & a Teredone 400. in ort. estque in insulâ circuitus 9. mill. pass. & 12. mill. distat à continenti Persiæ, nunc ferè deserta est, & ex ejus ruinis crevit urbs *Gamron* in vicinis, & in proxima continenti Persiæ.

Arnas, civit. Lyciæ, *Xanthus* posteà dicta. Steph. Alia Umbrorum in Italiâ Sil. lib. 8.

His urbes Arna, & latis Mevania campis Hispellum, &c. Ptolemæus: Ἄρνα, Ἴσπελλον, Τῦδερ, Σπολήτιον, Μηουανία. Pop. Ar. nates. Plin. 3. 16.

Arne, urbs Bœotiæ, sic dicta qu. הר נאה *Harnae*, i. e. *mons amœnus*. Strabo enim situm esse dicit ἐν ὕψει, *in sublimi loco*. Homerus eum vocat πολυστάφυλον, *uvis abundantem*. & Nonnus βοτρυόεσσαν, *racemiferam*. Græcorum de ea nugas vide apud Suidam in Ἐς κόρακας, in Scholiastem Lycophronis pag. 106. Boch. Item urbs Thessaliæ à Bœotiis deducta. Hesychius: Ἄρνη πόλις Βοιωτίας, ἐστὶ δὲ καὶ Θεσσαλίας. Alia Mesopotamiæ, alia Basiniorum juxta Thraciam. Steph.

Arnobius, in Africâ Rhetor, libros contra Gentes conscripsit, qui hodiè extant. Floruit circa annum Christi 330. auctore Hieronymo. Lactantii Præceptor fuit, teste eodem Hieronymo in his; *Septem libros adversus Gentes Arnobius edidit, totidemque discipulus ejus Lactantius, quos si legere volueris, dialogorum Ciceronis in eis epitomen reperies.* Quâ occasione hæc scripserit ex appendice Chronicorum Eusebii Pamphili apparet: *Arnobius in Africâ Rhetor clarus habetur, qui cùm in civitate Siccâ, ad declamandum juvenes erudiret, & adhuc Ethnicus, ad credulitatem somniis compelleretur, ut ab Episcopis impetraret fidem, quam semper impugnaverat, elucubravit adversus pristinam religionem luculentissimos libros, & tandem veluti quibusdam obsidibus impetravit.* Scripsit etiam, teste Trithemio in Psalterium, lib. 1. Item de Rhetoricâ Institutione, lib. 1. Commentarii in omnes Psalmos excusi primum apud Frobenium. Item in aliquot Evangelistarum locos excusæ annotatiunculæ Basileæ. Extat liber adversus Gentes cum recensione Viri Celeberrimi, & integris omnium commentariis, Lug. Bat. 1651.

Arnoldus de Villâ Novâ, Hispanus, floruit A. D. 1250. Scripsit *contra corruptiones Ecclesiæ Romanæ*, ideoque tanquam hæreticus à Papa, ejusque con-

conclavi condemnatus est. *Arnoldus* autem Germanis *Ernold* est, & sig. *Probum*, i. e. *Honest*. Camdenus.

Arnon, torrens Palæstinæ, inter Amorrhæos & Moabitas fluens, & in mare mortuum se exonerans.

Arnus, *Arno*, flu. Tusciæ ex Apennino M. 15. mill. à Tiberis ortu oriens, ac in mare Tyrrhenum cadens. Ejus mem. Rutilius Itin. lib. 1.

Quam cingunt geminis Arnus & Ausur aquis.

Vide Cluver. Ital. Ant p. 461.

Arocelum, op. in Celtiberis apud Segontiam urb. *Nodales* Jac. Delgato, al. est *Araquil* in Navarra. Populi *Arocelitani* Plinio.

Arphaxad, filius Sem. Gen. 10. i. e. *sanans*, vel *laxans*, à quo Chaldæi, ut quidam volunt; contrà quos est Boch. Geogr. Sacr. 3. 4. *Arphaxad*, inquit, Assyriæ parti Arphaxitidi, quæ Ptolemæo Arrapachitis, videtur indidisse nomen. Nam quod Josephus & alii volunt Chaldæos olim ab eo dictos *Arphaxadæos*, merum somnium est. In Scripturâ *Chaldæi* perpetuò vocantur *Chasdim* à patre suo *Chesed*, vel *Chased* filio Nachor fratris Abrahæ, Gen. 22. Unde Hieronymus Traditionibus in Genesin, *Chased quoque quartus est, à quo Chasdim, i. e. Chaldæi postea vocati sunt.*

Arpi, urbs Apuliæ, à Diomede condita, quam priùs Argos Hippium, deinde Argyripam vocavit. Mart. 4. 55.

Arpis cedere non finis disertis.

Horatium innuit, qui *Lucanus an Appulus anceps*, ut ipse de se loquitur. *Ætolos Arpos* vocat Virgilius.

Arpinum. Volscorum op. hodie *Abruzzo*, al. *Arpino*, C. Marii, & M. Tullii patria, qui inde Arpinates dicuntur. Juvenal. Sat. 8. de Cicerone:

Hic novus Arpinas ignobilis, & modo Romæ
Municipalis eques, galeatum ponit ubique
Præsidium attonitis.

Et paulò post de C. Mario:

Arpinas alius Volscorum in monte solebat
Poscere mercedes alieno lassus aratro.

Hinc *Arpina charta* pro Ciceronis libris. Mart. 10. 19.

Hoc quod secula posterique possint
Arpinis quoque comparare chartis.

Videtor Cluverius Ital. Ant. p. 1045.

Arrabò, *Narabo* Ptol. *Rab*, urbs episc. & flu. qui Danubio propè urb. miscetur, inter Viennam & Albam Regalem 16. leuc. plus minùs. Long. 30. 40. Lat. 47. 57.

Arria, Matrona Romana, vel Patavina, gèneris nobilitate, & pudicitiâ insignis, uxor Pæti, quæ, damnato viro, prior se gladio confodit, eundemque denique extrahens, viro tradidit, suo eum exemplo exhortans, ut fortiter moreretur. Mart. 1. 14.

Casta suo gladium, cùm traderet Arria Pæto,
Quem de vulneribus traxerat ipsa suis:
Si qua fides, vulnus quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies hoc mihi Pæte dolet.

Vide Tac. Annal. 16. Dionem, lib. 60. Plin. l. 3. ep. 16.

Arrianum, *Altenhofen* Lazio. op. Austriæ ad Danub. inter Anisum urb. ad occ. & Grimam op. ad ort. 2. leuc. à Lentio v. 5. Viennam versus.

Arrianus, Poëta, cujus carminibus Tib. Cæsarem delectatum fuisse scribit Suetonius. Ejus autem opera Suidas commemorat, scilicet, metraphrasin Georgicorum Virgilii, Alexandraida, poëma scilicet de rebus gestis Alexandri Magni, libris 22.

Arrianus, Nicomediensis, Philosophus, Epicteti discipulus fuit; Scripsit de Epicteti dissertationibus, qui extant, libros 4. Nam plures scripsisse, ex Gellio constat qui lib. 19. cap. 1. quintum laudat. Scripsit & alia præcipuè q æ ad Historiam pertinent. de quibus vide Vossium, de H. Gr. 2. 11. Ejus est, *Σχολαστικὸς ἐν δεῖ γενίας, τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ πάντες καταγελῶσιν.* Emicuit Romæ sub Adriano, & M. Antonino P. incipibus, à quibus ob literas honoribus Consularibus ornatus est. Verum de eo nos alibi, Deo volente, plura.

Arribantium, *Wiczittern*, Lazio. al. Novibazar, urbs Mysiæ super. in Dardaniâ (quæ nunc Servia dicitur) qu. novus Mercatus; quæ urbs in via inter Epidaurum, h. e. Ragusiam, & Sophiam versus Byzantium occurrit, ab urb. S. Sabæ 4. m. p.

Arrius, Alexandrinus hæresiarcha, Arrianæ sectæ auctor, uti scrib t Ruffinus, lib. 10. Contra hunc Augustinus & alii scripserunt. Hic, dum suam hæresin, quâ Filium ab æterna Patris substantiâ conabatur abducere passim dissemiñasset, acriúsque serperet, & eundo vires acquireret ipsa contagio, suæ tandem impietatis pœnas luit. Etenim dum Constantinopoli secessum peteret, ventris exonerandi causâ, fluentibus foras intestinis, miseram evomuit animam, ejus postea judicium experturus, de quo perperam senserat. Vide Suidam in *Ἄρειος*. Et Ecclesiasticæ Histor æ scriptores. Aliis *Arius* dicitur. *Ἄρειος* autem Græcè sonat *Martialis*.

Arro, flu. Angliæ. Cadit in Lugum flu. in Com. Herefordiensi.

Arsacia, *Casbin* quibusdam, urbs Persiæ pulcherrima & ampla, in prov. *Arach*, ubi rex commoratur. Distat à Tabrisio 70. leuc. in ort. hybernum, & totidem ab Aspahamo in Bor. à mari Caspio 60. circiter. Long. 91. 00. Lat. 39. 35.

Arsaces, Parthorum rex, cujus memoriæ hunc honorem Parthi tribuerunt, propter quæsitum, constitutumque ab eo regnum, ut omnes deinde reges suos *Arsaces* appellaverint. Quin & Parthi ipsi ab eo dicti *Arsacæ* Straboni, aliis *Arsacidæ* Lucan. lib 1

Plus illa vobis acie, quam creditis, actum est,
Arsacidæ ——— ———

Hinc *Arsacius* pro *Parthicus*.

Mart. 9. 35. *Quicquid in Arsaciâ Pacorus deliberat aulâ.*

Claudianus Panegyr. de 4. Consul. Honorii.

Barbarus Arsacio consurgeret ore tiaras.

Apud Tacitum 1. Hist. *Arsacidarum solium* pro regno Parthorum. Servius ad Æn. 7. vers. 760. *Albani omnes reges dicti sunt* SYLVII, *ab hujus* (Sylvii nimirum Æneæ filii) *nomine: sicut hodieque Romani Imperatores* AUGUSTI *vocantur*: *Ægyptii* PTOLEMÆI: *Persæ* ARSACIDÆ: *Latini* MURRANI, &c. Solet enim plerumque fieri, ut primi Regis nomen reliqui possideant, ut idem observat ad Æn. 12. vers. 529. Notandum autem hic *Persas* Servium pro *Parthis* dixisse, vel solenni quodam auctorum more confundentium

populorum nomina, vel quia retinuit imperii nomen, quod invaserant Parthi, ante quos Persæ regnaverant. Ita Horat. cum lib. 3. od. 5. initio Augustum *graves Persas*, ut ipse appellitat, adjecisse imperio scribit, de Parthis intelligendus est. Nec aliter *Persarum* capiendum vocabulum in Aurelio Victore est, cùm de Augusto prodit, *Huic Persæ obsides obtulerunt, creandique regis arbitrium permiserunt.* Glossarum veterum auctor *Arsacidarum* vocem de universâ Parthorum gente interpretatur: *Arsacidæ*, Πάρθοι. Item alius *Arsaces*, Pharnacis Ponti & Armeniæ regis filius Straboni memoratus, lib. 12. Item Armenius civis, proditionis convictus à Justiniano Imperatore hoc supplicii genus tulit, ut Camelo insidens, ac per urbem circumductus se omnibus visendum præberet. Cæl. Rhod. lib. 7.

Arsamosata, urbs fuit Armen. maj versùs Mesopotamiam, & propè M. Mazium 70. m. p. ab Euphrate in ort. Quid sit nunc ignoratur.

Arsia, Hetruscorum sylva, Romanorum cum Veientibus & Hetruscis pugnâ celebris. Plutarchus Οὐρσοῦ ἄλσος vocat in Publicolâ. Dionysius autem Halicarn. l. 5 δρυμὸν Ὀρσίου. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 869. Item Ital. flu. Campaniam præterfluens, cujus latitudinem ab uno latere disterminat, Varo flu. alterum occupante. Plin. 36.

Arsicua, *Hhradish*, Sansoni, op. Moraviæ ad flu. Moravum, 6. leuc. Germ. à Bruna in ort. quot ab Olomucio in aust. Item urbs Germ antiquæ in lim. Sarmatiæ ad Vistulam flu. nunc forsan *Warsovv* in Polonia.

Arsinoe, op. Cypri triplex, 1. in orâ occid. inter Paphum novam & veterem, *Alsdime* nunc, teste Steph. Lusignano. 2. in orâ orient. inter Pedalium promont. & Salaminam urb. quæ nunc teste eodem Lusit. *Famagosta* nominatur, urbs hâc tempestate primaria post Nicosiam: 3. ad Callinusam prom. orâ Bor. versus occid. solis proxima, *Lef fare* Lusignano, aliis *Crisocu*, & nostris *Alessandretta*. Additur & quarta in mediterr. *Arxes* incolis, ut idem Lusign. vett. non memorata. Item urbs Ciliciæ memorata inter Anemurium ad occid. & Celenderim ad ort. nunc pagus, vulgò *Draganti*. Item urbs Ægypti, quæ & *Cleopatris* Ptol. & Strab. vulgò *Suez*, & Saracenis *Barraran* teste Pet. Gyllio, urbs Ægypti in intimo sinûs Arabici, à Pelusio 125. m. p. in ort. Ejus mem Val. Flac. lib. 5.

——— Arsinoën illi tepidaque requirunt
Otia læta Phari, pinguemque sine imbribus annum.

Long. 63 20. Lat. 29. 10. *Arsinoë* item quæ & *Tencheira* vulgò *Trochara* teste Marmolio, urbs Cyrenes episc. sub Archiep. Cyrenensi, una ex 5. urb. Pentapolitanæ reg. inter Berenicen ad occ. 47. & Ptolemaidem in ort. 26. m. p. Long. 48. 40. Lat. 35. 36. Alia item in Æoliâ, in Syriâ, in Ciliciâ, & alibi, ita ut 24. urbes hujus nominis extare ex vett. monumentis constet. Vide Steph.

Arsinoë, Ptolemæi Lagi filia, Ptolemæorum, Philadelphi. & Ceraumi soror, Lysimachi, Macedonum regis, uxor, mortuo marito, a fratre Ceranno, Macedoniæ regnum ambiente, & nuptias ejus ideò petente decepta. illum in urbem suam Cassandream ultrò invitat, filiosque suos Lysimachum 16. an. natum, Philippumque triennio minorem, utrumque formâ insignem, coronatos occurrere jubet; quos Ptolemæus ad occultandam fraudem, cupidè, & ultrà modum veræ affectionis amplexus, osculis diu fatigat. Ubi verò ad Portam ventum est, occupari arcem jubet, pueros autem interfici; qui cùm ad matrem confugissent, in gremio ejus inter ipsa oscula trucidantur. *Arsinoë* verò spoliata filiis, scissâ veste & crinibus sparsis, cum duobus ferculis ex urbe protracta, Samothraciam in exilium abiit, eò miserior, quòd mori cum filiis non potuit. Just. lib. 17. & 24.

Arsinoë, Ptolemæi Auletæ filia minor, Cleopatræ soror, dum Cæsar in regiâ Alexandriæ obsideretur, vacuam possessionem regni sperans, ad Achillam se ex regiâ contulit, unaque cum illo bellum administrare cœpit: sed mox controversiâ de principatu inter eos ortâ, cùm uterque utrique insidiaretur, *Arsinoë* per Ganymedem nutritium suum Achillam interfici curat, atque hoc modo imperium obtinuit. Lucan. lib. 10.

——— Nec non subrepta paratis
A famulo Ganymede dolis pervenit ad hostes
Cæsaris Arsinoë. ———

Cæsar de B. Civili. Appian. de B. Alexandr.

Arsissa, vel *Arsissa*, Ptol. in Lat. codd. meliùs *Arsesa* ut Græcè scriptum est, Armeniæ maj. palus, *Giocho* ex tabb. recentioribus, aliis *Vastan*, cum urbe ejusdem nominis, quæ in Mediâ censetur, à Tabresio 100. m. p. in occ. In eâ palude gravissima quæque natant. Plinius.

Artabanus, filius Histaspis, Darii frater, Xerxem bellum Græcis inferre parantem primò dissuadere conatus est, sed postea, bello infeliciter à Xerxe gesto, deficiente regis majestate, in spem regni adductus, adjuvante Mithridate Eunucho, Xerxen obtruncat, ac Darium majorem natu filium apud Artaxerxem minorem natu parricidii accusat, hortaturque, ut parentem ulciscatur, & pœnas de fratre sumat, & regnum occupet. Itaque Darius innocens, & non auditus trucidatur, atque *Artabanus* in societatem regni assumitur ab Artaxerxe per septem menses. Inde quum *Artabanus* etiam Artaxerxi insidias strueret, trucidatur. Diodorus. Justinus autem lib. 3. hæc paulo aliter narrat; nempe *Artabanum*, cùm certamina principum de regno metueret, assumpsisse in societatem consilii Bacabalum, qui præsenti statu contentus rem prodidit Artaxerxi, ut pater ejus occisus esset, ut frater falsâ parricidii suspicione oppressus, ut denique ipsi pararentur insidiæ; quibus cognitis, Artaxerxem, veritum numerum filiorum *Artabani*, in posterum diem paratum esse exercitum armatum jussisse, se recogniturum & numerum militum, & in armis industriam singulorum. Itaque cum inter cæteros ipse *Artabanus* armatus assisteret, regem simulasse se breviorem loricam habere, jussisseque *Artabanum* secum commutare, quem exuentem se, ac nudatum, gladio trajecisse: tum & filios ejus corripi jussisse. Item *Artabanus*, Parthorum rex, ex Arsacidarum genere, inimicus Tiberii Cæsaris, Armeniam invasit, quem Artaxerxes Persa ejus miles interfecit, regnumque Persis restituit an. ab ultimo Dario 538. regesque deinceps Persarum, non Parthorum dicti sunt.

Artabri, Lusitaniæ pop. qui & *Artabritæ*, ab Artabro vicino

vicino promontorio, quod *Nerium* Strab. ac Ptol. hodiè *capo de finis Terre, seu Finisterre. Capo di Mongio* Petro Med næ dicitur.
Sil. lib. 3.

Jamque Ebusus Phœnissa movet, movet Artabrus arma.

Artaca, seu *Artace*, Cyzici inf. mons arboribus plenus, ante quem jacet parva inf. eiusdem nominis Strabo 12. Item Milesiorum colonia in Asiâ, quam Steph. Phrygiæ civitatem facit: Plinius portum, Ptol. villam vocat. Item castellum Bithyniæ. Ptol.

Artacena, reg. Assyriæ circà Arbelam, ubi Darium Alexander superavit. Strabo lib. 16.

Artacia, fons apud Læstrygonas. Tibullus ad Messal. lib. 4. ubi de Ulysse.

Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatemque
Nobilis Artacia gelidos quos irrigat unda.

Homerus Odyl. 10.

Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιρέεθρον
Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.

Artaunum, Aurach, teste Heroldo, arx Germ. in Sueviâ à Tubinga 2. leuc. in ort. Ulmam versus. Appiano v. Herbipolis h. e. *Wirtzberg*. Al. autem fuit op. Matriacorum, fortè ubi nunc *Ottenburg*, op. Veteraviæ, ferè inter Francof. ad Mœnum & Fuldam.

Artaxanus fecit lib. de Judæis, Clem. Alex. lib. 1. Strom. in Chronico Alex. Ἀρτάβανος dicitur. pag. 148.

Artaxata, pl. num. *Artaxia* Tacito, *Artaxiasata* Straboni, urbs Armeniæ maj. munitissima, ad Araxem flu. hodiè *Testis*, Paulo Jovio *Choin* potiùs videtur; sed ista non Armeniæ, at Mediæ urbs est. Juvenal. Sat. 2.

Sic prætextatos referunt Artaxata mores.

Long. 78. co. Lat. 42. 40. Item urbs Cappadociæ, inter Cæsaream 24. & Comanam 42. m. p. Anton.

Artaxerxes, quo nomine 2. Persarum reges in primo Persarum imperio celebrantur. Prior *Longimani* cognomine, Xerxis: alter *Mnemon* appellatus, Darii filius. Huic 15. filios ex pellicibus variis fuisse Justinus auctor est, lib. 10. cap. 1. Vide Plut. in ejus Vita. Cujusmodi fuerit ingenio, matris suæ, cui Parysatis fuit nomen, oratio indicat, quam Plut. scribit allocuturos ipsum jussisse byssinis, ac mollibus verbis uti, Græcè Βυσσίνοις χρῆσθαι ῥήμασι. Plut. in Apophth. Imperatorum, qui & hoc de Artaxerxe retulit lib. de valetudine tuendâ quòd, cum in fugâ, rebus omnibus sibi bello infelici ereptis, ficubus siccis, & pane hordeaceo vesci coactus fuisset, exclamarit οἵας ἡδονῆς ἄπειρος ἤμην. Tertius *Artaxerxes*, Persarum rex, qui Parthos imperio dejecit, de quo paulò ante in *Artabanus*. Etymon & significationem quod attinet, Ἀρτὰς apud Hesych. μέγας καὶ λαμπρὸς dicitur. Idem Ἀρταῖοι, βασιλεῖς, καὶ ἥρωες. Herod. lib. 6. Ξέρξης, ἀρήϊος, Ἀρταξέρξης, μέγας ἀρήϊος. Lampridius in Severo *Artaxerxem potentissimum regem tam re, quàm nomine*. Am. Marc. lib. 19. *Bellorum victor* interpretatur. Hesychius, Ἀρταδεσ, οἱ ἥρωες, παρὰ Πέρσαις. Stephanus in Ἀρταία. Ἀρταίους δὲ Πέρσαι ὥσπερ οἱ Ἕλληνες τοὺς παλαιοὺς ἀνθρώπους καλοῦσι.

Artemidorus, Ephesius, qui, ut Marcianus Heracleota in Periplo testatur, vixit κατὰ ρξθʹ Ὀλυμπιάδα, h. e. Olymp. 169. quo tempore Ptolemæo Lathyro ex Ægypto pulso, mater ejus Cleopatra regnabat cum juniore filio Alexandro; qui totus erat in matris potestate. Terras descripsit lib. 11. ut ibidem ait Marcianus. Ejus operis lib. 8. mem Diod. Sic. lib. 3. Decimum τῶν γεωγραφουμένων citat Athenæus lib. 8. Stephanus in Χαλκίτις laudat lib. 11. ut alibi, lib. 1, 2, 3. Item ἐπιτομὴν τῶν ἕνδεκα. Nec alius est *Artemidorus*, cujus sæpè mem. Strabo lib. 3. etsi patriam non addit: uti nec lib. 15. ubi *Artemidorum* in iis citat, quæ ad res Indicas pertinent. Ac idem videtur, cujus de Bithyniâ volumen laudat Stephanus in Ἀσκανία; sæpéque à Plinio memoratur in Hist. Nat. Præter γεωγραφούμενα etiam literis mandavit Ἰωνικὰ ὑπομνήματα, quo um mem. Athen. lib. 5. Fuit & alter *Artemidorus*, itidem Ephesius, si paternum solum attendas, uti convenit; materno enim genere Daldianus fuit. Is est, cujus Ὀνειροκριτικὰ exstant, opus vanissimum, sed eruditum; ut multa inde bona philologi haurire possint. Vixit Antonini temporibus, ut cognoscere est ex lib. 1. cap. 28. & 66.

Artemidorus Ascalonita Bithynicam historiam condidit. Steph. in Ἀσκαλών. Fuit præterea *Artemidorus* Cnidius, Theopompi Cnidii filius, quos suâ ætate, h. e. Augusti ac Tiberii temporibus, vixisse, Strabo ait lib. 14. ubi illustres eius inf. viros recenset. Est & *Artemidorus* Aristophanius, qui præter glossas ὀψαρτυτικάς, h. e. *rei culinariæ*, sive *artis opsonia condiendi*, etiam volumen *de Doride* scripsit. Prioris operis mem. Athen. lib. 10. & 14. Posterioris lib. 4. ubi secundum ejus operis citat. *Artemidorus* quoque Grammaticus inter illustres viros, quos Tarsos dedit, reponitur à Strabone, lib. 14. Etiam *Artemidorus* philosophus Trajani tempore fuit: cujus elogium apud Plin. est lib. 3. epist. 11. ad Julium Genitorem. Sed omnes ejus nominis recensere longum esset. Vossius Porrò *Artemidorus* Cnidius Romæ Græcas literas docuit, B uti familiaris, qui libellum *de Conjuratione* obtulit Cæsari, extremo die ingredienti in senatum, ut statim legeret, quod ille minimè fecit. Plutarchus.

Artemis Diana Græcis dicitur, quam Plato sic vocatam docet διὰ τὸ ἀρτεμὲς καὶ τὸ κόσμιον, διὰ τὴν τῆς παρθενίας ἐπιθυμίαν, i. e. propter integritatem & modestiam quam optione virginitatis habet, aut ὡς τὸν ἄροτον μισησάσης τοῦ ἀνδρὸς ἐν γυναικί, quòd viri & fœminæ coitum oderit. Tametsi fabulantur concubuisse cum Endymione; quod, & de Pane Mercurii filio narrant, qui Lunæ, i. e. Dianæ, concubitus meruit pretio pecoris candidi. Virg. Geor. 3.

Munere sic niveo lanæ si credere dignum est
Pan Deus Arcadiæ captam te Luna fefellit
In nemora alta vocans, nec tu aspernata vocantem.

Artemisia, filia Hecatomni, Mausoli, Cariæ regis soror & uxor, insigni & pudicitiâ prædita; viri demortui cineres vino commistos ebibit, ad funus quoque ornandum primos Græciæ oratores accersivit, eique splendidum erexit sepulchrum, ut magnifica omnia monumenta *Mausolea* deinceps ab illius nomine fuerint appellata. Vitruv. lib. 2. Gellius. Suidas.

Artemisia, sive *Artemita*, inf. Tyrrhenica, Latinis *Dianium*, vulgò *Giannuti*. Stephani Breviator. Ἀρτεμίσια, νῆσος Τυρρηνικὴ πρὸς τὴν Θάλασσαν νῆσον, ὡς Φίλων. Scribe πρὸς τὴν Αἰθάλειαν. Imperito ex-

scriptori siquidem notius erat nomen unius Musarum. Cluver.

Artemisium, promontorium Eubœæ, cujus mem. Demost. pro Cresiphonte. Suidas. Item lacus propè Ariam, Dianæ sacer, quasi *Dianium* dict. Latini *Nemorense* dixerunt, unde & *Nemorensis Rex* Suetonio in Calig. cap. 35. i. e. Sacerdos ejus regionis. Est & urbs Oenotrorum in mediterraneis. Item Eubœæ civitas.

Artemita, civitas 500. stad. à Seleucia distans, ad orientem exposita. Strabo lib. 15. Item Ins. contra Acheloi flu. ostium, *Artemia* Straboni. Fortè *Artemisia* Plinii est. Item ins. τῶν Ὀξειῶν νήσων. Steph.

Artemon, historicus, uti indigitatur à Schol. Pindari in Pyth. Od. 1. Patriâ Pergamenum fuisse colligit Vossius ex ejusdem Schol. verbis in Olymp. 2. Ἀρτέμων ὁ ἀπὸ Περγάμου. Fuit alter *Artemo* patria Clazomenius cujus mentio apud Servium in illud, Æn. 9.

Accelerant actâ pariter testudine Volsci.

Inventor, inquit, *testudinis Artemon Clazomenius fertur*, idemque *arietis repertor dicitur*. Hic de Homero librum scripsit, teste Suidâ in Ἀρκτῖνος. Ælianus ejusdem librum citat *de finibus Clazomeniorum*, de Anim. 12. 38 At putatur diversus ab utroque ille *Artemo*, qui, ut Plin. scribit, 28. 1. *Calvariâ interfecti*, *itaque cremati propinavit aquam è fonte noctu comitialibus morbis*. Videtur is medicus fuisse. Alius quoque forsan qui Cassandreus dicitur. Quid is literis mandarit docet Athen. lib. 12. ubi eum citat ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων, i. e. *in opere, quo ad autores genuinos referantur libri*. Etiam Ἀρτέμων ἐν τῷ περὶ ζωγράφων Harpocrationi laudatur in Πολύγνωτος. Item pictor nobilis, cujus opera enumerat, Plin. 35. 11. Item Syrus quidam ex infimâ plebe Antiocho regi adeò similis, ut Laodice conjux regia, necato Antiocho, mimum per eum commendationis, regnique successionis peregerit; verba sunt, Plin. 7. 14. ubi nonnulli *munus* legunt pro *mimum*; sed nihil mutandum. Nam ut scribit Val. Max. 9. 14. Laodice admissum universum populum, & sermone ejus, & vultu consimili ita fefellit, ut crediderint homines ab Antiocho moriente Laodiceen, & natos ejus sibi commendari.

Artesia, *Artois*, Gall, Belg. provincia, cujus caput Atrebatum, nunc ferè tota sub Dom. Francorum pace ad Pyrenæos facta; estque inter Picardiam & Flandriam.

Artigi, Plin. *Artigis* Ptol. *Athama*, teste Henr. Coquo, urbs Hisp. Bæt. in regn. Granatens. Long. 17. 12. Lat. 37. 10.

Artimpasa, Venus cœlestis sic Scythicis dicitur. Herod. in Melpomene; quem locum etiam Origenes adducit texto contra Celsum; sed apud eum perperam vulgò Ἀρχίμπασα legitur pro Ἀρτίμπασα. Nam posterius hoc comprobatur vet. Inscriptione.

ΔΙΙ ΠΑΤΡΙΩΙ ΑΡΤΙ : ΠΑΣΑ.

Unica nempe solum literâ μ excesâ. Hesych. Ἀρτιμάσασα, Οὐρανίαν Ἀφροδίτην ὑπὸ Σκυθῶν, ubi τ priori loco pro ι posteriori vero pro π. irrepsit.

Artobriga, urbs olim, nunc pag. Vindeliciæ in Bavaria, apud Danub. inter Ratisbonam, & Ingolstadium ad occ. *Voltenburg* Lazio, pag. proximus Artzburgo; *Lebnauv* v. Cluverio, vicus Juravo amni adpositus, infrà op. *Lauffen* in Territor. Salisburgensi.

Artuasdes Armenius Rex, qui M. Crassum prodidit bello Parthico, ut est apud Plut. in Crasso. Ubi & refert scisse eum Græcè, & scripsisse Tragœdias, ac historias, suoque etiam tempore quædam extitisse.

Arucci, Hisp. Bæticæ, & Hispalensis conventûs urbs. Plin. Ptol. Alii *Aruci* legunt. *Moron* hodiè Clusio vocatur.

Arverna, vel *Arverna*, civitas Gall. episc. in Aquitanicâ primâ, hodiè *Clermont*.

Arverni, pop. Gall. ad Ligerim siti. Steph. qui, quòd se à Trojanis oriundos putarent, Romanorum se fratres appellare non dubitarunt. Lucan. lib. 1.

Arvernique ausi Latio se fingere fratres
Sanguine ab Iliaco populi. Les gens d'Auvergne.

Hi, cùm adversus Cæsarem arma cepissent, duce Vercingentorice, ingenti suorum clade superati sunt. Strab. l. 14.

Arvisium, promontorium Chii, generosissimo vini genere nobilitatum. Virg. Eccl. 6.

Vina novum fundam calathis Arvisia nectar.

Sil. Ital. lib. 7.

Timolus & ambrosiis Arvia pocula succis.

Plinius de vinis transmarinis, lib. 14 cap. 7. *In summâ gloriâ fuêre. Thasium, Chiumque ex Chio. quod Arvisium vocant.* Ἀρούσιον vocant Plut & Athenæus. Hic Λαιδὶ συγχέοντα, καὶ πῖνε οἶνον Ἀρούσιον. Ille, 1. 25. χαρίεσσα δ' ἐστὶν ὁ Χῖος, καὶ ὁ Χίου ὁ καλούμενος Ἀρούσιος. Sed & regio etiam Ἀρουσία. Strabo lib. 13. ubi de Chio, Εἶθ' ἡ Ἀρουσία χώρα τραχεῖα, καὶ ἀλίμενος, οἶνον ἄριστον φέρουσα τῶν Ἑλληνικῶν. Phœnicibus (inquit Bochartus) erat הר ראש יין har ros-jain, h. e. *mons præcipui vini.*

Arula, vulgò *le Loir*, flu. qui civitatem Galliæ nomine Casteldunensem, Gallicè *Chasteaudum* alluit.

Arula, apud script. Helveticos flu. est Helvetiæ in Rhenum per Bernam & Salodorum fluens, vulgò *Aar*.

Arunda, urbs Hisp. Bæt. Ptol. vulgò *Ronda*. 11. leuc. à Malagâ in occ.

Aruns, vates Tuscus. Lucan. lib. 1.

Acciri vates, quorum qui maximus ævo
Aruns incoluit deserta mœnia Lunæ.

Item miles Trojanus, qui Camillam occidit. Virg. Æn. 11. Item Tarquinii Sup. filius natu maximus, qui in eâ pugnâ, quæ ad Regillum lacum facta est, Junium Brutum interemit, & ab illo vicissim hasta trajectus est. Livius lib. 2.

Aruntina, *Arundel*, castr. Angliæ in Sussexiâ, comitatûs tit. clara, ad flu. Arontem, vix 3. mill. ab orâ, à Cicestria 10 in ott.

Aruntius, cùm Bacchi sacra despicaretur, ulciscente numine, in ebrietatem lapsus, filiam Medullinam corrupit, quod ægrè ferens puella patrem ipsum interfecit. Plut. in Paral.

Aruntius, Paterculus, Æmylio Censorino Tyranno Ægestæ equum æneum, ut fontes eò includeret, à se conflatum donavit, cui ipse primùm à tyranno injectus est. Plut. in Par. Min.

Aruntius Stella, natus ex familiâ Consulari floruit eo tem-

tempore quo Flavii Cæsares Romæ imperarunt. Violantillam, puellam Neopolitanam in uxorem duxit, quorum nuptias celebrat Statius in silvis. Scripsit elegias, & opus de Asteride, & poëma de interitu Columbæ. Prætor Romæ creatus est, & Duumvir.

Arvonia, & *Arvonè*, op. Walliæ principatus, vulgò *Caernarvon*, in lit. maris & freti Menay, ex adverso insulæ Monæ, 7. m. p. à Bangoria in occ.

Arupenum, sive *Arupinus*, *Aursperg* Lazio, op. Iapodum in Carniolæ & Corbaviæ confin. à Senia 28. m. p. in Bor. Sisciam versus ex Anton. Itiner. Sed vel error est in num. vel alterum Arupenum est. *Aursperg* enim Labaco urbi finitimum est. Pop. *Arupeni*, apud Appianum. Est & *Arupinum* op. Istriæ marit. *Rovigno* vulgò, inter Parentium ad occ. 15. & Polam ad ort. 23. m. p. *Arupinorum* mem. Tibullus lib. 4.

Testis Arupinis & pauper natus in armis.

Arus; *Are*, flu. Angl. in agro Eboracensi. Oritur in confin. Com. Lancastrensis, & rigatis aliquot opidulis in Abum æstuarium se exonerat.

Aruvii pop. fuêre Gall: ubi postea Sessui, & Vagoritum urbs, quæ nunc *Seez* in Neustria, inter Lexovios & Cenomanos.

Arxippus, 21. Archon Atheniensium. Acasti filius fuit. Jo. Tzetzes in prolegom. in Hesiodum. Ὁ δὲ Ἀρξιππος ὕστερον υἱὸς ἦν Ἀκάστου: Patri successit, tenuitque principatum an. 19. ut Euseb. Marianus, Hieronymus & Vincentius sunt auctores. Verùm Tzetzes is quem dixi, annos ei 35. tribuit, ἄρξας Ἀθηναίων ἔτη τριάκοντα πέντε. Meminit illius quoque Tatianus, Orat. contra Græcos. Vide Meursium de Reg. Athen. lib. 3. cap. 16.

Aryandes, Ægypti Prætor à Cambyse constitutus. Herod. lib. 4. ab hoc ἀργύριον Ἀρυανδικὸν dicitur, cujus mentio apud Pollucem.

Arymagdus, flu. Ciliciæ ex Tauro M. in mare inter Anemurium & Arsinoën exiens. *Sequino* Nigro.

Arzamena, regio Transtigritana. Vide Vales. ad Am. Marc. p. 306.

Arzus, urbs Thraciæ cum flu. cogn. *Chiaurlic* Bellonio. Item urbs Cypri in mediter. olim Arsinoë teste Lusignano; *Arees* hodiè dicitur.

Asaborum, *Capo Mochandan* Barrio. Arab. fel. prom. ad fauces sinûs Persici contra Armozum promont. Carmaniæ, à quo 15. leuc. abest in aust.

Asacus, flu. Phthiotidis Heracleam urb. ad Oetæ M. radicem alluens, & in sin. Maliacum se exonerans.

Asama, flu. Mauritan. Tingit. apud montem Solis in Oceanum ad occ. fluens, *Tensift* Marmolio. Al. autem *Omnirabi* dicitur.

Asana. *Azanaga* flu. Libyæ inter. quem Jo. Mariana eundem cum Nigro facit.

Asanca, *Clepperu*, teste Villanovano, op. Germ. in regn. Polonico.

Asaphopolis. urbs Walliæ episc. vulgò *S. Asaph*.

Asbolus, unus ex canibus Actæonis, a fuligineo pilorum colore, nam ἄσβολος fuligo est sive favilla. Ovid. Met. 3.

Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Asbolus, is Græcè dicitur, qui Phœnicibus *Chus*, vel *Chum*, erat; quia, ut חום *Chum* Ebræis atrum sonat ita Græcis ἄσβολος *fuliginem*. De cætero mihi nullus occurrit hujus nominis præter Centaurorum ducem *Asbolum*, quem in Centaurorum pugnâ interfectum Hercules crucifixisse legitur, hoc adscripto epigrammate.

Ἄσβολος οὔτε θεῶν τρομέων ὄπιν, οὔτ' ἀνθρώπων
Ὑψικόμου κρεμαθεὶς ἀπ' ἐλατίνου ἀμφὶ πεύκης
Σύγκειται μέγα δεῖπνον ἀμετροβίοις κορώνεσσι.

An hic est ille *Centaurus Asbolus*, quem Tatianus Assyrius in Orat. contra Græcos, & ex illo Euseb. Præp. 10. censent in catalogo scriptorum, qui Homeri ætatem præcesserunt? Nempe inter Centauros nonnulli docti fuêre, ut Chiron, tot Heroüm Pædagogus, & in Ovid. Met. 12. augur Astylus. Vide Boch. Phaleg. 4. 2.

Asburtonium, *Ashburton*, op. Angl. in Devonia ab flu. *Dart*. Distat ab Exonia 15. mill. versus aust. & totidem à Plimutho.

Asbamea, Cappadociæ fons, de quo Philostratus in vitâ Apollonii l. 4. *Est autem circa Tyana, aqua Jovi* (*ut perhibent*) *sacra, quam Asbameam vocant. Fons ejus frigidus sanè scatet, ebullit autem non secus atque igne calefactus lebes. Hanc puris & juramenti fidem servantibus aspectu placidam, & gustu dulcem esse perhibent, perjuris verò & infidis palàm adversari, &c.* Rhinuccinus, quem hic sequor, pro *Asbamaam* habet *inextinguibilem*, nullo sensu, quasi ἄσβεστον ὕδωρ legerit pro Ἀσβαμαῖον, neque id mutavit Jacotius. Tamen rectum est Ἀσβαμαῖον. Inde enim Suidas Ἀσβαμαῖον, ὕδωρ ὅπου κολάζεται. Et Amm. Marc. lib. 23. *Apud Asbamai quoque Jovis templum in Cappadociâ, apud opidum Tyana stagno effluens fons cernitur, qui magnitudine aquarum inflatus, seseque resorbens nunquam extrà margines intumescit. Asbamaeon* autem Hebraicè esset מי שבע *Me-scba* vel מי השבע *Mehasscba*, h. e. *aqua juramentis* ut *Beerscba*, *puteus juramenti*. Sed Cappadoces, quorum Syrismus erat impurissimus, mutato vocum ordine dicebant *Asbamai*, ut Armeni *Tigranocerta* pro civitate Tigranis, & *Cholobet*, pro Choli domo. Boch.

Asbesta, vel *Asbysta* pop. Libyæ suprà Cyrenem apud quos vulgatissimum Ammonis templum, inter medias arenas conditum est Ptol. Sunt & alii *Asbystæ* apud eundem Ptol. diversi ab Hammonis, *Hasbita* Plinio. Horum etiam mem. Sil. lib. 2.

Asbysta, civitas Libyæ. Step. Pop. *Asbystæ*, quorum mem. Dionysius Perieg. vers 211.

Ἀσβύσται δ' ἐπὶ τοῖσι μεσόχθονοι ναιετάουσι,
Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεοῦ, ψαμμώδεα χῶρον,
Κυρήνη τ' εὔιππος. ———

Plinio & aliis *Asbeta*, vel *Asbyta*. Hos lasere vivere falsò dicit Solinus cap. 31. malè interpuncto Plinii codice in errorem ductus, ut contendit Salmas. in Plinianis p. 381. qui etiam *Asbystarum terræ* partem fuisse eam ipsam, ubi Cyrenæi urbem condiderunt, ex Callimacho notat, qui ipsum Cyrenarum solum vocat:

——— Ἀσβυστίδα γαῖαν.

Ascalaphus, & *Jalmenus* fratres; Martis filii ex Astyoche. Hom. Il. β.

Οἱ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχόμενον Μινύειον.

Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος υἷες Ἄρηος
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη. ———

Ascalaphus, Acherontis & Orphnes Avernalis Nymphæ filius, postea à Proserpinâ in bubonem commutatus, nam post raptam à Plutone Proserpinam, cùm Ceres filiæ suæ reditum à Jove eâ lege impetrasset, si nihil cibi apud inferos gustasset, *Ascalaphus* eam prodidit, quòd 7. grana mali Punici ab arbore decerpti comedisset. Indignata itaque Proserpina convertit eum in bubonem, avem funestam & rerum tristium semper prænunciam. Ovid. Met. 5.

Ingemuit Regina Erebi, testemque profanam
Fecit avem; sparsumque caput Phlegethontide lymphâ
In rostrum & plumas & grandia lumina vertit.
Ille sibi ablatus fulvis amicitur ab alis,
Inque caput crescit longosque reflectitur ungues,
Vixque movet natas per inertia brachia pennas,
Fœdaque fit volucris venturi nuncia luctûs
Ignavus bubo dirum mortalibus omen.

Ascalingium, *Hildesheim*, teste Irenico, urbs Germ. episc. sub arch. Mogun. in Saxonia, inter Brunopolim 6. & Hammelam in occ. ad Visurgim flu. 5. leuc. Sola Pontificiam doctrinam retinuit in tota Saxonia, estque sub dominio Episcopi. Alii tamen credunt Ascalingium fuisse op. Dulgibinorum versùs op. *Hervverden* in Westphaliâ & Comit. Ravenspergico 9. circiter leuc. Germ. ab Hildesio in occ.

Ascalon, Lat. *appensio*, vel *statera*, sive *ignis infamia*, civitas Palæstinæ, sive, ut Josephus habet l. 5. c. 3. superioris Idumææ. Conditorem habuisse legitur Lydum *Ascalum*. Ita Xanthus refert in Lydiacis apud Stephanum, ὅτι Τάνταλος καὶ Ἄσκαλος παῖδες Ὑμεναίου. Τὸν δὲ Ἄσκαλον, ὑπὸ Ἀκιαμοῦ τοῦ Λυδῶν βασιλέως, αἱρεθέντα στρατηγὸν, εἰς Συρίαν στρατεῦσαι, κἀκεῖ παρθένου ἐρασθεὶς (lege ἐρασθέντα) πόλιν κτίσαι, ἣν ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε. Addit idem haberi in Nicolao Damasceno. Quod mihi tamen suspectum, quia *Ascalon* urbs fuit vetustissima, una è 5. Satrapiis Philistæorum in libris Josuæ & Judicum memoratis. Bochartus.

Ascania, ins. maris Mediterranei non procul ab Andro. Est & regio Asiæ, & palus in Troade. Eustathius. Item Trojæ civitas, quam condidit Ascanius Æneæ fil. Bithyniæ lacus quoque Ptolemæo, *Isnick* Castaldo, Nigro *Londar* vocatur. At Pet. Gyllius oculatus testis eum *Lago de Nicaa* appellat. *Sunonensis lacus* videtur ab Ammiano Marcellino nominari, lib. 26.

Ascanius, Bithyniæ flu. per Ascanium palud. apud Nicæam in sin. Astacenum influens, vulgò *Ascu*. Virg. Geor. 3.

Illas ducit amor trans Gargara, transque sonantem
Ascanium.

Ascanius, Æneæ filius ex Creusâ Priami filia. Virgil. Livius tamen dubitat Creusæne an Laviniæ filius fuerit. Dictus est ab *Ascanio* Troadis flumine deinde *Ilus*, ab *Ilo* Trojanorum rege: posteà *Iulus*, à primâ barbæ lanugine. Virg.

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Ilia regno.

Huic, cum avus & pater, jam dirutâ Trojâ, de fugâ disceptarent, flammula quædam in capitis vertice apparuit quæ tamen nihil læsionis intulit, neque etiam manibus extingui potuit, unde illi futuri Imperii omen sumpserunt. Virg. Æn. 2.

Ecce levis summo de vertice visus Iuli
Fundere lumen apex, tactuque innoxia molli
Lambere flamma comas & circum tempora pasci.

Claud. de 4. Cons. Honor.

———*Ventura potestas*
Claruit. Ascanio subita cùm luce comarum
Innocuus flagraret apex.———

Cum patre, post multos errores in Italiam venit, ubi Turno occiso, & patre mortuo, cùm apud Lavinium 30 an. regnasset, Albam Longam condidit, restitutâ tamen prius in regnum novercâ, quæ antea ob timorem in silvas aufugerat. Tandem cum in universum 38. an. imperii gubernacula tenuisset, jam moriens, cùm videret filium Iulum Sylvium, regno non satis aptum, Sylvium posthumum fratrem, sed ex diversâ matre, pietate & justitiâ præstantem, regni hæredem reliquit.

Asciburgium, urbs Germ. *Aschburg* Leodio, aliis *Emerich*, vicus Germ. infer. ad Rhenum infrà Colon. Agrippinam ad 8. leuc.

Asclepia, Æsculapi festum sic dictum. J. Pollux lib. 1. cap. 1. Ipsi etiam *Agones* Ἀσκλήπια dicuntur in antiquis inscriptionibus Smetii pag. 340. Et pag. 415. fit mentio ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΣΚΛΗΠΙΩΝ.

Asclepiades, Historicus Cyprius, tempore quo Pygmalion regnabat in Oriente, quo tempore scribit esum carnium non fuisse. Hieron. lib. 2. adversus Jovinianum ex Porphyrio. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. pag. 506. 507.

Asclepiades, Myrleanus, ortu tamen *Nicenus* erat, teste Suidâ. Hinc *Nicenus* dicitur Stephano in Νικαία, & malè Meursius hunc Myrleanum & Nicenum, tanquam duos distinctos recenset. Diotimi cujusdam filius fuit, & Apollonii Grammatici discipulus, Grammaticus juxta Suidam. Minimè verò hic reticendum est opus ejus, φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικὸν quod ei tribuit Suidas Ἀσκληπ. In illo librariorum errores in philosophorum scriptis occurrentes indicavit & correxit. Hunc *Asclepiadem* cum *Asclepiade* Prusiensi Medico, & altero *Asclepiade* Myrleano, de quo infrà, perperam confundit Suidas, vel potiùs librarius, qui lacunam non advertit.

Asclepiades, Myrleanus junior Grammaticus περὶ γραμματικῆς scripsit, & in isto opere Dionysii Thracis de partibus Grammaticæ sententiam refellit, teste Sexto Empirico. Eundem esse credit Jonsius, qui de Grammaticis scripsit, cujus operis librum sextum citat Suidas in Ὀρφεὺς, ubi Orphea quendam Crotoniatem juniorem Pisistrati tempore vixisse scribit. Undecimum citat Anonymus in vitâ Arati, & inde Aratum probat Tarsensem fuisse, non Solensem. Fortè ex hoc opere Polemonis ætatem cognovit Suidas in Πολέμων. Vix aliunde est, quod ex *Asclepiade* Myrleano citat Schol. Apollonii ad lib. 1. Argon. quòd scilicet Apollonius Grammaticus omnia sua ex Cleone transtulerit. De Cratino quoque poëtâ *Asclepiadem* scripsisse autor est Athenæus, 10. 14. *Asclepiades* quidam à Ἄρεως, σύγγραμμα

γραμμα scripsit de Demetrio Phalereo philosopho Aristotelico: unde Athenæus 13. 3. refert meretricem quandam *Clepsydram* propterea fuisse dictam, quòd sui copiam ad *clepsydram* facere consueverit, donec aqua effluxisset, cum ejus nomen fuerit *Metiche*. Plures autem hujus nominis fuêre. *Asclepiades* Tragilensis Isocratis discipulus erat, teste Plut. lib. de 10. Rhet. & Photio Ecl. 259. unde ætatem ejus cognoscimus, & τραγωδούμενα sex libros reliquit, de quo Meursius. *Asclepiaden* quendam Phliasium, Philosophum Eretrium, Platonis discipulum memorant Plut. lib. *de discrim. amici & adul.* Athenæus, 4. 19. Laërtius in *Phadone*, Hesychius Milesius *in Menedemo*. Fortè hic est, quem oculis postea captum scribit Cic. lib. 5. Tusc. Qu. qui interrogatus quid ei cæcitas attulisset, respondit. *Ut puero uno esset comitatior. Asclepiadem* Atheniensem signat nummus quidam Goltzianus. *Asclepiades* quidam pater, vel præceptor fuit Alexandri Polyhistoris, teste Stephano in Κοτύη. Ad hunc fortè *Asclepiadem* Didymus Grammaticus Epitomen Tabularum Solonis scripsit, teste Plut. in *Solone*. *Asclepiades* Medicus quidam Prusæus in Bithyniâ Philophysicus cognomine sub Pompeio M. vixit, teste Strabone lib. 12. Cùm in arte Rhetoricâ facultates decoxisset, Medicinam sectatus est. Dicebat *salutem constare cibi potûsque abstinentiâ, praterea gestatione, ambulatione, frictione.* Ipse conditâ novâ lectâ spretis legatis & pollicitationibus Mithridatis, repertâ ratione, quâ vinum ægris medetur, relato è funere homine, & servato, ingentem famam consecutus est. Sed maximè sponsione factâ cum Fortunâ, nè medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse, tandem supremâ senectute lapsu scalarum exanimatus est. Plin. 7. 37. De eo quoque multa refert Apul. lib. 4. *Asclepiades* Anazarbeus Grammaticus scripsit de fluminibus. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. p. 507. Duo *Asclepiades* medici post Augusti tempora vixerunt, teste Galeno. Ælium quendam *Asclepiadem*, Augusti libertum memorat Inscriptio apud Gruterum fol. 335. hujus fortè est liber ille τίφανοι, quem citat Athenæus 15. 6. 7. *Asclepiades* quidam Philosophus tempore Juliani Imperatoris vivebat, de quo Ammianus lib. 22. Item *Asclepiades* Poëta, à quo carmen *Asclepiadeum* dicitur. *Asclepiades* Mendes, cujus Θεολογούμενα, citat Sueton. in Augusto. Videsis ibi Casaubonum. Porrò Vo. de Hist. Gr. p. 507. *Asclepiadem* quendam Alexandrinum τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας consignavisse scribit, & autorem suæ sententiæ Scholiasten Aristophanis in Nubes laudat. Verùm Scholiastes nihil aliud ibi dicit, nisi quod *Asclepiades* ille τοὺς δημάρχους appellaverit τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας, librum verò *Asclepiadis* nullum citat. Alios etiam hujus nominis suggeret Jo. Meursius notis ad Chalcidicum.

Asclepiodorus, pictor ætate Apellis, mirabilis in symmetriâ. Huic Mnason tyrannus pro 12. Diis dedit in singulos minas tricenas. Plinius.

Asclepiodorus, Alexandrinus, singulari ingenio vir, ad omnia Mathematica, ac inquisitionem, cognitionemque herbarum & lapidum. Suidas. Item Consl. Rom. collega Afranii Ambaliani.

Asclepiodotus, Musicus & Medicus juxta Simplicium ad lib. 4. φυσ. ἀκρ. com. 141. qui *Asclepiodotus* Damascii magister, & *Asclepiodoti* Magni gener fuit, teste Photio Ecl. 242. Vide Suidam.

Ascolia, Græcè Ἀσκώλια, festa, quæ Rustici Athenienses in honorem Bacchi celebrarunt, ἀπὸ τοῦ ἀσκοῦ, i. e. ab *utre* nuncupata. Nam cùm victimæ Numinibus aut per similitudinem, ut inquit Servius in 2. Georg. aut per contrarietatem immolentur, caper qui obest viribus, ceu grata hostia Libero sacrificabatur. Phornutus. Τὸν δὲ τράγον αὐτῷ θύουσι διὰ τὸ λυμαντικὸν δοκεῖν τῶν ἀμπέλων. Hinc versus Eveni.

Κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω
Ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι, τράγε, θυομένῳ.

Quos in Domitianum fuisse detortos author est Suetonius, cap. 14. Et quo invisum Baccho animal pejus tractarent, &, ut Servius ait, nè quid ex eo esset, quod non sentiret injuriam, pellem detrahebant, atque inflabant, in quam sublimi saltu juvenes se librabant: ac ne spectaculum risu careret, unguine lubricabant, ut præcipiti magis lapsu in terram glscerent. Suidas. ἑορτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἦγον τὰ Ἀσκώλια, ἐν ᾗ ἥλλοντο τοῖς ἀσκοῖς αἰγείοις, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Scholiastes Aristophanis in Pluto. Κυρίως δὲ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον τὸ ἐπὶ τῶν ἀσκῶν ἅλλεσθαι, ὅπερ ἕνεκα τοῦ γέλωτος ἐποίουν. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ θεάτρου ἐτίθεντο ἀσκοὺς πεφυσημένους καὶ ἀλληλιμμένους, οἷς οἱ ἀναπηδῶντες ὠλίσθανον, καθάπερ Εὔβουλός φησι. Uno tantùm pede in utrem saltabant. Pollux, lib. 2. Ἀσκωλιάζειν ἔλεγον τὸ τῷ ἑτέρῳ ποδὶ ἅλλεσθαι. Hesych. Ἀσκωλίζοντες, ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενοι. Idem habent Eust. ad Odyss. κ. & Tzetzes ad Hesiodi ἔργα. Virgilius autem elegantissimè sacrificii causam, & Festi ritum describit. Geor. lib. 2.

Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Cæditur, & veteres ineunt proscenia ludi
Præmiáque ingentes pagos, & compita circum
Thesida posuêre: atque inter pocula læti
Mollibus in pratis unctos saliêre per utres.

Quod *per compita*, & *pagos* Virgilius, hoc per κώμας, id est, *vicos* fieri scribit Phornutus. Ἐν τε ἀσκοὺς ἐνάλλοντες, κατὰ τὰς Ἀττικὰς κώμας οἱ γεωργοὶ πάντες. Castellanus.

Asconius Pedianus, à *Pedia* gente, in quam quia adoptatus erat, primus ità vocabatur. Duo autem ejusce nominis fuêre. *Prior* is qui Virgilio familiaris fuit, quem, ut refert Junius Phylargyrus, dicentem audiverat se Grammaticis crucem fixisse illo versiculo.

Tres pateat cœli spatium non amplius ulnas.

Hujus extant commentarii in aliquot Ciceronis Orationes. Et in eam pro Cornelio Livium se novisse profitetur his verbis. *Inter quos Tuditanus, & Pomponius Atticus, & Livius noster.* Ejus quæ certa ætas hinc disce. In pro M. Scauro. *Scauri domum possidet nunc Longinus Cacina, qui Consul cum Claudio fuit.* An. U. C. 795. *Alter* Historicus, Vespasiani ævo floruit, ut cognoscimus ex B. Hieronymo in Chron. Eusebiano ad An. Dom. 76. qui Vespasiani annus est septimus. Q. *Asconius Pedianus* scriptor historicus, clarus habetur. qui 73. ætatis suæ anno captus luminibus, 12. postea annis in summo honore consenescit. Vide Voss. Hist. Lat. 1. 17.

Ascra, vicus Bœotiæ, in aspero, & sterili loco, in dextrâ parte Heliconis, Hesiodi patria, teste ipso in his:

Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέ ποτ' ἐσθλῇ.

Stephano

solà. Sed scrupulum injicit Schol. Apollonii in 4. Argonaut. ubi Aristonis Chii de Nili origine sententiam inter alia adfert. Nempe vulgarem quidem secutus sententiam, *Chium* & *Ceum* confundit. Aristoni Chio quoque tribui solet liber ἐρωτικῶν διατριβῶν quem Aristoni Ceo Peripatetico assignat Athenæus lib.10. & 13. ubi vocatur ἐρωτικῶν ὁμοίων secundusque ejus operis adducitur. Meminit ejus Plut. de If. & Of. ubi laudatur Ἀρίστων ὁ γεγραφὼς Ἀθηναίων ἀποικίαν. Item Laërtius in Heraclito, ubi citat Ἀρίστωνα ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου. Ejus κτίσεις ἐθνῶν καὶ πόλεων citat Schol. Aristoph. Νεφέλ. Schol. Apollonii. & Phavorinus in ψαμμίτιχον, in quibus duobus posterioribus locis κτίσεις pro θέσεις rectè legit Rutgersius Var. lect. l. 18. Scripsit præterea de Zenonis Dogmatibus, teste Laertio, lib. 7. De Demosthene Theophrasti judicium ex Aristone Chio profert Plut. parall. Demosthenis; Sed hoc ex Aristonis libro περὶ τοὺς Ῥήτορας petitum arbitratur Jonsius. De morte Demosthenis itidem ex Aristone locum adfert Plutarchus ubi suprà. Sed πολλοὶ οἱ Ἀρίστωνες uti loquitur ingeniosissimus Lucianus in Lexiphane. Titi *Aristonis* eruditionem summè admiratur Plin. lib. 1. Ep. 2. a quo alius Claudius *Aristo* Ephesiorum princeps apud eundem, lib.6. Epist. 31. Fuit & *Aristo* Pellæus; sed qui Hadriani demum tempore, aut post, vixerit. Ex eo quædam de postremâ Judæorum rebellione, quæ sub Hadriano contigit, refert Eusebius Hist. Ecclesf.4.6.& Nicephorus Callistus 5.24. Denique *Aristo* Ephesius fuit, qui genus fœmininum perosus, cum asinâ concubuit, ex eoque concubitu genita est puella, cui à *cruribus asininis* nomen *Onoscela* inditum est. Plut. in Paral.

Aristobula, Diana à Themistocle sic dicta, qui Athenis ei templum erexit, quòd in Persico tumultu rebus Græciæ salutaria protulisset consilia. Cæl. Rhod. 10. 5.

Aristobulus, Aristobuli filius inter comites Alexandri fuit, & de rebus ab eo gestis historiam perscripsit, teste Arriano initio, lib.1. cujus & Plut. sæpe mem. in Alexandro; multaque ex illo de rebus Indicis adfert Strabo, lib. 15. Non dubium verò (inquit Cl. Vossius) quin idem sit, quem *Cassandreum* cognominat Plut. in Demosthene; Item Lucian. in Macrobiis, ubi ait eum ultra 90. annos vixisse. Plut. lib de flum. citat primum Aristobuli librum *de lapidibus*. Si quis eundem putet, non video, ut refelli possit. Fortassis & idem est, cujus libros *de rebus Italicis* citat Plut. in Parall. Min. cap. 32. At alius est *Aristobulus* Judæus, philosophus Peripateticus, ut eum vocat Clemens Alex lib. 1. Strom Scripsit explanationem in Mosem. eamque Philometori Ptolemæo dicavit. Euseb. lib. 9 Præp. Evang. Ἀριστόβουλος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Φιλομήτορα· quæ Trapezuntius verti. *Aristobulus in primo apud Philometora*, cùm deberet, *in primo eorum quos ad Philometora scripsit*. Fuit etiam nomen quorundam regum Judææ, de quibus vide Josephum.

Aristoclea formosissima puella, quæ rem divinam factura nuda est à Stratone visa. qui in eam exarsit, antea etiam à Callisthene adamatam. Ipso verò nuptiarum die, in amantum manibus discerpta est, quorum postea alter sibi manus intulit, alter aufugit, nec unquam postea visus est. Plut. in Amator. Narrat.

Aristocles, Messenius Peripateticus συνέταξε περὶ φιλοσοφίας βιβλία δέκα, κατάλεγει δὲ ἐν τούτοις πάντας φιλοσόφους, καὶ δόξας αὐτῶν. Immediatè enim hæc cohærere debent in Suidâ voce Ἀριστοκλῆς. Sextum ejus operis librum citat idem Suidas in Σωκράτης. Septimum verò Eusebius, & ex eo egregia fragmenta servat, lib. 15. Præp. Evang. cap. πῶς ϛ, ubi de adversariis Aristotelis agit. Et quæ ex Lycone de Aristotele ibi Aristocles adduxit, eadem ex Aristocle, non tamen citato libro adducit Theodoretus Serm. 8. 12. Octavum operis ejusdem librum laudat idem Eusebius, & multa inde adfert, lib. 14 Præp. Evang. cap. ἄλλας δὲ & seqq. Quibusdam Alexandri Aphrodisæi præceptor fuisse dicitur, quòd si ita est, jam de ejus ætate constaret. Fuit & *Aristocles* Rhodius, Grammaticus; ut in proœmio Erotianus testatur. Alter, an neuter, est *Aristocles*, qui paradoxorum libros scripsit? Ex iis quædam Stobæus narrat Sermone de vituperatione Veneris. Ælianus quoque de Animal. 11.4. refert Aristoclis nescio cujus octastichon de bove, quem, cum vix decem viri domare possent, una sacerdos solâ aure prehensum ad aram deduxerit. (*Aristocles*) Lampsacenus Stoicus, scripsit libris quatuor enarrationem eorum, quæ Chrysippus tradidit de ratione singulorum dicendorum, & cogitandorum. Item *Aristocles* historicus cujus Clemens meminit, lib.6. Στρωμ. quemque ἐν τρίτῳ Ἰταλικῶν citat Plut. in Paral. Hunc suâ ætate vixisse disertim dicit Strabo, lib 14. quo loco de illustribus viris Rhodiis tractat. Meminit ejus, sed ut Grammatici, Varro, lib. 5. de L.L. ubi definitiones ejus obscuras vocat. Ejusdem verò ut rhetoris Rhodii, mentionem facit Dionys. Halic. in Dinarcho. Etiam περὶ ποιημάτων scripsisse, Ammonius indicat de Differ. Verb voce Ἐγκύκλιος. Alius fortè est *Aristocles* musicus, cujus meminit Athenæus. Apollonii ad *Aristoclem* sententiam laudat Stobæus Serm. 20. qui est de irâ. Vivebant autem quidam *Apollonius* ad *Aristocles* sub Euergete 2. Itemque sub Augusto, & tandem sub Antonino Pio, ut incertum sit qui Apollonius & Aristocles hic intelligantur. Ad *Aristoclem* Phrynicus librum scripsit, teste Photio Eclog. 158. *Aristocles* etiam Platonis nomen, priusquam à magistro suo *Plato* appellaretur.

Aristoclides, Orchomenii tyrannus, qui cùm Stymphal. de virgine potiri non posset, primò patrem ejus de medio sustulit, deinde & virginem ipsam, quæ ad aras confugerat, multis vulneribus confodit. Quamobrem in eum universa Arcadia bellum suscepit, virginisque necem tyranni morte ulta est.

Aristocrates, civis Rhodius, qui quòd plurimum dignitatis, illustritatisque præ se ferret, civium omnium consensu belli dux electus est: in quo spem suorum egregiè fefellit, ut qui in rebus gerendis, tanquam adulterinus nummus in igne apparuerit, & omninò alius, quam primâ fronte promiserat. Suidas.

Aristocrates, quidam in quarto Λακωνικῶν citatur ab Athenæo, lib.3. Item Spartanorum rex, qui hostes donis solebat corrumpere.

Aristocreon, terrarū situm descripsit. Plin. 5 9. & 6.30.

Aristocritus, innotuit commentario suo de Mileto, ex quo opere undecima est Parthenii historia in Eroticis. Plin. 5.31. tradit ex eo, ut Samos insula aliquando dicta sit Melamphyllos. Meminit etiam ejus Apollonii Schol. in lib. 2.

Aristodemus, Cumarum tyrannus, cognomento *Malacus*, i.e *mollis*, cujus furores describit, Plut. lib. 1. *de rebus gestis illustrium mulierum*. Cæterùm de Aristodemo vide

vide Dionys. Halicarnasseum. Item *Aristodemus* Nisæus, filius Menecratis, quem Strabo dicit se juvenem vidisse senem. Alius, superioris ἀνεψιὸς, sive consobrinus Magni Pompeii filios erudiit, manè Rhetoricam, meridie Grammaticam docuit. Strabo. fuit & *Aristodemus ὁ Ἀλεξανδρεὺς*, qui aliquot libris *de Pindaro* egit, quorum tertium citat, Athen. lib. 10. Eundem laudat Schol. Pindari ad Olymp. 9. Pyth. 3. Isthm. 1. & Nemeon. 7. ubi ὁ Ἀριστάρχου μαθητὴς dicitur. Item Ἀριστόδημος ὁ Ἠλεῖος, cujus mentio apud Harpocrationem in Ἑλλανοδίκαι. Difficile igitur est dicere cujus *Aristodemi* sit collectio fabularum de quâ Plut. in Paral. plin. c. 35. ubi ex tertia congerie narrat, ut Helena, cùm immolanda esset ad averruncandam Lacedæmone pestilentiam, aquilæ beneficio fuerit liberata. Item cujus fuerint Θηβαϊκά; quorum primum citat Apollonii Schol. in 2. Argon. Aut Γελοίων ἀπομνημονεύματα; quorum secundum librum adducit Athen. lib. 6. & 13. Aut μυθικὴ συναγωγὴ, ex quâ quiddam narrat. Plut. in Par. Min. c. 35. Atque idem judicium esto de libris *Aristodemi περὶ ζωγράφων*, quorum mentio est apud Clem. Alex. in primo Στρωμ. Idem de epitome *Aristodemi* τῆς καθόλου Ἡρωδιανοῦ προσῳδίας, de quâ Suidas. Meminere *Aristodemi* etiam Varro, lib. 9. de L.L. Tert. de An. cap. 46. necnon Euseb. lib. 1. Χρονικῶν; ubi *Aristodemum* de Olympiadum initio consentire ait cum Polybio. Vossius.

Aristogenes Cnidius, vel Thasius, medicus, servus Chrysippi philosophi, famam adeptus est ex curatione Antigoni Gonatæ. Macedoniæ regis, cui libros de arte suâ dedicavit. Suidas.

Aristogiton, orator Atheniensis, impudens, ex quo *Canis* vocatus est ab Atheniensibus. Scripsit apologiam ad Demosthenem ducem contra Timotheum, ad Lycurgum contra Demarchum. Item *Aristogiton* & Harmodius liberatores tyrannidis Pisistrati, quibus statuæ in foro ab Atheniensibus positæ. Suidas.

Aristolaus, Pausiæ filius & discipulus severissimus pictor, cujus opera nonnulla commemorat Plinius.

Aristomache, uxor Dionysii Syracusani, itemque Dionis. Plut.

Aristomachus, Atheniensis scriptor. Plin. 13. 23. Item vir, qui amore opum sic flagravit, ut duodequadraginta annis nihil aliud fecerit. Plinius 9.

Aristomenes, Atheniensis Comicus, inter secundos antiquæ Comœdiæ, flor. Olymp. 88. Cognomentum habuit Θυρωποιὸς i. e. *januarum fabricator*, ut est apud Suidam, ubi aliqui malunt τεχνοποιὸς, *cajeum confectiones*.

Aristomenes, qui ad Hellesponti oram recuperandam a Dario missus erat, a classe Macedonum ex Græciâ accitâ, captis, aut demersis navibus superatur. Qu. Curtius, lib. 4.

Aristomenes, Messenius. Atheniensium dux justissimus, uti scribit Hieronymus, victis Lacedæmoniis & nocturna sacra celebrantibus rapuit de choris ludentium virgines 12. & totâ nocte gradu concito fugiens, excessit de finibus Spartanorum. Cumque eas Comites ejus vellent violare, monuit, quantum potuit, ne hoc facerent, & ad extremum quosdam non parentes interfecit, cæteris metu coërcitis. Redemptæ postea a cognatis puellæ, cum *Aristomenem* viderent suum cædis hæsitamdiu ad patriam non sunt reversæ, quamdiu ad Judicum advolutæ pedibus defensorem pudicitiæ cernerent absolutum. Tantâ calliditate fuit, ut Lacedæmoniorum sæpè urbem ingressus, & aliquando captus, atque in vincula conjectus, clàm aufugerit; quod cùm tertiò fecisset, tandem occisus est, cujus, exsecto corpore, inventum est cor pilosum.

Ariston, Ætolorum dux; Item sculptor, cujus meminit Plinius, & J. C. apud Gellium. lib. 11. cap. 18.

Aristonauta, Pellenæorum navale. Pausanias.

Aristonicus, Eumenis regis filius. Asiam invasit. Justin. lib. 36. Item Methymnæ tyrannus. Quintus Curtius, lib. 4. Item Grammaticus Alexandrinus, Ἀριστόνικος ὁ καθ' ἡμᾶς dicitur Straboni, lib. 1. Scripsit περὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μουσείου, è quo Sopater duodecimum Eclogarum suarum librum confecit, teste Photio Eclog. 161. Scripsit librum quoque in Theogoniam Hesiodi, & de nominibus, sive constructione apud Homerum. Item historicus Tarentinus, de quo Voss. Hist Gr. lib. 4. p. 506. Denique Eunuchus quidam de quo Suidas.

Aristonides, statuarius insignis, qui cùm Athamantis furorem Learcho filio præcipitato residentem, ejusque pœnitentiam vellet exprimere, ferrum & æs miscuit, ut ferri rubigine per nitorem æris relucente exprimeretur verecundiæ rubor. Plin. 34. 14.

Aristonus, Præfectus Pæonum equitum Alexandri, vir bellicosissimus & prudens. Qu. Curtius 9. 5. 10. 6.

Aristonymus, poëta Comicus sub Philadelpho, præfuit Regiæ bibliothecæ post Apollonium. Veritus tandem in suspicionem quòd ad Eumenem transfugere cuperet, in custodiâ per aliquot annos fuit; tandem verò liberatus, mortem non multò post obiit. Athenæus.

Aristophanes, poëta Comicus, Philippi filius ex Lindo Rhodi oppido ortus, inventor tetrametri, in carpendis hominum vitiis libertinus. Cum Socrate inimicitias exercuit, quem in *Nubibus*, ut juventutis corruptorem egregiè acerrimè insectatur. Vide Suidam. Per excellentiam *Comœdiæ poëta* ab ipso etiam magno Persarum rege cognominatus. In eo sunt omnia linguæ Atticæ ornamenta, quem sub pulvinari suo, cùm dormitum iret, servare solitum ferunt B. Chrysostomum. Comœdias scripsit 54. ex quibus 11. adhuc extant. Hic veteris Comœdiæ, quæ magnâ libertate insectata vitia est, princeps longè, sicut Menander novæ fuit: Ita tamen, ut illi adjungendi Eupolis & Cratinus sint, huic verò Philemon ac Diphilus comites addendi. Vellejus, lib. 1. *Una, neque multorum annorum spatio divisa ætas per divini spiritûs viros, Æschylum, Sophoclem, Euripidem illustravit Tragœdias: una priscam illam ac veterem sub Cratino, Aristophane, Eupolide, Comœdiam: ac novam Comicam Menander, æqualesque ejus ætatis magis quàm operis, Philemon ac Diphilus, & invenere intra paucissimos annos, neque imitando reliquêre.* Quintil. lib 10. cap. 1. *Plures ejus* (antiquæ Comœdiæ sc.) *auctores, Aristophanes tamen, & Eupolis, Cratinusque præcipui.* Horat. lib. 1. Sat. 4.

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque poëta,
Atque alii quorum Comœdia prisca virorum est,
Si quis erat dignus describi, quod malus, aut fur

Quòd mœchus foret, aut sicarius, aut alioquî
Famosus, multâ cum libertate notabant.

Persius Sat. 1.

Iratum Eupoliden pragrandi cum sene palles.

Id est, cum *Aristophane*, inquiunt interpp. quem senem vocat ob monendi, increpandique partes, quas sustinet in fabulis. Sic *senem* Horatius vocat *Lucilium*, non propter ætatem; sed propter gravitatem argumenti in quo se exercuit. Nam Lucilium annum ætatis 46. non excessisse ex Eusebii Chronico discimus.

Aristophanes, Byzantinus Grammaticus, Callimachum senem puer audivit, adultior verò Zenodotum, Dionysium item Lambum, & Euphronida Corinthium magistros habuit, teste Suidâ in Ἀριστοφάνης ubi Olymp. 145. ϱμί (non μ, uti vulgò legitur) vixisse dicitur. Anonymus ille aureâ suâ, & verè pretiosissimâ Olympiadum descriptione, quâ historiam mille annorum compendio nobis exhibet ad Olymp. 145. an. 1. Ἀριστοφάνης Βυζάντιος γραμματικὸς, ὃς Ἀττικῷ, μαθητὴς Καλλιμάχου καὶ Ζηνοδότου ἐγνωρίζετο. Audivit quoque Eratosthenem Callimachi discipulum, teste Suida in *Eratosthenes*, post defunctum sc. sub Euergete Callimachum. Juvenis cùm esset, Machone Sicyonio poëtâ familiariter usus est, teste Athenæo 14. 23. ut ita hinc Machonis ætas cognoscatur, neque ipse inter incertæ ætatis poëtas cum Vossio habeatur. Laudat præter hunc *Aristophanem* Ægeum nummus quidam apud Goltzium in Thesauro. *Aristophanes* Bœotus ὁ τῶν κατ' Ἄρχοντας ὑπομνημάτων apud Plut. lib. de Herodot. malign. narrat, non Leontiadem, quod Herodotus, lib. 7. voluit, sed Anaxandrum Thebanorum in Thermopylis ducem fuisse. Unde hic Historicis Græcis Vossianis addendus videtur. Ionsius.

Aristophilides, Tarentinorum rex, Darii Persarum regis tempore.

Aristophon, Comicus, qui Fabulâ Πυθαγοριστῇ Pythagoreos, eorumque instituta, & vivendi rationem vellicavit. Fragmenta ex eo nobis servavit Athenæus, lib. 6. cap. 9 & lib. 13. cap. 2. & Laërtius, lib. 8. Aristophonta Rhetorem laudat Demosthenes pro Ctesiphonte. Alius pictor fuit, de quo Plin. 35. 11. Nec non Athenarum civis, qui sæpè gloriabatur, quòd nonagies quinquies accusatus, semper evasisset.

Aristor, Crotopi filius, pater Argi centoculi. Ovid. Met. 1.

Donec Aristoride servandam tradidit Argo.

Aristoteles, Chalcidensis, de Eubœâ scripsit. Harpocration in Ἄργυρος. Et Schol. Apollon. in lib. 1.

Aristoteles, Stagirita, Philosophus, Peripateticorum princeps. Septendecim annos natus, Athenas profectus, Platonis auditor fuit, qui præclarissimum testimonium ipsi perhibuit adhuc discipulo. Cùm enim fortè in auditorium venisset & *Aristotelem* desiderasset, protinus exclamavit. Ὁ νοῦς οὐκ ἔλθων, & rursus, Ἄπεστιν ὁ τῆς ἀληθείας φιλόσοφος. Sanè Tullius *neminem Aristotele doctiorem, neminem acutiorem, neminem in rebus inveniendis, vel judicandis acriorem* scribit. Idem judicium est Quintiliani, lib. 10. *Quid Aristotelem? quem dubito, scientiâ rerum, an scriptorum copiâ, an eloquendi suavitate, an inventionum acumine, an varietate operum clariorem putem?* Discipuli ejus *Peripatetici* dicti sunt; de quorum nomine sic Cic. Acad. 1. *Qui erant cum Aristotele Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lyceo.* Idem tradit Laërtius in *Aristotele*; qui & alias occasiones addit. Hesychius quoque Ἡ δὲ Περιπατητικὴ φιλοσοφία ὠνόμασθαι διὰ τὸ ἐν Περιπάτῳ, ἤτοι κήπῳ περιπατεῖν αὐτὸν Ἀριστοτέλη. Sed Ammonius in Categ. autor est, Platonem ipsum docuisse ambulantem, atque ab hoc primo Peripatetico, post ejus excessum, Xenocratis auditores vocatos Peripateticos ex Academiâ: *Aristotelis* autem *Peripateticos* ex Lyceo. Tandem verò *Xenocraticos*, nomine *Peripatetici* omisso, à loco solùm dictos *Academicos*: & contrà *Aristoteleos*, nomine loci prætermisso, ab actione solùm vocatos *Peripateticos*. Parentes ejus fuère Nicomachus & Phæstis, quæ Laërtio Phæstitis & Suidæ. Phæstis autem comprobatur hexametro Græco.

Φαιστίδος ἦν μητρὸς καὶ Νικομάχου γενετῆρος.

Nicomachus autem genus ducebat a Machaone heroë, Æsculapii filio, unde *Aristoteles* dicitur fuisse τῶν Ἀσκληπιαδῶν γένος. Nicomachus ille fuit medicus Amyntæ regis, qui pater Philippi, avus Alexandri M. fuit. Olympiodorus in Gorgiam Platonis, & Ammonius, vel Damascius, vel alius in vita *Aristotelis*, à Nunnesio editâ, & Bessario, lib. 1. adversus calumniatorem Platonis, aiunt *Aristotelem* triennio audivisse Socratem; quæ est ἀναχρονισμός. Nam Socratem constat obiisse an. 1. Olymp. 95. *Aristotelem* natum an. 1. Olym. 99. ut minimum 15. anni intersint inter obitum Socratis, & nativitatem *Aristotelis*. *Aristotelis* autem ea laus est, quòd non philosophiâ usus mythicâ, ut poëtæ veteres; non symbolicâ, ut Pythagoras, & sæpè etiam Plato; sed apertâ, ut quæ proprietate gaudeat verborum. Tria hæc philosophandi genera strictim complexus Simplicius in proœmio libri τῶν κατηγοριῶν ubi de Arist. sic scribit, οὐδὲ μύθοις, οὐδὲ συμβολικοῖς αἰνίγμασιν, ὡς τῶν πρὸ αὐτοῦ τινες ἐχρήσαντο, ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἄλλου προπετάσματος τὴν ἀσάφειαν προεβάλλετο. Altera *Aristotelis* laus est, quòd cæteris sit μεθοδικώτερος, ut qui accuratiùs definiat, ac dividat, meliorique omnia ordine pertractet. Nec dubium, quin hoc artificium Logicæ debuerit, quæ verè est, quod dicitur; nempe ὄργανον omnium artium ac scientiarum. Tertia ejus laus est, quòd magis Platone excoluit scientiam naturalem; in quâ quantum præstiterit, monumenta ejus docent, præsertim ea quæ de Animalibus perscripsit. Quid multis? si non partem aliquam virtutum, sed totum philosophum consideremus, unus ille ingenii acie, ac varietate doctrinæ, eorum qui præcesserant, lumina tantum præstinxerit, quantùm Sol Lunæ, & siderum minorum. Luculenta ejus laus apud Cic. lib. 5. de Fin. etiam Plinius appellat *summum in omni scientiâ virum*. Galenus lib. 2. de decretis Hippocratis & Platonis docet, nullam philosophorum sectam magis constantem, ac certam, ac magis suis principiis consentanea dicere. *Vir ingenio præpotens, atque doctrinâ præcipuus* dicitur Arnobio, lib. 3. Macrobius quoque non veritus dicere, *nihil tantum virum ignorare potuisse*. Eundem quoque *finem humani intellectûs* appellat B. Hieronymus, lib. 1. adversus Iovinianum. Vide & alia ejus elogia apud Cic. Tusc. & lib. 1. de Div. Plin. 8. 16. & 18. 34. Æl. Var. Hist. lib. 12. Lact. de Irâ c. 10. August. de Civ. D. 8. 12. Interim tamen Aristoteles ut *Quisque suos patitur manes*. Vide Wendel. Phys. lib. 1. c. 2. Platonis auditor fuit

fuit annos 26. à quo cùm vivente adhuc recessisset, ludumque proprium instituisset, dicere in eum, ingratitudinem ejus notans, Plato consuevit, Ἀριστοτέλης ἡμᾶς ἀπελάκτισε καθάπερ τὰ πωλάρια τὴν μητέρα. Meminerunt Laërtius & Ælian. Var. Hist. 4.9. Staturâ fuit non magnus, deformis præterea, gibbosus & balbutiens, quod ejus vitium amici tamen, seu adulatores potiùs imitati sunt, quemadmodum & humeros Platonis latos discipuli & amici ejus exprimere didicerunt. Narrat utrumque Plutarchus in lib. de discrimine adulat. & am. Alexandri magni non familiaris tantùm, verùm etiam Præceptor per decennium fuit: ex quo magnas divitias consecutus est, earumque nomine malè audiit, ut ex Luciano cognosci potest. Videantur hâc de re Epistolæ & patris Alexandri Philippi, & *Aristotelis* ipsius, denique & Alexandri de benevolentiâ & gratitudine in eum, ut Præceptorem, suâ, cùm apud alios, tum apud Gellium. Nam & gratitudinis ejus signum hoc vel maximum fuit, quod Stagiram *Aristotelis* patriam, dirutam, ipsius causâ restituerit. Athenas, ex quibus à Philippo Macedone evocatus erat ad officium Præceptoris, decennio exacto, rediit, cùm in Asiam ad res gerendas Alexander sese recepisset, ibidemque annis totis 13. in Lyceo philosophiam professus est, de quâ libri ejus multi, magni, eruditi, diserti & graves extant. Ad Animalium historiæ descriptionem contulerat ei Alexander octingenta talenta, teste Athenæo, lib. 9. quæ summa est pecuniæ nostræ quadringenta & octoginta millia coronatorum. Libri illius ab imminenti interitu quomodo servati, ac tandem a Syllâ victore Romam translati Strabo, lib. 13. & Plut. in vitâ Syllæ exponunt. Vixit an. 63. Morbi cujusdam ejus Ælianus meminit; sed de mortis genere incertæ circumferuntur quorundam narrationes; inter quas illud de ænigmate, à piscatoribus ipsi proposito nugamentum est & somnium. Pudore & dolore, quòd naturam Euripi Chalcidensis explorare haud posset, mortuum, Iustinus Martyr Paræn esi ad gentes scribit: & profectum in Chalcidem, postquam ab Eurymedonte accusatus impietatis esset, etiam, ibique diem obiisse, Diog. Laërtius & Dionys. Halicarnassensis consentiunt, quorum posterior morbo mortuum esse disertè scribit, nihil de dolore commemorans. Sen. de Ot. Sap. *Aristoteles, ne damnaretur fugit.* Ubi Lipsius: Cum undecim annos docuisset à morte Alexandri, impietatis accusatus ab Eurymedonte Sycophantâ, Chalcidem profugit: & poto aconito, vita aufugit. Idem Ep. 6. *Plato & Aristoteles & omnis in diversum itura sapientium turba plus ex moribus quàm ex verbis Platonis traxit.* Ubi, notante Lipsio, error aut calor scriptionis est. Aristoteles enim adeò non convixit Socrati, ut nec viderit quidem. Nam obiit Socrates 1. an. Olymp. 95. ut plerique, sive, ut Diodorus, 97. Atqui Aristoteles natus est an. 1. Olymp. 99. i. e. 7. post eum annis: quod præter Laërtium Dionys. Agell. & Euseb. tradiderunt: quomodo ergo in convictu ei fuerit? Scio Ammonium in vitâ Aristotelem tradere de 3. annis quos cum Socrate egerit, & quod vigesimo deinde ad Platonem venerit, sed supino errore, & calculus annorum ipse Ammonii refellit. Grotii τῦ πάνυ de *Aristotele* judicium habes Proleg. de Jure B. & P. ut alios taceam. Primus omnium bibliothecam instituisse dicitur, teste Strabone, lib. 13. Syllogismorum, h. e. collectionum rationem invenit, nam antiqui interrogationibus quibusdam tantùm utebantur. Septem alii fuêre *Aristoteles*; Primus qui Athenis Remp. administravit; Secundus qui Iliadem Homeri descripsit; Tertius Siculus orator, qui ad Panegyricum Isocratis rescripsit; Quartus cognomento *Mythus*, Æschinis Socratici necessarius; Quintus Cyrenaicus, qui de Poëticâ scripsit; Sextus Pædotriba, cujus mem. Aristoxenus in vitâ Platonis; Septimus Grammaticus ignobilis, qui de pleonasmo scripsit. Laërtius. Unum & viginti *Aristoteles* olim extitisse ostendit vir doctiss. Jo. Jonsius Dissertationum suarum primâ de Historiâ Peripateticâ. Idem postea undecim alios recenset de Script. Hist. Philos. l. 1. c. 12. quem sis consule. Vide quoque Voss. H. Gr. pag. 460.

Aristotimus, Epirotum urbem per tyrannidem occupavit & Hellanici industriâ quinto mense postea oppressus est. Justin. lib. 26.

Aristoxenus, Musicus illustris tempore Tulli Hostilii, 3. Romanorum regis. Vide Vossium de Scient. Math. p. 94. Tarentinus fuit, Mantineæ tamen agens; Philosophus etiam fuit, primùm verò audivit Lamprum philosophum Erythræum, deinde Xenophilum Pythagoræum, postremò Aristotelem, cui morienti convitium dixit, quòd Theophrastum ei in Scholæ successione præponeret. Vide plura de eo apud Jonsium de Scrip. Hist. Ph. lib. 1. cap. 14. Itemque Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 9. Distinguendus est autem ab *Aristoxeno* Selinuntio poëtâ antiquo ante Epicharmi tempora: & *Aristoxeno* patriâ, & Philosophiâ Cyrenæo apud Athen. lib. 1. cap. 7. & Suidam in Ἀριστοξ. & *Aristoxeno* medico Herophileo juxta Galenum, lib. 4. de differ. puls. c. 7. cujus librum 13. citat idem ibidem cap. 10. ubi Alexandri Philalethis discipulus fuisse dicitur. Porrò *Aristoxenus* Cyrenæus ita delicatus in hortorum curâ fuit, ut vesperi lactucas mulso, & melle, & vino irrigaret, ut luxuriosius crescerent, & saporis essent præstantioris. Suidas.

Aristus, Salaminius res gestas Alex. M. consignavit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 62.

Arius, Tarsensis commemoratur Sorano Ephesio in V. Hippocratis; ubi ab eo genealogiam Hippocratis scriptam prodit.

Arius, flu. Asiæ inter Indos & Parthos, quæ pars ab hujus flu. nomine *Aria* sive *Ariana* dicitur. Pop. *Arii*.

Lucan. lib. 3 ——— *Hinc fortis Arius,*
Longaque Sarmatici solvens jejunia belli
Massagetes.

Ariusius, ager in Chio ins. asper & importuosus, vinum omnium Græcanicorum optimum ferens, à Plinio & Virgilio *Arvisium* per metathesin dictum. Strabo. Vide *Arvisium*.

Arizanthi, Mediæ gens Herodoto. *Arkei* Bocharto Geogr. pag. 345.

Arlape, vulgò *Erla*, teste Lazio, op. olim. nunc pagus Norici in Austriâ apud Danubium, ubi is flu. cognominem excipit apud Pechlarnum op. quod Arlapæ successisse videtur; flu. verò *Arlape*, sive *Arlapa* vulgò *Erlaph* dicitur.

Armacha, urbs archiep. Hiberniæ, Ultoniæ metropolis ad Eaugum lacum, à Dublinio Lagin ix Metropoli 55. m. p. in Bor. distans. Vulgò *Armagh*. Hujus

ubi

conclavi condemnatus est. *Arnoldus* autem Germanis *Ernold* est, & sig. *Probum*, i. e. *Honest*. Camdenus.

Arnon, torrens Palæstinæ, inter Amorrhæos & Moabitas fluens, & in mare mortuum se exonerans.

Arnus, *Arno*, flu. Tusciæ ex Apennino M. 15. mill. à Tiberis ortu oriens, ac in mare Tyrrhenum cadens. Ejus mem. Rutilius Itin. lib. 1.

Quam cingunt geminis Arnus & Ausur aquis.

Vide Cluver. Ital. Ant p. 461.

Arocelum, op. in Celtiberis apud Segontiam urb. *Nodales* Jac. Delgato, al. est *Araquil* in Navarra. Populi *Arocelitani* Plinio.

Arphaxad, filius Sem. Gen. 10. i. e. *sanans*, vel *laxans*, à quo Chaldæi, ut quidam volunt; contrà quos est Boch. Geogr. Sacr. 3. 4. *Arphaxad*, inquit, Assyriæ parti Arphaxitidi, quæ Ptolemæo Arrapachitis, videtur indidisse nomen. Nam quod Josephus & alii volunt Chaldæos olim ab eo dictos *Arphaxadæos*, merum somnium est. In Scripturâ *Chaldæi* perpetuò vocantur *Chasdim* à patre suo *Chesed*, vel *Chased* filio Nachor fratris Abrahæ, Gen. 22. Unde Hieronymus Traditionibus in Genesin, *Chased quoque quartus est, à quo Chasdim, i. e. Chaldæi postea vocati sunt.*

Arpi, urbs Apuliæ, à Diomede condita, quam priùs Argos Hippium, deinde Argyripam vocavit. Mart. 4. 55.

Arpis cedere non finis disertis.

Horatium innuit, qui *Lucanus an Appulus anceps*, ut ipse de se loquitur. *Ætolos Arpos* vocat Virgilius.

Arpinum. Volscorum op. hodie *Abruzzo*, al. *Arpino*, C. Marii, & M. Tullii patria, qui inde Arpinates dicuntur. Juvenal. Sat. 8. de Cicerone:

Hic novus Arpinas ignobilis, & modo Romæ
Municipalis eques, galeatum ponit ubique
Præsidium attonitis.

Et paulò post de C. Mario:

Arpinas alius Volscorum in monte solebat
Poscere mercedes alieno lassus aratro.

Hinc *Arpina charta* pro Ciceronis libris. Mart. 10. 19.

Hoc quod secula posterique possint
Arpinis quoque comparare chartis.

Videtur Cluverius Ital. Ant. p. 1045.

Arrabò, *Narabo* Ptol. *Rab*, urbs episc. & flu. qui Danubio propè urb. miscetur, inter Viennam & Albam Regalem 16. leuc. plus minùs. Long. 30. 40. Lat. 47. 57.

Arria, Matrona Romana, vel Patavina, gèneris nobilitate, & pudicitiâ insignis, uxor Pæti, quæ, damnato viro, prior se gladio confodit, eundemque denique extrahens, viro tradidit, suo eum exemplo exhortans, ut fortiter moreretur: Mart. 1. 14.

Casta suo gladium, cùm traderet Arria Pæto,
Quem de vulneribus traxerat ipsa suis:
Si qua fides, vulnus quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies hoc mihi Pæte dolet.

Vide Tac. Annal. 16. Dionem, lib. 60. Plin. l. 3. ep. 16.

Arrianum, *Altenhofen* Lazio, op. Austriæ ad Danub. inter Anisum urb. ad occ. & Grimam op. ad ort. 2. leuc. à Lentio v. 5. Viennam versus.

Arrianus, Poëta, cujus carminibus Tib. Cæsarem delectatum fuisse scribit Suetonius. Ejus autem opera Suidas commemorat, scilicet, metaphrasin Georgicorum Virgilii, Alexandraida, poëma scilicet de rebus gestis Alexandri Magni, libris 22.

Arrianus, Nicomediensis, Philosophus, Epicteti discipulus fuit; Scripsit de Epicteti dissertationibus, qui extant, libros 4. Nam plures scripsisse, ex Gellio constat qui lib. 19. cap. 1. quintum laudat. Scripsit & alia præcipuè quæ ad Historiam pertinent. de quibus vide Vossium, de H. Gr. 2. 11. Ejus est, Σχολαστικὸν ἐν δεῖ γνῶσις, τοῦτο τὸ ζῶον. ὃ πάντες καταγελῶσι. Emicuit Romæ sub Adriano, & M. Antonino Principibus, à quibus ob literas honoribus Consularibus ornatus est. Verum de eo nos alibi, Deo volente, plura.

Arribantium, *Wiczittern*, Lazio, al. Novibazar, urbs Mysiæ super. in Dardaniâ (quæ nunc Servia dicitur) qu. novus Mercatus; quæ urbs in via inter Epidaurum, h. e. Ragusiam, & Sophiam versus Byzantium occurrit, ab urb. S. Sabæ 4. m. p.

Arrius, Alexandrinus hæresiarcha, Arrianæ sectæ auctor, uti scribit Ruffinus, lib. 10. Contra hunc Augustinus & alii scripserunt. Hic, dum suam hæresin, quâ Filium ab æterna Patris substantiâ conabatur abducere passim disseminasset actiúsque serperet, & eundo vires acquireret ipsa contagio, suæ tandem impietatis pœnas luit. Etenim dum Constantinopoli secessum peteret, ventris exonerandi causâ, fluentibus foras intestinis, miseram evomuit animam, ejus postea judicium experturus, de quo perperam senserat: Vide Suidam in Ἀρειανοί. Et Ecclesiasticæ Historiæ scriptores Aliis *Arius* dicitur. Ἄρειος autem Græcè sonat *Martialis*.

Arro, flu. Angliæ. Cadit in Lugum flu. in Com. Herefordiensi.

Arsacia, *Casbin* quibusdam, urbs Persiæ pulcherrima & ampla, in prov. *Arach*, ubi rex commoratur. Distat à Tabrisio 70. leuc. in ort. hybernum, & totidem ab Aspahamo in Bor. à mari Caspio 60. circiter. Long. 91. 00. Lat. 39. 35.

Arsaces, Parthorum rex, cujus memoriæ hunc honorem Parthi tribuerunt, propter quæsitum, constitutumque ab eo regnum, ut omnes deinde reges suos *Arsaces* appellaverint. Quin & Parthi ipsi ab eo dicti *Arsacæ* Straboni, aliis *Arsacidæ* Lucan. lib. 1

Plus illa vobis acie, quam creditis, actum est,
Arsacidæ —— ——

Hinc *Arsacius* pro *Parthicus*.

Mart. 9. 35. *Quicquid in Arsaciâ Pacorus deliberat aulâ.*

Claudianus Panegyr. de 4. Consul. Honorii.

Barbarus Arsacio consurgeret ore tiaras.

Apud Tacitum 1. Hist. *Arsacidarum solium* pro regno Parthorum. Servius ad Æn. 7. vers. 760. *Albani omnes reges dicti sunt* SYLVII, *ab hujus* (Sylvii nimirum Æneæ filii) *nomine: sicut hodieque Romani Imperatores* AUGUSTI *vocantur*: *Ægyptii* PTOLEMÆI: *Persæ* ARSACIDÆ: *Latini* MURRANI, &c. Solet enim plerumque fieri, ut primi Regis nomen reliqui possideant, ut idem observat ad Æn. 12. vers. 529. Notandum autem hic *Persas* Servium pro *Parthis* dixisse, vel solenni quodam auctorum more confunderentur

populorum nomina, vel quia retinuit imperii nomen, quod invaserant Parthi, ante quos Persæ regnaverant. Ita Horat. cum lib 3. od. 5. initio Augustum *graves Persas*, ut ipse appellitat, adjecisse imperio scribit, de Parthis intelligendus est. Nec aliter *Persarum* capiendum vocabulum in Aurelio Victore est, cùm de Augusto prodit, *Huic Persæ obsides obtulerunt, creandique regis arbitrium permiserunt.* Glossarum veterum auctor *Arsacidarum* vocem de universâ Parthorum gente interpretatur: *Arsacidæ*, Πάρθοι. Item alius *Arsaces*, Pharnacis Ponti & Armeniæ regis filius Straboni memoratus, lib. 12. Item Armenius civis, proditionis convictus à Justiniano Imperatore hoc supplicii genus tulit, ut Camelo insidens, ac per urbem circumductus se omnibus visendum præberet. Cæl. Rhod. lib. 7.

Arsamosaia, urbs fuit Armen. maj versùs Mesopotamiam, & propè M. Mazium 70. m. p. ab Euphrate in ort. Quid sit nunc ignoratur.

Arsia, Hetruscorum sylva, Romanorum cum Veientibus & Hetruscis pugnâ celebris. Plutarchus Οὔρσον ἄλσος vocat in Publicolâ. Dionysius autem Halicarn. l. 5. δρυμὸν Ὀρσίτυ. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 869. Item Ital. flu. Campaniam præterfluens, cujus latitudinem ab uno latere disterminat, Varo flu. alterum occupante. Plin. 36.

Arsicua, *Hhradish*, Sansoni, op. Moraviæ ad flu. Moravum, 6. leuc. Germ. à Bruna in ort. quot ab Olomucio in aust. Item urbs Germ antiquæ in lim. Sarmatiæ ad Vistulam flu. nunc forsan *Warsovv* in Polonia.

Arsinoe, op. Cypri triplex, 1. in orâ occid. inter Paphum novam & veterem, *Alsdime* nunc, teste Steph. Lusignano. 2. in orâ orient. inter Pedalium promont. & Salaminam urb. quæ nunc teste eodem Lusig. *Famagosta* nominatur, urbs hâc tempestate primaria post Nicosiam: 3. ad Callinusam prom. orâ Bor. versus occid. solis proxima, *Lee fare* Lusignano, aliis *Crisocu*, & nostris *Alessandretta*. Additur & quarta in mediterr. *Arxes* incolis, ut idem Lusign. vett. non memorata. Item urbs Ciliciæ memorata inter Anemurium ad occid. & Celenderim ad ort. nunc pagus, vulgò *Draganti*. Item urbs Ægypti, quæ & *Cleopatris* Ptol., & Strab. vulgò *Suez*, & Saracenis *Barraran* teste Pet. Gyllio, urbs Ægypti in intimo sinûs Arabici, à Pelusio 125. m. p. in ort. Ejus mem Val. Flac. lib. 5.

——— *Arsinoën illi tepidaque requirunt*
Otia læta Phari, pinguemque sine imbribus annum.

Long. 63 20. Lat. 29. 10. *Arsinoë* item quæ & *Teuchira* vulgò *Trochara* teste Marmolio, urbs Cyrenes episc. sub Archiep. Cyrenensi, una ex 5. urb. Pentapolitanæ reg. inter Berenicen ad occ. 47. & Ptolemaidem in ort. 26. m. p. Long. 48. 40. Lat. 35, 36. Alia item in Æoliâ, in Syriâ, in Ciliciâ, & alibi, ita ut 24. urbes hujus nominis extare ex vett. monumentis constet. Vide Steph.

Arsinoë, Ptolemæi Lagi filia, Ptolemæorum, Philadelphi. & Cerauni soror, Lysimachi, Macedonum regis, uxor, mortuo marito, à fratre Ceranno, Macedoniæ regnum ambiente, & nuptias ejus ideò petente decepta, illum in urbem suam Cassandream ultrò invitat, filiosque suos Lysimachum 16. an. natum, Philippumque triennio minorem, utrumque formâ insignem, coronatos occurrere jubet; quos Ptolemæus ad occultandam fraudem, cupidè, & ultrà modum veræ affectionis amplexus, osculis diu fatigat. Ubi verò ad Portam ventum est, occupari arcem jubet, pueros autem interfici; qui cùm ad matrem confugissent, in gremio ejus inter ipsa oscula trucidantur. *Arsinoë* verò spoliata filiis, scissâ veste & crinibus sparsis, cum duobus ferculis ex urbe protracta, Samothraciam in exilium abiit, eò miserior, quòd mori cum filiis non potuit. Just. lib. 17. & 24.

Arsinoë, Ptolemæi Auletæ filia minor, Cleopatræ soror, dum Cæsar in regiâ Alexandriæ obsideretur, vacuam possessionem regni sperans, ad Achillam se ex regiâ contulit, unaque cum illo bellum administrare cœpit: sed mox controversiâ de principatu inter eos ortâ, cùm uterque utrique insidiaretur, *Arsinoë* per Ganymedem nutritium suum Achillam interfici curat, atque hoc modo imperium obtinuit. Lucan. lib. 10.

——— *Nec non subrepta paratis*
A famulo Ganymede dolis pervenit ad hostes
Cæsaris Arsinoë. ———

Cæsar de B. Civili. Appian. de B. Alexandr.

Arsyssa, vel *Arsissa*, Ptol. in Lat. codd. meliùs *Arsesa* ut Græcè scriptum est, Armeniæ maj. palus, *Gioche* ex tabb. recentioribus, aliis *Vastan*, cum urbe ejusdem nominis, quæ in Mediâ censetur, à Tabresio 100. m. p. in occ. In eâ palude gravissima quæque natant. Plinius.

Artabanus, filius Histaspis, Darii frater, Xerxem bellum Græcis inferre parantem primò dissuadere conatus est, sed postea, bello infeliciter à Xerxe gesto, deficiente regis majestate, in spem regni adductus, adjuvante Mithridate Eunucho, Xerxen obtruncat, ac Darium majorem natu filium apud Artaxerxem minorem natu parricidii accusat, hortaturque, ut parentem ulciscatur, & pœnas de fratre sumat, & regnum occupet. Itaque Darius innocens, & non auditus trucidatur, atque *Artabanus* in societatem regni assumitur ab Artaxerxe per septem menses. Inde quum *Artabanus* etiam Artaxerxi insidias strueret, trucidatur. Diodorus. Justinus autem lib. 3. hæc paulo aliter narrat; nempe *Artabanum*, cùm certamina principum de regno metueret, assumpsisse in societatem consilii Bacabalum, qui præsenti statu contentus rem prodidit Artaxerxi, ut pater ejus occisus esset, ut frater falsâ parricidii suspicione oppressus, ut denique ipsi pararentur insidiæ; quibus cognitis, Artaxerxem, veritum numerum filiorum *Artabani*, in posterum diem paratum esse exercitum armatum jussisse, se recogniturum & numerum militum, & in armis industriam singulorum. Itaque cum inter cæteros ipse *Artabanus* armatus assisteret, regem simulasse se breviorem loricam habere, jussisseque *Artabanum* secum commutare, quem exuentem se, ac nudatum, gladio trajecisse: tum & filios ejus corripi jussisse. Item *Artabanus*, Parthorum rex, ex Arsacidarum genere, inimicus Tiberii Cæsaris, Armeniam invasit, quem Artaxerxes Persa ejus miles interfecit, regnumque Persis restituit an. ab ultimo Dario 538. regesque deinceps Persarum, non Parthorum dicti sunt.

Artabri, Lusitaniæ pop. qui & *Artabritæ*, ab Artabro vicino

vicino promontoriô. quod *Nerium* Strab. ac Ptol. hodiè *capo de finis Terre, seu Fineterre. Capo di Mongio* Petro Med næ dicitur.
Sil. lib. 3.

Jamque Ebusus Phœnissa movet, movet Artabrus arma.

Artaca, seu *Artace*, Cyzici ins. mons arboribus plenus, ante quem jacet parva ins. ejusdem nominis Strabo 12. Item Milesiorum colonia in Asiâ, quam Steph. Phrygiæ civitatem facit: Plinius portum, Ptol. villam vocat. Item castellum Bithyniæ. Ptol.

Artacena, reg. Assyriæ circà Arbelam, ubi Darium Alexander superavit. Strabo lib. 16.

Artacia, fons apud Læstrygonas. Tibullus ad Messal. lib. 4. ubi de Ulysse.

Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatemque
Nobilis Artacia gelidos quos irrigat unda.

Homerus Odyss. 10.

Ἡ δὲ ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσετο καλλιῤῥέεθρον
Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον.

Artannum, *Aurach*, teste Herolao, arx Germ. in Sueviâ à Tubinga 2. leuc. in ort. Ulmam versus. Appiano v. Herbipolis h. e. *Wirtzberg*. Al. autem fuit op. Mattiacorum, fortè ubi nunc *Ottenburg*, op. Veteraviæ, ferè inter Francof. ad Mœnum & Fuldam.

Artaxanus fecit lib. de Judæis, Clem. Alex. lib. 1. Strom. in Chronico Alex. Ἀρτάβανος dicitur. pag. 148.

Artaxata, pl. num. *Artaxia* Tacito, *Artaxiasata* Straboni, urbs Armeniæ maj. munitissima, ad Araxem flu. hodiè *Testis*, Paulo Jovio *Choin* potiùs videtur; sed ista non Armeniæ, at Mediæ urbs est. Juvenal. Sat. 2.

Sic prætextatos referunt Artaxata mores.

Long. 78. co. Lat. 42. 40. Item urbs Cappadociæ, inter Cæsaream 24. & Comanam 42. m. p. Anton.

Artaxerxes, quo nomine 2. Persarum reges in primo Persarum imperio celebrantur. Prior *Longimani* cognomine, Xerxis: alter *Mnemon* appellatus, Darii filius. Huic 15. filios ex pellicibus variis fuisse Justinus auctor est, lib. 10. cap. 1. Vide Plut. in ejus Vita. Cujusmodi fuerit ingenio, matris suæ, cui Parysatis fuit nomen, oratio indicat, quam Plut. scribit allocuturos ipsum jussisse byssinis, ac mollibus verbis uti, Græce βυσσίνοις χρῆσθαι ῥήμασι. Plut. in Apophth. Imperatorum, qui & hoc de Artaxerxe retulit lib. de valetudine tuendâ quòd, cum in fugâ, rebus omnibus sibi bello infelici ereptis, ficubus siccis, & pane hordeaceo vesci coactus fuisset, exclamarit οἵας ἡδονῆς ἄπειρος ἦμην. Tertius *Artaxerxes*, Persarum rex, qui Parthos imperio dejecit, de quo paulò ante in *Artabanus*. Etymon & significationem quod attinet, Ἀρτὰς apud Hesych. μέγας καὶ λαμπρὸς dicitur. Idem Ἀρταῖοι, βασιλεῖς, καὶ ἥρωες. Herod. lib. 6. Ξέρξης, ἀρήϊος, Ἀρταξέρξης, μέγας ἀρήϊος. Lampridius in Severo *Artaxerxem potentissimum regem tam re, quàm nomine*. Am. Marc. lib. 19. *Bellorum victor* interpretatur. Hesychius, Ἀρταδαῖοι ἥρωες, παρὰ Πέρσαις. Stephanus in Ἀρταία. Ἀρταίους δὲ Πέρσας ἐκάλουν οἱ Ἕλληνες τοὺς παλαιοὺς ἀνθρώπους καλοῦσι.

Artemidorus, Ephesius, qui, ut Marcianus Heracleota in Periplo testatur, vixit κατὰ ρξθʹ Ὀλυμπιάδα, h. e. Olymp. 169. quo tempore Ptolemæo Lathyro ex Ægypto pulso, mater ejus Cleopatra regnabat cum juniore filio Alexandro; qui totus erat in matris potestate. Terras descripsit lib. 11. ut ibidem ait Marcianus. Ejus operis lib. 8. mem Diod. Sic. lib. 3. Decimum τῶν γεωγραφουμένων citat Athenæus lib. 8. Stephanus in Χαλκίτις laudat lib. 11. ut alibi, lib. 1, 2, 3. Item ἐπιτομὴν τῶν ἕνδεκα. Nec alius est *Artemidorus*, cujus sæpè mem. Strabo lib. 3. etsi patriam non addit: uti nec lib. 15. ubi *Artemidorum* in iis citat, quæ ad res Indicas pertinent. At idem videtur, cujus de Bithyniâ volumen laudat Stephanus in Ἀσκαλών; sæpéque à Plinio memoratur in Hist. Nat. Præter γεωγραφούμενα etiam literis mandavit Ἰωνικὰ ὑπομνήματα, quorum mem. Athen. lib. 3. Fuit & alter *Artemidorus*, itidem Ephesius, si paternum solum attendas, uti convenit; materno enim genere Daldianus fuit. Is est, cujus Ὀνειροκριτικὰ exstant, opus vanissimum, sed eruditum; ut multa inde bona philologi haurire possint. Vixit Antonini temporibus, ut cognoscere est ex lib. 1. cap. 28. & 66.

Artemidorus Ascalonita Bithynicam historiam condidit. Steph. in Ἀσκαλών. Fuit præterea *Artemidorus* Cnidius, Theopompi Cnidii filius, quos suâ ætate, h. e. Augusti ac Tiberii temporibus, vixisse, Strabo ait lib. 14. ubi illustres eius ins. viros recenset. Est & *Artemidorus* Aristophanius, qui præter glossas ὀψαρτυτικὰς, h. e. *rei culinariæ*, sive *artis opsonia condiendi*, etiam volumen *de Doride* scripsit. Prioris operis mem. Athen. lib. 10. & 14. Posterioris lib. 4. ubi secundum ejus operis citat. *Artemidorus* quoque Grammaticus inter illustres viros, quos Tarsos dedit, reponitur à Strabone, lib. 14. Etiam *Artemidorus* philosophus Trajani tempore fuit: cujus elogium apud Plin. est lib. 3. epist. 11. ad Julium Genitorem. Sed omnes ejus nominis recensere longum esset. Vossius Porrò *Artemidorus* Cnidius Romæ Græcas literas docuit, B uti familiaris, qui libellum *de Conjuratione* obtulit Cæsari, extremo die ingredienti in senatum, ut statim legeret, quod ille minimè fecit. Plutarchus.

Artemis Diana Græcis dicitur, quam Plato sic vocatam docet διὰ τὸ ἀρτεμὲς καὶ τὸ κόσμιον, διὰ τὴν τῆς παρθενίας ἐπιθυμίαν, i. e. propter integritatem & modestiam quam optione virginitatis habet, aut ὡς τὸν ἄροτον μισήσασαν τοῦ ἀνδρὸς ἐν γυναικί, quòd viri & fœminæ coitum oderit. Tametsi fabulantur concubuisse cum Endymione; quod, & de Pane Mercurii filio narrant, qui Lunæ, i. e. Dianæ, concubitus meruit pretio pecoris candidi. Virg. Geor. 3.

Munere sic niveo lanæ, si credere dignum est
Pan Deus Arcadiæ captam te Luna fefellit
In nemora alta vocans, nec tu aspernata vocantem.

Artemisia, filia Hecatomni, Mausoli, Cariæ regis soror & uxor, insigni & pudicitiâ prædita; viri demortui cineres vino commistos ebibit, ad funus quoque ornandum primos Græciæ oratores accersivit, eique splendidum erexit sepulchrum, ut magnifica omnia monumenta *Mausolea* deinceps ab illius nomine fuerint appellata. Vitruv. lib. 2. Gellius. Suidas.

Artemisia, sive *Artemita*, ins. Tyrrhenica, Latinis *Dianium*, vulgò *Gianuti*. Stephani Breviator. Ἀρτεμίσια, νῆσος Τυῤῥηνικὴ παρὰ τὴν Θάλασσαν κεῖται, ὡς Φίλων. Scribe παρὰ τὴν Αἰθάλειαν. Imperito erscriptori

scriptori siquidem notius erat nomen unius Musarum. Cluver.

Artemisium, promontorium Eubϙæ, cujus mem. Demost. pro Ctesiphonte: Suidas. Item lacus propè Ariam, Dianæ sacer, quasi *Dianium* dict. Latini *Nemorense* dixerunt, unde & *Nemorensis Rex* Suetonio in Calig. cap. 35. i. e. Sacerdos ejus regionis. Est & urbs Oenotrorum in mediterraneis. Item Eubœæ civitas.

Artemita, civitas 500. stad. à Seleucia distans, ad orientem exposita. Strabo lib. 15. Item Ins. contra Acheloi flu. ostium, *Artemia* Straboni. Fortè *Artemisia* Plinii est. Item ins. τῶν Ὀξειῶν νήσων. Steph.

Artemon, historicus, uti indigitatur à Schol. Pindari in Pyth. Od. 1. Patriâ Pergamenum fuisse colligit Vossius ex ejusdem Schol. verbis in Olymp. 2. Ἀρτέμων ὁ ἀπὸ Περγάμου. Fuit alter *Artemo* patria Clazomenius cujus mentio apud Servium in illud, Æn. 9.

Accelerant actâ pariter testudine Volsci.

Inventor, inquit, *testudinis Artemon Clazomenius fertur*, idemque *arietis repertor dicitur*. Hic de Homero librum scripsit, teste Suidâ in Ἀρκτῖνος. Ælianus ejusdem librum citat *de finibus Clazomeniorum*, de Anim. 12. 38 At putatur diversus ab utroque ille *Artemo*, qui, ut Plin. scribit, 28. 1. *Calvariâ interfecti, neque cremati propinavit aquam è fonte noctu comitialibus morbis*. Videtur is medicus fuisse. Alius quoque forsan qui Cassandreus dicitur. Quid is literis mandarit docet Athen. lib. 12. ubi eum citat ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων, i. e. *in opere, quo ad autores genuinos referantur libri*. Etiam Ἀρτέμων ἐν τῷ περὶ ζωγράφων Harpocrationi laudatur in Πολύγνωτος. Item pictor nobilis, cujus opera enumerat, Plin. 35. 11. Item Syrus quidam ex infimâ plebe Antiocho regi adeò similis, ut Laodice conjux regia, necato Antiocho, mimum per eum commendationis, regnique successionis peregerit; verba sunt, Plin. 7. 14. ubi nonnulli *munus* legunt pro *mimum*; sed nihil mutandum. Nam ut habet Val. Max. 9. 14. Laodice admissum universum populum, & sermone ejus, & vultu consimili ita fefellit, ut crediderint homines ab Antiocho moriente Laodicen, & natos ejus sibi commendari.

Artesia, *Artois*, Gall, Belg. provincia, cujus caput Atrebatum, nunc ferè tota sub Dom. Francorum pace ad Pyrenæos facta; estque inter Picardiam & Flandriam.

Artigi, Plin. *Artigis* Ptol. *Athama*, teste Henr. Coquo, urbs Hisp. Bæt. in regn. Granatens. Long. 17. 12. Lat. 37. 10.

Artimpasa, Venus cœlestis sic Scythicis dicitur. Herod. in Melpomene; quem locum etiam Origenes adducit texto contra Celsum; sed apud eum perperam vulgò Ἀρχίμπασαν legitur pro Ἀρτίμπασαν. Nam posterius hoc comprobatur vet. Inscriptione.

ΔΙΙ ΠΑΤΡΙΩΙ ΑΡΤΙ : ΠΑΣΑ.

Unica nempe solum literâ μ exesâ. Hesych. Ἀρτιμπάσαν, Οὐρανίαν Ἀφροδίτην παρὰ Σκύθαις, ubi ν priori loco pro i posteriori vero pro π. irrepsit.

Artobriga, urbs olim, nunc pag. Vindeliciæ in Bavaria, apud Danub. inter Ratisbonam, & Ingolstadium ad occ. *Veltenburg* Lazio, pag. proximus Attzburgo; *Lebnauv* v. Cluverio, vicus Juravo amni adpositus, infrà op. *Lauffen* in Territor. Salisburgensi.

Artuasdes Armenius Rex, qui M. Crassum prodidit bello Parthico, ut est apud Plut. in Crasso. Ubi & refert scisse eum Græcè, & scripsisse Tragœdias, ac historias, suoque etiam tempore quædam extitisse.

Arucci, Hisp. Bæticæ, & Hispalensis conventûs urbs. Plin. Ptol. Alii *Aruci* legunt. *Moron* hodiè Clusio vocatur.

Arverna, vel *Arverna*, civitas Gall. episc. in Aquitanicâ primâ, hodiè *Clermont*.

Arverni, pop. Gall. ad Ligerim siti. Steph. qui, quòd se à Trojanis oriundos putarent, Romanorum se fratres appellare non dubitarunt. Lucan. lib. 1.

Arvernique ausi Latio se fingere fratres
Sanguine ab Iliaco populi. Les gens d'Auvergne.

Hi, cùm adversus Cæsarem arma cepissent, duce Vercingentorice, ingenti suorum clade superati sunt. Strab. l. 14.

Arvisium, promontorium Chii, generosissimo vini genere nobilitatum. Virg. Eccl. 6.

Vina novum fundam calathis Arvisia nectar.

Sil. Ital. lib. 7.

Timolus & ambrosiis Arvia pocula succis.

Plinius de vinis transmarinis, lib. 14 cap. 7. *In summâ gloriâ fuêre. Thasium, Chiumque ex Chio. quod Arvisium vocant.* Ἀρεύσιον vocant Plut. & Athenæus. Hic Λιμὴν συγχεῖται, καὶ πιεῖν οἶνον Ἀρεύσιον. Ille, 1. 25. χαρίεις δ' ἐστὶν ὁ Χῖος, καὶ τῆς Χίου ὁ καλούμενος Ἀρεύσιος. Sed & regio etiam Ἀρεουσία. Strabo lib. 13. ubi de Chio, Εἶθ' ἡ Ἀρεουσία χώρα τραχεῖα, καὶ ἀλίμενος, οἶνον ἄριστον φέρουσα τῶν Ἑλληνικῶν. Phœnicibus (inquit Bochartus) erat הר ראש יין *har-ros-jain*, h. e. *mons præcipui vini*.

Arula, vulgò *le Loir*, flu. qui civitatem Galliæ nomine Castelduneusem, Gallicè *Chasteaudum* alluit.

Arula, apud script. Helveticos flu. est Helvetiæ in Rhenum per Bernam & Salodorum fluens, vulgò *Aar*.

Arunda, urbs Hisp. Bæt. Ptol. vulgò *Ronda*. 11. leuc. à Malagâ in occ.

Aruns, vates Tuscus. Lucan. lib. 1.

Acciri vates, quorum qui maximus ævo
Aruns incoluit deserta mœnia Lunæ.

Item miles Trojanus, qui Camillam occidit. Virg. Æn. 11. Item Tarquinii Sup. filius natu maximus, qui in eâ pugnâ, quæ ad Regillum lacum facta est, Junium Brutum interemit, & ab illo vicissim hasta trajectus est. Livius lib. 2.

Aruntina, *Arundel*, castr. Angliæ in Sussexiâ, comitatûs tit. clara, ad flu. Arontem, vix 3. mill. ab ostâ, à Cicestria 10 in ort.

Aruntius, cùm Bacchi sacra despicaretur, ulciscente numine, in ebrietatem lapsus, filiam Medullinam corrupit, quod ægrè ferens puella patrem ipsum interfecit. Plut. in Paral.

Aruntius, Paterculus, Æmylio Censorino Tyranno Ægestæ equum æneum, ut sontes eò includeret, à se conflatum donavit, cui ipse primùm à tyranno injectus est. Plut. in Par. Min.

Aruntius Stella, natus ex familiâ Consulari floruit eo

tem-

tempore quo Flavii Cæsares Romæ imperarunt. Violantillam, puellam Neopolitanam in uxorem duxit, quorum nuptias celebrat Statius in silvis. Scripsit elegias. & opus de Asteride, & poëma de interitu Columbæ. Prætor Romæ creatus est, & Duumvir.

Arvonia, & *Arvone*, op. Walliæ principatus, vulgò *Caernarvon*, in lit. maris & freti Menay, ex adverso insulæ Monæ, 7. m. p. à Bangoria in occ.

Arupenum, sive *Arupinus*, *Aursperg* Lazio, op. Iapodum in Carniolæ & Corbaviæ confin. à Senia 28. m. p. in Bor. Sisciam versùs ex Anton. Itiner. Sed vel error est in num. vel alterum Arupenum est. *Aursperg* enim Labaco urbi finitimum est. Pop. *Arupeni*, apud Appianum. Est & *Arupinum* op. Istriæ marit. *Rovigno* vulgò, inter Parentium ad occ. 15. & Polam ad ort. 23. m. p. *Arupinorum* mem. Tibullus lib. 4.

Testis Arupinus & pauper natus in armis.

Arus, *Are*, flu. Angl. in agro Eboracensi. Oritur in confin. Com. Lancastrensis, & rigatis aliquot opidulis in Abum æstuarium se exonerat.

Aruvii pop. fuêre Gall: ubi postea Sessui, & Vagoritum urbs, quæ nunc *Seez* in Neustria, inter Lexovios & Cenomanos.

Arxippus, 21. Archon Atheniensium. Acasti filius fuit. Jo. Tzetzes in prolegom. in Hesiodum. Ὁ δ᾽ Ἄρξιππος ὕστερον υἱὸς ἦν Ἀκάστου. Patri successit, tenuitque principatum an. 19. ut Euseb. Marianus, Hieronymus & Vincentius sunt auctores. Verùm Tzetzes is quem dixi, annos ei 35. tribuit, ἄρξας Ἀθηναίων ἔτη τριάκοντα πέντε. Meminit illius quoque Tatianus, Orat. contra Græcos. Vide Meursium de Reg. Athen. lib. 3. cap. 16.

Aryandes, Ægypti Prætor à Cambyse constitutus. Herod. lib. 4. ab hoc ἀργύριον Ἀρυανδικὸν dicitur, cujus mentio apud Pollucem.

Arymagdus, flu. Ciliciæ ex Tauro M. in mare inter Anemurium & Arsinoën exiens. *Soquino* Nigro.

Arzamena, regio Transtigritana. Vide Vales. ad Am. Marc. p. 306.

Arzus, urbs Thraciæ cum flu. cogn. *Chiaurlic* Bellonio. Item urbs Cypri in mediter. olim Arsinoë teste Lusignano; *Arees* hodiè dicitur.

Asaborum, *Capo Mochandan* Barrio. Arab. fel. prom. ad fauces sinûs Persici contra Armozum promont. Carmaniæ, à quo 15. leuc. abest in aust.

Asacus, flu. Phthiotidis Heracleam urb. ad Oetæ M. radicem alluens, & in sin. Maliacum se exonerans.

Asama, flu. Mauritan. Tingit. apud montem Solis in Oceanum ad occ. fluens, *Tensift* Marmolio. Al. autem *Omnirabi* dicitur.

Asana. *Azanaga*. flu. Libyæ inter. quem Jo. Mariana eundem cum Nigro facit.

Asanca, *Clepperu*, teste Villanovano, op. Germ. in regn. Polonico.

Asaphopolis. urbs Walliæ episc. vulgò *S. Asaph*.

Asbolus, unus ex canibus Actæonis, a fuligineo pilorum colore, nam ἄσβολος fuligo est sive favilla. Ovid. Met. 3.

Et niveis Leucon, & villis Asbolus atris.

Asbolus, is Græcè dicitur, qui Phœnicibus *Chus*, vel *Chum*, etas; quia, ut [Hebrew] *Chum* Ebræis *atrum* sonat ita Græcis ἄσβολος *fuliginem*. De cætero mihi nullus occurrit hujus nominis præter Centaurorum ducem *Asbolum*, quem in Centaurorum pugnâ interfectum Hercules crucifixisse legitur, hoc adscripto epigrammate.

Ἄσβολος οὔτε θεῶν τρομέων ὄπιν, οὔτ᾽ ἀνθρώπων
Ὑψιπόροιο κρεμαστὸς ἀπ᾽ ἰλατίνος ἀμφὶ πεύκης
Σύγκειται μέγα δεῖπνον ἀμετροβίοις κορώνασι.

An hic est ille *Centaurus Asbolus*, quem Tatianus Assyrius in Orat. contra Græcos, & ex illo Euseb. Præp. 10. censent in catalogo scriptorum, qui Homeri ætatem præcesserunt? Nempe inter Centauros nonnulli docti fuêre, ut Chiron, tot Heroüm Pædagogus, & in Ovid. Met. 12. augur Astylus. Vide Boch. Phaleg. 4. 2.

Asburtonium, *Ashburton*, op. Angl. in Devonia ab flu. *Dart*. Distat ab Exonia 15. mill. versus aust. & totidem à Plimutho.

Asbamea, Cappadociæ fons, de quo Philostratus in vitâ Apollonii 1. 4. *Est autem circa Tyana, aqua Jovi (ut perhibent) sacra, quam Asbameam vocant. Fons ejus frigidus sanè scatet, ebullit autem non secus atque igne calefactus lebes. Hanc puris & juramenti fidem servantibus aspectu placidam, & gustu dulcem esse perhibent, perjuris verò & infidis palàm adversari, &c.* Rhinuccinus, quem hic sequor, pro *Asbamaam* habet *inextinguibilem*, nullo sensu, quasi ἄσβεστον ὕδωρ legerit pro Ἀσβαμαῖον, neque id mutavit Jacotius. Tamen rectum est Ἀσβαμαῖον. Inde enim Suidas Ἀσβαμαῖον, ὕδωρ ὅπου ... Et Amm. Marc. lib. 23. *Apud Asbamai quoque Jovis templum in Cappadociâ, apud opidum Tyana stagno effluens fons cernitur, qui magnitudine aquarum inflatus, seseque resorbens nunquam extrà margines intumescit. Asbamaon* autem Hebraicè esset מי שבע *Me-seba* vel מי השבע *Mehasseba*, h. e. *aqua juramenti*, ut *Beerseba*, *puteus juramenti*. Sed Cappadoces, quorum Syrismus erat impurissimus, mutato vocum ordine dicebant *Asbamai*, ut Armeni *Tigranocerta* pro civitate Tigranis, & *Cholobet*, pro Choli domo. Boch.

Asbesta, vel *Asbysta* pop. Libyæ suprà Cyrenem apud quos vulgatissimum Ammonis templum, inter medias arenas conditum est Ptol. Sunt & alii *Asbystæ* apud eundem Ptol. diversi ab Hammonis, *Hasbita* Plinio. Horum etiam mem. Sil. lib. 2.

Asbysta, civitas Libyæ. Step. Pop. *Asbystæ*, quorum mem. Dionysius Perieg. vers. 211.

Ἀσβύσται δ᾽ ἐπὶ τοῖσι μεσαίτεροι πλήθουσι,
Καὶ τέμενος Λιβυκοῖο θεοῦ, ψαμμώδεος Ἄμμωνος,
Κυρήνη τ᾽ εὔιππος. ———

Plinio & aliis *Asbeta*, vel *Asbyta*. Hos laserpitio vivere falsò dicit Solinus cap. 31. malè interpuncto Plinii codice in errorem ductus, ut contendit Salmas. in Plinianis p. 381. qui etiam *Asbystarum terra* partem fuisse eam ipsam, ubi Cyrenæi urbem condiderunt, ex Callimacho notat, qui ipsum Cyrenarum solum vocat.

——— Ἀσβυστίδα γαῖαν.

Ascalaphus, & *Jalmenus* fratres, Martis filii ex Astyoche. Hom. Il. β.

Οἱ δ᾽ Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ᾽ Ὀρχόμενον Μινύειον.

Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος υἷες Ἄρηος
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη. ———

Ascalaphus, Acherontis & Orphnes Avernalis Nymphæ filius, postea à Proserpinâ in bubonem commutatus, nam post raptam à Plutone Proserpinam, cùm Ceres filiæ suæ reditum à Jove eâ lege impetrasset, si nihil cibi apud inferos gustasset, *Ascalaphus* eam prodidit, quòd 7. grana mali Punici ab arbore decerpti comedisset. Indignata itaque Proserpina convertit eum in bubonem, avem funestam & rerum tristium semper prænunciam. Ovid. Met. 5.

Ingemuit Regina Erebi, testemque profanam
Fecit avem; sparsumque caput Phlegethontide lympha
In rostrum & plumas & grandia lumina vertit.
Ille sibi ablatus fulvis amicitur ab alis,
Inque caput crescit longosque reflectitur ungues,
Vixque movet natas per inertia brachia pennas,
Fœdaque fit volucris venturi nuncia luctûs
Ignavus bubo dirum mortalibus omen.

Ascalingium, *Hildesheim*, teste Irenico, urbs Germ. episc. sub arch. Mogun. in Saxonia, inter Brunopolim 6. & Hammelam in occ. ad Visurgim flu. 5. leuc. Sola Pontificiam doctrinam retinuit in tota Saxonia, estque sub dominio Episcopi. Alii tamen credunt Ascalingium fuisse op. Dulgibinorum versùs op. *Hervvorden* in Westphaliâ & Comit. Ravenspergico 9. circiter leuc. Germ. ab Hildesio in occ.

Ascalon, Lat. *appensio*, vel *statera*, sive *ignis infamia*, civitas Palæstinæ, sive, ut Josephus habet l. 5. c. 3. superioris Idumææ. Conditorem habuisse legitur Lydum *Ascalum*. Ita Xanthus refert in Lydiacis apud Stephanum, *ὅτι Τάνταλος καὶ Ἄσκαλος παῖδες Ὑμεναίου. Τὸν δὲ Ἄσκαλον, ὑπὸ Ἀκιάμου τοῦ Λυδῶν βασιλέως, αἱρεθέντα στρατηγὸν, εἰς Συρίαν στρατεῦσαι, κἀκεῖ παρθένου ἐρασθεὶς* (lege *ἐρασθέντα*) *πόλιν κτίσαι, ἣν ἀφ' ἑαυτοῦ οὕτως ὀνόμασε.* Addit idem haberi in Nicolao Damasceno. Quod mihi tamen suspectum, quia *Ascalon* urbs fuit vetustissima, una è 5. Satrapiis Philistæorum in libris Josuæ & Judicum memoratis. Bochartus.

Ascania, ins. maris Mediterranei non procul ab Andro. Est & regio Asiæ, & palus in Troade. Eustathius. Item Trojæ civitas, quam condidit Ascanius Æneæ fil. Bithyniæ lacus quoque Ptolemæo, *Isnick* Castaldo, Nigro *Londar* vocatur. At Pet. Gyllius oculatus testis eum *Lago de Nicaa* appellat. *Sunonensis lacus* videtur ab Ammiano Marcellino nominari, lib. 26.

Ascanius, Bithyniæ flu. per Ascanium palud. apud Nicæam in sin. Astacenum influens, vulgò *Acsu*. Virg. Geor. 3.

Illas ducit amor trans Gargara, transque sonantem
Ascanium.

Ascanius, Æneæ filius ex Creusâ Priami filia. Virgil. Livius tamen dubitat Creusæne an Laviniæ filius fuerit. Dictus est ab *Ascanio* Troadis flumine deinde *Ilus*, ab *Ilo* Trojanorum rege: posteà *Iulus*, à primâ barbæ lanugine. Virg.

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Ilia regno.

Huic, cum avus & pater, jam dirutâ Trojâ, de fugâ disceptarent, flammula quædam in capitis vertice apparuit quæ tamen nihil læsionis intulit, neque etiam manibus extingui potuit, unde illi futuri Imperii omen sumpserunt. Virg. Æn. 2.

Ecce levis summo de vertice visus Iuli
Fundere lumen apex, tactuque innoxia molli
Lambere flamma comas & circum tempora pasci.

Claud. de 4. Cons. Honor.

———*Ventura potestas*
Claruit. Ascanio subita cùm luce comarum
Innocuus flagraret apex. ———

Cum patre, post multos errores in Italiam venit, ubi Turno occiso, & patre mortuo, cùm apud Lavinium 30 an. regnasset, Albam Longam condidit, restitutâ tamen prius in regnum novercâ, quæ antea ob timorem in silvas aufugerat. Tandem cum in universum 38. an. imperii gubernacula tenuisset, jam moriens, cùm videret filium Iulum Sylvium, regno non satis aptum, Sylvium posthumum fratrem, sed ex diversâ matre, pietate & justitiâ præstantem, regni hæredem reliquit.

Asciburgium, urbs Germ. *Aschburg* Leodio, aliis *Emerich*, vicus Germ. infer. ad Rhenum infrà Colon. Agrippinam ad 8. leuc.

Asclepia, Æsculapi festum sic dictum. J. Pollux lib. 1. cap. 1. Ipsi etiam *Agones* Ἀσκλήπεια dicuntur in antiquis inscriptionibus Smetii pag. 340. Et pag. 415. fit mentio ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΣΚΛΗΠΙΩΝ.

Asclepiades, Historicus Cyprius, tempore quo Pygmalion regnabat in Oriente, quo tempore scribit esum carnium non fuisse. Hieron. lib. 2. adversus Jovinianum ex Porphyrio. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. pag. 506. 507.

Asclepiades, Myrleanus, ortu tamen *Nicenus* erat, teste Suidâ. Hinc *Nicenus* dicitur Stephano in *Νικαία*, & malè Meursius hunc Myrleanum & Nicenum, tanquam duos distinctos recenset. Diotimi cujusdam filius fuit, & Apollonii Grammatici discipulus, Grammaticus juxta Suidam. Minimè verò hic reticendum est opus ejus, *φιλοσόφων βιβλίων διορθωτικὴ* quod ei tribuit. Suidas Ἀσκληπ. In illo librariorum errores in Philosophorum scriptis occurrentes indicavit & correxit. Hunc *Asclepiadem* cum *Asclepiade* Prusiensi Medico, & altero *Asclepiade* Myrleano, de quo infrà, perperam confundit Suidas, vel potiùs librarius, qui lacunam non advertit.

Asclepiades, Myrleanus junior Grammaticus *περὶ γραμματικῆς* scripsit, & in isto opere Dionysii Thracis de partibus Grammaticæ sententiam refellit, teste Sexto Empirico. Eundem esse credit Jonsius, qui de Grammaticis scripsit, cujus operis librum sextum citat Suidas in Ὀρφεὺς, ubi Orphea quendam Crotoniatem juniorem Pisistrati tempore vixisse scribit. Undecimum citat Anonymus in vitâ Arati, & inde Aratum probat Tarsensem fuisse, non Solensem. Fortè ex hoc opere Polemonis ætatem cognovit Suidas in Πολέμων. Vix aliunde est, quod ex *Asclepiade* Myrleano citat Schol. Apollonii ad lib. 1. Argon. quòd scilicet Apollonius Grammaticus omnia sua ex Cleone transtulerit. De Cratino quoque poëtâ *Asclepiadem* scripsisse autor est Athenæus, 10. 14. *Asclepiades* quidam à Ἄρεως, σύγγραμμα

σύγγραμμα

γράμματα scripsit de Demetrio Phalereo philosopho Aristotelico: unde Athenæus 13. 3. refert meretricem quandam *Clepsydram* propterea fuisse dictam, quòd sui copiam ad *clepsydram* facere consueverit, donec aqua effluxisset, cum ejus nomen fuerit *Metiche*. Plures autem hujus nominis fuêre. *Asclepiades* Tragilensis Isocratis discipulus erat, teste Plut. lib. de 10. Rhet. & Photio Ecl. 259. unde ætatem ejus cognoscimus, & τραγῳδούμενα sex libros reliquit, de quo Meursius. *Asclepiadem* quendam Phliasium, Philosophum Eretrium, Platonis discipulum memorant Plut. lib. *de discrim. amici & adul.* Athenæus, 4. 19. Laërtius in *Phædone*, Hesychius Milesius in *Menedemo*. Fortè hic est, quem oculis postea captum scribit Cic. lib. 5. Tusc. Qu. qui interrogatus quid ei cæcitas attulisset, respondit. *Ut puero uno esset comitatior.* *Asclepiadem* Atheniensem signat nummus quidam Goltzianus. *Asclepiades* quidam pater, vel præceptor fuit Alexandri Polyhistoris, teste Stephano in Κοτύαιον. Ad hunc fortè *Asclepiadem* Didymus Grammaticus Epitomen Tabularum Solonis scripsit, teste Plut. in *Solone*. *Asclepiades* Medicus quidam Prusæus in Bithyniâ Philophysicus cognomine sub Pompeio M. vixit, teste Strabone lib. 12. Cùm in arte Rhetoricâ facultates decoxisset, Medicinam sectatus est. Dicebat *salutem constare cibi potûsque abstinentiâ, præterea gestatione, ambulatione, frictione.* Ipse conditâ novâ sectâ spretis legatis & pollicitationibus Mithridatis, repertâ ratione, quâ vinum ægris medetur, relato è funere homine, & servato, ingentem famam consecutus est. Sed maximè sponsione factâ cum Fortunâ, nè medicus crederetur, si unquam invalidus ullo modo fuisset ipse, tandem supremâ senectute lapsu scalarum exanimatus est. Plin. 7. 37. De eo quoque multa refert Apul. lib. 4. *Asclepiades* Anazarbeus Grammaticus scripsit de fluminibus. Vide Voss. Hist. Gr. lib 4. p. 507. Duo *Asclepiades* medici post Augusti tempora vixerunt, teste Galeno. Ælium quendam *Asclepiadem*, Augusti libertum memorat Inscriptio apud Gruterum fol. 335. hujus fortè est liber ille τίφανοι, quem citat Athenæus 15. 6. 7. *Asclepiades* quidam Philosophus tempore Juliani Imperatoris vivebat, de quo Ammianus lib. 22. Item *Asclepiades* Poëta, à quo carmen *Asclepiadeum* dicitur. *Asclepiades* Mendes, cujus Θεολογούμενα, citat Sueton. in Augusto. Videsis ibi Casaubonum. Porrò Vo. de Hist. Gr. p. 507. *Asclepiadem* quendam Alexandrinum τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας consignavisse scribit, & autorem suæ sententiæ Scholiasten Aristophanis in Nubes laudat. Verùm Scholiastes nihil aliud ibi dicit, nisi quod *Asclepiades* ille τοὺς δημάρχους appellaverit τοὺς κατὰ δῆμον ἄρχοντας, librum verò *Asclepiadis* nullum citat. Alios etiam hujus nominis suggeret Jo. Meursius notis ad Chalcidicum.

Asclepiodorus, pictor ætate Apellis, mirabilis in symmetriâ. Huic Mnason tyrannus pro 12. Diis dedit in singulos minas tricenas. Plinius.

Asclepiodorus, Alexandrinus, singulari ingenio vir, ad omnia Mathematica, ac inquisitionem, cognitionemque herbarum & lapidum. Suidas. Item Consl. Rom. collega Afranii Ambaliani.

Asclepiodotus, Musicus & Medicus juxta Simplicium ad lib. 4. φυσ. ἀκρ. com. 141. qui *Asclepiodotus* Damascii magister, & *Asclepiodoti* Magni gener fuit, teste Photio Ecl. 242. Vide Suidam.

Ascolia, Græcè Ἀσκώλια, festa, quæ Rustici Athenienses in honorem Bacchi celebrarunt, ἀπὸ τοῦ ἀσκοῦ, i. e. ab *utre* nuncupata. Nam cùm victimæ Numinibus aut per similitudinem, ut inquit Servius in 2. Georg. aut per contrarietatem immolentur, caper qui obest viribus, ceu grata hostia Libero sacrificabatur. Phornutus. Τὸν δὲ τράγον αὐτῷ θύουσι διὰ τὸ λυμαντικὸν δοκεῖν τῶν ἀμπέλων. Hinc versus Eveni.

> Κἤν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω
> Ὅσσον ἐπισπεῖσαι σοί, τράγε, θυομένῳ.

Quos in Domitianum fuisse detortos author est Suetonius, cap. 14. Et quo invisum Baccho animal pejus tractarent, &. ut Servius ait, nè quid ex eo esset, quod non sentiret injuriam, pellem detrahebant, atque inflabant, in quam sublimi saltu juvenes se librabant: ac ne spectaculum risu careret, unguine lubricabant, ut præcipiti magis lapsu in terram glisceerent. Suidas. ἑορτὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἦγον τὰ Ἀσκώλια, ἐν ᾗ ἥλλοντο τοῖς ἀσκοῖς ἀγγείοις, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Scholiastes Aristophanis in Pluto. Κυρίως δὲ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον τὸ ἐπὶ τῶν ἀσκῶν ἅλλεσθαι, ἕνεκα τοῦ γέλωτα ποιεῖν. Ἐν μέσῳ δὲ τοῦ θεάτρου ἐτίθεντο ἀσκοὺς πεφυσημένους καὶ ἀληλιμμένους εἰς οὓς ἐναλλόμενοι ὠλίσθαινον, καθάπερ Εὔβουλός φησι. Uno tantùm pede in utrem saltabant. Pollux, lib. 2. Ἀσκωλιάζειν ἔλεγον τὸ τῷ ἑτέρῳ ποδὶ ἅλλεσθαι. Hesych. Ἀσκωλίζοντες, ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενοι. Idem habent Eust. ad Odyl. x. & Tzetzes ad Hesiodi ἔργα. Virgilius autem elegantissimè sacrificii causam, & Festi ritum describit. Geor. lib. 2.

> *Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris*
> *Cæditur, & veteres ineunt proscenia ludi*
> *Præmiáque ingenses pagos, & compita circum*
> *Thesidæ posuêre: atque inter pocula læti*
> *Mollibus in pratis unctos saliêre per utres.*

Quod *per compita*, & *pagos* Virgilius, hoc per κώμας, id est, *vicos* fieri scribit Phornutus. Εἰς τοὺς ἀσκοὺς ἐναλλόντας, κατὰ τὰς Ἀττικὰς κώμας οἱ γεωργοὶ πάντες. Castellanus.

Asconius Pedianus, à *Pedia* gente, in quam quia adoptatus erat, primus ità vocabatur. Duo autem ejusce nominis fuêre. *Prior* is qui Virgilio familiaris fuit, quem, ut refert Junius Phylargyrus, dicentem audiverat se Grammaticis crucem fixisse illo versiculo.

> *Tres pateat cœli spatium non amplius, ulnas.*

Hujus extant commentarii in aliquot Ciceronis Orationes. Et in eam pro Cornelio Livium se novisse profitetur his verbis. *Inter quos Tuditanus, & Pomponius Atticus, & Livius noster.* Ejus quæ certa ætas hinc disce. In pro M. Scauro. *Scauri domum possides nunc Longius Cæcina, qui Consul cum Claudio fuit.* An. U. C. 795. *Alter* Historicus, Vespasiani ævo floruit, ut cognoscimus ex B. Hieronymo in Chron. Eusebiano ad An. Dom. 76. qui Vespasiani annus est septimus. Q. *Asconius Pedianus* scriptor historicus, clarus habetur, qui 73. ætatis suæ anno captus luminibus, 12. postea annis in summo honore consenescit. Vide Voss. Hist. Lat. 1. 17.

Ascra, vicus Bœotiæ, in aspero, & sterili loco, in dextrâ parte Heliconis, Hesiodi patria, teste ipso in his:

> Νάσσατο δ' ἄγχ' Ἑλικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ
> Ἄσκρῃ, χεῖμα κακῇ, θέρει ἀργαλέῃ, οὐδέποτ' ἐσθλῇ.

Stephano

Stephano πόλις vocatur. Bocharto autem *Astra* est אשרה *ascera*, hoc est, lucus ubi steriles sunt arbores. Sanè Hesychius Ἄσκρη, δρῦς ἄκαρπος. Atqui verò in epitaphio Hesiodi lego.

Ἄσκρη μὲν πατρὶς πολυλήϊος. ———

Ἀσκρὴ autem Ionicè pro Ἀσκρὰ, ut innuit Stephanus, dicens hanc vocem esse Ἰωνικῶς χειμασθεῖσαν. Nam Iones interdum κ pro χ ponebant, ut pro δέχομαι, δέκομαι.

Aseruvium, urbs Illyrici. Ptol. aliis *Aserivium*, vulgò *Cataro*. Long.43.40. Lat.42.36.

Asculum, op. Apuliæ, memorandum clade illatâ Pyrrho à Curio & Fabricio Coss. Dicebatur *Asculum* Appulum, ad discrimen *Piceni Asculi*. Florus 1. 18. ubi de Pyrrho rege. *In Apulia deinde apud Asculum meliùs dimicatum est, Curio, Fabricióque Consulibus*. Plut. in Pyrrho. Ἀναλαβὼν στρατιὰν περὶ Ἄσκουλον πόλιν τοῖς Ῥωμαίοις συνῆψε. Zonaras Annal. Tom.2. Pyrrhus impressione in Apuliam factâ, multa vi, multa per deditionem accepit, μέχρις οὗ Ῥωμαίοις πρὸς Ἀσκούλῳ πόλει ἔτι αὐτῷ ἐπελθόντες ἀντεστρατοπεδεύσαντο. Long. 40. 00. Lat. 41. 20.

Asculum, cognomine Picenum, ad superioris discrimen, vulgò *Ascoli*. Lucan. lib.2.

——— *Depellitur arce*
Lentulus Asculeâ.

De situ ejus ita Strabo, lib. 5. Ἐν τῇ μεσογαίᾳ ἐπὶ τὸ Ἄσκουλον τὸ Πικηνὸν ἐρυμνότατον χωρίον, ἐφ' ᾧ κεῖται τὸ τεῖχος, καὶ τὰ περικείμενα ὄρη στρατοπέδοις οὐ βάσιμα. Dignitatem ejus indicat Florus 1. 19. *Domiti Picentes, & caput gentis Asculum*. Ptolemæus Ἄσκουλον vocat. Long.36.40. Lat.42 39.

Asdrubal, cognomento *Hædus*, qui ridentem in Curiâ Annibalem, concione tristi & complorante increpuit, teste Livio, lib.30. Ejus mem. non semel Appianus in Libycis: Ἀσδρούβας ὁ ἔριφος. Apud quem loco ulteriore pravè legitur Σίριφος Verùm de pluribus, ut ita dicam, Asdrubalibus, vide Dausq. ad Silium p.695. Est autem *Asdrubal* חצרו בעל *Hhatzru Baal* hoc est *Atrium Dei*.

Asdrubal, gener Amilcaris patris Annibalis, regn. 7. an. favente factione Barchinâ. Demum à servo barbaro, cujus dominum occiderat, interfectus est in medio suorum. Comprehensus deinde servus à circumstantibus, haud facti pœnitens, inter cruciatus ac tormenta, speciem semper ridentis præbens, occisus est. Historiam cape ex Silio, lib.1. ubi de Tago, servi domino cruci suffixo loquitur.

Quem postquam diro suspensum robore vidit
Deformem, lateri famulus clam corripit ensem
Dilectum domino, pernixque irrumpit in aulam,
Atque immite ferit geminato vulnere pectus:
At Pœni succensi irâ, turbatáque luctu
Et sævu gens læta ruunt, tormentáque portant.
Non ignes, candénsque chalybs, non verbera passim
Ictibus innumeris lacerum scindentia corpus
Carnificésve manus, penitúsque infusa medullis
Pestis, & in medio lucentes vulnere flammæ
Cessavêre; ferum visu, dictúque per artem
Sævitia extenti quantum tormenta jubebant,
Creverunt artus, atque omni sanguine rupto
Ossa liquefactis fumarunt fervida membris.
Mens intacta manet, superat, ridétque dolores
Spectanti similis, fessósque labore ministros
Increpitat. Dominique crucem clamore reposcit.

Ita Silius: cæteros inter se scio discordare: Polybius lib.2. in diversorio suo vult Asdrubalem exceptum insidiis. Ἐπελθόντα δολοφονηθεὶς ἐν τοῖς ἰδίοις καταλύμασι νυκτὸς ὑπό τινος Κελτοῦ τὸ γένος. Nisi fiet in diversorio aula. Appianus in Ibericis cum in venatione occisum scribit. Ἀνὴρ δοῦλος, οὗ τὸν δεσπότην ὠμῶς διεφθάρκει, λαθὼν ἐν κυνηγεσίοις ἀνεῖλεν. Idemque habet in Annibalicis. Livius, lib. 21. palam vult interfectum. De Servi constantiâ præter Silium, Livius loco prædicto, ubi de *Asdrubalis* percussore. *Comprehensus à circumstantibus, haud alio, quàm si evasisset vultu; tormentis quoque cùm lacerraretur, eo fuit habitu oris, ut superante lætitiâ dolores ridentis etiam speciem præbuerit*. Val. Max. 3.3. *Lætitiam tamen, quam ex vindictâ ceperat in ore constantissimè retinuit*.

Asdrubal, Hannibalis frater. Plut. in Hannib. à M. Livio Salinatore, & Nerone Claudio ad Metaurum victus est. Hor. Carm. 4. Od.4.

Quid debeas, ô Roma, Neronibus,
Testis Metaurum flumen & Asdrubal
Devictus. Vide Livium. lib.27.

Elephantes inter præliandum subitò interficiendi rationem invenit talem. *Magister fabrile* (verba Livii sunt lib. 28.) scalprum habebat cum malleo. Inter aures positum, ipsâ in compage, quâ jungitur capiti cervix, quanto maximo poterat ictu adigebat. Ea celerrima via mortis in *tanta molis belluâ*. Ammianus quidem idem factitatum à Persis memorat, lib. 2.5. *Post hos elephanti*; quibus insidentes magistri, manubriatos cultros dextris manibus illigatos gestabant: & si ferociens animal vires exsuperasset regentis, ne reversum per suos, collisam sterneret plebem, vertebram, quæ caput à cervice disterminat, ictu maximo *terebrabant*. Huc etiam allusisse videtur Sen. De prov. *Tenui ferro commissura cervicis abrumpitur*; & cùm articulus ille qui *caput, collúmque committit incisus est, tanta illa moles corruit*, quod planè congruit cum Liviano *tanta molis belluâ*.

Asdrubal, cognomento *Calvus*, dux classis Carthaginensium in Sardiniam missus, tempestate ad insulas Baleares rejectus, ibi tant sper quoad quassas reficeret naves resedit. Livius.

Asdrubal, Dux bello tertiò Punico à Scipione Æmiliano victus. Ejus uxor, factâ deditione, cùm paucis ante diebus à viro impetrare non potuisset, ut ad victorem transfugeret, in medias urbis flammas sese cum filiis conjecit. Livius. Ovid. Fast. 6.

Postera lux melior; superat Masinissa Syphacem,
Et cecidit telis Asdrubal ipse suis.

Asellas, rex Cyrenarum. Just. 22. 7. quanquam ibi *Ophellas* legit Bongarsius, de cujus lectione dubitandum non est, nam præter Diodorum, ita quoque habent Theophr. de plantis 4. 4. & Polyænus, atque alii.

Aselli, duæ stellæ in signo Cancri, exiguum inter illos spatium obtinente nubeculâ, quam *Præsepe* vocant. Plin. 18.35. Item tres aliæ stellæ in Boote. Vide Cœsi cœlum Astron.

Asellio Sempronius, historicus, ac Trib. Mil. sub Scipione Æmiliano, apud Numantiam res eas, quibus ipse

ipse interfuit, conscripsit. Citatur à Cicerone, Dionys. Halic. Gellio, Charisio, Servio & aliis.

Asia, palus cum opido cognomine apud Tmolum montem & Caystrum flu. circà quam, inter alias aquaticas aves plures grues versantur. Producit primam syllabam. Virg. 1. Geor. ——— *Et qua Asia circùm*

Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.

Idem lib. 7. Æn. ——— *Longa canoros*

Dant per colla modos, sonat amnis & Asia longè

Pulsa palus. ———

Quod habuit ex Homero Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα. Asii prati etiam meminit Stephanus.

Asia major, una ex tribus orbis partibus veteribus cognitis, reliquas simul acceptas magnitudine superans, in ortum maximè extensa, Indico, Eoo, & Scythico Oceano, perfusa; ab Europâ ad occid. Tanai flu. mari Euxino, & Ægæo separata, ab Africâ Nilo flu. Plinio, sed Arabico sinu Ptolemæo divisa. Manil. lib. 4.

Inde Asiæ populi divesque per omnia tellus,

Auratique fluunt amnes, gemmisque relucet

Pontus, odorata spirant medicamina sylvæ.

Ab *Asiâ* fœminâ, teste Isidoro lib 14. etymolog. nomen habet. Beemanno autem *Asia* dicitur ab אש *esh*, i. e. *ignis*, qu. אשיה *Eshia*, h. e *ignis Domini*, quem in Persiâ, aliisque Asiæ oris sacrum coluerunt. Herodotus in Melp. ad uxorem Promethei refert. Ἡ δὲ Ἀσίη τῆς Προμηθέος γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην ἔχει. Verùm res eodem redit, si expendatur fabula de igniculo, quem cœlo Prometheus surripuisse dicitur. Bochartus autem à Phœnicio חצי *asi* deducit, quod non solùm *dimidium*, sed *medium* sonat, sic חצי השמים est μεσουράνημα, Jos. 10. 13. חצי הלילה μεσονύκτιον, Jud. 13. 3. Itaque חציה *asia*, i. e. *media* cœpit vocari Asiæ pars illa, quæ media est inter Africam & Europam, quam *Asiam minorem* vulgò dicunt. De quâ Plin. Præfat. lib. 3. *Hinc* (i. e. à Gadibus) *intranti dextrâ Africa est, lævâ Europa; inter has Asia est.* Mela 1. 2. *Media nostris æquoribus excipitur.* Sed & alio respectu *Asiam* cum Europâ & Libyâ conferens Eust. illam asserit μέσην ἀμφοῖν ἔχειν διάθεσιν. Videsis locum in Dionys. post vers. 270. Dividitur hæc *Asia* hodiè in sex partes. Prima paret magno Duci Moscoviæ. Secunda Magno Chamo Tartarorum Imperatori. Tertiam partem Turcæ occupant; Quartam Persæ; Quintam Indi; Sextam Sinenses.

Asia minor, superioris pars, in Chersonesi formam coacta, cujus Isthmus à sinu Issico ad Pontum usque Euxinum pertingit. Hodiè *Natolia* Turcis dicitur à Græco ἀνατολὴ, quod *Orientem* sig. Hujus partes sunt Cilicia, Lycaonia, Paphlagonia, Pontus, Cappadocia, Bithynia, Phrygia, Mysia, Lydia, Pamphylia, Æolis, Ionia, Lycia, & Caria. Cicero pro Flacco. *Namque, ut opinor, Asia vestra constat ex Phrygiâ, Mysiâ, Cariâ, Lydiâ.* Pergit disertissimus Romuli nepotum *Utrum igitur nostrum est an vestrum hoc vetus proverbium Phrygem plagis fieri solere meliorem? Quid de tota Caria? nonne hoc vestra voce vulgatum est. Si quid cum periculo experiri velis, in Cariâ id potissimùm faciendum. Quid porrò in Græco sermone tàm tritum, atque celebratum est, quàm si quis despicatui ducitur, ut Mysorum ultimus etiam dicatur? Nam quid ego dicam de Lydia? Quis unquam Græcus Comœdiam scripsit, in qua servus primarum partium non Lydus esset.* Virgil. Æn. 3.

Postquam res Asiæ, Priamique evertere gentem

Immeritam visum superis.

Tanta autem *Asiæ* ubertas rerum omnium atque fertilitas fuit, ut omnibus terris antecellere videretur. Cic. pro Q. Ligario, *Asia tam optima est & fertilis, ut & ubertate agrorum, & varietate fructuum, & magnitudine pastionis, & multitudine earum rerum, quæ exportantur facilè omnibus terris antecellat.* Eadem Mithridates apud Justinum ad milites concionaturus affirmat. Ait enim *Neque cœlo Asiæ esse temperatius aliud, nec solo fertilius, nec urbium multitudine amœnius: magnamque temporis partem, non ut militiam, sed festum diem acturos.*

Inde Propertius:

Atque Asiæ veteres cernere divitias.

Horat. lib. 1. Sat. 7. ——— *Bruto Prætore tenentem*

Ditem Asiam. ———

Atque de opulentiâ provinciæ hujus inde etiam conjectura fieri potest, quod Sulla mulctæ nomine XXM talentûm imposuerit: Antonius totidem uno anno abstulerit, teste Plut. in Lucullo & Antonio. Hinc tacitus in *Agricola*, cap. 6. *provinciam divitem, & paratam peccantibus vocat.* Plura si velis, consule Reverendiss. Jac. Usserium Archiepiscopum Armachanum in tractatu de Asia Minore. Inde *Asianus*, qui ex *Asia* est. Quinctilianus Præfat. lib. 8. *Neque enim Asiani, aut quocunque alio genere corrupti, res aut non viderunt, aut non collocaverunt, &c.* Ubi *Asianos* vocat, qui genus Asiaticum dicendi sequuntur. Ἀσιανὸς χαρακτὴρ Straboni vocatur, lib. 13. Juvenal. Sat. 7.

——— *Faciant equites Asiani;*

Quanquam & Cappadoces faciant, equitesque Bithyni.

Item *Asiacus* aliud adjectivum, ut quidam volunt. Ovid. Met. 12 vers. 589.

Ecquid ubi Asiæ ac casuras aspicis arces.

Qui versus tamen in aliis codicibus ita legitur.

Ecquid ubi hac jam jam casuras aspicis arces.

Quod probat Ciofanius, & Farnabius quoque in textum recepit, quòd alterum claudicare videretur, cùm prima in *Asiacus* correpta sit; atqui oblitus erat in *Asidis* quoque voce primam poëtam produxisse. Ovid. Met. lib. 5.

Jam super Europen sublimis & Asida terram.

Atqui posterior lectio proculdubiò verissima est, & sic legitur in editione Heinsianâ. Hinc denique *Asiaticus* aliud adjectivum & usitatissimum, ut *bellum Asiaticum, genus dicendi Asiaticum*, quod erat copiosum tumidum & redundans, unde Petronius *ventosam, & enormem loquacitatem* appellavit. Causa hujus ab ingenio, & naturâ gentis petenda videtur, quæ ex opibus superba, & vana. Legatus Rhodiorum apud Liv. 45. 13. *Non negaverim & totam Asiæ regionem inaniora parare ingenia, & nostrorum tumidiorem sermonem esse, quod excellere inter finitimas civitates videamur.* Item *Asiaticus*, nomen viri apud Tac. An. 11. & Dionem. lib. 59. [illegible] Tacit. Hist. 2. 94. Item [illegible] Aquilini collega.

Asia minor, quæ nunc Anatolia dicitur, à Turcis dividitur in 4. partes; quarum major versùs Occidentem, & mare Ægæum extensa, propriè *Anatolia* dicitur; ibique fuerunt aliàs Bithynia, Paphlagonia, Mysia, Phrygia, Lydia, Æolis. Ionia, Caria, & pars Galatiæ. Altera pars versus Pont. Eux. & Sept. *Amasia* dicitur, seu etiam *Rum*, ubi alias Pontus, Cappadocia, & pars Galatiæ. Tertia *Caramania* dicta ad Merid. & juxtà mare Mediterraneum occupat totum terræ tractum ubi aliàs Cilicia. Pamphylia, Lycaonia. Quarta, in Orient. porrecta versùs Euphratem *Aladuli* dicitur, continetque Armeniam minorem antiquam.

Asiarcha, viri erant communi Asiaticarum civitatum consensu delecti, qui communia negotia curarent. Strabo, lib. 14 In libris Jurisconsultorum usurpatur hæc vox, ut & *Syriarcharum*. Sic autem dicti sunt sacerdotes quidam, quorum munus erat ludos Theatrales in Deorum honorem edere, quos propterea Ruffinus apud Euseb. Munerarios interpretatur, ut observat Cujacius J. C. longè doctissimus. Horum fit mentio apud D. Lucam hist. S. S. Apost. 19. Vide de his Seldenum in marmoribus Arundelianis.

Asidai, vel *Hasidii*, iidem qui & *Essai*, teste Munstero, quasi חסידים, h. e. supererogatoriâ & incomparabili sanctitate cæteris omnibus excellentes. Etenim ex Rabbinorum sententiâ חסיד *Chasidh* is esse decernitur, *qui facit plus boni quàm præceptum est*. Vide Full. Miscell. 1. 3.

Asinarius, Siciliæ flu. Diodoro lib. 13. & Plut. in Nicia. Thucydidi lib. 7. *Asinarus*. Punicè erat הצינור *hassinor*. Propriè autem ea vox *tubum* sign. per quem aqua in declive fertur, putà ex monte, vel tecto. Occurrit autem Psal. 42. vers. 8. & 2. Sam. 5. 8. *Assinarus* igitur flu. ità dictus est, quia profundo & confragoso alveo, tanquam tubo inclusus, devolvitur in præceps. Ita describit Thucydides; cujus verba Latinè sic se habent. *Athenienses ad Assinarum amnem festinabant*, &c. *Ut verò eò pervenêre, nullo jam ordine in eum ruunt, pro se quisque primus omnium transire properantes. At ex utraque parte superstantes Syracusani (erat autem amnis præceps) desuper missilibus Athenienses conficiebant in cavo fluminis alveo inter se perturbatos*. Bochart.

Asine, Messeniæ op. Ptol. *Anchora* Nigro. *Phaneromini* Favolio & Sophiano. Inter Methonen & Coronen. Pop. *Asinai*, qui Parnassi olim accolæ *Dryopes* appellabantur, quod nomen in Peloponnesum reversi diù retinuerunt, uti scribit Pausanias. Pro *Asine* autem Pletho hoc loco (nam is quoque in describendâ Peloponneso Ptolemæum sequitur) *Misyne* legit. Luc. lib. 8.

Quas Asina cautes, & quas Chios asperat undas.

Ubi alii *Asia*. Hinc *sinus Asinaus* Straboni lib. 8. Long. 48. 50. Lat. 35. 00. Item pagus Argiæ reg. cognomento Hermionica apud Naupliam. Strabo. *Volcanos*, teste Nigro. Item urbs Cypri & Ciliciæ. Steph. Denique parva insula Peloponnesi in orâ occid apud. Pylum op. Thucyd.

Asines, Siciliæ flu. Incolis *fiume freddo* i. e. *frigidus fluvius*. Neque aliud sonabat *Asinis*, vel *Asinii* priscum nomen Plinio & Vibio Sequestri. Pro quo Thucydides lib. 4. perperam habet τ̃ 'Ακεσίνην ποταμὸν. Syris enim צין *sin* est *frigus*. Indeque amnis הצין *hassin* est *amnis frigoris* Bochart.

Asinius Pollio, insignis orator, Aug. Cæsaris amicus, docuit Romæ temp. Pompeii. M. successitque scholæ Timagenis. Scripsit bellum Cæs. & Pomp. Primus omnium Romæ advocatis hominibus scripta sua recitavit. Quintilianus ubi de eo: *Multa in Asinio Pollione invenio summæ diligentiâ, adeò ut quibusdam nimia videatur, & consilii & animi satis: à nitore & jucunditate Ciceronis, ita longè abest, ut videri possit seculo prior.* Omnium primus Romæ Bibliothecam fecisse dicitur, Plin. 35. 2. Plura de eo Voss. Hist. Gr. 1. 24. & & de Hist. Lat. 1. 17. Fuit etiam *Asinius* Quadratus, alius historicus, de quo Voss. ubi supra.

Asinius Gallus, Pollionis filius libros edidit de comparatione patris Pollionis & Ciceronis, in quibus patrem Ciceroni prætulit; contra quos Claud. Cæsar postea defensionem Ciceronis edidit. Suetonius.

Asinius Capito, Grammaticus doctissimus, librum reliquit Epistolarum, ac in primâ ad Pacuvium Labeonem Titulus præscriptus erat: *Pluria, & non plura scribi oportere*, Gell. 5. 21.

Asisia, Illyridis urbs. Hanc scribit Niger nunc solo æquatam esse, ibidemque multa antiquitatis monumenta extare, & locum *Beribir* dici addit. Nisi tabulæ fallant, videtur mihi etiam *Bergane* vocari.

Asisium, Italiæ opidum, non longè ab Arnâ, orientem versùs, vulgò *Assisi*, Ptolemæo 'Ασίσιον, undè Plinio & Inscriptioni Antiquæ opidani dicuntur *Asisinates*. Plin 3. 14. *Amerini, Attidiates, Asisinates*, ubi vulgò corruptè *Asirinates*. Procopio Gothicorum lib. 3. sunt obliqui casus 'Ασίσῳ & 'Ασισίων, opidani autem 'Ασισῖνοι.

Asius campus, locus juxtà Caystrum flu. Hom. Il. 2.

'Ασίῳ ἐν λειμῶνι Καυςρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Vide *Asia*.

Asius, flu. recentioribus Clasia, seu Clasius, vulgò *Chiascio*. Oritur ex mont. Apenn inde auctus aliquot rivis agrum Assisinum rigat 3. mille longè ab eâ urb. defluens, & posteà in Tiberim cadit ad Torscianum castrum. Multùm autem differt ab Asio Ptolemæi, qui per Sennones labitur.

Ascarna, *Ascherne*, urbs Hibern. in Momonia prov. & Limericensi Com. ad flu. cogn. Alius est *Ascheten*. 13. m. p. à Limerico id occ.

Asmirai, montes Asiæ in Sericâ reg. ubi etiam pop. *Asmirai* versùs Issedorem Sericam, in eo tractu ubi nunc Cathaia reg. ampliss. & pars Tartariæ latè sumptæ.

Asola, op. Italiæ ad flu. *Chiese*, in ditione Venetâ, à Brixia 25. m. p. & à Mantua 20. mil. in occ.

Asophos, op. Palæstinæ in Galilæa ad Jordanem flu.

Asopus, flu. Asiæ, unà cum Lyco flu. Laodiceam urb. præterfluens. Alius Bœotiæ, *Asopo*, qui ex Cithærone monte profluens, agrumque Thebanum irrigans, a Plateensi decidit, ipsasque Thebas præterluens, Plateas, & Tanagram, inter Oropum op. & Cynosuram promont. mari excipitur. Ad hunc flu. sacra Baccho celebrare solebant Oppianus

'Ουκ ἐθέλω τρίτον σε τὰ νῦν ὀρσίβακχον ἀείδειν
'Ου χάριν 'Αόνιον ... 'Ασωποῖο.

Hesychius: 'Ασωπὸς ποταμὸς ἐν Θήβαις τῆς Βοιωτίας.

Apollonius lib. 1.

Φλείας δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσιν 'Αραιθυρέηθεν ἵκανεν,

'Ενθ'

Ἔνθ' ἀφνειὸς ἔναιε Διωνύσοιο ἄνακτι
Πατρὸς ἰῶ, πηγῇσιν ἰφεισ... Ἀσωποῖο.

Ubi Scholiastes: Ἀσωπὸς, ποταμὸς Θηβῶν, ἔχων τὰς πηγὰς ἐν Ἀρκαδίᾳ, ὠργισμένος δὲ τῷ Διὸς διώκει αὐτὸν, διὰ τὸ ἁρπακέναι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Αἴγιναν, ὡς καὶ Καλλίμαχος φησι. Papinius Theb. lib. 7.

Asopos genuisse datur; dignusque videri
Tunc pater, abruptis cùm torrentissimus exit
Pontibus, aut nata tumidus cùm virginis ultor
Flumina concussit, generum indignata tonantem;
Namque ferunt raptam patriis Æginam ab undis
Amplexu latuisse Jovis: furit amnis & astris
Infensus bellare parat (nondum ista licebant
Nec superis) stetit audaces diffusus in iras
Conseruitque manus, nec quem implorares habebat.
Donec vi tonitrus summotus & igne trisulco
Cessit. Adhuc ripis animosus gurges anhelis
Fulmineum cinerem, magnaque insignia pœna
Gaudet, & Ætnaos in cœlum efflare vapores.

Apollodorus lib. 3. Ὁ δὲ Ἀσωπὸς ποταμὸς Μετώπην γεγαμηκὼς δύο μὲν παῖδας ἐγέννησεν, εἴκοσι δὲ θυγατέρας, ὧν μίαν ἥρπασε Ζεὺς Αἴγιναν ταύτην Ἀσωπὸς ζητῶν ἧκεν εἰς Κόρινθον, καὶ μανθάνει παρὰ Σισύφου τὸν ἡρπακότα εἶναι Δία. Ζεὺς δὲ Ἀσωπὸν μὲν κεραυνώσας διώκοντα, πάλιν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα ἀπέπεμψε ῥεῖθρα. Διὰ τοῦτο μέχρι καὶ νῦν ἐκ τῶν τούτου ῥείθρων ἄνθρακας φέρεται. Tertius Thessaliæ, qui in sinum Oetæum apud Thermopylas, accepto Phœnice fluvio, à Thermopylis 15. stad. defertur, ac vulgò etiam *Asopo* nominatur. Quartus Macedoniæ, qui testibus Livio & Strabone Heracleam alluit: Quintus Peloponnesi haud procul à Corintho decurrens.

Asopus, op. Peloponnesi haud procul à Maleo promontorio, hodiè *Esapo*, licet Nigro *Rampano* dicatur.

Aspahamum, *Ispahan*, urbs Persidis præclara ad flu. *Senderut*, in prov. *Yerach*, ubi Rex Persarum commoratur à 70. circiter annis. Amplissima est, pulcherrima, & opibus pollens, innumeros continens incolas cum 3. prægrandibus suburbiis *Tzulfa*, *Tabrisabath*, & *Hasenabath*, ornaturque quotidiè superbissimis ædificiis. A multis *Aspaham* & *Haspachan* dicitur, & à Persis *Spahawn*; habet in ambitu 16. milliaria & palatium regis sumptuosissimum, principalium rerum venalium foro imminens. Distat ab urbe Sira itin. 10. dierum in Bor. & totidem à Casbino in aust.

Asparenca seu *Aspaluca*, vulgò *Aspe*, op. olim Aquitan. in Tarbellis, nunc vicus in Bearnia ad pedes mont. Pyrenæorum.

Aspasia, Hermotimi filia Phocensis, omnium sui temporis formosissima habita; ideoque à Cyro primùm, deinde ab Artaxerxe impensè amata. *Sapientem* vocatam & *elegantem* Xenophon, lib. 1. de Exped. Cyri sub finem scribit; atque id nominis à Cyro ipso accepisse Plutarchus in Artaxerxe significat; quem ejus consiliis feliciter usum in rebus arduis Ælianus scribit, qui prolixè ejus historiam exponit ποικιλ. 10. 1. Meminit & Justinus, lib. 10. cap. 2. Alia est cujus Athenæus lib. 5. meminit, Milesia, quâ Socrates in eloquentiæ studio magistrâ est usus, sapiens & Reip. etiam tractandæ callens, unde & à Pericle culta, & tanti habita à Cyro, ut charissimam pellicum ab eâ vocarit *Aspasiam*, de quâ suprà, quippe cui nomen anteà *Milto* fuerit, ut Plut. in Pericle scribit. Alia hoc nomine fuit, Cleobuli conjux, de quâ Xenophon, lib. 5. Hypomnem. Socrat. de re domesticâ administrandâ.

Aspasius. Sophista Ravennas, Demetriani filius sub Alexandro Romæ profitebatur, auditor Pausaniæ & Hippodromi; scripsit contra Aristonem & maledicos. Philostrat.

Aspasius, Byblius Sophista, qui eodem tempore fuit, quo Aristides. Conscripsit artem Rhetoricam, & Panegyricum in Adrianum. &c. Suidas.

Aspasius Tyrius, sophista & historicus, tum opere quodam artem dicendi tradidit; tum de Epiro (ridiculè *de Continente* in prioribus editionibus) & rebus Epiroticis historiam condidit libris 20. teste Suidâ.

Aspavia, *Espejo*, teste Mor. op. Bæt. in Vandalitia, Cordubæ proximum, ad Salsum flu. apud Castrum Rivi, inter Cordubam & Astigi à 4. leuc.

Aspendius, citharœdus; de quo ità Asconius in Orat. Cic. in Verrem de Prætura urbanâ *Difficile autem, quod Aspendius Citharista faciebat, ut non uteretur utrâque manu, sed omnia id est, universam cantionem, intus & sinistrâ tantum manu complecteretur. Unde omnes quotquot fures erant, à Græcis Aspendii Citharistæ, proverbio dicebantur; quòd ut ille carminis, ita isti furtorum occultatores erant.* Proverbium valet in eos, qui rei nullius, quàm privati sui compendii rationem habent, tractum, ut dixi ab *Aspendio*, qui tam leviter sinistrâ manu citharæ suæ chordas movebat, ut sonus ad ipsum tantum citharœdum; aut certè ad proximè astantes perveniret. Cic. Ver. 3.

Aspendus, Pamphyliæ urbs, Argivorum ædificium. Hic Veneri suibus sacrificabant, eò quòd author ejus generis Mopsus ex Argis huc proficiscens, cùm primum sacrificare voluisset occurrebat illi sus. Stephanus ab *Aspendo* conditam scribit. Ejus meminit Dionysius, vers. 851.

Κεῖθι δ' αὖ ἀθρήσειας ὑπειρεγάλιον πτολίεθρον
Ἄσπενδον, πολαμοῖο παρὰ ῥόον Εὐρυμέδοντος.

Ubi ὑπειρεγάλιον *maritimum* significare non potest, ut vocem explicat Hen. Stephanus, nisi manifesta in poëtâ sit ἀγιωγραφηνία. *Aspendus* enim inter mediterraneas Pamphyliæ civitates à Ptolemæo numeratur, lib. 5. cap. 5. & longiùs à mari ab eo statuitur. Et Strabo quidem lib. 14. à mari 60. stadiis distare affirmat. Μετὰ ταῦτα Εὐρυμέδων ποταμὸς, ὃν ἀναπλεύσαντι ἑξήκοντα σταδίους Ἄσπενδος πόλις Ἀργείων κτίσμα. Salmasius igitur statuit ὑπειρεγάλιον hic, prorsus è contrario *à mari remotum* significare, ut ὑπὲρ τῆς θαλάττης apud Strabonem est *à mari dissitum*. Montano tamen videtur *Aspendum* potiùs ὑπειρεγάλιον dici quasi opidum *suprà mare eminens* (quod cum alterâ Hen. Stephani interpretatione satis convenit) quia licet à mari nonnihil distet, in excelso tamen colle situm mare prospectat, teste Mela, 1. 13. *Mare quo pugnatum est (inter Athenienses sc. & Persas) ex edito admodum colle prospectat Aspendus.* Dixi suprà, *Hic Veneris suibus sacrificabant*; Dionysium habeo auctorem, sic enim ille ubi suprà.

Ἔνθα συὸς ῥέζουσι Διωναίην ἱλάοντες.

Asperum mare, qui & sinus Barbaricus Ptol Troglodyti-

dyticus sinus est Plinio. Eum maris tractum obtinet, qui hodiè *Golfo de Melinde* dicitur.

Asphaltus, & *Asphaltis*, & *Asphaltites*, lacus Judææ in Pentapoli, in quo nihil grave submergi potest. In eo fuére Sodoma & Gomorrha, Admah & Zeboim, quæ propter nefandam populi luxuriem & libidinem Cœlitus exustæ sunt. *Mare mortuum* à Justino & Pausania vocatur. Incolis *Sorban*, teste Francisco Junio. A bitumine sic dictus, quod in Judæa præstantissimum: Dioscorides. Ἄσφαλτος διαφέρει ἡ Ἰουδαϊκὴ τῆς λοιπῆς, Ἔστι δὲ καὶ καλὴ ἡ πορφυροειδῶς στίλβουσα. Neque alia occurrit causa, cur Ἀσφαλτῖτις id est, *Asphaltites* lacus ab Hesychio appelletur, ἐρυθρὰ θάλασσα *Rubrum mare*, quàm bituminosus in eo color. Bochartus. Plin. 5. 16. *Asphaltites nihil præter bitumen gignit: unde & nomen: nullum corpus animalium recipit: tauri, camelique fluitant: inde fama, nihil in eo mergi. Longitudine excedit centum mill. pass. Latitudine verò viginti quinque implet & maxima 25. implet, minima sex: prospicit eum ab Oriente Arabia Nomadum. à Meridie Machæras, secunda quondam arx Judaæ, ab Hierosolymis.* Idem habet Solinus cap. 38. Justinus 36. 6. *In eâ regione lacus est, qui propter magnitudinem, & aquæ immobilitatem, mortuum mare dicitur. Nam neque ventis movetur, resistente turbinibus bitumine, quo aqua omnis stagnatur: neque navigationis patiens est, quoniam omnia vitâ carentia in profundum merguntur, nec materiam ullam sustinet, nisi qua alumine illinatur.* Corn. Tacitus Hist. lib. 5. *Lacus immenso ambitu, specie maris, sapore corruptior, gravitate odoris accolis pestifer, neque vento impellitur, neque pisces, aut suetas aquis volucres patitur*, &c. Et paulò post. *Haud procul inde campi, quos ferunt olim uberes, magnisque urbibus habitatos, fulminum jactu arsisse: & manere vestigia, terramque specie torridam, vim frugiferam perdidisse. Nam cuncta spontè edita, aut manu sata, sive herba tenus aut flore, seu solitam in speciem adolevere, atra & inania velut in cinerem evanescunt.* Josephus de bello Jud. lib. 5. cap. 5. Ἄξιον δὲ ἀφηγήσασθαι καὶ τὴν φύσιν Ἀσφαλτίτιδος λίμνης, ἥτις ἐστὶ μὲν πικρὰ καὶ ἄγονος, ὑπὸ δὲ κουφότητος, καὶ τὰ βαρύτατα τῶν εἰς αὐτὴν ῥιφέντων ἀναφέρει, καταδῦναι δὲ εἰς τὸν βυθὸν, οὐδὲ ἐπιτηδεύσαντα ῥᾴδιον. Οὖν ἐπὶ ἱστορίαν ἀφικόμενος ἐκέλευσε τινὰς τῶν νεῖν οὐκ ἐπισταμένων, δεθέντας ὀπίσω τὰς χεῖρας, ῥιφῆναι κατὰ τοῦ βυθοῦ, καὶ συνέβη πάντας ἐπινήξασθαι, καθάπερ ὑπὸ πνεύματος ἄνω βιαζομένους. Et paulò post. Γειτνιᾷ δὲ ἡ Σοδομῖτις αὐτῇ, πάλαι μὲν εὐδαίμων γῆ, καρπῶν τε ἕνεκα καὶ τῆς κατὰ πόλεις περιουσίας. Νῦν δὲ κεκαυμένη πᾶσα. Φασὶ δὲ ὡς δι' ἀσέβειαν οἰκητόρων κεραυνοῖς καταφλεγῆναι. Ἔστι γοῦν ἔτι λείψανα τοῦ θείου πυρὸς, καὶ πέντε μὲν πόλεων ἰδεῖν σκιάς, ἔτι δὲ κἀν τοῖς καρποῖς σποδιὰν ἀναγεννωμένην, οἳ χρόαν μὲν ἔχουσι τοῖς ἐδωδίμοις ὁμοίαν, δρεψαμένων δὲ χερσὶν, εἰς καπνὸν διαλύονται καὶ τέφραν. Subdit Τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν Σοδομίτιν μυθευόμενα τοιαύτην ἔχει πίστιν ἀπὸ τῆς ὄψεως. Ubi ridiculè Interpres, *Terra quidem Sodomitica fabula ejusmodi fidem habet ex facie*, cùm Josephus neque fabulam referat sed veram historiam; nec μυθεύματα, omninò innuit, sed αὐτοψίαν.

Aspis, *Meis* incolis, teste Curione, mons & op. Africæ apud Hermæam prom. de quo Silius lib. 3.

In clypei speciem curvatis turribus Aspis.

Assara, flu. Mauritan. Cæsariens. apud Sietum magnum, in mare ostium inter Sigam urb. ad occ. & Portum magnum ad ort. influens, *Selsis* incolis, teste Castaldo.

Asseriates, pop. Alpini, in Tridentinorum confin. quorum reg. *Val di Serra* hodiè nominatur, teste Simlero.

Asserus, Macedoniæ op. juxtà flu. Echedorum, 10. m. p. ab Apollonia in Bor. Antigoniam versùs.

Assorus, Siciliæ, inter Ennam & Agyrium op. Græcis Ἄσσωρος & Ἀσσώρειον, op. inde Ἀσσωρῖνοι, & Lat. *Assorini*. Haud incelebrem fuisse civitatem ex Diodoro lib. 14. colligere licet. Posterioribus tamen temporibus non perinde celebris fuisse videtur. Cic. Verrina 4. *Hanc virtutem Agrigentinorum imitati sunt Assorini posteà, viri fortes & fideles, sed nequaquam ex tam amplâ, neque ex tam nobili civitate.* Vide Boch. pag. 586, Hodiè vic. est, vulgò *Asaro*.

Assus, Lyciæ, civit. maritima, in edito prom. sita, ad quam parum tutum est accedere: unde proverb. *Asson eas, ut citiùs ad exitii terminos pervenias.* Nicostratus citharœdus.

Ἄσσον ἴθ' ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.

Ubi lusus in voce *Asson*.

Assus, quæ & *Apollonia*, urbs Troadis, in Asia min. in ora sinus Adramytteni, 13. mill. à Lesbo ins. in Bor. & 30. ab Antandro in occ.

Assyria, reg. maj. Asiæ, quam Ptol. ab ortu Mediæ parte terminat, occasu Mesopotamia, à Sept. parte min. Armeniæ, juxtà Niphatem montem, à Meridie Susianâ. Plinius 5. 12. ait eam Syriæ partem esse, quæ posteà vocata est *Adiabene*. Strabo autem longè latiores Assyriæ fines assignat, eo nomine comprehendens Babyloniam, & maximam circumjacentium regionum partem. Vide Bochartum Geogr. Sacr. 4. 19. Tibullus 3. 6.

Eoique Arabes, dives & Assyria.

Absurdum autem videri possit, quòd Assyrios juxtà Thermodontem flu. statuat Dionysius Sic enim ille,

Τοὺς δὲ μετ' Ἀσσυρίης ἀγχιάλους χθονὸς ὀκτείνουσι,

Sed cùm Assyrii imperium suum longè lateq; propagarint, hinc effectum, ut gentes plurimæ Assyrio imperio olim subditæ Ἀσσύριοι, & per aphæresin Σύριοι & Σύροι, Græcis dictæ fuerint. Ita Herodotus & cum secutus Trogus Pompeius lib. 1. *Assyrii, qui posteà Syri dicti.* Sic cum Syria, seu Assyria latè sumpta, Cappadociam comprehendat, & Græci *Syros vocent, quos Persæ Cappadoces*, Herodoto teste, (Καππαδόκας (inquit) ὡς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν, atque alibi, Οἱ Σύροι ὑπὸ Περσῶν καλεῦνται Καππαδόκαι, Dionysius generale Assyriæ nomen peculiariter usurpat pro Cappadociæ parte, juxtà Irim & Thermodontem fluvios, quæ aliis strictè *Leucosyria* dicitur. Quin & Val. Flac. lib. 5. in Assyriâ Sinopen constituit in his.

Assyrios complexa sinus stat opima Sinope.
Nympha prius, blandosque Jovis quæ luserat ignes
Cœlicolis immota procis.

Apollonius etiam Cappadociam Ἀσσυρίαν vocat lib. 3. Argon. Hesychius. Ἀσσυρίαν, Χαλδαίαν.

Assyrii, quo nomine Tyrios & Phœnicas designari sæpè videas, qui simpliciter *Sorim*, vel *Surim*, hoc est, ipsissimi

ipsissimi *Syri* vocabantur, & inde præfixo articulo הצורי *Hassorim*, vel *Hassurim*, i. e. *Assyrii*. Macrob. Sat. 1. 17. *Apud Assyrios sive Phœnices lugens inducitur Dea*. Et Virg. Georg. 2.

Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.

Assyrio veneno, id est *purpurâ Tyriâ*. Claud. lib. 2. de Raptu Proserpinæ.

Ditibus Assyrii spumis fuscantur aheni.

Quod planiùs Martialis.

Quicquid Agenoreo Tyros improba cogit aheno.

Et in descriptione Beroes apud Nonnum Dionys. 41.

Ἀσσυρίῳ Λιβάνῳ παρὰ γείτονας

Ubi Assyrium Libanum pro Phœnicio appellat. Neque aliud sonat *Assyria* quam *Syriam* apud Senecam Tragœdum in Hippolyto:

O magna vasti Creta dominatrix freti,
Cujus per omne litus innumeræ rates
Tenuêre pontum, quicquid Assyriâ tenus
Tellure Nereus pervium rostris secat.

Mare mediterraneum intelligit, quod Syria tenus intersecat. Themistius etiam Assyrios vocat ipsos Judæos. Ἀλλ' ἐγὼ (inquit) ὑποδέδοικα καὶ τῶν Ἀσσυρίων γραμμάτων ὥστε τῆς κομψολογίας, ὡς ἄρα ὁ νοῦς τῆς βασιλέως ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖται. Locus est Oratione nonâ. Ab his autem Assyriis planè diversi sunt אשורים Assyrii filii *Assur* trans Euphratem ac Tigrim; atque ipsa etiam scriptura Ebræa multum discrepat. Cujus rei ignoratione Græci scriptores duos populos tantâ locorum intercapedine à se mutuò dissitos in unam gentem sæpè compingunt. Inter quos Herodotus, lib. 9. cap. 63.

Asta, Turditanorum in Hisp. civitas, inter Sacrum promontorium, & Herculeas columnas. *Regia* Plinio dicitur. Rudera ingentem olim fuisse indicant. *Massa de Asta* Morali. *Asta* autem (ut putat Bochartus) Pœnis fuit אשדה *Asda*, vel *Esda*, i. e. χύσις, vel ἀνάχυσις. Sic Joan 5. 2. *Bethesda* est *domus effusionis*, uti pridem docti observarunt. Cur indè dicta sit *Asta*, docebunt Ptolemæus & Strabo. Hic, Ἡ κατὰ Ἄσταν χύσις *Quæ ad Astam est effusio*. Ille Ἡ κατὰ Ἄσταν ἀνάχυσις καὶ ἀνάβρασις, *Quæ ad Astam est effusio, & æstuarium*. Est & *Asta* in Liguriâ, non longè a Novariâ distans. Claud. lib. de 6. Cons. Honor.

——— *Nec plus Pollentia rebus*
Contulit Ausoniis, aut mœnia vindicis Astæ.

Astaboras, *Tacassi* Mercatori, *Tacui* Nigro flu. Æthiop. qui unà cum Astapo & Nilo Meroën ins. facit. Al. *Coror* dicitur, & oritur propè Auxumum in Abyssiniâ reg.

Astacus, urbs Bithyniæ 15 mill. à Nicomedia in occ. æstivum, à Byzantio 2. 50 in ort. Item urbs Macedoniæ in Acarnania reg.

Astapai, ἔθνος Λιβύης Stephano; sed insigniter errat, cum sit gens ista in Hispaniâ. Sanè meminit *Astapa* urbis Appianus in Ibericis, itemque *Astapaorum*, aitque eos Carthaginiensibus paruisse. Hinc error Stephani. *Astopa*, v. vulgò *Estepa*, est urbs Hisp. Bæt. in Vandalitia 13. leuc. a Singuli flu. vix 2. ab Ursone.

Astarte, Syrorum nomen, & Sidoniorum dea, cui Solomon uni concubinarum suarum obsequi volens, altaria condidit. 1. Reg. 15. Ἀστάρτην ἐγὼ δοκέω Σεληναίην ἔμμεναι, inquit Lucianus de Deâ Syriâ. Falsò. Nam Ἀστάρτη ἡ παρὰ Ἕλλησι Ἀφροδίτη λεγομένη, inquit Suidas, ἣν ἐλάτρευσεν ὁ Σολομών. Vide Masium in Jos. 12. & Capellam ad AD. Mund. 3013. & Seldenum de Diis Syris, & Bochartum Georg. Sac. p. 781. Fuit & civitatis nomen, & insula in Æthiop à Steph.

Asteria, filia Cœi Titanis filii, quæ, teste Fulgentio post vitiatam Latonam, à Jove dilecta est, à quo in Aquilam verso oppressa fuit, eique ex eo concubitu Herculem peperit. Quæ tandem Jovi adversa, ejusque iras fugiens, deorum miseratione in coturnicem versa est, quæ ὄρτυξ Græcè dicitur, nomenque dedit insulæ, in quam aufugerat, ubi à Jove in lapidem mutata est, undisque demersa, & ab iisdem hùc illùc agitata; quæ tandem ob susceptam Latonam supernavit, & Neptuno ac Doridi consecrata; posteà *Delos* dicta.

Asteria, *Didascalio* Sophiano, ins. maris Jonii, inter Ithacam & Cephaloniam, *Asteris* Homero. Quin & Creta olim sic dicta fuit. Hesychius. Ἀστερίη ἡ Κρήτη καὶ ἡ Δῆλος οὕτως ἐκαλεῖτο.

Asterion, Achaiæ flu. in Nemeâ ins. vel sylvâ placidè fluens, fructuum juxtà ripam abundantissimus. Statius. 4. Theb.

——— *Erasinus & aquis*
Fluctibus Asterion. ———

Idem ibidem. ——— *Quos celer ambit.*

Asterion, Dryopumque trahens Erasinus aristas.

Est etiam mons in Argolico sinu. Plin. Item Thessaliæ civitas. Hom. Iliad β.

Οἳ τ' ἔχον Ἀστέριον Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.

Sic dicta, quòd in alto monte sita fulgeret.

Ἀστὴρ ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο.

Hesychius, Ἀστέριον, πόλις ἐν Θετταλίᾳ.

Asterion, Cometæ filius unus ex Argonautis. Orpheus in Argonauticis vers. 161.

Ἀστερίων δ' ἐπὶ τοῖσιν ἀεὶ... Κομήτου,
Πειρεσίην ἐς ὕδατ' ἐπ' Ἀπιδανοῖο ῥέεθροις.

Apollonius in Argonauticis, lib. 1 vers. 35.

Ἤλυθε δ' Ἀστερίων αὐτοσχεδὸν, ὅν ῥα Κομήτης
Γείνατο δινήεντος ἐφ' ὕδασιν Ἀπιδανοῖο
Πειρεσιὰς, ὄρεος Φυλληΐου ἀγχόθι ναίων.

Val. Flaccus Argonaut. lib. 1 vers. 356.

——— *Celer Asterion, quem matre carentem*
Crethæis gemino fovit pater amne Cometes.

Lege *Cristatus*.

Asteris ins. quam sic describit Hom. Odys. 4.

Ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,
Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερὶς, οὐ μεγάλη. λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι. ———

Asteria Straboni, lib. 2. *Didascalio* Sophiano.

Asterius, locus in Tenedo. Plut. Hesychius Ἀστέριον οὗ ἀστέρας τινὲς τὴν Τένεδον κατῳκήκασι. Vide Boch. Geogr. p. 517.

Astia promontorium Thraciæ ad Bosphorum, vulgò *Cocrium*, teste Gyllio. *Asti* populi Straboni.

Astigi, urbs Hisp. Bæt. Mela, 2. 6. quæ nunc vulgò *Ecija* dicitur. Tria hujus nominis op. fuêre. Præcipua est hæc, cujus plurimi mentionem faciunt. Altera erat in Celticis ad Lusitaniam, quam recenset Antonini itinere à Cordubâ Emeritam. Sed & Plin. hujus meminisse videtur, cùm in Celticis urbibus *Lastigin* enumerat, pro c-

ram, ut putat Vossius pro *Astigi*. Tertiæ situm ostendit Ptolemæus, cujus quoque mentio apud Plin. sub nomine *Astigi* veteris. Viri docti has malè confundunt, utroque enim modo scribitur *Artigis*, vel *Astigis*, vel *Astigi*

Astrachanum, *Astrachan*, urbs ampla Tartariæ Asiaticæ propè ost. Volgæ flu. in ditione Moschorum ab an. 1554. cum arce permunita; habuitque olim regem proprium. Ibi antiquitùs erant *Asturcani* pop. Urbs distat 12. leuc. à mari Caspio & 70. ab urb. Terpia in Sept.

Astræa, Astræi, Arcadiæ regis (quidam scribunt Titani fratris Saturni) & Auroræ, sive, ut Hesiodus, & alii volunt, Jovis ac Themidis Cœlo, & Terrâ prognatæ filia; ob æquitatem suam *Justitia* dicta. Quæ aureo seculo è cœlis in terram migrasse, & tandem in subsequenti æreo & ferreo, vitiis hominum crescentibus offensa in cœlum iterum subvolasse fingitur. Ovid. Met. 1.

——— Et virgo cæde madentes
Ultima cælestum terras Astræa reliquit.

Seneca in Octaviâ.

Neglecta terras fugit, & mores feros
Hominum, & cruentâ cæde pollutas manus
Astræa Virgo, siderum magnum decus.

Juvenalis Sat. 6.

Paulatim deinde ad superos Astræa recessit
Hác comite, atque duæ pariter fugêre sorores

i. e. Αἰδὼ καὶ Νέμεσις, uti tradit Hesiodus.

Aratus in Phænomenis

Ἀμφοτέροισι δὲ ποσσὶν ὑποσκέψαιο Βοώτου
Παρθένον, ἥ ῥ' ἐν χειρὶ φέρει στάχυν αἰγλήεντα.
Εἴτ' οὖν Ἀστραίου κείνη γένος (ὅν ῥά τέ φασιν
Ἄστρων ἀρχαῖον πατέρ' ἔμμεναι) εἴτε τευ ἄλλου,
Εὔκηλος φορέοιτο. Λόγος γε μὲν ἐντρέχει ἄλλος
Ἀνθρώποις, ὡς δῆθεν ἐπιχθονίη πάρος ἦεν,
Ἤρχετο δ' ἀνθρώπων κατεναντίη, οὐδέποτ' ἀνδρῶν,
Οὐδέποτ' ἀρχαίων ἠνήνατο φῦλα γυναικῶν
Ἀλλ' ἀναμὶξ ἐκάθητο, καὶ ἀθανάτη περ ἐοῦσα.
Καί ἑ Δίκην καλέεσκον.

Et postea.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνοι ἐτέθνασαν, οἱ δ' ἐγένοντο
Χαλκείη γενεὴ, προτέρων ὀλοώτεροι ἄνδρες.
Οἳ πρῶτοι κακόεργον ἐχαλκεύσαντο μάχαιραν
Εἰνοδίην, πρῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντ' ἀροτήρων,
Καὶ τότε μισήσασα Δίκη κείνων γένος ἀνδρῶν,
Ἔπταθ' ὑπουρανίη, ταύτην δ' ἄρα νάσσατο χώρην
Ἧχί περ ἐννυχίη ἔτι φαίνεται ἀνθρώποισι.

Hæc dum scribo veniunt mihi in mentem versus Catulli de Nup. Pel. & Thet. quos proculdubiò cùm faceret, Arati locum prædictum ante oculos habuit. Sunt autem tales.

Præsentes namque antè domos invisere castas
Sæpiùs, & sese mortali ostendere cœtu
Cœlicolæ, nondum spretâ pietate solebant.
Sæpè Pater Divûm templo in fulgente revisens
Annua dùm festis venissent sacra diebus.
Conspexit terrâ Cretum procurrere currus.
Sæpè vagus Liber Parnassi è vertice summo
Thyadas effusis evantes crinibus egit, &c.
Sæpè in letifero belli certamine Mavors,
Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusia virgo
Armatas hominum est præsens hortata catervas,
Sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
Justitiamque omnes cupidâ de mente fugarunt,
Perfudere manus fraterno sanguine fratres,
Destitit extinctos natus lugere parentes,
Optavit genitor primævi funera nati,
Liber ut innuptæ poteretur flore novercæ,
Ignaro mater substernens se impia nato.
Impia non verita est Divos scelerare penates.
Omnia fanda nefanda, malo permista furore,
Justificam nobis mentem avertere Deorum.
Quare nec tales dignantur visere cœtus
Nec se contingi patiuntur lumine claro.

Astræus, flu. Macedoniæ. Fontes habet in limite Albanorum propè *Astræum* op. ubi *Astræi* pop. inter Almopes & Dessaretios.

Astrata, ins. maris Erythræi intrà flu. Arabicum, quæ *Caiassa* nunc dici fertur.

Astromela, urbs Narbonens. Provinciæ maritima, *Martiguez* hodiè Pineto.

Astura, *Stura*, *Stora*, & *Astora*, op. olim, nunc exiguum castrum, & flu. Latii apud Circeios. Festus fluvium ait 6. m. p. ab urbe fluere. Sed hic *Stura* in agro Laurenti, *Storas* Straboni vocatur, diversus ab *Asturo*, qui 5. m. p. abest ab Antio Cerceios versùs, ubi Cicero à Marci Antonii militibus fugiens, interfectus est.

Astures, Hisp. Tarracon. pop. Gallæcis proximi, aurifodinis, & equis quondam tolutariis nobilitati, quibus non vulgaris in cursu, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio. De auri fossoribus Asturibus res notissima est Luc. Lib. 4.

Non se tam penitùs, tam longè luce relictâ
Merserit Asturii scrutator pallidus auri.

Ubi perperam *Astyrii auri* nunc circumfertur.

Sil. Ital lib. 1. —— *Astur avarus*
Visceribus laceræ telluris mergitur imis,
Et redit infelix effosso concolor auro.

Mart. lib. lib. 10. ep. 16.

Accipe Callaicis quicquid fodit Astur in arvis.

Claud. in Prob. & Olybr. Consul.

——— Quidquid tellure revulsâ
Callaicis fodiens rimatur collibus Astur.

Ità locum istum feliciter emendavit doctiss. Nicol. Heinsius, cui hanc notam debeo. Huc adde simile quo utitur Papinius, Theb. 6.

——— Haud aliter collis scrutator Iberi
Cùm subitò longéque diem, vitamque relinquit,
Si tremuit suspensus ager, subitumque fragorem
Rupta dedit tellus, latet intus monte soluto
Obrutus, ac penitus fractum abductumque cadaver.
Indignantem animam propriis non reddidit astris.

Horum reg. *Asturia*, vulgò *Las Esturias*.

Asturica, Augusta, Asturum urbs, olim Roma, vulgò *Astorga*.

Astyages, Cyaxaris filius Persarum & Medorum rex, pater Mandanæ, quæ Cambysi, mediocris dignitatis Persæ, nupta Cyrum peperit; de quo multa Herodotus & Justinus.

Astyanassa, Helenæ, uxoris Menelai, ancilla lascivissima, prima de variis concubitûs modis librum conscripsit; cujus exemplum posteà imitati sunt Philænis, & Elephantine. Suidas. Hesychius, Ἀστυά-

νασσα.

ταυτη, Ἕλληνι θεράπαινα, ἧς αὐτῆς ἐξέδωκεν Ἀφροδίτην, καὶ ἀκόλαστα χήμαται. Vide Scalig. ad Catalect. p. 203.

Astyanax, unicus Hectoris ex Andromache filius natus post inchoatum bellum Trojanum, quem Ulysses, naves è Sigeo solvens de turri dedit in præceps. Ovid. Met. 13.

Mittitur Astyanax illis de turribus, unde.
Pugnantem pro se, proavitaque regna tuentem
Sæpè videre patrem monstratum à matre solebat.

Seneca Tragœdus.

Praeceps ut altis cecidit à muris puer,
Flevit Achivum turba quod facit nefas.

Hinc jocus Martialis 8. 6.

Miratus fueris cùm prisca toreumata multum,
In Priami cyatho Astyanacta bibis.

Hoc est, *Vinum novum in veteribus poculis.* Hesychius. Ἀστυάναξ, ἰχθύς τις οὕτως καλεῖται, καὶ ὁ τοῦ Ἕκτορος παῖς.

Astycratia, Æoli filia. Hom. Odys. 10.

Astydamas, Atheniensis edidit Tragœdias 41. vicit 5. Primus ex auditoribus Socratis se ad poëticam convertit. Alius prioris filius & ipse Tragicus. Suidas. Item histrio, Morsimi filius. Huic cum statua in theatro ponenda decreta fuisset, quod in agendo Parthenæum sese graviter ac scitè gessisset, titulum ipse conscripsit, in quo suas laudes complectebatur. Unde Proverb. *Astydamas seipsum laudas.*

Astydamia, Ἀνάσσα γυνή. Hesychius.

Astydamia, Ormeni filia, quam Hercules, patre priùs occiso, rapuit Ovidius.

Nec referam partus Ormeni nympha tuos.

Astydamus, Milesius, ab Ariobarzane Persarum satrapâ invitatus, novem conviviis paratas epulas solus absumpsisse dicitur.

Astylus, unus ex Centauris futura prænoscens, fratres monuit, ne bellum adversus Lapithas moverent, exortoque in nuptiis bello, ipse sibi timens, unà cum Nesso fugam arripuit. Ovid. Met. 12.

Quique suis frustra bellum dissuaserat augur
Astylus, ille etiam metuenti vulnera Nesso
Ne fuge, ad Herculeos, inquit, servaberis arcus.

Astylus, vel *Astyllus*, Crotoniata, cursor tribus Olympicis continuis vicit, stadio, diaulo, & dolicho. Quòd autem in ultimo se Hieronis magistrum, ac Syracusanum à præcone declarari fecerat, Crotoniatæ irati, statuam ejus fregerunt, ejusque bona publicarunt. Pausan. & Plato in Legg. qui eum non tam cursu, quàm perpet. à virginitate clarum prædicat.

Astymedusa, Oedipi uxor, quam, repudiatâ matre, prius matrimonio sibi conjunctâ, sed incognitâ duxit; quæ, ut liberis prioris conjugis infensum parentem faceret, apud patrem eos accusavit, tanquam qui se de stupro appellassent, quapropter Oedipus iratus, regnum cruentum reliquit.

Astynome, Chrysæ, Apollinis sacerdotis filia, quam Achilles, Lyrnesso expugnatâ, secum abstulit. Hesych. Ἀστυνόμη ἡ Χρυσηὶς ὑπὸ τῶν ποιητῶν.

Astynomi, Athenis erant X viri, quibus cura psaltriarum ac tibicinum (alii addunt & viarum) incumbebat, de quibus Plato de Rep. lib. 6. Hesych. Ἀστυνόμος, ὁ διοικῶν κατὰ τὸ ἄστυ.

Astynomus, de Cypro commentatus videtur. Plin. 5. 31. Vide Steph. in Κύπρος.

Astyoche, Actoris filia, quam in cœnaculo paternæ domus Mars oppressit ex quâ genuit Ascalaphum & Jalmenum. Hom. Iliad. 2. Item uxor Telephi, mater Eurypyli. Qu. Calaber. 6.

Τὸν γὰρ δὴ τίκε δῖα κασιγνήτη Πριάμοιο
Ἀστυόχη κρατεροῖσιν ἐν ἀγκοίνῃσι μιγεῖσα
Τηλέφου. ———

Astyochia, ab Hercule, ex Ephyre Laconiæ civitate rapta, ex quâ Tlepolemum genuit. Hom. Iliad. 2.

Ὃν τίκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

Astypalæa, una Cycladum. Stephanus. Ἀστυπάλαια νῆσος, μία τῶν Κυκλάδων, &c. Ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Ἀστυπαλαίας τῆς Ἀγκαίου μητρός. Hanc potiò *Astypalæam* Phœnicis fuisse filiam scribunt veteres. Pausanias in Achaicis. Ἄσιος δὲ ὁ Ἀμφιπτολέμου Σάμιος ἐποίησεν ἐν τοῖς ἔπεσιν ὡς Φοίνικι ἐκ Περιμήδης τῆς Οἰνέως γένοιτο Ἀστυπάλαια, καὶ Εὐρώπη, Ποσειδῶνος δὲ καὶ Ἀστυπαλαίας εἶναι παῖδα Ἀγκαῖον Schol. Apollonii l. 1. Argon. Ὁ μὲν Ἀγκαῖος υἱὸς Ἀστυπαλαίας ἦν τοῦ Φοίνικος. Vox Græca quidem est *Astypalæa* notissimæ significationis, atque, ut vult Themistagoras, ita dicta est Sami portio ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ἐκεῖσε ὄντος ἄστεος. Sed cùm Sami regnaverit Ancæus, tam Sami portionem, quàm insulam, de quâ jam agimus, ab Ancæi matre putamus *Astypalæam* appellatam. Quo nomine si verè dicta est, aliam esse oportet vocis originem, quàm quæ primâ fronte videtur. Absurdum enim est, ut Græco nomine, eoque à vetustate opidi sumpto vocetur Phœnissa mulier. Itaque, si divinare licet, *Astypalæa* verum nomen fuerit אשתפלאה *astipella, ab humilitate* ductum. Syris enim אשתפל *estappel* sig. *sese dejicere & humiliare*. Item *Astypalæa* Coæ urbs. Strabo lib. 14. Ἡ δὲ τῶν Κώων πόλις ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Ἀστυπάλαια, nempe ab illâ ipsâ *Astypalæâ* Phœnicis filiâ, de quâ diximus. Hinc Stephanus Ἀστυπάλαια, νῆσος, μία τῶν Κυκλάδων, &c. δευτέρα πόλις ἐν Κῷ. Tertia insula civitatem habens inter Rhodum & Cretam, quarta urbs in Samo, quinta promontorium juxtà Atticam. Ovid. 2. de Art. Am.

Cinctaque piscosis Astypalæa vadis.

Idem Ovid. Metam. lib. 7.

Hunc Anaphen sibi jungit & Astypaleia regna.

Astyra, vel *Astyrum*, civit. Mysiæ juxtà Troadem. Est & vicus propè Adramyttium, item civit. Phœniciæ, ubi Minerva Astyris colebatur; alia Bœotiæ juxtà Pornias. Steph. Item villa inter Antium & Circeios, eadem cum *Astura*, ut videtur, à Roma 40. m. p. distans, ubi Cicero interfectus est, teste Plut.

Asulum, *Asolo*, op. Italiæ in Marchia Tarvisina propè fontes flu. Mussoni, ditionis Venetæ.

Atabulus, ventus in Apuliâ præcipuè spirans. Horat. 1. Sat. 5.

Incipit ex illo montes Appulia notos.
Ostentare mihi, quos torret Atabulus ——

Porphyrio sic dictum ait, qu. ἀπὸ τοῦ τὴν ἄτην βάλλειν. quòd nocumentum, pestilentiamque inferat. Ventum hunc *Horatianum* vocat Gellius. lib. 2. cap. 22.

Atabyrius, Strab. lib. 14 ubi de Rhodo. Ἔστι δ' ὁ Ἀταβύριος ὄρος τῶν ἐνταῦθα ὑψηλότατον, ἐν ᾧ ἱερὸν Διὸς Ἀταβυρίου.

ϐυρίυ Rhianus apud Steph. Ἀτάβυρον ὄρος Ῥόδου, &c. ἐξ οὗ καὶ Ἀταβύριος Ζεύς. Apollodorus de Althemene. Προσίσχει κατὰ τόπον τῆς Ῥόδου, &c. ἀναβὰς δὲ ἐπὶ τὸ Ἀταβύριον καλούμενον ὄρος ἐθεάσατο τὰς πέριξ νήσους. Diodorus lib. 5. Ἐπὶ δὲ ὄρους Ἀταμύρου (lege Ἀταβύρου) Διὸς ἱερὸν ἱδρύσατο τοῦ προσαγορευομένου Ἀταμυρίου (lege Ἀταβυρίου) Pindar. Olymp. 7. Ὦ Ζεῦ πάτερ νώτοισιν Ἀταβυρίου μεδέων. Ubi Scholiastes. Ἐπάνω τοῦ ὄρους ἵδρυται ὁ Ζεὺς Jupiter i. e. Jovis templum. Et paulò post. Ἐστὶ δὲ χαλκαῖ βόες ἐν αὐτῷ αἵτινες ὅταν μέλλῃ ἄτοπόν τι γίνεσθαι μυκῶνται. Quod ipsum habet Tzetzes. Chil. 5. Hist. 138. Phœnicia hæc est fabula, cujus mens est: In eo templo fuisse augures, qui imminentia mala præmonebant. Phœnicibus sc. אלוף מנחש voces ambiguæ sunt, quibus & *doctor augur* significatur, & *bos ex ære*. Quod posterius ideò amplexi sunt fabularum architecti, quia παραδοξότερον. Ab hoc monte insula dicta. *Atabyria* Hesychius, Ἀταβυρία ἡ ὀγδόη πάλαι, rescribe ἡ Ῥόδος Plinius. *Vocitata est antea Ophiusa, Asteria, &c. Atabyria ex rege.* Immò à monte quem diximus, qui Phœnicibus erat תבור *Thabor*; unde est quod in Appiani Mithridaticis fine legitur Ταβυρίου Διὸς ἱερόν. Ejusdem nominis montem, & oppidum in Phœnice ex S. Scripturâ notissimum Josephus, Aquila, Symmachus *Itabyrium* nominant, & Polybius Ἀταβύριον, lib. 5. Fuit & in Siciliâ circà Agrigentum, Polybio teste, lib. 9. ἱερὸν Διὸς Ἀταβυρίου, καθάπερ καὶ παρὰ Ῥοδίοις. Nempe ad montem cognominem, de quo Pindari Scholiastes, & Stephanus ex Timæo. Ἔστι καὶ Σικελίας Ἀταβύριον. Sed eam Siciliæ partem Punicis nominibus scatere, nihil mirum est cùm illam Pœni diu tenuerint. De cætero quid vel *Tabor*, vel *Atabyrion* sig. non usquequaque constat, nisi quod Hesych. Ἀταβύριον interpretatur ὄρος ἔνθα θηρία συνάγονται; neque fortassè id malè, cùm *Thabor* ad בר, vel בור alludat. Syri sic vocant locum incultum feris pascendis destinatum, Dan. 2. vers. 38. Bochartus.

Atalanta, Arcadica virgo, & venatrix, Jasii sive Jasionis, vel, ut alii malunt, Abantis regis Argivorum filia quæ conservandæ virginitatis studio Dianæ se dedit comitem, sub quâ meruit in silvis, adeò ut vastissimum aprum interfecerit in Arcadiâ unà cum Meleagro filio regis Oenei, cui postea nupsit & ex eo Parthenopeum suscepit. *Nonacria* dicitur Ovidio Met. 8. à Nonacri Arcadiæ monte.

——— *Sume mei spolium Nonacria juris.*

Item *Nonacrina* eidem 2. de Art. Am.

Quid fuit asperiùs Nonacrina Atalantâ?

Jasis Propertio à patre dicta lib. 1

Milanion nullos fugiendo Tulle labores
Sævitiam duræ contudit Iasidos.

Ubi Milanion est Meleager. Nec mirum est sævam ac duram fuisse hanc Virginem: nam ei a patre expositæ ursa præbuisse dicitur ubera. Apollod. lib. 3. Ἄρκτος δὲ φοιτῶσα πολλάκις θηλὴν ἐδίδου. Ælian. initio, lib. 3. ποικίλ. expositam fuisse in Parthenio monte Atalantam scribit. Unde Prop. l. 1. el. 1.

Nam modo Partheniis amens errabat in antris
Ibat & hirsutas ille videre feras.

Marullus.

Παρθένος ἡ τὸ πάλαι θηρεύτρια Ἀρκαδίας Ἀταλάντη
Ἥ ποτε Μειλανίωνος ἐρωτομανοῦς φύγεν εὐνὴν,
Παρθενίης ἀλέγουσα, χολωσαμένης δ' Ἀφροδίτης
Τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν ἐνὶ κραδίῃ θέτο παρθ

Calydoniaca Manilio vocatur. Sic enim Ille.

Et Calydoniacam bellantem rupe puellam.

Unde Hieronymus contra Jovinianum: *Referunt fabulæ Atalantam Calydoniam virginem, semper in venatibus, semper in sylvis, non tumentes uteros fœminarum, fastidiáque conceptuum, sed expeditam & castam amasse virtutem.* De hâc plura Ælianus Var. Hist. 13. 1.

Atalanta, Schœnei, Scyri regis, filia, quæ cùm pedum agilitate præstaret, eâ lege in procos cursu certabat, ut nuberet ei, à quo vinceretur. Puellæ formâ captus adolescens Hippomanes, venit in certamen, acceptis à Venere tribus malis aureis, quæ currens sensim projecit in terram, ut his colligendis occupata virgo tardius ad metam perveniret. Itaque cùm victa esset, pactâ conditione eidem nupsit. Ambo tamen mutati sunt in leones, quòd in templo Cybeles, neglectâ religione coivissent. Ovidius Met 10.

Catullus.

Jam gratum mihi, quàm ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse malum.

Virgil. Ecl. 6.

Tum canit Hesperidum miratam mala puellam.

Quam admirationem ita Ovidius expressit.

Obstupuit Virgo, nitidique cupidine pomi
Declinat cursus aurúmque volubile tollit.

Idem in Ibin.

Et qui velocem frustra petière puellam
Dum facta est pomis tardior illa tribus.

Stat. Theb. 6.

——— *Quis Mænalia Atalanta*
Nesciat egregium decus, & vestigia cunctis
Inde prensa procis.

Atax, flu. Gall. Narbon. ex Pyrenæo monte oriens, & Narbonam perfluens, vulgò *Aude* Lucanus lib. 1

Mitis Atax Latias gaudet non ferre carinas.
Quem tremeret forti milite victus Atax.

Sidonius Apollinaris.

Atacem tonare cum suis oloribus.

Ategua, Hisp. Bæt. urbs. Dionys. *Tebala Veja*, seu *Teivela* Morali. Scribitur *Attegua*.

Atella, Campaniæ op. à quo *ludi Atellani*; fuit enim in illo Amphitheatrum egregium. Steph Juven. Sat. 6.

Urbicus exodio risum movet Atellanæ
Gestibus Autonoes. ———

Ad cujus versus explicationem mirè faciūt hæc Livii lib. 7. *Postquam lege hâc fabularum ab risu ac soluto joco res avocabatur, & ludus in artem paulatim verterat, juventus, histrionibus fabularum actu relicto, ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus jactitare cœpit, quæ indè exodia posteà appellata, consertaque fabellis potissimùm Atellanis sunt: quod genus ludorum ab Oscis acceptum, tenuit juventus, nec ab histrionibus pollui passa est. Eò institutum manet, ut actores Atellanarum nec tribu moveantur, & stipendia, tanquam expertes artis ludicræ faciant.* Corn. Tacitus Annalium lib. 4. *Oscum quoddam ludicrum, levissimæ apud vulgus oblectationis, eò flagitiorum & virium venisse, ut auctoritate patrum coercendum sit. Pulsi tum histriones Italiâ.* Long. 38. 11. lat. 40. 15.

Atergatis, quam & *Atergatam* & *Derceto* Strabo lib.

lib. 16. appellat. Dea Ascalonitarum Syriæ, quam Plinius prodigiosam vocat, quod simulacrum ejus superiore parte mulierem, reliquâ piscem refert. Diod. Sic. lib. 2. Ἄυτη δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ἔχει γυναικὸς, τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν ἰχθύος. Neque aliter Lucianus testis αὐτόπτης in Syriâ Deâ. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθεησάμην, θέημα ξένον, ἡμισέη μὲν γυνὴ, τὸ δὲ ὁκόσον ἐκ μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας ἰχθύος οὐρὴ ἀποτείνεται. Hanc referunt fuisse matrem Semiramidis, quæ ob amissam pudicitiam tantum animo dolorem concepit, ut sese in lacum præcipitem dederit: cumque cadaver ejus ab urinatoribus inveniri non posset, creditum est eam in piscem fuisse transformatam. Quo factum est, ut deinceps à piscium esu vicini populi religiosissimè abstinerent. Unde & *Atergatim* dictam volunt, quasi ἄτερ γάλιδος, quod Syris *sine piscibus* sonat. Macrobius vero Sat. 1. duo fuisse Assyriorum numina tradit, *Adad* & *Atergatim*, ex quibus omnia gigni arbitrabantur: per *Adad*, *Solem*, per *Atergatim*, *terram* intelligentes. Athenæus, lib. 8. verum Reginæ nomen *Gatis* fuisse refert, quæ, cum obsoniorum esset avidissima, edictum promulgasse, ne quis pisces ederet ἄτερ Γάτιδος, *præter Gatidem*. Tum imperitum vulgus ex ἄτερ & Γάτις unam conflasse vocem Ἀτεργάτις. Sed antiqui in etymis eruendis mirificè nugari solent. Vossius itaque ab אדיר *addir*, *magnus*, *potens*, & דג *dag*, *piscis* deducit. Culta verò non in Syriâ modò, sed etiam ipsâ Parthiâ, (ut indicat. (Isidorus Characenus in Parthiæ periegesi Ἔνθα Βεμβυχάνα πόλις, ἐν ᾗ ἱερὸν Ἀταργάτης.

Aternum, Pelignorum flu. in Italiâ per agrum Adrianum in mare Adriaticum illabens, hodiè *Pescara*. Vide Cluverium Ital. Ant. lib. 2. cap. 12.

Ateste, civitas Venetæ regionis. Ejus mem. Plin. 17. 17. *Corellius eques Romanus. Ateste genitus*. Ptolemæus. Τῆς δὲ Οὐενετίας μεσόγειοι πόλεις, Οὐικετία, Βελοῦνον, Ἄκελον, Ὀπιτέργιον, Ἄτεστε. Tac. Hist. 3. *inde Patavium & Ateste partibus adjunxêre*. Coloniam fuisse Romanorum, author est Plin. 3. 18. Inde coloni atque opidani *Atestani* dicebantur. Mart. 10. 93.

> *Perfer Atestina nondum vulgata Sabinæ*
> *Carmina, purpureâ sed modo sita togâ.*

Hodiè castellum, vulgò *Esta*, long. 33. 10. lat. 44. 30.

Athamanes pop. Epiri fuêre, quorum reg. *Athamania* dicta fuit; eratque inter Acarnaniam, Ætoliam, Thessaliam, & Achaiam, intra montes.

Athamas, mons Phthiotidis in Ætoliâ, cujus incolæ *Athamantes* Straboni. Ex eo flu. *Athamas* prodit, qui lunâ senescente ligna instar ignis accendit. Ovid Met. 15.

> *Admotis Athamantis aquis incendere lignum*
> *Narratur, minimos cùm Luna recessit in orbes.*

Sed tu lege *Athamanis*.

Athamas, Æoli filius, rex Thebarum, Nephelen uxorem duxit, ex quâ Hellen & Phryxum genuit; sed Nephele insaniâ à Libero Patre concitatâ, cùm in silvas abiisset, *Athamas* liberis suis Ino, Cadmi filiam, superinduxit novercam, quæ eos tot apud patrem accusationibus, tot dolis eò compulit, ut conscenso aureo Ariete, fugâ sibi consulerent. Quapropter Juno irata, furias in *Athamantem* immisit, quæ in tantam rabiem eum duxerunt, ut cùm Ino ad se venire videret, hanc leænam, & filios ejus catulos arbitratus, rapto Learcho ex filiis altero, saxo illiserit, quod Ino videns, cum Melicerte alterâ prole fugiens, se ex rupe in mare præcipitem dedit. Ovid. Met. 4.

> *Deque sinu matris ridentem, & parva Learchum*
> *Brachia tendentem rapit & bis terque per auras*
> *More rotat fundæ, rigidóque infantia saxo*
> *Discutit ora ferox.*

Idem fast. l. b. 6.

> *His agi urfuriis Athamas sub imagine falsâ*
> *Túque cadis patriâ parve Learche, manu.*

Athanadas, de rebus Ambrociatarum volumen conscripsit. Anton. Liberalis.

Athanasius, Præsul Alexandrinus, educatus ab Alexandro ejus civitatis Præsule, olim Diaconus, in Concilio Niceno Arianorum hostis acerrimus, deinde maximas perpessus insidias ad Constantem, Galliarum regem perfugit. Volater. Moritur A. D. 377. cum Episcopatum Alexandrinum pace, belloque gessisset annis 46. post multiplicia illa pro Ecclesiâ certamina, quorum similia Episcoporum, aut Doctorum Ecclesiæ, neminem sustinuisse unquam legimus. Genebrard. Chron. lib. 3. Vide quædam de hoc præsule apud Voss. H. Gr. p. 476. & Valesium Notis in Ammian. pag. 88.

Athanati, apud Persas dicebantur 10. millia virorum delectorum ex Persis ad militiam, quorum si quis aut nece aut morbo numerum minuisset, confestim substituebatur alius. Hesychius Ἀθάνατοι, τάγμα ἱππέων παρὰ Πέρσαις μυρίων ἀνδρῶν Suidas. Ἀθάνατοι μύριοι Περσῶν ἐπίλεκτοι. Idem in *Xerxes*. Εἶχε δὲ ἐπιλέκτους μυρίους, οὓς Ἀθανάτους ἐκάλει. Q. Curt. lib. 3. *Proximi ibant quos Persæ Immortales vocant, ad decem millia*. Quem numerum adfirmat quoque Procopius de bello Persico. Vide Herod lib. 7.

Athanis, res Siculas memoriæ prodidit. Athen. l. 3. Quædam etiam ex Athane adfert Plut. in Timoleonte.

Athena, Græcis *Minerva* dicitur. Ἀθηνᾶς nomen (inquit Phurutus) est δυσετυμολόγητον, h. est, ejusmodi, ut difficile sit ejus causam adferre, atque hoc satis apparet ex ridiculis illis rationibus, quas non Grammatici modò, sed Philosophi quoque & in his Plato in Cratylo adducunt. Mihi dubium non est, (inquit Vossius) quin ab Oriente vel Ægypto nomen hoc acceperit. Non absurdè deducas ab איתן *ethan*, quod est *fortis*, *perennis*. Malim tamen a Chaldæo, ac Talmudicis etiam frequentato תנה *tena*, quod idem valet ac שנה *Shana*, nempe ut Græcis, ita & Orientalibus etiam fuit S & T literas commutare. Valet autem utrumque *meditari, commentari, studere, docere*. Itaque hinc Doctores, qui excepêre Synagogam magnam, *Tanaim* dicti. Inde igitur Ἀθηνᾶ studiorum ac doctrinæ præses. Articulus Hebræo *Thana* præmittitur, sed spiritu mutato, quod in compluribus fieri sat notum. Ἀθηνᾶ verò אדוני *Adoni*, i. e. *Domina* Capello dici videtur.

Athenæ, civitas Græciæ inter Macedoniam & Achaiam, in eâ litorali reg. quæ olim *Acta* dein *Attica* vocata. Hanc Cecrops primus condidit, unde *Cecropia* dicta. Postea à Mopso *Mopsopia* & ab Jone Xuthi filio, *Ionia*; postremò autem *Athenæ* à Minervâ, quam Græci Ἀθήνην vocant. Ferunt enim Neptunum cum Minervâ de urbis hujus nomine contendisse, tandemque inter eos ita convenisse, ut urbi nomen imponeret, qui utilius humano generi munus edidisset. Cumque Neptunus equum, Pallas oleam produxisset, victum suffragio uno Neptunum Minervæ concessisse, quæ urbem recens conditam de nomine suo *Athenas* appellavit. Vide Hyginum Fab. Poët. cap. 164. Fuit hæc civitas omnium bonarum artium inventrix, Philosophorum & Oratorum mater, & poëtarum alumna. Cic. 1. de Orat. *Ut omittam Græciam, quæ semper eloquentiæ princeps esse voluit: atque illas omnium doctrinarum inventrices Athenas, in quibus summa dicendi vis & inventa est & perfecta.* Horat. 2. Ep. 2. *Adjecère bonæ paulò plus artis Athenæ.* Propertius 3.21.

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas.

Claudianus.

In Latium spretis Academia migrat Athenis.

Libanius Prosphonetico Juliani: Εἰς γὰρ τὴν ἀρχαιοτάτην καὶ σοφωτάτην, καὶ θεοφιλεστάτην, καὶ κοινὴν ἱδρυμένην ἀνθρώποις τε καὶ θεῶν γῆν, τὰς Ἀθήνας ἐκπέμπω.

Nonnus Dionys. lib. 38 ———

Ἀεὶ δ' ὑψίστων περὶ μύθων

Ἀτθίδος ἀρχαίης φιλοπτόλις εἶπε πολλῇ.

Arist. des priori de Pace: Εὐχὴν οὖν ἔχομεν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τῆς ὅλης Ἑλλάδος εὐδαιμονεστάτην εἶναι, καὶ τῷ Διὶ οἱ βέλτιστοι περὶ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων.

Vicus nunc est, & ab Italis ac Turcis *Satines* appellatur, Vadiano auctore. Fruges primùm ibi inventas, aut invectas Diodorus Sic. author est; Inde *frugum parentem* Florus vocat, 3. 5. Vide & Lucretium initio lib. sexti. *Antiquitate* non tantùm sed *humanitate*, atque *doctrinâ* omnes alias urbes præstare, Corn. Nepos in vitâ Attici tradit. Ac hinc *Athenas* pro literis Juvenalis posuit. Sat. 15. vers. 110.

Nunc totas Graias nostrasque habet orbis Athenas.

Id est, *Romanas literas & Græcas*, ut rectè Scholiastes vetus interpretatur. De *Athenarum* urbe apud Dicæarchum Lysippi Græci Comici versus extant, qui Latinè sic sonant

Si nunquam Athenas videris, es stipes es:
Si visa te urbs haud traxerit, asinus mera es:
Si visâ abire poteris, es cantherius.
Hæc namque verè urbs Græca.

Populi *Athenienses* Cic. pro Flacco. *Adsunt Athenienses, unde humanitas, doctrina, religio, fruges, jura, leges ortæ, atque in omnes terras distributæ putantur.* Eosdem *humanos naturâ & misericordes* Plut. in Pelopida vocat. Idem *ira undos, suspicaces, facetos, suarum laudum cupidos* eos fuisse tradit Præceptis Politicis non procul a principio. De iisdem Ciceronis illud est, *Scire ea quæ recta sunt, sed facere nolle.* Vide & Dicæarchum de moribus, atque ingenio Atheniensium. *Celeres, & suprà vires ad conandum audaces* eosdem Legati Rhodiorum arguunt apud Livium 45. 23. Varro de LL. *Cùm trinæ fuerint Athenæ, ab unâ dicti Athenæi, ab alterâ Athenienses, à tertiâ Athenopolitæ.* Vide Steph. D. Paulus *Athenas* κατείδωλον πόλιν vocat, h. e. *idolis refertam urbem*. Act. 17. Unde Philost. de Apollonio, 4. 6. φιλοθύτας τοὺς Ἀθηναίους οἶδεν: ideoque cum Timasione disserens ait, σωφρονέστερον περὶ πάντων θεῶν λέγειν δεῖ, καὶ ταῦτα Ἀθήνησι. Vide Suidam in Τιμωρίαν. Quin & Pausanias de Atheniensibus loquens ait eos ἐυσεβεῖν δηλῶν ἄλλων πλέον. Et alibi Ἀθηναίοις περισσότερόν τι ἢ τοῖς ἄλλοις ἐς θεῖα ἐστὶ σπουδῆς. Strabo. Ἀθηναῖοι δ' ὥσπερ περὶ τὰ ἄλλα φιλόξενοι διατελοῦσιν, οὕτω καὶ περὶ τοὺς θεούς. Himerius orat. contra Epicurum *Cùm Athenas dixi, inquit*, τὸ μέγιστον εἶπον τῆς εὐσεβείας κεφάλαιον. Maximus Tyrius διαλ. λβ. Ὁ Ἀθηναίων δῆμος ὕστερον καινὰ δαιμόνια ἐπεισφέρων. Joseph. l. 2. contra Apionem, Ἀθηναίους τῶν Ἑλλήνων εὐσεβεστάτους πάντες λέγουσι. Sophocl. in Oedip. Col.

Οἵ γ' οὖν' ἐγὼ γῆ θεοὺς ἐν ἔστι
Τιμᾶς σεβάζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει.

Lycurgus Orator adversus Leocratem: ἐν γὰρ ἴσμεν Ἀθηναίους, ὅτι καὶ πλεῖστον διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τῷ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς ἔχειν, &c.

Porrò *Athenis* omnibus Europæ, Asiæ & Africæ Diis posita est Ara sic inscripta.

ΘΕΟΙΣ ΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΚΑΙ ΛΙΒΥΗΣ
ΘΕΩΙ ΑΓΝΩΣΤΩι.
ΚΑΙ
ΞΕΝΩι.

Eandem volunt hanc ipsam nonnulli, de quâ D. Paulus ubi suprà. Vide sis illic Oecumenium ac Theophylactum, & Pricæum. *Athenienses* autem viri propriè dicti. *Atticæ* mulieres. Eustathius Σημειωτέον Ἀθηναῖον ἄνδρα dici, sed non ita γυναῖκα Ἀθηναίαν, sed Ἀττικήν, ἢ Ἀστήν. Stephanus tamen & Ἀθηναίαν dici tradit. Vide eum in Ἀθῆναι.

Cæterùm Athenienses, ut aborigines, & indigenas se ostenderent, congestos in conum capillos, κρωβύλον ἀναδούμενοι, ut loquitur Thucydides, aureis cicadis loco fibulæ adstringebant. Ac in viris quidem *crobylos* id vocabant, in mulieribus *corymbos*, in pueris v. *scorpios*. Nonnus:

Καὶ πολὺς ἀγχίαλον περὶ κρημνὸν ἀνήχθειτο φῦλον.
Χρύσεος ἀμπλέκτοισι κόμαις ἐσφίγξατο τέττιξ.

Virgilius:

Aurea solenni comptum quem fibula ritu
Cecropiâ tereti nectebat dente cicada.

Interpres Aristophanis in Equitibus: ἔθος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὸ παλαιὸν τέττιξι χρυσοῖς ἀναδεῖσθαι τὴν κόμην, ὡς Θουκυδίδης. Severior a. & longè alia disciplina Romanorum quam Atheniensium; apud quos juvenes comessabundi, poti, vino madidi, petulanter ac insolentes Philosophorum Scholas adire solebant, illos audituri. Nam corruptissimi & perditissimi fuerunt eorum mores, teste Theopompo, apud Athenæum lib. 12. juvenibus apud tibicines & scorta versantibus; aliquantò grandioribus occupatis in tesseratum lusu, & ejusmodi petulantiâ, universoque populo plùs sumptus faciente in publicas epulas ac viscerationes, quàm in gubernanda civitate. Eo verò crimen probrosius, quòd Philosophis operam darent, quorum monitis atque præceptis revocari debuerant ab eâ intemperantiâ; cùm Romæ Philosophi diu nulli fuissent, quum juvenes ad virtutem & probitatem erudirent. Ordinariè mortuos

tuos terræ mandabant Athenienses, testibus Lucret. lib. 6. & Cicer. de LL. lib. 2. Verùm ubi multitudo cæsorum in bello prægravabat, expeditius visum eos comburi.

Silius lib. 13.

> *Cecropidæ ob ætriam Mavortis sorte peremptos*
> *Decrevêre simul communibus urere flammis.*

Athenæum, quod & Minervæ promontorium, vulgò *Capo di Campanella*, & *Capo di Massa*, teste Scipione Mazzella. Est autem promont. Picentinorum contrà Capreas insulas, Surrento proximum. *Athenæum* alterum apud Dionys. Halicarn. in orâ Magnæ Græciæ; *Rosia* vulgò dictum.

Athenæus, Cosmographus Græcus. Item Peripateticus Philosophus è Seleucia Ciliciæ, Augusti temporibus, princeps aliquandiu patriæ suæ, deinde contractâ amicitiâ cum Muræna, qui contra Augustum conspiraverat, cum illo aufugit, captusque cùm insons reperiretur, revertens Romam, multis eum salutantibus, illud Euripidis respondit.

> Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας
> Λιπών. Strabo.

Athenæus, de *machinis bellicis* librum conscripsit, qui hodieque superest. Videtor Vossius de Scientiis Mathematicis, pag. 290.

Athenæus, Naucratia Grammaticus, librum *Deipnosophistarum* composuit, varium opus, & eruditum, ut Plinius alter Græcus fere dici possit: quod ad nos sanè haud integrum pervenit, ejus epitome ab Hermolao Byzantino tantùm relicta. Suidas. Vide Casaub, & Vossium de H st. Gr. Item *Athenæus* historicus, qui quid de Semiramide literis prodiderit, narrat elegantes. Diod. Siculus, lib. 2. Eamque historiam inde, sed tacito Diodori nomine exscripsit, Muretus Var. lect. 6. 17. Esse autem *Athenæum* hunc alium à Naucratitâ, satis ex temporum ratione liquet; ille enim floruit sub Antonino, Diodorus autem sub Augusto Cæsare.

Athenocles, res Assyriacas prodidit, teste Agathiâ, lib. 2. Hist. suæ, ubi ait, Berosum, Athenoclem, & Simacum antiquissimas Assyriorum & Medorum res conscripsisse.

Athenodorus, Philosophus, de cujus ætate nemo ambigit, nam Augustus eum Tiberio præposuit, ut constat ex Suetonio; imò & Augusti ipsius Præceptor anteà fuerat, teste Luciano in Macrobiis; Cui hoc documentum dedit, Cùm, Cæsar, ira Te ceperit, nihil priùs, neque dixeris, neque feceris, quàm ipsa 24. elementa Græcarum literarum recensueris. Cedrenus ubi de Augusto Cæsare. Habuit etiam Athenodorum Alexandrinum sapientissimum virum. Insano alienarum uxorum amori indulgebat Cæsar: adeoque ipsi flagitio ejus mariti inserviebant. Cum enim aliquis Senatorum ad eum venisset, cui uxor esset formosa, ad hunc Cæsar misit suum annulum, postulavitque ut uxorem in lecticâ ad se mitteret opertâ obsignataque, & unà annulum remitteret. Itaque mulierem in lecticâ accipiens, expleta libidine, eam obsignatam marito remittebat. Petierat aliquando id ipsum a quodam Cæsar, qui cùm recusare non audebat, suam calamitatem deplorabat. Ὦ ἐπιστὰς Ἀθηνόδωρος κλαίοντα, &c. Athenodorus cùm in plorantem inci disset, causâ cognitâ, se cum stricto gladio in lecticam abdi, itáque obsignata ea ad Cæsarem mitti jussit. Cæsar cùm Senatoris uxorem sibi allatam putans, januam lecticæ aperuisset, exiluit gladium strictum tenens Athenodorus, subitoque visus admodum perterruit Cæsarem, metuentemque sibi confirmavit rursum, utamque adegit promittere nihil se in posterum tale acturum. De patriâ non convenit inter omnes. Theodorus Metochita in Hist Rom. compendio Alexandrinum vocat. Verba ejus in Vitâ Augusti hæc sunt Σοφὸς δέ τις Ἀλεξανδρεὺς, Ἀθηνόδωρος ὄνομα. Similiter Cedrenus & Manasses. Sed Eusebio Tarsensis est, itemque Straboni. qui *Athenodori* ipsius ætate vixit, ex quo etiam cognoscimus *Cananiten* vocatum fuisse. Sic enim ait, lib. 14. Ἀθηνόδωρος ὁ τοῦ Σάνδωνος, ὃν καὶ Κανανίτην φασὶν ἀπὸ κώμης τινὸς, Καίσαρος καθηγήσατο. καὶ τιμῆς ἔτυχε μεγάλης, ubi etiam refert, ut jam senex in melius mutarit statum patriæ suæ, quem perverterat Boëthus, & poëta & civis malus. Quod etiam innuit Lucianus ubi suprà. Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος Ταρσεὺς Στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς. ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει, ὡς ἥρωι. Plutarchus in Publicolâ cum citat ἐν τῷ πρὸς Ὀκταουίαν τὴν Καίσαρος ἀδελφήν. Scripsit etiam περὶ σπουδῆς καὶ παιδιᾶς, teste Athenæo; item περιπάτων, sive *dissertationum* libros, quorum 8. citat Laërtius. Quæstionem etiam de Oceano & æstu ejus tractasse ex Strab. lib. 1. constat, ubi de hâc re remittit nos ad Posidonium & *Athenodorum*, nisi hic diversus sit à priori. Nam Strabo lib. 16. præter eum, etiam alterum fuisse ejus nominis ait, itidem Tarsensem, cognomento *Cordylionem*, qui cum M. Catone vixerit, atque apud eum diem suum obierit. Vide Steph. in Ἀγχιάλη. Vossius.

Athenodorus, Eretriensis, libros ὑπομνημάτων scripsit, ex quorum 8. quædam de Thetidis & Medeæ in Thessaliâ super pulchritudine certamine retulit Ptolemæus Hephæstionis, cognomento *Chennus*, in novæ ad variam eruditionem historiæ libro 5. & inde Photius Cod. 190. Item sculptor marmorarius Plinio memoratus lib. 34. cap 8.

Athenopolis, op. Gall. Narbon. Plin. 3 5. *Ries* quibusdam, aliis *Tres*. *Yres* Pinero, *Yeres*, sive *Eres* Moletio.

Athesis, flu. Gall. Cisalpinæ, ex finibus Rhætorum per fines Tridentinorum, urbem ipsam alluens, deinde Veronam dividens, ad latus Padi paludes ingrediens, non longè à Brundusio in Adriaticum mare influit. Germanis *Esch* hodiè vocatur. Niger vult Strabonis *Atagin* esse. Virg. Æn. 9.

> *Quales aëria liquentia flumina circum*
> *Sive Padi ripis, Athesin seu propter amœnum*
> *Consurgunt geminæ quercus intonsaque cælo*
> *Attollunt capita, & sublimi vertice nutant.*

Ubi epitheton minimè otiosum addidit. Celebrata siquidem hujus flu. amœnitas. Cassiodor. ep. 48. lib. 5. *Hunc Athesis interfluit sonorus, amæni gurgitis puritate præterfluit, causam præstans munimi-nis & decoris.* Claud. in Epithal. Hon. fluvios numerans aptos voluptatibus, principe loco *Athesin* adhibet, & cum aliis alia assignet, ut Mincio susurros aptum, Pado electrum, Tago aurum, huic uni dat choreas versu illo:

> *Athesis strepat choreis.*

Contrà tamen scribit auctor ἄδηλος Paneg. Const. *Athesis*

ille saxis asper, & gurgitibus vorticosus, & impetu ferox. Sed hæc extrema ad celeritatem refer, quâ hic amnis cel bris. Sidon. Apollinaris ep. 5. lib. 1. *Velocem Athesim, pigrum Mincium.* Quod accepit à Claudiano. Sic enim ille:

——Velox Athesis, tardusque meatu Mincius.

Athos, mons Macedoniæ, instar peninsulæ in mare Ægæum excurrens, cujus umbra in Lemnum insinde in ort. 87. m. p. distantem usque pertingit. Plin. 4. 1. 2 Unde adagium. *Athos celat latera bovis Lemniæ*; de iis qui gloriam aliorum obscurant, ut *Athos* simulacrum bovis Lemniæ ex candido lapide factum & excisum. Thucydides lib. 4. Ἄθως, ὄρος ὑψηλόν. Virg. Æn. 12. *Quantus Athos, aut quantus Eryx.* Stat. Theb. 5.

——ingenti tellurem proximus umbra
Vestit Athos.

Ubi *proximum*, cur vocet, non video, inquit Barthius, quem Lemnum quidem inumbrare testantur poëtæ, tamen tanto intervallo remotum, distantemque, quantum navis summo manè excurrens ad meridiem usque conficere possit, vento favente invecta. Apollonius Argon. lib. 1.

Ἠοῖ δ' νισσομένοισιν Ἄθω ἀνέτελλε κολώνη
Θρηικίη, ἣ τόσσον ἀπόπροθι Λῆμνον ἐοῦσαν,
Ὅσσον ἐς ἔνδιον κεν ἐΰστολος ὁλκὰς ἀνύσσαι,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ σκιάει, καὶ ἐσάχρι Μυρίνης.

Hic est mons ille qui perfossus a Xerxe. Æschines contrà Ctesiphontem Ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ὁ τὸν Ἄθω διορύξας. Luc. lib. 2.

Tales fama canit tumidum super æquora Xerxem
Construxisse vias, multum cum pontibus ausus,
Europamque Asiæ, Sestonque admovit Abydo,
Incessitque fretum rapidi super Hellesponti,
Non Eurum, Zephyrumque timens: cùm vela, ratesque
In medium deferret Athon.

Juvenal Sat. 10. —— *Creditur olim*
Velificatus Athos. Claudianus.
Seu te cana gelu Rhodope, seu remige Medo
Sollicitatus Athos. Idem.
Nil Rhodope, nil vastus Athos, nil profuit Æmus.

Leporibus olim abundasse innuit Ovid. 2. de Art. Am.

Quot lepores in Atho: quot apes pascuntur in Hyblâ.

Est & *Athos* urbs in hoc monte Steph. & locus in Ægypto Euseb. Præp. Evang. lib. 9. Inde *Athous Jupiter* in vertice montis cultus. Pausan. Hesychius Ἀθῷος, ὁ ἐπὶ Ἄθω τῷ ὄρει ἱδρυμένος ἀνδριὰς ὁ Ζεύς. Mons hodiè *M. Santo* dicitur, Græcis Ἅγιον ὄρος. Turcis *Seididag* vocatur. Cæterum *de Iove Athoo* nonnulli interpretantur imaginem, quæ in Athoitarum nummis compares. Sed ea potius de *Atho* Gigante est accipienda, cujus mem. Nicander apud Stephanum.

Καί τε Ἄθω τόσον ὕψος, &c.

In toto Stephano vix alter est isto corruptior locus, quem sic restituit If. Vossius.

Καί τε Ἄθω τόσον ὕψος ἰδὼν Θρήικος ἀπ' ἀγροῦ
Ἔκλυσεν ἠδ' ἐλίπης ἀμετάστατον ὑπὸ λίμνης,
Ἧς κινητὸν χείρεσσι δύο ῥίπτησ' ἐπὶ Λήμνῳ
Ἠλιβάτου Ἀθῳ πέτρον Καναστραίης πέρας ἄκρης.

Hoc est quod vult, Athon quendam Gigantem bellò contrà Deos, cùm tam vastam molem videat in solo Thracio, inde solvisse eam, fundatam prius sub immensâ palude. Unde avellens radicitùs, ambabus manibus montem illum iactavit propè Lemnum insulam ad pedem promontorii Canastræi. Hunc montem perforasse Xerxem suprà ostendimus, quod inter celebriorum Sophistarum materias assumptum fuisse, ex Luciano & Hermogene licet colligere. Mela 2. 2. ex emendatione If. Vossii *A Xerxe in Graios tendente perfossus, transjugatusque est, factus freto navigabili pervius.* Hanc Xerxis fossam, quæ erat mille quingentorum passuum, sive 12. stadiorum, fictum similiter vocat Plinius. Catullus verò *mare* in coma Berenices.

Cùm Medi irrupêre novum mare, cumque juventus
Per medium classi barbara navit Atho.

Meliores auctores passim *Atho* dicunt τὸν Ἄθω, non *Athon*. Sed & *Athonem* qui vocant, rectè faciunt, sic Cicero & alii. Corruptissimus est Ammiani Marcellini locus, lib. 31. de hâc ipsâ Athonis fossâ, quem ab aliis jam depositum sic emendat If. Vossius. *Resipiscant tandem memoria veteres Medicas acies ductantes ad Græciam: quæ ductum Hellesponti occupantes, & discidio quodam fabrili, mare sub imo Athonis pede quæsitum, & turmatim apud Doriscum exercitus recensitos, concordante omni posteritate, ut fabulosè sunt lecta.* Bellonius, qui angustias penninsulæ, quam efficit *Athos*, lustravit, & ipse quoque hanc Xerxis fossam fabulosam esse existimabat; nempè quia nulla incisionum vestigia invenit. Sed qui fieri potuisset, ut per tot secula ductus aquæ ad pedem tam vasti montis situs, servari potuisset? Hoc illud ipsum est, quamobrem Græci laborem illum Xerxis stultum & insanum adpellarunt, gnari fossam istam à defluviis & impendentibus ruinis statim esse obruendam. Æliani tamen seculo, vestigia hujus perfossionis extitisse videtur; locus est lib. 13. de Anim. cap. 26.

Athribis, *Athribitis*, Nomi metropolis præcisè in medio τῆς Δέλτα, qu. d. *cor pyri*, ut ex veteri Grammatico Ægyptio Orione docet Etymologus. Ἀθαρβὶς στρογγύλον καρδίας, ὅπερ εἴποις Ἑλληνιστὶ βούλοιτο φράζειν οὐκ ἄλλως ἔχει λέξεως πολλὴ καρδίας αὐτῆς, οὕτως Ὠρίων. Nempe Ægyptiis ἀθ, vel ἀθ est *cor*, ut scribit Horus Hieroglyphicon lib. 1. cap. 7. & ῥὶς, vel ῥεῖ *pyrum*. Vide Boch. Phaleg. 4. 24.

Atina, hodiè *Atino*, civitas vetus Campaniæ. Virg. Æn. 7.

——Atina potens, Tiburque superbum.

Mart. 10. 92.

Mari, quietæ cultor & comes vitæ,
Quo cive prisca gloriatur Atina.

Sil. Ital. lib. 8. ——*Nec monte nivoso*
Descendens Atina aberat.

Pop. *Atinates.* Servius in Virg locum prædictum. *Civitas est juxtà Pomptinas paludes dicta Atina, à morbis, qui Græcè Ἄται dicuntur, quos paludis vicinitas generat.* Sanè curiosum Grammaticum ut haud raro alias, hic quoque se prodit Servius potius quam Geographum; à Pomptinis enim paludibus longè abest *Atina* apud ipsum Apenninum montem in edito, &, ut

&c. ut Silius ait, *nivoso colle* sita.

Atina, sive *Atinum*, vulgò *Ateno*, op. Lucaniæ ad Tanagrum flu. inter Polam & Salam op. 4. m. p. Hodiè vic. est regni Neapolitani in prov. principatûs citer. penè semidirutus. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 1254.

Atiso, vel *Athiso*. Insubrum flu. *Tosa* Leandro. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 139.

Atlantis, insula à multis America creditur. Distat ab Hispania plus 1000 leuc. Gall. in occ. & ejus pars maxima in mediterraneis subest dominio Hispanorum ab an. 1492. quo primùm detecta fuit à Chr. Columbo. Vide *America*.

Atlantides, ins. duæ quas *Beatas* & *Fortunatas* dicunt, porrò inter se mari divisæ 10000. stad. à Libyâ distantes. Imbres illic rari, mediocresque, venti plurimùm suaves & roriferi. Solum pingue, nullo humano studio excultum perdulces fructus otiosæ multitudini præbet. Aër sincerus ac temperatus; nam qui à terra perflant venti Boreas & Aquilo, propter longinquitatem, vasta, & inania incedentes spacia, fatigantur priusquam ad eas perveniant. Qui v. à mari perflant, Argestæ & Zephyri, refrigerantes, raros, ac temperatos imbres ex pelago afferunt. Illic *Campi Elysii*, ab Homero, reliquisque Poëtis esse dicuntur. Has Plinius Hesperidas vocare videtur; nam & duas etiam numerat in mari Atlantico, easque ultrà Gorgonas, prænavigatione Atlantis dierum 40. distare ait. Erunt fortassè *Spagnola* & *Cuba*. Ortelius. Eas v. Horatius hunc in modum describit Ep. 16.

Nos manet Oceanus circumvagus: arva, beata
Petamus arva, Divites & Insulas.
Reddit ubi Cererem tellus inarata quotannis,
Et imputata floret usque vinea.
Germinat & nunquam fallentis termes olivæ
Suamque pulla ficus ornat arborem.
Mella cava manant ex ilice: montibus altis
Levis crepante lympha desilit pede.
Illic injussa veniunt ad mulctra capellæ,
Refertque tenta grex amicus ubera.
Nec vespertinus circumgemit ursus ovile,
Nec intumescit alta viperis humus.
Pluraque felices mirabimur: ut neque largis
Aquosus Eurus arva radat imbribus,
Pinguia nec siccis urantur semina glebis
Utrumque rege temperante cœlitum
Nulla nocent pecori contagia, nullius astri
Gregem æstuosa torret impotentia.

Atlantes, Æthiopiæ pop. inter quos nullam nominum appellationem esse aiunt. Plinius l. 5. c. 8. *Atlantes degeneres sunt humani ritûs, si credimus: nam neque nominum ullorum inter eos appellatio est; & Solem orientem occidentemque dira imprecatione contuentur, ut exitialem ipsis agrisque: neque insomnia visunt qualia reliqui mortales* Hæc ille. Scribit v. Amm. Marcell. lib. 15. cum Romæ delatorum pestis sævius grassaretur, ne somnia quidem citrà vitæ discrimen autum quemque patefacere, ideoque nonnullos mœstos fuisse, quod apud Atlanteos nati non essent, ubi nulla videntur somnia. Idem scribunt Tertull. lib. de An. Solinus cap. 34. & Mela. 1. 8.

Atlas, mons Africæ max. pro diversitate regionum varia sortitur nomina. Incipit propè oram Oceani, ab eo *Atlantici* dicti, juxta promont. Getum, Gallicè *de Guer*: inde perpetuo dorso variè flexus, extendit sese orientem versùs, ad confinia deserti Barcæ, & immanibus & suprà quàm credi possit, altis jugis; è media arenatum vastitate consurgens extollitur, verticem nubibus semper tectum habens. Versùs Oceanum. *Aiduacal* seu *Idevacal* dicitur; & inter segelmessam reg. & provincias Halcoram & Tedleziam, *Tensif* & *Dedes* ab incolis vocatur, & Zizi propè confinia regni Fezzæ. Sublimitatem hujus montis tangit Juvenalis, Sat. 11.

——— *Illum ego jure*
Despiciam qui scit quantò sublimior Atlas
Omnibus in Libyâ sit montibus

Atlas autem *minor*, qui pars est Atlantis maj. abest à Lixa urbe 130. m. p. circiter.

Atlas; Mauritaniæ rex, Promethei frater, qui cùm oraculo monitus esset, ut caveret à Jovis filio, nullum hospitio suscipiebat; quod Perseus Jovis ex Danaë filius indignè ferens, ostendit ei caput Gorgonis, quo conspecto *Atlas* in montem conversus est tam excelsum, ut ejus cacumen cerni nequeat. Lucan. lib. 9.

Illa sub Hesperiis stantem Titana columnis
In cautes Atlanta dedit.

Val. Flaccus, lib. 5.

——— *Stat ferreus Atlas*
Oceano, genibusque tumens infringitur unda.

Papin. Theb. 8.

——— *Astriferumque domos Atlanta superbus*
Ferre laborantem ———

Describit hunc magnis corruptæ eloquentiæ Græcanicæ conatibus Jo. Gazæus in Tab. Universali.

Καὶ φλόγα κυφίζων κυρτούμενος ἵσταται Ἄτλας
Αὐχένας σπαδόνεσσιν ἀερτάζων ἐπὶ κόσμῳ
Κρᾶτα περιδινέων· καὶ ἐς ἠέρα χεῖρας ἀείρων
Ἀοχμὰ δοχμώσας, ἀποσπιθαμῶν γῆν ποσσίν
Δεξιὸν ἴχνος ἔχων μεγάλοιο οἱ σκιλόεντα ...
Μοχθίζων ἀτίλαστος.

Fabulam refert Ovid. Mutationum, lib. 4.

Quantus erat mons factus Atlas, nam barba, comæque
In silvas abeunt: juga sunt humerique manusque;
Quod caput ante fuit, summo est in monte cacumen;
Ossa lapis fiunt; tum partes altus in omnes
Crevit in immensum (sic Dii, statuistis) & omne
Cùm tot sideribus cœlum requievit in illo.

Virgil. Æn. 4.

Illâ fretus agit ventos & turbida tranat
Nubila, jamque volans apicem & latera ardua cernit
Atlantis duri cœlum qui vertice fulcit;
Atlantis, cinctum assiduè cui nubibus atris
Piniferum caput, & vento pulsatur & imbri:
Nix humeros infusa tegit tum flumina mento
Præcipitant senis & glacie riget horrida barba.

Quam Atlantis descriptionem hic imitatur Silius, lib. 1.

Nec patitur nomen proferri longiùs Atlas;
Atlas subducto tacturus vertice cœlum
Sidera nubiferum fulcit caput, ætheriasque
Erigit æternùm compages ardua cervix;
Canet barba gelu, frontemque immanibus umbris

Pinea silva premit, vastant cava tempora venti,
Nimbosoque ruunt spumantia flumina rictu.

Montem hunc *Africæ* fabulosissimum vocat Plinius, & meritò. Fabulis autem ab ipsâ montis altitudine occasio data, undè Cœlum ab eo sustineri fingit ur: *Quo magis surgit exilior est, & quòd altiùs quàm conspici potest usque ad nubila erigitur, cœlum & sidera non tangere modò vertice, sed sustinere quoque dictus est* uti loquitur Pomponius lib. 3. cap. 11. Hinc Proverb. Ἄτλας τὸν οὐρανόν, subaudi ὑπεδέξατο, dici solitum de iis, qui sese magnis & molestis involvunt negotiis, ipsique sibi malum accersunt. Nam hic *Atlas*, ut quidam aiunt Cœlu n hospitio excepit; deprehensus autem quòd illi struxisse t insidias, præceps datus est in *mare Atlanticum*. Ferunt autem *Atlantem* Astrologiæ fuisse peritissimum, deque sphærâ primum inter homines disputasse, quâ ex re visus est cœlum suis humeris sustinere. Scribunt autem duos esse montes in Mauritaniâ *Atlantes* dictos. Primus major dicitur, in oram litoream Oceani Occidentalis & Atlantici desinens, ipsamque Mauritaniam à Libyâ interiore separans, cujus promontorium *Capo d' Alguer* à nautis nominatur. Secundus minor vocatur, regnum Fessanum à Marocchio dividens. *Errif* hodiè Marmolio teste. Tres autem *Atlantes* fuisse testatur Servius. Unus rex Italiæ & pater Electræ uxoris Coryti. Alter Arcadiæ rex, & pater Maiæ, ex quâ natus est Mercurius. Tertius Maurus qui dictus est Maximus. Sumitur nonnunquam à Poëtis *Atlas* pro hominis simulacro, columnas ædium sustinente, aut ædificium ipsum, ad similitudinem *Atlantis*, cœlum humero torquentis, qui etiam *Telamones* dicuntur. Est & *Atlas*, teste Herodoto, lib. 4. fluvius ex Æmo monte nascens, & Aquilonem versùs in Istrum defluens. Hinc *Atlanticus* adjectivum, ut *Atlanticum mare*, i. e. ea pars Oceani, quæ Mauritaniam ab Occidente alluit. Cic. de Somn. Scip. *Omnis terra quæ colitur à vobis, parva quædam insula, circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis in terrâ.* Horat. Carm. 1. Od. 31.

——— Quippe ter & quater
Anno revisens æquor Atlanticum
Impune. ——— ———

Et *Atlanteus*. Idem Horatius Carm. 1. Od. 34.

Quo Styx & invisi horrida Tænari
Sedes, Atlanteusque finis
Concutitur ——— ———

Et *Pleiades Atlantea* apud Ovid. 3. Fast. Hinc *Atlantides*, & per epenthesin. *Atlantiades*. Mercurius Maiæ filius & Atlantis nepos. Ovid. Met. 8.

Venit Atlantiades positis caducifer alis.

Porrò *Atlantides* 15. filiæ Atlantis fuêre, ex Plione Oceani, vel Deucalionis filiâ, quæ etiam Vergiliæ dicuntur, quarum 5. Hyades, nominatæ à fratre Hyâ, sororibus plurimùm dilecto, reliquæ Pleiades à matre. Alii 7. tantùm numerant, quarum una, quod Sisypho nupsit, non videtur. Virgilius Geor. 1.

Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur.

Vitruvius, lib. 6. cap. 10 *Atlantides, quas nos Vergilias, Græci autem πλειάδας nominant, cum sideribus in mundo sunt dedicata.*

Atlone, urbs Hiberniæ in Connacia prov & Com. Roscomanensi, ad Sineum flu. ubi exit à lacu Rea. Distat 16. m. p. à Longofortio in aust. & circiter 30. à Galvvayâ in ort.

Atraces, Ætoliæ pop. quibus nomen dedit *Atrax*, Ætoli fil. Regio eorum *Atracia*, unde *Atracis* Hippodamia dicta. Ovid. in Epist.

An fera Centauris indicere bella coegit
Atracis Æmonios Hippodamia viros?

Vide *Atrax*.

Atramitæ, pop. Arab Fel. Steph. Vide *Chatramitæ*.

Atrax. & *Atracia*. Thessaliæ civitas. Inde *Atracius*, Unde *Atraciam artem* Statius appellavit *Magiam*, quæ apud Thessalos plurimùm viguit. Sic enim ille. 1. Theb.

——— Qualis per nubila Phœbes
Atracia rubet arte labor.

Claud. in Coss. Prob. & Olybr. secundùm quædam exemplaria:

Haud secùs Atraciam Lunâ regnante per Arctum
Siderea cedunt acies. Prop. lib. 1.
Et dicam Atraciis licet hæc considat in oris.

Val. Flacc. lib. 6.

Quamvis Atracio Lunam spumare veneno
Sciret & Æmoniis agitari cantibus umbras.

Atrax. Ætoliæ flu. qui infunditur Jonio, & ab eo est initium Achaiæ. Catullus.

Smyrna cavas Atracis penitùs mittetur ad undas.

Vide Strab. lib. 9 & Plin. 11. 4.

Atrebates. Galliæ populi, à quibus *vestes Atrebaticæ*, quanquam *Atribaticas* vocat Suidas, de coloris atri ratione. Sunt autem *Atrebates* textrino percelebres. Horum metropolis *Atrebatum*, recentioribus *Artesia*, vulgò *Artois* nominatur. Long. 23. 35. Lat. 50. 15.

Atrebatii, pop. Albionis. Ptol. quorum regio *Berkshire*, Camdeno ac Lelando testibus. Opida *Okingham, Reading, Ilsley*. &c. inter Londin. & Satisbur. in occ.

Atreus, Pelopis & Hippodamiæ filius, rex Mycenarum, Thyesten fratrem concubitu uxoris suæ Æropes usum exilio mulctavit, cui deinde revocato proprios filios, quos ex Ærope susceperat comedendos apposuit: cujus facinoris horrore Sol retrocessisse fertur, revocato ad auroram cursu. Unde Ovid. Trist. 2.

Si non Æropen frater sceleratus amasset,
Aversos Solis non legeremus equos.

Quod ut Thyestes ulcisceretur, cum propriâ filiâ Pelopeâ concubuit, & ex eâ Ægisthum suscepit, qui *Atrei* filium Agamemnonem interfecit. Horat. ad Pisones.

Aut humana palàm coquat exta nefarius Atreus.

Ovid. Ponticorum primo.

Non tibi Thermodon, crudusque rogabitur Atreus.

Hinc *Atridæ*, Atrei filii, Agamemnon & Menelaus, qui tamen reverâ Plisthenis filii fuêre, Pelopis ex Hippodamiâ filii, quos Atreo fratri juvenis moriens commendavit: à quo cùm tanquam proprii suscepti fuerint & educati, *Atridæ* dicebantur.

Atropatia, Stephano altera ex partibus Mediæ, ita dicta ab *Atropato* duce, qui eam à Macedone vi tutatus est. Media enim distributa est in 2. partes, quarum altera Major appellata est, cujus metropolis est *Ecbatana*; altera Minor; quæ & *Atropatia* dicitur Strab. lib. 11. Pop. *Atropateni*. Dionysius vers. 1019.

Γηλοί τε Μάρδοι τε καὶ ἄτιξες Ἀτροπατηνοί.

Gelo

Gelos & Mardos in Atropatenâ reg. plerique statuunt, eos tamen ab Atropatenis distinguit Dionysius, non nisi cultiores reg. illius incolas Atropatenos vocans; cum Geli, Mardi, aliique monticolæ *μιμητάσιμοι, καὶ λῃστρικοί*, teste Strab. lib. 11. & quidem Scythici generis fuerint. Cætera Atropatenes *εὐδαίμονα χώρα* vocat Strabo, ac Dionysius *ἱερὰ ἰθαλὴν γαῖαν*.

Atropos, una ex Parcis, quasi quæ ad nullius preces convertatur. Stat. 4. Silv. 8.

His senium, longaque decus virtutis & alba
Atropos, & patrius laurus promisit Apollo.

Mart. 10. 45. *Gaudia tu differs; at non & stamina differt*
Atropos, atque omnis scribitur hora tibi.

Atta, Claudii cognomen. Liv. lib. 3. *Atta Clausus cui postea Appio Claudio nomen fuit.* Ideoque ubi in vulgatis apud Ovid. 4. Fast. legitur.

Claudia quinta genus Clauso referebat ab alto;

fortè legend. *ab Attâ*. Neapolis.

Item Poëta Comicus. Horat.

Rectè necne crocum floresque perambulat Atta
Fabula ———

Attalia, urbs Pamphyliæ Archiep. maritima & primaria regionis, ubi Præfectus moratur, ab *Attalo* rege condita. Strabo. Stephano urbs Lyciæ. Aliqui verò (ut idem scribit) Cyliciæ Corycum sic nominarunt. Aulæa Attalica olim in pretio fuêre. Propert. 2. 32.

Scilicet umbrosis sordet Pompeia columnis
Porticus aulæis nobilis Attalicis.

Sil. Ital. lib. 14.

Læta Tyros, quaque Attalicis variata per artem
Aulæis scribuntur acu.

Attalus, Sen. ep. 64. Nam ut dicere solebat Attalus noster: Sic amicorum defunctorum memoria jucunda est, quomodo poma quædam sunt suaviter aspera: quomodo in vino nimis veteri ipsa nos amaritudo delectat. Cùm verò intervenit spatium, omne quod angebat extinguitur, & pura ad nos voluptas venit. Sæpè nominat hunc virum laudatque idem Sen. & audisse eum alibi fatetur. Sed & hoc ei tribuit quod Etruscorum doctrinam Græcâ subtilitate miscuerit, 2. Qu. Nat. cap. 50. Quid Sen. pater? Magis virum notificat. Attalus, inquit, Stoicus qui solum vertit à Sejano circumscriptus magnæ vir eloquentiæ, ex Philosophis quos nostra ætas vidit longè & subtilissimus & facundissimus. Suasor. 2.

Attalus, Macedo, infensissimus hostis Alexandro, Quin. Curtius, lib. 6. Fuit & *Attalus* quidam Philosophus; Item Martyr nobilis, de quo videsis Euseb. 5. 3.

Attalus, Pergami rex, pecuniâ, & splendidâ abundantique supellectile ditissimus. Plin. lib. 8. Propertius.

Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.

Hic à Pop. Rom. donatus est eo regno; cùm liberos autem non haberet, eundem Pop. Rom. hæredem fecit; ejusque substantia amplissima Romam est allata. Nimirum in Testamento scriptum erat POP. ROMANUS MEORUM HÆRES ESTO: quod largâ & liberali quâdam interpretatione Romani à privato instrumento Regis, ad regnum ipsum extenderunt: quod aliàs sine consensu populi transire validè haud possit. Ideoque cùm ait Horat. lib. 2. od. 18.

——— *Nec Attali ignotus hæres regiam occupavi.*

notasse poëtam Romanos, non jure factos hæredes *Attali*, vetus Scholiastes observat. Vide Berneggerum ad Florum 2. 20. N. 2. 6. Sed Grotius docet, regna quædam alienari posse lib. 1. de Jure B. ac P. & lib. 3. cap. 20. Unde *Attalicæ vestes* pro splendidis, item *conditiones Attalicæ* pro ingentibus divitiis. Horat. Od. 1.

——— *Attalicis conditionibus*
Nunquam dimoveas.
Sectaque ab Attalicis putria signa toris. Prop. 4. 6.

Atteius Philologus, libertinus, Athenis natus, quem Capito *Atteius* J. C. ejus Patronus, inter Grammaticos Rhetorem, & inter Rhetores Grammaticum fuisse ait, quem juvisse Sallustium in scribendo author est Pollio.

Attes, Calai Phrygis filius impotens generandi à matre genitus, qui, cùm adolevisset, in Lydiam demigravit, & Matris Deûm orgia apud Lydos peregit. Quare cùm ob id in honore esset, Jupiter ei invidens, suem immisit, qui Lydorum labores, & opera diripiebat: & cùm alios plures, tum ipsum *Atten* interemit. Paus. in Achaicis.

Attica, hodiè *Ducato di Setbines*, regio Achaiæ, sive Helladis in angulo Orientali & Australi, quæ & *Mopsopia* & *Cecropia* dicta est, in quâ Athenæ, urbs totius Græciæ clarissima. Hinc *Atticus* adject. Ovidius Tristium lib. 5.

——— *O dulcior illo*
Melle, quod in ceris Attica ponit Apis.

Mel enim Atticum in pretio apud veteres. Diophanes in Geoponicis, lib. 15. *ἄριστον μέλι τὸ Ἀττικὸν, καὶ τοῦ Ἀττικοῦ τὸ Ὑμήττιον.* Dio Chrysost. Orat. 32. de melle Attico *καθαρώτατον*, id est *purissimi*. Sil. Ital. lib. 14. ut mel Siculum hyperbolicè amplificaret dixit.

Tum quæ nectareis vocat ad certamen Hymetton
Audax Hybla favis. ———

Idem lib. 2. celebrat examina Cecropii Hymetti.

Virg. Georg. 4.

Cecropias innatus apes amor urget habendi.

Ideò Val. Flac. lib. 1. Argonaut. vocat Hymetton *dulcem*, & Papinianus 12. Thebaidos *olentem*. Martialis lib. 13.

Hoc tibi Thesei populatrix mittit Hymetti
Pallados à sylvis nobile nectar apis.

Philo (nescio an Judæus) celebrat apes Cecropidas apud Galenum lib. 9. de Compos. Pharm. Queritur Synesius epist. 136. Athenas olim domicilium sapientum, tantùm jam celebrari ab apiariis, & Hymetti ferias frequentari, non theatri. Et Plato in Crit. à de hâc parte orbis, *Τῶν γὰρ ὀρῶν ἐστὶν ἃ νῦν μὲν ἔχει μελίτταις μόναις τροφήν.* Porrò *Attici* pluribus elogiis celebrantur. *Atticus testis* pro incorruptissimo, & probatissimo, teste Diogeniano. *Attica fides* quoque apud Plautum in Aululariâ proverbialiter de fide integrâ & incorrupta dicitur. *Attica Musa*, pro eleganti & venustâ. Contrà *Advena Atticus*, in eos qui sunt violenti in vicinos, dicitur, quòd *Attici* quondam vicinos populos sedibus pellerent. *Attici* quoque præsertim Athenienses, lucri & munerum cupidissimi fuêre, adeò ut apud Aristophanem, teste Diogeniano, proverbio dicatur,

Atticus etiam moriens porrigit manus.

Atticus, Titi Pomponii Equitis Rom. cognomen, ad quem 17. Epistolarum libros Cicero scripsit. Datum id ei, quòd & diu Athenis vixerit, & Græcè peritissimus fuerit, adeò ut Athenis natus videretur, quòd & Cornelius Nepos de eo in Vitâ ipsius *Attici* prodidit. De consulatu Ciceronis Græcè historiam condidit, de quo Cicero ipse ad Attic. lib. 2. ep. 1. Sen. ep. 21. Nomen Attici perire Ciceronis Epistolæ non sinunt. Nihil illi profuisset gener Agrippa & Tiberius progener, & Drusus Cæsar pronepos: inter tam magna nomina taceretur, nisi Cicero illum applicuisset. Alium sui temporis *Atticum* celebrat Martialis 7. 32. quem etiam Græcè doctissimum & ejusdem gentis studiis deditum fuisse carmen ipsum arguit 3. Platonis Philosophus, qui Romæ floruit temp. Constantini Imperatoris, Eutrop. 4. Consul Rom. Pætextati collega. 5. Alius Consul, Collega Cæsaris sub Theodos. Imperatore. 6. Constantinopoleos Episcopus tempore Arcadii Imperatoris. 7. *Atticus* Vestinus Cons. Rom. collega Silii Nervæ temporibus Claudii Neronis Imperatoris.

Attilius Regulus, Cons. Rom. primo bello Punico, cùm Carthaginenses sæpè vicisset, tandem per insidias captus, Romam missus est pro permutandis captivis, quam permutationem ipsemet dissuasit, & Carthaginem rediens, crudelissimè necatus est. Lege Horat. Carm. 3. Od. 5. Appianus in Libycis: Καὶ ὁ Ἀτίλιος Ῥέγουλος ἐν ἀπορρήτῳ τοῖς τέλεσι (lege τέλεσι) Ῥωμαίων ἐπισκήψας ἐγκρατῶς ἔχεσθαι τοῦ πολέμου, ἐπανῆλθεν ἐς λιμένα (lege λιμένα) ἕτοιμος. καὶ αὐτὸν οἱ Καρχηδόνιοι καθείρξαντες ἐν γαλεάγρᾳ κέντρα πανταχόθεν ἐχούσῃ διέφθειραν. h. e. *Et Atilius Regulus secretò magistratus monuit, ut bello potenter incumberent, & in portum reversus est, ad omnia paratus & eum Carthaginenses in caveâ undecumque aculeos habente includentes, necaverunt.* Hanc historiam, vel potius fabulam, plerique Romanorum posteris, ut veram, tradiderunt. Cicero 3. de Off. eam habet, & *vigiliis necatum Atilium* ait: ut & in Orat. in Pisonem resectas ei palpebras dixit, & Horatius ubi suprà.

Atqui sciebat quæ sibi barbarus
Tortor pararet.

Silius Italicus verò in eo argumento tragicè debacchatur: eos auctores secutus Zonaras eadem de morte *Attilii* narrat: ii omnes Appiani huic loco concinere videntur. Si dixero me tantis & talibus auctoribus fidem non habere, risum fortè tuum vel indignationem movebo. Sed audi quæso, quæ me ab eâ narratione credendâ demonent, & expande frontem, si corrugata est. Polybius, qui belli primi Punici historiam fusè, ne dicam prolixè, satis exequitur, cùm *Attilii* cladem & captivitatem narret, de toto eo negotio ne verbum quidem facit, ut nec de itu ejus & reditu, nec de ejus morte loquitur. Si quis conjecturæ nostræ locus est, puto eum auctorem de morte *Attilii* consultò tacuisse, ne coactus foret fallere fidem historicam eam fabulam narrando, ut Romæ obtinebat, vel odium Romanorum incurrere, si contrarium recepto apud eos rumori traderet. Ut id credam suadent duo loci insignes, unus Polybii, lib. 1. ubi de auctoribus qui bellum Punicum primum scripserunt, ait, Philinum, & Fabium, non, ut oportuit, veritatem retulisse, sed Philinum quidem omnia in Carthaginensium favorem scripsisse, Fabium verò contrà, & utrumque falsò. Alter locus est Diod. Siculi, cujus extat fragmentum, lib. 24. quantivis pretii à Valesio publicatum. Sic autem incipit: (de *Attilii* autem uxore, & ejus liberis loquitur, quibus data fuerat custodia Bostaris & Hamilcaris, Carthaginensium ducum captivorum.) Ὅτι ἡ μήτηρ τῶν νεανίσκων βαρέως φέρουσα τὴν τοῦ ἀνδρὸς τελευτήν, καὶ νομίσασα δι' ἀμέλειαν αὐτὸν ἐκλελοιπέναι τὸ ζῆν, ἐνῆγεν (vel ἔπεισε) τοὺς υἱοὺς κακουχεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. Narrat deinde, quomodo ob carceris nimium rigorem, alter eorum mortuus sit, alter verò duraverit, donec te in vulgus proditâ. Οἱ δὲ μεταπεμψάμενοι τοὺς δημάρχους ἀπήγγειλαν. Αὐτοὶ δὲ τὸ τῆς ὠμότητος φανείσης, οἱ ἄρχοντες συνκαλέσαντες τοὺς Ἀτιλίους καὶ παρ' ὀλίγον θανάτῳ κρίσιν περιέθηκαν ὡς καταισχύνουσι τὴν Ῥώμην. Διαπειλήσαντες δὲ τὴν ἀρμόττουσαν παρ' αὐτῶν λήψεσθαι τιμωρίαν, εἰ μὴ πᾶσαν ἐπιμέλειαν ποιήσονται τῶν αἰχμαλώτων. Οἱ δὲ τῇ μητρὶ πολλὰ καταμεμψάμενοι, τὸ μὲν Βοδόστωρος σῶμα καύσαντες ἀπέστειλαν τὴν τέφραν τοῖς συγγενέσι, τὸν δὲ Ἀμίλκαν ἐκ τῆς κακουχίας ἀνέσωσαν. Ex hoc Diodori loco, & ex Polybii silentio licet conjicere totam de M. *Attilii* supplicio tragœdiam ad pulpita amandari debere, & à veritate historicâ exulare: & mihi videor totam *Attilii* historiam intelligere. Adverte animum lector. M. *Attilio* totam Carthaginensium ditionem liberè depopulante, Asdrubalem, Bostarem & Hamilcarem duces arcessunt Carthaginenses: pugnant cum *Attilio*, vincuntur, de pace agunt; sed incassum ob duriores conditiones ab *Attilio* propositas; Denuò pugnant, Xanthippo Lacedæmonio duce, vincunt, & universum Romanorum exercitum delent, & ipsum ducem *Attilium* captivum Carthaginem ducunt: curam adhibet Amilcar, & captivum fovet, ut fit in bello: Classem navium 350. parant Romani, & Coss. M. Æmilio & Servio Fulvio ducibus ad Hermæum promontorium classem Carthaginensium profligant captis navibus 114. & ducibus Bostare & Amilcare, quos Romam mittunt cum victoriæ nuncio: quod ex eo conjicio, quod de iis non sit ampliùs mentio in illo bello, sed de solo Asdrubale, & quòd ex eo Diodori loco citato pateat eos captivos Romam ductos fuisse. Senatus, ut solaretur uxorem & filios *Attilii*, iis mandat custodiam ducum Carthaginensium, ut haberent redemptionis *Attilii* pretium, factâ scilicet commutatione, ut fit in bello, quod Diodorus narrat. At accidit, ut morbo moreretur in captivitate *Attilius*: unde irata uxor, & non ampliùs sperans, se per suorum captivorum transmutationem potituram marito, eos crudeliter vexat, unde Senatus ita adversus matrem & filios: Ea verò ut colorem justitiæ daret crudelitati suæ, fabulam hanc de necato per incuriam, & vigilias & tormenta *Attilio* in vulgus & alias mulieres ejus affines loquaces tradidit, unde rumor ille increbuit, & in majus traditus est, & propter Carthaginensium odium facilè creditus, vires eundo acquisivit. Nisi ita res se habuerit, multùm me fallit conjectura. Lege lector, veritatis sectator, totum Diodori fragmentum, & Polybii, lib. 1. attentè, &, ut spero, dices me non aberrare à verisimili, & inter errata historica M. *Attilii* caveam, & aculeos, & palpebras sectas annumerabis. Vide *Regulus*.

Aturensium, civitatis meminit Lib. Provinciarum in Novempopulanâ Galliæ regione. Nomen retinere scribit Scaliger, sed depravatione Vasconicâ *Airensium* civitatem dici, vulgò incolarum *Aire*, ni fallor.

Aturrus, Tarbellorum in Gall. Aquitanicâ flu. Ausonius,

sonius. *Aturius* Ptolemæo, *Atyr* Vibio Sequestri. *Dour* fortè hodiè, ut conjicit Victor Giselinus; *L'Ador* vocat Jos. Scaliger *Landum* interpretatur Navagierus. Heroldus *Aturnus* legit, & non parvo errore scribit Gall. Belg. flu. esse, & vulgò *Gela* dici.

Atyla, vel *Atilas*, vir fortis imperandique cupidissimus, cui ingenium acre erat, & circumspectum, corpus validum & breve, ingens animi magnitudo, & indefatigabilis tolerantia laborum, exacta rei bellicæ disciplina; astûs, & consilii altitudo summa; Egregia forma, torvus aspectus, caput grandiusculum, oculi minuti, rara barba, simus nasus, calvi ferè crines, color subniger, & magna libidinis impatientia. Inscriptio, quâ in diplomatis utebatur, hæc erat; *Atila Mundizi filius, & magni Nimrod nepos, Engadis natus, divinâ benignitate Hunnorum, Medorum, Gothorum, ac Danorum Rex, metus Orbis, Deique flagellum.* Postquam autem regiam dignitatem sortitus est, omnes gentes sibi subditas ad obsequia redegit. Multis & variis subactis ac direptis regionibus, cum exercitu ditato in regnum suum rediit. Bello Italico & Illyrico triumphavit; & quamvis de invadendâ Asiâ, atque Africâ cogitavit, summâ tamen libidine diffluens inter convivia, & ingentem concubinarum numerum, mentem remisit, puellamque Bactrianorum regis filiam, cujus amore succensus erat, primariæ uxoris loco habere constituit, unde Baccho & Venere corpus eâ nocte ita confecit, ut inter dormiendum corpore supino, sanguinis profluvio suffocatus interierit. Munster. 4. Cosmogr.

Atys, puer Cybele adamatus, sacrisque suis præfectus eâ lege, ut perpetuò castitatem servaret. Sed cùm posteà voti sui parum memor, Sancaritidem nympham compressisset, ab iratâ Deâ in furorem actus, testes sibi exsecuit, cumque etiam sibi manus afferre conaretur, miseratione Cybeles in pinum arborem mutatus est. Ovid. Met. 10.

> ——— *Cybeleius Atys*
> *Exuit hac hominem, truncoque induruit illo.*

Vide Catullum Carmine, cujus initium,

> *Super alta vectus Atys celeri rate maria.*

Ubi titulus in scripto Scaligeri *De Attine furore perciro.* Et sanè ita legitur apud Macrobium, & in veteri quâdam inscriptione Hispanâ. Græcis. Ἄττιν, Ἄττινος, & Ἄττυς Ἄττυος, ut Φόρκυν & Φόρκυς. Nero enim dixit.

> ——— *Berecynthius Attin* apud Pers. Sat. 1.

Dio de Nerone Ἐκιθαρῴδησεν Ἄττιν τινὰ ἢ Βάκχας, lege Ἄττινα. Porphyrius de ratione naturali Deorum: *Atys*: inquit, & Adonis ad fruges, fructusque spectant: sed per Atyn maximè flores significantur, qui prius decidunt quàm ad fructum perveniant: idcircò abscissum eum fabulantur; quoniam flores defluxi fructus non tulêre. Vide Aug. de civitat. Dei. 7. 25.

Atys, Crœsi, Lydiæ regis, filius, qui cùm anteà semper mutus fuisset, in eo tandem prælio, quod Lydiæ servitutem attulit, cùm Cyri militem videret sublato ense patri suo cædem illaturum, nimiâ loquendi cupiditate, linguæ vinculum abrupit, clarâque voce Patris interitum deprecatus est his verbis. Ἄνθρωπε μὴ κτεῖνε Κροῖσον. Herod. lib. 1.

Atys, Herculis & Omphales filius, genuit *Lydum*, à quo *Lydia*, & *Tyrrhenum*, à quo *Tyrrheni* dicti.

Atys, Indus quidam in Andromedæ nuptiis à Perseo interfectus. Ovid. Met. 5.

> ——— *Erat Indus Atys, quem flumine Gange*
> *Edita Limniace vitreis peperisse sub undis*
> *Creditur.* ——— ———.

Atys, Sylvius, Albæ Sylvii filius, quem Eusebius Ægyptium Sylvium vocat. regn. an. 29. Capy filio relicto. Item pueri Trojani nomen. Virgil. Æn. 5.

> *Parvus Atys, genus unde Atii duxêre Latini.*

Hinc *Atius*, familia Romana, unde Augusti mater.

Avalites, qui & *Abalites*; sinus in dextrâ parte Rubri maris Steph. Vide Boch. Phaleg. 2. 22.

Avalonia, urbs Abionis. *Inis Avalon*, teste Lelando, incolis *Glassenbury*.

Avaricum, op. Celtarum maximum, munitissimumque in finibus Biturigum. Cæsar lib. 6. vulgò *Chasteauneuf*, alis *Bourges en Berri*, aliis *Viarons*.

Avarum, Hisp. Tar. promont. Ptol. *Cabo de Viano* Moletio.

Avasos, Αὐάσεις Græcis; Ita Ægyptii vocant habitationes, quæ sunt in medio deserto, voce composita ex צי *si*, id est, *desertum* & חוא *havva*, quod est habitatio. Unde plural. חוות Num. 32. 41. Arabicè חוי est ambire, & חוא multæ domus Arabum tanquam in ordinem digestæ. Ergo חואצי Αὔασις propriè est *ambitus domorum*, i. e. *villa*, seu *opidum in loco siticuloso*, aut potius *habitatio, quam ambiunt loca siticulosa*; quo modo Græci definiverunt, quamvis vim vocis ignorarent. Strabo de Africâ lib. 2. Ἐοικυῖα παρδαλῇ. κατάστικτος γὰρ ἐστὶ ξυνοικίαις περιεχομέναις ἐρήμῳ, καὶ ἀνύδρῳ γῇ. Καλοῦσι δὲ τὰς τοιαύτας οἰκήσεις, Αὐάσεις οἱ Αἰγύπτιοι. Et lib. 17. Αὐάσεις δ' οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τὰς οἰκουμένας χώρας περιεχομένας κύκλῳ μεγάλαις ἐρημίαις, ὡς ἂν νήσους πελαγίας. In Strabone legunt Ἀυάσεις, sed Αὐάσεις rescribit Casaubonus ex Stephano in Αὔασις, quam lectionem veram esse docet, quod pro *Avasi Oasin* scribunt Herodotus lib. 3. & Ptol. 4. 5. & alii ad legem VII. D. de interdictis & relegatis Sect. 5. Incolas Plinius *Oeasitas* vocat 5. 9. Æthicus autem & Orosius *Avasitas*. Bochartus.

Auchata, Scythica gens, ad os Bospori apud quos Hypanis oritur. Val. Flac. lib. 1. vers. 132.

> *Doctus & Auchates patulo vaga vincula gyro*
> *Spargere, & extremas laqueis adducere turmas.*

Ubi aliqui *Auchates*.

Auchita, Africæ populi, *Auschisa* Ptolemæo & *Auschista* Stephano. Sic enim ille Αὐχῖται ἔθνος Λιβύης ὑπὲρ Βάρκης, lege ὑπὲρ Βάρκης ex Herodoto.

Audena, Italiæ amnis. Liv. lib. 41. in sinistram Macræ ripam defluit, vulgò *Vila*, & *Aula*, & cum articulo *La Vila*, & *L'Aula*.

Audomarensis, urbs Artesiæ primaria, vulgò *St. Omer*. Long. 23. 22. Lat. 50. 47.

Audus, mons Africæ apud fines Maurit. Cæsar. haud procul ab orâ litorali; *Aurais* incolis. *Cabo Gibranel* Moletio. Item fluvius apud *Audum* promont. in sinum Numidicum exiens, *Balaffia*, sic Moletio.

Avella, vide *Abella*.

Avendonis, Liburniæ urbs. Anton. quam Lazius *Adelsperg* nominat.

Avenio, Gall. Narbon. urbs, quam Pontifici Clementi

vendidit Joanna Siciliæ regina. Volat. Stephanus autem Αὐενιὼν, πόλις Μασσαλίας πρὸς τῷ Ῥοδανῷ. Vulgò *Avignon.* Numero septenario clara est hæc civitas. In eâ enim 7. sunt Palatia, 7. Parochiæ. 7. Hospitia, 7. Sacrarum Virginum Monasteria 7. Collegia, 7. Monachorum Conventus, & 7. Portæ. Petrarcha & Boccatius eam sub nomine Babylonis describunt. Long. 25. 20. Lat. 43. 25.

Avens, flu. in Sabinis Varroni memoratus, quis autem hodiè censendus sit, incompertum est. Serv. ad Æn. 7. *Varro dicit, De gente Pop. Rom. Sabinos à Romulo susceptos, accepisse montem, quem ab Avente fluvio provincia sua adpellaverunt Aventinum.*

Aventicum, Helvetiorum op. Cæsar. *Wiefelsburg* Rhenano, *Avenche* Marliano. Helvetiorum caput fuisse testis est Corn. Tacitus. Ammianus autem scribit suo tempore desertam fuisse civitatem, sed non ignobilem quondam ex ædificiis semirutis colligi. Long. 28. 33. Lat. 46 34.

Aventinus, unus ex 7. urbis Romæ montibus, cujus radicem Tiberis præterlabitur: ita dictus ab *avibus* (ut ex sententiâ Nævii refert Varro) quarum ob situs opportunitatem, amnisque vicinitatem maxima ibi copia erat; vel *ab Aventino*, Albanorum rege, in eo extincto & sepulto; vel *ab adventu* hominum qui ad Dianæ templum, quod eo in monte à communi Latio conditum fuit, commeabant; Vel *ab advectu*, quod Varroni magis probatur. Erat enim hic mons à reliquis urbis Romæ montibus paludibus discretus, unde ratibus ad eam advehebantur, quadrantem pro naulo solventes Dionys Hal. 3 Ubi de Aventino: ἐστὶ δὲ λόφος ὑψηλὸς ἱκανῶς ὀκτωκαιδεκά που σταδίων τὴν περίμετρον, ὃς ἔτι μὲν ὕλης παντοδαπῆς μεστὸς ἦν, πλείστης δὲ καὶ καλῆς δάφνης, ἐφ᾽ ἧς δωρηθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων καλεῖται τινὸς ἐξ αὐτῆς· νῦν δὲ οἰκιῶν ἐστὶ πλήρης ἅπας. ἔνθα σὺν πολλοῖς καλοῖς καὶ τὸ Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἱδρυται.

Jo. Aventinus, an. 1466. natus fuit, ac cùm multa alia, tum annales Bojorum lib. 7. reliquit. Obiit an 1533 an natus 68. Vide Voss. Hist Lat. pag. 655.

Avernus, Lacus Campaniæ propè Baias, quem Plutoni dicatum & inferorum limen esse rudis vetustas credidit. Dictus quasi ἄορνος, h.e. *avibus carens*, vide *Aornus*. Ita autem ab Aristotele in Admirandis describitur. Περὶ τὴν Κύμην τὴν ἐν Ἰταλίᾳ λίμνην ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη Ἄορνος, περιεχόμενη λέγουσι περὶ αὐτὴν λόφους κύκλῳ, τὸ ὕψος οὐκ ἔλαττον τριῶν σταδίων, καὶ αὐτὴν εἶναι τῷ σχήματι κυκλοτερῆ. τὸ βάθος ἔχουσαν ἀνυπέρβλητον. Strabo lib. Ἐστὶ δ᾽ ὁ μὲν Ἄορνος κόλπος ἀγχιβαθὴς, &c. Vibius Sequester in catalogo fluminum *Avernus Campania, immensæ altitudinis, cujus ima pars apprehendi non potest.* Diod. Sic. lib 4. Κεῖται μὲν οὖν ἡ λίμνη μεταξὺ Μισηνοῦ καὶ Δικαιαρχείας, πλησίον τῶν θερμῶν ὑδάτων. ἔχει δὲ τὴν περίμετρον ὡς πέντε σταδίων, τὸ βάθος ἄπιστον. Videtur Cluver. Ital. Ant. lib. 4. pag. 1127.

Averroës, Arabs, in Africâ educatus, naturali scientiâ vir præstantissimus, omniumque bonarum disciplinarum encyclopædiam adeptus, sectâ Mahumetanus, apud Cordubam Hisp. urbem vetustissimam floruit. An. Dom. 1149. Multa ac varia composuit. Librum (Colliget) dictum, totam ferè medicinam complectentem edidit. Avicennæ æmulus, & inimicissimus fuit. Hæc Symphorianus Campegius. Commentariis suis in Aristotelem Græcos maximè imitatur. A nonnullis, *Stimulus Medicorum* dicitur, nam & Galeno non paucis contradicit. Gesner. in Bibliothecâ.

Averruncus, Deus Romanorum, qui *mala averruncare*, h.e. *depellere*, atque *avertere* putabatur. Cujusmodi apud Græcos habebantur Hercules & Apollo, quos idcircò Ἀλεξικάκους, Ἀποτροπαίους & Ἀποτροπαίους appellarunt. Pacuvius apud Varronem, lib. 6. de LL. *Deus qui meis rebus præest Averruncus.*

Aufeia aqua, olim dicta fuit, quæ posteà *Marcia* dici cœpit, omnium aquarum toto orbe, Plinio teste, clarissima, frigoris, salubritatisque laude cæteris præcellens. Oritur in ultimis montibus Pelignorum; transit Marsos & Fucinum lacum; mox specu mersa in Tiburtina se aperit, 9 m.p. fornicibus deducta. Primus eum in urbem ducere auspicatus est Ancus Martius, unus ex Regibus. Posteà Qu. Marcius Rex in Præturâ à quibus *Marcia aqua* dicta. Hanc rursus restituit M. Agrippa.

Aufidena, urbs Italiæ Caracenorum, vulgari nunc vocabulo *Alfidena*; meminit ejus Livius lib. 10. *Bovianum inde adgressus, nec ita multò post Aufidenam vi cœpit.* De Cn. Fulvio Cos. loquitur. Apud Ptolemæum Καρακηνῶν, οἷ εἰσὶν ὑπὸ τοὺς Φρεντανοὺς Αὐφιδηνα.

Aufidius, matronarum corruptor. Juvenalis.

Notior Aufidio mœchus celebrare solebas.

Erat autem Chius natione. Mart. 10. 62.

Acrior hoc Chius non erat Aufidius.

Aufidius, cognomento *Lurco*, qui primus pavones saginare aggressus est, ex quo quæstu reditum sexagenorum millium Sestertiorum percipiebat Plin. 10. 20. *Aufidii* mem. Horat. lib. 1. Sat. 4.

Aufidius forti miscebat mella Falerno.

Aufidius Bassus, nobilis historicus, qui de rebus Germanicis historiam conscripsit. Etiam de bello Civili egit: unde ista sunt, quæ M. Seneca de Cicerone refert. Meminit ejus author de causis corruptæ eloquentiæ, & fortassè idem est, quem Plin. signat Hist. Nat. lib 6 cap. 9 cum ait *Universa Armenia magnitudinem Aufidius quinquagies centena millia prodidit.* At non de hoc, puto, sed de filio ejus loquitur L. Seneca ep. 30. Ea sic incipit: *Bassium Aufidium, virum optimum, vidi quassum, ætati obluctantem. Sed jam plus illum degravat, quàm quòd possit attolli. Magno senectus & universo pondere incubuit. Scis illum semper infirmi corporis, & exhausti fuisse: diu illud continuit & ut veriùs dicam, concinnavit, subitò defecit.* Forsassè idem est *P. Aufidius* memoratus Prisciano, lib 8. ubi eum docet *contestatur* passivè usurpasse pro συμμαρτυρεῖται. At planè ab hoc diversus est *Aufidius* Modestus, Grammaticus nobilis, qui Maronem interpretatus fuit, & quem celebrat Philargyrius in lib. 2. Georgicorum. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. cap. 14.

Aufidius Luscus, Fundorum Prætor. Horatius in Hodœporico.

Fundos, Aufidio Lusco Prætore, libenter
Linquimus, insani ridentes præmia scribæ.

Cn. *Aufidius*, Trib. pl. de quo Plin. 8. 17: Ubi Commentator: *Cn. Aufidii Romani, oculis capti, qui cùm eorum sensu careret, nec atrum ab albo posset discernere, videbat*

videbat tamen in literis, & Græcam historiam scribebat Mem. Cic. Tusc. Qu. l. 5. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 4. cap. 14.

Aufidus, Apuliæ flu. ex Hirpinis montibus oriens, & Canusium urb. præterfluens in Adriaticum mare se exonerat; Romanorum apud Cannas clade nobilis. Florus 2. 6.

Documenta cladis cruentus aliquandiu Aufidus.

Sil. lib. 1.

Teque vadi dubium, coëuntibus Aufide ripis,
Per clypeos, galeasque virûm, caesósque per artus
Vix iter Adriaci rumpentem ad litora Ponti.

Idem lib. 11.

Fumentes rapido circundat gurgite campos
Aufidus: & stagnis intercipit arva refusis;
Mox fluctus ferit Adriacos: magnoque fragore
Cedentem impellit retrorsum in aequora Pontum.

Virgil. Æn. 11.

Amnis & Adriacas retro fugit Aufidus undas.

Horat. 3. Carm. Od. ult.

Dicar quà violens obstrepit Aufidus.

Item lib. 4. Od. 14.

Sic tauriformis volvitur Aufidus,
Qui regna Dauni præfluit Apuli,
Cùm sævit, horrendamque cultis
Diluviem meditatur agris.

Et Od. 9. ejusdem libri.

Longè sonantem natus ad Aufidum.

Idem Serm. 1. Sat. 1.

Cùm ripâ simul avulsos ferat Aufidus acer.

Luc. lib. 2. vers. 407.

——— *Et Adriacas qui verberat Aufidus undas.*

Sil. Ital. lib. 8. ——— *Fundoque imo mugitus anhelans*
Aufidus, & magno latè distantia ponto.
Terruerant pavidos accensa Ceraunia nautas.

Aufidum describit Polybius hoc modo lib. 3. Ὃς μόνος διαιρεῖ τὸν Ἀπεννῖνον. ἔστι δ' οὗτος ὄρος συνεχὴς ὁ διείργων πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ῥύσεις, τὰς μὲν εἰς τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, τὰς δ' εἰς τὸν Ἀδρίαν. δι' οὗ ῥέοντα συμβαίνει τὸν Αὔφιδον, τὰς μὲν πηγὰς ἔχειν ἐν τοῖς πρὸς τὸ Τυρρηνικὸν κλίμασι τῆς Ἰταλίας, ποιεῖσθαι δὲ τὴν ἐκβολὴν εἰς τὸν Ἀδρίαν.

L'Ofanto Leandro dicitur.

Aufona, *Nyne*, fluvius Angl. in Com. Northantoniæ. Cadit in mare Germ. in Norfolcia & Lincolniam Comm.

Auga. Auge, vel *Augea* mater Telephi, quam Euripides dicit ab Aleo patre (cum ab Hercule corrupta deprehenderetur) in cymbâ quâdam cum Telepho filio impositam, mari demergendam. Palladis providentiâ ad Caici ostium delatam, & à Teuthrante exceptam fuisse, quam ille in uxorem duxit, Telephumque pro filio educavit, regnique successorem instituit. Strabo lib. 13. Diodorus Sic. lib. 4. paulò aliter narrat hanc historiam. *Auge* (inquit) mater Telephi fuit ex Hercule, quæ à patre gravida deprehensa, nauclero cuidam tradita est submergenda. Sed antequam ad mare perveniret, urgente tempore partûs, Telephum peperit, quem inter virgulta abdidit; qui postea inventus à pastoribus, Corytho regi datus est & *Telephi* nomine appellatus, quod à pastoribus inventus esset pendens ab uberibus τῆς ἐλάφου. *Auge* verò à mercatoribus qui illam à nauclero dono acceperant, in Curiam ad Teuthrantem regem delata est, ubi posteà à Telepho filio fuit agnita.

Augarus, Arabum præfectus, qui Pompeio aliquot officiis fidelem operam navaverat, atque ita tunc sibi fidem in parvis præstruxerat, ut posteà cùm operæ pretium esset, magnâ cum mercede eum falleret. Dio. *Acbarus* Appiano, *Mazara* Floro, *Ariamnes* Plutarcho dicitur. Constat apud omnes hunc transfugam quocunque nomine fuerit, subornatum à Persis fuisse, ut Crassi crudelitate in ipsius perniciem abuteretur. Alius quoque fuit *Augarus* Osroenorum rex, qui cùm ad Antoninum Caracallam, tanquam ad amicum venisset, ab illo contrà fidem datam comprehensus & in vincula conjectus fuit, & Osroena rege destituta capta.

Augeas, rex Elidis, filius Solis, aut, ut alii volunt, Neptuni, ut alii Phorbantis & Hermines, ut alii. Nyctei, seu, ut alii, Epochi; quem Hyginus inter Argonautas connumerat. Bubile habuit 3000. boum capax, nunquam ante Herculis adventum repurgatum, cui cùm *Augeas* id purgandum locavisset, Hercules Alpheum fluvium eò immisit, ejusque aquis 30. annorum fimum, quem egerere longum fuisset, nullo propemodum negotio eluit. Quo nomine cùm pactam sibi mercedem exigeret, tergiversante *Augeâ*, Phyleum filium ejus arbitrum delegit, qui cùm secundùm Herculem pronunciasset, pulsus à patre, in Dulichium ins. confugit; quam rem ægrè ferens Hercules, Elim diripuit, & *Augeam* interemit, revocatumque Phyleum patris loco regnare jussit. Vide Pausan. in Eliacis, & Plin. 17. 9. *Augeæ* quoque meminit Hom. Iliad. N. Item *Augeas* Atheniensis Comicus, teste Athenæo.

Augia Major, *Mehtzrauw*, vic. in Germ. juxta lac. Constantiensem propè Brigantium, in Com. cogn. 6. leuc. à Constantia in ort.

Augia minor. Meinouw, ins. Germaniæ & Sueviæ in infer. parte lacus Constantiens. med. fermè inter Uberlingam & Constantiam.

Augilæ, Africæ pop. qui nullos Deos putaverunt, præter defunctorum manes, à quibus responsa petere solebant, sepulchris incubantes. Mela, 1. 8. *Augilæ manes tantùm Deos colunt.* Lapsum hic putant Pomponium viri eruditi, quod Augilis attribuerit ea, quæ Herodotus Nasamonibus. Sed ipsi errant; Augilæ enim sunt Nasamones, & Augila, vel Ægila est op. Nasamonum. Satis hoc ex Herodoto ipso colligitur: jungit quoque eos Ptolemæus: Ἐν τοῖς Αὐγίλοις καὶ Νασαμῶσι τὰ Αὔγιλα. Libri aliquot Ptolemæi legunt h. l. Αὔγιλα, uti Herodotus. Ab Αὔγιλα v. gentile, non tantùm Αὐγίλαι, sed & Αὐγιλῖται, si Stephano credendum. Verùm sæpè ex ingenio format ἔθνη sua iste ἐθνικογράφος. Vide Voss. in Melam, pag. 45.

Augures, tres primum Romæ fuêre, propter tres ipsius tribûs, Luceres, Rhamnenses, Tatienses; mox uno addito, quatuor extiterunt. Sed cùm, posteà plebs admissa esset in honorem urbis quinque plebei Augures creati sunt, & Patricii quatuor; idque M. Valerio & Q. Apuleio Coss. Locum verò Augurii ita fuisse legimus: Templum Augur constituebat, versùs Orientem sedebat, capite velato lituum, i. e. incurvum baculum dextrâ gestans, quo cœli regiones dividebat, & quæ Auguria veniebant, prædicebat. Si læva fuissent, quâ parte est Septentrio, felicia pronunciabat; illa enim pars, propter altitudinem prospera putabatur. A dextrâ parte Meridies parùm fausta, &

infelix credebatur, quia locus est depressus. Plura Liv. lib. 1. & Halicarnass. Dionys. lib. 2. Plut. in Paral. & Problem. Cic. de Divin. & alii. Notum illud Catonis, mirari se si augur augurem aspiciens sibi temperaret à risu: nempè quia occulto Syncretismo colludebant inter se, sibi conscii fraudis & imposturæ. Augurum autem illorum delitia inter recentiores egregiè confutavit G. Peucerus Comment. de variis Divinationum generibus.

Augusta, urbs Ciliciæ litor. inter Tarsum & Anemurium ad occ. Sevesta Rhamusio. *Sebaste* al. op. inter Corycum & Pompeiopolim in ora.

Augusta, quæ & *Tubinga*, urbs Sueviæ & Academ. Duc. Wirtembergensis ad Nicrum flu. 2. leuc. à Reutlingâ, 1. à Rotemburgo, 10. ab Ulmâ in occ. Opus Caracallæ Augustæ.

Augusta, op. marit. Siciliæ ad ort. alias *Xiphonia*. Sita est in Neetinâ valle, 18. mill. à Catana in aust. & 25. à Syracusis in Bor.

Augusta Acilia, *Axelburg*, Aventino op. olim Vindeliciæ ad Danub. nunc pag. Straubingæ urbi propinquus, à Ratispona 6. leuc. in ort.

Augusta Ausciorum, *Auch*, urbs Gall. Aquitan. Com. Arminiaci caput, ad Ægircium flu. 6. leuc. ab Elusa, & totidem ferè à Condomo. Long. 21. 25. Lat. 43. 33.

Augusta Badacum, seu *Badacum* simpl. Ptol. Cluverius putat esse vicum *Painburg*, ad flu. Achlam, seu Alasam in sup. Bavaria, paulò infrà locum Chimum, in lim. ditionis Salisburgens.

Augusta Batiennorum. *Bassignano*, op. Liguriæ ad Padum a Ticino 24. m. p. Alexandriam versus 8. in merid. & occ. à Valentia op. 4. in ort.

Augusta Bracarum. Vide *Bracara*.

Augusta Emerita, vulgò *Merida*, urbs Portugall. & caput Conventus, 6. leuc. à Metallino in occ. & 24. ab Hispali in Sept.

Augusta nova, op. Hisp. Tar. in Arevacis ad Arevam flu. fortan ubi nunc vicus Covarruvias in Castella veteri medius ferè inter Burgos & Uxamam, versus montes.

Augusta Prætoria, à Solino dicitur Italiæ limes, vulgò *Aosta*, estque Ducatus cap. qui in 7. valles dividitur, ad radices Alpium, 25. mill. ab Eporedia in Bor. & 45. à Taurino, in reg. montosa, sed fertili.

Augusta Quintanorum, *Kintzen*, vic. Bavariæ infer. propè *Osterhoven* op. medium inter Patavium & Straubingam.

Augusta Rauracorum. *Augst*, urbs olim nunc vicus anteum cum multis ruderibus in pago Basiliensi, 2. leuc. supra Basileam in ort.

Augusta Romanduorum. Vide *Augusta Veromanduorum*; licèt quidam hanc ab illa diversam esse contendant, appellarique *Lucenburg*, nullo certo judicio freti.

Augusta Suessionum, vulgò *Soissons*, urbs Gall. in Picardiâ, sub præfectura tamen Insulæ Franciæ, ad Axonam flu. inter Lutetiam 20. leuc. & Laudunum 9. Claret Comitatûs titulo, estque probè munita & ampla. Long. 24. 20. Lat 48. 50.

Augusta Taurinorum, quæ *Taurasia* Livio, *Taurania* Stephano, vulgò *Turin*, urbs Gall. Subalpinæ in planitie fertili admodum & rigua, ubi Duria in Padum cadit, 12. mill. à Pinarolio, & 24. ab Astâ in occ.

Augusta Tiberii, *Regenspurg*, & *Ratisbon*, urbs Vindelicorum in Bavariâ 7. leuc. Germ. ab Ingolstadio in ort. & totidem à Landshuto in Sept. uti 15. à Monachio.

Augusta Trevirorum. Vide *Treviri*.

Augusta Tricastinorum, *S. Paul des trois Chasteaux* urbs Gall. Narbonens. in Delphinatu, unâ leucâ à à Rhodano flu. 14. à Montlimario in merid. & vix 2. à Vivario.

Augusta Trinobantum. Vide *Londinum*.

Augusta Vagiennorum, urbs Gall. Subalpinæ, quibusdam Salinæ, *Saluces*, Marchionatûs caput. Cluverius tamen credit eam fuisse versùs Ligures montanos, circa Carmaniolam, op. Pedemontii, *Carmagnole*. Sedet propè Padum flu. inter Taurinum & Fossanum.

Augusta Veromanduorum, vulgò *Vermand*, urbs olim Picardiæ, nunc v. est vicus Veromandui tractus, ad rivum *Ournignon*, medius inter Fanum S. Quintini, & Peronam, 3. leuc. ab utrâque distans, & 8. à Novioduno in Aquilonem.

Augusta Vindelicorum, *Augspurg*, urbs Germ. sup. in eâ parte Ducatûs Sueviæ, quæ Agea dicitur. Celebratur aliquot Comitiis Imperii, & confessione Lutheranorum, quæ dicitur *Augustana*, oblata an. 1530. Distat 6. leuc. à Danub. in merid. & 9 à Frisinga in occ. long. 33. 00. Lat. 48. 15.

Augustæ, *Conjuges* Imperatorum dicebantur, dum viverent, *Divæ* autem post mortem. Hoc nomen adeptæ sunt Livia Augusti, Agrippina Agrippæ, Lepida Galbæ, Pompeia Sabina Othonis, Petronia Vitellii; & reliquæ, quas enumerat Volaterranus, l b. 13.

Augustana Castra, vulgò *Gaisting*, vicus propè Danubium, 11. m. p. infrà Reginum in Duc. Bavariæ.

Augustana Clausura, *Chiusa*, pag. Carnorum, in transitu Alpium Juliarum, inter Carnos & Noricos.

Augustia, *Kusty* Lazio, op. Daciæ ad Danub. in Valachia, seu, ut al. videtur in Moldaviâ, a Galacio 6. leuc. in Bor. Ab al. v. ponitur in Transylvaniâ ad Alutham flu. versùs lim. Walachiæ aliquot mill. à Cibino.

D. *Augustinus*, Ecclesiæ Catholicæ fulgor, Hipponensis Episcopus, de quo hunc in modum scribit S. Victor, lib. 1. De persecutione Vandalorum. *Eâ*, inquit, *tempestate Hippo civitas obsessa est, quam omni laude dignus B. Augustinus, librorum multorum confector, Pontifex gubernabat. Tunc illud eloquentiæ, quod ubertim per omnes Ecclesiæ campos fluebat, ipso metu siccatum est flumen, atque dulcedo suavitatis in amaritudinem absinthii versa est. Usque ad illud tempus 232. confecerat libros, exceptis innumerabilibus epistolis, vel expositione totius Psalterii, atque Evangeliorum, atque tractatibus popularibus, quos Græci Homilias vocant, quorum numerum comprehendere satis est impossibile.* Hæc Victor. Erasmus eum vocat *Incomparabilem Ecclesiæ Doctorem*: Montacutius *solidissimi judicii virum, & in fidei dogma ibus disceptandis Principem*. Maldonatus verò: *Is author est Augustinus, ut ejus sententia, si vel nullâ Scripturâ, nullâ ratione, nullis aliis authoribus probaretur, solâ personæ reverentiâ satis magnam authoritatem mereretur.* Sic ille in Jo. 6. n. 68. Dic mihi jam quid sit *συμπάζειν τὸ σκῆνωμα* si hoc non sit. Sed en Jesuitæ petulantissimi levitatem! siquidem paulò ante dixerat: *Non nego me hujus interpre-*

interpretationis authorem neminem haberi, sed hanc eò magis probo quàm illam alteram Augustini, caeterarum alioqui probatissimam quòd hac cum Calvinistarum sensu magis pugnat. Adeò autem apud Hispanos in pretio est hic Doctor, ut vulgò dicant: *Nec jusculum sine lardo, nec concionem sine S. Augustino.*

Augustobona Anton. *Augustomana* Ptol. posteà Trecae, & Tricassium, *Troyes*, urbs Gall. Celt. & Campaniae primaria, ad Sequanam flu. 34. leuc. à Lutetia in ort.

Augustobriga, *Aldea el muro* Morali. op. olim, nunc pag. Hisp. Tar. in fin. Pelendonum, inter Turiassonem, & Numantiam, ubi nunc limites Castellae vet. & Aragoniae.

Augustobriga, *Villar de Pedroso* Clusio, op. olim, nunc pag. Lusitan. in Extremadura, apud Guadalupam op. Brietio autem & al. est *Puente del Arcobispo*, op. Castellae novae ad Tagum flu. 10. leuc. infrà Toletum ad occ. una à vico *Villar de Pedroso*, & 5. ab Aquis Lupiis.

Augustodunum, *Autum*, urbs Gall. Celt. juxtà Arotium flu. in Duc. Burgundiae, 18. leuc. à Divione in occ. hybernum. Long. 25.00. Lat. 46.50.

Augustomagus, cap. fuit Sylvanectorum, qui sub Bellovacis comprehendebantur; nunc est Valesiae reg. vulgò *Senlis*, sub praefectura tamen insulae Franciae, 10. leuc. à Lutetia in Sept. & 8. à Compendio ad Nonnetam amnem.

Augustonemetum, *Nivernum* Anton. vulgò *Nevers*, urbs Gall. Celt. ad Ligerim. Al. autem & meliùs est Gergobia, urbs olim Arvernorum in Aquitan. nunc vic. *Gergoie* propè Claromontem urb. *Nivernum* enim alias *Noviodunum* dictum fuit.

Augustoritum, *Limoges* Cluverio & al. Lemovicorum urbs primaria, ad Vigennam flu. in Aquitania, med. fermè inter Pictavium, & Claromontem. Non desunt tamen, qui existimant Lemovicum aliàs dictum fuisse Ratiastrum, Augustoritum autem fuisse Inculisma.

Augustulus, Rom. Imperatorum ultimus, abdicare se coactus est ab Odoacro rege Herulorum, & sic Imperium Occidentale desiit. Sleidanus ait eum animo fractum, Imperium spontè deposuisse.

Augustus Caesar. Rom. Imp. secundus, patre Octavio Senatore genitus, Julii Caesaris nepos. Imperavit an. 56. Anno 42. imperii sui posteà quàm firmissimam, verissimamque pacem composuisset, JESUS CHRISTUS Dominus in Bethlehem natus est: cujus adventui pax ista famulata est. D. Lucas Evangelista, cap. 2. refert ab hoc edictum ex ille, ut censeretur orbis universus. Eo die quo SALVATOR noster in hunc mundum natus fuit, edicto vetuit se Dominum appellari, manifesto praesagio majoris domina[ti]ônis, qui tum in terris ortus esset. Ab hoc *Augustus* mensis dictus est, qui anteà Sextilis appellabatur. Caeterùm *Augustus*, non ab *avium gestu*, *gustuve* ducitur, uti volunt Grammatici, sed ab *auctu*. *Augere* autem verbum sacrorum est, ut *immolare*, *mactare*, *adolere*. Quoniam itaque hostiae, cùm respergerentur molâ salsâ, consecrabantur, seu sacrae fierent, hinc *Augustus*, sacer, sanctusque est, & quasi consecratus. Vet. Gloss. *Augustus* Σεβαστὸς, ἱερὸς, σεβάσμιος. Unde Livio Praefat. operis *augustiora primordia urbis facere, & consecrare origines*, idem est. Ovid. 2. Fast.

> *Sancta vocant, Augusta patres, Augusta vocantur*
> *Templa sacerdotum ritè dicata manu.*

Suetonius, August. cap. 7. *Loca quoque religiosa, & in quibus augurato quid consecratur, Augusta dicuntur ab auctu.* Octavianus itaque appellatus *Augustus* est, i.e. *sanctus*, & suprà communem naturam, Diis ipsis proximus aestimandus. Dio Cassius, lib. 53. cùm de hâc ipsâ Caesaris appellatione agit, διὸ, inquit, Αὔγουστος, ὡς καὶ πλεῖόν τι ἢ κατὰ ἀνθρώπους ὤν, ἐπεκλήθη, πάντα γὰρ τὰ ἐντιμότατα, καὶ τὰ ἱερώτατα, Αὔγουστα προσαγορεύεται. Optimè totam rem explicat Florus, lib. 4. cap. ult. *Tractatum etiam in Senatu, an quia condidisset imperium, Romulus vocaretur: sed sanctius ac venerabilius visum est nomen Augusti; ut scilicet jam tum dum colit terras, ipso nomine ac titulo consecraretur.* Hinc *Augustinus* adjectivum. Sueton. in Claudio cap. 11. *Circensi pompâ currum elephantorum, Augustino similem decernendum curavit.* Pro quo tamen in Codd. quibusdam *Augusteo* legi notat Beroaldus. Item *Augustianus*; Idem Sueton. in Nerone cap. 25. *Sequentibus currum ovantium ritu plausoribus*, Augustianos, *militesque se triumphi ejus clamantibus.* Hos Tacitus 14. Annal. cap. 15. *Augustanos* appellat. Hinc *Augustalis*, ut *Ludi Augustales*, & *sacerdotes Augustales*, in honorem *Augusti* Caesaris instituti. Item *Augustale* substantivè tabernaculum Imperatoris dicebatur. Caeterum de τῷ *Augustus* origine, omnia alia quam his seculis viri eruditi scripserunt ab incomparabili V. Jo. Fred. Gronovio nuper didici; quae mihi ab eruditissimo ac suavissimo ejus filio Jacobo missa, in lectoris gratiam, bonâ ejus cum veniâ hîc inserere non gravabor. In vocabulo *Augustus*, inquit vir τερψίμυθος excutire vulgus quid mi[hi] est, & majorum nostrorum qui arma magis quàm glossemata didicerant, Germanicam interpretat onem pert naciter tueri, cùm & literas professi homines tam vili tritico, vel ut Plautus ait, lolio victitare non desinant. Quorum Jos. Scaliger in Conject. *Crusta à corio*, inquit, *quasi corusta, ut à fide fidustum, ab ango, angustum, auges, augustum, unco, uncustum.* Chr. Becmannus: *ab augeo fit augustus, sane ἀπεχθέγως* ut ab *ango angustus*. Just Rhem Robbigius mirificè: Quoniam is demum auctus & locupletior factus est, qui ab obligatione liberatus L. si pupill. LXVI. in fin. de sol. & liberat. Principes demum Romani, non sine praesigni omine & festivitate *Augusti* ab Augusto appellati sunt, quod legibus soluti imperant. Nam & Augustus ab augendo dictus & quod omni potestate auctus. Haereo eâ in re. Ovid. 1 Fast.

> *Sancta vocant Augusta patres, Augusta vocantur*
> *Templa sacerdotum ritè dicata manu.*
> *Hujus & augurium dependet origine verbi*
> *Et quodcunque suâ Jupiter auget ope.*

Et Tullio, 1. Philip. Antonium ad regiam majestatem adspirantem alloquenti: *Nisi sic gubernes, ut cives tui te ament, non potes esse clarus & omni potestate auctus.* Ut, *omni potestate auctus*, tandem Augusti nomen definiat, ut cui & in quem P. R. imperium suum & potestatem concesserit. Sic ille Robigal. 7.3. Matth Martinio vel ab αὐγὴ splendor, αὐγάζω splendeo, vel ab *augeo*; ut augustus sit, qui honoribus auctus dignus veneratione majestate plenus. Alii *augere* inculcant verbum esse sacrorum,

& *immolare, mactare, adolere*, & eandem prorsus quam ista vim habere, cum molâ salsâ respergebatur hostia. & sacrabatur, tum *augeri* dictam. Sic Suetonius *augeri hostias*. Et lapide antiquo, *donum dare, augereque*: quoniam igitur hostiæ respergerentur molâ salsâ, consecrabantur, seu sacra fiebant, hinc *Augustum* sacrum sanctumque & quasi consecratum esse. Ideò id tributum Imperatori, ut major homine, proindeque Σεβαστὸς, h.e. veneratione & adoratione dignus, censeretur. Quis non abhorreat omen? aut quam gratiam habuisset Princeps ab ea superstitione animi non alienus, imponens sibi nomen ab hostiis molâ salsâ tactis, & jamjam percutiendis? Quasi sic velut infulæ in destinatam morti victimam congerebantur. Et tamen origo hujus inventi manat ab Is. Casaubono; qui ad Suetonium ab *auctu*, vel ominis gratiâ, inquit, vel, ut ait Dio, ὡς καὶ πλεῖόν τι ἢ κατ' ἀνθρώπους ὤν. Nam *augere* erat verbum sacrorum, &c. Videntur sic agere doctissimi viri, quasi hoc vocabulum in Principe illo primùm fictum, formatumque fuerit. Non quum esset commune, atque in aliis rebus usitaretur, ei esset accommodatum additumque cum suâ sibi significatione, quam à multis jam seculis obtinebat. Ego verò censeo ita progrediendum:

Avicuros dixit ultima vetustas ab *avibus curandis*, qui ex forma, motu, cantu avium præsagirent; ut *Viocuros*, genus minorum magistratuum, qui *curam viarum* gererent, ex *Avicurus* contractum fecerunt *augur*, inde *augurium*. Neque enim hinc incipiendum est, ut *augurium* sit quasi *avigerium*, vel avigurrium, ut viri eximii volunt. *Augur* ab *avibus curandis*, ut ab *avibus speciendis*, vel *spectandis*, *Auspex*. Etsi Festus iis præit: *Augur ab avibus gerendoque dictus quia per eum avium gestus edisci tur, sive ab avium garritu, unde & Augurium*. Quod Meursius confirmat scilicet loco Prisciani, lib. 1. ubi antiquos *auger* & *augeratus dixisse* scribit. Hæc nauci non sunt. Quis enim gestus avium? aut quæ aves gesticulantur? Ab *Augur*, *Augustus*, ut à *robur*, *robustus*, *angor*, *angustus*, *arbor*, *arbustum*, *honor*, *honestus*, *Ligur*, *Ligustus*, quod quidem in usu non est, sed tamen ex eo natum *Ligusticus*. Atque ut *robustus*, & *corroboratus* in certis generibus idem, sic *Augustus* & *inauguratus* idem. Quare antiquitùs vox ea de Locis sacris & deorum cultui dicatis usurpata est. Non dedicabantur enim, pro superstitione Gentili, nisi consultis avibus, an Diis ea sedes grata futura esset. Per aves quasi cœlo propiores voluntatem suam cœlestes hominibus aperire miseri credebant. Cicero pro domo suâ: *Senatus in loco augusto consecratam eam aram tollendam ex auctoritate Pontificum censuit*. Eâdem de re loquens paulò ante: *Cumque Licinia, Virgo Vestalis aram sub saxo sacro dedicavisset*. Hic *saxum sacrum*, deinde *locum augustum* dixit. Lib. 1. de N. D. c. 41. *Omitto illam Eleusinam sanctam, illam hierancomen pervenerunt; fanum ibi augustum Apollonis & Oraculum.* Idem. *Utrum nos hospites Samothraces verè accepimus an falsò sacram hanc insulam, & augusti totam atque inviolati soli esse.* Virg. Geor. 4. de alveari apium loquens:

Si quando sedem augustam.

Servius, *Propriè augustum tectum est, augurio consecratum. abusive nobile, majestatis plenum.* Idem in Æn. 7.

Augusta ad mœnia regis.

Et rursus Servius, *Augurio consecrata.* Hinc paulò post illud est: *Tectum augustum.* Et, *nisi in augusto loco* consilium Senatus haberi non poterat. Festus, *Augustus locus, sanctus ab avium gestu, i.e. quia ab avibus significatus est, sic dictus: sive ab avium gustatu, quia aves pasta id ratum fecere.* In Ms. vidi, *qui ab avibus sanctificatus est.* De avium gustu & gestu fabulæ & allusiones inanes. Hoc proprium est hujus verbi domicilium: hinc ad alias res personasque transfertur. Cic. lib. 2. de Leg. *Quid igitur aget Iacchus, Eumolpidæque nostri & augusta illa mysteria, siquidem sacra nocturna tollimus?* Idem de Aruspicum respons. *Id semper Populo Rom. semperque Senatui, semper diis ipsis Immortalibus, satis sanctum, satis augustum, satis religiosum esse visum est.* De sacrificio quodam loquitur Liv. lib. 1. *Habitum formamque viri aliquantò ampliorem, augustioremque humanâ intuens.* Ita Florus, *Visum à se Romulum affirmans, augustiore formâ quàm fuisset.* Ovid. 6. Met.

Bis sex cœlestes, medio Iove sedibus altis
Augusta gravitate sedent.

Iterum Cic. lib. 2. de N. D. *Quem majores nostri augustè sanctèque consecraverunt.* Et ejusdem operis, lib. 3. *Hos Deos, quos augustè omnes sanctèque veneramur.* Neque alio sensu id cognomen Octaviano tributum est. Non enim quod auctus esset sive potestate, sive qualitate hostiæ, non ut augeret imperium quod cogitare ipse vetuit successores suos; sed tanquam qui esset, fieretque eo etiam nomine sacrosanctus, θεῖόν τι. Ideò Græci *Augustum* dixêre Σεβαστὸν quasi ἅγιον, προσκυνητὸν, non, αὐξητικὸν, αὐξηλικὸν, αὔξιμον, ut potuisset si ab augeo id verbum quæsitum credidissent. Sed & consensit in eo rectè explicando vetustas omnis. Dionys. lib. 53. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἔργῳ αὐτὰ ἐπετέλεσεν, οὕτω δὴ καὶ τὸ τοῦ Αὐγούστου ὄνομα καὶ παρὰ τῆς βουλῆς καὶ παρὰ τοῦ δήμου ἐπέθετο. Βουληθέντων γὰρ σφῶν ἰδίως πως αὐτὸν προσειπεῖν, καὶ τῶν μὲν τὸ, τῶν δὲ τὸ καὶ εἰσηγουμένων, καὶ αἱρουμένων, ὁ Καῖσαρ ἐπεθύμει μὲν ἰσχυρῶς Ῥωμύλος ὀνομασθῆναι, αἰσθόμενος δὲ ὅτι ὑποπτεύεται ἐκ τούτου τῆς βασιλείας ἐπιθυμεῖν, οὐκέτ' αὐτοῦ ἀντεποιήσατο. Ἀλλὰ Αὔγουστος, ὡς καὶ πλεῖόν τι ἢ κατὰ ἀνθρώπους ὢν ἐπεκλήθη. Πάντα γὰρ τὰ ἐντιμότατα καὶ τὰ ἱερώτατα Αὔγουστα προσαγορεύεται. Οὗπερ καὶ Σεβαστὸν αὐτὸν Ἑλληνίζοντες πως ὥσπερ τινὰ σεπτὸν ἀπὸ τοῦ σεβάζεσθαι προσεῖπον. Pausan. lib. 3. Τὸ δὲ ὄνομα εἶναι τούτῳ Αὔγουστος, ὃ κατὰ γλῶτταν δύναται τὴν Ἑλλήνων Σεβαστός. Ovid. lib. 1. Fast. allocutus Germanicum:

Et tunc Augusto nomine dictus avus.
Perlege dispositas annosa per atria ceras:
Contigerant nulli nomina tanta viro.

Quum deinde Africanos, Isauricos, Geticos, Numidicos, &c. commemorasset:

Sed tamen humanis celebrantur honoribus omnes
Hic socium summo cum Iove nomen habet.
Sancta vocant Augusta patres, Augusta vocantur
Templa sacerdotum ritè dicata manu.

Hæc sana & indubitata, quæ sufficere verum quærenti debent. Quod autem subjicit.

Hujus & augurium descendit origine verbi:
Et quodcunque sua Iupiter auget ope.
Augeat imperium nostri ducis; augeat annos.

Bellè quidem & festivè canitur, sed in parte laborat. Nam *Augurium* fateor & *Augustus* communem habent originem *Augur* & *avis*, sed auges ab αὔξω, αὐξάνω, αὔξειν deduci

duci quis ignorat? Itaque frustrà captatur hic versiculus: ubi tamen non dicitur *Augustus* trahi ab *augendo*, sed *Augustus & augere* principio ab eodem manare. Sueton. Octav. c. 7. *Posteà C. Cæsaris, & deinde Augusti nomen assumpsit, alterum testamento majoris avunculi, alterum Munatii Planci sententia: quum quibusdam censentibus Romulum oportere appellari, quasi & ipsum conditorem Urbis, prævaluisset ut Augustus potius vocaretur, non tantùm novo, sed etiam ampliore cognomine: quòd loca quoque religiosa, & in quibus augurio aliquid consecratur, Augusta dicuntur ab auctu, vel avium gestu, gustuve, sicut etiam Ennius docet scribens:*

Augusto augurio postquam inclyta condita Roma est.

Præclarè & hic, præterquam, ubi *ab auctu, vel avium gestu* gustuve. Quibus ego voculis lumbrifragium aut spongiam decernerem lubens nimis, nisi extarent omnibus libris; & passim condonaremus etiam doctissimis Romanorum, quæ suorum in vocabulorum etymis infeliciter sunt moliti. Sed ad eas notandum nihil aliud est quàm λῆροι, λῆροι, & nœniæ non Grammaticæ; sed omninò ἀγραμμάτοι. Quàm vanum aucupari Dionis πλεῖον ὃ tanquam id *auctum* significaret? Cum ipse statim aliam ac certam rationem edat, quòd *Augusta* Romanis sint *ἱερώτατα*. Quàm leve autem *augere* esse verbum sacrorum, quia hostias augeri Sueton. dixit. Quid si *addi, multiplicari, cumulari* dixisset, eane essent omnia verba sacrorum? Nam nihil aliud vult, quàm plures cædi, & usque ad litationem. Neque acutiùs hoc colligitur ex Arâ Narbonensi. SI QUIS HUJUS ARÆ DONUM DARE, AUGEREQUE VELIT, LICETO. Definitæ enim erant solennes & legitimæ statis diebus singulæ: *Tres Equites Romani à plebe & tres Libertini hostias singulas immolēt*. Ideò dein permittitur augeri donum, si cujus liberalitati libuerit. Quod sicubi *augere victimis Deos* legimus, non video quare aliter hic positum id verbum putem, quàm quum apud Tac. legi: *Augeo aliquem pecuniâ*, aut *largitione*. *Mactus* autem & *mactare* & *magmentum* ab eadem origine esse nemo mihi facilè persuadebit: neque *mactus* dici ex *magis auctus* faciliùs credo, quàm *macellum* ex *magis sacellum*. Egregiè quoque Florus lib. 4. cap. ult. *Tractatum etiam in Senatu, an quia condidisset Imperium Romulus vocaretur, sed sanctius & reverentius visum est nomen Augusti, ut scilicet jam tum, dum colit terras, ipso nominis titulo consecraretur.* Cur ergo dicuntur, Semper *Augusti*? Videamus quinam sic dicantur. Viro ante Diocletianum nemini eum titulum tributum invenio. Huic autem & Maximiniano in corpore inscriptionum, pag. 271. 2. 280. &c. Tum Constantino M. 282. 3. 283. 4. & 8. & 9. 284. 1, 2, 7. & hujus filio Fl. Julio Constantio, 280. 6. 281. 2. Item Fl. Claudio Juliano 284. 5. Valentiniano 285. 6, 7, 8, 9, 10. Ubi & Valenti cum fratre; Valenti soli 286. 1, 2, 3, 4. Theodosio 286. 5. Arcadio 287. 2. Arcadio & Honorio & Theodosio Arcadii filio 287. 1. Honorio & Theodosio 286. 7. Quare autem hi potissimùm, nemo ante illos? Nempe hic titulus accessit Principibus ex quo Diocletianus & Maximinianus abdicandi sese Imperio & ad privatam vitam redigendi consilium sumpserunt, & executi sunt. Hanc etiam suspicionem affirmat auctor Panegyrici ordine quinti incertus: *Sacratissimi Principes, Maximiniane (velis nolis) semper Auguste, & Constantine Oriens Imperator.* Neque nomen istud ominatur incrementa imperii, sed, ut illi loquebantur, æternitatem & perpetuitatem in imperio, & nunquam futuros privatos. Panegyricus idem: *Cœlestem, Imperator Æterne, pietatem tuam! quæ tuum illum animum semper invictum sola vicit.* Nunc enim pœnituerat, & tædierat ad armillum. Et rursus. *Maximiniano Imperatori Æterno.* Eodem pertinent Inscriptiones 161. 3. *Æterni Imperatores, Diocletianus & Maximinianus. Augusti* & perpetui 199. 4. *Dd. nn. æternis Impp. L. Aurel. Valerio. Iovio & Diocletiano, & M. Aurelio Valerio Erculeo Maximiano piis fel. semper Augustis* 279. 4. *Æterno Imperatori maximo optimoque Principi, Aurelio Valerio Diocletiano, pio, felici, invicto, augusto* 284. 9. *Æterno principi, & N. Flavio Claudio Iuliano, ubique venerando, Semper Augusto* 292. *Dd. nn. æternis, principibus Honorio* XX. His repugnare videtur lapis Britannicus 272. 9. *Ob honorem Philippi, Imperatoris nobiliss. Semper Augusti, & Philippi Cæsaris nobilissimi.* Et alius quem à Jo. Baptista Pomo se accepisse scribit Rupertus ep. 61. *Divo, Claudio, Gothico, Maximo, Pio, Felici, Victori ac triumph. Semper Augusto.* Sed nimirum, quod in altero satis demonstrat vocabulum *Divo*, uterque titulus fixus est post mortem illorum Principum, eâ ætate, quâ hæc formula jam obtinebat, inque usum venerat. Et qui Claudium sic ornaverunt, Fil. Valerio Constantio Chloro, qui per filiam Claudii nepos erat, teste Eutropio, aut alicui posterorum ejus placere voluerunt: qui Philippos Licinio; nam Licinius à Philippis trahere genus videri cupiebat, ut monuit Capitolinus tert. Gordiani extremo. Hæc de nomine *Augusti*: Quem de vitâ sua scripsisse libros 13. auctor est Sueton. in Augusto, c. 85. Vide Voss. Hist. Lat. 1. 18. Quàm multa verò quàm varia, tanta sustinens negotia scripserit Augustus, non difficile est conjectare ex aureis reliquiis quas undique collegit, notisque illustravit Janus Rutgersius, quem vide lib. 2. Var. Lect. cap. 19.

Avia, posteà *Furconium*, *Forcone*, urbs Vestinorum in Aprutio excisa, ab Aquila, 8. m. p. distans.

Avicenna Aboali, Hispaniensis Medicus, natione, ut nonnullis placet, Arabs, quem vulgares Bithyniæ regem fuisse dicunt; secundùm alios verò Cordubæ Princeps fuit, eminentissimi ingenii vir. Floruit An. Dom. 1149. Ab Averroë venenatum fuisse tradunt, sed antequam ipse periret Averroëm interfecisse. Gesnerus in Bibliothecâ.

Avidienus, vir dives, ideóque *beatus* ab Horatio dictus, sed sordidus ac parcus. Hor. Serm. Sat. 2.

——— *Avidienus.*

Cui canis ex vero dictum cognomen adhæret.

Avidius Cassius, ab Orientalibus *Imperator* dictus; Is *alter Catilina* vocabatur, quòd cruoris esset cupidus. Etenim inauditum, & nunquam visum tormenti genus commentus est; Trabem siquidem longitudine 100. pedum infixam terræ erigebat, cui à summo ad intimas partes illigatos homines flammâ & fumo suffocabat.

Avienus Festus, poëta, tempore Gratiani, ac Theodosii vixit, qui Aratum, & Dionysii περιήγησιν carmine La-

rino transtulit. Item Carmen Jambicum de Oris maritimis scripsit ad Probum Consularem. Nec alium puto *Avienum*, quem loquentem inducit Macrobius in Saturnalibus. Idem etiam videtur, qui fabulas Æsopicas carmine Elegiaco signavit, quanquam in codd. nonnullis is *Avianus*, atque etiam *Avienus*, imò & *Abidnus* vocetur. Vide Voss. de Poët. Lat. pag. 56. & de Hist. Lat. 2. 9.

Avinus, *Avin*, flu. Scotiæ meridion. Avindalium Castrum alluit, posteaque in Cludam se exonerat propè Hamiltonium op. in Cludesdalia provincia.

Avitus. Vide *Alphius*.

Auklandia, op. Angl. in Episcop. Dunelmensi. ad flu. *Were*, vulgò *Bisheps Aukland*, 5. m. p. à Dunelmo ad merid. & 10. ab ora lit. Oceani.

Aulerci, pop. Gall. divisi fuêre in Aulercos Cenomanos, ubi nunc *Le Maine* provincia, & Aulercos Diablintes, ubi nunc reg. *Le Perche*, & Aulercos Eburovices, qui nunc *Le Diocese d' Eureux*, in Normanniâ, ubi eorum partem rigat Sequana fluvius.

Aulis, regiuncula Bœotiæ, à *Castrametatione* nomen sortita, juxta Chalcidem Ovid. Met. 12.

——— *Bœotaque tellus*

Aulide piscosa puppes tenuisset ituras.

Servius ait insl. & op. esse cum portu 50. navium capaci; in quo Græci sub Agamemnone in Trojæ excidium conjurarunt. Atqui capaciorem oportet hunc portum fuisse; siquidem communis est Poëtarum opinio, ut mille fuerint Græcorum naves. Virg. Æn. 2.

Non anni domuêre decem, non mille carinæ.

Propertius:

Et Danaûm Euboico litore mille rates.

Virg. Æn. 4.

Non ego cum Danais Trojanam exscindere gentem

Aulide juravi. Lucan. lib. 5.

Euripusque trahit cursum mutantibus undis,

Chalcidicas puppes ad iniquam classibus Aulim.

Hesychius. Αὐλίδα, λιμένα.

Ovid. Met. 13.

Nempe ego mille meo protexi pectore puppes.

Idem in Epp.

Inter mille rates, tua sit millesima puppis.

Seneca in Agamemnone:

Millesima nunc ambit, & lustrat ratem.

Idem in Troadibus: *Mille ratibus*

Æschylus in Agamem. Στόλον Ἀχαιῶν χιλιοναύτην. Plautus in Bacchidibus, de re Trojana loquens, *Millenûm numero navium*. Livius quoque lib. 45. ubi de Aulide: *Portum inclytum statione quondam mille navium Agamemnoniæ classis.* Alii mirè variant. Aliud enim ab Hom. colligas, aliud a Dicty-Cretensi; a priore siquidem, si rationem subducas invenies mille octoginta naves, à posteriore mille ducentas octoginta quinque. Dares autem Phrygius ait fuisse naves mille centum & quadraginta. Varro, lib. 2. de R. R. cap. 1. *Si inquam numerus non est ad amussim, ut non est cùm dicimus mille naves iisse ad Trojam.* Sanè Thucydides cùm dixerit lib. 1. Mycenas olim exiguam urb. fuisse, addit, opidi ejus exiguitate elici non tenui argumento, tantam non fuisse classem Græcorum quantam & poëtæ memorant & fama obtinet.

Auloerene, Asiæ min. regiuncula, in conventu Apameno per quam ab Apamiâ in Phrygiam itur. Ibi platanus ostenditur ex quâ pependit Marsyas ab Apolline victus, Plin.

Aulon, mons Calabriæ contra Tarentinam regionem vini ferax. Mart. lib 13.

Nobilis & lanis & Baccho fertilis Aulon

Dat pretiosa tibi vellera vina mihi.

Horat. in Odis. ——— *Et amicus Aulon,*

Fertilis Baccho ———

Vide *Caulon*. Est etiam urbs Ciliciæ.

Aulon, Stephano est urbs Laconica, una ex centum, & alia Arcadiæ, & alia, civitas vel locus Cretæ. Item Arabiæ locus; & alia ejusdem nominis civitas à Crotoniatis condita, *Caulonia* etiam dicta.

Aulon, teste Theophrasto, campus est amplissimus & pulcherrimus inter Libanum & Antilibanum. Vide plura apud Cæl. Rhod. lib. 17.

Anna & *Emelia*, urbs Hiberniæ episc. sub Arch. Cassiliensi in Momonia prov.

Aunedonacum, *Aunay*, op. Pictaviensis prov. in Lim. Santoniæ, 3. leuc. ab Angeriaco in ort. & 5. a Niortio in mer.

Avo, *Rio d' Avia*, flu. Hisp. in fin. Bracarum, inter Celanium & Nœbim in Oceanum occid. fluens.

Avo, *Aven*, flu. Scotiæ meridion. Cadit in Forthæ æstuarium propè Lindum urb. in Lothaniá prov. Al. autem est *Avenna*.

Avo, *Avon*, flu. Walliæ in Com. Monumetensi. In Uscam se exonerat propè Iscam urb.

Avona, flu. Angliæ merid. in Com. Wiltoniæ oriens; Bristolliam urb. alluit, & posteà in Sabrinæ æstuarium cadit.

Avona, flu. Angl. in Warvvicensi & Wigorniensi, in Sabrinam se exonerans juxta Theocicuriam in agro Glocestrensi.

Auravannus, *Rian*, flu. Scotiæ in Gallovidia prov. ad ipsum ferè promont. qu. *Aber Ruanus*, i. e. *ostium Ruani*, teste Camdeno.

Aurea Chersonesus, *Samotra* Ortelio, *Iapan* Mercatori, Castaldo v. *Malaca*, penins. Asiæ in India extra Gangem, in merid. maximè extensa, non longè ab Æquatore. In plurima regna dividitur, & ab insl. Sumatra disjungitur freto Malacensi, sive Sincaparano. Ejus primaria urbs *Malaca*, empor. percelebre, in ditione Hollandorum, ab an. 1641. cùm priùs esset Lusitanorum.

Aureatum, urbs Germ. in Palatinatu super. seu Bavaria ad Alemannum fluvium, 3. leuc. à Neoburgo in Sept. *Eichstadt* Bruschio, Lazio autem vic. est *Nassaveli* ad Scuterum amnem in viciniis. Ortel. novum esse putat vocabulum, & sunt qui credant esse urb. *Aurach* in Suevia, & Duc. Wittemburgensi.

Aurelia Carisa cognomine, *Cazoza* Taraph. ✝ op. Hisp. Bæt. *Carissa* Ptolomæo, quod excisum jacet, & loc. adhuc *Carixta* nominatur. Al. est *Cazorla* op. inter Ubedam & Seguram 6. leuc. distans.

Aurelia, porta urbis Romæ propè molem Hadriani fuit, nunc diruta jacet à temp. Leonis 4. Summi Pontificis.

Aurelia, *Orleans*, urbs Gall. Celt. ad Ligerim, & Academiâ, & Ducatus, ab Aureliano Imp. an. 278. condita & nominata, ut ferunt, inter Parisios 34. & Bituriges 22. leuc. dissita.

Aurelianum, seu potiùs *Lintium*. urbs Austriæ sup. ubi Travus flu. vulgò *Traun*. in Danub. cadit 7. leuc. à Patavio, in ort.

Aurelii vicus Vicarello. op. Hetruriæ ad lacum Sabatinum, à Braceno op. 6. m. p. in occ. distans.

Corn. *Aurelius* Batavus, videtur fuisse præceptor magni Erasmi; nam in Alardi Amstelodami literis ad eum Lovanii exaratis A. D. 1515. legas hæc verba: *Erasmus Basilea agit. miramur omnes, quòd tui, sincerissimi semper amici & praeceptoris, nusquam meminit*. Voss. Hist. Lat. p. 815.

Aureus mons, *Monte Gradacchio* Leandro, mons Corsicæ, in orâ occiduâ, apud Sagonam urb. Ex eo 3. flu. Tuola, Rhotanus, & Ticarius profluunt. Item mons Mysiæ infer. *Metzek* vel *Mathecushe* Lazio, in Hungariæ, seu Pannoniæ infer. confin. Item mons Gall. in Alvernia prov. excelsus Claromontium versùs, vulgò *le Mont-d'or*.

Auria, *Orense*, urbs Callaicorum ad Minium flu. 12. leuc. à Tyde in ort. æstivum, & à Compostella 14. in ort. hybernum.

Auriniana ala, *Ried*, op. olim, nunc pag. Norici ad Oenum flu. & Vasserburgum urb. in Bavaria, teste Lazio, cui etiam *Hanlruck* pag. vicinus esse videtur.

Aurisium, Ros Lazio, op. Vindeliciæ, nunc pag. Bavariæ ad Oenum flu. Inter Vasserburgum, & Rosenhemium.

Aurora, Titanis, & Terræ filia, Luciferi & Ventorum mater, Hyperionis ac Thiæ filiam facit Hesiodus in his.

> Θεία δ' Ἠέλιόν τε μέγαν λαμπράν τε Σελήνην,
> Ἠῶ θ' ἣ πάντεσσιν ἐπιχθονίοισι φαείνει
> Γείναθ' ὑποδμηθεῖσ' Ὑπερίονος ἐν φιλότητι.

Tithonum Laomedontis fratrem rapuit, ex quo Memnonem suscepit: Tithonum autem ita adamavit, ut senem jam factum herbarum virtute & ope medicâ juventuti restituerit. Dicitur & Cephalum rapuisse. Sappho apud Nasonem,

> *Hunc ne pro Cephalo raperes, Aurora, timebam,*
> *Et faceres, sed te prima rapina tenet.*

Rapuit quoque Orionem, ut scrib Hom. Odyss. 5.

> Ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς.

Hanc ex Astræo præterea ventos & astra peperit; Apollodorus, Ἠοῦς δὲ καὶ Ἀστραίου ἄνεμοι καὶ ἄστρα. Hesiod. in Theog.

> Ἀστραίῳ δ' Ἠὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους;
> Ἀργέστην, Ζέφυρον, Βορέην τ' αἰψηροκέλευθον,
> Καὶ Νότον ἐν φιλότητι θεὰ θεῷ εὐνηθεῖσα.

Huic digitos roseos tribuit Homerus propter colorem rubicundum, aut subrubentem, quam in aureâ sede vehi dixit Hymno in Venerem.

> Ὣς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς
> Ὑμετέρης γενεῆς ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.

Fabulati sunt enim poëtæ *Auroram* in curru à quadrigis rubentibus vehi solitam, uti testatur Virg. Æn 6.

> *Hac vice sermonum roseis Aurora quadrigis*
> *Jam medium æthereo cursu trajecerat axem.*

Cui tamen bigas attribuit alibi, ut est in his

> *Aurora in roseis fulgebat lutea bigis.*

Theocritus autem non *roseos*, sed *albos equos* Auroræ appellavit in Hylâ hoc pacto.

> Οὐδ' ὅχ' ἁ λευκίππος ἀνατρέχει ἐς Διὸς Ἀώς.

Scriptum tamen reliquit Lycophron in Alexandra Auroram à Pegaso equo vehi solitam.

> Ἠὼς μὲν αἰπεινὸν ἄρτι Φηγίου πάγον
> Κραιπνοῖς ὑπερποτᾶτο Πηγάσου πτεροῖς,
> Τιθωνὸν ἐν κοίτῃσι τῆς Κίρκης πέλας.

Hanc ex Oceano, tanquam Solem & reliqua astra surgere scripsit Homerus Hymno in Mercurium.

> Ἠὼς δ' ἠριγένεια φόως θνητοῖσι φέρουσα
> Ὤρνυτ' ἀπ' Ὠκεανοῖο βαθυρρόου ———

Notandum hic, eos qui ab *Aurorâ* rapiuntur, non ampliùs comparere. Tales erant qui ante tempus & diem moriebantur, quos ab *Aurorâ* raptos esse dicebant veteres. Hinc apud eos morem permansisse, ut pueri, & qui immaturâ morte periissent, manè ante ortum Solis sepelirentur; testis est Eustathius ad Homerum.

Aurunca, Latii civit. ab Ausone Ulyssis & Circes fil. condita; à quâ *Aurunci*, vetustissimi Latii pop. Virgil. Æn. 7.

> ——— *Et quos de collibus altis.*
> *Aurunci misêre patres* ——— Et alibi:
> *Auruncos ita ferre senes.*

Cum hac vetustate alludunt verba Ammiani, qui de illis uti antiquissimis ita loquitur lib. 30. *Auruncanorum Sicanorumque jamdiu leges ignotas, cum Evandri matre abhinc seculis obrutas multis.* Et de iisd. loquens Livius lib. 8 signatè ait: *mœnia antiqua eorum.* Eosdem hos esse cum Læstrygonibus multis probat Bochartus de Phœn. Colon. p. 652. Deducit a. ab Elixo אור *Or.* h. e. *à luce*, quia in eâ perpetuò versabantur, & brevissima ibi fuêre noctis tempora. Sic n. de illis Poëta.

> Ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.

atque ut in Arato habetur:

> Μίσγονται δὲ δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλῃσι.

Aurupini, pop. Japodum. Vide *Arupenum*.

Auschita, pop. Libyæ. Stephanus: Αὐχῖται, ἔθνος Λιβύης ὑπερβάρκης, ubi ὑπὲρ Βάρκης legendum, idque autoritate Herodoti lib. 4. cui *Auschisæ* sunt hi pop. Αὐχίσαι ὑπὲρ Βάρκης οἰκέοντες.

Auser. *Sarchio* Leandro, Ital. flu. propè Lucam. cujus olim pars rivus ille, qui juxtà Pisas nunc labitur, fuit. Videtur Cluverius Ital Ant. p. 461.

Ausitis. Maurit. Cæsar. op. Ptol. Item regio in quâ natus Job. Hebræis *Hus*. Chrysostomus in Catena perditissimam vocat Ausitidem reg. i. e. Idumæam aut Hus, ubi commoratus est Jobus. *In primis*, inquit, *laudationem intuere, quod tale germen produxerit Ausitis. Ejusmodi n. quendam virum frugi in Arabia reperiri, ubi omnes corrupti erant, ubi nullum non extabat exemplum improbitatis, est admiratione perquam dignum.* Eadem Origenes latius lib. 1. patrum à principio, ubi cùm dixisset Ausitas, i. e. Husitas aut Idumæos fuisse impios, injustos, infideles, obscœnos, insatiabiles; addit talem inter ipsos extitisse Jobum, *qualis fuit Melchisedech in medio Chananaeorum, sicut Abraham in medio Chaldaeorum, sicut Noë justus inter Gigantes sceleratos, tanquam columba inter raptrices aquilas, tanquam agnus in*

medio luporum diripientium, tanquam stella in medio nubium teterrimarum. Erat justus inter injustos, inter profanos sanctus, inter obscœnos mundus, pius inter impios, bonus inter malos, tanquam smaragdus in luto, tanquam margarita in arena.

Ausoba, Ptol. *The Bay of Galway*, teste Camdeno. flu. Hiberniæ per Connaciam reg. in occid. apud Galveium urb. fluens. Aliis est *Gyll*, in Oceanum influens apud Slegum opidum.

Auson, vel *Ausonius*. Ulyssis & Calypsûs fil. Inde, ut quidam volunt, *Ausones*, antiquissimi Italiæ populi, iidem qui & *Aurunci*. Servius; *Aurunci Græcis Ausones nominantur*. Dio Cocceianus apud Isac. in Lycophronem. Αὐσονία κυρίως ἡ τῶν Αὐρούγκων γῆ μόνη λέγεται μέσω Καμπανῶν καὶ Οὐολσκων, παρὰ θάλασσαν κειμένη. Tzetzes in Chiliad.

Τοὺς δὲ Αὐρούγκους μόνους μοι Αὔσονας λέγεσθε.

Nempe, ut in Festo habetur *R pro S* (imò & *S pro R*) *literâ sæpè antiqui posuerunt, ut majosibus, meliosibus, Lasibus, fesiis: pro majoribus, melioribus, Laribus, feriis*. Et, eodem auctore *Aurum* Sabini *Ausum* dicebant. Sic variante dialecto, idem erat *Auson* & *Auron*. ex quo *Auronci*, vel *Aurunci*, syllabica adjectione, quasi in *Etruscorum* nomine ex *Etruria*; & *Hernicorum* à saxis, quæ Marsi *herna* dicunt; & *Opicorum* ab *Ope*, i. e. *terra*. Opici enim sunt Αὐτόχθονες. Bochartus. Hi *Ausones* primùm extrema Italiæ litora coluisse dicuntur, quæ à Lacinio promontorio usque ad Salentinos extenditur; unde & ejus loci mare *Ausonium* dicitur. Plin. 3. 10. Poëtæ tamen, suo more, Ausoniæ nomen universæ communicant Italiæ. Vide Cluver. Ital. Ant. 3. 9. Dionys. Perieg. vers. 77.

Ἔνθ' Ἰταλῶν ὑπὲς ἐπ' ἠπείροιο τέμονται
Ἐκ Διὸς Αὐσονίης αἰεὶ μέγα κοιρανέοντες.

Et posteà vers. 339.

Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων παρὰ πέζαν Αὐσονὶς αἶα
Πουλυπεπὴς. ——

Ausonius, Sophista, scripsit epistolas & alia quædam ad Nonnum. Suidas.

Ausonius, Gallus Burdigalensis, patre natus Ausonio Medico, Poëta & Gratiani Imperatoris Præceptor fuit, à quo, cùm ipsi simul & patri Quæstor fuisset, ad Præfecturam duplicem & Consulatum evectus est, cui in eo Magistratu eleganti oratione gratias egit, quæ oratio inter cætera ejus opuscula etiamnum extat. Ex liberis Hesperium filium vidit Consulem; Filiam Thalassio Consulari viro junxit, unde natum sibi nepotem cognominem & Genethliaco celebravit, & Protreptico ad studia literarum hortatus est. Habuit & fratres duos, quorum major ad summum culmen pervenit honorum, ut ipse scribit, Præfectus Galliis, & Libyæ, & Latio. Epigrammata ejus doctis unicè probantur. *Mosellam* verò ipsius ita prædicat Symmachus orator, ut libris Maronis adjungendum putet.

Auster, ventus meridionalis, calidus & humidus, exitialis & morbosus, unde Hor.

Frustra per Autumnos nocentem
Corporibus metuemus Austrum.

Ab *hauriendis aquis* dictus, unde etiam Græcè eâdem ratione Νότος appellatur, quoniam νότις Latinè *humor* dicitur. Virg. 1. Georg.

——*Unde serenus*
Ventus agat nubes, quid cogitet humidus Auster.

Ovid. Met. 1. —— *Pluvioque madescit ab Austro.*

Inde Horatio *udus* dicitur, Ovidio *aquaticus*, Claudiano *madidus*. Augustinus quoque scitè vocat *pincernam pluviarum*, quemadmodum idem Boream eleganter nominat *terræ scopam*. Fortassè tamen *propter calorem* potiùs dici videatur, quasi αὔστηρ ab αὔω *siccο, uro*. Nam Hesychius αὔειν interpretatur ἀνάπτειν, idemque ἄνοπρ exponit ηψόσαι, φλέξαι. Sanè ventus hic ob æstum plantis plurimùm incommodat. Undè Maro in Georgicis.

—— *Namque urget ab alto*
Arboribusque satisque Notus pecorique sinister.

Imprimis autem flores torret, atque interficit. Unde idem Virgilius in Eclogis.

Eheu quid volui misero mihi? floribus Austrum
Perditus & liquidis immisi fontibus apros.

Et Statius Papinius, lib 3. Silv. 3.

Pubentesque rosæ primos moriuntur ad Austros.

Idem Silv. 2.

Ille velut primos expiraturus ad Austros
Mollibus in pratis altè flos improbus extat.

Prop. lib. 4 el. 5.

Vidi ego odorati victura rosaria Pæsti
Sub matutino cocta jacere Noto.

Austrasia, Westrich, reg. Germ. sup. inter Mosam Mosellam, & Hellum fluvios comprehensa; quo in spatio Lotharingia cum parte Alsatiæ & Palatinatus continetur. Sic dicta ab ejus situ, non autem quod *vastum regnum* significaret, ut quidam volunt. Extendebatur quidem alias latissimè, sed posteà angustioribus limit. coarctata fuit, Scaldi nempe, Mosa, & Rheno flu. & Vogeso M. & tum divisa in super. & infer. Inferior etiam dicta Mosellana seu Tullingia Lotharingiæ respondet.

Austria, prov. nomen dedit domui Austriacæ, ex quâ moderni Impp. Germ. & Reges Hisp. Veterum est Pannonia superior. Nomen habet à mundi cardine Orientali, qui Germ. Oost Anglicè *East* dicitur. Primò habuit Marchiones, posteà duces, postremò Archiduces. Dividitur in super. seu Cisdanubianam, & infer. seu Transdanubianam. Tota nunc sub Germania comprehenditur.

Auteri, pop. Hiberniæ, ubi nunc Com. Clarens. Letrimens. & Gallivens. in Connachtia prov.

Autocrates Achaica scripsit. Athen. lib. 9. & 11.

Autoleon, Crotoniatarum dux, Crotoniatibus adversus Locros bellum gerentibus, quum Locri, propterea quòd Ajax Locrensis fuerat, quotiescunque bello certabant, locum illi in acie quasi præsenti semper assignarent, in locum illum, quem vacuum videbat, irrumpens, ab Ajacis spectro in pectore vulneratus est, vulnere quotidie ingravescente, donec oraculo monitus, Achilleam, Ponti Euxini insulam, delatus est, & ibi Heroum, ac præsertim Ajacis Locrensis manibus placatis perfectè sanatus est. Photius ex Conone. Pausanias hunc *Leonymum* vocat.

Autolemus, vir quidam, de quo Poëta.

Dixerat Autolemus flammis consultus Aruspex
Die cavendas pestero.
Credidit, & rerum dubius de mane sub amnis
Delituit Etrusci undis?

Sed neque sic fatum effugit , nam dum innatat Arno
Ictus crematur fulmine.

Autolola, seu potiùs *Autololes*, pop. Mauric. Tingit. à Gætulis oriundi; finitimos omnes cursûs celeritate superant. Lucan. lib. 4.

Autololes , Numidaque vagi, semperque paratus
Inculto Gatulus equo. ———

Sil. Ital. lib. 3.

Nec non Autololes levibus gens ignea plantis,
Cui sonipes cursu, cui cesserit incitus amnis
Tanta fuga est ———

Claudianus.--- *Rapiunt deserta fugaces*
Autolola. ———

Autolata Ptolemæo dicuntur.

Autolycus, Mercurii filius, qui proxima Parnassi loca furtis infestavit. Ovid. Met. 11.

Nascitur Autolycus furtum ingeniosus ad omne.

Mart. lib. 8.

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Sunt qui Jasonis comitem fuisse , & Sinopen condidisse volunt. Alius *Autolycus* fuit pancratiastes nobilis, cujus statuam in Atheniensium Prytaneo fuisse author est Pausan. in Atticis , & Bœoticis. Plin. 3. 4. cap. 8. Item alius , Areopagita , de quo Suidas in Αὐτόλυκος.

Automala, op. Africæ apud Aras Philænorum, & Syrtim in confin. Cyrenes. *Alcudia* Marmolio. Al. *Estam*, al. *Zanagra.*

Automedon, Dioræ filius , Achillis auriga , & Pyrrhi armiger. Virg Æn. 2.

Una ingens Periphas & equorum agitator Achillis
Armiger Automedon. ———

Cicero pro S. Roscio Ametino. *Non adest ille Tullius Roscius? non suis manibus in curru collocat Automedontem illum sui sceleris acerbissimi , nefariaque victoria nuncium?* Juvenalis.

——— *Puer Automedon nam lora tenebat.*

Automolus , viri proprium , ut putavit Casaubonus apud Polyb. lib. 4. sed scribendum αὐτόμολος , & vertendum *transfuga*. Sed hoc viri maximi μνημονικὸν σφάλμα à multis aliis notatum, & nimis acerbè exagitatum est. Palmerius.

Autonoë , Cadmi , Thebarum regis filia, ex Harmoniâ conjuge , & Aristæo conjux, ex quo peperit Actæonem. Hesiod. in Theog. Unde venator ille *Autonoeius heros* Ovidio dictus. Met. 3. Theocritus in Lenis, sive Bacchis.

Ἰνὼ κ' Αὐτονόα , χ' ἁ μαλοπάραος Ἀγαύα.
Τρεῖς θιάσως ἐς ὄρος τρεῖς ἄγαγον αὐταὶ ἐοῖσαι.

Autricum , *Chartres* , urbs Gall. Celt. vide *Carnutum.*

Autrigones , pop. Hisp. Tar. ab Oceano ad Iberum protensi , inter Cantabros & Caristos , ubi nunc Biscaiæ pars maxima , urbs eorum primaria erat Flaviobriga.

Autunacum. vide *Antenacum.*

Auximum , Piceni urbs in Italiâ , à quâ *Auximates* pop. dicti , vulgò *Osmum*. Belli Civilis tempore in potestatem Cæsaris venit. Apud Liv. lib. 41. & 42. vitiosè legitur *Oximum* , & in tabula *Ansimum*. Procopio Gothicorum 2. more ejus seculi formatur Αὔξιμος. Apud Strab. lib. 5. nescio an satis rectè Αὔξιμον. Siquidem omnes alii Græci authores Αὔξιμον, & Latini *Auximum* habent. Lucanus lib. 2. metri causâ.

——— *Ut admota pulsarunt Auximon ala.*

Coloniam factam Romanorum auctor est V. lleius , lib. 1. *Auximum, inquit, in Picenum missi coloni* &c. πρῶτον μεγίστην τῆς ὅλης πόλιν Procopius loco prædicto vocat. Vide Cluver. Ital. Antiq. 737. & Bochart. Geogr. pag. 111. long. 37. 35. lat. 43. 30.

Auxume, regia civitas Æthiopiæ. Ptol. *Auxomita* Arriano, Αὐξουμίτης Steph. *Chaxumo* fortè hodiè. Long. 65. 30. lat. 11. 00.

Auza, vel *Auzate*, urbs Africæ incertæ positionis, vetustissima , quam condidit Ethbaal, vel Ithobelus , Achabi socer , de quo 1. Reg. 16. Author Menander , cujus verba sunt apud Jos. lib. 1. contra Apionem. Οὗτος καὶ πόλιν Βότρυν ἔκτισε τὴν ἐπὶ Φοινίκῃ, καὶ Αὐζάτην ἐν Λιβύῃ, vel disjunctis vocibus καὶ Αὔζα τὴν ἐν Λιβύῃ. *Auza* autem in Antonino Mauric. Cæsar. est op. & *Auzea* Numidicum castellum , de quo Tacitus , lib. 4. Annal. & *Uzan* Ptolemæo est urbs Africæ propriæ, non procul ab Uticâ. Vide Boch. Phœn. Col. lib. 1. cap. 24.

Auzacia, Scythiæ extrà Imaum urbs. Ptol. *Saccio* hodie Nigro.

Axa, *Axmister*, op. Angl. in Devoniæ Com. ad *Axam* amnem 4. m. p. ab ora lit. maris Britannici, med. fermè inter Exoniam & Dorcestriam.

Axelodunum, op. Angl. in Northumbria ad Tinam fluvium, *Hexham* Camdeno.

Axenus Pontus , qui & *Euxinus* , à truci accolarum barbarie sic dictus. Ἄξενος enim inhospitalis est. Nam ut Strabo lib. 7. tradit , *solebant Scytha , maris hujus accola hospites immolare , eorumque carnibus vesci , calvisque uti loco poculorum.* Ovidius in Ponticis.

Frigida me cohibent Euxini litora Ponti,
Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.

Cur mutatum in *Euxinum* , vide Boch. Phaleg. pag. 397.

Axiaca , pop. Sarm. Europææ inter Tyram & Borysthenem amnes, Peucinis & Capianis proximi, ab *Axiaca* flu. dicti. qui à Peucinis jugis nascitur. Hos justissimos fuisse tradit Pompon. lib. 2. ut qui furti omnis ignari, nec sua custodirent, nec aliena contingerent. Meminit horum Plin. 4. 12.

Axieros, Ceres. Apollonii Scholiastes lib. 1. ex Mnaseâ Ἀξίερος μὲν οὖν ἐστὶν ἡ Δημήτηρ. Phœnicibus erat אחזי ארץ *Achazi eres*. h. 1 *possessio mea terra.*

Axiokersos , & *Axiokersa* , Pluto & Proserpina sic dicti , teste Apollonii Scholiaste lib. 1. ab אחזי *achazi portio mea* & קרץ *keres*, quod pro *excidio & morte* sumitur , scilicet qui habet imperium in mortuos. Unde Diabolus Hebr. 2. 4. dicitur τὸ κράτος ἔχων τοῦ θανάτου.

Axis, urbs Umbriæ. Propertius lib. 4.

Scandentisque Axis consurgit vertice murus.

Axius , flu. Paphlagonum per Mygdoniam fluens. Plin. 4. 10. Herod. lib. 6. Labitur in sinum Thermaicum, efficit pecudem nigram , quæ ex eo potavit , diversâ ab Haliacmone, vicino amne, naturâ, qui velleris nitorem potæ ex se pecudi affert. Hesychius. Ἄξιος, ποταμὸς Παιονίας. Strabo, lib. 7. ὁ μὲν Ἄξιος θολερός ἐστι. Quærit ibi

Geographus, uti solet, de Homeri loco, ubi est hujusce flu. mentio: erat enim ille locus lectionis ancipitis, varieque à veteribus Criticis lectus, expositusque. Sic Homer. Il. β

Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.

Quorum, versuum, quum hæc sit sententia, ut dicatur *Axii* aqua limpidissima, ac pulcherrima, veteres Critici qui scirent aquam ejus esse turbidam, voce Αἶα intelligi voluerunt, non *terram*, sed *fontem quendam* sic *nuncupatum*, qui *Axium* ingreditur, cujus fontis etiam Antimachus in Thebaide fecerat mentionem, teste Stephano, ut sic hæc sententia, Amydonem urbem esse ad *Axium* sitam, ubi est fons *Æa*: atque ita Scholiastæ Homeri locum illum interpretantur. Strabo verò non tantùm interpretationem vulgatam reprehendit, sed & lectionem. Nam cum vulgò legeretur.

Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν,

Vel---ἐπικίδναται αἴης. ipse emendabat;

Ἀξιοῦ, ᾧ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἴης.

Vide Eust. ad locum. Hodiè *Vardari* Sophiano.

Axona, flu in extremis Rhemorum. Hine *Axones*, ejus accolæ. Lucan. lib. 1.

Et Biturix longisque leves Axones in armis.

Ausonius in Mosella.

Non tibi se Liger anteferet, non Axona praceps.

Vulgò *le Disne*.

Aydunum. Aydone, op. Siciliæ in valle Neetinâ, à Catana 20. mill. in occ.

Aymontia, Aymonte, op. Hisp. in Andalusia prov. ad Anæ flu. ost. 18. leuc. Gadibus & 22. ab Hispali in occ.

Aynadechium, Aynadeki, op. Hungariæ sup. inter Agriam & Fellechium, sub Austriacis.

Aynhoa, vulgò *Aynhoe on the Hill*. op. Angliæ amœnissimum & saluberrimum in Com. Northantoniensi ad flu. Chervvellum in confin. Com. Oxoniensis. Sedet in colle, unde prospectus in loca circumjacentia lepidissimus, 13. m. p ab Oxonio in Bor. 2. à fontibus Astropensibus, & 5. à Banburia in aust.

Aza, urbs Cappadociæ fuit propè montes, non longè à confin. Armeniæ min. med. ferè inter Trapezuntum & Neocæsariam.

Azania, reg. 3. Una Arcadiæ, altera Massyliæ in Africa, tertia Phrygiæ, cujus mem. Strabo lib. 12. Prior sterilis & inculta traditur; adeò ut adagium inde processisse existimetur apud Zenodotum & al. *Azanaa mala* de re difficili, ac nullius frugis, utilitatisve, vel cum res est cum homine difficili & intractabili.

Azanium mare pars est Oceani Æthiopiæ in orâ orientali Africæ, inter Aromata promont. & Magadoxum urb. in litore Azaniæ reg. & à multis *Mer de Zanguedar* dicitur.

Azeca. civit. Amorræorum, quæ sorte cessit tribui Judæ. Jos. 15. inter Eleutheropolim, & Æliam sita, teste B. Hieronymo. Hic Deus grandine & lapidibus Gentes perdidit, Jos. 10. Ibi Pelischthæi castra contra Israëlem posuerunt 1. Sam. 17. Hanc reparavit Roboam 2. Par. 11. & Rex Babylon eam debellavit, Jerem. 34.

Azesia, Hesych. Ἀζησία ἡ Δημήτηρ, ἀπὸ τοῦ ἀζαίνειν τοὺς καρπούς. Ubi tamen illud mirum tradi ab hoc auctore, cum Proserpina dicta sit Ἀζησία, teste Didymo, sicut *Amaa* Ceres. Et hinc proverbium *Amam Azesiam accessit*. Vide Erasm. Chil.

Azilis, vel *Aziris*, locus Libyæ Steph. Callimachus Hymn. in Apollinem ——— Πυκινὴν δ' ἐπάσσατ' Ἄζιλιν ἵκοντο.

——— Ubi Scholiastes: Ἄζιλις ὄρος καὶ ποταμὸς Λιβύης.

Aziris, urbs Armeniæ, quæ etiam *Theodosiopolis* quibusdam, nunc *Arsingan*, ab Amasia 150. m. p. in ort. ab Amida 250. in Bor. & ab *Azerum* 50. m. p. in Merid. à Sebastopoli autem 140. Nunc subest dominio Turcarum, in Anatoliâ, & confinio Turcomaniæ.

Azores, ab Accipitrum copiâ sic dict. insulæ Oceani Occid. seu Atlantici sub domin. Lusitanorum. Sunt autem 9. numero, nempe Tertiaria seu Tercera. S. Michaëlis. S. Mariæ. S. Georgii, Pici, Faialis, Florum, Corvi, & Gratiosa.

Azotus. Stephanus Ἄζωτος, πόλις Παλαιστίνης, ταύτην ἔκτισεν εἷς τῶν ἐπανελθόντων ἀπ' Ἐρυθρᾶς θαλάσσης φυγάδων, καὶ ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἄζας (Ἄζαν) ὠνόμασεν, ὅ ἐστι χίμαιραν, ὃν Ἄζωτον μετέφρασαν, ubi per φυγάδας Phœnices intelligit, quos è mari Rubro venisse volunt Sed hæc merè sunt fabulosa. Neque enim Phœnicum fuit, sed Philistæorum urbs Azotus. Capra quidem Phœnicibus עזא *aza* dici potuit, ut עז *ez* Hebræis. Sed in Hebraicâ scripturâ עז *ez capra*, & אשדוד *Asdor*, i. e. *Azotus* nihil quicquam habent simile. *Asded* autem propriè *robur* sonat; vox est apud Arabas frequens; Inde Dei nomen שדי *saddai* Græci reddunt Παντοκράτορα. Long. 65. 15. lat. 31. 50.

Azuaga, op. Hisp. in Extremadura prov. 5. leuc. distat à Regiana.

Azura, ins. maris Adriatici in litore Dalmatiæ è fronte Sibenici, in ditione Venetorum

B A

Baal, Assyriis Jovis nomen, Punicè *Dominum* significat inquit Augustin. Unde *Baal-semen* quasi *Dominum cœli* dicunt. Fuit autem idolum Samaritanorum & Moabitarum. Græci Martem putant, Num. 22. quod Gideon destruxit. Jud. 6. Est & nomen loci 1. Par. 5. Filius item Joel, ut & Jahiel. 1. Par. 9. Sæpè occurrunt (inquit Seldenus) in sacris literis *Baal* & *Belus*, variis Diis nomina communia, & numero secundo *Baalim*. Cæterùm Chaldæis seu Babyloniis propria erat vox *Bel*, Phœniciis, & adjacentibus *Baal*. Utrumque ab Ebræo בעל *Baal*, i. e. *Dominus* à quo excidente litera ע juxta morem Chaldaicum fit בל *Bel*; cujus mentio eisdem elementis, apud Esaiam cap. 46. 1. & Hieremiam cap. 50. 2. & 51. 44. Phœniciis autem Ebraicè locutis *Baal* cum *Aiin* retinebatur. Discrimen illud à Græcis & Latinis minùs observatum. Utrique enim indistinctè tam Phœnicium seu Tyrium numen, quàm *Babylonicum*, plerumque *Belum* vocant, orientalium dialectorum haud curiosi. Et qui Flavio Josepho nunc Βὴλ, mox Βάαλ dicitur. Consulas eum Orig. Judaic.

Judaic. 8. 7. & 9. 6. De Phœniciorum Deo verba facit: Sed mirum est quod de *Baalis* significatione, sive Assyriacâ sive Persicâ, legitur tum apud Chronici Alexandrini autorem, tum apud Cedrenum. Hic de Thuro Nini regis successore locutus. Τούτῳ τῷ Ἄρει (nam *Martem* eum etiam nuncupatum scribit) πρώτην στήλην ἀνέστησαν οἱ Ἀσσύριοι, καὶ ὡς θεὸν προσκυνοῦσι, Βαὰλ ὀνομάζοντες, ὅ ἑρμηνεύει Ἄρης, πολέμων θεός. Tantundem eisdem penè syllabis tradit alter ille pag. 88. sed vocem Persicam esse dicit; Numen autem idem esse ipsum quod in Daniele memoratur, & in trium Puerorum historiâ. Sed nominis interpretatio Græculorum commentum est. Eo primùm fuisse summum & ineffabilem omnium rerum creatorem designatum meritò sentias. Et quàm convenire potuerit τὸ *Baal* nomen Deo Vero, caput secundum Hoseæ satis demonstrat, com. 16. *Et erit in die illâ, dicit Dominus, vocabis me Ishi* (i. e. *maritus meus*) *& non vocabis me ultrà Baali* (nimirum *Baal meus*) *Ego enim auferam nomina Baalim ex ore ejus, & non erunt illi ampliùs in memoriâ cum nomine illorum.* Populi Dei *Baalem suum piè satis* eum vocabant, priusquam ob vocem illam ad profana Numina frequenter nimis traductam, id ipsum ipse Deus vetaret. Quin & diu est quod Chaldæi 15. Myriadum annorum commentarios apud se latere jactarent, in quibus Belum suum, uti rerum conditorem, in fabulosissimâ illâ Omorcæ dissectione, celebrabant. Autor est Alexander Polyhistor ex Beroso Beli sacerdote. Deindè, ut fit corruptis moribus & in superstitionem pronis, Solem fortè primò, quem μόνον Οὐρανοῦ θεὸν putabant Phœnicii (ita scribit Philo Bybliensis Sanchoniathonis interpres) sub hoc nomine venerabantur. Postremò autem & in simulacra alia, sive Astrorum, sive Regum quorum memoria, posteris longè charissima, τὸ Βαὰλ, sive Βὴλ ad augendum, quâ fieri potuit, seu corporis Cœlestis, seu demortui honorem est impiè derivatum. De Phœnicio Belo capienda sunt quæ habes, 1. Reg. 16. & 2. Reg. 10. ubi Rex Achabus in soceri gratiam, Ithobalis, inquam, Sidoniorum regis, fanum in Samariâ *Baali* sacrasse memoratur. Sidon autem Phœniciæ urbs maritima, unde is ipse fuerit hic Belus, qui Jupiter Thalassius, seu marinus Sidoniorum nuncupatur. Hesychius: Θαλάσσιος Ζεὺς ἐν Σιδῶνι τιμᾶται. Belus enim Ζεὺς & Jupiter Europæis nominabatur. Nugaces Græculi ex Ægypto Belum hunc petunt, & Neptuni, & Libyes filium faciunt, fabulosam historiam vide, si vis, apud Apollodorum περὶ θεῶν, lib. 2. & passim fermè admittitur. Sed futilis nimium est. De eo autem intelligendum illud Virg. Æn. 1.

Implevitque mero pateram: quam Belus, & omnes
A Belo soliti. ——— ———

Nam Carthaginenses è Phœniciâ oriundi, ac de Didûs libatione loquitur Poëta. Ubi Servius. *Linguâ Punicâ Bal dicitur, apud Assyrios verò Bel dicitur quâdam sacrorum ratione & Saturnus & Sol.* Ubi Gyraldus & alii depravatis exemplaribus *Hal* & *Hel* legunt. Belo huic seu Bali Punico fanum erat in Bali, urbe Libyes. Steph. Βάλις, πόλις Λιβύης πρὸς τῇ Κυρήνῃ ἀπό τινος Βάλεως, ὃ καὶ ἱερὸν ἔχει. Belum Chaldæum quod attinet, de eo autor Chronici Alexandri ita *Jupiter suscepit ex Junone filium* ὃν ὠνόμασε Βῆλον διὰ ὀξύνειν εἶναι τὸ παιδίον. Ridiculè. Nec omninò capio Græculi originationem, nisi quis τὸ βέλος deducere voluerit, quod jaculum, seu telum quod acutum est plerumque denotat. Verùm pro ὀξύνειν substernendum ibi videtur ὀξυκίνητον, quod velocem notat. Firmat hanc emendationem Cedrenus. Βῆλος δὲ ὁ υἱὸς διὰ τὸ ὀξυκίνητον εἶναι οὕτως ἐκλήθη. Paulò melius ii qui apud Didymum ad illud Hom. Iliad. α.

Ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.

Unde Vulcanus se dejectum queritur, interpretantur Βηλὸς τὸ ἀνωτάτω πάγον καὶ περιέχοντα τὸ πάντα αἰθέρα. Sive, ut alii τὴν περίοδον τοῦ αἰθέρος καὶ τῶν ἄστρων. Dryopum linguâ alii Βηλὸν *Olympum* significare volunt, & secundùm Chaldæos *Cælum*, uti ad eum locum refert Eustathius. Sed rectè ille Βηλὸν ibi à Belo, quod est nomen proprium distinguit; Βηλὸς enim limen est: cæterùm diverso scribitur accentu τὸ Βῆλος, quod Regibus & Diis tribuitur. Βῆλος enim exaratur, idque apud vetustissimos authores. Hesiodus in catalogo Heroinarum. Θρονίη κούρη Βήλοιο ἄνακτος quæ prima est apud scriptores Græcos [illegible]i mentio. Citat Strabo, lib. 8. Tamen & Suidas: Βηλὸς βωμὸς θύρας ἢ οὐρανός. Ab homonymia, accentu neglecto, hallucinatus cum aliis est. Neque enim Βῆλος malè pro *Cœlo* accipitur. Velut enim collectivum in Syris numen erat כל צבא השמים *Colzaba haschamaim. Omnis Exercitus Cœli.* Cui Aram in Atrio Templi exstruxit Manasses: Neque non est verisimile etiam *Belum* Exercitum illum, sive *Cœlum* dictum esse; Generale enim Deorum nomen *Baal* fuisse scimus; & Chaldæis *Cœlum* ita vocatum jam ex Eustathio, qui à veteribus hæc hausit, monuimus. *Omnes Exercitus Cœli* Seniores 70. πᾶσαν δύναμιν τοῦ Οὐρανοῦ reddunt. Belus autem & οὐρανὸς & Ζεὺς Ποσειδῶνος υἱὸς interpretatur apud Hesychium. Distabat autem Babylonius ab altero illo Phœnicum, ut Jupiter Ammon à Jove Capitolino, Cretensis ab utroque. Uti enim Europæis Jovis, ita Asiaticis Beli seu Baalim, generale Divûm vocabulum fuit. Et Jovis stella Phari æis *Cochab-Baal* dicebatur, uti est apud Epiphanium. Signantiùs autem de τοῖς *Baalim* Scriptura alibi non loquitur quam in Jerem. 2. 28. *Nam juxta numerum civitatum tuarum fuerunt Dii Jehudah. Baalim tui* si dixerat, idem dixerat; & B. Paulus. 1. Cor. 8. *Sunt Dii multi, & Domini multi,* quod interpreteris, *multi Beli:* vel si ad Europæum morem respexeris, *multi Joves.* Seldenus. Vide: *Belus.*

Baalam, filius Beor, sive Bosor, uti loquitur B. Petrus, cujus historiam habemus Num. 22. &c. Quidam prophetam Dei, adeòque verum fuisse volunt, uti Sibyllæ fuêre; nam verum Deum suum vocat, Num. 24. 13. Et difficile est creditu Deum revelationes concessurum prophetæ Dæmonis, sic ut idem & Dei & Dæmonis propheta esset. Alii Diaboli prophetam fuisse aiunt & magnum. Ita Basilius, Chrysostomus, Origenes, Augustinus, Procopius, aliique. Probant. 1. quia auguria vana captauit, Num. 24. 1. ideóque aras extruxit. 2. quia voluit maledicere Israel. Quicquid sit certum est hominem impium fuisse.

Baal peor, sive *Belphegor*, cui initiatos Israëlitas scribit, Num. 25. Constat (inquit Seldenus) Moabitarum & Madianitarum fuisse hoc numen, atque idem quod eodem & 31. capite *Peor* tantùm vocatur, uti & Jos. 22. Ebraice autem פעור & pro sonorum varietate *Phegor* dictum. Nam & 70. Βεελφεγὼρ pronunciabant.

Quid fuerit autem præterquam idolum Turpitudinis, haud invenit narratum apud Hebræos Origenes. Ita enim in Numeros Hom. 20. *Beelphegor idoli nomen est, quod apud Madianitas præcipuè à mulieribus colebatur. In hujus ergo idoli mysteriis consecratus est Israël. Interpretationem nominis ipsius cùm requiremus attentiùs inter Hebræa nomina, hoc tantùm invenimus scriptum, quòd Beelphegor sit species Turpitudinis. Noluit tamen declarare quæ vel qualis species, vel cujus esset turpitudinis, honestati credo consulens, qui interpretatus est, uti ne auditum pollueret audientium. Igitur cùm multæ sint turpitudinum species, una quædam ex pluribus Beelphegor.* Verùm nominis caussam, & Numinis cultum videtur sibi benè explicasse Salomon Jarchi, ad Num. 25. *Eo*, inquit, *quod distendebant coram illo foramen podicis, & stercus offerebant; & hic erat cultus ejus.* Aperire enim sive distendere פער interpretatur. unde *Peor*. Ad hanc mentem Moses Ben Maimon in More Nevochim part. 3. cap. 46. *Tu verò scis quòd servitium idoli, quod vocabatur Pahor (Peor) in temporibus illis erat, ut discooperiret se homo versùs eum. Et ideircò præceptum est sacerdotibus, ut facerent Braccas quibus cooperirent operienda in horâ sacrificii: & præterea non ascendebant per gradus ad altare, ne discooperirentur.* Ab hiante idoli ore alii nomen deducunt. Philo autem Judæus, dum anagogicè sacram interpretatur historiam in lib. περὶ τῶν μετονομαζομένων, ad hunc modum: ὅτι τε τελεταῖς, ait ταῖς ἀνιεροῖς τοῦ Βεελφεγὼρ τελεσθέντες, καὶ τὰ τοῦ σώματος στόματα πάντα διευρύναντες πρὸς τὴν τῶν ἔξωθεν ἐπεισχεομένων ὑποδοχὴν, (Ἑρμηνεύεται γὰρ Βεελφεγὼρ ἀνωτέρω στόμα δέρματος) κατέκλυσαν τὸν ἡγεμόνα νοῦν, καὶ ἀπώσαντο εἰς βυθὸν ἔσχατον. Belphegor vides per ἀνωτέρω στόμα δέρματος explicatum. Fortè autem legendum ἀνώτερον. Voluit enim Philo procul dubio τὸ בעל פעור quod Græcis elementis Βεελφεγὼρ exarat deductum à בעל פי עור *Baal-Piaghor*, quæ tria vocabula *superius os pellis*, seu ἀνώτερον στόμα δέρματος sonare possunt. Satis consentit Philoni D. Hieronymus ad Oseæ cap. 9. *Ipsi autem educti* (ait Patrum ille doctissimus) *de Ægypto fornicati sunt cum Madianitis, & ingressi sunt ad Belphegor, idolum Moabitarum, quem nos Priapum possumus appellare. Denique interpretatur Belphegor idolum tentiginis habens in ore, i. e. in summitate pellem, ut turpitudinem membri virilis ostenderet.* Idem Pater Magnus ad Oseæ cap. 4. ubi de sacris Deûm matris: *Istiusmodi* (inquit) *idololatria erat in Israël, colentibus maximè fœminis, Beelphegor, ob Obscœni magnitudinem; unde & Asa Rex tulit Excelsa de populo, & hujusmodi sacerdotes; & Matrem de augusto posuit imperio. sicut Scriptura testatur dicens, Et fecit Asa rectum ante conspectum Domini, sicut David pater ejus & abstulit effæminatos de terrâ, purgavitque omnes sordes idolorum, quæ fuerant patris ejus. Insuper & Maacham matrem suam amovit, ne esset princeps in sacris Priapi, & in loco ejus quem consecraverat, subvertitque specum ejus, & confregit simulacrum turpissimum & combussit in torrente Cedron.* Item, lib. 1. contra Jovin. cap. 12. *Phegor in linguâ Hebræa Priapus appellatur.* Isidorus Originum, lib. 8. *Beelphegor interpretatur simulacrum ignominiæ. Idolum enim fuit Moab cognomento Baal super montem Phegor, quem Latini Priapum vocant, Deum hortorum.* Verùm his ut astipuler, cogi nequeo. Ruffinus, lib. 3. in Hoseam, cautè & juxta aliorum sententiam, *Beelphegor*, inquit, *figuram Priapi dixerunt tenere.* Sed qui utrumque idem faciunt, obscœnos utrique Numini ritus placuisse probare conantur ex historiâ sacrâ, ubi de stupris Moabitarum & Ebræorum; adferunt etiam caput 9. Oseæ; nec enim hoc, nec illo loco *Baal-Peor* sine fœdâ colentium libidine memoratur. Verùm tantorum virorum pace, ego Priapum haud magis eundem cum Phegorio fuisse, quàm cum alio, quovis Divûm Asiaticorum autumo. Fœdæ enim illæ libidines, quæ in historiâ Moabitidarum recensentur, non minus à Phegorii cultu alienæ, quàm Solomonis stupra à ritu Sidoniarum: Ob amorem enim Sidoniarum, quas deperibat ille, Sidoniorum Deos venerabatur. *Et cœpit populus* (inquit *Moses*) *fornicari cum filiabus Moab, quæ & vocaverunt populum ad sacrificia Deorum suorum, comeditque populus & adoravit Deos illarum. Et junctus est Israel Baal-Peor.* Moabitides amasios suos, ut Deos patrios colerent, libidine pellexerunt: ita Sidoniæ Solomonem, ita alii, uti fit alios. Libidinem autem in sacris Phegorii fuisse non omninò constat ex Oseæ verbis qui obscœnos mores ad pop. non ad idolum refert. Neque verò idolorum cultum in Veteri Instrumento sub stupri & libidinis vocibus sæpissimè intelligi quis nescit. His itaque omissis, quoad nomen attinet, à viro Principe inter Divos relato cum nominatum, sive à cognomine monte satis probabiliter asseri potest. Mons enim in Moabitarum regno *Peor* dictus erat, ubi, ni fallor, *Baal hic* & delubro & sacris honorabatur. Moses Num. 24. *Et assumpsit Balac Bileam in summitatem* Peor, *sive* Phegor, *qui respicit faciem deserti Jesimon.* Hinc etiam dictum *Beelphegor* vult Theodoretus ad Psal. 105. Suidas. Βεελφεγώρ, Βὴλ ὁ Κρόνος. Φεγὼρ δὲ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο, ἐξ οὗ Βεελφεγώρ. Uti enim Jupiter Olympius, Mercurius Cyllenius, & Deus ille fortium Carmelus apud Sueton. in Vespas. à montibus appellati: ita *Baal* seu *Belus noster* quem *Jovem* seu *Belum Phegorinum* licet vocare. In Deut. 34. mentio est domûs *Phegor*, sive *Beth-Peor* in terrâ Moab, juxtà quam vallis illa in quâ sepultus Moses Sanè *Beth-Peor* pro monte ubi Templum Numinis, quod *Beth* Hebraicè dicitur, ubi sumitur: ut *Beth-Dagon*, *Beth-Shemesch*, &c. Sic Οἶκος τοῦ Βὴλ in Apocryphis, & Semiramidem Belo fanum in arce Babyloniâ condidisse testatur Dionysius.

——— Μέγαν δόμον εἵσατο Βήλῳ.

Sacrificia autem quæ, Mose teste, in Phegorii sacris comedebantur, inferiæ erant in memoriam defunctorum peractæ, quod docet Psalmista, Psal. 106. Adjuncti sunt *Baal-Peor*, & comederunt sacrificia Mortuorum. Locum ita pangit Apollinarius.

Οἱ δὲ Βεελφεγόροιο μυηπόλοι τελετῇσι
Νερτερίης ἐπάσαντο κατεφθιμένων Ἑκατόμβης.

Sacrificia Mortuorum, i. e. זבחי מתים *Zibche methim* in Νερτερίην καταφθιμένων ἑκατόμβην vertit. Victimas autem D I S Manibus seu Jovi Stygio (qui *Moth* Phœnicibus dictus, i. e. *Pluto*, sive *Mortuorum Deus*) mactabant, & ritè epulantes juxtà faciebant ac si novendiales ferias agerent. Hic cultus, hæc idoli sacra. Seldenus. Vide Voss. de Theol. Gent. lib. 2. cap. 7.

Baba, vel *Babba* & Julia Campestris, *Baba* Steph. *Beni Tendi* Marmolio col. & urb. Mauri. Tingit.

git. mediter. à Lixo 40. m. p. in occ. in regno Fessensi.

Babanenses, pop. Hisp. citer. in Conventu Carthagin. quos inter celeberrimos Stipendiariorum collocat Plinius l. 3. c. 3.

Babel, nomen civit. Gen. 11. Lat. *confusio*. Joseph. l. 1. cap. 5. Archæolog. Ἑβραῖοι τὴν σύγχυσιν Βαβὴλ καλοῦσι.

Babylon, vulgò *Bagdet*, urbs Babyloniæ reg. maxima ad Euphratem flu. et amœnum regionis caput, & sedes Præfecti. Ambitus mœniorum ejus erant stad. 385. quæ tam lata erant, ut quadrigæ obviæ sese non impedirent. Muros ejus lateritios fuisse tradunt omnes summo consensu. Herod. lib. 1. Ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους ἱκανὰς ὤπτησαν αὐτὰς ἐν καμίνοισι. Diodorus lib. 2. Ὑψηλοῖς καὶ πολυτελέσι τείχεσιν ὀχυρωμένην ἐξ ὀπτῆς πλίνθου. Dio in Trajano Ἐνθα μέν τοι τήν τε ἄσφαλτον εἶδε Τραϊανὸς ἐξ ἧς τὸ τεῖχος Βαβυλῶνος ᾠκοδόμηται. Josephus. Ὠκοδόμηντο δὲ ἐκ πλίνθου ὀπτῆς ἀσφάλτῳ συνδεδεμένης. Justinus. *Hæc Babylonem condidit, murumque urbis cocto latere circumdedit, arenæ vice bitumine interstrato.* Qu. Curt. lib. 5. *Murus instructus laterculo coctili bitumine interlitus.* Sed & præter historicos, qui id ex professo tractant, etiam apud Poëtas res est tralatitia. Aristophanes in Avibus.

> Περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις ὀπταῖς, ὥσπερ Βαβυλῶνα.

Theocritus Idyl. 16.

> ———Ὅπῃ πλατὺ τεῖχος
> Ἀσφάλτῳ δήσασα Σεμίραμις ἐμβασίλευσεν.

Ibi Scholiastes Ἀσφάλτῳ ἔδησεν ἡ Σεμίραμις τὸ τεῖχος ἀντὶ πηλοῦ. Tzetzes Chil. 9. Histor. 179.

> Τὸ Βαβυλῶνος κλέισμα γὰρ ὑπῆρχεν ἐκ βησάλων,
> Ἀντὶ δ' ἀσβέστου ἄσφαλτον εἶχεν ἐγκεχρισμένην.

Ex *besalo*, i. e. ex *latere cocto*, ut ipse ibidem explicat. Ovid. Met. 4.

> ———*Ubi dicitur altam*
> *Coctilibus muris cinxisse Semiramis urbem.*

Prop. lib. 3. el. 9.

> *Persarum statuit Babylona Semiramis urbem*
> *Ut solidum cocto tolleret aggere opus.*

Lucan. lib. 6. ——— *Fragili circumdata testâ*

> *Mœnia mirentur refugi Babylonia Parthi.*

Mart. lib. 9. ep. 77.

> *Nec latere cocto, quo Semiramis longam*
> *Babylona cinxit.* ———

Juvenal. Sat. 10.

> *Cùm tamen à figulis munitam intraverit urbem.*

Ex quo apparet, quare Dionysius Periegetes muros ejus infractos vocet. vers. 1005.

> ———Ἥν ῥά τε πᾶσαν
> Τείχεσιν ἀρρήκτοισι Σεμίραμις ἐστεφάνωσεν.

Conditorem autem Babylonis Belum plurimi gentiles vocant, inque his Dorotheus Sidonius poëta vetustissimus.

> Ἀρχαίη Βαβυλὼν, Τυρίου Βήλοιο πόλισμα.

Et Abydenus apud Euseb. Præp. Evang. lib. 9. cap. 41. ubi retulisset, ut primitus omnia aquis fuerint obruta, addit, Belum siccasse loca, καὶ Βαβυλῶνι τεῖχος περιβαλεῖν. Alii tamen arbitrantur non à Belo extructam hanc urbem, sed à filio ejus Babylone. Verum facilè hæc conciliantur. Nimrod enim seu Belus condere eam exorsus est. filius fortassè incrementum dedit. Alii Semiramidis opus putant, uti suprà vidimus. Nec isti errant, inquit Vossius, si sic intelligas, quomodo Constantinus M. Constantinopolim dicitur condidisse, quæ tot antea seculis Byzantii nomine claruit. De magnitudine Babylonis jam aliquid dicendum restat; quæ tametsi appelletur jure merito *Magna urbs*. Dan. 4. 30. & Nabuchodonosori Regi Regum dederit materiam superbiendi: Non tamen est quòd quis temerè Græculis fidem adhibeat, ex quorum relatione deceptus Aristoteles *Babylonem* sibi fingit portentosæ magnitudinis, & Peloponneso penè parem: Id sibi volunt hæc verba, Politic. l. 3. c. 3. quibus contendit civitatem mœnibus non definiri. Εἴη γὰρ ἂν Πελοπόννησον περιβαλεῖν ἓν τεῖχος. Τοιαύτη δ' ἴσως ἐστὶ καὶ Βαβυλὼν, καὶ πᾶσα ἥτις ἔχει περιγραφὴν μᾶλλον ἔθνους ἢ πόλεως. Subdit Ἧς γέ φασιν ἑαλωκυίας τρίτην ἡμέραν οὐκ αἰσθέσθαι τι μέρος τῆς πόλεως. Quod si semel conceiseris, etiam id agnoscendum *Babylonem* non malè cum Peloponneso conferri; è cujus uno extremo ad aliud triduano cursu vix attingere possit expeditus eques. Fortè pro τρίτην ἡμέραν μέρος τι οὐκ αἰσθέσθαι, scripserat aliquis, Τρίτῳ ἡμέρας μέρει τινὰς οὐκ αἰσθέσθαι, vel voce μέρος bis repetitâ τρίτῳ ἡμέρας μέρει, μέρος τι τῆς πόλεως, &c. Hoc est, diei parte tertiâ aliquam partem urbis nondum sensisse, cùm aliquantò ante lucem capta fuisset. Neque enim in tantâ urbe quæ capta est in die festo, plerisque somno, vino sepultis, & pridianam crapulam adhuc evomentibus, uno momento temporis res potuit ubique sciri. Verè igitur scribit Herod. lib. 1. cap. 191. Ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῆς πόλιος, ὡς λέγεται ὑπὸ τῶν ταύτῃ οἰκημένων, τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων, τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντας Βαβυλωνίων οὐ μανθάνειν ἑαλωκότας, ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὁρτὴν) χορεύειν τε τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι. Sed & Xenophon Cyropæd. lib. 7. præsidiariis qui tuebantur arces rem innotuisse negat usque ad plenam lucem. Verba sunt ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ᾔσθοντο οἱ τὰς ἄκρας ἔχοντες ἑαλωκυῖάν τε τὴν πόλιν, καὶ τὸν Βασιλέα τεθνηκότα, &c. Itaque potuit fieri, ut qui erant in extremis parte demum diei tertiâ, urbem captam esse deprehenderint, parte tertiâ, i. e. horâ tertiâ post ortum solis. Sed horæ nomen eo sensu nondum in usu erat apud Græcos. Tantùm diem per partes duodecim dividebant, idque à Babyloniis edocti Herod. lib. 2. cap. 109. Τὰ δυώδεκα μέρεα τῆς ἡμέρης παρὰ Βαβυλωνίων ἔμαθον Ἕλληνες. Hoc ipsum si fidem inveniat apud eos, qui *Babylonem* æstimant pro modulo nostrarum urbium, Sciant illi Hygino excepto, in quo mendum esse suspicor, veterem neminem esse, qui *Babylonis* mœnibus in ambitu minus assignet stadiis 360. quæ faciunt m. p. 45. Hæc est in Diodoro Ctesiæ definitio, quam puto secutum Hyginum; Et pro stadiis 300. (ita hodiè legitur) rescribendum 360. Alii omnes quotquot videre contigit, ad hunc numerum aliquid addunt pro mantissâ & auctario. Ita Clitarchus *Babylonem* amplexu suo continere scribit stadia 365. Q. Curtius 368. Strabo 385. Dio Cassius 400. Orosius 470. Herodotus & Apollonius 480. Plinius, & Marcianus Capella, quod idem est m. p. 60. In hâc veterum inconstantiâ non facile est pedem uspiam tuto figere. Nisi quod tutiùs credi puto Ctesiæ & Clitarcho, qui fuêre oculati testes, & *Babylone* diu egerunt. Bochartus. Porrò hæc urbs. ob vestem variam, i. e. variegatam & diversis picturæ coloribus intextam, & interstinctam, plurimum apud veteres olim celebrata fuit. Plin. 8. 48. *Colores diversos picturæ intexere*

intexere Babylon maximè celebravit, & nomen imposuit. Idem innuit Tertullianus lib. *de Habitu fœminarum* cap. 1 *Age nunc,* inquit, *si ab initio rerum & Milesii oves tonderent, & Seres arbores nerent, & Tyrii tingerent, & Phryges insuerent, & Babylonii intexerent.* Mart. 8. 28.

Non ego prætulerim Babylonica picta superbè,
Texta Semiramiâ quæ variantur acu.

Idem lib. 14. ——— Lemmate *Cubicularia polymita.*

Hæc tibi Memphitis tellus dat munera, victa est
Pectine Niliaco jam Babylonis acus.

Et de pavone Pub. Syrus in Satyrico Petronii

Plumato amictus aureo Babylonico.

Lucretius lib. 4.

Tunc Babylonica magnifico splendore rigantur.

Plautus in Sticho.

Tum Babylonica peristromata, consutaque tapetia
Advexit nimium bona rei.

Vide Boch. Phaleg. lib. 1. cap. 6. Notandum etiam hic Babylonios magnâ curâ Astrologiam olim coluisse; unde *Babylonius* Tertulliano *Genethliacus* aut *Mathematicus* dicitur.

Quin *ibi inventam sideralem scientiam* Plinius tradit. Claud de 4. Conf. Hon. ——— *Te sensit Hetruscus*

Augur, & inspectis Babylonius horruit astris.

Idem in Panegyr. ejusdem Consulis.

Namque velut stellas Babylonia cura salubres
Optima tum spondet mortalibus edere fata, &c.

Ubi per *Babyloniam curam* intelligitur *Astrologorum curiositas,* sive *curiosa Genethliacorum ars* Hinc Horat. l. 1. Carm. Od. 11.

Tu ne quæsieris (scire nefas) quem mihi quem tibi
Finem Dii dederint Leuconoë, nec Babylonios
Tentaris numeros. ———

Id est, *Astrologorum rationes, & supputationes,* Tullius lib. 1. de Divinat. *Contemnamus etiam (inquit) Babylonios, qui ex Caucaso cœli signa servantes, numeris & motibus stellarum cursus prosequuntur.* Huc pertinet illud Lucretii lib. 5.

Ut Babylonica Chaldæam doctrina refutans,
Astrologorum artem contrà convincere tendit.

Lucanus lib. 6.

Tunc Babylon Persæ licet, secretáque Memphis
Omne vetustorum solvat penetrale Magorum.

Denique, quia hæc sententia etiam apud doctos diu obtinuit, *Bagdad* esse *Babylonem*, libet hic aperire fontes erroris istius ex Bocharto Geogr. Sacr. lib. 1. cap. 8. Hujus sententiæ primi authores de vetere *Babylone* nequaquam cogitabant; sed de Seleuciâ, cujus vicinitate *Babylonem* exhaustam Plinius dicit in solitudinem rediisse. lib. 6. cap. 26. Nec multò aliter Strabo lib. 16. *Babylonis partem Persæ diruerunt, partem consumpsit tempus, partem Macedonum negligentia, præsertim postquam Seleucus Nicanor Seleuciam ad Tigrim condidit stadiis tantum trecentis à Babylone dissitam.* Itaque in *Babylonis* opes & nomen successit Seleucia, quæ non solùm *Babylonia* (ut apud Plinium διαιρετικῶς, quia non una fuit Seleucia) sed & *Babylon* appellata est. Stephanus. Βαβυλὼν Περσικὴ πόλις μητρόπολις Σελευκία καλουμένη. En *Babylonis* ipsum nomen Seleuciæ tributum. Quò referenda hæc Sidonii carm. 9.

Non coctam Babylona personabo,
Quæ largum fluvio patens alumno
Inclusum bibit hinc & inde Tigrim.

Porrò vel in eodem quo Seleucia loco, vel certè in proximo *Bagdad* conditam fuisse oportet, cùm utramque ad ripam Trigidis, & ferè in eâdem à veteri *Babylone* distantiâ describant Geographi. Nam 300. illa stadia, quibus à Babyloniâ Seleuciam distare scribit Strabo, sunt milliaria propè 38. i. e. *diurnum illud iter inter Bagdada & rudera Babylonis interjectum*, juxta Teixeiram. long. 79. 00. lat. 35. 00.

Babylon, urbs Ægypti maxima, nunc *Alcairo,* Sultani sedes. *Babylon* ponitur pro *Româ*, ut quidam volunt. 1. Pet. 5. Ἡ διὰ τὸ περιφανές, uti loquitur Oecumenius, vel ob confusionem Idololatriæ, quam ibi S. Petrus invenit, si tamen illic unquam fuerit. Vide Apocal. 18. 2. Pop. *Babylonii* Hesychius: Βαβυλώνιοι Βάρβαροι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. v. 11. Cæterùm Urbem Romam per Babylonem significari antiqui Patres luculenter testantur. Tertullian. adversus Judæos: *Sic & Babylon apud Joannem nostrum, Romanæ urbis figuram portat, proinde & magnæ, & regno superbæ, & Sanctorum debellatricis.* Hieronymus in Prologo Didymi: *Cum in Babylone versarer, & purpuratæ Meretricis essem colonus, & jure Quiritum viverem.* Idem Epist. 17. cum Marcellam Româ Bethleem commigrare vellet: *Hic, puto, locus sanctior est Tarpeiâ rupe, quæ de cœlo sæpiùs fulminata, ostendit quòd Domino displiceret. Lege Apocalypsin Joannis, & quid de muliere purpuratâ, & scriptâ in fronte blasphemiâ, septem montibus, aquis multis, & Babylonis cantetur exitu, contuere. Exite, inquit Dominus, de illâ.* At verò Augustinus de Civ. Dei 18. 22. *Condita est Roma velut altera in Occidente Babylon, & velut prioris filia Babylonis.* Victorinus quoque in Apocal. *Scripta ibi in tubis, ruina magna Babylonis civitatis, id est, Roma.* Etiam Orosius, lib. 2. cap. 3. *Ecce simili Babylonia ortus & Roma, similis potentia, similis magnitudo, similia tempora.* Quâ in re, ea veritatis vis est, ut etiam Jesuitas ipsos adigat, qui in Apocalypsin haud ita pridem Commentarios scripserunt, non solùm de Româ Ethnicâ, verùm & de Christianâ *Babylonis* ibi nomen interpretari. Sic Ribera in Cap. 14. num. 42. *De Româ intelligendum, non solùm qualis sub Ethnicis Imperatoribus olim fuit, sed etiam qualis in fine seculi futura est.* Sic Jesuita alter Viegas in 17. Apocal. Com. 1. Sect. 3. *Omnia quæ in his capitibus commemorantur, in Romanam urbem apertissimè quadrant. Cæterùm nomen Babylonis ad eam Romam transferendum, quæ antequam reciperet fidem Christi. Idolis serviebat; & ad eam etiam, quæ erit tempore Antichristi.* Roma itaque sedes est Antichristi, non tamen Ethnica, sed Paganochristiana: idque numerus Bestiæ planè indicabit in Apocalypsi sc. *666.* unde Irenæus ep. ad Marcellum lib. 5. Valdè verisimile, inquit, quoniam verissimum regnum hoc habet vocabulum. *Latini* enim sunt qui nunc regnant. Vis argumenti latet in Voce Λατεῖνος cujus literæ numerales numerum prædictum conficiunt hoc pacto.

Λ Α Τ Ε Ι Ν Ο Σ.
30. 1. 300. 5. 10. 50. 70. 200.

Grotius non admittit Orthographiam τοῦ Λατεῖνος. Asserit n. scribi debere Λατῖνος. Verùm ei regerendum, quòd Irenæus, utpote Græcus, originem istius vocis probè satis noverit, quodque Jos. Scaliger hanc regulam posuerit:

posuerit: Græcos in Vocabulis Latinis I longum ante v. mutare in dipth. ει ut Σαβεῖνος, Ἀντωνεῖνος, Λαπεῖνος, Vide sis doctiss. Hen. Morum post D. Medum de rebus Apocalypticis pulcherrimè disserentem in Mysterio Iniquitatis, pag. 312.

Baccha, Bacchi sacerdos, quæ & *Mænas* & Thyas dicitur, ab insaniâ scilicet, & furibundâ concitatione. Ita enim plerumque Bacchæ inducuntur à Poëtis, qui amantes fœminas comparant cum earundem furore. Virg. Æn. 4. de Didone.

Sævit inops animi, totamque incensa per urbem
Bacchatur: qualis commotis excita sacris
Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho
Orgia nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. 1. de Arte, ubi de turpi amore Pasiphaës in Taurum.

In nemus & saltus thalamo Regina relicto
Fertur ut Aonio concita Baccha Deo.

Ubi benè Concita; ita enim Horat. l. 3. O. 15.

Pulso Thyas uti concita tympano.

Idem Ovid. lib. 2. ubi suprà de fœminâ impatienter amante.

In ferrum flammasque ruit, positoque decore
Fertur ut Aonii cornibus icta Dei.

Et lib. 3. ejusdem operis postquam Procris audivit Cephalum captum alterius amore.

——— *Per medias sparsis furibunda capillis*
Evolat ut thyrso concita Baccha, vias.

Idem denique Met. 9.

Utque tuo mota proles Semeleia thyrso
Ismaria celebrant repetita triennia Baccho.

Seneca in Medeâ.

Incerta qualis entheos cursus tulit.
Cùm jam recepto Mænas insanit Deo
Pindi nivalis vertice, aut Nysæ jugis
Talis recursat huc & huc motu effero.

Ubi in τῷ *Mænas insanit*, ad etymon allusum. Mænas enim ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι. Unde Stat. Theb. 12.

——— *Quales Bacche iâ ad festa vocatæ*
Thyades amentes, magnum quas poscere credas
Aut fecisse nefas.

Idem Theb. 5.

——— *Thalamisque insueta relictis*
Evolat insano veluti Thamesia Thyas
Rapta deo, cùm sacra vocant, Idæaque suadet
Buxus, & à summis auditus montibus Evan.

Lucanus, lib. 1.

——— *Qualis vertice Pindi*
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Sil. Italicus, lib. 4.

Edonis ut Pangæa super trieteride mota
It juga & inclusum suspirat pectore Bacchum.

Val. Flac. lib. 3.

Ceu pavet ad crines & tristia Pentheos ora
Thyas, ubi impulsa jam se Deus agmine matris
Abstulit & cæsi vanescunt cornua tauri.

Et ante hos omnes Pacuvius in Teucro.

Flexanima tanquam lymphata & Bacchi sacris
Commota in tumulis Teucrum commemorans suum.

Bacchiadæ, Corinthii, à Bacchiâ Dionysii filiâ oriundi, qui cùm Actæonem, Melissi filium, in nocturnis Orgiis discerpsissent, ejus necem tam impotenter tulit Melissus, ut observato Isthmiorum tempore, stans ante aram, diras Corinthiis imprecatus sit, nisi filii sui necem ulciscerentur; carmineque peracto protinus se præcipitem dedit: Corinthii itaque, ut se religione solverent, *Bacchiadas* ex urbe ejecerunt; qui conscensâ navi in Siciliam delati, inter Pachynum & Pelorum consederunt Ovid. Met. 5.

Et quà Bacchiadæ, bimari gens orta Corintho,
Inter inæquales posuerunt mœnia portus.

Hinc *Baccheis* Corinthus dicta. Stat. Sil. 2. 1.

Qualis si subeas Ephyres Baccheidos altum
Culmen, ab Inoo fert semita tecta Lechæo.

Vide Strab. lib. 8.

Bacchi Ara, ex antiquâ loci traditione *Bacharach*, super Germ. op. ad Rhenum in Palatinatu, inter Bingium & Vesaliam sup. 2. leuc. dissitum, quod & *Bachrach* dicitur. Vinum ejus his carminibus olim celebravit Hen. Steph.

Hæc mihi pocula sint, contemnam, Gallica quotquot,
Græcia quotquot habet, quæcunque dat Itala tellus
Nec sitiam varios mihi quos lautissima Roma
Sæpe ministravit latices, me judice, quamvis
Romana Bacchi sint maxima gloria mensæ.
Nam varia ob varios passim celebrantur honores
Vina sibi, propriam poscentia singula laudem.
At tua cunctorum cumulata videmus honore,
Cunctorumque simul titulos, laudesque mereris.
Bacchi igitur merito tribuit tibi nomen ab Arâ
Bacchara, quicunque est primus tibi nominis author.

Bacchius & *Bithus*, gladiatores nobilissimi, qui pares ætate, & audaciâ fuêre. Hinc natum proverbium. *Bithus contra Bacchium*. Horat. ——— *Uti non*
Compositus meliùs cum Bitho Bacchius ———

Hi cùm multos interfecissent tandem congressi mutuis vulneribus se confoderunt.

Bacchus, Jovis ex Semele filius Orph. in Hymnis,

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομ' ἀείδειν.
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν.

Idem alio Hymno Jovis & Proserpinæ filium putavit.
Εὔβουλ' ἐυπολύβουλε Διὸς καὶ Περσεφονείας.

Hunc Deum bimatrem appellarunt, non quia duas habuerit matres, sed quòd cum Semele mater arsisset, ex igne surreptus Jovis femori assutus fuerit, qui matris munere functus fuit, teste Ovid. Met. 3.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo
Eripitur, patrioque tener, si credere dignum est,
Insuitur femori, maternaque tempora complet.

Manilius, lib. 5.

Atque iterum patrio nascentem corpore Bacchum.

Orpheus hymno in Sabazium Dionysum inquit à Sabazio Jovis femori assutum fuisse: cùm tamen alii Sabazium fuisse filium Bacchi inquiant, alii Bacchum ipsum, alii alium dæmonem Sic enim ille.

Κλῦθι πάτερ, Κρόνου υἱέ, Σαβάζιε κύδιμε δαῖμον,
Ὃς Βάκχον Διόνυσον, ἐρίβρομον, εἰραφιώτην
Μηρῷ ἐγκατέραψας, ὅπως τετελεσμένος ἔλθῃ
Τμῶλον ἐς ἠγάθεον. ———

Theocritus Idyl. 26.

Χαῖρε μὲν Διόνυσος, ὃν ἐν Δρακάνῳ νιφόεντι
Ζεὺς ὕπατος μεγάλων ἐπιγείνατο θῆκατο λύσας.

Nonnus Bassaricon initio. Ἐπεὶ δὲ φύτλην
Βάκχου διοτόκοιο ἐκ πυρὸς ὑγρὸν ἀείρας
Ζεὺς βρέφος ἡμιτέλεστον ἀμαιεύτοιο τοκῆος
Φειδομένης πελάμησι τομῇ μηροῖο χαράξας
Ἄρσενι γαστρὶ λόχευσε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

Hunc primum matertera ejus Ino clam nutrivit, postmodum Nymphis tradidit, quæ etiam ei alimenta dederunt. Ovidius ubi suprà.

Furtim illum primis Ino matertera cunis
Educat, inde datum Nymphæ Nyseides antris
Occuluere suis, lactisque alimenta dedere.

Et sanè Meleager non assutum fuisse femori Jovis arbitratùs est, sed ab ipsis Nymphis è cineribus maternis statim ereptum & educatum, cùm ita scribat.

Αἱ Νύμφαι τὸν Βάκχον, ὅτ' ἐκ πυρὸς ἥλατ' ὁ κοῦρος
Νίψαν ὑπὲρ τέφρης ἄρτι κυλιόμενον.
Τοὔνεκα σὺν Νύμφαις Βρόμιος φίλος, ἢν δὲ νιν εἴργῃς
Μίσγεσθαι, δέξῃ πῦρ ἔτι καιόμενον.

A quâ sententiâ videntur non magnoperè dissentire carmina illa, quæ sunt in lib. 9. Dionysiacorum apud Demarchum qui scribit Dionysum ab Horis fuisse educatum, ut est in his,

Τὸν μὲν ὑπερκύψαντα θεηγενὶ ἐσσὶ παιδίον
Στέμματι κισσήεντι λεκαίδεος ἔτρεφον Ὧραι.

Memoriæ prodidit Lucianus in Dialogis Deorum Dionysum statim natum fuisse deportatum à Mercurio in Nysam, Arabiæ urbem Ægypto finitimam ad Nymphas educandum. At Orpheus in Hymnis illum educatum fuisse in Ægypto significat in his,

Αἰγύπτου παρὰ χεῦμα σὺν ἀμφιπόλοισι τιθήναις.

Alii Hyadas fuisse Bacchi nutrices putarunt, ut ait in lib. 2. De Diis Apollodorus Cyrenaicus, & Ovid. lib 5. Fastorum in his,

Ora micant Tauri septem radiantia flammis,
Navita quas Hyadas Graius ab imbre vocat.
Pars Bacchum nutrisse putat, pars credidit esse
Tethyos has neptes Oceanique senis.

Pausanias scribit in Achaicis, fuisse sermonem Patrensium, quòd *Bacchus* fuerit apud se educatus intra Mesatim oppidum, quodque Panum insidiis propè fuerit circumventus. Alii in Naxo nutritum fuisse inquiunt. At Antipater Sidonius hunc, sicut Herculem, Thebanum fuisse memorat in his carminibus.

Ἀμφότεροι Θήβηθε καὶ ἀμφότεροι πολεμισταί,
Κἠκ Ζηνός. θύρσῳ δεινὸς, ὁ δὲ ῥοπάλῳ.

Lucianus addit matrem ejus Syrophœnicem fuisse. Verùm hæc locorum, nutricumque differentia inde exorta est, quòd varii fuerunt *Bacchi*, de quibus ita scripsit Cic. lib. 3. de N. D. *Dionysos multos habemus, primum è Jove & Proserpinâ natum: Secundum Nilo, qui Nysam dicitur interemisse: Tertium Caprio patre, eumque regem Asiæ præfuisse dicunt, cujus Abazea sunt instituta: Quartum Jove & Lunâ, cui sacra Orphica putantur confici: Quintum Niso natum & Thione, à quo trieterides constitutæ putantur. At de nullo horum propè fit mentio à Poëtis, nisi de Jovis & Semeles filio.* Fuerunt qui dixêre statim natum Dionysum fuisse à Mercurio Jovis mandato in Eubœam ad Macrim Aristæi filiam portatum, quæ labra melle illi primum perunxit, eumque educandum cepit. Id verò cùm sensisset Juno, Macrim Eubœâ relegavit; de pellicis filium etiam in insula sibi sacrâ educaretur; quæ in Phæacum regionem profugit, atque in antro duas portas habente illum educavit. Apollonius Argon. 4.

Αὐτοτυχὶ κούρη θαλαμήιον ἔστασαν εὐνὴν
Ἄντρῳ ἐν ἠγαθέῳ, τόθι δή ποτε Μάκρις ἔναιεν
Κούρη Ἀρισταίοιο μελίφρονος, ὅς ῥα μελισσέων
Ἔργα, πολυκμήτοιό τ' ἀνεύρατο πῖαρ ἐλαίης.
Κείνη δὴ πάμπρωτα Διὸς Νυσήιον υἷα
Εὐβοίης ἔντοσθεν Ἀβαντίδος, ᾧ ἐνὶ κόλπῳ
Δέξατο, καὶ μέλιτι ξηρὸν περὶ χεῖλος ἔδευσεν.
Εὖτέ μιν Ἑρμείας φέρεν ἐκ πυρός, ἔδρακε δ' Ἥρη.
Καί ἑ χολωσαμένη πάσης ἐξήλασε νήσου,
Ἡ δ' ἄρα Φαιήκων ἱερῷ ἐνὶ τηλόθεν ἄντρῳ
Νάσσατο, καὶ πόρεν ὄλβον ἀθέσφατον ἐνναέτῃσιν.

Orpheus in Hymnis Hippam *Bacchi* nutricem fuisse perhibet hoc versu.

Ἵππαν κικλήσκω Βάκχου τροφὸν, εὐάδα κούρην.

Idem tamen Hymno in Nymphas, illas *Bacchi* nutrices nominat, ut sensit etiam Homerus Hymn. in Dionys.

Ὃν τρέφον ἠΰκομοι Νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἄνακτος
Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον.

Vide Oppian. Κυνηγ. lib. 4. Porrò *Bacchum* Orpheus vocat.

Ἄρσενα καὶ θῆλυν, διφυῆ. ———

Et Ovid. Met. 4. eum semper juvenem esse scribit,

Tibi enim inconsumpta juventa est,
Tu puer æternus, tu formosissimus alto
Conspiceris cœlo. ———

Fingebatur autem juvenili specie, corpore tenero & delicato, ut Virginem referret. Unde Poëta Phallicus.

Trahitque Bacchus Virginis tener formam.

Quam ob causam inter Deos formosus eidem connumeratur carmine alio.

Formosus quoque pingitur Lyæus.

Albricus de Imaginibus Deorum Gentil. cap. 19. *Imago Bacchi erat facie muliebri, pectore nudo, capite cornuto, vitibusque coronato, qui super tigride equitabat.* Rationem rei, quod ad cornua spectat adsignat Phurnutus seu Cornutus cap. 30. nimirum quod ebrietas petulcos faciat animos bibonum. Τοῦτο δὲ ἴσχει καὶ θηλύμορφος πλάττεται, καὶ κέρατα ἔχει ὡς τοὺς μὲν τόνους ἀποβαλόντων τῶν μεθυόντων, βίᾳ δὲ χρωμένων, καὶ δυσκάθεκτόν τι καὶ ὁρμητικὸν ἐχόντων. Ovid. Met. 4.

——— *Tibi cum sine cornibus adstas*
Virgineum caput est.

Seneca in Oedipo:

Huc adverte favens virgineum caput.

Quæ ad hodiernam *Bacchi* picturam malè respondent: Nisi abdomen & ventrem inter pulchritudinis partes censere velimus. Vide Diod. Sic. lib. 4. ubi totam *Bacchi* historiam habes, & Nonnum in Dionysiacis, ubi res gestas ejus describit. Sic dictum volunt à *Bacchis* quæ illum Βακχεύουσαι h. e. *insanientes, immodestè se gerentes in Indiam secutæ sunt*; sive ut Eustathio placet, ἀπὸ τοῦ βάκχειν h. e. *à vociferando, ac ululando*; unde ipse *Bacchus* (inquit D. Heinsius) *non est dubitandum, quin à* בכה *Baccha*, quod est *ululare*, aut *lamentari* dictus sit. Aliter Bochartus ὁ μέγας, cui *Bacchus* quasi בר כוש *bar-chus*, i. e. *Chusi filius*. Vide doctissimum Virum Phaleg 1. 2. Mythologiam ejus habes apud Nat. Com. lib. 5. cap. 13 quem si consule. Ἐριβόητος Διόνυσος, h. e. *Cicernus Bacchus*, de re vehementer contemptâ; sumptum adagium

adagium à potu ex leguminibus confecto, qui vinum imitatur. Οὐδὲν πρὸς Διόνυσον, *Nihil ad Bacchum*; ubi quis ea nugatur, quæ ad rem præsentem nihil spectant, quæ eleganter dicimus ἀπροσδιόνυσα.

Πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι.

Multi thyrsigeri, pauci viri.

Proverbium, quo significatur complurimis mortalium adesse virtutis insignia, aut etiam famam, qui tamen verâ virtute vacent. Hinc *Bacchæ*, Bacchi sacrificulæ, quæ & Mænades, Bassarides & Thyades, &c. quæ noctu ei sacrificabant alternis annis, in Parnasso monte Bœotiæ; Item anno quoque tertio ad Cithæronem montem catervatim cum thyrsis convenire solebant; ut ibi *Bacchi* orgia magno cum ululatu celebrarent. Ovid. Met. 9.

Utque tuo mota proles Semeleia thyrso,
Ismaria celebrant repetita triennia Baccha.

Dixi *cum thyrsis*, qui *Baccho*, & *Bacchis* passim ab authoribus tribuuntur. Suidas. Θύρσος Βακχικὸν ξύλον, ὃ λαμπάδας εἶχεν ἐκάστοτε εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Thyrsum itaque esse *Bacchi* certum est. Hinc à Sidonio Antipatro *Bacchus* dicitur θύρσου ἄναξ· Et Statius, lib. 5. Sylvarum.

——Cui jus venerabile thyrsi
Bacchus.——

Eandem rem firmat insania Antigoni & Antonii. Prior apud Herodotum *Bacchum* repræsentaturus, cum hederam capiti circumponebat pro diademate, cum maximè ferebat θύρσον ἀντὶ τοῦ σκήπτρου. Posterior apud Velleium, cùm Liberum Patrem appellari se jussisset, cùm redimitus hederâ, coronâque velatus aureâ, & thyrsum tenens, cothurnisque succinctus, curru velut Liber Pater vectus esset Alexandriæ. De curru *Bacchi*, ejusque descriptionem habes apud Nonnum Dionys. lib. 18. Ovid. Met. 4. Sil. Ital. lib 15. Virgil. Æn. 6. Sidonium Burgo Pontii, Lucianum *Baccho*. Catullum Epithalamio Pelei & Thetidos, Alios. Sidonii autem versus non possum non subjungere, quibus postea pares apud Latinos Poëtas frustra quæras.

Fortè sagittiferas Evan populatus Erythras
Vite capistratos cogebat ad esseda tigres.
Intrabat duplicem qua temo racemifer arcum.
Marcidus ipse sedet curru: madet ebria cervix
Sudati de rore meri, caput aurea rumpunt
Cornua, & indigenam jaculantur fulminis ignem.
——Fert tempus utrumque
Veris opes, rutilosque ligat vindemia flores
Cantharus & thyrsus dextra lævaque feruntur
Nec legit exertos, sed tangit palla lacertos
Dulce natant oculi, quos si fors versat in hostem
Attonitos, solum dum cernit inebrias Indos.
Tum salebris saliens, quoties se concutit axis
Passim deciduo profunditur area musto.

De navigatione ejusdem eleganter Claudianus de 2. Consul. Stilic.

Æquora sic victor quoties per Rubra Lyæus,
Navigat, interquet clavum Silenus, & acres
Insudant tonsis Satyri, taurinaque pulsu
Baccharum Bromios invitant tympana remos.
Transtra ligant edera, malum circumflua vestit
Pampinus, antennis illabitur ebria serpens.
Perque mero madidos currunt saliuntque rudentes
Lynces & insolita mirantur carbasa tigres.

Ubi benè *tigres*; hi enim Liberi Jugales. Horatius.

——Bacche pater tua
Vexêre tigres.

Ovid. Am. 1. 2.

Talis erat domitâ victor Gangetide terrâ
Tu gravis alitibus, tigribus ille fuit.

Sil. in calce operis.

Qualis odoratis descendens Liber ab Indis
Egit pampineos frænatâ tigride currus.

Mart. 8. 26.

Nam cùm captivos ageret sub curribus Indos
Contentus gemino tigride Bacchus erat.

Plinius verò lib. 8. cap. 2. primum Bacchum ait victâ Indiâ triumphasse junctis elephantis. Vide Passeratium in illud Prop. lib. 3. el. 17.

Indica Nysæis arma fugata choris.

Hinc *Bacchus thyrsiger* est apud Senecam in Medeâ:

Candida thyrsigeri proles generosa Lyæi.

Fuit verò thyrsus non *Bacchi* solùm sed *Baccharum*, cujus virtute nixas illas, atque illudente Dæmone, mira quæpiam prodigia fecisse antiqui prodidêre. Apud Euripidem Baccharum una, cùm petram thyrso percussisset δροσῶδες ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς *fons exiliit aqua rorulentus*. Alia ut in terram jecit, remisit *Bacchus κρήνην οἴνου vini fontem*, & fere statim ἐκ δὲ κισσίνων γλυκείας μέλιτος ἔσταζον ῥοαί. Nonnus Dionysiacon, lib. 48.

Θύρσῳ γαῖαν ἄραξε διχαζομένης δὲ κολώνης
Αὐτομάτην ὤδινε μέθην ἐνάλιγκιον μαζῷ
Χεύματι πορφυρέῳ.

Si quis verò descriptionem thyrsi petat, addam ex Virgilio, qui talem ejus adhibet periphrasin Eclog. 5.

Et foliis lentas intexere mollibus hastas.

Nimirum nihil aliud thyrsus denotat, quàm hastam, sive virgam frondibus vestitam, aut etiam pampinis ac foliis hederæ obtectam, in cujus extremitate cuspis erat, aut mucro formâ coni pinei. Plin. 16. 34. *Hedera Liberi Patris adornat thyrsos*. Indè Euripides in Bacchis Thyrsum vocat κίσσινον βέλος, & Ovidius in Epistolis *hastam pampineam* eo versu.

Ut quas pampineâ tetigisse bicorniger hastâ
Creditur.——

Justinus M. ἄρτιον δὲ βάκχαι διὰ χύματος εἰρήνης ὡς λόγχας ἐν τοῖς θύρσοις περιφέρειν. Addit Macrobius, mucronem quoque ipsum tegi lambente hederâ. Seneca claré in Hercule Insano Act. 4.

Tectam virenti cuspidem thyrso gerens.

Nonnus Dionys. lib. 9. hunc thyrsum dicit κρυψίφυλλον πετάλοισι, *occultatum foliis*, & alibi κατάσκιον *umbrosum*, vel *inumbratum*. Vas hujus Numinis Cantharus fuit. Virg. in Sileno.

Et gravis attrita pendebat Cantharus ansâ.

Sil. Ital. lib. 7.

Lumine purpureo frontem cinxêre corymbi
Et fusa per colla coma, dextraque pependit
Cantharus.
——Rutilosque ligat vindemia flores,
Cantharus & thyrsus dextra læva que feruntur.

Plin. l. 35. c. 11 in fine. C. *Marius post victoriam Cimbricam Cantharis potasse Liberi Patris exemplo traditur*. Arnobius, lib. 6. *In Liberi dexterâ pendens poterius Cantharus*. Hieronym. contra Vigilantium: *Liberè*

proclamabis te esse Liberum Patrem pro ebrietate & Cantharo ex humeris dependente, & semper rubente facie, & spumantibus labiis. Videsis Val. Max. l. 3. c. 6. qui eadem cum Plinio.

Bacchus, Martyr, unà cum Sergio sub Diocletiano ad Euphratem passus est. Uterque ordinem in exercitu Cæsaris ducebat. Volaterranus.

Bacchylides, Ceus, Poëta Lyricus è Simonidis fratre natus. Vide Voss. Poët. ad Olymp. 82.

Bacelus, vir quidam effœminatus, totusque luxuriæ deditus. Unde Proverb. *Bacelo similis*. Hesych. Βάκηλος, ὁ μέγας καὶ ἀνόητος, ἢ ὁ ἀπόκοπος. ὃ, ὑπ' ἐνίων Γάλλος. Οἱ δὲ ἀνδρόγυνος, ἄλλοι παρειμένος, γυναικώδης παρὰ Μενάνδρῳ Ὑμνίδι.

Bacenis, sylva Germaniæ, *Semana* Ptol. monti Melibocco imposita, non longè à Visurgi, ubi aliàs Cherusci pop. Sansoni, Brietio & al. est *der Hartz Waldt*, in Duc. Brunsvicensi versùs Hassiam.

Bacchianum, *Bachiam*, ins. Asiæ in mari Indico, una ex Moluccis, parva, sed mirè fertilis in ditione Hollandorum. 30. m. p. à Machiano in aust. & paulò minùs ab ora occid. Giloli ins. ferè sub linea Æquinoctiali.

Bacchilio, flu. Italiæ, olim Meduacus minor dict. Agros Vicentinum, & Patavinum rigat & in mare Adriaticum se exonerat.

Bachovia, urbs Valachiæ 30. m. p. à Targovisco in Sept.

Bactra, *trorum*, *Bactrum* etiam Plinio, *Bagdasan*, teste Castaldo, urbs Bactrianæ reg. caput, ad Bactrum flu. Horum Virgilius mem. Georg. 2.

> *Sed neque Medorum silva ditissima terra,*
> *Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus*
> *Laudibus Italiæ certent, non Bactra, neque Indi*
> *Totáque thuriferis Panchaia dives arenis.*

Ex quibus Poëta verbis apparet *Bactrorum* terram fuisse fœcundissimam; Hinc Dionysius vers. 734.

——— Ἀφνειῶν πόμα Βακτρῶν.

Idcóque Strab. lib. 2 Παμφόρον eam vocat, & Plin. 18. 7. *Tradunt in Bactris grana tanta magnitudinis fieri, ut singula spicas nostras æquent.* Et Qu. Curtius lib. 7. *solum pingue* vocat. long. 120. 26. lat. 39. 26.

Bactri, *Bactriani* Straboni, *Bactrii* Melæ, Bactrianæ reg. pop. qui, teste Qu. Curtio, senio, morbove confectos canibus ad hoc nutritis devorandos objiciebant. Sponsas etiam eorum, quæ in publicum maximo ornatu prodeunt, etiam servis & advenis impunè commisceri tradit Plinius. *Sunt autem Bactriani inter illas gentes promptissimi, horridis ingeniis, multumque à Persarum luxu abhorrentibus: siti haud procul Scytharum bellicosissima à gente, & rapto vivere assuetâ: semperque in armis errant.* Verba sunt Qu. Curtii lib. 4. cap. 6.

Bactriana, regio Asiæ, inter Ariam ad occ. Paropamisum, ac partem Sogdianæ ad ort. *Carassan* hodiè Castaldo, *Corasan* aliis, *Batter* Ramusio. Cujus urbes quondam claræ Bactra, Charta, vel Chatracharta, Zarispa, & Maracanda. Hæc olim mille urbes continebat. Josephus. Vide Boch. Phaleg. lib. 2. cap. 20.

Bactros, flu. in fin. Scythiæ Asiaticæ, à quo *Bactra* regio & urbs nomen sumpsit. Herod. lib. 7. Ejus mem. Lucanus lib. 3.

> *Errantes Scythiæ populi, quos gurgite Bactros*
> *Includit gelido.* ———

Hodie *Bachora* Nigro dicitur.

Bada, *Baden*, urbs Germ. in Duc. Sueviæ, cap. Marchionatus Badensis; ab Argentina 5. leuc. in Orient. æstiv. unâ à Rheno flu. & 8. à Spira in aust. estque aquis calidis celebris. Long. 30. 00. lat. 47. 09.

Badacum, *Obdach*, teste Lazio, op. Norici in Carinthia ad Lavantum flu. Iduno urbi propinquum, 2. leuc. in ort. distans. Cluverio autem est *Bamburg* ad Alazam flu. qui in Oenum defluit, longè ab *Obdach* op. Stiriæ. Long 34. 15. lat. 47. 15.

Badara, op. Indiæ in penins. cis Gangem in ora Malabarica 16. leuc. à Calecuto in Sept.

Badenacha, *Badenoth*, Scotiæ Sept. reg. in Moraviâ prov. versùs montes & propè Atholiam reg. Speâ fluvio in 2. partes scinditur.

Badeos, Urbs Arab. fel. in orâ sin. Arabici.

Badea, Mol. al. autem est Serrain op. medium inter Meccam & mont. Oreb. Fuit & *Badea* urbs Maurit. episc. sub Arch. Cæsariensi.

Badera, op. Gall. in Aquitaniâ, vel in eo tractu ubi Volcæ Tectosages, ad Alburacim flu. Forsan ibi nunc *Hauterive* op. Occitaniæ 4. leuc. à Tolosa in merid.

Badonicus mons, *Bannesdovvn* Camdeno, juxtà Bathoniam urbem. Polydoro Vergilio *Blascamore* propè Episcopatum Dunelmensem, apud Athesum flu. à Dunelmo ad 20. m. p.

Badrinus, Æmiliæ flu. idem cum Vatreno, forum Cornelii præterfluens. Hodiè *Santerno* dicitur.

Baduhenna, lucus in Frisiis Tacito, ubi nongentos Romanorum confectos fuisse scribit. *Seven Wolden* fortè i. e *septem Silvæ*.

Bacyla urbs Iberiæ juxtà columnas Herculeas. Steph. Vide Casaub. ad Strab. lib 3. *Bacula* Ptolemæo.

Baotis, Hesychius. Βαῶτις, Ἀφροδίτη παρὰ Συρακουσίοις.

Basampsa, civitas Arabiæ circa Rubrum mare, quam Stephanus *domum Solis* interpretatur, quasi esset בית-שמש Vide Voss. de Idol. lib. 2. cap. 8.

Basippo, *Besippo*, Plinio, *Beier*, teste Henr. Coquo, op. Hisp. Bæt. in orâ litorali Vandalitiæ.

Bæterra, Gall. Narb. urbs, olim Septimanorum (à legionis sc. Romanæ numero) colonia vulgò *Besiers*. Βαιτιῤῥαὶ Ptolemæo. Stephano autem est Βλιτέῤῥα. Ejus locum sic emendabis. Βαιτέῤῥας κώμην τρίτης Παλαιστίνης, οἱ κατοικοῦντες Βαιτεῤῥηνοί. Ἔστι καὶ πόλις Κελτικὴ Βαιτέῤῥαι, ὡς ὁ πολίτης Βαιτεῤῥίτης, τῆς δὲ προτέρας Βαιτεῤῥηνός, κλίνεται Βαιτεῤῥοῦντος. Malè hæc vulgò separantur, tanquam si & aliqua esset urbs in Gallia, quæ Βαιτέῤῥους vocaretur.

Bathen, Hesychius. Βαιθὴν, οἶκος θεοῦ, lege Βαιθήλ.

Bati, *Batavi*, Voss. ad Melam. pag. 294.

Batica, *Turdetana* Straboni. Tertia pars Hispaniæ, *Andaluzia*, teste Flor. sub quâ etiam *Granada* comprehenditur.

Batis, flu. Hisp. ulter. à quo *Batica*, Hispaniæ regio dicta. In quo lanas pulchro colore tingi ostendit Martialis in his.

> *Batis olivifera crinem redimite coronâ,*
> *Aurea qui nitidis vellera tingis aquis.*

Item nomen opidi Plinio. *Bætis* autem Punica vox est,

ni fallor, à בת bat pernoctare. Undè Sil. Italicus.

——Solisque cubilia Gades.

Tribus in locis, inquit Bochartus, stagnat *Batis*, primò statim in ipso fonte, secundò propè Cordubam, tertiò versùs ostia, ubi æstuaria, & lacus Avernus, seu Libystinus. At que ob id ipsum Punicè ביצי *Bitsi* i. e. paludosus dictus est. Tzade Ebræum in T mutarunt Græcis Romani scriptores, ut in *Tyro* & *Tani* ex צור *Tsor*, צען *Tzoan*. Neque aliò pertinet quòd idem amnis ab accolis Πέρκης i. e. *Perca* nominabatur. Stephanus. Βαῖτις, ποταμὸς τιμῆ Ἰβηρίαν ὃς Πέρκης λέγεται ἀπὸ τῆς ἐγχωρίων. Nempe *Perca* factum ex ברכה *berca* i. e. à *Stagno*; ut in Siciliâ *Percusa*, vel *Pergusa* dicebatur lacus Ennæ vicinus, ubi Proserpina rapta est. *Percam* autem sive *Perciem*, in *Certem*, aut *Certim* mutarunt scribæ imperiti in his Livii, lib. 28 *Martius superato Bati amni, quem incolæ Certim appellant*. Vide Voss. ad Melam p. 124. 125.

Batogaba, Judææ mediterranea urbs. Ptol. Becanus dicit eandem esse cum *Castra Chabria* Strabonis, quam tamen hic ad mare mediterraneum describit. In eodem loco *Eziongeber* esse contendit, & Josephum reprehendit, quòd hanc posteà *Berenicem* appellatam scribit.

Baton vixit ætate Alexandri M. cuius ταθμὸς conscripsit. Athen. lib 10.

Batulo, *Betullo* Melæ, op. olim, nunc pagus Hisp. citer. in Catalaunia juxtà Barcinonem, *Badelona*, teste Floriano.

Batulum, Hisp. Tarrac. flu. Ptolemæo *Batulo* hodiè *Beson* dicitur.

Baturia, Hisp. tractus. *Estremadura* Varreno, Hertio *Bethuria*. *Beturia* Livio.

Batylus, Græcè Βαίτυλος. Priscianus, lib. 5. *Abadir Deus est; Dicitur & hoc nomine lapis ille quem Saturnus dicitur devorasse pro Jove quem Græci Batylon vocant*. Hesychius. Βαίτυλος, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ δοθεὶς λίθος τῷ Κρόνῳ ἀντὶ Διός. Etymologus. Βαίτυλος ἐκλήθη ὁ λίθος ὃν ἀντὶ Διὸς ὁ Κρόνος ἔπιεν. Idem nullo sensu. Βαίτυλος, Λίβανον τὸ ὄρος τῆς Ἰλίου πόλεως. sed supplendum ex Phavorino. Βαίτυλος, λίθος σφαιροειδὴς κατὰ τὸν Λίβανον, &c. Utrobique autem pro Ἰλίου scribendum Ἡλίου. Vide Boch. de Phœn. Col. lib. 2. cap. 2.

Baga, Africæ propriæ urbs, quam Justinus Imp. restauravit, & incolæ *Theoriadem* appellarunt. Procopius lib. 6. de ædificiis Justini. Videtur *Bagasi* apud eundem lib. 4. Belli Vandalici, ut monuit Svvalemburgius.

Bagadaria, nomen loci apud Strab. sed leg. Βαγαδανία, Steph. Βαγαδανία, μεταξὺ Καππαδοκίας τὸ νωτίον. Apud Suidam Βαγδαλονία perperam scribitur.

Baganum, Nerviorum civitas. Ptol. Alias *Tornacum*, Long. 25. 05. Lat. 50 18.

Bagdatum, *Baghdet*, urbs Asiæ *dives*, ampla, & valdè in ort. munita, alias dict. *Seleucia*, in Mesopotam. nunc provinc. *Yerserack* caput, ad Tigrim flu. antea sub domin. Persarum, sed ab an. 1640 paret Turcis. Crevit ex ruinis Babylonis, cujus hodiè pauca quæ supersunt rudera ad Euphratem unius diei itinere inde distant.

Bagous, linguâ Persicâ *Spado* dicitur. Plin. lib. 13. cap. 4. *Clarissima omnium* (palmæ) *quas regias appellant ab honore; quoniam regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone nata, uno in horto Bagoi; Ita enim vocant spadones, qui apud eos etiam regnavêre*. Idem nomen datur *spadonibus regiis* apud Curtium, Ælianum, Heliodorum, Achillem Statium, & Sulp. Severum, lib. 2. Hist. Sacræ, cum de Judith loquitur. qui *Baguam* dixit. Suidas. Βαγώας, ὄνομα κύριον, ὃς ἦν εὐνοῦχος. Ovid. Amor. 2.

Quem penes est dominam servandi cura Bagoe.

Vide Grot. ad Judith. 12. 10.

Bagoe, nympha quædam, quæ Thuscis artem fulguritorum scripsit, quam quidam *Sibyllam Erythræam* esse putant.

Bagrada, Carmaniæ flu. Ptol. hodiè *Binimir* N. Nicolao, aliis *Budimir*, Niger dicit incolis *Bisarti* vocari. *Ebguelmir* Arabicè vocari addit Thevetus.

Bagrada, Africæ flu. qui juxtà Uticam labitur, apud quem ab Atilio Regulo, & exercitu ejus, ballistis & catapultis serpens 120. pedes longus occisus est. Plin. 8. 14. Gellius 6. 3. Sil. l. 6. ubi de Bagrada.

——Monstrum exitiabile, & irâ
Telluris genitum, cui par vix viderat ætas
Ulla virum, serpens centum porrectus in ulnas
Lethalem ripam, & lucos habitabat Avernos.

Zonaras Annal. Tom. 1. Ῥηγίλῳ δὲ παρὰ τὸν Βαγράδαν ποταμὸν στρατοπεδευομένῳ δράκων ἐπιφανεὶς ὑπερμεγέθης οὗ τὸ μῆκος λέγεται εἶναι ποδῶν ἑκατὸν πρὸς εἴκοσι καὶ γὰρ ἡ λιθωθεῖσα δορὰ εἰς τὴν Ῥώμην κεκόμιστο εἰς ἐπίδειξιν. Ejus scriptura (inquit Bochartus ὁ μέγας) est valdè inconstans; nam pro *Bagradâ* Lucani, Statii, Plinii, Ptolemæi, Procopii, Eutropii, Sidonii, Orosii, & Æthici, legitur in Strabone *Bagradas*; In Pomponio. Silio & Floro *Bagrada*; In Polybio *Macar*, & *Macra*, vel *Bemara*, ut legit Suidas voce Τεύχη. In Geopragho Nubiensi נגרדה *Nagiarda*; quæ omnia sunt ex uno fonte deducta Verum: sc. nomen erat ברכה *Braca*, vel emphaticè ברכתא *bracttha*, i. e. *stagnum*, cujus plurale ברכות *bracoth*, *stagna piscinæ*, Psal. 84. 7. Unde Græcum Βραγὺς, pro palude. Hesych. Βραγὺς, ἕλος. Jam verò ratio hujus appellationis non est obscura. Nam præterquam quòd suâ naturâ lentus est, & ex Africæ arenis vix eluctatur (Luc. lib. 4.

——Quo se
Bagrada lentus agit, siccæ sulcator arenæ.)

Ex alveo suo excedens circa ostia, in paludes, aut stagni more longè latèque diffunditur. Sil. lib. 6.

Turbidus arentes lento pede sulcat arenas
Bragada non ullo Libycis in finibus amne
Victus limosas extendere latius undas.
Et stagnante vado patulos involvere campos.

Id accidere potissimùm certâ anni tempestate, quâ ostio arenâ obstructo aquæ restagnant in campos adjacentes, nos docent hæc Polybii lib 1. pag. 76 Τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν εἰς θάλατταν ἐκβολὴν συνθεωρήσας κατὰ τοὺς ἀνέμους ἀποθινούμενον τὸ στόμα, καὶ τεναγῶδη γινομένην τὴν παρ' αὐτῷ τῷ στόματι πάροδον. Porrò cum *Bagrada* sic se diffundens multas contrahat sordes, & in limosas paludes desinat, meritò *pulvereus*, & *cœno gravis* à Statio describitur, lib. 4. Sylvarum. ubi Vulturnum Campaniæ amnem inducit sic loquentem.

Uti loquitur idem Horatius. Sanè *barathrum* Athenis locus erat immensæ profunditatis: Sed κατὰ μεταφορὰν sumitur à Plauto pro *Stomacho*. Inde igitur decoctores dicti *barathrones*, quia cuncta conderent in *barathrum*, h.e. in *stomachum*. Hinc vetus Glossator ἄσωτον *barathronem* interpretatur. Quod autem addit Horatianus interpres, aliter dici *Blaterones*, id satis refellitur iis quæ diximus. Est & aliud etymon apud Festum, ex cujus verbis cognoscitur *balatrones* ita dictos videri à vocabulo *bulla*, sive, ut Mss. habent, *Balla* significante lutum, quod ex itinere adhæret, sive, quod de calceamentorum soleis raditur. Sanè pro *flagrione* usurpat Varro de R. R. 2. 5. *Videbo jam vos*, inquit, *balatrones, & huc adferam meum corium & flagra.* Cæterùm ab hâc voce est, quod Italis homines nequam *Balatroni*, & Gallis *Belistres* dicuntur. Vide Fungerum in *Balatrones*.

Balbia, *Altomonte*, op. Brutiorum in Calab. citer. à Castrovillario 6. m. p. duplo à Colano urb. à Consentiâ 24. in occ. in colle, ubi manna & crystallus proveniunt. *Vina Balbina* olim, teste Plin. in pretio fuere.

Balbillus, Neronis ætate Ægypti Præfectus fuit, teste Tacito Annal. 13 Fuit id an. U.C. 809. Qu. Volusio Saturnino, & P. Cornelio Scipione Coss. De itinere suo, ac rebus Ægyptiacis, quædam consignavit. Sen. Nat. Qu. 4. 11. *Balbillus virorum optimus, in omni literarum genere rarissimus, auctor est, cùm ipse præfectus obtineret Ægyptum, Heracleotico ostio Nili, quod est maximum, spectaculo sibi fuisse delphinorum à mari occurrentium, & Crocodilorum à flumine adversum agmen agentium, velut pro partibus prælium: crocodilos ab animalibus placidis, morsuque innoxiis, victos.* Ex eodem opere est, quod refert Plin. in procem. lib. 19 *Galerius à freto Siciliæ Alexandriam septimâ die pervenit, Balbillus sextâ, ambo præfecti.* In vulgatis Senecæ libris est *Babillus* in Plinianis *Babilius*. Sed *Balbillus* dicitur Tacito: atque ita legi oportere, probat Lipsius ex veteri Inscriptione: T. JULIUS BALBILLUS, SACERDOS SOLIS. Addere potuit & hanc: SOLI ALAGABALO JULIUS BALBILIUS AQUILA. Sanè ἀναλόγως a cognomento *Balbus* fit *Balbulus*, hinc *Balbillus*; tamen ecce *Babilla* in inscriptione aliâ: PRO SALUTE SABINIANI ET JULIÆ BALBILLÆ VINDONA MATER. Vossius.

Balbinus, Imp. Rom. bis ante Consul & Præfectus urbis, & plurimarum provinciarum rector. Genus suum referebat ad Corn. Balbum Theophanem, qui per Pompeium civitatem meruerat, quum esset patriæ suæ nobilissimus, idemque historiæ scriptor. Jul. Capitol.

Baltassar, nomen Danielis, Dan. 1. qui & *Baltesbazzar*. Lat. *absconditè thesaurisans*, sivè *in malleatore thesaurisans*, vel *occultè portans angustiam*. Suidas. Βαλτάσαρ, οὕτως ἐκλήθη ὁ Δανιὴλ εἰς ἑρμηνείαν τῶν ἀποῤῥήτων σημείων. Item 8. Babyloniæ rex. Regn. an 5

Balthasar, rex Babylonis, sub quo hæc civitas à Persis capta fuit. Tot ac tantis deliciis affluebat, ut inter impudicas mulieres & obscœnas, tanquam in cœno porcus volutaretur.

Baltura Caraburum Leunclavio, urbs Lyciæ mediterranea, Chomæ, Buboni, & Oenandæ finitima Long. 60. 40. Lat. 42. 21.

Baleares, vulgò *Majorque*, & *Minorque*, duæ insf. ante Hisp. quarum major, quæ orientem spectat longa est 100. m. p. circuitu 380. Cujus præcipua op. olim fuère *Palma*, & *Pollentia*. Minor longa est 60. ambitu 150. Sic dictæ (ut quidam volunt) à Baleo quodam, Herculis comite ibi relicto. Aut ἀπὸ τοῦ βάλλειν, h.e. à *jaculando*, propterea quòd fundæ, & jaculationis *Baleares* peritissimi habiti sunt. Tradit enim Lycophron, & post eum Florus. lib. 3. cap. 8. eam hisce insulis consuetudinem fuisse observatam, ut esurientibus filiis à matribus jentaculum in sublimi trabe proponeretur, quod illis contingere non poterat, nisi prius fundâ dejecissent. *Majorcam* autem Diodorus lib. 5. maximam esse scribit post 7. magnas. quod nonnulli perfunctoriè legentes sibi finxerunt 7. esse *Gymnesias*, sive *Baleares* (eædem enim sunt. Hesychius. Βαλιαρίδες, νῆσοι αἱ περὶ Κύρνον, αἱ δὲ αὐταὶ καὶ Γυμνησίαι.) Hinc Eust. in Dionys. Ἑπτὰ δὲ εἰκότως τινὰς εἶναι τὰς Γυμνησίας νήσους, ὁ Γεωγράφος δύο αὐτὰς λέγει. *Balearium* autem originem Græci conantur sibi asserere; aliis è Bœotiâ cum Lycophrone, aliis è Rhodo deducentibus. Sunt enim qui à Rhodiis μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἔφοδον τὰς Γυμνησίας νήσους κτισθῆναι λέγουσι. Ita Strabo lib. 14. Silius lib. 3.

Jam cui Tlepolemus sator, & cui Lindus origo
Fervida bella ferens Balearis & alite plumbo.

Nam in bello Trojano Rhodiorum dux Tlepolemus fuit. Nempe tam Bœotos quàm Rhodios ad has insulas applicuisse credibile est. *Baleares* tamen à neutris descendisse, palam arguunt lingua & mores planè dissoni. Gens enim fuit aliena prorsus ab omni cultu —— *Domus illis antra fuère, vestes*, ut quidam aiunt, *æstate nulla, hyeme autem ex pellibus.* Pro unguentis quibus se ungerent, oleum lentiscinum, cum adipe suillo. *Ignotum argenti pondus & auri.* Vini ultrà modum avidi erant, quo tamen carebat regio, & ita mulierosi, ut in nuptiarum solemnibus cognati & amici omnes cum sponsâ concumberent, priusquam ea viro permitteretur. Itaque in bello pro stipendio nihil exigebant, quàm vinum & mulieres; & pro mulieris captivæ λύτρῳ dabantur viri quatuor. Cadavera fustibus minutatim concerpta, & in vasis recondita lapidibus obruebant. Unicum in bello telum fundæ tres, è melancrenâ, seu melancrani junci genere, quarum diversus usus; aliæ enim propiùs, aliæ eminus feriebant; Una circa caput aut collum, altera circa ventrem, aut lumbos, tertia in manu fuit. Hujus artis doctores Phœnices habuisse dicuntur. Strabo. Σφενδονῆται δ' ἄριστοι λέγονται, καὶ τοῦτ' ἤσκησαν, ὥς φασι διαφερόντως, ἐξότε Φοίνικες κατέσχον τὰς νήσους. Quod vero non est absimile. Nam ex Scripturâ planum est hanc artem inter Phœnices & Ebræos pridem fuisse in usu. Jam verò ab hâc arte Βαλιαρεῖς cur dicti sint, non satis liquet. Constat quidem inde appellatos. Nam palàm nugatur Isacius in Lycophronem, cùm Balearidas insulas dici vult quasi Βαλερίας ἤτοι ὑγιεινάς h. e. *Valerias*, sive *sanas*. Et jampridem explosa est Livii fabula de Baleo Herculis comite. Proindè ipse Livius, *Baleares à teli missu appellati.* Et Polyb. lib. Βαλιαρεῖς, οὓς κυρίως μὲν καλοῦσι σφενδονήτας. Ἀπὸ δὲ τῆς χρείας ταύτης συνωνύμως καὶ τὸ ἔθνος αὐτῶν προσαγορεύουσι καὶ τὴν νῆσον. Idem habent Strabo, Diodorus, Stephanus, Eustathius, & Isidorus, qui in id

omnes

omnes magno consensu conveniunt, ut *Baleares* ab usu fundæ velint esse nominatos. Quod tamen aliter atque aliter edisserunt. Nam alii ex Græcâ linguâ *Balearium* nomen tanquam fidiculis extorquent, ut Isidorus post Diodorum, qui Βαλιαρεῖς ideò scribit per duplex λ. ut ἀπὸ τοῦ βάλλειν deducat. Alii tem nudè efferunt, nullâ explicatione additâ, ut Stephanus, Livius, & Polybius. Alii denique, ut Eustathius & Strabo vocem esse volunt vernaculæ linguæ, vel Phœniciæ, quod verissimum. Omninò enim Βαλιαρῆς est בעל ירה *Baal jaro* i. e. *magister jaculandi*, seu *projiciendi lapides*. Et ob hoc clari apud poëtas perhibentur, qui eorundem fundarum sæpè meminerunt. Virgil. Georg. 1.

Stuppea torquentem Balearis verbera fundæ.

Ovid. Met. lib. 2.

Non secus exarsit, quàm cum Balearica plumbum
Funda jacit, volat illud & incandescit eundo.

Lucan. lib. 1.

Impiger & torto Balearis verbere fundæ.
Ocyor. ——

Silius lib 7. —— *Ensis & arcus*
Et telum Baleare. ——

Statius in Achilleide:

—— *Vt flexa Balearicus actor habena*
Quo suspensa trahens librares vulnera tortu
Inclusum quoties distringeret aëra gyro.

Eodem pertinet, quod *Baleares* Græcè *Gymnetes* dicti sunt, & insulæ *Gymnesia*, sive *ad exercitationem* cum Strabone referas, aut *ad nuditatem* eorum qui in bellum prodeunt, solis fundis instructi. Quò referentia hæc Hesychii Γυμνῆτες, οἱ μὴ ἔχοντες ὅπλα, ἀλλὰ τὰς σφενδόνας, οἱ δὲ τοὺς γυμνοὺς μαχομένους. Plin. 3. 5. *Baleares fundâ bellicosas Græci Gymnesias dixere.* Sunt qui *Gymnetas* dici volunt, quia æstatem nudi exigunt; ita Livius ac Diodorus. Atqui à Lycophrone describuntur non omninò nudi, sed σισυρνοδύται, *Sisyrnâ induti*, i. e. *tunicâ villosâ, ex velleribus*, item ἄχλαινοι *sine lanâ*, & νήλιποι *discalceati*. Itaque vereor ne veteres ob id ipsum æstatem exigere nudos finxerint, quia non satis constabat quorsum Gymnetes dicerentur. Ejusdem farinæ est fabula de Bœotis, naufragio facto, ad Gymnesias nudis enatantibus. Bochartus. In his insulis tantus olim cuniculorum proventus fuit, teste Plinio 8. 55. ut in eos præsidium militare ab Augusto petere fint coacti. *Choeradas* ab Apollonio vocari annotavit Gerbelius. Sanè Strabo eas χοιραδώδεις appellat, ἤτοι πετρώδεις. Vide Eust. ad Dionys. vers. 457. Antoninus vocat Majorem *Columbam*, & Minorem *Nuram*.

Balesium, op. Italiæ maritim. non procul à Brundusio; hodie *Valeso*.

Balgentiacum, vel *Baugentiacum*, urbs Gall. Lugdun. cum ponte ad Ligerim in Belsia prov. & Aurelianensi agro, med. inter Aurelianum & Blesas; vulgò *Baugency*.

Balgium, *Bauge*, op. Gall. in Andegavensi prov. 3. leuc. à Flexia in merid. & 5. à Salmurio in Bor.

Balista, M. *Balestra*, mons Liguriæ, pars Apennini montis, seu veriùs Thusciæ inter Regnum Lepidi, & Lucam.

Ballegarium, seu *Valaguaria*, vulgò *Balaguer*, urbs Hisp. Tar. in Catalauniâ, ad flu. Secorim 12. leuc. à Minorissa. Al. est *Bergusia*.

Ballonoti, Scythiæ Europ. pop. Val. Flac. lib. 6.

Ibant & geminis æquantes cornibus alas
Ballonoti. ——

Balma. Vide *Bapalma*.

Balneum Regis, & *Balneoregium*, vulgò *Bamberg*, urbs Hetruriæ in agro Urbevetano, Bonaventuræ patria, à Viterbio 12. m. p. in Bor.

Balsa, *Albufeira* Sanseni, op. Algarbiæ, In orâ propè Silvim. 18. leuc. à Pace Juliâ, inter Sacrum promontorium & Pharum.

Balticum mare, *die Belt*, & *Oestzee* Germanis, mare Germ. mediter. inter ipsam Germaniam & Scandinaviam interfusum, amplissimum; à promont. Cimbrorum, ubi os illius est, Viburgum usque urbem extremam sinus Finnici 210. leuc. extensum, de quo veteres titubanter admodum scripsere, latè terras subit ad instar ingentis sinus, alias *Codanus sinus*, ab insul. *Codanonia*; & quanquam in ejus aditu sint multæ insul. tamen ex omni parte impervium, est nisi in Sundico freto. Mare autem illud terras subiens, iterum in duos sinus dividitur, Boddicum sc. & Finnicum.

Bambalio, In hujus nominis origine debetur laus Adriano Turnebo, qui Advers. 17. 14. scribit hoc modo. *Pater uxoris Antonii propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, ut à M. Tullio, Philip. 3. ei objicitur, Bambalio vocatus fuisse dicitur.* Proinde quæritur, quis sit *Bombalio* à Criticis. Fungerus nomen per diminutionem ad risum factum arbitratur, ut quemadmodum dicitur à *sceparnum Sceparnio*, sic à βομβάλλειν Βομβαλίων. Est autem βομβάλλειν *tremere* ac *dentibus crepitare*, & *labiis balbutire*, quod & algentibus usu venit, & stupentibus quoque, & balbutientibus, & ore tumultuantibus, & in loquendo colluctantibus & hæsitantibus, maximè tamen commissione labiorum balbum sonum elidentibus, quod & βομβαλύζειν, & πομφολύζειν dicitur. Quæ omnia per Onomatopœjam sunt effecta, ut & βομβαλυσόμβαξ apud Aristophanem, & βόμβος & inde factum nomen bombardæ. Fit & apud Dionem eum in oratione Ciceronis, tum in Oratione Caleni mentio *Bombalionis*.

Bamberga, & *Babenberga*, vulgò *Bamberg*, urbs Germ. in Franconia, propè confluentes Mœni & Regnitii flu. sub proprio Episcopo cum tractu adjacente. 9. leuc. distat ab Herbipoli; & a quibusdam creditur Bergium Antiquorum.

Bamura, pop. Libyæ inter. in Mauritan confin. Getulis finitimi, cursu pernicissimi, carentes ferro, hast. libusque ligneis utentes. Silius lib. 3.

Tum chalybis pauper Bamura cruda juventus.

Banatia, urbs erat Vacomagum, nunc castrum *Ban*, in Scotia sept. ad amnem *Findora*, in Moraviæ Com. versus Badenacham.

Banausi, servorum genus, manuum operâ utentium. Rhod. 25. 18. Est autem Βάναυσος propriè *fornicarius*, h. e *qui circa fornaces*, *& caminos exercetur*. Hesychius, Βαναυσία, πᾶσα τέχνη διὰ πυρός, κυρίως δὲ ἡ περὶ τὰς καμίνους. Καὶ πᾶς τεχνίτης χαλκεὺς, ἢ χρυσοχόος, βάναυσος. Porrò βαῦνον Peloponnesii ignis locum vocant, *caminum*, & αὔειν est *incendere*.

Banburia, op. Angl. in Com. Oxoniensi, ad Cherwellum amnem, 18. m. p. ab Oxonio in sept. & 14. à Varvico versùs aust.

Bancona,

Bancona, Oppenheim, op. Germ. sup. ad Rhenum in Palatinatu, inter Wormaciam 4. & Moguntiam 3. leuc. dissitum.

Bangorium, seu *Bangoria*, urbs Walliæ episc. sub Arch. Cantuariensi. Sita est ad fretum *Menay*. in Com. Arvoniæ, 3. mill. à Bello-Marisco, & 6. ab Arvonia op. in ort.

Bantamum, *Bantam*, urbs ampla & empor. celebre Asiæ, in ins. Java, caput regni cogn. 15. leuc. à Batavia urbe occasum versùs propè fretum Sundæ ex adverso ins. Sumatræ.

Bantia, urbs Italiæ, Steph. meminit ejus Livius lib. 27. ubi de Marcello Consule; *Inter Venusiam, Bantiamque minus 3. m. p. intervallo Consules binis castris consederunt*. Idem legas apud Plut. in eodem Marcello. Ἐξῆλθε μετὰ τοῦ συνάρχοντος ἐπὶ τὸ πόλεμον. καὶ πολλὰ μεταξὺ Βαντίας πόλεως καὶ Βενουσίας ... ἔσπονδος ... τὸν Ἀννίβαν. Hinc *saltus Bantini*, apud Horatium Carm. 3. Od. 11. Ubi vulgò *Batinos*, sed malè legitur.

Bapalma; *Bapaume*, op. Artesiæ, in ditione Francicâ, ab an. 1641. med. fermè inter Peronam & Atrebatum in Lim. Picardiæ. *Balma* quibusdam dicitur. Long. 24. 03. Lat. 50. 04.

Bapta, Athenis sacerdotes erant Cotyttûs impudicitiæ Deæ, cui nocturna sacra peragebant saltationibus, & omni voluptatum generi indulgentes. Dicti ἀπὸ τοῦ βάπτειν, quòd qui sacris illis initiabantur, aquâ calidâ tingerentur. Juvenalis Sat. 2.

> *Talia secretâ coluerunt Orgia tædâ*
> *Cecropiam soliti Bapta lassare Cotytto.*

In horum impudicitiam Eupolis fabulam *Baptas* inscripsit, ob quam ab ipsis Baptizatus & mari immersus fuit.

Baptista, prima Galeatii Pisauriensis Principis filia, & Guidonis Comitis Urbinatis uxor, quæ cum doctissimis viris plerumque magnâ sui laude disputavit, libros quoque *de humanâ fragilitate* scripsit, ac *de verâ religione*.

Bara, ins. parva, ante Brundisium urb. in portu illius *Pharos* Melæ, quæ nunc *S. Andrea* dici videtur; à cujus incolis Barium urbs condita est, teste Festo.

Bara, op. Africæ in Æthiop. super. seu Abassynia in prov. Gorga, propè Lac. Zaflanum.

Bara. Vide *Dumbarum*.

Barabbas, latro & homicida famosus ex Evangeliis notissimus, sig. *filius Patris*, Nomen apud Talmudicos usitatissimum, ut *R. Samuel Barabba*, & *R Nathan Barabba*. Hierosolymitanè sæpè profertur בר בא *Barba*, ut *Simeon Barba*. Hoc in mentem revocat illud Josephi Bell Jud 5. 18. *Cùm torquerentur saxa immania à Romanorum balistis in urbem, insidentes quidam in turribus signo præmonuerunt civibus, ut caverent hoc clamantes vulgari dialecto: Filius venit*, i. e. בר בא *Bar bo*. *Filius* quidem hominis tunc *venit* in gloriâ justitiæ, & vindictæ suæ in gentem nequissimam. *Lightfoot*.

Barace, urbs Indiæ. *Diu* quibusdam, in parva ins. propè Sin. Cambaiæ, longè ab ostio Indi flu.. Quanquam non desint qui credant Dium olim fuisse Alambatrum. Long. 111. 00. Lat. 18. 00.

Baracura, urbs & emporium Indiæ ulter. marit. *Bacala* Castaldo, *Bangala* Appiano.

Bara pura, urbs Indiæ sub domin. M. Mogolis 100. mill. à Surata versùs ort. & 200. ab Agra in merid.

Baratha, vel *Baratta*, urbs Lycaoniæ episc. sub arch. Iconiensi: quam quidam extare, nomenque antiquum retinere ferunt. Long. 65. 30. Lat. 38. 30.

Barathia, urbs Africæ litor. inter ost. Cinyphi & Trierorum promont. ultrà Leptim. *Braca* Castaldo.

Barathra, Polyb. *Barathron* Diod. Sic. palus Palæstinæ Sirbonidi juncta. *Baserena*. Nigro.

Barathrum, Diomedi locus est Athenis, in quem damnati præcipitabantur. Alii nomen esse loci ajunt in Ægypto profundissimi. Est & generale nomen apud Græcos *pro quovis loco cavo & profundo*. Hoc etiam nomine appellantur terræ cavitates, quæ fluvios hauriunt aliis in locis emersuros. Transfertur quoque ad alia. Martialis *Barathrum fœmineum* pro locis muliebribus dixit. Idem Stomachi imum hiatum *Barahtrum* appellavit.

> *Extremo ructus si venit à Barathro*,

Horatius de lurcone & voraci.

> *Pernicies & tempestas, barathrumque macelli,*
> *Quicquid quæsierat ventri donabat avaro.*

Ponitur & pro *meretrice*, Plautus in Bacchidibus.

> *O barathrum, ubi nunc es? ut ego te usurpem libens!*

Baratrhum, inquit Festus, *Græci appellant locum præcipitem, unde emergi non possit*, additque venire à βαθὺς *profundus*, nisi βαρὺς ibi legendum. Ridiculè verò Isidorus, lib. 14. cap. 9. ubi *barathro* Latinum etymon assignat, ac dici putat, quasi *voratrum*. Nec multò meliùs Rhodiginus, lib. 9. cap. 32. à βαίνειν scilicet *ab eundo*, nempe quia, ex ejus mente, propriè ita dicantur cataractæ, ob aquarum ingressum. Quantò verisimiliùs doctiss. Martinius à Chaldæis esse putat, quibus ביר *ber puteus* est & אתר *athar lacus*. quippe Jonibus dicitur βέρεθρον, quod Hesychius exponit κοίλωμα καὶ χάσμα. Vide Suidam in Βάραθρον.

Barba, portus Troezenis, urbs Argivorum, teste Eust. in Odys. 2. Unde adag. *Navigare Troezenem*, in eos qui imberbes barbati videri volunt, qu. ad eum portum barbam adepturi navigent.

Barbana. *Boiana*, flu. Dalmatiæ in mare Adriaticum propè Dulcinium se exonerans.

Barbara, virgo Nicomediensis, Dioscori viri nobilis filia, à quo in turrim est conjecta, quòd se Christianam profiteretur, ac post omnibus probris nudatum converberatumque corpus, ab eodem ad Præsidem ducta, jugulataque in eâdem urbe sub Maximiliano: demum Venetias (quo translata est) condita. Volater.

Barbara, Sigismundi Imperatoris uxor, quæ stultas vocabat virgines pro Christi nomine passas, quod voluptatum gaudia non gustassent. Dicebat animas cum corporibus interire, nec futuram aliam vitam post hanc, quam vivimus.

Barbari, ficto nomine, inquit Strabo lib. 14 dicti sunt ab initio, qui difficulter, asperè, atque duriter loquebantur, quasi *duriloqui* & *crassilingues*, à βαρβὰρ absonâ voce, in quam peregrini homines Athenas advenientes idendem

tidem incidebant. Sic etiam dicuntur illiterati, malis moribus, crudeles. Arabicè autem *Bar desertum* sig. indè forsan *Barbaria* nomen. B. Paulus. *Barbarus eris mihi, & ego illi.* Ovidius.

Barbarus hic ego sum, qui non intelligor ulli.

Suidas, βάρβαρος, οὐκ ἐπὶ ἔθνους, ἀλλ' ἐπὶ τῆς φωνῆς ἐλαμβάνετο. Atque hoc censu civili, Anagogico autem seu Spirituali, benè vetus Glossa in Psalmos. *Barbara lingua est, qua Dominum non laudat.* Hinc *Barbarismus*, quem sic definit Suidas. Ἔστι δὲ βαρβαρισμὸς ἐκ τῆς κοινῆς λέξις παρὰ τὸ ἴδιος τῆς ἐνδοκιμούντων Ἑλλήνων. Veteribus autem omnes Barbari erant, qui non erant Græci, & Barbarum τὸ οὐκ Ἑλληνικόν. Unde Sophocles.

Τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ εἰδὼς,

Unde Plautus, teste Festo, Nævium poëtam Latinum *barbarum* dixit. Et in Asinariæ prologo. *Marcus vortit barbarè*, h.e. *Plautus reddidit Latinè.* In Capteiveis quoque legas *Barbaricum jus* pro *Latino jure.* Et B. Paulus 1. ad Rom. Ἕλλησι τε καὶ βαρβάροις. Eadem ratione Latini auctores non utentes linguâ Romanâ *barbaros* dixerunt omnes, sicut & Cicero Afros, Gallos, Hispanos, in Epp. ad Qu. Fratrem. Imo Lacones hospites & peregrinos dixisse *barbaros* annotatum ab Eustathio ex Herodoto in 3. Iliad. Clarissimus Vossius lib. 1. de Vitiis sermonis cap. 1. ex Chaldaico בר *bar*, quod *extra*, vel *foras* sig. deducit. Notandum hoc loco Judæos etiam *Barbaros* aliquando dictos fuisse. Just. Mart. Apol. 2. *Qui cum λόγῳ (vel secundum rationem) vivunt, sunt Christiani; ut inter Græcos Socrates, Heraclitus & his similes: Inter Barbaros autem Abraham, Ananias, Azarias, Misael, Elias, & alii complures.* Tatian. Orat. ad Græcos, inter Barbaros, à quibus Græcorum studia orta sunt, Mosen refert, & ipse se Barbaræ Philosophiæ sectatorem dicit. Clem. Strom. 2. *Barbara Philosophia, quam nos sequimur, revera perfecta & vera est,* & lib. 5. ait Græcos quicquid veri docuerunt id à Philosophiâ Barbarâ hausisse. Et lib. 6. Data est Lex & Prophetæ Barbaris, Philosophiâ autem Græcis. Quin & apud Origenem primo contra Cels. Celsus affirmat Christianorum dogma ortum cepisse à Barbaris, h.e. a Judæis. Sandius.

Barbari, *Bermet* Castaldo, *Meti* Resendio, urbs Indiæ citer. apud ost. Indi flu. Long. 114. 10. Lat. 18. 40.

Barbaria, Africæ quam in quatuor partes Neoterici scriptores distinguunt, pars præcipua & prima est. Ab ortu habet Marmaricæ (quæ hodiè *Barcha* dicitur) deserta, ad montis usque Atlantis partem *Meies* appellatam, quæ pars à Strabone fortè sub nomine *Assu* describitur. Hæc mont. Atlantem habet à meridie, ab occasu autem ipsum mare Atlanticum, Septentrionale verò latus mare mediterraneum lambit. In quatuor regna dividitur, Marocchum, Fezzam, Telesinam & Tunetem. Ab hominibus subfusci coloris habitatur. Regionis pars quæ mare mediterraneum spectat, montibus occupata est, à quibus usque ad Atlantem planitie gaudet spatiosâ, & quibusdam etiam colliculis. Maxima hic fontium copia, rivulisque amœnissimis regio irrigatur. Dactylorumque, malorumque Punicorum feracissima, sed frumenti non adeò fertilis, frugum autem sc. ficuum & olearum ubertate felix. Frigus ibi nunquam adeò intenditur, ut quis ignem ob id accendere velit. Autumni finis, tota hiems, bonaque veris pars impetuosis plena ventis, quin & grandinibus, fulguribus ac tonitruis horridis interdum discruciantur. Accuratam *Barbariæ*, ac totius Africæ, morumque gentis descriptionem habes apud Joannem Leonem Africanum, & Tho. Fazellum cap. 1. lib. 6. Decadis rerum Siculorum. *Barbaria* etiam ins. Gangetis Indiæ fluvii Ptol. Item reg. juxtà Arabicum sinum, unde *mare Barbaricum*. Steph. Item *Barbaria* Phrygia, & Trojanum regnum. Horat. lib. 1. ep. 2.

Græcia Barbariæ lento collisa duello.

Sciendum enim κατ' ἐξοχὴν & propriè veluti, *Barbaros* à Latinis vocari Phrygas, unde *tibia Barbara* pro *Phrygiâ* apud Catullum. *Aurum Barbaricum* i.e. *Phrygium* apud Virgilium. *Barbarica vestes, Phrygia*, vel *acupicta* apud Lucretium. Hinc *Barbaricarii* in Codice, *Phrygiones*, vel *acupictores*. Ovidius quoque *Barbariam* posuit pro reg. Geticâ.

Me sciat in mediâ vivere Barbariâ.

Apud eundem sig. *agrestem rusticitatem* sive *ruditatem*. lib. 3. Trist.

Ingenium quondam fuerat pretiosius auro,
At nunc Barbaria est grandis habere nihil.

Herm. *Barbarus* Patricius Venetus, deinde Patriarcha Aquileiensis Ob. 1493. Æt. suæ 39. Vide Voss. Hist. Lat. 3. 8.

Barbatius, vel *Barbius* Philippicus, de quo Ulpianus lib. 3. F. de officiis Prætor. Homo comis, & blandis moribus evehitur ad summos magistratus Antonii triumviri operâ. Hunc in foro jus dicentem herus, à quo olim aufugerat, agnovit. Ergò tacitè aggressus, & veste à tergo prehensâ, Salve, inquit, veteri & servili nomine adjecto. At ille perculsus veteri Domino facilè agnito, rogavit eum, ut taceret, domumque suam duxit, maximaque pecuniâ numerata se tandem redemit. Vide Suidam.

Barbesola, Hisp. Bæticæ op. in conventu Gaditano. *Marbella*, teste Flor. Item flu. qui urbi nomen dedit Long. 16. 00 Lat. 36. 54

Barbyses, vel *Barbyssus*, flu. agri Byzantini in sinum Ceratinum influens. *Cæsaricon* incolis, & *Pectinacorion*, teste Gyllio.

Barcai, pop. apud Colchos & Iberos, qui solent agnatos morbis extinctos, velut ignavos igni tradere, in bello autem defunctos, tanquam strenuos, objicere vulturibus. Ælian. de Anim lib. 10. cap. 22. ubi tamen Ῥῆνοι Ἐσπέριοι dicuntur.

Barce, vel *Barca*, eadem quæ *Marmarica*, teste Bocharto. Et urbis nomen in Cyrenaicâ vetustissimæ, de quâ multa Herodotus, lib. 3. & 4. Et Silius, lib. 3.

——— *Barce sitientibus arida venis*
Nec non Cyrene. Claud. de bello Gildonico.
Dissidet occiduis quod Gadibus arida Barce.

Plerique eandem esse volunt cum Ptolemaide. Strabo lib. 17. Ἦν ἡ Βάρκη πρότερον, νῦν δὲ Πτολεμαΐς. P. in. 5. 5. *Ptolemais antiquo nomine Barce.* Servius in lib. 4. Æn. *Barce autem civitas est Pentapoleos, quæ hodiè Ptolemais dicitur.* Steph. Βάρκη πόλις Λιβύης, ἣν καὶ Πτολεμαΐς. Suidas & Sophoclis Schol. in Electram, Βάρκη γὰρ πόλις Λιβύης ἡ νῦν Πτολεμαΐς καλουμένη. Tamen in Ptolemæo, lib. 4. cap. 4. *Ptolemais & Barce* sunt diversæ urbes, quarum illa litorea est, hæc in mediterraneis. Se-

&

& apud Scylacem Caryandensem, ἡ πόλις ἡ Βαρκαίων ἀπὸ θαλάσσης ἀπέχει στάδια ρ', id est. *Barcaorum urbs stadiis centum à mari distat*; cùm in litore Ptolemaidem etiam alii describant. Itaque Ptolemaidem Ptolemæi considerate, non quo loco erat urbs, sed quo loco erat portus Barces de quo Scylax. Ἐκ δὲ λιμένος τῆς Κυρήνης μέχρι λιμένος τοῦ Βάρκης στάδια φ'. *à portu Cyrenes ad portum Barces stadia* 500. Ut ut sit Barcæorum nomen à *Barce* factum, sumitur multò latiùs, quam pro solis *Barces* civibus. Extenditur enim ad omnes barbaros undiquaque diffusos, ut apud Virg. Æn. 4. ubi ponuntur in censu populorum qui terrori erant Pœnis.

Nec venit in mentem quorum consederis arvis?
Hinc Getula urbes, genus insuperabile bello,
Et Numidæ infræni cingunt & inhospita Syrtis;
Hinc deserta siti regio, lateque furentes

Barcai. D. Hieronymus *lateque vagantes* legit. Mihi autem (inquit Bochartus) non fit verisimile unicam gentem tam latè fuisse diffusam; Tantùm, ut Marmarica hodiè dicitur desertum Barca, ita Barcæos olim eosdem fuisse probabile est cum Libybus, & Marmaridis, qui erant circà Cyrenen. Huc facit quòd Βαρκαῖοι Stephanus. Λίβυν exponit. Et Hesych. Βαρκαίοις ὄχοις, Λιβυκοῖς. Οὗτοι γὰρ ἐσπούδαζον περὶ ἱπποτροφίαν, φασὶ δὲ αὐτοὺς καὶ πρώτους ἅρμα ζεῦξαι, διδαχθέντας ὑπὸ Ποσειδῶνος. τὸ δὲ ἡνιοχεῖν ὑπὸ Ἀθηνᾶς, ὡς Μνασέας ἐν τῷ περὶ Λιβύης. h. e. *Barsais curribus*, i. e. *Libycis. Illi enim equis alendis studebant, & primi dicuntur junxisse currum, & agitasse, illud à Neptuno, hoc à Minervâ edocti, ut refert Mnaseas in libro de Libya.* Hæc ille, haud dubiè, ex Electrâ Sophoclis, vers. 728.

Μέτωπα συμπαίουσι Βαρκαίοις ὄχοις.
Barcais rectis frontibus feriunt juga.

Ubi Βαρκαίοι ὄχοι *Barcai currus* iidem sunt, de quibus paulò ante dixerat,

Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται
Regunt habenas currnum auriga Libes.

Barcino. Barcelona, urbs Hisp. citer. marit. empor. ac inter primas Hisp. urbes, Catalauniæ caput, seu conventus juridicus & Academia, Episcopalis urbs est sub Arch. Tarraconens. inde 11. leuc. in Bor. Gerundam versus 14. à Cæsar Augusta suprà 40. in ort. propè ost. Rubricati & Bætulonis flu. Auson. ep. 24.

Tarraco & ostrifero superaddita Barcino ponto.

Long. 24.00. Lat. 41 05.

Bardasanes, Mesopotamiæ præsul, Syrorum linguæ doctissimus, & vehemens dialecticus. adversus Marcionem patriâ linguâ scripsit; sed & Græcè ad Antoninum sub quo fuit, librum de fato, aliaque complura. Eusebius.

Bardesanes, Historicus Babylonius, Alexandri Severi temporibus floruit. de quo Porphyrius de abstinentiâ, lib. 4 Ὡς Βαρδισάνης ἀνὴρ Βαβυλώνιος ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν γεγονὼς, ἀνέγραψεν. Egit autem de Brachmanibus, & Samanæis, Indorum Philosophis, quos Græci *Gymnosophistas* vocant. Idem opus signat B. Hieronymus. lib. 2. contra Jovinianum. *Bardesanes, vir Babylonius, in duo dogmata apud Indos Gymnosophistas, dividit: quorum alterum appellat Brachmanas; alterum Samanaos; qui tanta continentia sint, ut vel pomis arborum juxta Gangem fluvium, vel publico oryza, aut farina alantur cibo: & cum rex ad eos venerit, adorare illos solitus sit, pacemque sua provincia in illorum precibus arbitrari sitam.* Vossius & Jonsius.

Bardi, vates apud Gallos, aut Magi vel Philosophi, qui fortium virorum res gestas decantare solebant. Lucan. l. 1.

Vos quoque qui fortes animas, belloque peremptas
Laudibus in longum vates demittitis ævum,
Plurima securi fudistis carmina Bardi.

Posidonius apud Athen. lib. 6. Τὰ δὲ ἀκούσματα αὐτῶν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Βάρδοι ποιηταὶ δὲ οὗτοι τυγχάνουσι μετ' ᾠδῆς ἐπαίνους λέγοντες. Strabo lib. 4. Βάρδοι μὲν ὑμνηταὶ, καὶ ποιηταί. Diodorus lib. 5. Εἰσὶ δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς Βάρδους ὀνομάζουσι. Festus. *Bardus* Gallicè *cantor* appellatur *qui virorum fortium laudes canit*. Ammianus lib. 15. *Bardi fortium virorum illustria facta heroicis composita versibus, cum dulcibus lyra modulis cantitarunt.* Hesychius, Βάρδοι. οἱ ᾠδοὶ παρὰ Γαλάταις, ubi pro οἱ ᾠδοὶ, *cantores*, vel *poëta*. Bardus autem est ab Ebræo פרט *parat*, i. e. *modulari*, mutatis homogeneis, Bochartus. Porrò *hi Bardi*, ut bonos laudabant, ita malos vituperabant. Diodorus ubi suprà οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις ὁμοίων ᾄδοντες, οὓς μὲν ὑμνοῦσι, οὓς δὲ βλασφημοῦσι. Perperam autem cum his *Bardis* Galliæ viri docti confundunt *Vardeos*, sive *Bardaos* Dalmatiæ, de quibus ita Glossæ Latino Græcæ ab H. Stephano primùm editæ *Bardei* Ἰλλυριοί, οἱ καὶ ἀγωνισάμενοι ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας κατὰ Κίνα, καὶ Μαρίου στρατευσάμενοι καὶ ἐν τούτῳ τυραννοῦντι κατὰ τὸ διαστοῦ. Τούτους Σερτώριος δόλῳ περικυκλώσας ἀνεῖλε. Ac paulò post in iisdem legere est, *Bardes*, δορυφόρος Ἰλλυριός, δοῦλος: ubi scribendum conjunctim Ἰλλυριὸς δοῦλος. Egregius quoque de iis locus est Plutarchi in C. Mario. Ubi narrat, ut is primus ante portas constetit, cavillatus se exulem esse, sibique patriâ interdictum: mox priusquam tres aut quatuor tribus suffragia iniissent, abjectâ simulatione, & causatione exilii inierit urbem circumseptus servis. quos *Bardiaos* appellabat. Κατῄει δορυφόρους ἔχων λογάδας, οὓς Βαρδιαίους προσηγόρευσε. Item Vatinii Imp. Epist. ad Cic. lib. 5. *Dicitur mihi tuus servus anagnostes fugitivus cum Vardais esse, de quo tu nihil mihi mandasti. Ego tamen terrâ, marique, ut conquireretur, pramandavi: & profectò tibi illum reperiam, nisi in Dalmatiam aufugerit: & tamen aliquando eruam.* Similiter Plinius 3. 23. ubi de Liburniæ populis, *populatoresque quondam Italia Vardai*. Ptolemæo sunt Οὐάρδαιοι. Straboni & Appiano, sed corruptè Ἀρδιαῖοι, ut Ortelius observat. Ab hisce Βαρδιαίοις sive Βαρδιαῖοις, sive Βαρδαίοις *bardaicus*, vel *bardiacus* dicitur. Juvenal. Sat. 16.

Bardiacus judex datur hac punire volenti.

Et Martialis, lib. 4 ep. 4.

Lassi bardiaci os quod evocati.

Ubi *evocati* sunt veteranorum militum genus, de quo inter alios Lipsius multa in Electis. Vide Valesium ad Am. Marcell. p. 93.

Baris, Indiæ fluvius. Item castellum Templo Hierosolymitano adjacens. quod posteà *Antonia* cognominatum est. Joseph. de Bell. Iud. lib. 1. Apud Stephanum legimus Βάρις, πόλις, τὸ ἐθνικὸν Βαρίτης. Λέγεται βάρις ἡ οἰκία, ὡς Ποσείδιππος. καὶ ἡ συνοικία, ὡς Ἔφορος. Navigii genus ita vocari testes sunt Hesychius & Suidas. Ionum autem id

intexere Babylon maximè celebravit, *& nomen imposuit.* Idem innuit Tertullianus lib. *de Habitu fœminarum* cap. 1 *Age nunc*, inquit, *si ab initio rerum & Milesii oves tonderent*, *& Seres arbores nerent*, *& Tyrii tingerent*, *& Phryges insuerent*, *& Babylonii intexerent.* Mart. 8. 28.

Non ego prætulerim Babylonica picta superbè,
Texta Semiramiâ quæ variantur acu.

Idem lib. 14. ——— Lemmate *Cubicularia polymita.*

Hac tibi Memphitis tellus dat munera, victa est
Pectine Niliaco jam Babylonis acus.

Et de pavone Pub. Syrus in Satyrico Petronii

Plumato amictus aureo Babylonico.

Lucretius lib. 4.

Tunc Babylonica magnifico splendore rigantur.

Plautus in Sticho.

Tum Babylonica peristromata, consutaque tapetia
Advexit nimium bona res.

Vide Boch. Phaleg. lib. 1. cap. 6. Notandum etiam hic Babylonios magnâ curâ Astrologiam olim coluisse; unde *Babylonius* Tertulliano *Genethliacus* aut *Mathematicus* dicitur.

Quin *ibi inventam sideralem scientiam* Plinius tradit. Claud de 4. Consf. Hon. ——— *Te sensit Hetruscus*
Augur, & inspectis Babylonius horruit astris.

Idem in Panegyr. ejusdem Consulis.

Namque velut stellas Babylonia cura salubres
Optima tum spondet mortalibus edere fata, &c.

Ubi per *Babyloniam curam* intelligitur *Astrologorum curiositas*, sive *curiosa Genethliacorum ars* Hinc Horat. l. 1. Carm. Od. 11.

Tu ne quæsieris (*scire nefas*) *quem mihi quem tibi*
Finem Dii dederint Leuconoë, nec Babylonios
Tentaris numeros. ———

Id est, *Astrologorum rationes*, & *supputationes*, Tullius lib. 1. de Divinat. *Contemnamus etiam* (inquit) *Babylonios, qui ex Caucaso cœli signa servantes, numeris & motibus stellarum cursus prosequuntur.* Huc pertinet illud Lucretii lib. 5.

Ut Babylonica Chaldæum doctrina refutans,
Astrologorum artem contrà convincere tendit.

Lucanus lib. 6.

Tunc Babylon Persæ licet, secretáque Memphis
Omne vetustorum solvat penetrale Magorum.

Denique, quia hæc sententia etiam apud doctos diu obtinuit, *Bagdad* esse *Babylonem*, libet hic aperire fontes erroris istius ex Bocharto Geogr. Sacr. lib. 1. cap. 8. Hujus sententiæ primi authores de vetere *Babylone* nequaquam cogitabant; sed de Seleuciâ, cujus vicinitate *Babylonem* exhaustam Plinius dicit in solitudinem rediisse. lib. 6. cap. 26. Nec multò aliter Strabo lib. 16. *Babylonis partem Persæ diruerunt, partem consumpsit tempus, partem Macedonum negligentia, præsertim postquam Seleucus Nicanor Seleuciam ad Tigrim condidit stadiis tantum trecentis à Babylone dissitam.* Itaque in *Babylonis* opes & nomen successit Seleucia, quæ non solum *Babylonia* (ut apud Plinium διηνεκῶς, quia non una fuit Seleucia) sed & *Babylon* appellata est. Stephanus, Βαβυλὼν Περσικὴ πόλις μητρόπολις Σελευκία καλουμένη. En *Babylonis* ipsum nomen Seleuciæ tributum. Quò referenda hæc Sidonii carm. 9.

Non cocttam Babylona personabo,
Quæ largum fluvio patens alumno
Inclusum bibit hinc & inde Tigrim.

Porrò vel in eodem quo Seleucia loco, vel certè in proximo *Bagdad* conditam fuisse oportet, cùm utramque ad ripam Tigridis, & ferè in eâdem à veteri *Babylone* distantiâ describant Geographi. Nam 300. illa stadia, quibus à Babyloniâ Seleuciam distare scribit Strabo, sunt milliaria propè 38. i. e. *diurnum illud iter inter Bagdada & rudera Babylonis interjectum*, juxta Texeiram. long. 79. 00 lat. 35. 00.

Babylon, urbs Ægypti maxima, nunc *Alcairo*, Sultani sedes. *Babylon* ponitur pro *Româ*, ut quidam volunt. 1. Per. 5. Ἢ διὰ τὸ περιφανές, uti loquitur Oecumenius, vel ob confusionem Idololatriæ, quam ibi S. Petrus invenit, si tamen illic unquam fuerit. Vide Apocal. 18. 2. Pop. *Babylonii* Hesychius: Βαβυλώνιοι, οἱ Βάρβαροι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. v. 11. Cæterùm Urbem Romam per Babylonem significari antiqui Patres luculenter testantur. Tertullian. adversus Judæos: *Sic & Babylon apud Joannem nostrum, Romanæ urbis figuram portat, proinde & magnæ, & regno superbæ, & Sanctorum debellatricis.* Hieronymus in Prologo Didymi: *Cum in Babylone versarer, & purpuratæ Meretricis essem colonus, & jure Quiritum viverem.* Idem Epist. 17. cum Marcellam Româ Bethleem commigrare vellet: *Hic, puto, locus sanctior est Tarpeiâ rupe, quæ de cœlo sæpius fulminata, ostendit quòd Domino displiceret. Lege Apocalypsin Joannis, & quid de muliere purpuratâ, & scriptâ in fronte blasphemiâ, septem montibus, aquis multis, & Babylonis cantetur exitu, contuere. Exite, inquit Dominus, de illâ* At verò Augustinus de Civ. Dei 18. 22. *Condita est Roma velut altera in Occidente Babylon, & velut prioris filia Babylonis.* Victorinus quoque in Apocal. *Scripta ibi in tubis, ruina magna Babylonis civitatis, id est, Roma.* Etiam Orosius, lib. 2. cap. 3. *Ecce simili Babylonia ortus & Roma, similis potentia, similis magnitudo, similia tempora.* Quæ in re, ea veritatis vis est, ut etiam Jesuitas ipsos adigat, qui in Apocalypsin haud ita pridem Commentarios scripserunt, non solùm de Româ Ethnicâ, verum & de Christianâ *Babylonis* ibi nomen interpretari. Sic Ribera in Cap. 14. num. 42. *De Româ intelligendum, non solùm qualis sub Ethnicis Imperatoribus olim fuit, sed etiam qualis in fine seculi futura est.* Sic Jesuita alter Viegas in 17. Apocal. Com. 1. Sect. 3. *Omnia quæ in his capitibus commemorantur, in Romanam urbem apertissimè quadrant. Cæterùm nomen Babylonis ad eam Romam transferendum, quæ antequam recipiet fidem Christi. Idolis serviebat; & ad eam etiam, quæ erit tempore Antichristi.* Roma itaque sedes est Antichristi, non tamen Ethnica, sed Paganochristiana; idque numerus Bestiæ planè indicabit in Apocalypsi sc. 666. unde Irenæus ep. ad Marcellum lib. 5. Valdè verisimile, inquit, quoniam verissimum regnum hoc habet vocabulum. *Latini* enim sunt qui nunc regnant. Vis argumenti latet in Voce Λατεινος cujus literæ numerales numerum prædictum conficiunt hoc pacto.

Λ Α Τ Ε Ι Ν Ο Σ.
30. 1. 300. 5. 10. 50. 70. 200.

Grotius non admittit Orthographiam τ Λατεῖνος. Ait n. scribi debere Λατῖνος. Verùm ei regerendum, quòd Irenæus, utpote Græcus, originem istius vocis probè satis noverit, quodque Jos. Scaliger hanc regulam posuerit:

posuerit : Græcos in Vocabulis Latinis I longum ante ι. mutare in dipth. ει ut Σαβεῖνος, Ἀντωνεῖνος, Ἀντεῖνος, Vide sis doctiss. Hen. Morum post D. Medum de rebus Apocalypticis pulcherrimè disserentem in Mysterio Iniquitatis, pag. 312.

Baccha, Bacchi sacerdos, quæ & *Mænas* & Thyas dicitur, ab insaniâ scilicet, & furibundâ concitatione. Ita enim plerumque Bacchæ inducuntur à Poëtis, qui amantes fœminas comparant cum earundem furore. Virg. Æn. 4. de Didone.

Sævit inops animi, totamque incensa per urbem
Bacchatur: qualis commotis excita sacris
Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho
Orgia nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. 1. de Arte, ubi de turpi amore Pasiphaës in Taurum.

In nemus & saltus thalamo Regina relicto
Fertur ut Aonio concita Baccha Deo.

Ubi benè Concita; ita enim Horat. l. 3. O. 15.

Pulso Thyas uti concita tympano.

Idem Ovid. lib. 2. ubi suprà de fœminâ impatienter amante.

In ferrum flammasque ruit, positoque decore
Fertur ut Aonii cornibus icta Dei.

Et lib. 3. ejusdem operis postquam Procris audivit Cephalum captum alterius amore.

—— *Per medias sparsis furibunda capillis*
Evolat ut thyrso concita Baccha, vias.

Idem denique Met. 9.

Utque tuo motæ proles Semeleia thyrso
Ismaria celebrant repetita triennia Baccho.

Seneca in Medeâ.

Incerta qualis entheos cursus tulit.
Cùm jam recepto Mænas insanit Deo
Pindi nivalis vertice, aut Nysæ jugis
Talis recursat huc & huc motu effero.

Ubi in τῷ *Mænas insanit*, ad etymon allusum. Mænas enim ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι. Unde Stat. Theb. 12.

—— *Quales Baccheiâ ad festa vocatæ*
Thyades amentes, magnum quas poscere credas
Aut fecisse nefas.

Idem Theb. 5.

—— *Thalamisque insueta relictis*
Evolat insano velutì Thamesia Thyas
Rapta deo. cùm sacra vocant, Idæque suadet
Buxus. & à summis auditus montibus Evan.

Lucanus, lib. 1.

—— *Qualis vertice Pindi*
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Sil. Italicus, lib. 4.

Edonis ut Pangæa super trieteride mota
It juga & inclusum suspirat pectore Bacchum

Val. Flac. lib. 3.

Ceu paves ad crines & tristia Pentheos ora
Thyas, ubi impulsa jam se Deus agmine matris
Abstulit & casi vanescunt cornua tauri.

Et ante hos omnes Pacuvius in Teucro.

Flexanima tanquam lymphata & Bacchi sacris
Commota in tumulis Teucrum commemorans suum.

Bacchiadæ, Corinthii, à Bacchiâ Dionysii filiâ oriundi, qui cùm Actæonem, Melissi filium, in nocturnis Orgiis discerpsissent, ejus necem tam impotenter tulit Melissus, ut observato Isthmiorum tempore, stans ante aram, diras Corinthiis imprecatus sit, nisi filii sui necem ulciscerentur; carmineque peracto protinus se præcipitem dedit: Corinthii itaque, ut se religione solverent, *Bacchiadas* ex urbe ejecerunt; qui conscensâ navi in Siciliam delati, inter Pachynum & Pelorum consederunt Ovid. Met. 5.

Et quà Bacchiadæ, bimari gens orta Corintho,
Inter æquales posuerunt mœnia portus.

Hinc *Baccheis* Corinthus dicta. Stat. Sil. 2. 3.

Qualis si subeas Ephyres Baccheidos altum
Culmen. ab Inoo fert semita tecta Lechæo.

Vide Strab. lib. 8.

Bacchi Ara, ex antiquâ loci traditione *Baccharach*, super Germ. op. ad Rhenum in Palatinatu, inter Bingium & Vesaliam sup. 2. leuc. dissitum, quod & *Bachrach* dicitur. Vinum ejus his carminibus olim celebravit Hen. Steph.

Hæc mihi pocula sint, contemnam, Gallica quotquot,
Græcia quotquot habet, quæcunque dat Itala tellus
Nec sitiam varios mihi quos lautissima Roma
Sæpe ministravit latices, me judice, quamvis
Romanæ Bacchi sint maxima gloria mensæ.
Nam varia ob varios passim celebrantur honores
Vina sibi, propriam poscentia singula laudem.
At tua cunctorum cumulata videmus honore,
Cunctorumque simul titulos, laudesque mereris.
Bacchi igitur merito tribuit tibi nomen ab Arâ
Bacchara, quicunque est primus tibi nominis author.

Bacchius & *Bithus*, gladiatores nobilissimi, qui pares ætate, & audaciâ fuêre. Hinc natum proverbium. *Bithus contra Bacchium*. Horat. —— *Uti non*
Compositus meliùs cum Bitho Bacchius ——

Hi cùm multos interfecissent tandem congressi mutuis vulneribus se confoderunt.

Bacchus, Jovis ex Semele filius Orph. in Hymnis,

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἤχομ' ἀείδειν.
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν.

Idem alio Hymno Jovis & Proserpinæ filium putavit.

Εὔβουλ' ἐυπολύβουλε Διὸς καὶ Περσεφονείας.

Hunc Deum bimatrem appellarunt, non quia duas habuerit matres, sed quòd cum Semele mater arsisset, ex igne surreptus Jovis femori assutus fuerit, qui matris munere functus fuit, teste Ovid. Met. 3.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo
Eripitur, patrioque tener, si credere dignum est,
Insuitur femori, maternaque tempora complet.

Manilius, lib. 3.

Atque iterum patrio nascentem corpore Bacchum.

Orpheus hymno in Sabazium Dionysium inquit a Sabazio Jovis femori assutum fuisse: cùm tamen alii Sabazium fuisse filium Bacchi inquiant, alii Bacchum ipsum, alii alium dæmonem Sic enim ille.

Κλῦθι πάτερ, Κρόνου υἱὲ, Σαβάζιε κύδιμε δαῖμον,
Ὃς Βάκχον Διόνυσον, ἐρίβρομον, Εἰραφιώτην
Μηρῷ ἐγκατέραψας, ὅπως τετελεσμένος ἔλθῃ
Τμῶλον ἐς ἠγάθεον. ——

Theocritus Idyl. 26.

Χαίροι μὲν Διόνυσος, ὃν ἐν Δρακάνῳ νιφόεντι
Ζεὺς ὕπατος μεγάλαν ἐπιγουνίδα θήκατο λύσας.

Nonnus Bassaricωn initio. Εἰπὲ δὲ φύτλην
Βάκχου διστοτόκοιο, τὸν ἐκ πυρὸς ὑγρὸν ἀείρας
Ζεὺς βρέφος ἡμιτέλεστον ἀμαιεύτοιο τοκῆος
Φειδομένῃς παλάμῃσι τομῇ μηροῖο χαράξας
Ἄρσενι γαστρὶ λόχευσε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

Hunc primum matertera ejus Ino clam nutrivit, postmodum Nymphis tradidit, quæ etiam ei alimenta dederunt. Ovidius ubi suprà.

Furtim illum primis Ino matertera cunis
Educat, inde datum Nymphæ Nyseides antris
Occuluere suis, lactisque alimenta dedere.

Et sanè Meleager non assutum fuisse femori Jovis arbitratus est, sed ab ipsis Nymphis è cineribus maternis statim ereptum & educatum, cùm ita scribat.

Αἱ Νύμφαι τὸν Βάκχον, ὅτ' ἐκ πυρὸς ἥλατ' ὁ κοῦρος
Νίψαν ὑπὲρ τέφρης ἄρτι κυλιόμενον.
Τοὔνεκα σὺν Νύμφαις Βρόμιος φίλος, ἢν δέ νιν εἴργῃς
Μίσγεσθαι, δέξῃ πῦρ ἔτι καιόμενον.

A quâ sententiâ videntur non magnopere dissentire carmina illa, quæ sunt in lib. 9. Dionysiacorum apud Demarchum qui scribit Dionysum ab Horis fuisse educatum, ut est in his,

Τὸν μὲν ὑπερκύψαντα θεηγενέος τιθήνης
Στέμματι κισσήεντι λεχωΐδες ἔστεφον Ὧραι.

Memoriæ prodidit Lucianus in Dialogis Deorum Dionysum statim natum fuisse deportatum à Mercurio in Nysam, Arabiæ urbem Ægypto finitimam ad Nymphas educandum. At Orpheus in Hymnis illum educatum fuisse in Ægypto significat in his,

Αἰγύπτῳ παρὰ χεῦμα σὺν ἀμφιπόλοισι τιθήναις.

Alii Hyadas fuisse Bacchi nutrices putarunt, ut ait in lib. 2. De Diis Apollodorus Cyrenaicus, & Ovid. lib. 5. Fastorum in his,

Ora micant Tauri septem radiantia flammis,
Navita quas Hyadas Graius ab imbre vocat.
Pars Bacchum nutrisse putat, pars credidit esse
Tethyos has neptes Oceanique senis.

Pausanias scribit in Achaicis, fuisse sermonem Patrensium, quòd *Bacchus* fuerit apud se educatus intra Mesatim oppidum, quodque Panum insidiis propè fuerit circumventus. Alii in Naxo nutritum fuisse inquiunt. At Antipater Sidonius hunc, sicut Herculem, Thebanum fuisse memorat in his carminibus.

Ἀμφότεροι Θήβηθε καὶ ἀμφότεροι πολεμισταί,
Κἠκ Ζηνός. θύρσῳ δεινός, ὁ δ' ἐκ ῥοπάλῳ.

Lucianus addit matrem ejus Syrophœnicem fuisse. Verùm hæc locorum, nutricumque differentia inde exorta est, quòd varii fuerunt *Bacchi*, de quibus ita scripsit Cic. lib. 3. de N. D. *Dionysos multos habemus, primum è Jove & Proserpinâ natum: Secundum Nilo, qui Nysam dicitur interemisse: Tertium Caprio patre, eumque regem Asiæ præfuisse dicunt, cujus Abazea sunt instituta: Quartum Jove & Lunâ, cui sacra Orphica putantur confici: Quintum Niso natum & Thione, à quo trieterides constituta putantur. At de nullo horum propè fit mentio à Poëtis, nisi de Jovis & Semeles filio.* Fuerunt qui dixêre statim natum Dionysum fuisse à Mercurio Jovis mandato in Eubœam ad Macrim Aristæi filiam portatum, quæ labra melle illi primum perunxit, eumque educandum cepit. Id verò cùm sensisset Juno, Macrim Eubœâ relegavit, ne pellicis filium etiam in insula sibi sacrâ educaretur; quæ in Phæacum regionem profugit, atque in antro duas portas habente illum educavit. Apollonius Argon. 4.

Αὐτονυχὶ κούρῃ θαλαμήιον ἔντυον εὐνὴν
Ἄντρῳ ἐν ἠγαθέῳ, τόθι δή ποτε Μάκρις ἔναιεν
Κούρη Ἀρισταίοιο μελίφρονος, ὅς ῥα μελισσέων
Ἔργα, πολυκμήτοιό τ' ἀνεύρατο πῖαρ ἐλαίης.
Κείνη δὴ πάμπρωτα Διὸς Νυσήϊον υἷα
Εὐβοίης ἔντοσθεν Ἀβαντίδος, ᾧ ἐνὶ κόλπῳ
Δέξατο, καὶ μέλιτι ξηρὸν περὶ χεῖλος ἔδευσεν.
Εὖτέ μιν Ἑρμείας φέρεν ἐκ πυρός, ἔδρακε δ' Ἥρη
Καί ἑ χολωσαμένη πάσης ἐξήλασε νήσου,
Ἡ δ' ἄρα Φαιήκων ἱερῷ ἐνὶ τηλόθεν ἄντρῳ
Νάσσατο καὶ πόρεν ὄλβον ἀθέσφατον ἐνναέτῃσιν.

Orpheus in Hymnis Hippam *Bacchi* nutricem fuisse perhibet hoc versu.

Ἵππαν κικλήσκω Βάκχου τροφόν, εὐάδα κούρην.

Idem tamen Hymno in Nymphas, illas *Bacchi* nutrices nominat, ut sensit etiam Homerus Hymn. in Dionys.

Οἱ τρέφον ἠύκομοι Νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἄνακτος
Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον.

Vide Oppian. Κυνηγ. lib. 4. Porrò *Bacchum* Orpheus vocat.

Ἄρσενα καὶ θῆλυν, διφυῆ. ———

Et Ovid. Met. 4. eum semper juvenem esse scribit,

Tibi enim inconsumpta juventa est,
Tu puer æternus, tu formosissimus alto
Conspiceris cœlo. ———

Fingebatur autem juvenili specie, corpore tenero & delicato, ut Virginem referret. Unde Poëta Phallicus.

Trahitque Bacchus Virginis tener formam.

Quam ob causam inter Deos formosus eidem connumeratur carmine alio.

Formosus quoque pingitur Lyæus.

Albricus de Imaginibus Deorum Gentil. cap. 19. *Imago Bacchi erat facie muliebri, pectore nudo, capite cornuto, vitibusque coronato, qui super tigride equitabat.* Rationem rei, quod ad cornua spectat adsignat Phurnutus seu Cornutus cap. 30. nimirum quod ebrietas petulcos faciat animos bibonum. Τούτου δ' ἕνεκα καὶ θηλύμορφος πλάττεται, καὶ κέρατα ἔχει ὡς τοὺς μὲν τόνους ἀποβαλόντων τῶν μεθυόντων, βίᾳ δὲ χρωμένων, καὶ δυσκάθεκτόν τι καὶ ὁρμητικὸν ἐχόντων. Ovid. Met. 4.

——— *Tibi cum sine cornibus adstas*
Virgineum caput est.

Seneca in Oedipo:

Huc adverte favens virgineum caput.

Quæ ad hodiernam *Bacchi* picturam malè respondent: Nisi abdomen & ventrem inter pulchritudinis partes censere velimus. Vide Diod. Sic. lib. 4. ubi totam *Bacchi* historiam habes, & Nonnum in Dionysiacis, ubi res gestas ejus describit. Sic dictum volunt à *Bacchis* quæ illum Βακχεύουσαι h. e. *insanientes, immodestè se gerentes in Indiam secutæ sunt*; sive ut Eustathio placet, ἀπὸ τοῦ βάκχειν h. e. *à vociferando*, ac *ululando*; unde ipse *Bacchus* (inquit D. Heinsius) *non est dubitandum, quin à* בכה *Baccha*, quod est *ululare*, aut *lamentari* dictus sit. Aliter Bochartus ὁ μέγας, cui *Bacchus* quasi בר כוש *bar-chus*, i. e. *Chusi filius*. Vide doctissimum Virum Phaleg 1. 2. Mythologiam ejus habes apud Nat. Com. lib. 5. cap. 13 quem si, consule. Ἐρεβίνθινος Διόνυσος, h. e. *Cicerinus Bacchus*, de re vehementer contemptâ; sumptum adagium

adagium à potu ex leguminibus confecto, qui vinum imitatur. Οὐδὲν πρὸς Διόνυσον, *Nibil ad Bacchum*; ubi quis ea nugatur, quæ ad rem præsentem nihil spectant, quæ eleganter dicimus ἀπροσδιόνυσα.

Πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε Βάκχοι.

Multi thyrsigeri, pauci viri.

Proverbium, quo significatur complurimis mortalium adesse virtutis insignia, aut etiam famam, qui tamen verâ virtute vacent. Hinc *Baccha*, Bacchi sacrificulæ, quæ & Mænades, Bassarides & Thyades, &c. quæ noctu ei sacrificabant alternis annis, in Parnasso monte Bœotiæ; Item anno quoque tertio ad Cithæronem montem catervatim cum thyrsis convenire solebant; ut ibi *Bacchi* orgia magno cum ululatu celebrarent. Ovid. Met. 9.

Utque tuo mota proles Semeleia thyrso,
Ismaria celebrant repetita triennia Baccha.

Dixi *cum thyrsis*, qui *Baccho*, & *Bacchis* passim ab authoribus tribuuntur. Suidas. Θύρσος Βακχικὴ ῥάβδος, ἢ λαμπὰς ἣν ἐβάσταζον εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Thy sum itaque esse *Bacchi* certum est. Hinc à Sidonio Antipatro *Bacchus* dicitur θύρσου ἄναξ. Et Statius, lib. 5. Sylvarum.

——Cui jus venerabile thyrsi
Bacchus. ——

Tandem rem firmat insania Antigoni & Antonii. Prior apud Herodotum *Bacchum* repræsentaturus, tum hederam capiti circumponebat pro diademate, tum maximè ferebat θύρσον ἀντὶ τοῦ σκήπτρου. Posterior apud Velleium, cùm Liberum Patrem appellari se jussisset, cùm redimitus hederâ, coronâque velatus aureâ, & thyrsum tenens, cothurnisque succinctus, curru velut Liber Pater vectus esset Alexandriæ. De curru *Bacchi*, ejusque descriptionem habes apud Nonnum Dionys. lib. 18. Ovid. Met. 4. Sil. Ital. lib 15. Virgil. Æn. 6. Sidonium Burgo Pontii, Lucianum *Baccho*. Catullum Epithalamio Pelei & Thetidos, Alios. Sidonii autem versus non possum non subjungere, quibus postea pares apud Latinos Poëtas frustra quæras.

Fortè sagittiferas Evan populatus Erythras
Vite capistratos cogebat ad esseda tigres.
Intrabat duplicem qua temo racemifer arcum.
Marcidus ipse sedet curru: madet ebria cervix
Sudati de rore meri, caput aurea rumpunt
Cornua, & indigenam jaculantur fulminis ignem.
——Fert tempus utrumque
Veris opes, rutilosque ligat vindemia flores
Cantharus & thyrsus dextra lavaque feruntur
Nec legit exertos, sed tangit palla lacertos
Dulce natant oculi, quos si fors versat in hostem
Attonitos, solum dum cernit inebriat Indos.
Tum salebris saliens, quoties se concutit axis
Passim deciduo profunditur area musto.

De navigatione ejusdem eleganter Claudianus de 2. Consul. Stilic.

Æquora sic victor quoties per Rubra Lyæus,
Navigat, intorquet clavum Silenus, & acres
Insudant tonsis Satyri, taurinaque pulsu
Baccharum Bromios invitant tympana remos.
Transtra ligant edera, malum circumflua vestit
Pampinus, antennis illabitur ebria serpens.
Perque mero madidos currunt saliuntque rudentes
Lynces & insolita mirantur carbasa tigres.

Ubi bene *tigres*; hi enim Liberi Jugales. Horatius.

—— Bacche pater tua
Vexêre tigres.

Ovid. Am. 1. 2.

Talis erat domitâ victor Gangetide terrâ
Tu gravis alitibus, tigribus ille suis.

Sil. in calce operis.

Qualis odoratis descendens Liber ab Indis
Egit pampineos frænatâ tigride currus.

Mart. 8 26.

Nam cùm captivos ageret sub curribus Indos
Contentus gemino tigride Bacchus erat.

Plinius verò lib. 8. cap. 2. primum Bacchum ait victâ Indiâ triumphasse junctis elephantis. Vide Passeratium in illud Prop. lib. 3. el. 17.

Indica Nysæis arma fugata choris.

Hinc *Bacchus thyrsiger* est apud Senecam in Medeâ:

Candida thyrsigeri proles generosa Lyæi.

Fuit verò thyrsus non *Bacchi* solùm sed *Baccharum*, cujus virtute nixas illas, atque illudente Dæmone, mira quæpiam prodigia fecisse antiqui prodidêre. Apud Euripidem Baccharum una, cùm petram thyrso percussisset δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς *fons exiliit aqua roralentus*. Alia ut in terram jecit, remisit *Bacchus* κρήνην οἴνου *vini fontem*, & fere statim ἐκ δὲ κισσίνων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί. Nonnus Dionysiacon, lib. 48.

Θύρσῳ γαῖαν ἄραξε διχαζομένης δὲ κολώνης
Αὐτομάτῳ ἄδινε μέθην ἰνδάλματι μαζῷ
Χεύματι πορφύροντι.

Si quis verò descriptionem thyrsi petat, addam ex Virgilio, qui talem ejus adhibet periphrasin Eclog. 5.

Et foliis lentas intexere mollibus hastas.

Nimirum nihil aliud thyrsus denotat, quàm hastam, sive virgam frondibus vestitam, aut etiam pampinis ac foliis hederæ obtectam, in cujus extremitate cuspis erat, aut mucro formâ coni pinei. Plin. 16. 34. *Hedera Liberi Patris adornat thyrsos.* Inde Euripides in Bacchis Thyrsum vocat κίσσινον βέλος, & Ovidius in Epistolis *hastam pampineam* eo versu.

Ut quas pampineâ tetigisse bicorniger hastâ
Creditur ——

Justinus M. ὅπως αἱ βάκχαι διὰ χόμματος εἰληῶνται ἐν λόγχαις ἐν τοῖς θύρσοις περιφέρειν. Addit Macrobius, mucronem quoque ipsum tegi lambente hederâ. Seneca claré in Hercule Insano Act. 4.

Tectam virenti cuspidem thyrso gerens.

Nonnus Dionys. lib 9. hunc thyrsum dicit κρυπτόμενον πετάλοισι, *occultatum foliis*, & alibi κατάσκιον *umbrosum*, vel *inumbratum*. Vas hujus Numinis Cantharus fuit. Virg. in Sileno.

Et gravis attrita pendebat Cantharus ansâ.

Sil. Ital. lib. 7.

Lumine purpureo frontem cinxêre corymbi
Et fusa per colla coma, dextraque pependit
Cantharus.
——Rutilosque ligat vindemia flores,
Cantharus & thyrsus dextra lavaque feruntur.

Plin. l. 35. c. 11 in fine. C. *Marius post victoriam Cimbricam Cantharis potasse Liberi Patris exemplo traditur.* Arnobius, lib. 6. *In Liberi dexterâ pendens poculus Cantharus.* Hieronym. contra Vigilantium: *Liberò*

proclamabis te esse Liberum Patrem pro ebrietate & Canthara ex humeris dependente, & semper rubente facie, & spumantibus labiis. Videsis Val. Max. l. 3. c. 6. qui eadem cum Plinio.

Bacchus, Martyr, unà cum Sergio sub Diocletiano ad Euphratem passus est. Uterque ordinem in exercitu Cæsaris ducebat. Volaterranus.

Bacchylides, Ceus, Poëta Lyricus è Simonidis fratre natus. Vide Voss. Poët. ad Olymp. 82.

Bacelus, vir quidam effœminatus, totusque luxuriæ deditus. Unde Proverb. *Bacelo similis.* Hesych. Βάκηλος, ὁ μέγας καὶ ἀνόητος, ἢ ὁ ἐκτομίας, οἱ δὲ τὸν Γάλλον. Οἱ δὲ ἀνδρόγυνον, ἄλλοι περιερρόν, γυναικώδης παρὰ Μενάνδρῳ Ὑμνίδι.

Bacenis, sylva Germaniæ, *Semana* Ptol. monti Melibocco imposita, non longè à Visurgi, ubi aliàs Cherusci pop. Sansoni, Brietio & al. est *der Hartz Walde*, in Duc. Brunsvicensi versùs Hassiam.

Bacchianum, *Bachiam*, ins. Asiæ in mari Indico, una ex Moluccis, parva, sed mirè fertilis in ditione Hollandorum. 30. m. p. à Machiano in aust. & paulò minùs ab ora occid. Giloli ins. ferè sub linea Æquinoctiali.

Bacchilio, flu. Italiæ, olim Meduacus minor dict. Agros Vicentinum. & Patavinum rigat & in mare Adriaticum se exonerat.

Bachovia, urbs Valachiæ 30. m. p. à Targovisco in Sept.

Bactra, *trorum*, *Bactrum* etiam Plinio, *Bagdasan*, teste Castaldo, urbs Bactrianæ reg. caput, ad Bactrum flu. Horum Virgilius mem. Georg. 2.

Sed neque Medorum silva ditissima terra,
Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus
Laudibus Italiæ certent, non Bactra, neque Indi
Totáque thuriferis Panchaia dives arenis.

Ex quibus Poëta verbis apparet *Bactrorum* terram fuisse fœcundissimam; Hinc Dionysius vers. 734.

———Ἀφνειῶν πέμα Βακτρῶν.

Ideóque Strab. lib. 2 Παμφόρον eam vocat. & Plin. 18. 7. *Tradunt in Bactris grana tantæ magnitudinis fieri, ut singula spicas nostras æquent.* Et Qu. Curtius lib. 7. *solum pingue* vocat. long. 120. 26. lat. 39. 26.

Bactri, *Bactriani* Straboni, *Bactrii* Melæ, Bactrianæ reg. pop. qui, teste Qu. Curtio, senio, morbove confectos canibus ad hoc nutritis devorandos objiciebant. Sponsas etiam eorum, quæ in publicum maximo ornatu prodeunt, etiam servis & advenis impunè commisceri tradit Plinius. *Sunt autem Bactriani inter illas gentes promptissimi, horridis ingeniis, multumque à Persarum luxu abhorrentibus: siti haud procul Scytharum bellicosissima à gente, & rapto vivere assuetâ: semperque in armis errant.* Verba sunt Qu. Curtii lib. 4. cap. 6.

Bactriana, regio Asiæ, inter Ariam ad occ. Paropamisum, ac partem Sogdianæ ad ort. *Carassan* hodiè Castaldo, *Corasan* aliis, *Batter* Ramusio. Cujus urbes quondam claræ Bactra, Charta, vel Chattrachatta, Zarispa, & Maracanda. Hæc olim mille urbes continebat. Josephus. Vide Boch. Phaleg lib. 2. cap. 10.

Bactros, flu. in fin. Scythiæ Asiaticæ, à quo *Bactra* regio & urbs nomen sumpsit. Herod. lib. 7. Ejus mem. Lucanus lib. 3.

Errantes Scythiæ populi, quos gurgite Bactros
Includit gelido.———

Hodie *Bachora* Nigro dicitur.

Bada, *Baden*, urbs Germ. in Duc. Sueviæ, cap. Marchionatus Badensis; ab Argentina 5. leuc. in Orient. æstiv. unâ à Rheno flu. & 8. à Spira in aust. estque aquis calidis celebris. Long. 30. 00. lat. 47. 09.

Badacum, *Obdach*, teste Lazio, op. Norici in Carinthia ad Lavantum flu. Iduno urbi propinquum, 2. leuc. in ort. distans. Cluverio autem est *Bamburg* ad Alazam flu. qui in Oenum defluit, longè ab *Obdach* op. Stiriæ. Long 34. 15. lat. 47. 15.

Badara, op. Indiæ in peninsula cis Gangem in ora Malabarica 16. leuc. à Calecuto in Sept.

Badenacha, *Badenoth*, Scotiæ Sept. reg. in Moraviâ prov. versùs montes & propè Atholiam reg. Speâ fluvio in 2. partes scinditur.

Badéos, Urbs Arab. fel. in orâ sin. Arabici.

Badea, Mol. al. autem est Serrain op. medium inter Meccam & mont. Oreb. Fuit & *Badea* urbs Mauritan. episc. sub Arch. Cæsariensi.

Badera, op. Gall. in Aquitaniâ, vel in eo tractu ubi Volcæ Tectosages, ad Albutacim flu. Forsan ibi nunc *Hauterive* op. Occitaniæ 4. leuc. à Tolosa in merid.

Badonicus mons, *Bannesdovvn* Camdeno, juxtà Bathoniam urbem. Polydoro Vergilio *Blascamore* propè Episcopatum Dunelmensem, apud Athesum flu. à Dunelmo ad 20. m. p.

Badrinus, Æmiliæ flu. idem cum Vatreno, forum Cornelii præterfluens. Hodiè *Santerno* dicitur.

Baduhenna, lucus in Frisiis Tacito, ubi nongentos Romanorum confectos fuisse scribit. *Seven Wolden* fortè i. e. *septem Silvæ*.

Bæcyla, urbs Iberiæ juxtà columnas Herculeas. Steph. Vide Casaub. ad Strab. lib 3 *Bæcula* Ptolemæo.

Baetis, Hesychius. Βαιῶτις, Ἀφροδίτη παρὰ Συρακουσίοις.

Basampsa, civitas Arabiæ circa Rubrum mare, quam Stephanus *domum Solis* interpretatur, quasi esset בית שמש Vide Voss. de Idol. lib. 2. cap. 8.

Besippo, *Besippo*, Plinio, *Beier*, teste Henr. Coquo, op. Hisp. Bæt. in orâ litorali Vandalitiæ.

Baterra, Gall. Narb. urbs, olim Septimanorum (à legionis sc. Romanæ numero) colonia vulgò *Besiers*. Βαιτίρραι Ptolemæo. Stephano autem est Βαίτιρρα. Ejus locum sic emendabis. Βαιτίρραι κώμη τρίτης Παλαιστίνης, οἱ κατοικοῦντες Βαιτιρρηνοί. Ἔστι καὶ πόλις Κελτικὴ Βαίτιρρα, ὡς ὁ πολίτης Βαιτιρρίτης, τὸ δὲ ἀστέρας Βαιτιρρίτιος, κλύσται Βαιτιρρίτης. Malè hæc vulgò separantur tanquam si & aliqua esset urbs in Gallia, quæ Βαιτιρρὰ vocaretur.

Bathen, Hesychius. Βαιθήλ, οἶκος θεοῦ, lege Βαιθήλ.

Bati, *Batavi*. Voss. ad Melam. pag. 294.

Betica, *Turdetana* Straboni. Tertia pars Hispaniæ, *Andaluzia*, teste Flor. sub quâ etiam *Granada* comprehenditur.

Batis, flu. Hisp. ulter. à quo *Batica*, Hispaniæ regio dicta. In quo lanas pulchro colore tingi ostendit Martialis in his.

Batis olivifera crinem redimite coronâ,
Aurea qui nitidis vellera tingis aquis.

Item nomen opidi Plinio. *Bæ̈tis* autem Punica vox est, ni

ni fallor, à בת *bat* pernoctare. Undè Sil. Italicus.

——Solisque cubilia Gades.

Tribus in locis, inquit Bochartus, stagnat *Batis*, primò statim in ipso fonte, secundò propè Cordubam, tertiò versùs ostia, ubi æstuaria, & lacus Avernus, seu Libystinus. At que ob id ipsum Punicè ביצי *Bitsi* i. e. paludosus dictus est Tzade Ebræum in T mutarunt Græcis Romani scriptores, ut in *Tyro* & *Tani* ex צור *Tsor*, צען *Tzoan*. Neque aliò pertinet quòd idem amnis ab accolis Πέρκης i. e. *Perca* nominabatur. Stephanus. Βαῖτις, ποταμὸς περὶ Ἰβηρίαν ὃς Πέρκης λέγεται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. Nempe *Perca* factum ex ברכה *berca* i. e. à *Stagno*; ut in Siciliâ *Percusa*, vel *Pergusa* dicebatur lacus Ennæ vicinus, ubi Proserpina rapta est. *Percam* autem sive *Percem*, in *Certem*, aut *Certim* mutarunt scribæ imperiti in his Livii, lib. 28 *Martius superato Bati amni, quem incolæ Certim appellant*. Vide Voss. ad Melam p. 224. 225.

Batogaba, Judææ mediterranea urbs. Ptol. Becanus dicit eandem esse cum *Casta Chabria* Strabonis, quam tamen hic ad mare mediterraneum describit. In eodem loco *Eziongeber* esse contendit, & Josephum reprehendit, quòd hanc posteà *Berenicem* appellatam scribit.

Baton vixit ætate Alexandri M. cuius πράξεις conscripsit. Athen. lib 10.

Batulo, *Betullo* Melæ, op. olim, nunc pagus Hisp. citer. in Catalaunia juxtà Barcinonem, *Badelona*, teste Floriano.

Batulum, Hisp. Tarrac. flu. Ptolemæo *Batulo* hodiè *Boson* dicitur.

Baturia, Hisp. tractus. *Estremadura* Varreno, Hertio *Bethuria*, *Beturia* Livio.

Batylus, Græcè Βαίτυλος Priscianus, lib. 5. *Abadir Deus est; Dicitur & hoc nomine lapis ille quem Saturnus dicitur devorasse pro Jove quem Græci Batylon vocant* Hesychius. Βαίτυλος, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ δοθεὶς λίθος τῷ Κρόνῳ ἀντὶ Διός. Etymologus. Βαίτυλος ἐκλήθη ὁ λίθος ὃν ἀντὶ Διὸς ὁ Κρόνος ἔπιεν. Idem nullo sensu. Βαίτυλος, Λίβανος τὸ ὄρος τῆς Ἰλίου πόλεως. Sed supplendum ex Phavorino. Βαίτυλος, λίθος φορητὸς κατὰ τὸν Λίβανον, &c. Utrobique autem pro Ἰλίου scribendum Ἡλίου. Vide Boch. de Phœn. Col. lib. 2. cap. 2.

Baga, Africæ propriæ urbs, quam Justinus Imp. restauravit, & incolæ *Theoriadem* appellarunt. Procopius lib. 6. de ædificiis Justini. Videtur *Bagasi* apud eundem lib. 4. Belli Vandalici, ut monuit Svvalemburgius.

Bagadaria, nomen loci apud Strab. sed leg. *Bagadania*, Steph. Βαγαδανία, μεῖζον Καππαδοκίας τοπωνύμιον. Apud Suidam Βαγδαλονία perperam scribitur.

Baganum, Nerviorum civitas. Ptol. Alias *Tornacum*, Long. 25. 05. Lat. 50 18.

Bagdatum, *Baghdet*, urbs Asiæ dives, ampla, & valdè in ort. munita, alias dict. *Seleucia*, in Mesopotam. nunc provinc. *Yerserack* caput, ad Tigrim flu. antea sub domin. Persarum, sed ab an. 1640. paret Turcis. Crevit ex ruinis Babylonis, cujus hodiè pauca quæ supersunt rudera ad Euphratem unius diei itinere inde distant.

Bagous, linguâ Persicâ *Spado* dicitur. Plin. lib. 13. cap. 4. *Clarissimæ omnium* (palmæ) *quas regias appellant ab honore; quoniam regibus tantùm Persidis servabantur, Babylone natæ, uno in horto Bagoi; Ita enim vocant spadones, qui apud eos etiam regnavêre*. Idem nomen datur *spadonibus regiis* apud Curtium, Ælianum, Heliodorum, Achillem Statium, & Sulp. Severum, lib. 2. Hist. Sacræ, cum de Judith loquitur. qui *Baguam* dixit. Suidas. Βαγώας, ὁ ἐκτεμνόμενος, ὅς ἐστιν εὐνοῦχος. Ovid. Amor. 2.

Quem penes est dominam servandi cura Bagoe.

Vide Grot. ad Judith. 12. 10.

Bagoe, nympha quædam, quæ Thuscis artem fulguritorum scripsit, quam quidam *Sibyllam Erythræam* esse putant.

Bagrada, Carmaniæ flu. Ptol. hodiè *Binimir* N. Nicolao, aliis *Budimir*, Niger dicit incolis *Bisarti* vocari. *Eiguelmis* Arabicè vocari addit Thevetus.

Bagrada, Africæ flu. qui juxtà Uticam labitur, apud quem ab Atilio Regulo, & exercitu ejus, ballistis & catapultis serpens 120. pedes longus occisus est. Plin. 8. 14. Gellius 6. 3. Sil. l. 6. ubi de Bagrada.

——Monstrum exitiabile, & irâ
Telluris genitum, cui par vix viderat ætas
Ulla virum; serpens centum porrectus in ulnas
Lethalem ripam, & lucos habitabat Avernos.

Zonaras Annal. Tom. 2. Ῥηγούλῳ δὲ ... τῷ Βαγράδᾳ ποταμῷ ... δράκων ἐπιφανὴς ὑπερμεγέθης ὁ τὸ μῆκος λέγεται εἶναι ποδῶν ἑκατὸν πρὸς εἴκοσι καὶ ... ἡ λίθινος ... τὴν Ῥώμην ... εἰς ἐπίδειξιν. Ejus scriptura (inquit Bochartus ὁ μέγας) est valdè inconstans; nam pro *Bagradâ* Lucani, Statii, Plinii, Ptolemæi, Procopii, Eutropii, Sidonii, Orosii, & Æthici, legitur in Strabone *Bagradas*; In Pomponio, Silio & Floro *Bagrada*; In Polybio *Macar*, & *Macra*, vel *Brucara*, ut legit Suidas voce Τοίχη. In Geopragho Nubiensi נגרדה *Nagiarda*, quæ omnia sunt ex uno fonte deducta Verum: sc. nomen erat ברכה *Braca*, vel emphaticè ברכתא *bractha*, i. e. *stagnum*, cujus plurale ברכות *bracoth*, *stagna piscinæ*, Psal. 84. 7. Unde Græcum Βραγὸς, pro palude. Hesych. Βραγός, ἕλος. Jam verò ratio hujus appellationis non est obscura. Nam præterquam quòd suâ naturâ lentus est, & ex Africæ arenis vix eluctatur (Luc. lib. 4.

——Quo se
Bagrada lentus agit, siccæ sulcator arenæ.)

Ex alveo suo excedens circa ostia, in paludis, aut stagni morem longè latèque diffunditur. Sil. lib. 6.

Turbidus arentes lento pede sulcat arenas
Bagrada non ullo Libycis in finibus amne
Victus limosas extendere latius undas,
Et stagnante vado patulos involvere campos.

Id accidere potissimùm certâ anni tempestate, quâ ostio arenâ obstructo aquæ restagnant in campos adjacentes, nos docent hæc Polybii lib. 1. pag. 76. Τοῦ προειρημένου ποταμοῦ κατὰ τὴν εἰς θάλατταν ἐκβολὴν συνθεωρήσας κατὰ τινας ἀνέμων στάσεις ἀποθινούμενον τὸ στόμα, καὶ τεναγώδη γινομένην τὴν παρ' αὐτῷ τῷ στόματι πάροδον. Porrò cùm *Bagrada* sic se diffundens multas contrahat sordes, & in limosas paludes desinat, meritò *pulvereus*, & *cœno gravis* à Statio describitur, lib. 4. Sylvarum, ubi Vulturnum Campaniæ amnem inducit sic loquentem.

Uti loquitur idem Horatius. Sanè *barathrum* Athenis locus erat immensæ profunditatis; Sed κτ̀ μεταφορὰν sumitur à Plauto pro *Stomacho*. Inde igitur decoctores dicti *barathrones*, quia cuncta conderent in *barathrum*, h.e. in *stomachum*. Hinc vetus Glossator ἄσωτον *barathronem* interpretatur. Quod autem addit Horatianus interpres, aliter dici *Blaterones*, id satis refellitur iis quæ diximus. Est & aliud etymon apud Festum, ex cujus verbis cognoscitur *balatrones* ita dictos videri à vocabulo *balla*, sive, ut Mss. habent, *Balla* significante lutum, quod ex itinere adhæret, sive, quod de calceamentorum soleis raditur. Sanè pro *flagrione* usurpat Varro de R. R. 2. 5. *Videbo jam vos*, inquit, *balatrones*, *& hunc adferam meum corium & flagra*. Cæterum ab hâc voce est, quod Italis homines nequam *Balatroni*, & Gallis *Bélitres* dicuntur. Vide Fungerum in *Balatrones*.

Balbia, *Altomonte*, op. Brutiorum in Calab. citer. à Castrovillario 6. m. p. duplo à Colano urb. à Consentiâ 24. in occ. in colle, ubi manna & crystallus proveniunt. *Vina Balbina* olim, teste Plin. in pretio fuere.

Balbillus, Neronis ætate Ægypti Præfectus fuit, teste Tacito Annal. 13 Fuit id an. U.C. 809. Qu. Volusio Saturnino, & P. Cornelio Scipione Coss. De itinere suo, ac rebus Ægyptiacis, quædam consignavit. Sen. Nat. Qu. 4. 11. *Balbillus virorum optimus, in omni literarum genere rarissimus, auctor est, cùm ipse præfectus obtineret Ægyptum, Heracleotico ostio Nili, quod est maximum, spectaculo sibi fuisse delphinorum à mari occurrentium, & Crocodilorum à flumine adversum agmen agentium, velut pro partibus prælium: crocodilos ab animalibus placidis, morsuque innoxiis, victos*. Ex eodem opere est, quod refert Plin. in procem. lib. 19 *Galerius à freto Siciliæ Alexandriam septimâ die pervenit, Balbillus sextâ, ambo præfecti*. In vulgatis Senecæ libris est *Babillu* in Plinianis *Babilius*. Sed *Balbillus* dicitur Tacito: atque ita legi oportere, probat Lipsius ex veteri Inscriptione: T. JULIUS BALBILLUS, SACERDOS SOLIS. Addere potuit & hanc: SOLI ALAGABALO JULIUS BALBILIUS AQUILA. Sanè ἀναλόγως a cognomento *Balbus* fit *Balbulus*, hinc *Balbillus*; tamen ecce *Babilla* in inscriptione aliâ: PRO SALUTE SABINIANI ET JULIÆ BALBILLÆ VINDONA MATER. Vossius.

Balbinus, Imp. Rom. bis ante Consul & Præfectus urbis, & plurimarum provinciarum rector. Genus suum referebat ad Corn. Balbum Theophanem, qui per Pompeium civitatem meruerat, quum esset patriæ suæ nobilissimus, idemque historiæ scriptor. Jul. Capitol.

Baltassar, nomen Danielis, Dan. 1. qui & *Baltesbazzar*. Lat. *absconditè thesaurisans*, sivè *in malleatore thesaurisans*, vel *occultè portans angustiam*. Suidas. Βαλτασὰρ, ὄνομα ἐκλήθη ὁ Δανιὴλ εἰς ἐμφασιν τῶν ἀπορρήτων μυστηρίων. Item 8. Babyloniæ rex. Regn. an 5

Balthasar, rex Babylonis, sub quo hæc civitas à Persis capta fuit. Tot ac tantis deliciis affluebat, ut inter impudicas mulieres & obscœnas, tanquam in cœno porcus volutaretur.

Balbura Caraburum Leunclavio, urbs Lyciæ mediterranea, Chomæ, Buboni, & Oenandæ finitima Long. 60. 40. Lat. 42. 21.

Baleares, vulgò *Majorque*, & *Minorque*, duæ insf. ante Hisp. quarum major, quæ orientem spectat longa est 100. m. p. circuitu 380. Cujus præcipua op. olim fuere *Palma*, & *Pollentia*. Minor longa est 60. ambitu 150. Sic dictæ (ut quidam volunt) à Baleo quodam, Herculis comite ibi relicto. Aut ἀπὸ τοῦ βάλλειν, h. e. à *jaculando*, propterea quòd fundæ, & jaculationis *Baleares* peritissimi habiti sunt. Tradit enim Lycophron, & post eum Florus, lib. 3. cap. 8. eam hisce insulis consuetudinem fuisse observatam, ut esurientibus filiis à matribus jentaculum in sublimi trabe proponeretur, quod illis contingere non poterat, nisi priùs fundâ dejecissent. *Majorcam* autem Diodorus lib. 5. maximam esse scribit post 7. magnas, quod nonnulli perfunctoriè legentes sibi finxerunt 7. esse *Gymnesios*, sive *Baleares* (eædem enim sunt. Hesychius. Βαλιαρίδες, νῆσοι αἱ περὶ Κύπρον, αἱ δὲ αὐταὶ καὶ Γυμνησίαι.) Hinc Eust. in Dionys. Ἐπτὰ δὲ εἰκοστοι ποῦ εἶναι τὰς Γυμνησίας νήσους, ὁ Γεωγράφος δύο αὐτὰς λέγει. *Balearium* autem originem Græci conantur sibi asserere; aliis è Bœotiâ cum Lycophrone, aliis è Rhodo deducentibus. Sunt enim qui à Rhodiis κτ̀ τὴν ἐκ Τροίας ἄφοδον τὰς Γυμνησίας νήσους κτισθῆναι λέγουσι. Ita Strabo lib. 14. Silius lib. 3.

Jam cui Tlepolemus sator, & cui Lindus origo
Fervida bella ferens Balearis & alite plumbo.

Nam in bello Trojano Rhodiorum dux Tlepolemus fuit. Nempe tam Bœotos quàm Rhodios ad has insulas applicuisse credibile est. *Baleares* tamen à neutris descendisse, palam arguunt lingua & mores planè dissoni. Gens enim fuit aliena prorsus ab omni cultu —— *Domus illis antra fuêre, vestes*, ut quidam aiunt, *æstate nulla, hyeme autem ex pellibus*. Pro unguentis quibus se ungerent, oleum lentiscinum, cum adipe suillo. *Ignotum argenti pondus & auri*. Vini ultrà modum avidi erant, quo tamen carebat regio, & ita mulierosi, ut in nuptiarum solemnibus cognati & amici omnes cum sponsâ concumberent, priusquam ea viro permitteretur. Itaque in bello pro stipendio nihil exigebant, quàm vinum & mulieres; & pro mulieris captivæ λύτρῳ dabantur viri quatuor. Cadavera fustibus minutatim concerpta, & in vasis recondita lapidibus obruebant. Unicum in bello telum fundæ tres, è melancrenâ, seu melancreni junci genere, quarum diversus usus; aliæ enim propiùs, aliæ eminus feriebant; Una circa caput aut collum, altera circa ventrem, aut lumbos, tertia in manu fuit. Hujus artis doctores Phœnices habuisse dicuntur. Strabo. Σφενδονῆται δ' ἄριστοι λέγονται, καὶ τοῦτ' ἤσκησαν, ὥς φασι, διαφερόντως, ἐξότου Φοίνικες κατέσχον τὰς νήσους. Quod vero non est absimile. Nam ex Scripturâ planum est hanc artem inter Phœnices & Ebræos pridem fuisse in usu. Jam verò ab hâc arte Βαλιαρεῖς cur dicti sint, non satis liquet. Constat quidem inde appellatos. Nam palam nugatur Isacius in Lycophronem, cùm Balearidas insulas dici vult quasi Βαλιαρίας ἤτοι ὑγιεινάς h. e. *Valerias*, sive *sanas*. Et jampridem explosa est Livii fabula de Baleo Herculis comite. Proindè ipse Livius, *Baleares à teli missu appellati*. Et Polyb. lib. 3. Βαλιαρεῖς, ὃς κυρίως μὲν καλοῦσι σφενδονήτας. Ἀπὸ δὲ τῆς χρείας ταύτης συνωνύμως καὶ τὸ ἔθνος αὐτῶν προσαγορεύουσι καὶ τὴν νῆσον. Idem habent Strabo, Diodorus, Stephanus, Eustathius, & Isidorus, qui in id omnes

omnes magno consensu conveniunt, ut *Baleares* ab usu fundæ velint esse nominatos. Quod tamen aliter atque aliter edisserunt. Nam alii ex Græcâ linguâ *Balearium* nomen tanquam fidiculis extorquent, ut Isidorus post Diodorum, qui Βαλλιαρεῖς ideò scribit per duplex λ. ut ἀπὸ τοῦ βάλλειν deducat. Alii rem nudè efferunt, nullâ explicatione additâ, ut Stephanus, Livius, & Polybius. Alii denique, ut Eustathius & Strabo vocem esse volunt vernaculæ linguæ, vel Phœniciæ, quod verissimum. Omninò enim Βαλεαρὶς est בעל ירה *Baal jaro* i. e. *magister jaculando*, seu *projiciendi lapides*. Et ob hoc clari apud poëtas perhibentur, qui eorundem fundarum sæpè meminerunt. Virgil. Georg. 1.

Stuppea torquentem Balearis verbera fundæ.

Ovid. Met. lib. 2.

Non secus exarsit, quàm cum Balearica plumbum
Funda jacit, volat illud & incandescit eundo.

Lucan. lib. 1.

Impiger & torto Balearis verbere fundæ.
Ocyor. ———

Silius lib. 7. ——— *Ensis & arcus*
Et telum Baleare. ———

Statius in Achilleide:

——— *Vt flexa Balearicus actor habena*
Quæ suspensa trahens libraret vulnera tortu
Inclusum quoties distringeret aëra gyro.

Eodem pertinet, quod *Baleares* Græcè *Gymnetes* dicti sunt, & insulæ *Gymnesiæ*, sive *ad exercitationem* cum Strabone referas, aut *ad nuditatem* eorum qui in bellum prodeunt, solis fundis instructi. Quò referenda hæc Hesychii Γυμνῆτες, οἱ μὴ ἔχοντες ὅπλα, οἱ δὲ τοὺς σφενδονητὰς, οἱ δὲ τοὺς γυμνοὺς μαχομένους. Plin. 3. 5. *Baleares fundâ bellicosas Græci Gymnesias dixere.* Sunt qui *Gymnetas* dici volunt, quia æstatem nudi exigunt; ita Livius ac Diodorus. Atqui à Lycophrone describuntur non omninò nudi, sed σισυρνοδῦται, *Sisyrnâ induti*, i. e. *tunicâ villosâ*, *ex velleribus*, item ἄχλαινοι *sine lanâ*, & νήλιποι *discalceati*. Itaque vereor ne veteres ob id ipsum æstatem exigere nudos finxerint, quia non satis constabat quorsum Gymnetes dicerentur. Ejusdem farinæ est fabula de Bœotis, naufragio facto, ad Gymnesias nudis enatantibus. Bochartus. In his insulis tantus olim cuniculorum proventus fuit, teste Plinio 8. 55. ut in eos præsidium militare ab Augusto petere sint coacti. *Chœradas* ab Apollonio vocari annotavit Gerbelius. Sanè Strabo eas χοιράδας appellat, ἤτοι πετρώδεις. Vide Eust. ad Dionys. vers. 457. Antoninus vocat Majorem *Columbam*, & Minorem *Nuram*.

Balesium, op. Italiæ maritim. non procul à Brundusio; hodie *Valeso*.

Balgentiacum, vel *Baugentiacum*, urbs Gall. Lugdun. cum ponte ad Ligerim in Belsia prov. & Aurelianensi agro, med. inter Aurelianum & Blesas; vulgò *Baugency*.

Balgium, *Bauge*, op. Gall. in Andegavensi prov. 3. leuc. à Flexia in merid. & 5. à Salmurio in Bor.

Balista, M. *Balestra*, mons Liguriæ, pars Apennini montis, seu veriùs Thusciæ inter Regnum Lepidi, & Lucam.

Ballegarium, seu *Valaguarim*, vulgò *Balaguer*, urbs Hisp. Tar. in Catalauniâ, ad flu. Secorim 12. leuc. à Minorisa. Al. est *Bergusia*.

Ballonoti, Scythiæ Europ. pop. Val. Flac. lib. 6.

Ibant & geminis æquantes cornibus alas
Ballonoti. ———

Balma. Vide *Bapalma*.

Balneum Regis, & *Balneoregium*, vulgò *Bamberg*, urbs Hetruriæ in agro Urbevetano, Bonaventuræ patria, à Viterbio 12. m. p. in Bor.

Balsa, *Albufeira* Sanfoni, op. Algarbiæ, in orâ propè Silvim. 18. leuc. à Pace Juliâ, inter Sacrum promontorium & Pharum.

Balticum mare, *die Belt*, & *Oestzee* Germanis, mare Germ. mediter. inter ipsam Germaniam, & Scandinaviam interfusum, amplissimum; à promont. Cimbrorum, ubi os illius est, Viburgum usque urbem extremam sinus Finnici 210. leuc. extensum, de quo veteres titubanter admodum scripsere, latè terras subit ad instar ingentis sinus, alias *Codanus sinus*, ab ins. *Codanonia*; & quanquam in ejus aditu sint multæ ins. tamen ex omni parte impervium, est nisi in Sundico freto. Mare autem illud terras subiens, iterum in duos sinus dividitur, Boddicum sc. & Finnicum.

Bambalio, In hujus nominis origine debetur laus Adriano Turnebo, qui Advers. 17. 14. scribit hoc modo, *Pater uxoris Antonii propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis, ut à M. Tullio, Philip. 3. ei objicitur, Bambalio vocatus fuisse dicitur.* Proinde quæritur, quis sit *Bombalio* à Criticis. Fungerus nomen per diminutionem ad risum factum arbitratur, ut quemadmodum dicitur à *scepernum Sceparnio*, sic à βομβάλω Βομβαλίων. Est autem βομβάλειν *tremere* ac *dentibus crepitare*, & *labiis balbutire*, quod & algentibus usu venit, & stupentibus quoque, & balbutientibus, & ore tumultuantibus, & in loquendo collustantibus & hæsitantibus, maximè tamen commissione labiorum balbum sonum elidentibus, quod & βομβαλύζειν, & παμφαλύζειν dicitur. Quæ omnia per Onomatopœjam sunt effecta, ut & βομβαλοβόμβαξ apud Aristophanem, & βόμβος & inde factum nomen bombardæ. Fit & apud Dionem cùm in oratione Ciceronis, tum in Oratione Caleni mentio *Bombalionis*.

Bamberga, & *Babenberga*, vulgò *Bamberg*, urbs Germ. in Franconia, propè confluentes Mœni & Regnitii flu. sub proprio Episcopo cum tractu adjacente. 9. leuc. distat ab Herbipoli; & a quibusdam creditur Bergium Antiquorum.

Bamura, pop. Libyæ inter. in Mauritan. confin. Getulis finitimi, cursu pernicissimi, carentes ferro, hastilibusque ligneis utentes. Silius lib. 3.

Tum chalybis pauper Bamura cruda juventus.

Banatia, urbs erat Vacomagum, nunc castrum *Ban*, in Scotia sept. ad amnem *Findora*, in Moraviæ Com. versus Badenacham.

Banausi, servorum genus, manuum operâ utentium. Rhod. 25. 18. Est autem Βάναυσος propriè *fornicarius*, h. e. *qui circa fornaces*, *& caminos exercetur*. Hesychius, Βάναυσοι, πᾶσα τέχνη διὰ πυρὸς, κυρίως δὲ περὶ τοὺς καμίνους. Καὶ πᾶς τεχνίτης χαλκεὺς, ἢ χρυσοχόος. Βάναυσος. Porrò βαῦνον Peloponnesii ignis locum vocant, *caminum*, & αὔειν est *incendere*.

Banburia, op. Angl. in Com. Oxoniensi, ad Cherwellum amnem, 18. m. p. ab Oxonio in sept. & 14. à Varvico versùs aust.

Bancona,

Bancona, Oppenheim, op. Germ. sup. ad Rhenum in Palatinatu, inter Wormaciam 4. & Moguntiam 3. leuc. dissitum.

Bangorium, seu *Bangoria*, urbs Walliæ episc. sub Arch. Cantuariensi. Sita est ad fretum *Menay*. in Com. Arvoniæ, 3. mill. à Bello-Marisco, & 6. ab Arvonia op. in ort.

Bantamum, *Bantam*, urbs ampla & empor. celebre Asiæ, in ins. Java, caput regni cogn. 15. leuc. à Batavia urbe occasum versùs propè fretum Sundæ ex adverso ins. Sumatræ.

Bantia, urbs Italiæ, Steph. meminit ejus Livius lib. 27. ubi de Marcello Consule; *Inter Venusiam, Bantiamque minus 3. m. p. intervallo Consules binis castris consederunt*. Idem legas apud Plut. in eodem Marcello. Ἐξῆλθε μετὰ τοῦ συνάρχοντος ἐπὶ τὸ πόλεμον. καὶ πολλὰ μεταξὺ Βαντίας πόλεως καὶ Βενουσίας κατέθηκε ... τὸν Ἀννίβαν. Hinc *saltus Bantini*, apud Horatium Carm. 3. Od. 11. Ubi vulgò *Batinos*, sed malè legitur.

Bapalma; *Bapaume*, op. Artesiæ, in ditione Francicâ, ab an. 1641. med. fermè inter Peronam & Attrebatum in Lim. Picardiæ. *Balma* quibusdam dicitur. Long. 24. 03. Lat. 50. 04.

Bapta, Athenis sacerdotes erant Cotyttûs impudicitiæ Deæ, cui nocturna sacra peragebant saltationibus, & omni voluptatum generi indulgentes. Dicti ἀπὸ τοῦ βάπτειν, quòd qui sacris illis initiabantur, aquâ calidâ tingerentur. Juvenalis Sat. 2.

Talia secretâ coluerunt Orgia tadâ
Cecropiam soliti Bapta lassare Cotytto.

In horum impudicitiam Eupolis fabulam *Baptas* inscripsit, ob quam ab ipsis Baptizatus & mari immersus fuit.

Baptista, prima Galeatii Pisauriensis Principis filia, & Guidonis Comitis Urbinatis uxor, quæ cum doctissimis viris plerumque magnâ sui laude disputavit, libros quoque *de humanâ fragilitate* scripsit, ac *de verâ religione*.

Bara, ins. parva, ante Brundisium urb. in portu illius *Pharos* Melæ, quæ nunc *S. Andrea* dici videtur; à cujus incolis Barium urbs condita est, teste Festo.

Bara, op. Africæ in Æthiop. super. seu Abassynia in prov. Gorga, propè Lac. Zaflanum.

Bara. Vide *Dumbarum*.

Barabbas, latro & homicida famosus ex Evangeliis notissimus, sig. *filius Patris*, Nomen apud Talmudicos usitatissimum, ut *R. Samuel Barabba*, & *R Nathan Barabba*. Hierosolymitanè sæpè profertur בר בא *Barba*, ut *Simeon Barba*. Hoc in mentem revocat illud Josephi Bell Jud 5. 18. *Cùm torquerentur saxa immania à Romanorum balistis in urbem, insidentes quidam in turribus signo pramonuerunt civibus, ut caverent hoc clamantes vulgari dialecto*: *Filius venit*, i. e. בר בא *Bar bo*. *Filius* quidem hominis tunc *venit* in gloriâ justitiæ, & vindictæ suæ in gentem nequissimam. *Lightfoot*.

Barace, urbs Indiæ. *Diu* quibusdam, in parva ins. propè Sin. Cambaiæ, longè ab ostio Indi flu.. Quanquam non desint qui credant Dium olim fuisse Alambattum. Long. 111. 00. Lat. 18. 00.

Baracura, urbs & emporium Indiæ ulter. marit. *Bacala* Castaldo, *Bangela* Appiano.

Bara pura, urbs Indiæ sub domin. M. Mogolis 100. mill. à Surata versùs ort. & 200. ab Agra in merid.

Baratha, vel *Baratta*, urbs Lycaoniæ episc. sub arch. Iconiensi: quam quidam extare, nomenque antiquum retinere ferunt. Long. 65. 30. Lat. 38. 30.

Barathia, urbs Africæ litor. inter ost. Cinyphi & Triecrorum promont. ultrà Leptim. *Brata* Castaldo.

Barathra. Polyb. *Barathron* Diod. Sic. palus Palæstinæ Sirbonidi juncta. *Baserena*. Nigro.

Barathrum, Diomedi locus est Athenis, in quem damnati præcipitabantur. Alii nomen esse loci ajunt in Ægypto profundissimi. Est & generale nomen apud Græcos *pro quovis loco cavo & profundo*. Hoc etiam nomine appellantur terræ cavitates, quæ fluvios hauriunt aliis in locis emersuros. Transfertur quoque ad alia. Martialis *Barathrum fœmineum* pro locis muliebribus dixit. Idem Stomachi imum hiatum *Barathrum* appellavit.

Extremo ructus si venit à Barathro,

Horatius de lurcone & voraci.

Pernicies & tempestas, barathrumque macelli,
Quicquid quasierat ventri donabat avaro.

Ponitur & pro *meretrice*, Plautus in Bacchidibus.

O barathrum, ubi nunc es? ut ego te usurpem libens!

Barathrum, inquit Festus, *Graci appellant locum pracipitem, unde emergi non possit*, additque venire à βαθὺς *profundus*, nisi βαρὸς ibi legendum. Ridiculè verò Isidorus, lib. 14. cap. 9. ubi *barathro* Latinum etymon assignat, ac dici putat, quasi *voratrum*. Nec multò meliùs Rhodiginus, lib. 9. cap. 32. à βαίνειν scilicet *ab eundo*, nempe quia, ex ejus mente, propriè ita dicantur cataractæ, ob aquarum ingressum. Quantò verisimiliùs doctiss. Martinius à Chaldæis esse putat, quibus ביר *ber puteus* est & אתר *athar locus*. quippe Jonibus dicitur βέρεθρον, quod Hesychius exponit κοίλωμα χωματῶδες. Vide Suidam in Βάραθρον.

Barba, portus Troezenis, urbs Argivorum, teste Eust. in Odys. 2. Unde adag. *Navigare Troezenem*, in eos qui imberbes barbati videri volunt, qu. ad eum portum barbam adepturi navigent.

Barbana. *Boiana*, flu. Dalmatiæ in mare Adriaticum propè Dulcinium se exonerans.

Barbara, virgo Nicomediensis, Dioscori viri nobilis filia, à quo in turrim est conjecta, quòd se Christianam profiteretur, ac post omnibus probris nudatum converberatumque corpus, ab eodem ad Præsidem ducta, jugulataque in eâdem urbe sub Maximiliano: demum Venetias (quo translata est) condita. Volater.

Barbara, Sigismundi Imperatoris uxor, quæ stultas vocabat virgines pro Christi nomine passas, quod voluptatum gaudia non gustassent. Dicebat animas cum corporibus interire, nec futuram aliam vitam post hanc, quam vivimus.

Barbari, ficto nomine, inquit Strabo lib. 14 dicti sunt ab initio, qui difficulter, asperè, atque duriter loquebantur, quasi *duriloqui* & *crassilingues*, à βαρβαρ... voce, in quam peregrini homines Athenas advenientes iden-

E e ... tidem

tidem incidebant. Sic etiam dicuntur illiterati, malis moribus, crudeles. Arabicè autem *Bar desertum* sig. indè forsan *Barbaria* nomen. B. Paulus. *Barbarus ero mihi, & ego illi.* Ovidius.

Barbarus hic ego sum, qui non intelligor ulli.

Suidas, Βάρβαρος, οὐκ ἐπὶ ἔθνους, ἀλλ' ἐπὶ τῆς φωνῆς ἐλαμβάνετο. Atque hoc censu civili, Anagogico autem seu Spirituali, benè vetus Glossa in Psalmos. *Barbara lingua est, quæ Dominum non laudat.* Hinc *Barbarismus*, quem sic definit Suidas. Ἔστι δὲ βαρβαρισμὸς ἐν τῇ κοινῇ λέξει παρὰ τὸ ἔθος τῆς ἐνδοκιμούντων Ἑλλήνων. Veteribus autem omnes Barbari erant, qui non erant Græci, & Barbarum τὸ οὐκ Ἑλληνικόν. Unde Sophocles.

Τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω,

Unde Plautus, teste Festo, Nævium poëtam Latinum *barbarum* dixit. Et in Asinariæ prologo. *Marcus vortit barbarè*, h.e. *Plautus reddidit Latinè.* In Capteiveis quoque legas *Barbaricum jus* pro *Latino jure.* Et B. Paulus 1. ad Rom. Ἕλλησι τε καὶ βαρβάροις. Eadem ratione Latini auctores non utentes linguâ Romanâ *barbaros* dixerunt omnes, sicut & Cicero Afros, Gallos, Hispanos, in Epp. ad Qu. Fratrem. Imo Lacones hospites & peregrinos dixisse *barbaros* annotatum ab Eustathio ex Herodoto in 3. Iliad. Clarissimus Vossius lib. 1. de Vitiis sermonis cap. 1. ex Chaldaico בר *bar*, quod *extra*, vel *foras* sig. deducit. Notandum hoc loco Judæos etiam *Barbaros* aliquando dictos fuisse. Just. Mart. Apol. 2. *Qui cum λόγῳ (vel secundum rationem) vivunt, sunt Christiani; ut inter Græcos Socrates, Heraclitus & his similes: Inter Barbaros autem Abraham, Ananias, Azarias, Misael, Elias, & alii complures.* Tatian. Orat. ad Græcos, inter Barbaros, à quibus Græcorum studia orta sunt, Mosen refert, & ipse se Barbaræ Philosophiæ sectatorem dicit. Clem. Strom. 2. *Barbara Philosophia, quam nos sequimur, reverà perfecta & vera est,* & lib. 5. ait Græcos quicquid veri docuerunt id à Philosophiâ Barbarâ hausisse. Et lib. 6. Data est Lex & Prophetæ Barbaris, Philosophiâ autem Græcis. Quin & apud Origenem primo contra Cels. Celsus affirmat Christianum dogma ortum cepisse à Barbaris, h.e. à Judæis. Sandius.

Barbari, *Bermet* Castaldo, *Meti* Resendio, urbs Indiæ citer. apud ost. Indi flu. Long. 114. 10. Lat. 18. 40.

Barbaria, Africæ quam in quatuor partes Neoterici scriptores distinguunt, pars præcipua & prima est. Ab ortu habet Marmaricæ (quæ hodiè *Barcha* dicitur) deserta, ad montis usque Atlantis partem *Meies* appellatam, quæ pars a Strabone fortè sub nomine *Asphi* describitur. Hæc mont. Atlantem habet à meridie, ab occasu autem ipsum mare Atlanticum, Septentrionale verò latus mare mediterraneum lambit. In quatuor regna dividitur, Marocchum, Fezzam, Telesinam & Tunetem. Ab hominibus subfusci coloris habitatur. Regionis pars quæ mare mediterraneum spectat, montibus occupata est, à quibus usque ad Atlantem planitie gaudet spatiosâ, & quibusdam etiam colliculis. Maxima hic fontium copia, rivulisque amœnissimis regio irrigatur. Dactylorumque, malorumque Punicorum feracissima, sed frumenti non adeò fertilis, frugum autem sc. ficuum & olearum ubertate felix. Frigus ibi nunquam adeò intenditur, ut quis ignem ob id accendere velit. Autumni finis, tota hiems, bonaque veris pars impetuosis plena ventis, quin & grandinibus, fulguribus ac tonitruis horridis interdum disertuciantur. Accuratam *Barbariæ*, ac totius Africæ, morumque gentis descriptionem habes apud Joannem Leonem Africanum, & Tho. Fazellum cap. 1. lib. 6. Decadis rerum Sicularum. *Barbaria* etiam inf. Gangetis Indiæ fluvii Ptol. Item reg. juxtà Arabicum sinum, unde *mare Barbaricum.* Steph. Item *Barbaria* Phrygia, & Trojanum regnum. Horat. lib. 1. ep. 2.

Græcia Barbariæ lento collisa duello.

Sciendum enim κατ' ἐξοχὴν & propriè veluti, *Barbaros* à Latinis vocari Phrygas, unde *tibia Barbara* pro *Phrygiâ* apud Catullum. *Aurum Barbaricum* i.e. *Phrygium* apud Virgilium. *Barbarica vestes, Phrygia*, vel *acupicta* apud Lucretium. Hinc *Barbaricarii* in Codice, *Phrygiones*, vel *acupictores.* Ovidius quoque *Barbariam* posuit pro reg. Geticâ.

Me sciat in mediâ vivere Barbariâ.

Apud eundem sig. *agrestem rusticitatem sive ruditatem.* lib. 3. Trist.

Ingenium quondam fuerat pretiosius auro,
At nunc Barbaria est grandis habere nihil.

Herm. *Barbarus* Patricius Venetus, deinde Patriarcha Aquileiensis Ob. 1493. Æt. suæ 39. Vide Voss. Hist. Lat. 3. 8.

Barbatius, vel *Barbius* Philippicus, de quo Ulpianus lib. 3. F. de officiis Prætor. Homo comis, & blandis moribus evehitur ad summos magistratus Antonii triumviri operâ. Hunc in foro jus dicentem herus, à quo olim aufugerat, agnovit. Ergò tacitè aggressus, & veste à tergo prehensâ, Salve, inquit, veteri & servili nomine adjecto. At ille perculsus veteri Domino facilè agnito, rogavit eum, ut taceret, domumque suam duxit, maximaque pecuniâ numerata se tandem redemit. Vide Suidam.

Barbesola, Hisp. Bæticæ op. in conventu Gaditano. *Marbella*, teste Flor. Item flu. qui urbi nomen dedit Long. 16. 00 Lat. 36. 54

Barbyses, vel *Barbyssus*. flu. agri Byzantini in sinum Ceratinum influens. *Cataricon* incolis, & *Pectinacorion*, teste Gyllio.

Barcai, pop. apud Colchos & Iberos, qui solent agnatos morbis extinctos, velut ignavos igni tradere, in bello autem defunctos, tanquam strenuos, objicere vulturibus. Ælian. de Anim lib. 10. cap. 22. ubi tamen γένος Ἐωρέων dicuntur.

Barce, vel *Barca*, eadem quæ *Marmarica*, teste Bocharto. Et urbis nomen in Cyrenaicâ vetustissimæ, de quâ multa Herodotus, lib. 3. & 4. Et Silius, lib. 3.

——— *Barce sitientibus arida venis*
Nec non Cyrene. Claud. de bello Gildonico.
Dissidet occiduis quod Gadibus arida Barce.

Plerique eandem esse volunt cum Ptolemaide. Strabo lib. 17. Ἐν ᾗ Βάρκη πρότερον, νῦν δὲ Πτολεμαΐς. Plin. 5. 5. *Ptolemais antiquo nomine Barce.* Servius in lib. 4. Æn. *Barce autem civitas est Pentapoleos, quæ hodiè Ptolemais dicitur.* Steph. Βάρκη πόλις Λιβύης, ἣ νῦν καὶ Πτολεμαΐς. Suidas & Sophoclis Schol. in Electram, Βάρκη γὰρ πόλις Λιβύης ἡ νῦν Πτολεμαΐς καλουμένη. Tamen in Ptolemæo, lib. 4. cap. 4. *Ptolemais* & *Barce* sunt diversæ urbes, quarum illa litorea est, hæc in mediterraneis. Sed

&

& apud Scylacem Caryandensem, ἡ πόλις ἡ Βαρκαίων ἀπὸ θαλάσσης ἀπέχει σάδια ρ', id est. *Barcaeorum urbs stadiis centum à mari distat*; cùm in litore Ptolemaidem etiam alii describant. Itaque Ptolemaidem Ptolemæi con..idê re, non quo loco erat urbs, sed quo loco erat potius Barces de quo Scylax. Ἐκ δὲ λιμένος τῆς Κυρήνης μέχρι λιμένος τοῦ Βάρκης σάδια φ'. *à portu Cyrenes ad portum Barces stadia* 500. Ut ut sit Barcæorum nomen à *Barce* factum, sumitur multò latiùs, quam pro solis *Barces* civibus. Extenditur enim ad omnes barbaros undiquaque diffusos, ut apud Virg. Æn. 4. ubi ponuntur in censu populorum qui terrori erant Pœnis.

Nec venit in mentem quorum consederis arvis?
Hinc Getula urbes genus insuperabile bello,
Et Numidæ infræni cingunt & inhospita Syrtis;
Hinc deserta siti regio, lateque furentes

Barcai. D. Hieronymus *lateque vagantes* legit. Mihi autem (inquit Bochartus) non fit verisimile unicam gentem tam latè fuisse diffusam; Tantùm, ut Marmarica hodiè dicitur desertum *Barca*, ita Barcæos olim eosdem fuisse probabile est cum Libybus, & Marmaridis, qui erant circa Cyrenen. Huc facit quòd Βαρκαῖοι Stephanus. Λίβυν exponit. Et Hesych. Βαρκαίοις ὄχοις, Λιβυκοῖς. Οὗτοι γὰρ ἐσπούδαζον περὶ ἱπποτροφίαν, φασὶ δὲ αὐτοὺς καὶ πρώτους ἅρμα ζεῦξαι, διδαχθέντας ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὸ δὲ ἡνιοχεῖν ὑπὸ Ἀθηνᾶς, ὡς Μνασέας ἐν τοῖς περὶ Λιβύης. h. e. *Barcais curribus*, i. e. *Libycis. Illi enim equis alendis studebant, & primi dicuntur junxisse currum, & agitasse, illud à Neptuno, hoc à Minervâ edocti, ut refert Mnaseas in libris de Libya.* Hæc ille, haud dubiè, ex Electrâ Sophoclis, vers. 728.

Μέτωπα συμπαίουσι Βαρκαίοις ὄχοις.
Barcais rectis frontibus feriunt juga.

Ubi Βαρκαῖοι ὄχοι *Barcai currus* iidem sunt, de quibus paulò ante dixerat,

Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπισάται
Regunt habenas currunm auriga Libes.

Barcino. Barcelona, urbs Hisp. citer. marit. empor. ac inter primas Hisp. urbes, Catalauniæ caput, seu conventus juridicus & Academia, Episcopalis urbs est sub Arch. Tarraconens. inde 11. leuc. in Bor. Gerundam versus 14. à Cæsar Augusta suprà 40. in occ. propè ost. Rubricati & Bætulonis flu. Auson. ep. 24.

Tarraco & ostrifero superaddita Barcino ponto.

Long. 24.00. Lat. 41 05.

Bardasanes, Mesopotamiæ præsul, Syrorum linguæ doctissimus, & vehemens dialecticus. adversus Marcionem patriâ linguâ scripsit; sed & Græcè ad Antoninum sub quo fuit, librum de fato, aliaque complura. Eusebius.

Bardesanes, Historicus Babylonius, Alexandri Severi temporibus floruit. de quo Porphyrius de abstinentiâ, lib. 4 Ὡς Βαρδησάνης ἀνὴρ Βαβυλώνιος ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν γεγονὼς, ἀνέγραψεν. Egit autem de Brachmanibus, & Samanæis, Indorum Philosophis, quos Græci *Gymnosophistas* vocant. *Idem* opus signat B. Hieronymus, lib. 2. contra Jovinianum. *Bardesanes, vir Babylonius, in duo dogmata apud Indos Gymnosophistas, dividit: quorum alterum appellat Brachmanas; alterum Samanaos; qui tanta continentia sint, ut vel pomis arborum juxta Gangem fluvium, vel publico oryza, aut farina alantur cibo: & cum rex ad eos venerit, adorare illos solitus sit, pacemque suæ provinciæ in illorum precibus arbitrari sitam.* Vossius & Jonsius.

Bardi, vates apud Gallos, aut Magi vel Philosophi, qui fortium virorum res gestas decantare solebant. Lucan. l. 3.

Vos quoque qui fortes animas, belloque peremptas
Laudibus in longum vates demittitis ævum,
Plurima securi fudistis carmina Bardi.

Posidonius apud Athen. lib. 6. Τὰ δὲ ἀκούσματα αὐτῶν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Βάρδοι ποιηταὶ δὲ οὗτοι τυγχάνουσι μετ' ᾠδῆς ἐπαίνους λέγοντες. Strabo lib. 4. Βάρδοι μὲν ὑμνηταὶ, καὶ ποιηταί. Diodorus lib. 5. Εἰσὶ δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οὓς Βάρδους ὀνομάζουσι. Festus. *Bardus* Gallicè *cantor* appellatus *qui virorum fortium laudes canit*. Ammianus lib. 15. *Bardi fortium virorum illustria facta heroicis composita versibus, cum dulcibus lyræ modulis cantitarunt.* Hesychius, Βάρδοι οἱ ᾠδοὶ παρὰ Γαλάταις, ubi pro οἱ ᾠδοὶ, *cantores*, vel *poëtæ*. Bardus autem est ab Ebræo פרט *parat*, i. e. *modulari*, mutatis homogeneis, Bochartus. Porrò *hi Bardi*, ut bonos laudabant, ita malos vituperabant. Diodorus ubi suprà οὗτοι δὲ μετ' ὀργάνων ταῖς λύραις ὁμοίων ᾄδοντες, οὓς μὲν ὑμνοῦσιν, οὓς δὲ βλασφημοῦσι. Perperam autem cum his *Bardis* Galliæ viri docti confundunt *Vardeos*, sive *Bardæos* Dalmatiæ, de quibus ita Glossæ Latino Græcæ ab H. Stephano primùm editæ Bardei Ἰλλυριοὶ, οἱ καὶ ἀγωνισάμενοι ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας μετὰ Κίννα, καὶ Μαρίῳ συστρατευσάμενοι καὶ ἐν τούτῳ τυραννήσαντες τοῦ δήμου. Τούτους Σερτώριος δόλῳ [illegible] ἀνεῖλε. Ac paulò post in iisdem legere est, *Bardes*, δορυφόρος Ἰλλυριὸς, δοῦλος; ubi scribendum conjunctim Ἰλλυριὸς δοῦλος. Egregius quoque de iis locus est Plutarchi in C. Mario. Ubi narrat, ut is primus ante portas constiterit, cavillatus se exulem esse, sibique patriâ interdictum: mox priusquam tres aut quatuor tribus suffragia iniissent, abjectâ simulatione, & causatione exilii inierit urbem circumseptus servis, quos *Bardiæos* appellabat. Κατῄει δορυφόρους ἔχων λογάδας, οὓς Βαρδιαίους προσηγόρευεν. Item Vatinii Imp. Epist. ad Cic. lib. 5. *Dicitur mihi tuus servus anagnostes fugitivus cum Vardæis esse, de quo tu nihil mihi mandasti. Ego tamen terrâ, marique, ut conquireretur, pramandavi: & profectò tibi illum reperiam, nisi in Dalmatiam aufugerit: & tamen aliquando eruam.* Similiter Plinius 3. 23. ubi de Liburniæ populis, *populatoresque quondam Italiæ Vardæi.* Ptolemæo sunt Οὐάρδαιοι. Straboni & Appiano, sed corruptè Ἀρδιαῖοι, ut Ortelius observat. Ab hisce Βαρδιαίοις sive Βαρδιαίοις, sive Βαρδαῖος *bardaicus*, vel *bardiacus* dicitur. Juvenal. Sat. 16.

Bardiacus judex datur hæc punire volenti.

Et Martialis, lib. 4 ep. 4.

Lassi bardiaci os quod evocati.

Ubi *evocati* sunt veteranorum militum genus, de quo inter alios Lipsius multa in Electis. Vide Valesium ad Am. Marcell. p. 93.

Baris, Indiæ fluvius. Item castellum Templo Hierosolymitano adjacens. quod posteà *Antonia* cognominatum est. Joseph. de Bell. Iud. lib. 1. Apud Stephanum legimus Βάρις, πόλις, τὸ ἐθνικὸν Βαρίτης. Αἰγύπτιοι βάρις ἡ οἰκία, ὡς Ποσειδίππος καὶ ἡ συνοικία, ὡς Ἔφορος. Navigii genus ita vocari testes sunt Hesychius & Suidas. Ionum a. tem

id

id vocabulum esse, Corinthus auctor est. Videntur verò & illi à barbaris accepisse; ac propterea, puto, Euripides βαρβάρους βάριδας dixit. Et à quibus potiùs quàm Ægyptiis? Nam Herodotus in Euterpe cùm locutus esset de genere navigii Ægyptiaci, atque id nominasset βάριν, subjicit, Τῶ γὰρ δὴ ὄνομά ἐστι τοῖσι πλοίοισι τούτοισι. Propertius quoque, qui unus Latinorum usus videtur, sic scribit de Ægypti reginâ lib. 3. Eleg. 10.

Scilicet incesti meretrix regina Canopi
Una Philippeo sanguine inusta notâ.
Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubim,
Et Tiberim Nili cogere ferre minas;
Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
Baridos & contis rostra Liburna sequi.

Barium, Apuliæ op. vulgò *Barri*. Festus sic dictum scribit à conditoribus, qui expulsi ex ins. *Barâ* urbem hanc condiderunt. Hic reges Neapolitani coronari solebant. Horatius in Hodœporico.

Bari mœnia piscosi, dehinc Gnatia lymphis.

Long. 41.12. Lat. 41.05.

Barium, seu *Barum*, *Bar*, op. munitum Poloniæ in prov. Podoliæ. Arcem habet in colle, & tota paludibus vallatur, ad amnem *Kovv* 18. leuc. à Caminieco in ort. & tot. ferè à Braclavia in occ.

Barium ad Albulam, *Bar sur Aube*. op. Gall. in Campaniâ prov. Vino suo celebratur, distatque 10. leuc à Trecis versùs ort. & 6. à Calvomonte.

Barium ad Sequanam, *Bar sur Seine*, urbs Gall. in Duc. Burgundiæ, & Montanensi agro, propè confin. Campaniæ, 5. leuc. suprà Trecas merid.

Barlaamus, Monachus, cujus de Papæ principatu libellum primus mundo exhibuit Ioannes Luidus Novi Collegii Socius, & Academiæ Oxon. Procurator. Edidit eundem posteà Heidelbergæ 1608. unà cum Nili Archiep. Thessalonicensis ejusdem argumenti libris duobus Claudius Salmasius. Ejus quoque *Λογιστικὴν* habemus hodiè & *Ἀριθμητικὴν*. Geometriam etiam composuisse testis est Gesnerus. Item de ratione inveniendi tempus celebrandi Paschæ scripsisse ait Vossius de Scientiis Mathematicis pag. 393. Vixit A. D. 1350. ut ex æquali ejus Ioanne Boccatio constat Præfat. operis de Genealogiâ Deorum. Vide quæ de eo Pontanus ad Cantacuzenum annotavit, lib. 2. 39. Quædam de eo etiam habes apud Voss. H. Lat. p. 526.

Barnastapula, *Barnstable*, op. Angl. in com. Devon. juxtà flu. Tavum cum portu cogn. 4. mill. ab eo distat, 20 autem mill ab Exoniâ in Bor.

Baro, mulier quædam Philosophiæ dedita, uti scribit Suidas, unde Philosophos, qui stolidiores essent *Barones* vocabant, ut quasi mulierculæ per contemptum appellarentur. E contrà autem posterioribus seculis *baro* notavit virum. Unde Glossæ Philoxeni. *Baro ἀνήρ*. Vide Voss. in *Baro*.

Barsine, Alexandri M. uxor, quam cum Hercule filio Cassander occidi jussit, scilicet quasi regnum Macedoniæ, quod affectabat, aliter consequi, quàm scelere non posset. Iustinus lib. 5.

Barthenos uxor Noachi apud Epiphanium. Βαρθένως, inquit, τῷ Νῶε γίγνεται γυνή.

Bartholomæus, Apostolus, cujus nomen solum in Evangelio legitur. Post resurrectionem Christi in Indiâ sparsit Evangelii semina, ut scribit Euseb. l. 5. c. 1. & citatur ejus dictum hujusmodi, *Evangelium esse breve & longum*. Etsi enim summa ejus brevibus Aphorismis comprehensa tradi potest, tamen sapientia illius inexhausta est, & propugnatio dogmatum longiorem orationem desiderat. In Armeniæ urbe Albanâ fertur jussu Astyagis regis excoriatus esse. Latinè *filius* —— *haurientis* —— *aquas*. Ita Hesychius, Βαρθολομαῖος, υἱὸς κρεμάμενος ὕδωρ. Atqui Vossius scribit *Bar-ptolemæus*, quasi *filius Ptolemæi*. Aliter D. Lightfoot. Computa ordinem, inquit, quo vocati sunt discipuli Jo. 1. cum ordine quo ut plurimum recensentur, & Bartholomæum in eundem locum cum Nathanaele coincidentem comperies; ita ut eundem cum eo esse opineris: Nathanaelem nomine proprio, Bartholomæum paterno dictum. בר תלמי i. e. filium *Talmai* Nam Græci interpretes *Talmai* reddunt Θολμὶ, 2. Sam. 13. 27. Atque occurrit Θολομαῖος apud Jos. Ant. 20 1.

Bartolus de Saxoferrato J. C. natus est A. D. 1309. Puer præceptorem habuit Petrum de Assisio, virum doctum & eximiè pium à quo in Grammaticis eruditus fuit. Ad Juris Civilis disciplinam se contulit, an. ætatis 14. in civitate Perusinâ, quam totâ diligentiâ & industriâ didicit, sub præceptoribus Cymo Pistoriensi, Jacobo Butrigario, & Reynero Foro-juliensi, ut posteà an. ætatis 20. Bononiæ de Jure publicè responderit, & anno sequenti solennia Doctoratus insignia receperit. Perusii uxore ductâ, ut vitæ portu constituto, ætatem jus profitendo transegit, cui nec ingenium, nec memoria defuit, qui Hebraicas literas & mathemata didicit. & plurium disciplinarum quàm Iuris Civilis peritiam habuit. Mortuus est ibidem an. ætatis 46. Hæc Io. Pichardus in I. C. vitis.

Baruch, Lat. *benedictus*, vel *genu flexus*. Hesychius, Βαρούχ, εὐλογημένος. Filius Neriæ. Ier. 32. 10. Alius videtur ab illo quicunque tandem fuerit, cujus extat liber inter Apocryphos.

Barulum, seu potiùs *Barulum*, vulgò *Barletta*, op. agri Bariani in orâ 4. mill. ab ost. Aufid. flu & tot. à Tranio. Long. 40.35 Lat. 41.20.

Barra Barriana, op. olim Cenomannorum, nunc castr. agri Bergomens. intra montes, à Bergomo 10 m. p. Apud Caton. est op. Orobiorum, à quibus sunt Bergomates.

Barro-ducum, *Barleduc*, urbs Lotharingiæ, Duc. Barensis præcipua, in clivo cum castr. munito ad flu. *Ormain*. Distat 15. leuc. à Nanceio, & 13. à Catalauno.

Barsa ins. Gall. in ora Britanniæ min. seu Armoricæ adjacens, vulgò *Isle de Bas* propè Staliocanum port. seu Fanum S. Pauli Leonensis.

Barsalium, quæ & Serg'opolis posteà dict. urbs fuit Armeniæ tertiæ ad Euphratem flu. inter Samosatham & Claudiopolim.

Basan, i. e. *in dente*, sive *in ebore*. aut *in mutatione*, vel *in somno* aut *confusio*, vel *ignominia*. (Hesychius. Βασάν, αἰσχύνη) Regia Og Regis, quæ pascuis ac nemoribus abundans cecidit in sortem dimidiæ tribûs Manassis. Quæ & *Havoth-jair* Deut. 3. dicitur ac *terra Rephaïm*. Græcè Iosepho, Ptolemæo, & Stephano Βαταναία, vel Βατανία, cujus pascua præter Mosen ac Davidem, veteres scriptores mirè celebrant. Hieronymus in Amos cap. 4. *Vaccas pingues de armento se esse noverint*,

vitae, sive quae nutriantur in pascuis Basan quae sunt loca herbarum fertilissima. Theodoretus ibidem Δαμάλεις δὲ αὐτὰς τῆς Βασανίτιδος ὀνομάζει, ὡς εὐτροφούσας, καὶ χλόῃ παντοδαπῇ κεχρημένας. Τοιαῦται γὰρ καὶ τῆς Βασανίτιδος αἱ δαμάλεις διὰ νομῆς ἀφθονίαν σπιστεῦσαι. Scilicet teste Cyrillo in eundem locum, χώρα ἡ Βασανῖτις, εὔβοτός τε καὶ εὐανθὴς καὶ πολὺ λίαν ἐπιτηδείως ἔχουσα πρὸς τὸ δύνασθαι κατακτήνεσιν ἀμφιλαφῶς τὰ ἐν αὐτῇ βοσκήματα. Apud Tzetzen Chil. 10. Hist. 306. legitur.

Βασὰν καί τινας Σκυθῶν λέγεται πόλις εἶναι.

Magno errore. Aliud enim *Basan* regio, aliud *Bethsan* opidum, quod Graecè Σκυθόπολις dicitur, non tamen à *Scythis* uti volunt, sed quia spinae genus שטה *scitta*, ibi crescebat affatim, uti docet Bochartus Hesych. Βασὰν αἰσχύνη. Forte alludit ad Hebraeum בוש quod sign. *pudefieri*.

Basanburgum, seu potiùs *Batavorum Arx*, vulgò *Batenburg* est ad Mosam flu. 2. leuc. à Noviomago in merid.

Basi, Bas, op. Hisp. Tar. in Catalaunia, Vicecomit. inter Capratiam & Campum rotundum op. olim urbs episc. sub Arch. Tarraconensi.

Basiana, vulgò *Pesega*, urbs Hungariae in Sclavoniâ reg. & caput Posegiensis Com. ad flu. Oriavam, qui 2. leucis infrà in Savum se exonerat.

Basilia Diodoro, Baltia Platoni, *Scandia* Ptol. *Scandinavia* Plinio, malè ab antiquis credita insula, longè versùs Sept. & Orient. extenditur, continens regna Norvegiae & Sueciae: ubi partes praecipuae sunt Gothia, Suecia propria, Lapponia, & Finlandia. Vide *Scandinavia*.

Basilea, *Basel*, urbs Germ. sup. ad Rhenum interfluentem, seu dividentem, ab Augusta Vindelicorum 31. mill. versùs occ. à Tiguro 9. & à Nanceio 24. leuc. urbs est perampla & benè munita; liberrimo recreatur aëre, solum habet foecundum, scaturigines multorum fontium, concursus multorum amnium (ibi enim Rhenus excipit fluvios Birsecam ex M. Jura profluentem, & Wiesam è Silvâ Nigra) Pio Pontifice 2. institutore celebri gaudet Academia. In Helvetici foederis societatem recepta est an. 1501. Long. 29. 45. Lat. 47. 25.

Basilicata, prov. regni Neapolit. ubi alias major & potior pars Lucaniae, inter principatum citer. Calabriam, sin. Tarentinum, & Terram Barensem. Reg. est sat sterilis & inculta, cujus primaria urbs est Acherontia versùs Apenninum M.

Basilides, Alexandrinus, Menandri discipulus, Adriani Imperatoris temporibus vixit. Docuit unum esse Deum Patrem, ex hoc natum esse Νοῦν, ex hoc Λόγον, ex hoc Φρόνησιν, ex hoc Σοφίαν καὶ Δύναμιν. Ex his Virtutes, Principes & Angelos primum condidisse coelum. Ex hoc alios, atque alios subinde derivatos usque dum 365. coeli fabricarentur. Docuit Primogenitum Patris Νοῦν missum esse, ut credentes sibi in libertatem assereret, nec tamen crucifixum esse, sed ejus loco Simonem Cyrenensem. Docuit animam solum servari, non corpus. Inter caetera contendit confessionem in persecutione esse ἀδιάφορον, & negationem fidei non esse peccatum. Euseb. 4. 8.

Basilis historicus, Indica prodidit, quorum secundum Athenaeus, lib. 9. A Plinio, lib. 6. cap. 39. inter eos numeratur, qui Aethiopiae mensuram consignarunt. Agatharcides autem lib. de Rubro mari ἁπλῶς ejus meminit inter illos qui Orientis loca descripserunt. Vossius.

Basiliscus, à sorore Augustâ, quia Imp. aberat, in regali solio positus M. Filium Caesarem fecit. Rediens è Syriâ Zeno jus suum repetens, *Basiliscum* unà cum filio relegavit, qui Lemni fame consumpti sunt. Procop. Vandal. l. 3.

Basilius, Caesariensis, Greg. Nazianzeni & Jo. Chrysostomi temp. floruit. Is Caesareae Cappadocum Praesul factus, missus à Valente, qui Arianis favebat, in exilium. Cui ille, Antequam, inquit, in exilium proficiscar, tu ab incoepto desistes. Itaque unà nocte Uxore Valentis maximis doloribus correptâ, & filiâ insuper parvulâ extinctâ, Valens misit ad *Basilium* ut precibus ad Deum fusis ipse saltem servaretur. Ruffinus. Φωστὴρ οἰκουμένης vir Nazianzeno, Ecclesiae Nysseno, Universi orbis Lumen Damasceno. *In Basilio*, inquit Erasmus, *praeter subtilitatem exosculamur piam ac mitem suaviloquentiam*. Sanctus Ephraem haec ad illum dixisse fertur, *instar Petri praedicasti, instar Pauli docuisti, instar Thomae Filium Dei confessus es, instar quatuor Evangeliorum de rebus divinis disseruisti*. Possevin.

Basilius, Ancyranus Praesul, arte medicus; Scripsit contra Marcellum *de Virginitate* librum, & nonnulla alia. Hic etiam Imperante Constantino Macedonianae religionis cum Eustathio Sebastiano princeps fuit. Hieronymus.

Basilius. Cilix Presbyter in Zenone, & Anastasio floruit, ut ex Photio discimus Cod. 107. Historiam divulgavit, cujus & Nicephorus meminit operis sui initio. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 267.

Basilius, Seleuciae Episcopus, interfuit Synodo quartae Oecumenicae, eique subscripsit. A.D. 448.

Basilius, Praeses Ciliciae sub Anastasio Principe floruit, abstinentiâ, & vitae institutis clarus. Scripsit contra Archelaum quendam Presbyterum. Suidas.

Basilus, Opiterginorum dux, qui suppetias Antonio tulit. Lucan. lib. 4.

Ut primum adversi socios in littore terrae
Et Basilum videre ducem: nova furta per aequor
Exquisita fuga. ———

Basilus, oratoris nomen apud Juvenalem Sat. 7.

Quando licet flentem Basilo producere matrem?
Quis benè dicentem Basilum ferat?

Item Praetor spolians provinciales apud eundem Sat. 10.

Quot Basilus socios, quot circumscripserit Irus
Pupillos. ———

Bassareus, Bacchi cognomen, à vestium specie, quibus ministrae ejus utebantur in sacris; quae & *Bassarides* dicebantur. Alii vero *Bassareum* à βάζειν vocant, quod clamare significat. Horat. in Odis.

——— *Non ego te candide Bassareu*
Invitum quatiam. ———

Ea autem vestis ad pedes fluebat. Statius.

Si decet auratâ Bacchum vestigia pallâ
Verrere. ———

Et à *Bassareo* Lydiae loco cognominata est, ubi consiciebatur.

Hinc *Bassaricus*. Prop 3. 16.

Candida laxatis onerato colla corymbis
Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.

Bassaris, *Bassarei*, h. e. *Bacchi sacrificula*. Persius Sat. 1.

Et raptum vitulo caput ablatura superbo
Bassaris, *& lyncem Mænas flexura corymbis.*

Ubi vetus Schol. *Bassarides*, *Bacchæ*. *Quibusdam videtur à genere vestis, quâ Liber Pater utebatur, demissâ ad talos, quam Thraces Bassarim vocant. Quidam à vulpibus, quarum pellibus Bacchæ succingebantur.* Quæ confirmari possunt è Græcis Grammaticis. Nam Hesychio Βασσάραι sunt χιτῶνες, οὓς ἐφόρουν αἱ Θρᾴκιαι Βάκχαι. Sed & apud Suidam & Etymologum legas, Βάσσαρος ἀλώπηξ κατ' Ἡρόδοτον. Porrò non Thracum solummodò hæc vox, sed & Afrorum. Nam ut idem Hesych. scribit, Βασσάρια, τὰ ἀλωπέκια οἱ Λίβυες λέγουσι. Quanquam Bacchæ non vulpinis tantùm, sed & hinnulorum pellibus utebantur, quas Stat. lib. 2. Thebaidos itemque Achilleidos *Nebridas* dixit, Græcorum more, qui pelles istas Νεβρίδας vocant à νεβρὸς *hinnulus*, sive *cervi pullus*. Altiùs verò rem repetit ὁ πάνυ Bochartus. Sic enim ille, *Bassareus*, inquit, rectè explicatur per Æliani Προτρύγην, cùm בצר *bassar* Ebræis sit idem quod Græcis τρυγᾶν, *vindemiare* scilicet, ubi *Tsade* per SS. effertur ut sæpissimè.

Bassianus, Syracusanus, Romam studiorum causâ missus, ubi cùm Christianus factus esset, Ravennam, insectante patre, fugit. Inde Laudensis Præsul electus, ibidem nonagenarius decessit 14. Cal. Febr. Emicuit Ambrosii temporibus, quem ægrotantem adiit & ejus morti interfuit. Volater.

Bassianus dictus est Marcus Aurelius Antoninus Caracalla, ex avi materni nomine.

Bassiniacus ager, *Le Bassigny*, reg. Gall. in prov. Campaniæ versùs fontes Mosæ & Matronæ flu. Ejus lim. periêre, sed magna pars hodiè sub Lotharingia continetur.

Bassus Cæsius, Poëta Lyricus, Neronis temp. ad quem Persius scripsit Sat. 6. ubi inter alia.

Jamne Lyra & tetrico vivunt tibi pectine chordæ?

Tetrico, inquit, quia ad Sabinos se recepisset, quorum mons *Tetricus*. Mox ad eundem ait,

Atque marem strepitum fidis intendisse Latinæ,
Mox juvenes agitare jocos & pollice honesto
Egregios lusisse senes. ———

Unde argumentum eorum cognoscimus, quæ caneret Cæsius. Vidit eum Fabius: ac quanti fecerit, arguit quod dicat lib. 10. *Lyricorum Horatius ferè solus legi dignus; si quem adjicere velis, is erit Cæsius Bassus, quem nuper vidimus.*

Bassus Aufidius Historicus, Augusti ac Tiberii temp. æqualis M. Senecæ Rhetoris, ut ex ejus Suasoriâ 6. cognoscimus. Ibidem inter historicos refertur, qui elogiis suis Ciceronem fuêre prosecuti. Reliquit autem belli Germanici libros, uti docet Quintilianus lib. 10. Etiam de Bello civili scripsit. Vide Voss. Hist. Lat. 1. 22.

Bassus Julius, Orator Augusti temporibus ex cujus declamationibus plurima excerpta habemus apud M. Senecam, qui & in Præfat. lib. 5. Controvers. *hominem disertum* vocat. Sed addit, *Cui demptam velim, quam consectabatur, amaritudinem, & simulationem actionis Oratoriæ. Nihil indecentius, quàm ubi Scholasticus forum quod non novit, imitatur.*

Bassus Junius floruit temporibus Neronis, aut Vespasiani, homo dicacissimus, unde *asinus albus* vocabatur, teste Fabio, lib. 6. cap. 3. de risu. Nempe *asinus* quidem ob ineptias, sed *albus* ob jucunditatem, uti Turnebus interpretatur, lib. 28. cap. 35. Vide Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 22.

Bassus Salejus Vespasiani ævo floruit, non semel memoratus Tacito, sive alteri in Dialogo de Causis corruptæ eloquentiæ, ubi inter alia sic audias Aprum loquentem. *Quis enim nescit neminem mihi conjunctiorem esse, & usu amicitiæ, & assiduitate contubernii, quàm Salejum Bassum, cùm optimum virum, tum absolutissimum poëtam?* Et Fabius lib. 10. *Vehemens & poëticum ingenium Saleio Basso, nec ipsum senectute maturum.*

Bassus Gabius, è cujus commentariis historiam de equo Sejano refert Gellius 3. 9. Libros is de origine verborum edidit, è quibus idem Gellius quædam adfert 2. 4. 3. 19. 5. 7. Sed *Gavius* est apud Macrobium. Floruit tempore Trajani. Vide Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 22.

Bassus, & Sextius Niger Romani de Medicinâ Græcè scripserunt. Volaterr.

Bassus, Consul, Gentiani collega an. U. C. 963. Alius Æmyliani collega an. 1011. Alius Quintiliani collega an. 1041. Alius Ablabii collega an. 1083. Alius Philippi collega an. 1161. Alius Antiochi collega, an. 1184. Denique *Bassus* martyr sub Decio clavis ferreis confixus. Volaterr.

Basta, seu *Hasta*, vulgò *Vaste*, & *Basti* op. Salentinorum in ora, inter Hydruntum ad Bor. ad Iapygium prom. ad ost. utrinque 15. m. p. distans, nunc vicus tantùm. Long. 42. 40. Lat. 40. 30.

Basterna, vel *Basterna*, pop. Sarm. Europææ, ad oram maris Euxini, Peucinis, qui in Podolia, & Alanis, qui in Lithuania censentur, finitimi. Ovid. 1. Trist.

Hactenus Euxini pars est Romana sinistri,
Proxima Basternæ, Sauromataque tenent.

Dionysius:

——— Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης
Γερμανοί Σαρμάται τε, Γέται θ' ἅμα Βαστάρναι τε.

Claudiano *truces* dicuntur. Et alibi apud eundem;

——— *cæde tumentes*
Basternas unâ potuit delere ruinâ.

Baternas pro *Basternas* Poeticâ licentia videtur dixisse Val. Flac. lib. 6. his versibus:

Atque ubi Sidonias inter pedes aquat habenas
Illic juratos secum trahis Exa Baternas.

Ita legit Hen. Valesius notis ad excerpta ex Jo. Antiocheno, ubi vett. ed. *Æa* habent.

Basti, *Baza*, op. Hisp. Tar. Bastitanorum cap. juxta flu. *Guadalentin*, versùs lim. regni Marciæ & Castellæ novæ, 7. leuc. ab Acci. Long. 18. 25. Lat. 37. 40.

Bastitani, Hisp. pop. propè Turdulos, qui & *Bastuli*. Strabo lib. 3. συνοικεῖται δὲ ὄρος ἐπὶ τῶν Ἰβήρων τῶν καλουμένων Βαστητανῶν, οὓς καὶ Βαστούλους καλοῦσι, ἡ Κάλπη. Ptolemæus. Βαστούλων, τῶν καλουμένων Ποινῶν, Μενραλία, Τρανσδούκτα, Βαρβήσουλα, Καρτηία, Κάλπη. Ex *Bastitanis* autem sive *Basti* facti corruptè *Bastuli*, & corruptiùs *Blasturi* apud Marcianum lib. 2. Peripli ubi mem. circà Carteiam Βλαστούρων τῶν καλουμένων Ποινῶν, nempe respectu originis. Nam ad eos maximè pertinent, hæc Plinii,

Plinii, ut docet sermonis series. *Oram eam universam originis Pœnorum existimabat M. Agrippa.* Vide Boch. de Phœn. Col. pag. 685.

Batalus, tibicen lascivus, qui primus omnium calceis fœmineis in scenâ usus est, artemque tibiarum omninò mollitie depravavit, à quo dissolutos & parùm viros *Batalos* vocant; tale fuit Demostheni cognomen, teste Cœlio lib. 5. cap. 13. Libanius Ἱστορεῖται γάρ τις Βάταλος Ἐφέσιος αὐλητικὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείοις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐχρήσατο, καὶ μέλεσι κατεαγόσι, ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς θηλύτας καὶ ἀνάνδρους Βατάλους ὀνομάζει. Unde Hesychius, βάταλος, καταπύγων καὶ ἀνδρόγυνος, κίναιδος, ἔκλυτος. Cæterùm βάταλος apud Atticos pudendorum pars. Sic enim Plutarchus scribit. Δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐπρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος.

Batana, locus juxtà Euphratem. Steph. Vide *Agbatana* apud eundem. Hic θησαυροφυλάκιον regnum Mediæ & Persiæ fuisse testatur Isidorus Characenus. *Ecbatana* vocant Qu. Curtius & Justinus. Hic lib. 4. *Se quoque cùm transisset mare, non Ciliciam aut Lydiam (quippe tanti belli exiguam hanc esse mercedem) sed Persepolim, caput regni ejus, Bactra, deinde Batana, ultimique Orientis oram, imperio suo destinasse.* Sic lege. Nam M. S. habebat *Batava*. Ille lib. 32. *Centum nonaginta millia talentûm Ecbatanis congesta.*

Batanasara, Indiæ intrà Gangem urbs Ptol. *Baicadul* Castaldo.

Batavi, pop. Germaniæ, de quibus Luc. lib. 1.

Vangiones Batavique truces, quos ære recurvo
Stridentes acuêre tubæ.

Auricomos appellat Silius lib. 3.

Jam puer Auricomo performidate Batavo.

Unde Mart. 8. 32.

Et mutat Latias spuma Batava comas. Hi *Hollandi* vocantur. Tacitus de moribus Germanorum. *Omnium harum gentium virtute præcipui Batavi non multùm ex ripâ, sed insulam Rheni colunt, Cattorum quondam populus & seditione domestica in eas sedes transgressus, in quibus pars Romani imperii fierent. Manet honos, & antiquæ societatis insigne; nam nec tributis contemnuntur, nec publicanus atterit: exempti oneribus, & collationibus, ac tantum in usum præliorum sepositi.* Plin. 4. cap. 15. *In Rheno ipso*, inquit, *propè centum m. p. in longitudinem nobilissima Batavorum insula.* Plutarchus in Othone. Τοῖς δὲ μονομάχοις ἐμπειρίαν τε καὶ θάρσος ἔχειν πρὸς τὰς συμπλοκὰς δεινὸν ἐπήγαγεν Οὔαρος Ἀλφῆνος τοὺς καλουμένους Βατάβους. Lege Βατάους vel Βατάβους. Εἰσὶ δὲ Γερμανῶν ἱππεῖς ἄριστοι, νῆσον οἰκοῦντες ὑπὸ τοῦ Ῥήνου περιρρεομένην. Dio. lib. 55. Ξενοὶ δὲ ἱππεῖς ἐπίλεκτοι, οἷς τὸ τῶν Βατάουων, ἀπὸ τῆς Βαταουίας τῆς ἐν τῷ Ῥήνῳ νήσου ὄνομα. Zosimus lib. 3. Καὶ τὴν Βαταβίαν καταλαβόντες, ἣν δίχα σχιζόμενος ὁ Ῥῆνος νῆσον ποιεῖ, πάσης ποταμίας μείζονα οὖσαν. Hinc *Batava aure* apud veteres pro *durâ*. Mart. 6. 23.

Cujus nequitias, jocosque novit
Aurem qui modò non habet Batavam.

Nam quod vulgò legitur *severam* è glossâ videtur hoc transmigrasse. Eorum regio *Batavia* vulgò *Le pays de Hollande*. Nannius Miscell. lib. 10. ait in Hollandiâ multò infra terram ingentes arbores reperiri: unde quosdam opinatos esse, illic olim fuisse ingentes sylvas, & vel vi ventorum vel terræ motu concidisse, atque adeò ipsam *Hollandiam* olim *Holthlandiam* esse dictam: sic etiam antiquissimis libris eam appellari; author est Mart. Dorpius, irridens eos, qui *Hollandiam* à *cavitate terræ* nominari putent. Alios etiam ait a *fœno* putare, eam *Haylandiam* quia *pascuosa est*. Aliis dicitur qu. *Hot-land*. *Batavos* autem ab eâ plagâ, quæ etiamnum linguâ eorum *De Betovve* dicitur, vocatos credit Adolph. Metkerchus cap. 41. de vet. pronunc. L. Græcæ. Imperio quidem Latinorum vulgo liceat omnem Hollandiam *Bataviæ* nomine appellare, eâdem scilicet ratione, eodemque jure, quo *Belgicam* nunc vocant id terrarum spatium, quod 17. Provinciis distinctum, dimidium sui in Germaniæ solo obtinet; cùm antiquitus omnis Belgica cis Rhenum constiterit; quoque jure Pannoniam dicunt Hungariam, quæ tamen vix tertiam sui partem in veteri Pannoniâ censeri potest.

Bathonia, vulgò *Bathe*, urbs Angl. in agro Somersetensi, quæ à thermis ὕδατα θερμὰ i. e. *Aquæ calidæ* dicitur Ptolemæo. *Aquæ Solis* autem Antonino, *Caerbadon* Britannis, Saxonibus valetudinariorum concursu *Ackmancester*, id est, *urbs valetudinariorum* Stephano Βάδιζα. Subsidet in planitie haud ita magna & ex omni parte collibus pari quasi altitudinis fastigio obvallata, è quibus perennium rivulorum scaturigines in urb. magno civium commodo descendunt. In ipsâ urbe 3. calidi fontes ebulliunt, cæruleo & marino colore, tenues nebulas & quasi Mephitim exhalantes, sulphure enim & bitumine aqua percolatur; qui efficaci remedio salutares corporibus, quæ pravis humoribus torpescunt: Sudorem enim calore suo proliciunt, & humorum contumaciam edomant. Non omni tamen horâ sunt salutares. Ab hora enim 8. ante merid. usque ad 3. à meridie maximè fervent, & exæstuant, ac turbidi fœda quædam ex imo fundunt, quibus temporibus clauduntur; nec quisquam ingrediatur donec per emissaria sua se sordibus illis liberarunt. Ex his 3. qui *Crucis balneum*, ob crucem olim in medio erectam vocatur, miti admodum & temperato calore tepet: & 12. sedilia è saxo in margine habet, muróque includitur. Alter v. vix 200. hinc pedibus, multò magis fervet; unde *Hot-Bath* i. e. *fervidus* nominatur. His contiguum est Nosocomium à Reginaldo Bathoniensi Episcopo positum, ut valetudinariorum inopiam sublevaret; & hic duæ in medio sunt plateæ ad occiduam urb. partem. Tertius Max. in urbis quodammodo sinu est, & *Balneum Regium* appellatur, juxta Eccles. Cathedralem, muro etiam circumdatur, & 32. sedilibus arcuato opere adaptatur, in quibus viri & mulieres seorsim sedeant, qui lineis indusiis, cùm ingrediuntur, se superinduunt. Ut jam Eccles. Cathed. ante olim erat Minervæ templum. Solinus: *In Britannia calidi sunt fontes opiparo exculti apparatu ad usus mortalium, quibus fontib. præsens est Minerva numen*, &c. Horum autem inventionem referunt fabulæ ad Britannorum regem Bleiden *Cloth*, i. e. *Magum* quam probabiliter dixerint alii. Camden. Long. 25 20. Lat. 51. 38.

Bathshebah, uxor Uriæ, postea Davidis, & mater Solomonis Sulp. Severus: *Quâ tempestate Bersaben quandam miræ fœminam pulchritudinis stupro compertam habuit. Hæc viri cujusdam uxor, qui tum in castris erat, fuisse traditur.* Ubi secutus errorem Græcorum vocat

vocat *Bersaben*, quæ in Ebræis & Latinis codicibus *Bathsheba*, vel *Bethsabe* dicitur: quem tamen errorem scribis libentiùs tribuit Drusius, quàm interpretibus; & videtur natus ex affinitate literarum ϑ & ϱ. Fuit autem *Bathsheba* filia Eliam, quem Hebræi apud Hieronymum tradunt fuisse filium Achitophel, qui ob eam causam posteà conjuravit cum Absalomo. Id etiam probabile esse censet ex Hugone Salianus. Potuit enim Achitophel avus esse 60. annorum. Eliam pater 40. *Bathsheba* filia 18. Idem censent Abulensis & alii. Καλλίστην τὸ εἶδος καὶ πασῶν διαφέρουσαν vocat Josephus.

Bathyllus, adolescens Samius ab Anacreonte dilectus. Horatius in Epodis.

Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo
Anacreonta Teium. ———

Item Pantominus. Juvenalis.

——— *Molli saltante Bathyllo.*

Persius ——— *Nec cùm sis cætera fossor.*

Tres tantum ad numeros Satyri moveare Bathylli.

Juvenalis iterum Sat. 13.

——— *Ut video, nullum discrimen habendum est*
Effigies inter vestras, statuamque Bathylli.

Tacitus lib. 1. Annal. *Induljerat ei ludicro Augustus dum Mæcenati obtemperat effuso in amorem Bathylli.* Vide Scaligerum Animadversionibus Eusebianis pag. 155. Itemque Salmasium in Probum Vopisci.

Baton Sinopensis, rerum Persicarum commentarios condidit: cujus rei auctor nobis Strabo, lib. 12. ubi de Sinope. Ἄνδρας ἐξήνεγκεν ἀγαθούς. Τῶν μὲν φιλοσόφων Διογένη τὸν Κυνικὸν, καὶ Τιμόθεον τὸν Πατρίωνα. Τῶν δὲ ποιητῶν Δίφιλον τὸν κωμικόν. Τῶν δὲ συγγραφέων Βάτωνα τὸν πραγματευθέντα τὰ Περσικά. Idem de Thessaliâ & Æmonia commentatus est. Athenæus, lib. 14. Βάτων ὁ Σινωπεὺς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας καὶ Αἱμονίας σαφῶς ἐμφανίζει τὴν τῶν Σατουρναλίων ἑορτὴν Ἑλληνικωτάτην. Item librum edolavit περὶ Ἴωνος ποιητοῦ, de quo vide Jonsium, p. 181.

Battarus, *Guattaro* Scaligero. Flu. Corsicæ. Val. Cato Dirarum initio:

Battare cycneas repetamus carmine voces.

Battiades, Callimachus à Batto patre. Ovid. in Ibin

Nunc quo Battiades inimicum devovet Ibin.
Hoc ego devoveo teque tuosque modo.

Stat. 5. Sylv. 3. *Tu pandere doctus*
Carmina Battiadæ.

Item *Battiadæ* dicti sunt Cyrenenses à Batto Cyrenes conditore. Sil. Ital. lib. 3.

Nec non Cyrene Pelopei stirpe nepotis
Battiadas pravæ fidei stimulavit in arma.

Idem lib. 2. ---- *Et iniquo sole calentes*
Battiadas. ——— ———

Battis, puella quam Philetas poëta elegiographus suis carminibus celebravit. Ovid. Trist 1.5.

Nec tantum Coo Battis amata suo est.

Batton, Comicus, cujus fabulæ apud Suidam sunt Ἀνδροφόνος, & Εὐεργέται.

Battus, Cyrenes in Africa conditor, quem Callimachus ait progenitorem suum fuisse Strab. lib 17. Sig. autem *regem* in linguâ Africanâ. Hesychius, Βάττος, βασιλεὺς, τύραννος Λίβυς. Hic Linguæ usque adeò impeditæ fuit, ut verbum βατταρίζειν ab eo originem traxerit, teste Suidâ. Unde Hesych. Βάττος, τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος. Hujus meminit Sil. lib. 8.

Battus Cyrenes molli tum forte gerebat
Imperio, mitis Battus, lacrymasque dedisse
Casibus humanis facilis, qui supplice visâ
Intremuit regum eventus, dextramque tetendit.

Battus, pastor Pylius quem Mercurius in Indicem commutavit. Nam cùm Apollo Admeti regis armenta pasceret, Mercurius boves quasdam, quæ longius processerant, furto abactas in sylvis occultavit, Battoque cuidam equarum custodi, à quo uno visus fuerat, mandavit, ne cuipiam illud furtum indicaret; quod ut libentiùs faceret vaccam pulcherrimam ei dono dedit. Mercurius verò absens, ut hominis fidem experiretur, sumptâ aliâ figurâ paulò post ad eum rediit, rogans, an vaccas quasdam illac transeuntes vidisset, pollicensque, si indicaret vaccam se illi cum tauro daturum. *Battus* itaque spe corruptus sub quo monte pascerentur, indicavit: ob quam perfidiam Mercurius eum in lapidem, qui *Index* dicitur, commutavit. Ovid. Met. 2.

At senior postquam est merces geminata, sub illis
Montibus, inquit, erant, & erant sub illis. *Montibus*
Risit Atlantiades; &, me mihi, perfide prodis!
Me mihi prodis! ait. Perjuraque pectora vertit
In durum silicem, qui nunc quoque dicitur Index.

Battus, ineptus poëta, qui in carmine conficiendo eadem sæpiùs repetebat; unde Βαττολογία, inepta verborum redundantia, seu ejusdem rei vitiosa repetitio. Suidas, Βαττολογία, ἡ πολυλογία, ἀπὸ Βάττου τινὸς μακροὺς καὶ πολυστίχους ὕμνους ποιήσαντος, ταυτολογίας ἔχοντας. Hesych. Βαττολογία, ἀργολογία, ἀκαιρολογία. Theophylact. in Mat. 6. Βαττολογία ἐστὶν ἡ φλυαρία· Οἷον, τὸ αἰτεῖν τι τῶν γηΐνων, δόξαν, πλοῦτον, νίκην. Subdit βατταρισμὸς δέ ἐστιν ἡ ἄναρθρος φωνὴ, ὡς ἡ τῶν παιδίων. Non absurdè derivare poteris ab Hebræo בטה *bata*, *blateravit.*

Batulum, op. Campaniæ excisum. Virgil. Æn. 7.

Quique Rufas Batulumque tenent, atque arva Celennæ.

Batus, Βάτος ἐν β΄. Ἀττικῶν ἱστοριῶν adducitur à Pindari Schol in Isthm. od. 4.

Bavaria, *Bayern*, regio Germ. perampla & fertilissima, Ducatûs tit. clara. Habet a Sept. Danub. ab Oriente Austriam, à merid. Com. Tirolens. & ab occid. Sueviam. Ejus Dux est S. Imperii Elector, à paucis annis, & ejus dominio subest Palatinatus superior. Urbes in eâ præcipuæ sunt Frisinga, Ingolstadium, Landshutum, Monachium, Ducatûs caput, Novoburgum, Ratispona, & Straubinga.

Baubo, mulier quædam quæ cùm Cererem hospitio suscepisset, ei nescio quam obtulit potionem, quam ipsa tota colliquata lacrymis ob filiæ mortem bibere nolens, respuit. *Baubo* illud molestè ferens, & non tantæ authoritatis Deam esse putans, pudendum revelavit, & ei nudum ostendit: quo spectaculo Dea delectata in gremium poculum accepit. Clem. Alex. Orat. ad Gentes & Arnobius contra Gentes. Hesychius. Βαυβώ, τιθήνη Δήμητρος, σημαίνει δὲ καὶ κοιλίαν ὡς παρ' Ἐμπεδοκλεῖ.

Baucis, anus paupercula, Philemonis lenis conjux quos

quos Jupiter in arbores commutavit. Ferunt enim cùm Jupiter & Mercurius Phrygiam peragrarent, solos hos inventos fuisse, qui Deos hospitio dignarentur. Quare cùm Jupiter eam reg. ob inhospitalitatem terræ hiatu perdere decrevisset, Philemonem & Baucidem monuit, si salvi esse vellent, sese ut sequerentur, qui sine morâ Deorum vestigia subsecuti sunt. Cumque jam ad vicini montis culmen pervenissent, fortè respicientes, subjectam oculis regionem palude haustam vident, solâ suâ casâ exceptâ, quæ ipsis aspicientibus in templum est transformata. Jussi deinde pro hospitii munere petere quod vellent, nihil aliud se optare responderunt, quàm ut novi templi sacerdotio præficerentur, nec alter alterum ad sepulturam ferret, sed eodem temporis momento extremum finem vitæ simùl ambo clauderent. Quod cùm illis Jupiter annuisset, ad sua eos remisit; ubi quod reliquum erat vitæ in Deorum ministerio peregerunt: cumque jam extremam senectutis metam attigissent, in arbores conversi sunt, ut latiùs fabulam refert Ovid. Met. 8. Ponitur autem *Baucis* pro *omni vetulâ* in foro olitorio herbas odoratas vendente. Persius Sat. 4 vers. 21.

Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis,
Cùm benè discincto cantaverit ocyma vernæ.

Vide sis ibi Casaubonum.

Bavius, & Mævius, poëtæ duo ineptissimi & malevoli, Augusti & Virgilii ætate, nullâ aliâ re noti, quàm quòd clarissimis suæ ætatis poëtis oblatrare non dubitarint, quâ de causâ optimi cujusque odium incurrebant. Virgil. Eclòg. 3. Qui *Bavium non odit, amet tua carmina Mævi.*

Bauli, villa quædam Latii, ponitur vulgò inter Misenum promont. Bajarumque lacum. Perperam Plinius lib. 3. cap. 5. inter Baias atque Lucrinum lacum habet. Hoc enim si verum, tota Taciti gravissimi scriptoris narratio falsa erit. Sic enim ille Annal. 14. *de Baulis* loquens, *Id villa nomen est, quæ promontorium Misenum inter & Bajanum lacum flexo mari alluitur.* Cui tamen adstipulatur Symmachus lib. 1. ep. 1. *Baulos*, inquit, *Lucrinâ sede mutavimus.* Propiùs autem Baias quàm Misenum fuisse hos *Baulos*, testatur haud obscurè Plin. 9. 55 *Apud Baulos in parte Bajanâ piscinam habuit Hortensius orator, in quâ muranam adeò dilexit, ut exanimatam flesse credatur.* In ipso fuisse litore præter Tacitum asserit Silius Italicus lib. 12.

Nec non Misenum servantem Idæa sepulchro
Nomina, & Herculeos videt ipso in littore Baulos.

Villam hic fuisse Hortensii præter Plinium, testatur M. Varro de R. R. 3. 17. itemque M. Tullius Acad. Qu. lib. 2. uti videre est in his. *Quibus de rebus & alias sæpè nobis quæsita & disputata sunt, & quondam in Hortensii villâ quæ est ad Baulos.* Denique Symmachus ejus possessor Ep. 1 lib. 1.

Huc Deus Alcides stabulanda armenta coëgit,
Inde recens ætas corrupta Boaulia, Baulos
Nuncupat. ———

Bebius, delator insignis cognomento *Massa*, tempore Vespasiani. Juvenal. Sat. 1.

——— *Quem Massa timet, quem munere palpat*
Carus. ——— ———

Bebius Pamphilus, Cos. Rom. cum P. Cornelio, eo anno, quo Numæ Pompilii libri in agro C. Petilii effossi sunt. Val. Max. 1. 1.

Bebriacum, vicus inter Cremonam & Veronam, apud quem Vitellius Othonem superavit Juven. Sat. 2.

Bebriaci in campo spolium affectare palati.

Hunc vicum Itali hodiè *Labinta* vocant. Freculphus Tom 2. lib. 1. cap. 21. *Hedriacum* legit. Apud Jos. de B. Jud. lib. 5. cap. 8. Φεηγδιακὸν est. Tacitus *Bedriacum* vocat. Plut. Βητριακὸν habet. Ita enim scribit in Othone. Ἐπὶ δὲ πολίχνη πλησίον Κρεμώνης τὸ Βητριακόν. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 259. 260. Inde *Bebriacenses avos*, de quibus Plin. 20. 49.

Bebryce, una fuit ex Danai filiabus quæ suo etiam sponso pepercisse traditur. Eust. in Dionys. Ἡ Βεβρύκη μὲν, καὶ Ὑπερμνήστρα μόναι τῶν συνευνῶν ἐφείσαντο. Ibidem dicit hanc una cum sponso suo fugisse in regionem, quæ post ab eâ fuit *Bebrycia* dicta. Apollodorus quidem in Catalogo Danaidum *Bebrycem* fortassè nominavit, quæ in vulgaribus codd. perperam Βρυκὴ appellatur. Idem auctor innuit, duas Danai filias maritis pepercisse. *Danaus*, inquit, *Ægypti filius præter unum aut alterum* (πλὴν ἑνὸς ἢ δυοῖν) *filiarum suarum operâ necavit.* Plerique tamen auctores Hypermnestram solam, quæ à cæde sponsi sui abstinuerit, commemorant. Ita Pind. Nem. 10 Οὐδ' Ὑπερμνήστρα παρεπλάγχθη μονόψαφον ἐν κολεῷ κατασχοῖσα ξίφος. Ita etiam Horat. Carm. 3. Od. 11.

Una de multis face nuptiali
Digna, perjurum fuit in parentem
Splendidè mendax & in omne Virgo
Nobilis ævum.

Bebryces, vel *Bebrycii*, pop. à Thracibus oriundi, quos Stephanus ponit juxtà Pontum, & Iberos, de quibus Strabo lib 7. & 12. Hos Arrianus originem à *Bebryce* Danai filiâ traxisse, scribit. Eorum reg. *Bebrycia*, quæ posteà *Mygdonia*, deinde *Bithynia* dicebatur. Regio est, inquit Solinus, opulenta, fertilis atque fœcunda. Unde Apollonius eam ἐριθηλέα γαῖαν, *virentem*; Dionysius λιπαρὴν, i. e. *pinguem terram* vocat. E Latinis duos eis adjungam, Val. Flaccum, & Lucanum. Hic.

Proxima Bebryaci panduntur litora regni,
Pingue solum. Ille.
Pinguis Bebrycio discessit vomere sulcus.

Bechires, gens Scythica, quæ cum ad Italiam venisset cum Attila, vinumque bibisset, omnium bibacissima est, Dionysius:

Βύζηρές τοι πρῶτα καὶ ἄγχοθι φῦλα Βεχείρων.

Suidas; Βέχειρες, ἔθνος Σκυθικόν.

Beda, ob vitæ modestiam *Venerabilis* dictus, clarus sub Leone Isauro Imp. & Joanne 6. Pontifice, cùm Saraceni ex Africâ solventes Hispaniam invasére. Græcè, Latineque eruditus scripsit in Vetus & Novum Testamentum. De quo Possevinus Apparat. Sacr. Tom. 1. In omni disciplinarum genere, Græcæ Latinæque linguæ gnarus excelluit. Poëta, Rhetor, Historicus, Astronomus, Arithmeticus, Cosmographus, Philosophus, Theologicus; ita eo tempore mirabilis, ut in proverbium apud ejus seculi doctores abierit, *Hominem in extremo orbis angulo natum universum orbem suo ingenio perstrinxisse*, non infima laus ejus est, quod à Malmsburiensi *Homo maximè doctus & minimè superbus* dicatur. Origine erat Anglo-Saxo, manum autem Ecclesiast. cæ

Anglorum Historiæ admovere cœpit A. D. 725. Obiit 734. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 2. cap. 28.

Bedfordia, op. Angl. in com. cogn. ad Usam flu. 14. m.p. à Northamptonia in ort. & 18. à Cantabrig a in occ.

Bel, sive *Beles*. Apollo ab Aquileiensibus Italiæ populis sic dictus. Herodianus lib. 8. Βέλιν δὲ καλοῦσι τοῦτον, σέβουσί τε ὑπερφυῶς, Ἀπόλλωνα εἶναι ἐθέλοντες. Ubi Βέλινον legendum monet Salmasius.

Belbina, op. Peloponnesi propè Eurotam flu. suprà Spartam in Laconia prov. Item ins. in Saronico sinu, *Blenda* Sophiano.

Belenus, Deus idem ac Sol putandus, Aquileiensium Deus tutelaris, item Aremoricorum & Noricorum. Lege Ausonianas Scaligeri, Vossium de Theologiâ Gentili, lib. 2. cap. 17. & Seldenum de Diis Syris.

Belga, Galliæ pop. maximè qui versus Oceanum incolunt; quos Cæsar *fortissimos Gallorum* vocat. Hinc *Belga*, unus ex Belgis. Lucan. lib. 1.

Et docilis rector rostrati Belga Covini.

Et adjectivum *Belgicus*. Virgil. 3. Georgi

Belgica vel molli meliùs feret esseda collo.

Ubi Servius, *Belgica esseda, Gallicana vehicula*. Horum appellatio refertur à quibusdam ad innatam genti in dimicando ferociam. Nam *Balgen*, inquit Junius, est *manum conferere*.

Belga, etiam pop. Albionis in Angliâ, ad occid. quorum regio *Hantshire*, *Wiltshire* & *Somersetshire*, teste Camdeno.

Belga, posteà *Wella*, vulgò *Wels*, urbs Angliæ ultrà Bathoniam urb. ad 24. m. p. in occ. quarum urbium episcopatus copulati sunt sub Archiep. Cantuariensi.

Belgica, locus apud Antoninum inter Agrippinam ac Treviros; *Bullingen* Simlero.

Belgites, Pannoniæ pop. Plin. 3. 25.

Belgium, Belgarum oppidum, Cæsar. lib. 3. de B. Gallico, *Beauvais* dictum videtur. *Belgium* item pro Belgarum regione, ut apud Livium Samnium pro Samnitum regione. Vide Glareanum in Annot. ad Cæsaris locum, & ad lib. 6. Comment. Belgium pars est antiquæ Galliæ Belgicæ, quæ mari Oceano vicinior est & versus Sept. porrecta. Dicitur etiam *Germania inferior* ab aliquot seculis, tum quia tota reg. humilior versùs Oceanum, ubi confusi sunt admodum Galliæ Germaniæque limites; tum etiam quia harum gentium sermo ab aliis Germanis non multùm differt. Nunc arctioribus quàm antea restringitur limitibus, habens à Sept. Oceanum, ab Occid. & à Merid. Franciam, ab Oriente autem Germaniam propriam. Totum Belgium ab incolis *Nederlandt*, à Gallis *Les Païs bas*, & ab Italis *Paesi bassi* vulgò dicitur, complectiturque 17. Provincias quæ sunt

Quatuor Ducatus, { Brabantiæ, Limburgi, Luzemburgi, Gueldriæ.

Septem Comitatus, { Flandriæ, Artesiæ, Hannoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, Zutphaniæ.

Marchionatus S. Imperii, ubi Antverpia.

Quinque Dominia, { Frisiæ Occidentalis, Mechiniæ, *Malines*, Ultrajecti, *Utrecht*, Transisalaniæ, Groningæ.

Hæ omnes provinciæ olim regi Hispan. paruerunt, eique subsunt etiamnum meridionales. Sed quæ sunt versùs Sept. ab Hisp. defecerunt sub Philippo 2. an. 1581. fœdúsque inter se inierunt quod Fœderato Belgio nomen dedit. Hinc orta divisio in Belgium Hispanum quod persæpè ab exteris *La Flandre* dicitur, & in Belgium Hollandicum, seu Fœderatum, & Provinciarum Unitarum, quod etiam aliis *Les Estats de Hollande* dicitur: sub quo sunt Hollandia, Zelandia, Gueldria pro maj. parte, Zutphania, Transisalania, Frisia Occident. Dominia Ultrajecti & Groningæ, & partes Septentrionales Flandriæ, Brabantiæ & Limburgi. Reliquæ Hispano parent, exceptis Artesia ferè tota & partibus maximis Flandriæ, Hannoniæ & Luxemburgi quæ Francorum agnoscunt imperium.

Belgradum, urbs Hungariæ in Rascia reg. Taurunum dicta & Alba Græca, Germanis *Griechisch Weissenburg*, ad ripam Danub. ubi recipit Savum. Eam Turcarum Imp. Solymannus an. 1522 deditione obtinuit. Belgrade iter est 26. dierum Constantinopolim; & à Viennâ distat 102. leuc. Germ.

Belial Nonnulli volentes hoc nomen *hominem inutilem* significare derivant à בלי *absque* & יעל *profuit*. Alii contendentes eodem Dæmonem intelligi, derivant à בלי *absque* & על *altissimo*, Aquila vertit *apostatam*. Sanè D. Paulus Satanam *Belial* vocat. 2. Cor. 6. Suidas, Βελίαρ (lege Βελιὰλ) τῇ Ἑβραίων φωνῇ τὸν ἀποστάτην δηλοῖ. Ὁ Ἀπόστολος, τὶς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; Chaldæus interpretatur *malignitatem*. Hieronymus retinet nomen Hebræum, ut cuique pro arbitrio interpretari liceret. Quanquam aliàs filios *Belial* idem intelligat ac Diaboli, homines quippe malignos. Quapropter παρανόμους reddiderunt LXX. Sed & idem Hieronymus alibi deducit à בלי & עול quod sit *absque jugo*.

Belides, nomen patronymicum, quo significatur *filius*, sive *aliquis de genere Beli*. Unde pro Palamede accipitur Nauplii filio, & Beli abnepote. Virgil. Æn. 2.

Fando aliquid si fortè tuas pervenit ad aures
Belida nomen Palamedis, & inclyta famâ
Gloria. ——————

Belis, lidis, patronym. fœmininum quo significatur *filia*, vel *neptis Beli*, unde *Belides* dictæ sunt 50. filiæ Danai, Beli filii, quas cum Ægisthus Danai frater totidem filiis suis peteret uxores, Danaus respondere recusavit. Didicerat enim ex oraculo se à genero interfectum iri, sed postea coactus à fratre promisit se ejus petitioni satisfacturum. In nuptiarum autem nocte filias subornavit, ut clàm sub cultris armatent & viros jam vino luxuriaque sopitos jugularent. Virgines itaque patri morem gerentes, captato tempore, viros necarunt unaquæq; suum, excepta, solùm Hypermnestra, quæ Lynceo viro suo pepercit, qui postea occiso Danao, regnum apud Argos invasit. Hæ *Danaides* à patre vocantur. Unde proverb. *Danaidum dolium*. pro barathro quodam inexplebili, & insatia-

insatiabilis cupiditatis homine. Finguntur enim à Poëtis Danai filiæ apud Inferos eo supplicii genere perpetuo damnatas esse, ut dolium quoddam pertusum aquâ conentur implere, unde tantum effluat, quantum illæ possint infundere. Ovid. Met.

Molirique suis lethum patruelibus ausi
Assiduè repetunt quas perdunt Belides undas.

Tibullus 1.3.

Et Danai proles Veneris quòd numina læsit,
In cava Lethæas dolia portat aquas:

Incertus auctor Axiochi: Ἔνθα χῶρος ἀσεβῶν, καὶ Δαναΐδων ὑδρεῖαι ἀτελεῖς, καὶ Ταντάλου δίψος, καὶ Τιτυοῦ σπλάγχνα, καὶ Σισύφου πέτρος ἀνήνυτος. Ovid. in Ibin.

Quæque gerunt humeris perituras Belides undas
Exulis Ægypti turba cruenta nurus

Belides quidam annos esse dixerunt, qui assiduis fructibus videntur nos velle locupletare, cùm tamen tantundem absumatur quantum producitur. Sic autem Lucretius, lib. 5. id explicat.

Deinde animi ingratam naturam pascere semper,
Atque explere bonis rebus satiareque nunquam,
Quod faciunt bonis annorum tempora circum
Cum redeunt, fœtusque ferunt, variosque lepores,
Nec tamen explemur vitai fructibus unquam:
Hoc, ut opinor id est ævo florente puellas
Quod memorant latices pertusum congerere in vas,
Quod tamen expleri nullâ ratione potestur.

Nonnulli arbitrati sunt omnem mortalium vitam in hâc fabulâ contineri, cùm omnia quæ agimus frustrà à nobis fiant in terris, cùm nulla humana roboris vestigia diu permanere possint, sed omnia rursus confundantur. Alii beneficia, quæ in ingratos conferuntur per hanc fabulam intelligunt. His urnis & huic dolio Plato in Gorgiâ assimulat animum incontinentem, qui effusis in omni intemperantia libidinibus agitatur. Eisdem etiam similes sunt homines futiles, qui, ut Parmeno Terentianus, *pleni sunt rimarum, & hàc & illàc perfluunt.* Ebrios quoque perstringit in quos lepido admodum epigrammate doctissimus poëta allusit. Is autem est Theodorus Beza Emblem. 34.

Belidas fingunt pertusa in dolia vates
Mox effundendas fundere semper aquas.
Nomine mutato narratur fabula de te
Ebrie qui multa quæ sine fine bibis.
Quinetiam hoc in te quadrat, turba ebria, quod sint
Corpora quæ fuerant dolia facta tibi.

Belisama Ribel Camdeno æstuarium Angl. apud Prestonium op. in Com. Lancastrensi.

Belisarius, Iustiniani Imp. dux Græcus; Persas in Oriente vicit, Vandalos in Africâ, ducto in triumpho Gilismere, Gothos in Italiâ, capto Vitige rege, superavit Victor Romam reversus, crucem auream ubi res ejus gestæ cælatæ fuerant Petri Basilicæ obtulit. Ob res feliciter gestas in affectati regni suspicionem venit apud Iustinianum, à quo uterque ei oculus erutus fuit. Quare cùm Principis ingratitudinem aliter ulcisci non posset, exiguum extra urbem tuguriolum extruxit, ubi per vitam reliquam à prætereuntibus stipem emendicavit, illud identidem referens *Da obolum Belisario. Viator, quem invidia, non culpa excæcavit.* Crinitus, & Volaterranus. Cæterum de Belisario hocce, quòd ad summam paupertatem non redactus fuerit, Vide Tho. Brown de *Erroribus Epidemicis*, lib. 7. cap. 17. Suidas. Βελισάριος, ὁ στρατηγὸς ἦν μὲν τὸ σῶμα καλός τε καὶ μέγας, καὶ εὐπρεπὴς ἐς τὰ πάντων μάλιστα. Οὕτω δὲ πρᾶός τε καὶ εὐπρόσοδον ἑαυτὸν παρεῖχε τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὥστε ἀνθρώπῳ πένητι τε λίαν καὶ ἀδόξῳ ἐμφερὴς εἶναι. Ἔρως δὲ αὐτῷ τῶν ἀρχομένων στρατιωτῶν καὶ ἀγροίκων ἄμαχός τις ἐγένετο, ὅτι δὴ ἐς μὲν τοὺς στρατιώτας φιλοδωρότατος ἐγεγόνει ἀνθρώπων ἁπάντων. Τῶν γὰρ ἐν ξυμβολῇ ἠτυχηκότων, χρήμασι μεγάλοις παραμυθεῖτο τὰ τραύματα, καὶ τοῖς εὐδοκιμηκόσι ψέλλιά τε καὶ στρεπτοὺς ἆθλα παρείχετο. Ἵππου δὲ ἢ τόξου, ἢ ἄλλου ὁτιοῦν στρατιώτῃ ἐν τῇ μάχῃ ἀπολωλότος ἕτερος ἀντ' αὐτοῦ πρὸς Βελισαρίου αὐτίκα ὑπῆρχεν. Ἐς δὲ τοὺς ἀγροίκους, ἐπεὶ δὴ τοσαύτῃ φειδοῖ τε καὶ προνοίᾳ ἐχρῆτο, ὥστε βιασθῆναι μὲν αὐτοὺς οὐδέ ποτε στρατηγοῦντος Βελισαρίου τετύχηκεν, ἀπεδίδοντο γὰρ αὐθαίρετοι γνώμῃ τὰ ὤνια πάντα, καὶ ἡνίκα ἀκμάζοι τὰ λήια, ἐς τὸ ἀκριβὲς διεφύλασσε, μή τινα παριόντος ἵππου λυμαίνεσθαι, τοῦ δὲ δὴ ὡραίου ἐν τοῖς δένδροις ὄντος ἅψασθαι αὐτοῦ οὐδενὶ τὸ παράπαν ἐξῆν. Ἦν δὲ καὶ σώφρων καὶ λίαν ἐγκρατής.

Bellerophon, Glauci, Regis Ephyræ filius, cujus formâ capta Sthenobœa, Prœti, Argivorum regis uxor, de stupro eum interpellavit, cumque se præter opinionem repulsam videret, ægrè id ferens, innocentem hospitem apud virum detulit, tanquam sibi vim inferre voluisset. Cujus delationi fidem adhibens Prœtus, hospitii juris memor, domi illum suæ interficere non sustinuit, sed in Luciam ad Iobatem socerum suum cum codicillis misit; qui cùm & ipse tam strenui adolescentis sanguine domum suam polluere nollet, eum adversus Solymos, quibuscum bellum gerebat modico cum præsidio misit, sperans futurum, ut juvenis cupidissimus, à gente ferocissimâ facilè interimeretur. Verùm cùm & Solymos facilè vicisset Bellerophontes, & aliis plerisque periculis objectus semper victor rediisset, postremò ad interimendam Chimæram missus est; quem etiam laborem, nactus, Neptuni beneficio, Pegasum equum, summâ cum laude superavit. Quapropter Iobates, juvenis virtutem admiratus, alteram illi ex filiabus cum regni parte uxorem dedit, ex quâ Isandrum, Hippolochum, & Laodamiam suscepit, uti lib. 6. Iliad. refert Hom. Quod cùm audivisset Sthenobœa sibi mortem conscivit. *Bellerophon* autem felici rerum successu elatus, cùm in cœlum volare cum Pegaso conaretur, immisso à Iove œstro, equo excussus est. Hic primùm *Hipponomus* dictus est, posteà *Bellerophontes* à *Bellero* quodam Corinthiorum Principe quem adhuc adolescentulus de medio sustulit. Hanc fabulam alii ad historiam, alii ad Physicam, alii ad Ethicam explicationem traduxerunt Vide *Mythologos*. Primus omnium equo vehi docuisse fertur. Plin. l. 7. Horat. Carm. 4.11.

—— Et exemplum grave præbet ales
Pegasus terrenum equitem gravatus
Bellerophontem.

Idem lib. 3. Od. 12.

Eques ipso melior Bellerophonte.

Idem lib. 3. Od. 7.

Ut Prœtum mulier perfida credulum
Falsis impulerit criminibus, nimis
Casto Bellerophonti.

Dionysius vers. 869.

——Ὅθι δή ποτε Πήγασος ἵππος
Ταρσὸν ἀφεὶς χώρῳ λίπεν οὔνομα, τῆμος ὅθ' ἵππου

Ἐς Διὸς ἵππον πέπτε ἥρως Βελλεροφόντης.

Hinc proverb. *Βελλεροφόντης τὰ γράμματα*, cùm quis literas velut commendatitias perfert, quæ contra ipsum sunt descriptæ; vulgò *Literas Uriæ* vocant, cujus non prorsus absimilis historia extat in S. Scripturâ. Plautus in Bacchidibus.

Bellerophontem jam tuus me fecit filius,
Egomet tabellas detuli, ut vincirer.

Hinc *Bellerophonteus*. Propertius 3. 3.

Visus eram molli recubans Heliconis in umbrâ
Bellerophontei quà fluit humor equi.

Vide *Pegasus*.

Bellerus, Corinthiorum dux, à quo interfecto *Bellerophontontes* dictus est, qui antea Hipponomus. Rhod. 13. 9.

Belon, urbs & flu. Hisp. Bæt. Strab. lib 3. *Βαίλων* Ptolemæo. Sed Strabo scripsit *Βέλων*, ut ex Steph. cognoscimus. Plin. 31. de bæticâ: *Portus* Besippo, opida Belon, Mellania. Quidam è Latinis *Bello* scribunt.

Bellomariscus, *Beaumarish*, op. Walliæ, in Monâ ins. cum portu ad fretum *Menay* à reg. Arvoniæ Com. 3. mill. à Bangorio in Sept. & 8. ab Arvonia in ort.

Bellona Dea bellica, soror Martis, anteà, juxta Varronem *Duelliona* dicta. Illam Marti in bella eunti currum & equos parare fabulatur Statius, qui & ejusdem mem. 2. Theb.

Nec magis ardentes Mavors, hastataque pugna
Impulerit Bellona tubas.

Et lib. 7.

——— *Regit atra jugales*
Sanguineâ Bellona manu, longaque fatigat
Cuspide. ———

Sanguinolentam hujus Dæmonis figuram pulcrè repræsentat Q. Calaber. lib. 8.

——— Ὀλοὴ δ' ἀνὰ μέσσον Ἐνυὼ
Στρωφᾶτ' ἀλγινόεν λύθρῳ πεπαλαγμένη ὤμους
Καὶ χεῖρας· ἐκ δ' ἄρα οἱ αἰνὸς ἀπὸ μελέων ῥέεν ἱδρώς.

Lact. l. 1. c. 20. *Eandem Bellonam vocant in quibus sacris ipsi Sacerdotes non alieno, sed suo cruore sacrificant. Sectis namque humeris & utraque manu* (ὤμους καὶ χεῖρας ut supra) *destrictis gladiis exserentes currunt, efferuntur, insaniunt.* Ad quæ sacra Horatius allusit, Sat. 3. lib. 2.

——— *Gaudet Bellona cruentis.*

Fortassis etiam Amm. lib. 21. *Incertusque de militum fide placata ritu secretiore Bellona.* De his quoque sacris Tibullus, 3. 6.

Hæc ubi Bellonæ motu est agitata, nec acrem
Flammam non amens verbera torta timet.

Hujus ministri post hæc sacra p[illegible]itabantur Divinare. Lucan. l. 1.

——— *Quos sectis Bellona lacertis*
Sæva monet, cecinêre Deos.

Juven. Sat 4.

——— *Sed ut fanaticus œstro*
Percussus, Bellona, tuo divinat.

Cæterùm de Bellonâ & Marte lege Speculationem Cornuti cap. 21. Hyginus refert ab eâ inventam acum, quæ Græcis dicitur *βελόνη*. Imò ab hâc ejus deductum nomen. Quidam etiam Martis uxorem faciunt. Sacerdotes [illegible] ab Æ[illegible] *Bellonarii* dicti feriebant seipsos cultris, ut proprio sanguine numen placarent. Vaticinabantur autem furentes. Fingebatur etiam hæc Dea pugnas ciere flagello. Virg. Æn. 8.

Et scissâ gaudens vadit discordia pallâ,
Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello.

Et Lucanus. lib. 7.

Sanguineum veluti quatiens Bellona flagellum.

Silius, lib. 4.

——— *Frenisque operata regendis*
Quadrijugos atro stimulat Bellona flagello.

Prudentius, lib. 2. in Sym.

Miscebat Bellona furens mortalia cuncta
Armabatque feras in mutua vulnera dextras.

Nonnus de eadem.

Σειομένη βαρύδουπον ἐχιδνήεσσαν ἱμάσθλην.

De templo *Bellonæ* ab Appio Cæco. Ovid. Fastorum. lib. 6.

Hâc sacrata die Tusco Bellona duello
Dicitur; & Latio prospera semper adest.
Appius est auctor: Pyrrho qui pace negatâ
Multùm animo vidit; lumine captus erat.
Hinc solet hasta manu, belli prænuntia mitti,
In regem & gentes cùm placet arma capi.

Belsia, *Beause*, reg. Gall. Celt. olim latè patens, inter Parisios ad ort. & Britan. min. ad occ. ac inter Ligerim flu. ad merid. & fines Normanniæ ad Bor. Nunc autem angustioribus restringitur limitibus, & continet tantùm agrum Carnotens. cum parte Aurelianens. agri cis Ligerim, & aliquot. al. regiunculas.

Belsinum, *Borja*, urbs Hisp. Tar. in Celtib. in Cæsar-Augustam 10. & Turiasonem ad occ. 5. leuc. *Beljoco* pag. proximus videtur Hen. Coquo, ita ut *Borja* novum Belsinum, non vetus sit.

Belunum, *Belluno*, urbs Venetiæ episc. sub Patriarch. Aquileiensi, in Marchiâ Tarvisiana, ad Anassum flu. à Feltria 15. m. p. in ort. à Tarvisio 40. Long. 34. 21. Lat. 46. 00.

Belus, Assyriorum rex, Nini pater. à Sole ita dictus, qui Assyriorum linguâ *Bel* dicitur. Huic vitâ functo templum erexerunt Babylonii, divinisque eum honoribus prosequuti sunt.

Belus, Jupiter dictus est, Saturni, h. e. Nimrodi filius; regn. an. 55. Astronomiæ inventor fuisse dicitur. Eam ob rem ei lapillum dicarunt pretiosum, quem *Beli oculum* vocant, quemque D. Cyrillus *Arbelum* nominat. Ex hominibus primus pro Deo habitus fuit. Ille namque *Belus*, primum Chaldæos instituit sacerdotes. Diod. Sic. lib. 3. Fuit pater Nini, quem uxor ejus Semiramis, cùm Zoroastrem Bactrianorum regem vicisset gloriâ & superbiâ nimis efferâ & elata in Deorum numerum referri voluit, ut ait S. Hieronymus in Oseam. Hunc autem Sidonii & Phœnices *Baal* vocarunt, vel *Beel-semen*, id est, *cœli dominum*. Euseb. Præp. Evang. l. 7. Quare Ninus ejus filius in patris memoriam statuam erigi jussit, quam tandem aliquando Babylonii divinis honoribus coluerunt, in eoque idolo Dæmon absconsus responsa dabat. Isidor. l. 8. & Theophylactus in Oseam: Sunt qui a *Belo* Ægyptio, qui primus ei templum erexit, appellatum velint. In eo templo pulvinar erat, ad quod confugientes tuti erant. Eust. ad Dionys. Perieg. Βῆλος ὁ βασιλεὺς βαβυλῶνος, ὁ καὶ ὁ Ζεὺς αὐτός. Diod. Sic. lib. 2. Διὸς, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι Βῆλον. Hesych. Βῆλος, οὐρανὸς καὶ Ζεὺς Ποσειδῶνος.

δῶρον ϑεός. Vide *Baal*, & Seldenum de Diis Syris Syntagm. 2. cap. 1.

Belus, Danai, & Ægypti pater. Apollod. lib. 2. Βῆλος δὲ ὑπομείνας ἐν Αἰγύπτῳ, βασιλεύει μὲν Αἰγύπτου. Γαμεῖ δὲ Ἀγχινόην τὴν Νείλου θυγατέρα, καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες δίδυμοι Αἴγυπτος καὶ Δαναός. Δαναὸν μὲν, ὁ Βῆλος ἐν Λιβύῃ κατῴκισεν, Αἴγυπτον δ' ἐν Ἀραβίᾳ, &c.

Bemarchus, Cæsariensis Cappadociæ Sophista, scripsit res gestas Constantini principis libris 10. Præterea declamationes quasdam, & orationes. Suidas.

Bembina, vicus Nemeæ, unde *Nemeaus Leo* à Poëtis *bellua Bembenites* dicebatur. Panyasis Ἡρακλείας primo:

Δέρμα τε θήρειον Βεμβινήταο λέοντος.

Benacus. Plinio *Benacus* Ptolemæo, & Italiæ lacus in Lombardiâ Transpadanâ; *Lago di gardâ* Italicè, *Garosee* Germanicè nominatur, uti referunt Leander & Tschudus, quorum prior quoque *Benacum* urbem (unde lacui nomen) hoc tractu olim fuisse refert, cujus hodiè vestigia cernuntur in pago *Tusculano* vulgò dicto. *Benacensium* mem. quædam antiqua Inscriptio in Orthographiâ Aldi. Fuit autem lacus non procul à Brixiâ Venetorum op. aureas arenas volvens, & pisces nutriens, quos *Indigenæ Carpiones* vocant, nusquàm alibi repertos. Ex hoc Mincius flu. excurrit in Padum. Situs est autem in agro Veronensi inter arctas montium fauces, adeò ut inter illos impetu coacti venti lacum more maris exagitent. Virg. Georg. 2.

Anne lacus tantos, te Lari maxime, teque
Fluctibus & fremitu assurgens Benace marino.

Claudianus in Epigram.

Proxima cui nigris Verona remotior Indis,
Benacumque putat litora Rubra lacum. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 413.

Bendis, linguâ Thracum *Diana* dicitur. Per Βένδιν autem intelligi terram ostendunt hæc verba Hesychii Μεγάλη θεός, Ἀριστοφάνης ἔφη τὴν Βένδιν, Θρᾳκία γὰρ θεός. Eandem verò Lunam esse testis est Palæphatus, ubi agit de filiabus Phorcynis, itemque Suidas, Phavorinus, & ante utrumque Hesychius. Βένδις ἡ Ἄρτεμις Θρᾳκιστί. Παρὰ δὲ Ἀθηναίοις ἑορτὴ Βενδίδεια. Hæc sacra Bacchanalibus erant affinia. Strabo lib. 6. Τοῖς Διονυσιακοῖς ἔοικε καὶ τὰ παρὰ τοῖς Θρᾳξὶ, τά τε Κοτύττια, καὶ τὰ Βενδίδεια, παρ' οἷς καὶ Ὀρφικὰ τὴν καταρχὴν ἔχει. Celebrabantur autem *Bendidia* in Pyræeo vigesimâ mensis Thargionis, idque ante Panathenæa Proclus, lib. 1. in Timæum. Ὅτι γε μὴν τὰ Παναθήναια τοῖς Βενδιδείοις ἕπεται, λέγουσιν οἱ ὑπομνηματίσαντες καὶ Ἀριστοκλῆς ὁ Ῥόδιος ἱστορεῖ, ὡς τὰ μὲν ἐν Πειραιεῖ Βενδίδεια τῇ εἰκάδι τοῦ Θαργηλιῶνος ἐπιτελεῖσθαι, ἑπομένως δὲ τὰ περὶ Ἀθηνᾶν ἑορτάς.

Benedictus, patriâ Nursinus, primò Sublacum secessit, ubi ordinem monachorum instituit in Italiâ, quem antea Basilius in Oriente constituerat. Deinde cùm à frequentibus adiretur, vitandæ gloriæ causâ Cassinum venit, ubi etiam sepultus est cum Scholasticâ sorore, Imperante Justino seniore. Ejus familia procedente tempore crevit in immensum, abiitque in plures familias, viz. Cluniacenses, Camaldulenses, Vallisumbrenses, Montolivetenses, Grandimontenses, Sylvestrenses, qui *Humiliatorum* cognomen tenent, Cœlestinos, S. Justinæ, & Eremitanos D. Hieronymi. Polyd. Verg. de Inv. Rer. 7. 7.

Beneharnum, *Lescar* quibusdam, op. Aquitaniæ ad Gabarum flu. & inde nomen sumpsit. Beneharnia prov. vulgò *Bearn* dict. ad radices Pyrenæorum M.

Beneventum, *Benevento*, op. Hirpinorum, Diomedis opus, teste Solino, cap. 8. *Notum est Arpos & Beneventum* à Diomede constitutos. Olim *Maleventum* appellabatur; postea v.eò à Romanis colonia deducta, boni ominis gratia Beneventum vocari cœpit. Plin. 3. 11. *Hirpinorum colonia, nunc Beneventum, auspicatiùs mutato nomine, quæ quondam adpellata Maleventum.* Long. 38. 42. Lat. 41. 22.

Beneventum, *Benavente*, op. Hispan. in regn. Legionensi cum arce, med. inter Senticam & Legionem ad Estolam flu. Long. 14. 30. Lat. 42. 10.

Bengala, urbs Asiæ cum regno cogn. in India extrà Gangem ad ost. Cosmini flu. non longè ab ost. Gangis; estque urbs ampla & empor. celeberrimum, ab Europæis frequentatum, unde ab eâ sinus Gangeticus *Golfo di Bengala* dicitur.

Benjamin, Judæus Hispanus, Itinerarium Hebraicè descripsit, in quo res memorabiles per totum ferè terrarum orbem, quas vel ipse vidit, vel à fide dignis ætatis suæ hominibus accepit, breviter ac dilucidè descripsit. Vide Neandri Geograph.

Bennaventa, al. *Bennavena*, op. Angliæ inter Londinum & Eboracum, Lelando vicus in tractu *Northhavenduno*; Camdeno v. est *Weden* à Northamptonia ad 7. vel 8. m. p. in Afr. distans.

Bennopolis, *Hildesheim*; urbs Germ. in Saxoniâ. Vide *Ascalingium*.

Benoth, nomen idoli Babyloniorum. 4. Reg. 17. Lat. *filia, intelligentia, vel ædificationes.* Vide Selden, de Diis Syris.

Ben-sirach, sententiarum moralium Hebræus author vetustissimus, venustissimusque, qui à Judæis Jeremiæ prophetæ creditur nepos fuisse. Conr. Gesn. in Bibliothecâ.

Bercheria, *Berkshire*, Comitatus Angliæ juxtà Thamesim flu. inter Oxfordiam & Ultoniam. Ibi alias pars Attrebatum populorum.

Bercorcates, qui *Bercorates* Sansoni, fuêre Vasatum pop. pars, ubi forsan nunc *Baulac* op. in eo tractu.

Berecynthia, mater Deorum, dicta à Monte Phrygiæ *Berecyntho*. Virg. Æn. 9.

Ipsa Deûm genitrix fertur Berecynthia magnum
Vocibus his affata Jovem.———

Quo in loco Servius de aspiratione disceptat. Et sinè Hesychius cum *τ* legit. Βερεκύνται, Φρυγῶν γένος, καὶ πρόσεστι Βερεκυντία ἡ Φρυγία, καὶ αὐλὸς Βερεκύντιος. Pari ratione quoque legitur apud Suidam. Aliàs verò ut plurimùm aspiratur. Virg. Æn. 6.

———*Qualis Berecynthia mater*
Invehitur curru Phrygias turrita per urbes,
Læta Deûm partu, centum complexa nepotes,
Omnes cœlicolas, omnes supera alta tenentes.

Statius, lib. 6. Thebaidos.

———*Qualis Berecynthia mater*
Dum circa parvum jubet exultare Tonantem

Curetas trepidos ; illi certantia plaudunt
Orgia, sed magnis resonat vagitibus Ide.
Horat.1.Carm. Od.18.
——— *Saeva tene cum Berecynthio*
Cornu tympana. ———

Berecynthus, mons Asiæ in Phrygiæ M. & Cariæ confin. apud Marsyam flu. & Celænum mont. haud valdè ab Apamia urbe, apud quem Cybele mater Deorum colebatur, ab eo Berecynthia dict.

Berengarius, tempore Leonis 9. Pontificis An. Dom. 1049. vir pietate, & eruditione clarus, Andegavensis Ecclesiæ Diaconus, qui quum videret Pontificios Doctores quam plurimos ingenti fastu Transubstantiationis fundamenta sternere, quod mentem Augustini, & aliorum veterum non intelligerent, sed sacramentales, & hyperbolicas nonnullas locutiones ad novum sensum inducendum detorquerent, veram sententiam ex Orthodoxo consensu repetitam his corruptelis opposuit, & verbo Dei, testimoniisque vett. Theologorum refellere conatus est, scriptis etiam, & evulgatis libris, ut pii in verâ doctrinâ confirmarentur. Cæterùm de Berengario, ejusque de Transubstantiationis negotio Vide omninò Reverend. Jo. Cosinum Ep. Dunelm Hist. Transubst. pag. 131.

Berenice, vel *Beronice*, quo nomine mulieres plures fuêre. *Prima*, Ptolemæi Lagi uxor, & mater Philadelphi, rarâ mulier formâ, & viro dilectissima, cujus Theocritus meminit. Quomodo hæc maritum inter aleæ lusum ferentem sententiam de capitibus hominum temerè corripuerit, Ælianus Var. Hist.14.43. refert. Super quo loco ejus corruptus enim ex parte est, videndus Ianus Rutgersius est, lib.1.Var. Lect. cap. 6. 2. *Altera* Ptolemæi Philadelphi & Arsinoes Reginæ filia, cujus capillum inter sidera Conon Mathematicus figmento, gratiam Regis Euergetæ mariti aucupatus, retulit. De quo crine Callimachus elegiam composuit, conversam posteà à Catullo, cujus hoc est

E Bereniceo vertice Cæsariem.

Tertia Herodis Ascalonitæ filia, Agrippæ fratris uxor. Juvenalis, Sat.6.

——— *Deinde adamas notissimus, & Berenices*
In digito factus pretiosior, hunc dedit olim
Barbarus incestæ, dedit hunc Agrippa sorori,
Observant ubi festa mero pede Sabbata reges,
Et vetus indulget senibus clementia porcis.

Berenice siquidem hæc nudipes, & capillos rasa venit Hierosolymam, Deo vota pro salute solutura, Ios. lib.2. Belli Iudaici, & Egesippus. *Quarta* Herodis, Antipatri filii ex Salome sorore, neptis, Aristobuli, Herodis ejusdem filii, uxor. *Quinta* Græcorum fuit *Berenice, Callipatra*, quemadmodum Pausanias scribit, cognominata; spectatrix certaminum Gymnicorum præ reliquis omnibus mulieribus sola, quòd & mater, & soror, & filia esset Olympionicarum, veluti Plinius retulit, lib 7.cap. 41. Val. Max. lib. 8. cap. ult. *Berenica*, inquit, *contigit, quod nulli alii mulieri ut Gymnico spectaculo interesse contigerit*,

Berenice, *Bernich* Marmolio, una ex 5. urb. Pentapolitan. reg. in Cyrenaica, inter Boreum promont. ad Syrtim Magnam & Arsinoen urb. in ort. à quâ 47. m. p. recedit. Sic à Berenice Regina Ptolemæi 3. Regis uxore, teste Solino. Hinc *Berenicis*. Lucan. lib.9

Separat ardentem tepida Berenicida Lepti.

Long 47.45. Lat. 32.20.

Berenice, *Beenice* Ariano, *Chosair* Zieglero, *Alchasir* Nigro, urbs Ægypti ad fin. Arab. in Æthiop. confin. Long. 64 06. Lat 23.50.

Beretra, vide *Belegra*.

Berga, *Bergen*, op. Germ. in mari Baltico propè Pomeraniam, in dition. regis Sueciæ 3. leuc. à Sundia in ort.

Berga ad Zomam. *Bergen op Zoom*, urbs permunita Belg. in Brabantiæ Ducatu ad Scaldim flu. 7. leuc. ab Antverpia sub domin. Batavorum.

Berga D. Gertrudis, *Gertruydenberg*, urbs Hollandiæ, à Dordraco, Heusdeno, & Breda æquali ferè 3. leuc. spatio dissidet. Nomen habet à S. Gertrude Pipini Landeni filiâ quæ in hoc tractu claruit, & mortua est an.664.

Bergeracum, *Bergerac*, urbs Gall. ad Duranium flu. 5. leuc. à Petricorio in merid. & 9. à Sarlato in occ.

Bergidum, nonnullis est urbs Ilergetum ad Cincam flu. quæ nunc *Balbastro* dicitur. Vide *Balbastrum*.

Bergintrum, seu *Bergintium*, op. Centronum, nunc *S. Maurice* castrum ad Isaram in Tarantasia reg. Sabaudiæ.

Bergistani, pop. Hisp. citer. quorum op. *Berga*, Oscæ urbi finitimum, teste Mariana.

Bergomum, opidum Italiæ Transpadanæ. Plin. 3. 17. ex Cluverii recensione. *Orobiorum stirpis esse Comum, atque Bergomum, & Licini forum, & aliquot circa populos, auctor est Cato, sed originem gentis ignorare se fatetur, quam docet Corn. Alexander ortam à Græciâ interpretatione nominis, vitam in montibus degentium, in hoc situ interiit opidum Orobiorum Barra, unde Bergomates Cato dixit ortos, etiam nomine prodente, esse altiùs quam fortunatiùs sitos.* Hæc ille. Scilicet *Bergomatium* etiam nomen prodebat eos altè, i. e. *in monte esse sitos*. *Berg* quippe etiamnum Germanis est *mons*. *Home* verò Anglis *domicilium*. Vide Cluverium Ital. Ant. lib. 1. cap. 25. & Germ. Ant. lib. 1. cap. 7 Long. 31. 44. Lat. 44. 56.

Berges, quæ & *Berga* vulgò *Bergen*, urbs Scandinaviæ marit. in ora occid. Norvegiæ. Sita est in sinu flexuoso, vulgò *Carmesond* cum arce validâ Berghenbusium dicta. Distat 300. mill. Germ. à Wardhusia arce Norvegiæ ultimâ & Septentrionaliori, 60. à Nidrosia, & 80. ab ora proximiori l. Scotiæ in occ. Ab ea reg. adjacens Bergensis præfectura dicitur, paretque Regi Daniæ cum tota Norvegia. Long. 26. 00. Lat.61.10.

Bergula, urbs in Copialica reg. Thraciæ propè mont. Rhodopen inter flu. Melam & Atraum. *Bergas* Mercatori. Long.54.36. Lat. 43.28.

Bergusia, nonnullis op. est Ilergetum ad Sicorim flu. ubi nunc *Balaguier*, urbs Cataloniæ 5. leuc. super Ilerdam. Long.23.48. Lat.43 47.

Bergusia, *Burgoin*, op. Gall. Narbon. in Delphinatu apud Sabaudiæ fines, 5. leuc. à Viennâ in ort. Long.26.20. Lat.45.10.

Berinsola, Belinzona, op. Insubriæ ad Ticinum flu. inter Mediolanum, & Uriam Helvetiorum primam urb. suprà 50. m. p. Long 30. 05. Lat. 45. 20.

Berlinum, *Berlin*, urbs permunita in media Marchia Brandenburgica, ad Sprevum flu. 10. leuc. à Vitteberga versùs Bor. Nunc primaria totius Marchiæ censetur, estque sedes Electoris Brandenburgici. Urbs duplex est, cujus pars una propriè Berlinum; altera quæ cis Sprevum Colonia dicitur, Long. 35. 50. Lat. 52. 40.

Berna, Bern, urbs Helvetiæ ampla & potens, ab *urso* sic dicta. Sedet ad Arolam flu. inter Salodurum, & Friburgum, estque caput Bernens pagi amplissimi, qui an. 1353. aliis unitus fuit.

Bernardus, Burgundus circa 22. ætatis suæ annum sub Abbate Stephano, qui tertius fuit in Cœnobio Cisterciensi paulò ante instituto, unà cum 30. sociis monasticam vitam egit. Deinde verò Claræ vallensi Cœnobio tunc primum Roberti viri illustris impensa constructo, annos 36. præfuit. Edidit commentarios in Cantica. Considerationem divinæ contemplationis ad Eugenium Pontificem, varias insuper epistolas. Sermones etiam in diebus solennibus habitos. Volat. Nullos habuit præceptores præter quercus & fagos. Hinc proverb. *Neque enim Bernardus vidit omnia.* Nec mirum, cùm incidit in fatalia illa tempora, quibus literis omnibus ferè bonis spissa nox incubuit. *Vir dignissimus meliori ævo, qui vel in tantis tenebris veritatis lucem salutarem aspexit, vicesque suas sæpè deploravit*, uti loquitur Mortonus in Causa Regia. cap 3. sect. 7. Librum ejus *de Gratia & Libero Arbitrio* plurimùm laudat Vossius; *Qui præconio nostro non indiget, cùm in deliciis esse omnibus soleat qui Catholicam sententiam sequuntur.* Ita ille Hist. Pelag. lib. 1. cap. 21. *Bernardum*, verò Monachi Cluniacenses dictum volunt, quasi *bonum nardum*; alii quasi *Hardchild.* Germani ab *urso* dici volunt, qui illis *Bern* dicitur, ut respondeat τῷ *Arthur.* Aliis dici videtur, quasi *filialis indoles*; Sic *Bernher*, *Lord of many children.*

Beroe, anus Epidauria, & nutrix Semeles, cui se Juno assimulavit, cum pellici persuadere vellet, ut muneris loco à Jove peteret, ut talis tantusque secum rem haberet, qualis quantusque solebat cum uxore. Ovid. Met 3.

Ipsaque erat Beroe Semeles Epidauria nutrix.

Item Doryeli uxor. Virg. Æn 5.

Fit Beroe Ismarii conjux longæva Dorycli.

Item Nympha Penei, filia Oceani, soror Cliu, Virgil. 4. Georg.

Clioque & Beroe soror Oceanitides ambæ,
Ambæ auro, pictis incinctæ pellibus ambæ.

Beræa, urbs Macedoniæ à Pherone conditore dicta, mutato ph. in b. vel è Beroeâ filiâ Beretis, qui Macedonis filius fuit. Hujus mem. B. Lucas Act. Ap. 17. *Veria* hodiè, teste Sophiano. Sic enim Græculi hodierni pronunciant. *Boor* Turcis uti author est Leunclavius. Lucianus in Asino Ἐρχόμεθα ἐς πόλιν Μακεδονίας Βεροίαν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον. Long. 47. 10. Lat. 41. 45. Item Syriæ urbs à Seleuco Nicanore Rege Syriæ & Babyloniæ condita. Alias *Beroe.* Steph. Gyllius & Choniates *Aleppo*, vel *Chalepolim* vocant. Pop. *Beræenses.*

Berosus, Græce Βηρωσὸς, historicus. De ætate ejus non convenit inter omnes. Mosi æqualem statui à nonnullis ait Caspar Barthius Adv. lib. 51. cap. 7. quam sententiam jure, ut ineptissimam damnat. Claudius Verderius suâ in Annianum Berosum censurâ, vixisse ait paulò ante principatum Alex. Magni. Hoc unde astrui possit non video; sed tamen Alexandri ætate vixisse, lego apud Tatianum oratione adversus Gentes. Verùm addit idem Tatianus eum historiam suam dicasse Antiocho ei, qui tertius fuit ab Alexandro. Meminêre ejus plurimi veterum, eosque inter Vitruvius, lib. 9. cap. 9. Tertul. in Apol. cap. 19. & Scriptor Chronici Alexandrini, pag. 48. Condidit Babylonica, sive Chaldaica tribus libris, promiscuè enim his nominibus utuntur veteres. Nec res solùm Assyrias, seu Chaldæas, sed etiam Medicas libris istis complexus fuit. Agathias, lib. 2. ubi numerantur cum Atheno cle & Simacho τοῖς τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων τε καὶ Μήδων ἀναγεγραμμένοις. Ex eo opere præclara quædam fragmenta conservavit nobis Flavius Iosephus, lib. 1. contrà Apionem, quorum aliqua luculentis notis illustrat Ios. Scal. in Append. operis de Emend. Temp. Habemus & aliud fragmentum apud eundem Iosephum, lib. 1. Antiquit. cap. 5. Sed Annii Berosus ejusdem est farinæ, ac sunt ejus Megasthenes & Archilochus; ut insanum sit, velle ex quisquiliis istis ac nugis mendacibus metiri magnum illum Berosum, cui *ob divinas prædictiones Athenienses publicè in gymnasio statuam inaurata linguâ posuere*, ut auctor est Plin. lib. 7. cap. 37. Et tamen, quod mirere, V. Cl. Dionys. Gothofredus præfatione suâ in Antiquæ Hist. authores, historiarum studiosos cognitionem earum haurire jubet, non ex decimâ, ut ait, lacunâ, sed ex illo Annii Beroso, Manethone & Megasthene. Vide Voss. Hist Gr. 1. 13.

Bersabee, *Gibelin* Bochardo, urbs Palæstinæ, regni Iudaici quondam terminus ad merid. à Gaza 8 m. p. in ort. ab Hebron suprà 20. in aust. Long. 64. 30. Lat. 31 15.

Bervicum, *Barvvick*, op. Albionis in orâ Orient. in Angliæ Scotiæque confin. ad flu. *Tvveed*, in Comit. Northumbriæ cum aliàs fuerat in Marchia prov. Scotiæ 40. mill. distat à Dunelmo.

Berytus, Phœniciæ urbs, quam Dionysius vers. 911. γαῖαν ἱερὴν vocat, & Geographus, sub Constantio & Constante Impp. πόλιν λίαν τρυφερὰν. Iustiniani temporibus legum studiis celeberrima fuit, unde Nonnus Dionysiacωῦ lib 41.

Βηρυτὸς βιότοιο γαληναίοιο λιμήν.

Vide Gothofredum ad Geographum prædictum, & Casp. Barthium ad Zachariam Mitylenæum p. 244. vulgò *Barutum* vocant. Civis *Berytius.* Suidas. Βηρύτιος, ὁ ἀπὸ πόλεως Βηρυτοῦ. De nomine sic Stephanus Ἑλλάδα δὲ διὰ τὸ ἔνυδρον. Βὴρ γὰρ τὸ φρέαρ παρ' αὐτοῖς. Ἰσιδῶρος δ' ἐν τῇ ἀρχῇ τὴν ἰσχὺν Βηρὺτ Φοίνικας ὀνομάζειν, ἀφ' οὗ καὶ τὴν πόλιν, ὡς Ἑλλάδιος φησιν. En Beryti nominis duas origines; unam ex באר *Beer*, vel *Beri.* e. *puteus*, quod vocabulum Phœnices commune habuere cum Ebræis; alteram ex בירית *Beryth*, i. e. *robur.* Nam *Beryth*, est pro *Abiryth* ex אביר *abir*, quod *validum* sonat. Long. 67. 30. Lat. 33. 40. Est etiam *Berytus*, urbs Arabiæ *Diospolis* priùs dicta. Steph.

Besbicus, ins. Propontidis, ab. ost. Rhyndaci flu 18. m. p.

m.p. Proconneso finitima, *Calonia* Mercatori.

Besidia, *Desidia* quibusdam, *Besignano*, teste Scipione Mazella, urbs Bruttiorum in Calabria citer. ad Cotilum flu. qui paulò infrà cadit in Crathim. Distat. 15. m. p. à Rosciano in occ. & totidem à mari. Lon. 40. 51. Lat. 39. 29.

Bessarion, Cardinalis doctissimus sub Eugenio 4. Ejus tanta fuit liberalitas erga doctos viros, ut ejus domus artium liberalium officina diceretur; nec minùs ipse in literis versabatur; Platonem imprimis observabat, in cujus defensionem commentarios edidit contra Trapezuntium Peripateticum. Volater.

Bessas, sive *Besas*, idolum Abydi in extremâ Thebaidos parte, quod oracula quondam dabat. Ammian. lib. 19.

Bessi, pop. Thraciæ non procul à Ponto, Strymonem lævo latere incolentes. Plin. 4. 11. rapto ac latrociniis victitantes. Ovid. Trist. 3.

Vivere quàm miserum est inter Bessosque Getasque.

Idem alibi.

Sauromatæ cingunt fera gens, Bessique Getæque.

Val. Flac. lib. 2. Argonauticon.

—— Immanes quos sternere Bessi,
Nec Geticæ potuere manus, aut æquoris ira.

Claudianus de Consul. Mallii.

Quicquid luce procul Venæ rimata sequaces
Abdita pallentis fodit solertia Bessi.

Paulinus ad Nicetam Dacorum episcopum, qui Bessos ad Christianam fidem convertit.

Et quâ Bessi nive duriores,
Nunc oves facti. Idem ibidem.
Nunc magis dives pretio laboris,
Bessus exultat, quod humi manuque
Ante quærebat, modo mente cælo
Colligit aurum.

Betagon, Βηταγων ὁ Κρόνος ὑπὸ Φοινίκων. Verba sunt Etymologi, in quibus illum egregiè falli putat vir magnus de Ph. Colon. lib. 2. cap. 14. Neque enim uspiam ulla mentio Dei cujusquam sic nominati, præterquam in Phavorino, qui sæpè hunc sequitur κατὰ πόδα. Itaque corruptum videtur pro *Bethdagon*. Vide Virum doctissimum loco citato.

Bethania, op. seu castellum olim Judææ, nunc vicus proximus Hierosolymis juxtà M. Olivetum. *Bethania* altera erat trans Iordanem flu.

Bethel, *Sargoreg*, teste Benjamino, op. Palæstinæ in terra Benjamin, quod & *Luz* quoque dicebatur. Suidas: Βαιθὴλ. θεῖος οἶκος. Hesychius: Βαιθὴλ, οἶκος θεοῦ.

Bethesda, i. e. *domus effusionis*, locus in Hierosolymis, ad quem aquæ pluviales confluebant, nomen piscinæ, de qua Ioan. cap. 5. Al. est. בית חסדה *Bethesda*, i. e. *domus* misericordiæ.

Bethlehem, prius Ephrata, urbs Iudææ, ab Hierosolymis 7. m.p. Hebronem versùs in aust. Hæc fuit patria *JESU CHRISTI*. Mich. 5. Mat. 2. Vocatur & *civitas David* Luc. 2. Sed Ioan. 7. dicitur κώμη *vicus*, sive, ut habet Lat. versio *castellum*. Gloss. Κώμη, *villa*, *castellum*, *vicus*. Et Hieron. modò appellat *villam*, modò *villulam*, aliquando vix *parvum viculum*, ut ad cap. v. Michææ. Theodoret Therapeut 5. χωρίον ἄδοξον καὶ σμικρόν. Propterea hujus loci in totâ historiâ Biblica, & apud Ioseph. vix semel aut iterum facta reperitur mentio. Atque adeò reperti sunt qui apud Lucam Κώμην legerent, non πόλιν, Epiphan Hær. 51. Διὸ ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις τοῦ Εὐαγγελίου ἡ κλεῖται πόλις τοῦ Δαβὶδ ἐν ἄλλῳ δὲ κώμην καλοῦσιν αὐτὴν διὰ τὸ εἰς ὀλίγον γῆς αὐτὴν ἱκνεῖσθαι. Alia erat in tribu Zebulum, ex quâ erat Abessam Iudex. Iud. 12.

Bethsaida, op. Palæstinæ ad lacum Genesareth à Nazareth 10. m. *Betlema* dicitur Stephano, ad quem vide quæ profert Tho. de Pineda.

Beth-semes, i. e. *domus Solis*, vel *ministerii*, ante Abel dicta. 2. Par. 28. Civitas sacerdotalis in tribu Iudæ. Iof. 15. posteà Levitis assignata. Iof. 21. In quam reducta est Arca à Philistinis capta. 1. Reg. 6. In edit. Romanâ Βαιθσαμυς Βαιθσάμης v. Iosepho, cui κώμη τις ἐστὶ τῆς Ἰούδα φυλῆς. Hic clades fuit hominum plus quinquaginta millium, quia Arcam temerè apertam curiosiùs introspexerant, quod Deus non solùm plebeiis, sed & Levitis sub pœnâ mortis interdixerat. Num. 4. 20. Hæc ex vulgi sententiâ, à quâ tamen non dissimulabo me esse remotissimum, ut qui cum Iosepho sentiam non nisi septuaginta Bethsemitas fuisse cæsos. Is enim ita habet Ant. lib. 6. cap. 2. Ὀργὴ δὲ καὶ χόλος τοῦ θεοῦ μέτεισιν, ὥστε ἑβδομήκοντα τῆς ἐκ γῆς Βεθσαμῆς κώμης οὓς οὐκ ὄντας ἀξίως ἅψασθαι τῆς κιβωτοῦ. ἱερεῖς γὰρ οὐκ ἦσαν, καὶ προσελθόντας αὐτῇ βαλὼν ἀπώλεσεν. Vide Bochartum sententiam hanc fusè & solidè confirmantem de An. Bibl. Part. prior. lib. 2. cap. 36. Iosephum quoque sequuntur Hieronymus in Quæstionibus Ebr. Rupertus, Isidorus, Lyra, & Abulensis qui 78. tantùm percussos fuisse statuunt. Est & alia *Bethsemes*, in tribu Nephthalim Iof. 19. à quâ pristinos habitatores non potuit expellere tribus prædicta. Iudic. 1. Numeratur & alia præterea in sorte filiorum Issachar.

Bethunia, *Betune*, urbs Palæstinæ, 8. leuc. ab Ahebato in Bor & 5. ab Aria, sub dom. Francorum, Long. 22. 45. Lat. 50. 33.

Xystus *Betuleius*, Vitam ejus habes ante commentarios in Lactantium. Basil. 1563.

Bevelandia, ins. Belgii in Zelandia, quæ an. 1532. inundatione maris 2. ex effecta est, vocatúrque una pars quæ est ad Sept. *Norh Beveland*, altera quæ ad aust. *Zud Beveland* dicitur.

Bianor, cognom. Ocnus, Tiberis & Mantûs filius, qui Mantuam condidit. Virg. Ecl. 9.

—— Namque sepulcrum
Incipit apparere Bianoris.

Cato libro *de Originibus*. *Mantua sua conditore Ocno Bianore est, Thuscorum rege, illustris.* Fuit item unus ex Trojanis Principibus, qui cum Oileo aurigâ ab Agamemnone interemptus est. Hom. Iliad. 11.

Bias, Amythaonis filius, Argivorum rex. Pausanias, lib. 2. Item fluvius juxtà Coronem op. Pausanias in Messenicis sive libro 4. ubi de Corone. Περὶ λαθέντων δὲ οὐ πολὺ, Βίας ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν ποταμὸς, γενέσθαι δὲ αὐτῷ λέγουσι τὸ ὄνομα ἀπὸ Βίαντος τοῦ Ἀμυθάονος.

Bias, Teutamidæ filius Philosophus Prienæus, unus ex 7. Græciæ sapientibus, & civium suorum princeps, quos diu adversus pericula tutatus est; sed captâ tandem patriâ, cùm universi fugerent, rerum pretiosissimarum sarcinulis onusti, ipseque interrogaretur, cur ex bonis

bonis suis solus nihil secum ferret, respondit, *Omnia bona mea mecum porto*, eruditionem & sapientiam intelligens.

Bibaculus, Cremonensis, ab Eusebio cum Catullo inter poëtas Jambicos ponitur. cujus meminit Quintilianus. Est & alter cujus Cæsar meminit in Commentariis.

Biblina, reg. Thraciæ, unde *Biblinum vinum*, quod alii à *Biblicâ vite* dictum volunt. Demus verò Delius Naxium interpretatur, quoniam Biblus Naxi flu. sit. Suidas. Βίβλινος οἶνος, ἀνυγρός, ἀπὸ Βιβλίνης ὄρει χωλ... Θρᾳκίας ἀμπέλου. Hujus vini meminit Hesiodus. Ἐργ. β.

Εἴη πετραίη τε σκιὴ καὶ Βίβλινος οἶνος.

Ubi Moschopulus. Βίβλος (ὥς φασι) ποταμὸς, ἢ πόλις Θρᾴκης. Hesychius. Βίμβλινος οἶνος ... ἀμπέλου ἐν Θρᾴκῃ, ὁ ἀμπελὸς οἶνος.

Bibonum, opidum ad Nicrum flu. *Bebelingen*, ut aliquibus videtur. Rhenano autem *Bebenhausen* est op. in Ducatu Wirtenbergensi. Pop. *Bibenses* in Inscriptione antiquâ.

Bibracte, Heduorum op. in Gall. longè maximum, & copiosissimum olim fuit; In quo totius Gall. concilium Cæsar induxit, jus dixit & sæpè hyemavit, vulgò *Beurect*.

Bibrax, op. Gall. Belg. in finibus Suessonum Long. 25. 50. Lat. 48. 48. *Brain*, teste H. Leodio, vel *Bray* H. Stephano, op. Comitatûs Retelens. *Bresne* Vigenereo.

Bibroci, pop. Angliæ in Beteheriâ reg. apud Windesoram. Camdeno *The Hundred of Bray*.

Bibulus, collega Julii Cæsaris in consulatu, in quem extat hoc distichon à Suet. relatum.

Non Bibulo quicquam nuper, sed Cæsare factum est.

Nam Bibulo fieri consule nil memini.

Idem Ciceroni proximam provinciam in Asiâ tenebat. Plutarchus.

Bigastrum, urbs Hisp. Tarraconensis in eo tractu qui *La Mancha* nominatur, *Bagastra* Marianæ, qui illam Oriolæ urbi proximam facit, quòd una illius urbis porta adhuc *Magastra*, quasi *Bagastrensis* nominatur, Quod etiam Morali probatur. Lon. 21. 15. Lat. 42. 40.

Bigerra, Hisp. civitas in Valentiæ regno. Ptol. *Beiar* nonnullis; aliis est *Villena* urbs, & marchionatus in regno Castellæ. Long. 20. 30. Lat. 39. 00.

Bigerriones, vel *Bigerrones*, *Bigerri* Plinio, *Begeritani* Ausonio, pop. Gall. Aquitan. ad mont. Pyrenæum in Hisp. confin. quorum reg. *Bigorre*, testibus Orontio, Vineto, & Scaligero, nominatur. Comiti de Fluxo subditi, uti Comitatus est in Vasconiâ consistens Hinc profectus vir fortis Evequus nomine, regnum Navarræ constituit, pulsisque inde Mauris, successoribus suis regnum per manus reliquit.

Bilbilis, op. Celtiberorum in Hisp. Tarracon. ad Salonem flu. optimâ ferri temperaturâ nobile. Ex hoc opido Martialis poëta originem traxit, ut ipse testatur lib 1. epigram. 49.

Videbis altam Liciniane Bilbilim

Equis & armis nobilem.

Idem lib. 10. epigr. 103.

Municipes Augusta mihi quos Bilbilis acris

Montibus creat, rapidis quem Salo cingit aquis.

Calatainà Villanovano. *Xiloca* Varrerio. Long. 15. 20. Lat. 42. 05. Item fluvii nomen ferrum durantis, Trogus lib. 44. *Xiloca* vulgò. Al. & probabiliùs *Rio Baubula*.

Bilbinum, vulgò *Castillo Villovio*, teste Morali locus Hisp. Tarracon. apud Nagaram urbem, non procul à Cœnobio, quod *S. Maria Cogolla* appellatur.

Billeus, fluvius, cujus mem. Apollonius Rhodius Argonaut. lib. 2.

Παφλαγόνες δ' ἐπὶ τοῖς Πελοπήιοι ἀμφινέμονται,

Ὅσσους Βιλλαίοιο μέλαν προσεπιρρέει ὕδωρ.

Ubi Scholiastes. Ἔστι δὲ ποταμὸς Παφλαγονίας, ὡς δὲ Θεογένης. Ejus mem. Arrianus.

Bimater, agnomen Bacchi, quod duas matres habuerit, Semelem, & Jovem matris officio fungentem. Hinc *Bis genitus* dicebatur. Et Nonnus Dionys. lib. 1. Βάκχε διμήτορα.

Binovium, op. Angl. in Episcop. Dunelmensi, *Binchester*, teste Camdeno, à Dunelmo 7. m. p. in aust. Vinnovicum Ptolemæo, *Binovium*, vel Vinovium Antonino.

Binchium, *Binch*, op Hannoniæ, à Montibus urbe 3. leuc. in ort. à Malbodio 4. in Bor. Long. 25. 27. Lat. 50. 25.

Bingium, *Binghen*, op. Germ. sup. ad Rhenum. à Moguntia 4. leuc. in Circ. Coloniam Agrippinam versus. Long 31. 00. Lat 49. 50.

Bion, Borysthenites philosophus, & Sophista callidus, philosophiam vario orationis flore vestivit. Laërtius. Fertur hic dixisse ad eum, qui fundos suos ingluvie voraverat. *Terra Amphiaraum absorbuit, sed terram tu.* Auditor Cratetis fuit. Ad Cynicam sectam priùs transiit, sumpto pallio & perâ, deinde ad Theodorea instituta se convertit. Reliquit commentarios plures, qui non extant, Apophthegmata item plura. Suidas. Fuerunt & alii *Biones* novem, de quibus vide Laërtium. Hinc *Bioneus*, Horat. Epist. lib. 2. ep. 2.

Ille Bioneis sermonibus, & sale nigro.

Ubi *Bionei sermones* Satyræ sunt, explicante Turnebo, lib. 9. cap. 21. Sed quæramus (inquit Marcilius) deinde, cur Satyræ hi sermones dicerentur. Quia inquiunt, *Bion* ille Borysthenites insigni dicacitate fuit. Sed quid, obsecro Philosopho cum Satyrâ? Aut cur à *Bione*, homine dicace magis Satyras indigitare *Bioneos sermones* volunt Horatius, quàm alio, cùm vel sexcenti extiterint facilè Bione illo dicaciores, & Salibus nigris adfluentiores. Hæc itaque non successit, aliâ aggrediendum viâ. Satyræ autem Bionei sermones à Bione poë. à Satyrico, de quo Laërtius in Bione. Quo pacto inquies? Nec enim Bion Satyricus ibi ullus, sed Tarsicus quidam poëta. Βίων, ποιητὴς τραγῳδίας τῶν Ταρσικῶν λεγομένων. Atqui illa ubi suprà rescripsere Θαρσικῶν, Tragœdiarum videlicet genus fuisse unum, quod à conviciandi audaciâ tharsicum diceretur; At mihi tam liquet quàm meridie ipso, hoc jam lucere, Diogenis manu scriptum fuisse τῶν Σατυρικῶν λεγομένων. Benè hoc inquies: sed quo pacto esse Tragicus idem poëta & Satyricus potest? Tragœdia est duplex, una mera, altera mixta sive Tragœdia Satyrica, in quâ partim Tragicæ, partim Satyricæ personæ fuerunt, cujusmodi Sophoclis Tragœdia, quam laudat Interpres Apollonii ad lib. 1. Argon. Nempe Sophoclem ἐν κωφοῖς

Σατύροις in Satyris surdis. Hoc genus Tragœdiæ inventum est, quemadmodum Horatius tradit Epistolâ ad Pisones, ut Tragicarum personarum severitas, Satyrorum risu, procaciâ, & dicacitate dilueretur. Hinc ergo & apud Vitruvium, lib. 5. c. 9. scena triplex ponitur. Tragica, Comica, & Satyrica. Atque hæc illa quæ Σατυρικὰ δράματα Origenes vocavit, lib. 7. contrà Celsum. Τὰ Σατυρικὰ, inquit, δράματα ἐμποιεῖ γέλωτας. Isacius prolegomenis ad Lycophronem Ἡ μὲν Τραγῳδία θρήνους μόνον ἔχει, καὶ οἰμωγὰς, ἡ δὲ Σατυρικὴ συγκιρνᾷ τοὺς ὀλοφυρμοὺς ἱλαρότητι, καὶ ἀπὸ δακρύων εἰς χαρὰν καταντᾷ ἄνωθι.

Bion Solensis, Æthiopica conscripsit. Est hic quintus ejus nominis apud Laërtium in Bione. Testimonio hujus quoque Plinius utitur, cùm alibi, tum lib 6. cap. 29. ubi inter illos refertur, qui mensuram Æthiopiæ tradiderunt. Idem videtur ex quo Plut. in Theseo narrat, Antiopam Amazonem, à Theseo fuisse captam. Item is, quem de Belitarâ, regnum Assyrium, cum Semiramidis stirps definsset, occupante, literis consignasse, Agathias narrat, lib. 2. Hist. suæ. At alius, puto, Bion est, qui τὰς διατριβὰς scripsit, ex quibus Laërtius refert, Aristippum, famulo gestante magnam pecuniæ vim, ac de gravitate oneris querente, jussisse, ut effunderet, quod portare non posset. Alius quoque à Solensi illo videtur Cæcilius Bion, de quo Plinius 18. 13. Vossius. De Bione Proconnesio idem Voss. H. Gr. gag. 432.

Bipontium, Zuveybrucken, urbs Germ. Duc. Bipontini caput, in Palatinatu Rheni, 3. leuc. à Cæsareopoli in occ. Long. 28. 55. Lat. 49 16.

Birginium. Berga, teste Gerundensi, op. Hisp. citer. in Catalaunia, à Jugo Ceretanorum 5. leuc. in aust. Minorissam urb. versùs.

Birgus, flu. Hiberniæ vulgò *Barovv*, oritur in Com. Reginæ in Lagenia; dein auctus aliquot rivis alluit Rhebam, Caterlogum, Laghlinium, urb. recipitque Neorum, *Nesure*, flu. qui per Scichenium labitur, paulò suprà Rossas, quas rigat, & posteà unà cum Suirio, *Sevver*, qui Cassiliam, Caricum, & Waterfordram rigat; Lageniam à Momoniâ dividit. & in Ocean. Hibernicum se exonerat.

Bironium, Biron, Castr. Galliæ in Aquitan. & in agro Petrocoriensi, intrà montes situm, unde Marescalli 2 in hist. celebres; estque med. fermè inter Bergeracum & Cadurcum.

Birrus flu. Norici, per Carinthiam in Dravum fluens. *Putster* Lazio *Birtha, Bir*, urbe cc. reg. *Diarbech* in confin. Syriæ ad Euphratem, inter Alepum & Orpham, in ditione Turcarum.

Bisalta, pop. Scythiæ, qui fugientes, equorum sanguine aluntur, lacte permixto. Virg. 3. Georg.

Bisalta quo more solent, acerque Gelonus,
Cùm fugit in Rhodopen, aut in deserta Getarum
Et lac concretum cum sanguine potat equino.

Ubi Servius: *Bisalta populi Scytharum, qui fugientes equorum sanguine aluntur, lacte permixto.* Ad Strymonem flu. hos populos habitasse innuit Gratius Faliscus Ovidii Synchronus, in Cynegetico:

Hic & Strymonio facilis tutela Bisalta.

Nec abnuit Claudian. 1. in Stilic.

——*Vos Thracia testor*
Flumina, qua largo mutastis sanguine fluctus,
Dicite Bisalta.

Plin. 4. 10. *Libera gens Bisalta, à fluvio Bisalte, sive à Bisalte Solis & terra filio*, ubi lepores duplici jecinore sunt. Suidas. Βισαλτία, χώρα καὶ πόλις Μακεδονίας, ἀπὸ Βισάλτου τοῦ Ἡλίου καὶ γῆς. Παρὰ ταύτην οἱ λαγωοὶ πάντες εἰλίσκον(?) δύο ἥπατα ἔχοντες. Ὁ πολίτης Βισάλτης. Val. Flaccus lib. 6.

——*Proxima Bisalta regio.*

Horum meminit Athenæus l. b. 12. Vide Plin. 4. 11.

Biston, Martis & Callirrhoës filius, qui *Bistoniam*, Thraciæ urbem condidit, unde omnes Thracas *Bistonios* poëtæ dixerunt. Hinc *Bistones*, Gens Thraciæ, Hesychio Βίστονες, Θρᾷκες. Item *Bistonis*, stagnum Thraciæ, Abderæ proximum. Plin. 4. 11. Ovid. Met. 13.

Est ubi Troja fuit, Phrygia contermina tellus,
Bistoniis habitata viris.

Stat. lib. 3. Sylvarum.

——*Ille furentes*
Bistonas, & Geticas populatus cadibus urbes.

Val. Flaccus, lib. 1.

Bistonas ad meritos cùm cornua sava Thyoneus
Torsit.——

Ideò hoc dicit poëta, quòd Lycurgus Thracum rex Liberum contemnens, vites amputaturus, sibi crura consecuit, uti testatur Servius. Dionysius Periegetes vers. 575.

Οὐχ οὕτω Θρηΐκιος ἐπ' ὄχθαισιν Ἀψύνθου
Βιστονίδες κλονέουσιν ἐλελιζόμεναι Εἰραφιώτην.

Poëtæ, ut dixi, Bistones ut plurimum ponunt pro Thracibus. Lucan. lib. 7.

Sanguineum veluti quatiens Bellona flagellum
Bistonas, aut Mavors agitans.

Sic Papin. Sylv. 1. 1. *Bistonius sonipes* pro Thracio. Thracii autem equi nobiles. Virgil. de Turno.

——*Maculis quem Thracius albis*
Portat equus, cristaque tegit galea aurea rubrâ

Isacius Tzetzes. in Lycophr. Στρυμὼν ποταμὸς Θρᾴκης. Βισάλται, καὶ Ἀψύνθιοι καὶ Βίστονες, ἔθνη Θρᾳκῶν. Ὅθεν Ἀπολλώνιος περὶ Ὀρφέως λέγει. Βιστονίῃ φόρμιγγι κηλῆς ἐξῆρχεν ἀοιδῆς. Βίστονες δὲ ὑπὸ τῷ Ἄρεος Βίστονι, υἱῷ Τερψιχόρης. Hinc *Bistonius tyrannus* pro Diomede Thraciæ rege, apud eundem, lib. 1. & *Bistonius turbo*, pro vento è Thraciâ spirante, lib 4. Jam verò Thracas inter Barbaras nationes recenseri solitos esse nemo ignorat. Præcipuè verò.

Natis in usum latitia scyphis
Pugnare Thracum est:

Inquit Horatius, quem etiam posteà *barbarum morem* ibidem vocat. Idem de Bistonibus tradit Statius Thebaidos, lib. 7. hâc similitudine.

Qualia per Rhodopen rapido convivia cœtu
Bistones, aut media ponunt convallibus Osse;
Illis semianimum pecus, excussaque leonum
Ore dapes, & lacte novo domuisse cruorem
Luxus. at Ogygii si quando afflavit Iacchi
Savus odor, tunc saxa manu, tunc pocula pulcrum
Spargere & immerita sociorum sanguine fuso
Instaurare diem, festasque reponere mensas.

Horum etiam meminit Seneca in Herc. Oetæo.

——*Defecisse putent Geten*
Hebrum Bistones ultimi.

Id est, ultimi Thraciæ populi.

Bistritia, Latidis dicitur Ungariæ urbs, quæ Germanis *Noesne*, Hungaris *Besterezo* nominatur. Sambucus.

Bithynia, Asiæ min. reg. ad Pontum sita, Thraciæ adversa, Troadi proxima, quæ Solino, Servio, & Mar. Capellæ primùm *Bebrycia*, posteà *Mygdonia*, dein à *Bithyno* rege dicta est *bithynia*. Sunt qui scribunt *Thynos* populos transiisse ex Europâ, & hanc regionem occupasse, à quibus *Bithyni* dicuntur. Claud. 2. in Eutrop.

Thyni Thraces erant, quæ nunc Bithynia fertur.

Bithyniæ incolas *Halizonas* vocat Suidas, itemque Herodotus, qui ait eos primùm Strymonios dictos. Hodiè *Becsangia* vocatur, teste Castaldo; aliis *Bursia*. Turcis *Osmanili*, uti docet Leunclavius. A situ, non a conditore dicitur. teste Bocharto בטן *beten* Ebræis est *venter*, & Arabicè באטן *batin interius* sonat: Bithynos enim interiora occupasse veteres docent. Plin. 6 32. *Tenent oram omnem Thyni, interiora Bithyni*. Et ante illum Pomponius Mela lib. 1. cap. 19 *Interius Bithyni sunt & Mariandyni*. Laudes eius decantat vetus Geographus à Jac. Gothofredo editus. Μεθ' Ἑλλήσποντον ἐστὶν ἐυγένειαν δαψιλὴς ἡ Βιθυνία, ἡ μεγίστη καὶ βελτίστη, ἡ οὕτως πᾶσι κηρύττει. Libanius extremo *Basilici* Ἀνέστη δὲ τὸ Βιθυνῶν ἔθνος ... Vide Steph. Manilio libro 4. *Bithynia dives* vocatur. Hinc Horatius 1. Ep. 6.

Ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas.

Et Carm. 3. Od. 7. *Thynâ merce beatum.*

Idem lib. 1. Od. 35.

Quicunque Bithyna lacessit
Carpathium pelagus carinâ.

Juvenalis primam syllabam corripuit,

Quanquam & Cappadoces faciant, equitesque Bithyni.

Dionysius post *Mariandynos* collocat. vers. 793.

Ἄγχι δὲ Βιθυνοὶ λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσι.

Bituitus, Arvernorum rex, specie colloquii comiter hospitio invitatus, à Cn. Domitio vinctus est, & Romam deportatus. Epitome verò Livii rem aliter narrat. *Bituitus* (inquit) Allobrogum rex, quum ingentem exercitum contraxisset hominum centum & octoginta millium, pugnaturus cum Fabio proconsule, qui paucos milites habebat, dixit, Exercitum Romanum vix ad escam canibus suis esse, sed consertâ pugnâ vincitur & 150000. homines amittit ipse victus Romam proficiscitur ad satisfaciendum Senatui, sed in Galliam remissus non est, sed decretum fuit, ut & filius ejus Cangentianus comprehenderetur, qui cum patre Albam in custodiam datus est. Consul cùm febri laboraret in ipsâ pugnâ morbo liberatus est. Pugna facta circa medium Julii An. U.C. 633.

Bituntum. Calderinus vult esse opidum sterile in Hispaniâ. Mart. 4. 55.

Hac non rustica malo quàm Bituntos.

Ubi aliqui vilissimum Apuliæ opidum volunt. Musambertius legendum censet *Britannos*, ut sit contentio inter provincias Hispanorum & Britannorum. Alii legunt *Butuntos*, alii *Bitundos*.

Biturgia, urbs Tuscorum Ptol. quam quidam per errorem *Borgo di San Sepolcro* indigitant. Aliis potius est *Magliano* Long. 35. 00. Lat. 43. 10.

Bituriges. *Biturici* Columellæ, Aquitaniæ pop. Plin. 4. 19. Uno die 20. urbes incenderunt, ut Cæsarem commeatu & pabulatione prohiberent Horum op. *Avaricum*, vulgò *Bourges*, caput pop. & reg. *Berry*. Lucan. lib. 1.

Et Biturix, longisque leves Axones in armis.

Bithya, pop. Thraciæ. Horum fœminas geminas pupillas in oculis habentes celebrat Solinus cap. 6. q. id ex Plin. 7. 2. desumpsit quem sis vide.

Bizone, urbs Pontica. Steph. memoratur Plinio inter Thraciæ opida, sed terræ hiatu absorpta.

Bizua, urbs Thraciæ, Astarum Regia. Astæ autem fuêre Thraciæ pop. teste Steph. in Ἀσταί. Hac in urbe celebrat Plin 4. 11. Terei regis arcem. Solinus etiam cap. 15. asserit esse opidum invisum & inaccessum hirundinibus. Idem per Pausan. lib.

Blacherna. locus in suburbiis Constantinopoleos. V. de omninò Pet. Gyllium de Topogr. Constantinop. lib. 4 c. 4.

Blachia, Nicetæ, & Curopalatæ regio Daciæ, cum Mysiæ portione vulgò *Valachia*

Blandusia. fons in fin. Sabinorum apud Mandelam Horatii villam, de quo is lib 3. Carm. Od. 13.

O fons Blandusiæ splendidior vitro.

Blatum Bulgium, *Bulnesse* teste Camdeno, op. Angl. in Cumbria ad Occidentem.

Blavia, arx munitissima in agro Burdigalensi, infrà confluentes Garumnæ & Duranii, 9. leuc. à Santonis in merid. Burdegalam versus 6.

Blemyes *Blemiæ*. *Blena*, vel *Blepta*. Æthiopum pop Claudianus——— ——— ———*Errat*

Per Meroen, Blemyasque feros, atramque Syenen.

Hi capite carent, oculosque habent & os pectori affixos. Monstra hominum. *Blemys* autem pro בלי *beli*, vel Bli, & מוח *muach* h. e. *sine cerebro*. Unde nata est fabula, *Blemyes esse sine capite* Bochartus. Horum mem. Dionysius in Periegesi vers. 220.

Τῶν πὰρ ὁ αἰθαλέων Βλεμύων ἀνέχουσι κολῶναι.

Dicti autem ab Æthiopum rege *Blemy*, uti tradit Nonnus in his.

Καὶ Βλέμυς οἰνὸς ἄναξ ...
Ἐσσόμενος σκηπτοῦχος ὁμόχροος Αἰθιοπήων,
Καὶ μιν ἀνιδρεῖ Μερόης ...
Ὑψιγόνοις Βλεμύεσσι ...

Theocritus in Thalysiis, sive Idyll. 7

Ἐν δὲ θέρει νεμομένοις παρ' Αἰθιόπεσσι νομεύοις
Πέτρᾳ ὕπο Βλεμύων, ὅθεν οὐκ ἔτι Νεῖλος ὁρατός.

Ubi Scholiastes. Ἔθνος Αἰθιοπικὸν οἱ Βλέμυες, ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς Αἰθιοπίας οἰκοῦμεν. Ἄλλως. Βλέμυες ἔθνος Αἰθιοπικὸν μελανόχρων, οἱ αὐτοὶ δὲ τοῖς Τρωγλοδύταις. Vide Pausan. lib. 17.

Blesa, *Bloys* op. Gall. Celt. ad Ligerim flu. præclarum, & elegans, à Regibus ob loci amœnitatem, & elegantiam habitari solitum, inter Aurelianos ad occ. 16. & Turones ad occ. 18. leuc. Long. 21. 51. Lat. 47. 41.

Blestium, *Old Tovvn*, teste Camdeno, op. Silurum, sive pag. in Angliæ Walliæque confin. haud procul ab Herefordia urbe.

Blondus Flavius Forojuliensis, Eugenii 4. pluriumque Pontificum Roman. secretarius. Scripsit Romæ triumphantis libros 10. Adhæc Romæ Instauratæ libros 3. Item Italiæ Illustratæ libros 8. Tum autem historiarum decades 3. Ad honorem ejus non

parùm pertinet, quòd scripta illius in epitomen contrahere dignatus sit Pius Pontifex. Vide Voss. H. Lat. p. 585.

Boactes, Liguriæ flu. qui *Verra* dicitur, & etiam *Brignole* à quibusdam, Brunetum urb. alluit, & in Macram se exonerat.

Bobium, Bobbio, urbs Liguriæ, in confin. ditionis Genuensis, & Ducatus Placentini, 35. m. p. à Dertonâ in ort. Long. 31. 41. Lat. 43. 50.

Bocanum, *Hemerum*, *Marocco*, urbs Mauritan. Tingitanæ una ex præcipuis totius Africæ, ad flu. Niffim. 35. leuc. Hisp. ab orâ maris Atlantici, & 70. à Volubili, sive Fezza in aust. à freto autem Gaditano 350. m. p. Long. 09. 20. Lat. 29. 30.

Boccatius, Florentinus, Genealogiam Deorum scripsit, item de flum nibus & montibus; præterea fabulas, & alia plura vernaculo sermone. Volater. Auditor fuit Petrarchæ. Vide Voss. H. Lat. p. 527.

Bocchus, Getuliæ rex, amicus pop. Romani, ligatum Jugurtham L. Syllæ tradidit, Sallustius in bello Jugurthino. Huic successit Juba. Claud. de 4. Cons. Hon.

——— Rabies Maurusia ferro
Cedit, & antiqui penetralia diruta Bocchi.

Bocenum *Botzen*, op. Germ. in Com. Tirolensi, ad Eisacum flu. qui 3. m. p. intrà in Athesim cadit, inter Tridentum & Brixionem, 6. leuc. ab utraque. Long. 35. 25. Lat. 46. 08.

Boderia, Scotiæ flu. vulgò *Corth* & *Frith*.

Bodincomagum, *Casal*, urbs Italiæ, Montisferrati prima ia, juxtà Padum flu. 15. mill. ab Asia in Bor. à Navaria autem 10. sub dom. Ducis Mantuani.

Bodiontii, al. *Ebroduntii*, pop. Sabaudiæ ad lac. Lemannum, quorum op. *Bonne* inter Genevam & *Agaunum*, Long 28. 10. Lat. 45. 15.

Bodminia, op. Angl. in Cornubia, 8. mill. à litore & 15. à Plimutho in occasum.

Bodobriga *Boppart*, op. Germ. in ditione Trevirensi, 2. leuc à Confluentiis, 3. autem à Nassoviâ Long. 31. 00. Lat. 50. 20.

Bœbe, Thessaliæ civitas, est & Cretæ palus. Steph. Strabo lib. 9. Βοίβη δ' χωρίον ἐπὶ τῇ λίμνῃ κείμενον. Videsis illic Palmerium.

Bœbeis, lacus Thessaliæ juxtà Ossam montem. Lucanus lib. 7.

Ire per Osseam rapidus Bœbeida sanguis.

Val. Flaccus, lib. 1.

Perderat & pingui miseros Bœbeide crines.

Βοιβηὶς Hesiodo in Aspide.

Νίψατο Βοιβιάδος λίμνης πόδα παρθένος ἀδμής.

Hom. Iliad. 2.

Οἱ δ' Φεράς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην.

Pindar. Pythiorum 3 Ἔναιε παρὰ Βοιβιάδος κρημνοῖσιν ἁγνὰ παρθένος. Prop. lib. 2. eleg. 2.

Mercurioque sacris fertur Bœbeidos undis
Virgineum Brimo composuisse latus.

Boedromia, nomen habent ἀπὸ τοῦ Βοηδρομεῖν, quod, testibus Hesychio & Suidâ est μετὰ κραυγῆς παραγίνεσθαι, aut potiùs, sublato clamore, ut in pugnâ fieri solet, succurrere. Festi causam Atheniensibus dedit Jon, qui illis auxilio venit, cum ab Eumolpo invaderentur. Harpocration Βοηδρόμια, ἑορτὴ ἧς Ἀθήνησιν ἄγω καλουμένη, ἥν φησι Φιλόχορος ἐν δευτέρᾳ κείμενα, ἐπειδὴ Ἴων ὁ Ξούθου βοηθήσας αὐτοῖς πολεμουμένοις Ἀθηναίοις ὑπὸ Εὐμόλπου τοῦ Ποσειδῶνος, Ἐρεχθέως βασιλεύοντος. Βοηδρομεῖν γάρ, τὸ βοηθεῖν ὠνομάζετο, τουτέστιν ἐπὶ μάχην δραμεῖν. Suidas autem dum ista exscriberet, se indiligenter habuit. quòd Zuthum Atheniensibus auxilio venisse narrat. Ubi fortè legendum Ἴων ὁ Ξούθου. Neque enim Xuthum, sed Jonem Atheniensibus suppetias tulisse scribit quoque Pausanias in Atticis. Et Aristides in Eleusinâ, Ἴων Ἀθηναίοις ἐβοήθησεν. At Plutarchus *in Theseo*, festi causam à bello contrà Amazonas gesto deducit, quòd eas Theseus mense Βοηδρομιῶνος, h. e. *Iunio*, factâ Apolloni re divinâ, profligasset Sic enim ille. Ἡ μὲν οὖν μάχη Βοηδρομιῶνος ἐγένετο μηνὸς ἐφ' ᾗ τὰ Βοηδρόμια μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι θύουσι. Callimachus Hymno in Apol.

Ὦ πόλλων, πολλοί σε Βοηδρόμιον καλέουσι.

Phœbe Boedromium multi te nomine dicunt.

Boemia, vel *Bohemia*, Straboni *Bojamum*, Tacito *Bojemum*, Velleio *Bojohamum*, fertilissima Germaniæ regio, circa Sylvam Hercyniam, quam cum occupassent Boii Gallica gens, ab novis incolis nomen accepit. Habet ab Oriente Silesiam, & Moraviam, à Sept. Lusatiam, & Saxoniam superiorem, ab Occid Franconiam & à merid. Bavariam, gaudetque titulo Regni, sub quo continentur Silesia, & Moravia, sicuti & secundùm alios Lusatia, quæ ab an. 1623. Saxoni reddita est. Ejus urbs primaria est Praga.

Boeon, Tauricæ Chersonesi op. mediterraneum. Ptol. *Czargati* Nigro dicitur.

Bœotia, reg. in fin. Græciæ, in longum ad Atticam se protendens, tria respicit maria. Peloponnesiacum, Siculum & Adriaticum; ab Atticâ Cithærone monte discreta. Ita dicta, ut nonnulli volunt, à bove, cujus ductu Cadmus pervenit ad eum locum, ubi posteà Thebas bœotias condidit. Ovid. Met. 3.

Bos tibi Phœbus ait solis occurret in arvis
Nullum passa jugum, curvique immunis aratri:
Hâc duce carpe vias & quâ requieverit herbâ
Mœnia fac condas, Bœotiaque illa vocato.

Alii alias afferunt nominis rationes, quas habes apud Stephanum. Olim *Aonia* dicebatur, *Ogygia*, & *Hyantis*, & *Messapia*, & *Cadmeis* Thucydidi. Populi *Bœoti* qui stupiditatis & crassi ingenii nomine malè audierunt. Horat. 2. Epist.

Bœotum in crasso jurares aëre natum. Vide *Abdera*.

Hinc Ænigmata *Bœotica*, id est *obliqua* & *obscura*. Item *Bœotica cantio*; apud Aristoph. de rudi & indoctâ, & apud Sophoclem, de vitâ lætâ, & posteà luctuosâ. Βοιωτία ὗς, apud Pind. Olymp. 6. *Bœotica Sus* Proverb. in stupidos & indoctos. Nam *Hyantes* fuere Bœotii pop. quidam Barbari & stolidi, quos alii vocabulo corrupto pro Ὕαντας vocabant Ὕας Corn. Nepos in Alcibiade. *Omnes enim Bœotii magis firmitati corporis quàm ingenii acumini inserviunt.* Et quidem crurum Bœotiorum robur ac firmitatem aliquoties commendat Diodorus lib 15. Οἱ δ' Θηβαῖοι τῇ τε ῥώμῃ τῶν σωμάτων, καὶ ταῖς ἀλκαῖς διαφέροντες. Idem Corn. Nep. in Epaminonda: *Namque illi genti* (Thebanorum) *plus virium quàm ingenii*. Itaque ob firmitatem corporis ἀνδρείους vocat illos Eust. Cic. de Fato: *Athenis tenue cœlum ex quo acutiores etiam censentur Attici; crassum Thebis, itaque*

pingues

pingues *Thebani & valentes*. Adeò verum enim illud Platonis in Timæo. Καὶ τὺς ἀγροὺς ὅπως καρπὸν ἡδὺν γίνεσθαι. *Arne* Diodoro dicitur *Bœotia*; incolæ *Leleges* apud Solinum vocantur, ac *Temnici* apud Lycophronem, inquit Scholiastes. Hodie Bœotia *Stramulipa* dicitur, subestque cum tota Græcia sub domin. Turcarum à 17C. an. habens urbes præcipuas *Stives* Thebas, & *Badia* Lebadiam, & sub Livadia reg. videtur comprehensa à recentioribus.

Boëtius, quem alii *Boëthium* potiùs vocandum contendunt, Zenone Imperatore regnante, ob affectatæ libertatis suspicionem, à Theodorico rege exilio damnatus, deinde custodiæ traditus, plurima conscripsit. Tandem simul cum Symmacho senatore, socero suo, aliisque præstantibus viris interfectus est. Eusebius. Vir fuit Latinè & Græcè doctissimus, in omni disciplinarum genere excellens, quóque Roma à Varronis temporibus non habuerit undecunque doctiorem. Quantum idem carmine valuerit, ostendunt libri 5. de Consolatione Philosophiæ, quos exul Ticini scripsit. Omninò nihil in poësi venustius habuit, vel illud ævum, vel etiam quod proximè antecessit. Opera ejus extant in fol. Basileæ 1570. Ubi in fronte libri vocatur, Philosophorum & Theologorum Princeps. Atqui si Opus de duabus Christi Servatoris nostri Naturis, ac item de S. S. Trinitate Boëtii sunt, uti Titulus præfert, nec Stylus repugnat, qui factum est, ut in opere illo de Philosophiæ Consol. quod ultimum ejus existimant, cùm toties occasio esset, ne semel quidem *Christi* mentio fiat? Erat in carcere optimus ille vir, dubius de vitâ, Tyrannus truculentus imminebat, tractabat de Divinâ Providentiâ negotium arduum. Ibi de hujus seculi militiâ, de fortunæ instabilitate, de malorum hominum in hoc mundo imperio, per totum opus conquestus est. Et scilicet non erat in his *Christus*, homini tam docto, viro tam honorato ac pio vel semel nominandus? Magis Philosophicum itaque opus illud videtur, quàm Christianum, nec tamen indignum quod à Christiano homine legatur, sed indignum, ut ab eo scriptum credatur, qui nomen Christo in sacro Baptismate dederit. Quicquid verò hic auctor in Arithmeticis, & Musicis protulit, id in totum solidum est, ac discussum, fundatumque ex intimis Matheseos principiis. Egregiè verò impudens fuisse videtur, quisquis *De Disciplinâ Scholasticâ* sub Boëthii nomine librum emisit, stultiores autem qui ab eodem scriptum credidêre. Videsis plura in Glareani Præfatione. Uxorem habuit cui nomen Helpis, quæ & ipsa literis, ac imprimis poësi excelluisse dicitur. Vir fuit Consularis, & filios duos Patricium & Hypatium Consules vidit. Vossius. Seriùs (inquit Vallinus) nomen istud apud Romanos notum, atque nisi me conjectura fallit, ex Oriente Latio donatum est. Postquam enim apud Byzantium imperii sedem constituere Imperatores Græcæ familiæ miscuere se Romanis, unde prout quæque illustres famâ viros tulit, ita nepotibus aut in eam ascitis nomen dedit. Porrò cùm *Boëtii* (hæc enim fuit veterum olim lapidum, vetustiorumque dehinc omnium codicum scriptura) seu *Boëthii* plures fuerint; ut aliorum, qui penè omnes Græci fuerunt, memoriam omittamus, nostros tantum, i, e. Romanos, hoc veluti stemmate recensebimus, ut referatur fuisse I. BOETIUS V. C. sub Valentiniano Præfectus Prætorio, in ejusdem palatio, unà cum Ætio amico, An. Dom. CDLIV. trucidatus, ut meminêre Victor Tuneti, Marcellinus Comes, & Cassiodorus in Chronicis. Paulus Diaconus, lib. 15. qui *senatorem nobilissimum* vocat. II. ANICIUS MANLIUS FLAVIUS BOETIUS, nostri pater An. Dom. CDLXXXVII. Consul, cujus Synodus Romæ eodem anno coactæ mentionem facit; eumque Onuphrius Panvinius in Fastis nostri patrem fuisse existimat, licèt illi non Flavii, sed & Severini nomen adscribat. Nos quoque in hoc inclinamus, quòd nimirum ab Ennodio Epist. 1. lib. 8. Boëtio nostro fuisse dicatur *vena purpurarum*, quia nempe patet, ut & multi alii majores, Consul fuerat. III. ANICIUS MANLIUS SEVERINUS BOETIUS, Patricius primùm, deinde Consul, An. Dom. DX. postremò Magister Officiorum, summus utriusque Philosophiæ, ac Theologiæ, Mathematicarumque disciplinarum antistes, quem plurimis elogiis, iisque clarissimis, idem ipse rex Theodoricus ornavit, qui occidit, cujus mortem miraculis illustrem is ipse qui imperavit, flevit, ut Cassiodorus, lib 1. Var. & Procopius, lib. 1. Hist. Gothicæ auctores certissimi testantur; quem celebrat Ennodius propinquus multis epistolis. Hujus filius fuit. IV. ANICIUS MANLIUS SEVERINUS BOETIUS, qui puer cum Symmacho fratre item puero natu majore Consul fuit ordinarius, An. Dom. DXXII. quem ingenio excelluisse testatum, lib. 2. Consol. modestissimus pater reliquit.

Boëtus, ineptus quidam poëta Tarsensis, qui Philippensem Antonii victoriam carmine conscripsit: quo nomine præter alios summos honores, quibus ab illo affectus est, Gymnasii etiam Tarsensis præfecturam adeptus est.

Bogadium. *Tristar*, urbs Germ. in Hessiâ reg. libera, inter Cassellam ad Bor. 13. & Martisburgum ad aust. 6.

Boges, Persa ab Atheniensibus obsessus, cùm nihil haberet commeatûs in castris, liberos cum uxore primùm, demum seipsum interfecit. Herod lib. 7. Plut. in Cimone Βούτην vocat. Pausan. Βόλιν, Polyænus Βόγην.

Boia, urbs Bojorum pop. Gall. Celt. quæ nunc *Bourbon* dici putatur: unde Borboniæ regio, quæ Ducatus est, & familiæ Borboniæ (ex quâ nunc Reges Galliæ dominantur,) nomen. Nunc op. à Molino 4. leuc. in aust. Claromontem versus 14. ubi thermæ variis morborum generibus salutares.

Boianum, quæ & *Bovianum*, vulgò *Boiano*, colon. & urbs episc. Samnii sub Arch. Beneventano, inde 30. m. p. distans ab Esernia 20. in ort. apud flu. Phiternum. Long. 38. 29. Lat. 41. 52.

Boiatum, plerisque *Bayone*, urbs Gall. in Vasconiâ, ad Aturum flu. 3. m. p. ab Oceano Cantabrico. 14. leuc. à Palo in occ. 30. ab Auscis & totidem a Burdegala.

Boiemum. vide *Boemia*.

Boii. pop. Gall. Celt. quorum reg. nunc Borbonensis provincia dicitur, habens ab Orient. Burgundiam, à Sept. Nivernens. provinciam, ab Occid. Bituricensem cum Marchiâ Lemovicensi. & à meridie Alverniam.

Boii, pop. Vindeliciæ in Germ. inter Isarum, & Oenum flu. qui postea Boiarii dicti sunt. Eorum reg. nunc Bavaria dicitur.

Boii, pop. fuêre Aquitaniæ veræ, in agro Medocensi, juxtà Oceanum Aquitan. quorum tractus *le pais de Buchs*, teste Vineto, dicitur. Ibi op. præcipuum *Buxium*.

Cap. de Buchs, 8. leuc. à Burdegalâ in occ. & totidem ab ost. Garumnæ in aust.

Boii, Ital. pop. inter Æmiliam Viam & Padum, apud oram incolentes, quorum reg. magnâ ex parte Romandiola, vulgò *Romagna*, nuncupatur. Mem. eorum Silius lib. 4.

——— Spissaque ruunt conferta per arma
Unda Boiorum. ——— ———

Polybius lib. 2. τὰ δὲ πέραν τοῦ Πάδου τὰ περὶ τὸν Ἀπέννινον, πρῶτοι μὲν Ἄνανες, μετὰ δὲ τούτους Βοιοὶ κατῴκησαν. Vide Cluv. Ital. Ant. 1. 28.

Boiodurum, *Instadt*, Vindeliciæ urbs ad confluentias Oeni & Danubii flu. ex adverso Pataviæ urbis seu potiùs pars ipsius, versus Austriam, in Bavariâ infer. Long. 35.50 Lat. 48. 28.

Bola, Æquorum in Italiâ op. cujus mem. Diod. l. 14. & Dionys. Hal. l. 1. quibus τὰ Βῶλα vocantur. Stephano autem Bola sing. num. dicitur : Βῶλα ὡς Νῶλα, πόλις Ἰταλίας. Virg. Æn. 6.

Pometios, Castrumque Inui Bolámque Coramque.

Sed hoc etiam op. Plin. 3. 5. inter ea computat quæ jam tum *interierant sine vestigiis*.

Vettius *Bolanus*, vir bellicosus sub Nerone. Tac. An. 15. *Qua ubi Corbuloni certis nunciis audita sunt legiones duas cum Verulano Severo & Vett. Bolano subsidium Tigrani mittit.* De hujus Bolani bellica gloria Stat. l. v. Sil. ad fil. ejus Crispin.

——— Rigidi summum Mavortis agebat
Corbulo, sed comitem belli, sociumque laboris
Ille quoque egregiis multum miratus in armis
Bolanum, atque illi curarum asperrima suetus
Credere.

Bolbitinum, unum ex Nili ost. inter Heracleoticum & Sebenniticum : ubi Bolbitina urbs Steph. *Rosseto* hodiè Villanovano. Long. 61. 15. Lat. 31. 06.

Belerium, quod & Antivestæum, op. & prom. occidentalissimum Angl. in Cornubia. *Opidum S. Burien* nominatur, prom. v. *The Lands end* Anglis dicitur. Britannis v. *Penu bingu aed*, & *Penvvith*. Long. 39. 30. Lat. 46. 30.

Boltonia, op. Angel. in Com. Lancastriæ, 20. m. p. à Lancastria in aust. quot à Cestria in Bor.

Bolus, Βῶλος Democritus Philosophus præter lib. de arte medicâ, etiam historiam emisit, ut ait Suidas. Ex hoc Bolo recitat ista verba Theophrastus nono de plantis & exinde Steph. in Ἄψινθος. Τὰ πρόβατα τὰ ἐν Πόντῳ τὸ ἀψίνθιον νεμόμενα οὐκ ἴσχει χολήν. Fuit præterea alter *Bolus* Mendesius, de quo Suidam sis adi.

Bomilcar, filius Amilcaris, Pœnorum dux, veniens in suspicionem Carthaginensibus, quòd cum Agathocle conspiraret, in medio foro patibulo suffixus est. Just. lib. 23.

Bomium, seu *Bovium*, op. Silurum in Walliâ, *Covvbridge* Camdeno in agro Glamorganensi, 3. mill. ab orâ litor. & 8 à Cardiffa in occ. Al. est *Boverton* 3. m. ab eodem in aust.

Bommelia, *Bommel*, op. Gueldriæ, inter Mosam & Vahalim flu. 2. leuc. à Busco Ducis in Bor. Ultrajectum versus. Long. 26. 00. Lat. 52. 12.

Bomo, vel *Bohmo*, olim *Eubœa* dicta, teste Hesychio Βωμοὶ, οὕτως ὁ Μάκρις ὠνομάζετο. *Macris*, id est, *Eubœa*, teste eodem. Μάκρις Εὔβοια ἡ νῆσος. בהמו *bohmo* Arabibus *pecora*, vel *pecudes* sign. ut Ebræis בהמות *behemoth*. Itaque insula *Bohmo* est insula pecudum, quod Græco Eubϙæ nomine *à bubus* sumpto apprimè quadrat. Eodem pertinet quòd a Poëtis hæc eadem insula Ἀργιβοίος dicitur, tanquam *à bubus albis* apud Ælian. de Animal. 12. 36. Nempe jam ante Trojana tempora boum pascuis celebrem fuisse hanc insulam, vel ex fabulis colligere est de bobus ab Autolyco ex Eubœâ abactis. Apollodorus lib 2. Κλαπεισῶν ἐξ Εὐβοίας ὑπ' Αὐτολύκου βοῶν. Proinde initio belli Peloponnesiaci Athenienses πρόβατα καὶ ὑποζύγια ἐς τὴν Εὔβοιαν διεπέμψαντο, ut habet Thucydides. lib. 2. Nec mirum Arabico nomine *Bohmo* appellatam esse Eubœam, cùm inter incolas illius vetustissimos à Strabone numerentur Ἄραβες οἱ Κάδμῳ συνδιαβάντες. Bochartus.

Bon, Tuscorum rex, regnavit annis 27. à quo *Bononia* dicta est. Cato in originibus.

Bona Dea, quam veteres *Faunam*, sive *Fatuam* dixêre, tantæ pudicitiæ fuit, ut nemo illam dum vixit, præter virum mas viderit, nec nomen ejus audierit: propter quod illi solæ mulieres Romanæ noctu in operto sacrificabant. Tibullus, l. 1.

Sacra bona maribus non adeunda Deæ.

Juvenal. Sat. 6. *Nota Bonæ secreta Deæ.*

Quidam putant hanc Proserpinam esse, & idcirco ei porcam sacram fieri, quia segetem, quam Ceres mortalibus tribuit, porca depasta est. Alex. ab Alex. 6. 8. Juv. Sat. 2

Atque bonam tenero placant abdomine porca.

Prop. l. b 4 eleg. 10.

Fœminea loca clausa Deæ, fontesque piandos
Impunè & nullis sacra retecta viris.

Ovid. 3. de Art. Amandi.

Cum fuget à templis oculos Bona Diva virorum,
Præterquam si quos illa venire jubet.

Et Fastorum quinto.

Templa patres illic oculos exosa viriles
Leniter acclivo constituere jugo.

Plut. in Cæsare. Ἔστι δὲ Ῥωμαίοις θεὸς ἣν Ἀγαθὴν ὀνομάζουσιν, ὥσπερ Ἕλληνες Γυναικείαν, καὶ Φρύγες μὲν οἰκειούμενοι, Μίδου μητέρα τοῦ βασιλέως γενέσθαι φασίν. Ῥωμαῖοι δὲ νύμφην δρυάδα Φαύνῳ συνοικήσασαν, Ἕλληνες δὲ τῶν Διονύσου μητέρων τὴν ἄρρητον, ὅθεν ἀμπελίνοις τε τὰς σκηνὰς κλήμασιν ἑορτάζουσαι κατερέφουσι καὶ δράκων ἱερὸς παρακαθίδρυται τῇ θεῷ κατὰ τὸν μῦθον, ἄνδρα δὲ προσελθεῖν οὐ θέμις, οὐδ' ἐπὶ τῆς οἰκίας γενέσθαι, τῶν ἱερῶν ὀργιαζομένων, &c.

Bonaventura, Franciscanus Theologus ex oppido Bagico regio ob virtutum commentarios editos in Cardinalium numerum ex Generali à Gregorio X. relatus est. Habitum, quo nunc utuntur Franciscani Cardinales, instituit, cum priùs aliorum Cardinalium modo incederent. Sacros multos libros scripsit ; à Xisto IV. in Sanctorum catalogum relatus est. Hujus posteà libros in epitomen redegit Guil. Fulginas ejusdem ordinis. Volat. Item alius ejusdem nominis & ordinis, Patavinus, Cardinalis tituli S. Cæciliæ sub Joanne XXII. A Carrariensi Principe sagittâ peremptus, dum Ecclesiæ libertatem contra tyrannos tueretur. Volaterranus.

Bonifacius, 65. Rom. Pontifex, regn. an. 6. mens. 8. dies

dies 13. Templum omnium Deorum à M. Agrippâ ædificatum, mutato nomine, Mariæ & omnium Christi Sanctorum vocavit. Diaconus lib 8. Et Blondus 9. Ejus tempore Papatus initium sumpsit. Bellarminus. *Bonifacius II. non se Universalem Episc nominavit, sed à Phocâ Imperatore sic appellatus est.* Appellatus certè; *sed rogante Bonifacio.* ait, Diaconus, lib. 4. cap. 11. *Obtinuit Bonifacius apud Phocam Principem*, ait Bibliothecarius in Bonif. 3. *Egit is ab initio sua administrationis cum Phoca: estque id agrè, nec sine multâ contentione Sedi Apostolicæ datum*, ait Sabellicus 8. 6. *Obtinuit magna contentione*, ait Platina.

Anton. *Bonfinius* Asculanus præter Hermogenem etiam Philostratum & Herodianum Latinè vertit. Matthiæ Corvini Hungariæ regis impulsu, confecit rerum Hungaricarum commentarios; quorum summam Mich. Relig. complexus est duobus libellis, qui de rebus Ungaricis inscribuntur.

Bonitium, *Poggibonci*, op. agri Florentini ad Eliam flu. inter Florentiam & Senam. Long. 34. 08. Lat. 42. 42.

Bonium, op. Albionis in Cornaviis, nunc vicus *Banchor*, teste Camdeno, ad Devam flu in Walliâ, & in Com. Flintensi. Fuit aliàs Monasterium celeberrimum, nunc in ruinis jacens 40. mill. à Bangoria urb. in ort. & 20. ab ost. Devæ fluvii.

Bonna, *Bon*, urbs Germ. infer. ad Rhenum flu. à Coloniâ Agrip. 4 leuc. in aust. Confluentiam versùs, & Moguntiam. Alias Ara ubiorum dicebatur. Long. 28. 40. Lat 50. 42.

Bononia, civitas Italiæ non procul à Pado. Sil. Italicus lib. 8.

Et quondam Teucris comes in Laurentia bella
Ocni prisca domus, parvique Bononia Rheni.

Martialis lib. 3. ep. 58.

Sutor credo dedit tibi, culta Bononia, munus
Fullo dedit Mutina, nunc ubi caupo dabit?

Oppidani dicuntur inde Ciceroni in Bruto. Val. Max. 8. 1. Tacito Annal. 12. ac Suetonio in Octavio, atque Neroue. *Bononienses.* Livio, Melæ, Paterculo, Plinio ac Tacito *Colonia* vocatur vulgò nunc incolis *Bologna*, Græcis omnibus *Βονωνία*. Unde apud Steph. pro Ῥαβωνία lege *Βονωνία*. *Felsina* etiam dicta fuit. Plin. 3. 15. *Colonia Bononia, Felsina vocitata, cum princeps Etruriæ esset.* Long. 33. 35. Lat. 43. 52.

Bononia, altera, urbs Gall. Belg. in orâ Picardiæ à Caleto urbe 7. leuc. distans in Austr. quam Gessoriacum Morinorum putant, à quâ ad Doverium, Angliæ portum est brevissimus trajectus. Vulgò *Bologne à la mer.* Long. 22. 42. Lat 50. 30.

Bononia, tertia, Hungarica urbs olim, nunc op. Pannoniæ inter. ad Danubium flu. Hod è *Bonmonster* ob cœnobium nominatur. Long. 43. 00. Lat. 45 29.

Bononia quarta, urbs Mysiæ sup. ad Danubium. *Bodon* Mercatori. Sed quæ nunc *Bodon* dicitur, *Bidina*, seu *Bidena* Græcis esse videtur, de qua suo loco.

Bonosus, Rom. Imperatoris filius literarii Pædagogi, authore Vopisco: Omnium bibacissimus fuit, de quo Aurelianus dicebat, *Non ut vivat natus est, sed ut bibat.* Si quando legati Barbari ad eum venissent ipsis propinabat, ut eos inebriaret, ut ab iis per vinum omnia cognosceret, ac extorqueret veritatem. Postea cum à Probo superatus, laqueo vitam finivisset, emanavit jocus, *Amphoram pendere, non hominem.*

Bonus Deus, apud Græcos ἀγαθὸς θεὸς, cujus templum Pausanias in Arcadicis commemorat ad sinistram viæ, quæ in Mænalum montem ducit.

Bonus eventus, ab antiquis cultus est. Plinius describit Euphranoris simulacrum *Boni Eventûs*, dextrâ pateram, sinistrâ spicam, ac papaver tenens. *Boni Eventûs* etiam meminit Varro de R. R. lib. 1. inter Consentes Divos agricolarum.

Boona, Βοῶναι Athenis dicti sunt qui boves ad dies festos coëmerent. Dem. in Midiam.

Bootes, à bove deductum nomen, Latinè *Bubulcus*; cœleste sydus, quod *Arctophylax* vocatur. Stellula enim est juxtà Ursam majorem, quæ more bubulci plaustrum sequi videtur. Cic. de Nat. Deorum.

Arctophylax vulgò qui dicitur esse Bootes,
Quod quasi temone adjunctam præ se quatit Arctum.

Ovidius. *Arctophylax formam terga sequentis habet.*
Juv. Sat. 5. *Frigida circumagunt pigri sarraca Bootæ.*
Ubi benè *pigri.* Nam segnitiem huic syderi passim tribuunt Poëtarum filii. Senecâ in Medeâ:

——— *Flectitur senex*
Arctica tardus plaustra Bootes.

Ovid. Met. lib. 2.

Te quoque turbatum memorant fugisse Boote,
Quamvis tardus eras, & te tua plaustra tenebant.

Prop. lib 3. el. 5.

Cur serus versare boves & plaustra Bootes.

Claudianus.

Et domus hyemes, & tardi flabra Bootæ.

Habet 4 stellas dextrâ manu, quæ non occidunt. Gell. 2. 11. Manilius.

A tergo venit Arctophylax, idemque Bootes.

Aratus. *Tardus in occasum sequitur sua plaustra Bootes.*

Vide *Arctophylax.*

Borbetomagus. Worms, urbs Germ. sup. ad Rhenum flu. episc. sub Arch. Mogunt. inter Spiram ad merid. 6. & Moguntiam ad Sept. 7. leuc.

Borcholmia, op. Sueciæ in Oelandiâ, ins. maris Baltici versùs Ostrogothiam prov. & Calmariam urb. à quâ 10. m. p. distat.

Boreas, Aquilo dictus, ab Hyperboreis montibus flans, unde & frigidus dictus ἀπὸ τῆς βοῆς καὶ ῥύσεως, quoniam ut violenti flatûs est, ita etiam sonori. Virg. 1. Georg.

Boreæ penetrabile frigus adurat.

Ovid. Met. 6. *Boreas* de se ipso,

Apta mihi vis est, quâ tristia nubila pello,
Et freta concutio, nodosaque robora verto,
Induroque nives, & terras grandine pulso.

In Thracia sedem ejus collocabant antiqui. Tyrtæus.

Οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε
Νικῴη δὲ θέων Θρηΐκιον Βορέην.

Simonides.

Ὠρνυ' ἀπὸ Θρῄκης ἐρυγόμενος Βορέης.

Ibycus. ——— Ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων
Θρηΐκιος Βορέας.

Hesiodus. Τῆμος ἀελλάων, καὶ πνεύματος ἔπ' ἐπὶ γαῖαν
Πλειάδες ... ἐπιτελλομένης πελάγεσσιν.
Ὅστε διὰ Θρῄκης ἱπποτρόφου εὐρέϊ πόντῳ

Ἐμπνεύσ-

'Εμπεδῶσαι ὄρεσσι μίμνει δ' γαῖα καὶ ὕλη.

Callim. H. in De um.

Ἡ μῦθος ὑψηλῆς κορυφῆς ἐπὶ Θρήικος Αἴμου
Θῆρος Ἄρης ἐφύλαξεν σὺν ἵπποις, τοὶ δέ οἱ ἵπποι
Ἑπτάμυχον Βορέαο παρὰ σπέος αὐλίζονται.

Aratus Phænomenis.

——— Θρήικος ὑπὸ πνοιῇ Βορέαο.

Horatius. *Thracio bacchante magis sub inter-*
Lunia vento.

Statius verò Theb. 4.

———*Fetica Boreas impactus ab Arcto.*

Boreum, promont. Hiberniæ in orâ Bor. Ptol. *Tellinghead* Ortelio: Aliis *Capo di Ligra* dicitur. Item Cyrenæ regionis promont. *Capo di Teionas*, teste Marmolio. Ejus mem. Mela, 1. 7. P ol vocat Βόρειον ἄκρον. Strabo etiam μικρὸν ἀκρωτήριον Βόρειον refert, oppositum Cephalis, Procopius Βορεῖον. Attamen nec Melam, nec Plinium ita scripsisse existimo Antiquissimi codd. apud Pomponium *Borrion* legunt. Apud Plinium verò ita scribitur in plerisque vetustis exemplaribus; *Promunctorium, quod Majorem (Syrtim) includit, Byrion vocatur.* Utrobique scribendum *Bryon*. Litus quod à Berenice Syrtin versùs extenditur βρυῶν αἰγιαλὸς appellatur à Ptolemæo. In illo est Βόρειον ἄκρον. Idem ergo *Boreum* & βρυῶν promontorium. In vulgatis Ptolemæi libris malè scribitur βρύων αἰγιαλός. Vett. Grammatici; qui de differentiis accentuum scripsêre, hujus quoque litoris meminêre. Aiunt enim βρυῶν, βρυῶνος, *cum pro litore Cyrenaico accipitur, anflecti.* Sed errant. Omnino existimo, litus hoc à copiâ musci marini βρυῶν αἰγιαλὸν esse appellatum. Is. Vossius. *Boreum* quoque mons Arcadiæ Pausaniæ, & Tenedi portus Arriano. Dicitur etiam *Borion*.

Borgum Centenarium, *Zentmar*, op olim, nunc pagus Pannon. super. seu Valeriæ Ripensis, teste Lazio.

Borgus in *Borgo*, urbs Finlandiæ in Sueviâ in orâ Bor. ad sin. Finicum, 15. leuc. à Revalia Livoniæ in Bor. & 25. à Viburgo Careliæ in aust.

Boringia, *Bornholm*, ins. maris Balt. versùs Scaniam, ab eâ 20. m. p. in orient. hibern. sub dominio regis Daniæ.

Bormanico, & *Macina*, op. Gall. Narbon. in Provincia. Alii sic legunt *Bormani Comici*, quibus *Bormani* est *Obras*, *Comaci* vero *le Cave*, teste Dalechampio.

Bormanum, urbs Daciæ, in eo tractu ubi Jazyges Metanastæ, Sansone teste, non procul à Tibisco flu.

Bormia, flu. Italiæ duplex, uterque oritur in Marchionatu Cevæ, in Pedemontio, & aquas suas miscet paulò suprà Sessanum, dein auctus aliquot rivis Aquas Statelliorum rigat, & infrà Alexandriam in Tanarum influit.

Bormia aquæ, *Wormsèe*, ubi Bormium op. Rhetorum ad extremum vallis Telinæ, inter fontes Adduæ, & Ollii flu. à Novocomo urbe Insubriæ 100. m. p. in Cæc. Item thermæ quædam apud Aquensem urb. Stateliorum in Liguria. *Bormium* v. op. non obscurum; abest ab ortu Adduæ 3. m. p. à Morbonio apud initium vallis prædictæ.

Borneum, *Borneo*, ins. perampla Asiæ in mari Indico inter Sumatram, Javam & Philippinas ins. sub linea Æquinoctiali. Aliquot regna complectitur, sed ab Europæis nondum benè lustrata fuit, præsertim versùs ortum Occasumque. Ejus primaria urbs *Borneo* dicitur, estque in ora sinus parvi intra paludes, & Venetiarum ad instar, ampla & emporium celebre.

Bornhemium. castrum Belgii in Com. Flandriæ, unde regiunculæ nomen, ad Scaldim flu. inter Alostam & & Antvverpiam.

Borsippa, urb. Babyloniæ, olim Dianæ & Apollini sacra, in quâ maximum lanificium est, & maxima vespertilionum multitudo in esum conditur. Strabo lib. 16. Stephanus Βόρσιππα fœm. gen. aut neutri pluralis scribit.

Borusci, sive *Borussi*, Sarm. Europeæ pop. Ptol. quorum reg. *Prussia* in regno Polonico, contenta inter ostia Vistulæ, & Memelli ad Cæciam 37. leuc. patens inter dicta ostia; *Prutenia* etiam Latinè dicitur. *Preussen* & *Pruissen* vulgò, in Regiam & Ducalem divisa. Ovid. Trist. 4. 8.

Vita procul patriâ peragenda sub axe Borusco
est.

Ita Ferrarius. Tu verò lege *sub axe Boreo.*

Borysthenes, flu. Scythiæ, secundum Istrum omnium maximus ad 600. stadia navigabilis, in cujus ostio ingens vis salis sua sponte nascitur, & ingentia cete spinis carentia reperiuntur Herodot. Plin. Strabo. Solin. Pompon. & Marcian. Hesychius. Βορυσθένης, ὁ Ἑλλήσποντος, ἢ ὁ ποταμός. *Danaster* Jornandi, *Danastus* Ammiano Marcellino. *Dnieper* Lud. Decio, *Nieper* Mercatori, *Brisna* Leunclavio, *Beresina* Peucero, *Dnester* & *Nester* Martino Cromero. Sed *Nieper Naparis* est Herodoto; *Nester* est Tyras, qui inter Borysthenem & Danubium fluit. *Beresina* itaque per Lithuaniam fluens, & Naparim excipiens (in cujus nomen transit) *Borysthenes* est, cum monte & urbe cognomine, anno 3. post captam Trojam condita apud ostia illius. Pop. *Borysthenita* Herodoto, *Borysthenida* Propertio 2. 7.

Gloria ad hybernos lata Borysthenidas.

Ovid. Pont. lib. 4. el. 10.

Cumque Borysthenio liquidissimus amne Dryaspes.

Dionys. vers. 311.

Ἠχι Βορυσθένεος ποταμοῦ προχέουσιν ὕδωρ
Μίσγεται Εὐξείνῳ. περὶ Κυανέῃσι μετώπῳ,
Ὀρθὸν ἐπὶ γραμμῇ, κατέναντα Κυανέων.

Ubi Montanus. Si Dionysium cum Ptolemæo & aliis Geographis conciliare velimus, non hoc ad Agathyrsos solos, qui versu præcedenti ultimò nominantur referendum, (ii enim ex Ptolemæi sententiâ à *Borysthene* satis remoti; & eos ipse Dionysius vers. 319. juxtà mare glaciale locat) sed intelligendum est per gentes modò confusiùs recitatas *Borysthenem ferri*, (apud Nervos enim oriri Plinius & Mela testantur) unde in merid. delatus rectâ adversùs Ponti fauces, ubi Cyaneæ petræ, Euxino miscetur, ut verè Dionys. Eosdem tamen Agathyrsos opinari potuit Dionys. & Borystheni & mari glaciali vicinos fuisse, ut mox indicabitur, quo quidem nomine veteres Balticum sinum intelligunt, sed sinum fuisse, ignorarunt. Vide Stephanum in Βορυσθένης.

Bosa, Sardiniæ op. Ptol. populi *Bosenses*. Plin. 3. 7. Hodiè *Buosa* dicitur Long. 31. 6. Lat. 38 30.

Boscum Ducis, *Boisleduc*, urbs Belgii in Brabantiâ, ad Domelam amnem, ab Antverpia 12. leuc. in ort.

Continet

Continet 102 Parochias, ibique inter al. admiranda horologium artificiosissimum conspicitur.

Bosnia, regio fuit Serviæ, à flu. cogn. per eam labente sic dicta; adjacentibus deinde reg. Rama, Ufora, & Sale mediterraneis, & Chulmia maritima additis, in regnum evecta fuit, habuitque reges proprios, cum antea pars fuisset magni regni Hungariæ. Habet à Sept. Sclavoniam, ab Occid. Croatiam, ab Oriente Serviam propriam, & à merid. Dalmatiam. Nunc autem tota paret Turcis, & ejus pr maria est *Jaycza*. Dicitur etiam *Bosna*, seu *Bossena*, & ibi fuit antiquitus pars Illyrici Occidentis.

Bosphorus, sive potiùs *Bosporus*, cùm Græcè βόσπορος dicatur, ἀπὸ τοῦ βοὸς καὶ πόρου nomen accessit, quòd vel bos trajicere possit natando. Testis interpres Apollonii, Βόσπορος, inquit, ὀνομάζεται διὰ τὸ δοκεῖν τὴν Ἰὼ βοῦν οὖσαν διαπεραιῶσθαι τὸ ἀπὸ Βυζαντίου καὶ ἀπὸ Χαλκηδόνος διάστημα. Am Marc. lib. 22 *Extremitates autem arcus utrinque tenues duo exprimunt Bosphori, è regione sibi oppositi, Thracius & Cimmericus: hâc causâ Bospori vocitati, quòd per eos quondam Inachi filia mutata (ut Poëta loquuntur) in bovem, ad mare Ionium permeavit.* Item etymon tradit Plin. lib. 6. cap. 21 nempe quòd *vel bubus meabilis sit transitus.* Apollodorus lib. 2. Ἥρα δὲ τῇ Βοῒ οἶστρον ἐμβάλλει. Ἡ δὲ πρῶτον ἧκεν εἰς τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἰόνιον κόλπον κληθέντα, ἔπειτα διὰ τῆς Ἰλλυρίδος πορευθεῖσα, καὶ τὸν Αἷμον ὑπερβαλοῦσα διέβη τὸν τότε μὲν καλούμενον πόρον Θρᾴκιον, νῦν δὲ ἀπ' ἐκείνης Βόσπορον. Vide Palæphatum in *Ione*, Tzetzem Chil. 1 Hist 31. Am. Marcellinum lib. 22. Atque hæc, ut dixi, usitata nominis ratio est. Nymphis tamen Græcus author antiquus, Acarionis usus testimonio dicit Phrygas cùm fretum istud vellent trajicere navim compaginasse, in quâ tauri effigies erat sculpta, ex cujus specie *Bosporon* appellaverunt. Sunt qui dicunt, eos qui circà fretum habitabant, cùm ad ulteriorem ejus partem vellent transire, naviculis compactis, bobusque junctis mare solitos transfretare. Plures hujusce *Bospori* appellationes habes apud Petr. Gyllium lib. 1. de Thracio Bosporo cap. 1. Porrò *Bosporus* ab autoribus duplex celebratur, unus *Thracicus*, qui vulgò Italis *Stretto di Constantinopoli* dicitur, Græcis *Laimon*, Turcis *Bogazin*, teste Petro Gyllio, qui libellum scripsit *de Thracio Bosporo*: Estque maris angustia inter Byzantium in Europâ, & Chalcedonem in Asiâ 4. stadiis patens, unde utrinque cantus gallorum, latratus canum, rumoresque hominum exaudiuntur. Ejus mem. Dionysius vers. 140.

> Τῷ δ' ἐπὶ Θρηϊκίου στόμα Βοσπόρου, ὅν πάρος Ἰὼ
> Ἥρης ἐννεσίῃσιν ἐνήξατο πόρτις ἰοῦσα.
> Στεινότατος δὴ κεῖνος ἁπάντων ἔπλετο πορθμὸς
> Τῶν ἄλλων ὅσ' εἰσὶ πολυκλύστοιο θαλάσσης.

Etymon *Bospori* innuit, ut & Æschylus ante illum in Prometheo

> Ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
> Τῆς σῆς πορείας Βόσπορος δ' ἐπώνυμος.

Val. Flac. lib. 4.

> *Jamque dies auraque vocant, rursusque capessunt*
> *Æquora, quà rigidos eructat Bosporus amnes,*
> *Illos, Nile, tuis nondum Dea gentibus Io*
> *Transierat fluctus, unde hæc data nomina ponto.*

Nonnus Dionys. lib. 3.——Ὅπῃ περὶ Βόσπορον ἀντλῶν Ἰναχίῃ δαμάλει πεπιεσμένον ἅλλεται ὕδωρ.

Callimachus divisim scribit hoc versu.

> Κεκλήσεται γαίης Βοὸς πόρος Ἰναχιώνης.

Alter Bosporus *Cimmerius* appellatur, qui *fretum Cimmerium* Herodoto dicitur, *os Mæotidis* Capellæ, *Pataves angustia* Marcellino, vulgò *Vespero* (quod nomen est etiam urbis ibi sitæ) *Stretto di Caffa* Italis, & *Bocca di S. Giovanni*; estque angustia maris inter Tauricam Chersonesum in Europâ & Sarmatiam in Asiâ. Ejus mem Dionys. vers. 167.

> Ἐκ τοῦ δ' ὁ Πόντοιο τὸ μέγεθος ἅλλεται ὕδωρ
> Ὀρθὸς Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου, ᾧ πάρα πολλοὶ
> Κιμμέριοι ναίουσιν, ὑπὸ ψυχρῷ ποδὶ Ταύρου.

Hujus quoque meminit. Prop. 3. 11. ubi mutavit genus vel alludit ad omnia maria pacata victis prædonibus.

> *Nunc ubi Scipiadæ classes, ubi signa Camilli,*
> *Aut ubi Pompeiâ Bospora capta manu?*

Ubi Bosphorum Cimmerium intelligit, qui ad vicinum Pontum in ditione Mithridatis fuit. Sanè Tullius orat. pro Muræna Mithridatem in Bosporum confugisse ait. & Rufus Festus in Breviario: *Mithridates cum uxore & duobus comitibus in Bosporos fugit. Fretum* esse à *fremendo* verè dictum innuit Horatius, Carm. 3. Od. 4.

> *Insanientem navita Bosporum*
> *Pœnus perhorrescit.* Et Carm. lib. 2. Od. 20.
> *Visam gementis litora Bospori.*

Ubi Porphyrius, *perstrepentis & sonantis.* Hinc *Bosporius* Ovid. 2. Tr.

> *Egerit Ionio Bosporioque mari.*

Vide Voss. ad Melam lib. 1. cap. 1. Hesychius. Βόσπορος, οὐ μόνος ὁ Σκυθικὸς, ἀλλὰ καὶ Θρᾴκιος οὕτως ἐκαλεῖτο. Suidas Βόσποροι δύο, ὁ μὲν κατὰ τὴν Προποντίδα, ὁ δὲ Θρακικὸς ὥς φησι Φιλίας. Idem: Βόσπορος, πόλις πρὸς τῷ Ἑλλησπόντῳ, ἣν Βοχάριος ὁ Τοῦρκος ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως ἐπόρθησε. Atque hi duo Bospori tantùm ferè apud antiquos memorantur. Ausonius tamen tertium addit in Monosyllabis.

> *Threicium & Libycum freta, Cimmeriumque secat bos.*

Bosphorus, urbs Franconiæ in Germaniâ. Vulgò *Ochsenfurt*. Long. 31. 45. Lat. 49, 50.

Bosra, urbs Idumææ vetustissima, in quâ natus est Jobab, rex Edom. Gen. 36. 33. Idumææ disertè adscribunt prophetæ tres, Esaias 36. 6. Jerem. 49. 13. & Amos. 1 12. Tamen unus ex hoc numero Jeremias 48. 24. *Bosram* censet inter Moabitarum urbes. Itaque vel utrique adscribitur, eò quòd in utriusque fuerit confiniis, vel, quod puto verius, gemina fuit *Bosra*, una Idumæorum, altera Moabitarum. Nec multùm refert utrum intelligas in his Micheæ. *Ponam illum ut oves Bosra*, quia utraque regio fuit valdè pecorosa, quanquam hunc locum veteres multò aliter interpretantur, nam pro *Sicut oves in Bosra* Græci habent ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, tanquam esset à בצר *coarctari*, vel *in angustiis esse*. Bochartus.

Botrodus, vicus non longè à Segobrigâ quondam opidum à Tiberio Graccho dirutum. Polyb. Mart. lib. 1. ep. 50.

> *Et delicati dulce Botrodi nemus*
> *Pomona quod felix amat.*

Botrys Siculus, civis oppido Messanâ qui primus τὰ παίγνια conscripsit, teste Alcimo in reb

 Siculis

Siculis, apud Athen. lib. 7. Βότρυς ὑποτιτάμενος καὶ φιλάνθρωπος legas apud Excerpta Polybii, lib. 12.

BOTTHANS, inter eos fuit, qui nomen sibi pepererunt circumnavigationem orbis describendo. Eum cum Scylace Caryandensi conjungit Marcianus Heracleota in Epitome Artemidori & Menippi.

BOVIANUM, Samnitum colonia vetus Plin. 3. 12. vulgò nunc BOIANO dictum, episcopali dignitate clarum. Memoratur Livio, Straboni, aliisque. Βοίανον Ptolemæo; Βοίανον Straboni; Apud Appianum Εμφυλ. α. corruptè Βώανον. Sed scripsisse etiam Græcos Βοβίανον colligere datur ex Frontino, ubi BOBIANI AGRI: In Antonini itinere longè corruptissimè BONONIA. Silius lib. 8. sic habet.

Qui Batulum Mucrasque colunt, Boviania quique
Exercent lustra.

BOVILLA, op. in Latio, haud procul ab urbe Româ. Inde *suburbana* dictæ. Ovid. Fast. 3.

Orta suburbanis quadam fuit Anna Bovillis.

Propert. lib. 4. el. 1.

Quippe suburbana parvâ minus urbe Bovillæ.

Videtur Cluverius Ital. Ant. lib. 3. pag. 917.

BRABANTIA, prov. Belgii inter Hollandiam ad Bor. Geldriam, & Leodiensem ditionem ad ort. Flandriam & Zelandiam ad occ. & Hannoniam, Comitatumque Namurci ad merid. Ibi aliàs fuêre Menapii pop. & hodiè pro maj. parte subest dominio Regis Hispaniæ, sed Pars ejus Sept. paret Hollandis.

BRACARUS, vide BRACHARA.

Braccata Gallia, vulgò *La Provence* Nomen habet à *braccis*, quæ Isidoro sic dictæ videntur, quòd sint breves, & corporis verenda iis velentur. q.d. βραχεῖς ἱμάτια.. Immò *Bracca* sunt βράκη, vel βράκια, hoc est, ῥάκη vel ῥάκια, inquit Casaubonus, qui minimè assentit Diodoro Siculo existimanti βράκας vocem esse Gallicam, ut nec Hesychio, qui scribit. Βράκκαι ἀναξυρίδες διφθέραι παρὰ Κελτοῖς. Ait enim Diodorum lib. 7. Galatas anaxyridas vocare braccas. Hieronymus ad Fabiolam de veste sacerdotali, & Ambrosius. 1. Offic. appellant braccas feminalia, quibus velantur pudenda. Græci περισκελῆ vocant, quanquam Flaccus *periscelida* acceperit pro ornatu fœminino. & Porphyrio apud eundem esse velit ornamentum pedum circa crura, ex vi nominis sumpta interpretatione, cujusmodi ornamenta Ovidius *genualia* vocat. Ab his autem braccis, ut vulgò volunt, nominata est ea pars Galliæ, quæ aliàs Narbonensis provincia audit. Quanquam non soli Galli usi sunt braccis, sed & Medi, & reliqui populi. Legitur enim in obscœno carmine.

Medis laxior Indicisque braccis.

Hinc Persius——*braccatis illita Medis*

Porticus. Ovidius Tristium 5. de Getis.

Pellibus & laxis arcent mala frigora braccis.

Idem alibi.

Hos quoque qui Graiâ geniti creduntur in urbe
Pro patrio cultu Persica bracca tegit.

Lucanus lib. 1.

Et qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis
Vangiones.———

Val. Flaccus lib. 5. Argonaut.

Et jam Sarmaticis permutant carbasa braccis.

BRACHARA, apud Ptol. vulgò hodiè BRAGA, cujus Præsul Metropoliticus simul & Primas regni Lusitaniæ appellatur.

BRACHIA, Stephanus. Βραχίων, οὕτως ἡ Ἀραβικὴ θάλασσα καλεῖται· Ἐκλήθη δὲ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ βράχη εἶναι πλεῖστα. Verum non Arabicum tantùm, sed & Æthiopicum mare βραχίων θάλασσαν dixêre. Inepti homines apud Ptolemæum Τραχεῖαν substituere θάλασσαν pro βραχίων. Vide Voss. ad Melam lib. 1. cap. 19.

Brachmanes, vel BRACHMANA, Palladio *Bragmanes*, Indorum Gymnosophistæ, quorum Princeps Dandamis erat tempore Alexandri Magni; Jarchas verò quando Apollonius Tyaneus, discendi visendique studio ad illos se contulerat. Hi simulachra contemnebant, omnis prorsus carnis genere & vini abstinentes. Clem. Alex. Stromat. lib 3. Βραχμᾶναι γ' οὖν οὔτε ἔμψυχον ἐσθίουσιν, οὔτε οἶνον πίνουσι, καταφρονοῦσι δὲ θανάτου, καὶ παρ' οὐδὲν ἡγοῦνται τὸ ζῆν, πείθονται γὰρ εἶναι παλιγγενεσίαν. Porphyrius de Abst. lib. 4. Τὰ δὲ ἄλλα πιὼν ἀψαθαι, ἢ ὅλως θίγειν ἐμψύχου τροφῆς, ἴσον καὶ τῇ ἐσχάτῃ ἀκαθαρσίᾳ τε καὶ ἀσεβείᾳ νενόμισται. Θρησκεύουσι δὲ τὸ θεῖον καὶ χρόνον τὸν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς πλεῖστον εἰς ὕμνους τῶν θεῶν ἀπονέμουσι καὶ εὐχὰς ἑκάστου ἰδίαν καλύβην ἔχοντος, κοινὴ γὰρ Βραχμᾶσι μόνοις οὐκ ἀνέχονται. Vide omninò Palladium *de Bragmanibus* ab Edoardo Bissæo Londini nuper editum. Brachmas vocat Steph. apud quem mira de vestimentis eorum narrat Hierocl. Ὑφάσματα, inquit, μήτε πυρὶ καθαιρόμενα, μήτε ὕδατι καθαιρόμενα, ἀλλ' ἐπειδὰν ῥύπου καὶ κηλῖδος ἐμπλησθῇ, ἐμβληθέντα εἰς φλόγα, λευκὰ καὶ διαφανῆ γίνεται. Nomen eorum quod attinet, quid sonet Βραχμὰν aliud sonat, quàm בר חכמן Barhachman, ἄγγελος σοφιστής. h. e. Gymnophista. H. Jacobius. Vide *Gymnosophista*, & Suidam in Βραχμᾶνες.

Bracara, seu *Bracara*, vulgò BRAGA, urbs Archiep. Hisp. Tar. à qua *Callaici Braccarii* sic dicti Nunc est in Portugall. ad amnem Cavadum, 5. leuc. ab orâ litor. Oceani, & totidem à Viana in ort.

Branchus, Apollinis filius, Lactantius ad Statii Theb. 8. vult filium fuisse Simeri ex Pationis filia, qui cùm Apollinis malas deosculatus esset, ab eo captus, coronam & virgam accepit, unde cœpit vaticinari. Post hoc ingens templum est ei ædificatum, quod *Branchiadon* nominatur. Idem ad 3. Theb. Thessalum fuisse dicit.

Branchiades, Apollo dictus est à *Brancho* Thessalo, vel à *Branchidis* pop. apud quos responsa dabat. Strab. 14.

BRANDEBURGUM, urbs antiqua Germ. in med. Marchiâ, & ab Havela flu. in 2. partes divisa, nempe in super. & novam. Hinc dicitur *Marchia Brandeburgica*, quæ triplex nempe, super. med. & nova. Vide *Brennoburgum*. Long. 35. 00. Lat. 52. 39.

Brannogenium. Vide *Vigornia* vel *Wigornia*.

Brasidas, dux Lacedæmonius, circa Amphipolim ab Atheniensium multitudine impar deprehensus, claudendum se præstitit, ut per longum Coronæ ambitum, hostium frequentiam extenuaret: quaque rarissimi obstabant, erupit. Florentinus in Stratagem. Vide Suidam in Βρασίδας.

Brasilas, Cous quidam, cujus mentio est apud Theocr. Idyl. 7. Vide sis ibi Scholiasten.

Brasilia, pars admodum ampla & fertilis Americæ merid. à Lusitanis detecta & occupata; etiamnum hodiè agnoscit Regem Portugalliæ. Dividitur in 14. præfecturas;

cturas; estque, inter Paraguaiam prov. & flu. Amazonum extenta.

Brechinia, *Brecknock*, prov. Walliæ cum op. cogn. ad Oscam flu. media inter Maridunum & Herefordiam, & quibusdam est Loveantum antiquorum.

Brechinium *Brechin*, urbs Scotiæ in orâ Orient. episc. sub Arch. Andreapolitano; inde 55. m. p. in Bor. & 28. circiter ab Aberdoniâ in meridiem.

Breda, urbs Brabantiæ permunita ad flu. Meruam, cum tit. Baroniæ, in dition. Princ. Arausicani, sub dominio tamen Hollandorum ab an. 1637. 8. leuc. ab Antverpia, 6. à Busco Ducis, & 5. à Bergâ ad Zomam.

Brega, *Brieg*, urbs Germ. in Silesiâ, Ducatus cog. caput ad Oderam flu. med. inter Uratislaviam & Oppolium, 4. leuc. ab utraque distans.

Bregatium, Cluverio teste, est Strigonium, Gran, urbs præclara Hungariæ. Al. est *Comara* arx ad Danub. flu. in Scutia inf.

Brema, *Bremen*, urbs Germ. in Saxon. infer. archiep. ad Visurgim, Ducatus cogn. caput. Long. 30. 17. Lat. 53. 25.

Bremenium, Camdeno est *Brampton*, op. Angliæ in Northumbria, ad amnem *Till*, 9. m. p. ab ora litorali, & 6. à confin. Scotiæ versùs Bervicum.

Bremensis Ducatus, prov. Germ. in Saxon. infer. sub domin. Regis Sueciæ. Terminatur à Sept. Albi flu. à merid. Visurgi, ab ortu Duc. Luneburgensi. & Principatu Ferdensi, ab occ. autem Com. Oldenburgico. Ejus urbes sunt Stada, Bremefurda, & Burtehuda. Sed *Brema* totius tractûs cap. ferè sui juris est.

Bremetonacum, Camdeno teste, est *Ribchester*, pagus Angliæ in Com. Lancastrensi ad amnem *Ribbil*, 10. m. p. ab ora litorali in ort.

Breuni, pop. Norici, aliis *Brenni*, *Breones*. & *Breuci*, & *Briones*. Strabo Βρεύνους καὶ Γεναύνους conjungit. Similiter Horatius.

——— ——— *Milite nam tuo*
Drusus Genaunos implacidum genus
Breunosque veloces & arces
Alpibus impositas tremendis
Dejecit. ——— ———

Legendum etiam, ut rectè vidit Xylander in tropæo Alpium ISARCI. BREUNI. GENAUNI. *Perlachres* hodiè Aventino; Item *Brenni* pop. Alpini in Lepontiorum confinio, quorum reg. *La val di Bregna* Italis, *Palenserthal* Germ. teste Tschudo nominatur; ubi *Brennus* flu. *Bregno* vulgò per vallem ante dictam decurrens in Ticinum flu. labitur.

Brennia, *Brenne*, op. Belg. in Com. Hannoniæ. Al. est *Braine*. dicitur etiam *Bronium*. Long. 25. 25. Lat. 50 28.

Brennoburgum, *Brandenburg*, urbs Germ. in fin. Saxoniæ ad Havelam flu. in media Marchia, quæ ab ea nomen sumpsit, uti & Elector potentissimus, cujus dominio subsunt hæ provinciæ, 1. Marchia vetus Brandeburgica. 2. Marchia nova. 3. Marchia media. 4. Prussia Ducalis. 5. Pomerania ulterior. 6. Duc. Crossensis in Silesia. 7. Duc. Magdeburgensis. 8. Principatus Halberstadiensis & Mindensis. 9. Com. Ravensbergensis & Marchiæ. 10. Cum Ducatu Clivensi: Et 11. Parte Voitlandiæ.

Brennus, mons Norici, in Com. Tirolensi, apud Stiriacum op. ab Oenіponte 5. leuc. in ort. vulgò *Brenner*. *Brennum* autem, *Bre* pag. est agri Brixiensis in valle Camunorum inter Isseum lac. 35. & Tirannum op. Rhetorum 38. in via inter Brixiam & Curiam, inde 34. hinc 79. m. p.

Brennus, Gallorum Senonum dux, qui cum 300. armatorum millibus in Italiam irrumpens, Romanos apud Alliam flu. ingenti clade profligavit. Deinde ad urbem pergens eandem cepit, totamque exussit, præter Capitolium, quò nobilior juventus confugerat. Sed cùm & illud aggrederetur, Romani cum illo convenerunt, ut acceptis aliquot auri talentis, obsidionem solveret. Cùm igitur aurum penderetur, ipse dux gladium suum vaginâ educens, & hunc pensari imperavit. Sed cùm hoc Romani, ut rem injustam recusarent, atque ita invicem contenderent, Camillus exul, qui absens dictator creatus erat, collectis iis qui Româ profugerant, Gallos ex improviso adortus est, qui relicto auro, cum maximo suorum detrimento fugâ sibi consulere coacti sunt. Camillus verò eos continuò prosequens ex Italiâ expulit. Plutarchus in Camillo. Ἅμα δ' ἡμέρᾳ παρῆν ὁ Κάμιλλος ἐπ' αὐτοὺς ὡπλισμένος λαμπρῶς καὶ τεθαῤῥηκότας ἔχων τοὺς Ῥωμαίους. καὶ γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον αὐτούς τε τρέπεται πολλῷ φόνῳ, καὶ λαμβάνει τὸ στρατόπεδον. Secutus est (inquit Palmerius) hoc loco Plut. T. Livium, ut sui Camilli, cujus vitam ornare instituerat, gloriæ grato Romanis mendacio velificaretur. Rualdus doctus quidem & acri judicio vir, & qui Plutarchum illustrandum & castigandum non sine multis doctrinæ adminiculis aggressus est, ad hunc locum multa dixit, nec tamen satis multa. Nam cùm T. Livium aretalogum, & Romanorum mancipium mendacii sategerit hoc loco arguere, id quidem fecit, sed ut mihi videtur, nimis strictè, & quasi ad aliud properans. Poterat enim eum pluribus telis obruere, & hanc fabulam ex hominum memoriâ radicitus evellere. Et Polybium quidem cùm citat, optimè facit; est enim rerum Romanarum fide dignissimus author, qui duobus tantùm, aut circiter seculis aberat ab urbis captæ temporibus Sed de illo auctore celeberrimo id, quod oblitus est dicere Rualdus, notabo. T. Livium ferè omnia à Polybio accepisse, sæpè paginas integras illius auctoris suo operi intexuisse, adeò ut interpretis Polybii sæpissimè vice fungatur, ejus tamen suppresso nomine ferè ubique, & si quando accidit, ut ejus meminerit, eum citasse cum elogio jejuno & mehercules invido, *rerum Romanarum non contemnendus author*. Unde sequitur malignitate quâdam cum assentatione erga Romanos, & odio erga Gallos aliter eam historiam tradidisse, quàm à Polybio veraci & libero auctore acceperat. Sed ut post Rualdi messem aliquod spicilegium in ejus agro faciam, aliquid etiam de meo ad id argumentum afferam, & tanquam triarius è subsidiis in primam aciem contrà Livium advolabo, & ex ipsius Polybii pharetrâ telum depromam acutissimum, nempe ex libro 2. ubi Gallos, Boios & Insubres, ut auxilium à Gæsatis Transalpinis impetrarent, his rationibus usus inducit. Ἀναμιμνήσκοντες δὲ τῆς τῶν ἰδίων προγόνων πράξεως αὐτούς, ἐν ᾗ κἀκεῖνοι στρατεύσαντες, οὐ μόνον ἐνίκησαν μαχόμενοι Ῥωμαίους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν μάχην κατέσχον ἐξ ἐφόδου αὐτὴν τὴν Ῥώμην, γενόμενοι δὲ καὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων ἐγκρατεῖς, καὶ τῆς πόλεως αὐτῆς μῆνας ἑπτὰ κυριεύσαντες, τέλος ἐθελοντὶ καὶ μετὰ χάριτος παραδόντες τὴν πόλιν, ἄθραυστοι καὶ ἀσινεῖς ἔχοντες τὴν ὠφέλειαν, εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανῆλθον.

Ea sic latinè reddidit Casaubonus : *Majorum res gestas illis in memoriam revocantes , qui expeditione simili susceptâ, non solùm prælio Romanos vicerant, sed etiam à pugnâ Romam ipsam occuparant , bonis deinde illorum omnibus potiti , urbe etiam ipsâ per 7. menses in suâ potestate detentâ , postquam suâ sponte & beneficii loco eam victis tradidissent , illæsi , atque incolumes in suam patriam reversi fuerunt.* In quâ versione oblitus est vir magnus interpretari hæc verba , ἔχοντες τὴν ὠφέλειαν , quæ tamen litem decidunt , *habentes emolumentum*, i.e. proculdubio aurum, quod ex pacto acceperant. At si vera fuisset Gallorum ad internecionem deletorum clades , quam Tragicè narrat Livius, certè Bojorum illos legatos , ab ejus negotii mentione maximè abstinuisse decebat , quippe quòd contrà eorum propositum Gæsatas à petitâ societate plurimùm deterrere valebat, & ridicula fuisset eorum exhortatio, & magis ridiculus Polybius , qui eos ita dicentes introduxit , nisi Gallorum victoria omnibus nota, & constanter eo tempore credita fuisset. Itane credibile est, Polybium Africani & Lælii amicum , & contubernalem , virorum patriam amantium , & gloriæ gentis suæ cupidorum , qui proculdubio multa Romanorum acta ab eorum sermone didicerat, & qui sua scripta eorum censuræ subjecisse dicitur, ausum fuisse talem narrationem suis paginis inserere sine maledicentiæ notâ , & Romanorum odio , si contraria fama, vel dubia tantùm ad eorum virorum aures pervenisset? Exul nempe Polybius solo Romanorum auxilio fultus, sine lare, sine divitiis, Romanos ut auro redemptos , ad posteros traducere sine auctoribus fide dignis impudentissimo mendacio tentavit ? Id certè putare forer absurdissimum. Sed nunc Trogum Pompeium audiamus , virum Romanum: Is lib. 28. Ætolos Romanorum legatis sic respondentes inducit. *Adversus Gallos urbem eos suam tueri non potuisse, captamque non ferro defendisse, sed auro redemisse.* Orationem etiam Mithridatis ad milites brevitate militari conspicuam idem Trogus historiæ suæ inseruerat, & eam in suo compendio Justinus integram intexuit , quâ veluti telo trabali transfigitur tradita à T. Livio fabula : Ea sic se habet, l. 38. Mithrid. ait , *se audire populos Transalpinæ Galliæ Italiam ingressos, maximis eam plurimisque urbibus possidere, & latius aliquantò solum finium, quàm in Asiâ, quæ dicitur imbellis. eosdem Gallos occupasse, nec victam sibi solùm dici Romam à Gallis, sed etiam captam, ita ut unius illis montis cacumen tantùm relinqueretur , nec bello hostem , sed pretio remotum.* Hæc ultima verba T. Livium jugulant à Trogo cive Romano satis antiquo prolata. Nunc verò prodeat Suetonius Livio posterior tempore , & videamus , quomodo illius mendacio astipuletur. Is in *Tiberio* cap. 3. sic ait de Tiberii majoribus. *Drusus hostium duce Drauso cominus trucidato, sibi posterisque suis cognomen invenit. Traditur etiam proprætore , ex provinciâ Galliâ retulisse aurum Senonibus olim in obsidione Capitolii datum , nec ut fama , extortum à Camillo.* Sic Suetonius pro famâ & nudo rumore Livii fabulam explodit. Nam quamvis in eo fortè fuerit vanus Drusus , dum talem honorem sibi arrogavit , tamen nunquam eam gloriam affectavisset , nisi omnibus constasset aurum illud à Gallis in patriam suam asportatum fuisse. Sed nunc Livium suo ipsius telo configamus. Ecce parum mendacii sui memor Samnites in Hetruscorum advocato consilio ita differentes inducit. *Unam ipsis spem in Hetruscis restare , scire gentem Italiæ opulentissimam armis , viris, pecuniâ esse , habere accolas Gallos , inter ferrum & arma natos , feroces cum suopte ingenio , tum adversus Rom. pop. quem captum esse, auroque redemptum , haud vana jactantes memorent.* Certè nihil expressius dici potest , ideoque Paulus Orosius , dum eam historiam narrat , de Camillo non meminit. Quare certissimum est, ne de eo in eo negotio Trogum mentionem fecisse: omnia enim ferè ex Trogo habet Orosius , qui sic habet in fine lib. 2. de Romæ captu. *Universam reliquam juventutem , quam constat vix mille hominum fuisse tunc , in arce Capitolini montis latitantem , obsidione concludunt, ibique infelices reliquias, fame, peste, desperatione, formidine , terrent , subigunt , vendunt. Nam mille libris auri discessionis pretium paciscuntur* , & cætera quæ vide. Vapulet ergo fabricator talis mendacii, seu assertor T. Livius Romanorum adulator , & Galli nominis inimicus, utpote Patavinus domo, urbe semper Gallis vicinis infestâ , quod ipse fatetur lib. 10. inde suum in Gallos odium quod ubique testatur. Vapulet inquam & Rualdo, & mihi, & cuicunque historicam veritatem amat. Elegantiæ quidem & nitoris laudem à me non invito accipiet, fidei verò & veracitatis nequaquam, & dum vapulabit, spectator adsit Plutarchus, qui hoc loco eum malè secutus est , & Polyænus, qui ejus mendacii testes manifestè falsi , & qui inter se discordes, ut & cum Livio , tali fabulæ fidem magis derogant, quàm astruunt. Palmerius. Fuit alius quoque *Brennus*, priore junior , quanquam nonnulli eos perperam confundunt, qui Apollinis Delphici templum prædæ causâ ingressus, iram numinis in se concitavit. Prop. 3. 12.

Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum
Dum petit intonsi Pythia regna Dei.

De *Brenno* vide & Callimachum Hymn. in Delum à vers. 73. & Scholiasten, qui historiam explicat , & Val. Max. 1. 2. & Pausaniam in Phocicis. De mortis genere dissentiunt authores. Just. lib. 24. cap. 16. *Cùm dolorem vulnerum ferre non posset , pugione vitam finivit.* Atqui Pausanias inquit , illum vulneratum , veneno vitam finivisse , pudore scilicet acceptæ in Græciâ cladis. Sed conciliat hos Diod. Sic. Βρέννος δὲ ἄκρατον πολὺν ἐμφορησάμενος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε. Is. Vossius. *Βρέννον* appellatur apud Suidam. Sunt autem qui tunc temporis Imperatorum putant commune nomen fuisse , quia Cambri hodiè regem *Brennin* appellant, teste Camdeno. Sanè apud Britannos Gallos *Barner* judicem sonat , & *barn* est *judicare*. Accedit Syrum פרנס *parnas* pro *Principe & Gubernatore* , Esaiæ 3. 4. à radice פרנס *parnes*, quod *pascere* sig. Bochartus.

Bressia, la Bresse , prov. Gall. Comitatus tit. clara. Habet ab ort. Sabaudiam , à Sept. Comit. Burgundiæ, ab occ. Ducat. Burgundiæ , & ad merid. Delphinatum.

Bressicia, *Bressici*, urbs Poloniæ in Polesia prov. ad flu. *Bug*, cap. reg. 25. leuc. à Lublino, & 30. à Varsovia in ort.

Bretonia, urbs Hisp. Tar. in Gallæcia olim sub Gothis episc. sub archiep. Bracharensi, nunc pag. *Bretagna* dictus, teste Mariana , Mindonensi urbi, quæ illi successit proximus, 8. m. p. distans.

Brenni. Vide *Brenni*.

Bria, La Brie, prov. Franciæ Campaniæ adjecta, inter Sequanam, & Matronam flu. non longè a Lutetia Ibi urbes præcipuæ, *Melda, Latiniacum, Provinum, Sesana* & *Bria Comitis Roberti*.

Briareus, Gigas, Ætheris, Titanis, vel Cœli & terræ filius. Hunc Homerus ait Iliad. 1. à superis quiquidem *Briareum* dictum fuisse, ab hominibus *Ægaona*.

Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'. ——— ———

Hic cum cæteris Gigantibus Jovem à regno depellere conatus est; cui centum manus erant, capita quinquaginta, & magnitudine corporis reliquos omnes mortales antecellebat, ignemque ex ore eructabat, uti testatur Virg. Æn. lib. 10. in his,

Ægaon qualis, centum cui brachia dicunt
Centenasque manus, quinquaginta oribus ignem
Pectoribusque arsisse: Iovis cùm fulmina contrà
Tot paribus streperet clypeis tot stringeret enses.

Quem idcircò sub Ætnam montem fuisse à Jove fulmine detrusum fabulantur, qui quoties latus moveret. Ætna flammas ingentes eructaret, ut ait Callimachus in Lavacrum Dianæ.

Ὡς δ' ὁπότ' Αἰτναίου ὄρεος πυρὶ τυφομένοιο,
Σείονται μυχὰ πάντα, κατουδαίοιο Γίγαντος
Εἰς ἑτέρην Βριαρῆος ἐπωμίδα κινυμένοιο.

Paucis tamen ante diebus idem *Briareus* Jovi adversus Palladem, & Junonem & Neptunum, reliquosque Deos, qui in Jovis tyrannidem conjurarunt, fuerat auxilio, teste Homero ubi suprà.

Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι
Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα θεὰ ὑπελύσαο δεσμῶν
Ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
Ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί.

Hunc ideò una cum Gyge & Cotto Jovis custodes ac satellites Hesiodus in Theog. nominavit, ut est in his.

Ἔνθα Γύγης Κόττος τε καὶ ὁ Βριάρεως μεγάθυμος
Ναίουσιν φύλακες πιστοὶ Διὸς Αἰγιόχοιο.

Virgil. lib. 6. Æn.

Centauri in foribus stabulant, Scyllæque biformes,
Et centum geminus Briareus, & bellua Lernæ.

Claudianus— *Centum Briareia turba lacertis.*

Idem de laud. Stilic. lib. 1.

Quis Briareus aliis numero crescente lacertis
Tot simul objectis possit confligere rebus.

Silius Italic lib. 13.

——— *Sed & ostia Ditis*
Centenis suetus Briareus excludere palmis.

Statius Theb. secundo.

Non aliter (Getica si fas est credere Phlegra)
Armatum immensus Briareus stetit æthera contra,
Hinc Phœbi pharetras, hinc torva Pallados angues,
Inde Pelethroniam præfixâ cuspide pinum
Martis, ac hinc lasso mutata Pyracmone, temnens
Fulmina, cum toto nequicquam obsessus Olympo,
Tot queritur cessare manus.

Ita dictus est à *corporis robore*. Βριαρὸς enim Græci *fortem* dicunt, & *robustum*. Ventorum autem naturam sub ejusmodi fabularum involucris poëtæ describunt. Hesych. [illegible]

Bridoborum, & *Brivodurum*, op. Gall. Celt. ad Ligerim flu. in Duc. Nivernensi, & Vastiniæ reg. confinio, à Nivernis 21. leuc. in Bor. versùs mont. Argium 10. Long. 23. 55. Lat. 40 30.

Briela. *Briel*, urbs permunita Hollandiæ propè ost. Mosæ, ubi jacta fundamenta Reip. Batavæ. Sedet in Vornia, ins. cum portu satis tuto 2. leuc. à Delphio, & 3. à Roterodamo in occ.

Brielium, *Briel*, op. Germ. cum castro Archiepiscopatus Colon. ubi aliquando commoratur Elector 2. leuc. à Colonia in aust.

Brigacium, Oviedo Tataphæ, urbs Hisp. Tar. in fin. Asturum. Al. est *Braganza*, urbs Portugall. intrà montes.

Brigantonia, *Bregançon*, arx Galliæ in lit. Provinciæ, scopulo affixa in modum ins. media inter Tolonem & Fanum S. Eutropii contrà Stoechades insulas.

Brigantes, pop. Angliæ, ubi nunc Eboracenses, Lancastrienses, Dunelmenses, Westmarienses & Cumbri. Item pop. Hiberniæ, ubi nunc Comit. *Waterford* & *Tiperari* in Momonia prov. inter Suizii ost. Confluentesque Neori & Barouvi. Denique pop. Scotiæ, quorum reg. Gallovidia esse videtur.

Brigantia, *Braganza*, urbs Asturum, nunc Portugalliæ intra montes in confinio regni Legionensis, cujus Dux hodiè est Rex Portugalliæ ab an. 1640. Long. 13. 05. Lat. 42. 00.

Brigantini montes, vulgò *Monti di Brianza*, montes Italiæ in Duc. Mediolanensi, ubi Addua flu. exit è Lario lacu.

Brigantinus lacus, qui aliter Venetus, Podamicus, & Constantiensis dicitur, Germanis *Bodensee*, inter Helvetios & Sueviam, suprà Constantiam. Item lacus Cenomanorum in fin. Brixiensium, ex quo Clusius flu. per agrum Brixiensem in Ollium delabitur. Ab al. *Edrinus* dicitur.

Brigantinus portus erat ubi Lucenses Callaici, & propè eum Brigantium, seu Flavium Brigantium op. quod multis est *la Coruña*, al. autem est *Betanzos* urbec. in viciniis.

Brigantium, *Bregentz*, op. olim Rhætiæ, ubi Brigantii pop. nunc in Suevia, caput est Com. cogn. Tirolio adjecti sub ditione domus Austriacæ. & ibi amnis etiam *Bregentz* influit in lac. Brigantinum. Long. 31. 38. Lat. 47. 00.

Brigantium alterum, *Brigantio* Anton. *Virgantia* Am. Marc vulgò *Brianzon*, op. Gall. Narb. in Delphinatu in Segusianorum confin. ad Druentiam flu. inter Segusium urb. Italiæ in fin. Taurinorum 12. & Ebreduanum urb. Delphinatus 7. leuc.

Brigantium tertium in Anglia, urbs Archiep. vulgò *York* Vide *Eboracum*.

Brigantium quartum, urbs Hisp. in Gallæcia, quæ *Compostella* nonnullis esse videtur. Al. est *Betanzos*.

Brige op. Angliæ, vulgò *Broughton* in Com Hantoniæ inter Ventam Belgarum 11 & Sorbiodunum 9. m. p. *Brage* quoque legitur.

Brigeuuatera, *Bridgeuuater*, op. Angl. in Com. Somerset. ad amnem *Parret*, 5. m. p. ab æstuario Sabrinæ.

Brigiana, *Buriana*, op. Hisp. Tar. teste Bertherto, haud obscurum. in ora regni Valentiæ, a qua 7. leuc. abest in occ. Dertusam versu, inter Castellonum, & Populam 2.

Brigobanna. Vide *Bragodurum*

Brillandunum, quod alias *Gabrantovicum*, op. Angl. in agro Eboracensi in ora litor. ad ort. juxtà Flamburgum, 15. m. p. ab Hallo in Bor. vulgò *Bridlington*.

Brimo, unum ex Hecates, sive Proserpinæ nominibus ἀπὸ τοῦ βριμᾶν, hoc est à *terrendo* impositum, eò quod nocturna terriculamenta ab eâ immitti credebantur, ut ex Apollonii Scholiaste annotat Cæl. Rhod. 11. 16. Hesiodi interpres lib. 1. Βριμὼ δὲ καὶ Ὀβριμὼ κυρίως ἡ Περσεφόνη ἤγουν ἡ γῆ, καὶ ὁ θάνατος καλεῖται, ὅθεν τὸ ὄβριμον λέγεται. Fuit & ita appellata Rhea. Theodoretus Therapeut. Serm. 1. Οὐ δὲ καὶ τὰ τῆς Ῥέας, ἢ καὶ τῆς Κυβέλης, ἢ τῆς Βριμοῦς, ἢ ὅπως ἂν ἐθέλητε ὀνομάζειν. Propertius lib. 2. eleg. 2.

Mercurioque Sais fertur Bœbeidos undis
Virgineum Brimo composuisse latus.

Interpres Apollonii, Βριμώ, ἡ Περσεφόνη. Φασὶ δὲ Ἑρμῆν ἐρασθέντα ἐπὶ κυνηγέσιον ἐξιούσης θελῆσαι βιαίως μιχθῆναι, ἡ δὲ ἐμβριμήσατο αὐτῷ, ὁ δὲ φοβηθεὶς ἀπέστη. Statius Sylv. 2. in arborem Atedii.

——— *Omnia questus*
Immitem Brimo. stagna invida. ———

Vide omninò Barthium ad Hist. Lat. pag. 121.

Brintum, op. Æmiliæ in territ. Bononiensi, vulgò *Castel Brito* Al. *Brento*, op. excisum videtur in monte apud Idicem flu. à Bononia 12. m. p. in merid. Long. 34. 56. Lat. 43. 45.

Briocum, *S. Brieu*. urbs Gall. Celt. in ora Britanniæ Boreali, inter Maclovium ad ort. 10. & Leonam ad occ. 20. m. p. episc. sub archiep. Turonensi. Long. 17. 42. Lat. 49. 25.

Brionum, reg. Norici, in quâ *Bruneck* op. Com. Tirolensi. teste Lazio, à Brixinensi urbe 4. leuc. in ort. Al. *Brionum* est *Pernavv* op. in territor. Salisburgensi.

Brisacum, *Brisach*, urbs & arx munitissima Germ. sup. in Alsatia cum ponte lapideo ad Rhenum, sub imperio Gallorum.

Briseis, Lyrnessia puella, à patre *Brise* ita appellata, cùm vero nomine *Hippodamia* vocaretur. Hæc, captâ Lyrnesso urbe, Achilli victori in sortem cessit, & posteà ab Agamemnone erepta, implacabilis dissidii causa fuit inter eum & Achillem. Vide Homerum Iliad. 1. qui eam vocat Βρισηΐδα καλλιπάρῃον Horat. Carm. 2. Od. 4.

——— *Prius insolentem*
Serva Briseis niveo colore
Movit Achillem.

Prop. lib. 2. eleg. 9.

Omnia formosam propter Briseida passus.

Ovid. 2. de Art. Amandi,

Illis te manibus tangi Brisei solebas.

Idem de Remed. Am.

Hoc & in abductâ Briseide flebat Achilles.

Brises, Chrysis sacerdotis frater, Hippodamiæ pater, quæ ab eo *Briseis* dicta.

Briseus, Liber Pater. Cornutus in hoc Persii Sat. 1.

Est nunc Brisæi quem venosus liber Acci.

Brisæum appellatum esse scribit, vel à mellis usu, quòd ipse primus mel invenisse dicatur: vel ab uvâ, quòd eam expresserit, quum *brisare* sit exprimere; vel à nymphâ, quæ eum nutrivisse dicitur. *Brisæus* etiam Poëtarum epitheton est quòd ii in Liberi patris tutelâ esse credantur. Vide Casaub. ad locum Persii allatum.

Brisgavi, pop. Germ. propè Rhenum. Hinc *Brisgoia*, seu *Brisgovia*, reg. Germ. inter Rhenum & Sylvam Nigram, cujus Brisacum aliàs primarium, nunc Friburgum. Ferè tota est juris Austriaci.

Brisoana Bindimir Moletio, flu. Persidis in sin. Persicum, inter Rhogomanem & Bagradam ad ort. influens. Hic Persepolim urb. primariam rigat.

Bristolium, vulgò *Bristovv*, vel *Bristol* urbs Albionis in Angliæ, Walliæque confin. apud ost. Sabrinæ flu. *Trajectus* nonnullis, sed malè *Venta Belgarum*. Sedet partim in Somersetensi agro, & partim in Glocestriensi, ad Avonam flu. ubi Fromum amnem recipit; neutrius tamen censenda est cùm suos habeat seorsim magistratus & Comitatus per se sit incorporatus, pro ditiori situ inter flumina prædicta intersedet, munitionibus, & civis satis tuta: duplici enim muro quondam circumdata. Ad aspectum vita pulchra, tum publicis tum privatis ædificiis, ut nomini Saxonico *Brightstovv*, i. e. *Locus illustris* planè respondeat, Cloacis (*Goutes* vocant) per subterraneos meatus ita constructis, ad sordes evehendas & abluendas, ut ad munditiem & sanitatem nihil desideres, unde nullus hic curruum usus. Ad vitæ necessitatem ita instructa est civibusque frequens, ut inter Britanniæ urbes primas à Londino facilè sibi vendicet. Multarum enim gentium commercium mutui usus & portûs commoditas eò traxit, qui in ipsum urbis sinum naves passis velis admittat. Avona enim ita Oceani irruentis æstu intumescit quoties Luna à meridiano fastigio divergit, locumque oppositum prætermeat, ut naves in vado hærentes ad 11. & 12. ulnas extollat. Ipsique cives opulentam per Europam exercent mercaturam, & navigationes indisjunctiss. Americæ partes instituunt. Quando autem vel à quo condita fuerit, non facilè quis dixerit; recentior tamen videtur, cùm in Danorum direptionibus nusquam apud historicos nostros de ea mentio habeatur. Et sanè inclinato Saxonum imperio primum emersisse videtur, cùm nusquam nominetur ante an. 1063. quo Heraldus (ut habet Florentius Vigorniensis) è *Bristovva* cum infesta classe in Walliam solvit. Primis Normannorum annis, *Berton* prædium adjacens, & hæc *Bristovv reddebat regi* (ut est in Censuali Angliæ Commentario) C X. *marcas argenti*, *Burgenses que dixerunt Episcopum G. habere* XXXIII. *marcas*, *& unam marcam auri*. Deinde Robertus Constantiensis Episcopus, cùm res novas in Guil. Rufum moliretur, in belli sedem elegit & urbeculam munivit, interiori illo muro qui etiamnum in parte superest. Sed paucis post annis prolata sunt undique pomœria ab Austro enim *Radcliff* vel *Redcliff*. ubi suburbanæ erant ædiculæ, reliquæ urbi ponte Saxeo utrinque ita ædibus consito, ut non pons sed platea videatur, conjungitur, mœnibusque includitur, & incolæ in civitatem ascripti sunt, hospitales domus ubique in usum pauperum, & Ecclesiæ elegantes in Dei gloriam erectæ. Inter quas longè omnium pulcherrima est S. Mariæ de *Redcliff*, extra mœnia, in quam magni-

magnificè pluribus gradibus ascenditur; adeò ampla, opere adeò venusto; testudine è saxo artificiosè concamerata, turri eximiâ altitudine, ut omnibus Paroch alibus Angliæ Ecclesiis longè præcellat. Unde hi versus:

Ha jactant variis sese pracellere rebus:
Una suam jactat Structuram *atque altera* Tectum;
Altera sublimem quâ tendit in athera Turrim:
Concamerata sibi jactant Fundamina *quadam.*
Atque Sepulchretum. *Quadam sunt tumque* Fenestras,
Tumque Pavimentum *jactantes. Sunt quoq; multa*
Qua sibi Campanas *gaudent jactare sonoras,*
Altera prægrandes, *atque altera jactat amœnas.*
Altera se numero *reliquas superare triumphat.*
Sed quibus una putat claram sese esse seorsim
Omnibus his junctum jactat transcendere Redcliff.

In hâc Ecclesiâ Fundator Guil. *Conninges* duos habet tumulos honorarios, alteri imago vestitu Senatorio (quinquies enim erat prætor hujus civitatis) alteri ejusdem imago habitu sacerdotali imponitur; sacris enim senex initiatus erat, & Decanus Collegii quod ipse Westburiæ instituit. Ab ortu etiam & Sept. quamplurimis etiam aucta est hæc Civitas ædificiis, eàque mœnibus incincta, Fromóque flu. defensa, qui cùm mœnia alluerit, placidè in Avonam influit, & mollem præbet navibus stationem, crepidinemque mercibus exportandis & importandis idoneam, quam Anglicè *the Key* vocant. Sub quâ inter Avonæ & Fromi confluentes, campestris interponitur planities, quæ arboribus undique consita amœnum admodum ambulacrum civibus præbet. Ad ort. hibernum, quà flumina objecta non habet Robertus Regis Henrici I. naturalis fil. Castrum amplum & munitum ad urbis suæ defensionem extruxit. Ultra Fromum flu. qui ponte consternitur ad *Frome* portam in editiorem collem difficili clivo obliquè ascenditur, unde gratissimus in subjectam urbem & portum patet prospectus. Hic in summitate statim in amplam & viridem planitiem æquatur quæ medio duplici arborum ordine obumbratur, inter quas pulpitum è saxo, & sacellum in quo Jordanum socium Augustini Apostoli Anglorum conditum ferunt; nunc v. est schola publica; & utrinque, ut nitidas privatorum ædes taceam publicis & magnificis ædificiis condecoratur. Hinc qua decurrit Avona, præaltæ sunt undiq; rupes, quas veluti de industria admolita est natura. Harum altera, quę ad ort. flumini imminet *S. Vincentii* nomen habet, & adamantum adeò fœcunda est, ut quis modios inde impleat. Existimationem v copia apud nostrates invidit; nam præterquam quòd colore translucido Indicos provocant, ita duritie solummodò cedunt. Quod v. laterum sexangulo vel quadrangulo lævore à natura ipsa turbinati sint, magis admirandos puto. Altera v. rupes ad occiduam ripam etiam adamantum est ferax, quos cavi & rufescentes silices (rubet enim hic terra) ceu fœtu gravidi, in se mira naturæ solertia continent. Has rupes Avona prætergressus in Sabrinianum æstuarium tandem pleno alveo exoneratur. Long. 70. 30. Lat. 51. 45.

Britannia, insula in Oceano Septentrionali omnium quæ Europæ adjacent maxima; unde & *Orbis alter* à veteribus dicta. Ruffinus seu quis alius interpres Josephi lib. 2. Halos. c. 16. *Considerate autem Britannorum muros qui Hierosolymorum muris confiditis. Illos siquidem circumdatos Oceano, & penè non minorem quàm noster est orbem habitantes, Romani navigantes redegerunt in ditionem suam.*

Claudianus.

——*Et nostro diducta Britannia mundo.*

Virgilius. *Et penitus toto divisos orbe Britannos.*

Horatius *Ultimos orbis Britannos* vocat.

Et ante eum Catullus:

——*Terribilesque & ultimosque Britannos.*

Dionysius Perieget.

——Οὐδὲ τις ἄλλη
Νήσοις ἐν πάσῃσι Βρεττανίδεσσιν ἰσοφαρίζει.

Quod capio duplici sensu; vel enim respectu dicit ad magnitudinem, quam suprà innuebat

Τάων τοι μέγεθος ἀλλάων.

Vel ad bonitatem; utroque enim modo reliquas omnes insulas facilè superat *Britannia*. Primò fertilitas ejus ex hoc non obscurè patet, quòd & annonâ in proprios usus sufficiente abundet, & frumentarium auxilium populis etiam longissimè dissitis suppeditet. Amm. Marcelli. lib 18. *Annona à Britannis sueta transferri.* Zosimus Comes lib. 3. Ὀκτακόσια κατασκευάσας πλοῖα (Julianus Imp.) μείζονα λέμβων, ταῦτα τε εἰς τὴν Βρεττανίαν ἐκπέμψας κομίζεσθαι σῖτον, Plura apud Camdenum in suâ *Britanniâ* videat, si volet, studiosus lector. Secundò magnitudinem quod attinet, ea quidem apud Dionysium præcipuè intelligenda est. Audi Diodorum lib. 5. Νῆσοι πολλαὶ μετὰ τὸ Ὠκεανοῦ ὑπάρχουσι, ὧν ἐστὶ ἡ μεγίστη Βρεττανικὴ καλουμένη. Author libelli *de Mundo* Aristoteli falsò attributus, cap. 3. Ἐν τούτῳ γε μὴν νῆσοι μέγισταί τε τυγχάνουσιν οὖσαι δύο Βρεττανικαὶ λεγόμεναι, Ἀλβίων, καὶ Ἰέρνη. Hinc Aristides aliique Græci *Britanniam* κατ᾽ ἐξοχὴν ob magnitudinem μεγάλην νῆσον appellarunt; quemadmodum & nos hodiè *Magnam Britanniam* vulgò dicimus. Tacitus in Julio Agricola. *Britannia insularum, quas Romana complectitur Notitia, maxima.* Procopius Vandalicorum, lib. 1, *Britanniam* vocat Τῶν ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν νήσων ἁπασῶν μεγίστην ὅσῳ πολὺ οὖσαν. Ptolemæus unam quidem excipit Taprobanem, λέγων (inquit Eustathius) ὅτι μεγίστη ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ τῇ δόξῃ μεθ᾽ ἣν ἡ Βρεττανική. Cæterùm de magnitudine *Britannia* vide sis Cl. Salmasium in Plinianis latè disserentem, pag. 250. Quidam deducunt à βρετὺς *dulcis* & τανία *regio*, ut in *Lusitania, Mauritania*, &c. q.d. *dulcis terra*. Duræus. Camdenus à *Brith*, id est, *pictus*, nam populi se pingebant glasto. Sin verò à *Britone* vel *Bruto* dicta fuit, certè Brutus ille Gallus fuit, non Trojanus, aut Italus. Versteganus. Bocharto verò Βρεττανικὴ nihil aliud videtur quam ברת אנך *barat anac*, id est *ager*, seu *terra stanni & plumbi*. ברא *bara* & in regimine ברת *barath* Syris agrum esse sciunt omnes, & ex Daniele abundè notum, & אנך *anac* stannum, ut plumbum Hebræi explicant Hamos 7. 6. Primò. de stanno res notissima ex Diod. Sic lib. 5. p.m. 209 οὗτοι τὸ κασσίτερον κατασκευάζουσι ἐργαζόμενοι τὴν φέρουσαν αὐτὸν γῆν. Vide quæ sequuntur. Secundò, de plumbo Plinium audi: *Nigro plumbo ad fistulas, laminasque utimur laboriosius Hispaniâ eruto, sed in Britanniâ summo terra corio adeò largè ut lex ultrò dicatur, ne plus certo modo fiat.* Figuram ejus quod attinet, Strabo lib. 4. Ἡ δὲ Βρεττανικὴ τρίγωνος μέν ἐστι. Cæsar, *Insula universa triquetra.* Pomponius; *Britannia se in diversos angulos cuneat triquetra, & Siciliæ maximè similis*; Diodo-

rus quoque Siculus; Αὕτη γὰρ τῷ σχήματι τρίγωνος οὖσα παραπλησίως τῇ Σικελίᾳ. Quam sit autem hoc verum ex recentiorum descriptionibus discere quivis potest, & præterea ex Tacito in vitâ Agricolæ. Dicitur etiam *Britannia* pl. num. uti & *Illyria* apud Propert. 2. 17.

Dic alias iterum naviget Illyrias.

Solinus. *Gracias cogitamus.* Homerus.

Ἠμὲν Κρήθηνι γένος εὐχόμεθ' εὐρειάων.

Euripides:

Καὶ νησιώτας, καὶ μακροὺς Εὐριπίας.

Catullus Epist. 26.

Hunc Gallia timens, timent Britannia.

Idem epist. 42.

Mavult quàm Syrias, Britanniasque.

De victu ac tolerantia vet. Britannorum pulcherrimè Bunduica bellatrix Regina in Oratione quâ centum & viginti millia militum adversus Romanos armavit apud Dionem Cassium lib. 62. cum insigni hostium vituperio: Εἰ τι οὖν τοῦ δέους, inquit, παρὰ πολὺ ἡμῶν ἐλαττοῦνται, καὶ ἐκεῖνοις, ὅτι οὔτε λιμὸν οὔτε δίψος, οὐ ψῦχος, οὐ καῦμα ὑποφέρουσιν ὥσπερ ἡμεῖς. Ἀλλ' οἱ μὲν καὶ σκιᾶς, καὶ σκέπης, σίτου τε μεμαγμένου καὶ οἴνου, καὶ ἐλαίου δέονται, κἄν ἄρα τι τούτων αὐτοὺς ἐπιλίπῃ, διαφθείρονται. Ἡμῖν δὲ δὴ πᾶσα μὲν πόα καὶ ῥίζα σῖτός ἐστι, πᾶς δὲ χυμὸς ἔλαιον, πᾶν δὲ ὕδωρ οἶνος, πᾶν δὲ δένδρον οἰκία. Καὶ τοὺς ποταμοὺς ἡμεῖς μὲν γυμνοὶ διανεόμεθα, ἐκεῖνοι δὲ οὐδὲ πλοίοις ῥᾳδίως περαιοῦνται. Britannos veteres ita describit Strabonis Epitomator lib. 3. Βρεττανοὶ εὐμήκεις τοῖς σώμασι. Τὰ δὲ ἤθη ἁπλούστερα καὶ βαρβαρώτερα ἔχουσιν, ἢ οἱ Κελτοί. Καὶ γὰρ γάλακτος εὐποροῦντες οὐ τυροποιοῦσιν. Ἄπειροι δὲ εἰσὶν καὶ κηπείας καὶ τῶν γεωργίας τρόπων. Πόλεις δὲ αὐτοῖς οἱ δρυμοί εἰσι. Περιφράξαντες γὰρ δένδρεσι καταβεβλημένοις εὐρυχωρῆ κύκλον ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ καλυβοποιοῦνται, καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσιν οὐ πρὸς πολὺν χρόνον.

Britanniæ Antiquæ populi juxtà Camdenum.

Attrebatii.

Bercheria, *Berkshire.*

Belgæ.

Dorsettia, Dorcestreńs. Comit. *Dorsetshire.*

Somersettensis Comit. *Somersetshire.*

Southamptoniæ Com. *Hantshire.*

Vectis ins. *The Isle of Wight.*

Wiltoniensis Com. *Wiltshire.*

Brigantes.

Eboracensis Comit. *Yorkshire.*

Dunelmensis Episcopat. *The Bishoprick of Duresme,* vel *Durham.*

Lancastrensis Comi. *Lancashire.*

Westmaria Comit. *Westmorland.*

Cumbria Com. *Cumberland.*

Cantium.

Kent.

Cattieuchlani.

Bedfordiensis Com. *Bedfordshire.*

Buckinghamiensis Com. *Buckinghamshire.*

Hertfordiensis Com. *Hartfordshire.*

Coritani.

Derbiensis Com. *Darbyshire.*

Leicestrensis Com. *Leicestershire.*

Lincolniensis Com. *Lincolnshire.*

Northamptoniæ Com. *Northamptonshire.*

Nottinghamiensis Com. *Nottinghamshire.*

Rotelandia. *Rutland.*

Cornavii.

Cestriensis Com. *Cheshire.*

Salopiensis Com. *Shropshire.*

Staffordiæ Com. *Staffordshire.*

Warvvicensis Com. *Warvvickshire.*

Wigorniensis Com. *Worcestershire.*

Danmonii.

Cornubia, *Cornvvall.*

Devonia, *Devonshire.*

Dimetæ.

Cardiganiæ Com. *Cardiganshire.*

Carmardeniæ Com. *Caermarthenshire.*

Pembrochiensis Com. *Pembrokshire.*

Dobuni.

Glocestriensis Com. *Gloucestershire.*

Oxoniensis Com. *Oxfordshire.*

Iceni.

Cantabrigiensis Com. *Cambridgshire.*

Huntingdoniensis Com. *Huntingdonshire.*

Norfolcia, *Norfolk.*

Suffolcia, *Suffolk.*

Ordevices.

Arvoniæ Com. *Caernarvonshire.*

Denbighiensis Com. *Denbighshire.*

Flintensis Com. *Flintshire.*

Mervinia, *Merionethshire.*

Montgomeriensis Com. *Montgomeryshire.*

Mona insula, *The Isle of Anglesey.*

Ottadini.

Northumbria, *Northumberland.*

Regni.

Sussexia, *Sussex.*

Suthreia, *Surrey.*

Silures.

Brechiniæ Com. *Brecknockshire.*

Herefordensis Com. *Herefordshire.*

Glamorganensis Com. *Glamorganshire.*

Monumetensis Com. *Monmouthshire.*

Radnorensis Com. *Radnorshire.*

Trinobantes.

Middlesexia, *Middlesex.*

Essexia, *Essex.*

Britanniæ in gloriam maximè cedit Christianam Fidem incolis eius diluculo successisse. Theodoret. de cur. Græc. Affect. ubi de Apostolorum prædicat. *Neque solum Romanos*, sed Scythas quoque & Sauromatas, Indos præterea, Æthiopes, Persas, Seres, Hyrcanos, Britannos, &c. omnes induxerunt, ut Crucifixi Legem acciperent. Sed & ante eum S. Hieron. Ep. ad Evagrium 85. Et *Gallia* & Britannia, & Africa, & Persis, & Oriens, & India, & omnes Barbaræ Nationes unum Christum adorant, unam observant regulam *veritatis.* Et ante eum S. Chrysost. Serm. de Pentecoste Tom. 3. *Vbicunque* ieris ad Indos, ad Mauros, ad Britannos, ad Hispanos, usque ad ultimum finem terrarum, invenies, In Principio erat verbum, & verbum erat *apud Deum.* Et ante eum Athanasius Epist. Synod. apud Theodor. l. 4. c. 3. *Quibus Niceni* Concilii Patribus assentiuntur omnes ubique Ecclesiæ in Hispaniâ, Britanniâ, Galliâ. Et ante

ante eum Origenes Hom. 4. in Ezech. *Quando terra* Britanniæ ante adventum Christi, in unius Dei consensit *Religionem*, &c. Et ante omnes Tertullianus, adversus Judæos cap. 7. *Britannorum* inaccessa Romanis loca, Christo verò subdita. His astipulatur Gildas, scriptor gentis nostræ antiquissimus qui, (ut est apud Polyd. Vergil. Hist. Angl. lib 2.) testis est Britannos, *jam inde ab initio orti Evangelii Christianam recepisse religionem*. Ita sub ipso Evangelii crepusculo, in tenebris & umbrâ mortis sedentib. Lux sempiterna affulsit & Sol Justitiæ radios suos salutares communicavit. Sed hoc quasi parum esset, Christianismum privatè tam citò, ad Britannos delatum fuisse, recepta est publicè Fides ἀπὸ τῶν παραδοθείσης τοῖς Ἁγίοις in Britannia prius quam Romæ, ut rectè Episcopus Eliensis ad Apol. Bellarm. c. 1. p. 31. & ante eum Polydorus ipse Romanensis. Planè Sabellicus Enn. 7. 5. *Britannia* omnium provinciarum prima publicè *Evangelium recepit*. Etenim Regis Lucii auspiciis hic est propagatum cùm nondum Christiani essent Romani Imperatores.

Britannia, Ducatus Galliæ, vulgò *Bretaigne*, qui nomen jura, moresque, imò & incolas a *Britannis* insulanis accepit Julius Scal. in Urbibus.

> *Vicit Aremoricas animosa Britannia gentes,*
> *Et dedit imposito nomina prisca jugo.*

Putant autem id factum imperante Vortigero, cùm in Galliam Britannos expulisset evocatus ad defensionem adversus Scotos Saxo. Nec tamen absimile vero est etiam ante id temporis in istâ Galliæ parte Britannorum extitisse colonias, easque tunc auctas novâ accessione, quam vim domi fuerant passi, Aremoricis, istique maritimo tractui intulisse. Excreverunt hi postmodum in tantam potentiam, ut Gothis, quo minus Galliam universam occupârint, obstaculo fuerint. Certè Riothimus istorum rex, teste Jornande, duodecim millia Britannorum contrà Gothos in auxilium adduxit. Prælio quoque adversus Attilam Britannos interfuisse autor est Callimachus Experiens. Simpsonius ex Pontano. Per aliquot sæcula Duces habuit proprios; sed ab an. 1491. regno Franciæ annexa est, & maximè in Occ procurrit, à quâ parte rigatur Oceano, uti à Merid & à Sept. Sed ab Oriente habet Normanniam, & prov. Andegavensem &, Pictaviensem; estque tota portuosa.

Urbes Britanniæ Minoris.

Aletha. Vide Maclovium.
Briocum, *S. Brieu*.
Brivates, *Brest*.
Clissonium, *Clisson*.
Corisopitum & Curiosolitæ, *Cornovaile*.
Dinantium, *Dinan*.
Dolis, *Dol*.
Filiceræ, *Fougeres*.
Gueranda, *Guerande*.
Hannebontum, *Hannebont*.
Kimplæum, *Kimplay*.
Leona, *S Pol. de Leon*.
Machicolium, *Machecou*.
Maclovium, olim Aletha, *S. Malo*.
Mons Relaxus, *Morlaix*.
Nannetes, *Nantes*.
Rhedones, primaria reg. *Rennes*.
Saltocanus, *Rojcon*.
Trecorium, olim Osismi, *Triguier*.
Venetæ, *Vannes*.
Vitræum, *Vetre*.

Britannicus, filius Claudii Cæsaris ex Messalinâ primò Germanicus dictus. Hic quamvis adhuc infans, a patre in castris sæpè circumlatus fuisset, & militibus commendatus, Neronis tamen operâ veneno sublatus est. Tacit. An. 13. Juven. Sat. 6. de Messalinâ

> *Ostenditque tuum, generose Britannice, ventrem.*

Britomartis, Nympha Cretensis, valdè formosa, Jovis, & Charmes filia, Diodoro *Britona* dicta. Retia ad venandum invenit, ex quo *Dictynna* dicta est, quod causam præbuit, ut quidam Dictynnam ac Dianam eandem esse putarint. Hesych. Βριτόμαρτις, ἐν Κρήτῃ ἡ Ἄρτεμις. Hæc, ut quibusdam placet, a Minoë rege Cretensi adamata, cùm ejusdem concubitum fugere non posset, de rupe se in mare præcipitavit. Ejus meminit Virgilius seu quisquis fuit alius in Ciri. Callimachus Hymno 3. qui est in Dianam.

> Ἔξοχα δ' ἄλλων, Βριτόμαρτιν ἐΰσκοπον ——

Ubi Scholiastes: Βριτόμαρτις ὄνομα κύριον τῆς νύμφης, ἀφ' ἧς καὶ ἡ Ἄρτεμις ἐν Κρήτῃ Βριτόμαρτις τιμᾶται, ὡς Διογενιανός. De hâc ita Solinus. *Cretes Dianam religiosissimè venerantur*, Βριτόμαρτιν *gentiliter nominantes, quod sermone nostro sonat virginem dulcem*. Et Jos. Scaliger ait se in Glossariis Græcorum invenisse Βριτὺ τὸ γλυκὺ, ὡς Κρῆτες.

Britones, pop. min. Britanniæ, quæ est Gall. Celticæ regio ad mare sita, Normannis ac Pictavis contermina. Juvenali.

> *Quæ nec terribiles Cimbri, nec Britones unquam.*

Briva Isara, Gall. Lugd. op. Anton. *Pontoise* Simlero.

Brivates, *Brest* Scaligero, op. & portus, & Emporium Gall. Celt in orâ occiduâ Britanniæ circà Gobæum promont. à Leonâ & leuc. à Nannetibus 43. in arctos. Est & *Brivas* ad ostia Ligeris, teste Bertrando Argentræo. Vulgò *le port de Croisil*.

Brixaba, mons Tanai flu. vicinus, posteà *Arietis frons* dictus. Plut. lib. de Fluminibus.

Brixellum, op. Italiæ inter Mantuam & Cremonam, vulgò *Bressello*. Tacito Hist. lib. 2. Suetonio in Othone, Phlegonti lib. de longævis, prætereaque Ptolemæo atque Antonino scribitur *Brixellum*, ut apud Plin. 3. 5. *Brixillum*; apud Plut. in Othone ἐν Βριξίλῳ legas, & posteà, ἐν Βριξιλλῷ. Long. 32. 41. La. 44. 08.

Brixia, urbs Venetiæ in Cenomannis, Catullus carm. 68.

> *Atqui non solum hunc se dicit cognitum habere*
> *Brixia, Chinea supposita specula;*
> *Flavus quam molli percurrit flumine Mela,*
> *Brixia, Verona mater amata mea.*

Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 1. cap. 26. *Brescia*, & *Bressa* hodiè dicitur. Long. 32. 20. Lat. 44. 30. Est & Susianæ fluvius. Plin. 6. 26.

Brocomagus, *Brucomat* Rhenano, op. Germ. sup. in Alsatia, infrà Argentoratum 2. leuc. distans in Bor. ab Hagenoa totidem in Africam. Long 28. 50. Lat 48. 20.

Broda, urbs Bohemiæ gemina, Teutonica & Bohemica una *Brod Behemish* inter Pragam 4 & Cuttembergam 5. leuc. altera *Brod Deutschen*, à priori 11. leuc. Trebitium versùs 9.

Bromius, Bacchi cognomen. ἀπὸ τοῦ βρέμειν i. e. *à fremendo*; Aliis verò ἀπὸ τῆς βροντῆς h. e. *à tonitru*, eò quòd natus sit cum tonitru, ejus genitrice fulmine peremptâ, Ovid. Met. 4.

Thura dabant, Bacchumque vocant, Bromiumque
Lyæumque.

Broncherstum, op. Belgii uniti in Com. Zutphaniæ ad dextram ripam Isalæ flu. 1. leuc. à Zutphaniâ in dition. Hollandorum.

Bronium, *Bruine* op. Belgii in Hannoniæ & Brabantiæ confin. med. inter Bruxellas & Montes.

Brontæus, Jupiter dictus à βροντῇ, quod est *tonitru*, unde Latinè *Tonans* quoque vocatur.

Brontes, unus ex Cyclopibus, Vulcani ministris qui Jovi cudunt fulmina, ἀπὸ τῆς βροντῆς, i. e. à tonitru dictus. Tres autem præcipuè à Virgilio numerantur, Vulcani ministri, *Brontes*, *Steropes*, & *Pyracmon*. quos Hesiodus in Theogonia Cœli & Terræ filios facit, quanquam alii ex Neptuno & Amphitrite natos malint. Virg Æn. 8.

Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro
Brontesque, Steropesque & nudus membra Pyracmon.

Statius Sylv. 1. 1.

Quæ super imposito moles geminata Colosso
Stat Latium complexa forum? Cœlo ne per auras
Fluxit opus? Siculis an conformata caminis
Effigies lassum Steropem Brontemque reliquit,

Idem lib. 5.

Non tam grande sonat motis incudibus Ætna
Cùm Steropes, Brontesque ferit, nec major ab antris
Lemniacis fragor est ubi flammeus ægida cælat
Mulciber & castis exornat Pallada donis.

Et lib 4.

Tale nec Idæis quicquam Telchines in antris,
Nec solidus Brontes, nec qui polit arma Deorum
Lemnius exiguâ potuisset ludere massâ.

Scholiastes Æschyl. ad Prom. p. 56. edit. Steph. Βρόντης καὶ Στερόπης Κύκλωπες, οἱ ἀδελφοὶ ἦσαν τοῦ Κρόνου τοῦ πατρὸς τοῦ Διός. εἶχον δὲ οὗτοι ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν τοῖς μετώποις, οὓς ὁ Κρόνος μετὰ τὸ ταρτάρῳ συνέδησεν. ὡς ἐπὶ ἄλλοις ... Ὁ δὲ Ζεὺς τῆς βασιλείας κρατήσας τὸν μὲν πατέρα Κρόνον κατεῖχε, τοὺς δὲ εἰρημένους ἀνῆγε, καὶ συνεργοὺς τοῦ κράτους ἔχει. τὸν μὲν Βρόντην μηχανώμενον αὐτῷ τὴν δὲ Στερόπην, ἀστραπὴν εἰς ἐκφόβησιν πάντων τῶν ἄλλων θεῶν.

Claud. de 3. Consul. Hon.

——*Vobis jam Mulciber arma*
Præparat, & Siculâ Cyclops incude laborat:
Brontes innumeris exasperat Ægida signis,
Altum fulmineâ crispare in casside conum
Festinat Steropes: nectit thoraca Pyracmon,
Ignifluisque gemit Lipare fumosa cavernis.

Broteas, & Ammon, cæstibus inclaruerunt. Ovid. Met. 5.

Hac gemini fratres, Broteasque & cæstibus Ammon
Invicti.——

Brotheus filius Vulcani & Minervæ deformi facie ob quam dum plerisque esset risui, animi dolore se in rogum conjecit. Ovidius in Ibin.

Quodque ferunt Brotheum fecisse cupidine mortis
Des tua succenso membra cremanda rogo.

Brovonacis Anton. *Braboniacum* Lib. Not. *Brougham* Camdeno, op. Albionis in Anglia inter Eboracum 85. & Luguvallam 22. m. p. à Caturractonio 43. apud Scotiæ limites in reg. Westmaria.

Bructeri, pop. Germ. in Frisiâ Orient. incolentes, quorum tractus *Brockmerlands*, teste Cornelio Kempio, dicitur. Putantur iidem cum Busacteris, vide ibi. Sunt qui hos in Marchiâ Comit. in Westphaliâ collocant. Meminit istorum Claudianus de 4. Consul. Honorii,

——*Venit accola sil. a*
Bructerus Hercyniæ.——

Hoc Drusus navali prælio in Amasio flu. superavit, teste Tacito.

Bruga, vulgò *Bruges*, Flandriæ urbs, omnium pulcherrima, nitidissimaque. Publicarum siquidem & privatarum ædium in hac urbe splendor & magnificentia, omnem rationem, omnem dicendi facultatem superat. Optimam urbium formam. h. e. orbicularem situ obtinet. Pulcherrimis mœnibus cingitur. Forum habet, ad quod sex latæ deducunt plateæ, totidemque præcipuis portis respondentes. *A pontium multitudine* sic dicitur. Præcelsis turribus, Divorumque augustissimis templis sexaginta numero insignitur. Long. 24. 25. Lat. 51. 36.

Bruma, dicitur dies Solstitii hyemalis, qui est ad 15. Cal. Januar. Dicta quasi βραχὺ ἦμαρ, ut quibusdam placet; quam Originationem quoque amplectitur Macrobius Saturn. 1. 21. Isidor. lib. 5. c. 35. Cæsar Scal. 19. c. lib. 1. de Caus. L. L. Varro autem ut & Festus, eam à *brevitate dierum* appellari ajunt. Vide Vossium in *Bruma*.

Brumalia, à Romanis dicebantur Bacchi sacra, quæ & Liberalia, bis in anno celebrari solita; semel 12. Cal. Mart. atque iterum 18. Cal. Sept. Dicuntur autem à *Brumo*, quo nomine Romani veteres Bacchum appellabant. Rhod. 18. 25. Vide Suidam in Βρουμάλια.

Brundunum, urbs Bavariæ, vulgò *Braunavv*, Long. 35. 25. Lat. 40. 10.

Brundusium, quæ & *Brundisium*, *Brendesium* Ptolemæo, *Brentesium* Stephano, urbs Calabriæ ad mare Adriaticum sita viâ Appiâ, eousque perductâ, & portu insigni nobilis, ex quo Romanis tritissimus olim fuit in Græciam transitus. A *Brento* quodam Herculis filio, si Stephano fides, aut certè à cervini capitis similitudine, quod Messapii linguâ suâ βρέντιον appellant. Lucan. lib. 2.

Brundusii tutas Magnus conscendit in arces.

De situ ejus hæc innuit idem Pharsal. lib. 5.

——*Curvique tenens Minoia tecta*
Brundusii, clausas ventis brumalibus undas
Invenit & pavidas hyberno sidere classes.

Ubi *curvum* dixit, quia semicirculi in formam jacet. Idem poëta de eâdem urbe.

Urbs est Dictaeis olim possessa colonis
Quos profugos Creta vexere per aequora puppes
Cecropiae, victum ementitis Thesea velis.
Hanc latus angustum jam se cogentis in arctum
Hesperiae, tenuem producit in aequora linguam,
Adriacas flexis claudit quae cornibus undas.
Nec tamen hoc arctis immissum faucibus aequor
Portus erat si non violentos insula euros
Exciperet saxis lassasque refunderet undas.
Hinc illinc montes scopulosa rupis aperto
Opposuit natura mari, flatusque removit,
Ut tremulo starent contenta fune carinae.

Meminit ejusdem Horatius, lib. 1. Sat. 5. quâ iter ab Româ ad *Brundusium* usque describitur.

Brundusium longae finis chartaeque viaeque.

Und Silius lib. 8.

Nec non Brundusium, quò desinit Itala tellus.

Denique Festus, *Brundisium*, inquit, *quidam poëtae brevitatis causâ, Brendam* dixerunt. Long. 41. 17. Lat. 40. 34.

Brunsvvicum, Tubisurgium Ptolemaeo, aliis *Brunopolis*. Saxoniae metropolis, cujus ferè centrum obtinet; civitas est permagna & populosa 2. m. p. suo ambitu complectens. Tota urbs in plano jacet, moenibus ac fossâ duplici profundissimâ & aliquot in locis triplici, ac quâ libet aquis stagnantibus munitâ. Vallum etiam inter fossas crassissimum habet, ductum per circuitum, variis arborum generibus consitum. Libera urbs est (tametsi principes reg. sese Duces Brunsuicenses inscribant) inter Erphordiam & Hamburgum, inde 24. hinc 20. leuc. a Magdeburgo in occid. 13. quot à Luneburgo recedens. Long. 32. 40. Lat. 52. 40.

Brutidius, vir quidam qui tempore Juvenalis poëtae tractus est ad judicium, tanquam fautor & amicus Sejani, apud Imperatorem accusati. Juvenal. Sat. 10.

——— ——— *Pallidulus mi*
Brutidius meus ad Martis fuit obvius aram,
Quam timeo victus ne poenas exigat Ajax,
Ut malè defensus. ——— ———

Hinc Brutidium ait Tacitus, *artibus honestis copiosum fuisse*, qui etiam teste Senecâ, *Rhetor & Historicus fuit, non sine laude.* Vide Voss. Hist. Lat. 1. 24.

Brutii, pop. in extremis Italiae finibus suprà Lucanos, peninsulam incolentes, cujus Isthmus à Lao flu. usque ad Metapontium porrigitur. Hi Lucanorum olim pastores fuêre, qui excusso servitutis jugo, trans Laum flu. sedes posuerunt, unde & Βρέττιοι vel Βρύττιοι à Lucanis dicti sunt, quod illorum lingua fugitivos sonat. A Romanis autem *Brutii* appellati sunt quasi *Bruti*, h. e. *stupidi & vecordes*; quâ ignominiâ ideò notati sunt, quò d secundi belli Punici tempore ad Annibalem descivissent; ob quam perfidiam semper deindè sine honore & dignitate habiti sunt, ad servilia tantùm opera, & viliora munia designati. Dionysius Periegetes.

Ἄγχι δὲ Λευκανοί τε καὶ Βρέττιοι ἄνδρες ἔασι,
Τοσσάτιοι παρὰ τῆς ὅσον Λευκὴν ἐπὶ πέτρην.

Graecis Βρέττιοι & Βρύττιοι dicti. Eustathius: Βρέττιοι καλοῦνται ἀπὸ Βρεττίου υἱοῦ Ἡρακλέους. Justinus à *Brutia* muliere Diod. Sic. à *servitute suâ* sic dictos putat. καὶ ἐκ τοῦ τὸ ἐγχώριον διάλεκτον οἱ δραπέται Βρέττιοι προσαγορεύονται. Strabo Ἀποστάτας vocat, h. e. *desertores*. Notandum autem hic, quod observat Bochartus, priscam Italiam nihil fuisse quam Brutiorum agrum cum parte Lucaniae, quod ipsum voluit Stephanus in quo legendum: Ἀπὸ χώρα δὲ τὴν Βρεττίαν φασὶ καλεῖσθαι Ἰταλίαν. Est autem regio sic dicta à picis abundantiâ ibi nascente, βρύττιον enim Graeci *picem* appellant. Vide doctiss. Authorem de Ph. Col. pag. 660.

Brutius, Βρέττιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος καὶ ἱστορικὸς vocatur à Scriptore Chron. Alexandr. pag. 90. ubi ex eo quaedam narrat de Danae & Perseo. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3.

Brutus, Brutorum familia Romae imprimis fuit illustris, ex quâ primus fuit L. Junius Brutus à stultitiâ, quam Tarquinii metu simulabat, ita cognominatus. Unde illud poëtae

Brutus erat stulti sapiens imitator.

His exactis regibus, civitateque in libertatem vindicatâ primus Romae cum L. Tarquinio factus est Consul, rebusque multis praeclarè gestis tandem eo in praelio quod ad Regillum lacum commissum est, occubuit, cumque matronae, ut fortissimum muliebris pudicitiae vindicem, annum integrum luxerunt. Virg. Æn. 6.

Vis & Tarquinios reges, animamque superbam
Ultoris Bruti fascesque videre receptos?
Consulis imperium hic primus saevasque secures
Accipiet. &c.

M. Junius Brutus, percussoris Caesaris pater, quem tres de Jure Civili scripsisse libros, Cic. 2. de Oratore author est, Marianas partes secutus à Pompeio victus, profligatusque est. Post mortem Syllae, quum Lepidus Consul bellum redintegrasset, Brutus, qui Galliam Cisalpinam Lepidi nomine tenebat, à Pompeio Mutinae obsidione clauditur in quâ sive sponte, sive animos militum mutatos cernens, suam militumque salutem Pompeio commisit. Dimissus inde, quum ad Padum pervenisset, postridiè per Geminium, Pompeii jussu, interfectus est. non sine sugillatione Pompeii, ut qui perfidè & crudeliter illum occidisset. Cicero Brutum hunc non modò acutum oratorem, sed etiam juris publici & privati peritum esse refert. Uxorem habuit Serviliam Catonis sororem parùm sanè pudicam, ex quâ filium M. Brutum, & 2. filias Junias suscepit. Harum altera M. Lepidi Triumviri conjux, altera C. Cassio nupta. Tacitus.

M. Junius Brutus, vir summae gravitatis, & si unum ejus facinus excipias, quo se suosque perdidit, caetera valdè bonus & laude dignus. Exorto bello Civili Pompeium, quanquam patris interfectorem, quia partes illius justiores statueret, sequutus est. A pugnâ Pharsalicâ non tantùm conservatus à Caesare, verùm etiam inter amicos habitus, Galliam Cisalpinam obtinuit, idque per tempus belli Africani. Post Caesaris ex Hispaniâ reditum urbanâ praefecturâ ornatus, per Cassium dolentem sibi primum locum denegatum, seductus, in Caesaris necem conspiravit, quâ patratâ, quum in urbe se tutò non fore videret, fugâ sibi cum caeteris conjuratis consuluit, nec multò post comparatis exercitibus cum Cassio in Philippis ab Antonio & Caesare victus necem ubi conscivit, annos natus 40. Uxor illi fuit Porcia Catonis avunculi filia. Amicissimus fuit Ciceroni, cujus nomine & librum de claris Oratoribus Tullius inscripsit, qui eidem & alium de perfecto Oratore con-

scripsit; habenturque ejus ad Ciceronem, & hujus ad illam non paucæ Epistolæ. Vitam ejus conscripsit Plutarchus. Hunc Cæsar inter conjuratores videns, à quibus interimeretur, filium nominavit, & fortassè verè quando cum matre ejus Cæsar consueverat. Scripsit hic Brutus epitomas historiæ Fannii & Cœlii Antipatri. Alia etiam scripsisse certum est. Nam librum ejus de Officiis Charisius citat, lib. 1. & Priscianus, lib, 6. Ac libri de patientiâ meminit Diomedes, lib. 1. Quo etiam libro testis adhibetur in laudatione Appii Claudii. Suidas, Βροῦτος, στρατηγὸς Ῥωμαίων, ἔγραψεν ἐπιστολὰς καὶ τ Πολυβίου τῦ ἱστορικῦ βιβλίων ἐπιτομήν.

D. Junius Brutus Albinus, & ipse unus ex percussoribus Cæsaris, post pugnam Mutinensem, quum persequi vellet Antonium, desertus à legionibus, Antonii jussu cæsus est, quum esset Consul designatus, & à Cæsare inter secundos hæredes adscriptus.

Brutius Præsens, Cons. Rom. Antonini Pii collega An. U.C. 890. cujus filiam M. Imperator filio suo Commodo matrimonio junxit.

Brutius historicus memoratur B. Hieronymo in Chron. Euseb. ad Ann. 2112. Vide Voss. Hist. Lat. p. 698.

Bruxella, *Brussells*, urbs Belgii, Brabantiæ præcipua, ad Senam amnem. ab Antverpia 8. leuc. in austr. à Lovanio 4. in occ. versùs Gandavum. Long. 25. 46. Lat. 50. 50.

Bryges, Thraciæ pop. Steph. qui posteà *Phryges* dicti sunt. Strabo lib. 7.

Brygias, vel *Brygion*, urbs Macedoniæ, Steph. cujus etiam Plinius meminit lib. 4. cap. 30.

——— Οἵ ποτ' ἐδείμαντο,
Ἀρτέμιδι Βρυγοὶ περιώσιον ἀλκήεντε.

Ubi Scholiastes. Βρυγοὶ, ἔθνος Ἰλλυρίας.

Bubacene, Asiæ reg. a Polysperchonte in ditionem Alexandri M. reducta. Qu. Curtius.

Bubastus, vel *Bubastus*, Ægypti civitas in quâ religiosissimè olim Isis colebatur, quæ ab eâ etiam Bubastis dicta. Ovid. Met. lib 9.

——— *Cum quâ latrator Anubis,*
Sanctaque Bubastis, variisque coloribus Apis.

Long. 63. 06. Lat. 30. 40. Hinc *Bubastia*, sacra quæ in honorem Isidis quotannis celebrabantur, quorum præter Herodotum Gratius quoque meminit in Cynegetico vers. 42.

Vix operata suo, sacra ad Bubastia, lino
Velatur sonipes æstivi turba Canopi.

Bibeseth Zieglero, *Aixoth* Joan. Leoni dici videtur.

Bubasus, Cariæ regio, cujus mulieres Ovidio *Bubasides*.

Bubasides videre nurus.

Bubesius sinus, in Caria. Mela. 1. 16. Ita libri & rectè: op. enim undè hic sinus dictus est, Βυβασσὸν Jones vocabant, non Βυβασσόν. Herodotus tamen Doricè id vocabulum extulit lib. 1. Βυβασσίης enim ibi legendum, non Βυβλεσίης. Neque enim ulla usquam est Byblesia Chersonesus; Sed Βυβασσίη χερσόνησος est illa, quam Plinius vocat *Bubassum regionem*. Urbs enim est, & regio, & sinus & peninsula. I Vossius.

Bubienum, op in Hercynia sylvâ, Marobudi cujusdam, qui Suevis imperavit, regia. Strabo lib. 7. *Braga* Aventino, aliis *Buduveisse* dicitur.

Bubo, vel *Bubon*, Lydorum urbs in mediterraneis sita. Plin. 5. 27. Strabo verò lib. 13. Lyciæ urbem esse ait, in qua creta nascitur. Huic Stephanus Bulbarum conjungit, quas ait à *Bubone* & *Balburro* latronibus esse conditas.

Buca, op Ferentanorum in quartâ Italiæ reg. quod Plinius perperam inter Histionium & Ortonam ponit lib. 3. cap. 12. Rectiùs Ptolemæus. Τιφέρνου ποταμοῦ ἐκβολαὶ Βοῦκα, Ἰστόνιον. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 1207.

Bucellarii, Gallogræci dicuntur, quorum reg *Bucellaria*. Suidas.

Bucephala, *Bucephalum*, Qu. Curtio & Au. Gellio, urbs Indiæ citer. ad Hydaspen flu. ab Alex. M. condita, ac de equi sui nomine dicta. *Gelfeten*, teste Mercatore. Meminit Stephanus 2. hujus nominis locorum. Vide Freinshemium ad Q. Curtium lib. 9. cap. 3. ad hæc verba. *Opida quoque duo condidit, quorum alterum Nicæam adpellavit, alterum Bucephalon, equi, quem amiserat, memoriæ ac nomini dedicans urbem.*

Bucephalos, Melæ Peloponnesi promont, à parte Orientali. *Bucephalum* portus Ptolemæo dicitur, qui eum ad sinum Saronicum ponit, eodemque loco describitur à Plinio & Pausaniâ. *Cavalla* Bellonico dicitur.

Guil. Budæus, ita laudatur à L. Vive in lib. 2. de C. D. c. 17. *Quo viro* Gallia acutiore ingenio, acriore judicio, exactiore diligentiâ, majore eruditione nullum unquam produxit. Hac verò ætate ne Italia quidem. Nihil est usquam vel Græcorum vel Latinorum scriptorum quod ille non evolverit, legerit, excusserit. Græca & Latina juxtà & summè callet. Tam facilè utraque linguâ loquitur quam Gallicâ, quæ est ei vernacula, haud scio, an etiam faciliùs ——— Nihil est tam reconditum, tam abstrusum in his linguis quod non pervestigarit, adierit, inspexerit. Vide quæ sequuntur, & accipe hoc distichon Buchanani poetæ posterioris quidem ætatis sed non inferioris notæ:

Gallia quod Græca est, quod Græcia Barbara non est,
Utraque Budæo debet utrumque suo.

Bulgari, pop. Mysiæ in Thraciæ confin. à *Bulgâ*, vel Volgâ flu. sic dicti, ubi primùm in Moschorum fin. habitarunt. Reg. *Bulgaria* dicitur, cujus metropoles sunt Sophia, ubi Sedes est præfecti, & Ternobium, ubi sedes Metropolitani. De Bulgaribus vide Montacutium ad Photii Ep. 1. ubi hæc scribit; Erant Bulgari, aut Bulgæ gens barbara, effera, pagana, Aquilonaris, quæ postrema penè omnium ab Aquilone, unde omne malum in Rom. imperium inundavit, post alias è Scythiâ proluvies, irruperunt, & Rom. imperium à Constantino divisum, in partes dilectum, præsidiis destitutum, in ruinam dederunt, quos primus Constantinus Copronymus bello vicit. Sed non ita pessundedit, quin resumptis viribus posteà Nicephorum Imp. profligatum occiderent,

derent, & caput ejus abscissum ludibrio exponerent. Cùm primùm irrumperent, Dardaniam occupabant; sed deinceps Macedoniæ & Illyriæ partes possederunt. De illis ad religionem Christianam conversis deinde certatum est inter Romanam & Constantinopolitanam sedem, cujus subessent jurisdictioni; de quo certamine Photius alicubi in epp. qui vehementiùs eâ de re contendebat: unde imprimis odio & invidiâ apud Romanos laborabat. *Bulgari* v. dicebantur à *Bolgâ* sive *Volgâ* flu. ingenti, etiam hodiè notissimo, cujus erant accolæ cùm irrumperent in imperium.

Bunas Atheniensis, qui arbiter in controversiâ inter Calydonios & Eleos designatus per fictas occasiones rem in longum distulit, nec unquam de lite pronunciare voluit. Unde proverb. *Bunas judex est.*

Bunduica, Britannorum Regina fortissima, de quâ sic Dio lib. 62. sub initio: Ἡ δὲ μάλιστα αὐτοὺς ἐρεθίζουσα, καὶ ἐναντία Ῥωμαίων πολεμεῖν ἀναπείσασα, τῆς τε προστασίας αὐτῶν ἀξιωθεῖσα καὶ τοῦ πολέμου παντὸς στρατηγήσασα, Βουνδουΐκα ἦν, γυνὴ Βρεττανίς, γένους τοῦ βασιλείου, μεῖζον ἢ κατὰ γυναῖκα φρόνημα ἔχουσα. Αὕτη γὰρ συνήγαγέ τε τὸ στράτευμα ἀμφὶ δώδεκα μυριάδας ὄν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ βῆμα ἐκ γῆς ἑλώδους ἐς τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον πεποιημένον, ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα μεγίστη καὶ τὸ εἶδος βλοσυρωτάτη, τό τε βλέμμα δριμυτάτη, καὶ τὸ φθέγμα τραχὺ εἶχε, τήν τε κόμην πλείστην τε καὶ ξανθοτάτην οὖσαν μέχρι τῶν γλουτῶν καθεῖτο, καὶ στρεπτὸν μέγαν χρυσοῦν ἐφόρει. Χιτῶνά τε παμποίκιλον ἐνεκεκόλπωτο καὶ χλαμύδα ἐν αὐτῷ παχεῖαν ἐνεπεπόρπητο. Οὕτω μὲν ἀεὶ ἐνεσκευάζετο, τότε δὲ καὶ λόγχην λαβοῦσα, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάντας ἐκπλήττειν, ἔλεξεν ὧδε.

Bupalus, pictor fuit apud Clazomenas Asiæ civitatem, qui Hipponacten Poëtam deformem pro risu depinxit, quo ille furore commotus, tali eum carmine perculit, ut se laqueo suspenderit. Horat. Epod. 6.

Qualis Lycambæ spretus infido gener
Aut acer hostis Bupalo. Vide Plin. 36. 5.

Buprasium, civit. & flu. reg. Elidis à *Bupraso* conditore Hom. Plinio v. inter Achaiæ loca recensetur, l. 5. c. 5.

Bura, *Vostica* Moletio, op. Achaiæ Peloponn. ad sin. Corinth. inter Pellenen, & Helicen. Ovid. Met. 15.

Si quæras Helicen & Buran Achaidos urbes
Invenies sub aquis & adhuc ostendere nautæ
Inclinata solent cum mœnibus opida mersis.

Burcinatium, *Kraneburg* Simleio, op. Germ. infer. in Duc. Cliveusi, apud Cliviam urb. 1. leuc. distans in occ. à Noviomago urbe Geldriæ 2. Al. *Bureck*, op. ejusdem Duc. ad Rhenum ex adverso Wesaliæ, quod verisimilius videtur.

Burdigala, *Bourdeaux*, urbs archiep. Aquitan. ad Garumnam, in ora occidua ejus reg. quæ vulgò *Guienne* dicitur, caput, ac conventus juridicus, à Tolosâ 30. leuc. in Circium, inter Santonas ad Bor. 21. & Baionam ad merid. 26. leuc. Patria Ausonii; de quâ ille in Catalogo urbium:

Diligo Burdigalam, Romam colo; civis in hâc sum,
Consul in ambabus. Cuna hic, ibi sella Curulis.

Long. 20. 10. Lat. 44. 50.

Burgi, *Burgos*, urbs archiep. Hisp. Tar. Castellæ vet. caput & reg. ad Arlanzam flu. Long. 16. 32. Lat. 43. 00.

Burgundia, dividitur in 2. partes, nempe in Ducatum, cujus caput Divio, Parlamenti sedes sub rege Franciæ; & in Comitatû, vulgò *la Franche Conté*, cujus primaria Dola Senatus sedes: estque angustior, & inter Ducatum & Helvetios Lotharingiam & Bressiam: cum Ducatus, qui amplior, habeat à Sept. Campaniam, ab Orient. Comit. Burgundiæ, à merid. Baujoviens. agrum & ab Occ. Nivernensem & Borboniensem provincias. Pop. *Burgundiones*, seu *Burgundi*, qui olim Chattorum & Alemannorum agros occupavère, & posteà in Gallias transmigrarunt. Burgundi confines erant Alamannis, uti docet Am. Marc. principio lib. 18. *Ubi terminales*, inquit, *lapides Alamannorum & Burgundiorum confinia distinguebant.* Idem notat Procopius lib. 1. Goth. & ante utrumque Mamertinus in Genethliaco quem Maximiniano Herculio dixit: *Burgundiones*, ait, *Alamannorum agros occupavère.* Vide Valesium ad Am. pag. 372.

Burrium, *Uske* Camdeno. Op. Albionis in Walliâ in Com. Monumetensi, Iscæ finitimum, inde 9. m. p. Callevam versus. Al. est *Ludbury* nomine alludente.

Buruncum, *Wuringhen*, nonnullis op. Germ. ad Rhenum flu. inter Coloniam & Novesium Long. 28. 25. Lat. 52. 00.

Busacteri, pop. Germ. Gemini, majores & minores, iidem ut aliquibus videtur cum Bructeris Strab. Tacit. & Paterc. quorum reg. est Transisulana, teste Pyrainio. Al. est pars Westphaliæ circà Monasterium urb. teste Willichio. Busacteri majores ab al. in Com. Oldemburgens. minores in Com. Benthemens. collocantur. Horum *Brockersberg* op. esse videtur apud Goslariam urb. in Saxoniâ.

Busiris, *Bosire* Leoni, urbs Ægypti intrà Deltam, Sebennytico & Leontopoli urbibus finitima ad Nilum, inter Babylonem & Memphim. Long. 62. 30. Lat. 30. 15.

Busiris, Neptuni filius ex Libyâ Epaphi filiâ crudelissimus Ægyptiorum tyrannus, quo tempore Danaus Argivis imperavit. Hic cum hospites omnes Jovi immolaret, ab Hercule in Ægyptum delato, cùm eassem illi insidias pararet, una cum Amphidamante filio, & præcone Chelbe & ministris aræ interfectus est. Ovid. Met. 9.

Ergo ego fœdantem peregrino templa cruore
Busirim domui!

Idem Trist. 3. 11.

Sævior es tristi Busiride, &c.

Statius Theb. lib. 12.

——*Immites Busirides aras.*

Virgil. Georg. 3. *Quis aut Eurysthea durum.*
Aut illaudati nescit Busiridis aras?

Encomium tamen ejus scripsit Isocrates. Item urbs Ægypti ad Nilum flumen à Busiride condita, in quâ fuit templum magnum Isidis. Hinc Busiritica præfectura. Strabo lib. 17.

Butas, elegiaco carmine res Romanas tradidit, ex quo fabulosas Lupercalium causas tradit Plutarchus in Romulo. Meminit ejusdem Arnobius, lib. 5. ubi de bonâ Deâ. *Sicut suis scribit in Causalibus Butas* perperam vulgò *putas*.

Dicuntur & *Bulliones* de quibus Plin. 3. 22. Βυλλιμίων ἄντας habet Dionysius vers. 387. Cùm autem teste Eustathio nonnulla exemplaria Βυλλιόνων per ν ibi habeant, ista lectio, ut quæ ad *Bullionum* nomen propiùs accedat, vulgatæ hic præferenda videtur.

Byrchanis Straboni, *Burchanis* Stephano, quorum priori insula in mari Germanico, alteri in mari Celtico dicitur. *Burchana* Plinio, qui dicit eam à Romanis *Fabariam* appellari. A Druso subacta fuit.

Byrsa, arx in mediâ Carthagine, in cujus vertice Æsculapii templum, quod Asdrubalis uxor, captâ urbe, concremavit. De cujus nominis origine hæc Servius. *Appulsa ad Libyam Dido, quum ab Hiarba Gætulorum rege pelleretur, petiit callidè, ut tantum terræ emeret, quantum posset taurino tergo circundare, quod cùm obtinuisset, corium in tenuissima frusta sectum ita tetendit, ut occupatis 22. stadiis civitatem construxerit, quam postea vocavit Carthaginem, Arcem verò à bovino corio quod vocant Græci, Byrsam nuncupavit.* Virg. 1. Æn.

Mercatique solum facti de nomine Byrsam,
Taurino quantum possint circumdare tergo.

Sil. Ital. l. 1. *Tum pretio mercata solum nova mœnia ponit,*
Cingere quæ secto permissum littora tauro.

Commentum istud Didonis etiam attigit Herodian. lib. 5. loquens de quodam simulacro. Φασὶ δ' αὐτὸ Διδῶ Φοίνισσαν ἱδρύσασθ' ὅτι δὴ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα πόλιν ἔκτισε, βύρσαν κατατεμοῦσα. Rem eandem tetigit quoque Dionys. Perieg.

Καρχηδὼν ἣν μῦθος ἔχει βοὶ μετρηθῆναι.

Sunt qui hoc Didonis commentum ad totam urbem referant. Livius lib. 44. *Advenis, quantum secto bovis tergo amplecti loci potuerint, tantum ad urbem communiendam precariò datum.* Sed hoc & ratio abnuit, & Appianus, qui clarè in Libycis: Οἱ δὲ τὸ δέρμα περιτεμόντες ἐς ἱμάντας ἵνα στενότατοι, περιέθηκαν ὅθεν νῦν ἐστὶν ἡ Καρχηδονίων ἀκρόπολις, καὶ ἀπὸ τοῦδε βύρσα ὀνομάζεται. Silius lib 3 *veterem* vocat.

Proxima Sidoniis Utica est effusa maniplis
Prisca situ, veterique ante arces condita Byrsa.

Fabula est quam ex eo natam putat, quòd veteribus vice pecuniæ fuerint frusta corii bubuli signati. Itaque secundùm antiquos, ut vidimus *à corio Byrsa* nomenclatio est. Interim tamen & hoc Græculorum inventum est, cui præbita est occasio è voce Βύρσα illis corium significante, nempe more suo, omnium origines ex suâ linguâ petunt. Quod si accuratiùs inquisivissent in res Punicas, vidissent verum arcis ejus nomen non Βύρσαν esse, ut ipsi pronunciabant, sed *Botzra*, vel *Bosra*. Hebr. בצרה h. e. ὀχύρωμα, πύργος, φρούριον, quocirca Strabo lib. 17. ἀκρόπολιν interpretatur.

Byzacium, Africæ regio. Inde Byzacenus ager, cujus Adrumetum est metropolis, feracissimus. Plinius lib 17. cap. 5. cum ait esse *centena & quinquagenâ fruge fertilem.* Vide eundem lib. 18. cap. 10. Varro de R. R lib. 1. cap. 44. *In Syria ad Gadara, & in Africâ ad Byzacium item* (dicunt) *ex medio nasci centum.* Silius Ital. lib. 8.

———*Seu sit Byzacia cordi*
Rura magis, centum Cereri fruticantia culmis.

Ubi malè vulgò legitur *Buxentia*. Vide Plin. lib. 5. cap. 4. itemque Solinum cap. 27. Videtur itaque natum ex Phœnicio ביזא *biza* quæ vox pro *mammâ* vel *ubere* frequens est in Chaldæâ Paraphrasi, qua figurâ Homerus Οὖθαρ ἀρούρης dixit, & ex illo Virgilius.

———*Fertilis ubere campus.*

Porrò, ut gemina sunt ubera, ita geminum fuisse notum est in Africâ Byzacium. Sed & in Byzacio opidum fuit *Mamma*, de quo Procopius Vandalicorum secundo. Alio nomine *Byzantium* apud nonnullos dicitur. Bochartus.

Byzantium, Thraciæ opidum à Pausaniâ Spartano rum duce conditum. Justinus lib. 4. Secundùm Eustathium verò à *Byze*, Megarensium classis præfecto; Liberæ olim conditionis, & *Ligos* ante dictum. Plin. 4. 1. Hodiè à *Constantino* Magno Constantinopolis, antea *Nova Roma*. Mox tempore Severi & filii sui Antonini *Antonia* vocata. Expugnata à Mahumete Turcâ, A.D. 1453. magnâ prorsus Christianæ religionis jacturâ. Ejus meminit Ovid. Trist. lib. 1.

Quaque tenent Ponti Byzantia litora fauces;
Hic locus est gemini janua vasta maris.

Tacitus Annalium libro duodecimo: *Byzantium fertili solo, fœcundoque mari.* Idem ib. *Arctissimo* inter Europam Asiamque divortio Byzantium in extremâ Europâ *posuere Græci.* Pleraque v. historia Spartanis adscribit conditam h. nobilem urbem & fatalem Imperiorum sedem. Justinus & Isidorus à Pausania rege, Claudianus à Byzante quodam non obscuro extructam vult: In Eutrop. 2.

——— *Hoc Byzas Constantinusque videbunt?*

Alii non conditam a Paus. sed saltem expugnatam tradiderunt; inter quos Æm. Probus. Ammiano autem est *Atticorum colonia* lib. 22. *Stamboli* hodiè Turcis dicitur. Vide Petrum Gyllium de Topographiâ Constantinopoleos. Hinc *Byzantiacus*, Statius 4. Sylv.

Aut Byzantiacos colunt lacertos.

Porrò Urbis descriptionem habes apud Dionem in Severo, quam Zonaras in suâ historiâ de Constantino M. descripsit; quamque Tomo 3. initio dedit. Long. 56. 00. Lat. 43. 10. Est etiam Indiæ intrà Gangem urbs. Ptol.

Byzeres, Ponti populi inter Cappadoces & Colchos. Horum. mem. Dionys. Perieg. vers. 765.

Βύζηρές τε πρῶτα καὶ ἀγχόθι φῦλα: τιχόρων.

Val. Flaccus lib. 5.

Mossynichi, vos & stabulis Macrones ab altis
Byzeresque vagi. Philyraque à nomine dicta
Litora.———

Buxeri Plinio lib. 6. cap. 4. Vide Montanum ad prædictùm Dionysii locum. Inde *portus Byzericus* Stephano dicitur.

Byzia, urbs regum Thraciæ, à Terei nefasto crimine hirundinibus invisa. Plin. 4. 11. Long. 54. 50. Lat. 43. 55.

C.

C*Aath*, filius Levi, Gen. 46. aliàs *Koath*. Lat. *congregatio*, sive *ruga*, aut *obtusio*. Amram genuit Mosis patrem. Mendosè autem leguntur verba Demetrii ex Alex. Polyhistore citata apud. Eusebium de

latiùs exequitur, Livius, lib. 1. Virg. lib. 8.

Hic spelunca fuit vasto submota recessu
Semihominis Caci, facies quam dira tegebat
Solis inaccessam radiis: semperque recenti
Cæde tepebat humus, foribusque affixa superbis
Ora virum tristi pendebant pallida tabo.
Huic monstro Vulcanus erat pater, illius atros
Ore vomens ignes, magnâ se mole ferebat.

Propert. 4. 10.

Sed non infido manserunt hospite Caco
Incolumes, furto polluit ille Jovem.
Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
Per tria partitos qui dabat ora sonos.
Hic ne certa forent manifesta signa rapinæ,
Adversos caudâ traxit in antra boves.

Mart. 5. 66.

Sylvarumque tremor tacitâ qui fraude solebat
Ducere non rectas Cacus in antra boves.

Ovid. 1. Fast.

Cacus Aventinæ timor, atque infamia sylvæ.

Sunt qui affirmant hunc Cacum Evandri fuisse servum, qui in eo loco Italiæ omnia latrocinio, & incendio vastaverit, & ob id Vulcani filium appellatum. Ovid. ubi suprà.

Dira viro facies, vires pro corpore, corpus
Grande, pater monstri Mulciber hujus erat.

Livius, ait Cacum ictum fuisse clavâ. Accepit credo ab Ovidio, qui lib. 1. Fast.

Occupat Alcides, adductaque clava trinodis
Ter quater adversi sedit in ora viri.

Ubi benè *trinodis*. Sic enim describitur à Poëtis hæc Herculea clava, non lævis, seu polita, sed rustica & inculta. Apollon. Argon. δ'

——Ἀμφὶ δὲ δέρμα πελώριον ὤμο λέοντος
Ὠμόν, ἀδέψητον, στιβαρὴν δ' ἔχεν ὄζον ἐλαίης.

Ex olivâ itaque fabrefacta fuit, seu potius Oleastro. Pausan. Corinth. Καὶ Ἑρμῆς ἐνταῦθα ἐστὶ Πολύγιος καλούμενος· πρὸς τούτῳ τῷ ἀγάλματι, τὸ ῥόπαλον θεῖναί φασιν Ἡρακλέα· καὶ (ἦν γὰρ κοτίνου) τοῦτο μὲν ἐνέφυ τῇ γῇ καὶ ἀνεβλάστησεν αὖθις. Meræ nugæ. Dionys. quoque.

Ἡρακλῆς αὐτὸν τῷ ῥοπάλῳ κτείνει.

Sed Virg. eum conficit *telis*, *vastisque molaribus*, ac *ramis*. Unde Propertius.

Mænalio jacuit pulsus tria tempora ramo
Cacus ——

Juvenalis Sat. 5.

Duceris planta, velut ictus ab Hercule Cacus,
Et ponere foras.

Habuit ex Virgilio.

——*Pedibusque informe Cadaver*
Protrahitur ——

Ovid. de Caco Fast. 1. vocat eum.

Non leve finitimis, hospitibusque malum.

Ubi alludit ad etymon. Servius. *Servus Evandri Kakós, & malus fuit;* unde Κάκος *dictus mutato accentu*.

Cacuthis, Indiæ amnis in Gangem fluens. Arrian.

Cacyparis. Sicil. flu. Thucyd. l. 7. Ita dictus ut putat Bochartus à sinu magno, in quem se infundit, propè Ptolemæi Μακρὰν ἄκραν h. e. *Longum promontorium*: Punicè n. *Cacyparis* videtur esse חוח כביר *chos cabir* i. *sinus magnus*.

Cacyron, *Cassaro*, op. Sicil. versùs aust. in valle Necetina Principatus tit. clarum, 8. mill. ab ora maris Ionii, & tot. à Syracusis. Long. 36. 6. Lat. 36. 15.

Cadavus, *Cavado*, amnis Lusitaniæ; oritur versùs confin. Gallæciæ, alluitque Bracaram urb. ac dein in Oceanum se exonerat. Clusio v. & Sansoni *Cadavus* est *Celandus*.

Cadillacum, *Cadillac*, op. Gall. in Aquitan. cap. Comitatus Benaugii, ad Garumnam. 4. leuc. suprà Burdigalam & tot. à Valaco.

Cadiscus, mons & promont. Cretæ, apud Phalasarnâ Op. à Malea promont. Peloponnesi 70. m. p. *Capo Busci* ex tab. recent.

Cadmelus. Mercurii cognomen. Nonnus Dionys. 4. Οὐδὲ μάτην Καδμῆλος ἀείδει. Fortè à *Chadama* quod Arabicè est *ministrare*.

Cadmia, quid sit lege apud Plin. lib. 34. cap. 10. Ibi paulò aliter quàm Posidonius refert, qui sic habetur apud Strab. lib. 3. Ἐκεῖ φησὶν ὁ Ποσειδώνιος, καὶ ὁ Κύπριος χαλκὸς μόνος φέρει τὴν Καδμείαν λίθον. Plin. autem *Omnis Cadmia, in Cypri fornacibus optima*. Et Dioscorides. Καδμεία ἀρίστη μὲν ἡ Κυπρία. Deinde autem ejus Καδμείας mentionem facit, quæ ex Macedoniâ, Thraciâ, Hispaniâ advehuntur.

Cadmus, Agenoris filius, Phœnicum rex. Alii eum è Tyro, alii autem è Sidone, arcessunt, quibus habenda potior fides, quia Cadmi ævo Tyrus nondum erat condita. Regis filium Græci faciunt, ut suo honori consulant, quia regnavit in Græciâ; sed hoc commentum refellunt Sidonii apud Euhemerum Coum (Athen. lib. 14.) Cadmum dicentes, cùm sui regis esset μάγειρος, id est, *coquus*, cum Harmoniâ tibicina aufugisse. Id videtur verisimile; modò is cocus intelligatur, qui Ebraicè dicitur שר טבחים quales fuére Potiphar & Arioch, & Nebuzaradan. Josephus, & Græci reddunt ἀρχιμάγειρος. Familiam quod attinet, ex ipso nomine colligimus Κάδμον fuisse קדמוני *Cadmoni*, id est, *Cadmonæum*, ex illis puta de quibus agit Moses, Gen. 15 19. Hi potiò Cadmonæi cum Hevæis iidem erant. Neque obscura ratio cur Hevæi *Cadmonim*, id est, *orientales* dicti sunt, cum Jos. 11. 3. & Jud. 3. 3. legimus eos occupavisse montem *Hermonem*, qui pars erat Terræ Chanaam maximè Orientalis. Unde est quòd pro Oriente *Hermon*, ut pro Occasu *Thabor* habetur, Psal. 87. 13. Cadmonæus igitur idem qui Hermonæus. Atque hinc factum est ut Cadmi uxor vocetur *Harmonia* vel *Hermione*. Nempe à monte *Hermone* ex quo erant oriundi. Nec jam obscurum cur in serpentes finguntur esse mutati. Hevæi enim erant. Ovid. Met. 4.

Dixit, & ut serpens in longam tenditur alvum,
Durataque cuti squamas increscere sentit,
Nigraque cæruleis variari corpora guttis, &c.

Dionysius Periegetes, vers. 390.

Κεῖθι δ' ἂν ἀμφὶ κόλπον ἴδοις ἐρικυδέα τύμβον,
Τύμβον, ὃν Ἀρμονίης Κάδμοιό τε φῆμις ἐνίσπει·
Κεῖθι γὰρ εἰς ὀφίων σκολιὸν γένος ἠλλάξαντο.

Nicander in Theriacis.

Ἴσαν δ' ἣν ἴθρινῶν Δεῖλον καὶ Νάρονος ὄχθαι,
Σιδονίου Κάδμοιο θεμείλιον Ἁρμονίης τε
Ἔνθα δύω δασπλῆτε νομὸν στείβουσι δράκοντε.

Nonnus Dionysiacon quarto per modum prædictionis.

Κάδμος ἀμειβομένων μελέων ἑλικώδεϊ μορφῇ
Ἀλλοφυὴς ἥμελλε πέλωρ Ἰλλυρίδος σφριγῇ γαίης
Ξεῖν ἔχειν ἴνδαλμα δρακοντείοιο γενέθλης.

Et lib. 46.

Ἰλλυρίην δ' ἐπὶ γαῖαν ἐς ἑσπερίην χθόνα πόντου
Ἁρμονίην λιπόπατριν ὁμόστολον ἥλικι Κάδμῳ
Ἀμφοτέρους πέμψειεν ἀλήμονας, οἷς χρόνος ἕρπων
Ὤπασε κεκρημένοισιν ἔχειν ὀφιώδεα μορφήν.

Statius Theb. 2.

Prima fides operis; Cadmum comitata jacentem
Harmonie. versis in sibila dira querelis,
Illyricos longo sulcavit pectore campos.

Libet hîc aliûs de Cadmo fabulæ priori non minùs intricatæ rationem aperire. Aiunt ex serpentis dentibus à Cadmo disseminatis ortos fuisse milites magno numero; quibus in mutuam perniciem ruentibus, solum quinque superstites universam Bœotiam imperio subjecisse. Claud. lib. 1 de Laud. Stilic.

Non ego delectu, Tyrii sed vomere Cadmi
Jam subitas acies concepto dente draconis
Exsiluisse reor; Dircais qualis in arvis
Messis cum proprio mox bellatura colono
Cognatos strinxit gladios. cùm semine jacto
Terrigena galeâ matrem nascente ferirent,
Armifer & viridi floreret milite sulcus.

Lucan. lib. 4.

———Sic semine Cadmi
Emicuit Dircæa cohors, ceciditque suorum
Vulneribus dirum Thebanis fratribus omen.

Hâc fabulâ nihil ineptius. Hinc *Cadmea victoria*, Καδμεία νίκη, λέγεται ὑπὸ τῶν κακῶς νικώντων. Οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι Θηβαῖοι νικήσαντες, ὕστερον ἐπὶ τῶν ἐπιγόνων ἡττήθησαν. Οἱ δὲ ὅτι Οἰδίπους τὸ αἴνιγμα λύσας, ἔπαθλον τὴν μητέρα ἔγημε. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀλυσιτελῶν, ὅτι Κάδμος ἀνελὼν τὸν τῆς Ἀρείας κρήνης τηρητὴν δράκοντα, ἐθήτευσεν Ἄρεϊ ὀκταετῆ. Suidas. Idem. Καδμείαν νίκην ἀποδίδωσι τὴν ἐπὶ τῆς ἀλυσιτελοῦς νίκης, ἐπεὶ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης μονομαχήσαντες, ἀμφότεροι ἀπώλοντο. Ἕτεροι δέ φασιν αὐτὴν λέγεσθαι, ἐπὶ τῶν νικώντων μὲν τοὺς πολεμίους, πλείστους δὲ τῶν οἰκείων ἀποβαλλόντων. Sed bene est, quod in illo quicquid est reconditum Phœnicius sermo detegit. Rem paucis explicat Bochartus ὁ μέγας. Primò, inquit, Cadmus Hebræâ phrasi dicitur fecisse milites, quos conscripserat. Sic 1. Sam 14 48. ויעש חיל *& fecit copias*, i. e. conscripsit. At quorsum ex serpentis dentibus? Resp. Phœniciâ linguâ quæ partim fuit Syra, partim Hebræa שני נחש *dentes serpentis* erant *æreæ Cuspides*, qualibus primus in Græciâ Cadmus milites suos armavit. Is enim repertor æris. Hyginus cap. 274. *Cadmus Agenoris filius æs Thebis primus inventum condidit*. Proinde lapis ærosus ex quo fit æs *Cadmia* dicitur, Plin. 34.1. & 10. Jam ut conscripti milites ad numerum quinarium redigerentur, fecit ambiguitas vocis חמש quæ pro soni varietate aut quinque significat, aut eum, qui ad bellum expeditus, & accinctus est. Vide Exod. 13. 18. Ut rem in pauca conferam; De Cadmo verisimile est suâ linguâ Phœnices in hunc modum scripsisse.

עשה חיל חמש אנשים נושקים בשני נחש

quæ verba sic red..ita sunt, *Fecit exercitum quinque virorum, armatorum ex dentibus serpentis*. cùm reddi debuissent *Conscripsit exercitum expeditum virorum armatorum cuspidibus*. id est, hastis *æreis*. Tales enim olim hastæ Græcorum. Ære sc. pro ferro prisci mortales utebantur. Porrò idem Cadmus aliud in Græcia sui monumentum ære perennius reliquit, nempe literas; quas à Cadmo se accepisse Græci penè omnes agnoscunt. Herod. lib. 5. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀφικόμενοι, &c. ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας καὶ δὴ καὶ γράμματα οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι. Zenodotus de Zenone apud Laërtium.

Εἰ δὲ πάτρα Φοίνισσα, τίς ὁ φθόνος; ἦν καὶ ὁ Κάδμος
Κεῖνος, ἀφ' οὗ γραπτὰν Ἑλλὰς ἔχει σελίδα.

Literas tamen in ipsâ Phœnice natas non crediderim, sed à Syris, vel Assyriis ad Phœnices devenisse. Diod. Sic. lib. 5 Σύροι μὲν εὑρεταὶ γραμμάτων εἰσί, παρὰ δὲ τούτων Φοίνικες μαθόντες τοῖς Ἕλλησι παραδεδώκασιν, οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ μετὰ Κάδμου πλεύσαντες εἰς τὴν Εὐρώπην. Plin. 7. 56. *Literas semper arbitror Assyrias fuisse; sed alii apud Ægyptios, alii apud Syros repertas volunt. Utique* (malim *utrique*) *in Græciam intulisse è Phœnice Cadmum*. Josephus contrà Apionem, lib. 1. contendit literarum usum apud Græcos Cadmo esse multo recentiorem. Οἱ γοῦν (inquit) ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες, παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ μὴν, οὐδ' ἐπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναιτό τις ἂν δεῖξαι σωζομένην ἀναγραφὴν ἐν ἱεροῖς, οὔτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασι. Additque post multam quæstionem tandem constitisse Græcos Trojani belli tempore adhuc ignorasse literas, atque id esse in confesso nullum apud eos extare scriptorem Homero antiquiorem. Nec deesse qui Homerum ipsum asserant poëmata sua non scriptis, sed recitantium memoriæ commisisse. Sed pleraque hæc planè falsa sunt. Neque enim in Græciâ deerant inscriptiones, non Homero solùm, sed & Trojano bello vetustiores. Talis illa Amphitryonis quam Thebis in Ismenii Apollinis templo literis Cadmeis in tripode incisam se legisse scribit Herodotus.

Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

Facta hæc ætate Laii, qui Cadmum habuit proavum. Ibidem legere est duas alias inscriptiones penè ejusdem ævi. Scriptores Græcos quod attinet, quamvis hodiè nullus extet Homero vetustior, tamen olim multi extiterunt, de quibus vide Bochartum Geogr. pag. 417. Contrario errore Tzetzes probare nititur Græcos habuisse literas etiam ante Cadmum, duplici argumento. Priore, quod oraculo redditum fuit Cadmo.

Φράζεο δὴ τὸν μῦθον Ἀγήνορος ἔκγονε Κάδμε.
Ἠῶς ἐγρόμενος, &c.

Altero argumento, quod Bellerophon antiquior Cadmo scriptas tabellas de suâ cæde attulit. *Sed utrumque argumentum futilissimum est*, inquit illustris Scal. ad Euseb. *Nam utrumque gestum fictum est à Poëtis*. Potuit verò aliud regeri, nempe prius argumentum prorsus esse ἀνακόλουθον. Oraculum ipsi Cadmo in Græciâ redditum est, ergo literæ tunc temporis erant in usu inter Græcos. Non sequitur. Multi populi ante literarum usum habuere suos vates. In posteriore argumento Tzetzes supponit rem falsissimam, nempe Bellerophontem antiquiorem esse Cadmo. Nam Bellerophontis avus Sisyphus, & Cadmus σύγχρονοι fuêre.

Cadmus, Milesius historicus, de quo vide Vossium Hist. Gr. lib. 1. cap. 1. Porrò Cadmi Milesii duo fuêre, quorum uterque historiam reliquit. Prior Pandionis filius, qui origines Mileti, ac totius Ioniæ quatuor libris comprehendit. Alter eo junior fuit qui sexdecim Atticæ historiæ libros condidit, ut auctor est Suidas. Voss. H. Gr. p. 431.

Cadmus,

Cadmus, mons Lydiæ, apud Laodiceam urb. ex quo Lycus flu. manat.

Cadomum, *Caën*, urbs & Acad. Gall. Celt. præclara in Normannia, ad Olinam flu. 26. leuc. à Rothomag. & 6. à Bajoris in orr. Long. 22. 20. Lat. 49. 04.

Caduceus, Mercurii virga fuisse dicitur, quâ ille ad dissidia & discordias tollendas utebatur. (Unde *Caducifer* dictus est) à *cadendo* sic vocata, quòd contentiones & bella *cadere* faceret, nam quemadmodum per Fæciales bella indicebantur, ita per Caduceatores finiebantur. Vide Vossium in *Caduceus*. Cæterùm Ægyptii veteres Caduceum in speciem 2. draconum maris & fœminæ figuraverunt, qui parte mediâ sui voluminis, nodo quem Herculeum vocant, sibi alligantur, primisque partibus reflexi, in modum circuli oscula jungunt. Hanc virgam Apollo dicitur invenisse, & Mercurio donavisse, lyrâ vicissim ab illo acceptâ. De draconibus autem caduceo additis hanc afferunt rationem. Mercurium, hanc virgam manu tenens cum in Arcadiam proficisceretur 2. serpentes pugnantes invenisse, virgâque interpositâ dicto citius prælium diremisse: ad cujus rei memoriam posteri Caduceum 2. draconum similitudine figurarunt, illudque Mercurio, veluti peculiare, insigne, attribuerunt, qui illo & animas ab inferis revocare, & somnum quibus volebat immittere credebatur. Virg. Æn. 4.

Tum virgam capit, hâc animas ille evocat orco
Pallentes, alias sub tristia tartara mittit,
Dat somnos adimitque——

Horat. Carm. 1. 10.

Tu pias latis animas reponis
Sedibus. virgâque levem coërces
Aureâ turbam.————

Cadurci, pop. Aquitan. quorum tractus *Le Quercy* dicitur, inter provincias Retrocoricensem, Ruthenensem, Alverniam & Occitaniam. Ibi urbs primaria Cadurcum *Cahors*, ad Lotium flu. 12. leuc. ab Aginno, & 9. à Montalbano in Bor. Long. 22. 31. Lat. 44. 30.

Cadusii, pop. circà Caspium mare. Steph. De his quæri possit non immeritò, an Israelitarum sint reliquiæ. Quæ Fulleri est sententia, qui Cadusios dici vult quasi קרושים *Kedosim Sanctos*, ratione vocationis. Sed fallaci etymo non est nitendum. Cadusios & Tapyros non esse advenas patet ex vetustissimo scriptore Ctesiâ, qui utrosque Nino subjicit: Ἐχειρώσατο (inquit) τό τε Καδδουσίων ἔθνος, καὶ Ταπύρων. Narrat idem Cadusiorum bellum ingens cum Artæo, vel Arsæo rege Medorum, quem cum octingentis hominum millibus irruentem vicit Parsodes. Inde inter Medos & Cadusios odia, & bella perpetua usque ad Cyrum Quo imperante, cùm Persarum jugum volentes subiissent, & denuò rebellassent sub Artaxerxe Longimano, is expeditionem in illos suscipiens, trecentorum millium peditum & decies mille equitum exercitu instructus; re tamen infecta rediisset, nisi duos Cadusiorum reges dolo circumvenisset Tiribasus. Vide Plut. in Artax.

Cadytis, urbs Syriæ maxima. Herod. in Thaliâ, cap. 5. Ἀπὸ Φοίνικος μέχρι οὔρων Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Συρίων τῶν Παλαιστινῶν καλεομένων. Hierosolymam sub hoc nomine ab eo indigitari hæc suadent, 1. Vocabatur ea vulgo קדושה *sancta* jam verò cùm Syrorum dialecto usitatissimum foret ה in ש commutare, quam facilè erat apud eos, atque apud exteras gentes eos imitantes *Cadysthia* in *Cadyta* & *Cadytes* transire. 2. Comparat ille Cadytin magnæ urbi Sardis. Nam ἀπὸ δὲ Καδύτιος (pergit ille) ἐούσης πόλιος (ὡς ἐμοὶ δοκέει) Σαρδίων οὐ πολλῷ ἐλάσσονος. Jam v. nulla omninò urbs intrà Palæstinam digna erat, quæ cum Sardibus conferretur. 3. Hæc ille etiam de Necho rege Ægypti in Euterpe, cap. 151. 15. καὶ Σύροισι πεζῇ ὁ Νεκὼς συμβαλὼν ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε. Μετὰ δὲ τὴν μάχην Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης ἐοῦσαν μεγάλην εἷλε. Quæ si conferantur cum historiâ Sacra de Pharaone Necho Josiam prælio debellante in valle Megiddo, & de Throno Judaico disponente, 2. Reg. 23. 33. rem statuent extrà omnem controversiam. *Lightfoot.*

Cea, ins. maris Ægæi. *Zea*, vel *Zia*, inter Cycladas, Græcis Hydrussa. *Ceos* Ciceroni. *Cia* Ptol. à Ceo Titanis filio dict. Ovid. Ep.

Cingitur Ægæo nomine Cea mari.

Virg. 1. Georg. ——*Cui pinguia Cea*
Ter centum nivei tondent dumeta juvenci.

Rectè *dumeta* dixit, quia Cæa insula feracissima est. Athen. lib. 3. Ἐν τῷ δὲ δευτέρῳ περὶ φυτῶν ὁ Θεόφραστος καὶ τὸ ἐρινεὸν εἶναί φησι διάφορον, ὃ δὲ καὶ τρίφορον, ὥσπερ ἐν Κέῳ.

Cacias, ventus flans inter Aquilonem, & exortum æquinoctialem, nubes occultâ quadam naturæ ratione ad se attrahens, non propellens, ut post Arist. docet Plin. 2. 47. Unde Proverb. *Mala ad se trahens, ut Cacias nubes.* Nomen quod attinet, ita habet Ach Tatius in Isagog. Ὅτι καὶ ἀπὸ τόπων ἰδίων φασὶ ἰδίως λέγεσθαι. οἷον Καικίας ἀπὸ Καΐκου ποταμοῦ πνέοντα. Hesychius, Ὁ Καικίας ἄνεμος ἀπὸ τοῦ Καΐκου ποταμοῦ.

Cacilia, prænomine Caia, Tarquinii Prisci uxor, maximi animi mulier, & lanificii peritissima, quæ prius *Tanaquil* dicebatur. Plin. 8. 49.

Cacilia, gens fuit, de cujus origine variæ fuerunt veterum opiniones. Festus. Vide Metellus.

Cacilius, Epirota, libertus Attici Equitis Rom. ludum Grammaticæ Romæ aperuit. Primus dicitur Virgilium & alios poëtas novos prælegere cœpisse. Domit. Marsus:

Epirota tenellorum nutricula vatum. Macrob.

Cacilius, Africanus in disciplina juris atque legibus pop. Rom. noscendis tractandisque scientiâ, usu, authoritateque illustris fuit tempore Gellii, cujus etiam ipse meminit, dicitque librum scripsisse de verborum significatione, quæ ad jus civile pertinerent.

Cacilius, Claudius Isidorus, C. Asinio Gallo, & Martio Cyrino Consulibus, ad 6. Calend. Feb. Testamento suo edixit; Quamvis multa civili bello perdidisset, tamen relinquere se servorum 4116. juga boum 3600. reliqui pecoris 257. millia, in numero pondo 600. millia. Plin. 33. 10.

Cacilius, Calactinus, Judæorum religionis sectator, Romæ docuit sub Augusto usque ad Adrianum. Scripsit librum contra Phrygas, Dictionarium ex ordine literarum, comparationem Demosthenis & Ciceronis, & alia multa. Suidas. Vide omninò Voss. Hist. Gr. pag. 178.

Cacilius, Argivus versificator, scripsit de piscibus. Suid.

Cacilius, Statius, poëta Comicus quem Tullius ad

 Atticum

Atticum *malum Latinitatis authorem* vocat. Volcatius tamen Comicorum palmam ei concedit. Fuit natione Gallus & Ennii contubernalis. Decessit uno anno post Ennium, sepultus in Janiculo. Euseb. Horat. Ep. ad Aug.

Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.

Quintilianus 10. 1.

Licet Cæcilium veteres laudibus ferant.

Cæcinos, Suidæ amnis vocatur, qui Rheginum agrum à Locrensi dividit, Plin. 3. 10. *Satriano*, teste Barrio. Steph. Cæ.inon ait esse χώραν Ἰταλικήν. Vide Cluver. Ital. Ant. 4. 15.

Cæcubum, op. Campaniæ in Italiâ, quod licet paludibus adjaceat, vineta tamen feracissima præcipuis enutrit arboribus. Strabo lib. 5 Τὸ δὲ Καίκουβον, ἑλῶδες ὂν εὐοινοτάτην ἄμπελον τρέφει. Plin. 13. 6. *Antea Cæcubo vino erat generositas celeberrima, in palustribus populetis, sinu Amyclano.* Mart. 13 115.

Cæcuba Fundanis generosa coquuntur Amyclis,
Vitis & in mediâ nata palude viret.

Idem 2. 40.

Cæcuba siccentur, quæque annus coxit Opimi:
Condantur parco fusca Falerna vitro.

Et 12. 17. *Ebria Setino fit sæpè, & sæpè Falerno,*
Non nisi post niveam Cæcuba potat aquam.

Horat. Carm. 1. Od. 10. Ad Mecænat.

Cæcubum, & prælo domitam Caleno
Tu bibes uvam. Idem Carm. 2. 14.
Absumet hæres Cæcuba dignior
Servata centum clavibus. Idem Carm. 1. 27.
Antehac nefas depromere Cæcubum
Cellis avitis. ——— ———

Et. 3. 28. ——— *Prome reconditum*
Lyde strenua Cæcubum. Et Epod. Od. 9.
Quando repostum Cæcubum ad festas dapes
Tecum Mecænas bibam? Et paulò post.
Vel quod fluentem nauseam coërceat
Metire nobis Cæcubum.

Et Serm. 2 Sat. 8 *Procedit fuscus Hydaspes*
Cæcuba vina ferens.

Cæterum laudatur idem Cæcubum vinum Dioscoridi quoque & Columellæ, quorum hic de R. R. 3. 8. *Neque dudum est Massici, Surrentinique, & Albani, atque Cæcubi agri vites omnium quas terra sustinet, in nobilitate vini principes esse.* Ille lib. 5 cap. 10. Ὁ δὲ Καίκουβος οἶνος, γλυκὺς ὢν ἀδρομερέστερος ἐστι τοῦ Ἀλβανοῦ. Ubi vulgò Κίκουβος vitiosè legitur.

Cæculus, Vulcani filius habitus fuit, cujus mater cùm igni assideret, scintilla in gremium ejus delata est, ex quâ illa se gravidam factam credi voluit, expletisque legitimis mensibus puerum peperit, quem, quòd minores haberet oculorum orbes, *Cæculum* appellavit, à quo *Cæcilios* ortos putant, quorum familia Romæ nobilissima fuit. Hic posteà adultus, cum aliquot annos incertis sedibus vagatus esset, rapto se alens, & latrociniis, tandem Præneste condidit, cumque vicinos populos ad ludorum spectacula convocasset, monere eos cœpit, ut relictis sedibus suis novam urbem secum incolerent, neque suum, qui Vulcani filius esset, imperium aspernarentur. Quod cùm illis persuadere non posset, Vulcanum dein ira invocasse, ut si revera ipsius esset filius, id signo aliquo declararet. Quo facto flammam protinùs illuxisse aiunt, quæ universum illum cœtum circumsepsit, tantamque omnibus religionem incussit, ut non ægrè in Cæculi sententiam transirent. Alii tradunt Cæculum recens natum à pastoribus in igne inventum esse nullâ sui parte à flammis violatum, indeque factum esse, ut Vulcani filius crederetur. Virg. Æn. 7.

Nec Prænestinæ fundator defuit urbis;
Vulcano genitum, pecora inter inertia regem
Inventumque focis, omnis quem credidit ætas
Cæculus. ——— ———

Cælestis, nomen Deæ cultæ ab Afris. Tertul. in Apologet. *Unicuique provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astartes, ut Arabiæ Dysares, ut Norici* (Pithœus legit Armorici) *Belenus, ut Africæ Cælestis*, &c. Philastrius Brixiensis in Catalogo hæres. *Alia*, inquit, *hæresis in Judæis, quæ Reginam, quam & Fortunam cœli nuncupant, quam & Cælestem vocant in Africâ.*

Calianum, Ciliano, op. Lucaniæ, inter Venusiam 95. & Heracleam urb. ad fin. Tarentinum excisam, 24. m. p.

Calina, & *Celina*, op. & flu. Carnorum in Venetia: op. excisum jacet, apud Avianum op. ex illius ruinis ædificatum, ab Utino 20. m. p. in Afr. flu. autem seu potius torrens *Le Celine* adhuc dicitur.

Caliomons, op. Sueviæ, ad Ilarum flu. 3. leuc. infrà Memmingam, 5. ab Ultima in aust. & 3. ab Augusta in occasum. Long. 32. 10. Lat. 47 50

Calium, *Ceglie*, op. regni Neapolitani in prov. Hydruntina, ad radices Apennini, 10. milliaribus à mari Adriatico.

Calium, *Zeira*, vicus Lusitaniæ 2. leuc. à Thomario in occ. in Extremadura Provincia. Multi autem scribunt *Selium* & *Sellium*, putantque esse Leiriam urb. episc. sub arch. Ulyssipponensi.

Calius, mons, unus ex 7. collibus urb. Romæ, unde porta *Calimonta*. Hodiè *M. di S. Giovanni*, quia in eo extructa est Basilica S. Joannis Lateranensis, quæ totius urbis prima est & præcipua.

Calius, Orator, acri turbulentoque ingenio, Ciceronis discipulus, decessit admodum juvenis, quem Quintilianus dignum longiore vitâ, & meliore mente dixit. Ab Atratino quodam accusatus, quòd cum Catilinâ conspirasset in perniciem reipublicæ, quodque aurum à Clodiâ Clodii sorore extorsisset, eique venenum propinasset, defensus est à Cicerone. Vide Orat. pro Marco Cælio. De hoc Sen. l. 3. de Ira. *Calium*, oratorem fuisse iracundissimum constat; cum quo, ut aiunt, cœnabat in cubiculo lectæ patientiæ cliens: Sed difficile erat illi in crapulam conjecto (Lipsius legit *copulam*) rixam ejus cum quo edebat effugere. Optimum judicavit quidquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Cælius assentientem, sed exclamavit. Dic aliquid contrà, ut duo simus.

Calius, Tarracinæ splendido loco natus, cùm in cubiculo quiescens, in lecticulo peremptus esset, ejus cædis, quoniam nulli essent alii ad quos suspicio pervenire posset Cælii duo filii causam dixêre: postquam verò constitit eos dormivisse, aperto ostio absoluti sunt, quoniam in tanto facinore verisimile non fuisset, eos quietem capere potuisse. Val. Max. lib 8. ubi in editt. quibusdam *Clodius* vocatur.

Calius, Tubero, vitâ functus & in rogum missus revixit. Plin. 7. 52.

Cælius Vibenus, Tuscorum rex, Romulum contrà Cæninenses & Antemnates, Crustumenosque juvit. Dionysius lib. 2. Hinc *Cælius mons*, quem Tullus Hostilius urbi addidit, ibique ipse habitavit, quo frequentiùs habitaretur. Liv. lib. 1.

Cæmaro Καιμάρων. res Indicas tractavit, quarum 10. citat. Plut. de Fluvi.

Cæne, parva insl. in mari Siculo, cui vicina est Gaulos & Melite Plin. 3. 8. Item sinûs Laconici op. non procul à Tænaro promont. hodiè *Camares*, teste Nigro. Hinc *Cænites portus* apud Plin. & Jupiter *Cænæus*. Ovid. Met. lib. 9.

Victor ab Oechaliâ Cænæo sacra parabat
Vota Iovi. ———

Cænina, Latii op. Stephanus: Καινίνη πόλις Σαβίνων, ἡ ὑπὸ Ῥωμύλῳ ἁλοῦσα, τὸ ἐθνικὸν Καινίται. Plutarcho in Marcello sunt Καινινῆται, & in Romulo Καινῖται, itemque Livio *Cæninenses*. Verùm non ab opidi vocabulo, sed ab auctoris sui nomine sic dictos fuisse incolas ejus haud obscurè ex Festo colligas. *Cænina*, inquit, *urbs quæ fuit vicina Romæ à Cænite conditore sic dicta*. Ovid. Fast. 2.

Te Tatius, parvæque Cures, Cæninaque sensit.

Prop. 4. 11.

Acron Herculeus Caninâ ductor ab arce
Romæ tuis quondam finibus horror erat.

Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. p. 665.

Cænis, *Coda di Volpe* Fazello, *Capo di Pessolo* Barrio promont. Brutiorum in ora Calabr. ulter. contra Pelorum promont. Siciliæ, apud Scyllæum op. ubi Scylla scopulus, a Messana 250 stad. in ort. teste Strabone distans.

Cænis, op. regni Neapolit. in Calab. ulter. 4. mill. ab ora litorali freti Siculi, & 8. à Rhegio in Bor. juxtà amnem Cænidem.

Cænis, Thessalica puella, quæ à Neptuno per vim compressa, ab eo muneris loco impetravit, ut in virum transformaretur, nullisque unquam vulneribus posset sauciari. Mutato itaque sexu etiam nomen mutavit, *Cæneus* dictus. Hic cum Lapithis pugnans adversus Centauros, cùm nullo lethi genere posset violari, congestâ in eum magnâ arborum mole, vivus obrutus est, & in avem transmutatus. Ovid. Met.

Maxime vir quondam, sed avis nunc unica ———

Quanquam Virgilius à morte non in avem transformatum velit, sed in muliebrem rediisse sexum. Sic enim habet. Æn 6.

It comes & juvenis quondam nunc fœmina Cæneus.
Rursus & in veterem fato revoluta figuram.

Cænophrurium, pag. Thraciæ ad Propontidem 20. mill. à Selymbria, teste Sansone, & nunc *Drepali* dicitur.

Cære, urbs insignis in Hetruriâ, quæ olim regionis totius caput fuit. Hanc olim *Agyllam* nominatam & Pelasgis è Thessaliâ profectis conditam ferunt. Deinde verò Lydis, quos posteà Tyrrhenos nominarunt, adversus Agyllinos bellum gerentibus, cùm quidam murum subiens, urbis ejus nomen percontatus fuisset, eique à Thessalo quodam de muro χαῖρε responsum esset, eo veluti omine à Tuscis accepto, captam postea urbem, mutato priori nomine *Cære* vocavêre. Verùm tam splendidæ, tamque gloriosæ civitatis Strabo lib. 5. asserit vix ulla suâ ætate extitisse vestigia, & solo balneorum vicinorum nomine, quæ *Caretana* dicebantur, fuisse celebratam. Ab hoc opido *Cærites tabulæ* appellatæ sunt, in quas Censores referri jubebant, quos notæ causâ suffragiis privabant. Nam urbe a Gallis captâ, cùm Cæretani eos, qui unà cum sacris, æternoque Vestæ igne ad se profugerant, comites hospitio suscepissent, Romani deinde, restitutâ in meliorem statum urbe, satis malignam illis gratiam retulerunt. Nam civitate quidem illos donarunt, suffragii autem jus iis non concesserunt. Πολίτειαν γὰρ δόντες ἐν ἀνέγραψαν εἰς τὰς πόλεις. Ita Strabo ubi supra. A. Gellius verò paulò aliter. *Primos autem municipes*, inquit, *sine suffragii jure, Cærites esse factos accepimus; concessumque illis, ut civitatis Romanæ honorem quidem caperent: sed negotiis tamen, atque oneribus vacarent, pro sacris bello Gallico receptis, custoditisque.* Hinc factum est, ut cùm aliquem ignominiâ & contumeliâ dignum volumus significare, *Cærite cerâ* cum dignum esse dicamus. Horatius.

Quid deceat, quid non obliti, Cærite cerâ
Digni. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. p. 493. Long. 35. 50. Lat. 41. 40.

Cæresi, Germ. pop. apud Cæsarem, nunc *Ripenses* appellantur Leodio, ubi arx *Cerey* nuncupata ad Mosam. *Namur* est Vigenerio.

Cæretum. Umbriæ op. inter Spoletum & Nursiam, à quo *Cæretani* appellati, totum orbem vano quodam ac turpi superstitionis genere ludificantes, ob quam causam ferè perpetuò peregrinantur, familiâ, atque uxoribus domi relictis.

Caron. Video esse viros dictos (inquit Bochartus) qui ab his dissentire Josephum putant, cùm arcæ reliquias ostendi dicit in regione Καρρῶν *Caron*, quam Adiabenes rex Monobazus dedit Izati filio; χώραν δίδωσι Καρρῶν λεγομένην. Φέρει δὲ ἡ γῆ πλεῖστον ἄμωμον ἀγαθή. Ἔστι δὲ αὐτῇ καὶ τὰ λείψανα τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχον ἐκ τῆς ἐπομβρίας διασεσῶσθαι λόγος ἔχει, καὶ μέχρι νῦν ταῦτα τοῖς ἰδεῖν βουλομένοις ἐπιδείκνυται. Sed mirum ni Josephi Καρρῶν corruptum sit ex Chaldæo קרדון *Cardon*, quo utitur Jonathan, unde Dionis Κάρδουχον ὄρος. Idem certè solum describi docet Adiabenes vicina, & amomi feracitas, cujus proventu Corduene potissimùm insignis est. Strabo lib 16. Ἔστι γὰρ εὔβοτος ἡ χώρα, καὶ ἐνεργὸς, ὥστε καὶ ἀειθαλῆ τρέφειν τὸ ἄμωμον. Philargyrius in Virgilii Georg. 4. *Apud Corduenos amomum, & alii leves odores gignuntur.* Inde est quod Amomum modò Armenium dicitur, ut in Dioscoride, Plinio, Avicenna, &c. modò Assyrium, ut in Virgilio Eclog. 4.

——— *Assyrium vulgò nascetur amomum.*

Et in Statio in Epiced. Pileti Ursi.

——— *Assyrio manantes gramine succos.*

Itemque in Silio lib. 2.

Nec crinem Assyrio perfundere pugnat amomo.

Carperus, Angliæ op. in Com. Southamptoniensi, quod *Portchester* vocant.

Cæsar. De hujus nominis origine sunt opiniones eruditorum variæ. Nonnulli enim a *cæso* elephanto deducunt, quem Pœni, quorum lingua ex Syriacâ fluxit, nominant *cæsam*, hoc est כשירא. Spartianus quoque & Servius dicunt vocatum primum hoc nomine C. Julii Cæsaris avum, qui in Africâ elephantem interfecit, *Cæsarem* linguâ Punicâ appellatum. Quibus assentitur

Constantinus Manasses pag. 71. Καίσαρες ... τοῖς Φοίνιξι ... Nonnulli à *cæsarie*, cum quâ primus in Juliorum familiâ in lucem prodiit Jul. Cæsar. Verisimilior eorum sententia, qui id nominis primùm illi inditum existimant, qui matris utero cæso erat excisus, etiamsi Festus Pompejus tales potius *Cæsones* appellandos existimet. Multi hanc in sententiam eunt. Suidas imprimis qui inquit in Julio Καῖσαρ, οὕτως ὀνομάζονται οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς ἀπὸ Ἰουλίου τοῦ μὴ γεννηθέντος. Vide Fungerum in *Cæsar*, & Vossium in *Cæsones*.

C. Julius Cæsar, primus Romanorum Imperator, qui omnem Galliam, quæ saltu Pyrenæo, Alpibusque & monte Gebenna, fluminibusque Rhodano & Rheno continetur, novem annis in provinciæ formam redegit. Germanos, qui trans Rhenum incolunt, primus Romanorum ponte fabricato aggressus, maximis cladibus affecit. Aggressus est & Britannos, ignotos antea, superatisque pecunias & obsides imperavit. Velleius Paterculus quidem *bis penetratam à Cæsare Britanniam*, refert. Haud equidem credo, aliam enim fabulam narrat Lucanus.

Territa quæsitis ostendit terga Britannis.

Tacitus quoque Historicus gravissimus ait Cæsarem *Britanniam tantùm ostendisse, non tradidisse Romanis*. Et sanè adeò parùm in expeditione ista profecit ut Britannos vel *intactos*, vel saltem *invictos* reliquerit. Horat. Epod. Od. 7.

Intactus aut Britannus, ut descenderet
Sacrâ catenatus viâ.

Prop. *Te manet invictus Romano Marte Britannus.*

Verè itaque Seneca seu quisquis est qui Octaviam scripsit, de Claudio Imp.

——— *Cuique Britanni*
Terga debere, ducibus nostris
Ante ignoti, jurisque sui.

Et iterum. *En qui ora Tamesis posuit jugum.*

Deinde cùm obtinere non potuisset, ut sui absentis in Consularibus comitiis ratio haberetur, arma in patriam convertit; nemineque repugnante Galliam Cisalpinam, Picenum, Umbriam, & Hetruriam occupavit, Pompeiumque Italiâ expulit. Post hæc in Hispaniam progressus validissimas Pompeii copias, quæ sub tribus legatis, Petreio, Afranio, & Varrone erant, superavit. Pompeium funestissimo in campis Pharsalicis prælio vicit. Ptolemæum in Ægypto subegit. In Africâ devicit Scipionem & Jubam, in Hispaniâ Pompeii liberos. Triumphavit quinquies, primùm de Galliâ, posteà de Alexandriâ, deinde de Ponto, de Africâ & de Hispaniâ. Liberalissimus fuit omnium, & quidem post hos triumphos. Eum scribere, & legere simul, dictare & audire solitum accepimus, inquit Plin. 7. 15. Periit in Senatu à Bruto, Cassio, & reliquis conjuratis 23. vulneribus confossus, infinitis propemodum portentis mortem ejus ante denunciantibus, quorum bonam partem enumerant Virgilius & Ovidius: quorum primus Georg. lib. 1. hæc habet.

Ille etiam extincto miseratus Cæsare Romam,
Cùm caput obscura nitidum ferrugine texit,
Impiaque æternam timuerunt secula noctem.
Tempore quanquam illo tellus quoque & æquora ponti,
Obscœnique canes, importunæque volucres
Signa dabant. Quoties Cyclopum effervere in agros
Vidimus undantem ruptis fornacibus Ætnam,
Flammarumque globos liquefactaque volvere saxa?
Armorum sonitum toto Germania cœlo
Audiit: insolitis tremuerunt motibus Alpes.
Vox quoque per lucos vulgò exaudita silentes
Ingens, & simulacra modis pallentia miris
Visa sub obscurum noctis, pecudesque locutæ,
Infandum, sistunt amnes, terræque dehiscunt.
Et mœstum illacrymat templis ebur, æraque sudant.
Proluit insano contorquens vertice sylvas
Fluviorum rex Eridanus, camposque per omnes
Cum stabulis armenta tulit, nec tempore eodem
Tristibus aut extis fibræ apparere minaces,
Aut puteis manare cruor cessavit, & altè
Per noctem resonare, lupis ululantibus, urbes.
Non aliàs cœlo ceciderunt plura sereno
Fulgura, nec diri toties arsêre Cometæ.

Ovid. Met. lib. ult.

Signa tamen luctûs dant haud incerta futuri.
Arma ferunt inter nigras crepitantia nubes,
Terribilesque tubas, auditaque cornua cœlo
Præmonuisse nefas. Phœbi quoque tristis imago
Lurida sollicitis præbebat lumina terris.
Sæpè faces visæ mediis ardere sub astris:
Sæpè inter nimbos guttæ cecidere cruentæ.
Cæruleus & vultum ferrugine Lucifer atrâ
Sparsus erat: sparsi Lunares sanguine currus:
Tristia mille locis Stygius dedit omina bubo:
Mille locis lacrymavit ebur: cantusque feruntur
Auditi, sanctis & verba minacia lucis.
Victima nulla litat: magnosque instare tumultus
Fibra monet; cæsumque caput reperitur in extis:
Inque foro, circumque domos, ac templa Deorum
Nocturnos ululasse canes: umbrasque silentum
Erravisse ferunt: motamque tremoribus urbem.

Percussorum autem ferè neque triennio quisquam ampliùs supervixit, neque suâ morte defunctus est. Damnati omnes alius alio casu perierunt, pars naufragio, pars prælio; nonnulli semetipsos eodem pugione, quo percusserant Cæsarem, interemerunt. Sueton. Id verò mortis genus, inexpectatum scilicet optimum semper Cæsar habuerat: & amicis quidem inter cœnandum rogantibus, quænam optima esset mors, responderat, ἀπροσδόκητος. In laudem eius maximè conducit, quod de eo referunt Seneca & Plinius. Hic lib. 2. de Irâ: *Fecit hoc & C. Cæsar*, ille qui victoriâ Civili clementissimè usus est: Cùm scrinia deprehendisset epistolarum ad Pompeium missarum ab iis, qui videbantur aut in adversis, aut in neutris, fuisse partibus, combussit. Quamvis enim moderatè soleret irasci, maluit tamen non posse. Gratissimum putavit genus veniæ, nescire quid quisque peccasset. Ille lib. 7. Nat. Hist. *Illa fuit vera & incomparabilis* invicti animi sublimitas, captis apud Pharsalum Pompeii M. scriniis epistolarum, iterumque Thapsum Scipionis, ea optimâ concremasse fide, atque non legisse. Optimus Orator fuisse perhibetur. Corn. Nepos apud Sueton. *Quid? oratorum* quem Cæsari anteponet

eorum qui nihil aliud egerunt? Quis sententiis aut acutior, aut crebrior? *quis verbis aut ornatior, aut elegantior?* Idem habet Cic. ad Brutum, Oratores enim enumerans, negat se videre, cui Cæsar debeat cedere. Et Atticus ibidem judicabat, illum omnium ferè Oratorum Latinè loqui elegantissimè. Vide Auctorem in Dialogo de Oratore. Vitam ejus & res gestas pete ex Tranquillo & Plutarcho. De scriptis ejus nos alibi agemus.

Cæsar, Dictatoris pater, Pisis dum calcearetur repentè interiit.

Cæsar Octavianus, 2. Rom. Imp. Vide *Augustus*.

C. *Cæsar*, poëta Tragicus & Orator, de quo sic Tullius in Bruto. *C. Cæsar. L. F. & superioribus & æqualibus omnibus præstitit, oratorque fuit minimè ille quidem vehemens, sed nemo unquam urbanitate nemo lepore, nemo suavitate conditior. Sunt ejus aliquot orationes, in quibus sicut ex ejusdem Tragœdiis lenitas ejus sine nervis perspici potest.*

L. *Cæsar*, Caii Oratoris frater, & Consul & Prætor fuit, ambo Syllam secuti, jussu Marii interfecti sunt.

L. *Cæsar*, M. Antonii Triumviri avunculus, Pompeianarum partium, missus ab utraque parte quandoque orator de pace; postremò inter proscriptos ab Octavio interfectus fuit, cujus loco obtinuit M. Antonius, ut Cicero Octavii amicus proscriberetur.

Cæsar Vopiscus, cùm causam apud Censores ageret, campos Roseæ Italiæ dixit esse sumen, in quo relicta pertica postridie non appareret propter herbam. Varro de R. R. 1. 7. Item totidem verbis habet Plinius 17. 4. Virg. Georg 2.

Cæsar Augusta, Hisp. Tarr. civitas, *Augusta Cæsarea* Ptolemæo ac Straboni, ab Augusto ad Iberi amnis ripam eo loco fundata, quo *Salduba* op. antea situm erat. Hæc Prudentii Poëtæ patria fuit, hodiè autem *Saragoza* dicitur. Long. 20. 20. Lat. 42. 30.

Cæsarea, ins. maris Britannici. Anton. quæ *Jersey* dicitur Camdeno.

Cæsarea, cognomento Magna, quæ & *Mazaca* prius, *Tisaria* & *Caisar*, urbs archiep. Cappadociæ ad Melam flu. & montis Argæi radices, cui D. Basilius Magnus præfuit episcopus Long. 64 40. Lat. 41. 40. *Cæsarea* item Ptolemæo penes Anazarbum; aliis Anazarbus, urbs Ciliciæ est. Item urbs Bithyniæ Ptol.

Cæsarea, pagus Germ. apud Ingolstadium in Bavaria, vulgò *Resching*.

Cæsarea, Mauritaniæ urbs. Plin. *Cabo Figalo* Pineto.

Cæsarea, inter Ravennam & Classem opidum, aut potiùs suburbium, ut est apud Jornandem. Biondus & Rubeus tradunt monasterium *S. Mariæ in portico* hodiè ibi extare; idem scribit Leander.

Cæsarea, Pannoniæ sup. op. *Thata*, teste Lazio, in Hungariâ.

Cæsarea Philippi, priùs *Paneas*, urbs Palæstinæ apud ort. Jordanis flu. in finibus Cœlesyriæ. *Belina* G. Tyrio, Postello & Brocardo, *Balbec* Bellonio. Long. 67. 40. Lat. 33. 00.

Cæsarea, Palæstinæ, quæ & *Turris Stratonis*, & *Apollonia*, urbs archiep. ac post Hierosolyma primaria, inter Ptolemaidem ad Bor. 40. & Joppen in Austr. 30. m. p. ab. Hierosolymis 50. in occ. & Circium, prorsus jacens in litore maris. Ab Herode in honorem Cæsaris ædificata, in qua idem in ejusdem honorem magnificam domum è marmore construxit, ubi nepos ejus ab angelo percussus, eo quòd non dedisset honorem Deo, consumptus à vermibus expiravit. In hâc Cornelius Centurio à Petro baptizatus est. Long. 66. 15. Lat. 32. 20.

Cæsarodunum, urbs Gall. Celt. ad Ligerim, vulgò *Tours*. Vide *Turo*.

Cæsaromagus, urbs Gall. Belg. in Picardia. Vulgò *Beauvais*. Item op. Angliæ in Essexiâ, *Chelmesford* Talboto. Camdenus verò solum juxtà *Brentwood* op. ejusdem regionis esse autumat.

Cæsaropolis, fuit urbs Macedoniæ episc. sub arch. Philippensi.

Cæsaropolis, *Keisers Lautern*, urbs Germ. in Palatinatu Rheni, 6. leuc. a Spira in occ. & paulò minus à Wormatia 2. autem ab op. *Landstul* dicto.

Cæsarotium Gisors, op. Gall. Belg. apud fines Bellovacorum; dicitur etiam *Cæsortium*. Distat à Lutetia 14. leuc. & tot. à Rothomago. Long. 22. 40. Lat. 48. 50.

Cæsarverus, *Caradec* antiquitùs dictum, Angliæ urbs, quam vulgò *Sarisbury* dicunt. Lhuidus. Apud priscos authores Latinos non videtur extare vocabulum.

Cæsena, Gall Tog. op. Ptol. *Cæsena* Plinio, nunc *Cesnabrigo* vocari scribit Fabricius; hinc *Cæsenates* populi & *Cæsenatia vina*. Plin. A *cædendo* dicta, uti volunt Grammatici, quòd exiguo amne cæsa, i. e. divisa sit, vel quòd ager ejus duobus fluminibus Sapi & Rubicone sit divisus. Strabo lib. 5 Καισῆνα αὐτὸς τῷ Ἰσάκῃ ποταμῷ & τῷ Ῥουβίκωνι, ἤδη συνάπτει τῷ Ἀριμίνῳ. A Procopio Φρούριον tantùm h. e. *castellum* dicitur, Agathias autem πόλιν, *urbem* vocat. Imo 170. annis fermè ante Procopium Antoninus bis in 2. diversis Itinerariis *Civitatem* appellat, quod ille non nisi præcipuis urbibus tribuit. Long. 35. 09. Lat. 43. 44.

Cæsius Bassus, poëta Lyricus, qui in suis prædiis, ardente Vesuvio, cum villâ conflagravit.

Cæsonia, Caligulæ Imperatoris uxor, cujus collum quoties exoscularetur maritus addebat; *Tam bona cervix simul ac jussero, demetur* Quin subinde jactabat; *exquisiturum se semel fidiculis, cur eam tantopere diligeret.* Mox dato hippomane, eum in furorem vertit. Juvenal. Sat. 6.

> ——— *Tamen hoc tolerabile, si non*
> *Et furere incipias, ut avunculus ille Neronis,*
> *Cui totam tremuli frontem Cæsonia pulli*
> *Infudit.* ———

Persius Sat. 5. *Essedaque ingentesque locat Cæsonia Rhenos.*

Cæstius, Homo erat nasutissimus, sed nullius ingenii, & Ciceroni etiam infestus, quod illi non impunè cessit Nam cum M. Tullius Ciceronis filius Asiam obtineret, homo qui nihil ex paterno ingenio habuit præter urbanitatem, cœnabat apud eum Cæstius. M. Tullio & natura memoriam dempserat, & ebrietas si quid ex eâ superesset, subducebat, subinde interrogabat, qui ille vocaretur qui in imo recumberet: & cum pluries sub-

sub ictum nomen Cæstii excidisset, novissimè servus, ut aliquâ notâ memoriam ejus faceret certiorem, interroganti domino, quis ille esset, qui in imo recumberet, ait, *Hic est Cæstius ille qui patrem tuum negabat scire literas*; Afferri protinus flagra jussit Marcus, cui, ut oportuit, de corio Cæstii satisfactum fuit. Rhod. 14. 7.

Caicus, Mysiæ fluvius, cujus meminit Virgilius Georgicorum lib. 4.

Saxosumque sonans Hypanis, Mysusque Caicus.

Lucanus lib. 3.

Mysiaque & gelido tellus perfusa Caico
Idalis. ———

Plin. 3. 5. *Ex Mysia veniens Caicus amnis.*

Ovidius libro 3. de Art. Am.

Quaque bibunt undas, Myse Caice, tuas.

Sed quæ pars Mysiæ? Plinius adducto loco Teuthraniam nominat. Inde Ovid Met. 2.

——— *Teuthrantausque Caicus.*

Est autem fortassis alia ratio, cur *Caicus* attributo isto ornetur; eam capias ex Strabone lib. 13 Τῶ δ' ἐκ τῆ Τήμνι πεδιάδος Μύσῖ ἐμβάλλειν εἰς τὸ Κάικον ὑπὸ ταῖς πηγαῖς αὐτῶ (Ovid. Met. 15.

Et Mysum capitisque sui ripæque prioris
Pœnituisse ferunt, aliâ nunc ire Caicum.)

Ergo ab hâc amnium commistione ratio epitheti. Certè Æschylus *in Myrmidonibus*, utrasque aquas conjunxit, citante ibidem Strabone.

Ἰὼ Καϊκε, Μυσιαί τ' ἐπιῤῥοαί,
Jo Caice Mysiaque lympha.

De la Cerda.

Caieta, promontorium, & opidum, & portus Campaniæ in Italiâ. Nomen unde habuerit Poëta Æn. 6. indicat his versibus.

Tu quoque litoribus nostris Æneia nutrix
Æternam moriens famam Cajeta dedisti.

Silius Italicus lib. 8.

Fundique & regnata Lamo Cajeta, domusque
Antiphatæ.

Statius Silv. 1. 3.

Cedant Telegoni: cedant Laurentia Turni
Ingera, Lucrinaque domus, litusque cruenti
Antiphatæ, cedant vitrea juga perfidæ Circes
Dulichiis ululata lupis, arcesque superbi
Anxuris, & sedes Phrygio quas mitis alumno
Debet anus ———

Martialis. lib. 5. ep. 1.

Seu placet Æneæ nutrix, seu filia Solis.
Sive salutiferis candidus Anxur aquis.

Idem lib. 10. ep 30.

Non blanda Circe, Dardanisve Cajeta
Desiderantur. ———

Aliam etymologiam affert Servius. *Cajeta*, inquit, *dicta* ἀπὸ τῦ καίειν, *quòd classes Trojana ibi incenderentur.* Diod. lib. 4. ab Æetâ Colchorum regis nomine dictam tradit. Strabo autem lib. 5. à sinûs cavitate sic appellatam existimat Laconum id ornate Τὰ γδ κοῖλα πάντα Καιά οἱ Λάκωνες προσαγορεύυσι. Long. 37. 20. Lat. 41. 00.

Cain, i. e. *possessio*, vel *possessus*. Adæ filius, Gen. 4 Hesychius. Κάϊν, κτῆσις. Vide Josephum Ant. 1. 3. & Suidam in voce *Cain*. Cedrenus *Cain*, *invidiam* exponit. Malè siquidem קנאה est *invidia*, unde קנא, non autem קין, Lud. de Dieu vertit *lamentationem*, *sive lamentatorem*, à formâ קין unde קינה *lamentatio* Ezek. 1. 10. idem *Cedrenus*: Ὁ δὲ Κάϊν αὐτὸς ἀροτὴρ ἦν, καὶ μετὰ τὴν κατάδικον ἀρχὴν καὶ πλεονέκτης ἐγένετο, μέτρα καὶ σταθμὰ, καὶ ὅρους γῆς αὐτὸς ἐπινοήσας. καὶ τὰς οἰκείας εἰς ἐν συναγαγὼν, ἐν πολίμοις ἀχολῆ ἱδρύσατο. Οὗτος ὁ Κάϊν, ὡς ὁ Ἀκύλας Μωσῆς Γένεσις φησίν. τὸ οἰκίας πεσούσης ἐπ' αὐτὸν ἐτελεύτα. Λίθοις γδ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινε, καὶ λίθοις ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἀπεκτάνθη.

Cainan, i. e. *possessor* vel *emptor*, aut *lamentator*, vel *nidus*, filius Enos, Gen. 5. Hic magnus Rex fuisse perhibetur, cujus sepulcrum Alexandro M. in Indiâ monstratum esse docet Juchasin fol. 66. Lud. de Dieu.

Cainan δεύτερος, à B. Lucâ inter Arphaxad & Sala insertus cap. 3. vers. 36. ac si Sala non fuerat Arphaxadi filius, sed nepos ex Cainan. Sunt qui Evangelistam hic sequi volunt 70. Interpp: apud quos idem legas. Putant igitur eum in re non magni momenti, quæque ad fidem nihil pertinet piâ συγκαταβάσει maluisse errantes sequi, quàm intempestivo dissensu scrupulum injicere, aut etiam Evangelii sui αὐθεντίαν in discrimen adducere apud infirmos vel pertinaces, quibus persuasum erat hoc Interpretes fuisse ἀναμαρτήτους. Cæterùm de hâc re vide Boch. Phaleg. l. 2. c 13. Is. Voss. Castig. in G. Horn. p. 318. & Gregorii Posthuma.

Cairus, vel *Alcairus* & *Babylon*, Ægypti maxima civitas, opportuno loco sita, ubi nimirùm Nilus primum secatur ac τὸ Δ formam facit. Lutetiam Parisiorum, ut quidam ajunt, quinquies superat. Suburbia multa continet, quorum quædam 3. alia 12. millia domorum habent, urbem autem ipsam 30. millia ædium habere tradunt. Hanc Selymus Turca expugnavit An. D. 1517. ac Tomumbejum tunc temporis Ægyptium Sultanum in palude latitantem captum, ac per totam urb. vectum ad portam laqueo strangulari jussit. Cairum descripserunt J. Leo Africanus, P. Bellonius, aliique. Vide *Memphis*.

Caius, prænomen fuit apud Romanos; sed veteres *Gajus* dicebant, qui multùm delectati fuerunt literâ G. ut auctor libelli de Nominibus, qui Val. Maximo tribuitur, & qui cum eo edi consuevit, observat, & nomen *Gaii*, à gaudio parentum factum scribit, nimirum ἀπὸ τῦ γαίειν *à gaudendo*. At Jul. Scaliger *Gajum* ab antiquitate dictum censet ἀπὸ τῆς γῆς *à terrâ* scilicet. Utrumque autem dicebatur *Cajus*, & *Caia*: Ita ut C. rectum *Caium*, C. inversum *Caiam* fœminam notaret. Quintilianus lib. 1. cap. 7. *Caius C. litera notatur, quæ inversa C. mulierem declarat: quia tam* Cajas *esse vocitatas, quàm* Caios, *etiam ex nuptialibus sacris apparet.* Quod de *nuptialibus sacris* dicit, Plut. explicat in Qu. Romanis. *Cur sponsam*, inquit, *introducentes dicere jubent*, UBI TU CAIUS EGO *CAIA*? An quia hâc conditione pactâ intrat, ut particeps rerum omnium, & gubernandæ familiæ sit? Itaque hæc verba id significant, UBI TU DOMINUS ERIS ET PATERFAMILIAS, EGO DOMINA ERO ET MATERFAMILIAS. Dicitur autem & *Cajus* & *Caius*. Mart. lib. 9.

Cajus à primâ tremebundus luce salutat.

Idem lib. 2. Vocativum extulit.

Quòd peto da Gai, non peto consilium.

Ausonius

Ausonius. *Quis tu? Cajus ais.* Hine adjectivum *Cajanus.* Stat. Sylv. 4. 9.

Emptum plus minus asse Cajano.

De quo videsis Turneb. Adverſ. lib. 20. cap. 32.

Calaber, Jovis filius, frater Tænari & Cæresti. Steph.

Q. *Calaber*, lib. 14. ſcripſit τὰ μεθ' Ὅμηρον, ſive Παραλειπόμενα quomodo inſcripſit, quia Homerus hiſtoriam de Ilio non abſolvit. Vulgò ſolent *Calabrum* vocare, quia cum Beſſarion, Nicææ Cardinalis, extrà Hydruntem, marit. Calabriæ op. in pervetuſtâ æde B. Nicolai reperit. Atque hoc etiam in Græca Conſtantini Laſcaris Grammaticâ legere eſt. Nunc veriſimiliùs *Smyrnæum* nominant, quia ipſe lib. ult. dicat ſe ποιμαίνειν, ſive illuſtribus Muſarum ovibus Smyrnæ paſcendis operam dediſſe. Ex quo ſi de patriâ haud certò colligitur, ſaltem videmus Scholam non infrequentem habuiſſe Smyrnæ. At nullo nititur fundamento quod eum Ptolemæus Flavius Romanum putavit. Voſſius. Elegans admodum author eſt, Coluthi, Tryphiodori, & Muſæi non multùm abſimilis, dignus certè, qui omnium manibus teratur; Et ut Homerum in argumento ſequitur, ita in Lectione eundem comitari debeat.

Calabria, vulgò *Terre de labour*, olim Magna Græcia, Pythagorâ Philoſophorum primo inſignis inſula, quam veteres *Meſapiam* à duce Meſapo, *Peucetiam* à Peucetio Oenotri fratre dixêre. Ea ἀπὸ τοῦ καλὸς, & βρύειν, quoniam ſit regio operoſa, & plena omni genere bonorum. dicitur. Aliam verò Etymologiam exhibet nobis vir Maximus, lib. 1. de Phœn. Col. hic verbis. Hebræis Doctoribus, inquit, pix alio nomine קלב *calab*, aut קלבא *Calba* dicitur. Anhinc vicinæ Bruttiis nomen Calabriæ? quæ & ipſa picea eſt, aliiſque arboribus piciferis abunde ferax. Huc facit quòd *Calabria* Græcè Πευκετία *Peucetia* dicitur ἀπὸ τῶν πευκῶν *à piceis arboribus.* Apibus etiam & ovibus abundavit olim hæc regio. De utriſque Horat. in odis.

Quanquam nec Calabræ mella ferant apes.

Et *Pecuſve Calabris ante ſidus fervidum*
Lucana mutet paſcua.

Et alibi: *Non æſtuoſæ grata Calabriæ*
Armenta. ———

Ubi *æſtuoſa* ob canem Cœleſtem. Val. Flaccus lib. 1.

——— *Sic cum ſtabulis, & meſſibus ingens*
Ira Deum, & Calabri populator Sirius arvi
Incubuit, &c.

Armenta quod attinet, Idem Val. lib. 3.

Continuo, vulneri ceu pectora tactus aſilo
Emicuit Calabris taurus per confraga ſeptis
Obvia quaque ruens,

Idem ibidem — *Calabris redit armentarius arvis,*

Hinc *Calabræ oves* pro eximiis accipiuntur. Colum. 7. 2. Et Perſius Sat. 2.

Hac Calabrum coxit vitiato murice vellus.

Ubi vulgò exponunt *Lanas Tarentinas.* Tarentum autem civitas Calabriæ eſt, ubi lana optima, teſte Plin. 8. 48. Unde Horat.

Lana Tarentino violas imitata veneno.

Oleis etiam nobilem fuiſſe regionem hanc innuit Columella. Sic enim ille. *Veruntamen habetur præcipua in hos uſus olea Calabrica, quam quidam propter ſimilitudinem oleaſtellum vocant.* Hujus regionis incolæ *Calabri dicuntur*, fructibus imprimis abundantes, quos quoniam hoſpitibus obtrudebant, ſibi alioqui nulli uſui futuros, factum eſt, ut *Dona Calabri hoſpitis* in proverb. ceſſerint, pro nullius pretii muneribus, quæ donanti oneri magis ſunt, quam uſui. Horat. Ep. 1. 7.

Non quo more pyris veſci Calaber jubet hoſpes,
Tu me feciſti locupletem.

Cherſydris ſerpentibus olim hæc regio abundabat, teſte Solino cap. 8. *Calabria Cherſydris frequentiſſima*, quorum meminit Virg. Georg. 3.

Eſt etiam ille malus Calabris in ſaltibus anguis.

Calacta, Siciliæ lateris Septentrionalis urbs maritima. Ptol. *Acque dolci* Leandro. *Calora* Nigro. S. *Marco* Fazello. Sita eſt ad flu. Fitaliam 3. mill. ab ora maris Tyrrheni. Athenæo lib. 6. memoratur Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς ἀκτῆς. Ciceroni Verrinâ 4. memoratur Eupolemus *Calactinus*, ubi perperam vulgò *Calatinus.* Antiquiſſima ejus mentio eſt apud Herod. lib. 6. V. de Diodorum lib. 12. Long. 38. 30. Lat. 37. 45.

Caladunum, op. Callaicorum Braccariorum, teſte Sanſone ubi nunc Mirandela, caſtrum Portugalliæ ad Tuelum amnem in prov. Tranſmontana, inter Lamegam & Bragantiam.

Calegia Ptolemæi quid ſit, non benè conſtat. Sanſoni op. erat Senonum in Germ. ad flu. Salam, ubi nunc forſan *Jena* urbs. Aliis eſt *Kalbe*, caſtr. ad confluentes Salæ in Albin, paulò ſuprà Darbicum, inter Serveſtam & Bernaburgum. Long. 34. 60. Lat. 52. 00.

Calaguris Plin. *Calagurris* Livio, *Calagorina* Ptolemæo, vulgò *Calaborra*, urbs Hiſp. Tar. ad Iberum flu. in fin. Vaſconum, 13. leuc. à Calciata in ort. propè limites Navarræ. Long. 18. 50. Lat. 43. 26.

Calais, Boreæ ex Orithyiâ filius alatus qui unà cum Zethe fratre ſimiliter alato cum Argonautis Colchos profectus eſt. Quâ in expeditione cùm à Phineo rege humaniter eſſent accepti, Harpyias, quæ epulas ejus fœdabant, perſequi conſtituerunt: quas cùm & alarum auxilio, & ſagittandi peritia in Plotas uſque inſulas fugaſſent, ab Iride admoniti ſunt, ne Jovis canes ulteriùs proſequerentur. Inde itaque retrorſum reverſi, duas illas inſulas in quibus Harpyias reliquerunt, à converſione ſuâ *Strophadas* appellarunt, cùm antea *Plotæ* dicerentur. Poſtremò ab Hercule occiſi dicuntur, & in ventos commutati, qui caniculæ exortum dies ferè octo præveniunt, unde & πρόδρομοι, i. e. *Præcurſores* appellantur. De his Ovid. Met. 6.

Barbaque dum rutilis aberat ſubvexa capillis
Implumes Calaiſque puer, Zetheſque fuerunt.

Propert. 1. 19. De Hylâ puero.

Hunc duo ſectati fratres Aquilonia proles
Hunc ſuper & Zethes, hunc ſuper & Calais.

Item nomen pueri, Horat. Carm. 3. 9.

Me torret face mutuâ
Thurini Calais filius Ornithi.

Calama, urbs Africæ mediterr. inter Hipponem & Cirtam, cujus ſæpè mem. D. Auguſtinus. Hodiè *Calamata.*

Calamina, *Malipur*, & Luſitanis *Citta di S. Thoma*,

urbs Indiæ citer. versùs oram litoralem sinus Gangetici, in reg. Coromandelis, quæ pars est regni Narsingæ. Hic D. Thomæ Apostoli superioribus seculis sepulchrum inventum scribit Maphæus.

Calamis, cælator egregius. Prop. 3. 8.

Gloria Lysippo est animosa effingere signa,
Exactis Calamis se mihi jactat equis.

Ovidius *Calaim* vocat ut vulgò legitur. Pont. 4. 1.

Vendicet ut Calais laudem quos fecit equorum,

Sed legendum *Calamis*. Vide Plin. 34. 7. Et Quint. 12. 10.

Calanus, philosophus ex Gymnosophistis Indis, qui secutus Alexandrum M. extrà Indiæ fines, cùm apud Pasagardas ægrotare cœpisset, factâ pyrâ, & aureâ lecticâ superimposita, in eâ cubans combustus est, stramentis opertus. Fertur, cùm Alexander M. rogaret eum si quid vellet, dixisse, *Propediem Te videbo.* Quod etiam contigit, nam in Babylone paucis post diebus Alexander mortuus est. Arrianus. *Inda*, inquit Suidas, *quemque sapientem Calanon vocant.* Cæterùm de hujus disputatione & interitu plura vide apud Strab. lib. 15.

Calaris, *Carallis* Ptol. urbs Archiep. Sardiniæ primaria & regia, sedes Proregis, *Cagliari*. Vide *Caralis*.

Calaroga, op. Diœcesis Oxomens. in Hisp. in Castella vet. patria S. Dominici Institutoris ordinis Prædicatorum.

Calarona, seu potiùs *Glarona* vulgò *Glaris*, op. Helvetiorum ad flu. *Sarneff* quod fœdus iniit cum aliis pagis an. 1351.

Calasarna. op. Lucanorum, aliis est *Campana*, opidulum Calabriæ citer. juxtà amnem Lacaneruta 4. mill. ab Umbratico.

Calasiris, pars Ægypti, incolæ *Calasirii*. Steph.

Calata, vulgò *Galati* op. Sicil. med. inter Pactas ad occ. & Troynum ad ort. 25. m. p. Pop. *Calatini*.

Calata altera, urbs Sicil. mediterr. Ennæ urbi finitima.

Calatagerone Clusio. i. e. *Calata Hieronis*.

Calathe, vulgò *Galata*, inf. maris Africi Numidico sinui adjacens. Aliis esse videtur *la Goletta insf.* cum arce in ora sinus Tunetani, ab Hispanis diù possessa & superioribus annis ob nimiam distantiam amissa.

Calathusa, inf. inter Chersonesum, & Samothracem deserta Plin. 4. 11. Item insf. in Ponto Steph. Et Arabiæ Desertæ op. Ptol.

Calatia, urbs Campaniæ, *Gaiatzo* Leandro. Silius l. 8.

———*Nec parvis aberat Callatia maris.*

Opidani *Calatini* Liv. 22. & 26. Coloniam huc deduxisse C. Julium Cæsarem author est Appian. Alex. Unde Cic. ad Att. 16. 6. *Octavianus veteranos qui Casilini, & Calatia sunt, perduxit ad suam sententiam* Ipse Appianus Civil: 3. Ὁ δὲ Καῖσαρ Ὀκταούϊος ἐς Καμπανίαν ἤει. πείσων τὰς πόλεις στρατεύεσθαι τὰς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ᾠκισμένας, καὶ ἔπεισε Καλατίαν πρῶτον, ἐπὶ δ᾽ αὐτῇ Κασιλῖνον. Long. 38. 10. Lat. 41. 03.

Calatianus vel *Callatianus* vetus historicus memoratur Dionys. Hal. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτων.

Calatum Albionis insf. op. *Tadcaster* & *Helcaster* Lhuydo. Aliis *Overburrovv* in agro Lancastrensi. Camdeno videtur *Whealley Castle* in reg. Westmariæ.

Calauria, *Sidra*, teste Sophiano. insf. sinûs Argolici contra Troezenem, ubi Demosthenes Antipatri persecutionem fugiens accepto veneno obiit. Ibi Diana colebatur. Ovid. Met. 7.

Inde Calaurea Latoidos aspicit arva.

De quâ Proverbio datur locus, *Pro Delo Calauria*: In mutui beneficii memoriam. Fertur enim Neptunus cum Latonâ permutationem fecisse, & datâ Delo Calauriam habitasse. Ejus meminit Dionysius vers. 499.

Αἰγιαλά τ᾽ ἠδὲ Κύθηρα, Καλαύρειά τε τρηχεῖα.

Vide Schol. ad locum. Item insula parva juxtà Cretam, à *Calauro* Neptuni filio dicta. Vocabatur etiam *Irene*. Steph.

Calbis, Cariæ amnis. Pompon. 1. 16. Ubi libri veteres vocant *calbiam*, non *Calbin*. Græcis est Κάλβις, & Κάλβιος, ac forsàn etiam Κάλβιας. Stephanus & Καλαμὸν fuisse dictum prodit. Κάλβιος, inquit, κρήνη Λυκίας, ἣν καὶ Καλαμὸν φασι. Nihil in his verbis est mutandum. Nam Καλαμοῦ mater Tragasiæ fuit, ex quâ natus Caunus & Byblis. Colligere id est ex versibus istis, qui apud Parthenium extant, quos emendatos adscribit Is. Voss. Notis ad Melam loco dicto.

Αὐτὰρ ὅγε προτέρωσε κιὼν Οἰκοῦσιον ἄστυ
Κτίσσατο. Τραγασίη δὲ Καλαμοῦ εἰχετο παιδί.
Ἡ οἱ Καῦνον ἔτικτεν ἀεὶ φιλέοντα θέμιστας.
Γείνατο δὲ ῥαδινῇ σ᾽ ἐναλίγκιον ἀρκεύθοισι
Βυβλίδα τῆς ἤτοι ἄσκεν ἐρήσατο Καῦνος,
Βῆ δ᾽ ἐπ᾽ ἴσθμ Δίας φεύγων ὀφιώδεα Κνωσσὸν
Καὶ Κρηγὸς ὑλιήεις, καὶ Κάειρα ἱερὰ λοετρά.
Ἔσθ᾽ ἤτοι πτολίεθρον ἱδρύσατο Πρωτός Ἰώνων.

Deæ hujus, quæ ad Miletum sita est, meminit Steph. Ut autem ad Calbin flu. revertamur, is & aliud habet cognomen, Indum quippe vocat Plinius, additque eum ortum in Cyburatis, 60. alios recipere fluvios, & plùs quam 100. torrentes. Nomen huic amni dedit Indus quidam ab Elephanto excussus, ut ex Livio constat. Verùm & alio olim nomine notum fuisse fluvium hunc existimo, *Mausoli* nempe. Hoc non aliunde conjicio, quàm ex nugatore illo, qui sub nomine Plutarchi libellum de fluminibus composuit; qui Indum flu. illum nempe qui est in Indiâ, priùs Mausolum dictum fuisse tradit. Legerat proculdubio istud de hoc Cariæ Indo. Nulli autem mirum videri debet Mausolum flumen esse in Cariâ, cùm etiam universi olim Cares Mausoli dicti fuerint.

Calcaria, locus inter Massiliam, & Fossam Marianam. Item Angliæ op. Anton *Kalcacester* Bedæ, teste Ortelio, *Aberford* Camdeno: est autem in agro Eboracensi vel *Tadcaster* op. ejud. ad *Wharfum* flu.

Calchas, *antis*, Græcus augur, Thestoris filius (à quo Thestorides à Poëtis vocatur) qui cum Græcis ad expeditionem Trojæ profectus est: & quoniam divinandi arte plurimùm præstabat, ejus consilio multa gesta sunt. Nam cùm in Aulide Græcorum classis adversis ventis detineretur, Agamemnonem docuit, quâ ratione Dianæ ira placari posset, & ex serpentis augurio, qui in arborem surrepens, decem passeris pullos unà cum matre devorarat, decimo demum anno Ilium capi tum iri ostendit.

ostendit. Exortâque deinde ad Trojam pestilentiâ, viam monstravit, quâ Apollinis ira posset mitigari. Quapropter inter cæteros Achilli acceptissimus erat, adeò ut ejus præsidio plerumque defenderetur, præcipuè verò cum censuit Chryseidem patri reddendam esse. Tum enim Agamemnon non solum in vatem, sed etiam in ipsum Achillem infensus ferebatur. Dirutâ autem Trojâ reversus cum Amphilocho Amphiarai filio, terrestri itinere Colophonem (quæ urbs est Joniæ) cùm in luco Apollinis Clarii extra urbem apud Samum in Mopsum præstantissimum augurum incidisset, artis peritiâ ab illo superatus, dolore contabuit, quod propositâ sibi à Mopso caprifico (ut refert Hesiodus) aut (ut Pherecydes mavult) sue gravidâ, conjicere non potuisset, quot in illâ ficus essent, quotve hæc utero suculas gereret: quos tamen Mopsus sine ullo errore divinavit. Sil. lib. 13.

Sed Calchas Danais nisi clausum è sedibus arcis
Armisona curent simulacrum evellere Diva
Non unquam affirmat Therapnais Ilion armis
Cessurum, aut Ledæ rediturum nomen Amyclis:
Quippe Deis visum, ne cui perrumpere detur
Effigies ea quas unquam possederit urbes.

Cales, les, vel *Cales, ium*, sive *Calenum*, op. Campaniæ, non procul à *Casilino*, in cujus agro vinum generosum pascebatur. Hor. 4. Carm.

———*Pressum Calibus ducere Liberum.*

Et alibi: *Cæcubum & prelo domitam Caleno:*
Tu bibes uvam.

Juv. Sat. 1. *Occurrit matrona potens quæ molle Calenum*
Porrectura viro miscet sitiente rubetam.

Ubi ridiculè quidam *Calanum*. qu. καλὸς οἶνος cùm sit à *Cale* Camp. op. Virg. Æn. 7.

———*Vertunt felicia Baccho*
Massica qui rastris, & quos de collibus altis
Aurunci misêre patres. Sidicinaque juxtà
Æquora, quique Cales linquunt.

Sil. lib. 8 *Nec cedit studio vicinus sanguine miles,*
Quem genuêre Cales; non parva conditor urbis
Ut fama est Calais, Borea quem rapta per auras
Orithyia vago Geticis nutrivit in antris.

Idem nescio cur l. 12. eam singulari numero adpellavit.

Threiciamque Calen, vestras à nomine nati
Orithyia domos.

Fuisse haud postremæ notæ urbem, auctor est Strabo lib. 5. Καὶ ἡ ἐφεξῆς ἡ τῶν Καλήνων πόλις καὶ αὕτη ἀξιόλογος, συνάπτουσα τῷ Κασιλίνῳ. Long. 38. 5. Lat. 41. 10.

Calecutium, Calecut, urbs Indiæ Orient. cis Gangem emporium celebre, caput regni perampli in orâ Malabaricâ, cum portu satis capaci. Distat a Cochino 20. leuc. Hisp. & vix 10 à Canonorâ.

Caledonia, Britanniæ ins. pars, quam hodiè Scotiam vocant, vastissimam olim habens silvam, quæ & ipsa *Caledonia* dicebatur; maximos ursos alens. Mart.

Nuda Caledonia sic pectora præbuit urso.

Silius 3. *Inque Caledonios primus trahet agmina lucos.*

Hodiè *Caldar, Calender* Hect. Boëtio. Hinc pop. *Caledonii* passim poëtis vocantur, quorum regio *Rossia*, teste Ortelio, ubi castrum Caledonium urb. *Dunkelden* ad Taum fluvium. Mart.

Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos.

Valerius Flaccus lib. 1.

———*Caledonius postquam tua carbasa vexit*
Oceanus, Phrygios priùs indignatus Iulos.

Oceanus Deucaledonius Ptol. dicitur, i. e. *mare Scoticum.* Saltem à Cantio longè distare innuit hæc Lucani comparatio, lib. 6.

Prima quidem surgens operum structura fefellit
Pompeium; Veluti media qui tutus in arvis
Sicania rapidum nescit latrare Pelorum.
Aut vaga cùm Tethys, Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

Caledonias Camdenus rectà deducit à Britannico *kaled* quod *durum* sonat. Duri enim & asperi erant incolæ. Et terra etiam tota horridis & confragosis montibus attollitur. Ita Hebræorum magistris גלד *galad* est *durescere.* Syris item & Arabibus. Unde גליד *g.lid* pro *glacie*, & *crystallo* occurrit, quasi *duramen* dixeris cum Lucretio lib. 6.

Et vis magna geli, magnum duramen aquarum.

Sed & pro firmamento sumitur, גליד in Arabicâ Paraphrasi Gen. 1. 6.

Calenus, vates quondam in Hetruriâ celeberrimus. De quo hunc in modum scripsit Plin. lib. 28. cap. 2. *Cùm in Tarpeio*, inquit, *fodientes* (videlicet Romani) *delubro fundamenta, caput humanum invenissent, missis ob id à Senatu legatis, Hetruriæ celeberrimus vates Olenus Calenus, præclarum id fortunatumque cernens, interrogatione in suam gentem transferre tentavit, scipione priùs determinatâ templi imagine, in solo ante se; Hoc ergo dicitis Romani? Hic templum Iovis Opt. Max. futurum est: hic caput invenimus: constantissimâ Annalium affirmatione, transiturum fuisse fatum in Hetruriam, ni præmoniti à filio vatis legati Romani respondissent: Non planè hic, sed Romæ inventum caput dicimus.*

Cales, Bithyniæ emporium ad pontum Euxinum, Arrian. Item flu. Eust. & Val. Flacc. lib 4.

Quas Tanais, flavusque Cales, Hypanisque Melasque
Addat opes.———

Κάληξ est Thucydidi lib. 4. Λάμαχος ἐν τῇ Ἡρακλεώτιδι ὁρμίσας ἐς τὸν Κάληκα ποταμὸν. Vide Nicol. Heinsium ad Pontica Nasonis lib. 4. Eleg 10.

Caleta, Caletes Cæs. & Strab. Pop. Gall. Belgicæ Oceani Britannici oram inter ostia Sequanæ & Somonæ fluminum incolentes, quorum regio *Le païs de Caulx*, teste Petro Divæo, appellatur.

Caletum, op. circà Picardiæ fines Ptol. *Portus Iccius* apud Cæsarem, vulgò *Calais.* Vide Gessoriacum.

Caleva, vel *Calleva* Anton. *Oxonium, Oxenford*, teste Prisæo, vulgò *Oxford*, urbs episc. & Academia præclara Albionis in Angliâ ad Thamesin flu à Londino 47. m. p. in occid. Sed Camdeno est *Wallingford* op. ejusdem tractûs. Cæterum *de Calevâ* vide Guil. Burtonum in Antoninum pag. 222.

Caliabrum, *Montanges*, urbs olim Lusitan. nunc op.

Extremaduræ, à Castris Cæciliis 4. leuc. inter Zafram 4. & Ellerinam 10.

Calidobecum, *Caudebec*, urbs Normanniæ propè æstuarium Sequanæ, 7. leuc. infrà Rothomagum versus Portum Gratiæ, lanificio suo nobilis.

California, insl. max. Americæ Sept. oblonga, & à Bor. in Aust porrecta propè Novam Mexicum, à quo dirimitur mari Purpureo.

Caligula, Caius Imp. dictus à *caligis*, quas margaritis refertas primus portavit. Auson. vel potiùs à *caligâ* militari, quâ frequenter in exercitu utebatur ad conciliandos sibi militum animos. Id enim militibus gratissimum fore credebat, si Imperatorem vestibus nihil à gregario milite differre videret. Pessimus omnium priorum Imperatorum fuit; μειζονόζωον vocat Cedrenus. Ob crudelitatem tamen maximè famosus. Suetonius in ejus Vit. cap. 27. *Parentes* supplicio filiorum interesse cogebat. Quorum uni valetudinem excusanti Lecticam misit; alium è spectaculo pœnæ epulis statim adhibuit, atque omni comitate ad hilaritatem & jocos provocavit. Sen. lib. 2. de Irâ. C. Cæsar Pastoris splendidi equitis Rom. filium cùm in custodiâ habuisset, munditiis ejus & cultioribus capillis offensus, rogante patre, ut salutem sibi filii concederet, quasi de supplicio ejus admonitus, duci protinus jussit. Ne tamen omnia inhumanè faceret adversum Patrem, ad cœnam invitavit eo die. Venit Pastor, nihil vultu exprobrante. Propinavit illi Cæsar heminam; & posuit illi custodem. Perduravit miser, non aliter quàm si filii sanguinem biberet. Unguentum & coronas misit, & observare jussit an sumeret. Sumpsit eo die, quo filium extulerat imò quo non extulerat, &c. Quæris quare? habebat alterum. Grotius per ἄνθρωπον τῆς ἁμαρτίας 2. Thess. 2. Caium Caligulam intelligi affirmat. Sanè Suetonius de eo: Hactenus quasi de principe: reliqua ut de monstro narranda sunt. Memorat idem dictum ejus factis congruens: Memento mihi omnia & in omnes licere. Impietatem ejus quod spectat, plurima Dion habet. multa quoque Suetonius. Sen. quoque circa finem lib. 1. de Ira, dicta ejus terribilia & tumultuosa commemorans ait. *Ad pugnam* vocavit Jovem & quidem sine missione. Homericum exclamans versum: ἤ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ. Parùm autem fuit in Deos Fictitios insævire, in Deum verum quoque sceleratissimus omnium ausus est insurgere. Jussit enim magnis additis pœnis, jussumque repetiit εἰκὼν αὐτοῦ ἀνδριάντα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ poni sibi statuam in templo Dei, ait Josephus. Philo autem ἀνδριάντα κολοσσιαῖον εἴσω τοῦ ἀδύτου ἀνατεθῆναι Γαΐου προσρῆσθαι Διὸς ἐπιφανοῦς αὐτοῦ. Deinde mox ἀνατεθῆναι πάλιν κελεύει τὸν ἀνδριάντα ἐν τῷ ἱερῷ. Hieron. in Chron. Eusebiano. *Caius* Petronio præfecto Syriæ præcepit ut in Hierosolymis Statuam suam sub nomine Jovis Opt. Max. poneret. Orosius. Antiquum illud in Hierosolymis sacrarium profanari, sacrificiis gentilium, ac replere statuis, simulachrisque imperavit, seque ibi ut Deum coli voluit. Ἤξίου ὑπὲρ ἄνθρωπον νομίζεσθαι *voluit major homine credi* ait Dio. Philo denique, οὐκ ἔτι ἠξίου μένειν ἐν τοῖς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὅροις, ἀλλ' ὑπερέκυπτε σπουδάζων θεὸς νομίζεσθαι.

Calishia, *Kalish* urbs Polon. maj. ad Prosnam amnem, qui paulò post cadit in Wartam. Distat 5. leuc à confin. Silesiæ, quot à Siradiâ in Bor. & 12. ab Uratislaviâ. Long. 40.15. Lat. 51.48.

Callaici, pop. Hisp. Tar. aliàs divisi fuêre in Callaicos *Braccarios* & *Lucenses*. Braccarii inter Durium & Minium flu. habitabant ubi nunc pars regni Portugall. quæ dicitur Transmontana, & reg. inter Durium & Minium. Lucenses v. qui & præcipui fuerunt, ubi nunc Galliciæ regnum, cujus cap. est Compostella. Auro quondam abundabat hæc regio.
Matt. 10. 16.

Accipe Callaicis quicquid fodit Astur in arvis.

Idem 14. 92.

Quamvis Callaico rubeam generosa metallo.

Et 14. 39. *Hæc quæ Callaico linuntur auro.*

Dignum hic observatu quod Silius de hoc pop. refert lib. 3.

Fibrarum, & pennæ, divinarumque sagacem
Flammarum misit dives Gallæcia pubem;
Barbara nunc patriis ululantem carmina linguis:
Nunc pedis alterno percussa verbere terra
Ad numerum resonas gaudentem plaudere cetras.
Hæc requies ludusque viris, ea sacra voluptas:
Cætera fœmineus peragit labor: addere sulco
Semina & impresso tellurem vertere aratro
Segne viris, quicquid duro sine Marte gerendum est
Callaici conjux obit irrequieta mariti.

Ergo fodiunt, sartiunt, arant, serunt mulieres Callaicæ, idque quod miteris, recentes à partu. Posidonius: Ἴδιον δέ φησι καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς εἶναι. αἱ γυναῖκες ἅμα ἐργαζόμεναι τίκτουσι καὶ τὸ παιδίον ὕδατι περικλύσασαι περιχέασαι σπάργανα ... Strabo lib. 3. Artabris idem tribuit. Γεωργοῦσι γὰρ γυναῖκες, τεκοῦσαί τε διακονοῦσι τοὺς ἄνδρας, ἐκείνους ἀνθ' ἑαυτῶν κατακλίνασαι.

Callias, Syracusanus historicus, de rebus Siculis libros complures reliquit. Vide Voss. de Hist. Gr. 1. 11.

Callias, Atheniensis Comicus filius Lysimachi; qui *Schœnion* cognominatus est, quòd funes ob paupertatem torqueret.

Callias, *Laccoplutus* cognominatus, dux Atheniensium nobilis, contra Artaxerxem missus. Suidas.

Callias, Methymnæus Grammaticus, quem Strabo lib. 13. dicit Alcæum, Sapphoque poëtas enarrasse. Cos Mitylenæus dicitur, & inter illustres Lesbios refertur.

Callicrates, artifex ex ebore formicas, & alia tam parva animalia fecit, ut partes earum cerni non possent. Plin. & Ælian. Var. Hist. 1. 17.

Callicrates ἀνὴρ Ἀχαιὸς, quomodo perfidiâ suâ Achæos omnes Romanis parere coëgit, docet Pausanias lib. 7. Itemque quomodo à Menalcide perfidiâ superatus fuit, idem demonstrat ubi suprà.

Callicrates, Tyrius, Aureliani tempore, & paulò post vixit, qui vitam Imperatoris hujus in literas retulit. Vopiscus in Aurel.

Callidemus, an historicus fuit, haud satis compertum habemus. Plin. lib. 4. cap. 12. & Solin. cap. 17. hoc teste astruunt Eubœam priùs Chalcidem esse vocatam; ære ibi primùm reperto. Vossius.

Callimachus, historicus & poëta Batti & Mesalmæ filius, discipulus Hermocratis Jasensis Grammatici, vixit apud Ptol. Philadelphum usque ad Evergetem Bibliothecæ Regiæ præfectus. Scripsit plurima, inter cætera opus

opus de origine & causis Sacrorum, quæ Αἴτια inscripsit. Martialis ad Mamurram lib. 10.

Si non vis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire legas Ætia Callimachi.

Conscripsit etiam in adversarium poëma acerbissimum, quem ficto nomine Ibin appellavit. Edidit & hymnos, qui hodieque extant. Item carmen de Berenices comâ quod Catullus transtulit. Vide Vossium de Hist. Gr. 1. 15. & Jonsium de Script. Hist. Phil. lib. 2. cap. 5. Fuit etiam *Callimachus* junior poëta ἐπoποιὸς ex superioris sorore natus. Stasenoris, & Megatimæ, quæ Callimachi soror erat, filius, ut est apud Suidam. Sed hujus non ita magnum nomen fuit.

Callimachus, sculptor κακιζότεχνος nominari voluit, quasi artis interpellator, & qui eam in tenuiorem, exquisitioremque disciplinam reduxit, τήκειν enim *liquefacere, conflareque* significat. Nam ipse primus lapidem perforavit, minutatimque tractavit. Pausan. & Plin. 34. 8. κακιζότεχνος legunt. At Vitruvius 4. 1. κατατηξίτεχνος dicitur.

Callimachus, Atheniensis dux præstantissimus, prælio cum hostibus Persis commisso, quamplurimis hastilibus cum transfossus esset, & animam efflasset, rectus stetit. Plut in Paral.

Phil. *Callimachus* Experiens Florentinus, historicus, de quo Voss. Hist. Lat. p. 619.

Callinicus, Sophista Syrius, vel Arabs, profitebatur Athenis, scripsit de cacozeliâ, de Rhetoricâ ad Cleopatram, de rebus gestis Alexandri, & alia quædam, Suid. Viguit tempore Anton. Pii Imperatoris. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 2. cap. 13. & Jonsium de Script. Hist. Phil. lib. 3. cap. 14.

Callinus, primus orator, & inventor Elegiaci carminis, teste Terentiano.

Calliope, una Musarum, Orphei mater, quæ Heroico carmini præesse existimatur, à vocis suavitate nomen habens, καλὸς enim *bonus* est & ὄψ *vox*. Virg. in Epigr.

Carmina Calliope libris Heroica mandat.

Quanquam Scal. Ausonio carmen istud attribuit. Cæs. Bassus lib. 2. Lyricorum:

Calliope princeps sapienti psalleret ore.

Horatius quoque l. 3. Od. 4. *Regina Calliope* dixit. Oppian. 1. Venat.

Τοῦτό με Καλλιόπη κέλεται.

Homeri Enarrator in 1. Iliad. Ὀυ μῆνιν ἄειδε ἡ δὲ ὄνομα Μοῦσα, πάσας διὰ τὸ μιᾶς καλῶς λέγει ἢ τὴν Καλλιόπην. Philostratus in Heroicis de Poëtis loquens, ait: Τὴν Καλλιόπην παραγαγεῖν αἰτιώμενος τῷ λόγῳ. Effertur & *Calliopea* Virg. 4. Eclog.

Orphei Calliopea, Lini formosus Apollo.

Ovid. 5 Fast. *Prima sui cœpit Calliopea chori.*

Callipatira, mulier quædam fuit, quæ quum capitale esse, fœminis sciret, Olympicorum tempore Alpheum amnem transisse, mutatis vestibus gymnastico fefellit habitu. Sed cùm id postea relatum esset, ignotum quidem est Callipatiræ, quòd patrem, & fratres habuisset Olympionicos Lata verò in reliquum lex est, uti in certamen nudi prodirent gymnastæ, Pausan. Rhod. 24. 14.

Calliphon, Callimachus.

Μὴ σύγε Θεάγενες κόψας χέρα Καλλιφῶντος.

Hunc non *Calliphonta*, sed *Callicontа* nominant Aristophanes, & Eust. Ejus historia hæc est; Priemensibus, vel ut Hesychius, Regis Ducibus Miletum ins. prodidit Calliphon. Paulò post hanc insulæ traditionem Theagenes quidam divertit Samum, ibique carnes cœpit vendere: ab eo empturus Calliphon, cùm indicaret quâ parte scindi sibi vellet, manum extendit, quam ille sublato cultro, abscidit, addiditque

Nunquam tu manu istâ aliam Urbem trades.

Hinc vulgò proditores Calliphontas vocabant.

Callipidas Historicus Græcus memoratur Strab. lib. 12.

Callipides, Græcus tragœdorum histrio, qui in eâ se sibi placebat plurimum. Unde cum Agesilao regi occurrisset, arrogantius eum salutavit, subinde illi se ostentans, & inter astantes sese intrudens; arbitratus fore ut à rege comiter exciperetur. At is cùm gravioribus intenderet, ac ne Callipidem respectaret, *Non admodum*, inquit, *nosse me videris O Rex, nec, qui sim, inaudivisse*. Respondens Agesilaus. *Annon*, inquit, *es Callipides mimus?*

Callipides, historicus Straboni memoratur in 12. jungiturque Hellanico, Herodoto, & Eudoxo, quos φλυαρίας arguit.

Callipolis, Gallipoli, urbs Thraciæ Chersonesi, è reg. Asiæ min. juxtà Hellespontum Silius lib. 14.

——Romana petivit
Fœdera Callipolis.

Long. 54. 30 Lat. 42. 16. Item urbs Italiæ, aliàs sub Salentinis, nunc ex præcipuis terræ Hydruntinæ, in orâ sin. Tarentini. Vide Gallipolis; & adi iis Cluver. Ital. Ant. p. 1239. & Voss. ad Melam. p. 166.

Callippus, Corinthius, historiam scripsit de Orchomeniorum rebus. Pausan. in Bœoticis.

Callipus, Atheniensis, Platonis auditor, interfectus à Syracusanis quòd tyrannidem post Dionysium aggrederetur, & Dionem patriæ liberatorem per proditionem interfecisset. Plut. in Dion.

Callirrhoë, Phoci Bœoti filia, quæ corporis formâ, & pudicitiæ gloriâ, inter æquales suas & socias facilè sibi primas vendicavit. Hanc 30. numero ex universâ Bœotiâ genere & opibus primarii juvenes summo quisque studio in uxorem expetisse dicuntur. Cæterùm pater alias semper ex aliis moras complicans & connectens, ac diem de die trahens illorum vota procrastinando consultò frustrare videbatur; quamobrem proci, conspiratione conflatâ, Phocum interfecerunt. Hac re palam factâ Callirrhoë clam aufugiens, tamdiu delituisse fertur, quoad celebre per universam Bœotiam advenisset festum quod Παμβοιώτια illi vocant. Hanc illa celebritatis occasionem nacta observato tempore supplex in Palladis arâ consedisse dicitur, palamque de procis conquesta suis, illorum scelus, nefandamque sui paternis cædem indicavit, nominaque singulorum maximo recensuit ejulatu. Bœotii autem quotquot ad celebre spectaculum aderant, rei ipsius indignitate permoti, cædis patratores, ut ab illis meritas exigerent pœnas, diligentiùs inquirere cœperunt. Hâc illi re perceptâ, ocyùs omnes dilapsi, ad Hippotas, quod oppidum medio Thebarum Coroneæque interstitio erat, celeri fuga pervenisse dicuntur. Postulantibus autem illos postea Bœotiis, & ut sibi dederentur summo studio contendentibus, cùm opidani obaudirent, eosque reddere nollent, comparato ex singulis civitatibus delectorum exercitu illorum.

rum fines hostiliter sunt ingressi, oppidumque vi captum funditus everterunt. Procos quidem illos in potestatem redactos, maximâ extructâ pirâ simul omnes in ignem conjectos combusserunt. Leonicerus Tom. lib. 2. cap. 9. ex Plutarcho.

Callirrhoe, fons in agro Attico 9. habens fistulas, unde & ἐννεάκρουνος dictus est. Poëtæ alterum r ex nomine abjiciunt. Stat. 12. Theb.

Et quos Callirhoe novies errantibus undis
Implicat. ———

Callirrhoe, fons in Palæstinâ calidus, ac morbis sanandis saluberrimus in quo Herodes morbo horribili, ac prorsus desperato, & cœlitus immisso laborans, perperam seipsum lavit propter tot ac tanta in homines scelera inhumanitèr perpetrata. Itemque propè hunc fontem sita est ejusdem nominis civitas. Jos. 17. Ant. cap. 8.

Calliste, ins. una Sporadum. Vide *Thera*.

Callisthenes, philosophus Olynthius, Alexandro M. familiaris ex condiscipulatu, accitusque ab ipso rege ad prodenda memoriæ gesta ejus Asiatica Huic nocuit immodica libertas, gravitasque regi invisa. Nunquam enim assentantium accommodatus ingenio erat. Cùm enim Rex ex Persico bello Deorum more adorari vellet, acerrimus inter recusantes Callisthenes fuit, palàm dictitans, Alexandrum non adorandum esse. Quæ res & illi, & multis principibus Macedonum exitio fuit. Nam illum Alexander propter adorationis Persicæ interpellatum morem, conjurationis conscium esse criminatus, truncatis membris, abscissisque auribus, ac naso labiisque deformatum, cum cane in caveâ clausum circumferri jussit, diuque tortum tandem necavit. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 9.

Callisthenes, Sybarita. Galatica consignavit, quorum librum 13. citat Plut. lib. De Flum. Et librum 13. Stobæus Serm. De morbis, & molestiarum in eis solutione. Vossius.

Callisto, Lycaonis Arcadiæ regis filia, nympha celeberrima, quæ a Jove compressa, gravidaque facta quùm simul cum Dianâ lavaretur, tumore uteri prodita, & ab eâ repulsa, Arcadem filium in silvis peperit; à quo posteà Arcadia dicta est. Hæc posteà à Junone in ursam commutata, & Jovis miseratione in cœlo collocata, majorem efficit Ursam, quæ & Helice Græcis dicitur. Prop. l. 2.

Callisto Arcadios erraverat ursa per agros:
Hac nocturna suo sidere vela regit.

Hesychius: Καλλιστώ, γυναικεία θεὸς ἐρωτική, διὰ τὸ κάλλος ὅτω κληθεῖσα Lege cum Palmerio, γυνὴ καὶ θεός. De hâc vetus poëta, qui Cretica conscripsit:

Teque Lycaonia mutato semine nympha
Quam gelido captam de vertice Nonacrina
Oceano prohibet semper se tingere Tethys
Ausa sua quia sis quondam succumbere alumnæ.

Callistratia, op. Paphlagoniæ in ora maris Euxini, inter Carambim prom. & Aboni mœnia in ort. *Castellas* Theveto.

Callistratus, Athenis orator in Rep. fuit, quem cùm Demosthenes admodum adolescens audivisset nobilem illam τὴν περὶ Ὠρώπου δίκην dicentem, ita motus, & demulctus, & captus est, ut Callistratum jam inde sectari cœperit, Academiam cum Platone reliquerit. Gellius 3. 13.

Callixenus, Rhodius libro de Alexandria testis citatur ab Athenæo l. 6. cap. 11. Pluribus ex libris id opus constabat; nam Callixenus in quarto de Alexandriâ laudatur Harpocrationi in Ἐγγυοθήκη. Vossius.

Calmaria, *Calmar*, urbs munita Sueciæ in Ostrogothiâ cum portu in ora litor. maris Baltici, 4. leuc. à Christianopoli, & 40. ab Hafnia. Long. 38. 00. Lat. 57. 20.

Calonis, *Cleves*, teste Lazio, urbs Germ. ducatûs Cliventis caput.

Calor, Italiæ flu. propè Beneventum, teste Livio lib. 24. & Vibio Sequestri, *Pugna* hodiè inquit P. Diaconus. Ἄλλιγα legitur apud Appianum in Annibalicis, & lib. 2. Civilium.

Calos limen, i. e. bonus Portus. Portus in Euxino. Mela 2. *Calostoma* Plinio commemoratur inter Danubii ostia. Vide *Boreostoma*.

Calpas, *Carrathassan*, si Theveto fides, flu. (portus item & op.) Bithyniæ inter ostia Psyllidis & Sangarii in Euxinum labens. *Aqua*, teste Moletio dicitur, Pineto autem *Zagari*. Sed hic Sangarius est à Calpâ diversus.

Calpe, mons in extremis Hisp. finibus ad fretum Gaditanum, *Gibraltar* Clusio & Aretio, *Gebel Tarif* (i. e. *mons Tarif*) Arabibus, teste Beutero; ambitu quidem non magnus, sed altitudine ingens, è regione oppositam habens Abylam vel Abylen extremum Mauritaniæ montem formâ & magnitudine non dissimilem, qui duo montes procul aspicientibus columnarum speciem præbent. Sub hoc monte sita fuit Tartessus urbs vetustissima, alio nomine *Carteia* dicta. Unde & *Tartessia Calpe* à poëtis appellatur. Claud.

Condiderat jam solis equos Tartessia Calpe.

A Græco vocabulo sic nominatum volunt, quoniam esset concavus instar vasis, quod Græci Κάλπην vocant. Hesychius Κάλπη, σκεῦος, ὑδρία. Avienus in oris maritimis ex Magni Salmasii emendatione.

Calpeque rursum in Graciâ species cavi
Teretisque visu nuncupatur urcei.

Unde Melæ mons iste *in mirum modum concavus* dicitur 2. 6. Bochartus tamen Κάλπην ex Phœnicio קלפא *galpha* ejusdem significationis deductum putat. Nam Arabicè inquit קלף *galph* est *vas fictile*, vel *effracti vasis ima pars*.

Calpe, Κάλπης λιμὴν Arriano in Periplo Ponti Euxini. Straboni flu. est inter Chalcedonem, & Heracleam fluens. Ptol. Κάλπαν flu. inter Psyllin & Sangarium ponit. Κάλπης Apollonio, quem βαθυρρήειτα vocat.

Calpe, Hisp. op. ad fretum Gaditanum, antiquitùs Heraclea dictum, ut author est Timosthenes apud Strab. Long. 19. 10. Lat. 35. 50.

Calphurnia, mulier fuit importunissima, quæ sexûs sui verecundiæ oblita, per seipsam causas egit, adeoque se molestam judicibus præbuit, ut occasionem dederit edicto, quo cautum est, ne mulieri in posterum causas agere liceret.

Calphurnia, quonam pacto pro patriæ salute à Mario patre suo victima diis immolata fuerat, vide in dictione *Marius*.

Calphurnius Bestia, nobilis Romanus, qui pecuniâ corruptus, rem adversus Jugurtham malè gessit. Huic à M. Cæ-

M. Cæcilio accusatore objectum est, quòd uxores suas dormientes interemisset. Plin. 27. 2.

Calphurnius. Crassus, patricio genere ortus in expeditionem Reguli socius in Massylos, ut munitissimum castellum, nomine Garætium diriperet, missus est: ubi in hostium potestatem redactus Saturno immolandus destinatur. Bisaltia regis filia, juvenem adamatum, patris à se proditi victorem fecit: Calphurnio autem retrò abeunte, puella sibi ferro jugulum transverberavit. Plut. in Paral.

T. Calphurnius, poëta Latinus, natione Siculus fuit, Bucolici carminis author. Per eadem tempora floruit, quibus Diocletianus Cæsar, & Constantii principes Romanum imperium moderati sunt. Vide Crinitum de Poëtis Lat. cap. 82.

Caluconet, pop. Rhætiæ, quorum reg. *Algoia* Seudo, & op. *Leuchirchen*, à Compoduno 3. leuc. teste Lazio.

Calumacama, op. Afr. ad Syrtim M. ultrà Leptim & Tripolim ad 220 m. p. in ort. versus Philænorum aras. *Mesellata* Marmolio.

Calvus mons, seu *Calvomontium*, vulgò *Chaumont* cogn. *en Bassigni*, urbs Gall. in Campania. Sedet in colle, propè Matronam flu. 7. leuc. à Lingonibus in Bor. Item op. Gall. in Insula Franciæ inter Bellovacos & Meduntam 6. leuc. ab utraque distans. Item op. Gall. in Salonia, inter Aurelianos & Romorentinum 5. leuc. ab utraque urbe. Denique op. Galliæ ad Garumnam 7. leuc. infrà Agennum & 2. a Tonninio.

Calvus, antiquus quidam poëta, cujus meminit Horatius 1. Serm. Sat. 16.

Nil præter Calvum, & doctus cantare Catullum.

Is erat & æqualis Catulli, & amicus. Nam ad eum 14. epigr. scribit.

Ni te plus oculis meis amarem
Jucundissime Calve.

Idem de eodem epigr. 95. Prop. 2. ult.

Hac eadem docti confessa est pagina Calvi
Cùm caneret misera funera Quintiliæ.

Idem eoplé libro.

Calve tuâ veniâ, pace Catulle tuâ.

Ovid. Trist. 2.

Par fuit exigui similisque licentiâ Calvi
Detexit variis qui sua furta modis.

Idem in Epicedio Tibulli.

——— *Cum Calvo, docte Catulle tuo.*

Horat. lib. 1. Sat. 16.

Nil præter Calvum & doctum cantare Catullum.

Gell. lib. 19. c. 12. Calvi versiculum adfert.

Durum rus fugis & laboriosum.

Cic. ad Att. 1. 13 Calvum ponit inter Judices Clodianos, nescio, an hunc, num *quisquilias* vocat.

Calybe, Thraciæ urbs mediter. Arzo finitima, inter Bergulas & Halmydessum.

Calycadnus, *Saleso* Nigro, aliis *fiume del ferro*, flu. Ciliciæ, Seleuciam urbem interluens, ac inter Sarpedonem, & Zephyrium promont. in mare exiens. Ammianus lib. 14. *Et agiliter prætérito Calycadni fluminis ponte, cujus undarum magnitudo murorum* (Seleuciæ scilicet) *alluit turres.* Hunc alii *Calydnum* dixere. Stephanus in Τρία· ἡ πρότερον ὁ Καλύκαδνος, ὃν Καλυδνὸν τινες καλοῦσι.

Calydna, ins. maris Myrtoi, quam quidam unam esse cum Calymna putant. Alii Calydnas duas, Leron & Calymnam, quæ sunt circa Rhodum. Strabo Calydnam quandam propè Tenedum constituit, cujus meminit Q. Calaber lib. 10.

Δὴ γὰρ καὶ πάλιν ἄντρον ὑπὸ ζοφιώδεϊ πέτρῃ
Ἱερόν, θνητοῖσιν ἀείμφατον, ᾧ ἐνὶ θῆρες
Σμερδαλέοι ναίεσκον, ἀπ' ὀλοφώιοιο Ἐχίδνης
Τυφῶνος νήσοιο κατ' ἄντυγας, ἥν τε Καλύδνην
Λαοὶ ἐπικλήσκουσιν ἴσω ἁλός, ἄγχι Τροίης.

Vide *Calymna*. Hesych.

Καλυδναί, νῆσοι πλησίον Ῥόδου.

Calydna, urbs Thebæ, à *Calydno* Cœli filio. Dicitur *Calydnus*, unde Apollo Καλυδνιεὺς & Καλύδνιος. Steph.

Calydon, Ætolorum civitas, regia Oenei patris Meleagri, distans à mari septem millium quingentorum passuum spatiò, Eveno fluvio interfluente divisa. Ovid. Met. l. 8.

Et Meleagream maculatus sanguine Nessi
Evenos Calydona secat. Idem ibidem.
Alta jacet Calydon, lugent juvenesque senesque.

Idem 3. Amor. Eleg. 6.

Nec tanti Calydon, nec tota Ætolia tanti.

Statius Theb. 1. *Monstrifera Calydonis opes.*
Opulentum id regnum arguit. Val. Flac. lib. 3.

——— ——— *Si finibus ullis*
Hos tolerare moras, & inania tempora possem.
Regna hodiè, & dulcem sceptris Calydona tenerem
Latus opum, pacisque meæ.

Pacuvius in Atalanta.

Calydonia altrix terra exuberantium virum.

Inde *Calydonius*, ut *Calydonius amnis* apud Ovid. Item *Calydonis*. *Plangunt ora simul matres Calydonides* apud eundem. Item Calydoneus Manil. lib. 1.

Et Calydoneâ bellantem rupe puellam.

Inde *regio Calydonia*, quæ olim Æolus dicebatur. Thucyd. lib. 3.

Calymna, Stephanò insula, quam Scepsius in plurali *Calymnias* vocat, alii *Calymniam*, unde *Calymniates*. Fuit autem non longè à Lebintho, & Astypaleâ. Ovid. 2. Art.

Dextra Lebinthos erat, fœcundaque melle Calymna,
Cinctaque piscosis Astypalea vadis.

Inde *mel Calymnium*, de quo Strabo in fine libri decimi. Ἅπαν μὲν δὴ τὸ νησιωτικὸν μέλι ὡς ἐπιπολὺ χρηστόν ἐστι, καὶ ἐνάμιλλον τῷ Ἀττικῷ. Τὸ δὲ ἐν ταύταις νήσοις διαφερόντως μάλιστα δὲ τὸ Καλύμνιον, i.e. *Omne quidem mel insulare, plerumque est egregium, & cum Attico certat; maximè tamen excellit in istis insulis, & Calymnium imprimis.* Itaque *Calymna* Phœnicibus erat חליכנה *Chalimnah*, h.e. *dulcis sedes*. Alij *Calydnam* & *Calydoniam* malunt, quod esset חלי טינע *Chali tina*, *dulcis rupes*, id est, quæ melle fluit, ut Deut. 32. 13. & Psal. 81. 17.

Calypso, nympha Oceani & Thetidis filia; vel ut aliquibus placet Atlantis. Regnavit in Ogygiâ insulâ, & Ulyssem naufragum hospitaliter suscepit. Ovid.

Ah quoties illum doluit properare Calypso.

Propert. *Fœcunda Atlantidos arva Calypsûs.*

De

De eâ Hom. in Odyss. Hæc de sui nomine insulam in Ionico mari cognominatam tenuit Lacinio promontorio propinquam. Vel, ut aliis placet in mari Africo. Plin. 3.10. Ad hanc pervenit Ulysses naufragus, ubi 7. annis detentus est: licet Ovid. lib. 4. Pont. Sex tantum dicat. Eleg. 10

An grave sex annis pulchram fovisse Calypso,
Æquoreaque fuis concubuisse Deæ?

Hanc Propert. 5. 11. Ææam vocat.

Et thalamum Ææa flentis fugisse puellæ.

Hom. Odyss. 7.

Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψώ, &c.

Prop. l. 1. el. 15.

At non sic Ithaci digressu mota Calypso
Desertis olim fleverat æquoribus.

Idem alibi.

Sic à Dulichio juvene est elusa Calypso.
Vidit amatorem pandere vela suum.

Ovid. Amor.

Creditur & nymphe mortalis amore Calypso,
Capta recusantem detinuisse virum.

Apul. Miles. 1.

At ego scilicet Ulyssi astu deserta vice
Calypsonis æternam solitudinem flebo.

Hyginus 10 fab. *Calypso propter amorem*
Ulyssis ipsa se interfecit.

Camalodunum, vel *Camulodunum*, *Colchester* Loy. dio. Camdeno autem *Maldon* in Essexiâ, Cynobellini olim regia, uti ex Dione cognoscimus, lib. 60. Καμουλόδουνον τὸ Κυνοβελλίνου βασίλειον. Per Metathesin Ptolemæo Καμουδόλανον, quam inter Τρινόαντας ponit, sic enim Trinobantes vocat. Vide Burtonum in Antoninum, pag. 232.

Camarina, palus Siciliæ juxtà op. ejusdem nominis; cujus aquæ cùm fœtore suo pestem generarent, consuluerunt Apollinem, expediretne, ipsis Camarinam exsiccari, quibus ab Apolline responsum est,

Camarinam non esse movendam.
Μὴ κίνει Καμάριναν· ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.

Neglecto tamen oraculo, siccaverunt paludem, per quam mox ingressis hostibus, contempti oraculi pœnas dederunt. Unde Proverb. *Camarinam movere* pro eo, quod est, *Sibi malum accersere.* Servius in illud Virg. 3. Æn.

——*Et fatis nunquam concessa moveri*
Apparet Camarina procul, Campique Geloi.

Silius Punicorum lib. 14. Virgilio inhærens:

Et cui non licitum fatis Camarina moveri.

Claudianus:——*Pigra vado Camarina palustri.*

Vide Cluver. Sic. Ant. lib. 1. pag. 192.193.194. Interim videamus quid de hâc urbe ait, vir magnus de Phœn. Col. lib. 1. cap. 29: Falluntur (inquit) qui paludem volunt ab urbe vicinâ dictam. Neque enim ab urbe palus, sed urbs è vicinâ palude nomen traxit. Φασὶ γὰρ Δωριεῖς, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν Σικελικῶν πόλεων ἐκ τῶν ποταμῶν ὀνομάζονται, Συρακοῦσαι, Γέλα, Ἱμέρα, Σελινοῦς καὶ Φοινικοῦς, καὶ Ἐρύκη, Κάμικος, Ἅλυκος, καὶ Θέρμον, καὶ Καμαρίνα. Ita Stephanus in Ἀκράγαντες. *Camarina* porrò palus unde dicatur, colligere est ex his Pindari Olymp. 5. De Hipparі amne qui in Camarinam influit.

Κολλᾷ τε σταδίων
θαλάμων ταχέως
Ὑψίγυιον ἄλσος.
Agglutinaque stabi-
lium cubiculorum celeriter
Altam sylvam.

Quæ Schol. ita explicat ex mente Aristarchi Grammatici celeberrimi, θαλάμων κατασκευὴν Ἵππαρις τῇ Καμαρίνῃ παρέσχεν, id est, *cubiculorum structorem Hipparin Camarina præbuit. Aiunt enim illum per mediam Camarinam defluentem, accedente maris æstu formare terram ex quâ lateres conficiunt Camarinenses ad domorum structuram.* Itaque Camarinæ nomen est à חמר *chamar lutosum esse*, unde & חומר *chomer* est *lutum*, ex quo fiunt lateres. Cur *Camarinaeos* Isacius in Lycophronem eosdem esse velit cum Lotophagis, non capio. Long. 39. 38. Lat. 35. 48.

Camarinum, urbs Umbriæ, juxtà Piceni fines à Septempedâ urb. Piceni 10. m. p. Fulginium versus 20. in merid. inter Nuceriam ad occ. & Tollentinum ad ort. 15 Populi *Camertes*. Urbs etiam *Camerinum* vocatur. Long. 36. 43. Lat. 43. 07.

Camaves, seu potiùs *Chamavi*, pop. Germ. inter Cheruscos & Bructeros propè Visurgim flu. ubi nunc pars Episcopatûs Monasteriensis & Paderbornensis.

Cambalum, *Cambalu*, urbs Tartariæ, Cataiæ caput, juxtà Coramoranum flu. Sunt autem quidam recentiores qui eam confundunt cum Pequino urbe primaria Sinarum.

Camberiacum. Vide infer. *Carthusia*.

Cambles, rex Lydorum tantæ voracitatis, ut noctе quâdam uxorem quoque absumpserit, cumque summo mane illius manum in ore competiisset, semet jugulavit. Xanthus apud Cæl. Rhod. author est 7. 11.

Cambodunum, *Baergen*, teste Aventino, pag. Vindelicorum in Bavaria, apud Monachium urb.

Cambodunum, *Camulodunum* Ptol. *Campodunum* Bedæ, teste Camdeno, nunc ruinæ quædam propè Almondburium vic. Angl. in agro Ebor. ubi Brigantes pop. ad amnem Calderum propè montes & confin. Derbiensis Com.

Camboricum seu *Camboritum*, op. & Academia Angliæ in Com. Cantabrigiensi, ad Camum flu. à Londino 35. m. p. & 10. ab Elyâ urbe ab ora maris 28. Vide *Cantabrigia*.

Cambria. Vide *Wallia*.

Cambyses, Persarum & Medorum rex, Cyri filius, qui paternis regnis Ægyptum adjecit. Sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorumque Deorum ædes dirui jussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Libyâ desertâ arenis obrutus universus interiit. Ipse quoque cùm suo sese gladio imprudens læsisset, levissimo ex vulnere mortem oppetiit. Herod. 3. Profectus ad quærendos ortus Nili, fame adactus comitum suorum aliquot in aliorum alimentum occidere, re infectâ rediit. Luc. 10. ver. 279.

——*Vesanus in ortus*
Cambyses longi populos pervenit ad ævi,
Defectusque epulis, & pastus cæde suorum
Ignoto te Nile redit.

Ex Herodoto transumptum, qui sic lib. 3. ubi de hâc

Insulari expeditione : οἱ δὲ στρατιῶται ἕως μὲν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν, ποιηφαγέοντες, διέζωον. Ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν ψάμμον ἀπίκοντο, δεινὸν ἔργον αὐτῶν τινὲς ἐργάσαντο. Ἐκ δεκάδος γὰρ ἕνα σφέων αὐτῶν ἀποκληρώσαντες, κατέφαγον. Πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης, δείσας τὴν ἀλληλοφαγίην, ἀπεὶς τὸν ἐπ' Αἰθίοπας στόλον, ὀπίσω ἐπορεύετο.

Camelodunum, *Doncaster*, op. olim Brigantum, nunc autem Eboracens. comitatus ad Dunum flu. qui cadit in Abi æstuarium 20. m. p. ab Eboraco in aust.

Camera, vel *Camere*, ager M. Græciæ inter Sybarim & Crathim flu. Ovid. Fast. 3.

Est propè piscosas lapidosi Crathidis undas
Parvus ager, Cameren incola turba vocat.

Camesene, vel *Camisene* Latii, vel Ital. vetustissimum nomen jam inde à Jani temporibus, de cujus origine *Grammatici certant*, *& adhuc sub judice lis est.* Ad Camisen quidem omnes referunt, sed de Camise nihil certi. Hunc enim alii cum Macrobio, & Hygino, & Protarcho Tralliano, advenam & imperii consortem; alii Jani fratrem faciunt cum Catone in Originum libris. Alii denique Camisem asserunt sororem & conjugem fuisse Jani, ut Draco Corcyreus apud Athen. l. 15. Unde videtur desumptum, quod Servius in l. 8. Æn. Tiberim vel Tiberinum *Jani*, *& Camesenæ filium facit.* Quid si *Camesem*, vel *Camisenem* dicamus id ipsum esse quod *Latium* & כתים *Cethim* quia כמס *Camas* Hebræis est abscondere. Hinc Moses Deut. 32. 34. nonne illud est כמס *camus*, reconditum apud me?

Camicum, urbs Siciliæ, in quâ Cocalus Dædali fil. imperavit. Ita Steph. Vibius in catalogo fluminum: *Camicos*, Siciliæ, ex quâ urbs *Camicos*. Arist. Polit. 2. 10. *Quapropter & maris imperium tenuit Minos & insularum alias cepit, alias incolis frequentavit, ad extremum autem bellum Siciliæ inferens*, τὸν βίον ἐτελεύτησεν ἐκεῖ περὶ Κάμικον. Strab. l. 6. *Multa etiam barbarica oppida interierunt*, Καθάπερ ὁ Κάμικος Κωκάλου βασίλειον, παρ' ᾧ Μίνως δολοφονηθῆναι λέγεται. Vide Herod. l. 7. & Diod. Sic. l. 4. Apud Tzetzen in Chil. corruptè Κάμινον, & posteà Κάμιλον legitur. *Fiume delle Canne*, hodiè Cluverio. Scribit hic Carolus Steph. Charax hanc urbem *Inycum* vocat, dein Stephanum autorem advocat. Sic enim ille habet Κάμικος πόλις Σικελίας, ἐν ᾗ Κώκαλος ἦρχεν. Χάραξ δὲ Ἴνυκον ταύτην φησίν. Atqui non unum eundemque locum esse volunt Charax *Inycum* & *Camicum*; sed cùm alii Camicum fuisse Cocali regiam adfirmarent, ipse è diverso Inycum sedem ejus fuisse tradit.

Camilla, Volscorum regina, Metabi Volscorum regis, & Casmillæ filia, quam pater invidia suorum regno pulsus, Dianæ famulam vovit. Quare ab ineunte ætate venationibus eam, & omni armorum genere exercuit: quibus in rebus brevi tantoperè profecit, ut summam sibi ex re militari laudem pepererit. Tandem cùm Turno adversus Æneam suppetias ferret, ab Arunte quodam ex insidiis est interfecta. Ut latius describit Virg. Æn. 11.

Pulsus ob invidiam regno, viresque superbas
Priverno antiquâ Metabus cùm excederet urbe,
Infantem fugiens media inter prælia belli,
Sustulit exilio comitem, matrisque vocavit
Nomine Casmillæ mutatâ parte Camillam.

Eam etiam describit lib. 7. his versibus.

Hos super advenit Volscâ de gente Camilla,
Agmen agens equitum, & florentes ære catervas
Bellatrix, non illa colo, calathisve Minervæ
Fœmineas assueta manus, sed prælia virgo
Dura pati, cursuque pedum prævertere ventos.

Camillus, puer ingenuus, qui flamini Diali ad Sacrificia ministrabat. Antiqui enim *Camillos*, & *Camillas* vocabant ministros, & ministras impuberes in sacris. Unde Mercurius Hetruscorum linguâ *Camillus* dicitur, hoc est, *Deorum minister*. Plut. in Numa. De nominis notatione Boch. l. 2. De Anim. c. 36. Vates & ministri Deorum קסמים *Kosemim* vocantur; ut Romanis Casmilli, id est, קסמי אל *Cosme el* ministri Dei. Cujus fœmininum *Casmilla*, vel *Camilla*. Virg. Æn. 11. ver. 557.

Alma tibi hanc nemorum custos, Latonia virgo
Ipse pater famulam voveo. Ubi Servius, *Voveo, consecro in tuum ministerium, unde & Camilla dicta est.* Vide Voss. in *Camillus.*

Camillus, qui & alter Romulus dictus est, Romanorum suæ ætatis clarissimus fuit, qui Veios toto decennio obsessos per cuniculos cepit. Nec multò post cùm crimini illi daretur, quòd albis equis triumphasset, & prædam iniquè divisisset, die dicto ab Apuleio Saturnino Tribuno plebis damnatus Ardeam concessit. Mox cùm Galli Senones urbem diripuissent, ipsumque Capitolium arctissimâ obsidione premerent, absens Dictator factus, collectis ex fugâ Romanorum reliquiis. Gallos pendendo auro intentos incautos oppressit, patriamque in libertatem vindicavit. Post hæc pop. Rom. Veios migrare volentem, gravissimâ, & elegantissimâ illâ, quæ apud Livium legitur, concione retinuit. Tertiùm, deinde Dictator creatus Satricum sociam Pop. Romani urbem ab impetu Latinorum tutatus est. Quartum, Dictator ad sedandam pop. seditionem factus, valetudinem excusavit, aliumque sibi subrogandum curavit. Quintùm, Dictator Gallos iterùm Romam petentes, & ad flumen Anienem castrametatos superavit. Postremò Romæ octogenarius pestilentiâ interiit. Virg. Æn. 6.

Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum.

Idem Geor. 2. —— *Magnosque Camillos.*
Claudianus -..- *Gallisque genus fatale Camillos.*
Propert. lib. 3. *Crede mihi magnos æquabunt ista Camillos*
Judicia. ——
Lucan lib. 7. *Si Curios his fata darent, reducesque Camillos*
Temporibus, Deciósque caput fatale voventes.
Claud. 2. de Laud. Stil.
Splendida suscipiant alium te rostra Camillum
Ultorem videant servatoremque Quirites.
Manilius l b. 1. —— *Romamque Camillus Servando posuit.*
Pulc. Sidon. Paneg. Avit. ---. -. *Cùm Brennica signa*
Tarpeium premerent, seu, tum Respublica nostra
Tota Camillus erat, patriæ qui debitus ultor
Texit fumantes hostili strage favillas.
Sil. lib. 1.
Hic galea Senonum pensatique improbus auri

Arbiter ensis inest, Gallisque ex arce fugatis
Arma revertentis pompa gestata Camilli.

Camirus, urbs in Rhodo, ita dicta à *Camiro* Herculis filio quem ex Iole Euryti regis filiâ susceperat. Phœnicibus erat חמירה *Chamira*, quasi *argillosam* dixeris. Nam חמר *Chamer* est *argilla*, natum nomen ex argumento, quia Camirus erat in argilloso solo. Unde est quod Homerus, cujus Epitheta rarò sunt otiosa, vocat ἀργινόεντα Κάμειρον. *argillosam Camirum*. Long. 58. 20. Lat. 35. 15.

Camœnæ, Musæ, Jovis & Mnemosynes filiæ, à cantûs amœnitate (ut quidam volunt) ita appellatæ. Varro tamen author est ab antiquis *Carmenas*, & *Casmœnas* dictas fuisse, quæ posteà abjecto r vel s. *Camœnæ* dicebantur. Virg. Eclog. 3.

Alternis dicetis, amant alterna Camœnæ.

Legitur & *Camœna* sing. num. Persius Sat 5.

——*Tibi nunc hortante Camœnâ*
Excutienda damus præcordia.

Hor. 4. Car. 6. *Dauniæ defende decus Camœnæ.*
Et 2. Carm. 16. *Spiritum Graiæ tenuem Camœnæ.*
Et 1. Ep. 19.---- *Inhumanæ senium depone Camœnæ.*
Et Car. 1. Od. 12. *Gratus insigni referam Camœnâ.*
Sen. in Medeâ. *Ille vocali genitus Camœnâ.*
Id est, Calliope dulciter canente.

Camon, fecit libros de Rerum Inventione, quorum 2. citat Mich. Apostolius in Φοινικεία, γράμματα; atque ex eo refert literas Phœnicias ita dici a Phœnice, Actæonis filiâ.

Campania, regio Italiæ fertilissimâ. *in quâ summum est Liberi patris* (ut venustè à Plinio dictum est) *& Cereris certamen*; sic dicta quòd Campestris sit, hodiè *Terra di Lavoro*. Juvenalis.

Provida Pompeio dederat Campania febres.

Urbes præcipuas olim habuit Capuam, Neapolim, Cumas, Puteolos, Nolam, aliasque complures. Hinc *Campanus*. Virg. Æn. 10.

Et Capys, hinc nomen Campanæ dicitur urbis.

Tac. Hist. 1. *Fœcundissima Campaniæ ora.*
Mela. *Amœna Campaniæ litora.*
Solinus. *Amœnissimus Campaniæ tractus.*
Cicero Campanum agrum, *orbis terræ pulcherrimum* vocat, pro lege Agraria. Florus 1. 16. *Omnium non modò in Italiâ, sed toto orbe terrarum pulcherrima Campaniæ plaga est. Nihil mollius cœlo, nihil uberius solo; denique bis floribus vernat*, unde *Dives opum*. Silio 8. Statius Silv. 3.

—— *Mollès Campani litoris oras.*

Tibul. 1. 9. *Non tibi si pretium Campaniæ terra daretur.*
Prop. 3. 5. *Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur.*
Plin. 3. 5. *Qualiter Campaniæ ora per se felixque illa ac beata amœnitas! ut palam sit uno in loco gaudentis opus esse naturæ.* Vide quæ sequuntur. Audiamus Græcos. Dion. Pereg. 357.

Τῇ δ' ἐπὶ Καμπανῶν λεπαρὸς πέδον ——

Polyb. lib. 3. Πεδία δὲ τὰ περὶ Καπύην ἐπιφανέστατα μὲν ἐστι τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὸ κάλλος. Strab. lib. 5. πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἁπάντων vocat. Idem alii γεωλόφους εὐκάρπους tribuit. Et Dionys. Halic. lib. 1. testatur se ibi τρικάρπους ἀρούρας vidisse. Vide Cluv. Ital. Ant. lib. 4. cap. 1.

Campania, urbs regni Neapolitani, 16. m. p. à Salerno in ort. & 11. ab orâ litor. maris Mediterranei.

Campania Romana, prov. Italiæ sub dom. Papæ. Continet maj. partem Latii antiqui, & terminatur à Sept. Aniene flu. ab occid. Tiberi flu. à merid. mari mediter. ab orient. Liri flu. & regn. Neapolitano. Ejus caput Roma.

Campania, *La Champagne*, prov. Franciæ, sub quâ continentur agri Retelens. Remens. & Bassiniacus, & pars Briæ tractus. Habet à Sept. Belgium, ab orient. Lotharingiam, ab occid. Insulam Franciæ, & à merid. Burgundiam. Ejus primaria est Trecæ, vulgò *Troyes*.

Campi lapidei, loc. Gall. Narbon. lapidibus obductus inter Rhodanum flu. & Stagnum Astromelam ubi olim Anatili pop. ibique nunc Salone op. præcipuum.

Campi Macri, al. *Nacri*, locus Gall. Cispadanæ, inter Mutinam & Parmam; *Val de Montirone*, teste Leandro, qui locus inter Carpum & Mirandulam visitur.

Campi Phlegræi, & *Forum Vulcani*, hodiè *La Solfatara*. locus Campaniæ, instar theatri collibus cinctus propè Puteolos urbem, ignes perpetuò emittens, ac sulphur gignens.

Campi veteres, locus Lucaniæ, nullâ re, nisi morte Gracchi memorabiles.

Campodunum, seu *Cambodunum*, vulgò *Kempten*, urbs German. ad Harum flu. 5. leuc Germ. à Memminga in aust. 17. a Curiâ in Bor. & 14. à Constantiâ in ort.

Campona, *Keppel*, Simlero, pag. Pannon. infer. ad Danub. propè Budam. Sed Lazio est *Theten*, pagus inter Budam & *Keppel* 2. leuc. Nisi sit *Coppan* urbs non obscura ab Alba Regali 5. leuc. in merid.

Campus Martius, locus urbis Romæ, adhuc vulgò *Campo Marzo* nominatus, olim extrà urbis mœnia, postea tota, omnium aliorum maximus.

Camudolanum, seu *Camulodunum* & *Camalodunum*, op. Trinobantum in Britannia. Nunc est Maldon, op. Com Essexiæ ad amnem Chelmerum 8. m. p. a mari German & totidem à Colcestria in aust.

Camul dunum. Vide *Cambodunum*.

Cana, *Canna* Melæ, *Cena* Ptol. op. Æolidis cum promont. cogn. contrà Methymnam urbem Lesbi ins. porrecto. Item op. Arab fel. *Canacam* Rhamnusio. Item op. Galilææ in tribu Zebulum, ubi aqua in vinum mutata fuit à Salvatore nostro in æternum benedicto. Jo. 2. Long. 66. 38. Lat. 32. 40.

Canace, Æoli filia, quæ cum Macareo fratre concumbens, ex eo concepit, peperitque filium, quem cùm per nutricem exponi curaret, infelix se suo vagitu avo prodidit, qui ob exectandum filiorum amorem incensus, infantem canibus lacerandum projici jussit; misitque per satellitem filiæ gladium, ut eo pro meritis uteretur. Verùm quid illa fecerit non satis liquet: Macareus autem fugiens factus est Apollinis Delphici sacerdos.

Canache, Ovid Met. 3. numeratus inter canes Actæonis, quod nomen ἀπὸ τῆς καναχῆς, h. e. *à clamore*, & *strepitu* impositum videtur.

Canariæ, ins. Africæ in mari Atlantico, al. *Fortunatæ* dictæ, 7. numero majores; quarum præcipua etiam *Canaria* dicitur, uti antiquitùs. Aliæ sunt *Tenariffa*, quæ al. *Nivaria* omnium major, *Forteventura*, anteà

Capraria

Capraria & *Caspia*. *Lancerotta*, antiquitùs *Centuria*. *Gomera*, alias *Theode*, insula ferri, anteà Pluvialia, & insula *Palmæ*, quæ *Capraria* etiam dicebatur. Detectæ fuerunt à Joanne Berancurtio nobili Gallo, an. 1346. parentque regi Hispan. Ipsa Canaria distat 90. mill. ab ora proximiori Africæ in occ. & 260 ab ins. Madera in aust. habetque urb. cogn. cum arce & portu versùs orientem ins.

Canastraum, prom. Macedoniæ in ora ad ort. & ad Thermaicum sin. apud Cassandræam, ubi sin. Toronæus incipit, à Thessalonica 50. m. p. in ort. Hodie *Capo Canistro*. & *Capo Crio*.

Cancer, unum est ex 12. Zodiaci signis, à quâdam Cancri piscis similitudine ita dictum; eo quòd Sol in mense Junio signum hoc perambulans, paulatim incipit a nobis recedere, & cursu retrogrado ferri in modum Cancri. Refert Hyginus hunc fuisse Cancrum, qui à Junone in Herculem cum Hydrâ Lernæâ pugnantem immissus fuit, qui cum pedem ejus momordisset, ab Hercule occisus, & à Junone inter sidera collocatus est, quod itidem testatur Germanicus in *ἀρατείοις*.

Te quoque fœcundam meteres cum cominus Hydram
Alcides, ausum morsu contingere, bello
Sidere donavit, Cancer, Saturnia Juno
Nunquam oblita sui nunquam secura noverca.

Vide Cæsium Astron. Poët. in *Cancro*. Virg. Eclog. 10.

Æthiopum versemus oves sub sidere Cancri.

Unde *rapidus Cancer* dicitur Statio Thebaid. quartâ. Et *torrens* Lucano lib. 8. Cicero in Arateis.

Claro collucens lumine Cancer
In quo consistens convertit curriculum Sol.

Proximum Geminis signum est. Ovid. Fast. 6.

Sol abit à Geminis, & Cancri signa rubescunt.

Candace, Æthiopum regina, tempore Augusti, maximi animi mulier, tantique in suos meriti, ut omnes deinceps Æthiopum reginæ ejus nomine fuerint appellatæ. Plin. 6. 29. Hujus quoque fit mentio apud Strab. lib. 17. & Dionem lib. 54. Candaces Reginæ Eunuchus per Philippum Evangelistam ad fidem Christi conversus est. Act. 8. Et consentaneum est hunc Eunuchum semina Evangelii de Christo apud Æthiopas sparsisse, quæ postea per Matthæum Evangelist. in exculta & latius propagata sunt.

Candalia, *Kendals*, op. Angliæ in Com. Westmariæ. Vide *Concangium*.

Candavia, reg. Macedon ad occ. ubi montes *Candavia* dicti, & urbs ejusdem nom. episc. sub arch. Dyrrachino, & saltus *Candavia* à Scardo monte initium sumentes, in austrum extensi, à Dyrrachio 75. m. p. distantes. Lucan. lib. 6.

———*Terraque secutus*
Devia qua vastos aperit Candavia saltus.

Sen. ep. 31. *Per deserta Candaviæ*. Plinius *Candaviæ montes* dixit 3. 23. & Strabo, ὄρος Κανδαουίας. In Ptolemæi tabulis videbis: & sunt qui dividunt Macedoniam ab Illyrico. Strabo vasta & deserta loca ista esse scribit, *Quòd bellis & rebellionibus oppida pleraque & habitationes diruta sunt nec ad id ævi restituta.*

Candaules, 4. Lydorum rex, occisus a Gyge jussu reginæ, eo quòd nudam inspiciendam se Gygi concessisset, & sic uxore & regno potitus est. Herod. lib. 1. & Justin lib. 1.

Candia, urbs arch. primaria Cretæ ins. quæ ab ea nunc denominatur *Candia*. Urbs ipsa satis ampla suis in ejus ora Boreali, atque permunita, utpote quæ pluribus annis Turcarum impetus fortiter sustinuit. Olim suberat dominio Reip. Venetæ. Sed à Turcis obsessa per aliquot annos, tandem ab ipsis expugnata est an. 1669. Jam v. tota desolata jacet, à paucis habitata, cùm olim esset emporium celebre. Distat à Rhitymna 35. mill. in ort. & à Spinalunga 40. circiter in occ. Vide *Matium*.

Candida casa, vulgò *Whit-hern*, urbs Scotiæ episc. sub arch. Glasquensi, inde 45. mill. in aust. estque in ora maris Hibernici, ex adverso Monæ ins. à quâ 18. m. p. distat in Bor. Long. 16. 30. Lat. 56. 30.

Candidus, Isaurus Historicus Græcus de quo Photius P. C. in Bibl. Cap. 79.

Candiope. Oenopionis filia, soror Theodotionis, quam cùm frater in venatione in antrum traxisset, vim illi intulit: & ex eâ Hippolagum suscepit, quod cum Penopion resciviset indignatus filium exulatu abire jussit: qui oraculo edoctus versùs Orientem in Thraciam cum Candiope, & parvo filio delatus est, ibique ob insignes virtutes in magno pretio fuit. Aliter Ovidius, ut infrà de Ortone.

Candolica, nunc est Fanum S. Viti, op. ex præcipuis Carinthiæ ad confluentes flu. *Wilicz* & *Glan*. 3. leuc. à Dravo flu. in Bor. & 4. à Garchio in aust. Long. 36. 30. Lat. 46. 42.

Candys, urbs Mediæ mediter. *Cremani* Nigro, apud Cadusios in Atropatia.

Cane, op. Arab. fel. vulgò *Caxem*, in orâ maris Arabici, 17. leuc. Hisp. à Fartachio urb in occ. & 70. ab Adeno in ort. Hinc *Cane* promont. in orâ viciniori.

Canens, nympha, Pici Laurentum regis uxor, quæ cùm virum à Circe in avem mutatum suprà modum lugeret, extabuit, & loco cuidam ad ripam Tiberis, ubi hæc contigerant, nomen suum reliquit. Ovid. Met. 14.

Fama tamen signata loco est, quem rite Canentem,
Nomine de Nympha veteres dixère coloni.

Canganorum, promont. seu *Canganum*, promont. Angliæ in Walliâ, & Arvonia prov. Speedo teste est *Braychy pult point* ad austr. dict. prov. ex adverso *Bardsey* ins. quanquam alii credant esse *Penvencele point* 2. mill. à priori promont. non autem *Lhein*, ut Camdenus credit; & 24. m. p. distat ab Arvonia in aust.

Canicula, stella lucida in ore Canis, quæ quòd Canem diem unum, noctemque anteverrat, a Græcis *Procyon* & Ciceron. etiam *Antecanis* appellatur. Manilius lib. 5.

Exoriturque Canis, latratque Canicula flammans
Et rapit igne suo, geminatque incendia solis.

Idem lib. 1.

Subsequitur rapido contenta Canicula cursu
Qua nullum terris violentius advenit astrum,
Nec gravius cedit, nec horrens frigore surgit:
Sic in utrumque movet mundum & contraria reddit,
Nec vacuum Solis fulgentem deserit orbem.

Caninefates, *Xennemerlandt* Rhenano, pop. Batavorum in Hollandia, quorum tractus sic vocatur, in quo Goticum op.

Canini, *Grisoni* Italis, pop. Rhetiæ, quorum metropolis Curia ad Rhenum.

Canis, sydus cœleste oriens 18. Cal. Aug. occidens autem sed non totum post dies 40. quod dierum spatium Dies Caniculares appellamus: quo tempore sydus hoc in medio Cœli centro cum sole conjunctum æstum conduplicat. Unde & nomen invenit, quod nimio calore mordere quodammodo videatur. Unde *Æstiferum Canem* appellat. Virg. 3. Georg & Tibull. 3. 5.

Unda sub æstivum non adeunda canem.

Horatius. —— *Rabiosi tempore signi.*

Geminus, Elem. Astron. cap. 14. Τὸ δὲ αὐτὸ ὑπολαμβάνουσι καὶ περὶ τὴν κυνὸς ἐπιβολὴν γίνεσθαι. Πάντες γὰρ ὑπολαμβάνουσιν ἰδίαν δύναμιν ἔχειν τὸν ἀστέρα καὶ παραίτιον γίνεσθαι τῆς τῶν καυμάτων ἐπιτάσεως ἅμα συνεπιτέλλοντα τῷ ἡλίῳ, τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν οὕτως ἔχον. Ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν πυρωδέστατον καιρὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁ ἀστὴρ ἐπιτέλλει, τῇ τούτου φάσει ἐσημειώσαντο τὴν περὶ τὸ καῦμα μεταβολὴν τοῦ ἀέρος, &c.

Canistius, cursor Lacedæmonius, qui uno die 1200. stadia cucurrit. Plin. In aliis exemplaribus *Anistis*.

Canius, vel *Canis* poëta, temporibus Martialis, eique familiaris, naturâ ita hilaris, ut semper rideret. Mart. 1. 62.

Gaudent jocosa Canio suo Gades.

Et lib. 3. ep 20.

Vis scire quid agat Canius tuus? Ridet.

Canius, eques Rom. cùm in Siciliam otiandi causâ venisset, hortosque à Pythio argentario dolo emisset instructos piscibus, & piscatoribus de industriâ positis: postero die quum ad eosdem ipse amicos invitasset, nullos ibi pisces, neque piscatores reperit. Cic. l. 3. Offic. Lepida historia est quam nos olim his versibus expressimus.

Trinacrias olim Canius Romanus in oras
Venit eques Latiâ factus in urbe senex.
Inde Syracosias præ cunctis eligit arces,
Otia longinqua causa fuêre via.
Huc veniens aliquis dicit se frugibus hortos
Velle emere instructos; undique fama volat,
Venales Pythius negat argentarius hortos
Esse sibi, at Canio cuncta licere suo;
Et simul ad cœnam invitat, promissaque fiunt
A Canio ad pactam certa venire diem.
Interea piscatores sibi convocat, hortos
Retia projicerent oras ut ante suos.
Ad cœnam Canius prædicto tempore venit.
Lauta epula, ante oculos plurima cymba natat.
Pro se omnis ficto quod ceperat attulit horto,
Ante pedes Pythii piscis ubique jacet.
Tum Canius, dic oro Pythi, dic unde natantum
Tot pecudum hic, cymbæ præ foribusque jacent?
Cui Pythius, quid mirum? inquis, nam nullus in urbe
Hâc piscis nostram quin subit hospes aquam.
A Pythio incensus Canius, sibi venderet, orat,
Nolentem primo se simulat Pythius.
Quid multa? (usque adeo urgebat malus ardor habenas)
Obtinuit tandem, nomina deinde facit.
Postridie Canius socios invitat amicos,
Manè venit, toto cymbula nulla lacu.
Vicinum idcirco rogat, An lux Festa fuisset,
Piscatorum iste justitiumque die?
Nulla hic festa dies vicinus, quod sciat, inquit:
Verum hoc piscari gurgite nemo solet.
Atque ideò multum tacitus mirabar apud me,
Quod piscatorum hic affuit ullus heri.
Quocirca Canius stomachari cœpit, at ille
Quid faceret, quonam se extrahat inde modo?
Nondum etenim Titius leges hoc tempore, jura
Deque dolo nobis protulit ulla mala.

Canna, vicus Apuliæ non procul ab Aufido flu. circa quem Annibal P. Æmilium, & Terentium Varronem Coss. ingenti clade superavit, cæsis quadraginta Romanorum millibus, tantoque equitum numero, ut tres annulorum modios in signum Victoriæ Carthaginem transmiserit. Apud Polybium πόλις est idque singulari numero ἡ Κάννη. Livius nudè *vicum* appellat, lib. 22. Florus 2. 6. *Quartum id est, penè ultimum vulnus imperii, Cannæ, ignobilis Apuliæ vicus: sed magnitudine cladis emersit: & quadraginta millium cæde parta nobilitas.* Quin & Appianus in Annibalicis κώμην, h. e. *vicum* vocat, populi *Cannenses*, quos *clade Romanâ nobiles* vocat. Plin. 3. 11. *Hic pugna Cannensis*, Prop. 3. 3. & Cicer. de Claris Orat. *Cannensis calamitas*. Long. 40. 14. Lat. 41. 09.

Canopus, Ægypti civitas, distans ab Alexandriâ 120. stadiis, ex quâ ortum ferunt Claudianum poëtam. Dicta, quasi Canobus à Canobo Amyclæo Menelai navis gubernatore ibi sepulto. Nam devictâ Trojâ in Ægyptum vi ventorum delatus cum Helena, gubernatorem ictu serpentis, quem Hæmorrhoida vocant, amisit, in ejusque memoriam urbem condidit, relictis ibi iis, qui ad navigandum inutiles erant. Vide Melam. 1. 7. Solin. cap. 34. Am. Mar. 22. Strab. lib. 17. Virg. 4. Geor.

Nam quà Pellæi gens fortunata Canopi
Accolit effuso stagnantem flumine Nilum.

Pop. *Canopæ*, de quorum luxuriâ eleganter Strabo lib. ult. ubi de *Canopo*. *Super omnia*, inquit, *memorabilis est turba eorum, qui ad festivos illos dies per fossam Alexandriam navigant, quæ fossa diebus ac noctibus naviculárum plena est viros pariter, ac mulieres vectantium, qui cantant ac tripudiant cum extremâ lasciviâ, ac impudentiâ.* Juvenal. Sat. 15.

—— *Horrida sanè*
Ægyptus, sed luxuriâ quantum ipse notavi
Barbara, famoso non cedit turba Canopo.

Stat. Sylv. 3.

Curve Therapnæi lasciviat ora Canopi?

Juven. Sat. 6.

Nupta senatori comitata est Hippia ludum
Ad Pharon & Nilum famosaque mœnia Lagi,
Prodigia & mores urbis damnante Canopo.

Ubi scelus exagitat; Romam Canopo famosiorem fuisse queritur. *Canopus*, item insula parva ostio Canopico objecta.

Canopus, Deus Ægyptiorum, de quo Ruffinus lib. 11. cap. 26. Hist. Eccl. *Jam verò*, inquit, *Canopi quis enumerare superstitiosa flagitia possis? Ubi prætextu sacerdotalium literarum* (ita enim appellabant antiquas Ægyptiorum literas) *magicæ artis erat penè publica Schola*: Quem locum, velut fontem quendam

atque

atque originem dæmonum in tantùm venerabantur pagani, ut multò ibi major celebritas quàm apud Alexandriam haberetur. Sed de hujus quoque monstri errore, ejusmodi originem tradunt, absurdum non erit paucis exponere. Ferunt aliquando Chaldæos Ignem, Deum suum circumferentes, cum omnium provinciarum Diis habuisse conflictum, quo scilicet qui vicisset, hic esse Deus ab omnibus crederetur. Reliquarum provinciarum Dii æris, aut auri argentique, aut ligni, vel lapidis, vel ex quacunque materia constabant, quæ per ignem procul dubiò corrumperetur. Ex quo fiebat ut ignis locis omnibus obtineret. Hæc cùm audivisset Canopi sacerdos, callidum quiddam excogitavit. Hydriæ fieri solent in Ægypto fictiles, undique crebris & minutis admodum foraminibus patulæ, quibus aqua turbida desudans, defæcatior, ac purior redditur. Harum ille unam cerâ foraminibus obturatis, desuper etiam variis coloribus pictam, aquâ repletam statuit in Deum. Et excisum veteris simulachri, quod Menelai gubernatoris ferebatur, caput desuper positum, diligenter aptavit. Adsunt post hæc Chaldæi, itur in conflictum circa hydriam, ignis accenditur: cera, quâ foramina fuerant obturata, resolvitur; sudante hydriâ, ignis extinguitur. Sacerdotis fraude Canopus Ægyptiorum victor ostenditur. Hæc Ruffinus.

Canopus. Stellæ austrinæ nomen, de quâ Vitruvius 9. 7. *Nam uti* Septentriones circùm axis cardinem versantes non occidunt, neque sub terram subeunt: Sic & circa meridianum cardinem, qui est propter inclinationem mundi subjectus terræ, sidera versabunda, latentiaque non habent egressus orientes suprà terram. Itaque eorum figurationes propter obstantiam terræ non sunt notæ. Hujus autem index est stella Canopi, quæ his regionibus est ignota, renunciantibus negotiatoribus qui ad extremas Ægypti regiones, proximasque ultimis finibus terræ terminationes fuerunt.

Lucan. lib. 8.

——Inde Canopos
Excipit Australis cœlo contenta vagari
Stella timens Boream.

Proclo est Κάνωβος. *Quæ*, inquit, *stella in summo Argûs navis gubernaculo fulget, Canobus nominatur*. De eo Cleomedes quoque ac Strabo lib. 1. Tendentibus meridiem versùs Rhodi incipit apparere. Plin. 6.22. ubi de Taprobane, *Canopum lucere noctibus sidus ingens & clarum.* Geminus Elem. Astr. cap. 2. Ὁ δὲ ἐν ἄκρῳ τῷ πηδαλίῳ τῆς Ἀργοῦς κείμενος λαμπρὸς ἀστὴρ Κάνωβος ὀνομάζεται, τοῖς μὲν ἐν Ῥόδῳ δυσθεώρητός ἐστιν, ἢ παντελῶς ἀφ᾽ ὑψηλῶν τόπων ὁρᾶται. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ ἐστι παντελῶς ἐμφανὴς, σχεδὸν γὰρ τέταρτον μέρος τοῦ ζῳδίου ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος μετεωρισμένος φαίνεται. Vide Germ. Cæsarem in Arateis, & Hyginum in Eridano.

Canovaci. Scotiæ pop. in orâ occiduâ, quorum regio ampla *Lennosia, Argadia & Lorna, Lennox. Argile*, & *Lorne* putatur, teste Lhuydo. Sed apud Ptol. *Carnonaca* pop. leguntur longè ab hoc situ distantes, nam post Epidios & Cerones eos locat, deinde Cornalios orientaliores describit.

Cansanda, locus & ins. eodem nom. Cariæ regionis. Strabo. Stephano urbs & stagnum non procul à Myndo & Coo; qui subdit: ἐντεῦθεν ἦν Σκύλαξ ὁ παλαιὸς λογογράφος. Vide Voss. ad Melam pag 83.

Cantabri, Hisp. Tarrac. pop. Asturibus finitimi, omnium olim Hispanorum efferatissimi, nullamque sine armis vitam esse existimantes, quorum regio *Cantabria*, Sil. l. 2.

Cantaber ante omnes hiemisque æstusque famisque
Invictus. Et mox.
Nec vitam sine Marte pati, quippe omnis in armis
Lucis causa sita est, damnatum vivere paci.

Hor. Car. 2.11.

Quid bellicosus Cantaber, & Scythes.

Et lib. 1. ep. 19.

Militiam puer, & Cantabrica bella tulisti.

Ab Augusto victi Horat. Carm. 2.

Cantabrum indoctum juga ferre nostra.

Idem alibi.

Cantaber serâ domitus catenâ.

Horum regio *Biscaya* hodiè dicitur.

Cantabrigia, op. & Academia Angliæ præclara in Com. cogn. a Londino 44. m. p. plùs minus in Bor. De quo sic Camdenus in agro Cantabrigiensi: Quo nomine, inquit, hunc flu. appellent scriptores, controvertitur. Alii *Grantam*, *Camum* alii nuncupant, quibus ego potiùs assentior, tum quod obliquior incedat (hoc enim Britannis *Cam* sonat) tum etiam quod vetus illud op. *Camboritum*, quod Antoninus in tertio Britannorum itinere memorat huic assedisse, ex distantia, nomine, & Romanorum nummis hic prope pontem magna copia inventis, mihi ferè persuaserim. *Camboritum* enim *Vadum* ad *Camum*, vel *Vadum flexuosum* significat; nam *Rit* *Vadum* Britannis nostris denotat; quod eò adnoto, ut Galli faciliùs videant quid sit *Augustoritum, Darioritum, Rithomagus*, &c. in Gallia. Sed *Camboritum* nostrum maluerunt Saxones *Granteceaster* & *Gronceaster* vocare; quod nomen etiam retinet, sed unde factum fuerit, nondum video. A *Gron* Saxonicâ dictione quæ *locum palustrem* significat, si deducerem, forsitan errarem: Asserius tamen loca palustria in agro Somersettensi semel atque iterum *Grants paludosissimas* dixit & urb. Frisiæ Occid. palustri loco sita *Groningen* dicitur. Hæc circa an. 700. desolata civitatula fuit, ut inquit Beda, dum memorat juxtà muros inventum fuisse locellum de marmore albo pulcherrimè factum operculoque similis lapidis aptissimè tectum. Nunc autem viculus est, cujus partem Hen. Laceius Lincolniæ Comes Henrico filio notho donavit; alteram v. partem Henricus VI. Rex Angliæ è Lancastrensi familia oriundus, Collegio suo Regio in Cantabrigia sive *Cambridge* concessit. Quæ antiqui Camboriti vel pars, vel proles fuit, adeò & situ & nomine est confinis. Nec facilè crediderim *Cam* à *Grant* deflexum, utpote duriuscula hæc videatur derivatio, in qua præter unam omnes literæ absorbentur. Existimarim potius vulgum antiqui nominis *Camboriti* vel *Cami* flu. vocabulum retinuisse, licèt scriptores Saxonico nomine *Grantbridge* sæpius usi fuerint. Urbs autem hæc quæ altera Angliæ Academia, alter Oculus, & ἔρεισμα alterum, clarissimaque bonarum literarum & pietatis officina, ad Camum sedet, qui cùm occidentale ejus latus insulis ludens perspersserit, ad ortum conversus in partes duas dispescitur, ponteque conjungitur, unde recentius hoc nomen *Cambridge* enatum. Ultrà pontem castellum cernimus amplum & vetustum,

quod jam sua fata complesse videatur; & Collegium S. M. Magdalenæ sacrum. Cis pontem ubi urbis pars maxima jacet, platearum descriptione, templorum frequentia & 16. pulcherrimis Musarum sacrariis, sive Collegiis omnia nitent, in quibus eruditissimi viri magno numero aluntur; maximarumque artium scientia, & Linguarum cognitio ita florent, ut literarum, religionis, ac totius doctrinæ fontes jure optimo censeantur, qui Ecclesiæ & Reip. hortos salutaribus aquis suavissimè irrorant. Nec quicquam heic desideres quod in florentissima Academia requiras, nisi quòd è palustri situ, aliqua est cœli gravitas. Fortassè autem qui eo loci primùm Academiam instituerunt, Platonis judicium approbarunt. Is enim cùm corporis habitudine uteretur optimâ Academiam insalubrem Atticæ locum studiis delegit, ut quod redundans esset, & animum gravaret, loci intemperie supprimeretur. Hæc ille. Vide Jo. Caii Antiqu. Cantabrig. & Burtonum in Anton. Itinerarium pag. 201. Long. 21. 49. Lat. 52. 30.

Collegiorum Academiæ Cantabrigiensis Nomina.

Coll. S. Petri. Hugo Balsham Episcopus Eliensis, Fund. 1284.

Aula Clarensis. Rich. Badevv, & Elizabetha de S. Paulo Ultoniæ Comitissa, Fund. 1326.

Aula Pembrochiana. Maria de S. Paulo, Pembrochiæ Comitissa, Fund. 1343.

Collegium Gonvilli & Caij. Edmundus Gonvill & Jo. Caius, Fund 1348.

Aula Trinitatis. Guil. Bateman, Episcopus Norvicens. Fund. 1350.

Collegium Corporis Christi. Hen. Monumerens. Dux Lancastriæ, Fund. 1351.

Collegium Regium. Henricus VI. Fund. 1441.

Collegium Reginæ. Margareta, Uxor Henrici VI. Fund. 1448.

Aula Catharinæ. Rob. Woodlark, Fund. 1475.

Collegium Jesu. Jo. Alcock Episcopus Eliensis, Fund. 1496.

Collegium Christi & Collegium S. Joannis. Margareta, Comitissa Richmundiæ, Henrici VII. Mater; Fund. 1505. 1508.

Collegium S. Mariæ Magdalenæ. Thomas Audley Angliæ Cancellarius, Fund. 1519.

Collegium Trinitatis. Henricus VIII. Fund. 1546.

Collegium Emanuelis. Walterus Mildmay Eques Auratus, Fund. 1582.

Collegium Sidney-Sussex. Francisca Sidney Sussexiæ Comitissa, Fund 1598.

Cantacuzenus, historicus Græcus, qui ex Imperatore monachus factus, sub nomine Christoduli luculentam condidit historiam de imperio Andronici junioris & suo. Floruit anno Christi 1360. Inter Græcos recentiores neminem ei præferendum putat Vossius de Hist. Gr. lib. 2. cap. 29.

Cantharus, poëta Comicus Atheniensis, cujus fabulas nonnullas commemorat Suidas. Item Impostor & maleficus, apud Athenienses, de quo extat proverbium, *Canthàro astutior*.

Canthus, Abantis filius inter Argonautas ab Apollonio ponitur, itemque ab Orpheo. Apollonius eum dicit periisse in Libyâ, Flaccus autem in Aeâ:

Cantium, Comitatus Angliæ, olim Regio titulo decorata. Habet a Sept. Essexiam, ad Occid. Surriam, à merid. Sussexiam, & ab oriente Oceanum Germanicum. Ibi urbes Cantuaria, totius Provinciæ caput, Roffa sedes episcopalis, opida verò celebriora Dubris, Sandvicus & Gravesinda. Pop. *Cantiani*, omnium qui Britanniam incolunt, humanissimi, Julio Cæsare teste.

Cantuaria, urbs Archiepiscopalis Angl in agro Cantiano ad Sturam flu. sub quâ 21. Episcopi. Distat à mari 5. m. p. & 15. a Dubris in occ. *Darvernum* dicitur Ptolemæo, *Dorobernia* Bedæ & aliis. Urbs pervetusta, Romanoque seculo proculdubio illustris. *Nec ad eò magna* (inquit Malmesburiensis) *nec exiliter parva, quæ & terræ positione, soli affinis maxima ubertate, & integro murorum ambitu, fluviis irrigua, nemorum opportunitate inclyta: præterea maris vicinitate piscium fœcunda.* Vide plura de hâc civitate Camdenum in Cantio. Long. 20. 30. Lat. 51. 25.

Canusium, Apulorum Daunio um op. Ptol. ad Aufidum flu. Plinio, & Pomponio testibus. Idem esse cum Cannarum vico Romanorum clade nobilis, asserit Leander, cui quo minus assentiar, faciunt Livius, Strabo, Plinius, qui utriusque meminère; ut & Appianus in Annibalicis. Οἱ δ' ἐς Κάνυσ. ἐπέφευγον ἀμφὶ δισχιλίους, ὀλίγοι δ' ἐς Κανύσιον διέδρασαν, Procopius item scribit Canusium distare à Cannarum vico 25. stadiis. Rutilæ lanæ ferax erat, quæ ab eo *Canusina* dicitur, ex quâ qui vestes gestabant *Canusinati* dicebantur. Mart. 9.

Ut Canusinatus nostro Syrus assere sudet.

Et lib. 14. 127.

Hæc tibi turbato Canusina simillima musto
Munus erit, gaude, nam citò fiet anus.

Græcis plerisque Κανύσιον. Appiano & Procopio Κανύσιον, Stephano Κανύσιον, vulgò nunc *Canosa* dictum. A Diomede conditum, ut habet Strabo lib. 6. Cui convenit Horat. 1. Serm. Sat. 5. ubi de pane Canusino loquitur.

Nam Canusi lapidosus, aquæ non ditior urna,
Qui locus à forti Diomede est conditus olim.

Haud procul à mari abesse Canusium asserit Strabo ubi supra, οὐ πολὺ γὰρ δὴ τῆς θαλάσσης ὑπέρκειται. Idem haud obscurè colligas ex Philostrato in vitis Sophistarum, ubi de Herode Atheniensi Πλοῖον δ' ἀγὴ τι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Κανύσιον, ἀμηρύσας ὕδωρ, μάλα τούτου δεόμενον. Long. 40 17. Lat. 41. 10. Inde *Canusinus* incola. Hor. *Canusini more bilinguis*, ubi Schol. *Bilingues* vocat, quòd utramque noscent linguam, & Latinam, & Græcam. Videtur autem Poëta, non tam significare voluisse duarum linguarum doctos fuisse illos, quàm unius sed mixtæ ex duabus. Sic ut nec Latinam, neque Græcam posses dicere, quod vitio magis quam laudi ducendum est.

Canutius Tiberinus, Trib. plebis continuâ rabie lacerabat Antonium jam hostem judicatum, Ciceronem imitatus, quæ libertas utrique morte constitit. Vide Paterculum. Objicientibus Antonio, & Cæsare, quòd in Rep. administrandâ potissimum Consulatus Isaurici tractam-

etiam sequeretur, respondit, *malle se Isaurici esse discipulum, quàm Epidii Calumniatoris.* Hujus forsitan est quod citat Prisc. lib. 8. *Turpe est propter venustatem vestimentorum admirari, & propter turpissimè vitam actam contemni.*

Canutus Daniæ rex, & Angliæ 34. Monarcha. Leges tulit quamplurimas, & bonas, idque Oxoniæ, ubi Parliamentum convocavit. Rex fuit verè magnificus, & à Parasitis suis *Alexander*, *Cyrus* & *Cæsar* dictus. Ejus tempore, res Danorum in Angliâ ad ἀκμὴν pervenerunt, cujus more paulatim decrevere. Imperavit an. 19. Obiit Shaftsburiæ, Wintoniæ sepultus.

Capaneus, nobilis Argivus, maritus Evadnes, qui unà cum Polynice ad bellum Thebanum profectus, cùm scalas muris admovere vellet, à Thebanis lapidibus fuit obrutus. Hinc factus est locus fabulæ, *Capaneum cùm Deorum contemptor esset, à Jove fulmine esse percussum.* Vegetius lib. 4. De re militari. *Qui scalis (inquit) in obsidione urbium utuntur, frequenter periculum sustinent, exemplo Capanei, à quo primùm scalarum oppugnatio perhibetur inventa, qui tantâ mole lapidum fuit obrutus à Thebanis, ut fulminibus dicatur extinctus.* Manil. lib. 1.

——Ereptaque fulmine flammis
Mœnia Thebarum.——

Loquitur de Capaneo quo fulminato vindicata est Thebarum urbs à flammis quas ille minabatur Thebis Ovid. 4. Trist.

Cùm cecidit Capaneus subito temerarius ictu.

Eum sic describit Æschylus.

Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλας,
Γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
Μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.
Πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν' ἃ μὴ κραίνοι τύχη.
Θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
Καὶ μὴ θέλοντος φησὶν, οὐδὲ τὴν Διὸς
Ἔριν πέδῳ σκήψασαν ἐμποδὼν σχεθεῖν
Τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
Μεσημβρινοῖσι θάλπεσι προσῄκασεν.

Statius Theb. 3.

Atque hic ingenti Capaneus Mavortis amore
Excitus, & longam pridem indignantia pacem
Corda tumens (huic ampla quidem de sanguine prisco
Nobilitas, sed enim ipse manu progressus avorum
Facta, diu tutò superum contemptor, & aequi
Impatiens, largusque animæ, modò suaserit ira)

Hinc *Capaneus*, Stat. 8. Theb. —— *Capaneaque pinus*
Jam procul Aoniis volet agnoscenda catervis.

Idem lib. 12 —— *Capaneaque misimus umbris*
Pectora.————

Item *Capaneius*, Stat. 12. Theb.

————Ausa ante alias Capaneia conjux.

Capella Antistius, magister Commodi Imperatoris. Lampridius.

Capella Marcianus, Afer, uti videtur, scripsit Mercurii & Philologiæ nuptias. Gessit Proconsularem dignitatem ut ipse de se ultimo suorum voluminum epigrammate testatur.

Cape Ptolemæo. Africæ propriæ urbs ad Syrtim min. *Caps* vocat Castaldus, *Tacape* habent hoc loco Latina Ptolemæi exemplaria.

Capedunum, Scordiscorum op. Strabo lib. 7. *Capastein* & *Capfenberg* Lazio.

Capellatium, Alemaniæ regionis nomen. Am. Marcell. hodiè *Pfaltz*, quæ teste Rhenano *Palatinatus* nominatur. Aliis est *Bergstrasse*, qua itur Francofurto Heydelbergam.

Capena, *Capinna* Steph. *Canapina* vulgò, op. Hetruriæ; Hinc *Capenates* Italiæ pop. Clusinis vicini Plin. 3. 5. *Capenus*, nom. gent. Virg. 7. Æn.

Et Cimini cum monte lacum, lucosque Capenos.

Capena, porta urbis Romæ, *Porta di S. Sebastiano.* Ovid. Fast. 6.

Appositum dextra porta Capena via.

Dicta est & *Fontinalis* a multitudine fontium. Juven. Sat. 3.

Substitit ad veteres arcus madidamque Capenam.

Ibi Capenas fluviolus. Sil. 13.

Et sacer humectat fluvialia rura Capenas.

Dicta etiam est *Triumphalis*, quòd triumphantes per eam in urbem invehi solebant.

Capernaum, fons juxtà Genesareth lacum, quem nonnulli Nili fluminis venam opinantur. Jos. Bell. Jud. 3. 18.

Caphareus, mons altissimus Eubœæ, Hellespontum versus, impetuosus, & formidolosus, propter scopulorum frequentiam & crebros undarum vortices. Hic Nauplius Eubœæ rex mortem filii Palamedis Ulyssis dolo interfecti ultus est. Nam cùm Græci Trojâ dirutâ redirent, Nauplius facem in montis vertice posuit, ut locus fidem portûs haberet, quò cum venissent multi naufragium fecerunt. Unde Virg. Æn. 11.

Euboicæ cautes, ultorque Caphareus.

Ovid. Met. 14.

Quos communis hyems importunusque Caphareus
Mersit aquis. Et paulo ante.
————Cumulumque Capharea cladis.

Et Tristium primò.

Quicunque Argolicâ de classe Capharea fugit
Semper ab Euboicis vela retorquet aquis.

Seneca Tragœdus.

Ubi saxa rapidis clausa vorticibus tegit
Fallax Caphareus.————

Stat. 7. Theb.

Non humiles Ægas altumque Capharea dixi.

Propert. 3. 7.

Saxa triumphales fregere Capharea puppes.
Naufraga cum vasto Græcia tracta salo est.

Idem 1 lib 4 eleg.

Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes.
Et natat exuviis Græcia pressa suis.

Silius lib. 14.

Euboici non per scopulos illisa Caphareo
Euripi magis unda furit.

Euripides in Helena.

Πολλοὺς δὲ πυρσεύσας
Φλογερὸν σέλας ἀμφιρύταν
Εὔβοιαν εἷλ' Ἀχαιῶν
Μονόκωπος ἀνὴρ πέτραις
Καφηρίσιν ἐμβαλὼν
Αἰγαίαις τ' εἰναλίοις ἀκταῖς
Δόλιον ἀστέρα λάμψας.

Bassus Antholog. 1.

Οὐλομένης ἤϊεν Καφηρίδος αἴ ποτε πόντον

'Ωλεσε Ἑλλήνων, καὶ γόλον Διάβατ.

Pacuvius in Duloreste apud Priscianum in voce *Pleros* ait, *Pater Achaos in Caphareis saxis pleros perdidit.* Meritò igitur צור ניבא כיפא *Capharus* i. e. *contritor scopulus* a Phœnicibus est appellatus. Bochartus.

Capharnaum, (Capernaum) juxtà stagnum Genezareth etiam hodiè oppidulum est in Galilæa Gentium in finibus Zabulon & Nepthali situm, Mat. 7. in quo Christus Centurionis famulum sanum fecit. Matt. 8. In hâc Christus versatus est multùm, & plurima miracula edidit, unde & ejus civitas appellata est. Mat. 9. & 11. Egesippo lib. 3. cap. 26. est fons in regione Genezaris *Capernaum* nomine.

Caphrena, urbs Syriæ in reg. Commagene ad Euphratem quæ Zeugmati vicina fuit.

Capionis turris, *Chipiona*, Castr. Hisp. Bæt. in colle ad ostia Bætis flu. in ora Oceani, vix 1. leuc. à Luciferi Fano in aust. & 5. à portu S. Mariæ. Long. 14. 00. Lat. 36 30.

Capitanata prov. regni Neapolit. & pars Apuliæ Dauniæ. Habet à Sept. & Orient. mare Adriaticum, ab Occid. Comitatum Molisinum. & à Merid. Principatum ulteriorem, Basilicatam, & Terram Barianam. Regio est fertilis admodùm & rigua. Ibi urbes præcipuæ Manfredonia, Asculum Appulum, Luceria Paganorum, Bovinum & Troja.

Capitis Viridis ins. *Isles de Cap. Vert*, insulæ Oceani Atlantici ex adverso Capitis Viridis in Afr. à quo tamen 150. leuc. distant in occ. Aliàs *Gorgades* seu *Hesperides* dictæ, suntque 10. numero, viz. S. Jacobi, Ignium, S. Antonii, S. Vincentii, S. Luciæ, S. Nicolai, Salis, Bonivisus, Maii, & Bravæ. Harum præcipua est S. Jacobi ins. cum urb. cogn. & episcopali sub Lusitanis.

Capito Fonteius, --- *ad unguem Factus homo* uti eum in hodœporico vocat Horatius.

Capito Lycius, composuit historiam Isauricam libris 8. & alia, de quibus vide Voss. Hist. Græc. lib. 3. p. 339.

Capito Titinnius, scripsit exitus illustrium virorum. Plin. lib. 8. ep. 12.

Capitolinus, cognomen M. Manlii, qui ob tyrannidem affectatam de Saxo Tarpeio dejectus est.

Capitolinus Julius historicus, qui de Cæsaribus scripsit, de quo vide Vossium de H. Lat. 2. 7.

Capitolinus. Jovis cognomen, quòd templum in monte Capitolino extructum haberet, votum quidem primùm à Tarquinio Demarati filio, extructum deinde à Tarquinio Superbo. Diversus hic à Jove Tonante quem D. Augustus constituit, quòd liberatus esset periculo, cùm in expeditione Cantabricâ per nocturnum iter lecticam ejus fulgur perstrinxisset, servumque aurigam exanimasset. Sueton. in Aug.

Capitolium, prægrandis arx Romæ in monte Saturnio ex prædâ Apiolarum, Latinorum urbis, à Tarquinio Superbo extructa. Plin. 3. 5. Virg. *Capitoli immobile saxum.* Sic dictum *à capite Toli* ibi reperto, dum fundamenta foderent. Anteà mons Tarpejus vocabatur, à Tarpeiâ Virgine Vestali, quam ibidem Sabini scutis suis obrutam necarunt. Virg. lib. 6.

Iste triumphata Capitolia ad alta Corintho.

Et *Capitolia celsa* etiam Æn. 8. *Fulgens Capitolium* Horat. 3. 3. Suet. in Vesp. *Ipse institutiones Capitolii aggressus.* Intellige Cap. novi quod reg. urbis 8. sive reg. Fori Romani. Aliud enim vetus fuit reg. Urb. 6. sive reg. Circi Flaminii. De utroque P. Vict. in topogr. urb. & Notit. Imp. Varro L. 4. Mart. 7. 72. De vetere autem etiam Val. Max. 4. 9. Novi Cap. conditores Tarq. reges Prisc. & Superbus. Dedic. autem Hor. Pulvil. Plin. 3. 5. Tac. Hist. 3. Veteris conditor N. Pomp. apud Aurel. Cassiodor. in Chron. Sæpè à scriptoribus cum *Arce* conjungitur, ergo ea fuêre diversa. Cic. in Catil. *Vobis Arcem & Capitolium commendat.* Livius: *Servi Capitolium, atque Arcem occupavêre.* Seneca: *Non Capitolium Arcemve.* Eam Ἄκραν Dionysius plùs semel nominat; additur lib. 10. τῷ Καπιτωλίῳ συμφυής. Spectabat autem in eam partem, ubi postea Theatrum Marcelli fuit. Neque tantùm Romæ *Capitolium* erat, sed & in aliis urbibus uti observat doctissimus Lilius Gyraldus de Diis Gentilibus, Syntag. 2. V. gr. Narbone. Sidon. Apoll. Carm. 23.

Salve Narbo' nobilis
Delubris, Capitoliis, monetis.

Itemque Capuæ. Sil. Ital. lib. 10. de Annibale eam ingresso.

——— Monstrant Capitolia celsa.

Cæterùm Capitolium Romanum anserum gingritu ab Gallorum incursu servabatur. Lucretius lib. 4.

——— Humanum longè præsentit odorem
Romulidarum arcis servator candidus anser.

Virgil. Æn. 8.

Atque hic auratis volitans argenteus anser
Porticibus Gallos in limine adesse canebat.

Propertius lib. 3. eleg 3.

Anseris & tutum voce fuisse Iovem.

Ovid. Met. 2.

Nec defensuris vigili Capitolia voce
Cederet anseribus.

Idem Fastorum primo.

Nec defensa juvant Capitolia, quo minus anser
Det jecur in lances, Inachi lauta, tuas.

Plin. lib. 10. cap. 22.

Est & anseri vigil cura Capitolio testata defenso.

Hic notandum; ut sanctiora essent pacta & conventa, cùm jurisjurandi religio interposita esset, in ipso Capitolio nonnunquam fiebant, velut præsente & audiente Deo, qui trisulcum in perjuros telum gerere censebatur. Hinc Plinii querela lib. 2. c. 6. *Alii in ipso Capitolio fallunt ac fulminantem pejerant Jovem.* Plautus in Curculione.

Coqu. *Namque incubare satius te fuerat Iovi*
Qui tibi auxilium in jurejurando fuit.

Cap. *Siquidem incubare velint, qui perjuraverint,*
Locus non præberi potis est in Capitolio.

Vide Justum Ryckium de Capitolio. Gandavi 1617.

Capnobatæ, pop. qui *Mysi* dicuntur. Strabo lib. 7. Scribit autem Posidonius Mysos religioni indulgentes ab animantibus abstinere, & eam ob causam pecus omne vitare, melle verò & lacte, & caseo vesci. Quumque tranquillam exigerent vitam, ob Deorum cultum Deicolæ & Capnobatæ, i. e. *fumi conscensores* nominantur.

Capotes, Asiæ mons, ex quo Euphratem oriri Lucianius

nius Mutianus antiquissimus rerum scriptor credidit. Plin. 5. 24.

Cappadocia, Asiæ regio ampla mari Euxino exposita, inter Galatiam ad occid.& Armeniam ad ortum contenta, introrsus in austrum usque ad Ciliciæ fines Tauro monte dividente extensa. In quâ urbes olim celebres Trapezus, Comana Pontica, & Comana Cappadociæ, deinde Amasea, Cæsarea, Tyana, & Sebaste ac Satala. Nunc clarent Amasea, ex quâ nomen regionis ad occid. quæ *Amasia* nominatur, Trapezus & Nicopolis, ex quâ regio ad ortum *Geneeh* dicitur & *Neocæsarea*, in medio, ex qua reg. *Toccato* vocatur, pop. *Cappadoces*. Duobus olim insignes fuêre. 1. Equis. Dionys. Perieg. vers. 973.

——— Ἐκ' ἠπείροιο βαθείης
Καππαδόκαι ναίουσιν ἐϋκτιμένης ἱπποτρόφου.

Solinus, ubi de *Cappadociâ*, *Terra illa ante alias altrix equorum, & proventui equino accommodatissima est.* Solinum secutus Isidorus. *Terra ejus ante alias nutrix equorum.*

Oppianus Cyneg. l. 1. vers. 197. de equis Cappadocicis.

Καππαδόκαι τε κλυτοὶ, Ταύρῳ στυφελίζοι νέμονται.

Item. Κραιπνότεροι δ' πλέον ὅσσα μάλα γηράσκουσι.

2. Mulis. Hom. in Catalogo.

Ἐξ Ἐνετῶν ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Id est, ex Amiso Cappadociæ urbe ad Pontum celeberrima, ut veteres interpretantur. Unde colligit Constantinus Porphyrogenneta Them. 7. τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκεῖθεν πρῶτον ἐκφῦναι. Et Plut. περὶ φιλοπλουτίας in divitum jumentis censentur, ἡμίονοι Γαλατικαί, quia inter Galatas, & Cappadocas medii sunt Heneti. De iisdem ita Plin. 8. 44. *Theophrastus vulgò parere mulas in Cappadociâ tradit, sed esse id animal sui generis.* Et Strabo lib. 11. Cappadociam scribit Persis conferre quotannis tributi nomine ἵππους χιλίους πεντακοσίους, καὶ ἡμιόνους δισχιλίους. Mancipiis etiam notabiles fuêre. Cicero in Oratione post reditum in Senatu. *Cappadocem modo abreptum de grege venalium diceres.* Horat. lib. 1. ep. 6.

Mancipiis locuples, eget æris Cappadocum Rex.

Pers. Sat. 6. ——— *Ne sic præstantior alter*
Cappadoces rigidâ pingues pavisse catastâ.

Mart. 10. 76.

Nec de Cappadocis eques catastis.

Nempe Cappadocum ingenia tam erant servilia, ut cùm illis Romani permisissent vivere suis legibus, libertatem deprecati sint, οὐ γὰρ δύνασθαι φέρειν αὐτὴν ἔφασαν. Hæc de suis concivibus refert Strabo ipse Cappadox, lib. 16.

Capra, signum Cœleste, Hæc ut poëtis placet Amaltheæ capra fuit; cujus lacte educatus est Jupiter, quare posteà rerum potitus inter astra eam collocavit. Græcis αἶξ Ὠλενίη Aratus in Phænomenis.

Ὠλενίην δέ μιν αἶγα Διὸς ἱερὴν ἐνέπουσι.

Capram dictam volunt Ὠλενίην, quòd apud urbem Bœotiæ *Olenum* nutrita, ut est apud Strab. lib. 8. vel quòd in ulnas *Aurigæ*, sive Oleni Vulcano prognati filiæ excepta fuerit. Cur autem in cœlum relata sit, explicat Cæsar Germanicus Aratæa vertens.

——— *Illa putatur*
Nutrix esse Jovis si verè Jupiter infans
Ubera Cretææ mulsit fidissima Capræ,
Sidere quæ claro gratum testatur Alumnum.

Et Ovid. 5. Fast.

——— *Primâ mihi nocte videnda*
Stella est in cunas officiosa Jovis.
Nascitur Oleniæ sidus pluviale Capellæ,
Illa dati cœlum præmia lactis habet.

M. Manil. lib. 1.

Tum subeunt Hœdi claudentes sidere pontum,
Nobilis & mundi nutrito Rege Capella:
Cujus ab uberibus magnum ille ascendit Olympum
Lacte fero crescens ad fulmina, vimque tonandi.
Hanc ergo æternis meritò sacravit in astris
Jupiter, & cœli dudum mercede rependit.

Idem lib. extremo.

Oleniæ servans prægressos tollitur Hœdos
E gelido stellata polo, qua dextera pes est
Officio magni mater Jovis: illa Tonanti
Fundamenta dedit pectusque implevit hiatus
Lacte suo, dedit & dignas ad fulmina vires.

Horat. vocat *insana Capræ sidera*, quia noctes frigidas inducere solet: eoque ortu suo vitibus nocere legas apud Pausan. in Corinthiacis. Vide Cælium Cœl, Astron.

Capraria, ins. in mari Ligustico, capris abundans, quam Græci *Ægilon* dicunt. Plin. 3. 6. Solin. cap. 9. Aliis *Caprasia*. Varro R. R. 2. 3. *Capræ, quas alimus, à capris feris sunt ortæ, à queis propter Italiam Caprasia insula est nominata. Capraria* vulgò. De eâ Rutilius lib. 1.

Processu pelagi jam se Capraria tollit.

Capraria, altera ins. maris Iberici, sive Balearici, vulgò *Cabrera*.

Capraria, item una ex insulis Fortunatis, *Casperia* Ptol. vulgò *Forteventura*, teste Nigro, à Canariâ 10. leuc. distita.

Capræ, locus in Tusciâ ubi Totilas interemptus est. Procop. lib. 3. Hodiè *Caprese* vocari, scribit Leander.

Caprasa, Calabriæ op. Anton. hodiè *Tartasia* Barrio.

Caprea insula ultrà Surrentum Campaniæ urbem citerè & m p. nobilis coturnicum multitudine, quæ ex Italiâ volantes illic principio Autumni capiuntur. Ovid. Met. 15.

Inde legit Capreas promontoriumque Minervæ.

Ptolemæo autem singul. num. Καπρέα, Reliquis Græcis Καπρέαι, & Καπρεία. Hodieque vulgò *Capri*. De situ Dio, lib. 52. Κάπρεαι δ' ἡ νῆσος τῆς κατὰ Συῤῥεντὸν ἠπείρου. Χρηστὸν μὲν οὐδὲν, ὄνομα δὲ νῦν ἔτι διὰ τὴν Τιβερίου συνοίκησιν ἔχουσα. Contrà sane tradit Statius 3. Sylv. carm. 1.

——— *Dites Capreæ, viridesque resultant Taurubulæ.*

Sueton. in Tib. cap. 40. *Peragratâ Campaniâ Capreas se contulit, præcipuè delectatus insulâ, quòd uno parvoque litore adiretur, undique præruptis immensæ altitudinis rupibus, & profundo mari.* Plin. 3. 6. *A Surrento 8. millibus passuum distantes Tiberii Principis arce nobiles Capreæ circuitu 40. millia passuum.* Juven. l. Sat. 10.

——— *Tutor haberi*

Principis, augustâ Caprearum in rupe sedentis

Cum grege Chaldæo. Long. 38.36. Lat. 40.23.

Capricornus. Decimum Zodiaci signum, quod Sol ingrediens Solstitium facit hybernum. Hunc *Pana* fuisse nonnulli existimant, qui in Ægypto repentino adventu Typhonis Gigantis perterritus, posteriorem sui partem in piscis caudam, priorem in formam hirci commutavit: cujus ingenium admirans Jupiter figuram hanc dicitur in cœlum transtulisse. Horat. 2. Carm. 7.

——— *Seu tyrannus*

Hesperiæ Capricornus undæ.

Prop. 4. 1.

Lotus & Hesperia quid Capricornus aqua.

Manilius lib. 4.

Tu Capricorne regis quicquid sub sole cadente

Expositum. ———

Vide Cæsium Cœl. Astron. p. 89.

Caprius, vir, cujus meminit Horat. 1. Serm. Sat. 4.

Non ego sum Capri neque Sulci --- & rursum

——— *Sulcius acer*

Ambulat, & Caprius male rauci, cumque tabellis.

Caprotinam Junonem, & Nonas Julias *Caprotinas* veteres dixêre, quòd Romæ nonis Caprotinis sub Caprifico sacra fierent. Nam post urbem captam, cùm sedatus esset Gallicus tumultus exhaustâ Republicâ finitimi opportunitatem invadendi Romani imperii nacti, præfecerunt sibi Postliminium Livium Fidenatum Dictatorem, qui fœciali ad Senatum misso postulavit, ut si vellent reliquias suæ urbis non deleri, matresfamilias & virgines omnes sibi dederentur. Et cùm Patrum hâc de re esset anceps deliberatio: ancilla nomine Philotis assumptis cæteris omnibus ancillis, matrum familias, virginumque habitu assumpto, nomine Dominarum ad hostes transiit, persequentibus cæteris ad rei fidem. Quæ cùm à Livio in castris distributæ essent, hostes plurimo vino provocarunt, diem festum apud se esse simulantes: quibus somno obrutis ex Caprifico signo dato hostes trucidati sunt. Itaque memor Pop. Rom. accepti ab ancillis beneficii omnes, jussit manumitti, dotemque iis ex publico assignavit, diemque ipsam *Nonas Caprotinas* appellavit; & sacra annua Junoni Caprotinæ sub Caprifico instituit, adhibito lacte ad rei memoriam.

Capsa, Libyæ inter urbs. Ratio nominis non est obscura (ait vir magnus) Ebræis enim קפץ *Caphas* est συσφίγξειν *comprimere & constringere*. Hinc meritò *Capsa* dicitur, quam undiquaque premebant vastissimæ solitudines. Florus. *Capsam in mediâ Africâ sitam, anguibus, arenisque vallatam.* Salustius de Capsensibus, *Muniti adversus hostes, non mœnibus modò & armis, atque viris, verùm etiam multò magis locorum asperitate.*

Capua, totius olim Campaniæ urbs præstantissima, quam Vulturnus amnis interfluit. Diodorus eam M. Genutio Agrippâ, & Curtio Chilone Coss. conditam tradit. Livius a *Capy* Samnitum duce dictam existimat. Alii a Falcone sub cujus augurio condita est, qui priscâ Tuscorum linguâ *Capys* dicebatur. Virg. à *Capy* Æneæ commilitone, qui eam condidit, dictam mavult. Æn. 10.

Et Capys, hinc nomen Campana ducitur urbis.

Cujus sententiæ subscribit Suetonius in Julio Cæsare. Strabo inde dictam existimat, quòd esset 12. Campaniæ urbium caput. Hoc certè constat, Campaniæ urbium potentissimam fuisse, & Punici belli tempore Romanæ urbis æmulam, agri autem bonitate nulli terrarum posthabendam. Virg. 2.

Talem dives arat Capua.

Strabo lib. 5. Καπύη μητρόπολις, κεφαλὴ τῷ ὄντι κατὰ τὴν ἐτυμότητα τοῦ ὀνόματος, dictam siquidem vult a *Capite*. Subdit, Τὰ γὰρ ἄλλα πολίχνια νομίζοιτ' ἂν κατὰ σύγκρισιν, πλὴν Τεάνου Σιδικινοῦ. Florus 1. 16. *Urbes ad mare Cumæ, Puteoli, &c. & ipsa caput urbium Capua, quondam inter tres maximas Romam, Carthaginemque numerata.* Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 4. pag. 1174. Cicero luxûs infamiâ Capuam notans, *luxuriæ & superbiæ domicilium esse ait.* in orat. de lege Agrariâ contra Rullum, item in Orat. post Red. in Sen. Livius lib. 23. *Prona semper civitas in luxuriam.*

Capys, filius Assaraci, Anchisæ pater. Ovid. Fast.

——— *Tros est generatus ab illo,*

Assaracum creat hic, Assaracusque Capyn.

Capys, qui cum Æneâ in Italiam venit, Capuam condidit. Virg. 10.

Et Capys, hinc nomen Campana ducitur urbis.

Capys Sylvius, Rex Albanorum, & Capeti pater.

Caractacus, Silurum Britannorum Regulus à P. Ostorio Proprætore victus, quum fidem Cartismanduæ reginæ Brigantum petivisset, vinctus ab illâ, & victoribus traditus est. Sed cùm generosè Claudium Cæsarem allocutus esset, Cæsar veniam ei, conjugique & fratribus tribuit. Tacit. Annal. 12.

Caralis, Sardiniæ primaria civitas. Strabo de Sardiniâ, lib. 5. Πόλεις δ' εἰσὶ μὲν πλείους, ἀξιόλογοι δὲ Κάραλις, καὶ Σύλκοι Pomp. 2. 7. *Sardiniæ urbium antiquissimæ Caralis & Sulci.* Pausania in Phocicis Ὤκισαν δ' ἐν αὐτῇ νήσῳ καὶ αὐτοὶ πόλεις οἱ Καρχηδόνιοι Κάραλίν τε καὶ Σύλχους. Claud. de bello Gildonico.

Urbs Libyam contra Tyria fundata potenti

Tenditur in longum Caralis, tenuemque per undam

Obvia dimittit fracturum flumina collem.

Unde Phœnicibus קררין *Cararin* vel קרירא *Carira à refrigeratione* dicta, propter collem illi vicinum, quo ab austro defenditur. Bochartus. Hinc promontorium *Caralitanum*. Long. 32. 12. Lat. 37. 30.

Carambis, Paphlagoniæ, seu Galatiæ promontorium magnum ad Septentrionem porrectum. Mela 1. 19. *Quorum* (Paphlagonum sc.) *in litoribus penè medius promontorium est Carambis.* Val. Flac. lib. 4.

Quid tibi nubiferâ surgentem rupe Carambim?

Idem lib. 5.

Jamque reducebat noctem polus; alta Carambis

Raditur, & magna pelago tremit umbra Sinopes.

Idem lib. 7.

——— *Jam nubiferam transire Carambim*

Significans. ———

Plin. de gruibus. *Illas certum est*, inquit, *Pontum transvolaturas, primum omnium angustias petere inter duo pro-*

promontoria, Criu-metopon, & Carambin. Quæ non nisi 170.m. p. intervallo distant, ut idem asserit, lib. 4. cap. 12. Alii quidem aliter statuunt, nempe tridui navigatione, vel quod ferè idem est, bis mille quingentis stadiis ab invicem distare, duo hæc promontoria. Dionys. vers. 154.

Ἀντ' ἄμφω ξυνίασι σοφαίς, ἐπὶ ἴσας
Ἔσβηθεν, ἀλλ' ὅταν ἰλαρὸς ἐπὶ τρίτου ἤματος ἀνύσαις.

Et Amm. lib. 22. *Haud procul inde attollitur Carambis, &c. cujus è regione Criu-metopon Taurica promontorium duobus millibus & quingentis stadiis disparatum.* Strabo etiam lib. 2. Τὸ μὲν τῆς Εὐρώπης ἀκρωτήριον καλοῦ) Κριοῦ μέτωπον, τὸ δὲ τῆς Ἀσίας Κάραμβις, διέχοντα ἀλλήλων περὶ δισχιλίους σταδίους καὶ πεντακοσίους. Quæ tamen sunt falsissima, & palàm refelluntur ipsius Strabonis verbis, lib. 7. Διέστηκε δ' ἡ Κάραμβις τῆς μὲν τῆς Χερρονησιτῶν πόλεως σταδίους δισχιλίους καὶ πεντακοσίους, τὸ δὲ Κριοῦ μετώπου πολὺ ἐλάττους τῆς ἀριθμοῦ. Rectè omninò. Nam aliud *Chersonesus* urbs, aliud *Chersonesus* regio, in quâ urbs illa sita. Et urbs quidem, quæ est in Boreali Chersonesi parte, à *Carambi* verè distat 2500. stadiis. Sed in oppositâ parte *Chersonesi* Criu metopon est multò propiùs. Tamen hæc promiscuè sumpta sunt, & quod de urbe *Chersoneso* nonnulli scripserant, illam à *Carambi* distare stadiis 2500. ita sumptum est, quasi de totâ *Chersoneso* dictum, atque illius parte maximè australi, nempe *Criu metopo.* Sed hujus commenti vanitas ex eo maximè apparet, quod ibidem à Strabone additur. Σύνεγγυς γοῦν τῆς διαπλεόντας τὸν πορθμὸν ἄμφω φασὶν ἀμφοτέρας ἰδεῖν τὰς ἄκρας ἑκατέρωθεν. In medio scilicet spatio constituti; quod non fieret, si fretum pateret 2500. stadiis. Imbecillior est enim humani oculi acies, quàm ut & ad totidem stadia possit penetrare. Bochartus.

Caranthonus, *Canentetus* Ptol. vulgò *La Charente*, fl. Aquitaniæ inter Engolismenses & Santonas qui in Ocean. Aquitanicum se exonerat infrà Sobosœum op. ex adverso Vliari ins. 2. leuc. à Broagio.

Caranus, primus Macedonum rex, reg. an. 28. Cum Græcorum multitudine, caprarum gregem sequens, Edissam, quam Ægeam vocavit, expulso Mida, cepit, regnique Macedonici fundamenta jecit, Justin. lib. 7.

Caravacca, op. Hisp. in regn. Murciæ, ubi servatur Crux è cœlo delapsa Sacerdoti Sacra facturo coram rege Mauro. Situm est intrà montes, propè Siguram amnem, & versùs confin. Castellæ Novæ.

Caravagium Caravaggio, op. lautum Italiæ in Duc. Mediolanensi in confin. agri Bergomensis.

Carax Carnei, pag. Corsicæ apud Marianam urb. excisam Strabo.

Carbania, parva insula Italiæ adjacens. Mela, lib. 2. Plinio est *Barpana*, ut jam aliis rectè observatum, quorum opinio hâc in parte verior est, quàm Cluverii, qui *Columbariam* hic pro *Carboniâ* substituit. Is. Vossius.

Carbantorigum, op. Selgovarum in Albione ulter. nunc tantum Castrum *Carlavvrock* in Niddisdalia prov. Scotiæ merid. in ora Oceani Hibernici, propè Ituναm æstuarium & ost. Nidæ flu. à Dunfreia 3. mill. distans.

Carbantorigum, Camdeno *Caerlaverock* in Nidisdaliâ reg. Scotiæ occid.

Carbilius, primus Romanorum, uxorem repudiavit ob sterilitatem, præstito juramento antè, se uxorem liberorum causâ quærere, Author Gellius. Vide *Carvilius*:

Sp. Carbilius, ejus libertus, primus ludum Grammaticæ Romæ aperuit, mercede docens. Plutarchus in Problematis.

Carbo, eloquentissimi viri Carbonis filius orator non satis acutus, sed tamen orator numeratus: Erat in verbis gravitas, & facilè dicebat, & authoritatem quandam naturalem habebat Oratio. Cicero. Hunc postremò ab exercitu suo interfectum fuisse, quem bellis civilibus collapsum adstringere, & ad disciplinam reducere cupiebat, Valer. Max.

Cn. Carbo, hujus frater, summâ fuit in Republicâ authoritate, partes Marianas secutus. In tertio Consulatu suo in Siciliâ jussu Pompeii, dum ventrem apud latrinam exoneraret, trucidatus est. Valer. Max.

Carbonaria, *Porto di Goro*, unum ex 2. præcipuis ostiis Padi, à quadam Turri ei adjacente sic dictum. Distat vix 8. mill. in aust. ab alio ejusdem Padi ost. quod nunc *Porto di Viero* dicitur 120. m. p. ab Hudria in ort. & 25. à Fossa Clodia in aust.

Carbonarius saltus pars fuit Arduennæ Sylvæ in Hannonia inter flu. Sabim, Scaldim & Haynam, atque inter Binchium & Quercetum, cujus etiamnum vestigia manent in Sylva de *Mormaux* dicta.

Carchedon. Græcis dicitur *Carthago*, unde Pœnulus Plautina Comœdia, *Carchedonius* dicitur. Dionysius vers. 195.

Τοῖς δ' ἔπι, Καρχηδὼν πολυήρατος ἀμπελόεσσα,
Καρχηδὼν, Λιβύης ῥίζα, ἀλὸς σχέτλιον Φοινίκων,
Καρχηδὼν, ἣν μῦθος ἐπωνυμίῃ βοὸς μετρηθῆναι.

Vide *Carthago.*

Carcinites sinus est med. inter ost. Borysthenis & Bosporum Cimmerium in Scythiâ Europ. Eiadjacet *Caracina* urbs juxtà Gerti ostia. Quid sit nunc non benè constat, Sunt tamen qui credant nunc dici *Golfo di Moscovia.* Sed reg. adjacens in ejus ora litor. pro maj. parte deserta est atque inculta.

Carcinum, *Cocynthum* Polyb. *Capo di Stilo*, teste Celio Cittad. prom. M. Græciæ in Calab. ulter. ubi *Carcinum* urbs Melæ, sive ut alii legunt *Cacinum.*

Carcinus Agrigentinus, Poëta Tragicus, floruit paulò ante Philippum Macedonem, docuit fabulas 98. De hoc extat Proverbium *Carcini poëmata*, de his qui obscurè, & instar ænigmatum scribunt. Fuit alius *Carcinus* Atheniensis poëta Tragicus. Vide Suidam, & Voss. P. Gr. p. 49.

Carcinus, Signum Cœleste, quod Latini *Cancrum* vocant. Lucan. lib. 9.

Par Geminis Chiron, & idem quod Carcinus ardens
Humidus Ægoceros. ———

Carcoviaca, *Kirkua*, urbec. Scotiæ Orcadum præcipua in Mainlandia ins. cum arce & portu in Domin. Regis Scotiæ 200. m. p. distat à Tarredio prom. Boreali Scotiæ in Sept.

Carcuvium, op. Hisp. inter Emeritam & Cæsar augustam. Quid sit nunc ex locorum distantiis ipsi nesciunt indigenæ.

Ca[illegible]*abianca*, *Friburg*. op. Valeriæ Ripensis in Stiriæ & Hungariæ confin.

Cardaces, Asiæ min. pop. Polybius & Arrian. Hesychius. Κάρδακες οἱ στρατευόμενοι βάρβαροι ὑπὸ Περσῶν καὶ οἱ Ἀσιανοὶ οὕτω καλοῦσι τοὺς στρατιώτας, ἀπὸ ἔθνους ἢ τόπου. Strab. lib. 15. Καλοῦνται δ' οὗτοι Κάρδακες ἀπὸ κλοπείας τρεφόμενοι. Κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγε(τ). Vide Eust. in Iliad. β.

Cardamyla, urbs in Argo, Pylo propinqua, & sub dominio Agamemnonis. Hom. Iliad. ι Herodotus Laconicam esse scribit, lib. 8. Καὶ Ἀσίνη ἡ κατὰ Καρδαμύλην τῇ Λακωνικῇ. Ptol. inter urbes mediterr. eam ponit. lib. 3. Strabo in saxo sitam dicit. lib. 8. Ἔστ' ἐπὶ πέτρας ἐρυμνῆς ἵδρυ(ται) Καρδαμύλη. Hesychius simpliciter Καρδαμύλη, πόλις.

Cardia, urbs in Thraciâ Chersoneso, à cordis similitudine vocata. Solinus *Cardia à Melane sinu*, *hac ex facie loci nomine accepto*. Hujus sæpe meminit Demosthenes in oratione contra Aristocratem.

Cardiffa, op. Walliæ in Com. Glamorganensi ad ost. Tafi flu. 15. mill. à Bristoliâ & tot. à Monumethia in occ.

Cardiganum, *Cardigan* op. & Com. Walliæ. Vide *Ceretica*.

Cardinea, Dea apud Romanos, quæ cardinibus præerat quasi *Cardina*. Vide *Carna*.

Cardines, dicuntur duæ cœli partes immobiles sibi mutuò oppositæ, quarum altera est ad Septentrionem, altera ad Austrum: Græci Πόλους vocant. Sæpè tamen Cosmographi Cardinum nomine quatuor præcipuas Cœli regiones intelligunt, *Ortum*, *Occasum*, *Septentrionem*, & *Meridiem*. Lucan. 4.

——— ——— Summus Olympi
Cardo tenet Tethyn.

Ovid 2 Pont. El. 9.

———Cùm sim sub cardine mundi
Qui semper liquidis altior extat aquis.

Stat. 1. Theb.

——— Quid si peteretur crimine tanto,
Limes uterque poli, quem sol emissus Eoo
Cardine, quem portu vergens prospectat Ibero?

Cardona. Hisp. op. in Catalaunia. Duc. tit. clarum ad flu. cogn. 3. leuc. infra Solsonam, 8. à Monteferrato in aust.

Careni, seu *Carini*, pop. in parte Septentr. Scotiæ quorum nomen remanet in prov. *Cathnes* dict. Fuêre omnium ultimi versus Orcades, teste Camdeno.

Carentani, pop. Boiaris finitimi, teste Luitprando. Carinthiæ v. incolæ sunt Alb Krantio, cui subscribit Lazius.

Carentonium, *Carentan*, op. Normanniæ in Constantiensi tractu ad amnem cog. 3. leuc. ab ora maris Britannici, & 8 a Constantia cum Castro.

Carepula, urbs Mauritan. Cæsar. in ora inter Jul. Cæsaream ad ort & Quiram ad occ. à Canucci 2. leuc. *Gira fumar* incolis teste Marmolio.

Cares, pl. num. Populi sub Minoë fuerunt, & tunc *Veleges* dicebantur, magnam maritimæ oræ, & mediterraneæ partem occuparunt, eam prioribus habitatoribus adimentes, qui & ipsi magnâ ex parte Leleges & Pelasgi erant: sed Jones & Dores, ut allatam injuriam ulciscerentur, eos rursus, quamvis belli studiosissimos, suis finibus expulerunt. Cares & Mysos ejusdem fuisse cum Lydis originis, ex Herodoto discere est, qui *de Caribus* hæc habet lib. 1. Ἀποδεικνῦσι δὲ ἐν Μυλάσοισι Διὸς Καρίου ἱερὸν ἀρχαῖον, τοῦ Μυσοῖσι μὲν καὶ Λυδοῖσι μέτεστι, ὡς κασιγνήτοισι, ἐοῦσι τοῖς Καρσί. τὸν γὰρ Λυδὸν καὶ τὸν Μυσὸν λέγουσι εἶναι Καρὸς ἀδελφεούς. *In Mylassis Iovis Carii delubrum vetus ostenditur; quod Mysis etiam & Lydis commune est, ut qui sint Carum Germani. Quippe Lydum & Mysum Caris fratres esse dictitant.*

Ovid. Met. 9.

Caras & armiferos Lelegas, Lyciam pererrat.

Virgil. Æneid. 8.

Hic Caras, Lelegasque sagittiferosque Gelonos.

Vide *Caria*.

Caria, regio min. Asiæ inter Lyciam & Joniam. Strabo eam a Boreâ Meandri flumine clausit, ab occidente Icario, & Myrtoo pelago, à meridie Rhodiensi, ab ortu Lyciis, & aliis gentibus, magnamque Tauri montis partem in Cariâ conclusit, omnem oram Rhodiam ei attribuens, quæ meridionalis est. Hujus Metropolis est Halicarnassus, in quâ regnavit Mausolus, cui ibidem Artemisia conjux Mausoleum illud celebratissimum extruxit. Dicta Cariâ à *Care* rege, qui primus auguria avium dicitur invenisse. Epaphroditus totam Cariam *Chrysaoridem* vocat, alii urbem quandam Cariæ tantum sic nominant. Steph. à *Care* conditore dictam scribit. Ovid. Met.

Arcades antiqui celebrataque Caria famâ.

Est & *Caricus* gentile, & *Carius* quo nomine Jupiter apud Mylassenses colitur. Herodot. Caricam gentem celeberrimam fuisse scribit. Vocabatur etiam *Caria* magna quædam arx à *Care* filio Phoronei: alioqui fœmininum est à *Cario*, ut & *Cariatis* & *Caira* unde Hom. Μυσῶν γε Κάειρα. Cos etiam insula Καρὶς dicebatur. Est & Phrygiæ urbs. In Caria extitit olim amnis, qui fuerat ante dulcis, posteà in salem mutatus. Plin. 2. 5. כר *Car* Hebræis est *aries*. aut *agnus*, atque ab eis ad Jones transiisse hoc vocabulum ex his Hesychii colligas: Κάρ, πρόβατον. Κάρες, πρόβατα. Inde videtur *Caria* dicta. Cic. lib. 1. De Divin. *Arabes autem & Phryges & Cilices, quòd pastu pecorum maximè utuntur*, &c. *Tum Caria tota*, &c. Et Καρὶς alterum nomen insulæ Co apud Steph. & Eust. in Iliad. B. quia eodem auctore insula erat πολυθρέμμων, & celebris δι' ἱκεσίαν. Hinc Callimachus Hymno in Delum illam cum Delo confert.

Νῆσος ἐπεὶ λιπαρή τε καὶ εὔβοτος, οὔ νύ τις ἄλλη.

Bochartus. Cares autem licèt in rebus bellicis eminuerunt, ut *arma Carica*, & *lorica Carica* in proverbio essent, viles tamen habiti sunt, quòd mercede militarent, ac in primâ acie locati, primos hostium impetus sustinentes vitam suam nihili æstimarent. Unde adagium natum, *In Care periculum facere*, apud Platonem in Socrate, cùm periculo exponitur res, cujus

cujus jactura gravis non fit. Illud quoque apud Diogenianum *Cum Care Cariſſe*, hoc eſt, cum ruſtico ruſticè agas, quòd Cares inter agreſtes & ruſticos haberentur. Item *Caricum vinum*, apud Suidam pro tenui, & *Carica Muſa* pro inſuavi. Item *Caricus hircus* in hominem vilem, & contemptibilem, vel pro oblatione vili, ut & *Caricum ſacrificium*, quòd Cares pro hirco eunem immolarent. *Caricum Schema* quoque apud Heſychium pro modo congreſſus libidinoſi ſpurco, & turpi, qualem figuræ Cariæ oſtendebant. Sic enim ille Καρικὸν, αἰσχρὸν, μικρόν. Ἀπὸ δὲ καὶ Ἀφροδίσιον σχῆμα αἰσχρόν. Idem Καρικίζειν, βαρβαρίζειν.

Caria portus, in Thraciâ. Mela 2. 2. Portus ipſe Καρῶν λιμὴν vocabatur, ſed verò regio circumſita Caria. Teſtantur hoc Arrianus, & Anonymus de Ponto Euxino; quamvis apud poſteriorem perperam legitur κατακλύζεται, pro Καρία κλύζεται. Notum enim Pontum Eux. non eſſe obnoxium reciprocationi alicui ſenſibili. Scio quidem aquas & hic quoque multum intumeſcere, adeoque attolli, ut totum hunc tractum ad quatuor uſque milliaria operuerit, quandoque urbes verò Odeſſum, & Dionyſiopolim totas penè abſorpſerit, prodentibus id Cedreno aliiſque. Verùm particularia iſta diluvia locum hic habere non poſſunt, cùm toto ſæpè ſeculo vix ſemel contingant. Sed verò quod Arriani lectionem maximè confirmat, Cariamque regionem hic fuiſſe evincat, id eſt, quòd præter hunc Portum Carum, ſitum hic fuerit & aliud oppidulum Κέραμος dictum, cujus meminit Pauſan. Eliacis poſterioribus. Ὁ πολίτης δὲ ἦν οὗτος ἐκ Κεράμου τῆς ἐν τῇ Θρᾳκίᾳ Καρίας. Perperam viri docti id accipiunt de Ceramo in Cariâ Aſiaticâ, tanquam ſi & illic aliqua fuiſſet Thracia. Rectè verò Suidas in voce Ἱππόδαμος locum illum Pauſaniæ reſpiciens Θρᾳκίας Καρίας interpretatur τῆς ἐν Θρᾴκῃ Καρίας. Iſt Voſſius.

Caribbæ, pop. Americæ Sept. qui aliàs occupabant omnes inſ. Antillas in Oceano Boreali ſitas; ſed cum ab aliquot an. ab Europæis occupatæ ſint, ipſi pro maj. parte in proximam continentem Americæ meridionalem ſe receperunt, ubi Guaiana regio.

Caribe, linguâ Indicâ *ſtrenuum* five *audacem* ſignificat.

Carilla, vel *Carilla*, op. Picentinorum, ab Annibale deletum, quod partes Romanorum ſequeretur. Sil. lib. 8.

——*Exhauſta mox Pœno Marte Carilla*.

Carinthia, *Karnten*, prov. Germ. cum tit. Ducatûs cujus caput Villacum. Subeſt dominio Archiducum Auſtriæ, habetque ad ſept. Diœceſin Salisburgenſ. & Stiriam, quam habet etiam ad ort. & terminatur Carniolâ à merid. In duas quaſi partes ſecatur Dravo fluvio, eſtque Stiriæ conjuncta.

Carinus, Imperator quidam Romanus, quem *hominem omnium contaminatiſſimum*, & *adulterum* vocat Vopiſcus. Idem eſt judicium de ejus moribus apud omnes hiſtoricos, fuiſſe ſcilicet omni genere luxûs perditum, crudelem etiam & ſuperbum. Quare diſertiſſimus ſcriptor Syneſius, qui in elegantiſſimâ, & graviſſimâ oratione de regno, Carinum laudat ut principem ſobrium, moderatum, & magni exempli, ſine controverſiâ falſus eſt: *Carinum* enim nominat quem debuerat *Carum*.

Carleolum, *Carliſle*, urbs Angliæ ad Itunam flu. in Cumbriæ Com. juxtà ruinas muri Pictici, epiſc. ſub Arch. Ebor. A Lancaſtria 35. m.p. 40. à Dunelmo & 60. ab Eboraco. Dicitur etiam *Luguvallum*. Long. 17. 14. Lat. 56. 01.

Carlingfordia, *Carlingford*, op. Hiberniæ in Ultoniâ prov. & in Lugenſi Com. 4. mill. à Dunketano, & 21. à Duno in auſt.

Carmania, regio Aſiæ Majoris inter Perſidem, & Indiam ſita, quam duplicem eſſe Ptolemæus tradit, cultam alteram vulgò *Chirman*, alteram deſertam, *Dulcinde* Caſtaldo, & *Mingin* Ortelio. Prior Perſidi hæret, ab eâ in ortum recedens, ſinum Perſicum circa fauces illius Armuzo promont. contrà Armuſiam inſulam & urbem attingens: Altera, Oceano Indico adjacet, inter priorem Carmaniam ad occ. & Gedroſiam ad ort. perſtricta. Tota Carmaniæ ora 1250. m. p. patet ex Plin. Aliter eas Ptol. deſcribit. Deſertam enim in Bor. verſùs Ariam & Parthiam, ac in occ. Perſidem verſùs extendit; alteram ad meridiem & ortum Carmaniæ pars (inquit Bochartus) una deſerta eſt; Altera, ad quam Sabthecam putamus appuliſſe, ubi *Samydace* urbs & Samydacus fluvius, omnium arborum eſt ferax, præter oleam. Auro etiam & argento dives eſſe traditur & ære & arſenico, & minio, & ſale, & frugibus Perſicarum æmulis. Sed Carmaniam nihil tantopere commendat, quam portentoſa vitium ubertas, quarum uvæ ſolent eſſe bicubitales, grandibus acinis, ac denſis. Ità habetur in Strabone: Γεώργια δ' ἔχει πάντα πλὴν ἐλαίου, καὶ τὰ ἄλλα καὶ ἀμπέλου, ταύτης δ' ἡ Καρμανία λεγομένη παρ' ἡμῖν, καὶ δίπηχυν ἔχει πολλάκις τὸν βότρυν, πυκνόρρωγά τε ὄντα καὶ μεγαλόρρωγα, ἣν εἰκὸς ἐκεῖ ἰνεστηρίχθαι ὡς. Et in Indicis Arriani ὁρμίζονται δ' ἐν Βαδιχώρῳ τῆς Καρμανίης οἰκεομένῳ ἤδη καί τι πολλὰ ἥμερα πεφυκότα ἔχοντι, πλὴν ἐλαίης, καὶ ἀμπέλους ἀγαθάς. Et Plin. lib. 6. cap. 3 ubi de Carmaniâ *Inde vineas coli, & arvum, &c.* Ab hâc vitium copiâ & præſtantiâ כרמנא *Carman* i. e. *Carmania* videtur dicta. Chaldæis enim & Syris כרמא *Carma* eſt *Vitis*. Arabes ſcribunt כרמה *carama* Hebræi כרם *cerem*.

Carmelus, ſumitur vel appellativè, vel propriè. Et quidem priori ſenſu *Carmel* dicitur locus quivis arboribus conſitus, frugibuſque aut gramine fertilis. Eſ. 16. 10. Jer. 48. 33. Vocem, ut ſuſpicor, compoſita ex כר *Car* quod *paſcuum* aut *agrum* ſonat, & מול *mul*, quod *ſuccidere* eſt, ut *Carmel* ſit *pratum*, vel *ager ſucciſionis*, id eſt, ex quo fœnum, aut ſpicæ ſucciduntur. Sed & *Carmel* proprium nomen eſt duorum in Judæâ montium. Quorum unus ad Aquilonem eſt ἐπιθαλάσσιος propè Ptolemaidem in confinibus Aſſer & Zabulon, de quo Joſ. 12. 22. & 19. 26. Alter ad meridiem μεσόγαιος propè Hebronem in tribu Judæ, de quo Joſ. 15. 55. In priore habitavit Elias, & altare Deo erexit: & per inſigne miraculum coram Iſraelitis proſtitutum Baalitas confutavit, & veri Dei cultum reſtituit. Sed & illud ipſum altare poſtmodum in ſuperſtitionem verſum, & Jovi conſecratum eſt. Unde Scylax ex doctiſſimi Voſſii emendatione: Κάρμηλος ὄρος, καὶ ἱερὸν Διός. Quamvis in eo Tacitus Hiſt. 2. templum ullum fuiſſe neget, ſed montem ipſum aſſerit pro Deo fuiſſe cultum. *Eſt*, inquit, *Judæam inter Syriamque Carmelus. Ita vocant montem, Deumque. Nec ſimulacrum Deo, aut templum, ſic tradidêre majores, aram tantùm, & reverentiam,*

 tiam,

viam. Inde est quòd in Suetonio Vespasianus Carmeli Dei oraculum consuluisse legitur. In altero monte Carmelo degebat Nabal. 1. Sam 25. 2. Et ad hunc Carmelum referunt quæcunque habent Prophetæ de Carmeli pascuis. Jer. 50. 19. Amos 1. 2. Mich. 7. 14. Quæ tamen loca referri possunt etiam ad filiæ Carmelum; Bochartus De Anim Bibl. Part. 1. lib. 2. cap. 48. Hesychius. Κάρμηλος ὄρος ἐν τῇ Φοινίκῃ.

Carmenta, vel *Carmentis*, vates Arcadica Evandri mater, à *carminibus*, quibus dabat responsa, cùm propriè *Nicostrata* vocaretur. Virg. Æn. 8.

——Monstrat & A am
Et Carmentalem Romana nomine portam,
Quam memorant nymphæ priscum Carmentis honorem
Vatis fatidicæ.——

Posteà verò *Scelerata* dicta est, quòd per eam sex, & treceenti Fabii, cum clientum quinque millibus egressi, adversus Hetruscos ad amnem Cremeram omnes interfecti sunt. Ovid. Fast.

Carmentis porta dextro via proxima Jano est,
Ire per hanc noli quisquis es, omen habet,
Illâ fama refert Fabios exisse trecentos;
Porta vacat culpâ, sed tamen omen habet

Ita primum versum emendavit Doctissimus Nic. Heinsius cùm anteà legebatur,

Carmentis porta dextra est via, &c.

Idque ex Livii authoritate lib. 2. in hac ipsâ narratione. *Infelici viâ à dextro Jano porta Carmentalis profecti.* Silius lib. 6.

Qui Carmentis opes & regna Evandria servas.

Vocabulum interpretatur Dionys. Halicarn. lib. 1. Τῇ πατρίῳ γλώσσῃ Καρμέντην ὀνομάζουσιν. Εἴη δ' ἂν Ἑλλάδι φωνῇ Θεσπιῳδὸς τῇ νύμφῃ τοὔνομα. Τὰς μὲν γὰρ ᾠδὰς καλοῦσι Ῥωμαῖοι Κάρμινα. Ovid. Fast. 1.

Ipsa mone quæ nomen habes à carmine ductum.

Plutarchus in Ἀιτίοις Τὴν δὲ Καρμέντην οἱ μὲν Εὐάνδρου μητέρα λέγουσιν οὖσαν, ἐλθοῦσαν εἰς Ἰταλίαν, ὀνομαζομένην Θέμιν, ὡς δ' ἔνιοι Νικοστράτην· ἐμμέτρους δὲ χρησμοὺς ᾄδουσαν ὑπὸ τῶν Λατίνων Καρμέντην ὀνομάζεσθαι.

Carminius, memoratur libro de Italiâ. Macrob. Sat. 5. 19. Fortassè idem est, qui de Elocutionibus scripsit, de quo Servius in Æn. 5.

Carna, sive *Cardinea Dea*, quæ vitalibus humanis præesse existimabatur: ab eâdemque petebatur, ut jecinora, & corda, & cætera quæ sunt intrinsecus viscera, salva conservaret. Huic pulte fabariâ, & larido sacrificabatur Ovid Fast. 6.

Prima dies tibi Carna datur, Dea Cardinis hæc est,
Numine clausa aperit, claudit aperta suo.

Hæc striges nocturnas puerorum, ut dicebant, cunas infestantes, à limine submovebat. Rhod. 9. 8.

Carneades, Cyrenæus, novæ Academiæ princeps, Chrysippi maximè studiosus, de quo Gellius, itemque Plinius ait scripturum adversùs Zenonis Stoici libros superiora capitis Helleboro candido purgasse, ne quid ex corruptis in stomacho humoribus ad domicilium usque animi redundaret, & constantiam, vigoremque mentis labefactaret. Hunc prætereà memoriæ arte usum fuisse. Cicero de Orat. scribit, & Quintilianus, missum Romam legatum ab Atheniensibus unà cum Diogene Stoico & Critolao Peripatetico suspectam fecisse Romanis legationem, dicente M. Catone in Senatu, *Ab hoc viro cavendum esse, qui ob eloquentiam & disserendi facultatem, facilè quæcunque vellet, impetrare posset.* Vide Gellium 7. 14. & 17. 15. Val. Max. 8. 8.

Carneades, alius Philosophus Atheniensis, Anaxagoræ discipulus. Suidas.

Carnicum Julium, urbs Carnorum in Italia, inter Alpes sita ad Fellam amnem. 6. leuc. ab Utino in Bor. & 7. à Villaco in aust.

Carniola Krain, reg. Germ. inter Carinthiam & Stiriam in Bor. & Foro Julium & Istriam ad aust. & Croatiam ad ort. sub dom. Archiducum Austriæ. Dividitur in super. & infer. & ejus cap. est Lubiana, seu Labacum.

Carnus Ptol. *Carnutum*, Plin. Liv. & Patere. urbs olim Pannon. sup. ad Danub nunc pag. Austriæ in Hungariæ confin. S. *Petronel* Lazio, à Posonio 4. leuc. in occ. Viennam versùs. Long 40. 00. Lat. 48. 20.

Carnutes Cæs. *Carnuti* Plin. *Carnuta* Ptol. vulgò *Chartres*, pop. Gall. Celt. ad Auduram flu. Horum cap. est Carnutum, seu *Autricum Carnutum*, urbs ampla ad Eburam flu. 18. leuc. a Lutetia in Africam, quot ab Aurelianis in Bor. Long. 22. 30. Lat. 48. 25.

Caroloregium, *Charléroy*, fortalitium Belgii in monte propè Sabim flu. in Com. Namurcensi, & in confin. Hannoniæ, 6. leuc. à montibus in ort. & 5. à Namurco in occ. sub dom. Regis Galliarum.

Carolostadium, urbs Germ. in Marchia Windiorum ad confluentias fluviorum *Kulp*, & *Meresuuitz*. Ab al. ponitur in Croatia, 2. leuc. à Metelinga in ort. & 5. a Rudolfiverda. Long. 31. 50 Lat. 49. 55

Carolus, cognomento *Magnus*, Pipini Francorum regis filius, primò Francorum Rex, posteà etiam Romanorum Imperator, Hunnos, Saxones, Longobardos, Bavaros multis præliis fregit. Aquitaniam subegit, Vascones perdomuit, Pannoniam vastavit, multa in Hispaniâ prælia commisit. Saxones in Galliam transtulit, quinque concilia coëgit, Scholam Parisiensem instituit, multasque in Italiâ Sanctorum hominum res gestas literis prodendas curavit, ventis, & mensibus nomina imposuit; ædes sacras plurimas extruxit; denique omnium, qui unquam fuerunt principum, belli, pacisque artibus longè clarissimus fuit.

Carolus Quintus, Hispaniæ Rex Romanorum Imperator, per Europam omnem bellum gessit, & triumphum egit, Hispaniam suam tumultuantem compescuit, Belgas rebellantes in ordinem coëgit; In Italiâ Mediolanensem ducatum pri ò fœderatis, post sibi asseruit; Pontificem, Florentinos, Senenses, Genuenses, vel cæteris socios, vel hostes afflixit. In Germania Solymannum Viennâ depulit, Protestantes acie victos sub jugum misit. Et quasi Europa tot victoriis angustior foret, transmissus in Africam, barbaris gentibus regem dedit; arcemque posuit, ubi ante nec licebat stare. Sed quid hæc bella ad Gallicum? Nam Carolus nihil omisit quo Franciscum rivalem gloriæ tot triumphis adjungeret. Infelix forsitan, quòd cum nævis quibusdam posteritati se tradidit, dum Turcis aliquandiu parcit & inclementiùs Ticinensi victoria usus Romam diripiendam concessisse fertur, Peruvium & Mexicum novi Orbis terras à Pizarro Ferdinandi Cortesii præclarissimas

victorias

victorias fœdante vel ignorasse diripi, vel dissimulasse. Sed quis mortalium sine labe? & quid hæc levia ad res tantas, quibus coronam se dignam imposuit. cùm anno Christi 1555. Imperii 36. vivus & vegetus se hæredibus tradidit, donumque concessit ab omni memoriâ locupletissimum Ferdinando fratri Imperium, ac regna cætera Philippo filio: In Hispano secessu duobus annis sibi superfuit, imò sibi vixit, si vita mortis commentatio est.

Carolus Malus, Navarræ rex, suum ipse funus vivus confecit, dum ad vires malè deperditas reficiendas, insutus linteis aquâ ardente perfusis, ubi admota filo candela flamma concepta est. Ita mors in remediis quæritur, & telo quo pellitur sæpè vincit.

Caronium, olim op. Callaicorum, nunc vicus Gallæciæ aliquot leucis remot. ab ora. Quibusdam *Coruna* dicitur; ea autem est ubi Fluvium Brigantium, inter promont. Artabrum & Trileucum. Long. 11. 32. Lat. 43. 45.

Carpasia, urbs Cypri in ora inter Aphrodisium & Dinaretum prom. 28. mill à Salamine in Bor. & paulò ampliùs à Clide. Ab ea dictæ fuerunt *Carpasia* ins. in ora adjacente Cypri.

Carpates mons, ab accolis dicitur *Szepesi*, *Krapak*, teste Cluverio, & Latinè etiam *Carpathus*. Pro varietate locorum & idiomatum varia sortitur nomina. Ejus altiss. juga, quæ Solino Sarmaticæ rupes dicuntur, inquit Wernherus, sunt inter Moraviam & Hungariam, & Danubium attingunt.

Carpathus, ins. in mari Mediterraneo contra Ægyptum media, inter Rhodum & Cretam ducentorum stadiorum circuitu, quatuor urbibus insignis. Ab ipso situ כרפאת *Carpath* dicta est, quia est ad oram Cariæ. Ut enim Hebræis פאה *pea* vel פאת *peath*, ita Syris פאתא *patha* est *latus, ora, plaga, regio*. Quod in Isidoro legitur *Carpathon* vocatam *propter celerem fructuum maturitatem*, tam futile est, quam quod sequitur, ex hâc insulâ dici Carpasias naves magnas, & spaciosas. Hodiè *Scarpanto*. Hinc *Carpathius testem*, & *Carpathius leporem* apud Archilochum proverbium est in eum, qui testem in sui malum adducit, vel aliquid aliud in sui perniciem adfert: uti qui lepores in Carpathon insulam deferunt, adeò excrescentes, ut fruges omnes dissipent maximo incolarum detrimento. Suidas.

Carpis Carpen. Lazio, op Pannoniæ infer. in Hungariâ apud Danubium inter Strigonium, & Budam occurrens *Carpis* item Ptolemæo olim urbs, nunc pagus Africæ inter Maxulam, & Clypeam, Tuneti urbi finitimus, *Carpi* adhuc. *Carpis* etiam Herodoto flu. Mysiæ, qui unà cum Albi Istro miscetur. Vulgò *Craspin*, qui & *Kruppa*. Sed hic Colapis est non in Mysiâ, sed in Liburniâ, in Saum influens.

Carpocrates. Hæreticus tempore Adriani Imperatoris docuit mundum ab angelis conditum esse, & Christum cæteris hominibus parem esse, hoc uno excepto, quòd animam mundam habuerit. Jactavit Somnia & Δαίμονας παρέδρους. Uxores voluit esse communes. Irenæus 1. 24. Clem. Alex. Στρωμ. γ. Euseb. 4. 8.

Carposis, Helychius: Κάρπωσις, θυσία Ἀφροδίτης ἐν Ἀμαθοῦντι.

Carraca, Tusciæ urbs mediterranea, hodiè *Canrara* Leandro Long. 31. 40. Lat. 44. 43.

Carrha, civitas Arabiæ ad mare Rubrum. Steph. Est etiam civitas Mesopotamiæ trans Edessam. Ptol. & aliis ad Chaboram flu. Crassi nobilitata clade, Lucan. lib. 1.

——— ——— Miserando funere Crassus
Assyrias Latio maculavit sanguine Carrhas.

Et Caracallæ Imp. etiam nece. Hic enim ut Rufus consularis scribit, intra Euphratem apud civitatem Edessam perisse fertur, cum levandæ vesicæ gratiâ ex equo descendisset. *Heren* nunc nominari scribit Niger Hebræis חרן Abrahami habitatio. *Antiquum oppidum Crassorum & Romani exercitûs ærumnis insigne* vocat Am. Marcellinus lib. 23.

Carrodunum, Ptol. Germ. op. quod Pet. Apianus *Krakovv* Polonæ regiam interpretatur. *Graccopolim* appellat Bonfinius. *Carrodunum* alterum in Vindelicis ponit Ptolemæus. Hoc *Cramburg* juxta Wasserburgum ad Oenum fluvium est, Pircheymero auctore. Tertium Pannoniæ superioris est. Quartum super Tyram flu. in Sarmatiâ Europeâ collocatur.

Carseoli, op. Italiæ in Viâ Valeriâ non longè à Pelignis. Ovid. Fast. 4. *Frigida Carseolis, nec olivis apta ferendis*
Terra: sed ad segetes ingeniosus ager;
Hac ego Pelignos, natalia rura, petebam
Parva, sed assiduis humida semper aquis.

Hinc *Carseolanus*, Ovid. 4. Fast.
Factum abiit, monimenta manent: nam dicere certam
Nunc quoque lex vulpem Carseolana vetat.

Videatur Cluverius Ital. Ant. lib. 2. p. 784. Long. 37. 12. Lat. 42. 29.

Carsuli, Umbriæ in Italiâ urbs Strabo lib. 5. Πόλεις, inquit, εἰσὶ τῆς Ὀμβρικῆς ἄξιαι λόγου εἶναι Ὀκρίκλοι, καὶ Λάρολον, καὶ Ναρνία, εἶτα Κάρσουλοι καὶ Μηουανία. Id vocabulum commentatorem Strabonis voluisse corrigere è Livio, Plinio, ac Ptolemæo in Καρσίολοι mirari se scribit Cluverius & meritò; Siquidem Livii, Ptolemæique *Carseoli* Æquorum op. fuit. Tac. Hist. 3. *Carsulas* vocat hodiè, *Carsula* Leandro. Long. 36. 25. Lat. 42. 40.

Carteia, op. Hisp. ad fretum Gaditanum versùs orientem, alio nomine *Tartessus*, ut multi volunt. Strabo. Ἔνιοι δὲ Ταρτησσὸν τὴν νῦν Καρτηίαν προσαγορεύουσι. Mela. *Carteia ut quidam putant aliquando Tartessos*. Plin. *Carteia, Tartessos à Græcis dict.* Pausanias in Eliacis posterioribus Εἰσὶ δὲ οἱ Καρπησίαν (lege Καρτηίαν) Ἰβήρων πόλιν καλοῦντες νομίζουσι τὰ ἀρχαιότερα Ταρτησσόν. Silius lib. 3

Arganthoniacos armat Carteia nepotes.

Ac si Tartessi rex Arganthonius Carteiæ regnaverit. Appianus in Ibericis Ταρτησσός μοι δοκεῖ τότε εἶναι πόλις ἐπὶ θαλάσσης, ἣ νῦν Καρπησσὸς ὀνομάζεται. Item, Διέδραμον ἐς Καρπησσόν, ἐπὶ θαλάσσῃ πόλιν ἣν ἐγὼ νομίζω τοὺς Ἑλλήνων ποτὲ Ταρτησσὸν ὀνομάζεσθαι, καὶ Ἀργανθώνιον αὐτῆς βασιλεῦσαι. *Carpessum*, id est *Carteiam*: nam binomina fuit urbs, unum nomen Carteia, alterum fuit Carpessus; Quod ipsum putaverim errori ansam dedisse, quia ad Tartessum alludit Carpessi nomen. In scripturâ tamen nihil simile. Tartessus enim Phœnicibus scribebatur תרשיש *Tarsis* vel תרתיש *Tartis* & *Carpessus* קרפסה *Carphesa*, vel קורפסה *corphesa*, id est *concha*.

conchâ. Nempe à *conchis* dicta Carpessus, quæ *Carteia* veteribus, quia conchas habuit portentosæ magnitudinis. Strabo. Ἐν δὲ Καρτηίᾳ κήρυκας δεκακοτύλους καὶ πορφύρας φασίν. *Apud Carteiam buccina, & purpura inveniri dicuntur decem cotulas continentes.* In cotylâ autem sunt sex cyathi. Vetus ejus nomen Heraclea, tanquam ab Hercule conditore. Herculem enim suum Phœnices Μέλκαρθον *Melcarthum* appellabant. Philo Byblius ex Sanchoniathone apud Euseb. lib. 1 Præpar. Τῷ δὲ Δημαροῦντι γίνεται Μέλκαρθος, ὁ καὶ Ἡρακλῆς. Μέλκαρθος, i.e. מלך קרתא *Melec Kartha*, *rex urbis*, i.e. Tyri. Omninò igitur ex *Melckarto*, vel *Melec cartha*, urbs quam ad Calpen condidit Hercules Phœnicius, primò *Melcartheia* vocata est, quasi *Heracleam* dixeris, deinde per Aphæresin *Cartheia*, vel *Carteia*. Bochartus. Long. 14 40. Lat. 35 50.

Cartenna, Mauritaniæ Cæsar. urbs. Mela 1.6. veteres autem codices (testante Is. Vossio) *Cartinna* legunt Κάρτιννα quoque in antiquissimo Ptolemæi codice. Hodie *Arcilla*, aut *Acilla* ab Afris dicitur.

Carthago, Filia Herculis, Cic. 3. de Nat. Deorum. *Quartus Hercules Jovis est, qui Tyri maxime colitur, cujus Carthaginem filiam ferunt.*

Carthago, Græcis Καρχηδών, urbs Africæ totius celeberrima, Romanique imperii aliquando æmula, à Didone condita septuagesimo post Romam conditam anno, Eusebius. Atqui Justinus tradit conditam fuisse ante Romam. Imò condita fuit ante captivitatem Ilii annis 50. si credas Appiano in Libycis Καρχηδόνα τὴν ἐν Λιβύῃ Φοίνικες ᾤκισαν ἔτεσι πεντήκοντα πρὸ ἁλώσεως Ἰλίου. Ideò de eâdem urbe ibidem Πόλιος ἀρχαίας. *Urbis antiqua.* Unde Virg. Æn. primâ.

Urbs antiqua fuit, Tyrii tenuere coloni,
Carthago; Italiam contra, Tiberinaque longè
Ostia, dives opum studiisque asperrima belli.

Hæc urbs olim in Junonis tutelâ fuit. Virg. Æn. 1:

Quam Juno fertur terris magis omnibus unam
Posthabitâ coluisse Samo, hic illius arma,
Hic currus fuit. Ovid. 6. Fast.
Pœniteat quod non fôri Carthaginis arces,
Cùm mea sint illo currus & arma loco.

Vide Sil. Ital. initio lib. 1.

Eò autem potentiæ urbs hæc tenuissimis primordiis paulatim excrevit; ut non modò Libyæ universæ, verùm etiam insularum, & bonæ Hisp. partis imperium tenuerit. Tria cum Romanis gravissima gessit bella, quorum primo superati navali prælio Pœni, æquas prope modum pacis conditiones à victoribus acceperunt, insulis tantum quibusdam abstinere jussi. Huic successit bellum Punicum secundum, Annibalis ductu gestum, qui expugnata in Hisp. Sagunto victorem exercitum in Italiam transportavit, eamque totos octodecim annos ferro, flammaque crudelissimè vastavit. Victó deinde a P. Scipione apud Zamam Annibale, eò angustiæ res Carthaginensium redactæ sunt, ut salutem suam mœnibus tueri durissimasque pacis conditiones pro arbitrio victoris accipere sint coacti. Verùm cùm ne sic quidem quietè agitare possent, tertioque bellum instaurarent, Senatus Catonis autoritatem secutus, Carthaginem delendam censuit, & Scipionem Æmylianum in Africam misit, qui victis Pœnis urbem obsidione cinxit, captamque solo æquavit. Adrianus autem Imperator eam restitutam *Adrianopolim* appellavit; & ridiculè Commodus *Alexandriam Commodianam togatam*. Vide *Byrsa*. Silius lib. 13. *almam* vocat.

———*Si nunc existeret alma*
Carthago ante oculos turritâ celsa figurâ.

Virgilius *altam* Æneid. quart.

Suspectas habuisse domos Carthaginis altæ.

Horatius *impiam*. Carm. 4. Od. 8.

Non incendia Carthaginis impiæ Item *invidam*, Epod. 7. *Non ut superbas invidæ Carthaginis*
Romanus arces ureret.

Hujus urbis destructio Romanorum perditio: Sallust. in B. Jug. *Ante Carthaginem deletam*, pop. & Senatus Rom. placidè, modesteque Remp. inter se tractabant, neque gloriæ certamen, neque dominationis inter cives erat metus, hostis in bonis artibus civitatem continebat; sed ubi illa formido à mentibus discessit, sc. ea quæ res secundæ amant, lascivia atque superbia incessere. Unde Aug. C.D. 1.30. *Deleta* quippe Carthagine, tanta de reb. prosperis orta mala continuò subsecuta sunt, ut erupta, diruptaque concordia, prius sævis cruentisque seditionibus, deinde mox malarum connectione causarum, bellis etiam Civilibus tantæ strages ederentur, &c. ut Romani illi qui vitâ integriore mala metuebant ab hostibus, perditâ integritate vitæ, crudeliora paterentur à civibus. Populi hujus & alterius Carthaginis Carthaginienses, *fraudulenti & mendaces* dicuntur Tullio Orat. Pro lege Agrariâ.

Carthago nova, urbs quam dux Pœnorum Asdrubal condidit in Hisp. Bæticâ. Itaque πόλιν Φοινίκων appellat Polyænus lib. 8. Et Solinus expressè, *Carthaginem apud Iberos, quæ mox colonia facta est, Pœni condidêre*. Itemque Strabo Ἡ Καρχηδὼν ἡ νέα κτίσμα Ἀσδρούβα, &c. &c. A Scipione expugnata est, Hannone non sine suorum clade se dedente. Livius lib. 6. Dec. 3. Contestanorum maritima urbs Ptolemæo, & aliis Hanc autores, ut Plin. & Appianus *Spartariam* cognominant. Idem Appianus putat priùs *Saguntum* appellatam, sed posteà ab Annibale excisam, & Carthaginensium coloniam factam *Carthaginem Spartaginem* nuncupatam; sed hanc *Carthaginem* & *Saguntum* duo & diversa opida esse, lippis & tonsoribus, ut dicitur, notum est; at hoc condonandum est homini Græco & peregrino, & cui Hispania minùs cognita fuerit, veluti, qui scribit Iberum flu. in Septentrionalem Oceanum evolvi, cùm in Mediterraneum exeat. Καρχὴ πόλις dicitur Stephano & Polybio, ubi Vocis etymon expressum videtur. Ebræis enim קרתא חדת *Karta hadath* novam urbem notat: ex *Carthada* autem factum Καρχηδὼν χ. & θ. permutatis, quod Siculorum est proprium, qui pro ὄρνιθας dicunt ὄρνιχας. Vide Salmasium ad Solinum Pag. 332. Carthaginis hujus descriptionem accuratissimam habet Polybius lib. 10. pag. 583. edit. Casaubon. quam in pauciora contraxit Livius lib. 26. Et utrumque secutus Silius pleraque illa carminibus hisce optimè expressit lib. 15. quæ in lectoris gratiam huc transcribere non gravabor.

Carthago impenso naturæ adjuta favore
Excelsos tollit pelago circumflua muros.
Arctatas ponti fauces modica insula claudit
Quà Titan ortu terras aspergit Eoo.
At quà prospectat Phœbi juga sera cadentis
Pigram in planiciem stagnantes egerit undas;
Quas auget veniens refluusque reciprocat æstus;

Sed

Sed gelidas à fronte sedes sublimis ad Arctos
Urbs imposita jugo, pronumque excurrit in aequor
Et tuta aeterno defendit moenia fluctu.

Hodiè *Carthagena* nominatur. Vide Boch. De Phoen. Colon. lib.1.cap.35. Long. 20.35. Lat.38.02.

Carthago vetus, urbs Hisp. Tarraconensis Ptolemaeo. *Villa Franca* hodiè, vel ut alii volunt *Cantavilla*. Stephanus quoque Carthaginem habet in Armeniâ. Long.31.20. Lat.41.50.

Carthea, urbs in Ceâ insulâ. Plin. 4. 12. Hinc *Cartheius*. Ovid. 2. Met.

Transit & antiqua Cartheia moenia Caa.

Item *Carthaeus*. Idem Met. 10.

Namque sacer nymphis Carthaa tenentibus arva]
Ingens cervus erat.

Carthusia, *La Grande Chartreuse*, eremus est intrà montes altissimos, 4. leuc. à Gratianopoli in Bor. *Camberiacum*, versùs 5. propè confin. Sabaudiae, ubi incunabula Carthusiani ordinis à S. Brunone instituta. Sic dicta fuit à *Carthusiâ*, vico ei adjacente.

Carvilius, Spurius, victis Samnitibus sacratâ lege pugnantibus, è pectoralibus eorum, ocreisque & galeis Jovem qui est in Capitolio fecit, amplitudine tantâ, ut conspiciatur à Latiario Jove. Plin. 34. 7.

Carvilius Spurius, primus Romanorum solâ infoecunditate objectâ, uxorem repudiavit. Dionys. Halicarn. lib.2. Σπύριος Καρβίλιος ἀνὴρ οὐκ ἀφανὴς πρῶτος λέγεται ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα, ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν Τιμητῶν ὀμόσαι τέκνων ἕνεκα γυναικὶ μὴ συνοικεῖν. Ubi particula μὴ omitti potest, ut legamus γυναικὶ συνοικεῖν, & novam intelligamus uxorem, quam Carvilius petebat. Sic enim de eo Gellius 4. 3. *Jurare à Censoribus coactus erat uxorem se liberorum quaerendorum gratia habiturum.* Sin verò retineamus particulam τὸ μὴ, de suâ tunc accipiendum, quam jam habuit. Val Max. 2.1. Primus autem Sp. Carvilius uxorem sterilitatis causâ dimisit, qui quanquam tolerabili ratione motus videbatur, reprehensione tamen non caruit, quia nec cupiditatem quidem liberorum conjugali fidei praeponi debuisse arbitrantur. Haec ille.

Carus, 36. Romanorum Imperator, imperavit annis 2. cum filio Numeriano Caesare, doctissimo juvene; bellum Persicum, quod Probus parabat, aggressus, Mesopotamiâ captâ, Ctesiphontem usque pervenit, & in tempestate maximâ morbo periit, an. ab U. C. 1035.

Carus, delator quidam temporibus Juvenalis, qui sic de eo Sat.1. —— *Quem munere palpat Carus.* Plinius: *Nisi fortè quod non fui, reus fuissem, si Domitianus, sub quo haec acciderant, diutiùs vixisset: Nam in scrinio ejus datus à Caro libellus in me inventus est.*

Carystius, Pergamenus ἱστορικὰ ὑπομνήματα scripsit. Athen. lib. 10. 11. 12. Idem lib. 6. testimonium usurpat ex Carystii Pergameni lib. περὶ διδασκαλιῶν. Commentarium quoque Sotadeum edidit. Athen. lib. 14.

Carystus vel *Carystos*, *Carysto* etiam hodiè teste Sophiano, urbs Euboeae litoralis in orâ australi, varii marmoris ferax. Seneca in Troadibus.

Ferax varii lapidis Carystos.

Hesych. Κάρυστος πόλις Εὐβοίας.

Quâque Carystiacis frangitur unda vadis.

Ibi Apollinis marmorei templum. Carystii marmoris meminit Plin. 4. 12. & 36. 6. Lucanus lib. 5. de ins. Euboeâ loquens.

Quà maris angustat fauces saxosa Carystos.

Martialis 9. 76.

Idem beatus lautus extruit thermas
De marmore omni, quod Carystos invenit.

Marmor autem illud viride erat & fluctibus concolor. Statius.

Et Chios. & gaudens fluctus aequare Carystos.

Idem Sylv. 1. 5.

Non huc admissa Thasos, aut undosa Carystos.

Tibul. 3. 3.

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis,
Tanare sive tuis, sive Caryste tuis?

De nominis origine sic Bochartus. In Euboeâ inquit *nil quicquam fuit lapide Carystio mirabilius, ex quo texebatur tela, quae ubi sordes contraxerat in ignem injecta purgabatur.* Vide Strab. lib. 10. Apollonium in mirabilibus, Plutarchum de defect. Oraculorum, & Stephanum in Κάρυστος. Ab hac ardente tela dici potuit ipsa Carystus, quia Ebraeis חרחר *charar* vel חר *char ardere*, & שתי *ist telam* significat.

Caryum, Laconiae op. à quo Diana *Caryatis*, quòd illic coleretur, Vitruvius *Caryam* vocat, unde sunt *Caryatides columnae* in antiquis substructionibus celebratae, vide Meursium in Lacon. Miscell. lib. 1. cap. 2. Et Barth. ad illud Papinii:

Plaudentique habiles Carya resonare Diana.

Casale, *Casal* urbs Italiae permunita, aliàs *Bodincomagus* & *Industria*, ubi aliàs Veliates populi. Aegrè habitatur propter coeli inclementiam. Long. 30. 18. Lat. 44. 16.

Casbinum, *Casbin*, urbs Persiae, vetus regum sedes, 260. mill. ab Aspahamo in Bor. versus Caspium mare. Multi credunt fuisse Ecbatana antiquorum.

Cascantum, op. Navarrae, inter Tudelem, & Turiasonem, 2. leuc. ab Ibero flu. Long. 19. 00. Lat. 43. 00.

Caserta, urbs parva Italiae in Campania Felici, propè Vulturnum flu. ad rad. M. Tifatae, 6. m. p. à Capuâ in ort. & paulò minus à Calatia in aust. Long. 38. 12. Lat. 41. 02.

Casilinum Italiae op. in Campaniâ. Plin. 3. 5. Strabo lib. 5. Γινομένωιπ δὲ τῶν ὁδῶν, ἥτε Ἀππία, καὶ ἡ Λατίνη καὶ ἡ Οὐαλερία. μέση δ' αὐτῶν ἡ Λαβίκη, ἡ συμπίπτουσα τῇ Ἀππίᾳ, κατὰ Κασιλῖνον πόλιν διέχουσαν Καπύης ἐννεακαίδεκα σταδίους. Et postea Κασιλῖνον δὲ ἱδρυται ἐπὶ τῷ Οὐαλτούρνῳ ποταμῷ. Livius lib. 22. *Fabius Casilinum occupat modicis praesidiis, qua Urbs Vulturno flumine dirempta Falernum à Campano agro dividit.* Inde.

Casilinus fluvius, idem qui Vulturnus, Agathias lib. 2. & Constant. Porphyrogen. lib. 2. Them. 11.

Casina & *Casinum*, Campaniae op. in multis authorum exemplaribus *Cassinum* est. Inscriptiones autem antiquae *Casinum* habent. De nominis Origine Varro de L.L. lib. 6. *Cascum significat vetus, Ejus Origo Sabina, quae usque radices in Oscam linguam agit, &c.* Addit. *Item ostendit quod oppidum vocatur Cassinum: hoc enim à Sabinis orti Samnites tenuerunt, unde & Cassinum*

num ferum, vetus. Ejus meminit Sil.lib.4. ——— *Nebulosi rura Casini.*
Itemque lib.12. *Nymphisque habitata Casini.*
Rura evastantur. Long.37.40. Lat.41.30.

Casinus, mons Campaniæ ubi olim Apollo colebatur, cujus templum eversum est à viro quodam sanctissimo. Boccat.

Casiope, Ptol. urbs Chaoniæ reg. in Epiro, quam Sophianus *Casopo* vocat. *Santi quaranta* Nigro.

Casius, mons apud Euphratem, ubi Trajanus dicavit crateras argenteos in templo Jovis Casii cum epigrammate. Suidas. Item *Casius*, mons trans Pelusium, extremum Nili ostium in eâ Arabiæ Petrææ parte, quæ ab hoc monte *Casiotis* Ptolemæo appellatur; in quo erat M. Pompeii tumulus ab Adriano instauratus, ut in vita ejus testatur Capitolinus. In hoc monte templum insigne habebat Jupiter, qui inde *Casius* dicebatur. Luc. lib. 8.

——— *Manesque tuos placare licebit*
Et Casio præferre Jovi.

Nostri *Sinai* montem esse asserunt, ob illic à Deo datas per Moysen populo Israelitico Decalogi tabulas, nobilem. Plin. 5. 11. Arabiam hanc sterilem, & præter Casium montem nihil insigne habentem indicat.

Casius, mons in Syriâ Antiochenâ suprà Seleuciam cognomine Pieriam. Cujus excelsa altitudo quarta vigilia orientem per tenebras Solem aspicit: brevi circumactu corporis, diem noctemque pariter ostendens; ambitus ad cacumen 19. m. p. est, altitudo per directum quatuor. Hæc Plin.5.22.

Casmene, *Scicali* Brietio, op. Siciliæ ad amnem cogn. in valle Netina. Distat ab ora 10. mill, quot a Netro in occ. Vide Cluver. 6. Ant. p. 358. & Boch. de Phœn. Colon.lib.1.cap.29.

Casos & *Casus*, *Casso*, teste Sophiano, ins. maris Ægæi, una Sporadum, teste Plinio, inter Sammonium promont. Cretæ 30. & Carpathum insulam in Cæciam vergentem ad 20.m.p. uti scribit idem Plin. Sunt autem multæ Casorum insulæ per ambitum, à quibus vestimenti nomen *Casiaca*, quod & nunc quoque durat, vulgare Græcis militibus. Eustath. *Casianam* appellat à monte *Casio*.

Casperia, *Aspra*, op. olim, nunc pagus Sabinorum apud ortum Himellæ flu. à Narniâ 12. m. p. ab Interamnâ ferè totidem, inter Ocriculum & Reate 16. Ejus meminit Virgil. Æneid. 7.

Qui Tetrica horrentes rupes montemque Severum
Casperiamque colunt, Forulosque & flumen Himella.

Casperula, op. Sabinorum, quod Sil.Ital. à *Caspiis portis*, quæ in oriente sunt, ubi Bactriana est regio, accepisse nomen fingit, lib. 8.

Hunc Amiterna cohors, & Bactris nomina ducens
Casperula, hunc Foruli magnaque Reate dicatum
Cœlicolum matri nec non habitata pruinis.
Nursia, & à Tetrica comitantur rupe cohortes.

Caspia Porta variæ dicuntur; Quidam Amazones portis Caspiis egressas ad Alexandrum venisse in Hircaniam prodidere, sed illæ Caucasiæ fuerunt, per quas transitus est ex Iberiâ in Scythiam. Neronis quoque comminatio ad Caspias portas (ut inquit Plin.) ad eum transitum respiciebat. Verùm Taurus mons tribus in locis interruptus, quasi portis quibusdam pertranstitur in Armeniam, in Ciliciam & in Mediam. Sed illæ tantùm Caspiæ portæ appellantur, quæ apud Medos sunt. Ptol. Plin. & Strabo. Per has transitus est ex Babylone & Perside ad mare Caspium; & hinc fortassè Caspiæ dictæ sunt, quòd aliquæ gentes vicinis insident montibus appellatæ Caspiæ. Juga verò Caspia procul hinc absunt, & ad Armenios, ulterioresque populos pertinent. Portæ autem Caspiæ panduntur itinere manufacto millibus octo passuum longo: nam latitudo vix est plaustro permeabilis. Hæc alibi Armeniæ, alibi Caspiæ, alibi Ciliciæ vocantur. Plin. *Caspia claustra* dicuntur Lucano lib.8. itemque Valerio Flacco lib. 5. Stat. Silv. 4 4.

——— *Metuendaque porta Limina Caspiaca.*

Caspii. pop. Scythici generis, Hyrcanis finitimi, ejusque maris accolæ, quod ab ipsis *Caspium* appellatur. Horum regio à Strabone *Caspiana* appellatur. Virg. 5. Æn. κατ' ἐξοχὴν *Caspia regna* nominat.

Hujus in adventum jam tunc & Caspia regna
Responsis horrent divûm.

Hi parentes decrepitos, & septuagesimum ætatis annum attingentes, angusto loco includere dicuntur, & fame enecare. Strabo lib.11. Apud hos sævissimi sunt canes, ut scribit Val. Flaccus lib.6. uti videre est in his.

Insequitur Drangea phalanx, claustrisque profusi
Caspiadæ queis turba canum, non segnius acres
Exilit ad litnos. pugnasque capessit heriles:
Inde etiam par morsu honos, tumulisque recepti
Inter avos. positu, quæ virûm: nam pectora ferro
Terribilis, quæ innexa jubas ruit agmine nigro
Latratuque cohors: quanto sonat horrida Ditis
Janua, vel superas Hecates comitatus ad auras.

Vide Lips. Cent. 1. ad Belg. Epist. 44. Eliam Reusner. Artis Strateg. lib.1.cap.15. Calp. Factum in axiom. Bellicis cap 94.

Caspium mare, inter Caspios & Hyrcanos montes est, a quibus nomen accepit. Dicitur enim & *Hyrcanum mare*. Strabo lib. 11. Καλεῖται δὲ αὐτὴ ἡ θάλαττα καὶ Ὑρκανία.

Dionysius vers. 50.

Ἥντε καὶ Ὑρκανίην ἕτεροι διεφημίξαντο.

Immensum spatium occupat, de quo tamen inter scriptores parum convenit. Mela. 3. 5. *Mare Caspium ut angusto, ita longo etiam freto.* Vide his ipse Vossium. Strabo ubi supra. Ἔστι δὲ ὁ κόλπος ἀνέχων ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς μεσημβρίαν. Ubi sequitur vulgatam suorum temporum de hoc mari opinionem. Putabant enim plerique omnes mare Caspium nihil aliud esse, quàm sinum Oceani Cronii sive Septentrionalis, ut sinus Persicus ex Oceano meridiano ἀνέχει. Hæc est Dionysii sententia, qui sinum Oceani secundi ita describit.

Δεύτερος αὖ ὀλίγος μὲν, ἀτὰρ περιφέρτατος ἄλλων.
Ὃς Κασπίης ἄλλος ἐκ βορέαο
Καππεριέ(?)... θάλασση.

Quocum consentiunt duo Interpretes, Festum Avienum dico & Priscianum. Hic

Alter item est primo brevior, majorque duobus
Hic prolapsus aquas Boreali fusus ab alto
Terga procelloso turgescit Caspia fluctu.

Priscianus.

Hoc

Hoc minor est, reliquis major, quem Caspia tellus
Suscipit intrantem vastis Aquilonis ab undis.
Nomine Saturni quod Tethys possidet aequor.

Hæc etiam Pomponii Melæ, hæc Plinii sententia. At non eorum qui nostrâ ætate de eo mari accuratius scripserunt, qui affirmant esse id per se, nec ullo modo, aut cum Oceano, aut cum alio mari, misceri. Falluntur vero è recentioribus plerique dum totam antiquitatem hujus erroris insimulant. Nam quid illi novi docent, quod non jam pridem ab Herodoto sit traditum? Sic enim ille Ἡ ἢ Κασπίη θάλασσα ἐστὶν ἐπ' ἑωυτῆς οὐ συμμίσγουσα τῇ ἑτέρῃ θαλάσσῃ. Diodorus quoque Siculus ait τὸν Ὑρκανίων καθ' αὑτὸν. Ideoque maximus Philosophorum Aristoteles lacum appellat; mare tamen ab accolis vocari tradit Casaubonus. Horatius.

——Nec mare Caspium
Vexant inaequales procellae
Usque.——

Caspirus, urbs Parthorum, cujus incolæ omnium cursu sunt velocissimi. Steph. Ex Herodot. l. 3. sed ibi est *Caspapyrus*.

Dionysius Bassaricon lib 3.

Ἐν δέ τι Κασπείροι μετὰ κλυτοί, οἳ δ' Ἀγάμοι.

Et rursus:

Κασπεῖρ@- γενεὴν Κασπειρίδος, οἱ μέ τε πάντων
Ἰδίαν ὄντες ἔασι ἀφάρτερα γυῖα' ἔχουσι.
Ὅσσοι γάρ τ' ἐν ὄρεσσιν ἀγαστόνοι λίοντες,
Ἢ ὁπόσοι Δελφῖνες ἐν ἀλὸς ἴχθυσιν ἄριστοι.
Αὐτὰρ ἐν ἴσμασι μετατρέχουσιν ἀγχερόφοισιν,
Ἵπποι τε πλανέοντες ὅσα πεδίοιο θέοντες,
Τοσσὸν ἐλαφρότατοι πάντων ἀναφέρουσι πόδεσσι
Κάσπειροι μετὰ φῦλα, τε τ' ἄφθιτ@- ἴδμεν εἶναι.

Cassandra, Priami, & Hecubæ filia, quæ cum ob formæ venustatem ab Apolline amaretur, jussa quamcunque vellet concubitûs mercedem petere, vaticinandi peritiam sibi dari postulavit, quam cùm credulus amator ei concessisset, neque illa promissis staret, indignatus Deus, quoniam munus jam datum eripere non poterat, effecit ut vaticiniis ejus fides nulla haberetur. Tryphiodorus de Halosi Trojæ:

——Τὴν ῥὰ Ἀπόλλων
Ἀμφότερον, μάντιν τ' ἀγαθὴν κ' ἄπιστον ἔθηκεν.

Idem de eadem. Ψεύδεα θεσπίζουσα.

Q. Smyrnæus illam vocat ἀνεμώλιον, i. e. *vanam, futilem, irritam* vatem. Ibidem ipsa de se:

Ἀλλά μοι ὁ πείθεσθε.

Quare cùm equi Trojani insidias detexisset, eumque mœnibus minimè recipiendum clamaret, neminem tamen invenit, qui verbis ejus fidem adhibendam putaret, Virg Æn. 2.

Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris
Ora, Dei jussu non unquam credita Teucris.

Hanc Virgil. postremis Trojani belli temporibus Chorœbo juveni desponsatam fuisse tradit, qui cùm extremâ illâ nocte, qua Ilium cecidit, sponsam captivam abduci videret, eique suppetias ferre conaretur, à Peneleo quodam confoditur, Virgoque ipsa ab Ajace Oileo in Minervæ templo vitiatur. Hæc posteà in prædæ divisione Agamemnoni cessit, qui cùm identidem ab illâ admoneretur, ut Clytemnestræ uxoris suæ insidias caveret; nihilo tamen minus ejus monita, velut vesanæ mulierculæ deliramenta, contempsit. Cujus posteà securitatis pœnas dedit, una cum Cassandrâ, uxoris, Ægisthique insidiis in convivio obtruncatus. Virg. Æn. 2.

Ecce trahebatur passis Priameia virgo
Crinibus à templo Cassandra, adytisque Minervae.

Idem. *Sola mihi tales casus Cassandra canebat.*

Apud Plut. ἐν Παραγγέλμασι Πολιτικοῖς Cassandra ipsa ita loquitur versibus vet. Poëtæ,

Ἄκραντα γάρ με ἔθηκε θεσπίζειν Θεός
Καὶ πρὸς παθόντων, κἀν κακοῖσι κειμένων
Σοφὴ κέκλημαι, πρὶν παθεῖν δὲ μαίνομαι.

Huc alludens Propertius lib. 3. dixit.

Certa loquutor sed nulla fides; neque enim Ilia quondam
Verax Pergameis Mænas habenda malis.

Seneca in Troadibus.

Quaecunque Phoebas ore lymphato furens
Credi Deo vetante, praedixit mala.

Cassianus, martyr apud Forum Cornelii ubi & jacet, & quo venerat peregrinationis gratiâ e Brixiâ urbe, cujus erat civis, & Præsul. Cumque apud forum Cornelii doceret, jussu Juliani Imperatoris, qui prohibuerat Christianos docere, stylis discipulorum confossus est. Martyrium ejus eleganter descripsit Aurelius Prudentius Περὶ Στεφανῶν. Hym. 14.

Cassianus, Alexandrinus sub Joviniano in Italiam veniens apud Oscona templum construxit, cujus & Præsul electus: Inde peregrinando Augustodunum venit, ac Episcopo Simplicio viro sancto successit.

Cassianus. Monachus Honorii tempore, Hierosolymitanâ Ecclesiâ ab hæreticis ejectus, Massiliam venit, ubi duo condidit cœnobia; scripsit & de Monachorum institutis. Volater. Vide Voss. Hist. Lat. lib. 2. cap. 17.

D Cassianus, quintus Augustoduni Galliæ civitatis, vulgò *Autun*, episcopus fuit: ad cujus tumulum pleraque ac miranda eduntur miracula. Greg. Turon. cap. 75. de glor. mart. De Julio Cassiano, Voss. Hist. Gr. 4. 17.

Cassiodorus, Patricius, & Senator Romanus Theodorici Gotthorum regis Præceptor, & Cancellarius, tandem Abbas Ravennæ, cum multa alia scripsit; tum verò Historiam Ecclesiasticam, quæ Tripartita nominatur, ex tribus Scriptoribus Theodoreto, Sozomeno, & Socrate in unum corpus coagmentavit. Mortuus est temporibus Justiniani Imperatoris. Extant ejus ad Theodoricum Epistolæ. Volater. Vide Voss. Hist. Lat. 2. 19.

Cassiope, sive *Cassiopea* Cephei Æthiopum regis uxor, & Andromedes mater, quæ quòd gloriaretur Nereidibus sese corporis pulchritudine præstare, illarum indignationem incurrit. Nymphæ enim jactantiâ ejus irritatæ incredibilis magnitudinis cetum immiserunt, filiamque ejus unicam, nomine Andromedam saxo alligarunt, cetoque devorandam objecerunt, quæ tamen Persei virtute liberata, ei nupsit, Cassiope verò tandem generi meritis in cœlum translata traditur. Arabibus vocatur *mulier sedis*, i. e. *sedens in siliquastro cum palmâ delibutâ*. Manilius *inversam* vocat, quòd capite cernuans occidat. Unde Marcus Tullius Aratea vertens.

Labitur illa simul gnatam lacrymosa relinquens
Cassiopeia, neque ex Coelo depulsa decore
Fertur. Nam verso contingens vertice primum
Terras, post humeris eversa sede refertur.

Hanc illi tribuunt pœnam Nereides almæ,
Cum quibus, ut perhibent, ausa est contendere formâ.

Vide Cæsium in Cœlo Astronom. p. 116. Prop. 1. 17.

Nec mihi Cassiope solito visura carinam,
Omniaque ingrato litora vota cadunt.

Cassiepea pro *Cassiopea*, dicere jubet Scal. in Manilium, atque ita se reperisse ait in codice Gemblacensi. Sanè Græcis est Κασσιέπεια. Verùm codici uno plures opponere licet in quibus per O scribatur, nempe Latini ut *Calliope*, & *Calliopea* ita *Cassiope*, & *Cassiopea* scripsere. Nec est quòd Græca vox opponatur, nam E & O facilè commutantur. Ita Græce est Πτολεμαῖος, at in optimis libris est *Ptolemæus*, & Βερενίκη *Berenice*. Vossius.

Cassiope, Cassiopo, urbec Epiri in reg Cassiopæa dicta in montanis Macedoniam versùs. Long. 46. 40. Lat. 40. 10. Item alia urbs ejusdem Epiri, in Almena prov. versùs oram litoralem, vulgò *Joannina*. Long. 45. 10. Lat. 40. 00.

Cassiterides, insulæ in occidentali Oceano, unde plumbum candidum effoditur. Plin. 4. 16. *Ex adverso*, inquit, *Celtiberiæ complures insulæ sunt Cassiterides Græcis dictæ, à fertilitate plumbi.* Olim neutiquam perviæ præterquam solis Phœnicibus. Strabo lib. 3. Πρότερον μὲν οὖν Φοίνικες μόνοι τὴν ἐμπορίαν ἔστελλον ταύτην ἐκ τῶν Γαδείρων, κρύπτοντες ἅπασι τὸν πλοῦν. Plumbum ex illis insulis Græcis primò allatum. Plinius. *Plumbum ex Cassiteride insulâ primus apportavit Midacritus.* Atque indidem stannum habuêre. Herodot. Οὔτε νήσους οἶδα Κασσιτερίδας ἐούσας ἐκ τῶν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ. Potest autem hoc nomen Phœniciæ originis esse, quia Chaldæi, & Arabes stannum appellant vocabulis huic simillimis. Sic Num. 31. 22. pro Ebræo בדיל Jonathan habet קסטירא *Kastira*, & Hierosolymitanus Interpres קיסטרא *Kistara*, & Arabs קזדיל *kasdir*. Bochartus, quem vide de Phœn. Col. lib. 1. cap. 39.

Cassiterides, Nonnio, Cluverio & al. sunt insulæ quæ Trileuco prom. Gallæciæ objacent; quarum una ad occ. *Zizarga*, alia ad ort. *Isleide S Cyprian* dicitur, in orâ Boreali Gallæciæ regni, & in Oceanô Cantabrico. Camdenus autem credit esse insulas *Silly*, seu *Sorlings*.

Cassium, *Case*, op. Liguriæ, inter Silvanum, & Castrum novum op. 2. m. p. à Ticino 18. à Dertona 7. Long. 30 34. Lat. 43 59.

C. Cassius, (*Longinum* vocat Dio lib. 4.) unus ex C. Cæsaris percussoribus unà cum M. Bruto apud Philippos à M. Antonio & C. Octavio victus, mortem sibi conscivit, vir omni laude dignus, & animo in Rempublicam planè singulari: hoc tamen minùs felix, quòd sublato tyranno, tyrannidem tollere non potuit. Plut. in Bruto. Cæsare interfecto, quum postridie apud M. Antonium cœnaret, rogante illo Num etiam ibi gladium aliquem in sinu reconditum haberet; Et quidem permagnum, inquit, si & tu tyrannidem affectas. Uxorem habuit Juniam Bruti sororem, quæ utrique per annos 64. superstes vixit.

Cassius Brutus, patriæ proditor, à patre inediâ consumptus est, nam bellum adversus Latinos Romanis erat. In eo ducem P. Decium creant quidam Patricii. Cæterùm inops hic adolescens Cassius Brutus, dictâ mercede, portas aperire cùm deprehensus esset, ad auxiliare Palladis templum confugit, cujus pater Cassius signifer, occlusis foribus, necatum fame juvenem insepultum ejecit. Plut. in Parallelis.

Cassius Dio, Collega Ju. Tiberiani an. ab U. C. 1044. Alius omninò est à Dione Cassio historico, de quo posteà; Is enim consulatum gessit cum Alexandro Mammeæ filio an. U. C. 981.

Cassius, Trib. plebis C. Mario & L. Flacco Coss. plures leges ad diminuendam nobilitatis potentiam tulit: in quibus sanxit, in quem pop. Rom damnasset, cuive imperium abrogasset, id ratum esset. Fuit & inter competitores Ciceronis in consulatu. Ascon. Pædian.

Cassius Longinus, Jurisconsultus, quòd Cassii Cæsaris percussoris nomen, & stemmata haberet, jussus est à Nerone mori. Pronepos fuit Servii Sulpitii ac eques Romanus. Tranquillus.

Cassius Severus, orator, de quo Quintilianus sic scribit. *Cassius Severus, qui si cæteris virtutibus colorem, & gravitatem orationis adjecit, ponendus inter præcipuos foret, nam & ingenii plurimum est in eo, & acerbitas mira, & urbanitas, & vis summa.* Hæc ille. Hujus Cassii scripta ex Senatusconsulto abolita sunt. Sueton. V de Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 21.

M. Avidius Cassius, Præfectus exercitus Antonini Principis in Oriente, dum Imperator ipse res in Germaniâ gerit contrà Marcomannos, defecit ab eo; itaque relicto bello Imperator cum exercitu eum petit, & superat.

Cassius, Presul Narniensis tempore Totilæ regis Gothorum, cui occurrens animum ejus placavit, ne civitati noceret. Greg. 3. Dialog.

Sp. Cassius Bellicinus, regni affectati crimine damnatus, cui plus suspicio concupitæ dominationis nocuit, quàm tres magnifici Consulatus, ac duo speciosissimi triumphi profuerunt. Nam S. P. Q. R. non contentus capitali eum supplicio afficere, interempto domum superjecit. In solo autem ædem Telluris fecit. Valerius Max. lib. 6. cap. 3.

Cassius, Poëta Parmensis fuit, cujus ingenium in scribendo carmine mirè concinnatum, & promptum prædicat Horat. 1. Serm. Sat. 10.

——— ——— Hetrusci
Quale fuit Cassi rapido ferventius amni
Ingenium, capsis quem fama est esse, librisque
Ambustum propriis. ———

Hic est qui in partibus Cassii & Bruti Trib. militum fuit, quibus victis Athenas se contulit. Quintilius Varus ab Augusto missus, ut eum interficeret, studentem reperit, & perempto eo scrinium cum libris tulit, unde multi crediderunt Thyesten Cassii Parmensis fuisse. Scripserat enim multas tragœdias. Acron in illud Horatii.

Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat.

Cassius, Hemina. Chirurgus apud Romanos, cui ob peritiam jus Quiritium datum est, & taberna in compito Acilio empta. Plin. 7. 25.

L. Cassius Hemina, quem *vetustissimum annalium auctorem* vocat Plin. 13. 13. Ubi Guilandinus, & Dalechampius pro *vetustissimus* legunt *verissimus*: idque quia, ut aiunt, vix 70. annis antiquior fuit Plinio: ut qui Augusto

Augusto ac Tiberio fuerit coævus; iisque historiam suam dicavit. Verum errant. Vixit enim ludis sæcularibus quartis C. Cornelio Lentulo, & L. Mummio Achaico Coss. an. U. C. 608. ut de eo testatur Censorinus cap. 17. Fecit Annalium libros 4. Eorum quartus inscribebatur *Bellum Punicum posterior*, ut Priscianus auctor est, lib. 7. Nempe ex veterum usu quibus exeuntia in (*or*) communia erant. Vide Voss. de Hist. Lat. 1. cap. 7.

M. Cassius Scæva, miles Cæsaris fortissimus, de quo Cæsar. Bell. Civil. lib. 3. Valer. Max. 3. 2. Appian. Ἐμφυλ. 2. Lucan. lib. 6. Florus. & Sueton. in Cæsare.

Cassovia Cashavv. urbs Hungariæ sup. caput, juxtà rapidum flu. Kunnertum sita, & probè munita, 4. m p. ab Eperia in aust. & 10. ab Agria in Bor. Long. 43. 30. Lat. 48. 30.

Cassubia, Cassuben, reg. Germ in Ducatu Pomeraniæ ulter. inter mare Balticum & Prussiam, gauderque etiam tit. Ducali. Ibi urbes præcipuæ Colberga, Costinum, & Belgardia. Eam possidet Elector Brandenburgicus ab aliquot annis.

Castabala, Ciliciæ, & Phœniciæ civitas, quæ & Petalia dicebatur. Steph. Populi *Castabalenses*, qui propter bella cohortes canum habuêre, teste Plinio. In Castabalis autem Dianæ Petasiæ templum extitit, quod sacræ mulieres ingressuræ super prunas nudis pedibus incedebant. Æneas Sylvius Asiæ cap. 46.

Castalius fons, *Caballinus*, & *Libethris* dicitur. Est in radicibus Parnassi, Musis sacer. Virgilius *Castaliam* vocat. Georg. 3.

———Juvat ire jugis quà nulla priorum
Castaliam molli divertitur orbita clivo.

De nominis origine sic Bochartus. Arabicè, inquit, קסטלה *Castala* est *fluminis* vel *fontis murmur*. Sunt qui *fragorem* reddunt. Talis fons Castalius Virgilius in culice.

Castaliaque sonans liquido pede labitur unda.

Quin Castaliis fontis murmur putabatur aliquid habere fatidicum. Unde est quod apud Nonnum Dionys. lib. 4. Cadmo Apollinis oraculum consulente,

——— Ὀμφήεν ῥέεθρυ
Κασταλίης πέφραστο νόμαιον ὕδωρ.

Et in Luciani Jove Tragœdo Apollo ad vaticinia deesse sibi queritur πηγὴν μαντικήν, ὅτι ἡ Κασταλία ἐσιγ. Et Clemens in Protreptico Σεσίγηται γῦν ἡ Κασταλίας πηγὴ, καὶ Κολοφῶν@ ἄλλη πηγὴ, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τέθνηκε νάματα μαντικά. Quo palam alludens Gregor. Nazianzenus Orat. 4. Πάλιν, inquit, ἡ Κασταλία σεσίγηται καὶ σιγᾷ, καὶ ὕδωρ ἐστὶν οὐ μαντευόμενον, ἀλλὰ γε ὕμεσον. Quale est quod idem scribit Orat. 39. Κασταλίας μαντικὸν στόμα divinum castaliæ laticem solum silentium suum vaticinari non potuisse. Quod quidem Scholiastæ referunt ad Syriæ Castaliam propè Daphnem Antiochiæ: Sed ad hanc nostram Constant. Porphyrogen. Themate *Nicopolis*. Nempe eâdem virtute pollere fons uterque creditus est. Sozomenus lib. 5. cap. 19. ubi de Daphne Antiochiæ. Ἐπιστεύθη ἢ ὑπὸ Ἑλλήνων τῶν πρεσβυτέρων, ἦν ἄνθει καὶ ὕδωρ μαντικὸν ἀπὸ Κασταλίας τῆς πηγῆς, ὁμοίως τῇ ἐν Δελφοῖς δυνάμεως τε καὶ προσηγορίας λαχούσης. Ita etiam Niceph. Callistus 10. 28. Proinde in Syriâ illa Castaliâ ex aquarum motu, & strepitu ὑδρομάντεις futura prædixisse constans fama est. Hinc Apollinem refert Suidas in Antiochiæ Κασταλίᾳ solitum χρησμολογεῖν, αὔρας καὶ πνοὰς ἐκ τῶν ὑδάτων ἀναδιδομένης *Oracula edere, aurâ, & flatu ex aquâ expirante*. Ex eâ porrò aquarum agitatione fragor, & murmur consequebatur. Quod & alii disertè scribunt. Græcus Schol. in Gregorium ubi suprà. Κασταλία, πηγὴ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν· ἐν ᾗ καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐφορεύει, *Castalia, fons circa Antiochiam, cui Apollo præsidet*. Pergit, Μαντεία τις ἐξεφέρετο κατὰ τὴν τοιάνδε πηγὴν. ἐκ τῆς τοιαύτης, οὐ κατὰ φωνὴν, ἀλλ' ἁπλῶς ἦχον τινὰ καὶ πνεύματος ἀναδιδομένη (lege ἀναδιδομένου). *Proinde Divinatio quadam ad fontem illum edebatur ex defluxu, non per vocem sed solùm sono quodam & flatu edito.* Vides Lector, huic aquæ sonum, stridorem, & strepitum tribui, i. e. קסטלה *Castala*; unde *Castalia* dicta est, non a *Castalio*, de quo Pausan in Phocicis, nec ab Acheloi filiâ *Castaliâ*, de quâ ibidem Panyasis, & Constant. Porphyrog. in *Nicopoli*, nec à *Castalia* nymphâ quæ metu insequentis Apollinis eò se præcipitem dejecerit, ut a Lutatio traditum: Bochartus.

Castanea, urbs circa Peneum flu. Strabo. Et Magnesiæ P in. Eudoxus per θ scribit. Gentile *Castanaus* Steph. Ab hâc urbe, (nisi a priori malis) nuces quæ *Castanea* dicuntur; quas Nicandri Scholiastes duplicis generis facit. Κασάνων inquit τὸ μὲν λεπιμόν, τὸ δὲ μαλακόν. Ita Virgil. distinguit. Eclog. 7.

Stant & juniperi, stant Castanea hirsuta.

Et Eclog. 1.

Castanea molles, & pressi copia lactis.

Castaon, Cazorla teste Mor. cum Gomesio, op. Hisp. Bæt. inter Ubedam urb. & Seguram op. ad ort. 6. leuc. Sed Henr. Coquo, & Car. Clusio est *Villa Nueva d'Alcaraz*, op. amolum Hisp. Tar. haud procul a monte, ex quo Bætis flu. profluit, ubi olim plumbum proveniebat, cui argenti pars immixta fuit, non adeò ut ejus utilis sit expurgatio. Long. 18. 00. Lat. 38. 00.

Castellani, Hisp. Tarracon. pop. in Catalauniâ, quorum tractus ducatus est Cardonæ, teste Varrerio cum Villanouano. Est autem Cardona op. inter Salsonam 2. & Minorissam urbem 3. leuc. ab Ilerda 10 Bor. versùs, ubi mons est copiâ salis colorum varietate respersi celebris.

Castellum Aquarum, quod & Aquæ. & Thermæ superiores, *Baden* & *Ober Baden*, urbs Helvetiorum inter Tigurum 2. & Basileam 6. leuc. ubi comitia haberi solent Helvetiorum generalia.

Castellum Cattorum, *Cassell*, urbs Hassiæ primaria, vide *Stereontium*.

Castellum, Hunnorum, *Castellaun*, op. Germ. sup. in Trevirentium ditione a Simeiâ op. 2. leuc. in Bor. distans, à Treviris 9. in ortum.

Castellum Menapiorum, *Kessell*, teste Divæo, op. Belgii in Brabantiâ ad Mosam in Geldriæ conf. Horeæ finitimum. Long. 27. 21. Lat. 51. 48.

Castellum Morinorum *Kassell*, teste P. Divæo op. Belgii in Flandr à inter Audomarum urb. Atrebatiæ ad occ. 3. & Hypras urb. Flandricam ad ort. 5. leuc. Long. 23. 30. Lat. 50. 59.

Castor, & Pollux Διόσκουροι, fratres gemini, Jovis ex Ledâ sub cygni formâ compressâ filii, qui & Tyndaridæ passim à Poëtis appellantur, quemadmodum & Helena soror ipsorum Tyndaris. Hi ubi primum adoleverunt,

mare piratis liberarunt, & ob id Dii maris habiti sunt, quos in tempestate nautæ solent implorare. Post hoc in Colchos cum Argonautis profecti: quâ in expeditione Pollux Amycum Bebryciorum regem insidias sibi struentem interfecit. Deinde domum reversi Helenam sororem a Theseo raptam receperunt, Aphydnâ urbe, Theseo absente, expugnatâ. Tandem cùm Castor diem suum obiisset, ferunt Pollucem (qui è eodem cum Helenâ ovo natus immortalis erat) fratris desiderio a Jove petiisse, ut immortalitatem suam cum fratre posset partiri: quâ re impetratâ, alterni mori traduntur, & reviviscere. Virg. Æn.6.

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit
Itque reditque viam toties.

Quod ideò fingitur, ait Servius, quia horum stellæ ita se habent, ut occidente unâ, oriatur altera. Hor. Ep.2. 1.

—— Cum Castore Pollux
Post ingentia facta Deorum in templa recepti.

Vide *Gemini*. Tantam similitudinem horum fratrum fuisse dicit Papinius, ut fefellerint judicium oculorum. Theb.5.

—— Ambiguo visus errore lacessunt
Oebalidæ gemini: chlamys huic, chlamys ardet & illi:
Ambo hastile gerunt: humeros exertus uterque,
Nudus uterque genas. simili coma fulgurat astro.

Claudianus lib. de 4 Consf. Honorii.

Haud aliter summo Gemini cum Patre Lacones
Progenies Ledæa sedent, in utroque relucet
Frater. utroque soror: simili chlamys effluit auro,
Stellati pariter crines: juvat ipse Tonantem
Error & ambigua placet ignorantia matri,
Eurotas proprios discernere nescit alumnos.

Vide Lucianum Dialogo Apollinis & Mercurii, cujus initium est: Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διακρίναιμι αὐτούς. Val. Flac. lib.1.

Illis Tænario pariter tremit ignea fuco
Purpura; quod geminâ mater spectabile telâ
Duxit opus, bis Taygeton, sylvasque comantes
Duxerat, Eurotam molli bis suderat auro.
Quemque suus sonipes niveo de stamine portat
Et volat amborum patrius de pectore cygnus.

Cæterùm communicatur inter fratres *Castoris* nomen apud auctores, D. Lucas in Act. Apost. cap. 28 secundum Vulgatum interpretem: *Post menses autem tres navigavimus in navi Alexandrinâ, quæ in insulâ hyemaverat, cui erat insigne Castorum.* Ubi tamen Græcè Διόσκουροι. Plin. 10. 43. *Super ædem Castorum genitus pullus in oppositam sutrinam devolavit* Arnobius lib. 5. *Tyndaridæ Castores, equos unus domare consuetus alter pugillator bonus, &c.* Atqui Castor equorum domitor, Pollux bonus pugil fuit. Theocritus in Dioscuris.

Ὑμνέομες Λήδας τε καὶ Αἰγιόχω Διὸς υἱὼ
Κάστορα, καὶ φοβερὸν Πολυδεύκεα πὺξ ἐρεθίζειν.

Et postea. —— Σὺ δ᾽ ἐκ Κάστορ ἀείσω
Τυνδαρίδη, ταχύπωλε, δορυσσόε χαλκεοθώρηξ.

Et ante illum Homerus Odyss λ.

Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα
Τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα,
Οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Τεθνᾶσι, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.

Horat. Carm lib. 1. Od. 12.

Dicam & Alciden, puerosque Ledæ,
Hunc equis illum superare pugnis
Nobilem quorum simul alba nautis
Stella refulsit. ———

Idem Sat.1 lib.2.

Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem
Pugnis. ———

Ovid. Fast. 4.

Tyndaridæ fratres, hic eques, ille pugil.

Seneca in Medeâ.

Cedet Castore cum suo
Pollux cæstibus aptior.

Porrò Castor & Pollux arbitri ac testes legum judiciorumque fuerunt. Cicero contra Verrem. Est & Meteori genus quod appellarunt *Castores*; ignes nimirum fulgoris stellarum instar, felix omen navigantibus habitum si incidissent gemini. Lege Plin.2.38.& Senec. Nat. Qu. lib. 1. cap. extr. Hinc *Ecastor*, & *Mecastor*, adverbia jurandi apud Plaut.& Terent. Item adject. *Castoreus*, ut *manus Castorea* apud Senecam Item *Castor* animal ἀμφίβιον Latinè *fiber*, vel *canis Ponticus*, juxta Servium. Juvenal. Sat. 12.

——— Imitatur Castora, qui se
Eunuchum ipse facit, cupiens evadere damno
Testiculorum, adeò medicatum intelligit inguen.

Redimere se ea parte, propter quam petuntur maximè, quò Juvenalis hoc carmen pertinet, præter Ælianum de Animal. aliosque, etiam Horapollo affirmat, qui lib. 2. Hieroglyph. cap. 65. Ægyptios tradit *Castorem*, sive *fibrum*, pingere, cum designare volunt hominem, qui sibi ipsi damnum inferat, quod hoc animal cum se venatione peti videt, proprios testes evulsos in prædam objiciat. Ἀφρικον δ᾽ διὰ τὸ ἰδίως ἑαυτὸν βλάπτεσθαι. Κάστορα ζωγραφοῦσι. Ἐκεῖνος γὰρ καταδιωκόμενος εἰς τὴν ἄγραν τοὺς ἰδίους διδόναι ἀποκόπτει (?) Idem tamen lib. 2. cap. 214. pernegat testes sibi Castorem vellere: Μάτην δ᾽ ἱστοροῦσι. ὅτι διωκόμενον τὸ ζῶον ἀποτρώγει τοὺς διδύμους καὶ ῥίπτει. Ἀδύνατος γὰρ ἐστιν ἅψασθαι αὐτῶν ... ὄρτι ... ὑός. Cui locò alter Plinii pro interpretamento est, l 32.c.3. *Amputari hos ab ipsis cùm capiuntur negat Sextius diligentissimus medicinæ auctor, Quinimo parvos esse substrictosque & adhærentes spinæ, nec adimi sine vitâ animalis posse.* Vide Dausqu. ad Silii locum infertus producendum, & Dioscor. l. 2. c. 26. Author Eleg. de Nuce:

Sic ubi detractum est à te tibi causa pericli,
Quod superest, tutum, Pontice Castor, habes,

Silius lib. 15.

Fulminei veluti deprensus gurgitis undis
Avulsâ parte inguinibus causaque pericli
Enatat intento præda fiber avius hoste.

Ubi Ciceronem magistrum suum retulit Silius. Is enim in oratione pro M. Æmylio Scauro citatur à Servio ad primum Georg. *Redimunt se ea parte corporis, propter quam maximè expetuntur.*

Castor, historicus Rhodius, floruit sub Julii Cæsaris principatu, quem aliqui Galatam vocarunt, quia in Galatiâ vixerit. Putat Vossius hunc eundem esse cum eo, cujus meminit Plin. lib. 20. Cyrillus lib. 1. contra Julianum, ac Stephanus in Βαιννα. Nobilis Chronographus

phus fuit; atque eo nomine etiam laudatur Eusebio in Chron. ad an. 989 ubi ex Chronographiâ Castoris de regno Sicyoniorum, & mox de Atheniensium regno, fragmentum citat. Item ad an. 161. & 542. ubi quædam adfert ex eo de regno Argivorum. Ad hæc Tatiano etiam celebratus, & ante hos Flavio Josepho qui lib. 2. contrà Apionem, cum historicis annumerat, ex quibus constet, Antiochum Epiphanem, in templo Hierosolymitano à se spoliato haud quicquam reperisse, propter quod Judæi à nationibus rideri mereantur. Massiliensis primùm fuit orator, si Suidæ credimus; qui & auctor est. scripsisse libros 5. sive juxta alios libros 9. de epicherematis; item de persuadendo libros 2. ad hæc artem dicendi. Sed historica ejus, quorum idem meminit, sunt ista: Libri 2. de Babyne, liber de Nilo, item χρονικὰ ἀγνοήματα sive *de ignoratione temporum*, quæ etiam Apollodorus citat, lib. 2. & fortasse Ausonius Carm. 23. in Professores Burdigal.

Quod Castor cunctis de regibus ambiguis

Nam cum imprimis soleat in temporibus peccari, eò quòd ejusdem nominis principes confundantur, planè est verisimile, Castorem illo opere unius nominis reges distinxisse. Scripsit præterea, eodem teste, περὶ θαλασσοκρατησάντων. ex quo opere sunt, quæ Eusebius in Chronicis passim de illis refert, qui imperio maris sunt potiti. Porrò Castorem hunc, atque item Thallum, diligenter tractasse historiam, auctor est Africanus & ex eo Eusebius lib. 10. Præp. Evang. cap. 3. Idem Euseb. lib. 1. Χρονικῶν. Κάστωρ ἐν τῇ περὶ ... αὐτῷ φησιν ὧδε. Affert deinde verba de imperio Assyrio, ejusque initio, quod est a Belo Mentionem quoque Justinus Martyr facit parænesi ad Græcos. Impensius semper favisse Romanis, indicat cognomen Φιλορωμαῖος, cujus meminit Suidas. Atque eo magis verisimile fit esse huncipsum Castorem illum, qui volumine quodam Romana instituta cum Pythagoricis contulit, teste Plutarcho in Qu. Romanis. Quod opus etiam signat libro de Is. & Osiride. Sed. Strabo alterum etiam cognomen adfert Nam lib. 12. vocatur *Saocondarius*. Refert ibidem fuisse generum Deiotari, regis Galatiæ, atque ab eodem unà cum uxore fuisse interemptum. Suidas causam hanc ex is addit, quòd socerum esset criminatus apud Jul. Cæsarem. Itaque videri possit hic esse idem Castor, adversus quem pro Deiotaro orationem habuit Cicero apud Cæsarem. Sed obstat quòd Castor iste Deiotari fuit nepos: & vocatur adolescens, quâ ætate jam multa scrip[sisse] minimè fit verisimile. Verba Ciceronis sunt: *Crudelis Castor, ne dicam sceleratum & impium, qui nepos, avum in discrimen capitis adduxerit, adolescentiaeque, ut terrorem injecerit ei cujus senectutem tueri & regere debebat.* Cicerone autem quis meliùs ista nosse potuit, qui causam Deiotari adversus Castorem egit? Num igitur Strabonem & Suidam errasse dicemus, qui ex nepote generum fecerint? An potiùs statuendum, Castorem illum, de quo Cicero loquitur, esse filium Castoris illius, de quo Strabo & Suidas? Saltem illud extra controversiam poni potest, Castorem nepotem, de quo Tullius, esse filium Castoris Chronographi; qui cum genere esset humili, solâque fortasse eruditione & facundiâ commendabilis, Regis gener factus est. Vide sis Vossium de Hist. Gr. l. 24.

Castra Cæcilia, vulgò *Caceres*, castrum aliâs Lusitanorum nunc prov. Extremaduræ, inter Augustam Emeritam & Caurium, in ampla planitie, 3. leuc. à Tago fl. & 16. à Placentia, uti ab op. Guadalupia in occ.

Castra Catulina, *Tuln*. op. Austriæ infer. ad flu. cogn. qui 1. leuc. infra in Danub. se exonerat.

Castra Cornelia Plin. *Corneliana castra* Cæsari, op. Africæ in orá, inter Carthaginem & Uticam.

Castra Exploratorum, locus Brigantum in Britanniâ. Camdeno & Speedo *Burgh upon Sands*, i. e. Burgus ad Sabulum, vicus Angliæ in Cumbriæ Com. ad Ituna æstuarium, medius inter Carleolum, & *Drumbourg*.

Castra Germanorum, op. Mauritr. Cæsar. marit. inter Juliam Cæsaream & Apollinis promont. ad occ. *Bre...ar* Marmolio.

Castra Hannibalis, *Le Castelle*, pag. M. Græciæ in lit. inter Scyllacium urb. & Lacinium promont.

Castra Herculis, hodiè *Erkelens*, op. Geldriæ ditionis, insertum Ducatui Juliacensi versùs Ruram flu. 3. leuc. à Juliaco in Bor. 7. à Colonia.

Castra Iulia, *Trugillo*, op. Hisp. Lusitan. in Extremadura, inter Castra Cæcilia & Guadalupiam 8. leuc.

Castra Mariana, pag. Duc. Mediolanens. in planitie 5. mil. a Novaria in occ. Bielam versus. Long. 30.58. Lat. 44.24.

Castra Metallina, Vide *Metallinum*.

Castra Posthumiana, op. Hisp. Bæt. in Vandaliâ, 2. leuc. a Viennâ in occ. & 5. à Cordubâ in ort. hodiè *Castro del Rio* dicitur.

Castra Vetera, vulgò *Santen*, urbs Germ. infer. ad Rhenum in Duc. Clivensi, inter Wesaliam & Calcariam 2. leuc.

Castra Vlpia, hodiè *Vlpen*, seu *Alpen*, op. Germ. infer. in Duc. Clivensi, apud Santhas & Bercam, inter Wesaliam ad ort. & Geldriam op. ad occ. 2. leuc. *Cleve* verò Simlero, nunc Clivia, Duc. Clivensis caput, a Noviomago urbs primaria Geldriæ. 3. leuc. in aust.

Castrimonium, op. Volscorum in Latio, nunc forsan *Castro* in Campania Romana versùs Lirim flu. & confin. regni Neapolitani, med. inter Aquinum & Pipernum 12. mill. ab Alatrio & tot. à Sora in aust. 20. autem à Signia in ort.

Castrum, *Castro*, urbs Italiæ gemina. Una Hetruriæ inter Soanam ad occ. & Tuscaniam ad ort. 12. m. p. Altera in Salentinis, ab Hydrunto 12. m. p. in aust.

Castrum altum, op. Hisp. Tar. med. inter Saguntum ad merid. & Carthaginem ver. ad Sept. cæde Amilcaris memorabile, in regno Valentiæ. *Castralla* Beuthero, Florianio autem est *Castel Serat*.

Castrum Britannum, vulgò *Dunbritton*, op. Scotiæ in Levinia prov. ubi Levinus flu. cadit in Glottam. Distat 8. mill. a Glasco. Long. 15. 24. Lat. 57.10.

Castrum Caledonium, vulgò *Dunkeldan*, urbs Scotiæ ad Tavum fl. in Perthia prov. versus Athollium reg. 10. mill. à Perthia in Bor. hît episc. sub Arch. S. Andreæ.

Castrum Inui erat op. Rutulorum in Latio in ora litor. maris Tyrrheni, inter Antium & Aphrodisium.

Castrum

Castrum Minervæ, *Castro*, urbs Salentinorum, nunc regni Neapolitani, in prov. Hydruntina episc. sub Arch. Hydruntino, in ora litor. maris Jonii, 6. mill. ab Hydrunto in aust. 9. ab Alexano in Bor. & 16. ab Japygio promont.

Castrum Novum geminum apud veteres; Unum in ora Hetruriæ col. & urbs quæ periit inter Pyrgos 8. & Centum cellas 5. m. p. Alterum Piceni, in ora Altutii, inter Fruentum & Aternum flumina.

Castrum Novum, *Castel Novo Tortonese*, qui in Dertonensi agro. Dicitur etiam ad differentiam aliorum *Castel Novo di Scrivia* estque in Ducatu Mediolanensi 3. mill. à Pado flu.

Castrum Novum, urbs Dalmatiæ ad fin. Rhizonicum, Ascrivio urbs finitimum in ora: ubi sedes episcopi Risiniensis, nunc sub Turcis Long. 43. 40. Lat. 42. 52.

Castrum Novum, vulgò *Nevv-Castle*, op. Angliæ in Com. Northumbriæ, cum portu nobili, quem Tina flu. efficit, suâ profunditate naves valdè magnas admittens, & ita defendens, ut nec tempestatibus facilè jactari, nec vadis affligi possint. Vide Camdenum in Ottadinis.

Castula, op. Etruriæ inter Aretium 5. & Cortonam 10. m. non obscurum, vulgò *Castiglione*, nisi sit aliud ad lacum Thrasymenum à priore 20. m. p in merid. distans. Long. 35.15. Lat. 42.40.

Castulo, urbs olim episc. nunc pagus Hisp. Tar. Appiano Καςόλων, Straboni corruptè Κλαςῶν, & Κασλών. & Καςυλων. Artemidoro, Polybio & Stephano Κασάλων. Ejus mem. Silius lib. 13.

Castulo Phœbei servat cognomina vatis.

Et paulò post.

Fulget præcipuis Parnassia Castulo signis.

Populi *Castulonenses* Plinio. Oretanorum urbs maxima est (inquit Bochartus) Bæticæ finis versùs Orientem, ubi Bætis ne scaphis quidem est pervius, propter confragosas crepidines quibus utrimque obsidetur. Res expressa in Strabone, qui postquam Bætin stadiis ferè quingentis Hispalin usque ἀλκάσι ἀξιολόγοις onerariis grandioribus navigari docuit, & minoribus usque ad Ilipam & Cordubam usque scaphis; Τὸ δ᾽ ἄνω, inquit, τὸ ἐπὶ Κλαςῶν (lege Κασλῶνος) οὐκ ἔστι πλώϊμον: παράλληλοι δ᾽ ὄντες ῥάχεις ὀρῶν συνάπτουσι τῷ ποταμῷ. Ubi ῥάχεις sunt rupes ad quas fluctus cum fragore alliduntur. unde Proverbium in loquaces, ῥαχίας λαλίστερος, ripâ aut litoris crepidine loquacior. Cùm autem ad hujusmodi ῥάχεις sita fuerit *Castulo*, ut Geographus author est, ab aquarum fragore videtur esse appellata, quia קסטלה *castala* ab Arabibus *fluvii fragor* dicitur. Hoc saltem vero similius, quàm quod Græci fabulantur, non aliâ ratione freti quàm vocis sono, Castalium, Castaliæ nymphæ filium, à quo propè Cyrrham & Parnassum fons Castalius dictus est, Castulonem in Hisp. condidisse. Unde Silius lib. 3. de Imilce uxore Annibalis, quæ Castulone nata erat, ut ex Livio discere est.

——— *Cirrhæi sanguis Imilce*

Castali, cui materno de nomine dicta

Castulo. ——— ———

Ad Castulonem meminit Strabo fodinæ plumbi, cui argentum erat admixtum. Sed & argenti fodinas in eodem agro memorat his verbis Polybius lib. 10. Ἐν τοῖς περὶ Καςαλῶνα τόποις, περὶ Βαιχύλων, οὐ μακρὰν τῆς ἀργυρίου μετάλλων. Hæc Bæcula est Obulcum Ptolemæi, cui vicina fuit Castulo ad Bætim, non ad Anam, uti describunt ποταμόγραφοι. Sed in Castulonis situ fefellit illos numerus latitudinis, qui in Ptolemæo corruptus est, ut Casaubonus rectè observat. De Castulone plura qui volet Livium legat lib. 24. & 28.

Casuentum: flu. in sinu Tarentino. Plin. 3. 11. quem Leander *Vasento* dici ait; in Calabria. sup. est. *Basentium* Diaconus vocat. *Barentinus amnis* est apud Jornandem, sub cujus alveo Alaricus Gothorum rex sepultus fuisse dicitur. Fuit etiam *Casuentium*, vel *Casuentum* Colonia Romanorum, teste Frontino.

Casurgis, Praga urbs Bohemiæ totius caput. Ptol. Long 37. 02. Lat. 49. 50.

Casus, insula propè Rhodum, Phœnicibus erat קש *cas*, i. e. *stipula*, vel *minuta palea*, quam ventus rapit. Cur autem inde dicatur insula *Casus*, sibi non constare ait Bochartus. Tantùm constat sic dici, quia Casi aliud nomen est *Achne*. Plin. 5. 31. *Rhodiorum insulæ Carpathus, quæ mari nomen dedit, Casus, olim Achne*, &c. Achne scil. Græcis id ipsum est quod Ebræis קש *cas*. Hesych. Ἄχνη τὸ ἄχυρον, i. e. *palea*.

Catabanes, pop. Arab. desertæ, quos Strabo lib. 6. *Catabanenses* vocat. Horum regionem Eratosthenes thuriferam esse perhibet; Φέρει δ᾽, inquit, λιβανωτὸν μὲν ἡ Καταβανία. Plin. lib. 12. c. 14. solum thus scribit avehi per Gebanitas. (nam Catabanos & Gebanitas eosdem esse verisimile videtur) *Evehi*, inquit, *non potest*, nisi per Gebanitas, itaque & eorum regi penditur vectigal. Unde nomina; *Gaba* enim vel *Geba tributum exigere*, & *catab*, vel *cetab scribere* sig. Putat igitur Bochartus Syros mercatores gentis avaritiam his epithetis potius quàm nominibus sugillasse, quod viderentur modum excedere in aromatum, quæ efferebantur, descriptione, & vectigalium exactione. Unde sequitur in Plinio. *Sunt & quæ sacerdotibus dantur portiones, scribisque regum certæ.* Obiter emendabis Dionysium vers. 959. ubi vulgo Κλεισβηνοί corruptissimè; lege Καταβανοί. Sic duo Interp. Priscianus.

Minnæique maris prope Rubri litora vivunt

Atque Sabæ, post hos nec non habitant Catabeni.

Festus Avienus. —— *Rutuli conterminæ ponti*

Minnæi, Sabataque tenent superi, impiger ampla

Æquora disulcat gleba ditis Catabenus.

Catabathmus, urbs olim, nunc pagus Marmaricæ litoris inter Cyrenem ad occ. 174. & Parætonium ad ort. 129. m. p. Anton. *Carto* Moletio; *Capo di Albar* Theveto Mela. 1. 8. *Catabathmos vallis devexa in Ægyptum finit Africam.* Sallustius vocat *declivem altitudinem*, sed non addit in quam partem vergat ista declivitas. Inquit enim in Jugurthino, *Africam habere ab ortu satis declivem altitudinem, quem locum Catabathmon incolæ appellant.* Καταβαθμὸν vocat Æschylus in Prometheo, ridiculè verò ponit ad fontes Nili. Sed ignoscendum hoc Æschylo, qui non major inter Græcos fuit Geographus, quàm fuerunt apud Romanos vel Seneca, vel Lucanus. Non rectè verò interpres Solini hunc Catabathmum, qui terminus fuit Cyrenaicæ, arenosum fuisse colligit ex loco illo Stephani. Καταβαθμὸς τόπος ἐν Λιβύῃ, μεταξὺ τῆς Ἀμμωνιακῆς

καὶ τ̃ Παραφονίω. Locum enim istum non posse accipi, nisi de Carabathmo parvo', nemo, ut opinor, negabit. Is. Vossius.

Catacecaumene, Phrygiæ regio quam alii Mysiæ, alii Mæoniæ ascribunt, ut videre est apud Strabonem. Sed eandem Phrygiæ Hesychius tribuit vocabulo Ἐκπεπύρωσε. Ἄγαρα, inquit, πρὸς τὴν Κατακεκαυμένην τ̃ Φρυγίας χώραν. Diodorus item Siculus quo loco fabulatur Ægidem belluam ignivomam à Pallade occisam τὸ μὲν πρῶτον φανῆναι περὶ τὴν Φρυγίαν, καὶ κατακαῦσαι τὴν χώραν, ἣν μέχρι τ̃ νῦν Κατακεκαυμένην Φρυγίαν ὀνομάζεσθ. Tam verè quàm quod alii apud Strabonem ἐκ τῶν κεραυνοβολιῶν καὶ πρηστήρων *à fulminibus & ignium procellis* hoc contigisse dicentes eò referunt fabulam Typhonis, à Jove sc. fulmine icti. Ut ut sit *Catacecaumene* dicitur Phrygiæ portio circa Caystrum & Mæandrum & urb. Philadelphiam, de quâ Apocalyps. cap. 3. vers. 7. cujus campestris regio est τεφρώδης, i. e. *cinericia*, montana autem & saxosa μέλαινα ὡς ἐξ ἐπικαύσεως, *nigra tanquam ex adustione*. Terra denique tota est εὔθρυπτος καὶ ψαθυρὰ *fragilis & friabilis*, πλήρης τε ἁλμυρίδων καὶ εὐεκπύρωτος, *plena salsuginis, & facilè inflammatur*. Est etiam insula in mari Rubro. Steph.

Catadupi, pop. Æthiopiæ apud Catarractas Nili incolentes, unde nomen *Catadupa*. Cic. de Somnio Scip. *Hoc sonitu oppletæ aures obsurduerunt: nec est ullus hebetior sensus in nobis; sicut ubi Nilus ad illa, quæ catadupa nominantur, præcipitat ex altissimis montibus: Ea gens quæ illum locum accolit propter magnitudinem sonitûs, sensu audiendi caret*. Vide Sen. Nat. Qu. 4. 2. Amm. Marcell. lib. 22. Plin. 5. 9. nec non Vitruvium lib 8. cap. 2. & Wendelin. de Adm. Nili cap. 5.

Cataia, vel *Cathaia*, reg. Asiæ in Tartaria versùs ortum, & terram Esonis maximè extensa, inter Tartariam veram ad Bor. Sinas ad aust. & Turchestaniam ad occasum. Ejus partes Europæis notæ sunt, *Tangutum*, *Tenducum*, & *Tainfuinum*: crediturque Serica antiquorum. Ibi primaria urbs est Cambalum, quæ amplissima. A quibusdam confunditur cum Sinis.

Catalaunia, quæ & meliùs *Catalonia*, reg. Hisp. citer. inter mare Mediter. ad or. & Aragoniam ad occ. ac montem Pyrenæum ad Sept. à Gall. Narbonensi separantem, & Iberum flu. ad austr. à regno Valentiæ ferè dividentem. Principatus tit. clara, aliàs paruit Comitibus Barcinonensibus, ac deinde regibus Aragoniæ, & ideò etiam sub Corona Aragoniæ ferè continetur. Ejus autem pars, nempe Comit. Ruscinonensis Sceptro Gallico subest ab an. 1660. Reg. est montuosa, sed ferax & valdè rigua, cujus incolæ plurimum libertatis amantes.

Catalaunum, *Chaalons*, urbs Gall. Belg. in Campania ad Matronam flu. ubi etiam pop. *Catalauni*. 20. leuc. distat à Trecis in Bor. quot à Verduno in Aust. Ab ea dicti sunt *Catalaunici campi*, ubi Attila devictus fuit à Francis, & Romanis. Long. 25. 40. Lat. 48. 58.

Catana, Siciliæ op. ad radicem Ætnæ mont. situm, patria Charondæ, inter Atheniensium legislatores inprimis celebrati. Ibi fuit simulacrum Cereris, teste Cicerone, quod à viro non modò tangi, sed ne aspici quidem fas erat Silius lib. 13.

Tum Catana ardenti nimium vicina Typhœo.

Strabo lib. 6. Ὑπέρκειται δὲ μάλιστα τ̃ Κατάνης ἡ Αἴτνη, καὶ τ̃ περὶ τὰς κρατῆρας παθῶν πλεῖστον κοινωνεῖ, καὶ γὰρ οἱ ῥύακες εἰς τὴν Καταναίαν ἐγγυτάτω καταφέρονται. Diodorus scribit hanc ab Hierone, cum ejus incolas ejecisset, Ætnam appellatam fuisse. Hodiè tamen adhuc *Catania* dici tradit Fazellus. Procopio Gothicarum rerum lib. 1. Κατάνη mendosè legitur. Strabo lib. 6. Ἡ Κατάνη δ' ἐστὶ Ναξίων κτίσμα. Idem tradunt Marcianus Heracleota, & Thucydides lib. 6. Videatur Cluverius de Sic. Ant. lib. 1. pag. 117. Ad Amenani ostium (inquit Bochartus) *Catana* קטנא h. e. *parvam* sonat. Nempe *Catana* erat opidulum, antequam Naxii illud auxissent, colonia eò deductâ, Evarcho duce. Quos proinde Græci habuêre pro Catanæ conditoribus. Ita *Cana* Galilææ Ebraicè scribitur קטנה *Catna*, & in Syrâ paraphrasi קטנא *Catne* Joh. 2. 1. in quem locum consulendus est Lud. de Dieu ὁ μακαρίτης. Bochartus.

Jo. Maria *Catanaus*, Novariæ natus fuisse dicitur à Leandro in Lombardiæ Transpadanæ descriptione. Hic præter eruditos in Plinii Epp. & Panegyricum, commentarios (qui primum Mediolani prodiere an. 1506.) Etiam *versu Heroico Christianorum expeditionem ad bellum sacrum panxit*, ut ibidem Leander ait. De eodem Lil. Gyraldus, *Nonnihil & Io. Maria Catanæus in Poëticâ facultate promovit, id quod planè ejus Genua declarat, & ingens illa quidem, quam diu parturit Gothofredi & Coementis expeditio quâ Christi Sepulcrum è barbarorum manibus assertum est.*

Catangius, sinus in litore Asiatico Bospori Thracici. *Golfo Castacio* nunc. Petrus Gyllius.

Cataonia, supra Ciliciam regio, confinis Cappadociæ, ut Corn. Nepos *in Datame* describit. Incolæ *Cataones* Stephano dicuntur. Vide Plin. 6. 2.

Cataractonum, sive *Cataracton*, vulgò *Catterick*. teste Rob. Talboto, op. Scotiæ, ubi & diversorium *Cantarick-bridge*. Vide *Caturactonium*, quod alii *Carlile* indigitant. Camdenus habet *Catarrick*, & *Catarrick-bridge* Angliæ in Com Ebor.

Caterlogum, *Caterlagh*, urbs Hiberniæ, Com. cogn. caput, ad Brigum flu. med. inter Kildariam & Cellam S. Canici.

Catharina, virgo Alexandrina, artibus Philosophicis à pueritia exculta, ac deinde studio doctrinæ cœlestis dedita. Quæ cùm Maximinum cogentem Ægyptios ad ethnica sacrificia celebranda palam arguisset, primùm carceri inclusa est, deinde ad disputationem cum 50. Grammaticis ac Rhetoribus educta omnes vicit & ad fidem Christi convertit. Eos omnes Tyrannus trucidavit; Catharinam totæ impositurus erat, sed fulmen totam disjecit; quare gladio decollata est. Corpus dicitur ab Angelis in montem Sina delatum esse.

Cathnesia, *Cathnes*; prov. Scotiæ ult. & Septentrionalior versus Orcadas; ubi Catini Populi.

Catilina, civis Romanus nobilis, conjuratione contrà patriam initâ notissimus, cujus impii conatus prudentiâ Ciceronis oppressi sunt. Historiam eam scripsit Salustius. Vide & Flor. lib. 4. cap. 1. & Plut. *in Cicerone*. Juven. pro

quovis pessimo & exitioso patriæ cive posuit Sat. 14. cum ait:

———Et Catilinam
Quolibet in populo videas, quocunque sub axe.

Virg. Æn. 8.

———Et te Catilina minaci
Pendentem scopulo Furiarumque ora trementem.

Lucan. lib. 7. ubi de Cicerone

———Cujus
Pacificas sævus tremuit Catilina secures

Martialis.

Dixerat O mores! O tempora! Tullius olim
Sacrilegum strueret cùm Catilina nefas.

Catillus, *M. di Tivoli*, mons Latii apud Tybur urb. & Anienem flu cujus incolæ *Catilli*: Virgilius:

Et Tybur Catille tuum.

Silius lib. 4. ——— *Anienicolæque Catilli.*

Catius, Deus Ethnicorum, qui *catos* i. e. acutos homines faceret, aliis *Cautus*, quia *Cautos* homines efficit. Aug. de Civ. Dei.

Cato. Hujus nominis celebres aliquot fuerunt: ut M. Porcius Cato cui posteà à *Censura* dignitate *Censorii* nomen inditum est. Ex Tusculano municipio ortum traxit, indeque persuasione atque amicitiâ Val. Flacci adductus primus ex eâ familiâ se Romam contulit, ubi propter singularem virtutem honores omnes sine repulsâ est adeptus. Primò enim Trib. Mil. in Siciliâ fuit; deinde Prætor Sardiniam subegit, ubi ab Ennio fuit Græcis literis institutus, cùm jam natu grandior esset. Postremo Consul cum eodem Flacco creatus citer. Hispaniam sortitus est, ubi rebus feliciter gestis urbium omnium muros, quæ intra Bætim erant, uno die solo æquari jussit. Hunc ob morum gravitatem, singularemque justitiam Virg. Æn. 8. Inferorum judicem facit:

Secretosque pios & dantem his jura Catonem.

Tametsi locum illum aliter intelligit De la Cerda, nempe de Catone Uticensi, quem *severum* Martialis, *gravem* Silius, *horridum* Lucanus vocat. Cæterùm Cato noster tres summas res præstitisse existimatus est. Erat enim, *Optimus Orator*, *Optimus Imperator*, *Optimus Senator*, uti eum Plin. 6. 27. prædicat: Præterea quadragies causam dixit, & quamvis toties postulatus fuit, tamen semper absolutus est. *Omnium bonarum artium magister* eidem Plinio vocatur 25. 2. Scripsit varia. Quintilianus lib. 12. cap. ult. *M. Censorius Cato, idem Orator, idem Historiæ conditor, idem juris, idem rerum rusticarum peritissimus, inter tot operas militiæ, tantas domi contentiones, rudi seculo literas Græcas ætate jam declinatâ didicit, ut esset hominibus documento, ea quoque percipi posse, quæ senes concupiscunt.* Vide Plutarchum & Nepotem in ejus vitâ, itemque Livium lib. 39. cap. 40. Elogium quoque ejus habes apud Val. Max. lib. 8. cap. 7. Vide sis etiam Voss. de Hist. Lat. lib. 1. cap. 5. Dicere solebat. Trium potissimùm rerum se pœnitentiam egisse; primùm eò perrexisse navigio, quo pede proficisci potuisset; Secundò ignavum præteriisse diem; Tertiò uxori secretum revelasse. Item *Catones* duo fuêre superioris filii, quorum alter in bello contrà Perseum sub Æmilio Paulo magnâ cum laude militavit: Alter patre superstite, ac Prætore designato, extinctus est, & egregios in juris Civilis disciplinâ libros composuit. Gellius lib. 2. cap. 4.

M. Cato Uticensis, M. Porcii pronepos fuit, quem & vitæ, Stoicæque disciplinæ severitate referebat. Hic nudis interdum pedibus, brevique togâ in publicum prodibat, sese adsuefaciens non nisi turpibus rebus erubescere. Consulatum frustrà petiit, quod virtuti suæ fidens, populo non nimium submissè voluerit supplicare. Martiam conjugem Hortensio amico liberorum causâ concessit eandemque post ejus mortem recepit; quod Cæsar avaritiæ causâ ab eo factum calumniatus est: *Dimisit*, inquit, *inopem, ut locupletem reciperet.* Post Pharsalicam cladem reliquias Pompeiani exercitûs collegit, ac terrestri itinere per deserta Libyæ ad Jubam regem perduxit. Tandem victo à Cæsare Scipione, Uticæ, quam tutandam sumpserat, necem sibi conscivit, perlecto ante Platonis Dialogo, de animæ *Immortalitate*, qui *Phædon* inscribitur. Lucanus.

Victrix causa Deis placuit, sed victa Catoni.

Horat. 3. Carm. Od. 21.

Narratur & prisci Catonis
Sæpè mero caluisse virtus.

Quem vino non indelectatum liquet ex Sen. cap. 15. lib. 1. *de Tranquillitate. Cato*, inquit, *laxabat animum curis publicis fatigatum*, &c. Et mox. *Catoni ebrietas objecta est. At faciliùs effecerit, quisquis objecerit, hoc crimen honestum, quàm turpem Catonem.* Sanè & Plutarchus quoque author est, Catonem, πολλάκις ἐν οἴνῳ διάγειν εἰς ὄρθρον. Hunc *Sapientis* nomen in senectute habuisse scripsit Cic lib. *de senectute.* Quo nomine Vetus Poëta *in Florido* ita admiratus est, ut vel Socrati anteferret. Ejus versus isti sunt:

Sperne mores transmarinos; mille habent offucias,
Cive Romano per orbem nemo vivit rectiùs:
Quippe malo unum Catonem, quàm trecentos Socratas.

Fuit nimirum severis moribus, invicti animi & continentis: Unde omnes *cordati, severi & inculpatis moribus Catones* vocati, ut & Val. Max. l. 2. c. ult. observat. Lucan. lib. 4.

——— Hi mores, hæc duri immota Catonis
Secta fuit, servare modum, finemque tenere.
Naturamque sequi, patriæque impendere vitam,
Nec sibi sed toti genitum se credere mundo.

Hunc ita describit Velleius; Hic genitus proavo M. Catone principe illo familiæ Porciæ, homo virtuti simillimus & per omnia ingenio diis quàm hominibus propior: qui nunquam rectè fecit, ut facere videretur, sed quia aliter facere non poterat, cuique id solum visum est rationem habere quod haberet justitiam: omnibus humanis vitiis immunis, semper fortunam in suâ potestate habuit. De ἀστοργίᾳ illius B Aug. Civ. Dei. 1. 22. Nec de alia causa aureolo illi libello *De moribus* versibus conscripto, qui vulgò pueris proponi solet, *Catonis* nomen inditum est: Neque enim Cato ejus author est: sed ita appellatur quia de sanctitate morum præcipit, qualis in Catone fuit. Ejus vitam scripsit Plutarchus. Elogium ejus apud Senecam habes de *Const. Sapientis* cap. 1. & 2.

Val. Cato, Grammaticus, qui Romæ multos & nobiles docuit tempore Syllæ, cujus famam hi versus indicant;

Cato Grammaticus, Latina Siren,

Qui solus legit, ac facit poëtas.

Scripsit præter Grammaticos libellos, etiam poëmata, ex quibus præcipuè probantur *Lydia* & *Diana*. *Lydia* Ticida meminit.

Lydia doctorum maxima cura liber.

Diana verò Cinna.

Secula permaneant nostri Diana Catonis.

Vixit ad extremam senectam, sed in summâ pauperie & pene inopiâ, abditus modico gurgustio, postquam Tusculana villa creditoribus cessérat, ut auctor est Bibaculus in his.

Si quis fortè mei domum Catonis
Depictas minio assulas, & illos
Custodes videt hortulos Priapi,
Miratur quibus ille disciplinis
Tantam sit sapientiam assecutus,
Quem tres calculi & selibra farris,
Racemi duo tegulâ sub unâ
Ad summam propè nutriant senectam.

Et idem rursus.

Catonis modo, Galle Tusculanum,
Totâ creditor urbe venditabat.
Mirati sumus unicum magistrum,
Summum Grammaticum, optimum poëtam
Omnes solvere posse quæstiones,
Unum difficile expedire nomen.
En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!

Ejus quoque meminit Catullus.

Ride. quicquid amas, Cato Catullum.

Itemque Ovidius.

Et par Cornifici. parque Catonis opus.

Catria, insula in mari Libyco, eadem quæ *Æthusa*. Steph. De nominis origine sic Bochartus. *Ægusa* Libycum nomen apud Stephanum est *Catria*: Ἀιγῦσσα, inquit, νῆσος Λιβύνσης Λιβύας λεγομένη Κατρία. Ubi pro Κατρία Cluverius scribendum censet Καπραρία, quasi pro *Ægusâ* Libyes *Caprariam* Romanâ voce appellaverint Sed ut ut Ἀιγῦσσα & *Capraria* sint voces synonymæ, tamen à Romanis ipsis Ægusa dicitur non Capraria. Vide Plin. 3. 8. *Aponianam* vocat Hirtius de bello Africano, unde hodiernum *Favagnana*; *Caprariam* nemo quod sciam. Præterea non est credibile, Pœnos à Romanis accèpisse nomina insularum, quas tenuêre diu ante Romam conditam. *Catria* igitur, ut vult Stephanus, Punicum nomen est, sed à Græcis interpolatum, nam & ע expressum per G. ut in *Gaza*, *Segor*, *Gomorrha*, & similibus עדר *geder* autem vel *gadar* est *grex*, non solùm ovium sed & caprarum. Hinc in plurali emphatico עדריא *gedraia* vel *gadraia* sunt *greges*. Itaque insula *Gadraia*, unde deflexum *Catria*. est insula gregum, caprinorum scilicet, id est, *Ægusa*.

Catti, *Chatta* Ptolemæo pop. Germ. hodiè *Hessi*, à Druso domiti, quorum regio *Hessia*, seu *Hassia*, *Hessen* vulgò, teste Junio. In Batavis etiam est Cattorum vicus, vulgò *Catwvick* apud Lugdunum urb. Horum mem. Mart. 2. 2.

Frater Idumaeos meruit cum patre triumphos;
Quæ datur ex Cattis laurea, tota tua est.

Juvenal. Sat. 4.

Tanquam de Cattis aliquid torvisque Sicambris
Anxia præcipiti venisset epistola pinnâ.

Catti Melibocci, Germ. tractus, qui *Catzenelebogen* dicitur B. Rhenano; in Hassiâ est.

Cattigara. Sinarum statio. Ptol. *Canton* Castaldo, urbs Sinarum in orâ litorali sub Lusitanis in Indiæ ultrà Gangem confinio, Emporium frequens. Long. 70. 00. Lat. 24. 00.

Cattiterides, vide *Cassiterides*.

Catuaci, pop. inter Belgas, *Nerviis*, Caletibus, Veromanduis & Condrusis proximi, quos fortè Duaci op. incolas Diœcesis Atrebatensis opinari licet. Cæsar, lib. 2.

Catullus, Poëta Veronensis, epigrammatum scriptor, anno uno ante Sallustium natus, quo tempore Romanorum imperium Marii & Syllæ factionibus concutiebatur. Latinæ puritatis custos fuit religiosissimus, unde & *Docti* cognomen meruit. Martialis.

Verona docti syllabas amat Vatis.

Alioqui lascivus, & suprà modum mordax; utpote qui ne Cæsari quidem, jam rerum potito pepercerit. Clodiam amicam celebravit, quam ficto nomine *Lesbiam* vocavit. Ovid. Trist. 2.

Sic sua lascivo cantata est sæpè Catullo
Fœmina, cui falsum Lesbia nomen erat.

Martialis.

Nolo, quot arguto dedit exorata Catullo
Lesbia. ———

Catullus, cognomento *Urbicarius*, mimographus, de quo Juvenalis Sat. 13.

——— *Mimum agit ille*
Urbanus qualem fugitivus scurra Catulli.

Idem Sat. 8.

Consumptis opibus vocem, Damasippe, locasti
Sipario, clamosum ageres ut Phasma Catulli.

Ubi vide sis veterem Scholiast.

Q. Luctatius Catulus, primo bello Punico 300. navibus adversus Pœnos profectus, 600. eorum naves commeatibus impeditas, duce Amilcare, apud Ægates insulas, inter Siciliam & Africam, depressit, finemque bello imposuit. Pacem verò petentibus hâc conditione concessit, ut Siciliâ, Sardiniâ, ceterisque insulis inter Italiam, Africamque cederent, & Hispaniâ citrà Iberum abstinerent. Liv.

Catulus, Orator Cons. cum C. Mario, quarto ejus Consulatu, Cimbros fudit: à collegâ posteà, urbe occupatâ per dissensionem mori jussus est, frustrà precantibus pro eo civibus. Itaque in cubiculo inclusus candentium carbonum vapore suffocatus est, cujus manes ultus posteà Sylla, interfecto Mario juniore. Lucanus.

——— *Quid sanguine manes*
Placatos Catuli referam?

Catulus, sororius Catilinæ, eques Romanus, partium nullarum, tantumque quieti studens, à Catilinâ jussu Syllæ interfectus. Ascon. Pædian.

Catulus alius, hujus superioris filius, qui Lepidum post Syllæ mortem bellum civile reparantem oppressit. Hic nimirum fuit Ciceronis temporibus, & Capitolium incensum restituit, vir non minoris integritatis, quam gravitatis, & apud suos cives authoritatis.

Caturiges, *Catiriges* Ptolemæo, *Caturiges* Straboni, pop. Gall. Narbon. Alpini in Delphinatu, quorum op. *Caturiga*. Anton. *Chorges*, teste Simlero

Caturractonium, Angliæ op. vulgò *Caerlile*. Aliis autem est *Allerton*, op. in Comit. Ebor. Long. 19. 20. Lat. 51. 15.

Caturriga, Gall. Belg. urbs inter Burocortorum & Nasium Anton.

Catyeuchlani. Albionis pop. Ptol. Hodiè *Buckinghamienses, Hertfordienses*, & *Bedfordienses* Camdeno vocantur.

Cavara, Cavares Plinio. *Cavari* Ptol. pop. Gall. Narbon. apud Rhodanum flu. *Gavots*, teste Dalechampio inter Avenionem & Valentiam incolentes, quorum metropolis *Avenio* dicitur.

Caucade, gentes ad Lagoum amnem ubi in illum influit Ophurus circa Mæotim. Plin. 6. 7.

Caucana, Siciliæ portus propè Syracusas, teste Ptolemæo, cui Καύκανα λιμὴν dicitur. Pluralis numeri esse τὰ Καύκανα è Procopii Vandalicorum libro primo discimus. Βελισάριος δὲ τῷ Προκόπιον ἐκέλευσεν ἐς Καύκανα τὸ χωρίον συμμῖξαι, διακοσίοις μάλιστα σταδίοις Συρακουσῶν διέχον, ubi τριακοσίοις legendum censet Cluverius. Porrò *Caucana*, vel ut veteres efferebant *Cascana*, videtur esse חוב קנה *Chof-cane, portus arundinis*, i. e. *arundinosus*. Bochartus.

Caucasus, mons editissimus in Septentrionali Asiæ parte, Indiam dirimens à Scythiâ. Val. Flaccus lib. 5. Argonaut.

Vltimus inde sinus, sævumque cubile Promethei
Cernitur in gelidas consurgens Caucasus Arctos.

Hic fertur tantæ altitudinis, ut circa illius verticem Sol velut scindi videatur, uti Philostratus lib. 2. de vitâ Apol. prodidit, ubi vide plura de hoc monte, itemque apud Qu. Curt. lib. 7. Hinc *Caucasum mente induere*, pro suprà modum indurare animum. Seneca in Medeâ, vers. 43. dixit.

——— Pelle fœmineos metus,
Et inhospitalem Caucasum mente indue.

Virg. Æn. 4.

——— Duris genuit te cautibus horrens
Caucasus Hyrcanaque admorunt ubera tigres.

Horat. Carm. 1. Od. 22.

Sive facturus per inhospitalem
Caucasum. ———

Porrò sylvosum esse montem, atque arboribus, quæ fabricandis navibus sint aptæ, plenissimum fuisse testatur Strab. lib. 11. nec dubitare nos de eo sinet Propert. lib. 2.

Et nemus omne satas intendat vertice sylvas,
Vrgetur quantis Caucasus arboribus.

Virgilius Georg. 2.

Ipsa Caucaseo steriles in vertice sylvæ,
Quas animosi Euri assiduè franguntque feruntque,
Dant alios alia fœtus: dant utile lignum
Navigiis pinos, domibus cedrosque, cupressosque.

In radicibus, herbis veneficis & vulturibus abundat. Suprà Iberiam ac Albaniam in Septentrione à Ptolemæo collocatur. *Coras*, & *Cochias*, teste Haytono Armeno, dicitur, *Albsor* Nigro, *Adaxar* Theveto. *Caspium* vocat Eratosthenes apud Strabonem; in quo Prometheum vinctum, aquilâ jecur rostro depascente, fabulantur. Inde *Caucasia Porta* seu *Pylæ*, (quæ & *Iberiæ*, hodiè *Demircapi* & *Themircapi*, id est *porta ferrea*,) uti ab Egesippo nominatur, non quòd ex ferro constet, sed quòd locus adeò munitus, ut quemvis hostilem impetum facilè sustineat, quum transitus duntaxat pateat 300. passuum. Hæ portæ magno errore *Caspia* à multis dictæ fuêre, ut Plin. lib. 6. cap. 11. tradit. Nunc ibi urbs est, quæ *Derbent* (quod *angustias* significat) vocatur ab exteris, & omnium in Oriente urbium munitissima censetur. Inde *Caucasia volucres* apud Virgilium. Eclog. 6.

Caucaseasque refert volucres, furtumque Promethei.

Id est, vel *Aquila*, juxtà Hesiod. in Theog. Apollonium lib. 2. Argon. Ovidium, & Attium in Prometheo sic scribentem:

Iam tertio me quoque funesto die
Tristi advolatu aduncis lacerans unguibus
Iovis satelles pastu dilaniat fero.

Vel *Vultur* juxtà Fulgentium in Mythol. & Petronium in Hendecasyllabo.

Cur vultur jecur ultimum pererrat
Et pectus trahit, intimasque fibras.

Et hæc fortè ratio (notante De la Cerda) quare Poëtæ dictum *volucres*, quasi insinuatet Prometheum jam ab aquilâ, jam à Vulture lancinari, nam aliter dixisset *volucrem* vel *avem*. ut Prop. lib. . Eleg. 1.

——— Medio pectore pellet avem.

Et Mart. in Amphitt.

Assiduum nudo pectore pavit avem.

De nomine Bochartus. Terra Gog vel Magog erat Scythiæ pars circa Caucasum, quam Colchi & Armeni, quorum dialectus erat semichaldæa, גוגהסן *Goghasan* vocarunt, i. e. *Gogi munimentum*, atque inde Græci Καύκασον sono meliori, ut cum pro גמל *gamel* κάμηλον dicunt. Fuit etiam *Caucasus* locus circà Chium insf. Herodot. Item in Arcadiâ Halicarnasseo, nisi illic *Thaumasios* legendum sit, uti putat Portus.

Caudex. Sen. de Br. V. *Claudius* Romanis primus persuasit navem conscendere, Caudex ob hoc ipsum appellatus, quia plurium tabularum contextus Caudex apud antiquos vocabatur; unde publicæ tabulæ, codices dicuntur. Vide Suet. Tib. 2. Polyb. 1. qui navibus Lucrensium, Tarentinorum, Neapolitanorum usum scribit ad trajectum. Auctor de V. Illustribus, Ap. Claudius Caudex, Cæci frater fuit; primò ad explorandos hostes. fretum piscatoriâ nave trajecit. Ab eâ navi ergo sic dictus videtur; nam minores illas sic vocarunt. Auson.

Navita caudiceo fluitans super æquora lembo.

Nonius: Codicarias naves etiam nunc consuetudo appellat, eò quòd (lego *eas quæ*) in fluminibus sunt usui, Sallust. 4. Hist. Contendit ad flumen Eufratem, & quanquam ad id naves codicariæ, occultè per hyemem fabricatæ aderant. Adde in eâ voce Festum. *Caudicarii* quoque sunt ipsi nautæ qui Tiberi annonam subvehunt. Lipsius.

Caudi, vel *Caudium*, Samnitum op. in Italiâ propè Beneventum, unde *Furca Caudina*, & *Fauces Caudina*, Romanorum ignominiâ & clade nobilitatæ. Ibi enim eorum copiæ, duce Sp. Posthumio Consule, in angustias redactæ, & ab hostibus circumquaque obsessæ, cùm alia spes evadendi non esset, positis armis, sub jugum missæ sunt. Lucan. lib. 2.

Ultrà

Ultrà Caudinas speravit vulnera Furcas.

Strabo. lib. 5. Κῦται δ' ἐπὶ τῇ Ἀππίᾳ αὐτῇ τι Καπύα, καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἐπὶ Βρεντέσιον ἄγουσαι ἀπ' αὐτῆς Καλατία, καὶ Καλύδιον, καὶ Βενεουεντον lege Καυδιον, vel si mavis Κλαυδιον; ita enim est apud Ptol. Quin & *Claudium* quoque habet Hor Sat. 5. l. 1.

Hinc muli Capua clitellas tempore ponunt,
Hinc nos Cocceï recipit plenissima villa,
Qua super est Claudi cauponas.

Apud Plut. in Parallel. sic scriptum est. Καθ' ἃς καλουμένας φαρῦγγας Κλαυδίνας, ἐπὶ δὲ τόπῳ γενόμενος. lege Φυρκούλας. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 1197.

Cavea, urbs Hisp. alio nomine *Conca*. Vulgò *Quenca*.

Caulici, pop. juxtà Ionium sinum, *Cauliaci* Apollonio. Vide Steph.

Caulum, sive *Caulon*, qui & *Aulon*, op. in primâ Italiæ fronte apud Locros. Plin. 3. 10. Virg. Æn. 3.

Caulonisque arces, & naufragium Scylaceum.

Quanquam ibi Poëta non tam de opido quàm promontorio loqui videtur. *Caulonia* dicitur Straboni & Pompeio. Stephanus Καυλωνία πόλις Ἰταλίας, ἐν καὶ ἄλλη Σικελίας. Opidanus *Caulionates*, vel *Caulonias*.

Caum, Hisp. op. inter Asturicam & Tarraconem Anton.

Caumana, alveus Indi flu. circà ejus ostia Arrianus in Indicis, h. e. Historiæ ejus lib. ult.

Caunus. Cariæ op. ad Calbin flu. cujus mem. Strabo lib. 14. æstate & autumno, ut ipse ait, ad habitandum gravis, ob calorem & pomorum copiam. Ob id Caunii sub pestilenti cœlo esse dicuntur. Hos cùm intuitus esset Stratonicus Citharœdus, homo salibus plenus, illum ex 6. Iliados versiculum in eos protulit.

Οἵη περ φύλλων γενεή, τοίηδε καὶ ἀνδρῶν.

Id est, *Tale quidem genus est hominum qualis est foliorum.* Colorem videlicet, quo omnes pallebant, sugillans. Caunii verò cùm hominem incessissent acriùs, quòd urbem, ut morbidam carperet. *Ego*, inquit, *morbidam dicere ausim, ubi mortui ambulant?* Urbanius multò actiusque, quàm prius illudens. Hæc Strabo ubi suprà. Ab hâc civitate vehebantur fici *Caunea* dictæ. Cic. lib. 2. *de Divinatione*. Cum M. Crassus exercitum Brundusii imponeret, quidam in portu caricas Cauno advectas vendens *Causeas* clamitabat, ac si dixisset (præsagiens futuram cladem in quâ Crassus occubuit) *Cave ne eas*. Vide Steph. Est etiam *Caunus* Doridis op. Ptol. *Magri* dicitur Olivario. *La Rosa* Sophiano. Item Cretæ urbs, nec non Hisp. mons in Celtib. ris, *Moncayo* hodiè, aliquando quoque *Caci mons* dictus Item Æolica urbs Athenæo.

Caunus, fil. Mileti & Cyanes, qui cùm à Biblide sorore perditè amaretur, spontè patriam amisit, & in Cariæ littore è regione Rhodi urbem condidit, quam de nomine suo *Caunum* appellavit. Vide Ovid. Met. 9.

Caurus, ventus ab occasu solstitiali flans, qui & *Corus* dicitur. Virg. Georg. 3.

Semper hyems, semper spirantes frigora Cauri.

Vide Gell. 2. 22.

Cayci, pop. Germ. qui & *Chauchi* & *Cauci*, in majores & minores dividuntur. Illi inter Albim & Visurgim flu. locantur, eorumque metropolis est Brema urbs in Saxoniâ. Hi inter Visurgim & Amasium flu. quorum urbs Bidenburgum, vel Oldenburgum cùm aliis in Frisiæ & Westphaliæ confiniis. Alii Cauchos majores, ubi Luneburgenses sunt, statuunt. Lucan. lib. 1.

Et vos crinigeros bellis arcere Caycos
Oppositi.——

Cayster, vel *Caystrus*, flu. Asiæ circa Ephesum, cui etiam regioni nomen dat, nam tractus ille *Caystrius* dicitur, ut author est Eunapius Sardianus. Fluvius hic cygnis olim abundavit. Unde Ovidio Trist. 5. 1. *Caystrius ales* pro cygno. Propert. lib. 3.

Si quaeve elorigeri visenda est ora Caystri.

Ubi tamen alii *Gygæi*, Vossius autem *Ortygii* legit. Ovid. Met. 2.

Et quæ Mæonias celebrabant carmine ripas
Fluminea volucres medio caluere Caystro.

Mart 1. 54.

Sic niger in ripis errat cum fortè Caystri.
Inter Ledæos ridetur corvus olores.

Hom. Iliad. 2. —— Ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Inde Virg. Georg. 1.

Jam varias pelagi volucres & quæ Asia circùm
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.

Ubi forsan meliùs legendum,

Dulcibus in pratis rimantur stagna Caystri.

Cea, vel *Ceos*, insula juxtà Eubœam. *Cos* contractè dicitur ab Heraclide ac Diodoro; A Romanis scriptoribus, Virgilio, Ovidio, Plinio, Sallustio apud Servium *Cea*; A Ptolemæo *Cia*; A Lyscâ apud Suidam, & Æliano de Animalibus *Cios*, à Philone & Melâ *Cianos*, vocabulis ita diversis, ut ea constet omnia esse orta ex uno fonte. Nempe כוה *cava* Ebræis est *exurere*, ut Græcis καίειν & κάειν & כי *ci* vel כויה *cevia* exustio dicitur; Hoc de quâvis exustione, illud propriè usurpatur de adustione Solis. Nomen insulæ cur eo referatur docet Vir magnus de Phœn. Col lib. 1. cap. 14. his verbis. *Liber Pater Cadmi nepos Icarium, vel Icarum* (id est אכר *iccar, agricolam*) *misit in Atticum agrum, ut vitium culturam Athenienses edoceret.* Hunc vino poto rustici semiebrii, venenum se bibisse credentes, nefariè interfecerunt, & admissi criminis sibi conscii, aufugerunt in Ceam ins. in quâ regnabat Aristæus Cadmi gener. Hyginus ex magni Salmasii emendatione lib. 2. Astron. cap. *Arctophylax. Interfectores ejus* (Icarii) *animi conscientiâ permoti statim se fuga mandaverunt, & in insulam Ceam* (lege Ceorum) *pervenerunt, à quibus ut hospites recepti domicilia sibi constituerunt. Aliquantò post irâ Numinis reos persequente, caniculâ exoriens æstu Ceorum loca & agros fructibus orbabat, & ipsos morbo affectos pœnas Icario cum dolore sufferre cogebat, quòd latrones recepissent. Quibus malis concitatus insulæ rex Aristæus Apollinis & Cyrenes filius, &c. petiit a parente quo pacto calamitate civitatem posset liberare. Quem Deus jubet multis hostiis expiare Icarii mortem & ab Jove petere, ut quo tempore Canicula exoriretur, dies quadraginta ventum daret, qui æstui Caniculæ mederetur. Quod justum Aristæus confecit, & impetravit ut Etesiæ flerent.* Hæc ex Hygino hactenus, quibus similia referunt etiam alii antiquiores. Theophrastus de Etesiis. Εἰ δὲ καὶ ἐξέλιπον, καὶ Ἀρισταῖον αὐτοὺς ἀνακαλέσασθαι, θύσαντα τοῖς ἐν Κέῳ θυσίας τῷ Διί, κα-

θάκις μυθολογῦσι. Et apud Apollonium lib. 2. Argonaut. cum Sirius ἐφλεγε νήσους Μινωΐδας, id est, Cycladas, monitu Apollinis Aristæus in Ceum se contulit

Καὶ βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς Ἰκμαίοιο,
Ἱερά τ' εὖ ἔρρεξεν ἐν οὔρεσιν ἀστέρι κείνῳ
Σειρίῳ, αὐτῷ τε Κρονίδῃ Διΐ, τοῖο δ' ἕκητι
Γαῖαν ἐπιψύχουσιν ἐτήσιαι ἐκ Διὸς αὖραι
Ἤματα τεσσαράκοντα, Κέῳ δ' ἔτι νῦν ἱερῆες
Ἀντολέων προπάροιθε κυνὸς ῥέζουσι θυηλάς.

Plura vide apud Scholiastem & in Heraclidis politiis, & Diodori lib. 4. & Ciceronis de Divin. lib. 1. & in Germanici fragmento ad Arati Phænomena. capite *Aquarius*, qui omnes meminêre hujus sacrificii ab Aristæo instituti, & à Ceis celebrari soliti ad Etesias impetrandos.

Ceba, *Ceva*, op. Liguriæ ad Tanarum flu. in Principatu Pedemontano, inter Montem Vici urb. 7. m. p. & Aquas Statiellas 25. circiter. Inde *caseus Cebanus* Plinio Laudatus. Long. 29. 56. Lat. 43. 10.

Cebares, equiso fuit, cujus astu Darius regnum Persarum adeptus est: nam cùm Magi inter se pacto convenissent, ut is, cujus equus primus hinniret, regno potiretur, Cebares manum vulvæ equinæ priùs admotam naribus equi olfaciendam præbuit; quo odore irritatus equus primus hinnitum dedit. Herodotus.

Cebrenia, & *Cebrena*, & *Cebrina*, reg. Troadis per quam Cedreus flu. decurrit. Inde *Cebrenis* Ovid. Met. lib. 11.

Adspicit Hesperien patria Cebrenida ripâ.

Statius in Silvis;

———Vidua Cebrenides arida luctu
Flumina.

A. Cecinna, equestris ordinis vir, quadrigariorum magister, Pompeianarum partium; tempore belli Civilis hirundines parvas è nidis Romæ comprehensas nutriebat, quas postea nuncias belli mittebat amicis, ut Plinius refert. Scripsit librum contrà Cæsarem. Fuit Ciceroni familiaris, & cliens, defensus ab eo in quâdam hæreditatis causâ: extant & inter eos epistolæ conscriptæ. Librum quoque *de fulguribus procurandis* edidit, quem Seneca se fatetur imitari, dicitque eum virum facundum, nisi à Ciceronis rebus primò recessisset.

Cecrops, primus Atheniensium rex Euseb. in Chron. lib. 1. Οἱ δὲ μετὰ τὸν Ὤγυγον, καὶ τὸν κατακλυσμὸν, βασιλεῖς, εἰσὶν οἱ δὲ Πρῶτος Κέκροψ, ὁ Διφυής. Joannes Tzetzes Chil. 5. Hist. 18.

Πρῶτος ἁπάντων Ἀττικῆς ὁ Κέκροψ βασιλεύει.

Apollodorus lib. 3. Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος, τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσε πρῶτος. Et observa, indigenam illic eum dici; cùm Ægyptium alii faciant. Suidas, Κέκροψ Αἰγύπτιος ὢν τὸ γένος, ᾤκησε τὰς Ἀθήνας. Atque idem rursus dicit in Προμηθεῖς. Totidem quoque verbis Schol. Aristoph. ad Plutum. Et Jo. Tzetzes eum refert è Sai, Ægypti urbe, Athenas commigrasse post diluvium Ogygi, Chil. 5. Hist. 18.

Ὡς δὲ ἀπὸ τῆς Σάεως, πόλεως Αἰγυπτίας,
Μετὰ τὸν ἐπ' Ὠγύγου κατακλυσμὸν ἐκεῖνον.
Ὁ Κέκροψ ἐπιβαλὼν Ἀθήναις τῆς Ἑλλάδος.

Isacius Tzetzes ad Lycophronem. Ἡ Ἀττικὴ βασιλεία ἦν Κέκροπος. Οὗτος γὰρ ἐλθὼν ἀπὸ πόλεως Αἰγύπτου, τὰς Ἀθήνας συνῴκισε. Cedrenus, Κέκροψ Αἰγύπτιος ὢν δύο γλώσσας ἐπίσταστο. Inde *Cecropium lusum* apud Papinium pro Ægyptio, Sylv. lib. 3. in Propemptico Metii Celeris.

———Te præside noscat
Unde paludosi fœcunda licentia Nili:
Cur vada desidant, & ripa coërceat undas,
Cecropio stagnata luto.

Certè peregrinum facere etiam videtur Strabo, qui Bœotiæ præfuisse eum ante regnum tradit, lib. 9. Λέγεται καὶ τῆς Κέκροπος, ὅτε τῆς Βοιωτίας ἐπῆρξε. Gotfridus Viterbiensis regem Cretæ fuisse refert, Chronici parte 4.

Cùm dominum Cecropem regem tenet insula Creta.

Quod non dubium est, quin ille ab antiquo auctore acceperit; innuitque hoc ipsum Plautus in Trinummo.

Pol illum reliqui ad Rhadamanthum, in Cecropiâ insulâ.

Quod parentes ejus attinet, matrem Hyginus Terram facit, fab. 48 patrem autem Vulcanum, fab. 158. Ac matrem Terram refert etiam Antoninus liberalis Metamorphos. capite sexto. Περίφας ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ αὐτόχθων πρόσθεν ἢ φανῆναι Κέκροπα τὸν Γῆς. Οὗτος ἐβασίλευσε τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων. Isacius verò Tzetzes ad Lycophronem, ex draconis dentibus enatum scribit, quâ de re videndus quoque Schol. Aristoph. ad Plutum. Et Athenienses quidem ab eo dicti *Cecropidæ*. Herod. lib. 8. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ Κέκροπος βασιλεύοντος ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι. Virgilius.

Tunc pendere pœnas
Cecropidæ jussi.

Ovid. Met. 7.

Phœbus in interius spatium pulchrosque recessus
Cecropidas duxit,

Silius lib. 13.

Cecropidæ ob patriam Mavortis fortè peremptos
Decrevêre simul communibus urere flammis.

Claud. lib. 1. de R. Pros.

———Templumque remugit
Cecropidum, sanctasque faces extollit Eleusis.

Ausonius Epist. 24.

Sistere Cecropidum in terris monumenta paranti
Obstitit. Inde etiam Athenæ *Cecropia*. Plin. 7. 56. *Oppidum (Athenas) Cecrops à se appellavit Cecropiam.* Attica quoque universa *Cecropia* dicta. Apollodorus lib. 3. ubi de Cecrope: Καὶ τὴν γῆν, πρότερον λεγομένην Ἀκτὴν, ἀφ' ἑαυτοῦ Κεκροπίαν ὠνόμασε, Catullus in Epithalamio.

Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.

Porrò Cecrops hic, uti suprà innuimus Διφυὴς cognominatus est. Archelaus in Epigrammate, apud Antigonum Carystium Hist. Mirab. cap. 96.

———Ἐς δὲ τὸ δ' ἐπι,
Ὀυ θαῦμα, βλαστῶν τοῦ διφυοῦς Κέκροπος.

Ovidius *Geminum* dicit. Met. lib. 2.

Virginibusque tribus, gemino de Cecrope natis
Servandam dederat.

Cujus cognominis variæ rationes proferuntur. Sunt qui velint à staturæ magnitudine, aut duarum linguarum peritiâ, Græce nempe & Ægyptiacæ, ita dictum. Euseb. Chron.

Chron. lib. 1. Κέκροψ ὁ Διφυὴς ὁ ποτὲ Ἀκτῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευσεν ἔτη πεντήκοντα. διὰ μῆκος σώματος οὕτω κληθεὶς, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος, ἢ ὅτι Αἰγύπτιος ὢν, τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο. Idem tradunt Hieronymus & Cedrenus. Aliis placet, quòd conjugio instituto, virum fœminæ conjunxerit. Aten. lib. 13. Ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων, διὸ καὶ ἔδοξέ τισι Διφυὴς νομισθῆναι. Justinus lib. 2. *Ante Deucaleonis tempora regem habuêre* (Athenæ) *Cecropem; quem, ut omnis fabulosa est antiquitas, Biformem tradidêre, quia primus marem fœmina matrimonio junxit.* Syrianus in Hermogenem: Κέκροψ πρῶτος συνήγαγεν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ὃς καὶ ἀπὸ τούτου Διφυὴς ἐκλήθη. Idem quoque Eustathius refert ad Iliad σ' & ω'. Certè à Cecrope institutum matrimonium, etiam testatur istis verbis Nonnus Panopolitanus, lib. 41.

> Κάδμος εὐγλώσσοιο διδάσκεται ὄργανα φωνῆς
> Θεσμὰ Σόλων ἄχραντα, καὶ ἑσπόμενος Ἀτθίδι πάτρῃ.
> Συζυγίης ἀλύτοιο συνευνέτιδα δίζυγα Κέκροψ.

Alii tradunt, partim hominem, partim draconem fuisse. Aristoph. in Vespis.

> Ὦ Κέκροψ, ἥρως ἄναξ, τὰ πρὸς ποδῶν δρακοντίδη.

Ubi Schol. Φασὶ τὸν Κέκροπα Διφυῆ γεγονέναι, καὶ τὰ κάτω ὄφεως ἐσχηκέναι. Apollod. lib. 3. Κέκροψ αὐτόχθων, συμφυὲς ἔχων τὸ σῶμα, ἀνδρὸς καὶ δράκοντος. Nonnus ubi supra:

> Κέκροπος ἢ τύχοι εἶχεν, ὃς ἰοβόλου ποδὸς ὁλκῷ
> Γαίης ἐπιξύων ὀφιώδεϊ σύρετο ταρσῷ
> Νέρθε δράκων, καὶ ὕπερθεν ἀπ' ἰξύος ἄχρι καρήνου
> Ἀλλοφυὴς ἀπίστευτος ἐφαίνετο δίχροος ἀνήρ.

Quare autem hoc confinxerint explicatur à Demosthene in Orat. Fun. Ἤδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγὸν, τὸν μὲν ὡς ἔστι δράκων, τὸν δὲ ὡς ἔστιν ἄνθρωπος, λεγόμενον, οὐκ ἄλλοθέν ποθεν, ἢ τῷ τὴν σύνεσιν αὐτοῦ προσομοιοῦν ἀνθρώπῳ, τὴν ἀλκὴν δὲ δράκοντι. Alii verò sic existimabant, hominis pariter ac draconis formam illi attributam, quòd ex bono rege posteà ferus factus fuerit. Quorum sententia refutatur à Plutarcho. De sera num vind. Ὥσπερ μὲν οὖν καὶ τὸν Κέκροπα Διφυῆ προσαγορεύουσιν οὐχ οἱ πολλοὶ, οὐχ ὡς ἔνιοι λέγουσιν, ἐκ χρηστοῦ βασιλέως ἄγριον καὶ δρακοντώδη γενόμενον τύραννον, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐν ἀρχῇ σκολιὸν ὄντα καὶ φοβερὸν, εἶθ' ὕστερον ἄρξαντα πρᾴως καὶ φιλανθρώπως. Hæc Meursius; apud quem videsis plura de Cecrope lib. 1. de Reg. Athen. cap. 8, 9, 10, 11, 12. Fuit alius *Cecrops* Atheniens. rex. 7. de quo idem Meursius lib. 2. de Reg. Ath. cap. 14.

Cedar, vel *Kedar*, Arabiæ reg. in Agarenorum, i. e. Saracenorum solitudine, à *Cedar*, secundo Ismaëlis filio. Etymologo Κήδαρ est vox Græca, quæ σημαίνει, inquit, τὸ σκοτεινὸν, παρὰ τὸ κεκαῦσθαι τὸ κεκαυμένον. Verum autem etymon est ab Ebræo קדר *Kadar*, hoc est, *atratus fuit*, sive *fuscus*, qualis ferè Arabum color. Unde Sponsa 1. Cant. 5. dicit se *nigram esse ut tentoria Cedar*. Incolæ *Cedrei* Plinio, Lampridio v. Cedareni, dicuntur.

Georg. *Cedrenus*, totum Chronographium Georgii Syncelli verbatim descripsit, & ex eo atque aliorum Chronologorum scriptis ingens volumen contextum σύνοψιν ἱστοριῶν vocavit. Sed ne illud quoque breviatorum manus librorum præsentissimum venenum, effugere potuit. Plus dico, non breviatores illi, sed mutilatores fuere. Nam quæ habemus, non justum illius συνόψεως breviarium est, sed potius cadaver & disjecti membra scriptoris, Παρεκβολαὶ & excerpta ex eo ingenti volumine, sine ullo ordine temporum aut gestorum, ac delectu eorum quæ aut omittenda, aut excipienda erant. Idcirco tam quidem hunc Cedrenum fuisse illius scripta clamant; sed pejus & de illo, & de totâ Chronologiâ meruerunt qui eum tam crudeliter lacerarunt. Denique totum Cedreni opus est stabulum quisquiliarum & cento ex multis pannis sordidis, purpureis, malis, bonis, integris, laceris consutus. Jos. Scal. quem vide Notis in Græca Euseb. pag. 402. uti & Voss. de Hist. Gr. lib. 2. cap. 26.

Celadon, flu. Arcadiæ in Peloponneso, in Alpheum fluens. Strabo lib. 8. Ejus mem. Homerus Iliad. 7.

> —— ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
> Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι.

Ejus aqua cæteris Græciæ aquis præcellere dicitur.

Celadusa, insl. maris Adriatici. Mela. Barbus & capris abundat, Plinio authore. *Lagusta* Hermol. Barbaro. *Celadussa* verò parva insula Delo proxima.

Celæna, locus Campaniæ, Junoni sacer. Virg. Æn. 7.

> *Quique Rufas, Batulumque tenent, atque arva Celenna.*

Celæna, Straboni tumulus est Asiæ propriè dictæ, Apamiæ imminens, opidum habens ejusdem nominis, quam *Phrygia caput* Livius vocat. Hoc in loco Marsyam cum Apolline tibiarum cantu certasse fabulantur, victumque temeritatis suæ pœnas dedisse, & in flu. sui nominis commutatum fuisse. Ovid. Fast. 4.

> *Inter, ait, viridem Cybelen, altasque Celænas*
> *Amnis it insanâ nomine Gallus aquâ.*

Lucanus.

> *Lugent damnatæ Phœbo victore Celænæ.*

Stat. Theb. 2.

> *Fœda Celænæâ committere prælia buxo.*

Ubi Scholiastes: Celænæ Marsyæ civitas, ubi primùm dicitur tibiarum usus inventus, quibus Apollinem provocare ausus est, à quo victus temeritatis suæ pœnas exsolvit. Marsyas enim Celænæus fuit, ut ipse infrà.

> ——*Et illustres Satyro pendente Celænæ.*

Obiter emendabis Polyænum in Melantho lib. 1. Stratagem. Ἐπολέμουν Μελαιναῖοι περὶ Μελαινῶν, χωρίου μεθορίου Ἀττικῆς, καὶ Βοιωτίας. Legendum Κελαινῶν, & Κελαινὰς, ut rectè monet magnus Casaubonus. Schol. Aristoph. Acharn. Act. 1. Πόλεμος ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν· ὁ ἦν Ἀθηναίοις πρὸς Βοιωτοὺς περὶ Κελαινῶν, ὁ ἦν χωρίον ἐν μεθορίοις. Ita etiam Suidas & Phavorinus vocibus Ἀπατούρια, Κελαιναί.

Celæno, una ex Pleiadibus, Atlantis & Pleiones nymphæ filia, cum quâ Jupiter concubuit. Ovidius in Fast.

> —— *Et te formosa Celæno*
> *Maian & Electram, Taygetamque Jovi*
> *Concubuisse ferunt.*

Tzetzes in Lycophronem refert ex Acesandro, ex hâc & Neptuno natos esse Eurypylum ac Tritonem.

Celæno, una Harpyiarum, Neptuni ac Terræ filia, soror Ocypetes & Aëllus, quarum formam, & ubi habitant, describit Virgil. Æn. 3.

> —— *Strophades Graio stant nomine dictæ*
> *Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno*

Harpyiæ

Harpyiaque colunt alia.
Figuratè Juv. Sat. 8.

——Si nullum in conjuge crimen
Nec per conventus & cuncta per oppida curvus
Vnguibus ira parat nummos raptura Celano.

Ab obscuritate nomen habet, nam κελαινὸς ἐστὶ ἄτερ niger. Vide infrà *Harpyia.*

Celendra, sive *Celendris*, aut *Celenderis*, Samiorum colonia in Cilicia, portum habens ejusdem nominis ad Selinuntis flu. ostia. Lucan. lib. 8.

——Sequitur pars magna Senatus
Ad profugum collecta ducem, parvisque Celendaru
Quo portu mittitque rates, recipitque Selinus.

At in Strabone inter Selinuntem & Celenderin multa sunt interjecta. Hinc *regio Celenderitis* apud Plinium. Vide Bochart. de Phœn. Colon. lib. 1. cap. 5. Mem. ejus quoque Tacit. An. 2. *Piso castellum Cilicia munitum admodum, cui nomen Celenderis, occupat.* Nominat id Josephus lib 17. collocatque in viâ qua Romam ibatur: sed in eo scriptum *Celendris.* Meminit & Ptolemæus. Antiquissimum id fuit, si Apollodoro fides, lib. 3. qui conditionem ejus refert ad Sandarum Tithoni nepotem. Ὃς, inquit, ἐκ Συρίας ἐλθὼν εἰς Κιλικίαν πόλιν ἔκτισε Κελένδεριν. Lipsius ad illum locum Taciti.

Celeres. Livius lib. 1. de Romulo. *Multitudini tamen gratior fuit quam patribus: Longè ante alios acceptissimus militum animis, trecentosque armatos ad custodiam corporis, quos* Celeres *appellavit, non in bello solùm sed etiam in pace habuit.* Rationem nominis affert Plut. ἀπὸ τῆς περὶ τὰς ὑπουργίας ὀξύτητος.

Celeus, rex Eleusinæ, pater Triptolemi, cui Ceres, quòd esset ab illo excepta hospitio, commonstravit omnem agriculturæ rationem. Ejus vilis & rusticana supellex abiit in proverb. Virg. Geo. 1.

Virgea preterea Celei, vilisque supellex.

De hoc sic Euseb. ad Num. 611. *Eleusina Celeus regnavit coævus Triptolemo, quem Philochorus ait longâ navi ad urbes accedentem distribuisse frumenta, & ob id suspicionem dedisse, quòd navis ejus serpens pennatus fuerit.* Eustathius in 2. Iliad. ait Cephalum patrem fuisse Celei, & Celeum Arcesii qui Ulyssis avus fuit. Ex Orat. 1. Nazianzeni contrà Julian. elici potest, Celeum pertinuisse ad familiam Cereris; ait enim: Τὰς Δημήτρας, καὶ τὰς Τριπτολέμους διηγούμενοι, καὶ τοὺς δράκοντας, εἶτα δὲ καὶ Κελεούς τε καὶ Ἰαμβάς. Idem Orat. 2. Κατάσκαλε Τριπτολέμους τε, καὶ τοὺς Κελεοὺς, καὶ τοὺς μυστικοὺς δράκοντας. Et Orat. ad Sancta Lumina. Οὐ δὲ Κόρη τις ἡμῖν ἁρπάζεται, καὶ Δημήτηρ πλανᾶται, καὶ Κελεοὺς τινας ἐπεισάγει καὶ Τριπτολέμους καὶ δράκοντας.

Celia, urbs Germ. in Duc. Stiriæ ad Saanum flu. estque cap. perampli Com. juris Austriaci, 10. leuc. à Labaco in ort. 8. autem a Petavione in aust.

Celia, *Ceglie*, op. Apuliæ Peucetiæ & inter Barium & Balsanum suprà 3. m. p. Aquavivam versus 12. Long. 41. 54. Lat. 40. 39.

Celidnus, flu. Macedon. & ejus limes ab aust. versus Elymiotas pop. Nunc *Salnich* dicitur, in Albania reg. & in mare Hadriaticum se exonerat in Bor. parte sinus Oenei.

Cella S. Canici, vide *Kilkennium.*

Cellensis lacus, vide *Acronius.*

Celmis, unus fuit ex Idæis Dactylis qui cùm Matrem Deorum stupro violasset, deinde a reliquis fratribus rejectus est. Ab hoc ferrum solidissimum cudi solebat, unde Proverb. *Celmis in ferro.* Zenodotus. Clem. Alex. Κέλμις καὶ Δαμναμενεὺς οἱ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων πρῶτοι σίδηρον εὗρον ἐν Κύπρῳ. Vide Scal. ad Euseb. p. 38. & Palmerium ad Marmor. Arundel. p. 688.

Celmus, Jovis nutritius, quem & parvulus adhuc Jupiter plurimùm amavit. Cæterùm cùm aliquando mortalem esse Jovem dixisset, Jupiter injuriæ memor, cùm Saturno expulso rerum jam potiretur, in adamantem lapidem eum commutavit, Ovid. 4. Met. Fab. 7.

Te quoque nunc adamas quondam fidissime parvo
Celme Jovi.——

Celnius, flu. quibusdam est *Boggie*. in Buchania prov. Scotiæ, Transtaanæ versùs in ort. *Killian* Camdeno.

Celsona, *Solsone*, urbs ampla Hispaniæ in Catalanniâ ad pedes montium, 11. leuc. à Vico in occ. 8. autem à Minorissa in Bor. quot ab Urgella in aust.

Celsus, plagiarius ab Horatio notatus.

Quid mihi Celsus agit, monitus, multumque, monendus,
Privatas ut quærat opes, & tangere vitet
Scripta Palatinus quæcunque recepit Apollo.

Plures ejusdem nominis Trajano & Adriano Imperatoribus vixisse neminem latet historiæ vel mediocriter studiosum. Celsi Jurisperiti Spartianus meminit in Adriano. *Cùm judicaret*, inquit, *in concilio habuit non amicos suos aut comites solùm, sed Jurisconsultos, & præcipuè Julium.* Alium *Celsum* consularem virum tunc temporis vixisse nobis retulit quoque prædictus author his verbis: *In adoptionis sponsionem venit, Palmâ & Celso, inimicis semper suis.* Tertii quartique memoriam ab Origene accepimus, qui in primo *contra Celsum* nobis aliqualem utriusque notitiam suppeditavit. Δύο δὲ, inquit, παρειλήφαμεν Κέλσους γεγονέναι Ἐπικουρείους, τὸν μὲν πρότερον κατὰ Νέρωνα, τοῦτον δὲ κατ' Ἀδριανὸν καὶ κατωτέρω. Vide Spencerum in Annot. ad Origen. p. 3. Fuit etiam Corn. *Celsus* Medicus sub Cæsare Tiberio, qui methodicam Asclepiadis sectam sequebatur, itaque Jo. Heurnius medicus doctissimus ait; *Plurìs Latinitatem ejus, quam medicinam fieri oportere.* Ejus mem. Quintilianus lib. 12. cap. ult. *Quid plura, cùm etiam Corn Celsus, mediocri vir ingenio, non solum de his omnibus conscripserit artibus, sed amplius rei militaris & Rustica etiam & medicina præcepta reliquerit.* De Rhetoricâ scripsisse ex eodem Quintiliano lib. 2. cap. 15. & lib. 3. cap. 6 constare potest. Libros de R. R. sæpissimè laudat Columella, circa cujus tempora etiam fuit; nam lib 1. cap. 1. ita scribit: *Non minorem laudem meruerunt nostrorum temporum viri Corn. Celsus & Julius Atticus, quippe Cornelius totum corpus disciplina quinque libris complexus est.* Eundem etiam de Philosophiâ scripsisse Quintilianus testis est lib. 10. cap. 1. sub finem. Alius Julius *Celsus* fuit multò recentior qui & de vitâ Cæsaris scripsit & commentarios Cæsaris recensuit an corrupit. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 1. cap. 13. & Instit. Orat. cap. 3. sect. 10. itemque Salmas. Proleg. Exercit. Plin. sub finem.

Celta, pop. Gall. Comatæ inter Garumnam & Sequanam

quænam fluvios: ita dicti, ut vulgò volunt, à *Celto* Polyphemi filio. Appianus. Aliud etymon suppeditat nobis vir magnus Phaleg. lib. 3. cap. 6. In Talmudico tractatu *Nidda*, inquit, חלת pro *croco* sumitur, siquidem fides Hebræis, & viris undecumque doctis Buxtorfio. Idem autem חלת, si libeat Chaldæo more inflectere, fit חלתא *Chalta*, vel *Chelta* vox proximè accedens ad *Celtas*. Ita croceis capillis Galli tam Celtarum & Galatarum, quàm Rhodaniorum nomen debebunt. Sanè Gallos τὰ ξανθὰ ἔθνη passim appellari notat vir doctissimus, Is. Vossius. Diodorus Siculus. Οἱ δὲ Γαλάται τοῖς μὲν σώμασιν εἰσὶν εὐμήκεις, ταῖς δὲ σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί, ταῖς δὲ κόμαις οὐ μόνον ἐκ φύσεως ξανθοί, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς ἐπιτηδεύουσιν αὔξειν τὴν φυσικὴν τῆς χρόας ἰδιότητα. Strabo de Britannis lib. 4. Οἱ δὲ ἄνδρες εὐμηκέστεροι τῶν Κελτῶν εἰσί, καὶ ἧσσον ξανθότριχες. Atque ob hoc ipsum Britannos Gallicæ esse originis conjectat Jornandes historiæ Gothorum cap. 9. quòd illis sint *rutila coma*. Ubi *rutilas* dixit pro *flavis* quomodo Ammianus lib. 15. *Candidi pænè Galli sunt omnes & rutili*; capillitii ratione scilicet. Claud. in Rufinum lib. 2.

Inde truces flavo comitantur vertice Galli.

Bodinus *Celtas* quasi κέλητας dictos voluit, quia libertis equis haud stratis, aut ad currum junctis vehi consuescerent. Lazius à *Galatis* per contractionem. Strabo ait Κελτὰς appellatos διὰ τὴν ἐπιφάνειαν, quòd authoritate prævaluerint, sive quòd robusta & valens natio fuerit. Id sonat *Gelten* hodiè Germanorum linguâ. Nominis vestigium remanet in *Geldris*. Belgis quoque *Gelte-baars* est pisciculus melioris notæ: & *Gildos, bos præstans valore*. Pontanus. Horum regio Κελτικὴ dicitur, quæ apud vetustissimos Græcos, ea tantùm Galliæ erat pars, quam mare mediterraneum alluit, nam eam tantùm noverant. Posteà verò id nomen etiam ad alias partes, quæ paulatim cognosci cœpere, translatum est, donec tandem toti Galliæ, postquam tota cognita fuit, est attributum. Idem de Romanâ Galliæ appellatione sentiendum: Nam qui *Celtæ* propriè appellantur; ii à Romanis *Galli* dicti sunt, auctore Cæsare; deinde ea vox latiùs accipi cœpit. Polybius autem Κελτικὴν proprio nomine, appellat eam austrinæ oræ partem quæ est inter Narbonem & Pyrenæos. Casaubonus. Porrò Celtarum nomine veteres non solùm Gallos intelligebant, auctore Appiano, sed & Germanos, ut ex Herodoto aliisque constat. Maximè tamen eos Germanos fuisse crediderim; quippe quod Aristoteles Polit. 7. hunc morem tribuit Celtis, quòd recens natos ad fluvium explorarent; id ipsum Germanorum moribus tribui apud Cæsarem & Melam legas. Eodem refero Græci poëtæ testimonium de Celtis probantibus prolem spuriam vel legitimam Rheni lavacro. Sunt enim Celtæ Germani, qui Celticâ dictâ Galliâ expulsis Gallis, aut saltem iis permixti trans Rhenum consederunt; unde factum, teste Dione, lib. 39. ut Celtæ uno nomine sint appellati ἑκάτεροι οἱ ἐπ' ἀμφότερα τοῦ ποταμοῦ οἰκοῦντες.

Silius lib. 8.

Quinetiam ingenio fluxi, sed prima feroces
Vaniloquum Celtæ genus ac mutabile mentis

Livius lib. 10. de Gallis: *Primaque eorum prælia plusquam virorum, postrema minus quàm fœminarum esse.* Polyb. 2. de iisdem: Κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον, ἕως ἂν ἀκέραιοι ὦσι, φοβερώτατοι εἰσι πάντων τὸ Γαλατικὸν φῦλον.

Silius lib. 13.

At Celtæ vacui capitis circundare gaudent
Ossa (nefas) auro, & mensis ea pocula servant.

Livius lib. 23. *Caputque ducis præcisum Boii ovantes templo, quod sanctissimum apud illos est, intulêre: purgato inde capite, ut mos iis est, calvum auro cælavêre.* Idem Solinus de Essedonibus. *Capitum ossa auro incincta in poculorum tradere ministerium.*

Celtiaca, op. Hisp. in conventu Hispalensi. Plin. 3. 1.

Celtiberi, Hisp. pop. à *Celtis* originem traxisse creduntur, qui cum venissent ad *Iberum* flu. ibique consedissent, assumpto ad nomen suum fluvii nomine, juxta quem consederunt, *Celtiberi* dicti sunt, & eorum regio *Celtiberia*, vulgò *Arragon*. Lucanus lib. 14.

——— *Profugique à gente vetustâ*
Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.

Silius lib. 3.

Venêre & Celtæ sociati nomen Iberis.

Diodor. Siculus lib. 1 post multa prælia summa virtute pugnata *Celtas* & *Iberos*, coiisse narrat in fœdera pacis & commune nomen: Οὗτοι γὰρ τὸ παλαιὸν περὶ τῆς χώρας ἀλλήλοις διαπολεμήσαντες οἵ τε Ἴβηρες καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ μετὰ ταῦτα διαλυθέντες καὶ τὴν χώραν κοινῇ κατοικήσαντες, ἔτι δ' ἐπιγαμίας πρὸς ἀλλήλους συνθέμενοι διὰ τὴν ἐπιμιξίαν λέγονται ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας. Appianus Ibericæ initio: Κελτοὶ μέν μοι δοκοῦσι ποτε τὴν Πυρήνην ὑπερβάντες αὐτοῖς [*Iberis* sc.] συνοικῆσαι ὅθεν ἄρα καὶ Κελτίβηρσι ὄνομα ἐγένη. *Robur Hispaniæ* eos vocat Florus lib. 2.

Conr. *Celtes*, quem Jo. Camers in Epitaphio ejus *Rhetora*, & *Historicum* vocat, flor. temp. Fred. Imp. Primus Germanorum Poëta Laureatus fuit. Ob. an. 1505.

Celurca, *Montrosse*, op. Scotiæ in ora litorali maris Germanici, ubi Horetæ pop alias. 7. m. p. à Brechinio in ort. & tot. ab Arbroto etiam in ort.

Cema mons, aliter *Cemenus* dict. vulgò *M. Camelione*, mons Italiæ & Alpium, in Com. Nicæensi, propè Castrum S. Stephani, & juxta Fontes Tineæ flu. Olim *Acema* dicebatur.

Cemandri pop. Norici, in Pannon. & Illyrici confin. Quorum op. Martena, vulgò *Marpurg*, ad Saum flu. ubi Lavantum excipit. Al. in Stiria ad Dravum flu. inter Draburgum ad occ. 4. Et Pætovium ad ort. 6. leuc. à Græcia in merid.

Cemenelium, urbs fuit Gall. Narbon. nunc vic. tantum in Com. Nicæensi, vulgò *Cimies*, 6. mill. à Nicæa in Bor. & tot. ab ora litor. maris Mediter. quamquam alii credant fuisse in monte Acema, 30. hinc mill. in Bor. versùs fontes Vari fluvii.

Cemenus, mons Gall. in Aquitan. versùs Gall. Narbon. & inter Volcas, Arecomicos, Helvios, Velaunos, Gabalos & Ruthenos, per 30. leuc. circiter in long. protensus; nunc vulgò *Les Cevennes*. Initium habet versùs fontes Ligeris, in Vivariensi prov. super. extenditurque per Occitaniam prov. Lutevam usque.

Cempsi, pop. Hisp. citer. ad montis Pyrenæi radices incolentes in regno Arragonio, quorum op. *Venasques* ab Oscâ ad 12. leuc. inter montes distans. Horum meminit Dionys. vers. 338.

Κεμψοὶ δ' ἐν τοῖσιν ὑπαὶ πόδα Πυῤῥηναίης.
Nusquam, ut opinor, apud alium quenquam authorem hujus populi mentio extat, ideò ipsos non sub *Pede Pyrenai*, sed in *Utopiá* quærendos, putat Montanus. Nescire verò se ait an Κελτοὶ ab auctore scriptum fuerit. Sanè Ceporinus *Celtas* vertit. Priscianus verò & Avienus *Cempsi* habent.

Cenaum, prom. *Eubœa*, in occ. maximè porrectum propè sin. Malliacum contrà Opuntem & Locros Epicnemidios; vulgò *Capo Litar*. Hic fanum fuit Jovis, qui inde *Cenaus* Ovid. 9. Met.

Victor ab Oechalia Cenao sacra parabat
Vota Jovi.

Seneca in Herc. Oetæo:

Quà templa tollens ara Cenai Jovis
Austro timendum spectat Euboicum mare.

Lege *Cenai* cum Strab. & Ptol. Sophocles in Trachiniis:

Ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοὶς, ἔνθ' ὁρίζεται
Βωμοὺς τέλη τ' ἔγκαρπα Κηναίῳ Διί

Æschylus, ἐν τῷ Ποντίῳ Γλαύκῳ:

Εὐβοΐδα καμπτὴν ἀμφὶ Κηναίου Διὸς ἀκτήν.

Cenchrea, Peloponnesi op. propè Corinthum in Isthmo ipso juxtà fanum Neptuni, quinquennalibus ludis inclytum. Item portus Corinthi. Inde *Corinthiaca*. Ovid. Trist. 1. 9.

Illa Corinthiacis primùm mihi cognita Cenchreis.

Plin. lib. 4. *Lechea hinc, Cenchrea illinc angustiarum termini, longo & ancipiti navium ambitu, quas magnitudo plaustris transvehi prohibet.* Stat. Theb. lib. 4.

It comes Inoüs Ephyre solata querelas
Cenchreaque manus.————

Apul. Met. 10. *Quod oppidum* audit nobilissima Corinthiensium colonia: alluitur autem Ægæo & Saronico mari, ubi portus etiam, tutissimum navium receptaculum, magno frequentatur populo. Long. 49. 15. Lat. 38. 50. Item ulas Troiadis, in quâ commoratus est Homerus, ut de rebus Trojanis certior fieret. Item alia Italiæ. Steph.

Cenchris, Cinyræ Assyriorum regis uxor, Myrrhæ mater, quum superbiùs locuta esset, & filiæ suæ formam Veneri anteposuisset: Venus Myrrhæ nefandum amorem objecit, adeò ut patrem suum amaret, quæ ne suspendio seipsam necaret, nutrix intervenit, & patre nesciente per nutricem cum eo concubuit, ex quo concepit. Id autem ne palam fieret, pudore stimulata in silvis se abdidit. Eam verò Venus postea miserta est & in speciem arboris commutavit, unde myrrha fluit, ex quâ natus est Adonis. Hygin. Fab. 58. Quamvis paulò aliter hoc narretur à Theocriti Scholiaste in prim. Idyll. Id scilicet non Cenchridis, sed ipsius Myrrhæ superbiâ accidisse, utpote quæ inter pectendum non æquè formosos esse Veneris capillos ac suos gloriata fuisset, ac proinde Veneris iram in se concitasset.

Cenchrius, Ioniæ amnis ad Ephesum Caystro proximus, per Ortygiam fluens, in quo Latonam fabulantur ab Ortygiâ nutrice lotam ex partu. Tacit. Annal. 3. *Primùm omnium Ephesii adière, memorantes, non, ut vulgus crederet, Dianam, atque Apollinem Delo genitos; esse apud se Cenchrium amnem, & Ortygiam, ubi Latonam partu gravidam, & olea, qua tum etiam manebat, adnisam, edidisse ea numina.*

Cendevia, palus in Phœnice, intrà mont. Carmeli radices, ex quâ creditur nasci Belus amnis, 5. m. p. spatio in mare profluens, juxtà Ptolemaidem Coloniam. Plin. 36. 26.

Ceneda, Venetæ reg. op. inter Liquentiam & Anassum, flumina. Agathias lib. 2. Long. 33. 35. Lat. 45. 40.

Cenebum, seu *Genebum*, vulgò *Gennep*, urbs permunita Germaniæ, ad Mosam flu. in Duc. Clivensi, in ditione tamen Hollandorum. Est in confin. Gueldriæ, med. ferè inter Wesaliam ad ort. & Boscum Ducis ad occ.

Cenestum, urbs Corsicæ, aliàs episc. quæ nunc quibusdam S. Lucia, vic. propè Rhotanum flu. ubi etiamnum multa sunt rudera inter Curiam & Aleriam. Al. est ipsa Curia vulgò *Corte*, saxo undique prærupto, imposita propè Crenum lacum.

Cenetà, quæ & *Ceneda* Agathiæ, urbs Italiæ in March. Tarvisinæ 13. mill. à Belluno, tot. ab Opitergio, & 15. à Tarvisio, subestque Reip. Venetæ. Est propè fontes amnis Mottegani.

Cenetum, op. regn. Neapol. in quo Episc. Telesinus solet residere. Sed al. est Cerretum, *Cerrito* in prov. Terræ Laboris, & in confin. Principatûs citer. 15. mill. à Telesio in Circium.

Ceneus, Thessalus, Lapitha, cùm multis interfuisset præliis nunquam tamen lædi potuit. Hinc natum proverb. *Invulnerabilis ut Ceneus*. Nestor apud Ovid. Met. 12.

————*Vestro fuit unicus ævo*
Contemptor ferri, nulloque favorabilis ictu
Cycnus: at ipse olim patientem vulnera mille
Corpore non læso Perrhæbum Cenea vidi,
Cenea Perrhæbum, qui factis inclytus Othryn
Incoluit.————

Fuit hic ex fœminâ mutatus in virum, ut idem refert Ovidius eodem loco; & Virg. Æn. 6.

———— *Et juvenis quondam nunc fœmina Ceneus*
Rursus & in veterem fato revoluta figuram.

Lege *Caneus*.

Cenimagni, pop. Angliæ Cæsari. Ab al. Simeni & Iceni dicti fuêre, inter Trinobantes Catieuchlanos & mare Germanicum, ubi postea East-Anglia, & nunc Suffolcia, Norfolcia, & Com. Cantabrigiensis.

Cenion, Albionis flu. in ora aust. ali Cornubiæ, in mare apud Fanum S. Mauditi op. exiens; *Vale* Ortelio.

Cenomani, pop. Gall. Lugdunensis, qui & *Aulerci Cenomani*, inter Rhedones, Andegavos, Carnutes & Sessuos. Horum tractus nunc *Le Maine* dicitur; estque provincia ampla & rigua, inter Normanniam ad Bor. Belsiam ad ort. Britanniam ad occ. & Andegavens. prov. cum parte Turonens. prov. ad aust. Hujus prov. cap. Subdinum, seu Vindunum, aliter Cenomanum, *Le Mans*.

Cenomani, pop. fuêre Gall. Transpadanæ habebantque à Sept. Euganeos, ab Oriente Venetos, à Meridie Padum flu. & ab Occid. Insubres: ubi nunc agri Veronensis, Mantuanus, Cremonensis, & Brixianus, pro maj. parte sub domin. Venetorum.

Cenomanum, *Le Mans*, urbs Gall. aliàs *Subdinum*, & *Vindunum* dicta, Cenomanens. prov. cap. ad Sartam flu. ubi recipit Huisnam, episc. sub arch. Turonensi, 10. leuc. ab Alenconio in aust. 16. à Turonibus, 30. à

Rhedo-

Rhedonibus, & tot. à Carnuto. Long. 20. 21. Lat. 48. 04.

Censorinus, *de die Natali* libellum pereruditum & Chronologis utilissimum conscripsit. Recensuit, notisque perquam elegantibus illustravit Hen. Lindenbrogius Lugd. Bat. 1642. Vide Voss. de Hist. Lat. 2. 3.

Centa, op. Maurit. Ting. Mediterr. inter Molocath & Marochium.

Centauri, Thessaliæ pop. secùs Pelion mont. habitantes, qui primi equos domare, & ex iis pugnare cœperunt: quo factum est ut à vicinis populis primùm conspecti, membra partim humana, partim equina habuisse crederentur. Unde Manilius lib. 1.

——— Duplici Centaurus imagine fulget
Pars hominis tergo pectus commissus equino.

Oppian. Κυν. β.

Ἀμφίτυπος Φολόης ἀτιμαγέλης ἄγρια φῦλα
Θηρομιγῆ, μερόπεσσι μὲν εἰς ἰξύν, ἰξύοφι δὲ
Ἵπποι ὁμοιόωντα. ———

De horum origine sic fabulantur poëtæ; Ixionem scilicet à Jove Deorum mensæ adhibitum, Junonis amore captum fuisse, eamque de stupro interpellasse. Quod cùm illa viro suo indicasset, Jovem Ixioni nubem subjecisse in uxoris imaginem transformatam, eamque Ixionem pro Junone compressisse, & ex eâ Centauros generasse, qui inde *Nubigena* dicti sunt. Cui fabulæ ansam præbuisse videtur castellum nomine Νεφέλη, Centaurorum sedes, νεφέλη enim Latinè *nubem* sonat. Hi cùm in nuptiis Pirithoi vino madentes sponsam rapere conarentur à Theseo & Lapithis partim cæsi, partim in fugam acti sunt. Virgil. sub finem Georg. 2. ubi de Baccho

——— Ille furentes
Centauros letho domuit.

Alcæus:

Οἶνος καὶ Κένταυρον Ἐπιχαίρει, οὐχί σε μοῦνον
Ὤλεσεν. ———

In Epigrammate quoque Græco:

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀπώλεσεν.

Homerus Odys. 21.

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
Ἄασ' ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο.

Libanius vitem vituperans: Καὶ μὴν καὶ ὁ Κενταύρων καὶ Λαπιθῶν πόλεμος, οἴνου ἔργον. Prop. lib 2.

Tu quoque ô Eurytion vino Centaure peristi
Nec non Ismario tu Polypheme mero.

Iidem & *Hippocentauri* dicti sunt, quòd equis insidentes boves œstris agitatos stimulis ad tecta revocarent, est enim κεντεῖν *stimulare*, & *pungere*. Centaurorum verò qui à Poëtis maximè celebrantur, nomina sunt hæc. *Chiron*, *Eurytus*, *Amycus*, *Grynæus*, *Rhœtus*, *Arneus*, *Lycidas*, *Medon*, *Pisenor*, *Caumas*, *Monychus*, *Mermeros*, *Pholus*, qui suscepisse Herculem hospitio dicitur. Lucanus.

Hospes & Alcidæ magni Phole.

Eos ab Hercule victos interfectosque ostendit Diodor. Siculus Palæphatus ubi de Centauris: Τὸ μὲν τοιοῦτον ἔλαβον οἱ Κένταυροι, ὅτι τοὺς ταύρους κατηκόντιζον Eos autem in numero τῶν ἀπίστων, h. e. *Incredibilium* haberi jubet. Ἐπιτεχνήσασθαι, inquit, τοιοῦτον φύσιν θηρίον, ἀδύνατόν ἐστι, οὔτε γὰρ ἡ φύσις σύμφωνος ἵππου καὶ ἀνδρὸς, οὔτε ἡ τροφὴ ὁμοία, οὔτε διὰ στόματος καὶ φάρυγγος ἀν-θρωπίνου δυνατὸν ἵππου τροφὴν διελθεῖν. Eadem Lucretii mens.

Sed neque Centauri fuerunt, neque tempore in ullo
Esse queunt duplici naturâ & corpore bino
Ex alienigenis membris compacta potestas.

Eorum mem. Lucanus lib. 6.

Illic semiferos Ixionidas Centauros
Fœta Pelethroniis Nubes effudit in antris.

Inde *Semihomines* dicti. Ovid. Met. 12. Frangebant silvas & arbores hæc monstra, quibus armorum vice inter pugnandum utebantur. Papin. Theb. 4.

Non aliter silvas humeris, & utroque refringens
Pectore, montano duplex Hylæus ab antro
Præcipitat, pavet Ossa vias, pecudesque feræque
Procubuere metu. ———

Juvenalis Sat. 1.

Quantas jaculetur Monychus ornos.

Et immanius Ovidius, qui pugnantibus Centauris densissimos montes brevi spatio arboribus spoliatos dicit, eundem Monychum, inducens, Met. 12.

——— Insanis dejectam viribus Austri
Fortè trabem nactus, validum dejecit in hostem
Exemploque fuit, parvoque in tempore nudus
Arboris Othrys erat, nec habebat Pelion umbras.

Luc. lib. 6.

Illic semiferos Ixionidas Centauros
Facta Pelethroniis nubes effudit in antris.
Aspera te Pholoes frangentem Monyche saxa,
Teque sub Oetæo torquentem vertice vulsas
Rhœte ferox, quas vix Boreas inverteret ornos.

Neque tum ferreorum telorum usum nullum Centauri habuerunt. Erant enim armati grandibus securibus, Diodor, lib. 4. Τῶν μὲν Κενταύρων οἱ μὲν πεύκας αὐτορρίζους ἔχοντες ἐπῄεσαν, οἱ δὲ πέτρας μεγάλας, τινὲς δὲ λαμπάδας ἡμμένας, ἕτεροι δὲ βουφόνους πελέκεις. Apud quem eopse Libro & mythologiam eorum & alia de iisdem habes. Visum à se allatum in melle Centaurum ex Ægypto affirmat Plinius, 7. 3. ubi & Claudium Cæsarem scripsisse prodit, *Hippocentaurum in Thessaliâ natum eodem die interiisse*. D. quoque Hieronymus in vita Pauli tradit, Antonium ad Paulum Eremitam pergentem, *conspexisse*, ut ipse loquitur, *hominem equo mixtum, cui opinio poëtarum Hippocentauri nomen indiderit.* Sed potest hoc spectrum fuisse: rectè itaque subjungit Patrum ille doctiss. *Verùm hoc utrum Diabolus ad terrendum simulaverit, an, ut solet, eremus monstrosorum animalium ferax, istam quoque gignat bestiam incertum habemus.* Vide Hieronym. Magium lib. 1. Misc. cap. 19. ubi de Centauris prolixè disputat. Item *Centaurus* nomen navis sic dict. quòd *Centauri* haberit insigne. Virg. Æn. 5.

Centauro invehitur magnâ:

Ubi Servius ait subaudire debere *navis*. Hinc adjectivum *Centaureus*. Horat. 1. Car. Od. 18.

At ne quis modici transiliat munera Liberi,
Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero
Debellata. ———

Hinc etiam *Centaureum* herbæ genus, & plur. num. *Centaurea*. Virg. Georg. 4.

Cecropiumque thymum & graveolentia Centaurea.

Et ante eum Lucretius:

Abrotonique graves & tristia Centaurea.

Herbæ hujus meminit Nicander in Theriacis, uti videre est in his:

Πρώτιον μὲν Χείρωνος ἐπαλθέα ῥίζαν ἑλέσθαι
Κενταύρου Κρονίδαο φερώνυμον, ἥν ποτε Χείρων
Πηλίου ἐν νιφόεντι κιχὼν ἐφράσσατο δειρῇ.
Τῆς μὲν ἀμαρακόεσσα χυτὴ περιδέδρομε χαίτη·
Ἄνθεα δὲ χρύσεια φαείνεται, ἡ δ' ὑπὲρ αἴης
Ῥίζα, καὶ οὐ βυθόωσα Πελεθρόνιον νάπος ἴσχει.

Vide sis ibi Scholiasten.

Centores, Scythiæ populi. Val. Flac. lib. 6.

Impulit & dubios Phryxæi velleris ardor
Centoras, & diros magico terrore Choatras.

Centrites, flu. qui Armeniam à Carduchis dividit. Xenoph. inter Mediam & Armeniam eum fluere scribit Diodorus.

Centrones, pop. inter Alpes Graias quæ hodiè dicuntur, in Sabaudiâ. Quorum regio & urbs Tarantasia, vulgò *Le pays de Tarentaise*, testibus Marliano, Vigenero & Tscudo, ubi Centronum pag. vulgò *Sentron*, inter Augustam Prætoriam, 12. & Genevam 14. leuc. visitur.

Centrones, Belgii pop. quorum op. *S. Truyen*, vel *Truyden* teste Henr. Leodio, à Tungris 3. leuc. à Leodio 6. in occ. in medio inter illud, & Lovanium. Regio nunc Hasbania Latinè nominatur, vulgò *Haspingauu*. Becanus verò *Cortryck* vocat Flandriæ op. ad Scaldim.

Centum cellæ, Tusciæ urbs. *Civita Vecchia* hodiè. Trajano Imperatori originem debet. Plin Jun. 6. 31. *Evocatus in consilium à Cæsare nostro ad Centum cellas longè maximam cepi voluptatem*. Vide quæ sequuntur. Græcis auctoribus Procopio, & Agathiæ more ejus temporis eliso μ Κεντουκέλλαι. Ptolemæo ὁ Τραϊανὸς λιμὴν, i. e. *Trajani portus* dicitur; quem Rutilius pulchrè describit his versibus.

Ad Centumcellas forti defleximus austro,
Tranquillâ puppes in statione sedent.
Molibus æquoreum concluditur Amphitheatrum.
Angustosque aditus insula facta tegit.
Attollit geminas turres, bifidoque meatu
Faucibus arctatis pandit utrumque latus.
Nec posuisse satis laxo navalia portu,
Ne vaga vel tutas ventilet aura rates:
Interior medias sinus invitatus in ædes
Instabilem fixis aera nescit aquis.

Æde intelligit quas Græci νεωσοίκους vocant, νεώσοικοι autem Suidæ sunt οἰκήματα παρὰ τῇ θαλάσσῃ οἰκοδομούμενα εἰς ὑποδοχὴν νεῶν ἵνα μὴ θαλαττεύωσιν, nempe quibus subducebantur in stationem naves, Latini *cellas* dicunt, unde portui nomen.

Centurinum, urbs Corsicæ ins. Ptol. *Centuri Pinero*.

Centuriones, urbs Hisp. versus Gall. Narbon. Anton.

Centuripa, ager Siciliæ, à quo *Centuripinum crocum* hodiè *Centorbi* Fazello. *Centuripa* Pomponio Sabino, & Ptolemæo αἱ Κεντόριπαι, reliquis Græcis autoribus neutro genere τὰ Κεντόριπα. Quid & apud Cicer. Plin. Solin. *Centuripis* obliquo casu legimus. Apud Silium *Centuripe* lib. 14.

Nec non altus Eryx, nec non è vertice celso
Centuripe, largoque fluens Entella Lyæo.

De situ Strabo lib. 6. Κεῖται δ' ὑπὲρ Καταναίων τὰ Κεντόριπα, συνάπτοντα τῇ Αἰτναίων ὄρει καὶ τῷ Συμαίθῳ. Populi *Centuripini*. Cicero Verrinâ Quinta. *Centuripinos homines, maximè mediterraneos, summos aratores.*

Cenus, extremum Italiæ promontorium versùs Pelorum Siciliæ.

Ceos, *Cea* Plin. *Cia* Ptol. vulgò *Zea*; insula maris Ægæi, una Cycladum. Vide *Cea*.

Cephaleon, Historicus cujus mem. Euseb. Chron. lib. 1. Vide Voss. H. Gr. pag. 220.

Cephalas, altum & sylvosum promontorium majoris Syrtis initium. Strabo lib. ult.

Cephaledium, op. Siciliæ non procul ab Himera fluvio. Plin. 3. 8. & Strabo lib. 6. Vide *Cephalœdis*.

Cephalene, vel *Cephallenia*, ins. maris Ionii. Plin. tradit eam quondam dictam fuisse *Melænam* lib. 4. cap. 12. A *Cephalo* Amphitryonis socio, Deionei filio, dictam volunt. Populi *Cephallenes*, qui Ulyssem ad bellum Trojanum secuti sunt, ut videre est apud Hom. in catalogo navium

Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους.

Silius lib. 6.

Saxa Cephalenum, & scopulosis Neriton arvis.

Infrà Corcyram est, & Acarnaniæ objecta. Nomen ejus à verbo כפל *cephal*, quod Syris est *duplicare*, ut כפל *caphal* apud Ebræos, quia bifariam divisa est, & videtur esse gemina insula, partibus isthmo tam plano inter se cohærentibus, ὥσθ' ὑπερκλύζεσθαι πολλάκις ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν. Ita Strabo. Eam olim Taphii & Teleboæ tenuisse perhibentur.

Cephalœdis, Siciliæ urbs, hodiè *Cefalu* Leandro. Κεφαλοιδὶς Ptolemæo, Κεφαλοίδιον Straboni lib. 6. Κεφαλοιδιὰς Græcâ formatione Silio lib. 14.

Quaque procelloso Cephaloidias ora profundo
Cæruleis horret campis pascentia cete.

Πολίχνιον Strabo vocat. Φρούριον Diodorus lib. 13. Vide Cluver. De Sicil. Ant. lib. 2. cap. 3. populi *Cephalœditani* Ciceroni in Verrinis, & Prisciano. Nomen ut ut Græcum videatur, tamen est merè Punicum. Pœnis enim כיפא לוד *Cepha-lud* est *rupes flexa*. *Cephalœdis* porrò sita est in vertice rupis, penè in ipso flexu promontorii, quod multùm in mare prominet. Constat id tam ex tabulis, quàm ex descriptione Fazelli, dum in eo est ut probet Græcum esse vocabulum, *Cephalœdos*, inquit, *urbs vetusta, nomen à* κέφαλῃ, *quod Caput est Latinis, nacta est, vel ob id quod ad verticem prærupta rupis, promontorii speciem habentis condita fuit, ubi adhuc arx est natura munitissima, & urbs ipsa jacens ambitu fermè mille passuum.*

Cephalon Gergithius, Κεφάλων ὁ Γεργίθιος memoratur Straboni, lib. 13. ubi ait fuisse in agro Cumano urbem, quæ pl. num. & genere muliebri αἱ Γέργιθες diceretur, atque hanc Cephalonis hujus patriam fuisse. Testem quoque eum producunt Parthenius in Eroticis, qui Troica illius citat. Hist. 4. & Festus Pompeius in *Romam*. Item Dionysius Halicarn. lib. 1. ubi vocatur Κεφάλων Γεργίθιος συγγραφεὺς παλαιὸς πάνυ. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag. 340.

Cephalus. Deionis, vel Deionei filius, vel, ut alii volunt, Mercurii & Herses filię Cecropis, qui Procrin Erechthei, vel Hyphili Atheniensium regis filiam uxorem duxit. Hujus amore captâ Aurorâ, cùm juvenem uxoris amantissimum nullâ ratione ad sui amorem posset inflectere, vi

vi eum dicitur rapuisse. Verùm cùm ne sic quidem constantiam ejus posset labefactâre, ad uxorem eum remisit in negotiatoris similitudinem transformatum: cujus erga se fidem cùm explorare vellet, ingentibus muneribus pudicitiam ejus solicitavit, cumque illa pretii magnitudine jam succumberet, Cephalus receptâ pristinâ formâ perfidiam ei exprobravit. Quod Procris cùm inficias ire non posset, pudore impulsa, relicto viro in silvam sese, locaque deserta contulit. Tandem tamen viro reconciliata, jaculum ei inevitabile, & canem Lælapa nomine dedit, quem â Minoë dono acceperat. Iis itaque muneribus instructus Cephalus silvis sese assiduè oblectabat, relictoque ante lucem uxoris thalamo, venatione sese exercebat. Quamobrem verita Procris, (ut res est plena suspitionis amor) ne nymphæ cujuspiam amore teneretur, clam eum in silvas est subsecuta, & ut in furto virum deprehenderet, inter fruteta sese occultavit. Cùm itaque Cephalus, æstu laboreque fatigatus ad virgulta se recepisset, & sub arbore quâdam recumbens *Auram*, ut se reficeret, ex more invocaret, Procris suspicata aliam pellicem affuturam, quo rem omnem meliùs cognosceret, sese erigens virgulta commovit. Quâ re animadversâ Cephalus feram ratus, jaculum suum emisit, uxoremque charissimam inevitabili ictu interfecit. Ovid. lib. 7. Met. Sed paulò aliter Hyginus Fab. Poëtic. cap. 189. Propterea accusatus fuit coram Areopago, & hoc fuit secundum Areopagi judicium, uti discimus ex Scholiaste Euripidis in Orestem; Primum fuit Martis à Neptuno accusati, quòd filium suum Halirrhotium interfecisset; Secundum Cephali, propterea quòd Procrin uxorem occidisset; Tertium Dædali, qui Talum nepotem ac sororis suæ filium de medio sustulerat; Quartum Orestis parricidii à Tyndaro Clytemnestræ patre accusati. Neque tamen desunt, qui Cephalum à Jove in lapidem conversum tradant. Ovid. in l. De Arte Amandi:

Latmius Endymion non est tibi Luna pudori,
Nec Cephalus rosea præda pudenda Dea.

Idem in Ep.

Clarus erat Cephalus silvis, multaque per herbam
Conciderant illo percutiente feræ.

Idem ibidem

Hunc ne pro Cephalo raperet Aurora timebam.

Cephalus, Atheniensis orator, qui primus proœmia, & epilogos induxit. Suidas. Cujus etiam Æschines & Demosthenes in orationibus meminerunt. Hic gloriabatur, quòd cùm plura decreta, quam quis sui temporis orator scripsisset, nunquam fuisset accusatus, quòd contra leges decrevisset. Cæl. Rhodiginus.

Cephas, sic dictus fuit Simon Petrus, Andreæ frater, rationem nominis reddit servator, Jo. 1. 42. Σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται πέτρος. Scires unde vocabulum illud originem suam duxerit? Consule Cardinalem Baronium, & invenies eum cum Optato Milevitano, aliisque ejusdem farinæ miseris linguarum insciis ex linguâ Græcâ derivantem. Cephas, inquit, dicitur ἀπὸ τῆς κεφαλῆς *à capite*. Atque hinc ingens producit mysterium, imò & simul ingens ignorantiæ specimen. Petrus, inquit, est ἡ κεφαλὴ; quia totius Ecclesiæ Catholicæ caput & fundamentum est, qui suam etiam vim Pontificibus Romanis continuâ successione communicavit. Atqui כיפא *Cepha* Syriacè *Petra* dicitur. Vide omninò Montacutium Origin. Ecclesiast. Tomi prioris partem posteriorem pag. 12.

Cepheus, Æthiopum rex Andromedæ pater, quam Perseus periculo liberatam, uxorem duxit. Ovid. Met. 5.

Auxiliumque domûs Servatoremque fatentur
Cassiope, Cepheusque pater.

Hic postea generi meritis cum uxore & filiâ in cœlum translatus est, & à tergo minoris ursæ constitutus, circuloque arctico ita inclusus, ut præter caput & humeros ejus occidere videatur. Cic. Tusc. Qu. lib. 5. *Stellatus Cepheus cum uxore, genero, filia, ob cognitionem rerum cœlestium fingitur.* Horat. 3. 29.

Jam clarus occultum Andromedæ Pater
Ostendit ignem.

Hinc *Cephæus* Ovid. Met. 4.

Æthiopum populos, Cephæaque conspicit arva.

Et *Cepheia*. P. op. l. 1. el. 3.

Qualis & accubuit primo Cepheia somno
Libera jam duris cotibus Andromeda.

Ovid. Amor. 3. 3.

Non satis invidiæ vobis Cepheia virgo est
Pro malè formosâ jussa parente mori.

Cephisidorus, Atheniensis Tragicus, antiquæ Tragœdiæ scriptor. Suid. Fuit & alius *Cephisodorus*, qui in Comœdiis tanquam asinus traductus est. Fuit quoque alius præfectus, qui cum Gryllo Xenophontis filio ad Mantineam occubuit. Suid. Item Atheniensium dux, qui rei malè gestæ damnatus in obsidione Alopeconnesi, quinque talentis mulctatus est. Suid. Præterea fuit *Cephisidorus* Atheniensis Isocratis discipulus, & ipse Rhetor, qui Platonem, & Aristotelem reprehendit, testibus Halicarnassensi Dionysio in Isocrate, & Athenæo 8. 13. Alius etiam *Cephisodorus* Belli sacri seu Phocici scriptor, citatur ab Eustratio in Aristotelis Ethic. lib. 1. cap. 13.

Cephisus, vel *Cephissus*, flu. Bœotiæ qui in Trinemiis nascens, & præter Larymnam in Atticum agrum influens tandem in Phalericum sinum se exonerat. Strabo lib. 9. Lucan. lib. 3.

Bæoti coiêre duces, quos impiger ambit
Fatidicâ Cephissus aquâ.

Ubi Cephissi aquas fatidicas dicit propter Themidis oraculum, fluvio huic vicinum, à quo Deucalioni, & Pyrrhæ ratio ostensa est, quâ genus humanum posset reparari. *Cephissus*, inquit Bochartus, Arabibus חפיז *Chaphiz*, quod *profundum* notat. est enim ἀγχιβαθὴς *alti gurgitis* teste Pausaniâ in Bœoticis. Et in Melanis cum Cephiso confluxu βαθεῖαν λίμνην *profundum lacum* describit Theophrastus Hist. Plant. lib. 4. cap. 12. Καλλιῤῥέεθρος Homero in Hymnis. h. e. *pulcerrifluus*, & Καλλίναος, *pulchrè fluens*, Euripidi in Medea dicitur. Septem enumerat *Cephisos* Strabo lib. 9. Longè sanè diligentior Polemone, qui in lib περὶ ποταμῶν tres tantùm nominat. Sic enim ait: ὁ Ἀθήνησί τε Κηφισσὸς καὶ ὁ Σικυῶνι, καὶ ὁ Ἄργει. Vibius quoque Sequester Polemone negligentior est; unicum enim novit Phocicum Cephissum.

Cephren, Ægyptius Tyrannus. Synesius Ep. 58. Vide Jonsium de Script. Hist. Phil. lib. 1. cap. 13.

Cepiana, op. Lusitaniæ quibusdam est in Provincia, intrà Tagum & Anam flu. Al. est Pinetum, Pinhel,

Pinhel, op. Portugal. in Transmontana prov. juxtà amnem cogn. vix 4. leuc. à confin. regni Legionis in occ. quæ à Durio flu. in aust. à Trancosio autem 5. in ort.

Cepe, seu *Cæpe* & *Cepi* Milesiorum, op. fuit Asiæ juxtà Corocandamim Lacum, in regno Bosphorano, inter Phanagoriam & Tirambim. in Eione insulâ; vix 10. mill. à Bosp. Cimmerio in ort.

Ceramum, *Ceram*, ins. ampla & oblonga maris Indici in Archipelago Moluccarum in Asia, inter Gilolum, Moluccas, Bandam, & Amboynam, insulas, benè culta & aromatum productu dives.

Cerastis, Cyprus olim sic dicta, quoniam homines *Cerastas*, i. e. *cornibus insignes* eam quondam tenuisse quidam scribunt. Alii quòd procurrentibus promontoriis velut infestis cornibus assurgat. Quinimò *Cerastæ* dicti sunt Cyprii omnes, quia ipsa insula *Cerastis* à frequentibus promontoriis in cornuum modum prominentibus, vocabatur. Steph. Ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Κεραστὶς ἀπὸ τῶν πολλὰ ἄκρα ἔχειν. Hinc Nonnus, lib. 13. & passim: Κεραστίδος εἰς χθόνα Κύπρου, ubi male scribitur Κεραστίδος.

Cerasus, *suntis*, *Cherasonda*; urbs Cappadociæ marit. Mela, 1. 19. *Raræ urbes. Cerasûs, & Trapezûs maximè illustres.* Hinc *Cerasa* primùm a Lucullo in Italiam delata, teste Athenæo. Hieron. ad Marcel. *Accepimus & canistrum cerasis refertum talibus, & tam virginali verecundiâ rubentibus, ut ea nunc à Lucullo delata existimarem. Siquidem hoc genus pomi, Ponto & Armenia subjugatis, de Cerasunte primus Romam pertulit; unde è patriâ arbor nomen accepit.* Atqui *Cerasorum* appellatio ipsius *Cerasuntis* urbis natalibus prior est & antiquior. Κερασοῦς enim indubitanter dicta ἀπὸ τῶν κεράσων, ut Ἀγνοῦς, Ἀμυγδαλοῦς, Ἀχερδοῦς, Ῥαμνοῦς, Μυῤῥινοῦς, Σελινοῦς, Πυξοῦς, Μαραθοῦς, &c. ab aliis plantis locorum deducta nomina. Long. 69. 30. Lat. 44. 25.

Ceratus, flu. Cretæ Cnossum urbem præterlabens, quæ etiam de nomine fluvii dicta est. *Fiume di Ginosa*, hinc *Ceratæus* adject. Virg. sive Catullus in Ciri.

Carpathium fugiens, & flumina Ceratæa.

Ceraunia, Cypri ins. op. quod hodiè *Cerines* vocari ait Mercator, sed Græcus Ptolemæi codex habet *Ceronia*.

Ceraunia, sive *Ceraunii*, montes in finibus Epiri, in mare usque extensi, ubi Jonium mare ab Adriatico separatur: ita dicti à fulminibus quibus sæpè impetuntur, Ovid. 2 de Pont. Eleg. 6.

Cùm poteram recto transire Ceraunia velo,
Ut fera vitarem saxa monendus eram.

Lucanus lib. 5.

——— *Scopulosa Ceraunia nauta*
Summa timens. ———

Prærupta Ceraunia Ovidio, Met. 15. Vide *Acroceraunium*.

Cerberus, à Poëtis fingitur canis triceps, inferorum custos, quem ab Hercule catena ab inferis tractum esse iidem fabulantur. Virgil. Æn. 6.

Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Personat, adverso recubans immanis in antro.

Prop. l. 3. el. 18.

Exoranda Canis tria sunt latrantia colla:
Et Superstitione veterum scilicet, Cerberum mulcere cupientium. Stat. 5 Sylv.

——— *Sævum utinam exorare liceret*
Eumenidas, timidaque avertere Cerberon umbra.

Et eodem lib. Epicedio in Patrem.

——— *Tædas auferte, comasque*
Eumenidum, nullo sonet asper Janitor ore.

Et in Abascantii Pietate.

Nempe times, ne Cerbereos Priscilla tremiscat
Latratus? tacet ille piis.

Tibullus, lib 1.

Nec Canis anguineâ redimitus terga catenâ,
Cui tres sunt linguæ, tergeminumque caput.

Sophocles in Trachiniis.

Τρίκρανον σκύλακα, ἀπρόσμαχον τέρας.

Ovid. Met 11.

——— *Nec forma triplex tua Cerbere movit.*

Papin. Silv. 2. 1.

Illum nec terno latrabit Cerberus ore.

Cujus autem reverà Canis fuerit docet S. Cyrillus, lib. . contra Julian. Ἐναντεσώ καὶ πεμπτῷ ἔτει τῆς Μωσέως φανέντος γενέσεως τὴν παρ' Ἕλλησιν ἀδομένην ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, ὑπὸ Αἰδωνέως βασιλεύοντος Μολοττῶν. Οὗτος κύνα παμμεγέθη θρέψαι λέγεται τὸν Κέρβερον, ὃς ἐπιφανέντα Πειρίθουν καὶ Θησέα ἀφικομένους ἐφ' ἁρπαγῇ τῆς αὐτοῦ γυναικός.

Stat. Theb. 2.

Illos ut cæco recubans in limine sensit
Cerberus, atque omnes capitum subrexit hiatus;
Sævus & intranti populo; jam nigra tumebat.
Colla minax, jam sparsa solo turbaverat ossa.
Ni Deus horrentem Lethæo vimine mulcens
Ferrea tergemino domuisset lumina somno.

Seneca in Herculo Insano totam belluam sic describit:

Hic sævus umbras territat Stygius Canis
Qui terna vasto capita concutiens sono
Regnum tuetur. sordidum tabo caput
Lambunt colubræ; viperis horrent jubæ,
Longusque tortâ sibilat caudâ draco.
Par ira formæ: sensit ut motus pedum
Attollit hirtas angue vibrato comas.

Qu. Calaber, lib 6.

Ἐν δ' ἄρ' ἔην μέγα δεῖμα καὶ ἀθανάτοισιν ἰδέσθαι
Κέρβερος, ὅν ῥ' ἀκάμαντι Τυφάονι γείνατ' Ἔχιδνα
Ἄντρῳ ὑπ' ὀκρυόεντι, μελαίνης ἀγχόθι νυκτὸς,
Ἀμφ' ἐλοῇσι πύλῃσι πολυκλαύτου Ἀΐδαο
Εἴργων νεκρὸς ὅμιλον ὑπ' ἠερόεντι βερέθρῳ.

Officium Cerberi docet Lucian. de Luctu. Παρ' Αἰακῷ κύων τρικέφαλος, μάλα καρχαρόδους, τοὺς μὲν ἀφικνουμένους φιλίως τε καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων; τοὺς δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν ὑλακτῶν καὶ τῷ χάσματι δεδιττόμενος. Qui idem pro Numine cultum docet in Βίων πρᾶσις. καὶ ἢν σὺ λέγῃς; ὦ δοκεῖ σοι ὁ Κύων εἶναι Θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν ἐν Αἰγύπτῳ. ὅτι δὲ τὸν ἐν οὐρανῷ Σείριον, καὶ τὸν παρ' ἡμῖν Κέρβερον.

Reipsâ autem hoc nomine Causidicum fuisse autumat Fulgentius in lib. Continentiæ Virgilianæ: *Tricerberi fabulam jam superiùs exposuimus in modum jurgii forensisque litigii positam.* Unde & Petronius ait: *Cerberus forensis erat Causidicus.* Vide Barthium in Theb. 4. p. 111. Hesiod. in Theog. quinquaginta capita illi tribuit in his.

Δεύτερον αὖτις ἔτικτεν ἀμήχανον, οὔτι φατειὸν
Κέρβερον ὠμηστὴν Ἀΐδεω κύνα χαλκεόφωνον

Πεντ-

Πεντηκοντακέφαλον ἀναιδέα τε κρατερόν τε.

Isacius illum centum capita habuisse scribit. Ἐκεῖ δὲ λέγεται εἶναι ὁ τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς, ὡς φυλάσσει ὁ κύων ὁ Ἅδου ὃς ἔχει ἑκατὸν κεφαλάς. Sic etiam Horat.

———*Demittit atras bellua centiceps Aures.*

Quod autem addit Isacius Αἰγυπτ... τοὺς εἰσερχομένους μὲν κολακεύειν ... τοὺς δὲ ἐξελθεῖν θέλοντας οὐκ ἐᾶν, ex Hesiodo habuit; cujus versus apponam.

——*Δεινὸς δὲ κύων προπάροιθε φυλάσσει*
Νηλειὴς, τέχνην δὲ κακὴν ἔχει, ἐς μὲν ἰόντας
Σαίνει ὁμῶς οὐρῇ τε καὶ οὔασιν ἀμφοτέροισιν,
Ἐξελθεῖν δ' οὐκ αὖτις ἐᾷ πάλιν, ἀλλὰ δοκεύων
Ἐσθίει, ὅν κε λάβῃσι πυλέων ἔκτοσθεν ἰόντα.

Silius, lib 13.

Cerberus hic ruptis peragrat cùm tartara vinclis
Non ipsa Alecto, nec Megara fota furore
Audet adire ferum dum fractis mille catenis
Viperea latrans circumligat ilia caudâ.

Prop. 3. 5.

Num tribus infernum custodit faucibus antrum
Cerberus, & Tityo jugera pauca novem.

Mythologi *Terram* interpretantur: dictumque volunt Cerberum qu. κρεοβόρον, hoc est, *carnivorum*. Terræ enim proprium est cadavera consumere, & ad primam originem revocare, h. e. in humum convertere. Alii Serpentem fuisse volunt in Tænaro Laconiæ promontorio, cujus veneno mortales extinguebantur. Et quoniam in Tænaro ad inferos dicitur esse aditus, *Ditis canem* dixerunt; quem cùm Hercules trucidasset, nata est fabula *canem tricipitem interemisse*, quanquam alii hoc ad virtutem ejus, & animi cupiditatem referre malint, qua omnes cupiditates, & cuncta vitia terrena contempsit ac domuit. *Cerberus* etiam dictus est canis Alexandri Epirotæ cum leonibus congrediens. Hesychius habet Κέρβεροι, ἀσθενεῖς.

Cercaphus, mons Joniæ Colophoni imminens. Lycophron.

Cercesticus, sinus maris Euxini in Sarm. Asiana, ubi Tazus urbs, *Golfo di Susaco* Moletio.

Cercetii, pop. in ora Sarmatiæ prædict. *Cercetæ* Plinio, Κερκέται Ptolemæo, qui nunc Circassi memorantur. Dionysius vers. 682.

Κερκέται τ' Ὀρέται τε καὶ ἀλκήεντες Ἀχαιοί.

Ubi Eust. ὅτι ἡ χώρα Κερκετὶς λέγεται ... τῷ Καυκάσῳ.

Cercii, Italiæ pop. Diodorus lib. 14.

Cercina, vel *Cercinna*, ins. maris mediterranei cum urbe ejusdem nominis ex adverso Africæ ad promontorium min. Syrtis sita. Plin. 5. 7. Inde *Cercinitis* perparva insula, Cercinæ superiori Carthaginem versus ponte juncta. Plin. ubi supra. Etymon ejus sic explicat Bochartus. Insulæ nomen, inquit, ab urbe factum, quam Pœni appellabant כרכין *Ceracin*, id est, φρουρία, ὀχυρώματα. Hinc Plinius *Cercina cum urbe ejusdem nominis*. Et Strabo ἡ Κέρκινα ἱκανῶς μεγέθει ἔχουσα ὁμώνυμον πόλιν. Et Diodorus Ἔξω δ' ἐστὶ Κέρκινα πρὸς τὴν Λιβύην νεύουσα, πόλιν ἔχουσα σύμμετρον. In Strabone *Cercina* & *Menix* sunt πάρισοι τοῖς μεγέθεσι, *æquales magnitudine*, sed in Plinio *Menix* longa est 35. m. p. lata 25. *Cercina* longa duntaxat 25. m. p. lata dimidium ejus ubi plurimum, ac in extremo non plus 5. m. p. Itaque Menix Cercinâ multò est amplior: At Cercina non minùs fertilis. Unde est quòd apud Polybium suorum agrorum depopulationem à Cn. Servilio Cercinates magno redimunt. Et apud Hirtium Sallustius. *Prætor ab iisdem receptus magno numero frumenta Cercinæ invento, naves onerarias, quarum ibi satis magna copia fuit, complet, atque in castra ad Cæsarem mittit.*

Cercopes pop. Pithecusæ ins. qui cùm nullo flagitii genere abstinerent, à Jove in simias mutati sunt. Ovid. Met. 14.

Quippe Deûm genitor fraudem & perjuria quondam
Cercopum exosus, gentisque admissa dolosæ;
In deforme viros animal mutavit, ut iidem
Dissimiles homini possent, similesque videri.

Cercopia, urbs Phrygiæ M. inter Lyliadem & Bucarpiam proximas urbes. *Arcobia* Castaldo.

Cercops histor. fabularem consignavit. Mem. Apollodorus, Bibl. lib. 2. Fuit patriâ Milesius & plerisque auctor creditus est ejus poëmatis quod Αἰγίμιος vocabatur. Fortassè idem est *Cercops* ille Pythagoricus, de quo Clem. Strom. lib. 1.

Cercyon, latro insignis apud Eleusinem, Atticæ civitatem, tanto corporis robore, ut validissimas arbores incurvare posset, quibus viatores alligatos discerpebat. Filiam habuit nomine Alopen, quæ à Neptuno vitiata Hippothoonta peperit. Quod cùm nutricis indicio rescivisset Cercyon, tam ægrè id tulit, ut puerum quidem in silvis devorandum objecerit, filiam verò carceri inclusam fame enecarit. Interfectus est tandem à Theseo eodem supplicii genere, quo ipse in viatores sævire consueverat. Ovid Met.

Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleusis.

Suidas Κερκύων ὄνομα λῃστοῦ, ὃς ἦν περὶ τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ τοὺς παρερχομένους ἠνάγκαζε παλαίειν αὐτῷ. Diodorus, lib. 4. Ἀνεῖλε δὲ καὶ περὶ τὴν Ἐλευσῖνα Κερκύονα τὸν διαπαλαίοντα τοῖς παριοῦσι καὶ τὸν ἡττηθέντα ἀναιροῦντα. Hyginus Vulcani filium fuisse tradit, cap. 38. Ejus meminère Pausanias, Plut. & Agellius. l. 15 c. 21.

Cercyræi, vel *Corcyræi*, à *Cercyra* vel *Corcyra* ins. qui cùm seditionibus agitarentur, solebant flagra ingentia gestare, ansis eburneis ornata; ex quo adagium natum est *Cercyræa scutica*, sive *Cercyræum flagrum*, de supervacaneo cultu apud Plut. in vit. 10. Rhet.

Cerdous, dictus est Apollo, ut & Mercurius à Κέρδος, id est, *lucrum*: Hic quidem quia negotiis præsit ac lucro, quâ ratione illi marsupium assignatur: ille verò quia oraculis editis ad luctum conferre insigniter crederetur. Rhodigin. 16. 19 Suidas. Κερδῷος θεὸς ὁ Ἑρμῆς, ὡς κέρδους ποιητικός. Καὶ ἀγάλματα δὲ αὐτοῦ πωλοῦσι, καὶ πλοῦτον, διὸ καὶ μαρσύπιον αὐτοῦ χειρὶ ἐφαρμόζει. Unde Ausonius *divitem* vocat ep. ad Paulinum:

Jam nunc per auras Persei talaribus,
Petasoque ditis Arcados vectus vola.

Cerdo, sive *Cerdon*, hæreticus, qui duos Deos posuit, alterum bonum, alterum sævum, Christum verum hominem, & verè passum negavit. Euseb. 4. 12. Item *Cerdon* tertius Alexandrinæ Ecclesiæ Episcopus, an Dom. 99.

Cere. Vide *Care*.

Cerealia, orum, sacra Cereris à Triptolemo instituta quæ, Plinius lib. 24. *Thesmophoria* vocat à Cerere Thesmophoro, h. e. *legum latrice*. Hæc autem festa tan-

tâ

tâ religione celebrabantur, ut feriæ pollutæ crederentur, si quis eo tempore cum uxore concubuisset. Præterea in sacrificiis Cereris vinum non adhibebatur. Unde Plut. in Aulul. Megadorum in Cereri nuptias esse facturum, ait, quòd nihil vini ad nuptias esset allatum.

Ceredanum, Cerene, pag. agri Novariens. à Vercato suprà 2. m.p.

Ceremissi, seu *Cremissi* pop. Moscoviæ Orient. discreti in Cis-Volganos & Trans-Volganos, hique dicuntur *Nagorney*, h. e. montuosi, habitant in silvis, inter Novogardiam infer. & Casanum.

Ceres, Saturni & Opis filia, frugum inventrix, & cultûs terræ. Virg. 1. Geo.

Prima Ceres ferro mortales vertere terram
Instituit, cùm jam glandes, atque arbuta sacra
Deficerent sylvæ, & victum Dodona negaret.

Ex quâ Jupiter Proserpinam suscepit: quam cùm postea Pluto rapuisset, Ceres, accensis in Ætnâ monte tædis, filiam toto orbe maximo labore perquisivit. Stat. Theb. 12.

Qualis ab Ætnæis accensâ lampade saxis
Orba Ceres magna variabat imagine flammæ
Ausonium Siculumque latus, vestigia nigri
Raptoris, vastosque legens in pulvere sulcos:
Illius insanis ululatibus ipse remugit
Enceladus, ruptoque vias illuminat igni.
Persephonem amnes, Sylvæ, freta, nubila clamant,
Persephonem tantum Stygii tacet aula Tyranni.

Quâ in peregrinatione, cùm ad Eleusium regem pervenisset, filium ejus Triptolemum alendum suscepit, cumque alumnum immortalem reddere vellet, interdiu divino eum lacte alebat, noctu verò igne obruebat. Verùm cùm Eleusius insolitum fieri incrementum admiraretur, nutricem sibi observandam putavit, clàm se abscondens eâ in parte domûs, ubi illa puerum ad ignem fovere solebat. Cùm itaque illam intueretur puerum in ignem mittentem, subitò expavescens clamore se suo prodidit. Quam rem ægrè ferens Ceres nimiam hominis curiositatem morte punit. Puerum autem serendarum frugum sationem docuit; eundemque in alatorum draconum vehiculum imposuit, ut orbem peragrans frugum usum mortalibus communicaret. Postea Arethusæ nymphæ indicio certior facta, Proserpinam apud inferos esse, Jovem adiit, fratrisque injurias cum eo expostulavit, tandemque filiæ reditum ea conditione impetravit, si nihil illa apud inferos gustasset; Verùm cùm Ascalaphi indicio palàm factum esset, eam in Plutonis pomario fortè obambulantem, malum Punicum decerpsisse, aliquotque inde grana degustasse, reditus ei in perpetuum fuit interclusus. Quam rem ægerrimè ferens Ceres, Ascalaphum in bubonem commutavit. Tandem tamen Jupiter ut sororis dolorem mitigaret, Proserpinæ permisit, ut dimidiâ anni parte apud inferos cum viro, reliquâ apud superos esse posset. Poëtæ aliquando *Cererem* accipiunt pro Luna, sicut *Liberum* pro Sole. Virgil. 1. Georg.

——— *Vos ô clarissima mundi*
Lumina, labentem cœlo quæ ducitis annum,
Liber & alma Ceres. ———

Quamquam aliqui per *Clarissima lumina* intelligant Solem & Lunam, distinguuntque à Bacchio & Cerere. Nonnulli Cereris appellatione terram intelligi volunt. Unde & à Græcis Δημήτηρ dicitur, quasi Γῆ μήτηρ. Est enim Terra frugum omnium genitrix, unde Eurip. in Phœniss.

Δαμάτηρ θεὰ, ἁ πάντων
Ἄνασσα, ἁ πάν-
των γᾶ τροφός.

Ceres Dea, omnium domina, omnium terra creatrix. Eadem & *Thesmophorus* dicta est, h. e. *legem latrix* quia antequam illa agriculturæ usum docuisset, homines nullâ lege vivebant. Posteà verò Cereris beneficio monstrato frugum usu, cœptum est de agrorum finibus (qui nulli erant antea) disceptari: quam primam volunt fuisse juris & legum originem. Ovid. Met. 5.

Prima Ceres unco terram dimovit aratro,
Prima dedit fruges, alimentaque mitia terris,
Prima dedit leges. ———

Huic Numini rustici sacra ferebant. Horat. lib. 2. Sat. 2.

Ac venerata Ceres, ut culmo surgeret alto
Explicuit vino contractæ seria frontis.

Vide Comment. in illud, Georg. 1.

Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret,
Cui tu lacte favos & miti dilue Baccho.

Notandum verò quòd Ceres rebus omnibus rusticanis putabatur præesse. Docebit illud locus Pausaniæ in Arcadicis, ubi aræ cujusdam meminit, in quâ Cereri offerebantur fructus arborum favi, lana, alia item. Cum hoc facit, Cererem appellatam ab eodem Pausaniâ μαλλοφόρον *laniferam*, quo cognomine culta est in Megaride, & Μηλοφόρον h. e. *oviferam*. Dicitur autem *Ceres* teste Varrone de LL. lib. 4. *quòd gerat fruges*, qu. *Geres*. Sed Scaliger deducit à *cereo* quod est *creo*. Si *Geres* priùs dicta, à Græco γῆρας. Hesychius Ἀχερὼ καὶ Ὦπις καὶ Ἕλλα, καὶ Γῆρας καὶ Γῆ, καὶ Δημήτηρ ἡ αὐτή. Sed sic neque Græca vox erit; sed potius Hebræa à גרש geresh. quod est *frumentum tritum*, à גרש *garash. frangere, contundere*. Est & vicina vox Κύρη; sic vocata est Ceres apud Cnidios, quod sit κυρία τῆς ζωῆς h. e. *vitæ domina*. Ponitur interdum *Ceres* pro *pane*. Terentius:

Sine Cerere & Baccho friget Venus.

Et apud Lucanum:

Satis est populis fluviusque Ceresque.

Ceressus, op. Hisp. Tarrac. in Jaccetanis, ubi postea *Celsona* urbs in Catalonia prov.

Ceretannum. castr. Siciliæ in valle Neetinâ ad radices Hyblæ propè op. Montem Rubeum 25. mill. à Leontinis in aust. Long 38. 48. Lat. 36. 25.

Ceretica, prov. Walliæ meridionalis, *Cardiganshire*, juxtà oram maris Hibernici, cum op. cogn. ad ost. Tivii flu. 14. m. p. à Mariduno, & 17. à Menevia. Long. 115. 05. Lat. 52. 36.

Ceriada, Κηριάδη, vicus Atticæ reg. in Hippothoontide tribu. Steph.

Cerillum, Lucaniæ locus in Italiâ: Strabo lib. 6. Κηρίλλους vocat, & πλησίον Λάϊν, h. e. *propè* flumen *Laum* esse ait. Silius *Carillas* (fortè metri causâ e murato in a) lib. 8.

——— *Exhausto mox Pœno marte Carilla.*

Cerinthus, Græciæ urbs maritima Hom. Iliad. 2. Item Eubœæ insf. op. Ptol. & Plin. 4. 12.

Cerinthus. hæreticus, cujus meminit Dionysius, cùm de Joannis Revelatione dissereret, *Cerinthus*, inquit, *affirmabat*

mabat futurum regnum Christi voluptuarium, mores suos fassus, quòd quia luxuriaque dederetur esset. Irenæus etiam secretiora ipsius in primo sui operis manifestat. Euseb.lib.3.

Cermorum, op. Macedoniæ. Plin.4.10.

Cerna vel *Cerne*, ins. Æthiopici maris. Plin. 6.31. Ptolemæi Menuthias esse videtur, quæ hodie ab Hispanis *ins. S. Laurentii* dicitur, ab incolis *Madagascar*.

Cerne, Atlantici maris ins. contrà Atlantem montem. Ptol. Hanc nonnulli *Maderam*, alii *Graciosam* esse putant. Est etiam *Cerne* Lycophroni ins. Oceani Auroram versùs, quam ejus Scholiastes Tzetzes olim Amphiarretium dictam subdit. Ratio nominis (ait Bochartus) non est obscura. *Cerne* Phœnicibus erat חרנאה *Chernaa, postremum habitationis*, id est, *ultima habitatio*, plenè scriberetur החרנאה *a hernaa*. ab Arabico אחר *acher*, vel *achir* quod respondet Ebræo אחרון *acharon*. Sed prima radicalis sæpè excidit. Nempe Phœnices ultrà Cernen nullam deduxêre Coloniam, ut vel ex Hannonis periplo constat. Quin & nonnulli ultrà Cernen non crediderunt mare posse navigari. Scylax. Τῆς Κέρνης δὲ νήσου τὰ ἐπέκεινα οὐκ ἔτι πλωτά ἐστι διὰ βραχύτητα θαλάσσης, καὶ πηλὸν, καὶ φῦκος. Inde est quod ὑστάτην, h. e. *ultimam* appellarunt. Dionysius.

Πυμάτης ἐν ἀρῆς (?) τέρματα Κέρνης.

Ac si ad illam finis esset naturæ rerum, & nautarum metu ultima, tunc saltem cognita. Plin.31. 6. *Contrà sinum Persicum Cerne nominatur insula, adversa Æthiopiæ, cujus neque magnitudo, neque intervallum à continente constat.*

Cernetani, qui Mariani cognominabantur, Italiæ pop. propè Casinum, & Bovillas. Plin. 3.5.

Cernetum, op. Latii inter Bovillas & Casinum, pop. *Cernetani* Plinio.

Cerretani, pop. Hisp. quorum reg. *Cerretania la Cerdanna* incolis. Pars erat anteà Cataloniæ; sed nunc ejus media pars subest Gallis; estque inter M. Pyrenæos, & flu. Sicoris fontes. Op. v. *Jugum Cerretanorum* est *Puicerda* intrà montes in colle, 1 leuc. à Julia Libyca; estque caput Cerretaniæ. Al. autem est vicus *Torre de Cerdana*, in valle Carolina, versùs Pyrenæos, 2. leuc. à Jugo Cerretanorum in Bor. Sed Cerretania, quæ a Gallis *La Cerdagne* dicitur, est prov. inter Occitan. & Catalon. Jugum autem Cerretanorum distat 7 leuc. ab Urgella in occ. & 15. à Perpiniano in occ.

Cersunum, op in parte Bor. Corsicæ, ubi posteà Nebbium, *Nebbio*, urbs ampla, quæ nunc diruta jacet, & ejus ruinæ nunc *Proseli* dicuntur.

Cervaria, op Gall. Narbon. nunc est vic. *Cervera* dict. juxta ...os M. in ora maris Mediterr. & sinus Leonini in Catalonia, inter Caucoliberim in Bor. 2. leuc. & Rhodam in aust. 3. leuc.

Cervaria, *Cervera*. op. fuit Oretanorum, nunc castr. Castellæ novæ intra montes in eo tractu qui vulgò *La Sierra* dicitur.

Cervia, urbs Italiæ in ora Romandiolæ, salinis suis celebris, sed ægrè habitata propter aëris inclementiam.

Cervini, *Cerviani*, pop. & op. Corsicæ mediterr. circà med. illius, licèt alibi à Ptolemæo locentur.

Cesata, Anton. *Cesada* Ptol. *Hita* Varrerio, op. Hisp. Tarracon. in Celtiberis, inter Ceconciam 9. & Guadalajaram 3. leuc.

Cesena, Pamphyliæ, seu ut Suidas vult, Ciliciæ urbs. Plin. 31. 2. *In Cilicià apud op. Crescum, (lege Cescum) rivus fluit Nûs, ex quo bibentium sensus subtiles fieri M. Varro tradit.* Mirum est quòd hic legas νοῦς, h. e. *mentem* hunc fluvium dici, quia sensus reddat subtiles, cùm Suidæ dicatur Ἄνυς, quia reddat hebetes. Sic enim ille Κίσκος ἡ πόλις ἐν Κιλικίᾳ καὶ παρ' αὐτὴν ποταμὸς Ἄνυς ὄνομα, Διονύσιος ποιηταὶ παίζοντες, τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντες Κίσκον ἔχειν φασί. Metuo autem, ne sciolus aliquis locum corrupetit: quia cùm videret dementes dici Κίσκον ἔχειν, planè sibi persuaserit Cesco non fuisse nomen νοῦς sed Ἄνυς. At cogitare debuerat Suidam dicere, sic poëtas loqui ludentes, h. e. per ironiā; vel hoc si displicet legendum Κίσκον οὐκ ἔχειν φασί. Quam opinionem firmant ista Hesychii verba. Κίσκος ποταμὸς Κιλικίας, ὅθεν καὶ παροιμία γέγονε Πόλις Κίσκον οὐκ ἔχουσα. Ἔστιν δ' ἐπὶ τῶν νοῦν μὴ ἐχόντων. Nec aliud flumen, quàm memoratum capio, cum ait idem Hesych. Νοῦς, ψυχὴ, ποταμὸς καὶ ἡ μονὰς, h. e. *Nus, anima, fluvius, unitas.* Et si non ignorem & *Nilum* ab Ægyptiis esse vocatum Νοῦν, atque hoc νοῦς significare, ut est apud Phil. Ori interpretem lib. 1. quo loco agit de Nili ascensu & exundatione. Verùm esto, ut Hesych. hic Nilum respexerit, saltem fluvio isti Ciliciæ non fuisse nomen Ἄνυς, sed Νοῦς etiam indicant illa Eustathii in Odis. α. Παυσανίας γοῦν φησὶν ὅτι Κίσκος λιμήν τις οὗ παρεγχέεται ποταμὸς Νοῦς γλυκύτατος. Quæ tamen verba nos itè frustra in Pausaniā quæras, ut videantur esse ex deperdito Asiaticorum opere. Vossius.

Cesius mons, *Calenberg*. mons Germ. in Austria prov. Longissimus, à Danubio usque ad Savum flu. excurrens per varias flexiones.

Cessero, vulgò *S.Tubery*, op. Occitaniæ infer. inter Agatham ad Aust. & Piscenas ad Bor. 2. leuc. ab utrâque Long. 24.12. Lat. 42.45.

Cestius, pons, unus ex urb. Romæ pontibus, qui teste Marliano *Ponte di S. Bartolomeo* nominatur, in ins. Lycaonia, quam Tiberis efficit.

Cestria, urbs Angliæ, vulgò *Chester*, in Com Cestrensi ad Deam flu. qui ibi portum præbet commodum. Unde Camdenum in *Cheshire*. Long. 17. 08. Lat. 35.55.

Cestria, op. Epiri propè Thiamim flu. ad pedes montis Acroceraunii Cammania Stephano.

Cestrine: Chaonia olim sic dicta. Hesych. Κεστρινικοὶ βόες οἱ ἐν Χαονίᾳ. ἡ γὰρ Χαονία πρότερον Κεστρίνη προσηγορεύετο, ἔτι δὲ μείζους τῶν Ἠπειρωτικῶν διαφόρους ἔχουσι βοῦς.

Cestrus, Pamphyliæ flu. Mela. 1. 14. *Duo validissimi fluvii, Cestros, & Catarractes.* Ubi *Cestrum* vulgò dictum putant, quia se præcipitat: Movit hoc nonnullos ut ibi *Oestrum*, pro *Cestro* reponerent, prorsus ineptè. Κέστρον plerique hunc amnem vocant. Fugit vero illos hoc vocabulum etiam *sagittam*, & *jaculum* significare, potuissent hoc illos docere Grammatici, qui ἀκόντιον interpretantur. Hinc κεστροσφενδόνη apud Livium & Tacticos, & ξυλοκεστρωτὸν, pro fude præ ustâ, quam ... aliter appellant. Hesychius κεστρωτὸν ξύλον. βαρὺ ἔχον τὸ κέντρον, οὐκ ἔχει δὲ σίδηρον οὐδὲ ἀκμήν. ... δὲ οἱ βοηθοὶ πυρὶ ... τὰ ἄκρα, τοῦ αὐτοῦ ξύλου ... πυρακτοῦσι. Ita legendus iste locus, quem

 per-

perperam emendare conatur vir magnus in Solinianis. At verò longè aliter accipiendus hic Pomponii locus, cùm enim dicit, *hic quia præcipitat, ita dictus*, id non de Cestro sed Catarracte intelligi debet. Vossius.

Cetaria, Scopello, vicus Siciliæ in valle Mazaræ 4. mill. à Segestanorum emporio, 35. à Panormo in aust. & 18. a Drepano.

Cethegus, Consul, Cicerone teste, cum Pub. Tuditano bello Punico Secundo; de quo sic scribit ipse in Bruto. *M. Corn. Cethegus, cujus eloquentiæ est author & idoneus, meâ quidem sententiâ Q. Ennius; præsertim cùm & ipse eum audierit, & scribit de mortuo: ex quo nulla suspicio est, amicitiæ causâ esse mentitum. Est igitur sic apud illum in nono (ut opinor) annali:*

Additur orator Cornelius' suaviloquenti
Ore Cethegus Marcu' Tuditano collega,
Marci filius, is dictus populàribus ollis
Qui tunc vivebant homines, atque ævum agitabant,
Flos delibatus populi. Suadaque medulla.

Cethegus, alter, qui in Catilinæ conjuratione primas tulit: cujus etiam sæpè meminit Cicero oratione in Catilinam tertia; *Atque interea*, inquit, *statim admonitu Allobrogum C. Sulpitium fortem virum misi, qui ex ædibus Cethegi, si quid telorum esset, efferret, ex quibus ille maximum sicarum numerum & gladiorum extulit.* Juven.

Clodius accusat mœchos, Catilina Cethegum

Cethegis autem amicum erat expapillato brachio depugnare. Notum illud Lucani:

——— *Exertique manus vesani Cethegi.*

Silius, lib. 8.

Ipse humero exertus gentili more parentum,
Difficili gaudebat equo.

Ut enim habilius, valentiusque telum evibrarent, substrictiores erant. Unde Horat.

Cinctutis non exaudita Cethegis.

Cethim, Hebr. כתים Chittim, Græci interpretes Κιτίους reddunt, & Κιτιεῖς, & Κιτιαίους. i. e. *Cyprios*, si Josepho credimus; quia in Cypro insulâ *Citium* urbs est celeberrima, patria Zenonis Stoici, qui Κιτιεὺς inde appellatur. Addit idem omnes insulas, & loca maritima pleraque Hebraicè vocari Χεθίμ. Quo errore abductus Antiqu. 9. 2. *Regem insularum* habet τὸν βασιλέα τῶν νήσων pro Ebræo את מלכי החתים 2 Reg. 7. 6. Ac si Chittim per *Cheth* iidem essent qui Chittim per *Caph*. Josephum secuti Epiphanius in Hæresi Manichæorum, & Hieronymus in Genesim, & Eustathius in Hexamero, & Victor presbyter in Jeremiam Cyprum itidem, vel Cyprios interpretantur. Alii Χίους *Chios* malunt, alii Ἰνδῶν ἔθνη, *Indorum gentes* apud Olympiodorum & Chrysostomum in Catenâ Græcorum patrum in Jeremiæ caput secundum. Multi Ciliciam præferunt, quorum pars non minima.

Cetis regio apud Ptol. & Basilium Seleuciensem lib. 1. de vita S. Theclæ. Author primi libri Macchabæorum, haudquaquam contemnendus scriptor, putavit haud dubiè *Chittim* esse Macedones. Quippe statim in eo lib. 1 narrat Alex. Macedonem egressum esse ἐκ τῆς γῆς χεττιμ ex terra *Chettim*. Et cap. 8. vers. 5. Perseum illum Macedonem, de quo Romani triumpharunt, vocat Κιτιέων βασιλέα, *Citiæorum regem*. Cui sententiæ videtur non parum accedere roboris ex eo quod Esaias 23.1. *Tyrum excidium interminatus*, addit fore *ut reveletur*, i.e. *erumpat in illos hoc malum* מארץ כתים *à terra Chittim*. quod referunt ad Macedonas, qui Alex. duce Tyrum oppugnarunt, & devastarunt. Eodem facit quod ad *Cethim* videtur alludere Macedoniæ vetus nomen *Macettia*, vel *Macetia*, unde pop. *Macetæ*. Hesychius Μακετία, ἡ Μακεδονία. Bochartus tamen כתים *Chittim* Italos potiùs esse opinatur, primò quia cùm Daniel Alexandrum nominet regem *Javan* si diceretur idem rex *Chittim*, confunderentur *Javan* & *Chittim*, quæ manifestè distinxit Moses. Secundò, quia in Balaami vaticinio, Num 24. 24. *Naves* מיד כתים *à parte Chittim affligent Syrios, & Ebræos.* Ubi Hieronymus reddit *De Italiâ*. Rursus Dan. 11.29.30. *De Chittæis* ea dicuntur, quæ meritò ad Romanos referunt ferè quotquot sunt interpretes. *Constituto*, inquit, *tempore, Antiochus rursus invadit Austrum*, i. e. *Ægyptum, sed posterior prima non erit similis: supervenient enim naves Chittim & invitus regredietur.* Ubi naves *Chittim* haud dubiè sunt naves Romanorum, Caio Popilio duce, quorum metu Antiochus re infecta discessit. Itaque in vulgato interprete pro Chittim *Romanos* legas. Denique Ezech. 27 6. Hebræa verba מאיי כתים *ex insulis Chittim* Chaldæus reddit מפרנת אפוליא *è provinciâ Apulia*, & vulgatus interpres *ex insulis Italiæ*. Tertiò quia Vestigia hujus nominis reperiuntur in Italiâ, nam urbs Κέτια *Cetia* apud Halica. nasseum una fuit è septem urbibus a Coriolano captis, quas in ejus vitâ Plutarchus testatur fuisse μεγάλας, καὶ πολυανθρώπους *magnas & populosas*. Occurrit item Ἐχέτρα *Echetria* Italiæ urbs apud Steph. eadem, ut videtur cum *Echetra* vel *Ecetra* in Volscis clarissimâ, & inter Æquos, ac Hernicos loco valdè commodo sitâ, cujus post Dionysium & Livium meminit idem Steph. Est item circà Cumas Κῆτος *Cetus* flu. in quo tradit Aristot. plantas λιθοῦσθαι. Unde *Cetum* colligas cum esse fluvium quem alii *Silarum* vocant. Nam de *Silaro* Campaniæ amne id ipsum referunt Strabo. Plinius, Silius Italicus. Quartò quia non desunt qui Romanos & Latinos asserunt è *Citiis* vel *Cetiis* traxisse originem, atque hanc illis fuisse priscam appellationem. Eusebius Κίτιοι ἐξ ὧν Λατῖνοι, οἱ καὶ Ῥωμαῖοι. Suidas in Λατῖνοι. Τήλεφος ὁ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ ἐπικληθεὶς Λατῖνος μετονόμασε τοὺς πάλαι Κιτίους λεγομένους οὖν Λατίνους. Idem habent Cedrenus, & Chronicon Alexandrinum. 5 Denique quia in ipsâ voce *Chittim* Latinorum nomen latet, saltem à *latendo* dici Latinum plerique consentiunt, nam Arabicâ dialecto, quæ Hebrææ linguæ ramus est כתם *Chetem* est *abscondere*, & כתים *Chetim occultus, latens*, quâ voce nihil frequentius.

Cetium. Zeisselmur. pag. Austriæ infer. ad Danub flu. ubi recipit *Aptzespach* amnem; vix 1. leuc. à Neuburgo in aust 4. à Vienna in occ.

Cetius mons Germaniæ. Vide *Cesius*. Oritur autem in Austria infer. propè Viennam, ac per Stiriam & Carinthiam protenditur.

Cetobriga, *Setuvalo* urbs Portugall. in Extremadurâ prov. ad ost. flu. *Cadaon*, 6. leuc. ab Ulyssipone in aust. & 16. ab Eborâ in occ.

Cevanum, *Ceva*, op. Italiæ in Pedemontio ad Tanarum flu. versùs Apenninum M. & Ducatû Montisferrati.

Cey-

Ceylanum, Ceylan, inf. Indiæ citer. quæ antiquorum *Taprobana* creditur. Ab Indis *Tenarisin* dicitur, i. e. *terra deliciarum*. Vide *Taprobana*.

Ceyx, Rex Trachiniæ, Luciferi filius, & Alcyones maritus, qui cùm ob fratris causam in accipitrem mutati ad Clarium oraculum consulendum ire vellet, diu ab uxore remoratus est. Cùm verò illi promisisset, se intra duos menses rediturum, abire permissus est; sed in Ægæo mari tempestate deprehensus naufragium fecit, ibique amissâ navi submersus, promissis stare non potuit. Uxor autem cùm quotidie Diis pro viri salute vota solveret, noctu per somnium monita est, maritum periisse. Manè igitur experrecta, ad littus unde maritus solverat, accessit, & dum infortunia sua quereretur, cadaver in mari longiùs aspexit. Quod cùm mariti esse cognovisset, ac per undas ad illud exilire vellet, deorum commiseratione in Halcyonem conversa ad os mariti advolavit, qui oscula uxoris sentiens in avem eius nominis commutatus est. Ovid. Met. 11.

Chablasii, Arab. pop. Nabathæis proximi. Dionysius. De nomine Bochartus Phaleg. 4. 10. Sabthæ succedit *Chavila* Ptolemæo prorsus ignota, ut penè fugiat perspicacissimos. Nam pro *Chavilais* Eratosthenes habet *Chaulothaos*, Dionysius *Chablasios*, Festus Avienus *Chaulasios*. Priscianus *Chalbasios*. Plinius omnium optimè *Chaveleos* scripserat, quod scribarum imperitia mutavit in *Chancleos*. Nimirum deducit ab Ebræo חוילה *Chavi'ah*. De situ, Eratosthenes apud Strab. dicit Fel. Arabiæ ab Heroum urbe Babylonem usque adjacere Nabathæos, *Chaulotaeos* & Agræos. In Dionysio iidem pop. à Libano ad mare Persicum eodem ordine proponuntur, Nabathæi nimirum, & Chablasii, & Agrees.

Chabor, vel *Chabora*, fluvius & mons Mesopotamiæ hic *Giulap*, ille *Cupusco*, hodiè Castaldo & Ortelio. Ptolemæo ὁ χαβώρας τῦ ὄρος, quem ponit inter Mediam & Assyriam, ubi tabulæ perperam habent *Choatras*.

Chabrins, flu. Macedoniæ, *Celabro* Moletio, *Chabria* Brietio. Oritur in Bisaltia reg. dein rigatis Amphaxiti & Paraxia regiunculis, & auctus aliquot flu. in flu. Thermaicum se exonerat ex adverso Pydnæ.

Chadeni, seu *Cadeni*, Brietio, pop. Scandiæ erant in parte Boreali Norvegiæ, ubi nunc præfectura Vardhusiana, propè promont. Boreale.

Chadisia, seu *Chadistia*, *Phadisa* Mercatori, op. Paphlagoniæ, in confin. Cappadociæ, in ora Ponti Euxini, & sinus Amaseni, inter Amasium ad occ. ostia Iridis ad ort. 50. mill à Themiscyra in occ.

Chareas, historicus, vel potiùs nugator fuit, uti & Sosilus, quorum utriusque meminit Polybius lib. 3. *Mihi quidem*, inquit, *non pro historiis scripta eorum videntur haberi debere sed pro fabulis ex officinâ alicujus tonsoris, aut vulgi face profectis*.

Charemon, poëta Comicus, Socratis discipulus. Aristoteles in Rhetoricis ejus Pentheum celebrat. In fabula Hippocentauro, omne metrorum genus miscuit. Meminit Athenæus, uti etiam Urei. & AlphesibϾ, pluresque fabulas ejus recenset Suidas: atque addit, diversum ab eo esse Hieroglyphicorum scriptorem. De quo Voss. H. st. Gr. lib. 2. cap. 1.

Chærephon, Tragicus patriâ Atheniensis, Philippi Macedonis temporibus vixit, ut est apud Ulpianum Rhetorem, quod arguit, eum fuisse Socrati & Demostheni familiarem. Is de Heraclidarum descensu scripsit Tragœdiam. Mentio ejus fit apud Aristophanem in Nubibus, Athenæum, Philostratum in Sophistarum vitis. Ab hoc vel alio natum proverb. *Nihil à Chærephonte differt*, id est macilentos & pallentes. Erat enim pallidus, ut qui Philosophiæ operam daret, & literis incumberet. Cujus etiam vel alterius, incredibilis iracundia abiit in proverb. *In Palladis vestigiis nihil Chærephontis gubernabis*.

Charonia, *Charonea*, Bœotiæ vicus, Plutarchi patria. Prius *Arne* dicebatur, testibus Pausaniâ lib. 9. paulò ante finem, & qui amat non rarò bucula (quod ajunt) Pausaniæ ætate, Stephano Byzantio lib. 22. περὶ πόλεων. Utriusque verba hæc sunt. Ἐκαλεῖτο δ' ἡ πόλις Ἄρνη τὸ ἀρχαῖον. Meminit ejus Homerus in Catalogo.

Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην εἶχον.

Itemque Lycophron.

Ἄρνης παλαιᾶς γέννα, Τεμμίκων σπόροι.

Arnæ veteris propago, Temmicum duces.

Postea verò suum in eam nomen Chæron transfudit, teste Stephano, Χαιρώνεια πόλις τὸ πρότερον κέκληται ἀπὸ Χαίρωνος. Quisnam ille Chæron fuerat iudicabit Pausan. in Bœoticis: Τῷ δὲ νῦν τοῖς Χαιρωνεῦσιν ὄνομα γεγονέναι (λέγουσι) ἀπὸ Χαίρωνος, ὃν Ἀπόλλωνός φασιν εἶναι. Id ipsum tantùm non conceptis verbis declarat ipse Plutarchus in Περὶ πολυπραγμ. ubi etiam causam immutati nominis indicat: Ὥσπερ τὴν ἐμὴν πατρίδα πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κεκλιμένην, καὶ τὸν ἥλιον ἐπιδέχεσθαι δείλης ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ διχόρθμην, ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς τετράφθαι λέγουσιν ἀπὸ τοῦ Χαίρωνος, i. e. *Quomodo patriam meam vento, qui flat ab occasu, priùs obversam, & Solis decumbentis radios vesperi ex Parnasso admittentem, in ortum à Charone conversam ferunt*. Vult indubiè à Chærone, cui suam salubritatem debebat, postremò nomen obtinuisse. Falsus est igitur Apollodorus, dum scribit rerum Bœoticarum lib. 2. Chæroneam hujus urbis conditorem extitisse. Λέγεται δ' οἰκιστὴν γενέσθαι τῆς πόλεως Χαίρωνα. Non fuit οἰκιστὴς Chæroneæ sed potiùs ἀνοικιστὴς, ἢ διορθωτὴς & quasi δημιουργὸς, ut Apollinis filium decuit. Ut ut sit, certè Chæronea erat etiam ætate Plutarchi angusta, & civium paucitate ignobilis, quippe quæ vel unius absentia imminutionem sensibilem, neque contemnendam pateretur. Id quod ipse lib. 5. βίων παραλλήλων clarè manifestat, ἡμεῖς δὲ μικρὰν οἰκοῦντες πόλιν, καὶ ἵνα μὴ μικροτέρα γένηται φιλοχωροῦντες. Neque actis retrò seculis major, aut illustrior fuit. Plut. in Cimone. Ἅτε δὴ καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν λοιπὰ τε καὶ τότε ἀσθενείας καὶ διὰ μικρότητα καὶ πενίαν παρορωμένης, i. e. *Quippe patria nostra tenues id temporis (ætate Luculli) res erant, & suâ cum inopiâ tum exilitate despicatui habebantur*. Neque sub Augusto fortunâ meliore usam vel hinc disce, quòd Chæronenses ceu vilissima mancipia omnes præfinitum tritici modium humeris deferre ad mare et tam flagellis, quo citiùs maturarent vapulare jussit sub Actiacam pugnam M. Antonius. Duo verò præcipuè Chæroneæ nomen apud posteros illustraverunt: unum per eximium philosophorum Plutarchus, & Sextus ejus nepos: alterum insigne prælium, quo Philippus Alex. pater, debellatis ad Chæroneam Atheniensibus, Bœotis, &

Corinthiis in Græciæ dominum evasit. Strabo lib. 9. Χαιρώνεια δ' ἐστὶν Ὀρχομενοῦ πλησίον, ὅπου Φίλιππος ὁ Ἀμύντου μεγάλῃ μάχῃ νικήσας, Ἀθηναίους τε καὶ Βοιωτοὺς, καὶ Κορινθίους, κατέστη τῆς Ἑλλάδος κύριος. Sita fuit media ferè inter duos sinus Malacum & Corinthiacum, & ab utroque tricenis m. p. distabat, Heliconi & Parnasso quàm proxima, dextro margini adsita Cephissi amnis, in occiduis, & extremis Bœotiæ limitibus. Id quod etiam Thucydides expressè testatur lib. 4. Ἔστι δὲ ἡ Χαιρώνεια ἐσχάτη τῆς Βοιωτίας, πρὸς τῇ Φανοτίδι τῆς Φωκίδος. Rualdus. Long. 48. 40. Lat. 30. 25.

Chata, pop. Scythiæ extra Imaum, inter Isedonas & Massagetas, versùs Autacum M. & Chitacum lac. Aliis sunt *Chita*, & *Gita*, erantque in eo tractu, ubi nunc pars Borealis Turchestaniæ.

Chalastra, urbs fuit Macedoniæ in Bottiæâ reg. propè sin. Thermaicum ad occ. 20. mill. à Thessalonicâ, & 90. circiter à Philippis in occ. Inde de *Chalastricum vitrum* Plin. 31. 10. Hecatæo urbs est Thraciæ.

Chalcea, Cariæ urbs. Strabo. Alia Libyæ Polyhistori, quem valdè reprehendit Polybius, non civitatem esse scribens, sed ærarias officinas. Alia Phœnicum, alia Larissææ. *Chalce* Thucydidi lib. 6. Theophrastus eam *Chalcion* vocat, Theopompus *Chalcas* pluraliter. Steph. Chalce urbs Libyæ. Vide Bochart. De Phœn. Colon. lib. cap. 24.

Chalcedon, *Chalcedonia* Livio, urbs antiqua, ann. post Romam 148. condita, Archiepiscopalis Bithyniæ in orâ ex adverso Byzantii, minùs milliario distans, Bosporo intercedente: *Cacorum* urbs Plinio, Turcis *Calcitiu*, Rimio teste. Marius Niger tradit interiùs reædificatum, & à Junioribus *Cacelina* nuncupari *Scutari* ex eâ facit hodiè Alphon. Adrian. Petrus Gyllius prodit hodiè exiguum vicum esse, sine mœnium vestigiis. Steph. Hanc Megarenses condidêre, *Caci* appellari, quod non potiùs oppositum litus elegere, in quo sita est Constantinopolis optimo loco. Hic olim magna Synodus celebrata est, quæ inter octo numeratur, quibus Romana Ecclesia præcipuum honorem impertitur. Claud. de 4. Consul. Honorii, *Bosporus adversum patitur Chalcedona cerni*. Idem lib. 2. in Ruff.

Et Chalcedonias contra despectat arenas.

Long. 56. 15. Lat. 43. 15.

Chalcedon. fluviolus qui in Propontidem effluit, unde urbs nomen sumpsit, hodiè accolæ *Potamion* vocant. Thevetus scribit eum hodiè *Chalcedoni* vocari.

Chalciœcus, Minerva dicta est, vel quia domum haberet æneam, vel quia ex Eubœâ Chalcidenses fanum construxerunt. Rhod. 19. 8. Vide Meursium in Miscell. Laconic. lib. 1. cap. 3.

Chalciope, Æetæ regis Cholchorum filia, soror Medeæ & Phryxi uxor. Ovid. epist. Helenæ ad Paridem.

Non erat Æetes ad quem despecta rediret
Non Ipsea parens, Chalciopeque soror.

Lege *Idyia*, & vide omninò doctissimum Nic. Heinsium ad locum. Val. Flac. lib. 6.

Cingitur arcanis Saturnia lata venenis,
Atque hinc virginea venit ad penetralia sedis
Chalciopen imitata sono, formaque sororem.

Chalcis, Opidum Eubœæ, quæ & ipsa quondam sic appellata, *ab ære primùm ibi reperto*, ut Plin. observat. Avulsa est à Bœotiâ modico interfluente Euripo, de quo postea. De nomine Bochartus, Nec à fabulosâ Chalcide Asopi filia dicta videtur, nec à monte Chalcide, nec ab ære primùm ibi reperto, quæ fama est valdè incertas sed à Phœnicio חלקין *Chalakin*, quasi *divisiones* dixeris, Quia putatur Eubœa continenti quondam hæsisse, & maris irrumpentis impetu esse abscissa, inter Eubœæ Chalcidem, & Aulidem Bœotiæ, quæ tam angusto freto ab invicem divisæ sunt, ut intermedio ponte aliquando junctæ fuerint. Ephorus ubi de Bœotiâ. Τὴν Εὔβοιαν τρόπον τινὰ μέρος αὐτῆς πεποίηκεν ὁ Εὔριπος, οὕτω στενὸς ὤν, καὶ γεφυρᾳ συνεζευγμένος πρὸς αὐτὴν δίπλεθρῳ. *Eubœam Bœotia partem aliquo modo facit Euripus, qui ita angustus est, ut duorum jugerum ponte jungatur*, Strabo de eodem Euripo. Ἔστι δ' ἐπ' αὐτῷ γέφυρα δίπλεθρος. πύργος δ' ἑκατέρωθεν ἐφέστηκεν, ὁ μὲν ἐκ τῆς Χαλκίδος, ὁ δ' ἐκ τῆς Βοιωτίας. *Illi duorum jugerum pons instratus est: turris autem utrinque extat, una à* Chalcide, *altera à Bœotiâ*. Plinius, *Eubœa & ipsa avulsa Bœotia tam modico interfluente Euripo, ut ponte jungatur*. Quibus Procopius ita concinit lib. 4. de ædificiis Justiniani. *Eubœa in mari objecta est Græcia: videtur autem olim abrupta esse: Quandoquidem priùs una erat terra, quæ post freto est divulsa: Maris undoso fluxu hic circa Chalcidem urbem continentem perrumpente & quod à terra dejectum est in insulam redigente.* Ejus meminit Lucanus lib. 2.

Arctior Euboicâ quâ Chalcida verberat undâ.

Inde *Chalcidenses* incolæ, qui malè audiebant, quòd essent fœdi puerorum amantes. Unde *Chalcidissare* loco adagii habebatur. Hesychius χαλκιδίζειν, ἀπὸ τῶν κατ' Εὔβοιαν Χαλκιδέων. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν παιδεραστούντων. Inde etiam *Chalcidicus*, quod inde est, aut eò pertinet. Virg. Eclog. 10.

Ibo & Chalcidico, quæ sunt mihi condita versu
Carmina pastoris Siculi modulabor avenâ.

Ubi *Chalcidico versu* designare videtur Euphorionis Chalcidensis carmen, quod inscripsit *Hesiodum*, ut Suidas auctor est. Idem Æn. 6.

Chalcidicâque levis tandem superadstitit arce.

Sed ibi *Cumæam arcem* intelligit, quòd Cumas Campaniæ in Italiâ civitatem Chalcidenses condiderint, unde in principio libri dixit; *Euboicis Cumarum allabitur oris*. Ubi Servium, si lubet, vide. *Suavissimè eam æstate candere* Columella lib. 1. cap. 4. scribit. Suidas Χαλκὶς ὄνομα πόλεως Εὐβοίας, καὶ ὄρνεον ἄγριον. Quod habuit ex Homero. Il. ξ.

Ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν.

Long. 49. 50. Lat. 39. 40.

Est & alia *Chalcis* agri Corinthii opidum. Tertia Ætoliæ, Acheloo fluvio irrigata. Quarta Syriæ à Monico Arabe condita. Est & *Chalcis* in Messapiâ Italiæ urbs. Sunt & aliæ à Stephano commemoratæ, quem sis consule. Item locus profundus, & cavus ad montem Atho. Steph. Item urbs Scythiæ, unde *Chalcita*, & regio *Chalcitis*. Item urbs Arab. Felicis Plin.

Chalcitis, ins. è regione Chalcedonis ærifodinam habens. Gentile *Chalcites*, Steph. *Chalcitis* etiam Mesopotamiæ

sopotamiæ regiuncula. Ptol. & Indiæ intrà Gangem regio, item Chalcitidis regionis promontorium. Denique insf. contrà fauces Rhyndaci amnis in Asiâ. Plin. lib. 7. c. ult.

Chalcocondylas, Atheniensis historicus, Græcè historiam Turcicam libris 10. condidit. Ordi ur ab *Ottomanno* Orthogulis filio, qui regnare cœpit circa annum 1300. Desinit in anno 1463. quo Mahometus secundus bellum à Venetis, & Matthiâ Ungariæ rege illatum fortissimè repulit. Sed ætatem ad annum usque 1490. vel ultrà perduxit. Dicitur vulgò *Laonicus Chalcodonylas.*

Chaldea, Asiæ maj. regio, Arabiæ contermina, plana, fontium indiga, in quâ Baby'on civitas magna. Populi *Chaldai*. Hebraicè *Chasdim*, id est *quasi dæmones*, aut *quasi depradatores*, vel *quasi mamilla*, aut *quasi agri*. Glossæ Philonis: Χαλδαῖοι, ὡς δαιμόνια. Putabat compont ex *Caph* notâ similitudinis & *Scheddim*, id est *dæmones* à שדד *Schadad vastavit*. Hinc Hieron. *De Chaldais*, inquit, *nullus ambiget. quin dæmones sonet.* Hos Arphaxad instituit (inquit Josephus) & à se *Arphaxadeos* nominavit. *Cephenes* (teste Stephano) priùs dicti à *Cepheo* Andromedes patre. Hellanicus scribit hanc gentem mortuo jam Cepheo, relictâ eâ regione, aliò in militiam abiisse: proinde regionem non ampliùs *Cephenicam* dictam sed *Chaldaicam* à *Chaldao* rege, qui (Dicæarcho teste) quartus decimus à Nino fuit; & Babylone juxtà Euphratem conditâ omnes Chaldæos in eam collegit. De his ita Strabo lib. 7. *Constat nunquam diligentiùs severiùsque mathematica studia exculta fuisse, quàm apud* Chaldaos. Præcipuè verò eam astrologiæ partem tractarunt & invenerunt, quæ ex stellarum positu, qui in nativitate fuit, de cujusque fortunâ pronunciat, unde & ipsa ars *Chaldaica*, & qui profiterentur *Chaldai* appellati sunt, licet de gente illâ haud essent. Cic. lib. 1. de Divin. *Principio Assyriis, ut ab ultimis auctoritatem repetam, propter planitiem magnitudinemque regionum, quas incolebant, cùm cœlum ex omni parte patens, atque apertum intuerentur, trajectiones motusque stellarum observaverunt: quibus notatis, quid cuique significaretur memoria prodiderunt. Quâ in natione Chaldai, non ex artis sed ex gentis vocabulo nominati, diuturnâ observatione siderum, scientiam putantur effecisse, ut prædici posset, quid cuique eventurum, & quo quisque fato natus esset.* Cùm dicit, *non ex artis, sed gentis vocabulo nominari*, non obscurè significat, *Chaldaorum* nomen dupliciter sumi, semel cùm gentem notat propriè puta; deinde cùm artem per figuram designat: ut in genere omnes *Chaldai* dicerentur, qui Chaldæorum rationes secuti ex natali cujusque die futura audent prædicere. Sic *Chaldaorum natalitia prædicta*, eodem libro; itemque *Chaldaorum promissa* dixit. *Multos* inquit, *promissis suis fefellerunt* Chaldai. Idem 2. de Divin. *Quàm multa huic ipsi Cæsari à Chaldais dicta memini.* Aliquoties *Chaldaorum* vocabulum ita Tacitus quoque posuit: Et cùm Juvenalis Sat. 10. scribit.

Principis angusta Caprearum in rupe sedentis
Cum grege Chaldæo.———

Genethliacos istos intelligit. Loquitur enim de Tiberio, qui Thrasyllum Mathematicum comitem habuit, eique multùm attendit. Cæterùm de *Chaldaorum* studiis, & ratione philosophandi lege Diod. lib. 2. Inde *Chaldaicus*. Cic. de Divin. lib. 2. *Scylax Halicarnassæus familiaris Panatii, excellens in astrologiâ, idemque in regendâ suâ civitate princeps, totum hoc Chaldaicum prædicendi genus repudiavit.* Idem ibidem. *Lucius quidam Tarutius Firmianus familiaris noster, inprimis Chaldaicis rationibus eruditus.* Ubi per *Chaldaicas rationes*, γενεθλιαλογίαν designat, quam & Χαλδαϊκὴν Petiegenes appellavit. Ita enim apud Schol. Apollonii, qui libros ejus περὶ τῶν Χαλδαϊκῶν τῶν μαθηματικῶν laudat, legendum esse, Janus Rutgersius lib. 5. Var. lect. cap. 6. præclarè ac eruditè observat.

Chalne, vel *Chalane*, civitas quam ædificavit Assur. Gen. 10. De quâ sic Boch. Phaleg. 1. 8. Una, inquit, è quatuor urbibus, quas in terra *Sinhar* condidit, Nimrod, *Chalne* dicitur, vel *Chalane*. Gen. 10. 10. Id est, *Ctesiphon* quæ ad Tigrim erat. Non satis autem scio, quibus machinis turrim Babylonicam eò transtulerint ex Babylone Græci interpretes, apud quos ita loquitur Es. 10. 9. οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος καὶ Χαλάννης, οὗ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη; In quem locum Basilius. Πύργον μὲν ἐν ἐκείνῃ λέγει τὸν ἀρχαῖον, ὃν ἐν τῷ πεδίῳ τῷ Σενναὰρ ᾠκοδόμησαν. Et Cyrillus. Χαλάννῃ δὲ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη παρὰ τῶν ἀρχαιοτέρων, κεῖται μὲν ἐν ἰσχάτοις τρόποις τινὰ τῆς ἱερᾶς μέρεσι, ἐπέκεινα δὲ τῆς Βαβυλωνίων χώρας τε καὶ γῆς. Hinc Gregorius Nazianzenus oratione 26. ὁ ἐν Χαλάννῃ πύργος, ὃς καλῶς τὰς γλώσσας ἐμέρισεν. Et Constantinus Manasses in historicâ Synopsi.

Οἰκοδομοῦσι μὲν ἔρξαντο τὸν πύργον τῆς Χαλάννης.

Unde Eust. in lib. 1. Iliad. Οἱ μέντοι τῆς ἡμετέρας θείας αὐλῆς μέροπας τοὺς ἀνθρώπους ἐπικληθῆναι φασὶν ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ ἤτοι διαμερισμοῦ τῆς φωνῆς ἐξ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν τῆς Χαλάννης πύργον. Sed Hieronymus rectè monet 70. interpretes *addentes de suo regionem trans Babylonem interpretati sunt & Chalanem, ubi ædificata est turris.* Mihi originem exquirenti tam depravatæ interpretationis, aliud nihil succurrit, quàm in illis verbis *Annon Chalno sicut Carchemis*? Græcos ex ככרכמיש *sicut Charchemis* fecisse כה ברכם יש *in eâ munitio fuit*; quod interpretati sunt de turri Babylonicâ. ברכם Græcum χαράκωμα est; hujus plurale כרכומין pro Ebræo מצור legitur, Deut. 10. 20. in Jonathanis Paraphrasi. Alibi autem meliùs scribitur כרקום. Hujus autem vat è scribitur כלנה *Chalne*, Gen. 10. & Amos 6. 2. כלנו *Chalno*, Es. 10. 9. כנה *Channe*, Ezech. 27. 23. Illam confert Amos Propheta cum magnis urbibus. *Transite, inquit, Chalnem & videte, & inde ite Hamath magnam & descendite in Gath Palæstinorum, an sint meliores regnis istis?* Vide Virum magnum in Phaleg. lib. 4. cap. 18.

Chalus, flu. Syriæ in quo visuntur pisces magnitudine insignes, ac miti mansuetoque ingenio. Eos, inquit Xenophon, deos arbitrabantur Syri nec injuria affici patiebantur, sicut neque columbas. Rhod. 18. 34.

Chalusus, Germ. fluvius Ptol. *Dravenus* nonnullis, circa Lucebam urbem, qui quidem in mare Balticum se exonerat. *Eider* Pirchaimero, Dithmarsiam ab Holsatiâ separat.

Chalybes, pop. Ponto vicini ad Thermodontem flu. Homero *Alizones* appellati. Strabo lib. 12. Paphlagoniæ proximi, Straboni *Chaldai* dicti. Hi optimò ferri genere olim celebrabantur, quod nudi effodiebant.

bant. Apollon. Argonaut. lib. 2.

——— Μετὰ δὲ γυγερώχθοι αἰδηρὸν
Τρηχεῖαν Χάλυβες καὶ ἀτειρέα γαῖαν ἔχουσιν
Ἐργατίναι, τοὶ δ' ἀμφὶ σιδήρεια ἔργα μέλονται.

Dionysius Perieg. vers. 768.

Τοῖς δ' ἔπι καὶ Χάλυβες στυφελὴν καὶ ἀπηνέα γαῖαν
Ναίουσι, μογερῶν δεδαηκότες ἔργα πόνων
Οἳ μὲν βαρυγδούποισιν ἐπ' ἄκμοσιν ἑστηῶτες
Οὔποτε παύονται καμάτου καὶ ὀϊζύος αἰνῆς.

Nempe Chalybes creduntur primi tractasse ferrariam. Ammianus lib. 22. *Chalybes per quos erutum & domitum est primitus ferrum.* Arrianus in Alexandro Χάλυβες παρὰ τοῖς ἀνθρώποις αἰτίαν ἔχουσι χαλκεύσασθαι σίδηρον. Puto illum respexisse, cùm id scriberet, hos Callimachi versus.

——— Χαλύβων ὡς ἀπόλοιτο γένος
Γειόθεν ἀντέλλοντα κακὸν φυτὸν οἵ μιν ἔφηναν.

Quos ita reddidit Catullus in *de coma Berenices.*

——— *Chalybon omne genus pereat:*
Et qui principio sub terrâ quærere venas
Institit, & ferri frangere duritiem.

Virgil. 1. Georg.

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi,
At Chalybes nudi ferrum.

Val. Flaccus. Argon. 4.

Non ita sit metuenda tibi sævissima quanquam
Gens Chalybum duris patiens cui cultus in arvis.
Et tonat adstrictâ semper domus ignea massâ.

Hesychius: Χάλυβες, ἔθνος τῆς Σκυθίας, ὅπου σίδηρος γίνεται. Æschylus in ἑπτὰ, &c. vocat ferrum Χάλυβον Σκυθῶν ἄποικον. Vide Bocharti Phaleg. lib. 3. cap. 12.

Chalybon, quibusdam est *Nancia*, op. Syriæ inter Marsyam flu. & Euphratem, 30 m.p. in occ. à Berrhoea, quæ nunc vulgò *Alepo* dicitur, & 4. m. p. a Chalcide, urbe. Postello v. est *Aleppo*. Inde *Chalybonium vinum*. Hesychius: Χαλυβώνιος εἶδος οἴνου ἀπὸ τόπου πρὸς τῇ Συρίᾳ. Athenæus lib. 1. Ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Χαλυβώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν, ὅν φησι Ποσειδώνιος ἐν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι, Περσῶν αὐτόθι καταφυτευσάντων τὰς ἀμπέλους.

Chalybs, flu. in Hispaniâ, in quo ferrum optimè temperatur, juxtà quem Chalybas populos collocat Justinus lib. ult. hodie *Cabe*, teste Clusio.

Chalybs, flu. ex radicibus Tauri montis scaturiens, qui Syros & Paphlagonas interluit, & in Euxinum mare evolvitur.

Cham, i. e. *calidus*, vel *calor*, vel *niger*, filius Noe. Is patrem odio habuit, quià ab eo despiceretur. Idemque ob vitia, quibus quamplurimis, ac nefandissimis scatebat, patri infensus fuit. Itaque oportunitatem nactus, cum Noa pater jaceret madidus, illius virilia comprehendens, taciteque submurmurans magico carmine illusit patri, adeò ut mulierem nullam fœcundare potuerit. At verò cùm is publicè mortale genus corrumperet asserens, ac seipsâ exequens, congrediendum esse, ut ante inundationem, cum matribus, sororibus, masculis, brutis, quovis alio genere, à Jano pissimo & castissimo principe ejectus, sortitus est cognomentum *Chamesenuis*, i. e. *Cham infamis, impudicus, incubus, & propagator*, quem Ægyptii *Saturnum* appellarunt, illique civitatem posuerunt quam χέμμιν vocarunt Berosus lib. 3. Sed hæc fabulosa sunt, & (quod aiunt) sine libro loquitur prædictus author ὑποβολιμαῖος. Nos itaque rem paulò penitius intuentes veritatem ejus ex Bocharto in Phalege sic exhibemus. Primò occasio anathematis à Noacho in Chamum contorti hæc fuit, quod vidisset את ערות אביו *patris sui verenda nuda*, atque oculos suos hoc spectaculo pavisset. Fuit id ex patre notum poëtis, qui latam à Saturno legem esse fingunt, quâ sancitur, ne quis Deos nudos impunè contempletur. Proinde in Callimacho Minerva, cùm Tiresiam occæcasset, qui lavantem illam viderat, apud Tiresiæ matrem factum ita excusat.

——— Ἐγὼ δ' οὐ θῆκα τεὸν παῖδ' ἀλαόν.
Οὐ γὰρ Ἀθαναίᾳ γλυκερὸν πέλει ὄμματα παίδων
Ἁρπάζειν. Κρόνιοι δ' ὧδε λέγοντι νόμοι,
Ὅς κε τιν' ἀθανάτων, ὅκα μὴ θεὸς αὐτὸς ἕληται,
Ἀθρήσῃ, μισθῶ τοῦτον ἰδεῖν μεγάλῳ.

——— *Non per me perdidit ille oculos.*
Nec mihi luminibus pueros orbare voluptas,
Ast à falcigero lex sene lata jubet,
Ut pœna graviore luat temeraria quisquis
Audet in invitos lumina ferre deos.

Secundò *Cham* vel *Ham*, vel quia fratrum minimus. Gen. 6. 24. vel propter anathema à patre in illius caput contortum, in Africæ steriles arenas ablegatus est, ubi per multa secula cultus est sub nomine Jovis *Ham*, seu *Hammonis*. Ægyptii mollito sono densæ aspirationis Ἀμμοῦν, vel Ἀμοῦν dicebant. Herodotus in Euterpe, Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸν Δία. Plutarchus in Iside. Ἔτι δὲ τῶν πολλῶν νομιζόντων ἴδιον παρ' Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Ἀμοῦν, ὃ παράγοντες ἡμεῖς Ἄμμωνα λέγομεν. Ab Aristotele scribitur Ἀμμοῦς. Hesychius, Ἀμμοῦς, ὁ Ζεὺς, Ἀριστοτέλης. Et quidem, ut Noam esse Saturnum multis argumentis constat, sic tres Noe filios cum Saturni tribus filiis conferenti, *Hamum* vel *Chamum* esse Jovem probabunt hæ rationes. Primò ex nomine חם *Ham* factum Ægyptium Ἀμοῦν, & Africanum *Ammon*, vel *Hammon*, quæ Jovis esse nomina nemo est qui nesciat. Secundò חם *Ham fervidum* sonat, à radice חמם *Hamam*, *fervere*, *incalescere*. Ita Jupiter Græcè Ζεὺς videtur a *fervendo* dici, quod author Etymologici Magni refert ad calorem aëris, quasi Jovis nomine poëtæ aërem intellexerint. Ζεὺς, inquit, παρὰ τὸ ζέειν, θερμότατος γὰρ ὁ ἀήρ. ἢ παρὰ τὸ ζῆν, ὡς πρῶτος καὶ Ἀρχαῖος. Cyrillus Alexandrinus θερμαστὴν exponit, lib. 2. Glaphyrorum in Genesim. Tertiò, ut *Cham* filiorum Noe fuit הקטן natu minimus, Gen. 9. 24. Ita Jupiter Saturni. Callimachus hymno in Jovem.

Τῷ τοι καὶ γνωτοί, προτερηγενέες περ ἐόντες
Οὐρανὸν οὐκ ἐμέγηρανEV ἔχειν, ἐπιδαίσιον οἶκον.

Quartò *Cham* seu Jupiter fingitur esse cœli dominus, quia illi obtigit Africa, cujus magna pars, cùm sit inter Tropicos solem habet & reliquos planetas suprà verticem, unde est quod putatur esse cœlo proxima. Lucanus lib. 9.

Terrarum primam Libyem (nam proxima Cœlo est
Ut probat ipse calor) tetigit.

Quintò quod in Phornuto, & aliis legitur Jupiter patrem Saturnum exsecuisse, sumptum videtur ex his, Gen. 9. 22. perperam intellectis. *Et vidit Cham pater*

Chanaan

Chanaan verenda patris sui, & nunciavit, &c. Ibi enim *& nunciavit* Hebraicè est ויגד *Vaiagged*, quod à serie orationis divulsum, tum cum vocalia puncta aberant, legi potuit *Veiagged*, *& abscidit*, tanquam à verbo גדד, quod *excidere* significat; maximè cùm de carne agitur, Deut.14.1. 1. Reg.18.28. Jerem. 16.6. Ultimò notandum Hebræum חם *Ham*, multi *Cham* scribunt, aspiratione densâ mutatâ in χ Græcorum. Inde est quod à priscis incolis Ægyptus vocabatur *Chamia* vel *Chemia*, id est, *terra Cham*, quomodo illam appellat Psaltes, Psal.78 51. Plutarchus qui Ægyptios ignorabat à *Chamo* esse oriundos, à *terra nigredine* putavit ita nominari. Ἔτι, inquit, τὴν Αἴγυπτον ἐν τοῖς μάλιστα μελάγγειον οὖσαν, ὥσπερ τὸ μέλαν τοῦ ὀφθαλμοῦ χημίαν καλοῦσι. Et verò Gen. 30. ubi de coloribus pecudum Labanis & Jacobi agitur חום *Chum* pro *nigro* quater occurrit. Tamen Χημία videtur potiùs ad Chamem pertinere, ut & apud Steph. aliud Ægypti nomen compositum Ἑρμοχύμιος, & in Ægypto pagi, vel urbes χέμμις, ψώχεμμις, ψιτάχεμμις, &c. Cophitæ etiam, qui vetusta nomina pertinacissimè retinent, Ægyptum hodiè *Chemi* vocant.

Chamaleon, commentarios libros in varios poëtas edidit, nimirum e m ἐν τῷ περὶ Ἀνακρέοντος citat Athenæus lib 12 Item lib 13. περὶ Σαπφοῦς & περὶ Σιμωνίδου. Ad hæc περὶ Θεσπίδος Michael Apostolius, proverbio, οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Idem Scholiastæ Apollonii in lib. 2. citatur ἐν πέμπτῳ περὶ Ἰλιάδος quod nihil aliud est, *quàm in quinto* super Iliad. Variorum nempe poëtarum argumentum expendit. Idem & alia edidit. Eaque inter de Diis librum. Clem. Alex. lib. 1. Χαμαιλέων δὲ ἐν τῷ περὶ θεῶν. Item scripsit de ebrietate. Idem Clemens eodem lib. Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ μέθης. Quo ex loco patriam ejus discimus: Commentatus quoque est περὶ Σατύρων, cujus libri mentionem facit Mich. Apostolius, proverb o Ἀπόλλωνος τὸ εἶναι, &c. meminit & *Chamaleontis* Laërtius in Platone; ubi ex eo prodit, Lycurgum quoque studiosum fuisse Platonis. Idem ex eo in Heracl de narrat, Heraclidem hunc suffuratum sua fuisse ex Homero & Hesiodo. Vide Jonf. de Script. Hist Philos. l. 1. c. 17.

Chamavi, pop. fuêre Germaniæ, versùs Cauchos minores, qui Cluverio, & al. testibus, habitabant ubi nunc pars Diœceseos Monasteriens. & Paderbornens. & alii comitatus in vicinis propè Amisiam flu. uti credit etiam Brietius.

Chamos, nomen idoli Moabitarum 3. Reg. 11 aliàs *Chemosh*. 8. Hieronymus in Esaiam, 15. 2. *In Nabo erat Chemosh idolum consecratum, quod alio nomine appellatur Beelphegor.* Nicetas in Ntegorio m dicit fuisse Veneris statuam. Quidam putant, quod כמוש sit Κῶμος Græcorum. *Deus Commessationis*, alii *Bacchum*. Vide Vossium de I ol. 2. 7. *Chanaan*, filius Cham. Gen. 10. Bochartus eundem esse vult cum Mercurio, Primò quia uterque Jovis fuit filius, id est Hami. Secundò utrique à mercibus & mercaturâ nomen. Hebræis enim כנען *Chanaan mercatorem* sonat. Tertiò quomodo fratrum servus indigitatur Chanaan, ita Mercurium in cœlo Ethnici servilibus ministeriis addixerunt, unde tam acerba illius apud matrem expostulatio in Luciani dialogis, in quo sunt collocutores Mercurius & Maia. *Quid non dicam, ego qui solus tot negotia sustineo, quibus delassor* τοσαύταις ὑπηρεσίαις διασπώμενος *in tam multa ministeria distractus; Me siquidem manè surgentem* σαίρειν τὸ συμπόσιον δεῖ *verrere oportet convivii cœnaculum. Et curiam* τὴν Ἐκκλησίαν *ubi stravero, & singula composuero, Jovi est assistendum ad perferenda illius mandata toto die sursum & deorsum cursitando.* Et paulò post cum aliorum Jovis filiorum sorte suam conferens; *Hic quidem*, inquit, *Alcmena, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securè epulantur, at ego Atlantide Maiâ progenitus* διακονοῦμαι αὐτοῖς *illis servio.* Denique se talem esse queritur ὥσπερ οἱ ἐν τῇ γῇ κακῶς δουλεύοντες, *quales ii, qui duram in terris servitutem serviunt.* Hæc facit, quod à Pœnis שמש *Sumes*, id est *minister*, & ab Etruscis *Camillus* dicitur, id est *servus deorum*, aut *minister*.

Chamum, *Chamb*, urbs Germ. in Palatinatu sup. ad amnem Nigrum, versùs confin. Bohemiæ. Distat 7. mill. à Ratisbona, subestque duci Bavariæ.

Chananæa, vulgò *Terra Sancta*, cujus limites sunt ad Orient. Jordanes flu. ad occid. Ægyptus & mare magnum, quod mediterraneum dicitur, ad merid. desertum Arabiæ, ad aquil. M. Libanus. Pop. *Chananæi*, de quibus & eorum reg. Vide Boch. Phaleg. l. 4. cap. 34. cujus tit. est *Chanaan*, itemque cap. 36. quod est *de Chananæorum finibus*. Chananæi autem Ebræis dicti strictè ac peculiariter hi qui Sidonem & Tyrum, & quod adjacet oræ maritimæ, habitabant: *Chananæus habitans ad mare*, inquit Moses, Num. 13. 30. Et disertè Tyri cives Chananæos vocat Esaias 23. 8. Rursùm Sidonii accensentur Chananæis, Judic. 1. 31. Et Procopius ad Genesin, Chananæos explicat Sidonios. Et Stephanus, Χνᾶ, οὕτως ἡ Φοινίκη ἐκαλεῖτο, ubi Χνᾶ est כנע omissâ literâ ן, quam παράγωγον Hebræi fatentur. Sic & Philo Byblius ex Sanchoniathone apud Euseb. lib. 1. Præp. cap. 10. Ἀδελφὸς Χνᾶ τοῦ πρώτου μετονομασθέντος Φοίνικος. Hi autem sunt Φοίνικες itidem propriè dicti Straboni, Plinio, aliis. Et ut Φοίνικες Homero omnibusque eum secutis celebrantur ex navigatu & mercatu; ita Salomoni, Esaiæ, Oseæ, Zachariæ Chananæi. Quid quod ubi Matthæi interpres dixerat Χαναναία, Marcus posuit Συροφοίνισσα. Et Syrus interpres dicto Matthæi loco Φοινικίσσαν dixit Punicam Syriæ. Nec aliter interpretandum Horatii illud

——— *Et uterque Pœnus*
Serviet uni:

Syrophœnices scilicet & Libyphœnices.

Chane, flu. inter Albaniam, & Armeniam, à Cyro amne exceptus, mox cùm est factus navigabilis, in mare Caspium erumpens. Strab. lib. 11.

Chaones, Epiri pop. à quibus *Chaonia* regio dicta. *Chaoniam* autem Helenus Priami filius à *Chaone* fratre, quem in venatu per ignorantiam dicitur occidisse, nominavit, quasi ad solatium fratris extincti. Fuit propriè montana pars Epiri, licèt quandoque sumatur pro totâ. Virg.

Chaoniamque omnem Trojano à Chaone dixit.

Ibi sylva *Chaonia* columbis abundans. Virgil. Eclog. 9.

——— *Carmina tantum*
Nostra valent Lycida tela inter Martia, quantum
Chaonias dicunt aquila veniente columbas.

Prop. 1. eleg 9.

Non me Chaonia vincant in amore columba.

Ovid. de Arte 2.

Quæque

Quasque colat turres Chaonis ales habet.
Quod autem in Epiri illo nemore columbæ dare responsa dicuntur, Servius ideò fingi putat, quia linguâ Thessaliâ Peliades & columbæ vaticinatrices vocantur. Hine *victus Chaonius*, i.e glandium cibus. Ceres apud Claud. 3. De Raptu.

Chaonio statui gentes avertere victu.

Virg. Georg. 1.

Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus

Chaoniam pingui glandem mutavit aristâ.

Et lib. 2. *Chaoniique patris glandes*, id est Jovis Epirotici. Servius. Nam & Jupiter *Chaonius*. Vac. Flac. lib. 1.

————Dodonida quercum

Chaoniique vides famulam Jovis.

Chaonia, Comagenæ urbs in Syriâ. Ptol.

Chaonitis, Assyriæ regiuncula. Strabo.

Chaos, rudis & inordinatæ materiæ confusa congeries Poëtæ aiunt Chaos in principio fuisse, i.e. confusionem rerum atque elementorum. Postea verò Deum diremisse illam congeriem, singulisque rebus ex confuso acervo separatis, in ordinemque descriptis instruxisse mundum pariter, & ordinasse. Vide Ovid. 1. Metam. Virg. Georg. 4.

Atque Chao densos divum narrabat amores.

Lactant. Instit. 1. 5. *Hesiodus non à Deo conditore sumens exordium, sed à Chao, quod est rudis inordinataque materiæ confusa congeries.* Dictum autem putatur nonnullis à χέω, *fundo*. Hesych.

Χάος χάρεσις.

Lucanus.

In Chaos antiquum confundimur.

Cui Etymo favere videtur illud Philonis περὶ Ἀφθαρσίας κόσμου. Τὸν δὲ Στωϊκῶν ἔνιοι χάος τὸ ὕδωρ οἴονται εἶναι παρὰ τὴν χύσιν τοὔνομα πεποιῆσθαι νομίζοντες. Chaos autem proculdubio ab antiquo χάω pro χαίνω *dehisco*. Rittershusio autem notis in Guntherum placet esse à כהה, id est *caligavit*. Sanè Glossæ Cyrilli χάος *tenebra*. Et Prudentius tenebras eâ voce designat Hymn. 5. Cathemerinôn.

Merso sole Chaos ingruit horridum,

Lucem redde tuis Christe fidelibus.

Silius lib. 2.

Namque Chaos, cæcam quondam sine sidere molem

Non surgente die, ac mundum sine luce canebat.

Inde *atrum Chaos* Senecæ in Agamemnone & *cæcum Chaos* eidem in Octaviâ, & Medeâ. Denique *Cimmerium Chaos* Statio Sylv. 3. 2. Apud Aristoph. verò in Nubibus, & Avibus ponitur pro aëre, & sic exponit Scholiastes, allato quoque loco hoc Ibyci.

Ποτᾶται δ᾽ ἐν ἀλλοτρίῳ χάει.

Euripides in Cadmo apud Probum: Οὐρανὸς ὑπὲρ ἡμῶν κεῖται, φυτῶν ἕδος δαιμόνων. Τὸ δ᾽ ἐν μέσῳ οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς οἱ μὲν ὀνομάζουσι χάος. Theocritus:

Ἀπαντα ἔστω ἤρχει δι᾽ αἴθερος χάος τε.

Vetus interpres Bibliorum Lucæ 16. 26. Spatium quod inter cœlos, inferosque est, & χάσμα Evangelista dixit, *Chaos* appellat, quem malè in eo reprehendi summus vir H. Grotius ad eum locum ostendit. Itaque hanc vocem etiam Faustus Rhegiensis usurpavit.

Charadrus, flu. Phocidis, Charadram urbem Lilææ proximam, alluens, & in Cephisum influens, brevis decursûs. Pausan. meminit Stat. Theb. 4.

Quaque pavet longâ spumantem valle Charadrum Neris. Idem eodem lib.

————————Ingens

Inachus, advolvensque natantia saxa Charadrus.

Est & flu. Ciliciæ cum lacu cognom. cujus aqua mares gignere facit. Item op. ejusdem Ciliciæ, in ora lin. 20. mill. ab Antiochia ad Tragum in ort. & 30. ab Anemurio prom. in occ ex adverso insf. Cypri.

Charax, op. Tauricæ Chersonesi, in ora australi, inter Frontem Arietis prom. ad occ. & Lagyram urb. ad ort. *Cacagioni* Mercatori *Giraconda* v. Nigro.

Charax alterum, quibusdam *Camara*, nunc urbs Susianæ Perside inter Teredontem & Moseum flu. ex adverso Arabiæ, & ab ipsa reg. adjacens *Characene* dicta fuit.

Charax Pergamenus, sacerdos, & philosophus, Suidâ teste, condidit historiarum Græcarum libros 40. in quorum secundo Augusti Cæsaris memoriam celebrat, ὡς πάλαι γενομένου, *tanquam antiqui*. Unde, cum multò post Augusti ævum vixisse colligitur. Secundum Ἑλληνικῶν adducit quoque Steph. in Ἀδράστεια & Τάρραχος. Condidit & χρονικά, quorum secundum idem citat in Ἄγρια. Apud Eust. etiam in 1. Il. citatur ὁ Χάραξ ἐν Ἰταλικοῖς. *Lampsacenus* vocatur Lilio Gyraldo Dialogo 2. de Poëtis. Verùm Suidas in Χάραξ adducit epigramma antiquum, ubi *Pergamenus* dicatur. Incipit illud

Εἰμὶ Χάραξ ἱερεὺς γεραρῶν δίοις Περγάμου ἄκρης.

Fortasse Gyraldo obversabatur Charon Lampsacenus. Non de nihilo verò est, quòd Etymologus distinctè dicat. χάραξ ἱστοριογράφος: Quomodo & Suidæ in ὄμηρος bis vocatur. Nam fuit præterea alter *Charax* Grammaticus, cujus item in Ἔσοπτρον meminit.

Charaxes, sive *Charaxus*, Herodoto lib. 2. vir Mitylenæus, frater Sapphûs poëtriæ, qui captus Rhodopes meretricis amore, ejus causâ opes suas omnes dilapidavit, & ad summam redactus inopiam piraticam exercuit. Ovid. in Epist. Sapphûs.

Gaudet, & è nostro crescit mœrore Charaxus

Frater, & ante oculos, itque reditque meos.

Et paulò ante.

Arsit inops frater victus meretricis amore,

Mistaque cum turpi damna pudore tulit;

Factus inops, agili peragit freta cærula remo,

Quasque malè amisit, nunc malè quærit opes.

Charchamis, al. *Charcumis*, & *Charmande* op. Arab. desertæ in confin. Chaldææ propè montes Babylonios.

Charento, vulgò *Charenton*, burgus cultissimus cum ponte ad Matronam flu. apud Parisios, 2. leuc. suprà Lutetiam in ort.

Chares, Atheniensium dux, ad promittendum facilis, & promptus; unde proverbium natum *Charetis pollicitationes*. Suidas. Fuit & *Chares* Lydius statuarius, Lysippi discipulus, qui Rhodi Solis colossum fecit. Plin. 34. 7. Fuit & *Chares* teste Plutarcho in Artaxerxe, qui in bello Cyrum vulneravit. Denique *Chares* Mitylenæus historicus fuit, qui & ipse de rebus ab Alexandro gestis opus condidit. Citatur ab Athenæo lib. 1. 3. 5. 10. 11. 12, & 13.

25. Item Plutarcho in vitâ Alexandri : ubi Ἰσάγγελος vocatur, uti & Gellio lib. 5. cap. 2.

Chariatum, *Cariati*, urbs parva Calabriæ citer. in regno Neapolit. & in orâ sin. Tarentini. Dicitur & *Cariatum*.

Chariclo, filia Apollinis, Chironis Centauri, vel Scironis, ut alii volunt, uxor, Ovid. Met.

Ecce venit rutilis humeros protecta capillis
Filia Centauri, quam quondam nympha Chariclo
Fluminis in rapidi ripis enixa, vocavit
Ocyrrhoen. ——— ———

Charidemum, promont. Hisp. Tar. in Bæt. confin. ab Almeria 5. leuc. in ort. *Cabo de Gates* Floriano ab Achate saxo qui ibi reperitur. Portus quoque ejusdem nominis sequitur apud Florianum, qui eum hodiè Porto Carbonero appellari ait. Vide Boch. De Ph. Col. lib. 1. c. 34.

Charidemus Atheniensis, ab Alex. M. exulare jussus, ἐς τὴν Ἀσίαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον φεύγει. Arrian. Hist. lib. 1 Qui magno usui Persis fuit, donec ob linguæ libertatem, jussu Darii interfectus est. Diodoro dicitur ἀνὴρ θαυμαζόμενος ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ δεινότητι στρατηγίας, & Curtio lib 3. *belli peritus, & ob exilium infestus Alexandro, quippe Athenis jubente eo fuerat expulsus.*

Charidemus, dux Chersobleptæ Thraciæ regis militum. Demosth. contra Timocratem. Fuit quidam etiam Romanus feris objectus. Martialis, lib. 1.

Charilaus, Lacedæmonius nobilis, comæ nutriendæ studiosus, qui interrogatus, cur comam nutriret, respondit. *Quia ex omni ornatu hic foret pulchrior, venustiorque ac sumptus minimi.* Idem interrogatus, cur admodum paucas leges sanxisset Lycurgus: *Quia*, inquit, *pauca dicentibus, paucitas legum sufficit*, Rhod. 18. 4. ex Plut.

Charilus, dux Lacedæmoniorum, Tegeatas superavit, author Pausan. apud Volater. fortè *Charilaus*, cujus meminit Strabo lib. 12.

Charimander, librum de Cometis composuit. Sen. N. Qu. lib. 7.

Charini, seu potiùs *Carini*, pop. fuêre German & pars Vindilorum. Horum mem. Plin. & Ptol. Habitabant inter Rugios, Sidinos, & Gythones, ubi nunc pars Borealis Marchiæ Brandeburgicæ.

Chariopolis, urbs Peloponnesi in Laconia, episc. sub Arch. Spartano. *Cheropoli* Leunclavio.

Charisius, Atticus orator. Cic. in Bruto, Itemque Grammaticus, cujus meminit Priscianus. Ejus institutiones hodiè habemus, quæ in Gram. veterum corpore Putschii primum locum obtinent.

Charispa, urbs Asiæ & Bactrianæ regia, ad Oxerum flu. Castaldo. Vide *Zariaspa*.

Charistia, festa erant apud Romanos, in quibus cognati, & consanguinei convenire solebant, & invicem mutua dona dare. Hæc autem fiebant 11. Cal. Mart. Ovid. Fast. 2.

Proxima cognati dixêre Charistia Chari.
Et venit ad socios turba propinqua Deos.

Val. Max. 1. 2. *Convivium etiam solenne majores instituerunt, idque Charistia appellaverunt: cui præter cognatos & affines nemo interponebatur.*

Charistus, flu. Colchorum, nunc Mengreliæ in mare Euxinum se exonerans, inter Æapolim ad Bor. & Phasim ad merid. *Charien* Plinio dicitur. Modiè *Tamasa*, teste Nigro.

Charites, seu *Gratiæ* quidam ex Venere & Jove genitas scripserunt; alii ex Venere, & Libero. Cicero ex Erebo & Nocte ortas existimat. Statii Scholiastes in primum Thebaidos Jovis & Autonoës filias putat. Hesiodus Jovis & Eurynomes filias scribit. Tres sunt, *Aglaia* (quæ & *Pasithea*) *Thalia*, *Euphrosyne*. Tot autem ideò esse prodiderunt, quia & benefici esse in alios debemus, & aliorum beneficia suscipere, & iis, qui in nos fuerunt liberales, retribuere, quæ tres actiones sunt separatæ. Musæus.

——— ———Οἱ δὲ παλαιοὶ
Τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι· εἷς δέ τις Ἡροῦς
Ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν χαρίτεσσι τέθηλε.

Aristænetus lib. 1. ep. 10. Καὶ ὅτις ὄμμασι χάριτας οὐ τρεῖς κατὰ τὸν Ἡσίοδον, ἀλλὰ δεκάδας ἀθρόας περιχορευούσας δέχοιτο. Alii ideò dicunt tres Gratias esse, quia acceptum beneficium cum fœnore reddi debeat. Quapropter solebant veteres ita Gratias pingere, ut una earum aversam faciem teneret, quasi à nobis profecta: duæ verò nos adspicerent, ut duplex nobis beneficium rependi debere ostenderent. Nudæ etiam pingebantur, quia beneficia fuco debent carere, & nullo velamine obtegi: Juvenes, ne beneficii memoria senescat, Ridentes, quod hilariter dandum sit, Item Connexæ, quia insolubiles esse Gratias decet, & unum beneficium aliud semper parere. Vide *Gratia*.

Chariteni, pop. Germ. quorum reg. Ducat. Wirtembergensis, in quâ Stutgardia urbs primaria & Ducum sedes; ac Tubinga gymnasium celebre, ad Nicrum Sueviæ flu.

Charitonia, hoc est, inquiunt, *nihil non festivitatis, & gratiæ habens venale*: ὤνιον enim *venale* significat. Sed profectò hoc ineptum & putidum est, & à Grammaticis confictum, quibus corrupta lectio imposuit. Ita enim scripsit Lucretius, ut & Gifanius edidit,

Parvula, pumilio, Charitônmia, tota merum sal.

Ob venustatem puta, ac leporem. Quod non intelligentes correctores, bellum illud *Charitonia* commenti sunt.

Charitonia, Gr. Χαρίτων μία, quâ voce, ut quidam volunt usus est Lucretius in commendatione puellæ.

Parvula, pumilio, Charitonia tota merum sal.

Charitum, i. e. Gratiarum, mons in Africa, ex quo Cinyphus flu. oritur.

Charonea, orum, regio est Asiæ ad Meandrum fluvicina Herapoli, Characi, Magnesiæ, & Myunti, terram habet cavernosam, putridam, & incendiis obnoxiam. Strabo, lib. 12.

Charonea porta, appellabatur una ex portis Atheniensis nomophylacii, per quam damnati ad supplicium ducebantur.

Charonea scrobs, locus Italiæ, Plinio 2. 23 memoratus, *Spiritus*, inquit, *lethales alibi aut scrobibus emissi, aut ipso loci situ mortiferi: alibi volucribus tantum, ut Soracte vicino urbi tractu; alibi præter hominem cæteris animantibus, nonnunquam & homini, ut in Sinuessano agro, & Puteolano. Spiracula vocant, alii Charoneas scrobes, mortiferum spiritum exhalantes.*

Charonium, antrum inter Tralles & Nisam, ubi

ægroti solemnibus quibusdam superstitionibus à morbis liberari credebantur. Strabo lib. 12.

Charmus, Syracusius quidam poëta, qui teste Athenæo, in singula, quæ apponerentur, versiculos ac paroemias promebat, uti est illud de piscibus.

Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος, i. e.

Venio linquens Ægæum salsam profunditatem.

Charon, Pythoclis filius, quem Strabo lib. 13. *historicum* appellat, atque inter illustres Lampsacenos reponit. Dionysius quoque epistolâ ad Pompeium, eum ante Herodotum scripsisse historias testatur. Hic Suidâ teste libros 2. De Rebus Persicis consignavit. Eos Plut. citat in Themistocle. Item Athenæus lib. 9. Idem Athen. eum ἐν τοῖς ὥροις laudat lib 11. & 12. Sed præterea multa alia consignavit, quæ ex Suidâ peti possunt. Ex quo etiam discimus floruisse eum circa Olymp. 75. vel juxtà alios, paulò post Olymp. 79.

Charon, junior (uti vocatur) vixit temp. Ptolemæi Euergetæ, ac familiaris sui Apollonii Argonautica explicuit; non universa quidem, sed quæ ab historia pendetent. Docet hoc nos Apollonii Schol. lib. 2. Οὕτω δὲ αὐτῆς ὀνομάζει καὶ Χάρων, αὐτοῦ Ἀπολλωνίου γνώριμος, ἐν τῷ περὶ ἱστοριῶν τοῦ Ἀπολλωνίου. Eundem citari arbitror cùm ante diceret. Χάρων δέ φησι, καὶ τὴν Λαμψακηνῶν χώραν πρότερον Βεβρυκίαν καλεῖσθαι. Sed minime hinc consequitur, scriptorem hunc fuisse Lampsacenum. Atque ut Lampsacenus esset, alius tamen sit a nobili illo rerum Persicarum scriptore, de quo suprà, cùm inter eos intervallum sit amplius quam 50. Olympiadum.

Charon, Carthaginensis historicus, descripsit tyrannos, quotquot in Europâ, & Asia fuerunt. Item prodidit vitas illustrium virorum libris 4. & vitas illustrium fœminarum libris totidem. Suidas.

Charon Naucratites historicus, ut idem Suidas auctor est, retulit Alexandrinos, & Ægyptios Sacerdotes, ac quæ sub eorum quòque accidissent. Ad hæc reges, qui in unaquaque fuissent gente. Præterea de Naucrate, & alia quædam de Ægypto, posteris reliquit.

Charon, Erebi & Noctis filius, inferorum portitor, *Porthmeus* Juvenali.

—— Tetrumque novitius horret
Porthmea. ——

Quem poëtæ fabulantur defunctorum animas futili cimbâ per Stygiam paludem transvehere. Virg. Æn. 6.

Portitor has horrendus aquas, & flumina servat
Terribili squalore Charon, cui plurima mento
Canities inculta jacet; Stant lumina flamma:
Sordidus ex humeris nodo dependit amictus.
Ipse ratem conto subigit, velisque ministrat,
Et ferrugineâ subvectat corpora cymbâ,
Jam senior, sed cruda Deo viridisque senectus.

Ubi remigis habitum pulcrè describit. de quo Plaut. Mil. *Venias ornatus ornatu nauclerico, Palliolum habeas ferrugineum, Id erit connexum in humero lævo.* Unus Petronius in Sat. inferorum portitorem facit Proteum, his versibus.

——— Vix navita Proteus
Sufficiet simulachra virum traducere cimbâ.

Cùm autem hoc nemo alius dixerit, conjicit Delrius legendum non *Proteus*, sed *Porthmeus*; quâ voce pro Charonte, usus est Juvenalis, ut suprà vidisti. De la Cerda. Per Antiphrasin sic dictus quasi *Acharon*, hoc est *tristis, austerus*, qualis à Virgilio suprà describtus. Unde Prop.

Scandenda est torvi publica cymba senis.

Tibull. 1. ult.

Non seges est infrà, non vinea culta, sed audax
Cerberus, & Stygia navita turpis aqua.

Theocr. in Encom. Ptolemæi vocat h. senem

——— Στυγνὸν πορθμῆα καμόντων.

Sen. in Hercul. Fur.

Hunc servat amnem cultu & aspectu horridus
Pavidosque manes squalidus gestat senex,
Impexa pendet barba, deformem sinum
Nodus coërcet, concava lucent genæ,
Pergit ipse conto portitor longo ratem.

Idem in Oedipo.

Quique capaci turbida cymbâ
Flumina servat, durus senior,
Navita crudus, vix assiduo
Brachia conto lassata refert.

Quin & Charon ipse apud Eurip. in Alcestide vocat mores suos ἐχθρὺς γε θνητοῖς, καὶ θεοῖς στυγουμένους.

Invisos hominibus, Diisque odiosos.

Inde à Statio, 2. Sylv. *trux navita.* Denique Prop. 4. 12.

Vota movent superos, ubi portitor æra recepit,
Obserat herbosos lurida porta rogos.

Ubi per *æra*, *naulum* intelligit, vel trientem, scilicet, numisma obolo paulò majus. Hunc autem nummulum δανάκην appellatum fuisse barbarico idiomate accepimus. Etymol. M. Δανάκης νομίσματός ἐστιν ὄνομα βαρβαρικὸν πλέον ὀβολοῦ, ὃ τοῖς νεκροῖς ἐν τοῖς στόμασιν ἐτίθεσαν. Vide quæ sequuntur, & Apul. Met. lib. 6. & Antholog. Sect. 1. Tit. 50. Εἰς Φειδωλούς. Hinc per convicium, homines terribili squalore, & pravo ac corrupto animo, *Charontes* appellantur, Apul. in Apol. de Æmiliano. *Igitur agnomenta ei duo indita, Charon, ut jam dixi ob oris & animi diritatem: & alterum, quod libentiùs audit, ob Deorum contemptum*, Mezentius. Ab rate hâc Charontis, nata parœmia, quâ quibus imprecamur, ad navem mittimus; quâ utitur Aristoph. in Lysistrata.

Χώρει εἰς τὴν ναῦν
Ὁ Χάρων σε καλεῖ.

Charondas, Thurius (à *Catanâ* civitate, unde originem habuit, *Cataneus* appellatus) legem tulit, Ne quis armatus in concionem veniret; cumque postea ipse rure rediens imprudens ut erat gladio accinctus, in concionem veniret. admonitus legis, ab eo qui proximè sedebat, eodem gladio incubuit, cùm liceret culpam dissimulare, vel defendere. Val. Max. lib. 6. cap. 5. Meminit ejus Tullius de legg. lib. 3.

Charta, Tyri urbs, ex quâ, ut quidam volunt. Dido egressa est, & ab se conditam urbem *Carthaginem* appellavit.

Charus, flu. Gall. *Le Cher*, qui per Bituriges & Turones labens, in Ligerim se exonerat paulò infrà Cæsarodunum. Dicitur etiam *Carus* & *Caris*.

Charybdis, gurges vorticosus in freto Siculo, juxtà litus Tauromenitanum, Scyllæ oppositus, contrariis fluctuum concursibus in miram altitudinem assurgens, statisque temporum vicibus obvia quæque absorbens, iterumque evomens. Virg. Æn. 3.

Dextrum Scylla latus, lævum implacata Charybdis
Obsidet: atque imo barathri ter gurgite vastos

Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras
Erigit alternos. & sidera verberat undâ.

Habuit ex Homero Odyſ. 12.

Τῇ δ᾽ ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναῤῥοιβδεῖ μέλαν ὕδωρ·
Τρὶς μὲν γάρ τ᾽ ἀνίησιν ἐπ᾽ ἤματι, τρὶς δ᾽ ἀναῤῥοιβδεῖ.

Ovid. Met.

Quid quod nescio qui mediis concurrere in undis
Dicuntur montes, ratibusque inimica Charybdis,
Nunc sorbere fretum, nunc reddere, cinctaque saevis
Scylla rapax canibus Siculo latrare profundo.

Idem Ponticorum 4.

Nec potes infestis conferre Charybdin Achaïs,
Ter licet epotet, ter vomat illa fretum.

Idem Amorum. 2.16.

Nec quas submersis ratibus saturata Charybdis.
Evomit & potas ore receptas aquas.

Silius Italicus Punicorum lib. 2.

Nos ratibus laceris Scyllaa replevimus antra,
Classibus & refluo spectavimus aquore raptis,
Contortam è fundo revomentem transtra Charybdim.

Lucanus Pharsaliæ lib. 4.

Tauromenitanam vincunt fervore Charybdim.

Ubi benè *Tauromenitanam*. Licèt enim à Tauromenio longè diſſita ſit hæc Charybdis, tamen ventus & fluctus eò illam ducunt. Sen. ep. 79. ubi de Charybdi: *Utrum uno tantùm vento agantur in vortices, an omnis tempestas aquè mare illud contorqueat? & an verum ſit quicquid illo freti turbine arreptum eſt per multa millia trahi conditum, & circa Tauromenitanum litus emergere?* Servius: Nam ſorbet univerſa, quæ prehendit: & ſecundùm Salluſtium, ea circà Tauromenitanum litus egerit. Strab. lib. 6. Demonſtratur ante Meſſanam profunditas quædam vaſta (Charybdis) in quam æſtus freti abducunt navigia contorta, & abſorptorum fragmenta devolvunt ad litus Tauromenitanum. Heſychius. Χάρυβδις, χάσμα θαλάσσης, ἢ καταιγίς. *Charybdis*. Bocharto eſt *Chor-obdan*, hoc eſt, *foramem perditionis*; Nempe ut ait Seneca in Conſol. ad Marciam, cap. 17. *Hiatu magno profundoque ſorbet navigia*. Hinc Iſidor. 13. 8. *Charybdis dicta quòd gurgitibus occultis naves abſorbeat*. Inde laudandus Horatius qui meretricem rapaciſſimam, & voraciſſimam, atque avariſſimam, nominat *Charybdim*. Od. 27. lib. 1.

——Ah miser
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer, meliore flamma!

Poëtæ fabulantur Charybdim mulierem fuiſſe rapaciſſimam, à Jove, cùm Herculis boves ſurripuiſſet, fulminatam & in voraginem hanc converſam. Cæterùm Charybdin hanc fuſiſſimè juxtà, ac eruditiſſimè deſcribentem vide Cluver. Sicil. Ant. pag. 64. &c. *Charybdim* definit Etymologus Πᾶν τὸ εἰς χάος καὶ ὄλεθρον ἀγόμενον. Et præter hanc quam diximus, aliam deſcribit circà Gades. Et Strabo lib. 6. Charybdin vocat Syriæ locum inter Apamæam, & Antiochiam, in quo Orontes abſorptus poſt XL. ſtadia rurſus emergit.

Chaſſuarii, pop. fuêre Germ. & pars Iſtævonum. Cluverius & alii credunt eos habitaſſe inter Amaſium & Viſurgim flu. ubi nunc Diœceſes Monaſterienſis & Oſnabrucenſis ex parte, erantque clientes Cheruſcorum & in eorum confinio.

Chatiganum, *Catigan*, urbs Indiæ extrà Gangem, in regno Bengalæ & infrà ipſam urbs cogn. ad Cosmimum flu.

Chatracharta, urbs Bactrianæ ad Oxerum flu. *Chiarta-bar* Caſtaldo.

Chatramitis, regio juxtà mare rubrum Strabo lib. 15. Χατραμὶς Dionyſio dicitur. Incolę Artemidoro *Atramotita*. *Chatramotita* Stephano. *Chatramota* Uranio. *Chatrimmita* & *Chatrimmitita* Ptolemæo. Nec ab his diverſi *Atramita*, vel *Adramita*, quamvis diſtinguunt Uranius, Plinius ac Ptolemæus. *Chatramitis* autem Hebraicè eſt *Hatzermaveth*, ſive *Hadramauth*. & eſt Arabiæ regio myrrhifera, & thurifera apud Ptol. à Climace monte pertingens uſque ad Sachalitas. Porrò Hebræis ad verbum ſonat *atrium mortis*. ut & Arabibus *regionem mortis*. Rationem nominis innuit Arrianus in Periplo maris Erythræi his verbis. Μεταχειρίζεται δ᾽ ὁ λίβανος ὑπὸ δούλων βασιλικῶν, ἐκ τῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ πεμπομένων. Ἐπίνοσοι δὲ δεινῶς οἱ τόποι, καὶ τοῖς μὲν παραπλέουσι λοιμικοί, τοῖς δὲ ἐργαζομένοις πάντοτε θανατώδεις. Hæc Bochartus, qui & aliam Etymologiam profert de ſerpentibus ibidem letiferis, quem, ſis conſule, Phaleg. pag. 116.

Chattenia, regio Gerrhæorum, aſpera alioqui, ſed vicis, & turribus inſtructa, propè mare Rubrum; Cives *Chatteni*.

Jo. *Chaucerus* Anglus linguam patriam magnâ ingenii ſolertiâ & culturâ plurimum ornavit. Fama obtinet Wicliffio Gardianatu Aulæ Cantuarienſis fruenti datum fuiſſe in diſciplinam Galfridum, qui carmine haud injucundo Inſtitutoris veſtigia premens, Clericorum vitia acerbiſſimè notavit, quâ de re neque cùm extremum duceret Spiritum pœnitentiam aliquam egit; quamvis eorum quæ de fœdis hominum amoribus ſcripſerat recordatione adeò torqueretur, ut exclamaverit, *Væ mihi! væ mihi!* quod revocare nec deſtruere jam potero illa quæ malè ſcripſi de malo, ac turpiſſimo amore hominum erga mulieres; ſed jam de homine in hominem continuabuntur, velim, nolim. Ob. 1400.

Chauci, Plinio, & Tacito, *Cauchi* vel *Cauci*, Ptolemæo, & Straboni, Germ. pop. In majores & minores dividuntur. Minores ſunt *Friſii Grœningenſes*; Majores *Luneburgenſes*. & *Bremenſes*, ad Hamburgum uſque. Hos *Chaycos* poëticè appellavit Claudianus de laudibus Stiliconis eo verſu.

Ut jam trans fluvium non indignante Chayco.

Chaunaria, extrema Libyæ interioris urbs Ptol. *Cabodenen* Caſtaldo. Promontorium etiam ad mare Atlanticum, *Cape di Non* Maſſæo, & Marianæ.

Chaurana, Scythiæ extrà Imaum urbs Ptol.

Chaurina, Ariæ urbs Ptol.

Chaxumum, *Chaxumo*, urbs Africæ in Abyſſinia reg. in regno *Tigre*, à multis creditur *Auxuma* antiquorum.

Chazene, Satrapia juxtà Euphratem Meſopotamiæ Stephanus ex Arriani Parthicon lib. 13.

Chebbon, civitas in tribu Judâ: Joſ. 15. Hebr. *Cabbon*.

Chela, locus inter Apolloniam inſulam & Sangarium flu. Arrianus. Eſt & locus circà Byzantium. *Scalas*, teſte

Pet. Gyllio. Item duo Africæ circà Carthaginem promontoria.

Chelidonia, Favonius ventus vocatur à die sexto ante Idus Febr. usque ad septimas Calend. Martias, eo quòd his diebus hirundines primùm conspici incipiant. Plin. 2. 47.

Chelidoniæ, insulæ contrà Tauri promontorium pestiferæ navigantibus; duæ sunt, quarum una *Corydela*, altera *Menalippea* dicitur. Steph. Dionysius trium meminit vers. 506.

Τὴν δὲ μετ' ἀγχίαλον δὲ Χελιδόνιαι γεγάασι
Τρεῖς νῆσοι, μεγάλης Πατηρίδος ἔνδοθεν ἄκρας.

Ptolemæus Χελιδονίας σκοπέλους, Stephanus Χελιδονίας πέτρας vocat, Strabo Χελιδονιὰς, quasi dicas *Hirundininas*. Herodianus Grammaticus Χελιδονίας ὀξυτόνως, vocat quæ vox *nidos Hirundinios* notat. A scopulis igitur sic appellantur hæ insulæ, quibus se condunt per hyemem hirundines, aut quibus in æstate nidos conficiunt. Ad hoc facit Ovidii hoc distichon:

Cùm glacientur aquæ, scopulis se condit hirundo,
Verberat & gelidos garrula voce lacus.

De his Mela, 1. 7. *Quæ contra Tauri promontorium importunè navigantibus objacent, Chelidoniæ nominantur.* Vide iis, Eust. ad Dionys. locum; & Strab. lib. 14.

Chelidonium, promontorium Tauri montis in mare Pamphylium prominens. Plin. 5. 27.

Chelma, urbs Russiæ nigræ & cap. Palatinatus cogn. 10. leuc. à Lublino, 24. à Premissia, & 12. à Belsa in Bor.

Chelonates, sive *Chelonites*, Ptol. & Paus. *Castel Tornese* teste Sophiano, promont. cum op. Peloponnesi in orâ occiduâ Elidis, inter ostia Alphei & Penei flum. contrà Cephelenen ins. Est & sinus Ptolemæo, inter promont. prædictum, & Ichthym promont. sequens ad austrum *Golfo di castel Tornese*.

Chelonites, insula in Rubro mari. Steph. Item promont. Elidis Ptol.

Chelonophagi, pop. sunt in Carmaniæ angulo, non aliâ quam testudinum carne vescentes, earumque testis casas suas tegentes. Vide Plin. 6. 25. Et Strab. lib. 16.

Chelytis, Dianæ cognomen, Clemens in Protreptico καὶ Χελύτιδα δὲ Ἄρτεμιν Σπαρτιᾶται σέβουσι, ἐπεὶ τὸ βήττειν, χελύττειν καλοῦσι. Tussire verò, etiam Χελυτίειν dici, quanquam nullâ Spartanorum mentione auctor quoque Hesych. Χελύσσεται, βήσσει, lege βήσσει.

Chemnicium, *Kemnitz*, op. Germ in Misnia, ad flu. cogn. in ditione Electoris Saxoniæ, 6. leuc. à Misna in aust. & 5. ab Altenburgo in ort.

Chemnis, Ægypti insula. De quâ Pomponius 1. 9. ubi de Ægypto. *Alia quoque in his terris mira sunt. In quodam lacu Chemnis insula, lucos, sylvasque & Apollinis grande sustinens templum, natat, & quocunque venti agunt, pellitur.* Sed ibi *Chemmis* legendum monet doctiss. Is. Vossius. Ita quoque insulam istam appellat Herodotus. Hecatæus eam *Chembin* vocat, in luco Stephani ita legendo. Ἐν Βουτοῖ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Λητοῦς ἐστι νῆσος Χέμβις ὄνομα ἱρὴ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἔστι δ' ἡ νῆσος μεταρσίη, καὶ περιπλέει καὶ κινέεται ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ κινέεται. Ὁ πολίτης Χεμμίτης, καὶ Χέμμιος. Alia est *Chemmis*, quæ in nomo Thebaico sita erat, quamque Πανὸς πόλιν interpretatur Diodorus Siculus. Meminerunt hujus tum alii, tum ipse quoque Herodotus. Plut. in lib. De Iside & Osir. perperam Χέννιν vocat. Stephanus ex authoritate Herodoti, & hanc quoque insulam esse inquit. Ἔστι καὶ Χέμμις πόλις μεγάλη νομοῦ τοῦ Θηβαϊκοῦ, ἐγγὺς τῆς Νέας πόλιος, φησὶ δ' ὁ αὐτὸς, καὶ νῆσον εἶναι Χέμμιν ἐν αὐτῇ. Sed nusquam hoc Herodotus prodit. Itaque apud Stephanum legendum ἐν Βουτοῖ, non ἐν αὐτῇ.

Chemosh, Moabitarum numen. Jer. 48. 7. Χαμὼς 70. interpretes vocant; & vocamine tantummodò a Phegorio Deo hunc distare sentit D. Hieronymus. Philo Judæus. Allegor. 2. Χαμὼς ἑρμηνεύεται ὡς ψηλάφημα, quod cæcorum ferè proprium. Sane משׁ *mosch est contrectavit*, seu *palpavit*, & elementum *Caph* servile ὡς interpretatur.

Chenoboscia, Ptol. Chenoboscium Anton. op. Ægypti infer. ad Nilum in ulter. ripâ, à Copto 40. m. p. in Bor.

Cheospes, Ægypti rex, qui celeberrimam illam Pyramidem struxit, in quâ tam multa hominum millia, opus tot annis fecerunt, ut pro apio, cæpâ, allio, expensa fuerint mille & sexaginta talenta.

Chepstovium, *Chepstovv*, op. Walliæ in Com. Monumetensi, propè ostia Vagæ & æstuarium Sabrinæ, 8. m. p. a Monumetia in aust. Vide *Strigulia*.

Cheremocrates, insignis quidam artifex fuit, cujus opus Ephesiæ Dianæ templum fuisse perhibetur. Strabo lib. 14. Idem Alexandro pollicebatur sese montem Atho in ejus formam fabricaturum, ut tanquam ex gutto quodam aqua in phialam effunderetur, Strabo ubi suprà.

Cherronesus, vel *Chersonesus*, op. Hispan. Tarrac. in orâ orientali regni Valentiæ in Catalauniæ confinio, *Peniscla*, vel *Peniscola* hodiè, Latinè etiam Peninsula dicta. Secunda, urbs Tauricæ, inter Parthenium, & Criumetopum. Ptol. *Cherso*, & *Kersoy* Nigro, & aliis. Tertia, urbs Cretæ litoralis, hodiè *Chirronisso*. Quarta, *Chersonesus magna*, urbs Marmaricæ, in orâ litorali, apud Cyrenaicæ fines, *Raxiltin* teste Marmolio. Quinta, *Chersonesus parva*, urbs Ægypti maritima Alexandriæ finitima, quæ *Bosire* Jo. Leoni nominatur; sed hæc potiùs Busiris veteribus esse videtur: utcunque sit, Chersonesus parva ab Alexandriâ in occid. recedit Marmaricam versùs. Sexta, Syriæ civitas quæ aliàs *Apamea*. Vide Steph.

Cherronesus, vel *Chersonesus*, promont. Siciliæ geminum, unum inter Catanam & Syracusas, ubi nunc Augusta opidum, teste Fazello circa Megaram. Alterum apud Mylen op. *Capo di Milazzo* hodiè dictum.

Cherronesus, vel *Chersonesus*, Terra est in insulæ modum mari cincta, uno tantùm, eoque angusto spacio continenti adjuncta; Latini peninsulam vocant. Quinque autem insigniores memorantur *Cherronesi*, quarum celeberrima Achaiæ adhærens, *Peloponnesia* dicitur. Secunda, quæ à vicina continente *Thracia* dicitur; cujus Isthmus ab occasu Melane sinu, ab ortu Propontide alluitur. Tertia Saxoniæ adhærens, à Cimbris, qui eam tenuerunt, *Cimbrica* appellata est. Quarta inter Pontum Euxinum & Mæotidem paludem sita, à Tauris Scythiæ Europææ populis, *Taurica* appellata. Quinta, quam *Auream* cogno-

cognominant, in Indiâ sita suprà Gangem ortum versùs, juxta sinum, quem magnum vocat Ptolemæus, qui duas alias Chersonesos, in sinu Arabico videlicet, & Persico, constituit.

Cherub, Hebr. כרוב est alata imago, similis juveni, dici volunt ex כ *che, sicut*, & רבי *rebe. puer, adolescens*, Chaldaicè enim רבא *reba* est *crescere, adolescere*. In script. sanctâ vox legitur pro *angelo*, & *specie angeli*, qui, ut alatus juvenis pingitur, ad significandum robur, & velocitatem in expediendis Dei jussis. Plur. num. *Cherubim* dicuntur. De quibus Jo. Drusius Commentar. ad difficiliora loca Exodi cap. 40. *De Cherubis, inquit, quatuor opiniones sunt. Una ex veterum Hebræorum, qui scribunt eos formam habuisse puerorum, aut juvenum, quod ex etymo colligunt, argumento admodum infirmo* כרובים *Cherubim, tanquam pueri & juvenes*. Altera est Hilcani, & aliorum quorundam, qui censent angelos fuisse avium formam referentes, unde eis alæ tribuantur. Tertia opinio est Josephi, scribentis animalia fuisse alata, nemini mortalium unquam visa. Origen. lib. 3 cap. 6. Quarta est Abenezræ, qui scribit, generale nomen esse ad omnes formas. Hi à nullo conspiciebantur, visi à solo sacerdote, cùm intraret in Sanctum Sanctorum semel in anno.

+ *Cherusci*, pop. Germ. versùs Visurgim flu. & Meliboccum, M. Cluverio teste. Habitabant ubi nunc Duc. Brunsvicens. & Luneburgens. Marchia antiqua, Diœcesis Halberstadiens. & Hildesheimens. & pars Magdeburgens. cum quadam parte Thuringiæ. Claudianus:

——— *Ingentes Albim liquere Cherusci*

Idem de B. Getico:

——— *Immansuetosque Cheruscos*.

Chiliastæ, Hæretici quidam, quos *Millenarios* Augustinus interpretatur: propter illud ex sacra paginâ, *Una dies apud dominum ut mille anni, & mille anni ut una dies*, Christum super terram mille annos regnaturum opinantur.

Chilo, Lacedæmonius philosophus unus ex septem Græciæ sapientibus, cujus tria dicta Delphis in Apollinis templo feruntur. Plinio teste 7. 12. *Nosce teipsum*; *Nil nimium cupias*. *Comes æris alieni, atque litis est miseria*. Cætera ejus apophthegmata sic exposuit Joannes Stobæus.

Πίνων μὴ πολλὰ λάλει· ἁμαρτήσεις γδ.
Inter pocula ne multùm loquere delinques enim.

Μὴ κακολόγει τοὺς πλησίους, εἰ δὲ μὴ, ἀκούσῃ ἐφ' οἷς λυπηθήσῃ. *Ne sis maledicus in proximos sin minùs, audies quæ tibi molesta erunt*. Ἐπὶ τὰ δεῖπνα τῶν φίλων βραδέως πορεύου, ἐπὶ ἀτυχίας ταχέως *Ad convivia amicorum tardus eas, ad calamitates autem citò*.

Ἡ γλῶσσά σου μὴ προτρεχέτω τοῦ νοῦ.
Fac ne lingua tibi mentem præcurrat.
Ζημίαν αἱροῦ μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν
Damnum potius elige quàm turpe lucrum.

Ἐν ὁδῷ μὴ σπεῦδε προάγειν, μηδὲ τὴν χεῖρα κινεῖν, μανικὸν γδ. *In via non acceleres pergendo, neque manum moveas, insanientis enim indicium est*. Tria ejus, quæ difficilia dixit esse, commemorat Laërtius, primum quidem τἀπόρρητα σιωπῆσαι, *arcana retinere*, alterum σχολὴν εὖ διαθέσθαι *otium rectè disponere*. tertium ἀδικούμενον δύνασθαι φέρειν *injurias tolerare posse*. Nomen accessisse videtur ἀπὸ τῶν χειλῶν, ut *Labeones*, & *Labieni* apud Romanos à labris, & labiis. Lucretius nominat *Labrosos*. Ita de Chilone Solipater Charisius, Festus, & Velius Longus. Fuit etiam *Chilo* Catonis servus Grammaticus.

Chilonium. *Kiel*, urbs Daniæ in Duc. Holsatiæ. Duci paret, & portu gaudet satis commodo in recessu maris ad ost. flu. Suentini ex Ploenensi palude elabentis. Ibi Ducatus Holsatiæ Comitia celebrari solent singulis annis; estque med. inter Lubecum & Flensburgum, 4. leuc. à Rensburgo in ort.

Chimara, urbs Epiri in Macedon. confin. intrà M. Ceraunios, vulgò *La Cimera*, vel *Chimera*, apud oram litor. inter Aulonem ad Bor. & Corcyram ad merid. 30. m. p. episc. sub Arch. Naupactensi.

Chimæra, mons Lyciæ ignivomus, in cujus cacumine leones habitant: in medio autem, ubi pascuis abundat, capræ; in radicibus autem serpentes. Hinc factus fabulæ locus, Chimæram monstrum esse, quod flammas evomat, caput & Pectus leonis habens, ventrem capræ, & caudam draconis, Lucretius lib. 5.

Qui fieri potuit, triplici cum corpore ut una,
Prima leo, postrema draco, media ipsa Chimæra
Ore foras acrem efflaret de corpore flammam?

Idem lib. 2.

Tum flammam tetro spirantes ore Chimæras.

Ovid. Met. 9.

Quoque Chimæra jugo mediis in partibus hircum,
Pectus & ora leæ, caudam serpentis habebat.

Et quoniam Bellerophon, Glauci fil. montem hunc habitabilem reddidit, Chimæram fingitur occidisse. Hæc ferè Servius in illud Virgilii, Æn. 6.

Flammisque armata Chimæra.

Ignem ejus accendi aquâ, extingui verò terrâ aut fœno Ctesias tradit. Plin. 2. 106. Finxerunt filiam fuisse Typhonis: Hesiodus ex Hydrâ natam affirmat, Theogon. vers. 319.

Ἡ δὲ Χίμαιραν ἔτικτε, πνέουσαν ἀμαιμάκετον πῦρ,
Δεινήν τε μεγάλην τε, ποδώκεά τε κρατερήν τε.
Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί· μία μὲν χαροποῖο λέοντος,
Ἡ δὲ χιμαίρης, ἡ δ' ὄφιος κρατεροῖο δράκοντος.
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

Τρισώματος appellatur ab Euripide in Jone. Et ab Horat. lib. 2. *Triformis*. V. 2 *illigatum te triformi*

Pegasus expediet Chimæra.

Idem lib. eodem *Chimæræ spiritus igneæ*.
Et lib. 4 *Cecidit tremenda*

Flamma Chimæra.

Propertius 3. 4.

Nam te nec vasti genuerunt æquora Ponti,
Nec flammam volvens ore Chimæra fero.

Hinc *Chimæreus* adj. Virg. in Cul.

Alma Chimæreo Xanthus perfusa liquore.

Vide Bochartum de Phœn. colon. lib. 1. cap. 6. Et Cæsium in Cœlo Astronomico. Poet. pag. 219.

Hesychius: Χίμαιρα, τρίμορφον θηρίον ὃ ἔμπροσθεν μὲν λέων, μέσον δὲ Χίμαιρα, ὄπισθεν δὲ δράκων. Φασὶν δ' ἐν Λυκίᾳ γίνεσθαι, ὡς κεφαλὴν μὲν λέοντος ἐμπροσθεν καὶ ἀπὸ στόματος πῦρ ἀποπνέουσαν, ὄπισθεν δὲ δράκοντος ἔχειν κεφαλήν. Quod non capio, neque enim Chimæram unquam bicipitem apud auctorem aliquem me legisse memini. Itaque si

 lic[e]et

liceret lubenter legerem ἐρ. ἔχον ὀργήν. Et quid ni quæso ita legam? Sane Apollodorus lib. 2. ubi de hâc ferâ. Εἶχε δὲ τὰ μὲν πρῶτα μέρη λέοντος, οὐρὰν δὲ δράκοντος, τρίτην δὲ κεφαλὴν μέσην αἰγός Ubi Jan. Fab. Quid hoc; *Tertium caput medium capra*. Videlicet cùm raptim scribit Epitomistes, rem in pauca contrahit, sed eam ita explicat, nemo ut intelligere possit. Bene itaque quòd versus Hesiodi, unde Potissi nùm hæc desumpserat Apollodorus, notissimi sunt. Interim qui Græcè sciunt, fatebuntur opinor, scribendum fuisse, non, τρίτην δὲ κεφαλὴν μέσην, αἰγὸς, sed τρίτην ἡ κεφαλὴν. ΤΗ'Ν μέσην, αἰγὸς. Deinde omisit dicere Epitomistes fuisse in caudâ caput Draconis, &c.

China. Vide *Sina*.

Chiomara, cùm à Romanis hostibus capta esset, cuidam Tribuno, qui suæ pudicitiæ vim intulerat, caput cautè obtruncavit, quod propriis vestibus involvens, unà cum suis domum remeavit, utque in viri conspectum pervenit, laxato sinu, caput, quod gestabat, ante illius pedes effudit. Plut. lib. de claris mulieribus.

Chione, nobile scortum fuit. dictum à *candore*, Χιὼν enim Græcè *nivem* significat. Martial. lib. 5.

Digna tuo cur sis, indignaque nomine dicam:
Frigida es & nigra es, non es, & es Chione:

Juvenalis.

Et dubitas altâ Chionen deducere sellâ.

Chione, filia Deucalionis, cujus nuptias cùm ob formæ elegantiam multi ambirent proci, tandem Pæonio Epidauriensi nupsit. Redeunte autem Mercurio à Cyllene monte, & Phœbo Delphis ab utroque conspecta est: qui statim amore ejus capti, separatim eam de stupro interpellarunt. Cumque Apollo concubitum in noctem distulisset, Mercurius moræ impatiens, caduceo eam tangens, altissimo sopore oppressit, dormientemque vitiavit. Sub noctem deinde Appollo, acceptâ anûs formâ ad eam ingressus, voti sui compos fuit. Ex utroque itaque gravida effecta, Mercurio Autolycum peperit, Apollini verò Philammona, qui carmine & lyrâ plurimum valuit. Postea verò quòd Diis placuisset, superbiâ elata, non verita est se Dianæ pulchritudine præferre: quâ injuriâ commota Dea.

(Καὶ ῥ' ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι θέαιναι.)

sagittis eam interemit. Ovid. Met. 11.

Chionides, vetus Poëta Voss. p. Gr. p. 25.

Chios, ins. maris Ægæi nongentorum circiter stadiorum ambitu, Joniæ adjacens inter Samum & Lesbum, in quâ laudatissima nascitur mastice. Hanc Ephorus prisco nomine *Æthaliam* appellavit, alii *Macrim* & *Pityusam* Plin. 5. 31. montem habet Pelinnæum, item templum Apollinis, qui inde *Chius* appellatur, & promontorium *Arvisium*, à quo *Arvisia vina*. Lucan. 8.

Quas Asine Cautes, & quas Chios asperat undas:

Unde adjectivum *Chius*. Tibullus lib. 2.

Nec mihi fumosos veteris proferte Falernos
Consulis, aut Chio solvite vincla cado.

Sunt qui quadrigeminam Chium esse putant, ut prima sit Chius insula, secunda Cariæ urbs sub monte Pelinnæo, tertia in Eubœâ, quarta in Chersoneso Rhodiorum juxtà Triopium. Steph. Chios hodiè *Scio* dicitur, Sophiano teste. Turcæ *Sacbes* appellant. Benjamin *Hicha* eam nominat, ut ex mastic is historiâ, quam describit, colligere licet. Porrò *vinum Chium* laudat Horatius, 1. Serm. Sat. 10.

——*At sermo linguâ concinnus utrâque*
Suavior, ut Chio nota si commista Falerni est.

Et lib. 2. Sat 3.

Si positis intus Chii veterisque Falerni
Mille cadis. ——— ———

Ficubus etiam nobilis olim Chios. Mart. 7. 31.

Et flavas medio vapore Chias. Et ejusd. lib. epig. 25.

Infanti Melimela date, fatuasque mariscas,
Nam mihi quæ novit pungere, Chia sapit.

Pungere dixit, propter non ingratam aciditatem, quâ vini, satisque saporem quodammodo refert. Unde in Xeniis epigr. 20. sub lemmate *Chia Ficus*,

Chia seni similis Baccho, quem Setia mittit:
Ipsa merum secum portat & ipsa salem.

Calpurnius Ecl. 2.

Mille renidenti dabimus tibi cortice Chias,
Castaneasque nuces totidem.

De *terrâ Chiâ*, quæ Samiæ instar candet, inque medicaminibus locum habet, Dioscorides lib. 5. cap. 101. & Plin. 35. 16. De nomine Bochartus. A serpente (inquit) tota insula *Chia*, vel *Chios* dicta. (de serpente autem isto plura alibi; vide *Pelinnæus*) Syris חויא *Chivia* serpentem sonat, cujus [v] consonum à Græcis est necessariò omissum, ut in Ἰάω ex יהוה *Javo*, Dei nomine tetragrammato. Serpentem autem à longævitate Syri sic vocant, quia senectutem quotannis exuere creditur. Hocque Apoll. 1. 2. καθ' ἑκάστον ἐνιαυτὸν τὸ γῆρας ἀφεὶς ἀποδύεται. Virg. Æneid. 2. De serpente,

Nunc positis novus exuviis, nitidusque juventâ.

Stat. Theb. 4.

——*Liber senio & squallentibus annis*
Exutus, lætisque minax interviret herbis.

Plin. 8. 27. *Anguis hyberno situ membrana corpori obducta, fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidusque vernat.* Theophyl. in cap. 10. Matth. ὁ ὄφις στενῇ τινὶ ὀπῇ παρεμβαλλόμενος, καὶ διεξελθὼν, ἀποδύεται τὸ παλαιὸν δέρμα. Sed hæc obiter. Dividitur in duas partes, nempe in Apameream seu super. & Catomeream, seu infer. Tota ferè montuosa est. Urbs habet cogn. in ora Orient. ex adverso Joniæ, cum portu capaci & tuto, & arce munita. Suberat antea dominio Justinianorum Genuensium, ex dono Andronici Palæologi Imp. C.P. Sed à Turcis occupata contrà fidem an. 1565. ipsis etiamnum paret. Eam pluribus descripsit Tho. Porcacchius.

Chiron, Centaurus Saturni, & Phillyræ, vel ut Lactantius inquit, Pelopeæ filius. Saturnus enim cùm amaret Phillyram, Oceani filiam, ejus concubitu usus est: sed interveniente Ope conjuge, confestim se vertit in equum, ne agnosci posset. Phillyra autem concepit, peperitque animal, cujus superior pars hominis, inferior verò equi formam referebat. Porrò cùm excrevisset, in sylvas abiit, ibique herbarum naturam ac potentiam edoctus, in præstantissimum medicum evasit, à quo etiam *Centauria herba* nomen accepit, & *Chironium ulcus*, quod maximè fit in pedibus, & cruribus, sic dict. quòd *Chironis* operam desideret. Postea à genero Nereio, Peleo, & Thetide filia accersitus, propter peritiam, probitatem

tatem & justitiam, quibus cæteris longè excellebat, Achillis pædagogus constitutus est, qui ab eo inter alia maximus citharœdus effectus est. Docuit præterea Æsculapium medicinam, & Herculem astrologiam. Postremò cùm graviter vulneratus esset, Herculis sagittâ Lernæ veneno perlitâ casu decidente in ejus pedem, optavit mori; sed cùm immortalis à parentibus natus esset, ut Ocyrrhoes vaticinium impleretur, quo prædixerat eum optaturum esse mortem, gravi vexatus morbo mori cupiens, oravit superos, ut mori sibi liceret: quo concesso, ab iisdem in cœlum translatus est, & in Zodiaco locatus, *Sagittarius* appellatur. De quo Cæsium vide Cœl. Astron. Poëtic. pag. 283. Seneca in Thyeste:

Et qui nervo tenet Æmonio
Pennata senex spicula Chiron
Rupto perdit spicula nervo.

Ubi cùm *senem* vocat forte Theocritum respexit: Sic enim ille.

Κρητῆς' Ηρακλῆι γέρων ἱςάσατο Χείρων.

A matre *Phillyreius heros* dictus Ovidio & *Phillyrides* Virgilio. Statius *longævum Chirona* vocat, & *doctum senem*. Hom. de Achille Il. λ.

Ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατ☉ Κενταύρων.

Mitem celebrant Chironis institutionem poëtæ; ne scilicet grossissimum ingenium Achillis duriori tractatu frangeretur. Auson. Idyl. 4.

Sic neque Peliden Chiron terrebat Achillem
Thessalico permixtus equo, nec pinifer Atlas
Amphitryoniaden puerum: sed blandus uterque
Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos.

Claud. de 3. Consf. Honor.

Hos tibi virtutum stimulos, hac semina laudum
Hac exempla dabat, non ocyus hausit Achilles
Semiferi precepta senis, seu cuspidis artes
Sive lyra cantus, medicas seu disceret herbas.

Ovid lib. 1. de Art. Amand.

Phillyrides puerum citharâ perfecit Achillem,
Atque animos molli contudit arte feros.

Achilles ipse apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi.

Ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεὶς
Χείρων☉, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν.

Hesiodus de eodem Theog.

——Τὸν ὕμνον ἔτρεφε Χείρων
Φιλυρίδης.

Pindaro in Pythiis σώφρων dicitur, i. e. *prudens* vel *temperans*. Eidem in Nem. *βαθυμήτης profundi consilii vir* dicitur. Hunc Argonautas priusquam littore cederent, invisisse narrant. Poeta Catullus

——*Princeps è vertice Pelii*
Advenit Chiron portans silvestria dona.

Val. Flac. 1.

Jamque aderat summo decurrens vertice Chiron,
Clamantemque patri procul ostentabat Achillem.

Quamvis Catullus nondum natum fuisse Achillem putat. Parcæ siquidem apud eundem ita canunt

Nascetur vobis expers terroris Achilles.

Vide Carionem in Val. Flac. locum suprà adductum. Interea non possum non addere hoc Horatianum Epod. 13.

Nobilis ut grandi cecinit Centaurus alumno,
Invicte mortalis, Deâ
Nate puer Thetide
Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina,
Lubricus & Simois:
Unde tibi reditum certo subtemine Parca
Rupere: nec mater domum
Cærula te revehet.

Obiter heic nota τὸ *subtemine* hausisse poëtam nostrum ex Catullo in Carmine vulgò sed falsò voc. Argonaut. 20. Ovid. Met. 13. eodem sensu dixisse

——*Cærula mater*

& specus ejus σπεῖον ἄγριον. Pyth. Od. 9.

Chloreus, sacerdus Cybeles, divinandi peritus. Æn. 11.

Fortè sacer Cybeles Chloreus, olimque sacerdos, &c.

Vide locum.

Chloris, florum dea, eadem cum eâ quæ à Romanis *Flora* dicta est: quæ cùm Zephyro nupsisset, à marito muneris loco impetravit, ut florum omnium haberet potestatem. Ovid. 5 Fast.

Chloris eram, quæ Flora vocor. Corrupta Latino
Nominis est nostri littera Græca sono.

Vide quæ sequuntur, Prop. 4. 7.

Si te non totum Chloridis herba tegit.

Fuit etiam *Chloris* quædam Amphionis, & Niobes filia, quæ Neleo nupsit, eique Nestorem aliosque filios peperit. Hæc postea ob matris superbiam, quæ se Latonæ præferre non verebatur, unà cum fratribus & sororibus, Apollinis, & Dianæ telis fuit interfecta.

Choaspes, vel *Choaspis*, Medorum flu. ad fines Persidis in Tigrim defluens; cujus aquæ tàm sunt suaves ut finitimi reges non aliâ aquâ ad potum utantur. Tibul. l. 4.

Nec quâ vel Nilus, vel regia lympha Choaspis
Profluit.——

Item Ausonius in claris urbibus de Burdigalâ.

Hunc cuperes Rex Mede, tuis conjungere castris,
Flumina consumpto cùm defecere meatu,
Hujus fontis aquas peregrinas ferre per urbes:
Unum per cunctas solitus portare Choaspem.

Herodotus lib. 1. Καὶ δὴ καὶ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεω ποταμοῦ ἅμα ἄγεται τοῦ παρὰ Σοῦσα ῥέοντ☉, τοῦ μούνου πίνει βασιλεὺς καὶ ἄλλου οὐδενὸς ποταμοῦ. Ideoque ea una ex omnibus aquis decocta, & in argenteos urceos, seu urnas condita, quacunque iter fecerunt, multis quadrigis vehebatur; quod ex Herodoto tradit Athenæus lib. 2. Solinus: *Choaspes ita dulcis est, ut Persici reges quàmdiu intra ripas Persidis fluit solis sibi ex eo pocula vendicarint: & cùm eundum foret peregrè aquas ejus secum vectarint.* Ælianus Var. Hist. 12. 40 Τὰ τε ἄλλα ἐφόδια εἵπετο τῷ Ξέρξῃ πολυτελείας, καὶ ἀλαζονείας πεπληρωμένα, καὶ ὅτι καὶ ὕδωρ ἠκολούθει τὸ ἐκ τοῦ Χοάσπου. Max. Tyrius, Serm. 43. de Diogene loquens: Ἥδετο ταῖς κρήναις παντοχοῦ ὡς ὁ Καμβύσης Χοάσπῃ μόνῳ. Idem Serm. 44. Χορηγοῦσι δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡδονὰς, Πακτωλὸς χρυσὸν, Νεῖλ☉ πυρὸν, Χοάσπης ὕδωρ. Aristides in puteum Æsculapii. Ἐγὼ ... ὑπὸ Κνιδίων, ὑπὸ Εὐρυμέδοντα, ὑπὸ Χοάσπει οἷον βασιλεῖς πίνοιεν, &c. Clem. Alex. lib. 2. Pædagog. κάλλιστον ὕδωρ εἰς πόσιν τὸ Χοάσπειον ait. Eustath. in Dionysium ὡς τὸ βασιλικὸν ὕδωρ τὸ Χοάσπειον. Plut. in lib. de exilio. Εἰ δὲ τὸ μὲν Περσῶν,

τῶν βασιλέων καταγελᾶσιν, εἰ γε δὴ ἀληθὲς τὸ τῶν Χοάσπου μόνον ὕδωρ πίνοντας, ἄνυδρον αὐτοῖς τὴν ἄλλην ποιοῦσιν οἰκουμένην. Plin. 31. 3. *Parthorum reges Choaspe & Eulaeo tantum bibunt, & ea* (aquae sc.) *quamvis in longinqua, comitantur illos.*

Choatra, vide *Coatra*.

Choatras, mons Asiae, Plin. *Cabufce* Castaldo.

Chobar, vel *Chebar*, flu. in terrâ Chaldaeorum, de quo Ptol. & Strabo, ubi Ezechiel visionem vidit. Ezech. 1.

Choerades, & *Pharon*, insulas in Alexandria Aegypti appellatas, sciunt omnes, inquit Hermolaus in Plin. Sunt etiam *Choerades*, insulae Italicae Thucydidi lib. 7. in mari Jonio, juxtà Japygium promontorium. Item insulae, sive petrae Ponti Euxini, juxtà Hellespontum, eaedem cum Cyaneis, ut quidam volunt, Theocr. Idyll. 13.

Ἀφ' ὧ ἔπι Χοιράδες ἵσταν.

Theognis, vers. 576.

Ὥς κυβερνήτης Χοιράδας εἰσιδέειν.

Schol. Euripidis χοιράδα nominari dicit πέτρας πέτρεα ἐξέχουσας, καὶ περικλυζομένην θαλάσση, ἀπύλαιον ἔχουσας.

Choerades, nominari ab Apollonio *Baleares*, annotavit Garbelius. Sunt & *Coerades* scopuli ante Euboeam juxtà Caphareum promont. apud quos Cassandrâ virgine violatâ Ajacem naufragium fecisse narrant fabulae. *Choerades* etiam sunt scopuli ad fretum Gaditanum, teste Strabone, qui nomen etiamnum retinere videntur, ab accolis enim *los Puercos* hodiè vocantur.

Choerilus, historicus, patriâ Samius juxtà Hesychium Milesium, Jasensis ex mente Stephani, Halicarnassensis secundùm Suidam. Samo profugisse ajunt, ac παιδικὰ, h. e. *in deliciis* Herodoto fuisse, quod paulò juniorem fuisse arguit. Carmine victoriam descripsit, quam Graeci à Xerxe retulerunt, atque ab Archelao Macedonis rege pro quoque ejus poëmatis versu, aureum retulit staterem. Memoria autem fefellit Horatium cùm scribit, Ep. 1. Lib. 2.

Gratus Alexandro regi Magno fuit ille
Choerilus, incultis qui versibus & malè natis
Rettulit acceptos regale numisma Philippos.

Nec enim qui honos ab Archelao habitus bono poëtae, is & apud Alexandrum contigit *Choerilo* poëtae malo. Nimirum duos *Choerilos* confudit quos rectè Gyraldus in Poëtarum historia distinguit. Posteriorem etiam signat Horat. in Arte.

———*Sit Choerilus ille*
Quem bis terque bonum cum risu miror.

Sunt qui tradunt Alexandrum hâc lege cum hoc *Choerilo* pepigisse, ut pro singulis bonis versibus, singulos acciperet Philippeos: pro singulis autem malis singulos colaphos: opere verò perfecto vix septem fuisse inventos, qui probari possent. Is demum inediâ periit apud Alex. captivus. Ovid. in Ibin.

Inclususque necem caveâ patiaris, ut ille
Non profectura conditor historia.

Ex prioris *Choerili* versus nobili poëtâ dignos esse, non ex fragmentis modò liquet, quae apud Aristotelem in Rhetoricis, Strabonem lib. 7. Joseph. lib. 1. contra Apionem, aliisque supersunt: sed etiam ex eo quod Lysander illum in comitatu habere solitus fuerit, ut res à se gestas celebraret, quemadmodum Plutarchus scribit & imprimis quòd antiquitas statuit, teste Suidâ, ut versus ejus cum Homericis recitarentur. Vide Voss. P. Gr. pag. 28.

Choerillus, Atheniensis Tragicus poëta; floruit Olymp. 64. ac fabulas edidit 150. vicit 13. A quibusdam traditur *primus larvarum, ac vestitus scenici fuisse auctor*. Testis Suidas.

Chone, urbs Oenotrorum. Strabo lib. 7. regionem appellat *Chonen*: incolae *Chones*. & *Chonii*, ita dicti ab Hercule in Italiam adventante, quem Aegyptii *Chonem* vocant. Sanè *Chonen* Italiam olim dictam fuisse innuit Hesychius. Χώνην τὴν Ἰταλίαν οὕτως πάλαι ἔλεγον. *Chonas* verò ab Oenotris alienos facit Geographus lib. 6 Χῶνες, inquit, & Οἰνωτροι τοὺς τόπους ἐνέμοντο. Aristot. verò Polit. 7. 10. eosdem facit. Ἦσαν δὲ οἱ Χῶνες Οἰνωτροὶ τὸ γένος. Quin & Strabo ipse paulò post *Chonas* Οἰνωτρικὸν ἔθνος vocat.

Chonia, urbs M. Graeciae in Calabria, *Chones* Straboni. Hodiè *Belcastro* quibusdam. Al. autem credunt Bellicastrum esse Peteliam antiquorum in Bruttiis, aut ex ejus ruinis crevisse. 12. mill. distat à Taberna in ort. tor. ab Umbriatico, & 20. à Scyllacio.

Choragus, Gr. Χορηγὸς. Quod honestissimum nomen habebatur apud Graecos, iisque tribuebatur, qui sumptus de suo ad ludos sacros praebere solebant. Latinis *Choragus* dicitur, qui scenicis histrionibus ornamenta agendae fabulae necessaria, vel accepta ab Aedilibus, vel de suâ copiâ conductus praebet. Plautus in Persa, Act. 1. Sc. 4

T O. *Ornatum adduce lepidè in peregrinum modum.*
S A. *Sed πόθεν ornamenta?* TO. *abs Chorago sumito.*
Dare debet praebenda Aediles locaverant.

Idem Trinummo. Act. 4. Sc. 2.

Ipse ornamenta à Chorago haec sumpsit suo periculo.

Vetus poëta apud Sueton. in Augusto cap. 70. de coena ejus δωδεκαθέῳ.

Cùm primum istorum conduxit mensa Choragum.

Inde *Choragium*: ipse apparatus, seu instrumentum scenicum., Plin. 36. 15. de Scauri Theatro loquens. *Sed & reliquus Apparatus tantus Attalica veste caeteraque Choragio fuit*, *&c.* Apul. in Apol. *Quid enim si Choragium Thymelicum possiderem, num ex eo argumentarere, etiam uti me consuevisse Tragoedi syrmate histrionis, crotalove ad trieterica orgia, aut Mimi centunculo?* Elegantissimè autor Rhetor. ad Herennium, lib. 4. in Charactere ostentatoris. *Et dicit in aurem, aut ut domi lectuli sternantur, aut ab avunculo rogetur Aethiops, qui ad balnea veniat, Asturconi locus ante ostium suum detur, aut aliquod fragile falsa Choragium gloria comparetur.* Item *Choragium* dicebatur locus in theatro ex ipsâ re, quòd ibi Choragium scenicum, i. e. vestes, &c. quae instruendae scenae inserviebant, custodiebantur. Vitruvius 4. 9 *Choragiaque laxamentum habeant ad chorum parandum. &c.*

Chorasmi, pop. Asiae ad utramque Oxi flu. ripam incolentes, in Sogdianae & Bactrianae confin. quorum regio hodiè *Corassan* in tab. recent. nominatur: *Chorasmii*

rasmii Plinio, *Chorasmusini* Straboni lib. 11. Dionys. ver. 746.

Τοῖς δ' ἐπὶ (Massagetis sc.) ... Χωράσμιοι οἷς ἐπὶ γαῖαν

Σογδιὰς ἧς διὰ μέσσον ἰλίσσεται ἱερὸς Ὦξος.

Choraules, Gr. Χοραύλης, propriè qui cum choro tibiâ concinebat: cùm in conviviis tum in scenâ. Quo sensu Petronius.

Manu puer loquaci
Ægyptius Choraules.

Vide Salmasium ad Histor. Augustam. Mart. lib. 9.

Quod optimum est, quaeritis, convivium?
In quod Choraules non venit.

Juv. Sat. 6.

Accipis uxorem de quâ Citharoedus Echion,
Aut Glaphyrus fiet pater Ambrosiusque Choraules.

A *Chorea* vel *Choro* dictus, quam vocem non invenustè Varro ad stellas transtulit, quae certâ lege, atque ad numerum veloti decurrunt.

Repente noctu circiter meridiem,
Cum pictus aër fervidis latè ignibus
Coeli Choreas astricas ostenderet; &c.

Itemque Manilius lib. 1.

Et quinque adverso luctantia sidera mundo
Exercent variis natura lege Choreas.

Similiter & *Chorus* de iis dictus. Tibull 2. 2.

Ludite, nam vox jungit equos, currumque sequuntur
Matris lascivo sidera fulva choro.

Stat. 1. Theb.

———*Risit Chorus omnis ab alto*
Astrorum.

Chosroes, Persarum rex, literarum studiosissimus, ad summam Graeciae Philosophiae pervenit, Graecorum libris usus à quodam in linguam Persicam conversis. Atque adeò dicitur Aristotelem ipsum exactiùs tenuisse, quàm Demosthenes Thucydidem. Platonis etiam scriptis animum explevit, atque excoluit. Suid. Fuit verò *Chosroes* commune cognomen Regum Persarum, qui ab Artaxerxe duxerent genus, & nonnullorum Parthorum ante fuit, ut Casaubonus ad Capitolini Alexandrum observat. Vide Onuphrium Panvinium, qui Comment. 3 Reip. Romanae de Parthico, Persicoque imperio, eorumque regibus digessit.

Chremes, persona senilis apud Terentium, & rustica, à χρέμπτεσθαι quod est *excreare*. Horat. in Arte.

Iratusque Chremes tumido delitigat ore.

Et Serm. 1. Sat. 8.

Argutâ meretrice potes Davoque Chremeta
Eludente senem.———

Chremetes, Libyae flu. maximus. Aristot. in Meteor. Hesychius. Χρεμετὴς ὄνομα ποταμοῦ. Nonnus Dionys. lib 13. vers. 374. Οἵ τε ῥόον Χρεμέταο, καὶ οἱ παρὰ Κίνυφος ὕδωρ. Fluvius *Chremetis* Punicè dicebatur נהר חרמת *naar Cheremat*, i. e. *fluvius vinearum*. Confirmatur id ex Scylace, qui eos ipsos Æthiopas, qui propè Cernen degunt, nempe ad amnem quem diximus, vinum asserit è vineis plurimum conficere. Verba sunt Οἶνον δὲ ποιοῦσι πολὺν ἀπὸ ἀμπέλων. Bochart.

Chrestodemus, ex Thebanarum rerum scriptoribus unus fuisse dicitur à Michaele Apostolio Cent. 18. prov. 42.

Chrestus, Byzantius sophista, Herodis Attici auditor, tempore Adriani, qui vino deditus, caeteris in rebus continenter vixit, ac in primis vigilanter. Nam cùm ad Galli cantum saepè bibere solitus esset, non prius tamen somno se, quàm studio dabat. Philostratus.

Chrestus, Atheniensis author probatissimus. Columella.

Christina, virgo Italica, à patre Ethnico primùm carceri includitur, postea tortoribus tradita est, qui eam nefandis cruciatibus vexarunt, cumque nec igne cremari, nec in aquâ suffocari posset, tandem jaculis confossa est, regnante Juliano.

Christodorus, è Copto Ægypti urbe poëta Anastasii Caesaris tempore, scripsit Isaurica, libris sex. Alia ejusdem refert Suidas, quem vide.

Christophorus, in Lyciâ Evangelium de Christo propagasse; & capite truncatus esse sub Diocletiano Imperatore scribitur.

CHRISTUS. Jesu mundi Redemptoris cognomentum. Ab Hebraeo vel Syriaco משיחא sic dictus, Jo. 1. vers. 42. Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, ὁ Χριστός. Ubi Nonnus.

Σύγγονε Μεσσίαν σοφὸν εὕρομεν, ὃς θεὸς ἀνὴρ
Χριστὸς Ἰουδαίοισιν ἀκούεται Ἑλλάδι φωνῇ.

Latini verò à Judaeorum ritibus, ac doctrinâ Christi alieni, nomen hoc non rectè intellexêre, Dominumque nostrum ac Servatorem *Chrestum* à Graeco Χρηστὸς vocaverunt. Sueton. in Claudio, cap. 25. *Judaeos impulsore Chresto, assiduè tumultuantes Româ expulit.* Inde etiam *Chrestianos* vocabant eos, qui *Christo* nomen suum dedêre. Tertul. Adv Gent. *Sed & cùm perperam Christianus pronunciatur à vobis (nam nec nominis certa est notitia penes vos) de suavitate vel benignitate compositum est.* Lact. 4 17. *Sed exponenda hujus nominis ratio est propter ignorantiam errorum, qui eum immutatâ literâ* Chrestum *solent dicere* Quo errore, Justinus Martyr sui temporis Christianos culpâ absolvit. Ἐκ γε ὅσον γε ἐκ τοῦ κατηγορουμένου ἡμῶν ὀνόματος χρηστότατοι ὑπάρχομεν, & rursum Χριστιανοὶ γὰρ εἶναι κατηγορούμεθα, τὸ δὲ χρηστὸν μισεῖσθαι οὐ δίκαιον. Haec ille Apol. 2. Verùm enimverò rectum nomen, uti diximus, est *Christus*. cujus etymon idem innuit Justinus Χριστὸς μὲν κατὰ τὸ κεχρῖσθαι. Ab *unctione* scilicet dictus est. Τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα ... Μωσέα τοῖς χρισομένοις ἐπιδέδωκε, ait Euseb Dem. Evang. 4. 15. Et Lact. lib. 4. cap. 7. *Quoniam Graeci veteres* χρίεσθαι *dicebant ungi*. *quod nunc* ἀλείφεσθαι, *ob hanc rationem, nos eum Christum nuncupamus.* Prima tamen hujus vocis significatio satis comperta nondum videtur. Primus antiquorum, quem scio, qui hoc vocabulo usus est, fuit Æschylus in Prometheo Vincto.

Οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὐδὲ βρώσιμον
Οὐ χριστὸν οὐδὲ πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
Χρείᾳ κατεσκέλλοντο.——————

Ubi Scholiastes exponit ὅσα δὲ ἐπιχρίεται ἔξωθεν. Sic Schol. Aristoph. Τῶν φαρμάκων τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ πάσμα τὰ δὲ χρίσματα δὲ ποτά. Et sic τὸ χριστὸν, idem est quod ἔγχριστον apud Theocritum. Idyll 11.

Οὐδὲν ποττὸν ἔρωτα πεφύκει φάρμακον ἄλλο
Νικία, οὔτ' ἔγχριστον (ἐμὶν δοκεῖ) οὔτ' ἐπίπαστον,

Ἠ καὶ Πηγάδης ———

Ubi Schol. Ἰσίου, οἷς τὰ φαρμάκων τὰ μὲν ἐστι χριστὰ, ὥσπερ ἅπερ χριόμεθα εἰς θεραπείαν, τὰ δὲ ποτὰ, ἅπερ πίνομεν, τὰ δὲ ἰαίπαστα, ἅπερ ἐπιπάττομεν. Sic Euripides in Hippolyto. Πότερα. &c.

Quamvis autem prima significatio τῦ Χρισῦ actum, vel materiam unctionis denotat apud Græcos, non autem personam quæ ungitur, tamen 72. Interpretes voce τῦ χειλοθέτ© ἡ τῦ κεχρισμένου utuntur, unde Χριστὸς ὁ κεχρισμένος τῷ ἐλαίῳ.

Chromios, filius Nelei & Chloridos, qui in eâ pugnâ quam Pylii & Messenii adversus Herculem gesserunt, cum decem fratribus occisus est.

Chromis, Herculis filius, Statius.

Is Chromis, Hippodamusque alter satus Hercule magno.

Et paulò post,

Mox Chromis Hippodamum metæ interioris ad orbem

Viribus Herculeis, & toto robore patris, &c.

Chrysantas, dux exercitûs Cyri, qui hostem interfecturus jam elatum gladium in cædem revocavit, quia ἀνακλητικὸν id est, *receptui cani*, interim inaudisset, ac ideò a Cyro laudatus. Cæl. Rhod. lib. 18. ex Xenoph.

Chrysanthus, Alexandrinus, Romæ, quò juvenis venerat, factus est Christianus, sub Numeriano Imperatore in fossam demissus, ac terrâ saxisque obrutus fuit, hic in conjugio mansit virgo unà cum Dariâ uxore. Volaterr.

Chrysaor, Medusæ filius ex Neptuno, qui ex Callirrhoë Geryonem suscepit, ut placet Hygino Fab. Poet. 151. Hesiodus autem in Theog. *Chrysaorem* sine patre natum vult, quemadmodum & Pegasum ex solo Medusæ sanguine.

Chrysas, flu. Siciliæ, qui per Assorinorum agros fluit; & apud illos habebatur Deus, religioneque maxima cultus fuit. Fanum ejus fuit in agro propter ipsam viam qua Assoro itur Ennam. Cicero Verrinâ 4.

Chryse. Sinus Eoi maris, Ptol. Item ins. ejusdem sinûs ac ejusdem nominis, cujus Stephanus & Capella meminêre. *Japan sive Giapan* esse putatur. Steph. Ἐστὶ καὶ ἄλλη νῆσ© Ὠκεανῖτις, ἣν οὕτω καλεῖ Διονύσι© διὰ τὸ χρυσοῦ χθονὶ μίλεσα. Non autem hanc rationem istius nominis adfert Dionysius, sed quòd ibi sol purius luceat, vers. 589.

——— Ἔνθα καὶ αὐτοῦ
Ἀντολίη καθαρεῖα φαείνεται ἠελίοιο.

Plinius tamen cum Stephano consentit lib. 6. cap. 21. *Extra ostium Indi*, inquit, *Chryse & Argyre, fertiles metallis, ut credo.* Autor Peripli insulam Chrysen in Oceano Orientali planè collocat, sub ipsum solis ortum, contrà flu. Gangem, ultimamque esse ait orbis partium, quæ ad orientem sitæ sunt. Κατ' αὐτὸν δὲ τὸ ποταμὸν νῆσός ἐστι Ὠκεανῖτις ἐσχάτη τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν τῆς οἰκουμένης ὑπ' αὐτὸν ἀνίσχοντα ἥλιον καλουμένη Χρυσῆ, χελώνην ἔχουσα πάντων τῶν κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν τόπων ἀρίστην. Sic eum locum repurgavit Claud. Salmasius in Plinianis Exercit. Et inde eruit hanc insulam quæ, ut ipse ait, hactenus sub his verborum mendis delituit, scilicet, ὑπ' αὐτὸν ἀνίσχοντα ἥλιον καλουμένην χρυσῆν χελώνην; Ubi de aureâ testudine nugas esse affirmat.

Chrysermus Corinthius, historicus, gemino in loco testis adhibetur à Plutarcho, semel in *Euphrate*, ubi quædam refert ex 13. ejus de fluminibus libro; ac iterum in *Inacho* ubi primùm advocat de rebus Peloponnesiacis, unde & tertium citat idem Plut. Min. Par. cap. 3. Scripsit etiam Indica, grande opus; siquidem 80. eorum librum citat prædictus Author in *Hydaspe*. Videndum autem utrum Peloponnesiaca in Indica figneantur, cap. 10 Min. Par. ubi meminit decimi historiarum Chrysermi. Imò Stobæus etiam adfert Chrysermi verba ex secundo Hist. Persicæ. Denique apud Plin. 22. 22. legas *Chrysermus parotidas in vino decoctâ radice, curavit.* Sed credit hunc alium esse à Corinthio Vossius.

Chryserus seu *Chrysorus*, reliquit opus de Consulum nominibus & de temporibus. Theoph. Antiochenus lib. 3.

Chryses, Apollinis sacerdos, pater Astynomes, quæ à nomine ejus *Chryseis* dicta fuit: Quam cùm Græci, expugnatis Thebis Ciliciis, urbe Eetionis abduxissent, & Agamemnoni in prædæ divisione tradidissent, Chryses Apollinis insignibus exornatus ad Græcorum castra accessit, filiamque sibi restitui petiit; Quod cùm impetrare non potuisset, Apollinis auxilium imploravit, qui tam gravem Græcis pestilentiam immisit, ut Agamemnon patri puellam restituere coactus fuerit, cujus loco Achilli Briseidem eripuit. Hom. Iliad. 1.

Chrysippus, philosophus Stoicorum princeps, Zenonis discipulus, acutus sanè, ut qui multis præceptoribus repugnaverit, statuam habuit Athenis in Ceramico positam. In Dialecticâ clarissimus fuit, ita ut non illepidè dicerent quidam; *Si apud Deos Dialectica haberetur, non aliam esse futuram, quàm Chrysippi.* Scripsit volumina sup à 75. Ferunt Carneadem Philosophum Cyrenæum, perlectis Chrysippi libris, ita dixisse *Nisi Chrysippus esset, ego non essem.* Apollonidæ filius fuisse dicitur, Solensis, aut secundùm alios Tarsensis. Horat. Serm. 2. Sat. 3.

Quem mala stultitia, & quemcunque inscitia veri
Cæcum agit, insanum Chrysippi porticus & grex
Autumat. ———

Idem de Homero:

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non;
Plenius ac meliùs Chrysippo, & Crantore dicit.

Quintil. lib. 1.

Sapientes nutrices optabat Chrysippus.

Idem:

Cadi discipulos non improbat Chrysippus.

Persius Satyræ ultimæ exitu:

——— *Depunge ubi sistam*
Inventus, Chrysippe tui finitor acervi.

Quod proverbii specie de ἀδυνάτῳ elegantissima brevitate dicitur. Sensus enim est, tam difficile est avaritiæ tuæ modum statuere, quàm Chrysippo Soritis finem invenire, hoc est, ubi resistendum sit, definire. *Soritem* enim *acervum* vocat Poëta, cujus nullum finem Chrysippus invenire potuit. Vide Casaubonum ad eum locum

locum. Idem & Historicus fuit, quippe qui *de antiquis Physicis* etiam opus scripsit, ut Laërtius testatur. Chrysippi *de rebus Italicis* quoque libros Plut. citat in Par Min. cap. 24. quos cur Soleni (fuêre enim & alii Chrysippi, ut ex Diogene constare potest) minùs tribuamus, caussa non est. *Eum enim in omni Historiâ curiosum fuisse* Cicero testatur 1. Tuscul. Qu. Vixit an. 73. vitâ defunctus est Olymp. 143. Petronius in Satyrâ: *Chrysippus ut ad inventionem sufficeret ter Hellebero animum detersit.*

Chrysippus, Pelopis filius, quem cùm pater valdè amaret, noverca ejus Hippodamia id indignè ferens, liberos suos Atreum & Thyesten impulit, ut illum interficerent; ob quam rem à Pelope pulsi, in exilio vitam egerunt, donec pater è vivis excederet. Item.

Chrysippus medicus, Erasistrati præceptor. Vide Jonsium de Script. Hist Phil. lib. 2. cap. 8.

Chrysogonus, Syllæ libertus, Roscii Amerini sectator, Cicero in Orat. pro Roscio Amer.

Chrysogonus, nomen viri proprium. Juvenal.

——— *Sunt quæ*
Chrysogonum cantare vetent.

Chrysogonus, martyr, nobili genere ortus Romæ, qui quando nec consulatûs, nec ullius honoris pollicitatione per Diocletianum à fide averti potuit, jugulatus est ad scalas Gemonias. Volater.

Chrysoloras, tres Chrysoloras cognomine eodem ferè tempore fuisse scito; Manuelem, Demetrium & Joannem. Manuel, scriptore P. Jovio in Elogiis, post 700. annos in Italiam Græcas literas reportavit, & Byzantio emissus à Joanne Imperatore, Europæ reges adiit, peteuti Græciæ maturam opem imploraturus. Sed Græcia præsenti metu liberatâ, quòd Tamerlanus terror Orientis Bajazetem Ottomanum vivum cepisset, in Italiâ pedem sistit, & Venetiis primùm, mox Florentiæ, Romæque ac demum vocante Galeatio Principe Ticini Græcarum literarum ingentibus præmiis studium excitavit, tantâ felicitate, ut ex ejus Scholâ summæ laudis ingenia prodierint, inter quæ fuêre Leon. Aretinus, Philelphus, Poggius, &c. Constantiæ interiit, ibique tumulatus est. Alius est Jo. *Chrysoloras* ad quem extant epp. Manuelis Chrysoloræ & Nicephori Gregoræ de eclipsibus Solaribus Tertius est Demetrius *Chrysoloras*, cujus virtutem gratâ memoriâ prosecutus est Scuropulus Hist. Concil. Flor. Sect. 2. cap. 7. Vide Leonis Allatii Exercit. in Creyghtonum Præfat. ad lect.

Chrysoneium, Daretidis regionis in Macedoniâ opidum Polyb. Vide Gronovii dissert. Epistol. p. 34

Chrysopolis, Stephano urbs propè Chalcedonem in Bithynia, per Bosporum naviganti ad dextram, dicta, quòd Persæ illic colligerent aurum ex tributo aliarum civitatum, vel à *Chryso*, Chryseidis & Agamemnonis filio. Plin. 5. ult.

Chrysopolis, Ptol. Xen. Suidæ. & Stephano, *Bos* Polybio, *Damalis* Arriano, promont. Asiæ, positum è regione promontorii Byzantium continentis, ut illud ex Georg. Cedreno describit Petr. Gyllius, quod *Scutari* hàc tempestate appellatur. Polybio tamen l. 4. *Bos* & *Damalis* duo diversa sunt loca.

Chrysorrhoa, pop. dicti, quòd apud eos, ut inquit Strab. auriferi torrentes sint. Unde fabulis occasio de vellere apud Colchos aureo.

Chrysorrhoas, Syriæ flu. per Damascum & ejus agrum fluens, *Pharpar* Ebræis, *Adegalo*, teste Bellonio. Sic & Pactolus à veteribus dictus obarenas, quas defert, aureas. Sunt alii duo hujus nominis, unus in Bithyniâ, alter in Themiscyrâ regione.

Chrysostomus, Episcopus Constantinopolitanus, tempore Arcadii & Honorii Impp. ob excellentem eloquentiam cognomen Χρυσοστόμου, & Χρυσοῤῥήμονος adeptus est. Patria Antiochenus fuit, natus ex nobilibus parentibus, Secundo, & Anthusâ; Rhetoricam à Libanio, Philosophiam ab Andragathio didicit. Theologiæ studio apud Diodorum & Basilium incubuit. Primùm in Ecclesiâ Antiochenâ lector fuit, Deinde Presbyter ordinatus, postea mortuo Nectario, ad Constantinopolitanæ Ecclesiæ gubernationem evectus est, An. Dom. 401. Fuit naturâ iracundior, & liberioris linguæ. Ideò in multorum acerbissimas offensiones incidit, declamitans contra Eudoxiam Augustam, jussu Imp. in exilium actus est, sed populus, seditione motâ, obtinuit, ut quamprimum revocaretur. Posteà rursum ejectus, & in Armeniam relegatus est, ubi diem suum obiit die 14. Septembris, An. Dom. 411.

Chryxus, Dux Boiorum fuit nepos Brenni, quo duce olim Galli Romam ceperant. Hunc describit Silius lib. 4.

Boiorum ante alias Chryxo duce mobilis ala
Arctat in primos, obiicitque immania membra.
Ipse tumens, atavi Brenni se stirpe ferebat
Chryxus, & in titulos Capitolia capta trahebat
Tarpeioque jugo demens, & vertice sacro
Pensantes aurum Celtas umbone ferebat.

Chthonia, Ceres dicta, quasi *terrestris*, seu *terrena*, quanquam Pausan. author est eam cognomen hoc sortitam à *Chthoniâ* quadam puellâ Argivâ, quòd post ambustum patrem a Dea in Hermionem op. ducta, ibi templum ei consecravit, *Chthoniamque* Deam à suo nomine appellavit.

Chthonium, festum erat quod in honorem Cereris ab Hermionensibus eximiâ veneratione celebrabatur, in quo boves visendæ magnitudinis, & ferociæ, 'dex Sacerdotem, infirmam, & vetulam muliérculam spontè sequebantur, velut ultrò se immolationi offerentes. Ælianus de Animalibus, lib. 11. cap 4. τὴν Δήμητρα Ἑρμιονεῖς σέβουσι, καὶ θύουσιν αὐτῇ μεγαλοπρεπῶς τε καὶ σοβαρῶς. Καὶ τὴν ἑορτὴν χθόνια καλοῦσι. Μεγίστας οὖν ἀγέλης βοῦς ὑπὸ τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος ἀγομένη τε πρὸς τὸν βωμὸν ἐκ τῆς ἀγέλης, ἑ θύειν ἑαυτὰς παρέχειν, καὶ εἰς λόγου μάρτυς Ἀριστοκλῆς ὅπου φησί.

Δάματερ πολύκαρπε, σὺ μὲν Σικελοῖσιν ἐναργὴς
Καὶ παρ' Ἐρεχθείδαις ἐν ... τοῦτο μέγα.
Κρίνεται Ἑρμιονεῦσι τὸ ἐξ ἀγέλης γὰρ ἀφειδῆ
Ταῦρον, ὃν οὐκ ἄρρεν' ἀνέρες οὐδὲ δέκα.
Τοῦδε χεροῖν σπεύδουσα μόνη μόνον ἧκατος ἕλκει
Τόνδ' ἐπὶ βωμὸν, ὁ δ' ὡς μητέρα παῖς ἕπεται.
Σὸν δὲ Δάματερ, τὸν τὸ σθένος, ἵλαος εἶης
Καὶ πάντων θάλλοι κλῆρος ἐν Ἑρμιόνῃ.

Petrus Ciacconius, vir doctissimus. Vide Vitam ejus in Com. Cæsaris Comment.

Cia, vulgò *Zea*, insula sub Eubœâ, non procul ab Atticâ, quæ à Plinio, & Strabone *Ceos*, & *Cea* appellatur, pop. *Cii*, qui à lascivis, ...

alieni fuisse perhibentur; cùm apud eos, nec meretrices, nec tibicines essent. Contrà *Chii* malè tanquam effœminati audiebant. Unde adagium apud Athen. lib 13. *Non Chius, sed Cius*, de rebus valdè discrepantibus.

Ciabrus, vel *Ciambrus*, Daciæ flu. Ptol. *Morava* Mercatori *Sucera* Ortelio, qui malè eum in Hungariâ reponit, inquit Ferrarius, cui Misiæ sup. flu. est, eum ab inferiori dividens. Aliquando *Ciambus* dicitur.

Ciana, *Zey*, flu. Germ. super. in Rhenum apud Moguntiam fluens.

Cibalis, quibusdam est *Palyna*, urbs Hungar. ad Bozetham amnem, propè Almum M. in Valkonensi Com. inter Mursam min. ad Bor. & Sirmium ad aust. Al. autem & forsan meliùs. est *Walma*, op. seu vic. *Sinbou*, in viciniis ad amnem Bichium, in Rasciâ reg. Hungariæ, 1. leuc. à Savo flu. in Bor. & paulò ampliùs ab Archio, inter Posegam ad occ. & Sirmium ad ort. Long. 42. 12. Lat. 45. 50.

Cibinium, *Hermanstadt*, caput est Transylvaniæ, urbs max. & perelegans, munita & potens, juxtà amnem cogn. 15. leuc. à Claudiopoli in ort. versùs confin. Walachiæ. In eâ sæpe commoratur Princeps Transylvaniæ. Long. 47. 58. Lat. 46. 52.

Cibyra, urbs Asiæ min. in Phrygia M. teste Ptolemæo; aut in Cariâ, ut Plinio placet, in confin. Lyciæ intrà montes med. inter Alabandam ad occ. & Antiochiam Pisidiæ ad ort. propè fontes Xanthi flu. Long. 60. 10. Lat. 38. 36. Alia urbs fuit ejusdem nom. in Cilicia Asperâ, versùs Pamphyliam, vix 10. mill. ab ora maris Cilicii.

M. T. Cicero, oratorum omnium Romanorum celeberrimus, idemque philosophus egregius, cujus libri extant plurimi Orationum, Epistolarum, & Philosophiæ, omnium, qui unquam Latinè scripta sunt, tum doctrinâ, tum eloquentiâ primi. Equitis Romani filius per omnium honorum gradus, tandem in Consulatum pervenit, in quo leges saluberrimas tulit; Legem Agrariam fregit, Catilinæ conjurationem coërcuit; Posteà verò à Publio Clodio Trib. pl. per invidiam urbe pulsus, omnium pop. Rom. ordinum summo consensu revocatus est. Senex tandem à M. Antonio, & C. Octavio tyrannis, quòd nimium amans Reip. esset, proscriptus; una cum patriæ libertate periit, quam usque ad extremum spiritum constantissimè defenderat Seneca de Br. V. c. 5. M. Cicero inter Catilinas Clodiosque jactatus Pompeiosque & Crassos partim manifestos inimicos partim dubios amicos, dum fluctuatur cum Rep. & illam pessum euntem tenet, novissimè abductus, nec secundis rebus quietus, nec adversarum patiens, quoties illum ipsum Consulatum suum non sine Causâ, sed fine fine laudatum detestatur. Aufidius Bassus de Cicerone. *Vir natus ad Reip. salutem*, quæ diu defensa & administrata in senectute demum è manibus ejus delabitur. Asinius Pollio de eodem: Utinam moderatiùs secundas res & fortiùs adversas ferre potuisset, namque utræque cùm venerant, immutari eas non posse rebatur. Ejus vitam vide apud Plutarchum, plurima etiam de eo habes apud Dionem Cassium Ciceroni paulò infensiorem. Epicharmi illud maximè fecit.

Νῆφε καὶ μέμνασο ἀπιστεῖν, ἄρθρα φρενῶν ταῦτα.

Sobrius esto, & memineris virum, qui sic sapiat, non oportere esse credulum. Quod & alicubi sic extulit. *Nervi, atque artus sapientia sunt, non temerè credere.* Hunc verò Homeri versum *παιδιόθεν* à se adamatum fuisse scripsit ad Qu. fratrem.

Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων

Quod est *semper agere optimè, & præstantem esse aliis*, vulgò celebratum, *maximam quamque ejus orationem optimam esse.* Plinius auctor est, lib. 1. Epist. 20. Juvenal. Sat. 10.

> *Eloquium ac famam Demosthenis, aut Ciceronis*
> *Incipis optare*, &c.
> *Eloquio sed uterque perit Orator, utrumque*
> *Largus & exundans leto dedit ingenii fons.*
> *Ingenio manus est & cervix cæsa.*

Catul. deeo.

> *Disertissime Romuli nepotum*
> *Quot sunt quotque fuère Marce Tulli.*

Luc. lib. 7.

> *Cunctorum voces Romani maximus auctor*
> *Tullius eloquii, cujus sub jure togâque*
> *Pacificas sævus tremuit Catilina secures.*

Mart.

> *Hoc quod secula posterique possent*
> *Arpinis quoque comparare chartis.*

Hoc est, operibus Ciceronis, qui fuit Arpinas. Sil. lib. 8.

> *Tullius aratas raptabat in agmina turmas*
> *Regia progenies, & Tullo sanguis ab alto:*
> *Indole proles quantâ juvenis, quantumque daturus*
> *Ausoniæ populis ventura in secula civem,*
> *Ille super Gangem, super exauditus & Indos*
> *Implebit terras voce, & furialia bella*
> *Fulmine compescet linguâ, nec deinde relinquet*
> *Par decus eloquio cuiquam sperare nepotum.*

Eloquentia verò sua illum in carminibus destituit ut ait Sen. Pater Contr. 3. in præfat. Ita Sen. fil. Ep 107. Si placuerint, boni consules, si displicuerint scies, me in hoc secutum Ciceronis exemplum. Quintilianus, lib. 10. cap. 1. *Oratores verò vel præcipuè Latinam eloquentiam parem facere Græcæ possunt. Nam Ciceronem cuicunque eorum fortiter opposuerim. Ille se profecisse sciat, cui Cicero valdè placebit.* Lactant. lib. 1. *Non tantùm perfectus Orator, sed etiam philosophus fuit, siquidem solus extitit Platonis imitator.* Liber ejus de officiis omnium primus typis excusus fuit, de quo rectè Ingens Grotius Ep. ad Gallos *Liber non suo pretio habitus ideò quod omnium manibus teritur.* Nefas illa Plinii præterire, lib. 7. cap. 30. *Sed quo te M. Tulli, piaculo taceam? quove maximè excellentem insigni prædicem? quo potiùs quàm universæ populi illius gentis amplissimo testimonio. & è totâ vitâ tuâ Consulatus tantum operibus electis? Te dicente, legem Agrariam, hoc est alimenta sua, abdicaverunt tribus. Te suadente Roscio theatralis auctori legis ignoverunt, notatasque se discrimine sedis, æquo animo tulerunt: Te orante proscriptorum liberos honores petere puduit: tuum Catilina fugit ingenium: tu M. Antonium proscripsisti. Salve primus omnium parens patriæ appellate, primus in toga triumphum, linguaque lauream merite. &*

facundiæ

Facundiæ literarum Latinarum parens: atque ut Dictator Cæsar, hostis quondam tuus de te scripsit, omnium triumphorum lauream adepte majorem: Quantò plus est ingenii Romani terminos movisse, quàm imperii. Tit. Livius, *naturâ candidissimus omnium magnorum ingeniorum censor* ut Seneca Pater eum appellat, hoc epitaphium et apud istum ipsum Senecam Suasoriâ 6. sive ut aliis placet. 7. reddid t. *Vixit*, inquit, *tres & sexaginta annos, ut si vis affuisset, ne immatura quidem mors videri possit: Ingenium & operibus & præmiis operum felix: Ipse fortuna diu prospera, & in longo tenore felicitatis, magnis interim ictus vulneribus, exilio, ruina partium pro quibus steterat, filiæ morte, exitu tam tristi atque acerbo, omnium adversariorum, nihil ut viro dignum erat, tulit, præter mortem, quæ verè æstimanti minus indigna videri potuit, quod à victore nil crudelius passurus erat quàm quod ejusdem fortunæ compos ipse fecisset. Si quis tamen virtutibus vitia pensarit, vir magnus, acer, memorabilis fuit, & in cujus laudes sequendas Cicerone laudatore opus fuerit.* Paterculus post narratam cædem ejus in hæc verba erumpit; *Nihil tamen egisti M. Antoni, mercedem cœlestissimi oris & clarissimi capitis abscissi numerando, auctoramentoque funebri ad conservatoris quondam Reip. tantique Consulis irritando necem. Rapuisti tu M. Ciceroni lucem sollicitam & ætatem senilem, & vitam miseriorem te principe, quam sub te triumviro mortem: famam verò, gloriamque factorum, atque dictorum adeò non abstulisti, ut auxeris. Vivit, vivetque per omnem seculorum memoriam, dumque hoc vel sorte, vel providentiâ, vel utcunque constitutum rerum naturæ corpus, quod ille penè solus Romanorum animo vidit, ingenio complexus est, eloquentiâ illuminavit, manebit incolume, comitem ævi sui laudem Ciceronis trahet: omnisque posteritas illius in te scripta mirabitur, tuum in eum factum execrabitur: citiusque in mundo genus hominum, quàm hujus nomen cadet.* Εἰπεῖν δεινὸν, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀνευρεῖν ἱκανὸν, γνώμῃ τε τῇ μάλιστα ὀξύτατον vocat Jo. Antiochenus, ubi de Catilinâ. Vide Ciceronis laudes amplissimas apud Senecam Suasoriarum, lib. 1. *Nemo tamen*, inquit, *ex tot disertissimis viris melius Ciceronis mortem deploravit, quam Cornelius Severus*; cujus versus hic subjungam.

Oraque magnanimum spirantia penè virorum
In rostris jacuêre suis: sed enim abstulit omnes
Tanquam sola foret rapti Ciceronis imago.
Tunc redeunt animis ingentia Consulis acta,
Jurataque manus deprensaque fœdera noxæ.
Patritiumque nefas extinctum, ut pœna Cethegi
Dejectusque redit votis Catilina nefandis.
Quid favor, aut cœtus, pleni quid honoribus anni
Profuerunt, sacris & vita quid artibus acta?
Abstulit una dies ævi decus, ictaque luctu
Unica sollicitis quondam tutela, salusque
Egregium semper patriæ caput: ille senatûs
Vindex, ille fori, legum, ritusque togæque
Publica vox sævis æternum obmutuit armis.
Informes vultus, sparsamque cruore nefando
Canitiem, sacrasque manus, operumque ministras
Tantorum, pedibus civis projecta superbis
Proculcavit ovans: nec lubrica fata Deosque
Respexit, nullo luet hoc Antonius ævo.
Hac nec in Emathio mitis victoria Perse,
Nec te dire Syphax, non fecit in hoste Philippo.
Inque triumphato ludibria cuncta Jugurthâ
Abfuerant: nostraque cadens ferus Annibal irâ
Membra tamen Stygias tulit inviolata sub umbras.

Verùm de Cicerone nos alibi plura. Interim de Eloquentiâ ejus quâ reliquos omnes Romanorum Oratores longè superat, vide Fabium 10. 12. Ubi speciatim singulos notans ait. *Vim Cæsaris, indolem Cœlii, subtilitatem Callidii, &c.*

Q. Cicero, Marci frater, G. Cæsaris legatus in Galliâ fuit: post Proconsulatum Asiæ secundâ famâ administravit, eundem cum fratre vitæ exitum sortitus, eoque miserabiliorem, quòd cum filio proscriptus, rogavit percussores, ut prius quàm filius feriretur, eo vicissim rogante, ut sibi ante patrem mori liceret: ambo igitur simul sunt interfecti. Appian.

M. Cicero, M. T. Ciceronis oratoris filius, *Bicongius* ob temulentiam dictus, nihil patre dignum gessit, nisi quod interfectoribus Cæsaris pertinacissimè favit, antea cum patre proscriptus, post tamen ab Octaviano restitutus, & Prætor factus. Plut. Imò & Consul an. V. C. 723. C. Antistio suffectus est die 13. Septembris usque ad Novembrem, quo tempore Antonii statuas evertit. Sen. 4. Ben Ciceronem, filium, quæ res Consulem fecit, nisi pater? Apta interrogatio; nam virtutes omnes aberant; Stupor & vitia aderant. Sen Pater Suasoriâ ultimâ: *Homo, qui nihil ex paterno ingenio habuit, præter urbanitatem.* Scriptor vetus apud Sidonium Ep. 7. 14. *Filium M. Ciceronis pop. Rom. non agnoscebat loquentem.* Præterea ebriosus ad summum, de quo Plin. aliique.

Cicestria, urbs Angel. in Com. Suffexiæ, versus aust. 40. m. p. à Londino in merid. 15. ab ins. Vecti, & 18. à Wintonia. Urbs est episc. sub Arch. Cant. sedetque juxtà amnem *Lavant*. 4. mill. ab ora maris Britannici & totidem à confin. Hantoniæ Com. Long. 19. 55. Lat. 50. 50.

Cicones, pop. Thraciæ juxtà Hebrum, quos Ulysses post dirutam Trojam ventis eò adactus debellavit, eorumque urbem Ismarum diripuit, paucis ex sociis amissis. Ovidius Met. 15. mira quædam de fluvio eorum prodit.

Flumen habent Cicones, quod potum saxea reddit
Viscera, quod tactis inducit marmora rebus.

Plin. 2. 103. *In Piceno lacu Velino, & in flumine Ciconum lignum dejectum lapideo cortice obducitur.* Apud eos Orpheus obscœni concubitûs inventor à Bacchis dicitur laceratus. Virg. 4 Georg.

——— *spretæ Ciconum quo munere matres*
Discerptum latè juvenem sparsêre per agros.

Quod autem ait Orpheum obscœni concubitûs autorem fuisse *παιδεραστίαν* intelligit Ovid. Met. 10.

Ille etiam Thracum populis fuit autor amorem
In teneros transferre mares.

Ciconium, promont. juxta Bosporum, Petro Gyllio, qui hodiè *Cornio* hoc appellari ait.

Cirynethus, Macedoniæ insula. Plin hodiè *Pontico*, De nomine Bochartus: Est in orâ Magnesiæ (inquit) *Pagasæus*, vel *Pagasicus* vel *Pagaseticus sinus* (Ptolemæo

Pelasgicus) in quo insula *Cicynethus*. Strabo lib. 9. ubi de sinu *Pagasetico*, ἐν δὲ τῷ κόλπῳ φησὶν εἶναι τὴν Κικύνηθον νῆσον, καὶ πολίχνιον ὁμώνυμον. Scylax. ἐν δὲ τῷ Παγασητικῷ κόλπῳ ἐστὶ νῆσος Κικύνηθος καὶ πόλις. Mela 2. 7. *Pagasæus sinus Sciathon prospicit, Cicynethum amplectitur.* Plin. 4. 12. *Pagasicus sinus ante se habet Eutychiam, Cicynethum*, &c. Quia ex eo sinu Argonautæ profecti sunt urbem Pagasas, quæ nomen sinui dedit; plerique dici volunt ἀπὸ τῆς ναῦς πεπῆχθαι τὴν Ἀργώ. Οἱ δὲ πιθανώτεροι ἡγοῦνται τοὔνομα τῷ τόπῳ τεθῆναι ἀπὸ τῶν πηγῶν αἳ πολλαί τε καὶ δαψιλεῖς ῥέουσι. At (ex sententiâ Strabonis) *probabilius alii statuunt loco nomen esse à fontibus* (Doricè παγᾶς) qui frequentes ibi largique fluunt. Scepsius etiam apud Apollonii Scholiasten lib. 1. Pagasas dici asserit ἀπὸ τῆς πηγῆς ἀναβλύζειν τοὺς τόπους. Hæc ideò notanda duxi, quia mihi videtur ex iis posse colligi *Cicynethus* unde dicatur. Nempe quam urbem Græci *Pagasas* ab ubertate fontium, eandem suâ linguâ Phœnices עינות *ainoth*. aut *enoth*. i. e. *fontes*, appellarunt, & sinum Pagasæum חיק עינות *Chek-ainoth*, id est *sinum fontium*, & insulam in medio sinu, insulam *Check ainoth*, quod Græci mutarunt in *Cicynethum*.

Cilbianum, urbs Asiæ ad Caystrum flu. in Lydiâ, quæ & *Valentinianopolis* in Lib. Concil. appellatur. Pop. *Cilbiani*, Plinio, & *campus Cilbianus* apud Tmolum montem. *Cilbiani* quoque *agri* apud Ephesum.

Cilicia, regio Asiæ notissima, inter Pamphyliam ad occid. Syriam ad ort. ac inter Taurum mont. ad Bor. à Cappadociâ separantem, & pelagus Cilicum ad Merid. contenta. *Caraman* & *Caramaniâ* vulgò, non *Turcomania*, ut scribit Ortelius. Cilicia croco maximè abundat. Lucret. lib. 2.

Et cum scena croco Cilici perfusa recens est.

Ovid. in Ibin:

Nam neque quot flores Siculâ nascuntur in Hyblâ,

Quotve ferat dicam terra Cilissa crocos.

Propert. 4. 6. *Terque lavet nostras spica Cilissa comas.*

Plin. 21. 6. *Prima nobilitas est in croco Cilicio in Coryco monte*, &c. Stat. 4. Sylvarum.

———*Tu largus Eoa*

Germina, tu messes Cilicumque Arabumque superbus

Merge rogis.——————

Hujus incolæ dicti sunt, *cilices*, quos piraticam exercentes Pompeius devicit, victosque in deditionem accepit, eorumque posteà fideli operâ usus est in bellis navalibus adversus Cæsarem. Lucanus lib. 3.

Itque Cilix justâ non jam pirata carinâ.

Λόγος ἐστὶ παλαιὸς (inquit quidam) μὴ ῥᾳδίως ἀληθεύειν τοὺς Κίλικας. Hinc illud:

Κρῆτες, Καππαδόκαι, Κίλικες τρία κάππα κάκιστα.

Hesychius: Συγκιλικίζεται, κακοηθεύεται, κακοτεχνεῖ. Διεβάλλοντο γὰρ ἐπὶ πονηρίᾳ οἱ Κίλικες. *Chalab*, Ciliciam ab Ebræis nominari auctor est Arias Montanus. Incolas ejus priùs *Achæos* appellatos scribit ex Herodoto Stephanus. Strabo lib. 14. Ciliciam dividit in *Campestrem* & *Tracheam*, id est, *asperam*. Nomen ejus quod attinet, videtur id primò & præcipuè à Phœnicibus inditum Ciliciæ asperæ parti; neque enim à *fabuloso Cilice* nomen sumptum, sed à חלקים *Challekim* vel *Challukim*, id est *lapidibus*, quia lapidosa regio est. Sil. lib. 13.

Hinc Cilicis Tauri saxosa cacumina vitet.

Nonnus Dionys. lib. 34.

Ἀγχιάλου πετρήεντα Κίλιξ δοχμώσατο Ταῦρος.

Fuit olim opulentissima Populi Romani provincia, & Cicerone proconsule memorabilis. Solinus author est adeò quondam potentem fuisse, ut ad Pelusium usque procurrerit, Lydis, Medis, Armeniis, Pamphyliâ & Cappadociâ sub imperio constitutis. Κίλικες τράγοι dicebantur homines hirsuti, & pilis obsiti; unde Propertius 1. 7.

Frigidus intonsos Taurus arat Cilicas.

Vide Hesychium. Hinc

Cilicium, vestis genus ex hircorum sive caprarum pilis contextum, quæ tonsura quòd primùm in Ciliciâ instituta, facta inde appellatio est, ut Varro auctor est lib. 2. de R. R. in fine. Usus eorum potissimum in castris, item in navibus. Quo illud Virgilii pertinet Georg. 3.

Nec minus interea barbas incanaque menta

Cinyphii tondent hirci, setasque comantes

Usum in castrorum & miseris velamina nautis.

Asconius in 3. Verrin. *Cilicia, texta in castrorum usum, atque nautarum.* Porrò lugentium & pœnitentium vestes apud Ebræos, quos 70. interpp. σάκκους appellant, vetus interpres Latinus sæpè *Cilicia* interpretatur: neque enim dubium est hirtas & ex pilis contextas fuisse; talia autem *Cilicia*, vel *Cilicina* appellabantur: quare & δέρρεις τριχίνας Exodi 26. idem interpres *saga Cilicina*; & σάκκος Apocalyps. cap. 6. *Saccum Cilicium* vertit. Qui locus id quoque indicat, nigros fuisse hos saccos, sive *Cilicia*. Et verò hic color mœstos plangentesque maximè decet. Prudentius Hymno jejunantium de Ninevitico justitio agens:

Squalent recinctâ veste pullati patres,

Setasque plangens turba sumit texiles,

Impexa villis virgo bestialibus.

Alcimus Avitus cùm idem argumentum tractat, lib. 4.

Mollibus abjectis, Cilicum dant tegmina seta.

Id est, *ciliciis* induuntur. Cæterùm *sacci* à formâ (angusti enim & minimè fluctuantes erant) *Cilicia* à materiâ, pilis viz. caprarum, dicebantur. Quare *tunica saccea*, sive *saccinea*, & *tunica cilicia* de eâdem B. Hieronymo dicitur in vitâ Hilarionis sub finem; tali enim ille senctus usus fuerat. Et ita fermè solebant vestiri, qui planè renunciassent seculo, propositumque severius sequerentur, qui & *Asceta* & *Monachi* appellati, quibus maximè conveniebat hæc vestis: *cùm monachus non doctoris sed plangentis officium habeat, qui se, vel mundum lugeat, & Domini pavidus præstoletur adventum*; ut idem Hieronymus alibi scribit. Paulinus Nolanus in obitum Celsi vers. 451.

Si modò lugentem gravis hirto tegmine saccus

Caprigenum setis dum teget, & stimulet.

Ubi & *saccum* & *setas*, sive pilos caprinos habes, ex quibus Cilicia contexta erant. Quanquam *Ciliciorum* nomine omnes hirtas vestes comprehendi existimem, licèt de aliis etiam, quàm caprinis pilis contextæ essent, ut Camelorum, qualis Joannis Baptistæ fuit, item discipulorum B. Martini; de quibus Severus Sulpitius in vitâ ejus cap. 7. *Plerique camelorum setis vestiebantur:*

mollior ibi habitus pro crimine erat. Utebantur autem Ascetæ hirtis ejusmodi vestibus, atque in iis cubabant etiam, ut coërcerent carnem, & ad Orationes vigilantiores essent. Paulinus de Jo. Baptistâ.

Vestis erat curvi setis contexta cameli,
Contra luxuriam molles duraret ut artus,
Arceretque graves compunсto corpore somnos.

Sed hæc obiter & diverticulo jam in viam redeamus.

Urbes Ciliciæ ad hæc tempora extantes.

* Adana.	Lamus.
Anazarba, quæ & Anazarbus.	Mallus.
Anemurium super Trago vel Crago.	Mopsuestia.
	Nicopolis.
Augusta.	Olbasa.
* Cæsarea penes Anazarbum, sedes Satrapæ;	Philadelphia.
	Pompeiopolis, seu Soli.
Celenderis.	Sebaste.
Corycus.	* Seleucia aspera.
Deocæsarea.	Selinus.
Domitiopolis.	* Tarsus.
Flavias & Flaviopolis.	Thebe.
* Issus.	

Cilla, Africæ propriæ urbs Appiano. Et Æolidis op. Herodoto. Item Troadis urbs Apol. sacra. Ovid. Met. 13.

Me Tenedon, Chrysenque & Cillam Apollinis urbes.

Hom. Iliad. 1.

Κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.

Hesychius: Κίλλα, πόλις, ἔνθα ἱερὸν Ἀπόλλωνος. Est etiam *Cilla* montis nomen apud Qu. Calabrum lib. 8.

Ὃς τέκεν Ἰφιάνασσα παρὰ ζάθεον πόδα Κίλλης.

Cilurnum, op. Otta-notum in Anglia & in Com. Northumbriæ, ubi nunc pag. *Collerton* cum ponte ad Tinam Borealem flu. propè murum Severi; aut saltem vicus proximus *Scilicester* in muro dictus.

Cimarus, mons & promont. Cretæ propè occidentem inf. in territorio Canceæ, *Capo Cijamo* quibusdam med. inter Cyamum promontorio ort. & portum Grabusium in occ. quanquam Sophianus credit Cimarum esse Cyamum promontorium.

Cimbri, pop. Germ. extremi ad Bor. qui an. V.C. 640. parato maximo exercitu Romam contenderunt; sed C. Marius eos fugavit, castrisque exuit. Erant homines ingenti corpore, horrendis oculis. Juvenal. Sat. 8.

Atque ideò postquam ad Cimbros, stragemque volabant.
Qui nunquam attigerant majores cadavera corvi.

Idem Sat. 13.

Quâ nec terribiles Cimbri.

Luc. lib. 1.

Nos primi Senonum motus, Cimbrumque furentem
Vidimus

Prop. 2. 1. *Cimbrorumque minas & benefacta Mari.*

Plut. in Mario *Cimbrorum* vocabulum Germanicum tradit, quo *Latrones* significantur; ideoque Strabo lib. 7. eos πλάνητας καὶ λῃστρικοὺς vocat. Et Festus: *Cimbri linguâ Gallicâ Latrones dicuntur.* Sed hæc, ut & alia quæ de Cimbris antiqui fabulati sunt, refutat Cluverius Germ. Ant. lib. 3. cap. 22.

Cimbrica Chersonesus penins. est perampla Germaniæ, à Sept. in merid. extensa, inter Cimbricum & Suevicum maria, seu Codanum sinum. Pars est regni Daniæ, & nunc Jutia *Jutland* dicitur. Dividitur in Septentrionalem, sub quâ 4. Diœceses, seu provinciæ, Alburgensis sc. Arhusiensis, Wiburgensis & Ripensis: & in Meridionalem, ubi Duc. Slesvicensis, & Holsatia, sub quâ Dithmarsia Stormaria, Holsatia propria & Wagria. Habet à merid. Saxoniam infer. & freto *Middelfart Sand* dicto separatur à Fioniâ insulâ. Dicta fuit etiam aliàs Cattris, Plinio teste.

Ciminus, lacus & mons Italiæ, unde *Sylva Ciminia*, sive *saltus Ciminius* memoratur Livio, Plinio, Frontino. Straboni Κιμινία λίμνη, fortè pro Κιμίνη. Apud Sotionem Κίμινος λάκκος. Ejusmeminit Virg. Æn. 7.

Hi Fescenninas acies, æquosque Faliscos,
Hi Soractis habent arces, Flaviniaque arva,
Et Cimini cum monte lacum, lucosque Capenos.

Nec non Silius Italicus lib. 8. Virgilii imitator.

Hos juxtà Nepesina cohors, æquique Falisci,
Quique tuos, Flavini, focos, Sabatia quique
Stagna tenent, Cimini que lacum, qui Sutria tecta
Haud procul & sacrum Phœbo Soracte frequentant.

Cimmerii, pop. in Italiâ apud Baias & lacum Avernum, quorum op. *Cimmerium* fuit, ubi antrum Sibyllæ olim fuisse dicitur. Hi in subterraneis domicilis habitantes, & per cuniculos commeare soliti, toto in illis die delitescebant, noctu tantùm ad latrocinia egressi, cum victum ex metallorum aliqui effosione, divinationum mercede, & proventibus à rege designatis quærerent, ut ex Ephoro scribit Strabo. Hinc *Cimmeriæ tenebræ* proverbio celebrantur pro densissimâ caligine. Hom. Odyss. 11.

Ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν.

De Italicis enim Cimmeriis hæc intelligenda, clarum ex Geographis. Tibullus Panegyrico ad Messalam.

Cimmerion etiam obscuras accessit ad arces
Queis nunquam candente dies apparuit ortu,
Sive suprà terras Phœbus, seu curreret infrà.

Juxtà hos Ovidius Somni sedem collocat Met. 11.

Est propè Cimmerios longo spelunca recessu
Mons cavus, ignavi domus & penetralia Somni;
Quo nunquam radiis oriens mediusve, cadensve
Phœbus adire potest.

A *tenebris* itaque nomen habere Phœnices fabulati sunt, quia כמר *camar*, vel *cimmer*, est *nigrescere*. Penes hos ingens quondam superstitio increbuit, loci naturâ errotibus suffragante; ibi sacra nemora venerata, fluminibus etiam & fontibus suus honor fuit. Specus prætereà famosi & ad Inferos crediti aditus, quo intrare fas non erat, nisi Diis Manibus sacrificio placatis. Unde Homero suæ fabulæ œconomia, quam in Odysseâ comminiscitur, desumpta est, & liber sextus Æneid. Virgilii.

Cimmerii, pop. Asiæ gemini; Alii Sarmatiæ circà Mæoti-

Mæoticam paludem ad Bosporum, ab ipsis *Cimmerium* appellatum, incolentes. Alii inter Colchos & Iberos, quorum reg. *Haveffon* Ant. Curchinio in Georgianis appellatur. Orpheus in Argonauticis.

———Ἔχουσι δ' Κιμμέριοι
Νῆα θοὴν ἐπάγοντες ἐνήνοθεν, οἱ μὰ τε μῦθοι.
Ἀιγλῆς ἄμμοροί εἰσι πυρὸς ὀγόμου ἀελίοιο.

Cimmeris, Troadis urbs, *Edonis* priùs vocata. Plin. 5. 30. Item *Cimmeris* mater Deorum apud Cimmerios. Hesych. Κιμμερίς, μήτηρ Θεῶν.

Cimmerium, op. Asiæ ad Bosporum *Cimmerium*, quod anteà *Cerberium* vocatum fuisse scribit Plinius. *Cimbricum* vocat Strabo, *Capo di S. Crece* hodiè dicitur.

Cimolis, *Cinolis* Arriano, *Quinoli* Mercatori, op. Paphlagoniæ in orâ maris Euxini, inter Carambim promont. ad occ. & Sinopen urb. ad ort. *Ginipoli* Castaldo dicitur.

Cimolus, *Cimolis* Ptol. *Cimolia* Obsequenti, *Polino*, teste Nigro, ins. maris Cretici, cujus meminit Ovid. Met. 7.

Hinc humilem Myconen, cretosaque rura Cimoli.

Bochartto גום·אהל *gum ohal* dici videtur, i. e. *fossa smegmatis*, propter terram saponariam quæ ex eâ eruebatur. Sic in Hippocrate Galenus & Erotianus σμηκτίδα γῆν exponunt τὴν Κιμωλίαν. Dioscorides lib. 2. de felle, Σὺν νίτρῳ, ἢ γῆ Κιμωλίᾳ σμῆγμα κεράσαντες. Idem habent Aristoph. in Ranis & Jul. Pollux lib. 10. cap. 31.

Cimon, Atheniensis, Miltiadis & Egesiphiles filius, liberalitate, munificentiâque domi magis, quàm militiâ clarus, quapropter Lucullo comparatur. Nam cùm hostium spoliis locuples esset, ea civibus suis distribuit, deinde amotis undique agrorum suorum septis, vulgo poma, frugesque sumendas impunè dabat. Parabat quotidie ingens domi convivium, quo undique confluentes pauperes vescebantur. Plut. Primus Athenis Scholas instituit, ut Pythagoras in Italiâ. Vitam ejus pete ex Corn. Nepote. Item *Cimon* pictor quidam apud Plinium. Fuit etiam *Cimon* historicus qui Atheniensi m & Amazonum pugnam descripsit. Arrian. lib. 7. Incertum autem est, utrum idem sit cum Cimone illo de quo Suidas in Ἄψυχος.

Cinædocolpitarum mons, hodiè *Porta di Ferro* ut videtur Ortelio, mons Arab Fel. ad sinum Arabicum, ubi *Cinædocolpita* pop. incolebant.

Cinæthon, Lacedæmonius Poëta scripsit de Telegono Ulysis ac Circes filio. Alius est Cinæthon Chius Homericorum carminum consarcinator, qui claruit Olymp. 69. ut ait Pindari Schol. Nemeonic. od. 11.

Cinætium Halicarnassæo, *Onugnathos* Ptolemæo, i. e. *Maxilla asini*, promont. Peloponnesi, *Xili*, teste Nigro, aliis *capo di Malvasia*.

L. Q. Cincinnatus, Romanus fuit, cui aranti Viator attulit Dictaturam. Cic. lib. 2. de Finibus: *Majores nostri aratro abduxerunt Cincinnatum illum, ut Dictator esset*. Persius, Sat. 1.

Unde Remus, sulcoque terrens dentalia, Quinti
Quem trepida ante boves Dictatorem induit uxor,
Et tua aratra domum lictor tulit.

A *cincinnis* proculdubio nomen illi, qui ea in gente id primus accepit, unde & pro insigni posteri ejus cincinnis usi sunt. Suetonius in Caligula. *Vetera familiarum insignia nobilissimo cuique ademit, Torquato torquem, Cincinnato crinem*. De hoc vel Serrano intellige illud Lucani, lib. 10.

Pone duces priscos, & nomina pauperis avi
Fabricios, Curiosque graves: hic ille recumbat
Sordidus Hetruscis abductus Consul aratris,
Optabit patria talem duxisse triumphum.

Cincius, Prætor, Siciliam 2. belli Punici tempore administravit. Livius.

Cincius, senator Rom. scripsit de re militari. Idem in suasione legis Fanniæ objecit seculo suo quòd porcum Trojanum mensis inferrent, quem illi sic vocabant, quasi aliis inclusis animalibus gravidum, ut equus Trojanus gravidus armatis fuit. Macrob. 5. 1.

Cincomagus, vel *Sincomagus*, vulgò *Sezane*, op. olim Gall. Narbon. in Taurinorum seu Segusiorum confin. intrà Alpes Cottias; nunc pag. in Delphinatu, 2. leuc. à Brigantio in ort. propè Matronam montem.

Cincum, vulgò *Chincon*, op. Hispan. Tar. nunc castrum Castellæ Novæ, 6. leuc. à Compluto Goncham versùs, propè amnem Tajunam, in Algarviæ tractu. Pop. *Cincenses* Plinio.

Cineas, vir Thessalus, Pyrrhi regis amicissimus. Plut. in Pyrrho. Hic legatus Romam missus ut de pace ageret, obsistente sibi Appio Claudio Cœco, re infectâ ad Pyrrhum reversus est. Interrogatus deinde de statu urbis & senatu, dixit; *Senatum Deorum consessum sibi visum esse; populi autem tantam turbam esse ut vereretur ne regi cum Hydrâ quâdam Lerneâ res esset*. Huic tam fidelis fertur fuisse memoria, ut postridie cùm Romam adventasset, sine ullâ nomenclatoris ope, senatui, equestrique ordini sua nomina ediderit. Plin. 7. 24. Ælianus in Tacticis author est hunc Cineam Æneæ cujus librum *de obsidione tolerandâ* edidit Casaubonus antiquissimi scriptoris, Commentarios τακτικοὺς in compendium redegisse, de quo Ciceronis locus accipiendus est: Epist. ad Papyrium. Vide Voss. Hist Gr. p. 466.

Cinesias, Thebanus, Dithyramborum scriptor. Composuit Pyrrichiam, ut est in proverbio Πυῤῥίχην ἐμαθε Κινησίου, quòd hic in Choris multo motu uteretur, contrà Comicos agens, qui in hâc parte deficiunt. Erat autem hic Cinesias corpore pigro & fracto crure, vulgóque malè audiebat impietatis & improbitatis nomine. Suidas.

Cinesius mons, vel *Cenisius*, pars Alpium Cottiarum inter Sabaudiam & Pedemontium. Vulgò *Mont Cenis*.

Cinga, *Senga*, flu Hisp. citer. per Ilergetes fluens, ac Aragoniam à Catalauniâ ferè separans, Sicorique amni paulò infrà Ilerdam urbem congrediens, cum eo in Iberum influit. Lucan. lib. 1.

———*Camposque coërcet*
Cinga rapax, vetitus fluctus, & litora cursu
Oceani pepulisse suo: nam gurgite mistos
Qui præstat terris, aufert tibi nomen Iberus.

Cingulum, civitas inter Picentes. Populi *Cingulani*. Plin 3. 13. Cic. ad Att. 7. 12. *Cingulum nos tenemus, Anconem amisimus*. Originem atque conditorem ejus ostendit Cæsar Civilium lib. 1. *Auximo*, inquit, *Cæsar progressus omnem agrum Picenum percurrit. Cuncta earum regionum præfectura libentissimis animis eum recipiunt, exercitumque ejus omnibus rebus juvant.*

Etiam

Etiam Cingulo (quod opidum Labienus constituerat, suáque pecuniâ exædificaverat) ad eum legati veniunt. Hinc Silius Italicus lib. 10.

——— Labienus & Ocris
Sternuntur letho atque Opiter, quos Setia colle
Vitifero: celsis Labienum Cingula saxa
Miserunt muris. ———

Long. 73. 40. Lat. 43. 30.

Cinium, Balearidis maj. op. Plin. *Cala longa* Pineto.

Cinna, Italiæ urbs, quam Romani Samnitibus eripuerunt. Diodor. Macedoniæ op. Anton. Jaccetanorum urbs in Hisp. Tarrac. Ptolemæo; est & Persidis op. eidem. Denique Thessaliæ civitas à *Cinno* gigante Cœi fratre, dicta.

Cinna, urbs Galatiæ meridionalis propè Ascanium lac. in limite Phrygiæ.

Cinna, nomen viri Romani, qui summâ crudelitate Remp. vastavit. Primo Consulatu, servis ad pileum vocatis adversarios vicit, Octavium Collegam interfecit; Janiculum occupavit; Iterum ac tertiò se Consulem fecit. Quarto verò consulatu cùm bellum contra Syllam pararet, Anconæ ob nimiam crudelitatem lapidibus ab exercitu occisus est. Lucan. lib. 4.

Jus licet in jugulos nostros sibi fecerit ense
Sylla potens, Mariusque ferox, & Cinna cruentus.

Vide Appianum, Florum, 3. 21. Livii Epit. lib. 77.

Cinna, poëta doctissimus, Virgilii æqualis, cujus mem. Virg. in Eclogis:

Nam neque adhuc Vario videor, neque dicere Cinnâ
Digna, sed argutos inter strepere anser olores.

Martialis, 10. 21.

Judice te major Cinna Marone fuit.

C. Helvius *Cinna*, Smyrnam, poëma obscurum ac difficile scripsit, quem libellum 10. annis elimavit. authore Servio. Catullus.

Smyrna mei Cinnæ nonam post denique messem
Quam cœpta est, nonamque edita post hyemem.

Cinna, Tribunus plebis, qui cùm leges perniciosas de revocandis exulibus ferret, pulsus à Cn. Octavio Collegâ, magistratu exutus, ex urbe profugit & bellum urbi intulit, accersito C. Mario, aliisque exsulibus ex Africâ, qui in urbem recepti, cædibus omnia complevêre, inter quos Cn. Octavium consulem, Marcum Antonium Oratorem & Lucium Cæsarem jugularunt. Vide Appianum in Civilibus, & Plutarchum in Mario. Verùm de hoc supra. Item *Cinna* alius per errorem necatus à pop. Rom. fuit foro medio in funere Cæsaris, cùm unus ex interfectoribus ejus crederetur. Denique *L. Cinna* Octavii temporibus, ab eo contra quem conjuraverat, vitâ donatus est, res novas adsectans. Seneca, lib. de Clementiâ.

Cinnamus, tonsor quidam Rom. in quem ludit Mart. lib. 7. epigr. 63.

Qui tonsor fueras totâ notissimus urbe,
Et posthac Dominæ munere factus eques;
Sicanias urbes Ætnæaque regna petisti,
Cinname, cum fugeres tristia jura fori.
Quâ nunc arte graves tolerabis inutilis annos?
Quid facit infelix & fugitiva quies?
Non Rhetor, non Grammaticus, Ludive Magister,
Non Cynicus, non tu Stoicus esse potes.
Vendere nec vocem Siculis, plausumque theatris;
Quod superest iterum Cinname tonsor eris.

Idem lib. 6. ep. 7.

Cinname, Cinname, te jubes vocari;
Non est hic, rogo, Cinna, barbarismus?
Tu si Furius ante dictus esses
Fur ista ratione diceris.

Cinnamus, historicus, seu Regius, ut se ipse vocat, Grammaticus, memoriâ sane & posteritate dignissimus. Vitam Joannis Comneni Imperatoris Constantinop. brevi compendio tradidit; sed imperium, ac res gestas filii ejus ac successoris Manuelis, cui per Asiam, atque Europam bellanti adolescens admodum, comes fuit, cujus facta pleraque oculis suis vidit, longâ serie prosecutus est. Dictio ejus pura, ac tersa satis, Herodoti, Xenophontis, aliorumque veteris Græciæ in historiâ principum æmula, ut velhâc solum virtute immenso post se spatio relinquat Michaëlem Glycam, Constantinum Manassem, Tzetzem, Choniatem Nicetam, & eos qui ejus ævo, aut paulò post scripsêre, tumidi homines & salebrosi. Fidem profitetur incorruptam, sine amore cujusquam, sine odio, quanquam indulgentior visus est quibusdam in laudando Manuele, deprædicandoque magnis ausis, sæpè etiam temerariis promptum ejus animum. Corn. Tollius in præfat. editionis Authoris prædicti.

Cinnarus, vir quidam Selinusius, qui arte lenoniâ ad summas opes pervenit. Is quoad vivebat, pollicebatur se omnes facultates Veneri consecraturum. Moriens autem populo diripiendas exposuit; unde natum proverbium. *Rapina rerum Cinnari.*

Cinniana, op. excisum Portugall. inter Bracaram urb. & Araducam 6. leuc. in ort. distans, *Sitania Barbosa.*

Cinsterna, *Gar.* teste Moletio, op. alias Africæ, nunc vic. tenuis regni Tripolitani in ora maris Mediterranei contra promont. Mezratam & Syrtim maj.

Cintylia. *Chinchilla*, op. Hisp. Tar. in nova Castellâ inter Toletum 34. & Alonem 24. leuc. dissitum. Long. 19. 30. Lat. 39. 00.

Cinyps, *Cinyphus*, Ptolemæo, Africæ flu. propè Garamantas. Hircis olim plurimis abundavit. Virg. Georg. lib. 3.

Nec minùs interea barbas, incanaque menta
Cinyphii tondent hirci. ———

Silius lib. 3.

Tum primùm castris Phœnicum tendere ritu
Cinyphii didicere Macæ, squallentia barba
Ora viris, humerosque tegunt velamina capri.

Fertilitate etiam celebrabatur. Scylax. Ἔξω τῆς Σύρτιδος ἐστὶ χωρίον καλόν, καὶ πόλις, ᾗ ὄνομα Κίνυψ. Mela. *Ultra est Oea opidum & Cinyps fluvius per uberrima arva decidens.* Ovidius Ponticorum lib. 2. eleg. 7.

Cinyphiæ segetis citiùs numerabis aristas.

Claudianus lib. 1. in Eutrop.

Cinyphiusque ferax Araris succedit aristis

Herodotus in Melpomene de terrâ circà Cinypem. Ἀρίστη δὲ ὁμοίη τῇ ἀρίστῃ γαιῶν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν. Idem de Cinype ipsâ. Ἀγαθὴ δὲ γῆ, καὶ τὴν Εὐεσπερῖται νέμονται. ἐπὶ ἑκατοστά γὰρ, ἐπεὰν αὐτὴ ἑωυτῆς ἄριστα, ἐνείκῃ ἀναφέρει. ἡ δὲ ἐν τῇ Κίνυπι, ἐπὶ τριηκόσια. De nominis origine vide Boch. de Phœn. col. lib. 1. cap. 24. Hodiè *Macres* dicitur. Oritur autem in reg. *Biledulgerid* in Fezzano deserto

deserto, & in mare mediter. se exonerat, inter Tripolin novam, & promont. Mezratam, propè Leptim.

Cinyras, vir quidam ditissimus cujus opes abiêre in proverbium; *Cinyræ opes*. Item Phœniciæ rex, cujus regia *Byblos* civitas fuit, teste Strab. lib. 16. Tertius rex Cypri, Cilicis filius, qui cum Myrrhâ filiâ suâ, nutricis astutiâ, ignarus concubuit, à quo illa *Cynareia* dicta. Ovid. Met. 10.

——— *At virgo Cynareia pervigil igne*
Carpitur indomito ———

Fabulam fusissimè tractat ingeniosus poëta ubi suprà. Hesychius. Κινύρας, Ἀπόλλωνος καὶ Φαρνακῆς παῖς βασιλεὺς Κύπρου. Suidas: Κινύρας ἐκλήθη παρωνύμως τῇ κινύρᾳ, ab instrumento musico scilicet.

Cinyria, Cypri op. olim, nunc pagus, *Gendinar Lusignano*.

Cios, emporium Phrygiæ, à *Cio*, Herculis comite. Item fluvius ejusdem nominis, de quo Dionysius vers. 806.

Ἠ χὶ πὲρ ἱμερόεντα Κίος προΐησι ῥέεθρα.

Plin. 5. 32. *Cios cum epido ejusdem nominis, Phrygiæ emporium, à Milesiis quondam conditum.* Item Bithyniæ civitas, *Prusias* postea vocata.

Circæum, promont. Latinorum in Italiâ Ptol. hodiè *monte Circello* Leandro. Procopius Gothicorum lib. 1. *Circeium haud modico tractu in mare porrectum, insulæ speciem fert, adeoque videtur insula tam prænavigantibus, quàm terrestri itinere prætereuntibus.* Quin Strabonis libro quinto describitur Κιρκαῖον ὄρος νησιάζον θαλάττῃ τε καὶ ἕλεσι. Nec multò aliter Servius in 3. Æn. *Qui nunc Circeius mons, à Circe dicitur, aliquando, ut Varro dicit, insula fuit. nondum siccatis paludibus, quæ eum dividebant à continente.* Sed & multò ante Theophrastus Hist. Plant. lib. 5. cap. 8. postquam in Latino agro Circeium promont. descripsit robore, myrto, ac lauro consitum, addit, Λέγουσι τοὺς ἐγχωρίους ὡς ἐνταῦθα ἡ Κίρκη κατῴκει· καὶ πρότερον μὲν ἦν νῆσον εἶναι τὸ Κιρκαῖον, νῦν δὲ ὑπὸ ποταμῶν τινῶν προσκεχῶσθαι, καὶ εἶναι ἠιόνα, τῆς δὲ νήσου τὸ μέγεθος περὶ ὀγδοήκοντα σταδίους. Virg. Æn. 4.

Proxima Circææ raduntur litora terræ,
Dives inaccessos ubi Solis filia lucos
Assiduo resonat cantu tectisque superbis
Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,
Arguto tenues percurrens pectine telas.

Quod hausit ex Hom. Odys. 5.

——— Μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι Νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος· τὴν δ᾽ ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν·
Πῦρ μὲν ἐπ᾽ ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ᾽ ὀδμὴ
Κέδρου τ᾽ εὐκεάτοιο, θύου τ᾽ ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων· ἡ δ᾽ ἔνδον ἀοιδιάουσ᾽ ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ᾽ ὕφαινεν.

Circæi, autem quod *Circæum* Ciceroni, *Circeium* Straboni op. fuit Volscorum in Latio, inter Anxuram & Terracinam, in ora litor. maris Tyrrheni. Nunc autem diruta jacet propter paludes Pomptinas. In ejus ruderibus est pag. *S. Felicitas* dict. cum Turri ad radices Circæi mont. 10. mill. à Terracinâ in oce.

Circassi, pop. Tartariæ in Asia, juxtà mare Caspium. Eos pluribus descripsit Olearius in Itinerario Persico, uti & Herbertus. Habitant inter Caspium mare, & flu. Rhaam & Tanaim ex parte. Proprios habent Principes, sed subsunt dominio M. Ducis Moscoviæ. Eorum urbs præcipua *Terki* dicitur, ibique aliàs Albania quibusdam.

Circe, Solis & Perses nymphæ filia, veneficiorum peritissima, quæ Sarmatarum rege, cui nupserat, veneno sublato, regnoque per scelus parto, cùm crudelius imperaret, ab incolis pulsa in Italiam profugit & in Circæo monte (qui antiqui olim Latii terminus erat, & efficacissimis herbis abundabat) sedem sibi delegit, ubi cùm Glaucum marinum Deum adamaret, Scyllam puellam, quam ille deperibat, infectis fontibus, in monstrum marinum commutavit: Ulyssem item vi tempestatis ad se delatum hospitio suscepit, sociosque ejus, quos ob intemperantiam in porcos commutaverat, ei restituit, cui & Telegonum filium peperit. Virgilius in Dæmone.

Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis.

Idem Æneid. 4.

Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus herbis
Induerat Circe in vultus ac terga ferarum.

Horatius lib. 1. ep. 2. ubi de Ulysse.

Sirenum voces, & Circes pocula nosti,
Quæ si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
Sub dominâ meretrice fuisset turpis & excors;
Vixisset canis immundus vel amica luto sus.

Postremò & Picum Latinorum regem, quòd uxorem suam nomine Canentem sibi præferret, in avem sui nominis commutavit. Quam fabulam prolixiùs ab Ovid. Met. 14. relatam Virgilius in 3. versus contraxit. Æn. 7.

Picus equûm domitor, quem capta cupidine conjux
Aurea percussum virgâ versumque venenis
Fecit avem Circe, sparsitque coloribus alas.

Cicero in Verr. *Repentè ex homine, tanquam aliquo Circes poculo factus est Verres.* Tibullus Panegyr. ad Messalam:

Solum nec doctæ verterunt pocula Circes.

Hanc Apollon. lib. 4. vocat.

——— Πέρσης τε καὶ Ἠελίοιο θύγατρα.

Ubi Scholiastes ex quorundam opinione tradit fuisse Æetæ & Hecates filiam, Medeæ sororem. Plautus Epidico:

Abi modò intrò, atque hanc asserva Circam. Solis filiam. i.e. meretricem & veneficam. Sedes ejus in Italia. Virg. Æn. 7.

Proxima Circææ raduntur littora terræ,
Dives inaccessos ubi Solis filia lucos
Assiduo resonat cantu, tectisque superbis
Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,
Arguto tenues percurrens pectine telas.

Habuit ex Homero Odys. 5.

——— Μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος, τὴν δ᾽ ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ᾽ ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ᾽ ὀδμὴ
Κέδρου τ᾽ εὐκεάτοιο, θύου τ᾽ ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
Δαιομένων, ἡ δ᾽ ἔνδον ἀοιδιάουσ᾽ ὀπὶ καλῇ
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ᾽ ὕφαινεν.

Significatur autem per Circen voluptas, quâ in belluas & sues immundas homines mutantur, quemadmodum Socratem docuisse, Xenophon tradit, lib. de dictis & factis Socratis. Horat. lib. 1. ep. 2. *meretricem* interpretatur. Cur autem sparsa sit hæc fama in Græciam, Circen fuisse veneficam, adeoque vicinas terras, Latium putà,

putà. & Tyrrheniam scatere herbis veneficis, rationem reddit vir magnus de Phœn. Col. lib. 1. c 33. Siquidem hoc veteres constanter docent. Æschylus in Elegiis.

Τυῤῥηνὸν γενεὰν φαρμακοποιὸν ἔθνος.

Gens Tyrrhena fuit clara veneficiis.

Theoph. Hist. Plant. lib 9. cap. 15 Φαρμακώδεις δὲ δοκοῦσι εἶναι τόποι μάλιστα μὲν ἔξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυῤῥηνίαν καὶ τὴν Λατίνην. Aristot. in Mirabil. Λέγεται δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν, ἐν τῷ Κιρκαίῳ ὄρει φάρμακόν τι φύεσθαι θανάσιμον. Schol. Apollonii ad lib. 3. Argon. Περὶ τὴν Ἰταλίαν ᾤκησεν ἡ Κίρκη, ὅθεν ὄρος Κιρκαῖον, ἀπ' αὐτῆς πολυφάρμακον. Strabo lib. 5. Φασὶ δὲ καὶ πολύῤῥιζον εἶναι τὸ Κιρκαῖον ὄρος. Iis nempe radicibus abundat, quarum in veneficiis usus est: id enim tradidisse veteres suspicatur, τῷ μύθῳ περὶ τῆς Κίρκης συνοικειοῦντες, *ut fabula de Circe accommodarent*. At verò tam Circes fabula, quæ suis incantamentis fertur immutasse rerum species, quàm quod φαρμακώδες volunt fuisse Latium solum, confictum videtur à Phœnicibus, qui *Latinum*, & *Latinos* dici putaverint ἀπὸ τῶν φαρμακειῶν, i. e. *ab incantationibus*. Quia Phœnicio termone לט *Lat*, cujus plurale [illegible] *Latim*, vel לטין *Latin* est *incantatio*. Simile Græcorum commentum de Circe sepultâ in unâ de Pharmacusis Atticæ insulis, non procul à Salamine. Strabo. lib. 9. Ἐνταῦθα δὲ καὶ αἱ φαρμακοῦσαι, δύο νησία, ὧν ἐν τῷ μείζονι Κίρκης τάφος δείκνυται. Nempe aliud non succurrebat, cur *Pharmacusa* dicerentur. Bocha:tus.

Circenses ludi, certaminis curulis genus erat in honorem *Consi*, consiliorum Dei institutum, ita dictum quòd in *Circo* perageretur. Horum 7. erant, ut ex Varrone Gellius, 3 10 notat. Cæterùm de Circo, de pompâ, ludisque Circensibus videndus est Dionys. Halicarn. lib. 7. & Solinus, cap. 45. ubi plura notavit Salmasius quæ ad eorum explicandam historiam pertinent. Scripsit de Circensibus ludis & peculiarem librum Casaubonus, cujus ad Suetonium & Athenæum meminit, sed hactenus editus non est.

Circesium, seu *Constantina* op. Mesopotamiæ, ad confluentes Chaboræ in Euphratem flu. 20. mill. infrà Tapsacum, è reg. Arabiæ Desertæ. *Alchabur*. quibusdam.

Circestria, *Cirencester*, Vulgò *Ciceter*, op. Angliæ in Com. Glocestriæ, 10. mill. à Glocestria in ort. juxta amnem Corinum.

Circi, urbis Romæ fuêre, 1. *Maximus*, in valle inter Palatinum & Aventinum M. apud Velabrum; de quo Ovidius lib. 6. Fastorum.

Quà Velabra solent in Circum ducere pompas.

Idem lib. 2. ejusdem operis:

Quaque jacent valles, Maxime Circe, tua.

2. *Flaminius*, sic dict. quòd esset in campo Flaminio, ibi nunc ædes S. Catharinæ, & funes fiunt haud procul à Capitolio. 3. *Agonalis*, qui erat ubi nunc *Piazza Navona*, platea Romæ pulcherrima, & oblonga in meditullio urbis. 4. *Neronis*, qui fuit ad radices montis Vaticani, ubi obeliscus erectus conspicitur. De his consule Romam antiquam Famiani Nardini.

Circidius, flu. Corsicæ, vulgò *Le Ripe*. Oritur propè Cruzanum vicum, & cadit in mare Mediter. juxtà Sipeum, inter Calvium ad Bor. & Sagonæ rudera ad aust. versus Casalum sinum.

Circius, ventus Gall. Narbon. peculiaris, reliquis cœli partibus ignotus, inter Corum & Aparctiam spirans, nulli ventorum violentiâ inferior, quippe qui & onusta percellat plaustra, & ædium tecta secum rapiat. *Circius* verò *à vertigine* dictus putatur, eò quòd in orbem circumagatur. Lucan. lib. 1.

——— Solus sua littora turbat

Circius, & tutâ prohibet statione Monaci.

Circumcelliones, hæretici quidam errones, ac deploratæ audaciæ qui ut sibi famam pararent, sibi ipsi manus violentas intulêre. Eccles. Hist.

Ciris, dicitur Scylla, Nisi regis filia, in avem Cirim transformata. Ovid. Met 8.

——— In avem mutata vocatur

Ciris, & à tonso est hoc nomen adepta capillo.

Ἀπὸ τοῦ κείρειν à *tondendo* scilicet. *Cirin* autem *alaudam* interpretes exponunt, *Ciphium* Gesnerus. Duo verò Scaligeri eam avem faciunt, quæ vulgò *Egretta* vocatur, Gallis Taurinis *Garzeta*. Vide sis ipsos, Patrem quidem Exoter. Exercit. 232. & ad Aristot. de Hist. Animal. lib. 2. Sect. 29. Filium verò ad Carm. Virgilianum quod *Ciris* vocatur, nisi Catullus ejus poëmatis sit author.

Cirphis, urbs Phocidis. Strabo. Lege *mons*; sic enim vocabatur ὄρος Parnasso adjacens, teste Pindari Scholiaste.

Cirpis, Valeriæ Ripensis urbs. Lib. Notit.

Cirrha, vel *Cyrrha*, op. Phocidis ad radicem Parnassi, in quo Apollo religiosissimè colebatur. Lucan. lib. 3.

Phocaicas Amphissa manus, scopulosaque Cyrrha.

Mart. ad Val Flaccum lib. ep. 77.

Quid tibi cum Cyrrhâ, quid cum Permessidos unda?

Juvenal. Sat. 7.

Quis locus ingenio nisi cum se carmine solo

Vexant, & dominis Cyrrha Nysaque feruntur?

Id est Apollini & Baccho.

Statius Theb. 2. ——— *Jamque ardua Cyrrha*

Pollutamque suo despectat Phocida busto.

Moschopulus: Κίῤῥα πόλις ἀπέχουσα Δελφῶν σταδίους ἑξήκοντα, καὶ Κιῤῥαῖον πεδίον παρ' αἰγιαλὸν τὸ ὑποκείμενον αὐτῇ. Quod Scholiastica illa vulpes verbatim subduxit Harpocrationi. Vide Barthium ad Stat. Theb p. 287.

Cirrhai, gentes olim propè Athenas habitantes, unde *campus Cirrhaus*. Æschines contrà Ctesiphontem.

Cirtha, vel *Cirta*, Numidiæ urbs. Strabo lib. 7. munitissimam fuisse ait, & optimè structam, Micipsæ potissimùm operâ, qui Græcos in eam habitatum deduxit, ac tantum effecit, ut decem equitum millia, & peditum viginti emitteret. Hodiè *Constantia*. Long. 26. 50. Lat. 31. 20.

Certisa, seu *Certissa*, op. Pannon. infer. in Hungaria. Brietio & al. est Castrum *Czernick* in colle, juxtà amnem cogn. inter Gradischiam & Posegam, urbes recentes in Sclavoniâ, 7. mill. à Savo in Bor. Quanquam ali credant esse vicum *Ezech*, inter Posegam & Savum.

Cisamus, *Chisamo*, castrum Cretæ ins. in ora Bor. versus occasum, propè Cimarum promont. Long. 52. 18. Lat. 34. 50.

Cissa, *Quiso*, flu. Cappadociæ inter Xylinam & Apsarum op. apud limites Colchorum. Item parva ins. ante ostia Timavi. Plin.

Cisse, op. Mauritan. Cæsar. in orâ, inter Rusconiam

ad occ. & Rusenrium ad ort. apud Serbetis ost. *Cissi* Moletio.

Cisseus, Thraciæ rex, pater Hecubæ, quæ inde *Cisseis* dicta. Virg. Æn. 7.

——*Nec face tantùm*
Cisseis prægnans ignes enixa jugales.

Item Apollinis cognomen Macrob. Sat I. 18. Ὁ Κισσεὺς Ἀπόλλων, ὁ Καβαῖος, ὁ μάντις. Ubi Meursius reposuit: ὁ καὶ Βάκχος. Silent alii. Nos (inquit doctiss. Jac. Gronovius) ultimum, tanquam nimis commune, mutabamus in Μάσπαρις. Sic enim Liberum apud Caras vocatum testis est Stephanus: Μάσπυρα, inquit, πόλις Λυδίας —— καὶ ἡ Μᾶ τροφὸς τῆς Ἥρας ἱερωτάτη, πρὸς ἣν τὸ βρέφος ὁ Ἄρης ἔφη. καὶ παρὰ Καρσὶ ὁ Διόνυσος Μάσπαρις ἔνθεν ἐκλήθη. Sed omninò sic locus totus scribendus est. Ὁ Κυλλεὺς Ἀπόλλων, ὁ Ἡλιογεννητὸς ὁ Μῆνις Vel sola Procli verba persuadebunt. Μῆνις γὰρ αὖ καὶ ὅτις ἐστὶ, ὡς φησὶ, καὶ Μῆτις πρῶτος γενέτωρ καὶ Ἔρως πολυτερπής· αὐτός τε ὁ Διόνυσος καὶ Ἡλιογεννητὸς συνεχῶς ὀνομάζει)

Cissus, op. Thraciæ geminum, unum apud Tzurulum urb. *Kesse* dictum. Al. in confin. Macedoniæ apud Amphipolim & Serras urb. *Cis* Leunclavio.

Cissusa, fons Bœotiæ inter Thebas & Haliartum ubi Bacchum fabulatum arbitrantur.

Cistertium. *Cisteaux*, pag. cum Cœnobio in Burgundia, & territorio Cabillonensi: unde cœpit Ordo Monachorum Cisterciensium.

Citarini, pop. Siciliæ, quorum op. *Citaria* excisum in ora occid. inter Drepanum & Panormum.

Citarius, mons Ptol. *Titarus* Straboni, *Xerolibado* Sophiano, mons Macedoniæ Bermio M. contiguus.

Cithæron, *M. di Stives*, mons Bœotiæ clarissimus, cujus radicem Asopus amnis alluit. Servius credidit alterum esse ex jugis Parnassi, quod omnium Geographorum judicio secus se habet. Est enim à Parnasso discretus, & ab eo plus quàm 30. m. p. dissitus, clade Penthei. & Actæonis, Cadmi nepotum, nobilissimus, quorum illum Bacchæ, hunc canes ibi discerpsisse narrantur. Nomen ei fecêre קתרי *Kethare*, petræ sc. ut & *Cytheris* insulæ Laconicæ, de quâ deinceps, quia Cithæron est vel maximè saxosus & confragosus; unde est quod in eo Nonnus passim describit σκοπιὰς, πέτρας, ἠλίβατος, Dionysiac. lib. 5. & 45. Et apud Aristoph. in Bacchi orgiis.

Κιθαιρώνιος ἠχὼ,
Μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια, καὶ νάπαι
Πετρώδεις βρέμονται.

Id est, *Echo Cithæronia*. *& nigris foliis opaci montes & petrosi Cithæronis clivi fremunt*. Et in Bacchis Euripidis vers. 38. Bacchæ per Cithæronem oberrantes ἀνορόφοις ἧνται πέτραις, *sedent in excelsis petris*, Et vers. 703. non sine allusione ad miraculum Mosis, Num. 20. 11.

Θύρσον δέ τις λαβοῦσ' ἔπαισεν εἰς πέτραν,
Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
Thyrsumque sumens una percussit petram,
Et inde aquarum roscidus fluxit latex:

Et vers. 989. Pentheum deprehendunt in insidiis λισσᾶς ἀπὸ πέτρας, *à lævi petrâ*. Et vers. 1095. eum impetunt lapidibus ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν, *conscensâ rupe oppositâ*. Et vers. 1135. discerptus jacet Pentheus ὑπὸ τυφλαῖς πέτραις, *sub cæcis saxis*. Sic apud Theocritum Idyll. 26.

Πενθεὺς ἀλιβάτω πέτρας ὑπὸ πάνθ' ἑωρῶν.

Cuncta videt celsa rupis de vertice Pentheus.

Et Ovid. Met. 3. canes in Cithærone sequuntur Actæonem.

Per rupes, scopulosque, aditusque carentia saxa.

Et apud Senecam Oedipus ita loquitur Thebaidos penè initio.

Ibo, ibo quà prærupta prætendit juga
Meus Cithæron, quà peragrati celer
Per saxa montis jacuit Actæon suis
Nova præda canibus.

Prop. lib. 3. *Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem*
Sponte suâ ad muri membra coisse ferunt.

Hæc doctissimus Bochartus. Lactantius autem lib. 1. cap. 22. aliam nominis hujus originationem nobis exhibet; est autem talis: *Sacra Liberi Patris primus Orpheus induxit in Græciam, primusque celebravit in monte Bœotiæ Thebis (ubi Liber natus est) proximo: qui cùm frequenter cithara cantu personaret, Cithæron appellatus est.* Fuit sanè Bacchi sacrificiis notissimus hic mons. Virg. Æn. 4.

——*Qualis commotis excita sacris*
Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. Met. 3.

——*Festus faciendæ ad sacra Cithæron*
Cantibus & clara bacchantum voce sonabat.

Statius Theb. 2.

Ipse etiam gaudens nemorosa per avia sanas
Impulerat matres Baccho meliora Cithæron.

Saltum vocat Solinus cap. 13. ut *nemorosum* h. e. Papinius. Euripides Phœnissis:

Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθρεμμονέστατον νάπος,
Ἀρτέμιδος χιονοτρόφον ὄμμα Κιθαιρών.

Eidem in Bacchis δάσκιον ὄρος dicitur. Val. Flac. lib. 5.

——*Bœotia qualem*
Thyas, & infelix cuperet vidisse Cithæron.

Seneca Oedipo: *Latus Cithæron pabulo semper novo*
Æstiva nostro prata submittit jugo.

Attius: *Sanctus Cithæron semper viridantibus fœtis.*

Nonnus Dionys. lib. 25.

——Ἐπετρόχασι δέ με μέλπειν
Πενθαλέην ἐς χῶρον γέρων ἄρξει Κιθαιρών.

Citharistes seu *Citarista*, urbec. fuit Gall. Narbon. in Provinciâ, med. inter Massiliam & Telonem, 18. mill. ab utraque, nunc pag. *Ceireste* dict. propè Aranum amnem, 1. leuc. ab orâ maris Mediter. & ab urb. Civitate dicta, *La Cieutat*, quæ crevit ex ipsius ruinis. Promont. autem *Citharistes* in eo tractu est *Cap de Laigle* propè Civitatem.

Citbrum, *Chitro* Sophiano, *Zotrivar* Leunclavio, op. gem: Unum in Thessalia, *Zotrivar*; alt. Macedon. *Chitro*, quod & Pydna, à Thessalonica 30. m. p. in aust.

Citium, vel *Citizum* vulgò *Zeits*, urb. Saxoniæ sup. in Misniâ, sub Dominio Episcopi Naumburgens. 5. leuc. Germ. à Lipsiâ in aust.

Citadella, urbec. Hispaniæ. Minoricæ ins. præcipua. Vide *Jamna*.

Civaro, *Chambery*, urbs Allobrogum. Sabaudiæ caput, in planitie ad amn. *Laif* dist. 3. leuc. à confin. Franciæ, versus arcem Barranam, & 18. à Lugduno in ort. Long. 27. Lat. 44. 50.

Civitas,

Civitas, *La Ciotat*, urbec. Gall. in Provincia, cujus vina commendantur, media inter Massiliam & Telonem.

Civitas Legionum in Anglia, duplex est: Una Deva, seu Cestria, Legio XX Victrix vulgò *Chester*. Vide *Deva*. Alia quæ *Isca Silurum*, Legio XI. Augusta. vulgò *Caerleon*. Vide *Isca Silurum*.

Civitas nova, *Neustat*, urbs Germ. in Austriâ, 6. leuc. à Vienna ad merid. & 12. ab Arrabone in occasum.

Civitas vetus, *Civitavecchia*, op. Ital. in ditione Pontificiâ, 40. milliaribus à Roma in orâ maris Mediterranei.

Clagenfurtum, op. amplum Germ. in Carinthia, 2. m. p. à Savo flu.

Clampetia, locus Italiæ in Brutiis. Plin. 3. 5. Mela lib. 2. cap. 4. à freto Siculo versùs Galliam & Varum flumen, progrediens; *Hinc*, inquit, *in Thuscum mare est fluxus*, *& ejusdem terra latus alterum Medama*, *Hippo*, *nunc Vibon*, *Temesa*, *Clampetia*, *Blanda*, *Buxentum*, &c. Apud Livium lib. 40. corruptè *Dampetia* legitur. Latini omnes hanc *Clampetiam* vocant, additâ literâ tertiâ initiali, ut in multis aliis vocabulis, cùm Græci Λαμπέτην illam appellarint. Sic Stephanus ex Polybio. Lycophroni verò est Λάμπετις Poëticè pro Λαμπετία. Malè vulgò Λαμπέτης. In situ ejus quoque omnes ferè conveniunt, ut sit *Mantia*, sive *Amantia* hodierna.

Clanes, flu. à Vindelicis ortum habens, à quibus per valles excurrit, & Istri alveum intrat. Strabo lib. 4. Lazio *Glan* dicitur.

Clanius, qui & *Clanis*, flu. Campaniæ, propè Neapolin, juxtà Acerras urbem, *L'agno*, teste Ambrosio Leone. Virgil. georg. 2.

——— *Et vacuis Clanius non æquus Acerris.*

Sil. Ital. lib. 8.

Clanio contempta semper Acerra.

Clanius vel *Clanis*, Etruriæ flu. *La Chiana* hodiè. Sil. lib. 8.

Et Clanis & Rubico, & Senonum de nomine Sena.

Claravallis, *Clairvaux*, Monasterium celeberrimum, Ordinis Cisterciensis, S. Bernardi pietate clarum, in Campaniâ provinciâ ad Albulam flu. 3. leûc. à confinio Burgundiæ.

Clarentia, op. Angliæ in Suffolciâ, juxtà Essexiæ confin ad Clarentium flu. ferè med. inter Londinum & Norvicum 45. m. p. distans. Vulgò *Clarence*. Camdeno v. est *Clare*, op. ejusdem Suffolciæ propè Sturam flu. 13. m. p. à Cantabrigiâ.

Claromontium, *Clermont*, urb. Gall. Alverniæ primaria; vix 1. mill distat à Montferrantio, & ferè 2. leuc. à Rigoduno. 24. autem à Lugduno in occ. Crevit ex ruinis Gergoviæ. Ibi Concilium celebratum fuit, an. 1095.

Claros, vel *Clarus*, Joniæ civit. Apollinis oraculo nobilis, juxtà Colophonem. Quod oraculum vigebat etiam Nasonis ævo. Sic enim ille Fast. 1.

——— ——— *Clario missa legenda Deo.*

Imò Germanicus illud invisit, auctore Tacito lib. 2. An. qui, si verus, ut est, parum ad fidem scribit Strabo lib. 4. nullum ætate suâ oraculum ibi fuisse. Καὶ ἡ Κολοφωνίων πόλις Ἰωνική, καὶ τὸ πρὸ αὐτῆς ἄλσος τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ καὶ μαντεῖον ἦν ποτε. Viguit autem hic Geographus sub Tiberio Imp. ipso luculentissimo teste, lib. 13. Imò sub Augusto, nam lib. 12. fatetur novisse de facie virum magnum, P. Servilium Vatiam Isauricum. Cæterùm Clarum hanc Manto, Tiresiæ filia, condidit, fugiens Thebanorum victores Epigones; quæ cùm patriæ cladem lugeret & suam, manantibus ubertim lacrymis, fontem fecit; unde *Claros* ἀπὸ τοῦ κλαίειν Lacus appellatus. Nearchus v. auctor est, inde huic urbi nomen factum quòd Apollini per sortem, Claros obtigit; nam *sortem* Græci κλῆρον. Dores v. κλᾶρον, vocant. Fuit Nicandri poëtæ patria, sic enim de se ipse.

———Τὸν ἱδρυνθη Κλάρου νιφόεσσα πολίχνη.

Clarus, ins. in mari Myrtoo, *Calamo* Nigro, à Coo 13. m. p. in occ. à Delo 90. in ort. ipsa 40. in circuitu, de quâ nonnulli intelligunt illud Ovidii Met. 1.

Et Claros & Tenedos, Patarææque regia servit.

Clarus fons, *Shirburn*, vel *Sherborn*, op. Angl. in Com. Dorcestriæ, ad fontes amnis *Il*, in confin. agri Somerset, 12. m. p. à Dorcestriâ in Bor. & 24. à Bathonia in aust. Long. 18. 28. Lat. 51. 14.

Clastidium, Italiæ op. *Chiastegio* Leandro, in Liguriâ, à Ticino 12 m. p. distans, inter Placentiam & Dertonam. Strabo, lib. 5. ὑπὲρ δὲ Πλακεντίας, ἐπὶ μὲν τοῖς ὅροις τῆς Κοττίου γῆς, Τίκινον ἐν πόλις, καὶ Κλαστίδιον, καὶ Διόδωρ' Ἀκύμα Στιελλάτων. Κώμην vocat Plut. in Marc. i. e. *vicum* ita Livius quoque appellat lib. 21. Polybio v. πόλις dicitur lib. 3.

Claterna, *Cliterna* Plinio vulgò *Quaderna*, op. fuit Æmiliæ, med. ferè inter Bononiam, & Forum Cornelii Mela Claternam in Piceno describit. Altera *Claterna* op. fuit Apuliæ Dauniæ, *Campo Marino* hodiè, teste Nigro. Vide Cluver. It. Ant. p. 289.

Claudia, urb. Norici, *Clagenfurt* Lazio.

Claudia, & *Claudia castra*. Vide *Clevum*.

Claudia via, quæ à Milvio ponte inchoata Flaminiæ jungebatur. Ovid. Pont. I. 9.

Spectas Flaminiæ Claudia juncta viæ.

Claudia, virgo Vestalis, quæ cùm in suspicionem stupri venisset, & simulacrum matris Idææ in vado Tyberis hæreret, ad comprobandam pudicitiam suam, fertur cingulo duxisse navem, quam multa hominum millia trahere nequiverunt. Valer. Max. Plut. Pulcrè Sil. lib. 6.

Hic prisca ducens Clausorum ab origine nomen
Claudia, non æqua populi malè credita famâ,
In puppim versis palmisque oculisque profatur.
Tum secura capit funem, fremitusque leonum
Audiri visus subitò & graviora per auras
Nulla pulsa manu sonuerunt tympana Divæ:
Fertur prona ratis, ventos impellere credas
Contraque adversis ducentem prævenit undis.

Matronarum castissima dicitur Tullo de Arusp. Resp. Herodianus: Ἀναψαμένη τὴν ζώνην ἐπιρρίψασα τῇ πρώρᾳ τῆς νεώς. Quo facto se minimè λυσίζωνον Veneremq passam probavit. Aurelius Victor *Zona imposita navem movit*. Lactantius, lib. 2. cap. 7. *Claudia quoque proponitur in exemplo miraculi.* Nam cùm ex libris Sibyllinis Idæa mater esset accita, & in vado Tiberini fluminis navis, quâ vehebatur, hæsisset, nec ulla vi commoveretur: Claudiam ferunt, quæ semper impudica

esset habita ob nimios corporis cultus, Deum submissis genibus orasse, ut, si se castam judicaret, suum cingulum sequeretur: ita navim, quæ ab omni juventute non valuit commoveri, ab unâ muliere esse commotam.

Claudia, gens Romana patricia à Sabinis venit, cognomina sibi Neronis ac Drusi usurpavit, quòd Nero linguâ Sabinâ vir strenuus & fortis dicatur; Drusi verò à Claudio Druso qui hostium duce Gallorum Druso cominus trucidato sibi ac posteris nomen indidit. Tranquillus. Fuit & altera plebeia.

Claudia, matrona celeberrima, matrisfamilias magnum decus & exemplum, cui cùm & pedes ad vagandum, & lingua suppeteret ad garriendum, voluntas tamen defuit. Ejus hoc extat epitaphium.

Hospes quod deico paullum est, asta, & pellege
Heic est est sepulcrom haud pulcrum pulcrai fœminai.
Nomen parentes nominarunt Claudiam:
Suom maritum corde deilexit sovo:
Gnatos duos creavit, horum alterum
In terrâ linquit, alium sub terrâ locat.
Sermone lepido, tum autem incessu commodo
Domom servavit, lanam fecit, dixi, abei.

Claudianus, poëta insignis, Theodosii & Honorii temporibus floruit, à quibus statuam meruit in foro Romano cum hâc inscriptione: TRIBUNUS: NOTARIUS: INTER CÆTERAS INGENTES ARTES PRÆGLORIOSISSIMUS POETARUM. Quidam Florentinum faciunt, sed falsò; nam Alexandrinum fuisse ex eo rectè colligebat Crinitus, quòd ipse epigrammate ad Gennadium proconsulem scribat.

Graiorum populis, & nostro cognite Nilo.

Gentilis fuit, & quidem pervicax, ut ex Augustino, & Orosio constat. Nec obstat Carmen de Christo, quod Claudiani nomen præfert; nam Damaso Papæ ascribitur. Sed ut Claudiani esset, non hujus fuerit, sed Claudiani Mamerti, qui sub Zenone vixit. Suidas. Κλαυδιανὸς Ἀλεξανδρεὺς ἐποποιὸς νεώτερος γέγονεν ἐπὶ τῶν χρόνων Ἀρκαδίου καὶ Ὁνωρίου τῶν βασιλέων. *Maximus poëta* (inquit Jul. Scal.) *Claudianus, solo argumento ignobiliore oppressus, addit de ingenio quantum deest materia. Felix in eo calor, cultus non invisus, temperatum judicium, dictio candida, numeri non affectati, acutè dicta multa sine ambitione.* Fuit alter *Claudianus* Mamercus Viennensis ex Galliâ, quem miris laudibus effert Sidonius Apollinaris. Eum enim excelluisse ait, cùm in omni poëticâ, tum etiam in omni Philosophiâ & Theologiâ. Vide Lil. Gyrald. de Lat. Poët. Dialogus 4.

Claudiopolis, urbs Ponti ad Elatem flu. *Castomena* Castaldo, 30. m. p. ab orâ Ponti Euxini, & paulò amplius ab Heraclea Ponti in aust. Item urbs Asiæ min. in Ciliciâ, ad rad. Tauri M. inter Comanam urb. & Cydnum flu. Item urbs Daciæ in Transylvaniâ, caput Com. Colocensis, 9. leuc. ab Alba Julia Bor. versùs, & tot à Bistriciâ, Long. 46.28. lat. 47.20.

Claudius Cæsar, qui, interfecto Caligulâ successit in imperio, vir inauditæ crudelitatis. Vide Suetonium. Suidas in τῷ φαῦλος. *Claudius Imperator Romanorum, non malo fuit præditus ingenio, sed doctrinâ exercitatus, adeò ut quædam etiam conscripserit. Fuit admodum iracundus, & nimium severus animadversor vitiorum.* Boleto obiit.

Vilibus ancipites fungi ponentur amicis.
Boletus domino, sed qualem Claudius edit
Ante illum uxoris, post quem nihil ampliùs edit.

Idem Sat. 6.

——— *Minùs ergo nocens erit Agrippina*
Boletus, siquidem unius præcordia pressit
Ille senis, tremulumque caput descendere jussit
In cœlum & longam manantia labra salivam.

Martialis.

Boletum qualem Claudius edit, edas.

Boleti quidem per se non occidunt. Ἐκ τῶν βολητῶν μόνον (inquit Galenus) οὐδεὶς ἐτέθνηκε πολλάκις. At Claudio boletus venenatus fuit. Sueton. de Agrippinâ. *Quæ boletum medicatum avidissimo ciborum talium obtulerat.* Ptolemæus Hephæstionis filius. Ὡς Κλαύδιον κύναιδα ἡ μήτηρ βολητῶν τοὺς μύκητας ἐπιθυμοῦσαν φαγεῖν καὶ Κλαύδιος πεφαρμακευμένους φαγὼν ἀπέθανε. Vide Senecam in Apocolocyntho, ubi ait *Claudium in cœlum ascendisse, sed decreto deorum ad inferos fuisse detrusum.*

Ap. *Claudius*, Orator. Cic. in Bruto.

Ap. *Claudius* Regillianus, Decemvir, legibus scribendis summâ inter collegas authoritate, postremò ob Virginiæ judicium in carcerem conjectus, sibi manus intulit. Livius.

Ap. *Claudius* Cæcus, extremâ senectute in Curiam delatus Senatum jamjam inclinatum a Pyrrhi pace revocavit. Ab hoc *Appia via* dicta, quam Brundusium usque lapidibus stravit. Ab eo quoque *Appia aqua* in urbem ducta. Livius, lib 19 Filios habuit Claudium Neronem, & Claudium Pulchrum.

Claudius, cognomento *Caudex*, Carthaginenses Messanâ expulit; Hieronem prælio victum ad Syracusas in deditionem accepit. Vide *Caudex*.

Claudius Centianus, quem nonnulli *Centumalum*, alii *Centimanum* minùs rectè scribunt. Is librum in Jure Civili tertium à P. Papyrio scripsit, & literam R introduxit, ut qui priùs *Fusii* deinde *Furii* dicerentur. Valerius.

Claudius Nero, Cons. Livii Salinatoris collega, qui advenientem ex Hisp. cum auxilio Asdrubalem interfecit. Horatius in Odis:

Quid debeas, ô Roma, Neronibus,
Testis Metaurum flumen, & Asdrubal
Devictus. ———

Claudius Nero, Tiberii Principis pater, Quæstor C. Cæsaris in bello Alexandrino, ac deinde Pontifex Max. in Scipionis locum suffectus.

Claudius Tiberius Nero Cæsar, 3. Rom. Imp. Octavii Cæsaris privignus, gener, & adoptione filius. Vitam ejus pete ex Tranquillo.

Claudius, Rom. Imp. qui Gotthos Illyricum vastantes bello adortus, incredibili clade superavit. Sed cùm duobus ferè annis imperasset, apud Smyrnam morbo interiit.

Claudius Pompeianus Cons. Coll. Severi, an U. C. 976.

Claudius Julius, de rebus Phœniciis librum concinnavit, quorum primo testimonium usurpat Stephanus in Ἀκη. Nisi verum nomen sit *Iolaus*, prout nominatur eidem

dem in Ἰνδαίᾳ. Vide Voss. Hist Gr. lib. 3. pag. 343. & lib. 4. p. 510.

Claudius Venatus, vir doctissimus, Alexandro Imp. à consiliis. an. U. C. 976.

Clavenna, *Cleven*, op. Rhætorum. cap. Com. cogn. Sedet ad amnem Mairam, inde vix 5. mill. distans, 46. m. p. à Como. & 18. à Rheno flu. long. 31. 20. lat. 45. 4.

Clausentum, *Southampton*, op. Angl. in litore ad Trisantonis flu. ostia, med. inter Ventam Belgarum ad Bor. & Vectim insulam, in Hantoniæ Com. Gaudet portu percelebri, & capacissimo in orâ maris Britannici, ad ost flu. Antonis, nunc *Test* dicti.

Clausus, Rex Sabinorum, Turno adversus Æneam suppetias tulit. Ab hoc Appius ille Claudius originem traxit, qui paucis post exactos reges annis cum 5. millibus clientum se Romam contulit, urbisque partem habitandam accepit, Claudiamque familiam propagavit. Virgil. Æn. 7.

Ecce Sabbinorum prisco de sanguine magnum
Agmen agens Clausus, magnique ipse agminis instar
Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens.

Clazomena, urbs Joniæ, in ora maris Ægæi, & sinus Smyrnæi med. inter Smyrnam ad ort. & Chium ad occ. Hor. lib. 1. Sat. 7.

Persius sic per multa negotia dives habebat
Clazomenis. Ausonius Epigr. 123.
Fit feris inclusus punice Clazomenas.

Melæ *Clazomena* sing. num. dicitur, lon. 55. 15. lat. 39. 20.

Cleanthes, Stoicus philosophus, Cratetis primus discipulus, Zenonis Citriensis successor. Hic Phoniæ Assii filius, egregius pugil, cùm Athenas venisset, Zenoni adhærens generosè philosophatus est, & in iisdem dogmatibus permansit. Ista fuit in tolerandis laboribus alacritate, ut *alter Hercules* dictus sit. Laërt. lib 7. Ὅθεν καὶ δεύτερος Ἡρακλῆς ὁ Κλεάνθης ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ πονικὸς μὲν καὶ ἀφυσικὸς δὲ βραδὺς ὑπερβαλλόντως. Διὸ καὶ Τίμων περὶ αὐτοῦ φησὶν οὕτως.

Τίς δ' οὗτος κτίλος ὡς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν
Μωλύτης, ἐπέων φίλος, Ἀσσιος, ὅλμος ἄτολμος.

Plutarchus. Ὥσπερ καὶ Κλεάνθης καὶ ὁ Ξενοκράτης βραδύτεροι δοκοῦντες τῶν Σχολαστικῶν. Exemplum vel primum parcè viventium ponit Ælianus. Persius, Sat. 5.

——*Purgatas inseris aures*
Fruge Cleanthea.

Claudianus.

Docta Cleanthea sonuerunt atria turba.

Sextus Empir. contrà Mathem. lib. 1. cavillatur nescivisse, utrum homo esset, an bellua, variabilis, verus Stoico-mastix, qui portenta in eorum doctrinis prodit, lib. 3. Pyrrhon. Hypotyp. non uno capite. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. pag. 99. Cùm non haberet, unde se aleret posset, noctu quidem in hortis aquam hauriebat, per diem verò in sermonibus exercebatur; unde *Phreantes* appellatus est quasi *puteos hauriens*. Traduut illum quæ à Zenone audierat, ossibus boum, testisque fictilibus perscribere solitum, cùm pecunia non suppeteret ad chartas emendas. Patria ei Assus fuit, ubi & statua ei dicata fuit, magnificentiæ Romani Senatûs specimen, ut Simplicius refert, qui & vidit. Recitat ejus versus quosdam non inelegantes Clem. Alex. Strom. lib. 5.

Μὴ πρὸς δόξαν ὅρα ἐθέλων σοφὸς αἶψα γενέσθαι,
Μηδὲ φοβοῦ πολλῶν ἄκριτον καὶ ἀναιδέα δόξαν.
Οὐ γὰρ πλῆθος ἔχει συνετὴν κρίσιν οὔτε δικαίαν,
Οὔτε καλὴν, ὀλίγοις δὲ παρ' ἀνδράσι τοῦτό κεν εὕροις.

Alios ejus versiculos a se Latinè versos producit Seneca Ep. 107. quos disertissimos vocat. Sunt autem isti:

Duc me Pater, summique moderator poli.
Quocunque placuit, nulla parendi mora est:
Assum impiger: fac nolle, comitabor gemens,
Malusque patiar quæ pati licuit bono.

Laudat eos quoque, sed Senecæ quasi auctori tribuens Augustinus de C. Dei 5. 7. Græcos ipsius Cleanthis habes Epicteti enchiridio cap. 77. quos licèt sine auctore alleget, Cleanthis tamen esse, cui & Seneca tribuit, Simplicius quoque in commentario ad eum locum notat. Vide Laërtium. Hic cùm morbo laborans biduum integrum cibo abstinuisset, adeò convaluit, ut medici ipsi omnes consueta promitterent: quod ille contemnens, inediâque mori cupiens, extinctus est.

Clearchus, Solensis Senior, Aristotelis discipulus ut scribit Josephus, lib. 1. contrà Apionem: ubi & eum *Peripateticum* vocat, nulli secundum. Adfert quoque egregium fragmentum ex libro ejus de somno. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 9.

Clearchus Junior. Ponticus, Athenas profectus, ut operam daret Platoni, in somniis admonitus à studiis literarum recessit. Suidas.

Clearchus, dux Lacedæmoniorum, dictitabat Imperatorem plus quàm hostem metui oportere: significans eos qui in prælio mortem expavescerent, certum sibi, si deseruissent, expectare debere supplicium. Frontin.

Clemens historicus, scripsit de regibus & Impp. Romanis: & ad Hieronymum de figuris Isocratis. Suidas. Vide Voss. Hist Gr. p. 343.

Clemens Alexandrinus, Præsul, Panthæni discipulus, Origenis præceptor, floruit sub Severo. Hieron. & Euseb. *Inexhausta doctrina virum* vocat Casaubonus Exercit. 1. ad Baron. apparat. *Feruntur ejus insignia volumina, plenaque eruditionis, & eloquentia, tam de Scripturis divinis, quàm de secularis literaturæ instrumento.* Hieron. de Script. Eccles.

Clemens, Romanorum 3. Episcopus, auditor Divi Petri, D. Dionysium Areopagitam misit Parisios, Niceph. lib. 2. cap. 20. Extat ejus ad Corinthios Epistola prima, quam omnes ferè pro genuinâ agnoscunt. Edidit eam Doctiss. Vir Patricius Junius Oxon. 1633. Anglicè redd dit, notisque non ineruditis illustravit Gul. Burton. Lond. 1647. De Clementis Romani Recognitionibus Vossius Hist. Gr. lib. 2. cap. 9.

Cleobis, Argiæ Sacerdotis filius. Cic. Tuscul. Qu. lib. 1. *Argia sacerdotis Cleobis & Biton prædicantur. Nota fabula est. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longè ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta; tunc juvenes ii, quos modò nominavi, veste positâ, corpora oleo perunxerunt, ac jugum accesserunt. Ita sacerdos advecta in fanum,*

———Cleonas jam tempora clausit hiatu
Alcides.———

Apud Statium lib. 4. Sylvarum *sydus Cleonaeum* est sydus Leonis.

Sed tu dum nimio possessa Hyperione flagrat
Torva Cleonaei juba syderis, exue curis
Pectus.———

Fuit etiam *Cleone*, op. Macedoniæ inter Athon & Pallenen.

Cleonymus, ῥίψασπις, i. e. *desertor ordinis & qui abjecto clypeo* fugit, dictus est. Unde proverb. *Cleonymo timidior.* Hunc insectatur Aristophanes in Nubibus. Suidas. Item unus ex Imperatoribus extraneis, quos sibi accersierunt Tarentini. Strabo lib. 6.

Cleopatra, soror germana Alex. Magni ex utroque parente. Uxor fuit Alex. Molossi, seu Epirotæ, & post ejus mortem à Perdiccâ ambita, deinde & à Ptolemæo. Tandem verò ab Antigono necata dum Sardibus ad Ptolemæum in Ægyptum ire tentat. Vide Diodor. lib. 18. & 20. & Justin. lib. 13. Ad eam Ctesiphon Atheniensis missus est legatus ut eam super mortem Alexandri Molossi mariti sui solaretur, ut ait Æschines in oratione contra Ctesiphontem.

Cleopatra, Ægypti regina, Ptol. Auletæ filia, soror & uxor Ptol. ultimi, mulier impudicissima, à Jul. Cæsare primùm adamata, cui filium Cæsarionem peperisse dicitur; deinde ab Antonio justæ uxoris loco habita est. Quod cùm ægre ferret Augustus, cujus sororem Antonius duxerat uxorem, bello Antonium superatum insecutus, ad necem spontaneam compulit: ejus exemplum imitata Cleopatra, ne viva in hostis potestatem veniret, & per ludibrium in triumpho circumduceretur, aspidibus corpori admotis, extremum vitæ diem clausit. Horatius, Carm. 1. Od. 37.

Fatale monstrum, quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentes
Classe citâ reparavit oras.
Ausa & jacentem visere regiam
Vultu sereno fortis, & asperas
Tractare serpentes, ut atrum
Corpore combiberent venenum.
Deliberata morte ferocior,
Sævis Liburnis scilicet invidens
Privata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho.

De eâ Virgil. Æn. 8.

———Sequiturque (nefas) Ægyptia conjux.

Stat. lib. 3. Sylv.

Actias Ausonias fugit Cleopatra catenas.

Juvenalis.

Quod nec in Assyria pharetrata Semiramis urbe
Mœsta nec Actiacâ fecit Cleopatra carinâ.

Hujus una cum C. Cæs. luxurias ita describit Lucan. lib. 10.

Nequicquam duras tentasset Cæsaris aures:
Vultus adest precibus faciesque incesta perorat,
Exigit infandam corrupto judice noctem.
Pax ubi parta duci, donisque ingentibus empta est
Excepere epulæ tantarum gaudia rerum:
Explicuitque suos magno Cleopatra tumultu
Nondum translatos Romana in secula luxus.
Ipse locus templi, quod vix corruptior ætas
Extruat, instar erat: laqueataque tecta ferebant
Divitias, crassumque trabes absconderat aurum.
Nec summis crustata domus, sectisque nitebat
Marmoribus: stabatque sibi non segnis Achates,
Purpureusque lapis, totâque effusus in aula
Calcabatur onyx; Hebenus Mareotica vastos
Non operit postes, sed stat pro robore vili
Auxilium, non forma domûs. Ebur atria vestit,
Et suffixa manu foribus testudinis Indæ
Terga sedent, crebro maculas distincta Smaragdo.
Fulget gemma toris, & Iaspide fulva supellex.
Strata micant, Tyrio quarum pars maxima succo
Cocta diu, virus non uno duxit aheno.
Pars auro plumata nitet, pars ignea cocco,
Ut mos est Pharis miscendi licia telis.
Tunc famula numerus turba, populusque minister.
(Discolor hos sanguis, alios distinxerat ætas:)
Hæc Libycos, pars tam flavos gerit altera crines,
Ut nullas Cæsar Rheni se dicat in arvis
Tam rutilas vidisse comas. Pars sanguinis usti
Torta caput, refugosque gerens à fronte capillos.
Nec non infelix ferro mollita juventus
Atque execta virum. Stat contra fortior ætas
Vix ullâ fuscante tamen lanugine malas.
Discubuere toris Reges, majorque potestas
Cæsar, & immodicè formam fucata nocentem,
Nec sceptris contenta suis, nec fratre marito,
Plena maris Rubri spoliis, colla comisque
Divitias Cleopatra gerit, cultuque laborat.
Candida Sidonio perlucent pectora filo,
Quod Niloti acus compressum pectine Serum
Solvit, & extenso laxavit stamina velo.
Dentibus hic niveis, sectos Atlantide sylvâ
Imposuere orbes; quales ad Cæsaris ora
Nec capto venere Jubâ, &c.
Infudere epulas auro, quod terra, quod aer,
Quod pelagus Nilusque dedit, quod luxus inani
Ambitione furens toto quæsivit in orbe.
Non cogente fame, multas volucresque ferasque
Ægypti posuere Deos: manibusque ministrat
Nilïacas crystallus aquas: gemmæque capaces
Excepere merum, sed non Mareotidos uvæ
Nobile: sed paucis senium cui contulit annis
Indomitum Meroë cogens spumare Falernum.
Accipiunt sertas nardo florente coronas,
Et nunquam fugiente rosâ, multumque madenti
Infudere comæ, quod nondum evanuit aura
Cinnamon, externa nec perdidit aëra terra:
Advectumque recens vicinæ messis Amomum.———

Cleopatra, seu *Arsinoe*, hodiè *Suez*, op. Ægypti in recessu sin. Arabici, 125. mill. à Pelusio in aust. Sunt tamen qui credunt Arsinoen nunc *Azirus* dici, & distare 70. mill. à *Suez* in aust.

Cleophantus, Themistoclis filius quem pater in equestri facultate tam strenuum effecit, ut equis rectus insisteret. Plato in Menone. Et Cæl. Rhod. 14. 12. Item medicus qui vini rationem illustravit, primusque semen pastinacæ erraticæ dysentericis prodesse expertus est. Plin. 24. 16. Item pictor Corinthius. Plin. 35. 3.

Cleophas, Christi discipulus, qui proficiscens in Emmaunta Christum alloquebatur in itinere. Luc. 24.

Cleophon, poëta Tragicus Atheniensis, cujus fabulæ fuerunt *Actæon, Achilles, Telephus*, & aliæ quas Suidas recensuit.

Cleostratus, ephebus ille fuit cui sors obtigit, ut Draconi apud Thespienses sævienti immolaretur: cujus vicem dolens Menestratus, thorace æneo indutus cum dracone dimicaturus, prodiit in medium, ac belluam interfecit, atque ita Cleostratum & civitatem liberavit. Item Philosophus antiquissimus qui primus de signis cœlestibus scripsit, atque imprimis de Ariete & Sagittario. Plin. 2. 8.

Cleoxenus, & *Democlitus* de rebus Persicis historiam condidêre, quam Polybius, ut ipse refert, exornavit. Suid.

Clevum, vulgò *Gloucester*, urbs Dobunorum in Anglia, Ducatûs titulo insignita, & cap reg. cogn. D. &a fuit etiam *Claudia*, & à Britannis *Caer Gloui*, teste Camdeno Episcopalis facta fuit ab Henrico rege 8. Distat 18. m. p à Vigorniâ in aust. & 26. à Bathoniâ in Bor. Lon. 18. 08 Lat. 52. 13.

Clidemus, scriptor antiquissimus fuit, cujus opus de Plantis sæpè citatur à Theophrasto. Scripsit & *Protogeniam*, quæ citatur ab Athenæo. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag 344.

Climachus Thurius, ante alios scripsit de decem elementis, & pronunciatis (Κατηγορίας & ἀξιώματα à Græcis dicuntur) cæterisque ejusmodi.

Clinas, musicus & Philosophus sectæ Pythagoreæ, si quando ad iram provocaretur, sumptâ statim citharâ, motus animi leniebat. Ælian. Var Hist. 13. 25. lege *Clinias*.

Clinias fueritne historicus, haud tam apertum est, quàm historicos ejus sententiam sequi in causâ nominis, quo Persiæ, & mari Rubro impositum est. Eum commemorat Agatharchides initio libri de mari Erythræo. Vossius.

Clio, una, & prima Musarum apud Hesiodum in Theog. à κλέος, i. e. *Gloria* quòd poëtis gloria ex carmine nascitur. Alii ἀπὸ τοῦ κλείειν, h. e. à *celebrando* dictam putant, propterea quòd historiæ inventrix esse putetur, cujus proprium est virorum fortium laudes celebrare, eorumque gesta ad posteritatem transmittere. Ovid. 1. Art. Am.

Non mihi sunt visæ Clio, Cliûsque sorores.

Clisthenes, civis Atheniensis cum Isago. â de principatu contendit an. 1. Olymp. 66. populo in 10. tribus diviso, & institutâ rep. Isagoram urbe expulit. Ab eodem Demarchi, Phylarchi, Apodectæ, & Ostracismus est institutus, primusque eo exilii genere (ut quidam volunt) ipse multatus est. Isagoras inde à Cleomene Spartæ rege reducitur, Clisthene, & reliquis sociis urbe ejectis. Post autem Cleomene ex arce, quam cum Isagorâ occupavit, ab Atheniensibus dejecto, Clisthenes restituitur. Plut.

Clitarchus, historicus, & Alexandri comes in expeditionibus fuit, ejusque res gestas scripsit, cujus in historiâ ingenium probatur, fides infamatur, ut scribit Quintil. V de Voss. Hist. Gr. p. 55.

Clitodemus, antiquissimus eorum est, qui res Atticas consignavit, teste in Phocicis Pausaniâ. Perperam pro eo Κλειτόδημος est apud Hesychium in Aldinâ, Quædam ex eo quoque refert Etymologus in ἐπὶ Παλλαδίῳ. Meminit etiam Michaël Apostolius centur. 8. proverb. 42.

Clitomachus, Carthaginensis Philosophus, Athenas concessit ad capiendum ingenii cultum 40. annos natus, audivitque Carneadem: brevi quoque tempore adeò profecit, ut 40. volumina scripserit, successeritque Carneadis Schol. Suidas.

Clitomachus Athleta, Pancratiastes nobilis. Suid. Pudicitiâ tantâ fuisse dicitur, ut canes si fortè coëuntes vidisset, statim vultum averteret: In convivio si quis sermo lascivus incideret, statim surgens abiret. Ælianus. Var. 3. 30.

Clitonymus, Italica prodidit, quæ Plut. citat. Par. Min. cap. 10. Idem Sybaritica edidit, ut constat ex ejusdem cap. 21. Item tragica, quorum tertium advocat idem Plut. de fluminibus. Vossius.

Clitophon, Rhodius, Indica consignavit, quorum decimum citat Plut. lib. de flum. cap. ult. Gallicas etiam res conscripsit, nec non Italicas. Ad hæc libros etiam τῶν κτίσεων, sive *Originum*. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag. 345. 346.

Clitor, Strab. *Cletor* Xenoph. *Clitorium* Plinio. *Clitore* Livio. vulgò *Cletorio* adhuc, & *Gardichi* Nigro. op. Peloponnesi in Arcadiâ, cum fonte & flu. cogn. Stymphalo, Mantineæque finitimum. Stat. lib. 4. Silv.

Et rapidus Clitor, & qui tibi Phytie Ladon.

Aqua hujus fontis pota vini gustum aufert; Ovid. Met. 15.

Clitorio quicunque sitim de fonte levâris
Vina fugit gaudetque meris abstemius undis.

De quâ re Plin. lib. 31. cap. 2.

Clitumnus, agri Falisci fluvius, *Le Vene* hodiè, cujus aquæ potæ candidos faciunt boves. Testantur id abunde Poëtæ. Horum agmen ducat Virgil. Georg. 2.

Hinc albi, Clitumne, greges, & maxima taurus
Victima, sæpè tuo perfusi flumine sacro
Romanos ad templa Deûm duxere triumphos.

Propert. 2. 11.

Quà formosa suo Clitumnus flumina luco
Integit & niveos abluit unda boves.

Statius 1. Sylv.

Aut præstent niveos Clitumna novalia tauros.

Silius lib. 4.

——— *Patulis Clitumnus in arvis*
Candentes gelido perfundit flumine tauros.

Idem lib. 8.

——— *Perfundens flumine sacro*
Clitumnus taurum. ———

Juvenal. Sat. 12.

Lata sed ostendens Clitumni pascua sanguis
Iret, & à grandi cervix ferienda ministro.

Claudianus lib. in 4. Consul. Honorii.

Quin & Clitumni sacras victoribus undas
Candida quæ Latiis præbent armenta triumphis,
Visere cura fuit. Idem in Epigram
Non tales, Clitumne, lavas in gurgite tauros,
Tarpeio referunt quos pia vota Jovi.

Hactenus Poëtæ, quibus addo Plinium. Sic enim ille lib. 2. cap. 103. *In Falisco Clitumni amnis aqua pota candidos boves facit.* Cæterum Clitumnus quoque

Jupiter

Jupiter dictus fuit. Vibius. *Clitumnus Umbriæ, ubi Jupiter eodem nomine est.* Plin. Jun. Ep. 8 8. *Adjacet templum priscum & religiosum. Stat Clitumnus ipse, amictus, ornatusque prætexta præsens Numen, atque etiam fatidicum; Indicant sortes; Sparsa sunt circa sacella complura totidemque Dei Simulachra: sua cuique veneratio, suum nomen, quibusdam verò etiam fontes.*

Clitus, inter præcipuos Alex. M. familiares fuit, eidemque charissimus, tum quòd filius esset nutricis ipsius, tum quòd ab illo in vitæ discrimine fuisset servatus. Hunc tamen in convivio quodam liberiùs in Persicos mores invectum, Rex jam temulentus spiculo trajecit; cujus facti cum postridiè tanta cepit pœnitentia, discussâ jam ebrietate, ut totum triduum cibo abstinuerit, decreveritque omninò inediâ sibi necem consciscere, ac amicum optimè de se meritum ad inferos persequi. Tandem ægrè admissâ amicorum consolatione, sumptuosissimo cum funere sepelivit. Plut. in Alex. Vide Qu. Curt. lib. 8. Arrian lib. 4. & Justin. lib. 12. Qui res Alexandri conscripserunt, Clitum inter ejus comites referunt; uti & facit Val. Max. Κλεῖτος ὁ Ἀγιστοπλικός dicitur Athenæo lib. 12. ubi ejus libri *de Mileto*, meminit atque ex eo quæ jam refert de luxu Polycratis Samii. Eidem lib. 14. Κλύτος ὁ Μιλήσιος Ἀριστοτέλους μαθητὴς dicitur, ubi leg. Κλεῖτος.

Clivensis Ducatus, reg. Germ. à Rheno bipartita. A Rhinoberga ad Mosam & Vahalim usque extenditur, subestque Dominio Electoris Brandeburgici. Ibi urbes præcipuæ sunt Cliva, Wesalia, Calcaria, Emmericum, Goneppum & Duisburgum.

Clivia, Cleve, urb. Germ. infer. inter Mosam & Rhenum, Clivensis Duc. caput, 16. leuc. à Colon. Agrip in Bor. 3. autem à Noviomago urbe Geldriæ. Lond. 27. 30. Lat. 52. 48.

Clocheria, seu Clogeria, urbs Hiberniæ episcop. in Ultoniâ reg. sub Arch. Armachano. Sita est in Com. Monaghano, in colle juxtà amnem *Black water*, 20. m p. ab Armacho.

Clodia fossa, urb in insf. parva maris Adriatici cum portu, 25. mill. a Venetiis, Loredum versùs, & propè Brundulum ins. Long. 33. 30. Lat. 44. 34.

Clodianus est *Clobregat*, amnis Cataloniæ, teste Brictio. Oritur ex Pyrenæis M. propè Juncariam op. & in mare Mediter. se exonerat propè Rhodam arcem.

Clodiorum familia, à *Clodio* Æneæ socio dicta. Festus. Verius tamen est *Clodios*, qui & *Claudii* dicuntur, a Sabinis ortum traxisse, nominisque originem cepisse ab Appio illo Claudio, qui primus ex eâ familiâ, cum 5. clientum millibus se Romam contulit.

P. Clodius, inimicus Ciceronis, quem ut pellere urbe posset plebeio homini se adoptandum dedit. Mœchus fuit notissimus, deprehensus in sacris Bonæ Deæ muliebri veste indutus. Posteà interfectus à Milone, hinc proverb. *Clodius accusat Mœchos.* Juvenal. Sat. 6.

Sed nunc ad quas non Clodius aras?

Seneca. *Omne ævum Clodios fert, sed non omne tempus Catones producit.*

Clodius, vir quidam, cujus meminit Plut. in Numâ, qui temporum argumentum scripsit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 510.

Cœlia, gens Patricia à *Clœlio* Æneæ comite sic dicta. Festus, & Dionysius lib. 2. Fuit cum magistratibus annis plus minùs 63.

Clœlia, nobilis virgo Romana, quæ cum aliis virginibus Porsennæ Hetruscorum regi obses data, deceptis custodibus, incolumis ad suos per Tiberim tranavit. Quamobrem Romani novam in fœmina virtutem, novo honoris genere ornandam rati, Statuam ei equestrem in summâ Sacra viâ posuerunt. Livius. Virg. Æn. 8.

——— Pontem auderet quod vellere Cocles,
Et fluvium vinclis tranaret Clœlia ruptis.

Juvenalis.

Quod miraretur cum Coclite Mutius, & quæ
Imperii fines Tyberinum virgo natavit.

Sil. lib. 13.

Illa est quæ Tibrim, quæ fregit Lydia bella.
Nondum passa marem, quales optabat habere
Quondam Roma viros, contemptrix Clœlia sexûs.

Clona, Cloney, urb. Hiberniæ in Momonia prov. & Com. Corcagiensi, 15. mill. à Lismorâ in aust. & tot à Corcagiâ in ort.

Clonas, Elegiacus poëta fuit, & Epicus, qui tibicinas regulas, & concentus constituisse primus memoratur, sicuti Terpander citharœdicas leges primus omnium pervestigasse narratur. Rhodiginus 9. 3.

Clonfertia, Clonfert, urbs Hiberniæ episc. sub Arch. Tuamensi, in Connacia prov. & Com. Galliviensi ad Sineum flu. 28. mill. à Gallivâ in ort. & 9. ab Atlona.

Clostra Romana, op. fuit Latii in ora apud Circeios & Nymphæum flu.

Clota, Clyid, flu. Scotiæ. Oritur in Cludesdalia prov. ubi Glascoviam rigat: deinde inter Lenoxiam, & Cuninghamiam prov. labitur, & in mare Hibernicum se exonerat ad Clotæ, seu Glottæ æstuarium.

Clotho, una Parcarum, quas Hesiodus in Theogon. Jovis, & Themidos filias facit, humanæ vitæ stamina dispensantes; dicta *Clotho* ἀπὸ τοῦ κλώθειν, quod *nere* significat. Fingunt enim poëtæ hanc colum gestare, & nendo humanæ vitæ terminum præscribere. Statius.

Quid bonus ille Deûm statuit, quid ferrea Clotho.

Seneca.

Utinam, antè manu grandæva suâ
Mea rupisset stamina Clotho.

Ὑψίθρονος, *altum thronum habens* dicitur Pindaro in Isthm.

Clunnum, urbs Hiberniæ. Vide *Clona.*

Cludesdalia al *Glottiana*, prov. Scotiæ meridionalis in mediter. Illi urbs præcipua Glascovium Archiepiscopalis ad Cludam flu.

Cluentius, civis Romanus ex municipio Latino, accusatus a matre Sassiâ, quòd Oppianicum vitricum interfecisset, defensus fuit à Cicerone, cujus adhuc extat longè optima oratio pro Cluentio. *Cluentiorum* familiam a *Cloantho* dictam affirmat Virg. Æn. 5.

Sergestusque (domus tenet à quo Sergia nomen)

Centauro invehitur magnâ, Scyllâque Cloanthus
Caruleâ, genus unde tibi Romane Cluenti.

Clunias, urb. Hisp. Tar in Arevacis, nunc pag. apud Durium Flu. Arandæ op. finitimum, *Corunna del Conde* Clusio. Long. 17.12. Lat. 40.58.

Cluniacum, Abbatia est perecelebris, in Matisconensi agro, 13. leuc. ab Augustoduno in aust. & 4. à Matiscone in occ. Long. 25.50. Lat. 45.35.

Clupea, sive *Clypea*, *Quipia* Marmolio, civit. Africæ propriæ, à figura clypei sic dicta. Lucan. lib. 4.

Inter semirutas magnæ Carthaginis arces
Et Clupeam tenuit stationis litora nota.

Hanc Solinus Græco nomine *Aspidem* vocatam tradit, quod & ipsum non obscurè affirmat Silius Ital. lib. 3.

In Clypei speciem curvatis turribus Aspis.

Clusia, Tusci regis filia pudicissima, quam cùm Val. Torquatus Imperator Rom. vidisset, uxorem à Tusco petiit, eamque minimè consecutus, eius op. diruit. Clusia verò sese è turri dejiciens, tumefactis vento vestibus sospes ad terram delata est. Plut. in Paral.

Clusium, *Chiusi*, urbs Hetruriæ antiquissima, ac ex primis Tuscorum coloniis, Porsennæque regis sedes, nunc penè ob aëris insalubritatem deserta. Sedet ad Clanim paludem, 20. mill. à Perusiâ in occ. 10. autem à lacu Thrasymeno. Long. 25. 06. Lat. 45. 35.

Cluvienus, malus Poëta temp. Juv. Sat. 1.

——— *Facit indignatio versum*
Qualemcunque potest, quales ego vel Cluvienus.

L. Cluvius, eques Rom. cujus filia fulmine tacta, obscœnum in modum nudè jacuit, linguâ paululum exertâ, equo etiam cui insidebat exanimato, quæ res equestri ordini & virginibus infamiam, quæ mox secuta est, portendit. Vestales enim nobilissimæ cum aliquot equitibus Romanis incesti pœnas subierunt. Jul. Obsequens *Helvinam* vocat, Orosius *Ælium*.

Clymene, Oceani ac Tethyos filia, Japeti uxor. Hesiod. in Theog. Virg. Georg. 4.

Inter quas Clymene curam narrabat inanem
Vulcani, Martisque dolos, & dulcia furta.

Clymene, quæ Apollini Phaëthontem peperit, ejusque sorores Heliadas, quæ & *Clymeneides* vocantur. Ovid. ad Liviam.

Sic flevit Clymene, sic & Clymeneides altæ.
Quum juvenis patriis excidit ictus equis.

Inde *Clymeneus*, ut *germina Clymenea*, i. e. *populorum germina*. Stat. 1. Sylv.

——— *Queritur jam Seras avaros*
Augustum spoliare nemus, Clymeneaque deesse
Germina, nec virides satis illacrymare sorores.

Item *Clymeneius* aliud adjectivum. Ovid. Met. 2.

——— *Proles Clymeneia*, pro Phaëthonte.

Clymene, ministra Helenes, particeps consiliorum dominæ furtorumque ejus internuncia, quæ etiam Trojam illam est secuta. Hom. Il. 3. Ovid. Ep.

Cætera per socias Clymenen Æthramque loquemur,
Quæ mihi sunt comites, consiliumque duæ.

Clymenus Pluto dicitur, quam ob causam Etymologi Auctor docet. *Clymenus*, inquit, *proprium nomen Herois* ἀπὸ τοῦ κλύω, τὸ δοξάζω. Subdit, Ἔστι καὶ ἐπίθετον Ἅδου, τῷ ὅτι ὁ πάντας καλῶν εἰς ἑαυτὸν, ἢ ὁ ὑπὲρ πάντων δεχόμενος, Antholog. lib. 3.

——— Εἰς Ὀρφέα.

Ὃς καὶ ἀμειλίκτοιο βαρὺ Κλυμένοιο νόημα
Καὶ τ' ἀκήλητον θυμὸν ἔθελγε λύρῃ.

Clytemnestra, Tyndari & Ledæ filia, uxor Agamemnonis, quæ belli Trojani tempore mutuo Ægisthi amore capta, turpissimis cum eo voluptatibus sese implicuit, virumque captâ jam Trojâ, in patriam redeuntem, ab adultero adjuta per insidias interfecit, idem Oresti filio factura, nisi eum Electra soror certissimæ neci rapuisset, & ad Strophium regem clàm misisset educandum, qui postea adultus Argos rediit; ubi unà cum hospitibus Phocensibus (quos Strophius ad Ægisthum miserat, tanquam Orestis mortem nunciaturos) ad Clytemnestram intromissus, unà cum adultero eam necavit. Ovid.

Et vindex in matre patris malus alter Orestes
Ausus in arcanas poscere tela deas.

Propert. 3. 19.

Nam quid Medeæ referam, quo tempore matris
Iram natorum cæde piavit amor?
Quidve Clytemnestræ propter quam tota Mycenis
Infamis stupro stat Pelopæa domus.

Horat. Serm. 1. Sat. 1.

——— *At hunc liberta securi*
Divisit medium fortissima Tyndaridarum.

Juvenalis:

Mane Clytemnestram nullus non vicus habebit.

Idem:

——— *Tyndaris illa bipennem*
Insulsam & fatuam dextra lævâque tenebat.

Clytia, sive *Clytie*, una ex Oceani nymphis aliquandiu ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cum Leucothoe concubitum Orchamo patri ejus indicavit. Quare iratus Apollo gravissimo odio eam prosecutus est. Illa verò amoris impatientia, cibo & potu abstinens, Solem quacunque iter faciebat, oculis sequebatur, tandem fame, & dolore consumpta, mutata est in Heliotropium. Ovid. Met. 4. Fuerunt & duæ aliæ *Clytiæ*, altera Amphidamantis filia, uxor Tantali, mater Pelopis, cujus meminit Eurip. Schol. Altera verò Amyntoris concubina, cujus calumniis Amyntor filium Phœnicem excæcavit, qui posteà à Chirone cæcitate levatus rex Dolopum factus est.

Cneph, Ægyptiorum Deus, quem unicum mundi opificem putaverunt. Quod ex Plut. cognoscere est, de Iside & Osir. Sed apud eum in Aldinâ, Stephanicâ, & postremâ Parisinâ perperam Κνηφαγένητον legas. Sic enim locus ille emendandus est sententia Vossii patris Θηβαΐδος κατοικοῦντας ὡς θνητὸν οὐδένα θεὸν νομίζειν. ἀλλὰ ὃν καλοῦσιν αὐτοὶ Κνὴφ ἀγέννητον ὄντα, καὶ ἀθάνατον; Testis quoque Porphyrius apud Euseb. in 3. Præp. Evang. cap. 12. ubi similiter traditur. Ægyptios unum statuisse Deum, puta τὸν δημιουργὸν, sive *opificem mundi*, atque eum vocitasse Κνὴφ, ejusque simulacrum ex ore ovum effudisse, ut mundi esse opificem significetur, nam ovum mundi Symbolum Ægyptiis fuit. Videtur autem *Cneph*; idem ac *Cnuphis*, de quo Strabo lib. 17. cujus templum ait esse in Syene; ea autem Thebaidos pars.

Cneus, cognomen apud Romanos, quod idem à *nævo* deducitur, præpositâ C. literâ. Cum autem id proferebant

ferebant antiqui, inquit Priscianus, G. pro C. efferebant.

Cnidus, vel *Gnidus*. Capo *Crio* Sophiano. Cariæ urb & promont. quod inter oram australem & occiduam in mare, velut penins. excurrit contrà Nisyrum ins. Hic erat Veneris imago opus Praxitelis, ubi & ipsa Venus colebatur Hor. 1. Car. od. 30.

O Venus regina Cnidi Paphique.

Ovid. 10. Met.

Piscosamque Gniden, gravidamque Amathunta metallis.

Long. 56. 30. Lat. 37. 28.

Cnidus, urbs Macedoniæ. Liv. lib. 31. ex emendatione Gronovii Junioris: *Præsidio ubi relicto, Cnidus nomen propter alteram in Asiâ urbem*, &c. Callim. Hymno in Cererem:

Οὔπω τὰν Κνιδίαν ἔτι Δώτιον ἱερὸν ὤκευν,

Τὶν δ' αὐτᾷ καλὸν ἄλσος ἐποιήσαντο Πελασγοί.

Populi *Cnidii*. Stephanus in fragmento illo multiplicis, sed incognitæ eruditionis Seguieriano: Δώτιον πόλις Θεσσαλίας ὅπου μετῴκισαν οἱ Κνίδιοι. Vide prædictum Gronovium Diss. Epist. pag. 33. 34.

Cnossus, vide *Gnossus*.

Cnossus, in primo γεωγραφικῶν τῆς Ἀσίας citatur ab Apollonii Scholiaste in lib. 4. ubi ait, Ægyptios esse omnium antiquissimos. Vossius.

Co, *Coos*, vel *Cos*. ins. in mari Ægæo, seu ut quidam aiunt, in Icario, Rhodo proxima, & Cariæ opposita, quæ olim magna fuit, & optimè habitata, & aspectu jucundissima iis, qui eò navigabant. Ambitus ejus quingentis & quinquaginta stadiis clauditur, tota fertilis & vino optimo abundans. Notum in illa vestes sericas, seu bombycinas ex bombyce vermiculo à mulieribus texi solitas. Id quidem de *Ceâ*, vel *Ciâ* ins. Atticâ propè Eubœam post Varronem nonnulli tradunt. In his Plinius, qui lib. 4. cap. 12. hæc habet in Cei descriptione. *Ex hâc profectam delicatiorem fœminis vestem, author est Varro.* Et rursus lib. 11. cap. 22. de bombycibus. *Telas aranearum modo texunt ad vestem luxumque fœminarum, quæ bombycina appellantur. Prima eas redordiri rursusque texere invenit in Ceo mulier Pamphila, Latoi filia, non fraudanda gloria excogitatæ rationis ut denudet fœminas vestis.* Et Plinii simia Solinus, *Ceos, quæ, Varro testis est, subtilioris vestis amicula arte lanifica scientia prima in ornatum fœminarum dedit.* Sed docti pridem observarunt Pamphilam, Latoi filiam, quæ invenisse dicitur id genus texturæ subtilioris *Coam* fuisse non *Ceam*. Ita habet Aristot. de Hist. Anim. 5. 19. Πρώτη δὲ λέγεται ὑφῆναι ἐν Κῷ Παμφίλη Λατώου θυγατήρ. Nimirum τὰ βομβύκινα *bombycina*, de quibus eo loco res est. Et verò bombyces, unde texuntur, in Co ins. nasci vel ex Plinio constat, qui id refert pluribus lib. 11. cap. 23. Unde est quòd *Coæ vestes*, passim celebrantur apud poëtas, *Ceæ* nusquam, quod quidem sciam. Verba sunt Viri Magni de Phœn. Col. l. 1. c. 5. Tibullus 2. 4.

——— ——— *Coa puellis*

Vestis, & è rubro lucida concha mari.

Et Eleg. 6.

Illa gerat vestes tenues, quas fœmina Coa

Texuit. ———

Propert. 1. ad Cynthiam:

Et tenues Coâ veste movere sinus.

Et lib. 1. ad Mecænatem:

Sive togis illam fulgentem incedere Coïs,

Hoc totum è Coâ veste volumen erit.

Et lib. 4. in fabulâ Vertumni:

Indue me Coïs, fiam non dura puella.

Et ad Lenam:

———*Coæ textura Minervæ.*

Item: -----*Coæ dederit nec munera vestis.*

Ovid. lib. 2. de Arte:

Sive erit in Coïs, Coa placere puta.

Horat. Sat. 2.

———*Cois tibi pæne videre est*

Ut nudam ——— ———

Ubi Acron: *Perlucidâ utitur veste, ut ita nuda conspici possit. Hæc enim vestis in Co insulâ conficitur, per cujus nimiam subtilitatem quæ sunt interiora translucent.* Ex utrâque sententiâ conflata sunt hæc Isidori lib. 14. cap. 6. *Coos insula adjacens provinciæ Atticæ, in quâ Hippocrates medicus natus est, quæ, ut Varro testis est, arte lanificii prima in ornamentum fœminarum inclaruit.* Plinium enim & Solinum sequi videtur, cùm eam ins. facit vicinam Atticæ, quasi de *Ceo* agatur. Sed ad ins. Cariæam planè pertinet, quod ibi natus traditur Hippocrates. Is enim *Cous* fuit, non *Ceus*. His ita observatis facile erit eruere *Coi* etymon. Hebræis קו *cau tenue filum* est, vel *funiculus*, LXX σπαρτίον exponunt, & Symmachus σχοινίον, Job. 38. 5. Rursus ex קו *cau* est מקוה *nerum*, vel *opus subtilissimum* ex Ægypto advectum, 1. Reg. 10. 28. & 2. Paral. 1. 16. ubi vulgatus *de Coâ*, quasi sit loci nomen: Nec multò aliter Græci interpretes. Denique huc pertinet, quod קו *Co*. vel קוה *Coa* vocata est a Phœnicibus ins. texturæ delicatioris artificio nobilissima. Phœnices enim Coam aliquando tenuisse, vel inde apparet, quòd urbs insulæ cognominis olim dicta est Astypalæa. Strab. lib. 14. Ἡ δὲ τῶν Κῴων πόλις ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Ἀστυπάλαια. Nempe ab illâ ipsâ Astypalæâ Phœnicis filiâ. Hinc Stephanus Ἀστυπάλαια νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, &c. Δευτέρα πόλις ἐν Κῷ.

Coatra, pop. Coatram mont. inter Assyriam & Mediam incolentes. Lucan. lib. 3.

Æthera tangentes sylvas liquêre Coatra.

Cobali, dæmones erant in comitatu Bacchi Aristoph. Schol in Plut. κόβαλοι δαίμονές εἰσί τινες σκληροὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἀπατηλοί. Atque hinc Κοβαλεία est *versutia*, & *astus*. Origo vocis est חבל *Chebel*. Hebræi, Syri, ac Arabes, *funes*, *laqueos*, & *pedicas* sic vocant. Unde secundaria significatione est *techna*, *machinatio*, sic Psal. 19. 61. *Funes impiorum circumplexi sunt me*, id est *doli*.

Cocalus, Siciliæ rex, qui Dædalum Minois iram fugientem hospitio suscepit; quem cùm Minos illuc usque prosequeretur à Cocali filiabus fuit interfectus. Ovid. Met. 8. Stephanus *Cocalum* Dædali filium in Camico imperasse scribit.

Coche, vide *Valesium* ad Am. p. 288.

Cocintos, vel *Cocintum*, inter Leucopetram, & Lacinium promontorium. Vide Plin. 3. 5. De nomine Bochartus, Phaleg 3. 5. Eodem refero, inquit, quod Cocinthum quasi חק כתים *Chock Chittim*, *terminum Cittæorum*, veteres appellarunt extremum Italiæ promontorium, de quo Polybius lib. 2. Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν μεσημβρίαν ὃ προσαγορεύεται Κόκυνθος. Videtur esse quod vocant hodiè *Capo di Stilo*. Plin. 3. 10.

Cocinthum esse longissimum Italiæ promontorium aliqui existimant. Et in Antonio Cocinthum op. XXII. M. pass. distat à Scylace, vel Scylacio, hodiè *Schilaci*.

Cocles, vir Rom. qui Porsenna rege, per Sublicium pontem transire conante, solus hostium impetum sustinuit, donec a tergo pons à sociis frangeretur; quo facto, se cum armis præcipitavit in Tyberim; Et licèt vulnus acceperit in coxa, fluvium tamen tranando ad suos pervenit, unde est illud ab eo dictum, cùm ei in comitiis coxæ vitium objiceretur, *Per singulos gradus admoneor triumphi mei*. Val. Max. 3. 2. Virg. Æn. 8.

Illum indignanti similem similemque minanti
Aspiceres, pontem auderet quod vellere Cocles.

Prop. lib. 3.

Coclitis abscissos testatur semita ponte.

Juvenal. Sat. 8.

Quid miraretur cum Coclite Mutius, & quæ
Imperii fines Tiberinum virgo natavit.

Est autem *Cocles*, idem quod *unoculus*. Originem ponit Varro lib. 6. *Ab oculo*, inquit, *cocles, quasi ocles dictus*, qui unum haberet oculum. Verùm omninò corruptum ex Græco κύκλωψ, quod notat μονόφθαλμον. *Cocles* verò *unoculum* notare, præter Varronem docet Plaut. Curculionis act. 3. sc. 1.

LY. *Unocule salve*. Cu. *Quæso deridesne me*?
LY. *De Coclitum prosapiâ te esse arbitror.*

Ubi per Coclites non Romanorum familiam intelligit, sed Arimaspos, ut notat Turnebus Advers. 23. 16. Idem judicium esto de illo Ennii apud Varron. lib. 6.

——— *Decem coclites, quos montibus summis*
Ripheis fodere. ———

Nam Arimaspos in Ripheis montibus ponunt Herodotus & alii. Addam & Plinii locum 2. 37. *Qui altero lumine orbi nascerentur, coclites vocabantur*. Vide Cyclops.

Cocytus, flu. Campaniæ exiguus, in Lucrinum lac. influens; qui à Poëtis flu. inferorum nominatur, seu potiùs fingitur, a Styge profluens. Nomen habere videtur ἀπὸ τοῦ κωκύειν, hoc est à *gemendo* & *lamentando*. Sen. in Her. Fur.

Palus inertis fœda Cocyti jacet;
Hic vultur, illic luctifer bubo gemit,
Omenque triste resonat infaustæ strigis.

Virg. Æn. 6.

Cocyti stagna alta vides, Stygiamque paludem.

Idem ibid.

Hinc via Tartarei quæ fert Acherontis ad undas,
Turbidus hic cœno vastaque voragine gurges
Æstuat, atque omnem Cocyto eructat arenam.

Idem Georg. 4.

Quos circum limus niger, & deformis arundo
Cocyti, tardáque palus innabilis undâ.

Horat.

Visendus ater flumine languido Cocytus errans.

Claudianus de Raptu Pros. lib. 2. non sine allusionis nomine.

——— *Presso lacrymarum fonte resedit Cocytus.*

Apollodorus apud Stobæum: Κωκυτὸν δὲ ποταμὸν ἀπεκάλεσαν ἀπὸ τοῦ κωκύειν, ὅς ἐστιν Στυγὸς, καὶ συγγενέστερος ἀπορ-ρώξ. Pausan. lib. 1. Πρὸς δὲ τῇ Κιχύρῳ λίμνη ἐστὶν Ἀχερουσία καλουμένη, καὶ ποταμὸς Ἀχέρων, καὶ Κωκυτὸς ὕδωρ ἀτερπέστατον.

Stat. 1. Theb.

——— *Inamœnum fortè sedebat*
Cocyton juxtà, resolutáque vertice crines
Lambere sulfureas permiserat anguibus undas.

Silius Punic. 13.

Parte alia torrens Cocytos sanguinis atri
Vorticibus furit, & spumanti gurgite fertur.

Codanus sinus, mare quod inter Scandinaviam & Cimbricam Chersonesum longè latèque se eas subit ad instar sinûs ingentis, rigatque etiam oram litoralem Germaniæ & Poloniæ. Dicitur etiam *Suevicum*, seu *Balticum mare*: cujus partes sunt sinus Botnicus, & Finicus; quanquam sint qui credant Codanum sinum esse tantùm illam partem maris Baltici, quæ est inter Jutiam, Scaniam, & Norvegiam, ubi ins. *Codanonia*, vulgò *Zeeland*.

Codrus, ultimus rex Atheniensium fuit. Melandri filius; qui cùm Lacedæmonii gravi bello Atticos premerent, respondisset Pythius, *Quorum dux ab hoste esset occisus, eos futuros superiores*, depositâ veste regiâ, pastoralem cultum induit, immissusque castris hostium de industriâ rixam ciens, interemptus est, ut narrat Paterculus. Horat. 3. Od. 9.

Codrus pro patriâ non timidus mori.

Ab hoc proverbium *Codro generosior*. Vide Just. lib. 2. Val. Max. 5. 6. Cic. Tuscul. 1. Apud Virg. Ecl. 5. *Codrus* Pastoris nomen est, perinde ut *Alcon*.

——— *Si quos aut Phyllidis ignes,*
Aut Alconis habes laudes, aut jurgia Codri.

Ubi malè Servius ad Codrum Atheniensem refert, quem eo nomine Scaliger notavit animadversionibus Euseb.

Codrus, poëta quidam pauperrimus, cujus paupertas proverbio locum fecit, ut dicamus *Codro pauperior*. Juv.

Lectus erat Codro Proculâ minor.

Martial.

Plus credit nemo, quam totâ Codrus in urbe
Cùm sit tam pauper, quomodo cæcus amat?

Malum poëtam fuisse Codrum è Juv. discimus. Sat. 1.

Vexatus toties rauci Theseide Codri.

Cœlesyria, vel *Cœlosyria*, tota est regio ultrà Seleucidem, in Ægyptum & Arabiam recedens. Sed propriè quæ Libano, & Antilibano terminatur. Nomen sortita est à *concavitate*, quam Græci κοιλότητα vocant, populi Κοιλόσυροι. Dionys. Perieg.

Ἣν Κοίλην ἐνέπουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτὴν
Μέσσην καὶ χθαμαλὴν ὄρεα δύο στέψεις ἔχει.

Sunt & quibus Syrophœnices iidem sunt cum Cœlesyris. Res patet ex his Eunapii de Libanio. Ὁ πάντες οἱ Συροφοίνικες ἔχουσι κατὰ τὴν ὁμιλίαν σύνταξιν ἡδὺ καὶ κεχαρισμένον, τοῦτο παρ' ἐκείνου λαβεῖν μετὰ παιδείας ἔξεστι. *Quod suave & jucundum habent in vulgari colloquio omnes Syrophœnices, hoc ab illo cum eruditione petere licet*. Idem Eunapius. Λιβάνιον δὲ Ἀντιόχεια μὲν ἤνεγκεν, ἡ τῆς Κοίλης καλουμένης Συρίας πρώτη πόλεων. *Libanium quidem produxit Antiochia, Cœlesyria quam vocant metropolis*.

Cœlimontana, porta urbis Romæ. Junioribus *Asinaria* vocatur. Hodiè *S. Joannis* nonnullis dicitur. Marlianus in suâ Româ.

Cœlius, mons unus è septem urbis Romæ, quem Tiberius

berius Imp. teste Suetonio *Augustum* appellari jussit. Tacitus ait eum primo *Querquetulanum* vocatum. Eundem *Tuscum vicum* postea dictum scribit Varro de L. L. lib. 4. *Mastarna* olim appellatum à Tuscis, ex vetustâ quâdam inscriptione patet. Hunc à *Coele* Vibennâ Hetruscorum duce, qui Tarquinio superbo suppetias tulit, denominatum volunt.

Cœlis, gens Attica. Hesychius. Κοιλὴ, δῆμος Ἀττικῆς, ubi nonnulli Κοίλη legendum volunt.

Cœiambe, Ptol, Gedrosiæ urbs. *Cambaia* hodiè dici videtur. Legitur & *Eœambe* & *Cœambe*.

Cælus, Saturni pater. Eusebius de Phœnicum Theologia loquens sic ait: *Post triginta duos annos* regni Cœli Saturnus ejus filius, insidiis propè fontes ac fluvios locatis, patrem captum execuit, unde sanguis in fontes ac fluvios stillavit: qui locus his etiam *temporibus visitur*. *Cælum* autem hunc Diod. lib. 4. scribit peritissimum fuisse cursuum astrorum temporumque: & annum digessisse, unde illi *Cælo* nomen, rudesque homines artes docuisse & humanitatem, regnasse circa Septentrionem & Occidentem in Africâ genuisseque ex variis uxoribus liberos quinque & quadraginta.

Cœnænum, Germ. urbs. Ptol. vulgò *Laubenburg*, teste Villanovano. Est autem in Saxonia inter Lunebuigum, & Lubecam.

Coiberga, urbs Germ. in Duc. Pomeraniæ ulter. in orâ maris Baltici sub dom. Elect. Brandeburgici. Long. 38. 18. Lat. 54. 00.

Colcestria, op. Angl. in Essexiæ Com. ad flu. *Colne*, 6. m. p. ab orâ maris Germ. nota clade ipsi illatâ hisce ultimis temporibus ob causam Regiam, & natalitiis D. Helenæ: olim *Colonia* dicta fuit. Distat 5. milliaribus tantum à Suffolcia provinciâ & 35. à Londino in Cæciam.

Colchi, Carcorum Emporium in Indiâ intrà Gangem. Ptol. Vide Boch. de Anim. Bibl. l. 2. p. 489. *Cochin* hodiè.

Colchinium, Dalmatiæ op. à Colchis conditum, quod postea *Olchinium* dictum est. Plin.

Colchis, *idis*, regio Asiæ juxtà Pontum, regnum Æetæ regis & Medeæ patria, Corace monte (qui est Tauri pars) à septentrione, ab ortu Iberiâ, à meridie Phaside, ab occid. Euxino Ponto clausa. Huc ferunt Jasonem cum Argonautis navigasse, Medeæque artibus adjutum, aureum vellus inde retulisse. Est autem hæc regio venenorum feracissima, quæ res videtur locum fecisse fabulæ, quam de Medeæ veneficiis comminiscuntur poëtæ. Horat. Carm. 2.

Ille & venena Colchica
Et quicquid usquam concipitur nefas,
Tractavit. Idem in Epodis:
Herbasque quas & Colchis atque Iberia
Mittit venenorum ferax:

Colchos autem Ægyptiæ originis esse constans fama est apud vett. Dionys. vers. 689.

Πὰρ δ' ἀμυχὸν πόντοιο μετὰ χθόνα Τυνδαρείων
Κόλχοι ναιετάουσι, μετήλυδες Αἰγύπτοιο.

Herod. lib. 2. Φαίνονται μὲν γὰρ ἐόντες οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι. Diodorus lib. 1. Φασὶ τοὺς Αἰγυπτίων τινὰς καταλειφθέντας περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην συστήσασθαι τὸ τῶν Κόλχων ἔθνος. Strabo etiam lib. 1. meminit Ægyptiorum in Colchos μεταναστάσεως. Et Amm. lib. 22. Colchos appellat *Ægyptiorum antiquam sobolem*. Boch. Inde *Colchis* ponitur pro Medeâ Horat. in Epod.

Non huc Argoo contendit remige pinus
Neque impudica Colchis intulit pedem.

Juvenal. Sat. 6.

Credamus tragicis quicquid de Colchide torvâ
Dicitur. ———— ————

Propert. lib. 2.

Seu mihi Circæo pereundum est gramine, sive
Colchis, Colchiacis urat ahena focis.

Lege *Iolciacis*. Idem 3. 5.

Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros
Egit, & armigerâ prælia sevit humo.

Mart. lib. 4.

Ignipedes possit sine Cholchide vincere tauros.

Colias, promont. vel litus Atticæ in vico Phalereo, ubi & Venus *Colias*. Dionysius Periegetes Taprobanen ins. *Coliada* vocat:

Αὐτὰρ ἐς Κωλιάδος μεγάλην ἐπὶ νῆσον ἵκοιο,
Μητέρα Ταπροβάνην Ἀσιηγενέων ἐλεφάντων.

Collatia, op. in prin a Italiæ regione, ab Albanis, ut creditur, conditum, & à Tarquinio Superbo instauratum, collatâ eum in usum à Pop. Romano pecuniâ: unde & nomen putatur accepisse, ut refert Servius enarrans illud Virg. Æn. 6.

Hi tibi Nomentum & Gabios, urbemque Fidenam,
Hi Collatinas imponent montibus arces,
Laude pudicitiæ celebres.

Ex hâc enim urbe ortum traxit Tarquinius Collatinus, Lucretiæ maritus. Sil. lib. 8.

Quos Castrum, Phrygibusque gravis quondam
Ardea misit,
Quos celso devexa jugo Junonia sedes
Lanuvium, ac altrix casti Collatia Bruti.

Livius hoc op. interius in agro Sabinorum collocare videtur lib. 1. ubi pugnam Tarquinii Sabinorumque ad sinistram Anienis ripam recenset. Verùm aliter ain tradiderunt authores, quorum sententiâ in Latio cis Anienem fuerit. Plin. 3. 5. Et Servius ad præscriptum Virgilii locum. Ciceronis tempore adhuc extitisse *Collatiam* ipse testis est in Orat. prima contra Rulium. Sed & Strabo post eum lib. 5. testatur suo ævo extitisse etiam, verùm κώμην tantum, i. e. *vicum*.

Collatina, Romæ porta. Item dea quæ collibus præsidebat.

Collatinus, unus ex 7. Romæ collibus.

Collentum, urbs Dalmatiæ versùs oram maris Adriatici. Nunc *Varcevo* dicitur; estque ferè med. inter Jaderam ad occas. & Scardonam ad ort. sub domin. Venetorum.

Collina, Romæ porta in colle Quirinali sita (unde & nomen accepit) non procul a Veneris Erycinæ templo. Ovid. Fast. 4.

Templa frequentari Collinæ proxima portæ
Nunc decet. à Siculo nomina rege tenent.

Eadem & *Salaria* vocata, propterea quòd per eam *sal* ferebant Sabini. Tacit. Annal. 3.

Collops, geminus, magnus & parvus, urbs Africæ litor. in Mauritaniæ confin. magnus idem cum Cullo, parvus est op. orientalius, nunc Larobo, teste Moletio.

Colocia, *Colocz*, urbs Archiep. Hungariæ ad Danubium, 6. leuc. à Quinque Ecclesiis, sub dom. Turcarum.

Colœphryx. Bœotiæ mons. Hesychius. Κολοίφρυξ, Ταναγραῖος Ἀλεκτρυών, καὶ ὄρος Βοιωτίας. Id etymolog

deserto, & in mare mediter. se exonerat, inter Tripolin novam, & promont. Mezratam, propè Leptim.

Cinyras, vir quidam ditissimus cujus opes abiêre in proverbium; *Cinyræ opes*. Item Phœniciæ rex, cujus regia *Byblos* civitas fuit, teste Strab. lib. 16. Tertius rex Cypri, Cilicis filius, qui cum Myrrhâ filiâ suâ, nutricis astutiâ, ignarus concubuit, à quo illa *Cynareia* dicta. Ovid. Met. 10.

——— *At virgo Cynareia pervigil igne*
Carpitur indomito ———

Fabulam fusissimè tractat ingeniosus poëta ubi suprà. Hesychius. Κινύρας, Ἀπόλλωνος καὶ Φαρνάκης παῖς. βασιλεὺς Κύπρου. Suidas: Κινύρας ἐκλήθη παρωνύμως τῇ κινύρᾳ, ab instrumento musico scilicet.

Cinyria, Cypri op. olim, nunc pagus, *Gendinar Lusignano*.

Cios, emporium Phrygiæ, à *Cio*, Herculis comite. Item fluvius ejusdem nominis, de quo Dionysius vers. 806.

Ἠχί περ ἱμερόεντος Κίου προχέουσι ῥέεθρα.

Plin. 5. 32. *Cios cum oppido ejusdem nominis, Phrygiæ emporium, à Milesiis quondam conditum.* Item Bithyniæ civitas, *Prusias* postea vocata.

Circæum, promont. Latinorum in Italiâ Ptol. hodiè *monte Circello* Leandro. Procopius Gothicorum lib. 1. *Circeium haud modico tractu in mare porrectum, insulæ speciem fert, adeoque videtur insula tam prænavigantibus, quàm terrestri itinere prætereuntibus.* Quin Strabonis libro quinto describitur Κιρκαῖον ὄρος νησιάζον θαλάττῃ τε καὶ ἕλεσι. Nec multò aliter Servius in 3. Æn. *Qui nunc Circeius mons, à Circe dicitur, aliquando, ut Varro dicit, insula fuit, nondum siccatis paludibus, quæ eum dividebant à continente.* Sed & multò ante Theophrastus Hist. Plant. lib. 5. cap. 8. postquam in Latino agro Circeium promont. descripsit robore, myrto, ac lauro consitum, addit, Λέγειν τοὺς ἐγχωρίους ὡς ἐνταῦθα ἡ Κίρκη κατῴκει· καὶ δεικνύειν τὸν τοῦ Ἐλπήνορος τάφον, ἐξ οὗ φύονται μυρρίναι, ... τὸ δὲ μῆκος τὸ μέγιστον ἀεὶ ὀγδοήκοντα σταδίους. Virg. Æn. 4.

Proxima Circææ raduntur litora terræ,
Dives inaccessos ubi Solis filia lucos
Assiduo resonat cantu tectisque superbis
Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,
Arguto tenues percurrens pectine telas.

Quod hausit ex Hom. Odys. 5.

——— Μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι Νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι πέτμεν ἐοῦσαν·
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.

Circæi, autem quod *Circæum* Ciceroni, *Circeium* Straboni op. fuit Volscorum in Latio, inter Asturam & Terracinam, in ora litoris maris Tyrrheni. Nunc autem diruta jacet propter paludes Pomptinas. In ejus ruderibus est pag. *S. Felicis* dict. cum Turri ad radices Circæi mont. 10. mill. à Terracinâ in occ.

Circassi, pop. Tartariæ in Asia, juxtà mare Caspium. Eos pluribus descripsit Olearius in Itinerario Persico, uti & Herbertus. Habitant inter Caspium mare, & flu. Rhaam & Tanain ex parte. Proprios habent Principes, sed subsunt dominio M. Ducis Moscoviæ. Eorum urbs præcipua *Terki* dicitur, ibique aliàs Albania quibusdam.

Circe, Solis & Perses nymphæ filia, veneficiorum peritissima, quæ Sarmatarum rege, cui nupserat, veneno sublato, regnoque per scelus parto, cùm crudelius imperaret, ab incolis pulsa in Italiam profugit & in Circæo monte (qui antiqui olim Latii terminus erat, & efficacissimis herbis abundabat) sedem sibi delegit, ubi cùm Glaucum marinum Deum adamaret, Scyllam puellam, quam ille deperibat, infectis fontibus, in monstrum marinum commutavit: Ulyssem item vi tempestatis ad se delatum hospitio suscepit, sociosque ejus, quos ob intemperantiam in porcos commutaverat, ei restituit, cui & Telegonum filium peperit. Virgilius in Damone.

Carminibus Circe socios mutavit Ulyssis.

Idem Æneid. 4.

Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus herbis
Induerat Circe in vultus ac terga ferarum.

Horatius lib. 1. ep. 2. ubi de Ulysse.

Sirenum voces, & Circes pocula nosti,
Quæ si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
Sub dominâ meretrice fuisset turpis & excors;
Vixisset canis immundus vel amica luto sus.

Postremò & Picum Latinorum regem, quòd uxorem suam nomine *Canentem* sibi præferret, in avem sui nominis commutavit. Quam fabulam prolixiùs ab Ovid. Met. 14. relatam Virgilius in 3. versus contraxit. Æn. 7.

Picus equûm domitor, quem capta cupidine conjux
Aurea percussum virgâ versumque venenis
Fecit avem Circe, sparsitque coloribus alas.

Cicero in Verr. *Repentè ex homine, tanquam aliquo Circes poculo factus est Verres.* Tibullus Panegyr. ad Messalam:

Solum nec doctæ verterunt pocula Circes.

Hanc Apollon. lib. 4. vocat.

——— Πέρσης τε καὶ Ἠελίοιο θύγατρα.

Ubi Scholiastes ex quorundam opinione tradit fuisse Æetæ & Hecates filiam, Medeæ sororem. Plautus Epidico:

Abi modò intrò, atque hanc asserva Circam, Solis filiam. i.e. meretricem & veneficam. Sedes ejus in Italia. Virg. Æn. 7.

Proxima Circææ raduntur littora terræ,
Dives inaccessos ubi Solis filia lucos
Assiduo resonat cantu, tectisque superbis
Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,
Arguto tenues percurrens pectine telas.

Habuit ex Homero Odys. 5.

——— Μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν ἐϋπλόκαμος, τὴν δ' ἔνδοθι πέτμεν ἐοῦσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόσε δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει
Δαιομένων, ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ
Ἱστὸν ἐποιχομένη χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.

Significatur autem per Circen voluptas, quâ in belluas & sues immundas homines mutantur, quemadmodum Socratem docuisse, Xenophon tradit, lib. de dictis & factis Socratis. Horat. lib. 1. ep. 2. *meretricem* interpretatur. Cur autem sparsa sit hæc fama in Græciam, Circen fuisse veneficam, adeoque vicinas terras, Latium putà,

putâ. & Tyrrheniam scatere herbis veneficis, rationem reddit vir magnus de Phœn. Col. lib. 1. c 33. Siquidem hoc veteres constanter docent. Æschylus in Elegiis.

Τυῤῥηνὸν γενεὰν φαρμακοποιὸν ἔθνος.

Gens Tyrrhena suis clara veneficiis.

Theoph. Hist. Plant. lib 9 cap. 15. Φαρμακώδεις δὲ δοκοῦσι εἶναι τόποι μάλιστα μὲν ἔξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυῤῥηνίαν καὶ τὴν Λατίνην. Aristot. in Mirabil. Λέγεται δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν, ἐν τῷ Κιρκαίῳ ὄρει φάρμακόν τι φύεσθαι θανάσιμον. Schol. Apollonii ad lib. 3. Argon. Περὶ τὴν Ἰταλίαν ᾤκησεν ἡ Κίρκη, ὅθεν ὄρος Κιρκαῖον, ἀπ' αὐτῆς πολυφάρμακον. Strabo lib. 5. Φασὶ δὲ καὶ πολύῤῥιζον εἶναι τὸ Κιρκαῖον ὄρος. Iis nempe radicibus abundat, quarum in veneficiis usus est: id enim tradidisse veteres suspicatur, τῷ μύθῳ περὶ τῆς Κίρκης συνοικειοῦντες, *ut fabula de Circe accommodarent.* At verò tam Circes fabula, quæ suis incantamentis fertur immutasse rerum species, quàm quod φαρμακώδης volunt fuisse Latinum solum, confictum videtur à Phœnicibus, qui *Latinum*, & *Latinos* dici putaverint ἀπὸ τῆς φαρμακείας, i. e. *ab incantationibus.* Quia Phœnicio termone לט *Lat*, cujus plurale לטים *Latim*, vel לטין *Latin* est *incantatio.* Simile Græcorum commentum de Circe sepultâ in unâ de Pharmacusis Atticæ insulis, non procul à Salamine. Strabo. lib. 9. Ἐνταῦθα δὲ καὶ αἱ Φαρμακοῦσαι, δύο νησία, ὧν ἐν τῇ μείζονι Κίρκης τάφος δείκνυται. Nempe aliud non succurrebat, cur *Pharmacusa* dicerentur. Bochartus.

Circenses ludi, certaminis curulis genus erat in honorem *Consi*, consiliorum Dei institutum, ita dictum quòd in *Circo* peragerentur. Horum 7. erant, ut ex Varrone Gellius, 3 10 notat. Cæterùm de Circo, de pompâ, ludisque Circensibus videndus est Dionys. Halicarn. lib. 7. & Solinus, cap. 45. ubi plura notavit Salmasius quæ ad eorum explicandam historiam pertinent. Scripsit de Circensibus ludis & peculiarem librum Casaubonus, cujus ad Suetonium & Athenæum meminit, sed hactenus editus non est.

Circesium, seu *Constantina* op. Mesopotamiæ, ad confluentes Chaboræ in Euphratem flu. 20. mill. infrà Tapsacum, è reg. Arabiæ Desertæ. *Alchabur.* quibusdam.

Circestria, Cirencester, Vulgò *Ciceter*, op. Angliæ in Com. Glocestriæ, 10. mill. à Glocestria in ort. juxtà amnem Corinum.

Circi, urbis Romæ fuêre, 1. *Maximus*, in valle inter Palatinum & Aventinum M. apud Velabrum; de quo Ovidius lib. 6. Fastorum.

Quà Velabra solent in Circum ducere pompas.

Idem lib. 2. ejusdem operis:

Quaque jacent valles, Maxime Circe, tua.

2. *Flaminius*, sic dict. quòd esset in campo Flaminio, ibi nunc ædes S. Catharinæ, & funes fiunt haud procul à Capitolio. 3. *Agonalis*, qui erat ubi nunc *Piazza Navona*, platea Romæ pulcherrima, & oblonga in meditullio urbis. 4. *Neronis*, qui fuit ad radices montis Vaticani, ubi obeliscus erectus conspicitur. De his consule Romam antiquam Famiani Nardini.

Circidius, flu. Corsicæ, vulgò *Le Ripe.* Oritur propè Cruzanum vicum, & cadit in mare Mediter. juxtà Sipeum, inter Calvium ad Bor. & Sagonæ rudera ad aust. versùs Casalum sinum.

Circius, ventus Gall. Narbon. peculiaris, reliquis cœli partibus ignotus, inter Corum & Aparctiam spirans, nulli ventorum violentiâ inferior, quippe qui & onusta percellat plaustra, & ædium tecta secum rapiat. *Circius* verò *à vertigine* dictus putatur, eò quòd in orbem circumagatur. Lucan. lib. 1.

——*Solus sua littora turbat*

Circius, & tutâ prohibet statione Monæci.

Circumcelliones, hæretici quidam errones, ac deploratæ audaciæ qui ut sibi famam pararent, sibi ipsi manus violentas intulêre. Eccles. Hist.

Ciris, dicitur Scylla, Nisi regis filia, in avem Cirim transformata. Ovid. Met 8.

——*In avem mutata vocatur*

Ciris, & à tonso est hoc nomen adepta capillo.

Ἀπὸ τοῦ κείρειν à *tondendo* scilicet. *Cirin* autem *alaudam* interpretes exponunt, *Ciphium* Gesnerus. Duo verò Scaligeri eam avem faciunt, quæ vulgò *Egretta* vocatur, Gallis Taurinis *Garzeta.* Vide sis ipsos, Patrem quidem Exoter. Exercit. 232. & ad Aristot. de Hist. Animal. lib. 2. Sect. 29. Filium verò ad Carm. Virgilianum quod *Ciris* vocatur, nisi Catullus ejus poëmatis sit author.

Cirphis, urbs Phocidis. Strabo. Lege *mons*; sic enim vocabatur ὄρος Parnasso adjacens, teste Pindari Scholiaste.

Cirpu, Valeriæ Ripensis urbs. Lib. Notit.

Cirrha, vel *Cyrrha*, op. Phocidis ad radicem Parnassi, in quo Apollo religiosissimè colebatur. Lucan. lib. 3.

Phocaicas Amphissa manus. scopulosaque Cyrrha.

Mart. ad Val Flaccum lib. ep. 77.

Quid tibi cum Cyrrhâ, quid cum Permessidos unda?

Juvenal. Sat. 7.

Quis locus ingenio nisi cum se carmine solo

Vexant, & dominis Cyrrha Nysaque feruntur?

Id est Apollini & Baccho.

Statius Theb. 2.——*Jamque ardua Cyrrha*

Pollutamque suo despectat Phocida busto.

Moschopulus: Κίῤῥα πόλις ἀπέχουσα Δελφῶν σταδίους ἑξήκοντα, καὶ Κιῤῥαῖον πεδίον παρ' αὐτὴν τὸ παρακείμενον αὐτῇ. Quod Scholiastica illa vulpes verbatim subduxit Harpocrationi. Vide Barthium ad Stat. Theb p. 287.

Cirrhæi, gentes olim propè Athenas habitantes, unde *campus Cirrhæus.* Æschines contrà Ctesiphontem.

Cirtha, vel *Cirta*, Numidiæ urbs. Strabo lib. 7. munitissimam fuisse ait, & optimè structam, Micipsæ potissimùm operâ, qui Græcos in eam habitatum deduxit, ac tantum effecit, ut decem equitum millia, & peditum viginti emitteret. Hodiè *Constantia.* Long. 26. 50. Lat. 31. 20.

Cerisa, seu *Certissa*, op. Pannon. infer. in Hungaria. Brietio & al. est Castrum *Czernick* in colle, juxtà amnem cogn. inter Gradischiam & Posegam, urbes recentes in Sclavoniâ, 7. mill. à Savo in Bor. Quanquam ali credant esse vicum *Ezech*, inter Posegam & Savum.

Cisamus, *Chisamo*, castrum Cretæ inf. in ora Bor. versus occasum, propè Cimarum promont. Long. 52. 18. Lat. 34. 50.

Cissa, *Quiso*, flu. Cappadociæ inter Xylinam & Apsarum op. apud limites Colchorum. Item parva ins. ante ostia Timavi. Plin.

Cisse, op. Mauritan. Cæsar. in orâ, inter Rusconiam al

ad occ. & Ruscurium ad ort. apud Serbetis ost. *Cissi* Moletio.

Cisseus, Thraciæ rex, pater Hecubæ, quæ inde *Cisseis* dicta. Virg. Æn. 7.

——— Nec face tantùm

Cisseis prægnans ignes enixa jugales.

Item Apollinis cognomen Macrob. Sat. 1. 18. Ὁ Κισσεὺς Ἀπόλλων, ὁ Καβαῖος, ὁ μάντις. Ubi Meursius reposuit: ὁ καὶ Βάκχος. Silent alii. Nos (inquit doctiss. Jac. Gronovius) ultimum, tanquam nimis commune, mutabamus in Μάσπερις. Sic enim Liberum apud Caras vocatum testis est Stephanus: Μάσαυρα, inquit, πόλις Αυδίας ——— καὶ ἡ Μᾶ παρὰ τῆς Ἥρας ἱερωτεῦσαι, πρὸς ὃν τὸ βρέφος; Ἀρέος ἔφη. καὶ παρὰ Καρσὶν ὁ Διόνυσος Μάσαρις ἐντεῦθεν ἐκλήθη. Sed omninò sic locus totus scribendus est. Ὁ Κυνδεὺς Ἀπόλλων, ὁ Ἡλιοφανῖος ὁ Μῆνις. Vel sola Procli verba persuadebunt. Μῆνις γὰρ αὖ καὶ οὗτος ἐστιν, ὥς φησι, καὶ Μῆνις πάντων γενέτωρ καὶ Ἔρως πολυτερπής· αὐτός τε ὁ Διόνυσος καὶ Ἡλιοφανῖος συνεχῶς ἀναμίξας).

Cissus, op. Thraciæ geminum, unum apud Tzurulum urb. *Kesse* dictum. Al. in confin. Macedoniæ apud Amphipolim & Serras urb. *Cis* Leunclavio.

Cissusa fons Bœotiæ inter Thebas & Haliartum ubi Bacchum fabulatum arbitrantur.

Cistertium. *Cisteaux*, pag. cum Cœnobio in Burgundia, & territorio Cabillonensi: unde cœpit Ordo Monachorum Cisterciensium.

Citarini, pop. Siciliæ, quorum op. *Citaria* excisum in ora occid. inter Drepanum & Panormum.

Citarius, mons Ptol. *Titarus* Straboni, *Xerolibado* Sophiano, mons Macedoniæ Bermio M. contiguus.

Cithæron, *M. di Stives*, mons Bœotiæ clarissimus, cujus radicem Asopus amnis alluit. Servius credidit alterum esse ex jugis Parnassi, quod omnium Geographorum judicio secus se habet. Est enim à Parnasso discretus, & ab eo plus quàm 30. m. p. dissitus, clade Penthei, & Actæonis, Cadmi nepotum, nobilissimus, quorum illum Bacchæ, hunc canes ibi discerpsisse narrantur. Nomen ei fecêre קתרי *Kethare*, petræ sc. ut & *Cytheris* insulæ Laconicæ, de quâ deinceps, quia Cithæron est vel maximè saxosus & confragosus; unde est quod in eo Nonnus passim describit σκοπιὰς, πέτρας, ἰξύνας, Dionysiac. lib. 5. & 45. Et apud Aristoph. in Bacchi orgiis.

Κιθαιρώνιός τ' ἠχώ,

Μελαμφυλλά τ' ὄρη δάσκια, καὶ νάπαι

Πετρώδεις βρέμονται.

Id est, *Echo Cithæronia, & nigris foliis opaci montes & petrosi Cithæronis clivi fremunt*. Et in Bacchis Euripidis vers. 38. Bacchæ per Cithæronem oberrantes ἀνορόφοις ἧνται πέτραις, *sedent in excelsis petris*, Et vers. 703. non sine allusione ad miraculum Mosis, Num. 20. 11.

Θύρσον δέ τις λαβοῦσ' ἔπαισεν εἰς πέτραν,

Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.

Thyrsumque sumens una percussit petram,

Et inde aquarum roscidus fluxit latex:

Et vers. 589. Pentheum deprehendunt in insidiis λευρᾶς ἐπὶ πέτρας, *à lævi petrâ*. Et vers. 1095. eum impetunt lapidibus ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν, *conscensâ rupe oppositâ*. Et vers. 1135. discerptus jacet Pentheus ὑπὸ τυφλαῖς πέτραις, *sub cæcis saxis*. Sic apud Theocritum Idyll. 26.

Πενθεὺς ἀλιβάτω πέτρας ἀπὸ πάντ' ἐθεώρει.

Cuncta videt celsa rupis de vertice Pentheus.

Et Ovid. Met. 3. canes in Cithærone sequuntur Actæonem.

Per rupes, scopulosque, aditùque carentia saxa.

Et apud Senecam Oedipus ita loquitur Thebaidos penè initio.

Ibo, ibo quà prærupta prætendit juga

Meus Cithæron, quà peragrati celer

Per saxa montis jacuit Actæon suis

Nova præda canibus.

Prop. lib. 3. *Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem*

Sponte suâ ad muri membra coisse ferunt.

Hæc doctissimus Bochartus. Lactantius autem lib. 1. cap. 22. aliam nominis hujus originationem nobis exhibet; est autem talis: *Sacra Liberi Patris primus Orpheus induxit in Græciam, primusque celebravit in monte Bœotiæ Thebis (ubi Liber natus est) proximo: qui cùm frequenter citharæ cantu personaret, Cithæron appellatus est*. Fuit sanè Bacchi sacrificiis notissimus hic mons. Virg. Æn. 4.

——— Qualis commotis excita sacris

Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho

Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. Met. 3.

—— Festus faciendà ad sacra Cithæron

Cantibus & clara bacchantum voce sonabat.

Statius Theb. 2.

Ipse etiam gaudens nemorosa per avia sanas

Impulerat matres Baccho meliore Cithæron.

Saltum vocat Solinus cap. 13. ut *nemorosum* h. e. Papinius. Euripides Phœnissis:

Ὦ ζαθέων πετάλων πολυθρεμμονέστατον νάπος,

Ἀρτέμιδος χιονότροφον ὄμμα Κιθαιρών.

Eidem in Bacchis δάσκιον ὄρος dicitur. Val. Flac. lib. 5.

——— Bœotia qualem

Thyas, & infelix cuperet vidisse Cithæron.

Seneca Oedipo: *Latus Cithæron pabulo semper novo*

Æstiva nostro prata submittit jugo.

Attius: *Sanctus Cithæron semper viridantibus fœtis.*

Nonnus Dionys. lib. 25.

——— Ἐστορέσαντο δέ μοι μέλποντες

Πενθαλίῳ ἔο χεῖρα γέρων ὀρέων Κιθαιρών.

Citharistes seu *Citarista*, urbec. fuit Gall. Narbon. in Provinciâ, med. inter Massiliam & Telonem, 18. mill. ab utraque, nunc pag. *Ceireste* dict. propè Araunum amnem, 1. leuc. ab orâ maris Mediter. & ab urb. Civitate dicta, *La Cioutat*, quæ crevit ex ipsius ruinis. Promont. autem *Citharistes* in eo tractu est *Cap de Laigle* propè Civitatem.

Citrum, *Chitro* Sophiano, *Zotrivar* Leunclavio, op. gem: Unum in Thessalia, *Zotrivar*; alt. Macedon. *Chitro*, quod & Pydna, à Thessalonica 30. m. p. in aust.

Citium, vel *Citizum* vulgò *Zeits*, urb. Saxoniæ sup. in Misniâ, sub Dominio Episcopi Naumburgens. 5. leuc. Germ. à Lipsiâ in aust.

Citadella, urbec. Hispaniæ, Minoricæ ins. præcipua. Vide *Jamna*.

Civaro, *Chambery*, urbs Allobrogum, Sabaudiæ caput, in planitie ad amn. *Laif* dist. 3. leuc. à confin. Franciæ, versus arcem Barranam, & 18. à Lugduno in ort. Long. 27. Lat. 44. 50.

Civitas, *La Ciontat*, urbec. Gall. in Provincia, cujus vina commendantur, media inter Massiliam & Telonem.

Civitas Legionum in Anglia, duplex est: Una Deva, seu Cestria, Legio XX Victrix vulgò *Chester*. Vide *Deva*. Alia quæ *Isca Silurum*, Legio XI. Augusta. vulgò *Caerleon*. Vide *Isca Silurum*.

Civitas nova, *Neustat*, urbs Germ. in Austriâ, 6. leuc. à Vienna ad merid. & 12. ab Arrabone in occasum.

Civitas vetus, *Civitavecchia*, op. Ital. in ditione Pontificiâ, 40. milliaribus à Roma in orâ maris Mediterranei.

Clagenfurtum, op. amplum Germ. in Carinthia, 2. m. p. à Savo flu.

Clampetia, locus Italiæ in Brutiis. Plin. 3. 5. Mela lib. 2. cap. 4. à freto Siculo versùs Galliam & Varum flumen, progrediens; *Hinc*, inquit, *in Thuscum mare est flexus*, *& ejusdem terræ latus alterum Medama*, *Hippo*, *nunc Vibon*, *Temesa*, *Clampetia*, *Blanda*, *Buxentum*, &c. Apud Livium lib. 40. corruptè *Dampetia* legitur. Latini omnes hanc *Clampetiam* vocant, additâ literâ tertiâ initiali, ut in multis aliis vocabulis, cùm Græci Λαμπετίαν illam appellarint. Sic Stephanus ex Polybio. Lycophroni verò est Λάμπετις Poëticè pro Λαμπετία. Malè vulgò Λαμπέτεια. In situ ejus quoque omnes ferè conveniunt, ut sit *Mantia*, sive *Amantia* hodierna.

Clanes, flu. à Vindelicis ortum habens, à quibus per valles excurrit, & Istri alveum intrat. Strabo lib. 4. Lazio *Glan* dicitur.

Clanius, qui & *Clanis*, flu. Campaniæ, propè Neapolin, juxtà Acerras urbem, *L'agno*, teste Ambrosio Leone. Virgil. georg. 2.

——— *Et vacuis Clanius non æquus Acerris.*

Sil. Ital. lib. 8.

Clanio contempta semper Acerra.

Clanius vel *Clanis*, Etruriæ flu. *La Chiana* hodiè. Sil. lib. 8.

Et Clanis & Rubico, & Senonum de nomine Sena.

Claravallis Clairvaux, Monasterium celeberrimum, Ordinis Cisterciensis, S. Bernardi pietate clarum, in Campaniâ provinciâ ad Albulam flu. 3. leúc. à confinio Burgundiæ.

Clarentia, op. Angliæ in Suffolciâ, juxtà Essexiæ confin ad Clarentium flu. ferè med. inter Londinum & Norvicum 45. m. p. distans. Vulgò *Clarence*. Camdeno v. est *Clare*, op. ejusdem Suffolciæ propè Sturam flu. 13. m. p. à Cantabrigiâ.

Claromontium, *Clermont*, urb. Gall. Alverniæ primaria; vix 1. mill distat a Montferrantio, & ferè 2. leuc. à Rigoduno. 24. autem a Lugduno in occ. Crevit ex ruinis Gergoviæ. Ibi Concilium celebratum fuit, an. 1095.

Claros, vel *Clarus*, Joniæ civit. Apollinis oraculo nobilis, juxtà Colophonem. Quod oraculum vigebat etiam Nasonis ævo. Sic enim ille Fast. 1.

——— ——— *Clario missa legenda Deo.*

Imò Germanicus illud invisit, auctore Tacito lib. 2. An. qui, si verus, ut est, parum ad fidem scribit Strabo lib. 4. nullum ætate suâ oraculum ibi fuisse. Καὶ ἡ Κολοφωνίων πόλις Ἰωνικὴ, καὶ τὸ πρὸ αὐτῆς ἄλσος τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος, οὗ ἦν καὶ μαντεῖον ἦν ποτε. Viguit autem hic Geographus sub Tiberio Imp. ipso luculentissimo teste, lib. 13. Imò sub Augusto, nam lib. 12. fatetur novisse de facie virum magnum, P. Servilium Vatiam Isauricum. Cæterùm Clarum hanc Manto, Tiresiæ filia, condidit, fugiens Thebanorum victores Epigones; quæ cùm patriæ cladem lugeret & suam, manantibus ubertim lacrymis, fontem fecit; unde *Claros* ἀπὸ τοῦ κλαίειν Lacus appellatus. Nearchus v. auctor est, inde huic urbi nomen factum quòd Apollini per sortem, Claros obtigit; nam *sortem* Græci κλῆρον. Dores v. κλᾶρον, vocant. Fuit Nicandri poëtæ patria, sic enim de se ipse.

———Τὸν ἱερόφιν Κλάρου νιφόεσσα πολίχνη.

Clarus, ins. in mari Myrtoo, *Calamo* Nigro, à Coo 13. m. p. in occ. à Delo 90. in ort. ipsa 40. in circuitu, de quâ nonnulli intelligunt illud Ovidii Met. 1.

Et Claros & Tenedos, Pataræaque regia servit.

Clarus fons, *Shirburn*, vel *Sherborn*, op. Angl. in Com. Dorcestriæ, ad fontes amnis *Il*, in confin. agri Somerset, 12. m. p. à Dorcestriâ in Bor. & 24. à Bathonia in aust. Long. 18. 28. Lat. 51. 14.

Clastidium, Italiæ op. *Chiastegio* Leandro, in Liguriâ, à Ticino 12 m. p. distans, inter Placentiam & Dertonam. Strabo, lib. 5. ὑπὲρ δὲ Πλακεντίας, ἐπὶ μὲν τοὺς ὅρους τῆς Κοττίου γῆς, Τίκινον ἐστι πόλις, καὶ Κλαστίδιον, καὶ Δέρθων ἀκύλων Στρατιῶται. Κώμην vocat Plut. in Marc. i. e. *vicum* ita Livius quoque appellat lib. 21. Polybio v. πόλις dicitur lib. 3.

Claterna, *Cliterna* Plinio vulgò *Quaderna*, op. fuit. Æmiliæ, med. ferè inter Bononiam, & Forum Cornelii Mela Claternam in Piceno describit. Altera *Claterna* op. fuit Apuliæ Dauniæ, *Campo Marino* hodiè, teste Nigro. Vide Cluver. It. Ant. p. 289.

Claudia, urb. Norici, *Clagenfurt* Lazio.

Claudia, & *Claudia castra*. Vide *Clevum*.

Claudia via, quæ à Milvio ponte inchoata Flaminiæ jungebatur. Ovid. Pont. I. 9.

Spectas Flaminia Claudia juncta via.

Claudia, virgo Vestalis, quæ cùm in suspicionem stupri venisset, & simulacrum matris Idææ in vado Tyberis hæreret, ad comprobandam pudicitiam suam, fertur cingulo duxisse navem, quam multa hominum millia trahere nequiverunt. Valer. Max. Plut. Pulcrè Sil. lib. 6.

Hic prisca ducens Clausorum ab origine nomen
Claudia, non æqua populi malè credita famâ,
In puppim versis palmisque oculisque profatur.
Tum secura capit funem, fremitusque leonum
Audiri visus subitò & graviora per auras
Nulla pulsa manu sonuerunt tympana Divæ:
Fertur prona ratis, ventos impellere credas
Contraque adversis ducentam prævenit undis.

Matronarum castissima dicitur Tullo de Arusp. Resp. Herodianus: Ἀναστᾶσα τὴν ζώνην ἐπιβαλοῦσα τῇ πρώρᾳ τῆς νεώς. Quo facto se minimè λυσίζωνον Venereq; passam probavit. Aurelius Victor *Zona imposita navem movit*. Lactantius, lib. 2. cap. 7. *Claudia quoque proponitur in exemplo miraculi.* Nam cùm ex libris Sibyllinis Idæa mater esset accita, & in vado Tiberini fluminis navis, quâ vehebatur, hæsisset, nec ulla vi commoveretur: Claudiam ferunt, quæ semper impudica

esset habita ob nimios corporis cultus, Deum submissis genibus orasse, ut, si se castam judicaret, suum cingulum sequeretur: ita navim, quæ ab omni juventute non valuit commoveri, ab unâ muliere esse commotam.

Claudia, gens Romana patricia à Sabinis venit, cognomina sibi Neronis ac Drusi usurpavit, quòd Nero linguâ Sabinâ vir strenuus & fortis dicatur; Drusi verò à Claudio Druso qui hostium duce Gallorum Druso cominus trucidato sibi ac posteris nomen indidit. Tranquillus. Fuit & altera plebeia.

Claudia, matrona celeberrima, matrisfamilias magnum decus & exemplum, cui cùm & pedes ad vagandum, & lingua suppeteret ad garriendum, voluntas tamen defuit. Ejus hoc extat epitaphium.

Hospes quod deico paullum est, asta, & pellege
Heic est est sepulcrom haud pulcrum pulcrai fœminai.
Nomen parentes nominarunt Claudiam:
Suom maritum corde deilexit sovo:
Gnatos duos creavit, horum alterum
In terrâ linquit, alium sub terrâ locat.
Sermone lepido, tum autem incessu commodo
Domom servavit, lanam fecit, dixi, abei.

Claudianus, poëta insignis, Theodosii & Honorii temporibus floruit, à quibus statuam meruit in foro Romano cum hâc inscriptione: TRIBUNUS: NOTARIUS: INTER CÆTERAS INGENTES ARTES PRÆGLORIOSISSIMUS POETARUM. Quidam Florentinum faciunt, sed falsò; nam Alexandrinum fuisse ex eo rectè colligebat Crinitus, quòd ipse epigrammate ad Gennadium proconsulem scribat.

Graiorum populis, & nostro cognite Nilo.

Gentilis fuit, & quidem pervicax, ut ex Augustino, & Orosio constat. Nec obstat Carmen de Christo, quod Claudiani nomen præfert; nam Damaso Papæ ascribitur. Sed ut Claudiani esset, non hujus fuerit, sed Claudiani Mametti, qui sub Zenone vixit. Suidas. Κλαυδιανὸς Ἀλεξανδρεὺς ἐποποιὸς νεώτερος γέγονεν ἐπὶ τῶν χρόνων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου τῶν βασιλέων. *Maximus poëta* (inquit Jul. Scal.) *Claudianus, solo argumento ignobiliore oppressus, addit de ingenio quantum deest materia. Felix in eo calor, cultus non invisus, temperatum judicium, dictio candida, numeri non affectati, acutè dicta multa sine ambitione.* Fuit alter *Claudianus* Mamercus Viennensis ex Galliâ, quem miris laudibus effert Sidonius Apollinaris. Eum enim excelluisse ait, cùm in omni poëticâ, tum etiam in omni Philosophiâ & Theologiâ. Vide Lil. Gyrald. de Lat. Poët. Dialogus 4.

Claudiopolis, urbs Ponti ad Blatem flu. *Castomena* Castaldo, 30. m. p. ab orâ Ponti Euxini, & paulò amplius ab Heraclea Ponti in aust. Item urbs Asiæ min. in Ciliciâ, ad rad. Tauri M. inter Comanam urb. & Cydnum flu. Item urbs Daciæ in Transylvaniâ, caput Com. Colocensis, 9. leuc. ab Alba Julia Bor. versùs, & tot à Bistriciâ, Long. 46.28. lat. 47.20.

Claudius Cæsar, qui, interfecto Caligulâ successit in imperio, vir inauditæ crudelitatis. Vide Suetonium. Suidas in τῷ φαῦλος. *Claudius Imperator Romanorum, non malo fuit præditus ingenio, sed doctrinâ exercitatus, adeò ut quædam etiam conscripserit. Fuit admodum iracundus, & nimium severus animadversor vitiorum.* Boleto obiit.

Vilibus ancipites fungi ponentur amicis,
Boletus domino, sed qualem Claudius edit
Ante illum uxoris, post quem nihil ampliùs edit.

Idem Sat. 6.

——— *Minùs ergo nocens erit Agrippina*
Boletus, siquidem unius præcordia pressit
Ille senis, tremulumque caput descendere jussit
In cœlum & longam manantia labra salivam.

Martialis.

Boletum qualem Claudius edit, edas.

Boleti quidèm per se non occidunt. Ὑπὸ τῶ βωλήτε μόνου (inquit Galenus) οὐδεὶς ἱστόρηται τεθνεώς. At Claudio boletus venenatus fuit. Sueton. de Agrippinâ. *Quæ boletum medicatum avidissimo ciborum talium obtulerat.* Ptolemæus Hephæstionis filius. Ὡς Κλαύδιον κύνασα ἡ μήτηρ βωλήτε τὰς μύκητας ἐπιθυμήσαντα φάγοι καὶ Κλαύδιος πεφαρμακευμένους φαγὼν ἀπέθανεν. Vide Senecam in Apocolocyntho, ubi ait *Claudium in cœlum ascendisse, sed decreto deorum ad inferos fuisse detrusum.*

Ap. *Claudius*, Orator Cic. in Bruto.

Ap. *Claudius* Regillanus, Decemvir, legibus scribendis summâ inter collegas authoritate, postremò ob Virginiæ judicium in carcerem conjectus, sibi manus intulit, Livius.

Ap. *Claudius* Cæcus, extremâ senectute in Curiam delatus Senatum jamjam inclinatum, a Pyrrhi pace revocavit. Ab hoc *Appia via* dicta, quam Brundusium usque lapidibus stravit. Ab eo quoque *Appia aqua* in urbem ducta. Livius, lib 19 Filios habuit Claudium Neronem, & Claudium Pulchrum.

Claudius, cognomento *Caudex*, Carthaginenses Messanâ expulit; Hieronem prælio victum ad Syracusas in deditionem accepit. Vide *Caudex*.

Claudius Centianus, quem nonnulli *Centumalum*, alii *Centimanum* minùs rectè scribunt. Is librum in Jure Civili tertium à P. Papyrio scripsit, & literam R introduxit, ut qui priùs *Fusii* deinde *Furii* dicerentur. Valerius.

Claudius Nero, Cons. Livii Salinatoris collega, qui advenientem ex Hisp. cum auxilio Asdrubalem interfecit. Horatius in Odis:

Quid debeas, ô Roma, Neronibus,
Testis Metaurum flumen, & Asdrubal
Devictus. ———

Claudius Nero, Tiberii Principis pater, Quæstor C. Cæsaris in bello Alexandrino, ac deinde Pontifex Max. in Scipionis locum suffectus.

Claudius Tiberius Nero Cæsar, 3. Rom. Imp. Octavii Cæsaris privignus, gener, & adoptione filius. Vitam ejus pete ex Tranquillo.

Claudius, Rom. Imp. qui Gotthos Illyricum vastantes bello adortus, incredibili clade superavit. Sed cùm duobus ferè annis imperasset, apud Smyrnam morbo interiit.

Claudius Pompeianus Cons. Coll. Severi, an U. C. 976.

Claudius Julius, de rebus Phœniciis librum concinnavit, quorum primo testimonium usurpat Stephanus in Ἄκη. Nisi verum nomen sit *Iolaus*, prout nominatur eidem

dem in Ἰουδαίᾳ. Vide Voss. Hist Gr. lib. 3. pag. 343. & lib. 4. p. 510.

Claudius Venatus, vir doctissimus, Alexandro Imp. à consiliis. an. U. C. 976.

Clavenna, *Cleven*, op. Rhætorum. cap. Com. cogn. Sedet ad amnem Mairam, inde vix 5. mill. distans, 46. m. p. à Como. & 18. à Rheno flu. long. 31. 20. lat. 45. 4k.

Clausentum, *Southampton*, op. Angl. in litore ad Trisantonis flu. ostia, med. inter Vontam Belgarum ad Bor. & Vectim insulam, in Hantoniæ Com. Gaudet portu percelebri, & capacissimo in orâ maris Britannici, ad ost flu. Antonis, nunc *Test* dicti.

Clausus, Rex Sabinorum, Turno adversus Æneam suppetias tulit. Ab hoc Appius ille Claudius originem traxit, qui paucis post exactos reges annis cum 5. millibus clientum se Romam contulit, urbisque partem habitandam accepit, Claudiamque familiam propagavit. Virgil. Æn. 7.

Ecce Sabbinorum prisco de sanguine magnum
Agmen agens Clausus, magnique ipse agminis instar
Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens.

Clazomena, urbs Joniæ, in ora maris Ægæi, & sinus Smyrnæi, med. inter Smyrnam ad ort. & Chium ad occ. Hor. lib. 1. Sat. 7.

Persius sic per multa negotia dives habebat
Clazomenis. Ausonius Epigr. 123.
Fit feris inclusas punice Clazomenas.

Melæ *Clazomena* sing. num. dicitur, lon. 55. 15. lat. 39. 20.

Cleanthes, Stoicus philosophus, Cratetis primus discipulus, Zenonis Citiensis successor. Hic Phoniæ Assii filius, egregius pugil, cùm Athenas venisset, Zenoni adhærens generosè philosophatus est, & in iisdem dogmatibus permansit. Ista fuit in tolerandis laboribus alacritate, ut *alter Hercules* dictus sit. Laërt. lib 7. Ὅθεν καὶ δεύτερος Ἡρακλῆς ὁ Κλεάνθης ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ πονικὸς μὲν καὶ ἀφυσικὸς καὶ βραδὺς ὑπερβαλλόντως. Διὸ καὶ Τίμων περὶ αὐτοῦ φησὶν οὕτως

Τίς δ' οὗτος κριὸς ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν
Μωλύτης, ἐπέων φίλος. Ἀσσίος, ὅλμος ἄτολμος.

Plutarchus. Ὥσπερ καὶ Κλεάνθης καὶ ὁ Ξενοκράτης βραδύτεροι δοκοῦντες τῶν Σχολαστικῶν. Exemplum vel primum parcè viventium ponit Ælianus. Persius, Sat. 5.

——— *Purgatas inseris aures*
Fruge Cleanthea.

Claudianus.

Docta Cleanthea sonuerunt atria turba.

Sextus Empir. contrà Mathem. lib. 1. cavillatur nescivisse, utrum homo esset, an bellua, variabilis, verus Stoico-mastix, qui portenta in eorum doctrinis prodit, lib. 3. Pyrrhon. Hypotyp. non uno capite. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. pag. 99. Cùm non haberet, unde se alere posset, noctu quidem in hortis aquam hauriebat, per diem verò in sermonibus exercebatur; unde *Phreantes* appellatus est quasi *puteos hauriens*. Tradunt illum quæ à Zenone audierat, ossibus boum, testisque fictilibus perscribere solitum, cùm pecunia non suppeteret ad chartas emendas. Patria ei Assus fuit, ubi & statua ei dicata fuit, magnificentiæ Romani Senatûs specimen, ut Simplicius refert, qui & vidit. Recitat ejus versus quosdam non inelegantes Clem. Alex. Strom. lib. 5.

Μὴ πρὸς δόξαν ὅρα ἐθέλων σοφὸς αἶψα γενέσθαι,
Μηδὲ φοβοῦ πολλῶν ἄκριτον καὶ ἀναιδέα δόξαν.
Οὐ γὰρ πλῆθος ἔχει συνετὴν κρίσιν οὔτε δικαίαν,
Οὔτε καλήν, ὀλίγοις δὲ παρ' ἀνδράσι τοῦτο κεν εὕροις.

Alios ejus versiculos à se Latinè versos producit Seneca Ep. 107. quos disertissimos vocat. Sunt autem isti:

Duc me Pater, summique moderator poli,
Quocunque placuit, nulla parendi mora est:
Assum impiger: fac nolle, comitabor gemens,
Malusque patiar quæ pati licuit bono.

Laudat eos quoque, sed Senecæ quasi auctori tribuens Augustinus de C. Dei 5. 7. Græcos ipsius Cleanthis habes Epicteti enchiridio cap. 77. quos licèt sine auctore alleget, Cleanthis tamen esse, cui & Seneca tribuit, Simplicius quoque in commentario ad eum locum notat. Vide Laërtium. Hic cùm morbo laborans biduum integrum cibo abstinuisset, adeò convaluit, ut medici ipsi omnes consueta promitterent: quod ille contemnens, inediâque mori cupiens, extinctus est.

Clearchus, Solensis Senior, Aristotelis discipulus ut scribit Josephus, lib. 1. contrà Apionem: ubi & eum *Peripateticum* vocat, nulli secundum. Adfert quoque egregium fragmentum ex libro ejus de somno. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 9.

Clearchus Junior. Ponticus, Athenas profectus, ut operam daret Platoni, in somniis admonitus à studiis literarum recessit. Suidas.

Clearchus, dux Lacedæmoniorum, dictitabat Imperatorem plus quàm hostem metui oportere: significans eos qui in prælio mortem expavescerent, certum sibi, si deseruissent, expectare debere supplicium. Frontin.

Clemens historicus, scripsit de regibus & Impp. Romanis: & ad Hieronymum de figuris Isocratis. Suidas. Vide Voss. Hist Gr. p. 343.

Clemens Alexandrinus, Præsul, Panthæni discipulus, Origenis præceptor, floruit sub Severo. Hieron. & Euseb. *Inexhausta doctrina virum* vocat Casaubonus Exercit. 1. ad Baron. apparat. *Feruntur ejus insignia volumina, plenaque eruditionis, & eloquentia, tam de Scripturis divinis, quàm de secularis literatura instrumento.* Hieron. de Script. Eccles.

Clemens, Romanorum 3. Episcopus, auditor Divi Petri, D. Dionysium Areopagitam misit Parisios, Niceph. lib. 2. cap. 20. Extat ejus ad Corinthios Epistola prima, quam omnes ferè pro genuinâ agnoscunt. Edidit eam Doctiss. Vir Patricius Junius Oxon. 1633. Anglicè reddidit, notisque non ineruditis illustravit Gul. Burton. Lond. 1647. De Clementis Romani Recognitionibus Vossius Hist. Gr. lib. 2. cap. 9.

Cleobis, Argiæ Sacerdotis filius. Cic. Tuscul. Qu. lib. 1. *Argia sacerdotis Cleobis & Biton prædicantur. Nota fabula est. Quum enim illam ad solenne & statum sacrificium curru vehi jus esset, satis longè ab oppido ad fanum, morarenturque jumenta; tunc juvenes ii, quos modò nominavi, veste positâ, corpora oleo perunxerunt, ac jugum accesserunt. Ita sacerdos advecta in fanum,*

——*Cleonao jam tempora clausit hiatu*
Alcides.——

Apud Statium lib. 4. Sylvarum *sydus Cleonaeum* est sydus Leonis.

Sed tu dum nimio possessa Hyperione flagrat
Torva Cleonaei juba syderis, exue curis
Pectus.——

Fuit etiam *Cleone*, op. Macedoniæ inter Athon & Pallenen.

Cleonymus, ῥίψασπις, i. e. *desertor ordinis & qui abjecto clypeo* fugit, dictus est. Unde proverb. *Cleonymo timidior.* Hunc insectatur Aristophanes in Nubibus. Suidas. Item unus ex Imperatoribus extraneis, quos sibi accersierunt Tarentini. Strabo lib. 6.

Cleopatra, soror germana Alex. Magni ex utroque parente. Uxor fuit Alex. Molossi, seu Epirotæ, & post ejus mortem à Perdiccâ ambita, deinde & à Ptolemæo. Tandem verò ab Antigono necata dum Sardibus ad Ptolemæum in Ægyptum ire tentat. Vide Diodor. lib. 18. & 20. & Justin. lib. 13. Ad eam Ctesiphon Atheniensis missus est legatus ut eam super mortem Alexandri Molossi mariti sui solaretur, ut ait Æschines in oratione contra Ctesiphontem.

Cleopatra, Ægypti regina, Ptol. Auletæ filia, soror & uxor Ptol. ultimi, mulier impudicissima, à Jul. Cæsare primùm adamata, cui filium Cæsarionem peperisse dicitur; deinde ab Antonio justæ uxoris loco habita est. Quod cùm ægre ferret Augustus, cujus sororem Antonius duxerat uxorem, bello Antonium superatum insecutus, ad necem spontaneam compulit: ejus exemplum imitata Cleopatra, ne viva in hostis potestatem veniret, & per ludibrium in triumpho circumduceretur, aspidibus corpori admotis, extremum vitæ diem clausit. Horatius, Carm. 1. Od. 37.

Fatale monstrum, quæ generosius
Perire quærens, nec muliebriter
Expavit ensem, nec latentes
Classe citâ reparavit oras.
Ausa & jacentem visere regiam
Vultu sereno fortis, & asperas
Tractare serpentes, ut atrum
Corpore combiberent venenum.
Deliberatâ morte ferocior,
Sævis Liburnis scilicet invidens
Privata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho.

De eâ Virgil. Æn. 8.

——*Sequiturque (nefas) Ægyptia conjux.*

Stat. lib. 3. Sylv.

Actias Ausonias fugit Cleopatra catenas.

Juvenalis.

Quod nec in Assyria pharetrata Semiramis urbe
Mœsta nec Actiacâ fecit Cleopatra carinâ.

Hujus una cum C. Cæs. luxurias ita describit Lucan. lib. 10.

Nequicquam duras tentasset Cæsaris aures:
Vultus adest precibus faciesque incesta perorat,
Exigit infandam corrupto judice noctem.
Pax ubi parta duci, donisque ingentibus empta est
Excepere epulæ tantarum gaudia rerum:
Explicuitque suos magno Cleopatra tumultu
Nondum translatos Romana in secula luxus.
Ipse locus templi, quod vix corruptior ætas
Extruat, instar erat: laqueataque tecta ferebant
Divitias, crassumque trabes absconderat aurum.
Nec summis crustata domus, sectisque nitebat
Marmoribus: stabatque sibi non segnis Achates,
Purpureusque lapis, totâque effusus in aula
Calcabatur onyx; Hebenus Mareotica vastos
Non operit postes, sed stat pro robore vili
Auxilium, non forma domûs. Ebur atria vestit,
Et suffixa manu foribus testudinis Indæ
Terga sedent, crebro maculas distincta Smaragdo.
Fulget gemma toris, & Iaspide fulva supellex.
Strata micant, Tyrio quarum pars maxima succo
Cocta diu, virus non uno duxit aheno.
Pars auro plumata nitet, pars ignea cocco,
Ut mos est Phariis miscendi licia telis.
Tunc famula numerus turba, populusque minister.
(Discolor hos sanguis, alios distinxerat ætas:)
Hæc Libycos, pars tam flavos gerit altera crines,
Ut nullas Cæsar Rheni se dicat in arvis
Tam rutilas vidisse comas. Pars sanguinis usti
Torta caput, refugosque gerens à fronte capillos.
Nec non infelix ferro mollita juventus
Atque exsecta virum. Stat contra fortior ætas
Vix ullâ fuscante tamen lanugine malas.
Discubuere toris Reges, majorque potestas
Cæsar, & immodicè formam fucata nocentem,
Nec sceptris contenta suis, nec fratre marito,
Plena maris Rubri spoliis, colloque comisque
Divitias Cleopatra gerit, cultuque laborat.
Candida Sidonio perlucent pectora filo,
Quod Niloüs acus compressum pectine Serum
Solvit, & extenso laxavit stamina velo.
Dentibus hic niveis, sectos Atlantide sylvâ
Imposuere orbes; quales ad Cæsaris ora
Nec capto venere Jubâ, &c.
Infudere epulas auro, quod terra, quod aer,
Quod pelagus Nilusque dedit, quod luxus inani
Ambitione furens toto quæsivit in orbe.
Non cogente fame, multas volucresque ferasque
Ægypti posuere Deos: manibusque ministrat
Nilliacas crystallus aquas: gemmæque capaces
Excepere merum, sed non Mareotidos uvæ
Nobile: sed paucis senium cui contulit annis
Indomitum Meroë cogens spumare Falernum.
Accipiunt sertas nardo florente coronas,
Et nunquam fugiente rosâ, multumque madenti
Infudere comæ, quod nondum evanuit aura
Cinnamon, externa nec perdidit aëra terræ:
Advectumque recens vicinæ messis Amomum.——

Cleopatra, seu *Arsinoe*, hodiè *Suez*, op. Ægypti in recessu sin. Arabici, 125. mill. à Pelusio in aust. Sunt tamen qui credunt Arsinoen nunc *Azirut* dici, & distare 70. mill. à *Suez* in aust.

Cleophantus, Themistoclis filius quem pater in equestris facultate tam strenuum effecit, ut equis rectus insisteret. Plato in Menone. Et Cæl. Rhod. 14. 12. Item medicus qui vini rationem illustravit, primusque semen pastinacæ erraticæ dysentericis prodesse expertus est. Plin. 24. 16. Item pictor Corinthius. Plin. 35. 3.

Cleophas, Christi discipulus, qui proficiscens in Emmaunta Christum alloquebatur in itinere. Luc.24.

Cleophon, poëta Tragicus Atheniensis, cujus fabulæ fuerunt *Actæon, Achilles, Telephus*, & aliæ quas Suidas recensuit.

Cleostratus, ephebus ille fuit cui sors obtigit, ut Draconi apud Thespienses sævienti immolaretur: cujus vicem dolens Menestratus, thorace æneo indutus cum dracone dimicaturus, prodiit in medium, ac belluam interfecit, atque ita Cleostratum & civitatem liberavit. Item Philosophus antiquissimus qui primus de signis cœlestibus scripsit, atque imprimis de Ariete & Sagittario. Plin. 2.8.

Cleoxenus, & *Democlitus* de rebus Persicis historiam condidêre, quam Polybius, ut ipse refert, exornavit. Suid.

Clevum, vulgò *Gloucester*, urbs Dobunorum in Anglia. Ducatûs titulo insignita, & cap reg. cogn. Dicta fuit etiam *Claudia*, & à Britannis *Caer Glous*, teste Camdeno Episcopalis facta fuit ab Henrico rege 8. Distat 18.m.p à Vigorniâ in aust. & 26. à Bathoniâ in Bor. Lon. 18.08 Lat. 52.13.

Clidemus, scriptor antiquissimus fuit, cujus opus de Plantis sæpè citatur à Theophrasto. Scripsit & *Protogoniam*, quæ citatur ab Athenæo. Vide Voss Hist. Gr. lib.3. pag. 344.

Climachus Thurius, ante alios scripsit de decem elementis, & pronunciatis (Κατηγορίαι & ἀξιώματα à Græcis dicuntur) cæterisque ejusmodi.

Clinas, musicus & Philosophus sectæ Pythagoreæ, si quando ad iram provocaretur, sumptâ statim citharâ, motus animi leniebat. Ælian. Var Hist. 13.23. lege *Clinias*.

Clinias fueritne historicus, haud tam apertum est, quàm historicos ejus sententiam sequi in causâ nominis, quo Persiæ, & mari Rubro impositum est. Eum commemorat Agatharchides initio libri de mari Erythræo. Vossius.

Clio, una, & prima Musarum apud Hesiodum in Theog. à κλέος i.e *Gloria* quòd poëtis gloria ex carmine nascitur. Alii ἀπὸ τοῦ κλείειν, h.e. à *celebrando* dictam putant, propterea quòd historiæ inventrix esse putetur, cujus proprium est virorum fortium laudes celebrare, eorumque gesta ad posteritatem transmittere. Ovid. 1. Art. Am.

Non mihi sunt visæ Clio, Cliusque sorores.

Clisthenes, civis Atheniensis eum Isago, à deprincipatu contendit an. 1. Olymp. 66. populo in 10. tribus diviso, & institutâ rep. Isagoram urbe expulit. Ab eodem Demarchi Phylarchi, Apodectæ, & Ostracismus est institutus, primusque eo exilii genere (ut quidam volunt) ipse multatus est. Isagoras inde à Cleomene Spartæ rege reducitur. Clisthene, & reliquis sociis urbe ejectis. Post autem Cleomene ex arce, quam cum Isagorâ occupavit, ab Atheniensibus dejecto, Clisthenes restituitur. Plut.

Clitarchus, historicus, & Alexandri comes in expeditionibus fuit, ejusque res gestas scripsit, cujus in historiâ ingenium probatur, fides infamatur, ut scribit Quintil. Vide Voss. Hist. Gr. p. 55.

Clitodemus, antiquissimus eorum est, qui res Atticas consignavit, teste in Phocicis Pausaniâ. Perperam pro eo Κλειτόδημος est apud Hesychium in Aldinâ, Quædam ex eo quoque refert Etymologus in ἐπὶ Παλλαδίῳ. Meminit etiam Michaël Apostolius centur. 8. proverb. 42.

Clitomachus, Carthaginensis Philosophus, Athenas concessit ad capiendum ingenii cultum 40. annos natus, audivitque Carneadem: brevi quoque tempore adeò profecit, ut 40. volumina scripserit, successeritque Carneadis Schol. Suidas.

Clitomachus Athleta, Pancratiastes nobilis. Suid. Pudicitiâ tantâ fuisse dicitur, ut canes si fortè coëuntes vidisset, statim vultum averteret: In convivio si quis sermo lascivus incideret; statim surgens abiret. Ælianus. Var. 3.30.

Clitonymus, Italica prodidit, quæ Plut. citat. Par. Min. cap. 10. Idem Sybaritica edidit, ut constat ex ejusdem cap. 21. Item tragica, quorum tertium advocat idem Plut. de fluminibus. Vossius.

Clitophon, Rhodius, Indica consignavit, quorum decimum citat Plut. lib. de flum. cap. ult. Gallicas etiam res conscripsit, nec non Italicas. Ad hæc libros etiam Κτίσεων, sive *Originum*. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag. 345, 346.

Clitor, Strab. *Cletor* Xenoph. *Clitorium* Plinio. *Clitore* Livio. vulgò *Cletorio* adhuc, & *Gardichi* Nigro. op. Peloponnesi in Arcadiâ, cum fonte & flu. cogn. Stymphalo, Mantineæque finitimum. Stat. lib. 4. Silv.

Et rapidus Clitor, & qui tibi Phytie Ladon.

Aqua hujus fontis pota vini gustum aufert; Ovid. Met. 15.

Clitorio quicunque sitim de fonte levâris
Vina fugit gaudetque meris abstemius undis.

De quâ re Plin. lib. 31. cap. 2.

Clitumnus, agri Falisci fluvius, *Le Vene* hodiè, cujus aquæ potæ candidos faciunt boves. Testantur id abunde Poëtæ. Horum agmen ducat Virgil. Georg. 2.

Hinc albi, Clitumne, greges, & maxima taurus
Victima, sæpè tuo perfusi flumine sacro
Romanos ad templa Deûm duxere triumphos.

Propert. 2. 11.

Quà formosa suo Clitumnus flumina luco
Integit & niveos abluit unda boves.

Statius 1. Sylv.

Aut præstent niveos Clitumna novalia tauros.

Silius lib. 4.

——— Patulis Clitumnus in arvis
Candentes gelido perfundit flumine tauros.

Idem lib. 8.

——— Perfundens flumine sacro
Clitumnus taurum. ———

Juvenal. Sat. 12.

Læta sed ostendens Clitumni pascua sanguis
Iret, & à grandi cervix ferienda ministro.

Claudianus lib. in 4. Consul. Honorii.

Quin & Clitumni sacras victoribus undas
Candida quæ Latiis præbent armenta triumphis,
Visere cura fuit. Idem in Epigram

Non tales, Clitumne, lavas in gurgite tauros,
Tarpeio referunt quos pia vota Jovi.

Hactenus Poëtæ, quibus addo Plinium. Sic enim ille lib. 2. cap. 103. *In Falisco Clitumni amnis aqua pota candidos boves facit.* Cæterùm *Clitumnus* quoque Jupiter

Jupiter dictus fuit. Vibius. *Clitumnus Umbriæ, ubi Jupiter eodem nomine est.* Plin. Jun. Ep. 8 8. *Adjacet templum priscum & religiosum. Stat Clitumnus ipse, amictus, ornatusque prætexta præsens Numen, atque etiam fatidicum; Indicant sortes; Sparsa sunt circa sacella complura totidemque Dei Simulachra: sua cuique veneratio, suum nomen, quibusdam verò etiam fontes.*

Clitus, inter præcipuos Alex. M. familiares fuit, eidemque charissimus, tum quòd filius esset nutricis ipsius, tum quòd ab illo in vitæ discrimine fuisset servatus. Hunc tamen in convivio quodam liberiùs in Persicos mores invectum, Rex jam temulentus spiculo trajecit; cujus facti cum postridiè tanta cepit pœnitentia, discussâ jam ebrietate, ut totum triduum cibo abstinuerit, decreveritque omninò inediâ sibi necem consciscere, ac amicum optimè de se meritum ad inferos persequi. Tandem ægrè admissâ amicorum consolatione, sumptuosissimo eum funere sepelivit. Plut. in Alex. Vide Qu. Curt. lib. 8. Arrian lib. 4. & Justin. lib. 12. Qui res Alexandri conscripserunt, Clitum inter ejus comites referunt; uti & facit Val. Max. Κλεῖτος ὁ Ἀριστοτελικὸς dicitur Athenæo lib. 12. ubi ejus libri *de Mileto*, mem. atque ex eo quæ jam refert de luxu Polycratis Samii. Eidem lib. 14. Κλύτος ὁ Μιλήσιος Ἀριστοτέλους μαθητὴς dicitur, ubi leg. Κλεῖτος.

Clivensis Ducatus, reg. Germ. à Rheno bipartita. A Rhinoberga ad Mosam & Vahalim usque extenditur, subestque Dominio Electoris Brandeburgici. Ibi urbes præcipuæ sunt Cliva, Wesalia, Calcaria, Emmericum, Geneppum & Duisburgum.

Clivia, Cleve, urb. Germ. infer. inter Mosam & Rhenum, Clivensis Duc. caput, 16. leuc. à Colon. Agrip in Bor. 3. autem à Noviomago urbe Geldriæ. Lond. 27. 30. Lat. 52. 48.

Clocheria, seu *Clogeria*, urbs Hiberniæ episcop. in Ultonià reg. sub Arch. Armachano. Sita est in Com. Monaghano, in colle juxtà amnem *Blackwater*, 20. m p. ab Armacho.

Clodia fossa, urb in ins. parva maris Adriatici cum portu, 25. mill. a Venetiis, Loretum versus, & propè Brondulum ins. Long. 33. 50. Lat. 44. 54.

Clodianus est *Clobregat*, amnis Cataloniæ, teste Brictio. Oritur ex Pyrenæis M. propè Juncariam op. & in mare Mediter. se exonerat propè Rhodam arcem.

Clodiorum familia, à *Clodio* Æneæ socio dicta. Festus. Verius tamen est *Clodios*, qui & *Claudii* dicuntur, a Sabinis ortum traxisse, nominisque originem cepisse ab Appio illo Claudio, qui primus ex eâ familiâ, cum 5. clientum millibus se Romam contulit.

P. Clodius, inimicus Ciceronis, quem ut pellere urbe posset plebeio homini se adoptandum dedit. Mœchus fuit notissimus, deprehensus in sacris Bonæ Deæ muliebri veste indutus. Posteà interfectus à Milone, hinc proverb. *Clodius accusat Mœchos.* Juvenal. Sat. 6.

Sed nunc ad quas non Clodius aras?

Seneca. *Omne ævum Clodios feret, sed non omne tempus Catones producit.*

Clodius, vir quidam, cujus meminit Plut. in Numâ, qui temporum argumentum scripsit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 510.

Cœlia, gens Patricia à *Cœlio* Æneæ comite sic dicta. Festus, & Dionysius lib. 2. Fuit cum magistratibus annis plus minùs 63.

Clœlia, nobilis virgo Romana, quæ cum aliis virginibus Porsennæ Hetruscorum regi obses data, deceptis custodibus, incolumis ad suos per Tiberim tranavit. Quamobrem Romani novam in fœmina virtutem, novo honoris genere ornandam rati, Statuam ei equestrem in summâ Sacra viâ posuerunt. Livius. Virg. Æn. 8.

——— Pontem auderet quod vellere Cocles,
Et fluvium vinclis tranaret Clœlia ruptis.

Juvenalis.

Quod miraretur cum Coclite Mutius, & quæ
Imperii fines Tyberinum virgo natavit.

Sil. lib. 13.

Illa est quæ Tibrim quæ fregit Lydia bella.
Nondum passa marem, quales optabat habere
Quondam Roma viros, contemptrix Clœlia sexûs.

Clona, Cloney, urb. Hiberniæ in Momonia prov. & Com. Corcagiensi, 15. mill. à Lismorâ in aust. & tot à Corcagiâ in orr.

Clonas, Elegiacus poëta fuit, & Epicus, qui tibicinas regulas, & concentus constituisse primus memoratur, sicuti Terpander citharœdicas leges primus omnium pervestigasse narratur. Rhodiginus 9. 3.

Clonfertia, *Clonfert*, urbs Hiberniæ episc. sub Arch. Tuamensi, in Connacia prov. & Com. Galliveni ad Sineum flu. 28. mill. à Gallivâ in orr. & 9. ab Atlona.

Clostra Romana, op. fuit Latii in or. à apud Circeios & Nymphæum flu.

Clota, *Clyid*, flu. Scotiæ. Oritur in Cludesdalia prov. ubi Glascoviam rigat: deinde inter Lenoxiam, & Cuninghamiam prov labitur, & in mare Hibernicum se exonerat ad Clotæ, seu Glottæ æstuarium.

Clotho, una Parcarum, quas Hesiodus in Theogon. Jovis, & Themidos filias facit, humanæ vitæ stamina dispensantes; dicta *Clotho* ἀπὸ τοῦ κλώθειν, quod *nere* significat. Fingunt enim poëtæ hanc colum gestare, & nendo humanæ vitæ terminum præscribere. Statius.

Quid bonus ille Deûm statuit, quid ferrea Clotho.

Seneca.

Utinam, antè manu grandæva suâ
Mea rupisset stamina Clotho.

Ὑψίθρονος, *altum thronum habens* dicitur Pindaro in Isthm.

Cluanum, urbs Hiberniæ. Vide *Clona*.

Cludesdalia al *Glottiana*, prov. Scotiæ meridionalis in mediter. Illi urbs præcipua Glascovium Archiepiscopalis ad Cludam flu.

Cluentius, civis Romanus ex municipio Latino, accusatus a matre Sassiâ, quòd Oppianicum vitricum interfecisset, defensus fuit à Cicerone, cujus adhuc extat longè optima oratio pro Cluentio. *Cluentiorum* familiam a *Cloantho* dictam affirmat Virg. Æn. 5.

Sergestusque (domus tenet à quo Sergia nomen)

Centauro invehitur magnâ, scyllâque Cleanthus
Caerulea, genus unde tibi Romane Cluenti.

Clunias, urb. Hisp. Tar in Arevacis, nunc pag. apud Durium Flu. Arandæ op. finitimum, *Corunna del Conde* Clusio. Long. 17.12. Lat. 40.38.

Cluniacum, Abbatia est perecelebris, in Matisconensi agro, 13. leuc. ab Augustoduno in aust. & 4. à Matiscone in occ. Long. 25.50. Lat. 45.35.

Clupea, sive *Clypea*, *Quipia* Marmolio, civit. Africæ propriæ, à figura clypei sic dicta. Lucan. lib. 4.

Inter semirutas magnæ Carthaginis arces
Et Clupeam tenuit stationis litora nota.

Hanc Solinus Græco nomine *Aspidem* vocatam tradit, quod & ipsum non obscurè affirmat Silius Ital. lib. 3.

In Clypei speciem curvatis turribus Aspis.

Clusia, Tusci regis filia pudicissima, quam cùm Val. Torquatus Imperator Rom. vidisset, uxorem à Tusco petiit, eamque minimè consecutus, ejus op. diruit. Clusia verò sese è turri dejiciens, tumefactis vento vestibus sospes ad terram delata est. Plut. in Paral.

Clusium, *Chiusi*, urbs Hetruriæ antiquissima, ac ex primis Tuscorum coloniis, Porsennæque regis sedes, nunc penè ob aëris insalubritatem deserta. Sedet ad Clanim paludem, 20. mill. à Perusiâ in occ. 10. autem à lacu Thrasymeno. Long. 25. 06. Lat 45. 35.

Cluvienus, malus Poëta temp. Juv. Sat. 1.

——— *Facit indignatio versum*
Qualemcunque potest, quales ego vel Cluvienus.

L. Cluvius, eques Rom. cujus filia fulmine tacta, obscœnum in modum nudè jacuit, linguâ paululum exertâ, equo etiam cui insidebat exanimato, quæ res equestri ordini & virginibus infamiam, quæ mox secuta est, portendit. Vestales enim nobilissimæ cum aliquot equitibus Romanis incesti pœnas subierunt. Jul. Obsequens *Helvium* vocat, Orosius *Ælium*.

Clymene, Oceani ac Tethyos filia, Japeti uxor. Hesiod. in Theog. Virg. Georg. 4.

Inter quas Clymene curam narrabat inanem
Vulcani, Martisque dolos, & dulcia furta.

Clymene, quæ Apollini Phaëthontem peperit, ejusque sorores Heliadas, quæ & *Clymeneides* vocantur. Ovid ad Liviam.

Sic flevit Clymene, sic & Clymeneides altæ,
Quum juvenis patriis excidit ictus equis.

Inde *Clymeneus*, ut *germina Clymenea*. i. e. *populorum germina*. Stat 1. Sylv.

——— *Queritur jam Serus avaros*
Augustum spoliare nemus, Clymeneaque deesse
Germina, nec virides satis illacrymare sorores.

Item *Clymeneius* aliud adjectivum. Ovid. Met. 2.

——— *Proles Clymeneia*, pro Phaëthonte.

Clymene, ministra Helenes, particeps consiliorum dominæ furtorumque ejus internunciaque etiam Trojam illam est secuta. Hom. Il. 3. Ovid. Ep.

Cætera per socias Clymenen Æthramque loquemur,
Quæ mihi sunt comites, consiliumque duæ.

Clymenus Pluto dicitur, quam ob causam Etymologi Auctor docet. *Clymenus*, inquit, *proprium nomen Heroos* παρὰ τὸ κλύω, τὸ δοξάζω. Subdit, Ἔστι καὶ ἐπίθετον Ἅδου, τὸν ὃ πάντας καλῶν εἰς ἑαυτόν, ἢ ὁ ὑπὲρ πάντων ἀκουόμενος. Antholog. lib. 3.

——— Εἰς Ὀρφέα.
Ὃς καὶ ἀμειλίκτοιο βαρὺ Κλυμένοιο νόημα
Καὶ τὸν ἀκήλητον θυμὸν ἔθελγε λύρῃ.

Clytemnestra, Tyndari & Ledæ filia, uxor Agamemnonis, quæ belli Trojani tempore mutuo Ægisthi amore capta, turpissimis cum eo voluptatibus sese implicuit, virumque captâ jam Trojâ, in patriam redeuntem, ab adultero adjuta per insidias interfecit, idem Orestis filio factura, nisi eum Electra soror certissimæ neci rapuisset, & ad Strophium regem clàm misisset educandum, qui postea adultus Argos rediit; ubi unà cum hospitibus Phocensibus (quos Strophius ad Ægisthum miserat, tanquam Orestis mortem nunciaturos) ad Clytemnestram intromissus, unà cum adultero eam necavit. Ovid.

Et vindex in matre patris malus ulter Orestes
Ausus in arcanas poscere tela deas.

Propert. 3 19.

Nam quid Medeæ referam, quo tempore matris
Iram natorum cæde piavit amor?
Quidve Clytemnestra propter quam tota Mycenis
Infamis stupro stat Pelopæa domus.

Horat. Serm. 1. Sat. 1.

——— *At hunc liberta securi*
Divisit medium fortissima Tyndaridarum.

Juvenalis:

Mane Clytemnestram nullus non vicus habebit.

Idem:

——— *Tyndaris illa bipennem*
Insulsam & fatuam dextra lævâque tenebat.

Clytia, sive *Clytie*, una ex Oceani nymphis aliquandiu ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cum Leucothoe concubitum Orchamo patri ejus indicavit. Quare iratus Apollo gravissimo odio eam prosecutus est. Illa verò amoris impatientia, cibo & potu abstinens, Solem quacunque iter faciebat, oculis sequebatur, tandem fame, & dolore consumpta, mutata est in Heliotropium. Ovid. Met. 4. Fuerunt & duæ aliæ *Clytiæ*, altera Amphidamantis filia, uxor Tantali, mater Pelopis, cujus meminit Eurip. Schol. Altera verò Amyntoris concubina, cujus calumniis Amyntor filium Phœnicem excæcavit, qui posteà à Chirone cæcitate levatus rex Dolopum factus est.

Cneph, Ægyptiorum Deus, quem unicum mundi opificem putaverunt. Quod ex Plut. cognoscere est, de Iside & Osir. Sed apud eum in Aldinâ, Stephanicâ, & postremâ Parisinâ perperam Κνηφαγένην legas. Sic enim locus iste emendandus est sententia Vossii patris Θηβαΐδος κατοικοῦντας ὡς θνητὸν οὐδένα θεὸν νομίζοντας, ἀλλὰ ὃν καλοῦσιν αὐτοὶ Κνὴφ ἀγέννητον ὄντα, καὶ ἀθάνατον; Testis quoque Porphyrius apud Euseb. in 3. Præp. Evang. cap. 12. ubi similiter traditur, Ægyptios unum statuisse Deum, puta τὸν δημιουργὸν, sive *opificem mundi*, atque eum vocitasse Κνὴφ, ejusque simulacrum ex ore ovum effudisse, ut mundi esse opificem significetur, nam ovum mundi Symbolum Ægyptiis fuit. Videtur autem *Cneph*, idem ac *Cnuphis*, de quo Strabo lib. 17. cujus templum ait esse in Syene; ea autem Thebaidos pars.

Cneus, cognomen apud Romanos, quod idem à *nævo* deducitur, præpositâ C. literâ. Cum autem id profitebant

ferebant antiqui, inquit Priscianus, G. pro C. efferebant.

Cnidus, vel *Gnidus*, Capo *Crio* Sophiano. Cariæ urb & promont. quod inter oram australem, & occiduam in mare, velut penins. excurrit contrà Nisyrum ins. Hic erat Veneris imago opus Praxitelis, ubi & ipsa Venus colebatur Hor. 1. Car. od. 30.

O Venus regina Cnidi Paphique.

Ovid. 10. Met.

Piscosamque Gnidon, gravidamque Amathunta metallis.

Long. 56. 30. Lat. 37. 28.

Cnidus, urbs Macedoniæ. Liv. lib. 31. ex emendatione Gronovii Junioris: *Præsidio ubi relicto, Cnidus nomen propter alteram in Asiâ urbem*, &c. Callim. Hymno in Cererem:

Οὔπω τὰν Κνιδίαν ἔτι Δώτιον ἱρὸν ἔναιον,
Τὶν δ' αὐτᾷ καλὸν ἄλσος ἐποιήσαντο Πελασγοί.

Populi *Cnidii*. Stephanus in fragmento illo multiplicis, sed incognitæ eruditionis Segueriano: Δώτιον πόλις Θεσσαλίας ὅπου μετῴκησαν οἱ Κνίδιοι. Vide prædictum Gronovium Diss. Epist. pag. 33. 34.

Cnossus, vide *Gnossus*.

Cnossus, in primo γεωγραφικῶν τῆς Ἀσίας citatur ab Apollonii Scholiaste in lib. 4. ubi ait, Ægyptios esse omnium antiquissimos. Vossius.

Co, *Coos*, vel *Cos*. ins. in mari Ægæo, seu ut quidam aiunt, in Icario, Rhodo proxima, & Cariæ opposita, quæ olim magna fuit, & optimè habitata, & aspectu jucundissima iis, qui eò navigabant. Ambitus ejus quingentis & quinquaginta stadiis clauditur, tota fertilis & vino optimo abundans. Notum in illa vestes sericas, seu bombycinas ex bombyce vermiculo à mulieribus texi solitas. Id quidem de *Ceâ*, vel *id* ins. Atticâ propè Eubœam post Varronem nonnulli tradunt. In his Plinius, qui lib. 4. cap. 12. hæc habet in *Coi* descriptione. *Ex hâc profectam delicatiorem fœminis vestem, author est Varro.* Et rursus lib. 11. cap. 22. de bombycibus. *Telas aranearum modo texunt ad vestem luxumque fœminarum, quæ bombycina appellantur. Prima eas redordiri rursusque texere invenit in Ceo mulier Pamphila, Latoi filia, non fraudanda gloria excogitatæ rationis ut denudet fœminas vestis* Et Plinii simia Solinus, *Ceos, quæ, Varro testis est, subtilioris vestis amicula arte lanificæ scientiæ prima in ornatum fœminarum dedit.* Sed docti pridem observarunt Pamphilam, Latoi filiam, quæ invenisse dicitur id genus texturæ subtilioris *Coam* fuisse non *Ceam*. Ita habet Aristot. de Hist. Anim. 5. 19. Πρώτη δὲ λέγεται ὑφῆναι ἐν Κῷ Παμφίλη Λατώου θυγάτηρ. Nimirum τὰ βομβύκια bombycena, de quibus eo loco res est. Et verò bombyces, unde texuntur, in Co ins. nasci vel ex Plinio constat, qui id refert pluribus lib. 11. cap. 23. Unde est quòd *Coæ vestes*, passim celebrantur apud poetas. *Cea* nusquam, quod quidem sciam. Verba sunt Viri Magni de Phœn. Col. l. 1. c. 5. Tibullus 2. 4.

——— ——— Coæ puellis
Vestis, & è rubro lucida concha mari.

Et Eleg. 6.

Illa gerat vestes tenues, quas fœmina Coa
Texuit. ——— ———

Propert. 1. ad Cynthiam:

Et tenues Coâ veste movere sinus.

Et lib. 1. ad Mecænatem:

Sive togis illam fulgentem incedere Cois,
Hoc totum è Coâ veste volumen erit.

Et lib. 4. in fabulâ Vertumni:

Indue me Cois, fiam non dura puella.

Et ad Lenam:

———Coa textura Minerva.

Item: *----Coa dederit nec munera vestis.*

Ovid. lib. 2. de Arte:

Sive erit in Cois, Coa placere puta.

Horat. Sat. 2.

———Cois tibi pæne videre est
Ut nudam ——— ———

Ubi Acron: *Perlucidâ utitur veste, ut ita nuda conspici possit. Hæc enim vestis in Co insulâ conficitur, per cujus nimiam subtilitatem quæ sunt interiora transflucent.* Ex utrâque sententiâ conflata sunt hæc Isidori lib. 14. cap. 6. *Coos insula adjacens provinciæ Atticæ, in quâ Hippocrates medicus natus est, quæ, ut Varro testis est, arte lanificii prima in ornamentum fœminarum inclaruit.* Plinium enim & Solinum sequi videtur, cùm eam ins. facit vicinam Atticæ, quasi de *Ceo* agatur. Sed ad ins. Caricam planè pertinet, quod ibi natus traditur Hippocrates. Is enim *Cous* fuit, non *Ceus*. His ita observatis facile erit eruere *Coi* etymon. Hebræis קו *cau tenue filum* est, vel *funiculus*, LXX σπαρτίον exponunt, & Symmachus χοινίον, Job. 38. 5. Rursus ex קו *cau* est מקוה *nerum*, vel *opus subtilissimum* ex Ægypto advectum, 1. Reg. 10. 28. & 2. Paral. 1. 16. ubi vulgatus *de Coâ*, quasi sit loci nomen: Nec multò aliter Græci interpretes. Denique huc pertinet, quod קו *Co.* vel קוה *Coa* vocata est a Phœnicibus ins. texturæ delicatioris artificio nobilissima. Phœnices enim Coam aliquando tenuisse, vel inde apparet, quòd urbs insulæ cognominis olim dicta est Astypalæa. Strab. lib. 14. Ἡ δὲ τῶν Κῴων πόλις ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Ἀστυπάλαια. Nempe ab illâ ipsâ Astypalæâ Phœnicis filiâ. Hinc Stephanus Ἀστυπάλαια νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, &c. Δευτέρα πόλις ἐν Κῷ.

Coatra, pop. Coatram mont. inter Assyriam & Mediam incolentes. Lucan. lib. 3.

Æthera tangentes sylvas liquêre Coatra.

Cobali, dæmones erant in comitatu Bacchi Aristoph. Schol in Plut. κόβαλοι δαίμονές εἰσι τινες σκληροὶ περὶ τὸν Διόνυσον ἀπατητικοί. Atque hinc Κοβαλεία est *versutia*, & *astus*. Origo vocis est חבל *Chebel*. Hebræi, Syri, ac Arabes, *funes*, *laqueos*, & *pedicas* sic vocant. Unde secundaria significatione est *techna*, *machinatio*, sic Psal. 19. 61. *Funes impiorum circumplexi sunt me*, id est *doli*.

Cocalus, Siciliæ rex, qui Dædalum Minois iram fugientem hospitio suscepit; quem cùm Minos illuc usque prosequeretur à Cocali filiabus fuit interfectus. Ovid. Met. 8. Stephanus *Cocalum* Dædali filium in Camico imperasse scribit.

Coche, vide *Valesium* ad Am p. 288.

Cocintos, vel Cocintum, inter Leucopetram, & Lacinium promontorium. Vide Plin. 3. 5. De nomine Bochartus, Phaleg 3. 5. Eodem refero, inquit, quod Cocinthum quasi חק כתים *Chock Chittim*, *terminum Cittæorum*, veteres appellarunt extremum Italiæ promontorium, de quo Polybius lib. 2. Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν μεσημβρίαν ὃ προσαγορεύεται μὲν Κόκινθος. Videtur esse quod vocant hodiè *Capo di Stilo*. Plin. 3. 10.

berius Imp. teste Suetonio *Augustum* appellari jussit. Tacitus ait eum primo *Querquetulanum* vocatum. Eundem *Tuscum vicum* postea dictum scribit Varro de L. L. lib. 4. *Mastarna* olim appellatum à Tuscis, ex vetusta quadam inscriptione patet. Hunc à *Coele* Vibennâ Hetruscorum duce, qui Tarquinio superbo suppetias tulit, denominatum volunt.

Cœlis, gens Attica. Hesychius. Κειλὶς, δῆμος Ἀττικῆς, ubi nonnulli Κοίλη legendum volunt.

Cœiambe, Ptol. Gedrosiæ urbs, *Cambaia* hodie dici videtur. Legitur & *Bœambe* & *Cœambe*.

Cœlus, Saturni pater. Eusebius de Phœnicum Theologia loquens sic ait: *Post triginta duos annos* regni Cœli Saturnus ejus filius, insidiis prope fontes ac fluvios locatis, patrem captum execuit, unde sanguis in fontes ac fluvios stillavit: qui locus his etiam *temporibus visitur*. *Cœlum* autem hunc Diod. lib. 4. scribit peritissimum fuisse cursuum astrorum temporumque: & annum digessisse, unde illi *Cœlo* nomen, rudesque homines artes docuisse & humanitatem, regnasse circa Septentrionem & Occidentem in Africâ genuisseque ex variis uxoribus liberos quinque & quadraginta.

Cœnænum, Germ. urbs. Ptol. vulgò *Laubenburg*, teste Villanovano. Est autem in Saxonia inter Luneburgum, & Lubecam.

Colberga, urbs Germ. in Duc. Pomeraniæ ulter. in orâ maris Baltici sub dom. Elect. Brandeburgici. Long. 38. 18. Lat. 54. 00.

Colcestria, op. Angl. in Essexiæ Com. ad flu. *Colne*, 6. m. p. ab orâ maris Germ. nota clade ipsi illatâ hisce ultimis temporibus ob causam Regiam, & natalitiis D. Helenæ: olim *Colonia* dicta fuit. Distat 5. milliaribus tantum à Suffolcia provinciâ & 35. à Londino in Cæciam.

Colchi, Carcorum Emporium in Indiâ intrâ Gangem. Ptol. Vide Boch. de Anim. Bibl. l. 2. p. 489. *Cochin* hodie.

Colchinium, Dalmatiæ op. à Colchis conditum, quod postea *Olchinium* dictum est. Plin.

Colchis, idis, regio Asiæ juxtâ Pontum, regnum Æetæ regis & Medeæ patria, Coraxe monte (qui est Tauri pars) a septentrione, ab ortu Iberiâ, à meridie Phaside, ab occid. Euxino Ponto clausa. Huc ferunt Jasonem cum Argonautis navigasse, Medeæque artibus adjutum, aureum vellus inde retulisse. Est autem hæc regio venenorum feracissima, quæ res videtur locum fecisse fabulæ, quam de Medeæ veneficiis comminiscuntur poëtæ. Horat. Carm. 2.

Ille & venena Colchica
Et quicquid usquam concipitur nefas,
Tractavit. Idem in Epodis:
Herbasque quas & Colchus atque Iberia
Mittit venenorum ferax:

Colchos autem Ægyptiæ originis esse constans fama est apud vett. Dionys. vers 689.

Πὰρ δ' αὐχὴν πόντοιο μετὰ χθόνα Τυνδαρίδαων
Κόλχοι ναιετάουσι, μετήλυδες Αἰγύπτοιο.

Herod. lib. 2. Φαίνονται μὲν γὰρ ἐόντες οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι. Diodorus lib. 1. Φασὶ τοὺς Αἰγυπτίους τινὰς καταλειφθέντας περὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην συστήσασθαι τὸ τῶν Κόλχων ἔθνος. Strabo etiam lib. 1. meminit Ægyptiorum in Colchos μεταστάσεως. Et Amm. lib 22. Colchos appellat *Ægyptiorum antiquam sobolem*. Boch. Inde *Colchis* ponitur pro Medeâ Horat. in Epod.

Non hunc Argos contendit remige pinus
Neque impudica Colchus intulit pedem.
Juvenal. Sat. 6.
Credamus tragicis quicquid de Colchide torvâ
Dicitur. ——
Propert. lib. 2.
Seu mihi Circæo pereundum est gramine, sive
Colchus, Colchiacis urat ahena focis.
Lege *Iolciacis*. Idem 3. 5.
Colchis flagrantes adamantina sub juga tauros
Egit, & armigerâ prælia sevit humo.
Mart. lib. 4.
Ignipedes possit sine Cholchide vincere tauros.

Colias, promont. vel litus Atticæ in vico Phalereo, ubi & Venus *Colias*. Dionysius Periegetes Taprobanen insul. *Coliada* vocat:

Αἴψα κε Κωλιάδος μεγάλην ἐπὶ νῆσον ἵκοιο,
Μητέρα Ταπροβάνην Ἀσιηγενέων ἐλεφάντων.

Collatia, op. in prima Italiæ regione, ab Albanis, ut creditur, conditum, & à Tarquinio Superbo instauratum, collatâ eum in usum à Pop. Romano pecuniâ: unde & nomen putatur accepisse, ut refert Servius enarrans illud Virg. Æn. 6.

Hi tibi Nomentum & Gabios, urbemque Fidenam,
Hi Collatinas imponent montibus arces,
Laude pudicitiæ celebres.

Ex hâc enim urbe ortum traxit Tarquinius Collatinus, Lucretiæ maritus. Sil. lib. 8.

Quos Castrum, Phrygibusque gravis quondam Ardea misit,
Quos celso devexa jugo Junonia sedes
Lanuvium, ac altrix casti Collatia Bruti.

Livius hoc op. interius in agro Sabinorum collocare videtur lib. 1. ubi pugnam Tarquinii Sabinorumque ad sinistram Anienis ripam recenset. Verùm aliter alii tradiderunt authores, quorum sententiâ in Latio cis Anienem fuerit. Plin. 3. 5. Et Servius ad præscriptum Virgilii locum. Ciceronis tempore adhuc extitisse *Collatiam* ipse testis est in Orat. prima contra Rullum. Sed & Strabo post eum lib. 5. testatur suo ævo extitisse etiam, verùm κώμην tantum, i. e. *vicum*.

Collatina, Romæ porta. Item dea quæ collibus præsidebat.

Collatinus, unus ex 7. Romæ collibus.

Collentum, urbs Dalmatiæ versus oram maris Adriatici. Nunc *Varcevo* dicitur; estque ferè med. inter Jaderam ad occas. & Scardonam ad ort. sub domin. Venetorum.

Collina, Romæ porta in colle Quirinali sita (unde & nomen accepit) non procul à Veneris Erycinæ templo. Ovid Fast. 4

Templa frequentari Collinæ proxima portæ
Nunc decet. à Siculo nomina rege tenent.

Eadem & *Salaria* vocata, propterea quòd per eam *sal* ferebant Sabini. Tacit. Annal. 3.

Colleps, geminus, magnus & parvus, urbs Africæ litor. in Mauritaniæ contin. magnus idem cum Cullo, parvus est op. orientalius, nunc Larobo, teste Moletio.

Colocia, *Colocz*, urbs Archiep. Hungariæ ad Danubium, 6. leuc. à Quinque Ecclesiis, sub dom. Turcarum.

Colæphryx. Bœotiæ mons, Hesychius. Κολαίφρυξ, Ταναγραῖος Ἀλεκτρυών, καὶ ὄρος Βοιωτίας. In etymo-

Ardet adhuc Ombos, & Tensyra, summus utrique
Inde furor vulgo, quod numina vicinorum
Odit uterque locus, cum solos credit habendos
Esse Deos, quos ipse colit.

Combretonium, Angliæ urbs Anton. *Bretenham* in agro Suffolciensi Camdeno.

Cometes, pater Asterionis, unus ex Argonautis. Val. Flaccus lib. 1.

——— *Celer Asterion, quem matre carentem*
Cristatus gemino fovit pater amne Cometes,
Segnior Apidani vires ubi sentit Enipeus.

Ubi ad verbum ferè ut solet, expressit Apollonium lib. 1. Sic enim ille.

Ἤλυθε δ' Ἀστερίων αὐτοσχεδὸν, ὅν ῥα Κομήτης
Γείνατο δινήεντος ἐφ' ὕδασιν Ἀπιδανοῖο.

Quod autem *cristatum* vocat *Cometem* Flaccus, adlusum est ad nomen *Cometæ*. Nam (ut ait Plin.) *Cometas Græci vocant, nostri crinitas hoc est horrentes crine sanguineo.* Haud abs re forsan fuerit hic notare, quæ de Cometarum præsagiis antiqui tradidêre, adeò ut in Proverb. abierit Senarius iste

Οὐδεὶς Κομήτης ὅστις οὐ κακὸν φέρει.

Nihil enim Poëtis præcipuè magis persuasum est, quàm cometas denunciare magna mala. Virg. Georg. 1.

Non aliàs cælo ceciderunt plura sereno
Fulgura, nec diri toties arsere Cometæ.

Tibullus lib. 2.

Hæc fore dixerunt belli mala signa Cometæ.

Lucan. lib. 1.

———*Terris mutantem regna Cometen.*

Stat. 1. Theb.

Mutant quæ sceptra Cometæ.

Silius lib. 1.

Crine ut flammifero terret fera regna Cometes
Sanguineum spargens ignem, vomit atra rubentes
Fax cælo radios, & sæva luce coruscum
Scintillat sidus, terrisque extrema minatur.

Et lib. 8.

——— *Non unus crine corusco*
Regnorum eversor rubuit lethale Cometes.

Val. Flacc. lib. 6.

———*Iratoque vocati*
Ab Jove fatales ad regna injusta Cometæ.

Claud. 1. de bello Getico.

Et nunquam cælo spectatum impunè Cometem.

Et in Epigr. de Magnete.

Non frustrà visi fatali crine Cometæ.

Ac de Raptu Proserp. lib. 1.

——— *Augurium qualis laturus iniquum*
Præpes sanguineo dilabitur igne Cometes,
Prodigiale rubens, non illum navita tuto
Non impune vident populi, sed crine minaci
Nunciat aut ratibus ventos, aut urbibus hostes.

Phil. Cominæus, ex illustri Cominæa apud Flandros gente natus, eques Aurei Velleris, Dominus Ruscurii, vir formæ elegantis, staturæ proceræ. Octennium vixit in Aulâ Caroli Audacis, Burgundiæ Ducis. Sed precio corruptus, transfugit à Domino suo ad Lud. undecimum, Franciæ Regem, cujus res gestas celebravit, uti & filii ejus Caroli 8. Etsi autem non uno loco Mejerus dicat in pluribus falli: tamen historicus est verax ac prudens, cujus præclarum elogium vide apud Iustum Lipsium not. in 1. Polit. & Scævolam Sammarthanum lib. 2 operis quo Elogia Gallorum doctrinâ illustrium perscripsit. Hic tantus vir cavere non potuit, quo minus mortuo rege Ludovico, perfidiæ accusatus in carcerem conjiceretur; ubi triennium detentus fuit, & pro seipso capitis causam dicere cogebatur; tandem innocens repertus est. Obiit in Pictonib. an. Christi 1509. æt. 63. Scripsit Gallicè nec enim Latinè sciebat; sed Latinè loquentem fecit Jo. Sleidanus, qui & vitam adjecit. Vossius.

Comitia, *orum*, pl. num. conventus populi ad creandos magistratus, leges ferendas, & alia cum populo agenda, à *comeundo* appellata, ita enim veteres loquebantur, vel à *coeundo*. Leguntur autem Comitia *Consularia, Prætoria, Quæstoria, Tribunitia, Ædilitia*, quibus scilicet Consules, Prætores, Quæstores, Tribuni, Ædiles creabantur. Tria ferunt Comitiorum genera; *curiata, centuriata, tributa*, nam quæ *calata* Comitia legimus, ea sunt vel curiata, vel centuriata; ex eo quod primis temporibus *calandi* verbum pro *vocandi* usitatum erat. Curiata Comitia erant, quum curiatim κατὰ φυλὰς pop. Romanus suffragia ferebat. Centuriata quum centuriatim, sive per centurias; Tributa, quum tributim sive per Tribus. Dionys. lib. 7. scribit, in comitiis Curiatis omnem potestatem creandi magistratus fuisse penes populum, in Centuriatis autem penes divites. Inde *Comitium*, i. e. *locus comitiorum*. Cæterùm de Comitiis plura vide apud Manutium lib. de Legg. Romanis.

Compitalia, festa quæ in compitis Larium honori peragebantur, & *Compitalitius* dies in quo celebrabantur. Gellius. Nullum certum diem præfinitum fuisse his sacris ex loco Varronis ad Suetonium rectè observavit Casaubonus, confirmatque Ausonius Eidyll. 25. in his.

Et nunquam certis redeunt ia festa diebus,
Cùm sua per vices compita quisque colit.

Non longè tamen a Saturnalibus celebrata persuadet Dionys. lib. 4. Institutio eorum a Servio Tullio est, ut idem Dionys. itemque Plin. lib. 36 extremo docet. Augustum bis ea celebrare per annum, quæ semel antea tantùm peragerentur, ejus vita significat apud Sueton. cap. 31.

Complutica, Ptol. olim op. nunc vicus Hisp. Tarracon. in finibus Callaicorum, hodiè *Compludo* teste Mor.

Complutum, Carpetanorum urbs, & nobilis Academia in Hisp. Tarracon. vulgò *Alcala de Henares.* Long. 17. 30. Lat. 41. 00

Compostella, urbs Hisp. Vide *Iria Flavia*. De nomine sic Vossius ad Melam, *Postquam*, inquit, *Hispani sibi persuaserunt illa quæ de S. Jacobo narrantur, cæpit istud oppidum appellari ad Jacobum Apostolum. Posterioris ævi Hispani dixêre Giacomo Postolo*, unde contractum *Compostella*. Long. 11. 00. Lat. 43. 00.

Compsani, Hirpinorum pop. in Italiâ Plin. 3. 11 Eorum op. *Compsa* Ptolemæus, cui Græcè scribitur Κόμψα; perperam Lucanis illud attribuit. Velleius libro altero, *Milo Compsam in Hirpinis oppugnans*, ubi Cluver. *Cossanum* legere maluit, vide Authorem longè doctissimum, & laboriosissimum de Ital. Ant. lib. 4. cap. 8. Long. 38. 42. Lat. 40. 02.

Comum, Colonia & urbs Insubriæ, ad lacum Larium, quam instauratum Novocomum dictum est, vulgò *Como*. Catullus carm. 36.

Poëta tenero, meo sodali
Velim Cæcilio papyre, dicas,
Veronam veniat, Novi relinquens
Comi mœnia, Lariumque litus.

Antiquitatem ejus ostendit Justinus lib. 20. *Gallis in Italiam causa veniendi, assidua domi dissensiones fuêre, quarum tædio, cùm in Italiam venissent, sedibus Tuscos expulêre, & Mediolanum, Comum, &c. condiderunt.* Strabo lib. 5. Κῶμον δ' ἦν ... Πομπήιος δ' Στράβων ὁ Μάγνου πατὴρ ... ὑπὸ τῶν ... Ῥαιτῶν ... &c. Deinde C. Scipio 3. colonorum millia adjecit, quibus iterum D. Cæsar 5000. addidit, de quibus 500. fuerunt Græcorum nobilissimi. His & jus civitatis dedit, & inter colonos eorum nomina retulit, qui tamen ibi sedes non tenuerunt, sed Coloniæ nomen reliquerunt. Νεοκωμῖται γὰρ ἐκλήθησαν ἅπαντες, ὅτι δ' μεθερμηνευθὲν Νέον Κώμον λέγεται. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 248. Long. 31. 02 Lat. 44. 54.

Comum Com, op. amplum Persiæ, in prov. *Hierach*, med. fermè inter Aspahamum & Casbinum.

Comus, Deus apud Ethnicos habitus commessationum nocturnarum saltationumque præses: In cujus militiâ authorabantur juvenes, qui coronati noctu cum facibus, Musicisque instrumentis, ad amicarum fores saltandi, canendique gratia concurrebant, procaciterque lasciviebant, ut fores nonnunquam effringerent, quod optimè describit Philosophus περὶ εἰκόνων, Imagine tertia. Hinc *Crepalocomus*, vinolentorum hymnus apud Aristoph. in Ranis.

Conacum, *Cognac*, urbs Aquitan. ad Carentonum flu.

Concana, Hisp. urbs in Astur â. Ptol. pop. *Concani*. Horat. Carm. 3 Od. 4.

Et lætum equino sanguine Concanum.

Silius lib. 3.

Nec qui Massagetem monstrans feritate parentem
Cornipedis fusâ satiaris, Concane, venâ.

Concangium, Britanniæ op. Lib. Notit. *The Barony of Kendal* Camdeno. Cujus verba sunt, *Concangios olim* (de Candaliâ in Westmariâ loquens) *stationem fuisse opinatus sum*, sed jam rectius docuit. Alibi autem de *Haulton*, vel *Holton* op. in confin. Cestrens. & Lancastrens. comitat. verba habens, ait, *Nec ego alibi quærere ausus sum, quàm in hoc tractu stationem illam Congangios, ubi Numerus vigilum*, &c.

Concordia, Colonia, Fori Julii quondam urbs. cujus hodie nihil extat præter paucissima tuguria. Sabellicus.

Concordia, Germ. urbs inter Argentoratum & Bingium. Anton. *Kochesberg* Rhenano, & Simlero.

Concordia, Hisp. Bæt. civitas. Ptol. pop. *Concordienses*. Plin. 4. 22.

Concordia, urbs inter flumina Liquentiam, & Tilavemptum propiùs mare accedens, eodem nomine & episcopatûs titulo hodieque clara. Ptolemæus perperam Carnis eam attribuit, & Mela longè imperitiùs inter Tergeste, & Aquileiam, oppida Carnorum, eandem posuit. Nomen ejus apud Strab. lib. 5. scribendum per Omega censet Cluverius in primâ syllabâ, non verò per omicron, ut est apud Ptol. & Zosimum. Vide eum de Ital. Ant. p. 167. Long. 35. 14. Lat. 45. 33.

Concordiæ Templum in urbe Roma à Livia extructum in suo porticu tradit Sueton. Ovid. 6 Fast.

Te quoque magnifica Concordia dedicat æde.

Condate, *Renes*, urbs Gall. in Britan minore. Vide *Rhedones*. Sunt qui *Rhedon* op. finitimum interpretentur.

Condate, *Condé*, op. Belg. in Hannoniâ ad Scaldim, flu. apud Valencenas mil. 2. leuc. inde Tornacum versus 5. quot à Montibus. Long. 26. 00. Lat. 50. 27.

Condate, op. Cornaviorum, *Congleton* in Com. Cestriæ ad amnem Danum, in lim. Com. Staffordiens. in Anglia, 20. m. p. à Cestria in ort. & 16. à Staffordia in Bor.

Condates, portus Aquitaniæ ad Duranium flu. apud Liburniam op.

Condetum, *Condé*, op. Belg. in Hannonia, ad Scaldim flu. unde dicti Principes Borbonii.

Condercum, op. alias Brigantum, nunc Diœcesis Dunelmens. in Angl. Boreali, *Chester upon the Street*, ad Vedram flu. med. inter Dunelmum & Novum Castrum 6. m. p. ab ora litor. & à Vallo. 33. autem à confinio Scotiæ.

Conimbrica, vulgò *Condexa La Vesa*, op. olim Lusitanorum in Hispan. nunc vicus Portugall. in provincia inter Durium & Tagum. Ex ejus ruinis, & 3. ab eâ leuc. crevit Conimbrica nova, vulgò *Coimbra*, urbs ampla & Academia ad Mundam flu. 32. leuc. ab Ulissipone in Bor. & 6. ab orâ Oceani Occidentalis. Long. 13. 30. Lat. 40. 00.

Connacia, *Connaught*, prov. regni Hiberniæ in occid. parte, insl. in 6. Comitatus divisa, habens ab ortu Lageniam, à Sept. Ultoniam, & à merid. Momoniam. Ibi urbs præcipua *Galliva*.

Conon, historicus. ἐν Ἡρακλείᾳ citatur ab Apollonio Scholiaste in lib. 1. Etiam Josephus lib. 1. contra Apionem, Judæorum à Conone mentionem factam ait; *Cononis* quoque, qui Italiæ res literis persecutus est, meminit Servius in illud Maronis 7. Æn. *Sarrastes populos, &c.* Vide Voss. de Hist. Gr. 1 24. Item lib. 3. p. 346.

Conon, insignis mathematicus, patria Samius, qui 7. de Astrologiâ libros edidit. Virg. Eclog. 3.

In medio duo signa, Conon & quis fuit alter,
Descripsit radio totum qui gentibus orbem?

Propert. 4. 1.

Me creat Archyta soboles Babylonius Orops
Oron, & à proavo ducta Conone domus.

Item Atheniensium dux, quem Resp. sua omnibus insulis præfecit. Post prælio victus à Lysandro Lacedæmoniorum duce, sponte abiit in exilium ad Artaxerxem Persarum regem, cujus auxilio patriam, cui servitutem attulerat, restituit in libertatem. Plut. in Lysandro.

Conovium, Ordovicum op. in Walliâ ad Conovium flu. 4. m. p. ab orâ maris Hibernici in Arvoniæ Com. Ex ejus ruinis crevit op. in viciniis 4. mill. infrà, dict. *Aber Conwvay*, i. e. Conovii ostium. 8. m. p. à Bangorio in ort. & 16. ab Asaphopoli in occ.

Consentes, dii dicti sunt, quasi in eo quod gerendum est, *Consentientes*. A Cicerone alio nomine *Dii majorum gentium* dicti. Cur autem Diis hisce à *Consentiendo* nomen inditum sit, docet hic locus Martiani, Capellæ, lib. 1. *Ac mox Jovis scriba præcipitur pro suo ordine, ac ratis modis, cœlicolas advocare,*

praci-

præcipueque senatores Deorum; quorumque nomina, quoniam publicari secretum cœleste non pertulit, ex eo quòd omnia pariter repromittunt, nomen eis ex consensione perfecit. Aliis magis placet, sic vocari, quasi *Consulentes*, quando eos Capella *Jovis senatores*, Arnobius verò lib. 3. *Consiliarios Jovis* vocat. Est & tertia Etymologia: Nam doctiss. Junius ab antiquo verbo *Conso*, *consis* deducit, quod idem est ac *συμβουλεύειν*. Inde igitur *Consentes*, ut & Deus *Consus*.

Consentia, sacra, quæ ex multorum consensu instituta. Festus. Ad quæ verba notat. Scaliger *Consentia sacra* Gentilium inter se fuisse, uti & *deos Consentes*, e. g. Corneliorum, Valeriorum, &c.

Consentia, Brutiorum civitas, imò & caput. Græcis Κωνσεντία & Κωσεντία, memoratur Livio, Straboni, Plinio, Appiano, Ptolemæo, ac duobus Itinerariis, vulgò *Consenza*, opidani *Consentini*, præter alios, etiam Varroni & Ciceroni dicuntur.

Consilinum, Italiæ op. Tarento vicinum. Mela lib. 2. ubi libri ferè omnes *Consentia*, in uno tamen *Consentinum* se reperisse ait Vossius, in nullo verò *Consilinum*. Hoc postremum tamen verum esse apparet ex Plin. Meminêre quoque hujus opidi Auctores de Coloniis, & Cassiod. Var. 8. 33. qui aliquantò fusiùs de hoc loco agit.

Constans, Constantini, & Constantii frater, Collega Magnentii, qui comes ordinum Augustæ Germ. urbis erat, insidiis haud longè ab Hispanis in oppido Helenæ occisus est. Tripart. Hist. lib. 4. cap. 17.

Constans, Imperator, Constantii M. filius cum fratribus Constantino & Constantio Imperium tenuit, iisque mortuis Magnentium Constantis interfectorem duobus ingentibus prœliis victor ad necem compulit, cum Persis infeliciter pugnavit, quos cùm iterum adoriri studeret, in itinere periit.

Constantia, *Constance*, urbs Germ. libera, sub clientela tamen domûs Austriæ, ad lac. Constantiensem, 15. leuc. ab Ulma in aust. 18. à Basilea in ort. 7. autem à Scaphusiâ.

Constantia castra. *Coutances*, urbs Normanniæ ad amnem Bardum 2. leuc. ab ora maris Britan. 8. ab Abrincis in Bor. & 20. à Cadomo in occ.

Constantiensis lacus. Vide *Brigantinus*.

Constantina, urbs Barbariæ in mediterraneis, & regni cogn. caput, unde etiam montes *Constantina* in eo tractu. Arabibus *Cosantina* dicitur; distatque 70. mill. à Gullu in aust. & 100. à Bugia in ort.

Constantina, op. Hisp. in Vandalitia reg. propè montes Marianos, 12. leuc. ab Hispali versùs Calatravâ in Cæc. & totidem à Cordubâ in occ.

Constantinopolis, *Stamboul* Turcis, olim Byzantium, Thraciæ caput, & cum priùs à Severo Imp. direpta fuisset, à Constantino M. restaurata, ampliata & absoluta fuit mirabili murorum artificio, & sumptuosissimorum ædificiorum structura. Ita Romanorum Impp. fuit sedes, mox Græcorum post Imperii divisionem; postremò post captam urb. ipsam à Mahumete 2. Turcarum Impp. eam sibi regiam constituerunt: unde nunc opulentiss. & populo numerosissima est; ita ut sit omnium Europæarum urbs max. post Lutetiam Parisiorum. Amplitudo ejus 14. milliaria complectitur, & utriusque sexûs 700. hominum millia ferè numerantur. Portum habet commodissimum. Urbs est triangularis, viæ angustæ & inæquales. Septem colles includit. Palatium Principis vulgò *Seraglio* dicitur, sederque ipsa urbs propè Propontidem, & Bosphorum Thracium. *Galata* autem seu *Pera* qu. ultra æstuarium: potiùs est suburbium Constantinopolis, ubi Latini ferè omnes commorantur. Eam accuratè descripsit Bondonius uti & Petrus Gyllius. Ei adjacet ex parte Asiæ *Scutaret*, alias *Chrysopolis*.

Constantinus Magnus, Constantii Cæsaris & Helenæ filius, primus Romanorum Impp. Christi cultum sectatus; aliquot annis cum Licinio Christianorum hoste acerrimo imperavit, quem postea non ulla magis de causâ sæpiùs victum interfici jussit. Multa alia præclara fecit, sed nihil memorabiliùs quàm quod Romani Imperii sedem Byzantium transtulit, quam urbem à suo nomine *Constantinopolim* appellavit. Vitam ejus ac res gestas fusè tradit Euseb.

Constantinus Manasses, scriptor non aspernandus, præsertim in rebus Byzantinis; scripsit versibus politicis συνοψιν ἱστορικὴν, quam Latinè vertit doctissimus Leunclavius. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 340

Constantinus Porphyrogennetus, Leonis Imp. & Irenes fil. princeps studiorum amantissimus, quæ & non parum promovit, uti testantur Georgius Cedrenus, Zonaras Annal. lib 3. Theodorus Metochita Hist. Rom. lib. 2. Michael Glycas, An. lib. 3. atque alii. Imperator hic, cùm videret historicorum maximum numerum, & consiliariorum in iis legendis negligentiam, quò malo isti occurreret, jussit flores ex historicis omnibus excerpi, atquè in politicorum usum digeri in corpus unum, quod in partes 53, quasi locos quosdam, digestum fuit. Dubium verò non est, quin hæc non minima fuerat causa, cur tot nobiles Græciæ historici perierint Nam ut loci illi solùm consuli ac legi cœpere; historici ex quibus illa descripta erant, describi desierunt. Ex istis autem 53. Pandectarum, seu florilegii politici partibus, una duntaxat hodiè superest; nempe illa, quæ Excerpta legationum continet. Vossius. Tu autem vide omninò doctiss. Valesium Præfat. in Collectanea ex Polybio, Diodoro, &c.

Constantius, cognomento *Chlorus*, Imp. Rom. Constantini M. pater, princeps moderatissimus in Galliâ & Hisp. imperavit, Maximino Italiam obtinente.

Consul, tutor annuus erat Rom. Reip. publici consilii princeps. Summum verò apud Rom. dignitatis fastigium fuit post exactos reges à Junio Bruto primùm introductum, an. U. C. 244. Dicti autem sunt *Consules à consulendo*, hoc est *providendo* ac *judicando*, Quintiliano auctore lib. 1. cap. 10. Hinc illud vetus apud Varronem; *Qui benè consulat consul cluat*. Diu autem hoc nomen Romæ sanctum, ac summi magistratus proprium fuit: Tandem tamen & ad proconsules & municipiorum magistratus translatum est, quod Casaubonus Notis ad Apul. Apol. observat, & plures Inscriptiones apud Gruterum confirmant. De Consulum officio vide plura apud Fenestellam lib. de Rom. Magistratibus.

Consus, *consiliorum* Deus putabatur, qui ideò templum sub tecto in Circo habebat, ut ostenderetur tectum esse debere consilium. Hinc *Consualia* festa, quæ

fiebant in honorem *Consi*. Livius lib. 1. *Ludos ex industriâ parat Neptuno equestri solemnes, Consualia vocant*. Vide Plut. in *Romulo*, ubi docet Consualia 18. die mensis Augusti celebrari solita. Errat itaque Servius in Æn. 8. ubi sic scribit: *Raptæ autem Sabinæ in Consualibus hoc est, mense Martio*. Quod falsum esse præter Plutarchum Dionysius testatur his verbis: Ἡ ἁρπαγὴ περὶ τὴν ὀκτὼ καὶ δεκάτην ἡμέραν τοῦ Σεξτιλίου γένοιτο ἐν ᾗ τὴν τῶν Κωνσαλίων ἑορτὴν ἄγουσι. Vide Vossium in *Consualia*.

Consygne, Nicomedis Bithyniæ regis uxor, quæ ob lasciviorem cum viro jocum à cane lacerata est. Plin. 8. 40. Ubi *Consingis* alii legunt.

Continusa, ins. Hispaniæ adjacens in freto Gaditano, aliis nominibus *Gadira* & *Tartessus* dicta. Plin. lib 4. c. 22. Lege *Cotinusa*, idque authoritate Dionysii Perieg. vers. 455. de hâc insulâ loquentis.

Καὶ τὴν μὲν ναετῆρες ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων
Κληϊζομένην Κοτινοῦσαν ἐφημίξαντο Γάδειρα.

Ubi Scholiastes sic dictam ait, ὡς πολλὰς ἔχουσα Κοτίνους, οἱ ἀγρίας ἐλαίας εἶδος εἰσί, ut quæ agrestes oleas multas habuerit.

Contosolia. Hisp. urbs 12. m. p. ab Emeritâ. Anton.

Contributa Julia, Beturiæ op. in tractu Celtico inter Betum & Anam fluvios. Plin. 3. 1. *Contrebia* forsan Livio.

Convenæ, vulgò *Commingeois*, pop. & urbs Gall. Aquit. ad Pyren. mont. Plin. 4. 19. Long. 21. 37. Lat. 42. 58.

Convennos, Angliæ ins. Cantio adjacens apud Thamesis flu. ostia, Ptol. vulgò *Shepey*. Vide *Connos*.

Coos, sive *Cos*, vel *Cea*, vel *Co*, ins. in mari Ægæo, seu, ut quidam aiunt, Icario, Rhodo proxima, & Cariæ opposita, quæ olim magna fuit, & optimè habitata, aspectuque jucundissima eò navigantibus. Ambitus ejus 550. stadiis clauditur, tota ferttiis ac optimo vino abundans. Solebant autem in hâc insulâ fieri vestes tenuissimæ ex bombyce ad fœminarum ornamentum, quæ *Coa* dicebantur. Propert. 1. 2.

Quid juvat ornato procedere, vita, capillo,
Et tenues Coâ veste movere sinus?

Ovidius lib. 2. de Art. Am.

Sive erit in Tyriis, Tyrios laudabis amictus,
Sive erit in Cois, Coa decere puta.

Propert. iterum 4. 2.

Indue me Cois, fiam non dura puella.

Horat. lib. 1. Sat. 2.

———*Cois tibi pene videre est,*
Ut nudam.———

Tibullus alicubi.

Ille gerat vestes tenues, quas fœmina Coa
Texuit, auratas disposuitque vias.

Fuit in hâc ins. Æsculapii templum augustissimum. De Junonis autem æde nemo ignorat, adeò clara, ut de ejus insignibus librum scripserit Theodorus authore Vitruvio, in præfatione libri 7. Est inibi pectunculus piscis insigniter sapidus, Varroni celebratus, uti testatur Gellius 7. 16. Sed de Chio ins. ibi loquitur. Item *Coos* urbs in *Coo* ejusdem ins. caput. Hinc adject. *Cous*, unde *Hippocrates* medicus divinus & Apelles pictor egregius *Coi* dicti sunt.

Cophes, Indiæ citer. flu. in Indum influens, Dionys. Perieg. vers. 1140.

Τοῖς δ' ἐπὶ καὶ Κώφης τρίτος ἕπεται ἀργυροδίνης.
Tertius hos sequitur splendenti gurgite Cophes,

Ubi in errore procul dubio versatur, si Gophen ordine tertium, ortum versùs, inter fluvios in Indum se exonerantes, post Hydaspen & Acesinen, hic statuat, nam Strabo, Mela, aliique Geographi inter primos ad Occidentem, ante Indum ipsum, eum numerant: statuendum igitur Dionysium non ad ordinem sitûs hic respicere, sed fluvios in Indum influentes confusè tantùm enumerare.

Copia, Dea ubertatis ac abundantiæ apud antiquos, Fortunæ comes, de quâ Lactantius, vetus Statii Schol. in 4. Theb. Hæc fingebatur cornu gerere plenum uvis, malis, ac spicis, unde *Cornu Copiæ* proverbialiter, quasi de abundantiâ celebratur, de quo vide Chiliadas. Horat. lib. 1. Od. 17.

———*Hinc tibi Copia*
Manabit ad plenum benigno
Ruris honorum opulenta cornu.

Idem in Carmine Seculari.

———*Apparetque beata pleno*
Copia cornu.

Alii tamen hoc cornu ipsi Fortunæ tribuunt. Vide Plut. de Fort. Rom. ac Heinsium ad Hesiod. cap. 11.

Coptos, vel *Coptus*, *Cana*, teste Rhamnusio, oppidum Thebaidis, commune Ægyptiorum, & Arabum emporium, vergens ad mare Rubrum, ubi cautes sunt, ex quibus eruuntur smaragdi. Juvenal. Sat. 15.

Gesta super calidæ referemus mœnia Copti.

Meminit illius Statius lib. 1. Theb.

———*Meliùs vobis Mareotica fumat.*
Coptos, & arisoni lugentia flumina Nili.

Ubi sic vetus Schol. *Coptos civitas Mareotica Ægypti, in quâ Io versa in Isidem, colitur, cujus sacris sistro celebratis, Nilus exæstuat*. Hujus urbis vetustatem ex eo cognoscimus, quòd regina Isis istic nuncium acceperit de nece mariti sui Osiridis, præque dolore abscidierit capillos, quo exemplo Isiaci erant calvi. Juvenal, Sat. 6.

Qui grege linigero circundatus, & grege calvo.

Hinc urbi Κόπτος vel Κοπτὼ nomen esse datum putarunt Græci, quia κόπτειν sign. διαιρεῖν καὶ τεμεῖν, ut ait Eustath. Sed alii ex eo hoc vocabulum urbi impositum existimant, quia, cùm in eâ degeret Isis privata sit Osiride, nam *Coptus* linguâ Ægyptiacâ *privationem* notat. De utroque sic Plut. lib. de Isid. & Osir. Τὴν δὲ Ἶσιν αἰσθομένην κείρασθαι μὲν ἐνταῦθα τῶν πλοκάμων ἕνα καὶ πένθιμον στολὴν ἀναλαβεῖν, ὅπου τῇ πόλει μέχρι νῦν ὄνομα Κοπτώ. Ἕτεροι δὲ τοὔνομα σημαίνειν οἴονται στέρησιν, τὸ γὰρ ἀποστερεῖν κόπτειν λέγουσι. Vossius autem planè iis assentit, quibus Coptos toti Ægypto creditur nomen dedisse, nempe ut Αἴγυπτος dicatur, qu. αἶα Γύπτος, sive Κόπτος, vel τῦ Κόπτυ. Atque hanc opinionem admodum firmat Ignatius Patriarcha Antiochenus, vir reconditæ eruditionis, epistolâ eâ quam Arabicè scripsit ad summum virum Jos. Scaligerum. Long. 62. 30 Lat. 26. 00. Est & Armeniæ Zephyricæ vicinum op. Cedrenus.

Cora, op. Latii in finibus Volscorum antiquissimum, ante urbem Romam à Dardanis conditum, ac de Cora Catilli & Tiburti fratris nomine dictum. Pop. Corani,

Lucan. lib. 7.

———*Gabios*

——— *Gabios Veiosque Coramque*
Pulvere vix tecta poterunt monstrare ruinæ.

Coracesium, Coracensium, Ptol. *Scandeloro*, teste Nigro, urbs Pamphyliæ litoralis, quæ à Ptol. & Livio Ciliciæ asperæ tribuitur. Vide Strab. lib. 14.

Coralli pop. Pontici, immanitate insignes. Ovid. Ponticorum lib. 4. eleg. 2.

Hic mea cui recitem flavis nisi scripta Corallis?
Idem ib. eleg. 4.
Litora pellitis nimium subjecta Corallis.

Corax, antiquissimus Rhetor Siculus, primus artem dicendi, & præcepta conscripsit. Cic. in Bruto Primus etiam extitit, qui artem dicendi mercede professus est. Tisiamque eâ lege instituendum suscepit, ut mercedis partem præsentem numeraret, reliquam tum demum persolveret, quum in judicio, causâ peroratâ, victoriam reportasset. Quum itaque Tisias non parùm in arte profecisset, causam tamen nullam susciperet, idque fraude facere videretur, ne reliquum mercedis præceptori persolveret, Corax hominem in jus vocat, causamque omnem in hoc dilemma confert. *Disce*, inquit, *stultissime adolescens, utroque modo futurum quod postulo sive viceris, sive condemnatus fueris. Nam à victore merces mihi ex pacto debebitur, quum ita inter nos convenerit, ut quum primam ex judicio victoriam reportasses, reliquum mihi mercedis persolveretur. Sin ego vicero, nihilominus judicii laqueis teneris, utpote sententia judicum condemnatus.* Ad hæc Tisias. *Imo*, inquit, *tu potius disce, præceptor sapientissime, neutro modo futurum quod postulas. Nam si tu viceris ex pacto nulla tibi debebitur merces, quandoquidem ita convenit, ut eam tum demum persolverim, quum causâ peroratâ victor discessissem. Sin ego vicero, quid quæso expectes à victore, judicum calculis absoluto?* Quibus auditis, Judices adolescentis ingenium admirati feruntur acclamasse Κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν, i. e. *mali corvi malum ovum*, alludentes nimirum ad Coracis nomen, quod Latinis *corvum* sig. Alii Protagoræ hoc adscribunt. Vide Aulum Gellium in Noct. Atticis.

Corbeia, *Corbie*, Urbs Gall. in Picardiâ, ad Somonam flu. 4. leuc. ab Ambiano, & 8 à Peronâ.

Corbeia. *Corvie*, urbs Westphaliæ ad Visurgim flu. 9. leuc. à Paderborna in ort. & 7. à Cassulâ in Bor.

Corbilum, vel *Corbilo*, urbs Gall. Lugdun. ad Ligerim flu. quæ nonnullis Condivincum, nunc *Nantes*, in Britan. min.

Corbulo. Syriæ proconsul, sub Nerone Tiridatum Parthum fudit, fugavitque, Artaxata cepit, exussit, & solo adæquavit, Tigranem Armeniæ regem designavit. Tacitus, lib. 13. *Corpore ingens verbis magnificus, super experientiam, sapientiamque etiam specie inanium validus.* Juven. Sat. 3.

Corbulo vix ferret tot vasa ingentia, tot res
Impositas capiti ———
Ubi quidam athletam quendam eo nomine tunc temporis fuisse volunt.

Corcagia, *Cork*, urbs Hiberniæ episc. sub Arch. Cassiliensi, cap. Com. cogn. ad flu. Savarenum, 18. m. p. à Rossiâ & 10. à Kinsaliâ. Long. 10. 16. Lat. 52. 21.

Corcyra, ins. maris Jonii non procul ab Epiro, Ulyssis naufragio, & Alcinoi hortis nobilis, olim *Scheria*, & *Phæacia* dicta, nunc est sub ditione Venetorum, ac vulgò *Corfu*, vocatur. meminit illius Lucan. lib. 2.

——— *Seu vela ferantur*
In portus Corcyra tuos, seu lævâ putatur
Illyris Joniis vergens Epidamnus in undas.
Unde dicatur non satis constat. Græci ab ejusdem nominis nymphâ Asopi filia, quam Neptunus ibi compressit, vocatam volunt. Bochartus ab Arabico קרקרה *carcara* deducit, quod *terram* sign. in quâ tutò, ac pacatè vivitur. Proinde Judic. 8. 10. pro eo quod in Ebræo est *Zeba*, *& Salmana erant* בקרקר *in carcor*, Hieronymus habet *requiescebant*. Quod Corcyræ quomodo quadret, docet Poëta Odyss. Z.

Ουκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς οὐδὲ γένηται,
Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
Δηϊοτῆτα φέρων. ———
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος.
Est & alia ins. ejusdem nominis *Melana*, i. e. nigra dicta, 20. m. p. à priori distans. Plin. 3. ult. *Curzola* Sophiano.

Corduba, Bæticæ Hisp. urbs clarissima, utriusque Senecæ & Lucani patria. Martialis ad Licinianum.

Duosque Senecas, unicumque Lucanum
Facunda loquitur Corduba.
Quanquam Tullius Cordubenses poëtas irridet in oratione pro Archiâ. Fertilitas ejus, & dives cultus scriptoribus laudatur. Sil. lib. 3.

Nec decus aurifera cessavit Corduba terra.
Mart.
Quâ dives placidum Corduba Bætin amat.
Hodie *Cordova*. Plinius tradit Coloniam Patriciam cognominatam, quod etiam Ambrosius Moralis ex ejus antiquis marmorum inscriptionibus ostendit. Sed & Augusti Imp. æreus nummus videtur cum literis COLONIA PATRICIA. *Corduba*, inquit Bochartus, Arabicè dicitur קורטבה *Corteba*, inserto R. (de quo vide in *Sardiniâ*) *Coteba*, autem Syris est *trapetum*, seu *mola olearia*. Jam verò Cordubæ, & in vicinis locis magna vis fuit trapetorum. Statius in Lucani Genethl aco.

Quæ Tritonide fertiles Athenas
Unctis Bætica provocas trapetis.
Bætica, i. e. ea pars Bæticæ potissimùm, quæ est circa Cordubam. Agitur enim de Lucani patria, quæ Cordubensis erat. Nec aliò referenda hæc Martialis lib. 7. ep. 27.

Nec Tartessiacis Pallas tua, Fusce, trapetis
Cedat. ———
Idem enim de Cordubâ nominatim 12. 64.
Uncto Corduba lætior Venafro.
Ubi Cordubam cum Venafro confert, Campaniæ opido, cujus ager est olei feracissimus, ut in *Venafro* posteà videbimus. Item *Corduba* mons Lusitaniæ, qui *Corvus* vulgò dicitur, teste Andr. Resendio. Strabo lib. 3. Πλεῖστον δὲ Κόρδυβα ηὔξηται, Μαρκέλλου κτίσμα, καὶ δόξῃ καὶ δυνάμει, καὶ ἡ τῶν Γαδιτανῶν πόλις· ἡ μὲν διὰ τὰς ναυτιλίας, καὶ διὰ τὸ προσθέσθαι Ῥωμαίοις κατὰ συμμαχίας. ἡ δὲ χώρας ἀρετῇ καὶ μεγέθει προσλαμβάνοντος καὶ τοῦ ποταμοῦ Βαίτιος μέγα μέρος. Laudat, & simul veterem ostendit, *Marcelli opus.* Cujus? Prætoris, an Consulis? Nam Prætor Hispaniam

 obtinuit

obtinuit M. Marcellus, uti patet ex Liv. 43. An. U. C. 585. etsi in pace & otio, ut videtur. Eóque magis inclinem, coloniam ab hoc deductam, fortassè & opidum auctum, ornatumque. Neque enim novum plane conditum vel Silius dixerit, qui jam tempore Annibalis Cordubam notavit. Ad illum igitur magis quàm ad Consulem Marcellum retulerim, qui an 601. Hispaniæ præfuit, sed *citeriori*, ut est in epitome, & ex Appiano colligas; atque ibi re feliciter gestâ, triumphavit de Celtiberis. Itaque nihil ei tunc fuit cum Bæticâ & Cordubâ nostrâ, quæ erant in H so. ulteriore. Addit porrò amplius Strabo: *ᾤκησάν τε ἐξ ἀρχῆς Ῥωμαίων τε καὶ ἐπιχωρίων ἐπίλεκτοι ἄνδρες. καὶ δὴ καὶ πρώτην ἀποικίαν εἰς τούσδε τοὺς τόπους ἔστειλαν Ῥωμαῖοι* Nota de *selectis*. Ita enim fuit eoque obtinuisse posteà credam, ut *Colonia Patricia* diceretur. Plinius apertè l. 3. c. 1. *Corduba Colonia Patricia cognominata*. Et in Augusti nummis, *Permissu Cæsaris Augusti*, Caput ejus; cum parte alterâ, *Colonia Patricia*. Cui titulo causam dedisse arbitror, quòd splendida & dives, Patres ac Senatores etiam rei Romanæ daret, Nam ita Augusti ævo, ex provinciis passim in Senatores legebantur. Sed & ait Strabo, *Primam Coloniam eò missam*: quod cautè lege. Nam *Carteia* in eâdem Bæticâ jam ante colonia deducta, à L. Canuleio Prætore: sed quia ex parum honestis, *Libertinorum* appellata fuit. Leges, in Livio, initio libri 43. Tueri tamen Strabonem possis, fortassè & debeas: quòd non missi coloni illi Româ aut Italiâ, sed ibi nati ex militibus Romanis, & fœminis Hispanis, permittente Senatu, hybridæ isti libertate donati sint, & in coloniâ collocati. At Strabo *missam primam* disertè scripsit. Lipsius. Long. 15. 40. Lat. 38.00.

Core, Cereris filia, à *κόρος*, i. e. *satietas*, dicta; Festa ejus *Corea* dicebantur. Schol. Pindari Olymp. Od. 7. *πολλοὶ δὲ ἄγονται ἀγῶνες ἐν Ἀρκαδίᾳ, Λύκαια, Κόρεια, Ἀλίεια.* Hesychius *Κόρεια, θεογαμία, καλλονή. ἡ θυσία τῇ Κόρῃ τελουμένη.* Ejus quoque meminit Plut. in Dione. Ceres enim producit materiam, quâ nutrimur & satiamur.

Corfinium, Pelignorum metropolis, vulgò *Pentinia*, i *campi di Santo Pelino*. Strabo lib. 5. *Κορφίνιον τὴν τῶν Πελιγνῶν μητρόπολιν* vocat Ptolemæus: *Πελιγνῶν, Κορφίνιον, Συλμών.* Diodoro lib. 37. *ἐπισημοτάτη* dicitur. Lucan. lib. 2.

At te Corfini, validis circundata muris
Tecta tenent pugnax Domiti.

Silius lib. 8.

Confini populos, magnumque Teate trahebant.

Corinna, Corinnæ tres fuêre, prima Thebana seu Tanagræa, Archelodori filia, Myrthidis discipula, quæ Lyricorum principem Pindarum quinquies vicisse, & epigrammatum 50. libros edidisse fertur. De quâ Prop. lib. 2.

Et sua cùm antiquæ committit scripta Corinnæ.

Stat. 5. Sylv.

Sophronaque implicitum, tenuisque arcana Corinnæ.

Secunda fuit Thespia veterum monumentis plurimùm quoque celebrata. Tertia floruit Ovidii temporibus, ipsi poëtæ dilectissima. De quâ Martialis.

Norat Nasonem sola Corinna suum.

Corinnus Iliensis, ante Homerum Iliada scripsit, belli Trojani tempore, ex quo Homerus putatur omnem hausisse sui operis materiam. Suidas.

Corinthus, urbs Achaiæ ferè medio Isthmi Peloponnesiaci sita, ab ortu Saronicum, ab occasu Crissæum sinum habens, qui & *Corinthiacus* dicitur, duobus inclyta portubus, quorum Lechœus Jonio, Schœnus Ægæo imminet mari. Unde & *bimarem* Corinthum poëtæ peculiari epitheto appellarunt. Horat. Carm. 2. 6.

Laudabant alii claram Rhodon, aut Mitylenen,
Aut Ephesum, bimarisve Corinthi Mœnia.

Inde *mari cincta* dicitur Anthol. lib. 3.

Λαΐδ' ἔχω πολλῶν ἀλιζώνοιο Κορίνθου.

Et Nonno *ἀλιστέφανος*, & *ἴσθμιος*. Dicta autem putatur Corinthus à *Corintho* Marathonis, sive (ut alii putant) Pelopis filio, qui illam eversam instauravit, cùm antea Ephyre diceretur. Hæc Græcarum omnium urbium clarissima fuit, atque ob sitûs opportunitatem in tantam excrevit potentiam, ut ne Romæ quidem cederet, tantumque in fastum evasit, ut Corinthii pop. Rom. legatos injuriosiùs appellare, &, si Straboni credimus, etiam sordibus perfundere non dubitarint. Quare commoti Patres, cùm etiam antea crescentem indies urbis potentiam suspectam haberent, bellum illi inferendum censuerunt. Missus itaque in Græciam L. Mummius, Corinthum obsedit, tandemque captam incendit, soloque æquavit, adeò ut vix ullum tantæ urbis reliquerit vestigium. Quo incendio, confusis metallis, inventa est mistura æris pretiosissimi quod ab urbis hujus nomine *Corinthium* appellarunt. Virg. Geor. 2.

Illusasque auro vestes, Ephyreiáque æra.

Silius lib. 4.

——— Non æra vacabant
Quæ scirent Ephyren.

Ephyre autem Corinthius est. Originem autem æris Corinthii, quod in tanto pretio habetur aperit Plin. 34. 2. *Hoc (æs) casus miscuit Corintho, cùm caperetur, incensâ.* Pluribus Florus 2. 16. ubi de Mummio: *Quantas opes & abstulerit & cremaverit hinc scias, quod quicquid Corinthii æris toto orbe laudatur incendio superfuisse comperimus: nam æris notam pretiosiorem opulentissimæ urbis fecit injuria, quia incendio perustis plurimis statuis, atque simulacris, æris, auri, argentique vena in commune fluxerunt.* Sed non dubium quin ante hoc temporis, illud in honore fuerit, idque ex Homero, Iliad. 15. laudat thoracem.

———— ——— Τόν ποτε Φυλεὺς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης ———

Seneca in Medeâ.

Inque auxilium Dictynna tuum
Pretiosa sonant æra Corinthi.

Restituta fuit posteà per Jul. Cæsarem, ut Strabo narrat, & in fragmentis Diod. Siculus. Arcem habuit editam, quæ *Acrocorinthus* veteri nomine dicta fuit, cujus erat mira altitudo. lib. 8. *ὄρος ὑψηλὸν* vocat. Ideò Livius ubi de Corintho: *Arx inter omnia in immanem altitudinem edita.* Papinius Thebaid. l. 7.

Jam pronis Gradivus equis Ephyrea premebat
Litora; quà summas caput Acrocorinthus in auras

Tollit

Tollit, & alterna geminum mare protegit umbra.

Hinc Proverbium,

'Ου παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθόν ἐσθ' ὁ πλοῦς.

De rebus arduis, & aditu periculosis. Unde hoc natum docet Strabo lib. 13. Horatius sic extulit in Epistolis;

Non cuivis homini contingit adire Corinthum.

Cicero totius *Græciæ lumen* vocat in Orat. pro *Pompeio*. & *Florus decus Græciæ* lib. 2. cap. 16. Strabo lib. 8. Ὁ δὲ Κόρινθος ἀφνειὸς μὲν λέγεται διὰ τὸ ἐμπόριον, ἐπὶ τῷ Ἰσθμῷ κείμενος, καὶ δυεῖν λιμένων κύριος, ὧν ὁ μὲν τῆς Ἀσίας, ὁ δὲ τῆς Ἰταλίας ἐγγύς ἐστι. Homerus: Ἀφνειόν τε Κόρινθον. Pindarus Ὀλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίου πρόθυρον Ποσειδᾶνος, ἀγλαόκουρον. Thucydides ubi de Corinthiis: Χρήμασί τε δυνατοὶ ἦσαν, ὡς καὶ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται, ἀφνειὸν γὰρ ἐπωνόμασαν τὸ χωρίον. Thucydidis autem locum respiciebat Aristides hæc scribens: Καὶ τοῦτ' εἴρηται ὑφ' οὗ καὶ ἐκ παλαιοτάτου ἀφνειόν τε ὑμνεῖται χωρίον ὑπὸ τῶν ποιητῶν Ἰσθμ. Εἰς Ποσειδ. Vide Grot. præfat. in priorem Epist. ad Cor. Corinthios fuisse in Venerem propensos patet ex verbis Suidæ voce *Cothys*. Sic enim ait Cothys Dæmon apud Corinthios colitur, præses effœminatorum & impudicorum. Idem docet Herod. in Clio. Unde Strab. l. 8. Fanum Veneris Corinthi ita fuit locuples, ut plures quàm mille habuerit sacrorum famulas meretrices, quas deæ viri mulieresque dedicarunt: inde proverb. Κορινθιάζειν lascivire, genio indulgere, & libidinibus vacare. Apollodorus author est fuisse & alias hujus nominis civitates, quarum una fuit in Thessalia, altera in Epiro, tertia in Elide. Stephano hæc quondam nuncupata fuit Epope, Pagos, Ephyra, Heliopolis & Acrocorinthos; hodiè adhuc *Corintho*, ut Sophianus, vel *Coranto*, ut Moletius tradit, appellatur. Hinc *Corinthius* & *Corinthienses* adjectiva, quæ id habent inter se discriminis, ut *Corinthii* sint, qui Corinthum inhabitant, aut qui ex Corintho nati sunt; *Corinthienses* autem qui alibi nati sunt, sed Corinthi negotiantur. Inde etiam *Corinthiacus*, Ovid.

Illa Corinthiacis primùm mihi cognita Cenchris.

Denique *Corinthiarius* à Suetonio positus est pro amatorio nimio Corinthiorum vasorum. Rhod. 21. 25.

Coriolanus, vir Illustris Romanus, quem Cicero multis in locis cum Themistocle confert. Siquidem uterque, cùm civis egregius fuisset, populi ingrati pulsus injuriâ, se ad hostes contulit, conatumque iracundiæ suæ morte sedavit. Vitam ejus habes in Plutarcho.

Corippus, Africanus Grammaticus, poëma historicum reliquit libris 4. de laudibus Justini Augusti junioris, cujus tempore claruit. Vide Voss. H. Lat. p. 748. Extat cum Comment. Dempsteri. 8. Par. 1610.

Coritani, pop. fuère Angliæ, inter Brigantes ad Bor. Cornavios ad occ. Catieuchlanos & Icenos ad aust. & Oceanum Germ. ad ort. qui longissimè per mediterraneam insulæ partem diffusi habitant in illis reg. quæ nunc Northantonia, Leicestria, Rutlandia, Lincolnia, Notinghamia & Darbia vocantur. Eorum urbs præcipua Lindum.

Cornavii, pop. fuère Albionis in meditullio ferè Angliæ, inter Brigantes ad Bor. Coritanos ad ort. Dobunos ad aust. & Ordovices ad occ. Habitabant ubi nunc Com. Warvvicensis, Wigorniensis, Staffordiensis, Salopiensis & Cestriensis.

Cornelia, matrona nobilissima, eademque eloquentissima, Sempronii Gracchi uxor & Tiberii & Caii Gracchorum mater, & majoris Africani filia. A Val. Maximo laudatur quòd matronæ cuidam Campanæ ornamenta sua pulcherrima ostentanti non aurum, non gemmas, non denique vestes opposuerit, sed liberos, qui maxima sunt matronarum ornamenta, Juven. Sat. 6.

Malo Venusinam, quam te Cornelia mater
Gracchorum, si cum magnis virtutibus affers
Grande supercilium, & numeras in dote triumphos.
Tolle tuum precor Annibalem, victumque Syphacem
E castris & cum tota Carthagine migra.

Fuit & *Cornelia* alia P. Sestii uxor. Cic. 5. Fam. Epist. Plura vide in Francisci Nanni libello peculiari de claris Corneliis Romæ.

Cornelia, Vestalium Virgg. *maxima*, vel, ut alii codd. habent, *Maximilla*, ex familiâ Collorum capta in locum Læliæ defunctæ, Nerone imperante olim absoluta, ac multò post repetitâ accusatione convicta a Domitiano viva defodi jussa est, authoribus Tranquillo, & Eusebio in Chronicis. Plin. Ep. 4. 11. *Illa nunc ad Vestam, nunc ad cæteros Deos manus tendens, multa sed hoc frequentissimè clamitabat: Me Cæsar incestam putat; quâ sacra faciente vicit, triumphavit: Blandiens hæc an irridens, ex fiduciâ sui, an ex contemptu Principis dixerit, dubium est, dixit, donec ad supplicium, nescio an innocens, certè tanquam nocens ducta est. Quinetiam cùm in illud subterraneum cubiculum demitteretur hæsissetque descendenti stola, vertit se & recollegit, cumque ei carnifex manum daret, aversata est, ac resiluit, fœdumque contactum quasi planè à casto puroque corpore novissimâ sanctitate rejecit, omnibusque numeris pudoris,*

Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν.

Hæc Plinius. Senarius autem Græcus, quem citat, ex Euripidis Hecubâ desumptus est; ubi Talthybius narrat Polyxenæ necem: Ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως Πολλὴν, &c.

Κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.

Quam sententiam, ut obiter notem, transtulit Ovidius, lib. 13. Met. ubi Polyxenæ immolationem describit.

Tunc quoque cura fuit partes velare tegendas,
Cùm caderet, castique decus servare pudoris.

Idem tradit Qu. Smyrnæus de Penthesileâ moribundâ, lib. 1.

—— Ἡ δ' ἅμα μέγα κοίλη καὶ ὀλέθρῳ
Εὐσταλέως ἐρρίπτοιτο κατ' οὔδεος· ἀμφὶ οἱ αἰδὼς
Ἤχωσεν δέμας ἠΰ, ζῶσθη δ' ἐπὶ γαστέρι μακρῷ.

Justinus, lib. 15. de Olympiade, Alexandri matre: *Exspirans, &c. veste crura contexisse fertur, ne quid posset in corpore ejus indecorum videri.*

Cornelius Asina, cùm fundum emisset, sponsorque pretii ab eo expeteretur, postero die Asinam sacculis pecuniâ plenis onustam in forum adduxit pro sponsore, unde cognomentum accepit. Macrobius.

Cornelius Balbus, genere Gaditanus C. Cæsaris fami-

familiaris, & præf. ctus fabrûm, quem cùm de civitate in periculum vocaretur Cicero & Pompejus defenderunt.

Cornelius Cossus, Tribun. Mil. Volumnium Lartem Veientum regem occidit, secundaque opima spolia Jovi Feretrio retulit. *Cossos* autem eos qui rugosi sunt & aspetâ facie, à similitudine vermium, qui in ligno nutriuntur, Festus vocari tradit.

Cornelius Epitadius, L. Corn. Syllæ Dictatoris libertus, librum, quem Sylla de suis rebus gestis imperfectum reliquit, supplevit. Tranquillus.

Cornelius Gallus, poëta Elegiographus. Forojuliensis, primum summus Octavii amicus, sed postea suspicione conjurationis, cùm in ejus odium impegisset, sibi ipsi mortem consciviт anno ætatis 44. Ovidius.

Sanguinis atque animæ prodige Galle tuæ,

Euphorionem Græcum transtulit in Latinum sermonem, & amorum suorum *de Cytheride* libros 4. conscripsit. Fuit autem amicus Virgilii, adeò ut quartus liber Georgicorum à medio usque ad finem ejus laudem teneret, quas postea; jubente Augusto, in Aristæi fabulam commutavit. Amavit, uti diximus, Cytheridem meretricem, libertam Volumnii. quæ, eo spreto, Antonium euntem in Gallias est secuta; propter quod amorem Galli videtur consolari Virgilius in Bucolicis Eclog. 10. Cytheridem autem quam deperibat, mutato nomine, Lycorim vocavit. Ovid. Amor. 1. 15.

Gallus & Hesperiis & Gallus notus Eois,
Et sua cum Gallo nota Lycoris erat.

Cornelius Nepos, vir disertus, Ciceronis tempore, vitas illustrium virorum scripsit, quarum tantùm *Pomponius Atticus* extat. Libris illis non modò de excellentibus Imperatoribus, sed etiam de scriptoribus claris egit, Catone scilicet, Cicerone, Terentio, aliisque. Vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. cap. 14. *De Homero* locum ex primo Chronicorum ejus adfert Gellius 17. 21. *De Cicerone* quoque seorsim eum egisse innuit idem Gellius 15. 28. *Cornelius Nepos & rerum memoriæ non indiligens & M. Ciceronis, ut qui maximus amicus familiaris fuit, atque is tamen in primo librorum, quos de vita illius composuit, errasse videtur.* Ipse autem Cicero inter Philosophos numerari vult: Κινέχει ὁ φιλόσοφος τ πολιτικὸν τίω ἀπτελῶ, inquit Cicero ipse lib. 2. ad Att. ep. 8. Et Philosophis ab aliis accensetur. Macrob. lib. 1. Saturn. cap 24. *Tullius, qui non minùs professus est philosophandi studium, quàm loquendi.* Lactantius 1. 15. *M. Tullius. qui non tantùm perfectus Orator, sed etiam Philosophus fuit.* Huic Valerius Catullus Veronensis opus suum dedicat, ut indicat epigramma totius operis Catulliani primum.

Cui dono lepidum novum libellum?
Corneli tibi. ——

Vide Lambin. Præfat. ad notas suas in Æmilium Probum.

Cornelius Severus, inter Poëtas epicos ab antiquis authoribus relatus est. Ingenio fuit magno, & in scribendis versibus facili. Constat eundem fuisse in declamationibus versatum, quâ in re ingenium suum, atque eruditionem maximè probavit. Quintiliano *versificator quàm poëta melior* habitus est. Scripsit inter alia multa *de bello Siculo*, quod opus ab eo absolutum non est propter immaturam mortem. Quod si absolvere potuisset, meritò sibi secundum locum vendicasset, ut ait Fabius. Extat ejus carmen quo eleganter desievit Ciceronis mortem. Vide *Cicero*.

Cornelius Valerianus, scriptor antiquus: de quo Voss. Hist. Lat. p. 700.

Cornelius Bocchus inter Rom. scriptores refertur à Plinio, lib. 16. cap. 40. & alibi.

Cornelius Tacitus, historicus eximius. Vide *Tacitus*.

Cornelius, Centurio Romanus à D. Petro Apostolo sacro sancto lavacro Cæsarea tinctus fuit. Act. 10. Et ibi primus Episcopus, omniumque gentium, qui crediderint meritò extitit primitiæ, quòd primus Spiritu sancto repletus fuerit. Origen. super Numeros.

Cornicularius, ut Sigonius existimat, fuit minister Tribuni Mil qui vigilias ejus loco circumibat, atque ejus imperia Corniculo edebat Val. Max cap. *de Pudicitiâ. M. Latorio Tribuno Militum Cominius Tribunus plebis diem ad populum dixit. quòd Cornicularium suum stupri causâ appellasset.* Frontinus Stratagem. lib 3. *Tanquam tribuni Cornicularius vigilias excitavit.*

Cornificius, iisdem temporibus in poëticâ floruit, quibus in scribendâ historiâ Sallustius, Lucceius, & Corn. Nepos. Ingenio eleganti ac lepido fuit, atque in scribendis epigrammatis versatus. Sororem habuit *Cornificiam*, ut scribit Eusebius, cujus carmen in magno pretio habebatur. Fuit etiam *Cornificius* amicus Ciceronis paternus & collega, ad quem extant multæ Ciceronis ipsius Epp. lib. 1. Fam. Ep.

Corniger, Bacchus dictus est, quòd nimio vini potu truces homines reddantur, & tunc, ut ait Ovidius lib. 1. Att.

—— *Sumit cornua pauper.*

Eodem sensu Horat. in Odis.

Viresque & addis cornua pauperi.

Alii, quia Bacchus idem cum Sole esse censetur. Radii autem solares instar cornuum ab antiquitate expressi sunt. Vide & Macrob. in Saturnal. Imò & apud Ebræos radii cornua vocantur.

Cornubia, Cornuvvall, Comitatus Angl. meridionalis in occasum maximè extensa, inter Oceanum Britannicum & Virginium, versus Antivestæum promont. ubi aliàs major pars Damnoniorum, habetque ad ort. Devoniam.

Cornubia, *Cornovaille*, reg. Galliæ in Britann. min. versus occid. cujus caput Corisopium, vulgò *Quimper*.

Cornutus, Leptites genere (est autem Leptis Africæ civitas) Stoicus Philosophus, quem à Nerone propter liberiorem de ejus carminibus vocem mulctatum exilio referunt Dio & Eusebius in Chronico. Multa de eo falsa & inepta Suidas, cui fidem habere caveant tirones. Persii præceptor fuit, ut non obscurè in penultima Sat. ipse testatur.

Cùm primum pavido custos mihi purpura cessit,
Bullaque succinctis Laribus donata pependit,
Me tibi supposui, teneros ut suscipis annos.
Socratico, Cornute, sinu.

Multa cum in philosophicis scripsisse, conjicimus ex Hie-

Hieronymi ad Magnum oratorem epistolâ: putamus enim hunc esse Cornutum illum, de quo multa Origenes in Stromateas suos transtulisse dicitur. Fuisse verò non solùm philosophiæ cognitione clarum sed & aliis studiis, historia arguit, quam Dio narrat de adhibito illo à Nerone in consilium super instituto carmine de rebus gestis Romanorum. Nam Neronem ab omni philosophiâ fuisse alienum constat, neque verò causæ quicquam erat, cur de pangendis versibus Stoicus consuleretur; nisi etiam eruditionis laude,& disciplinis humanioribus excultus fuisset Cornutus. Quare Dio illum ait ἐπὶ παιδείᾳ ἐνδεχομένῳ τινὶ, (*eruditionis opinione clarissi*) non autem ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. Cùm igitur in utroque genere excelluerit Cornutus, quæstionis est, idemne hic an alius ab hoc diversus fuerit Annæus ille Cornunutus Grammaticus,quem in Virgilium & alios poëtas commentarios edidisse constat, & paulò ante Gellii memoriam Romæ grammaticam esse professum. De hoc igitur studiosi quærant amplius: nobis quidem non videtur. Multa quoque Porphyrius in Εἰσαγωγῇ in Categorias de Cornuto quodam: ubi inter alia cum scripsisse τὰς Ῥητορικὰς τέχνας & γραφὴν πρὸς Ἀθηνόδωρον Stoicum,auctor est. De hoc quoque quis ille fuerit cogitemus. Casaubonus.

Cornutus. Prætor urbanus Romæ,Ciceronis temp. de quo sic ipse scribit Epist. lib. 10. *Placuit nobis,ut statim ad Cornutum Prætorem urbis literas deferremus, qui, quòd Consules aberant, Consulare munus sustinebat more majorum.*

Corœbus, Mygdonis fil. qui Cassandræ amore incensus, quam Priamus ei desponderat, postremis belli Trojani temporibus ad Trojam venit, socero & Phrygibus auxilium laturus, frustrà ei suadente sponsâ.ut in patriam reverteretur, certissimoque exitio, quod toti urbi imminebat, sese eriperet, cujus verbis cùm fidem non adhiberet, postremâ illâ nocte quâ Ilium cecidit à Peneleo Græco quodam fuit interfectus. Virg. Æn. 2.

——Juvenisque Corœbus
Mygdonides illis qui ad Trojam fortè diebus
Venerat insano Cassandræ accensus amore.

Hinc proverbium: *Stultior Corœbo*. Vide Barthium ad Stat. Theb. pag. 226. Item Corœbus cursor optimus Elidensis, qui à Neoptolemo interfectus est. Pausanias.

Corona, signum cœleste suprà humerum Arctophylacis est. novem stellis constitutum in orbem dispositis, cum Scorpione exoriens,occidens autem exoriente Cancro. Virgilius Georg. 1.

Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur,
Gnossiaque ardentis decedat stella Coronæ.

Manilius Astron.lib.1.

At parte ex aliâ claro volat orbe Corona,
Luce micans variâ,nam stella vincitur una
Circulus in medio radians,quæ proxima frontem
Gnossia deserta fulgent monumenta puellæ,
Candidaque ardenti distinguit lumina flammâ.

Vide *Ariadne*.

Coronis, quæ & Arsinoë, Phlegyæ, vel, ut alii tradunt, Leucippi filia; quæ cùm formâ esset non ineleganti, Apollini placuit, à quo & vitiata & gravida facta est. Verùm cùm postea Ischidi cuidam Thessalo, mutuo ejus amore capta, sui copiam faceret, à Corvo deprehensus est;ex quo cùm Apollo amicæ perfidiam cognovisset, telis eam confodit, puerumque (qui postea Æsculapius dictus est) ex utero ejus exemptum Chironi Centauro tradidit educandum. Ovid. Met. l.2.

Pulchrior in totâ quam Larissæa Coronis
Non fuit Æmoniâ.

Coronis, Dea fuit, quæ in Sicyone colebatur, cujus tamen simulachrum peculiare templum nullum habuit, sed cùm sacrificii tempus accessit, id in Palladis sacraria transferebant, honoreque prosequebantur.

Corsica, ins. in mari Ligustico, inter Sardiniam & Italiam sita. A *Cyrno* Herculis filio, dicta fuit Κύρνος, ut placet Fabio Pictori, cum antea *Therapne* vocaretur. A *Corsica* verò muliere, cujus taurus ex continenti in eam insulam tranaverat,nomen quod habet, retulit. Rutilius vetus Poëta, Itiner. lib. 1.

Hæc ponti brevitas auxit mendacia famæ,
Armentale ferunt namque natasse pecus;
Tempore Cyrnæas quo primùm venit ad oras
Fortè secuta vagum fœmina Corsa bovem.

Scribit Strabo captos a Romanis hujus insulæ homines in admiratione fuisse,quòd diri, hispidi, inhumani, ferino aspectu viderentur. Idem scribit Corsicam maligné coli, asperam, & plurimis in partibus inaccessibilem, adeò ut, qui ejus montes habitant, ex latrociniis vitam degant, immanitateque feras superent. Carmen L.An. Senecæ vulgariter attributum.

I.

Corsica Phocæo tellus habitata colono,
Corsica quæ Graio nomine Cyrnus erat:
Corsica Sardinia brevior, porrectior Ilva,
Corsica piscosis pervia fluminibus:
Corsica terribilis cum primum incanduit æstas,
Sævior,ostendit cum ferus ora Canis.

II.

Barbara præruptis inclusa est Corsica saxis,
Horrida, desertis undique vasta locis.
Non poma autumnus,segetes non educat æstas,
Canaque Palladiq munere Bruma caret.
Umbrarum nullo ver est lætabile fœtu,
Nullaque in infausto nascitur herba solo.
Non panis,non haustus aqua, non ultimus ignis:
Hic sola hæc duo sunt exul,& exilium.

Sen.de Consol. *Quid ad homines immansuetius?* Cum quo Strabo consentit, *qui latrocinia exercere eos scribit, maximè qui montana incolunt* καὶ ἀγριωτέρους εἶναι τῶν θηρίων. Tum addit: *Ipsa mancipia illinc capta, & abducta, vix sui usum præbere: sive quia impatientia vitam fugiant, sive quia Dominos ruditate nimiâ & stupore obtundant.* Quid autem iterum Diodorus? Ex diametro adversus, Τὰ δὲ πρὸς ἀλλήλους βιοῦσιν ἐπιεικῶς καὶ δικαίως, πάντων σχεδὸν τῶν ἄλλων βαρβάρων. Jam de mancipiis: Τὰ δὲ ἀνδράποδα τὰ Κύρνια διαφέρειν δοκεῖ τῶν ἄλλων δούλων. εἰς τὰς κατὰ τὸν βίον χρείας, φυσικῆς ταύτης τῆς ἰδιότητος παρακολουθούσης. Hæc nisi per Calumniam, aut certè argutiam, vix concilies: Satis mirum, cùm nec diverso nimis ævo sint scripta. Lips. Athenæus tradit Corsicæ incolas ideò longævos esse, quòd mellis cibo, quo plurimum abundant, assiduè utantur. Mart. 9.26.

Hyblæis apibus Corsica mella dabit.

Quod tamen alicui mirum videri potest, cum ejus insulæ mel ob taxi copiam, venenatum sit. Unde. Ovidius 1. Amorum.

Melle sub infami Corsica mittit apis,

Martialis 11. ep. 43.

Mella jubes Hyblæa tibi vel Hymettia nasci,
Et thyma Cecropiæ Corsica ponis api.

Quasi noxia thyma opponerentur api bonæ. Vide Commentatores in illud Virgilii Eclog. 9.

Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos.

Dicitur & *Corsis* Stephano. Utrumque verò nomen, *Cyrnus* & *Corsica*, inquit Bochartus, est Phœnicium. Primum Κύρνος ad Ebræo קרן *Keren*, *cornutum* sonat, quia *multis promontoriis angulosa* sit hæc insula, teste Isidoro 14. 6. Posterius insulæ nomen *Corsica*, seu *Corsis* Punicè diceretur חורשי *Chorsi*, quasi *sylvestrem locum* dixeris, quia ex omnibus insulis non alia est eâ sylvosior, dicente Dionysio Ὕλῃ δ' ἀμφιλαφὴς ὕλης τόσον ὄσσον ἐκείνη. Item Diodoro lib 5. Ἡ δὲ ὅλη νῆσος εὐμεγέθης οὖσα πολλὴν τῆς χώρας ὀρεινὴν ἔχει πεπυκασμένην δρυμοῖς συνεχέσι. Et apud Polybium lib. 12. pastores pascentia sequi pecora nequeunt διὰ τὸ σύνδενδρον, καὶ κρημνῶδη, καὶ τραχεῖαν εἶναι τὴν νῆσον. Buxus utique nullibi crassior, quam in Corsicâ. Plin. 16 6. *Buxus Pyrenæis ac Cytoriis montibus & Berecynthio tractu, crassissima in Corsica.* Et apud Theophrastum Hist. Plant. 3. 15. Ἐν Κύρνῳ μέγιστοι καὶ κάλλιστοι buxi arbores dicuntur. Denique Diodor. lib. 5. Φύεται δὲ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην καὶ πύξος πλείστη, καὶ διάφορος. Corsica hodie est sub Dominio Reip. Genuensis: Separatur a Sardinia freto *Taphros* dicto, 60 m. p. distat à Genua, 100. circiter mill. in aust. & 50. à Liburno. Longa est 106. m. p. lata 50. & ejus ambitus est 300. milliarium. Urbes in eâ præcipuæ sunt,

Adiacium, *Aiazzo.*
Bastia, *Bastia*, cap. ins.
Bonifacium, *Bonifacio.*
Calvium, *Calvi.*
Curia, *Corte.*
Fanum S. Florentii, *Fiorenzo.*

Corsoa, urbec. Daniæ in ora occid. Zeelandiæ ins. ex adverso Fioniæ ins. & Neoburgi urbis.

Corstopitum, *Morpeth*, op. Ottadinorum in Angl. quod forsan Morstopitum dict. fuit, ut opinatur Camdenus; nunc castrum est in Northumbria ad amnem *Wansbeck*, qui 5. mil. Anglicis infrà in Oceanum German. se exonerat, & 10. mill. distat à Novo Castro in Bor. Berwicum versùs.

Cortacha, urbs Indiæ extrà Gangem. *Tarthao* Mercatori.

Cortenaum, *Courtenay*, urbs Gall. in insula Franciæ & in Vastinensi tractu inter Senones & Montargium.

Corteriacum, *Cortryck* urbs Flandriæ ad Legiam flu. inter Aldenardum & Hypras ad merid. 5. leuc. à Tornaco, 6. in Bor. & 8 à Gandavo in occ. Long. 24. 28. Lat. 50. 50.

Certicata op. Hispan. in Andalusia, versùs montes Nunc *Cortegana* dicitur, in confin. Extremaduræ, 6. leuc. à confin. Portugalliæ, 14. autem à *Guadanacanal* in occ.

Cortona, urb. Hetruriæ antiquissima, sub dom. M. Ducis, 22. mill. à Perusia in occ. 8. à Clani palude, & 4. à lacu Thrasymeno. Olim *Corton* dicebatur, & *Cyrtonium* Polybio. Livius lib. 6. *Itaque à Perusiâ & Cortone, & Aretio, quæ fermè capita Hetruriæ Populorum erant,* &c. Sil. lib. 8.

Lectos Cære viros, lectos Cortona superbi
Tarchonis domus, & veteres misere Gravisca,

Vide Cluverium, Long. 35. 04. Lat. 42. 48.

Val. *Corvinus*, de quo vide Liv. lib. 7. Gell. 9. Plin. 7. 48. Val. Max. 8. 14. Prop. l. 3.

Et cui cognomen corvus habere dedit.

Ovid. 1. Fast.

Ex uno quidam celebres, aut torquis adempti.
Aut Corvi titulos auxiliaris habent.

Manilius lib. 1.

Et cum militiâ volucris Corvinus adeptus
Et spolia, & nomen qui gestat in alite Phœbum.

Coruncanus, Primus de plebe Pont. Max. factus, teste Livio. Cicero in Orat. *pro domo suâ* ad Pontifices, sapientissimum & peritissimum fuisse dicit. Is cùm legatus ad Teuetum Illyricorum regem missus esset, in reditu contra jus Gentium interfectus est. *Coruncanus* alter adversus Amilcarem Barcham in Siciliam missus est. Polybius.

Corus, ventus spirans ab occasu solstitiali Plin. Sen. in Thyeste:

Brutium Coro feriente pontum.
——— *Cœli fuscator Eoi.*

Lucano dicitur lib. 1. Idem lib. 7.

——— *Victus violento navita Coro*
Dat regimen ventis. ———

Stat. lib. 7.

Non aliter cæco nocturni turbine Cori
Stat peritura ratis, cùm jam damnata sororis
Igne Therapnæi fugerunt carbasa fratres.

Silius, lib. 1.

Qualis ubi Ægæo surgente ad sidera ponto
Per longum vasto Cori cum murmure fluctus
Suspensum in terras portat mare, frigida nautis
Corda tremunt, sonat ille procul, flatuque tumescens
Curvatis pavidas transmittit Cycladas undas.

Aliàs *Caurus* dicitur. Virg. Geor. 3.

Semper hyems, semper spirantes frigora Cauri.

Ideò Martinius sic dici putat ab Ebræo קר *car* i. e. *frigus*. Certè Virgilio, lib. 5 *Hyberni Cori* vocantur.

Corybantes, Cybeles sacerdotes, qui sacro furore correpti, cymbala pulsabant, capitaque inter saltandum jactantes alios in similem rabiem agebant. Homerus *Κορύβαντας* vocat. Hi primum Idam Phrygiæ montem tenuisse dicuntur, posteà autem in Cretam navigasse, & montem quendam incoluisse, quem à nomine relictæ sedis etiam Idam appellarunt; ubi & Jovem infantem aluerunt, tympana jugiter pulsantes, ne Saturnus (qui cum Titane fratre convenerat, ut sobolem omnem masculam interficeret) puerum vagientem audiret. Sunt qui *Curetas* & *Corybantas*, & *Cabiros*, ac *Idæos Dactylos* eosdem esse putent. Diodorus Sic. Corybantem scribit Jasonis & Cybeles filium fuisse, ac simul cum Dardano sacra Matris Deûm in Phrygiam detulisse, eosque qui in sacrificia ejus Deæ incumbere voluerunt, de suo nomine *Corybantes* appellasse. Sing. numeri nominativus est *Corybas*, quo usus est Claudianus de Rapt. Pros. lib. 2.

Non

Non te progenitam Cybeleius aere cănoro
Lustravit Corybas.———

Sidonius.

Cùm sectus recalet Corybas, cui gutture rauco
Inguen per bifores regemunt cava buxa cavernas.

Ubi benè buxa, utpote in hisce sacris adhiberi solita. Val. Flac. lib. 2.

———*Horrisona respondent Gargara buxo.*

Claud. 1. de Rapt.

———*Corybas non impulit ensem*
Non buxus, non aera sonant.

Virg. Æn. 9.

Tympana vos buxusque vocat Berecyntkia.

Papin. lib. 5.

——— *Insano veluti Theumesia Thyas*
Rapta deo, cùm sacra vocant, Idaaque suadet
Buxus, & à summis auditus montibus Evan.

Idem, lib. 9.

——— *Quum Bacchica mugit Buxus.*

Et lib. 2. Achil.

——————————— *Buxus*
Signa dedit, quater ara Rhea quater Evia pulsant.

Seneca in Agamemnone.

Qua turrita turba parenti
Rectore rauco concita buxum ferit.

Val. Flac. lib. 3.

——— *Barbara buxus*
Si vocet & motis ululantia Dindyma sacris.

Hesychius: Κορύβας. Ῥέας ἱερός.

Horat. Carm. 1. Od. 16.

——— *Non acuta*
Sic geminant Corybantes aera.

Virgil. Æn. 10.

———*Corybantiaque ara.*

Hinc κορυβαντιᾶν est *insanire, & mente captum esse*. Hesychius. Κορυβαντιῶντας μαινομένους, ἢ ἐνθουσιαστικῶς δαιμονιζομένους. Strabo, lib. 10. sic dictos ait ἀπὸ τοῦ κορύπτοντας βαίνειν ὀρχηστικῶς, *quia cum saltatione incederent*. Ait idem Corybantes vocari τοὺς μανικῶς κινουμένους, *furiosè se moventes*; cùm autem non sit ulla corporis motio μανικωτέρα, quàm quæ ordine naturæ inverso capite incedit, putat Palmerius ab eo dictos Κορύβαντας, nam κόρυ vox antiqua *caput* significabat. Ergo ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὸ κόρυ βαίνειν dicti Κορύβαντες.

Corycus, luctator nobilis, qui cùm neminem reperiret priorem, aut parem, cujusque viribus succumberet, proverbio fecit locum, *Luctari cum Coryco*, de his qui suprà vires aliquid moliuntur.

Corycus, mons Ciliciæ altissimus cum opido ejusdem nominis, optimi croci ferax, quod ab eo *Corycium* dicebatur. Strabo lib. 14. Ὑπὲρ Κωρύκου ἄκρας ἐν εἴκοσι σταδίοις ἐστὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται. Dioscorides: Κρόκος ἐστὶ κράτιστος ἐν ἰατρικῇ χρήσει ὁ Κωρύκιος. Meminêre quoque Plinius, Solinus, & poetæ passim. Horat. 2. Serm. Sat. 4.

Corycioque croco sparsum stetit,

Martialis lib. 11.

Ultima Corycio qua cadit aura croco.

Ad montis hujus radices antrum erat Corycium Musis sacrum, unde etiam illæ passim à poëtis *Corycides* nymphæ appellantur. Ovid. 1. Met.

Corycidas nymphas & numina montis adorant.

Ita priores hujusce Dictionarii editores, perabsurdè. Quippe *antrum Corycium*, quod *nemus* vocat Papinius Theb. 7. non in Ciliciâ fuit, sed in Bœotiâ, idque juxtà Parnassum. Strabo lib. 9. Ἱεροπρεπὴς δ' ἐστὶ πᾶς ὁ Παρνασσὸς ἔχων ἄντρα, τὰ καὶ ἄλλα χωρία τιμώμενά τε καὶ ἁγιστευόμενα· ὧν ἐστὶ γνωριμώτατον καὶ κάλλιστον τὸ Κωρύκιον Νυμφῶν ἄντρον, ὁμώνυμον τῷ Κιλικίῳ. Describitur etiam à Pausaniâ lib. 10. Stephanus: Κωρύκιον ἄντρον ἀξιάγαστον θαῦμα ἐν Παρνασσῷ.

Corycus, mons Joniæ latrociniis olim notissimus, unde locus proverbio, *Corycaus auscultavit*; in eum qui rem dissimulat & occultat, deprehensam tamen. Lege, Strab. lib. 13. Hinc Cicero ad Atticum lib. 10. ep. ult. *Posthac non scribam ad te quid facturus sim, sed quid fecerim. Omnes* Κωρυκαῖοι *videntur auscultare qua loquor*. Hodiè *Cambrussia* Nigro dicitur.

Corycus, mons & promont. Cretæ, in parte occidentali insulæ & in territorio Caneæ. A quibusdam *Cornico* dicitur, uti & opidum in vicinia, cum portu ei adjacente. Sunt tamen qui credant esse portum dictum *delle Garabuse* propè Cisamopolim in orâ Bor. ubi & *Coryca insula*, Brietio teste, aliquot mill. ab eo à sub dominio Turcarum.

Corydeus Hesychius: Κορυδεύς, ὄνομα κύριον, ἐπειδὴ ἐπὶ δυσμορφίᾳ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ. Vide Diogen. p. 224 & Barth. Adverſ. p. 251.

Corydon, pastoris nomen à Theocrito & Virgilio celebrati. Vide de la Cerda ad Virg. Ecl. 2.

Corynetes, vel *Corynetes* latro famosissimus, Vulcani filius, cùm juxta Epidaurum hospites clavâ quâdam, quæ Græcis κορύνη dicitur, trucidaret (unde & hoc nominis sibi sumpsit, cùm priùs Periphatus vocaretur) à Theseo fuit interfectus. Suid. Plutar. Item *Areithoi* cognomen. Hom. Iliad. η.

Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.

Cos, hodiè *Lango*, ins. Asiæ versùs oram litor. Cariæ 70. mill. ab Halicarnasso, paulò minus à Myndo. Vide *Coos*.

Cosa, urbs Hetruriæ; quæ *Cossa* Strab. & Plinio, *Cossa* v. Ptolemæo. Videtur tamen cum simplici s. scribendum; poëtæ enim primam corripiunt. Rutilius in Itinerario:

Cernimus antiquas nullo custode ruinas,
Et desolata mœnia fœda Cosa.

Virgilius *Cosas* dixit Æn. 10.

———*Quique urbem liquere Cosas.*

Long. 34. 25. Lat. 34. 55.

Cosaci, *Cossacks*, pop. Polon. qui primùm extitisse dicuntur ex ins. Borysthenis flu. in cujus etiam ostiis hodiè vivunt. Turcis terribiles sub nomine Russorum. Ducem habent proprium seu Capitaneum generalem sub dom. Regis Poloniæ. Habitant in Volhiniâ inferiore quæ aliter *Vcrania* dicitur, eorumque pars nunc est sub clientelâ M. Ducis Moscoviæ. Ritus Græcos servant, & nomen habent à voce Ruthenicâ *Cosac*, quæ sign. militem vagum.

Cosconius, vetus auctor, de quo Voss. Hist. Lat. pag. 700.

Cosme, Κόσμη Ægyptiaca prodendo memoriam sui extendit. Eorum ex primo Schol. Apollonii in lib. 4. variorum adfert sententias de quæstione eâ; Quænam gens sit antiquissima?

Cosmeta, ornator, servus in familiâ, cui domini, dominæve exornandi cura incumbit. Juvenal. Sat. 6.

Ponunt Cosmetæ tunicas.

Id est, ancillæ, quæ mundum, & vestes dominæ curant, & ornatum ejus custodiunt & purgant, deponunt tunicas, & vestes exuunt, ut nudæ virgis cædantur. Ita enim *ponere* sumitur pro *deponere*, ut apud Catullum.

——Quas pastor viderat olim
Idæis tunicam ponere verticibus.

Cosmus, unguentarius nobilis. Mart. 11. 9.

Quod Cosmi redolent alabastra focique Deorum.

Juvenal. Sat. 8.

——Cœnet licet ostrea centum
Gaurana, & toto Cosmi mergatur aheno.

Ubi vetus Schol. *Cosmus luxuriosus fuit, qui solium in quod descendebat, multis diversorum unguentorum odoribus miscebat.* Hinc *unguentum Cosmianum*. Mart. 12. 55.

Aut libram petit illa Cosmiani.

Petronius: *Affert vobis alabastrum Cosmiani.* Vide Rader. ad Mart. lib. 14. ep. 100.

Cossus, Corn. Lentulus, consul cum M. Asinio Agrippa an. U. C. 777 Alius collega L. Calphurnii Pisonis an. ab U. C. 753 Tertius consul cum Cl. Cæsare Nerone an. ab U. C. 812. Denique *Cossus* Trib. Mil. De quo Virg. Æn. 6.

Quis te magne Cato tacitum, aut te Cosse relinquat?

Est & hoc nomine hæredipeta celebratus, Juven. Sat. 10.

Ut captatori moveat fastidia Cosso.

Cossutiorum familia apud Rom. ex quâ *Cossutia* uxor Cæsaris. Sueton. Sic. *Cossuvii*, & *Cossuviani*.

Cosyra, insula sterilis in mari Libyco, non procul à Melite, cujus incolæ *Cosyræi* dicuntur. De quâ sic Bochartus. *Non debet hic Cosyra omitti. ins. cum op. media inter Siciliæ Lilybaum & Clypeam Africæ, à Melite distans stadiis* 500. Nomen a *brevitate* sumptum si Punicè fuerit קוצרה *Kosera*, quomodo apud Arabes. Breve autem hic idem quod parvum, ut cum poëta dicit.

——Brevibus Gyaris, & carcere dignum.

Verùm hoc sive de urbe acceperis, quam Polyb. lib. 3. Πολισμάνιον, *opidulum* vocat, sive etiam de totâ insulâ, cujus ambitus, teste Strabone, non patet ultrà stadia 150. i. e. sex aut septem leucas nostrates. Hinc Sil. lib. 4.

Et bellare Tabæ docilis Cosyraque parva.

Aliter Cosyra nomen ab Ebræo חוסר *Choser*, i. e. *inopiâ* deducatur. unde Ovid. 3. Fastorum:

Fertilis est Melite sterili vicina Cosyræ
Insula, quam Libyci verberat unda freti.

Sen. de Consol. ad Helviam cap. 6. *Deserta loca, & asperrimas insulas, Sciathum, & Seriphum, Gyarum & Cosyram pete.* Id ò tamen habitatur, quia aquis est irrigua, & portum habet commodum, olivisque scatet, & capris, ut Arabs Geographus testatur Clim. 4. part. 2.

Cotes, aliis *Cottes*, Africæ promontorium in extremo freto situm, ut constat ex his Strabonis, postquam de freto actum. Ἐντεῦθεν δὲ ἀκρωτήριον ἔκκειταί τις ὑπὸ δυσμὰς τῆς Μαυρουσίας, αἱ Κώτεις λεγόμεναι, i. e. *Inde processus quidam objacet, Mauritaniæ pars ad occasum extrema, Cotes vocant.* Proinde Ptolemæus ibidem habet Κώτης ἄκρον, *Cotes promontorium*. Putat Bochartus Pœnos scripsisse קוטף *Cotef*, i. e. τοῦ τρυγῶντος, *vindemiantis*, quia Mela *Ampelusiam* exponit. Verba sunt; *Caput atque exordium (Africæ) est promontorium, quod Græci Ampelusiam, Afri aliter, sed idem significante vocabulo appellant.* Plinio quoque id promontorium *Ampelusia* dicitur; sed Cotes est vicinum opidum. *Promontorium*, ait, *Oceani extimum Ampelusia nominatur à Græcis. Opida fuêre Lixa, Cotes ultrà Columnas Herculis*, &c. At in Scylace *Cotes* est sinus in ipso freto inter Columnas & Ἑρμαῖον ἄκρον.

Cothon, Carthaginis tres erant partes, Κώθων, Μέγαρα, & Βύρσα. *Cothon* variè definitur. A Strab. lib. 17. νησίον περιφερὲς, Εὐρίπῳ περιεχόμενον ἔχοντι νεωσοίκους ἑκατέρωθεν κύκλῳ. *Insula parva, rotunda, Euripo circumdata utrinque habente in orbem navalia.* Portum fuisse muro cinctum, cujus pars una rotunda fuit, altera quadrangula, colligere est ex Appiano cujus verba sunt, Ἐπεχείρει τῷ λιμένι τῷ καλουμένῳ Κώθωνι *portum Cothonenem nomine est aggressus.* Item ὁ δὲ Ἀσδρούβας νυκτὸς ἐνεπίμπρη μέρος τοῦ Κώθωνος, τὸ τετράγωνον. *Asdrubal noctu incendit partem Cothonis quadrangulam.* Item ἐπὶ θάτερον τοῦ Κώθωνος ἐς τὸ περιφερὲς αὐτοῦ μέρος ἀνελθών. *Ad alterum Cothonis latus nempe ad partem ejus rotundam ascendens.* Et rursus Λαβόντι δὲ τὸ περὶ τὸν Κώθωνα τεῖχος, *occupato muro qui Cothonem cingebat.* Diod. lib. 3. De portu Charmuthâ in Arabum Thamudeni: Εὐφυέστατος ἐν τοῖς κατὰ τὴν Καρχηδόνα λιμένι, προσαγορευομένῳ δὲ Κώθωνι. *Simillimus est portui Carthaginis Cothoni nomine.* In margine ex libris scriptum Κάθωνι. Hirt. libro quinto nominatur aliquoties Cothon, non Carthaginis, sed Adrumeti urbis Africæ in hoc eodem litore notissimæ. *Varus* (inquit) *Adrumeto ex Cothone egressus.* Festus scribit *Cothones appellari portus in mari interiores arte, & manufactos.* Et Servius in illud Poëtæ, *Hic portus alii effodiunt, id est, Cothona faciunt. Cothona sunt portus in mari non naturales, sed arte, & manufacti Est autem & masculini, & neutrius generis.* Vocem Africanam, aut Punicam esse oportet, cum neque apud Græcos, neque apud Romanos scriptores uspiam pro portu occurrat, nisi quibus locis agitur de urbibus Africanis Radix קטם *Katam*, vel Phœnicio more *Katham* apud Talmudicos est *incidere*. unde קטום *Kathum*, *incisus*. Græcis qui nullam habent desinentem in M. pro *Kathum* dictus est *Kathon* vel *Kathon* & leviculâ hâc mutatione factum, ut barbara vox Græcâ civitate donaretur. Bochartus.

Cotiso, Dacorum rex, cujus exercitus, cùm Pannonias invasisset, à Cornelio Lentulo, duce Augusti Cæsaris victus est. Horat. in Odis. *Occidit Daci Cotisonis agmen.* Abrahamus Mylius, lib de linguâ Belgicâ, cap. 26. *Cotison*, quasi *Gotes son*, i. e. linguâ Belg. *Dei filius*. Sic nempe Dux ille dictus est, quia optimates se,

se, suosque liberos pro Deorum progenie ab aliis haberi volunt.

Cotta, Orator, qui cum Sulpitio æquali differit apud Ciceronem in dialogis de oratore. Legem tulit, ut liceret Tribunis plebis alios recipere magistratus, quòd lege Syllæ iis erat ademptum. Singularem ejus dicendi facultatem ac dexteritatem multis nominibus laudat Tullius, lib. de Oratore ac in Bruto. Alter *Cotta* contra Mithridatem infeliciter pugnavit, Syllam Cæsari conciliavit. Tertius, Legatus Cæsaris in Galliâ, insidiis circumventus ab Ambiorigis Ducis exercitu interficitur. Ascon. Pædianus. Hic videtur is esse, qui librum de Rep. Rom. conscripsit, teste Athenæo, lib. 6.

Cottiæ, *Alpes* Delphinatum à Pedemontio separant, extenduntur que à M. Vesulo ad M. Cenisium. Habent autem ad austr. Alpes maritimas, & ad Bor. Graias.

Cottus, Gigas centimanus, Hesiod. in Theogon.

Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο,
Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, οὐκ ὀνομαστοί,
Κόττος τε Βριάρεώς τε, Γύγης θ' ὑπερήφανα τέκνα,
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων ἀΐσσοντο
Ἄπλαστοι, κεφαλαὶ δὲ ἑκάστῳ πεντήκοντα
Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσι.

Vide Palæphatum.

Cotys, Latina terminatione *Cotus*. Thraciæ regum nomen Nepos in Iphicrate, *Mnesthea filium reliquit ex Thressâ natum Coti regis filia*. Idem in Timotheo *Cotyn* Græcâ ratione vocat. Cotyn Thraciæ regem in Pompeianâ militiâ commemorat Cæsar, lib 3. De bello Civili, c. 4. Ubi vide Ciacconium. Pompeianas partes fovit. Lucan. l. 5.

——— Fortemque Cotyn, fidumque per arma
Deiotarum ———

Hic, cùm naturâ esset iracundior, & asper eorum qui in ministeriis deliquissent, castigator, vasa fictilia, tenuia quidem & fragilia, sed cælaturis quibusdam & sculpturis eleganter elaborata, sibi ab hospite allata, simul omnia confregit, ne in eos qui illa fregissent, asperiùs animadverteret. Plut. in Apophth. Alius regis Thraciæ hoc nomine mentio est apud Tacitum 2. Annal. cap. 64. &c. Hic ille Cotys est ad quem, Ovid. Eleg. 9. lib. 3. de Ponto scripsit, exul scilicet in ejus regno.

Regia progenies, cui nobilitatis origo
Nomen in Eumolpi pervenit usque Coty.

Coti Odrysarum regis meminit Livius; Alius Coti Ædui Cæsar de bello Gallico

Cotytto, *ûs*, Dea impudicitiæ, cui Athenis à Baptis (eo nomine vocabantur ejus sacerdotes) nocturna sacra fiebant, quæ ab illa vocantur *Cotyttia*. Hanc Probus saltatricem fuisse existimat, unde etiam sacerdotes ejus lascivis saltationibus mores ejus referebant. Juvenal Sat 2.

Talia secretâ coluerunt orgia tedâ,
Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto.

Horat. Epod. ult.

Inultus ut tu riseris Cotyttia
Vulgata sacrum liberi Cupidinis.

Vide Politian. Miscellan. cap. 10 Hesychius. *Κοτυτώ, ὁ μὲν Εὔπολις κατ' ἴχθος τὸ πρὸς τὰς Κορινθίας φορ-τικόν τινα δαίμονα διατίθεται.*

Coventria, vel *Conventria*, vulgò *Coventry*, op. Angl. in Com. Warvvicensi, 20. m. p. à Lichfieldiâ, & 6. à Warvvico in Bor.

Connos, seu *Convenos*, ut vult Camdenus, Insula est *Canvey* dict. Angl. in Essex. à ad Tamesis æstuarium in Bor. 30. m. p. à Londino in ort. & 7. à Roffâ in Bor.

Cracovia, qu. *Graecchopolis*, urbs Germ. Regni Poloniæ cap. ad Vistulam flu. 9. leuc. à confin. Silesiæ in ort. 11. à confin. Hungariæ in Bor. 44. à Viennâ in Cæc. 36. à Uratislaviâ, 23. à Sandomiriâ in occ. & 40. à Varsaviâ in aust. Long. 42. 25. Lat. 50. 00. vulgò *Cracovv*.

Cragus, mons Ciliciæ, Tauri pars. Plin. 5. 27. ex opposito habens montem Anticragum. Aliis est mons Lyciæ. Sic dictus à *Crago* Tremiletis (aliàs Trenedeti) & Praxidicæ nymphæ filio. Ovid. lib. 9 Met.

Jam Cragon, & Lymiren, Xanthique reliquerat undas.

Horat. Carm. 1.

——— Nigris aut Erymanthi
Sylvis, aut viridis Cragi.

Dionysius vers. 849.

Ἔνθα βαθυκρήμνοιο φαείνεται ἔργα Ταύρου
Παμφύλων καὶ μέχρι. Κράγον δέ ἑ φημίζουσι.

Hic ferunt esse Deorum agrestium antra, & incolas Cragi immortales fieri. Gentile *Cragius*. Steph.

Crambusa, insula Ciliciæ apud Corycum promont. & Calycadni flu ostia. Steph. Item urbs Lyciæ. Strabo.

Crambutis, urbs Ægypti. Steph. *Κράμβουτις* Herodiano.

Cranae, ins. Laconica, quæ nunc *Helena*, ante *Getheum*: sic etiam vocatur Attica à *Cranao* rege. Gentile, si de Insulâ Laconicâ accipiatur, est *Cranaates*. si de Atticâ, *Cranaus*, Steph. Sunt qui Cranaen insulam esse velint adjacentem Sunio Atticæ promontorio.

Crantor, Solensis, Academicus Philosophus, Platonis auditor & Zenocratis condiscipulus ac Palæmonis, qui novis opinionibus Academiam Platonicam repleverunt. Hic scripsit librum de Consolatione quem Cicero æmulatus est & de quo hoc reliquit elogium. *Est ille quidem non magnus, sed verè aureolus, & ad verbum ediscendus libellus.* Periit aquæ intercutis morbo. Taxavit Stoicorum indolentiam, quæ esse nullo modo potest, nisi planè hominem saxeum esse velimus, & omni sensu planè carentem. Cum Chrysippo eum conjungit Horatius, ubi de Homero ad Lollium.

Qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Pleniùs, ac meliùs Chrysippo, & Crantore dicit.

Item *Crantor* Pelei armiger, à Demoleonte Centauro interfectus. Ovid. Met. 12.

L. Crassus, Orator, qui cum Antonio à Cicerone introducitur in libris de Oratore, accusavit C. Carbonem eloquentissimum hominem admodum adolescens. Summam ingenii non laudem modò, sed etiam admirationem est consecutus; Defendit posteà Liciniam virginem, cùm annos 27. natus esset. In Bruto Ciceronis est elegantissima ipsius Crassi cum Antonio, & Scævolâ comparatio. Deploratur multis verbis ejus mors à Tullio in exordio, lib. 3. De Oratore. Ma-

crabius Sat. 2. 11. *Is tamen Crassus vir Censorius (nam cum Cn. Domitio censor fuit) cùm supra cæteros disertus haberetur, essetque inter clarissimos cives princeps, tamen muranam in piscinâ domus suæ mortuam atratus tanquàm filiam luxit. Neque id obscurum fuit, quippe Collega Domitius in senatu hoc ei quasi deforme crimen objecit.* Ælianus Καὶ ποτε Δομίτιος πρὸς αὐτὸν εἶπεν. Ὦς μωρὲ μύραιναν ἐκλαύσας τεθνεῶσαν. Ὁ δὲ ὑπολαβὼν, ἐγὼ θηρίον ἔφη, σὺ δὲ τρεῖς γυναῖκας θάψας οὐκ ἐκλαυσας.

P. Crassus, Oratoris frater, Juris peritissimus, in dominatione L. Cinnæ Marianarum partium, ne iuc deset in manus inimicorum, seipsum interemit. Cæterùm de morte ejus, & patris sui variant authores. Lucan. lib. 2.

——*Truncos laceravit Fimbria Crassos.*

Vide Appianum & Florum, lib. 3. cap. 21. itemque Livii Epitomatorem.

M. Crassus, P. Crassi filius, Romanorum omnium ditissimus: Negavit quempiam divitem habendum, qui annuo reditu exercitum alere non posset. Hic ad bellum Servile missus, adversus Spartacum gladiatorem, qui fugitivorum ingenti contractâ manu, Varinium, Gellium, ac Lentulum Roman. Imperatores fugaverat, 12. millibus hostium unà cum eorum duce cæsis, apud Rhegium juxtà Leucadis paludem victoriâ potitus est, urbemque ovans intravit, lauro, novo exemplo coronatus, cùm cæteri ante eum non nisi myrteam coronam accepissent. Postremò cùm ei Syria sorte obtigisset, profectus ad bellum Parthicum, ibi cum filio a Surenâ regis Præfecto captus, atque interfectus est. Et quoniam auri cupiditate expeditionem suscepisse credebatur, Barbari liquefactum aurum in os ejus infuderunt, jubentes, ut saltem mortuus sese auro satiaret, cujus famem vivus nunquam sedare potuisset. Lucan. lib. 1.

——*Postquam crudeli funere Crassus*
Assyrias Latio maculavit sanguine Carras.

Historiam ejus habes apud Appian. in Parthicis & Plut. in M. Crasso, & Florum lib. 3. Mem. & Strabo lib. 6. qui *Sinnaca* locum, sive civitatem nominat ἐν ᾗ Κράσσος διεφθάρη δόλῳ ληφθεὶς ὑπὸ Συρήνα τοῦ τῶν Παρθυαίων στρατηγοῦ, ut idem inquit. Cæterùm Crassi filii defuncti uxorem Corneliam, Metelli Scipionis filiam Pompeius uxorem duxerat, post mortem Juliæ, ut Plut. tradit. quare etiam eò respexisse Lucanus nonnihil videtur, cùm dixit.

——*Umbrâque errares Crassus inultâ.*

Quasi tacitè moneret, Crassi, utpote affinis sui cædem ulciscendam potiùs fuisse.

Crassus, Crassi divitis avus, nunquam risisse fertur: ob id *Agelastus* est vocatus, Plin. 7. 19.

Crassus, M. Crassi divitis fil. Cæsaris legatus fuit in bello Gallico: In Cæsarianis tandem partibus adolescens occubuit. Fuit autem discipulus Ciceronis, de quo ille in Oratore.

Crassus, P. Licinius ante ætatem Pont. Max. factus, nunquam antea contigit. Consul profectus est contrà Aristonicum Eumenis filium, in quo prælio profligato exercitu, ipse, ne in manus hostium veniret, baculo Barbarum quendam in facie oculo converberato, in sui necem provocavit. Val. Max.

Crastinus, pugnam Pharsalicam exorsus est, cui diras imprecatur hoc modo Lucanus, lib. 7.

Dii tibi non mortem, quæ cunctis pœna paratur,
Sed sensum post fata tua dent, Crastine, mortis,
Cujus torta manu commisit lancea bellum,
Primaque Thessaliam Romano sanguine tinxit.

Craterus, Macedo è comitibus Alexandri, qui etiam ejus res gestas conscripsit. Plut. Vide Voss. Hist. Gr. p. 347. & 462.

Craterus, statuarius nobilis, quem probatissimis signis Palatinas domos Cæsarum replevisse, author est Plin. 36.

Craterus pictor, qui Comœdos Athenis in Pompeio pinxit. Plin. 35 11.

Craterus, Antigoni Regis frater, Scriptor antiquus; citatur à Phlegonte Tralliano Mirabil. cap. 32.

Craterus, medicus insignis, Cic. lib. 12. ad Atticum. Hujus servum scribit Porphyrius Tyrius morbo inusitato affectum, quum medicamenta non prodessent, vipera piscis in formam figuratâ & ab eo devorata sanum factum. *Crateri* meminit etiam Horatius. 2. Serm. Sat. 3.

Non est Cardiacus (Craterum dixisse putato)

Itemque Persius.

Et quid opus Cratero magnos promittere montes?

Crates, Thebanus Philosophus, Cynicus Diogenis discipulus, qui, Suidâ ac Diogene Laërtio testibus, in pecuniam omnem substantiam redigens, apud Trapezitam deposuit, hâc lege ut si filii philosophi essent, eam indigentibus civibus distribueret, nihilo philosophos indigere existimans: Si autem idiotæ, eis redderet, ut, vacuis virtute, saltem opes opitularentur. Philostratus autem in vitâ Apollonii, & Diocles eum substantiam suam aiunt in mare projecisse, uti liberius philosopharetur, atque dixisse, *Abite pessum malæ cupiditates, Ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis.* Neque enim putavit se posse, & virtutes, & divitias simul possidere. Sen. Ep. 10. Crates Stilponis auditor cùm vidisset adolescentulum secretò ambulantem interrogavit, Quid illic solus faceret? Mecum, inquit, loquor. Cui Crates, Cave, inquit, rogo, & diligenter attende, ne cum homine malo loquaris. Emicuit autem Demetrii Poliorcetæ temporibus, ad quem Thebas obsidentem missus legatus suâ authoritate eum ab obsidione patriæ removit. Plut.

Crates, Atheniensis, poëta Cômicus antiquæ Comœdiæ, auditor Polemonis philosophi. Suidas. Vide Voss. P. Gr. pag. 31. & 56.

Crates, Grammaticus sub Ptol. Philometore, æqualis Aristophanis Grammatici, cognominabatur *Criticus*, sive *Homericus*, scripsit in Iliaden & Odysseam lib. 59. Comment. Suidas. Studium Grammaticæ & Romam primus intulit, teste Suetonio: missus enim ad Senatum ab Attalo rege, sub ipsam Ennii mortem plurimas acroases fecit, assidueque per omne tempus legationis disseruit.

Crates, Pergamenus, res mirandas de variis gentibus literis prodidit. De quo Plin. 7. 2. & Ælianus de Animalibus 17. 9. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 347.

Crathis, nomen duorum fluviorum, quorum alter est in Achaiâ propriè dictâ, propè Ægas, sinum Corinthiacum influens. Strabo lib. 8. Alter in Magnâ Græciâ juxtà

juxtà Sybarim op. cujus aqua barbis, comisque flavum colorem inducere traditur. Ovid. Met. 15.

Crathis & hinc Sibaris vestris conterminus oris,
Electro similes faciunt, auroque capillos.

Schol. Theocriti Idyl. 5. ex Nymphodoro, & Theophrasto ait Κρᾶθις ὕδωρ ξανθίζει. Euripides in Troadibus ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις, non ut perperam legitur Κρᾶθις. Vibio Sequestri *auream comam facit*. Denique Strab. lib. 6. ξανθοτριχεῖν, καὶ πολλὰ πάθη ἰᾶσθαι tradit.

Cratinus, Asiæ flu. à lacu Sicyone in Oceanum fluens, juxtà quem nonnulli fabulati sunt electrum nasci. Plin.

Cratinus, poëta Comicus, clarus apud Athenienses, qui primus in Dionysiis Athenis Satyricam fabulam induxit. Hor lib. 1. Serm. Sat. 4.

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque poëta.

Persius sat. 1.

——— Audaci quicunque afflate Cratino.

Scholiast. Aristoph. Κρατῖνος ὁ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ποιητὴς αὐστηρὸς τοῖς λοιδορίαις ἐστὶν· οὐχ ὥσπερ Ἀριστοφάνης ἐπιτρέχειν τὴν χάριν τοῖς σκώμμασι ποιεῖ, τὸ φορτικὸν τῆς ἐπιτιμήσεως διὰ ταύτης ἀναιρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς κατὰ τὴν παροιμίαν γυμνῇ τῇ κεφαλῇ τίθησι τὰς βλασφημίας κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων. Hic autem fuit suprà modum gulæ ac omni voluptatum generi deditus, & præcipuè ebrietati, ad quod alludit Horatius in Epist.

Prisco si credis, Mæcenas docte, Cratino,
Nulla placere diu nec vivere carmina possunt
Quæ scribuntur aquæ potoribus.

Vide Voss. de P. Gr. pag. 30.

Cratippus, historicus Thucydidis æqualis, ea quæ à Thucydide omissa erant complexus fuit. Auctor Dionys. Halicar. M.m. quoque Marcellinus in vitâ Thucydidis.

Cratippus, Mitylenæus, quem Athenis docentem audivit Marcus filius Ciceronis, ut est in proœmio librorum de officiis. Hic Pompeium post Pharsalicam pugnam fugientem apud Mitylenem conveniens ultrò solatus est verbis philosophicis, ad spemque hortatus, cùm quædam de Providentiâ disseruisset, resque Romanas tandem labi esse necesse affirmaret. Plut. in Pompeio.

Crator, libertus fuit M. Aurelii Veri, ac descripsit exactè nomina, temporaque Consulum, atque aliorum, qui annuum magistratum Romæ gesserunt annis 453. Testis Theophilus ad Autolyc. lib 3.

Cratylus. philosophus, cui Plato librum de significatione nominum inscripsit.

Cremera. flu. Tusciæ 300 Fabiorum clade nobilitatus, qui Veientum insidiis circumventi, ad flu. ejus ripas ad unum omnes trucidati sunt: unde & dies ille inter atros annumeratus est, & porta, quâ egressi sunt, scelerata dicta Ovid. lib 1 Fast.

Ut celeri passu Cremeram tenuere rapacem,
Turbidus hybernis ille fluebat aquis.

Juvenal. Sat. 2.

Quid Cremera legio, & Cannis consumpta juventus.

Vide sis Cluver. Ital. Antiq. lib 2. cap. 3. Vulgò *Varca*.

Crommyon, sive *Crommyon*, op. non procul à Corintho, juxtà quod Theseus incredibilis magnitudinis suem agros circum jacentes devastantem occidit. Ovid. lib. 7. Met.

Quodque suam securus arat Cremyona colonus,
Munus, opusque tuum est. Vide Strab. lib. 8. cui sus ista *Cromyonia* dicitur.

Cremona, urbs Galliæ Cisalpinæ, non procul à Mantuâ, quæ etiam hodiè nomen retinet: cujus cives cum contrà Augustum cum Antonio consensissent, Cæsar victor veteranis suis eorum agros assignavit, qui cum non sufficissent, adjecit etiam Mantuanorum agros, nullam aliam ob culpam, nisi quòd Cremonensibus vicini essent. Hinc Virgil. Ecl. 9.

Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.

Martialis de Virgilio:

Jugera perdiderat miseræ vicina Cremonæ.

Græcis autoribus ejus formatio variatur. Polybio siquidem Κρεμώνη dicitur, Ptolemæo Latinâ terminatione Κρεμώνα. Reliquis, Appiano viz. & Dioni Cassio, Κρεμών. Πόλιν ἐπιφανῆ appellat Strabo lib. 5. Long. 31. 50. Lat. 44. 20.

Creon, ontis, Corinthiorum rex, prædonis Sisyphi filius, qui Jasoni post Medeam repudiatam filiam suam natu minorem nomine *Creusam* uxorem despondit; quam rem iniquo animo ferens Medea coronam naphthâ illitam sponsæ dono misit, quæ sub noctem, luminibus accensis, concepto igne, non modò illam, verum etiam sponsum, & socerum cum totâ regiâ concremavit.

Creon, Thebanorum rex, Menoetii fil. & Jocastæ frater, qui Laio, ab Oedipo filio occiso, regni administrationem arripuit. Verùm cùm Sphinx Typhonis & Echidnæ filia Thebanum agrum crudelissimè vastaret, neque aliud tantæ calamitatis remedium ostenderetur, quàm si quis ænigma ab illa propositum dissolvisset, Creon, proposito per universam Græciam edicto, si quis id præstare posset, Jocastem, Oedipi matrem viduam, illi se uxorem daturum pollicitus est, regnoque Thebanorum ultrò cessurum. Quibus præmiis illecti non pauci cùm propositum ænigma dissolvere non possent à Sphinge occisi, temeritatis suæ pœnas dederunt, donec ad rei famam excitus Oedipus, Laii & Jocastæ filius ænigma explanavit. Quam rem tam ægrè tulit fera, ut protinus sese ex prærupto monte dederit præcipitem. Hâc itaque viâ Thebanorum regnum adeptus Oedipus, matrem imprudens uxorem duxit, cùm paulò ante etiam patrem occidisset. Quibus flagitiis posteà cognitis, tantum ex iis animo dolorem concepit, ut lucis pertæsus, utrumque sibi oculum eruerit, Antigonesque filiæ ductu Athenis sese in exilium contulerit, regno Eteocli & Polynici filiis suis, eâ conditione, relicto, ut alternis annis imperarent. Cùm autem Eteocles (cui, quòd major natu esset, priores vices Polynices concesserat) exacto jam anno fratrem non reciperet, gravissimum eâ occasione inter Argivos & Thebanos bellum est exortum: In quo cùm fratres ambo mutuis vulneribus occidissent, Creon denuò regni gubernacula recepit. Verùm cùm præter alia complura inclementiæ suæ exempla, Antigonam & Argiam interficiendas curasset, quòd illa fratres, hæc virum supremo sepulturæ honore essent prosequutæ, cumque occisorum Thebanorum propinquos funeris officio prohiberet, Theseus Thebanorum matrum querelis commotus, Creonti bellum indixit, prælioque victum vitâ exuit. Statius in Thebaide.

Creon, primus Archon annuus Atheniensium. Velleius lib. 1. *Ex annuis (archontibus) primus Creon* [illegible]

Eusebius in Chron. Ἔδοξεν αἱρεῖσθαι ἄρχοντας κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ πρῶτος ἡγήσατο ἐνιαύσιος ἄρχων Κρέων, ἐπὶ τῆς εἰκοστῆς τετάρτης Ὀλυμπιάδος.

Creophilus Samius, quem aliquando tradunt, suscepto hospite Homero, accepisse ab eo donum, inscriptionem poëmatis quod *Oechaliæ captivitatem* vocant. Sed Callimachus per epigramma quoddam contrarium statuit, quod quanquam Creophilus opus composuerit, Homeri tamen dicatur propter dictum hospitium. Quidam hunc Homeri magistrum tradunt, alii verò non hunc, sed Aristeam Proconnesium. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag. 347.

Crephegenetus, corruptè pro *Knephagenetus*, illud etiam corruptè pro Κνὴφ ἀγένητος. Vide *Cneph.*

Crepi, Luperci dicti sunt à crepitu pellicularum, quem verberantes faciunt. Mos enim erat Romanis nudos discurrere in Lupercalibus, & obvias quasque fœminas flagris ex pellibus confectis ferire. Festus.

Crescentius Numentanus, Consulem Rom. titulo se præferens, urbis dominium cepit. Item Philosophus quidam Cynicus, Justino Martyri infensus. Tatianus contrà Gentes.

Creston, Thraciæ op. quod Stephanus *Crestonem* vocari putat ab Herodoto. Lycophron.

Ὁρκωμοτῆσαι τόν τε Κρηστώνης θεόν.

Cives *Cristonæos* vocat Pindarus, *Crestonios* Rhianus, *Crestones* verò Hecatæus. Possessivum *Crestonicus*. Steph. Item nomen regis Bithyniæ.

Crestones, populi sunt qui singuli plures habent uxores: cum autem vir aliquis moritur, tunc oritur magna disceptatio inter fœminas, quænam illum charius adamaret viventem. Id ubi compertum est, quæ benevolentiæ & amoris palmam meruit, ad mortui tumulum ducitur exornata, ibique à propinquis mactatur, & cum viro humatur.

Creta, ins. maris Cretici maxima, vulgò *Candie*. Unde autem dicta fuerit variè tradunt. Steph. οἱ μὲν φασιν, ἀπὸ τῆς Κάρης Καρήτην, καὶ Κρήτην κατὰ συγκοπήν. Οἱ δὲ ἀπὸ Κρητὸς, τοῦ Διὸς καὶ Ἰδαίας νύμφης παιδός. Οἱ δ' ἀπὸ Κρήτης μιᾶς τῶν Ἑσπερίδων. Οἱ δὲ ἀπό τινος γηγενοῦς Κρητός. Primam Cana ejus nominis, & secundam nemo alius est, qui tradat; verùm de *Cretâ*, unâ Hesperi filiarum, etiam Plin. 2. 12. *Dosiades eam (appellatam tradit) à Cretâ Nimphâ, Hesperi filiâ.* Quæ totidem verbis Solinus cap. 17. Mart. Capella lib. 6. *Creta centum urbibus opulenta, in ortum occasumque porrigitur: cui nomen suum Hesperi filia Nympharum pulchra concessit.* Mem. etiam Cretæ hujus Ælianus Anim. 12. 30. & Etymologus in Αἶα. De indigenâ v. *Crete* sic Euseb. in Chron Can. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἐβασίλευσε Κρήτης αὐτόχθων, ὃν ἕνα λέγουσι τῶν Κουρήτων, παρ' οἷς Ζεὺς κρυφθεὶς ἀνετράφη, καὶ Κρήτης ἐπεβασίλευσεν. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ Κρητὸς ἡ νῆσος ὠνομάσθη Κρήτη. Marcianus quoque in Periegesi, ubi de Cretâ.

Αὐτὴν Ἔφορος εἴρηκεν εἶναί φησί τε
Ἐπώνυμον τὴν νῆσον ἀπὸ Κρητός τινος,
Τοῦ δὲ γενομένου βασιλέως αὐτόχθονος.

Isid. 14. 6. *Creta dicta à Crete quodam indigenâ, quem aiunt Curetarum unum fuisse, à quibus Jupiter ibi absconditus, & enutritus.* Quæ verbo tenus transcripsit Florentius Wigorniensis Chron. cap. 18. Cedrenus: ἡ δὲ Κρήτη, ἀπὸ Κρητός τινος, ἀρξαμένου ἐκεῖσε, ὠνόμασται. Videndus quoque Plin. & Solin. ubi suprà. Duas alias Canas tradit Etymologus: Κρῆτες παρὰ τὸ ἐπὶ κέρασι βιοτεύειν· κυνηγετικοὶ γάρ. Ὁ Ἀπολλόδωρος παρὰ τὸ εὖ κεκρᾶσθαι τὸν περὶ τὴν νῆσον ἀέρα. Sanè aëris temperiem atque soli ubertatem memorat Hesiod. quoque in Theog. atque illic Scholiastes. Laudavêre item alii, atque inde tradidêre, initio Μακάρων νῆσον appellatam. Isidorus ubi suprà. *Creta primùm à temperie cœli Μακάρων νῆσος appellata est.* Sol. cap. 17. *Nonnulli etiam à temperie cœli μακάρων νῆσον appellatam prodiderunt.* Mem. quoque Plin. & Mar. Cap. lib. 6. Alii tradunt, profugum in Cretam Ammonem, ductâ Curetis cujusdam filiâ *Cretâ*, insulam tum *Idæam* dictam, ab uxoris nomine Cretam appellasse. Diod. Sic. lib. 3. Τὸν δὲ Ἄμμωνα (φασὶ) συνδεία πιεζόμενον φυγεῖν εἰς Κρήτην, καὶ γήμαντα τῶν τότε βασιλευσάντων Κουρήτων μίαν θυγατέρα Κρήτην, δυναστεῦσαί τε τῶν τόπων, καὶ τὸ πρὶν οὖ τῆς Ἰδαίας καλουμένην ἀπὸ τῆς γυναικὸς ὀνομάσαι Κρήτην. Porrò Archilochus κρεήτην dixit pro Κρήτην, per pleonasmum. Steph. Κρήτη ἡ μεγίστη νῆσος· ἣν Κρεήτην ἔφη Ἀρχίλοχος κατὰ πλεονασμόν. Eust. Hunc *Archiam* vocat Com. in Dionys. Perieg. Poëtis etiam numero plur. Κρῆται appellatur Steph. Λέγεται καὶ ποιητικῶς Κρῆται. Eust. ad Iliad. δ'. Πολλὰ εὑρίσκεται ὀνόματα καὶ ἑνικῶς λεγόμενα καὶ πληθυνόμενα. Ὡς καὶ ὅτι Κρήτην, καὶ Κρήτας, τὴν αὐτὴν νῆσον λέγει Ὅμηρος. Locus autem quem designat exstat Odys. 14. Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων. Ubi vide Eust. Πληθύνας τὸ ὄνομα, πρὸς ἔμφασιν τοῦ μεγέθους τῆς νήσου. Pari modo Catullus dixit,

Hunc Galliæ timent, timent Britanniæ.

Et alibi:

Mavult quàm Syrias Britanniasque.

Plin. lib. 33. *Galliæ Britanniæque inde medico dicuntur usa.* De magnitudine ejus varia tradunt auctores. Strab. lib 10. Plin. 4. 12. Mart. Cap. lib. 6. Orosius 1. 2. Æthicus in Cosmographiâ. De longitudine v. corrigendus est Dicæarchus:

——— ἔστι δ' αὐτῆς τὸ μέγεθος
Δύο καὶ πεντακόσια που χιλίων
Σταδίων ———

Ubi secundus versus mutilus est, & in hunc modum emendandus:

Δισχίλιά τε καὶ πεντακόσια.

Nam hæc quoque ejus longitudo traditur apud Scylacem: ἔστι δὲ ἡ Κρήτη μακρὰ στάδια δισχίλια πεντακόσια. Itaque non temerè est quod Τελμεγίστην eam vocet Const. Manasses in Synopsi Hist. Atque Boream quidem versùs portum commodum non habebat Eust. ad Odyss. τ'. Δυσλίμενος ἡ Κρήτη τὰ πρὸς Βορρᾶν. Unde Lucanus lib. 9.

Boreáque urgente carinas Creta fugit.

Ad orientem altior erat. Sallust. in Fragmento quodam apud Servium: *Creta altior est qua parte spectat Orientem.* Sicut autem varia nomina Creta habuit, ita varios quoque incolas. Herodotus refert, Barbaros inhabitasse, usque ad Minois tempora, lib. 1. Τὴν Κρήτην εἶχον τὸ παλαιὸν πᾶσαν Βάρβαροι. Διενειχθέντων δὲ ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς βασιληίης τῶν Εὐρώπης παίδων, Σαρπηδόνος τε καὶ Μίνω, ὡς ἐπεκράτησε τῇ στάσει Μίνως, ἐξήλασε αὐτόν τε Σαρπηδόνα καὶ τοὺς στασιώτας αὐτοῦ. Hom. Odys. 19. commemorat *Achivos, Eteocrites, Cydones, Dorienses, & Pelasgos,*

——— Ἐν

——— Ἐν δ' ἄνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόληες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, διοί τε Πελασγοί.

Ex his Dorienses versùs Orientem habitasse ferunt, Cydones versùs Occidentem, Eteocretes v. versùs Austrum. Strab. lib. 10. Τούτων φησὶ Στάφυλος τὸ μὲν πρὸς ἕω Δωριεῖς κατέχειν· τὸ δὲ δυσμικὸν, Κύδωνας, τὸ δὲ νότιον, Ἐτεόκρητας. Hos tres etiam commemorat Etymologus in Τριχάϊκες. Sed hi advenæ omnes erant; Eteocretes autem & Cydones, indigenæ. Strabo ubi suprà. Ac Pelasgi quidem cum Teutamo illuc advenerunt, Diodorus lib. 4. Dorienses v. cum Althæmene Argivo, post Codri Atheniensium Regis mortem, Strabo lib. 4. Condidit autem ille Althæmenes urbes decem Eust. ad Iliad. B. Achivi v. duce Talthybio, huc venerant post bellum Trojanum. Didymus ad Ὀδυσ. τ' Scylax Caryandensis in Periplo incolas Cretæ ita tradit: Οἰκοῦσι δ' ἐν Κρήτῃ Ἕλληνες, οἱ μὲν ἄποικοι Λακεδαιμονίων. Οἱ δὲ Ἀργείων. Οἱ δὲ Ἀθηναίων. Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τῆς ἄλλης, ὁπόθεν ἔτυχεν. Εἰσὶ δὲ τινες αὐτῶν καὶ Αὐτόχθονες πόλεις πολλαὶ ἐν Κρήτῃ. Dicæarchus quoque ubi de Cretâ agit.

——— Ἐν δὲ ταύτῃ τρία γένη
Ἀποίκων ἴσχουσ' Ἑλλήνων· τὸ μὲν
Λακεδαιμονίων· ἔπειτ', Ἀργείων· τί, τε
Ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. ———

Et profectò *Eteocretes* antiquissimos insulæ habitatores fuisse tradit Diodorus lib. 5. Οἱ μὲν γὰρ τὴν Κρήτην κατοικοῦντές φασιν, ἀρχαιοτάτους παρ' αὐτοῖς γενέσθαι τοὺς ὀνομαζομένους Ἐτεόκρητας, Αὐτόχθονας. Marcianus Heracleotes ubi de Cretâ:

Ἀρχαιοτάτους ἔχει δὲ τοὺς οἰκήτορας
Τοὺς δὴ παρ' αὐτοῖς Ἐτεόκρητας λεγομένους.

Habitabant autem insulæ partem australem, & in eâ oppidulum *Præsum* ubi templum Jovis Dictæi. Strabo: Τὸ δὲ νότιον (Στάφυλος κατέχειν φησὶ) Ἐτεόκρητας, ὧν εἶναι πολίχνιον Πρᾶσον, ὅπου τὸ τοῦ Δικταίου Διὸς ἱερόν. Ac inhabitasse Præsum posteà reperit: Εἴρηται δὲ, ὅτι τῶν Ἐτεοκρήτων ὑπῆρξεν ἡ Πρᾶσος, καὶ ὅτι ἐνταῦθα τὸ τοῦ Δικταίου Διὸς ἱερόν. Eust. ad citatum Homeri loc. Ἐτεοκρῆτες, οἱ ἀληθῶς, ἢ ἀληθεῖς Κρῆτες ἰθαγενεῖς, γνήσιοι τῆς χώρας λεχθέντες Ἐτεόκρητες, ὡς πρὸς τοὺς ἐπήλυδας. Porrò Diodorus Eteocretas cum Idæis Dactylis eosdem facere videtur. Etenim postquam de illis verba fecit, mox subjungit: Πρῶτοι τοίνυν τῶν εἰς μνήμην παραδεδομένων ᾤκησαν τῆς Κρήτης περὶ τὴν Ἴδην οἱ προσαγορευθέντες Ἰδαῖοι Δάκτυλοι. Post hos *Curetes* extitêre. Diodorus: Μετὰ δὲ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους ἱστοροῦσι γενέσθαι Κούρητας ἐννέα· τούτους δ' οἱ μὲν μυθολογοῦσι γεγονέναι γηγενεῖς, οἱ δὲ ἀπογόνους τῶν Ἰδαίων Δακτύλων· κατοικεῖν δ' αὐτοὺς τῶν ὀρῶν τοὺς συνδένδρους καὶ φαραγγώδεις τόπους, καὶ τὸ σύνολον τοὺς ἔχοντας σκέπην καὶ ὑπόδυσιν φυσικὴν, διὰ τὸ μήπω κατασκευὰς οἰκιῶν εὑρῆσθαι. Notandum autem quòd Idæos illos Dactylos Diodorus alios à Curetibus faciat: cùm auctores ferè alii & Idæos & Curetas & Corybantas omninò eosdem statuant. Elegans de his est locus apud Diomedem Grammat. lib. 3. *Dactylus à tractu digitorum dictus*, vel ab Idæis Dactylis quos Curetas sive Corybantas poëtæ appellabant. Hi namque in insula Creta Jovem custodiendo ne vagitu se parvulus proderet, lusus excogitato genere, Clypeolis æneis inter se concurrentes, tinnitu æris illisi, rythmicâ etiam pedis Dactyli compositione celavêre vocem infantis. Sed nativitatis eorum causam vetusta fabulositas docet hanc fuisse: Aiunt Opem in Idam montem insulæ Cretæ, fugiendo delatam, manus suas imposuisse memorato monti, & sic infantem ipsum edidisse; & ex manuum impressione emersisse Curetas sive Corybantas: *quos à montis nomine & à qualitate facti Idæos Dactylos appellant* Sed cum Diodoro tamen facit Strabo lib. 10. Ὑπονοοῦσι δὲ, τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἀπογόνους εἶναι τούς τε Κουρῆτας καὶ τοὺς Κορύβαντας, τοὺς γοῦν πρώτους γεννηθέντας ἐν Κρήτῃ ἑκατὸν ἄνδρας, Ἰδαίους Δακτύλους κληθῆναι. τούτων δ' ἀπογόνους, φασὶ, Κουρῆτας ἐννέα γενέσθαι, τούτων δ' ἕκαστον δέκα παῖδας τεκνῶσαι τοὺς Ἰδαίους καλουμένους Δακτύλους. Quod Idæos v. attinet, Idæ accolas, eos quoque barbarè Judæos per errorem appellatos judicat Tacitus Hist. 5. *Inclytum in Cretâ Idam montem: accolas Ideos, aucto in barbarorum cognomento Judæos vocitari.* Ac Curetum quidem tempore, etiam Titanes illic exstitisse, & in terrâ Gnossiorum habitasse, auctor nobis Diodorus. Quod Curetas autem attinet, eos antea Telchines appellatos, cum Rheâ in Cretam advenisse, & Curetes tunc vocatos, quidam veterum tradidêre, ut Strabo lib. 10. qui Cretam quoque eos initiò inhabitasse, iterum testatur posteà lib. 14. Ac originem sanè inde eos ducere, testis etiam Nicol. Damascenus, cujus fragmenta extant apud Stobæum Serm. 38. ubi ait Τελχῖνες ἄνθρωποι ὀνομαζόμενοι τὸ ἀνέκαθεν Κρῆτες. Benjaminus v. Tudelensis in Itinerario suo olim Ægyptios tenuisse; inde v. occupasse Edomitas: & ab illis in Græcorum potestatem pervenisse. Sic enim ait. *Ex illo tempore filii Edom, biremibus & navigiis magnis instructâ classe, Ægyptias res imminuere cœperunt, & Cretam priùs magnam, deinde Cyprum, insulas adorti ceperunt; quæ ad hunc usque diem à Græcis possidentur.* Hom. Odyss. 19.

Κρήτη τις γαῖ', ἐστὶ μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
Καλὴ καὶ πίειρα, περίρρυτος. ———

Virgil.

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostri,
Centum urbes habitant magnas uberrima regna.

Inde ἑκατόμπολις dicebatur. Seneca Tragœdus:

Urbibus centum spaciosa Creta.

Has urbes Horatius *opida* vocat. Sic enim ille:

Quæ simul centum tetigit potentem
Opidis Cretam. ———

Idem Epod. 9.

——— *Centum nobilem Cretam urbibus.*

Vide Meursii *Cretam*, cap. 5.

Ac proinde D. Paulus Titum monet ut Presbyteros in eâ constituat κατὰ πόλιν, id est, *per civitates*, vel ut Erasmus, *opidatim*. *Nobilem insulam* vocat Florus quòd ibi Jupiter natus credebatur. Fertilitatem ejus quod attinet, Virgilius *uberrima regna* vocat. Homero πίειρα dicitur. Dionysius vers. 560.

——— Ἐδδύνθι δ' αὐτῆς (Carpathi sc.)
Κρήτη πιμνάτη Διὸς μεγάλοιο τιθήνη,
Πολλή τε λιπαρή τε καὶ εὔβοτος. ———

Solinus cap. 17. *Larga vitis, mira soli indulgentia.* Plin. 25. 8. ubi de dictamno: *Præcedente persuasione illâ, quicquid in Cretâ nascitur, infinito præstare cæteris ejusdē generis alibi genitis.* Magnitudinē ejus innuit Hom. Il. N. Κρήτη ἐν εὐρείῃ. Idem alibi.

——— Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων.

Seneca:

O magna vasti Creta dominatrix freti.

De nomine Bochartus. Ut apud Phœnices, inquit, כרתי *Crethi* vel *Creti* dicebatur Sagittarius è Palæstina: ita ab iisdem כרתים *Crethim*, id est, *Cretes*, dicti sunt ii Græcorum, qui eandem artem maximè calluerunt. Porrò nemo est qui nesciat, hæc eadem fuisse Cretensium arma perpetua, h. e. arcum, & sagittas. Lucanus lib. 3

Jam dilecta Jovi centenis venit in arma
Creta vetus populis, Gnossasque agitare sagittas
Docta, nec Eois pejor Gortyna sagittis.

Idem lib. 7. —— *Creta Cydonos*
Misit, Ituræis cursus fuit inde sagittis.

Virgilius sive Catullus in Ciri:

Attica Cretæâ sternebat rura sagittâ.

Max. Tyrius Serm. 7. Παιδεύματα Κρητικὰ θῆραι, ὀρειβασία, τοξεία. Inde est quod Isacius in Lycophronem Herculem scribit didicisse τοξικὴν à Cretensi Rhadamantho. Quin & Pindarus Pyth. 4. Cretenses τοξοφόρους vocat, & in bellorum historiis nihil tam frequens quam τοξόται Κρῆτες. Hinc Proverbium apud antiquos: *Cretenses semper mendaces.* Epimenides, citante B. Paulo cap. 1. Ep. ad Titum. Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, &c. Ovidius.

Cretes erunt testes, nec fingunt omnia Cretes.

Idem: —— *Non hoc quæ centum sustinet urbes,*
Quamvis sit mendax Creta negare potest.

Lucan.

Tam mendax magni tumulo quam Creta Tonantis.

Habuit ex Callimacho, cujus hæc sunt.

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί.

Hesychius: Κρητίζειν, ἐπὶ τοῦ ψεύδεσθαι, καὶ ἀπατᾷν. Ἐπειδὴ ἡ πλὴν λέξιν ἀπὸ τοῦ τοὺς Κρῆτας ψεύστας εἶναι. Nec solùm falsitate famosi Cretenses, sed etiam turpi amori dediti. Servius in illud Æn. 10.

Dum sequeris Clytium infelix nova gaudia Cydon.

De Cretensibus inquit, *accepimus, quod in amore puerorum intemperantes fuerant. Quod postea in Lacones ac in totam Graciam translatum est.* Athenæus. 13. 27. Κρῆτες γοῦν, ὡς ἔφην, καὶ οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς περὶ τὰ παιδικὰ δαιμονίως ἐπτόηνται. Ἐχέμενης γοῦν ἐν τοῖς Κρητικοῖς, οὐ τὸν Δία φησὶν, ἁρπάσαι τὸν Γανυμήδην, ἀλλὰ Μίνων. Hesych. Κρητικὸς τρόπος, τὸ παιδικοῖς χρῆσθαι. Interim tamen Religionis inventores fuisse perhibentur. Serv. in Æn 3. *Primos Cretenses constat invenisse Religionem.* Olim Constantinopolitanis Impp. paruit, ex quibus Balduinus, Flandriæ Comes, eam dedit Marchioni Montisferrati. Ab eo vendita est Venetis an. 1194. magno auri pretio, sed ab an. 1645. à Turcis bello tentata ipsis hodie paret. Urbes in eâ præcipuæ sunt Cydon, *la Canea*, Matium, *Candia*, Rhitymna *Retimo*.

Creta, nomen luci apud Pausan. Item op. Scythiæ, cujus mem. Val. Flaccus lib. 1.

—— *Scythia metuens, Pontumque, Cretamque.*

Creta, insulæ quædam appellantur in Mœsia contrà Liburnos populos. Plin. 4. ult.

Cretheus, Æoli filius qui ex Tyro Salmonei fratris filiâ Æsionem genuit. Inde *Cretheia virgo* apud Val. Flaccum lib. 1. pro Helle Crethei nepte.

Crethon, Dioclis fil. qui cum patre Orsilocho ad bellum Trojanum profectus est, Græcis auxilium laturus. Verùm cùm duo hi fratres nimium suis viribus freti cum Æneâ congredi non dubitarent, ab eodem interfecti temeritatis suæ pœnas dederunt, vixque eorum cadavera à Menelao & Antilocho ex hostium manibus eripi potuerunt. Hom. Iliad. 5.

Creticus, Oratoris nomen, ponitur autem pro quovis judice. Juvenal. Sat 2.

—— *Sed quid*
Non facient alii, cum tu multitia sumis
Cretice?

Idem ibidem.

Acer & indomitus, libertatisque magister
Cretice pellucet. ——

Crevantium, *Crevant*, op. Gall. in Burgundiæ Ducatu, ad Icaunam flu. 4. leuc. suprà Antissiodorum.

Creusa, op. Bœotiæ in ora litor. sin. Corinthiaci, in confinio Megaridis 20. mill. à Thespiis in aust. & 50. à Megara in occ. inter Bulim & Ægirusam.

Creusa, Creontis Corinthiorum regis filia, quam Jason, repudiatâ Medeâ, uxorem accepit, quamobrem Medea indignata, carminibus suis ignem inextinguibilem scriniolo inclusum per filios suos misit. Eos verò præmonuit, ut statim oblato munere discederent. Creusa igitur videndi cupida, nihilque mali suspicans, scriniolum aperuit, & continuò evolavit ignis, Creusamque & totam Creontis regiam exussit. Ovid. 1. de Art. Amand.

Cui non defleta est Ephyræa nata Creusa.

Creusa, Erichthei filia. Alia Cecropis filia. De quibus vide Meursium de Reg. Athen. lib. 2. capp. 13. & 14.

Creusa, Priami & Hecubæ filia, Æneæ conjux, cui Ascanium filium peperit. Hanc in excidio Ilii ab Ænea, qui fugiens patrem humeris gestabat, filiumque manu ducebat, perditam fuisse in itinere, dum vias notas excessisset, tradit Virg. Æn. 2. Sed nonnulli eam ab ipso Æneâ ex pactione cum Græcis factâ occisam volunt, ne quis ex semine Priami superesset. Alii rursus non occisam, sed desertam tradunt, idque eo consilio, ne novas sedes, novaque fœdera (quæ ferè nuptiis solent coalescere) longinquis in regionibus quæsituro uxor obesset.

Crimæa, quæ Tartaria minor dicitur, sic nominatur ab urbe *Crim* in Taurica Chersoneso. Ab accolis *Crimsky* dicitur, continetque totam Tauricam Chersonesum. Ubi urb. præcipuæ *Theodosia Crimæa*, Precopia & Baciasaraium. Ab al. vocatur reg. Tartariæ Precopensis; estque partim sub dom. Turcarum, partimque ipsis tributaria.

Crimisa, op. aliàs M. Græciæ, nunc vic. *Le Zito dict.* in ora Calabriæ citer. 45. mill. à Thuriis, 10. à Cariathi in aust. & 6. a Strongylo in Bor. Et adjacet ad 2. mill. prom. Crimisa dicto *Capo del Alice*, in sin. Tarentinum excurrens, 4. mill. ab Iapygio prom. in occ. estque etiam in illo tractu *Crimisus* amnis, *Fiumica*, qui in sin. supradictum se exonerat.

Crinis, Sacerdos Apollinis, qui cùm sacra Dei neglexisset atque ob hoc nihil penitus fructuum eo anno collegisset, omnibus rebus à muribus corrosis, tanto detrimento commotus, sacra Deo peregit; quo facto Deus illicò mures omnes sagittis suis perdidit, atque ex eâ re *Sminthæus* Apollo dictus est. Cretenses enim mures *Sminthas* vocant.

Crinisus, Siciliæ flu. Segestæ urbi vicinus, de quo Servius fabulam hujusmodi refert. Cùm Laomedon Neptuno & Apollini mercedem pro ædificatione murorum Ilii denegaret, Neptunus iratus, Trojæ cetum immisit, ut eam vastaret. Quâ de re consultus Apollo, hoc unum tantæ calamitatis remedium fore ostendit si virgines Trojanæ belluæ objicerentur. Hippotes itaque nobilis Trojanus metuens ne & Hegesta filia sua in eandem calamitatem incideret, navi eam impositam ventis fluctibusque commisit, tolerabilius nimirum ratus, si illa se absente mergeretur, quàm coram à teterrimâ belluâ crudelissimè dilaniaretur. Verùm ita Diis visum est, ut illa salva in Siciliam deferretur, ubi amore ejus captus Crinisus, in canis, seu, ut alii malunt in ursi effigiem conversus eam compressit, suscepitque ex eo concubitu Acestem Siciliæ regem. Virg. Æn. 5. de Aceste.

Troja Criniso conceptum flumine mater
Quem genuit.———

Cæterùm sciendum variè à variis hoc flumen vocari. Apud Virg. nunc *Crimisus*, nunc *Crimnisus* dicitur, aliquando autem *Crinisus*. Servius. *Hesiona ad Siciliam delato à Crimiso fluvio, quem Crinisum Virgilius poëticâ licentiâ vocat compressa, edidit Egestum.* Apud Vibium *Crunisos*, apud Probum in vitâ Timoleontis *Crimissus*, quod apud Plut. in eodem Timol. Κριμησὸς & apud Diod. Sic. Κριμισσὸς, apud Lycophrontem denique Κριμισὸς dicitur. Videtur Cluver. de Sicil. Ant. lib. 2. cap. 2.

Pet. *Crinitus* Florentinus, præter libros de honestâ disciplinâ etiam scripsit vitas Poët. Latinorum. Politiano præceptore defuncto, nobiles adolescentes erudiebat, sed ita ut familiariùs aliquantò cum iis versaretur. Ea res, ut Jovius narrat, morti causam præbuit. Nam post cœnam, dum jocosè rixatur, cantharo frigidæ à petulanti convivâ perfusus obriguit; doloréque contumeliæ in ἀκμῇ ætatis decessit. Vide Voss. Hist. Lat. p. 673.

Croia, vicus in tribu Antiochide. Steph.

Crison, Himeræus stadio vicit, Philisco Archonte an. 1. Olymp. 83. testibus Dionys. Halicarnassæo lib. 11. Diod. Siculo lib. 12. Pausaniâ Eliacis prioribus, itemque Eusebio, apud quem Κρίσων scribitur, quemadmodum etiam apud Platonem de Legg. lib. 8. Καὶ δὲ καὶ Κρίσωνα καὶ Ἄστυλον καὶ ἄλλους παμπόλλους, ὁ αὐτός που λόγος ἔχει. Clemens Strom. 3. Φασὶ δὲ καὶ ἀθλητὰς οὐκ ὀλίγους ἀφροδισίων ἀπέχεσθαι δι᾽ ἄσκησιν σωματικὴν ἐγκρατευομένους, καθάπερ τὸν Κροτωνιάτην Ἄστυλον, καὶ Κρίσωνα τὸν Ἱμεραῖον. Apud Aristophanem in quâdam fabulâ corruptè Γρίσων scriptum fuerat unde est Hesychii Glossis. Γρίσων ὄς. Ἀριστοφάνης δὲ ὄνομα, δρομέως νενικηκότος ἐν Ὀλυμπίᾳ στάδιον.

Crispinus, Præfectus Prætorii Domitiani Principis, celebratur à Statio in sylvis, qui patre illum Vectio Bolano, quem comitem habuit in Armenia Corbulo, prognatum scribit. At à Juvenale Sat. 1. proscinditur, tanquam.

Pars Niliacæ plebis & verna Canopi.

Et rursum Sat. 4. ut adulter & incestus notatur.

Ecce iterum Crispinus, & est mihi sæpè vocandus
Ad partes, monstrum nullâ virtute redemptum
A vitiis, &c.

Item *Crispinus* Consul Coll. Juventii Celsi, an U.C. 865. Alius collega Æliani, an. U. C. 939. Tertius Cons. cum Juliano, an. U. C. 976.

Crispus Sallustius, historicus Latinus, Thucydidi ex Græcis opponitur à Quintiliano, elegantiâ dicendi, Atticâ brevitate, sententiarum crebritate. Taxatur autem à Pollione, ut nimis antiquarius, & ex Catonis originibus verba mutuatus; à Trogo autem quòd orationibus nimis longis utatur, sicuti & Thucydides. Elogium ejus habes apud Martialem.

Hic erit, ut perhibent doctorum corda virorum,
Primus Romanâ Crispus in historiâ.

Ciceronis acerrimus inimicus fuit, ut ex utriusque invectivis orationibus (modò eorum sint) constat. M. autem Varro Crispum Sallustium in adulterio deprehensum ab Annio Milone loris benè cæsum dicit; & cùm dedisset pecuniam, dimissum. Gellius lib 18. Horatius de eo.

Tutior at multo merx est in classe secundâ
Libertinarum dico; Sallustius in quas
Non minus insanit, quàm qui mœchatur.

Qui tamen Horatius alibi eum laudat tanquam liberalem. Carm. 2. Od. 2.

Nullus argento color est avaris
Abdita terris inimice lamnæ,
Crispe Sallusti, nisi temperato
Splendeat usu.

E contrà Asotiam ejus Lenæus Cn. Pompeii M. libertus perstrinxit, *Lastaurum, lurconem, nebulonem popinonem* adpellans. Sueton. de Illustr. Gram. cap. 18. Et clamator ille quasi Tullius. Sallustio respondens, decoctorem eum depingit & *patrimonium* ei objectat *non comesum sed devoratum.* Notavit & Acro in Sat. 1. l. 1. *Quòd Cassii Nomentani coquum Damam centenis millibus æris conductum habuerit.* Blanditur tamen ei ob amicitiam Cæsaris, de quâ rectè Acro & Porphyrio. Et L. Seneca lib. 1. de Clem. cap. 10. ponit Sallustium in Augusti *cohorte primâ interioris admissionis.* Decessit ex hac vitâ quadriennio ante bellum Actiacum, compluribus Historiæ Romanæ libris perfectis & absolutis, sed quorum præter *Conjurationem Catilinæ*, & *Bellum Jugurthinum*, atque fragmenta quædam, temporum injuriâ nihil ad nos pervenit. Vide *Sallustius.*

Crispus, Constantini M. ex Minervinâ concubina filius, teste S. Aurel. Victore. Quem pater, urgente Faustâ conjuge, interficit, ut Eutropius in undecimo refert, quem deinceps in ultionem fervido balneo necavit. Orosius autem auctor est tum Crispum, tum etiam Licinium, Constantini ex sorore nepotem, propter Arianam factionem a Constantino è vivis sublatos esse. Alii ferunt Faustam Crispum privignum, cujus amore capta erat, ad libidinem sæpiùs tentasse: & renuentem, detulisse ad maritum, illum voluisse sibi vim inferre, ob idque cæsum esse Polæ; oppido Istriæ; Constantinumque post aliquot annos, comperta causâ uxorem occidisse. Aliis magis verisimile videtur, Crispum Faustæ insidiis circumventum occubuisse, ne militando filiis obesset; atque ob eandem causam paulò post sublatum etiam esse Licinium. Sozomenus in Tripartitæ primo referri scribit, Constantinum pœnitentiâ ductum cum Sopatro Philosopho de Purificatione consultâsse, quâ negatâ,

perturbatum Cæsarem, invenisse Episcopos; qui ex Baptismate purgationem delictorum promitterent, eaque occasione Christianum esse factum. Quod tamen Sozomenus ipse non credit, temporis argumento ductus. Crispum siquidem 20. Imperii paterni anno (qui est à Christo nato 300.) defunctum: quum tamen ante sæpè patri in legibus pro re Christianâ sanciendis adfuerit. Crispus hic Lactantium habuit magistrum, teste Hieronymo, & ex eo Sophronio.

Crispus Passienus, quo nihil se cognovisse subtilius in omnibus rebus, maximè in distinguendis, curandisque vitiis Seneca scribit Præf. in lib. 4. Nat. Qu.

Crissa. vulgò *Rocca d' Angitola*, à flu. Angitula, teste Barrio, op. Brutiorum in Calabriâ ult. inter Hipponium 5. & Laconiam 3. m. p.

Crissa, vel *Crisa*, hodiè *Clavetos* ex tab. recent. op. Phocidis ad sin. Corinthiacum, qui ex eo ibi *Crissæus* nominatur, inter Cirrham, & Anticirrham op. propinqua, à Thermopylis ad sin. Octavum 62. m. p. in aust. recedens. Nomen habet à conditore Crisso Phoci F.

Critheis, ut ex Ephoro refert Plut. in vitâ Homeri, filia Atellis, quam moriens in Mæonis fratris tutela reliquit. Hic autem cùm puellam vitiasset, gravidamque fecisset, atque ob id facti vereretur infamiam, Phemio eam Smyrnæo, Grammaticæ præceptori in matrimonium dedit. Illa verò non multò post Homerum peperit, qui *Melesigenes* priùs dictus, & posteà *cæcus* factus *Homeri* nomen cepit. Aristoteles autem lib. 3. de poëticâ longè aliter hæc narrat, ut & Pausanias ubi de Melete.

Critias, unus è 30 Tyrannis Atheniensibus à Lacedæmoniis impositis. Cic. lib. 2. de Orat. Vide Voss. P. Gr. pag. 44.

Critias, ἐν ταῖς πολιτείαις citatur à Julio Polluce lib. 7. cap. 13. Egit eo opere de variis rebusp. ac inter alias de resp. Lacedæmoniorum, cujus libri bis mem. Athen. lib. 11. Illustre hujus scriptoris testimonium adducit Clemens penè initio Sexti Stromateon. Putat Vossius eundem esse, cujus Plut. meminit in Lycurgo & Solone. Alius fuit *Critias*, Callæschri fil. poëta, cujus versus recitant Plut. in Alcibiade, & Athenæus, lib. 13.

Crito, Atheniensis, Socratis familiaris, quem ex opibus juvit, & cum quo usque ad extremum vitæ philosophatus est. Alius Pieriota, (Pieria autem est urbs Macedoniæ) historicus, scripsit res Persicas, Siculas, & Macedonicas. Alius genere Naxius, historicus quoque. Suidas.

Critobulus medicus Plinius, 7. 37. *Magna & Critobulo fama est, extracto Philippi regis oculo sagitta, & citra deformitatem oris curatâ orbitate luminis.*

Critodemus, res veteres memoriæ prodidit. Plin. lib. 7. cap. 56.

Critolaus, Atheniensis, nobilis Peripateticus, Romam ab Atheniensibus missus legatus cum Carneade ac Diogene Stoico, ut scribit Cic. 2 de Oratore; de quo idem Cicero in Tuscul. Qu. Quo loco, inquit, quæro quam vim habeat libra illa Critolai, qui cùm in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis, & externa, tantum propendere illam boni lancem putet, ut terram & maria deprimat.

Critolaus, historicus, se libris extulit rerum Epiroticarum, quorum tertium citat Plutarchus in Paral. cap. 4. Vulgavit & libros φαινομένων, ex quorum quarto quædam adducit eodem libro Plut. cap. 9. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 349.

Critolaus, Achæorum dux, qui Corinthum consiliis suis evertit. Cic. lib. 3. de Nat. Deor. Sororem interfecit, quòd sibi è victoriâ redeunti non gratularetur, quum tamen cæteri omnes ei applauderent. Postremò à Qu. Cæcilio Metello victus apud Thermopylas veneno sibi mortem conscivit. Livius.

Criton, historicus, vide *Crito*. Reliquit Pallenica, Syracusarum originem, Persica, Sicula, &c. Suidas. Messenia ejus celebrat Jul. Pollux 10. 17. Getica etiam consignasse ex Stephano discimus in Γετία.

Criu-metopon, id est, *Arietis frons*, promont. geminum. Unum Cretæ in orâ Australi ad occident. *Capo S. Jani* Nigro. *Capo Leone* Dionys. vers. 87.

———Ἦτ' εἰς ἄλλα πολὺ νεύσας,
Πὰρ δ' ἱερὸν Γόρτυνα καὶ ἠπειρώτιδα Φαιστὸν,
Προσχενής, κελαιὸν τε δρυμὸν ἄζοιτο κάρηνον,
Τήνδ' ἤτοι μιν καὶ κριοῦ ἐφημίξαντο μέτωπον.

Alterum Tauricæ Chersonesi in ora meridionali Carambi Paphlagoniæ promontorio oppositum, de quo idem Dionys. vers. 150.

Μέσσαι δ' ἔνθα καὶ ἔνθα δύω ἀνέχουσι κολῶναι.
Ἡ μὲν, ὑπειροτίη, τὴν τε κλείουσι Κάραμβιν,
Ἡ δὲ, βορειοτέρη, γαίης ὕπερ Εὐρωπείης,
Τὴν μὰ ὑπὲρ κτίσις κριοῦ κλείουσι μέτωπον.

Crius, municipium Atticæ. Suidas. Item Achaiæ flu. Pausanias.

Crixia, op. Italiæ in Liguriâ, nunc pag. Montisferrati, Cosseria dict. propè fontes Bormiæ min. flu. ad rad. Apennini, in confin. ditión. Genuens. 10. leuc. à Savona in Bor.

Croatia, olim *Liburnia*, cujus pop. à Germanis *Krabatten* dicuntur; prov. est antiqui regni Hungariæ, seu veriùs Sclavoniæ. Dividitur in Austriacam & Turcicam, hujus præcipua est Vihitza, illius Fanum S. Viti. Aliàs Croatia, seu regn. Croatorum extendebatur a Dravo flu. usque ad mare Dalmaticum, dividebaturque in tres partes. 1. Croatia Savia, seu Interamnensis dicta, inter flu. Dravum, Savum, & Danubium, aliquando etiam φραγγοχώριον dicta, teste Nicetâ, i. e. Francorum reg. nunc Sclavonia. 2. Secunda inter flu. Savum & Bosnam, & inter M. Bemium & Albium quæ Croatiæ nomen retinet. 3. Maritima, inter M. prædictos & mare Adriaticum, quæ nunc in Dalmatia includitur.

Orobylus, leno quidam omnium scelestissimus, qui duo scorta domi alebat, quorum lenociniis quamplurimos adolescentes in perniciem alliciebat, nec his contentus eosdem illectos ferro compilabat, unde proverb. *Crobyli jugum.* Vide Hesychium in Κωβύλος. Item poëta Comicus.

Crœsus, rex Lydorum Alyattæ fil omnium, quos hominum memoria celebrat, ditissimus. Unde etiam hodiè, cùm immensas opes significare volumus *Crœsi Divitias* dicimus. Ovid. 4. De Ponto.

Divitis audita est cui non opulentia Crœsi?

Unde pauperi Iro opponitur a Propertio lib. 3.

Lydus Dulichio non distat Crœsus ab Iro.

Martialis.

Arduarus hac est opibus non tradere mores
Et cùm tot Crœsos viceris esse Numam.

Hic,cùm se omnium mortalium felicissimum crederet, monitus est à Solone, Neminem ante cineres beatum dicendum, quòd quoad vivimus, periculum sit,ne instabilis hujus mundi felicitas dolore aliquo contaminetur. Juv. Sat.10.

Festino ad nostros, & regem transeo Ponti
Et Crœsum, quem vox justi facunda Solonis
Respicere ad longa jussit spatia ultima vitæ.

Quam Solonis sententiam verissimam esse Crœsi calamitas posteà declaravit. Victus enim à Cyro, pyræque impositus tandem salubre Solonis consilium agnovit, ejusque nomen sæpiùs inclamavit. Unde admiratus Cyrus quisnam esset Deorum, hominumve, quem ille in extremo periculo solùm invocaret, remque totam edoctus, humanæ vicissitudinis memor, Crœsum ab incendio liberavit, summoque semper apud se in honore habuit. Herodotus lib.1.Plut.in Solone.Horat.lib. 1.Ep.

Quid Crœsi regia Sardis?

Crommyon, Cypri inf.prom. Item Libyæ urbs Steph. Locus in Atticâ, Xenophon. Est & Corinthii agri vicus. Pausan. & Thucyd. Strabo v. Megaridi non Corinthiacæ regioni attribuendum putat.*Cromyon* Ovidio dicitur Met. 7.

Quodque suum securus aret Cromyona colonus.

Cromna, Paphlagoniæ op. Strabo lib. 12. Val. Flac. lib. 5.

Mox etiam Cromnam, atque jugo pallente Cytorum.

Crônia,orum, Saturni festa erant,quæ Romæ celebrabantur 14 Calend. Jan.Ita dicta ἀπὸ τοῦ Κρόνου,i.e.*à Saturno*,Latinè *Saturnalia* vocantur. Horum Macrobius latè meminit. citatâ etiam antiqui poetæ authoritate, apud quem legerat.

Maxima pars Graium Saturno, & maxima Athena
Conficiunt sacra, quæ Cronia appellantur ab illis.

Cronium mare,nonnullis *Concretum* vel *Congelatum* appellatur. P in.4.16.Dionysius:

Πόντον μιν καλέουσι πεπηγότα τε Κρόνιόν τε.

Appollonius tamen in Argonauticis *Cronium mare* pro Adriatico posuit (si interpreti ejus credemus).quod Italiam alluit,quam olim Saturnum tenuisse volunt.Porrò *Cronium* dicitur mare Septentrionale, teste Eust.à Κρόνος Saturnus, qui ab Astrologis frigidum astrum, & frigidis præesse putatur, & cum tardi sit motus, pigris etiam rebus & frigidis præesse judicatur. Orpheus in Argonaut.

Ἔκτοσε δ' Ὠκεανοῦ Κρόνιον δὲ ἑ κικλήσκουσι
Πόντον ὑπερβορέην μεγαλην. νεκρὰν τε ...

Tzetzes:

Ὁ πρὸς Βορέαν δὲ Κρόνιος καὶ πεπηγὼς, πηγόντε.

Croton, civitas Italiæ in sinu Tarentino, Milone athletâ memorabilis, qui Pythagoræ discipulus fuit. Peritissimus rei bellicæ fuit, nec parvam operam exercendis athletis dedit. In uno enim Olympico certamine victores omnes Crotoniatæ fuerunt. Jure itaque dici visum est, *Qui Crotoniatarum postremus est, is reliquorum Græcorum primus est.* Vetus quoque adagium fuit *Crotone salubrius*,quod inde ortum esse aiunt,quòd locus ipse ad salubritatem & bonam corporis habitudinem, propter athletarum multitudinem plurimum conferat. Πολυάνθρωπος appellat Stephanus. Unde Theocriti Schol. in 4. Idyll. *Excellebat Croton*, inquit, *omnes Italiæ urbes fortitudine,& omnium rerum affluentiâ*, ὅθεν καὶ αἱ παροιμίαι ἦλθον.

Μάταια τ' ἄλλα πρὸς Κρότωνα τ' ἄστεα.

Non longè fuisse à Metapontiis innuit Dionys. vers. 368.

Τοὺς δὲ μεθ' ἑξείης Μεταπόντιοι, ἐγγύθι δὲ σφῶν
Ἱμερτὸν πτολίεθρον ἐϋστεφάνοιο Κρότωνος
Ναιόμενον χαρίεντος ἐπ' Αἰσάρου προχοῇσι.

A Crotone,quodam sic dicta. Ovid. Met.15.

Invenit Æsarei fatalia fluminis ora.
Nec procul hinc tumulum, sub quo sacrata Crotonis
Ossa tegebat humus, jussâque ibi mœnia terrâ
Condidit; & nomen tumulati traxit in urbem.

Petronius in Satyrico: *Donec à villico quodam Crotonæ esse cognovimus,urbem antiquissimam, & aliquando Italiæ primam.* Silius lib.11.

——— *Patefecit amicas*
Alta Croton portas.———

Ab Achæis condita dicitur. Vide Strab. lib.6.& Livium lib.24.Long.41.56. Lat. 39.15.

Crotopus, rex Argivorum, pater Psamathes, quæ ab Apolline compressa Linum peperit, quem cùm inter vepres abscondisset,canes extractum dilacerarunt: Ovidius Ibin:

Quique Crotoniadem diripuere Linum.

Crumerum Asium, quod & *Legio prima adjutrix*. Pannoniæ infer.op.Comar Simlero. Long.40. 50. Lat. 48.04.

Crunos Thraciæ portus, & urbs in Mysiæ infer. confin.Item op. Peloponnesi cum flu. cogn. inter Pylon & Chalcim.Vide Melam lib. 2. Sic dict. ab *aquis salientibus*, quæ Græcè Κρουνοὶ dicuntur.

Crustumerium. vel *Crustumeria*, op.Sabinorum,Albanorum colonia. Plinius 3.5.Virgilius Æn.7.*Crustumeros* vocat:

Ardea,Crustumerique & turrigera Antemnæ.

Crustuminum,op. Thusciæ juxtà Veios,a quo incolæ *Crustumini* dicti, & *Crustumina tribus*, & *Crustuminum vinum* laudatissimum. Item *Crustumina pyra*, quæ Virg. Georg. 2. *Crustumia* vocat.

———*Nec surculus idem*
Crustumiis, Syriisque pyris, gravibusque volemis.

P in 15. 15. *Cunctis autem Crustumina gratissima* Et lib. 23. cap. 7. *Decocta mirè salubria. & grata p. æcipuè Crustumina.* Et Columella 5.10. cùm multa genera constituat, primo loco ponit *Crustumina*,adhuc ante regia.

Crustuminum. flu. ex Apennino monte oriens, Ariminumque prætertlabens. Lucan.lib.2.

In lævum cecidêre latus,veloxque Metaurus
Crustuminumque rapax & junctus Isapis Isauro

Ctesia, duo fuerunt: Unus Cnidius, alter Ephesius Utriusque meminit Plut. lib. de Flum. At Cnidio quidem tribuit libros περὶ ὀρῶν, quorum è secundo testimonium promit in Caico,ut & Stobæus facit,sed, one περὶ ὕδων. Estque hic nobilis ille Historicus, qui Artaxerxis tempore vixit,de quo Vossius de Hist. Gr.1.5.Ephe-

sio autem, cujus ætas nescitur, idem Plutarchus adscribit libros de Perseo illo, qui Medusam interemit. καθώς ἱστορεῖ Κτησίας ὁ Ἐφέσιος ἐν α´ Περσηΐδος. Meminit & eodem libello libro rum Ctesiæ περὶ ποταμῶν, unde secundum citat, sed utrius sint, non addit. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 349.

Ctesibius, Historicus, ex quo Hermippus Smyrnæus quædam de Demosthene citavit, ut cognoscimus ex Plut. in Demosthenis vitâ Demosthene igitur junior fuit, grandior verò Hermippo, qui sub Ptol. Evergete vixit. Apollodorus in Chronicis narrat, eum annos vixisse 104. teste Phlegonte Tralliano περὶ μακροβίων, cap. 2. Sed Lucianus in *Longævis* vixisse ait an. 124. nisi locus corruptus, & ex Phlegonte emendandus, quod censet Meursius. Ac junior hoc *Ctesibius* Alexandrinus, qui pneumaticam rationem, & hydraulica organa reperit, teste Plin. lib. 7. cap. 37. *Ctesibius, pneumaticâ ratione, & hydraulicis organis repertis.* Organa musica intelligit, in quibus aquæ motus & agitatio tubulos animat, ea verò pulcherrimè describit Claudianus de Mallii Theodori Cons. vers. 350.

Et qui magna levi detrudens murmura tactu
Innumeras voces segetis moderatus ahenæ
Intonet erranti digito penitusque trabali
Vecte laborantes in carmina concitet undas.

Is enim vixit temp. Ptol. Evergetæ, secundi ejus cognominis, qui aliter Physcon. Vide de hoc Ctesibio Vitruvium 9. 9. & Voss. de Scientiis Mathematicis.

Ctesibius, Atheniensis parasitus, qui aliquando interrogatus, quid illi ex philosophiâ superesset, respondit ἀσύμβολον δειπνεῖν, *sine symbolo cœnare*; nam cùm jocis scateret sæpius vocabatur. Rhod. 27. 24.

Ctesibochus, pictor nobilis, qui Jovem Bacchum parturientem, & ingemiscentem muliebriter inter obstetrices, Dearumque clamorem depinxit.

Ctesiphon, Atheniensis, decreto Atheniensibus persuasit coronari oportere Demosthenem aureâ coronâ in theatro probitatis, & virtutis omnis generis ergô. Ob id ab Æschine, Demosthenis inimico, tanquam perniciosi decreti author accusatus defenditur à Demosthene præclarâ illâ, atque omnium optimâ oratione quæ περὶ Στεφάνου inscribitur. Cicero.

Ctesiphon, historicus, cujus librum 3. rerum Bœoticarum Plutarchus testem adducit Paral. Min. cap. 12. Fortassis idem est cujus de plantis & arboribus libros idem Plut. advocat lib. de Fluminibus.

Ctesiphon, Architectus, qui templum Dianæ Ephesiæ traditur extruxisse, opus mirabile, ac toto orbe celebratum; quod postea ab Herostrato quodam incensum fuit, & hâc tantùm de causâ ut ob aliquod facinus nominaretur.

Ctesiphon, pagus fuit Assyriæ amplissimus in Tigridis alterâ ripâ, è reg. Seleuciæ urb. à Parthis in odium Seleuciæ extructus, ab eâ 3. m. p. tantùm distans, olim urbs ampla à Parthorum regibus habitata, Tac. An. 6. *Ctesiphon* sedes imperii. Herodianus: Ἔνθα ἦν τὰ βασίλεια τῶν Παρθυαίων. Strabo. πλησίον δ᾽ ἐστὶ κώμη Κτησιφῶν λεγομένη μεγάλη. ταύτην δ᾽ ἐποιοῦντο χειμάδιον οἱ τῶν Παρθυαίων βασιλεῖς. Plinius: Ctesiphontem juxtà tertium ab eâ lapidem in Chalonitide condidêre Parthi. Ejus conditorem Vardanem regem facit Am. l. 23. Pugnat tamen iis Procopius, l. 2. de B. P. Apud Assyrios civitates duæ maximæ sunt, Seleucia & Ctesiphon Macedonum ædificia. De hujus loci situ, & permunitiss. arce, lege Gregor. Naz. Orat. 4. in Julianum.

Ctesippus Chabriæ fil. quem Phocion mortuo Chabriâ amico, diligenter ac perhumaniter collegit, quo impuros adolescentis mores componeret. Ejus tamen cùm duro, tum minimè liberali ingenio nusquam adduci potuit, ut curam, & laborem in illo instituendo dimitteret; cujus ineptias non modò pertulit patienter, verùm etiam studiosè tegebat. Quanquam semel ajunt, Phocionis constantiam importunitate levissimi hominis fuisse superatam. Nam cùm ille Imperatorium quoddam munus studio accuratiore obiret, Ctesippus, ut erat futilis, delirusque, gravissimum, peritumque Imperatorem cœpit fatuis quibusdam interrogatiunculis obtundere. Tum stomacharum Phocionem dixisse fama est, *O Chabria, Chabria, cumulatam tibi pro amore vostro gratiam nunc persolvo, qui nati deliramenta sustineo.* Plut. in Phoc.

Ctesippus, historicus, Res Scythicas composuit. Plut. de Flum.

Cuba, ins. Americæ sept. in longum valdè extensa, in sinu Mexicano, & ex præcipuis totius Americæ, ad austrum Floridæ. Habet ad ort. Hispaniolam ins. à quâ 14. leu. distat, & ad aust. Jamaicam, à quâ 19. leuc. abest. Ejus long. est. 200. leucarum Hispan. ab ort. in occ. Lat. vix. 30. ubi magis lata.

Cujavia, prov. est regni Poloniæ, inter Prussiam ad Bor. & Poloniam infer. ad meridiem, in quâ urbes Uladislavia & Brestia.

Culmia, Culm, urbs Poloniæ in Prussiâ Regiâ ad Vistulam flu 5. leucis Polon. à Turoniâ urb. in Bor. & paulò minùs à Graudentio.

Cuma, urbs in Locrensi agro, qui est Joniæ minoris. Fuit autem hæc Æolicarum urbium maxima, & ferè metropolis cæterarum, quæ numero erant circiter 30 Ab eâ nominata est *Cumæa* Sibylla, quam aliqui à vicinitate loci *Erythræam* appellarunt, quæ profecta in Italiam multa de Romanis vaticinata est. Patria fuit Ephori, viri doctrinâ clari, Isocratis discipuli. Sed & ante ipsum Hesiodus quoque Cumæus fuit. *Cuma* Æolica ante Lesbum sita, nomen habet a *Cyme* Amazone, quare etiam *Amazonium* dicta; gentile Κυμαῖος (Κυμαῖος enim ab urbe Italiæ fit.) Hæc & Lesbos stoliditatis notantur. Est & alia Phriconitis dicta. Quarta Elidis Quinta Eubœæ, & Pamphyliæ. Item Insula propè Siciliam Steph. hujus op. incolæ *Cumæi* dicti sunt, qui stupiditatis nomine malè audierunt. Olim enim vulgatum erat in tota Asia proverb. *Cumæi serò sapiunt.* ὀψὲ αἰσθάνονται Κυμαῖοι. De cujus origine duæ afferuntur sententiæ. Sunt enim qui dicant, Cumæos, cùm ad mare urbem opportunam haberent, & tamen nullum ex eâ reciperent proventum, vix demum trecentesimo ab U.C. anno intellexisse, ex portorio reditum non contemnendum posse confici. Alii, pecuniâ fœnori acceptâ, amplissimas eas porticus tradunt ædificasse: quam pecuniam cùm constituto die non exsolvissent, creditores in ipsarum porticuum possessionem fuisse missos, qui deinde cives à deambulatione arcebant. Verùm cùm ingens pluvia

pluvia repentè ingruisset, creditores statim edictum promulgasse, ut Cumæi se in porticus reciperent. Præcone itaque identidem acclamante: *Subite porticus viri Cumai*, qui tunc aderant hospites, rem in jocum verterunt, tanquam non intelligerent Cumæi, nisi jussi, pluviæ tempore porticus esse subeundas. Hæc Strabo l.b. 13. Vide Steph. Long. 55. 30. Lat. 40. 10.

Cūma, *Cume* Ptol. *Cymæ* Livio, *Cyme* Melæ, civitas Campaniæ ad mare juxtà Puteolos, à Cumæis Asiæ populis & Chalcidensibus communiter condita. *Castri* hodiè Sophiano. *Foia Nova* Nigro Virgil. Æn. 3.

Huc ubi delatus Cumaam accesseris urbem.

Silius:

Linturnum, & quondam fatorum conscia Cume.

Vide Cluverium Long. 37. 56. Lat. 40. 46.

Cumbria Cumberland, Comit. Angl. in confin. Scotiæ, quæ ei insidet a Sept. ab ort. habet Westmariam, ab occ. v. & merid. mari Hibernico alluitur. Ibi primaria urbs Carleolum vulgò *Carlisle*.

Cunetio, *Marleborough*, op. Belgarum in Angl. in Com. Wiltonæ in colle declivi: cum flu. cogn. vulgò *Kennet*, 20. m. p. à Verluccione (*Warmister*) 24. v. ab Oxonia in aust. Long. 18. 50. Lat. 51. 45.

Cuneus, sive *Sphen*, Straboni regio est. Plinius promontorium vocat. Mela 3. 1 agrum nominat. Lusitaniæ locus est inter Sacrum promontorium Anam fluvium. *El faro* hodiè Clusio. Rationem nominis reddit Mela dicto loco. *Quia latâ sede procurrens, paulatim se ac sua latera fastigat, Cuneus ager dicitur* Verùm in eo egregiè falli putat Is. Vossius, quòd prom. hoc à cunei formâ dictum putat. Quod autem magis mirere; etiam Straboni persuasum hoc est a Romanis; ait enim ille: Καὶ δὴ καὶ τὴν προσεχῆ τούτῳ χώραν τῇ Λατίνῃ φωνῇ καλοῦσι Κούνεον, σφῆνα σημαίνειν βουλόμενοι. Idem habet Ælianus. Atqui vox corrupta est ex Græco Κύνης, cujus accolæ dicuntur Herodoto Κυνήσιοι & Κύνητες. Vide *Cynesii* Long. 11. 30. Lat. 36. 48.

Cupido, Amoris Deus, quem Hesiodus natum vult ex Chao & Terrâ, Simonides ex Marte & Venere, Arcesilaus ex Nocte & Æthere, Alcæus ex Lite, & Zephyro, Sappho ex Venere & Cœlo, Seneca ex Venere & Vulcano. Quidam ex solâ Venere prognatum tradunt, citantes illud Virgilii lib. 1. Æn.

Nate mea vires, mea magna potentia solus.

Duplex autem est Ovidius:

Alma fave dixi, geminorum mater Amorum.

Seneca in Hippolyto.

Diva non miti generata ponto
Quam vocat matrem geminus Cupido.

Honestus videlicet & turpis; Illumque ex Venere & Jove patre natum volunt, hunc autem Noctis ac Erebi filium esse, quod ipsum refert Cic. lib. 3. de Nat. D. Fingitur à poëtis flammis armatus, ac duobus diversissimæ naturæ spiculis, altero videlicet aureo, altero plumbeo, quorum illud vim habet amorem conciliandi, hoc pellendi fugandique. Ovid. Met. 1. in Fab. Apol. ac Daphnes. Ejus potentiam suprà vidimus in *Amore*, quam hic ulterius ex poëtis Græcis ostendimus. Anacreon, εἰς ἔρωτα.

Ὁ δὲ καὶ θεῶν δυνάστης.
Ὁ δὲ βροτοὺς δαμάζει.

Theocritus in Pharmaceutria.

——— Ἔρως δ' ἄρα καὶ Λιπαραίω
Πολλάκις Ἁφαίστοιο σέλας φλογερώτερον αἴθει.

Idem Idyll. 3.

Νῦν ἔγνων τὸν ἔρωτα. βαρὺς θεός, ἦ ῥα λεαίνας
Μασδὸν ἐθήλαζε, δρυμῷ τέ μιν ἔτρεφε μάτηρ,
Ὅς με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστίον ἄχρις ἰάπτει.

Idem Idyll. 2.

Αἰαῖ ἔρως ἀνιαρὲ τί μευ μέλαν ἐκ χροὸς αἷμα
Ἐμφὺς, ὡς λιμνᾶτις ἅπαν ἐκ βδέλλα πέπωκας;

Hesiodus de Cupidine.

——— Ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
Λυσιμελὴς πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων.
Δάμναται ἐν στήθεσσι νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν.

Tyrannum virorum vocat Euripides in Hippol. Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν τὸν τᾶς Ἀφροδίτας φιλτάτων θαλάμων κληδοῦχον οὐ σεβίζομεν. Moschus.

Μικκύλα μὲν τήνω τὰ χερύδρια, μακρὰ δὲ βάλλει,
Βάλλει κεἰς Ἀχέροντα καὶ εἰς Ἀΐδεω βασιλῆα.

Oppianus Halieuticon, lib. 4,

Σχέτλι' ἔρως, δολομῆτα. θεῶν κάλλιστε μὲν ὄσσοις
Εἰσιδέειν ἄλγιστε δ' ὅτε κραδίην ὀροθύνεις,
Ἐμπίπτων ἀδόκητος. ὑπὸ φρένα δ' ὥστε θύελλα
Μίσγεαι· αἰθαλόεις δὲ πυρὸς δριμεῖαν ὁμοκλὴν,
Παφλάζεις ὀδύνῃσι καὶ ἀκρήτοισι μανίαις.
Δάκρυ δὲ σοὶ στονόεν λαρὸν γάνος, ἠδ' ἐσακοῦσαι
Βυσσόθεν οἰμωγὴν, σπλάγχνοις δ' ὑπὸ θερμὸν ἐρευθος
Φοινίξαι, χρωτὸς δὲ καταζήναντ' ἄνθος ἀμέρσαι,
Ὄσσε τε κοιλῆναι πάρος τε φρένα πᾶσαν ἀεῖραι
Μαινομένην· πολλοὺς δὲ καὶ ἐς μόρον ἐξεκύλισσας
Ὅσσοισι χειμέριός τε καὶ ἄχριος ἀντεβόλησας,
Λύσσαν ἄγων, θαλίαις γὰρ ἀγάλλεαι εἰλαπίνῃσιν.

Idem Cynegeticon, lib. 2.

Ὄμβριμ' ἔρως, πόσος ἐσσὶ, πόσον σθένος ἄπλετον ἕλκεις.
Πόσσα νοεῖς, πόσα κοιρανέεις. πόσα, δαῖμον, ἀθύρεις.
Γαῖα πέλει στιβαρὴ, βελίεσσι δὲ σοῖσι δονεῖται.
Ἄστατος ἔπλετο πόντος, ἀτὰρ σύ γε καὶ τὸν ἔπηξας.
Ἤλυθες εἰς αἰθέρα, οἶδεν δέ σε μακρὸς Ὄλυμπος.
Δειμαίνει δέ σε πάντα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε,
Γαίης ὅσσα τ' ἔνερθε καὶ ἔθνεα λυγρὰ καμόντων,
Οἳ λήθης μὲν ἄφυσσαν ὑπὸ στόμα νηπενθὲς ὕδωρ·
Καὶ φύγον ἄλγεα πάντα, σὲ δ' εἰσέτι πεφρίκασι.
Σοὶ δὲ μένει καὶ τῆλε περῶν, ὅσον ὄμματι λεύσσει
Ἠέλιος φαέθων, σοῦ δ' αὖ πυρὶ καὶ φάος εἴκει
Δειμαῖνον, καὶ Ζηνὸς ὁμῶς εἴκουσι κεραυνοί.
Τοίους ἀγλαὲ δαῖμον ἔχεις πυρόεντας ὀϊστοὺς,
Πυκινὰς δ' αὖ μελέτας, φθισίφρονας ἀγριάδας
Τοῖσι δ' ὅσα πνείοντας, ἀναλθέας. εἰσὶ καὶ αὐτοὺς
Θῆρας ἀναπτοιήσας ἐπ' ἀζυγίῃσι πέδῃσι.

Cupra, op. Piceni in Mediterraneis. Ptol. Κύπρα Μοντάνα. *Cupra Montana*, unde Plinio opidani *Cuprenses* vocantur cognomine *montani*; ad discrimen alterius quod in litore *Cupra maritima* dicebatur, de quo Sil. lib. 8.

Et queîs litorea fumant altaria Cupra.

Ubi Dausquetius. *Junonis*, inquit, *cui id cognomentum* Strab. lib. 5 Ἑξῆς δὲ τὸ τῆς Κύπρας ἱερόν, Τυρρηνῶν ἵδρυμα καὶ κτίσμα· τὴν δ' Ἥραν ἐκεῖνοι Κύπραν καλοῦσι. Hæc *le Grotte*, altera *Ripa Transona* hodiè

die dicitur, urbs recens Episcopalis sub Archiepiscopo Firmano.

Cureotis, tertius dies Apaturiorũ, sic dictus ἀπὸ τῆ κουρᾶς ἢ τῆ κούρων *à tonsurâ, aut à pueris.* Nam à parentib. pueri ad Tribules adducebantur, ibique tondebantur ac Sodalitatibus, sive tribubus adscribebantur. Quod respondet, opinor Romanorum mori, quo virilem togam adolescentes sumebant & primam barbam ponebant, de Suetonius in Caligula cap. 10. & Nerone cap. 12. Igitur & apud Græcos, adolescentes ad annos pubertatis, in honorem alicu us Dei, capillum alebant, quem propterea θρεπτήριον vocabant. Eum deinde, ubi tondebantur, in ejus Dei templo consecrabant, in cujus honorẽ se gestasse professi fuerant. Quod quia Apollini frequenter accidebat, illum ideò κουροτρόφον appellarunt. Demosthenes in provocat. contra Eubuliden, Παιδίον ὄντα με εὐθέως ἦγον εἰς τοὺς φράτερας, εἰς Ἀπόλλωνος πατρῴου ἦγον εἰς τ' ἄλλα ἱερά. Nulla tamen Religio certo numini eos astringebat; nam puellæ Atticæ, teste Pausaniâ, primitias comarum ad sepulcrum Iphinoæ deponebant. Eleæ virgines Opi & Hecaergæ dicabant. Atheniensium vulgus Herculi. Hesychius: Ἀθήνησιν οἱ μέλλοντες ἐφηβεύειν, πρὶν ἀποκείρασθαι τὸν μαλλὸν εἰσέφερον Ἡρακλεῖ μέτρον οἴνου, καὶ σπείσαντες τοῖς συνελθοῦσιν ἐπεδίδουν πίνειν, ἡ δὲ σπονδὴ ἐκαλεῖτο οἰνιστήρια. Nobiliores autem & qui suprà vulgus existimari volebant, antiquo instituto, cujus mem. Plut. in Theseo comam suam Apollini Pythio vovebant, ac Delphos proficiscebantur, cùm deponendi tempus advenisset. At Κουρεῶτιν die consecrasse Dianæ comam expressè docet Hesychius: Κουρεῶτις, μηνὸς Πυανεψιῶνος ἡμέρα, ἐν ᾗ τὰς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῶν παίδων ἀποκείροντες τρίχας Ἀρτέμιδι θύουσι. Vide Castellanum de Fest. Græc. in Ἀπατούρια.

Cures, pl. num. Sabinorum op. cui imperabat Tit. Tatius. cujus cives *Quirites* dicebantur; conveneruntque Romulus & Tatius in hanc sententiam, ut à duobus populus unus efficeretur, & Sabini Romam migrarent, Romaque nomen retineret, sed *Romani* & *Sabini* Quirites appellarentur. Livius lib. 1. Hinc etiam populi *Cures* Virgil. Æn. 8.

——— Tatioque seni, Curibusque severis.

Idem lib. 9. *parvi Cures*, i. e. *pauperes*; sequitur enim *paupere terrâ*. Fuit olim urbs illustris, teste Strabone. Caput gẽtis vocat Halicarnasseus. Κύρης Stephano est. *Turre* hodiè dici scribit Leander. Populi *Curenses* Plinio.

Curetes, pop. Cretæ, qui & *Corybantes* & *Idæi Dactyli* appellati sunt: ex Idâ Phrygiæ monte (ut quidam volunt) oriundi. Dicti Κουρῆτες Straboni lib. 10. ἀπὸ τῆς κουρᾶς, h. e. *à tonsurâ*; anteriorem enim capitis partem detonsam gestabant, ne hostes eos cæsarie apprehenderent. Alibi autem aliam rationem nominis innuit: Θηλυστολοῦντες γὰρ, ὡς αἱ κόραι, τούνομα σχεῖν, τοῦτο τοὺς περὶ τὴν Αἰτωλίαν φασίν. Eust. in Iliad. 23. Κουρῆτας χλιδῶντας πλοκάμοις τρέφοντας, ὅσοι παρθένιοι ἀνήβου, ὥστε ἐκ λειότητος κουρᾶς ἕνεκα. Alii sic dictos volunt ἀπὸ τῆς κουροτροφίας, eò quòd Jovem aluisse dicantur. Lucret. lib. 2.

Dictæos referunt Curetas, qui Jovis illum
Vagitum in Cretâ quondam occultasse feruntur,
Cùm pueri circùm puerum pernice choreâ
Armati in numerum pulsarent æribus æra.

Virg. Georg. 4.

Nunc age naturas apibus quas Jupiter ipse
Addidit, expediam, pro quâ mercede canoros
Curetum sonitus crepitantiaque æra secutæ
Dictæo cœli regem pavere sub antro.

Aratus:

Δίκτῳ ἐν εὐώδει ὄρεος σχεδὸν Ἰδαίοιο
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτόν
Δικταῖοι Κουρῆτες ὅτε Κρόνον ἐψεύδοντο.

Papin. Theb. 4.

——— Qualis Berecynthia mater
Dum circa puerum jubet exsultare Tonantem
Curetas trepidos, illi certantia plaudunt
Orgia, sed magnis resonat vagitibus Ide.

Strabo ubi suprà, Curetas quoque in Græciam commigrasse refert, tandemque consedisse trans Acheloum fluvium, ibique cùm intonsa servarent capita, *Acarnanas* vocari cœpisse. Hos Ovidius ex imbre natos fabulatur. Met. 4.

——— Largoque satos Curetas ab imbre.

Horum meminit Lucianus in Nigrino Τοξικώτερος χρώμενος τὸ βέλος, ὥσπερ οἱ Σκύθαι, ἢ ὥσπερ καθάπερ οἱ Κουρῆτες. Ubi Palmerius, Mirum est, inquit, Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licèt plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam, scutum, & hastas tribuerunt, & ἐνόπλιον ὄρχησιν. Orpheus, seu Onomacritus Hym. 1. & 2. in *Curetas*, mille illis epitheta dedit, nullum tamen quod sagittandi peritiam significet. Imò contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκοκρότους ἄρηα τεύχη ἔχοντας. Callimachus etiam Hymno in Jovem.

Οὖλα δὲ Κούρητές σε περὶ πρύλιν ὠρχήσαντο
Τεύχεα πεπλήγοντες. ———

Idem ait Apollodorus lib. 1. Οἱ δὲ Κούρητες ἔνοπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τὸ βρέφος φυλάττοντες τοῖς δόρασι τὰς ἀσπίδας συνέκρουον. Dionysius Halicarnasseus lib. 7. Ὅτι τὸν Δία πρῶτοι μὲν θέλγειν ἐβούλοντο, κλύπτειν τε ὅπλων καὶ κρότοις μελῶν. Strabo lib. 10. ubi de Cretâ. Τούτους δὲ ὑπόμνησιν Κούρητας τινὰς λέγει ἐνόπλιον κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ἀποδιδόντας, προσποιούμενοι μῦθον τὸν περὶ τῆς Διὸς γενέσεως. Plin. 7. 56. *Saltationem armatam Curetes docuere, Pyrrichen Pyrrhus, utramque in Creta.* Idem ait & Pindari Schol. ad Pyth. 2. & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicumque de Curetibus scripserunt, iis tympana, & armorum strepitum & saltationem in annis tribuerunt, nullus sagittarum infectionem. Ætoli certè, qui prius Curetes, & à quibus ortos Cretenses Curetas volunt, fundâ, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyræchmes Degmenum Elæum sagittarium fundâ prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κουρῆτων lego Κρητῶν minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5 ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & ab eâ lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: Τά περὶ τοξείαν καὶ τὰς κυνηγίας εἰσηγήσασθαι. Nam ultrà quod Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & consensum mihi parùm valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contrà seipsum pugnans ait ex Cretensium traditione Apollinem in Cretâ natum. εὑρετὴν δὲ τόξου γενόμενον διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. At certè si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum, & ipso Jove antiquiores in Creta habitabant. Hæc ille. Diomedes lib. 3. *Vel ab Idæis Dactylis quos Curetas sive Cory-*

Corybantas Poëtæ appellant: hi enim in inf. Cretâ Jovem custodiendo, ne vagitu se parvulus proderet, lusûs excogitato genere, clypeolis aneis inter se currentes, tinnitu æris illisi, rhythmicâ etiam pedu Dactyli compositione celavêre vocem infantis. Hos Curetas novem fratres fuisse Echemenes scripsit in rebus Cretensium; Dionys. Chalcidicus quidecim, Pherecydes verò quinquaginta duo. Ridiculus interim Agathocles Babylonius est apud Athenæum lib. 9. qui suis grunnitu Jovem à Saturno liberatum refert. *Μυθεύουσιν ἐν Κρήτῃ γενέσθαι τὴν Διὸς τέκνωσιν ἐπὶ τῆς Δίκτης, ἐν ᾗ καὶ ἀπόῤῥητος γίνεται θυσία. Λέγεται γὰρ ὡς ἄρα θηλὴν ὑπέσχεν ὗς, καὶ τῷ σφετέρῳ χρομμῷ περιεχέουσα τὸν κνυζηθμὸν τοῦ βρέφους ἀνεπαΐστον τοῖς παριοῦσιν ἐτίθει, διὸ πάντες τὸ ζῶον τοῦτο περίεπτον ἡγοῦνται).*

Curia, op. Ottadinorum in Angl. vulgò *Corbridge*, in Com. Northumbriæ ad Tinam flu. in confin. Diœcesis Dunelmensis, aliquot mill. suprà Novum Castrum in occ. Long. 16. 40. Lat. 51. 50.

Curia op. Rhætiæ ad Rhenum *Coire*.

Qu. Curio, pater, Orator egregius, sed nullâ memoriâ fuit. Hic in quâdam oratione Cæsarem *omnium mulierum virum, & omnium virorum mulierem vocavit.*

C. Curio, filius. Trib. plebis, Cæsarianas partes secutus est. vir luxu & audaciâ singularis. Sexcentas enim H S. debebat, uti Val. Max. *de luxu* scribit. Is itaque, ut se ære alieno liberaret, atque emergeret, Cæsarem ad bellum Civile impulit. Lucan. lib. 1.

> *Hos jam mota ducis, vicináque signa petentes*
> *Audax venali comitatur Curio linguâ:*
> *Vox quondam populi: libertatemque tueri*
> *Ausus, & armatos plebi miscere potentes.*

Theatra duo juxta fecit amplissima è ligno cardinũ singulorum versatili suspensa libramento: in quibus utrisque antemeridiano ludorum spectaculo edito inter sese aversis, ne invicem obstreperent scenæ, & repentè circum. actis ut starent, postremo jam die descendentibus tabulis & cornibus inter se coeuntibus, faciebat amphitheatrum, & gladiatorum spectacula edebat, ipsum magis autoratum populum Romanum circumferens. Quid enim miretur quisque in hoc primum? inventorem, an inventum? Artificem, an authorem? ausum aliquem hoc excogitare, an suscipere? parere, an jubere? super omnia erit populi furor, sedere ausi tam infidâ, instabilique sede. En hic est ille terrarum victor, & totius domitor orbis, qui gentes & regna diripiet, jura externis mittit, Deorum quædam immortalium generi humano portio, in machinâ pendens, & ad periculum suum plaudens. Quæ vitali. animarum ista, aut quæ querela de Cannis quantum mali potuit accidere. Hauriri urbes terræ hiatibus, publicus mortalium dolor est. Ecce Pop. Rom. universus, velut duobus navigiis impositus, binis cardinibus sustinetur, & seipsum depugnantem spectat periturus momento aliquo, luxatis machinis, &c. Vide Plin. Nat. Hist. 36. 15.

Curius, Romanus civis exactissimæ frugalitatis, & perspectæ fortitudinis. Hic cùm in scamno sedens, rapas in foro torreret, & Samnitum legati magnum auri pondus publicè missum attulissent, invitaretque ut eo uti vellet, respondit, M. Curium malle imperare locupletibus, quam locupletem fieri, & qui acie vinci non potuisset, eum pecuniâ corrumpi non posse. Hunc omnium primum de Sabinis triumphasse, author est Livius. Idem etiam Pyrrhum, Epirotarum regem acie victum Italiâ expulit, populoque viritim quaterna agri jugera divisit, sibique nihilo plus servavit, docens, Neminem esse debere ducem, cui non tantum esset, quantum militi sufficeret. Val. Max. Decretis à Senatu septem jugeribus agri populo, sibi autem quinquaginta, popularis assignationis modum non excessit: parùm idoneum Reip. civem existimans, qui eo, quod reliquis tribueretur non esset contentus. Plin. M. Curii nota concio est, perniciosum intelligi civem cui septem jugera non essent satis. Sen. 7. Sen. Emittet illum vocem quam Rom. Imp. emisit, cùm illi ob virtutem & benè gestam Remp. tantùm agri decerneretur. quantum arando uno die circuiti potuisset. Non est, inquit, vobis eo opus cive, cui plus opus sit, quàm uni civi. Loquitur de Curio non Coclete Horatio, quod Mureto placet, uti à Lipsio ostensum in locum. Postremò de Lucanis ovans urbem intravit. Hor. Carm. 1. Od 12.

> *Hunc, & incomptis Curium capillis*
> *Utilem bello tulit.* ——

Juv. Sat. 11.

> —— *Curius parvo quæ legerat horto*
> *Ipse focis brevibus ponebat oluscula, &c.*

Claudianus.

> *Pauper erat Curius, reges quum vinceret armis.*

Curius, Alexandriæ Presbyter fuit, tantæ doctrinæ famâ, ut *Origenes Junior* appellaretur. Hieron. Joannes *Curopalates*, divulgavit Historicum compendium, de quo Voss. H. Gr. p. 207.

Curlandia, Ducatus, olim Livoniæ pars, nunc sui juris, proprio Duci paret; estque inter Livoniam ad Bor. & Samogitiam ad merid. Ejus præcipua urbs est Goldinga. Habet ab occ. mare Balticum, à Sept. sinum Rigensem; ab Oriente Semigalliam quæ eidem Duci Curlandiæ paret, & à merid. Samogitiam provinciam Poloniæ.

Curtius, prænomine Marcus, adolescens Romanus nobilis, qui se pro salute patriæ Diis manibus devovit. Nam cum terra in medio foro ingenti hiatu desedisset, responsúmque esset, non coituram iterum, nisi quisquam ex primæ spei adolescentibus sese in hiatum dejecisset, Curtius acceptam à patriâ vitam eidem impendere non dubitavit, conscensoque equo, sine morâ se in specum præcipitavit. Unde etiam *Curtius lacus* nomen creditur servasse. Aristides apud Plut. in Parallelis. Liv. lib. 6.

Curtius, eques Rom. deliciis diffluens quum apud Augustum cœnaret, turdum macrum è patinâ attollens, eumque manu tenens, interrogavit Cæsarem, num mitteret? Quumque is respondisset, quidni liceat? Ille protinus avem per fenestram misit. Princeps ambiguitate verbi delusus, factum æquo animo tulit. Macrob. Sat. lib. 2.

Q. Curtius, temporibus Tiberii floruit, in quem est ejusdem Principis dictum, natalium ejus dedecus velantis. *Curtius mihi videtur ex se natus.* Ex sectatore Quæstoris in Africâ, consulare imperium, Provinciam Africam, & triumphi insignia meruit. Tacit. lib. 11. *De origine Curtii Rufi, quem gladiatore genitum quidam prodidêre neque falsa prompserim, & vera exequi pudor. Postquam adolevit Sectator*

Quæstoris; cui Africa obtigerat, dum in oppido Adrumeto vacuis per medium diei porticibus secretus agitat, oblata ei species muliebris ultrà modum humanum & audita est Vox, Tu es Rufe qui in hanc provinciam Proconsul venies: Ubi quod ait *ultrà humanum modum*; Semper ita antiqui loqui solent, ut fidem Divinitatis adstruant hujusmodi dolis. Virgil.

Visa mihi ante oculos & nota major imago.

Juvenalis.

——*Tua sacra & major imago*

Humanâ turbat pavidum cogitque fateri.

Xenoph. lib. 8. Παιδὸς ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν, κρείττων τις ἢ κατ' ἄνθρωπον, εἰπεῖν Συσκευάζου ὦ Κῦρε, ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. Tac. 1 Hist. *Erupisse cella Iunonis majorem humanâ specie.* Plin. de eodem Curtio, lib. 7. ep. *Inclinato die, spatiabatur in porticu, offertur ei muliebris figura humanâ grandior pulcriorque, perterrito. Africam se futurorum prænunciam dixit.*

Q. Curtius Rufus, nobilis historicus, de rebus gestis Alexandri Magni scripsit historiam. Ætas ejus colligitur ex loco ipsius, lib. 10. ubi de *novo sydere* loquitur. Quod alii de Augusto Cæsare intelligunt, Lipsius de Claudio. Non nemo de Trajano. Vossius autem optimè ad Vespasiani tempora eum refert, quem vide de Hist. Lat. lib. 1. cap. 28.

Jo. *Cuspinianus*, Sueinfortensis, poëta ac medicus & Orator Maximiliani Augusti, idemque solers antiquitatis indagator, de consulibus Rom. itemque de Cæsaribus insignem commentarium condidit; Austriam quoque descripsit: extat etiam liber ejus de Turcarum origine, religione & in Christianos Tyrannide. Vitam scriptoris hujus exposuit. Nic. Gerbelius J. C. quæ cum Cæsaribus ejusdem conjungitur.

Cutilia, agri Reatini lacus est in quo sylvosa insula innatat, quæ nunquam die & nocte eodem loco permanet. Ejus aquæ strumis medentur. Vitruvius 8. 3. *Est aqua frigida genus nitrosum, uti Pinna Vestina, Cutiliis aliisque locis similibus, quod potionibus depurgat per alvum, quæ transeundo etiam strumarum minuit tumores.* Idem tradit Plin. 31. 3. Imo & Strab. lib. 5. Sed is aquas eas esse dicit ἐν Κωτισκολίαις, verùm certum est Κωτιλίαις rescribi oportere; Nam & sic Sotion vocat de mirandis aquarum, ac Dio lib. 66. & Latinis etiam *Cutiliæ* nominant Varro de L. L. lib. 4. Sen. Nat. Qu. 3 25. Tranquillus in Vespasiano cap. 24. Macrob. 1. Sat. cap. 7. quanquam non contenderim si Κοτιλίαι malis, ut est apud Dion. Halicarn. lib. 1 Ant. uti & ibidem Κοτύλην legas, imò Cotyle quoque est apud Festum Pomp. Voss.

Cutilium, op. Sabinorum ad aquas Cutilias. Livius. Hodiè *Contigliano* dici scribit Leander. Long. 36. 30. Lat. 42. 12.

Cyana, virgo Syracusana, violatam ab ebrio patre pudicitiam ægrè ferens, apprehensum capillis stupratorem ad aram traxit, mactavitque ac se super eum necandam injecit, ad sedandam pestem, quâ propter facinus istud laborabant. Plut. in Parall.

Cyana, nympha Sicula, quæ cùm Proserpinæ adversus Plutonem opem ferre conaretur, ab illo commutata dicitur in fontem sui nominis, qui in agro Syracusano ostenditur, ubi Anapo mistus, non procul ab Ortygiâ insilabitur in mare, Ovid.

Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis.

Cyanee, vel *Cyanea*, nympha quædam, Mæandri filia, quæ & Mileto Phœbi filio Byblidem & Caunum gemellos peperit. Ovid. Met. 9.

Hic tibi dum sequitur patriæ curvamina ripæ

Filia. Mæandri toties redeuntis eodem

Cognita Cyanee præstanti corpore nympha

Byblida cum Canno prolem est enixa gemellam.

Cyanea, insulæ, sive potiùs scopuli sub Thracio Bosporo, modico spatio inter se distantes. Unde factus est locus poëtarum fabulis, qui Cyaneas inter se concurrere tradiderunt, quod ex adverso intrantibus geminæ cernebantur, nave verò paulum in alterum latus deflexâ, una tantùm videbatur. Appollonius, Argon. lib. 2.

Κυανέας ὄψεσθε δύω ἁλὸς ἐν ξυνοχῇσι
Τάων οὔπινά φημὶ διαμπερὲς ἐξαλέασθαι,
Οὐ γάρ τε ῥίζῃσιν ἐρήρεινται νεάτῃσιν,
Ἀλλὰ θαμὰ ξυνίασιν ἐναντίαι ἀλλήλῃσιν
Εἰς ἕν, ὕπερθε δὲ πολλὸν ἁλὸς κορθύεται ὕδωρ
Βρασσόμενον. Dionysius vers. 144.
Κυανέας ἔνθα μύθος ἀναιδέας ἐν ἁλὶ πέτρας
Πλαζομένας, κατεναχέδον ἐπ' ἀλλήλῃσι φερέσθαι.

Val. Flac. lib. 1.

—— *Certus Scythico concurrere Ponto*

Cyaneas ——— ———

Idem lib. 6.

——— *Errantesque per altum*

Cyaneas. Ovid. Trist. 1. eleg. 10.

Hac precor evincat, propulsaque fortibus austris

Transeat instabiles strenua Cyaneas.

Vide *Symplegades.*

Cyanippus, Syracusanus, qui cum Bacchi orgia contemneret, ab irato Deo tantâ perfusus est ebrietate, ut filiæ Cyanæ in tenebris, quamvis reluctanti vitium intulerit. Vide *Cyana.*

Cyanippus, Thessalus, cùm frequentissimè venatum ire consuevisset, nova ejus sponsa, ob magnam viri in sylvis consuetudinem, alterius mulieris concubitum suspicata euntem Cyanippum pedetentim subsecuta est, cumque inter densa delituisset arbusta, rerum præstolatur eventum. At ramis fortè commotis, feram adesse canes suspicantes, impetu facto, amantissimam viri puellam, tanquam brutum animal dilaceratunt. Id verò insperatum adeò facinus, cùm Cyanippus inspexit, mortem sibi conscivit. Plutarchus in Paral.

Cyaraxes, vel *Cyaxares*, Phraartis regis Persarum ac Medorum filius, Astyagis pater, primus Asiæ populos in provincias distinxit, primus in suum quosque ordinem distribuit, hastatos, sagittarios, equites, cum priùs omnia promiscua essent, atque implicata. Cum Lydis prælium fecit, ac omnem trans Halym flu. Asiam sibi subjecit. Herod lib. 1.

Cybebe, mater, quam dicebant Magnam, ita dicta, quòd ageret homines in furorem, quod Græci κυβηβᾶν dicunt. Sic Festus. Nec est quod quis *Cybelen* legendum putet, nam continuò subdit, *Cybele verò eadem dicta est à loco qui est in Phrygiâ.* Etiam *Cybebe* agnoscit. Eust. in Odys. β. cui ἡ Ῥεὰ dicitur. Hesych. Κυβήβη, μήτηρ θεῶν, ubi perperam vulgò Κυβήκη, uti & apud eum legas κυβηκᾶν, θεοφορεῖσθαι, κορυβαντιᾶν, ubi malim κυβηβᾶν. Sanè apud eundem est Κυβη-

ως γάλλ@, κυμήδ@. Vide Voss. de Theol. Gent. l. 2. c. 52.

Cybele, Cœli ac Terræ filia. Saturni uxor, aliis nominibus *Ops*, *Rhea*, *Vesta*, *Magna mater*, *Dindymene*, & *Berecynthia* appellata. *Cybele* autem dicta putatur à *Cybelo* Phrygiæ monte, ubi ejus sacra primò creduntur instituta. Hesychius. Κύβελα, ὄρη Φρυγίας. Κυβέλη μήτηρ θεῶν. Quanquam Festus ἀπὸ τῦ κυβιςᾶν τὴν κεφαλὴν dictam malit, quod Græcis sig. *in caput saltare*, quo genere saltationis Galli, Deæ hujus sacerdotes peculiariter in sacris utebantur. Aliquando secunda syllaba corripitur. Martialis.

Et Cybeles picto stat Corybante tholus.

Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp.

Turrigeramque petit Cybelen.

Quandoque verò producitur. Propertius.

Vertice turrigero juxtà Dea Magna Cybele.

Lucan.

Et lotam parvo revocant Almone Cybelen.

Buxus ei inter arbores sacra. Virg. in Ciri.

Sæpè velut gelidis Ciconum Bistonis in oris
Ictave barbaricâ Cybeles antistita buxo
Infelix virgo totâ bacchatur in urbe.

Claud. lib. 2. de Rapt. Prof.

Non buxus, non æra sonant, blandique leones
Submisêre jubas: adytis gavisa Cybele
Exilit, & pronas intendit ad oscula turres.

Quanquam ea quoque Bacchi sacrificiis in usu. Papinius Theb. 9.

——Cùm Bacchia mugit
Buxus, & insana maculant trieterida matres.

Hujus Deæ sacris adhibebantur cymbala. Virg. Geor. 4.

Tinnitusque cie, & Matris quate cymbala circùm.

Loquitur de apibus; unde Claud. de 6. Cons. Hon.

——Qualis Cybeleia quassans
Hyblæus procul æra senex revocare fugaces
Tinnitu revocatur apes.

Citat Euseb. Præp. lib. 5. c. 5. hos versus

Μητέρα μ̃ μακάρων μέλε᾽ τ᾽ ἐτλωίδι Ῥεῖ
Αὐλοὶ καὶ τυμπάνων πάταγος καὶ θῆλυς ὅμιλ@.

Auctor Hymnorum illam vocat τυμπανοτέρπη, Lucret. lib. 2. de sacris hujus Deæ:

Tympana tenta tonant palmis & cymbala circum.

Prop. 3. 17.

Vertice turrigero juxtà Dea magna Cybele
Tundet & Idæos cymbala rauca choros.

Cyclades, insulæ maris Ægæi circà Delum in orbem sitæ, unde & nomen acceperunt. Strabo lib. 10. Dionysius vers. 125.

Δῆλον ἐκυκλώσαντο, καὶ οὔνομα Κυκλάδες εἰσί.

Mela 2. 7. *Quia in orbem jacent, Cyclades dictæ.* Solinus cap. 17. *Cycladas autumant inde dictas, quia licèt spatiis longioribus à Delo projectæ, in orbem tamen circà Delum sita sunt, & orbem Græci κύκλον vocant.* Idem habent Plinius & Ammianus. *Cyclas* (inquit Bochartus) Phœnicibus dicta est גגלא גיגלא *gigla* pro גלגלא *gilgla* ex Hebræo גלגל *gilgal*, quod *circulum* sonat. Callimachus:

Κυκλάδες, αἱ νῆσοι ἱερώταται εἰν ἁλὶ κεῖνται
Εὐάγεσι Idem non sine allusione ad nomen:
Κυκλάδες ὀφρωδῶν φεύγειν.

Virg. Æn. 3.

——Sparsasque per æquor
Cycladas. Horatius:
——Interfusa nitentes
Vites æquora Cycladas.

Idem alibi:

——Quæ Cnidon,
Fulgentesque tenes Cycladas & Paphon.

Ovid. Met. 2.

Exurgunt montes & sparsas Cycladas augent.

Idem in Trist.

Cycladas Ægæas obstupuisse puto.

Sil. lib. 1.

Qualis ubi Ægæo surgente ad sidera ponto
Per longum vasto Cori cum murmure fluctus
Suspensum in terras portat mare, frigida nautis
Corda tremunt: sonat ille procul, flatúque tumescens
Curvatis pavidas transmittit Cycladas undis.

Seneca in Thyeste:

Hic ubi ingenti modo sub procella
Cyclades pontum timuere mota.

Creb-*a* Statio dicuntur. Sunt autem numero 53. Idem in Achilleide:

——Juvat ire per altas
Cycladas Et alibi: *Interque vadosas*
Cycladas Ægæa frangunt ubi saxa procella.

Vulgò *Isole del' Archipelago* Castaldo. Hinc *Cyclas*, vestis muliebris genus, quam tenuissimam & sic pellucidam, eoque parùm honestam Torrentius ad Sueton. Calig. cap. 52. interpretatur. Malè, Omninò enim matronarum vestis fuit, seu tunica, eaque satis honesta per se. Juvenal. Sat. 6.

Hæ sunt quæ tenui sudant in Cyclade.

Ex eo sic appellata, quòd limbum aureum aut purpureum ad oram extremam haberet adsutum. *Limbum* enim Græci κύκλον appellarunt. Imò κυκλάδα, si Glossatori veteri fides: apud quem legimus: κυκλὰς, ἡ περὶ τὴν χλαμύδα περιφερὴς κύκλῳ, *Lymbus*. Propert. lib. 4.

Quæ nunc auratâ Cyclade verris humum.

Porrò *Cyclas* apud Silium sing. num. legitur. Sic enim ille lib. 4.

Ceu gelidus Boreas totum cùm sustulit imo
Icarium fundo victor mare, navita vasto
Jactatur sparsus, lacerata classe profundo.
Cunctaque canenti profunditur æquore Cyclas.

Cyclaminus, sinus Asiaticus Bosporí Thracii. *Golfo di Soltania* Gallio.

Cyclicus. Callimachus:

Ἐχθαίρω τὸ ποίημα τὸ Κυκλικόν.

Ubi *poema Cyclicum* est quod ultrà quàm Poëtam decet, vel minimas res prosequitur, ut nihil omninò omittat. Dicitur quoque Κυκλικὸν ἔπ@. Inde *Scriptor Cyclicus*; & κύκλῳ διδάσκειν, nihil in docendo præterire, omittere. Illud autem Poëtæ fugiendum monet Horat. in Art. Poet.

Nec circa vilem patulumque moraberis orbem

Ubi ille per *orbem* κυκλὸν interpretatur.

Cycloboros, amnis, sive torrens Atticæ. Steph. Adeò autem ob a fractus crebros strepitans est, ut *Cyclobori* vox in adagio contra clamosos & obstreperos esset.

Cyclopes, Neptuni & Amphitrites filii, ministri autem Vulcani, sic dicti, quòd unicum haberent oculum, eumque orbicularem mediâ in fronte situm. Hi, teste Hesiodo in Theog.

—— Τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν,
Μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ,
Κύκλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρα σφέων
Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ.

Ex his tres potissimùm a poëtis celebrantur, *Brontes*, à *tonitru* dictus; *Steropes à fulmine*; *Pyracmon* ab *ignea incude*. Virgil. lib. 8.

Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro
Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

Ovid. Fast. 4.

Hinc mare Trinacrium, candens ubi fingere ferrum
Brontes & Steropes, Acmonidesque solent.

Stat. 1. Sylv.

—— *Siculis an conformata caminis*
Effigies lassum Steropen, Brontemque reliquit?

Claud. de 3. Honorii Consulatu.

—— *Vobis jam Mulciber arma*
Præparat, & Siculâ Cyclops incude laborat.
Brontes innumeris exasperat ægida signis:
Altum fulmineâ crispare in casside conum
Festinat Steropes, nectit thoraca Pyracmon
Ignisluisque gemit Lipare fumosa cavernis.

Cedrenus: Ἐκεῖθεν ἐμπίπτει (Ulysses) ἐν Σικελίᾳ Κύκλωποι οὐχ ἑνὶ ὀφθαλμῷ, κατὰ τὰς μυθολογίας Ὁμήρου κεχρημένοι, ἀλλ' ἄνθρωπος μὲν ἦν τὴν φύσιν ὡς πάντες ἄνθρωποι, καὶ οἱ λοιποὶ Κύκλωπες. Οἱ καὶ τὸ εἶδος ἦσαν μεγάλοι, καὶ ἀπηχειωμένοι, καὶ ἀπειρίαν τὴν ἀναίρεσιν παγχάλεποι, καὶ μισανθρωπότατοι, φονικώτατοι.

Cycnus, Martis filius, quem Hercules equestri prælio superatum occidit, equo adjutus Arione, quem Neptunus in equum conversus genuerat. Hujus necem tam iniquo animo Martem tulisse ferunt, ut ejus ulciscendæ causâ adversus Herculem arma sumeret. Verùm antequam ad manus venirent, Jupiter jaculato fulmine eos diremit, ut refert Hyginus, Fab. Poët. cap. 31.

Cycnus, Neptuni filius, omni ex parte invulnerabilis, cum quo Achilles Trojani belli tempore congressus, cùm frustrà eum jaculis appetiisset, tandem re intellectâ, humi eum prostravit, genibusque collo innixus, animam eripuit, cumque cadaver spoliare vellet, arma vacua invenit, Cycnumque in avem sui nominis vidit commutatum. Ovid. Met. 12.

—— *Impulsum resupino pectore Cycnum,*
Vi multâ vertit, terraque adflixit Achilles.
Tum clypeo genibusque premens præcordia duris
Vincla trahit galeæ, quæ presso subdita mento
Elidunt fauces & respiramen, iterque
Eripiunt animæ; victum spoliare parabat:
Arma relicta videt. corpus Deus æquoris album
Contulit in volucrem; cujus modò nomen habebat,

Cycnus, Hyries filius in olorem commutatus. Ovidius Met. 7.

Inde lacus Hyries videt & Cicneia Tempe,
Quæ subitus celebravit olor, nam Phyllius illic
Imperio pueri volucresque ferumque Leonem
Tradiderat domitos; taurum quoque vincere jussus
Vicerat; & spreto toties iratus amore,
Præmia poscenti taurum suprema negabat.
Ille indignatus, Cupies dare, dixit: & alto
Desiluit saxo; cuncti cecidisse putabant:
Factus olor niveis pendebat in aere pennis.

Cycnus. Ligurum rex, qui cum Phaethontis propinqui sui necem insolabiliter defleret, in avem sui nominis commutatus est. Virg. Æn. 10.

Non ego te Ligurum ductor fortissime bello
Transierim, Cinyra, & paucis comitate Cupavo,
Cujus olorinæ surgunt de vertice pennæ,
Crimen amor vestrum, formaque insigne paternæ.
Namque ferunt luctu Cycnum Phaethontis amati
Populeas inter frondes, umbramque sororum
Dum canit, & mœstum musâ solatur amorem,
Canentem molli plumâ duxisse senectam,
Linquentem terras & sydera voce sequentem.

Ovid. Met. 2.

Adfuit huic monstro proles Stheneleia Cycnus,
Qui tibi materno quamvis à sanguine junctus,
Mente tamen, Phaethon, propior fuit. Ille relicto
(Nam Ligurum populos, & magnas rexerat urbes)
Imperio ripas virides amnemque querelis
Eridanum impleverat, silvamque sororibus auctam.
Cum vox est tenuata viro; canæque capillos
Dissimulant plumæ; collumque à pectore longum
Porrigitur, digitosque ligat junctura rubentes:
Penna latus vestit, tenet os sine acumine rostrum:
Fit nova Cycnus avis, nec se Cœloque Jovique
Credit, ut injustè missi memor ignis ab illo;
Stagna colit, patulosque lacus; ignemque perosus
Quæ colat elegit contraria flumina flammis.

Cycnus, equi nomen apud Statium Thebaid. lib. 6.

Ascheton increpitat, meritumque vocabula Cycnum.

Cydippus Mantineus inter eos est qui tractarunt de rerum inventoribus. Clem. Στρωμ. lib. 1.

Cydnus, Ciliciæ flu. Tarsum urbem præterfluens. Justin. lib. 11. *Cùm Tarsum venisset, captus Cydni fluminis amœnitate, per mediam urbem influentis projectis armis, plenus pulveris ac sudoris in præfrigidam undam se projecit.* Q. Curtius lib. 3. cap. 4. De Ciliciâ loquens. *Pyramus, & Cydnus, inclyti amnes fluunt. Cydnus non spatio aquarum, sed liquore memorabilis: quippe leni tractu è fontibus labens, puro solo excipitur; nec torrentes incurrunt, qui placidè manantis alveum turbent. Itaque incorruptus, idemque frigidissimus, multâ riparum amœnitate inumbratus, ubique fontibus suis similis in mare evadit.* Strabo lib. 14. ubi de Tarso: Cydnus mediam perfluit juxtà Gymnasium Juniorum. Ejus ortus non procul est, alveus verò per profundam vallem illatus rectà in urbem ingre-

ingreditur. ψυχρόν τε καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμά ἐστιν, ὅθεν καὶ τοῖς παχυνομένοις, καὶ ποδαγριζομένοις κτήνεσι καὶ ἀνθρώποις ἐπικουρεῖ. Ubi alii παχὺ legunt. Eustathius in Dionyf. ψυχρὸν δὲ φασι καὶ ταχὺ τὸ ῥεῦμα τοῦ Κύδνου. Vitruvius 8. 3. Cydnum podagræ mederi docet, cruribus eo merfis. Plut. in Alex. Ἦν δὲ ὁ διατριβὴν διὰ νόσον, ἣν οἱ μὲν ἐκ κόπων, οἱ δὲ λουσαμένῳ ἐν τῷ τοῦ Κύδνου ῥεύματι κατεψυγμένῳ συμπεσεῖν λέγουσι. Arrian. lib. 2. Οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι ῥῖψαντα νήξασθαι ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἱδρῶτι καὶ καύματι ἐχόμενον. Ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως, οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους, τῶν πηγῶν οἱ ἀνίσχουσαν, καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ ἐστι, καὶ τὸ ὕδωρ καθαρός. Solinus fcribit eum à *candore*, Syrorum linguâ nomen fortitum. *Quicquid candidum eft* (inquit) *Cydnum gentili linguâ dicunt.* Dionyfius verf. 868.

Κύδνος τε σκολιοῖο μέσην διὰ Ταρσὸν ἰόντος

Tibullus lib. 1.

At te , Cydne , canam , tacitis qui leniter undis
Cæruleus placidis per vada ferpis aquis.

Ovid. 3. de Arte Am.

Vel propè te nato, lucide Cydne, croco.

Cydon, vel *Cydonia* Straboni. Cretæ op. *Cydonis* Ptolemæo. Hinc *Cydonius*. Ovid. Met.

———*Cydonio fundebat fpicula cornu.*

Virgil. Eclog. 10.

———*Libet Partho torquere Cydonia cornu Spicula.* Hinc *mala Cydonia*. Plin. 15. 11.

Mart. 13. 24.

Si tibi Cecropio faturata Cydonia melle
Ponentur, dicas hac melimela licet.

Item *Cydoneus*. Ovid. Met. 8.

Armaque , equofque , habitufque , Cydoneafque pharetras
Noverat ———

Cydon. Rex Cretæ , quem Eufeb. collocat anno 90. Hebræorum fub Ægyptiis fervitutis. Verba ejus , Hieronymo interprete , fcilicet *Hoc tempore Cydon regnat in Creta.* Sed in Græco textu hæc deeft. Habuit filiam *Eulimenen* quam Lycaftus adamavit, Aptero,tunc inter Cretenfes loci principi viro defponfatam. Parthen. Eroticωn, cap.35. Ἐν δὲ Κρήτῃ ἠράσθη Λύκαστος τῆς Κύδωνος θυγατρὸς Εὐλιμένης , ἣν ὁ πατὴρ Ἀπτέρῳ καθωμολόγησεν, πρωτεύοντι τότε Κρητῶν. Ac feditione exortâ , cùm deficerent urbes plurimæ , & confilii pendens , mifit fcifcitatum oraculum ; qui refpondit , immolandam heroibus indigenis virginem eam. Et cùm fortè ipfa Eulimene, ejus filia peteretur , ut Oraculo morem gereret , illam, ficut juffus erat,immolavit. Parthenius ubi fuprà. Alius eft multò junior , Mercurii ex Acacallide Minois filius, qui *Cydoniam* urbem condidit , à fe dictam , uti teftatur Paufanias in Arcadicis & Steph. in Κυδωνία, qui Apollinis, non Mercurii , filium facit.

Cyllabarus , Stheneli fil. cum quo Servius Ægialen Diomedis conjugem , vigente bello Trojano , concubuiffe tradit.

Cyllarus , unus ex Centauris , qui amantem habuit Hylonomen Centauram , ambo formâ præftantes eâdem horâ petierunt. Ovid. Met. 12.

Cyllarus, equus Pollucis. Virgil. Georg. 3.

Talis Amyclæi domitus Pollucis habenis
Cyllarus ———

Ubi Servius Cyllarum non Pollucis,fed Caftoris equum fuiffe tradit, poëtamque fratrem pro fratre pofuiffe. Papinius de equo Domitiani.

Et pavet afpiciens Ledæus ab æde propinquâ
Cyllarus. Hic domini nunquam mutabit habenas:
Perpetuis frænis atque uni ferviet aftro.

Dicit equum Domitiani uni ferviturum aftro , non duobus , ut Cyllarum . Indicat ergo Cyllarum utrique fratri ferviiffe. Ita Turnebus. Atqui apud Pind. Olymp. 3.Tyndaridis mandatur ut operam probè impendant in Olympico certamine regendo , & mox illos ἱππευτὰς Poëta vocat. Alcman apud Scholiaft. Pindari. Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης κυδρὸς πώλων ὠκέων δματῆρες, ἱππόται σοφοί. Dionyf. quoque lib. 6. Antiqu. utrumque Deum nullo difcrimine Caftorem & Pollucem inducit equitantes in bello Latino ante Dictatorem Poftumium , & obvios quofque Latinorum profternentes , vertentefque in fugam. Quin & Minutius ita de utroque fratre : *Teftes equeftrium fratrum in lacu, ficut fe oftenderant , ftatua confecrata,qui anheli fpumantibus equis atque fumantibus de Perfe victoriam eodem die,quo fecerant,nunciaverunt.* Denique Suidas in Cyllaro fcribit ceciniffe Stefichorum, τὸ Ἑρμῆς διδωκέναι τοῖς Διοσκούροις Φλόγεον καὶ Ἅρπαγον ὠκέα τέκνα Ποδάργας καὶ Κύλλαρον. Quæ verba notanda in eos , qui femper faciunt Cyllarum, equum Caftoris ,Polluce prætermiffo. Hi funt Claud. de 4. Conful. Honori, Mart.8.21. Seneca in Hippolyto. Reconditiore autem doctrinâ Virgil. Polluci dedit , ut qui fciret ejus quoque effe hunc equum. Sanè Ovidius ambos equites facit. Met.8.

At gemini nondùm cæleftia numina fratres
Ambo confpicui, nivæ candidioribus ambo
Vectabantur equis.

Seneca in Hippolyto.

Frænis Caftoreâ nobilius manu
Spartanum poteris flectere Cyllarum:

Val. Flac. lib. 1. Argon.

Victorem pavida Caftor dum quæreret Hellen,
Paffus Amyclæâ pinguefcere Cyllaron herbâ.

Prop. 3. 21.

Potaque Pollucis lympha falubris equo.

Claud. de 4. Conf Honor.

Serviretque tuis contempto Caftore frænis
Cyllarus , & flavum Xanthus fpreviffet Achillem.

Cyllene , mons Arcadiæ in quo Maia Mercurium peperit. Virgil. Æn. 8.

Vobis Mercurius pater eft, quem candida Maia
Cyllenes gelido conceptum vertice fudit.

Ovid. Faft. 5.

Hac enixa jugo cypreffifera Cyllenes.

Inde Cyllenius pro Mercurio. Ovid. Met. 13.

Et quoque per matrem Cyllenius addita nobis
Altera nobilitas.

Uti pro ftellâ Mercurii, Lucan. lib. 1.

———*Motuque celer Cyllenius hæret.*

Cymodoce , nympha marina , Nerei & Doridis filia. Hefiod. in Theog. Virgil. Georg. 4. Idem Virgilius *Cymodoceam* vocat Æn.10. ubi numerat eam inter nymphas marinas,in quas Æneæ naves commutatæ funt.

Cymothoe , nympha marina, Nerei itidem & Doridis filia. Hefiod. in Theog. Virg. Æn. 1.

Cymothoe fimul & Triton adnixus acuto

Detrudunt naves scopulo.

Cynæthus, poëta illustris, patriâ Chius, qui Syracusis omnium primus Homeri carmen concinuit, illi quoque de suo insertis plerisque. Cæl. Rhod. 7. 29.

Cynægyrus, Atheniensis, bello Persico magnâ pertinaciâ in insectandis hostibus usus est. Nam & navem onustam dextrâ manu tenuit, quâ amputatâ, sinistram injecit, quam & ipsam cùm amisisset, navem mordicus arripuit, morsuque retinuit furenti similis. Herodot. Trogus. Valer. Max.

Cynapes, flu. saxosum in Euxinum mare se exonerans. Ovid. Pont. 4. Eleg. 10.

Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes.

Cynara, Ægæi maris insula. Plin. *Zenara* Nigro. Hinc *Cynareus*. Stat. Sylv. 5. 1.

Coryciaque coma, Cynareáque germina.

Cyndon, flu. Hellesponti vel Chersonesi, malim Peloponnesi. Hesych. Κυώδων, ποταμὸς ἐν Ἑλλησπόντῳ, οἱ δὲ ἐν Πελοποννήσῳ.

Cyneas. Thessalus, Pyrrhi regis legatus, longè disertissimus est habitus: ut qui Demosthenis auditor fuerit, adeò ut plures Pyrrho civitates facundâ oratione subegerit, quàm ille armis expugnaverit. Eidem expeditionem in Italiam magnoperè dissuasit. Præterea missus ad Romanos legatus de pace, uno die omnium Senatorum nomina edidicit, quorum consessum totidem regum sibi videri Pyrrho retulit. Plut. in Pyrrho Hujus memoriam commendat Cic. Tusc. Qu. lib. 1.

Cynici, Philosophi quidam sectatores Antisthenis, qui primus novum hoc Philosophiæ genus introduxit: Ita dicti sive à *Cynosarge* gymnasio, in quo Antisthenes profitebatur; sive à *caninâ mordacitate*, quâ in hominum vitas nullo discrimine invehebantur: aut (ut alii volunt) ab eo quòd canum more in propatulo coire non dubitarent, quemadmodum de Cratete, & Hipparchiâ tradit Laërtius. Juvenal.

——— *Et Stoica dogmata legit*

A Cynicis tunicis distantia ———

Cynos cephale, collis Thessaliæ, & parva regio Thebarum, Pindari poëtæ patria.

Cynosarges, gymnasium Atticæ, & vicus sic dict. à *cane albo*, qui sacrificante Diomo (à quo *tribus Diomea* dicitur) & Herculi paratam victimam ostendente, rapta femora in hunc locum detulit. Vide Erasmum in prov. *Ad Cynosarges.*

Cynossema, qu. *canis tumulus*, promont. Chersonesi Thraciæ, Hecubæ sepulchro nobilitatum. Fabulantur enim Poëtæ Hecubam cùm in Græciam adduceretur captiva, ibi doloris impatientiâ in canem esse conversam, ac deinde sepultam. Ovid. Met. 13.

Locus extat & ex re nomen habet.

Cynosura, prom. Achaiæ in orâ Atticæ apud Asopi flu. ost. *Capo Sidro* ex tab. recent. Item mons Arcadiæ. Statius lib. 4. Theb.

Dives & Orchomenos pecorum & Cynosura ferarum.

Cynosura, id est, *canis cauda* Sidus septentrionale, ex septem constans stellis, quod & *ursam minorem* vocant. Hinc poëtæ fabulantur Nympham fuisse Idæam, unam ex Jovis nutricibus, posteà ab illo rerum potito in hoc sidus translatam, ut ex Aglaosthenis sententiâ refert Hyginus in Astron. Poët. Ovid.

Esse duas Arctos, quarum Cynosura petatur

Sidoniis, Helicen Graia carina notat.

Val. Flac. lib. 1.

——— *Neque enim in Tyrias Cynosura carinas*

Certior, aut Graiis Helice servanda magistris.

Sil. lib. 3.

——— *Semper media arva videntem*

Sidoniis Cynosura regit fidissima nautis.

Cynthus. Deli inf. mons. Virgil. Æn 1.

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi

Exercet Diana choros.

In hoc M. Latona Apollinem & Dianam peperisse dicitur. Unde ille *Cynthius*, illa *Cynthia* passim à poëtis appellantur. Virg.

——— *Troja Cynthius author.*

Luc. lib. 1.

Tertia jam gravido pluvialis Cynthia cornu.

Et ex eo Val. Flac. 2. Argon.

Puraque nec gravido surrexit Cynthia cornu.

Cyparissi. *Cyparissia* Strab. *Cyparissos* Homero. Peloponnesi urbs in orâ Messeniæ litoreâ ad ost. Cypareissidos amnis, probè munita. *Arcadia* Sophiano, al. *Bicorna*. Long. 47. 31. Lat. 37. 30.

Cyparissus, Telephi fil. puer formosissimus ex Ceâ inf. ab Apolline in deliciis habitus, qui cùm servum mansuetum, sibique in primis charum imprudens occidisset, doloris impatientiâ contabuit, Deique amatoris commiseratione in cupressum arborem commutatus est. Ovid. lib. 10. Met. Servius tamen author est puerum hunc à Sylvano potiùs adamatum fuisse, unde Virg. Georg. 1.

Et tenerum ab radice ferens Sylvane cupressum.

Cyprianus, Carthaginensis Episcopus martyrio coronatus A. D. 250. *Inter Latinos ad Apostolici pectoris vigorem propiùs accedit, ubique constans loqui pastorem, ac Martyrio destinatum.* Erasmus Lib. 1. Ep. 186. Quanto in honore fuerit apud suos Carthaginenses docet Procopius Gothicorum libro 3. Κυπριανὸν ἅγιον ἄνδρα μάλιστα πάντων οἱ Καρχηδόνιοι σέβονται. Καὶ αὐτῷ νεών τινα λόγου πολλοῦ ἄξιον πρὸ τῆς πόλεως ἱδρυσάμενοι παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἠϊόνα, τά τε ἄλλα ἐξοσιοῦνται καὶ πανήγυριν ἐνιαύσιον ἑορτὴν, ἣν δὲ Κυπριανὰ καλοῦσι. Καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν χειμῶνα, οὗ ταῦτα, ὅπερ ἐγὼ πρότερον ἐμνήσθην, ἐπώνυμον τῇ πανηγύρει προσαγορεύειν εἰώθασιν, ἐπεὶ ἐς τὸν καιρὸν ἐπισκήπτειν φιλεῖ, ἐφ' ᾧ ξυμβαίνει οἱ Λίβυες ἄγειν ἀεὶ τὴν ἑορτὴν νενομίκασι.

Cyprus, inf. maris mediter. notissima in sinu Issico inter Ciliciam & Syriam, fertilitatis tam eximiæ, ut *Macaria* olim, h. e. *Beata* dicta sit. Unde Virgilius:

——— *Genitor tum Belus opimam*

Vastabat Cyprum.

Et propiùs ad etymon Horatius, Carm. lib. 3.

O quæ beatam Diva tenes Cyprum.

Am. Marcellinus lib. 14. *Cyprum insulam procul à continente discretam & portuosam, inter municipia crebra urbes duæ faciunt claram, Salamis & Paphos, altera Jovis delubris, altera Veneris templo insignis. Tantâ autem tamque multiplici fertilitate abundat rerum omnium, ut nullius externi indigens adminiculi, indigenis viribus à fundamento ipso carinæ ad supremos usque carbasos ædificet onerariam navem, omnibusque ornamentis instructam mari committat.* Multis nominibus olim appellabatur, teste Plinio, *Acamantis*, *Cerastis*, *Ama-*

Amathusa, Aspelia, Cryptos, & *Colinia*. Item *Sphecia*, ut Eust. docet ex Lycophrone. Festus *Ærosam* dici scribit, quòd in eâ plurimum æris nascatur. In eâ Venus colebatur, unde *Cypria, Cypris*, & *Cuprigena* dicta. Horat. ad Venerem:

——*Sic te Diva potens Cypri.*

Vide Flor. 3. 9. A *Cypro* Cinyræ filiâ nominari volunt. Steph. Κύπρος νῆσος μεγάλη ἐν τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ ἀπὸ Κύπρου τῆς θυγατρὸς Κινύρου. Ita etiam Constantinus ex Philo Stephano περὶ πόλεων, & Ister ἐν Ἀποικίαις Αἰγυπτίων. Melius quàm Eust. in Dionys. cui Cyprus est filius Cinyræ. Nam muliebre nomen est Κύπρος. quod in usu fuit apud Phœnices, uti docet Scal. ad Euseb. pag. 149. Lucan. lib 8.

Quæstor ab Icario Cinyrea, litore Cypri.

Tamen quia Cyprus Cinyræ filia, neque in fabulis, neque in historiâ celebratur; quod sequitur apud Stephanum & Eustathium, arridet magis, dici Cyprum insulam ἀπὸ ἐκεῖ φυομένου ἄνθους Κύπρου; *A Cypri flore* qui ibi nascitur. Cyprus est Arabum אלחנא *Alhenna*, non ligustrum, ut multi volunt. Ebræis dicitur כופר *copher*. Cant. 1. 14. & 4. 13. Neque vero est absimile inde vocari *Cyprum* insulam, cùm rara alioqui planta, & eximia, ibi plurima proveniat. Plin. 12. 24. ubi de Cypri generibus: *Optimum habetur è Canopicâ in ripis Nili nata: secundum Ascalone Judææ: tertium Cypro insulâ odoris suavitate. Inde fragrans* Homero in Hymnis:

Σαλαμῖν' ἐπὶ Τερόων, εὐκτιμένην ἐυάνθεα Κύπρον.

Plinius hanc insulam quondam Syriæ continentem putavit, 2. 90. Et hoc modo insulas rerum natura fecit. Avellit Siciliam Italiæ. Cyprum Syriæ, Eubœam Bœotiæ, &c.

Cypsela, vel *Cypsella*, Thraciæ urbs, propè Hebrum flu. Item Castellum in Arcadiâ à Mantinensibus muris cinctum. Steph. *Chipsala* Sophiano, *Ipsala* Leunclavio. *Chapsilar* Bellonio. Long. 53 30. Lat. 43.00.

Cypselus, tyrannus apud Corinthum, à *cistulâ* nomen accepit, quam Græci *Cypselon* vocant, in quâ delituit occultatus a matre; cùm ad mortem quæreretur. Cic. Tusc. 5. & Lib. de Fato.

Cyranis, Africæ ins. à Stephano Κύραυνις dicitur, νῆσος κατὰ Γύζαντας τοὺς ἐν Λιβύῃ, ubi alii Gygantas pro Gyzantas legunt. Κυραμὶς mavult Bochartus ab Ebræo כרמין *Ceramin*, id est *à vitibus*, quæ ibi copiosè proveniunt, ac proinde ἐλαιῶν τε μεστὴν καὶ ἀμπέλων, *oleis refertam ac vitibus* eam describit Herodotus Musâ quartâ.

Cyrbiana, Elymæorum provincia est. Strab lib. 16.

Cyre, Ceres apud Cnidios. Cæl. Rhod. lib. 17.

Cyre, fons in Cyrenaica. Steph. Κυρὴ Callimacho Hymn. in Apoll.

Οἱ δ' ὄπω πηγῆς Κυρῆς ἐδύναντο πελάσσαι.

Ubi Schol. Κρήνη ἐν Κυρήνῃ. Nicodemus verò Frischlinus Κυρῆς legit, & per synæresin pro Κυρήνης dici autumat.

Cyrene, sive *Cyrenæ*, plur. num. insign. Libyæ, op. inter Syrtim majorem, & Mareotidem situm, unum ex iis quæ Pentapolim efficiunt, à Batto Theræo (quem Callimachus progenitorem suum fuisse tradit) conditum, à Cyrene Penei amnis filiâ sic dicta. Hodiè *Coreno* Villanovano; cujus incolæ olim equitatu plurimùm valebant. Max. Tyr. Serm. 7. Τὰ κυρηναϊκὰ (παιδεύματα) δίφρηλασίαι, *instituta Cyrenaica sunt aurigationes*. Dionysius Periegetes:

Κυρήνη τ' εὔιππος Ἀμυκλαίων γένος ἀνδρῶν.

Quod semptum videtur ex his Pindari in Pythiis, Od. 4. statim initio:

Σάμερον μὲν χρή σε παρ' ἀνδρὶ φίλῳ
Στᾶμεν' εὐίππου βασιλῆϊ Κυράνας.
Hodie quidem oportet te apud virum amicum
Sistere equestris Regem Cyrenes.

Idem Pindarus *Cyrenes* appellat εὐάρματον πόλιν. Hinc Ephorus, Κυρηναῖοι περὶ τὴν διφρελατικὴν ἐπιστήμην ἠσχόληνται. *Cyrenæi ad curulem artem se applicant.* Strabo: Αἴγυπτος ἡ Κυρήνη κτίσμα Βάττου ἱππότροφος ἐν ἀρίστοις. Vide Cl. Dausquecium in illud Silii lib. 3.

Nec non Cyrene Pelopei stirpe nepotis
Battiadas proavi fidei stimulavit in arma.

Hic laserpitium herba provenit. Catullus epigr. 7.

Quam magnus numerus Libyssæ arenæ
Laserpiciferis jacet Cyrenis.

(ubi corripuit primam syllabam, quæ aliis producitur, nec tamen id sine exemplo. Callimachus:

——Τελχῖνα γε μὲν ἄσυ Κυρήνης.

Hermesianax: Ἄνδρα κυρήναιον.) Cur autem laserpiciferas Cyrenas dixerit Catullus, intelligi potest ex iis quæ scribit Suidas in voce Σίλφιον Plin. 19. 3. *Ab his proximum dicetur authoritate clarissimum laserpitium, quod Græci σίλφιον vocant, in Cyrenaicâ provinciâ repertum.* Cæterùm de Cyrenaicâ vide Voss. ad Melam, lib. 1. cap. 6.

Cyrene, Penei flu. filia, cujus amore flagrans Apollo, in Pelio Thessaliæ M. eam rapuit, & in eam Africæ partem transtulit, quæ ab eâ posteà *Cyrenaica* dicta est, ubi Aristæum ex eâ suscepit. Virgil. 4. Georg.

Cyrene soror ipse tibi tua maxima cura
Tristis Aristæus Penei genitoris ad undam:

Apud Hesiodum propè Peneum habitasse dicitur.

Πηνειοῦ παρ' ὕδωρ καλὴ ναίεσκε Κυρήνη.

Item famosa Meretrix. Hesych. Κυρήνη πόρνη τις οὕτως ἐκαλεῖτο δωδεκαμήχανος διὰ τὸ τοσαῦτα σχήματα Ἀφροδισίων ποιεῖν.

Cyrenaici, Philosophi ab Aristippo, omne bonum in voluptate posuerunt, virtutemque censuerunt ob eam rem esse laudandam, quod efficiens esset voluptatis. Vide omninò Voss. de Sect. Philos. p. 50.

Cyrenius, totius Syriæ præses ab Aug. Cæsare constitutus per quem censum, universamque descriptionem Cæsar fieri jussit. Luc. cap. 2.

Cyrillus, Alexandrinus Præsul, edidit variarum hypotheseon tractatus, & commentaria in varios Veteris & Novi Testamenti libros, Homilias plurimas, &c. Scripsit etiam contrà Julianum, cujus temporibus vixit.

Cyrillus, Diaconus Heliopolitanus (est autem Heliopolis civitas insignis ad Libanum sita) imperante Constantino plurima Ethnicorum idola contrivit, cujus rei illi memores sub Juliano Imp. vivo ventrem execuerunt, jecurque inde exemptum degustarunt. Suidas.

Cyrillus, Præsul Hierosolymitanus, sæpè ab ecclesiâ pulsus, & receptus ad extremum sub Theodosio Imp. octo annos in suâ sede perseveravit; Saraceni eum Martyrio affecerunt. Extant ejus Catecheses. Hieron.

Cyrillus, monachus, prodidit Vitam præceptoris sui Euthymii Archimandritæ in Palæstinâ. Vide Voss. Hist. Gr. p. 264.

Cyrinus

Cyrnus, insula in mari Ligustico, à *Cyrno* Herculis fil. sic dict. cùm prius *Therapne* diceretur. Dionysius:

——Ἀπειρέστ⊛ ἐιν ἁλὶ Κύρν⊛.

Pop. *Cyrnii*, qui longissimo ævo utuntur, propter mellis usum, quod apud eos copiosum nascitur. Hinc *Cyrnaeus*. Virgil. Eclog. 9.

Sic tua Cyrnaeas fugiant examina taxos.

Ovidius:

Hyblais apibus Corsica mella dabis.

Vide *Corsica*.

Cyrnus, ins. Japygiæ. Steph. inde nom. gent. Cyrnius. Hinc proverb. *Terra Cyrnia* apud Zenodotum, in eos qui vitam infamem latrociniis transigunt; vel de reg. latrociniis infami. Sic *Cyrnia jactura* de magnis dispendiis.

Cyrsillus, Atheniensis. lapidibus obrutus, quòd inhonesta suaderet. Cic. 3. de Off. *Athenienses cùm Persarum impetum nullo modo possent sustinere, statuerentque ut urbe relicta, conjugibus ac liberis Troezene depositis, naves conscenderent, libertatemque Graciæ classe defenderent, Cyrsilum quendam suadentem, ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt.*

Cyrsillus Pharsalius, de quo Voss. Histr. Gr.

Cyrus, Cambysis fil. ex Mandanâ Astyagis regis filiâ, Persarum ac Medorum rex, qui primus (ut Justinus, lib. 1. scribit) devicto Astyage ultimo Medorum rege, Medorum imperium transtulit in Persas, & subactâ Asiâ totum orientem in potestatem redegit. *Dei servus* apud Esaiam prophetam vocatur. Postremò cùm bellum Scythis intulisset, eosque clade magnâ affecisset, Tomyris eo tempore Scytharum regina, compositis insidiis, ducenta millia Persarum cum ipso rege trucidavit, ita ut ne nuncius quidem tantæ cladis superfuerit; Caput Cyri amputatum, in utrem humano sanguine repletum conjectum fuit cum hâc exprobratione; *Satia te sanguine quem sitisti*. *Cyrum* Persico sermone *Solem* significare author est Ctesias, qui Parysatidem Dario præter Artaxerxem alium filium genuisse narrans, addit Καὶ τέθη τὸ ὄνομα αὐτῷ ἀπὸ τῦ ἡλίυ Κυρὸν. Plut. in Artax. Ὁ μὲν ἦν Κῦρ⊛ ἀπὸ Κύρυ τῦ παλαιῦ τὔνομα ἔχει, ἐκεῖνον δ' ἀπὸ τῦ ἡλίυ γενέσθαι φασί. Κῦρον γὰρ καλῶν Πέρσας τ ἥλιον. Unde apparet, toto quod aiunt cœlo Suidam in vocis ejus etymo errare; Sic enim ille. Κῦρ⊛ ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὅτως ἐκλήθη διὰ τὸ ἐν τῷ βασιλίδι λεγομένῃ παιδιᾷ κυριεύσαι τῶν ἡλίκων.

Cyrus, minor, Artaxerxis frater, apud quem cùm falsò delatus esset, ægreque matris precibus servatus, bellum adversùs eundem suscepit: in quo cùm jam Græcorum operâ penè victor evasisset, fortiter quidem sed incautè dimicans, est interemptus. Xenoph.

Cyrus, Panopolita fuit poëta, ob ingenium nobile, beneficio Theodosii Imp. ad episcopatum evectus. Suidas apud Volater.

Cyrus, Syriæ civitas à Judæis extructa in memoriam Cyri, qui eos ex captivitate dimiserat. Procop. Chalcidensium item urbs in Eubœa. Polyæn. 3. Est & Mediæ flu. Ptol. Item alius ejusdem nominis Scythiæ flu. De quo Mela, 3. 5. *Cyrus & Cambyses ex radicibus Coraxici montis vicinis fontibus editi, & in diversa abeunt, perque Iberos, & Hyrcanos diu & multùm distantibus alveis defluunt; post non longè à mari eodem lacu accepti, in Hyrcanum sinum uno ore perveniunt.* Vide sis illic Vad. in ... *Corus* olim dicebatur, teste Strabone, *Cyrech* Puteto est, *Cori* Castaldo, *Cur* Nigro, Et *Elcur* Ramusio. Videtur cum Matthæus Michoviensi, *Tirck* appellare. Th. verus scribit eum ab incolis *Lada* vocari. Perperam κῦρ⊛ apud Plut. & Dion

Cytæ, urbs Colchidis, Medeæ patria, Steph. Herbis veneficis imprimis famosa fuit. Hinc *terra Cytæa*, Val. Flac. lib. 6. vers 693.

Tum juvenem terris Parca tenuêre Cytais.

Item *Cytais*, *idis* pro Medea. Prop. 2. 4.

Non hic herba valet, non hic nocturna Cytais.

Idem Cyteina *carmina* posuit pro *Magica*. Lib. 1. eleg.

Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes

Posse Cytæinis ducere carminibus.

Ubi vide Scaligerum.

Cythera, *orum*, insula contrà Cretam, ut scribit Strabo 5. m. p. à Maleæ promontorio distans, hodiè *Cerigo* Sophiano, Veneri olim dedicata. Virg. 10.

Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera.

Ovid. Fast. 4.

Deserit, & Veneri sacra Cythera petit.

Hesychius: Κύθηρα νῆσ⊛ Κρήτης, καὶ πόλις Θεσσαλίας, πρὸς δὲ νῆσον Προμαλέᾳ, Προμάλειον δὲ ἀκρωτήριον τῆ Λακωνικῆς. Ubi Palmerius: legendum, Πρὸ Μαλέων. Μαλέας δὲ ἀκρωτήριον, &c. Malus exscriptor è duabus vocibus unam fecit, & putavit Προμάλειον esse peninsulam Laconiæ, & ab eo Cytheram nominatam Promalei insulam; at Μαλέας ἄκρα Straboni, & al. *Malea* in sing. num. promont. notissimum est, & naufragiis infame, cui proxima est insula Cythera. Inde Venus ipsa *Cytherea*. Virgil. Æn. 1.

Parce metu Cytherea, manent immota tuorum

Fata tibi. Sic dicta ——Ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις, teste Hesiodo, id est, qui è mari emergens ad Cythera primùm appulit. Aliter Hesychius, cujus verba subjicimus: Κυθέρεια, ἡ Ἀφροδίτη καθ' Ὅμηρον μὲν ὐχ ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις· ἀλλ' ὅτι κεκευθμένον ἔχει ἐν ἑαυτῇ τ πίστεις ἐρωτικῆς φιλίας ἐξηρτημένον κεστόν. Ἢ ὅτι οἱ ἐρῶντες ἐν αὐτοῖς κρύπτουσι τὸ ἐρωτικὸν πάθ⊛. Hic Venus, ut in Cypro, *Armata* fuit. Pausan. in Laconicis Αὐτὴ δὲ ἡ θεὸς ξόανον ὡπλισμένον. Hinc *Cytheriacus* Nero Cæsar disertissimè, uti loquitur Sen. Nat. Qu. 1.

Colla Cytheriaca splendent agitata columba.

Cythera dici vult Stephanus ἀπὸ Κυθήρυ τῦ Φοίνικ⊛. Sed *Cytherus* ille Phœnix, cùm aliunde non sit notus, tam Cythera insulam, quàm Cithæronem Bœotiæ montem, Phœnicas appellasse putat Bochartus ὁ μέγας à קתרי *cethera*, id est, à *petris*. Chaldæus Interpres, ubi *de cuniculis*, Prov. 30. 26. *Faciunt sibi domicilium* בקתרי *in petris*. Nam ut Bœotiæ Cithæron (de quo suprà) ita Cythera insula scopulis scatet. Mercator in *Cytheris*. *Opidum habet ejusdem nominis ac multos portus, sed parùm tutos, atque circa ipsam insulam sparsi sunt plures scopuli.* Proinde apud Eust. in 3. Iliad. *Cythera*, inquit, *quidam eandem esse insulam volunt cum Cranae*, quia Κραναὸς, *asperum* sonat & *confragosum*. Quin & purpuræ, quæ petrosis & calculosis locis maximè gaudent, circa hanc insulam multæ fuerunt, unde & *Porphyris* & *Porphyrusa* dicta est. Plin. 14. 15. *Cythera cum opido antea Porphyris appellata*. Aristoteles apud Stephanum: Ἐκαλεῖτο δὲ Πορφυρῦσα διὰ τὸ κάλλ⊛ τὸ ἐκεῖ τῶν πορφυρῶν, id est. Eust. interprete

διὰ τὸ χαλίκας ἔχειν πορφύρας; quas purpuras, quod scopulis aut calculis plurimum gaudere diximus, Plinius idem testatur his verbis lib. 5. c. 1. *Ebori citroque sylvæ exquiruntur, omnes scopuli Gætuli muricibus de purpuris.* Et lib. 9. cap. 37. *Purpura calculosæ appellantur à calculo maris mirè apto conchyliis.* Oppianus lib. 1. Halieut. vers. 314.

Πολλὰ μὲν ἐν πέτρῃσι, τὰ δ' ἐν ψαμάθοισι νέμονται.

Multa quidem in petris, quadam nascuntur arenis.

Cythnos, ins. una ex Cycladibus, olim *Ophiusa*, ac *Dryopis* dicta. Ovid. Met. 5.

——— *Inde cavâ circumdata nube Seriphon*

Deserit, à dextrâ Cythno, Gyaroque relictis.

Idem lib. 7.

Florentemque Cythnon, Scyron, planamque Seriphon.

A *Cythno* primo habitatore dictam volunt Bochartus autem, *Cythno*, inquit, videri potest nomen fecisse קטנות *Katnuth*, id est *parvitas*, nam exigua est insula. Tamen aliud succurrit, quod licèt minùs obvium, fortassè multò est verius. Κύθνιος τυρὸς *Cythnius caseus* fuit olim valdè celebris. Ita observant Steph. & Eust. ubi de Cythno. Et à Polluce 6.10 Τυρὸς Κύθνιός τε καὶ Σικελικὸς *caseus Cythnius & Siculus* censentur inter τὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐδέσματα ἐνδόκιμα *cibos apud veteres maximè probatos.* Quin & *Cythnius* dicebatur à viciná *Ceâ*, vel *Cio* caseus, quam ex Æschylidis libris de R. R. multis describit Ælianus de Anim. 16. 32. Itaque propter casei dotes *Cythnus*, ut suspicamur, dicta est insula גבנא *gubna*, vel *guphno*, quomodo Syri hanc vocem efferunt, id est, *insula casei.* Sed Græci pro Γύφνα Κύθνον scripserunt, id est, κ pro γ. ut Κάμηλος ex גמל *gamal*, & θ pro φ, ut θῦλα & φῦλα, θῆρες & φῆρες, θλίβω & φλίβω, θλᾶν & φλᾶν. Hinc *inebriari* Græcè κυθλίζειν dici volunt pro κυφίζειν, συγγενὲς γὰρ εἶναι τῷ φ τὸ θ. Ita Hieronymus Rhodius apud Athen. lib. 12. Eodem exemplo *Cythnus* pro *Cyphnus* dicta. Insulam hanc olim fuisse cultam docet historia verus de Cythniis ab Amphitryone malè mulctatis, quod cessit in proverb. Hinc enim Κυθνώδεις συμφοραὶ *Cythnia calamitates* dicuntur de gravissimis; cujus adagii Suidas ac Zenodorus, tanquam ex Aristotele meminerunt. Helladius verò apud Photium, scribi vult per L. non per D. τὸ Κυθνώδης, inquit, διὰ τῆς λ γράφουσιν, ἀλλ' οὐ διὰ τῆς δ. Et in Hesychio Κυθνώδης est ἐξώλης, qui perditus est funditùs, quomodo Cythnus ab Amphitryone planè excisa est ac devastata. Addit enim πεποιῆσθαι τὴν λέξιν ἀπὸ Κύθνου τῆς νήσου, ἀπόλλυσθαι γὰρ αὐτὴν ἀπὸ Ἀμφιτρύωνος. Ita legendus est ille locus.

Cytorum, urbs Paphlagoniæ ad Pont. Eux. Ptol. *Castello* hodiè Nigro.

Cytorus, mons Galatiæ, in quo buxus plurima nascebatur. Strabo lib. 11. Πλείστη δὲ καὶ ἀρίστη πύξος φύεται κατὰ τὴν Ἀμαστριανὴν, καὶ μάλιστα περὶ τὸ Κύτωρον. Catullus:

Amastri, Pontica & Cytore buxifer.

Virg. Geo g. 2.

Et juvat undantem buxo spectare Cytorum.

Ovid

Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines.

Id est, *buxeo.* Eust. in Iliad. Hom β.

Οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο.

Κύτωρος, inquit, πόλις Παφλαγονίας Σινωπέων ἐμπόριον, περὶ ἣν πλείστη καὶ ἀρίστη πύξος φύεται. Plin. 6.16 *Buxus Pyrenæis ac Cytoris montibus plurima & Berecynthio tractu.* Interpres Apollonii in illud lib. 2.

——— Ὑλήεντα Κύτωρον

διὰ τὸ πύξον ἐκεῖ πολλὴν γίνεσθαι. Huc pertinet forma adagii, quam Eust. aperit: Πύξον εἰς Κύτωρον ἤγαγες quod simile illi *Noctuas Athenas.* Sed ante has omnes Theophrastus 3. Hist. Pl. cap. 15. loquens de buxo: Καὶ γὰρ τὰ Κύτωρα ξύλα, οὗ ἡ πλείστη γίνεται. Alludit huc Val. Flac. lib. 5. Argonaut.

——— *Atque jugo pallente Cytorum.*

Nam hic pallorâ buxo est. Ovid. Met. 4.

——— *Oraque buxo pallidiora gerens.*

Credibile autem legendum in loco Plinii nuper adducto *Cyrenais*, aut *Cyrenis*, non *Pyrenæis*. Nam statim Theophr stus. à quo ille reliqua sumpsit; μέγισται δὲ καὶ κάλλισται ἐν Κυρήνῃ. De la Cerda.

Cyzicus, urbs Mysiæ ad Propontidem, *Chizico* Sophiano, cui nomen indidit *Cyzicus* rex, quem Jason per imprudentiam interemit. Fuit hæc civitas & magnitudine, & pulchritudine cum primis Asiæ urbibus comparanda, paci & bello apta, tribus armamentariis, quorum aliud armorum, aliud instrumentorum, aliud frumenti erat receptaculum. Propert. 3. 22.

Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,

Tulle, Propontiacâ quâ fluit Isthmos aquâ.

Ovid. Trist. 1. Eleg. 9.

Inde Propontiacis hærentem Cyzicon oris,

Cyzicon Æmoniæ nobile gentis opus.

Ubi vir κρατισμώτατος Nic. Heinsius *surgentem* legere mavult, nam in edito colle sita hæc urbs. Val. Flac. lib. 2.

Nec procul ad tenuis surgit confinia Ponti

Urbs placidis demissa jugis, tex divitis agri

Cyzicus. ——— ———

Sed & Apollonius Rhodius in ejusdem descriptione:

Ἔστι δέ τις αἰπεῖα Προποντίδος ἔνδοθι νῆσος

Τυτθὸν ἀπὸ Φρυγίης πολυλήιου ἠπείροιο

Εἰς ἅλα κεκλιμένη, &c.

Vide Casaub. ad lib 12. Strabonis. *Cyziceni* apud veteres timiditatis ac mollitiei notantur, unde *tinctura Cyzicena*, provérb. apud Zenodotum & alios in eos qui aliquid indecorum metu faciunt. *Cyziceni* quoque *stateres* apud Suidam in proverb. sunt pro re sculpta diligenter, sicuti fuêre *nummi Cyziceni.* Long. 54 50. Lat. 42. 50.

D.

D*Aa. Daha* Plinio, *Dai* Herodoto pop. Scythiæ ex genere Nomadum, apud Caspium mare incolentes. Virg. Æneid 8.

Indomitique Daa, & pontem indignatus Araxes.

Lucan. 2.

O superi, motura Daas, ut clade Getasque.

Silius 13.

Cui pervia Bactra, Daaque.

Δάοαι etiam Stephano dicuntur.

Dabrona, Ptol. flu. Hyberniæ in Momoniâ reg. per Lismorensem agrum non procul ab urbe fluens. Camdeno verò per Corcagiensem agrum fluit, per Lismorensem verò *Broodwater* nunc olim *Avon more*, id est, flumen magnum, dictus.

Dacharení, pop. Arabiæ, à Nabato *Nabataei*

dicti. Vide Steph. Συμαίνει (inquit) τὸ Δαχαρικοὶ ἀρετικῶς, lege ἀρετικῶς, ut in Eustathio habetur.

Dachinabades, regio Indiæ citerioris, ab ostio Indi flu. in austrum extensa. *Indostan*, teste Ortelio, seu *Malabar*, ut aliis videtur.

Daci, pop. erant *transrhenani*, Danubio flu. & Anartibus, sylvæque Hercyniæ finitimi, quos olim Hungariæ partem habitasse plerique tradunt, & post in maritima loca Norvegiæ proximè cessisse. Lucan. 2.

Hinc Dacus, premat inde Getes.

Stat. 4. Sylv Car. 2.

Cùm modò Germanas acies, modò Daca sequentem
Prælia. ———

Virgil.

———*Conjurato descendens Dacus ab Istro.*

Idem Statius:

Hæc est quæ victis parcentia fœdera Cattis,
Quæque suum Dacis donat clementia montem.

Cur *montem* disertè nominat? sicut in eâdem iste re,

Tu civile nefas, tu tardum in fœdera montem
Longo Marte domas.

Quia ne montana Daciæ ita esse scio: tamen opinor in re occultius aliquid designari, ἑνικῶς enim & unum montem duntaxat appellitat. Aspectum igitur à poëtâ censeo ad ridendam & misi stuporis superstitionem Dacorum, quibus Sacerdos in monte quopiam Deus habebatur, & mons ipse sacer. Strab lib. 7 Παρὰ δὲ τοῖς Γέταις ὁ ἱερεὺς ὠνομάζετο Θεὸς, καὶ τὸ ὄρος ὑπελήφθη ἱερὸν, καὶ προσηγορεύθη οὕτως. Disce Getarum populum Dacos esse ex Dione ac Strabone. Etiam Appianus notat Getas ultrà Danubium a Romanis Dacos appellari. Adde etiam Cappadocibus montem pro Deo fuisse. Tyrius Maximus: Ὄρος Καππαδόκαις καὶ θεὸς καὶ ὅρκος καὶ ἄγαλμα. Lips. ad Tac. Hist. lib. 1. Olim Straboni *Davi* appellati. Ex quo apud Athenienses *Cavorum* nomina servilia. Hinc factum est ut in Comœdiis servi introducantur *Davi* & *Getæ* dicti. Eorum regio *Dacia*, quæ hodiè divisa est in *Transylvaniam*, *Zipserlandiam*, *Rasciam*, *Serviam*, *Septemcastra*, & *Bulgariam*. Hinc *Dacicus* denominativum, quod cognomen trophæi loco usurparunt Romanorum aliquot Imperatores, victoriâ aliquâ ex Dacis reportatâ. Juvenal.

———*Tunc lance beatâ*
Dacicus, & scripto radiat Germanicus auro.

Dædalion, Luciferi fil. Ceycis frater, filiam Philonidem, seu Chionem habuit, cum quâ unâ nocte concubuerunt Apollo & Mercurius, & ex Apolline Philammonem, ex Mercurio Autolycum peperit, Hyginus.

Dædalus, faber Atheniensis, Micionis fil. artificum omnium suæ ætatis ingeniosissimus, ut qui primus serram asciam, perpendiculum, terebram, glutinum, & lithocollam dicatur invenisse, primusque omnium vela, & antennas navi imposuisse: Unde fortè fabula *alarum Dædali*, nam Virgilius *Velorum pandimus alas*, & alibi. *Remigio alarum*. Statuis quoque immobilibus oculos induxit, & abditis quibusdam nervis effecit, ut huc atque illuc moverentur, adeò scitè, ut spectantibus vivere viderentur. In Cretâ item Labyrinthum construxit, multiplici, & intricata viarum perplexitate irremeabilem, in quâ ipse unà cum Icaro filio à Minoe fuit inclusus eo quòd Vaccam ligneam fecisset cui inclusa Pasiphaë taurus se commiscuerat. Quare cùm terrâ marique effugium sibi negatum videret, fugam sibi per aërem tentandam duxit. Assimulans itaque se munus conficere velle, quo regis animum placare posset, pennas & ceram poposcit, quibus impetratis, sibi, & Icaro filio alas confecit, atque è Cretâ evolavit. Deinde & Cumas delatus est, ubi Apollini templum erexit. Hesychius: Ἰκάριος, malim Ἴκαρος υἱὸς Δαιδάλου, οὕτως φασὶ ... τὴν τεκτονικὴν, ἐποίησε δὲ ... πτέρυγας ... τῷ ἡλίῳ ... καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ... ὅθεν ... ὁ τόπος, Ἰκάριον πέλαγος. Silius, lib. 12.

———*Cùm regna teneret*
Dictæi regis (sic fama est) linquere terras
Dædalus invenit: nec toto signa sequenti
Orbe dare, ætherias alienâ tollere in auras
Ausus se pennâ, atque homini monstrare volatus.
Suspensum hic librans mediæ inter nubila corpus
Enavit, superosque novus conterruit ales
Natum etiam docuit falsâ sub imagine plumæ
Attentare vias volucrum, lapsumque solutis
Pennarum remis, & non felicibus alis
Turbida plaudentem vidit freta.

Vide *Icarus*. Lucianus in lib. de Astrologiâ scribit Dædalum fuisse Mathematicum; & filium Icarum docuisse Astrologiam, sed cum juvenili ardore & persuasis Doctrinæ elatum aberrasse à vero, & decidisse in mare rerum immensæ profunditatis. Vide Diodorum, lib. 5. Hinc adjectivum *Dædalus*, ut *Dædala tellus* apud Lucretium, pro terrâ floribus variegatâ. *Dædala tecta*, apud Virgil. pro domibus artificiosè elaboratis. Item *Dædalæus*, ut apud Horat.

Pindarum quisquis studet æmulari,
Iule, ceratis ope Dædaleâ
Nititur pennis vitreo daturus
Nomina ponto.

Idem

Jam Dædaleo ocyor Icaro.

Idem *Dædaleus*. Propert. 2. 15.

Dædaleum Lino cum duce rexit iter.

Dæmogorgon, Latinè dicitur *Deus terræ* (nam Dæmon, *Deus*, ut ait Lactantius, gorgon, *terra*.) seu potius *sapientia terræ*; quo nomine veteres intelligebant naturam rerum omnium matrem & altricem.

Dæmon, à Græco Δαίμων, quasi Δαήμων, id est, *sciens*. Ita Plato in Cratylo. Lactant. lib. 2. & Chalcidius in Timæum Platonis. *Dæmones* genii sunt, μυσταγωγοὶ τοῦ βίου, ut Menander inquit. *Domini Vitæ*, *Lares* Ciceroni, aliis etiam *Manes* ac *Lemures*. Genii boni, & mali, qui ἀλάστορες sunt ac Diaboli. Cæterùm de variâ hujus vocis significatione vide Dausqueium in Basilium Seleuc. pag. 62. & seqq. Porrò Astrologis *Dæmon* appellatur undecimus ab Horoscopo locus, ἀγαθοδαίμων Græcè dictus. Julius Firmicus, lib 2. cap. 19.

Dagon, idolum Philisthinorum. *Dagonem* & *Atergatim* idem fuisse numen docti aliqui statuunt, atque *Atergatin* corruptè scribi pro אדיר דג *addir dag*, hoc est *magnifico pisce*, vel אדיר דגון *addir Dagon*, *magnifico Dagone*. Sed Bocharti judicio potior est veterum sententia, quâ Dagon & Atergatis vel Astarte planè

planè diversa sunt numina. Quod planum ex Theologiâ Phœnicum apud Philonem Byblium, ubi Dagon frater est, & Astarte Saturni uxor. Ibidem Dagon redditur Σίτων *Frumentarius* quia דגן *Dagan* Ebræis est *frumentum*, & additur causa nominis; Ἐπειδὴ εὗρε σῖτον καὶ ἄροτρον, ἐκλήθη Ζεὺς ἀρότριος.

Daimachus Platæensis, Legationem obiit ad Allitrochadem, Indiæ regem fil. Androcotti, qui quidem Androcottus *eâ tempestate, quâ Seleucus futuræ magnitudinis fundamenta jaciebat Indiam possedit*, teste Justino, lib. 15. Mem. ejus Plut. in Public. & fortassè etiam in Lysandro, ubi *Damachus* nominatur. Indica scripsit, teste Athen. lib. 9. & Harpocratione in Ἐχῖνοθήκη. Δηΐμαχος dicitur Apollonii Scholiastæ in lib. 1. Idem πολιορκητικὰ ὑπομνήματα reliquit, quorum 35. citat. Steph. in Λακεδαίμων. Fuit verò rerum Mathematicarum rudis, & imperitus, multasque fabulas Historiæ infersit, teste Strab. lib. 1. Cujus verba vide apud Voss. de Hist. Gr. pag. 76.

Dalila, seu *Delilah*, mulier quam amavit Sampson, cujusque operâ periit. Jud. 16. Lat. *paupertas*, aut *situlâ ejus*, aut *ramus ejus*, sive *exhauriens* aut *macilenta*. In Græcis est Δαλιδά. Josephus *Dalale* scribit. Fuit autem זונה *Zoneh*, id est, *meretrix*, quod Targum & Kimchi pro *cauponâ* accipiunt. Lyra quærit, Judæane, an Palæstina fuerat? Et existimat Palæstinam fuisse, quæ in valle Sorek habitarit. Uxorem Sampsonis fuisse, præter Sulpicium Severum, etiam Chrysostomus, Cassianus, S. Ephræam & Pererius affirmant. Contrà meretricem, & quidem è pauperioribus fuisse, Josephus, Ambrosius, Hieronymus, Abulensis, Serarius, & alii volunt. Quomodo enim ausi fuissent Philistæi principes tam fidenter & primo aggressu, solâ spe lucelli solicitare uxorem ad prodendum maritum? quomodo toties & tam diu latuissent tot armati in domo propriâ Sampsonis, nec ipso, nec ullo familiarium conscio?

Dalion, sive *Dallon*, de gentibus prodidisse aliqua videtur. Plin. 6. 30. Sed ab eodem in Elencho auctorum libri 20. 21. 22. & 23. inter medicos reponitur, & lib. 20. & cap. 27. *herbarius* vocatur.

Dalmatia, Illyrici pars. Liburniæ contermina versùs occasum, cujus incolæ *Dalmatæ* vocantur, Augusti olim auspiciis Romano imperio subjecti. Dionys. vers. 96.

Δεξιτερὴν κατὰ χεῖρα φαείνεται Ἰλλυρὶς αἶα,
Δαλματίη δ' ἐφύπερθεν, ἐνυαλίων γένος ἀνδρῶν.

Populi Græcis Δαλμάται, καὶ Δαλματεῖς. qui teste Floro plerumque sub sylvis agunt, & inde in latrocinia promptissimi, quique armis opibus potentes, confidentiores erant, sæpiùs Romanis rebelles, & eorum finibus graves. Strabo lib. 7. Ἔστι δὲ τῶν πολλῷ χρόνῳ πολεμησάντων πρὸς Ῥωμαίους τὸ ἔθνος τοῦτο. Tertul. de Animâ, *Tamen vulgata jam res est gentilium proprietatum. Comici Phrygas timidos illudunt, Sallustius feroces Dalmatas pulsat.* Aliqui pro *Dalmatis* apud Cæsarem *Delmatis* reponunt, & ita antiqui lapp. & Fasti Capitolini, in quibus est *Delmaticus*, non *Dalmaticus*. Velius item longus ex authoritate Varronis ita præcipit scribendum, quoniam à Delminio maximâ civitate tractum nomen existimatur. Eustathius: Ἡ δὲ πόλις αὐτῶν Δάλμιον ἢ Δελμίνιον ἢ Δίλμιον. Idem ferè habet Appianus. Genuit hæc regio Diocletianum, virum crudeli & exitiali in Christianos animo, quippe qui præter tormenta, quibus carnificinam exercuit, in libros etiam & scripturas sæviit. Protulit & S. Hieronymum Stridone natum, quem Latinorum nemo lucubrando vicit. Hinc *Dalmatica vestis*, quæ est tunica sacerdotalis candida cum clavis ex purpura, quia hic primùm texta. *Dalmaticus* dictus fuit L. Metellus à *Dalmatis subactis*, qui & Castoris ædem vetustate collapsam refecit, teste Cic. 3. in Verrem, itemque pro M. Scauro.

Dama, Pythagoræ filia, & ipsa philosophiæ sectatrix, quæ ingenium ac doctrinam in exponendis paternis sententiarum involucris exercuit. Cæl. Rhod. 4. 1.

Damaris, mulier quæ ad prædicationem Pauli Christo credidit Act. 17.

Damas, historicus, vitam Eudemi Rhodii scripsit, ut ait Simplicius in Com. Phys. pro quo perperam *Menedemus* legitur apud Agellium 13. 5.

Damascenus, Joannes, pater Ecclesiæ ac historicus, de quo Vide Vossium de Hist. Gr. 2. 24. Floruit sub Leone Isaurico.

Damascenus, Nicolaus. Philosophus Peripateticus. Augusto Cæsari familiaris, vir planè summus & undecumque doctissimus. Vide *Nicolaus*.

Damascius, Stoicus Philosophus, Simplicii familiaris, floruit sub Juliano. Scripsit comment in Platonem & alia quædam quæ enumerantur à Suidâ.

Damascus, Syriæ urbs antiquissima, palmulorum fertilissima, & prunorum, quæ inde *Damascena* vocantur. Lucan. lib. 3.

Et felix (sic fama) Ninos, ventosa Damascus.

Hanc veram Jovis urbem, totiusque orientis oculum vocat Julianus in Epp. Sic autem dicta est, uti volunt, ab *Asco* quodam gigante, qui Dionysium vinctum illic cum Lycurgo in fluvium injecit: vel quòd *Damascus*, Mercurii & Halimedæ nymphæ filius, ex Arcadiâ in Syriam profectus urbem sui nominis condiderit, vel quòd Dionysius ibi persecutus sit & excoriaverit *Damascum* quendam, qui vinea securi exciderat. *Syriæ nobilissima civitas* vocatur à Justino lib. 36. qui addit: *Nomen urbi à Damasco rege inditum.* Verùm hic *Damascus* ab aliis *Damas* vocatur. Etymologicum magnum: Δαμασκός, πόλις Συρίας παρὰ τὸν Ἀντιλίβανον. Εἴρηται ὅτι Δαμᾶς γηγενὴς μετὰ Διονύσου, ἐκεῖσε σκηνὴν πεπηγμένος, ἱδρύσατο ἐκεῖ Συρίας Θεῷ ξόανον. Vide Voss. ad Just. Hodiè *Scham* Turcis dicitur, teste Leunclavio, quorum subest dominio ab 150. an. cùm antea pareret Sultano Ægyptiaco. Media sedet inter Hierosolymam ad aust. & Antiochiam ad Bor. 240. m. p. ab Aleppo in aust. Long. 69. 00. Lat. 33. 00.

Damascenus, ager Cypri. Ovid. Met. 10.

Est ager, indigenæ Damascenum nomine dicunt.

Damasippus, vir ignobilis apud Rom. qui nobilissimos cives, qui partibus Syllanis faverant, inter victimas tanquam belluas enecavit, nec non Arvinæ Tribuni Plebis truncum in sublime elatum per ora vulgi deferri jussit, tandem a Victore Syllâ obtruncatus.

Damasippus, histrio, cujus meminit. Juven. Sat. 8.

Consumptis opibus vocem Damasippe locasti
Sipario, clamosum ageres ut Phasma Catulli.

Damasippus, signorum & vasorum antiquorum mercator apud Serm. Sat. 3.

Insanit veteres statuas Damasippus emendo.

Ubi Lambinus eundem esse suspicatur de quo Cic.

epist. lib. 7. ad M. Fab. Gallum, qui mandato Ciceronis quædam ei signa emerat, haud illi grata, *Bacchas* nempe, & *Martis* signum. Verba ejus apponam. *Sed tamen si ista mihi sint habenda, certiorem velim me facias, ubi sint, quando arcessantur, quo genere vectura, si enim Damasippus in sententiâ non manebit, aliquem Pseudamasippum, vel cum jacturâ reperiemus.*

Damastes, Sigeensis, Hellanici antiqui (erat enim & Hellanicus junior Grammaticus Ptolemæi Aristarchi Præceptor, teste Suidâ in Ἀνδοκύδης, & Πτολεμαῖος) discipulus tempore Herodoti paulò ante bellum Peloponnesiacum Olymp. 87. 2. inchoatum floruit, juxtâ Dionys. Halicarn. lib. de *Thucyd. charact.* & Suidam in Δαμάστης. Ejus meminêre Strabo lib. 14. Val. Max 8 13. Plut. in Camillo, & Steph. in Ὑπερβόρεοι; Necnon Rufus Avienus in orâ maritimâ. *Quin & Damastes nobili natus Sige.* Reliquit inter alia librum περὶ Ποιητῶν καὶ Σοφιστῶν teste Suida; nisi juniori cuidam potiùs hic liber tribuendus erit. Diversus ab hoc est Democriti Philosophi, & Herodoti frater apud Suid. in Δημόκριτος; qui *Damasus* dicitur Plinio 18 35. Laërtio lib. 9. in *Democrito*, & Hesychio Milesio in *eodem*. In quo latens mendum alii jamdudum observarunt. Vossius.

Damasus, poëta Hispanus, qui floruit temp. Eutropii & Orosii: Hic creatus Pont. Rom. complures Hymnos scripsit. Vide Suidam. Contentionem inter eum & Ursinum de Papatu sic describit gravissimus scriptor. Am. Marcellinus lib. 27. *Damasus & Ursinus* suprà humanum modum ad rapiendam Episcopalem sedem ardentes, scissis studiis asperrimè conflictabantur, adusque mortis vulnerumque discrimina adjumentis utriusque progressis: quæ nec corrigere sufficiens Juventus, nec mollire, vi magna secessit in suburbanum; & in concertatione superaverat Damasus, parte, quæ ei favebat, instante. Constatque in Basilicâ Sicinini ubi ritus Christiani est conventiculum, uno die cxxxvii. *reperta cadavera peremptorum.* Hæc Ammianus. Subdit autem, *Neque ego abnuo ostentationem* rerum considerans urbanarum, hujus rei cupidos, ob impetrandum quod appetunt omni contentione laterum jurgari debere, cùm id adepti futuri sint ita securi, ut ditentur oblationibus matronarum, procedantque vehiculis insidentes, circumspectè vestiti, epulas curantes profusius, adeò ut eorum *convivia Regales superent mensas.* [Hoc autem non fecerunt Petrus Paulusve] *Qui* esse poterant beati revera si magnitudine Urbis despecta quam vitiis opponunt, ad imitationem Antistitum quorundam Provincialium viverent, quos tenuitas edendi potandique parcissimè, vilitas etiam indumentorum & supercilia humum spectantia Perpetuo Numini, verisque ejus cultoribus ut puros *commendant & verecundos.*

Damianus, Ephesius, sophista nobilis circa M. Antonini Imp. tempora, divitiis ac potentia inter suos præditus, viros doctos liberalitate prosecutus est. Philostratus in Sophistis.

Damis Assyrius. Hic Ninum veterem incoluit, quò ad eum Antiochiâ venit Apollonius Tyaneus; Isthâc occasione Apollonio usus est familiariter, posteaque scriptis consignavit sermones, & vaticinia. Stylus erat minus laudabilis; quippe hominis Assyrii, inter Barbaros instituti: sed tamen ea quæ vidisset, atque audisset, commodè satis scribere potuit. Auctor Philostratus lib. 1. de V. Apollon. & ex eo Suidas in *Damis*. Mem. ejus quoque Euseb. contrà Hieroclem Vossius.

Damocles, unus ex assentatoribus Dionysii Siciliæ tyranni. De quo historiam sequentem narrat Cic. Tuscul. 5. *Cùm quidam ex Dionysii assentatoribus Damocles commemoraret in sermone copias ejus, opes, majestatem, dominatus, rerum abundantiam, magnificentiam ædium regiarum, negaretque unquam beatiorem quenquam fuisse. Visne igitur*, inquit, *ô Damocles, quoniam hæc te vita delectat ipse eandem degustare, & fortunam experiri meam? cùm se ille cupere dixisset, collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo textili stragulo, magnificis operibus picto: abacosque complures ornavit argento, auroque calato. Tum ad mensam eximiâ formâ pueros delectos jussit consistere, eosque ad nutum illius intuentes diligenter ministrare. Aderant unguenta, coronæ; incendebantur odores, mensa conquisitissimis epulis extruebantur. Fortunatus sibi Damocles videbatur. In hoc medio apparatu fulgentem gladium e lacunari setâ equinâ appensum demitti jussit, ut impenderet illius beati cervicibus. Itaque nec pulchros illos administratores adspiciebat, nec plenum artis argentum nec manum porrigebat in mensam: jam ipsæ defluebant coronæ: denique exoravit tyrannum, ut abire liceret, quod jam beatus nollet esse.* Horat. Carm 3. Od. 1.

Districtus ensis cui super impiâ
Cervice pendet, non Siculæ dapes
Dulcem elaborabunt saporem,
Non avium citharæque cantus
Somnum reducent.

Damnonii, pop. Albionis, ubi nunc Comit. Devoniæ. & Cornubiæ. Eorum urb. fuêre Isca *Exeter*, Voliba *Falmouth*, & Uxella *Lestuithiel*.

Damnonium, quod & Ocrinum promont. Albionis in Cornubia, ad occid. *the Lizard point* Camdeno 12. mill. à Monte S. Michaelis in aust. & 17. à Bolerio in Eurum.

Damocrita, matrona Romana, Alcippi civis clarissimi uxor, quæ cùm virum ab iis qui contrarias in Rep. partes favebant, in exilium actum sequi prohiberent, filiæque jam viro maturæ edicto publico nubere prohiberentur, ne ex iis quispiam Alcippi ultor nasceretur; concepit animo facinus suprà omnem muliebrem audaciam. Nam cùm ex more fœminæ primariæ noctu sacrorum causâ convenissent, Damocrita à filiabus adjuta, magnam vim lignorum, quæ ad sacrificia parata erant, ad fores congessit, ignemque injecit. ut intus omnes exureret. Accurrentibus deinde auxilio viris, illa filias primùm, deinde seipsam interfecit. Plut. in Paral.

Damocritus, historicus, geminum opus conscripsit, unum de instruendis aciebus, alterum de Judæis, in quo prodidit eos caput asini adorare solitos fuisse, etiam septimo quoque anno peregrinorum aliquem, quem cepissent, sacrificasse, carne ejus minutatim dissecta. Suidas.

Damon, & *Pythias*, Pythagoræi, hoc animo (inquit Cicero) inter se fuerunt, ut cùm eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinasset, & is qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandorum suorum causâ postulasset, vas factus sit alter sistendi ejus, ut si ille non

reverse

revertisset, moriendum esset ipsi, qui cùm ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus, petivit ut se ad amicitiam tertium adscriberent. Vide Val. Max. De Amicitiâ.

Damon, Cyrenæus de Philosophis monumentum ingenii sui consignavit, ut constat ex Laërtio in Thalete. Vide Voss. Hist. Gr. 3. p. 351.

Damophila, Græca mulier, uxor Pamphili, socia Sapphûs poëtriæ, poëmata multa conscripsit, partim amatoria partim in Dianæ laudes. Philostr. in vitâ Apollonii.

Damophilus, sophista quem nutrivit Julianus Consul, sub M. Antonino, scripsit ad Lollium maximum de vitâ priscorum, & quædam alia. Suidas. Item plastes quidam ac pictor. Plin 35.12.

Damostratus, Philosophus, scripsit de piscibus libros 20. Suidas. Halieuticon quoque ejus meminit Ælianus lib. 13. cap. 21. Item lib. 15. & 9. adhuc cap. 19. ejusdem libri, ubi & de eo sic scribit: Καὶ λέγει Δημόστρατος, ἀνὴρ ὃς καὶ τοῦτο λέγει τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης τῆς βουλῆς γενόμενος, καὶ ὕπατος διὰ τοῦτο ἤδη τετιμημένος ἱερεύς. Δοκεῖ δέ μοι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτικῆς ὡς ἄκρον ἐλάσας, καὶ ὅσα ἔγνω, εἰπεῖν καλῶς.

Damoxenus, Atheniensium Comicus, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur ab Athenæo, & Suidâ.

Danaë, filia Acrisii, regis Argivorum. qui cùm oraculo monitus esset, fore, ut a nepote occideretur, filiam munitissimæ turri inclusit: cujus amore captus Jupiter in imbrem aureum se convertit, & per tegulas in puellæ gremium se dimisit. Quo ex coitu illa gravida effecta Perseum peperit. Quamobrem indignatus Acrisius, filiam unà cum recens nato nepotulo arcæ includi jussit, atque in mare projici. Verùm id longè aliter cecidit. Nam arca ad Dauniæ litus delata à piscatore reperta est, in quà cùm Danaën cum filio reperisset, utrumque Pilumno regi obtulit. qui cùm genus ac patriam ejus didicisset, Danaën quidem in uxorem duxit, Perseum verò Polydectæ Seriphi ins. regi educandum tradidit, qui postea adultus, cùm Argos venisset, Acrisium avum, ostenso Medusæ capite in saxum convertit. Ovid. Met. 4.

———Neque enim Jovis esse putabat
Persea, quem pluvio Danaë conceperat auro.

Fabulam explicat Horatius lib. 3. Carminum.

Inclusam Danaën turris ahenea.
Robustaque fores, & vigilum canum.
Tristes excubiæ munierant satis
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acrisium virginis abditæ
Custodem pavidum Jupiter & Venus
Risissent. fore enim tutum iter & patens
Converso in pretium Deo.
Aurum per medios ire satellites
Et perrumpere amat saxa potentius
Ictu fulmineo. ———

Lepidum etiam extat epigramma Pauli Silentiarii Antholog lib. 7.

Χρύσεος ἀψαύστοιο διέτμαγεν ἅμμα κορείης
Ζεύς, διαδὺς Δανάας χαλκελάτους θαλάμους.
Φημὶ λέγειν τὸν μῦθον ἐγὼ τάδε, χάλκεα νικᾷ
Δάπεδα καὶ δεσμοὺς χρυσὸς ὁ πανδαμάτωρ.
Χρυσὸς ὅλους ῥυτῆρας, ὅλας κληῖδας ἐλέγχει
Χρυσὸς ἐπιγνάμπτει τὰς σοβαροβλεφάρους:
Καὶ Δανάας ἐλύγωσεν ὅδε φρένα, μή τις ἐραστὴς
Λισσέσθω Παφίαν ἀργύριον κατέχων,

Danaus, Ægypti frater, Argivorum rex, qui, Schenelo rege expulso, Argos tenuit, ibique quinquaginta annos regnavit. Ab eo Græci *Danai* dicti, literas Græcas repetisse dicitur. Vide *Belides*.

Dani, pop. fuêre aliàs valdè extensi, utpote qui Angliam & Scotiam pluries devastarunt, & etiam ipsis potiti sunt per aliquot annos. Eorum regnum nunc *Dania* dicitur, eratque divisum antea in 3 partes, nempe in Cimbricam Chersonesum, ubi Jutia Septentrionalis & Meridionalis, & Holsatia, Provinciæ satis amplæ; in insulas, ubi Zelandia, Fionia, Laplandia, Falstria, Langelandia, Boringia, & aliquot aliæ min. notæ; & in Scaniam, ubi provinciæ, Scania propria, Blescingia, & Hallandia. Nunc autem angustioribus restringitur limitibus, cùm Scania, Blescingia, & Hallandia in Suecorum potestatem devenerint ante paucos annos. Habet ad Aust. Germaniam versùs Holsatiam; sed in al. partibus circumcingitur mari Germanico Balticorum. Ejus primaria urbs & regia est Hafnia, ad Sundicum fretum sita. Subsunt etiam regi Daniæ, regnum Norvegiæ, Islandia ins. Schetlandicæ ins. & ora litoralis Groenlandiæ.

Urbes Daniæ clariores:

Aelburgum Cimbricæ, *Aelburg*.
Athusia Cimbricæ, *Arhusen*.
Calmaria Scaniæ, *Calmar*. nunc Sueciæ.
Coldinga Cimbricæ, *Koldingen*.
Corona Scaniæ, *Landscroon*. nunc Sueciæ.
Elsenoria Silandiæ, *Elseneur*.
Elsingoburgum Scaniæ, *Elsingburg*. nunc Sueciæ.
Haldersleben Cimbricæ, *Haldersleben*.
Hafnia, Acad. & Regia Silandiæ, *Copenhaghen*.
Lundis Scaniæ, *Lunden*, *Lund*, nunc Sueciæ.
Malmogia Scaniæ, *Elbogen*, nunc Sueciæ.
Nicopia Cimbricæ, *Nicoping*.
Ottonium Fioniæ, *Odensee*.
Ripæ Cimbricæ, *Ripen*.
Ricopinga Cimbricæ, *Rincoping*.
Rhoschildia Silandiæ, *Roschilt*.
Slesuicum Cimbricæ, *Schlesvvick*.
Varemburgum Silandiæ, *Warburg*.
Vensilla Cimbricæ, *Wensyssel*.
Vibogria Cimbricæ, *Wiburg*.

Daniel, propheta, quem Præpositus Eunnchorum Nabuchodonosor, vocavit *Baltasar*, Dan. cap. 1. De vitâ rebusque gestis ejus scripserunt ex antiquis Josephus lib. 10. cap. 14. Epiphanius de vitâ & interitu Prophetarum cap. 10. Dorotheus in Synopsi cap 17. Isidorus de vita & obitu Sanctorum cap. 40. aliique. Vide Sanctium Prolegom. in Danielem.

Dantiscum, Poloniæ op. ad Vistulam flu. advectis mercibus clarum, & opulentum, vulgò *Dantzig*. Malè, inquit Ferrarius, à Stephano in Poloniâ collocatur. cùm sit urbs ac emporium Prussiæ. Vocatur & Gedanum. Long. 41.30. Lat 54.10.

Danubium, apud Stephanum corruptè legas pro *Lanuvium*.

Danubius, fluvius, si quis alius, veterum atque recentiorum

riorum Græcorum, Latinorumque literis, monumentisque valdè celebratus, ita ut Eratosthenes & Apollodorus lib 2. de navibus, meritò poëtarum, philosophorumque principem Homerum reprehendisse videantur, quòd cùm plurimos fluvios, qui Oceano immerguntur, commemoret, hunc silentio prætermiserit. Meminit verò illius Hesiodus in Theog.

Στρύμονα. Μαίανδρόν τε καὶ Ἴστρον καλλιρέεθρον.

Duo illius præcipua sunt nomina, unde Ovid. lib. 1. Pont. *binominem* vocat.

Stat vetus urbs ripa vicina binominis Istri.

Ea autem sunt *Danubius* & *Ister*, quæ licèt ambo nomina universo fluvio à capite usque ad finem ab authoribus tribuantur, tamen quibusdam in locis magis versùs fontes *Danubius*, in aliis magis versùs ostia vergentibus *Ister* nominata. Hinc Mela. *Alio, quam desinit, nomine exoritur. Nam per immania* (loca sc.) *magnarum gentium diu Danubius est, deinde aliter appellantibus incolis; Ister fit.* Strabo etiam lib. 7. superiores illius partes versùs fontes, usque ad præcipites ejus decursus, quos catarractas vocant, *Danubium* scribit vocari. quæ maximè per Dacorum agrum delabuntur; alias verò inferiores usque in Pontum per Getas, *Istrum*. Huic suffragatur Ptolemæus, qui ad Axium usque Mysiæ infer. civitatem ubi ejus sunt catarractæ, *Danubium* inde verò ad illius usque ostia, *Istrum* scribit appellari. Plinius: *Primò Danubius, ubi primum Illyricum alluit, Ister dicitur.* Quin & Appianus in Illyricis, iis in locis, ubi Savus Istrum influit, Danubium, nec multis deinde inferiùs elapsum uberioribus aquis, pro Danubio *Istri* nomen assumere testatur. Antiquitùs, teste Stephano, hunc fluvium *Matoam* Scythæ appellarunt, quæ vox Græcè reddita *ἄπιον*, h. e. *innoxium* sig. propterea quod crebertimè illum licèt trajicerent, nihil tamen quicquam damni acciperent. At verò cùm semel in ejus trajectu, damnum quoddam fecissent, mutato nomine *Ἀάπτον*, sive *Δάπτον* vocabant, quod nomen *calamitatis authorem* significat. Hæc Stephanus. Quæ opido quàm fabulosa, atque falsa. Cato in *Originibus à Danis* ejus accolis sic dictum fuisse testatur. Nonnulli, teste Francisco Irenico : illum à sono hoc nomen (quasi dicas *Tonnavv*) sortitum esse volunt. Hinc forsan Mantuanus *sonantem*, & Bartholinus *undisonantem* appellant. Rhenanus ac Vadianus *Danubium* existimant dici quasi *Abnobium*, seu *Abnovium*, à monte *Abnoba*, unde eum nonnulli oriri contendunt. Hanc conjecturam probabiliorem facit priscum vocabulum vernaculum *Abnavv*, cui Germani D. literà articuli loco additâ, *Danavv* vulgò, quod nomen hodiè obtinet, nominarunt, pro *die Abnavv*, collisione literarum Germanis usitatâ. Denique Isidorus Danubium vocari dicit à nivium copiâ, quibus maximè augetur, quasi dicas *Danivium*. Et certè Herodotus quoque lib. 4. crebriores apud Danubium nives quàm pluvias esse dicit. Ortum ejus quod attinet, plurimæ de illo sunt authorum sententiæ : Eratosthenes ac Scymnus in desertis locis illius fontes esse tradiderunt, qui certè minimè à vero videntur aberrasse, quippe cùm loca illa, in quibus fontes illius à plerisque recentiorum demonstrantur, olim inculta, horrida, atque deserta fuerint. Apollonius lib. 4. ex Riphæis & Hyperboreis montibus illum vult promanare.

——Πηγαὶ γὰρ ὑπὲρ πνοιῆς Βορέαο

Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσιν ἀπόπροθι μορμύρουσιν.

Strabo lib. 7. illum ab extremis Germaniæ partibus ab occasu, non procul à sinu Adriatico, 1000. circiter stad. intervallo, originem suam habere testatur. Hinc Mela illius fontes in Germaniâ aperiri, & Solinus illum Germanicis jugis oriri scripsit : Sen. 4. Nat. Qu. falsò nonnullos philosophos tradidisse dicit Danubii ignotos fontes esse : Nam *caput ejus*, inquit, *in Germaniâ comperimus*. Idem tamen fluvius rectè & Germaniæ ortûs nimirum sui ratione itemque Scythiæ, finis atque exitûs respectu, adscribitur. Hinc Lucanus :

——Massagetas Scythicus non alligat Ister.

Herodotus lib. 4., cum ex Celtarum urbe Pyrrhenâ *Πυρήνης*, oriri scribit. Hos Celtas autem extrà Columnas Herculis Cynesiis finitimos, omnem in Europâ ad occasum habitantium post Cynetas postremos esse dicit. Aristoteles illum ferè secutus lib. 1. Meteor. cap. 13. (ubi ostendit maximos fluvios ex maximis oriri montibus) Istrum *ἐκ τῆς Πυρήνης*, i. e. Pyrenæo monte, originem suam trahere testatur. Nicephorus Gregoras ex iisdem Alpibus ex quibus Rhenus illum irrumpere tradit. Ælianus de Animal. 14. 23. sub radices Alpinorum montium versùs Boream, sub Ursâ Europœorum Istrum fluvium maximum ortum suum habere testatur, ubi gens rei equestris perita habitet. Quorum sententias expendentem vide Guid. Stukium ad Arriani Periplum, pag. 164. &c. Atque hactenus de Danubii Fontibus in genere. Ad specialiores jam deveniamus. Aristoteles in lib. Admirabilium, Istrum *ἐκ τῶν Ἑρκυνίων καλουμένων δρυμῶν* fluere testatur. Strabo lib. 4. Istri fontes juxtà Suevos & Hercyniam sylvam esse tradit, Idem habet lib. 7. Elegans extat Ausonii epigramma gratulatorium de fonte Danubii per Valentinianum & Gratianum reperto, occasione victoriæ cujusdam de Alemannis.

Danubius, penitus caput occultatus in oris
Totus sub vestrâ jam ditione fluo.
Quâ gelidum fontem mediis effundo Suevis,
Imperiis gravidas quâ seco Pannonias,
Et quâ dives aquis Scythico solvo ostia Ponto
Omnia sub vestrum flumina mitto jugum.

Claudianus :

——Sublimis in Arctos
Prominet Hercynia confinis Rhætia silva,
Quæ se Danubii jactat, Rhenique parentem
Utraque Romuleo prætendens flumina regno.

Ammianus Marcellinus lib 22. *Amnis verò Danubius oriens propè Rauracos montes, confines limitibus Rhæticis per latiorem orbem pretensus, ac sexaginta navigabiles penè recipiens fluvios*, &c. Plin. 4. 12. *Ortus in Germania jugis montis Abnobæ ex adverso Raurici Galliæ opidi multis ultrà Alpes millibus*, &c. Tacitus quoque, *Ex molli & clementer edito montis Arbonæ jugo* Danubium ortum suum habere testatur. Hinc Dionysius quoque Halicarn. *Arbonam* montem *Istri patrem* appellat secundùm interpretes Latinos. In Græco enim nil tale legitur. Marcianus Capella : *Hister*, inquit, *fluvius ortus in Germaniâ de cacumine montis ad novem sexaginta amnes assumens, etiam Danubius vocatur.* Ubi Rhenanus pro *ad novem*, *Abnovam* legendum esse acutè, rectèque tradit. Progressum ejus quod spectat, incredibile dictu est quàm longinquum per innumeras

ras gentes; regionesque cursum conficiat. Herodotus lib. 4. Post ortum suum, inquit, totam emensus Europam, ex adverso Scythiam ingreditur. Hinc Tacitus illum *plures populos adire*, Marcellinus *per latiorem orbem protendi*. Mela *per immania gentium delabi* testantur, antequam in Euxinum perrumpat. Val. Flaccus lib. 8.

Torvus ubi & ripâ semper metuendus utrâque
In freta per sævos Ister descendit alumnos.

Arrianus lib. 1. de Gestis Alexandri Magni: Ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτῴων τελευτῶσα ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον οὐδὲ καὶ πλείστην γῆν ἐπεξερχόμενον, καὶ ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείργοντα, τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσι. Vide Eust. in Dionys. ubi omnium diligentissimè nationes per quas Ister labitur, commemorat. Fuit hic flu. secundùm communem omnium ferè scriptorum sententiam Imperii Romani limes atque terminus. Ejus rei testes sunt Appianus Alexandrinus, Dio Cassius, Varro ac Sallustius. Seneca lib. 4. Nat. Qu. *Medius inter pacata & hostilia fluit Danubius & Rhenus, alter Sarmaticos impetus cohibens, alter Germanos, avidam gentem belli repellens.* Idem testatur Gellius lib. 10. cap. 7. Quo alludit Ovidius lib. 2. Trist.

Ne timeam gentes, quas non benè summovit Ister.
Danubii mediis ne prohibentur aquis.

Idem ibidem:

Hactenus Euxini pars est Romana sinistri.
Proxima Bastarnæ Sauromatæque tenent.
Hæc est Ausonio sub jure novissima.

Sidonius Apollinaris Paneg. ad Majoranum Aug.

Illic aggrederis, quo in nullus tempore nostro
Augustus potuit, rigidum Septemplicis Istri
Agmen in arma rapis. ———

Egimus huc usque de Danubii nomine, ortu ac progressu; proximo in loco de quantitate ejus agendum est: Ab initio ortûs sui perquam est exiguus, ita ut quemadmodum Cuspinianus inquit, & Stuckius ipse vidit, vix sit anseribus navigabilis. Hinc Arrianus quoque lib. 8. duobus in locis, nec non Ælianus verissimè *fontem* illius *parvum* dixerunt esse, & Ausonius hunc pariter atque Rhenum *fontes breves* appellat. At verò paulatim aliis, atque aliis allabentibus auctus fluminibus, mox in immensam magnitudinem excrescit. Herodotus lib. 4. Omnium quos ipse quidem novit, maximum illum sibi videri ait. Unde Arrianus ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον vocat. Et Ælian. lib. 14. de Anim. Εὐρωπαίων ποταμῶν μέγιστος Ἴστρος. Idem plures alii testantur. Cum verò tres sint quantitatis dimensiones, longitudo sc. latitudo & profunditas, secundùm illas omnes Danubium cæteris Europæ fluviis antecellere plerique scriptores tradunt. Quoad *latitudinem* εὐρὺς ab Appollonio, *latus* ab Ovidio, quasi κατ' ἐξοχὴν appellatur. Sic enim ille Trist. lib. 5.

Latus ubi æquoreis Ister adiitur aquis.

Quare & Oppianus 1 κυνηγ.

Ἴστρῳ ἐπ' εὐρὺ ῥέοντι κνάπτει πεδίον τε...

Illius præterea *longitudinem* a fontibus usque ad ostia Jornandes mille duccentorum milliarum passuum esse colligit. Denique ejusdem *profunditatem* idem Jornandes pluribus in locis 200 pedum esse ait. Unde non immeritò ab Apollonio βαθύς, & ab Horatio lib. 4. Carm. κατ' ἐξοχὴν *profundus* dictus est:

Non qui profundum Danubium bibunt
Edicta rumpent Julia.

Hinc Pindarus in Olymp. Od. 3. Ἴστρου ἀπὸ σκιερᾶν παγᾶν, ubi Smidtius commentator *fontes Istri umbrosos* à poëtâ appellari putat propter profunditatem. Quamvis meliùs hoc dici poterit respectu oleatum, vel oleastrorum copiosè ibi nascentium, ut etiam ipse ibidem rectè annotavit, unde Lycophron *niger* dici: Υἱὸς μελαμβὸς Ἴστρον. Herodot. lib. 2. illum dicit Nilo comparari, & Mela soli Nilo Danubium cedere testatur. Idem senserunt Jornandes & Claudianus, cui *ingens* vocatur. Quibus astipulatur Ausonius:

Illyricis regnator aquis, tibi, Nile, secundus
Danubius latum profero fonte caput.

Alii tamen Istrum Nilo magnitudine haudquaquam cedere existimarunt. Ovidius de Trist.

Ipso papyrifero qui non angustior amne
Miscetur vasto multa per ora freto.

Idem in Ponticis:

Innumerisque alii, quos inter maximus, amnes
Cedere Danubius se tibi Nile, negat.

Scaliger de re Poëticâ: *Lucanus verò*, inquit, *insanit in alia collatione (Danubium sc. comparans cum Pado.)*

Nec minor hic Istro, nisi quod, dum permeat orbem
Ister casuros in qualibet æquora fontes
Accipit & Scythicas solus non exit in undas.

Jam de *Qualitate* aquæ Danubii pauca dicemus. Eum verò lactis diluti sive seri colore esse, etiam quâ parte Vindeliciam & Noricum à Germaniâ dividit, testis est Agricola lib 1. de naturâ eorum quæ effluunt è terrâ. Virgilius Georg. 3. *turbidum* vocat:

Turbidus & torquens flaventes Ister arenas.

Seneca *torrentem*:

———*Properatque torrens*
Ister, & junctos vetat esse pontes.

Aquam illius ad potandum pariter, atque balneandum suavem, utilem ac salubrem esse inter omnes ferè constat. Pisces quoque optimos ac plurimos alit. Ælian. de Anim. 14. 23. Τίκτεται δὲ οὗτος ἰχθύων γένη διάφορα. Eorum autem quosdam esse mortiferos author est Plinius lib. 31. cap. 2. Præterea Danubius congelationibus vehementer obnoxius est, ac proinde Ovid. 2. Pont. *gelidum* vocat:

Accipe colloquium gelido Nasonis ab Istro.

Idem lib. 3.

Et coit astrictis Barbarus Ister aquis

Idem in Ibin:

Dum tepidus Ganges, frigidus Ister erit.

Idem alibi:

Quaque aliæ gentes, ubi frigore constitit Ister,
Dura meant celeri terga perennis equo.

Plinius in Panegyrico: *Cùm Danubius ripas gelu jungit, auratu, que glacie ingentia tergo bella transportat.* Unde a Nonno in Bassaricis ὑγροπαγὴς *ex humido compactus* dicitur. Martialis:

Et ungularum pulsibus calens Ister.

Jam postremò de Danubii exitu ac ostiis paucula sunt dicenda. Et hic, inquit Stuckius, duæ sunt opiniones

Alii enim illum in duo maria, Ægæum & Ponticum, alii verò in Ponticum tantùm exire voluerunt. Plures prioris sententiæ authores enumerat Stuckius. Duos tantùm hic in medium proferam, Lucanum sc. & Val. Flaccum. Prior lib. 2.

——— Scythicas exit non solus in undas.

Atqui τὸ non *solus* ibi referri debet ad fluvios illos, quos secum in Pontum defert Ister, non ad Pontum ipsum. Posterior lib. 8.

——— Inde sequemur
Ipsius amnis iter, donec nos flumine certo
Perferat, inque aliud reddat mare.

Verùm hanc sententiam Plinius ceu falsam rejicit lib. 3. cap. 23. *Nullus ex Danubio amnis in mare Adriaticum effunditur.* Plerique itaque Istrum in solum Ponticum mare sentiunt evolvi. De numero autem, nominibus, atque etiam situ ac ordine ostiorum non minùs quàm de illius fontibus variæ admodum sunt ac discrepantes authorum sententiæ. Nam quoad numerum alii quinque illius ostia tradunt. Arrian. lib. 1. Ἐς τὸ ἐσβολὰς ἴσω ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα εἰς τὸ Εὔξεινον Πόντον. Incertus author. Ὁ δὲ Ἴστρος ποταμὸς ὁ καὶ Δανούβιος καλούμενος κατέρχεται ἀπὸ τῆς Ἑσπερίου τόπου τὴν ἐκβολὴν πέντε στόμασι ποιούμενος. Dionysius vers. 398.

Ῥῶν δ' ἑξείης ἑλίσσεται ἱερὸς Ἴστρος,
Ἴστρος ἐς ἀντολίην τετραμμένος ἄγχι θαλάσσης
Εὐξείνου, τόθι πᾶσιν ἐρεύγεται ὕδασιν ἄκρον
Πεντάπεροις στοχοῖσιν ἑλισσόμενος περὶ Πεύκην.

Claudianus in Stilicone.

Alii verò 6. verbi gratiâ, Plinius, Tacitus ac Ptolemæus. Reliqui autem ac plerique septem, ut Strabo qui ἑπτάστομον vocat. Ovidius 3. Trist.

Solus ad ingressus missus septemplicis Istri,
Parrhasiæ gelido Virginis axe premor.

Val. Flac. lib. 4.

Non septemgemini memorem quas exitus Istri
Quas Tanais, flavusque Lycos, Hypanisque Melasque
Addat opes. Idem lib. 8.
Haud procul hic ingens Scythi ruit exitus Istri
Fundere non uno tantum quem flumina cornu
Accipimus, septem exit aquis, septem ostia pandit.

Lucanus *multifidum* appellat lib. 2.

——— Et barbara Cone,
Sarmaticus ubi perdit aquas, sparsamque profundo
Multifidi Peucen unum caput abluit Istri.

Et hanc ob causam Nilo comparatur. Hinc Mela: *Danubius eorum fluminum, quæ in nostrum mare desinunt, tantùm Nilo minor, totidem quot ille ostiis sed tribus tenuibus, reliquis navigabilis effluit.* Hæc diversitas autem opinionum inde evenit, quòd quintum & sextum ostiorum Danubii languidiora sint cæteris, septimum verò ut Solinus, Isidorus, & plerique alii tradunt, pigrum est ac palustre, non dignum ut amni comparetur. Plinius tamen sex vastis fluminibus illum in Pontum fluere testatur. Verùm de horum ostiorum situ ac nominibus vide Guil. Stuckium ad Arriani periplum, pag. 185 &c.

Danum Angliæ op. Anton. *Dancaster* Camdeno.

Daphitas, Grammaticus qui in Thorace monte cruci affixus est, quòd reges maledicis carminibus incesseret.

Daphne, Penei sive Ladonis flu. filia, quæ cùm Apollinis vim effugere non posset, implorato paterni nominis auxilio in laurum commutata est. Ovid. 1. Met. *Laurum* Daphne fig. ac fingitur Penei flu. filia, eò quod ripæ ejus lauro abundant; tum amata ab Apolline, quia hæc arbor præbet medicinæ magnum usum; estque spectatissima apud Delphos, ubi Apollo colebatur. Ipsius verò Daphnes in arborem semper virentem commutatio, docet immortalem gloriam esse paratam virginibus pudicitiam conservantibus.

Daphne, castrum fuit Mœsiæ secundæ (*munimentum* vocat Amm. lib. 27.) quod Constantinus Maximus adversùs Gothorum excursus ædificavit, teste Procopio lib. 4. de operibus Justiniani. Unde in nummis Constantini CONSTANTIANA DAFNE dicitur, teste Occone & Goltzio. Ab eodem castro dicti sunt Balistarii Dafnenses, & Constantini Dafnenses inter militares numeros, qui magistro militum per Thracias obtemperabant, ut legitur in Imperii Notitiâ. Procopius quidem hoc castrum in adversâ Danubii ripâ collocare videtur ex adverso Transmarisçæ castelli. Sic enim ait Μετὰ τὸ Κύστης τὸ Τρασμαρισκαίας ὀχύρωμά ἐστι, ὅπερ καλαιοπρὶν ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπείρῳ Κωνσταντῖνος φρούριον ἐκ ἀπημελημένον ᾠκοδομήσατο Δάφνην ὄνομα ———

Daphne, Straboni nemus apud Antiochenses. Capitolinus in M. Antonino. *In deliciis apud Antiochiam & Daphnen vixit.* Quod autem in Italiâ Baiæ, ad Alexandriam Canopus, id erat in Syriâ suburbium Antiochiæ Daphne. Locus ita infamis voluptatibus, ut modestioribus ac frugi propè inaccessum scribat Chrysostomus Serm in Babylam martyrem Εἶδες, inquit, τὸ χωρίον ὑπὸ τῆς τῶν ἀσελγῶν τυραννούμενον καὶ κινδυνεῦον ἄβατον εἶναι τοῖς σωφρονεστέροις, καὶ ἐπιεικῶς βουλομένοις βιῶν. Quem locum imitans Sozomenus: Τῷ ἀσώτῳ τῇ Δάφνῃ ἐπιεικέσιν πῶς ἐπιεικέσιν σχεδὸν ἐνομίζετο. Natum ex eo proverbium, *Daphnicis moribus vivere*, quod de luxuriâ diffluentibus usurpabant: ut Marcus Antoninus in Epistolâ, quam rescripsit Vulcatius, qui etiam narrat edictum aliquando à Cassio, *ut si quis cinctus apud Daphnen inveniretur, discinctus rediret.* Erant sanè omnia ibi ad amœnitatem comparata: cœli aërisque temperamentum maximum; solum & naturâ & arte deliciis hominum τρυφητῶν accommodum. Sed duo fuêre imprimis quæ in admirationem & amorem Daphnes cunctos raperent, arborum embriferatum, & optimarum aquarum copia Procopius Persicorum lib. secundo Τότε μὲν ἐς Δάφνην ἀνέβη τὸ Ἀντιοχείας προάστειον Ἔνθα δὴ τό τε ἄλσος ἐν θαύματι μεγάλῳ ἐποιήσατο καὶ τὰς τῶν ὑδάτων πηγὰς, ἄμφω γὰρ ἀξιοθεάτω ἐπιεικῶς ἐστί.

Darbia, *Derbyshire*, Com Angliæ inter Nottinghamiam ad ort. Staffordiam ad occ. Leicestriam ad mer. & Eboracensem Com. ad Sept. In eo *Darbia* op. Com. caput, ad flu. Derventionem, 10. m. p. à Nottinghamiâ occ. 7. a Leicestriâ in Bor. 22. autem à Staffordia in ort. Long. 18. 58. Lat. 53. 27.

Dardanella, arces firmissimæ Turcarum, juxtà Hellespontum, olim Sestos & Abydos dictæ, in quibus tormenta inusitatæ amplitudinis mare abstergentia.

Darda-

Dardania, pars Mœsiæ super. ubi posteà Dacia mediterranea & nunc Servia versùs austr. Item reg. Asiæ in regno Trojano ad Boream Troadis, inter Hellespontum, & fontes Granici flu. ubi alias *Dardania* vetus op. ad fontes Simoentis 12. mill. à Troja in Bor. & Dardanium promont. med. inter Trojam & Abydum. *Dardaniæ artes* pro Magicis apud Colum. lib. 10. & Plin. Sed hoc proverb. a *Dardano* Mago ortum habet, non à Dardanis pop.

Dardanus, Jovis fil. ex Electrâ Atlantis filiâ. Ovid Fast.

Dardanon Electrâ quis nescit Atlantide natum?

Hic cùm Jasium fratrem interemisset, in Samothraciam fugit, posteà verò ad Asiam venit, locaque tenuit Hellesponto proxima, urbemque de nomine suo dictam condidit, regionemque totam *Dardaniam* nominavit, quam posteà *Tros* Erichthonii filius *Trojam* appellavit. Ab hoc Dardano originem duxit Priamus. Virg. Æn. 3.

Dardanus Iliacæ primus pater urbis & autor.

Dares, Phrygius, historicus, scripsit bellum Trojanum Græcè, in quo & ipse militavit, ut ait Isidorus. Captâ Trojâ cum Antenoris factione mansit, ut scribit Corn. Nepos, qui opus ejus è Græco in Latinum sermonem convertit, Sallustioque dicavit. Ita quidem vulgò creditum. Atqui scriptor est, in quo neque eruditionem, nec judicium, neque ullam elocutionis elegantiam invenias, ut nimis impudenter fecisse videatur, qui Corn. Nepotis nomē ementitus est, quasi infectæ versionis authoris. In enarratione totius historiæ ferè ubique abit ab antiquitate, pauca similia vero de suo adstruit, absurda & inconsequentia plurima, ut vel id quod de variis plurium annorum ac mensium induciis affingit, ut ad decennium perveniat. Nec quicquam in toto libello singulare, præter Theseidarum mentionem (quos unà cum Anio rem fumentariam curasse scribit) & ineptos illos Trojanorum, Græcorumque ducum ac mulierum formæ, morumque characteres, quibus similia deliramenta è Græcorum Neotericorum nugis ediderunt nuper viri docti. Item *Dares*, pugil apud Virgilium, ignavus quidem, sed ostentator maximus. Æn. 5.

Darius, Satrapas inter Persas nobilissimus, qui post mortem Cambysæ à nobilibus aliquot Persis adjutus, occiso Pseudosmerdi, Persarum regnum è Magorum manibus vindicavit, equique sui hinnitu declaratus, postquam 36. annos regnasset, Xerxen filium regni successorem reliquit. Latinè *coërcitor*. Herod. lib. 6. Δυνάται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν Δαρεῖος Ἑρξίης. Atqui apud Barn. Brissonium *coërcitus* perperam redditur. Ctesiæ Δαρειαῖος dicitur, quæ forma propiùs accedit ad Persicam *Darjaves*. Origo nominis à *coërcendo* vel *prohibendo* Nam in linguâ Persarum דריך est ἔρξις ut Scaliger notat. Atqui Hesychius: Δαρεῖος παρὰ Πέρσαις ὁ φρόνιμος, παρὰ δὲ Φρύγων Ἕκτωρ.

Darius, ultimus Persarum rex, qui Alexandri adolescentiam despectui habens, bello eum aggressus est, ab eoque, quamvis exiguis copiis tribus ingentibus prœliis victus, cum se fugâ victori eripere conaretur, à suis comprehensus est, ac trucidatus. Claudianus.

Darium manibus famulûm doluisse peremptum
Dicitur.

Templum Hierosolymitanum Judæis edicto suo restaurari permisit sumptibus propriis. Esdr. 1. 6.

Darnis, urbs Libyæ in Pentapolitanâ reg. Ejus mem. Itinerarium Antonini, & Ptolemæus, apud quem interdum *Dardanis* vitiosè perscribitur, proclivi errore, quem etiam apud Synesium deprehendas in Ep. 67. ad Theophilum Alexandrinum: Ἐν αὐλῇ γὰρ ἐκκλησίᾳ τῇ Ἐρυθραίων ὁ Δαρδανίτης, lege Δαρνίτης. Et paulò post: τὴν Δαρνίτου μερίδα. In actis Ephesini concilii similiter corruptum id nomen est, ubi Daniel quidam memoratur Episcopus *Dardaneos*. & *Dardania Libya*, & *Dardanorum*. Sed vera scriptura est *Darneos*.

Dascon, Siciliæ reg. Vide Cluver. de Sic. Ant. lib. 1. c. 13 & Boch. de Phœn. Col p. 556.

Datames patre Camissare, natione Care, matre Scythissâ natus fuit, vir fortissimus, maximique consilii omnium barbarorum, exceptis duobus Carthaginiensibus Hamilcare & Annibale, uti loquitur Corn. Nepos, apud quem vitam ejus sis pete.

Datismus, Datidis imitatio, dicitur de dictione pluribus verbis idem repetente & quidem γελοίως, proverbio sumpto à *Datide* quodam Persa, qui cum Satrapa esset in Græcia, Græceque loqui affectaret, dicebat: ἥδομαι, καὶ τέρπομαι, & χαίρομαι, *delector, gaudeo lætor*, pluribus super eadem re coacervatis synonymis, & Barbare posito χαίρομαι pro χαίρω, ingrato simul sono τῷ ὁμοιοκατάληκτον. Hunc *Datismum* Aristoph. in Pace, Δάτιδος μέλος vocat.

Daventria, *Deventer*, urbs Belgii inter Zutphaniam ad aust. & Zvvollam ad occ. 10. leuc. ab Ultrajecto in ort. Long. 27. 34. Lat. 52. 25.

David, i. e. *dilectus*, filius Isai, rex Judææ potentissimus, idemque propheta. 1. Reg. 17. De quo vide Joseph. Ant. 7. 12. & Suidam, qui sua hausit ex Josepho. Plurimus autem est in laudibus Davidis Euthymius Monachus Zygabenus Præf. Com. in Psalmos, quæ O utinam Græcè prostarent! uti etiam Enarrationes ejus in 4. Evangelia! O Mæcenates ubi gentium ævum agitatis?

Daulis, nympha, à quâ Daulidi urbi nomen, quæ *Daulia* Straboni ac Livio dicitur, & est urbs Phocidis in Achaiâ, olim sub ditione Terei regis Thracum, unde Philomela ab Ovidio *Daulias* dicitur, quod in hâc urbe in avem sui nominis fuerit conversa. Ovidius.

Deflet Threiciam Daulias ales Ityn.

Daulis, vel *Daulia*, urbs Phocidis in Achaiâ, à Delphis, 40. m. p. distans. Hinc *Daulius*. Ovid. 5. Met.

Daulia Threicio Phoceaque milite rura
Ceperat.

Inde *Daulia cornix* apud Zenodotum pro valdè garrulo. Hinc etiam Daulias. Ovid. Epist. ad [illegible]iam.

Deflet Threiciam Daulias ales Ityn.

Daunia, quæ & *Apulia Daunia*, nunc *La Capitanata* prov. regn. Neapolit. inter Aprutium ad occ. & Apuliam Peucetiam ad ort. Aufido flu. divisam, ad Bor. mari super. ad aust. Apennino M. definita.

Daunus, fil. Pilumni, & Danaes, Turni avus, qui in Apuliâ regnavit, à quo, ut quidam volunt, *Daunia* regio dicta. Alius ejusdem nominis, prioris fil. ex

Veniliâ sorore Amatæ Latini regis uxoris, qui Turnum suscepit.

Deba, pop. Arab. Sabæis proximi. per quos labitur flu. auri strigilem deferens, teste Strab. lib. 16. Hi à Propertio *Debata* dicuntur. lib. 4. eleg. 3.

Sive Eoa juvat. Debatarumque aurea ripa.

Debora, nutrix Rebeccæ, Gen. 35. Mulier item, quæ populo Judæorum aliquot annos præfuit. Jud. 4. Latinè *apis*. Nec tantùm judex erat, sed etiam prophetis. Uxor Lapidoth fuit. Eum Ebræi putant fuisse Baracum, in quo significatio fulguris; nec alienum ab eo vox לפיד quæ sæpè de fulgure usurpatur. Sed obstat huic opinioni, quòd Baracum aliunde advocavit; nam si maritus ejus esset, simul habitassent. Ideò in Midrash exponitur *mulier lychnaria*, quòd lychnos, i. e. לפידים conficeret ad usum sanctuarii. R. Salomo. R. David. Lyra.

December, mensis noster ultimus, Hebræis, כסליו *Cisleu*, Atheniensibus Ποσειδεὼν, in quo Saturnalia celebrare solebant cum Sigillariorum festo Romani Ovid. in Fast.

Acceptus Geniis illa December habet.

Horatius:

——*Age libertate Decembri*
Quando ita majores voluerunt, utere.

Martialis:

Otia dum medius præbet tibi grata December.

Ausonius:

Aurea nunc reducet Saturni festa December
Nunc tibi cum Domino ludere verna licet.

Vide *Saturnalia*. *Amazonius* appellatus est etiam hic mensis ab adulatoribus in gratiam Commodi Imper. teste Lampridio.

Decii, Romani fortissimi, tanta patriam charitate complexi, ut pro ejus salute se Diis manibus devovere non dubitarint. Pater quidem bello Latino; Filius autem bello Hetrusco; Nepos verò eo bello quod Pyrrhus pro Tarentinis gessit. Cic. 1. Divinat. Virg. Æn. 6. Juvenalis.

Pluris enim Decii quàm qui servantur ab illis

Propert. lib. 3.

At Decius misso prælia rupit equo.

Cicero in Catone: *Decii ad voluntariam mortem equos incitaverunt*. Sen. Ep. 68. *In medios hostes Decius concitato equo corruit*. Manilius lib. 1.

Certantes Decii votis similesque triumphis.

Dectadas à Parthenio laudatur in Eroticis, cap. 13. ubi ex eo quædam narrat de Harpalyce.

Decumanus, fluctus ponitur pro ingenti. sive ab observatione, quod *decimum* quodque magnitudine solerat, superare, sive potiùs à Pythagoreorum superstitione, qui magnificè admodum de hoc numero sensere. Festus: *Decumana ova dicuntur, & fluctus decumani. quia sunt magna: Nam & ovum decimum majus najscitur, & fluctus decimus fieri maximus dicitur* Testantur id passim Poëtæ Latini. Ovid. Met. 11.

Vastior insurgens decimæ ruit impetus undæ.

Idem Trist. 1. Eleg. 2.

Qui venit hic fluctus fluctus supereminet omnes,
Posterior nono est, undecimoque prior.

Lucan. lib. 5.

Hac fatum decimus, dictu mirabile, fluctus
Invalidâ cum puppe levat.

Seneca in Agamemnone.

Hac onere sidit, illa convulsum latus
Summittit undis, fluctus hanc decimus tegit.

Val. Flac. lib. 2.

Incassum decimæ cecidit tumor arduus undæ.

Sil. lib. 14.

Non aliter Rhodopes Boreas à vertice preceps
Cum sese immisit decimòque volumine pontum
Expulit in terras.——

Decumates, agri in Germ. sunt Tacito, ubi hodie Wirtembergensis ducatus est, Wilichio teste. Iidem *Caritini* sunt Ptolemæo, ut Melanchthon & Peucerus existimant.

Deianira, Oenei Ætoliæ regis filia, primùm Acheloo, mox Herculi desponsata; quâ de causâ exorto inter rivales dissidio, Achelous singulari certamine superatus Herculi concedere coactus est. Porrò cùm Hercules transiturus esset Evenum, Ætoliæ fluvium, qui tunc temporis maximè excreverat, Nessus Centaurus seipsum ultrò obtulit ad transvehendam Deianiram, quam cùm illi commisisset, ipse primus intrepidè tranavit fluvium: Sed cùm Nessus qui in alterâ permanserat ripâ novæ nuptæ vim inferre pararet, ægrè id ferens Hercules, sagittâ Hydræ sanguine infectâ Centaurum transfixit, qui se moriturum sentiens, ut hostem ulcisceretur, Deianiræ vestem proprio suo sanguine perfusam dono dedit, asserens ei vim amatoriam inesse, & si hâc maritus induceretur, ipsum ab aliarum mulierum amore avocatum iri. Mulier itaque nimis credula munus accepit, & cùm audisset maritum suum in Eubœâ amore Joles Eurypi filiæ detineri, vestem Nessi sanguine imbutam Lichæ famulo tradidit Domino perferendam. Hercules igitur nihil mali suspicans cùm sacrificaturus eam induisset, tantis cruciatibus affectus est, ut in furorem versus Licham in mare dejecerit, qui in scopulum mutatus est. Ipse autem Philoctetæ arcu & sagittis commissis se in ardentem pyram in Oetâ monte constructam conjecit. Quod audiens Deianira, dolore percita mariti clavâ se interfecit, ex cujus sanguine posteà nata est herba, quæ Nymphæa & Heracleon dicitur. Ovidius Metam. lib. 9. Vide Diodor. lib. 5. Et Sen. in Hercule Oetæo. Deianiram Amazonum studia imitatam laudat Nonnus lib. 35.

Θάρσος ἐϋκλεῖης μιμήσεο Δηϊανείρης,
Ὅς ποτε Παρνασσοῖο κατὰ δρίος ... ,
Θουρὴ Δηιόνειρα καὶ ... θῆλυς Ἀμάζων.

Apollodorus lib. 1.

Δηϊάνειρα δ' ἡνιόχει καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἤσκει.

Deilochus. scriptor vetustus, cujus apud Scholiasten Apollonii mentio fit, cùm alibi sæpè, tum li. 2. ubi citatur ἐν πρώτῳ περὶ Κυζίκου. Hoc facit, ut apud Stephanum in Δαμψακὸς legendum putem Δηίλοχος ὁ Κυζικηνός. Ubi vulgò Δηίοχος. Voss.

Delgovitia, pag. Angl. in agro Ebor. *Godmundingham* Camdeno inter Derventionem 13. & Pretorium ad occ. 25. m. p ab Eboraco 20.

Delia, festa apud Athenienses, in quibus neminem morte plecti fas erat. Sen. Ep. 70. Socrates potuit abstinentiâ finire vitam & inediâ potiùs quàm veneno mori. Triginta tamen dies in *carcere & in expectatione mortis exigit*. Nimium post ipsam damnationem, quia Delia

lia festa, ut Xenoph. ait, intervenerunt, Ἀνάγκη, inquit, ἐγένετο αὐτῷ μετὰ τὴν κρίσιν τριάκοντα ἡμέρας βιῶναι διὰ τὸ Δήλια μὲν ἐκείνου τοῦ μηνὸς εἶναι. Τὸν δὲ νόμον μηδένα ἐᾶν δημοσίᾳ ἀποθνήσκειν ἕως ἂν ἡ θεωρία ἐκ Δήλου ἐπανέλθῃ.

Delius, unus ex ducibus Antonii missus ad accersendam Cleopatram, mulieri persuadet, monetque Homerico versu ut ad judicium proficiscatur quàm maximè ornata. Plut. in Anton. Idem eum historias descripsisse tradit. Messala Corvinus hunc *desertorem bellorum civilium* vocat, quia à Dolabellâ ad Cassium transiit, à Cassio ad Antonium, novissimè ab Antonio ad Cæsarem. Scripsit quoque lascivas Epistolas ad Cleopatram. Vide *Adelphius*.

Delos, ins. maris Ægæi, Cycladum omnium clarissima in quâ Latona Apollinem ac Dianam dicitur enixa, unde Diis illis sacrata putatur, tantumque religionis ei semper fuit, ut ne Persæ quidem, quum bellum toti Græciæ, Diis hominibusque indixissent, & mille numero navium classem ad Delum appulissent, quicquam conarentur aut violare, aut attingere. Virg. Æn. 3.

Sacra mari colitur medio gratissima tellus
Nereidum matri & Neptuno Ægæo,
Quam pius Arcitenens oras & litora circum
Errantem Mycone celsâ Gyarisque revinxit.

Dicta ἀπὸ τοῦ δήλου, quòd cùm antea mari tecta esset, Latonæ locum ad pariendum quærenti, repentè se ostenderit. antea *Ortygia* dicebatur, *Asteria*, *Cynthia*, *Lagia*, *Chlamydia*, *Cynethus* & *Pyrpile*, ab igne ibi primùm reperto. Virg. Georg. 3.

Cui non dictus Hylas puer & Latonia Delos?

Hæc insula olim per ma[illegible]e vagabatur. Callim. hym. 1.

Ἔστι διειδομένη τις ἐν ὕδασι νῆσος ἀραιή,
Πλαζομένη πελάγεσσι πόδες δ' οἱ οὐκ ἐνὶ χώρῃ,
Ἀλλὰ παλιρροίῃ ἐπινήχεται, ἀνθέρικος ὥς,
Ἔνθα Νότος, ἔνθ' Εὖρος, ὅπῃ φορέῃσι θάλασσα.

Ovid. Met. 6.

———*Quam vix erratica Delos*
Errantem accepit, tunc cùm levis insula nabat.

Statius:

———*Nec instabili famâ superabere Delo.*

Claudianus:

———*Motoque in stamine Delos*
Errat & aurato trahitur circumflua Ponto.

Petronius in Satyrico:

Delos jam stabili revincta terrâ
Olim purpureo mari natabat;
Et moto levis hinc & inde vento
Ibat fluctibus inquieta summis:
Mox illam geminis Deus catenis
Hac altâ Gyaro ligavit illâc
Constanti Mycona dedit tenendam.

Hinc à Callimacho Πλαγκτὴ dicitur, & à Virgilio *errans*. Aristides etiam oratione in Asclepiadas Δῆλον φερομένην dixit Plin. 4. 12. *Ipsaque longè clarissima Cycladum media, templo Apollinis, & mercatu celebrata Delos, quæ diu fluctuata, ut proditur, sola motum terræ non sensit ad M. Varronis ætatem.* Adde Strabonem qui lib. 10. eadem narrat ex Pindaro. Posteà verò immota facta est. & à Virg. sic dicta. Hinc Herodotus in *Erato* tale oraculum narrat.

Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν,

Proinde Callimachus in Hymno ad Delum, eam vocat ἄτροπον *immutabilem*, i. e. ἀκίνητον καὶ ἄτρεπτον, inquit Scholiastes, qui addit: Καὶ Θουκυδίδης σεισμὸν γενόμενον μέγαν βουλόμενος ἐξηγήσασθαι, φησὶν, ὅτι τοῦτο ἦν μέγας. ὥστε τὴν Δῆλον σεισθῆναι. In eâ canem nu[illegible] aut cadaver sepelire licuit, Thucyd. lib. 3. Ibi fons est In[illegible]us nomine, qui eodem quo Nilus modo, ac p[illegible]ter cum eo crescit. Plin. 2. 103. Inde *Delius* & *Delia*, Apollinis ac Dianæ epitheta. Item *Deliacus*, ut *vasa Deliaca*, de quibus Plin. 34. 2. & Cic. pro Roscio Amerino. *Delius*, inquit Bochartus, factum ex רחל *dahal*, quomodo *Belus* ex בעל *Baal*. Syris autem רחל *dahal* est *timor*, deinde Deus qui timetur, juxta illud Poetæ:

Primus in orbe Deos fecit timor.

Et hoc ob Apollinem ac Dianam, quorum natalibus erat celebris.

Delphi, urbs Phocidis in Achaiâ ad Parnassum mont. oraculo Apollinis clarissima. *Delfo* etiamnum, *Castri* Sophiano, & *Sabona* Nigro, qui eandem frumenti feracem esse tradit. Magis rupibus, ac loci naturâ quàm humanâ arte munitur. *Umbilicus terræ* dicebatur à Græcis referente Plutarcho lib. de oracul. defectu. Strabo lib. 9 ἐκάλεσαν τῆς γῆς ὀμφαλόν Liv. lib. 38. *Etiam Delphos, quondam commune humani generis oraculum, umbilicum orbis terrarum, Galli spoliaverunt.* Hinc est illud Claudiani:

Jupiter ut perhibent, spatium cùm discere vellet
Natura, regni nescius ipse sui,
Armigeros utrinque duos æqualibus alis
Misit ab Eois, occiduisque plagis.
Parnassus geminos fertur junxisse volatus:
Contulit alternas Pythius axis aves.

Ovid. Met. 10.

In medio positi caruerunt præside Delphi.

De *Delphica umbra*, adagium idem cum illo, *De Asini umbra*, i. e. de re nihili. Cùm enim orante Demosthene judices dormitarent, is fabulam, de eo qui Asinum Athenis Delphos onustum ducens, in maximo æstu, sub asini umbrâ æstum declinare volebat, Agasone sibi obsistente, & dicente se illi asinum, non umbram asini locasse, recitavit. Cui fabulæ cùm se judices attentos ostendissent, & Demosthenem rogarent, ut fabellam totam referret, is, *De umbra Asini*, inquit, seu, *De umbra Delphicâ audire cupitis, non causam in quâ de vitâ hominis agitur.* *Delphicus* quoque *gladius* apud Eurip. & Aristot. Pol. lib. 1. in proverbio est, de re in diversos usus accomodabili, uti gladius apud Delphicos, quo victimas cædebant, ac noxios interficiebant. In hâc civitate, nato Christo, siluit oraculum. Unde Strabo: ἀψευδέστατον πάντων, χρηστήριον πολυχρονιώτατον, τινὶ δὲ πρεσβευτὸν ἱερόν. Hinc *Delphicus* Apollo dictus, licèt Macrobius à prisca Græcorum voce Δελφὸς derivare maluit, quæ *solem* sig. eo quòd interdiu stellis omnibus obscuratis, solus luceat, quâ ratione *Sol* à Latinis est appellatus.

Delphi, *Delft*, urbs Hollandiæ nitida, una ex præcipuis, vix 1. leuc. distat ab Hagâ Comitis, 3. à Leydâ in aust. & tot ferè à Roterodamo in occ. Long. 25. 36. Lat. 52. 30.

Delphinatus, *Le Dauphiné*, prov. regni Franciæ, cujus ult. princeps Humbertus terram hanc Franciæ regi dedit, eâ lege, ut in posterum primogenitus Regis filius nomen

Delphini inde gestaret. Habet ab ortu Pedemontium, ab occ. Rhodanum flu. quo dividitur ab Occitan à & Lugdunensi provin. à Sept. Bressiam & Subaudiam & a merid. Provinciam.

Delphinus, sydetis nomen Varro de R.R. 2.5. Stellas ejus Aratus 4. tantum numerat, Ovidius verò novem. Atque hæ Romæ olim oriebantur heliacè 5. iduum Januarii, teste Ovidio 1. Fast.

Interea Delphin clarum super æquora sidus
Tollitur & patriis exerit ora vadis.

Occidebant autem ibidem 3. nonas Feb. eodem teste, Fast. lib. 2.

Quem modo cælatum stellis Delphina videbas,
Is fugiet visus nocte sequente tuos.

Vide Cæsii Cœlum Astron. Poet. cap. 21.

Delta, pars Ægypti infer. inter brachia Nili flu. & versùs oram maris mediter. inter Alexandriam ad occ. Damiatum ad ort. & Cairum ad merid. Ibi nunc pars regionis *Errif* dict. ab incolis, cùm *Sahid* sit Ægyptus superior.

Deltoton, sidus à figurâ triquetrâ ῖ Δ. Cicero in Aratæis.

Andromeda signum, Deltoton dicere Graii
Quod soliti, simili quia forma litera claret.

Vide Hygin. lib. 2. & 3. Commentatores quoque in Aratum.

Demades, orator Atheniensis, plurimùm potentiâ, & opibus valuit, quòd nihil præter Macedonum & Antipatri gratiam in Rep. quæreret. Ingentes divitias per luxum ac libidinem perdidit: Cumque esset ætate confectus, & luxu simul ac avaritiâ perditus, in eum solebat Antipater cavillari, nihil ei, sicuti & cæsis victimis, præter linguam & ventrem superesse. Plut. in Demost. ac Suid.

Demanetus, Æsculapius dictus à *Demaneto* ejus templi conditore.

Demagoras, adulator, quem Athenienses 10. talentis mulctarunt, quòd Alexandrum Deum appellasset. Item Historicus, qui laudatur à Dion. Halicarn. lib. 1. Antiq. Rom. Ubi & ille, & Agathyllus eo tempore conditæ Romæ consensisse dicitur cum Cephalone Gergithio. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 351.

Demaratus, Lacedæmoniorum dux, cùm exularet apud Athenienses, bellique contrà patriam cerneret apparatû, plus se debere patriæ, quàm Athenis existimans, xlam Lacedæmonios certiores fecit; vixit Philippi Maced. regis temporibus. Plut. in Alex. Item Corinthius quidam negotiator dives, qui ob seditiones domo profugus tyrannidem Cypselli fugiens, ut scribit Cic. 5. Tuscul. Quæst. in Hetruriam commigravit, comparatis opibus luculentis, & à Tarquiniensibus Hetruriæ populis acceptus, Tarquinium Priscum Pop. Rom. Imperatorem ex illustri Hetruscâ uxore genuit, iisque ad quos confugerat literas dedisse fertur *Demaratus* etiam quidam libros in publicum edidit, cùm de Phrygiâ, tum de fluminibus, teste Plut. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 352.

Demarchus ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων citatur ab Aristoph. Schol. pag. 606.

Demetæ vel *Dimetæ*, pop. Albionis, qui habebant ad Bor. Ordovices, & ad ort. Silures; sed ab occ. & merid. mari Hibernico cingebantur. Eorum urbs primaria erat Maridunum.

Demetrius Byzantinus, de poëtis & poëmatis libros edidit complures, Athen. 10. & 12. Fuére autem *Demetrii Byzantini* duo: unus Philosophus Peripateticus; alter historicus, qui volumina condidit de Gallorum ex Græcia in Asiam transitu; & Ptolemæi, atque Antiochi rebus gestis, & Libyæ statu. Auctor Laërtius. Voss. quidem vide Hist. Gr. pag. 352, 353.

Demetrius, Antigoni Macedoniæ regis filius cognomento *Poliorcetes*. Post Alexandrum, transmisso Euphrate, Babyloniam occupavit, Athenas Cassandri, Ptolemæique imperio liberavit, Cyprum, victo Ptolemæo navali bello recepit. Pyrrhum ab oppugnatione Thessaliæ repressit. Postremò cùm bellum adversus Antiochum suscepisset, infeliciter pugnans, in ejus potestatem venit, Chersonesique ab eo custodiæ traditus est. promisso tamen ei regio sumptu mollique victu, venationibus, omnibusque voluptatibus, quibus ille usus, minimum de salute anxius, in morbum ob incontinentiam incidit, ex quo periit. Cum M. Antonio à Plutarcho comparatur. Philam urbem in Macedoniâ à matris nomine condidit. Steph.

Demetrius Phalereus, Theophrasti auditor qui ob eximias virtutes Atheniensibus præfuit annis 10. ac 360. statuis æreis honoratus est. M. Varro:

Hic Demetrius æream tot aptus est,
Quot luces habet annus absolutus:

Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 12. Hic teste Plut. monebat Ptolemæum regem, ut de regno imperioque libros sibi compararet, atque perlegeret. Quæ enim amici non audent monere reges, hæc in libris scripta esse. Hic Demetrius (ut quidam existimant, nonnulli alium Demetrium fuisse dicunt) Ptolem. Lago persuasit, ut sacra Biblia ex Hebræo in Græcum sermonem converterentur. Joseph. Ant. 12. 2. sic dictus à *Phalero*, Atticæ portu, cujus scripta lege apud Gesnerum in Biblioth. ac vitam apud Suid. & Volat. Apud Phædrum Fabulatorem fab. 82. legitur.

Demetrius qui dictus est Phalereus
Athenas occupavit imperio improbo.

Confundit Demetrium Phalerea, cum Demetrio Rege, eumque vocat tyrannum, sed neuter potuit Tyrannus esse. Phalereus quidem, quod præfectus urbi fuit à Cassandro, non autem Tyrannidem invasit. Alter autem quòd Athenas à Tirannide Cassandri liberavit. Cæterùm de variis Demetriis vide Vossium, ac Jonsium.

Demetrius Pompeii Magni libertus, de quo Sen. de Tranquill. An. *Feliciorem tum Demetrium Pompeianum vocas, quem non puduit locupletiorem esse Pompeio?* Facetam narratiunculam de illo habet Plut. in Cat. Uticensi. *Hic Antiochiam ibat*, & videt extrà portam, in utroque viæ margine, compositè stantes viros, juvenes, pueros, cum discrimine ætatum in festo omnes habitu & veste: magistratus præterea candidatos, sacerdotes etiam ipsos coronatos. Cato stomachari, & succensere iis quos præmiserat, tanquam indicassent. Itaque jam propior, descendit vehiculo, & suos idem facere ac pedibus ire jussit: tanquam salutandus, & pompâ illa deducendus. Ac ecce senex quidam coronâ & virgâ insignis (dissignator erat) ne salute quidem dictâ rogavit, *Ubi Demetrium reliquissent? & quando venturus?* Demetrius is erat Pompeii libertus, & multum

multum apud illum poterat, in quem omnes mortales nunc oculos habebant conjectos. Itaque hic Catonis comites & indignati & risu emori: Cato nihil aliud prolocutus quàm: O miseram civitatem! in eam ingredi.

Demetrius, Seleuci filius, 1. Mach. 7. nomen etiam argentarii cujusdam, Act. 19. Plurimi præterea *Demetrii* fuêre, de quibus doctissimus Menagius ad Laërtium p. 132. ad quem studiosum lectorem remitto.

Demiurgus, summus erat magistratus in quibusdam Græciæ civitatibus. Livius. Vide Martinii Etymologicon.

Democedes, Crotoniata, medicus illustris, qui cùm inter Darii captivos esset, & Darius ipse ob inversum pedem graviter ægrotaret, ita ut jam nunc septem noctes insomnis exegisset, nec à medicis suis vel parùm juvaretur, ductus in medium, ut erat vinctus Darium penitus liberavit, ac deinde maximo in honore apud regem, & Persas omnes habitus est. Herod. lib. 14. Vide Ælian. Var. 8. 18.

Demochares, orator Atheniensis. Demosthenis ex sorore nepos, missus cum aliis ad Philippum regem legatus, expositis mandatis, petenti regi quid gratum Atheniensibus facere posset, respondit, *Suspendere*. Indignantibus ob eam rem cæteris, rex dimisit incolumem, *Vos* (inquit) *rogate ab Atheniensibus, quos censeant superiores qui talia dicant, an qui audiant patienter?* Sen. lib. 3. de Irâ. Hic etiam historiam earum rerum, quæ gesta erant suâ ætate Athenis, non tam historico, quam oratorio genere scripsit. Cic. in Bruto. Vide plura de illo apud Ælian. Var. 3. 7. 8. 12. & Voss. Hist. Gr. pag. 68. & Valesium notis ad Excerpta Polybii, pag. 10.

Democles, vide *Damocles*. Item puer quidam ingenuus ac formosus, qui cum à Demetrio Poliorceta ad stuprum traheretur, neque vim tyranni posset effugere, famæ, pudicitiæque studiosus in proximum aquæ ferventis lebetem seipsum conjecit, atque ibidem interiit. Plut. in Demetrio.

Democlides, medicus, qui Polycratem Samiorum tyrannum talentis 2. curavit, scripsitque librum de Medicinâ. Suidas.

Democoon, Priami nothus, qui velocissimos patris equos apud Abydum custodiebat. Hunc Ulysses in bello interemit Hom. Iliad. 4.

Democrates, architectus Alexandrinus. Item athletes qui facto in stadio circulo consistens à nullo dimoveri poterat. Ælian. Var. 4. 15. Tertius Medicus qui invenit herbam hyberidam. Plin. lib. 25.

Democritus, Philosophus Abderites, qui accepta à fratribus natu majoribus paternæ hæreditatis portione, cognoscendarum rerum cupiditate accensus, bonam orbis partem peragravit. Postea patriam reversus cum summâ inopiâ in hortulo juxtà suæ urbis muros se ad solas rerum naturas contemplandas contulit, à quibus ne externis objectis avocaretur, æneæ pelvis fulgore se ipsum occæcavit. Quod tamen Laberius Poëta ideò factum ait,

Malis benè esse ne videret civibus.

Ut ipse loquitur. Vide Gell. 10. 17. Sed dubitavit de eo Cic. 5. de Finibus. Plutarchus verò planè falsitatis arguit, lib. de Curiositate. Civibus suis ob secessionem ejus pro phrenetico habitus fuit. Ad quem curandi causâ missus cùm esset Hippocrates & cum eo collocutus fuisset, reversus, sapientissimum ipsum, dementesque illos pronunciavit, qui eum stultitiæ accusarent. Vide Epp. Hippocratis. Omnia fieri ex atomis dixit, ac plures esse mundos eosque corruptibiles. Fertur Theologiam, ac Astrologiam didicisse à Magis ac Chaldæis: cum Gymnosophistis quoque congressus est. De instituto autem ejus præter Laërtium, Cic. lib. 5. de Fin. Origenes 2. contrà Celsum, perstringit quoque Horatius lib. 1. Epist. 12. Idem Cic. 1. Tusc. & 2. de Nat. Deorum, *magnum virum* appellat. Plinius *virum sagacem, & vita utilissimum* fuisse refert. In risum pronum fuisse vulgò dicitur. Juv. Sat. 10.

Perpetuo risu pulmonem agitare solebat
Democritus.———

Horatius:

———*Excludit sanos Helicone Poëtas*
Democritus.———

Patrem ejus opulentissimum fuisse ex eo patet, quòd Xerxis exercitui epulum aliquando dederit. Agebat autem 99. annos cum mortuus est. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 437.

Democritus, Ephesius, libros edidit de templo Dianæ Ephesiæ, ex cujus operis lib. 1. quædam de Ephesiorum in vestitu mollitie ac luxuriâ narrat. Athenæus lib. 12.

Demodochus, citharœdus, quem Hom. Odys. 8. inducit in convivio Alcinoi regis Phæacum citharam pulsantem, & simul accinentem. Item Historicus, qui libro 1. de Heracleâ citatur à Plut. lib. de Flum. cæterùm solutâ ne oratione, an carmine sit usus non satis liquet. Vossius.

Demomorgon. Lactantius sive Lutatius grammaticus in lib. 4. Theb. mentionem facit Dei cujusdam, quem nominat Demogorgona summum, cujus nomen scire non licet, & addit: *Infiniti autem Philosophi*, Persarum Magi etiam confirmarunt revera esse præter hos Deos cognitos, qui coluntur in templis; alium principem & maximè Dominum, cæterorum Numinum *ordinatorem?* Hæc ille. Quod nomen neque apud M. Tullium in libb. de N. D. neque apud alios Latinos vel Græcos, qui de Diis gentium scripserunt, reperitur, præterquam in hoc auctore & aliis recentioribus eum secutis. Quare quidam hanc vocem *Demomorgon* convertunt in Δημιοῦργον, qua voce Plato cæterique viri magni usi sunt, Deum summum & opificem cunctorum significantes. Cujus etiam Dei nomen & Hebræorum religio occultum nec vulgatum esse volebat. Certè Demomorgum non Plato solùm & Trismegistus, Hermes, Irenæus & alii, verùm etiam Latini vocem illam interpretantes principem Deum & opificem & fabricatorem Deum appellarunt. Hunc Deum Plato ἀσώματον, καὶ ἄῤῥητον καὶ ἀνωνόμαστον, h. e. ut Apuleius interpretatur, *incorporeum, indicibilem, & innominatum* vocat. Eum etiam literis scribi non posse Martianus ostendit, ἀγράμματον illum appellat. Ballester.

Demonax, Adriani temp. Philosophus, qui non, ut plerique solitudinem sectabatur, sed nihil potius habuit, aut putavit inter homines amicitiâ, omnemque hominem sibi familiarem existimabat. Nullum sibi unquam viaticum præparavit, sed cùm esuriret, quam proximam domum apertam videbat, in eam ingrediebatur, & victum sibi quæritavit. Centenarius decessit, elatus publico sumptu. Lucianus.

Demoxidas, Pædotriba claudicans, qui cùm crepidas amisisset imprecabatur furi ut pedibus ejus convenirent. Rhod. 7.3.

Demophilus, Sophista, qui scripsit ad Lollium Maximum de vitâ priscorum. Item historicus antiquus de quo Voss. Hist. Gr. p. 463.

Demophoon, Thesei ex Phædrâ filius, rex Athenarum, qui ab expeditione Trojanâ rediens, adversis ventis pulsus est in Thraciam, ibique à Phyllide Lycurgi regis filiâ hospitio, ac lecto susceptus est: apud quam cum aliquandiu delituisset, Athenas abiit, ibique mortuo patre, imperium suscepit, oblitus Phyllidis, cui intra paucos menses se rediturum juraverat. Quapropter illa videns se derelictam, amoris impatientiâ de amygdalo se suspendit. Vide *Phyllis*. Item Vates qui periculum Alexandro imminens prædixit. Curtius.

Demosthenes, civis Atheniensis, Græcorum omnium orator longè eloquentissimus, patre cultellario natus, qui ab eo relictus in hæreditate locupleti, tutorum fraude ac negligentiâ, direptis bonis vix habuit unde præceptoribus mercedem solveret. Verùm cum multo studio ac labore in clarissimum Oratorem evasisset, acerrimus extitit libertatis Græciæ defensor, gravibus concionibus Philippum, ut publicæ libertatis insidiatorem identidem insectans. Post cujus mortem patriâ pulsus, tandem revocatus est. Sed jam mortuo Alexandro, & Antipatro rebus Græciæ præposito cùm certam sibi necem imminentem videret, relictis Athenis, in Calauriam insulam, ubi (ut scribit Suidas) asylum erat, Neptuno sacrum, concessit. Quo cùm venisset, Archias mimus tragœdus, qui ab Antipatro missus erat, ut Demosthenem comprehenderet, primum ei persuadere conatus est, ut unà secum ad Antipatrum se conferret, nihil molestiæ ab eo perpessurus. Cujus fraude intellectâ. Demosthenes, *Nihil est*, inquit, *Archia quod coneris. Neque enim in scenâ mihi unquam placuisti mimus, neque nunc persuadebis legatus*. Cùm autem Archias se per vim eum detracturum minaretur, *Tandem*, inquit, *Macedonica oracula aperuisti, nam prius tanquam histrio simulabas. Verùm age parumper expecta, dum pauca domesticis scribo*; Hæc locutus, sumptis codicillis tanquam scripturus calamum ori admovit, haustoque quod eum in usum servabat, veneno, necem sibi conscivit. Plut. Hic cùm ab ætatis initio esset balbus, neque literam R. pronunciare poterat, quibusdam calculis in os conjectis propè maris litus declamans, naturæ vitium emendabat, ut postea eloquentissimus evaserit. Plurimus passim Tullius est in laudando Demosthene. Tamen, *usque adeò* (inquit in Oratore) *difficiles & morosi sumus, ut nobis non satisfaciat ipse Demosthenes: qui quanquam unus eminet inter omnes in omni genere dicendi, tamen non semper implet aures meas*. Orare cœpit annos natus 17. Juv. Sat. 10.

Eloquio, sed uterque perit Orator, utrumque
Largus, & exundans letho dedit ingenii fons.

Et postea de Demosthene.

——————Sævus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem & pleni moderantem fræna theatri.
Diis ille adversis genitus, fatoque sinistro,
Quem pater ardentis massæ fuligine lippus
A carbone & forcipibus, gladiosque parante
Incude & luteo Vulcano, ad Rhetora misit.

Athenienses statuam ei æream posuerunt cum inscriptione hâc.

Εἴπερ ἴσην γνώμῃ ῥώμην Δημόσθενες εἶχες,
Οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

Demosthenes, dux Atheniensium in bello Peloponnesiaco apud Thucyd.

Demosthenes, genere Thrax, grammaticus, Iliada Homeri, & Hesiodi Theogoniam in prosam Orationem convertit. Suid. Alius ab eo est *Demosthenes* Bithynus, qui rerum Bithynicarum libros conscripsit, quorum 4. 9. 10. & 12. citat Stephanus. Κτίσεις quoque scripsit, h. e. urbium, & locorum origines, quarum idem Steph. meminit in Ὀλίζων.

Demostratus, scriptor. Plin. 37.6.

Demoteles, unus erat ex 12. illis quos de pyramidibus Ægyptiis scripsisse Plinius docet 36. 12.

Demus, de rebus Atticis commentatus est, si vera est lectio apud Athen. lib. 14. ubi Casaubonus jubet legere Κλείδημος. *Sane Clidemus* Atthidem scripsit, ut ex eodem Athenæo apparet. Fortassè tamen & *Demetrius* quispiam hanc materiam tractavit, eoque ex nomine hoc nomen fuerit corruptum, uti factum apud Dionys. Halicarn. in judicio de Dinarcho, ubi citatur Δῆμος ὁ Μάγνης, qui omninò est *Demetrius*. Vossius.

Denbiga, op. Walliæ Com. cogn. cap. ad amnem Cludam, 50. m. p. ab Asaphopoli in aust. & 15. à Cestriâ in ort.

Deppa, *Dieppe*, urbs Normanniæ cum portu capaci in ora litor. maris Britan. in Caletensi tractu; 15. leuc. à Rothomago in Bor. & 18. à portu Gratiæ in ort.

Derbe, urbs Lycaoniæ, in Pisidiæ & Cappadociæ confin. versùs montes 40. m. p. ab Iconio in aust. & 30. ab Isauriâ in ort. uti 18. ab Antiochiâ in Pisidiâ. *Dervase* Leunclavio. Long. 64. 20. Lat. 38. 15.

Derbices, pop. juxtà Caucasum Hi suprà Stoicam severitatem minimum quodque delictum pœnâ capitis puniunt. Terram venerantur, fœmininum animal neque edunt, neque sacrificant, eos qui 70 annos excesserunt, jugulant: cognatorum carnes vorant, anus strangulant, obeuntes non edunt sed humant. Strabo. Dicuntur *Derbies* item, seu *Derbia*, & *Derbii*. *Derbicii* Dionysio, ubi *Dercebii* maluit Salmasius in Plinianis, quem vide.

Derce, fons frigidissimus æstate, inter Bilbilin, & Segobrigam in ripâ ferè Salonis amnis, *Dercenna* Martiali lib. 1. ad Licinianum.

Avidam frigens Dercenna placabit sitim.

Derceto, vel *Dercetis*, fabulosa Dea, quæ apud Joppen, authore Plinio, aut, ut Diodoro lib. 1. placet, juxtà Ascalonem colebatur, humanâ facie, relique corpore piscis. Hanc Syri *Atergatin* vocant. Ovid. Met. 4.

———De te Babylonia narras
Derceti, quam versâ squamis velantibus artus
Stagna Palæstini credunt celebrasse figurâ.

Fabulam narrat Diodorus Siculus. Filiam habuit Semiramidem, quam à columbis educatam ferunt. Syris autem aves illæ sacræ. Tibullus.

Alba Palæstino sancta columba Syro.

Dercyllus literis explicuit κτίσεις, sive de locorum originibus, quarum 1. adducit Plut. in Parall. Min. c. 17.

Item *Italica* quorum 3. citat ibidem cap. 38. Item *Aetolica*, quorum testimonio utitur Plut. de Flum. ubi de Acheloo. Item *Argolica*, teste Athen. lib. 3. Atque ab eodem etiam libri ejus περὶ Σωτηρικῶν, περὶ ὀρῶν, & περὶ λίθων nominatur. Mem. Etymol. in Εὔιο... & Euripid. Schol. in Phœnissis. p. 271.

Deria, vel *Derria*, vulgò *Derry*, urbs Hiberniæ in Ultoniâ prov. in insula *Inis Owen*, in Com. Tyrconeliæ, episc. sub Arch. Armachano.

Dertona, *Tortona*, urbs Liguriæ sub dom. Hispan. 8. m. p. à confin. ditionis Genuensis in Bor. & 45. à Placentia in occ. Long. 30. 58. Lat. 43. 55.

Dertosa, *Tortosa*, urbs Hisp. Tarr. in Cataloniâ juxtà Iberum flu. 4. leuc. à confin. regni Valentiæ, & 14. ab Ilerdâ in aust. Long. 22. 12. Lat. 41. 20.

Derventio, *Darwent*, flu. Angliæ in agro Ebor. In Ousam influit, & cum ipso posteà in Abum æstuarium cadit. *Derventio* autem op. in illo tractu nunc *Auldby* dicitur, id est, *antiqua habitatio*, teste Camdeno.

Desidiates, Liburniæ pop. in conventu Narbonensi Plin. 3. 22. Δαισιδιᾶται Straboni lib. 7. Ubi ait Batonem quendam Dæsitiadarum ducem fuisse. Fortè verò Batonem eum intelligit de quo *Dio* lib. 55. multa narrat & appellat Dysidiatum. εὐσγενής, ait, αὐτὸς δὲ μάλιστα Βάτωνος τοῦ Δυσιδιάτου.

Desmonia, *the County of Desmond*, Com. Hiberniæ in Momoniâ reg. in aust. maximè excurrens. Alluitur Oceano ab occ. & merid. ad ort, habet Corcagiensem Com. & ad Sept. Kerriensem. Ibi aliàs Iverni populi.

Deva, quæ & *Legio* 23. & *Devana*, urbs ampla Cornaviorum in Anglia, vulgò *Chester*, emporium celebre ad æstuarium Devæ flu. in lim. Walliæ Bor. 14. m. p. ab orâ maris Hibernici in aust. Long. 17. 00. Lat. 53. 55.

Deucaledonius Oceanus, sive mare Caledonium. Scotiam alluit.

Deucalion, filius Promethei, cui adulto Epimetheus patruus Pyrrham filiam conjugio junxit. Hic cùm apud Thessalos regnaret, ingens diluvium universum terrarum orbem inundavit, genusque humanum ad internecionem delevit. Deucalione tantùm & Pyrrhâ servatis, qui in Parnassum montem naviculâ delati, ubi primùm aquæ desedissent, Themidis oraculum consuluerunt, quanam ratione genus humanum posset reparari, acceptoque responso, ut magnæ matris ossa post terga projicerent, lectos humi lapides (eos enim magnæ matris h. e. terræ ossa interpretantur) post terga jactabant: qui protinus naturali positâ duritie. in utriusque sexûs homines sunt commutati. Ovid. 1. Met. Virg. 1. Georg.

> ——— *Quo tempore primùm*
> *Deucalion vacuum lapides jactavit in orbem,*
> *Unde homines nati, durum genus.*

Manil. Astron. 4.

> ——— *Sic quondam merserat urbes*
> *Humani generis quum solus constitit hæres*
> *Deucalion, scopuloque orbem possedit in uno:*

Juven. Sat. 1.

> *Ex quo Deucalion nimbis tollentibus æquor*
> *Navigio montem ascendit, sortesque poposcit,*
> *Paulatimque animâ caluerunt mollia saxa*
> *Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas,*

Inde *Deucalionei imbres*. pro ingentibus. Lucan. 1.

> *Deucalioneos fudisset aquarius imbres.*

Porrò reparatio hominum ascribitur Deucalioni, nempe quòd Gentes ab eo edoctæ retinuerint memoriam diluvii. At hæc fabula Poëtica, sub verborum, & nominum involucris veram universalis diluvii à Mose Dei servo descriptam historiam proposuit; & artibus Satanæ factum est, ut quæcunque in sacrâ historiâ occurrerent, Ethnicorum figmentis in fabellas verteretur. Apud Lucianum libello de deâ Syriâ extat locus ex quo manifestum est per Diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam, quâ olim Græcia absorpta est, sed diluvium universale, quod fuit Noæ temporibus. Quinetiam Plut. lib. de Animalium Industriâ scrib.t columbam ex arcâ Deucalionis emissam attulisse indicium recedentis Diluvii. Noë dictus Δευκαλίων, quod ante diluvium prophetabat hominibus dicens, Δεῦτε, κηλεῖ ὑμᾶς ὁ Θεὸς εἰς μετάνοιαν. Theophilus lib. 3. ad Autolycum.

Devonia, *Devonshire*, Com. in parte merid. Angliæ, inter Cornubiam ad occ. & Dorsetiam ad ort. Ejus præcipua urbs est Exonia.

Dexippus, Herennius appellatus, orator Atheniensis, sub Valeriano, usque ad Aurelianum. Item alius Medicus Cous, Hippocratis discipulus, scripsit de Medicinâ librum unum & de Prognosticis. Suid. Scripsit etiam τὰ μετ' Ἀλέξανδρον ἐν λόγοις δ'. Photio teste. Eum citat περὶ τῶν Μακεδόνων βασιλέων Euseb. 1. Chron. scripsit præterea compendium historicum usque ad Claudii qui Gallieno successit principatum. Sæpiùs hoc opus laudant Hist. Aug. scriptores. Adhæc Scythica prodidit. Trebell. Pollio in Gallienis duobus: & Jornandes de rebus Geticis, cap. 22. Vide Voss. Hist. Gr. p. 242.

Dexter, Barcinonensis historicus, qui omnimodam historiam scripsit.

Dia, *Standia* Sophiano insf. maris Cretici, ante Matium, ab eâ 20. m. p. in Bor. interpres Apollonii in lib. 4.

> Δίῃ, ἐν τῇ Νάξῳ, Καλλίμαχος.
> Ἐν Δίῃ, τὸ γὰρ ἔσχε παλαιότερον ὄνομα Νάξος.

Eust. in Odyss. λ.

Δίη, νῆσος πρὸς τῇ Κρήτῃ, (ἣ νῦν Νάξος καλεῖται), ἱερὰ Διονύσου.

Ovidius:

> *Quà brevis æquoreis Dia feritur aquis.*

In hâc insu. Theseus Ariadnam perfidè deseruit. Catullus de Thes...:

> *Immemor at juvenis fugiens pellit vada remis*
> *Irrita ventosæ linquens promissa procellæ.*

Theocritus in Pharmaceutica:

> Τόσσον ἔχοι λάθας, ὅσσον ποκὰ Θησέα φαντὶ
> Ἐν Δίᾳ λασθῆμεν ἐϋπλοκάμω Ἀριάδνας.

Ubi Schol. Θησεὺς ὑπὸ Διονύσου βούλησιν λήθῃ ἐπὶ χειμαζόμενος ἀπέλιπε Ἀριάδναν καθεύδουσαν. Vide Steph. in Δῖα.

Diadumenus, juvenis speciosus filius Macrini Imp. qui patre ab Heliogabalo victo, unà cum eo est interfectus. Item nomen amasii Martialis,

> *Basia da nobis Diadumene, &c.*

Diagoras, philosophus Atheniensis, qui *Atheos* cognominatus est, id est, *negans Deos*, poëta Melicus post Pindarum, & Bacchylidem, quem Democritus, ob physiognomiam, cùm servus esset, emit 1000 drachmis ut disciplinis erudiret. Sic mysteria contempsit, ut etiam

ea sectantes averteret. Quare ab Atheniensibus pulsus est, qui talentum polliciti sunt, qui eum interfecissent. Suidas. Vide Vossium Hist. Gr. pag. 436.

Diagoras Rhodius, 3. filios adolescentes habuit, unum pugilem, alterum pancratiasten, tertium luctatorem, eosque omnes vidit vincere coronarique eodem Olympiæ die, cujus rei causâ gaudio nimio effusus animam efflavit. Cic. 1. Tusc. Qu. Gell. 3.15.

Diana, Jovis filia ex Latonâ, eodem cum Apolline partu edita. Hæc ob virginitatis amorem fertur hominum consortia fugisse, & ut à se libidinis pruritum amoveret venando sylvas incoluisse, paucarum virginum comitatu contenta. Horat.

Montium Custos, nemorumque virgo.

Et alibi.

Phœbe, sylvarumque potens Diana.

Catullus:

Montium Domina ut foret
Sylvarumque virentium
Saltuumque reconditorum
Amniumque sonantium.

Inde *turba* Dianæ apud Ovid. pro canibus, & *Arma Dianæ* pro instrumentis venatoriis Gratio dicuntur. *Integræ Tentator Orion Dianæ*, id est, Castæ. Laudatissimum templum habuit apud Ephesios; aliud item in Tauricâ reg. ubi carne tantùm humanâ litabatur. Lucan. lib. 1.

Et Taranis Scythicæ non mitior ara Dianæ.

Sic dictam volunt quasi *Jovianam* ἀπὸ τοῦ διὸς à *Jove*, sc. Aliqui autem à *die* sic appellatam tradunt; quia lux ejus æmula diei, ut innuit Cic. lib. 2. de N. D. eumque imitatus Firmicus lib. contrà Gentiles cap. 19. *Luna, hæc eadem Lucina à nocturno homine nomen accepit: hanc etiam quidam dici voluerunt* Dianam, *quòd per noctem lucens hominibus penè alterum diem faciat.* Producit primam syllabam Virgilius:

Exercet Diana *choros*

Et Horatius:

Dianam *teneræ dicite virgines.*

Itemque Papinius:

——*Ipsa coronat*
Emeritos Diana *canes.*

Corripiunt plerumque alii. Ovid. Amor. 2. 3.

Talia pinguntur succinctæ crura Dianæ
Cum sequitur fortes fortior ipsa feras.

Loquitur de habitu venantium: Talis enim Diana: Minutius Felix: *Diana interim est alte succincta venatrix.* Arnob. lib. 6.

Semitectis femoribus Diana.

Sic etiam Claud. 2. de Raptu vestit hanc Deam.

Brachia nuda nitent: levibus projecerat auris
Indociles errare comas; arcuque remisso
Otia nervus agit: pendent post terga sagittæ:
Crispatur gemino vestis Gortynia cinctu
Poplite fusa tenus. ——

In Callimachi Hymno Diana ipsa petit à Jove, ut det sibi ——Ἐς γόνυ μέχρι χιτῶνα. Prudentius Hymn. 10. περὶ στεφ. Dianam vocat *molle succinctam*; *molle*, hoc est nudato genu.

Dicæa, *Dicæarchia* Plin. nunc *Puteoli*. Sil. Ital. lib. 12.

Urbe Dicarcheâ parat exsatiare dolorem.

Ubi sis vide Dausqueium. Est & *Dicæa*, urbs Thraciæ apud Bistonidem lac. & aliud apud Thermæum sin. in Macedonia.

Dicæarchus, Philosophus Messenius, qui opinatus est hominum exordium nullum exstitisse. Composuit 3. libros, in quibus scripsit animam nihil aliud esse, quàm vim quandam, atque potentiam æquabiliter fusam, tam in corporibus brutorum, quàm hominum, quæ à corpore foret inseparabilis, ut à morte nullus sensus superesset, sed omnia cum animâ morerentur. Vide Vossium de Hist. Gr. lib. 1. cap. 9. Alius Lacedæmonius Grammaticus, Aristarchi auditor. Suidas. Vide Jonsium de Script. Hist. Philos. lib. 2. cap. 16.

Dictamnum, Cretæ op. Ptol. Inde *dictamnus* herba. Virgil. Æn. 12.

Dictamnum genetrix Cretæa carpit ab Idâ.
Puberibus caulem foliis, & flore comantem
Purpureo; non illa feris incognita capris
Gramina, cum tergo volucres hæsere sagittæ.

Aristot. lib. de Mirabil. auscult. Αἱ ἐν Κρήτῃ αἶγες ὅταν τοξευθῶσι, ζητοῦσι τὸ δίκταμνον, τὸ ἐκεῖ φυόμενον, ὅταν γὰρ φάγωσιν εὐθὺς ἐκβάλλουσι τὰ τοξεύματα. Tertul. de Pœnit. cap. 12. *Cervus sagittâ transfixus, ut ferrum & immedicabiles moras citus de vulnere expellat, scit sibi dictamno medendum.* Idem habent Cic. 2. de Nat. Deorum, & Plinius lib. 8. Stat. 2. Sylv. 4.

——*Idæa profert quam Creta sub Ida*
Dictamni florentis opem.

Long. 52. 26. Lat. 34. 50.

Dicta, sive *Dictæus mons*. Plin mons Cretæ, hinc *Dictæus* pro *Cretensis*. Virgil. 6. Eclog.

Dictææ nymphæ nemorum jam claudite saltus.

Ovid. Met. 3.

Se confessus erat, Dictæaque rura tenebat.

Lucan. lib. 4.

Pallida Dictæis Cæsar nascentia saxis
Infundens aconita palam.

Quod hic Poëta de monte Cretæ scribit, hoc ante eum Nicander ad Idam Phrygiæ retulit. Nam in Alexipharmacis ita de aconito meminit:

Οἱ δέ τε καρδαλαμυγχές, ὑπαὶ θήγεσσι πελάζους
Πότμον βυκτελά(?) τε καὶ αἰγονομῆες ἔθεντο
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, Φαλακρείης ἐνὶ βήσσης.

Dicitur autem Aconitum, ut obiter notem, ἀπὸ τῶν ἀκονῶν h. e. à *Cautibus*, in quibus nascitur, ut idem auctor ait:

——Ἐν δ' ἀκονάιοις
Θηλείην ἀκόνιτον ἀειθαλέεσσιν ὀρόγκοις.

Unde Ovid. Met. 7.

Quæ quia nascuntur durâ vivacia Caute
Agrestes aconita vocant.

Dictum, Britanniæ op. Lyb. Notit. *Diganwy* Camdeno In ora Walliæ litorali apud *Conovium* op. inter Asaphopolin, & Bangoriam. Long. 16. 00. Lat. 43. 50.

Dictynna, nympha Cretensis, quæ casses venatorios prima creditur invenisse; unde *Dictynna* dicta, cùm antea *Britomartis* appellaretur. Ferunt autem hanc in Cretâ Dianæ consuetudine familiarissimè usam fuisse, quæ ipsa ob id à Poëtis nonnunquam *Dictynna* dicitur. Sunt qui Dictynnam à Minoë adamatam ferunt, ejusque vim cùm alioqui effugere non posset, ex editâ rupe

rupe se in mare præcipitasse, retibusque piscatoriis exceptam fuisse, indeque nomen accepisse. Item Cretæ urbs, à qua mons *Dictynnæus* & promont. *Dictynnæum*. Strabo.

Dictys Cretensis, historicus, qui cum Idomeneo Trojam profectus totum illud bellum Phœnicum literis descripsit. Vide Vossium. Item Centaurûm unus Pirithoi manu in Hippodamiæ nuptiis interfectus. Ovid. Met. 12. Denique piscator quidam, qui Perseum educavit. Statius.

Fluctivagus volucrem comebat Persea Dictys.

Didia lex, à *Didio* lata, post Fanniam 18. annos secuta est, cujus ferendæ duplex ratio fuit. Prima, ut non solùm urbs Romana, sed universa Italia lege sumptuariâ teneretur. Secunda, ut non modò qui convivia majore sumptu fecisset, sed etiam qui ad ea vocati essent, atque omninò interfuissent, pœnâ legis tenerentur. Macrob. 3. 57.

Didius Julianus 20. Rom. Imp. an. U. C. 945. Hic usque adeò parcus erat, ut porcellum, atque lepusculum ad se dono missum in triduanas partiretur cœnas, prandebatque interim paucis oleribus, ac herbulis contentus; cujus hic fuit vitæ exitus, ut à Septimio Severo successore suo in abditas Palatii balneas ductus, extentâ damnatorum more cervice ultimum diem obierit. Sext. Aurel.

Dido, sive *Eliza*, Beli Tyriorum regis filia, quæ primis nuptiis Sichæo Herculis sacerdoti juncta fuit; quem cùm Pygmalion, Elizæ frater, thesauris inhians ante aram obtruncasset, illa in somniis monita, cum iis quibus Pygmalionem invisum esse sciebat, effossis clam thesauris, navem conscendit, & in eam Africæ partem, quæ Zeugitana dicta est, delata, tantum sibi soli emit, quantum taurino corio posset circumdare. Virg. Æn. 1.

Mercatique solum facti de nomine Byrsam.

Sil. lib 1.

Tum pretio mercata solum nova mœnia ponit
Cingere quà secto permissum littora tauro.

Appianus in Libycis: Ἐδεῖτο δὲ χωρίον οἰς οἰκοδομῆσαι λαβεῖν ὅσον ἂν βύρσα ταύρου περιλάβοι. Dionysius.

Καρχηδόνα, τὴν μῦθος ἐπὶ βοὶ μετρηθῆναι.

Quo in loco cum corium in tenuissimas partes dissecuisset, locumque satis amplum complexa esset, urbem condidit, quam Carthaginem appellavit, arcemque in medio urbis, quam à Corio bubulo *Byrsam* vocavit. Deinde cùm Iarbas Gætuliæ rex nuptias ejus ambiret, recusantemque vi, armisque cogeret, sibi ipsi manus intulit, præferens nimirum morte occumbere, quàm prioris lecti jura secundis nuptiis polluere. Silius lib. 8.

Iliacò postquam deserta est hospite Dido
Et spes abrupta è medio, in penetralibus atram
Festinat furibunda pyram, tum corripit ensem
Certa necis profugi donum exitiale mariti.

Virgilius lib. 1. & 4 Æn. fabulatur Æneam, captâ Trojâ, à patriâ profugum, vi tempestatis Carthaginem fuisse delatum. Elizamque amore ejus captam. & cùm præter spem ab eo desereretur, mortem sibi conscivisse. Quod tamen gravissimorum historicorum fide facilè refellitur, qui Carthaginem tradunt septuagesimo demum anno post Romam conditam, ab Elisâ condi cœpisse. Ab Æneæ verò in Italiam adventu usque ad U. C. numerantur anni amplius quam 330. quibus Albæ regnatum est. Hâc de re extat elegans apud Ausonium Epigramma. *Dido* Hebræis דודה *dilectulam* notat. Est enim diminutivum à דוד hoc est, *dilectus*: De quo tamen aliter veteres suo more; Eusta hius siquidem in Dion. Perieg. Διδὼ exponit Ἀνδροφόνον. Servius in 1. Æn. ait linguâ Punica notare *viraginem*. At Etymologus & Varrinus Διδὼ interpretantur πλανῆτιν, hoc est, *vagam*, seu *erraticam*, quomodo dictam arbitrantur, quia Tyro profuga variè esset vagata.

Didymarchus, libro 3 transformationum citatur ab Antonio Liberali narratione 23. quæ est de Batto. Sed ab interprete scriptores ex quibus ea hausta est narratio, prætereuntur. Vossius.

Didyme, una Cycladum Ovid. Met. 7.

At non Oliarios, Didymeque, & Tenos, & Andros.

Item urbs Siciliæ, vel insula, *Salina* Leandro. Ovid. Fast. 4.

Hymeraque & Didymen, Acragantaque, Tauromenonque.

Denique insl. Gaditanæ, op. Strabo.

Didymæum, templum Apollini dicatum apud Miletum. Plin. Strab. Hinc *Didymæus* Apollo dictus est, quòd geminam speciem sui nominis præferat, illuminando, formandoque Lunam. Ex uno enim fonte lucis gemino sidere spatia diei, ac noctis illustrat. Macrob. & Papin. Theb

Nec Clarias hac luce fores, Didymæaque quisquam
Limina, nec Lyciam supplex consultor adibit.

Didymus, vir Alexandrinus qui licèt à puero oculis captus foret, divinas tamen literas optimè callebat, & inter Ecclesiasticos scriptores illustris fuit. Hieronymus.

Didymus, Alexandrinus alius, salsamentarii filius quo nemo, ut Quintilianus inquit, plura scripsit. Grammaticus fuit, & ad Augusti tempora pervenit, qui ob assiduam circà libros moram Χαλκέντερος est appellatus: nam ad tria millia librorum, & quingentos scripsisse dicitur. Amm lib 22. *Inter quos Chalcenterum eminuit. Didymus, multiplicis scientia cœpti memorabilis, qui in illis 6. libris, ubi nonnunquam imperfectè Tullium reprehendit. &c.* Contra hos verò Didymi libros pro Cicerone scripsit Suet. Tranquillus teste Suida. *Didymus*, alius Monachus, maximus contemplationum doctor cognominatus. De quo vide Hist. Tripart. lib. 8. cap. 1. *Didymus*, poëta Georgica scripsit. Alius etiam Philosophus Academicus.

Diespiter, Jupiter, quasi *diei*, i.e. *lucis pater*, uti Macrobius interpretatur. Horat. 1 Carm.

——— Namque diespiter
Igni corusco nubila dividens.

Et alibi.

——— Sæpè Diespiter
Neglectus incesto addidit integrum.

Dieuchidas, historiam Megaricam scripsit, ut ex Harpocratione constat, apud quem corruptè interdum Διευχίδας legas. At fœdius etiam corruptum id nomen apud Schol. Apollonii 1. Argon. ubi Διηχίδας legitur.

Digentia, Italiæ flu. Horat. 1 18.

Me quoties reficit gelidus Digentia rivus:
Rebo Sole [illegible]

Dii, Thraciæ pop. Rhodopea incolentes. Thucydides lib. 2. Παρεκάλει δὲ καὶ τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν πολλοὺς, οἳ Δῖοι καλοῦνται, τὴν Ῥοδόπην οἱ πλεῖστοι οἰκοῦντες. Tacit. An. 3. ubi inter Thraciæ gentes enumerantur Calaletæ, Odrysæque & alii; Lipsius legit *Astii* in Epistolis. Nam Strab. lib. 7. inter Thracas nominat *Astos*; Sed in comment. ad Tacitum mavult *Dii*. Αὐτονόμους eos vocat Thucyd. ubi suprà.

Dilinga, *Dilinghen*, urbs Germ. in Sueviâ ad Danub. cum Academiâ, vix 4. leuc. suprà Donavertiam in occ. Ulmam versùs, & 3. à Burgovia in Bor. Long. 32. 25. Lat. 48. 24.

Dinah, id est, *judicium*, vel *judicans*. Jacobi ex Leâ uxore filia, Gen. 30. Hanc Sichem stupro subdidit, quod malum Jacobo immissum putant Rabbini, quòd in occursu Esaui fratris filiam occultaret, ne eam in uxorem peteret. Josephus: Παρῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὀψομένη τὸν κόσμον τῶν ἐπιχωρίων γυναικῶν.

Dinarchus, Delius, Cretenses fabulas collegit, ut cognoscimus ex Dion Halicarn. in Dinarcho oratore; ubi ex Demi, vel potiùs Demetrii libro de ejusdem nominis viris, quatuor *Dinarchos* enumerat. Videtur idem signari in Euseb. lib. 1. Chron. ubi de Bacchi gestis loquens ait. *Ut Dinarchus loquitur, non ille orator sed poëta*. Vossius.

Dindyma, montes Troadis, ex quibus Sangarius & Hermus, & Gallus flu. profluunt. Virg. Æn. 9.

O verè Phrygiæ (neque enim Phryges) ite per alta
Dindyma, ubi assuetis biformem dat tibia cantum.

Ovid Fast. 4.

Dindymon & Cybelen & amœnam frondibus Idam.

Sidonius ad Magnum Felicem:

Nec Phryx pastor erit tibi legendus,
Decrescens cui Dindymon reciso
Fertur vertice texuisse classem.

Stat. Sylv. 1. 1.

——Cui vertice sacro
Dindymon, & cæsis decrevit frondibus Idam.

Ubi *Sacrum* hujus mont. *verticem* vocat, ob cultum Cybeles in eo assiduum, cui Argonautæ ibidem fanum constituerant. Am. Marc. lib. 22. *Respergit ex eo latere Cyzicum, & Dindyma religiosa matris magnæ delubra.* Strabo lib. 12. Ὑπέρκειται δὲ ὄρος Δίνδυμον μονοφυὲς, ἱερὸν τῆς Δινδυμήνης μητρὸς τῶν Θεῶν ἵδρυμα τῶν Ἀργοναυτῶν. Ubi de monte unius cacuminis in Cyzico loquitur, Statius v. de Phrygio pariter Cybelæ addicto. Virg. Æn. 10.

Alma parens Idæa Deum, cui Dindyma cordi.

Ubi Servius: *Dindyma mons Phrygiæ*. Confunduntur itaque hi duo montes cùm uterque fuerit Rheæ matri consecratus, Schol. Apollonii lib. 2. Δίνδυμον ὄρος Κυζίκου, ἱερὸν τῆς Ῥέας, διὰ τὸ διδύμους ἐν αὐτῷ ἀνέχειν, ὥς φησι Φιλοστέφανος, ὑπὸ Ἀργοναυτῶν ἱδρυθῆναι. Etymologus: Δίνδυμον ὄρος Φρυγίας ἐστὶ δὲ διὰ τὴν δύναμιν τὴν τῶν Θεοφορήτων.

Dinias, historicus res Argolicas consignavit. Citatur ab Apollonii Scholiaste lib. 2. ἐν πρώτῳ Ἀργολικῶν. Mentionem quoque Diniæ facit Plut. in Arato, & Eurip. Schol. in Oreste, & Sophoclis Interpres in Electrâ, qui septimum Argolicorum citat.

Dinocrates, Messenius, Romæ in convivio temulentus muliebri saltavit habitu, postero die cùm ab Achæorum imperio Messanam ad defectionem sollicitare vellet, peteretque propterea præsidium à Tito Flaminio, de his respondit Flaminius. Videbimus; Te verò miror vina tractare, ac saltare, & fœminam mentiri posse, quum res ejusmodi moliri audeas. Plut.

Dinolochus Comicus, Voss. P. Gr. p. 4.

Dinon, Clitarchi fil. scriptor antiquus de quo Plin. 10. 49. Mem. ejus Plut. in Alexandro, Æl. de Anim. 17. 10. & Var. 7. 1. Vide Voss. Hist. Gr. 4. 8.

Diocles, Atheniensis comicus poëta antiquus, cujus fabulas nonnullas commemorat Athenæus. Item Medicus Carystius Darii Hystaspis temp. Reliquit & ipse commentarios. Suidas. Cæterùm de variis hujus nominis hominibus videatur. Vossius de Hist. Gr. p. 355.

Diocletianus Jovius 38. Rom. Imp. cùm 22. annis, quibus in imperio fuit, res magnas gessisset, deposito Imperio, ruri vitæ reliquum egit, non minori libertate, quàm rei familiaris tenuitate.

Diodorus, Philosophus Socraticus. Hieronymus. Quinque filias dialecticas insignis pudicitiæ habuisse narratur. De quibus & Philo Carneadis magister plenissimam scribit historiam.

Diodorus, Erythræus, Alexandri *M.* Ephemeridas conscripsit. Athen. l. 10.

Diodorus, Sardianus Rhetor Poëta & historicus, Strab. lib 13.

Diodorus, Ephesius scripsit de Anaximandro. Laërt. in Empedocle.

Diodorus, cognomento *Chronus*, Dialecticus ex Jasso Asiæ civitate fuit Platonis temp. Euclidemque audivit. Dictus *Chronus* ab Apollonio *Chrono* ejus præceptore, cujus ut famam obscuravit, ita & cognomen usurpavit. *Dialecticus* autem, quia, teste Laërtio, primus involutum disserendi genus invenerit. Apud Ptol. Soterem commorans, cùm inter epulas à Stilpone sermones quosdam dialecticos propositos extemplo nequivisset exsolvere, ob id à rege per jurgium *Chronus* appellatur, convivium deseruit ac edito per otium super eâ propositione libro, ex animi mœrore extinctus est. Plin. 7. 53.

Diodorus, Stoicus, Ciceronis Præceptor in Dialecticis, ut in Bruto scribit ipse. *Eram*, inquit, *cum Stoico Diodoro: qui cùm habitavisset apud me, mecumque vixisset, nuper est domi meæ mortuus*: à quo cùm in aliis rebus tum studiosissimè in dialecticâ exercebatur.

Diodorus, Comicus poëta, cujus fabulas enumerat Athenæus.

Diodorus, Alexandrinus, fil. Pollionis philosophi ejus; qui composuit Dictionarium Atticum, floruit Adriani temp. Suid. *Diodoros* præter ea duos à Lydiâ Tiberii temp. Strabo commemorat ambos oratores. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 187.

Diodorus Siculus. Res interim (inquit Vossius) apertior est de ætate Diodori Sic. Antiquiorem paulò esse aliquis dicat, quia, tempore Jul. Cæsaris vixisse Euseb. in Chron. tradat: atque adeò ipse Diodorus non uno hoc loco de sese testetur. Sed non malè propterea Suidas, qui sub Augusto vixisse dicit. Natale ei solum Argyrium, sive Angyrium, Siciliæ op. ut quidem vulgò legitur apud ipsum Diodorum, vel potiùs Agyrium, quod verum esse oppidi nomen probat Cluverius. Scripsit βιβλιοθήκην ἱστορικὴν, in quâ agit de Ægyptiis, Assyriis, Medis,

dis, Persis, Græcis, Romanis, Punicis, atque aliis. Constabat verò opus hoc libris 40. quorum argumentum ipse in Præfatione recenset. Multa ejus sphalmata sunt in Olympiadum annis & Romanis magistratibus, ut planè verisimile sit corruptis ac mutilis fastis usum esse. Cætera si spectes, magna ejus φιλοπονία fuit ut qui 30. annorum operam in hanc se historiam impendisse scribat in Præfatione suâ. Ubi & quanto veritatis studio laborarit, ostendit peregrinatione suâ in Asiâ, atque Europâ; nempe periculis vel ærumnis nullis territus fuit, quo minus loca ipsa lustraret, de quibus scripturus esset. At egregium hoc Diodori opus non τοῖς ἔξωθεν modò, sed etiam Justino Martyri ac Eusebio laudatum, non caruit seculo nostro reprehensoribus suis, seu rem seu dictionem spectes; Rem ipsam culpat Lud. Vives, qui in quinto de tradendis disciplinis refert *nihil Diodoro esse nugacius:* Contrà profectò quàm Plinius judicarat, qui in Præfatione scripserat, cùm Græcorum aliis magnificis titulis superbiant, Diodorum, qui ἁπλῶς βιβλιοθήκην vocat, *primum Græcorum desiisse nugari* Quemadmodum verò ipsam rem Vives, ita dictionem Diodori arrodit Bodinus in Methodo Historiæ: Quantò meliùs de eo censuit Photius patriarcha μυριοβίβλῳ suæ cap. 70. ubi ipsum ait φράσει σαφεῖ τε καὶ ἀκόμψῳ, καὶ ἱστορίᾳ μάλιστα πρεπούσῃ. Addit, non affectare nimis dictionem Atticam, sed neque devolvi ad vulgarem ac tritam dicendi formam, verùm mediocri genere gaudere. Quæ sanè majoris, quàm Bodini judicium fieri debere, nobiscum fatebitur, qui vel de stylo judicare per se possit; vel, quàm exquisito in talibus judicio Photius fuerit, intelligat. Vossius.

Diodorus, Periegetes, terras descripsit, ut ex cognomine colligi potest. Idem de monumentis tractavit. Plut. in Themistocle. Meminit & idem hujus scriptoris in Theseo, ac Cimone.

Diodorus, Tarsensis Præsul. Hieronym.

Diodorus, qui & Triphon, 14 Syriæ rex. Liv. lib. 55.

Diodorus, Episcopus sapientissimus, velut quidam fluvius perspicuus, atque torrens, oves quidem proprias irrigabat, luporum verò blasphemias penitùs abluebat; ac generis sui nobilitatem spernens, libenter sustinebat quamlibet pro Fide calamitatem. Sozom. lib. 8. cap. 3. Trip. Hist.

Diogenes, philosophus Cynicus celeberrimus, Antisthenis Discipulus, ἡμερόβιος, h. e. *in diem vivens*, vulgò appellatus, quòd omni abjectâ sollicitudine, cibum suum in singulos dies emendicaret. Habitavit in portarum vestibulis, & porticibus civitatum, cumque se contorqueret in dolio, volubilem se habere domum jocabatur, & se cum temporibus immutantem. Hyeme enim os dolii vertebat in meridiem, æstate ad septentrionem, & ubicunque sol se inclinaret, Diogenis prætorium vertebatur. Obiit fermè nonagenarius, mortique vicinus jussit cadaver suum inhumatum abjici; quærentibusque amicis, volucribusne & feris corpus suum dilaniandum vellet relinqui? *Minime*, inquit, *sed bacillum apud me, quo illas abigam ponitote.* Irridens nimirum amicorum præposteram curam, qui tantopere de humatione cadaveris, omnis sensûs expertis erant sollicitii: quasi magnum quiddam interesset, à ferisne, an à vermibus absumeretur. Cùm in patria adhuc esset, Pythiam consuluit, quonam modo posset excellere, respondit, *Si nummos adulterares.* Quo ille facto patriâ pulsus, Athenas venit, Jam senex à Scytalo piratâ captus, venundatusque Xeniali Corinthio fuit, qui eum manumisit, eique liberos suos ad erudiendum tradidit; apud quem Diogenes vivere voluit, cùm posset ab amicis redimi. De eo scribitur, quod cùm Antisthenes nullum Discipulorum reciperet & perseverantem Diogenem removere non posset, novissimè clavâ minatus est, nisi abiret; cui ille subjecisse dicitur caput, atque dixisse, *Nullus tam durus baculus erit, qui me à tuo possit obsequio separare.* Ferunt accedentem Alexandrum rogasse, ne sibi apricanti à Sole obstaret. Plut. in Apophth. Juven. Sat. 10.

Sensit Alexander, testâ cum vidit in illâ
Magnum habitatorem, quanto felicior hic qui
Nil cuperet, quàm qui totum sibi posceret orbem.

Patriâ Sinopensis fuit, teste Suidâ. Ovid. de Ponto.

Non doluit patriâ Cynicus procul esse Sinopeus.

Antonius *Diogenes*, scripsit Incredibilium de Thule insul. lib 24. quorum mem. Porphyr. in V. Pythagoræ, & Servius ad lib. 1. Georg. Eorum argumentum luculentè narrat Photius Tmem. 166. ac vixisse putat non multò post temp. Alex Magni.

Diogenes, Cyzicenus, reliquit libros de patriæ suæ insulis, teste Stephano in βέσβικος. Vide Vossium de Hist. Gr. Item alius Tragicus poëta.

Diogenes, Sicyonius, Peloponnesiaca scripsit. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 356. & 357.

Diogenes, Tarsensis, quæstionum poëticarum scriptor.

Diogenes, Laërtius, sive, ut Tzetzes vocat, *Diogenianus*, cujus decem libros habemus de vitis Philosophorum. Parùm idoneè de eo judicat Bartholomæus Keckermannus, vir cæteroquin eruditus, sed novellorum scriptorum, quàm antiquitatis studiosior, uti notat Vossius. Ait ille libro suo de Historiâ, scripsisse Laërtium *languidè & frigidè, sæpè tamen non inutiliter.* Quæ profectò frigida laus est operis utilissimi, & auro contrà non cari. Quippe ex quo discere sit, cum alia tam multa ad historiam temporum pertinentia, tum præclara tot veterum apophthegmata, quorum Keckermannus malo sanè exemplo, Erasmum laudare mavult authorem, quàm Plutarchum, Laërtium & similes. Quin quod caput est, discrepantes ex eodem Laërtio sectarum sententias discimus. Multa ex hoc opere suis doctrinæ variæ eclogis inseruerat Sopater, teste Photio Tmem. 161. Atque hinc liquet vixisse Diogenem ante tempora Constantini M. a quo Sopater ille Apamensis, sive potiùs Alexandrinus, interfectus fuit, ut Suidas narrat in Ἀλέξανδρος. At junior omninò est Trajano. Siquidem in Seusippi, atque item Anaxagoræ vitâ, Plutarchi meminit, qui Trajani, atque etiam Hadriani tempore floruit. Præterea in Timone mentionem facit decem librorum Sexti Empirici, item Saturnini, qui Sextum audivit. Nempe vixit sub Antonio Pio, vel paulò post, quemadmodum ostendit Vossius de Nat. & Const. Rhetorices cap. 9. Hoc opus à Laërtio scriptum fuisse ad fœminam, rectè tradit Lud. Vives lib. 5. de trad. disciplinis. Antiquissimus eorum, qui hujus scriptoris meminerunt, est Stephanus in Χολλίδαι, Ἐνθάδ & Δρυΐδαι. Reliquit quoque epigrammata omni genere metrorum: Unde hoc opus πάμμετρον inscripsit; multaque de Philosophis epigrammata inde adducit, & Ἐπιγραμματογράφον ex eo vocat Tzetzes Chil. 3. cap. 61. Vossius.

Diogenetes, (nisi rectum est *Diogennetus*, vel *Diogenes*) Erythræus, memoratur Hygino in Poëtico Astronomico, ubi de Piscium signo.

Diogenianus, ex Heracliâ, grammaticus sub Adriano principe, scripsit Dictionarium per ordinem literarum, multaque alia in arte Grammaticâ. Fuit ἀνὴρ σπουδαῖος, καὶ φιλόκαλος, *Vir studiosus & elegans*, ut ab Hesychio in Lexici sui initio vocatur: ubi ait se Diogeniani hujus exemplo parœmias quoque admiscere libro suo; multumque se ejus operâ fuisse adjutum. Diogeniani parœmias ex 2. Codd. MSS. primus divulgavit Andr. Schottus. Mem. verò ejus operis quoque Suidas. Quippe ubi dicitur edidisse compendio scripta collectanea περὶ ποιημάτων, legi debet περὶ παροιμιῶν. Alia quoque ejusdem memorat Suidas. Fuit etiam *Diogenianus*, seu Diogenes Grammaticus Cyzicenus, de quo Voss. Hist Gr. p. 356.

Diognetus, 7. Atheniensium Judex. Alius unus itinerum Alexandri Regis mensor, quem Plin. lib. 6. se sequi testatur. Tertius, Pictor egregius Antonini Imp. temp. Julius Capitolinus. Quartus Clitomachi pater illius Pœni, qui successit Carneadi, vocatus ante Asdrubal.

Diomedes, rex Ætoliæ, Tydei & Deipylæ filius, qui cum reliquis Græcis ad Trojam profectus adeò strenuè se gessit, ut post Achillem & Ajacem Telamonem fortissimus haberetur. Nam præter occisos à se reges, & singulares pugnas adversus Hectorem & Æneam aliosque insignes Trojanorum principes, & captos Rhesi equos, Palladiumque Trojanis subtractum, de quo Silius, lib. 13.

Tum meus adjuncto monstratam evasit in arcem
Tydides Ithaco, & dextrâ molitus in ipso
Custodes adyto templi, cœleste reportat
Palladium ac nostris aperit mala Pergama fatis.

Martem quoque in bello vulneravit, Veneremque dextra manu, dum Æneam protegere vellet. Id quod ipse testatur Æn. 1.

—— Cum ferro cœlestia corpora demens
Appetii, & Veneris violavi vulnere dextram.

Quamobrem Dea indignata Ægialem uxorem ejus tantâ libidinum turpitudine involvit, ut ejus causâ patriam exosus Diomedes, domum reverti noluerit, sed in Apuliam profectus, regni partem à Dauno acceperit, ibique Arpos condiderit. Quidam ferunt Diomeden ab Æneâ dolo occisum, ejusque socios doloris impatientiâ in aves Diomedeas esse commutatos. Juv.

Aut reditum Diomedis ab interitu Meleagri.

Horat. 1. Serm. 5. ubi de Canusio.

Qui locus à forti Diomede est conditus olim.

Idem 1. Car. Od. 6.

Ope Palladis
Tydidem superis parem.

Virg. Æn. 1.

——— O Danaum fortissime gentis
Tydide ——— ———

Ovidio *Ætolius heros* dicitur, *Calydonius heros* Statio, item *Ætolus dux*. Notissimum proverbium Διομήδεια ἀνάγκη, de quo Zenobius. Suidas, & Aristoph. Schol. in hæc verba Ἐκκλησ. Καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοὐστί. Γρ. Διομήδεια. Obiter emenda Them. Orat. 1. Μηδ' ἂν ἰδίᾳ ἰδίως αὖ ἀνάγκη ἀστεῖον. Lege μηδ' ἂν Διομήδεια ἀνάγκη.

Diomedes, Thraciæ rex, qui cùm equos suos humanâ carne aleret, ab Hercule victus, equis suis in pabulum est objectus: Ovidius in Ibin.

Ut qui terribiles pro gramen habentibus herbis
Impius humano viscere pavit equos.

Idem ibidem:

Ut qui Threicii quondam præsepia regis
Fecerunt dapibus sanguinolenta suis.

Idem Met. 11.

Quid? quod Thracas equos humano sanguine pingues
Plenaque corporibus laceris præsepia vidi,
Visaque dejeci, dominumque ipsosque peremi.

Idem alibi:

Non tibi succurrit crudi Diomedis imago.

Luc. lib. 2.

——— Non Thracia tantum
Vidit Bistonii stabulis pendere tyranni.

Seneca:

Si quis Ismarios greges Thracis cruenti vindicat.

Claud.

Diraque sanguinei vertit præsepia regis.

Idem:

Et Diomedeos gramine pavit equos.

Et alibi:

▪ mites Diomedis equi, Busirides aræ
Clementes ——— ———

Diodorus Siculus lib. 4. Μετὰ δὲ τοῦτον [Ἡρακλῆς] ἔλαβεν ἆθλον ἀγαγεῖν τὰς Διομήδους τοῦ Θρᾳκὸς ἵππους. Αὗται δὲ χαλκᾶς μὲν φάτνας εἶχον, διὰ τὴν ἀγριότητα ἁλύσεσι δὲ σιδηραῖς διὰ τὴν ἰσχὺν ἐδεσμεύοντο. τροφὴν δὲ ἐλάμβανον οὐ τὴν ἐκ γῆς φυομένην, ἀλλὰ τῶν ξένων μέλη. Ταύτας ὁ Ἡρακλῆς βουλόμενος χειρώσασθαι τὸν κύριον Διομήδην παρέλαβε, &c. Papinii Scholiastes: *Diomedes Odrysiorum Thracum rex, equos habebat quos fame cruciatos assueverat hominis carnibus se nutrire. Hos Hercules occiso Diomede, & ab equis absumpto ad solita pabula*, hoc est, *communia gramina, mollitâ feritate, revocavit*. Silius, lib 13.

Cyclopas Scyllamque, & pastos membra virorum
Odrysiæ telluris equos.

Apollodorus, lib. 2. de Diomede: Εἶχε δὲ ἀνθρωποφάγους ἵππους. Hos equos Marcianus à dirâ voracitate ξενοκτόνους, hoc est, *hospitum interemptores dixit*.

Diomedes. Grammaticus, multi ingenii vir.

Dion, Alexandrinus Philosophus præstantissimus, qui cùm à quodam probris ac conviciis gravissimè fuisset lacessitus, ne verbo quidem maledictis respondit, sed hoc tantùm, Ne gry quidem. Unde Proverb. *Dionis gry*.

Dion, Syracusanus, apud cives suos potentiâ & facultatibus præditus, Platonem primò Syracusis audivit, dum illic apud Dionysium ageret, apud quem ipse quoque in honore fuit. Sed posteà (quòd esset ei propinquus & familiaris) cùm eum sæpè ad liberandas Syracusas, tum per se tum per Platonem hortaretur, in suspicionem tyranno venit; quare in exilium actus, Athenas navigavit: quo tempore Platoni ludorum præfecto, impensas de suo suppeditavit. Tandem à Platone, ut creditur, inductus, patriam tyrannide liberavit, exacto Dionysio. Plut.

Dion Cassius. Vide Dio.

Dion Prusians, Sophista, & Philosophus, cognomento

Chry-

Chrysostomus, ex suavi, vividaque ejus oratione. Prodibat in publicum amictus pelle leonis. Apud Trajanum plerumque vixit, cujus familiaris fuit, eodemque curru dignatus est. Plures Orationes conscripsit. Vide Suidam.

Dione, nympha Oceani ac Tethyos filia, Veneris autem mater ex Jove. Inde *Dionæa* Venus. Virg. 3. Æn.

> *Sacra Dionææ matri, divisque ferebam*
> *Auspiciis cœptorum operum*, &c.

Idem in Eclog.

> *Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum.*

Id est, Leonis signum, quod in Julio oritur, qui mensis à Cæsare nomen accepit, cùm antea Quintilis diceretur; Cæsaris autem origo ad Venerem refertur. Ovid. Fast. 5.

> *Hippolyte infelix velles coluisse Dionem*
> *Cùm consternatis diripereris equis.*

Dionysia, quæ & *Bacchanalia*, apud veteres varia fuêre; *Antiquissima*, *Recentiora*, *Majora*, *Minora*, *Attica*, *Ruralia*, *Lenæa*, *Verna*, *Autumnalia*, *Omophagia*, *Nocturna*, *Brauronia*, *Theœnia*. *Antiquissima* die duodecimo mensis Anthesterionis acta, in Limnis, Atticæ loco, ubi templum Bacchi fuisse docet Aristophanis Scholiastes in *Ranis*: Λίμναι, χωρίον τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ Διονύσου ἱερόν. De hoc festo agit Thucydides. lib. 2. Τὰ γὰρ ἱερὰ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀκροπόλει, καὶ ἄλλων θεῶν ἐστι, καὶ τὰ ἔξω πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῆς πόλεως μᾶλλον ἵδρυται, τό τε τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, καὶ τὸ Πύθιον, καὶ τὸ τῆς γῆς, καὶ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσου, ᾧ τὰ ἀρχαιότερα Διονύσια τῇ δωδεκάτῃ ἐν μηνὶ Ἀνθεστηριῶνι. Hæc autem in Limnis sacra peragebant mulieres, quæ Γεραιραὶ vocabantur. Harpocration Γεραιραί, αἱ τῷ Διονύσῳ ἱερώμεναι γυναῖκες. Hæ numero fuêre quatuordecim. Hesychius: Γεραιραί, ἱέρειαι κοινῶς. ἰδίως δὲ αἱ τῷ Διονύσῳ τῷ ἐν Λίμναις τὰ ἱερὰ ἐπιτελοῦσαι, τῷ ἀριθμῷ δεκατέσσαρες. Quas à Rege designari Pollux author est, lib. 8. Αὗται ἄρρητα Διονύσῳ ἔθυον μετ' ἄλλης θεωρίας, καθίστη δὲ αὐτὰς βασιλεὺς οὔσας τεσσαρεσκαίδεκα. Quippe Regi ceremoniarum cura & sacrificiorum incumbebat, ejusque uxor, quæ Regina dicebatur, occulta, & maribus non invisa solùm, sed etiam inaudita procurabat. Demosth. Orat. contra Neæram: Τὰς δὲ θυσίας ἀπάσας ὁ βασιλεὺς ἔθυε καὶ τὰς σεμνοτάτας καὶ ἀρρήτους ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐποίει, εἰκότως βασίλισσα οὖσα. Hinc non nisi spectatæ probitatis virum sacræ dignitati præficiebant: uxoris etiam indubitata castitas requirebatur; nam quæ alterius viri thorum experta fuisset, à Regis connubio leges arcebant: Τὸν μὲν βασιλέα οὐδὲν ἧττον ὁ δῆμος ᾑρεῖτο ἐκ προκρίτων κατ' ἀνδραγαθίαν χειροτονῶν. Τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ νόμον ἔθεντο ἀστὴν εἶναι, καὶ μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρί, ἀλλὰ παρθένον γαμεῖν, ἵνα κατὰ τὰ πάτρια θύηται τὰ ἄρρητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ τὰ νομιζόμενα γίγνηται τοῖς θεοῖς εὐσεβῶς, καὶ μηδὲν καταλύηται μηδὲ καινοτομῆται. Legem verò columnæ lapideæ inscriptam in vetustissimo Bacchi templo ad Limnas collocarunt: Καὶ διὰ ταῦτα, inquit Demosthenes, ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τοῦ Διονύσου ἐν Λίμναις ἔστησαν, ἵνα μὴ πολλοὶ εἰδῶσι τὰ γεγραμμένα. Ἅπαξ γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ἀνοίγεται, τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. Ipsi etiam Regis uxori ante aram & canistra Γεραιραὶ jurejurando suam fidem adstringere debebant, antequam sacra attrectare possent. Cujus ritus administer erat, quem Ἱεροκήρυκα nuncupabant. Sacramenti verò formula hæc est apud Demosthenem: Ἁγιστεύω καὶ εἰμὶ καθαρά, καὶ ἁγνὴ ἀπό τε τῶν ἄλλων οὐ καθαρευόντων, καὶ ἀπ' ἀνδρὸς συνουσίας, καὶ τὰ θεοίνια, καὶ ἰοβάκχεια γεραίρω τῷ Διονύσῳ, κατὰ τὰ πάτρια, καὶ ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις. Bacchanalia *Recentiora* nobis indicant Scholia Thucydidis ad locum antea productum: Ἀρχαιότερα εἶπε, διότι ἐστὶ καὶ νεώτερα ἄλλα. Sed an ab aliis, de quibus mox dicturi sumus, hæc distinguantur, asserere nolim, nisi quando celebritatis variæ tempora deprehenduntur. *Majora* sunt eadem cum Antiquissimis, nam Ulpian. in Orat. Demosthenis contrà Leptinem eodem tempore celebrari notat: Τοῖς μεγάλοις Διονυσίοις Ἀνθεστηριῶνος μηνός. πλείονος γινομένης δαπάνης, εἷς χορηγὸς ἑκάστης φυλῆς καθίστατο. Veris autem initio celebrabantur. Interpres Aristoph. *in Aves*: Λήγοντος τοῦ χειμῶνος, ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος γίνεται τὰ Διονύσια. Nam quoties Attici scriptores *Dionysia* solùm dicunt, sine alterius particulæ adjectione, de *Majoribus* & *Antiquioribus* accipiendi sunt. Per hæc festa socii tributum Atheniensibus ferebant. Schol. Aristoph. in *Acharn*. Διονυσίων ἑορτὴ ἐν τῷ ἔαρι ἐπιτελεῖται, ἐν ᾗ ἔφερον τοὺς φόρους οἱ σύμμαχοι. *Minora* sunt, tanquam præparatio ad altera Liberalia Majora; nec differunt à *Ruralibus*, & in Mensem Posideona incidunt. Theophrastus *in descriptione hominis garruli*: Ποσειδεῶνος δὲ κατ' ἀγροὺς Διονύσια. Hesych. Τὰ μὲν κατ' ἀγροὺς μηνὸς Ποσειδεῶνος. Eadem quoque *Lenæa* sunt. Aristoph. in *Acharnan*:

> Ἄξω τὰ κατ' ἀγροὺς εἰσιὼν Διονύσια.

Ubi Scho. Διονύσια τὰ Λήναια λεγόμενα, ὅθεν τὰ Λήναια, καὶ ὁ Ἐπιλήναιος ἀγὼν τελεῖται, τῷ Διονύσῳ. Λήναιον γάρ ἐστιν ἐν ἀγροῖς ἱερὸν τοῦ Διονύσου, διὰ τὸ πλείους ἐνταῦθα γεγονέναι, ἢ διὰ τὸ πρῶτον ἐν τῷ τούτῳ τόπῳ ληνὸν τεθῆναι. Steph. Λήναιος ἀγὼν Διονύσου ἐν ἀγροῖς ἀπὸ τοῦ ληνοῦ. Sed alii mense Gamelione celebrari solita tradunt. Hesychius autem cùm dixisset Ruralia Liberalia mense Posideone deinceps addidit: τὰ δὲ Λήναια μηνὸς Ληναιῶνος. At Proclus ad Hesiodum, à Bœotiis ait Lenæona vocari, quando Sol Capricornum ingreditur, incipiente jam post vindemiam hyeme. Cæterùm Lenæa in Autumno curabantur, atque ab iis peregrini arcebantur. Scholia in *Acharn*. Τὰ δὲ Λήναια ἐν τῷ μετοπώρῳ ἤγετο, ἐν οἷς οὐ παρῆσαν οἱ ξένοι. Ideoque Demosthenes in oratione contra Neæram graviter exaggerat, quod peregrina Regi nupta sacrorum arcana lustrasset, & obivisset. Καὶ αὕτη ἡ γυνὴ ὑμῖν ἔθυε τὰ ἄρρητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν ἃ οὐ προσῆκεν αὐτὴν ὁρᾶν ξένην οὖσαν. Καὶ τοιαύτη οὖσα εἰσῆλθεν οἷ οὐδεὶς ἄλλος Ἀθηναίων τοσούτων ὄντων εἰσέρχεται, ἀλλ' ἡ τοῦ βασιλέως γυνή. Verùm ab his diversa fuêre Liberalia Ἀστικὰ sive *Urbana*, quæ vere quidem acta. Aristoph. Interp. *in Avibus*: τῷ ἔαρι ἐν ἄστει τελεῖσθαι τὰ Διονύσια. Sed mense Elaphebolione. Hesychius: Τὰ δὲ ἐν ἄστει Ἐλαφηβολιῶνος. Erantque non annua, sed trieterica. Virg. Æn. 4.

> ——— *Qualis, commotis excita sacris*
> *Thyas*, *ubi audito stimulant trieterica Baccho*
> *Orgia*. ———

Ubi Servius: *Liberi sacra tertio quoque anno innovabantur* Lucanus:

> ——— *Referunt trieterica Baccha.*

Atque hæc Bacchus instituisse traditur ad Callirrhoën, ut essent monumentum expeditionis Indicæ, in quâ triennii spatium absumpsit Cic. lib. 3. de N. D. quinque Dionysios enumerat, quintumque Nyso natum, &

Thyone, *à quo Trieterides constituta putantur.* Alia etiam fuêre quinquennalia. de quibus Schol. Aristoph. *in Pacem* Διὰ πενταετηρίδος χρόνου ἦγοντο αἱ θυσίαι τοῦ Διονύσου. *Brauronia* à Braurone, op. Atticæ, in quo Liberalia libidinis scenam exhibebant. Schol Aristoph. ubi suprà, Βραυρών, πόλις τῆς Ἀττικῆς ἐν ᾗ τὰ Διονύσια ἦγοντο, καὶ μεθύοντες πολλὰς πόρνας ἥρπαζον. Idem habet Suidas in Βραυρῶν. Liberalium arcana noctu peragebantur. Euripides in Bacchis:

Τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;
Νύκτωρ τὰ πολλά. σεμνότητ' ἔχει σκότος.

Unde, ut notat Servius in Æn. 4. *Ipsa sacra Nyctelia dicebantur.* Ipsaque adeò maximâ silentii religione continebantur. Pausan. in Atticis, sacra Bacchi ad Alcyoniam paludem commemorans: Τὰ δὲ ἐς αὐτὴν Διονύσῳ δρώμενα, ἐν νυκτὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον οὐχ ὅσιον ἐς ἅπαντας ἦν μοι γράψαι. Θεόινια dicebantur à Bacchi nomine Θεοίνου Hesychius: Θεόινια. θυσία Διονύσου Ἀθήνησι, καὶ θεὸς Θεοίνος, Διόνυσος. Ea per vicos sive populos actitabantur, & tum Γεννῆται sacrificabantur. Τὰ κατὰ δήμους Διονύσια, Θεοίνια ἐλέγετο, ἐν οἷς οἱ Γεννῆται ἐπέθυον, τὸν γὰρ Διόνυσον Θεοίνον ἔλεγον. Γεννῆται verò apud Athenienses vocabantur, οἱ τοῦ αὐτοῦ γένους κοινωνοῦντες. *Omophagia* Dionysia, Latinè *crudivora*, sic appellabantur, quòd Mystæ furentes, & pleni Deo; quoque præsentius Numen ostentarent, anguibus redimiti, crudas carnes ore dilaniarunt. Catullus in Argonaut.

Pars è divulso jactabant membra juvenco:
Pars sese tortis serpentibus incingebant.

Clem. Alex. in Προτρεπτ. Διόνυσον μαινόλην ὀργιάζουσι Βάκχοι, ὠμοφαγίᾳ τὴν ἱερομανίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκουσι τὰς κρεανομίας τῶν φόνων, ἀνεστεμμένοι τοῖς ὄφεσιν, &c. Arnobius lib. 5. *Bacchanalia etiam prætermittimus immania, quibus nomen Omophagiis Græcum est. In quibus furore mentito, & sequestratâ pectoris sanitate, circumplicatis vos anguibus, atque ut vos plenos Dei numine ac majestate doceatis, caprorum reclamantium viscera cruentatis oribus dissipatis.* Bacchanalia in Ægypto nata Melampus in Græciam transtulit, teste Herodoto lib. 2. Porrò Dionysia apud Athenienses in primis celebria fuerunt, ut sic eorum intervallis tempora distinguerent, quæ posteà per Olympiadas numerari cœperunt. Suidas: Ἔθος ἦν Ἀττικοῖς λέγειν τὰ ἔτη, καὶ τὸν ὑποπίπτοντα ἀριθμὸν ἀπὸ τῶν Διονυσίων. Præterea Bacchi sacerdos in spectaculis principem locum obtinebat. Commentator Aristoph. *in Ranas*: Παρὰ τοῖς θεαῖς προεδρίᾳ ἐτετίμητο ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου. His adde, quòd summus in Rep. magistratus illorum curator esset. Pollux, l. 8. Ὁ Ἄρχων διατίθησι Διονύσια. Pompa Dionysiorum antiquitùs simplex, & sumptuum expers erat, donec opum affluentia sacris etiam, mores suos, luxumque immisit. Plut. lib. περὶ φιλοπλουτίας. Ἡ πάτριος τῶν Διονυσίων ἑορτὴ τὸ παλαιὸν ἐπέμπετο δημοτικῶς, καὶ ἱλαρῶς, ἀμφορεὺς οἴνου καὶ κληματὶς, εἶτα τράγον τις εἷλκεν, ἄλλος ἰσχάδων ἄρριχον ἠκολούθει κομίζων, ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ φαλλός. Ἀλλὰ νῦν ταῦτα παρορᾶται, καὶ ἠφάνισται, χρυσωμάτων περιφερομένων, καὶ ἱματίων πολυτελῶν, καὶ ζευγῶν ἐλαυνομένων καὶ προσωπείων. Et quantum prima rudis ævi simplicitas mutarit, ex Athenæi libro 5. manifestum est, ubi Choragium Bacchi describit, quod magnifico prorsus apparatu Antiochus instruxit. Apparatus pompæ constabat Mystis & ferculis. Mystæ autem sunt Bacchantes, & sacris initiati. Eorum ornatus Nebrides, Sindones, Mitræ, Thyrsi, Ferulæ, Pampini, Hedera, Tympana, Tibiæ, Fistulæ, Tintinnabula; de quibus passim Poëtæ, eaque diligentissimè tractarunt Lilius Gyraldus. Natalis Comes, & novissimè in unum non pauca congessit Dempsterus ad Rosinum lib. 2. cap. 11. Porrò Bachantum alii Silenorum, alii Satyrorum, atque Panum habitu procedebant. Sic Plutarchus Antonium Liberi patris æmulum nonnullas civitates obivisse prodidit, atque Ephesum accessisse Bacchicâ pompâ, Εἰς γοῦν Ἔφεσον εἰσιόντος αὐτοῦ γυναῖκες μὲν εἰς Βάκχας, ἄνδρες δὲ καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνας ἡγοῦντο διεσκευασμένοι, κιττοῦ δὲ καὶ θύρσων καὶ ψαλτηρίων, καὶ συρίγγων, καὶ αὐλῶν ἡ πόλις πλέα. Rursus alii alinis insidebant, alii hircos ducebant, quos immolarent, quorumque pellibus ad Ascolia uterentur. Hoc ornatu instructi utriusque sexus homines; lymphato cursu ferri, vario motu (ut videre est in Θεσμοφοριαζούσαις Aristophanis) Choreas sive Thiasos ductare, tremulis ululatibus æthera complere, caput jactare; quod huic sacro fuisse velut proprium animadvertas, unde Euripides bacchantis gestum ait κρᾶτα σεῖσαι. & Pindarus tales ῥιψαυχένας vocat. In ista capitis jactatione crines effundebantur, quos Baccho alere solebant. Euripides.

Ἱερὸς ὁ πλόκαμος, τῷ θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω.

Virg. Æn. 7.

Te lustrare choros, sacrum tibi pascere crinem.

Et apud Val. Flaccum lib. 2. Hypsiphile patrem suum Bacchi cultu exornans, ut Lemniadum furori eripiat.

Serta patri, juvenisque comas, vestesque Lyæi
Induit.———

Porrò conciti furore, Deoque pleni acclamabant. Εὐοῖ Σαβοῖ, Εὐοῖ βάκχε, ut ex Demosthene, Plutarcho, & poëtis eruditi possunt observare. Dionysius.

Καὶ μετ' Ἀναίων ἱερὸν χόρον ἐστήσαντο
Σήμερον καὶ νεβρίδας ἐπὶ στήθεσσι λαβόντες
Εὐοῖ Βάκχε λέγοντες.

Atque hinc Εὐάζειν, & *Evare*. Fuit & illa acclamandi formula Ὦ Ἴακχε, quam Athenæus lib. 5 ἱερὰν τοῦ Βάκχου φωνὴν appellat. Proclus in Chrestomathia: Ἰόβακχος ἐν ἑορταῖς καὶ θυσίαις Διονύσου βεβακχευμένον πολλῷ φρυάγματι. Agmen Bacchantium fercula sequuntur. Vas aquarum primo loco ferebatur. Plut. lib. de Is. & Os. Καὶ τῶν ἱερῶν αἰεὶ προπομπεύει τὸ ὑδρεῖον ἐπὶ τιμῇ τοῦ θεοῦ. Deinde Virgines procedebant Κανηφόροι, i. e. *cistarum gestatrices*, in quibus omnium fructuum primitiæ, Deo sacratæ, claudebantur. Aristophanes in *Acharnensibus*.

Καὶ θὲς τὸ κανοῦν ὦ θύγατερ ἵν' ἀπαρξώμεθα.

Ubi Schol. Κατὰ τὴν Διονύσου ἑορτὴν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις αἱ εὐγενεῖς παρθένοι ἐκανηφόρουν, ἦν δὲ ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα τὰ κανᾶ, ἐφ' ὧν τὰς ἀπαρχὰς ἁπάντων ἐτίθεσαν. Sed non solis fructuum primitiis cistas illas refertas fuisse putandum est, quas tanto honore venerati sunt, ut his omnes Ceremoniæ contineri videantur. Catullus.

Pars obscura cavis celebrabant orgia cistis;
Orgia, quæ frustrà cupiunt audire profani.

Valerius Flaccus.

———*Tacitis plenas formidine cistas.*

Non potuêre tamen Orgiorum arcana latere SS. Patres qui superstitionem, tenebrarum fide ac silentii se defendentem protulerunt in lucem, ut ejus partim vanitas, partim fœditas à pertinaciâ stolidi erroris animos hominum

minum averteret. Clemens in Protreptico. Οἷαι δὲ καὶ αἱ κίσται αἱ μυστικαί; Δεῖ γὰρ ἀπογυμνῶσαι τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ τὰ ἄρρητα ἐξειπεῖν. Οὐ σησαμαῖ ταῦται, καὶ πυραμίδες, καὶ τολύπαι, καὶ πόπανα πολυόμφαλα, χόνδροι τε ἁλῶν, καὶ δράκων, ὄργιον Διονύσου Βασσάρου; οὐχὶ δὲ ῥοιαί; πρὸς τοῖς, δὲ κραδίαι, νάρθηκές τε καὶ κιττοί; πρὸς δὲ καὶ φθοῖς, καὶ μήκωνες; ταῦτ' ἐστὶ αὐτῶν τὰ ἅγια. Apud Plut. in Alex Olympias Bacchi ὀργιασμοὺς repræsentans. Ὄφεις μεγάλους ἐκ τῶν κιττῶν καὶ τῶν μυστικῶν λίκνων παρανεδυομένους, ad augendam venerationem ostentabat. Post Κανηφόρους ibant Φαλλοφόροι. Aristophanes.

> Ὦ Ξανθία σφῶν δ' ἐστὶν ὀρθὸς ἑκτέος
> Ὁ φαλλὸς ἐξόπισθε τῆς κανηφόρου.

Φαλλὸς autem est ξύλον ἐπίμηκες ἔχον ἐν τῷ ἄκρῳ σκύτινον αἰδοῖον. Unde ipsam solennitatem Theodoretus lib. 3. Græc. Affectionum φαλλαγωγίαν appellat. Vocarunt etiam Περιφαλλίαν. Hesychius: Περιφαλλία, πομπὴ Διονύσου τελουμένη τῶν φαλλῶν. Sequebatur deinde chorus cantantium. φαλλικὰ ᾄσματα i.e. ut notat Aristophanis enarrator τὰ ἐπὶ τῷ φαλλῷ ᾀδόμενα μέλη. Aristophanes in *Acharn.*

> Ἐγὼ δ' ἀκολουθῶν ᾄσομαι τὸ φαλλικόν.

Phallophororum ornatum describit Athenæus lib. 14. hoc modo. Οἱ δὲ φαλλοφόροι προσωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον δὲ ἐξ ἑρπύλλου περιτιθέμενοι, καὶ παιδέρωτος ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται, στέφανόν τε δασὺν ἴων, καὶ κιττοῦ, καυνάκας τε περιβεβλημένοι παρέρχονται. Et paulò post: Ὁ δὲ φαλλοφόρος εὐθὺ βαδίζων, καταπληχθεὶς κίαλλε. Phalli pompa, ut & aliæ Religionum, doctrinarumque perversitates ab Ægyptiis fluxerunt. Qui tamen in eo differunt à Græcis, quòd vice pudendorum ex ligno dependentium homunciones circumducerent eximiè peculiares, quorum muto tantùm movetetur. Herodotus lib. 2. Ἀντὶ τῶν φαλλῶν ἄλλα σφι ἐστὶ ἐξευρημένα, ὅσον τε πηχυαῖα ἀγάλματα νευρόσπαστα, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας αἱ γυναῖκες, νεῦον τὸ αἰδοῖον οὐ πολλῷ τέῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος, προηγέεται δὲ αὐλός, αἱ δὲ ἕπονται ἀείδουσαι τὸν Διόνυσον. Διότι δὲ μέζον τε ἔχει τὸ αἰδοῖον, καὶ κινεῖ μοῦνον τοῦ σώματος, ἐστὶ λόγος περὶ αὐτοῦ ἱρὸς λεγόμενος. Eadem habet Lucianus de Deâ Syriâ, & Schol. Arist. in *Nebulis.* Igitur Melampus, qui Græcos Liberalia docuit: statuas omisit, & Phallos retinuit. Herodot. Ἕλλησι γὰρ Μελάμπους ἐστὶ ὁ ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τό τε οὔνομα, καὶ τὴν θυσίην, καὶ τὴν πομπὴν τοῦ φαλλοῦ. Causam φαλλοφορίας, ut ostendit Herodorus, arcanam Mystæ jactarant, cujus majestatem augere silentio volebant. Atque hinc plerumque authores, cùm ritus sacrorum enarrant, ipsa mysteriorum penetralia non aperiunt, à quibus se religionis metu prohiberi profitentur. Diodorus Siculus Osiridem eundem cum Baccho statuens hanc refert originem. Osiridem duce Typhone, conjurati fratres dilacerarunt, membra partiti, quo fidem inter se firmarent & mors occultior foret. Virile membrum omnes aspernati in Nilum abjecerunt. Postea Isis mariti necem ulta, partes omnes recuperavit, excepto pudendo: quod ubi deesse vidit, imaginem ejus formavit, & in solatium doloris, tanto honore prosecuta est, ut illi sacra extremoni atque instituerit, in quibus Phallus appellaretur. Plutarchus hujus fabulæ turpitudinem quodam interpretationis velo tegere conatur, Osiridis aut Bacchi nomine rerum intelligi principium; quod vi generandi multiplicat ea, quæ ex illo producuntur. Atque eam ob causam, non modò Phallos, sed etiam Bacchi imaginem circumferri, cujus triplex est pudendum. Addit præterea: καὶ γὰρ ὁ προειρημένος τοῦ μύθου λόγος, ὡς τὸ Ὀσίριδος ὁ Τυφῶν τὸ αἰδοῖον ἔρριψεν εἰς τὸν ποταμὸν. ἡ δὲ Ἶσις οὐχ εὗρεν, ἀλλ' ἐμφερὲς ἄγαλμα θεμένη, καὶ κατασκευάσασα, τιμᾶν καὶ φαλλοφορεῖν ἔταξε, ἐνταῦθα δὲ περιφέρει, διδάσκων ὅτι τὸ γόνιμον καὶ τὸ σπερματικὸν τοῦ θεοῦ πρῶτον ἔσχεν ὕλην τὴν ὑγρότητα, καὶ δι' ὑγρότητος ἐνεκράθη τοῖς πεφυκόσι μετίσχειν γενέσεως. Par est ratio cur in pompâ præferretur aqua & ficus folio Regem depingerent, quòd illam videlicet omnium rerum materiam existimant, hujus autem forma partem generationi dicatam repræsentaret. Cæterùm Diodori narrationem respexit Clemens Alexandrinus in Protrepico, & Arnobius lib. 5. cujus hæc sunt verba, *Sed & illa desistimus Bacchanalia altera prædicare, in quibus arcana ac tacenda res proditur; insinuaturque sacratis, ut occupatus puerilibus ludicris, distractus à Titanibus Liber sit, ut ab iisdem membratim sectus, atque in ollulas conjectus coqueretur, quemadmodum Jupiter suavitate odoris illectus, invocatus advolarit ad prandium, compertaque re gravi grassatores obruerit fulmine, atque in imas Tartari præcipitaverit sedes, &c.* Verum Aristophanis Scholiastes aliam narrat φαλλοφορίας occasionem. Ἱστέον δὲ φαλλὸς τοῦ Διονύσου κατά τι μυστήριον, περὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ φαλλοῦ τοιαῦτα λέγεται. Πήγασος ἐκ τῶν Ἐλευθερῶν (Ἐλευθεραὶ δὲ πόλις εἰσὶ Βοιωτίας) λαβὼν τοῦ Διονύσου τὰ ἀγάλματα ἧκεν εἰς τὴν Ἀττικήν. Οἱ δὲ Ἀττικοὶ οὐκ ἐδέξαντο μετὰ τιμῆς τὸν θεόν. Ἀλλ' οὐκ ἀμισθί γε αὐτοῖς ταῦτα βουλευσαμένοις ἀπέβη. μηνίσαντος γὰρ τοῦ θεοῦ νόσος κατέσκηψεν εἰς τὰ αἰδοῖα τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὸ δεινὸν ἀνήκεστον ἦν, οἱ δὲ ἀπεῖπον πρὸς νόσον κρείττω γενομένην πάσης μαγγανείας καὶ τέχνης, ἀπεστάλησαν ὃν θεωροὶ μετὰ σπουδῆς. Οἱ δὲ ἐπανελθόντες, ἔφασαν ἴασιν εἶναι μόνην ταύτην, εἰ διὰ πάσης τιμῆς ἄγοιεν τὸν θεόν, πεισθέντες ὃν τοῖς ἠγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι, φαλλοὺς ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ κατεσκεύασαν, καὶ τούτοις ἐγέραιρον τὸν θεόν, ὑπόμνημα ποιούμενοι τοῦ πάθους. Sed Christiani Doctores altiùs arcana rimati, propudiosam fœdissimi ritus originem invenerunt, utque detestandæ superstitionis fundamenta subruerent, ex occulto in aperta protulerunt. Theod. lib. 7. Græcanicarum affectionum, sive Serm. de Martyribus: Ἀλλ' ὅμως καὶ οὗτος θείας ἠξιώθη τιμῆς, γύνις ὢν καὶ θηλυδρίας καὶ ἀνδρόγυνος. Καὶ γὰρ τοῖς ἐπικουροῦσι μισθὸν ὑπέσχετο δώσειν, οὐ χρυσὸν οὐδ' ἄργυρον, ἀλλὰ τὴν ὕβριν τοῦ σώματος, καὶ οὕτως περὶ τὴν βδελυρὰν ἐκείνην ὑπόσχεσιν ἐγένετο φιλαληθὴς, ὡς τοῦ βεβοηθηκότος τετελευτηκότος περὶ τὸ δῆθεν τοῦ πολυθρυλλήτου ἐκείνου μισθὸν, ἑτέρως ἐκπληρῶσαι τὴν τῆς ἐπαγγελίας ἐκπλήρωσιν. Καὶ σιωπῶ τὸ σύκινον ξύλον, καὶ τὰ ἐπὶ τούτῳ τελούμενα αἰσχύνομαι λέγειν, ἐφ' οἷς ἐπανηγύριζον οἱ Ἕλληνες. Arnobius lib. 5. *Ithyphallorum illa, fascinorumque subrectio, quos ritibus annuis adorat & concelebrat Græcia, nonne illius facinoris similitudine refert, quo se à debito Liberavit?* Phallorum pompam excipiebant Ithyphalli muliebrem vestem induti. Hesych. Ἰθύφαλλοι, ἐπίορκοι, οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ φαλλῷ γυναικείαν ἔχοντες στολήν. Hos Athenæus describit lib 14. Οἱ δὲ Ἰθύφαλλοι καλούμενοι προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσι, καὶ ἐστεφάνωνται, χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται Ταραντῖνον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν. Quo ordine vannus gestaretur haud liquet; sed absque eâ Bacchi sacra non fuisse celebrata, constat, unde Virgilius Georg. lib. 1.

——— *Mystica*

——— *Mystica vannus Jacchi.*

Ubi Servius: *Mystica Jacchi ideò ait: quòd Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant; & sic homines ejus mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur. Hinc est quod dicitur, Osiridis membra à Typhone dilaniata Isis cribro superposuisse: nam idem est Liber pater in cujus mysteriis vannus est, quia, ut diximus, animas purgat; unde Liber, ab eo quòd liberet dictus, quem Orpheus à Gigantibus dicit esse discerptum. Nonnulli Liberum patrem Λικνίτην appellant. Vannus autem apud eos λικνὸς nuncupatur, ubi de more positus esse dicitur, postquam est utero matris editus.* Hactenus Servius. Et certè Bacchus à Plut. Λικνίτης nominatur lib. de Is. & Os. Athenæus quoque lib. 5. in pompa Bacchi describendâ mentionem quoque facit τ͂ λικνῶν. Hæc autem qui ferebant, λικνοφόροι dicebantur. Harpocration: Τὸ λικνὸν πρὸς πᾶσαν τελετὴν καὶ θυσίαν ἐπιτήδειον ἐστι, ὁ τοῦτον φέρων λικνοφόρος λέγοιτ' ἄν. Multa dictu, visuque fœda ad animos populi diffundendos in pompâ Mystæ perpetrabant. Quos propterea D. Gregorius Naz. Orat. Εἰς τὰ ἅγια φῶτα, esse dicit αἰσχροὺς καὶ τοῖς σχήμασι, καὶ τοῖς πράγμασιν. Augustinus quoque de Civ Dei, lib. 6. cap. 21. turpitudinis licentiam, & exultantem in propatulo nequitiam gentibus exprobrat, matronam facere in publico, quod nec meretrici, si matronæ spectarent, permitti debuit in theatro. Et gravissimè Theodoretus: Ἐν δὲ ταύταις ταῖς ὁμηγύρεσι πᾶν εἶδος ἀκολασίας ἀδεῶς ἐτολμᾶτο. Καὶ γὰρ αἱ τελεταὶ, καὶ τὰ ὄργια, τὰ τοῦ Διονύσου αἰνίγματα. Τὸ κτεὶς μὲν Ἐλευσῖνος, ὁ φαλλαγωγία δὲ τ͂ φαλλὸν. Ἀμὴρ δὲ καὶ δίχα τ͂ αἰνιγμάτων, τὰ τῶν τ͂ ὀργιαστῶν δρώμενα, εἰς πᾶν εἶδος ἀσελγείας τοὺς ὁρῶντας ἐρέθιζε. Τίς γὰρ ἄγαν λαγνιστάτων, ἐνέδει τὸ τῷ θαλάμῳ πολμηκὴ τολμᾶσαι, ὅπου τ͂ Σατύρων ὁ χορὸς ἀσέλγησι δημοσίᾳ πομπεύων. Nam & Satyri arrecto veretro in hanc pompam producebantur, quod tamen ipsi rei divinæ signum autumabant, ut author est Aretæus lib. 2. acutorum cap. 12. Quam fœda porrò civitatis facies, ubi tanta lasciviæ irritamenta, quæ gravis religionibus captas hominum mentes, velut furialibus stimulis ad omne scelus, omnemque libidinem agerent, His adde ludos voluptatum illices, & nova comœdiarum spectacula, in quibus etiam flagitiosa jocorum libertas, plausum merebatur. Jam comessationes adeò insanæ, ut sobrius pro tetrico, nimiumque severo haberetur. Certè Plato lib. 1. de Legg. dicere non erubescit: Πᾶσαν ἰδεῖν ὁπόλιν τὴν πόλιν περὶ τὰ Διονύσια μεθύουσαν. Hic in publico furor: quid igitur corruptelæ defuisse putemus, ubi licentia tenebrarum accesserat. Facundissimè Livius lib. 9. Dec. 4. *Ex quo promiscua sacra sint, & permisti viri fœminis, & noctis licentia accesserit, nihil ibi facinoris, nihil flagitii prætermissum plura virorum inter se, quàm fœminarum esse stupra. Si qui minus patientes dedecoris sint, & pigriores ad facinus, pro victimis immolari nihil nefas ducere: hanc summam inter eos religionem esse. Viros velut mente captos cum jactatione fanaticâ corporis vaticinari; Matronas Baccharum habitu, crinibus passis, cum ardentibus facibus decurrere ad Tiberim, &c.* Quamobrem jure merito Romana gravitas illam scelerum officinam S.C. sustulit, & curavit, ut omnia Bacchanalia Romæ primùm, deinde per totam Italiam diruerentur. Castell.

Dionysia. martyrio apud Alexandriam sub Decio coronati, An. Dom. 251.

Dionysides, Poëta Tragicus ex Tarso civitate. Strabo 14.

Dionysiodorus, geometria nobilis, in cujus mortui sepulcro affines reperisse dicuntur epistolam ejus nomine ad superos scriptam, pervenisse cum à sepulcro ad infimam terram, esseque eò stadiorum 43. millia. Plin. Item tibicen nobilis; Idem Plinius. Item *Dionysiodorus* Bœotus.

Dionysiopolis, quæ & Negara, & Nyssa Justino, urbs Indiæ citer. apud Indum flu. inter illum & Cophen. Ptol. & Arrian. *Nerus* hodiè ex tab. recent. Item alia urbs Mysiæ infer. Anto. vulgò *Varna*. *Crunos* olim testibus Plinio, ac Stephano Pop. *Dionysiopolita*. Cic. 1. Ad Quintum fratrem.

Dionysius, qui & *Bacchus* dicitur, vites & vini usum, atque cæterarum arborum fructus invenisse fertur. Vide *Bacchus, Lenæus, Liber, Lyæus, &c.* Nomen quod attinet, Nonnus Panopolitanus à Νῦσος derivare videtur, quod est claudus, rationemque vocis istius reddit Bassaricon lib. 8.

——— Λοχευομένῳ δὲ Λυαίῳ
Πατρώαν ἐπίβαινεν ἐπωνυμίην τοκετοῖο
Κικλήσκων Διόνυσον, ἐπεὶ ποδὶ φόρτον ἀείρων
Ἤϊε χωλαίνων Κρονίδης βεβαρηότι μηρῷ
Νῦσος ὅτι γλώσσῃ Συρακοσίῃ χωλὸς ἀκούει.

Optima autem proculdubio Etymologia est *Dii*, vel *Dy*, *Dominus*, & *Nysa* per Metathesin pro *Sina*, ut sit *Dominus Sinæ*. Δεῦνος certè apud Indos Regem significat Δεῦνον δὲ τ͂ βασιλέα λέγουσι οἱ Ἰνδοὶ, inquit Juba apud Etymologum. Et Tzetzes Κατὰ Ἰνδοὺς δὲ Δεύνοις. Δεῦνος καὶ ἄναξ Νύσσης. Cæterùm de variis Dionysiis antiquis vide virum clarissimum D. Langbainium Not. in Dionys. Longinum.

Dionysius, Siciliæ tyrannus, Carthaginiensibus pulsis, occupatoque totius insulæ imperio copias in Italiam trajecit adversus Græcos, qui proxima Italiæ littora tenebant. Itaque Locros prius expugnat, deinde Crotoniatas aggreditur, qui Locris auxilium tulerant. Is deinde Dionysius, quem paulò ante non Italia, non Sicilia capiebat, assiduis belli certaminibus à Carthaginiensibus victus insidiis suorum interficitur. Justinus ex Trogo.

Dionysius, superioris fil. natu maximus inter fratres, Patri multum favore successit, qui initio tyrannidis populum sibi libertate concilians, tria millia captivorum è vinculis exire permittit. Tributa insuper populo per triennium remittit, sublatisque fratribus ac propinquis, quos metuebat, paulatim in cæteros grassatur. Itaque ob crudelitatem invisus Syracusanis, bello expugnari cœptus, in arcem se recepit. Legatos etiam Syracusanos de pace, contra jus gentium retinuit. Cicero Tuscul. Qu. lib. 5. *Ita propter injustam dominatus cupiditatem in carcerem quodammodo ipse se incluserat. Quin etiam ne tonsori collum committeret tondere filias suas docuit. Ita sordido, ancillarique artificio regiæ virgines, ut tonstriculæ tondebant barbam & capillum patris; & tamen ab iis ipsis, cum jam essent adultæ, ferrum removit; instituitque ut candentibus juglandium putaminibus barbam sibi & capillum adurerent*, Plutarchus tamen paulo aliter in Dione: Οὕτω δὲ ἦν ἄπιστος, καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ὕποπτος, καὶ προβεβλημμένος διὰ φόβου ὁ πρεσβύτερος Διονύσιος, ὥστε μηδὲ τ͂ κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κουρικαῖς μαχαίραις, ἀλλὰ τ͂ πλαστῶν τις ἐπιφοιτ͂ ἄνθρακι τὴν

κόμην

νόμιμον ἀξιώματι. Tandem vi pulsus ex arce profugus clam Italiam, Locros concessit, qui sub ejus erant potestate. A Locrensibus verò ignaris quòd exul esset exceptus, solitam quoque in eos exercuit sævitiam sex annis, rapinis, stuprisque omnia complendo. Deinde Locrensium conspiratione civitate ejectus, in Siciliam rediit, ibique Syracusas, securis omnibus, post longum pacis intervallum per proditionem recepit. Cumque gravior esset, iteratâ conspiratione duce Dione Syracusano, cum Corinthiorum auxilio obsideretur, deposito imperio, arcem Syracusanis tradidit, atque in exilium Corinthum profectus est, ibique ludimagistrum agens pueros in triviis docebat. Erat enim eruditus, utpote olim Platonis auditor. Interrogatus jam exul, quid ei Philosophia profuisset, Respondit, ut æquo animo ferrem talem Fortunæ mutabilitatem. Regnavit annis 38. Plutarchus regiam ejus pulverulentam fuisse ait propter eorum multitudinem, qui Geometricas in pulvere figuras describebant. Hujus Dionysii cùm omnes Syracusani interitum optarent, quædam anus sola quotidiè Deum orabat, ut ipse diu incolumis ac superstes esset, quod quidem audiens tyrannus admirabatur, & causam quærit. Ait illa, cùm Puella essem, & gravem tyrannum haberemus, carere eo cupiebam, ac successit illi gravior; & cum illo item carere cupiebam, tertium te importuniorem excepimus; Timens ergo deteriorem succedere tibi, caput meum pro tuâ salute devoveo. Tam facetam mulieris audaciam tyrannus erubuit. Hic Dionysius acceptâ Tragœdiarū victoriâ, indeq; nimio gaudio perfusus expiravit Plin. 6.53.

Dionysius, philosophus Heracleotes, Zenonis Stoici auditor, qui cùm renum morbo laboraret, cruciareturque dolore intolerabili, succumbens dolori clamabat, Falsa esse quæ à Zenone didicerat. Zeno enim & Stoici omnes hoc habent dogma, Dolorem non esse malum sed indifferens. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 466.

Dionysius, Dialecticus è Bithyniâ, Strabo lib. 11.

Dionysius, Alexandrinus Grammaticus; pervenit ad Trajani tempora, cujus bibliothecæ & epistolis præfuit. Suid.

Dionysius Milesius historicus, scripsit res Persicas, & ea quæ post Darium secuta sunt. Suidas. Philostratus cum scribit Adriano Principi ob ingenium acceptum fuisse, à quo satrapes factus sit, adscriptusque inter equites. Argonautica etiam fecisse cognoscimus ex Apollonii interprete, quorum 1. citat in lib. 2. & 2. in lib. 4.

Dionysius Halicarnassensis, Augusti temporibus floruit, quod satis indicat Strabo, ejusdem temporis scriptor. Sic enim ille lib. 14. καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς. At ne alium hunc Dionysium putes, ipse in præfatione scribit, in Italiam se venisse, simul ac Cæsar Augustus finem imposuit bello civili; Ut omninò aliud egerit vir eruditus Barth. Keckermannus, cùm in suo de historiâ opere tres esse scribit, qui acrius in Plutarchum censuram exerceant, eosque inter esse principem Dionysium Halicarnasseum. Subjungit postea Dionysius noster, ex eo tempore quo Romam venit, usque ad illud quo istud scriberet, exactos esse annos viginti duos, quibus Romæ egerit, Urbisque didicerit sermonem, ac partim eruditorum hominum consuetudine, partim lectione Porcii Catonis, Fabii Maximi, Valerii Antiatis & aliorum historiam istam scripserit. Ac primum, ut unde Romani genus sumpserint, liqueat, ea refert, quæ de Aboriginum populo, & priscis Italiæ incolis, ferebantur. Pertexuisse verò se historiam dicit usque ad primum bellum Punicum, sive annum Urbis 488. vel, juxtà alios 490. unde Polybium incipere ait. Opus hoc ipse vocat Ἀρχαιολογίαν Ῥωμαϊκήν, nisi is titulus proprius sit priorum librorum, quos ante cæteros, ut totius operis gustum haberent Romani, editos fuisse, rectè observavit Hen. Stephanus. Hodiè ex 20. libris (quot à Dionysio scriptos fuisse etiam Photius dicit) tantùm extant undecim; quibus pervenit usque ad sublatum Decemviratum, plebeios ad tribunatum militarem admissos, eamque potestatem abrogatam, & Consules ex ordine patricio iterum electos, quod factum est An. U. C. 312. Ex posterioribus libris qui perierunt, Stephanus περὶ πόλεων citat aliquos, ut decimum sextum in Ἀκράγας & undevigesimum in Κρητοῦντα. Quare ut tacuisset Dionysius, quousque historiam suam perduxisset: tamen ex Ἐθνικῶν scriptore satis constaret, Gelenium falli, qui putabat, Dionysium operi isti immortuum esse, nec plura scripsisse, quàm hodiè habemus. Euseb. Præp. Evang. 4.16. vocat Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασσέα, ἄνδρα τὴν Ῥωμαϊκὴς ἱστορίας ἀκριβοῦ τὴν γραφὴν ἅπασαν ἐνθέμενον. Et sanè Dionysio huic laudem eam tribuit Scaliger in Animadversionibus Eusebianis, quòd curatiùs ea tempora nemo observarit. Hac quoque parte Livio præfertur, quòd & plura & accuratiùs, multa tradat, quæ ad Romanas Antiquitates pertinent. Quâ de re H. Stephanum vide operæ primæ in Dionysium capite 10. Stylus quoque, ut Photius loquitur, est καινοπρεπὴς atque, ut idem ait, τὸ κομψὸν τῆς λέξεως τῇ τε καθ' μίξει ἀφηγήσει, καὶ τῷ ποικιλάτει κεκραμμένον, τὴν ἐπὶ τὸ τραχύτερον ῥέπουσαν διήγησιν συνίστησιν. Horum 20. librorum σύνοψιν scripsit ipse auctor, eodem Photio teste: addit autem in eâ solùm necessaria exposuisse, eoque utilem magis fuisse operam quàm suavem. Nec bonus tantùm historicus fuit, sed etiam Rhetor & Criticus nobilissimus, quod ostendunt Rhetorica & Critica ejus opuscula quæ supersunt: præterque alia ejus generis elaborasse, cognoscimus inde, quòd in istis multa è suis hujus argumenti citet, quæ hodiè non habemus. Vossius. Item alius Dionysius Halicarn. fuit, sub Ptol. Epiph. & Philomet. quem laudat Polyb. lib. 14. ubi de Halicarnasso. Tertius fuit hist. Musicæ scriptor sub Adriano Imp.

Dionysius, natione Pergamenus, cognomento Atticus, discipulus Apollodori Pergameni, Rhetoris ejus, qui Augusto Cæsari familiaris adeò fuit, & à quo condita est secta Apollodorea, quæ Theodoreæ opponitur, authore Strab. lib. 13. ubi & Dionysius hic vocatur σοφιστὴς ἱκανὸς, συγγραφεὺς, καὶ λογογράφος. Meminit hujus Dionysii etiam Suidas. Vossius.

Dionysius Periegetes, temporibus Augusti, scripsit Geographiam versibus hexametris Græcis, quæ hodiè extat: quod opus ἱστορικὸν καλοῦσιν οἱ πολλοί. ut ait Eust. Schol. Idem vixisse eum ait οὐχ ὑπὸ τῶν ὑπάτων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἀνάκτων, *non sub Consulibus sed sub Imperatoribus*, atque hoc ipsum de se scribere dicit, signat verò locum istum.

Ἐκ Διὸς Αὐσονίης ἀρχὴν μέγα κοιρανέοντος,

Et imprimis versus istos.

> Ῥώμην τιμήεσσαν ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων.
> Μητέρα πασάων πολίων, ἀφνειὸν ἔδεθλον.

Ubi Eust. monet cùm dicit ἡμῶν ἀνάκτων, satis ostendere, non sub consulibus se ista scribere, sed sub Imp. Quod verum est. Sed, quo sub Imperatore, minus liquet. Antoninorum temporibus vixisse, censet C. Barthius Advers. 58. 5. Atque eos per ἄνακτας intelligendos putat. Severi temporibus claruisse dicit Cl. Salmasius in Solinum p. 628. Imò & Scaliger Eusebianis Animadversionibus ad an. 2215. ubi per suos ἄνακτας intelligere ait Severum cum filiis Getâ & Caracallâ; quos ipsos per *triplicem imperii virtutem* signat Tertul. lib. de Pallio. Sed si, quia ἄνακτας dicit, plures designantur; quid prohibet ut Divos fratres M. Aurelium & Verum intelligamus? At multò ante vixisse putat Eust. nempe sub Nerone; imò Augusto, juxtà quosdam: cujus etiam mentionem eidem facere videtur, cùm, postquam de Parthorum ferociâ dixisset, addit.

Αὐσονίου βασιλῆος ὑποπτήσσουσιν ἀκωκήν.

Sanè consules nunquam ἄνακτας vocasset. Quod verò Parthos Ausonii domini hastâ coactos ferociam deposuisse ait, id optimè convenire Augusto, ostendit Tranquillus in Augusto cap. 21. Quod siquis, quia Eustath. dubitare videtur, num sub Nerone, an Augusto floruerit, eo & ipse ambigat, sub utro vixerit: at omnem scrupulum tollit illis temporibus proximus Plinius Secundus, ex quo etiam patriam dicimus fuisse Alexandriam, non illam Ægypti aut Syriæ, sed op. Susianæ ad sinum Arab. inter Tigrim & Eulæum flu. quod ut sæpè nomen mutarit, idem Plinius refert. Adscribam ea solùm verba, quibus sub Augusto claruisse, atque Alexandriæ Susianæ natum esse cognoscimus. Locus est Nat. Hist. 6. 27. ubi cùm de eo Susianæ oppido egisset, subjungit ista. *Hoc in loco genitum esse Dionysium, terrarum orbis recentissimum auctorem, constat; quem ad commentanda omnia in Orientem præmisit Divus Augustus, iturus in Armeniam, ad Parthicas, Arabicasque res majore filio* Quare omninò inanis est conjectura Suidæ, cùm Dionysium, si vulgata lectio vera est, Byzantium fuisse arbitratur, propter ea quæ de flu. Rheba canit. Sunt verò hæc.

Ἀρχὴ δὲ Βιθυνοὶ λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσι,
Ῥήβας, ἔνθ' ἐρατεινὸν ἐπιπροΐησι ῥέεθρον,
Ῥήβας, ὃς Πόντοιο παρὰ στομάτεσσιν ὁδεύει.
Ῥήβας, οὗ κάλλιστον ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὕδωρ.

Nimirum putavit Suidas, nisi Rhebas patrium solum interluisset, nunquam illustri adeò elogio fuisse dignaturum. Porrò ex Eust. discimus, alia etiam huic Dionysio tribui solere, ut Λιθιακὰ, Ὀρνιθιακὰ, Βασσαρικὰ Ac idem Λιθιακὰ quidem Dionysii hujus esse agnoscit, propter similem stylum. Ὀρνιθιακὰ verò à doctioribus tribui dicit Dionysio Philadelphensi. Βασσαρικὰ verò quia stylum habeant incultum, eò indigna esse visa ait, quæ Dionysii hujus crederentur; sed potiùs adscribenda esse Dionysio Samio. Cæterùm præter hunc Dionysium περιηγητὴν, quem habemus, fuêre etiam alii ejus nominis, qui similiter περιηγήσεις scripserint. Unus Milesius fuit, qui Herodoto ipso antiquior est, de quo Vossius de Hist. Gr. 1. 2. Alter, utrum Samius, an Rhodius fuerit, non satis constat. Rhodium vocat Tertull. lib. de animâ, cap. 46. At Samium disertè appellat Eustathius.

Dionysius Thrax, patriâ Alexandrinus; sed *Rhodius* vulgò dictus, quia Rhodi habitaret. Strabo lib. 14. Aristarchi discipulus fuit, variaque grammatica, & commentaria scripsit, teste Suidâ. Inter ea historicum opus erat περὶ Ῥόδου, cujus meminit Steph. in Ταρσός.

Dionysius, Glauci filius, discipulus Chæremonis philosophi, cui etiam Alexandriæ successit, præceptor verò Parthenii Grammatici. Vixit Neronis temporibus usque ad Trajanum: præfuit bibliothecis, fuit ab epistolis, & à responsis, & legationes varias obiit. Suidas.

Dionysius, Halicarnassensis historicus, laudatur à Strabone lib. 14. ubi de Halicarnasso Cariæ civitate sic scribit. Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς, καὶ Ἡράκλειτος ὁ ποιητὴς, ὁ Καλλιμάχου ἑταῖρος, καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς.

Dionysius, Halicarnassensis junior sub Adriano claruit. Edidit Historiæ Musicæ libros 36. aliaque, de quibus Suidam sis adi, & Voss Hist. Gr. pag. 220.

Dionysius Areopagita, præsul Atheniensis, D. Pauli discipulus, ut scribitur in actis App. Solus Paulo concionanti, è philosophis qui aderant, credidit. Hic cùm esset in Ægypto, quo se disciplinæ causâ contulerat, videretque eclipsim nulla ratione, cùm Christus passus est, unà cum Apollophane Sophistâ præceptore suo dixisse fertur. *Aut Deus naturæ patitur, aut mundi machina dissolvatur.* Scripsit (ut quidam existimant) ad Timotheum Ephesi Præsulem, de Divinis nominibus libros 12. de Hierarchiâ cœlesti, de cœlestibus ordinibus, prætereà alia complura opuscula, teste Suidâ. Vide Nicephorum 2. 20. & Metrodorum in ejus vitâ.

Dionysius, Præsul Alexandrinus, Origenis discipulus: cujus operum meminit Hieronymus.

Dionysius, Corinthiorum Præsul sub M. & L. Antoninis: vir doctrinâ & sanctitate clarus, scripsit epistolas quasdam valdè laudatas. Hieron. Vixit A. D. 166.

Dionysius, Papa, A. D. 268. tam Presbyteris urbis Romæ, quam aliarum gentium, templa, cœmeteria, ac parochias divisit. Præterea Episcopis Diœceses distribuit, mandavitque ut unusquisque suis finibus, limitibusque contentus esset. Platina.

Dionysius, Argivus, quid de Ilii capti tempore prodiderit, legere potes apud Clem. Alex. lib. 1. Strom.

Dionysius, Byzantius ἀνάπλῳ Βοσπόρου citatur à Stephano in *Chrysopolis*. Omninò alius est à Dionysio Periegetâ. Ejus mem. Suidas, ac dicti operis, prætereaque panxisse ait Threnos, poëma epicediis referrum.

Dionysius, Chalcidensis Κτίσεις, sive *Origines civitatum* complexus est libris quinque, teste Marciano Heracleota in περιηγήσει. Benè antiquum esse authorem, illud indicio esse potest, quòd eo teste utatur Dionys. Halicarn. lib. 1. Antiqu.

Dionysius, Mitylenæus, poëta epicus, qui σκυτοβραχίων & σκυτεὺς vocatus est, præter Bacchi & Minervæ expeditionem, etiam Argonautica 6. libris ad Parmenonem scripsit oratione solutâ. Diodorus Sic. lib. 2.

Dionysius, Musonii filius, sacerdos templi Solis, nonnullis Samius, aliis Rhodius fuisse existimatur, teste Suidâ, qui autor est composuisse historias τοπικὰς libris

& orbis descriptionem, & historicæ institutionis libros decem.

Dionysius, Persica consignavit. Tull. 1. de Divin.

Dionysius Siculus de rebus Siculis scripsit; argumentum autem desumpsit ex Aristidis Milesii rerum Sicularum libris Plut. Par. Min. c. 1. ubi Lat. Interpres habet *Diodorus Siculus*.

Dionysius Longinus Cassius, nobilis Criticus, hæres Frontonis Emiseni Oratoris; qui ejus avunculus fuit. Vide Voss Hist. Gr. pag. 241.

Diophanes, Bithynicus Uticensem Dionysium Pœni Magonis librorum de Agriculturâ interpretem per multa diffusum volumina sex epitomis circumscripsit.

Diophantus, Lacedæmonius, condidit libros Antiquitatum 14. teste Fulgentio Mythol. lib. 1. Agatharchides de Rubro mari cap. 31. auctor est descripsisse eum terras Septentrioni subjectas. Ast alius est *Diophantus* Syracusanus, Philosophus Pythagoricus, cujus de mundi ortu sententiam adfert Theodoretus Therapeut. lib. 4. qui est de Materiâ & Mundo. Alius est etiam *Diophantus* Alexandrinus, qui de Arithmeticâ scripsit. Vide Voss. de Scient Mathemat. cap. 10.

Dioscorides, historicus, de Rep. Lacedæmoniorum scripsit. Athen. lib. 4. Dubium verò idemne, an alius sit, cujus epigrammata in Antholog â habentur. Item is, cujus mem. Apollonii Schol. in lib. 1. Is denique cujus νόμιμα citat Aristophanis Schoc. ad Aves, necnon Suidas voce Σκυτάλη *Dioscoridis* cujusdam ἀπομνημονεύματα advocat ad Solonis vitam tradendam Laërtius lib. 1.

Dioscorides, Isocratis discipulus, versus quosdam aliter legendos esse censet apud Athen. lib. 1. Idem fortè, qui de Amphionis lyrâ egit, teste Apollonii Schol. lib. 1. Alius Astrologus, de quo Censorinus cap. 17. Alius cum Serapione Ægyptio ad Achillem missus interficitur Cæsar lib. 3. de bello Civili. Alius sculptor Augusti coætaneus. Plin. 37. 1. Alius Apollonii Neapolitani pater, de quo Gruter. Inscrip. fol. 86.

Dioscorides, medicus Herophileus, cognomento *Phacas* dictus fuit. mem. Galenus præf. Glossarum Hippocratis. Idem fortè quem Alexandrinum appellat in Glossis ipsis ἑκάνω Vixit tempore Antonii & Cleopatræ, teste Suidâ. Scripsit de nominibus medicinarum sicut & Mnesitheus, Andreas, Chrysaris, & Xenocrates, teste Galeno.

Dioscorides, Anazarbeus, ab Alexandrino distinctus, teste Galeno locis citt. Scripsit de materiâ medicâ, & Alexipharmacis, quæ etiamnum supersunt. Vixit ætate Neronis, quod ipse indicat dum præfatione librorum de re medicâ Licinii Bassi se æqualem esse dicit. Atqui Licinius ille Bassus consul fuit cum Crasso Frugi sub Nerone A. U. C. 816, teste Frontino de Aquæ ductibus. Vide Jonsium de Script. Hist. Phil. p. 146.

Dioscorus, Alexandrinus, à Synodo Chalcedonensi D. C Episcoporum damnatus, A. D. 543. Item alius consul, coll. Eudoxii an. U. C. 1195. Tertius martyr sub Decio apud Alexandriam A. D. 251. Denique nomen mensis. 3. Mach. 11.

Dioscuri, à Græcis dicuntur *Castor* & *Pollux*, quos antiquitas credidit salutares esse navigantibus, si Gemini apparerent (apparent autem ignis specie antennæ aut malo infidentes) contrà tristes, si singuli. Dioscuri apud Græcos, inquit Cic. 3. de Nat. D. multis modis nominantur. Primi tres, qui appellantur Anaces, Athenis ex rege Jove antiquissimo & Proserpinâ nati. Tritopatreus, Eubuleus, Dionysius. Secundi Jove tertio nati ex Ledâ, Castor & Pollux. Tertii dicuntur à nonnullis Aleo, Melampus & Emolus, Arei filii, qui Pelope natus fuit.

Diotrephes, vir pessimus, φιλοπρωτεύων, uti testatur B. Joannes epistolâ tertiâ

Dioxippus, poëta Comicus, cujus fabulas commemorat Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 359 Item nobilis Athleta. Plin. Item Alex. Magni miles mira fortitudine provocatus à Corrago (quem Horratum vocat Curtius) milite item Macedonico, clavâ eum occidit. Ælianus & Curt. lib 8.

Diphilus, Atheniensis Imp. An. U C. 311 Item architectus in perducendis ad finem operibus tardissimus, adeò ut locum fecerit proverbio, *Diphilo tardior*. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3.

Diphilus Sinopensis, Comicus paulò junior Menandro. Vide Voss. de Poët. Gr. cap. 8. nec non de historicis Græcis pag. 360.

Dipsas, anus, lena, quam Ovidius insectatur, quòd puellam suam meretriciâ arte instrueret, Locus est lib. 1, Amorum Eleg. 8.

Est quadam (quicunque velit cognoscere lenam,
Audiat) est quadam nomine Dipsas anus.
Ex re nomen habet; nigri non illa parentem
Memnonis in roseis sobria vidit equis.

Item *Dipsas* serpentis genus; Lucan lib. 9.

——*In mediis sitiebant Dipsades undis.*

Idem ibidem *Et torrida Dipsas*. Ubi allusum vel ad Etymon, ὅτι τοῖς δαχνομένοις ὑπ' αὐτῆ δίψαν ἐμποιεῖ, vel ad fabulam, quæ est apud Nicandrum, quâ dicitur: Jupiter aliquando Νεότητα h. e. Juventutem hominibus dono dedisse, quam illi impositam Asello in terras deferre voluerunt, Cæterùm cùm Asellus siti premeretur fortè ad fontem pervenit, quem serpens asservabat. Cùm itaque sitis impatiens esset, neque tamen eandem levare posset propter aquæ Custodem, pactus est cum serpente, ut quod in tergo vehebat illi daret, atque ipse biberet. Atque ita factum, ut serpentes quidem perpetuò rejuvenescant, senectute abjectâ, ipse autem qui fontem asservaret, siti ea laboret, quâ antea Asellus afficiebatur. Auctor fabulæ Sophocles citatur ἐν Κωφοῖς.

Dipsas, flu. Ciliciæ ex Tauro profluens, Luc. lib. 8,

——*Tauroque videt Dipsanta cadentem.*

Dirce, fons Bœotiæ.

Dirce, Lyci Thebarum regis uxor, quam ille repudiatâ Antiope, duxerat, quæ cùm Antiopen gravidam esse animadverteret (nam post repudium a Jove compressa fuerat) suspicata virum suum clam cum illâ consuescere, in vincula eam conjecit. Verùm instante jam partus tempore, Jovis miseratione vinculis soluta, in Cithæronem M. confugit; ubi Amphionem & Zethum gemellos peperit, qui postea Lycum interfecerunt, Dircem verò caudæ indomiti Tauri alligarunt, quæ diu ita per

terram raptata tandem Deorum commiseratione in sui nominis fontem conversa est, non procul à Thebis. Prop. lib. 3.

Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
Vinxerunt Dircem sub trucis ora bovis.

Plaut. in Pseudolo 1.2.

Nisi carnaria tria grandia tergoribus oneri uberi hodie
Mihi erunt, eras te quasi Dircam olim, ut memorant, duo
Gnati Iovis devinxere ad taurum, item hodie stringam ad carnarium id tibi.

Scholiastes Euripidis Phœnissis: Δίρκη κρήνη Θήβαις πλησίον τῆς Ἰσμηνοῦ ἀπὸ Δίρκης ὀνομασθεῖσα. οἱ γὰρ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα ἐκτεθέντες ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἀντιόπης, καὶ τραφέντες ἐν τοῖς βουκόλοις τῆς Δίρκης, ἐβουκόλουν αὐτῇ. ὕστερον δὲ παρέδωκεν αὐτοῖς τὴν Ἀντιόπην ἐπὶ τὸ διὰ ταύρου διασπασθῆναι. Οἱ δὲ γνόντες αὐτὴν μητέρα αὐτῶν, αὐτῆς μὲν ἐφείσαντο, τὴν δὲ Δίρκην ἐπὶ τοῦ ταύρου διέσπασαν, καὶ ὁ τόπος ἔνθα ἐρρύη Δίρκη καλεῖται καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ ποταμός. Et postea: Δίρκη δὲ ποταμὸς ὁμώνυμος τῇ κρήνῃ βαθὺς καὶ πλατύς. Moschopulus: Δίρκη ὄνομα πηγῆς, καὶ ποταμοῦ. Apollodorus, lib. 3. Τὴν δὲ Δίρκην δήσαντες ἐκ ταύρου θανοῦσαν ῥίπτουσιν εἰς κρήνην τὴν ἀπ᾽ ἐκείνης καλουμένην Δίρκην. Ovid. in Ibin.

Perque feros montes tauro rapiente traharis,
Ut tracta est conjux imperiosa Lyci.

Cadmea Dirce Lucano dicitur lib 3. cujus nomen, inquit Bochartus, palam factum est ex Arabico זרקא *Zirca*, vel *Zarca*, pro mutatione literarum z. & d. quod *caerulum* sonat, quod ipsiss. Dirces epitheton est apud Stat. lib. 1. Theb.

Carula cùm rubuit Lernao sanguine Dirce.

Hinc Ælian Var. 12. 57. Δίρκη καθαρῷ καὶ ἡδεῖ ῥέουσα ὕδατι. *Dirce pura ac dulci aquâ fluens.* Et in Euripidis Phœnissis eidem tribuitur καλλιπόταμος τοῖς, i. e. *pulcerrimus humor.* Hinc *Amphion Dircaus* pro *Thebano* apud Virgil. & *cygnus Dircaus* pro Pindaro Thebano apud Horat. Luc. lib. 4.

—— Sic semine Cadmi
Emicuit Dircaa cohors, ceciditque suorum
Vulneribus, dirum Thebanis fratribus omen.

Claud. lib. 1. de Rapt. Pros.

—— Dircau qualis in arvis
Messis cum proprio mox bellatura colono
Cognatos strinxit gladios, cum semine jacto
Terrigena galeâ matrem nascente ferirent
Armiger, & viridi floreret milite sulcus.

Dircenna, fons Hispan. gelidissimus apud Bilbilim urb. in Salonem flu. labens Mart. 1. 14.

Avidam rigens Dircenna placabit sitim.

Dis, Jovis & Neptuni frater, Inferorum Deus, qui & Pluto, utroque nomine à *divitiis* deducto, quæ ab *inferis*, hoc est, ex intimis terræ visceribus eruuntur. Item *Dis* qui & Samothes, Noe filius primus omnium Celticas colonias fundavit.

Discordia, magnum fulmen rerum humanarum, & pro Numine habitum in superstitione non illuminata mortalitatis, uti loquitur Barthius. Virg. lib. 8

——— Tristes ex athere dira,
Et scissâ gaudens vadit Discordia pallâ.

Horatius ex alio Poëtâ, lib. 1. Sat. 5.

———— Postquam Discordia tetra
Belli ferratos postes portasque refregit.

Manilius fine lib. 1.

Atque adamanteis Discordia vincta catenis
Æternos habeat frenos in carcere clausa.

Petronius specimine belli Civilis:

Intremuere tuba, ac scisso Discordia crine
Extulit ad superos Stygium caput.

Statius Theb. 2.

Et dolor & totâ pressit discordia dextrâ.

Val. Flaccus, lib. 6.

———— Tunc ensibus uncis
Implicat & trepidos laceras Discordia currus.

Hæc cum ad nuptias Pelei & Thetidis sola invitata non esset, indignata aureum in convivium malum immisit, sic inscriptum Ἡ καλὴ λαβέτω i. e. *Pulchra accipiat.* Hinc de formâ inter Ven. Min. & Jun. orta contentio, itumque est ad Paridem judicem, ex quo judicio natum bellum Trojanum.

Dithyrambus, Bacchi apud Græcos cognomen, quod ei datum volunt, vel quòd in antro διθύρῳ seu bifori nutritus fuerit, vel quò bis natus binas fores transierit, alvum matris videlicet, & femur Jovis, ut in fabulis est: cui originationi tamen quantitas syllabæ repugnat; nam vocula δὶς, binarium numerum, seu reiterationem denotans, primam semper corripit, quæ contrà in *Dithyrambos* producitur. Hinc *Dithyrambus*, hymni genus dicebatur, quod Baccho cani solebat. Nam quod à quodam Thebano, qui item Dithyrambus dictus fuerit, idque invenerit, dictum volunt nonnulli. approbari satis non potest. Nam si ita se habuisset res, Pindarus certè inter cæteras laudes patriæ suæ hoc inventum non tacuisset, quin vel magnificè extulisset. Nunc verò tantum abest ut unquam meminerit, ut laudem & inventionem Dithyramborum potiùs Corinthiis disertè ascribat. Erat autem hoc carminis genus ita compositum, ut inventione, dictione, & numeris à castigatâ ratione abiret longiùs, & miram licentiam, audaciamque cum tumore quodam referret, ut non tam à sanis & sobriis, quàm furore Bacchico concitatis scriptum videretur, naturamque Dei, cujus honori dedicatum erat, imitaretur. Inde Horatius, 4. 2.

Seu per audaces nova Dithyrambos
Verba devolvit ———

Benè *audaces*, propter τὸ ὕψος. Galenus, lib 1. Therapeutic. methodi πὰς μιλησίου καὶ Πινδάρου ἄγαμαι ὑψηλῶς ἐν διθυράμβοις πάλαι τὸν Διόνυσον. Ὕψος verò illud in licentiâ & audaciâ rerum ac verborum. Rerum, qui Dithyrambici περὶ μετεώρων καὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλά, teste Suida in Διθυραμβοδιδάσκαλοι. Verborum autem quia σύνθετα ποιοῦσι τὰ πολύπλοκα λέξεις *juncta & contortuplicata verba* Interpres Aristoph. in Nebul. Quemadmodum & Demetrius Phalereus, lib. de interpr. juncturam verbi audacem vocavit διθυραμβώδη σύνθεσιν. Et ille apud Suidam in Διθύραμβος. λόγοι ἰδίᾳ διθυραμβώδεις ἐκ φλεγμαινόντων ποιητικοῖς ὀνόμασι. Hinc & Cicer. 3. de Orat. *Licentior & divitior Dithyrambus.* Huc facit Epicharmi versus in Philoctete apud Athenæum, lib. 14.

Οὐκ ἔστι διθύραμβος, ὅκχ᾽ ὕδωρ πίῃς.

Vide Scal. Poët. 1. 44. Schottum ad Chrestomathiam Procli, virumque eruditiss. Erasmum Schmidium peculiari diatribe de Dithyrambis, quam Pindari commentario subjunxit.

Divionium

Divionium, *Dijon*, urbs Burgundiæ præcipua & Parlamenti sedes, 14. leuc. ab Augustoduno in Cæc. & totidem à Lingonibus in aust. Long. 26. 02. Lat. 46. 50.

Divitiacus Heduus, hospes & laudator Ciceronis, & Cottæ, naturæ rationem sibi notam esse profitebatur, & partim auguriis, partim conjecturâ, quæ essent futura dicebat. Cic. 1. de divinat.

Dius, historicus, de rebus Phœnicum conscripsit. Ex eâ historiâ fragmentum de Solomone & Hiramo conservavit nobis Flavius Josephus, lib. 1. contra Ap. Item 27. Hierosolymorum Episcopus A. D. 205.

Diyllus, historicus Atheniensis, de quo videsis Voss. de Hist. Gr. p. 360. Item statuarius, cujus opera commemorat Pausanias in Phocicis.

Dobuni, pop. Angl. versùs Sabrinam flu. & fontem Tamesis, ubi nunc Com. Gloucestriensis, & pars Com. Oxon. Eorum urb. fuêre Clevum & Corinium.

Dodona, civitas Chaoniæ. reg. Epiri, juxta quam propinquum erat nemus Jovi sacrum, querneum totum, ubi Jovis Dodonei templum fuisse dicitur, & in eo oraculum omnium quæ apud Græcos fuerunt, vetustissimum. Quod autem columbas in eâ sylvâ vaticinantes fingunt, hanc habet rationem, quod mulieres fatidicas, seu divinatrices linguâ suâ Thessali vocarunt Πελειάδας, hoc est, columbas, ita Herodotus. Alii arbores ipsas vocales fuisse volunt, & consulentibus oracula edere solitas. Hom. Odys. 19.

Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ.

Ovid Tr. 4. 8.

Hæc mihi si Delphos, Dodonaque diceret ipsa,
Esse videretur vanus uterque locus.

Prop lib 2.

Sed tibi jam videor Dodonâ verior augur.

Hinc *Dodonæum æs*, tintinnabuli quoddam genus, die noctuque continuò crepitans; unde & ad homines justo loquaciores proverbiali metaphorâ transferri solet. Virgil. Æn. 3.

——— Dodonæosque lebetas.

Ausonius: *Nec Dodonæi cessas tinnitus aheni.*

Hinc *Dodonius*. Claudianus:

Cesseris inventis Dodonia quercus aristis.

Item *Dodonis*. Val. Flaccus:

———— Dodonida quercum
Ingreditur. ————

Dolabella, familiæ Romanæ nomen. Lentulorum gentis fuisse dicuntur. Legimus namque apud Asconium Pædianum & Macrobium, Pub. Lentulum generum Ciceronis fuisse, exiguæ staturæ hominem, quem longo accinctum gladio, Cicero videns, jocosè, quis illum alligasset gladio, quæsivit. At hunc Dolabellam dictum, apud quem Tullia ex partu decessit, constat ex epp. Ciceronis, & Plutarcho in Ciceronis vitâ. Ex hâc familiâ *Dolabelliana pyra*, de quibus Plin. 15. 15.

Dolon, vir Trojanus, egregiâ pedum pernicitate præditus, qui cùm in castra Græcorum speculator missus esset à Diomede & Ulysse deprehensus, consilia Trojanorum spe conservandæ vitæ illis aperuit: quem tamen ut proditorem falsâ spe delusum occiderunt. Ulysses apud Ovid Met. 13.

Ausus eadem quæ nos Phrygiâ de gente Dolonem
Interimo, non ante tamen quam cuncta coegi
Prodere, & edidici quid perfida Troja pararet.

Plaut. in Pseud.

Superavit Dolum Trojanum atque Ulyssem Pseudolus.

Id est *Dolonem*. Sic Tranium dixit pro *Tranione* Mostell. act. 1. 3. Et *Electri* pro *Electryonis*, in Prolog. Amphitr. Douza.

Dolopes, Thessaliæ pop. in extremis finibus Phthiotidis, quibus Peleus (cujus imperio parebant) Trojani belli tempore Phœnicem præposuit, ut ex Hom. refert Strabo lib. 9. Plinius eos Ætoliæ annumerat, Epiro verò Ptolemæus. Regio eorum *Dolopia* Straboni & Thucydidi. Eorum meminit Virg. Æn. 2.

———— Quis talia fando
Myrmidonum, Dolopumve aut duri miles Ulyssei
Temperet à lacrymis? Idem ib.
Non ego Myrmidonum sedes Dolopumve superbas
Aspiciam, &c. ————

Hinc *Dolopeius*. Val. Flacc. lib. 2.

———— Vidisse putant Dolopeia busta.

Phœnix apud Hom. Iliad. 9.

Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης Δολόπεσσιν ἀνάσσων.

Servius ait hos secutos ad bellum Trojanum Pyrrhum. Sanè Thucyd. lib. 1. ait Dolopes esse incolas Scyri ins. in mari Ægæo. Credibile itaque est eos secutos fuisse Pyrrhum nutritum eâ ins. Hesychius: Δόλοπες, ἔθνος, οἱ τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Θεσσαλίας οἰκοῦντες.

Dolus Mendesius, Ægyptiæ gentis author memorabilis dicitur Columellæ, l. 7. Citatur etiam ab eodem iterum, l. 11.

Domiduca, Juno dicta est, quià veteri ritu sponsas ad sponsos ducere primâ nocte consuerunt, nuptiis autem Juno præesse credebatur.

Domitianus, Imperator Rom. Flavium Clementem patruelem suum, (cujus filios etiam parvulos successores palam destinaverat) interfecit. Discipulum Pantomimi puberem occidit, nullam aliam ob causam, quàm quòd magistro formâ similis esset. Metium Pomposianum quòd habere imperatoriam genesin ferebatur, & alias quasdam ob causas leviculas necuit. Christianos passim crudeliter persecutus est. In exilium D. Joannem Evangelistam pepulit, ac Deus vocari voluit.

Domitius, Ulpianus Jurisperitus, Alexandro à consiliis an. U. C. 976.

Domitius Marsius poëta, scriptor Epigrammatum. Idem composuit bellum Herculis contra Amazones, Et de Urbanitate. Vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. cap. 61.

Domitius Nero Imp. Romanus, vide *Nero*.

Domitius Afer Nemausensis, Tiberio Cæsare regnante cœpit inclarescere. Sub Caio reus præter spem absolutus est, quòd illi accusanti nihil respondisset, dicens se Caium oratorem magis quàm Cæsarem expavescere. Unde non modò judicio liberatus, sed & Consul renunciatus est. Anctor Dio. Scripsit de Testibus libros 2. Fabius 4. 7. Sunt & urbanè dictorum ab eodem editi libri. Fabius 6. 4. Mortuus est in cœnâ ex cibi redundantiâ sub Nerone, teste Eusebio. Quintil. lib. 5. confitetur senem Domitium sibi adolescentulo cultum, sed priore authoritate multum imminutâ.

Domitius Callistratus de Heraclea libros composuit, quorum 4. citat Steph. in Ἀμισηνά & Μίνῳα. 6

in Ὀδύπολις. 7. in Ὀλύμπη.

Domitius historicus. Vide Voss. H. Lat. p. 701.

Domitius, Sen. 3. de Ben. *Corfinium Cæsar obsidebat:* tenebatur inclusus Domitius. Imperavit medico, eidemque servo suo ut sibi venenum daret. Cùm tergiversantem videret: Quid cunctaris inquit, tanquam tuâ in potestate totum istud sit? Mortem rogo armatus. Tum ille promisit, & medicamentum innoxium bibendum illi dedit: quo cùm sopitus esset, accessit ad filium ejus. Jube me, inquit, adservari dum ex eventu intelligas, an venenum patri tuo dederim. Vixit Domitius, & servatus à Cæsare est, prior tamen illum servus servaverat. Vid. Plin. 7. 53. Suet. in Ner. c. 3. qui tamen paulò aliter referunt. At consentit cum Seneca magis Plut. in Cæsare. *Pugnacem* vocat Lucanus.

Domna, Severi Imp. uxor Martia sic dicta ab Oppiano Cyneg. 1. Vide sis illic Rittershusium.

Domnus, Demetriani Episcopi filius, damnato, ejecto, & excommunicato Paulo Samosateno, Antiochiæ ecclesiæ præfectus est. Euseb. 7. 26.

Donatus, Grammaticus doctissimus D. Hieronymi præceptor quemadmodum hic vir profitetur cùm alibi, tum lib. 1. adversus Rufinum his verbis: *puto quòd puerum legeris Asperi in Virgilium & Sallustium* commentarios, Volcatii in Orationes Ciceronis, Victorini in Dialogos ejus & in Terentii Comœdias, præceptoris mei Donati, æquè in *Virgilium, & aliorum in alios.* Scripsit de octo partibus Orationis, quem librum emendatum operi suo Grammatico Diomedes adjunxit.

Donatus, Episcopus in Berœâ, multa edidit miracula, inter quæ istud quod sequitur hujusmodi fuit. Draco circa pontem in viâ publicâ jacens, cibum habebat oves, capras, equos, boves, homines etiam abripiens devorabat. Ad quam bestiam Donatus, sive gladio, sive aliquo jaculo veniens, cùm illa levasset caput, quasi voratura virum, tunc ille vexillum crucis ante faciem ejus digito designans in aëre, in os ejus expuit. Bestia verò sputum mox ore suo suscipiens, expiravit: quam 8. paria boum in vicinum campum traxerunt, ubi igne combusta est, ne aërem fœtore corrumperet. Euseb. Hist Eccles. 9. 46.

Donatus, hæreticus, natione Afer, Ecclesiæ Catholicæ Pacis egregius perturbator, qui dicebat Filium esse minorem Patre, & Spiritum Sanctum filio. Verùm de Donato & sectatoribus ejus Historiam scripsit Tho. Longus Ecclesiæ Exoniensis Præbendarius Lond. 1677.

Donusa, ins. in mari Ægæo, una Cycladum, in quâ viride marmor nascitur. Virg. Æn. 3.

Bacchatamque jugis Naxon, viridemque Donysam.

Dorcestria, quæ & *Dunovaria* & *Durnovaria*, & Durnum, urbs Durotrigum in parte austr. Angliæ, nunc *Dorchester*, op. Dorcetiæ Com. primarium, ad flu. Varum. *Froom*, 4. m. p. ab orâ maris Britannici, 40. à Wintoniâ in occ. long. 17. 49. Lat. 50. 49.

Dorcestria, *Dorcester*, urbs aliàs, nunc op. Angl. in Oxoniæ Com. 7. mill. ab Oxonio in aust. 12. à Readingo in Bor.

Dorderacum, Dordrecht, urbs Hollandiæ præcipua. 7. leuc. à Leydâ in aust. 3. à Roterodamo in Eurum, & 5. à Breda in Bor. Long. 26. 00. Lat. 51. 55.

Doris, & *Dorica*, nomina patris Achaiæ, quæ propinqua est Athenis. Plato de Legg. lib. 3. *Achivi Trojâ redeuntes suasque domos, urbesque repetentes, à popularibus malè excepti multatique fuere.* Οἱ πάλιν εἰσπεσόντες κατῆλθον, μεταβαλόντες ὄνομα, Δωριῆς ἀντ' Ἀχαιῶν κληθέντες, διὰ τὸ τ̃ συλλέξαντα εἶναι τοὺς τότε φυγάδας Δωριέα, id est, *unde patriâ profugi, mutato Achivorum nomine, Dores dicti sunt, à Doro, qui maximam fugitivorum illorum partem collegerat.* Servius verò in 2. Æn. *Dorica*, inquit, *à Doro Neptuni filio dicitur.*

Dorion, op. Peloponnesi in tractu Messenaico, juxtà quod Thamyras Citharœdus Musas ad certamen provocavit.

——— Ptelois, & Dorion ira
Flebile Pieridum. ———

Doris, Græciæ regio juxtà sinum Maleacum, à tergo habens Oetam montem, à *Doro* Neptuni & Alopes filio dicta. Ex quâ regione qui originem traxerunt, quacunque terrarum in parte consederint, *Dores* appellati sunt. Hinc *Doricus*, quod pro Græcanico poëtæ nonnunquam usurpant. Virg. Æn. 2.

——— Juvat ire, & Dorica castra
Desertósque videre locos, littus que relictum.

Dorica musa Proverb. apud Aristoph. in Cleonem, qui non aliud genus harmoniæ didicerat præter Doricæ, alludens ad δῶρον, quod *munus* significat, eum munerum avidum denotans. Aliud adagium est *Doricè concinere* apud Plut. in Lachete, in eos qui aliud verbis, aliud factis faciunt. *Dores etiam*, præsertim virgines, discincti, & sine tunica quandoque interdiu incedere solebant. Unde Proverb. *Doricè incedere*, in eos qui depositis vestibus magna ex parte nudi incedunt. Sic apud Pausan. & Ælium Dionysium. Nescio an huc alludat Juvenalis quando ait. Sat. 3.

Uxorem Comœdus agit, vel Dorida nullo
Cultam palliolo. ———

Iidem *Dores* erant naturâ loquaces. Unde apud Theocr. *Doribus Doricè loqui*, adagium est in eos, quorum oratio moribus & ingenio respondet, vel in loquaces naturâ.

Doris, nympha marina, Oceani & Tethyos filia, quæ Nereo fratri nupta immensam vim nympharum marinarum peperit, quæ à nomine patris, *Nereides* appellatæ sunt. Prop. 1. 17.

At vos æquoreæ formosâ Doride *natæ*
Candida felici solvite vela Noto.

Ponitur nonnunquam pro ipso mari. Virg. in Gallo.

Sic tibi cum fluctus subterlabere Sicanos
Doris amara suam non intermisceat undam.

Doriscum, Dorisca, Ptol. locus, vel Præfectura Thraciæ in orâ apud Hebrum flu. ubi Xerxes Persarum Rex exercitum qui 170. myriadibus constabat, hoc est, decies septies centenis millibus militum recensuit. Plin. 4. 11. ubi de Thracia: *Tum locus* Doriscus *centum viginti millia hominum capax.* Am. Marc. lib. 18. *quousque nobis Doriscum, Thraciæ opidum, & agminatim intra consepta exercitus recensitos Græcia fabulosa narrabit?* Est & promontorium Atticæ à Piræo 42. m. p. recedens.

Dorium, Thraciæ op. ubi Thamyris à Musis cantu superatus est. Homerus:

——— Καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τ̃ Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς.

Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο.

Papinius Theb. 4.

——— *Getico quos flebile vati*
Dorion, hic fretus doctas anteire canendo
Aonidas, multos Thamyris damnatus in annos
Ore simul citharaque. ———

Hesychius: Δώριον, πόλις τῆς Πύλου.

Dorothea, puella Alexandrina, nobili orta familiâ ingentibus divitiis, & propinquis nobilibus pollens; sed in eâ ingenii, atque industriæ bonum, cæterarumque honestarum artium studia magis, quam hæc vigebant. Formæ verò ac decoris gloria tanta ei fuit, ut mirum ac speciale in eâ Dei figmentum crederetur. Sed illa, quæ religione animi, & honestate vitæ pulchrior, quàm vultu corporis esse studeret, æquissimo mentis judicio, quod pulchrum, ac decorum inter homines videbatur, id potius Deo consecrare, quàm usui humano indulgere statuit, ut virgo Deo sacra persisteret. At Tyrannus ad contemerandam virginem, ac polluendam ejus castitatem animum intendit. Comperto verò quod Christiana esset, quæ secundùm sua edicta pœnæ magis, quàm libidini subjicienda videretur, in ambiguo positus, æstuare cœpit, & in quam se partem verteret, ignorare; sed ubi dubios animos libido, quæ ei latiùs dominabatur, obtinuit, & expectantem virginem, pro martyrio ad supplicium rapi, per occultos nuncios de stupro interpellavit: Illa èquè sibi nefas esse respondit templum sui corporis, quod semel Deo consecraverat, idolorum cultu, ac libidinis contagione pollueret; Proinde se quidem ad mortem paratâ esse. Ad quæ responsa Tyrannus libidine accensus, cùm acriùs incalesceret, & nisi verbis acquievisset, vi agere decerneret, omnibus, virgo pudicissima, facultatibus suis, domoque ac familiâ derelictâ, noctu clam cum paucis fidelissimis famulis, & cum amicissimâ comite castitate discessit, atque illum tyrannum reliquit. Euseb. Hist. Eccles. lib. 8. cap. 17.

Dorotheus, Tyrius, qui sub Diocletiano vixit, & sub Juliano multa perpessus fuit, creditur à multis authorem esse libelli de vitâ & morte Prophetarum, Apostolorum, & discipulorum Christi: Sed non pauca in eo sunt tanto viro indigna. Vide Voss. de Hist. Gr. 2. 18.

Dorotheus, sexto historiarum de rebus gestis Alexandri citatur ab Athenæo initio lib. 7. Idem, seu alius in primo rerum Sicularum adducitur à Stobæo, loco de vituperio tyrannidis. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 361.

Dorsanes, Hercules apud Indos sic dictus. Hesychius Δορσάνης ὁ Ἡρακλῆς παρ' Ἰνδοῖς. Difficile est Indicæ hujus appellationis causam adducere. Cæteroquin vicinum est Chaldaicum דרך *daras*, h. e. *calcare, premere*. Et in præcipuâ Herculis laude ponebatur, quòd Tyrannos calcaret, & oppresserit.

Dorsennus Fabius, poëta Comicus, cujus testimonio ac versibus utitur Plinius. 14. 13.

Dorsetia, Dorsetshire, Com. Angliæ australis inter Devoniam ad occ. & Hantoniam ad ort. à Bor. autem habet Somersetiam. Ibi olim Durotriges populi fuêre.

Dorus, nomen Bibliopolæ apud Romanos. Sen. 7. Ben. *Libros dicimus esse Ciceronis; eosdem Dorus librarius suos vocat. Et utrumque verum est. Alter illos tanquam auctor sibi, alter tanquam emptor asserit.*

Dosiadas, condidit è versibus Βωμὸν, sive Aram, à figura sic dictam. Meminit ejus Lucianus in Lexiphane. Patria Rhodium fuisse, liquet ex Græcis Scholiis ad Ovum Simmiæ. Primus edidit Salmasius, ac eruditis Scholiis emendavit. At altera ara, quæ Theocrito solet subjungi, nec Theocriti, nec Dosiadæ est, ut eidem Salmasio ostensum.

Dosiades, de rebus Creticis libros edidit. Plin. 4. 12. mem. ejus Athen. lib. 4. & 6. & Solin. c 17. Fortassè idem est ac *Dosidas*, ex quo à Clemente in Protrept. quiddam de Lesbiorum sacrificiis affertur.

Dositheus historicus, quem testem sæpiùs adhibet Plut. in Paral. Min. Alius est *Dositheus* Astrologus, cujus meminit Plin. 18. 31. Item nomen Ducis. 2. Mach. 12.

Doso, cognomen populare Antigoni Demetrii nepotis, inde tractum quòd benignè omnibus promitteret, nec promissa præstaret. Ille enim quidvis petentibus respondere solebat Δώσω, id est, *Dabo*, unde natum proverbium *Dosones*.

Doto, Nympha marina. Virg. Æn. 9.

——— *Qualis Nereia Doto*
Et Galatea secant spumantem pectore pontum.

Val. Flaccus, lib. 1. Argon.

Hanc Panope Dotoque soror.

Claud. de nupt. Hon. & Mar.

Mergit se subito, vellitque coralia Doto.

Et ante omnes Homerus.

Δωτώ τε Πρωτώ τε Φέρουσά τε Δυναμένη τε.

Dracanus, mons ubi Jupiter Bacchum è femore natum edidit. Theocritus in Lenis. Idyl. 26.

Χαίροι μὲν Διόνυσος, ὃν ἐν Δρακάνῳ νιφόεντι
Ζεὺς ὕπατος μεγάλαν ἐπιγουνίδα θῆκεν λύσας.

Draco, antiquissimus Atheniensium legislator ante Solonem, cujus leges Solon ipse, præterquam quæ de cæde erant constitutæ abrogandas curavit propter severitatem. Nam una omnibus pœna constituta erat, ut etiam qui desidiæ damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur. Ob quam causam Demades dicere solebat, *Draconem non atramento, sed sanguine leges scripsisse*. Gellius 11. 18. cujus rei causam cum ab eo quidam quæsisset, respondisse fertur, parvas quidem se culpas eâ pœnâ dignas existimasse, magnis verò quam majorem constitueret, non habuisse Plut.

Dracontius, incertæ ætatis Poëta, hexaemeron, sive de opere 6. Dierum, scripsit carmine heroico. Primi è Bibliothecâ S. Victoris edidere Parisienses, posteaque mendis aliquot sublatis Georgius Fabricius: hinc Bibliothecæ SS. Patrum à se editæ, editione secundâ, Tom. 8. inseruit Margarinus de La-Bigne. Notas in eum scripsit Joannes Weitzius.

Drepana, urbs Lyciæ. Item Corcyra olim sic dicta. Schol. Apollonii in lib. 4. Ἡ δὲ Κέρκυρα ἐκαλεῖτο μὲν Δρεπάνη, νῦν Σχερία. Rationem nominis aperit idem Apollonius ubi supra:

Ἔστι δέ τις πορθμοῖο παροιτέρη Ἰονίοιο
Ἀμφιλαφὴς, πίειρα Κεραυνίῃ εἰν ἁλὶ νῆσος,
Ἧ ὑπὸ δὴ κεῖσθαι Δρέπανον φάτις (ἵλατε Μοῦσαι
Οὐκ ἐθέλων ἐνέπω προτέρων ἔπος) ᾧ ἀπὸ πατρὸς

Μήδεα

Μάδια παλαιῶς ἔνεμε Κρόνος.

Drepana, pl. num. vel *Drepanum*, prom. & urbs Siciliæ trans Lilybæum, non procul ab Erycæ M. sic dict. quod δρεπανοειδὴς sit, hoc est, *in modum falcis incurvata*; vel ab eo quòd Saturnus, amputatis virilibus paternis, illuc falcem projecerit. Ovid. Fast. 3.

Quique locus curva nomina falcis habet.

Atqui v. in portu Drepanitano terra non curvatur in falcis modum, sed in acumen desinit; ac proinde *Drepano* videtur nomen fecisse Punicum דרבן *darban*, id est, *aculeus*, quod extat in Ebræo Scripturæ textu, 1. Sam. 13. 21. Boch.

Dresda, *Dresden*, urbs Germ. Misniæ cap. ad Albim flu. Sedes Ducis Electoris Saxoniæ, 3. leuc. suprà Misnam in ort. & 5. à confin. Bohemiæ. Long. 35. 30. Lat. 51. 00.

Druida, sive *Druides*, (sic enim vocantur à Cæsare, eodemque modo apud Ciceronem de Divinat. legit Nizolius) ii erant apud Gallos, qui Græcis Philosophi, Persis Magi, Indis Gymnosophistæ, Assyriis Chaldæi: uti scribit in Proœmio Diogenes Laërtius. Originem nominis à Græcis petit Plinius 16. 44. ubi sic scribit. *Nihil habent Druidæ (ita suos appellant Magos) visco, & arbore in quâ gignatur (si modo sit robur) sacratius. Jam per se roborum eligunt lucos: nec ulla sacra sine eâ fronde conficiunt, ut inde appellati quoque interpretatione Græcâ possint Druidæ videri.* Nimirum sensit esse à Græco Δρῦς, id est, *quercus*: quia, ut inquit, *roborum eligunt lucos*, quod ipsum confirmatur illo Lucani, lib. 1.

——Nemora alta remotis
Incolitis lucis.——

Itemque hoc Cæsaris, lib. 6. De bello Gallico *Ii certo tempore in finibus Carnutum, quæ regio totius Galliæ media habetur, considunt in luco consecrato.* Sic eum locum rectè corrigit Isaacus Casaubonus notis ad Laërtium. In vulgatis enim pro *luco*, est *loco*. Sed quod ad etymon hoc attinet, (quod Becmanus quoque sequitur, ac certissimum putat Fungerus) placet sapiens Strabonis consilium, qui negat in appellationibus gentium barbararum quærendas esse Etymologias Græcas. Mirum verò doctissimum Camdenum in Britanniâ suâ subscribere Plinio, cùm idem auctor sit, Alfricum prodere, *Magum* Saxonibus *Dry* vocari. Nam verisimile magis ab hoc esse *Druidæ*, quam hoc à *Dryidis*. Adde quod *Druidarum* nomen inde est, unde disciplina, ut Cæsar, lib. 6. ac Tacitus 14. Annal. auctores sunt, Druidarum disciplinam esse è Britanniâ, ubi nullam unquam Græcorum coloniam deductam constat. Non igitur à Græcis ea vox, sed Britannis, quibus Germanica lingua in usu fuit, testibus Tacito ac Cæsare: Ille enim habitantibus Caledoniam, quæ Scotia hodiè vocatur, Germanicam originem tribuit: Hic in Britanniam colonos transisse ait ex Belgicâ, in quâ eodem auctore, Germani Cis Rhenani. Quare ingeniosè Gorop. Becanus, lib. 1. Gallicorum, ubi *Druis* Germanicum esse putat, quasi *trouvis*, & Britannicâ dialecto *truvvis*. Sonat ea vox *Veritatis ac fidei doctorem*. Nam posterior vocis pars *Wis*, seu *Wys*, si verbum est, notat *ostendere*, (id enim Belgis *Wysen*) sin nomen, significat *sapiens*, *intelligens*: Prior *tru*, sive *trou* signat *fidem*, unde & Deus antiqua Germanorum linguâ *Drutin*, vel *Trutin*, quasi *fidelis* vocatur. Vossius. *Druidas* ipsos quod attinet, extincti sunt sub Tiberio Cæsare. Plin. 30. 1. *Tiberii principatus Druidas Gallorum sustulit.* Humanis hostiis sacrificare Mercurio soliti fuerunt, quam religionis immanitatem sustulit Claudius, teste Suetonio in ejus vitâ. Cæterùm non virorum solùm hoc nomen, verùm & fatidicarum fœminarum. Vopiscus in Aureliano. *Dicebat quodam tempore Aurelianum Gallicanas consuluisse Dryadas.* Vide Eliam Vinetum ad Professores Ausonii, & Cluverium, lib. 1. de Germ. Ant. c. 30. Et P. Merulam Cosmographiæ suæ parte 2. lib. 3. cap. 11. Lucan. lib. 1.

Et vos barbaricos ritus, moremque sinistrum
Sacrorum Druidæ positis repetistis ab armis.
Solis nosse Deos, & cœli numina vobis,
Aut solis nescire datum: nemora alta remotis
Incolitis lucis, vobis auctoribus, umbræ
Non tacitas Erebi sedes, Ditisque profundi
Pallida regna petunt: regit idem spiritus artus
Orbe alio: longa (canitis si cognita) vitæ
Mors media est.——

Drusus, vir Romanus, genere, & eloquentiâ magnus; sed ambitiosus, & superbus. Catonis avus. Cic. 4. de Fin. Interfectus est domi suæ. Idem pro Milone.

M. Livius Drusus Salinator, unà cum Claudio Nerone collegâ suo in consulatu Asdrubalem vicit. Virg. Æn. 6. Victoriam istam celebrat Horat. Carm. 4. Od. lib. 4.

Drusus, Liviæ Augustæ filius in Germaniâ periit; de cujus morte extat Ovidii carmen consolatorium ad Liviam matrem.

Jul. Drusus Publicola, haud immeritò claruit, quòd domus ejus pluribus partibus vicinis conspicua cùm pateret, & quinque eam talentorum omninò sumptu faber quidam evertendam, atque commodiùs dirigendam suscipere vellet; *Decem*, inquit, *dabo, si totam eam ita exponas conspicuam, ut universi cives, nedum vicini perspicere queant, quâ domi meâ ratione vivatur.* Nempe vir erat modestus, ac frugi, nec ei fortè ejusmodi domûs perspicuitate opus erat, qui virtutis egregiæ specimen, & præclaræ vitæ documenta eruditissima quotidie foris dabat. Plut.

Dryades, nymphæ silvarum præsides, ita dictæ à Græco nomine Δρῦς. Virg. Georg. 1.

Ferte simul Faunique pedem, Dryadesque puellæ.

Calpurnius Ecl. 2.

Adsuerant sicco Dryàdes pede, Naiades udo.

Claudianus.

Faunorum, Dryadumque dolor.

Ovid. in Ep.

Semideæ Dryades, Faunique bicornes.

Dryantiades, Lycurgus Thraciæ Rex, sic dictus, Dryantis filius, qui cùm vites excindere vellet, ne Baccho in posterum libaretur, tibias sibi succidit. Ovid. in Ibin.

Utque Dryantiadæ Rhodopeia regna tenenti,
In gemino dispar cui pede cultus erat.

Dryas, *adis* Fauni filia, aspectum virorum usque adeò exosa, ut in publicum prodire nusquam visa sit. Quo factum est, ut sit vetitum, ne ejus sacris interessent mares. Plut.

Drymus, urbs inter Atticam, & Bœotiam. Suidas. Panacto vicinam fuisse docent hæc Demosthenis: Περὶ Δρυμῶ, καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας, μεθ' ὅπλων ἐξεχώρησαν.

Græcè

Græcè δρυμὸς est *Sylva*: an ideò dicta est *Drymus*, aut à Phœnicio [Hebrew] *durom*, quod *meridiem* sonat, quia australe fuit opidum. Boch.

Dryopes, pop. Epirotici. Strabo. Alii juxtà Parnassum, teste Servio. Alii circa Oetam M. à *Dryope* Eurypyli F. sic dicti. Regio eorum *Dryopia*. Virgil. Æn. 4.

Cretesque Dryopesque fremunt, pictique Agathyrsi.

Dryope, Oechaliæ virgo ab Apolline compressa, pòst Andræmonis uxor tandem in Lotum arborem conversa est. Ovid. Met. 9. Nomen à *quercu* & *voce* factum est. Fingitur autem in lotum mutata, hanc fortè ob causam, quòd inter quercum, & lotum aliqua sit convenientia, voluitque Ovidius varias naturæ, rerumque vices eleganti admodum veteris philosophiæ penicillo adumbrare, ut jucundior rerum ex elementis creatarum compositio, & consideratio lectoribus appareret.

Duacum, *Dovvay*. urbs Flandriæ ad flu. Scarpam, & Academ. ab an. 1562. 5. leuc. à Cameraco, quot à Leodio. Long. 24. 15. Lat. 50. 20.

Dublinium, Ad septimum ab ostio Liffii flu. miliare sedet, quam pro cunctis Hiberniæ urbibus fama loquatur, urbs illa quam Ptolemæus *Eblanam* dixit, nos *Develin*, Latini *Dublinium* & *Dubliniam*, Cambro Britanni *Dinas Dulin*, Saxones olim *Duflin*. & Hibernici *Bala cleigh*, id est. *opidum super Crates*: subjectis enim in palustri loco cratibus, conditum affirmant, uti Hispalis Hispaniæ, quam sic nominatam tradit Isidorus, quòd in palustri solo suffixis profundo palis locaretur. De vetustate hujus urbis quod dicam, nihil certi occurrit, antiquam tamen esse Ptolemæi authoritas persuadet. Saxo Grammaticus Danicis bellis miserè convulsam fuisse tradit: postea in Eadgari Anglorum Regis potestatem devenit. Deinde occuparunt Norvvegi. Demum in primo Anglorum adventu eorum virtuti concessit. Paulò post deducta huc ex Bristoliensibus Coloniâ quibus hanc urbem incolendam *cum omnibus libertatibus & liberis consuetudinibus quas homines de Bristoliâ habent*, Rex Henricus 2. his ipsis quæ protuli verbis concessit. Regia hæc Hiberniæ urbs est Archiepiscopalis, emporium nobilissimum, & primæ justitiæ forum, mœnibus validum, ædificiis splendidum, civibus frequens. Urbem vocat Joselinus de Furnesio *nobilem populo, situ amœnissimam planitie viridante affectuosam, glandiferis nemoribus consitam, ferarum lustris circumvallatam*. Et de eâ Guil. Neubrigensis: *Divelina urbs maritima totius Hiberniæ metropolis, portuque celeberrimo, commerciis, & commeatibus nostrarum æmula Londonearum.* Collegium habet pulcherrimum Sanctæ & Individuæ Trinitati consecratum; quod ad ingenia melioribus literis excolenda à felicissimæ memoriæ Elizabetha Serenissima Anglorum Regina Academicis donatum privilegiis, spem ostendit non exiguam, ad Hiberniam (quo veluti ad mercaturam bonarum artium confluxerunt aliquando exteri) & Religionem & Politiores omnes disciplinas tanquam ad avitum hospitium postliminio reversuras.

Dublinum, *Dublin*, urbs Hiberniæ Archiep. Lageniæ primaria, & Academia. Vide *Eblana*. Long. 12. 40. Lat. 54. 25.

Dubris, *Dover*, op. & portus Angliæ in orâ Cantii, è reg. Iccii portus, urbis Gallicæ, à Cantuariâ 12. m. p. distans.

Duellonam, antiqui *Bellonam* appellabant. Var. 4. de L. L.

Duillius, Romanus, qui primus Romæ ex navali victoria triumphavit. Is jam senex & trementi corpore in quodam jurgio, audivit exprobrari sibi os fœtidum, tristisque se domum contulit: Quumque apud uxorem questus esset, quare nunquam se monuisset, ut huic vitio mederetur; *Fecissem* (inquit illa) *nisi putassem omnibus viris sic os olere*. Idem de Hieronis uxore narrat Plutarch.

Duina, flu. ex præcipuis Moscoviæ. Oritur in Vologdâ prov. & suprà urb. Vologdam, quam rigat: & post longum cursum duplici ostio in mare album se exonerat paulò infrà Archangelopolim.

Dulichium, insf. maris Jonii, una Echinadum, contra ost. Acheloi flu. non procul ab Ithacâ, una ex iis quibus Ulysses imperabat. Ovid. Tr. eleg. 4.

Nec mihi Dulichium domus est, Ithacéve Saméve.

Hinc adject. Dulichius. Virg.

Dulichias vexisse rates.

hoc est, Ithacenses. ita Servius.

Dumbarum, (qu. *Castrum Bara*, seu *Vara*, quæ æstuarium est) op. Scotiæ in orâ Orient. ad ostia Loxæ flu. inter Bervicum ad merid. & Andreapolim ad Bor.

Dumblanum, urbs Scotiæ episc. sub Arch. Andreapolitano, inde 25. m. p. in occ. Glasquum versùs 15 Long. 16. 12. Lat. 57 25.

Dumna, insf. Scotiæ adjacens, Norvegiam versùs. *Hoy* nonnullis. Camdeno potiùs *Fair Isle* videtur.

Duncheldinum, *Dunkelden*, qu. *castrum Caledonium*, urbs Scotiæ episc. sub Arch. Andreæpol. inde 22. m. p. distans, ad Taum flu. Perthο finitima ad 6. m. p. distans.

Dunelmum, *Durham* vel *Duresm*, urbs Angl. Septemt. episc. sub Arch. Ebor. ad Vedram flu. 6. m. p. ab Oceano Germanico in occ & 10. à Neocastro in aust. & ab eâ reg. adjacens dicitur *Episcopatus Dunelmensis*. Long. 18, 59. Lat. 55 27.

Dunquerka Dunkerk, urbs Belgii permunita in Com. Flandriæ, 6. leuc. à Caleto, & 3. à Gravelingâ in ort. 5. à Neoporta, & 12. à Brugis in occ. Portum habet capacem sedet in orâ maris Germ.

Dunum, urbs Hibern. Episc. sub Arch. Armachano, inde non valdè recedens ad ort. à Connetthio 15. mil. in in Ulton à prov. Long. 13. 14. Lat 55. 43.

Duria, vide *Vale*, in Am. p. 282.

Durius Doria Ptol. *Dorius* Appiano, vulgò *Duero*, flu. Hisp. max. apud Numantiam urb. oriens, & Callaicos à Lusitanis disjungens, in Ocean. Occident. ad Portum urb. delatus. Silius lib. 1.

Hic certant Pactole tibi Duriusque Tagusque.

Durius equus, vel *Durateus* ponitur pro equo Trojano, hoc est ligneo. Græci enim δοῦρα. *Durata* vocant quæ Latini *ligna*. Val. Flac. lib. 2.

——— *Manet immotis nox Duria fatis.*

Ubi vulgò sumitur pro eâ nocte quâ Durius equus à Trojanis exceptus fuit & in urbem admissus. Sed illic legend. *Doria* Lucret. lib 1.

Nec clam Durateus Trojanis Pergama partu
Inflammasset equus nocturno Grajugenarum.

Magnus autem fuerit oportet hic equus in cujus alvo tot duces inclusi fuerunt, quot refert Tzetzes in Lycophronem. [illegible] Ideoque Virgilius, Æn. 2.

Instar montis equum——
vocat. Et postea:

Hanc tamen immensam Calchas attollere molem.

Ex quo Seneca in Agamemnone:

Vidimus simulata dona molis immensæ.

Ab eodem Virgilio *caverna ingentes* ei tribuuntur, quæ magnitudinem illius indicant, non minus atque illa Petronii:

Cum Delio præsante. cæsi vertices
Ida trahuntur, scissaque in molem cadunt
Robora, minacem quæ figurarent equum,
Aperitur ingens claustrum, & obducti specus
Qui castra caperent.

Cedrenus: Μετὰ ταῦτα θυσιαζόντων τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀποπλεῦσαι βουλομένων, πάντες ἐνόρκωσεν Ὀδυσσεὺς ἐν ταῖς θυσίαις, μὴ ἀποπλεῦσαι τ' Ἰλίου πρὶν ἢ τ̃ Δούρειον ἵππον κατασκευασθῆναι. Ἔνθεν δὲ καὶ ξύλοις τοῖς ἁρμοδιωτάτοις συμπλέξαντες, καὶ εὐφυῶς καὶ κατακοσμήσαντες, καὶ διὰ τῆς Ἐπειοῦ τεχνουργίας θαυμαστὸν αὐτὸν ὑπερφυῶς κατασκευασάμενοι, πάσαις μηχανουργίαις, ὥστε καὶ φατὸν εἰκοσιπεντάμετρον ὁπλιτῶν ἔνδον κρύπτοντα, ἀδίκησιν διὰ τειχιλέσκου ἑλκομένου τ' φορβειᾶς ἀκολουθεῖν. Ab hoc equo Hadr. Junius formam proverbii hanc sumit Cent. 5 Δουρεῖος ἵππος ἵππου νικόνα τάξει· & dici ait de homine multifariis & diversis inter se vitiis, obnoxio. Unde Clemens Alex. 2. Strom. *Nunc autem hoc solùm annotandum est, quod Durii equi, ut est in Poëticis fabulis imaginem servat homo, ex sententiâ Basilidis: ut qui in uno corpore tot diversorum spirituum exercitum habeat insinuatum.* Ita ejus verba Latinè sonant, Græcus enim codex nunc non est ad manum. Ab hoc non multùm abit Athenæus, lib. 9. ex Diphile: Δούρειον ἱππάγω χλῶν φυσήματα, *Vibis anserem affero tumore Durium.* Porrò molem hujus equi declaravit Homerus.

Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ——

Et Virgil.

Dimissum lapsi per funem.

Nam sic quoque altitudo demonstrata est, inquit Fabius, Instit. Oratoriæ. 8. 3. Quin & Rhod. 29 25. equos magnos staturosósque dici posse *Durios* ait ex Trojani equi magnitudine. Unde Aristoph. in Avibus: —— Δύο ἅρματι. Ἵππων ὑπόντων μέγεθος ὅσον ὁ Δούρειος. Qu. Calaber lib. 12 & Dio. Chrys. Orat. 11 de hoc equo μέγα ἔργον. Idem Calaber ἔργον ἀγητὸν, & μεγακήτης ἵππος, quâ voce ingens valt tas innuitur. Idem ὀμβρίμιον ἔργον, & ἐυρὺς ἵππος. Dat etiam illi πλευρὰς, id est, *recessus.* De hac etiam magnitudine multa Tryphiodorus. Vocat enim illum πελώριον ἵππον De eodem ἱερὸς θ' ὑψηλός τε. Ut signet etiam amplissimum ait, εὐρυτάτης πλευρῆς Dat demum illi ventrem νήϊον νηὸς, id est, *instar navis.* Atque hæc de Trojano equo. Cæterum an hic equus verè fuerit, dissident scriptores; ad quam rem idonea Delrii est hæc nota. *Pausanias in Corinthiacis (in Atticis dixisset) prodidit non equum fuisse, sed machinam subruendis muris idoneam, quod Vitruvio non displicet: Sunt qui velint, portam, cujus insigne pictus equus, ab Antenore Græcis apertam: Sunt qui malint à Græcis equestri prælio victos Trojanos in eam calamitatem incidisse: nec desunt, qui Græcos, positis in Hippio monte insidiis, interceptoque Trojanorum exercitu, in urbem irruisse, contendant, ut videre est apud Vitruvium, Palephatum, Hyginum, Fulgentium.*

Duris Samius Historicus, multis auctoribus celebratus In 2. Libycorum citatur à Steph in Δαμία. Præter librum de Tragœdiâ, Athenæo memoratum lib. 14. etiam condidit historiam Agathoclis Syracusani, ex quo opere lib. 3. citat idem Athen. lib. 13. Et lib. 10. eundem memorat ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα. Scripsit præterea Macedonica, ex quibus 7. mem. idem. Athen. lib. 4. & 15 Aristoph. Schol. in Nubes. Sed & in lib. 15. citat eum ἐν τοῖς Σαμίων ὅροις A Cic. ep. 1. lib. 6. ad Attic. vocatur *homo in historiâ diligens.* Photius verò in Bib. *Tmem.* 176. ait eum dictionis venustate longè inferiorem fuisse Ephoro, & Theopompo. Alius verò ni fallor ab hoc Duride est is, cujus liber de *picturâ* citatur à Laërtio in Thalete. Estque is sine dubio quem Toreuticen scripsisse ait Plinius Voss.

Durlacum, urbs Germ. caput Marchionatûs Badensis, 2. leuc à Rheno flu. in ort. 4. à Budâ in Bor. Long. 31 15. Lat. 49 51.

Durobriva, seu *Duracobriva* Trinobantum, nunc est op. Angliæ, vulgò *Hartford* ad Leam flu. in Com. Hartfordiensi, 15. mill. à Londino in Bor.

Durobriva Catyeuchlanorum, op. Angl. ad Avonam flu. dirutum; cujus locus nunc ostenditur inter vicos *Caster*, Northantoniæ Com. & *Chesterton* Huntingdoniensis Com. 3. m. p. à Petriburgo in occ. & 12. à Duroliponte in Bor. Lindum versus.

Durobrus, seu *Durobrova*, & *Durobrivis*, urbs Angl. orient. vulgò Rochester. Lat. rec *Roffa.* Episc. sub Arch. Cant. in Cantio ad Medvveagum flu. 5 mill. ab æstuario Tamesis in aust.

Durocornovium. Vide *Corinium.*

Durolevum, *Lenham* Camdeno, *Charing* Talboto, op. Albionis in Cantio, inter Durobrum & Darvernum, 12 m. p.

Durolipons, seu *Durosipons*, urbs Catyeuchlanorum in Angl. quæ nunc est pag. *Godmanchester* dictus, ad Usam flu. ex adverso Huntingdoniæ, op. med. fermè inter Camboricum & Durob ivam.

Durolitum. *Leighton* Camdeno, pag. Angl. inter Londinum & Cæsaromagum 15. m. p. Al. est *Oldford*, op in Com. Essexiæ.

Durotriges, pop. Albionis in orâ meridionali, versùs Oceanum Britan. quorum tractus nunc Dorsetiæ Com. Habebant ad ort. & Bor. Belgas, & ad occ. Damnonios. Eorum primaria Durnovaria, vulgò *Dorchester.*

Dyraspes, Scythiæ flu. Ovid. Pont. 4 10.

Cumque Borysthenio liquidissimus amne Dyraspes.

Dyrrhachium, urbs in eâ parte Macedoniæ quæ mari Adriatico incumbit, distans à Brundusio 220. m. p. trajectu. Dictam ita volunt a nomine ejus, qui ibi portum adjecit: nam antea *Epidamnus* vocabatur. Plin. 3. 23. vulgo *Durazzo.* Hanc urbem Cicero exilii sui tempore amicissimam expertus est, & officiosissimam, in qua & commoratus est donec à Senatusconsulto revocaretur. Lucan. lib. 6.

Dyrrhachii præceps rapiendas tendit ad arces.

Ἠπείρου μητρόπολιν vocat Eustath. qui addit sic dictam esse ἀπὸ τ̃ ῥόθου τῆς τραχύτητος· Δυῤῥάχιον γάρ ἐστι ὁ ἐν δυσὶ ῥάχαιν. Item *Dyrrachium* Laconiæ urbs Stephano, una ex centum. Vide Voss. ad Melam, pag 158. Long. 44 20. Lat. 41. 42.

Dysares, Arabum Deus, idem cum Dionysio, sive Sole. Vox uti suspicatur Vossius ex דוד *dues* & ארע *aries.*

-*reets*, quorum prius *gaudium*, alterum notat *terram*. *Disares* Tertulliano dicitur Apolog.cap.24 *Unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syriæ Astarte. Arabiæ Disares.* Ubi perperam in Aldinâ *Diasares*. Etiam apud Steph. est Δουσάρη σκόπελος καὶ κορυφὴ ὑψηλοτάτη Ἀραβίας, εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ Δουσάρου, θεὸς δὲ οὗτος παρὰ Ἄραψι καὶ Δαχαρηνοῖς τιμώμενος. *Dacharemi* autem Arabiæ Felicis pop. qui aliter *Nabatæi* Unde corruptus Hesychius, ubi vulgò legitur Δουσάρην. τὸν Διόνυσον Μαζηταῖοι ὥς φησιν Ἰσίδωρος. Ubi Ναβαταῖοι legendum liquet: Aliud etymon hujus vocis petat, si velit lector ex Bocharti Phalege, lib. 2. cap. 19.

E.

E*Ba*, nonnullis *Monte Merano* est castrum Thusciæ in agro Senensi, versùs Albaniam flu. ut ex situ colligitur. Long. 35. 04. Lat. 42. 06.

Ebdomum, suburbium Byzantii, à *Septenario* numero dictum. Cedrenus.

Ebellanum, op. Vasconum, nunc est *Biel*, opidulum Aragoniæ, ad amnem cogn. in Diœcesi Pampelonensi, 5. leuc. à Jacca in occ. 9. ab Osca, & 12. à Cæsaraugusta in aust. Long. 20.15. Lat. 43.00.

Ebionitæ, hæretici purum hominem ex communi nativitate è viro & muliere Christum natum asserentes, legemque Mosaicam necessariò observandam. Euseb. Hist. lib. 3. Anno Dom. 81.

Eblana, *Dublin*, urbs primaria Hiberniæ in Com. cogn. ad ost. flu. Lifaii, cum portu commodo & castro permunito; estque Emporium celebre, 25. mill. à Droghedâ in aust. Ab eâ pop. vicini dicti fuêre *Eblanii*.

Ebodia, *Ornay*, ins. parva maris Britannici, versùs oram Normanniæ. Vix 2. leuc. distat à prom. Hagnæ in occ. Estque longitudinis 2. leucarum circiter. Dicitur *Aldernay* quibusdam, ab aliis *Riduna* vocatur. Distat. 5. leuc. à Sarnia ins. in Bor. & 30. ab ost. Sequanæ in occ.

Ebolum, al. *Eburi*, vulgò *Evoli*, op aliàs Picentinorum, nunc regni Neapolitani, Ducatûs titulo clarum, 6. mill. ab ora litor. Cin. Salernitani in ort. Long. 39. 10. Lat. 40 36.

Ebora, vulgò *Evora*, urbs Portugalliæ, provinciæ inter Tagum & Anam caput, & Academia, 16. leuc. à Pace-Augusta in occ. 20. ab Ulyssipone in ort & 8. ab Ana flu. Long. 12.5. Lat. 38.30.

Ebora alta, vulgò *Evora monte*, castrum Lusitaniæ, 5. leuc. ab Ebora in ort.

Ebora, seu *Ebura*, op. Hisp. Bæt. ad ost. Bætis flu. Nunc est *S. Lucar de Barameda*, Luciferi Fanum, op. celebre Hispan. in Vandalitia, 3. leuc. à Xera in occ. 6. à Gadibus in Bor. & 15. ab Hispali in Africum.

Eboracensis Comitatus, *York-shire*, provincia Angliæ Septentrionalis, & omnium reliquarum longè maxima, inter mare Germ. ad ort. Lancastriam ad occ. Derbiam & Lincoln. Com. ad merid. & Diœcesim Dunelmensem ad Bor. Dividitur in tres partes, nempe in Occidentalem, seu *West-riding*; in Orientalem, seu *East-riding*; & in Septentrionalem, seu *North-riding*: ibique fuerunt aliàs Brigantes pop. pro maj. parte, & Parisiii, teste Camdeno.

Eboracum, vulgò *York*, urbs Archiep. Angliæ Septentrionalis. Com. cogn. caput, & totius regni secunda, ad flu. *Ouse*, ubi fuit aliàs Legio Sexta Vict.ix. Ducatûs titulo gaudet, & hinc *Eboracences Duces*, è Domo regia. Distat 120. m. p. à Londino, 27. ab orâ litor. Oceani Germ. 35. à Lincolnia in Bor. & 40. à Danelmo in a. st. Long 19 24. Lat. 54.43.

Eborodunum, seu potiùs *Ebrodunum*, vulgò *Ambrun*, urbs Gall. Narb. Archiep. in Delphinatu, jux à Druentiam flu. versus montes, & confinia Provinciæ 14 leuc. à Viennâ in Eurum, & 8. à lim. Pedemontii in occ. Long 28. 08. Lat. 43.03.

Ebrodunum, *Yverdun*, urbs aliàs ampla, nunc op. satis tenue Helvetiorum in pago Bernensi, ad lacum Noviocastri, ubi recipit Orbam flu. 3. leuc. à confin. Com. Burgundiæ in Ort.

Ebrodunum, & *Eburodunum*, seu *Robodunum*, urbs Germ. in Moravia, *Brin* dicta, ad flu. *Suartzahe*, teste Cluverio. Vide *Robodunum*. Long. 28. 10. Lat. 46. 30.

Ebroica, seu *Eburaici*, & *Ebroici*. & *Aulerci Eburovices*, pop. Gall. Lugdun. nunc Normanniæ: quorum urbs Mediolanum Eburovicum, nunc *Evreux*, urbs episc. ad Itonium flu. Vide *Eburovices*. Long 22. 15. Lat. 49. 00.

Ebuda, seu *Ebudes* Insulæ, quæ quibusdam *Hebrides*, versùs occ. Scotiæ, 44. vulgus numerat, ex quibus 10. tantùm præcipuæ (reliquæ a te parvi momenti, aut veriùs scopuli) viz. Ricina, *Raglins*, versùs Hiberniam, Epidum *Yle*, Ionia, *Jura*, Maleos *Mul*, Ebuda Orientalior *Skye*, Ebuda Occidentalior *Levvis*, deinde *Eust*, *Turis*, *Col*, *Colonsa*, & aliæ aliquot minoris momenti, quæ à Norvegis coëmerunt Scoti, quibus etiamnum subsunt.

Ebura, quæ & *Libora*, op. Carpetanorum, hodiè *Tala vera la Reyna*, ad Tagum, ubi recipit flu. *Alborche*, 9. leuc. ab Escalona in aust. & 12. à Placentia.

Ebura, *Eur*, flu Galliæ. Oritur in Perticensi prov è Sylva Logniaca, deinde per Belsiam labens, Autricum Carnutum rigat, Novigentum Regium, Jareum, uti & Pattacum, & Loverias, & posteà in Sequanam se exonerat suprà pontem Arcuensem.

Eburaici, seu *Aulerci Eburovices*, pop Gall. Lugd. quorum urbs Mediolanum Eburovicum, nunc *Evreux* in Normannia prov.

Eburobritium, *Evora d'Alcobasa* Vasserio, vicus Hisp. Lusitanicæ in regno Portugalliæ. 4 leuc à Leyriâ, urb. Ulyssiponem versus.

Eburones, pop. fuêre Germ. infer. juxtà Mosam flu. inter Ubios & Menapios, dictique fuêre posteà *Tungri*.

Eburonia, urbs fuit Germ. infer. teste Ortelio. Cluverius tamen putat non fuisse locum particularem, sed universam Eburonum regionem.

Eburovices, pop. Gall. ubi nunc *le Diocese d'Evreux* in Normanniâ; habebantur ad Boream Velocasses, ad occ. Lexovios, ad aust. Diablintes, & ad ort. Carnutes. Eorum caput Mediolanum Eburovicum.

Eburum, urbs Quadorum in Germ. nunc *Olmutz* dicitur, estque Moraviæ primaria, ad Moravum flu. 6. leuc. à Bruna versus aust. 20. à Vienna in

Bor. & tot. à confin. Poloniæ. Long. 39. 00. Lat. 42. 30.

Ebusus, insl. in mari Balearico, nullum animal noxium gignens. Plin. 3. 5. *Ebusi terra fugat serpentes.* Habet hæc insula op. ejusdem nominis, à Phœnicibus, ut putatur, conditum, aut certè à Pœnis, qui à Phœnicibus originem duxerunt. Sil. lib. 3.

Jamque Ebusus Phœnissa movet, movet Arta-
brus arma.

Statio *Ebosea* dicitur in Saturnalibus.

Et quos percoquit Ebosea caunas.

Dionysio Βῦσσ☉.

Νῆσοι δ' ἑξείης Γυμνήσιαι. ἄγχι δὲ Βῦσσ☉.

Sed legendum ibi ἄγχι δ' Ἔβυσσ☉, ut in Festo, Melâ, Plinio, &c. Vide Boch. de Phœn. col. pag. 705. Livio *Pityusa* dicitur. Plin. 3. 5. *Insula per hæc maria prima omnium Pityusa à Græcis dicta à frutice pineo.*

Ecbatana, plur. num metropolis Mediæ, vel ut quidam existimant regia quædam magna à Dejoce rege Medorum. Strabo lib. 11. Cæterùm *Ecbatana* Polybio lib. 10 videntur πλούτῳ καὶ τῇ τῆς κατασκευῆς πολυτελείᾳ μέγα τι διενηνοχέναι τῶν ἄλλων πόλεων, *urbes omnes alias opibus & operum magnificentiâ longo superasse intervallo.* Diod. lib. 17 ambitum constare dicit stadiis 150 & in eâ haberi θησαυροὺς πολλῶν χρημάτων. Ecbatanis scilicet fuit θησαυροφυλάκιον, ut author est Isidorus Characenus. Sed sepulchra regum, ad templum Anaitidis, eandem urbem non parùm nobilitarunt. Muri ejus describuntur Judith. cap. 1. Tamen si Polybio credimus, urbs ipsa erat ἀτείχιστ☉, *sine mœnibus.* Sed arcem habuit manufactam θαυμασίως πρὸς ὀχυρότητα κατεσκευασμένην, Herodoto teste, *ad firmitatem ad miraculum usque munitam.* Illam scilicet ambibant muri 7. sic constituti, ut extimus esset humillimus, & suprà illum secundus, & suprà secundum tertius totis pinnis promineret, atque ita gradatim reliqui usque ad septimum: Adjuvante ipso loci situ, ut qui collis esset sensim assurgens: Horum murorum amplissimus, teste Herodoto, æquabat Athenarum ambitum, quem Thucydides definit 178. Dio Chrys. stadiis 200, Aristides diei itinere; Dion. Halic. cum Româ confert amplitudine, & Plut. cum Syracusis, quarum mœnia stadiis 180. patuisse testatur Strabo. Pinnæ murorum, quas descripsimus gradatim prominentes coloribus distinguebantur. In extimo scilicet pinnarum color erat albus, in secundo niger, in tertio purpureus, in quarto cæsius, in quinto sandaracinus, qui rubor est intensissimus: Sandaracha enim illa maximè probatur, quæ est κατακορὴς πυῤῥὰ καὶ κινναβαρίζουσα τὴν χρόαν, *rubra ad satietatem, & colore cinnabaris* Dioscorid. s. lib. 5. Sextus denique argento, & Septimus auro fulgebant. Ab hac colorum varietate putat Bochartus *Ecbatana* dicta, quia Arabibus hodieque אגבתה *agbatha* id ipsum significat. Huc facit quod *Ecbatana* dicebantur ipsa mœnia tot coloribus interstincta. Herodotus ubi de conditore Dejoce, οἰκοδομέει τείχεα μεγάλα τε καὶ καρτερὰ ταῦτα τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται. Quid quod Steph. ex Herod. pro *Ecbatanis* legit *Agbatana*, voce quæ merè est Arabica, quomodo & multi veteres. Idem Steph. Δημήτρι☉ δὲ φησὶν Ἀγβάτανα διττὰ, τὰ μὲν τῆς Μηδείας, τὰ δὲ τῆς Συρίας. Scaliger compositam vocem esse asserit ex ignoto אכ *ac* vel אג *ag* & Chaldaico ביתן *bithan.* quod *palatium* exponit, cum *interius* sonet potiùs ut plerique reddunt, Ester. 1. 5. Alii *Ecbatana* volunt à Chaldæis dici אחמתא *acmatha*, pro quo Hieronymus habet *Ecbatanis*, Esdr. 6. 2. Et Græci Ἐκβατάνοις lib. 3. Esdræ. Taceo Fungeri somnium in Etymologico trilingui *Ecbatana* deduci ab עוג *coxit* & בית *domo* & חנן *gratioso*. Ecbatanorum regiæ conditor fertur esse Daniel Propheta. Joseph. Ant. 10. 12. ᾠκοδόμησεν ἐν Ἐκβατάνοις, τοῖς Μηδικοῖς βάριν ἐκπρεπεστάτην καὶ κατεσκευασμένην, καὶ θαυμασίως πεποιημένον, ἣ μέχρι δεῦρο μέν ἐστι καὶ σώζεται. Tamen ædificii splendor & amplitudo videtur superasse opes privati hominis. Nec virum sanctum credibile est in tam insanæ molis structuram pecunias suas temerè profudisse. Addo Danielem Susis non Ecbatanis fuisse sepultum, ut ex Benjamine constat. Interim hanc de Daniele famam non esse planè futilem suadet, quod ad suam usque ætatem in more fuisse scribit Josephus, ut regiæ illius custodia Judæo sacerdoti concrederetur. Ταύτην πεπιστευμέν☉ Ἰουδαῖ☉ ἐστὶν ἱερεὺς, καὶ τοῦτο γίνεται μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. Itaque Darium Medum, cui idem opus alii tribuunt, in operis œconomiâ, & architecturâ crediderim Danielis operâ & consilio usum. Quo munere cùm vir magnus egregiè functus esset, Regem in gratitudinis monimentum hoc sanxisse, ut Judæorum fidei regia deinceps committeretur. Alii *Ecbatana* recentiora faciũt. Nam juxta Pliniũ *Ecbatana caput Mediæ, Seleucus condidit*, lib. 6. cap. 14. Vicissim alii vetustiora. Sic in libro Judith Arphaxad Medorum rex Nabuchodonozori æqualis Ecbatana cõdidisse narratur. In Chronico Eusebii: Δηιόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς ἔκτισε Ἐκβάτανα τὴν μεγάλην καὶ περιβόητον, quod habetur ex Herodoto. Quin si Diodoro credimus, qui Ctesiam se sequi profitetur, Ecbatana jam extabant ævo Semiramidis, quam Oronte monte perfosso, stadiis 12. ab urbe dissito, aquas ex magno lacu eò derivasse tradit. Superest de situ dicamus. Plin. 6. 26. Ecbatana opidum translatum fuisse ait à Dario rege ad montes. Alii tamen in planis locant. Ammianus *sub Jasonio monte* in terris Syromedorum. Polybius: ὑπὸ τὴν παρωρείαν τὴν παρὰ τὸν Ὀρον, *sub montanâ regione quæ est ad Orum.* Pro Oro Orontem ibi habet Ptolemæus. Et Diodorus ex Ctesiâ, postquam descripsit Ἐκβάτανα πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, subjungit aliquanto post. Τῶν γὰρ Ἐκβατάνων δώδεκα σταδίους ἀπέχον ἐστὶν ὄρ☉, ὃ καλεῖται μὲν Ὀρόντης. Hæc sunt apud Strabonem τὰ ὑπερκείμενα τῶν Ἐκβατάνων ὄρη. Itaque Ecbatana erant in plano ferè ad radices montium, non in ipsis montibus.

Ecebolius, sophista Constantinopolitanus, propter frequentem apostasiam à fide Orthodoxâ infamis. Eccl. Hist.

Echedorus, Macedoniæ flu. propè Thessalonicam in mare Ægæum influens. Ptol. Hujus aqua non suffecit Xerxis exercitui, Herodoto teste, cui *Chidorus* dicitur. *Calico* Sophiano, *Granea* Nigro, *Vetatasser* Castaldo.

Echemenes, historicus in Creticis adducitur ab Athenæo, lib. 13. Fortè id nomen restituendum Fulgentio 1. Mythologorum, ubi *Euxemenes* in primo θεολογουμένων testis adhibetur. Vossius.

Echetla, Siciliæ urbs olim munitissima circà fontes Achatis flu. quæ primi belli Punici tempore sita erat in confinio Syracusanorum & Carthaginiensium, hodiè *Ochula*, vel *Aquila* vocatur. De eâ præter Stephanum vide Polyb. lib. 1. *Echetla* autem literis trajectis fa-

ctum

ctum videtur ex אתחילא *Etchela*, quasi *munitam* dixeris. Diodorus de Agrigentinorum duce Xenodocho: Τὸν δ' Ἐχίτλαν χωρίον ὀχυρὸν κατειληφότος. Bochartus. Vide & Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 10.

Echetus, tyrannus immitissimus. Hom. Odys. σ. v. 84.

——— Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.

Vide Erasm. Adag. *Echeti imperium*. Hesychius: Ἔχετος ὄνομα βασιλέως τυράννου, ὅτος βασιλεὺς Ἠπειρῶτ...

Echidne, Scytharum regina, ex quâ Hercules tres suscepit liberos uno partu editos, quos cùm esset enixa, ex Hercule quæsivit, quid de iis fieri vellet? Qui respondens ait, Cum primum in id ætatis, quâ arma ferre possent, pervenissent, is, qui arcum, quem ei reliquisset, tendere possit, in regnum Scythiæ post eam succederet. Quorum liberorum unus nomine Scytha solus arcum intendere potuit, qui regnum hâc sorte consecutus Scythiæ nomen dedit. Herod. lib. 4.

Echinades; exiguæ insulæ Acarnaniæ adjacentes ex adverso ostii Acheloi flu. natæ ex arena & limo impetu Acheloi convecto. Plin. 2. 85. Stat. 2. Theb.

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.

Lucan. lib. 6.

——— Et tuus Oeneu
Pene gener crassis oblimat Echinadas undis.

Senecæ *Echina* dictæ:

Quolibet vento faciles Echinæ.

Ovid. Met. 8. fingit Naiadas Nymphas ab Acheloo & Neptuno in insulas Echinadas fuisse mutatas, quia vi aquarum vel interrumpente, vel aggerente terram insulæ nascantur. Insulæ hæ vulgò *Curzulari* vocantur Sophiano.

Echinus, *ni*, vel *nuntis*, civitas vel insula in mari Ægæo. Cicero in Arateis:

——— Excelsis errans in collibus amens.
Quos tenet Ægæo defixa in gurgite Echinus.

Item Acarnaniæ op. Plin. & Phthiotidis urbs Strabo. Etiam in Pentapoli Africæ regione civitas. Ptol.

Echion, unus eorum quorum opera adjutus Cadmus Thebas ædificavit, unde & Thebani *Echionidæ*, & Thebæ *Echionia*. Ovid. Trist. 5. 5.

Victor Echioniæ si vir penetrasset ad arces.

Item cursor nobilis. Idem. Met. 8.

Impiger Eurytion cursuque invictus Echion.

Echo, nympha Cephisi amnis accola, quæ Narcissi amore capta, cùm ab illo sperneretur, doloris impatientia contabuit, & corpore in saxum converso, nihil præter vocem retinuit. Ovid. Met. 3. Allegoricè significat *jactantiam*, hæc spreta ... in sonum, h. e. in rem inanem, significat etiam Echo *vocis repercussionem*, inde *resonabilis* Ovidio & *reparabilis* Persio dicitur. Et præcipuè in convallibus & locis concameratis, ubi scinditur resultans aër, & acceptæ voces numerosiore repercussu multiplicantur, nomenque *Echo* ejusmodi voci à Græcis datum est; ut scribit Plinius, quoniam non est vagandi liberrimus campus, sed objecta resilitur. Quæ res etiam multas voces multis in locis reciprocas facit, sicut in urbe Cyzico turres septem acceptas voces multiplicant. Et Olympiæ porticus fuit quam *Heptaphonon* appellabant, quoniam septies eadem vox ibi reddebatur. Lucretius:

Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces
Unam cum faceres, ita colles collibus ipsi
Verba repulsantes iterabant verba referre.

Eadem a Latinis dicitur *Imago*. Horatius:

Quem Deum, cujus recinit jocosa
Nomen Imago.

Val. Flac. lib. 3.

Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
Avia; responsant silvæ & vaga certat Imago.

Eden, Orientalis regio Is. 37. Lat. voluptas, vel *deliciæ* Hesychius. ἰδίμ, τρυφή. fortè legendum ἰδὲν. Vide sis Poli Synopsin Criticorum in Gen. pag. 19.

Edemburgum. Vide *Alata Castra*.

Edessa. *Edesa* Straboni, olim Antiochia Osrhoenorum, & Callirrhoe à fonte dicta, teste Procopio. & postea *Justinopolis*, urbs Archiepiscopalis Syriæ ad lævam Euphratis ripam (ex quo etiam Mesopotamiæ tribuitur) *Rhoas*, & *Rhoasse*, ac etiam *Rhoa* Nigro, *Orfa* P. Gyllio, & plerisque aliis dicta (variè enim nominatur) proxima Samosatis, à quibus 12. m. p. recedit. Antiquissima urbs, utpote à Nembroth, teste Isidoro, condita. Long. 72. 30. Lat. 37. 30.

Edgarus Etheling, regni Anglorum hæres legitimus, cernens res patriæ undique perturbari, ascensâ navi cum Agathâ matre suâ & sororibus Margaretâ & Christinâ, in Hungariam, ubi natus fuerat, reverti conabatur sed ortâ tempestate compulsus est in Scotiam applicare. Hâc occasione factum est ut Margareta regi Malcolmo nupta traderetur, ex quâ nati sunt 6. filii & 2. filiæ quorum tres sc. *Edgarus*, *Alexander*, ac *David* juxta generis sui nobilitatem reges fuêre. Hæc ex Mat. Parisiensi. Est autem *Edgar* Saxonicè pro *Edig-ar*, i. e. *felix potestas*. *Eadig* legitur. Mat. 6 in Saxonico Testamento. *Ear*, sive *Ar* est *honor*; unde *Arlic* & *Earlic Honoratus*, atque hinc factum est ut Comites qui cum Danis in Angliam venerunt *Earles* vocarentur. Camdenus.

Edmundus, Angliæ rex, mortuâ matre à Londinensibus Rex salutatur. Pars Canutum regem elegerunt quem sæpiùs victum victo cumque demum singulari certamine Edmundus prostratum consortem imperii fecit. *Eadmundus* Saxonicè dicitur, i. e. *felix pax*, nam *Ead*, vel *Eadig* est *felix*: *Mund* autem pacem significasse ostendit leguleiorum vocabulum *Mundbreche*, i. e. *pacis violatio*. Sic *Ælmund tota pax*, *Ethelmund nobilis pax*. &c. Quidam verò *Mund* aiunt esse *Mouth*, ut *Pharamund*, *true mouth*. Camdenus.

Edom, sic cognominatus fuit Esau ob coctionem rufæ lentis, cujus edulio primogenituram perdidit Gen. 35. Josephus à collusoribus adolescentulis per ludibrium sic dictum tradit, lib. 2. Ἐσαῦ διὰ τὴν ξανθότητα τῆς θρίξ... Ἀδωμος καλεῖ... Ἀδωμα γάρ. Ἑβραῖοι τὸ ἐρυθρὸν καλοῦσι.

Edom, regio quæ & *Idumæa*, ab *Edom*, h. e. *Esau*, dicta. Joseph. Ant. 2. Τὴν δὲ χώραν οὕτως προσηγόρευσαν. Ἕλληνες δ' ἐπὶ τὸ σεμνότερον Ἰδουμαίαν ὀνόμασαν. Hæc in Syriâ ad merid. Judææ sita habet Arabiam ad Aust. Phœniciam à Bor. Alias porrò *Gabalene*, & *Amalechitis* vocabatur, teste Jos. Ant. 2. 1. qui tamen 5. 3. duplicem Idumæam ponit, Superiorem & Inferiorem. Superiorem elegit tribus Judæ, quæ in longum quidem extenditur usque ad Hierosolymam, latitudine verò usque ad paludem Sodomæ constituta est. In hâc autem sorte civitates erant Askalon & Gaza. Istam Palæstinam alias dicunt. Inferior Idumæa sorte cessit Simeonis tribui. Hæc circà Ægyptum est, & Arabiæ montem. Hæc ille.

Edon. Servio mons est Thraciæ, aut certè in eâ parte Macedoniæ, quæ Thraciæ proxima est, qui à Plinio 4. 11. appellatur *Edonus*. Virg. Æn. 12.

Ac velut Edoni Boreæ cum spiritus alto
Insonat Ægæo. ———

Statius:

Tristitiis Edonas hyemes, Hebrumque nivalem.
&c.

Hinc *Edonides* dicuntur *Mænades*, sive *Bacchi sacerdotes*, quæ furore divino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant, passis capillis more furentium huc illuc cursitantes. Prop. lib. 1.

Nec minus assiduis Edonis fessa choreis.

Ovid. Met. 11.

Protinus in sylvis matres Edonidas omnes
Quæ videre nefas torta radice ligavit.

Lucanus tamen corripuit lib. 1.

——— *Nam qualis vertice Pindi*
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Ubi tamen aliqui *Odonis*. Sanè Stephano Ὤδονες ἔθ- Θρᾴκης vocantur.

Edvardus, Ejus nominis Angliæ reges plures fuêre. Ante Normannorum Imperium; Primus Alfredi fil. *Senior* cognominatus, Danos vicit, Orientalium Anglorum regnum suo adjecit; Edricio rege à suis interfecto Merciam quoque sibi comparavit. Secundus Edgari fil. *Martyr* nuncupatur, post quadriennium à matre crudeliter necatus A. D. 979. Tertius *Confessor* dictus, Etheldredi fil. ob castitatem erga uxorem, & munificentiam erga Ecclesiam mirificè celebratur. A. D. 1042. Post Conquæstorem verò,

1 *Edvardus*, Henrici Tertii Regis fil. quem pater Walliæ Principem fecit, Aquitaniæ præfecit. Hinc introducta consuetudo, ut Rex Angliæ filium natu majorem Principem Walliæ dicat.

2 *Edvardus* Secundus, Primi Edvardi fil. *Carnarvan* dictus, ob tyrannidem primò regnum amisit, deinde vitam perdidit. Vixit Anno Dom. 1308.

3 *Edvardus* Tertius, Edvardi Secundi fil. regnavit annis 50. Aureæ Periscelidis Equitum Author, & Fundator fuit, Regum reliquorum omnium fortissimus. Bonis tam animi quàm corporis egregiè ornatus.

4 *Edvardus* Quartus, Comes de *Marsh* plenis omnium suffragiis Rex electus, Anno Dom. 1461. Vixit annis 50. regn. annis 23.

5 *Edvardus* Quintus, Edvardi Quarti fil. patri successit, An. Dom. 1483. A Richardo Tertio vitâ privatus postquam 2. menses, & 18. dies regnasset.

6 *Edvardus* Sextus, Henrici Octavi Regis fil. patri successit, An. Dom. 1547. Regnavit sexennio quinque mensibus, & novendecim diebus.

Eetion, pater Andromaches, & socer Hectoris, qui apud Thebas Ciliciæ imperabat. Hom. Il. 12. Hinc *Eetioneus* adject. Ovid. Met. 13.

Eetioneas implevit sanguine Thebas.

Egebertus, primus Anglorum Rex Wallos domuit, Bertulphum Merciorum, Ethelwolfum Cantianorum, Suthredum Saxonum reges, & Northumbros vicit, quorum regna suo imperio adjecit. Primus omnium nomen Angliæ insulæ imposuit. Polyd. Virg. lib. 4.

Egelidus, hunc Tusciæ amnem esse, & hodiè *Freddano* dici fabulatur Leander ex Annio. Hunc enim *Egelidum* uterque citat ex Virgilio. Æn. 8.

Ut procul Egelido secretum flumine vidit.

Sed ibi legendum *Egelido* appellativè alii jampridem observarunt.

Egeria, lucus & fons propè Romam, extra portam Capenam. Virgil. Æn. 7.

Eductum Egeriæ lucis, Hymettia circum
Littora. ———

Juvenal. Sat. 7.

In vallem Egeriæ descendimus.

Egeria, nympha, cui sacrificabant prægnantes, quòd eam putabant facilè fœtum alvo *egerere*. Festus. Numa Pompilius, referente Plutarcho, quo majore in veneratione esset apud populum, simulabat sibi esse nocturnos congressus cum Egeriâ nymphâ, velut cum conjuge. Florus ubi de Numâ. *Hæc omnia quasi monitu deæ Egeriæ, quo magis barbari acciperent.* Juven. Sat. 3.

In vallem Egeriæ descendimus,
——— *Madidamque Capenam*
Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.

Hinc fingit Ovid. Met. 15. Egeriam luctu ob Numæ discessum conversam esse in fontem. Erat autem Egeriæ fons Romæ extrà portam Capenam.

Egesidemus, utrum historiam an aliud scripserit, incertum est; historicum quidem est illud, cujus causâ laudatur Plinio 9. 8. et Solino cap. 18.

Egesta Vide *Crinisus*.

Egesta, civitas in Siciliâ, quam Æneas condidit, & ab Acestis matre *Egestam* nominavit, quæ posteà *Segesta* dicta est. Stephanus ab *Egesto* Troe sic nominatam scribit, & calidas aquas ibi scaturire. Diodorus lib. 20. scribit hanc ab Agathocle excisam, transfugis ad habitandam concessam, ac Diccopolin ab eo appellatam.

Egidona, *Eyder*, flu. Cimbricæ Chersonesi, Holsatiam à Jutiâ & Slesvicensi Ducatu separans.

Egilium, *Il Giglio*, ins. parva maris Tyrrheni sub. dom. Magni Ducis Hetruriæ, 10. mill. à monte Argentario.

Egirsius, *le Gers*, flu. Gall. in Aquitania. Fontes habet in superiori Arminiaco tractu; deinde, Auscios rigat & Lactorium, & paulò infra in Garumnam labitur in reg. Agenni.

Egnatia, seu *Gnatia*, urbs Apuliæ Peucetiæ in ora maris Hadriatici. nunc vic. tantum regni Neapolit. in prov. Bariana, *Torre d'Annasso* vulgò 15. mill. á Monopoli in

occ. &

ort. & 30. à Brundusio in Carcium. Long. 41. 56. Lat. 40. 50.

Cn. *Egnatius* Vetinus refertur inter auctores, quos secutus est scriptor de origine gentis Romanæ. Item Poëta, unde Virgilium quædam mutuatum fuisse Macrobius ostendit Sat. lib. 6. Alius quoque *Egnatius*, qui & ipse quædam scripsit. Plin. 10. 48. Jo. Baptista Egnatius, Sacerdos Venetus, & in patriâ bonarum literarum professor, Cæsarum historiam consignavit à C. Cæsare usque ad Maximilianum primum, quo Imperante vixit. Scripsit etiam de Origine Turcarum, Racemationes, Comm. in Suetonium, Annot. in Ovidii Epistolas, & in dioscoridem. Pervenit ad magnam senectutem; nam refert Gesnerus eum se Venetiis vidisse an. 1543.

Egolisma, vel potiùs *Engolisma*, urbs Gall Aquitan. juxta Carentonium flu. Duc. titulo insignita, 14. leuc. à Mediolano Santonum in ort. & 22. à Lemovico in occ. Long 21.16. Lat. 45.42.

Egonum Vicus, *Vicovenza*, pag. agri Ferratiensis, inde 26. m. p.

Egorigium vicus Germ. infer. vulgò *Rut*, ad Gelbim flu. in ditione Trevirensi, 8 leuc. à Treviris in Bor. & tot. à Colon. Agrippinæ in aust.

Egosa, op Hispaniæ, Castellanorum aliàs, nunc est *Castell-Follit*, op. munitum Cataloniæ in colle juxtà Fluvianum amnem, 6 leuc. à Vico in Bor. & paulò amplius à Gerundo in Circium.

Egra, urbs Germ. in Bohemiâ, juxtà confin. Franconiæ, ad *Egram* amnem, 20. leuc. à Praga in occ. & 12. à Pilsena. Long. 34 25. Lat. 50. 3.

Egurris, seu *Forum Egurrorum*, vulgò *Montefurado*, op. Hisp. in Gallæciâ ad Burnium flu.

Eischfeldia, tractus Germ. in Thuringia, sub dom. Electoris Moguntini, juxta Ducat. Brunsvicensem, ibi op. præcipuum Duderstadium.

Eisenacum, op. Germ. in Thuringia ad Nessam amnem, Duc. tit. insignitum, sub dom. Ducum Saxoniæ Viemariensium, 14. leuc. à Mulhusio in aust. & 7. ab Erphordia in occ.

Eisleba, urbs Germ. in Saxonia sup. & in Com. Mansfeldiensi, ubi natus Martinus Lutherus. Una leuca cum dimid. à Mansfeldia in Eurum, & 4. ab Halla in occ.

Eistatum, *Aichstadt*, urbs Bavariæ sup. ad Allemannum flu. 4. leuc. à Donavertâ in ort. 2. à Neoburgo in Bor. & 8 à Norimbergâ in aust.

Elaira, vide *Leucippides*. Erat autem Phœbes soror. Prop. 1. 2.

Non sic Leucippis succendit Castora Phœbe,
Pollucem cultu non Elaira suo.

Elaver, vulgò *l'Allier*, flu. Gall. Celt. ex montibus Arvernorum erumpens, ac non longè a Claromonte urbe decurrens, & ad Nivernas in Ligerim influens.

Elbii vicus, *Vico* vic. parvus ad lac. Ciminium, inter Viterbium 8. & Roncilonem op. in via quæ Romam ducit 2. m. p. occurrens.

Elbinga, *Elbing*. urbs Poloniæ in Prussia Regia, Hockerlandiæ tractus cap. emporium celebre, non longè à mari Baltico, in & Hanzeatico fœdere, propè lacum Drausenum, ad Elbingam flu. in amœno situ. Pulchra est & elegans, duplexque nempe nova & vetus. An. 1239. hæc urbs condita fuit, & an. 1454. cum Gedano ab ordine Teutonico defecit, ac dejecta arce Polonorum tutelæ se commisit. Ibi Academia erecta fuit an 1541. ab Alberto Brandeburgensi Prussiæ Duce. Long. 42. 40. Lat. 54. 50.

Elbora, *Talavera*, urbs Hisp. Tar. ad Tagum fl. Vide *Ebura*.

Elbovium, *Elbeuf*, op. Gall. in Normannia, prov. Duc. tit. insignitum ad Sequanam flu. 3. leuc. suprà Rothomagum ad aust.

Elcebus, seu *Hellebus*, op. Germ. aliàs Tribocorum, nunc vic. *Elle* in Alsatia infer. ad Ellum, seu Hellelum flu. vix 1. mill. à Benofeldâ, 2. leuc a Schlestadio in Bor. 3. ab Argentina in aust. & 4. à Brisaco in Bor. Long. 29. 13. Lat. 48 14.

Eldana, *Duenas*, teste Goropio, op. Hisp. Tar. in Castella veteri, inter Valentiam 2. & Vallisoletum in aust. 6. leuc. a Burgis 15. in occ. Long. 15. 45. Lat. 42. 28.

Elea, quæ & *Cauconia*, *Elis* Ptol. regio Peloponnesi, inter Arcadiam & mare Jonium ad occ. Vide *Elis*.

Electa, mulier, ad quam scribit Joannes Epistolam suam secundam. Alii tamen Interpretes *Electam* ubi non pro nomine proprio habent, sed adjectivo, nec mulieris nomen esse volunt, sed Ecclesiæ alicujus particularis, innominatæ tamen.

Electra, Nympha, Oceani & Tethyos filia, Atlantis uxor, cujus filia etiam *Electra* dicta fuit, quæ Jovi Dardanum peperit. Ovid in Fastis.

Dardanon Electrâ quis nescit Atlantide natum?

Electra, Orestis soror, filia Agamemnonis, quæ cœlibem multum ætatis vitam egit, unde etiam ab Helenâ apud Eurip. Πολυχρόνιος παρθένος, h. e. *annosa virgo* per contumeliam vocatur. Inde aliqui *Electram* dictam volunt, quasi ἄλεκτρον, h. e. *sine thalamo*; quanquam aliis magis placet a flavo colore, electrumque referente ita fuisse appellatam. Priùs *Laodice* dicebatur; posteà verò *Electra* vocari cœpit. Ælianus ποικιλ. 4. Ξάνθος ὁ ποιητὴς τῶν μελῶν λέγει τὴν Ἠλέκτραν τὴν Ἀγαμέμνονος οὐ τοῦτο ἔχειν τοὔνομα πρῶτον, ἀλλὰ Λαοδίκην· ἐπεὶ δὲ Ἀγαμέμνων ἀνῃρέθη, τὴν δὲ Κλυταιμνήστραν ὁ Αἴγισθος ἔγημε, καὶ ἐβασίλευσεν, ἄλεκτρον οὖσαν καὶ καταγηρῶσαν παρθένον Ἀργεῖοι Ἠλέκτραν ἐκάλεσαν διὰ τὸ ἀμοιρεῖν ἀνδρὸς, καὶ μὴ πεπειρᾶσθαι λέκτρου.

Electra, op. Peloponnesi in Messenia, ad amnem cog. 15. mill. ab ora sin. Cyparissii, & tot. à confin. Elidis, & Arcadiæ, & 30. fermè à Laconiâ reg. in occ.

Electrides, quæ & Glessariæ, ins. maris Germ. ex adverso Scotiæ, tres, quarum una *Hetland*, altera *Schetland*, tertia *Fare*, teste Ortelio, nominantur.

Elei, pop. in Peloponneso clarissimi propter delubrum Jovis Olympii, ludosque Olympicos, quorum præfecturam Elei habuerunt unde *Elei equi*, & *Eleus carcer* sæpe leguntur. Virg. 1 Georg.

Eleadum palmas Epiros equarum.

Horatius ubi de Pindaro:

Sive quos Elea domum reducit
Palma. ———

Prop. 3. 7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga.

Lucanus

Lucanus:

——— *Quantum clamore juvatur*
Eleus sonipes.

Unde a Theocrito in Dioscuris dicitur Ἱππήλατος Ἆλις.

Eleleus, unum ex Bacchi cognominibus ab ἐλελίζω quo. sig. *Vociferare*, quemadmodum prælio congressuri consueverunt. Ovid. Met. 4.

Nyctileusque Eleleusque parens.

Hinc Bacchæ *Eleleides*. Ovid. 4. Ep.

Nunc fero ut Bacchi furiis Eleleides actæ.

Item Sol dictus est *Eleleus* ἀπὸ τοῦ ἐλίσσεσθαι περὶ τὴν γῆν, h. e. quòd æterno circà terram meatu volvi videatur.

Elephantina, & Elephantis, ins. Ægypti, intrà Nilum flu. cum urbe cogn. quæ & *Tabenna* nominatur.

Elephantis, poetriæ nomen, quæ libellos scripsit, quibus varia genera concubitus, variosque coëundi modos complexa est. Martial 12.12.

Nec molles Elephantidis libelli.

Memoratur in Priapeiis, nec non Tatiano Assyrio adversus Gentes. Spissus est autem error Jul. Cæsaris Capacii lib. 2. hist. Neapolitanæ. ubi non poetriam, sed poetam fuisse existimat. Item *Elens* fluvius, qui Mediæ magnam partem irrigat.

Elephas. Felles Castaldo. mons Æthiopiæ sub Ægypto, apud sin. Avalitem.

Elepla, *Niebla* Marianæ, op. Hisp. Bæt. apud oram Vandalitiæ, ab Hispali 9. leuc. in occ.

Eleus, ins. parva Joniæ apud Miletum urb.

Eleus, urbs Thraciæ in intimo recessu Thraciæ Chersonesi in aust. propè Æolium prom. nunc *Critea*, versùs ost. Hellesponti, 30. mill. à Propontide, & à Gallipoli in aust. uti 15. à Sexto in aust. pariter, & tot. à Sigeio prom. in occ.

Eleusa, ins. parva Ciliciæ ante Corycum prom. *Elesa* Soph. *Corcum* Nigro. Item ins. sin. Saronici, inter Peloponnesum & Atticam. Salaminæ proxima. Item ins. Asiæ min. & maris Lycii, in ora inter Rhodum ad aust. & Lyciam ad Bor.

Eleusin. Theræ ins. urbs. Ptol.

Eleusina, pag. Ægypti, in orâ apud Alexandriam, à quâ 4. m. p. aberat, teste Livio, (Canopicam fossam versus) cui *Leusina* scribitur.

Eleusinia, inter omnia Græcorum sacra, tanta semper fuit *Eleusiniorum* religio, ut commune mysteriorum nomen illis veluti proprium ab authoribus tribuatur, ideoque de iis paulò fusiùs agendum. *Eleusinia* verò sic dicta sunt ab *Eleusi* Atticæ op. cujus appellationem ab *Eleusinio* Mercurii filio deducunt. Harpocration: Ὠνομάσθη δὲ ἡ πόλις Ἐλευσὶς ἀπὸ Ἐλευσῖνος τοῦ Ἑρμοῦ. Eadem habet Suidas, idque totidem verbis. Pausan. in Att. memorat. Ἐλευσῖνα ἥρωα ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν. οἱ μὲν Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι, καὶ Δαείρας Ὠκεανοῦ θυγατρὸς λέγουσι. Alii ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως: i. e. *ab adventu* dici voluerunt, quòd Ceres post longos errores eò tandem allapsa filiam invenerit. Etymologicum: Ἐλευσὶν, δῆμος Ἀττικὸς, διὰ τὴν τῆς Δημήτρος ἔλευσιν. ὅτι ἐκεῖ ἐλθοῦσα, εὗρε τὴν κόρην. Aristid. in Eleusinia: Ἃ δ' εἰς τὸ μέσον ποιηταί καὶ λογοποιοί, καὶ συγγραφεῖς πάντες ὑμνοῦσι, κόρην τὴν Δήμητρος ἀφανῆ γίνεσθαι χρόνον τινὰ, Δήμητραν δ' ἐπέρχεσθαι γῆν πᾶσαν, καὶ θάλατταν ζητοῦσαν τὴν θυγατέρα. τινὰς μὲν οὐκ οἷοντε εἶναι εὑρεῖν, ἐλθοῦσα δὲ εἰς Ἐλευσῖνα, τήν τε ἐπωνυμίαν ποιῆσαι τῷ τόπῳ, καὶ τὴν κόρην εὑροῦσα ποιῆσαι τὰ μυστήρια. Diod. Sic. lib. 5. nomen loco positum ait, ut esset monumentum advecti aliunde frumenti. Τὸν γὰρ ὕστερον τῆς ἐξ ἀρχῆς δεξαμένου τὰς δωρεὰς ταύτην Ἐλευσῖνα προσαγορεύσαι, ἀπὸ τοῦ ἔξωθεν ἐνεχθῆναι τὸν σῖτον κομισθέντος. Primum instituta volunt a Cerere, quæ ut benignitatem hospitii, quâ fuerat ab Atheniensibus excepta, pariaret, usum frumenti, & tacenda sacra demonstravit. Isocrates in Panegyrico: Δημήτρος γὰρ ἀφικομένης εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτ' ἐπλανήθη τῆς κόρης ἁρπασθείσης καὶ πρὸς τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους εὐμενῶς διατεθείσης ἐκ τῶν εὐεργεσιῶν, ἃς οὐχ οἷόντε ἄλλοις, ἢ τοῖς μεμυημένοις ἀκούειν, καὶ δούσης δωρεὰς διττὰς, αἵπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρποὺς οἳ τοῦ μὴ θηριωδῶς ζῆν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετήν. At contra Diod. Sic. lib. 6. Cererem hoc sacrorum honore ab Atheniensibus affectam fuisse tradit, ut acceptam ab ea cultioris vitæ rationem gratâ recordatione testarentur. Idem tamen lib. 1 narrat inopinâ siccitate ad injuriam sterilitatis sola terrarum exaruisse; Ægyptum autem proprio semper amne perfusam, nec alio genere aquarum solitam pinguescere, squallentis cæli non sensisse damna: sed tantis segetibus indutam stetisse, ut Atheniensibus ob cognationem messes suas ultrò communicaret. Sublevatam, duce Erechtheo, annonæ penuriam: hunc verò tanti beneficii causâ Regem creatum, ceremonias docuisse, & mysteria Cereris ritu quo apud Ægyptios agebantur. Idque non videtur alienum ab eo quod Herodotus lib. 2. & ex eo Pausanias asserit, Græcos ab Ægyptiis & Deos, & Deorum nomina sumpsisse: Græcorumque Apollinem, esse Ægyptiis Horum, Dianam, Bubastin, Isida, Cererem, quod etiam à Plutarcho demonstratur. Quocirca Lact. lib. 1. & Phornutus, sacra Cereris Eleusinæ non esse dissimilia sacris Isidos ostendunt. At Theodoretus lib. 1. *Græcanicarum Affectionum* ex Plut. ac Diod. Sic. non ab Erechtheo, sed ab Orpheo ceremonias Isidos in Cereris sacra commutatas refert: Ὀρφεὺς εἰς Αἴγυπτον ἀφικόμενος τὰ τῆς Ἴσιδος, καὶ τοῦ Ὀσίριδος εἰς τὰ τῆς Δηοῦς καὶ Διονύσου μετατέθεικεν ὄργια. Huc etiam facit Eurip. Schol. in Alcest. Πρῶτος Ὀρφεὺς μυστήρια θεῶν παραδέδωκεν, ὅθεν καὶ Θρησκείας τὸ μυστήριον ἐκάλεσε. ἀπὸ τοῦ Θρηκὸς Ὀρφέως. Aliter etiam Servius ad Georg. lib. 1. quem falli puto, dum Eleusinia cum Thesmophoriis conjungit. Primùm celebrari cœpta ad puteum Callichorum. Pausanias: Φρέαρ καλούμενον Καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν, καὶ ᾖσαν εἰς τὴν θεόν. Callimachus.

Τρὶς δ' ἐπὶ Καλλιχόρῳ χαμάδις ἐκαθίσσαο φρητί.

Clemens: Καὶ φρέατι ἐπικαθίζει λυπουμένη. Eodem loco Deam excepit Metanira, ut author est Nicander in Theriacis.

Καλλίχορον περὶ φρεῖαρ, ὅτ' ἐν Κελεοῖο θυγατρὸς
Ἀρχαίη Μετάνειρα θεὰν δέξαντο πτέλεθρον.

Ipsum verò saxum cui insidens quievit ἀγέλαστον appellarunt. Schol. Aristoph. *ad Equites*: Ἀγέλαστος πέτρα, ὅπου ἐκεῖ ἐκάθισεν ἡ Δημήτηρ κλαίουσα, ὅτε ἐζήτει τὴν κόρην. Ἐρασθεὶς γὰρ Περσεφόνης ὁ Πλούτων ἥρπασεν αὐτὴν κρυφᾶ. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων, νυκτός τε καὶ ἡμέρας, κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήρχετο, μαθοῦσα δὲ παρὰ Ἑρμιονέων, ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἥρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς καταλιποῦσα οὐρανὸν, καὶ εἰκασθεῖσα γυναικὶ ἧκεν εἰς Ἐλευσῖνα ὅθεν ἐπὶ πέτρας ἐκάθισεν τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν ἀγέλαστον. Hinc, ut author est Zenobius, adagium usurpatur de rebus quæ dolorem conciliant. Hinc igitur sedes mysteriorum Eleusis, quæ tanta fide coluit,

coluit, ut ab Atheniensibus in summas angustias redacta, hostium arbitratu deditionem fecerit, nisi quòd sacra sibi retinuerit. Pausanias: Γενομένης δὲ Ἐλευσινίοις μάχης πρὸς Ἀθηναίους, ἀπέθανεν μὲν Ἐρεχθεὺς, ἀπέθανε δὲ Ἰμμάραδος ὁ Εὐμόλπου. Καταλύονται δὲ ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον, ὡς Ἐλευσινίους ἐς τὰ ἄλλα Ἀθηναίων κατηκόους ὄντας, ἰδίᾳ τελεῖν τὴν τελετήν. Quamobrem meritò eam Aristophanes *in Nebulis* Μυστοδόκον δόμον appellat. Imò tanta Eleusiniorum dignitas, ut iis alia omnia posthabuerint. Idem Pausanias in Phocicis: Οἱ γὰρ ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων τελετὴν τὴν Ἐλευσινίαν πάντων ὁπόσα ἐς εὐσέβειαν ἥκει, τοσούτῳ ἦγον ἐντιμοτέραν, ὅσῳ καὶ θεοὺς ἐπίπροσθεν ἡρώων. Quippe non ceu privata illius civit. sed quasi communia omnium gentium sacra observarunt. Arist. Κοινὸν τῆς γῆς τέμενος, καὶ πάντων ὅσα θεῖα ἀνθρώποις. τοῦτο εἰ φρικωδέστατον, καὶ φαιδρότατον. Et hanc ob causam ea templi magnitudo, ut ingentis turbæ capax esset. Strab. l. 9. Εἶτα Ἐλευσὶν πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν Ἐλευσινίας, καὶ ὁ μυστικὸς σηκὸς, ὃν κατεσκεύασεν Ἰκτῖνος ὄχλον θεάτρου δέξασθαι δυνάμενον. Ritus sacri consistebant in imitatione eorum quæ de Cereris erroribus fabulæ vulgarunt. Nam, ut inquit Lactantius, *refertur in sacris imago rei, quæ verè gesta est*. Quod antea præceptor ejus Arnobius speciatim de *Eleusiniis* dixerat. *Eleusinia*, inquit, *illa mysteria, & sacrorum reconditi ritus, cujus memoriam continent; nonne illius erroris, quo in filia conquisitione Ceres fessa, oras ut venit in Atticas, triticeam attulit fruges?* Ac ceremonias potissimùm ad inventionem frugum fuisse relatas, author est etiam D. Augustinus lib. 7. de Civ. Dei, cap. 20. *In Cereris autem sacris* (inquit) *prædicantur illa Eleusinia quæ apud Athenienses nobilissima fuerunt; de quibus nihil iste interpretatur, nisi quod attinet ad frumentum, quod Ceres invenit, & ad Proserpinam, quam rapiente Orco perdidit.* Eleusinia verò duplicia fuerunt, Magna, ac Parva; Magnorum origo est ea quam suprà diximus. Parva hanc ob causam instituta. Cùm Hercules initiari cuperet, ac lex obstaret, quæ peregrinis id concedi vetaret; nec tamen integrum Atheniensibus videretur, ejusmodi Heroem voto suo frustrare, Parva Eleusinia instituerunt, ut & Herculi satisfacerent, & authoritatem tamen sacrificii, legisque vigorem conservarent. Aristophanis Enarrator ad *Plutum*: Μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελεῖτο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. Μυστήρια δὲ τὰ μικρὰ, ἐλθόντος Ἡρακλέους, καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐπειδὴ νόμος ἦν Ἀθηναίοις, μηδένα ξένον μυεῖν. αἰδεσθέντες τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν, καὶ ὅτι φίλος τε ἦν τῆς πόλεως, καὶ υἱὸς τοῦ Διὸς, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια, ἐν οἷς αὐτὸν ἐμύησαν. Ἦσαν δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ Περσεφόνης τῆς αὐτῆς θυγατρός. Idem habet *ad Nebulas*, & Tzetzes ad Lycophronem pag. 195. Porrò hæc minora Eleusinia in Ἄγραις agebantur. Stephanus: Ἄγρα. καὶ Ἄγραι, χωρίον, ἑνικῶς καὶ πληθυντικῶς. Ἔστι καὶ τῆς Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως; ἐν ᾧ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται μίμημα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον, ἐν ᾧ λέγουσι καὶ τὸν Ἡρακλέα μεμυῆσθαι. Diversum quoque celebrandi tempus. Majora siquidem Boëdromione celebrantur. Plut. in Demetr. Ἐτελεῖτο τὰ μεγάλα μυστήρια Βοηδρομιῶνος. Minora verò Anthesterione. Plut. ubi supra: Τὰ μικρὰ μυστήρια τοῦ Ἀνθεστηριῶνος ἐτελεῖτο. Erant autem quasi quidam gradus in participatione mysteriorum observandi. Primum erat Purificatio; deinde sequebantur mysteria parva, quibus instituebantur, & ad majora præparabantur. Ultimæ majorum ceremoniæ erant Ἐποπτεῖαι, ad quæ tandem per tot ambages admittebantur. Clemens 5. Stromat. Οὐκ ἀπεικότως ἄρα καὶ τῶν μυστηρίων τῶν παρ' Ἕλλησιν, ἄρχει μὲν τὰ καθάρσια καθάπερ καὶ τοῖς βαρβάροις τὸ λουτρόν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ μικρὰ μυστήρια, διδασκαλίας τινὰ ὑπόθεσιν ἔχοντα, καὶ προπαρασκευῆς τῶν μελλόντων. Τὰ δὲ μεγάλα περὶ τῶν συμπάντων οὐ μανθάνειν ἔτι ὑπολείπεται, ἐποπτεύειν δὲ καὶ περινοεῖν τήν φύσιν, καὶ τὰ πράγματα. Et qui parvis initiati erant, Mystæ: ad magna recepti *Epoptæ* nominabantur. Harpocration: Οἱ μυηθέντες ἐν Ἐλευσῖνι ἐν τῇ δευτέρᾳ μυήσει, ἐποπτεύειν λέγονται. Suidas: Διαφέρει μύστης καὶ ἐπόπτης. Ac differentiam ex Symmacho, vetusto admodum Grammatico, assignat Schol. Aristoph. *ad Ranas*: Οἱ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες μύσται καλοῦνται. Οἱ δὲ παραλαμβάνοντες αὐτὰ τῷ αὖθις ἐνιαυτῷ ἐφορῶσι τὰ μυστήρια, καὶ ἐποπτεύουσι. Igitur Epoptæ, aut Ephori erant inspectores, h. e. quibus anno postquam initiati primùm fuerant, inspicere occultiores sacrorum ritus & ceremonias concedebatur. Neque enim a parvis initiis illicò patebat aditus ad majora, sed annus experimenti causâ interponendus erat. Quamobrem in Demetrio notata exempli raritas, qui sine ullâ temporis intercapedine minora majoraque mysteria percipere voluit. Philochorus: Δημήτριον ἰδίον τι ἐγένετο παρὰ τοὺς ἄλλους τὸ μόνον ἅμα μυηθῆναι, καὶ ἐποπτεῦσαι. Plutarchus de eodem: Τότε δ' οὖν ἀναζευγνύων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγραψεν ὅτι βούλεται παραγενόμενος εὐθὺς μυηθῆναι, καὶ τὴν τελετὴν ἅπασαν, ἀπὸ τῶν μικρῶν ἄχρι τῶν ἐποπτικῶν παραλαβεῖν. Τοῦτο δ' οὐ θεμιτὸν ἦν οὐδὲ γεγονὸς πρότερον. Ἐπώπτευον δὲ τοὐλάχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλείποντες. Ubi non temerè τοὐλάχιστον ponitur, nam revera minimum spatium quod interponi solebat, annus erat: nam quinto anno post parva, ut plurimum illa majora suscipiebantur. Tertullianus initio libri adversus Valentinianos: *Nam & illa Eleusina hæresis, & ipsa Attica superstitionis, quod tacent, pudor est. Idcircò aditum priùs cruciant; diutiùs initiant, quàm consignant. Cùm Epoptas non ante quinquennium instituant, ut opinionem suspendio cognitionis ædificent, &c.* Initiati myrto coronabantur. Isaac. Tzetzes: Οἱ μυούμενοι μυρσίνῃ ἐστέφοντο. Cumque initiarentur, vestem novam ac puram induebant, quam deinde nunquam exuebant, quoad tandem lacera gestari non ampliùs posset. Schol. Aristoph. *ad Plutum*. Ὁ δὲ μυούμενος τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει ἐν τῇ μυήσει, οὐδέποτε ἀπεδύετο μέχρις ἂν τελέως ἀφανισθῇ διαρραγέν. Sed & a quibusdam ad fascias infantium fuisse reservatas ait: Ἔνιοι δὲ τὰς ἐσθῆτας ταύτας εἰς τέκνων σπάργανα φυλάττουσι. At Melanthius libro quem *de Mysteriis* conscripsit, memoriæ prodidit, in more positum fuisse, ut vestem, in quâ fuerant initiati, Cereri & Proserpinæ consecrarent. Πάτριόν ἐστι ταῖς θεαῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς ταῖς μόναις ἐν αἷς τύχοιεν μυηθέντες. Quod verò tanti esset participem fieri mysteriorum, persuasio faciebat, quâ existimabant initiatos, non tantùm in summâ tranquillitate vitam ducere, sed & eam optato exitu esse terminaturos, ac post obitum quoque spem restare melioris. Isocrates in Panegyrico: Τελετῆς οἱ μετέχοντες, περί τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. Aristides in Panathenaica: Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε τίς ὄφελος τῆς πανηγύρεως, οὐχ ὅσον ἡ παροῦσα εὐθυμία, οὐδ' αἱ τῶν προτέρων χρόνων δυσκολιῶν, λύσεις, καὶ ἀπαλλαγαὶ ἀλλὰ καὶ

τῇ πλαδύτης ἰδίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμυήτων διαλέξαντας, καὶ ἐν σκότῳ τε καὶ βορβόρῳ κεισομένους, ἃ δὲ τοὺς ἀμυήτους ἀναμένει. Procurabat mysteria Rex: author est Pollux, & Harpacration: Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων παρ' Ἀθηναίοις ὁ λεγόμενος Βασιλεύς. Regi adjungebantur quatuor alii, quorum duo ex universo populo Atheniensium, ex Eumolpidarum gente unus, & ex Cerycibus alter eligebatur. Aristoteles de Rep. Athen. Ὁ δὲ Βασιλεὺς πρῶτον μὲν τῶν μυστηρίων ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν ἀλλων ἐπιμελητῶν, οὓς ὁ Δῆμος ἐχειροτόνει τέσσαρας ὄντας, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δὲ ἐξ Εὐμολπιδῶν, καὶ ἕνα ἐκ Κηρύκων. In his erant Hierophanta, Daduchus, Præco. Aristides: Εὐμολπίδαι δὲ καὶ Κήρυκες, εἰς Ποσειδῶ τε καὶ Ἑρμῆν ἀναφέροντες Ἱεροφάνται. οἱ δὲ Δᾳδοῦχος παρέχονται. Clemens: Τὸ Εὐμολπιδῶν, καὶ Κηρύκων τῶν Ἱεροφαντικὸν τοῦτο γένος ἤνθησεν. Arnobius lib. 5. *Ex quibus & gens finis Eumolpidarum, & ducitur clarum illud apud Cecropios nomen, & qui posteà floruerunt Caduceatores, Hierophanta, atque Pracones.* Una enim eademque gens erat Cerycum, & Eumolpidarum ut ex Androtione Sophoclis Interpres ostendit ad Oedipum Coloneum. Et Æschines in oratione contra Ctesiphontem Eumolpidas & Ceryeas ubique conjungit. Atque hinc obtinuit, ut mysteria penes Eumolpidas esse dicerentur; Licèt præter hos ipsamet Dea alios etiam sua initia docuisse crederetur. Homerus:

> Δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
> Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ' ἡγήτορι λαῶν
> Δρησμοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσι.

Cæterum Hierophanta, *ab ostendendis sacris* dictus, & ipse sacrorum Antistes, atque ut ait Hesychius. Μυσταγωγὸς, Ἱερεὺς ὁ τὰ μυστήρια δεικνύων. Cujus erat munus initiare, & mysteria, quantum fas, etiam profanis enunciare. Hinc inter captiosas Chrysippi argutias exemplum ponitur.

> Ὁ λέγων τοῖς ἀμυήτοις τὰ μυστήρια ἀσεβεῖ,
> Ὁ Ἱεροφάντης τοῖς ἀμυήτοις λέγει,
> Ἀσεβεῖ ἄρ' ὁ Ἱεροφάντης.

Daduchus facem ferebat. Nam ut Lactant. ait lib. 1. quia Proserpinam, *facibus in Ætna vertice accensis, quæsisse in Siciliâ Ceres dicitur; idcirco sacra ejus ardentium tædarum jactatione celebrantur.* Atque in hujus rei memoriam non solùm Daduchus sed reliqui etiam mystæ faces inter currendum agitabant, Statius Silv. lib. 4.

> *Tuque Actæa Ceres, cursu cui semper anhelo*
> *Votivam taciti quassamus lampada Mystæ.*

Seneca in Hyppolyto:

> *Jactare tacitæ conscias sacris faces.*

Claud.

> ——— *Sanctasque faces attollit Eleusis.*

Daduchus utebatur pellibus hostiarum, quæ Jovi fuerant immolatæ, vocabanturque Διὸς κῴδια. Suidas: Διὸς κῴδιον, ὃ τὸ ἱερεῖον Διῒ τέθυται, θύουσι τε τῷ Μειλιχίῳ, καὶ τῷ Κτησίῳ Διΐ. Τὰ δὲ κῴδια τούτων φυλάσσουσι Διὸς προσαγορεύοντες, χρῶνται δ' αὐτοῖς, ὅτε Σκιροφορίων τὴν πομπὴν στέλλοντες, καὶ ὁ Δᾳδοῦχος ἐν Ἐλευσῖνι, καὶ ἄλλοι τινὲς πρὸς τοὺς καθαρμούς, ὑποστρωννύντες αὐτὰ τοῖς ποσὶ τῶν ἐναγῶν. Ex quibus intelligimus piè[illegible]. & aliquo scelere contaminatos, non potuisse loca sa ra calcare. Et cùm nihilominus in sacro peragenda esset expiatio, ne profanorum vestigiis Religio templi violaretur, substratæ pelles, quibus insistebant sinistro pede, quoad purgati, lustratique piaculari nexu exsolverentur. Hesychius: Διὸς κῴδιον, οὕτως ἔλεγον, ὃ τὸ ἱερεῖον ἐτέθυτο, ἐφ' οὗ οἱ καθαιρόμενοι ἱστάντο τῷ ἀριστερῷ ποδί. Præco jubebat profanos abfistere proclamans.

> ———Ἑκὰς, ἑκὰς ὅστις ἀλιτρός.

Aut

> ———Ἑκὰς, ἑκὰς ἐστὲ βέβηλοι.

Quod causæ fuit cur ab iis sibi abstinendum Nero putavit, Sueton. cap. 4. *Peregrinationi quidem Græciæ, quorum initiatione impii & scelerati, voce præconis submoventur, interesse non ausus.* Lysis Pythagoræus: Βεβάλοις τοῖς ταῖς Ἐλευσινίαις Θεαῖς μυστήρια ὑφηγεῖσθαι. Et ad hunc morem respexit Orpheus.

> Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι.

Cæteros, i. e. initiatos, jubebat Εὐφημεῖν, id est, *linguis favere*, uti interpretatur Horatius. Cæterùm Hierophanta in speciem Creatoris; Facifer, Solis; Minister ad Aram, Lunæ; Præco sacrorum, Mercurii ornabatur. Euseb. lib 3 de Præp. Evang. Ἐν δὲ τοῖς κατ' Ἐλευσῖνα μυστηρίοις, ὁ μὲν Ἱεροφάντης εἰς εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ ἐνσκευάζεται. Δᾳδοῦχος εἰς τὴν Ἡλίου, καὶ ὁ μὲν ἐπὶ βωμῷ εἰς τὴν Σελήνης, ὁ δὲ Ἱεροκῆρυξ Ἑρμοῦ. Festi solennitatem ad dies plures durasse certum est. Numerum tamen definire nondum queo: Duos hactenus inveni suis nominibus insignitos, quorum prior Ἴακχος appellabatur. Hesychius: Ἴακχον, τὸν Διόνυσον, ἡ μίαν ἡμέραν τῶν μυστηρίων, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Qui verò pompam hanc comitabantur, Ἴακχον, Ἴακχον ingenti clamore personabant. Meminit Herodotus lib. 8. & ex eo verbum Ἰακχίζειν formavit Plutarchus in Themistocle. Via autem quâ pompa deducebatur, sacra vocabatur. Pausan. Ἰοῦσι δ' ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν. Dies ultimus mysteriorum Πλημοχόαι, à quodam vasis genere vocabatur. Duas enim Plemochoas vino repletas eo situ collocabant, ut ortum altera spectaret, altera occasum, quas deinde recitato carmine precationum evertebant. Athenæus lib. 11. Πλημοχόη σκεῦος κεραμοῦν, βεμβικῶδες ἑδραῖον ἡσυχῆ, ὃ κοτυλίσκον ἔνιοι προσαγορεύουσι. Χρῶνται δὲ αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ' αὐτοῦ προσαγορεύουσι Πλημοχόας, ἐν ᾗ δύο Πλημοχόας πληρώσαντες, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὴν δὲ πρὸς δύσιν ἀνιστάμενοι, ἀνατρέπουσι τε ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικήν. Ipsa verò pompa non uno tractu Eleusinem ducebatur, nam aliquoties in itinere subsistebat. In quibus pausis, & hymnos cantasse, & sacrificasse cognoscimus ex Plut. in Alcibiade. Nam cùm impeditâ viâ per mare pompa deferretur, aliquas ceremonias in viâ curari non potuisse refert. Et quidem in ponte, qui Cephisso insternitur subsistere solebant. In quâ morâ, quoscunque passim contumeliis incessebant. Hinc à γεφύρᾳ id est, *pons*, γεφυρίζειν, *subsannare*, & γεφυριστὴς *convitiator*. Hesychius: Γεφυρισταί, οἱ σκώπται ἐπεὶ ἐν Ἐλευσῖνι ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῖς μυστηρίοις καθεζόμενοι ἔσκωπτον τοὺς παριόντας. Sed & cùm sacra reducerentur Athenas, pari modo pausæ interponebantur. Ita subsistebant in suburbii loco, cui nomen ἱερὰ συκῆ *sacra ficus*. Hesychius: Ἱερὰ συκῆ, ἐν τῇ εἰς Ἐλευσῖν ἀγούσῃ ὁδῷ. In his sacris mira silentii fides: nam in eum qui arcana divulgasset pœnâ capitis animadvertebatur, ut liquet ex Andocyde περὶ μυστηρίων. Pausanias nō uno in loco de mysteriis agens,

agens, somnio se monitum ait, ut secreta proderet. Verba ejus sunt in Atticis: Τὰ δὲ ἐντὸς τοῦ τείχους τοῦ ἱεροῦ τὸ ὄνειρον ἀπεῖπε γράφειν. ... Pausaniæ somnio respondet somnium Numenii Philosophi, qui Pythonis Heliensis discipulus fuit, de quo Macrob. lib. 1. de Somn. Sc. cap. 2. *Numenio denique inter Philosophos occultiorum curiosiori, offensam numinum, quod Eleusinia sacra interpretando vulgaverit, somnia prodiderunt. Viso sibi ipsas Eleusinias Deas habitu meretricio ante apertum lupanar videre prostantes: admirantique & causas non convenientis numinibus turpitudinis consulenti, respondisse iratas; ab ipso se adyto pudicitiæ suæ vi abstractas, & passim adeuntibus prostitutas.* Et proscriptus ab Atheniensibus Diagoras, quòd hâc in parte religionem violasset: Hinc etiam Hor. lib. 3. Od. 2.

Est & fideli tuta silentio
Merces; vetabo qui Cereris sacrum
Vulgarit arcana, sub iisdem
Sit trabibus, fragilem mecum
Solvat phaselum. ——

At Augustus, teste Suetonio cap. 93. *Athenis initiatus, cùm postea Romæ pro tribunali de privilegio Sacerdotum Atticæ Cereris cognosceret, & quædam secretiora proponerentur, demisso concilio, & coronâ circumstantium, solus audiit disceptantes:* Ne sc. ad profanos quidquam emanaret. Excussit tamen adyta superstitionis sagacitas Christianorum, qui, qualia hæc secreta fuerint, verbis minimè ambiguis exposuerunt, Tertullianus lib. adversus Valentinianos, nihil aliud præter membrum virile fuisse tradit, quod tam anxiè tegeretur, & ad quod videndum, nemo, nisi interpositis tot ceremoniarum observationibus admitteretur. *Sequitur jam*, inquit, *silentii officium; attentè custoditur, quod tardè invenitur. Cæterùm tota in adytis divinitas, tot suspiria Epoptarum, totum signaculum linguæ, simulacrum membri virilis revelatur.* Theodoretus verò naturæ muliebris imaginem arcanis Orgiis celari prodidit, idque magis convenit fabulæ, quam Clemens refert, & ex eo Arnobius, quos qui velit consulat. Litabant fœtâ sue, Rationem reddit Phurnutus: Θύουσι δὲ ὗς ἐγκύμονας Δημήτρᾳ, πάνυ οἰκείως τὸ πολύγονον καὶ εὐσύλληπτον, καὶ πλεσφόρον καθιεροῦντες. Immolatorum autem nefas erat quidquam efferri. Schol. Aristoph. *ad Equites*. Οὐκ ἔξεστι τὰ θυόμενα Δημήτρᾳ καὶ Περσεφόνῃ ἔξω ἀφίεσθαι. Postero mysteriorum die, Senatus ex lege Solonis Eleusinem conveniebat Andocydes: Ἡ γὰρ βουλὴ ἐκεῖ καθεδεῖσθαι ἔμελλε κατὰ τὸν Σόλωνος νόμον ὃς κελεύει τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. Forsitan ut cognosceret, an sacra ritè peracta, num in ea commissum foret, nam quædam capitali supplicio sancita fuisse, idem Andocydes in Orat. περὶ μυστηρίων testatur, quod sæpiùs repetit, quia talis culpæ velut affinis apud Senatum accusaretur. Ex Castellano.

Eleusis, ἐν τῷ περὶ Ἀχιλλέως citatur à Laërtio in Thalete.

Eleusis, vel *Eleusin*, hodiè *Lepsina*, teste Sophiano, op. Atticæ maritimum inter Megaram, seu Nysæam urb. & Pyræeum, portum Atheniensem. Statius Theb. 7.

Et non assuetis pernox ululavit Eleusis
Mensibus. ——

Idem lib. 12.

Noctivagamque gregem, quamvis sibi luget, Eleusis
Flevit & arcanos lugentibus extulit ignes.

Eleusis, Bœotiæ civitas, quam terræ motu emersam refert Am. Marcellinus lib. 7. Verùm falli videtur: neque enim *Eleusis* referri debet inter eas urbes quæ terræ motu emerserunt, sed potiùs inter illas quæ pessum abierunt, ut auctor est Strab. lib. 9. Plin. lib. 2. & Pausan. in Bœoticis. Vide suprà in *Eleusinia*. Long. 50. 00. Lat. 38. 55.

Eleusius, nomen viri, quem Ceres docuit omnem agriculturam, à quo *Eleusis* civitas cognominata est. Item *Eleusius*, Cyzici Episcopus, qui a fide Catholicâ ad Macedoniam hæresin defecit: qui tamen postquam resipuisset, & Episcopatu seipsum abdicasset, reliquo vitæ cursu solitarius vixit. Niceph. 11. 5.

Eleuthera, urbs Cretæ mediter. proxima Gortynæ.

Eleutheropolis, urbs Palæstinæ, 8. mill. ab Hebrone in occ. uti & 20 ab Hierosolymis, Gazam versus. Long. 66. 30. Lat. 31 00.

Eleutherus, flu. Syriæ. Oritur ex Libano, & post longum cursum in mare Phœnicium se exonerat ad Balaneas, 50. m. p. ab Orthesia in Bor. & 25. à Laodicea in aust.

Eleutherus, Bajaria Cluverio, flu. Siciliæ, in mare Tyrrhenum fluens. 8. mill à Panormo in ort.

Eleuthra, pag. Bœotiæ, apud Plateas urb. leg. *Eleuthera*.

Elgis, seu *Elgia*, vulgò *Elgin*. urbs parva Scotiæ Sept. versus oram maris Germ. 3. mill. à litore ad flu. Loxiam, 6. mill. ab ostio Speæ flu. in occ. uti 35. à Taxalo prom. & 42. à Beruvio prom. in aust. Long. 16. 58. Lat. 58. 58.

Elgova, vel *Silgova*, pop. Scotiæ merid. ubi nunc prov. Niddesdalia, Eskia, & Anandia, versùs Angliæ confin. Vide *Selgova*:

Elia, *Elye*, urbs Episc. Angl. sub Arch. Cant. in Cantabrigiæ Com. & in ins. cogn. ad Ulam flu. Vide *Elys*.

Elias, propheta sanctissimus, & celebratissimus 3. Reg. 17. Lat. *Deus*. aut *fortis dominus*. De Adventu Eliæ Huetius ad Origenem pag. 53. Vide Medum lib. 1. Dissert. 25. Quædam etiam habet Polus Syn. Crit. ad Mat 17. 11. Vide quoque sis Lanceloti Wintoniensis Episc. responsum ad Card. Bellarmini Apologiæ cap. 11. cujus Lemma, *De Enoch & Elia*.

Elias Monachus, non procul ab Antinoo civitate degebat in eremo, agens annum ætatis circiter centesimum decimum, ad quam ætatem jejunando, & viriliter conversando pervenit Sozomen. 8. 1.

Eliberis, urb. Turdulorum in Hisp. Bæt. ad Singilim flu. quæ ab al. *Illiberis* dicitur, nunc vic. *Elvire* dictus in regno Granatensi, quæ crevit ex ejus ruinis. Ibi *Consilium Eliberitanum*, an. 305.

Elicius, Jovis cognomentum, qui in Aventino colebatur, ab *eliciendis*, h. e. evocandis fulminibus impositum. Ovid. Fast. 3.

Elicium cœlo te Jupiter: unde minores
Nunc quoque te celebrant Eliciumque vocant.

Solennibus enim quibusdam verbis pronunciatis Jovem ad

cœlo ad sita sacrificia educi posse posse putabant veteres, de quâ re Cœl. Rhod. 16. 14. ex Pilone vetustissimo auctore, & Arnobius in quinto & secundo Historiarum Antiatis libro. Plut. autem in Numa *Elicium* Jovem videtur à *Græcâ* voce ἰλιῶ, i. e. propitio ded icere. Legimus & apud Hesychium in Cypro Ἐιλάπιον Jovem cultum. Sed hoc non est hujus loci.

Eliocrata, quæ est *Ilorcis*, nunc *Lorca*, urbs Hisp. Tar. ad flu. Guadalentinum, in confin. regni Granatens. 10. leuc. ab ora maris Mediter. in Bor. & 10. à Basti in ort. Long 19.15. Lat. 38 2.

Elipa, urbs Hisp. Bæt. episc. sub Arch. Hispalensi. Vide *Elepla*.

Elis, reg. Peloponnesi, quæ nunc *Belvedere* dicitur ab urb. primaria cogn. sed latiùs patet; continet enim Elidem & Messeniam; subestque tota Dominio Turcarum. *Elis* autem urbs sita est ad Peneum flu. *Calloscopium* Græcis, 15. mill. ab ora maris Jonii in ort. & 24. a Dyme, seu Clarentia in aust. Hæc regio equis abundans fuit. Prop. 1. 8.

Et quas Elis opes ante pararat equis.

Idem 3. 7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga.

Virg. Geor. 1

———*Eliadum palmas Epirus equarum.*

Tibullus:

Qui prior Eleo est carcere missus equus.

Ovid. in Epist. Leandri:

Ut celer Eleo carcere missus equus.

Unde à Theocrito in Dioscuris dicitur Ἱππήλατος Ἆλις.

Elisa: filius Javan. Gen. 10. Chaldæis est אלם *Hellas*. Josepho *Æoles*, Villalpando *Elysii campi* in Fortunatis insulis, Arabi Interpreti *Almesisa*, i. e. *Mopsuestia* in Ciliciâ Bocharto Peloponnesus, quem consule, Phaleg. 3. 4.

Elixus flu. Ceæ ins. apud Caressum fluens.

Elizeus, propheta Eliæ discipulus, filii Saphat 1. Reg. 19 *Dei salus*, vel *Deus salvans* Jos lib. 9. Ἀνὴρ ἐπὶ δικαιοσύνῃ περιβόητος, καὶ φανερῶς σπουδασθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, θαυμαστὰ γὰρ καὶ παράδοξα διὰ τῆς προφητείας ἐπεδείξατο ἔργα καὶ μνήμης λαμπρᾶς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀξιωθέντα. Ἔτυχε δὲ καὶ ταφῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ οἵας εἰκὸς ἦν τὸν οὕτω θεοφιλῆ μεταλαβεῖν.

Ellopia, loc. Eubœæ ins. ad Telethnum mont. ubi *Ellopia* aquæ calidæ Plin. & Solino; nunc pag. *Ellopia* etiamnum in tabulis Chorographicis in orá ad ort. apud Cerinthum.

Ellus, flu. Asiæ min. Vide *Hyllus*.

Ellus, seu potiùs *Hellus*, flu. Germ. vulgò *Ill*. Oritur in Suntgovia propè Ferretam op. dein per Alsatiam labitur ubi Mulhusiam rigat, Ensisheimum, Colmariam, & posteà etiam Argentinam, & paulò infrà in Rhenum se exonerat.

Elna, fluviolus, Gall. Belg. vulgò *Lianne*. Oritur in confin. Artesiæ, & juxta Bononiam in mare Britannicum se exonerat.

Elno S. Amand op. Flandriæ ad flu. Scarpam, in confin. Hannoniæ, sub dom. Regis Franciæ.

Elone op. Macedon. in Perrhœbiâ, reg. & Thessaliæ confin. ad M. Olympi radices, & Eurotam flu.

Elongosine, loc. Armeniæ maj. ad ort. Trigidis flu.

Elorona, seu *Iluro*, *Oleron* Cæsali, urbs Tarbellorum in Aquitania ad Gabarum flu. in Benearnia prov. ad radices Pyrenæorum, 4. leuc. à Palo in occ. 6. a confin. regni Navarræ, 20. ab Ausciis in Afr & 11 à Tarba in occ. Long. 20. 40. Lat. 43 36.

Elorini, pop. Siciliæ. Cic. 5. Verr. *Eloronensium* civitatem habet Libellus Provinciarum in Novempopulana Provincia Aquitaniæ. *Iearo* Antonino est, & *Oleronensis* civitas Sidonio, & *Olorino* hodiè Scaligero.

Elorum, *Elorus* Vib. Sequ. *Helorus* Silio. flu. Siciliæ per oram ad ort. inter Syracusas, & Pachynum promont. fluens, qui intus *Atellari*, & circà ostium *Abyso*, teste Fazello, nominatur. Item op. ad ostium amnis nunc excisum. Sil. 14.

———*Undâ clamosus Helorus.*

Hinc *Helorius* adjectivum. Ovid. Fast. 4.

Hinc Camarinam adiit, Thapsonque & Heloria Tempe.

Virgil. Æn 3.

Exupero prapingue solum stagnantis Helori.

Elpenor, unus ex comitibus Ulyssis, qui à Circe cum aliis sociis in porcum conversus fuit, & deinde pristinæ formę restitutus: delapsus de scalis cervicem fregit Hom. Od. 10. Ovid. Met. 14.

——— *Sors me fidumque Politen*
Eurylochumque simul, nimiique Elpenora vini,
Bisque novem socios Circea ad mœnia misit.

Juv. Sat. 15.

Et cum remigibus grunnisse Elpenora porcis.

Ovid. Trist. 3, 4.

At miser Elpenor tecto delapsus ab alto
Occurrit regi flebilis umbra suo.

Elpis, uxor Boëtii, de quâ hoc extat Epitaphium.

Elpis dicta fui, Sicula regionis alumna,
Quam procul à patriâ conjugis egit amor.
Quo sine mœsta dies, nox anxia, flebilis hora,
Cumque viro, solum spiritus unus erat
Lux mea non clausa est tali remanente marito,
Majorisque anima parte superstes ero.
Porticibusque sacris jam nunc peregrina quiesco,
Judicis aterni testificata thronum.
Neve manus bustum violet, ne forte jugalis
Hac iterum cupiat jungere membra cinis.

Elpistici, philosophi quidam, qui summum bonum in *Spe* posuisse videntur. Plut. Qu. Conv. *Philosophos fuisse qui Elpistici Græcis sunt appellati, qui vitam potissimum Spe contineri affirmabant: eâque abscissa, & oblectationem qua ab eâ oritur, vitam non posse tolerari.*

Elsenora, *Elsenor*, urbs Daniæ in Zeelandiâ ins. propè Sundicum fretum, è reg. Scaniæ, & urbs Hellingeburgi.

Elteri, & *Elterium*. op. aliàs Lusitan. in Scalabitano conventu, nunc *Alter*, seu *Alterra*, vic. tantum Extremadurræ Lusitanicæ ad amnem *Zaras* dict. med. inter Ulyssiponem & Portum alacrem.

Eluia, virgo Romana fulmine interempta, Julius Obsequens ex emendatione Caroli Neapolis: *Pomponius Eluius eques Romanus, à Ludis Romanis cùm in Apuliam reverteretur, in agro Stellati filia ejus equo insidens fulmine icta, exanimata cecidit. vestimento deducto ab inguinibus, exerta linguâ adeò ut ignis ad os emicuerit, responsum,*

vaßonsum, infamiam virginibus & equestri, quia equi ornamenta dispersa erant. Orosius, Lucium Elvium hunc nominat. lib. 6 ubi prodigium istud fusè narratur. Plutarchus in Q. Romanis: Αἰγι) τῶ Ἐλβίου ἵππου παρθένον ὀχουμένην ἐφ' ἵππου βληθῆναι κεραυνῷ καὶ γυμνὸν μὲν εὑρεθῆναι κείμενον τὸν ἵππον, γυμνὴν δὲ αὐτὴν, ὡς ἐκ τύπου ἀνηγμένου τοῦ χιτῶνος ἀπὸ τῶν ἀπορρήτων, ὑποδημάτων καὶ δακτυλίων καὶ κεκρυφάλου διερριμμένων χωρὶς ἄλλων ἀλλαχόθι, τὸ δὲ στόμα ἔξω προβεβληκυίας τὴν γλῶτταν.

Elvva, *S. Asaph*, urbs Walliæ Bor. in Com. Flintensi, sic dicta quia ibi *Elvus* flu. in Cluidam se exonerat. Distat 16. mill. a Cestria in occ. & 20. à Bangoria in ort.

Elusa, *Eause*, urbs Gall. Aquitan. in Arminiaco Com. & in confin. Condomens. tractus, ad Gelisam amnem, inter Vasates ad Bor. & Auscios ad Eurum, 5. leuc. à Condomio in occ. Long. 20. 40. Lat. 43 36.

Elyma, seu *Elymaa*, urbs Macedoniæ, Elymiotarum cap. ad Celydnum flu. in Albania reg. meridionali. Long. 44. 50. Lat. 40. 45.

Elyma, urbs Siciliæ, ab Elymo Trojano conditore dicta, à Segesta 12. m. p. in Sept. Panormum versùs. Long. 36. 31. Lat 36. 54.

Elymais: regio Persidis ad occ. in Susianæ reg. confin. inter sin. Persicum ad merid. & Mediam ad Bor.

Elymi Pœnorum socii de quibus Thucydides: Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων συνοικίσαντες ἐνέμοντο ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν Ἐλύμων. Hinc in Pausaniæ *Phocicis*, qui Pachynum pro Lilybæo jam semel usurpavit, Antiochus Syracusanus inter cætera de Cnidiis refert ὡς ἐπὶ Παχύνῳ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σικελίᾳ κτίσαντες πόλιν αὐτοὶ μὲν ἐκπίπτουσιν ὑπὸ Ἐλύμων καὶ Φοινίκων πιεσθέντες Hos Elymos plerique volunt Trojanæ fuisse originis, & patrem habuisse Elymum Ægesti, vel Acestæ socium, de quo Poëta passim. Thucyd. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς, πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες, ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν Dionysius Halicarn. de Ænea & sociis: Κατάγονται τῆς νήσου ἐπὶ καλούμενον Δρέπανον ἔνθα συντυγχάνουσι τοῖς σὺν Ἐλύμῳ καὶ Αἰγέστῳ προεξελθοῦσιν ἐκ τῆς Τροίας, οἱ ψυχρὸν περὶ τὸν ποταμὸν λεγόμενον Κριμισσόν Addit aliquanto post ab *Elymo* dictos *Elymos*, potius quàm Ægestos ab Ægesto, quia propter regium genus Elymi major erat dignatio. Silius lib. 14.

> *Miscuerunt Phrygiam prolem Trojanus Acestes,*
> *Trojanusque Elymus.* ———

De Elymo Trojano, quem Anchisæ nonnulli volunt nothum fuisse filium, plura vide apud Strabonem, Servium Isacium & alios. Tamen Elymos in Siciliâ Scylax à Trojanis distinguit. Et apud Dionys. Halicarn. eosdem Illymos Hellanicus ex Italiâ deducit tertiâ ætate ante Trojanum bellum. Et Stephanus in Ἀινεία Elymi cujusdam regis Tyrrhenorum meminit, cujus fil. Ænam urb. in Macedonia condidit. Summo denique poëtæ Elymus, licèt Trojani Acestæ comes & socius, Siculus tamen non Trojanus est.

> *Tum duo Trinacrii juvenes Elymus, Panopesque*
> *Assueti sylvis, comites senioris Acesta.*

Elymos itaque putamus Sicanorum fuisse partem, quæ cum Pœnis iniit fœdus. Et Elymorum nomen sumptum ex Phœnicio עלים alim vel elim ἀρχαϊκῶς, quæ vel excelsa loca vel ii homines significentur qui in excelsis locis degunt. Ea enim est verbi vis. Et Elymi nullas urbes alibi habuerunt quàm in montibus, v. g. Erycem, Ægestam & Entellam. Bochartus.

Elys, seu *Elu* & *E. ia*, vulgò *Ely*, urbs Angliæ ad Usam flu. in Com. Cantabrigiensi, insulæ cogn. caput, 14 mill. ab Huntingdonia in ort. & 10 à Cantabrigia in Bor. Ibi aliàs *Girvii* populi. Vide Camdenum. Long. 21 00. Lat. 52. 45.

Elysii, qui & *Lugii Elysii*, pop. Germ. versùs Sarmaticos mont. ubi nunc pars australis parvæ Poloniæ, versùs Vistulæ fontes. Eorum cap. *Carrodunum*, nunc *Cracovia*, Poloniæ primaria.

Elysium, locus ubi piorum animæ habitant, ἀπὸ τῆς λύσεως *a solutione*. Nam animæ post solutionem vinculi corporei deveniunt ad Elysios campos. Quos fabulam esse Phœniciam patet ex ipso nomine, quod ex Phœnicum linguâ desumptum. Ebraicè enim עלץ alaz עלץ alats, & עלס alas est lætari, & exultare. Et עליז aliz, lætus, & עליזות alizuth, exultatio. Inde *Elysius* ἀρχαϊκῶς A & E permutatis, ut *Enakim* pro *Anakim*, &c. Itaque *campus Elysius* est lætitiæ locus, & voluptatis quod divinasse dixeris vatem eximium, qui Elysios campos *læta arva*, & *locos lætos* interpretatur. Æn. 6.

> ——— *Exinde per amplum*
> *Mittimur Elysium, & pauci læta arva tenemus.*

Item, *Devenere locos lætos, & amœna vireta*
> *Fortunatorum nemorum, sedesque beatas.*

Vide Doctissimum D. Jacobum Windet de vitæ functorum statu. Sect. 7. Fuêre etiam *Elysii campi* in Bœotiâ. Virgil. Georg. 1.

> *Quamvis Elysios miretur Græcia campos.*

Eos autem ita describit Tibullus 1. 4.

> *Sed me* ———
> *Ipsa Venus campos ducet in Elysios.*
> *Hic choreæ, cantusque vigent. passimque vagantes*
> *Dulce sonant tenui gutture carmen aves.*
> *Fert casiam non culta seges, totoque per agros*
> *Floret odoratis terra benigna rosis.*

Cui succinit Prop. 4. 7.

> *Mulcet ubi Elysias aura beata rosas.*

Sed hi & reliqui quicquid habent ex Homero habuêre. Sic enim ille Odys. 4 Ἠλύσιον πεδίον describit.

> Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς, οὔτε ποτ' ὄμβρος·
> Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
> Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους

Vide Plut. in Sertorio, & in Consolatione ad Apollonium ex Pindaro, ubi rosarum, & florum mentio. Hesychius: Ἠλύσιον Μακάρων νῆσος. Εἴρηται δὲ ἐν ἴσῳ τὸ ἐκ λύσεως. ὅτι οὐ διαλύεται ἀπὸ τῶν σωμάτων αἱ ψυχαὶ καὶ οἱ ἐν φασι περὶ Αἴγυπτον εἶναι, οἱ δὲ περὶ Λιβύην, &c. Silius Ita. lib 13.

> *Tum seducta loco & laxata lucida nocte*
> *Claustra nitent, qua secreti per limitis umbra*
> *Elysios ducunt campos, hic turba piorum,*
> *Nec Stygio in regno. cœli nec posita sub axe,*
> *Verum ultra Oceanum sacro certamine fonti*
> *Lethæos potat latices oblivia mentis.*

Emath, i. e. *ira*, vel *indignatio*, aut *calor*, sive *murus*, aut *uter*, sive *lagena*, urbs Syriæ Damasci. Jer. 49. ubi hostes Israelis teman erunt, Jud. 3. Hæc Eusebio *Epiphania*, aliis *Antiochia* dicitur. Civitas est munitissima tribûs Nephthali, Jos 13

Bor. & tot. à confin. Poloniæ. Long. 39. 00. Lat. 42. 30.

Ebusus, ins. in mari Balearico, nullum animal noxium gignens. Plin. 3. 5. *Ebusi terra fugat serpentes.* Habet hæc insula op. ejusdem nominis, a Phœnicibus, ut putatur, conditum, aut certè à Pœnis, qui à Phœnicibus originem duxerunt. Sil. lib. 3.

Jamque Ebusus Phœnissa movet, movet Arabrus arma.

Stat'o *Ebosea* dicitur in Saturnalibus.

Et quos percoquit Ebosea cannas.

Dionysio Βῦσ☉.

Νῆσοι δ' ἰξείης Γυμνήσιαι ἄγχι δὲ Βῦσ☉.

Sed legendum ibi ἄγχι δ' Ἔβυσ☉, ut in Festo, Melâ, Plinio, &c. Vide Boch. de Phœn. col. pag. 705. Livio *Pityusa* dicitur. Plin. 3. 5. *Insula per hac maria prima omnium Pityusa à Græcis dicta à frutice pineo.*

Ecbatana, plur. num metropolis Mediæ, vel ut quidam existimant regia quædam magna à Dejoce rege Medorum. Strabo lib. 11. Cæterùm *Ecbatana* Polybio lib. 10 videntur πλούτῳ καὶ τῇ τῆς κατασκευῆς πολυτελείᾳ μέγα τι διαφέρειν τῶν ἄλλων ἀτειχίστων πόλεων, *urbes omnes aliàs opibus & operum magnific entiâ longo superasse intervallo* Diod. lib. 17. ambitum constare dicit stadiis 150 & ibi ... habere θησαυροὺς πολλῶν χρημάτων. Ecbatanis scilicet fuit θησαυροφυλάκιον, ut author est Isidorus Characeaus. Sed sepulchra regum, ad templum Anaitidis, eandem urbem non parùm nobilitarunt. Muri ejus describuntur Judith. cap. 1. Tamen si Polybio credimus, urbs ipsa erat ἀτείχιστ☉, *sine mœnibus*. Sed arcem habuit manufactam θαυμασίως πρὸς ὀχυρότητα κατεσκευασμένην, Herodoto teste, *ad firmitatem ad miraculum usque munitam.* Illam scilicet ambibant muri 7. sic constituti, ut extimus esset humillimus, & suprà illum secundus, & suprà secundum tertius totis pinnis prominéret, atque ita gradatim reliqui usque ad septimum: Adjuvante ipso loci situ, ut qui collis esset sensim assurgens: Horum murorum amplissimus, teste Herodoto, æquabat Athenarum ambitum, quem Thucydides definit 178. Dio Chrys. stadiis 200, Aristides diei itinere; Dion. Halic. cum Româ confert amplitudine, & Plut. cum Syracusis, quarum mœnia stadiis 180. patuisse testatur Strabo. Pinnæ murorum, quas descripsimus gradatim prominentes coloribus distinguebantur. In extimo scilicet pinnarum color erat albus, in secundo niger, in tertio purpureus, in quarto cæsius, in quinto sandaracinus, qui rubor est intensissimus: Sandaracha enim illa maximè probatur, quæ est κατακορὴς πυρρὰ καὶ κινναβαρίζουσα τὴν χροιάν, *rubra ad satietatem, & colore cinnabaris* Dioscorid. l. b. 5. Sextus denique argento, & Septimus auro fulgebant. Ab hac coloruta varietate putat Bochartus *Ecbatana* dicta, quia Arabibus hodieque אגבתה *agbatha* id ipsum significat. Huc facit quod *Ecbatana* dicebantur ipsa mœnia tot coloribus interstincta. Herodotus ubi de conditione Dejoce, οἰκοδομεῖ τείχεα μεγάλα τε καὶ καρτερὰ ταῦτα τὰ νῦν Ἐκβάτανα κέκληται. Quid quod Steph. ex Herod. pro *Ecbatanis* legit *Agbatana*, voce quæ merè est Arabica, quemodo & multi veteres. Idem Steph. Δημήτρι☉ δέ φησιν Ἀγβάτανα δεῖν, τὰ μὲν τῆς Μηδίας, τὰ δὲ τῆς Συρίας. Scaliger compositam vocem esse asserit ex ignoto אב *as* vel אג *ag* & Chaldaico ביתן *bithan*, quod *palatium* exponit, cum *interius* sonet potiùs ut plerique reddunt, Ester. 1. 5. Alii *Ecbatana* volunt à Chaldæis dici אחמתא *acmatha*, pro quo Hieronymus habet *Ecbatana*, Esdr. 6. 2. Et Græci Ἐκβάτανα lib. 3. Esdræ. Taceo Fungeri somnium in Etymologico trilingui *Ecbatana* deduci ab עוב *coxit* & בית *domo* & חנה *gratioso*. Ecbatanorum regiæ conditor fertur esse Daniel Propheta. Joseph. Ant. 10. 12. ᾠκοδόμησεν ἐν Ἐκβατάνοις, τοῖς Μηδικοῖς βάριν ἐν κατασκευῇ ἢ καταπληκτικὴν, καὶ θαυμασίως πεποιημένην, ἣ μέχρι δεῦρο μέν ἐστι καὶ σώζεται. Tamen ædificii splendor & amplitudo videtur superasse opes privati hominis. Nec virum sanctum credibile est in tam insanæ molis structuram pecunias suas temerè profudisse. Addo Danielem Susis non Ecbatanis fuisse sepultum, ut ex Benjamine constat. Interim hanc de Daniele famam non esse planè futilem suadet, quod ad suam usque ætatem in more fuisse scribit Josephus, ut regiæ illius custodia Judæo sacerdoti concrederetur. Ταύτην πιστευόμεν☉ Ἰουδαῖ☉ ἱερεὺς, καὶ τὸ γινεσθαι μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. Itaque Darium Medum, cui idem opus alii tribuunt, in operis œconomiâ, & architecturâ crediderim Danielis operâ & consilio usum. Quo munere cùm vir magnus egregiè functus esset, Regem in gratitudinis monimentum hoc sanxisse, ut Judæorum fidei regia deinceps committeretur. Alii *Ecbatana* recentiora faciūt. Nam juxta Pliniū *Ecbatana caput Mediæ, Seleucus condidit*, lib. 6. cap. 14. Vicissim alii vetustiora. Sic in libro Judith Arphaxad Medorum rex Nabuchodonozori æqualis Ecbatana cōdidisse narratur. In Chronico Eusebii: Δηιόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς ἔκτισεν Ἐκβάτανα τὴν μεγάλην καὶ περίδοξον, quod habetur ex Herodoto. Quin si Diodoro credimus, qui Ctesiam se sequi profitetur, Ecbatana jam extabant ævo Semiramidis, quam Oronte monte perfosso, stadiis 12. ab urbe dissito, aquas ex magno lacu eò derivasse tradit. Superest de situ dicamus. Plin. 6. 26. Ecbatana opidum translatum fuisse ait à Dario rege ad montes. Alii tamen in planis locant. Ammianus *sub Jasonio monte* in terris Syromedorum. Polybius: ὑπὸ τὴν παρωρείαν τὴν παρὰ τὸν Ὀρον, *sub montanâ regione qua est ad Orum.* Pro Oro Orontem ibi habet Ptolemæus. Et Diodorus ex Ctesiâ, postquam descripsit Ἐκβάτανα πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, subjungit aliquanto post. Τῶν γὰρ Ἐκβατάνων ἀπέχον ... ὄρ☉, ὃ καλεῖται μὲν Ὀρόντης. Hæc sunt apud Strabonem τὰ ὑπερκείμενα τῶν Ἐκβατάνων ὄρη. Itaque Ecbatana erant in plano ferè ad radices montium, non in ipsis montibus.

Ecebolius, sophista Constantinopolitanus, propter frequentem apostasiam à fide Orthodoxâ infamis. Eccl. Hist.

Echedorus, Macedoniæ flu. propè Thessalonicam in mare Ægæum influens. Ptol. Hujus aqua non suffecit Xerxis exercitui, Herodoto teste. cui *Chidorus* dicitur. *Galico* Sophiano, *Granea* Nigro, *Vetatasfer* Castaldo.

Echemenes, historicus in Creticis adducitur ab Athenæo, lib. 13. Fortè id nomen restituendum Fulgentio 1. Mythologorūm, ubi *Euxemenes* in primo Θεολογουμένων testis adhibetur. Vossius.

Echetla, Siciliæ urbs olim munitissima circà fontes Achatis flu. quæ primi belli Punici tempore sita erat in confinio Syracusanorum & Carthaginiensium, hodiè *Ochula*, vel *Aquila* vocatur. De eâ præter Stephanum vide Polyb. lib. 1. *Echetla* autem literis trajectis fa-

ctum

ctum videtur ex אתחילא *Etchela*, quasi *munitam* dixeris. Diodorus de Agrigentinorum duce Xenodocho: Τὰς δ' Ἐχέτλαν χωρίον ὀχυρὸν ἀπεπολιορκήσας, τοὺς μὲν πολίτας τὴν δημοκρατίαν ἀποκατέστησε, τοὺς δὲ Συρακουσίους κατεπλήξατο. Bochartus. Vide lis Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 10.

Echetus, tyrannus immitissimus. Hom. Odys. σ. v. 84.

——Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.

Vide Erasm Adag *Echeti imperium*. Hesychius: Ἔχετος ὄνομα βασιλέως τυράννου, υἱὸς βασιλέως Ἠπειρωτῶν ἠμόνος, Ἀυχήνορος καὶ Φλογίας παῖς, γυνὴ τὴν θυγατέρα ἐφθείρασαν ἐτύφλωσε καὶ ἀναγκάσει ἀλεῖν σίδηρον ἴσως δὲ χαλκᾶς κριθάς ἐκαλεῖτο δὲ Μετώπη. Καὶ ἐς ξένους ἀμείλικτος ἦν, ὥστε καὶ τὰ ὦτα ἀφαιρῶν καὶ τὰς ῥῖνας, καὶ τὰ αἰδοῖα τῶν παραβιττων. Μεμνῆται καὶ Ἀπολλώνιος τῆς ἱστορίας.

Echidna, Scytharum regina, ex quâ Hercules tres suscepit liberos uno partu editos, quos, cùm esset enixa, ex Hercule quæsivit, quid de iis fieri vellet? Qui respondens ait, Cum primum in id ætatis, quâ arma ferre possent, pervenissent, is, qui arcum, quem ei reliquisset, tendere possit, in regnum Scythiæ post eam succederet. Quorum liberorum unus nomine Scytha solus arcum intendere potuit, qui regnum hâc sorte consecutus Scythiæ nomen dedit. Herod. lib. 4.

Echinades; exiguæ insulæ Acarnaniæ adjacentes ex adverso ostii Achelo i flu. natæ ex arena & limo impetu Acheloi convecto. Plin. 2. 85. Stat. 2. Theb.

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.

Lucan. lib. 6.

——*Et tuus Oeneu*

Pene gener crassis oblimat Echinadas undis.

Senecæ *Echina* dictæ:

Quolibet vento faciles Echina.

Ovid. Met. 8. fingit Naiadas Nymphas ab Acheloo & Neptuno in insulas Echinadas fuisse mutatas, quia vi aquarum vel interrumpente, vel aggerente terram insulæ nascantur. Insulæ hæ vulgò *Curzulari* vocantur Sophiano.

Echinus, *ni*, vel *nuntis*, civitas vel insula in mari Ægæo. Cicero in Arateis:

——*Excelsis errans in collibus amens.*

Quos tenet Ægæo defixa in gurgite Echinus.

Item Acarnaniæ op. Plin. & Phthiotidis urbs Strabo. Etiam in Pentapoli Africæ regione civitas. Ptol.

Echion, unus eorum quorum opera adjutus Cadmus Thebas ædificavit, unde & Thebani *Echionida*, & Thebæ *Echionia*. Ovid. Trist. 5. 5.

Victor Echioniis si vir penetrasset ad arces.

Item cursor nobilis. Idem. Met. 8.

Impiger Eurytion cursuque invictus Echion.

Echo, nympha Cephissi amnis accola, quæ Narcissi amore capta, cùm ab illo sperneretur, doloris impatientia contabuit, & corpore in saxum converso, nihil præter vocem retinuit Ovid. Met. 3. Allegoricè significat *jactantiam*, hæc spreta mutatur in sonum, h. e. in rem inanem, significat etiam Echo *vocem repercussionem*, inde *resonabilis* Ovidio & *reparabilis* Persio dicitur. Et præcipuè in convallibus & locis concameratis, ubi scinditur resultans aër, & acceptæ voces numerosiore repercussu multiplicantur, nomenque *Echo* ejusmodi voci à Græcis datum est; ut scribit Plinius, quoniam non est vagandi liberrimus campus, sed objecta reflectitur. Quæ res etiam multas voces multis in locis reciprocas facit, sicut in urbe Cyzico turres septem acceptas voces multiplicant. Et Olympiæ porticus fuit quam *Heptaphonon* appellabant, quoniam septies eadem vox ibi reddebatur. Lucretius:

Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces
Unam cum faceres, ita colles collibus ipsi
Verba repulsantes iterabant verba referre.

Eadem a Latinis dicitur *Imago*. Horatius:

Quem Deum, cujus recinit jocosa
Nomen Imago.

Val. Flac. lib. 3.

Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
Avia; responsant silvæ & vaga certat Imago.

Eden, Orientalis regio Is. 37. Lat. voluptas, vel *deliciæ* Hesychius. ἰδίμ, τρυφή. fortè legendum ἰδὲν. Vide lis Poli Synopsin Criticorum in Gen. pag. 19.

Edemburgum. Vide *Alata Castra*.

Edessa. *Edesa* Straboni, olim Antiochia Osrhoenorum, & Callirrhoe à fonte dicta, teste Procopio & postea *Justinopolis*, urbs Archiepiscopalis Syriæ ad lævam Euphratis ripam (ex quo etiam Mesopotamiæ tribuitur) *Rhoas*, & *Rhoasse*, ac etiam *Rhoa* Nigro, *Orfa* P. Gyllio, & plerisque aliis dicta (variè enim nominatur) proxima Samosatis, à quibus 12. m. p. recedit. Antiquissima urbs, utpote a Nembroth, teste Isidoro, condita. Long. 72. 30. Lat. 37. 30.

Edgarus Etheling, regni Anglorum hæres legitimus, cernens res patriæ undique perturbari, ascensâ navi cum Agathâ matre suâ & sororibus Margaretâ & Christinâ, in Hungariam, ubi natus fuerat, reverti conabatur sed ortâ tempestate compulsus est in Scotiam applicare. Hâc occasione factum est ut Margareta regi Malcolmo nupta traderetur, ex quâ nati sunt 6. filii & 2. filiæ quorum tres sc. *Edgarus*, *Alexander*, ac *David* juxta generis sui nobilitatem reges fuêre. Hæc ex Mat. Parisiensi. Est autem *Edgar* Saxonicè pro *Edig-ar*, i. e *felix potestas*. *Eadig* legitur. Mat. 6 in Saxonico Testamento. *Ear*, sive *Ar* est *honor*; unde *Arlic* & *Earlic Honoratus*, atque hinc factum est ut Comites qui cum Danis in Angliam venerunt *Earles* vocarentur. Camdenus.

Edmundus, Angliæ rex, mortuâ matre à Londinensibus Rex salutatur. Pars Canutum regem elegerunt: quem sæpius victum victo cumque demum singulari certamine Edmundus prostratum consortem imperii fecit. *Eadmundus* Saxonicè dicitur, i. e. *felix pax*, nam *Ead*, vel *Eadig* est *felix*: *Mund* autem *pacem* significasse ostendit leguleiorum vocabulum *Mundbreche*, i. e. *pacis violatio*. Sic *Ælmund tota pax*, *Ethelmund nobilis pax*. &c. Quidam verò *Mund* aiunt esse *Mouth*, ut *Pharamund*, *true mouth*. Camdenus.

Edom, sic cognominatus fuit Esau ob coctionem rufæ lentis, cujus edulio primogenituram perdidit Gen. 35. Josephus à collusoribus adolescentulis ex ludibrium sic dictum tradit, lib. 2. Ἔσθιεν διὰ τὴν ξανθότητα τῆς θριξὸς ... ὑπὸ τῆς ἡλικίας Ἄδωμος καλεῖ), ἐκ παιδιᾶς ἐπικληθεὶς Ἄδωμος γὰρ Ἑβραῖοι τὸ ἐρυθρὸν καλοῦσι.

Edom, regio quæ & *Idumæa*, ab *Edom*, h. e. *Esau*, dicta. Joseph. Ant. 2. Τὴν δὲ χώραν ὑπὸ ... ἐκάλεσε, Ἰδουμαίαν ὀνόμασε. Hæc in Syriâ ad merid. Judææ sita habet Arabiam ad Aust. Phœniciam à Bor. Alias porrò *Gabalene*, & *Amalecbitis* vocabatur, teste Jos. Ant. 2. 1. qui tamen 5 3. duplicem Idumæam ponit, Superiorem & Inferiorem. Superiorem elegit tribus Judæ, quæ in longum quidem extenditur usque ad Hierosolymam, latitudine verò usque ad paludem Sodomæ constituta est. In hâc autem sorte civitates erant Askalon & Gaza. Istam Palæstinam alias dicunt. Inferior Idumæa sorte cessit Simeonis tribui. Hæc circà Ægyptum est, & Arabiæ montem. Hæc ille.

Edon. Servio mons est Thraciæ, aut certè in eâ parte Macedoniæ, quæ Thraciæ proxima est, qui à Plinio 4. 11. appellatur *Edonus*. Virg. Æn. 12.

Ac velut Edoni Boreæ cum spiritus alto
Insonat Ægæo. ———

Statius.

Tristius Edonas hyemes, Hebrumque nivalem, &c.

Hinc *Edonides* dicuntur *Mænades*, sive *Bacchi sacerdotes*, quæ furore divino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant, passis capillis more furentium huc illuc cursitantes. Prop. lib. 1.

Nec minus assiduis Edonis fessa choreis.

Ovid. Met. 11.

Protinus in sylvis matres Edonidas omnes
Quæ videre nefas torta radice ligavit.

Lucanus tamen corripuit lib. 1.

——— *Nam qualis vertice Pindi*
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Ubi tamen aliqui *Odonis*. Sanè Stephano Ὠδωνὶς ... Θρῄκης vocantur.

Edvardus, Ejus nominis Angliæ reges plures fuêre. Ante Normannorum Imperium; Primus Alfredi fil. *Senior* cognominatus, Danos vicit, Orientalium Anglorum regnum suo adjecit; Edricio rege à suis interfecto Merciam quoque sibi comparavit. Secundus Edgari fil. *Martyr* nuncupatur, post quadriennium a matre crudeliter necatus A. D. 979. Tertius *Confessor* dictus, Ethelredi fil. ob castitatem erga uxorem, & munificentiam erga Ecclesiam mirificè celebratur. A. D. 1042. Post Conquæstorem verò,

1 *Edvardus*, Henrici Tertii Regis fil. quem pater Walliæ Principem fecit. Aquitaniæ præfecit. Hinc introducta consuetudo, ut Rex Angliæ filium natu majorem Principem Walliæ dicat.

2 *Edvardus* Secundus, Primi Edvardi fil. *Carnarvan* dictus, ob tyrannidem primò regnum amisit, deinde vitam perdidit. Vixit Anno Dom. 1308.

3 *Edvardus* Tertius, Edvardi Secundi fil. regnavit annis 50. Aureæ Periscelidis Equitum Author, & Fundator fuit, Regum reliquorum omnium fortissimus, Bonis tam animi quam corporis egregiè ornatus.

4 *Edvardus* Quartus, Comes de *Marth* plenis omnium suffragiis Rex electus, Anno Dom. 1461. Vixit annis 50. regni annis 23.

5 *Edvardus* Quintus, Edvardi Quarti fil. patri successit, An. Dom. 1483. A Richardo Tertio vitâ privatus postquam 2. menses, & 18. dies regnasset.

6 *Edvardus* Sextus, Henrici Octavi Regis fil. patri successit, An. Dom. 1547. Regnavit sexennio quinque mensibus, & novendecim diebus.

Eetion, pater Andromaches, & socer Hectoris, qui apud Thebas Ciliciæ imperabat. Hom. Il. 12. Hinc *Eetioneus* adject. Ovid. Met. 13.

Eetioneas implevit sanguine Thebas.

Egebertus, primus Anglorum Rex Wallos domuit, Bertulphum Merciorum, Ethelvvolfum Cantianorum, Suthredum Saxonum reges, & Northumbros vicit, quorum regna suo imperio adjecit. Primus omnium nomen Angliæ insulæ imposuit. Polyd. Virg. lib. 4.

Egelidus, hunc Tusciæ amnem esse, & hodiè *Freddano* dici fabulatur Leander ex Annio. Hunc enim *Egelidum* uterque citat ex Virgilio. Æn. 8.

Ut procul Egelido secretum flumine vidit.

Sed ibi legendum *Egelido* appellativè alii jampridem observarunt.

Egeria, lucus & fons propè Romam, extra portam Capenam. Virgil. Æn. 7.

Eductum Egeriæ lucis, Hymettia circum
Littora. ———

Juvenal. Sat. 7.

In vallem Egeriæ descendimus.

Egeria, nympha, cui sacrificabant prægnantes, quòd eam putabant facilè fœtum alvo *egerere*. Festus. Numa Pompilius, referente Plutarcho, quo majore in veneratione esset apud populum, simulabat sibi esse nocturnos congressus cum Egeriâ nymphâ, velut cum conjuge. Florus ubi de Numâ. *Hæc omnia quasi monitu deæ Egeriæ, quo magis barbari acciperent.* Juven. Sat. 3.

In vallem Egeriæ descendimus,
——— *Madidamque Capenam*
Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.

Hinc fingit Ovid. Met. 15. Egeriam luctu ob Numæ discessum conversam esse in fontem. Erat autem Egeriæ fons Romæ extra portam Capenam.

Egesidemus, utrum historiam an aliud scripserit, incertum est; historicum quidem est illud, cujus carmina laudatur Plinio 9. 8. Et Solino cap. 18.

Egesta Vide *Crinisus*.

Egesta, civitas in Siciliâ, quam Æneas condidit, & ab Acestis matre *Egestam* nominavit, quæ posteà *Segesta* dicta est. Stephanus ab *Egesto* Troe sic nominatam scribit, & calidas aquas ibi scaturire. Diodorus lib. 20. scribit hanc ab Agathocle excisam, transfugis ad habitandam concessam, ac Dicæopolin ab eo appellatam.

Egidena, *Eyder*, flu. Cimbricæ Chersonesi, Holsatiam à Jutiâ & Slesvicensi Ducatu separans.

Egilium, *Il Giglio*, ins. parva maris Tyrrheni sub. dom. Magni Ducis Hetruriæ, 10. mill. a monte Argentario.

Egirtius, *le Gers*, flu. Gall. in Aquitania. Fontes habet in superiori Armeniaco tractu; deinde Auscios rigat & Lactorium, & paulò infra in Garumnam labitur è reg. Agenni.

Egnatia, seu *Gnatia*, urbs Apuliæ Peucetiæ in ora maris Hadriatici, nunc vic. tantum regni Neapolit. in prov. Bariana, *Torre d'Annasso* vulgò 15. mill. à Monopoli in

ort. & 30. à Brundusio in Carcium. Long. 41. 36. Lat. 40. 50.

Cn. *Egnatius* Verinus refertur inter auctores, quos secutus est scriptor de origine gentis Romanæ. Item Poëta, unde Virgilium quædam mutuatum fuisse Macrobius ostendit Sat. lib. 6. Alius quoque *Egnatius*, qui & ipse quædam scripsit. Plin. 10. 48. Jo. Baptista Egnatius, Sacerdos Venetus, & in patriâ bonarum literarum professor, Cæsarum historiam consignavit à C. Cæsare usque ad Maximilianum primum, quo Imperante vixit. Scripsit etiam de Origine Turcarum, Raccemationes, Comm. in Suetonium, Annot. in Ovidii Epistolas, & in dioscoridem. Pervenit ad magnam senectutem; nam refert Gesnerus eum se Venetiis vidisse an. 1545.

Egolisma, vel potiùs *Engolisma*, urbs Gall. Aquitan. juxtà Carentonium flu. Duc. titulo insignita, 14. leuc. à Mediolano Santonum in ort. & 22. à Lemovico in occ. Long. 21. 16. Lat. 45. 42.

Egonum Vicus, *Vicovenza*, pag. agri Ferrariensis, inde 16. m. p.

Egorigium vicus Germ. infer. vulgò *Rut*, ad Gelbim flu. in ditione Trevirensi, 8 leuc. à Treviris in Bor. & tot. à Colon. Agrippinæ in aust.

Egosa, op. Hispaniæ, Castellanorum aliàs, nunc est *Castell-Follit*, op. munitum Cataloniæ in colle juxtà Fluvianum amnem, 6 leuc. à Vico in Bor. & paulò amplius à Gerundo in Circium.

Egra, urbs Germ. in Bohemiâ, juxtà confin. Franconiæ, ad *Egram* amnem, 20. leuc. a Praga in occ. & 12. à Pilsena. Long. 34 25. Lat. 50. 3.

Egurris, seu *Forum Egurrorum*, vulgò *Montefurado*, op. Hisp. in Gallæciâ ad Burnium flu.

Eischfeldia, tractus Germ. in Thuringia, sub dom. Electoris Moguntini, juxta Ducat. Brunsvicensem. Ibi op. præcipuum Duderstadium.

Eisenacum, op. Germ. in Thuringia ad Nessam amnem, Duc. tit. insignitum, sub dom. Ducum Saxoniæ Vinmariensium, 14. leuc. a Mulhusio in aust. & 7. ab Erphordia in occ.

Eisleba, urbs Germ. in Saxonia sup. & in Com. Mansfeldiensi, ubi natus Martinus Lutherus. Una leuca cum dimid. a Mansfeldia in Eurum, & 4. ab Halla in occ.

Eistatum, *Aichstadt*, urbs Bavariæ sup. ad Allemannum flu. 4. leuc. â Donavertâ in ort. 2. a Neoburgo in Bor. & 8 a Norimbergâ in aust.

Elaira, vide *Leucippides*. Erat autem Phœbes soror. Prop. 1. 2.

Non sic Leucippis succendit Castora Phœbe,
Pollucem cultu non Elaira suo.

Elaver, vulgò *l'Allier*, flu. Gall. Celt. ex montibus Arvernorum erumpens, ac non longè à Claromonte urbe decurrens, & ad Nivernas in Ligerim influens.

Elbii vicus, *Vico* vic. parvus ad lac. Ciminium inter Viterbium 8. & Roncionem op. in via quæ Romam ducit 2. m. p. occurrens.

Elbinga, *Elbing*. urbs Poloniæ in Prussia Regia, Hockerlandiæ tractus cap. emporium celebre, non longè à mari Baltico, in & Hanzeatico fœdere, propè lacum Drausenum, ad Elbingam flu. in amœno situ. Pulchra est & elegans, duplexque nempe nova & vetus. An. 1239. hæc urbs condita fuit, & an. 1454. cum Gedano ab ordine Teutonico defecit, ac dejecta arce Polonorum tutelæ se commisit. Ibi Academia erecta fuit an 1541. ab Alberto Brandeburgensi Prussiæ Duce. Long. 42. 40. Lat. 54. 50.

Elbora, *Talavera*, urbs Hisp. Tar. ad Tagum fl. Vide *Ebura*.

Elbovium, *Elbeuf*, op. Gall. in Normannia, prov. Duc. tit. insignitum ad Sequanam flu. 3. leuc. suprà Rothomagum ad aust.

Elcebus, seu *Hellebus*, op. Germ. aliàs Triboccorum, nunc vic. *Elle* in Alsatia infer. ad Ellum, seu Hellelum flu. vix 1. mill. à Benofeldâ, 2. leuc a Schlestadio in Bor. 3. ab Argentina in aust. & 4. à Brisaco in Bor. Long. 29. 15. Lat. 48 14.

Eldana, *Duenas*, teste Goropio, op. Hisp. Tar. in Castella veteri, inter Valentiam 2. & Vallisoletum in aust. 6. leuc. a Burgis 15. in occ. Long. 15. 45. Lat. 42. 28.

Elea, quæ & *Cauconia*, *Elis* Ptol. regio Peloponnesi, inter Arcadiam & mare Jonium ad occ. Vide *Elis*.

Electa, mulier, ad quam scribit Joannes Epistolam suam secundam. Alii tamen Interpretes *Electam* ubi non pro nomine proprio habent, sed adjectivo, nec mulieris nomen esse volunt, sed Ecclesiæ alicujus particularis, innominatæ tamen.

Electra, Nympha, Oceani & Tethyos filia, Atlantis uxor, cujus filia etiam *Electra* dicta fuit, quæ Jovi Dardanum peperit. Ovid in Fastis.

Dardanon Electrâ quis nescit Atlantide natum?

Electra, Orestis soror, filia Agamemnonis, quæ cœlibem multum ætatis vitam egit, unde etiam ab Helenâ apud Eurip. Πολυχρόνιος παρθένος, h. e. *annosa virgo* per contumeliam vocatur. Inde aliqui *Electram* dictam volunt, quasi ἄλεκτραν, h. e. *sine thalamo*; quanquam aliis magis placet a flavo colore, electrumque referente ita fuisse appellatam. Priùs *Laodice* dicebatur; posteà verò *Electra* vocari cœpit. Ælianus ποικιλ. 4. Ξάνθος ὁ ποιητὴς τῶν μελῶν λέγει τὴν Ἠλέκτραν τοῦ Ἀγαμέμνονος οὐ τοῦτο ἔχειν τοὔνομα πρῶτον, ἀλλὰ Λαοδίκην ἐπεὶ δὲ Ἀγαμέμνων ἀνῃρέθη, τὴν δὲ Κλυταιμνήστραν ὁ Αἴγισθος ἔγημε, καὶ ἐβασίλευσεν, ἄλεκτρον οὖσαν καὶ καταγηρῶσαν παρθένον Ἀργεῖοι Ἠλέκτραν ἐκάλεσαν διὰ τὸ ἀμοιρεῖν ἀνδρὸς, καὶ μὴ πεπειρᾶσθαι λέκτρου.

Electra, op. Peloponnesi in Messenia, ad amnem cog. 15. mill. ab ora sin. Cyparissii, & tot. à confin. Elidis, & Arcadiæ, & 30. fermè à Laconiâ reg. in occ.

Electrides, quæ & Glessariæ, ins. maris Germ. ex adverso Scotiæ, tres, quarum una *Hetland*, altera *Schetland*, tertia *Fare*, teste Ortelio, nominantur.

Elei, pop. in Peloponneso clarissimi propter delubrum Jovis Olympii, ludosque Olympicos, quorum præfecturam Elei habuerunt unde *Eles equi*, & *Eleus carcer* sæpè leguntur. Virg. 1 Georg.

Eleadum palmas Epiros equarum.

Horatius ubi de Pindaro:

Sive quos Elea domum reducit
Palma.———

Prop. 3. 7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga.

Lanuus

Lucanus:

——— *Quantum clamore juvatur*
Eleus sonipes.

Unde a Theocrito in Dioscuris dicitur Ἱππήλατος Ἆλις.

Eleleus, unum ex Bacchi cognominibus ab ἐλελίζω quod sig. *Vociferare*, quemadmodum prælio congressuri consueverunt. Ovid Met. 4.

Nyctileusque Eleleusque parens.

Hinc Bacchæ *Eleleides*. Ovid. 4. Ep.

Nunc fero ut Bacchi furiis Eleleides actæ.

Item Sol dictus est *Eleleus* ἀπὸ τ̃ ἐλίσσειν περὶ τὴν γῆν, h. e. quòd æterno circa terram meatu volv videatur.

Elephantina, & Elephantis, ins. Ægypti, intra Nilum fluvium urbe cogn. quæ & *Tabenna* nominatur.

Elephantis, poëtriæ nomen, quæ libellos scripsit, quibus varia genera concubitus, variosque coeundi modos complexa est Martial 12. 12.

Nec molles Elephantidis libelli.

Memoratur in Priapeiis, nec non Tatiano Assyrio adversus Gentes. Spissus est autem error Jul. Cæsaris Capacii lib. 2. hist. Neapolitanæ. ubi non poetriam, sed poëtam fuisse existimat. Item *Eleus* fluvius, qui Mediæ magnam partem irrigat.

Elephas. *Felles* Castaldo, mons Æthiopiæ sub Ægypto, apud sin. Avalitem.

Elepla. *Niebla* Marianæ, op. Hisp. Bæt. apud oram Vandalitiæ, ab Hispali 9. leuc. in occ.

Eleus, ins. parva Joniæ apud Miletum urb.

Eleus, urbs Thraciæ in intimo recessu Thraciæ Chersonesi in aust. propè Æolium prom. nunc *Critea*, versùs ost. Hellesponti, 30. mill. à Propontide, & à Gallipoli in aust. uti 15. à Sexto in aust. pariter, & tot. à Sigeio prom. in occ.

Eleusa, ins. parva Giliciæ ante Corycum prom. *Elesa* Soph. *Corcum* Nigro. Item ins. sin. Saronici, inter Peloponnesum & Atticam, Salaminæ proxima. Item ins. Asiæ min. & maris Lycii, in ora inter Rhodum ad aust. & Lyciam ad Bor.

Eleusin, Theræ ins. urbs Ptol.

Eleusina, pag. Ægypti, in orâ apud Alexandriam, à quâ 4. m. p. aberat, teste Livio, (Canopicam fossam versus) cui *Leusina* scribitur.

Eleusinia. inter omnia Græcorum sacra, tanta semper fuit *Eleusiniorum* religio, ut commune mysteriorum nomen illis veluti proprium ab authoribus tribuatur, ideoque de iis paulò fusiùs agendum. *Eleusinia* verò sic dicta sunt ab *Eleusi* Atticæ op. cujus appellationem ab *Eleusinio* Mercurii filio deducunt. Harpocration: Ὀνομάσθη δὲ ἡ πόλις Ἐλευσὶς ἀπὸ Ἐλευσῖνος τ̃ Ἑρμοῦ. Eadem habet Suidas, idque totidem verbis Pausan. in Att. memorat. Ἐλευσῖνα ἥρωα ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν. οἱ μὲν Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι, καὶ Δαείρας Ὠκεανοῦ θυγατρὸς λέγουσι. Alii ἀπὸ τ̃ ἐλεύσεως: i. e. *ab adventu* dici voluerunt, quòd Ceres post longos errores eò tandem allapsa filiam invenerit. Etymologicum: Ἐλευσὶν, δῆμος Ἀττικὸς. διὰ τὴν τ̃ Δημήτρος ἔλευσιν. ἐκεῖ ἐλθοῦσα, εὗρε τὴν κόρην. Aristid. in *Eleusinia*: Ἃ δὲ εἰς τὸ μέσον ποιητοῖς καὶ λογοποιοῖς, καὶ συγγραφεῦσιν πάντες ὑμνοῦσι, κόρην τὴν Δήμητρος ἀφανῆ γενομένην, Δήμητραν δὲ ἐπέρχεσθαι γῆν πᾶσαν, καὶ θάλατταν ζητοῦσαν τὴν θυγατέρα, ὡς μὴ ἂν ἑτέρωθι εὑρεῖν, Ἐλευσῖνα δὲ εἰς Ἐλευσῖνα. τῆς τε ἐπωνυμίαν ποιῆσαι τῷ τόπῳ, καὶ τὰς κόρης ἀνευρέσεις ποιῆσαι τὰ μυστήρια. Diod. Sic. lib. 5. nomen loco positum ait, ut esset monumentum advecti aliunde frumenti. Τὸν γὰρ ἐκ τ̃ ἐξ ἀρχῆς δεξάμενον τὴν δωρεὰν τούτων Ἐλευσῖνα προσηγορεῦσαι, διὰ τὸ τὴν ἑτέρωθι τ̃ σίτου κομισθῆναι. Primum instituta volunt à Cerere, quæ ut benignitatem hospitii, quâ fuerat ab Atheniensibus excepta, pariaret, usum frumenti, & tacenda sacra demonstravit. Isocrates in Panegyrico: Δημήτρος γὰρ ἀφικομένης εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, ὅτ' ἐπλανήθη τ̃ κόρης ἁρπασθείσης καὶ πρὸς τοὺς προγόνους τοὺς ἡμετέρους εὐμενῶς διατεθείσης, ἐκ τ̃ εὐεργεσιῶν, ἃς οὐχ οἷόν τε ἄλλοις, ἢ τοῖς μεμυημένοις ἀκούειν. καὶ δούσης δωρεὰς διττὰς. αἵπερ μέγισται τυγχάνουσιν οὖσαι, τούς τε καρποὺς οἱ τ̃ μὴ θηριωδῶς ζῇν ἡμᾶς αἴτιοι γεγόνασι, καὶ τὴν τελετὴν. At contra Diod. Sic. lib. 6. Cererem hoc sacrorum honore ab Atheniensibus affectam fuisse tradit, ut acceptam ab ea cultioris vitæ rationem gratâ recordatione testarentur. Idem tamen lib. 1 narrat inopinâ siccitate ad injuriam sterilitatis sola terrarum exaruisse; Ægyptum autem proprio semper amne perfusam, nec alio genere aquarum solitam pinguescere, squalentis cæli non sensisse damna: sed tantis segetibus indutam stetisse, ut Atheniensibus ob cognationem messes suas ultrò communicaret. Sublevatam, duce Erechtheo, annonæ penuriam: hunc verò tanti beneficii causâ Regem creatum, ceremonias docuisse, & mysteria Cereris ritu quo apud Ægyptios agebantur. Idque non videtur alienum ab eo quod Herodotus lib. 2. & ex eo Pausanias asserit, Græcos ab Ægyptiis & Deos, & Deorum nomina sumpsisse: Græcorumque Apollinem, esse Ægyptiis Horum, Dianam, Bubastin, Isida, Cererem, quod etiam à Plutarcho demonstratur. Quocirca Lact. lib. 1. & Phornutus, sacra Cereris Eleusinæ non esse dissimilia sacris Isidos ostendunt. At Theodoretus lib. 1. *Græcanicarum Affectionum* ex Plut ac Diod. Sic. non ab Erechtheo, sed ab Orpheo ceremonias Isidos in Cereris sacra commutatas refert: Ὀρφεὺς εἰς Αἴγυπτον ἀφικόμενος τὰ τ̃ Ἴσιδος, καὶ τ̃ Ὀσίριδος εἰς τὰ τ̃ Δηοῦς καὶ Διονύσου μετατέθεικεν ὄργια. Huc etiam facit Eurip. Schol. in Alcest. Πρῶτος Ὀρφεὺς μυστήρια θεῶν παρέδωκεν, διὸ καὶ Θρησκείας τὸ μυστήρια κέκληται. ἀπὸ δὲ Θρακὸς Ὀρφέως. Aliter etiam Servius ad Georg. lib. 1. quem falli puto, dum Eleusinia cum Thesmophoriis conjungit. Primùm celebrari cœpta ad puteum Callichorum. Pausanias: Φρέαρ καλούμενον Καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν, καὶ ᾖσαν εἰς τὴν θεόν. Callimachus.

Τρὶς δ' ἐπὶ Καλλιχόρῳ χαμάδις ἐκαθίσσαο φρητί.

Clemens: Καὶ φρέατι ἐπικαθίζει λυπουμένη. Eodem loco Deam excepit Metanira, ut author est Nicander in Theriacis.

Καλλίχορον περὶ φρεῖαρ, ὅτ' ἐν Κελεοῖο δόμοισιν
Ἀρχαίην Μετάνειρα Θεὰν ἐδέξατο περιφόρον.

Ipsum verò saxum cui insidens quievit ἀγέλαστον appellarunt. Schol. Aristoph. *ad Equites*: Ἀγέλαστος πέτρα, ἣν ἐκεῖ ἐκάθισεν ἡ Δημήτηρ κλαίουσα, ὅτε ζητοῦσα τὴν κόρην. Ἑρμιόνης γὰρ Περσεφόνης ὁ Πλούτων ἥρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιῄρχετο, μαθοῦσα δὲ παρὰ Ἑρμιονέων, ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἥρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς καταλιποῦσα οὐρανὸν, καὶ εἰκασθεῖσα γυναικὶ ἦλθεν εἰς Ἐλευσῖνα ἔνθα ἐπὶ πέτραν ἐκάθισεν τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν ἀγέλαστον. Hinc, ut author est Zenobius, adagium usurpatur de rebus quæ dolorem conciliant. Hinc igitur sedes mysteriorum Eleusis, quam tanta fide coluit,

coluit, ut ab Atheniensibus in summas angustias redacta, hostium arbitratu deditionem fecerit, nisi quòd sacra sibi retinuerit. Pausanias: Γενομένης δὲ Ἐλευσινίοις μάχης πρὸς Ἀθηναίους, ἀπέθανε μὲν Ἐρεχθεύς, ἀπέθανε δὲ Ἰμμάραδος ὁ Εὐμόλπου. Καταλύονται δὲ ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον, ὡς Ἐλευσινίους ἐς τὰ ἄλλα Ἀθηναίων κατηκόους ὄντας, ἰδίᾳ τελεῖν τὴν τελετήν. Quamobrem meritò eam Aristophanes *in Nebulis* Μυστοδόκον δόμον appellat. Imò tanta Eleusiniorum dignitas, ut iis alia omnia posthabuerint. Idem Pausanias in Phocicis: Οἱ γὰρ ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων τελετὴν τὴν Ἐλευσινίαν πάντων ὁπόσα ἐς εὐσέβειαν ἥκει, τοσούτῳ ἦγον ἐντιμοτέραν, ὅσῳ καὶ θεοὺς ἐπίπροσθεν ἡρώων. Quippe non ceu privata illius civit. sed quasi communia omnium gentium sacra observarunt. Arist. Κοινὸν τῆς γῆς τέμενος, καὶ πάντων ὅσα θεῶν ἀνθρώπων, τοῦτο φρικωδέστατον, καὶ φαιδρότατον. Et hanc ob causam ea templi magnitudo, ut ingentis turbæ capax esset. Strab. l. 9. Εἶτα Ἐλευσὶν πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν Ἐλευσινίας, καὶ ὁ μυστικὸς σηκός, ὃν κατεσκεύασεν Ἰκτῖνος ὄχλον θεάτρου δέξασθαι δυνάμενον. Ritus facti consistebant in imitatione eorum quæ de Cereris erroribus fabulæ vulgarunt. Nam, ut inquit Lactantius, *refertur in sacris imago rei, quæ verè gesta est.* Quod antea præceptor ejus Arnobius speciatim de *Eleusiniis* dixerat. *Eleusinia*, inquit, *illa mysteria, & sacrorum reconditi ritus, cujus memoriam continent; nonne illius erroris, quo in filiæ conquisitione Ceres fessa, oras ut venit in Atticas, triticeas attulit fruges?* Ac ceremonias potissimùm ad inventionem frugum fuisse relatas, author est etiam D. Augustinus lib. 7. de Civ. Dei, cap. 20. *In Cereris autem sacris* (inquit) *prædicantur illa Eleusinia quæ apud Athenienses nobilissima fuerunt; de quibus nihil iste interpretatur, nisi quod attinet ad frumentum, quod Ceres invenit, & ad Proserpinam, quam rapiente Orco perdidit.* Eleusinia verò duplicia fuerunt, Magna, ac Parva; Magnorum origo est ea quam suprà diximus. Parva hanc ob causam instituta. Cùm Hercules initiari cuperet, ac lex obstaret, quæ peregrinis id concedi vetaret; nec tamen integrum Atheniensibus videretur, ejusmodi Heroem voto suo frustrare, Parva Eleusinia instituerunt, ut & Herculi satisfacerent, & authoritatem tamen sacrificii, legisque vigorem conservarent. Aristophanis Enarrator ad *Plutum*: Μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελεῖτο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. Μὴ ὄντων δὲ πρότερον μικρῶν, ἐλθόντος Ἡρακλέους, καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐπειδὴ νόμος ἦν Ἀθηναίοις, μηδένα ξένον μυεῖν, μηδὲ θέντες τὸν νόμον ἀρετήν, καὶ ὅτι φίλος τε ἦν τῆς πόλεως, καὶ υἱὸς τοῦ Διός, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια, ἐν οἷς αὐτὸν ἐμύησαν. Ἦσαν δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ Περσεφόνης τῆς αὐτῆς θυγατρός. Idem habet *ad Nebulas*, & Tzetzes ad Lycophronem pag. 195. Porrò hæc minora Eleusinia in Ἄγραις agebantur. Stephanus: Ἄγρα, καὶ Ἄγραι, χωρίον, ἐνικῶς καὶ πληθυντικῶς. Ἔστι καὶ τῆς Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ᾧ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται, μίμημα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον, ἐν ᾧ λέγεται καὶ τὸν Ἡρακλέα μεμυῆσθαι. Diversum quoque celebrandi tempus. Majora siquidem Boëdromione celebrantur. Plut. in Demetr. Ἐτελεῖτο τὰ μεγάλα μυστήρια Βοηδρομιῶνος. Minora verò Anthesterione. Plut. ubi supra: Τὰ μικρὰ μυστήρια τοῦ Ἀνθεστηριῶνος ἐτελεῖτο. Erant autem quasi quidam gradus in participatione mysteriorum observandi. Primum erat Purificatio; deinde sequebantur mysteria parva, quibus instituebantur, & ad majora præparabantur. Ultimæ majorum ceremoniæ erant Ἐποπτεία, ad quæ tandem per tot ambages admittebantur. Clemens 5. Stromat. Οὐκ ἀπεικότως ἄρα καὶ τῶν μυστηρίων τῶν παρ' Ἕλλησιν, ἄρχει μὲν τὰ καθάρσια, καθάπερ καὶ τοῖς βαρβάροις τὸ λουτρόν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ μικρὰ μυστήρια, διδασκαλίας τινὰ ὑπόθεσιν ἔχοντα, καὶ προπαρασκευῆς τῶν μελλόντων. Τὰ δὲ μεγάλα περὶ τῶν συμπάντων, οὐ μανθάνειν ἔτι ὑπολείπεται, ἐποπτεύειν δὲ καὶ περινοεῖν τήν τε φύσιν, καὶ τὰ πράγματα. Et qui parvis initiati erant, Mystæ: ad magna recepti *Epoptæ* nominabantur. Harpocration: Οἱ μυηθέντες ἐν Ἐλευσῖνι ἐν τῇ δευτέρᾳ μυήσει, ἐποπτεύειν λέγονται. Suidas: Διαφέρει μύστης καὶ ἐπόπτης. Ac differentiam ex Symmacho, vetusto admodum Grammatico, assignat Schol. Aristoph. *ad Ranas*: Οἱ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες μύσται καλοῦνται. Οἱ δὲ ... παραλαμβάνοντες αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἐφορῶσι τὰ μυστήρια, καὶ ἐποπτεύουσιν. Igitur Epoptæ, aut Ephori erant inspectores, h. e. quibus anno postquam initiati primùm fuerant, inspicere occultiores sacrorum ritus & ceremonias concedebatur. Neque enim a parvis initiis illicò patebat aditus ad majora, sed annus experimenti causâ interponendus erat. Quamobrem in Demetrio notata exempli raritas, qui sine ullâ temporis intercapedine minora majoraque mysteria percipere voluit. Philochorus: Δημητρίῳ ἴδιόν τι ἐγένετο παρὰ τοὺς ἄλλους τὸ μόνον ἅμα μυηθῆναι καὶ ἐποπτεῦσαι. Plutarchus de eodem: Τότε δ' οὖν ἐπιζευγνύων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγραψεν ὅτι βούλεται παραγενόμενος εὐθὺς μυηθῆναι, καὶ τὴν τελετὴν ἅπασαν, ἀπὸ τῶν μικρῶν ἄχρι τῶν ἐποπτικῶν παραλαβεῖν. Τοῦτο δὲ οὐ θεμιτὸν ἦν οὐδὲ γεγονὸς πρότερον. Ἐπελαμβάνετο δὲ τὸ ἐλάχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλείποντες. Ubi non temerè τὸ ἐλάχιστον ponitur, nam revera minimum spatium quod interponi solebat, annus erat: nam quinto anno post parva, ut plurimum illa majora suscipiebantur. Tertullianus initio libri adversus Valentinianos: *Nam & illa Eleusina hæresis, & ipsa Atticæ superstitionis, quod tacent, pudor est. Idcircò aditum prius cruciant; diutiùs initiant, quàm consignant. Cùm Epoptas non ante quinquennium instituant, ut opinionem suspendio cognitionis ædificent, &c.* Initiati myrto coronabantur. Isaac. Tzetzes: Οἱ μυρρίνοι μυρσίνῃ ἐστέφοντο. Cumque initiarentur, vestem novam ac puram induebant, quam deinde nunquam exuebant, quoad tandem lacera gestari non amplius posset. Schol. Aristoph. *ad Plutum*. Ὁ δὲ μυηθεὶς τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει ἐν τῇ μυήσει, οὐδέποτε ἀπεδύετο μέχρις ἂν τελέως ἀφανισθῇ διαρρυέν. Sed & a quibusdam ad fascias infantium fuisse reservatas ait: Ἔνιοι δὲ τὰς ... τελὰς εἰς τέκνων σπάργανα φυλάττουσιν. At Melanthius libro quem *de Mysteriis* conscripsit, memoriæ prodidit, in more positum fuisse, ut vestem, in quâ fuerant initiati, Cereri & Proserpinæ consecrarent. Πάτριόν ἐστι ταῖς θεαῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς ταῖς μύσταις ἐν αἷς τύχοιεν μυηθέντες. Quod verò tanti esset participem fieri mysteriorum, persuasio faciebat, quâ existimabant initiatos, non tantùm in summâ tranquillitate vitam ducere, sed & eam optato exitu esse terminaturos, ac post obitum quoque spem restare melioris. Isocrates in Panegyrico: Τελετῆς οἱ μετέχοντες, περί τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσι. Aristides in Panathenaica: Ἀλλὰ μὴν τῆς γε πανηγύρεως, οὐχ ὅσον ἡ παροῦσα εὐθυμία, ἀλλ' ἐν τῷ πάντα χρόνον ὑπερβάλλων, λύσεις, καὶ ἀπαλλαγαί ἀλλὰ καὶ

περὶ τῆ πλάνης ἰδίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμείνον διαζῶντας, καὶ ἐν σκότῳ τε καὶ βορβόρῳ κεισομένους, ἃ δὲ τοὺς ἀμυήτους ἀναμένει. Procurabat mysteria Rex: author est Pollux. & Harpocration: Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων παρ᾽ Ἀθηναίοις ὁ λεγόμενος Βασιλεύς. Regi adjungebantur quatuor alii, quorum duo ex universo populo Atheniensium, ex Eumolpidarum gente unus, & ex Cerycibus alter eligebatur. Aristoteles de Rep. Athen. Ὁ δὲ Βασιλεὺς πρῶτον μὲν τῶν μυστηρίων ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιμελητῶν, οὓς ὁ Δῆμος χειροτονεῖ τέσσαρας ὄντας, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δὲ ἐξ Εὐμολπιδῶν, καὶ ἕνα ἐκ Κηρύκων. In his erant Hierophanta, Daduchus, Præco. Aristides: Εὐμολπίδαι δὲ καὶ Κήρυκες, εἰς Ποσειδῶ τε καὶ Ἑρμῆν ἀναφέροντες Ἱεροφάνται, οἱ δὲ Δαδοῦχοι παρέχονται. Clemens: Τὸ Εὐμολπιδῶν, καὶ Κηρύκων τῶν Ἱεροφαντούντων γένος ἔνδεκα. Arnobius lib. 5. *Ex quibus & gens fluit Eumolpidarum, & ducitur clarum illud apud Cecropios nomen, & qui posteà floruerunt Caduceatores, Hierophantæ, atque Præcones.* Una enim eademque gens erat Cerycum, & Eumolpidarum ut ex Androtione Sophoclis Interpres ostendit ad Oedipum Coloneum. Et Æschines in oratione contra Ctesiphontem Eumolpidas & Ceryeas ubique conjungit. Atque hinc obtinuit, ut mysteria penes Eumolpidas esse dicerentur; Licèt præter hos ipsamet Dea alios etiam sua initia docuisse crederetur. Homerus:

> Δεῖξε Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
> Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ᾽ ἡγήτορι λαῶν
> Δρησμοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσι.

Cæterum Hierophanta, *ab ostendendis sacris* dictus, & ipse sacrorum Antistes, atque ut ait Hesychius, Μυσταγωγὸς, Ἱερεὺς ὁ τὰ μυστήρια δεικνύων. Cujus erat munus initiare, & mysteria, quantum fas, etiam profanis enunciare. Hinc inter captiosas Chrysippi argutias exemplum ponitur.

> Ὁ λέγων τοῖς ἀμυήτοις τὰ μυστήρια ἀσεβεῖ,
> Ὁ Ἱεροφάντης τοῖς ἀμυήτοις λέγει,
> Ἀσεβεῖ ἄρ᾽ ὁ Ἱεροφάντης.

Daduchus facem ferebat. Nam ut Lactant. ait lib. 1. quia Proserpinam, *facibus in Ætnæ vertice accensis, quæsisse in Siciliâ Ceres dicitur; idcircò sacra ejus ardentium tædarum jactatione celebrantur.* Atque in hujus rei memoriam non solùm Daduchus sed reliqui etiam mystæ faces inter currendum agitabant, Statius Silv. lib. 4.

> *Tuque Actæa Ceres, cursu cui semper anhelo*
> *Votivam taciti quassamus lampada Mystæ.*

Seneca in Hyppolyto:

> *Jactare tacitis conscias sacris faces.*

Claud.

> ——— *Sanctasque faces attollit Eleusis.*

Daduchus utebatur pellibus hostiarum, quæ Jovi fuerant immolatæ, vocabanturque Διὸς κώδια. Suidas: Διὸς κώδιον, ὅ τὸ ἱερεῖον Διὶ τέθυται. Θύουσι τε τῷ Μειλιχίῳ, καὶ τῷ Κτησίῳ Διί. Τὰ δὲ κώδια τούτων φυλάσσουσι Διὸς προσαγορεύοντες, χρῶνται δ᾽ αὐτοῖς, ὅτε Σκιροφορίων τὴν πομπὴν πέμπουσι, καὶ ὁ Δᾳδοῦχος ἐν Ἐλευσῖνι, καὶ ἄλλοι τινὲς πρὸς τοὺς καθαρμοὺς, ὑποστρωννύντες αὐτὰ τοῖς ποσὶ τῶν ἐναγῶν. Ex quibus intelligimus profanos, & aliquo scelere contaminatos, non potuisse loca sacra calcare. Et cùm nihilominus in sacro peragenda esset expiatio, ne profanorum vestigiis Religio templi violaretur, substratæ pelles, quibus insistebant sinistro pede, quoad purgati, lustralique piaculari nexu exsolverentur. Hesychius: Διὸς κώδιον, ὥς τινες λέγουσιν, ὅ τὸ ἱερεῖον ἐτύθη, ἐφ᾽ ὃ καθαιρόμενοι ἵστανται τῷ ἀριστερῷ ποδί. Præco jubebat profanos abstinere proclamans.

> ———Ἕκας, ἕκας ἐστὲ ἀλιτροί.

Aut

> ———Ἕκας, ἕκας ἐστὲ βέβηλοι.

Quod causæ fuit cur ab iis sibi abstinendum Nero putavit, Sueton. cap. 4. *Peregrinationi quidem Græciæ, quorum initiatione impii & scelerati, voce præconis submoventur, interesse non ausus.* Lysis Pythagoræus: Βεβάλοις ταῦτα Ἐλευσινίαν Θεῶν μυστήρια ὑφηγεῖσθαι. Et ad hunc morem respexit Orpheus.

> Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί, θύρας δ᾽ ἐπίθεσθε βέβηλοι.

Cæteros, i. e. initiatos, jubebat Εὐφημεῖν, id est, *linguis favere*, uti interpretatur Horatius. Cæterùm Hierophanta in speciem Creatoris; Facifer, Solis; Minister ad Aram, Lunæ; Præco sacrorum, Mercurii ornabatur. Euseb. lib. 3 de Præp. Evang. Ἐν δὲ τοῖς κατ᾽ Ἐλευσῖνα μυστηρίοις, ὁ μὲν Ἱεροφάντης εἰς εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ ἐνσκευάζεται, Δᾳδοῦχος εἰς τὴν Ἡλίου, καὶ ὁ μὲν ἐπὶ βωμῷ εἰς τὴν Σελήνης, ὁ δὲ Ἱεροκήρυξ Ἑρμοῦ. Festi solennitatem ad dies plures durasse certum est. Numerum tamen definire nondum queo: Duos hactenus inveni suis nominibus insignitos, quorum prior Ἴακχος appellabatur. Hesychius: Ἴακχον, τὸν Διόνυσον, ἡ μίαν ἡμέραν τῶν μυστηρίων ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Qui verò pompam hanc comitabantur, Ἴακχον, Ἴακχον ingenti clamore personabant. Meminit Herodotus lib. 8 & ex eo verbum Ἰακχίζειν formavit Plutarchus in Themistocle. Via autem quâ pompa deducebatur, sacra vocabatur. Pausan. Ἰοῦσι δ᾽ ἐς Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν. Dies ultimus mysteriorum Πλημοχόαι, à quodam vasis genere vocabatur. Duas enim Plemochoas vino repletas eo situ collocabant, ut ortum altera spectaret, altera occasum, quas deinde recitato carmine precationum evertebant. Athenæus lib. 11. Πλημοχόη σκεῦος κεραμεοῦν, βεμβικῶδες ἑδραῖον ἡσυχῆ, ὃ κοτυλίσκον ἔνιοι προσαγορεύουσι. Χρῶνται δὲ αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ προσαγορεύουσι Πλημοχόας, ἐν ᾗ δύο Πλημοχόας πληρώσαντες, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὴν δὲ πρὸς δύσιν ἀνιστάμενοι, ἀνατρέπουσι τε ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικήν. Ipsa verò pompa non uno tractu Eleusinem ducebatur, nam aliquoties in itinere subsistebat. In quibus pausis, & hymnos cantasse, & sacrificasse cognoscimus ex Plut. in Alcibiade. Nam cùm impeditâ viâ per mare pompa deferretur, aliquas ceremonias in viâ curari non potuisse refert. Et quidem in ponte, qui Cephisso insternitur subsistere solebant. In quâ morâ, quoscunque passim contumeliis incessebant. Hinc à γέφυρα, id est, *pons*, γεφυρίζειν, *subsannare*, & γεφυριστὴς *convitiator*. Hesychius: Γεφυρισταί, οἱ σκώπτοντες ἐπεὶ ἐν Ἐλευσῖνι ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῖς μυστηρίοις καθεζόμενοι ἔσκωπτον τοὺς παριόντας. Sed & cùm sacra reducerentur Athenas, pari modo pausæ interponebantur. Ita subsistebant in suburbii loco, cui nomen ἱερὰ συκῆ *sacra ficus*. Hesychius: Ἱερὰ συκῆ, ἐν τῇ εἰς Ἐλευσῖν' ἀγούσῃ ὁδῷ. In his sacris mira silentii fides; nam in eum qui arcana divulgasset pœna capitis animadvertebatur, ut liquet ex Andocyde περὶ μυστηρίων. Pausanias non uno in loco de mysteriis agens,

agens, somnio se monitum ait, ne secreta proderet. Verba ejus sunt in Atticis: Τὰ δὲ ἰδὼν τὸ τεῖχος τοῦ ἱεροῦ ποτε ὄνειρον εἰπόντα χαίρειν. ἐδὼς ὁ πλησιάσειν, ὅπως ἀνάξιος ἄγειν. ἀλλὰ δὴ ποῦ μηδὲ πόθεν μετιόντα ἐφίεσθαι. Pausaniæ somnio respondet somnium Numenii Philosophi, qui Pythonis Heliensis discipulus fuit, de quo Macrob. lib. 1. de Somn. Sc. cap. 2. *Numenio denique inter Philosophos occultiorum curiosiori, offensam numinum, quod Eleusinia sacra interpretando vulgaverit, somnia prodiderunt. Viso sibi ipsas Eleusinias Deas habitu meretricio ante apertum lupanar videre prostantes: admirantique & causas non convenientis numinibus turpitudinis consulenti, respondisse iratas; ab ipso se adyto pudicitiæ sua vi abstractas, & passim adeuntibus prostitutas.* Et proscriptus ab Atheniensibus Diagoras, quòd hâc in parte religionem violasset: Hinc etiam Hor. lib. 3. Od. 2.

Est & fideli tuta silentio
Merces; vetabo qui Cereris sacrum
Vulgarit arcana, sub iisdem
Sit trabibus, fragilem mecum
Solvat phaselum. ———

At Augustus, teste Suetonio cap. 93. *Athenis initiatus, cùm postea Romæ pro tribunali de privilegio Sacerdotum Atticæ Cereris cognosceret, & quædam secretiora proponerentur, demisso concilio, & coronâ circumstantium, solus audiit disceptantes:* Ne sc. ad profanos quidquam emanaret. Excussit tamen adyta superstitionis sagacitas Christianorum, qui, qualia hæc secreta fuerint, verbis minimè ambiguis exposuerunt, Tertullianus lib. adversus Valentinianos, nihil aliud præter membrum virile fuisse tradit, quod tam anxiè tegeretur, & ad quod videndum, nemo, nisi interpositis tot ceremoniarum observationibus admitteretur. *Sequitur jam*, inquit, *silentii officium; attentè custoditur, quod tardè invenitur. Cæterùm tota in adytis divinitas, tot suspiria Epoptarum, totum signaculum linguæ, simulacrum membri virilis revelatur.* Theodoretus verò naturæ muliebris imaginem arcanis Orgiis celari prodidit, idque magis convenit fabulæ, quam Clemens refert, & ex eo Arnobius, quos qui velit consulat. Litabant fœtâ sue. Rationem reddit Phurnutus: Θύουσι δὲ ὗς ἐγκύμονας Δημήτρᾳ, πάνυ οἰκείως τὸ πολύγονον καὶ εὐσύλληπτον, καὶ τελεσφόρον καθιστάντες. Immolatorum autem nefas erat quidquam efferri. Schol. Aristoph. *ad Equites.* Οὐκ ἐξῆν τὰ θυόμενα Δημήτρᾳ καὶ Περσεφόνῃ ἔξω ἀφεῖναι. Postero mysteriorum die, Senatus ex lege Solonis Eleusinem conveniebat Andocydes: Ἡ γὰρ βουλὴ οὐκ καθεδεῖται ἡμέρας κατὰ τὸν Σόλωνος νόμον ὁ κελεύει τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. Forsitan ut cognosceret, an sacra ritè peracta, num in ea commissum foret, nam quædam capitali supplicio sancta fuisse, idem Andocydes in Orat. περὶ μυστηρίων testatur, quod sæpiùs repetit, quia talis culpæ velut affinis apud Senatum accusaretur. Ex Castellano.

Eleusis, ἐν τῷ περὶ Ἀχιλλέως citatur à Laërtio in Thalete.

Eleusis, vel *Eleusin*, hodiè *Lepsina*, teste Sophiano, op. Atticæ maritimum inter Megaram, seu Nyssæam urb. & Pyræeum, portum Atheniensem. Statius Theb. 7.

Et non assuetis pernox ululavit Eleusis
Mensibus. ———

Idem lib. 12.

Noctivagamque gregem, quamvis sibi luget, Eleusis
Elevis & arcanos lugentibus extulit ignes.

Eleusis, Bœotiæ civitas, quam terræ motu emersam refert Am. Marcellinus lib. 7. Verum falli videtur: neque enim *Eleusis* referri debet inter eas urbes quæ terræ motu emerserunt, sed potiùs inter illas quæ pessum abierunt, ut auctor est Strab. lib. 9. Plin lib. 2 & Pausan. in Bœoticis. Vide suprà in *Eleusinia.* Long. 50. 00. Lat. 38. 55.

Eleusinus, nomen viri, quem Ceres docuit omnem agriculturam, à quo *Eleusis* civitas cognominata est. Item *Eleusinus*, Cyzici Episcopus, qui a fide Catholicâ ad Macedoniam hæresin desciverat: qui tamen postquam resipuisset, & Episcopatu seipsum abdicasset, reliquo vitæ cursu solitarius vixit. Niceph. 11. 5.

Eleuthera, urbs Cretæ mediter. proxima Gortynæ.

Eleutheropolis, urbs Palæstinæ, 8. mill. ab Hebrone in occ. uti & 20. ab Hierosolymis, Gazam versus. Long. 66. 30. Lat. 31 00.

Eleutherus, flu. Syriæ. Oritur ex Libano, & post longum cursum in mare Phœnicium se exonerat ad Balaneas, 50. m. p. ab Orthesia in Bor. & 25. à Laodicea in aust.

Eleutherus, Bajaria Cluverio, flu. Siciliæ, in mare Tyrrhenum fluens, 8. mill à Panormo in ort.

Eleuthra, pag. Bœotiæ, apud Plateas urb. leg. *Eleuthera.*

Elgis, seu *Elgia*, vulgò *Elgin*, urbs parva Scotiæ Sept. versus oram maris Germ. 3. mill. à litore ad flu. Loxiam, 6. mill. ab ostio Speæ flu. in occ. uti 35. à Taxalo prom. & 42. à Beruvio prom. in aust. Long. 16. 58. Lat. 58. 58.

Elgova, vel *Silgova*, pop. Scotiæ merid. ubi nunc prov. Niddesdalia, Eskia, & Anandia, versùs Angliæ confin. Vide *Selgova*:

Elia, *Elye*, urbs Episc. Angl. sub Arch. Cant. in Cantabrigiæ Com. & in ins. cogn. ad Usam flu. Vide *Elye*.

Elias, propheta sanctissimus, & celebratissimus 3. Reg. 17. Lat. *Deus* aut *fortis dominus.* De Adventu Eliæ Huetius ad Origenem pag. 53. Vide Medum lib. 1. Dissert. 25. Quædam etiam habet Polus Syn. Crit. ad Mat 17. 11. Vide quoque sis Lanceloti Wintoniensis Episc. responsum ad Card. Bellarmini Apologiæ cap. 11. cujus Lemma, *De Enoch & Elia.*

Elias Monachus, non procul ab Antinoo civitate degebat in eremo, agens annum ætatis circiter centesimum decimum, ad quam ætatem jejunando, & viriliter conversando pervenit Sozomen. 8. 1.

Eliberis, urb. Turdulorum in Hisp. Bæt. ad Singilim flu. quæ ab al. *Illiberis* dicitur, nunc vic. *Elvire* dictus in regno Granatensi, quæ crevit ex ejus ruinis. Ibi *Consilium Eliberitanum*, an. 305.

Elicius, Jovis cognomentum, qui in Aventino colebatur, ab *eliciendis*, h. e. evocandis fulminibus impositum. Ovid. Fast. 3.

Elicium cœlo te Jupiter: unde minores
Nunc quoque te celebrant Eliciumque vocant.

Solennibus enim quibusdam verbis pronunciatis Jovem ad

cœlo ad sua sacrificia educi posse posse putabant veteres, de quâ re Cœl. Rhod. 16. 14. ex Pisone vetustissimo auctore, & Arnobius in quinto & secundo Historiarum Antiatis libro. Plut. autem in Numa *Elicium* Jovem videtur à Græcâ voce ἱλεῶ, i. e. propitio deducere. Legimus & apud Hesychium in Cypro Ἐλλήνιον Jovem cultum. Sed hoc non est hujus loci.

Eliocrata, quæ est *Ilorcis*, nunc *Lorca*, urbs Hisp. Tar. ad flu. Gudalentinum, in confin. regni Granatens. 10. leuc. ab ora maris Mediter. in Bor. & 10. à Basti in ort. Long 19.15. Lat. 38 2.

Elipa, urbs Hisp. Bæt. episc. sub Arch. Hispalensi. Vide *Elepla*.

Elis, reg. Peloponnesi, quæ nunc *Belvedere* dicitur ab urb. primaria cogn. sed latiùs patet; continet enim Elidem & Messeniam; subestque tota Dominio Turcarum. *Elis* autem urbs sita est ad Peneum flu. *Calloscopium* Græcis, 15. mill. ab ora maris Jonii in ort. & 24. a Dyme, seu Clarentia in aust. Hæc regio equis abundans fuit. Prop. 1. 8.

Et quas Elis opes ante pararat equis.

Idem 3. 7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga.

Virg. Geor. 1

——— *Eliadum palmas Epirus equarum.*

Tibullus:

Qui prior Eleo est carcere missus equus.

Ovid. in Epist. Leandri:

Ut celer Eleo carcere missus equus.

Unde à Theocrito in Dioscuris dicitur Ἱππήλατος Ἆλις.

Elisa: filius Javan. Gen. 10. Chaldæis est אלים *Hellas*. Josepho *Æoles*, Villalpando *Elysii campi* in Fortunatis insulis, Arabi Interpreti *Almesisa*, i. e. *Mopsuestia* in Ciliciâ Bocharto Peloponnesus, quem consule, Phaleg. 3. 4.

Elixus flu. Ceæ ins. apud Caressum fluens.

Elizeus, propheta Eliæ discipulus, filii Saphat 1. Reg. 19 *Dei salus*, vel *Deus salvans* Jos. lib. 9 Ἀνὴρ ἐπὶ δικαιοσύνῃ διαβόητος, καὶ φανερῶς σπουδασθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. θαυμαστὰ γὰρ καὶ παράδοξα διὰ τῆς προφητείας ἐπεδείξατο ἔργα καὶ μνήμης λαμπρᾶς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀξιωθέντα. Ἔτυχε δὲ καὶ ταφῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ οἵας εἰκὸς ἦν τὸν οὕτω θεοφιλῆ μεταλαβεῖν.

Ellopia, loc. Eubœæ ins. ad Telethnum mont. ubi *Ellopia* aquæ calidæ Plin. & Solino; nunc pag. *Ellopia* etiamnum in tabulis Chorographicis in orâ ad ort. apud Cerinthum.

Ellus, flu. Asiæ min. Vide *Hyllus*.

Ellus, seu potiùs *Hellus*, flu. Germ. vulgò *Ill*. Oritur in Suntgovia propè Ferretam op. dein per Alsatiam labitur ubi Mulhusiam rigat, Ensisheimum, Colmariam, & posteà etiam Argentinam, & paulò infrà in Rhenum se exonerat.

Elna, fluviolus, Gall. Belg. vulgò *Lianne*. Oritur in confin. Artesiæ, & juxta Bononiam in mare Britannicum se exonerat.

Elno S. Amand op. Flandriæ ad flu. Scarpam, in confin. Hannoniæ, sub dom. Regis Franciæ.

Elone op. Macedon. in Perrhœbiâ reg. & Thessaliæ confin. ad M. Olympi radices, & Eurotam flu.

Elongosine, loc. Armeniæ maj. ad ort. Trigidis flu.

Elorona, seu *Ilure*. *Oleren* Cænali, urbs Tarbellorum in Aquitania ad Gabarum flu. in Benearnia prov. ad radices Pyrenæorum, 4. leuc. à Palo in occ. 6. a confin. regni Navarræ, 20. ab Auseiis in Afr & 11 à Tarba in occ. Long. 20. 40. Lat. 43 36.

Elorini, pop. Siciliæ. Cic. 5. Verr. *Eloronensium* civitatem habet Libellus Provinciarum in Novempopulana Provincia Aquitaniæ. *Icaro* Antonino est, & *Oloronensis* civitas Sidonio, & *Olorino* hodiè Scaligero.

Elorum, *Elorus* Vib. Sequ. *Helorus* Silio. flu. Siciliæ per oram ad ort. inter Syracusas, & Pachynum promont. fluens, qui intus *Atellari*, & circa ostium *Abyso*, teste Fazello, nominatur. Item op. ad ostium amnis nunc excisum. Sil. 14.

——— *Vndâ clamosus Helorus.*

Hinc *Helorius* adjectivum. Ovid. Fast. 4.

Hinc Camarinam adiit, Thapsonque & Heloria Tempe.

Virgil. Æn 3.

Exupero præpingue solum stagnantis Helori.

Elpenor, unus ex comitibus Ulyssis, qui a Circe cum aliis sociis in porcum conversus fuit, & deinde pristinæ formę restitutus: delapsus de scalis cervicem fregit Hom. Od. 10. Ovid. Met. 14.

——— *Sors me fidumque Politen*
Eurylochumque simul, nimiique Elpenora vini,
Bisque novem socios Circea ad mœnia misit.

Juv. Sat. 15.

Et cum remigibus grunnisse Elpenora porcis.

Ovid. Trist. 3, 4.

At miser Elpenor tecto delapsus ab alto
Occurrit regi flebilis umbra suo.

Elpis, uxor Boëtii, de quâ hoc extat Epitaphium.

Elpis dicta fui, Siculæ regionis alumna,
Quam procul à patriâ conjugis egit amor.
Quo sine mœsta dies, nox anxia, flebilis hora,
Cumque viro, solum spiritus unus erat.
Lux mea non clausa est tali remanente marito,
Majorisque animæ parte superstes ero.
Porticibusque sacris jam nunc peregrina quiesco,
Judicis æterni testificata thronum.
Neve manus bustum violet, ne forte jugalis
Hæc iterum cupiat jungere membra cinis.

Elpistici, philosophi quidam, qui summum bonum in *Spe* posuisse videntur. Plut. Qu. Conv. *Philosophos fuisse qui Elpistici Græcis sunt appellati, qui vitam potissimum Spe contineri affirmabant: eâque abscissa, & oblectationem quæ ab eâ oritur, vitam non posse tolerari.*

Elsenora, *Elsenor*, urbs Daniæ in Zeelandiâ ins. propè Sundicum fretum, è reg. Scaniæ, & urbs Helsingoburgi.

Elteri, & *Elterium*. op. aliàs Lusitan. in Scalabitano conventu, nunc *Alter*, seu *Arra*, vicitanum Extremaduræ Lusitanicæ ad amnem *Zaras* dict. med. inter Ulyssiponem & Portum alacrem.

Elvia, virgo Romana fulmine interempta, Julius Obsequens ex emendatione Caroli Neapolis: *Pomponius Elvius eques Romanus, à Ludis Romanis cùm in Apuliam reverteretur, in agro Stellati filia ejus equo insidens fulmine icta, exanimata cecidit, vestimento deducto ab inguinibus, exerta linguâ adeò ut ignis ad os emicuerit, responsum*,

responsum, infamiam virginibus & equestri, quia equi ornamenta dispersa erant. Orosius, Lucium Elvium hunc nominat. lib. 6 ubi prodigium istud fusè narratur. Plutarchus in Qu. Romanis: Λέγε) γὸ Ἑλβίαν ἰδεῖν παρθένον ὀχουμένην ἐφ' ἵππου βληθῆναι κεραυνῷ καὶ γυμνὸν μὲν ἀνευρεθῆναι κείμενον τὸν ἵππον, γυμνὴν δὲ αὐτήν, ὡς ἐπίτηδες ἀνηγμένου τοῦ χιτῶνος ἀπὸ τῶν ἀπορρήτων, ὑποδημάτων καὶ δακτυλίων καὶ κεκρυφάλου διερριμμένων χωρὶς ἄλλων ἀλλαχόθι, τὸ δὲ στόματος ἔξω προβεβλημένου τὴν γλῶσσαν.

Elvua, *S. Asaph*, urbs Walliæ Bor. in Com. Flintensi, sic dicta quia ibi *Elvus* flu. in Cluidam se exonerat. Distat 16. mill. a Cestria in occ. & 20. à Bangoria in ort.

Elusa, *Eause*, urbs Gall. Aquitan. in Arminiaco Com. & in confin. Condomens. tractus, ad Gelisam amnem, inter Vasates ad Bor. & Auscios ad Eurum, 5. leuc. à Condomio in occ. Long. 20. 40. Lat. 43 36.

Elyma, seu *Elymaa*, urbs Macedoniæ, Elymiotarum cap. ad Celydnum flu. in Albania reg. meridionali. Long. 44. 50. Lat. 40. 45.

Elyma, urbs Siciliæ, ab Elymo Trojano conditore dicta, à Segesta 12. m. p. in Sept. Panormum versùs. Long. 36. 31. Lat 36. 54.

Elymais: regio Persidis ad occ. in Susianæ reg. confin. inter sin. Persicum ad merid. & Mediam ad Bor.

Elymi Pœnorum socii de quibus Thucydides: Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῶν Ἐλύμων. Hinc in Pausaniæ *Phocicis*, qui Pachynum pro Lilybæo jam semel usurpavit, Antiochus Syracusanus inter cætera de Cnidiis refert ὡς ἐπὶ Παχύνῳ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σικελίᾳ κτίσαντες πόλιν αὐτοὶ μὲν ἐκπίπτουσιν ὑπὸ Ἐλύμων καὶ Φοινίκων πιεσθέντες. Hos Elymos plerique volunt Trojanæ fuisse originis, & patrem habuisse Elymum Ægesti, vel Acestæ socium, de quo Poëta passim. Thucyd. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιούς, πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες, ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν. Dionysius Halicarn. de Æneâ & sociis: Κατάγονται τὸ τέλος εἰς Σικελίαν Δ ἱππεων ἔνθα συντυγχάνουσι τοῖς σὺν Ἐλύμῳ καὶ Αἰγέστῳ προεξελθοῦσιν ἐκ τῆς Τροίας, οἱ ὀνομάτων περὶ τιμιὸν λεγόμενοι Κορμισόν Addit aliquanto post ab *Elymo* dictos *Elymos*, potius quàm Ægestos ab Ægesto, quia propter regium genus Elymi major erat dignatio. Silius lib. 14.

> *Miscuerunt Phrygiam prolem Trojanus Acestes,*
> *Trojanusque Elymus.* ———

De Elymo Trojano, quem Anchisæ nonnulli volunt nothum fuisse filium, plura vide apud Strabonem, Servium Isacium & alios. Tamen Elymos in Siciliâ Scylax à Trojanis distinguit. Et apud Dionys. Halicarn. eosdem Illymos Hellanicus ex Italiâ deducit tertiâ ætate ante Trojanum bellum. Et Stephanus in Ἀκανὴ Elymi cujusdam regis Tyrrhenorum meminit, cujus fil. Æneam urb. in Macedonia condidit. Summo denique poetæ Elymus, licèt Trojani Acestæ comes & socius, Siculus tamen non Trojanus est.

> *Tum duo Trinacrii juvenes Elymus, Panopesque*
> *Assueti sylvis, comites senioris Acesta.*

Elymos itaque putamus Sicanorum fuisse partem, quæ cum Pœnis iniit fœdus. Et Elymorum nomen sumptum ex Phœnicio עלים [illegible] *alim* vel *elim* ἀρχαϊκῶς, quâ vel excelsa loca vel ii homines significentur qui in excelsis locis degunt. Ea enim est verbi vis. Et Elymi nullas urbes alibi habuerunt quàm in montibus, v. g. Erycem, Ægestam & Entellam. Bochartus.

Elys, seu *Elie* & *Elia*, vulgò *Ely*, urbs Angliæ ad Usam flu. in Com. Cantabrigiensi, insulæ cogn. caput, 14 mill. ab Huntingdonia in ort. & 10 à Cantabrigia in Bor. Ibi aliàs *Girvii* populi. Vide Camdenum. Long. 21 00. Lat. 52. 45.

Elysii, qui & *Lugii Elysii*, pop. Germ. versùs Sarmaticos mont. ubi nunc pars australis parvæ Poloniæ, versùs Vistulæ fontes. Eorum cap. *Carrodunum*, nunc *Cracovia*, Poloniæ primaria.

Elysium, locus ubi piorum animæ habitant, ἀπὸ τ λύσεως *a solutione*. Nam animæ post solutionem vinculi corporei deveniunt ad Elysios campos. Quos fabulam esse Phœniciam patet ex ipso nomine, quod ex Phœnicum linguâ desumptum. Ebraicè enim עלץ עלז *alaz alats*, & עלס *alas* est *latari*, & *exultare*. Et עליז *aliz*, *latus*, & עליזות *alizuth*, *exultatio*. Inde *Elysium* ἀρχαϊκῶς A & E permutatis, ut *Enakim* pro *Anakim*, &c. Itaque *campus Elysius* est lætitiæ locus, & voluptatis quod divinasse dixeris vatem eximium, qui Elysios campos *lata arva*, & *locos latos* interpretatur. Æn. 6.

> ——— *Exinde per amplum*
> *Mittimur Elysium, & pauci lata arva tenemus.*

Item, *Devenere locos latos, & amœna vireta*
> *Fortunatorum nemorum, sedesque beatas.*

Vide Doctissimum D. Jacobum Windet de vitæ functorum statu. Sect. 7. Fuêre etiam *Elysii campi* in Bœotiâ. Virgil. Georg. 1.

> *Quamvis Elysios miretur Gracia campos.*

Eos autem ita describit Tibullus 1. 4.

> *Sed me* ———
> *Ipsa Venus campos ducet in Elysios.*
> *Hic chorea, cantusque vigent, passimque vagantes*
> *Dulce sonant tenui gutture carmen aves.*
> *Fert casiam non culta seges, totosque per agros*
> *Floret odoratis terra benigna rosis.*

Cui succinit Prop. 4. 7.

> *Mulcet ubi Elysias aura beata rosas.*

Sed hi & reliqui quicquid habent ex Homero habuêre. Sic enim ille Odys. 4. Ἠλύσιον πεδίον describit.

> Οὐ νιφετός, οὔτ' ἂρ χειμὼν πολύς, οὔτε ποτ' ὄμβρος·
> Ἀλλ' αἰεὶ ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
> Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Vide Plut. in Sertorio, & in Consolatione ad Apollonium ex Pindaro, ubi rosarum, & florum mentio. Hesychius: Ἠλύσιον Μακάρων τόπος. Εἴρηται δὲ ἐν ἴσῳ τὸ ἐν ᾧ λύσιον, ἤγουν διαλύονται ἀπὸ τῶν σωμάτων αἱ ψυχαὶ καὶ οἱ μὲν φασὶ περὶ Αἰγυπτίων εἶναι, οἱ δὲ περὶ Λίβυσιν, &c. Silius ita. lib 13.

> *Tum seducta loco & laxata lucida nocte*
> *Claustra nitent, qua secreti per limitis umbra*
> *Elysios ducunt campos, hic turba piorum,*
> *Nec Stygio in regno, cœli nec posita sub axe;*
> *Verum ultra Oceanum sacro certamine fonti*
> *Lethaos potat latices oblivia mentum.*

Emath, i. e. *ira*, vel *indignatio*, aut *calor*, sive *murus*, aut *uter*, sive *lagena*, urbs Syriæ Damasci. Jer. 49. ubi hostes Israelis teman erunt; Jud. 3. Hæc Eusebio *Epiphania*, aliis *Antiochia* dicitur. Civitas est munitissima tribûs Nephthali, Jos 13

Emathia, Europæ nobilis regio, Thraciæ finitima, postea *Macedonia* dicta: nomen habet (ut quidam existimant) ab *Emathione* rege, fratre Memnonis, Titani & Auroræ filii. Plin.4. 11. Poëtæ aliquando Emathiam usurpant pro Thessaliâ, suo quodam jure vicinorum locorum appellationes confundentes. Virg. Georg. 1.

Nec fuit indignum superis bis sanguine nostro
Emathiam & latos Æmi pinguescere campos.

Lucan. lib. 1.

Bella per Emathios plusquam civilia campos.

Pharsalicos campos intelligit qui sunt in Thessalia.

Embda, Embden, urbs & emporium Germ. infer. ad flu. Amisiæ ost. Frisiæ occident. cap. in dition. Batavorum, 6. mill. à Groninga in ort. & 15. à Brema in occ. Long. 28. 24. Lat. 53. 35.

Emelia, Emelie, urbs Hiberniæ in Com. Tiperariensi, ad amnem *Broadvvater*, 15. mill. à Casslilia in occ.

Emerita, vulgò *Merida*, urbs Lusitan. olim ampla. Archiep. & conventus Juridicus multarum urb. ad Anam flu. in Extremadura; cujus nihil hodiè superest præter ruinas & magna antiquitatis vestigia. Long. 13. 31. Lat. 39. 38.

Emisa, seu *Emessa*, vulgò *Hems*, urbs Syriæ ad Orontem flu. inter Laodiceam ad aust. & Arethusam ad Bor. 45. mill. à Damasco in Bor. tot. ab Apamea in aust. 80. ab Antiochia, & 60. à Palmyra in occ. Long. 69. 40. Lat. 34. 00.

Emmaus, Judææ urbs. Ptol. quæ alio nomine *Nicopolis*, ubi cognitus est à discipulis suis Christus in fractione panis. Luc. 24. Josephus de B. Jud. 7. 26 *Χωρίον ἔδωκεν εἰς κατοίκησιν, ὃ καλεῖται μὲν Ἀμμαοῦς, ἀπέχει δὲ τῶν Ἱεροσολύμων σταδίους ἑξήκοντα.* Item locus propè Tiberiadem, in quo sunt thermæ. Joseph. Ant. 18. 3. ubi de Tiberiade propè lacum Genesareth ab Herode condita: *θερμὰ δ' ἐστὶν οὐκ ἄποθεν ἐν κώμῃ. Ἀμμαοῦς ὄνομα αὐτῇ. Ammaus*, i. e. אמאוס nomen ex חמי deflexum, quod *aquas calidas* sonat. Jos. de B. Jud. 4. 1. *Μεθερμηνευόμενον δὲ Ἀμμαοῦς, θερμὰ λέγοιτ' ἄν, ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ πηγὴ θερμῶν ὑδάτων πρὸς ἄκεσιν ἐπιτήδειος.* Long. 65. 45. Lat. 31. 44.

Emmericum, vel *Embrica*, urbs Germ. in Duc. Clivensi, vulgò *Emmerich*. ad Rhenum, 1 leuc. à Schenckia arce in ort. & paulò ampliùs à Clivia. Long. 27. 35. Lat. 51. 50.

Emodus, Hemodus Ptolemæo; *Emodi* pl. num. Plinio. mons ingens Asiæ, Tauri pars Indiam à Scythiâ disterminans. *Moghali* Castaldo, *Jethra* Judæis, & *Beresseth* Mengreliis, teste Theveto.

Emonia, Scotiæ orientalis insf. Mercator. *Maid*, teste Ortelio.

Empanda, Paganorum Dea, quæ rebus patentibus præerat. Varro apud Nonium. *Hanc Deam Ælius putat esse Cererem: sed quod in Asylum qui confugerent, panis daretur, esse nomen fictum à pane dando pandere, hoc est aperire.*

Empedocles, Philosophus & Poëta Agrigentinus, qui de rerum naturâ versibus scripsit, ut apud Romanos Lucretius, qui de eo lib. 1.

Quorum Agrigentinus cum primis Empedocles est.

Hic, teste Hieronymo, omne quod vivit & movetur non putavit edendum, sicut & Pythagoras; & ex lite ac amicitiâ inter se dissentientibus cuncta constare dixit. Animam non in capite, nec in pectore, sed in sanguine disseminatam esse; ac illis partibus homines magis sentire, quibus plus mentis inest, asseruit. Creditus est ab Aristotele Rhetoricam, Dominam rerum, primum novisse. quod etiam aliis ab aliis adscribitur, ut Parmenidi, Cadmo Milesio, Pherecydi Syro, & Hecatæo, qui primi solutâ oratione usi sunt. Lucretius lib. 1. mirificè eum extollit. ubi de eo & Siciliâ patriâ ejus. sic canit.

Nil tamen hoc habuisse viro præclarius in se,
Nec sanctum magis & mirum, carumque videtur.
Carmina quinetiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclara reperta
Ut vix humanâ videatur stirpe creatus.

Doctum virum vocat Cicero in Lælio. Vide Voss. H. Gr. p. 458. & P. Gr. p. 33. Ferunt hunc, cùm lacum Ætnæ montis investigare contenderet, decidisse in foveam igneam, & incendio consumptum. Vel, ut alii, noctu à sociis clam discedentem in ardentem caminum montis Ætnæ se demisisse, ut pro Deo haberetur; Sed ferreas ejus crepidas ex camino per flammam rejectas rem patefecisse. Horatius ad Pisones.

——— *Deus immortalis haberi*
Dum putat Empedocles ardentem frigidus Ætnam
Insiluit. Ubi alii *fervidus.*

Claud.

Alter in Ætnaas, casurus sponte favillas
Dispergit, revocatque Deum.

S. Gregorius Nazianzenus:

Ἐμπεδοκλῆς τε μὲν αὐτὸν ἑὸν θεὸν φημίξαντα,
Καὶ βροτὸν Αἰτναίοισιν πυρὸς κρητῆρσιν ἔδειξαν,
Σάνδαλ' ἀποπτύοντες ἐλαφρίζοντος θεοῖο
Χάλκεα, καί τε βροτοῖσιν ἐπάγγελα πᾶσιν ἔθηκαν
Κυδίστου ἐπίκουρον δὲ ὀλέθρου ἀπομόργνυ.

Emplocia, festa apud Athenienses, in quibus mulieres plexis capillis procedere solebant. Hesychius. Vide Meurs. Græc. Fer. pag. 108.

Empodus, historicus, ut videtur, Athen. lib. 9. Ubi Casaubonus malit *Posidonius*.

Emporia, al. *Tibula*, vulgò *Castel Aragonese*, urbs Sardiniæ, & prima ab Aragoniis occupata propè ost. Termi flu. 10. mill. ab ora proximiori Corsicæ insf. in aust. 18. à Sassari in Bor. & 34. ab Algaria in Bor. Long. 31. 15. Lat. 39. 25.

Emporiæ, Ampurias, urbs al. Indigetanorum, nunc op. Cataloniæ, in ora litor. maris Mediter. 3. leuc. à Rhoda in aust. 6. à Gerunda in ort. & 20. à Barcinone in Cæs. Long. 25. 00. Lat. 43. 00.

Emporicus sinus, *Golfo di Sala*, urbs & Emporium Africæ in regno Fezzano.

Empirium, seu *Empolia* aliis. *Empoli* op. agri Florentini, ad Arnum flu. 20. mill. à Florentiâ in occ. & 30. à Pisis in ort. sub Dominio M. Ducis Etruriæ. Long. 33. 48. Lat. 42. 55.

Emporium, *Ponte Nura*, pag. Æmiliæ apud Placentiam, ad 5. m. p. Parmam versùs in ort. distans.

Empulum, op. Piceni, apud oram, à Firmo urbe 6. m. p. in occ. Lauretum versùs vulgò *S. Lupedio*, vel *S. Elpedio*. Sed Franc. Pamphilo est castrum ejusdem oræ, *Clavello* dictum.

Empusa, genus larvæ ac terriculamenti, Hecatæ dicatum. Hesych. *Ἔμπουσα, φάσμα δαιμονιῶδες ὑπὸ Ἑκάτης ἐπιπεμπόμενον, καὶ ὡς τινές, ἑνὶ ποδὶ χαλκῷ.* Ἀγαπ-

Ἀριστοφάνης δὲ τὴν Ἐμπύλην ἔφη Ἔμπουσαν. Eust. in Odyss. λ. Οἵτινες μὲν ὀνόκωλον λέγουσι, οἱ δὲ ὀνόσκελον. Dionys. vers. 724.

Φῶτι δὲ κρύψασθαι, ἵνα ἐκγόνοισι Ἴαπετο
Ἐχθρὸν Ἐμπύλην καὶ ἄλλοις εἰδώλοισι.

Empylus, Rhetor, M Bruto familiaris, & contubernalis, libellum de Cæsaris nece reliquit. Plut. in Bruto.

Enarginum, seu *Urgonium*, vulgò *Orgon*, op. Gall. in Provincia, 2. leuc. à Cabillione in ort. uti 7. ab Arelate.

Encania, festa erant dedicationis apud Græcos, de quibus Lil. Gyraldus lib. 17. Hist. Deorum.

Enceladus, Titanis ac Terræ filius, Gigantum omnium, qui adversus Jovem conjuraverunt, longè maximus; quem Jupiter fulmine ictum Ætnæ monti supposuit. Virg. Æn. 3

Fama est Enceladi semiustum fulmine corpus
Urgeri mole hâc, ingentemque insuper Ætnam
Impositam ruptis flammam expirare caminis.

Quintus Smyrnæus lib. 5.

Οἷος ὑπὸ πτερύγεσσι Διὸς στονόεντι κεραυνῷ
Ἐγκέλαδος δέδμητο κατ' ἀκαμάτοιο θαλάσσης
Τειμακρίης ὑπένερθεν, ὅλη δ' ὑποτύφεται νῆσος.

Idem lib. 4.

Ἔστι πυρὸς μεγάλοιο κατ' Ἐγκελάδοιο δαΐφρων
Παλλὰς ἀπεφθιμένου Σικελὴν ἐπικάββαλε νῆσον,
Ἥ γ' ἔτι καίεται αἰὲν ὑπ' ἀκαμάτοιο γίγαντος
Αἰθαλέην πνείοντος ἔσω χθονός.

Oppianus Κυν. δ.

Καὶ πικρότατον ἔρος, ἵνα ποτε σκίπτος Ἐγκελάδοιο
Πυρσοῖς αἰθαλόεσσιν ἐρευγομένοιο κεραυνοῦ,
Σικελίης Αἴτνης ἀνεκάχλασεν ἄσπετον πῦρ.

Corn. Severus in Ætna.

Gurgite Trinacrio morientem Jupiter Ætnâ
Obruit Enceladum. vasti qui pondere montis
Æstuat & patulis expirat faucibus ignes.

Stat. lib. 3. Theb.

——— *Aut ubi tentat*
Enceladus mutare latus, procul igneus antris
Mons tonat. ———

Claudianus de Raptu.

In medio scopulis se porrigit Ætna perustis,
Enceladi bustum, qui saucia membra revinctus
Spirat inexhaustum flagranti pectore sulphur.
Et quoties detrectat onus cervice rebelli
In dextrum, lævumque latus, tunc insula fundo
Vellitur, & dubiæ nutant cum mœnibus urbes.

Enchelea, pop. Illyrici, quorum op. & reg. *Enchelianam* vocat Pinetus. Ibi Cadmus & uxor ejus in serpentes versi dicuntur. Lucan. lib 3.

——— *Nomine prisco*
Enchelea versi testantes funera Cadmi.

Encratita. Hæretici à Saturnino, & Marcione orti, vituperarunt conjugium & præceperunt suis continentiam ab uxoribus, & esu carnium, unde etiam nomen habent. Iren. 1. 30 Euseb. 4. 28.

Enderum, *Endero*, op. Dalmatiæ ad Scardum M. 50. mill. à Lisso in Bor.

Endideium, seu *Endida*, quibusdam est Nevvmark, ad Athesim flu. in Com. Tirolensi. Al. autem est *Bolzano*, urb. Com. Tirolens. ad flu. Eisocum, med. inter Tridentum, & Brixionem.

Endymion, pastor quidam, Athli filius, quem Jupiter in cœlum assumptum, cùm Junonem amaret, atque etiam cum Nube pro Junone concumberet, iratus sursum dejecit, & perpetuo somno damnavit; unde proverb. *Endymionis somnum dormire*. Cic. 1. Tuscul. *Endymion verò, si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmo obdormivit, qui mons est Cariæ, nondum opinor experrectus. Num igitur eum curare censes, cùm Luna laboraret, à quâ consopitus putatur, ut eum dormientem osculetur?* Idem ferè habes apud Lucianum in Dialogo Veneris, & Lunæ. Et Theocritus Idyllio 3. felicem existimare videtur Endymionem, quòd semper dormiret, nec ullas sentiret molestias.

Ζηλωτὸς μὲν ἐμὶν ὁ τὸν ἄτροπον ὕπνον ἰαύων
Ἐνδυμίων ———

Hujus postea amore capta Luna eum in Latmi Cariæ montis specu occultavit, atque ibidem cum eo conversata est. Hic primus Lunæ cursum invenit, & Astronomiæ studiosus eleganter à Poëtis fingitur Lunæ amasius. Juvenalis pro pulchro posuit. Sat. 10.

Sed tuus Endymion dilecta fiet adulter
Matronæ ——— ———

Ovid. Trist. 2.

In Venerem Anchises, in Lunam Latmius heros.

Val. Flac. lib. 8.

Latmius æstivâ residens venator in umbrâ

Martialis:

Quid tibi dormitor proderit Endymion?

Propertius 2. 15.

Ipse Paris nudâ fertur periisse Lacænâ,
Cum Menelaeo surgeret è thalamo.
Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem
Dicitur & nuda concubuisse Dea.

Ovid. 3. de Art. Am.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudori.

Idem in Ep. Leandri.

Non sinit Endymion te pectoris esse severi,
Fac subeant animo Latmia saxa tuo.

Catullus in de Comâ Berenices:

Ut Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
Sævus amor gyro devocet aerio.

Engolisma, seu *Inculisma*, urbs Aquitaniæ, vulgò *Angoulesme*, (à quâ reg. adjacens dicitur Engolismensis prov. propè Carentonium flu inter Marchiam Lemovicens. ad ort. & Santoniam ad occ.) ubi aliàs Agesinates, 12. leuc. à Mediolano in ort. & 16. à Lemovico in occ.

Engonasis, signum cœleste, quod Latinè *Ingeniculus* dicitur, & est Hercules, qui dextro genu nixus, sinistro pede capitis Draconis dextram partem opprimere nititur. Cic. 2. de Nat. Deorum.

——— *Id caput autem*
Attingens defessa velut mœrentis imago.

Quam quidam Græci.

Engonasin vocitant, genibus quia nixa feratur.

Engyum, Siciliæ urbs. Steph. Ejus meminit Silius Italicus lib. 14.

——— *Romana petivit*
Fœdera Callipolis, lapidosique Engyon arva.

Bor. & tot. à contin. Poloniæ. Long. 39. 00. Lat. 42. 30.

Ebusus, inf. in mari Balearico, nullum animal noxium gignens. Plin. 3. 5. *Ebusi terra fugat serpentes.* Habet hæc insula op. ejusdem nominis, à Phœnicibus, ut putatur, conditum, aut certè à Pœnis, qui à Phœnicibus originem duxerunt. Sil. lib. 3.

Jamque Ebusus Phœnissa movet, movet Arta-
brus arma.

Statio *Ebosea* dicitur in Saturnalibus.

Et quos percoquit Ebosea caunas.

Dionysio Βοῦσ☉.

Νῆσοι δ' ἑξείης Γυμνήσιαι. ἄγχι δὲ Βοῦσ☉.

Sed legendum ibi ἄγχι δ' Ἔβυσ☉, ut in Festo, Melâ, Plinio, &c. Vide Boch. de Phœn. col. pag. 705. Livio *Pityusa* dicitur. Plin. 3. 5. *Insula per hæc maria prima omnium Pityusa à Græcis dicta à frutice pineo.*

Ecbatana, plur. num metropolis Mediæ, vel ut quidam existimant regia quædam magna à Dejoce rege Medorum. Strabo lib. 11. Cæterùm *Ecbatana* Polybio lib. 10 videntur πλούτῳ καὶ τῇ τῶν κατασκευῶν πολυτελείᾳ μέγα τι διενηνοχέναι τῶν ἄλλων πόλεων, *urbes omnes alias opibus & operum magnificentiâ longo superasse intervallo.* Diod. lib. 17 ambitum constare dicit stadiis 250 & ibidem habere θησαυροὺς πολλῶν χρημάτων. Ecbatanis scilicet fuit θησαυροφυλάκιον, ut author est Isidorus Characenus. Sed sepulchra regum, ad templum Anaitidis, eandem urbem non parùm nobilitarunt. Muri ejus describuntur Judith. cap. 1. Tamen si Polybio credimus, urbs ipsa erat ἀτείχιστ☉, *sine mœnibus.* Sed arcem habuit manufactam θαυμασίως πρὸς ὀχυρότητα κατεσκευασμένην, Herodoto teste, *ad firmitatem ad miraculum usque munitam.* Illam scilicet ambibant muri 7. sic constituti, ut extimus esset humillimus, & supra illum secundus, & supra secundum tertius totis pinnis promineret, atque ita gradatim reliqui usque ad septimum: Adjuvante ipso loci situ, ut qui collis esset sensim assurgens: Horum murorum amplissimus, teste Herodoto, æquabat Athenarum ambitum, quem Thucydides definit 178. Dio Chrys. stadiis 200, Aristides diei itinere; Dion. Halic. cum Româ confert amplitudine, & Plut. cum Syracusis, quarum mœnia stadiis 180. patuisse testatur Strabo. Pinnæ murorum, quas descripsimus gradatim prominentes coloribus distinguebantur. In extimo scilicet pinnarum color erat albus, in secundo niger, in tertio purpureus, in quarto cæsius, in quinto sandaracinus, qui rubor est intensissimus. Sandaracha enim illa maximè probatur, quæ est κατακορὴς πυῤῥὰ καὶ κινναβαρίζουσα τὴν χρόαν, *rubra ad satietatem, & colore cinnabaris* Dioscorid. l. lib. 5. Sextus denique argento. & Septimus auro fulgebant. Ab hac colorum varietate putat Bochartus *Ecbatana* dicta, quia Arabibus hodieque אגבתה *agbatha* id ipsum significat. Huc facit quod *Ecbatana* dicebantur ipsa mœnia tot coloribus interstincta. Herodotus ubi de conditore Dejoce, οἰκοδομεῖ τείχεα μεγάλα τε καὶ καρτερὰ ταῦτα τὰ νῦν Ἐκβάτανα κέκληται. Quid quod Steph. ex Herod. pro *Ecbatana* legit *Agbatana*, voce quæ merè est Arabica, quemodo & multi veteres. Idem Steph. Δημήτρι☉ δέ φησιν Ἀγβάτανα διττά, τὰ μὲν τῆς Μηδείας, τὰ δὲ τῆς Συρίας. Scaliger compositam vocem esse asserit ex ignoto אב *ac* vel אג *ag* & Chaldaico ביתן *bithan.* quod *palatium* exponit, cùm *interius* sonet potiùs ut plerique reddunt, Ester. 1. 5. Alii *Ecbatana* volunt à Chaldæis dici אחמתא *acmatha*, pro quo Hieronymus habet *Ecbatanis*, Esdr. 6. 2. Et Græci Ἐκβατάνοις lib. 3. Esdræ. Taceo Fungeri somnium in Etymologico trilingui *Ecbatana* deduci ab עגב *coxit* & בית *domo* & חנן *gratioso.* Ecbatanorum regiæ conditor fertur esse Daniel Propheta. Joseph. Ant. 10. 12. ᾠκοδόμησεν ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδικῆς βᾶριν ἐν περιγραφῇ καὶ κατεσκευάσμενα, καὶ θαυμασίως πεποιημένον, ἣ μέχρι δεῦρο μὲν ἔστι καὶ σώζεται. Tamen ædificii splendor & amplitudo videtur superasse opes privati hominis. Nec virum sanctum credibile est in tam insanæ molis structuram pecunias suas temerè profudisse. Addo Danielem Susis non Ecbatanis fuisse sepultum, ut ex Benjamine constat. Interim hanc de Daniele famam non esse planè futilem suadet, quod ad suam usque ætatem in more fuisse scribit Josephus, ut regiæ illius custodia Judæo sacerdoti concrederetur. Ταύτην πιστευόμεν☉ Ἰουδαῖ☉ ἐστὶν ἱερεύς, καὶ τοῦτο γίνεται μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. Itaque Darium Medum, cui idem opus alii tribuunt, in operis œconomiâ, & architecturâ crediderim Danielis operâ & consilio usum. Quo munere cùm vir magnus egregiè functus esset, Regem in gratitudinis monimentum hoc sanxisse, ut Judæorum fidei regia deinceps committeretur. Alii *Ecbatana* recentiora faciũt. Nam juxta Pliniũ *Ecbatana caput Mediæ, Seleucus condidit*, lib. 6. cap. 14. Vicissim alii vetustiora. Sic in libro Judith Arphaxad Medorum rex Nabuchodonozori æqualis Ecbatana cõdidisse narratur. In Chronico Eusebii: Δηιόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς ἔκτισεν Ἐκβάτανα τὴν μεγάλην καὶ ἀσφαλῆ, quod habetur ex Herodoto. Quin si Diodoro credimus, qui Ctesiam se sequi profitetur, Ecbatana jam extabant ævo Semiramidis, quam Oronte monte perfosso, stadiis 12. ab urbe dissito, aquas ex magno lacu eò derivasse tradit. Superest de situ dicamus. Plin. 6. 26. Ecbatana opidum translatum fuisse ait à Dario rege ad montes. Alii tamen in planis locant. Ammianus *sub Jasonio monte* in terris Syromedorum. Polybius: ὑπὸ τὴν παρωρείαν τὴν παρὰ τὸν Ὄρον, *sub montanâ regione quæ est ad Orum.* Pro Oro Orontem ibi habet Ptolemæus. Et Diodorus ex Ctesiâ, postquam descripsit Ἐκβάτανα πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, subjungit aliquanto post. Τῶν γὰρ Ἐκβατάνων ἀπέχον σταδίους δώδεκα ἐστὶν ὄρ☉, ὃ καλεῖται μὲν Ὀρόντης. Hæc sunt apud Strabonem τὰ ὑπερκείμενα τῶν Ἐκβατάνων ὄρη. Itaque Ecbatana erant in plano ferè ad radices montium, non in ipsis montibus.

Ecebolius, sophista Constantinopolitanus, propter frequentem apostasiam à fide Orthodoxâ infamis. Eccl. Hist.

Echedorus, Macedoniæ flu. propè Thessalonicam in mare Ægæum influens. Ptol. Hujus aqua non suffecit Xerxis exercitui, Herodoto teste. cui *Chidorus* dicitur. *Calico* Sophiano, *Granea* Nigro, *Vetatasor* Castaldo.

Echemenes. historicus in Creticis adducitur ab Athenæo, lib. 13. Fortè id nomen restituendum Fulgentio 1. Mythologorũm, ubi *Euxemenes* in primo Θεολεγουμένων testis adhibetur. Vossius.

Echetla, Siciliæ urbs olim munitissima circà fontes Acharis flu. quæ primi belli Punici tempore sita erat in confinio Syracusanorum & Carthaginiensium, hodiè *Ochula*, vel *Aquila* vocatur. De eâ præter Stephanum vide Polyb. lib. 1. *Echetla* autem literis trajectis factum

ctum

ctum videtur ex אתחילא *Etchela*, quasi *munitam* dixeris. Diodorus de Agrigentinorum duce Xenodocho: Τὸν δ᾽ Ἐχέτλαν χωρίον ὀχυρὸν ἀπολιπόντας, Bochartus. Vide & Cluver. Sicil. Ant. lib. 2. cap. 10.

Echetus, tyrannus immitissimus. Hom. Odyss. σ. v. 84.

——— Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα πάντων.

Vide Erasm. Adag. *Echeti imperium*. Hesychius: Ἔχετος ὄνομα βασιλέως τυράννου, ἦν δὲ βασιλεὺς Ἠπειρωτῶν. Ἀυχήνορος καὶ Φλογέας παῖς. τοὺς τὴν θυγατέρα ἐφθαρκότας ἐτύφλωσε ... καὶ τὰ αἰδοῖα ... Μέμνηται καὶ Ἀπολλώνιος τῆς ἱστορίας.

Echidna, Scytharum regina, ex quâ Hercules tres suscepit liberos uno partu editos, quos cum esset enixa, ex Hercule quæsivit, quid de iis fieri vellet? Qui respondens ait, Cum primum in id ætatis, quâ arma ferre possent, pervenissent, is, qui arcum, quem ei reliquisset, tendere possit, in regnum Scythiæ post eam succederet. Quorum liberorum unus nomine Scytha solus arcum intendere potuit, qui regnum hâc sorte consecutus Scythiæ nomen dedit. Herod. lib. 4.

Echinades; exiguæ insulæ Acarnaniæ adjacentes ex adverso ostii Acheloi flu. natæ ex arena & limo impetu Acheloi convecto. Plin. 2. 85. Stat. 2. Theb.

Turbidus objectas Achelous Echinadas exit.

Lucan. lib. 6.

——— *Et tuus Oeneu*
Pene gener crassis oblimat Echinadas undis.

Senecæ *Echina* dictæ:

Quolibet vento faciles Echinæ.

Ovid. Met. 8. fingit Naiadas Nymphas ab Acheloo & Neptuno in insulas Echinadas fuisse mutatas, quia vi aquarum vel interrumpente, vel aggerente terram insulæ nascantur. Insulæ hæ vulgò *Curzulari* vocantur Sophiano.

Echinus, *ni*, vel *nuntis*, civitas vel insula in mari Ægæo. Cicero in Aratæis:

——— *Excelsis errans in collibus amens.*
Quos tenet Ægæo defixa in gurgite Echinus.

Item Acarnaniæ op. Plin. & Phthiotidis urbs Strabo. Etiam in Pentapoli Africæ regione civitas. Ptol.

Echion, unus eorum quorum opera adjutus Cadmus Thebas ædificavit, unde & Thebani *Echionidæ*, & Thebæ *Echioniæ*. Ovid. Trist. 5. 5.

Victor Echioniæ si vir penetrasset ad arces.

Item cursor nobilis. Idem. Met. 8.

Impiger Eurytion cursuque invictus Echion.

Echo, nympha Cephissi amnis accola, quæ Narcissi amore capta, cùm ab illo sperneretur, doloris impatientia contabuit, & corpore in saxum converso, nihil præter vocem retinuit. Ovid. Met. 3. Allegoricè significat *jactantiam*, hæc spreta mutatur in sonum, h. e. in rem inanem, significat etiam Echo *vocem repercussionem*, inde *resonabilis* Ovidio & *reparabilis* Persio dicitur. Est præcipuè in convallibus & locis concameratis, ubi scinditur resiliens aër, & acceptæ voces numerosiore repercussu multiplicantur, nomenque *Echo* ejusmodi voci à Græcis datum est; ut scribit Plinius, quoniam non est vagandi liberrimus campus, sed objecta resilectitur. Quæ res etiam multas voces multis in locis reciprocas facit, sicut in urbe Cyzico turres septem acceptas voces multiplicant. Et Olympiæ porticus fuit quam *Heptaphonon* appellabant, quoniam septies eadem vox ibi reddebatur. Lucretius:

Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces
Unam cum faceres, ita colles collibus ipsi
Verba repulsantes iterabant verba referre.

Eadem a Latinis dicitur *Imago*. Horatius:

Quem Deum, cujus recinit jocosa
Nomen Imago.

Val. Flac. lib. 3.

Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
Avia; responsant silvæ & vaga certat Imago.

Eden, Orientalis regio Is. 37. Lat. voluptas, vel *deliciæ* Hesychius. ἰδίμ, τρυφή, fortè legendum ἰδέν. Vide sis Poli Synopsin Criticorum in Gen. pag. 19.

Edemburgum. Vide *Alata Castra*.

Edessa. *Edesa* Straboni, olim Antiochia Osrhoenorum, & Callirrhoe à fonte dicta, teste Procopio & postea *Justinopolis*, urbs Archiepiscopalis Syriæ ad lævam Euphratis ripam (ex quo etiam Mesopotamiæ tribuitur) *Rhoas*, & *Rhoasse*, ac etiam *Rhoa* Nigro, *Orfa* P. Gyllio, & plerisque aliis dicta (variè enim nominatur) proxima Samosatis, à quibus 12. m. p. recedit. Antiquissima urbs, utpote a Nembroth, teste Isidoro, condita. Long. 72. 30. Lat. 37. 30.

Edgarus Etheling, regni Anglorum hæres legitimus, cernens res patriæ undique perturbari, ascensâ navi cum Agathâ matre suâ & sororibus Margaretâ & Christinâ, in Hungariam, ubi natus fuerat, reverti conabatur sed ortâ tempestate compulsus est in Scotiam applicare. Hâc occasione factum est ut Margareta regi Malcolmo nupta traderetur, ex quâ nati sunt 6. filii & 2. filiæ quorum tres sc. *Edgarus*, *Alexander*, ac *David* justa generis sui nobilitatem reges fuêre. Hæc ex Mat. Parisiensi. Est autem *Edgar* Saxonicè pro *Edig-ar*, i. e. *felix potestas*. *Eadig* legitur, Mat. 6 in Saxonico Testamento. *Ear*, sive *Ar* est *honor*; unde *Arlic* & *Earlic Honoratus*, atque hinc factum est ut Comites qui cum Danis in Angliam venerunt *Earles* vocarentur. Camdenus.

Edmundus, Angliæ rex, mortuâ matre à Londinensibus Rex salutatur. Pars Canutum regem elegerunt; quem sæpiùs victum victo cumque demum singulari certamine Edmundus prostratum consortem imperii fecit. *Eadmundus* Saxonicè dicitur, i. e. *felix pax*, nam *Ead*, vel *Eadig* est *felix*: *Mund* autem pacem significasse ostendit leguleiorum vocabulum *Mundbreche*, i. e. *pacis violatio*. Sic *Ælmund tota pax*, *Ethelmund nobilis pax*. &c. Quidam verò *Mund* aiunt esse *Mouth*, ut *Pharamund*, *true mouth*. Camdenus.

Edom, sic cognominatus fuit Esau ob coctionem rufæ lentis, cujus edulio primogenituram perdidit Gen. 35. Josephus à collusoribus adolescentulis per ludibrium sic dictum tradit, lib. 2. Ἐκλήθη διὰ τὴν ξανθότητα τῆς ... Ἄδωμος καλεῖ, ... Ἄδωμα γὰρ Ἑβραῖοι τὸ ἐρυθρὸν καλοῦσι.

Edom, regio quæ & *Idumæa*, ab *Edom*, h. e. *Esau*, dicta. Joseph. Ant. 2. Τὴν δὲ χώραν οὕτως προσηγόρευσεν. Ἐδὼμ δ' ἐπὶ ὁ νεώτερος Ἰδουμαίαν ὠνόμασαν. Hæc in Syriâ ad merid. Judææ sita habet Arabiam ad Aust. Phœniciam à Bor. Alias porrò *Gabalene*, & *Amalechitis* vocabatur, teste Jos. Ant. 2. 1. qui tamen 5. 3. duplicem Idumæam ponit, Superiorem & Inferiorem. Superiorem elegit tribus Judæ, quæ in longum quidem extenditur usque ad Hierosolymam, latitudine verò usque ad paludem Sodomæ constituta est. In hâc autem sorte civitates erant Askalon & Gaza. Istam Palæstinam alias dicunt. Inferior Idumæa sorte cessit Simeonis tribui. Hæc circà Ægyptum est, & Arabiæ montem. Hæc ille.

Edon. Servio mons est Thraciæ, aut certè in eâ parte Macedoniæ, quæ Thraciæ proxima est, qui à Plinio 4. 11. appellatur *Edonus*. Virg. Æn. 12.

Ac velut Edoni Boreæ cum spiritus alto
Insonat Ægæo. ———

Statius:

Tristius Edonas hyemes, Hebrumque nivalem. &c.

Hinc *Edonides* dicuntur *Mænades*, sive *Bacchi sacerdotes*, quæ furore divino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant, passis capillis more furentium huc illuc cursitantes. Prop. lib. 1.

Nec minus assiduis Edonis fessa choreis.

Ovid Met. 11.

Protinus in sylvis matres Edonidas omnes
Quæ videre nefas torta radice ligavit.

Lucanus tamen corrupit lib. 1.

——— *Nam qualis vertice Pindi*
Edonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Ubi tamen aliqui *Odonis*. Sanè Stephano Ὠδωνὲς ἔθνος Θρᾳκὲς vocantur.

Edvardus, Ejus nominis Angliæ reges plures fuêre. Ante Normannorum Imperium; Primus Alfredi fil. *Senior* cognominatus, Danos vicit, Orientalium Anglorum regnum suo adjecit; Edricio rege à suis interfecto Merciam quoque sibi comparavit. Secundus Edgari fil. *Martyr* nuncupatus, post quadriennium a matre crudeliter necatus A. D 979. Tertius *Confessor* dictus, Etheldredi fil. ob castitatem erga uxorem, & munificentiam erga Ecclesiam mirificè celebratur. A. D. 1042. Post Conquæstorem verò,

1 *Edvardus*, Henrici Tertii Regis fil. quem pater Walliæ Principem fecit. Aquitaniæ præfecit. Hinc introducta consuetudo, ut Rex Angliæ filium natu majorem Principem Walliæ dicat.

2 *Edvardus* Secundus, Primi Edvardi fil. *Carnarvan* dictus, ob tyrannidem primò regnum amisit, deinde vitam perdidit. Vixit Anno Dom. 1308.

3 *Edvardus* Tertius, Edvardi Secundi fil. regnavit annis 50. Aureæ Periscelidis Equitum Author, & Fundator fuit, Regum reliquorum omnium fortissimus, Bonis tam animi quam corporis egregiè ornatus.

4 *Edvardus* Quartus, Comes de *Marsh* plenis omnium suffragiis Rex electus, Anno Dom. 1461. Vixit annis 50. regn. annis 23.

5 *Edvardus* Quintus, Edvardi Quarti fil. patri successit, An. Dom. 1483. A Richardo Tertio vitâ privatus postquam 2. menses. & 18. dies regnasset.

6 *Edvardus* Sextus, Henrici Octavi Regis fil. patri successit, An. Dom. 1547. Regnavit sexennio quinque mensibus, & novendecim diebus.

Eetion, pater Andromaches, & socer Hectoris, qui apud Thebas Ciliciæ imperabat. Hom. Il. 22. Hinc *Eetioneus* adject. Ovid. Met. 13.

Eetioneas implevit sanguine Thebas.

Egebertus, primus Anglorum Rex Wallos domuit, Bertulphum Merciorum, Ethelwolfum Cantianorum, Suthredum Saxonum reges, & Northumbros vicit, quorum regna suo imperio adjecit. Primus omnium nomen Angliæ insulæ imposuit. Polyd. Virg. lib. 4.

Egelidus, hunc Tusciæ amnem esse, & hodiè *Freddano* dici fabulatur Leander ex Annio. Hanc enim *Egelidum* uterque citat ex Virgilio. Æn. 8.

Ut procul Egelido secretum flumine vidit.

Sed ibi legendum *Egelido* appellativè alii jampridem observarunt.

Egeria, lucus & fons propè Romam, extra portam Capenam. Virgil. Æn. 7.

Eductum Egeriæ lucis, Hymettia circum
Littora. ———

Juvenal. Sat. 7.

In vallem Egeriæ descendimus.

Egeria, nympha, cui sacrificabant prægnantes, quòd eam putabant facilè fœtum alvo *egerere*. Festus. Numa Pompilius, referente Plutarcho, quo majore in veneratione esset apud populum, simulabat sibi esse nocturnos congressus cum Egeriâ nymphâ, velut cum conjuge. Florus ubi de Numâ. *Hæc omnia quasi monitu deæ Egeriæ, quo magis barbari acciperent*. Juven. Sat. 3.

In vallem Egeriæ descendimus,
——— *Madidamque Capenam*
Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.

Hinc fingit Ovid. Met. 15. Egeriam luctu ob Numæ discessum conversam esse in fontem. Erat autem Egeriæ fons Romæ extra portam Capenam.

Egesidemus, utrum historiam an aliud scripserit, incertum est; historicum quidem est illud, cujus causâ laudatur Plinio 9. 8. Et Solino cap. 18.

Egesta Vide *Crinisus*.

Egesta, civitas in Siciliâ, quam Æneas condidit, & ab Acestis matre *Egestam* nominavit, quæ posteà *Segesta* dicta est. Stephanus ab *Egesto* Troe sic nominatam scribit, & calidas aquas ibi scaturire. Diodorus lib. 20. scribit hanc ab Agathocle excisam, transfugis ad habitandam concessam, ac Diceopolin ab eo appellatam.

Egidona, *Eyder*, flu. Cimbricæ Chersonesi, Holsatiam à Jutiâ & Slesvicensi Ducatu separans.

Egilium, *Il Giglio*, ins. parva maris Tyrrheni sub. dom. Magni Ducis Hetruriæ, 10. mill. à monte Argentario.

Egirsius, *le Gers*, flu. Gall. in Aquitania. Fontes habet in superiori Arminiaco tractu; deinde, Auscios rigat & Lactorium, & paulò infra in Garumnam labitur e reg. Agenni.

Egnatia, seu *Gnatia*, urbs Apuliæ Peucetiæ in ora maris Hadriatici, nunc vic. tantum regni Neapolit, in prov. Bariana, *Torre d'Anasso* vulgò 15. mill. à Monopoli in ort. &

ort. & 30. à Brundusio in Carcium. Long. 41. 56. Lat. 40. 50.

Cn. *Egnatius* Verinus refertur inter auctores, quos secutus est scriptor de origine gentis Romanæ. Item Poëta, unde Virgilium quædam mutuatum fuisse Macrobius ostendit Sat. lib. 6. Alius quoque *Egnatius*, qui & ipse quædam scripsit. Plin. 10. 48 Jo. Baptista Egnatius, Sacerdos Venetus, & in patriâ bonarum literarum professor, Cæsarum historiam consignavit à C. Cæsare usque ad Maximilianum primum, quo Imperante vixit. Scripsit etiam de Origine Turcarum, Racemationes, Comm. in Suetonium, Annot. in Ovidii Epistolas, & in dioscoridem. Pervenit ad magnam senectutem; nam refert Gesnerus eum se Venetiis vidisse an. 1543.

Egolisma, vel potiùs *Engelisma*, urbs Gall Aquitan. juxta Carentonium flu. Duc. titulo insignita, 14. leuc. à Mediolano Santonum in ort. & 22. à Lemovico in occ. Long 21.16. Lat. 45.42.

Egonum Vicus, *Vicovenza*, pag. agri Ferrariensis, inde 16. m. p.

Egorigium vicus Germ. infer. vulgò *Rut*, ad Gelbim flu. in ditione Trevirensi, 8 leuc. à Treviris in Bor. & tot. à Colon. Agrippinæ in aust.

Egosa, op Hispaniæ, Castellanorum aliàs, nunc est *Castell-Follit*, op. munitum Cataloniæ in colle juxtà Fluvianum amnem, 6 leuc. à Vico in Bor. & paulò amplius à Gerundo in Circium.

Egra, urbs Germ. in Bohemiâ, juxtà confin. Franconiæ, ad *Egram* amnem, 20. leuc. à Praga in occ. & 12. à Pilsena. Long. 34 25. Lat. 50.3.

Egurris, seu *Forum Egurrorum*, vulgò *Montefurado*, op. Hisp. in Gallæciá ad Burnium flu.

Eischfeldia, tractus Germ in Thuringia, sub dom. Electoris Moguntini, juxta Ducat. Brunsvicensem. Ibi op. præcipuum Duderstadium.

Eisenacum, op. Germ. in Thuringia ad Nessam amnem, Duc. tit. insignitum, sub dom. Ducum Saxoniæ Viemariensium, 14. leuc. a Mulhusio in aust. & 7. ab Erphordia in occ.

Eisleba, urbs Germ. in Saxonia sup. & in Com. Mansfeldiensi, ubi natus Martinus Lutherus. Una leuca cum dimid. a Mansfeldia in Eurum, & 4. ab Halla in occ.

Eistatum, *Aichstadt*, urbs Bavariæ sup. ad Allemannum flu. 4. leuc. â Donavertâ in ort. 2. a Neoburgo in Bor. & 8 a Norimbergâ in aust.

Elaira, vide *Leucippides*. Erat autem Phœbes soror. Prop. 1.2.

Non sic Leucippis succendit Castora Phœbe,
Pollucem cultu non Elaira suo.

Elaver, vulgò *l'Allier*, flu. Gall. Celt. ex montibus Arvernorum erumpens, ac non longè a Claromonte urbe decurrens, & ad Nivernas in Ligerim influens.

Elbii vicus, *Vico* vic. parvus ad lac. Ciminium, inter Viterbium 8. & Roncilionem op. in via quæ Romam ducit 2. m. p. occurrens.

Elbinga, *Elbing*. urbs Poloniæ in Prussia Regia, Hockerlandiæ tractus cap. emporium celebre, non longè à mari Baltico, in & Hanzeatico fœdere, propè lacum Drausenum, ad Elbingam flu. in amœno situ. Pulchra est & elegans, duplexque nempe nova & vetus. An. 1239. hæc urbs condita fuit, & an. 1454. cum Gedano ab ordine Teutonico defecit, ac dejecta arce Polonorum tutelæ se commisit. Ibi Academia erecta fuit an 1541. ab Alberto Brandeburgensi Prussiæ Duce. Long. 42. 40. Lat. 54. 50.

Elbora, *Talavera*, urbs Hisp. Tar. ad Tagum 8. Vide *Ebura*.

Elbovium, *Elbeuf*, op. Gall. in Normânnia, prov. Duc. tit. insignitum ad Sequanam flu. 3. leuc. suprà Rothomagum ad aust.

Elcebus, seu *Hellebus*, op. Germ. aliàs Tribocorum, nunc vic. *Elle* in Alsatia infer. ad Ellum, seu Hellelum flu. vix 1. mill. à Benofeldá, 2. leuc a Schlestadio in Bor. 3. ab Argentina in aust. & 4. à Brisiaco in Bor. Long. 29.13. Lat. 48 14.

Eldana, *Duennas*, teste Goropio, op. Hisp. Tar in Castella veteri, inter Valentiam 2. & Vallisoletum in aust. 6. leuc. a Burgis 15. in occ. Long. 15. 45. Lat. 42. 28.

Elea, quæ & *Caucenia*. *Elis* Ptol. regio Peloponnesi, inter Arcadiam & mare Jonium ad occ. Vide *Elis*.

Electa, mulier, ad quam scribit Joannes Epistolam suam secundam. Alii tamen Interpretes *Electam* ubi non pro nomine proprio habent, sed adjectivo, nec mulieris nomen esse volunt, sed Ecclesiæ alicujus particularis, innominatæ tamen.

Electra, Nympha, Oceani & Tethyos filia, Atlantis uxor, cujus filia etiam *Electra* dicta fuit, quæ Jovi Dardanum peperit. Ovid in Fastis.

Dardanon Electrâ quis nescit Atlantide natum?

Electra, Orestis soror, filia Agamemnonis, quæ cœlibem multum ætatis vitam egit, unde etiam ab Helenâ apud Eurip. Πολυχρόνιος παρθένος, h. e. *annosa virgo* per contumeliam vocatur. Inde aliqui *Electram* dictam volunt, quasi ἄλεκτρον, h. e. *sine thalamo*; quanquam aliis magis placet a flavo colore, electrumque referente ita fuisse appellatam. Priùs *Laodice* dicebatur; posteà verò *Electra* vocari cœpit. Ælianus ποικιλ. 4. Ξάνθος ὁ ποιητὴς τῶν μελῶν λέγει τὴν Ἠλέκτραν τοῦ Ἀγαμέμνονος οὐ τοῦτο ἔχειν τοὔνομα πρῶτον, ἀλλὰ Λαοδίκην. ἐπεὶ δὲ Ἀγαμέμνων ἀνῃρέθη, τὴν δὲ Κλυταιμνήστραν ὁ Αἴγισθος ἔγημε, καὶ ἐβασίλευσεν, ἄλεκτρον οὖσαν καὶ καταγηρῶσαν παρθένον Ἀργεῖοι Ἠλέκτραν ἐκάλεσαν διὰ τὸ ἀμοιρεῖν ἀνδρὸς, καὶ μὴ πεπειρᾶσθαι λέκτρου.

Electra, op. Peloponnesi in Messenia, ad amnem cog. 15. mill. ab ora sin. Cyparissii, & tot. à confin. Elidis, & Arcadiæ, & 30. fermè à Laconiá reg. in occ.

Electrides, quæ & Glessariæ, ins. maris Germ. ex adverso Scotiæ, tres, quarum una *Hetland*, altera *Schetland*, tertia *Fare*, teste Ortelio, nominantur.

Elei, pop in Peloponneso, clarissimi propter delubrum Jovis Olympii, ludosque Olympicos, quorum præfecturam Elei habuerunt unde *Eles equi*, & *Eleus carcer* sæpè leguntur. Virg. 1 Georg.

Eleadum palmas Epiros equarum.

Horatius ubi de Pindaro:

Sive quos Elea d mum reducit
Palma. ————

Prop. 3.7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga

La...is

coluit, ut ab Atheniensibus in summas angustias redacta, hostium arbitratu deditionem fecerit, nisi quòd sacra sibi retinuerit. Pausanias: Γενομένης δὲ Ἐλευσινίοις μάχης πρὸς Ἀθηναίους, ἀπέθανε μὲν Ἐρεχθεὺς, ἀπέθανε δὲ Ἰμμάραδος ὁ Εὐμόλπου. Καταλύονται δὲ ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον, ὡς Ἐλευσινίους ἐς τὰ ἄλλα Ἀθηναίων κατηκόους ὄντας, ἰδίᾳ τελεῖν τὴν τελετήν. Quamobrem meritò eam Aristophanes *in Nebulis* Μυστοδόκον δόμον appellat. Imò tanta Eleusiniorum dignitas, ut iis alia omnia posthabuerint. Idem Pausanias in Phocicis: Οἱ γὰρ ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων τελετὴν τὴν Ἐλευσινίαν πάντων ὁπόσα ἐς εὐσέβειαν ἥκει, τοσούτῳ ἦγον ἐντιμοτέραν, ὅσῳ καὶ θεοὺς ἐπίπροσθεν Ἡρώων. Quippe non ceu privata illius civit. sed quasi communia omnium gentium sacra observarunt. Arist. Κοινὸν τῆς γῆς τέμενος, καὶ πάντων ὅσα θεῖα ἀνθρώποις, τοῦτο φρικωδέστατον, καὶ φαιδρότατον. Et hanc ob causam ea templi magnitudo, ut ingentis turbæ capax esset. Strab. l. 9. Εἶτα Ἐλευσὶν πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν Ἐλευσινίας, καὶ ὁ μυστικὸς σηκὸς, ὃν κατεσκεύασεν Ἰκτῖνος ὄχλον θεάτρου δέξασθαι δυνάμενον. Ritus facti consistebant in imitatione eorum quæ de Cereris erroribus fabulæ vulgarunt. Nam, ut inquit Lactantius, *refertur in sacris imago rei, quæ verè gesta est.* Quod antea præceptor ejus Arnobius speciatim de *Eleusiniis* dixerat. *Eleusinia*, inquit, *illa mysteria, & sacrorum reconditi ritus, cujus memoriam continent; nonne illius erroris, quo in filiæ conquisitione Ceres fessa, oras ut venit in Atticas, triticum attulit fruges?* Ac ceremonias potissimùm ad inventionem frugum fuisse relatas, author est etiam D. Augustinus lib. 7. de Civ. Dei, cap. 20. *In Cereris autem sacris* (inquit) *prædicantur illa Eleusinia quæ apud Athenienses nobilissima fuerunt; de quibus nihil iste interpretatur, nisi quod attinet ad frumentum, quod Ceres invenit, & ad Proserpinam, quam rapiente Orco perdidit.* Eleusinia verò duplicia fuerunt, Magna, ac Parva; Magnorum origo est ea quam suprà diximus. Parva hanc ob causam instituta. Cùm Hercules initiari cuperet, ac lex obstaret, quæ peregrinis id concedi vetaret; nec tamen integrum Atheniensibus videretur, ejusmodi Heroem voto suo frustrare, Parva Eleusinia instituerunt, ut & Herculi satisfacerent, & authoritatem tamen sacrificii, legisque vigorem conservarent. Aristophanis Enarrator ad *Plutum*: Μεγάλα καὶ μικρὰ μυστήρια ἐτελεῖτο ἐν Ἐλευσῖνι τῆς Ἀττικῆς. Μικρὰ οὕτως δὲ ἐστίν ποτε μικρά: ἐλθόντος Ἡρακλέους, καὶ θέλοντος μυηθῆναι, ἐκεκώλυτο νόμῳ ὑπ' Ἀθηναίοις, μηδένα ξένον μυεῖν. αἰδεσθέντες τὴν ἀνδρὸς ἀρετὴν, καὶ ὅτι φίλος τε ἦν τῆς πόλεως, καὶ υἱὸς τοῦ Διὸς, ἐποίησαν μικρὰ μυστήρια, ἐν οἷς αὐτὸν ἐμύησαν. Ἦσαν δὲ τὰ μὲν μεγάλα τῆς Δήμητρος, τὰ δὲ μικρὰ Περσεφόνης τῆς αὐτῆς θυγατρός. Idem habet *ad Nebulas*, & Tzetzes ad Lycophronem pag. 195. Porrò hæc minora Eleusinia in Ἄγραις agebantur. Stephanus: Ἄγρα. καὶ Ἄγραι, χωρίον, ἐνικῶς καὶ πληθυντικῶς. Ἔστι καὶ τῆς Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως; ἐν ᾧ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται μίμημα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον, ἐν ᾧ λέγεται καὶ τὸν Ἡρακλέα μεμυῆσθαι. Diversum quoque celebrandi tempus. Majora siquidem Boëdromione celebrantur. Plut. in Demetr. Ἐτελεῖτο τὰ μεγάλα μυστήρια Βοηδρομιῶνος. Minora verò Anthesterione. Plut. ubi supra: Τὰ μικρὰ μυστήρια τοῦ Ἀνθεστηριῶνος ἐτελεῖτο. Erant autem quasi quidam gradus in participatione mysteriorum observandi. Primum erat Purificatio; deinde sequebantur mysteria parva, quibus instituebantur, & ad majora præparabantur. Ultimæ majorum ceremoniæ erant Ἐποπτικά, ad quæ tandem per tot ambages admittebantur. Clemens 5. Stromat. Οὐκ ἀπεικότως ἄρα καὶ τῶν μυστηρίων τῶν παρ' Ἕλλησιν, ἄρχει μὲν τὰ καθάρσια καθάπερ καὶ τοῖς βαρβάροις τὸ λουτρόν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ μικρὰ μυστήρια, διδασκαλίας τινὰ ὑποθέσιν ἔχοντα, καὶ προπαρασκευῆς τῶν μελλόντων. Τὰ δὲ μεγάλα περὶ τῶν συμπάντων, οὐ μανθάνειν ἔτι ὑπολείπεται, ἐποπτεύειν δὲ καὶ περινοεῖν τήν φύσιν, καὶ τὰ πράγματα. Et qui parvis initiati erant, Mystæ: ad magna recepti *Epoptæ* nominabantur. Harpocration: Οἱ μυηθέντες ἐν Ἐλευσῖνι ἐν τῇ δευτέρᾳ μυήσει ἐπόπται λέγονται. Suidas: Διαφέρει μύστης καὶ ἐπόπτης. Ac differentiam ex Symmacho, vetusto admodum Grammatico, assignat Schol. Aristoph. *ad Ranas*: Οἱ τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες μύσται καλοῦνται. Οἱ δὲ παραλαμβάνοντες αὐτὰ τὸ αὖθις ἐνιαυτοῦ ἐφορῶσι τὰ μυστήρια, καὶ ἐπόπται. Igitur Epoptæ, aut Ephori erant inspectores, h. e. quibus anno postquam initiati primùm fuerant, inspicere occultiores sacrorum ritus & ceremonias concedebatur. Neque enim a parvis initiis illicò patebat aditus ad majora, sed annus experimenti causâ interponendus erat. Quamobrem in Demetrio notata exempli raritas, qui sine ullâ temporis intercapedine minora majoraque mysteria percipere voluit. Philochorus: Δημητρίῳ ἴδιον τι ἐγένετο παρὰ τοὺς ἄλλους τὰ μόνον ἅμα μυηθῆναι, καὶ ἐποπτεῦσαι. Plutarchus de eodem: Τότε δ' οὖν ἀναζευγνύων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγραψεν ὅτι βούλεται παραγενόμενος εὐθὺς μυηθῆναι, καὶ τὴν τελετὴν ἅπασαν, ἀπὸ τῶν μικρῶν ἄχρι τῶν ἐποπτικῶν παραλαβεῖν. Τοῦτο δὲ οὐ θεμιτὸν ἦν οὐδὲ γεγονὸς πρότερον. Ἐνιαυτὸν δὲ τοὐλάχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐνιαυτοῖς διαλιπόντες. Ubi non temerè τοὐλάχιστον ponitur, nam revera minimum spatium quod interponi solebat, annus erat: nam quinto anno post parva, ut plurimum illa majora suscipiebantur. Tertullianus initio libri adversus Valentinianos: *Nam & illa Eleusina hæresis, & ipsa Attica superstitionis, quod tacent, pudor est. Idcircò aditum priùs cruciant; diutiùs initiant, quàm consignant. Cùm Epoptas non ante quinquennium instituant, ut opinionem suspendio cognitionis ædificent, &c.* Initiati myrto coronabantur. Isaac. Tzetzes: Οἱ μυούμενοι μυρσίνῃ ἐστέφοντο. Cumque initiarentur, vestem novam ac puram induebant, quam deinde nunquam exuebant, quoad tandem lacera gestari non ampliùs posset. Schol. Aristoph. *ad Plutum*. Ὁ δὲ μυούμενος τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει ἐν τῇ μυήσει, οὐδέποτε ἀπεδύετο μεχρὶς ἂν τελέως ἀφανισθῇ διαῤῥυέν. Sed & a quibusdam ad fascias infantium fuisse reservatum ait: Ἔνιοι δὲ ἕως ἀποτιθέντες τελέως εἰς τέκνων σπάργανα φυλάττουσι. At Melanthius libro quem *de Mysteriis* conscripsit, memoriæ prodidit, in more positum fuisse, ut vestem, in quâ fuerant initiati, Cereri & Proserpinæ consecrarent. Πάτριον ἦν ταῖς θεαῖς ἀνιεροῦν καὶ τὰς στολὰς ταῖς μύσταις ἐν αἷς τύχοιεν μυηθέντες. Quod verò tanti esset, participem fieri mysteriorum, persuasio faciebat, quâ existimabant initiatos, non tantùm in summâ tranquillitate vitam ducere, sed & eam optato exitu esse terminaturos, ac post obitum quoque spem reliquis meliorem. Isocrates in Panegyrico: Τελετῆς οἱ μετέχοντες, περί τε τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, ἡδίους τὰς ἐλπίδας ἔχουσι. Aristides in Panathenaica: Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε ὁ τῆς πανηγύρεως, οὐχ ὅσον ἡ παροῦσα εὐθυμία, οὐδ' αἱ τῆς σωτηρίας χρόνου ἀπαλλαγαί, λύσεις, καὶ ἀπαλλαγαί ἀλλὰ καὶ

περὶ τῆς τελευτῆς ἡδίους ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ὡς ἄμεινον διαβιώσοντες, καὶ οὐκ ἐν σκότῳ τε καὶ βορβόρῳ κεισόμενοι, ἃ δὴ τοὺς ἀμυήτους ἀναμένειν. Procurabat mysteria Rex: author est Pollux, & Harpocration: Ἐπιμελητὴς τῶν μυστηρίων παρ᾽ Ἀθηναίοις ὁ λεγόμενος Βασιλεύς. Regi adjungebantur quatuor alii, quorum duo ex universo populo Atheniensium, ex Eumolpidarum gente unus, & ex Cerycibus alter eligebatur. Aristoteles de Rep. Athen. Ὁ δὲ Βασιλεὺς πρῶτον μὲν τῶν μυστηρίων ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιμελητῶν, οὓς ὁ Δῆμος ἐχειροτόνει τέσσαρας ὄντας, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δὲ ἐξ Εὐμολπιδῶν, καὶ ἕνα ἐκ Κηρύκων. In his erant Hierophanta, Daduchus, Præco. Aristides: Εὐμολπίδαι δὲ καὶ Κήρυκες, εἰς Ποσειδῶ τε καὶ Ἑρμῆν ἀναφέροντες Ἱεροφάνται, οἱ δὲ Δᾳδοῦχοι παρέχοντες. Clemens: Τὸ Εὐμολπιδῶν, καὶ Κηρύκων τὸ Ἱεροφαντικὸν τοῦτο γένος ἔθηκε. Arnobius lib. 5. *Ex quibus & gens fluit Eumolpidarum, & ducitur clarum illud apud Cecropios nomen, & qui posteà floruerunt Caduceatores, Hierophantæ, atque Præcones.* Una enim eademque gens erat Cerycum, & Eumolpidarum ut ex Androtione Sophoclis Interpres ostendit ad Oedipum Coloneum. Et Æschines in oratione contra Ctesiphontem Eumolpidas & Ceryces ubique conjungit. Atque hinc obtinuit, ut mysteria penes Eumolpidas esse dicerentur; Licèt præter hos ipsamet Dea alios etiam sua initia docuisse crederetur. Homerus:

> Δεῖξε Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
> Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ᾽ ἡγήτορι λαῶν
> Δρησμοσύνην ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσι.

Cæterùm Hierophanta, *ab ostendendis sacris* dictus, & ipse sacrorum Antistes, atque ut ait Hesychius. Μυσταγωγὸς, Ἱερεὺς, ὁ τὰ μυστήρια δεικνύων. Cujus erat munus initiare, & mysteria, quantum fas, etiam profanis enunciare Hinc inter captiosas Chrysippi argutias exemplum ponitur.

> Ὁ λέγων τοῖς ἀμυήτοις τὰ μυστήρια ἀσεβεῖ,
> Ὁ Ἱεροφάντης τοῖς ἀμυήτοις λέγει,
> Ἀσεβεῖ ἄρ᾽ ὁ Ἱεροφάντης.

Daduchus facem ferebat. Nam ut Lactant. ait lib. 1. quia Proserpinam, *facibus in Ætna vertice accensis, quæsisse in Siciliâ Ceres dicitur; idcirco sacra ejus ardentium tædarum jactatione celebrantur.* Atque in hujus rei memoriam non solùm Daduchus sed reliqui etiam mystæ faces inter currendum agitabant, Statius Silv. lib. 4.

> *Tuque Actæa Ceres, cursu cui semper anhelo*
> *Votivam taciti quassamus lampada Mystæ.*

Seneca in Hyppolyto:

> *Jactare tacitis conscias sacris faces.*

Claud.

> ——— *Sanctasque faces attollit Eleusis.*

Daduchus utebatur pellibus hostiarum, quæ Jovi fuerant immolatæ, vocabanturque Διὸς κῴδια. Suidas: Διὸς κῴδιον, ὅτε τὸ ἱερεῖον Διὶ τέθυται, θύουσι τε τῷ Μειλιχίῳ, καὶ τῷ Κτησίῳ Διΐ. Τὰ δὲ κῴδια τούτων φυλάσσουσι Διὸς προσαγορεύοντες, χρῶνται δ᾽ αὐτοῖς, ὅτε Σκιροφορίων τὴν πομπὴν στέλλοντες, καὶ ὁ Δᾳδοῦχος ἐν Ἐλευσῖνι, καὶ ἄλλοι τινὲς πρὸς τοὺς καθαρμοὺς, ὑποστρωννύντες αὐτὰ τοῖς ποσὶ τῶν ἐναγῶν. Ex quibus intelligimus pr[illegible]os, & aliquo scelere contaminatos, non potuisse loca sacra calcare. Et cùm nihilominus in sacro peragenda esset expiatio, ne profanorum vestigiis Religio templi violaretur, substratæ pelles; quibus insistebant sinistro pede, quoad purgati, lustratique piaculari nexu exsolverentur. Hesychius: Διὸς κῴδιον, οὕτως ἔλεγον, ὃ τὸ ἱερεῖον ἐτέθυτο, ἐφ᾽ ὃ οἱ καθαιρόμενοι ἵσταντο ἀριστερῷ ποδί. Præco jubebat profanos abstinere proclamans.

> ——— Ἑκὰς, ἑκὰς ἐστὲ ἀλιτροί.

Aut

> ——— Ἑκὰς, ἑκὰς ἐστὲ βέβηλοι.

Quod causæ fuit cur ab iis sibi abstinendum Nero putavit, Sueton. cap. 4. *Peregrinatione quidem Græciæ, quorum initiatione impii & scelerati, voce præconis submoventur interesse non ausus.* Lysis Pythagoræus: Βεβάλοις ταῖς Ἐλευσινίαιν Θεαῖν μυστήρια οὐ διηγητέα. Et ad hunc morem respexit Orpheus.

> Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ᾽ ἐπίθεσθε βέβηλοι.

Cæteros, i. e. initiatos, jubebat Εὐφημεῖν, id est, *linguis favere*, uti interpretatur Horatius. Cæterùm Hierophanta in speciem Creatoris; Facifer, Solis; Minister ad Aram, Lunæ; Præco sacrorum, Mercurii ornabatur. Euseb. lib 3 de Præp. Evang. Ἐν δὲ τοῖς κατ᾽ Ἐλευσῖνα μυστηρίοις, ὁ μὲν Ἱεροφάντης εἰς εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ ἐνσκευάζεται. Δᾳδοῦχος εἰς τὴν Ἡλίου, καὶ ὁ μὲν ἐπὶ βωμῷ εἰς τὴν Σελήνης, ὁ δὲ Ἱεροκῆρυξ Ἑρμοῦ. Festi solennitatem ad dies plures durasse certum est. Numerum tamen definire nondum queo: Duos hactenus inveni suis nominibus insignitos, quorum prior Ἴακχος appellabatur. Hesychius: Ἴακχον, τὸν Διόνυσον, ἢ μίαν ἡμέραν τῶν μυστηρίων ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι. Qui verò pompam hanc comitabantur, Ἴακχον, Ἴακχον ingenti clamore personabant. Meminit Herodotus lib. 8. & ex eo verbum Ἰακχίζειν formavit Plutarchus in Themistocle. Via autem quâ pompa deducebatur, sacra vocabatur. Pausan. Ἰοῦσι δ᾽ ἐπ᾽ Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν. Dies ultimus mysteriorum Πλημοχόαι, à quodam vasis genere vocabatur. Duas enim Plemochoas vino repletas eo situ collocabant, ut ortum altera spectaret, altera occasum, quas deinde recitato carmine precationum evertebant. Athenæus lib. 11. Πλημοχόη σκεῦος κεραμεοῦν, βεμβικῶδες ἑδραῖον ἡσυχῇ, ὃ κοτυλίσκον ἔνιοι προσαγορεύουσι. Χρῶνται δὲ αὐτῷ ἐν Ἐλευσῖνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ προσαγορεύουσι Πλημοχόας, ἐν ᾗ δύο πλημοχόας πληρώσαντες, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὴν δὲ πρὸς δύσιν ἀνιστάμενοι, ἀνατρέπουσι ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικήν. Ipsa verò pompa non uno tractu Eleusinem ducebatur, nam aliquoties in itinere subsistebat. In quibus pausis, & hymnos cantasse, & sacrificasse cognoscimus ex Plut. in Alcibiade. Nam cùm impeditâ viâ per mare pompa deferretur, aliquas ceremonias in viâ curari non potuisse refert. Et quidem in ponte, qui Cephisso insternitur subsistere solebant. In quâ morâ, quoscunque passim contumeliis incessebant. Hinc à γέφυρα id est, *pons*, γεφυρίζειν. *subsannare*, & γεφυρισταὶ *convitiatores*. Hesychius: Γεφυρισταὶ, οἱ σκώπτοντες ἐπεὶ ἐν Ἐλευσῖνι ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῖς μυστηρίοις καθεζόμενοι ἔσκωπτον τοὺς παριόντας. Sed & cùm sacra reducerentur Athenas, pari modo pausæ interponebantur. Ita subsistebant in suburbii loco, cui nomen ἱερὰ συκῆ *sacra ficus*. Hesychius: Ἱερὰ συκῆ, ἐν τῇ εἰς Ἐλευσῖνα ἀγούσῃ ὁδῷ. In his sacris mira silentii fides: nam in eum qui arcana divulgasset pœnâ capitis animadvertebatur, ut liquet ex Andocyde περὶ μυστηρίων. Pausanias verò uno in loco de mysteriis agens.

agens, somnio se monitum ait, ne secreta proderet. Verba ejus sunt in Atticis : Τὰ δὲ ἐντὸς τοῦ τείχους τοῦ ἱεροῦ τὸ ὄνειρον ἀπεῖπε γράφειν. καὶ τοῖς οὐ τελεσθεῖσιν, ὅσοις ἀθεάτοις εἴργεσθαι, δῆλα δὴ που μηδὲ πύθεσθαι μετεῖναι σφίσιν. Pausaniæ somnio respondet somnium Numenii Philosophi, qui Pythonis Heliensis discipulus fuit, de quo Macrob. lib. 1. de Somn. Sc. cap. 2. *Numenio denique inter Philosophos occultiorum curiosiori, offensam numinum, quod Eleusinia sacra interpretando vulgaverit, somnia prodiderunt. Viso sibi ipsas Eleusinias Deas habitu meretricio ante apertum lupanar videre prostantes : admirantique & causas non convenientis numinibus turpitudinis consulenti, respondisse iratas ; ab ipso se adyto pudicitiæ suæ vi abstractas, & passim adeuntibus prostitutas.* Et proscriptus ab Athenensibus Diagoras, quòd hâc in parte religionem violasset : Hinc etiam Hor. lib. 3. Od. 2.

Est & fideli tuta silentio
Merces ; vetabo qui Cereris sacrum
Vulgarit arcana, sub iisdem
Sit trabibus, fragilem mecum
Solvat phaselum.———

At Augustus, teste Suetonio cap. 93. *Athenis initiatus, cùm postea Romæ pro tribunali de privilegio Sacerdotum Atticæ Cereris cognosceret, & quædam secretiora proponerentur, demisso concilio, & coronâ circumstantium, solus audiit disceptantes :* Ne sc. ad profanos quidquam emanaret. Excussit tamen adyta superstitionis sagacitas Christianorum, qui, qualia hæc secreta fuerint, verbis minimè ambiguis exposuerunt, Tertullianus lib. adversus Valentinianos, nihil aliud præter membrum virile fuisse tradit, quod tam anxiè tegeretur, & ad quod videndum, nemo, nisi interpositis tot ceremoniarum observationibus admitteretur. *Sequitur jam*, inquit, *silentii officium ; attentè custoditur, quod tardè invenitur. Cæterùm tota in adytis divinitas, tot suspiria Epoptarum, totum signaculum linguæ, simulacrum membri virilis revelatur.* Theodoretus verò naturæ muliebris imaginem arcanis Orgiis celari prodidit, idque magis convenit fabulæ, quam Clemens refert, & ex eo Arnobius, quos qui velit consulat. Litabant fœtâ sue. Rationem reddit Phurnutus : Θύουσι δὲ ὗς ἐγκύμονας Δημήτρᾳ, πάνυ οἰκείως τὸ πολύγονον καὶ εὐσύλληπτον, καὶ τελεσφόρον παριστάντες. Immolatorum autem nefas erat quidquam efferri. Schol. Aristoph. *ad Equites*. Οὐκ ἐξῆν τὰ θυόμενα Δημήτρᾳ καὶ Περσεφόνῃ ἔξω ἀφιέναι. Postero mysteriorum die, Senatus ex lege Solonis Eleusinem conveniebat Andocydes : Ἡ γὰρ βουλὴ ἐκεῖ καθεδεῖσθαι ἔμελλε κατὰ τὸν Σόλωνος νόμον ὃς κελεύει τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ. Forsitan ut cognosceret, an sacra ritè peracta, num in ea commissum foret, nam quædam capitali supplicio sancita fuisse, idem Andocydes in Orat. περὶ μυστηρίων testatur, quod sæpiùs repetit, quia talis culpæ velut affinis apud Senatum accusaretur. Ex Castellano.

Eleusis, ἐν τῷ περὶ Ἀχιλλέως citatur à Laërtio in Thalete.

Eleusis, vel *Eleusin*, hodiè *Lepsina*, teste Sophiano, op. Atticæ maritimum inter Megaram, seu Nyssæam urb. & Pyræeum, portum Atheniensem. Statius Theb 7.

Et non assuetis pernox ululavit Eleusis
Mensibus.———

Idem lib. 12.

Noctivagumque gregem, quamvis sibi luget, Eleusis
Flevit & arcanos lugentibus extulit ignes.

Eleusis, Bœotiæ civitas, quam terræ motu emersam refert Am. Marcellinus lib. 7. Verùm falli videtur: neque enim *Eleusis* referri debet inter eas urbes quæ terræ motu emerserunt, sed potiùs inter illas quæ pessum abierunt, ut auctor est Strab. lib. 9. Plin. lib. 2. & Pausan. in Bœoticis. Vide suprà in *Eleusinia*. Long. 50. 00. Lat. 38. 55.

Eleusinus, nomen viri, quem Ceres docuit omnem agriculturam, à quo *Eleusis* civitas cognominata est. Item *Eleusinus*, Cyzici Episcopus, qui a fide Catholicâ ad Macedoniam hæresin desciviт : qui tamen postquam resipuisset, & Episcopatu seipsum abdicasset, reliquo vitæ cursu solitarius vixit. Niceph. 11. 5.

Eleuthera, urbs Cretæ mediter. proxima Gortynæ.

Eleutheropolis, urbs Palæstinæ, 8. mill. ab Hebrone in occ. uti & 20 ab Hierosolymis, Gazam versus. Long. 66. 30. Lat. 31 00.

Eleutherus, flu. Syriæ. Oritur ex Libano, & post longum cursum in mare Phœnicium se exonerat ad Balaneas, 50. m. p. ab Orthesia in Bor. & 25. à Laodicea in aust.

Eleutherus, Bajaria Cluverio, flu. Siciliæ, in mare Tyrrhenum fluens, 8. mill à Panormo in ort.

Eleuthra, pag. Bœotiæ, apud Plateas urb. leg. *Eleuthera*.

Elgis, seu *Elgia*, vulgò *Elgin*, urbs parva Scotiæ Sept. versus oram maris Germ. 3. mill. à litore ad flu. Loxiam, 6. mill. ab ostio Speæ flu. in occ. uti 35. à Tazalo prom. & 42. à Beruvio prom. in aust. Long. 16. 58. Lat. 58. 58.

Elgova, vel *Silgova*, pop. Scotiæ merid. ubi nunc prov. Niddesdalia, Eskia, & Anandia, versus Angliæ confin. Vide *Selgova*:

Elia, *Elye*, urbs Episc. Angl. sub Arch. Cant. in Cantabrigiæ Com. & in ins. cogn. ad Usam flu. Vide *Elys*.

Elias, propheta sanctissimus, & celebratissimus 3. Reg. 17. Lat. *Deus* aut *fortis dominus*. De Adventu Eliæ Huetius ad Origenem pag. 53. Vide Medum lib. 1. Dissert. 25. Quædam etiam habet Polus Syn. Crit. ad Mat 17. 11. Vide quoque sis Lanceloti Wintoniensis Episc. responsum ad Card. Bellarmini Apologiæ cap. 11. cujus Lemma, *De Enoch & Elia*.

Elias Monachus, non procul ab Antinoo civitate degebat in eremo, agens annum ætatis circiter centesimum decimum, ad quam ætatem jejunando, & viriliter conversando pervenit Sozomen. 8. 1.

Eliberis, urb. Turdulorum in Hisp. Bæt. ad Singilim flu. quæ ab al. *Illiberis* dicitur, nunc vic. *Elvira* dictus in regno Granatensi, quæ crevit ex ejus ruinis. Ibi *Consilium Eliberitanum*, an. 305.

Elicius, Jovis cognomentum, qui in Aventino colebatur, ab *eliciendis*, h. e. evocandis fulminibus impositum. Ovid. Fast. 3.

Eliciunt cœlo te Jupiter : unde minores
Nunc quoque te celebrant Eliciumque vocant.

Solennibus enim quibusdam verbis pronunciatis Jovem

cœlo ad sua sacrificia educi posse posse putabant veteres, de quâ re Cœl. Rhod. 16. 14 ex Pisone vetustissimo auctore, & Arnobius in quinto & secundo Historiarum Antiatis libro. Plut. autem in Numa *Elicium* Jovem videtur à Græcâ voce ἱλεῶ, i. e. propitio deducere. Legimus & apud Hesychium in Cypro Ἐλλήνιον Jovem cultum. Sed hoc non est hujus loci.

Eliocrata, quæ est *Ilorcis*, nunc *Lorca*, urbs Hisp. Tar. ad flu. Guadalentinum, in confin. regni Granatensf. 10. leuc. ab ora maris Mediter. in Bor. & 10. à Basti in ort. Long 19.15. Lat. 38 2.

Elipa, urbs Hisp. Bæt. episc. sub Arch. Hispalensi. Vide *Elepla*.

Elis, reg. Peloponnesi, quæ nunc *Belvedere* dicitur ab urb. primariâ cogn. sed latiùs patet; continet enim Elidem & Messeniam; subestque tota Dominio Turcarum. *Elis* autem urbs sita est ad Peneum flu. *Callosc opium* Græcis, 15. mill. ab ora maris Jonii in ort. & 24. a Dyme, seu Clarentia in aust. Hæc regio equis abundans fuit. Prop. 1. 8.

Et quas Elis opes ante pararat equis.

Idem 3. 7.

Sunt quibus Elea concurrit palma quadriga.

Virg. Geor. 1

——— *Eliadum palmas Epirus equarum.*

Tibullus:

Qui prior Eleo est carcere missus equus.

Ovid. in Epist. Leandri:

Ut celer Eleo carcere missus equus.

Unde à Theocrito in Dioscuris dicitur Ἱππήλατος Ἆλις

Elisa: filius Javan. Gen. 10. Chaldæis est אלם *Hellas*. Josepho *Æoles*, Villalpando *Elysii campi* in Fortunatis insulis, Arabi Interpreti *Almesisa*, i. e. *Mopsuestia* in Ciliciâ Bocharto Peloponnesus. quem consule, Phaleg. 3. 4.

Elixus flu. Cex inf. apud Caressum fluens.

Elizeus, propheta Eliæ discipulus, filii Saphat 1. Reg. 19 *Dei salus*, vel *Deus salvans* Jos. lib. 9. Ἀνὴρ ἐπὶ δικαιοσύνῃ διαβόητος, καὶ φανερῶς σπουδασθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ. θαυμαστὰ γὰρ καὶ παράδοξα διὰ τῆς προφητείας ἐπεδείξατο ἔργα καὶ μνήμης λαμπρᾶς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀξιωθέντα. Ἔτυχε δὲ καὶ ταφῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ οἵας εἰκὸς ἦν τὸν οὕτω θεοφιλῆ μεταλαβεῖν.

Ellopia, loc. Eubœæ inf. ad Telethnum mont. ubi *Ellopia* aquæ calidæ Plin. & Solino; nunc pag. *Ellopia* etiamnum in tabulis Chorographicis in orâ ad ort. apud Cerinthum.

Ellus, flu. Asiæ min. Vide *Hyllus*.

Ellus, seu potiùs *Hellus*, flu. Germ. vulgò *Ill*. Oritur in Suntgovia propè Ferretam op. dein per Alsatiam labitur ubi Mulhusiam rigat. Ensisheimum, Colmariam, & posteà etiam Argentinam, & paulò infrà in Rhenum se exonerat.

Elna, fluviolus, Gall. Belg. vulgò *Lianne*. Oritur in confin. Artesiæ, & juxta Bononiam in mare Britannicum se exonerat.

Elno S. Amand op. Flandriæ ad flu. Scarpam, in confin. Hannoniæ, sub dom. Regis Franciæ.

Elone op. Macedon. in Perrhœbiâ reg. & Thessaliæ confin. ad M. Olympi radices. & Eurotam flu.

Elongosine, loc. Armeniæ maj. ad ort. Trigidis flu.

Elorona, seu *Iluro*, *Oleron* Cænali, urbs Tarbellorum in Aquitania ad Gabarum flu. in Benearnia prov. ad radices Pyrenæorum, 4. leuc. à Palo in occ. 6. à confin. regni Navarræ, 20. ab Ausciis in Afr. & 11 à Tarba in occ. Long. 20. 40. Lat. 43 36.

Elorini, pop. Siciliæ. Cic. 5. Vert. *Eloronensium* civitatem habet Libellus Provinciarum in Novempopulana Provincia Aquitaniæ. *Iraro* Antonino est, & *Oloronensis* civitas Sidonio, & *Olorino* hodiè Scaligero.

Elorum, *Elorus* Vib. Sequ. *Helorus* Silio. flu. Siciliæ per oram ad ort. inter Syracusas, & Pachynum promont. fluens, qui intus *Atellari*, & circà ostium *Abysso*, teste Fazello, nominatur. Item op. ad ostium amnis nunc excisum. Sil. 14.

——— *Undâ clamôsus Helorus.*

Hinc *Helorius* adjectivum. Ovid. Fast. 4.

Hinc Camarinam adiit, Thapsonque & Heloria Tempe.

Virgil. Æn 3.

Exupero prapingue solum stagnantis Helori.

Elpenor, unus ex comitibus Ulyssis, qui a Circe cum aliis sociis in porcum conversus fuit, & deinde pristinæ formę restitutus: delapsus de scalis cervicem fregit Hom. Od. 10. Ovid. Met. 14.

——— *Sors me fidumque Politen*
Eurylochumque simul, nimiique Elpenora vini,
Bisque novem socios Circea ad mœnia misit.

Juv. Sat. 15.

Et cum remigibus grunnisse Elpenora porcis.

Ovid. Trist. 3, 4.

At miser Elpenor tecto delapsus ab alto
Occurrit regi flebilis umbra suo.

Elpis, uxor Boëtii, de quâ hoc extat Epitaphium.

Elpis dicta fui, Sicula regionis alumna,
Quam procul à patriâ conjugis egit amor.
Quo sine mœsta dies, nox anxia, flebilis hora,
Cumque viro, solum spiritus unus erat
Lux mea non clausa est tali remanente marito,
Majorisque anima parte superstes ero.
Porticibusque sacris jam nunc peregrina quiesco,
Judicis æterni testificata thronum.
Neve manus bustum violet, ne forte jugalis
Hæc iterum cupiat jungere membra cinis.

Elpistici, philosophi quidam, qui summum bonum in *Spe* posuisse videntur. Plut. Qu. Conv. *Philosophos fuisse qui Elpistici Græcis sunt appellati, qui vitam potissimum Spe contineri affirmabant: eâque abscissa, & oblectationem qua ab eâ oritur, vitam non posse tolerari.*

Elsenora, *Elsenor*, urbs Daniæ in Zeelandiâ inf. propè Sundicum fretum. è reg. Scaniæ, & urbs Hellingoburgi.

Elteri, & *Elterium*. op. aliàs Lusitan. in Scalabitano conventu, nunc *Alter*, seu *Arra*, v. c. tantum Extremaduræ Lusitanicæ ad amnem *Zaras* dict. med. inter Ulyssiponem & Portum alacrem.

Elnia, virgo Romana fulmine interempta, Julius Obsequens ex emendatione Caroli Neapolis: *Pomponius Elvius eques Romanus, à Ludis Romanis cùm in Apuliam reverteretur, in agro Stellati filia ejus equo insidens fulmine icta, exanimata cecidit. vestimento deducto ab inguinibus, exerta linguâ adeò ut ignis ad os emicuerit, responsum,*

responsum, infamiam virginibus & equestri, quia equi ornamenta dispersa erant. Orosius, Lucium Elvium hunc nominat. lib. 6 ubi prodigium istud fusè narratur. Plutarchus in Q. Romanis· Αἰγῖ) τῆ Ἑλβίου ἰδιᾷ παρθένον ὀχουμένην ἐφ' ἵππου βληθῆναι κεραυνῷ καὶ γυμνόν μὲν εὑρεθῆναι κείμενον τὸν ἵππον, γυμνὴν δὲ αὐτήν, ὡς ἐπίτηδες ἀνηγμένου τοῦ χιτῶνος ἀπὸ τῶν ἀπορρήτων, ὑποδημάτων καὶ δακτυλίων καὶ κεκρυφάλου διερριμμένων χωρὶς ἄλλων ἀλλαχόθι, τὸ δὲ στόματος ἔξω προβεβλημένου τὴν γλῶτταν.

Elvva, *S. Asaph*, urbs Walliæ Bor. in Com. Flintensi, sic dicta quia ibi *Elvus* flu. in Cluidam se exonerat. Distat 16. mill. a Cestria in occ. & 20. à Bangoria in ort.

Elusa, Eause, urbs Gall. Aquitan in Arminiaco Com. & in confin. Condomens. tractus, ad Gelisam amnem, inter Vasates ad Bor. & Auscios ad Eurum, 5. leuc. à Condomio in occ. Long. 20. 40. Lat. 43. 36.

Elyma, seu *Elymaa*, urbs Macedoniæ, Elymiotarum cap. ad Celydnum flu. in Albania reg. meridionali. Long. 44. 50. Lat. 40. 45.

Elyma, urbs Siciliæ, ab Elymo Trojano conditore dicta, à Segesta 12. m. p. in Sept. Panormum versus. Long. 36. 31. Lat 36. 54.

Elymais: regio Persidis ad occ. in Susianæ reg. confin. inter sin. Persicum ad merid. & Mediam ad Bor.

Elymi Pœnorum socii de quibus Thucydides: Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι τῇ τῶν Ἐλύμων. Hinc in Pausaniæ *Phocicis*, qui Pachynum pro Lilybæo jam semel usurpavit, Antiochus Syracusanus inter cætera de Cnidiis refert ὡς ἐπὶ Παχύνῳ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἐν Σικελίᾳ κτίσαντες πόλιν αὐτοὶ μὲν ἐξεβλήθησαν ὑπὸ Ἐλύμων καὶ Φοινίκων πολεμηθέντες. Hos Elymos plerique volunt Trojanæ fuisse originis, & patrem habuisse Elymum Ægesti, vel Acestæ socium, de quo Poëta passim. Thucyd. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου τῶν Τρώων τινὲς διαφυγόντες Ἀχαιοὺς, πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες, ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν. Dionysius Halicarn. de Æneâ & sociis: Κατάγονται τὸ τέως ἐν καλουμένῳ Δ ἰκανῶν ἔνθα προστυχόντες τοῖς περὶ Ἔλυμον καὶ Αἰγέστα περιπλανηθεῖσιν ἐκ τῆς Τροίας, οἱ ... λεγόμενοι Κριμισσοῦ. Addit aliquanto post ab *Elymo* dictos *Elymos*, potius quàm Ægestos ab Ægesto, quia propter regium genus Elymi major erat dignatio. Silius lib. 14.

Miscuerunt Phrygiam prolem Trojanus Acestes,

Trojanusque Elymus ———

De Elymo Trojano, quem Anchisæ nonnulli volunt nothum fuisse filium, plura vide apud Strabonem, Servium Isacium & alios. Tamen Elymos in Siciliâ Scylax à Trojanis distinguit. Et apud Dionys. Halicarn. eosdem Illymos Hellanicus ex Italiâ deducit tertiâ ætate ante Trojanum bellum. Et Stephanus in Ἀκαρνάν Elymi cujusdam regis Tyrrhenorum meminit, cujus fil. Ænam urb. in Macedonia condidit. Summo denique poetæ Elymus, licèt Trojani Acestæ comes & socius, Siculus tamen non Trojanus est.

Tum duo Trinacrii juvenes Elymus, Panopesque
Assueti sylvis, comites senioris Acesta.

Elymos itaque putamus Sicanorum fuisse partem, quæ cum Pœnis iniit fœdus. Et Elymorum nomen sumptum ex Phœnicio עלים *alim* vel *elim* ἀρχαϊκῶς, quâ vel excelsa loca vel ii homines significentur qui in excelsis locis degunt. Ea enim est verbi vis. Et Elymi nullas urbes alibi habuerunt quàm in montibus, v. g. Erycem, Ægestam & Entellam. Bochartus.

Elys, seu *Elu* & *Elia*, vulgò *Ely*, urbs Angliæ ad Usam flu. in Com. Cantabrigiensi, insulæ cogn. caput, 14 mill. ab Huntingdonia in ort. & 10 à Cantabrigia in Bor. Ibi alias *Girvii* populi. Vide Camdenum. Long. 21 00. Lat. 52. 45.

Elysii, qui & *Lugii Elysii*, pop. Germ. versùs Sarmaticos mont. ubi nunc pars australis patriæ Poloniæ, versùs Vistulæ fontes. Eorum cap. *Carrodunum*, nunc *Cracovia*, Poloniæ primaria.

Elysium, locus ubi piorum animæ habitant, ἀπὸ τῆς λύσεως *a solutione*. Nam animæ post solutionem vinculi corporei deveniunt ad Elysios campos. Quos fabulam esse Phœniciam patet ex ipso nomine, quod ex Phœnicum linguâ desumptum. Ebraicè enim עלז *alaz* עלץ *alats*, & עלס *alas* est *lætari*, & *exultare*. Et עליז *aliz*, *lætus*, & עליזות *alizuth*, *exultatio*. Inde *Elysius* ἀρχαϊκῶς A & E permutatis, ut *Enakim* pro *Anakim*, &c. Itaque *campus Elysius* est lætitiæ locus, & voluptatis quod divinasse dixeris vatem eximium, qui Elysios campos *læta arva*, & *locos lætos* interpretatur. Æn. 6.

——— *Exinde per amplum*
Mittimur Elysium, & pauci læta arva tenemus.

Item, *Devenere locos lætos, & amœna vireta*
Fortunatorum nemorum, sedesque beatas.

Vide Doctissimum D. Jacobum Windet de vitæ functorum statu. Sect. 7. Fuêre etiam *Elysii campi* in Bœotiâ. Virgil. Georg. 1.

Quamvis Elysios miretur Græcia campos.

Eos autem ita describit Tibullus 1. 4.

Sed me ———
Ipsa Venus campos ducet in Elysios.
Hic choreæ, cantusque vigent, passimque vagantes
Dulce sonant tenui gutture carmen aves.
Fert casiam non culta seges, totosque per agros
Floret odoratis terra benigna rosis.

Cui succinit Prop. 4. 7.

Mulcet ubi Elysias aura beata rosas.

Sed hi & reliqui quicquid habent ex Homero habuêre. Sic enim ille Odys. 4. Ἠλύσιον πεδίον describit.

Ὁ γ' ἐπιτὲς ἐστ' ἄρ χειμὼν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους.

Vide Plut. in Sertorio, & in Consolatione ad Apollonium ex Pindaro, ubi rosarum, & florum mentio. Hesychius: Ἠλύσιον Μακάρων τόπος. Εἴρηται δὲ ἐν ἴσῳ τὰ ν λύσιν. ἢ τὰ ν διαλύεσθαι ἀπὸ τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς καὶ οἱ μ ... παρὰ Αἰγυπτίοις εἶναι, οἱ δὲ περὶ Λίβυν, &c. Silius ita. lib 13.

Tum seducta loco & laxata lucida nocte
Claustra nitent qua secreti per limitis umbra
Elysios ducunt campos, hic turba piorum,
Nec Stygio in regno, cæli nec posta sub axe,
Verum ultra Oceanum sacro certaminis fonti
Lethaeos potat latices oblivia mentis.

Emath. i. e. *ira*, vel *indignatio*, aut *calor*, sive *murus*, aut *uter*, sive *lagena*, urbs Syriæ Damasci. Jer. 49. ubi hostes Israelis terman erunt, Jud. 3. Hæc Eusebio *Epiphania*, aliis *Antiochia* dicitur. Civitas est munitissima tribûs Nephthali, Jos. 13

Ἀγροφαίνας δὲ τὴν Ἐκάτην φησι Ἔμπουσαν. Eust. in Odyss. λ. Οἵτινες μὲν ὀνόκωλον λέγουσιν, οἱ δὲ ὀνοσκελῆ. Dionys. vers. 724.

Θῦνε δὲ προτέρωθεν, ἰδ' ὑστάτιον Ἰαόνων
Ἐχθρὴν Ἔμπουσαν καὶ ἄλλοις εἰδώλοισι.

Empylus, Rhetor, M Bruto familiaris, & contubernalis, libellum de Cæsaris nece reliquit. Plut. in Bruto.

Enarginum, seu *Urgonium*, vulgò *Orgon*, op. Gall. in Provincia, 2. leuc. à Cabillione in ort. uti 7. ab Arelate.

Encania, festa erant dedicationis apud Græcos, de quibus Lil. Gyraldus lib. 17. Hist. Deorum.

Enceladus, Titanis ac Terræ filius, Gigantum omnium, qui adversus Jovem conjuraverunt, longè maximus; quem Jupiter fulmine ictum Ætnæ monti supposuit. Virg. Æn. 3

Fama est Enceladi semiustum fulmine corpus
Urgeri mole hâc, ingentemque insuper Ætnam
Impositam ruptis flammam expirare caminis.

Quintus Smyrnæus lib. 5.

Οἷος ὑπ' ἀκαμάτοιο Διὸς στονόεντι κεραυνῷ
Ἐγκέλαδος δέδμητο κατ' ἀτρυγέτοιο θαλάσσης
Τρινακρίης ὑπένερθεν, ὅλη δ' ὑποτύφεται νῆσος.

Idem lib. 4.

Ἐστι πυρὸς μεγάλοιο κατ' Ἐγκελάδοιο δαΐφρων
Πνοιὰς ἀσβεστοῖσι Σικελὴν ἐπικάββαλε νῆσον,
Ἠδ' ἔτι καίεται αἰὲν ὑπ' ἀκαμάτοιο γίγαντος
Αἰθαλόεν πνείοντος ἔσω χθονός.

Oppian in Κυν. δ.

Καὶ τριπάγκαρπον ὄρος, ἔνθα τε καίνυς Ἐγκελάδοιο
Πυρσοῖς αἰθερίοισιν ἐρευγομένοιο κεραυνῷ,
Σικελὲς Αἴτνης ἀνεκάχλασεν ἄσπετον πῦρ.

Corn. Severus in Ætna.

Gurgite Trinacrio morientem Jupiter Ætnâ
Obruit Enceladum. vasti qui pondere montis
Æstuat & patulis expirat faucibus ignes.

Stat. lib. 3. Theb.

——— Aut ubi tentat
Enceladus mutare latus, procul ignea antris
Mons tonat. ———

Claudianus de Raptu.

In medio scopulis se porrigit Ætna perustis,
Enceladi bustum, qui saucia membra revinctus
Spirat inexhaustum flagranti pectore sulphur.
Et quoties detrectat onus cervice rebelli
In dextrum, lævumque latus, tunc insula fundo
Vellitur, & dubia nutant cum mœnibus urbes.

Enchelea, pop. Illyrici, quorum op. & reg. *Encesiam* vocat Pinetus. Ibi Cadmus & uxor ejus in serpentes versi dicuntur. Lucan. lib 3.

——— Nomine prisco
Encheleæ versi testantes funera Cadmi.

Encratita. Hæretici a Saturnino, & Marcione orti, vituperarunt conjugium & præceperunt suis continentiam ab uxoribus, & esu carnium, unde etiam nomen habent. Iren. 1. 30 Euseb. 4 28.

Enderum, *Endero*, op Dalmatiæ ad Scardum M. 50. mill. à Lisso in Bor.

Endideium, seu *Endida*, quibusdam est Nevvmark, ad Athesim flu. in Com. Tirolensi. Al. autem est *Belzano*, urb. Com. Tirolens. ad flu. Eisacum, med. inter Tridentum, & Brixionem.

Endymion, pastor quidam, Athli filius, quem Jupiter in cœlum assumptum, cùm Junonem amaret, atque etiam cum Nube pro Junone concumberet, iratus sursum dejecit, & perpetuo somno damnavit; unde proverb. *Endymionis somnum dormire.* Cic. 1. Tuscul. *Endymion verò, si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmo obdormivit, qui mons est Cariæ, nondum opinor experrectus. Num igitur eum curare censes, cùm Luna laboraret, à quâ consopitus putatur, ut eum dormientem osculetur?* Idem ferè habes apud Lucianum in Dialogo Veneris, & Lunæ. Et Theocritus Idyllio 3. felicem existimare videtur Endymionem, quòd semper dormiret, nec ullas sentiret molestias.

Ζαλωτὸς μὲν ἐμὶν ὁ τὸν ἄτροπον ὕπνον ἰαύων
Ἐνδυμίων ———

Hujus postea amore capta Luna eum in Latmi Cariæ montis specu occultavit, atque ibidem cum eo conversata est. Hic primus Lunæ cursum invenit, & Astronomiæ studiosus eleganter à Poëtis fingitur Lunæ amasius. Juvenalis pro pulchro posuit, Sat. 10.

Sed tuus Endymion dilectæ fiet adulter
Matronæ ——— ———

Ovid. Trist. 2.

In Venerem Anchises, in Lunam Latmius heros.

Val. Flac. lib. 8.

Latmius æstivâ residens venator in umbrâ.

Martialis:

Quid tibi dormitor proderit Endymion?

Propertius 2. 15.

Ipse Paris nudâ fertur periisse Lacænâ,
Cum Menelaeo surgeret è thalamo.
Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem
Dicitur & nuda concubuisse Deæ.

Ovid. 3. de Art. Am.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudori.

Idem in Ep. Leandri.

Non sinit Endymion te pectoris esse severi.
Fac subeant animo Latmia saxa tuo.

Catullus in de Comâ Berenices:

Ut Triviam furtim sub Latmia saxa relegans
Sævus amor gyro devocet aerio.

Engolisma, seu *Inculisma*, urbs Aquitaniæ, vulgò *Angoulesme*, (à quâ reg. adjacens dicitur Engolismensis prov. propè Carentonium flu inter Marchiam Lemovicens. ad ort. & Santoniam ad occ.) ubi aliàs Agesinates, 12. leuc. à Mediolano in ort. & 16. à Lemovico in occ.

Engonasis, signum cœleste, quod Latinè *Ingeniculus* dicitur. & est Hercules, qui dextro genu nixus, sinistro pede capitis Draconis dextram partem opprimere nititur. Cic. 2. de Nat. Deorum.

——— Id caput autem
Attingens defessa velut mœrentis imago.

Quam quidam Græci

Engonasin vocitant, genibus quia nixa feratur.

Engyum, Siciliæ urbs. Steph. Ejus meminit Silius Italicus lib. 14.

——— Romana petivit
Fœdera Callipolis, lapidosique Engyon arvi.

Ult.

Ubi alii *Engion*. *Gange* Arctio, *Legnina* Fazello. Vide Cluver. Sic. Ant. lib. 2. cap. 11.

Enipeus, flu. Thessaliæ, campos Pharsalicos irrigans, juxta quem Cæsar vicit Pompeium, lentus primò, sed mixtus Apidano velocissimus. Lucan. lib. 2.

Apidanus, nunquamque celer nisi mixtus Enipeus.

Idem lib. 7.

Sanguine Romano jam turbidus ibit Enipeus.

Val. Flac. lib. 1.

Segnior Apidani vires ubi sentit Enipeus.

Ovid. Met. 1.

——— *Et irrequietus Enipeus*

Item Elidis flu. recentiore nomine *Barnichius* dictus. Hom. 7. Odyss. narrat. ut Tyro, Salmonei filia Enipeum flu. amarit, utque ejus fluvii assumptâ formâ Neptunus amore puellæ potitus sit, ex quâ suscepit liberos Peliam, & Neleum. Ovid. Amor. 3. 5.

Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus,
Cedere jussit aquam, jussa recedit aqua.

Propert. 1. 3.

Non sic Æmonia Salmonida mistus Enipeo
Tænarius facili pressit amore Deus.

Idem 3. 19.

Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
Quæ voluit liquido tota subire Deo.

Enisis, Siciliæ flu. Fazello, quem hodiè *Nisi* appellari scribit.

Enispe, urbs Arcadiæ, quæ non amplius extat. Stephanus, apud quem vetus Poëta.

——— Ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην.

Inde Statius lib. 4. Theb.

——— *Ventosaque donat Enispe.*

Enna, civitas insignis in ipso Siciliæ umbilico, augustissimo Cereris templo olim nobilitata (unde Ceres *Ennea* dicta) nemoreque sacro, ex quo Proserpinam raptam fuisse incolæ asserunt. Ovidius Fastorum lib. 4.

Grata domus Cereri. multas ea possidet urbes,
In quibus est culto fertilis Enna solo.

Ubi al. *celso*, ex situ scilicet qui arduus & adclivis. Livius: *Enna in excelso loco & prærupto undique sita. cùm loco inexpugnabilis erat, tum præsidium in arce validum habebat.* Strabo lib. 6. ubi de illa: Κειμένη ἐπὶ λόφῳ. Nobis indicare sufficiet (inquit Bochartus) *Ennam* Punicè dici עין נע[illegible] *En naam* vel *Ennam*, hoc est, *fontem amœnitatis*, idque jure meritissimo; cùm fontibus irriguus fuerit locus, & insulæ totius cætera amœnissimus. Diod. lib. 5. *Raptam fabulantur Proserpinam*, &c. ἐν τοῖς λειμῶσι τοῖς κτ τὴν Ἔνναν. Et paulò post. Ἔστι δὲ ὁ προειρημένος λειμὼν ἄνωθεν μὲν ὁμαλὸς, καὶ παντελῶς εὔυδρος. Cicero etiam Verrina quartâ, *aquas* ei tribuit *perennes*. Quin & Claud. lib. 2. de R. Pros.

——— *Curvata tumore*
Parvo planities, & mollibus edita clivis
Creverat in collem, vivo de pumice fontes
Roscida mobilibus lambebant gramina rivis.

Ovidius in Fastis:

Valle sub umbrosa locus est aspergine multa
Uvidus ex alto desilientis aqua

Aristot. lib. de Mirabilibus: Ἐν τῇ Σικελίας τῇ καλουμένῃ Ἔννῃ σπήλαιόν τι λέγεται εἶναι, περὶ ὃ κύκλῳ πεφυκέναι φασὶ τά τε ἄλλα ἄνθη κατὰ πᾶσαν ὥραν, πολὺ δὲ μάλιστα τῶν ἴων ἀπέραντόν τινα τόπον συμπεπληρῶσθαι, ἃ τὴν σύνεγγυς χώραν εὐωδίας πληροῖ, ὥστε τοὺς κυνηγοῦντας, τῶν κυνῶν κρατουμένων ὑπὸ τ ὀσμῆς, ἐξαδυνατεῖν τοὺς λαγὼς ἰχνεύειν. διὰ δὲ τούτου τοῦ χάσματος ἀσυμφανής ἐστιν ὑπόγειος, καθ' ὅν φασι τὴν ἁρπαγὴν ποιήσασθαι τὸν Πλούτωνα τ Κόρης. Long. 38. 10. Lat. 36. 40.

Enneacrunus, fons apud Athenas à Pisistrato conditus, a numero fistularum, quas Græci κρουνὲς vocant, sic dictus. Qui etiam *Callirrhoë* à Papinio vocari videtur hoc versu:

——— *Callirrhoë novies errantibus undis.*

Q. *Ennius*, poëta antiquissimus, Rudiis Calabriæ oppido natus, Qu. Valerio, & C. Manlio Conss. Ovidius.

Ennius emeruit Calabris in montibus ortus
Contiguus poni, Scipio magne, tibi.

A Catone Quæstore in urb. adductus in Aventino habitavit, ancillæ unius ministerio contentus. Scripsit Annalium libros, Satyras, Comœdias ac Tragædias, ex quibus ad nos nihil pervenit, exceptis aliquot versibus à scriptoribus veteribus passim citatis. Scipionem Africanum maximè coluit, itaque vicissim ab eo est adamatus, ut alter ab altero ne sepulturâ quidem divelli voluerit. Cic. pro Archiâ poëtâ. *In sepulcro Scipionum putatur esse constitutus è marmore.* Liv. lib. 38. *Romæ extra portam Capenam in Scipionum monumento tres statuæ sunt. quarum duæ P. & L. Scipionum dicuntur esse, tertia poëtæ Q. Ennii.* Vide Val. Max. 8. 15. & Solin. cap. 7. Periit morbo articulari, quem immodico vini usu contraxerat. Unde Horatius lib. 1. Ep. obiter eum tangit, tanquam vino plus satis deditum.

Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma
Prosiluit dicenda. ———

Prop. 3. 3.

Unde pater sitiens Ennius ipse bibit.

Qu. Serenus:

Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua.

Glossæ veteres. *Ennipater*, ἵππιος πατήρ.

Ejus mem. Lucret. lib. 1.

Ennius ut noster cecinit, qui primus amœno
Detulit ex Helicone perenni fronde coronam.

Unde Prop. 4. 1.

Ennius hirsutâ cingat sua dicta coronâ.

Ennii perstudiosus fuit Virgilius, nam plura ex eo sumpsit, & in carmina sua transtulit, quorum partem notavit Macrob. l. 6. Saturn. cap. 1. Idem quum aliquando deprehenderetur Ennii poëma legere, interrogatus quid ageret, respondit: *Aurum se ex Ennii stercore colligere.* De Ennio quoque Ovidius scripsit in Tristibus.

Ennius ingenio maximus, arte rudis.

Sicut & *rudem Ennii Musam* dixit Statius, lib. 1. Sylv. ad nomen patriæ *Rudiæ* nimirum alludens uterque. Claud.

Hærebat doctus lateri, castrisque solebat
Omnibus in medias Ennius ire tubas.

Sanè *ingeniosum Poëtam*, & *auctorem* valdè bonum vocat Cic. pro Murænâ. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 1. cap. 2. Alius *Ennius* de augurandi disciplinâ scripsit. Vide Sueton. de Illustr. Grammat. cap. 1.

Ennosigæus, Neptuni cognomen ab eo quòd *terram concutiat*, impositum, unde etiam *Enosichthon* dicitur. Juvenal. Sat. 10.

Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigæum.

Enoch, filius Cain. Gen. 4. Prima quoque mundi civitas ab ipso Cain ædificata, & filii nomine appellata. Fuit alius vir justissimus, qui cum Deo ambulavit, & sublatus evanuit. Hic quasdam invenit literas, quosdamque

que libros conscripsit, (Prophetiæ illius D. Judas meminit) sub quo Adam mortuus est. Comestor in cap. 5. Gen. Luculentum testimonium de illo profert Apostolus epistolæ ad Hebr. cap. 11. Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ηὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. Πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ. Sed & ante illum Siracides eum non uno elogio exornavit. Ecclesiastic. cap. 44. Ἐνὼχ εὐηρέστησε Κυρίῳ Θεῷ, καὶ μετετέθη ὑπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς. Item cap. 49. Οὐδεὶς ἐκτίσθη τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς οἷος Ἐνώχ, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. Vide Drusii *Henochum*. Quomodo autem & in quem locum tulerit eum Deus non æque apud omnes sacrarum literarum expositores certum est. Aliqui Ebræorum verbum illud *tulit eum Deus*, interpretantur, *mortuus* est, & quidem ante tempus, ne malitia mutaret cor ejus: quòd is scripturarum mos sit, & eum *tolli* dicant, qui de *vitâ tollitur*: juxta illud Eliæ: *tolle animam meam*, & Job: *post modicum tollet me*. Philo Jud. lib. 1. de V. Sapientis, dicit, Deum transtulisse Henoch, non per mortem, sed per separationem à consortio & frequentiâ improborum hominum ad Virtutis secessum vulgò ignotum, & vix paucis, iisdemque præstantiss. viris agnitum. Procopius Sophista in Gen. innuere videtur Henochi translationem fuisse non mortem sed mutationem quandam ex mortali ad immortale corpus. Aug. lib. 9. in Gen. & in lib. de peccatorum meritis negat Henoch immutatum esse in illam spiritualem qualitatem corporis, quæ in Resur. promittitur: putatque ipsum iterum rediturum ad hanc V. & moriturum, ut corpus animale in spirituale mutetur. Interim verò aut sine cibo à Deo sustentari, sicut Elias 40. dies sine cibo vixit, aut si cibo opus habet in Paradiso fortè pasci, sicut Adam de ligno Vitæ, & inde contra vetustatem vitæ stabilitatem accipere. Iren. verò lib. 5. advers. Hæres. Valentini asserit eum unà cum Elia vivere in eodem Parad. in quo primus homo à Deo positus fuit. Hieron. autem lib. 1. contrà Jovinian. ferè ex memoriæ lapsu hanc translationem tribuit non Enocho sed Enoso, cujque Henoch fuit abnepos; inquiens: *Si autem transfertur Enos, non reor idcirco translatum, quòd uxorem habuerit, sed quòd primus invocaverit Deum.* Chrys. & Theod aiunt non esse curiosius investigandum quò translatus sit, & num usque ad præsens vivat, & quo modo nunc agat, sed hoc esse satis ut credamus, & quòd Deus eum transtulerit, & quòd mortem non sit expertus, sicut & Apost. testatur ad Ebr. c. 11. Hujus Enochi & Methusalæ historiae promiscent Ethnici; *Annacum* enim, i.e. *Enochum* [qui *Cannacas* in Erasmo id est, חנוך *Chanochus*, pro quo in Suidâ perperàm scribitur Nannachus] *antiquum rex ante* Deucalionem, qui vixit suprà trecentos annos (nempe 365.) *cum prævidisset venturum diluvium*, convocatis omnibus ad templum, diis cum lacrymis supplicabat, ut id malum averterent. Hinc proverbium, τὰ Καννάκου id est, *res aut mala Cannacæ; vel de lamentis, vel de rebus vetustissimis.* Hæc Suidas & Erasmus in Chil. 2. 8. 19. Hic erat Enochus quem homines ad pœnitentiam & luctum invitasse constat ex nomine filii & ex Epistolâ Judæ. Stephanus in voce Ἰκόνιον. Aiunt Iconium fuisse Annaci urbem, de quo prædixit Oraculum, fore ut cùm obiisset, omnes perirent. Quo audito Phryges *magnum luctum ediderunt*. Quæ falsa sunt, nisi de filio ipsius intelligantur. Eupolemus apud Euseb. Præp. lib. 9. Græcos ait *Atlanti tribuere inventionem Astrologiæ*: eundem autem esse Atlantem cum Enocho; Enochi porrò filium esse Methusalem quo ab Angelis Dei omnia edocto, nos deinceps ita didicisse. Bochart. Phal. 2. 13.

Enodia, Hecate, quod in viâ inventa sit ab Inacho. Steph. Hesychius: Ἐνοδία, Ἄρτεμις.

Enomides, scripsisse videtur de Deorum nominibus, naturâ & gestis, teste Etymologi Magni authore.

Enona, seu potius *Ænona*, urb. alias Liburnorum, nunc Dalmatiæ in ora litor. 9. mill. à Jadera in Bor. & 4. à Gissâ insula. Long. 39.16. Lat. 44. 42.

Enosis, ins. oblonga & parva in ora australi Sardiniæ, quæ etiam *Sulcitana* dicta, nunc *Isola de S. Antioco*, teste Cluverio.

Ensisheimum, urbs Alsatiæ, ad Hellelum flu. 2. leuc. à Neoburgo in occ. 10t. à Mulhusio in Bor. & 3. à Brisaco in aust.

Entella, urbs Siciliæ, quam Campani genere habitabant, socii Carthaginiensibus. Steph. Silius lib. 14.

——— *Largoque virens Entella Lyæo.*

Vide Cluver. Ant. Sic 2.12. Populi *Entellini*. Plin. 38. Item *Entella* Liguriæ fl. Ptol. *Lavigna* Leandro. Long. 36. 40. Lat. 36. 30.

Enulus, a Delphino servatus. Vide Historiam apud Plut. circa finem libelli, *Utra animalia plus sapiant*, & in convivio 7. Sapientum.

Enyalius Bellonæ fil. Ἐνυοῦς υἱός, Martis quoque est epitheton ac interdum pro bello ponitur.

Enyo, soror Martis, Latinis *Bellona*. Ponitur etiam pro *bello* Martialis.

Nec te decipiat ratibus navalis Enyo.

Id est, πυμμαχία Hesychius, Ἐνυώ, πολεμικὴ θεὰ ἢ μάχη.

Eos à Græcis dicitur, quam Latini *Auroram* vocant. Mons item Ægypti. Plin.

Eous unus equorum Solis. Ovid Met. 2.

Interea volucres Pyroeis, Eous, & Æthon

Solis equi, quartusque Phlegon.

Epaminondas Thebanus, honesto genere natus, Musicam & Philosophiam doctus, modestus, prudens, gravis, peritus belli, fortis manu, animo maximo, adeò veritatis amans, ut ne joco quidem mentiretur. Hic cùm apud Leuctra Lacedæmonios plagâ pestiferâ adeò afflixisset, ut ex eo tempore Lacedæmoniorum opes corruerint, & principatum Græciæ amissum ultrà reparare nequiverint, dicere solebat, Orbum se, non tamen sine liberis, & ex se natam relinquere pugnam Leuctricam. Hic post ingentia facinora edita extremo tempore apud Mantineam cum acie instructâ, & ducis optimi, & militis fortissimi officio fungitur, sparo percussus, relatusque in castra semianimis, requisivit à circumstantibus, Salvusne esset clypeus? cùm salvum esse flentes sui respondissent, allatum, veluti socium laborum gloriæque osculatus est. Iterum quæsivit, essentne fusi hostes? cùm id quoque ut cupiebat, audisset, evelli eum denique spiculum jussit; ita multo sanguine profuso in lætitiâ & victoriâ mortuus est. Ejus morte Thebanorum vires hebetatæ sunt, ut non tam illum amisisse, quàm cum illo interiisse omnes viderentur. Nam ante Epaminondam Thebani alieno imperio paruerunt, & post interitum ejusdem in servitutem pristinam revoluti sunt, ut manifestum sit gloriam Thebanam cum illo natam & extinctam fuisse. Stesimbrotum filium suum, quòd contra

mandatum cum Lacedæmoniis conflixisset, tametsi victos feliciter evasisset, interfecit. Plut. Paral. Huic Thebani statuam ferream dicarunt, ne erga tantum principem ingrati viderentur. Inter optimos Græcorum sed pauperrimos ab Æliano numeratur. Sic enim ille: Πενέστατοι ἐγένοντο οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, Ἀριστείδης, καὶ Φωκίων καὶ Ἐπαμινώνδας, &c.

Epaphus, Jovis ac Iûs fil. qui Memphin in Ægypto condidit. Vide Ovid. Met. 1. Item historicus, qui de templo Delphico quædam tradidit, citatur à Servio in Æn. 3. & Macrobio, Sat. 3. 6.

Epaphroditus, à libellis Neroni Imp. à Domitiano capitis damnatus, quòd Neronem in consciscendâ sibi nece suâ manu adjuvisset. Item Grammaticus, patriâ Chæroneus, qui 30. millia optimorum librorum habuisse perhibetur. Vide Suidam. Item vir fidelis, de quo D. Paulus passim in Epistolis.

Epannus, urbs Gall. Aquit. *Pamiers* Ortelio in Occitaniâ. Labbæus autem existimat esse *Jenne*, vic. Sabaudiæ ad Rhodanum, 2. leuc. à Bellico in aust. Long. 17. 05. Lat. 41. 20.

Epea, op. Peloponnesi cujus pop. *Epei* Straboni, contrà quos Nestor bellum gessit.

Eperia, *Eperies*, urbs Hungariæ ad Tarizam flu. versùs M. Carpathum, & confin. Poloniæ, in Sariensi Com. 6. leuc. Germ. à Cassovia in Bor.

Epetium, op. Illyrici in ora Dalmatiæ litor. inter Salonas & Pegnotium, nunc *Zarnounitza* dicitur. ad ost. flu. cogo. Fuit autem propè Spalatum uti ex tabb. Peutingerianis colligitur Long. 40. 54. Lat. 44. 00.

Epeus, Endymionis filius & Pæonis frater, qui primus in muralibus machinis equum reperit, qui & aries dicitur. Plin. 5. 56. quæ res locum fecit fabulæ, Epeum fabricatorem fuisse equi lignei, quo Troja prodita est. Virg. Æn. 2.

——— *Et ipse doli fabricator Epeus.*

Item *Epeus*, vir quidam timidissimus, de quo natum est proverb. *Epeo timidior*. Datum est hoc nomen Cratino Comico per allusionem fortassis, quòd cum Oeneidis tribûs Princeps esset, in eo munere timidius se gereret. Erasmus in Chil.

Ephestria, Thebis festa fuerunt ob Tiresiam instituta, in quibus ipsius simulacrum, virilibus vestimentis exuebatur, & muliebribus induebatur, moxque illis ademptis, iterum virilia imponebantur, alludentes ad ipsius Tiresiæ fabulam.

Ephesus, urbs Ioniæ, Emporium totius Asiæ citer. celeberrimum, Amazonum opus, quemadmodum & Justinus scribit lib. 2. & Plin. retulit, 5. 29. Hæc civitas loco cavo olim habitata diluvium passa est, quo cum plurimi extincti essent, Lysimachus civitatem in eum locum, ubi nunc est, transtulit, & ab uxoris nomine Arsinoen vocavit, eo mortuo, priscum nomen receptum est. Porrò *Ephesum* inde dictam, quòd eam terram Amazonibus Hercules permiserit (ἐφεῖναι enim Græci permissionem dicunt) scribit Heraclides de Politiis. Dianæ templo imprimis nobilitata fuit hæc urbs. Dionys. Perieg. v. 826.

——— Βορειοτέρην ἐσίδοιο
Παράλιον Ἐφέσοιο μεγάλην πόλιν Ἰοχεαίρης,
Ἔνθα θεῇ ποτὲ νηὸν Ἀμαζονίδες τεύξαντο
Πρέμνῳ ὑπὸ πτελέης, περιώσιον ἀνδράσι θαῦμα.

Callimachus Hymno in Dianam:

Σοὶ καὶ Ἀμαζονίδες πολέμου ἐπιθυμήτειραι
Ἔν ποτε παρραλίῃ Ἐφέσῳ βρέτας ἱδρύσαντο
Φηγῷ ὑπὸ πρέμνῳ. Et mox,
——— Τοῦ δ' οὔτι θεώτερον ὄψεται ἠώς,
Οὐδ' ἀφνειότερον ———

Ac proinde Plin. *admirationem Græcæ magnificentiæ* vocat ac inter mundi miracula numerat, lib. 36. Hinc: Ἐφέσια γράμματα, notulæ quædam, & voces magicæ. De quibus vide Hesychium, & Clementem Alexandrinum, Strom. 1. 18. Long. 55. 45. Lat. 39. 00. *Ephesus* etiam Nili insula. Steph.

Epheta, magistratus apud Athenienses. II. à Demophoonte rege instituti, 50. ex Atheniensibus, totidemque ex Argivis, ut in Palladio foro de inconsultâ cæde cognoscerent, majore deinde auctoritate, jureque ampliore à Dracone instructi sunt, sic enim instituit, ut 51. ex optimis eligerentur, qui de causis capitalibus judicarent. Non nisi 50. annos nati, moribusque probatissimis eligebantur. Pollux. Suidas.

Ephialtes, Neptuni fil. Gigas incredibili corporis robore, qui cum singulis mensibus novem digitos cresceret, in tantam altitudinem evasit, ut statura cæli fretus, unà cum fratre Otho superis bellum inferret, quapropter à Jove fulmine ictus ad inferos est detrusus.

Ephippus Olynthius, scripsit de Alexandri & Hephæstionis obitu. Athen. lib. 4. Item Atheniens. Comicus, cujus fabulas complures citat Athenæus. Diversus forsan ab utroque est *Ephippus* ille, quem se Plinius sequi profitetur in iis quæ de plantis scribit, lib. 12. & 13.

Ephippus Cumæus, auditor Isocratis, qui scripsit historiam ab excidio Trojæ usque ad sua tempora, libris 30.

Ephori, apud Lacedæmonios tales erant magistratus, quales apud Romanos Tribuni plebis, qui a Theopompo sic oppositi sunt Regibus, ut apud Rom. Consulibus Tribuni. Ut enim à Consulibus ad Tribunos, ita à Regibus ad Ephoros provocare quisque poterat. Olim pro ministris Regum fuerunt, tandem eò potentiæ pervenerunt, ut sensim à Rege proprium Magistratum constituerent, nomine *Ephoriam*. Dicti ἀπὸ τοῦ ἐφορᾶν, quod est *intueri*, quòd ad civitatis salutem intentos haberent oculos.

Ephorus, historicus Cumanus, Isocratis auditor, & contubernalis Theopompi. Suidas. Item alius recentior. Voss. Hist. Gr. pag. 37.

Ephram Syrus, Juliani temp. floruit, obiit verò sub Valente Imp. Quædam de eo Voss. Hist. Gr. pag. 2.2.

Ephraim, poëta historicus, vitas Principum Constantinopol. Iambico carmine prosecutus. Floruit initio seculi 14.

Ephyra, insula sinûs Argolici, cum opido cognomine. Steph. quem consule, plures enim hujus nominis urbes recenset.

Ephyra alio nomine *Corinthus* dicta, ab *Ephyrâ* nympha sic dicta. Ovid. Met. 2.

——— *Quærit Bœotia Dircen,*
Argos Amymonen, Ephyre Pyrenidas undas.

Hinc *Ephyreus*, adjectivum 4. Syllabarum. Lucan. lib. 6.

Insedit castris, Ephyreaque mœnia servat.

Item *Ephyreius*, adjectivum 5. Syllabarum. Virg. Georg. 2.

Illa-

Illusasque auro vestes, Emphyreiaque ara.

Hinc etiam *Ephyreias*, Claud. de bello Getico:

Scilicet Argolicas, Emphyreiadasque puellas
Ceperat, & pulchras jam fastidire Lacaenas.

Interpres Apollonii: Ἐφύρη, ἡ Κόρινθ@, ἀπὸ Ἐφύρας τ᾽ Ἐπιμηθέ@ θυγατρός.

Sil. lib. 4.

——— *Non ara vocabant*
Quæ scirent Ephyren.

De æris Corinthii origine, quod in tanto pretio fuit, agit Plin lib. 34. cap 2. *Hoc (æs) casus miscuit, Corintho cum caperetur incensâ.* Pluribus Florus 2. 16. ubi de Mummio: *Quantas opes & abstulerat, & cremaverit, hanc scias, quod quicquid Corinthii æris toto orbe laudatur, incendio supersuisse comperimus: nam æris notam pretiosiorem opulentissimæ urbis fecit injuria; quia incendio perustis plurimis statuis, atque simulacris, æris, auri, argentique vena in commune fluxerunt.* At v. non dubium, quin ante hoc temporis illud æs in honore fuerit; idque ex Homero, qui laudat thoracem:

——— Τόν ποτε Φυλεύς
Ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης.

Seneca in Medeâ:

Inque auxilium Dictynna tuum
Pretiosa sonant æra Corinthi.

Epiacum, *Papcastle* Camdeno, Op. Brigantum in Albione, nunc in Cumbriæ Com. ad flu. Derventionem 3. mill. ab ora litor. maris Hibernici, 16. a Carleolo in occ. & tot. ferè a proximiori lit. Scotiæ in aust.

Epicaria, op. Albaniæ, med. inter Lissum ad Bor. & Dyrrachium ad aust.

Epicaste, eadem quæ Jocaste. Hesychius: Καλεῖν δ᾽ Ἐπικάστην, ἣν οἱ μεθ᾽ Ὅμηρον Ἰοκάστην καλοῦσι.

Epicharmus, Tityri (ut Suidas scribit) vel Chimari filius, Siculus, poëta Comicus, & philosophus, cui nonnulli inventum Comœdiæ tribuunt, Pythagoræ auditor. Horat. ad Pisones.

Plautus ad exemplum Siculi properare Epicharmi.

Ὃς παῖσιν χρήσιμα εἶπε, *qui pueris utilia præcepit*, quem admodum de eo Theocritus dixit. Eum sæpe commemorat Marcus Tullius, ejusque versus non rarò produ cit, ut lib. 1. Ad Attic. *Ut crebrò mihi vafer ille Siculus insusurret Epicharmus cantilenam illam suam*, Νᾶφε, καὶ μέμνασο ἀπιστεῖν. Quæ verba sic Latinè reddidit Qu. Frater de petit. Consul. ad Marcum. *Quamobrem* Ἐπιχάρμειον *illud teneto, nervos, atque artus esse sapientiæ non temerè credere.* Et primo Tusculanarum. *Sed tu mihi videris Epicharmi, non insulsi hominis, ut Siculi, sententiam sequi. Quam? non enim novi. Dicam si potero Latinè*, &c. Emori nolo, *sed me esse mortuum nihili æstimo.* Vide Voss. P. Gr. pag. 33.

Epicrates, Ambraciata Comicus, de quo Voss. P. Gr. pag. 52.

Epictetus, Philosophus Stoicus, ex Hierapoli Phrygiæ urbe Romæ Epaphrodito cuidam Neronis familiari servivit, atque ad Marci usque Antonini tempora pervenit, Domitiano autem imperante, ejus dominatu offensus Româ Hierapolim migravit, ratus verum esse quod ait Tragicum, Patriam esse cujusque ubi quis recte agere. Tanta verò apud omnes homines ejus vitæ admiratio excitit, ut Lucianus Syrus lucernam ejus fictilem tribus drachmarum millibus, ob ejus authoritatem venisse tradat. Enchiridion Græcè scripsit in quod commentati sunt Simplicius, & Arrianus. Hoc de illo extat distichon, tanquam à seipso factum.

Δοῦλ@ Ἐπίκτητος γενόμην, καὶ σώματ᾽ ἀνάπηρος,
Καὶ πενίην Ἶρ@, καὶ φίλ@ ἀθανάτοις.

Philosophiam totam duobus verbis complexus est. Ἀνέχου, καὶ Ἀπέχου. *Sustine*, & *Abstine*.

Dixi *Enchiridion scripsit*, ut loquerer cum vulgo. Nam revera Arrianus ejus libri genuinus est auctor, qui & uberiorem in illum commentarium edidit, in quo disputationes Epicteti plenius prosequitur. Testatur hoc Simplicius in præfat. Commentarii ad hunc libellum hisce verbis: Τὸ δὲ βιβλίον τοῦτο τὸ Ἐπικτήτου ἐγχειρίδιον ἐπιγέγραπται, καὶ τοῦτο αὐτὸς συνέταξεν ὁ Ἀρριανὸς ὁ κληθεὶς, καὶ ἀναγκαιότατα ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ κινητικώτατα τῶν ψυχῶν ἐκλεξάμεν@ ἐκ τῶν Ἐπικτήτου λόγων.

Epicurus, Atheniensis, ejus sectæ author, quæ ab eo *Epicurea* dicta est, Olympiadis 109. anno tertio, septennio post Platonis excessum. Obiit autem anno secundo 127. Olymp. cum vixisset an. 72. Nemini plus debuit quam Democrito. Hinc Cic. 1. de N. Deorum: *Democritus vir magnus imprimis, cujus fontibus Epicurus hortulos suos irrigavit.* Antea quoque dixerat: *in Democritum ipsum, quem secutus est, fuit ingratus.* Rhetoricen contempsit, ut qui omnem sermonis laudem in solâ perspicuitate collocaret. Laërtius in Epicuro. Κέχρηται δὲ λέξει κυρίᾳ κατὰ τῶν πραγμάτων, ἣν ὅτι ἰδιωτάτη ἐστὶν Ἀριστοφάνης ὁ Γραμματικὸς αἰτιᾶται. Imò Epicurus *orationis ornamenta neglexit*, ut ait Cic. lib. 8. de Finibus. *Neque literas didicerat*, ut ait B. Hieronymus Epist. ad Magnum. Dictionem autem hauserat, ut Cleomedes ait lib. 1 Meteorolog. ἐκ χαμαιτυπείων, καὶ ἀπὸ μέσης τῶν ἐπαιτῶν, *ex prostibulis & mendicabulis*. Dialecticen etiam parvo habuisse loco dicitur. Laërtius ubi suprà. Τὴν διαλεκτικὴν ὡς παρέλκουσαν, ἀποδοκιμάζουσιν· ἀρκεῖν γὰρ τοὺς φυσικοὺς χωρεῖν κατὰ τοὺς τῶν πραγμάτων φθόγγους· *Dialecticam, tanquam pervertentem repudiant: Aiunt enim sufficere Physicis simplicia vocabula.* Etiam B. Hieronymus adversus Rufinum ait: *Quoniam Stoici Logicam sibi vendicant, & tu hujus scientiæ deliramenta contemnis, in hâc parte Epicureus es.* Et hujus stupotis argumentum esto, quod negaret, contradictoriarum alterutram esse veram. Unde Cic. lib. 1. de N. D. *Totum hoc, aut etiam aut nō, negavit esse necessarium: quo quid dici potest obtusius?* In Physicis maximè amplectebatur dogmata Anaxagoræ; sic tamen, ut in quibusdam dissentiret. Atomos verò suas accepit à Leucippo ac Democrito, teste Lactantio, lib. de Irâ Dei. Interim sic Dialecticam contemnebat, ut in ejus locum substitueret Canonicam, de hac erat Epicuri liber, qui Κανὼν inscribebatur. Is fuit, ut Laërtius ait, περὶ κριτηρίου καὶ ἀρχῆς καὶ στοιχειωτικόν. *De judicii normâ, & principiis, & opus prima tradens elementa.* Eo docebat normam omnis judicii non rationem esse sed sensum. Mathesin quoque insuper habuit teste Plutarcho, lib contrà Epicurum. In Physicis verò & Ethicis magnus omninò fuis vitiis est, præcipuè Lucretio, qui universam Epicuream Naturæ sententiam 6. libris complexus est, quam tradiderat Epicurus ipse libris triginta octo. Sic enim ... lib. 3.

Tu pater, & rerum inventor, tu patria nobis
Suppeditas pracepta, tuisque ex, inclyte, chartis
Floriferis ut apes in saltibus omnia libant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta,
Aurea perpetuâ semper dignissima vitâ.

Ejusdem sunt ista de Epicuro.

Qui genus humanum ingenio superavit, & omnes
Restinxit stellas, exortus uti athereus Sol.

Quos versus cum attulisset Lactantius, lib. 3. Instit. subjungit deinde: *Hos equidem versus nunquam sine risu legere possum. Non enim de Socrate & Platone hoc saltem dicebat, qui velut reges habentur philosophorum: sed de homine, quo sano & vigente, nullus ager ineptiùs deliravit. Itaque poëta inanissimus leonis laudibus murem non ornavit, sed obruit & obtrivit.* Imò sectatores admiratione illius, quolibet mense, natali ejus sacrificabant, idque die vigesimo: unde ferias hasce vocabant εἰκάδας. Tantus quoque Epicureis amor magistri fuit, ut ejus imaginem annulo insculptam, boni ominis causâ, quocunque circumferrent. Auctor Plinius, lib. 35. cap. 2. Quod ad moralem philosophiam attinet, Epicurus summum bonum posuit in voluptate, non tamen in eâ quæ ad corpus pertinet, quemadmodum Aristippus, sed in voluptate animi, h. e. in absentiâ omnium dolorum. In hoc cum vulgo consentiit, quòd amicitias utilitate probaret. Sen. Ep. 9. Non ob hoc quod Epicurus dicebat, ut habeat qui sibi ægro assideat, succurrat in vincula conjecto vel inopi: sed ut habeat aliquem, cui ipse ægro assideat, &c Laërt. in ejus V. Βίωσι καὶ γίγνεσθαι τὴν φιλίαν διὰ τὰς χρείας Plut. de Am. in liberos: Θαυμάζω σου τῆς διατάξεις ὁ σοφὸν. Μηδεὶς γὰρ ἄνθρωπος, τίς ἀνθρώπων φιλεῖ; Κατ' Ἐπίκουρον ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν, μήτηρ τὸ τέκνον, οἱ παῖδες τοὺς τεκόντας. Stoici verò contra; & hanc quoque virtutem, ut omnes suâ causâ & pretio colendam. Cic. 3. de Fin. *Minime verò probatur huic disciplinæ (Stoicæ) de quâ loquor, aut Amicitiam, aut Justitiam propter utilitates adsciscì aut probari.* Seipsum posuit inter αὐτοδιδάκτους. Cic. 1. de N D. Gloriabatur, ut videmus in scriptis, se magistrum habuisse nullum. Sen. Ep. 52. Quosdam ait Epicurus ad veritatem sine ullius adjutorio contendere, ex iis se fecisse sibi ipsi viam. Idem ex Laërtio; Etsi quidam, audisse Xenocratem. Continentissimæ vitæ fuisse dicitur. Cibi tenuitatem non uno loco indicat Juven. Sat. 13.

——— *Non Epicurum*
Suspicit exigui latum plantaribus horti.

Et Stat. 14.

Quantum Epicure tibi parvis suffecit in hortis.

Horto siquidem delectabatur. Prop. lib. 3.

——— *Aut hortis, docte Epicure, tuis.*
Malles deserto sanior Gargettius horto.

Martialis *Cecropium* vocat.

Cecropium superas qui bonitate senem.

Huc pertinet quod de eo scripsit Ælianus, lib. 4. ποικιλ. exclamare eum solitum: Ὦ ὀλίγῳ ὅτῳ ἱκανὸν, τούτῳ γε οὐδὲν ἱκανόν. Ἔλεγε δὲ ἑτοίμως ἔχειν καὶ τῷ Διὶ ὑπὲρ εὐδαιμονίας διαγωνίζεσθαι, μᾶζαν ἔχων καὶ ὕδωρ. Non desunt tamen qui alia ac diversa planè de Epicuro ac libidinibus ejus tradiderint; sed falsò, quod & Diogenes agnoscit. Atque quod ipse juxtà & Philosophia ejus malè audiit, discipuli ejus degeneres & intemperantes, ac eorum imprimis Metrodorus, fecère, qui pravè detorserunt ejus dogmata, & quæ de purâ illâ, atque constante, & sanctâ animorum voluptate tradiderat, ad istam impuram, fugitivam ac pecuinam transtulerunt. Itaque Seneca *Non dico*, inquit, *quod plerique nostrorum, sectam Epicuri flagitiorum magistram esse. Sed illud dico, malè audit infamis est; & immeritò.* Significat nempe infamem esse Epicurum, & ejus sectam propter voluptatis nomen infame. Vide ipsum de beatâ vitâ cap. 13. Hinc *Sancta Epicuri, & rectè præcipere Epicurum* ibidem scribit homo Stoicus, & voluptatis hostis professus; ejusque dicta passim laudat, commendat, inculcat. Epicureæ doctrinæ, atque auctoris ipsius laudem habes apud Lucianum in Pseudomant. Nec repugnant quæ in Βίων πράσει scribit, ea enim ad degeneres discipulos pertinent, ut sequens dialogus docet, quem *Piscatorem* inscripsit. Utcunque hoc est, fœdus ille & pestilens error est Epicuri, quòd negaret Deum curare mortalia, animasque simul cum corporibus interire putaret. Plura qui scire velit, Laërtium Diogenem adeat & Gassendum.

Epidamnus, vel *Epidamnum*, vulgò *Durazzo*, op. in eâ parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit, tristissimo è Græciâ in Italiam trajectu nulli non cognitum. Romani coloniam eò deducentes *Dyrrhachium* dicere maluerunt, propter inauspicatum nomen *Epidamni*, tanquam à *damno* deduceretur. Ad quod allusit Plautus in Menæchmis, cum ait:

Ne mihi damnum in Epidamno duas.

Tanquam nomen inditum sit *Epidamno*, quòd illuc nemo sine *damno* divertat. Vide *Dyrrhachium*.

Epidaphna, urbs in Seleucide Syriæ, quæ & *Antiochia* dicta à *Daphne* vicino suburbano, quod locum habebat amœnissimum 89. stadiorum, & fanum Apollinis cum delubro Dianæ. Jul. Capitol.

Epidaurus, urbs Peloponnesi, Æsculapii templo celeberrima. Unde etiam Romani cum gravi pestilentiâ laborarent, consultoque oraculo juberentur Æsculapium Romam advehere, triremem cum legatis eâ de causâ Epidaurum misère. Verùm cùm Epidaurii Deum opiferum à se inviti dimitterent, ferunt illis cunctantibus ingentem anguem ad Romanam triremem adnavigasse seseque in puppi in gyrum complicuisse; quem illi Æsculapium arbitrati magnâ cum veneratione Romam advexerunt. Vide Ovid. Met. 15. Hesychius. Ἐπίδαυρος, πόλις ἐν Ἄργει. Idem, Ἐπιδαύριον, τὸ Τροιζηνικόν. Et antea, Ἐπίδαυρος, ἔθνος Πελοποννήσου. Equi hujus loci in pretio antiquitus fuêre. Virg. Geor. 3

Taygetique, canes, domitrixque Epidaurus equorum.

Strabo lib. 8. Ἔστι δὲ καὶ τὸ χωρίον τῶν ἵππων τεχνικόν, τὸ Ἀφροδισιακόν, καθάπερ καὶ τὸ Ἀργολικὸν, καὶ τὸ Ἐπιδαύριον. Servius autem ad Virgilii loc. supradictum Epidaurum Epiri urb. fecit, ideòque reprehenditur à Beroaldo; nam Plin. & Strabo in Peloponneso constituunt, quibus addas Melam & Solinum. Sed non ideircò errat Servius; nam est alia etiam Epidaurus in Epiro, aut Illyrico: Lucan. lib. 2.

Ionias vergens Epidaurus in undas.

(Ubi tamen plerique legunt *Epidamnus*) & de hâc, ut apparet, capiendus vates. Nam ipse,

Et patriam Epirum refaret. ———

Long. 50. 00. Lat. 38. 30. Est etiam urbs Dalmatiæ maritima, vulgò *Ragusa*, vel *Ragusi*. Sui juris est, & Rei-

& Reipub. cap. Turcis tributaria. Mirè conquassata fuit terræ motu an. 1667. quo max. pars civitatis periit. Long. 42.52. Lat. 42.50.

Epidii, pop. fuêre Albionis, in Scotiâ meridionali, versùs Hiberniam, ubi nunc *Cantir* prov. propè Glotæ æstuarium.

Epidium, ins. Albionis in orâ occidentali Scotiæ, & una Ebudarum, vulgò *Ila* dicitur. Habet 2. castra & 10. vicos, estque circuitus 24. mill. Scoticorum, 20. mill. distat à litore Hiberniæ in Bor. & 13 à proximiori orâ Scotiæ in occ.

Epidium, promont. Scotiæ in Cantirâ prov. 10. mill. ab orâ proximiori Hiberniæ in Cæciam, vulgò *The Mul of Cantyr* dicitur.

C. *Epidius* multa ostenta prodigiáque planè fidem excedentia consignavit. Plin. 17.25.

Epidotas, Hesychius. Ἐπιδώτας, Ζεὺς ἐν Λακεδαίμονι. Apud Paus. in Laconis est Ἐπιδώτης, & *Genius quidam incertus* dicitur.

Epigenes, astrologus, & historicus, cum Beroso & Critodemo conjungitur Plinio 7.56. Alius est *Epigenes* Sicyonius Poëta, non quidem Comicus, ut Suidas putavit, sed Tragicus, ut rectè est apud Michaelem Apostolium Chil. 15. prov. 13. Varia ejus citat Athenæus, & ex eo Suidas.

Epigoni, dicti sunt authores secundi belli Thebani quasi fœtus illorum, qui primum confecerant bellum. Græcè enim ἡ γονὴ *fœtus* appellatur, & qui post gignitur Ἐπίγονος. Inde Euripides Tragœdiam hoc argumento compositam *Epigonos* scripsit. Sunt qui existimant Epigonos apud Strabonem esse populos à quibus fabulæ nomen inditum sit: cùm Epigoni dicti sint generali vocabulo omnes illi, qui ex diversis populis conflati secundum bellum Thebanum duce Alcmæone confecerunt. Nam ex Statii lectione notum est bellum Thebanum primum, & nomina Ducum qui in eo loco occubuerunt; quorum filii uti mortem parentum ulciscerentur, communi consilio contrà Thebanos iterum arma moverunt, qui acceperunt responsum ab Apolline, eam se civitatem expugnaturos, si Alcmæonem Amphiarai filium Imperatorem fecissent. Igitur Alcmæon exercitu ex Græciâ collecto contrà Thebas duxit copias, acerrimaque commissâ pugnâ victoriâ potitus est, & Thebæ captæ, ac dirutæ sunt. *Epigoni* etiam dicti sunt successores Macedonum veteranorum, qui sub Alexandro M. ex Asiaticis fœminis sobolem susceperunt.

Epimenides, poëta Epicus, patriâ Cretensis, qui à patre Agiasarcho in agrum ad custodiendum pecus missus in quodam antro obdormivit annos 75. Unde emanavit Proverbium *Epimenidis somnum dormire*. Tandem expergefactus, cùm videret omnia mutata, domum reversus, à fratre omnia didicit. Quamobrem pro Deo est habitus. Idem Atheniensibus pestilentiâ laborantibus dixit Civitatem purgari, expiarique oportere. Paus. in Att. Plut. in Solone & Laërtius. Itaque cùm rogatus eò venisset, jussit oves albas, atque nigras apud Areopagum immolari. Rediens deinde domum, oblatam ab iis pecuniam respuit. Plato in 1. & 2. De legg. Hunc *Cnossium* faciunt Diog. Laër. in ejus Vitâ lib. 1. Suid in Ἐπιμενίδης. Plin. 7.52. & Paus. in Att. Contra *Phæstium* Plut. in Solone Tzet. Chil. 5.18. Schol. ad Iliad. ξ & Dionysium. De patre ejus variant auctores vett. quorum alii *Phæstium* tradunt, alii rursum *Dosiaden*, alii denique *Agesarchum*. Apollonius *Boli* eum filium facit Hist. Mir. cap. 1. Matris nomen a Diogene prætermittitur; à Suidâ verò ea *Blasta*, a Plut. autem in Solone *Balta* dicitur. De *Somno* ejus res est nota, quanquam variant in tempore. Vide Meursium ad Apoll. Mir. c. 1. Primus traditur domos & agros lustrasse. Diogenes Λέγεται δὲ καὶ πρῶτος οἰκίας καὶ ἀγροὺς καθῆραι. Hinc Καθαρτὴς *Lustrator* cognomento dicebatur. Jambl. de V. Pyth. 1.4:8 Ἄλλους δὲ καὶ Ἀλεξάνδρου μὲν τὸ ἐπώνυμον Ἐμπεδοκλῆς, Καθαρτὴς δὲ Ἐπιμενίδης, Αἰθροβάτης δὲ ὁ Ἀβάριδος. Totidem verbis est apud Malchum in Ejusdem Vitâ. Animam ejus clam exire dicta est, & redire, quando vellet Suid. in Ἐπιμενίδης. ὁ λόγος ὡς ἐξίοι ἡ ψυχὴ ὁπόσον ἤθελε καιρὸν καὶ πάλιν εἰσῄει ἐν τῷ σώματι. Hesych. Milesius de Claris Philosophis Ἐπιμενίδου τοῦ Κρητὸς λόγος, ὡς ἐξέρχετο ἡ ψυχὴ ὅτε ἠβούλετο, καὶ ὁπόσον, καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. Hoc autem cervi effigie factum esse asserit Plin. 7.52. Erat autem præditus futurorum scientiâ. Plut. in Sol. ἐδόκει δέ τις εἶναι θεοφιλὴς καὶ σοφὸς περὶ τὰ θεῖα, καὶ ἐνθουσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν. Cic. de Divin. lib. 1. *Contingit & non nunquam Vaticinantibus per furorem: ut Bacis Bœotius & Epimenides Cres.* Diog. Φασὶ δὲ καὶ γενέσθαι μαντικώτατον. Apul. Flor. 1. *Nec non & Cretensem Epimenidem, inclytum fatidicum.* Unde Max. Τὸν δεινὸν τὰ θεῖα vocat & B. Paulus Προφήτην Tit. 1. Ad quem locum vide Scholium, ubi de hoc vate plura. Aristot. verò ait, eum non vaticinatum esse de futuris, sed præteritis & obscuris. Rhet. 3.17. Ὡς ἔφη Ἐπιμενίδης ὁ Κρὴς ἐκεῖνος γὰρ περὶ τῶν ἐσομένων οὐκ ἐμαντεύετο, ἀλλὰ περὶ τῶν γεγονότων, ἀδήλων δέ. Errat autem manifestò: nam prædictionem ejus futurorum unam & alteram, memorat nobis Diog. & habemus item tertiam apud Plat. de Leg. lib. 1. Et ob rerum futurarum hanc scientiam, Baltæ cum Nymphæ filium, ac Curetem etiam novum homines illius temporis appellabant. Plut. post citata verba. Διὸ καὶ παῖδα Νύμφης ὄνομα Βάλτης, καὶ Κούρητα νέον αὐτὸν οἱ τότε ἄνθρωποι προσηγόρευον. Diog. Μυρωνιανὸς δὲ ἐν ὁμοίοις φησὶν ὅτι Κούρητα αὐτὸν ἐκάλουν Κρῆτες. Tradit quidam, cibum à Nymphis accipere solitum; eumque bovis ungulâ conditum subinde sumpsisse, & nec edere unquam visum nec excernere. Diog. Φησὶ δὲ Δημήτριος τινὰς παρειληφέναι ὡς λάβοι παρὰ Νυμφῶν ἔδεσμά τι καὶ φυλάττοι ἐν χηλῇ βοός· προσφερόμενός τε κατ' ὀλίγον μηδεμιᾷ κενοῦσθαι ἀποκρίσει μηδὲ ὀφθῆναι ποτὲ ἐσθίων. Plut. in Conv. Sap. Ἀλλ' ὅτι ἴσθι καὶ τὸν ἑταῖρον ἡμῶν. Σόλωνος δὲ ξένον Ἐπιμενίδην, νόμος πᾶσι κείσεται τὸν ἄλλον σιτίον κελεύει, τῷ δὲ ἀλίμου δυνάμεως ἐν ἐδωδῇ αὐτὸς συντιθεὶς μικρὸν εἰς τὸ στόμα λαμβάνοντα, διημερεύειν ἀνάριστον καὶ ἄδειπνον. Edebat autem Asphodelum & Malvam. Plut. ubi supra: Ὁ δὲ Σόλων ἐθαύμαζεν τὸν Ἀνάχαρσιν, εἰ τὸν νόμον οὐκ ἀνέγνωκε τῆς διαίτης, τὸν ἀνδρὸς ἐν ταῖς ἔργοις τοῦ Ἡσιόδου γεγραμμένον. ἐκεῖνος γάρ ἐστιν ὁ πρῶτος Ἐπιμενίδῃ σπέρματα τῆς τροφῆς ταύτης παρασχὼν καὶ ζητεῖν διδάξας, ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ. Ubi Proclus: Ἐπιμενίδην φασὶ μικρόν τι ἐδεσμάτιον προσφερόμενον, ὃ δὴ πλεῖον τὴν ἡμέραν ἦν ἐξ ἀσφοδέλου, καὶ μαλάχης ἄσιτον αὐτὸν ἄλιμον, καὶ ἄδιψον ἐποίει. Hinc intelligendus Platonis locus de Leg. 3. Clin. Μὴν φράζεις Ἐπιμενίδην; Athen. ναὶ τοῦτον πολὺ γὰρ ὑμᾶς ὑπερεπήδησεν τῷ μηχανήματι τοὺς ξύμπαντας, ὦ φίλε, ὃ λόγῳ μὲν Ἡσίοδος ἐμαντεύσατο πάλαι, τῷ δ' ἔργῳ ἐκεῖνος ἀπετέλεσεν ὡς ὑμεῖς φατέ. Et huc pertinet quod *Asphodeli* etiam radix dicta fuit *Epimenidium*. Eust. ad Iliad. ξ' Ἀσφοδίλου

Ἀρκαδίαν τὰν ῥίζαν Θεό γονος κηλοῦ ἐ φασὶν Ἐπιμενίδου. Locus verò Theophrasti, quem respexit, est Hist. Plant. 7. 9. Mortui pellis literata est reperta. Hesych. Miles. ubi suprà: Τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ, τὸ δέρμα εὑρέθη γράμμασι κατεστιγμένον. Idem tradit Suidas. Et hæc quidem à Lacedæmoniis servabatur: qui quòd illam diligenter custodirent, mox Proverbio dici cœpit. Ἐπιμενίδειον δέρμα de rebus quæ sepositæ summâ curâ servabantur. Diogenianus Cent. 8 Prov. 28. Ἐπιμενίδειον δέρμα. ἐπὶ τῶν ἀποθέτων. κεῖται γὰρ παρὰ τῇ Λακεδαίμονι τοῦτο. Idque ex Oraculo quodam. Appendix Vaticana Cent. 3. Pro 99. Τὸ Ἐπιμενίδειον δέρμα ἐπὶ τῶν ἀποθέτων εἴρηται. ἀπόκειται γὰρ κατά τινα λόγιον τοῖς Λακεδαιμονίοις τὸ τοῦ Ἐπιμενίδου δέρμα. Nam hi ipsi captum bello contra Cnossios, interfecerant, & in agro Corinthiaco sepelierant. Pauſ. in Corinthiacis: Πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, Ἐπιμενίδου λέγουσιν εἶναι τάφον. Λακεδαιμονίους γὰρ πολεμήσαντας πρὸς Κνωσσίους, ἑλεῖν ζῶντα Ἐπιμενίδην, λαβόντας δὲ ἀποκτεῖναι, ὅτι σφίσιν οὐκ αἴσια ἐμαντεύετο. αὐτοὶ δὲ ἀνελόμενοι θάψαι ταύτῃ φασί. Struxerunt etiam monumentum in ipso urbis Spartanæ foro uti refert Pauſ. in Laconicis. Sanè Spartam Epimenidem venisse tradit Clemens Strom. 1. & Tatianus Orat. contrà Græcos. Diogenes simpliciter mortuum esse dicit non multò post quam Athenas redi isset à lustratione urbis Ἐπανελθὼν ἐπ' οἴκου μετ' οὐ πολὺ μετήλλαξεν. Jamblichus tradit, in latrones incidisse, & in hos Furias ultrices imprecatum, diris illis effecisse. ut ipsi mutuis vulneribus se conficerent. Vide eum, lib. 1. cap. 32. Vixerat autem annos 150. Vide Meurſ. ad Apollon. Dyscolum Hist. Mir. cap. 1. Mortuum Cretenses inter Deos censuêre. Diogenes: Λέγουσι δέ τινες, ὅτι Κρῆτες αὐτῷ θύουσιν, ὡς θεῷ. Quidam eum inter septem sapientes retulerunt: ut videre est apud Theodoret. lib. 5. Therapeut. Ejus scripta hæc traduntur à Diogene. Κουρήτων καὶ Κορυβάντων γένεσις. Θεογονία. Ἀργοῦς ναυπηγία τε καὶ Ἰάσονος εἰς Κόλχους ἀπόπλους. Περὶ θυσιῶν. Περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας. Περὶ Μίνω Ῥαδαμάνθυος. Apud Suidam memorantur Μυστήρια ἐν Καθαρμοί. A nonnullis Τιμηριακὴ Ἱστορία etiam adscribitur huic, teste Athenæo, lib. 7. Et ex his Καθαρμοὶ etiam citantur ab Eust. ad Iliad 13. & Dionysium. Θεογονίας respectu Θεολόγος dicitur à Diod. Sic. lib 5. Et ex eo Opere censeo quæ de Styge proferuntur à Pausan. in Arcad. De Pane & Arcade Jovis & Callistûs filiis, à Schol. Theocriti Idyl. 1. De Saturni filiabus Eumenidibus, à Schol. Sophoclis ad Oedip. Coloneosem; denique de Capricorno, à Germanici Interprete. Incerti operis est is versus quem Apostolus profert in Ep. ad Titum cap. Ubi Hieronymus dicit esse ex *Oraculis*: sed hæc eum conscripsisse, nemo antiquorum dixit. Pariter incertum illud, ubi ὁμοκάπους vocet, quos Charondas ὁμοσιπύους, ubi refert Aristot. Polit. 1. 1. Quod postremum ni puto in eo Opere fuisse quod inscripserat: Περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ Πολιτείας. Epiphanius Mithræ sacerdotem fuisse tradit ἀρχαῖόν τινα φιλόσοφον, καὶ Μίθρας τῆς παρὰ Κρησὶ τιμωμένης ἱερέα. Climas apud Plut. ἄνδρα θεῖον vocat. Diod. Sic. θεολόγον lib. 5. Strabo de eo lib. 10. καθαρμοὺς διὰ τῶν ἐπῶν ἐποιήσατο idem habet & Suidas. Ad quem locum vide Grotium: ubi de hoc vate plura. Præter hunc tres fuerunt alii *Epimenides*, duo quidam qui Genealogias scripsêre, tertius qui Doricè Rhodi historiam condidit, uti ex Laërtio discimus. Plura de Epimenide Vide Voss. Hist. Gr. p. 431. 432. et P. Gr. p. 17.

Epimetheus. Japeti fil. frater Promethei, qui cum ingenio plurimùm valeret, hominis statuam primus ex luto finxit. Quamobrem indignatus Jupiter, eum vertit in simiam, atque in insulas Pithecusas relegavit.

Epimethis, Pyrrha Epimethei filia, Deucalionis uxor.

Epiphanes, hoc est *Illustris*, cognomen Antiochi Regis Syriæ, urbem condidit, quæ ab eo *Epiphania* dicebatur. Alius ejus nominis Rex Tacito memoratur. Hist. 2. 26.

Epiphania, urbs Syriæ, med. inter Antiochiam ad Bor. & Damascum ad aust. 80. mill. utrinque, uti 18. a Larissâ in aust. & 70. à Seleucia.

Epiphanius, Salaminis in Cypro Episcopus, μέγας καὶ θαυματουργὸς in Menologio Græcorum dicitur, ubi Maii die 12. hæc legas. *Epiphanius* è Phœniciâ oriundus fuit, in agro Eleutheropolitano, parentibus pauperibus, & manibus victum sibi quærentibus, humili in domo, & cujusmodi pauperum atque agricolarum esse potest, educatus; splendore ipse virtutis claruit & ad summum piæ, ac religiosæ Vitæ fastigium provectus est. Nam cùm ejus parentes in Judaicæ cultu legis, atque umbrâ perseverassent, neque gratiæ lucem aspicere potuissent, ipse levissimam occasionem nactus ad Veritatem Christianam confugit. Postquam enim Cleobius quidam illum equi indomiti ac contumacis insultu prostratum, & in femore sauciatum curavit; atque equus ipse interfectus est. statim quidem vario cogitationum æstu mens illius agitari cœpit, ita ut deinceps erga Legis servitutem non adeò esset affectus. Posteà verò in Lucianum quendam monachum incidens, cùm eum vidisset, à mendico stipem rogatum, ubi pallium suum largitus esset, veste de cœlo missâ protinus indutum, Christianæ Religioni nomen dedit, atque ab Episcopo baptizatus est. Quæ verò posteà gesserit paucis comprehendi omnia difficile est. Unum illud, & quidem necessarium affirmare possumus, cùm is ætate admodum adolescens esset, simul atque Christi fidem amplexus est, Monasticæ professionis instituto suscepto, æquales illum suos omnes continentiâ, & Asceticæ vitæ laboribus antecessisse. Posteaquam autem summum ad Sacerdotium pervenit, consentanea vitæ anteactæ Virtutum officiis præ se tulit. Etenim cùm antea Monasticam vivendi rationem crebris miraculis, atque ægrotorum plurimorum curationibus exornasset, suscepto Pontificatu, præter hæc omnia sanam ac sinceram Doctrinam adjungens, etiam scriptorum suorum copiâ universos erudiit. Quibus dum intentum est, multos ab infidelibus & Hæreticis labores pertulit. Postremò cùm 105. an. ac menses 3. explesset, quemadmodum Arcadio Imp. interroganti responderat, spiritum Domino reddidit, peregrè, & extra sedem suam: pro eo ac Chrysostomus petierat, quoniam relegationi hujus Epiphanius subscripserat. Vicissim autem Epiphanium rescripsisse memorant, neque illum locum eum, in quem deportari jussus est, esse visurum. Hæc Menologium. Suidas verò: Ἐπιφάνιος Κωνσταντίας τῆς Κύπρου Ἐπίσκοπος, τῆς πρότερον Σαλαμῖνος, ἔγραψε κατὰ τῶν αἱρέσεων λόγους, ὁ Πανάριον λέγεται, καὶ ἕτερα πολλά. ἅπερ παρὰ μὲν τῶν σπουδαιοτέρων διὰ τὰ πράγματα, παρὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν διὰ τὰ ῥήματα, ἀναγινώσκεται. Τελευτᾷ ἐπὶ Ἀρκαδίου. Hieronymus de script. Eccles. *Epiphanius* Cypri Salaminæ Episcopus, scripsit adversum

omnes

omnes hæreses libros, & multa alia quæ ab eruditis propter res, à simplicioribus verò propter verba lectitantur. Superest usque hodie & in extrema senectute varia edidit opera. Photius Bibliothec. N. 124. *Lecta sunt* Sanctiss. Epiphanii Panaria 3. Voluminibus, tomis autem septem comprehensa, adversus Hæreses 80. Initium duxit à Barbarismo, & ad Messalianos usque pervenit. Hic omnibus qui ante ipsum adversus Hæreses lucubrationes ediderunt, uberior, atque utilior est. Nam nec ea prætermisit, quæcunque in aliis prodita utilitatis aliquid continent; & ipse quæ potuit a se excogitata illis addidit. Genus dicendi humile, & cujusmodi ejus esse potest, qui Atticæ Doctrinæ rudis extiterat. Sed & in confutandis Hæresibus plerumque nervos non habet; quanquam interdum præstantissimis illas rationibus, ac sententiis aggreditur, etsi nihilo dictio sit, atque orationis structura, aut stylus ipse commodior. Gesnerus mem. libri de Vita Mariæ, qui temporibus ejus Epiphanio tribuebatur; cum verò Epiphanii alterius esse putat Vossius. Vitam quoque S. Hilarionis exposuisse dicitur, sed ea non extat. Eidem tribuitur vulgò Hist. de Prophetarum vitis. Attamen ejus libelli veteres non meminerunt, nec satis Epiphanio dignus videtur. Opera Epiphanii extant Græce; Græce verò ac Latinè, Vol. in Folio Paris. 1622. cum Tralatione ac Animadversionibus V. Cl. Dionysii Petavii Soc. Jesu Theologi.

Epirus, regio Græciæ finitima ad ort. Acheloo flu. discreta: ad occasum Acroceraunis montibus, qua mari Adriatico incumbunt: Ad septentrionem Macedoniæ parte terminata: Ad meridiem Jonio mari abluta. Primùm *Molossia* dicta, deinde *Chaonia* à *Chaone* Heleni fratre. Quondam urbibus, populisque fuit frequentissima, sed à Romanis subacta cum sæpiùs defecerit, penè in solitudinem redacta est. Alit hæc regio equas præstantissimas. Virg. Geor. 1.

Eliadum palmas Epirus equarum.

Et posteà lib. 3.

Et patriam Epirum referat. ———

Tauros item. Ovid. Met. 8.

——— *Ostros ulterem Creta per agros*
Misit aprum quanto majores herbida tauros
Non habet Epirus. Item Juvencus:

Hom. in Himn.

Ἠ μὲν ἐς Ἤπειρον πορτιτρόφον.

Frumenti quoque ferax fuit. Hom. Od. 1.

Κάτ' ἀλλ' κινδ... ἐς Ἤπειρον.

Idem Od. ξ

——— Οὔτ' Ἠπείροιο μελαίνης,
Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης. ———

Hinc *Epirota*, & *Epiroticus*. Insulas circà Epirum olim tenuisse Phœnices docet Bochartus. Ab iisdem fortassè dicta fuit *Epirus*, non quia ἤπειρος terra continens, nihil enim hic singulare, sed quia terra אבירים *abirim*, i. e. *equorum & boum.*

Et Gratius ferè in fine Cynegetici:

———*Quis Chaoniis contendere contra*
Ausit, vix meritâ quas signat Achaia palmâ?

Chaonias (equas) est ets. *Epiroticas*; Chaonia enim est pars Epiri. Vegetius lib. 3 *Epirotas &c. Siculos* (equos) *non despexerunt, si mores pulchritudo non dejerit.* Jam de Epiri bobus quis non meminit? Ubi teste Pindaro,

Βοῦς... ...).
Ἀνδοτίαθεν ἀρχιθεύ... Ἰονίου πόρου.

Sed observanda imprimis hæc Philosophi Hist. An. 1. 21. Αἱ δ' Ἠπειρωτικαὶ βόες αἱ μεγάλαι... ...ἀνάγεσθαι. Proinde Hecatæus apud Arrianum lib. 2. Anabaseos, asserit circa Epiri Ambraciam & Amphilochum regnasse Geryonem, & inde Herculem boves abegisse. Quò pertinet quòd in Epiro boves prægrandes *Λαρινοὶ* dicti, credebantur ex illorum esse genere, quos abegerat Hercules, & à bubulco *Larino*, Herculis armento, traxisse nomen. De his vide Athenæum lib. 9. & Suidam in Λαρινοὶ βόες, ubi citatur Poëta vetus Lycus Rheginus, Lycophronis pater. Vide item Aristophanis Scholiasten in *Aves*, Tzetzem Chil. 8. Hist. 186. Apostolium &c.

Urbes Epiri hâc tempestate.

Acheloum.
Actium, olim colon. *Capo Figalo.*
* Ambracia. *Larta.*
Anactoria, *Voliza.*
Antigonia, *Argiro castro.*
Argos, (Interiit.)
Buthrotum (Butrinto.)
Cassiope. Vide *Joanna.*
Chimæra, *Chimera.*
* Corcyra, *Corfu.*
Dodona.
Evoria, *S. Donato.*
* Joanna, metropolis & caput reg. *Joannina.*
* Leucas, *S. Maura.*
* Nicopolis, *Preveza.*

Epitalium, Thryon. Homero, & *Thryoessa*, teste Strab. *Zunchio* Nigro. op. Pelopon. in ora Messeniæ, apud Alpheum flu.

Epium op. Pelopon. in Arcadiâ reg. quæ *Triphylia* nominatur, inter Maristam & Hæream. Plin.

Epizephyrii Locrenses populi, apud quos si quis salutis causa vinum hausisset largius, medico non imperante, morte expiabatur libera illa compotatio, perinde ac grande aliquod scelus.

Epha, ins. parva sinûs Laconici. *Leone* Nigro.

Epoissus, seu *Ivodium* vulgò *Yvoix*. op. Belg. in Duc. Luxemburgensi, in Campaniâ 1. leuc. à Mosomro in ort. 3 à Sicnaco in Bor. 3. à Malmedio in occ. & 8. a Mecenis ...

Eopmeus Strab. Epopos Plin hodiè *M. di S. Nicola*, teste Julio Jazzolino, mons Pithecusæ insulæ, in sin. Puteolano in Campania.

Epona, *Pinburg*, Aventino, *Epenburg*. al. seu *Bibiurg*. op. ..., nunc est vic. Vindeliciæ in Bavaria, a Nova civitate, leuc. 1. distans in ort. Abusinam propiùs accedens

Epopeus, vel *Epopus*, mons in Arimis sub quo Typhoeus jacere fingitur, & flammas ore eructare. Pind. Schol. Συμπίπτει γὰρ αὐτῷ ... ... τῷ Τυφῶνα. *Ibi accensionis ignis ... agitationes & Typhoeus subjectus esse fingitur.* Strabo tribuit ... terræ motiones ignisque & aquarum eru-

prione inde fuisse exturbatos: & id ipsum aliis accidisse, quos eò miserat Hiero tyrannus Syracusanorum. Et apud Strab. Timæus paulò ante suam ætatem ἐν Πιθηκούσσαις λόφον ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ... Medià in insulâ Epopeum collem motu terræ concussum ignes evomuisse, & quicquid erat medium inter ipsum & mare, rursus ad mare perpulisse. Quod de ipso colle perperam accepit Plinius, qui sic habet, Montem Epopon (ferunt) cum repentè flamma ex eo emicuisset, campestri aquatum planitie. Docti videant utrum huic monti Græcum sit nomen ἀπὸ τῆς ἐποψίας, quia speculæ sunt in montibus, aut Phœnicium ab הבהב *hibhub* vel *ibub* i. est, *assatione & exustione* propter flammarum eructationes, quibus flagrat, atque exardescit. Bochartus.

Epora, op. Hisp. Bæt. *Montoro* Morali. Al. est *Aldea del Rio*, op. Vandalitiæ, ad flu. Bætim 8. leuc. à Cordubâ in ort.

Eporedia, Salassiorum urbs. Ptol. hæc olim ex Sibyllinorum librorum oraculo a Romanis condita, & ab *Eporedicis*, quos eo nomine Galli præstantes *equorum domitores* suâ linguâ appellabant, nominatas ut non obscurè innuit Plin. 3. 17. *Yurea* Leandro. Long. 29. 35. Lat. 44. 25.

Equabona, vel *Aquabona*, op. fuit Lusitaniæ, nunc vic. *Couna* dictus. Vix 5. leuc. ab Ulyssipone in austr Cætobrigam versùs, à quâ pari spatio distat. Sed quid sit *Equabona* Bætica non constat.

Equestris Colonia, op. Sequanorum, variè ponitur. Cluverio enim & Brietio est *Nyon*, op. Lemano lacui adpositum, in Romanâ ditione Bernens. pagi, quod Noviodunum dicitur; estque in Gall. Lugdun. Al. autem est *Colonges*, burgus Bressiæ prov. in Gessia regiuncula, ad Rhodanum propè Clausulas, ex adverso Sabaudiæ, 4. leuc. à Genevâ in occ. 5. ab Orgeleto in aust.

Equilium, seu *Æquilium*, op. Venetorum, nunc vic. Marchiæ Tarvisinæ, *Jesol Distrutto*, ubi tantum rudera visuntur. Long. 34. 48. Lat. 45. 10.

Equiria, Equitum erant festa, in quibus equorum cursu certabatur, de quibus Varro & Ovid. Aliàs *Ludi curules*, qui in campo Martio celebrabantur tertio Calend. Mart. Locus Ovidii est in Fastor. lib. 2.

Jamque duæ restant noctes de mense secundo
Marsque citos junctis curribus urget equos.
Ex vero positum permansit Equiria nomen.

Idem:

Altera gramineo spectabis Equiria campo
Quem Tiberis curvis in latus urget aquis.

Ubi dixit, *altera*, quia prima acta III. Cal. Mart. Erat autem Martius campus, ut obiter notem, positus propè Tiberim. Dionys. lib. 5. Ἐν μέσῳ ... Sequitur apud Poëtam:

Qui tamen ejectâ si fortè tenebitur undâ
Cœlius accipiet pulverulentus equos.

Festus: *Martialis campus in Cœlio monte dicitur, quòd in eo Equiria solebant fieri, si quando aqua Tiberis Campum Martium occupasset.*

Equotutium, vel *Equus Tuticus*, op. Hirpinorum, nunc *Ariano*, urbs regni Neapolitani, ad radices Apennini M. 12. mill. à Benevento in occ. Ejus mem. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 5.

Eraconium flavium op. Hisp. tar. in Callaicis, ab Asturica 30. m. p. distans. Anton.

Mansuri oppidulo quod versu dicere non est.

Eractum seu *Heractum* op. Bastarnarum in Germano-Sarmatiâ, teste Ptol. nunc *Rovv*. op. Poloniæ, in Podolia prov. ad amnem *Moravvam* in Tyram delabentem.

Eraphiotes, vel *Eiraphiotes*, Bacchus dictus est ab inducendâ contentione, quoniam vinum iram, atque certamen inducit. Ἔρις enim *contentio* est, φαίνω *ostendere* significat. Ita Ἐτυμολογεῖ apud Dionysium Eustath. additque posteà sic dici propterea quòd Ἐῤῥάφθη ἐν τῷ μηρῷ τοῦ Διός. Utramque Etymologiam refutantem vide Doct. ss. Tanaquillum Fabrum Epist. Crit. part. 1. pag. 59. Probat enim Bacchum ab Hesychio Εἰραφιώτην vocari ab ἔριφος. ὁ μικρὸς αἴξ. Vide sis Bochart. Col. Phœn. 1. 18.

Erasinades, dux quidam fuit, qui, quia infeliciter pugnasset cum militibus suis omnibus ad internecionem extinctus, factus est proverbii locus *Militavit cum Erasinade*, de his quibus res undiquaque malè processerunt.

Erasinus, hodiè *Rasino*, flu. Peloponnesi à poëtis memoratus in Argiâ reg. per quem ex Stymphalide palude in sinum Argolicum decurrens, alicubi sub terram conditus, rursus, Plinio teste, emergit. Ovid. Met. 15.

Sic modò combibitur, tecto modò gurgite labens
Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris.

Pausan. lib. 8. Ἐν δὲ τῇ Στυμφάλῳ χειμῶνος μὲν ὥρᾳ λίμνη τε οὐ μεγάλην ἡ πηγὴ ... Strabo lib. 6. ... Ἐρασῖνον ...

Statius Theb. 4.

——— *Dryopumque trahens Erasinus aristas.*

Vide in illud Stat. Theb. 1.

——— *Ruit agmine facto*
Inachus & gelidas surgens Erasinus ad Arctos.

Est & alter hujus nominis flu. teste Strab. in Arcadiâ oriens, ac in sinum Corinthiacum apud Buram op. influens. Alius item in Eubœa apud Eretriam fluens.

Erasmus, Campanus Episcopus qui Diocletiano imperante floruit; huic inter vastas nemorum solitudines corvus pastum attulit.

Erasmus Roterodamus.

Erastus, Oeconomus, seu Quæstor civitatis Corinthi Rom. 16. Conversus a Paulo, aliquandiu comes fuit peregrinationum ejus, à quo ex urbe Epheso præmissus fuit in Macedoniam. Act. 19. Sed Paulo Romæ captivo Corinthi remansit. 2. Tim 4.

Erato, una Musarum, ab *amore* nomen sortita, quòd (ut nonnulli putant) præsit his qui Heroum inclyta gesta, aut amores canunt. Virg. Æn. 7.

Nunc age, qui reges, Erato &c.

Ovid. de Art. *Nunc Erato, nam tu nomen amoris habes.* Apollonius. lib. 3.

Εἰ δ' ἄγε νῦν Ἐρατὼ παρὰ θ' ἵστασο, καί μοι ἔνισπε
Ἔνθεν, ὅπως ἐς Ἰωλκὸν ἀνήγαγε κῶας Ἰήσων
Μηδείης ὑπ' ἔρωτι, σὺ γὰρ καὶ Κύπριδος αἶσαν
Ἔμμορες, ἀδμῆτας δὲ τεοῖς μελεδήμασι θέλγεις
Παρθενικάς. τῷ καί σοι ἐπήρατον οὔνομ' ἀνῆπται

Ubi Scholiastes: Τὴν Ἐρατὼ φησιν ἄρχειν ἐρωτικῶν, ἐκλόγως δὲ Ἀπολλώνιος μεμνημένος τὴν Ἐρατὼ φησὶ τῆς Ἀφροδίτης ἔργων. Statius in Epithal. Stel æ & Violantillæ.

Hic Erato jucunda doce.

Ergo rectè hæc Musa a Virgilio ubi suprà invocatur ad nuptias, ut placata sit, quandoquidem τῇ Ἐρατοῖ (ait Plato in Phædone) εἰ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, eam viz Propitiam reddunt qui versantur in amoribus. Athenæus quoque lib. 13. per initia ait claré invocandam Erato his qui de amoribus scribunt.

Eratosthenes, Cyrenæus, Aristonis Chii & Callimachi poëtæ discipulus, *Plato minor* à quibusdam ob doctrinam vocatus, præfuit Bibliothecæ Regiæ, Cosmographus insignis. Primus universum totius Orbis circulum ducentorum quinquaginta duorum millium stadiorum esse prodidit, unde & *orbis terrarum mensor* appellatus est. Scripsit præter Philosophiā poëmata, historias, astronomica, de Sectis Dialogos. Suid. Vixit annos 81, qui annus octogesimus primus maximus climacter, & humanæ vitæ periculosissimus à veteribus est creditus. Est enim numerus quadratus constans ex novem novenariis. Eodem ætatis anno decessit Plato, Diogenes Cynicus, & Xenocrates Platonicus. Hic Philologi nomen primus sumpsit variâ & multiplici disciplinâ præditus. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 108. & de P. Gr. pag. 66.

Erdini, pop. Hiberniæ, in parte Bor. ubi nunc Com. Cavaneas. & Fermanagens. in Ultonia, ubi etiam *Erdinus* lacus.

Erebus, inferorum Deus, & pater Noctis ex Chao & Caligine progenitus, ut refert Hyginus Fab. Poët. cap. 1. Cic. tamen de Nat. Deor. Noctem Erebi uxorem facit. Id quicquid est, Poëtæ frequenter *Erebum* pro ipsâ inferorum sede collocant. Virg. Æn. 4.

Pallentes umbras Erebi tranavimus amnem,

Et Proserpina *Regina Erebi* Ovidio dicitur Met. 5. Ac *Dux Erebi* Pluto est Claudiano 1. De Raptu Prof. Inde adject. *Erebeus*. Ovid in Ibin.

Pectoraque unxerunt Erebea felle colubra.

Erechtheus, rex Atheniensis, uxorem duxit Praxitheam Phrasimi, & Diogeniæ Cephisi filiæ filiam, ex quâ filios suscepit Cecropem, Pandorum, & Metionem, filias verò quatuor Procrin, Creusam, Chthoniam, Orithyiam, quæ cùm virgines essent mortem pro patriâ contempsisse dicuntur. Cic. in Orat. pro Sextio. Aristides in Panathenaico Lycurgus Κατὰ Λεωκράτους. Hygin. Fab. 46. & 238. Ammian. Marcel. lib 16. *Ut Erechtheus in secessu Minervæ nutritus*. Hic est, inquit ibidem Valesius, qui *Erichthonius* dicitur à mythologis, quem Homerus in Catal. *Erechtheum* appellat his versibus:

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.

Hunc Minerva occultatum in cistâ cum geminis serpentibus Cecropis filiabus commendaverat: unde mos manavit, ut omnes ejus posteri alerentur in cunis quæ auro ductos angues haberent appositos, uti scribit Euripides in Jone sub initium. Eidem Erechtheo templum fuit Athenis in arce positum cujus mem. Herodotus in Uraniâ, ubi & serpentes illi erant duo custodes arcis, quibus mellita quotidie apponebatur placenta, ut notat Hesychius ad illa verba ex Aristoph. Lysistratâ, οἰκουρὸν ὄφιν. Ab hoc autem Erechtheo distinguendus alter, Pandionis F. Erichthonii, seu Erechthei prioris nepos, à quo denominatos Ἐρεχθεΐδας tribules scribit Pausanias, & Demosth. ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ. Hinc *Erechthei coloni* pro populis Atheniensibus. Manilius, lib. 1. ex emendatione Tan. Fabri.

Qualis Erechtheos olim populata colonos
Extulit antiquas per funera pestis Athenas.

Erembi Arabiæ pop. Dionysius de situ orbis.

Αὐχένι ἐρεμβῶν παρὰ φαίνεται ἔθνος Ἐρεμβῶν.

Sic autem dicuntur, Non ἀπὸ τοῦ εἰς ἔραν ἐμβαίνειν, uti volunt Grammaticorum filii, sed ab Ebræo ערב *ereb*, i. e. Arabia. Strabo lib. 1. Ἐρεμβοὺς, οὓς οἰκείως λέγειν Τρωγλοδύτας Ἄραβας. Quanquam nec desunt qui Arabas ab Homero Ἐρεμβοὺς dici volunt, quasi Ἐρεμνοὺς vel Ἐρεβεννοὺς, id est, *nigros*. Non itaque de nihilo est quod ערבי *arabi*, *Arabs* ערב *ereb vespera*, & עורב *oreb*, *corvus*, sint ab eadem radice. Bochart.

Eremus, insula circà Lemnum, ubi Philoctetis Ara cum æneo serpente. Steph. Item regio Æthiopiæ ad lacum Arthatam. Ælian. Hist. An. 17. 40.

Eresus, vel *Eressus*, urbs Lesbi, Theophrasti patria. Præstantissimo & candidissimo tritico nobilis fuit hæc civitas, cujus pollinem vel Mercurius ad Deos ferret, si quâ farinâ vesci cuperent. Archestratus in Gastronomia:

Ἐν Λέσβου κλεινῆς Ἐρέσου περικύμονι μαστῷ
Λευκοτέρας χιόνος· θεοὶ εἰ σῖτον ἔδουσιν
Ἄλφιτ' ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει.

Eâ ratione Eresii statuam Cereris Ἐρησίχθονος Delphis olim dicarunt.

Eretria, Eubœæ urbs clarissima. Mela 1. Hom. Il. 2. Ab *Eretrio* Phaethontis filio dicta, quem ex Titanum numero fuisse tradunt. Steph. Est etiam Thessaliæ urbs. Ptol. vulgò *Varia*.

Eretum, op. Sabinorum non procul à Tyberi in colle situm. *Monte Rotondo* Volaterrano. Ejus meminit Virgil. Æn. 7.

Ereti manus omnis oliviferaque Mutusca.

Dictum hoc op. ἀπὸ τῆς Ἥρας, à *Junone*, quæ ibi culta, Servius scribit. Et Solinus cap. 8. *Heretum à Græcis in honorem Hera*, *sic enim Græci Junonem vocant*. Strabo in Sabinis constituit: verba ejus Ἤρητον τῆς Σαβίνης κώμην. Nunc vicus parvus Græci jam Ἤρητον vocant. Vicum hunc celebrem esse figlinis jam alii scripserunt, inde *Eretinas mentes* pro stupidis, quasi argillaceas & cretaceas dictas Fulgentius observavit ex vetere scriptore, & ab illo Turneb. 10. 16. Verba antiqui scriptoris sunt *Averruncassit Diva tam Eretinas hominum mentes*. Long. 36. 25. Lat. 40. 50.

Ergasteria, vicus insignis inter Pergamum & Cyzicum, quadringentis, & quadraginta stadiis à Pergamo distans, metallorum fodinis nobilis, à quibus & nomen

nomen accepit. Celebratur hic vicus à Galeno lib. 9. Simpl.

Ergavia, Vasconum in Hisp. Tarracon. urbs. *Ygualada* Marineo Siculo.

Ergavica, Hisp. Tarracon. op. in tractu Vasconum. Ptol. pop. *Ergavicenses* Plinio. *Alcaniz* Moletio. *Santaver* Morali.

Ergetium, urbs Siciliæ Steph. Silio *Hergentum*. Diodoro autem ac Ptolemæo Σεργέντιον, opidani *Ergetini*, Plinio 3. 8. Silii locus est lib. 14.

Hadranum, Hergentumque simul, telâque superba
Lanigerâ Melite. ———

Ergeas, Rhodius, historicus, librum de Rhodo reliquit. Athen lib. 8.

Erginus, rex Orchomeni; quem Hercules ex Minyis Orchomeni urbe extractum interfecit, eò quòd tributa quotannis à Thebis exigeret, ipsamque urbem incensâ regiâ evertit. Item Thraciæ flu. Plin. & Mela, lib. 2.

Eribœa, dicta est ab Homero, Iliad. 5. Juno, quasi *bucula molestia*, quòd Jo in bovem versa, multis affecit molestiis. Nam ἔρις *contentionem*, & βοῦς *bovem* significat. Item Macedoniæ urbs. Ptol. *Croia* Moletio, aliis *Presba*.

Eribotes, Thebanis fil. fuit, medicinæ peritissimus, ut qui Oilei vulnus à Stymphalidibus illatum sanaverit. Testis Orpheus in Argonauticis.

Ericates, viri cujusdam Lycaonii nomen à Messapo Æneæ comite interfecti. Virg. Æn. 10.

Cadicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspem,
Messapus Cloniumque Lycaoniumque Ericaten.

Erichthonius, quartus Atheniensium rex, ex semine Vulcani in terram projecto editus, unde & nomen habet ἀπὸ τῆς ἔριδος καὶ χθονὸς, *ex certamine*, atque *humo*. Nam cùm Vulcanus Diis arma fecisset, ejus Jupiter optionem præmii dedisset, quod vellet postulandi, jurassetque per infernam paludem se nihil negaturum; tum ille Minervæ nuptias postulavit: quas cùm Jupiter juramento astrictus ei negare non posset, Minervam tamen monuit, ut repugnaret, pudicitiamque defenderet. Tum in illâ colluctatione Vulcanum in terram profudisse ajunt semen, atque inde editum esse puerum, draconem pedibus, nomine *Erichthonium*, qui cùm adolevisset ut pedum deformitatem tegeret, primus currûs usum adinvenit. Servius in illud Georg. 3.

Primus Erichthonius currus, & quatuor ausus
Jungere equos, rapidisque rotis insistere victor.

Idem fuit argenti inventor secundum Plinium. Alius fuit Dardani fil. ex Candaviâ conjuge, ut quibusdam placet.

Erichtho mulier Thessala, multitudine veneficiorum famosa. Luc. lib. 6.

Hos scelerum ritus, hæc dira carmina gentis
Effera damnarat nimia pietatis Erichtho.

Quo nomine etiam usus est Ovidius in Epist. Sapphûs, pro Furiæ cujusdam Infernalis nomine, his verbis.

——— *Ut quam furialis Erichtho*
Impulit. ——— ———

Ericussa, una insularum Æoliarum. Steph. *Alicur* Leandro. Item insula parva maris Jonii apud Paxas, Corcyræ proxima. Plin.

Eridanus, Italiæ flu. in Vesulo monte nascens, & per agrum Gallicum in mare Adriaticum influens. Hodiè notiore nomine *Padus* appellatur. Non longè à Venetiis distare innuit Propertius: Sic enim ille

Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.

Itemque Lucanus lib. 4.

Sic Venetus stagnante Pado, &c.

Fluviorum regem vocat Virgil. Georg. 1.

Proluit insano contorquens vertice sylvas
Fluviorum rex Eridanus. Sidon. Paneg. ad Avitum:
——— *Tibi maxime fluctu*
Eridane ———
Nulli animum claritate inferior. Ita de eo Plin. 4. 16.

Lucan. lib. 2.

Quoque magis nullum tellus se solvit in amnem
Eridanus, fractasque evolvit in æquora sylvas.

Diod. Sic. lib. 5. Τοῦ νῦν μὲν καλουμένου Πάδου ποταμοῦ, τὸ δὲ παλαιὸν Ἠριδανοῦ προσαγορευθέντος. Appianus in Annibalicis: Ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἠριδανοῦ, τοῦ νῦν Πάδου λεγομένου. Polybius lib 2. Ὁ δὲ Πάδος ποταμὸς, ὑπὸ δὲ τῶν ποιητῶν Ἠριδανὸς θρυλλούμενος. Virg Georg. 4.

Et gemina auratus taurino cornua vultu
Eridanus, quo non alius per pinguia culta
In mare purpureum violentior influit amnis.

Καλλίῤῥοον eum vocat Dionys. vers. 289. Hoc fluvio mersum esse è curru Solari decidentem poëtæ ferunt Phaëthontem Ovid. Met. 2.

Quem procul à patriâ diverso maximus orbe
Excipit Eridanus.

Claudianus:

Et Phaethontea percussus damna ruina
Eridanus. ——— ———

Nonnus Dionysiac. lib. 38.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Φαέθοντα κατεπρήνιξε κεραυνῷ
Ὑψόθεν αὐτοκύλιστον ὑπὲρ ῥόον Ἠριδανοῖο,
Καὶ ποταμὸς πυρίπνοος ἀνήλυθεν ἐς πόλον ἄστρων
Ζηνὸς ἐπουράνιος, ἐν ἀστράσι δὲ κύκλῳ
Ἠριδανοῦ πυρόεις ἑλίσσεται ἀγκυλοτεύχης,
Γειτονὶ δ' ἀκρομόροιο διδυμότος ἡνιοχῆος
Εἰς φύσιν εἶδος ἄμειψαν, ὀδυρομένων δ' ἀπὸ δένδρων
Ἀφνειὸν πετάλοισι κατασταλάουσιν ἔλαιον.

Vide *Phaëthon*, & *Padus*. Item *Eridanus* cœleste signum Arieti proximum. Cicero in Arateis:

Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum
Cæli funestum magnis cum viribus amnem, &c.

Claudianus:

Stellifer Eridanus sinuatis fluctibus errans,
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite sydereo subterluit Oriona.

Eridanus, *Rodaun*, amnis Polon. in Prussia Regia, ex lacu exoriens 29. m. p. suprà Dantiscum: ibi in Vistulam cadit, & paulò post cum ipso in mare Balticum labitur.

Eridanus cœleste signum Arieti proximum. Cicero in Arateis.

Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum

Cæli,

Cœli, funestum magnis cum viribus amnem, &c.

Claud

Stellifer Eridanus sinuatis fluctibus errans
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite sydereo subterluit Oriona.

Erigone, Icarii filia. Hygino, quæ ex dolore paternæ necis, quem rustici temulenti occiderant, seipsam suspendit, deorumque miseratione in cœlum translata, *Virginis* nomen obtinuit. Virgil. Georg. 1.

Quà locus Erigonen inter Chelasque sequentes
Panditur. ———

Manilius. lib. 2.

——— *Pietate ad sidera ductam*
Erigonen ——— ———

Stat. lib. 11.

——— *Qualis Marathonide sylvâ*
Flebilis Erigone casi propè funera patris
Questibus absumptis tristem jam solvere nodum
Cœperat & fortes ramos moritura legebat.

A Baccho compressam fuisse in uvam mutato docet Ovid. Met. 6.

Liber ut Erigonem falsâ deceperit uvâ.

Inde *Erigoneius* adject. Ovid. Fast. 5.

Nocte sequente diem canis Erigoneius exit.

Hoc est, oritur Canis, sydus cœleste.

Erigonus, Ptol. *Erigon* Strab. *Vistrizza* Sophiano, flu. Macedon. Oritur in Pæonia suprà Deborum, deinde per Emathiam fluens, infrà Ædessam in Axium cadit. Item pictor insignis Plin. 35. 11.

Erimum, seu *Erinum*, op. Brutiorum in Calabr. citer. med. inter Consentiam & Besidianum ad 10. m. p. distans.

Erineus, una ex quatuor urbibus Doridis in Achaiâ, sub monte Parnasso. Cæteræ *Belon*; *Cytinion* metropolis, & *Lilæa*.

Erineus, *Miranda*, amnis Siciliæ in valle Neætinâ, in mare Jonium se exonerans 12. mill. à Neæto in Bor.

Erinna, poëtria, floruit Olymp. 106. an. 4. ut est in Chronicis Eusebii: sed perperam, Sapphûs enim fuit amica, uti constat ex Tatiano, & Suidâ.

Erinnys, una Furiarum infernalium. Virg. Æn. 2.

——— *Quò tristis Erinnys*
Quò fremitus vocat. ———

Ovid. Met. 1.

Quà terra patet fera regnat Erinnys.

Helena *Troja & patriæ communis Erinnys* dicitur Virgilio Æn. 2.

Itemque Cleopatra Lucano, lib. 10.

Dedecus Ægypti, Latii feralis Erinnys.

Inde *Erinnyes* num. pl. Ovid. in Epist. Canac.

Ferte faces in me quas fertis Erinnyes atra.

Propertius, lib. 2.

Tunc me vel Tragicæ vexetis Erinnyes.

De quibus Græci poëtæ passim, præsertim Tragici. Hesych. Ἐριννύες. τὰς ἀρχαίας. Idem Ἐριννὺς, δαίμων καταχθόνιος, ἢ Ἀφροδίτης εἴδωλον.

Eriphyle, uxor Amphiarai, Adrasti soror, quæ accepto à Polynice aureo monili, maritum latentem, ne ad bellum Thebanum, ubi se moriturum sciebat, proficisci cogeretur, Adrasto prodidit. Quam uxoris perfidiam ægrè ferens filio Alcmæoni in mandatis reliquit, ut accepto primo mortis suæ nuncio, matrem interficeret, quod & ille in patris ultionem adimplevit. Juvenal. Sat. 6.

Occurrent multa tibi Belides, atque Eriphyla.

Virgil. Æneid. 6.

His Phædram, Procrinque locis, mœstamque Eryphylen.

Cic. contra Verrem: *Eriphylam accepimus in fabulis ità fuisse cupiditate, ut cùm vidisset monile ex auro, ut opinor, & gemmis, pulcritudine ejus incensa, salutem viri prodidit.* Idem 1. de Juvent. *Mulierum genus avarum est, nam Eriphyle auro viri vitam perdidit.* Prop. 3. 13.

Tu quoque ut auratos gereres Eriphyla lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiaraus equis.

Idem. 2. 16.

Aspice quid donis Eriphyle invenit amaris.

Hinc *Eriphylæus* adject. Stat. Theb. 4.

Sic Eriphylæos aurum fatale penates
Irrupit sceleramque ingentia semina movit.

Idem ibidem:

Jamque & fatidici mens expugnata fatiscit
Auguris; ille quidem casus & dira videbat
Signa, sed ipsa manu cunctanti injecerat arma
Atropos, obrueratque Deum, nec conjugis absunt
Insidiæ, vetitoque domus jam fulgurat auro.
Hoc aurum Vati fata exitiale monebant
Argolico, scit & ipse nefas, sed perfida conjux
Dona viro mutare velit. ———

Homerus Odyss. λ.

——— Στυγερήν τ' Ἐριφύλην
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.

Ubi vetus Scholiastes incertus: Τὸ τιμήεντα ἐντιμότερον τεθέντα exponit Hesychius: Ἐριφύλης, τῷ χρυσίῳ ἀντιδιδοῦσα τὸν ἴδιον ἄνδρα.

Eris, flu. Brutiorum, apud Terinam op. in sin. Terinæum labens.

Erisichthon, Thessalus, qui Cererem spernens, & ejus lucum succidens tam famelicus factus est, ut propria membra præ fame comedere coactus sit, Ovid. Met. 8. Vide *Metra*. Callimachus H. in Cererem.

Ἃ μὲν τόσσ' εἰποῖσ' Ἐρυσίχθονι τεῦχε πονηρά.
Αὐτίκα οἱ χαλεπόν τε καὶ ἄγριον ἔμβαλε λιμόν,
Αἴθωνα κρατερόν. Μεγάλᾳ δ' ἐστρεύγετο νούσῳ.
Σχέτλιος ὅσσα πάσαιτο τόσων ἔχεν ἵμερος αὖτις
Εἴκατι δαῖτα πένοντο, δυώδεκα δ' οἶνον ἄφυσσον.

Et paulò post:

Ἐνδόμυχος δ' ἤπειτα πανήμερος εἰλαπιναστὰς
Ἤσθιε μυρία πάντα. κακὰ δ' ἐξάλλετο γαστὴρ
Αἰεὶ μᾶλλον ἔδοντι. τὰ δ' ἐς βυθὸν οἷα θαλάσσας
Ἀλεμάτως ἀχάριστα κατέρρεεν εἴδατα πάντα. &c.

Erne, *Lough Earne*, lac. Hiberniæ, in Ultoniâ prov. & Com. Fermanagensi; qui ab antiquis *Erdinus* dict. fuit.

Ernodurum, urbs Gall. Celt. *Issoudun* quibusdam in prov. Bituricensi, quæ Latino recenti *Exelodunum* dicitur.

Ernolatia, op. Norici, ubi nunc vic. *Hall*, in Austria sup. ad flu. *Seremi*, 6 leuc. à Lentia in occ.

Erpachium, *Erpach*, castr. Germ. in Francon. in tractu *Othonis Sylva* dict. unde reg. adjacens Com. *Erpachi* nosis,

sis, proprio parens Comiti, & ferè med. inter Rhenum, Mœnum & Neccarum flu.

Erphordia, seu *Erfordia*, vulgò *Erfurdt*, urbs ampla & munita Germ. ad flu. *Ieram*, Academia illustris, antea sui penè juris, jam v. subest Electori Moguntino, 3. leuc. ab Uimaria in occ. uti 5. ab Jena, 3 a Gotha in ort, & 14. à Lypsia in occ.

Erpis, op. Africæ in regno Fezzano, in Errifis prov. *Mernisa* quibusdam, *Macarmeda* Marmolio.

Errifis, prov. regni Fezzæ in Africa, versùs oram maris mediterranei, inter Hasbatam prov. ad occ. & Garetam in ort.

Erroris insula Alboran hodiè, ins. Africæ, in orâ regni Fezzæ, ex adverso prom. Trium Turcarum, à quo distat 4. leuc. in Bor.

Erubris, *Rober* Ortelio, flu. Gall. Belg. per Lotharingiam in Mosellam influens. Auson. Idyl. 10.

Te rapidus Gelbis, te clarus marmore Erubris.

Erymanthus, mons Arcadiæ, in quo aprum agrorum vastatorem Hercules domuit, vivumque super humeros ad Eurystheum retulit, quo conspecto Eurystheus in æreo vase se abscondit. Stat. Theb. 4.

Monstriferumque Erymanthon, & arisonum Stymphalon.

Densa juga Erymanthi, apud Sen. in Herc. Fur.

Nigra sylva Erymanthi. Apud Hor. Carm. 1. Od. 21.

Ovid. Ep. 9.

Tegaus aper cupressifero Erymantho.

Hinc *Erymanthius* Cic in Ver *Aiebant in labores Herculis non minùs hunc humanissimum Verrem, quàm illum aprum Erymanthium referri oportere.* Inde *pestis Erymanthia*, Silio lib. 3. i. e. Aper quem Hercules interemit. Hinc etiam *Erymanthis* Patronymicum, pro Arcadiâ. Ovid. Met. 2.

Nexilibusque plagis sylvas Erymanthidos ambit.

Etiam Callisto Lycaonis filia quæ versa fuit in ursam, dicebantur *Erimanthis*. Ovid. Trist. 1. 3.

——— *Custos Erymanthidos ursæ*,

Denique *Erymanthæus*. Val. Flac 1. Argon.

Quique Erymanthæi sudantem pondere monstri Amphitryoniadem, &c.

Est & flu. hoc nomine in Alpheum defluens. Plin. Item urbs Arcadiæ Pausan. de flu. Callim. Hymn. 1.

——— Οὐδ' Ἐρύμανθος

Λευκότατος ποταμῶν ———

Cujus fontes Pausanias in Lampea monte ponit, qui sacer Panos esse dicitur.

Erythea, vel *Erythia*, insula inter Gades & Hispaniam: quam sic describit Plinius. *Ab eo latere, quo Hispaniam spectat* (Gadis insula) *passibus ferè centum; altera insula est longa 3 m. p. m. lata, in quâ prius oppidum Gadium fuit Vocatur ab Ephoro, & Philistide Erythia, à Timæo, & Sileno Aphrodisias. Ab indigenis Junonis, Erythia dicta est, quoniam Tyrii ab origine eorum orti ab Erythræo mari ferebantur.* Acutè ut solet, corrigit Salmasius, *Tyrii aborigines earum*, id est, conditores Gadium & Erythiæ. Aborigines enim Halicarnasseus exponit γενάρχας ἢ πρωτογόνους. Phœnicia igitur fuit insula, non Punica, quæ conditores habuit è Tyro, non è Carthagine, ut perperam Avienus:

——— *Hinc Erythia est insula,*

Diffusa glebam, & juris olim Punici;
Habuêre primò quippe eam Carthaginis
Prisci coloni. ———

De eâdem Stephanus in Ἀφροδισιάς, quod nomen est, ad multa loca ambiguum. Τρίτη νῆσος ἡ ἀντίπερα Ἐρυθείας μεταξὺ Ἰβηρίας καὶ Γαδείρων Et Strabo. Ἐρύθειαν δὲ τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης, &c. Ἄλλοι δὲ τὴν παραβεβλημένην ταύτην τῇ πόλει νῆσον πορθμῷ σταδιαίῳ διειργομένην. h. e. *Videtur Gadibus Erythia nomen tribuisse Pherecydes: Alii autem* hoc nomine intelligunt *insulam urbi adsitam, unius stadii freto divisam.* Ex his facilè colligitur quis Erythiæ fuerit situs, quæ hodiè nusquam comparet. Fuit nempe media inter Gades & continentem, urbi, quæ ad occasum erat insulæ ita vicina, ut fretum interjectum unius solum esset stadii ut refert Strabo, vel centum passuum, ut Plinius. Hæc est illa Erythia apud poëtas tam celebris in quâ regnasse volunt tricorporem illum Geryonem, cujus boves Hercules abegerit Fabulæ princeps in Theogoniâ Hesiodus, poëta omnium qui extant, uno Homero excepto longè vetustissimus. Τρικέφαλον inquit Γηρυονῆα *tricipitem Geryonem* exarmavit Hercules

——— Περιῤῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ
Ἤματι τῷ, ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους
Τίρυνθ' εἰς ἱερήν, διαβὰς πόρον Ὠκεανοῖο.

Dionysius de situ Orbis vers. 558.

Ἤτοι μὲν νήσοιο βοότροφον ἀμφ' Ἐρύθειαν,
Ἄτλαντος περὶ χεῦμα θεουδέες Αἰθιοπῆες.
Μακροβίων ναίουσιν ἀμύμονες. οἵ ποτ' ἰκέσθαι
Γηρυόνου μετὰ κτῆμα ἀγήνορος.

Et in Poëtarum gratiam Erythiæ boves fingit Marcianus Ægyptiis & Epiroticis non cedere. Verba sic habent ex magni Salmasii emendatione:

Εἶτ' ἐχομένη ἐστὶ νῆσος ἡ καλουμένη
Ἐρύθεια μεγέθει μὲν βραχεῖα παντελῶς.
Βοῶν ἀγέλας ἔχουσα καὶ βοσκήματα,
Προσεμφερεῖς ταύροις τε τοῖς Αἰγυπτίοις;
Καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἤπειρον ἐν Θεσπρωτίοις.

Propert. 4. 10.

Amphitryoniades qua tempestate juvencos
Egerat à stabulis, ô Erythea, tuis.

Ovidius Fast. 1.

Ecce boves illuc Erytheidas applicat Heros.
Emensus longi claviger orbis iter.

Idem Fast 5.

Victor abit, secumque boves Erytheida prædam,
Abstrahit. ———

Et Eurip in Herc. Fur. vocat Geryonem τὸν τρισώματον βοτῆρ' Ἐρυθείας. Tamen in Iberiâ non regnavit Geryon, nec circa Gades, sed Ambraciâ in Epiro. Ita pronunciat Arrianus post Hecatæum Historicum antiquissimum lib. 2. Ἀναβάσ. *Geryonem, ait, adversus quem Hercules Argivus ab Eurystheo missus est ut boves Geryonis abigeret & Mycenas duceret* οὐδέν τι προσήκειν τῇ γῇ τῇ Ἰβήρων Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει *Nihil ad Iberorum regionem pertinere dicit Hecatæus historicus, neque insulam ullam Erythiam in Oceano sitam missum fuisse: Sed continentis quæ circa Ambraciam & Amphilochum est, regem fuisse Geryonem, & ex illo continente Herculem boves abegisse.* Quod ipsum habet Eust. in Dionys. Atque eodem pertinet, quod in Epiro boves prægrandes Λαρινοὶ *Larini* credebantur ex illorum esse genere, quos abegerat Hercules, & nomen habere à *bubulco Larino*

Herculis

Herculis abigeo. Hæc partim ex Athenæi lib. 6. partim ex Aristoph. Schol. in Aves, partim ex Suidâ, qui veterem scriptorem citat Lycum Rheginum, Lycophronis parentem. Et ex Herodoto colligere est Græcorum neminem navigasse Tartessum ante Colæum Samium, qui vi ventorum ingruentium invitus eò abreptus est, illo ipso anno quo Cyrenas condidit Battus, id est, annis circiter 600. post Herculis Apotheosin. Præterea in Erythiâ gramen erat siccius, quàm ut bobus saginandis par esset. Itaque nullos boves in eâ memorat Strabo, sed oves solùm quæ mirum in modum pinguescebant. Τῶν ποιμνίων (inquit) αὐτόθι ... τὸ γάλα ... *Ibi pascentium ovium lac sero caret, nec nisi aquâ multâ infusâ in caseum cogunt propter pinguedinem ac trigesimo die pecus suffocatur, nisi aliquid mittatur sanguinis: nam quo pascuntur gramine, licèt sicco, valdè pinguescunt.* Hæc Strabo de ovibus in Erythiâ, dicturus etiam de bobus illis præpinguibus si qui fuissent, maximè cùm ad Poëtarum illustrationem hoc pertineat in quâ ubique multus est. Proinde Mela in Bæticâ natus non putavit propè Gades esse Geryonis Erythiam, sed contrà Lusitaniam in quâ eâdem sententiâ etiam alios fuisse ex Plinio, & Solino constat. Ac mihi persuasissimum est (inquit Bochartus) Hispaniam & Gades Græco Herculi ne famâ quidem fuisse notas, & poëtas ideò suum Herculem in Oceanum deduxisse, ne Phœnicio Herculi videretur inferior, quem ex longinquis itineribus non vulgarem sibi gloriam comparasse noverant. Nomen ejus quod attinet, ab ovium frequentiâ Phœnices videntur *Erythiam* appellasse עשתרות *ast reth*, i. e. *ovium*, deinde etiam עשתורת *astoreth*, vel עשתרתא *astarta* propter allusionem, tanquam ab *Astarte* deâ; quod ab iis redditum Ἀφροδισιὰς, seu *Venerem*, ab aliis Ἥρας νῆσος *Junonis insula*: Quia Astarte modò pro Junone sumitur. Et Græcorum antiquissimi, cùm quid essent *Astaroth*, vel *Astoreth* planè nescirent, videntur divulsis vocibus inde fecisse ἄστυ Ἐρυθείας, quasi sic diceretur opidum in insula Ἐρύθη. Nam Ἐρύθειαν pro Ἐρυθείαν occurrere docet Stephanus, quod dici putat κατὰ ... Ut *Calliope*, *Penelope* pro Καλλιόπεια & Πηνελόπεια. Vide Voss. ad Melam. pag. 250.

Erythrabolos, promont. Libyæ Steph. quasi dicas, *glebam rubram*.

Erythra, civitas Asiæ non longè à Chio ex quâ Sibylla fuit, quam à patriâ *Erythræam* vocant. Vide Servium in illud Æn. 6. *Deiphobe Glauci*. Item Ioniæ op. maritimum. Ptol. quæ & *Cnopupolis*, alia etiam ejusdem nominis in Libya; alia in Locride; quinta in Bœotiâ. & sexta in Cypro quæ & *Paphos* Steph.

Erythræum mare, pars Oceani, Arabiam à Meridie alluens, ad occidentem Arabico, ad ortum Persico sinu terminata. Ratio nominis variè traditur à scriptoribus. Proximè tamen ad veritatem videntur accessisse, qui ab *Erythrâ* rege, Persei & Andromedes fil. dictam putant, cui etiam opinioni subscribit Arrianus Gestorum Alexandri lib. 8. Reliquas opiniones lector poterit videre apud Strab. lib. 16 A Latinis autem per errorem videtur appellatum *Mare rubrum*. Nam cùm audirent à Græcis *Erythræum* vocari existimantes à *rubedine aquarum* ita dictum, ipsi quoque *mare rubrum* appellarunt. Vide Bust. in Dionys. Agatharchidem. Fulletum In Miscellaneis, ac præsertim Mart. Lipenium de Navig. Salomonis cap. 4. Sect. 1. de gemmis. Vide Boëthium, pag 114. Item *Erythræum*, Cretæ promontorium. Ptol. *Capo Rosso* Pineto.

Erythron, Cyrenaicorum locus in Pentapoleos regione Africæ. Ptol. *Furcelli*, teste Marmolio.

Eryx, mons Siciliæ, in orâ boreali, & occid. apud Drepanum urbem, ab eâ 2. m. p. distans introrsum. Ovid. Fast. 4.

——— Zephyro semper apertus Eryx.

Erat autem mons altissimus & solo Ætnâ minor. Polyb. lib. 1. Μέγιστον δ' ... πολὺ διαφέρον τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ὀρῶν, πλὴν τῆς Αἴτνης. Solinus. *Eminet Sicilia montibus Ætnâ, & Eryce.* Diod. lib. 4. ascensum ad Erycem tradit esse triginta stadiorum: Τῆς ἀναβάσεως οὔσης σταδίων λ. Inde Poëta lib. 12. Æn.

Quantus Athos, aut quantus Eryx.

Et Æn. 5.

At procul excelso miratus vertice montis.

De Eryce loquitur Theocr. Idil. 15.

Ἁ ... τ' Ἔρυκα. ———

Ovid. Am 2

Colle sub umbroso quæ tenet altus Eryx.

Et Sil. lib. 14.

——— Nec non altus Eryx.

Lucanus lib. 2.

Ut maris Ægæi medias si celsus in undas
Depellatur Eryx.

In summo vertice hujus montis templum fuit Veneris Erycinæ. Polyb. lib. 1. Τούτου δ' ἐπ' αὐτῆς τῆς κορυφῆς, οὔσης ἐπιπέδου, κεῖται τὸ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Ἐρυκίνης ἱερόν, ὅπερ ὁμολογουμένως ἐπιφανέστατόν ἐστι τῷ τε πλούτῳ καὶ τῇ λοιπῇ προστασίᾳ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ἱερῶν. Mela. *Montium (Siciliæ) Eryx maximè memoratur ob delubrum Veneris ab Æneâ conditum.* Virg. Æn. 5.

Tum vicina astris Erycino in vertice sedes
Fundatur Veneri Idaliæ.

Hinc Erycina Veneris epitheton, Hor. Car. 1. Od. 2.

—— Sive tu mavis Erycina ridens.

Hinc *templa Erycina*. Stat. 1. Silv. 2.

Non secus alma Venus quàm si Paphon æquore ab alto,
Idaliasque domos Erycinaque templa subiret.

Hanc impensè coluisse Pœnus testatur Diodorus lib. 4. Καρχηδόνιοι κύριοι τῆς Σικελίας γενόμενοι, ... τὴν θεὰν διαφερόντως. Nempe Venus est Phœnicum Astarte, cujus cultum ab illis Græci edidicerant. Notum enim est ex Pausaniâ nullum in Græciâ fuisse Veneris templum antiquius templo Cythereæ Veneris, quod in Cytheris Phœnices condiderant; proinde etiam ædes Erycinæ Veneris videtur eosdem habuisse conditores. quicquid Græci de Æneâ ac Trojanis garriant, aut verò de Dædalo, quem ferunt saxum Erycis antea confragosum complanasse, muro per præcipitia ducto ut latior esset area. Vide Diodor. lib 4 & Pomp. Sabinum in lib. Æn. 5. Sed & in Erycis vertice fuit urbs ejusdem cum monte nominis, de quâ Polyb. ubi supra Ἡ δὲ πόλις ὑπ' αὐτὴν τὴν κορυφὴν τέτακται, ... ἔχουσα ... πάντη ... τὴν ἀνάβασιν Fuit etiam Eryces fluvius, nascens ex Eryce monte & urbe, de quâ Callias apud Macrob. 5. 18 Ἡ δ' Ἔρυκα ... Σικελίας ...

 σιδηρ...

στάδια διέστηκεν. Ἐστι καὶ νῦν ἐστὶ τό τε ὄρος καὶ τὸ παλαιὸν γεγενημένη πόλις, ὑφ' ἣν καὶ τοὺς Δέλλους κρατῆρας; οἵους συμβαίνει. *Eryce à Gelensium finibus 90 circiter stadia distat. Valdè autem deserta, atque inculta sunt cùm mons, tùm quod in eo quondam fuit Siculorum opidum, sub quo & Delli siti sunt.* Mons hodiè vocatur *Catalfano, ubi* (inquit Fazellus) *ingentis urbis vetusta diruta, ac magna quoque arcis mira, spectantur ex quadratis lapidibus ruinæ.* Hæ sunt ruinæ opidi Eryces, cui, si Stephano credimus in voce Ἀκράγας, nomen dedit amnis *Eryces.* Sed utrique nomen a monte, qui Punicè dictus est חרוכס *Harucas* vel חרכס *Harecas* & Græcè Ἐρύκης vel Ἔρυξ, ut mons prior propè Drepanum, hic enim de quo jam agimus, non longè aberat a Palicis.

Erxias, Κολοφωνιακὰ literis mandavit, teste Athenæo lib. 13. Nisi *Ergias* legendum, ut Gesnerus putat. Sanè in alterutro nomine peccatum videtur.

Erzerum, urbs & regio Asiæ minoris, sub dominio Turcarum. An *Cæsarea Cappadociæ?*

Esar, vel *Eser*, flu. Meroës ins. Æthiop. sub Ægypto. Ptol.

Escamus, *Ischar*, flu. Mysiæ super. in Istrum. per Bulgariam influens.

Esca, *Sconga*, op. Vindeliciæ ad Lichum flu. 14. m. p. à Campoduno, nunc in Bavariâ, 9. leuc. ab Augusta in aust. & 10. à Monachio in Afr.

Escua, seu potiùs *Osca*, op. aliàs Hisp. Tar. in Bastitanis, in confin. Bæticæ, nunc *Huesca*, in regn. Granatensi, in confin. Castellæ Novæ & Murciæ, inter Bastim in Afr. & Carcam, seu Caravacam in Cæc. Long. 18. 20. Lat. 38. 05.

Escuriale, seu *Escuriacum*, *the Escurial*, vicus Hispan. in Castella Novâ, 7. leuc. a Madrito, ubi Philippus 2. Hisp. Rex magnificentissimum Monasterium erexit (cum insigni Ecclesiâ S. Laurentio sacra) in quo nihil ad divitias, ad splendorem, & ad ornamentum deest. Ibi etiam inest Regum Hisp. recentiorum Mausoleum in sumptuosâ Capellâ Pantheon dict. ita ut ædificium illud ab Hispanis 8. orbis miraculum dict.

Esdras, nomen sacerdotis, 1. Esdr. 7. de quo sic D Hieronymus in Præfat. in libr. Reg. *Certumque est*, inquit, *Esdram scribam, legisque doctorem, post captam Hierosolymam, & instaurationem templi sub Zorobabel alias reperisse literas, quibus nunc utimur, cùm ad illud usque tempus, iidem Samaritanorum, & Hebraeorum characteres fuerint, &c.* Totam ipse Bibliothecam à Babyloniis combustam, reparavit: Mosis totum opus ab ipso sine librorum distinctione scriptum, in quinque partitus est libros. Comest. in cap. 1. Levit. Lat. *adjutor*, sive *atrium*.

Esernius, gladiator nobilis, cui æqualis, & par alter gladiator extitit, nomine Pacidianus; de quibus natum proverbium: *Esernius cum Pacidiano*. Cic. lib. de opt. oratorum genere: *A me*, inquit, *quo maximis minima conferam, gladiatorum par nobilissimum inducitur, Æschines tanquam Esernius, ut ait Lucilius,*

> —— *Non spurcus homo, sed doctus & acer*
> *Cum Pacidiano hoc componitur, optumus' longè*
> *Post homines natos.* ——

Eshia, *Eskedale*, reg. Scotiæ in confin. Angliæ à flu. *Eska* sic dict. propè Cumbriam, inter Anandiam ad occ. & Liddesdaliam ad ort.

Eslinga, *Esling*, urbs Germ. imper. & libera, ad Neccarum flu. in Duc. Wirtimburgensi, 1. leuc. à Stutgardiâ in ort.

Esmunus, Sadyci filius. Damascius apud Photium: *Æsculapius qui Beryti colitur non est Ægyptius, sed Phœnix aliquis indigena. Sadyco enim filii fuêre, quos Dioscuros & Cabiros interpretantur*: Ὄγδοος δὲ ἐγένετο ἐπὶ τούτοις ὁ Ἔσμουνος: Ubi ad nominis rationem alludere videtur. Hebraicè enim השמוני *octavus* dicitur.

Esquilia, & *Esquilinus mons*, hodiè *M. di S. Maria Maggiore*, teste Marliano, unus ex septem urbis Romæ collibus. Ovid. Fast. 6.

> *Ipse sub Esquiliis, ubi erat sua regia, casus.*

Horatius:

> *Nunc licet Esquiliis habitare salubribus.*

Esquilina porta, una ex portis urb. Romæ, quæ & *Prænestina*, quia ab urbe Præneste usque deducit; vulgò *Porta di S. Lorenzo*, teste Fulvio. Hodiè v. clausa est, si Famiano Nardino credamus; eratque inter Portam S. Laurentii, & Portam majorem in Esquiliis.

Essæi vel *Esseni*, Judæorum secta, de quâ & institutis ejus Solinus cap. 18. Item Porphyrius lib. 4. Περὶ ἀποχῆς. Copiosè de iis Philo lib. περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον ἐλεύθερον. Item περὶ βίου θεωρητικοῦ Vide Joseph. Ant. lib. 18. cap. 2. Unde dicti ex Epiphanio ostendere conatur Petitus lib. 4. Var. Lect. cap. 9. Vide etiam de his Scaligeri trihæresii elenchum. Hos *Bathosæos* appellatos fuisse Fullerus observat Miscell. Sacr. lib. 2. cap. 3. Vide eum & lib. 1. cap. 3. Non incommodè (inquit) videtur *Essæus* deduci ab אסא quod Græcè valet θεραπεύειν, id est, *curare*, vel *sanare*. Quæ mihi sententia eò magis arrisit, quòd eam apertè ab ipso Philone confirmatam viderem: quem nemo non novit, omnium maximè idoneum esse testem. Nam & utriusque linguæ (ut probabile est) peritus, & cum eisdem Essæis sæpè familiariter versatus fuit. Sic enim ille lib. *De vit. contempl.* Θεραπευταὶ, καὶ θεραπευτρίδες ἐτύμως καλοῦνται ἤτοι παρ' ὅσον ἰατρικὴν ἐπαγγέλλονται κρείσσονα τῆς κατὰ πόλεις. Ἡ μὲν γὰρ σώματα θεραπεύει μόνον, ἐκείνη δὲ καὶ ψυχὰς νόσοις κεκρατημένας χαλεπαῖς καὶ δυσιάτοις. Epiphanius Hæres. 1. 29. *Essæos* dictos putat Ἰεσσαίους ab Ἰεσσαὶ scilicet patre Davidis, quod quidem nimis procul petitum est. Melancthon & Peucerus excellentes viri, omnique doctrinæ genere instructissimi *Essæos* tum ab עשה, quod est *facere, agere, operari*, quia bonis operibus Deo servire studerent, tum etiam ab חזה quod est *considerare, speculari, contemplari*, quia vitam in contemplatione positam colerent, nomen olim consecutos esse prodiderunt. Apud Jos. Scaligerum initio lib. 6. de Emend. Temp. aliam Etymologiam reperias alteri Philonis etymo, superiùs recitato respondentem: dictos nimirum θεραπευτὰς, quod Dei cultores essent. Cui significatui convenit vocabulum Syriacum חסן vel חסיא, unde Græcos suum ὅσιος mutuatos idem Scal. asserit; indeque etiam Philo alicubi *Essæos* παρωνύμως τοῦ ὁσιότητος esse scripsit. Hæc Fullerus. De Essenis vide Montacut. Appar. 7.

Estotilandia, reg. Americæ sept. perampla versùs terras Arcticas, & fretum Hudsonium, ad Bor. Novæ Franciæ. Dicitur aliàs *Terra Laboratoris*, seu *Nova Britannia* ab Anglis; eitque tantùm detecta versùs oram litor.

Esuris, *Xeres* Resendio, pag. Hisp. Lusitan. in Bæticæ confin. ad ost. Anæ flu. à Balsâ urbe, 4. leuc. in ort. Al. est *Taro*, urbs Hisp. in Algarbia, propè Cuneum promont. 9. leuc. ab ost. Anæ distans.

Eteocles, Oedipi, Thebanorum regis fil. ex nefando Jocastæ matris concubitu editus, cum fratre Polynice ita convenerat, ut alternis annis regnarent. Exacto deinde primo anno, cùm Eteocles, qui, quòd major natu esset, primo anno regnarat, renueret fratri regno cedere, Polynices adjutus à Tydeo & Adrasto socero fratri bellum intulit, in quo ambo mutuis vulneribus ceciderunt. Impositis deinde cadaveribus eidem rogo, flammam se divisisse tradunt, quasi odium illud, quod inter vivos fuerat, ne morte quidem finiri potuerit. Statius Theb. 12.

Ecce iterum fratres primos ut contigit artus
Ignis edax, tremuere rogi, & novus advena bustis
Pellitur, exundant diviso vertice flammæ
Alternosque apices abruptâ luce coruscant.
Pallidus Eumenidum veluti commiserit ignes
Orcus, uterque minax globus, & conatur uterque
Longius, ipsa etiam commoto pondere paulum
Secessere trabes. ———

Ovidius.

Scinditur in partes atra favilla duas.

Trist. 4. 6.

——— *Commune sacrum cum fiat in arâ*
Fratribus alternâ qui periere manu;
Ipsa sibi discors, tanquam mandetur ab illis.

Et sacra quotannis facta, & se credere verè contingere hoc portentum, auctor est Pausanias lib. 9. Ἐξῆς δὲ ἐν τῷ Οἰδίποδος παίδων μνήματα, ... Hyginus cap. 68. Eteocles & Polynices, inter se pugnantes, alius alium interfecerunt. His cum Thebis parentatur, etsi ventus vehemens extet, tamen fumus se nunquam in unam partem convertit, sed alius *alio seducitur*. Loquitur autem de re suo adhuc ævo fieri consueta, uti Pausanias, qui utique Hygino illo recentior auctor est. Auson. Epigr. 131.

Nec Stygiis lucis ineunt sua fœdera fratres
Oedipodionidæ, de misera ab miseri!
Namque etiam ex uno surgentes aggere flammæ
In diversa sui dissiliunt cineres.

Ovidius in Ibin.

Ante ———
——— *Nova fraterno veniet concordia fumo,*
Quam vetus accensa separat ira pyrâ.

Elianor lib. 1 Antholog. cap. 14.

Οἰδιπόδου παίδων Θήβη τάφος· ἀλλ' ὁ πανώλης
Τύμβος ἐν ζώντων αἰσθάνεται δορύτων,
Κείνους οὐδ' Αἴδης ἰδαμάσσατο, ... Ἀχέροντι
... κοινὸν χαὶ τάφος ...
Καὶ πυρὰ πῦρ ἤλεγξαν ...
Παῖδες, ...

Lucanus lib 5.

——— *Ostendens confectas flamma Latinas*
Scinditur in proles, gemineque cacumina surgit
Thebanos imitata rogos. Barthius.

Silius lib. 16.

——— *Corpora juncta*
Una cum raperet flammâ rogus impius, ignis
Dissiluit, cineresque simul jacuisse negarunt.

Cyprianus de Idolorum vanitate: *Sic Thebanorum germanitas rupta, & permanens rogus dissidentibus etiam in morte discordia.*

Eteones, op. Bœotiæ ad ost. Asopi flu. quod & *Scaphiam*, uti & hodiè nominatur. Statius lib. 7. Theb.

Qui Scolen, densamque jugis Eteonon iniquis, &c.

Etesiæ, venti quotannis statis temporibus flantes, hi duo incipientes post Caniculæ exortum, & ad dies ferè 40. continuantes. Plin. 2. 47. Sic dicti quasi *annui*. Ἔτος enim Græcis est *annus*. ——— *Etesia flabra Aquilonum* Lucretio dicuntur lib. 5. & 6. Seneca *veliferas* vocat in Thyeste *Æstas veliferas solvit Etesias*. Unde Varro etiam *Navales* appellat. Stati enim sunt & constantes Æstivos esse ventos constat ex Arist. lib. de mundo. Plut. in Dione. A Gellio lib. 2. cap. 22.

Etocetum, Angl. op. Anton. *Uttokcester* nonnullis. Camdeno autem locus est juxtà Lichfieldiam, quem *The Wall* vulgariter vocant, à mœnium reliquiis ibi repertis.

Evadne, Martis filia ex Thebe uxore Asopi, & conjux Capanei, quem incredibili amore dilexit. Itaque cùm audivisset illum apud Thebas fulmine periisse, ferè in stuporem diriguit, deinde cum celebraretur funus se in rogum projecit. Ovid. de Evadne.

Ausa maritales viva subire rogos.

Claud.

Casta maritali successit Thessala busto.

Mart. 4. 31.

Arserit Evadne flammis injecta mariti.

Prop. 1 15.

Conjugis Evadne miseros elata per ignes,
Occidit Argivæ fama pudicitiæ.

Idem 3. 13.

Nec fida Evadne, nec pia Penelope.

Stat. in fine Thebaidos.

Turbine quo sese caris instraverit audax
Ignibus Evadne, fulmenque in corpore magnô
Quæsierit. ———

Albinovanus ad Liviam.

Hoc fuit Evadne, tunc cum ferienda coruscis
Fulminibus Capaneus impavida ora dedit.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Cùm cecidit Capaneus subito temerarius ictu
Non legis Evadnen erubuisse viro.

Iphidis filiam fuisse facit interpres Pindari Hyginus Phylaci. Apollodorus lib. 3. Εὐάδνη ἡ Καπανέως, ... θυγάτηρ δὲ Ἴφιδος, ... Vide Eurip. in Supplic. ubi Iphis pater frustrà dehortari conatur filiam Euadnen à præclaro illo facinore. Ovid 3 de Arte Amandi:

Fata, Pheretiada conjux Pagasæa redemit
Proque viri est uxor funere lata sui
Accipe me Capaneu, cineres miscebimus, inquit
Iphias, in medios desiluitque rogos.

Evagoras, rex Cypriorum, ad quem Isocrates scripsit. Item *Evagoras* Lindius historicus, de quo Suidam adi. Diversus ab illo est *Evagoras* Thasius, qui inter eos fuit, ex quibus Plinius librum Hist. Nat. contexuit.

Evagrius, Presbyter, annis 14. mansit in solitudine.

Ἀνφοδίκη τεὶ μῆζον Θεόφραστ⊝ καλᾶνδ' φησὶν Ἐπιμενίδιον. Locus verò Theophrasti, quem respexit, est Hist. Plant. 7. 9. Mortui pellis literata est reperta. Hesych. Miles. ubi suprà: Τελευτήσαντ⊝ δὲ αὐτῦ, τὸ δέρμα ευρέθη γράμμασι κεχαραγμένον. Idem tradit Suidas. Et hæc quidem à Lacedæmoniis servabatur: qui quòd illam diligenter custodirent, mox Proverbio dici cœpit. Ἐπιμενίδειον δέρμα de rebus quæ sepositæ summâ curâ servabantur. Diogenianus Cent. 8. Prov. 28. Ἐπιμενίδειον δέρμα. ἐπὶ τῶν ἀποθέτων. κατέκειτο γὰρ παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις τοῦτο. Idque ex Oraculo quodam. Appendix Vaticana Cent. 3. Pro 99. τὸ Ἐπιμενίδειον δέρμα ἐπὶ τῶν ἀποθέτων εἴρηται. ἀπέκειτο γὰρ κατά τινα λόγιον τοῖς Λακεδαιμονίοις τὸ τοῦ Ἐπιμενίδου δέρμα. Nam hi ipsi captum bello contra Cnossios, interfecerant, & in agro Corinthiaco sepelierant. Pauf. in Corinthiacis: Πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, Ἐπιμενίδου λέγεται εἶναι τάφος. Λακεδαιμονίους γὰρ πολεμήσαντας πρὸς Κνωσίους, ἑλεῖν ζῶντα Ἐπιμενίδην, λαβόντας δὲ ἀποκτεῖναι, διότι σφίσιν οὐκ αἴσια ἐμαντεύετο. αὐτοὶ δὲ Κνώσιοί φασι ταῦτα φασί. Struxerunt etiam monumentum in ipsa urbis Spartanæ foro uti refert Pauf. in Laconicis. Sanè Spartam Epimenidem venisse tradit Clemens Strom. 1. & Tatianus Orat. contrà Græcos. Diogenes simpliciter mortuum esse dicit non multò post quam Athenas rediisset à lustratione urbis Ἐπανελθὼν εἰς οἶκον μετ' οὐ πολὺ μετήλλαξεν. Jamblichus tradit, in latrones incidisse, & in hos Furias ultrices imprecatum, diris illis effecisse, ut ipsi mutuis vulneribus se conficerent. Vide eum, lib. 1. cap. 32. Vixerat autem annos 150. Vide Meurs. ad Apollon. Dyscolum Hist. Mir. cap. 1. Mortuum Cretenses inter Deos censuère. Diogenes: Λέγουσι δέ τινες, ὅτι Κρῆτες αὐτῷ θύουσιν, ὡς θεῷ. Quidam eum inter septem sapientes retulerunt: ut videre est apud Theodoret. lib. 5. Therapeut. Ejus scripta hæc traduntur à Diogene. Κουρήτων & Κορυβάντων γένεσις. Θεογονία. Ἀργοῦς ναυπηγία τε καὶ Ἰάσον⊝ εἰς Κόλχους ἀπόπλους. Περὶ θυσιῶν. Περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας. Περὶ Μίνω Ῥαδαμάνθυ⊝. Apud Suidam memorantur Μυστήρια καὶ Καθαρμοί. A nonnullis Τελχινιακὴ Ἱστορία etiam adscribitur huic, teste Athenæo, lib. 7. Et ex his Καθαρμοὶ etiam citantur ab Eust. ad Iliad 13. & Dionysium. Θεογονίας respectu Θεολόγ⊝ dicitur à Diod. Sic. lib 5. Et ex eo Opere censeo quæ de Styge proferuntur à Pausan. in Arcad. De Pane & Arcade Jovis & Callistûs filiis, à Schol. Theocriti Idyl. 1. De Saturni filiabus Eumenidibus, à Schol. Sophoclis ad Oedip. Coloneusem; denique de Capricorno, à Germanici Interprete. Incerti operis est is versus quem Apostolus profert in Ep. ad Titum cap. Ubi Hieronymus dicit esse ex *Oraculis*: sed hæc eum conscripsisse, nemo antiquorum dixit. Pariter incertum istud, ubi ὁμοσιπύους vocet, quos Charondas ὁμοσικύους, ubi refert Aristot. Polit. 1. 1. Quod postremum τὸ puto in eo Opere fuisse quod inscripserat: Περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ Πολιτείας. Epiphanius Mithræ sacerdotem fuisse tradit ἀρχαῖόν τινα φιλόσοφον, καὶ Μίθρα τοῦ παρὰ Κρησὶν εἰδώλου ἱερέα. Climas apud Plut. ἄνδρα θεῖον vocat. Diod. Sic. θεολόγον lib. 5. Strabo de eo lib 10. καθαρμοὺς διὰ τῶν ἐπῶν ἐποιήσατο idem habet & Suidas. Ad quem locum vide Grotium: ubi de hoc vate plura. Præter hunc tres fuerunt alii *Epimenides*, duo quidam qui Genealogias scripsère, tertius qui Doricè Rhodi historiam condidit, uti ex Laërtio discimus. Plura de Epimenide Vide Voss. Hist. Gr. p. 451. 4 2. & P. Gr. p. 17.

Epimetheus. Japeti fil. frater Promethei, qui cum ingenio plurimùm valeret, hominis statuam primus ex luto finxit. Quamobrem indignatus Jupiter, eum vertit in simiam, atque in insulas Pithecusas relegavit.

Epimethis, Pyrrha Epimethei filia, Deucalionis uxor.

Epiphanes, hoc est *Illustris*, cognomen Antiochi Regis Syriæ, urbem condidit, quæ ab eo *Epiphania* dicebatur Alius ejus nominis Rex Tacito memoratur. Hist. 2. 25.

Epiphania, urbs Syriæ, med. inter Antiochiam ad Bor. & Damascum ad aust. 80. mill. utrinque, uti 18 a Larissâ in aust. & 70. à Seleucia.

Epiphanius, Salaminis in Cypro Episcopus, μέγας καὶ θαυμαστὸς in Menologio Græcorum dicitur, ubi Maii die 12. hæc legas. *Epiphanius* e Phœniciâ oriundus fuit, in agro Eleutheropolitano, parentibus pauperibus, & manibus victum sibi quærentibus, humili in domo, & cujusmodi pauperum atque agricolarum esse potest, educatus; splendore ipse virtutis claruit & ad summum piæ, ac religiosæ Vitæ fastigium provectus est. Nam cùm ejus parentes in Judaicæ cultu legis, atque umbrâ perseverassent, neque gratiæ lucem aspicere potuissent, ipse levissimam occasionem nactus ad Veritatem Christianam confugit, Postquam enim Cleobius quidam illum equi indomiti ac contumacis insultu prostratum, & in femore sauciatum curavit; atque equus ipse interfectus est, statim quidem vario cogitationum æstu mens illius agitari cœpit; ita ut deinceps erga Legis servitutem non adeò esset affectus. Posteà verò in Lucianum quendam monachum incidens, cùm eum vidisset, à mendico stipem rogatum, ubi pallium suum largitus esset, veste de cœlo missâ protinus indutum, Christianæ Religioni nomen dedit, atque ab Episcopo baptizatus est. Quæ verò posteà gesserit paucis comp'ecti omnia difficile est. Unum illud, & quidem necessarium, amrmare possumus, cùm is ætate admodum adolescens esset, simul atque Christi fidem amplexus est, Monasticæ professionis instituto suscepto, æquales illum suos omnes continentiâ. & Asceticæ vitæ laboribus antecessisse. Postquam autem summum ad Sacerdotium pervenit, consentanea vitæ anteactæ Virtutum officiis præ se tulit. Etenim cùm antea Monasticam vivendi rationem crebris miraculis, atque ægrotorum plurimorum curationibus exornasset, suscepto Pontificatu, præter hæc omnia sanam ac sinceram Doctrinam adjungens, etiam scriptorum suorum copiâ universos erudiit. Quibus dum intentum est, multos ab infidelibus & Hæreticis labores pertulit. Postremò cùm 105. an. ac menses 3. explesset, quemadmodum Arcadio Imp. interroganti responderat, spiritum Domino reddidit, peregre, & extra sedem suam: pro eo ac Chrysostomus petierat, quoniam relegationi hujus Epiphanius subscripserat. Vicissim autem Epiphanium rescripsisse memorant, neque illum locum eum, in quem deportari jussus est, esse visurum. Hæc Menologium. Suidas verò: Ἐπιφάνιο⊝ Κωνσταντίας τῆς Κύπρου Ἐπίσκοπ⊝, ὁ σύμπτερον Σαλαμίν⊝, ἔγραψε πασῶν τῶν αἱρέσεων ἔλεγχος, ὁ Πανάριον λέγεται καὶ ἕτερα πολλά. ἄπαντα ἄκρως ἐμπεπλησμένα, μάλιστα δὲ ὡς ἰδιωτικῷ διὰ τὰ ῥήματα, ἀγαγὼν τὴν εἰς ἐσχάτην Τελευτᾷ ἐσχατόγηρως. Hieronymus de script. Eccles. *Epiphanius* Cypri Salaminæ Episcopus, scripsit adversum

omnes

omnes hæreses libros, & multa alia quæ ab eruditis propter res, à simplicioribus verò propter verba lectitantur. Superest usque hodie & in extremâ senectute varia cudit opera. Photius Bibliothec. N. 124. *Lecta sunt* Sanctiss. Epiphanii Panaria 3. Voluminibus, totius autem septem comprehensa, adversus Hæreses 80. Initium duxit à Barbarismo, & ad Messalianos usque pervenit. Hic omnibus qui ante ipsum adversus Hæreses lucubrationes ediderunt, uberior, atque utilior est. Nam nec ea prætermisit, quæcunque ab aliis prodita utilitatis aliquid continent; & ipse quæ potuit à se excogitata illis addidit. Genus dicendi humile, & cujusmodi ejus esse potest, qui Atticæ Doctrinæ rudis extiterit. Sed & in confutandis Hæresibus plerumque nervos non habet; quanquam interdum præstantissimis illas rationibus, ac sententiis aggreditur, etsi nihilo dictio sit, atque orationis structura, aut stylus ipse commodior. Gesnerus mem. libri de Vitâ Mariæ, qui temporibus ejus Epiphanio tribuebatur; cum verò Epiphanii alterius esse putat Vossius. Vitam quoque S. Hilarionis exposuisse dicitur, sed ea non extat. Eidem tribuitur vulgò Hist. de Prophetarum vitis. Attamen ejus libelli veteres non meminerunt, nec satis Epiphanio dignus videtur. Opera Epiphanii extant Græce; Græce verò ac Latinè 2. Vol. in Folio Paris. 1622. cum Tralatione ac Animadversionibus V. Cl. Dionysii Petavii Soc. Jesu Theologi.

Epirus, regio Græciæ finitima ad ort. Acheloo flu. discreta: ad occasum Acroceraunnis montibus, qua mari Adriatico incumbunt: Ad septentrionem Macedoniæ parte terminata: Ad meridiem Jonio mari abluta. Primùm *Molossia* dicta, deinde *Chaonia* à *Chaone* Heleni fratre. Quondam urbibus, populisque fuit frequentissima, sed à Romanis subacta cum sæpius defecerit, penè in solitudinem redacta est. Alit hæc regio equas præstantissimas. Virg. Geor. 1.

Eliadum palmas Epirus equarum.

Et posteà lib. 3.

Et patriam Epirum referat. ———

Tauros item. Ovid. Met 8.

——— *Oeneus ultorem spreta per agros*
Misit aprum quanto majores herbida tauros
Non habet Epirus. Item Juvencus:

Hom. in Himn.

Ἠ μὲν ἀν' Ἤπειρον περιτρέφεο.

Frumenti quoque ferax fuit. Hom. Od 1.

Κῦτ' ἐπὶ κεκλιμένη [illegible] Ἠπείροιο.

Idem Od ξ

——— Ὄντ' Ἠπείροιο μέλαινας,
Ὄντ' αὐτῆς Ἰθάκης. ———

Hinc *Epirota*, & *Epiroticus*. Insulas circà Epirum olim tenuisse Phœnices docet Bochartus. Ab iisdem fortassè dicta fuit *Epirus*, non quia ἤπειρος *terra continens*, nihil enim hic singulare, sed quia terra אבירים *abirim*, i. e. *equorum & boum*.

Et Gratius ferè in fine Cynegetici:

———*Qua Chaonius contendere contra*
Ausit, vix merita quas signat Achaia palma?

Chaonias (equas) est est. *Epiroticas*; Chaonia enim est pars Epiri. Vegetius lib 3 *Epirotas & Siculos* (equos) *non despexeris, si mores pulchritudo non deserit.* Jam de Epiri bobus quis non meminit? Ubi teste Pindaro,

Βοῦς [illegible]
Δωδωναῖον [illegible] Ἰόνιον πόρον.

Sed observanda imprimis hæc Philosophi Hist An 3 21. Αἱ δ' Ἠπειρωτικαὶ βόες [illegible] μεγάλαι [illegible] ἡμιόλιον [illegible] δύο [illegible]. Proinde Hecatæus apud Arrianum lib 2. Anabaseos, asserit circa Epiri Ambraciam & Amphilochum regnasse Geryonem, & inde Herculem boves abegisse. Quò pertinet quòd in Epiro boves prægrandes *Λαρινοί* dicti, credebantur ex illorum esse genere, quos abegerat Hercules, & à bubulco *Larino*, Herculis abigeo, traxisse nomen. De his vide Athenæum lib. 9. & Suidam in *Λαρινοὶ βόες*, ubi citatur Poëta vetus Lycus Rheginus, Lycophronis pater. Vide item Aristophanis Scholiasten in *Aves*, Tzetzem Chil 8. Hist. 186. Apostolium &c.

Urbes Epiri hàc tempestate.

Acheloum.
Actium, olim colon. *Capo Figalo*.
* Ambracia. *Larta*.
Anactoria, *Voniza*.
Antigonia, *Argiro castro*.
Argos, (Interiit.)
Buthrotum (Butrinto.)
Cassiope. Vide *Joanna*.
Chimæra, *Chimera*.
* Corcyra, *Corfu*.
Dodona.
Evoria, *S. Donato*.
* Joanna, metropolis & caput reg. *Joannina*.
* Leucas, *S. Maura*.
* Nicopolis, *Preveza*.

Episalium, *Thryon*. Homero, & *Thryoessa*, teste Strab. *Zunchio* Nigro. op. Pelopon. in ora Messeniæ, apud Alpheum flu.

Epium op. Pelopon. in Arcadiâ reg. quæ *Triphylia* nominatur. inter Macistam & Hæream. Plin.

Epizephyrii Locrenses populi, apud quos, si quis salutis causâ vinum hausisset largius, medico non imperante, morte expiabatur libata illa compotatio, perinde ac grande aliquod scelus.

Epha, ins. parva sinûs Laconici. *Lovo* Nigro.

Eposium, seu *Ivodium* vulgò *Yvoix*. op. Belg. in Duc. Luxemburgensi, in Campaniâ 1. leuc. à Mosomo in ort. 3 à Sedano in Bor. 3. à Malmedio in occ. & 8. à Mareceis [illegible].

Epomeus Strab. Epopos Plin. hodiè *M. di S. Nicolo*, teste Julio Jazzolino, mons Pithecusæ in sin. Puteolan. in Campania.

Epona, *Pinburg*, Aventino, *Epenburg*. al seu *Biburg*. op tun, nunc est vic. Vindeliciæ in Bavaria, à Nova civitate, leuc. 1. distans in ort. Abusinam propiùs accedens.

Epopeus, vel *Epopus*, mons in Arimis sub quo Typhoeus jacere fingitur, & Ænarias ore auctore. Pind. Schol. [illegible] *Ibi ac ita ut ignit* [illegible] *grationes & Typhon subjectum esse fingitur*. Strabo scribit Brettienses terræ motibus ignitque & aquis eru-

pentibus

prione inde fuisse exturbatos: & id ipsum aliis accidisse, quos eò miserat Hiero tyrannus Syracusanorum. Et apud Strab. Timæus paulò ante suam ætatem τὸν Ἐπωπέα λόφον ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἐπιχθέντα ὑπὸ σεισμῶν ἀναβαλεῖν πῦρ· καὶ τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς θαλάττης ἐξῶσαι πάλιν ἐπὶ τὸ πέλαγος. *Mediâ in insulâ Epopeum collem motu terræ concussum ignes evomuisse, & quicquid erat medium inter ipsum & mare, rursus ad mare perpulisse.* Quod de ipso colle perperam accepit Plinius, qui sic habet, *Montem Epopon* (ferunt) *cum repentè flamma ex eo emicuisset, campestri æquatum planitie.* Docti videant utrum huic monti Græcum sit nomen ἀπὸ τῆς ἐπόψεως, quia speculæ sunt in montibus, aut Phœnicium ab הכוב *hibbub* vel *ibub* id est, *assatione & exustione* propter flammarum erictationes, quibus flagrat, atque exardescit. Bochartus.

Epora, op. Hisp. Bæt *Montoro* Morali. Al. est *Aldea del Rio*, op. Vandalitiæ, ad flu. Bætim 8. leuc. à Cordubâ in ort.

Eporedia, Salassiorum urbs. Ptol. hæc olim ex Sibyllinorum librorum oraculo a Romanis condita, & ab *Eporedicis*, quos eo nomine Galli præstantes *equorum domitores* suâ linguâ appellabant, nominata; ut non obscurè innuit Plin. 3. 17. *Yvrea* Leandro. Long. 29. 35. Lat. 44. 25.

Equabona, vel *Aquabona*, op. fuit Lusitaniæ, nunc vic. *Conna* dictus, Vix 3. leuc. ab Ulyssipone in aust Cætobrigam versùs, à quâ pari spatio distat. Sed quid sit *Equabona* Bætica non constat.

Equestris Colonia, op. Sequanorum, variè ponitur. Cluverio enim & Briettio est *Nyon*, op. Lemano lacui adpositum, in Romanâ ditione Bernens. pagi, quod Novidunum dicitur; estque in Gall. Lugdun. Al. autem est *Colonges*, burgus Bressiæ prov. in Gessia regiuncula, ad Rhodanum propè Clausulas, ex adverso Sabaudiæ, 4. leuc. à Genevâ in occ. 5. ab Orgeleto in aust.

Equilium, seu *Æquilium*, op. Venetorum, nunc vic. Marchiæ Tarvisinæ, *Jesol Distrutto*, ubi tantùm rudera visuntur. Long. 34. 48. Lat. 45. 10.

Equiria, Equitum erant festa, in quibus equorum cursu certabatur, de quibus Varro & Ovid. Aliàs *Ludi curules*, qui in campo Martio celebrabantur tertio Calend. Mart. Locus Ovidii est in Fastor. lib. 2.

Jamque duæ restant noctes de mense secundo
Marsque citos junctis curribus urget equos.
Ex vero positum permansit Equiria nomen.

Idem:

Altera gramineo spectabis Equiria campo
Quem Tiberis curvis in latus urget aquis.

Ubi dixit, *altera*, quia prima acta III. Cal. Mart. *Erat* autem Martius campus, ut obiter notem, positus propè Tiberim. Dionys. lib. 5. Ἐν μέσῳ ἐξελαύνοντι πεδίῳ, ὃ κεῖται μεταξὺ τοῦ τε πεδίου καὶ τοῦ ποταμοῦ. Sequitur apud Poëtam:

Qui tamen ejectâ si fortè tenebitur undâ
Cælius accipiet pulverulentos equos.

Festus: *Martialis campus in Cœlio monte dicitur, quòd in eo Equiria solebant fieri, si quando aquæ Tiberis Campum Martium occupassent.*

Equotuticum, vel *Equus Tuticus*, op. Hirpinorum, nunc *Ariano*, urbs regni Neapolitani, ad radices Apennini M. 12. mill. à Benevento in ort. Ejus mem. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 5.

Eracenium flavium op. Hisp. tar. in Callaicis, ab Asturica 30. m. p. distans. Anton.

Mansuri oppidulo quod versu dicere non est.

Eractum seu *Heractum* op. Bastarnarum in Germano-Sarmatiâ, teste Ptol. nunc *Rovv.* op. Poloniæ, in Podolia prov. ad amnem *Moravvum* in Tyram delabentem.

Eraphiotes, vel *Eiraphiotes*, Bacchus dictus est ab inducendâ contentione, quoniam vinum iram, atque certamen inducit. Ἔρας enim *contentio* est, φαίνειν *ostendere* significat. Ita Ἐριφιολογεῖ apud Dionysium Eustath. additque posteà sic dici propterea quòd Ἐῤῥάφθη ἐν τῷ μηρῷ τοῦ Διός. Utramque Etymologiam refutantem vide Doct. Cl. Tanaquillum Fabrum Boist. Crit. part. 1. pag. 59. Probat enim Bacchum ab Hesychio Εἰραφιώτην vocari ab ἔριφος ὁ μικρὸς αἴξ. Vide sis Bochart. Col. Phœn. 1. 18.

Erasinades, dux quidam fuit, qui, quia infeliciter pugnasset cum militibus suis omnibus ad internecionem extinctus, factus est proverbii locus *Militavit cum Erasinade*, de his quibus res undiquaque malè processerunt.

Erasinus, hodiè *Rasino*, flu. Peloponnesi à poëtis memoratus in Argiâ reg. per quem ex Stymphalide palude in sinum Argolicum decurrens, alicubi sub terram conditus, rursus, Plinio teste, emergit. Ovid. Met. 15.

Sic modò combibitur, tecto modò gurgite labens
Redditur Argolicis ingens Erasinus in agris.

Pausan. lib 8. Ἐν δὲ τῇ Στυμφάλῳ χειμῶνος μὲν ὥρᾳ λίμνη τε οὐ μεγάλη ἡ πηγὴ καὶ ἐξ αὐτῆς ποταμὸν ποιεῖ τὸν Στύμφαλον. Ἐν θέρει δὲ ἀφανιζομένης μὲν ὕδωρ ἔτι, ποταμὸς δὲ αὐτίκα ἐστὶν ἀπὸ τῆς πηγῆς. Οὗτος ἐς χάσμα γῆς κάτεισιν ὁ ποταμός, ἀναφαινόμενος δὲ αὖθις ἐν τῇ Ἀργολίδι μεταβάλλει τὸ ὄνομα, καὶ αὐτὸν ἀντὶ Στυμφάλου καλοῦσιν Ἐρασῖνον. Strabo lib 6. Τὸ δὲ περὶ Στύμφαλον ὕδωρ ἐπὶ σ' σταδίους ὑπὸ γῆς ἐνεχθὲν ἐν τῇ Ἀργείᾳ τὸν Ἐρασῖνον ἐκδίδωσι.

Statius Theb. 4.

——— *Dryopumque trahens Erasinus aristas.*

Vide in illud Stat. Theb. 1.

——— *Ruit agmine facto*
Inachus & gelidas surgens Erasinus ad Arctos.

Est & alter hujus nominis flu. teste Strab. in Arcadiâ oriens, ac in sinum Corinthiacum apud Baram op. influens. Alius item in Eubœa apud Eretriam fluens.

Erasmus, Campanus Episcopus qui Diocletiano imperante floruit; huic inter vastas nemorum solitudines corvus pastum attulit.

Erasmus Roterodamus.

Erastus, Oeconomus, seu Quæstor civitatis Corinthi Rom. 16. Conversus a Paulo, aliquandiu comes fuit peregrinationum ejus, à quo ex urbe Epheso præmissus fuit in Macedoniam. Act. 19. Sed Paulo Romæ captivo Corinthi remansit. 2. Tim 4.

Erato, una Musarum, ab *amore* nomen sortita, quòd (ut nonnulli putant) præsit his qui Heroum inclyta gesta, aut amores canunt. Virg. Æn. 7.

Nunc age, qui reges, Erato &c.

Ovid. de Art. *Nunc Erato, nam tu nomen amoris habes.*

Apollonius. lib. 3.

Εἰ δ' ἄγε νῦν Ἐρατὼ παρὰ θ' ἵστασο, ἐκ μοι ἔνισπε
Ἔνθεν, ὅπως ἐς Ἰωλκὸν ἀνήγαγε κῶας Ἰήσων
Μηδείης ὑπ' ἔρωτι, σὺ γὰρ καὶ Κύπριδος αἶσαν
Ἔμμορες. ἀδμῆτας δὲ τεοῖς μελεδήμασι θέλγεις
Παρθενικάς. τῷ καί σοι ἐπήρατον οὔνομ' ἀνῆπται

Ubi Scholiastes: Τὴν Ἐρατὼ φασιν ἀρχὴν ἐπικαλεῖσθαι, ἐπιλόγους δὲ Ἀπολλώνιον μεμοιρᾶσθαι τὴν Ἐρατὼ φησὶ τῶν Ἀφροδίτης ἔργων. Statius in Epithal. Stel æ & Violantillæ.

Hic Erato jucunda doce.

Ergo rectè hæc Musa à Virgilio ubi suprà invocatur ad nuptias, ut placata sit, quandoquidem τῇ Ἐρατοῖ (ait Plato in Phædone) οἱ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, eam vix Propitiam reddunt qui versantur in amoribus. Athenæus quoque lib. 13. per initia ait clarè invocandam Erato his qui de amoribus scribunt.

Eratosthenes. Cyrenæus, Aristonis Chii & Callimachi poëtæ discipulus, *Plato minor* à quibusdam ob doctrinam vocatus, præfuit Bibliothecæ Regiæ, Cosmographus insignis. Primus universum totius Orbis circulum ducentorum quinquaginta duorum millium stadiorum esse prodidit, unde & *orbis terrarum mensor* appellatus est. Scripsit præter Philosophiã, poëmata, historias, astronomica, de Sectis Dialogos. Suid. Vixit annos 81, qui annus octogesimus primus maximus climacter, & humanæ vitæ periculosissimus à veteribus est creditus. Est enim numerus quadratus constans ex novem novenariis. Eodem ætatis anno decessit Plato, Diogenes Cynicus, & Xenocrates Platonicus. Hic Philologi nomen primus sumpsit variâ & multiplici disciplina præditus. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 108. & de P. Gr. pag. 66.

Erdini, pop. Hiberniæ, in parte Bor. ubi nunc Com. Cavanens. & Fermanagens. in Ultonia, ubi etiam *Erdinus* lacus.

Erebus, inferorum Deus, & pater Noctis ex Chao & Caligine progenitus, ut refert Hyginus Fab. Poët. cap. 1. Cic. tamen de Nat. Deor. Noctem Erebi uxorem facit. Id quicquid est, Poëtæ frequenter *Erebum* pro ipsâ inferorum sede collocant. Virg. Æn. 4.

Pallentes umbras Erebi tranavimus amnem,

Et Proserpina *Regina Erebi* Ovidio dicitur Met. 5. Ac *Dux Erebi* Pluto est Claudiano 1. De Raptu Pros. Inde adject. *Erebeus*. Ovid in Ibin.

Pectoraque exurant Erebea felle colubra.

Erechtheus, rex Atheniensis, uxorem duxit Praxitheam Phrasimi, & Diogeniæ Cephisi filiæ filiam, ex quâ filios suscepit Cecropem, Pandorum, & Metionem, filias verò quatuor Procrin, Creusam, Chthoniam, Orithyiam, quæ cum virgines essent mortem pro patriâ contempsisse dicuntur. Cic. in Orat. pro Sextio. Aristides in Panathenaico Lycurgus κατὰ Λεωκράτους. Hygin. Fab. 46. & 238. Ammian. Marcel. lib. 16. *Ut Erechtheus in secessu Minervæ nutritus*. Hic est, inquit ibidem Valesius, qui *Erichthonius* dicitur à mythologis, quem Homerus in Catal. *Erechtheum* appellat his versibus:

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.

Hunc Minerva occultatum in cistâ cum geminis serpentibus Cecropis filiabus commendaverat: unde mos manavit, ut omnes ejus posteri alerentur in cunis quæ auro ductos angues haberent appositos, uti scribit Euripides in Jone sub initium. Eidem Erechtheo templum fuit Athenis in arce positum cujus mem. Herodotus in Urania, ubi & serpentes illi erant duo custodes arcis, quibus mellita quotidie apponebatur placenta, ut notat Hesychius ad illa verba ex Aristoph. Lysistratâ, ὄφιν οἰκουρόν. Ab hoc autem Erechtheo distinguendus alter, Pandionis F. Erichthonii, seu Erechthei prioris nepos, à quo denominatos Ἐρεχθεΐδας tribules scribit Pausanias, & Demosth. ἐν ἐπιταφίῳ λόγῳ. Hinc *Erechthei coloni* pro populis Atheniensibus. Manilius, lib. 1. ex emendatione Tan. Fabri.

Qualis Erechtheos olim populata colonos
Extulit antiqua per funera pestis Athenas.

Erembi Arabiæ pop. Dionysius de situ orbis.

Ἀγχοῦ ἐρεμναίων παρὰ ψάμμοισιν ἐθνῶν Ἐρεμβῶν.

Sic autem dicuntur, Non ἀπὸ τοῦ εἰς ἔραν ἐμβαίνειν, uti volunt Grammaticorum filii, sed ab Ebræo ערב *ereb*, i. e. Arabia. Strabo lib. 1. Ἐρεμβοὺς, ὡς εἰκὸς λέγων Τρωγλοδύτας Ἄραβας. Quanquam nec desunt qui Arabas ab Homero Ἐρεμβοὺς dici volunt, quasi Ἐρεμνοὺς vel Ἐρεμβοὺς, id est, *nigros*. Non itaque de nihilo est quòd ערבי *arabi*, *Arabs* ערב *ereb vespera*. & עורב *oreb*, *corvus*, sunt ab eâdem radice. Bochart.

Eremus, insula circà Lemnum, ubi Philoctetis Ara cum æneo serpente. Steph. Item regio Æthiopiæ ad lacum Achaream. Ælian. Hist. An. 17. 40.

Eresus, vel *Eressus*, urbs Lesbi, Theophrasti patria. Præstantissimo & candidissimo tritico nobilis fuit hæc civitas, cujus pollinem vel Mercurius ad Deos ferret, si quâ farinâ vesci cuperent. Archestratus in Gastronomia:

Ἐν Λέσβῳ κλεινῆς Ἐρέσου περικύμονι κόρφῳ
Λευκοτέρας χιόνος. Θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν
Ἄλφιτ' ἐκεῖθεν ἰόντ' Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει.

Eâ ratione Eresii statuam Cereris Ἐρμοῦχος Delphis olim dicarunt.

Eretria Eubœæ urbs clarissima. Mela 1. Hom. Il 2. Ab *Eretrio* Phaethontis filio dicta, quem ex Titanum numero fuisse tradunt. Steph. Est etiam Thessaliæ urbs. Ptol. vulgò *Varia*.

Eretum, op. Sabinorum non procul à Tyberi in colle situm. *Monte Rotondo* Volaterrano. Ejus meminit Virgil. Æn. 7.

Ereti manus omnis oliviferaque Mutusca.

Dictum hoc op. ἀπὸ τῆς Ἥρας, à *Junone*, quæ ibi culta, Servius scribit. Et Solinus cap. 8. *Heretum à Græcis in honorem Heræ, sic enim Græci Junonem vocant* Strabo in Sabinis constituit: verba ejus Ἤρετον τῆς Σαβίνης κώμην. Nunc vicus parvus. Græci jam Ἔρετον vocant. Vicum hunc celebrem esse figlinis jam alii scripserunt, inde *Eretinas mentes* pro stupidis, quasi argillaceas & cretaceas dictas Fulgentius observavit ex vetere scriptore, & ab illo Turneb. 10. 16. Verba antiqui scriptoris sunt *Averruncassit Diva tam Eretinas hominum mentes*. Long. 36. 25. Lat. 40. 50.

Ergasteria, vicus insignis inter Pergamum & Cyzicum, quadringentis, & quadraginta stadiis à Pergamo distans, metallorum fodinis nobilis, à quibus & nomen

nomen accepit. Celebratur hic vicus à Galeno lib. 9. Simpl.

Ergavia Vasconum in Hisp. Tarracon. urbs. *Ygualada* Marineo Siculo.

Ergavica, Hisp. Tarracon. op. in tractu Vasconum. Ptol. pop. *Ergavicenses* Plinio. *Alcaniz* Moletio. *Santaver* Morali.

Ergetium, urbs Siciliæ Steph. Silio *Hergentum*. Diodoro autem ac Ptolemæo Σεργέντιον, opidani *Ergetini*, Plinio 3. 8. Silii locus est lib. 14.

Hadranum, Hergentumque simul, teláque superba
Lanigerâ Melite. ———

Ergias, Rhodius, historicus, librum de Rhodo reliquit. Athen lib. 8.

Erginus, rex Orchomeni; quem Hercules ex Minyis Orchomeni urbe extractum interfecit, eò quòd tributa quotannis à Thebis exigeret, ipsamque urbem incensâ regiâ evertit. Item Thraciæ flu. Plin. & Mela, lib. 2.

Eribœa, dicta est ab Homero. Iliad. 5. Juno, quasi *bucula molestia*. quòd Jo in bovem versa, multis affecit molestiis. Nam ἔρις *contentionem*, & βοῦς *bovem* significat. Item Macedoniæ urbs. Ptol. *Croia* Moletio, aliis *Presba*.

Eribotes, Thebanis fil. fuit, medicinæ peritissimus, ut qui Oilei vulnus à Stymphalidibus illatum sanaverit. Testis Orpheus in Argonauticis.

Ericates, viri cujusdam Lycaonii nomen à Messapo Æneæ comite interfecti. Virg. Æn. 10.

Cadicus Alcathoum obtruncat, Sacrator Hydaspem,
Messapus Cloniumque Lycaoniumque Ericaten.

Erichthonius, quartus Atheniensium rex, ex semine Vulcani in terram projecto editus, unde & nomen habet ἀπὸ τῆς ἔριδος καὶ χθονός, *ex certamine*, atque *humo*. Nam cùm Vulcanus Diis arma fecisset, ejus Jupiter optionem præmii dedisset, quod vellet postulandi, jurassetque per infernam paludem se nihil negaturum; tum ille Minervæ nuptias postulavit; quas cùm Jupiter juramento astrictus ei negare non posset, Minervam tamen monuit, ut repugnaret, pudicitiamque defenderet. Tum in illâ colluctatione Vulcanum in terram profudisse ajunt semen, atque inde editum esse puerum, draconem pedibus, nomine *Erichthonium*, qui cùm adolevisset ut pedum deformitatem tegeret, primus currûs usum adinvenit. Servius in illud Georg. 3.

Primus Erichthonius currus, & quatuor ausus
Jungere equos, rapidisque rotis insistere victor.

Idem fuit argenti inventor secundum Plinium. Alius fuit Dardani fil. ex Candaviâ conjuge, ut quibusdam placet.

Erichtho mulier Thessala, multitudine veneficiorum famosa. Luc. lib 6.

Hos scelerum ritus, hæc dira carmina gentis
Effera damnarat nimia pietatis Erichtho.

Quo nomine etiam usus est Ovidius in Epist. Sapphûs, pro Furiæ cujusdam Infernalis nomine, his verbis.

——— *Ut quam furialis Erichtho*
Impulit. ——— ———

Ericussa, una insularum Æoliarum. Steph. *Alicur*

Leandro. Item insula parva maris Jonii apud Paxas, Corcyræ proxima. Plin.

Eridanus, Italiæ flu. in Vesulo monte nascens, & per agrum Gallicum in mare Adriaticum influens. Hodiè notiore nomine *Padus* apellatur. Non longè à Venetiis distare innuit Propertius: Sic enim ille

Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.

Itemque Lucanus lib. 4.

Sic Venetus stagnante Pado, &c.

Fluviorum regem vocat Virgil. Georg. 1.

Proluit insano contorquens vertice sylvas
Fluviorum rex Eridanus. Sidon. Paneg. ad Avitum:
——— *Tibi maxime fluctu*
Eridane ———
Nulli animum claritate inferior. Ita de eo Plin. 4. 16. Lucan. lib. 2.

Quoque magis nullum tellus se volvit in amnem
Eridanus, fractasque evolvit in aquora sylvas.

Diod. Sic. lib. 5. Τὸν δὲ προσαγορευόμενον Πάδον ποταμὸν, τὸν δὲ παλαιὸν Ἠριδανὸν προσαγορευόμενον. Appianus in Annibalicis: Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἠριδανὸν, τὸν νῦν Πάδον λεγόμενον. Polybius lib 1. Ὁ δὲ Πάδος ποταμὸς, ὑπὸ δὲ τῶν ποιητῶν Ἠριδανὸς θρυλούμενος. Virg Georg 4.

Et gemina auratus taurino cornua vultu
Eridanus, quo non alius per pinguia culta
In mare purpureum violentior influit amnis.

Καλλίῤῥοον eum vocat Dionys. vers. 289. Hoc fluvio mersum esse è curru Solari decidentem poëtæ ferunt Phaëthontem Ovid. Met. 2.

Quem procul à patriâ diverso maximus orbe
Excipit Eridanus.

Claudianus:

Et Phaëthontea percussus damna ruina
Eridanus. ——— ———

Nonnus Dionysiac. lib. 38.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Φαέθοντα κατεπρήνιξε κεραυνῷ
Ὑψόθεν αἰθύσσοντα ἐπὶ προχοὰς Ἠριδανοῖο,
Καὶ πυρόεις ἐκύλινδε ...
Ζωὰς ἡμιδάεστος, ἐν ἀστράπτοντι δὲ αὐχένι
Ἠριδανοῦ ...
Γείτονες ...
Εἰς φυτὸν ...
Ἀφνειὸν ...

Vide *Phaëthon*, & *Padus*. Item *Eridanus* cœleste signum Arieti proximum. Cicero in Arateis:

Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum
Cæli funestum magnis cum viribus amnem, &c.

Claudianus:

Stellifer Eridanus sinuatis fluctibus errans,
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite sydereo subterluis Oriona.

Eridanus, *Rodaun*, amnis Polon. in Prussia Regia, ex lacu exoriens 25. m. p. suprà Dantiscum: ibi in Vistulam cadit, & paulò post cum ipso in mare Balticum labitur.

Eridanus cœleste signum Arieti proximum. Cicero in Arateis.

Namque etiam Eridanum cernes in parte locatum

Cæli,

Cæli, funestum magnis cum viribus amnem, &c.
Claud
Stellifer Eridanus sinuatis fluctibus errans
Clara Noti convexa rigat, gladioque tremendum
Gurgite sydereo subterluit Oriona.

Erigone, Icarii filia. Hygino, quæ ex dolore paternæ necis, quem rustici temulenti occiderant, seipsam suspendit, deorumque miseratione in cœlum translata, *Virginis* nomen obtinuit. Virgil. Georg. 1.
Quà locus Erigonen inter Chelasque sequentes
Panditur.———
Manilius. lib. 2.
———*Pietate ad sidera ductam*
Erigonen——— ———
Stat. lib. 11.
———*Qualis Marathonide sylvâ*
Flebilis Erigone casi propè funera patris
Questibus absumptis tristem jam solvere nodum
Cœperat & fortes ramos moritura legebat.
A Baccho compressam fuisse in uvam mutato docet Ovid. Met. 6.
Liber ut Erigonem falsâ deceperit uvâ.
Inde *Erigoneius* adject. Ovid. Fast. 5.
Nocte sequente diem canis Erigoneius exit.
Hoc est. oritur Canis, sydus cœleste.

Erigonus, Ptol. *Erigon* Strab. *Vistrizza* Sophiano, flu. Macedon. Oritur in Pæonia suprà Deborum, deinde per Emathiam fluens, infrà Ædessam in Axium cadit. Item pictor insignis Plin. 35. 11.

Erimnum, seu *Erinum*, op. Brutiorum in Calabr. citer. med. inter Consentiam & Besidianum ad 10. m. p. distans.

Erineus, una ex quatuor urbibus Dorid s in Achaiâ, sub monte Parnasso. Cæteræ *Boion*, *Cytinion* metropolis, & *Lilaa*.

Erineus, *Miranda*, amnis Siciliæ in valle Neætinâ, in mare Jonium se exonerans 12. mill. à Neæto in Bor.

Erinna, poëtria, floruit Olymp. 106. an. 4. ut est in Chronicis Eusebii: sed perperam, Sapphûs enim fuit amica, uti constat ex Tatiano, & Suidâ.

Erinnys, una Furiarum infernalium. Virg. Æn. 2.
———*Quò tristis Erinnys*
Quò fremitus vocat.———
Ovid. Met. 1.
Quà terra patet fera regnat Erinnys.
Helena *Troja & patriæ communis Erinnys* dicitur Virgilio Æn. 2.
Itemque Cleopatra Lucano, lib. 10.
Dedecus Ægypti, Latii feralis Erinnys.
Inde *Erinnyes* num. pl. Ovid. in Epist. Canac.
Ferte faces in me quas fertis Erinnyes atra.
Propertius, lib. 2.
Tunc me vel Tragicæ vexetis Erinnyes.
De quibus Græci poetæ passim, præsertim Tragici. Hesych. Ἐριννύς. τὰς ἀγαθὰς. Idem Ἐριννὺς, δαίμων καταχθόνιος, ἢ Ἀφροδίτης εἴδωλον.

Eriphyle, uxor Amphiarai, Adrasti soror, quæ accepto à Polynice aureo monili, maritum latentem, ne ad bellum Thebanum, ubi se moriturum sciebat, proficisci cogeretur, Adrasto prodidit. Quam uxoris perfidiam ægrè ferens filio Alemæoni in mandatis reliquit, ut accepto primo mortis suæ nuncio, matrem interficeret, quod & ille in patris ultionem adimplevit. Juvenal. Sat. 6.
Occurrent multa tibi Belides, atque Eriphyla.
Virgil. Æneid. 6.
His Phædram, Procrinque locis, mœstamque Eryphylen.
Cic. contra Verrem: *Eriphylam accepimus in fabulis ab fuisse cupiditate, ut cùm vidisset monile ex auro, ut opinor, & gemmis, pulcritudine ejus incensa, salutem viri prodidit.* Idem 1. de Juvent. *Mulierum genus avarum est, nam Eriphyle auro viri vitam perdidit.* Prop. 3. 13.
Tu quoque ut auratos gereres Eriphyla lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiaraus equis.
Idem. 2. 16.
Aspice quid donis Eriphyle invenit amaris.
Hinc *Eriphylæus* adject. Stat. Theb. 4.
Sic Eriphylaeos aurum fatale penates
Irrupit scelerumque ingentia semina movit.
Idem ibidem:
Jamque & fatidici mens expugnata fatiscit
Auguris; ille quidem casus & dira videbat
Signa, sed ipsa manu cunctanti injecerat arma
Atropos, obrueratque Deum, nec conjugis absunt
Insidiæ, vetitoque domus jam fulgurat auro.
Hoc aurum Vati fata exitiale monebant
Argolico, scit & ipse nefas, sed perfida conjux
Dona viro mutare velit.———
Homerus Odyss. λ.
——— Στυγερήν τ' Ἐριφύλην
Ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
Ubi vetus Scholiastes incertus: Τὸ τιμήεντα τιμιώτερον recte exponit Hesychius: Ἐριφύλη, τὸ χρυσίον προδεδωκυῖα τὸν ἴδιον ἄνδρα.

Eris, flu. Brutiorum, apud Terinam op. in sin. Terinæum labens.

Erisichthon, Thessalus, qui Cererem spernens, & ejus lucum succidens tam famelicus factus est, ut propria membra præ fame comedere coactus sit. Ovid. Met. 8. Vide *Mestra*. Callimachus H. in Cererem.
Ἀ μὲ τίον' εἴπωσ' Ἐρυσίχθονι τεῦχε πονηρά.
Αὐτίκα οἱ χαλεπόν τε καὶ ἄγριον ἔμβαλε λιμόν,
Αἴθωνα κρατερόν. Μεγάλᾳ δ' ἐστρεύγετο νούσῳ.
Σχέτλιος ὅσσα πάσαιτο τόσων ἔχεν ἵμερος αὖθις
Εἴκατι δαῖτα πένοντο, δυώδεκα δ' οἶνον ἄφυσσον.
Et paulò post:
Ἐνδόμυχος δ' ἤπειτα πανάμερος εἰλαπιναστάς
Ἤσθιε μυρία πάντα. κακὰ δ' ἐξάλλετο γαστήρ
Αἰεὶ μᾶλλον ἔδοντι. τὰ δ' ἐς βυθὸν οἷα θαλάσσας
Ἀλεμάτως ἀχάριστα κατέρρεεν εἴδατα πάντα, &c.

Erne, *Lough Earne*, lac. Hiberniæ, in Ultoniâ prov. & Com. Fermanagensi; qui ab antiquis *Erdinus* dict. fuit.

Ernodurum, urbs Gall. Celt. *Issondun* quibusdam in prov. Bituricensi, quæ Latino recenti *Exoledunum* dicitur.

Ernolatia, op. Norici, ubi nunc vic. *Hall*, in Austria sup. ad flu. *Steyra*, 6 leuc. à Lentia in occ.

Erpachium, *Erpach*, castr. Germ. in Francon. in tractu *Othonis Sylva* dict. unde reg. adjacens Com. *Erpachensis*,

sis, proprio parens Comiti, & ferè med. inter Rhenum, Mœnum & Neccarum flu.

Erphordia, seu *Erfordia*, vulgò *Erfurdt*, urbs ampla & munita Germ. ad flu. *Ieram*, Academia illustris, antea sui penè juris, jam v. subest Electori Moguntino, 3. leuc. ab Ulmaria in occ. uti 5. ab Jena, 3 à Gotha in ort. & 14. à Lypsia in occ.

Erpes, op. Africæ in regno Fezzano, in Errifis prov. *Mernisa* quibusdam, *Macarmeda* Marmolio.

Erri fis, prov. regni Fezzæ in Africa, versùs oram maris mediterranei, inter Hasbatam prov. ad occ. & Garetam in ort.

Erroris insula Alboran hodiè, ins. Africæ, in orâ regni Fezzæ, è adverso prom. Trium Turcarum, à quo distat 4. leuc. in Bor.

Erubris, *Rober* Ortelio, flu. Gall. Belg. per Lotharingiam in Mosellam influens. Auson. Idyl. 10.

Te rapidus Gelbis, te clarus marmore Erubris.

Erymanthus, mons Arcadiæ, in quo aprum agrorum vastatorem Hercules domuit, vivumque super humeros ad Eurystheum retulit, quo conspecto Eurystheus in æreo vase se abscondit. Stat. Theb. 4.

Monstriferumque Erymanthon, & ari sonum Stymphalon.

Densa juga Erymanthi, apud Sen. in Herc. Fur.

Nigra sylva Erymanthi. Apud Hor. Carm. 1. Od. 21.

Ovid. Ep. 9.

Tegens aper cupressifero Erymantho.

Hinc *Erymanthius* Cic in Ver. *Aiebant in labores Herculis non minùs hunc humanissimum Verrem, quàm illum aprum Erymanthium referri oportere.* Inde *pestis Erymanthia* Silio lib. 3. i. e. Aper quem Hercules interemit. Hinc etiam *Erymanthis* Patronymicum, pro Arcadiâ. Ovid. Met. 2.

Nexilibusque plagis sylvas Erymanthidos ambit.

Etiam Callisto Lycaonis filia quæ versa fuit in ursam, dicebantur *Erimanthis*. Ovid. Trist. 1. 3.

——— *Custos Erymanthidos ursæ,*

Denique *Erymanthæus*. Val. Flac. 1. Argon.

Quique Erymanthæi sudantem pondere monstri
Amphitryoniadem, &c.

Est & flu. hoc nomine in Alpheum defluens. Plin. Item urbs Arcadiæ Pausan. de flu. Callim. Hymn. 1.

——— Οὐδ' Ἐρύμανθος
Λευκότατος ποταμῶν ———

Cujus fontes Pausanias in Lampea monte ponit, qui sacer Panos esse dicitur.

Erythea, vel *Erythia*, insula inter Gades & Hispaniam: quam sic describit Plinius. *Ab eo latere, quo Hispaniam spectat* (Gadis insula) *passibus ferè centum; altera insula est longa; m. p. m. lata. in quâ prius oppidum Gadium fuit. Vocatur ab Ephoro, & Philistide Erythia, à Timæo, & Sileno Aphrodisias. Ab indigenis Junonis, Erythia dicta est, quoniam Tyrii ab origine eorum orti ab Erythræo mari ferebantur.* Acutè ut solet, corrigit Salmasius, *Tyrii aborigines earum*, id est, conditores Gadium & Erythiæ. Aborigines enim Halicarnasseus exponit γενάρχας ἢ πρωτογόνους. Phœnicia igitur fuit insula, non Punica, quæ conditores habuit è Tyro, non è Carthagine, ut perperam Avienus:

——— *Hinc Erythia est insula.*
Diffusa glebam, & juris olim Punici;
Habuêre primò quippe eam Carthaginis
Prisci coloni. ———

De eâdem Stephanus in Ἀφροδισιάς, quod nomen est, ad multa loca ambiguum: Τρίτη νῆσος ἡ πρότερον Ἐρύθεια μεταξὺ Ἰβηρίας καὶ Γαδείρων. Et Strabo. Ἐρύθειαν δὲ τὰ Γάδειρα ἔοικε λέγειν ὁ Φερεκύδης, &c. Ἄλλοι δὲ τὴν παραβεβλημένην ταύτην τῇ πόλει νῆσον πορθμῷ σταδιαίῳ διειργομένην. h. e. *Videtur Gadibus Erythia nomen tribuisse Pherecydes: Alii autem* hoc nomine intelligunt *insulam urbi adsitam, unius stadii freto divisam.* Ex his facilè colligitur quis Erythiæ fuerit situs, quæ hodiè nusquam comparet. Fuit nempe media inter Gades & continentem, urbi, quæ ad occasum erat insulæ ita vicina, ut fretum interjectum unius solum esset stadii ut refert Strabo, vel centum passuum, ut Plinius. Hæc est illa Erythia apud poëtas tam celebris in quâ regnasse volunt tricorporem illum Geryonem, cujus boves Hercules abegerit. Fabulæ princeps in Theogoniâ Hesiodus, poëta omnium qui extant, uno Homero excepto longè vetustissimus. Τρικέφαλον inquit Γηρυονῆα *tricipitem Geryonem* exarmavit Hercules

——— Περιῤῥύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ
Ἤματι τῷ, ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους
Τίρυνθ' εἰς ἱερήν, διαβὰς πόρον Ὠκεανοῖο.

Dionysius de situ Orbis vers. 558.

Ἤτοι μὲν νήσοιο βοότροφον ἀμφ' Ἐρύθειαν,
Ἄτλαντος περὶ χεῦμα θεουδέες Αἰθιοπῆες.
Μακροβίων υἷες ἀμύμονες, οἵ ποτ' ἐκείνου
Γηρυόνου μετὰ πότμον ἀγήνορος.

Et in Poëtarum gratiam Erythiæ boves fingit Marcianus, Ægyptiis & Epiroticis non cedere. Verba sic habent ex magni Salmasii emendatione:

Εἶτ' ἐχομένη ἐστὶ νῆσος ἡ καλουμένη
Ἐρύθεια μεγέθει μὲν βραχεῖα παντελῶς,
Βοῶν ἀγέλας ἔχουσα καὶ βοσκημάτων,
Προσεμφερεῖς ταύροις τε τοῖς Αἰγυπτίοις;
Καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἤπειρον ἐν Θεσπρωτοῖς.

Propert. 4. 10.

Amphitryoniades quâ tempestate juvencos
Egerat à stabulis, ô Erythea, tuis.

Ovidius Fast. 1.

Ecce boves illuc Erytheidas applicat Heros,
Emensus longi claviger orbis iter.

Idem Fast. 5.

Victor abit, secumque boves Erytheida prædam,
Abstrahit. ———

Et Eurip. in Herc. Fur. vocat Geryonem τὸν τρισώματον βοτῆρ', Ἐρυθείας. Tamen in Iberiâ non regnavit Geryon, nec circa Gades, sed Ambraciâ in Epiro. Ita pronunciat Arrianus post Hecatæum Historicum antiquissimum lib. 2. Ἀναβάσ. *Geryonem*, ait, *adversus quem Hercules Argivus ab Eurystheo missus est ut boves Geryonis abigeret & Mycenas duceret* οὐδέν τι προσήκειν τῇ γῇ τῇ Ἰβήρων Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει. *Nihil ad Iberorum regionem pertinere dicit Hecatæus historicus, neque insulam ullam Erythiam in Oceano sitam missum fuisse: Sed continentis quæ circa Ambraciam & Amphilochum est, regem fuisse Geryonem, & ex illo continente Herculem boves abegisse.* Quod ipsum habet Eust. in Dionys. Atque eodem pertinet, quod in Epiro boves prægrandes *Αργαῖοι Larini* credebantur ex illorum esse genere, quos abegerat Hercules, & nomen habere à *bubulco Larino* Herculis.

Herculis abigeo. Hæc partim ex Athenæi lib. 6. partim ex Aristoph. Schol. in Aves, partim ex Suidâ, qui veterem scriptorem citat Lycum Rheginum, Lycophronis parentem. Et ex Herodoto colligere est Græcorum neminem navigasse Tartessum ante Colæum Samium, qui vi ventorum ingruentium invitus eò abreptus est, illo ipso anno quo Cyrenas condidit Battus, id est, annis circiter 600. post Herculis Apotheosin. Præterea in Erythiâ gramen erat siccius, quàm ut bobus saginandis par esset. Itaque nullos boves in eâ memorat Strabo, sed oves solùm quæ mirum in modum pinguescebant. Τῶν νεμομένων (inquit) αὐτόθι προβάτων τὸ γάλα ὀρὸν οὐ ποιεῖ, τυροποιοῦσί τε πολλῷ ὕδατι μίξαντες διὰ τὴν πιότητα. Ἐν πεντήκοντά τε ἡμέραις πνίγεται τὸ ζῶον, εἰ μή τις ἀποσχάζοι τι τῆς αἵματος ... *Ibi pascentium ovium lac sero caret, nec nisi aquâ multâ infusâ in caseum cogunt propter pinguedinem ac trigesimo die pecus suffocatur, nisi aliquid mittatur sanguinis: nam quo pascuntur gramine, licèt sicco, valdè pinguescunt.* Hæc Strabo de ovibus in Erythiâ, dicturus etiam de bobus illis præpinguibus si qui fuissent, maximè cùm ad Poëtarum illustrationem hoc pertineat in quâ ubique multus est. Proinde Mela in Bæticâ natus non putavit propè Gades esse Geryonis Erythiam, sed contrà Lusitaniam in quâ eâdem sententiâ etiam alios fuisse ex Plinio, & Solino constat. Ac mihi persuasissimum est (inquit Bochartus) Hispaniam & Gades Græco Herculi ne famâ quidem fuisse notas, & poëtas ideò suum Herculem in Oceanum deduxisse, ne Phœnicio Herculi videretur inferior, quem ex longinquis itineribus non vulgarem sibi gloriam comparasse noverant. Nomen ejus quod attinet, ab ovium frequentiâ Phœnices videntur *Erythiam* appellasse עשתרות *asthreth*, i. e. *ovium*, deinde etiam עשׁתורת *astoreth*, vel עשתרתא *astarta* propter allusionem, tanquam ab *Astarte* deâ; quod ab iis redditum Ἀφροδισιὰς, seu *Venerea*, ab aliis Ἥρας νῆσος *Junonis insula*: Quia Astarte modò pro Junone sumitur. Et Græcorum antiquissimi, cùm quid essent *astareth*, vel *Astoreth* planè nescirent, videntur divulsis vocibus inde fecisse ἄστυ Ἐρύθης, quasi sic diceretur opidum in insula Ἐρύθη. Nam Ἐρύθην pro Ἐρύθεια occurrere docet Stephanus, quod dici putat κατ' συναλοιφήν. Ut *Calliope*, *Penelope* pro Καλλιόπεια & Πηνελόπεια. Vide Voss. ad Melam. pag. 250.

Erythrabolos, promont. Libyæ Steph. quasi dicas, *glebam rubram*.

Erythra, civitas Asiæ non longè à Chio ex quâ Sibylla fuit, quam à patriâ *Erythræam* vocant. Vide Servium in illud Æn. 6. *Deiphobe Glauci*. Item Ioniæ op. maritimum. Ptol. quæ & *Cnopupolis*, alia etiam ejusdem nominis in Libya; alia in Locride; quinta in Bœotiâ. & sexta in Cypro quæ & *Paphos* Steph.

Erythræum mare, pars Oceani, Arabiam à Meridie alluens, ad occidentem Arabico, ad ortum Persico sinu terminata. Ratio nominis variè traditur à scriptoribus. Proximè tamen ad veritatem videntur accessisse, qui ab *Erythrâ* rege, Persei & Andromedes fil. dictam putant, cui etiam opinioni subscribit Arrianus Gestorum Alexandri lib. 8. Reliquas opiniones lector poterit videre apud Strab. lib. 16 A Latinis autem per errorem videtur appellatum *Mare rubrum*. Nam cùm audirent à Græcis *Erythræum* vocari existimantes à *rubedine aquarum* ita dictum, ipsi quoque *mare rubrum* appellarunt. Vide Eust. in Dionys. Agatharchidem. Fullerum in Miscellaneis, ac præsertim Matt. Lipenium de Navig. Salomonis cap. 4. Sect. 1. de gemmis. Vide Boëthium, pag 114. Item *Erythræum*, Cretæ promontorium. Ptol. *Capo Rosso* Pinero.

Erythron, Cyrenaicorum locus in Pentapoleos regione Africæ. Ptol. *Furcelli*, teste Marmolio.

Eryx. mons Siciliæ, in orâ boreali, & occid. apud Drepanum urbem, ab eâ 2. m. p. distans introrsum. Ovid. Fast. 4.

——— Zephyro semper apertus Eryx.

Erat autem mons altissimus & solo Ætnâ minor. Polyb. lib 1. Μεταξὺ δὲ ... πολὺ διαφέρον τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ὀρῶν, πλὴν τῆς Αἴτνης. Solinus. *Eminet Sicilia montibus Ætnâ, & Eryce.* Diod. lib. 4 ascensum ad Erycem tradit esse triginta stadiorum: Τῆς ἀναβάσεως οὔσης σταδίων λ. Inde Poëta lib. 12. Æn.

Quantus Athos, aut quantus Eryx.

Et Æn. 5.

At procul excelso miratus vertice montis.

De Eryce loquitur Theocr. Idil. 15.

Ἀ᾽ πότνι᾽ ἃ τὸν Ἔρυκα. ———

Ovid. Am 2

Colle sub umbroso quæ tenet altus Eryx.

Et Sil. lib. 14.

——— Nec non altus Eryx.

Lucanus lib. 2.

Ut maris Ægei medias si celsus in undas
Depellatur Eryx.

In summo vertice hujus montis templum fuit Veneris Erycinæ. Polyb. lib. 1. Τοῦτο δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς κορυφῆς, οὔσης ἐπιπέδου, κεῖται τὸ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Ἐρυκίνης ἱερὸν, ὅπερ ὁμολογουμένως ἐπιφανέστατόν ἐστι τῷ τε πλούτῳ καὶ τῇ λοιπῇ προστασίᾳ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ἱερῶν. Mela. *Montium (Siciliæ) Eryx maximè memoratur ob delubrum Veneris ab Æneâ conditum.* Virg. Æn. 5.

Tum vicina astris Erycino in vertice sedes
Fundatur Veneri Idaliæ.

Hinc *Erycina* Veneris epitheton, Hor. Car. 1. Od. 2.

—— Sive tu mavis Erycina ridens.

Hinc *templa Erycina*. Stat. 1. Silv. 2.

Non secus alma Venus quàm si Paphon æquore ab alto,
Idaliasque domos Erycinaque templa subiret.

Hanc impensè coluisse Pœnus testatur Diodorus lib. 4. Καρχηδόνιοι μέρους τῆς Σικελίας κυριεύσαντες, διετέλουν τιμῶντες τὴν θεὰν διαφερόντως. Nempe Venus est Phœnicum Astarte, cujus cultum ab illis Græci edidicerant. Notum enim est ex Pausaniâ nullum in Græciâ fuisse Veneris templum antiquius templo Cythereæ Veneris, quod in Cytheris Phœnices condiderant; proinde etiam ædes Erycinæ Veneris videtur eosdem habuisse conditores, quicquid Græci de Æneâ ac Trojanis garriant, aut verò de Dædalo, quem ferunt saxum Erycis antea confragosum complanasse, muro per præcipitia ducto ut latior esset area. Vide Diodor lib 4 & Pomp. Sabinum in lib. Æn. 5. Sed & in Erycis vertice fuit urbs ejusdem cum monte nominis. de quâ Polyb. ubi supra Ἡ δὲ πόλις ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν κορυφὴν τέτακται, πάνυ μακρὰν ἔχουσα καὶ προσάντη πανταχόθεν τὴν ἀνάβασιν. Fuit etiam *Eryces* fluvius, nascens ex *Eryce* monte & urbe. de quâ Callias apud Macrob. 5. 18 Ἡ δ᾽ Ἐρύκη τῆς μὲν Γελώας ὅσον ἐνενήκοντα

πόλεις δίεστιν. Ἐστερικὸς δ' ὑψηλὸς ἐστι τό τε ὄρος καὶ τὸ πάλαι γεγενημένον πόλις, ὑφ' ᾧ καὶ τοὺς Δέλλους καλουμένους συμβέβηκε. *Eryce à Gelensium finibus 90 circiter stadia distat. Valdè autem deserta, atque inculta sunt cùm mons, tùm quod in eo quondam fuit Siculorum oppidum, sub quo & Delli siti sunt.* Mons hodiè vocatur *Catalfano*, *ubi* (inquit Fazellus) *ingentis urbis vetustæ diruta, ac magnæ quoque arcis mira, spectantur ex quadratis lapidibus ruina.* Hæ sunt ruinæ opidi Eryces, cui, si Stephano credimus in voce Ἀκράγας, nomen dedit amnis *Eryces*. Sed utrique nomen a monte, qui Punicè dictus est חרוכס *Harucas* vel חרכס *Harecas* & Græcè Ἐρύκης vel Ἔρυξ, ut mons prior propè Drepanum, hic enim de quo jam agimus, non longè aberat a Palicis.

Erxias. Κολοφωνιακὰ literis mandavit, teste Athenæo lib. 13. Nisi *Ergias* legendum, ut Gesnerus putat. Sanè in alterutro nomine peccatum videtur.

Erzerum, urbs & regio Asiæ minoris, sub dominio Turcarum. An *Cæsarea Cappadociæ*?

Esar, vel *Eser*, flu. Meroës ins. Æthiop. sub Ægypto. Ptol.

Escamus, *Ischar*. flu. Mysiæ super. in Istrum. per Bulgariam influens.

Esca, *Sconga*, op. Vindeliciæ ad Lichum flu. 24. m. p. à Campoduno, nunc in Bavariâ, 9. leuc. ab Augusta in aust. & tot. à Monachio in Afr.

Escua, seu potiùs *Osca*, op. aliàs Hisp. Tar. in Bastitanis, in confin. Bæticæ, nunc *Huesca*, in regn. Granatensi, in confin. Castellæ Novæ & Murciæ, inter Bastim in Afr. & Carcam, seu Caravacam in Cæc. Long. 18. 20. Lat. 38. 05.

Escuriale, seu *Escuriacum*, *the Escurial*, vicus Hispan. in Castella Novâ, 7. leuc. a Madrito, ubi Philippus 2. Hisp. Rex magnificentissimum Monasterium erexit (cum insigni Ecclesiâ S. Laurentio sacra) in quo nihil ad divitias, ad splendorem, & ad ornamentum deest. Ibi etiam inest Regum Hisp. recentiorum Mausoleum in sumptuosâ Capellâ Pantheon dict. ita ut ædificium illud ab Hispanis 8. orbis miraculum dict.

Esdras, nomen sacerdotis, 1. Esdr. 7. de quo sic D Hieronymus in Præfat. in libr. Reg. *Certumque est*, inquit. *Esdram scribam, legisque doctorem, post captam Hierosolymam, & instaurationem templi sub Zerobabel alias reperisse literas, quibus nunc utimur, cùm ad illud usque tempus, iidem Samaritanorum, & Hebraeorum characteres fuerint, &c.* Totam ipse Bibliothecam à Babyloniis combustam, reparavit: Mosis totum opus ab ipso sine librorum distinctione scriptum, in quinque partitus est libros. Comest in cap. 1. Levit. Lat. *adjutor*, sive *atrium*.

Esernius, gladiator nobilis, cui æqualis, & par alter gladiator extitit, nomine Pacidianus; de quibus natum proverbium: *Esernius cum Pacidiano.* Cic. lib. de opt. oratorum genere: *A me*, inquit, *quo maximis minima conferam, gladiatorum par nobilissimum inducitur, Æschines tanquam Esernius, ut ait Lucilius,*

> *—— Non spurcus homo, sed doctus & acer*
> *Cum Pacidiano hoc componitur, optumus longè*
> *Post homines natos. ——*

Eshia, *Eskedale*, reg. Scotiæ in confin. Angliæ à flu. *Eska* sic dict. propè Cumbriam, inter Anandiam ad occ. & Liddesdaliam ad ort.

Eslinga, *Esling*, urbs Germ. imper. & libera, ad Neccarum flu. in Duc. Wirtimburgensi, 1. leuc. à Stutgardiâ in ort.

Esmunus, Sadyci filius. Damascius apud Photium: *Æsculapius qui Beryti colitur non est Ægyptius, sed Phœnix aliquis indigena. Sadyco enim filii fuêre, quos Dioscuros & Cabiros interpretantur:* Ὄγδοος δὲ ἐγένετο ἐπὶ τούτοις ὁ Ἔσμουνος: Ubi ad nominis rationem alludere videtur. Hebraicè enim השמוני *octavus* dicitur.

Esquilia, & *Esquilinus mons*, hodiè *M. di S. Maria Maggiore*, teste Marliano, unus ex septem urbis Romæ collibus. Ovid. Fast. 6.

> *Ipse sub Esquiliis, ubi erat sua regia, cæsus.*

Horatius:

> *Nunc licet Esquiliis habitare salubribus.*

Esquilina porta, una ex portis urb. Romæ, quæ & *Prænestina*, quia ab urbe Præneste usque deducit; vulgò *Porta di S. Lorenzo*, teste Fulvio. Hodiè v. clausa est, si Famiano Nardino credamus; eratque inter Portam S. Laurentii, & Portam majorem in Esquiliis.

Essei vel *Esseni*, Judæorum secta, de quâ & institutis ejus Solinus cap. 28. Item Porphyrius lib. 4. Περὶ ἀποχῆς. Copiosè de iis Philo lib. περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον ἐλεύθερον. Item περὶ βίου θεωρητικοῦ Vide Joseph. Ant. lib. 18. cap. 2. Unde dicti ex Epiphanio ostendere conatur Petitus lib. 4. Var. Lect. cap. 9. Vide etiam de his Scaligeri trihæresii elenchum. Hos *Bathosæos* appellatos fuisse Fullerus observat Miscell. Sacr. lib. 2. cap. 3. Vide eum & lib. 1. cap. 3. Non incommodè (inquit) videtur *Essæus* deduci ab אסא quod Græcè valet θεραπεύειν, id est, *curare*, vel *sanare*. Quæ mihi sententia eò magis arrisit, quòd eam apertè ab ipso Philone confirmatam viderem: quem nemo non novit, omnium maximè idoneum esse testem. Nam & utriusque linguæ (ut probabile est) peritus, & cum eisdem Essæis sæpè familiariter versatus fuit. Sic enim ille lib. *De vit. contempl.* Θεραπευταὶ, καὶ θεραπευτρίδες ἐτύμως καλοῦνται παρ' ὅσον ἰατρικὴν ἐπαγγέλλονται κρείσσονα τῆς κατὰ πόλεις. Ἡ μὲν γὰρ σώματα θεραπεύει μόνον, ἐκείνη δὲ καὶ ψυχὰς νόσοις κεκρατημένας χαλεπαῖς καὶ δυσιάτοις. Epiphanius Hæres. 1. 29. *Essæos* dictos putat Ἰεσσαίους ab Ἰεσσαὶ scilicet patre Davidis, quod quidem nimis procul petitum est. Melancthon & Peucerus excellentes viri, omnique doctrinæ genere instructissimi *Essæos* tum ab עשה, quod est *facere*, *agere*, *operari*, quia bonis operibus Deo servire studerent, tum etiam ab חזה quod est *considerare*, *speculari*, *contemplari*, quia vitam in contemplatione positam colerent, nomen olim consecutos esse prodiderunt. Apud Jos. Scaligerum initio lib. 6. de Emend. Temp. aliam Etymologiam reperias alteri Philonis etymo, superiùs recitato respondentem: dictos nimirum θεραπευτὰς, quod Dei cultores essent. Cui significatui convenit vocabulum Syriacum חסי vel חסיא, unde Græcos suum ὅσιος mutuatos idem Scal. asserit; indeque etiam Philo alicubi *Essæos* παρωνύμους τῆς ὁσιότητος esse scripsit. Hæc Fullerus. De Essenis vide Montacut. Appar. 7.

Estotilandia, reg. Americæ sept. perampla versùs terras Arcticas, & fretum Hudsonium, ad Bor. Novæ Franciæ. Dicitur aliàs *Terra Laboratoris*, seu *Nova Britannia* ab Anglis; cujque tantùm detecta versùs oram litor.

Esurit,

Esuris, Xeres Resendio, pag. Hisp. Lusitan. in Bæticæ confin. ad ost. Anæ flu. à Balsâ urbe, 4. leuc. in ort. Al. est *Taro*, urbs Hisp. in Algarbia, propè Cuneum promont. 9. leuc. ab ost. Anæ distans.

Eteocles, Oedipi, Thebanorum regis fil. ex nefando Jocastæ matris concubitu editus, cum fratre Polynice ita convenerat, ut alternis annis regnarent. Exacto deinde primo anno, cùm Eteocles, qui, quòd major natu esset, primo anno regnarat, renueret fratri regno cedere. Polynices adjutus à Tydeo & Adrasto socero fratri bellum intulit, in quo ambo mutuis vulneribus ceciderunt. Impositis deinde cadaveribus eidem rogo, flammam se divisisse tradunt, quasi odium illud, quod inter vivos fuerat, ne morte quidem finiri potuerit. Statius Theb. 12.

Ecce iterum fratris primos ut contigit artus
Ignis edax, tremuere rogi, & novus advena bustis
Pellitur. exundant diviso vertice flammæ
Alternosque apices abruptâ luce coruscant.
Pallidus Eumenidum veluti commiserit ignes
Orcus, uterque minax globus, & conatur uterque
Longius, ipsa etiam commoto pondere paulum
Secessere trabes. ———

Ovidius.

Scinditur in partes atra favilla duas.

Trist. 4. 6.

——— *Commune sacrum cum fiat in arâ*
Fratribus alternâ qui periere manu;
Ipsa sibi discors, tanquam mandetur ab illis.

Et sacra quotannis facta, & se credere verè contingere hoc portentum, auctor est Pausanias lib. 9. Ἑξῆς δὲ ἐπὶ τῶν Οἰδίποδος παίδων μνήματα, καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς δρώμενα ἃ οὐ θεασάμενος πιστὰ ὅμως ὑπείληφα εἶναι. Φασὶ γὰρ καὶ ἄλλοις Θηβαίων τοῖς καλουμένοις Ἥρωσι καὶ τοῖς παισὶν ἐναγίζειν τοῖς Οἰδίποδος. Τούτοις δὲ ἐναγιζόντων αὐτῶν τὴν φλόγα ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἀπ' αὐτῆς καπνὸν, διχῆ διΐστασθαι. Hyginus cap. 68. Eteocles & Polynices, inter se pugnantes, alius alium interfecerunt. His cum Thebis parentatur, etsi ventus vehemens extet, tamen fumus se nunquam in unam partem convertit, sed alius *alio seducitur*. Loquitur autem de re suo adhuc ævo fieri consueta, uti Pausanias, qui utique Hygino illo recentior auctor est. Auson. Epigr. 131.

Nec Stygiis lucis ineunt sua fœdera fratres
Oedipodionidæ, de misero ab miseri!
Namque etiam ex uno surgentes aggere flammæ
In diversa sui dissiliunt cineres.

Ovidius in Ibin.

Ante ———
——— *Nova fraterno veniet concordia fumo,*
Quam vetus accensa separat ira pyrâ.

Mianor lib. 1 Antholog. cap. 14.

Οἰδίποδος παίδων Θήβη τάφος· ἀλλ' ὁ πανώλης
Τύμβος ἔτι ζώντων αἰσθάνεται δοράτων,
Κείνους οὔτ' Ἀΐδης ἐδαμάσσατο, κὴν Ἀχέροντι
Μάρνανται· κοινὸς χὼ τάφος ἀντίπαλος.
Καὶ πυρὶ πῦρ ἤλεγξαν ἐναντίον· ὦ ἐλεεινοὶ
Παῖδες, ἀκοιμήτων ἁψάμενοι δοράτων.

Lucanus lib. 5.

——— *Ostendens confectas flamma Latinas*
Scinditur in proles, geminoque cacumine surgit
Thebanos imitata rogos. Barthius.

Silius lib. 16.

——— *Corpora juncta*
Una cum raperet flammâ rogus impius, ignis
Dissiluit, cineresque simul jacuisse negarunt.

Cyprianus de Idolorum vanitate: *Sic Thebanorum germanitas rupta, & permanens rogus dissidentibus etiam in morte discordia.*

Eteonos, op. Bœotiæ ad ost. Asopi flu. quod & *Scarphiam*, uti & hodiè nominatur. Statius lib. 7. Theb.

Qui Scolon, densamque jugis Eteonon iniquis, &c.

Etesiæ, venti quotannis statis temporibus flantes, biduo incipientes post Caniculæ exortum, & ad dies fere 40. continuantes. Plin. 2. 47. Sic dicti quasi *annui*. Ἔτος enim Græcis est *annus*. ——— *Etesia flabra Aquilonum* Lucretio dicuntur lib. 5. & 6. Seneca *veliferas* vocat in Thyeste *Æstas veliferis solvit Etesiis.* Unde Varro etiam *Navales* appellat. Stati enim sunt & constantes Æstivos esse ventos constat ex Arist. lib. de mundo. Plut. in Dione. A Gellio lib. 2. cap. 22.

Etocetum, Angl. op. Anton. *Uttokcester* nonnullis. Camdeno autem locus est juxtà Lichfieldiam, quem *The Wall* vulgariter vocant, à mœnium reliquiis ibi repertis.

Evadne, Martis filia ex Thebe uxore Asopi, & conjux Capanei, quem incredibili amore dilexit. Itaque cùm audivisset illum apud Thebas fulmine periisse, ferè in stuporem diriguit, deinde cum celebraretur funus se in rogum projecit. Ovid. de Evadne.

Ausa maritales viva subire rogos.

Claud.

Casta maritali successit Thessala busto.

Mart. 4. 31.

Arserit Evadne flammis injecta mariti.

Prop. 1. 15.

Conjugis Evadne miseros elata per ignes,
Cecidit Argivæ fama pudicitiæ.

Idem 3. 13.

Nec fida Evadne, nec pia Penelope.

Stat. in fine Thebaidos.

Turbine quo sese caris instraverit audax
Ignibus Evadne, fulmenque in corpore magnô
Quæsierit. ———

Albinovanus ad Liviam.

Hoc fuit Evadne, tunc cum ferienda coruscis
Fulminibus Capaneus impavida ora dedit.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Cùm cecidit Capaneus subito temerarius ictu
Non legis Evadnen erubuisse viro.

Iphidis filiam fuisse facit interpres Pindari Hyginus Phylaci. Apollodorus lib. 3. Εὐάδνη ἡ Καπανέως, κατακαίεται [illegible], θυγάτηρ δὲ Ἴφιδος [illegible] συγκατεκαίετο. Vide Eurip. in Supplic. ubi Iphis pater frustrà dehortari conatur filiam Euadnen à præclaro illo facinore. Ovid 3 de Arte Amandi:

Fata. Pheretiadæ conjux Pagasæa redemit
Proque viri est uxor funere lata sui
Accipe me Capaneu, cineres miscebimus, inquit
Iphias, in medios desiluitque rogos.

Evagoras, rex Cypriorum, ad quem Isocrates scripsit. Item *Evagoras* Lindius historicus, de quo Suidam adi. Diversus ab illo est *Evagoras* Thasius, qui inter eos fuit, ex quibus Plinius librum Hist. Nat. contexuit.

Evagrius, Presbyter, annis 14. mansit in solitudine.

contentus pane, & oleo. Si quando Veneris titillaretur illecebris, demergebat se in puteum, ut aquæ frigiditas libidinis fervorem compesceret.

Evagrius, cognomento *Ponticus*, quia natus fuit circa Pont. Eux. unde & Hyperboritam Hieronymus, ad Ctesiphontem scribens, vocat. A S. Basilio Lector fuit ordinatus: A Gregorio Nazianzeno cooptatus est inter Constantinopolitanos Diaconos. Post illa Hierosolymam profectus fuit, atque ibi ex Clerico factus est Monachus, Inde venit in Ægyptum, ubi in Nitriæ monte vixit an. 16. Valdè eum laudat Gennadius in scriptoribus Ecclesiasticis. Etiam commendat eum, utpote ei familiaris Palladius Galata in Lausiacis. Item Socrates Hist. Eccles. 4. 18. Sozomenus 6. Sed ex Hieronymo constat, Pelagiani Dogmatis semina jecisse. Imò & inter hæreticos reponitur ab Antiocho Monacho, qui vixit sub Heraclio Imp.

Evagrius Scholasticus, scriptor Eccles. Historiæ, quæ libris sex constat; Eam inchoat, ubi Socrates ac Theodoretus, desiêre; perducit verò usque ad annum Mauricii duodecimum, ut quidem ipse testatur in fine operis, atque ex eo Photius Tmem. 29. Vide Vossium de Hist. Gr. 2. 23.

Evaeles, Historicus, Ἐφεσιακὰ prodidit, ut cognoscimus ex Athenæi libro 13.

Evan, unus ex Bacchi cognominibus, ab *Evantium* mulierum clamore impositum. Ovid. Met. 4. à quo etiam *Semeleius Evan* dicitur. Unde *Evantes* vocantur mulieres ejusdem sacra celebrantes. Propert.

Egit ut Evantes dux Ariadna choros.

Stat. in Sylvis.

—— Bassaridum jactator Evan.

Et Theb. 5.

———A summis auditum montibus Evàn.

Clemẽs Protreptico: Διόνυσον Μαινόλην ὀργιάζουσι Βάκχοι ὠμοφαγίᾳ τὴν ἱερομανίαν ἄγοντες, καὶ τελίσκουσι τὰς κρεονομίας τῶν φόνων ἀνεστεμμένοι τοῖς ὄφεσιν ἐπολολύζοντες Εὐάν. Εὔαν ἐκείνην, δι' ἣν ἡ πλάνη παρηκολούθησεν. καὶ σημεῖον ὀργίων Βακχικῶν, ὄφις ἐστὶ τετελεσμένος. Αὐτίκα γοῦν κατὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν Ἑβραίων φωνὴν, τὸ ὄνομα τὸ Εὔα δασυνόμενον, ἑρμηνεύεται ὄφις ἡ θήλεια. Gen. 3 1. serpens Hebr. dicitur נחש, at in Chaldaicâ Paraphrasi חויא. Item Exod. 4. 3. ut quidem vult A. Masias à verbo חוה *nunciavit, indicavit*, quod nunciavit ipsi חוה *Eva* fructum vetitum; unde Bar-cepha Syrus eam dictam putat ab indicatione. Hebræi verò à vitâ. Est ergo Syrochaldaica vox *Chevia*, sed & alibi sæpè Hebræa lingua dicitur Syriaca, ut in Actis Apost. Epiphanius Epitome librorum contra hæreses: Καὶ τὴν κρεανομίαν μυοῦντες τοὺς ὄφεις ἀνεστεμμένοι ἐπιάζοντες Οὐα. Οὐα, ἐκείνην τὴν Εὔαν ἐπι τὴν διὰ τοῦ ὄφεως ἀπατηθεῖσαν ἐπικαλούμεναι, ἢ διὰ τῆς δασείας φωνῆς τὸ ὄφι ἀπὸ τῆς Ἑβραΐδος εἰς ἑαυτῶν πλάνην καλοῦντες. Εὔα γὰρ κατὰ τὴν ψιλὴν ἀπόδοσιν τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὴν δασεῖαν Εὔα τὸν ὄφιν παῖδες Ἑβραίων ὀνομάζουσι.

Evander, Carmentis fil. Arcadiæ rex, ob eloquentiam Mercurii filius ex Nicostratâ habitus est. Hic relictâ Arcadiâ, cùm patrem casu interfecisset, avito regno pulsus, suadente matre, quæ vates erat, conscensâ navi in Italiam venit, & pulsis Aboriginibus tenuit illa loca, ubi posteà Roma condita est, parvumque oppidum in Palatino monte extruxit Pallanteum, a *Pallante* proavo dictum. Virg. Æneid. 8. *Romanæ conditorem arcis* appellat. Vide Just. lib. 43. & Liv lib. 1. *Cum Evandri matre loqui* apud Gellium, est obsoletè loqui. Ita *catillum Evandri manibus tritum* pro antiquissimo, Hor. dixit lib. 1. Sat 3. Ubi tamen Acron & Porphyrion vett. Scholiastes alium *Evandrum* intelligere videntur, nempe cælatorem nobilem Atheniensem a M. Antonio Alexandriam perductum, eoque victo inter captivos Romam advectum. Hinc *Evandrius* possessivum, ut *Evandria regna*, & *Evandrius ensis*, apud Sil. & Virg.

Evangelus, historicus Græcus, qui de re militari scripsit. Plut.

Evanoridas, Eleus, scripsit de iis qui Olympiis ludis vicerant. Pausan. lib. 6.

Evanthes, vetus author, quem *inter authores Græciæ non spretum* vocat Plinius 8. 21. *Evanthis* ἐποποιοῦ hymnum in Glaucum citat Athen. lib. 7. Sed fuêre tres *Evanthes*, Unus Milesius, cujus meminit Diog. Laërtius in Thalete Alter Samius, de quo Plut. in Solone, Tertius è Cyzico, quem celebrat D. Hieronymus 1. contrà Jovinianum. Vossius.

Evarchus, Scythiæ flu. Val. Flac. lib. 6.

Quosque Tarax niveûmque ferax Evarchus olorum.

Evax, rex Indiæ, qui de virtutibus gemmarum scripsit ac Neronem.

Eubius, scriptor quidam fuit, cujus mem. Ovid. Trist. 2.

Nec qui descripsit corrumpi semina matrum
Eubius impuræ conditor historiæ.

Eubœa, max. Ægæi maris insl. inter Sunium Atticæ promont. & Thessaliam in longit. extensa, & à Bœotiâ Euripo admodum angusto dirempta; olim *Macris*, & *Abantis*, *Chalcis*, & *Asopis* dicebatur, uti tradit Plin. *Oche* etiam & *Ellopia*, quondam vocabatur. Strabone teste. Ælian. 9. An. 12. 36. prodit eam à Poëtis ἀργύδινον appellari; hodiè *Negroponte* dicitur. Incolæ ejus, ubique *Abantes*, & nusquam *Eubœicenses* nominantur ab Homero. Hinc tamen *Eubœicus*. Virg. Æn. 9.

Qualis in Eubœico Bajarum littore quondam
Saxea pila cadit. ———

Ovid. Trist

Quicunque Argolicâ de classe Capharea fugit
Semper ab Eubœicis vela retorquet aquis.

Eubœicum mare, à Plauto *Persicum portum* vocari tradit Festus, quòd in eo classis Persarum fuisse dicitur. *Eubœicum sinum* vocat Livius. Fuit a hæc insl. & magna & fertilis; utrumque elogium in Herodoto est, Musa 5. Εὔβοια νῆσος μεγάλη. καὶ εὐδαίμων.

Eubonia Vid. *Monada*.

Eubule, filia fuit cujusdam Orphei filii, quam cum Pasitheâ & Theope sororibus, civitati immolandas exhibuit, ut ingens annonæ caritas quæ Atticam vehementer premebat, finem secundùm oracula caperet. Æl. Hist. Var. 12. 8. Suidas in Voce Λεωκόριον, Cic. 3. de Nat. D.

Eubuleus, epitheton Plutonis: Hesych. Εὐβουλεὺς ὁ Πλούτων, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς ὁ Ζεὺς ἐν Κυρήνῃ. Nicander initio Alexipharmacorum;

Τόθι χεῦμα δυσείσδρομον Εὐβουλῆος.

Ubi Schol.

Εὐβουλῆος, τοῦ ᾅδου κατ' εὐφημισμόν.

Eubulides, historicus, librũ de Diogene reliquit, ex quo de philosopho hoc quædam refert Laertius in ejus vitâ.

Eubulus, Atheniensis civis, Demostheni sæpè adversarius, ut ex ipsius in Midiam oratione notum est. Item *Eubulus* mediæ Comœdiæ poëta. Suid. de quo Voss. P. Gr. p. 50. Et alius historicus, qui historiam Mithræ multis voluminibus explicuit. B. Hieron. lib. 2. adv. Jovin. Hoc ex opere sunt ea, quæ de Mithrâ commemorat Porphyrius in Com. de Nympharum antro. Item Viri sancti nomen, cujus meminit D. Paulus 2. ad Tim. cap. 4.

Eucarpia, urbs Phrygiæ M. ad Hermum flu. versùs confin. Lydiæ, 50. m. p. à Synadâ in occ. 30 autem à Docimæo in aust. Long. 60 00. Lat. 46 00.

Eucherius, nomen duorum episcoporum Lugdunensium, de quibus vide Vossium de Hist. Lat. lib. 2. cap. 17.

Euclides, geometra insignis temp. primi Ptolemæi, antiquior Archimede, & Eratosthene. Multa scripsit quæ ad Geometriam, & Musicam pertinent. Inter opera verò ejus facilè palmam obtinent libri 13. elementorum, magno Reipublicæ literariæ bono ad nostra usque tempora conservati. Henr. Savilius Lect. 1. in Euclid.

Euclides, Megarensis Socraticus, belli inter Athenienses & Megarenses tempore, muliebri veste, noctu ad Socratem venire solitus. Ab hoc Philosophi *Megarici* dicti. Suid. & Diog. Laërt. Vide Voss. de Sectis Philosophorum p. 62. Porrò duo inveniuntur *Euclidæ* inter Archontas quorum nomina supersunt. Primus an. 2. Olymp. 88. quinto anno belli Peloponnesiaci. Alter an. 2. Olymp. 94. de quo Lucianus in Hermotimo. Καὶ λήθη τις ἔτω αὐτῶν ὥσπερ τ' ἐπὶ τ' Εὐκλείδε ἄρχοντος. Eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, teste Xenoph. lib. 2. Hellenicorum. Ideò sæpè apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν ἐπὶ Εὐκλείδε, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Atheniensium resp. instaurata fuit, facta inter cives pace.

Eucrates, fuit versutus quispiam, qui aliquo prætextu suffugiebat semper, si quando fides esset præstanda. Hinc natum proverb. *Vias novit quibus effugit Eucrates.*

Euctemon, videri potest descripsisse tertiam orbis partem. Athen. lib. 10. Sed ibi leg. *Hecatæus*. Vossius.

Eudæmon, Pelusiota poëta Græcus. Libanii Rhetoris æqualis, præter ea quæ ad artem Grammaticam, ac Rhetoricam pertinent, varia poëmata condidisse, ex Suidâ cognoscitur.

Eudemus, historicus, Naxius, quem eundem esse cum Eudemo Pario nonnulli putant. Vide Vossium de Hist. Gr. p. 365.

Eudemus, orator Megalopolitanus, Philopœmenis ducis Præceptor, Plut. in Philop. Item 7. Corinthiorum rex.

Eudoses, pop. Germ. ubi nunc pars Pomeraniæ circ. & urbes Sundis & Bardum.

Eudoxia, Theodosii Jun. uxor, Leontii Sophistæ Athen. filia, scripsit Centones Homericos de Christo, ut quidam putant. Vide Voss. de Poëtis Gr. p. 78. ubi dicitur *Eudocia*. Vide eund. de P. Gr. p. 80.

Eudoxius, primus Episcopus Germaniciæ, quæ est urbs sita in finibus Syriæ, Ciliciæ, & Cappadociæ, mortuo Leontio sedem Antiochenam invasit, deinde remoto Macedonio Constantinopolitanam. Favens Arianis simulatè subscripsit sententiæ Synodi, cumque apud Valentem Imp. in magnâ auctoritate esset, effecit, ut Gothis, qui pacem cum Valente certis conditionibus fecerant, Ariani doctores mitterentur. Trip. Hist. 7. 29.

Eudoxus, Cnidius, celebris astrologus, ac geometra. Primus apud Græcos annum constituit, unde Cæsar apud Lucanum lib. 10.

Nec meus Eudoxi vincetur fastibus annus.

Vitam ejus habes apud Diog. Laërt. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 18. Fuit autem præter hunc alius ejusdem nominis Rhodius, historicus, cujus meminit Apollonius Hist. Commentitiæ cap. 24. Item Etymologus in Ἀθρέας, ubi eum citat ἐν ἑνάτῳ τῶν ἱστοριῶν; Sed iste quando vixerit, ignoratur. Celebratur quoque *Eudoxus* Cyzicenus, qui Ptol. Lathyrum fugiens, è sinu Arabico usque ad Gades navigavit, ut ex Posidonio narrat Strabo lib. 2. ex Corn. Nepote, item refert Plin. 2. 67.

Euelpis, Carystius, historicus, memoratus Porphyrio lib. 2. de Abstinentiâ.

Euemeridas, Cnidius, historica aliqua videtur divulgasse. Plut. lib. de Flum.

Euemerus, vel *Euhemerus*, historicus antiquus è civitate Messanâ, teste Plut. lib. de Iside & Osiride. (Atqui Arnobius lib. 4. Agragantinum vocat) Lactantius lib. 1. cap. 9. *Antiquus author Euhemerus, qui fuit ex civitate Messanâ res gestas Jovis, & cæterorum, qui dii putantur collegit, historiamque contexuit ex titulis & inscriptionibus sacris, quæ in antiquissimis templis habebantur; maximeque in fano Jovis Triphylii, ubi auream columnam positam esse ab ipso Jove titulus indicabat, in quâ columnâ gesta sua perscripsit ut monumentum posteris esset rerum suarum. Hanc historiam & interpretatus est Ennius, & secutus.* Cicero idem paucis dicit lib. 1. De Nat. Deorum, ubi cùm egisset de iis, qui in Deorum numerum relati essent. *Quæ ratio* inquit, *maximè tractata est ab Euhemero quem noster & interpretatus, & secutus est præter cæteros Ennius.* Item Varro lib. 1 de R. R. cap. 48. *Id apud Ennium solum scriptum scio esse in Euhemeri libris versis.* Inter illos numeratus *Euhemerus* fuit, qui ἄθεοι dicebantur, teste, cùm Sexto Empirico, tum etiam Plutarcho lib. De Placitis Philosophorum, ubi & Callimachi versiculos citat, quibus eum propterea perstringit. Ex nostris quoque Theophilus Antiochenus lib. 1. Τὰ περὶ Εὐημέρε τ' ἀθεωτάτε περισσὸν ἡμῖν ἐστὶ λέγειν. Πολλὰ γὰρ περὶ θεῶν τολμήσας φθεγξάμενος, ἔσχατον καὶ τὸ ἐξ ὅλε μὴ εἶναι θεὲς ἀλλὰ τὰ πάντα αὐτοματισμῷ διοικεῖσθαι βέλει.) Etiam meminêre *Euhemeri*, Columella semel, iterumque lib. 9. de R. R. cap. 2. & Minucius Felix in Octavio. Vide & Politianum in Miscellaneis cap. 34. Ad hæc Hyginus in Poët. Astron. mico. Plin. quoque 36. 12. inter eos numerat, qui scripserunt de Pyramidibus Ægypti. E Græcis itidem mentionem faciunt, Strabo lib. 1. ubi eum cum Antiphane Bergæo conjungit, ac utrumque ut fictilem traducit. Flavius Jos. lib. 1. contra Ap. ubi & Judæorum ait meminisse. Ælian. Var. Hist. 2. 31. ubi eum cum Dionysio Phryge, & ejus farinæ aliis, inter ἀθέους divinamque negantes providentiam, reponit. Vossius.

Euenus, Parius Poëta Elegiacus: Ætatem ejus inde cognoscimus, quòd fuerit præceptor Philisti historici, qui floruit Olymp. 93. an. 3. Item Philosophus qui

dam, qui ignem optimum ciborum condimentum esse dicere solebat. Plut.

Evenus, flu. Ætoliæ, in Callidromo M. nascens, & juxtà Calydonem in mare Ionium se exonerans. *Fidari* Nigro. Hesychius: Εὔηνος, ποταμὸς Αἰτωλίας. Ovid. Met. 9.

Namque nova repetens patrios cum conjuge muros
Venerat Eveni rapidas Jovenatus ad undas,
Uberior solito nimbis hyemalibus auctus
Verticibusque frequens, erat atque impervius amnis.

Seneca in Herc. Oetæo:

——Fonte per campos vagus
Evenus altum gurgitem in pontum ferens,
Jam penè summis turbidus ripis erat.

Sophocles βαθύῤῥουν ποταμὸν vocat. Vibius Sequ. *Evenus Calydonia, ubi Hercules sagittis Nessum Centaurum interfecit.*

Euexippe, & Theano filiæ Scedasi fuere, qui fortunâ pauper Leuctra (quæ vicus erat propè Thespias in Bœotiâ) habitabat. Hæ cùm à juvenibus quibusdam Spartanis constupratæ essent, moxque interemptæ, in puteum quendam dejectæ sunt. Quâ re per patrem intellectâ, cum Lacedæmone, quò se contulerat, conatu, judicatuque excidisset, Furiis advocatis, ad filiarum tumulos seipsum confecit. Gæl. Rhod. 5. 8. ex Plut.

Eugamon, Cyrenæus, historicus, librum de Thesprotis edidit. Clem. Strom. 6. Qui tamen Eusebio 10. Præp. Evang. *Eugrammon* dicitur.

Euganei, pop. ad intimum maris Adriatici sinum, Alpes versus, qui deinde à Trojanis, & Henetis, qui Antenore duce, in eam Italiæ partem venerunt, sedibus suis pulsi, Alpes Graias tenuerunt. Dicti autem sunt *Euganei* ἀπὸ τῆς εὐγενείας, hoc est, *à generis nobilitate*, ut quidam volunt. Plin. 3. 20. Silius lib. 8.

Tum Trojana manus tellure antiquitus orti
Euganeâ, profugique sacris Antenoris oris.

Sidon. Apollinaris, in Carm. 2. de Livii Patavini historiis loquens:

——Vel quicquid in avum
Mittunt Euganeis Patavina volumina chartis.

Mart. 4. 25.

Quæque Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit ad Euganeos sola puella lacus.

Silius iterum lib. 12. de Pediano.

——Antenoreâ sese de stirpe ferebat,
Haud levior generis fama, sacroque Timavo
Gloria, & Euganeis dilectum nomen in oris.
Huic pater Eridanus, Venetaque in ordine gentes,
Atque Apono gaudens populus, seu bella cieret,
Seu musas placidus doctaque silentia vita
Mallet, & Aonios plectro mulcere labores,
Non ullum dixere parem. Lucan. lib. 7.
Euganeo si vera fides memorantibus, augur
Colle sedens, Aponus terris ubi fumifer exit,
Atque Antenorei dispergitur unda Timavi.

Juvenal. Sat. 8.

——Euganeâ quantumvis mollior agnâ.

Hodiè eorum regio *Marca Trevisana* dicitur. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 1. cap. 15.

Eugenia, filia Philippi nobilis Romani, & Alexandriæ, sub Commodo, & Severo Impp. primùm relictis parentibus fidem Christi amplexa est, ac pro viro se gerens, monasterio virorum in Ægypto præfecta est, deinde à parentibus agnita, Romam cum matre, ac fratribus rediit, & multis ad religionem Christi conversis, tandem die 25. Decemb. interfecta est. Historia ejus prolixè exponitur in vitis Patrum, ubi & hoc Eugeniæ dictum celebratur..

Affatim dives est, qui cum Christo pauper est.

Eugubium, *Gubio*, urbs Italiæ in Duc. Urbinate, in ditione Pontificia, ad rad. Apennini M. propè fontes Chiascii flu. 15. mill. distat à Perusiâ, & paulò minus ab Assisio in Bor. estque in confin. Marchiæ Anconitanæ.

Euhyus, sive *Evius*, unum ex Bacchi cognominibus à Jove illi inditum eo in bello, quod Gigantes cum diis gesserunt. Fabulantur enim Poëtæ, cæteris diis perterritis, Liberum Patrem se in Leonem convertisse, unumque ex gigantibus interfecisse, & ob rem tam strenuè gestam, *Euhyon*; id est, *bonum filium*, à Jove fuisse salutatum. Sed nugas agunt qui tale etymon comminiscuntur. *Evius* enim qui poëtis *Bacchus* sic dictus est quasi εὖ οἱ vel ἰὼ οἱ. Unde apud Dionys. versû 704. Εὐοῖ Βάκχε λέγοντες. *Evoe* autem quid sit, non latebit legentes hæc Solomonis Prov. 23. 29. 30. *Cui va, cui* אבוי *Evoee? Iis qui vino immorantur.* Cui sententiæ subscribit etiam D. Heinsius in Exerc. Crit. *Quid autem Bacchus*, inquit, *idem qui Osiris, nisi verè lacrymosus Deus? Bacchus* enim non est dubitandum quin a בכה *bacha* quod est *ululare* aut *lamentari* dictus sit. Confirmant id antiquissima quæ extant, Hebræorum scripta, sacræ literæ nimirum. Apud Ezechielem sanè fœminæ, quæ Thammuz sive Adonium (quem eundem cum Baccho volunt esse Græci) celebrant מבכות *Mebacoth*, id est, Βακχεύουσαι, dicuntur. Aliam verò nominis originem nobis non ita pridem exhibuit Edm. Dickinsonus M.D. Oxon. Delph. Phœnic. cap. 10. Unde Εὔιος, inquit nisi ab Ἰευώ? Græcos enim sic appellasse Heb æorum Deum, liquet ex Porphyrio, qui affirmat Sanchoniathonem, de Judæorum gente verissima tradidisse, ut qui rerum omnium summas accepisset παρὰ Ἱερομβάλου τοῦ ἱερέως τοῦ θεοῦ Ἰευώ. Quomodo autem factum sit Ἰευὼ ex *Jehova*, ostendit vir doctiss. Nic. Fullerus lib. 2. cap. 6. Ideoque solenne illud Bacchantium Epiphonema Εὐοῖ Σαβοῖ nihil aliud esse decernas, quàm *Jehovah Sabbaoth*. Est autem usitatissima ista vociferatio. Virgil.

Evohe Bacche fremens.

Q. Ennius in Athamante.

His erat in ore Bromius, his Bacchus Pater,
Illis Lyaus vitis inventor sacra,
Tum pariter Evan, Evoe, Euoe, Evius
Ignotus juvenum cœtus, alternâ vice
Inibat alacris Bacchico insultans pede.

Catul.

Euoe bacchantes, Evoe capita inflectentes.

Inde apud Plautum Menæchmus assimulans se furere, ita ait, *Euoe, Evie Bromie, quo me in sylvam venatum vocas?* Hor. Carm. 1. Od. 19.

Evoe recenti mens trepidat metu,
Plenoque Bacchi pectore turbidum
Lætatur Evoe, parce Liber,
Parce gravi metuende thyrso.

Apud Euripidem, Sophoclem, & Apollonium εὐάζειν Bacchico furore correpti dicuntur. Pausanias etiam in Messen.

Messen. Ἐυοῖ definit Βακχικὸν ἐπίφθεγμα, ac Eustathius ὑμνητικὸν λόγιον τῷ Διονύσῳ ἐπιφωνούμενον. Callistratus autem in Statuis ait esse πικροτέρας σύμβολον.

Eulaus, *Tiritiri*, teste Ortelio, flu. Susianæ, Susam urb. regiam prætersluens, ac ex Mediæ montibus oriens, per Susianam reg. quam ab Elymaide dividit, in sin. Persicum defertur. *Ulai* apud Danielem.

Eulogius, Presbyter, fertur præscientiam habuisse cogitationum quorumlibet ad se venientium, eorumque delicta redarguere, & quæcunque latenter cogitassent, sibi revelata manifestare. Cum verò aliquid mali gessissent, vel pravum consilium adhibuissent, ab altari suspendebat, manifestans iis peccatum, quod egerant, ac diligenter purgatos rursus suscipiebat. Sozomen lib. 8. cap. 1. Hist. Trip.

Eumachius, Neapolitanus historicus, rerum Annibalicarum historias conscripsit, teste Athenæo.

Eumachus, orbis descriptionem consignavit, citatur à Phlegonte Tralliano de rebus Mirabil. cap. 18.

Eumaeus, subulcus Ulyssis, qui dominum post longos errores domum redeuntem, quamvis incognitum hospitio excepit & in urbem deduxit, eique in ulciscendis uxoris procis fidelem operam navavit. Hom. Od. 22. Statius Silv. 2. 6.

——Non mente fidelior agrâ
Speravit tardi reditus Eumaeus Ulyssei.

De fide hujus subulci mentio etiam apud Manil. lib. 5.

Et fidum Laertiadæ genuere syboten.

Eumelus, Corinthius vetus Poëta, de quo Voss. P. Gr. p. 12.

Eumenes Cardianus, ex scribâ nobilissimus dux, de quo Nepotem vide in ejus vitâ. Alius *Eumenes* fuit Pergami rex, *amicissimus Romanis*, ut eum Nepos in Annibale vocat. Quem Φιλορωμαῖον Plut. dixit in Catone.

Eumelus, Locrensis cantor. Photius ep. 93. Εὔνομος ἄδων ἐπιμελέστατα, φασὶν, ὁ Λοκρὸς. Καὶ τὰ γὰρ θέλγων, καὶ καλλίφθογγος, τῆς ἀκροάσεως. Μιᾶς δὲ τότε ῥαγείσης αὐτῷ χορδῆς, τέττιξ ἐπὶ τῆς πήχεως καθίσας, τὸ φθέγμα ἀνεπλήρου, τῆς ῥαγείσης χορδῆς, καὶ ἦν Εὐνόμῳ πάλιν ἄδειν, ὡς τὸ πρότερον ἐμμελῶς.

Eumenides, Furiæ infernales κατ᾽ ἀντίφρασιν καὶ εὐφημισμὸν, cum minimè εὐμενεῖς, hoc est, benevolæ sint. Servius in Æn. 6. *Dictæ quod minimè benè velint per antiphrasin, ut Parcæ, Bellum.* Ἐυμενίδες αἱ σεμναὶ θεαὶ dicuntur Plut. in Theseo, & Pausaniæ in Atticis. De illis multa Æschylus, & Orpheus, hymno in *Eumenidas*. Has autem tres ferunt fuisse Acherontis, & Noctis filias, uno partu editas, & apud inferos *Canes Stygias* vocari, apud mortales *Furias*, apud superos verò *Diras*. Virg Æn. 4.

Eumenidum veluti demens videt agmina Pentheus.

Idem lib. 6.

Tu Stygias inhumatus aquas, amnemque severum
Eumenidum aspicies.——

Propert.

Eumenidum intento turba severa foro.

Stat. Theb. 4.

—— Stygias lustrare severis
Eumenidas perhibetur aquis.

Est etiam *Eumenis* sing. num, Idem Stat. Theb. 11.

——Scidit orsa novo terrore cruenta
Eumenis.

Sil. lib. 5.

Eumenis, in medios irrumpit turbida cœtus.

Idem.

Dea concita sævam
Eumenidem incussit.

Porrò Eumenides à poëtis pinguntur vipereo crine incinctæ. Catullus in Argonaut.

Eumenides, quibus anguineo redimita capillo Frons.

Inde Ὀφιοπλόκαμοι Orpheo dicuntur. Hoc versu:

Νυκτέριαι κοῦραι, ὀφιοπλόκαμοι, φοβερῶπες.

Cornutus Θεωρ. cap. 10. Σεμναὶ δὲ ὄντως ἐντὸς αἱ θεαὶ καὶ Ἐυμενίδες κατὰ τὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν τῆς φύσεως διατέτεχθαι, καὶ δὴ τὴν πονηρίαν κολάζεσθαι. Φοβερὰς δὲ τὰς ὄψεις ἔχουσαί εἰσι, καὶ πυρά, καὶ μάστιξ τοὺς ἀσεβεῖς διώκουσι καὶ ὄφεις πλοκάμους ἔχουσι τῷ τοιαύτην φαντασίαν τοῖς κακοῖς ποιεῖν, ὡς ἂν ἀντίποινα ποιεῖν ἀντὶ τῶν πλημμεληθέντων. Ejus scriptoris liber Θεωρία eo nomine inscribitur, quò i ea v. x sæpiùs Allegoriam valeat; allegorias autem Fabularum persequitur Cornutus. Serpentibus etiam pro jaculis utebantur Furiæ. Ovid. Met. 4.

—— —— —— Erinnys
Inde duos mediis abrupit crinibus angues,
Pestiferâque manu raptos immisit. At illi
Inoïsque sinus, Athamanteosque pererrant
Inspirantque graves animos, nec vulnera membris
Illa ferunt: Mens est quæ diros sentiat ictus.

Virg. lib. 7.

Huic dea cæruleis unum de crinibus anguem,
Conjicit, inque sinus præcordia ad intima subdit.

Papinius Theb. 1. ex emendatione magni Gronovii:

Tum geminas quatit ita minans, hac igne rogali
Fulgurat, hac vivo manus aera verberat hydro.

Nisi malis legere cum Barthio:

Tunc geminas quatit illa manus. hac igne rogali
Fulgurat, hac vivo vacuum aera verberat hydro.

Auctor libri de Flum. cap. 2. de Tisiphonâ: Ἡ δὲ ἀποτείνασα τὸν παρακείμενον ἐκ τῶν πλοκάμων ἕνα τῶν δρακόντων ἀκοντίσασα, καὶ ἐπὶ τὴν ὑπερβᾶσαν ἴβαλεν.

Eumolpus, Atheniensis, quem Suidas Musæi poëtæ filium fuisse scribit, versificator ante Homerum fuisse traditur. Ovid. Pont. 3. 9.

Regia progenies, cui nobilitatis origo
Nomen in Eumolpi pervenit usque Coty.

Ab hoc *Eumolpidas* sacrorum quorundam præsides dictos volunt. Æschines contrà Ctesiphontem. Fuit & Pythionices quidam, hoc est, *victor in Pythiis ludis* Græciæ. Hic vitium, aliarumque arborum culturas docuisse fertur, teste Plinio.

Eumolus, ἐν τῷ πεμπτῷ τῶν ἱστοριῶν adducitur à Laërtio in Aristotele. Ambigi autem potest, legine debeat Εὔμολπος, an Εὔμηλος. Vide Voss. Hist. Gr. p. 366.

Eunapius Sardianus, sophista, medicus, ac historicus insignis, Proæresii discipulus, ac affinis Chrysanthii, quippe qui Eunapius impulsu hujus Chrysanthii scripsit de vitis Sophistarum, opus elegans ac venustum, sed in quo passim prodat, quàm Christiano nomini fuerit infestus. Idem res gestas Cæsarum, exinde orsus, ubi desierat Herodianus, ad sua usque tempora perduxit. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 2. cap. 18.

Eunice, nympha, una ex his quæ Hylam Herculis puerum rapuerunt. Item Timothei mater. 2. Tim. 1.

Eunomius, discipulus & notarius Ætii. Trip. Hist. 5. 13. Ordinatus est Episcopus Cyzici, tanquam qui posset populum calliditate verborum ad suum circumvenire consensum. cap. 35. & lib. 7. cap. 18. Propugnavit hæresin Arianam, contendens per omnia, Filium dissimilem esse Patri, quia nullo modo creatura possit similis esse Creatori. Primùm autem callidè dissimulavit virus, tandem se prodens. Cyzico pulsus est. Cumque Samosatensibus à factione Ariana obtruderetur, & se in omnium odio esse animadverteret, illinc quoque discessit. Tandem à Valente Imp. Cyzicum deductus est. Inde à populo rursus conjectus, ad Eudoxium Constantinopolin venit, à quo ipse se tandem sejunxit. Ab hoc dicti *Eunomiani*. Extant contra Eunomium libri Basilii & Nazianzeni.

Eunomus, musicus, de quo Clemens Protreptici initio: Πανήγυρις Ἑλληνικὴ ἐπὶ νεκρῷ δράκοντι συνεκροτεῖτο Πυθοῖ, ἐπιτάφιον ἑρπετοῦ ᾄδοντος Εὐνόμου, ... ὥρα καύματος, ... οἱ τέττιγες ... ᾖδον ἀνὰ τὰ ὄρη θερόμενοι ἡλίῳ. Ἐρρήγνυται χορδὴ τῷ Λοκρῷ, ἐφίπταται ὁ τέττιξ τῷ ζυγῷ, ἐτερέτιζεν ὡς ἐπὶ κλάδῳ, τῷ ὀργάνῳ· καὶ τοῦ τέττιγος τῷ ᾄσματι ἁρμοσάμενος ὁ ᾠδὸς τὴν λείπουσαν ἀνεπλήρωσε χορδήν.

Euonium, castellum firmissimum in litore Scotiæ Occid. *Dunstaphag* hodiè Hectori Boëtio. Long. 14. 00. Lat 57 34.

Euonymos, insula parva ex Æoliis. Plin. 3. 19 Ita dicta, quòd è Liparâ in Siciliam naviganti à sinistra offeratur, nam εὐώνυμα Græci κατ' εὐφημισμὸν vocant *sinistra*, author Strab. lib. 6. *Strombolo* Nigro *Vulcanetto* Ferrario.

Eupatoria, urbs Paphlagoniæ, & Mithridatis regia, ab eo condita, posteà eo victo à Pompeio Magno *Pompeiopolis* dicta, teste Plinio.

Euphantus Olynthius, præter temporis sui historiam, plurimas Tragœdias scripsit, de quo Voss. Hist. Gr. pag. 38. & P. Gr. p. 53.

Euphemius, incertum an Aphrodisius, auctor libri fuit, de patriâ suâ. Docent hoc verba illa Stephani in Ἀφροδισιάς· Ἀφροδισιεὺς ἦν Εὐφήμιος, ἐν τῷ περὶ πατρίδος. Fortassè est idem Εὐφήμιος, quem ἐν τοῖς ... citat Pollux 10. 17 ac ejus meminit Ammonius lib. de vocum differ. in Ἴδη. Vossius.

Euphorbus, nobilis Trojanus Iliaco in bello à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. Met. 15.

> *Ipse ego (nam memini) Trojani tempore belli*
> *Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam*
> *Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atridæ,*
> *Cognovi clypeum nostræ gestamina lævæ, &c.*

Euphorion, poëta Chalcidensis, quem transtulit Gallus. Habebat hic quosdam ita deditos sibi amatores, ut eum præferrent Ennio, & reliquis poëtis, ejusque poëmata studiosè cantarent posthabitis aliorum poëmatibus. *Obscurum* eum vocat Tullius de N. D. lib. 2. Elegos eum scripsisse, Diomedes lib. 3. testis est, & ostendit quoque Casaubonus ad Suetonii Tiberium. Suidas etiam poëmatis cujusdam meminit quod *Hesiodum* inscripserat. In quo proculdubio de agriculturâ præcepit. Quâ forte ob causam Varro & Columella eum inter scriptores rusticos celebrant. Vide Servium in illud Virg. Eclog. 10.

> *Ibo, & Chalcidico quæ sunt mihi condita versu*
> *Carmina* ———

Vide etiam Quintilianum lib. 10. cap. 1. & omninò Voss. de Hist. Gr. pag. 101 & P. Gr. pag. 66.

Euphorus, ἐν ῾Υ. ὑπομνήματι citatur ab Athenæo lib. 4. Nec lectio ea in Ἔφορος mutanda, nam omninò diversus est ab nobili illo historico. Meminit ejus Clem. 1. Strom. & Laertius in Thalete.

Euphranor, statuarius laudatissimus, Isthmius, qui de symmetriâ, & coloribus aliquot volumina conscripsit. Floruit Olymp. 104. plurimaque signa nobilissima ex ære confecit, quæ numerantur a Plinio 34. 8. Idem & pictor, & marmorarius fuit, in unoquoque genere excellens, sibique æqualis. Juven. Sat. 3.

> *Hic aliquid præclarum Euphranoris* ———

Euphrates, philosophus gravissimus temporibus Adriani Imp. voluntaria morte è vivis excessit, veniam ei dante Adriano, ut citra ignominiam & infamiam, cùm propter senectutem, tum etiam propter gravem morbum, cicutam bibere posset. Dio.

Euphrates, Mesopotamiæ fluvius celeberrimus. Magnitudinem ejus innuit Callimachus Hymn. 2.

> Ἀσσυρίου ποταμοῖο μέγας ῥόος. ———

Itemque Dionysius:

> Φέρετ' ἀπειρεσίῳ ποταμοῦ ῥόος Εὐφρήταο

Major siquidem est Tigride, sicut refert Strabo lib. 2. Ἔστι δὲ μείζων ὁ Εὐφράτης καὶ πλείω διεξιὼν χώραν σκολιῷ τῷ ῥείθρῳ. Inde *vagus Euphrates* Statio Sylv. 2. & *flexuosus* Marc. Capellæ dicitur. De eodem Lucanus lib. 3.

> *Quaque caput rapido tollit cum Tigride magnus*
> *Euphrates, &c.* ———

Sic appellatur in lib. Jos. 1. 4. הנהר הגדול נהר פרת: ubi Sep. Ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. Similiter in Apocalypsi 9. 14 Ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. Ob fertilitatē eum celebrat M. Tullius de N. D. 2. *Mesopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quam quotannis quasi novos agros invehit.* Itemque Lucanus lib. 3.

> ——— *Sparsus in agros*
> *Fertilis Euphrates Pharia vice fungitur unda.*

Strabo lib. 16. Πλημμυρεῖ γὰρ ὁ Εὐφράτης κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους, ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἀρξάμενος. Plinius de Euphrate: *Increscit autem & ipse Nili modo statis diebus, paulùm differens, ac Mesopotamiam inundat Sole obtinente vicesimam partem Cancri. Minui incipit in Virgine & Leone transgresso. In totum verò remeat in vigesimâ nonâ parte Virginis.* Originem nominis sui haud dubiè debet linguæ Arabum, quibus *Pharata inundare* dicitur, unde *Iphraton inundatio*, ex quo posteà corrupte *Euphraten* suum Græci finxerunt. Alii dictum volunt ab eo quod legitur, Gen. 11. 14. הוא פרת *Hu perath*, unde Εὐφράτης Utrumque verum. Græci enim suo more ludunt, dum ἀπὸ τοῦ εὐφραίνειν putant. Vide Boch. Phaleg. 1. cap. 8. pag. 38. & 39 Strabo ex Niphate Armeniæ monte nasci tradit. Si Boëtio credimus:

> *Tigris & Euphrates uno se fonte resolvunt.*

Lucan. lib. 3.

> ——— *Quos non diversis fontibus edit*
> *Persis, & incertum, tellus si misceat amnes.*

Non diversis, i. e. non procul distantibus, sic enim alii hunc locum accipiunt. Neque enim uno fonte hi fluvii oriuntur, sed parvo tamen spatio distantibus. Διέχουσι γὰρ ἀλλήλων αἱ πηγαὶ τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριδος περὶ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους, teste Strab. lib. 11. Oppian. Κυνηγ. 2.

> Ἀνδρὸς ἐϋρρείταο παρ' ὄχθαις Εὐφρήταο.

Orpheus in Lithiacis:

——— Συρίη

——— Σοφιστικῶ κελαδεινῷ
Ὕδατι Εὐφρήτου. ———

Hesychius: Εὐφράτης ποταμὸς παρὰ Ἰνδοῖς ἰδδικλ. καὶ ἰχθῦς. Ubi omnino falsus est. Tigrim enim sic vocabant, non Euphratem Hebræi; quem adhuc Orientales *Degel* vocant, uti testatur Palmerius.

Euphratesia, reg. Syriæ ad citeriorem Euphratis ripam, quæ & *Comnagene* dicitur.

Eupilis, lacus Cisalpinæ Galliæ, in quem progreditur Lambius, in Padum defluens. *Lago di Pusiano* Leandro.

Euplœa, ins. Tyrrheni maris, juxtà Neapolin. Stat. Syl. 3.

Et placidus Limon, numenque Euplœa carinis.

Idem Sylv. 2. Car. 2.

Inde vagis omen felix Euplœa carinis. Gaiola vulgò.

Eupolemus, historicus, citatur à Josepho, Clem. Alex. nec non Eusebio. Eupolemi tactica celebrat Ælianus lib. περὶ τάξεων, cap. 1.

Eupolis, priscæ comœdiæ scriptor, qui vitia populi magna cum libertate reprehendebat. Horat. Serm. 1. Sat. 4.

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque poëta, &c.

Persius.

Iratum Eupoliden prægrandi cum sene palles.

Scripsit comœdias 17. ex quibus 9. victoriam meruêre. Periit in prælio navali inter Lacedæmonios, & Athenienses juxtà Hellespontum commisso, cujus mors usque adeò luctuosa civitati fuit, ut postea edicto publico cautum fuerit, ne poëtæ in posterum militare liceret. Vide Voss. P. Gr. p. 37, 38.

Eura, Auron, flu. Gall. Celt. per Bituriges fluens, & in Ligerim labens.

Euria, seu *Evoria*, Ptol. urb. Epiri mediter. olim Episc. nunc pag. vulgò *S. Donato* dictus.

Euripides, insignis poëta Tragicus, natus Salamine eo die quo numerosus ille Xerxis exercitus ab Atheniensibus fusus est. Floruit tempore Archelai Macedonum regis, à quo etiam summo in honore est habitus. Scripsit fabulas 75. ex quibus 5. tantùm victoriam reportarunt, Et 19. tantùm extant: Auditor fuit Anaxagoræ ac Socratis. Cum Platone, discendi causâ, in Ægyptum ad sapientes, & Sacerdotes profectus aliquando est, teste Laërtio. Vidisse se speluncam terream ac horridam in Salamine, in quâ scriptitarit Euripides, Gellius affirmat, 15. 20. Μισογύνης à quibusdam ab *odio mulierum* dicitur, φιλογύνης verò ab aliis. Mortuus est annos ætatis suæ 75. à canibus discerptus, veluti Gellius, & Val. Max. prodidêre. Ossa ejus Archelai regis jussu, Pellam sunt translata, repulsis Atheniensium precibus, qui sæpe per legatos tentaverant, ut civis sui reliquias sibi in patriam referre liceret. Τραγικώτατον eum vocat Aristoteles. Et quanti versus ejus fecerit, Cicero, non obscurè testatus est, quod ad Tyronem scribens lib. 16. Fam. Epist. *Euripidis; cui quantum tu credis, nescio, ego certè singulos ejus versus singula testimonia puto.*

Euripidæus, numerus in talis quadragenarius ab Euripide inventus, eo tempore quo exactis 30. tyrannis, 40. principes Atheniensium Rem. administrabant. Vide Cæl. Rhod. 20. 27. 1.

Euripus de Isocratis discipulis volumen reliquit. Harpocration in Ἰσαῖος.

Euripus, *Euripi* propriè dicuntur alvei magnifico opere, aquas in morem fluviorum deducentes, unde Hesychius interpretatur δοχὰς ὑδάτων. Differunt à *nilis*, quod hi majusculi essent, *Euripi* exiliores. Sic *Nili* voce utitur Tullius Epist. ad Qu. fratrem. *De ar. ano Cæsaris opus est: vel mehercule etiam elegantioris alicujus: imagines enim ista, & palæstra, & piscina, & nilus multorum philotimorum est, non diphilorum.* Nilum autem & Euripum eâ quâ diximus significatione, conjungit idem principio secundi de Legg. *Ductus verò aquarum, quos isti Nilos & Euripos vocant, quis non cùm hæc videat, non irriserit?* Euripos quoque vocabant lacunas aquarum in Circo, vel Arenâ. De iis sic Plin. lib. 8. cap. 7. *Universi* (elephanti) *eruptionem tentavêre, non sine vexatione populi, circumdati clathris ferreis. Quâ de causâ Cæsar Dictator, postea simile spectaculum editurus, Euripis arenam circumdedit.* Auctor est Spartianus Heliogabalum *Euripis* vino plenis navales Circenses exhibuisse. Dicti autem *Euripi*, à Græco Εὔριπος significante *fretum*. Nam Suidas exponit πέλαγος στενὸν, ac τόπος ὑδατώδης μεταξὺ δύο γαιῶν. Variis verò fretis hanc vocem tribuunt Græci, Latinique scriptores, maximè tamen nobilis *Euripus*, inter Eubœam, & Bœotiam, qui *Chalcidicus*, & *Euboicus*, & simpliciter *Euripus* dicitur. Is, ut Pomp. Mela 2. 7. auctor est, *septies die, ac septies nocte, fluctibus invicem versis, adeò immodicè fluit, ut ventos etiam ac plenis velis, navigia frustretur.* Seneca in Herc. Oetæo:

Euripus undas flectit instabilis vagas,
Septemque cursus flectit: & totidem refert
Dum lassum Titan mergit Oceano jubar.

Ubi septies tantum viginti quatuor horarum spatio reciprocare scribit. Idem tradunt Strabo. Plinius, Etymologus, aliique, Imò Antiphilus Byzantius lib. 1. Anthol. sexies solum cursum mutare ait. Livius denique lib. 38. sic scribit, *Fretum ipsum Euripi, non septies die, sicut fama fert, temporibus statis reciprocat, sed temerè in modum venti, nunc huc, nunc illuc versomari velut monte præcipiti devolutus torrens rapitur,* Claudianus:

——— *Euripi refluens incertius undis.*

Qui Statii illa cogitabat,

——— *Refluumque meatum*
Euripum. ———

Hinc castigandus idem Statius Sylv. lib. 1. de Euripo:

——— *Sic Chalcida fluctus*
Dispescunt refluæ sic dissociata profundo
Brutia Sicanium circumspicit ora Pelorum.

Ubi perperam nunc scribitur *Expellunt fluvii.*

Sen. in Hercule insano:

——— *Vicibus alternis fugax*
Euripus. ———

Exæstuantem Euripum dixit Boëtius de Consol. Phil. lib 2. Met. 1.

Euronotus, alio nomine *Vulturnus*, ventus ab Oriente hyberno spirans, quòd inter Notum & Eurum sit.

Europa, filia Agenoris regis Phœnicum, quam Jupiter in bovis speciem transformatus rapuit Ovidius, Met. 2.

Item nympha marina, Oceani ac Tethyos filia. Hesiod. in Theog. Ovid. Fast. 5.

— Te Sidoni Jupiter implet.
Parsque tuum te ra tertia nomen habet.

Idem ibidem:

Illa jubam dextrâ, lævâ retinebat amictus.

Luc in Dial. Ζεφύρου & Νότου Ὡς δὲ ἐπ' ἰξεῖτο δρομαῖος, μὲν ὁ Ζεὺς ἀγμάτεις ἐπὶ τὴν θάλασσαν, φέρων αὐτὴν καὶ συνήχετο ἐμπεσών, ἡ δὲ πάνυ ἐκπεπληγμένη τῷ πράγματι τῇ λαιᾷ μὲν εἴχετο τοῦ κέρατος, ὡς μὴ ἀπολισθαίνοι, τῇ ἑτέρᾳ δὲ ἀνεμούμενον τὸν πέπλον ξυνεῖχε.

Europa, tertia pars orbis, ab Asiâ in occid. & ab Africâ in sept. recedens; Ab illâ Tanai fluvio, Euxino mari. & Ægæo pelago divisa; Ab hâc mari mediterraneo, Africo, Sardoo, & Iberico. Populi *Europæi*, qui *Giaver* à Turcis, *Alfrangues* ab Æthiopibus nominantur. Videtur Phœnicibus debere nomen suum; de quâ re fatetur Herodotus Musâ quartâ, neque scire ὁκόθεν τὸ οὔνομα ἔλαβε τοῦτο, οὔτε ὅστις οἱ ὁ θέμενος. Nempe nesciebat à Pœnis *Europam* dici חור אפא *Ur-appa*, quasi terram λευκοπρόσωπον dixeris, quia Europæi Africanos candore faciei multùm superant. Unde & *Europa* dicta est Cadmi soror, quasi albâ facie virgo. Bochartus. Ejus laudes apud Strab. videre licet, qui eam libro 3. & 7. sequ. elegantissimè describit. Dixi *tertia pars orbis*: quia loquendum cum vulgo. Nam plurimi veterum duas tantum partes orbis antiqui accipiendas tradunt, Asiam sc. & Europam; Africam v. censent Europæ finibus deputandam. Isocrates in Panegyrico: Γῆς μὲν γὰρ ἁπάσης τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κειμένης δίχα τετμημένης, καὶ τῆς μὲν Ἀσίας, τῆς δὲ Εὐρώπης καλουμένης, τὴν ἡμίσειαν ἐκ τῶν συνθηκῶν εἴληφεν. Sallustius in Jugurtha: *In divisione orbis terræ plerique in parte Tertia Africam posuêre; pauci tantummodò etiam & Europam esse, sed Africam in Europâ.* Plin. 3. 1. ubi de Europâ: *quam*, inquit, *plerique meritò, non tertiam portionem fecêre, verùm æquam.*

Europæ regiones ordine Alphabetico.

Achaia, quæ Hellas & Græcia.
Albion, h. e. Britannia, { I. { Anglia. Wallia. II. Scotia.
Cimbrica Chersonesus.
Corsica.
Creta.
Dacia.
Dalmatia.
Dania.
Epirus.
Eubœa.
Frisia.
Gallia { Aquitanica. Belgica. Celtica, seu Lugdunensis. Cispadana. Narbonensis. Transpadana.
Germania { magna. superior. inferior.
Helvetia.
Hibernia.
Hispania { citerior ulterior, seu Tarraconensis. Bætica. Lusitanica.
Illyrium.
Jazyges.
Italia.
Liburnia.
Macedonia.
Mysia, seu Mœsia { super. infer.
Noricum.
Pannonia { superior. inferior.
Peloponnesus.
Rhætia { I. II.
Sarmatia Europæa.
Scandinavia.
Scythia Europæa.
Thracia.
Thyle.

Quarum pluscula enumerat. Manil. lib. 4. Astron.:

Quod superest Europa tenet, quæ prima natantem
Fluctibus excepitque Iovem, Taurumque resolvit,
Ille puellari donavit nomine fluctus,
Et monumenta sui titulo sacravit amoris.
Princeps illa domus Trojani Gracia belli,
Maxima terra viris, & fœcundissima doctis
Urbibus, in regnum florentes oris Athenæ,
Sparta manu, Thebæ divis, & rege vel uno
Thessalia, Epirusque potens, vicinaque ripis
Illyris, & Threce Martem sortita Colonum
Et stupefacta suos inter Germania partus:
Gallia per census, Hispania maxima belli.
Italia in summa, quam rerum maxima Roma
Imposuit terris, cæloque adjungitur ipsa.

Europæ Urbes præcipuæ.

Adrianopolis, *Andrinople*, & Endrem in Turcicâ ditione.
Amstelodamum, *Amsterdam*, Hollandiæ.
Antverpia, *Antwerp*, *Anvers*, Brabantiæ.
Argentoratum, *Strasbourg*, Germaniæ.
Augusta Vindelicorum, *Augsburg*, Germaniæ.
Barcino, *Barcelone*, Hispaniæ.
Belgradum, *Belgrade*, Hungariæ.
Berga *Bergen*, Norvegiæ.
Bononia, *Bologna*, Italiæ.
Bristolium, *Bristol*, Angliæ.
Bruxellæ, *Brussels*, Brabantiæ.
Buda, *Bude* & *Offen*, Hungariæ.
Burdigala, *Bourdeaux*, Galliæ.
Calaris, *Cagliari*, Sardiniæ.
Cæsaraugusta, *Saragosa*, Hispaniæ.
Colonia Agrippina, *Cologne*, Germaniæ.
Constantinopolis, *Stambol*, in Turcicâ ditione.
Cracovia, *Cracovv*, Poloniæ.
Dublinium, *Dublin*, Hiberniæ.
Edinburgum, *Edinborough*, Scotiæ.
Florentia, *Florenza*, Italiæ
Gedanum, *Dantzig*, Poloniæ.
Genua, *Genoa* & *Genes*, Italiæ.
Hafnia, *Copenhagen*, Daniæ.
Hamburgum, *Hamburgh*, Germaniæ.
Hispalis, *Sevilla*, Hispaniæ
Holmium, *Stockholm*, Sueciæ.
Londinum, *London*, Angliæ.
Lubeca, *Lubeck*, Germaniæ.
Lugdunum, *Lyon*, Galliæ.
Lutetia, *Paris*, Galliæ.
Madritum *Madrid*, Hispaniæ.
Massilia, *Marseilles*, Galliæ.
Mediolanum, *Milan*, Italiæ.
Messana, *Messina*, Siciliæ.
Moscovia, *Moscovv*, Moscoviæ.
Neapolis, *Naples*, *Napoli*, Italiæ.
Norimberga, *Nuremberg*, Germaniæ.
Novogardia magna, *Novogrod Veliki*, Moscoviæ.
Olysippo, *Lisboa* & *Lisbon*, Portugalliæ.
Panormus, *Palermo*, Siciliæ.
Praga, *Prague*, Bohemiæ.
Riga, *Riig* & *Rige*, Livoniæ.
Roma: *Roma*, Italiæ.

Rothomagus, *Roan, Roüen*. Galliæ.
Sophia, *Sopfie*. Bulgariæ.
Taurinum, *Turin, Torino*, Italiæ.
Thessalonica, *Salonichi*, Turcicæ ditionis.
Toletum, *Toledo*, Hispaniæ.
Tolosa, *Tholouse*, Galliæ.
Varsovia, *Warsavv*, Poloniæ.
Vienna, *Wien*, & *Vienne*, Austriæ in Germ.
Venetiæ, *Venise*, Italiæ.
Vilna. *Vilna*. Poloniæ.
Vratislavia, *Breslavv*, Germaniæ

Europum. *Europus*, Ptol. urbs Syriæ ad Euphratem, quæ & *Amphipolis*, & *Thepsacum*, teste Plinio, dicta fuit. Fuit & op. Macedoniæ ad Axium flu. Item urbs Mediæ præclara, *Rhages* in lib. Tobiæ appellata, vulgò *Cassan*, teste Castaldo. Alia denique Cretæ. Steph.

Eurotas, fluvius Laconiæ, Spartam præterlabens. *Ripas habens frequentibus lauris consitas*, uti loquitur Livius de bello Macedonico. Unde Virgil. Eclog 6.

Omnia quæ Phœbo quondam meditante beatus
Audiit Eurotas, jussitque ediscere laurus.

Olivis etiam abundare innuit Papinus. Theb. 4.

Taygetique Phalanx, & oleviferi Eurota.

Et myrtis Catullus:

Quales Eurota progignunt flumina myrtos.

Frigiditatem ei tribuit Ovid.

Frigidus Eurotas populiferque Padus.

Asperitatem Statius, Theb 1.

Audiit & medius cœli Parnassus, & asper
Eurotas. ———

Fœcunditatem Coluthus Thebanus:

Μηδ' ἱερῶν γονόεντα παρ' Εὐρώταο ῥέεθρον

Fuit hoc flumen Dianæ gratissimum. Unde Virg. Æn. 1.

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros.

Juxtà flumen hoc sese exercere solebant Dioscuri. Propertius 3 14.

Qualis & Eurota Pollux & Castor arenis, &c.

Necnon soror eorum Helena. (iste enim virginibus Lacænis mos.) Idem Prop. ibid.

Inter quos Helene nudis capere arma papillis
Fertur, nec fratres erubuisse Deos.

Papinius Silv. lib. 4.

Qualis maternis Helene jam digna palæstris
Inter Amyclæos reptabat candida fratres.

Unde abhinc rapta fertur. Ovid. Amor. 1. 10.

Qualis ab Eurotâ Phrygiis avecta carinis
Conjugibus belli causa duobus erat

Denique Chorus virginum Spartanarum ita canit apud Theocrit. in Helenæ Epithalamio:

Ἄμμες γὰρ πᾶσαι συνομάλικες, αἷς δρόμος αὑτὸς
Χρισαμέναις ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοετροῖς.

Europas, Thessaliæ flu. quem Peneus accipit, nec recipit, sed olei modo supernatantem brevi spatio portatum abdicat. Plin. 4 8.

Eurus, ventus spirans ab ortu brumali. Plin. 2. 47. *Ab oriente æquinoctiali subsolanus, ab oriente brumali Vulturnus: illum Apelioten, hunc Græci Eurum appellant.* Ovid. Met 1.

Eurus ad Auroram Nabatæaque regna recessit
Persidaque & radiis juga subdita matutinis.

Euryale, Minois filia, quæ Neptuno Orionem peperit. Alia fuit Prœti Argivorum regis filia. Tertia ex Gorgonibus una. Vide Servium in illud Virg. 6.

Gorgones, Harpyiaque & forma tricorporis umbra.

Euryalus, unus ex principibus Peloponnesiacis, qui Argos & propinquas urbes incolebant, & ad Trojam cum 80. navibus venerunt. Hom. Catal Fuit etiam hoc nomine Trojanus quidam arctissimo amicitiæ vinculo cum Niso conjunctus, qui noctu Rutulorum castra una ingressi magnam hostium stragem ediderunt. Verùm cùm instante jam die sese recipere conarentur, in hostium equitatum inciderunt, à quo circumventum Euryalum cùm Nisus eripere non posset, certissimæ sese morti maluit objicere, quàm amicum deserere. Virgil. Æn. 2. Item *Euryalus* alius, qui cum fratre Hyperbio primus lateritias domos Athenis constituit. Est etiam histrionis cujusdam nomen de quo Juvenalis.

Nobilis Euryalum, aut Mirmillonem exprimat:

Euryalus, *Belvedere*, loc. Siciliæ amœnus apud Syracusas.

Eurympus, urbs Magnesiæ. Steph.

Eurynassa, ins. maris Ægæi, ex reg. Joniæ, non procul ab Arginusa. Plin. 5. 31.

Eurybates. præco Ithacensis ex Ulyssis comitatu ab Agamemnone missus, ut ab Achille auferret Briseidem Hom. Iliad. Ovid. Ep.

Eurybati data sum Talthybioque comes.

Item latro quidam astutiâ singulari, quem deprehensum cùm custodes vellent cogere, ut ostenderet quibusnam modis consuevisset domos conscendere: ille aptatis spongiis & stimulis ferreisque retinaculis irrepsit in parietem, & spectantibus illis, artificiique novitatem admirantibus prehenso laqueari per tegulas effugit, eoque modo periculum evasit.

Euryclea, Opis Pisenoridæ filia pulcherrima, quam Laërtes in primâ existens pubertate viginti boum pretio emit, nec minore, quàm uxorem, honore domi habuit, Ulyssemque nutriendum ei dedit quæ & eum primò in patriam redeuntem agnovit. Hom. Odyss. 19.

Euryclès, vates, qui de se, suisque incommodis aliquid semper divinabat. Cæl. Rhod. 5. 10. De Eurycleo Engastrimytho vide Palmerium pag. 464. Et Montacutium ad Photii Ep. 151.

Eurydamas, vir Trojanus. Item Hectoris epitheton, quia cuncta domabat. Item pugil nobilis Cyrenæus, cui cùm inter certandum fortè adversarius, quem validum nactus fuerat, plagarum vi & frequentia dentes excussisset, ne tali spectaculo illi animum adderet, proindeque insuperabilis redderetur, omnes devorabat, quâ ratione ad illum ne minima quidem facti suspicio pervenit. Rhod. 21. 41.

Eurydice, uxor Orphei vatis, cujus amore captus Aristæus, cum vim illi inferre pararet, illa per avia fugiens incidit in colubrum in herbâ delitescentem, cujus morsu interiit Virg. Georg 4

Illa quidem dum te fugeret per flumina præceps,
Immanem ante pedes hydrum moritura puella
Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.

Feram quæ Eurydicem momordit *serpentem* nominat

Tzetzes; nam de hâc re loquens: Ταύτην (Εὐρυδίκην) ὑπ' ὄφεως φασὶ δηχθεῖσαν. Quod videtur sumsisse ab Apollodoro. Sic enim ille lib. 1. Ἀποθανούσης δὲ Εὐρυδίκης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, δηχθείσης ὑπὸ ὄφεως. Ovid. Met. 10. viperam, sic scribens.

Caussa viæ est conjux, in quam calcata venenum
Vipera diffudit, crescentesque abstulit annos.

Orpheus verò uxoris mortem ægerrimè ferens, accepta citharâ, inferos adiit, ubi Plutonem Proserpinamque tam suavi carmine demulsit, ut ei uxorem ab inferis reducere permitterent, eâ tamen conditione, ne priùs eam quam ad superos rediisset, intueretur. Quam legem cum ille amoris impatientiâ esset prævaricatus, Eurydice denuò ad inferos est retracta. Virgilius ubi suprà.

Jamque pedem referens casus evaserat omnes,
Redditaque Eurydice superas veniebat ad auras,
Pone sequens (namque hanc dederat Proserpina legem)
Cum subita incautum dementia cepit amantem,
Ignoscenda quidem, scirent si ignoscere manes,
Restitit, Eurydicenque suam jam luce sub ipsâ
Immemor heu victusque animi respexit, ibi omnis
Effusus labor, atque immitis rupta tyranni
Fœdera. ———

Ovid. Met 10.

Hanc simul & legem Rhodopeius accipit heros
Ne flectat retro sua lumina, donec Avernas
Exierint valles, aut irrita dona futura.
Carpitur acclivis per muta silentia trames,
Arduus, obscurus, caligine densus opacâ
Nec procul abfuerant telluris margine summæ,
Hic ne deficeret, metuens, avidusque videndi,
Flexit amans oculos: & protinus illa relapsa est.

Seneca in Hercule Oetæo.

Consumptus iterum Dea
Supplent Eurydices colos.
Sed dum respicit immemor,
Nec rediens sibi redditam
Orpheus Eurydicen sequi,
Cantûs præmia perdidit.

Ita quoque cæteri poetæ. Aliter tamen visum Platoni, qui in Convivio suo sic habet: Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελῆ ἀπέπεμψαν ἐξ ᾅδου, φάσμα δείξαντες τῆς γυναικὸς ἐφ' ἣν ἧκεν, αὐτὴν δ' οὐ δόντες. Item Eurydice Clymeni filia, uxor Nestoris, ex quâ septem filios, & unam filiam suscepit. Hom. Odyss. 3. Item Lycurgi uxor, quam etiam Amphitheam vocant. Apollod. lib. 1. Λυκοῦργος περὶ Νεμέαν κατῴκησε, γήμας δὲ Εὐρυδίκην, ὡς δὲ ἔνιοί φασιν, Ἀμφιθέαν, ἐγέννησεν Ὀφέλτην κληθέντα Ἀρχέμορον. Argumentum lib. 5. Thebaidos:

——— *Archemorum sacra serpente peremptum*
Conspicit Eurydice, genetrix miseranda querelis
Intonat & placat Graiorum turba Lycurgum.

Item Acrisii uxor. Apollod. lib. 3. Εὐρυδίκη, ἣν ἔγημεν Ἀκρίσιος. Erat autem hæc Lacedæmonis filia, teste eodem lib. 2. Item Ili uxor. Item Apollod. lib. 3. Ἶλος δὲ γήμας Εὐρυδίκην τὴν Ἀδράστου, Λαομέδοντα ἐγέννησε.

Euryleon, Latinorum rex, qui & Ascanius. Dion. Halic. lib. 1. Dicebatur & *Iulus* & *Ilus*. Auctor Etymologici Magni ait, Æneam ab Ascalo Ascalionis rege humaniter exceptum, ibi uxorem duxisse, & filium sustulisse, cui in hospitis sui honorem Ascalio nomen fecit, quod Romani in Ascanium immutarunt. Vide *Ascanius*.

Eurylochus, unus sociorum Ulyssis, qui solus Circes pocula non gustavit, ideoque nec in suis figuram est transmutatus. Ovid Met. 14.

——— *Solumque suæ caruisse figurâ*
Vidimus Eurylochum, solus data pocula fugit.

Item Phlegyarum rex, qui Pherecydi struxit Thebas, antequam Cadmus adveniret, qui eas posteà reædificabat.

Eurymachus, Thebanorum potentissimus, qui cùm Platæas noctu per proditionem cepisset, rebellantibus deinde omnibus vivus in hostium potestatem venit, unaque cum suis omnibus supplicio affectus est. Thucydides. Item unus procorum Penelopes. Ovid. 1. Ep. lib. 1.

Eurymachique avidæ, Antinoique manus.

Eurymedon, pater Peribœæ, ex quâ Neptunus Nausithoum suscepit, regem Phæacem, Alcinoi patrem. Hom. Odyss. lib. 7. Item filius Fauni. Stat. Theb.

Proximus Eurymedon, cui pastoralia Fauni
Arma patris. ———

Eurymedon, Pamphyliæ flu. qui ex Tauri jugis ortus mediam Pamphyliam secat. Mela. Juxta hunc flu. Athenienses, Cimone duce, Medos profligarunt. Thucyd. lib. 1. Ejus mem. Dionysius.

Ἀμφ' ἱερὸν κελάδοντα παρὰ ῥόον Εὐρυμέδοντος.

Plin. 5. 27. *Amnis Eurymedon juxtà Aspendum fluens.* Unde corrigendus Ptolemæus & qui ejus tabulas conjecerunt, qui Aspendum ad Cataractem flu. longè ab Eurymedonte statuunt. Est etiam locus juxtà Tarsum. Steph.

Euryminus, vir quidam, qui cùm per calumniam conaretur Castorem, & Pollucem fidissimos amicos inter se committere, alterum apud alterum infimulans, post deprehensus utrique dedit gravissimas pœnas. Inde abiit in Proverb *Euryminus*, de iis qui per calumniam conantur fidos amicos inter sese committere. *Eurymas* Helychio dicitur. Sic enim ille. Εὐρύμας· Ὀλίγοις τι φῶς, διαβάλλω, δὲ, ὅτι ἀπηρίσθη ὑπὸ Πολυδεύκους. Καὶ ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ.

Eurypylus, Telephi fil. bello Trojano, cui propter Cassandræ amorem intererat, extinctus est. Item Herculis fil. qui regnavit in Co insulâ, & omnium Græcorum augur peritissimus fuit. Virg. Æn. 2.

Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phœbi
Mittimus. ———

Prop. lib. 4.

Eurypylique placet Coa textura Minervæ.

Ubi sis vide Passeratium.

Eurystheus, Stheneli filius, Mycenarum rex, qui Junonis odio obsequens, Herculem ad difficillima quæque pericula obeunda adegit, sperans futurum, ut ponderis magnitudine opprimeretur. Quâ in re mirum in modum deceptus est. Nam ille rebus ex sententiâ confectis semper victor rediit, clariorque ex periculis & major emersit. Virgil. Georg. 3.

——— *Quis aut Eurysthea durum*
Aut illaudati nescit Busiridos aras.

Cruentus Eurystheus dicitur Senecæ in Herc. Oetæo. Hesiod. in Scuto Herculis.

Ὡχὶς ἡμένων ἀλιτήμενον Εὐρυσθῆα.

Hesychius. Εὐρυσθεὺς, Σθενέλου καὶ Νικίππης υἱός. Seneca in Hercul. Oet.

Pœnas cruentus jam tibi Eurystheus dabit.

Euripides scribit Erystheum non in pugnâ ab Jolao interemptum, sed ibidem captum, vivum Alcmenæ traditum fuisse. Strabo autem, lib. 8. Εὐρυσθεὺς μὲν οὖν, inquit, στρατεύσας εἰς Μαραθῶνα ἐπὶ τοὺς Ἡρακλέους παῖδας καὶ Ἰόλαον, βοηθησάντων Ἀθηναίων, ἱστορεῖται πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ. Τὸ μὲν ἄλλο σῶμα Γαργηττοῖ ταφῆναι. τὴν δὲ κεφαλὴν χωρὶς ἐν τῇ Τρικορύθῳ, ἀποκοψαντος αὐτὴν Ἰολάου περὶ τὴν κρήνην τὴν Μακαρίαν ὑπὸ ἁμαξιτόν. Pausanias verò in Atticis simpliciter ab Jolao cæsum testatur, non addens in pugnâ an à pugnâ idipsum contigerit.

Eurytanes, pop. Italiæ. Steph. vel potiùs Ætoliæ, ut emendat Casaubonus ex Strab. lib. 10. Ἀιτωλικοὶ pro Ἰταλικοὶ

Eurytion, unus Argonautarum. Ovid. Met. 8. Alter Lycaonis fil. Pandari frater. Virg. Æn. 5. Tertius, faber argentarius. Virg. Æn. 10.

Quæ bonus Eurytion multo cælaverat auro.

Eurytus, Oechaliæ rex, pater Joles, qui cùm ab Hercule victus, pactam ei certaminis lege filiam tradere recusaret, ab eo irato occisus est, & Jole abducta, hinc *Eurytis*. Ovid. Met. 9.

Eurytidos lacrymas admoto pollice siccat Alcmene.

Item unus ex Centauris, qui cùm Theseo Hippodamiam vi eripere vellet, ab eo est occisus.

Eusebia, urbs Cappadociæ, *Cæsarea* posteà dicta.

Eusebius, cognomento Pamphili (quomodo vocabatur ob amicitiam cum Pamphilo martyre, teste Hieronymo) Cæsareæ Palæstinæ episcopus, quem πολυμαθῆ, καὶ πολυΐστορα meritò appellat Geo. Cedrenus. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 2. cap. 17. Præcipuè verò Valesium in nuperâ editione Euseb. Hist. Eccl. Item *Eusebius* Scholasticus de quo Voss. Hist. Gr. lib 3. cap. 18.

Eusemata, Armen. min. urbs. Ptol.

Eustathius, martyr, inter aulicos Trajani Principis, Placidus antea vocatus. Volaterr. Item *Eustathius* Epiphaneus; scripsit temporum epitomen ab Æneâ usque ad Anastasium principem sub quo fuit. Vide Suidam.

Eustathius, Præsul Antiochenus, adversus Arianorum dogma multa composuit sub Constantino Principe, pulsus demum est in exilium Trajanopolim, Thraciæ civitatem, ubi & sepultus est. Sunt ipsius volumina de animâ, epistolæque plurimæ. Hieronymus.

Eustathius, Archiepiscopus Thessalonicensis, in Homerum, & Dionysium commentarios edidit. Auctor quoque creditur 6. librorum de Ismeniæ & Ismenes amoribus, verùm in libris nonnullis *Eumathius* dicitur. Vixit Manuelis Comneni temporibus circa An. Dom. 1150. Item sub Alexio Comneno, & improbo illo Andronico, ut constat ex Niceta Choniate, cui Eustathius hic vocatur nunc ὁ πολὺς καὶ μέγας ἐν λόγοις, nunc autem ἀρετῇ διαφέρων ἀρχιερεὺς, ac a prudentiâ item singulari, & doctrinâ multijugâ celebratur. Item alius fuit *Eustathius* Syrus, orator insignis, qui à Nicephoro Call. in prœmio inter eos refertur historicos, ex quibus suam consarcinarit historiam Euagrius Scholasticus.

Eustephius, Aphrodisiæus sophista, scripsit declamationes. Suidas.

Eustochium, Paulæ mulieris Romanæ filia, Latinarum, Græcarum, & Hebraicarum literarum perita, unde & suo tempore *novum orbis prodigium* vocata est: Ingenium sacris literis maximè devovit, atque adeò, ut Psalmos Hebraicè legeret cursim & mirâ celeritate. Quâ in re amorem B. Hieronymi sibi maximè conciliavit.

Eustochius, Cappadox Sophista, scripsit ad Constantem Principem, de Cappadociæ, aliarumque gentium antiquitate. Volaterr.

Eustratius, Philosophus qui in ethica Aristotelis scripsit. In Bethleem civitate sepultus est.

Eutaa, urbs Arcadiæ. Steph.

Eutane, op. Cariæ ad sin. Ceramicum.

Eutesium, Arcadiæ urbs. Pausan.

Euterpe, una Musarum, quæ mathemata, vel, ut aliis placet, tibias invenit; à *concentus suavitate* nomen trahens. Est enim Εὖ *benè*, τέρπειν *delectare*. Virgil.

Dulciloquis calamos Euterpe flatibus implet.

Euthene, urbs Asiæ. Steph.

Euthydemus, Rhetor. & Orator, qui quum ingentes opes à majoribus suis accepisset, ipse & dicendi facultatem, & gloriam addidit, & non solùm in patriâ magnus fuit, sed etiam in Asiâ primos honores adeptus est. Strab. lib. 14. Item alius Massilicus Philosophus Apollonii Tyanæi præceptor.

Euthymanes, Massiliensis, Geographica conscripsit, uti constat ex epitome Artemidori Ephesii. Nisi fortè *Euthymenes* legendum. Sanè *Euthymenes* Chronographus, qui Homerum unà cum Hesiodo floruisse scripsit, à Clem. Alex. citatur.

Euthymenes, Chronica condidit. Clem. Alex Strom.

Euthymius, Archimandrita in Palæstinâ, cujus vitam scripsit discipulus ejus Cyrillus Monachus.

Euthymius, Zygabenus historicus Græcus. Saracenica scripsit, ubi non satis semper veritati litat, eo quòd usus sit pravâ Alcorani tralatione. Non parùm tamen laudis invenit commentando in Psalmos, & 4. Evangelia; eo quòd sit *in verborum proprietatibus observandis diligentissimus*, ut optimè censet Maldonatus in Matt. 17. 18. Vide Voss. H. Gr. lib 2. cap. 27.

Euthymus, pugil. in Locris Italiæ, qui *Epizephyrii* cognominantur. Hunc semel à Thasio Theagene victum tradit Pausanias, non justo quidem certamine, sed circumventum dolo, unde nec Theageni decretus honor, insuper damnatus, ut mulctæ nomine talentum Euthymo solveret. Vide Æl. Var. Hist. lib. 8. & Plin. 7. 47.

Eutocius, Ascalonita, commentaria fecit in Conica Apollonii: nec non in Archimedem de sphærâ, & cylindro, deque circuli demensione, item æquiponderantibus. Theone, & Pappo, esse recentiorem, unde cognoscimus, quòd ab utroque celebretur.

Eutrapelus, homo quidam calidissimus. Horatius.

—— *Eutrapelus cuicunque nocere volebat*

Vestimenta dabat pretiosa.——
Item tonsor Mart. lib. 7.

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci.

Ibi à quibusdam interpretatur, comis, facetus, dicax.

Eutresis, pagus inter Thespias & Plateas, quem Zethis & Amphion muris cinxerunt. Dictus quòd multis viis, seu vicis priùs usus, & quasi *perforatus* fuerit. Hinc Apollo *Eutresites*, cujus templum ibi, & oraculum celeberrimum fuit. Steph.

Eutropium: locus Bithyniæ, apud Chalcedonem, ubi Mauricius Imperator à Phocâ occisus est. Procop.

Eutropius, sophista Italus, ut eum vocat Suidas, cùm alia quædam, eodem teste, tum breviarium scripsit Rerum Romanarum, ab U. C. Usque ad Flavium Valentem Aug. cui opus suum dicavit. Opus illud Græcè versum postea fuisse à Capitone Lycio, testatur Suidas. Militasse se ait sub Juliano, atque expeditioni ejus in Persas interfuisse. Q. ò & pertinent verba Georgii Codini in Selectis de originibus Constantinopolitanis, ubi sic scribit. Εὐτρόπιος ὁ σοφιστής, ὁ τοῦ Ἰουλιανοῦ συμστρατευσάμενος ἐν τῇ Περσίδι. Laudat verò eum testem in rebus Constantini M. quæ oculis suis vidisse eum ait. Vide Voss. de Hist. Lat. 2. 8. Item *Eutropius* consul cum Valentiniano Augusto, an U.C. 1140. Et cum Theodoro an 1152.

Eutyches, Constantinopolitanus Abbas, tertius post Manetem & Apolinarem, alium affirmabat esse Christum, aliud verbum Dei; Negabatque Christi carnem nostræ similem, nec duas in eodem supposito naturas esse, sed de cœlo corpus descendisse dictitabat, ac in Virginis uterum tanquam solis radios penetrasse, ut visum sit sanè ex muliere generatum, quamvis verè generatum non sit. In hunc celebrata est quarta Synodus. Volater.

Euxenus, prisca ac fabulosa Italorum tempora carmine persequutus est. Dion. Halic. lib. 1.

Euxinthus, Lebentus Leuconoimæ amator, de quo vide Strab. lib. 10. Et Plut. in Erotico.

Euxinus Pontus, sinus maris latissimus, Thracio & Cimmerio Bosporis interceptus, *Axenus* dictus, h. e. *inhospitalis*, propter immanitatem eorum, qui ejus maris litora incolebant: ibi enim hospites immolare solebant, & carnibus peresis, ex calvis eorum sibi pocula conficere. Strabo lib. 7. Posteà verò cùm in locis maritimis Jones aliquot opida condidissent, cohibito Scytharum assueto latrocinio, receptoque Græcorum commercio, pro *Axeno Euxinus*, h. e. *hospitalis* appellatus est. Ovid. Trist. 3. 3.

Dum me terrarum pars penè novissima mundi
Euxinus falso nomine dictus habet.

Idem 4. 4.

Frigida me cohibent Euxini littora Ponti.
Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.

Et lib. 5. Eleg. 2.

Quem tenet Euxini mendax cognomine littus
Et Scythici verè terra sinistra freti.

Manil. lib. 4.

Euxinus Scythicos Pontus sinuatus in arcus.

Strab. de 2. promontoriis hujus maris: Ἐμβάλλει δ᾽ ἑκατέρωθεν ἡ χώρα ἐκ τῆς ... Σινδικῆς ..., τὴν μὲν ... ἐν ... τῆς ... ἐκ δεξιοῖς ... μέρει τῷ Πόντῳ. Val. Flac. lib. 4.

Atque hac Europam curvis anfractibus urget.
Hac Asiam. Scythicum specie sinuatus in arcum.

Vide Carambis. Strabo lib. 7. Ἄξενον γὰρ εἶναί ποτε τὴν θάλατταν ταύτην, καὶ καλεῖσθαι Ἄξενον, διὰ τὸ δυσχείμερον, καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν περιοικούντων. Photius Ep. 96. Ὁ πόντος Ἄξενος ὁ Σκυθικὸς πάλαι ... φασὶ τοὺς ξένους ... Μιλήσιοι δὲ φιλανθρωπίᾳ ... Εὔξεινος αὐτὸν μετεκάλεσαν. A Lycophrone Pontus hicce ... vocabatur à Sophocle v. ἄξενος. Vide Luc. in Toxari Solin. c. 27. Mel. 1. 19. Schol. Apoll. in lib. 2 Diod. Sic. lib. 4. Doctissimus Bochartus ab Ebræo *Askenaz* deduci putat, in Phaleg lib 3 cap. 9.

Exagonus, legatus Ophiogenum, qui sunt populi in Cypro. Is cùm Romam venisset, ibique de herbarum viribus multa dissereret, volens, conjectus est à consulibus in dolium plenum serpentibus, experimenti causâ, ubi serpentes ipsi non solùm eum non mordebant; sed etiam linguis demulcebant. Plin. lib. 28. cap 3.

Exampaus, fons Scythiæ in quem Hypanis fluv. labitur apud mare Euxinum, de quo vide Herodotum lib. 4.

Excetra, dicta est Hydra serpens. Plaut. in Persa. *Namque cum leone, & cum Excetrâ, cum cervo, cum apro Ætolico cum avibus Stymphalicis, cum Antæo deluctari mavelim.* Vide *Hydra*.

Execestus. Phocensium tyrannus duos gestabat incantatos annulos, & sonitu, quem invicem inter se edebant, rerum gerendarum tempus sciebat. mortuus tamen est dolo interfectus, etiamsi id ei prius significasset sonitus Arist. ubi de Rep. Phocensium. & Clem. Alex. Strom. 1.

Exelodunum Vide *Ernodurum*.

Exilissa, seu *Lissa*, *Ceuta* Hispanis, urbs Maurit. Tingit. Sedet ad fretum Herculeum, estque sub dom. Regum Hispaniæ.

Exitani Vide *Sexitani*.

Exomata, *Jaxamata* Melæ, Ixomatæ Polyæno, pop. Sarmatiæ Asiaticæ, de quibus Val. Flac. lib. 6.

Exomata, Torinique, & flavi crine Sathurcha.

Exonaba, urbs Lusitaniæ, Ossonaba quibusdam, nunc *Stombar*, vic. in Algarbiâ. Al. est *Sylvas*, cui subest Ossonabensis Ecclesia.

Exonia, olim Isca Damnoniorum, urbs Angliæ Ep. sc. sub Arch. Cant. in Com. Devoniæ ad Iscam flu. Vide *Isca*. Long. 16 32. Lat. 50. 49.

Expolis, urbs Sarmatiæ ad Tanaim flu. *Begazar* Moletio.

Exoucontii, hæretici Ariani, qui conabantur docere filium Dei ex nullis substantiis factum esse, i. e. ἐκ τῶν οὐκ ὄντων.

Exquiliæ, vel *Esquiliæ*, mons Romæ, dictus ab *excubiis* regis Tulli Hostilii, qui hunc collem urbi adjecit, teste Livio, & in eum ut frequentiùs habitaretur, domicilium suum transtulit. Sunt qui ab *excolendo* sic dictas volunt quòd ea pars urbis, cùm antea neglecta jacuisset, à Tullo rege fuerit exculta. Horat.

Nunc licet Exquiliis habitare salubribus.

Vide Passeratii solennes lectiones in Propertium lib. 3. eleg. 23.

Ex-

Extensio, 'Εξοχὴ in Græco cod. Ptolemæi, prom. Albionis in ora Suffolciæ Com. *Easton-nesse* Camdeno.

Extremadura, prov. Hispaniæ, & regni Legionis pars, cui adjacet versùs Bor. A meridie habet Andaluziam, ab occasu Portugalliam, & ab ort. Castellam Novam. Urbes habet præcipuas Pacem Augustam, Placentiam, Cauriam, & Emeritam.

Extremadura, prov. Portugalliæ, versùs ost. Tagi flu. cujus urbs primaria Ulyssippo, *Lisbon*, totius regni caput.

F A

FAbaria, insula Frisiæ Plin. 4. 14. à frugis similitudine spontè provenientis, alias *Burchana* dicta.

Fabaris, flu. Sabinorum, alio nomine *Farfarus* appellatus. Virg. Æn. 7.

Qui Tyberim Fabarimque bibunt.

Fabia, mulier Romana, quæ Fabium Fabricianum interfecit ut liberiùs posset lascivire cum Petronio Valentiano liberali formâ adolescentulo, quocum adulterii consuetudinem habebat. Plut. In Paralel.

Fabianus Papyrius, naturæ rerum peritissimus fuit. Plin. 36 15 Hujus quoque meminit Seneca in Epistolis. Item 19. Romanorum Episcopus martyrio coronatus. Euseb. 6. 21. An. Dom. 151.

Fabienses, Italiæ pop. Plin. 3 5.

Fabii, Romani nobilissimi, simul ac potentissimi (quibus à *fabâ* cognomen erat, utpote quorum primus fabam optimè serebat: sic Cicerones, Lentuli, Pisones) qui bellum adversus Veientes soli cum suis clientibus & servis in se receperunt, cumque ex levibus aliquot præliis sæpiùs victoriam reportassent, tandem ad Cremeram flu. insidiis circumventi, ad unum omnes cæsi sunt. Ovid. Fast. 2.

Una dies Fabios ad bellum miserat omnes,
Ad bellum missos perdidit una dies.

Ex tantâ Fabiorum clade unus tantum superfuit, qui nondum armis per ætatem idoneus, in urbe relictus erat: ex cujus sanguine per longam nepotum seriem natus fuit Fabius ille Maximus, qui Dictator adversus Annibalem creatus, cunctabundâ quâdam prudentiâ rem Romanam, aliorum Imp. temeritate labefactam, primus restituit, adeò, ut verissimè de eo Ennius dixisse videatur.

Unus homo nobis cunctando restituit rem.

Ovid.

Scilicet ut posses olim tu Maxime nasci,
Cui res cunctando restituenda foret.

Manil. lib. 1.

Invictusque morâ Fabius. ———

Claud. de bello Getico:

——— *Lento lustramine Pœnum*
Compressit Fabius. ———

Silius. lib. 7.

——— *Lento Pœnum moderamine lusit.*

Idem lib. 16.

——— *Peperitque sedendo.*
Omnia cunctator nobis.

Idem alibi:

Solers cunctandi Fabius ceu nocte sub atrâ
Munitis pastor stabulis pecoris ili a clausu
Impavidus somni servat pecus, essera sævit
Atque impasta truces ululatus turba luporum
Exercet, morsuque quatit restantia claustra.

Ubi bonum Imperatorem comparat cum vigili pastore: Uti libro primo eundem Fabium bono publico consulentem inducit eodem modo quo Gubernator navi prospicit uti videre est in his:

Providus hæc rite vates fundabat ab alto
Pectore præmeditans Fabius surgentia bella.
Ut sæpe è celsâ grandævus puppe magister
Prospiciens signis venturum in carbasa Corum
Summo jamdudum substringit lintea malo.

Val. Max.

Fabius Maximus, cujus non dimicare, vincere fuit.

Liv. lib.

Matura res erat, tergiversatur tamen Fabius.

Fabii genus suum ad Herculem referunt. Unde Ovidius, Fast. 2.

Ut tamen Herculea superessent semina gentis,
Credibile est ipsos consuluisse Deos.

Juvenalis Sat. 8.

Natus in Herculeo Fabius lare.

Legesis Plut. in *Fabio*, Festumque in *Fovii*. Sil. lib. 2.

——— *Fabius Tirynthia proles*
Ter centum memorabat avos, quos turbine Martis
Abstulit una dies, cum fors non æqua labori
Patricio Cremera maculavit sanguine ripas.

Ubi Ovidio scripsit longè consultiùs, cujus verba superiùs adduxi; neque enim credibile est omnes prorsus Fabios cæsos uno duntaxat excepto quod idem Ovidius accinit:

Nam puer impubes & adhuc non utilis armis
Unus de Fabiâ gente relictus erat.

Et quidem contentionis funem cum Ovidio traxerunt Gellius 17. 21. Orosius 2 & Sex. Pompeius voce *Numerius*. Servius in illud *Quo fessum rapitis Fabii*, Eutrop. lib. 1. Plin. de Viris Illustr. Sed his omnibus scriptoribus idem scribentibus unum ausim Dionysium apponere, qui hoc loco Οἶδα νέμειν. Nam indubitanter ex 300. plures impuberes reliquerant domi filios, plures graves ætate parentes, & bello immunes, pluribus erant fratres bello immaturi. Unde verò emersa sit opinio de unico superstite Fabio ad rationes superas idem Halicarnass. Dionysius, lib. 9. Archæolog. dextere aperit: Τὸ δὲ μυθικὸν τὸ ἄλλων ἐπιφανῆ τινὰ, ... [illegible]

Fabiola, Romana mulier, quæ cùm magno studio sacras literas amplecteretur, Evangelia, & psalmos frequentissimè revolvebat, ut iterata plerumque lectio amorem divinæ religionis (quâ deflagrabat) augeret magis, unde & D. Hieronymus librum de veste sacerdotali eidem nuncupavit.

Fabius Maximus, consul cum C. Jul. Cæsare. an. U.C. 707 Hic in Hispaniâ Pompeianos vicit, Hispanias per deditionem accepit.

Fabius Max. Romani exercitus Imperator adversus Pœnos creatus, collatis manibus, cunctos ad unum ani-

sit commilitones, ac ipse accepto mortifero vulnere in Annibalem cursu vehementi concitatus, juxtà eum oppetiit. Plut. Paral.

Fabius Fabricianus, captâ Tuscio (ea est primaria inter Samnites civitas) victoriosam Venerem, quæ in summo apud illos habebatur honore, Romam misit; Hujus uxor cum adolescentulo specioso adulterium committebat: quocirca redeuntem virum dolosè obtruncavit. Fabricianum verò adhuc infantem, ex urgenti liberatum periculo, clam emisit alendum. At ille cùm ad ætatis vigorem pervenit, matrem & adulterum interfecit. Senatus autem ne res illa Fabriciano esset fraudi decrevit. Plut. Paral.

Fabius Marcellinus, non parùm laudis adeptus est in Alexandri Mammæi Vitâ. Vide Voss. Lat. pag. 703.

Fabius, homo loquax apud Horat. Serm. 1. Sat. 1.

Cætera de genere hoc (adeò sunt multa) loquacem ut
Delassare valent Fabium. ———

Vide Veterem Schol. & Lævin. Torrentium in loc.

Fabius Pictor, primus Romanorum solutâ oratione historiam scripsit. Idemque *Scriptorum antiquissimus* a Livio dicitur, lib 1. & *longè antiquissimus auctor*, lib. 2. Vide Voss. d. Hist. Lat. lib. 1 cap. 3. qui & alterius Fabii Maximi Serviliani ibidem meminit.

Numerius Fabius Pictor condidit Annales Græcos, de quo Cicero, lib. 1 de Divinat. & Halicarn. Dionys. lib. 1 Antiq. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 471.

Fabius Rusticus, historicus Latinus, floruit sub Claudio ac Nerone. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 1. pag. 129

Fabius Ceilianus, (ut Vopiscus in Caro ait) *tempora Cari Carini & Numeriani, solertissimè persecutus est*. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 2. cap 4.

Fabius Marcellinus, Historicus, de quo Voss. de Hist. Lat. lib. 3. pag. 703.

Fabiranum, *Bremen*, urbs Archiep. Germ. Hanzeatica, & libera, ad Visurgim flu.

Fabrateria, Colonia, & op. nunc pagus Latii, inter Aquinum, & Fregellas. Populi *Fabraterni* Plinio. Juven. Sat. 3.

Si potes avelli Circensibus, optima Soræ
Aut Fabrateriæ domus, aut Frusinone paratur.

Silius lib. 8.

Hinc Fabrateria vulgus: nec monte nivoso
Descendens Atina aberat ———

Fabrianum, op. & unum ex 4. Castellis Italiæ in ditione Pontificia, & in Marchia Anconitana, ad radices Apennini M. inter Sentini rudera ad occ. & Matellicam ad ort.

Fabricius pons, unus ex pontibus urbis Romæ, à Fabricio consule extructus. Horat. lib. 2 Sat. 3.

Atque à Fabricio non tristem ponte reverti.

Hodiè *ponte de quattro Capi*, teste Andr. Fulvio, & Marliano.

Fabricius, Rom civis frugalissimus, qui locupletissimo censu Samnitum munera forti animo sprevit. Patellam & salinum ex argento tantum, colendorum deorum causâ, domi habuit, tamen ut patella corneo pediculo sustineretur. Cujus filiæ ob paupertatem de publico dotibus ornatæ ad maritos ierant, portantes plus tum domesticam pecuniam publicam. Hunc Pyrrhus Epirota nullo auro, nullis pollicitationibus expugnare potuit, ut secum esse vellet, ac proximum a se locum obtineret. Itaque dixit Pyrrho; Non hoc illi conducibile esse; *nam si Epirotæ*, inquit, *ambo nos norint, à me regi, quàm abs te mallent*. Cicero, lib. 3. Off. Virgil. Æn. 6.

——— *Parvoque potentem*
Fabricium. ———

Vide Val. Max. 4. 3. Claud. Panegyr. in 4. Consl. Hon.

Pauper erat Curius, Reges cum vinceret armis,
Pauper Fabricius. Pyrrhi cum sperneret aurum.

Idem de bello Gildonico.

Noxia pollicitum domino miscere venena
Fabricius regem nudatâ fraude remisit.

Vide Florum, 1.18. Gellius, 3.9.

Fæsulæ, urbs olim Hetruriæ, non procul a Florentiâ, nunc vicus modicus, licet episcopalem sedem retineat. Plerisque Græcis Φαισόλη, a nonnullis Φαισῦλαι *Fæsulæ*, dicitur. Diphthongum in primâ Græci semper habent, & inde ea syllaba producitur à Silio lib. 8.

Adfuit & sacris interpres fulminis alis
Fæsula. ———

Apud Procopium tamen Rerum Gothicarum lib. 2. in vulgatis exemplaribus est Φισῦλαι, utrum auctoris scriptione, an librarii corruptione, incertum. Secunda verò syllaba, cùm foret brevis Polybius lib. 2. rectè scripsit Græco more Φαισόλαν. Hodiè vulgò *Fiesole*. Long. 34. 04 Lat. 43 08.

Falacrinum, Promont. Siciliæ. Ptol. *Rasocolmo*, teste Fazello.

Falerii, op. Faliscorum in Tusciæ mediterraneis. Ptol. Vide Cluverium

Falernus, mons & ager Campaniæ, inter Calenum, & Sinuessam, maximæ fertilitatis: ager enim frumenti, mons vini generosissimi ferax est. Virg. Georg. 2.

——— *Nec cellis ideò contende Falernis.*

Mart. 13 105.

Attica Nectareum turbatis mella Falernum.

Horat. in Odis:

——— *Mea nec Falernæ*
Temperant vites, neque Formiani
Pocula colles.

Tibul. *Nunc mihi fumosos veteris proferte Falernos*
Consulis, & Chio solvite vincla cado.

Indomitum Falernum Persio dicitur, & *forte Falernum*. Horat.

Falisci Populi quondam Hetruriæ, uberrima pascua incolentes: unde *gramen Faliscum* à scriptoribus passim celebratur. Hi cùm è Camillo obsiderentur, Magister ludi cum nobilioribus discipulis, deambulandi prætextu urbe egressus, ad hostem eos deduxit. Quam perfidiam detestatus Camillus, hominem nudari jussit, & a pueris cæsum in urbem remitti. Quâ ex re id consecutus est Camillus ut quos armis subigere non potuerat, justitiæ administratione ad deditionem compulerit. Apud Faliscos farciminis præstantissimi genus fiebat, Lucanicis non dissimile, quod *ventrem Faliscum* appellabant. Martialis:

Et Lucanica ventre cum Falisco,

Horum urbes *Falisca*, *Faberia*, *Fescennia*, & *Herta*. Quos memorat. Virg. Æn. 7.

Hi

Hi Fescennios acies, æquósque Faliscos

In Faliscis flu. est, cujus aqua potata boves candidos efficit. Plin. 2. 103.

Falmuthum, Falmouth, port. Angliæ capacissimus in ora australi Cornubiæ, propè castrum *Pendenis*, 30. m. p. à Plimutho in occ.

Fama. apud veteres pro Numine habebatur. Hesiodus de eâ Θεός νύ τίς ἐστι καὶ αὐτή. Dio Chrysost. Orat. 37. Aristides in 2. Platonicâ, Demosthenes de falsâ legat, & Æschines contrà Timarchum, omnes Θεὸν nominant, & omnes Hesiodum advocant. Virg. Æn. 4.

Hæc passim Dea fœda virum diffundit in ora.

Statius Theb. 2.

Nec minus Ogygias eadem Dea turbida terras
Insilit.———

Idem lib. 3.

Terga comasque Deæ Scythicâ pater increpat hastâ.

Utrobique sermo est de Famâ. Unde etiam & Aras suas habuit. Pausanias in Atticis: *Est jam apud illos Pudori, Famæ, alacritati Ara.* Æschines in Orat contra Demosthenem: Καὶ τῇ μὲν Φήμῃ δημοσίᾳ θύομεν, ὡς θεῷ. Denique Aristides Orat. de non agendis Comœdiis Κληδόνι βωμοὺς tribuit.

Famagusta, Cypri civitas, turribus, & propugnaculis benè munita, quæ Anno Dom. 1750. obsessa & vi expugnata, cum tota insulâ in truculentissimi Turcarum Imperatoris potestatem devenit.

Fannia, lex lata est an U. C. 508. quæ ludis Romanis, item ludis plebeiis, Saturnalibus, & aliis quibusdam diebus, in singulos dies centenos æris insumi concessit, decemque aliis diebus in singulis mensibus tricenos: cæteris autem omnibus denos. Gell. 2. 14. Vide Macrobium Sat. 3. 17.

Fannii, oratores duo fuêre, quorum Caius Fannius, qui consul cum Domitio fuit, unam orationem de sociis, & nomine Latino contra Gracchum reliquit. Alter autem Caius Fannius M. F. C. Lælii gener, & moribus & ipso dicendi genere clarior, de his plura apud Cic. in Bruto.

Fannius, Poëta fuisse dicitur non admodum bonus, cujus tamen poëmata in ædem Apollinis & Musarum, aliamve bibliothecam cum imagine fuerunt delata. Horatius, lib. 1. Sat. 4.

———*Beatus Fannius, ultrò*
Delatis capsis & imagine: cum mea nemo
Scripta legat vulgo recitare timentis.

Eundem Sat. 10. *ineptum* vocat.

Fannius Cepio, deprehensus in conjuratione adversus Augustum, mortem sibi conscivit. Martialis.

Hostem cùm peteret, se Fannius ipse peremit,
Hic, rogo, non furor est, ne moriare, mori?

Fanum, urbs Umbriæ amœnissima in Adriatico litore, inter Pisaurum & Senogalliam, haud longè à Metauro flumine, sic dicta, quòd in eâ pulcherrimum Fortunæ Fanum, id est, templum, fuerit. Hinc *Fanenses*, seu *Fanestres* ejus incolæ. Φάνον Stephano urbs est Italiæ.

Fanum Martis, op. olim, nunc pagus Belgii in Lucemburg. Ducatu. Anton. vulgò *Mars vel Marchsen Famine* Long. 24 45. Lat. 49. 58.

Fanum Saturni, Cronium, locus ins. Gaditanæ. Strab. qui *Punta di S. Sebastiano*, teste Ortelio dicitur.

Fanum Vacunæ, vulgò *Vacone*, pagus Sabinorum inter Cures, & Mandelam. Horat. Epist. ad Fusc. Arist.

Hæc tibi dictabam post Fanum putre Vacunæ.

Farfarus, flu. Sabinorum. Ovid. Met. 15.

Narvæ tulit præceps & opaca Farfarus undæ.

Farnia, *Farne*, ins. parva Angliæ, in Oceano Germ. in ora litor. Northumbriæ Com. 12. mill. à Bervico.

Fas, illud dignum notâ, & observatione, priscos Romanos Justitiam *Fas* appellitasse. Auson. Idyll. de Diis.

Sunt & cœlicolum monosyllaba, prima Deum Fas,
Quæ Themis est Graiis.———

Prima deum, inquit, id est, antiquissima, à quâ secundam facit Rheam, quæ alio & Latino nomine appellatur Ops. Festus. *Themin deam esse putabant, quæ præciperet hominibus id petere quod fas esset, eamque id esse existimabant quod & Fas est.* Cui astipulatur vetus Glossarium, Θέμις, *Fas*, *Justitia*.

Fascelis, Dianæ cognomentum, quæ apud Ariciam colebatur à *fasce* lignorum impositum, in quo Orestes & Iphigenia ejus simulacrum absconderunt, cùm ex Tauricâ regione in Italiam illud adferrent. Lucil. lib. 3.

———*Sæpè quod ante*
Optasti, freta Messanæ, Rhegina videbis
Mœnia, tum Liparas, Fascelidis templa Dianæ.

Fascellina, op. Siciliæ. in orâ Occid. apud Panormum. Sil. lib. 14.

Mille Thoantea sedes Fascellina Divæ.

Faventia, Hisp. opidum. Plin. 3. 3. Item civitas Italiæ in octavâ reg. hodiè *Faenza*. Silius lib. 8.

———*Undique solers*
Arva coronantem nutrire Faventia pinum.

Strabo lib 5. Φαυεντία, καὶ Καισῆνα ἤδη συνάπτει τῇ Ἀρίμινῳ. Pop. *Faventini*. Plin. 3. 15. Long. 34. 35. Lat. 43. 46.

Faventia, *Faience*, urbec. Gall in Provincia, cujus figlina laudantur, dicta *Vasa Faventina*. Sedet propè amnem Bensonem, 5. leuc. à Grassâ in occ. & 10. à Foro Julio in Bor.

Fauna, deæ cujusdam nomen erat, cui à Romanis matronis in aperto sacra fiebant nocturno tempore, viri autem tantâ curâ ab ejus sacris arcebantur ut vel in ædem ejus inspexisse capitale haberetur. Rationem hujus affert Macrobius Sat. 1. 12. Faunam, dum inter homines ageret, Fauni uxorem fuisse tantâ pudicitiâ, ut perpetuo gynæceo, est hoc mulierum conclave, inclusâ, nullum unquam virum præter maritum aspexerit. Varro eandem esse existimat, quæ & Telluris, & Terræ nomine a Romanis colebatur. Eadem & *Fatua* dicebatur, quod nomen à *fando* deductum volunt, quòd infantes non prius vocem edant, quam terram attigerint: Eadem & *Bona Dea* vocata est, quòd omnia, quæ ad victum pertineat, bona suppeditet.

Faunalia, feriæ nonis Decembr. in honorem Fauni celebrantur, quarum meminit. Alex. ab Alex. 3. 18.

Fauni, agrorum, & sylvarum putati sunt dii, qui post longum tempus moriuntur, quòd è terrâ geniti sunt. Græci *Satyros* vocant. Virg. Geor. 1.

Et vos agrestum præsentia numina Fauni.

Ovid. Met 2.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni.
Idem Met. 6.

——Ruricolæ sylvarum numina Fauni.

Vide Pun. 12. 1.

Faunus, antiquissimus Aborigienum rex, filius Pici, pater Latini, à quo postea præ dicta nomina genera putantur, quos *Faunos*, vel *Sylvanos* poëtæ appellant, cornutis capitibus, & caprinis pedibus insignes. Cæterum de *Faunis*, & *Faunis* vide N. Comitem Mytholog. 5. 9.

Favonius, ventus ab occasu æquinoctiali spirans contrà Subsolanum. Plin. 2. 47. à *fovendo* dictus, quòd cuncta *foveat*. Lucret. lib. 1. *Genitabilis aura Favoni.* Græci *zephyrum* vocant.

Favorinus, philosophus, Arelate oriundus, Dionis auditor, præterea Eunuchus, & Adriano principi infensus. Ideò tria de se mira narrare solebat. *Se Gallum Græcissare, Eunuchum mœchum putari, & inimicum Imperatori vivere.* Ob quam causam statua ejus disjecta Athenis, ubi vivebat. Hunc Herodes Atticus patrem solebat appellare, hæresque librorum ab eo factus est Philostratus; Gellius hujus sæpè meminit. Ælian. de Var. Hist. dicit hunc quandoque in disputatione quâdam Adriano cessisse, admirantibusque proximis, *Nonne cedam*, inquit, *ei qui habet 30. legiones?*

Febris. Dea culta est a veteribus, ne noceat. Val. Max. Cic. 3. N. D. *Febris enim fanum in Palatio consecratum videmus.* Plin. 2. 7. *Febri fanum in Palatio dicatum est.* Duo etiam alia Febris fana Romæ fuêre, unum in capite vici Longi, alterum juxtà monumenta Mariana.

Februa, dea apud antiquos, quæ mulierum menstruis præerat, dicta a *Februis*, id est, *purgationibus*, quòd fœminas post partum secundis exeuntibus purgare putaretur.

Februa, sacra erant, quæ Diis manibus placandis dant mense Februario. Ovidius Fast. 2. libro secundo Fastorum.

Februarius mensis ita dicitur, quia tum *februaretur* populus, hoc est, *expurgaretur*. Nam duodecim diebus continuis tum pro defunctorum manibus *februa* fiebant, hoc est, *sacrificia καθάρσια*, sive *expiatoria*. Varro lib. 5. de LL. *Ut iidem scriptores, ab diis inferis Februarius appellatus, quòd tum heis parentetur. Ego magis arbitror, Februarium à die Februato, quod tum februatur populus, id est, Lupercis nudis lustratum antiquum oppidum Palati, nunc gregibus humanis cinctum.* Ita eum locum legit Scaliger. Ovid. Fast. 2.

Februa Romani dixêre piamina patres,
Nunc quoque dant verbo plurima signa fidem.
Pontifices à Rege petunt, & Flamine Lanas
Queis veterum linguâ Februa nomen erat.
Quæque capit lictor domibus purgamina certis
Turbida cum micâ farra vocantur idem.
Nomen idem ramo; qui cæsus ab arbore purâ
Casta sacerdotum tempora fronde legit;
Ipse ego Flaminiam poscentem februa vidi:
Februa poscenti pinea virga data est.
Denique quodcunque est, quo corpora nostra piantur,
Hoc apud intonsos nomen habebat avos.
Mensis ab his dictus, secta quia pelle Luperci
Omne solum lustrant, idque piamen habent.

Festus: *Februarius mensis dictus, quòd tum, id est extremo mense anni populus februaretur, id est, lustraretur ac purgaretur: vel à Junone Februatâ, quam alii Februalem, & Romani Febralim vocant: quòd ipsi eo mense sacra fiebant, ejusque feriæ erant Lupercalia, quo die mulieres februabantur à Lupercis, amiculo Junonis, id est, pelle caprinâ, quam ob causam is quoque dies februatus appellabatur. Quæcunque denique purgamenti causâ in quibusque sacrificiis adhibentur, februa appellantur: id verò quod purgatur dicitur februatum.* Et præterea triplex Sententia de mensis ejus appellatione. Una est eorum qui putant nomen esse à Deo *Februo*, quem plerique *Plutonem* vel *Plutonis patrem* arbitrantur. Servius in 1. Georg. *Februus Ditis pater est, cui eo mense (Februario) sacrificatur.* Isidorus lib. 5. cap. 33. *Februarius nuncupatur à Februo, id est, Plutone, non à febre, id est, ægritudine;* nominatur. Utrumque etiam conjungit Honorius Augustodunensis, lib. 2 qui est de temporibus, cap. 5. *Secundus Februarius, à Februo id est, ab idolis, a Plutone Deo infernali, cui hoc mense sacrificabant, dum civitatem in ejus honorem luminibus lustrabant. Dicitur etiam à Febre, id est, frigoribus, quia frigidum est illud tempus.* De *Febre* etiam consentire videtur Scriptor Isagoges, quæ Sorani Ephesii nomen præfert. cap. 16. *Februario venam de pollice incidendam; quia tum febricitat terra, & omnia quæ in ea sunt.* Tertium etymon docet Athenæus, lib 3. ubi ait Jubam Maurum putasse Φεβρουάριον vocari quasi φοβερόν. Sic enim dici ὑπὸ τῶν κατοικούντων φόβων κατ' αὐτὸν τῶν δαιμόνων. Quartum etymon Suidæ est sanè ridiculum. Nomen is accepisse ait à *Februario* quodam Romano Consule, natione Gallo. Cùm enim Camillus de Tyrrhenis triumphasset, invidia percitum clamasse ait, non Camillo victoriam deberi, sed Fortunæ Romanorum: ad hæc falsis testimoniis insontem; velut ad tyrannidem aspiraret, ejecisse: Sed Camillum, cùm Romam a Gallis recuperasset, causam in judicium adduxisse, ostendisséque *Februarium* omnium esse malorum caput ac fontem, proptereàque hunc a Lictoribus veste nudatum, & scirpeâ storeâ indutum, adhæc virgis cæsum, urbe esse ejectum, relicto ab eo nomine mensis, sed cæteris brevioris.

Felicis Lacus, pag. Austriæ super. nunc *Walsee* propè Danub. flu.

Felicitas, Romana mulier, quæ filios pro religione Christianâ sub Antonino mori læta conspexit. Item dea, quam Romani venerabantur. Aug. de Civitate Dei.

Felicula, virgo ingenua, quæ cum nullis tormentis aut pollicitationibus à Christianâ religione diverti posset, jussu Flacci Comitis in latrinas detrusa est, & ibidem mori coacta.

Felinum, Felin, urbs Livoniæ ad Felam flu. In Estoniâ prov. 14. leuc. à Revalia in aust. & 15. à Pernaviâ.

Felix, Claudii Cæsaris libertus, Pallantis, qui omnia apud Claudium potuit, frater fuit. Judææ præfectus, & cuncta malè facta sibi impunè ratus, tantâ potentia subnixo, ut ait Tac. An. 12. qui de eodem Hist. 5. *Antonius Felix per omnem sævitiam ac libidinem jus regium servili ingenio exercuit.* Nihil minus quam Arcadiæ Regibus ortus, quod illius adulatores plebi persuadere volebant. Et hic tamen homo servili & ortu

ortu & ingenio, cohortibus quibusdam & provinciæ Judææ præpositus fuit. Uxorem duxit Drusillam, Antonii Triumviri neptem, quâ mortuâ duxit filiam regis Agrippæ, quæ & ipsa Drusilla vocabatur, cujus mentionem facit B. Lucas Act. 24. Denique aliam quandam Heroinam duxit, ut indicat Suetonius in Claudii Vita, c. 28. *Trium reginarum maritum* illum appellans. Joseph. Ant. 20. 14. Tacito lib. 12. vocatur *M. Antonius Felix*.

Felix, nomen 3. episcoporum Romanorum. Item duorum Consulum. Unus consul cum Tauro an U C. 1181 Alter cum Secundino, an. U C. 1265.

Feltria, urbs aliàs Venetiæ, nunc Marchiæ Tarvisinæ, in Italia, ad Athesim flu. 10. mill. à confin. ditionis Tridentinæ in ort. & 50. à Venetiis in Circ. De quâ fertur hoc distichon Julii Cæsaris:

Feltria perpetuo nivium damnata rigore,
Atque mihi posthac haud adeunda, vale.

Long. 34. 10. Lat. 45 18.

Fimella Amatriciana, mulier constantissima, quæ quum intellexisset filium demisso minus animo ad supplicium trahi, eidem occurrens jussit, ut exuto periculi metu, cœlum & Solem suspiceret, quod cùm fecisset, *An* inquit, *ignoras fili, te confestim in arces illas emigraturum?*

Fenestella, historicus Rom. sæpè citatur à Plinio. Mortuus est Cumis, Augusti tempore. Euseb. *Fenestella* alter, cujus de sacerdotiis & Magg. Rom. scriptum extat eo multò est recentior. Verus quippe scriptor est Andreas Dominicus Floccus Florentinus, de quo Voss. Hist. Lat. pag. 101. & pag. 581. Est & Portæ Romanæ nomen. Ovid. Fast 6.

Nocte domum parvâ solita est intrare fenestrâ,
Unde Fenestella nomina porta tenet.

Fenni, seu *Finni*. pop. Scandinaviæ, quorum tractus *Finnia*, seu *Finlandia* dicitur.

Ferentanum, quod & *Frentanum*, op. Ferentanorum in Apulorum confin. quod plerique Francam Villam opidum Aprutii esse putant, cùm hoc in Maruccinorum, orâ sit, inter Aternum & Ortonem, fere 6. m. p. longè à finibus Ferentanorum. Strabo.

Ferentia, *Ferentium* Plinio, *Ferentinum* Tacito, ac Straboni urbs Hetruriæ, vulgò *Ferento*, pop. *Ferentini*, Suetonio.

Ferentinum. urbs Latii in finibus Hernicorum in colle inter Anagniam. & Frusinonem. Pop. *Ferentinates* Plinio. Alia *Ferentini*. Silius lib. 8.

Sylla Ferentinos, Privernatumque maniplos
Ducebat.———

Long. 37. 05. Lat 41. 36.

Ferentum. op. Apuliæ in Lucaniæ confinio inter Venusiam, & Acherontiam, hodiè *Forenza*. Horat. Carm. 3. Od. 4.

——— *Et arvum*
Pingue tenet humilis Ferenti.

Feretrius, dictus est Jupiter, non à *pace ferendâ*, (ut quibusdam placet) sed *à ferendis spoliis*. Nam Romulus devictis Ceninensibus, hostium spolia, ferculo ad id facto, in Capitolium detulit, ibique ex quercu suspensa Jovi consecravit, eodemque in loco Jovi Feretrio templum condidit: authorque fuit posteris, ut eò capta ex hostibus spolia deferrent. Numæ Pompili lex prima: *Quo jus auspicio classis procinctæ opima spolia capiuntur. Jovi Feretrio bovem cædito, qui cepit æris trecenta darier oportet*. Quanquam alii à *feriendo* sic appellatum malint. Vide Livium & Dionysium in Romuli historiâ. Itemque Plut. in Romulo & Marcello. Et ante omnes Propertium lib. 4. Eleg. penult. cujus initium.

Nunc Jovis incipiam causas aperire Feretri.

Fermanagensis. Comitatus Hiberniæ in Ultoniâ prov. versus Connaciam.

Ferna, *Fernes*, urbs Hiberniæ in Lageniâ prov. & in Com. Vexfordiensi.

Feronia, op. Hetruriæ ad Soracte montem Faliscorum ab urbe Roma 18. m. p.

Feronia, Colon. & op. Hetruriæ apud Capenates, in M. Cimino, ubi Lacus Feroniæ.

Feronia, op. Hetruriæ, inter Lucam & Lunam ad occ. inde 14. hinc 16. m. p. Vulgò *Pietra Santa*. Long. 36. 10. Lat. 41. 06.

Feronia, op. Latii in agro Pometino, 3 m. p. à Terracinâ. ubi lacus, *Lago di Ferona* hodiè dictus. Horat. Sat. 5. lib. 1.

Ora manusque tuâ lavimus, Feronia, Lympha.

Feronia, op. olim. nunc pag. Sardiniæ in orâ australi, à Calari in occ. recedens, vulgò *Ferona*.

Feronia, nemorum dea, à *ferendis arboribus* dicta. Hæc lucum habuisse fertur sub monte Soracte, qui cùm fortuitò aliquando arsisset incendio, & ob id transferre inde simulacrum accolæ vellent, subitò aiunt nemus revirescere; unde Virgil. Æn. 7.

——— *Et viridi gaudens Feronia luco.*

Silius lib. 13.

——— *Itur in agros*
Dives ubi ante omnes colitur Feroniæ lucus,
Et sacer humectat fluvialia rura Capenas.

Strabo author est, eos qui Feroniæ numine afflabantur, nudis pedibus ardentes prunas sine ullâ læsione perambulare solitos.

Ferraria, *Ferrara*, urbs Æmiliæ ad Padum, quæ deficit indies ex quo non habuit Duces proprios; subest enim Romano Pontifici ab an. 1598. cum tota prov. *Ferrariensi*. Distat 28 mill. à Bononia in Bor. Venetias versus; estque med. inter Mirandulam ad occ. & Comaclum ad ort. Long. 34. 00. Lat. 44. 20.

Fescennia, vel *Fescennium*, op. Hetruriæ. Plin. 3. 5. Virg. Æn. 7.

Hi Fescennias acies, æquosque Faliscos,
Hi Soractis habent arces. ———

In hoc opido carminis quoddam genus, omni obscœnitate opprobrioque plenum inventum putatur, quòd à loco dictum est *Fescenninum*. Macrob Sat. 24. *Pollio cùm Fescenninos in eum Augustus scripsisset, ait. At ego taceo. Non est enim facile in eum scribere, qui potest proscribere*. Hinc *Fescennina locutio* apud Catullum. Horat. lib. 2. Epist 1.

Fescennina per hunc inventa licentia morem.

Seneca in Medeâ:

Festa dicax fundat convicia Fescenninus

Long. 35. 48. Lat. 42. 11.

Fezza, urbs Africæ, reg. Fezzani caput. in Barbariâ, sub dom. regis Marocchi. Quibusdam est *Volubilis* antiquorum.

Fibrenus, flu. Italiæ, in Lirim infrà Arpinum influens,

fluens, *Fiume della Posta* Santelicio. Sil. lib. 1.

Et qui Fibreno miscentem flumina Lirim.

Ficaria, ins. parv. Sardiniæ, oræ adjacens Orientali, *Serpentera* Leandro, *Coltelazo* v. Gluverio, in eodem tractu; utraque parva admodum, 20. mill. à Calari in ort.

Fidena, & *Fidena*, urbs Latinorum mediterranea. Virg Æneid. 6.

Hi tibi Nomentum, Gabios, urbemque Fidenam.

Juvenal. Sat. 6.

——*Vivat Gabiis, ut vixit in agro,*
Vivat Fidenis.——

Et ante eum Horat. lib. 1 Epist. 11.

Scis Lebedus quàm sit Gabiis desertior, atque
Fidenes vicus. pop. *Fidenates.*

Long. 36. Lat. 40. 45.

Fidentia, op. Italiæ in octavâ regione, à quâ incolæ *Fidentini* Plin. 5. 15. Long. 32. 22. Lat. 44. 00.

Fidentia, Hisp Bæticæ urbs, inter Bætim & oceanum sita, alio nomine *Julia* appellata. Plin. 3. 1.

Fidentiola, vicus inter Placentiam, & Parmam, Italiæ urbes. Anton. hodiè *Fiorenzola*.

Fides, Dea à Romanis culta, testibus Cicerone, Lactantio, & Augustino. Silius lib. 1.

Heu priscis Numen populis, ac nomine solo
In terris jam nota Fides.

Idem lib. 6.

Nec levior, mihi Diva Fides.

Plautus in Cistell.

——*Per Fidem quod creditum est.*

Val. Max. l. 3. c. 2. *In aedem Fidei publicè convocati patres.* Idem 6. 6. *Venerabile Fidei numen.* Dionys. Halicarn. lib. 2. ubi de Numâ: Πρῶτος ἀνθρώπων ἱερὸν ἱδρύσατο Πίστεως δημοσίας, καὶ θυσίας αὐτῇ κατεστήσατο, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς δημοτελεῖς.

Fidius Deus, Jovis fil. à *fide* dictus cui præest, ut nonnullis placet. Plautus. *Per deum Fidium credis jurato mihi.* Fuit apud veteres Romanos in honore maximo, adeò, ut templa cum sacrificiis meruerit. Cultus est in Quirinali jugo Nonis Junii. Ovid. Fast. 6.

Fimbria, perditissimæ audaciæ homo, & ad quodvis facinus designandum accommodatissimus, qui Crassum interemit, unde Luc. lib. 2.

Truncos laceravit Fimbria Crassos.

Aug. de Civ. Dei. 3. 7. Certè enim civilibus jam bellis scatentibus quid miserum commiserat Ilium, ut à Fimbria Marianarum partium homine pessimo everteretur, multò ferocius atque crudelius, quàm olim à Græcis? Nam tunc & multi captivati saltem in servitute vixerunt. Porrò Fimbria prius edictum proposuit, ne cui parceretur; atque urbem totam, cunctosque, in eâ homines incendio concremavit. Appianus quoque in Mithridatico scribit, postridie ejus diei quo Ilium conflagravit, Fimbriam ipsum suis oculis omnia diligenter esse scrutatum, nunquid superesset integrum, ut illud quoque dirueret & incenderet. Hic in funere C. Marii Qu. Scævolam virum ornatissimum & sanctissimum vulnerandum curavit. Et ubi ferrum non altè in corpus descendisse accepisset, diem illi dixit. Admirantibus cunctis quod Pont. Max. optimum totius urbis civem accusaret, & crimen expectantibus, dixit se illum accusare quod non totum telum in corpore excepisset. Cic. pro Rosc. Amer.

Firmanorum Castellum Firmiano, teste Franc. Pamphilo, castrum Piceni Firmo urbi vicinum. Plin.

Firmanum. op. Umbriæ apud Metaurum flu. vulgò *Formiano*, vel *Formignano*.

Jul. *Firmicus*, reliquit Astronomicon lib. 8. Constantini M. & libb. ejus temporibus vixit. Primus verò hujus artis patrocinium suscepit: sic tamen ut callidè negaret imperatorum genesin esse astrologorum regulis subjectam. Satis verò frigidè Firmicum hunc laudat hujus scientiæ scientissimus Hieron. Cardanus in quartum Ptolemæi contextu 74. ubi commendato Ptolemæo subjungit: *Quare dico cavendum esse ab omnibus aliis libris; nisi quis velit legere commentaria Haly, & Firmicum ob linguæ candorem, & memoriam vetustatis.* Vossius. Alius ab hoc est Jul. *Firmicus*, qui scripsit de erroribus profanarum religionum. Delrius ad Sen. Trag. pag. 11.

Firmianus. Vide *Lactantius*. Sophronii versio habet Φιρμιανός. Quo nomine fuit Cappadox Cæsariensis Episcopus apud Euseb. Hist. Eccl. cujus etiam Theodoretus mem. lib. Hæreticarum Fabularum, in Paulo Samosateno, qui eum virum illustrem appellat: & qui utramque habuerit eruditionem, externam viz. & divinam. Floruit autem Gregorii M. temporibus.

Firmium, *Firmum* Cic. ac Strab. Colonia & urbs Archiepiscopalis Piceni, apud oram maris Adriatici. *Fermo* vulgò dicitur. Long 37. 45. Lat. 43. 16.

Fiscellus. montis Apennini tamentum in Umbriâ, juxtà Piceni, & Sabinorum confinia, unde Nar fluvius oritur. Sil. lib. 8.

Flamen, Sacerdotem significat. Tres autem erant *Flamines* apud Rom. qui cognomina ab eo Deo cui sacra faciebant, sumebant. Dialis à Jove, Quirinalis à Quirino. Martialis à Marte. Dicti quasi *Filamines* à filo quo cingebant caput. Ita Festus, & Priscianus. Varro etiam lib. 4 de LL. *Flamines*, inquit, *quòd caput velatum habebant filo.* Plutarchus à *Pileo*, quasi *Pilamines* dictos arbitratur. Mihi nec à filo, nec à pileo id nomen accepisse videntur, inquit Vossius. Longiùs enim vocabula hæc abeunt. Sed est *Flamen*, à *Flameo*, hoc est, *albo galero*, seu *velamento capitis* quo utebantur. Id autem flameum vocatum à *flammeo colore*, hujus verò coloris erat, quia erant sacerdotes Jovis Tonantis, cui is color convenit. Ita Festus. *Flameo vestimento Flaminica utebantur*, id est, *Dialis uxor, & Jovis Sacerdos, cui telum fulminis eodem erat colore.*

Flamingi, pop. Gall. Belg. qui à Saxonibus originem duxerunt, Æmil. lib. 3. qui & *Flandrenses*.

Flaminia, Italiæ regio, hodiè *Romagna* Leandro 10.

Flaminia Via, ab Urbe Româ Ariminum usque perducta per Ocriculum, Narniam, Spoletium, Forum Flaminii, Helvillum, Callem, Forum Sempronii, Fanum Fortunæ, & Pisaurum, Anton. in Itin. A Flaminio consule, qui ad lacum Thrasymenum ab Annibale cæsus est, strata. Ovid. Pont. 1. 9.

Spectat Flaminia Claudia juncta viæ.

Juvenal. Sat. 1.

——*Experiar quid concedatur in illos*
Quorum Flaminiâ teguntur cinis atque Latinâ.

Flami-

Flaminica, Pontificum uxores dicebantur. Summæ autem curæ fuit veteribus ne Flaminicæ ὑποδήματα sive sandalia ex morticino corio gestarent. Festus: *Mortuæ pecudis corio calceos, aut soleas fieri Flaminicis nefas habetur, sed aut occisæ alioqui, aut immolatæ, quoniam suâ morte extincta omnia funesta sunt.* Servius: *Sanè Flaminicæ non licebat neque calceos, neque soleas morticinos habere.* Hæc Neapolis ad illud Fast. 1.

Scortea non illi fas est inferre sacello.

Ubi etiam Varronem adducit lib. 6. de LL. *In aliquot sacris, ac sacellis scriptum habemus: Ne quid scorteum adhibeatur, ideò ne morticinium quid adsit.*

Flaminius, civis Rom. à quo *via Flaminia*, *arcus Flaminius*, & *forum Flaminium*, consul cum Annibale pugnans ad Thrasymenum lacum interfectus est: cujus cadaver inter mortuos ab Annibale quæsitum, nec inventum. Livius.

Flaminius, prænomine Quintus Superioris filius, qui Philippum Macedoniæ regem vicit, filiumque Demetrium obsidem dare coëgit. Plutarchus in Flaminio.

L. Flaminius, quem Cato Censorius ignominiosè à senatu expulit, quòd Gallum quendam, in gratiam pueri quem deperiisset, tum cùm Galliæ præerat, interfecisset. Livius.

Flaminii prata, nunc *Circum Flaminium* vocant, locus urbis Romæ. Liv. lib. 3.

Flamonienses, cognomine *Vannienses*, & Culici circà Venetos populi. Plin.

Flanaticus sinus, *Flanonicus* Stephano, *Polaticus* Melæ; *Liburnicus* Orosio, sinus maris Adriatici inter Istriam & Liburnicam, hodiè *Il Quarnero*, populi *Flanates* Plinio dicuntur.

Flandrenses, vide *Flamingi*.

Flandria, Gall. Belg. regio ad litora Oceani Septentrionalis. Tractum siquidem Europæ extremum, Britannicæ insulæ oppositum, inter Galliam, Germanicam, & Oceanum. Incolæ *Germaniam inferiorem* appellant. Galli, exterique ferè omnes, uno nomine *Flandriam* vocant. Verùm Flandria non tam latè patet, nam quæ nunc Flandria est ea Brabantiâ, Hannoniâ, Artesiâ, & Oceano terminatur. Hanc in tres partes dividunt, in Teutonicam Gallicam & Imperatoriam, quam & Proprietariam (quod nunquam superiorem, aut Dominum, præter Flandriæ Principem agnorit) nominant. Teutonica Flandria octodecim habet urbes celebres, quarum præcipuæ sunt Gandavum, Brugæ, Ypra, &c. Gallica tres, Insulas, videlicet, Duacum & Orchianum. Imperatoria quatuor, Alostum, Teneramundum Gerardimontium, & Ninovam. Flumina ejus celebriora sunt, Scaldis, Liza, & Tenera. Regio maximè compascua, imprimis occidentem versùs. Boves, equosque præstantissimos, belloque aptos gignit. Caseo, butyroque abundat. Tritici admodum fœcunda, & nobilis Populus ferè mercaturam exercet, atque ex lino (cujus hic maxima fertilitas, & excellentia est) lanâque pannos lineos, laneosque magnâ conficit, latissiméque distrahit. Habet 1145. pagos, præter Arces, Castella, & Nobilium ædes. Lud. Guicciardinus, & Jac. Marchantius Flandriam descripserunt.

Flavia, Palæstinæ urbs, primum ab Herode condita, & in gratiam Tiberii *Cæsarea* appellata, postea deducta eò a Flavio Vespasiano Coloniâ *Flavia* dicta. Plin. 5. 3. Item Æduorum Sequanorum urbs, hodiè *Flavigny*, ut quidam existimant. Item *Flavia* Lambris, Hisp. Tarrac. urbs. Ptol.

Flaviana, Scythiæ urbs. Lib. Notit. Mœsiæ prima alio in loco eidem.

Flavianum, quod & *Flavinianum* legitur, hodiè *Foiano*, opidum Hetruriæ ad Tiberim in finibus Faliscorum. *Flavinium*. Virgilio lib. 7.

Hi Fescenninas acies, Æquosque Faliscos,
Hi Soractis habent arces, Flaviniaque arva,
Et Cimini cum monte lacum, lucosque Capenos.

Silius lib. 8. *Flavinam* vocat:

Hos juxta Nepesina cohors, Æquique Falisci,
Quique tuos, Flavina, focos, Sabatia, quique
Stagna tenent, Ciminique lacum, qui Nutria tecta
Haud procul, & sacrum Phœbo Soracte frequentant.

Flaviobriga, op. Autrigonum in Hisp. citeriori. Plin. 40. 20 Long. 17. 30. Lat 44. 15.

Flavienavia, Pelicorum in Hisp. Tarrac. op. quod hodiè *Bilbao* appellatur, ut nonnulli sentiunt.

Flaviopolis, Bithyniæ civitas, Ptol. Item urbs mediterranea Ciliciæ eidem. Fuit & Thraciæ op. eo loco conditum, ubi antea Zela fuerat. Plin. 4. 11.

Flavium Brigantium, Ptol. Callaicorum urbs in Portu magno, hodiè *Compostella*. Item *Flavium* Norici op. Plinio. hodiè *S. Andres*, teste Lazio.

Flensburgum, urbs Daniæ in Juttiâ, & Duc. Slesvicensi, ad sin. cogn. 4. leuc. à Slesvico in Bor. & 9. ab Ottoniâ in aust.

Flesingha. *Vlissinghen*, urbs Belg. in Zelandiâ prov. & Valachria insl. sub dom. utrli Principis Auraicani. 1 leuc. à Middelburgo in occ. 3. a Clausulis in ort. & 7. à Gandavo in Bor.

Flevo, seu *Fletio*, insl. Frisiorum in Flevo lacu. Cluverius autem putat à mari absorptam fuisse.

Flevum, *Flevi lacus* Tacito, sinus maris Germanici inter Batavos, & Frisios, in quem Rheni alveus orientalis cum Isala apud Campenam urbem influit; vulgò *Suyderjee*. Sed *Flevum* Plinio est, ipsius Rheni ostium Orientale *Yssel* Ortelio *Vlie* autem Verrutio.

Flevum, Castellum Tacito, op. Frisiæ occidentalis ad lacum Flevum. *Vollenhove*, teste Cyro Spangebergio. Sed Becano est *Fledorp*, op. ejusdem Frisiæ in orâ litoreâ ad Bor. apud Groningam urbem.

Floxum. Pannoniæ urbs Anton. *Wien* Spiegelio, Lazius autem *Altenburg*, aut *Presburg* putat Hungariæ urbem. Long. 19. 35. Lat 48 10

Flintum, *Flint*, Castrum Walliæ Bor. ad Deam æstuarium. Hanc reg. adjacens dicitur Com. Flintensis, *Flintshire*.

Flora, Dea Romanorum, quam floribus præesse volebant. Hanc meretricem fuisse aiunt, quæ cum magnas opes corporis quæstu quæsivisset, pop. Rom. scripsit hæredem, certamque pecuniam reliquit cujus ex annuo fœnore suus natalis dies celebraretur editione ludorum, quos appellant *Floralia*, sive ludos *Florales*. Quod quia Senatui flagitiosum tractu temporis videbatur, ab ipso nomine argumentum sumi placuit, ut pudendæ rei quædam dignitas adderetur, Deam finxerunt esse, quæ floribus præsit, eamque oportere placari, ut fruges cum

cum arboribus & vitibus benè prosperéque florescerent. Celebrabantur illi ludi omni cum lasciviâ, convenienter in memoriam meretricis, nam præter verborum licentiam nudabantur flagitante populo, meretrices, quæ spectatores impudicis motibus detinerent. Ovid. Fast. 5.

Quærere conabar quare lascivia major
His foret in ludis liberiorque jocus.

Arnob. lib. 7. *Existimatur tractari se honorificè Flora, si in suis ludis flagitiosas conspexerit res agi* Nudatæ tunc in scenâ mimæ, teste Senecâ; & quid non actum impudentiùs sub Floræ clypeo? Æl. Lampr. de Heliogabalo: *Heroclem verò sic amavit ut ejusdem inguina oscularetur, quod dictu etiam verecundum est, Floralia sacra se asserens celebrare. Adegere ea Festa, ut è Theatro semel Cato egrederetur, nec denuò exinde viseret.* Val. Max. lib. 2. cap. 10. *Eodem ludos Florales, quos Messius Ædilis faciebat spectante, populus ut mimæ nudarentur postulare erubuit: quod cum ex Favonio amicissimo sibi unà sedente cognovisset, discessit è theatro, ne præsentiâ sua spectaculi consuetudinem impediret: quem abeuntem ingenti plausu populus persecutus priscum morem jocorum in scenam revocavit.* Hæc à Græcis Χλωρὶς dicebatur. Ovid. Fast.

Chloris eram quæ Flora vocor.

Florentia, urbs in Etruriâ hodiè clarissima, aliquando *Fluentia*, quòd ad Arni *fluenta* extructa sit, dicta; unde pop. *Fluentini* Catoni & Plinio, qui nunc *Florentini* nomine magis auspicato vocantur, olim libera, ac maximæ partis Etruriæ Domina, nunc verò Reip. formam adhuc, sub magno tamen Duce ex Medicæâ familiâ servans, vulgò *Fiorenza*. Vide Leandrum in Descript. Italiæ. Long. 34 03. Lat. 43. 15.

Florentiola, op. geminum, unum in Thusciâ apud Vatrenum flu. alterum in Gall. Togatâ inter Parmam, & Placentiam.

Floriacum, *Fleury*, op. Duc. Burgundiæ ad Uschum amnem, 3. leuc. à Divione in occ.

Floriacum, pag. Gall. 7. leuc. ab Aurelii in ort. distans, ubi celebris Abbatia Floriacensis.

Floriana, op. Pannon. infer. nunc *S Paul* Lazio, pag. ad Danub. & Budam urb.

Florida, reg. Americæ Sept. ideò sic dict. quia detecta fuit ab Hisp. die Dominica Palmarum; estque versùs sin. Mexicanum.

Floriopolis, *S. Fleur*, urbs Gall. in Alvernia prov. ad flu: *Larder*. 15. leuc. à Claromonte in aust. & 13. ab Anicio in occ. Long. 23 40. Lat. 44 40.

Florius, *Ars* Moletio, flu. Hisp. in Callaicis apud Nerium prom, in Oceanum labens.

Fluentia Vide *Florentia*.

Flumentana, porta Romæ, quam Tyberis urbem intrans in sinistrâ ripæ parte relinquit; dicta quòd Tyberis quandoque in eam influxerit, hodiè *Porta del popolo*.

Fluonia, Juno quam mulieres colebant, quòd sanguinis fluorem, in conceptu retinere putabatur. Boccat. vel quòd menstrua fœminarum singulis mensibus sistere crederetur. Vide Vossium de Idololatriâ, lib. 2. cap. 26.

Flusates Gall. Belg. pop. apud Cæsarem, quos Cænalis in comitatu *de Foix* apud Aquitanos locat. Ursinus autem ex Plin. & Claudiano legit *Elusates*: Ac sanè hoc tractu Elusatium civitatis fit mentio in Provinciarum libello.

Focaria, mons. & promontorium Umbriæ, hodiè *M. di Pesaro* Blondo dicitur.

Focunates, pop. in Alpibus Plin. 3 20. *Fossigni* hodiè Pingonio. Sed Simlero est vallis *Suls*, inter Tridentinos & Venetos.

Fons Solis, in Cyrenaicâ, sic dictus, quòd Solis per cardines motu, calore & algore variatur. Ejus meminêre Herodotus, Diodorus & Arrianus. Ovid. Met. 15.

——— Mediis tua corniger Ammon,
Unda die gelida est, ortuque obituque calescit.

Silius lib. 3.

Stat fano vicina, novum, & memorabile, lympha,
Quæ nascente die, quæ deficiente tepescit,
Quaque riget medium cum sol ascendit Olympum,
Atque eadem rursus nocturnis fervet in umbris

Fontania, sacra fontium, quæ fiebant coronatis puteis, & fontibus. Varro & Festus.

Fonteius Capito. Horat. in Hodœporico.

——— Capitoque simul Fonteius, ad unguem
Factus homo, Antoni non ut magis alter amicus.

Fontes Aponi, Thermæ sunt à veteribus celebratæ in agro Patavino, Venetorum ditionis; hodiè *Bagni d'Abano*, ut Leander scribit. Vide *Aponus*.

Fontinalis, Porta urbis Romæ, ob propinquitatem scaturientium fontium, eadem *Capena* vocatur.

Fontinalis, fontium Deus, cujus sacra olim *Fontinalia*. Hinc jocus Plauti in Sticho: *Utrum Fontinali, an Libero imperium te adhibere mavis?* Fontinalia autem Romæ quotannis celebrata sunt ad 4. Id. Octob. uti in vetustis Fastis à Fabricio (apud quem *Fontanalia* perperam legas) Had. Junio, Huberto Goltzio, aliisque editis.

Fordicidia, ut inquit Varro, festa erant apud Romanos, dicta à *fordis*, id est. bobus, cædendis, quæ celebrabantur ad 17. Calend. Mart.

Fordunum, *Fordon*, op. Scotiæ, Merniæ reg. primarium, ab Aberdonio, 15. m. p. in Af. Long. 17. 57. Lat. 58. 30.

Foretani, & *Foretii*, Italiæ Transpadani populi. Plin.

Foriculus, Deus putabatur, qui foribus præerat, sicut Cardinea Dea, quæ Cardinibus, & Limentinus Deus, qui Limini, ridiculâ Ethnicorum superstitione.

Formia, urbs Campaniæ maritima, juxtà Caietam, Læstrygonum olim sedes, à Lamo quodam Lacone ut creditur, condita. Horat. lib. 3. Carm. Od 17.

Æli, vetusto nobilis ab Lamo, &c.
Auctore ab illo ducis originem
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps, & innantem Maricæ
Litoribus tenuisse Lirim.

Hæ primum *Hormiæ* dictæ sunt, sive à frequentiâ bonitateque τῶν ὅρμων, hoc est, *stationum*, ut Festo placet. sive ἀπὸ τῆς ὁρμῆς, hoc est ab *impetu* Læstrygonum, qui *anthropophagi* fuisse dicuntur. Martialis *Formiam* dixisse videtur. 10. 30.

O temperata dulce Formiæ litus.

Horat. 1. Od 20.

——— ——— Mea Nec Falernæ.

Temperant vites, neque Forminiant
Pocula colles.

Diodoro, Straboni, ac Æliano Φορμίαι, unde mendosè apud Ptol. Φάρμιαι videtur, quod tamen antiquum puto fuisse mendum, cùm apud Steph. legitur Φορμίαι πόλις Ἰταλίας, ἐθνικὸν τὸ αὐτὸ Strabo lib. 5. Φορμίαι Λακωνικὸν κτίσμα ἐστὶν Ὁρμίαι λεγόμενον πρότερον διὰ τὸ εὔορμον. Long 36. 46. Lat. 48 28

Formio, Istriæ flu. Prol. hodiè *Risano*.

Fornacalia, feriæ à Romanis farris torrendi gratiâ institutæ, quibus ad fornacem in pistrinis sacrificium fieri solebat; dicta à *Fornace* Dea, in cujus honorem hæc erant instituta, & celebrabantur 12. Cal. Mart. Miratur vir doctissimus in Lex. Philologico, in lexico veteri Fornacem statui Deam; nempe non veniebat ei in mentem Ovid. illud in erudito de Fast. opere l. 6.

Et Fornacali sunt sua sacra Dea.

Item hoc ejusdem in lib. 2.

Facta Dea est Fornax. læti Fornace coloni
Orant, ut vires temperet ipsa suas.

Idem:

Curio legitimis tunc Fornacalia verbis
Maximus indicit: nec stata sacra facit.

A Numâ habuit initium hoc festum. Plinius ex Heminâ vetusto scriptore, lib 18. cap. 2. *Numa instituit Deos fruge colere & molâ salsâ supplicare atque far torrere, quoniam tostum cibo salubrius esset. Is & fornacalia instituit.* Sed fecit indictitias, non status. Hoc illi qui eo die cum Fornacalia indicebantur, feriari non poterant, Quirinalibus sacra illa omissa coacti peragere; fortè quia hæc inter popularia. Festus: *Popularia sacra sunt, ut inquit Labeo, quæ omnes cives faciunt nec certis familiis attributa sunt, Fornacalia, Parilia, Laralia porca præcidanea.*

Foroappii, Italiæ pop. in Falerno agro. Plin. 3. 5. Opidum eorum *Forum Appii* Horatio dicitur. Serm. 1 5.

——— *Inde forum Appi*
Differtum nautis, cauponibus atque malignis.

Tullius ad Atticum lib. 2. ep. 10. *Ab Appii foro horâ quartâ, dederam aliam paulò ante à Tribus Tabernis:* ubi Leander tradit, hodiè hospitium tantum *Marutti* dictum extare. Long 37. 00. Lat. 41. 05.

Foroaugustana, Hisp. citer civitas, alio nomine *Libisosona* dicta. Plin. 3. 3.

Forobremitani Umbriæ pop. Plin.

Forothea, flu. ingens Scotiæ meridionalis. Oritur in confin. Lenoxiæ prov. deinde Strivelinum urb. rigat, & paulò infrà multis auctus flu. in æstuarium Bodotriam se exonerat, quod ab eo *The Frith of Forth* dicitur; extenditurque inter Fifam & Laudoniam provincias.

Fortia Castra in Tirolensi comitatu habet Lazius ex Lib. Notit. quod *Stertzengen* interpretatur.

Fortuna, dea antiquis cæcita. Juvenal.

Te facimus Fortuna Deam, cœloque locamus.

De Fortunâ prolixè disserit N. Comes Mythol. 4. 9. Plin. lib. 2. cap. 7 *Toto quippe mundo & locis omnibus, omnibusque horis omnium vocibus Fortuna sola invocatur, una nominatur, una accusatur, una agitur rea, una cogitatur sola laudatur, sola arguitur, & cum conviciis colitur: volubilis à plerisque verò, & cæca etiam existimata, vaga, inconstans incerta, varia, indignorum fautrix. Huic omnia expensa, huic omnia feruntur accepta: & in totâ ratione mortalium, sola utramque paginam facit. Adeoque obnoxiæ sumus sortis, ut sors ipsa pro deo sit, quâ Deus probatur incertus.* Ejus varia nomina vide apud Alex. ab Alex. lib. 1. cap. 13. Plautus in Mercatore 3. 4.

Divum atque hominum quæ spectatrix, atque Hera eadem es hominibus
Spem speratam cum obtulisti hanc mihi, tibi gratias ago.

Loquitur ad Fortunam. Ennius de eâdem apud Cic. 1. Offic.

Vosne velit an me regnare Hera.

Plautus in Pseudolo:

Centum doctûm hominum consilia sola hæc devincit Dea
Fortuna. atque hoc verum est. proinde ut quisque fortunâ utitur
Ita præcellet; atque exinde sapere eum omnes dicimus.

Fortunatæ insulæ à *fructuum ubertate*, vel aëris *bonitate* dictæ, contra Mauritaniæ finem ad occidentem sitæ sunt. Strab. lib. 3. & Plin. lib 4. Fuerunt autem sex numero, nunc omnes *Canariæ* dictæ. Has insulas Horatius innuere videtur. Od. lib. 4.

——— *Divitibus consecrat insulis.*

Nec non Epod. 16

Nos manet Oceanus circumvagus, arva beata
Petamus arva, divites & insulas, &c.

Plautus in Trinummo:

Sicut Fortunatorum memorant insulas,
Quo cuncti qui ætatem egerunt castè, suam
Conveniant ———

Vide Plin. 6. cujus Lemma de Fortunatis insulis.

Foruli, op. Sabinorum, saxoso in loco situm, unde fit, ut Strabo lib. 5. petram vocet ad rebellandum, quàm ad habitandum aptiorem Virg Æn. 7.

Casperiasque colunt, Forulosque & flumen Himella

Forum Allieni, Galliæ Cisalpinæ urbs. Tacit.

Forum Appii, vide *Foroappii*.

Forum Aurelii, in viâ Aureliâ, inter Urbem & Cosas. Anton.

Forum Bibalorum, Hisp. urbs. Ptol.

Forum Cassii, inter Vulsinium, & Sutrium. Anton. Tusciæ mediterranea urbs est, hodiè *Vetralla* Leandro.

Forum Cellæ, Tusciæ op. ad mare mediterraneum. *Forcelle* hodiè Leandro dictum

Forum Claudii. Centronum civitas in Alpibus. Ptol. hodiè Tarentasia Ducis Sabaudiæ

Forum Claudii. Tuscorum urbs. Ptol. & Plin. *Tolfa nova* Leandro.

Forum Cornelii. Gall. Togatæ urbs. Ptol. hodiè *Imola*.

Forum Cornelium. civitas in Flaminiâ, quæ & *Forum Syllæ*. Forocorneliensis agri meminit Plin. 3. 16.

Forum Decii op. Sabinorum. Plin.

Forum Diguntorum, vel *Jutuntorum*, Cenomannorum op. Ptol. *Crema* Leandro, in Lombardiâ Transpadanâ.

Forum Egurrorum, urbs Hisp. Tarracon. Ptol. hodiè *Medina del Rio seco*.

Forum Flaminii, in Umbriâ est, teste Plinio. Vide Cluv. Ant lib. 2. p. 631.

Forum Fulvii, quod *Valentinum* quoque dicitur

Plinio, Longobardiæ Cispadanæ op. hodiè *Valenza*.

Forum Gallorum, op. in viâ Flaminiâ, *Castel Franco* Leandro.

Forum Gallorum, Hisp. urbs, inter Cæsaraugustam, & Pyrenæos Anton.

Forum Julium, & *Julii*, colonia Octavianorum, & urbs Galliæ Narbonensis. Gallicè *Freius*. *Forum* item *Julium*. Tac.& Ptol. colonia, & urbs Carnorum, quod & *Castrum Juliense*, Diacono dicitur. Vulgò *Cividad d'Austria*. *Forum* præterea *Julium* Plinio, qui populos *Foro Julienses* memorat, *Friuli*, & *Patria* hodiè, regio est Italiæ, Venetiæ pars, inter Marchiam Tarvisinam, & Histriam, ac Noricum contenta; cujus Utinum caput est, & conventus juridicus. Vide Leandrum in descr. Italiæ, Blondum, & J. Candidum in Aquilegiensium historiâ.

Forum Licini, Insubrum op. Plin. *Prieve d'Incino* Leandro, Niger autem *Lignano* appellat.

Forum Limicorum, Hisp. Tarron. urbs. Ptol. *Puente de Lima*, teste Floriano, Portugalliæ opidum.

Forum Livii, vulgò *Forli*, urbs Gall. Togatæ, in viâ Æmiliâ, media inter Faventiam, & Cæsenam urb. Romandiolæ. Pop. *Forolivienses*, Long. 34.51. Lat. 43. 43.

Forum Narbasorum, op. Hisp. Tarracon. in finibus Asturum excisum: locus *Arvas*, hodiè, teste Mor. nominatur, inter Legionem. & Oretum.

Forum Neronis, Gall. Narbon. urbs. Ptol. *Foroneronienses*, & *Lutevani*, vide *Luteva*.

Forum novum, Sabinorum urbs. Plin.

Forum Popilii, Flaminiæ in Italiâ. urbs. Plin. *Forlimpopoli*. Leandro. Long. 34. 57. Lat. 43 42.

Forum Segusianorum, op. Gall. Lugd. Ptol. *Feurs* Dalechampio, aliis *Bourg en Bresse*.

Forum Sempronii, Umbrorum civitas. Ptol. Long. 36. 12. Lat. 43 37.

Forum Tiberii, Helvetiorum civitas in Galliâ juxtà Rhenum. Ptol. *Keyserstull*, teste Rhenano. *Zurzach*. Tschudo, *Zurich* aliis dicitur.

Forum Trajani, in Sardiniâ urbs. Anton.

Forum Truentinorum, Plin. Italiæ urbs in Galliâ Cisalpinâ. *Brentinore* Leandro.

Forum Vibii, Galliæ Transpadanæ urbs, hodiè *Bibiena*. Long 29. 20. Lat. 43. 40.

Forum Voconii, vel *Vocontii*, Gall. Narbon. op. *Chambery*, Pineto, aliis *Freius*.

Forum Vulcani, *campi Phlegræi* Plin. & Solino hodiè *La Solfatara*, locus Campaniæ apud Puteolos, inde 2. m.p. Neapolim versus distans, in morem ingentis Theatri ignes perpetuos emittens, & sulfur gignens.

F[illegible].pop. Germaniæ Cheruscis finitimi. *Dietmerscher*, teste Althamero. Sed aliis *Fosseuverde*, tractus Frisiæ occidentalis. ubi non longè Folete insula, vulgò *Amelande*, teste Hier. Verrutio.

Fossa Canopica, quâ navigatur Alexandria Canopum. Strabo, & Stephanus.

Fossa Cimbrica, quam nullam volucrem supervolare posse scribit Antigonus in Mirabilibus.

Fossa Cluilia, Dionysius Κλοιλίας τάφρους vocat. Livius etiam pl. num. *Fossas* habet lib. 2. ubi de C. Martio Coriolano. *Postremum ad urbem à Pedo ducit*, *& ad Fossas Cluilias 5. ab urbe m. p. castris positis populatur inde agrum Romanum*. Plut. de eadem re in vitâ Martii. *Περὶ τὰς λεγομένας Κλοιλίας τάφρους κατεστρατοπέδευσε τετταράκοντα τῆς πόλεως σταδίους ἀφεστώς.*

Fossa Corbulonis. *Leck*, teste Ortelio, flu. Batavorum in Hollandiâ, à *Corbulone* ex Rheno derivatus, spatio 23. m. p. Mosæ congrediens ad Crimpam pagum.

Fossa Drusiana, flu. Germ. infer. in ducatu Geldriæ, à *Druso* ex Rheno derivatus, vulgò *Ysel*, vel *Yssel*, Ortelio.

Fossæ Marianæ. Ptoll. Gall. Narbon. urbs, ad alterum ex Rhodani ostiis sita, ita dicta à *fossâ propinquâ*, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum. Strabo lib. 4. Gallicè *Aigues Mortes*.

Fossa Neronis, *Licola*, teste Sanfelicio, fossa, quam Nero ex sinu Baiano Hostiam usque perducere tentavit.

Franci, pop. Germ. quorum reg. *Franconia*, ampla, quæ & Francia Orientalis, ad Gallicæ Franciæ discrimen, nominatur; qui in Galliam trajicientes, illi nomen Franciæ indiderunt, fueruntque propterea Galli deinceps *Francesi* dicti apud Italos, & alios. Fuerunt & *Franci* in Germ. inferiori, priùs Sicambri, Orosio teste: quorum opidum adhuc *Francken* in ducatu Bergensi durat, seu in comitatu Marchensi, teste H. Junio. In Frisiâ quoque habitasse Francos testatur Procopius, ubi *Francker* urbs. Horum meminit Claud. de Laud. Stil. lib. 2.

Qui mihi Germanos solus Francosque subegit:

Francia occidentalis (orientalis enim est Provincia Germaniæ, & *Franconia* dicitur) pars Galliæ inter Ligerim, & Sequanam, quæ propriè *La France* à Gallis nominatur. licèt apud Italos, nomen Franciæ toti Galliæ, exceptâ magnâ Belgicæ parte, tribuatur. Claud. de laude Stilic. lib. 1.

—— Provincia missos
Expellet citiùs fasces, quàm Francia reges
Quos dederis. ——

Lib. in Basilico, ἔστι γένος Κελτικὸν ὑπὲρ Ῥῆνον ποταμὸν ἐπ' αὐτὸν Ὠκεανόν, ... οὕτως εὖ πεφραγμένον τοῖς εἰς τὸν πόλεμον ἔργοις, ὥστε τὴν στρατηγίαν ἀπ' αὐτῶν ἐσχηκότας τῶν πραγμάτων, ὀνομάζεσθαι Φρακτοί. Οἱ δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν καλοῦνται Φράγγοι: ubi M. S. οἱ Φάργγοι.

Nota horum fallacia & inconstantia. Salv. l. 4.

Si pejeravit Francus, quid novi faceret?

Claud. lib. 1. in Stil.

—— Provincia missos
Expellet citiùs fallax quàm Francia reges.

Francici regni divisio per Præfecturas generales.

1. Præfectura, Francia, seu insula Franciæ, *L'Isle de France*, sub quâ provincia Insula Franciæ & agri Bellovacensis, *Le Beauvoisis*, Laudunensis, *Le Laonois*, & Suessionensis, *Le Soissonnois*.
2. Burgundica, continet Ducatum Burgundiæ, *la Bourgogne*, & Bressiam, *la Bresse*.
3. Normannica, continet Normanniam, *La Normandie*.
4. Aquitanica, continet Guiennam, *la Guienne*, Vasconiam *la Gascogne*, provincias. Santoniam *la Saintonge*; Petrocoricensem, *le Perigort*, Lemovicensem, *le Limosin*, Cadurcensem, *le Quercy*, & Rutenensem, *le Rouergue*.
5. Britannica, Aremoricam totam, seu Britanniam min. complectitur, *la Bretagne*.

6. Cam-

8. Campanica, continet Campaniam, *la Champagne*, & Briam, *la Brie*.
7. Occitanica, continet Occitaniam, *le Languedoc*, & provincias Vivariensem, *le Vivarais*, Gabalensem, *le Givaudan*, Velaunos, *le Velay*, & Comitatum Ruscinonensem, *le Roussillon*.
8. Picardica, sub quâ Picardia, *la Picardie*, & Attesia, *l'Artois*.
9. Delphinatus, sub quâ Delphinatus, *le Dauphiné*.
10. Provinciæ, sub quâ Provincia, *la Provence*.
11. Lugdunensis, continet provincias Lugdunensem, *le Lyonnois*, Bajoviensem, *le Baujolois*, Forensem, *le Forez*, Borboniensem *le Bourbonnois*, Alverniam, *l'Auvergne*, & Marchiam, *la Marche*.
12. Aurelianensis, complectitur provincias, Aurelianensem, *l'Orleanois*, Blesensem, *le Blaisois*, Petticensem *le Perche*, Andegavensem, *l'Anjou*, Turonensem, *la Touraine*; Pictaviensem, *le Poitou*, Inculismensem, *l'Angoumou*, Bituricensem, *le Berry*, & Nivernensem, *le Nivernois*.
13. Quibus addenda est decima tertia quæ continet Lotharingiam Franciam, *la Lorraine Françoise*, & Alsatiam, *l'Alsace*.

Franciscus Franciscanorum familiæ author, à Greg. Pont Rom. in numero Sanctorum inscriptus est A. D 1228. Ex Assisiâ Italiæ Civitate oriundus fuit, *Visionem* verò sive *Illuminationem* hujusmodi de se refert, testis cet; Quod cum *primam Regulam* suam constituisset, quamplurimi strictam nimis ac severam eam esse judicarunt; ideoque, ut nonnihil de rigore ejus diminueret ipsum rogaverunt. Quocirca quum in montem quendam (*Palombo* vocant) ascendisset, post multas preces ac lacrymas cum jejunio, (nihil enim alimenti sumpsit præter panem ac aquam) *Spiritu Sancto* suggerente, & *Christo dictante*, istas Regulas conscripsit, quæ adhuc observantiam suam præ se ferunt, ut eam ob rationem ab Honorio III. confirmabantur. Hoc tamen non obstante, Fratres ejus de Assissio rigorem ac severitatem harum secundarum Regularum ægrè ferentes, *Superiorem* suum ad S. Franciscum secum deduxerunt. Qui cum advenantes conspexisset, eos ad se accedere causamque adventûs eorum expone jussit. Illi verò animosè satis responderunt, novam istam Regulam severam nimis esse, ac proinde eam sibi, non autem ipsis observandam curaret. Tum verò S. Franciscus facie in cœlum conversâ, Servatorem N. hoc modo compellavit: *Domine, nonne dixi tibi, quòd isti homines mihi fidem adhibere noluerunt?* Tunc audierunt omnes vocem Christi respondentem in aëre; *Francisce, Nihil est in regula de tuo sed meum est, quicquid est ibi. Et volo quod Regula sic observetur ad literam, ad literam, ad literam sine glossa, sine glossa, sine glossa.* Simul addens. *Ego scio quantum potest humana fragilitas, & quantum volo juvare eos, qui hanc regulam amplectentur, qui ergo nolunt observare eam, exeant de ordine.* Quibus dictis Fratrum animos emollivit, regulasque suas tali modo sibi de cœlo dictatas, quasi Legem Mosi super Montem Sion à Deo ipso credidit. Hæc omnia unà cum Regula, & Papæ Bullis nec non testimonio S. Bonaventuræ typis mandata sunt. Interim verò carmina ista planè impia sunt ac blasphema, ab homine nescio quo μιξοχείρῳ compostita, quæque non semel in Tabellâ quadam legi, sed non fine horrore:

Angele sanguinea vulnus male discis ab hastâ.
Altius hâc ferri cuspide vulnus erat.
Nec benè purpureos vestigas Magdala clavos,
Sertaque letiferis traus caput acta rubis.
Angele Franciscum, pia Magdala consule Matrem,
Hae animo, ille, suo corpore vulnus habet.

Francofurtum ad Mœnum, *Helenopolis* olim ex vet. inscriptione, qu. Francorum trajectus, urbs Germ. ampla & elegans, libera & emporium celeberrimum, ubi Diætæ Imperiales celebrantur pro electione Imp. Romanorum, 2. leuc. distat ab Hanoviâ in occ. & 4 ab Asciburgo. Long. 30. 00. Lat. 50 10.

Francofurtum ad Oderam, urbs Germ. in Marchiâ Brandenburgensi in lim. Silesiæ & Lusatiæ, 4. leuc. à Crosâ in Bor. & tot à confin. Poloniæ in occ. distans.

Franconia, reg. Germ. quæ antea dicta fuit *Francia Orientalis*; estque in prov. ampla, circâ Mœnum flu. extensa. Habet à Sept. Saxoniam & Thuringiam, ab oriente Palatinatum superiorem; à merid. partem Bavariæ & Sueviam, & ab occ. Palatinatum infer. sive Rheni. Ejus primaria est Herbipolis *Wurtzburg*, ad Mœnum flu. Primus est Imperii Circulus, sub quo sunt Episcopatus Herbipolitanus, Bambergensis & Eichstatensis; Principatus Hennebergensis, Comitatus Holachiensis; Bibachius, Onoldinus, & Verthæmius, urbsque Norimberga cum aliis.

Franekera Urbs Belg. in Frisia Occid. ubi Academia. 2. leuc. distat à Leovardia in Occ. & tot ab Harlinga in Ort.

Frateria, vel *Phrateria*. Daciæ urbs. Ptol. *Fressa*, teste Lazio. & Hungarcè *Zarzuara*.

Fratuertium, op. Apuliæ Peucetiæ, vulgò *Terza*

Fraxinetum, op. Liguriæ ad Padum flu. vulgò *Frasseneto*.

Fraxinum, vulgò *Fresno*, op. Hisp. geminum. Unum in Bæticâ & Vandaliâ, alterum in Tarracon. apud Bilbilim. Est & op. Hisp. in Castella vet. & alterum in eadem Castella apud Carpium. *Fraxinum* præterea apud Abron. op. olim. nunc pagus Lusitaniæ in regno Portugallico, *Alpalbano*, seu *Gaviano*, teste Vascone.

Fregella, urbs Italiæ; Steph. quæ olim Opicorum erat, deinde Volscorum facta est, olim clarissima, inter Formias, & Sinuessam sita, non procul à Liri amne; Cujus etiam hodiè non obscura extant vestigia, ex quibus facilè potest æstimari quanta olim fuerit ejus amplitudo. Hæc cùm a Romanis defecisset, diru a fuit, & ad vicum jam usque à Strabonis tempore reducta. Eadem dicitur & *Fregellæ* multitudinis numero. Silius lib. 5.

——— *Hunc tristes luxêre Fregellæ.*
Et lib. 8, *Obsessa campo squalente Fregellæ.*
Ubi tamen Cluverius *Fregenæ* legit. Populi *Fregellani*. Plin. 3. 5. & *Fregellana* vitis apud Columellam 3. 2.

Fregena, op Hetruriæ, inter Alsium, & ostia Tiberina. V. de Cluver. Ital. Ant. lib 2. cap 2.

Frentani, & *Ferentani* Italiæ pop. inter Marrucinos ad occid. & Apulos ad ort. Eorum meminit Sil. lib. 8.

Marrucina simul Frentanus æmula pubes.

Friburgum urbs gemina, una in Helvetiis, Bernæ finitima, altera in Germania magna in Brisgoiâ reg. academia, & sedes episcopi Basiliensis

Frigidus, flu. Japodum, inter Aquileiam & Æmonam, ubi Theodosius Imp. Eugenium tyrannum vicit. Item Tusciæ flu. in agro Aretino hodiè *Freddo*. Tibul. 4. 8.

Atque Aretino Frigidus amnis agro.

Quidam *Eretino* legunt, & *frigidus* adjectivè sumunt.

Frisiabones, Plin. 4. 15. pop. Germ. inter Helium, & Flevum Rheni ostia, Hollandos Septentrionales quidam, alii Zelandos esse putant.

Frisii, pop. Germ. ad Oceanum, inter ostia Rheni & Visurgis fluvii colentes, quorum alii *majores* alii *minores* appellantur. Illorum regio *Oostfriesen*, id est *Frisia Orientalis*, horum *Westfriesen*, i. e. *Frisia Occidentalis*, dicitur. *Frisiones* Sigisberto, & aliis posterioribus dicuntur.

Frisinga, urbs Vindeliciæ in Bavariâ ad Mosacum fluvium. Vide *Fruxinum*.

Frons Africa, vulgò *Capo de bona Speranza*, incolis *Zanguebar*, teste Marmolio. Verum cum a Plinio & Melâ post Cornu Hesperium in orâ occident. maris Atlantici describitur, ab aliis *Capo Verde*, incolis *Tagazza* esse putatur.

Frontinus, cognomento Julius, scripsit de scientiâ militari. Prætor Urbanus fuit, Vespasiano 2. ac Tito Coss. ut ait Tacitus lib. 4. Hist. quòd fuit an. U. C. 823. Eo ejurante hanc dignitatem cepit Domitianus, *Consularem virum* eum appellat Ælianus lib. de instruen. acie præfat. ad Adrianum Cæsarem cap. 1. In consulum tamen serie nulla ejus mentio, ut fuisse videatur ex consulibus in demortui locum suffectis. In pretio erat temp. Nervæ, & Trajani. Unde Ælian. præfat. Tactic. ait Frontinum idem argumentum tractâsse, atque eum suæ ætatis scriptorem vocat. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 3. 737. 738.

Fronto, philosophiæ simul & dicendi præceptor M. Antonini Imp. adeò ab illo dilectus ut statuam ei à Senatu erigi peteret. Jul. Capitolinus. Alterius *Frontonis* meminit Tacitus. Itemque Juvenalis Sat. primâ

Frontonis Platani convulsaque marmora clamant.

Et Martialis:

Clarum militiæ Fronto togæque decus.

Frumentius, in Indiâ interiori Evangelium prædicavit, qui ab Athanasio ob id institutus fuit Episcopus. Totam hanc historiam lege apud Sozom. 2. 25. & Socratem. 1. 15.

Frusino, civitas Campaniæ, Falerno agro vicino, cujus incolæ *Frusinates* dicuntur Plin. 3. 5. Inde *Frusinona colonia* Frontino. Juvenal. Sat. 3.

——— *Optima Sora*
Aut Fabateria domus, aut Frusinone paratur.

Silius lib. 8.

Suessa, atque à duro Frusino haud imbellis aratro.

Fruxinum, *Fryssingen*, teste Rhenano, urbs Vindeliciæ ad Isaram flu. in Bavariâ, inter Augustam ad Occid. 8. & Landshutam ad ort. 6. Ac inter Monachium ad austr. 8. & Ratisbonam ad bor. 11. leuc. in colle apud Mosaci flu. cum Hisarâ confluentiam. Dicitur & *Frisinga*.

Fucinus, lacus Italiæ in Marsorum regione. Niger scribit hodiè *Lago di Mario* ab opido illi vicino sic appellato vocari. Virg. Æn. 7.

Te nemus Angitiæ, vitreâ te Fucinus undâ.

Sil. lib. 4.

——— *Vitreo quem Fucinus antro*
Nutrierat. ———

Fugalia, festa fuerunt Romæ in memoriam exactorum regum, vulgò *Regifugia* dicta: solita celebrari mense Februario post Terminalia. August. de Civ. Dei.

Fulda, metropolis ejus in Germania regionis, quam olim Bucconiam appellarunt, quæ inter Thuringiam, Franconiam, Wederangiam, & Hassiam sita est. A flu. *Fuldâ* præterlabente nomen accepit. Vulgò *Fulden*.

Baptista *Fulgosus*, cùm esset Dux Genuensis, principatu a patruo suo dejectus fuit an. 1483. Quo verò exilii dolorem levaret, totum se studiis dedit, atque ad fil. Petrum scripsit libros 9. factorum & dict. memorabilium, opus eximium, ut Leander Albertus vocat. Vide Voss. Hist. Lat. p. 612.

Fundi, op. Italiæ propè Caietam, ad viam Appiam. Strabo lib. 5. Φοῦνδοι, πόλις ἐν τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ κειμένη. Silius lib. 8.

Fundique & regnata Lamo Caieta, domusque
Antiphatæ compressa freto.

Horat. Serm. 1. Sat. 5.

Fundos Aufidio Lusco Pratore libenter
Linquimus. ———

Inde generosa vina, scriptoribus commendata. Mart. 13. 15.

Cæcuba Fundanis generosa coquuntur Amyclis.

Furiæ, Noctis, & Acherontis filiæ tres, *Alecto*, *Tisiphone* & *Megæra*. Fictum est a poëtis infera loca Furias habitare, sed tormenta scelestæ mentis esse veteres voluerunt. Cic. pro Roscio Amer. Tres etiam hæ Furiæ significant tres animi affectus, qui homines in omnia facinora præcipites agunt, quorum Ira ultionem desiderat, Cupiditas opus, Libido voluptates. Eurip. in Oreste. Vide *Diræ*, & *Eumenides*. His Furiis taxus, venenata arbor, uti vulgò habetur, sacra. Claud. l. 3. de Rapt.

Qualis pestiferas animare ad crimina taxos
Torva Megæra ruit Cadmi seu mœnia poscat,
Sive Thyestææ properet jactare Mycenæ.
Dant tenebræ manesque locum, plantisque resultant
Tartara ferratis, donec Phlegethontis in undâ
Constitit & plenos accepit lampade fluctus.

Stat. Theb. 4

——— *Flagranti prævia taxo*
Tisiphones. Ubi Gloss. *Furiarum facibus*.

Idem Theb. 8. de Amphiarao:

Nondum illum aut truncâ lustraverat obviâ taxo
Eumenis, aut furvo Proserpina poste notarat.

Ideò Inferorum victimis adhibebatur. Val. Flac. lib. 1.

——— *Veteris sub nocte cupressi*
Sordidus & multa pallens ferrugine tantus
Stabat adhuc cui cærulea per cornua vitta
Et taxi frons hirta comis.

Fingebatur eâdem ratione apud Inferos pervenire. Sil. lib. 13.

——— *Vasta*

——— *Vasta comas, nemorosaque brachia fundit*
Taxus, Cocyti riguâ frondosior undâ.

Lucan. lib. 6. De Ditis domo:

——— *Pallida pronis*
Urget sylva comis & nullo vertice Cœlum
Suspiciens, Phœbo non pervia taxus opacat.

Nec minus iter ad Inferos taxo obsitum fingebatur. Ovid. Met. 4.

——— *Via declivis funestâ nubila taxo*
Ducit ad infernas per muta silentia sedes.

Anguibus redimitas res suas peragere dicebantur hæ Furiæ. Catullus.

Eumenides, quibus anguineo redimita capillo
Frons. Varro Atacinus de quapiam Furiarum.
Cujus ut aspexit torta caput angue revinctum.

Horatius alicubi. Od. lib. 2.

——— *Et intorti capillis*
Eumenidum recreantur angues.

Ovid. Met. 10.

Nec metues atro crinitas angue sorores.

Virgilius:

Talibus Alecto dictis exarsit in iras,
At juveni oranti subitus tremor occupat artus;
Diriguere oculi; tot Erinnys sibilat hydris,
Tantaque se facies aperit, tum flammea torquens
Lumina, cunctantem & quærentem dicere plura
Reppulit & geminos erexit crinibus angues.

Ovid. Met. 4. de Athamante,

Inde duos mediis abrupit crinibus angues
Pestiferaque manu raptos immisit. At illi
Inoosque sinus Athamanteosque pererrant.

Idem in Ep.

Affuit Alecto brevibus torquata colubris.

Juvenal. Sat. 6.

Dic qua Tisiphone, quibus exagitare colubris.

Stat. Theb 5.

——— *Implicitis arcana domorum*
Anguibus & savâ formidine cuncta replevit.

Val. Flaccus:

——— *Inferni qualis sub nocte barathri*
Accubat attonitum Phlegyan & Thesea juxta
Tisiphone, sævasque dapes ac pocula bibit
Tormenti genus, & nigris amplectitur hydris.

Domos autem anguibus implere, & infernis aquis aspergere eædem fingebantur, ut furorem sic immitterent. Nonnus, lib. 44.

Εὐμενίδες Πενθῆος ἐπεσσεύοντο μελάθρῳ,
Ὧν ἀπὸ Γοργείοιο ... μέλαθρον,
Ταρταρέῳ ... ὕδατι ...
... Στυγὸς ὕδωρ,
Καὶ ... Ἀγαύης.

Flagello quoque armabantur hæ Furiæ. Virgil. de Tisiphone, Æn. 6.

Continuo, sontes ultrix accincta flagello
Tisiphone quatit insultans.

Stat. Theb. 2.

Diva ter admoto tetigit thoraca flagello

Val Flac. lib 8.

——— *Torto uriitrum erecta flagello*
Prosilit ———

Furina, Dea furium, secundùm Etruscos verò dea Sortium ad lites dirimendas. Sacra ejus *Furnalia*, vel *Furinalia*.

GA

G*Abienus*, fortissimus Aug. Cæsaris classiarius à Sext Pompeio captus cujus jussu incisâ cervice jacuit in littore toto die, deinde cùm advesperasset, petiit ut Pompeius ad se veniret, aut aliquem ex charis mitteret, se enim ab inferis remissum habere quod nunciaret. Misit plures Pompeius ex amicis, quibus Gabienus dixit, *Diis Inferis placere Pompeii causas, & partes pias;* proinde eventum futurum quem optaret, hoc se nunciare jussum, argumentum fore veritatis, quod peractis mandatis, protinus expiraturus esset, idque ita evenit. Plin. 7. 1.

Gabii, Volscorum urbs, 70. m. p. ab urbe distans; à Galacto, & Bio, fratribus Siculis condita. Solinus cap. 8. Fraude autem Sexti Tarqu. Superbi filii in Romanorum ditionem redacta. Livius lib. 1. Virgil. lib. 6. Urbs hujus originem refert ad Reges Albanorum, quibus enumeratis sic subdit:

Hi tibi Nomentum & Gabios, urbemque Fidenam,
Hi Collatinas imponent montibus arces.

Sub Augusti imperio desertam fuisse plurimâ sui parte testantur authores. Hor. lib. 1. ep. 11.

Scis Lebedus quàm sit Gabiis desertior, atque
Fidenis vicus. Prop. lib. 4 Eleg. 1.
Quippe suburbana parvâ minus urbe Bovilla.
Et qui nunc nulli maxima turba Gabii.

Dionysius Halic. lib. 4 in historiâ Tarquinii Νῦν μὲν οὐκ ἔτι συνοικουμένη πᾶσα, πλὴν ὅσα μέρη πανδοχεύεται κατὰ τὴν ὁδόν. Τότε δὴ πολυάνθρωπος ἦν καὶ μεγάλη. Causam Lucanus bellis civilibus attribuit lib. 7.

——— *Gabios Veiosque Coramque*
Pulvere vix tecta poterunt monstrare ruina.

Gabina, Juno à Gabinis religiosissimè culta. Virgilius Æn. 7.

——— *Quique arva Gabinæ*
Junonis, gelidumque Anienem & roscida rivis
Hernica saxa colunt. ———

A. Gabinius Romanus vir Consularis, qui cùm Syriæ præesset, Ptolemæum Ægypti regem in regnum reduxit, quo nomine damnatus est.

Gabinius, historicus Romanus, citatur à Strabone lib. 17. In hæc verba. *Sed nec Gabinius Romanarum rerum scriptor in describendâ Mauritaniâ, fabulis prodigiosis abstinet.* Scribit enim apud Lingen Antæi sepulturam esse, & compagem ossium cadaveris absumpti cubitorum sexaginta, namque à Sertorio detectam, & iterum humatam. Addit etiam de Elephantis fabulosa quædam. &c.

Gabinus cinctus. Virgil.

Ipse Quirinali trabeâ cinctuque Gabino
Insignis reserat stridentia limina consul.

Ubi Servius, *Gabinus cinctus est togâ sic in tergum rejectâ, ut una ejus lacinia à tergo revocata hominem cingat. Hoc autem vestimenti genere utebatur Consul bella indicturus, ideo quia cùm Gabii Campaniæ civitas sacris operaretur, bellum subitò venit, tum cives accincti togis suis ab agris ad*

ad bella profecti sunt, & adepti victoriam. Lucan. lib. 1

Turba minor sequitur ritu succincta Gabino.

Liv. lib 8 De Consule Decio qui se devovebat. *Ipse in cinctu cinctu Gabino armatus in equum insiluit.* Denique interpretes Persii ita scribit, *Habitu Gabino Dii penates formabantur, involuti togâ supra humerum sinistrum & sub dextro.*

Gad, Palæstinæ urbs, ut habet Benjamin, quam suo tempore *Niphas* dici scribit. Item filius Jacobi septimus ex Zelpha, ancilla Leæ uxoris ejus. Gen. 30. Nomen etiam Prophetæ, 1. Reg. 22. A verbo גדד *gadad turmatim convenire*. *Gad* primum ante alia Numina apud Syros culta, memoratur Gen. 30 com. 11. *Peperit itaque Zilpah ancilla Lea ipsi Jacobo filium & ait Leah* בגד *Bagad, & vocavit nomen ejus Gad.* Ebræorum aliqui *Fortunam bonam* hic intelligunt, Leamque loquutam, quasi partus benè esset omnata; unde vulgata editio, quæ D. Hieronymi dicta, *Feliciter* pro *Bagad* habet. Rabbini siquidem resolvunt בגד in באגד i. e. *venit Gad*, quod interpretantur per בא מזל טוב *Ba Mazal tob.* i. e. *venit Fortuna Bona*, sive *sidus bonum, bonus Dæmon.* Et Mazorethis est hæc una ex quindecim dictionibus, quæ scribuntur ut una, & leguntur ut duæ. Certe גאד Arabibus *bonus*, seu *beneficus* est, adeoque *Jovis stellam* denotat. Ut Ebræi autem, ita Chaldæi locum Geneseos, de verbis Leæ interpretantur. Onkelos enim habet אתא גד *Atha Gad*, i. e *venit Fortuna*, seu *Gad.* Arab. quoque editionis Erpenianæ idem habet. Sed Paraphrastes ille Pentateuchi qui sub Jonathanis Ben Uzielis nomine circumfertur, אתא מזלא טבא *atha Mazala taba*, i. e. *venit Mazala* sive *Fortuna Bona.* Atque Targum Hierosolymitanum אתא גדא טבא i. e. *venit Geda*, seu *Gad felix*, sive *bonus*. Verùm hîc septuaginta καὶ εἶπε Λεία, ἐν τύχῃ, vertunt, quasi *Beth* servilis esset loco præpositionis. Atque ita habet exemplar vetustissimum Geneseos in Bibliotheca Cottoniana: Sed & in Græcorum versionibus nonnullis legebatur ἐπιτύχηκα, uti videre est apud B. Chrysostomum in Gen. sermone 56. Id interpretur ille per ἐπιτυχὴς τῆς σπορᾶς. Inde etiam Latinis olim, *Beata facta*, vel *felix sum* ibi substitutum, uti advertit ibidem D. Augustinus Vide Seld. de Diis Syris, Synt. 1. cap. 1

Gades, *Gadira* Græcis, insula Hisp. Bæticæ proxima continenti contrà Cæsarianam, & portum Mnesthei, cum urbe episc. sub Archiepisc. Hispalensi, inde 19 leuc. à Tyriis condita, col. Rom. inter ostia Bætis, & Calpen. Inde *Gaditanus*, ut *mare Gaditanum*, & *Gaditanæ puellæ*, quæ agilitatis, lasciviæque nomine olim pretio fuerunt. Matt. 6. 71.

Et Gaditanis ludere docta modis.

Juvenal.

——— *Ut Gaditano canoro*

Incipiat prurire choro.

Græcis, uti dixi, *Gadira.* Suidas. Γάδειρα, ὅπερ ἐστὶ τὴν Ἐρυθρὰν μέχρι ἀποτελεύτησις τῆς θαλάσσης. καὶ εἶσιν στῆλαι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμᾶς εἰς τὴν Ἀτλαντίδα θάλασσαν καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἐν διατελοῦντι ἐν τοῖς βραχέσιν καὶ ... τυγχάνουσι. Deinde rationem nominis profert Γάδειρα ... τὴν γῆν. καὶ τὴν ... ὁ ... τράχηλος. Solinus verò aliud etymon longè verisimilius reddit, cap. 6. *In capite Bæticæ ubi extremus est noti orbis terminus, insula à conti-*

nenti septingentis passibus separatur, quam Tyrii à Rubro mari profecti Erythræam, Pœni linguâ suâ Gadir, id est, sepem, nominarunt. Unde Hesychio Γάδειρα τὰ περιφράγματα, & Rufus Avienus in Descriptione Orbis:

Pœnus quippe locum Gadir vocat undique septum.

Hebræis certè גדר *gadar* est *sepire*, unde גדר *geder, maceria, sepimentum.*

Gæsata, pop. ad Rhodanum habitantes, qui unà cum Senonibus Romam ceperunt. Plut. & Strabo. Hos Polybius ait profectos a locis Rhodano vicinis ad ea quæ sunt circa Padum. Idem eos ait sic esse dictos διὰ τὸ μισθοῦ στρατεύειν, Ἡ γὰρ λέξις, inquit, αὕτη τοῦτο σημαίνει κυρίως.

Gætulia, regio Libyæ interioris Garamantibus finitima, cujus incolæ *Gætuli.* Lucan. 4.

Autololes, Numidæque vagi, semperque paratus

Inculto Gætulus equo. Sil. lib. 3.

Vos quoque desertis in castra mapalibus itis

Misceri gregibus Gætuli assueta ferarum,

Indomitisque loqui, & sedare leonibus iras:

Nulla domus, plaustris habitant, migrare per arva

Mos, atque errantes circumvectare penates.

Virgil. Æn. 4.

Hinc Gætulæ urbes, genus insuperabile bello. Salustius in Bello Jud. *Africam initio habuere Gætuli & Libyes, asperi, incultique, queis cibus erat caro ferina atque humi pabulum, uti pecoribus. Hi neque moribus, neque lege, aut imperio cujusquam regebantur: vagi, palantes, quas nox coëgerat, sedes habebant.* Leonibus abundat hæc regio. Virg. Æn. 5.

——— *Gætuli terga leonis.*

Horatius:

Non vides quanto moveas periclo,

Pyrrhe, Gætulæ catulos leænæ.

Cn. Lentulus Gætulicus, Tiberii & C. Caligulæ temporibus vixit. Pater ejus fuit Cn. Lentulus Cossus Gætulicus, qui cum L. Calpurnio Pisone consulatum gessit an. C. 752. Hujus mortem Tacitus refert, lib. 4. Annalium. Ibidem & filii meminit, quem consulatum gessisse ait cum C. Calvisio Sabino an. U. C. 778. Eo anno Tiberius Imp. Româ cum modico comitatu in Campaniam abiit: nec Romam posteà reversus fuit, ut præter Tacitum auctor est Sueton. in Tiberio cap. 39. & Dio lib. 48. Anno autem proximo hic ipse Gætulicus in Germania superiori cum proconsulari fuit imperio, quinto imperii ejus anno occisus est Romæ Sejanus. Tum accusatus quoque Gætulicus, quod Sejani filium sibi generum destinasset. Sed animosâ satis epistolâ se defendit, ac tantum effecit, ut delator urbe exigeretur: quâ de re vide Tacitum lib. 6. Annalium. Dum superioris Germaniæ legiones curat, ut ibidem legere est, *mirum amorem adsecutus est, effusæ clementiæ, modicus severitate, & proximo quoque exercitui per Luc. Apronium socerum non ingratus.* Sed benevolentia ista militaris eum post Tiberii obitum Caio suspectum reddidit. Nec aliâ de causâ ab eo occisus fuit. Docet hoc nos unus Dio Cassius, lib. 59. Γαιτουλικὸν Λέντουλον, ὅτι ἄλλως τε εὐδόκιμος ἦν, καὶ τῆς Γερμανίας ἄρχων ... , ἀπέκτεινεν, ὅτι τοῖς στρατιώταις ἠρέσκετο. Historiam scripsit, cujus meminit Tranquillus in Caligulâ, cap. 8. *Cn. Lentulus*

lus Gatulicus (Caligulam) *Tiburi genitum scribit.* Poëmatis etiam claruit. Hinc Martialis præfat. lib. 1. *Sic scribit Catullus, sic Marsus, sic Pedo, sic Gatulicus.* Meminit & Probus Grammaticus in Virgil. Georg. 1. ubi tres ejus hexametros adfert. Adhæc Sidonius, lib. 2. epist. 10. ubi nomen amicæ ejus Cæsenniæ fuisse ait. Et Carm. 9.

Non Gatulicus hic tibi legetur.

Imò & ejus esse epigrammata videntur, quæ lib. 5. & 6. Antholog. leguntur sub nomine Γαιτουλίκου vel, quod malim Γαιτουλικοῦ.

Rob. Gaguinus, natus est in vico Callinâ, qui est in Artesiæ finibus ad Lisam flu. Puer ingressus est Monasterium Prævinense, ac factus est Cœnobita S. Trinitatis. Inde Lutetiam Studiorum gratiâ profectus titulum Doctoris utriusque juris accepit; tantaque pruden tiæ ejus fama fuit, ut regum nomine sæpiùs missus sit legatus in Italiam, Germaniam, Britanniam. Scripsit libros undecim de gestis Francorum. Ob. Lutetiæ. 1502.

Galanthis, Alcmenæ ancilla, quæ cùm domina sua partûs doloribus laborans, à Junone ne pareret impediretur, mirâ astutiâ dicitur deam elusisse: venisse quippe ad eam risu, ac lætitiâ gestientem, & solutam jam partu reginam mentiendo confinxisse: quâ re intellectâ admiratione simul ac dolore concitam Deam solutis manibus surrexisse. Tunc subitò Alcmenam sine ullo cruciatu Herculem enixam: Lucinam verò indignatam, mox Galanthidem in animal sui nominis *galen*, i. e. *mustelam* mutasse, hâc additâ pœnâ, ut ore quo præcipuè peccaverat, pareret. Ovid. Met. 9.

Galatea, nympha marina, Nerei & Doridis filia, à Polyphemo adamata, quem cùm illa sperneret, Acimque ei præferret, indignatus Cyclops, rivalem saxo de rupe avulso interfecit, cujus casum miserati dii marini in fluvium sui nominis eum commutarunt. Ovid. Met. 13.

Candidior nivei folio Galatea ligustri.

Notat Erythræus Poëtas cùm incidunt in Galateam, sibi plurimum indulgere in eâ describendâ: firmat Homero & Hesiodo; unde Philoxenus apud Athen. lib. 1. illam vocat ἱμερόϑυμον Ovid. quoque lib. 2 Amor. Eleg. 11. ubi Galateæ commendat Corinnam navigantem, tanquam formosa curare formosam debeat. Virg. Æn. 9.

——*Qualis Nereia Doto*

Aut Galatea secat spumantem pectore pontum.

Galatia regio min. Asiæ Phrygiæ contermina, ita dicta à *Gallis*, qui relictâ patriâ ibi sedes fixerunt. Hujus incolæ *Galatæ* vocantur, & *Gallogræci*, quòd ex ex *Gallis* simul ac *Græcis* coaluerint. Ab Oriente Cappadociam, & Halym flu. ab Occidente Bithyniam, & Asiam, à Meridie Pamphyliam, à septentr. Pontum Euxinum. *Græcogalliam*, & *Bucellariorum regionem* appellat Suidas. *Mercatores* Galatas vocat Ammianus Marcell. lib. 22. Venaliciarii enim erant. & servitia vendebant, quod testatur etiam Claud. in Eutrop. lib. 1

Hinc fora venalis Galatâ ductore frequentat.

Agreste & incultum genus--- vocat Theophylactus.

Galava Angliæ op. Anton. *Kellenton* vulgò. Camdeno autem *Walwick* in Northumbriâ.

Galba Sergius, vir consularis temporum suorum eloquentissimus, quem Tranquillus scribit ex præturâ Hispaniam obtinentem 30. millibus Lusitanorum perfidiâ trucidatis Viriathini belli causam extitisse. Valerius autem ait eum trium Lusitaniæ civitatum convocato populo, tanquam de commodis ejus acturum, 9. millia hominum trucidasse. Pædianus dicit eum pro direptis Lusitanis accusatum à Catone, duosque amplexum filios prætextatos, absolutum propterea misericordiâ fuisse. Cic. in Bruto.

Galba, Sulpitiorum primus ab exilitate ita dictus. Est enim *galba* vermiculus miræ exilitatis qui in esculentis nascitur. Alii è contrario, quòd præpinguis fuerit, nominatum scribunt. Talem enim Galli vocant *galbam*. Alii quòd oppidum Hispaniæ frustra diu oppugnatum, illitis demum *galbano* fascibus succenderit. Nonnulli quòd in diuturnâ valetudine *galbeo*, h. e. remediis lanâ involutis, uteretur. Vitam ejus legere is apud Sueton. & Plut.

Galenus, medicus excellentissimus, ex Pergamo Asiæ urbe, Clarus esse cæpit temporibus Trajani. Natus patre architecto civitatis eruditissimo, adolescens in Dialecticis, & elementis philosophiæ, quòd ingenio valeret, felicissimè profecit, & mox ad medicinæ studium animum adjecit. Præceptores audivit medicos eâ ætate præstantes, Satyronem & Pelopem. Profectus deinde Alexandriam est, ubi tum hominum erat doctorum frequentia, quorum judicia & studia exploravit. Romam quoque venit, ibique multa scripsit, annos natus quatuor & triginta. Inde enim discedens anno 37. in Asiam rediit. Sed non multò post in Italiam literis Impp. Veri. & Antonini, revocatus est Inde post interitum Antonini, qui in bello Marcomannico periit, in patriam rediit, ibique consenuit, ac cum corpore & valetudine esset imbecillior, quemadmodum de se ipse scripsit, diligentiâ tamen in victu, & temperantiâ, fatur scilicet nunquam de mensâ surgens, vitam in extremam usque senectutem produxit.

Galeota, vates quidam in Siciliâ. Cic. 1. de Divin. *Huic interpretes portentorum, qui Galeotæ tum in Siciliâ nominabantur, responderunt, &c.* Vide Ælian. lib. 12 cap. 46. Γαλεοὶ Helychio. Γαλεοὶ, μάντεις ἐν Σικελίᾳ τῶν Σικελιωτῶν ... De quibus ita Archippus apud Athenæum.

Γαλεοί γε πάντων μάντεων σοφώτατοι.

Mythologi apud Stephanum à *Galeote* deducunt filio Apollinis & Themistûs; nempe ad fabulas confugerunt, cum deberent Phœnicium גלה *gala*, unde *Galei* & *Galeota* dicti propheticum esse vocabulum. Bochartus.

Galesus, Calabriæ flu. in sinum Tarentinum desinens, vide Liv. lib. 25. Ejus meminit Virg. 4. Georg.

Quà piger humectat flaventia culta Galesus.

Ubi alii *niger*, unde Sidonius Apollin.

Fuscabat picei latex Galesi.

Hor. Car. 2.6.

Dulce pellitis ovibus Galesi flumen.

Prop. lib. 2. *Tu canis umbrosi subter pineta Galesi.*

Eundem Eurotam nonnulli vocant, teste Polybio lib. 8. Mart. 8.28.

Quà saturat Calabris culta Galesus aquis.

Idem 2. 42.

Te Lacedæmonio velat toga lota Galeso.

Et 12.46.

Albi qua superas oves Galesi.

Galilæa, Syriæ regio ad Septentrionem Judææ sita. Eam geographi duplicem esse statuunt, Superiorem sc. & Inferiorem. Superior juxtà Tyrum, Sidonem, & Cæsaream Philippi sita est, & vocatur *Galilæa gentium*, Is. 9. Mat. 4. vel quia illic gentes usque ad Solomonis tempora habitarint, vel quòd *Hiramo*, regi Tyriorum oblata sit. 3. Reg. 9. Hæc in tribu Nephthali sita fuit. Inferior Galilæa circà Tiberiadem, & stagnum Genesareth in tribu Zabulon posita est, in quâ Christus frequenter versatus est. Joan. 4. Unde etiam *Galilæus* vocatus est. Mat.26. Et Julianus ὁ παραβάτης Christianos per contemptum *Galilæos* nuncupare solitus est. Euseb. 10. 35. Eccles. Hist.

Gallaci, & *Gallacia*, vide *Callaicus*.

Galli Cybeles sacerdotes in Phrygiâ qui si deliquissent in sacris, verberabantur. Plut. adversus Colotem: Γάλλους πλημμελήσαντας ἐν τοῖς μητρῴοις κολάζουσι. hoc est in æde, Deorum matris. Μήτηρ enim passim apud Græcos est Cybele non addito τῶν θεῶν. Pindar. 8: Σοὶ μὲν ἐν ἀρχαῖ ματέρι πὰρ μεγάλαι ῥόμβοι κυμβάλων. Unde simpliciter μητρῷον Athenis erat ædes matris Idææ. Pollux: Ἐλέγετο δέ τι καὶ Μητρῷον Ἀθήνῃσι τὸ τῆς Φρυγίας Θεᾶς ἱερόν. Moschopulus: Μητρῷον Ἀθήνῃσι, τὸ τῇ μητρὶ τῶν παρ' αὐτοῖς θεῶν ἀνειμένον. Hi sacerdotes ita dicti sunt a *Gallo* flumine, cujus aquas cùm bibissent, statim furere incipiebant, adeò ut se ipsos castrarent, quod aliter citra perniciem facere non poterant, nisi Samiâ testâ. Ovidius in Fastis:

Nullaque sunt subito signa relicta viri.

Non solùm in corpore, sed etiam nulla in cultu Lucianus de Deâ Syriâ: Ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρηΐου ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ θηλέην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηΐην ἐνεδύσατο. Ad hujus imitationem Hierapoli quotannis veris initio se castrabant, & muliebri vestitu in posterum incedebant. Lucianus ubi suprà: Ἀναλαβὼν δὲ ξίφος αὐτίκα τάμνει ἑωυτὸν, θέει τε διὰ τῆς πόλιος, καὶ τὰ χερσὶ φέρει τὰ ἔταμε· ἐς ὁκοίην δὲ οἰκίην τάδε ἀπορρίψει, ἐκ ταύτης ἐσθῆτά τε θηλέην καὶ κόσμον τὸν γυναικήϊον λαμβάνει. Hi sacra facientes furentium more capita rotabant. Ovidius ubi suprà:

Venit in exemplum furor hic, mollesque ministri
Caduntque jactatis vilia membra comis.

Plura obvia sunt hujusce ritus exempla, sed satis hoc unum Lampridii de Elagabalo: *Jactavit autem caput inter præcisos fanaticos, & genitalia sibi devinxit, & omnia fecit, quæ Galli facere solent.* Lucanus, lib 1.

——Crinemque rotantes
Sanguineum populis ulularunt tristia Galli.

Gallia maxima Europæ pars, quicquid enim terrarum a Rheno per Oceanum, Pyrenæos montes, mare mediterraneum, & Apenninum montem, usque ad Anconam clauditur, communi appellatione *Gallia* Latinis appellatur. a *candore* populi sic dicta, Γάλα enim Græcis idem quod *lac* Latinis. Montes enim, & rigor cœli ab eâ parte Solis ardorem excludunt, ut eorum corpora non colorentur. Regionem hanc olim in Cisalpinam, & Transalpinam divisêre. Cisalpinam dixerunt, quam hodiè ferè communi vocabulo Lombardiam vocamus, quæ Italiæ pars est. Transalpinam quæ bis quinque metis, Rheno nempe, Oceano, Pyrenæis montibus, Mediterraneo mari, & Alpibus finitur. Hanc Transalpinam iterum, Cxsare teste, triplicem fecêre. Belgicam, quæ Oceano, Rheno, Matrona & Sequanâ fluminibus includitur, hodieque majori ex parte linguâ Teutonicâ utitur, & *Germania inferior* (cui Picardia conjuncta est) vocatur. Celticam verò seu Lugdunensem, quæ Garumnâ, Sequanâ & Rhodano fluminibus comprehenditur. Hæc nunc *Francia* dicitur. Aquitanicam denique quæ a Garumnâ ad Oceanum & Pyrenæos montes extenditur. Septentrionem versùs Oceanum habet, qui & sinus Aquitanicus; ab Occasu Hispaniam, à meridiè Narbonensem provinciam. Corporibus hominum & linguâ a cæteris differt, hodieque major ejus pars Gasconia, vel Vasconia dicitur. Hic Gallorum antiquus terminus. Sed Gallorum regio, quæ hodiè regni nomine gaudet, atque vernaculo vocabulo *Francia regnum* vocatur, non tam latè patet, sed tantùm versùs septentrionem angustior est, quantum illi linea ab Argentorato ad Rhenum sito, Iccium portum (hodie Caletum) usque deducta adimit; comprehenditque omnem eum terrarum tractum, qui hâc lineâ, Oceano Pyrenæis montibus mari mediterraneo, Alpibusque montibus continetur. Triplex etiam nomen habuit Gallia, *Togata*, enim, *Comata*, & *Braccata* dicta est. *Togata* dicitur Cisalpina, quæ sc. inter Alpes est, & Rubiconem fluvium, antiquum Italiæ limitem: Ita dicta, quòd populi illi Romanorum more *togâ* uterentur. *Braccata* autem Gallia dicta est Narbonensis provincia, a *braccis* villosæ vestis genere appellata, quibus peculiaritèr ejus provinciæ homines utebantur. *Comata* denique cognominabatur omnis Transalpina Gallia, à *Coma* nutriendæ studio. A Juvenale *facunda* dicitur Gallia Sat.15.

Gallia causidicos docuit facunda Britannos.

Idem Sat. 7.

——— ——— Accipiat te
Gallia: vel potius nutricula causidicorum
Africa. ——— ———

Hinc Adjectiva. *Gallicanus*, ut *res Gallicana*, apud Cic. in orat. pro Quinctio. Item *Gallicus*, ut *Gallica terebra*. Columel. lib. 5. Item *Gallius*, ut *Galliæ mulieres* apud Sallust. Hist. lib. 4 Denique *Gallus*, unde *Galli* dicti sunt, qui ex Galliâ originem habent. Illi autem viliores, & crassiores vestes, vel pannos texebant, quippe quibus, teste Strabone, lana unde saga conficiebantur, crassior, & asperior fuit. Juv. Sat.9.

——— Pingues aliquando lacernas,
Et malè percussas textoris pectine Galli,

Mart lic. 4.

Accipe Sequanicæ pinguem textricis alumnam.

Idem alib: ——— *Me pinguis Gallia vestit.*

Horatius:

Nec pinguia Gallicis
Crescant vellera pascuis.

Horum canes etiam in pretio. Them. Orat.3.

Καὶ κύνα Κελτόν.

Celticum canem, de quibus Gratius in Cyneg.

——— Magna indocilis dat pretia Medus,
Magnaque diversos extollit gloria Celtas,

i.e. *Gallicos* Sequitur enim

Quondam inconsultis mater dabit Umbrica Gallis

Sensus

Sensum agilem.———

Gallica Flavia; Hisp. urbs Ilergetum. Ptol. *Fraga* Varrer.

Gallica palus, intimus maris Adriatici recessus, in quâ urbs Veneta sita est, Mar. Niger.

Vulcatius *Gallicanus*, vnus ex Historiæ Augustæ scriptoribus. sub Diocletiano. Vide Voss. Script. Lat. Hist. 2.5.

Gallicanus, Consul cum Acilio Titiano, an U C.879. & cum Venustio, an. U. C. 902. & cum Symmacho, an. U. C. 1081.

Gallienus, unà cum Licinio Valeriano, Romanorum Imperator, an. U.C. 1018. apud Mediolanum est interfectus. Eutrop. Oros.

Gallienus. Imp. Rom. cui tanta fuit in acceptis cladibus patientia: ut in his etiam jocari non dubitaverit. Nam cùm accepisset Ægyptum à Rom. Imperio descivisse, *Quid enim*, inquit, *sine lino Ægyptio esse non possumus*? Perditâ Galliâ, ridens. *Et non est*, inquit. *tuta Resp. sine trabeatis sagis*? Aliâ Alemannorum, & Scytharum incursationibus vastatâ: *Quid*, inquit, *sine Aphronitis esse non possumus*? Cælius Rhod. lib 18 cap. 21.

Gallinaria, insula in mari Tusco, contrà montes Ligusticos. ut inquit Varro lib. 3. de R R. à *gallinis* rusticis appellata. Vide Colum 8. 2. hodiè *Isola d'Albenga*. Sozomenus l. b. 3. cap. 13. de B. Martino: Καὶ ἐπὶ πνα χρόνον ῥίζαις βοτανῶν ἀρκούμενος, νῆσον ᾤκησεν ἣ Γαλλινάρια καλεῖται. Μικρὰ δὲ αὕτη καὶ ἀοίκητος ἐν τῷ Τυῤῥηνικῷ πελάγει κειμένη.

Gallinaria sylva, Cumis vicina. Juven. Sat. 3.

Et Pomptina palus & Gallinaria pinus.

Gallio, L. Annæi Senecæ frater natu maximus, ad quem Libros de Irâ scripsit & misit, quem in iis Novatum appellat: ut eundem, inscriptione, de V. B. *Gallionem fratrem*, itemque in epist. *Dominum suum Gallionem*, honestè ut seniorem fratrem. Hunc à suavitate ingenii Statius commendat:

Hoc plus quàm Senecam dedisse terris
Et dulcem generasse Gallionem.

Sonante tamen & strepente quâdam eloquentia fuit, auctor lib. De causis corruptæ eloquentiæ ostendit, qui commemorat *tinnitus Gallionis*, si tamen hujus non patris adoptivi.

Gallogræcia, regio Asiæ, Bithyniæ, Cappadociæ, & Pamphyliæ conterminа, alio nomine *Galatia* dicta, quemadmodum & incolæ ipsi indifferenter *Galatæ* dicuntur, & *Gallogræci*. Nam cùm Galli multitudine domi abundantes sedes suas reliquissent, Italiamque ferro flammâque crudelissimè vexassent: Inde Camilli virtute depulsi, non parvâ manu in Græciam, Macedoniamque irruperunt. Indeque Leonorio duce, Græcis quibusdam permisti, in Asiam trajecerunt, acceptisque a rege Bithyniæ agris, sedes ibi fixerunt. Quo factum est, ut uno nomine *Gallogræci* dicerentur. Strabo lib. 12.

Gallus, Phrygiæ flu. imò & Bithyniæ ex Celænis montibus oriens, ac in Sangarium influens. Cujus tam admiranda est natura, ut parcè potus, & cerebrum purget. & insaniam collat, contrà, largius haustus lymphaticos reddat. Plin. 32. 2. Ovid. Fast. 4.

Inter ait, viridem Cybelen altasque Celænas,
Amnis it insanâ, nomine Gallus aquâ.

Gallus Cornelius poëta, Ægypti Præses: anno ætatis suæ quadragesimo propriâ manu se interfecit, unde illud:

Sanguinis, atque animæ prodige Galle tuæ.

Vide Voss. de Poëtis Lat pag. 25.

Gamphasantes, Æthiopiæ pop. Mela lib. 1. *Nudi sunt, armorumque omnium ignari, nec vitare sciunt tela, nec jacere, ideoque obvios fugiunt: neque aliorum quàm quibus idem ingenium est, aut congressus, aut colloquia patiuntur.* Solin. cap. 4. *Gamphasantes abstinent præliis, fugiunt commercia, nulli externo miscentur.*

Gandara, gens Indorum, pop. *Gandarii* dicuntur & regio *Gandarica*. Steph. A *fortitudine* sic dicti videntur, Hesychius Γάνδαρος ὁ Ταυροκράτης παρ' Ἰνδοῖς. Nescio qua re Gandaros cornutos faciat Salmasius, legendo Ταυροκέρατος. Gandaros an taurum olim Indis significaverit, viderint alii; nostro seculo *Ganda* illis est Rhinoceros, Et hoc vero similius, si ab an mali ipsis nomen accesserit, à *Rhinocerotum multitudine* sic dictos. Is. Voss. Vide *Candari*.

Gandavum, vulgò *Gand*, Flandriæ Metropolis, ac totius penè orbis inter urbes miraculum, in immensam magnitudinem suis viribus paulatim excrevit. Coluêre eam primùm *Gonduni*, sive *Gunduni*, veteres Nerviorum clientes; deinde Romani, quos Jul. Cæsarem hic primùm collocasse, constanti Annalium fide traditur. His postremò accessêre Germani, quorum pars maxima Saxones, quos ad 60. millia Carolus Magnus in hanc Belgicæ partem traduxit. Urbs est non amplitudine solùm & dignitate, sed amœnitate quâdam loci, conspicua. Tria milliaria Germanica in ambitu continet. Sunt in hâc urbe 20. pontes, quorum multi 3. fulciuntur fornicibus, plurimi duobus naves que maximas submittunt. Molæ ventis agitatæ plures. templa parœciarum habet 7. abbatias 5 Canonicorum Collegiata Sodalitia 2 Monasteria 25 Publica peregrinorum Xenodochia 7 Nosocomium unum amplissimum & ditissimum. Gerontotrophia utriusque sexus 10. Pædotrophia, ubi etiam expositi infantes aluntur 2. Furiosorum ergastula 2. Xenodochium leprosorum unum. A Scaldi, Lisâ & Livâ flu. alluitur.

Ganga, urbs Lyciæ. Scholiastes Nicandri in illud Θηρ.

———Ἀζαλέην καίων ἰσμυρίδα πέτρην

Τὰς δὲ Γάγγας πόλιν εἶναι τῆς Λυκίας καὶ Γαγγίδα φασίν.

Gangama, circa Mæotidem loces, Strab. 7. ubi pisces ex glacie effodiuntur ad Bosphorum Cimmerium, ut volunt Xylander, & Bonacciolus. Casaubonus non locum, sed retis genus esse mavult.

Ganganorum, promontorium Albionis in orâ Walliæ occid. inter Meneviam urbem & *Abertenvvey* op. Ptol.

Gangaridæ, pop. inter Assyrios & Indos Virg. 3. Georg.

In foribus pugnam———
Gangaridum faciam, victorisque arma Quirini.

Val. Flac. lib. 6.

———*A ies quem Martia circum*
Gangaridum, potâque Gerus quos efferat undâ.

Ganges, flu. maximus Indiæ ulterioris. illam à citeriori disterminans, ex Emodis montibus profluens, ac in meridiem in Oceanum Indicum extens. Plin 33. 4. auriferum

facit & cum Tago, Pado, Hebro. ac Pactolo conjungit, omnes auriferos. eundem gemmiferum facit lib. ult. Virg. Georg. 2.

Nec pulcher Ganges atque auro turbidus Hermus.

Nonne χρυσονόος dicitur. Dionysio μελανδίνης nigros habens vortices, & ἐυρρείτης pulcherrimus. Ovid. Trist. 5.

——— *Lato spatiantem flumine Gangem.*

Claudianus:

Gurgitis immensum deducit in ostia Gangem.

Ostia illa septem facit Virgilius Æn. 9.

Ceu septem surgens sedatis amnibus altus
Per tacitum Ganges, aut pingui flumine Nilus.

Negat hoc Strabo lib. 15. ubi de Gange: Μιᾷ σύμβαλλει στόματι μέγιστος ὢν τῶν μετὰ τῶν Ἰνδικῶν ποταμῶν. Neque ab Strabone dissentit Plinius 2. 108. *A Gange amne, ostioque ejus, quo se in Eoum Oceanum effundit,* dicturus *ostiis* si plura essent. Virgilio tamen assentiri videtur Propertius.

Et quà septenas temperat unda vias.

Ubi verbum *temperat* respondet illis verbis Virgilii *sedatis amnibus*. *Tumidum gurgitem* dat ei Lucanus lib. 2. vers. 496. *rapiditatem* lib. 8. vers. 227. Idem lib. 3.

Movet & Eoos bellorum fama recessus,
Quà colitur Ganges, toto qui solus in orbe
Ostia nascenti contraria solvere Phœbo
Audet, & adversum fluctus impellit in Eurum.

Oppian. Κυνηγ. δ.

——— Ὀυ ποῖος Γάγγαο ῥόος κελάδων πελέσκε
Ἰνδὸν ἐπὶ χθόνα δινήεντα Μαγνομένῃ λαὸν ἀμείβων
Μυκᾶται βρύχημα πλημμύρων. ὅπποτε πρηνὴς
Ἐκπροθέων κελάδῃσι μέλαν δίνησιν αἰγιαλοῖο.

In vetr. Manilii exemplaribus legas lib. 4.

Ultimus & solitus Ganges, colit India Cancrum.

Sanè ubi est Ganges, ibi est India. Quomodo igitur Ganges & India diversis signis attribuuntur. Verum τὸ Ganges est infarctum & in Cod. Gembl. versus est ὑπέρμετρος uno pede integro, Ultimos & solidos Ganges, &c. Tolle Ganges, importunè huc infultum, & lege cum Scaligero, Ultimus ex solido tetrans. Item *Ganges* Taprobanæ fluvius Ptol. Berosus lib. 3. fabulatur *Gangen* Gomeri filium extitisse, atque tantæ corporis staturæ fuisse, ut 10. haberet altitudinis cubitos, quique pulchritudine animi, atque ingenii bonitate, ac morum integritate cùm præstaret, simulatque juris & æqui amantissimus esset, Indorum rex constitutus fuit. Nihilominus tamen à subditis iniquissimè peremptus est, ac non multò post impii parricidæ horrendo spectro indies singulos usque adeò divexabantur, ut ipsos in terram vivos oportuerit infodi, unde tota hæc regio miserrimâ clade protinus liberata fuit. Flumini Gangi hic nomenclaturam dedit. Hinc *Gangeticus sinus*, *Golfo di Bengala*, & *Gangetica tellus* Lucano

Gangra, urbs Paphlagoniæ Dicunt veteres τὰ Γάγγρα & ἡ Γάγγρα, ut Stephanus annotat Volunt quidam dictam sic fuisse à caprâ quâdam quæ *Gangra* vocaretur. Aiunt linguâ Henetorum & Paphlagonum γάγγραν tradunt quamvis capram appellari: unde putat Casaub. γαγγραινα morbum proxima quæque subinde depascentem esse dictum. Vide 2. Tim. 2. Gangram si nihil aliud Synodus Gangrensis hodiéque nobilitat. Long. 63. 25. Lat. 42. 40. Alia in Arabiâ Fel. Steph. alia item Ponti. Nicetas.

Ganodurum, Helvetiorum civitas ad Rhenum. Ptol. vulgò hodiè *Constantia Constance.*

Ganymedes, Trois fil. puer formosissimus, quem cùm Jupiter deperiret, in Idæ monte venantem ab aquilâ rapi jussit: & in cœlum afferri, eumque poculis præfici, repudiato ministerio Hebes, filiæ Junonis, quæ ante illius raptum miscendo nectari præerat. Hujus raptus in aulæis apud veteres exprimi solebat. Virgil. Æn 5.

Intextusque puer frondosâ regius Idâ
Veloces ja[culo] cervos, cursuque fatigat
Acer, anhelanti similis: quem præpes ab Idâ
Sublimem pedibus rapuit Jovis armiger uncis.

Papinius, lib. 1. Theb.

Hinc Phrygius fulvis venator tollitur alis,
Gargara desidunt surgenti, & Troja recedit:
Stant mœsti comites, frustraque sonantia laxant
Ora canes, umbrasque petunt & nubila latrant.

Val. Flaccus. lib. 2 Argon.

Pars & frondosâ raptus expresserat Idâ,
Illustremque fugam pueri, m[ox] æthere latis
Adstabat mensis: quin & Jovis armiger ipse
Accipit à Phrygio jam pocula blanda ministro.

Et ante omnes Plautus in Menæchmis:

Dic mihi, num quà tu vidisti tabulam pictam in pariete,
Ubi Aquila Catamitum raperet, aut ubi Venus Adoneum?

Hyginus in Astron. Poëtico tradit Ganymeden inter sidera translatum conficere signum illud quod *Aquarium* vocamus, quòd ejus stellæ suo situ aquam fundentis imaginem referre videantur. Nihil aliud autem per hanc fabulam demonstrare voluerunt sapientes ethnici, teste Cicerone, lib. 2. Tusc. quàm prudentem virum à Deo amari, & illum solum proximè accedere ad divinam mentem. Est enim Ganymedes anima hominum quam ob eximiam virtutem Deus ad se rapit. Pocula autem Jovi ministrare, nihil aliud est quàm Deum mirificè delectari officiis sapientiæ, quæ ab animâ virorum sapientum procedunt. Porrò Ganymedi insignem corporis pulchritudinem attribuerunt non solùm quia sapiens caret sordibus animi, verùm etiam quia sapientiæ tanta est pulchritudo, ut si oculis cerni posset, mirificos sibi amores in animis hominum excitaret. Dicitur etiam ab aquilâ raptus in cœlum fuisse propter perspicacitatem, atque ab ipso Jove in aquilam versum, quòd adjutor sit Deus ad Sapientiam. Obscœna autem & turpia quæ ab impuris quibusdam poëtis & pictoribus de Ganymede ficta sunt, procul amovenda ab adolescentum oculis, & auribus boni omnes necessarium esse indicant. Horat.

Qualem ministrum fulminis alitem,
Cui rex Deorum regnum in aves vagas
Permisit, expertus fidelem
Jupiter in Ganymede flavo.

Idem:

Qualis aut Nireus fuit, aut aquosâ
Raptus ab Idâ.

De loco autem ubi raptus Ganymedes, dissentiunt Strabo & Athenæus utrique lib. 3. Prior ait ostendi illius ἁρπαγήν in confinio Cyziceni & Priapeni agri possessor:

posterior apud Chalcidenses. Suidas verò raptum istum longè aliter narrat, quàm habetur in fabulis, ut etiam Orosius, l. 1. c. 12. ex Phanocle poëtâ. Ab Homero *ἀντίθεος* dicitur, hoc est *par Deo*. Item ξανθὸς *flavus*. Ἀγαλλυτὸν eum vocat Qu. Calab 1, lib. 8. *Χαροπὸν gratum aspectu, vel fulvum* Theocritus Idyl. 12. & Οἰνοχόον, hoc est *pincernam* Idyll 15. Nonno in B ssaricis Τρώϊος *αὐλός*, *εὐχαρίτης*, *ἰσόθεος ἐρατὸς Διὸς κυπέλλων*, & *ἱμερόεις* dicitur. *Regius puer* vocatur Virgilio Æn. 5. *Puer Idæus* Ovidio Fast. 2. *Phryx puer* eidem Fast. 4. ac *Iliacus puer* Trist 2. *Sangaricus puer* autem Statio Sylv. 3. Hinc pro pincerna quovis usurpatur, ut *Getulus Ganymedes* apud Juvenalem pro Afro pocillatore. Et Martialis.

Atque mihi servit pro Ganymede manus.

Hoc est, ipsè mihimet potum præbeo. Not. Hic quòd Echemenes Ganymedem non à Jove sed Minoë raptum tradit Athen. lib 13. Ἐχεμένης γὰρ ἐν τοῖς Κρητικοῖς οὐ τὸν Δία φησὶν ἁρπάσαι τὸν Γανυμήδην, ἀλλὰ Μίνωα.

Garamantes, pop. interioris Libyæ, Psyllis finitimi, à *Garamante* Apollinis filio sic dicti. Hi matrimoniorum expertes passim cum fœminis degunt, nullas certas sedes habentes. Virgil.

———*Ultra Garamantas & Indos*

Proferet imperium.———

Idem Eclog. 8.

Ismarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes.

Ad quos est *iter inexplicabile*, ut ait Plin. 5. 5. Tacit. 4. Hist. *Garamantes exciverat gentem indomitam & inter accolas latrociniis fœcundam*. Lucano *nudi* lib 4. ac *inculti* lib. 9. dicuntur. *Velox Garamas*, Claudiano, & *atrox*, Silio, *inops* autem Senecæ in Hippolyto. Hinc *Garamanticus*. Silius lib. 1.

Dum fert Herculeis Garamantica signa columnis.

Garganus, promontorium Apuliæ 300. stadiis in mare Adriaticum procurrens, hodiè vocatur *mons S. Angeli*. Lucan. lib. 5.

Appulus Adriacas exit Garganus in undas.

Horatius ad August.

Garganum mugire putes nemus, aut mare Tuscum.

Gargaphia, vallis & fons, ubi Actæon a canibus laceratus est. Ovid Met 3.

Vallis erat piceis, & acutâ densa cupresso

Nomine Gargaphie.———

Obiter emendabis Vibium *Garga Eubœa, ubi Actæon laceratus est à canibus*, repone, *Gargaphia Bœotia*. A Phœnicio גרף *garaph*, per primæ geminationem deducit vir magnus, illud autem de torrente dicitur, qui præceps lapius omnia avehit.

Gargara, mons & op. Troadis in summitate montis Idæ apud Ilii urbem, frugum copiâ maximè affluens. Virgil. Georg. 1.

—— *Nullo tantum se Mœsia cultu*

Jactat, & ipsa suas mirantur Gargara messes.

Ovid. 1. de Arte Am.

Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Claudianus:

—— *Jam flavescentia centum*

Messibus æstiva detondent Gargara falces.

גרגר *gargar* Ebræis *granum* significat. Dict. igitur hic mons à *copiâ frugum*. Vide Servium in Georg. 1.

Gargaris, Curetum rex, mellis colligendi usum primus invenit. Huic cùm ex filiæ stupro nepos provenisset, omnibus modis eum perdere conatus est, sed frustrà; tandem verò tot casuum periculorumque, quæ evaserat, admiratione, successorem illum in regnum designavit, nomenque illi Habidis impositum est. Justin. lib. 44.

Gargilius, historicus, qui vitam Alexandri M. est diligenter persecutus. Item venator nobilis, de quo Horatius.

———*Venator ut olim.*

Gargilius qui manè plagas, venabula, servos

Differtum transire forum populumque jubebat, &c.

Garianonum, op. Angliæ ad ortum, ad Garieni flu. ostium, emporium Norvico urbi propinquum, olim *Burghcastle* Camdeno, ex cujus ruinis hodiè *Yarmouth* emersit.

Garites, Gall. Aquitanicæ pop. circà Garumnam incolentes, quorum urbs *Aginnum*, & regio *Agenois*, teste Orontio, & Marliano.

Garizim vel *Gerizim* mons in finibus tribûs Ephraim & Manassè in quo sita fuit urbs Sichem, propè quam habitavit, & altare condidit patriarcha Abraham, Gen. 12. & Jacob. Gen. 33. In hoc monte Pontifex Manasses, frater Gaddi, quum duxisset filiam Satrapæ Samaritani, ideoque à Judæis dignitate sacerdotii privaretur confugiens ad socerum, templum simile Hierosolymitano ædificavit, & sacra similia Leviticis instituit eo tempore quo Alexander Magnus Monarchiam Persicam occupavit. Josephus 11. 7. Id templum annis 200. post unà cum Samariâ evertit Johannes Hyrcanus fil. Simonis fratris Judæ Maccabæi. Joseph. 13. 16. Sed tamen nihilominus in ejusdem montis vertice Samaritani adorabant & acerrimè Christianos oderant, usque ad Justiniani Imp. tempora, qui plerosque ad fidem Christi perduxit, ac templum nau ò ante jussu Zenonis Imp. in eo monte in honorem Christi extructum, instauravit, & munitionem addidit, unde seditiosos Samaritanos posset compescere, ut Procopius lib. 5. de ædificiis Justiniani narrat. Cyrillus putat hunc eundem montem esse supra quem Josue ædificavit altare, & populus Israel audivit a sacerdotibus recitari benedictiones, legi obtemperantibus propositas. Scribunt enim montem hunc, Parnassi instar, bicipitem fuisse, cujus alterum caput *Gerizim*, alterum *Ebal* nominatum sit.

Garumna, flu. Galliæ, in Pyrenæis montibus nascens, Celtasque dividens ab Aquitanis, & per Santonum fines occiduum influens Oceanum. *La Garonne* hodiè. Ejus meminit Tibul. 1. 7.

Testis Arar, Rhodanusque celer, magnusque Garumna

Itemque Claudianus 2. In Ruffinum:

Quosque rigat retrò pernicior unda Garumna.

Quod ait *retrò*, revocat mihi in mentem Sidonii illud:

Oceanus refluum spargit per culta Garumnam.

Mela 3. 2. *Garumna ex Pyrenæo monte delapsus, nisi cum hyberno imbre aut solutis nivibus intumuit, diu vadosus & vix navigabilis fertur. At ubi obvius Oceani exæstuantis accessibus adauctus est iisdemque retro remeantibus suas illius que undas agit, aliquantum plenior, & quantò magis procedit, eò latior fit: ad postremum magni freti similis: nec majora tantùm navigia tolerat,*

coleras, verùm etiam more pelagi sævientis exurgens, jactat x ex[illegible] atrociter, utique si aliò ventus aliò unda præcipitat.

Gasandæ, Arabiæ populi quos cum Alilæis conjungit Diodorus Siculus lib. 3.

Gathynia, urbs à Lacone rege condita juxtà mare, ut Cedrenus nobis tradit. Ὁ [illegible] Λάκων τὴν ὁμώνυμον χώραν λαχὼν Λακωνικὴν ἐκάλεσε [illegible] τριάκοντα τρεῖς χρόνους βασιλεύσας, ἔκτισε πόλιν [illegible] τὴν Γαθυνίαν.

Gaudentius, episcopus Arimi. constans & orthodoxus, tempore Constantini Imp. quum impiæ synodo Arianorum episcoporum, qui Arimini convenerant, nollet assentiri, crudeliter interfectus est.

Gaugamela, locus Persidis, de quo Arrianus, Πόλις δὲ οὐκ ἦν Γαυγάμηλα, ἀλλὰ κώμη οὐ μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστὸς ὁ χῶρος, [illegible] εἰς ἀκοὴν ἡδὺ τὸ ὄνομα. Ios. Scaliger ait *Gaugamela* lingua Assyriacâ *cameli intestina* significare, ra[illegible]tionem subjicit quòd ibi [illegible] essent inhumata. Optimè omnium verò Strabo, qui ait vocem hanc *Domum cameli* significare.

Gaurus, mons Campaniæ, Massicis, & Surrentinis propinquus in quo nascitur vinum præcipuæ bonitatis. Plin. 3. 5. & 14. 6. Ejus meminit Lucanus lib. 2.

——Vel si convulso vertice Gaurus
Decidat in fundum penitus stagnantis Averni.

Et Stat. Sylv. 3. Carm. 1.

Spectat ab Icario nemorosus palmite Gaurus.

Idem Carm. 5.

——Bacchei vineta madentia Gauri.

Inde *Gauranus mons*, & *Gauranus sinus* eidem Statio. Juvenal. Sat. 8.

——Canet licet ostrea centum
Gaurana.——

Idem Sat. 2.

Te Trifolinus ager fœcundis vitibus implet
Suspectumque jugum Cumis, & Gaurus inanis.

Pap. in. Theb 8.

Sic ulmus vitisque duplex jactura coloni
Gaurano de monte cadunt; sed mœstior ulmus
Quærit utrumque nemus, nec tam sua brachia la
bens
Quam gemit adjunctas, invitaque proterit uvas.

De *Vino Gaurano*. Plin. 14. 3. 6. Athen. lib. 1. cap. ut vulgò fatuè distinguitur, 21.

Gaza, insignis Palæstinæ civitas, quæ olim Judæ in sortem cecidit, sic dicta à regiâ *gazâ* id est, pecuniâ, quam illuc olim Cambyses Persarum rex [illegible] curarat, quondam munitissima, ut Alexander bimestri obsidione obsessam ægrè ceperit. Diodor. lib. 17. Apud veteres terminus erat Chananæorum juxtà Ægyptum. Inde *Gazæus*, & *Gazeticus*, Lat. *fortis*, aut *capra*. Gazam nemo melius Arriano oculis subjicit: Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἡ ἐς αὐτὴν ἄνοδος, καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. Μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν, καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ᾤκιστο, καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. Ἐσχάτη δὲ ᾠκεῖτο ὡς ἐπ' Αἴγυπτον ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου. Polyb. lib. 5 [illegible] τὴν [illegible] ἐξαγαγὼν τὸ σωζόμενον μέρος τῆς δυνάμεως ἀπεχώρει πρὸς Γάζαν. Ex quo loco non me locus [illegible] ex [illegible], [illegible] conferatur cum eo, quod dixit supra: Παραγενόμενος δὲ εἰς Γάζαν καὶ προσαναλαβὼν αὐτοῦ τὴν δύναμιν [illegible] προσῄει βάδην. Διανύσας δ' ἐπὶ τὸ προκείμενον, παρενέβαλε πεντήκοντα σταδίους διέχων Ῥαφίας, ἣ κεῖται μετὰ Ῥινοκόρουρα, πρώτη τῶν κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν πόλεων ὡς πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Quæ verba Latinè sic sonant: *Cum autem venisset Gazam, & ibi copias refecisset, rursum procedebat lentè in anteriora, & quinque dierum spatio castrametatus est propè Raphiam ad 50 stadia, ea sita est post Rhinocorura, prima ex Cava Syriæ urbibus versùs Ægypti partes.* Nam si Gaza occurrit prima venientibus Ægypto Raphiam, quomodo Antiochus prælio ad Raphiam victus Gazam se recipit, & non potius recedit versùs suas partes. Sed inter Ptolemæum victorem & Ægyptum, tanquam in casses se injecit propè desertum, ubi nullus commeatus, nulla commodi recessûs spes. Certè hæc videntur ἀσύστατα. Tum Gaza erat in partibus & sub jure Ptolemæi, per quam iter fecerat, & ibi copias suas refecerat: quomodo igitur victus exercitus eò se recipere potuisset? At solvit dubium locus N. Testamenti Act. Apost. cap. 8. ubi Angelus Philippum sic alloquitur: Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Ubi Angelus in dubio Philippum esse noluit, ad quem locum mitteretur, ideoque addit, *quæ deserta est*, quod sic intelligi debere videtur, *quæ est in deserto*, aut *juxta desertum*. Duæ igitur erant Gazæ, una in ditione Ptolemæi propè desertum, ubi copias suas refecit Ptolemæus ex labore, quem in deserto transmittendo habuerant. Alia Syriæ in Antiochi ditione, ubi post prælium se recepit; & primam illam Ptolemæi Gazam fuisse in deserti finibus patet ex ipsius Polybii verbis: dixerat enim paulò ante, Ptolemæum, dum versus Gazam tenderet, fecisse iter διὰ τῆς ἀνύδρου *per terram carentem aquâ*, quod est per desertum. Sanè D. Hieronymus duas fuisse Gazas notaverat, uti citat Casaub. ad Strabonem. Sed & Diodorus lib. 19. duas fuisse Gazas manifestè innuit. Sic enim de Ptolemæo Lagi contrà Demetrium movente: Ἀπὸ δὲ Πηλουσίου διὰ τῆς ἐρήμου διελθὼν κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμίων περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν τῆς Συρίας. Et rursus eodem libro: Μετὰ τὴν γενομένην ἧτταν Δημητρίῳ περὶ Γάζαν τῆς Συρίας. Unde colligitur alteram fuisse Gazam, quæ non fuit Syriæ, quando semper ita distinxit Diodorus, & ea est de quâ Polybius ubi suprà. Long. 65. 26. Lat. 31. 45.

Gazæorum portus, in Palæstinâ 30. stadiis à Gaza distans, Ptol. quæ & *Maiuma* dicebatur, & posteà *Constantia* à *Constantino* M. Huic posteà Julianus Imp. civitatis jus ademit, nomineque Constantiæ privavit. Vide Niceph. 8. 33. & 10. 3. Item Sozom. 5. 3.

Gebenna, Galliæ op. & mons inter Avernos & Helvios, numero multitudinis extulit Lucanus lib. 1.

—— —— Qua montibus ardua summis
Gens habitat canâ pendentes rupe Gebennas.

Montes *Gebennici* à Strabone definiuntur ῥάχις ὀρεινὴ πρὸς ὀρθὰς τῇ Πυρήνῃ. Sic גבינא *gabina*, Syris est *supercilium montis*. Luc. 4. 29. Vulgò *les Cevennes*, & *Sevennes*.

Gedanum, *Dantzig*, urbs Poloniæ, Prussiæ Regiæ caput, peramplа, & probè munita, ad Vistulam flu. qui 1. leuc. infrà in sinum Gedanensem, & in mare Balticum se exonerat. Portu gaudet capaci & commodo. Urbs ipsa est Hanzeatica, & emporium celeberrimum, & quamplurimis gaudet privilegiis; 5. leuc. distat à Marienburgo in Circ. 7. ab Elbinga in occ. & 15. à Thorunio in

Boc.

Bor. Caput est Pomeraniæ tractus. Olim pag. erat, an. 1295. in urb. mutatus a Primislao Polono. Hinc an. 1343. urbs mœnibus cincta fuit. & an. 1454. certis conditionibus se Casimiro Poloniæ regi subjecit. Versus merid. & occid. cingitur aliquot montibus bellicis operibus munitis ab an. 1656. contra Suevos. Irrigatur amnibus Rodauno, & Moltavâ, estque duplex, antiqua, & nova. Long. 41.30. Lat. 54.20.

Gedrosia, Asiæ reg. inter Carmaniam ad occ. & Indiam ad ort. Arachosiæ ad Sept. finitima, ad meridiem Oceano, terminata. *Tarse* Haytono & Sabellico. *Circan* Castaldo, *Gest* Mercatori. Populi *Gedrosii* Straboni, *Gedrosi* Plinio & Melæ, de quibus vide Qu. Curtium lib. 9. cap. 10. Dionysius vers. 1086.

Τῶν δὲ πρὸς ἀντολίην Γεδρωσῶν ἕλκεται αἶα
Γείτων Ὠκεανοῦ μεγακήτεος. ———

Gehenna, nomen loci apud Evangelistas ponitur autem pro inferno, hâc occasione, teste Hieronymo. Erat idolum Baal juxta Jerusalem, ad radicem montis Moriæ, unde Siloa fluit. Hæc vallis est parva campi planities irrigua & nemorosa, plenaque deliciis & lucus in eo idolo consecratus. In tantam autem populus Israel venerat dementiam, ut relicto Templo, hostias ibi mactarent, filiosque suos incenderent Dæmonibus, vel initiarent. Appellabatur autem locus ipse *Gehinnom*, id est, *vallis Hinnom*. Et comminatur Deus se locum illum impleturum cadaveribus mortuorum, ut nequaquam *Tophet*, & *Baal* sed *Polyandrium* vocetur. Futura ergo supplicia, & pœnæ perpetuæ quibus impii cruciandi sunt, hujus loci vocabulo denotantur. Vide Fungerum in *Gehenna*. & Seld. de D. Syris Synt. 1 cap. 6. Origenes, lib. 6. contra Celsum: Τὴν γέενναν ἡμεῖς ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις γεγραμμένην ὡς κολαστήριον εὕροντες, ἐζητήσαμεν εἴ που τῶν παλαιῶν γραμμάτων ὀνομάζεται, καὶ μάλιστα ἐπείπερ καὶ Ἰουδαῖοι χρῶνται τῷ ὀνόματι. Εὕρομεν δὲ ὅπου μὲν φάραγγα υἱοῦ Ἐννὸμ ὀνομαζομένην ἐν τῇ γραφῇ, ἐν δὲ τῷ ἑβραϊκῷ, αὐτοῦ τοῦ φάραγγα, μεμαθήκαμεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπακουομένην λέγεσθαι φάραγγα Ἐννὸμ, καὶ ἡ Γέεννα. Ἐπιτηρήσαντες δὲ τοῖς ἀναγνώσμασιν εὑρήκαμεν καὶ ἐν τῷ κλήρῳ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν τὴν γέενναν ἢ φάραγγα Ἐννὸμ καταλελεγμένην, ὅπου καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐξετάζοντες τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἄνω ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ κλήρου Βενιαμὶν καὶ τῆς φάραγγος Ἐννὸμ, εὑρήκαμέν τι εἰς τὸ περὶ κολάσεως τίνων μεμαλαγμένων εἰς τὸν μετὰ βασάνων καθαρισμὸν τῶν ὡσπερεὶ ψυχῶν.

Gela, celebris urbs Siciliæ ad amnem cognominem. Eam Rhodii Antipheno, & Cretenses, Entimo duce, communi operâ condiderunt annis 45. post Syracusas. De origine nominis Grammatici multa nugantur, Hebraismi ignoratione, ut fiat manifestior. Stephanus & Suidas, qui de *gelu* ut Romana voce aliquid inaudiverant, Siculum amnem ad Austrum obversum *Gelan* appellari volunt, ὅτι πολλὴν πάχνην γεννᾷ. Ταύτην γὰρ τῇ Ὀπικῶν φωνῇ καὶ Σικελῶν γέλαν λέγεσθαι. Alii *Gela* dicitur ἀπὸ Γέλωνος τοῦ Αἴτνης à fabuloso *Gelone Ætna & Hymari filio*. In hâ sententiâ fuêre Proxenus qui περὶ πόλεων Σικελικῶν, *de Siciliæ itineribus* scripsit (non περὶ πόλεων *de urbibus*, ut legi voluit vir doctus) & Hellanicus, credo Lesbius, quem Suidas scripsisse refert ἱερέας τῆς Ἥρας. Alii denique *Gelan* dici putant ἀπὸ τοῦ γελᾶν *à ridendo*, ex ore perridiculo. Tradit enim Aristænetus, qui de Phaselide scripsit, Lacium, & Antiphemum fratres, cùm Delphos profecti essent, ad consulendum oraculum, Pythiam nihil ad ea dicentem de quibus consulta fuerat, solum jussisse Lacium, ut ad ort. navigaret, τὸν δ' Ἀντίφημον γελάσαντος, τὴν Πυθίαν εἰπεῖν πάλιν, ἀφ' ἧς ἂν ὀντιμῶς κτίσῃ πόλιν (lege καὶ Γέλαν) πόλιν κτίσε. Hæc hactenus apud Stephanum. Rem paulò aliter refert Etymologus, quem consule si tanti est. Nos enim jam tædet nugarum. Itaque ut serio agamus. Gelam urbem Græcos huc appellentes nuncupasse dicimus de nomine fluminis, ad cujus ostium erat condita. Ita referunt præter Durin multi bonæ notæ scriptores. Thucydides lib. 6. τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τοὔνομα ἐγένετο. Virgilius.

Immanisque Gela fluvii cognomine dicta.

Silius lib. 14.

Venit ab amne trahens nomen Gela.

Claud. de raptu

Pantagiam, nomenque Gelan qui præbuit urbi.

Vibius in catalogo fluminum: *Gela Siciliæ, à quo oppidum.* Servius. *Gela civitas à fluvio nominata.* Stephanus. Suidas, Etymologus: Γέλα πόλις Σικελίας, ἐκλήθη δὲ ἀπὸ ποταμοῦ Γέλα. *Gela* porrò vorticosus est amnis Ovid. Fast. 4.

Præterit & Cyanen, & fontes lenis Anapi,
Et te verticibus non adeunde Gela.

Inde *Gela* Punicè dictus est amnis בלע *Bela*, id est, *vorticus* seu *verticosus*. Gelæ autem urbis conditores, Cretenses & Rhodii, quorum dialectus erat Dorica, aut Æolica B. & G suo more permutatis pro *Bela Gela* dixerunt. Tale pro βάλανος γάλανος, unde *glans*, φλίγω pro θλίβω, unde *affligo*. Itaque *Gelas* idem quod Græcè Βαραθρώδης, vel Βαρυδίνης. Vide Suidam. Alius Gelam deducet ab Ebræo verbo גלל *galal*, h. e. *volvere*, *volutare*, unde גל *gal*, *fluctus*, tanquam a volutatione. Alius item per aphæresin a עקל *ackal*, *torquere*, unde Talmudicis עיקול *ikul*, *vortex aquarum*. Sed verum est quod diximus. Bochartus.

Gelasius Cyzicenus, Cæsareæ Palæstinæ Episcopus, tribus libris complexus est res in Synodo Nicenâ gestas. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 264.

Gelbis, flu. in Mosellam se exonerans, teste Ausonio. *Kil* hodie teste Marliano.

Gelboe, vel *Gilboa*, mons in tribu Manassе propè Sichem, in quo tres filii Saulis una cum exercitu a Philistinis cæsi sunt, & Saul sibi ipsi mortem conscivit. 1. Reg. 28. A Scythopoli 6. m. p. distans.

Geldria, infer. Germ. provincia ac ducatus antiquorum Sicambrorum (uti ferè omnes Scriptores consentiunt) sedes. Habet à Sept. Frisiam, & sinum maris germanici, ab oriente Cliviæ ducatum, a Merid. Juliacum attingit, Brabantia & Hollandia eam ab occ. respiciunt. Regio est campestris, montibus omnino ferè carens, sed passim sylvis ac nemoribus ornata. Omnium rerum fertilis est, præcipuè frumenti fœcunda, & supra modum pascendis pecoribus ob pratorum ubique viridantium luxuriem apta, adeò ut ex ultimâ Daniâ emaciata armenta hic saginanda mittantur. Tribus celeberrimis flu. Rheno, Mosâ, & Vahali irrigatur. Noviomagum in ea Metropolis est. Habet 22. urbes muris & fossis munitas, & supra 300. pagos. An. Dom. 1339. Comes Geldriæ Francofurti in publicis Comitiis Dux coronatus est à Ludovico Imp. De etymo Geldriæ varia extant apud Henr. Aquilium, F. Irenicum, & Lud. Guicciardinum. Vulgò *Guelders*.

Gellias,

Gellias, vir Agrigentinus, mortalium omnium munificentissimus, de cujus φιλοξενία, & in omnes hospitalitate multa Diodorus Siculus, lib. 13. nec pauciora Val. Max. lib. 4. cap. ult. Male *Tenias* vulgò apud Athenæum. lib. 1.

A. Gellius, quem nonnulli *Agellium* vocant, Grammaticus, Noctium Atticarum scriptor, Antonini Pii temporibus vixit, non diu post mortem Plutarchi. Coætaneos habuit Phavorinum Epicteti auditorem, Corn. Frontonem, & Herodem Atticum, quorum secundum adolescens Romæ docentem audivit, teste ipso lib. 19. cap. 8.

Gelo, puer quidam, qui à lupo feliciter & fortuito casu servatus fuit. Hunc enim ferunt, cum ipse aliquando in ludi literarii vestibulo libellum manu retinens sederet, accedentem lupum, libellumque de manibus raptum auferentem, cum clamore insecutum, magnum tumul tum excitasse, quo ludi magistrum, omnesque pueros commotos, ut illi suppetias ferrent, arma, fustesque tumultuariè rapuisse: quo strepitu concussam domum latam ruinam dedisse, contignationibus solutis, puerosque omnes cum præceptore elisisse qui circiter centum fuisse dicuntur, eoque modo Gelonem à lupo servatum fuisse perhibent. Leonic. Thom. 4. 104.

Gelones, vel *Geloni*, populi Scythiæ, Agathyrsis proximi, qui faciem depingunt, ut terribiliores in prælio videantur. Patientissimi sunt mediæ, fameque urgente, equo, quo vehuntur, sanguinis nonnihil detrahunt, eoque cum lacte commixto, inediam levant. Dicti sunt à *Gelono* Herculis filio, Agathyrsi fratre. Virgilius.

——— Pictosque Gelonos.

Lucanus eis fortitudinem tribuit, lib. 3.

Massagetes quo fugit equo, fortesque Geloni.

Ubi tamen. *volucresque* legendum. Virgilius:

Bisalta quo more solent, acerque Gelonus.

Vide Melam, 1 21. & Solin. cap. 20. de picturà verò Gelonorum vide Salmas. in Plinian. Exerc. p. 188. Multas singuli habebant uxores, contenti suis finibus vivebant. Horat. lib. 1. Carm. Ita hic Stephanus. Cæterùm an contenti nescio, nec enim id afferit Poëta. Locus est lib. 2. Carm. Od. 9. ubi de Augusti tropæis loquens, ait:

Intraque præscriptum Gelonos
Exiguis habitare campis.

Arcubus & sagittis olim polluisse testantur Virgilius ac Horatius. Hic Æn. 8.

——— Curasque sagittiferosque Gelonos.

Ille in Odis:

——— Visam pharetratos Gelonos.

Claud in Ruffin.

Membraque qua ferro gaudet pinxisse Gelonus.

Quibus adde Statium, sic enim ille:

——— Falcemque Getes, arcumque Gelonus
Tenderet. ———

Gelonium, stagnum Siciliæ tetro odore abigens appropinquantes. Aliis *Gelonum* dicitur. Vide Solinum, & Lud. de la Cerda in illud Georg. 2.

——— Pictosque Gelonos.

Geminus Rhodius, Ciceronis ac Pompeii temp. de geometrià scripsit. Proclus Γεμῖνον vocat, vix autem dubito, quin sit nomen Romanum. Sane *Geminii*, *Gemini* & *Geminiani* celebrantur in antiquis scriptoribus, & inscriptionibus. Vide Voss. de Scient. Math. pag. 160. & 329. Et Petavium præfat. ad Uranologion.

Gemonia, scalæ dicebantur Romæ ad quas corpora damnatorum, impacto unco trahebantur. Suetonius: *Nemo punitorum non in Gemonias abjectus, uncoque tractus.* Tacitus de Sabino: *Tunc confossum, collaceratumque, & abscisso capite truncum corpus Sabini in Gemonias trahunt.* Et Plin. 8. 40. scribit canem à corpore servi non recessisse abjecto in gradibus Gemoniis. Nonnulli à *Gemonio* auctore sic dictos putant. Beroaldo autem à *gemitu* sic appellati videntur.

Genabum, Galliæ op. ad Ligerim flu. situm, Cæsar. Roberto Cænali *Orleans* est, Paradino. & Vigenereo potiùs *Gyen* videtur op. ad eundem fluvium situm; idque verum esse ex distantià quam Cæsar inter hoc opidum & Agendicum ponit, ostendit. Luc. lib. 1.

Inclyta Cæsareis Genabus dissolvitur alis.

Genauni, pop. Vindeliciæ Horat. Carm. 4. Od. 41.

——— Milite nam tuo
Drusus Genaunos, implacidum genus,
Dejecit acer. ———

Genea, vicus Corinthi, lege, & vide *Tenea*.

Genethlius, Jupiter sic dictus, quod ei incumbat cura gignendorum liberorum. Item doctissimus sophista Palæstinus, discipulus Minutiani. & Agapeti, scripsit autem multas λαλιάς, seu διαλέξεις, & μελέτας & multa alia. Suidas.

Genetyllis, Venus dicta, ut Aristophanis Interpres ait, quòd genituræ præsit. Vide Aristoph. in Nubibus. Hesychius: Γενετυλλὶς γυναικεία θεὸς παρωνομασθεῖσα τῇ ὀνόματι περὶ τὰς γενέσεις ἐοικυῖα τῇ ἑορτῇ, διὸ καὶ ταύτῃ κυνὸς προτιθέασι, ἐν ᾗ ξενικὴ ἡ θεὸς, καὶ ἑορτὴ τῶν γυναικῶν.

Genezareth, Galilææ lacus, circumseptus urbibus plurimis & celebribus. Solinus cap. 38 Hic Christus Apostolos vocavit. Idem dicitur *mare Tiberiadis*.

Genetes, portus & flu. unde *Genetaum* promontorium, in quo templum fuit Hospitalis Jovis, quem *Xenium* vocant cavit. Steph. Val. Flac. lib 5.

——— Inde Genetæi rupes Jovis.

Apollonius:

Τὼ δ' μετ' αὐτὴν ἄκρην Γενηταίου Διὸς ἀγχοῦ
Γνάμψαντες, &c ———

Geneva, urbs Allobrogum in Sabaudià ad egressum Rhodani flu. ex lacu Lemano, urbs libera, & Imperialis. Ejus meminit Cæsar lib. 4. Urbs olim Episcopalis, sed cum novam Calvini religionem susceperit, ejus episcopus Annessiaci commoratur. Long. 27. 33. Lat. 45 45.

Genius, dicebatur Naturæ deus apud veteres, & qui omnium rerum gignendarum vim haberet, unde cujusque rei dicebatur suus genius. Accipitur aliquando pro ipsà naturà. Quidam ipsam animam, vel deum, vel spiritum esse volunt, qui mortales ad voluptatem incitet, unde *Geniales* apud priscos vocabantur, qui ad curandam cuticulam erant promptiores. Inde Proverbium *Genio indulgere*. Fuerunt etiam, qui aquam, terram, ignem, aërem, item 12 signa, & Solem, & Lunam Deos genios facerent, & *à gerendo*, quòd multa gerere possent, primùm *Gerulos*. deinde *Genios* appellatos esse putarent. *Loci genius* apud Virgilium ponitur pro deo topico. Orare solebant antiqui per genium. Prop. 4. 9.

Exuitur,

Exuitur Geniumque meum prostratus adorat.

Tibull. 4. 4.

Perque tuos oculos, per Geniumque rogo.

Horat. Ep. 7. lib. 1.

Quod te per Genium, dextramque, piosque Penates,
Obsecro, & obtestor.———

Stat. Sylv. 2.

———*Dum cunctis supplex advolveris aris.*
Et mitem Genium Domini praesentis adoras.

Soranus apud Aug. de C. D. 7. 13. *Genius, Deus est*, inquit, *qui praepositus est & vim habet omnium rerum gignendarum. Et alio loco Genium esse dicit uniuscujusque animam rationalem.* Vide Censorinum de die Natali cap. 3. & ad eum Lindenbrogium. Genius, inquit Fungerus, inter Deos selectos unus, ut quidam volunt, a *generando* nomen suum obtinere videtur. Sed non omnes idem de eo. Sunt enim qui cuique loco suum ascribunt, sunt qui cuique homini suum asserunt. Augustinus Deum esse dicit qui omnium rerum gignendarum vim habeat, juxtà profanam veterum opinionem, quanquam Varronem affirmare dicat, genium esse uniuscujusque rationalem animam. Festus Pompeius cum Augustino facit, uterque verò à *gignendo* derivat. Quare & Censorinus, qui hunc & nobis assiduum velut observatorem appositum dixit (ut & Plutarchus Menandrum dixisse refert ἅπαντι ἀνδρὶ δαίμων συμπαραστατεῖ εὐθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου) appellatum ait, sive quòd, ut genere nur curet, sive quòd una gignatur nobiscum, sive quòd genitos suscipiat ac tueatur. Quin veteres unicuique homini duos tribuebant genios, sicut Angelos nonnulli ex nostris Theologi, Basilius imprimis adversus Eunomium. Unum ex his bonum, alterum affirmabant malum, quem Empedoclem Terrestrem appellasse crediderim apud Plut. his verbis: Διτταί τινες ἡμῶν ἕκαστον παραλαμβάνουσι καὶ κατάρχονται μοῖραι καὶ δαίμονες, Ἀφθονίη, Χθονίη τε. Idem vult Servius ad illud Virgilii:

———*Quisque suos patimur manes:*

Quando ait: *Cùm nascimur duos Genios sortimur, unum qui hortatur ad bona, alterum, qui depravat ad mala, nec incongruè dicuntur Genii, quòd cùm unusquisque genitus fuerit, id statim observatores deputantur.* Celebratur & illud Menandri:

Δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται εὐθὺς γενομένῳ.

Arrianus in Epictetum etsi non statuit duos, unum tamen cuique proprium Daemonem pervigilem & incorruptum assignatum docet hoc modò: Καὶ ἐπίτροπον ἑκάστῳ παρέστησε τὸν ἑκάστου δαίμονα, καὶ παρέδωκε φυλάττειν αὐτὸν αὐτῷ, καὶ τοῦτον ἀκοίμητον, καὶ ἀπαραλόγιστον. Simulachrum Genii (ne illud omittam) interdum serpentis imagine effingebatur, interdum puerili, juvenili, senili formâ. Coronabatur Platani foliis, resque illi sacra fiebat floribus & mero. Unde Persius.

———*Funde merum Genio.*
———*Silvanum lacte piabant*
Floribus & vino Genium.

Cujus rei causam explicant Censorinus & Varro. Thurà quoque huic Deo adolebant. Tibullus de Natali Cherinti.

Magne Geni cape thura libens.

Geniales lectuli, qui puellis nubentibus sterni solebant, vel à liberis *generandis* traxère nomen. Ab eadem orig. *genitalia* corporis partes verendae, & *genitores* vocabulum deducunt. Plura de Genio vide apud Mart. Delrio Not. ad Senecae Medeam versu 1.

Gensericus, Princeps Vandalorum, quùm Carthaginem cepisset, omnesque opes interfectis civibus in jus suum vertisset, animum ad Ecclesiarum spoliationem adjecit, quas sacris vasis exinanitas, & sacerdotum administratione privatas, equorum suorum stabula fecit.

Genua, urbs Liguriae clarissima sic dicta à *genu*, quia se habet tanquam genu recurvum à latere maris. Vel à *Genuo* Saturni filio, qui fertur eam condidisse, vel ut quidam volunt à *Genuino*, Phaëthontis socio. Alii etiam à *Jano* Italorum rege. Hanc Annibal penitus delevit, sed Corn. Servilius consul instauravit, sicut Livius refert. Haec urbs aliquando ad Tanaim usque imperii sui fines produxit. Theodosiam enim suae ditionis effecit, Cyprum, Lesbum Chium insulas, & Peram Thraciae urbem in potestatem redegit. Hodiè toti Liguriae, & Corsicae imperat. Emporium celebre est, cujus cives potentissimi mercaturâ, & negotiationibus per omnes ferè orbis partes maximum sibi nomen atque divitias comparatunt. *Genua* altera Hisp. Baeticae, vide *Urso*.

Genusus, flu. Macedoniae, in mare Ionium influens, inter Apolloniam, & Dyrrhachium Luc. lib. 5.

Tellus, quam volucer Genusus, quam mollior Apsus
Circumeunt ripis.———

Georgi. pop. Asiae in Iberiâ, ab *agricolatione* sic dicti, eorum regio *Georgiana* dicitur.

Georgius Merula, Angelo Politiano, Philippo Beroaldo, multisque aliis viris doctis aequalis.

Georgius, Trapezuntius, nobilis Philosophus, qui in extremâ senectute, omnium literarum, quas antea, noverat, nominisque sui oblitus est.

Georgius Cappadox, Trib. Mil. sub Diocletiano, qui maximum serpentem peremit, liberatâ puellâ, quae eidem in praedam devota fuerat. Theologi nonnulli existimant fictitium esse nomen, sub quo veteres Christi Ecclesiam à Satanae tyrannide liberantis imaginem & passionis meritum proposuerunt. Caeterùm veram hanc fuisse historiam multis argumentis probatum it vir doctus Petrus Heylinius libro cui Titulus. *The History of Saint George.*

Georgius Pisides, Constantinopolitanae Ecclesiae Diaconus, & Chartophylax, flor. circa A. D. 640. Condidit poëma de opere 6. Dierum, quod Sergio Patriarchae dicavit. Constitit olim 3 Senariorum millibus, ut Suidas testatur. Sed ex iis hodiè solùm supersunt mille octingenti octoginta, qui procemium sunt operis. Fecit quoque Senarios *de Vita Vanitate*, quos Graecè primus edidit, & Lat. versibus reddidit Fredericus Morellus, Frederici F. An. D. 1584. Sed ex Suidâ discimus praeterea scripsisse de Heraclio Imp. de Persico itemque Avarica, idque πεζολογικῶς, hoc est *solutâ oratione*: item Laudationem Anastasii Martyris. Mem. ejus Tzetz. Chil 3. Hist. 66. & Nicephorus H. st. Eccl. 18. 48. Item *Georgius* Presbyter Eleusius, de quo Voss. Hist. Gr. 278.

Georgius Monachus, Tarasii Patriarchae Syncellus: quomodo dicebatur qui proximus esset Patriarchae historicus, vixit temp. Caroli M. Vide Voss. Hist Gr. p. 184. Aequalis, huic fuit *Georgius* Theophanes, Confessor, ut

 constat

constat ex Michaëlis Glycæ Annallium parte tertia. Voss. ubi suprà.

Georgius Logothetes Chronicon edidit Constantinopolitanum, floruit autem temp. Mich. Palæologi. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 28 De *Georgio* Alexandrino Voss. Hist. Gr. p. 489.

Georgius ὁ Παχυμερής, Sacerdos, Protecdicus, & Hieromnemon. Hic præter eum, quem in Dionys. Areopagitam commentarium habemus, condidit etiam historiam quam ordîtur à temp. Michaëlis Palæologi, qui imperare cœpit 1261. desinit autem in an. 23. senioris Andronici sub quo vixit.

Georgius Gemistus, philosophus & Mathematicus cognomine Pletho, patriâ Constantinopolitanus, æqualis Bessarionis Cardinalis, & Michaëlis Apostolii. Præter illa de discrimine Platonis & Aristotelis, ac quædam alia fecit libros duos de gestis Græcorum post pugnam Mantineam. Hi verò ita placuerunt M. Antonio Antimacho, qui eos Latinè vertit, ut diceret non tantùm esse verbis aptos, pressosque: Sed etiam artificio tanto, tanta lenitate, ac rerum copiâ scripti, ut post Herodotum ac Thucydidem, cum antiquissimis reliquæ Græciæ historicibus non immeritò possit comparari.

Georgius Phranza Protovestiarius Chronicon reliquit de rebus Byzantinis, ac Peloponnesiacis quarum magnam partem viderat, plerisque etiam præfuerat. Finivit hoc opus A. D. 1457.

Georgius (nescio cujas) de sacrificiis Rhodiis scripsit. Athen. 15.

Georgius Chumnus Byzantius rythmicam consignavit historiam ab orbis Creatione ad Solomonis regnum.

Georgius Codinus Curopalates Vide Voss. Hist. Gr. pag. 368.

Gerara, Græcis Γέραιραι, teste Polluce, quatuordecim erant mulieres à rege Atheniensium constitutæ, quæ sacra secreta Dionysio faciebant. De quibus Demosthenes in Orat. contrà Neæram, ubi & tale jusjurandum earum producit.

——— Ὅρκ☉ Γεραιρῶν.

Ἁγιστεύω, καὶ εἰμὶ καθαρὰ, καὶ ἁγνὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν οὐ καθαρευόντων, καὶ ἀπ' ἀνδρὸς συνουσίας, καὶ τὰ θεοίνια, καὶ ἰοβάκχεια γεραίρω τῷ Διονύσῳ κατὰ τὰ πάτρια, καὶ ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις.

Gergobia, Cæsari. sed Γεργοουία Straboni, Galliæ op. in Arvernis, *Gergoie*, Gab. Simeonio. *Gergobia* altera vel *Gergobina*, Boiorum in Galliâ metropolis, Cæsar. *Molins* Paradino. Vigineterus mallet *Monlucon*, vel *Nery*, ubi sunt Thermæ, & multa antiquorum Romanorum vestigia.

Germania, regio Europæ latissima, quæ à Gallis, Rhætis, ac Pannoniis, Rheno, & Danubio fluminibus, à Sarmatis, Dacisque metu mutuo, ac montibus separatur: cætera ambit Oceanus, latos sinus, & insularum immensa spatia complectens. Germaniæ autem termini ab auctoribus, ut quisque sui temporis rationem secutus est, adeò variè describuntur, ut triplicem quasi Germaniam facere videantur. Veterem, nempe, mediam, & recentem. Veterem vocant Berosianam, quam Rheno, Oceano, Tanai, Ponto Euxino, Danubio ejusque accolis circumscribunt. Media erit, quam Tacitus. Ptolemæus & Plinius, coætani ferè cognoverunt, quæ cùm ex ipsis autoribus satis nota sit, non opus videtur hic denuò eam describere. Denique recens Germania, quæ nostrâ est memoriâ usitatior, ultrà Rhenum eatenus est extensa, ut omnes fermè Belgas, usque ad Alpes Tridentinas contineat. Ita quoque ultrà Vistulam ortum versùs, usque ad Scythas Alanos, quos hodiè Lithuanos appellamus, pertinet. Erit ejus longitudo ab Iccio portu, vulgò Caletum, usque ad Lithuaniæ fines, habebitque latitudinem à mari Germanico & Venetico ad Alpes usque. Hujus reg. incolæ *Germani* dicuntur. cujus nominis rationem ad Romanos authores, nonnulli referunt, qui cùm primùm Rhenum devictis Gallis transgressi fuissent, videntes eos & feritate animorum, & proceritate corporum, colore flavo, formâ præterea. & moribus, ritûque vivendi, Gallis simillimos, *Germanos* eos, tanquam fratres Gallorum appellarunt. Alii inde dictos putant, peculiari ejus regionis ritu, se mutuâ, suâ linguâ Germanos, id est, fratres consalutarent. Eruditi tamen inter Germanos vocabuli hujus etymologiam ex suâ potiùs linguâ petendam existimant. Illi enim *gar*, sive *ger*, *totum* dicunt, & *man*, *virum*, ut *Germanos* dictos intelligas, quasi *totos viros*. Alii deducunt à *Ger* quod pro *bello* usurpatur apud Gallos veteres, ut *War* Anglis, & *Guerre* Gallis, unde *Germani*, id est, *homines belli*, Gallicè *gens d'armes*. Nonnulli à *germinando* derivant propter fœcunditatem gentis populosissimæ, ut Sylvius: quo & P. Diaconus respicere videtur lib. 1 rerum Longobardicarum. cap. 1. Porrò Germani ipsi indigenæ existimantur, quoniam non est verisimile, aliquos Asiâ, aut Africâ, aut Italiâ relictâ, Germaniam petiisse, informem terris, asperam cœlo, tristem cultu, aspectuque, nisi patria sit. De Germanis Dionysius.

Ἄλκιμά τε φῦλα νέμοντ' ἀρειμανέων Γερμανῶν.

Ubi MS. Bodleianum legit ἐρισθενέων, utrumvis epitheton fortitudinem Germanorum satis indicat. Quam etiam abundè testantur authores. Mela, *Immanes sunt animis, atque corporibus*. Cæsar. 3. Gall. lib. 4. *Ingenti magnitudine corporum Germanos, incredibilique virtute, atque exercitatione in armis esse* prædicat. Columella, Lib. 7 de R R *Germaniam decoravit natura altissimorum hominum exercitibus*. Solinus: *Frequens Germania populis numerosis, & immanibus*. Tacitus: *Germanos fluminibus suetos levitas armorum & proceritas corporum attollit*. Cicero contra Pisonem *acerrimas* dicit *Germanorum nationes*. Seneca de Ira I. 11. *Germanis quid est animosius, quid cursu acrius, quid armorum cupidius?* Et lib. de Brevit. Vitæ. vocat *ferocissimam gentem*, & alibi *Avidam gentem belli* Hinc Horat. Germaniam *horridam* dixit. Carm. 4 Od. 5.

Quis, Germania quos horrida parturit
Fœtus? ——— *Quis fera.*
Bellum curet Iberiæ? ———.

Idem in Epodis:

Nec fera cærulea domuit Germania pube.

Cæsar ubi suprà: *Lavantur in fluminibus*. Is mos veterum Germanorum; quem tangit Galenus de San. tu. 1. τίς γὰρ ἂν ἡμῶν, inquit, ἀνάσχοιτο τῶν παρ' ἡμῖν ἀνθρώπων εὐθὺς ἅμα τῷ κυηθῆναι ἐπὶ θερμὸν τὸ βρέφος ... ... φέρειν ... καὶ ... καθάπερ φασὶ τοὺς Γερμανοὺς ... αὐτοῦ τῆς φύσεως, ... βαλλόντας εἰς τὸ ψυχρὸν ὕδωρ, ὥσπερ τὸ διάπυρον σίδηρον. Virg. Æn. 8.

———*Natos ad flumina primum*
Deferimus sævoque gelu duramus & undis.

Val.

Val. Flac. lib. 6.

——Ubi tam ſævo duravimus amne
Progeniem, natoſque vades.——

Julianus in epiſt. ad Maximum : Πανδίκης ὁ Ῥῆνος ἀδικεῖ τοὺς Κελτοὺς ὃς τὰ μὲν νόθα τῶν βρεφῶν ὑποβρύχια ταῖς δίναις ποιεῖ, καθάπερ ἀκολάστου λέχους σπέρματος ὑπεράνω τοῦ ὕδατος αἰωρεῖ, καὶ τῇ μητρὶ τρεμούσῃ πάλιν εἰς χεῖρας δίδωσιν ὥσπερ ἀδέκαστόν τινα μαρτυρίαν ἀντὶ καθαροῦ καὶ ἀμέμπτου γάμου τὴν τοῦ παιδὸς σωτηρίαν ἀντιδωρούμενος. In Græco Epigrammate eſt:

Θαρσαλέοι Κελτοὶ ποταμῷ ζηλήμονι Ῥήνῳ
Τεκνοταλαντεύουσι, καὶ οὐ πάρος εἰσὶ πατέρες
Πρὶν παῖδ' ἀθρήσωσι λελουμένον ὕδατι σεμνῷ.

Greg. Nazianzenus de Celtis:

Ὡς νόθον ἐξελέγχεις Ῥῆνε κριτήριον ῥέεθρον.

Claud. in Ruff.

Et quos naſcentes explorat gurgite Rhenus.

Hinc & ἐλεγχέγαμος Rhenus in epigr. dictus lib. Anthol. & à Nonno in Dionyſiacis. Mem. etiam hujus rei Ariſtot. Po. 7.7 E. Michael Apoſtolius in ὁ Ῥῆνος ἐλέγχει. Plura de Germanorum fortitudine vide apud Eliam Schedium aureo illo, quem *de diis Germanis*, inſcripſit libello Syntagm. 1. cap. 1. De moribus Germanorum libellum ſingularem ſcripſit Corn. Tacitus. Sed præ omnibus videndus Cluverius de Germaniâ Antiquâ. Germania hodierna, valdè diverſos limites habet ab antiqua. A Sept. ſiquidem habet mare Balticum, & Jutiam meridionalem: ab Oriente terminatur Hungaria, Pruſſia regia & Polonia ſuper. & infer. quæ pro majore parte ſunt cis Viſtulam flu. A meridie ſeparatur ab Italiâ Alpibus; ab Occid. Friſia Occidentali, Gueldria, Tranſilvania, & Groningia, quæ antea erant in Germania, nunc autem in Belgio continentur. Sed viciſſim ditiones Clivenſ. Juliacenſ. Leodienſ. Colonienſ. Trevirenſ. Palatinatus Rheni pro parte, quæ antiquitùs erant in Gallia, nunc in Germania cenſentur. Alſatia nunc ſubeſt Dom. Francorum. Bohemia inſerta eſt in Germania cum ejus partibus Sileſia & Moravia. Polonia & Dania proprios reges habent, neque ullo modo ſub Germaniâ continentur. Helvetii autem cum Rhætis ſunt ſui juris, nec Germanicum agnoſcunt imperium. Ejus Long. à confin. Lotharingiæ uſque ad lim. Hungariæ eſt 180. mill. Germ. Latitudo autem à mari Baltico uſque ad Alpes in confin. Foro Julii eſt 126. mill. Germ. Dividitur in regnum Bohemiæ & Circulos, ſuntque eo ordine.

Germaniæ Circuli.

Circulus I. Franconiæ ſub quo Epiſcopatus Herbipolitanus, Bambergenſ. & Eichſtatenſ. & tota Franconia comprehenduntur.

II. Bavariæ, ſub quo Bavariæ Duc. Palatinatus ſuper. & Archiepiſcopatus Salisburgenſ. cum Epiſcopatu Paſſavienſi & Duc. Neoburgenſi.

III. Auſtriacus, ſub quo Auſtria, Stiria, Carinthia, Carniola, Com. Tirolenſ. & Epiſcopatus Tridentinus cum annexis.

IV. Suevicus, ubi Suevia tota, Duc. Virtembergenſ. & Marchionatus Badenſ. & Burgoviæ.

V. Rhenanus, in quo Alſatia, Duc. Bipontinus, Haſſia, & Epiſcopatus Spirenſ. cum Abbatia Fuldenſi, Veteravia, & Com. Valdecenſi.

VI. Electorum Rheni, ſub quo ditiones Electorum, 1. Moguntini, 2. Trevirenſis, 3. Colonienſis, 4. & Palatini Rheni.

VII. Weſtphaliæ, ſub quo Duc. Weſtphaliæ, Juliacenſ. Clivenſ. & Montenſ. Com. Marchiæ, Friſiæ Orientalis, Oldenburgenſ. & Hoyenſ. & ditiones, ſeu Epiſcopatus Monaſterienſ. Leodienſ. Oſnabrugenſ. Paderbornenſ. & Mindenſis Principatus.

VIII. Saxoniæ ſuper. in quo Duc. Saxoniæ, Miſnia, Thuringia. Principatus Anhaltinus, Marchionatus Brandenburgicus, & Pomerania, cum Rugia inſ.

IX. Saxoniæ infer. ſub quo Duc. Brunſvicenſ. Luneburgenſ. Megalopolitanus, Bremenſ. Magdeburgenſ. Lavemburgicus, & Holſatiæ, Diœceſ. Hildeshemienſ. & Principatus Halberſtadienſ. & Verdenſis. Suntque hi omnes in Germania.

X. Burgundicus eſt extra Germ. propriam, continetque Comit. Burgundiæ, & 17. provincias Belgii, habetque tantum votum in Diætis cum agitur de reb. Imperii Germanici. Inſtitutus fuit hic Circulus à Carolo V. Imp. ut ſic ditiones ſuas Belgii & Comitatus Burgundiæ ſervaret auxilio Germanorum.

Germaniæ Principes.

1. Imperator, ſub quo nunc regn. Bohemiæ cum annexis, Sileſiâ & Moraviâ. Eidem etiam ſubſunt Auſtria, Stiria, Carinthia, Carniola, cum Com. Tirolis, Brigoviâ, Burgoviâ, & annexis.
2. Archiep. Elector Moguntinus, ſub quo ditio Moguntina, Erfordia, & Eisfeldia.
3. Archiep. Elector Trevirenſ. ſub quo ditio Trevirenſis.
4. Archiep. Elector Colonienſ. ſub quo ditio Colonienſ. & Duc. Weſtphaliæ.
5. Dux Elector Bavariæ, ſub quo Bavaria, cum Palatinatu ſuper.
6. Dux Elector Saxoniæ, ſub quo Duc. Saxoniæ, cum Luſatiâ ſuper. & Miſnia, cum Epiſcopatu Miſnenſi & Com. Mansfeldienſi.
7. Dux Elector Brandenburgicus, ſub quo Marchia tota Brandeburgica, Duc. Pomeraniæ ulter. Pruſſiæ, Magdeburgenſ. Halberſtadienſ. Mindenſ. Clivenſ. & Croſſenſ. Comitatuſque Marchiæ & Ravenſpergenſis.
8. Princeps Elector Palatinus, ſub quo Palatinatus infer. ſive Rheni.
9. Archiep. Salisburgenſ. ſub quo ditio Salisburgenſis.
10. Epiſcopus Monaſterienſ. ſub quo ditio Monaſterienſis.
11. Epiſc. Leodienſ. ſub quo ditio Leodienſis
12. Epiſc. Herbipolitanus, qui & Franconiæ Dux, ſub quo ditio Herbipolitana.
13. Epiſc. Bambergenſ. ſub quo ditio Bambergenſis.
14. Epiſc. Paderbornenſ. ſub quo ditio Paderbornenſis.
15. Epiſc. Oſnabrucenſ. ſub quo ditio Oſnabrucenſis.

Sunt etiam Epiſcopi Aichſtatenſ. Argentoratenſ. Auguſtanus, Baſileenſ. Conſtantienſ. Paſſavienſ. Spirenſ. & Wormacienſ. cum eorum ditionibus adjacentibus.

16. Duces Luneburgenſ. & Brunſvicenſ. ſub quibus Duc. Brunſvicenſ. & Luneburgenſ. Comitatuſque

Diepholtens. Danebergæ & Hoyæ.
17. Dux Virtembergens. sub quo Duc. Virtembergensis.
18. Dux Neoburgens. sub quo Duc. Neoburgens. Juliacens. & Montensis.
19. Lantgravius Hasso-Cassellanus, sub quo major pars Hassiæ, ditiones Marpurgensis, Hersfeldia, Smalcaldia, & pars Com. Schaumburgensis.
20. Duces Megalopolitani duo, sub quibus Duc. Megalopolitanus, & tractus Suerinens. & Ratzeburgensis.
21. Duces Holsatiæ plurimi, sub quibus major pars Holsatiæ.
22. Principes Anhaltini 5. sub quibus Principatus Anhaltinus.
23. Dux Bipontinus, sub quo Duc. Bipontinus.
24. Princeps Frisiæ Orientalis, sub quo Frisia Orientalis.
25. Dux Saxoniæ Lavemburgens. sub quo Duc. Lavemburgensis.
26. Dux Saxoniæ Hallens. sub quo Halla, & pars ampla Thuringiæ.
27. Dux Saxoniæ Mersburgens. sub quo tractus Mersoburgens. & Lusatia inferior.
28. Dux Saxoniæ Naumburgens. sub quo ditio Naumburgens. max. pars Voightlandiæ, & Principat. Henneburgensis.
29. Dux Saxoniæ Altemburgens. sub quo Duc. Altemburgens. & Coburgensis.
30. Duces Saxoniæ Veimarienses, sub quibus Duc. Veimariens. & Eysenacensis.

Sunt etiam alii Principes minoris notæ in Germania, de quibus suo loco.

Germania inferior. Vide *Belgium*.

Germanicus Cæsar, consul, collega C. Fonteii Capitonis an. U.C.764. *Germanicus Cæsar* filius fuit Drusi, à Tiberio adoptatus, atque ab eodem anno ætatis 34. veneno per Pisonem sublatus. Hunc, ut poetam, celebrat Ovidius in Fastis, quos ei dicavit, item carmine ad Suillium. Et fortassè ejus, non Domitiani Germanici carmen est, quod in veteribus epigrammatis legas, de puero Thrace, cui glacie caput abscissum. Orator etiam egregius fuit. Ovid. Fast. 1.

Quæ sit enim culti facundia sensimus oris,
Civica pro trepidis cum tulit arma reis.

Notavit & hoc Suetonius *Oravit*, inquit, *causas triumphales*, & Dio Cass. lib. 56 Καὶ αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἧττον ... Suet. in Calig. *Omnes Germanico corporis, animique virtutes, ut quantas nemini cuiquam contigisse satis constat.* Magnum & rarum elogium, in quo tamen consentiunt Historiæ. Tac. lib. 2. pluribus persequitur illius laudes, etiam cum Alex. M. comparatione factâ. Dio paucis verbis non pauciora dicit lib. 57. Κάλλιστος μὲν τὸ σῶμα ... ἦν. Dilaudat eundem & Josephus originum, lib. 18. cap. 8. Unus Velleius per adulationem principis sui. pissimam ausus laudato ab omnibus juveni ignaviæ maculam aspergere.

Gerra, pop. Septentr. apud Dionys. Perieg. v. 312.

Πρὸς δ' ἐστὶ Γέῤῥαι, καὶ Νυγάναι ...

Ita enim vulgò legebamus, donec Tanaquilus Faber aliam lectionem nobis suppeditavit, Epist. Crit. 27. Sic enim ille. *Et tamen aliquis*, inquit, *quantumvis leviter*, *in his rebus eruditus facilè conjicere poterat non* Γέῤῥας, *sed* Ῥοῦσσοι *legendum esse.*

Gerrha, urbs Ægypti marit ma. apud Palæstinæ confinia, *Mafali*, teste Moler. cum Ortelio.

Gerunda, vulgò *Girona*, Hisp. urbs in Catalauniâ apud oram litoream. de quâ Prudentius in Peristeph.

——— *Artibus sacris locuples Gerunda.*

Gerundensis ager à Saracenis vastatus. Blondus lib. 2. Decad. 2. Long. 24.30. Lat. 43.00.

Gerunium, vulgò *Cirignola*, op. Apuliæ Dauniæ inter Asculum, & Canusium, quam Quadratus *Gerenianæ* appellat. Steph. Κυάδευται ... Γηρουνία ...

Gerus, vel *Gerrhus*, flu. Scythiæ, septimus ab Istro memoria dignus. Herod. lib. 4. Stephano locus est & fluvius proximus Borystheni. Val. Flac. lib. 6.

——— *Potàque Gerus quos efferat undâ.*

Gerusa, urbs Sarmatiæ Asiaticæ. Ptol. *S. Georgio* hodiè dici putatur.

Geryon, seu *Geryones*, Chrysauris F. Hesiod.

Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τρικέφαλον Γηρυονῆα.

Trium insul. rex, Balearidum, viz. duarum & Ebusi, quæ res locum fecit Poetarum fabulis, ut Geryonem tricorporem fuisse dicerent. Servius ad illud Æn. 7.

——— *Postquam Laurentia victor*
Geryone extincto Tirynthius attigit arva.

Geryones inquit, rex fuit Hispaniæ, qui ideò trimembris fingitur, quia tribus insulis præfuit, quæ adjacent Hispaniæ, Balearicæ, majori, & minori, & Ebusiæ, &c. Cedrenus: Τελαμῶνα τὸν Γηρυόνην φασὶν οὐχ ὅτι τρισώματος ἐγένετο ..., ἀλλ' ὅτι τρεῖς νῆσοι ... συνεμάχουν αὐτῷ. Hunc Hercules interfecit, bovesque ejus in Græciam abegit. Sunt etiam qui idcircò Geryonem tricorporem creditum velint, quòd tres fuerint eodem nomine fratres, tantâ inter se animi concordiâ viventes, ut animâ unâ regi putarentur. Justinus, lib. 44. *Porrò Geryonem ipsum non triplicis naturæ, ut fabulis proditur, fuisse ferunt; sed tres fratres tantæ concordiæ extitisse, ut uno animo omnes regi viderentur: nec bellum Herculi suâ sponte intulisse, sed cùm armenta sua rapi vidissent, amissa bello repetisse.* Alii, nec absque veri imagine, fabulam in hoc fundari putant, quòd Geryon Hispaniæ rex esset, quæ triplex est, Bætica, Tarraconensis, Lusitanica. Interim verò non audiendus Suidas qui deridiculam commenti rationem hujusmodi effert: Τρικέφαλος, ὅτι τρεῖς λόφους εἶχεν ... Euripides in Herc. Furente vocat eum Τρισώματον βοτῆρα Ἐρυθείας. Nonnus Bassaricorum, lib 25.

Κάλλιπε καὶ τρίλοφον ... Γηρυονῆα.

Lucret. lib 5.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai.

Horat. lib. 2. Od. 14

——— *Qui ter amplum*
Geryonem, Tityonque tristi Compescit undâ.

Virg. Æn. 8.

Tergemini nece Geryonis spoliisque superbus.

Ovid. Met. 9.

——— *Nec me pastoris Iberi*
Forma triplex, nec forma triplex tua, Cerbere, movit.

Silius, Italicus, lib. 1.

Tresanimum namq; id mõstrum, tres corpora dextras
Armarat, ternaque caput cervice gerebat.
Haud alium vidit tellus cui pondere finem

Non potuit mors una viro, duraque sorores
Tertia bis rupto torquerent stamina filo,

Idem lib. 13.

Qualis Atlantiaco memoratur littore quondam
Monstrum Geryonas immane tricorporis ira.
Cui tres in pugnâ dextra varia arma gerebant,
Vna ignes sævos, ast altera ponè sagittas
Fundebat, validam torquebat tertia cornum,
Atque uno diversa dabat tria vulnera nisu.

Palæphatus: Γηρυόνην φασὶν ὅτι τρικέφαλος ἦν, ἀδύνατον δὲ σῶμα τρεῖς κεφαλὰς ἔχειν, ἦν δὲ τοιόνδε τοῦτο. Πόλις ἐστὶν ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ Τρικαρηνία καλουμένη. ἦν δὲ Γηρυόνης ἐν τοῖς τότε ἀνθρώποις ὀνομαστὸς, πλούτῳ τε καὶ ἄλλοις διαφέρων. Εἶχε δὲ καὶ βοῶν ἀγέλην θαυμαστὴν, ἐφ' ἣν ἐλθὼν Ἡρακλῆς ἀντιποιούμενον Γηρυόνην ἔκτεινεν. Οἱ δὲ θεώμενοι ἀπελαυνομένας τὰς βοῦς, ἐθαύμαζον, ἔστι γὰρ τὸ τῶν μέγεθος, μικραὶ ἀπὸ δὲ κεφαλῆς ἐπὶ τῇ ὀσφύϊ μικραὶ καὶ σιμαὶ, κέρατα οὐκ ἔχουσαι, εἰσὶ δὲ μακραὶ καὶ πλατεῖαι. Πρὸς τοὺς πυνθανομένους οὖν ἔλεγόν τινες. Ἡρακλῆς ταύτας ἀπήλασεν. οὔσας Γηρυόνου τοῦ Τρικαρηνίου, τινὲς δὲ ἐκ τῶν λεγομένων ὑπέλαβον αὐτὸν τρεῖς ἔχειν κεφαλάς. In Theologiâ Poëticâ & *fulmen* & *tonitru* designat Geryon Nomen à sono, nam γηρύειν, φωνεῖν, λέγειν dicitur Hesychio illud autem ab Ebræo גרון *garon guttur*, Doricè enim γαρύμεν pro γηρύειν Pindaro. Fingitur verò Geryon triplex, quia triplex vis fulminis namest & terebrans, materiâ subtili, & discutiens, materiâ ventosâ & urens materiâ viscosâ. Hinc & *telum Jovis trisulcum* dicitur. Boves tribuuntur ei ob tonitrua, quæ bubus comparantur ob boatum, sive horrendum strepitum quem edunt. Abigit Hercules eas boves, quando ignea illa vis nube ruptâ in terras vibratur. Vide Voss. De Idololatr. 3.8.

Geselithron, specus, unde spirare Aquilonem dicit Plinius, Græcè Γῆς κλεῖθρον, i. e. *terra claustrum*. Vide Turneb. Advers. 24.42.

Gesodunum, urbs Norici in Austriâ, vulgò *Salzburg*. *Gastental* verò Lazio dicitur.

Gessaces, mons Pannoniæ superioris in Stiriâ, in Ungariæ confinio Trebel. Poll. *Schekel* teste Lazio.

Gessoriacum, op. Morinorum navale. Ptol. Volunt nonnulli esse illud opidum, unde brevissimus est in Angliam trajectus, quod vulgò *Caletum* vocant. Lelandus in Bononiâ collocat, nec aliter Camdenus Ejus meminêre Plin. 4.16. Mela 3. 2. Sueton. in Claudio cap. 17. vide sis Burtonum in Antonini Itinerarium pag. 18.

Geta, pop. in Scythiâ Europæâ, quos Appianus *Dacos* vocat. Strabo verò lib. 7 Getas a Dacis ita distinguit, ut Getæ sint, qui ad Pontum in orientem vergunt: Daci verò qui in oppositum latus spectant versùs Germaniam & ad Istri fontes, quos olim Davos vocatos nonnulli volunt, ex quo apud Athenienses Davorum, & Getarum servilia nomina. Ælius Spartianus scribit Getas dictos fuisse, qui posteà *Gothi* appellati sunt. De moribus eorum & barbarie sic Ovidius:

In quibus est nemo, qui non coryton & arcum,
Telaque vipereo lurida felle gerat.
Vox fera, trux vultus, verissima mortis imago,
Non coma, non ullâ barba resecta manu.

Idem eos *rigidos, crudos, duros, inhumanos, hirsutos, truces, feroces, diros, sævos, & feros* vocat. Et uno versiculo hæc omnia:

Nulla Getis toto gens est truculentior orbe.

Indè *Geticus*, ut *plectrum Geticum* pro Orpheo. Stat. Syl. 3.

——Et Getici cedat tibi gloria plectri,
Et tu saxa moves, & te nemora alta sequuntur.

Item *Getica Lyra*. Idem Sylv. 3.

——Tyrione hac mœnia plectro,
An Geticâ venere lyrâ?

Gether, filius Aram. Gen. 10. qui locumne aut populum aliquem de suo nomine appellaverit, haudquaquam scio. Mihi saltem nullus occurrit. Nam in vulgatâ *Gether*, 1. Reg. 30. 27. est pro Ebræo יתר *Iatthir*, Et ubi *Getara* pingitur in Ptolemæi tabulis ad mare Caspium in Albaniâ. Græcus codex habet Γάγαρα. Denique in Peloponnesi descriptione apud Geographum Arabem *Geturia* videtur esse Laconiæ Getenia. Ex *Gethere* descendisse scribit Mercerus *Acarnanes, Cares, & Bactrianos vicinos inter se populos*. Quod viro alioquin impensè docto excidisse mirum est. Cùm nemo sit, qui nesciat, quantis locorum intervallis à semvicem disiti sint Acarnanes in Græciâ propè Epirum, Cares in Asiâ minore, è regione Rhodi insulæ, & Bactriani in intimâ Asiâ ultra mare Caspium. Sed errori ansam dedêre Josephus & Hieronymus, quorum ille Bactrianos, hic Cares & Acarnanes deducit ex Gethere. Fallor, aut Syrus author aliquis scripserat Gether habitasse בגתרא *Begethera*, i. e. in Getherâ urbe, vel regione, ubicunque tandem fuerit. Pro quo Josephus legit *Bagtra*, vel *Bactra*, quasi de Bactris ageretur. Pari errore בספרד *Bisphurad*. id est, *Sepharad*., Abd. vers. 20. Hieronymus *Bosphorum* reddit ac si B. præpositum pars esset vocabuli Boch.

Gibelini, & *Guelphi*, duæ fuêre quondam per Italiam factiones, An. Dom. 1240. quæ odio exitiali inter se digladiabantur. Earum autem origo talis fuisse dicitur. Cùm Fredericus 2. Imp. in Italiam proficisceretur, excommunicatus est à Summo Pontifice. Lustrans verò singulas civitates, facilè deprehendit, qui propensum erga se haberent animum. Qui igitur ei favebant, illos vocabat Germanico nomine *Gibelinos*: eos autem qui aversum à se habuerunt animum, appellavit *Guelphos*. Horum vocabulorum ratio est incerta. Hinc tandem varia & multiplicia scelerum genera in plurima subsecuta sunt secula. Hanc historiam Munst. lib. 2. cap. 3. fusè lateque scripsit.

Gibraltar, mons Hispaniæ notissimus ad fretum Gaditanum olim *Calpe* dictus, Arabicè *Gibel-tarif*, i. e *mons Tarif*, inquit Ortelius: quasi verò *Tarif* nomen proprium sit, ac non potiùs appellativum, אלטרף *extremitatem* Latinè declarans: planè idem quod scribit Plinius lib. 3. cap. 1. *Calpe Hispania extimus mons est*. *Gibraltar* enim nihil aliud est quàm *mons extremitatis*. Fullerus.

Gigantes, Telluris filii excelsissimæ staturæ, & draconum pedibus in deorum perniciem procreati, ut superis scilicet bellum inferrent, Jovemque de cœli possessione dejicerent. Macrobius Sat. 1. 20. *Gigantes* nihil aliud fuisse credit, *quàm hominum quandam impiam gentem, Deos negantem, ideò existimatam Deos pellere de cœlesti sede voluisse*. Et Cic. de Senectute: *More Gigantum bellare cum Diis quid est aliud, nisi naturæ repugnare?* Horum pedes in Draconum volumina desinebant, quod significat, nihil eos rectum cogitasse, totius vitæ eorum gressu, atque processu in inferna vergente. Phy-

fici verò interpretantur Gigantes spiritus esse terræ inclusos, qui dum exitum non inveniunt, fractis interdum altissimis montibus vi erumpunt, & fragmina ipsa quasi in cœlum ejaculantur. Hos Poëtæ in campis Phlegræis cum Diis congressos fabulantur; sed partim Jovis fulmine, partim Apollinis & Dianæ telis confixos cecidisse, aliosque sub Ætnâ monte, alios sub Mycone, & Liparâ insulis sepultos esse, nonnullos etiam in Tartara detrusos impietatis suæ pœnas luere.

Gigantum vox inquit M. Delrius, sumitur sæpè pro quibusvis hominibus, feris, robustis, audacibus, superbis, impiis, confidentibus in vi brachii sui. Sic sumi docent Gennadius in Genesim, & Theodoretus; item Damascenus & S. Chrysostomus, cujus hæc sunt: *Γίγαντας, οὐ ξύλων πλάσιν, οὐδὲ ξύλων μορφὴν, ἀλλὰ τοὺς ἀγρίους, τοὺς πολεμικοὺς, τοὺς ἰσχυρούς.* Maximè tamen si vastâ ac procerâ mole corporis essent, quos Theodoretus vocat *παμμεγέθεις ἀνθρώπους*; Divus Augustinus docet sumi pro superbis & fortissimis, D. Hieronymus pro inexpugnabilibus, ejusque discipulus Philippus Presbyter lib. 2. in Job. cap 26. *Gigantes*, inquit, *appellat scriptura divina, homines superbos, rebelles, & contumaces, ut fuit ille Nemroth Gigas venator contrà Dominum.* Si tamen liber ille non potiùs Bedæ est. S. Cyrillus, lib. 9. contrà Julianum Apostatam. *Mos est Divinæ* Scripturæ Gigantes vocare agrestes & feroces & robustos. Nam de Persis & Medis Judæam devastaturis, dixit Deus per Isaiam: Gigantes venient *ut impleant furorem meum.* Benè Macrobius, Sat. 1. 26. *Gigantes autem quid aliud fuisse credendum est quàm hominum quandam impiam gentem Deos negantem & ideò existimatam Deos è cœlesti sede pellere voluisse.*

De Gigantum autem origine variæ sunt priscorum opiniones. Alii namque illos Titanis & Terræ filios fuisse scribunt. Alii ex sanguine Titanum à Jove interfectorum è terra esse natos aiunt. Hesiodus ex sanguine Cœli, amputatis illius à Saturno virilibus, genitos esse dixit. Josephus verò in Antiq. Jud. contendit eos ex dæmonum coitu cum mulieribus fuisse procreatos: cui quidem opinioni & Lactantius ex Sacrâ Historiâ argumento sumpto, astipulari videtur. Sed D. Augustinus, cæterique recentiores Theologi rectè istam rejiciunt opinionem, quòd Dæmones cum mulieribus verè coire posse, prolemque aliquam suscipere, impossibile sit.

Gigantum autem urbs maxima fuit Enos circà Libanum montem, qui universo dominabantur orbi, ab occasu Solis ad ortum. Isti vastitate corporis ac roboris confisi, inventis armis opprimebant, libidinique inservientes invenerunt papiliones, & instrumenta Musica, omnesque delicias. Manducabant homines, & procurabant abortus, in edulumque præparabant, & commiscebantur matribus, filiabus, sororibus, & masculis, atque brutis: ac denique nihil erat sceleris, quod non admitterent, Dei ac Religionis contemptores. Berosus. lib. 1.

Gigantum esse Libyæ gentem quandam Eudoxus Cnidius refert, qui ex floribus, quos plurimos & odoratissimos apud eos sponte sua tellus producere solet, arte quadam optimum adeò mel conficere dicuntur, ut non multum ab apum melle distare videatur. Leonic. Thom. lib. 5. cap. 77. Sic dictos volunt qu. Γηγενεῖς, id est, *terrâ nati.* Approbat hoc etymon Orpheus his versibus:

> *Οὓς καλέουσι Γίγαντας ἐπώνυμον ἐν μακάρεσσιν*
> *Οὕνεκα γῆς ἐγένοντο καὶ αἵματος οὐρανίοιο.*

Ovid. Fast. 4.

> *Terra feros partus, immania monstra Gigantes,*
> *Edidit, ausuros in Jovis ire domum.*

Corn. Severus Elegans Poëta:

> *Tentavere nefas olim detrudere mundo*
> *Sidera, captivique Jovis transferre Gigantes*
> *Imperium, & victo leges imponere Cœlo.*

Vide Philonem libro de Gigantibus. Silius, lib. 6.

> *Quantis armati cœlum petiêre Gigantes.*
> *Anguibus.* ———

Ubi Dausqueius: Rectè verò disputavit Apollonius apud Philostratum ridicularia illa bella: ideòque cœlo ac Diis pugnasse Gigantes dici, quòd expilaunt templa, sacra profanaverint: Ἐγὼ μὲν Γίγαντας γεγονέναι φημὶ καὶ πολλαχοῦ τῆς γῆς ἀναδείκνυται τοιαῦτα σώματα ῥαγέντων τῶν τάφων, μὴ μὴν ἐς ἀγῶνα ἐλθεῖν τοῖς θεοῖς, ἀλλ᾽ ὑβρίσαι μὲν ἴσως ἐς τοὺς νεὼς αὐτῶν καὶ τὰ ἕδη. Οὐρανῷ δὲ ἐπιπηδᾶν καὶ μὴ ξυγχωρεῖν τοὺς θεοὺς ἐπ᾽ αὐτοῦ εἶναι, μανία μὲν λέγειν, μανία δὲ οἴεσθαι.

Gildas, Justiniani tempore atque ultrà claruit *Gildas* cognomine, *sapiens*, Iltuti Morganensis discipulus, & Bannochorensis Monachus, atque Abbas. Cujus tum libellum de Excidio Britan. habemus, tum reprehensionem acrem in Clerum Britannicum. Vide Vossium de Historicis Lat. lib. 2. cap. 21.

Gildo, ex Africæ, Mascezelis fratris sui filios necuit Is in Italiam fugiens ab Honorio copias accepit, & cum 5. mil. pugnatorum fraternas copias delevit. Oros. 7. 36. Diaconus, l. 15 Claud. de bello Gildonico.

Gindes, fluvius Albaniæ in Cyrum influens. Alter in Mesopotamiâ, qui ex Armeniæ montibus oriens in Tigrim excurrit, teste Orosio, qui illum secundæ magnitudinis facit post Euphratem. Tac. An. 11. Ad flumen Ginden quod Dahas, Ariosque distermínat. Memoratur & Senecæ 3. de Irâ. Cyrus cùm Babylonem expugnaturus festinaret ad bellum Ginden latè fusum amnem vado transire tentavit, & quæ sequuntur; ex quibus haurias sententiam. Tibull. Carm. lib. 4.

> ——— *Aut rapidus Cyri dementia Gindes.*

Gingras, Adonis Phœnicibus dictus. Pollux, 4. 10 Ἡ Φοινίκων γλῶττα Γίγγραν τὸν Ἄδωνιν καλεῖ, τούτῳ ὁ αὐλὸς ἐπώνυμος. Vide Hesychium in Γίγγρας, & Boch. Phœn. Col. pag. 807.

Gion, vel *Geon*, flu. qui apud Ægyptios *Nilus* vocatur. Hesychius: Γηὼν ποταμὸς παρ᾽ Ἕλλησι Νεῖλος. Quo nomine vocatus est mons Judææ, apud quem Solomon in regem unctus fuit.

Gippius, Rom. vir, qui simulabat se dormire, & stertere, quò faciliùs uxor ejus mœchatetur, unde natum adagium videtur Ciceroni in quadam epistola ad Fabium Gallum, *Non omnibus dormio.* Lucilius apud Beroaldum.

Gir, Libyæ fluvius, Ptol. *Niger* Mercatori. Claudianus *ditissimum* vocat de Laud. Stilic.

> *Hesperidum Triton, & Gir ditissimus amnis.*

Alii

Alii *Ger, Gil, ois notissimus amnis.* Γὴρ est Ptolemæo, & Γῆρα civitas ad hunc flu. sita.

Glabrio, Consul cum Ulpio Trajano, an. U. C. 845. Alius Consul cum Hamullo, an. U. C. 904. Alius cum Antonino Commodo, an. U. C. 938. Alius denique cum Val. Maximo, Commodo, an. U. C. 1008.

C. Acilius. C. F. L. N. *Glabrio* Quæstor Provincialis an. ab U. C. 551. item Trib. plebis 556. Ejus Annales citat Plut. in Romulo. Mem. Cic. lib. 3. de Officiis. Eos annales transtulit Claudius, seu Quadrigarius, sive alius teste Livio, lib. 25. & 35. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 17.

Glasconia, Glassenbury, pagus (olim Cœnobium celeberrimum) Somersetensi Com. in Angl. 10. mill. ab æstuario Sabrinæ in ort. 15. à Bathoniâ in Africum, & 20. à Dorcestriâ in Bor.

Glascovium, *Glascovv*, urbs Scotiæ Archiep. & Academ. in Glotianâ prov. 16. mill. ab orâ Ocid. & 25. ab Edinburgo in occ. Long. 15. 44 Lat 57. 05.

Glaucias Melioris libertus, cujus Epitaphium vide apud Mart. 6. 28. Et epicedium ejusdem apud Papin. Silv. 2. Carm. 1. Erat autem *Glaucias* nomen virile satis notum Romanis Ascon. Pæd. in Orat. pro M. Scauro: *Qu. Servilius Cepio* Scaurum reum fecit repetundarum, lege quam tulit Servilius *Glaucia*. In paris nominis & rei præmaturè obeuntem puerum Epitaphium scripsit Ausonius quod est 33. inter Heroum.

Latabis octono tibi jam sub Consule pubes
Cingebat teneras, Glaucia adulte genas, &c.

Glaucippus, De sacris Atheniensium scripsit, teste Macrobio, Saturn. 1. 13. *Glaucippum* Hyperidis filium auctorem laudat Plutarchus in Phocione.

Glaucopis, habens oculos cæsios. Quo nomine dicta est Pallas, quæ Latinis cæsia, idque ut nonnullis placet, quasi Cœlia. Diodorus autem scribit aërem nominatam esse Pallada, & ideò Glaucopin dici, quoniam aër glauci, h. e. viridis sit aspectûs.

Glaucus, Hippolochi fil. qui Trojano bello Priamo suppetias tulit, homo tam stupidus, ut cum Diomede, armorum permutatione factâ, ænea acceperit pro aureis. Homerus. Iliad 6.

Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε
Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Inde Proverbium *Glauci & Diomedis permutatio*, quoties permutatarum rerum inæqualitatem volumus denotare. Utitur hoc proverbio Plato in Symposio, & Aristot. lib. 5. Eth. ad Nicomachum. Mart. 9. 95.

Tam stupidus nunquam nec tu puto Glauce fuisti.
Chalcea donanti Chrysea qui dederas.

Ferunt hunc ab Ajace occisum; cùm pro corpore interfecti Achillis pugnaret; & posteà in Lyciam ventis delatum in fluvium mutatum esse. Palæphatus. Pag. 32.

Glaucus piscator, cùm pisces captos in ripâ explicuisset, ii subito contactâ quadam herbâ se colligentes in fluvium prosiluerunt. admiratus itaque Glaucus herbæ illius vim, cùm & ipse degustasset, pisces secutus in aquas insiluit, marisque Deus factus creditur. Alii aliter referunt hanc fabulam, Glaucum scilicet insignem urinatorem fuisse, qui cùm sæpius inspectantibus suis municipibus in fluvium se dejecisset, diutiusque sub aquis moratus semper emersisset, tandem cùm illis frustrà expectantibus non rediret, creditus est factus esse maris Deus. Heraclides Glaucum ex Polybo Mercurii filio, & Eubœâ Larymni filiâ genitum fuisse tradidit. Mnaseas verò lib. 3. Europæorum, Anthedonem, & Halcyonem parentes ejus fuisse affirmat, natandi verò urinandique apprimè peritum, ideoque Pontium, i. e. marinum vocatum fuisse, raptaque Syme, Jalemi ac Doridis filiâ in Asiam trajecisse, ac propè Cariam, desertam quandam insulam habitasse, quam Symen ab uxoris nomine appellavit. Euanthes heroicorum versuum poëta in suo de Glauco hymno, Neptuni filium, Naidisque nymphæ illum fuisse tradit. & cum Ariadne à Theseo derelictâ, quam deperibat in insulâ Diâ concubuisse. Possis Magnesius lib. 3. Amazonidis, navis Argi Glaucum architectum, gubernatoremque fuisse tradit, & in Jasonis cum Tyrrhenis navali pugnâ solum eum nullo vulnere sauciatum fuisse, sed ut Jovi placuerat, in fundo maris apparuisse, Deumque maris ita factum, à Jasone solum visum, &c. Vide Athenæum lib. 7. ubi multa alia de hoc Glauco referuntur. Vide sis etiam Palæphatum.

Glaucus, ex Potniâ Bœotiæ vico, Sisyphi filius, qui cùm equas suas à coitu cohiberet, quò essent velociores, Venus indignata furorem eis tantum immisit, ut dominum dilacerarint. Virg. Georg. 3.

Scilicet ante omnes furor est insignis equarum,
Et mentem Venus ipsa dedit, quo tempore Glauci
Potniades malis membra absumpsere quadrigæ.

Strabo lib 9. Ἔστι δὲ καὶ Δίρκη κρήνη καὶ Ποτνίαι, ἐφ' ὧν μυθεύεται τὰ περὶ τὸν Ποτνιέα Γλαῦκον τὸν διασπασθέντα ὑπὸ τῶν Ποτνιάδων ἵππων τῆς πόλεως πλησίον. Fabulæ occasionem narrat Palæphatus his verbis Φασὶν ὅτι καὶ οὗτος κατεβρώθη ὑπὸ τῶν ἵππων, ἀγνοοῦντες, ὅτι ἱπποτροφῶν, καὶ τῆς οἰκείας οὐσίας ἀμελούμενος, καὶ μεγάλας δαπάνας ποιούμενος, ἐπτώχευσε, καὶ ἐπέλιπεν αὐτὸν ὁ βίος.

Glaucus, Hippolyti filius à quo Jones nati sunt reges; multique hoc nomine sunt vocati, inter quos fuit Minois fil. in mellis dolio necatus, qui Æsculapii ope revixit. Palæphatus: Καὶ οὗτος ὁ μῦθος παρήλλακται, ὡς δὴ τὸν Γλαῦκον ἀποθανόντα ἐπὶ τῷ μέλιτι, ὁ Μίνως ἐν τῷ τύμβῳ κατώρυξε τὸν τοῦ Κοιράνου Πολύειδον ὃς ἦν ἐν τῷ Ἄργει ὃς ἰδὼν δράκοντα. ἑτέρῳ δράκοντι πόαν ἐπιθεῖναι τεθνεῶτι. καὶ ἀναστῆναι αὐτόν. καὶ οὗτος τὸ αὐτὸ ποιήσας ἀνέστησε τὸν Γλαῦκον, ἀδύνατον. Τοῦτο δὲ ἀδύνατον. Ἐγένετο δὲ τοιόνδε τι Γλαῦκος πιὼν μέλι ἐταράχθη, χολῆς δὲ αὐτῷ πλείονος κινηθείσης ἐλειποθύμησεν. Ἀφίκοντο δ' ἐκεῖ ἄλλοι ἰατροὶ καὶ ὁ Πολύειδος. Ὃς ἰδὼν τὴν νόσον ἐθεράπευσε, ... ἰατρῶ, ᾧ ὄνομα ἦν Δράκων καὶ ταύτῃ τῇ βοτάνῃ χρώμενος, ὑγιῆ ἐποίησε τὸν Γλαῦκον.

Glaucus Carystius, pugil ex Eubœâ, qui ex aratro in Olympia productus sæpè vicit.

Glaucus, Antenoris Trojani fil. ab Agamemnone interfectus. Dictys Cretensis.

Glaucus, inter ministros Vulcani numeratur ab Herod.

Glaucus, Rheginus Italus, antiquorum poëtarum & Musicorum historiam scripsit, teste Plut. lib. de Musicâ. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 3. pag. 369 & lib. 4. cap. 2. Jonsium quoque de script. Hist. Phil. lib. 1. cap. 4. Glaucus etiam antiquitates Arabiæ prodidit. Id opus Stephanus nunc vocat Ἀραβικὴν ἀρχαιολογίαν, ut in

Γαι. & Σαλαμινὰ, nunc Ἀργίνα, ut in Ἀσλανοι, ubi tertium ejus operis adducit. Fuit & *Glaucus* Locrus, qui ab Athenæo lib. 12. refertur, inter ὀψαρτυτικὰ συνθεῖσι. Ac meminit quoque ejus lib. 9. Item Julius Pollux lib. 6. c. 10. Est prætereа *Glaucus* Atheniensis, cujus epigramma in Bacchi icona habes in quarto Ἀνθολογίας. Nec dubium quin ejusdem sint epigrammata, quæ alibi eodem in opere Glauco tribuuntur.

Glessaria, insula ante litus Cimbrorum in mari Germ. quæ & *Austriana*, vulgò *Nort-strandt*, teste Cluverio.

Glocestria. Vide *Clevum*.

Glocestriensis Comitatus, prov. Angl. à Glocestriâ urbe sic dicta, ad Sabrinam flu. Habet ab Oriente Oxoniens. Com. ab occ. Monumetensem, ejus circuitus est 140. mill.

Gluckstadium, op. Daniæ in Holsatiâ, in Stormaria provincia, in dextrâ Albis flu. ripâ ab iis qui secundo flu. descendunt, 6. leuc. infrà Hamburgum in Circium, 2 reg. Duc. Bremensis.

Mich. *Glycas*. Siculus scripsit annales quadripartitos, opus non historicum modò, sed etiam Physicum, & Theologicum. Vide Voss. Hist. Gr. l. 2. cap. 27.

Glycera, virgo formosissima. Horat. lib. 1. Carm. Od. 11.

Urit me Glyceræ nitor
Splendentis Pario marmore pulchriùs;
Urit grata protervitas,
Et vultus nimium lubricus aspici.

Glycerium, Thespiensis meretrix, quæ tabulam Cupidinis, quam à Praxitele gratis acceperat Thespiensibus dono dedit.

Glycon, vir robustissimus. Horatius.

Nec quia desperes invicti membra Glyconis,
Nodosâ corpus nolis prohibere chiragrâ.

Item Pansæ Consulis medicus, qui in carcerem conjectus est ob suspicionem veneni, quod ferebatur indidisse vulneribus domini sui. Sueton. in Aug. Et Cic. ad Brutum.

Gnatia, quæ & *Egnatia*, urbs Apuliæ Peucetiæ excisa. Horat. in Hodœporico.

Bari mœnia piscosi, de hinc Gnatiam lymphis.

Gnatho, Siculus, homo voracissimus, qui conviviis adhibitus sese in paropsides emungebat, ut, cæteris abstinentibus solus vesceretur.

Gnesna, urbs Poloniæ maj. Archiep. in Palatinatu Calisiensi, olim regia sedes, & regni primaria, inter Posnaniam ad occ. 7. & Toruniam ad ort. 12. leuc. Dicitur & *Limosaleum*. Long. 40. 45. Lat. 52. 53.

Gnosus, sivè *Cnosus*, & *Cnossus*, urbs Cretæ clarissima, Minois regia. Hodiè *Gnosa*. Hinc *Gnosius* ex eâ urbe civis, & *Gnosia regna* apud Virgil. Æn. 3. & *Gnosia stella* eidem Georg. 1.

Gnosiaque ardentis decedat stella coronæ.

Et *Gnosia litora* apud Catullum:

Gnosia Cecropiæ tetigissent littora puppes.

Hinc etiam *Gnosiacus*. Stat. Sylv. 1. 6.

Vincens Gnosiaca facem corona.

Et *Gnosiacum regnum* apud Ovid. Met. 9. Item *Gnosius*, aliud adjectivum. Lucan. lib. 3.

Jam dilecta Iovi centenis venit in arma
Creta vetus populis, Gnosasque agitare, agittas
Docta. ———

Propert. 2. 12.

Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet.

Denique *Gnosis* pro Ariadnâ. Ovid. Ep.

Et Phœbus Daphnen & Gnosida Bacchus amavit.

Gog, nomen gentis, Ezech. 38. Apocal. 20. Vide Boch. Geogr. Sacr. lib. 3. cap. 13. Fullerum Miscell. lib. 2. cap. 4. nec non Medi nostratis τοῦ πάνυ dissertationem de Gogo & Magogo.

Golgi, gorum, locus Cypri Veneri & Cupidini sacer, de quo Catullus in Nuptiis Pelei & Thetidis:

Sancte puer, curis hominum qui gaudia misces,
Quæque regis Golgos, quæque Idalium frondosum.

Scholiastes in illud Theocriti.

Δέσποιν' ἃ Γολγώς τε καὶ Ἰδάλιον ἐφίλασας.

Γολγοὶ, inquit, πόλις Κύπρου, ὠνομασμένη ἀπὸ Γόλγου τινὸς Ἀδώνιδος καὶ Ἀφροδίτης. Bocharto tamen *Golgos* deflexum nomen est a Phœnicio גלגל *golgol*, Hebræi *Galgal*, *Gilgal*, & *Gilgul*, dixerint, Græci Γολγὼς, & Γολγοὶ dicunt finali L abjecto ut in Ἀσίδων & Ἀσδρούβα.

Golgotha, i. e. *Calvaria*, locus in quo crucifixus fuit Christus Dominus noster; ubi etiam si Traditioni antiquæ fides Adamus sepultus fuit. Nonnus in Paraphr. Joan. cap. 19.

Εἵσατο χῶρον ἵκανε φυλαξαμένοιο Κρανίου
Ἀδὰμ πρωτογόνοιο φερώνυμον ἄντυγα κόρσης.

Tertullianus:

Golgotha locus est capitis, Calvariæ quondam,
Lingua paterna prior sic illum nomine dixit:
Hic hominum primum suscepimus esse sepultum,
Hic medium terræ est.

Goliah, nomen Gigantis, quem expugnavit David. 1. Reg. 17. Prudentius:

Vidimus horrendum membris animisque Goliam
Invalidâ cecidisse manu: puerilis in illum
Dextera fundali torsit stridore lapillum.
Ille minax, rigidus, jactans, truculentus, amarus,
Dum sese ostentat clypeo, dum territat auras,
Expertus pueri quid possint ludicra parvi,
Succubuit teneris bellator turbidus armis.

Vide sis ibi Jo. Weitzium.

Gomer, fil. Japhet. Gen. 15. de quo vide Boch. Geogr. Sacr. lib. 3. cap. 8. Item filiâ Diblaim, uxor Oseæ. Ose. 1. Lat. *consummans*, vel *consumens*, vel *deficiens*.

Gomerus Gallus, omnium primus suas posuit colonias in regno, quod pòst Italia dicta est, & regionem de suo nomine cognominavit, illosque docuit leges & instituta. Berosus lib. 3.

Gomorrha, urbs Pentapoleos in Judæâ, igne cœlitus immisso unà cum Sodomis consumpta. Hesychius: Γόμοῤῥα πόλις, τόπος.

Gomphi, urbs Thessaliæ. Steph. Hujus, inquit Ferrarius, meminit Statius 4. Syl.

Et crebris Iter alligare Gomphis.

Sed quid quæso, urbi Thraciæ in Viâ Domitianâ? Quodnam epitheton civitatis *creber*? Quomodo iter urbe alligatur? Apage has nugas, Et *gomphis* apud Papinium habe pro nomine appellativo, i. e. *paxillis*, *palis*,

pallo, vel cunbii. Hesychius: Γόμφοις, ταῖς τῷ ξύλῳ ἁρμογαῖς.

Gonessa, Ætoliæ civitas. Sen. in Troad.

An carens nunquam Gonessa vento?

Habuit ex Hom. Iliad. 2. qui Γονόεσσαν αἰπεινὴν vocat. Hesychius: Γονόεσσα, πόλις Πελοποννήσου.

Gordiaeus, mons Armeniæ, ubi primùm arca Noæ constitit, ut quidam volunt. Vide Boch. Geogr. Sacr. lib. 1. cap. 3.

Gordianus, Tres *Gordianos* separatim describit Capitolinus, totidemque agnoscunt Herodianus, & Aurelius Victor, non ille Schotti, sed alter: nam is auctor, quem ille edidit, duos solùm prodit, & in totâ historiâ à Capitolino dissentit, Sed jure Capitolinus imperitos scriptores paulò post nominat eos, qui duos fuisse Gordianos scriberent, quo tamen in errore plerique veterum sunt versati, ut Eutropius, Eusebius, Zonaras, aliique. Cedrenus verò quas nugas blaterat in historiâ Gordianorum? Omittit eos qui in Africâ perierunt: cum nominat, qui cum Maximo & Balbino factus Imperator. Sed Maximus Albinus illi unius Augusti sunt nomina: cui successisse ait Publianum, qui sine dubio Pupienus est intelligendus, & putarem ita corrigendum, nisi ex eodem fonte Publium invenissem in Græcis fastis nominatum. Simili errore eundem vocat Zonaras Πουπιηνὸν ac diversum facit à Maximo. Sed reliqua Cedreni spectemus: Huic, ait, successit Ἰούνιορ. Quis iste? haud dubiè monstrum in historiâ, confictum loco Gordiani secundi. Hic Latinis cognominatur à re *Iunior*, inde ille fictitius Ἰούνιορ. Nam & in Fastis Græcis scriptum offendimus Γορδιανὸς Ἐνίωρ, non absimili culpâ. Post hunc, inquit, regnavit fil. ejus Gordianus an. 4. Hic nempe est tertius Gordianus, quem non defuêre qui Junioris filium dicerent. At quid dicemus de sequentibus verbis? Μετὰ Γορδιανὸν ἐβασίλευσεν Οὐνίωρ[illegible] ὡς ἀν[illegible], ἔτη δύο. Quis, malum, iste *Vniorus*? profectò *Iunior* est Gordianus, quem immani errore refert hic in scenam Cedrenus. Quare videant tirones, quantum in Romanis rebus recentioribus Græcis sit fidendum. Casaub.

Gorditanum, Sardiniæ promont. Ptol. *Capo Lugudori*, Pineto; *Argentar* verò Nigro dicitur.

Gordium, urbs Phrygiæ ad Sangarium flu. Xenophon. Hanc *Gordiam* vocat Justinus lib. 11. cap. 7. *Gordien urbem petit, quæ posita est inter Phrygiam majorem & minorem.* Fallum, inquit Vossius. Non enim inter Phrygiam major. & min. sita urbs Gordium, sed inter Phrygiam. min. & Cappadociam. Stephanus: Γορδίειον. πόλις τῆς μεγάλης Φρυγίας, ὁμόρος τῇ Καππαδοκίᾳ, ἀπὸ Γορδίου τοῦ πατρὸς Μίδου. Alii tamen similiter in Phrygiâ min. ad Sangarium ponunt. Sed ineptè. Ineptiunt quoque illi qui eundem ac Sardes faciunt. Celænas enim Alexander jam ceperat, neque quisquam prodidit, eum regressum in Phrygiam Hellespontiacam.

Gordius, rex Phrygiæ, rusticus alioquin & ignobilis, ideò tamen rex designatus & consalutatus ab omnibus, quòd ex oraculo Apollinis primus templum ingressus fuisset, in cujus rei memoriam, lora in templo suspendit, in quibus nodus visebatur propemodum indissolubilis; unde proverb. *Nodus Gordianus*; Quem nodum Alex. M. cùm dissolvere non posset, discidit, oraculo eluso.

Gorgias, rhetor celeberrimus, qui pulcherrimum librum de concordiâ, Græcis tunc inter se dissidentibus, recitavit Olympiæ.

Gorgias Leontinus Philosophus, Empedoclis discipulus. Isocratis autem & aliorum philosophorum, & rhetorum præceptor. Cic. in Bruto. & lib. de Oratore. Hic arte suâ tantum pecuniæ corrasit, ut auream statuam primus omnium poneret in templo Apollinis Delphici. Ausus est primus in conventu poscere, quâ de re quisque vellet audire: ac de omni re, quæcunque in disputationem, quæstionemque vocaretur, se copiosissimè dicturum esse profitebatur. Is instituit orationem extemporalem, & declamationes exercitationis causâ Philostratus.

Gorgias Atheniensis de scortis Atticis scripsit. Athenæo teste lib. 13.

Gorgon, *Urgo* Plinio & Melæ, ins. maris Tyrrheni, Capratiæ proxima. Rutil. lib. 1.

Assurgit ponti medio circumflua Gorgon.

Gorgones, seu *Gorgades*, & *Hesperides* insulæ; dicuntur nunc insulæ Capitis Viridis in mari Atlantico, versùs Africam, & promont. Viride. Subsunt Regi Portugalliæ, suntque numero decem.

Gorgones, Phorci filiæ, Medusa, Stheno & Euryale quæ Dorcadas insulas in Oceano Æthiopico sitas habitasse dicuntur, contrà Hesperidum hortos. Nomen habent à *truculentiâ*, quam Græci Γοργότητα appellant. Scribit Diodorus, fœminas fuisse in Africâ bellicosas, adversùs quas Perseus bellum gessit, & earum reginam Medusam debellavit, ac interfecit. Hinc *Gorgoneum venenum*. Virg. lib. 7.

Exin Gorgoneis Alecto infecta venenis.

Idque duplici de causâ; tum quia caput Medusæ coronabatur venenatis serpentibus. Cedrenus loquens de simulacro Palladis: Καὶ τὸ Γοργόνειον πῶμα, καὶ ὄφεις περὶ τὸν τράχηλον ἐμπεπλεγμένους. Tum quia in Africa venena omnia creduntur orta ex capite Medusæ Gorgonis. Ovidius de Perseo:

Cumque super Libycas victor penderet arenas
Gorgonei capitis guttæ cecidere cruentæ;
Quas humus exceptas varias animavit in angues.

Qui penè ad verbum sententiam transtulit ex Apollon. l. 4.

Γοργόνος ἀρτίτομον κεφαλὴν βασιλῆϊ κομίζων,
Ὅσσαι κυανέου στάγες αἵματος οὖδας ἵκοντο,
Αἱ πᾶσαι κείνων ὀφίων γένος ἐβλάστησαν.

Gorgonia, Pallas dicta est, quòd Medusam, unam ex tribus Gorgonibus, quæ concubitu suo templum Deæ profanaverat, Perseus Minervæ scuto armatus amputato capite occidisse. Fabulantur autem Gorgonis caput tale fuisse, ut homines hoc conspecto statim in lapides verterentur.

Gorgonius, vir nobilis, Diocletiano Imperatore, pro Christianâ religione vitam suspendio finivit, cujus corpus mortuum famelicis canibus objectum est, quod tamen remansit intactum. Item viri proprium malè olentis. Horat. *Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum.*

Gorgus, rerum metallicarum vir callentissimus, cujus operâ in multis usus est Alexander. Strabo lib. 15. Καὶ χρυσεῖα καὶ ἀργυρεῖα οὐ πολὺ ἄπωθεν ἐν ἄλλοις ὄρεσιν ἱστορεῖται καλὰ, ὡς ἐδήλωσε Γόργος ὁ μεταλλευτής.

Gorichemum, *Gurkum*, urbs Belgii in Hollandiâ merid. ad Molam, ubi recipit Lingam, 3. leuc. à Dordraco in ort. & 2 à Viana in aust.

Gortyn, *Gortys*, & *Gortyna*, op. Cretæ Mediter. ad Lethæum flu. Hinc *Gortynius*. Luc. Varus.

Seu canis umbrosam lustrans Gortynia vallem,
Si veteris potuit cerva comprendere lustra,
Sævit in absentem, & circùm vestigia lustrans
Æthera per nitidum tenues sectatur odores.

Item *Spicula Gortynia* apud Statium, quibus Gortinenses celebres fuêre. Luc. lib. 3.

——*Nec Eois pejor Gortyna sagittis.*

Idem lib. 6.

Dictæa procul ecce manu Gortynia arundo
Tenditur in Scævam. —— ——

Gotescalcus, Leodicens. Ecclesiæ Diaconus & Canonicus, postulatu Agilfridi Episcopi sui Vitam descripsit S. Lamberti Leodicens Episcopi. Flor. A. D. 1270. Nomen quod attinet: Majoribus nostris, inquit Colerus, *scalcum servum* fuisse appellatum docent priscæ linguæ nostræ fragmenta ab aliis vulgata. Sic *Gotescalcum* ministrum Dei rectè interpretabimur. Dithmarus de ejus appellatione Episcopo Frisingensi: *Nomen cum re possidens.* Historiam ejus edidit R. Jac. Usserius Archiep. Armachanus.

Gothfredus, Apuliæ Comes, An. Dom. 1049. Germanicè sig. *Gods peace*. i. Dei pax Apud Danos quoque *Guthfreiaud* est *God inesi*. Plures hujus nominis in recentioribus historiis occurrunt, inter quos *Gothfridus* Bullionius ab exercitu Rex Hierosolymorum constitutus. An. Dom. 1000

Gothi, vel *Gotthi*, hodiè *Poloni*, teste Mat. Michoviensi, pop. Sarmatiæ Europ. Boreale latus maris Euxini accolentes, prius *Getæ* dicti, teste Isidoro. Regio eorum *Gothia*, inter Tyram & Borysthenem.

Gothia, *Gotland*, pars est australis regni Sueciæ, inter Sueciam propriam Norvegiam, & mare Balticum.

Gothunni, pop. Sarm. Europ ex *Gothis* & *Hunnis* permixtis nominati. Claud. 2. in Eutrop.

—— *Ostrogothis colitur, mixtisque Gothunnis.*

Ubi tamen doctiss. Nic. Heinsius *Gruthungis* reponit, quem sis vide.

Gottinga, urbs Germ. in Duc. Brunsvicensi ad Leinam flu. 3 leuc. à Duderstadio in occ. Hassiam versus, & 10. ab Hildesheimo in aust.

Gottorpium, arx Daniæ valida, in Jutiâ, exiguo ab urb. Slesvicensi intervallo, sedes Ducum Slesvici, & Holsatiæ, qui hinc *Duces Gottorpienses* dicuntur.

Gouda, urbs Belg. Uniti in Hollandia, med. fermè inter Ultrajectum ad ort. & Hagam ad occ. 5. leuc. utrinque. & 3 à Roterodamo.

Jo. *Gowerus* Angl. s. ordinis Equestris, ut quidam volunt, ac potiùs a lauteatus. Hic nomen suum extulit, partim iis quæ & Gallicè eleganter, & elegantiùs Anglicè elaboravit, partim illis, quæ nec ineleganter Lat. Sermone transtulit: uti Chronico 7 librorum cui Tit. *Vox clamantis*. Alia quoque conscripsit, nondum propalata. Ætate confectus & jam cæcus, Londini decessit an. 1402.

Gracchopolis, *Cracovu* teste Bonfinio, urbs Poloniæ metrop. & regia amplissima. Dicitur etiam *Cracovia*, & *Carrodunum*.

Gracchus Sempronius, Caii ac Tiberii pater, in Hisp. Proconsul missus, Celtiberos in deditionem accepit. Iliurcimque eorum oppidum splendidius à se restitutum, ut gestarum à se rerum memoria superesset, de suo nomine *Gracchuritm* appellavit. Huic uxor fuit Cornelia ex Scipionum familiâ, insigni pudicitiâ & eruditione mulier, ex quâ Tiberium & Caium Gracchos suscepit, generosissimæ quidem indolis juvenes, eloquentiâque imprimis admirabiles, cæterùm popularis auræ plus satis avidos, quæ res fecit, ut relictis optimatibus ad plebem se contulerint, legesque agrarias, perpetuos seditionum fomites in lucem reduxerint, neque antea quieverint donec senatum in suam necem armarent. Tiberius prior occisus est in concione à Pub. Nasicâ; Cajus autem biennio post, cùm mont. Capitolinum occupasset, jussu Opimii consulis est interfectus. Cic. Orat. 1. in Catil. *P. Scipio Pontifex Max. Tib. Gracchum mediocriter labefactantem statum Reip. privatus interfecit.* Juven. Sat. 6.

Quis tulerit Gracchos de seditione querentes?

Lucan.

——— *Ausosque ingentia Gracchos.*

Horum seditio fons & origo subversionis Reip. Rom. omninò fuit. Nam ex eâ ortus est tribunatus Liv. Drus. quem patres equitibus qui ex lege Gracchi judicabant, opposuerunt. Ex hoc bellum sociale, quod promissa a L. v. Druso civitas non præstaretur: ex hoc Mithridaticum, cùm Mithridates Rex Ponti confisus discordiâ Italiæ, multa Civium millia, quæ in suo regno negotiabantur, jussit interfici. Ex hoc Bella Civilia Mariana, cùm Marius provinciam, & bellum Mithridaticum L. Syllæ vellet eripere. Ex hujus seminibus Sertorianum, Lepidianum, conjuratio Catilinæ, postremò Pompejanum. Hinc Cæsaris regnum, quo occiso Bella Civilia Antonianum, Philippense Bruti & Cassii, Siculum Sexti Pompeii, Actiacum. Tandem Resp. in Monarchiam & tyrannidem versa est. Lud. Vives.

Gradivus. Martis cognomentum *à gradiendo*, ut Festo placet, impositum: eò quòd *gradatim* & per ordines in bellum eatur, aut certè a *vibratione* hastæ, quod Græci *κραδαίνειν* vocant. Homerus utrumque conjungit de Marte loquens:

Ἧε μακρὰ βιβὰς κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

Hujus sedem apud Thracas & Getas poetæ collocarunt, quòd eæ nationes sint bellicosissimæ & a pacis otiis alienissimæ Hom. Il. ν.

Οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι
Τῷ δὲ Φόβος φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς
Ἕσπετο, ὅς τ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν.
Τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον.
Ἠὲ μετὰ Φλεγύας μεγαλήτορας.

Virgil. Æn. 12.

Qualis apud gelidi cùm flumina concitus Hebri
Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos, illi æquore aperto
Ante Notos Zephyrumque volant, gemit ultima pulsu
Thraca pedum.

Val. Flac. lib. 7.

Qualis Getico de pulvere Mavors
Intrat equis, ut atque gravem sudoribus Hebrum. Getici

tiei autem *Gradivi* plurima mentio apud Poëtas. Virg. Æn. 3.

Gradivumque Patrem Geticis qui præsidet arvis.

Stat. Theb. 3.

Gradivum acciri properè jubet. Ille furentes
Bistonas & Geticas populatus cædibus urbes.

Silius lib. antepenult.

Qualis apud gelidum currus quatit altior Hebrum
Et Geticas solvit ferventi sanguine Mavors
Latius cæde nives.

Val. Flac. lib. 5.

Ecce autem Geticis veniens Gradivus ab antris.

Claudianus :

Qualis lethiferâ populatus cæde Gelonos
Procubat horrendus Getico Gradivus in antro.

Græcia, Europæ regio, olim omni disciplinarum genere excultissima (semper tamen levitatis, vanitatisque nomine male audiens, de quo posteà) Cic. pro Flacco. *Hæc cuncta Græcia, quæ famâ, quæ gloriâ, quæ doctrinâ, quæ plurimis artibus, quæ etiam imperii & bellicâ laude floruit, parvum quendam locum Europæ tenet, semperque tenuit. Asiæ maritimam oram bello superatam multis urbibus.* Hæc à Ptolemæo *Achaia* nominatur. Principium sumit ad meridiem ab Isthmi Corinthiaci angustiis, indeque ad septentrionem in Thessaliam usque & partem Ægæi maris extenditur. Ad occasum Acheloo flu. Ab Epiro dirimitur. Ab ortu Solis habet mare Ægæum, quâ parte Sunium eo abluitur. Scinditur in multas regiones, quas olim optimè descripsit Pausanias. Vide Ubbonis Emmii Græciæ veteris descriptionem. Utinam verò Doctissimi Palmerii *Græciam antiquam* videremus. Faxit Deus misericors & omnipotens, ut opus illud expectatissimum ac utilissimum in lucem dare & publicare possit vir doctissimus, & in auctoribus antiquis emendandis planè divinus. Græci pessimè apud veteres audiebant, quasi perfidiæ rei. Euripides in Iphigeniâ Tauricâ: Πιστὸν Ἑλλὰς οἶδεν οὐδέν. *Nihil fidi novit Græcia.* Græcorum quoque vanitatem miris modis exagitat Sat. 3. Juvenalis. Idem Sat. 10.

——*Quicquid Græcia mendax*
Audet in historiâ. ——

Val. Flaccus lib 8.

——*Te Græcia fallax*
Persequor. ——

Cic. ad Quintum Fratrem Ep. 1. *Græci fallaces & leves, & diuturnâ servitute ad nimiam assentationem eruditi.* Idem pro Flacco, Tribuo illis literas, do multarum artium disciplinam; testimoniorum autem fidem & veritatem nunquam isti coluêre. Plin. N. H. 28. 22. Mirum est quò procedat Græca credulitas, nullum tam impudens mendacium est, ut teste careat. Virg. Æn. 2. Vers. 106.

Ignari scelerum tantorum, artisque Pelasgæ.

Et infra vers. 152.

——*Ille dolis instructus & arte Pelasgâ.*

Græcæ lubricitatis suggillatio etiam in illis est apud Plautum, Asin. 1. 3.

——*Quaque volumus uti.*
Græcâ mercamur fide. ——

Hoc est præsenti pecuniâ opus est, nemo fidem nostram sequitur non magis quàm si Græci essemus. Apud Ausonium tamen *Græca fides* in adagio est pro certâ & indubitatâ cùm ait Epist. 10.

Non Pœnâ sed Græcâ fide.

Græcorum marmor in pretio fuit apud Romanos. Juvenal. Sat. 14.

——*Græcis longéque petitis*
Marmoribus vincens Fortunæ atque Herculis ædem.

Statius :

——*Græcis effulta metallis*
Culmina. ——

Græcia magna, reg. Italiæ ad oram sinûs Scylacei ac Tarentini, inter Brutios ad meridiem, & Salentinos ad Bor. in longum extensa: cujus pars nunc in Calabriâ ulteriore, pars verò major in citeriore continetur. Ejus mem. Ovid. Fast. 4.

Itala nam tellus Græcia major erat.

Subcisivam Græciam vocat Apuleius in Apologiâ. Cæterum Magnæ, sive Majoris Græciæ nomine quid intellexerint veteres, non convenit inter authores. Strabo ait Italiæ partem quâ de tractat lib. 6. & Siciliam eo nomine comprehendi. Plinius Italiæ tantum partem, eamque multesimam: Ita enim scribit Italiam dilaudans. *Ipsi de eâ judicavêre Græci genus in gloriam suam effusissimum quotam partem ex eâ appellando Magnam Græciam.* *Italia*, inquit Servius, μεγάλη Ἑλλὰς *est appellata, quia à Tarento usque ad Cumas omnes civitates Græci condiderunt.* Seneca de Consolatione ad Alb. *Totum Italiæ latus quod infero mari alluitur, major Græcia fuit.* Athenæus, lib. 12. Ὅτι ὀλίγου δὲ πᾶσι τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ἰνδυμενίαν τοῦ ὑμνεῖσθαι τοῦτο κλιμά... καὶ τὸ πλῆθος ἴσχυσε τῶν ἀνθρώπων, διὸ καὶ μεγάλη Ἑλλὰς ἐκλήθη πᾶσα σχεδὸν ἡ κατὰ τὴν Ἰταλίαν κατοίκησις. De Ptolemæo non est obscurum quid ille Magnæ Græciæ nomine complectatur. Vide & Festum & Huberti Goltzii *Græciam Magnam*.

Græcus, nomen viri, unde *Græcia* dicta, & pop. *Græci*. Græcè Γραικοί. Aristoteles lib. 1. Meteor. Οἱ καλούμενοι τότε Γραικοί, νῦν δὲ Ἕλληνες. Marmor Arundelianum, quo monumento nihil ferè antiquius: καὶ Ἕλληνες, ὀνομάσθησαν πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι. Porrò Γραικῶν appellationem, etsi vulgus Græcorum respuit, poëtæ tamen non sunt aspernati. Lycophron.

Γραικῶν ἄγαλμα ... πάλαι τεύχει τάφος.

Vide Stephanum. Quis verò non miretur Hesychio, parum ista fuisse cognita? Is enim putat a Romanis Græcos esse appellatos, qui Ῥωμαῖοι appellarentur ...

Graiæ Alpes, sunt inter Sabaudiam & Pedemontium, excurruntque à M. Cenisio usque ad summum Penninum.

Grajugenæ, Græci sic dicti sunt. Virg. Æn. 3.

Grajugenumque domos, suspectaque linquimus arva.

Grajus, adjectivum, idem quod *Græcus*. Apud Lucret. lib. 1. *Graius homo* ponitur pro Epicuro Græco. Ovid. Met. 13.

Est aliquid de tot Graiorum millibus unum
A Diomede legi. ——

Grampius, Scotiæ mons ingens, illam in citeriorem & ulteriorem dividens, vulgò *Granzebain* dictus.

Granata, & *Granatum*, quam vulgus *Granadam* vocant, quæ *nova Illiberis* dici potest, urbs Hisp. Bæticæ amplissima, apud Illiberim urb. excisam, regni Granatensis caput. A.D. 1492. ab Hispanis, victis Mauris, recepta. Ab Alex. 6. Pontifice Max. metropolis creata. Plura de eo vide apud L. Mar. Siculum. Long. 17. 10. Lat. 37. 30.

Granicus, Bithyniæ flu. pugnâ, quæ inter Persas & Alexandrum fuit, nobilis: in quâ sexcenta millia hominum Persarum cæsa, fugataque sunt ab Alexandri exercitu non majori 30. millibus peditum, & equitum millibus quatuor & quingentis. Non procul est à Cyzico. Vide Diodorum lib. 17. Plutarchum, Curtium, Arrianum, & Justinum.

Granionarium, Germ. urbs. Ptol. *Bamberg*. Petro Appiano. Sita est ad Mœnum flu. *Gravionarium* habet græcus codex.

Granta, Angliæ op. à Beda & Felice celebratum, ut Lelandus perhibet, qui addit illud à Britannis *Caergrant*, à flu. vicino dici *Grantbridge*, v. ab Anglis & Saxonibus, à ponte ibidem constructo, vulgò *Cambridge*. Vide *Cantabrigia*.

Gratia, vel *Cratia*, urbs Bithyniæ inter Claudiopolim ad occ. 24. & Ancyram ad ort. 116. m. p.

Gratiæ portus, *Havre de Grace*, urbs permunita cum valida arce in Normannia.

Gratiæ, vocatæ sunt à Latinis, quæ à Græcis *Charites*, aliorum parentum filiæ ab aliis scriptoribus creditæ sunt. Hesiodus in Theogoniâ illas ex Eurynome Oceani filiâ, & Jove natas esse tradidit in his versibus:

Τρεῖς δέ οἱ Εὐρυνόμη Χάριτας τέκε καλλιπαρήους,
Ὠκεανοῦ κούρη πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,
Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἐρατεινήν.

Orpheus verò in Hymno quodam *in laudem Charitum* composito, non Eurynomes, sed Eunomiæ & Jovis filias esse ait in his:

Δεῦτέ μοι ὦ Χάριτες μεγαλώνυμοι, ἀγλαότιμοι,
Θυγατέρες Ζηνός τε καὶ Εὐνομίης βαθυκόλπου,
Ἀγλαΐη τε, Θάλεια, καὶ Εὐφροσύνη πολύολβε
Χαρμοσύνης γενέτειραι.

Alii Jovis & Autonoes illas filias esse tradiderunt, nominantque *Pasitheam*, *Euphrosynen* & *Ægialen*. Antimachus, antiquissimus poëta, illas Ægles & Solis filias esse censuit. Alii duas tantùm ponunt, *Clitan* & *Phaenam*. Alii *Auxo* & *Hegemonem*, ut ait Pausan. in Bœoticis. *Suadela* etiam à nonnullis inter Gratias numeratur. Communior tamen sententia est, quòd tres fuerint, ut in hoc versu testatur Meleager:

Τρισσαὶ μὲν Χάριτες, τρεῖς δὲ γλυκυπάρθενοι Ὧραι.

Junguntur etiam alicubi semper à poëtis, Horatius.

Gratia cum nymphis geminisque sororibus audet
Ducere nuda choros.

Musæus:

——— Οἱ δὲ παλαιοὶ
Τρεῖς Χάριτας ... ———

Tulchricomas vocat Homerus Hymno in Apollinem:

Αὐτὰρ ἐϋπλόκαμοι Χάριτες καὶ ἐΰφρονες Ὧραι.

Horatius illas solvisse zonas inquit, zonâ autem vestitas eas fuisse innuit.

Fervidus tecum puer & solutis
Gratiæ zonis, properentque Nymphæ.

Hæ igitur cùm vestibus operirentur antiquitùs, vel quia turpe esset aspectu nudas mulieres sine vestibus conspici, vel quia brumæ frigora formidarent, inciderunt in recentiores tanquam in latrones, à quibus spoliatæ sunt, & aufugere ex orbe terrarum coactæ, testante poëta:

Ὤχετο μὲν Πειθὼ μεγάλη θεός, ὤχετο δ' ἀνδρῶν
Εὐφροσύνη. Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.

Vide omninò Senecam de Ben. 1. 3. & ad locum illum Lipsium.

Gratiana, *Gradischa* Lazio, op. Pannoniæ Sawiæ in Bosinæ confin. med. inter Zagabrim ad occ. & Possegum ad ort. 8. leuc. Hungaricis.

Gratianopolis, *Grenoble*, urbs Gall. Delphinatûs caput, & Parlamenti sedes, ad Isarum flu. in valle, episc. sub Archiep. Viennensi, inde 3. leuc. in ort. & 7. à Mochaliano in Afr. Long. 27. 00. Lat. 44. 30.

Gratianus, Valentiniani Cæsaris fil. qui patri simul & Valenti patruo in imp. successit. à Maximo quodam suo belli duce per insidias in Galliis interfectus: Præceptorem habuit in literis Ausonium Burdigalensem quem tandem ad Consulatem dignitatem Romæ perduxit.

Gratianus, monachus Bononiensis, Petri Lombardi Sententiarum magistri frater, decreta Pôtificum Rom. in unum volumen primus congessit circa An. Dom. 1189.

Gratidia mulier Neapolitana unguentaria, & venefica, quam Horatius *Canidiam* vocat.

Graudentium, vel *Grudentum*, Prussiæ Polonicæ op. ad Ossæ in Vistulam influentis ost. 9. leuc. à Torunio in Bor. & 11. à Marieburgo in aust.

Gravelina, *Graveling*, arx Flandiæ permunita in ora litorali, medio itinere inter Caletum ac occ. & Dunquerkam ad ort. 3. leuc. utrinque, & 1. à Burburgo.

Gravesinda, *Gravesend* op. Angliæ in Cantio, cum castro & portu ad Tamesis æstuarium, 5 mill. à Rossa, & 14. à Londino in ort.

Gravia, *Grave*, urbs Brabantiæ ad Mosam, 2. leuc. à Neomago in merid. & tot à Gennepio in occ.

Gravii, pop. Hisp. Tarracon. in Callaicis. Silius Italicus lib. 8.

Et quos nunc Gravios violato nomine Graium.
Oeneæ misere domus. ———

Vide *Grovii*.

Gravionarium. Vide *Bamberga*.

Gravisca, Tusciæ pop. Ptol. M. Pilto Nigro. Ita autem dictus est hic locus ab aëris *gravitate*. Sic enim Virg. lib. 10.

Et Pyrgi veteres, intempestaque Gravisca.

Sil. lib. 8.

——— *Veteres misere Graviscæ.*

Rutilius in Itinerario:

Inde Graviscarum fastigia rara videmus,
Quas premit æstivæ sæpè paludis odor.

Strabo lib. 5. Ἀπὸ δὲ τῶν Κοσσῶν εἰς Ὠστίαν παραπλέοντι πολίχνιά ἐστι Γραουΐσκοι, καὶ Πύργοι, καὶ Ἄλσιον, καὶ Φρεγήνα.

Gregorius, cognomento *Magnus*, erat natione Romanus, ex patre Gordiano, genus à proavis non solùm nobile, sed & religiosum ducens. Librum Jobi, quomodo juxtà literam intelligendus, qualiter ad Christi & Ecclesiæ sacramenta referendus, quo sensu unicuique fidelium sit aptandus, per 35. libros expositionis mirandâ ratione perdocuit. Alii quidem Pontifices, inquit Beda, construendis, ornandisque vel auro vel argento Ecclesiis operam

dabant

dabant, hic autem totus ad animarum lucra vacabat. Luculentum quoque testimonium de Gregorio perhibet Trithemius Abbas lib. de Scrip. Eccles. *Gregorius*, inquit, *Papa, vir in divinis scripturis eruditissimus, Theologorum princeps, splendor Philosophorum, & Rhetorum lumen, vitâ & conversatione integer atque sanctissimus.* Egregium quoque de eo hoc est Platinæ Encomium. *Is*, inquit, *non sibi, sed utilitati hominum, ac honori divino consulens, quem certè ob religionem & pietatem rebus omnibus semper antetulerat, spoliis opibus, posthabitis voluptatibus, atque omni ambitione & potentiâ, gubernacula Reip. Christianæ suscipiens ita vixit, ut usque ad tempora nostra neminem ex successoribus parem habuerit, nedum superiorem vel sanctitate vitæ, vel diligentiâ in rebus agendis, vel doctrinâ & scriptis.*

Gregorius Nazianzenus, floruit sub Valente Imp. & anno 11. Theodosii obiit, teste Hieronymo. *Pietas ejus*, inquit Erasmus, *propemodum ex æquo certat cum facundiâ.* Sed amat significantes argutias, quas eò difficiliùs est Latinè reddere, quòd pleræque sint in verbis sitæ. Tota verò phrasis nonnihil accedit ad structuram Isocraticam. Adde quod de rebus divinis, quæ vix ullis verbis humanis explicari possunt, libenter ac frequenter philosophatur. Hic Basilio Magno arctissimâ fuit necessitudine conjunctus, ac D. Hieronymum in Divinarum Scripturarum studiis auditorem ac discipulum habuit.

Gregorius Nyssenus Episcopus, quem Græci honoris causâ *Patrem Patrum* appellant. Divi Basilii Magni frater, Academicis, ac Peripateticis disciplinis excultus, vis eloquentiæ nervosæ ac pressæ. Floruit A. D. 380.

Gregorius, Syracusanus Archiep. cognomento *Asbesta* fuit. In eum non minùs quam in Photium Baronius ubique debacchatur. Multa ille passus fuit à factione Ignatianâ, & Pontifice Romano Nicolao, uti ostensum à Montacutio ad Photii epist. pag. 155.

Grenevicum, Greenvvich, pervetusta Regum Britannicorum domus est, 4 mill. sub Londino ad Tamesis ripas. Vide Barclaium in Icon. Anim. cap. 2.

Grima, Grim, op. Misniæ ad Muldam flu. 3. leuc. à Lipsia Misniam versus sub dom. Elect. Saxoniæ. Long. 34.35. Lat. 51.15.

Grinario, Xnaringen, op. Vindeliciæ, ad amnem *Carnlach*, vix 1. mill. à Burgavia in occ. Ulmam versus.

Grinnes, pop. Batavorum, quorum op. *Grin* Rhenano, Al. autem est *Rhenen*, op. ad Rhenum flu. in Hollandiæ, Geldriæque confin. inter Noviomagum 3. & Trajectum 4. leuc. à Batavoduro 2. in aust. Long. 26. 55. Lat. 52. 02.

Gripsvvaldia, urbs Pomeraniæ, & Academia, med. inter Sundam ad Bor. & Volgastiam ad ort. Long. 35. 40. Lat. 54. 18.

Grisones, pop. Germ. intrà Alpes, ad fontes Rheni & Oeni, ubi aliàs Rhæti Alpini dicti, in Rhætia. Sunt sui juris; habentque ad Bor. partim Sueviam, & partim Helvetios, uti ad occ. ad ort. Com. Tirolensem, & ad mer. rid. Dominium Venetum, & Duc. Mediolanensem. Eorum urbes sunt, 1. Bormium, *Bormio*. 2. Clavenna, *Chiavenna*. 3. Curia, *Coire* 4. Magia, *Megenfeld*. 5. Morbenium, *Morbegno*. 6. Sondrium, *Sondrio*. 7. Tiranum, *Tirano*.

Grodna, urbs Lithuaniæ in Palatinatu Trocensi, ad Memelum flu. 20. mill. à Vilna in Africum, & 7. ab Augustovia.

Grolla, urbs Belgii uniti, in Com. Zutphaniæ, ad Slincam flu. in confin. Westphaliæ & ditionis Monasteriens. 7. leuc. a Zutphania in ort.

Groninga, urbs Belgii, Prov. dictæ *Dominii Groningensis* caput, inter Frisiam Orient. ad ort. & Occid. ad occ. Gaudet Academia, subestque dominio Batavorum. Long. 27.44. Lat. 53. 26.

Grovii, Hisp. populi Mela lib. 3. cap. 1. ubi perperam *Gronii* vulgò dicuntur. Γρουίοι Ptolemæo. Remanet hoc nomen eorum hodiè, in insulâ & promont. ad ostium Ulla flu. sito, *Grove* enim vocatur. Confirmant hanc lectionem meliores Silii codices.

Quique super Gravios lucentes volvit arenas,
Infernæ, populis referens oblivia Lethes.

Sed & alibi:

Et quos nunc Gravios, violato nomine Graium,
Oeneæ misere domus, Ætolaque Tyde.

Grudii, pop. Belgii quorum urbs est Lovanium, teste Divæo, Leodio & aliis. Aliis autem ut Martiano, est *Brugge*, urbs Flandriæ.

Grumentum, urbs Lucaniæ mediter. excisa, teste Barrio, Lagariæ urbi etiam excisæ propinqua, à Saponariâ op. haud valdè distans: ex quo errant qui *Greppoli* Grumentum indigitant, cùm *Greppoli* opidulum sit in orâ sinûs Pæstani, Grumentum verò ad sinum Tarentinum situm sit. Ejus mem. Sen. de Ben. 3. 23.

Cùm obsidere quo Grumentum.

Ubi Mureti Lectio *Adrumentum*; prisca verò omnis habet Grumentum. Atque istud in Italiâ inter Lucanos esse, Livius, Florus, Appianus, Ptolemæus dicunt: Quid quòd Macrobius in hoc ipso facto, ita nominat.

Grunduli, vel *Grundiles*. Lares, quos Romulus constituisse dicitur in honorem Scrofæ, quæ 30. pepererat porcos. Cassius Hemina Hist. lib. 2. *Pastorum vulgus* (inquit) *sine contentione consentiendo præfecerunt æqualiter imperio Remum & Romulum, ita, ut de regno pares inter se essent. Monstrum fit, sus parit porcos triginta, cujus rei fanum fecerunt Laribus Grundulibus.* Diomedes lib. 1.

Gryllus, Xenophontis filius, qui pro patriâ fortiter pugnans occubuit. Hujus laudes & Epitaphia multi scripsêre. Aristot.

Gryneum, seu *Grynium* op. Myrinæorum juxtà Clazomenas, Strab. 13. in quo templum Apollinis, & lucus vaticinandi pervetustus. Templum autem candido marmore sumptuosum erat, in quo ipse Apollo colebatur, unde Apollo *Grynæus*. Virgil. Eccl. 6.

Hi tibi Grynæi nemoris dicatur origo,
Ne quis sit lucus, quo se plus jactet Apollo.

Guardia, urbs Lusitaniæ, inter Curiam, & Lamacum 14 leuc. vulgò *Guarda*.

Guardia, urbs Ital. in Frentanis & Aprutio episc. sub Arch. Beneventano, ab Anxano 8. m. p. in Eurum distans.

Guba, Gubben op. Germ in Lusatia infer. ad flu Nissam, 5. leuc. à Francofurto in aust. & 4. a Cotbusio, sub dom. Ducis Saxoniæ Mersoburgensis.

Gueldria, una ex septemdecim Germ. inferioris provinciis, cujus pars Septentrionalis ad Batavos spectat, meridionalis v. ad Hispanos, cum Gueldria urbe primatia, estque valdè extensa à Sept. usque ad merid. nempe à mari Austrino usque ad Duc. Juliacensem, sed non æquè lata.

Ejus urbes sunt,

Arenacum, *Arnheim*, sub Batavis.
Bommelia, *Bommel*, sub Batavis.
Elburgum, *Elburgh*, sub Batavis.
Gueldria, *Gueldre*, sub Hispanis.
Hardervicum, *Harderwvick*, sub Batavis.
Neomagus, *Nimmegen*, sub Batavis.
Ruremunda, *Ruremonde*, sub Hispanis.
Venloa, *Venlo*, sub Hispanis.

Gugerni, pop. Germ. fuère juxtà Rhenum. infrà Coloniam, posteà Sicambri dicti, teste Cluverio; erantque ubi nunc Cliviæ Ducatus.

Guiana, prov. Americæ meridion. in mediterraneis, versùs lacum *Parime*, ad aust. provinciæ Caribanæ. Sunt qui illam extendunt ad oram Caribarum juxtà mare Bor. inter ost. fluviorum Amazonum & Orinoci, ubi quædam Coloniæ Europæorum.

Guinea reg. Africæ, inter Nigritiam ad Bor. & mare Atlanticum ad aust. inter regnum Congi ad ort. & Monte Leonis ad occ.

Guipuscoa, vel *Ipuscoa*, prov. Hispaniæ, Biscaiæ attributa, quam habet ad occ. uti Alavum ad Aust. Oceanum Aquitanicum ad Bor. & Navarram ad ort. cum parte Galliæ. In ea urbes præcipuæ sunt Tolosa, regionis caput, Fanum S. Sebastiani, & Fons rapidus.

Guisa. *Guise*, op. Gall. in Picardia, ad Oesiam flu. versùs confinia Hannoniæ.

Gulus, flu: Maurit. Cæsariens. Ptol.

Gunugi, Plin. *Gunucis* Anton. *Canuccis* Ptol. op. Mauritan. Cæsariens. inter Lar Castellum, & Juliam Cæsaream 24. m.p. *Capo di Tenes* Moletio.

Gurtum, *Gurk*, urbs Norici in Carinthia, à Villaco 6. leuc. in Cæc. distans. Long. 36. 15. Lat. 46. 56.

Gustrovium, urbs Germ. in Duc. Megalopolitano, 7. leuc. à Wismaria in ort. & 4. à Rostochio in aust. Long. 34. 20. Lat. 54. 00.

Gutscovia, op. Pomeraniæ citer. ad Penam flu. Com. cogn. caput, 5. leuc. à Gripsvaldia in aust. & 4. à Volgastia in occ.

Guttalus, Germ flu. in Oceanum Germanicum exiens: *Oder* Althamero est, per Silesiam, Marchiam, & Pomeraniam in Balticum influens. Hadr. Junio est *Al* flu. Prussiæ ad Montem Regium urb. in mare labens. Sed cùm Guttalus in Oceanum, non in mediterraneum mare, quale Balticum est, deferatur, in errore manifesto versantur. Potiùs est qui *Jadua* Ptolemæo dicitur, vulgò *Die Jade*, is enim in Oceanum inter Amasiam & Visurgam flu. exiit.

Gyarus ins. maris Ægæi, una ex Sporadibus, in quam Romani noxios suos deportabant. Item *Gyara* pl. num. Juvenalis.

Aude aliquid brevibus Gyaris, & carcere dignum,
Si vis esse aliquis. ———

Idem Sat. 10. ubi de Pellæo juvene, hoc est, Alexandro Macedone:

Æstuat infelix angusto limite mundi
Ut Gyari clausus scopulis, parvaque Seripho.

Stat. l. 3 ——— *Ipsa tuâ Mycone Gyaroque revelli*
Delo times, magnique fidem testaris alumni. Unde dicatur (inquit Bochartus) colligere est ex historiâ veteri, quam ita attingit Plin. 8. 29. *M. Varro author est*, &c. *ex Gyaro, Cycladum insulâ, incolas à muribus fugatos.* Et cap. 56. *Theophrastus author est in Gyaro insulâ, cùm incolas fugassent, ferrum quoque rosisse eos.* Et Stephanus Byzantius: Γύαρος ἡ Κυκλάδων· φησὶν ὅτι δὲ ταύτης οἱ μύες διατρώγουσι σίδηρον. Quæ & apud Suidam legas in Γύαρος. Phœnices igitur credibile est Γύαρον appellasse insulam עכור *acuar* vel כור Phœnicia aphæresi, id est, *insulam muris*.

Gyas, magna & bona pars Syracusani agri, qui fuit Dionysii tyranni. Plut. in Dione. Hodiè *la cava di Georgia* vocari scribit Aretius. Græcè Γύας Γύαντος. Post Ananum describit Cluverius ex Plutarchi Dione τῆς Συρακουσίας τὸ καλούμενον Γύατα πολλὴν καὶ ἀγαθὴν χώραν, ἀνήκουσαν ἀπὸ θαλάττης, εἰς τὰ μεσόγεια. Punicè גותא *gavata*, *medium* sonat. Itaque non nisi τὰ μεσόγεια videntur hâc voce designasse.

Gygæus, Lydiæ lacus, stadiis 40. Sardibus distans, qui posteà *Colonus* dictus est. Prop. lib. 3.

Lydia Gygæo tincta puella lacu.

Plin. lib. 5. cap. 29. *Stagnum Gygæum* vocat.

Gyges, gigas centimanus, Cœli & Terræ filius, frater Briarei. Ovid. Trist. 4.

Centimanumque Gygen, semibovemque virum.

Gyges, fuit quidam Lydus, cui cùm Candaules, Lydiæ rex uxorem suam nudam ostendisset, illa id ægrè ferens, Gygen ad necem ejus impulit, seseque cum regno illi tradidit. Herod. lib. 1.

Gyges, quidam, de quo Cic. lib. 3. Offic. hæc scribit. Hinc ille Gyges inducitur à Platone, qui cùm terra discessisset magnis quibusdam imbribus, in illum hiatum descendit, æneumque equum (ut ferunt fabulæ) animadvertit, cujus in lateribus fores essent, quibus apertis, hominis mortui corpus vidit magnitudine inusitatâ, annulumque aureum in digito; quem ut detraxit, atque ipse induit, (erat enim pastor) tum in concilium pastorum se recepit. Ibi cum palam ejus annuli ad palmam converterat, à nullo videbatur, ipse autem omnia videbat. Itaque hâc opportunitate annuli usus, Reginæ stuprum intulit, eâque adjutrice regem Dominum interemit, regnoque ejus potitus est.

Gyges, viri nomen. Virg. Æn. 9.

Principio Phalarim & succiso poplite Gygen.

Gyges, formosi pueri nomen. Horatius:

Ut pura nocturno renidet
Luna mari, Cnidiusque Gyges.

Gylippus, vir Lacedæmonius, bello strenuus, qui Athenienses multis bellis, cladibusque affecit. Tibullus lib. 4.

——— *Non magni potior sit fama Gylippi.*

Petierant auxilium à Lacedæmoniis adversus Athenienses Syracusani. Ab his mittitur Gylippus solus, sed in quo instar omnium auxiliorum erat. Is centum & triginta naves Atheniensium cepit, & incendit, & Syracusanos ab obsidione liberavit, captis Atheniensium ducibus, Demosthene & Niciâ. Ita de eo Justinus lib. 4.

Plutar.

Plutarchus tamen in vitâ Niciæ contaminasse eum rei bellicæ famam avaritiâ & sordibus refert. Sen. 1. Nat. Qu. *Gylippo Syracusas petenti visa est* (interdiu) *stella super lanceam constitisse.* Plut. περὶ μαντ. ἀγ. & in Lysandro furti nomine damnatum, & jussum vertere solum, quod partem commissæ sibi pecuniæ surripuisset, diffutis sacculis, & proditum arguto familiarium joco: *Sub tegulis Gylippi noctuas delitescere.* *Gylippi* etiam à Virgilio mentio fit, sed Arcadis, & ad hunc nihil pertinentis, 12. Æn.

——— *Quos fida crearat*
Una tot Arcadio conjux Tyrrhena Gylippo.

Gymnosophista, philosophi Indorum, sic dicti quòd nudi incederent. Solem immobilibus oculis totâ die intuentes. Frigora & flammas citrà dolorem perferunt. Ferunt Alexandrum M. ad eos accessisse, dixisseque: *Petite quod unque vultis.* Qui responderunt: *Da nobis immortalitatem, quam præ cæteris optamus:* Quibus ille ait: *Cùm ego ipse sim mortalis, immortalitatem nemini præstare possum.* Si ergo, inquiunt, *mortalem te esse cognoscis, cur non contentus patriis sedibus, omnibus infestus totum orbem subjicere conaris?* Cic. Tusc. Qu. lib. 5. Satui vitæ in rogum ardentem se conjiciebant, ut finirentur. Lucanus lib. 3.

Quique suas struxère pyras, vivique calentes
Conscensère rogos. ———

Vide Strab. lib. 15. Philostr. lib. 3. Porph. lib. 4 περὶ ἀποχῆς. Clem. Alex. 1. S rom. Tertull. Apolog. cap. 41 & alios.

Gynæconomi, Viri quidam Atheniensés convivia inspiciebant, & numerus vocatorum, an esset secundùm legem, inquirebant. *Gynæconomi* autem numero viginti præfecti fuerunt mulieribus, qui in parùm pudicas ac modestas animadverterunt, & mulctas earum inscribentes exposuerunt in platano & ceramico. Jul. Pollux.

Gyndes, Assyriorum flu. maximus post Euphratem. Is cum Cyri impetum venientis contra Babylonios intercipeteret, & quidam ex militibus summè dilectus regi, ejus moliens transitum, rapacitate fluvii absorptus esset, rex iratus amicum ulcisci statuit, jurans eum, qui tam præclarum eq item voravisset mox vix tincturum genua mulieris. Bellum itaque cum fluvio gessit, ac totis copiis per magnas deductum fossas in 46. alveos dispertivit. Sen. lib. 3. de Irâ. Tibullus lib 4.

———*Rapidus Cyri dementia Gyndes,*

Gytheum, op. Laconicæ, quod Hercules & Apollo, depositis eò loci simultatibus, communi operâ condiderunt. Cic. lib. 1. de Officiis: *Classem Lacedæmoniorum, quæ subducta esset ad Gytheum.* Quem locum Herm. Barbarus emendavit, cum antea *Ægyptum* lectum fuerit. Apud Ptol. Γύθιον, apud Strab. Γυθεῖον vocatur. Polybius lib 5. de Philippo loquens: [Greek text, partly illegible] ... Strabo lecus. Γυθεῖον ... Apud Livium lib 4. Dec 4. oppidum omnium maritimarum rerum Lacedæmoniis receptaculum esse legitur. Vocatur & *Gythium.* *Palæopolis* hodiè Nigro.

Gythites, ins. juxtà Æthiopiam sub Ægypto, *Genamani* hodie teste Ortelio.

Gyzantes, pop. Africæ, qui & *Zygantes* dicuntur. Nomen videtur à *mellificio* factum: Talmudicis saltem גזין *gazin* sunt *apes*, & in Gyzantum regione μέλι μὲν πολλὸν μέλισσαι κατεργάζονται, πολλῷ δ' ἔτι πλέον λέγεται δημιοεργοὺς ἄνδρας ποιεῖν. Ita Herodotus de iis Musâ quarta.

Hr

Habor, flu. Palæstinæ, *Chabor* Benjam. Tudelensi.

Hademarium, urbs Franconiæ in reg. Weteravia, Principatus tit. insignitum, genus Nassoviæ propè Lanum flu. 4. leuc. à Confluentiis in ort. 7. à Moguntia in Bor.

Hades, qui & Pluto, Saturni filius tertius, quem Diodorus Sic. lib. 5. primum sepulcrorum & funerum inventorem fuisse tradit, ideoque mortuorum Deum habitum. Quin & Magi Chaldæorum duos rerum auctores summos fuisse ferunt, bonum scilicet & malum, quorum huic Zeus & Oromasdes nomen esse, τῷ δὲ Ἅδης καὶ Ἀρειμάνιος, teste Laërtio Diogene in Proœmio. Hanc etiam optimorum & sapientissimorum opinionem fuisse tradit Plutarchus de If. & Of. secundùm quem Hades ab eodem σκότιος καὶ νυκτὸς αἰδίας κατοχεύς appellatur. Hujus quoque mem. Hom. Iliad. 15.

——— Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα.

Ponitur etiam pro Orco vel Inferis. Ἀΐδης, inquit etymologus ἐν ᾧ οὐδὲν βλέπομεν, ἄδης γὰρ ἐστὶ ὁ σκοτεινὸς οἶκος. Unde Sophocli in Œdip. μέλας ἅδης dicitur, & Euripidi in Alcestide ἀνάλιος οἶκος *domus sine Sole.* Lucianus *de Luctu* vocat τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, μέγαν, καὶ ζοφερόν. Eustathio quoque in Iliad. α. ἐν τόπος σκοτεινὸς ὑπὸ γῆς. & Phavorino, χωρίον ἀφεγγὲς καὶ σκότους αἰωνίου πεπληρωμένον. Hinc apud Nicetam Choniatem legimus, ὡς τῷ ᾅδη ζοφερῷ καὶ φωτεινῷ ἐπονομάζεσθαι. Niceph. Gregoras: Ἦν μὲν διὰ παχύτητα τοῦ σκότους, καθάπερ ἐξ ᾍδου ... φασί. Nazianzenus quoque: Ἥκων εἰς Ἀΐδαο πυλῶν σιγὴν.

Hadranum, vide *Adranum.*

Hadriani murus, vulgò *The Picts Wall*, murus ingens inter Angliam & Scotiam ab Hadriano Imp. ad Barbaros arcendos, ne in Angliam concurrerent, constructus. Per 80. m. p. perductus fuit; ubi postea Carusius, temp. Diocletiani, novum reædificavit, 7. castellis munitum, inter Cludi & Carauni, flu. ... Ejus reliquiæ visuntur in agro Sterlingensi, teste Speedo.

Hadrianopolis Vide *Adrianopolis.*

Hadriaticum. Vide Adriaticum.

Hadrumetum. Vide *Adrumetum.*

Hæmon, juvenis Thebanus, qui Antigonen, Œdipi & Jocastæ filiam tanto amore prosecutus est, ut cùm eam Creontis jussu occisam intelligeret, propter sepulturæ honorem quem fratribus impertiverat, doloris impatientiâ ad tumulum ejus sese jugularit. Propert. lib. 2.

——— *Antigonæ tumulo Bœotius Hæmon*
Corruit ipse suo saucius ense latus.

Ovid. Trist.

Quid Danaen, Danaesque nurum, matremque Lyæi
Hæmonaque & noctes quæ coiere duas.

Item *Hæmon* Bœotiæ rivus in Cephisum defluens, quem olim *Thermodonta* vocatum putat Plutarchus in Demosthene.

Hæmonia, vide *Æmonia*.

Hæmus, mons Thessaliam & Thraciam dividens, dictus ab *Hæmo*, Boreæ & Orithyiæ filio. Hujus in vertice erat Martis domicilium. Claudianus:

Procubat horrendus Getico Gradivus in Hæmo

Illa Statii proculdubio respexit:

——Qualis Getico procumbit in Hæmo
Cœli mixta comis quercus.

Idem Theb. lib. 6.

——Adverso risit Gradivus in Hæmo.

Et lib. 5. Martis hospitium describens:

——Adverso domus immansueta sub Hæmo.

Claud. 1. in Rufinum:

Mavors nubifero seu tu procumbis in Hæmo.

Callimachus Hymn. in Delon:

Ἥδρῃ ὑψηλοῖο κορυφῆς ἐπὶ Θρῄκιος Αἵμου
Θοῦρος Ἄρης ἐφύλασσε σὺν ἔντεσι.

Alii tamen apud Claudianum:

——Getico Gradivus in agro.

Pro quâ lectione facit illud Maronis:

Gradivusque Pater Geticis qui præsidet arvis.

Poëtis ob frigiditatem celebris est. Virg. Georg. 2.

——O quis me gelidis in vallibus Æmi
Sistet, in ingenti ramorum protegat umbra!

Horat. lib. 1. Carm. Od. 12.

Aut super Pindo gelidove in Æmo.

Hafnia, *Copenhaghen*, urbs Daniæ regia, ampla & permunita, cum arce recenti & portu capacissimo juxtà Oresundicum fretum, è reg. Scaniæ prov. Habet Academiam celebrem, & distat 4. leuc. à Roschildia in occ. 3. ab ora lit. Scaniæ, & 4. à Coronæburgo. Caput est Selandiæ insf. eique ad ort. adjacet Amagria insf. cui ponte ligneo jungitur. Long. 34.30. Lat. 57.10.

Haga, Comitis, *The Haghe*, præcipuus Hollandiæ Burgus, & urbis ad instar, ubi fieri solent Comitia provinciæ, & etiam totius Belgii confœderati, vix 1. leuc ab ora Oceani Germ. inter Leydam ad Bor. & ost. Mosæ ad aust. Long. 26. 35. Lat. 52.12.

Hagenoa, *Hagenaw*, urbs Germ. libera & Imperialis in Alsatia infer. ad amnem *Mater*, vix 2. leuc. à Rheno sub dom. Regis Gallorum, 5. leuc. ab Argentina in Bor. & 4. à Tabernis in ort. Long. 29. 31. Lat. 49. 37.

Hailbrunna, *Hailbrun*, urbs Germ. libera & Imperialis in Duc. Wittembergensi, ad Necarum flu. 2. leuc. à Dimpfena in aust. & 8. à Spira in ort.

Hala, *Hall*, urbs Saxoniæ, inter Torgam 7. & Lipsiam 5. leucis.

Halala, vic. Ciliciæ in radicibus Tauri M. quæ postcà *Faustinopolis*.

Halberstadium, qu. *Alberti* urbs, civit: Saxoniæ infer. ad amnem *Hothelm*, 7. leuc. à Magdeburgo in occ. & 8. à Brunsvico in Austrum, sub dom Elect. Brandeburgici. Long 33.10. Lat 52.09.

Halesa, urbs Siciliæ olim episc. sub Arch. Syracusano in ora Bor. & Occid. excisa, ubi nunc *Caronia* castrum, teste Fazello, inter Aluntium 12. & Cephalœdium in aust. 30. m. p. pop. *Halesini* Tullio & Plinio.

Halesus, flu. Siciliæ ex Halæso monte, Ætnæ proximo, fluens. Columella lib. 10. de hoc monte:

Et quos Sicanii flores legistis Halesi.

Halesus, Faliscorum conditor. Ovid. Fast. 4.

Venerat Atrida fatis agitatus Halesus,
A quo se dictam terra Falisca putat.

Idem. Amor lib. 3

Argiva est pompa facies, Agamemnone caso,
Et scelus, & patrias fugit Halesus opes.
Jamque pererratis populis terraque, marique,
Mœnia felici condidit alta manu.
Ille suos docuit Junonia sacra Faliscos,
Sint mihi, sint populo semper amica suo.

Conradus de Halberstat Germanus Ord. prædicat. Floruit circa An 1348. Inter alia opus reliquit de regno Romanorum. Maxima verò ejus laus est, quòd primus nobis dederit, quas vulgò vocant S. Bibliæ *Concordantias*; qui labor meritò etiam à Sixto Senensi commendatur.

Halesius, mons Arcadiæ in Peloponneso cum fluvio cogn.

Halia, op. Peloponnesi in Argiâ reg. ad Trœzenem urbem.

Halia, Festum Solis Rhodiis observatum. Athenæus lib. 13. Ῥόδιοι τὰ Ἅλια ἄγοντες. Existimarunt aliqui nomen esse deductum ab ἅλς, & notari θαλαττοκρατίας monumentum, quâ Rhodii olim floruerunt. Sed verisimilior est à voce Doricâ ἅλιος pro Ἥλιος originatio, quia Rhodii Solem tanquam apud se natum præcipuâ veneratione prosequebantur. Huc insana referenda est Colossi substructio, quem fecit Chares Lyndius, Lysippi discipulus; quodque Strabo narrat lib. 14. Ἡλιάδας, id est, Ἡλίου, sive *Solis* filios aliquando Rhodum tenuisse, cujus mem. Cic. lib. 3. de N.D. Eust. ad Odyss. Ἄλιοι ὅπερ ἦν ἡλίῳ ἱερὸν τῶν Ῥοδίων. Aristides etiam cùm Rhodum vocasset urbem Solis; & ὅτι πόλιν τὴν ὑπὸ ἄστρων ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ κατηγμένην Ἡλίου δῶρον αὐτοῦ θεοῖ, addit, καὶ τὸν μὲν τῶν Ἁλίων ἀγῶνα ... Castell.

Haliacmon. Vide *Aliacmon*.

Haliartus, op. geminum, unum Peloponnesi in orâ Occidentali, *Arcadia* hodiè: Alterum Bœotiæ, juxtà Copaidem lacum; de quo Statius lib. 7. Theb.

Gargaphie quorumque novis Haliartus aristis
Invidet. Long. 51. 50. Lat. 37. 45.

Halicarnassus, Cariæ civitas, Argivorum colonia, in quâ Mausolei quondam nobilissimum opus extabat. Patria Herodoti, & Heracliti poëtæ, Callimachi socii, ac Dionysii historici, qui res Romanas conscripsit. Regia olim Cariæ fuit. *Isthmus* aliàs dicta. Diod. lib. 17. Strabo lib. 14. Long. 57. 10. Lat. 36. 10.

Haliεis, maritima urbs Laconiæ. Steph. Vide illum, ubi origo nominis, quòd nimirum ad mare sita sit. Schol. Thucydidis *Peloponnesi urbem* vocat, ad Trœzenem in Argolicâ reg. lib. 1. Ἁλιεῖς πόλις Πελοποννήσου περὶ Τροιζῆνα τὴν Ἀργολικῆς μοίρας. Postea *Tirynthis* dicta. Vide Steph. in Τίρυνθις.

Halizones, pop. Paphlagoniæ, sic dicti, quòd undique mari circumdentur. Stephanus hos populos inter Mysiam, Cariam, ac Lydiam habitasse scribit ex Ephoro; & ita dictos videri, tanquam Ἀλαζόνες, quòd divitiis suis superbirent.

Halla, urbec. Sueviæ, sed libera, ad Cockerum amnem,

ammem, 8. leuc. à Nerolinga in Circ. & 6. à Wlmpiâ in ort. Long. 31. 36. Lat. 49 03.

Halla, urbs Saxoniæ sup. in Misniâ sub dom. proprii Ducis. 5. leuc. à Lipsia in Bor. & 10. à Magdeburgo in aust. Long. 34. 14. Lat. 51. 37.

Hallandia, prov. alias regni Daniæ, nunc autem Sueciæ. Habet ab Oriente & Sept. Westrogothiam, ab occ. sinum Codanum, & à meridie Scaniam. Ibi urbes sunt Falcoburgum, Helmostadium, Laholmia, & Varburgum. Extenditur a Sept. in merid. per 600. m. p. juxtà sin. Codanum; sed ejus latitudo ab ort. in occ. vix est 25. m. p.

Halmus, Sisyphi fil. frater Porphyrionis, filiam habuit Chrysogonen, ex quâ & Neptuno natus est Minyas Orchomeniorum rex. Alii tamen volunt ex Jove & Hesione filiâ Danai natum esse Orchomenum, qui Orchomeno Bœotiæ urbi nomen imposuit, & ex Hermippe Bœoti filiâ Minyam genuit, quem tamen multi Neptuni filium esse volunt, quamvis Orchomeni fil. vulgò haberetur.

Halmydessus, urbs Thraciæ. Pomponius 2. 2. *Almydessus* Ptolemæo, *Salmydissus* Xenophonti, *Stagnara* hodie Moletio.

Halos, Hesychius: Ἁλῶα ἑορτὴ Ἀθήνῃ. Cujus verò Dei fuerit haudquaquam exprimit, ut neque Harpocration & Suidas, qui tamen ex Philochoro nominis originem exponunt: Ἁλῶα ἑορτή ἐστιν Ἀττική, Φιλόχορος δέ φησιν ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε τοὺς ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς περὶ τὰς ἅλως ποιεῖσθαι. Ubi indicare videntur hoc festum ab agricolis observatum, cùm ad messem accingerentur. Eust. ad Iliad. 1. Cereris & Bacchi sacrum esse ait, quod comportatis in horrea frugibus agitatur. Ἱστέον δὲ ὅτι ἐπὶ συγκομιδῇ καρπῶν, ἐφ' ᾗ καὶ τὰ Θαλύσια ἐθύετο, ἑορτὴ ἤγετο Δήμητρος καὶ Διονύσου κατὰ Ποσειδεῶνα, Ἁλῶα καλουμένη, διὰ τὸ ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τῆς ἅλω τότε καταχρῆσθαι φέροντας εἰς Ἐλευσῖνα. Castellanus.

Halona, op. Ioniæ, in Cariæ confin. apud Meandrum flu. hodie *Selbazar*, teste Leunclavio.

Halone, ins. Propontidis ante Cyzicum urb. apud Proconnesum.

Halonnesus, ins. maris Ægæi, inter Samothraciam ad occ. & Chersonesum Thraciæ ad ort. 15. m. p. distans.

Halonnesus, ins. maris Ægæi Magnesiæ, seu Ioniæ adjacens, apud Erythras, inter Corycum & Argennum promontoria.

Haluntium, op. Siciliæ in orâ ad Occid & Bor. excisum, cui op. S. Philadelphi suffectum est.

Halyatus, proprium viri, qui mutatus fuit in avem sui nominis. Lege *Halyaetus*. Fuit autem Nisi nomen. Ovid. Met. 8.

———Nam jam pendebat in auras,
Et modo factus erat fulvis Halyaetos alis.

Halyattes, Lydiæ rex, Crœsi pater, qui ab eo *Halyatticus* cognominatur. Horat. Carm. lib. 3.

Quam si Mygdoniis regnum Halyattici
Campis continuem.

Halycidon, *Peccais*, teste Poldo, portus Massiliensium in ora Gal. Narbon. sive ipsemet portus Massiliensis.

Halycia, urbs Siciliæ. Steph. Oppidani Ἁλικυαῖοι Diodoro Siculo. Ciceroni ac Plinio *Halycienses*. Vide sis Cluverium.

Halys, flu. in Tauri montis radicibus nascens, Cappadociæque, Syriæ ac Paphlagoniæ agros irrigans, ac tandem contrà Aquilonem in Euxinum mare evolvens. Ovid. 4. Pont. Eleg. 10.

———Crebro vortice tortus Halys.

Crœsi fato nobilis erat olim hic fluvius. Oraculum notum est.

Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν διαλύσει.

Recitat aliquoties tum Suidas, tum alii. *Sed quo oraculo Crœsus deceptus, quum regnorum opes expectaret, suum profligavit.* Cic. de Divinat. Lucanus:

Quà Crœso fatalis Halys.———

Halyzia, nunc, teste Luca Holstenio, est *Alcipo* op. ad dextram Acheloi ripam, cùm omnes auctores id in Acarnania ponant. *Natalico* autem est ad ripam sinistram in Ætoliâ, *Trigordon* Franc. Sangallo, ubi magna supersunt antiquitatum rudera.

Hamadryades, nymphæ. Virgil. Eclog. 10.

Jam neq; Hamadryades rursus, nec carmina nobis
Ipsa placent———

Ubi Servius: *Nymphæ*, inquit, *sunt quæ cum arboribus nascuntur & intereunt*: ἀπὸ τοῦ ἅμα, καὶ τῆς δρυός, qualis fuit, illa, quam Erisichthon occidit. Ovid. Met. 8. quæ moriens ait:

Nympha sub hoc ego sum Cereri gratissima ligno.

Catullus *Hamadryades Deas* vocat. & posuit pro Naiadibus, vel Napæis, ut vice versâ Naias pro Hamadryade apud Ovid.

Naiada vulneribus succidit in arbore factis,
Illa perit: fatum Naiades arbor erat.

Et Propertius in fabulâ Hylæ Hamadryadas posuit pro Naiadibus.

Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.

Sic alibi:

Hoc & Hamadryadum spectavit turba sororum.

Idem lib. 2. eleg. 34.

Quamvis ille suâ lassus requiescit avenâ,
Laudatur faciles inter Hamadryadas.

Apollonius lib. 2. Argonauticon:

———Ὁ γὰρ οἷος ἐν οὔρεσι δένδρεα τάμνων
Δή ποθ' Ἁμαδρυάδος νύμφης ἀθέριξε λιτάων·
Ἥ μιν ὀδυρομένη ἀδινῷ μειλίσσετο μύθῳ,
Μὴ ταμέειν πρέμνον δρυὸς ἥλικος, ᾗ ἔπι πουλὺν
Αἰῶνα τρίβεσκε διηνεκές· αὐτὰρ ὁ τήνγε
Ἀφραδέως ἔτμηξεν ἀγηνορίῃ νεότητος.

Ubi Scholiastes: Ἁμαδρυάδας νύμφας Μνησίμαχός φησι διὰ τὸ ἅμα ταῖς δρυσὶ γεννᾶσθαι. αἱ ἐπεὶ δοκοῦσιν ἅμα ταῖς δρυσὶ φθείρεσθαι, Ἁμαδρυάδες λέγονται. Χάρων δὲ ὁ Λαμψακηνὸς ἱστορεῖ, ὡς ἄρα Ῥοῖκος θεασάμενος δρῦν ἤδη μέλλουσαν ἐπὶ γῆς καταφέρεσθαι, προστάξαι τοῖς παισὶν ὑποστηρίξαι ταύτην· ἡ δὲ μέλλουσα συμφθείρεσθαι τῇ δρυῒ νύμφη, ἐπιστᾶσα τῷ Ῥοίκῳ χάριν μὲν ἔφασκεν εἰδέναι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας, ἐπέτρεπεν δὲ αἰτήσασθαι ὅ,τι βούλοιτο. Ὡς δὲ ἐκεῖνος ἠξίου συγγενέσθαι αὐτῇ, ὑπέσχετο δώσειν· φυλάξασθαι μέντοιγε ἑτέρας γυναικὸς ὁμιλίαν παρήγγειλεν· ἔσεσθαι δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἄγγελον μέλισσαν. καί ποτε πεσσεύοντος αὐτοῦ παρέπτατο ἡ μέλισσα. Πικρότερον δὲ ἀποφθεγξάμενος, ὡς ὀργισθεῖσαν τὴν νύμφην [illegible] αὐτόν. Καὶ Πίνδαρος δέ φησι περὶ νυμφῶν ποιούμενος τὸν λόγον. Ἰσοδένδρου τέκμαρ αἰῶνος λαχοῖσαι. Cujus verba integra transcripsit auctor Magni Etymolog. Erat autem certum tempus vitæ adscriptum his Nymphis, idque longissimum. Ausonius ex Hesiodo:

Ter binos deciesque novem superexit in annos
Justa senescentum quos implet vita virorum,
Hos novies superat vivendo garrula cornix,
Et quater egreditur cornicis secula cervus,
Alipedem cervum ter vincit corvus, & illum
Multiplicat decies Phœnix, reparabilis ales.
Quam vos perpetuo decies prævertitis ævo
Nymphæ Hamadryades, quarum longissima vita est.

Hamæ, op: Campaniæ, Cumis vicinæ, sacrorum religione claræ. Livius lib. 23. *Campani adorti sunt rem Cumanam suæ ditionis facere: primò sollicitantes, ut à Romanis deficerent: ubi id parùm processit, dolum ad capiendum eos componunt. Sacrificium ad Hamas nocturnum erat, &c.*

Hamathæus; filius Chanaan. Gen. 10. Inde *Hamathæi* terræ *Hamath* incolæ, quorum metropolis Hamath est Antiochia, à Olympiodoro credimus, & Paraphrastis Jonathani & Jerusalem, & Rabbino Solomoni. Sed obstat quòd in scripturis toties *ad introitum Hamath* Septentrionalis figitur Terræ sanctæ terminus, quam nemo locorum peritus Antiochiam attigisse dixerit. Huic dubio facile est occurrere ex Hieronymo, qui *Hamath*, vel *Hemath* duplicem fuisse statuit, quarum una sit Græcorum *Antiochia*, altera *Epiphania*. Illam aedit vocat *magnam*. Amos 6. 2 ad distinctionem minoris, Epiphaniæ scilicet.

Hamaxa, regio Bithyniæ. Steph. Item sidus quod nos Septentriones dicimus, a figurâ, quia plaustri simile videtur. Gelli 2 2. 21. Homer. Odyss. ε.

Ἄρκτον θ' ἣν καὶ Ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσι.

Leander apud Musæum:

Κ... μιν ἐσαθρήσαιμι οὐκ ὄψομαι δυσὸν Βοώτην,
Οὐ θρασὺν Ὠρίωνα καὶ ἄβροχον ὁλκὸν Ἀμάξης

Hamaxobii, pop. fuère Sarmatiæ Europææ versùs confinia parvæ Scythiæ, ubi nunc pars meridionalis Moscoviæ.

Hamburgum, urbs præclara & munita Holsatiæ, 16. mill. Ger. a Brema in Bor. & 6. à Stada in ort. Gaudet portu satis capaci, & huc usque navigia subvehuntur per Albis æstuarium, estque emporium celeberrimum. Crescit indies amplitudine & numero civium, libera est & sui ferè juris.

Hamela, *Hamelen*, urbs Saxoniæ infer. inter Hildesium ad ort. & Paderbornam ad occ. Long. 31. 10. Lat. 52. 11.

Hamilcar, binominis fuit. Æmil. Probus, sive Corn. Nepos in ejus vitâ quæ sic incipit. *Hamilcar, Annibalis filius, cognomento Barca.* Polyb. lib. 1 Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι μετὰ ταῦτα στρατηγὸν ... Ἀμίλκαν τὸν Βάρκαν ἐπικαλούμενον. Diod. Sic. in Fragm. Ἦν γὰρ υἱὸς Ἀμίλκου τοῦ Βάρκα ἐπικαλουμένου

Hammaria, *Hammer*, urbs Scandinaviæ in Norvegia, cont. sub Arch. Nidrosiensi, a Bergis 30. leuc. in ort. & 25. ab Aslogâ in Bor. Long 31. 30. Lat. 62. 18.

Hammon. Vide *Ammon*.

Hammon, Jovis cognomen, qui in arenâ putatur inventus, quæ Græcè hoc nomine ἄμμος appellatur: cui cornua affinguntur arietis, à genere pecoris inter quod inventus est. Mela de Cyrenaicâ. lib. 1. cap. 8. *In eâ Ammonis oraculum*. Mirum autem est Ammonis oraculum poni ab omnibus ferè Græcis Latinisque in Cyrenaicâ, & vicinum ipsis Cyrenis, cum tot intersint gentes, & quadringentis, ut ipsi fatentur, distet ab eâ millibus. Sed variè accipitur Cyrene, vel Cyrenaica. Sæpissimè enim ponitur pro Pentapolitanâ provinciâ. Modò verò multò latiùs id vocabulum patet, accipiturque pro eâ regione, quam sub hoc nomine Ptol. describit. Cùm verò quàm latissimè sumitur Cyrenaica, tum comprehendit omne id quod a Syrti Majore usque ad Ægyptum extenditur. Itaque sub hoc nomine veniunt tota Marmarica, & Libya exterior. His contrarii sunt illi, qui totum hunc tractum Marmaricam vocant, ipsamque etiam in eâ collocant Cyrenaicam. In situ Ammoniaci templi non minor est auctorum discrepantia. Nonnulli enim proximè Syrtibus, quidam in Garamantum regione, alii alibi esse inquiunt. Mirus verò Geographus est Lucanus, qui modò in Marmaricâ, modò ad Syrtin majorem inter Leptin & Berenicen, modò verò apud Garamantas templum hoc collocat, uti lib. 9.

Ventum erat ad templum Libycis quod gentibus unum
In ulti Garamantes habent: stat certior illic
Jupiter, ut memorant, sed non aut fulmina vibrans,
Aut similis nostro, sed tortis cornibus Hammon

Ita Vossius emendat hos versus ex antiquissimis membranis ubi vulgò, *stat corniger illic*, quod ineptum isto loco, cùm sequatur statim, *sed tortis cornibus Ammon*. *Certior* autem Jupiter vocatur *Ammon*, quia ut inquit Arrianus, lib. 3. Ἀτρεκὲς ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον Ἄμμωνος. Plures verò, uti diximus, Oraculum istud in ipsâ putarunt esse Cyrenaicâ, cum tamen neque imperium, neque nomen Cyrenensium unquam eò pertigerit. Sed nisi fallor, quia Cyrenenses hunc præcipuè Deum colerent, ac sibi solis cultum ejus attribuerent, factum est ut in Cyrenaicâ templum ejus esse multi existimarint. Pindari eruditus Scholiastes idem ferè sensisse videtur ad Odam 4. Pyth. ubi Cyrene collocatur Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις. Hæc enim annotavit ad istum locum. Πῶς τὴν Κυρήνην ... μαντεῖα πλησίον εἶναί φησι ἀπέχει γὰρ ἱκανοῖς σταδίοις. Ἀλλὰ ... ὅτι ... χώρας ἀφιερωμένης τῷ θεῷ. Hinc est quod in multis Cyrenæorum numinis imago Ammonis compareat.

Hammonis Fons, lacus Marmaricæ, interdiu frigidus, noctu fervens. Ovid. Transformationum lib. postr.

——— *Medio tua, corniger Hammon*
Unda die gelida est, ortúque obitu calescit.

Silius lib. 3.

Stat fano vicino (novum & memorabile) lympha,
Quæ nascente die, quæ deficiente tepescit,
Quaque riget medium cum Sol accendit Olympum
Atque eadem rursus nocturnis fervet in umbris.

Hujus miraculi mem. Plin. 2. 103 qui & 15. 5. locat hunc fontem in Cyrenaicâ. Mela 1. 8. August. de C. D. 21. 5. Herodotus Musâ 4. Isidorus origionum l. 14 c. 5. Antigonus, Aristotele laudato, in Synagoga historiarum Paradoxarum; ex quo transfudit hæc in librum suum 4. Q. Curtius, ut alia non nulla; *Est aliud Hammonis nemus; in medio habet fontem, Solis aquam vocant: sub lucis ortum tepida manat: medio die cùm vehementissimus est calor: frigida eadem effluit: inclinato in vesperam calescit: media nocte fervida exæstuat: quoque nox propius vergit ad lucem, multùm ex nocturno calore decres-*

decrescit, donec sub ipsum diei ortum, assueto tempore languescat.

Hammonis (Jovis) *nemus*, unicum in Africa fuit. Ideò Statius lib. 8.

Quin & Corniger vatis nemus.

Ubi Lutatius: *Quia in Syrtibus, in eo tantum loco, ubi Jovis Hammonis templum est, nemus invenitur.* Lucanus:

——— Solus nemus abstulit Ammon
Silvarum fons causa loco.

Hæc ille. Locus Lucani est lib. 9. qui tale tamen nemus ait, ut vix truncum suum inumbret arbor:

——— Truncum vix protegit arbor,
Tam brevis in medium radiis compellitur umbra.

Aliter Curtius l. 4. *Incredibile dictu, inter vastas solitudines ita undique ambientibus ramis, vix in densam umbram cadente Sole, contecta est Deo consecrata sedes.* Et Arrianus lib. 3. Ὁ δὲ χῶρος, ἵνα τοῦ Ἄμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι, τὰ μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημος, καὶ ψάμμος τὸ πᾶν ἔχει, καὶ ἄνυδρος· αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ, ὀλίγος ὢν κατάπλεως ἐστιν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, καὶ ἔνδροσος μόνος τῶν πέριξ.

Hamptoni Curia, *Hampton Court*, castrum Angliæ in Middlesexiâ cum palatio superbissimo Regum Angliæ ad Thamesim flu. 8. mill. suprà Londinum in occ. de quâ sic olim optimè & omninò ad rem Hugo Grotius:

Si quis opes nescit (sed quis tamen ille?) Britannus,
Hamptoncurta tuos consulat ille Lares,
Contulerit toto cum sparsa palatia mundo
Dicet ibi Reges, hic habitare Deos.

Hanno, Carthaginensis prosecutus est Africæ ambitum & terras in Atlantico Oceano à se inventas. Librum istum Punicè scripserat, sed Græcè est translatus. Vide Voss. Hist. Gr. p. 505.

Hanno, Vide *Anno*.

Hannonia, *Hainault*, prov. Belgii, quam Scaldis flu. alluit ex parte & Heniris amnis bifariam secat. Terminatur ab Oriente, partim Com. Namurcensi, & partim Brabantiæ, à Sept. Flandria, ab occ. partim Flandriâ & partim Artesiâ, à merid. autem Picardia, subestque ex parte Regi Franciæ, & ex parte Regi Hispaniæ. Ejus primaria est Montes.

Urbes Hannoniæ.

Anguianum,	sub Dominio.	Hispanorum.
Athum,		Francorum.
Avenna,		Franc.
Binchium,		Franc.
Bochanium,		Hispan.
Condatum,		Hispan.
Landrecium,		Franc.
Mariæburgum,		Franc.
Malobodium,		Hispan.
Montes,		Hispan.
Philippovilla,		Franc.
Quercetum.		Franc.
Valentiniaæ.		Hispan.

Hanovera, *Hanover*, urbs Germ. in Duc. Brunsvicensi, egregiè munita, ad Leinum flu. & Ducum sedes, 3. leuc. infrà Hildesheim in Bor. & 6. à Brunsvico in occ. Long. 30. 27. Lat. 52. 48.

Hanovia, *Henavv*, op. permunitum Germ. in Franconiâ med. inter Francofurtum ad occ. & Ascburgum ad ort.

Hantonia, *Hampshire*, vel *Hantshire*. Comitatus Angliæ meridionalis. Terminatur a meridie mari Britannico & Vecti insulâ, ab occasu Dorsetiâ, & Wiltoniâ, à Sept. Bercheriâ, & ab Oriente Sussex á; estque satis ampla & culta. Ejus caput est Wintonia, *Winchester*. Suntque etiam in eâ Suthamptonia, op. lautum, & elegans, Portus ostium, & Rumsca in mediterraneis.

Hanzeatica, seu *Anzeatica urbes*. Anglicè *Hansetovvns*; urb. sunt Germ. pro majore parte, quæ commercii causâ convenerunt post piratica Danorum, & Normannorum bella, fœdus inter se inierunt; collatisque pecuniis, etiam classes instruxerunt, & multa bella gesserunt. Sic dictæ fuere, aut a veteri voce Germanicâ *Hansa*, id est, *An Assembly*, aut à nom. Teutonico *Hansa*, hoc est, *Immunitas*; quia illæ urbes multis privilegiis gaudebant. In quatuor provincias distinguuntur, Lubecensem scilicet Coloniensem, Brunsvicensem & Gedanensem; habentque sibi sociatas urbes 64. nimirum Vandalicas 6. Pomeranicas 7. Borussicas 6. Livonicas 3. Saxonicas 13. Westphalicas 10. Clivicas seu Marchicas 6. Transisalanas 3. Gueldricas 7. Frisiacas 3. Lubeca, *Lubec*, caput est totius Anzeatici fœderis; habet autem junctas sibi civitates Vandalicas 5. scilicet Hamburgum, Rostochium, Wismarium, Stralsundam, & Luneburgum, ac prætereà Pomeranicas Stetinum, Anclamum, Golnoviam, Grisvaldiam, Colbergum, Stargardiam, & Stelpam. 2. Colonia Agrippina, *Cologne*, primaria est secundæ reg. civitas, habetque sibi sociatas urbes Clivenses & Marchicas Vesaliam, Duisburgum, Emericum, Warburgum, Unnam, Hammam; tum Westphalicas, Monasterium, Osnabrugum, Tremonium, Susatum, Herfordiam, Paderborniam, Lengovium, Bilefeldiam Lippiam, & Coesfeldiam; tum Gueldricas, Noviomagum, Zutphaniam, Ruremundam, Arenacum, Venloam, Elburgum, Hardervicum; & Transisalanas, Daventriam Campos, Zuollam; ac denique Frisiacas, Groningam, Bolsverdiam, & Staveram. 3. Brunsvicum, *Brunsvvick*, primaria 3. Provinciæ, habet sub se urb. Saxonicas, Magdeburgum, Goslariam, Embecam, Gottingam, Hildeshemiam, Hannoveram, Ulsam, Buxtehudam, Stadam, Bremam, Hammelam, & Miodam. 4. Gedanum, *Dantzick*, primaria Prussiæ civitas, & quartæ reg. præcipua, habet sub se Regio montem, Colmariam, Torunium, Elbingam Braunsbergam; Livonicas quoque urbes, Rigam, Dorpatum, & Revaliam. Est & in Norvegia Berga *Bergen* juris Hanzeatici.

Haphnia. Vide *Hafnia*.

Hapsalia, urbs Livoniæ in Estonia prov. ad sin. cogn. in ora maris Baltici, 2. leuc. à Lehalia in Bor. & 11. & Revalia in occ. sub dom. Suecorum.

Harburgum, op. Germ. in Duc. Luneburgensi ad Albim flu. 2. leuc. ab Hamburgo in aust. & 6. à Luneburgo in occ.

Harcurtium, *Harcourt*, op. Normanniæ, 5 leuc. ab Ebroico in Circ. & 2 à Bellomontio in Bor.

Hardervicum, urbs Belg. in Gelriâ Batavica, cum Academia, 7. leuc. ab Ultrajecto in Cæc & 6. à Daventria in

in occ. A quibusdam dicitur *Hardibones*. Long. 26. 58. Lat. 52. 22.

Jo. *Hardingus*, Anglus, primùm adversus Scotos militavit, postcà verò Chronicon condidit. A Bruto exorditur, ac usque ad Regem Hen. 4. refert quæ ab aliis jam tradita erant. Floruit senex sub Edv. 4. 1461.

Harfordia, op. Angliæ ad Leam amnem, 15. mill. à Londino in Bor. Contabrigiam versùs. Ab eo reg. adjacens dicitur Com. Harfordiensis; inter Cantabrigiensem Com. ad Bor. & Middlesexiam ad aust.

Harlemum, urbs Belg. in Hollandia Boreali, ad flu. Sparam, ubi ars Typographica putatur excogitata, 5. leuc. à Lugduno in Bor. 3. ab Amstelodamo in occ. & 9. ab Ultrajecto in Circ. Long 25. 35. Lat. 52. 30.

Harlepolium, *Hartlepool*, op. Angliæ in Diœcesi Dunelmensi. 10. m. p. à Dunelmo in Eurum, & 5. à confinio Com. Eboracensis in Bor.

Harlinga, *Harlingen*, urbs Frisiæ Occid. post Leovardiam primariam. Long. 26. 35. Lat 52. 28.

Harma, urbs Bæotiæ Tanagricæ, vide Steph. Erat autem locus columnis septus, propter vatem Amphiaraum hiatu terræ ibi absorptum, ita execrandus, ut fama sit neque aves illis columnis insedisse, neque feras herbam attigisse in intercolumnio illo crescentem. Sic dictus non à curru, ut volunt, sed ab execratione. Idenim est Phœnicium הרמה *Harma*.

Harmatus, op. Troadis in Æolidis confin. in ora contrà Methymnam urbs Lesbi. Populi *Harmatopolitæ*. Straboni *Hermatus*, ut quidam volunt.

Harmodius. & *Aristogiton* Tyrannicidæ, à Leænâ insigni meretrice, tam fideliter & unicè adamati sunt, ut illa, ne illorum conjurationem retegeret, torta, linguam dentibus præcisam in tyranni os expuerit. Plin. lib. 7. cap. 23.

Harmodius, Lepreates libro *de Legibus* in Phigaleâ citatur ab Athenæo, lib 9. & 11.

Harmonia, Martis & Veneris filia, Cadmi uxor, cui Vulcanus pulchrum, sed exitiale monile dedit, eò quòd ex conjugis adulterio fuisset propagata. Sanè rosam fuisse silentii symbolum innuit S. Greg. Nazianzenus in his:

> *Utque latet rosa verna suo putamine clausa,*
> *Sic os vincla ferat, validisque arctetur habenis,*
> *Indicatque suis prolixa silentia labris:*

Apollodorus, lib 3, Ζεὺς ἔδωκεν Κάδμῳ γυναῖκα Ἁρμονίαν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος θυγατέρα· καὶ πάντες Θεοὶ καταλιπόντες οὐρανὸν ἐν τῇ Καδμείᾳ τὸν γάμον εὐωχούμενοι ἀνύμνησαν. Ἔδωκε δ' αὐτῇ Κάδμος πέπλον, καὶ τὸν Ἡφαιστότευκτον ὅρμον, ὃν ὑπὸ Ἡφαίστου λέγουσί τινες δοθῆναι Κάδμῳ. Theognis:

> Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
> Εἰς γάμον ἐλθοῦσαι καλὸν ἀείσατ' ἔπος.

Vide *Cadmus*.

Harmonides, Trojanus, quem præcipuo quodam amore Minerva dilexit, ideoque nihil cum fingit, quod fabrili arte effici posset. Is inter alia naves Alexandro ædificavit, malorum omnium, quæ Trojanis contigerunt, caput. Hom. Iliad. 5.

> Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
> Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα ἔργα
> Τεύχειν, ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
> Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
> Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο.

Harmosyni, Hesychius: Ἁρμόσυνοι, ἀρχή τις ἐν Λακεδαίμονι, ἐπὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν γυναικῶν.

Harpagus, dux Cyri. interiorem Asiam subegit.

Harpalus, nomen prædonis, Cic. lib 3. de Nat. D. Hic Diis illudebat, quòd in tantâ fortunâ tam diu viveret. Alius ab Alexandro fugitivus. Plut. in Phoc.

Harpalyce, Lycurgi filiâ, venationibus dedita. quæ cùm patrem senem à Getis captum sensisset, collectâ confestim multitudine, celeriùs quàm de fœminâ sperari potuerit, illum armis & robore liberavit. Virgil.

> ——— *Vel qualis equos Threissa fatigat*
> *Harpalyce, volucremque fugâ prævertitur Hebrum.*

Item virgo quædam, quæ cùm Iphiclum ardentissimo amore deperiret, sprcta, dolore animi confecta, interiit, à quâ & canticum quoddam *Harpalyce* dicebatur. Turnebus, Advers. 10 11.

Harpasa, Asiæ op. ubi cautes ingens digito mobilis; eadem, si toto corpore impellatur, resistet. Plin. 2 96.

Harpasus, Cariæ flu. Plin. Liv. Steph. *Daphnus* Apollonio, teste Rhodigino lib. 29. cap. 27. Ejus mem. Qu. Smyrnæus lib. 10.

> Ἀρπάσου ἀμφὶ ῥέεθρα δινήεντος.

Harpocrates, simulacrum in sacris Isidis & Serapidis erat, quòd digito labiis impresso admonere videbatur, ut silentium fieret. Hunc Ægyptii silentii Deum esse volebant. Revera autem Græcus Philosophus fuit Harpocrates, cujus eruditio ac præcepta eò maximè tendebant, ut silentium præciperet, & omnibus rebus anteponeret. Hinc *reddere Harpocratem* (ut monet Erasmus in adagiis) proverbialiter dictum pro *mutum facere*. Catullus, Epigr. 75.

> ——— *Et patruum reddidit Harpocratem.*

Hujus meminit Ovidius, nomine prætermisso, cùm Deos Isidis comites dinumeret.

> *Sanctaque Bubastis, variusque coloribus Apis,*
> *Quique premit vocem, digit. que silentia suadet,*
> *Sistraque erant. nunquamque satis quæsitus Osiris.*

Huic Harpocrati Cupido Veneris fil. parentis suæ rosam dedit in munus, ut scilicet si quid licentiùs dictum, vel actum sit in convivio, sciant tacenda esse omnia. Atque iccircò veteres ad finem convivii *sub rosa*, Anglicè *Under the Rose*, transacta esse omnia ante digressum contestabantur; cujus formæ vis eadem erat, atque illa: Μισῶ μνάμονα συμπόταν. Probant hanc rem versus qui reperiuntur in marmore:

> *Est rosa flos Veneris, cujus quo furta laterent*
> *Harpocrati matris dona dicavit Amor.*
> *Inde rosam mensis hospes suspendit amicis,*
> *Conviva ut sub eâ dicta tacenda sciant.*

Inde non malè quispiam utatur rosâ pro silentii Hieroglyphico. Ex hâc re fortassis adolevit mos ille, ut in tectis cœnaculorum conspiciatur plerumque affixa rosa in ipsis lacunaribus vel laqueus quispiam instar rosæ. Quem morem adhuc Germani retinent, ac ferè omnes Septentrionales in publicis hospitiis. Hæc Lud. de la Cerda, qui ex hâc re sibi videtur dedisse lucem Martiali 10. 19.

> *Hæc hora est tua dum furit Lyæus.*
> *Cum regnat rosa, cum madent capilli,*

Tunc

Tunc me vel rigidi legant Catones.
Sed quam verè hæc ab illo, ipse videtur. Mihi sanè tum ro-sa regnare videtur cùm potator est coronatur. Vide *Tho. Brovvn* de Vulg Erroribus, lib. 5. cap. 21.

Harpocration, qui *Ælius* vocabatur, professione Sophista fuit, præter alia commentatus est de iis, quæ à Rhetoribus ignorantur; ad hæc de agminum ordinibus, qui apud Xenophontem; item librum, quòd ementita sit Herodoti historia, sive, ut Græca retineam, περὶ τῆς κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν. Auctor Suidas: qui quatuor Harpocrationes ponit: unum Argivum, Philosophum Platonicum è quo Stobæum eclogas suas congessisse, Photius testatur in Bibliothecâ: alterum prænomine Caium: Tertium Ælium, de quo dictum: quartum Valerium, rhetorem Alexandrinum, auctorem Lexici in decem oratores. Vide Maussacum in Harpocrationem.

Harpyia, Ponti ac Terræ filiæ, teste Servio, unde in insulis habitant, partem terrarum, partem maris tenentes. Sic dictæ sunt ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, i. e. *à rapiendo*. Quam etymologiam confirmat Virgilius, Æn. 3.

At subitæ horrifico lapsu de montibus adsunt
Harpyæ & magnis quatiunt clangoribus alas,
Diripiuntque dapes. ——

Itemque Horatius:

Vellem ais Harpyiis gula digna rapacibus.

Hesiod. in Theog.

—— Ἠ δ' ἠυκόμους τέκεν Ἶρι,
Ἁρπυίας θ' Ἀελλώ τ' Ὠκυπέτην τε.

Et alibi alludens ad divinum:

Νῶϊ δὲ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.

Rutil. lib. 1.

——— *Sacri justissimus arbiter ævi*
Circumsistentes reppulit Harpyias
Harpyias, quarum decerpitur unguibus uncis
Quæ pede glutineo quod tetigere trahunt.

Etymologus: Αἱ ἁρπακτικαὶ θεαί, παρὰ τὸ ἅρπω τὸ ἁρπάζω ἅρπυια, ὡς αἴθω αἴθυια, καὶ ἄγω ἄγυια. Volatiles autem fingebantur, auribus ursinis, corpore vulturino, vultu virgineo, manibus uncis. Mythologiam earum habes apud Cæl. Rhod. 29. 27. Sidonius Apollinaris ep. 7. Harpyias vocat sanguinarios pecuniæ raptores & exactores. Plutarchus earum nomine fœneratores intelligit in Lucullo. Apuleius mulieres malas, &c. Vide *Phineus*, & Voss. de Theol. Gent. 3. 99.

Harvicum. Harvich, op. munitum Angliæ cum portu percapaci in Essexia, in orâ Oceani Germanici, ubi Stura flu. in eum se exonerat propè confin. Suffolciæ.

Hasbahamum. Vide *Aspahamum.*

Hassia. Hessen, prov. Germ. in Circulo Rheni, inter Veteraviam ad occ. & Westphaliam ad Sept. Franconiam ad merid. & Thuringiam ad ort. Ejus Principes Lantgraviis, nempe Cassellensi, Marpurgensi, & Darmstadiensi. Sed deficiente Marpurgensi sine prole, Cassellensis maj. partem ditionis consecutus est, & Darmstadiensis minorem tantùm recepit.

Hasta. Vide *Asta.*

Hatto Moguntiæ olim Episcopus fuit, cujus tempore maxima grassabatur in terris fames. Videns igitur ille pauperes inediâ & fame premi, convocavit in horreum plurimos, & concremavit eos. Hæc enim [illegible] addebat verba: *Non differunt, inquit, hi à muribus, qui frumentum comedunt, ad nihilum utiles.* At Deus tantam tyrannidem inultam non dimisit. Præcepit enimque muribus, ut catervatim illum invaderent, ac diu noctuque affligerent, atque vivum devorare festinarent. At ille in turrim se recepit, putans se tutum fore à morsibus murium, quod tamen ei minimè profuit. Nam venerunt mures innumeri per Rhenum flumen natantes, executuri judicium Dei justum, quod miser agnoscens, tandem inter mures interiit, cujus quoque nomen parietibus ac tapetis prorsus abrasetunt. Vide doctissimum Wendelinum historiam hancce latè confirmantem in Admir. Nili cap. 21.

Havelburgum, vel *Havelberga*, urbs episc. Germ. sub Arch. Magdeburgensi, in Marchia Brandeburgica, ad Havelam flu. 10. leuc. infrà Magdeburgum in Bor. & 8. à Brandeburgo in Circium. Long. 34. 58. Lat. 52. 56.

Haugulstadium, pag. Angliæ in agro Eboracensi, olim sedes Episcopalis, vulgò *Heverham.*

Haymo, sive *Haimo*, aut *Heimo*, vel *Hemmo* Fuldensis, Fuldensis Monachus, deinde Halberstadensis Episcopus, floruit temp. Lotharii Ludovici Pii F. Hic præter commentarios in utriusque Testamenti libb. cùm alia reliquit, tum opus Historicum de memoria rerum Christianarum. Trithemius eum obiisse ait sub Ludovico Caroli M. F. verùm refellitur ex eo quòd interfuerit Synodo Moguntinæ, quæ A. D. 848. præside Archiep. Rabano Mauro, celebrata fuit.

Hebe, filia Junonis, absque patre, Dea Juventutis. De cujus ortu hujusmodi refertur fabula, Apollinē, cùm Junoni novercæ convivium in patris sui domo parasset, inter alia lactucas agrestes ei apposuisse, quas cùm Juno avidè comedisset, cum antea sterilis esset, prægnans effecta est, peperitque Heben, quam postea Jupiter ob formæ elegantiam poculis suis præfecit; Verùm cum Jove apud Æthiopas cœnante, Hebe pocula illi administrans, perque lubricum minus cautè incedens, cecidisset, revolutisque vestibus obscœna superis nudasset, ab officio est amota, ejusque loco Ganymedes subrogatus. Hæc Servius. Homerus autem ex Jove eam conceptam esse tradit, neque omninò ab officio remotam: sed cæterorum Deorum pincernam fuisse, Ganymeden verò solius Jovis. Hæc postremò Herculi nupsit in Deorum numerum relato, cujus etiam precibus adducta Jolaum Iphicli filium florenti ætati restituit. Ovid. Met 9.

Hoc illis dederat Junonia muneris Hebe.

Val. Flac. lib 8. v. 231.

Seu cum cœlestes Alcida visere mensas
Jam vacat & fessum Iunonia sustinet Hebe.

Juvenal.

Nec puer Iliacus, formosa nec Herculis uxor.

Cic. lib. 1. Tuscul. Qu. *Quo pacto*, inquit, *Hebe Iunonis filia dicitur? quoniam à felicissimâ aëris temperie omnia herbarum, arborumque genera pullulant, & pubescunt.* Prop. 1. 13.

Nec sic cœlestem flagrans amor Herculis Heben
Sensit in Oetæis gaudia prima jugis.

Juventa Latinis dicta. Ovid lib 1 De Ponto.

Nectar & Ambrosia lati- et epulasque Deorum
Det mihi formosâ gnava Iuventa manu

Ganymeda etiam priscis dicta, ut scribit Pausan. in Corinthiacis. Catullus ad Manlium:

Pluribus in cœli tereretur Ianua Divis
Hebe, nec longâ virginitate foret.

Apollodorus, lib. 1. Jovem ait ex Junone tres filias suscepisse, Heben, Ilithyiam, & Argen. Homerus:

——— Καλλίσφυρον Ἥβην.
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο, καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.

Plura de eâ passim apud Poëtas Græcos.

Hebræi, dicti sunt Judæi ab *Heber*, qui fuit abnepos Sem filii Noë. Et quia in ejus familiâ remansit lingua, quæ prius humano generi creditur fuisse communis, quum gentes linguarum diversitate sunt divisæ, deinceps Hebræa est nuncupata, sic quidem, ut alii observant, posteros Heber Hebræos appellatos non fuisse usque ad Abrahamum, qui primus *Hebræus* appellatus est, idque à Cananæis, qui hoc nominis illi indiderunt, quòd a regione trans Euphratem in terram Canaan venisset. Et sic etiam Ethnici scriptores Ebræorum nomen ab Abrahamo deducunt. Ita enim apud Eusebium asserit Artapanus. Καλεῖσθαι αὐτοὺς Ἑβραίους ἀπὸ Ἀβραάμου. Et Charax apud Steph. Ἑβραῖοι, οὕτως Ἰουδαῖοι ἀπὸ Ἀβράμωνος (sic legendum, non Ἀβράμωνος) in quam sententiam videtur propendisse Augustinus, qui de Civitate Dei 16. 3. postquam Ebræos ex Ebere deduxit, aliam addit posse esse opinionem, ut ex *Abraham* tanquam *Abrahæi* dicti esse videantur. Sed idem lib. 2. Retractationum cap. 16. hunc locum etiam retractavit, atque id quidem meritò; Ebræos enim Abrahamo antiquiores fuisse, vel ex eo constat, quòd ipse Abrahamus *Ebræus* vocetur Gen. 14. 13. In Eusebianis, ubi de tempore transitus: Ἐνθεν ἄρχεται τῆς Ἑβραίων ἀρχαιογονίας. Ἑβραῖοι γὰρ οἱ Περάται ἑρμηνεύονται, διαπεράσαντος Εὐφράτην Ἀβραάμ, καὶ οὐχ ὡς οἴονταί τινες, ἀπὸ Ἔβερ. Inde Hesychius: Ἀβραμίας, περάτης, ὁ πατὴρ μετοίκου. Melius autem alibi: Ἑβερ, Ἑβραῖος, καὶ ὁ Ἑβραῖος, περάτης.

Hebrides, insulæ Albionis, oræ Scotiæ occiduæ adjacentes. Vide *Ebuda*.

Hebron, civitas Amorrhæorum, quondam Philistinorum metropolis, dicta etiam est & vallis Mambre.

Hebrus, Thraciæ flu. aureas volvens arenas, in Rhodope monte nascens, suprà Philippopolim, & è regione Samothraciæ insulæ in mare Ægæum sese exonerans. Fabulantur Poëtæ Orphei caput in hunc fluvium projectum fuisse, cùm à Ciconum mulieribus fuisset discerptus. Virg. Georg. 4.

Tum quoque marmoreâ caput à cervice revulsum
Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus
Volveret. ———

Ovid. Met. 11.

——— *Caput Hebre, lyramque*
Excipis, & mirum medio dum labitur amne,
Flebile nescio quid queritur lyra, flebile lingua
Murmurat exanimis, respondent flebile ripæ.

Silius lib. 11.

——— *Tulit ora revulsa*
In pontum ripis utrinque sequentibus Hebrus.
Tum quoque cum ripis caput à cervice recisum
Portarent fluctus, subito emicuere per undas
Ad murmur cete toto exultantia ponto.

Stat. Sylv. 2.

Sic ripis ego murmurantis Hebri
Non mutum caput Orpheos sequebar.

Hodiè *Mariza* dicitur.

Hebrus, nomen civitatis. Lucianus in Fugitivis: Ἕβρος ὁ ποταμός, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. Vocabatur etiam *Philippopolis*, quæ & *Poneropolis*, & *Pulpudena*, & *Eumolpias*, sita erat ad Hebrum flu. inter Æmum & Rhodopen. Dicta quoque *Trimontium* ex eo, quòd *tres montes* suorum murorum ambitu complectebatur.

Hecaerge, nympha. Claudianus.

——— *Metuenda feris Hecaerge,*
Et soror, optatum numen venantibus, Opis.

Callimachus:

Οὖπίς τε Λοξώ τε καὶ εὐαίων Ἑκαέργη.

Hecale, anus paupercula, quæ Theseum adhuc adolescentulum hospitio suscepit. Hujus paupertatem Callimachus justo volumine celebravit. *Nunquam Hecale fies*, i.e. nunquam te inopia opprimet. Crinagoras Anthol. lib. 1. de Callimacho:

Ἀείδει δ' Ἑκάλης τε φιλοξείνοιο καλιήν.

Ubi Scholiastes ὅτι Ἑκάλη ἐξένισεν τὸν Θησέα. Et Apuleius: *Theseus non est aspernatus Hecales anûs hospitium.* Quod Plut. in Theseo somnium putat Ἡ δὲ Ἑκάλη καὶ τὸ περὶ αὐτὴν μυθολόγημα. Ovid. de Rem. Am.

Cur nemo est Hecalen, nemo est qui ceperit Irum?
Nempe quod alter egens, altera pauper erat.

Plautus in Cistellaria:

Ecastor haud me pœnitet, sicut dicis, ita futura es
Nam si quidem ita eris, ut volo, nunquam Hecale fies.

Petronius:

Qualis in Actæâ quondam fuit hospita terrâ
Digna sacris Hecale, quam Musa loquentibus annis
Battiadæ vati, vivendo tradidit ævo.

Suidas Heroida fuisse ait, sic dictam ὅτι πάντας ἐκάλει τοὺς ἐκάλει. Fuit enim illi τύχος ἀνάλωτον. Vide Rhodig. 30. 11.

Hecalius, Iupiter ab *Hecale* sic dictus, quæ cum Theseum quodam tempore comiter excepisset, promisissetque ei se suam ipsius animam Jovi immolaturam, si salvus ex prælio domum rediret; cum ante Thesei redditum obiisset, occasionem Theseo dedit, ut in honorem ipsius sacrum Jovi institueret eumque *Hecasium* vocaret.

Hecate, Jovis & Latonæ filia, soror Apollinis; quæ & *Diana* dicitur. Huic triplex nomen attribuitur. Nam in cœlo creditur esse *Luna*; in terrâ *Diana*, & apud inferos *Proserpina*. Ovid. Fast. 1.

Ora vides Hecates in tres vergentia partes.

Chariclides in Ἀλύσει. Δέσποιν' Ἑκάτη, τριοδῖτι, τρίμορφε, τρικάρανε, τρίγλαις κηλευθεῖσα. Ubi quid sit, τρίγλα, in Hesychio legas: Τρίγλα, ἰχθὺς θαλάσσιος καὶ τόπος. Dianæ autem sacer, causa non aliâ quàm quod in cognomine illo τριγλάνθος quod illi datur, τρίγλα aliquam habeat similitudinem. Sed audaculus videar. En eandem in Athen. lib. 8 Τῇ δὲ Ἑκάτῃ ἀποδίδοται ἡ τρίγλη διὰ τὴν τῆς ὀνομασίας κοινότητα. Τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγλανθος. Ibidem hâc de re diversæ ab aliis causæ proferuntur, quas singulas vide. Quod autem ad illud Hesychii de Triglis καὶ τόπος τις. haud dubiè locus erat Athenis celebris

Statuâ

Statuâ numinis hujus Triglanthini. Eustath ad Iliad. V. Ὅτι δὲ καὶ τὸν ... Eadem habet Athen. ubi suprà. *Hecate* verò Servio dicta, quòd centum victimis placetur, aut quòd centum annos errare faciat insepultos. Alii ab ἑκὰς quòd eminùs radios suos mittat Luna, & ejaculetur. Hæc & τρικέφαλος cognominabatur, *quia* (ut inquit Orpheus in Argon.) *tria habuit capita, dextrum equinum, sinistrum caninum, medium suis agrestis.* Ovid. Met. 9.

Tuque triceps Hecate. ———

Virgil.

Tergeminamque Hecatem, tria virginis ora Dianæ.

Item *Hecate* herbarum, veneficiorumque peritissima, quæ in Taurica Chersonneso regnavit, filia Persæ, fil. Solis, à quo & *Perseis*, & *Persia* dicta. Tibullus.

Sola tenere malas Medea dicitur artes,
Sola feros Hecate perdomuisse canes.

Hesychius: Ἄγαλμα ἑκάτης ... Barthius ad illud Statii, Theb 4. ver. 429. Nocturnique canum gemitus Ut solent, inquit, *Hecate* præsente, nam formidant monstrosum dæmonem. Theocritus Pharmaceutriâ:

Τὰν χθονίαν δ᾽ Ἑκάταν, τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι.

Et rursum:

Θεστυλί, αἱ κύνες ἄμμιν ἀνὰ πτόλιν ὠρύονται·
Ἁ θεὸς ἐν τριόδοισι.

Apollonius, lib. 3.

——— Περὶ δέ μιν ἐστεφάνωντο
Σμερδαλέοι δρύινοισι μετὰ πτόρθοισι δράκοντες·
Στράπτε δ᾽ ἀπείριτον δαΐδων σέλας· ἀμφὶ δὲ τήνγε
Ὀξείῃ ὑλακῇ χθόνιοι κύνες ἐφθέγγοντο.

Virgil. lib 6.

——— *Visaque canes ululare per umbram*
Adventante Deâ ———

Seneca in Oedipo.

Latravit Hecates turba.

Tibullus:

Sola feros Hecates perdomuisse canes.

Horat. Serm. 1. 8.

——— *Hecaten vocat altera sæva*
Altera Tisiphonen: serpentes atque videres
Infernas errare canes.

Coronâ quernâ & Draconum Voluminibus olim hujus Deæ imaginem coronare mos fuit. Sophocles in Rhizotomis apud Apollonii Enarratorem.

Ἥλιε δέσποτα καὶ πῦρ ἱερὸν
Τῆς Εἰνοδίας Ἑκάτης ἔγχος,
Τὸ δι᾽ Οὐλύμπου πωλοῦσα φέρει.
Καὶ γῆς ναίουσ᾽ ἱερὰς τριόδους
Στεψαμένη δρυὶ καὶ πλεκταῖς
Ὠμῶν σπείραισι δρακόντων.

Hecatæus, Historicus Milesius, Protagoræ auditor, qui primus solutâ oratione historiam condidit. Item alius Abderita, de quibus, & reliquis Hecatæis vide Voss. Hist. Gr. lib. 4 cap. 3.

Hecatombe, sacrificii genus, in quo ritus sic servabantur, ut centenæ sui generis mactarentur victimæ; ut centum sues, centum hœdi, &c. Ovid. Met. 8.

Vota Jovi Minos taurorum corpora centum
Solvit. ———

Hecatompolis. Cretæ epitheton à *centum urbibus*. Item Laconica regio sic dicta. Strabo lib. 8.

Hecatompylos, Thebes Ægyptiacæ epitheton à *portarum numero centenario*. Juvenalis:

Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis.

Ubi duo Thebes occurrunt epitheta, unum quòd vetus sit, alterum, quòd *centum portas* habeat, quæ etiam conjungit Dionysius:

Θήβην ὠγυγίην ἑκατόμπυλον.

Est etiam ejusdem nominis urbs in Parthiâ, teste Stephano, & in Hyrcaniâ. Diodoro item in Libyâ, ab Hercule constructa.

Hectodurum. Rhætiæ op. Ptol. *Echtal* Lazio.

Hector, Priami & Hecubæ filius, Trojanorum omnium fortissimus, ab Achille interfectus. Dictus, teste Platone ἀπὸ τοῦ ἔχειν τὴν πόλιν, quòd urbem contrà hostium impetum teneret, patriamque servaret. Eo namque sospite Troja nunquam potuit expugnari. Unde Horatius, Car. 3. Od. 4.

——— *Ademptus Hector*
Tradidit fessis leviora tolli Pergama Graiis.

Quod sumpsit ex Hom. Iliad. 24.

——— Ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε
Κείνου τεθνηῶτος ἐναιρέμεν, &c.

Virgil. Æn. 9.

Haud sibi cum Danais rem faxo, & pube Pelasgâ
Esse putent, decimum quos distulit Hector in annum.

Inde Chorus apud Sen. in Troadibus:

Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præsidium Phrygibus fessis,
Tu murus eras; humerisque tuis
Stetit illa decem fulta per annos,
Tecum cecidit, summusque dies
Hectoris idem patriæque fuit.

Vide *Achilles*.

Hecuba, Priami uxor, filia Dymantis Homero, aut, (ut Virgilius Euripidem secutus sensit) Cissei capta Trojâ in canem versa Ovid. lib. 13. Met. Quam fabulam inde ortam putat Servius, quòd cum a Græcis captiva abduceretur, & filii sui Polydori corpus in mare abjectum agnovisset, quoniam aliter injuriam ulcisci non posset, Græcos inanibus conviciis lacessiverit. Juven. Sat. 10.

——— *Torva canino*
Latravit rictu. ———

Plautus in Menæchmis:

Men. Non tu scis mulier Hecubam quapropter canem
Graii esse perhibebant? Mulierem non equidem scio.
Men. Quia idem faciebat quod tu nunc facis
Omnia mala ingerebat, quemquem adspexerat,
Atque adeò jure cœpta appellari canis.

Hedena. Hedin, pag. & communitas Artesiæ, 17. leuc. ab Abbavilla in Bor. & 4 a Monstrolio in occ. Long. 23 11. Lat. 50. 18.

Hegemon, Characenus (est autem Charax Phrygiæ urbs) versificator, scripsit libellum Leuctricorum Thebanorum

Thebanorum,& Lacedæmoniorum. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 370.

Hegesagoras, in Megaricis ab Apollonii Scholiaste in lib. 1. citatur.

Hegesander, Delphicus Historicus, de quo vide Voss.

Hegesianax. Alexandrinus historicus, Troica scripsit; teste Athenæo, lib. 9. vide Vossium.

Hegesias, Cyrenaicus philosophus, qui tantâ eloquentiâ mala vitæ repræsentabat, ut eorum miserandâ imagine audientium pectoribus insertâ, multis voluntariæ mortis oppetendæ cupiditatem ingeneraret: Ideoque à rege Ptolemæo ulteriùs hâc de re dicere prohibitus. Cic. lib. 1. Tusc. Qu. Alter Magnesius, orator quoque egregius, cujus meminit Strabo. Vide Voss. Hist Gr. pag. 80.

Hegesigonus, aliqua consignavit de mirificis hominum in Indiâ formis, quemadmodum cognoscimus ex Tzetze, Chil. 1. Hist. 18. & Chil. 7. Hist 144.

Hegesinous, de rebus terræ Atticæ poëma condidit, teste Pausaniâ in Bœoticis.

Hegesippus, historicus, quem quinque actuum Ecclesiasticorum libros elucubrasse auctores sunt Hieronymus, ac Honorius, & quintum eorum citat Eusebius Hist. Ecclesi. l. 2. c. 22. ac Græcè κγ. ubi de Jacobi fratris Domini martyrio; verba facit. Itemque Photius Bibl. cod. 232. ubi vocatur ἀρχαῖ⊕ τε ἀνὴρ καὶ ἀποστολικός. Ex illustribus verò fragmentis, quæ apud Eusebium habemus, omnes vident, quanto cum damno libri ejus interciderint. At Hegesippus ille vulgaris, quem B. Ambrosius Latinè vertisse diu creditus fuit, scriptor est omninò ὑποβολιμαῖ⊕ teste Vossio de Hist. Gr. 2. 14. *Hegesippus* alius historicus, reliquit volumen de Pallene, auctor sanè vetus, quippe qui etiam Dionysio Halicarn. *antiquus* vocetur lib. 1. ubi eum cum Cephalone Gergithio conjungit, quos ἄνδρας ἀρχαίες, καὶ λόγε ἀξίες vocat. Palleniaca ejus citat Steph. in Μηκύβερνα; Item Parthenius Eroticon. cap. 6. Qui & cap. 16. advocat librum primum Hegesippi de rebus Milesiorum. Idemne an alius sit, haud temerè dixeris. Sed alius saltem ab eo est Hegesippus Tarentinus Poëta Comicus, de quo Suidas Fuit & alius *Hegesippus*, Demosthenis æqualis & ejus in legatione collega: cujus esse creditur oratio de Haleneso, quæ vocatur Philippica Demosthenis septima. Vide Etymologum in Ἡγήσιππ⊕. Fuit præterea denique *Hegesippus* ὀψαρτυτικῶν πραγματείας σοφιςὴς, cujus meminit Jul. Pollux, l. 6. 10. Etiam Ὀψαρτυτικὰ *Hegesippi* memorat Athenæus, lib. 12. quod idem opus. Vossius.

Hegesistratus Ephesius, ob tribulis sui necem exul, Delphos perveniens, quemnam locum coleret, consuluit Deum, cui Phœbus, ubi saltantes videris rusticos cum coronis oleagineis. Itaque profectus in Asiam, rusticos eo modo cernens, urbem condidit Eleam; Pythocles Samius apud Plutarchum.

Hegetmatia. *Lignitz* Villanovano. urbs Germ. in Slesia ex primis post Uratislaviam, à quâ 6. leuc. in occ. recedit. Go. litium versùs 9.

Hegovia, tractus Germ. in Suevia reg. inter lac. Cellensem ad ort. & Sylvam Nigram ad occ.

Heideba, *Slesvvick* Crantzio, urbs Daniæ in Juiâ meridionali, Duc. Slesvicens. caput, ad Sliam flu. 4. leuc. à Rensburgo in Bor. tot. à Flensburgo in aust. 5. autem ab Husumo in ort. Long. 32. 45. Lat. 55. 54.

Heidelberga, Comitum Palatinorum Rheni sedes, ad Neccarum flu. sita, Ptolemæo, uti putatur, *Buderis*. Nomen opido datum existimant à Gentium coloniâ, quæ ante multos annos hic habitasse, multis indiciis convincuntur. Vocant enim Germani gentilem hominem *Heiden*, vel à nigrorum vaccinorum, Teutonicè *Heidelbeer*, multitudine. Olim Vangionum imperio subdita fuit. Solum habet rerum omnium ferax. Est & florentissimum gymnasium à Ruperto Palatino multis privilegiis donatum, An. Dom. 1346. F. Irenicus. Vulgò *Heidelberg*. Long. 30. 25. Lat. 49. 15.

Helena, vel *Helene*, insula Atticæ, ad quam appulit Helena post captam Trojam, quæ & *Macris* ob longitudinem dicebatur. Hodiè *Macronisi* Sophiano. Est autem una Sporadum Sunio promontorio adjacens. Est etiam fons in Chio, quo se Helena lavit. Steph. Item Pyrenæis montibus vicinum opidum, *Elna* hodiè, Vasæo. Long. 25. 00. Lat. 43. 50. Est etiam urbs Bithyniæ Procopio, & in Palæstinâ. Utraque ab Helenâ Constantini matre ædificata. Vicus denique Atrebatum, apud Sidonium, quem nonnulli hodiè *Hesdin* vocari existimant.

Helena, filia Jovis ex Ledâ Tyndari Laconiæ regis uxore, quæ à Jove in Cycni formam transmutato compressa, duo peperit ova, ex quorum altero Helena & Pollux, ex altero Castor & Clytæmnestra exclusi fuerunt. Ex his Helena, cùm cæteris suæ ætatis fœminis formæ elegantiâ præstaret, à Theseo rapta est adhuc virguncula, non multò tamen post Castori & Polluci fratribus eam repetentibus citra injuriam restituta est, & Menelao uxor tradita, cui & Hermionem filiam peperit. Posthæc famâ pulchritudinis ejus illectus Paris, contractis aliquot navibus, in Græciam sese contulit; ubi à Menelao hospitio exceptus clam se in amorem Helenæ insinuavit, tandemque absente conjuge, eam rapuit, & in patriam abduxit. Quâ tam ingenti injuriâ commoti Græcorum principes, de bello Trojanis inferendo in Aulide Bœotiæ conjurarunt. Nec multò post mille contractis navibus in Asiam trajecerunt, multisque expugnatis oppidis, tandem Ilium obsederunt. Quo in bello cùm Paris occubuisset, Helena Deiphobo fratri ejus nupsit. Verùm cùm eò jam res rediisset, ut Græci armis diffidentes, ad dolum se converterent, Helena quoque proditionis particeps fuisse putatur, & facem (quod signum aggrediundi negotii inter ipsam, & Græcos convenerat) ex arce sustulit, captâque jam urbe Menelaum in Deiphobi cubiculum introducit: eoque interfecto cum priore viro in gratiam redit. Virg. Æn. 7. Ubi de Alexandro vel Paride:

Ledæamque Helenam Trojanas vexit ad urbes.

Ubi apertè Ledæ filiam facit; & ita quidem vulgò omnes tam Græci quàm Latini. Sed Poëta quidam apud Athenæum, lib. 8. Helenam facit filiam Nemeseos his versibus:

Τοῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τίκε θαῦμα βροτοῖσι
Τήν ποτε καλλίκομ⊕ Νέμεσις φιλότητι μιγεῖσα
Ζηνὶ θεῶν βασιλῆϊ τίκε κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης.

Quis verò hic Poëta, an Cyprius an Stasimus ipse ambigit Athenæus, in posteriorem video Doctos inclinare.

Sed

Sed sciendum ex Lactantio, lib. 1. cap. 21. Ledam post mortem dictam Nemesin à Gentilibus, qui mortuis solebant mutare nomina. De quâ re vide *Marica*. Hinc esse quòd Callimachus Ἑλένην Ῥαμνουσίδα vocat. Ubi Scholiastes ait esse è Rhamnunte Atticæ pago, ubi Jupiter cum Nemesi concubuit, quæ postea ovum peperit: quod cum Leda reperisset, illud fovit, & Helenam cum Dioscuris in lucem protulit; quam fab. quoque narrat Hyginus. Item *Helena* meteori species, nautis infesta. Plin. lib. 2. cap 37. Ubi de Stellis Castoribus. *Quarum adventu fugari diram ac minacem appellatamque Helenam ferunt*. Solinus, cap. 4. expositis multis malis quæ adfert mulierum sanguis menstruus: *Habet*, ait, *planè id solum salutare, quòd avertit sydus Helena, perni ciosissimum navigantibus*. Papin. lib. 3. Sylv. in Propempt. Celeris:

—— Antemnæ gemino considite cornu
Oebalii fratres, vobis pontusque polusque
Luceat. Iliaca longè nimbosa sororis
Astra fugate procul, totoque excludite cœlo.

Idem Theb. 7.

Non aliter cæco nocturni turbine Cori
Stat peritura ratis, cùm jam damnata sororis
Igne Therapnæi fugerunt carbasa fratres.

Apollo tamen apud Euripidem in Oreste, salutare nautis Helenam esse pronunciat:

Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥρᾳ τῇ θ' Ἡρακλέους
Ἥβῃ πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται σπονδαῖς ἔντιμος ἀεὶ
Σὺν Τυνδαρίδαις τοῖς Διὸς υἱοῖς
Ναύταις μεδέουσα θαλάσσης

Helenopolis, urbs Bithyniæ, de quâ Procopius lib. 5. de ædificiis Justiniani: ἐν δὲ ἐν Βιθυνοῖς πόλις Ἑλένης ἐπώνυμος ἔστιν τῆς Κωνσταντίνου βασιλέως μητρός, &c. h. e. Est apud Bithynos, urbs quædam Helenæ Constantini Regis matris cognominis; nam ex hac Helenam oriundam aiunt, vico olim ignobili; cui Constantinus nutricationis officium exolvens, hunc locum nomine quidem & dignitate urbis decoravit, nihil tamen Regium, nihil magnificum in eâ extruxit. Vocabatur olim *Drepana*. Hieronym. in Chron. *Drepanam Bithyniæ civitatem* in honore Martyris Luciani Constantinus instaurans ex vocabulo matris suæ Helenopolim nuncupavit. Aliam quoque in Palæstinâ *Helenopolim* in matris honorem à Constantino denominatam testatur Sozomenus lib. 2.

Helenus, filius Priami ex Hecubâ, vaticinio clarus, quem quidem ob id à Græcis servatum dicunt, quòd loca opportuna ad capiendam patriam ipsis indicasset. Quin etiam everso Ilio Pyrrhum à navigatione prohibuit, cæteris abeuntibus naufragium prædixit. Quamobrem non solùm a Pyrrho servatus, verum etiam liberaliter habitus est: Qumque ille Oresti Hermionem eripuisset, Andromachen, quam antea justæ uxoris loco habuerat, Heleno concessit, adjectâ etiam regni parte, quam Helenus de fratris sui nomine Chaoniam appellavit, ubi & urbem ad similitudinem Trojæ condidit, in quâ profugum Æneam hospitio suscepit. Virg. Æn. 3.

Helerni lucus, circà urbem Romam & Tiberim fluerat. Ovid. Fast. 6.

Adjacet antiquus Tiberino lucus Helerni.

Heleuteri, pop. Celtarum, Cadurcis proximi, quorum op. *Orillas*, urbi S. Flori propinquum. Aliis pop. erant ubi nunc Albigensis tractus.

Heliades, filiæ Solis, & Clymenes, sorores Phaëthontis, quarum duæ *Lampetie* & *Phaethusa* Ovidio dicuntur. A Patre *Sole* sic dictæ. Ἥλιος enim *sol* Græcis dicitur. Hæ cùm juxtà Padum mortem fratris insolabiliter deflerent, in alnos versæ sunt, electrum lacrymantes. Vocantur & *Phaetontiades*. Virgil.

Tum Phaetontiadas musco circumdat amaræ
Corticis, atque solo proceras erigit alnos.

Alii in populos mutatas fuisse volunt. Martialis. 4. 59.

Flentibus Heliadum ramis dum vipera serpit,
Fluxit in obstantem succina gemma feram.

Inde ponitur pro Electro Idem Mart. 4. 32.

Et latet & lucet Phaetontide condita guttâ.

Et lib. 9. 14.

Gemma quod Heliadum pollice trita notet.

Juvenal. Sat. 5.

——— Ipse capaces
Heliadum crustas, &c.

Id est, phialas ex electro factas.

Helice, Græcè dicitur, quæ nobis *Ursa major*, ἀπὸ τῆς ἑλίκης, i. e. *à circumvolutione*, quòd diei noctisque spatio circum polum arcticum vertatur. Lucan. lib. 2.

Parrhasis obliquos Helice quum verteret axes.

Vide *Cynosura*.

Helice, *Nicra* Moletio, op. Pelopon in ora Achaiæ, Buræ proximum, ab Ægio 40. stad. distans, aquis absorptum. Ovid. Met. 15.

Si quæras Helicen, & Buran Achaidas urbes,
Invenies sub aquis.———

Helicon, mons Bœotiæ à poëtis decantatissimus, Musis sacer, Parnasso vicinus; Nomen ei, si magno Casaubono credimus, fecit הליכה *halica*, i. e. *ambulatio*; quia certos ibi conventus habuêre veteres, in quibus de rebus seriis agerent. Sed cùm hujusmodi conventibus, si qui fuêre, Heliconis nomen videatur antiquius, Bochartus à μέγας potiùs deductum putat ab Arabico *halic*, vel *halica*, quod, teste Golgio *montem sublimem* sonat, unde eo nomine *alone* ab Arato dicitur hic mons, vers. 216.

——— Καθ' ὑψηλοῦ Ἑλικῶνος.

Helicon item flu. Macedoniæ, Dium urbem præterlabens qui Ptol. *Pharybus*, Livio *Baphyrus*, & Lycophroni *Bephyrus* dici videtur. Item fluvius Siciliæ, *Olivieri*, teste Fazello, inter Mylen, & Tyndarium fluens.

Heliconius, Byzantinus Sophista, quem Suidas ait Annalium compendium scripsisse ab Adamo usque ad Theodosium M. libris 10. Simlerus ait se accepisse, in Italiâ etiam extare.

Heliodorus, περὶ μνημάτων libros conscripsit, quorum 3. laudatur a Plut. lib. de 10. Rhetoribus in Hyperide.

Heliodorus, ὁ περιηγητὴς ἐν πρώτῳ περὶ Ἀκροπόλεως citatur ab Athen. lib. 9. Quindecim libris id opus constituisse idem in 6. auctor est. Meminit quoque Harpocration in Θέτταλος, Νίκη, & Προπύλαια. Nec dubium, quin idem sit qui innotuit opere de Anathematis Atheniensium,

nicusium, ut cognoscimus ex Elencho auctorum apud Plin. lib. 33. Imò fortasse idem opus priori erat, integraque inscriptio fuerat: Περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει quomodo opus suum inscripserat Polemo, teste Strab. lib. 9 Alius fuisse videtur qui poëma *Protesilaum* fecit, unde versum hexametrum citat Steph. in Φυλάκη. Etiam *Heliodorus* carmen condidit de spectaculis Italicis, unde 16 Heroicos adducit Stybæus serm. de morbis, &c. Vide quæ de *Heliodoro* Poëta ex Galeno refert Lilius Giraldus, lib. 3. Dial. 3. *Heliodorus* Stoicus numeratur inter veteres Arati Interpretes. Voss.

Heliodorus, Sophista clarus, cujus etiam extat Historia Æthiopica. At verò Dramatis prædicti author Triccæ oppidi Thessalici Episcopus fuit, ut Ecclesiasticæ historiæ scriptores perhibent, de quo certi ferè nihil est, nisi quod certissimum est, eum ipsum esse, ad quem D. Hieronymi epistolæ. Heliodorus enim ille, de quo Philostratus περὶ σοφιστῶν, is est Sophista, qui Imp. Adriano familiaris fuit, Vide Voss. Hist. Gr. pag. 487. Fuere olim duo Heliodori, quorum unus Geographus, alter Tragicus, ut sæpissimè patet apud Græcos enarratores. Fuit & unus Medicus, de quo in Bibliothecâ Medicâ. Fuit præter ea Heliodorus Rhetor Horatii comes, quem *Græcorum longè doctissimum* vocat Serm. 1. Sat. 1.

Heliogabalus, Anton. Caracallæ filius, qui ad imperium assumptus fuit matris operâ apud Antiochiam Hujus mores impurissimos Lampridius describit. Patria Emissenus fuit, & in Emisâ urbe Sacerdos Dei Alagabali, qui Deus peculiaris fuit illius urbis. Vide Salmasium ad Lampridium.

Heliopolis, Hebr. *On Bethsemes* Arabibus, id est, *Civitas*, sive *domus Solis*, civitas Ægypti inter Alexandriam, & Coptum, quæ à Græcis, teste Diodoro Siculo, *Thebe* dicitur. Long. 64. 33 Lat. 29. 45. Altera est ejusdem nominis in Ciliciâ, patria Chrysippi Stoici. Solinus. *Corinthus* etiam olim Heliopolis dicta est. Steph. qui *Heliopolin* in Phœniciâ, Thraciâ, & Arabiâ describit. Item *Heliopolis*, Ptol. & Plin. Cœlesyriæ urbs, quæ hodiè *Balbec* Postello, vel *Marbech* Nigro. Long. 68. 46. Lat. 33. 40.

Helisos, flu. Atticæ. Stat. Theb. 4.

Anfractu riparum incurvus Helisos

Helladius, S. Basilii discipulus & in Pontificatu successor, de Præceptoris sui Basilii vitâ librum reliquit; ex quo locum adducit Damascenus Orat. 1. De imaginibus.

Hellanicus, nomen duorum historicorum, quorum unus Mitylenæus, alter Milesius. De priore Voss. Hist. Gr. 1. 1. de posteriore idem ibid. lib. 4. cap. 5.

Hellas, alio nomine *Græcia* dicta est, ab *Hellene* Deucalionis filio. Thucid. lib. 1. Item urbs Thessaliæ condita ab Hellene Phthii filio, & Chrysippes Iri filiæ. Phthius autem Achæi filius erat. Est & alia *Hellas* Cœlesyriæ. Gentile *Hellanicus* & *Helladius*. Steph.

Helle Athamantis regis Thebarum, & Nepheles filia, quæ unà cum Phryxo fratre, novercales insidias metuens, cum accepto à patre ariete aureo Pontum vellet trajicere, magnitudine periculi perterrita, in mare decidit, eique nomen fecit, quod Hellespontum hodiè vocant.

Hellen, à parvulo in ministerio nutritus, & educatus, plurima insolitè edebat miracula, ita, ut etiam ignem in sinu portaret, & neque aquam ejus vestis arderet. Sozomen. 8. 1.

Hellespontus, fretum augustum inter Propontidem, & mare Ægæum, Asiam ab Europâ septem non ampliùs stadiorum intervallo disterminans. *Stretto di Gallipoli.* Castaldo *Braccio di S. Georgio* Volater. Ovid. in Epist. Leandri.

Fluctibus immodicis Athamantidis æquora canent,
Vixque manet portu tuta carina suo.
Hoc mare cum primum de virgine nomina mersâ.
Quæ tenet, est nactum, tale fuisse puto.
Est satis amissâ locus hic infamis ab Helle,
Utque mihi parcat, crimine nomen habet.
Invideo Phryxo; quem per freta tristia tutum
Aurea lanigero vellere vexit ovis.

Ovis illa Aries fuit, qui posteà inter sidera collocatus est, teste eodem Ovidio Trist. 3 Eleg. 12.

Impositamque sibi qui non bene pertulit Hellen
Tempora nocturnis æqua diurna facit.

Vide Diodorum Siculum lib. 4. Solinus cap. 15. *magnum* vocat. Sic enim ait, *Omnis autem magnus Hellespontus stringitur in stadia septem. Latitudinem* dat ei Hom. Iliad η.

Σῆμά τε οἱ χεύαντες ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.

Ita etiam Q. Calaber lib. 5.

Μεσσηγύς τε πόληος ἰδ' εὐρέος Ἑλλησπόντου.

Longitudinem Ovid. Met. 13.

Longus in angustum quà clauditur Hellespontus.

Idem Fast. 4.

Perque urbes Asiæ longum petit Hellespontum.

Rapiditatem denique Catullus in Epithal.

Quà passim rapido diffunditur Hellesponto.

Unde Musæus:

Νήχομαι Ἑλλήσποντον ἀγάρροον.

Et ante eum Homerus:

Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.

Vid. Voss. ad Melam pag. 7.

Hellevìones, *Heluæones* Ptolemæo, *Hellusii* Tacito, *Helli* Ammiano, pop. Germ. quorum locus Heilus orâ ad sinum Venedicum, apud Dantiscum urb. teste Willichio.

Hellevìones, pop. Fuêre Scandinaviæ, Cluverio teste, ubi nunc Hallandia, prov. Sueciæ propè fauces fin. Codani, longè à Dantisco in occ. Ortelius eos putat, quos Dalecarlos hodiè vocant. *Hillevìones* enim Cimbrica linguâ monticolam significat. Habitant enim hi ad Sevonem M. Riphæis non minorem, uti testatur.

Hellotia, panegyris erat apud Athenienses, ut cum Scholiaste Pindari narrat Triclinius, Minervæ Hellotidis caussâ institutâ. Cùm enim Dorienses Heraclidarum operâ Peloponnesios aggressi, Corinthum captam incendissent, virgines quædam incendium perniciemque sui effugere volentes, cum Eurytione & Heliotide sororibus, in templum Minervæ confugerunt. Quod cùm animadvertissent hostes, templum incenderunt. Unde cum aliæ virgines effugissent, Eurytione & Hellotis sorores ibi solæ conflagrarunt Hinc peste deinceps exortâ, editum est à Minervâ oraculum, non antea desituram luem, quàm animas crematarum virginum expiassent. Quare Minervæ Hellotidi ædem sacram extruxerunt,

&

& panegyrin *Hellotia* dictam pro Hellotidis expiatione instituerunt. Quidam verò *Hellotiam* dicunt appellatam fuisse Minervam à palude quæ est apud Marathonem, ubi sacrum est ipsi templum: ἑλ@ enim Græcis est *palus*. Est etiam hujus nominis festum Lampado-dromicum Corinthi in Minervæ honorem, in quo juvenes lampadas habentes currebant. Quam celebritatem quidam volunt inventam postquam Bellerophontis equum Pegasum Dea subjecit, frænumque illi indidit, & ita ipsum ἑλε h.e. *cepit*. Benedictus.

Helmestadium, urbs Saxoniæ, med. inter Magdeburgum & Brunsvicum Long. 33. 16. Lat. 52. 30.

Helmestadium, urbs Hallandiæ prov. in ora litor. sin. Codani, versùs limites Scaniæ.

Helorum, sive *Helorus* flu. & op. Siciliæ. Vibius in Catalogo flu. *Elorus Syracusarum, à quo civitas*. Stephanus Ἔλωρ@ πόλις Σικελίας ἀπὸ Ἐλώρου ποταμοῦ. Ἔστι Πάχυνος addit ὅς λέγεται πηγὰς ἰχθῦς ἔχειν ... Sil. lib. 14.

——— *Atque unda clamosus Helorus.*

Vide Cluver. Sic. Ant. lib. cap. 13.

Helorus, *Elorus* Athenæo, *Elesporus* Polybio, *Elleporus* Æliano, flu. parvus Magnæ Græciæ, inter Cauloniam & Scyllacium fluens, ubi Græci a Dionysio victi. Item *Helorus* Istri fil. qui ab Ajace occisus est in eâ pugnâ, quam Græci cum Telepho rege Mysorum habuerunt.

Helos, urbs Laconica, vel potiùs opidulum. Stat. lib. 4. Theb.

Quos Helos & Pteleon, Getico quos flebile vati
Dorion. ———

Pop. *Helota*. Est etiam *Helos* Ægypti Steph.

Helvetii, pop. Germ. super. quorum regio ampla *Helvetia*, vulgò *Schwvitzerlandt*, Rheno flu. circumfluentes ad austrum & ort. ac Jura mont. à Sequanis disseparante, continetur; in 13 conventus Juridicos divisa; qui sunt Tigurum *Zurick*, Basilea *Basel*, Schapusia *Schafhausen*, Tugium *Zug*, Lucerna *Lucern*, Salodorum *Solothurn*, Friburgum *Friburg*, Berna *Bern*, Svitia *Swvitz*, Uri *Uri*, Transylvania *Vnderwvald*, Glarona *Glaritz*, & Abbatiscellâ *Appenzeel*, ex quibus 4. postremi potiùs sunt pagi quam urbes. His omnibus æqua libertas est, nec ullum caput habent, ut falsò credidit Sabellicus. Bello, & rebus gestis insignes.

Helvetum, urbs Germ. super. libera in Alsatiâ. Anton. *Schlestadt* Simlero.

Helvii, pop. inter Celtas, monte Gebennâ ab Arvernis divisi, proximi Cadurcis, hodiè *Albigeois* dicti.

Helvina, vel *Helvinus*, fons Latii in agro Aquinate Unde *Ceres Helvina* Juvenali Sat. 3.

Helvinum, flu. Piceni, qui *Matrinus* Straboni & Ptolemæo dici videtur. *Piomba* hodiè Nigro, & Leandro.

Hemichara, op. Siciliæ mediterr. *Necosia* Nigro, Ferrario *Ma ari*.

Hemycines, pop. non procul à Massagetis, & Hyperboreis, quasi *semicanes*, quos Apollonius in Argonauticis canum instar latrare scribit. Steph.

Hemithean, Sybarita Philoni ac Luciano memoratus: ex quibus constat versus ejus fuisse, ac Sybariticâ urbe condignos. Conqueritur Ovidius quòd sibi solum fuerit vertendum magis quam Poëtæ, qui multò scripserat impudicius. Tr. l. 2.

Nec qui composuit nuper Sybaritida fugit.

Sybaritidem eam signavit Mart. 14. 97.

Musæ pathicissimos libellos
Qui certant Sybariticis libellis.

Hemodes vel *Hemoda*, & *Æmoda*, à quibusdam dicuntur insulæ Daniæ intra fauces sin. Codani, sive maris Baltici Existimat autem Cluverius fuisse ubi nunc Schetlandia insl. supra Scotiam, & Orcades insl. ad Bor. sunt autem 7. quarum præcipua *Mainlandia* dicitur sub regno Daniæ.

Hemodus, mons Indiæ, Vide *Emodus*.

Hemona nomen urbis apud Græcos, Latinosque scriptores variè corruptum. Sed rectâ scriptura est *Emon*, vel *Emona*, ut *Narbo* & *Narbona*. Græcè Ἠμων Zosimo l. 5. ubi habes de conditu hujus urbis digressiunculam. Ptolemæo Ἤμωνα. In tabulâ autem itinerariâ, quam Marco Velsero debemus, & antiquis inscriptionibus nonnullis *Emona* rectè scribitur. Corruptè autem in Herodiano: Ἐπεὶ ... Ἰταλίας πόλει, ἣν καλοῦσιν Ἠμᾶν οἱ ἐπιχώριοι. Unde (et & Capitolinus ex eo) Emonam ita... urb... accenseri; quomodo videlicet urbes finitimæ modò huic, modò illi earum provinciarum, quas contingunt, attribui solent à scriptoribus, talium sæpè incuriosis, ut & Strabo observat. Nam revera *Emona* Pannoniæ superioris urbs erat, in finibus ejus sita, qua in Noricum ibatur & Italiam. Ideò Ptolemæus inter Italiam, & Pannoniam superiorem esse scribit ὑπὸ τὸ Νώρικον. Zosimus autem inter Pannoniam, & Noricum. Vide Casaub. ad Capitolinum pag. 185.

Hemus. Vide *Æmus*, & *Hamus*.

Heneti, Paphlagoniæ pop. quorum equi in pretio, Phædra in Euripidis Hippolyto vers. 230.

Εἴθε γενοίμαν ἐν σοῖς δαπέδοις
Πώλους Ἐνέτας δαμαζομένα

Et Chorus vers. 1131. de Hippolyto jam fato functo:

Οὐκ ἔτι συζυγίαν
Πώλων Ἐνετᾶν ἐπιβάσῃ

Ubi Scholiastes, Ἐνετῶν. Παφλαγονικῶν. Ἐν τῇ ... Παφλαγονίᾳ. ... Ἐνετίας πόλις ... Quibus contendunt hæc Strabonis lib. 5. ubi de Italiæ Venetis: ... Σικελίας ... Ἕλλησι ... Ἐνετικὰς πώλεις ... Unde etiam Euripidis Schol. docet Πώλους Ἐνέτας equas esse eorum Henetorum, ... Ἀδρίαν ...

Henetia, olim dicta, quæ nunc *Venetia*.

Heniochi, pop. Sarm. Asiaticæ circa Coracem montem, Caucasi partem, & oram maris Euxini, post Colchos in occid. incolentes, à Lacedæmoniis oriundi apud quos montes *Heniochii*, qui & *Coraxici*: teste Plinio dicuntur ex quibus Cyrus ingens flu. per Albanos fluit. Val. Flac. lib. 6.

Miserat ardentes (mox ipse secutus) Alanos.
Heniochosque truces. ———

Non longè ab Achæis ponuntur a Plinio 5. 6. Strabo verò lib. 11. tradit Lacones habitasse Heniochi... quorum duces Rheeas, & Amphistratus fuerunt ... & Pollucis aurigæ, unde Ἡνίοχοι ab iis sic dicti.

Heorta, op. Pannoniæ inferioris in Scordiscis. *Hardberg* Lazio.

Hephastia, urbs in Lemno. Steph. nunc *Cockio*, planè deserta, & destructa. Est etiam vicus in tribu Acamantitide, ubi Vulcani templum erat: Tribuli *Hephastiades*. Steph. juxtà hunc vicum collis est, Vulcani, ut creditur, casu nobilitatus. Ferunt enim Vulcanum à Junone ob insignem deformitatem è cœlo præcipitatum in collem illum decidisse. Cujus fabulæ occasio inde sumpta est, quòd totus hic collis combusto simillimus videatur, neque planta ulla in eo gignatur. Ex hoc colle effodiebatur terra Lemnia, Dioscoridis & Galeni scriptis maximè celebrata.

Hephastii, montes in Lyciâ, qui tæda flammante tacti adeò flagrant, ut lapides in ipsis aquis ardeant, aliturque ignis ille pluviis. Baculo si quis, ex iis accenso traxerit sulcos, rivos ignium sequi narrant. Plin. 2.106.

Hephastion, unus ex Alexandri M. ducibus, multùm ab eo amatus, quem ille ita cum Cratero conferebat, ut hunc quidem φιλοβασιλέα, Hephæstionem verò φιλαλέξανδρον appellaret. Hunc vita functum tam magnifico funere prosecutus est, ut facilè omnes pompas superaret. In funus enim hoc suprà 12. talentorum millia impensa feruntur. Plut. in Alexandro. Vide Voss. Theolog. Gent. lib. 1. cap. 15. Mortem ejus prædixit Pythagoras vates apud App. Arrian. Civil. lib. 2. & Arrian. lib. 7. & Plutarch. cap. 124. Mortuus autem est ad Ecbatana Ælian. Var. Hist. 7. 8 Item *Hephastion* Alexandrinus Grammaticus, de quo Suidam adi. Extat unà cum Scholiaste Parisiis 1553. apud Adrian. Turnebum Typographum regium.

Hephastos, proprium viri, & nomen Vulcani. Doricè Ἄφαιστος, id est, אב אשתא *as esto pater* seu *inventor ignis*, quia ut Græci fabulantur ἀφῆκε πῦρ, καὶ τέχνας δὲ τὰς ἐκ πυρὸς ἐκπόνεις, uti loquitur Tzetzes Chil. 10. 335. Bochartus.

Heptacometa, barbari in Cyzico monte habitantes, quorum nonnulli *Byzeres* vocabantur. Steph. Sic autem dicti sunt à *septem vicis*. *Mossynæci* à Strab. & *Mosynes* à Diodoro cognominantur.

Heptagonia, nomen loci. Livius.

Heptanesia, Indiæ intrà Gangem urbs. Prol.

Heptaphonos, nomen porticûs. quòd in eo septies vox reddatur in Olympiâ. Plin. 36. 15. Ejus meminit Plut. lib. περὶ ἀδολεσχίας. Et quid ni putem eò respexisse Lucretium lib. 4. cùm ait,

Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces,
Unum cum jaceres ita colles collibus ipsis
Verba repulsantes iterabant dicta referre.

Heptapolis, regio Ægypti, quæ & *Heptanomos*, sic dicta, quia ex septem urbibus vel nomis constabit.

Heptaporos, flu. Troadis ex Idâ monte profluens, qui septem locis vadari potest eâdem viâ, propter quod & *Polyporos* Straboni appellatus est.

Hera, urbs Siciliæ, quæ aliàs Hybla minima. Steph. Item Æolidis op. & Arcadiæ. Pausan.

Heraclea, urbs Syriæ ad Tauri montis radices, & Ciliciæ confinia, *Heracha*, teste Bellonio. Long. 68. 20. Lat. 35. 00.

Heraclea, urbs excisa Magnæ Græciæ, apud sinum Tarentinum, *Polisoro*, teste Pyrrho Ligorio. Hujus navale etiam *Heraclea* Straboni dicitur, ab ipsa urbe 24. stadiis distans, quod hodiè *Amend. lara* opidum, teste Barrio, dicitur.

Heraclea Ponti, urbs Bithyniæ reg. Mariandynorum metropolis, ab Hercule teste M. Ma. condita in orâ maris Euxini. *Penderachi* hodie dicta. Long. 59. 00. Lat. 44. 05.

Heraclea Thraciæ, quæ & *Perinthus* Ptolemæo, urbs amplissima in ore Propontidis, inter Byzantium & Callipolim. *Pantiro* Leunclavio. Long. 54. 20. Lat. 42. 40.

Heraola Macedoniæ, inter Lychnidum, & Ædessam, *Xevosna* Moletio & Nardo, est & in Macedoniâ *Heraclea* altera *Sintica* cognomine. Ptol. quæ *Chesfia*, seu *Chesin* Nigro nominatur. Long. 46. 16. Lat. 41. 15.

Heraclea Phthiotidis, quæ & *Trachinia*, Plin. *Comaro*, teste Pineto, urbs Trachiniæ reg. in Phthiotidis & Thessaliæ confin. ubi transitus in Thessaliam ex Græcia difficilis.

Heraclea, urbs Cariæ, quæ & *Lathmus* Straboni à vicino monte. *Palatia* Castaldo, & Moletio, *Ergel* Turcis dicitur, teste Leunclavio. Long. 56. 30. Lat. 38. 30.

Heraclea Cretæ, *Heraclium* Straboni, & Prol. op. & navale Gnossiorum *Mirabello* Pineto.

Heraclea, quæ & *Minoa* Livio, op. Siciliæ in orâ australi, locus nunc *Capo Bianco*, teste Fazello, dicitur.

Heraclea. op. Gall. Narbon. *S. Giles*, Poldo teste.

Heraclea, Tauricæ Chersonesi, *Heracleum* Strab. & Prol. urbs in orâ boreali ad Mœoticam paludem, quę adhuc *Heraclea*, teste Bonacciolo, nominatur. Μελανθίου ... dicitur Straboni lib. 12. Μεσημβρία ... vocatur ab Arriano, itemque Xenophonte Anabas. lib. 6. ... inquit ἀφίκοντο εἰς Ἡράκλειαν πόλιν Ἑλληνίδα Μεγαρέων ἄποικον, ἔστι δ' ἐν τῇ Μαριανδυνῶν χώρᾳ. Scholiastes Apollonii in lib. 2. ait Μεγαρέων καὶ Βοιωτῶν. Vide Palmerium pag. 333.

Heraclea Syriæ. *Italica* Bonacciolo, urbs in Cyrresticâ regione. *Heraclium* Straboni

Heraclea, urbs triplex in Ægypto, una magna cognomine ad Nilum, quæ Herculis urbs magna Ptolemæo. Altera Herculis urbs parva, apud Bubasticum flu. & Bubastum urbem. Tertia in orâ apud Heracleoticum ostium Nili, ab ea sic appellatum: Canopo finitima.

Heraclea, Italiæ urbs olim episcopalis in orâ Venetiæ à D. Magno Episcopo Opitergino extructa, & ipsa excisa cui Urbs Nova, etiam eversa, successit. Vide sis Stephanum in Ἡράκλεια.

Heracleopolis, nomen trium civitatum, una est in Ægypto, ex quâ Theophanes Physicus; altera non longè à Pelusio: tertia secundum Nili ostium, quod Canopicum, est. Volater. ex Stephano.

Heracleotes, locus sic dictus à Cic. 2. Tuscul. ubi fuit amphitheatrum unum è septem spectaculis. Vide & 4. Tuscul. & 5. de Fin. Item insula inter Italiam, & Siciliam. Anton.

Heracleotes, res tradidit Heracleensium. Aristoph. Schol. in Aves.

Heracleum, promont. Cappadociæ apud Themiscyram urbem, inter illam & ostio Thermodontis, *Capo di Limom* Moletio.

Heracleum, promont. cum flu. & op. cognomine. in

in orâ Colchorum, *Cacari* Mercat. ri.

Heraclides, Serapionis fil. vixit temp. Ptol. 6. hoc est, Philometoris, teste Su dâ: De patria non satis convenit. Nam Diogenes ipse, dubius inquit, Καλλατιανὸς, ἢ Ἀλεξανδρεύς. Est verò Καλλατία in Mœsiâ min. juxtà Prolemæum. Suidas neutrum probat, nam Ὀξυρυγχίτην appellat. Est autem Oxyrynchus, Ægypti civitas. teste eodem Ptolemæo. *Lembus* vocabatur, quod cognomentum præter Laërtium & Suidam, ei dant Athenæus lib. 13. & Fest. Pomp. in *Romam*. Sed Laërtius etiam causam nominis explicat; composuisse enim ait Λεμβευτικὸν λόγον, ὅθεν καὶ Λέμβος ἐκαλεῖτο. Varia scripsit. Porrò 14. ejus nom. agnoscit Laërtius, quos inter est *Heraclides* Magnesius, Mithridaticorum scriptor. & *Heraclides* Cumanus, qui reliquit 5. lib. de rebus Persicis, cujus operis mem. lib. 5. 11. & 12. ac Etymologus in Δακάται. Et fortassè alii etiam fuêre; cum non desint qui vicinum argumentum tractarint, ut *Heraclides* Cretensis, cujus librum de Civitatibus Græciæ citat Apollonius Hist. Mirab. cap. 19. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 372.

Heraclides Origenista, de quo Voss. Hist. Gr. lib 2. cap. 19.

Heraclides, Sophista Lycius, Smyrnæ docuit, ubi in honore maximo fuit. Dicunt eum olim apud Severum Principem extemporali facultate dicentem, aulicis præsentibus exercitum, sermone excidisse. Solus Sophistarum ad hanc artem industriâ, & labore, naturâ minimè juvante contendit. Philostratus.

Heraclides, è Mopso civitate, Ciliciæ Grammaticus nobilis. Steph. Item pictor nobilis Macedo, qui initio naves pinxit, captoque Perseo à Paulo Æmilio Athenas commigravit, eodem tempore, quo & Metrodorus Philosophus & pictor. Plin.

Heraclides Ponticus Philosophus, Athenas concessit. Platonem, deinde Aristotelem audivit. Reliquit ingenii monumenta quæ non extant. Vir fuit mollioris habitus, ut pro *Pontico Pompicus* vocaretur Diog. Laërt. Cic. 5 Tuscul. Scripsit mulierem quandam septem diebus exanimem ad vitam fuisse revocatam. Plin. 7. 52. Cæterùm de hoc, uti & de Heraclide Cumano, Lembo, ac Magnesio, Vide Voss. Hist. Gr. 1. 9.

Heraclitus, Lesbius Macedonicam fecit Historiam. teste Laërtio; unde liquet diversum esse ab illo nobili Ephesio, Philosopho ὃς παρ' ἐφήβοις τὰ πλεῖστα ἀλλήφει, ut Clem. ait 6. Strom. Iis verò Heraclitis quos memorat Laërtius adde Heraclitum Sicyonium, cujus secundum de lapidibus librum laudat Plut. de Flum. ubi de Scamandro.

Heraclitus, philosophus Ephesius Σκοτεινὸς cognomen natus, hoc est, *tenebricosus*, propterea quod de industriâ adeò stylum obscuraret, ut ejus scripta philosophi sudantes vix intelligerent: De hoc memoriæ proditum, quoties domo egrederetur, flere solitum, cùm Democritus contrà soleret ridere, propterea quod alteri omnia quæ agimus, miseriæ, alteri ineptiæ viderentur. Sen. 2. de Irâ: Heraclitus quoties prodierat, & tantum circà se malè viventium, imò malè pereuntium videret, flebat, miserebatur omnium quæ sibi læti felicesque occurrebant, miti animo, sed nimis imbecillo, & ipse inter deplorandos erat. Democritum contrà aiunt nunquam sine risu in publico fuisse, adeò nihil illi videbatur serium eorum quæ seriò gerebantur. Quæ sumpsit à Sotione, si Lipsio credas, qui Sermones de Ira scripsit Stobæo aliquoties citatos; in quo hoc ipsum fragmentum: τοῖς δὲ σοφοῖς ἀντὶ ὀργῆς Ἡρακλείτῳ μὲν δάκρυα, Δημοκρίτῳ δὲ γέλως ἐπῆλθε. Vergente in senium ætate in hydropem incidisse ferunt; cumque spretis medicis fimo bubulo se oblevisset, & ad solem se siccaret, dormientem à canibus esse dilaceratum. Nullum invenitur habuisse præceptorem, tantum natura, & diligentia sola profecit, quidam tamen audisse Xenocratem, & Hippasum Pythagoricum volunt. Floruit temporibus ultimi Darii, scripsit poeticè multa, ab Aristotele sæpè testis citatur. Fuerunt quatuor alii *Heracliti*, primus poëta Lyricus secundus Halicarnassæus, summæ elegantiæ, tertius Lesbius, qui Macedonum scripsit historiam, quartus vir ridiculus.

* *Heraclius*, flu. Græciæ circà Bulidem, Phocidis urbem. Pausan. Item Imperatoris proprium ab Hercule deductum formatione Græcâ.

Heræa, promont. è regione Chalcedonis, descriptionem ejus carmine Demosthenis Bithyni Stephanus recitat, cujus hoc initium:

> Ἔστι δέ τις προπάροιθε κλυτῆς Χαλκηδόνος ἄκρη
> Ἡραία, τρηχεῖα, πολυσπιλάς.———

Item urbs Arcadiæ. Vide Steph.

Heræum, urbs Thraciæ. Steph. Item Sardiniæ op. Ptol. Item templum Junonis sic dictum, ab ejus Græco nomine Ἥρα.

Heræus, portus Bithyniæ ad Bosporum Thracium. *Molo di S. Giovanni Calamolo* Petro Gyllio.

Heras, & *Helii*, id est, Junonis vel Solis insula, quæ quoque *Autolala* dicitur. Ptolemæus eam describit in mari Atlantico è regione Libyæ, *Madera* posset interpretari.

Herbanum. Tusciæ op. hodiè *Orvieto*.

Herbessus, *Erbessus*, Ptol. *Erbessum* Polybio, op. olim Siciliæ, nunc pagus, 8. m. p. distans ab Agrigento. *Grutte* hodiè, teste Fazello, Nigro *Bicari* dicitur. Item Herbessus altera urbs Siciliæ, & ipsa eversa, inter Syracusas, & Leontinos, *Pantalica* Fazello, populi *Herbessenses* Plinio, Silio *Herbesos* lib. 14.

> *Non Herbesos iners, non Maulocha pigra pericli*
> *Sederunt.* ———

De nomine Bochartus: Suprà Agrigentum, inquit, in mediterraneis Sicanorum urbs fuit Herbesus, de quâ Polybius lib. 1. ac Diodorus lib. 20. & 23. Hodiè *le Grotte*, seu *Crypta* dicta propter cryptas subterraneas. Itaque *Herbessus* Pœnis erat הרבצע *Harbessa*, mons foveæ, seu cryptæ, quod etiam dici potest de alterâ Erbesso ad fontes Anapi fluminis. Proinde neglectâ compositione, hæc Sicanorum *Herbessus* etiam בצע *Bessa*, vel *Vessa* dicta est. Quippe in his Polyæni verbis, quæ Cluverii diligentiam fugisse rectè observat Palmerius. Φάλαρις πρὸς Τεῦτον ἄρχοντα Οὐεσσαίων πόλεμον ἔχων, ἣτις ἐν Σικανίᾳ μεγίστη πόλις, ἐπεμψε. Omnino Vessa est Herbessus, Sicanorum urbs inclyta non procul ab Agrigento, in quâ regnabat Phalaris. Alioqui enim *Vessa* nulla mentio apud veteres. Nec Ortelii conjectura, qui pro *Vessa Inessam* legit, ullo modo est probabilis. Quia Ina erat Inessa circa Ætnam in tractu planè diverso, neque unquam fuit magna urbs, πολίχνιον hoc est *oppidulum*. Ita testantur Thucyd. lib. 4. & 6. ac Strabo lib. 6.

Herbipolis, Francorum orientalium caput, Germanicè *Wirtzburg*, à dulci musto, quod Herbipolensis ager suppeditat, nomen obtinere videtur. Urbs est in plano sita, collibus vitiferis, amœnis hortis & pratis ornata. Fossis, vallis, mœnibus & propugnaculis benè munita, & populosa. Ad occasum Mœnus eam præterlabitur. Utramque ripam ingens pons jungit lapideus, fortibus nitens pilis. Ultra Mœnum proximus mons pulchram & loci naturâ benè munitam arcem Episcopi (qui & dux Francorum appellatur) sedem continet. Long. 31. 50. Lat. 49 44.

Herbita. Siciliæ urbs. Ptol. Vide Cluverium. Ejus mem. Diodorus lib. 12. & 14. Cicero Verrinâ quintâ: *Herbitensis civitas, honesta antea & copiosa.* Bocharto הר בטה *har beta*, dici Punicè videtur, id est, ὄρος ἀσφαλείας, *mons tutus & securus.* Situm ita describit Aretius in Siciliâ suâ: *Nicosia vetus nomen incertum esset, nisi conjectura, quam Herbitam antiquitùs appellabant, honestam & copiosam civitatem esse doceret. Alii à proximo loco Casilinus nomine, illuc eam translatam esse aiunt. A quâ haud procul Sperlinga arx in rupe ex unâ parte in excelsâ altitudine excisa. Opidum ibi antiquitùs fuisse, quòd ruina atque antiquitatis adhuc visantur vestigia, vicini populi testantur.* Proinde Dionysius Ætnâ & Leontinis & Ennâ occupatis, Herbitam frustrà attentavit & cum res non succederet, pacem cum Herbitensibus inire coactus est. Diodor. lib. 14. Long 38.12. Lat. 37.02.

Herculaneum, Herculanum, Cic. lib. 7. epist. ad Atticum, Straboni *Herculeum, Torre del Greco*, teste Sanfelicio, op. Campaniæ in orâ litorali inter Neapolim & Stabias; *urbs Herculea* dicitur Ovid. Met. 15.

Herculeamque urbem, Stabiasque & in otia natam
Parthenopen.

Hercules, ita veteres pro more solito fortes fere appellarunt. Erat enim Hercules qui & *Alcides* ab ἀλκὴ *robur*, ut qui jam putant, valdè torosus, quod fortitudinis indicium Physiognomici putant. Seneca in Hippolito:

Æquas Herculeos jam juvenis toros.

Idem in Herc. Furente:

——— *Agnosco toros*
Humerosque & alto nobilem trunco manum.

Val. Flaccus:

Conspicuusque toris Tirynthius.

Tres hujus nominis numerat Diodorus lib 4 Sex Arnobius itidem in 4. uti & Cic. de Nat. Deor. Imò Varroni erant *Hercules* quadraginta tres; In quibus tamen quosdam fuisse totos symbolicos, non ad gestorum historiam, sed ad rerum naturam prorsùs spectantes verisimile est, qualis *Ogmius*, sive *Hercules Celticus* apud Lucianum, qui eloquentiæ symbolum erat. Item *Hercules Romanus* S. Aurelio Victori ex L. Cassii Hemi: & Annal. lib 1. *Recaranus* & Verrio Flacco apud Servium ad 8. Æn. *Caranus*, vel *Garanus*, Poëtis *Gradivus* dictus.

Omnium verò antiquissimus erat ille *Hercules Ægyptius*, qui Diodoro lib. 1. teste, Misraimo, Osiridi illi antiquissimo, filio Chami, genere propinquus, ac dux fuit exercitûs, secundùm aliquos. *Gignon*. vel *Gigon* dictus. Unde Hesychius: Γιγγῶναι δὲ Γιγῶν Πάταικος Ἐπιχωρίως, τεχνίζων, οἱ δὲ Αἰγύπτιον Ἡρακλέα, Et ab hoc diversus quippe qui longè junior, est alter *Ægyptius*, vel potius *Ægyptiocananæus*, à devictâ Canaanæâ sic dictus; quem nullum alium quàm *Josuam* esse, maximus ille Vossius lib. 1. Idol. cap. 26. luculentissimè demonstravit. Atque sic ad minimum duo sunt Hercules Ægyptii.

Præter hos alius fuit *Hercules Phœnicius*, sive *Tyrius*, Athamantis, sive, ut traditum Sanchoniathoni, aut Philoni Bybliensi, Jovis Demargoontis regis Phœniciæ filius, & Cadmi Phœnicis ex filiâ Ino nepos. Hic *Palæmon* dictus. postea vocabatur *Melicarthus*, sive *Melicerta*, hoc est, *rex civitatis*, θεὸς πολιοῦχος, ex Ebræo מלך *melech* rex, & קרתא *carta*, civitas. Amathusiis verò, teste Hesychio *Malica*, quod ex priori formatum videtur, literis ultimi abjectis: Et Eusebio in Chron. ad Num. 497. *Desanaus*, sive *Desanes*, Indis, teste Hesychio, *Dorsanes*, denique Georgio Syncello Διωδὰς, *Diodas*: Atque hic ortus est ex posteris *Esaus*, sive *Edomi*, quem gentiles interpretatione regem *Erythram* memorant.

Cæterùm alter ille *Tyrius Hercules*, sive *Asiaticus* Justino dictus, qui florentibus demum Tyriorum rebus, iisque maris imperium præ aliis obtinentibus, in Gades Hispaniæ insulam coloniam duxit, ac Geryonem, teste Just. lib. 44 cum duobus fratribus regno excussit, hic, inquam, multò junior est quam *Idumæus* ille, qui nomen *Melicartho*. Hic enim Tyri natus; sed in insulâ Gaditanâ (cui denique nomen datum *Erythia* ab ἐρυθρὸς, hoc est, *ruber*, quasi *Phœniciam*, sive *Idumæam* dixeris) denatus ac sepultus est: quod prodidit Mela 3. 6.

Rursus alius fuit *Hercules Libycus*, cognomento *Maceris*, pater Sardi, qui coloniam in insulam maris Tyrrheni, sive Inferi, tunc *Ichnusam*, sed posteà *Sardiniam* dictam, ex Libyâ duxit: ubi & una cum patre cultus est, teste Pausaniâ in Phocicis, Silio Italico lib. 12. Solino cap. 10. & Isidoro lib. 14. Origin. cap. 6.

Alius *Hercules Creticus*, sive *Telchinius*, unus ex Idæis Dactylis, sive Curetibus, præstigiator, ac imperator celebris: a quo, teste Diodoro, institutum certamen Olympicum.

Alius *Hercules Romanus*, quem *Sangum*, vel *Sancum*, vel *Sanctum*, item *Sancum*, *Semonem* fidem dixêre. De hoc Varro lib. 4. de LL. *Putabant Fidium esse Sanctum à Sabinâ linguâ. & Herculem à Græcâ.* Et Festus. *Propter viam fit sacrificium, quod est proficiscendi gratiâ, Herculi, aut Sanco, qui scilicet idem est Deus.*

Alius item *Hercules Germanus*, quem & *Celticum* plerisque dictum memorat Elias Schedius de Diis Germanis, pag. 476 De hoc sic Tacitus de moribus Germanorum. *Fuisse apud eos & Herculem memorant, primumque omnium virorum fortium ituri in prælia canunt* Aventinus lib. 1. Annal. Boj. scribit hunc *Alemannum* cognomento *Herculem*, cujus insigne fuerit Leo, causa nominis, postremum extitisse regum Germaniæ, quos Berosus enumerat, & primum Bino um conditorem. Cæterùm de hoc vide plura apud Cælium in Cœlo Astron. Poet. pag. 161. 162.

Nunc sequitur omnium horum licet novissimus, tamen longè celeberrimus, ac famigeratissimus Heros *Hercules Thebanus*, patronymicè *Amphitryoniades* dictus; Quippe filius erat Amphitryonis & Alcmenâ, Thebis

Thebis Bœoticis natus. Sed communis opinio est, prodente Euripide in Hercule Furioso, quòd Jupiter quidam tralaticius, dum Amphitryo unà cum rege Creonte adversus consanguineos suos Teleboas, Ætoliæ populos, bellum gerebat, ut patris ac fratrum Alcmenæ cædem ulcisceretur, nequiter apud Alcmenam res egerit mariti, unde Hercules sit natus. Atque huic Herculi omnia quæ à superioribus prius enumeratis gesta sunt, pro more solito tribuerunt Græculi, quasi ipse ea solus perpetrasset, ut eo magnificentior, ac illustrior fieret. Tria hæc docuit, teste Cedreno, μὴ ὀργίζεσθαι, μὴ φιλοκερδεῖν, μὴ φιλαργυρεῖν. Adolescentes legant, quæ de Virtute, & Voluptate cum Hercule colloquentibus, elegantissimo commento ex Prodico recitantur à Xenophonte lib. 2. de dictis, & factis Socratis. Quæ elegantibus versibus Silius expressit, lib. 5. Cæterùm triplici modo *Herculem* suum consideratunt, ac venerati sunt gentes; nempe ἱστορικῶς, ut Heroa, sive Deum an malem; ἠθικῶς sive φιλοσοφικῶς, ut Deum ethicum, & moralem, hoc est, ut exemplum fictitium prudentiæ ac fortitudinis, & φυσικῶς, sive θεολογικῶς, ut Deum merè naturalem, sub quo intellexerunt, ac venerati sunt Solem. Ejusmodi erat Persarum & Medorum *Hercules Sandes*; ut auctores sunt apud Agathiam lib. 2. Symmachus & Athenocles. Atque hinc est, cùm scilicet Sol quotannis permeet duodecim signa cœlestia, quòd pro istis 12. signis *duodecim præcipuos* statuerint *Herculis labores*, imò totidem illi attribuerint annos, quibus Eurystheo, id imperante Oraculo, ministerium suum exhibuerit.

Illos vero 12. labores enumerat Lucretius lib. 5. in principio, & alii passim Græci Latinique scriptores. Ovid. Met 9. vers. 182. Sen. Agam. 806. Herc. Fur. 214. & 526. Herc. Oet. 15. Silius 3. 333. Sidonius Carm. 9 Boëtius lib. 4. Met 7. Claudianus præf. in lib 2 de Raptu Proserpinæ. Nos Martialem tantùm impræsentiarum, & Ausonium in medium producemus, quorum hic lib. 9. Ep 103.

Si cupis Alcida cognoscere facta prioris,
Disce: Libyn domuit: Aurea mala tulit.
Peltatam Scythico discinxit Amazona nodo:
Addidit Arcadio terga leonis apro.
Æripedem sylvis cervum Stymphalidas astris
Abstulit: à Stygiâ cum cane venit aquâ.
Fœcundam vetuit reparari mortibus Hydram:
Hesperias Tusco lavit in amne boves.

Ubi novem tantùm enumerantur. Ille Idyll. 19.

Prima Cleonæi tolerata ærumna leonis.
Proxima Lernæam ferro & face contudit Hydram.
Mox Erymantheum vis tertia perculit aprum.
Æripedis quarto tulit aurea cornua cervi.
Stymphalidas pepulit volucres discrimine quinto.
Threiciam, sexto spoliavit Amazona baltheo.
Septima in Augeæ stabulis impensa laboris.
Octava expulso numeratur adorea Tauro.
In Diomedeis victoria nona quadrigis.
Geryone extincto decimam dat Iberia palmam.
Undecimo mala Hesperidum destricta triumpho.
Cerberus extremi suprema est meta laboris.

Quintus Calaber octodecim Herculis labores describit in Eurypyli clypeo, lib. 6, quem tu consule. Idem, citante Erâ Schedio, tredecim alibi recenset: Sunt autem sequentes:

Πρῶτα μὲν ἐν Νεμέῃ βριαρὸν κατέπεφνε λέοντα,
Δεύτερον ἐν Λέρνῃ πολυαύχενον ὤλεσεν Ὕδρην,
Τὸ τρίτον αὖτ' ἐπὶ τοῖς Ἐρυμάνθιον ἔκτανε κάπρον,
Χρυσόκερων δ' ἔλαφον μετὰ ταῦτ' ἤγρευσε τέταρτον,
Πέμπτον δ' ὄρνιθας Στυμφαλίδας ἐξεδίωξεν,
Ἕκτον, Ἀμαζονίδος κόμισε ζωστῆρα φαεινόν,
Ἕβδομον Αὐγείου πολλὴν κόπρον ἐξεκάθηρεν,
Ὄγδοον ἐκ Κρήτης Διομήδεος ἤγαγεν ἵππους.
Γηρυόνου δέκατον βόας ἤγαγεν ἐλυμένοιο.
Ἑνδέκατον δ' ἀνάγαγεν ἐς Ἑλλάδα χρύσεα μῆλα,
Τὸ τρὶς καὶ δέκατον τοῖον λυγρὸν ἔσχεν ἄεθλον,
Μιῇ νυχὶ πεντήκοντα ξυνωδίνασε κούρας.

Paulò brevius hos labores enumerat Phylippus Byzantius, uti videre est in his.

Ὤλεσε τὸν Νεμέας θῆρ' ἄπλετον, ὤλεσε δ' Ὕδρην,
Καὶ Ταῦρον, μάρψε δ' ἀμφεβίναξε γένυν.
Ζωστῆρ' ἑλκύσατο. πώλους Διομήδεος εἷλεν,
Χρύσεα μῆλα κλάσσας, Γηρυόνην ἔλαβεν.
Αὐγείαο ἰδάλω, κεμὰς ἢ φύγεν, ἔκτανεν ὄρνις,
Κέρβερον ἤγαγε μέλαν. αὐτὸς Ὄλυμπον ἔχει.

In hujus sationem Lycophron unicam noctem, alii duas insumpsisse Jovem dicunt. Sen. de Brev. V. At contra quàm exiguæ noctes videntur quas in complexu scortorum, aut vino exigunt? Inde etiam poëtarum furor fabulis humanos errores alentium, quibus visus est Jupiter, voluptate concubitus delinitus duplicasse noctem. Unde D. Hieronymus: Duas noctes Jupiter copulavit, ut magnæ fortitudinis Hercules *nasceretur*. Stat. 4 Sylv.

O bona nox, jungaque utinam Tirynthia Luna.

Laboribus suis cœlum obtinuit. Cic. Tusc. 1. *Ad Deos Hercules nunquam abiisset nisi cùm inter homines esset, eam sibi viam munivisset.* Hor.

Hâc arte Pollux & vagus Hercules
Innixus arces attigit igneas.

Apul. in Apol. *Hercules lustrator orbis, purgator ferarum, gentium domitor in cœlum ob virtutem ascitus.* Vide quæ eleganter Jo. Levinctus ad Propertianum illud 2. 22.

Jupiter Alcmenæ geminas requieverat Arctos
Et cœlum noctu bis sine rege fuit

Et Jo. Meursius ad Lycophron. pag. 106. qui ex Clem. Alex. & Arnobio notant etiam de 9. continuatis noctibus. Intercedere his dicas Nonnum, qui Alcmenæ quidem ad extrudendum Herculem tres, Mnemosynæ verò scilicet ut conficerent tot illi puellæ Musicæ 9. noctes Jovem concubuisse canit lib. 31.

Ἀλλὰ τεῷ Κρονίωνι κορύσσεο, μὴ πάλιν ἄλλην
Μὴ πάλιν εὐνάζοντα ἀναπλάσσειεν ὁμίχλην·
Μνημοσύνης ὀάριστες μεμνήσκεο, τῇ παραλέξας
Ἐννέα νύκτας ἔμιμνεν ἔχων ἄγρυπνον ἀνάγκην,
Οἷσπερ ἔχων πολύτεκνος ἀκοιμήτων ὑμεναίων,

Dixerat autem paulò ante de Herculis præfatione vers. 161.

———Ἀμφιτρύωνα μὲν
Ν... ἐκ θαλάμοιο σιδηροχίτωνα μετωπὰς
Μάρψε Ἀλκμήνῃ δὲ παρέζετο εὐδόμυχος Ζεύς.
Ν... ἔχων τρισὶ ... ὁμίχλην.

Jo. Antiochenus: Τὸν Ἡρακλέα τὸν τῆς Ἀλκμήνης φιλόσοφον ἱστορῆσαι, &c. Herculem Alcmenæ filium aiunt philosophum fuisse. Is pingi solet pelle Leoninâ amictus, clavam ferens, ac tria poma manu tenens, quæ cum Draconem clavâ occidisset, abstulisse dicitur. Per Draconem autem

autem intelligere oportet varium ac multiplicem affectum pravæ cupidinis, quem Hercules prudentiâ, quasi Leonis exuviis tectus philosophiæ clavâ peremit. Atque ita tria poma abstulit, id est, Virtutes tres. Iracundiæ moderationem, Continentiam, ac Contemptum pecuniæ. Hic, uti Atlas, humeris suis cœlum sustinuisse fingebatur. Seneca in Herc. Fur.

Mediusque collo sedit Herculeo polus,
Immota cervix sidera & cœlum tulit.

Claud. 2. de Rapt.

Firmiter Herculeâ mundus cervice pependit.

Sidonius Apollinaris:

Cùm Libycâ se rupe gigas subduceret, & cùm
Tutior Herculeo sedisset machina dorso.

Inter Arbores populus ei sacra. Theocritus Idyl. 2.

——Ἡρακλέος ἱερὸν ἔρνος.

Virg. Eclog. 7.

Populus Alcidæ gratissima.

Et lib. 2. Georg.

——*Herculeaque arbos umbrosa corona.*

Hercules ipse apud Senecam in Fur.

Populea nostras arbor exornet comas.

Sed quæ species? Alba. Ovid. in Epistolis:

Aptior Herculeæ populus alba comæ.

Seneca in Hercule Oetæo:

Cuna rigentem populo vinctus comam.

Iterum:

Cunâ revinctus populo horrentem comam.

Inde Statius 3. Sylv. loquens de Hercule:

Populeaque movens albentia tempora sylvâ.

Lud. de la Cerda. Quem sis vide ad Virg. Bucol. p.141. Hujus in Italiâ templum fœminis ingredi non licuit. Rationem reddit Macrobius lib. 1. Sat. cap. 12. *Herculi cùm boves Geryonis per Italiæ agros duceret, sitienti respondit mulier se non posse aquam præstare quòd fœminarum Deæ celebraretur dies: nec ex eo apparatu gustare viris fas esset. Propter quod Hercules facturus sacrum detestatus est præsentiam mulierum: & Potitio, ac Pinario, sacrorum custodibus jussit, ne mulierem interesse permitterent.* Prop. 4. 10. de arâ Herculis:

Hæc nullis unquam pateat veneranda puellis,
Herculis eximii ne sit inulta sitis.

Silius lib 3.

Tum queis fas & honos adyti penetralia nosse
Fœmineos prohibent gressus.

In hoc templo nullum simulacrum fuit. Sil. lib. 3.

Sed nulla effigies simulacraque nota Deorum,
Majestate locum & sacro implevere timore.

Philostratus: Ἀγάλματα δ' αὐτῶν οὐκ εἶναι· *neutri Herculi statuam esse.* Hinc Cynici exemplar habebant roboris & perpessionis; unde Diogenes dicere solitus, τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα τοῦ βίου διεξάγειν, ὥσπερ καὶ Ἡρακλῆς. Hinc *Herculeus*, & *Herculaneus*. Ut Scyphus Herculaneus. Sen. ep. 83. *Intemperantia bibendi, & ille Herculaneus ac fatalis scyphus condidit.* De quo Plut. in Alex. Quidam tradere, quòd scypho Herculis epoto, statim in morbum incidisset. Quis autem ille? In Athenæi 11. leges: *Bœotios primum magnos* quosdam argenteos scyphos fecisse quos Herculaneos vocant, quia Hercules ille Bœotius iis usus. Idem scriptor in 12. ostendit, scyphum eum fuisse libatorium & in extremâ mensâ usurpatum. Nam Herculem epulandi cupidissimum fuisse; ideoque apud homines, ejus exemplo, morem obtinuisse, ut libantes nihil in calice vini relinquant. Nicetas Choniates de Camatero Logothetâ: *Magnum edonem & bibonem fuisse, superasse illos, in quorum manibus amphoræ, ut calices versabantur;* καὶ τὸ σκύφος ἔχειν ἀεὶ ἐπιδέξιον τὸ Ἡρακλέους. Nominis rationem quod attinet, sunt qui *Herculem* ab Ebræo האיר כל *Heir col*, hoc est, *illuminavit omnia* deducunt. Cui confine est Etymon Græcum. *Hercules* enim Græcis quid aliud est, quàm Ἥρας κλέος, id est, *aëris gloria*? quæ porrò est aëris gloria, nisi Solis illuminatio? Macrob. Sat. 1. 20. Porrò de Hercule, & ejus gestis vide Lilium Gyraldum peculiari Syntagmate, & N. Comitem lib 7. cap. 2.

Herculeum, promontorium Brutiorum in Calabriâ ulter. *Capo di Spartivento*, teste Barrio.

Herculeum, promont. Albionis in orâ Cornubiæ boreali vulgò *Hertland*. Vide *Herculis promontorium*.

Herculeus Lacus, hodiè *Lago di Leontini*, teste Fazello, lacus Siciliæ apud Leontinos.

Herculia, op. Pannoniæ infer. *Altofen*, teste Lazio.

Herculis castra, op. Germ. infer. in ducatu Geldriæ; vulgò *Erckelens*. Long. 27 48 Lat. 51. 51.

Herculis columna, locus Frisiæ citer. inter Grœningam, & Covordiam ad occid. *Duvels Cutz*. teste Ortelio. Item *Herculis columnæ* in freto Caditano, de quibus Dionysius vers. 64.

Ἔνθά τε καὶ στῆλαι περὶ τέρμασιν Ἡρακλῆος
Ἑστᾶσιν (μέγα θαῦμα) παρ' ἐσχατόωντα Γάδειρα,
Μακρὸν ὑπὸ πρηῶνα πολυσπερέων Ἀτλάντων.

Silius Italicus:

Dum fert Herculeis Garamantica signa columnis.

De columnis hisce plurima passim ab authoribus vulgantur, de quibus Tzetzem in Chil. pag. 295. consulas, & Hannonem in Periplo. Apollodorus lib. 2. de Hercule. Καὶ παρελθὼν Ταρτησσὸν, ἔστησε σημεῖα ἐπὶ τῶν ὅρων Εὐρώπης τε καὶ Λιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας. Luc. lib. 3.

Et Herculeis aufertur gloria metis.

Vide Bochartum Georg. Sacr. pag. 675. & Vossium ad Scylacem pag. 1.

Herculis fanum, pagus Hetruriæ inter ostia Arni flu. & Feroniæ lucum, *Librafatta* Moletio. Item locus Gadium inf. Hisp. Bæticæ, vulgò *Castillo*, teste Ortelio. Denique portus Melitæ inf. *Marza sirocco*, teste Q. Heduo.

Herculis insula, hodiè *Esinara*, teste Ortelio, insula Sardiniæ in orâ occid. ubi duas Herculis insulas Plinius habet. Ea *Linaria*, teste Fran. Fara, cui magis habenda fides tanquam indigenæ.

Herculis portus, geminus: unus in Hetruriâ, op. cum arce & portu, *Porto Hercole*. Long. 34. 50. Lat. 41. 40. Alter pagus Brutiorum in orâ Calabriæ ulter. Plin. *le Formicole*, teste Barrio.

Herculis Monaci portus, op. cum arce firmissimâ in orâ Liguriæ, Nicææ finitimum, *Monaco* vulgò.

Herculis promontorium, geminum: unum in Mauritan. Tingitanâ, *Capo Cantin*, teste Mercatore, in Oceanum Atlanticum excurrens: Alterum Albionis in Cornubiæ orâ boreali, *Hertland* vulgò & *Hartland point*.

Herculis Pyrgus, sive *Turris*, op. Cyrenaicæ marit. *Camera Torre*, teste Marmolio.

Hercynia, maxima Germaniæ sylva, quæ pro

regionum, & locorum ratione varia obtinet hodiè cognomina. de quâ Cæsar Comment. lib. 6. *Hujus*, inquit, *Hercynia sylva latitudo novem dierum iter expedito patet, non enim aliter fieri potest, neque mensuras itinerum noverunt. Oritur ab Helvetiorum & Nemetum, & Rauracorum finibus, rectâque fluminis Danubii regione pertinet ad fines Dacorum, & Anartium. Hinc se flectit sinistrorsum, diversis à flumine regionibus, multarumque gentium fines, propter magnitudinem attingit neque quisquam est hujus Germaniæ, qui se audivisse, aut adiisse ad initium ejus sylva dicat, cùm dierum iter 60. processerit, aut quo ex loco oriatur, acceperit.* Hactenus Cæsar. Stephano Ἑρκύνιον mons Italiæ, à quo *Hercynia* regio. Claud.

———Sublimis in Arcton
Prominet Hercynia confinis Rhætia sylva.

Ἑρκύνιος δρυμὸς dicitur Dionysio Periegetæ. Seneca *lucum* appellat in Medeâ:

Lucis Suevi nobiles Hercyniis.

Dictam *Hercyniam* putant ab ἕρκος, id est, *septum*, seu *circuitus*, ideò quòd hæc Sylva Germaniam ferè totam valli instar circundet. Germanica verò appellatio est à *piciferis arboribus*, unde & Latinum vocabulum proculdubio derivatum. Vide Cluver. Germ. Ant. lib. 3. cap. 47.

Hercynii, populi, vetus Pelasgorum colonia.

Herdonia, op. Apuliæ excisum. Sil. lib. 8.

Obscura incultis Herdonia misit ab agris.

Herennius, Senecio historicus Rom. sub Domitiano; A Metrio Caro accusatus, & Cæsaris jussu interfectus fuit, quòd libros scripsisset de vita Helvidii Prisci. Vide Voss. Hist. Lat. p. 154.

Herillus, Chalcedonius philosophus. Zenonis discipulus, qui cùm audisset scientiam laudatam esse ab Aristotele, & Theophrasto, summum bonum in eâ posuit. Cic. lib. 4. Acad. Qu. & lib. 2. De Fin.

Hermæa, promont. Africæ propriæ in orâ inter Carthaginem, & Hadrumentum, *Capo Bon* Mercatori. & *Capo di Nubia* Olivario.

Hermæum, promont. Thraciæ ad Bosporum ultra Byzantium, *Neocastro* P. Gyllio. Est & promont. Sardiniæ. Ptol. in orâ occidentali, quod *Marasso* vulgò dicitur. Item locus Mysiæ ad Hellespontum Polyægo.

Hermagoras Æolides, Carion cognominatus, rhetor egregius, scripsit artem Rhetoricam libris 6. de diligentiâ orationis, de decoro, de elocutione, & de figuris. Docuit Romæ Augusti tempore, decessitque senex. Item Amphipolitanus philosophus, discipulus Persei, plures scripsit Dialogos. Suid. Alius philosophus & orator. Cic. in lib. De claris Oratoribus.

Hermaphroditus, Mercurii & Veneris filius, ut ex ipsâ statim vocis compositione apparet. Nam Mercurius Ἑρμῆς, Venus Ἀφροδίτη Græcis dicitur. Hic cùm vagabundus in Curiâ ad limpidissimum fontem, quem Salmacis nympha incolebat, pervenisset, illa subitò ejus amore correpta (erat enim adolescens formosissimus) cùm neque blanditiis neque precibus ad concubitum flectere eum posset, simulato recessu post vepres latuit. Is autem nympham abiisse ratus, fontem nudus intravit: quod videns Salmacis subitò accurrit, & abjectis vestibus arctissimè eum complexa est. Sed cùm ne sic quidem obstinatum juvenis animum exorare posset, à diis petiit, ut ex duobus corporibus in unum redigeretur. Quibus precibus à superis exauditis, ambo in unum corpus coaluerunt, ita tamen, ut sexus uterque integer remaneret; Quod cùm vidisset Hermaphroditus, à superis petiisse dicitur, ut ea fonti natura maneret, ut qui vir eum intraret, ἀνδρόγυνος, id est, utrumque sexum habens, exiret. Ovid. Met. 4. Fingitur autem *Hermaphroditus* Mercurii & Veneris fil. eò quòd stella Mercurii, ob qualitates, quibus præest, mediæ naturæ putatur. Nam cum aliæ stellæ ab astrologis dicantur *masculinæ* propter majus robur quo calorem excitant: aliæ verò propter debiliores vires, & naturam humidi, cui dominantur, *fœmininæ*, Mercurii stella nunc humidum, nunc calidum abundè excitat, pro situ & motu suo. Porrò Salmacidis nymphæ fabula, non tam ad vitium aquæ, quàm ad inertiam, & otium, quo vires hominum enervantur, referenda est. Erant enim Cares, qui eo loco habitabant, homines desidiæ & luxuriæ pleni, ac fœdis dediti libidinibus, unde & *Hermaphroditi* vulgò appellabantur, nam sic etiam dicuntur, qui molles sunt, & utramque Venerem exercent. In eam ferè sententiam & Strabo exponit hanc fabulam lib. 14. cui consentit Ovidius, Salmacidem nympham otio & libidini deditam, describens. Cæterum de Hermaphrodito lubet elegantissimos antiqui Poëtæ versiculos hic apponere.

Quum mea me genetrix gravidâ gestaret in alvo,
Quid pareret fertur consuluisse Deos.
Mas est, Phœbus ait, Mars fœmina, Junoque neutrum.
Quumque forem natus, Hermaphroditus eram.
Quærenti Lethum, Dea sic ait, Occidet armis,
Mars cruce, Phœbus aquis; Sors rata quæque fuit.
Arbor obumbrat aquas, ascendo, decidit ensis
Quem tuleram, casu labor & ipse super.
Pes hæsit ramis, caput incidit amne, tulique
Fœmina, vir, neutrum, flumina, tela, crucem.

Hermeas, è Catiâ dux inclytus Antiochi magni, qui cum eo & Taurum pertransiit, & res magnas gessit. Ad extremum ab eo ob suspicionem interfectus unà cum conjuge, & liberis qui erant Apameæ. Polyb.

Hermeas Methymnæus, historicus, res Siculas conscripsit, quarum lib. 3. citat Athen. lib. 10. Ἑρμεῖας dicitur Diodoro lib. 15. Vide Vossium.

Hermeias, res Siculas conscripsit, quarum tres citat Athen. lib. 10. Mem. ejus Diodorus lib. 15. Voss. Hist. Gr. pag. 373.

Hermes, cognomen Mercurii, ἀπὸ τῆς ἑρμηνείας, id est, *ab interpretatione*, quòd nuncius & interpres Deorum sit habitus; vide *Mercurius*.

Hermes Trismegistus, philosophus Ægyptius, post Mosen fuit, cujus tempore in Ægypto studia philosophiæ clarere cœperunt, cùm antea tantùm circa Astronomiam, & hujus generis disciplinas versarentur, quæ ad exercendum ingenium, magis quam ad illustrandum animum valent. Scripsit patriâ linguâ Dialogum, ubi Asclepius introducitur. Deum omninò unum opinatur, omnium conditorem, errorem que fatetur parentum suorum, qui superstitiones Idolorum invenerunt. Suidas, & August. de civit. Dei. Hic cùm in Ægypto sacrum quoddam animal Serapi dicatum, in totâ die duodecies urinam facere, pari semper temporis intervallo observasset, per 12. horas diem dividi debere con-

jecit. Exinde hic horarum numerus longo tempore est custoditus, & posteà per horas divisus est dies. Polyd. Virg. de Rerum Invent. 2. 5. Item alius *Hermes* Ægyptius fuit, auditor Syriani Sophistæ, condiscipulus Procli sub Adriano Imp. Vide Suidam.

Hermesianax, vetus author, ex quo quintam, & vigesimam secundam historiam sumpsit Parthenius in Eroticis. Ex Eliacis Pausaniæ discere est, Colophonium hunc poëtam filium Agonei fuisse, ac publicis Colophoniorum sumptibus statuam ei positam fuisse. Sed vide quæ de hoc, & altero ejus nominis Colophonio, Nicandri in Theriaca Interpres, & ex eo Lilius Gyraldus tradit in libris de Poëtis. Præterea fuit alius *Hermesianax* Cyprius, qui rerum Phrygiarum historiam dedit. Plut. de Fluminibus.

Hermias, Eunuchus, trapezitæ cujusdam famulus, Athenas profectus, Platonem, Aristotelemque audivit, ac domum reversus, cum Domino suo, Atarnenses, & Assenses aggressus, eos subegit, & illis simul cum domino imperavit.

Hermimus, Hermannorum dux fuit, qui Varum Augusti legatum cum tribus legionibus ad internecionem deduxit. Sueton. & Tacitus. Vide *Arminius*. Item Romanus quidam, unus ex his qui una cum Coclite Hetruscis in ponte Sublicio restiterunt, donec a tergo solveretur. Livius lib. 1. Item Hetrusci nobilis nomen apud Virgil. Æn. 9.

——— *Ingentem corpore & armis*
Dejicit Herminium.

Hermiona, Græciæ op. Junonis fano inclytum, ut notat apud Pomponium Vadianus. Item civitas in conspectu maris Ægæi. Virgilius sive Catullus in Ciri

Hinc sinus, hinc statio contra patet Hermiona.

Hermione, civitas quæ etiam *Laceria* dicebatur. Steph. Item templum in Peloponneso, Cereri ac Proserpinæ sacrum, ad quod qui confugerunt, tuti erant propter loci religionem. Unde natum Proverbium, *Hermiones vice* apud Zenobium, pro *asylo*.

Hermione, filia Menelai ex Helenâ, quam Tyndarus avus maternus Oresti despondit, ignaro patre, qui id temporis pro Helenâ uxore bellum ad Trojam gerebat. Quo in bello cùm Achilles Paridis fraude occisus esset, Pyrrhusque filius ejus in patris locum successisset, Menelaus ignarus eorum quæ a socero gesta erant, Hermionem Pyrrho despondit, & in patriam reversus uxorem ei tradidit; quam rem ægrè ferens Orestes Pyrrhum in Apollinis templo trucidavit, sponsamque suam recepit. Virg. 3. Æn. Extat apud Ovidium Epistola Hermiones ad Orestem. Prop. l. 4.

Spartana referas laudibus Hermiona.

Ovid. 2 de Art. Amandi:

Scilicet Hermionem Helenæ præponere possis.

Hom. initio 4. Odyss.

——— Ἐγγεγάτην παῖδ' ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.

Hermiones, pop. Germaniæ, Mela 3. Horum regio Pomerania putatur à Vadiano; sed id Taciti verbis repugnat.

Hermippus, Atheniensis, poëta antiquæ comœdiæ, altero captus oculo, frater Myrtili Comici, scripsit fabulas 40.

Hermippus, Berytius, Philonis Byblii discipulus, qui multa composuit sub Adriano Principe. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 220.

Hermippus Smyrnæus, Theophrasti vitam scripsit, teste Laërtio, aliaque, de quibus videndus Voss. Hist. Gr. pag. 108.

Hermocrates, Phocensis, Sophisticâ facultate clarus, Antipatri magistri Epistolarum Severi Principis filiam haud formâ bonâ invitus, Imperatore cogente duxit, quam posteà repudiavit. Philostratus.

Hermodorus, Siculus, Platonis auditor, cui vitio datum, quòd quæstu Philosophiam habuerit, dicta, quæ sub Præceptore audiverat, colligendo, ac deinde in Siciliâ venditando; unde adagium, *Verba importat Hermodorus*. Item Philosophus Ephesius, quem in Italia exulantem, Pomponius J. C. tradit authorem fuisse duodecim Tabularum ferendarum Decemviris. Plin. 34. 5. dicit hunc fuisse interpretem Legum Decemviralium, eique ob id statuam publicè dicatam. Strabo lib. 14. In Epheso fuêre viri memoratu digni, ex antiquis Heraclitus & Hermodorus; de quo hic idem inquit, Dignos esse omnes Ephesios strangulari, qui Hermodorum virum inter eos frugi ejecerunt, dicentes, Nemo nostrum frugi esto, alioqui cum aliis ejiciatur. Item alius *Hermodorus* Salaminius, qui cum Philone Architecto Athenis contendit de armamentario faciendo, quâ in contentione, ut minùs eloquens, victus fuit. Cic. de Orat. *Hermodorus* etiam quidam fuit, qui Νόμιμα tradidit. Athen. lib. 2. Is retulit leges variarum gentium. Denique *Hermodorus* Poëta, Plut. in Apophtheg.

Hermogenes, Tarsensis, qui annos natus 15. Sophista adeò probatus est, ut fama ejus ad auditorium M. Antoninum Principem ex.iverit, ab eoque munera egregia tulerit, deinde tempore procedente, eum facultatis habitum deperdidit, nulla morbi causa. Proinde Antiochus Sophista dicebat, *Hermogenes in pueritiâ senex, & in senectute puer.* Alium oportet fuisse Hermogenem Tarsensem, de quo Sueton. in Domitiano cap. 10. *Occidit item Hermogenem Tarsensem, propter quasdam in historiâ figuras; librariis etiam qui eam descripserant cruci fixis.* Quin & Flavius Josephus *Hermogenis* cujusdam meminit, lib. 1. contra Apionem; ubi eum & Judæorum ait non obiter fecisse mentionem. Scripsit περὶ Φρυγίας, uti testatur Apollonii Scholiastes in lib. 2. Item Hæreticus quidam qui corpus D. N. Jesu Christi post ascensionem suam in Sole depositum fuisse somniavit. Theodoretus. Οὗτος (Ἑρμογένης) τὸ Κυρίου τὸ σῶμα ἐν τῷ ἡλίῳ εἶπεν ἀποτεθῆναι. Eadem hæresis fuit Seleucianorum & Hermianorum; de quibus Philastrius & ex eo D. Augustinus: *Negant Salvatorem*, inquit, *in carne sedere ad dextram patris, eamque in Sole posuisse, accipientes occasionem de Psalmo: In Sole posuit tabernaculum suum*, Hæres. 59. Vide D. Pearson in Symb. Apost. pag. 373.

Hermolaus, Constantinopolitanus Grammaticus, scripsit ad Justinianum Cæsarem Epitomen in librum Stephani de Urbibus. Suidas. Memoratur & ante hunc alius qui contrà Alexandrum M. conjuravit. Item Statuarius quidam inter eos, qui ædes Principum signis nobilibus ornarunt. Plin. 36. 5.

Hermolaus Barbarus Patricius Venetus natus fuit an. 1454. Obiit verò 1493. ætatis suæ 39. Vide Voss. Hist. Lat. pag. 621.

Hermon, Pelasgiorum Princeps, qui, quia unàcum suâ.

sui gente Pelasgâ coactus, nimirum Darii Atheniensium Ducis metu, reliquisset Lemnum, quam occupaverat, simulabat tamen se volentem cedere, quò gratum faceret Atheniensibus; ideò factus est proverbio locus, *Hermonium officium*: de eo qui vult videri aliquid officii gratiâ facere, quod alioqui coactus facit. Vide totam historiam apud Erasm. in Chiliadibus. Hesychius. Ἑρμώνειος χάρις. παροιμία ἀπὸ Ἑρμωνος τοῦ Λήμνου τυράννου, ὃς ἐπελθόντων τῶν Ἀθηναίων, μὴ δυνάμενος αὐτοῖς ἀντιστῆναι, ἔφη τὰ προστασσόμενα ὑπ' αὐτῶν διὰ χάριν ποιεῖν. Τάσσεται ἐπὶ τῶν κατ' ἀνάγκην τι ποιούντων, καὶ προσποιουμένων χάριν.

Hermon, *Hippos* Ptolemæo, mons Palæstinæ geminus: major, qui pars est Libani orientalis apud ortum Jordanis flu. Alter minor apud montem Gelboe, & Chisonium torrentem, teste Masio. Item piscatorium in Peloponneso.

Hermonassa, urbs Mysiæ infer. ad ostium Istri boreale, *Moncastro* Nigro, *Belograd* Turcis. Altera apud Ptol. urbs est Sarm. Asianæ apud Cimmerium promont. & Bosporum, *Madaque* Moletio, *Matriga* Nigro dicta. Tertia apud Strab. in orâ Cappadociæ, inter Polemonium ad occid. & Cerasuntem ad ort. *Lavona* hodiè, teste Nigro.

Hermonthis, urbs Ægypti. Steph. ubi Jupiter, Apollo, & Isis coluntur.

Hermopolis, urbs Ægypti in Sebeneticâ præfecturâ, ubi Pan colitur, & Hircus, ut ait Pindarus. *Herodianus*, duas esse scribit, magnam, & parvam. Vide Steph.

Hermotymbici, pars bellicosorum in Ægypto, dicuntur & *Labarai*. Steph.

Hermus, flu. minoris Asiæ. Oritur juxta Dorylaum Phrygiæ civitatem, auctusque Pactolo, Smyrnæ campos irrigat, tandemque in Phocaicum sinum illabitur. Solin. cap. 42. *Hunc quoque Hermon fluctibus aureis æstuasse antiquitas credidit.* Virgil. 2. Georg.

Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus.

Mart. lib. 8.

Non illi satis est turbato sordidus auro
Hermus. ———

Stat. Sylv. 1.

Flavus Hermus transcurrere ripis,
Et limo splendente Tagus.

Claud. 1. in Rufinum:

Non Tartessiacis illum satiaret arenis
Tempestas pretiosa Tagi, non stagna rubentis
Aurea Pactoli, totumque exhauserit Hermum,
Ardebit majore siti. ———

Idem de Raptu 2.

Aut quales referunt, Baccho solennia Nymphæ
Mæoniæ, quas Hermus alit, ripasque paternas
Percurrunt auro madidæ. Lætatur in antro
Amnis, & undantem declinat prodigus urnam.

Silius Italicus lib. 1.

Mæonium non ille vadum, non Lydia mallet
Stagna, sibi, nec qui riguo perfunditur auro
Campum, atque illatis Hermi flavescit arenis.

Papin Silv. lib. 3.

———*Hermique vadum, quo Lydius intrat*
Bacchus, & aurato reficit sua cornua limo.

Nonnus contra protendit Βασσαρικῶν lib. ια'.

——— ἐρυγείων ῥεέθροις
Ἕρμος ἰυφφάτης.

Negatque aurum ferre:

Ὃς γὰρ ἀπὸ χρυσοῖο φέρει ῥόον.

Maso autem explicatior cobit in fœdus cum Nonno: Pactolus auro Hermum rigat: Hermus suopte ingenio argenti ferax est: cùm ergo evolvitur in Hermum Pactolus, fit *auro turbidus Hermus*; campusque sive sinus Phocaicus, in quem Herm. illabitur, *illatis Hermi flavescit arenis*, non in Hermo natis, sed illatis.

Hernici, pop. Campaniæ loca saxosa incolentes; unde & nomen acceperunt, nam *herna* Sabini *saxa* vocant. Festus. *Hernici dicti sunt è saxis, quæ Marsi herna dicunt.* Ideò Virgil. lib. 7.

——— *Roscida rivis*
Hernica saxa colunt. ———

Ubi Servius: *Sabinorum linguâ saxa herna vocantur.* Silius Virgilii imitator lib 8.

Hernicaque impresso raduntur vomere saxa.

Idem lib 4.

Quosque in pragelidis duratos Hernica rivis
Mittebant saxa.

Straboni Ἕρνικοι, Dionysio Ἕρνικες dicuntur.

Hero, puella formosissima, ex Sesto Thraciæ urbe ad Hellespontum sita, Veneris sacerdos cujus mutuo amore correptus Leander Abydenus adolescens, noctu ejus causâ Hellespontum solebat trajicere. Verùm cùm aliquando nimio amatæ desiderio, mari tempestatibus agitato se commisisset, viribus destitutus, submersus est. Cujus cadaver, cùm fluctuum impulsu Sestum esset delatum, Hero doloris impatientiâ, ex editissimâ sese speculâ in mare præcipitavit; sive ut Musæus habet.

Ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου.

Item urbs Ægyptiaca, *Hamus* etiam dicta, eo quòd Typhon ibi fulminatus sanguinem suum fuderit. Strabo Heroum civitatem vocat. Stephanus.

Herodes, Tres hoc nomine Judææ reges fuêre. *Herodes* cognomento *Magnus*: *Herodes Antipas*, ejus filius, & *Herodes Agrippa*, Magni nepos. De quibus vetus versiculi.

Ascalonita necat pueros; Antipa Joannem;
Agrippas Jacobum, clauditque in carcere Petrum.

Ad Magnum pertinet Augusti jocus, Macrobio lib. 2. Saturn. cap. 4. relatus Nam cum audiisset inter pueros, quos in Syriâ Herodes rex Judæorum, intra bimatum jussit interfici, filium quoque ejus occisum, ait, *Melius est Herodis porcum esse, quàm filium.* Nempe illic vivebat,

Observant ubi festa mero pede Sabbata reges,
Et vetus indulget senibus clementia porcis.

Uti loquitur Juvenalis, ab eo nomen acceperunt *Herodiani*, secta apud Judæos, quæ Herodem Messiam credidit. Vide Scalig. ad Euseb. pag. 150. Casaub. com in Pers. Sat. 5. ver. 180. Item Exercit. 1 in Baronium. Sect. 5. & Grotium Annot. in Mat. 16. 6. & Marc. 3. 6. Samuelem Petitum lib. 5. Var. Lect. 2. 1. & 4 9 qui tamen a cæteris diversus abit. Denique Montacutium τ͂ πάνυ Appar. 7. Num. 67.

Herodes, dictio est propria Novi Test. inquit Lud. Ballester. Jesuita, sign. *Pellis gloriam, vel pellibus gloriantem*, *aut montem gloriæ vel arrogantia*, Syriacè verò *Draconem ignitum*. Nomen est proprium Regis Judææ. Julius enim Cæsar, finito bello Ægyptio, per Syriam in Armeniam proficiscens Antipatrum Ro-

Romanâ civitate donavit, quòd Mithridatem in Ægypto militantem strenuè juvisset: Antipatrum præterea tutorem totius Judææ constituit, atque ita via strata est ad futuram Herodis tyrannidem, ut scribit Josephus Antiq. l. 14. c. 16. & 19. Denique idem Cæsar ut idem Cæsar ut idem Josephus scribit cap. 18. cum Judæam appulisset, rebus Syriæ compositis, muros Jerusalem à Pompeio dirutos refecit, & Herodem 15. (mallem 25.) annum agentem, tutorem Galilææ creavit. Herodes ergo primùm tutor Galilææ, à Cæsare, deinde Judææ tetrarcha ab Antonio, denique ubi Romam venisset, ab Triumviris Rex constituitur, & sic sensim familia regia extincta est. Hic Hircanum regem & socerum falsis criminationibus oppressum, securi percussit; Mariamnem uxorem, Alexandrum socrum, Alexandram & Aristobulum è Mariamne filios, calumniis obrutos interfecit, ac tandem regni sui an. 30. Synedrium, sive Concilium Judæorum e 70. senioribus de domo David, ex illa familia removit, ut scribit Philo Judæus, senioribus illis omnibus, uno excepto peremptis. Hic Infanticidium perpetravit; cujus rei fama Romam perlata est, & pervenit ad aures Imperatoris: Quod Ethnicus auctor testatur Macrobius lib. Sat 2. cap. 4. *Cum* inquit, *audisset* (nempe Augustus) *inter eos quos in Syriâ Herodes Rex Judæorum infra bimatum jussit interfici, filium quoque ejus occisum, ait: Melius est, Herodis porcum esse quàm filium.* Erat autem quod verisimile observat doctiss. Baronius, ad an. 8. Servatoris, ut aliis sceleribus contaminatissimus, ita animal cum primis libidinosum, & Venereus planè furcifer. *Uno enim eodemque tempore*, Josephus ait, *novem uxoribus utebatur. Fuit Herodes* (ait ille, quicunque tandem fuerat, Gorionides) *homo importunus ac improbus, qui vexationem, jugumque suum aggravavit super nos vehementer, & crudelitatem, quâ superbus populum, & crudelis vexavit, non autem regnavit, adeo ut in canâ etiam senectute suâ quosdam interficeret. Detraxit ipsi populo integumentum ac vestem: nulli divitiarum alicui reliquit, propter vexationes & exactiones quibus nos oppressit, gravissimas. Alienigenas ditavit, & Judæos pauperavit. Ipse in templum simulacra introduxit, & Sanctuarium polluit: ut beatus sit qui antea mortuus est, & non sensit crudelitatem Herodis, in paucis illis annis, qui fluxerunt à tribulatione illa, quæ fuit in captivitate, in terrâ inimicorum nostrorum, quando regnaverunt super nos Reges Babyloniæ. Quoniam Herodes iste afflixit nos in terra nostra gravius, quam experti sumus in terrâ inimicorum nostrorum, in diebus Medorum & Persarum: Nam fuit multo crudelior Dario*, jactantior Artaxerxe, & avarior Medis. *Animam exhalavit Regni sui 37. anno, & horrendo morbo, quem sic describit Josephus:* Lento calore torrebatur, qui calor non externo tactu *deprehendebatur, sed internè viscera exedebat. Aderat & vehemens voracitas, ita ut continuo cibi essent suppeditandi: vexabatur præterea intestinorum exulceratione & colicis doloribus, pedes tumebant phlegmate humido, & pellucido, necnon & inguina. Ipsa quoque verenda putrefacta scatebant vermiculis, accedente fœtore, nec minus molestâ tentigine. Super hæc omnia nervorum contractione laborabat, & difficultate spirandi, ita ut constanti opinione prædicarent passim homines, Deum pœnas ab eo reposcere propter pietatem tot modis ab eo læsam. Ille tamen de salute non desperabat; sed undique medicos & auxilia perquirebat, usus est & balneis intra Jordanem Callirrhoes, cujus aqua non tantum medica sed & potabilis erat. Hic dum in olei plenum dolium immergitur, visus est animam exhalasse, unde inter suos & familiares ejulatus exoriebatur. Ille reversus ad se, ubi nullam spem salutis animadvertit, Hiericuntem relatus, melancholiâ ita concitabatur, ut jugulum sibi cultello arrepto peteret, sed à circumstantibus impeditus, horrendum planè, & fidem omnem excedens facinus meditabatur: accersiverat, complures è nobilioribus Judæis, sub pœnâ capitali edicto evocatos, quos in Circum conclusit universos, & sororem suam Salomem, ac maritum ejus Alexiam obtestatur, ut quamprimum ipse animam efflasset, milites immitterent quos donativo demeruerat, ac universos & singulos ibi collectos trucidarent; ut ita publico luctu, vel ab invitis Judæis, mors ipsius honoraretur. Sed mandata tam horrenda non sunt executioni tradita. Dum verò tam crudeliter truculentus ille mandat, superveniunt ex urbe missi legati, qui nunciabant omnia ibi ex sententiâ ejus transacta; quo ille paululùm recreabatur, sed mox recrudescente morbi violentiâ, ita ut sibi manus inferre iterum tentaverit, & lamentatio exoriebatur: quàm ubi audivit in carcere Antipater, ratus patrem expirasse, egit cum custode carceris de fugâ, multa pollicitus, cùm regnaret. Ille autem preces & promissa respuens rem detulit ad patrem, qui excandescens irâ, misit continuò spiculatorem, qui Antipatrum obtruncaret. Atque ita nequissimus mortalium, excepto parente, meritas impietatis pœnas dedit, & parenti anteambulo descendit ad Infernum, qui post quintum ab Antipatri cæde diem, secutus est, vir in omnes ex aquo truculentus, imò bellua planè non homo, cujus epitaphium defuncto prorsus dignum.* Vide sis Lector apud Salianum To. ult. p. 795. Plura de hoc Herode habes apud Cl. Montacutium Appar. 5. & 7. Constat autem quatuor *Herodes* in N. Test. dictos fuisse; primus est ille, de quo diximus, Rex Judææ. Secundus *Herodes* Tetrarcha filius prioris, & germanus Philippi ex matre Cleopatrâ Hierosolymitide qui non fuit Rex. Tertius *Herodes* Agrippa filius Aristobuli, filii Herodis Ascalonitæ, qui in Actis Jacobum interfecit. Quartus *Herodes* frater hujus Herodis Agrippæ, cujus fit mentio Actorum cap. 25. Fuit etiam *Herodes* Dynasta Chalcidis, de quo Joseph. Ant. lib. 19. cap. 7. Cæterùm ab *Herode*.

Herodiani, secta apud Judæos, quæ Herodem Messiam credidit. Ita Tertullianus, & Epiphanius, quibus consentit quoque B. Hieronymus in Dialogo contrà Luciferianos, affirmans *Herodem* ab *Herodianis* illis pro Domino Christo agnitum & susceptum fuisse. At in cap. Mat. 22. alia ei mens. *Cæsar*, inquit, *Augustus, Herodem, filium Antipatri, alienigenam & proselytum regem Judæis constituerat, qui tributo præesset, & Romano pareret Imperio. Mittunt igitur Pharisæi discipulos suos cum Herodianis: id est militibus Herodis, quos illudentes Pharisæi, quia Romanis tributa solvebant, Herodianos vocabant.* Hæc fuit proculdubio Hieronymi ex animo suo prolata sententia. Unde contrà priorem opinionem sic invehitur paulò post *Quidam Latinorum ridiculè putant Herodianos dictos, qui Herodem esse Christum dicebant, quod nusquam legitur* Utriusque sententiæ mem. Chrysostomus: *Herodiani autem*, inquit, *quinam*

quinam erant? Vel milites Herodis: vel hæresis quædam nuper tunc exorta, quæ Herodem dicebant esse Christum, propterea quòd in illo, ad suam periodum pervenerat successio Regum Judaicorum. Ita duas jam vidimus de Herodianis opiniones. Accedit tertia, apud Interpretem Syrum, qui domesticos & Aulicos Herodis arbitratur illos. Et certè sive milites, sive Hæretici fuerant, poterant fuisse domestici h.e. ex Aulâ Herodis. Quartam habet Hugo in Gloss. super Marc. 12. qui milites quoque fuisse arbitratur, sed numero tantum 200. conscriptos, quos Herodi miserat, in auxilium Cleopatræ, perditis & profligatis Antonii rebus. Absurdissimè; quasi non diu ante ista tempora Cleopatra admotis aspidibus in Ægypto interierat. Quæ neque cùm in vivis esset, & potentiâ floreret, Herodi tantoperè favebat, ut milites ei mitteret; aut si favisset, nunquam ei 200. & non plures misisset. Quintam refert Maldonatus non minùs insulsam. Judæ illius Galilæi, qui tempore census seditionem movit, reliquias fuisse hosce Herodianos, qui tributum Romanis solvendum negabant, & ideò vocabantur Herodiani, quòd Herodes se illis favere, & benè cupere simularet, quo gratiam iniret apud Judæos; à qua sententia non multùm abhorruisse videtur Beza. Sed pugnat ratio temporis, rerum series, Herodis animus, actorum perpetuus tenor, & observantia in Romanum nomen, & Augusti domum. Nam quod Beza, de Herode secundo Antipa hoc intelligit, explosum est. Sed magis adhuc absurda est illa Drusii sententia, qui è Lexico quodam Juris Hebraico profert Rabbinorum stupenda deliramenta. Herodem (sed non constat, uter fuerit) ex deserto Græcos attulisse, qui in terrâ habitatâ fuerant, & ex ejus nomine sunt Herodiani appellati. Septimam refert & cæteris præfert Maldonatus, Herodianos videri appellatos illos, qui Tributum Cæsari solvendum contendebant, vel quòd isto modo gratiam & favorem Imperatoris aucupaaretur. Et certè Herodem sive metu, seu sponte suâ, Romanorum voluntatibus, præcipuè verò Augusti Cæsaris semper libentissimè obsecundatum non negavero; ô non est probabile, Herodianos istos, sive hæreticos sive milites, seu domesticos & familiares, qui ad nutum Herodis suadebant omnia, impensè suasisse tributi solutionem. Sed falsum est & ἀνεγνῶν Herodi mandatum fuisse id officium; atque ob eam causam in Judæâ eum fuisse regem constitutum, qui tributis præesset, cùm regiam exerceret ubique, per omnia, in omnes. & quidem liberrimam potestatem. Et si id ita fuisset, non tamen propter similem cum Rege voluntatem, denominationem hanc tam specialem sortiretur. Quocirca in re dubiâ & non explicatâ illud potiùs arbitror. Statuendum fuisse hæresin quandam Judæorum Herodianam, quæ Herodem & Judæum ortu, & Messiam esse officio contendebat. Hoc autem rectè statuit doctiss. Eusebii Animadversor, Hæresin fuisse & corpus quoddam, atque sodalitatem, ad exemplum eorum qui confratriæ appellantur: qui, ut multa in gratiam vivi Herodis, ita quoque & in memoriam mortui faciebant: cujus natalem diem festum sacrificii quotannis & aliis honoribus prosequebantur: qui & huc quoque retulit illa Persiana è Sat. 5.

——— ——— At cùm
Herodis venêre dies, unctâque fenestra
Disposita pinguem nebulam vomuere lucernæ,
Portantes violas, rubrumque amplexa catinum
Cauda natat thynni, tumet alba fidelia vino.

Ad quem locum vetustiss. Schol. à Pithæo editus, ex aliquo proculdubio antiquo authore, qui nobis cum multis hodiè non extat. *Herodiani, inquit, diem Herodis natalem observabant, ut etiam sabbata: quo die lucernas accensas, & violis coronatas in fenestris ponebant.* Montacutius.

Herodes. Atticus, vir Consularis, amœno ingenio, Græcaque facundia ita excellens, ut gravitate, copiâ, & elegantiâ, omnes alios longè præstiterit. Vide Gellium 1. 2. 9. 1. 19. 12. Vitam ejus habes apud Philostratum. Item *Herodes* rex Parthorum, qui M. Crassum occidit, Lege *Herodes*, vel *Orodes.*

Herodianus, condidit historiarum libros 8. Eos exorsus ab excessu M. Aurelii Antonini Philosophi; desiit in morte Balbini, & Maximi, ac imperio Gordiani nepotis. Stylus, Photio teste, est elegans, perspicuus, ac talis planè, ut vix historicorum ulli ullâ virtute cedat. Veritati etiam studuit, nisi quòd fides ejus nutet in Alexandro, & Maximino, quod observatum Julio Capitolino in Maximinis duobus, ubi ait, *Herodianus, Græcus scriptor, ei, quantum videmus, in odium Alexandri plurimum favit.* Vossius.

Herodianus Alexandrinus Grammaticus, Apollonii Dyscoli Grammatici filius, scripsit multa, floruit autem sub D. Antonino Cæsare. Suidas. *Artium minutissimum, sciscitatorem* vocat Ammian. lib. 22.

Herodias, Herodis primi neptis, ex filio Aristobulo, nupta fuit primùm Philippo. Ab hoc eam abduxit frater ejus Herodes Antipas: Quod scelus cùm accusaret Jo. Baptista, fraude & violentiâ Herodis interfectus est. Matth. 14.

Herodicus Crateteus, sic dictus quòd præceptorem Cratetem habuerit. Vide Voss Hist. G. pag. 139. Alius ab hoc est *Herodicus*, magni Hippocratis Coi præceptor, ut in vitâ ejus Soranus testatur. Is enim ante bellum Peloponnesiacum vixit. De Herodico, qui Periclis ætate vixit, Voss Hist. Gr. pag. 454.

Herodorus, commentarium reliquit de Macronibus, gente Ponticâ, de quo vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. p. 374

Herodorus, Megarensis, corpore brevi, sed valido, & vegeto, homuncio, ac tibicen, tantæ fuisse voracitatis dicitur, ut siliginei quidem panis canistros 6. carnium verò 20. librarum pondo solus facilè devoraret, ac vini congios 2. biberet. Cæterùm tubis simul duabus adeo violenter uti solitum tradunt, ut quàm latissimè illarum duabus adeò violenter uti solitum tradunt, ut quàm latissimè illarum sonus exaudiretur. Feruntque aliquando cùm Demetrii milites, ejus scilicet, qui *Urbium Expugnator* est cognominatus, maximam illius machinam, quam Helepolim vocabant, in Argivæ urbis oppugnatione, ob immensam ponderis gravitatem, muris applicare non possent, violento, terribilique hujus duarum tubarum sono excitatos, ac velut adjutos præter omnem spem, machinam illam, quam prius admovere non poterant, urbi haud magnâ cum re admovisse, illamque vi expugnasse. Leon. Tho. lib. tertio cap. 2.

Herodotus Halicarnassæus, scripsit historiam libris novem, quorum quilibet Musæ nomine inscribitur. Cœpit à Cyro Persarum rege. Secessit in Samum, Lygdami ty-

rannide offensus, qui tunc in patriâ regnabat; eo expulso, rediit. Postremò invidiæ civium obnoxius, sponte Thurium concessit, Atheniensium coloniam, ubi extinctus est, & sepultus, licèt aliqui Pellæ dicant. Suid. Cic. in lib. de LL. *Patrem historiæ* appellat. Alius ab hoc est *Herodotus*, qui de pubertate Epicuri scripsit, teste Laërtio. de quo, uti & de priori. Vossius ad Hist. Gr. pag. 575.

Heroës. dicti sunt à veteribus viri nobiles. & illustres, qui mortales cùm essent, rerum tamen a se gestarum magnitudine, quam proximè ad deos immortales accesserunt, eamque apud vulgus opinionem emeruerunt, ut post mortem in Deorum numerum credantur relati, quales fuerunt semidei illi, de quibus fabulatur antiquitas, quos altero parente Deo, altero mortali, prognatos credebant. Hesiodus.

> Ἀνδρῶν Ἡρώων θεῖον γένος, οἳ καλέονται
> Ἡμίθεοι ——— ———

Ubi Proclus: Ἡμιθέους δὲ ὡς τὸ μὲν ἔχοντας θεῖον τὸ δὲ ἀνθρωπικὸν κατὰ τὴν φύσιν. ὥσπερ γὰρ ἐστὶ θεῶν μόνον, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὄντων δὲ τὸ σύμμικτον ἐκ τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἡμίθεοι λέγονται. Lycophron in Alexandriâ ἡμιθνήτους nuncupat:

> Τοῖς ἡμιθνήτοις δισλύχοις Λαπερσίοις.

Ubi Tzetzes, Ἡμιθνὴς, καὶ ἡμίθνητος διαφέρει, ἡμιθνὴς γὰρ λέγεται ὁ ψυχοῤῥαγῶν, καὶ ἤδη τὸ ἥμισυ θανών. ἡμίθνητος δὲ, ὁ τὸ ἥμισυ ἔχων θνητὸν καὶ τὸ ἥμισυ ἀθάνατον, ἤτοι ἡμίθεος. Vide Hieroclem ad Aurea carmina Pythagoræ. Lucianus 3. Dialog. Mortuorum definit Heroa hunc in modum Ἥρως ἐστὶ μήτε ἄνθρωπος, μήτε θεὸς, ἀλλὰ συναμφότερος. *Neque homo est, neque Deus, sed utrumque simul.* Sed Ἥρως, unde sit, non convenit. *Heroas*, inquit Servius ad Eclog. 4. *quidam à terrâ dictos volunt, quod terra ἔρα dicta sit, unde initio nati creduntur homines, qui nomen à matre traxerunt.* Ubi pro ἥρα legendum ἔρα nam ἥρα est Juno, h. e. *aer*. Mart. Capella, lib. 2. *A medietate aëris, usque in montium, terraque confinia, hemithei heroesque versantur, qui ex eo quod Heram* (lege *Eram*) *terram veteres dixerunt. heroes nuncupati.* Sed Platoni in Cratylo placet id nomen esse ἀπὸ τοῦ ἔρωτος, i. e. ab *amore*, quòd videlicet Heroes vel ex amore eorum erga mulieres humanas, vel amores virorum erga Deas sunt geniti. Sic enim ille. SOCR. Οὐκ οἶσθα ὅτι ἡμίθεοι οἱ ἥρωες; HER. Τί οὖν; SOCR. Πάντες δήπου γεγόνασιν, ἐρασθέντος, ἢ θεοῦ θνητῆς, ἢ θνητοῦ θεᾶς. Vide & Dionys. Halicarn. 1. Antiqu. cap. 78. Et hanc ob causam Cicero *Heroica tempora* vocavit, quibus Hercules, Castor, Orpheus, & alii hujus generis, ex Diis, ut credebantur, geniti floruerant. Unde Catulus de Argon.

> *Heroes, salvete Deûm genus.*

Vel secundum eundem Platonem *Heroes* nomen habent ἀπὸ τοῦ εἴρειν, i. e. *dicere*, Antiquâ enim, ut ait, Atticorum linguâ ἥρωες ii, qui dicendi, seu interrogandi facultate valerent, appellati sunt. Itaque Oratorum, quod addit, & Sophistarum genus, est Heroica natio. Hierocles ἭΡΩΕΣ δὲ οἱ ἐρωτικοὶ ὄντες ὄντες καὶ εἴροντες, εἴτε ἐρωτικοὶ, καὶ διαλεκτικοὶ ἐραστοὶ τοῦ θεοῦ.

Alii denique sic dici arbitrantur ἀπὸ τῆς ἥρας, i. e. à *Junone*, uti tradit August. lib. 10. de Civ. Dei. cap. 21. & ex eo Isidorus 8. 9. nempe quia aër est dicatus Junoni, ac *heroes* putantur post obitum in aëre cum dæmonibus habitare; quod & superior Capellæ locus indicat, ac hic Hesiodi versus confirmat:

> Ἠέρα ἑσσάμενοι πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

Quin & Philo, lib. de mundo ἥρωας καὶ δαίμονας Græcis dictos scribit, quos Moses ἀγγέλους appellavit, qui inter Deum & Homines medium locum obtinent, sc. inter Cœlum & Terram. Atque huc pertinent quæ & Jamblichus de differentiâ Dæmonum, Heroum, & humanorum animorum in *de Mysteriis* disputat. Thales vero hominum animas jam separatas corporibus, *heroas* appellavit, quemadmodum Athenagoras Legatione pro Christianis observat. Quò fortasse Virgilius respexit. Æn. 6.

> *Atque huic responsum paucis ita reddidit heros.*

Ubi *heroem* de animâ Musæi dixit. Atque hæc ostendunt, ut se torserint Græci in hujus vocis etymo. Sed verisimile est id vocabulum originem potius Chaldæis debere. Nam his חרין dicuntur *nobiles, liberi candidati*, ἥρωες uti docet Fabricius in dictionario Syro Chaldaico. Hinc *Herois* & *Heroina* fœmina nobilis. Stat. Sylv. 3.

> *Quæ veteres Latias, Graiasque Heroidas æquas.*

Prop. 1. 12.

> *Illa sit Inachiis & blandior Heroinis.*

Heron, Cotyos F. Orator Atheniensis, præter alia fecit epitomen historiarum Heraclidis: ad hæc opus elaboratum de antiquis oratoribus, & orationibus, quibus, inter se certantes, alii alios vicerunt. Idem divulgavit commentarios in Herodotum, Thucydidem, & Xenophontem. Suidas.

Herophila, nomen proprium Sibyllæ Erythrææ, quæ Tarquinii tempore Romam venit, tresque secum libros attulit heroico carmine conscriptos: quorum nomine quum magnam pecuniæ summam à Rege petiisset, nec obtinuisset, duos exussit: uniusque, qui reliquus erat, nomine tantundem obtinuit, quantum paulo ante pro tribus poposcerat. Suidas.

Herse, Cecropis filia, formæ præstantissimæ, à Mercurio adamata, cui soror Aglauros invidens, & Mercurium à quo aurum pacta erat, ut illum sorori conciliaret, introitu prohibens, in lapidem versa est. Ovid Met. 2. Cæterum ex Herse & Mercurio natus est Cephalus. Apollod. lib. 3.

Hersephoria, vide Castellanum in Ἀῤῥηφορία.

Hersilia, uxor Romuli, quam rapuerat Sabinis inter alias virgines, cùm ex invidiâ filias suas Romanis collocare recusarent. Hæc postea in Oram Deam mutata est, Ovid. Met. 14. Nam mortuis honore Deorum consecratis nomina immutabantur ne crederentur mortales fuisse. Sic Romulus immutato nomine dictus est Quirinus. Quin & Hersilia *Horta* etiam dicta, ut Plut. refert in libro Problematum, eo quod juvenes ad virtutem & res gerendas *hortatur*. Hanc Romani suo Quirino, perinde ut uxorem consecrarunt, significantes imperium non desidiâ & otio, sed virtute, & fortitudine parari, atque conservari. Virtutem vero bellicam niti flore juventutis, Hersilia enim apud Romanos erat, qualis Hebe apud Græcos. Silius Italicus, lib. 13.

> *Vis & Martigena thalamos spectare Quirini?*
> *Hersiliam cerne, hirsutos cum sperneret olim*
> *Gens vicina procos, pastori rapta marito.*
> *Lustravitque casam, culmique è stramine fultum*

Pressit

Pressit lata rerum, & soceros revocavit ab armis.

Hersilus, vir quidam qui sororem suam in uxorem duxit. Cujus epitaphium extat in marmore Italico:

Hersilus hic jaceo, mecum Marulla quiescit,
Quæ soror & genetrix, quæ mihi sponsa fuit.
Vera negas, frontemque trahis, ænigmata Sphingis
Credis? sunt Pythio vera magis tripode.
Me pater è nata genuit mihi jungitur illa
Sic soror & conjux, sic fuit illa parens.

Hesiodus, poëta natus in Ascrâ Bœotiæ vico, unde & *Ascræus* dictus. Hic missus à patre ad ovium custodiam, dormiens somniavit, se repente poetam factum. Scribit Pausanias ejus carmen adhuc suo tempore in plumbeis tabulis in Musarum templo (cujus sacerdos Hesiodus fuit) servatum fuisse. Scripsit poëmata, *Theogoniam*, unde eum *fabularum authorem* Quintilianus dixit, Ἔργα καὶ Ἡμέρας, *opera & Dies*, librum παραινετικὸν, & *moralem* quem ediscere Græci pueri solebant, quemadmodum & Catonis Cicero præcepit, lib. 6. Famil. *Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, & habeat in ore*:

Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν.
Sudorem posuere dii Virtutis ad arcem.

Item Γεωργικά, nam qui illud unum & idem opus esse cum Ἔργοις putant, valde falluntur, ut eruditè ostendit Heinsius in Introductione ad Hesiodi libros. Ex Plinio & aliis vett. citatur Hesiodus in Astrologiâ & ex eâ petuntur,

Tempora, quæ messor, quæ durus arator haberet.

Sed alia Geoponica scripsisse præter Ἔργα καὶ Ἡμέρας quæ hodie extant nullus veterum prodidit. Quare Scalig. Manilium miratur, qui aliam Theogoniam, alia Geoponica Hesiodi hariolatur. Vide eum ad præd. Poet. pag. 111. Fuit Hesiodus posterior Homero annis 120. circiter, ut Velleius auctor est lib. 1. cap. 7. Alii vero majorem Homero; nonnulli æqualem prodiderunt. Vide Gellium, 3. 11. & 17. 19. Jul. Scaliger. lib. 1. Poetic. cap. 5. his accedit, qui majorem statuerunt: *quod major simplicitas, & quasi rudior antiquitas in Hesiodo appareat.* Porro quo casu in Locris interfectus sit Hesiodus, & in mare projectus, ex quo cadaver recens in littus exportavit grex Delphinorum, interfectores vero ejus inventi, atque in mare demersi sint, ædibus ipsorum succensis prius, optimè narrat. Plut. in convivio 7. sapientum, & lib. de industriâ animalium, ubi autores cædis a cane proditos narrat.

Hesione, Laomedontis Trojæ regis filia: quam Hercules ceto expositam liberavit. Verum cum Laomedon, accepti beneficii immemor, pactam ei mercedem denegaret, Hercules hominis perfidiam ægre ferens, Trojam diripuit, Hesionemque Telamoni, qui primus murum conscenderat, uxorem dedit. Ovid. Met. 11. Virg. Æn. 8.

Hesperia, nomen tam Italiæ, quàm Hispaniæ commune, Italiæ quidem ab *Hespero*, Atlantis fratre, impositum, qui à fratre pulsus regionem eam tenuit. Hispaniæ verò ab *hespero* stella, quæ vesperi ad occidentem apparet, propterea quòd hæc regio omnium extrema sit ad occidentem, unde & *Hesperiam ultimam*, à poëtis ferè videmus appellari, ut eo, veluti peculiari epitheto ab Italiâ distinguatur. Horat. car. 1. Od. 36.

Qui nunc Hesperiâ sospes ab ultima, &c.

Quoties verò *Hesperiam*, sine adjectione dicimus, *Italiam* ferè intelligimus. Horat.

Dii multi neglecti dederunt
Hesperia mala luctuosa. Idem:
Longas ô utinam, Dux bone, ferias
Reddas Hesperia.———

Item *Hesperia* urbs Cyrenaicæ apud Pompon. quam Olivarius dicit nunc vocari *Bernio*.

Hesperides, quæ & *Gorgones*, insulæ maris Atlantici contra Hesperium cornu promontorium, à Lusitanis detectæ, & coli cœptæ, hodiè *Isole di capo Verde*. Vide *Cassiterides*.

Hesperides, Hesperi, fratris Atlantis, filiæ, *Ægle*, *Arethusa*, & *Hesperethusa*, quas poëtæ fabulantur habuisse hortos, nemore aurifero pretiosos, & dracone pervigili servatos, quem Hercules dicitur interfecisse, pomaque aurea ad vitricum Eurystheum retulisse. Plinius & Solinus interpretantur fuisse æstuarium maris, meatu flexuoso instar draconis quod hortos Hesperidum amplectebatur, ubi præter oleastrum, nihil aliud ex narrato illo aurifero nemore extare prodiderunt. Varro per mala aurea, oves intelligit, quas Hercules ex Africâ in Græciam exportaverit. Nam μῆλον apud Græcos significat *ovem* & *pomum*. Vide Nat. Com. 7. 7. Lucretius:

Aureaque Hesperidum servans fulgentia mala
Asper, acerba tuens, immani corpore serpens
Arboris amplexus stirpem.

Lucanus:

Abstulit arboribus pretium, nemorique laborem
Alcides, passusque inopes sine pondere ramos,
Rettulit Argolico fulgentia poma tyranno.

Hesperidum horti, describuntur a Virgilio & Solino in Mauritaniâ Tingitanâ propè Lixum urbem. Item a Plinio ad Syrtim magnam, sed idem eos quoque ponit in Pentapoleos regione, ubi etiam a Ptolemæo statuuntur. Hoc loco à Strabone Hesperidum lacus designari videtur.

Hesperii Æthiopes, pop. in Africâ. Ptol. quos Joan. Barrosius *Pangelungos*, regr. *Manicongio* subditos, appellat.

Hesperion cornu, Ptol. Plin. & Melæ, Africæ aut potius Libyæ promontorium, quod Mercator *Capo bianco* interpretatur, Hispanis verò *Cabo Verde*, in orâ maris Atlantici contra Hesperidas insulas. Græcè Ἑσπέριον κέρας.

Hesperus, filius Japeti, & frater Atlantis, qui à fratre regno pulsus, in Italiam sese contulit, regionemque eam *Hesperiam*, de suo nomine appellavit. Diodorus, lib. 2. ait Hesperum hunc Atlantis montis cacumen ascendisse, ut ex loco eminentiore astrorum cursum commodius observaret, nunquam autem deinde comparuisse. Quo factum est, ut vulgus in astrum illud lucidissimum versum putarit quod manè solem præcedens *Luciferum*, vesperi subsequens, de nomine ejus *Hesperum* appellamus. Vide Nat. Com. 4. 7. Cleomedes, lib. 1. Ὑπὸ τοῦτον (Solem) ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἀστήρ ἐστι, καὶ αὐτὸς ὁμοίως τὴν περίοδον ἔχων. Καλεῖται δὲ ὅταν μὲν ἐπιτελλόντας τῷ ἡλίῳ Ἕσπερος ὁπόταν δὲ προανίσχῃ αὐτοῦ Ἑωσφόρος, πῆς δὲ τούτων καὶ Φωσφόρον καλεῖν εἰώθασιν. Ubi his vide Balforeum commentatorem pag. 170. Hom. Iliad. 22.

Οἶδα ἐγὼ ἀνδρας ... μετ' ἀριστερικὴν ὁμολογῶ
Ἕσπερος ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ.
Nonnus, lib 26.

—— Βυλίζετο ... ὡς μὲν ὁ ἀστὴρ
Αἰθέρα ... ἀστήρ
Ἕσπερος ... ἐρθῆ.
Moschus.

Ἕσπερε τὸ ἐρατῆς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας.

Hestiæa, Alexandrina dissertationem edidit, Utrum, quæ Homerus de bello circa Trojam gesto cecinit, historia, an fabula sint. Quam rem plenius docet Strabo, lib. 13. Aliqui *Histiæam* vocant.

Hesus, Gallorum Deus. Lucan. lib 1.

Teutates, horrensque feris altaribus Hesus.
Bochartus Martem fuisse putat; *Hesus*, inquit, *propriè fortem sonat*, ut Ebræis *Hizzuz*. Inde Marti factum nomen apud Phœnices, Quod ex Jamblicho docet Julianus ὁ παραβάτης. Orat. in Solem. Ἄρης Ἄζιζος λεγόμενος ὑπὸ τῶν οἰκούντων τὴν Ἔδεσσαν Σύρων.

Hesychius, Milesius cognomento *Illustris*, qui tempore Anastasii Principis floruit. Scripsit universalem historiam; quam *Romanam*, & *Omnigenam* inscripsit. Vide Vossium de Hist Gr. 2. 22. Alius autem ab hoc est *Hesychius* ὁ ταχυγράφος, h.e. *Notarius*; cujus meminit Georgius Codinus libro de Originibus Constantinopolitanis. Item *Hesychius* Grammaticus, quem *Glossographorum longè principem* Casaubonus in Athen. vocat. Item Epist. 49. *Omnium veterum Criticorum, quos habemus hodiè, longè si quid judico, doctissimus, & seriò Græcantibus apprimè utilis.* Ex nuda indicis percursione, structorem vocabularii illius (rem nondum omnibus crediram) patebit Christianum fuisse. Quis enim (ut novi Fœderis tot ῥήσεις mittam) Evangelistas, Apostolos, Prophetas, Prophetarum expositores, à verâ fide alienus suo operi inseruisset? Pricæus præfat. ad Ind. Alphab. Scriptorum qui in *Hesych.* Græc. vocab. laudantur. Gregorii Nazianzeni auditorem, ac discipulum vocat Flac. Illyr. Catal. Test. cui etiam Vir in divinis Scripturis multùm versatus, & Hierosolymitanæ Ecclesiæ Presbyter dicitur.

Hetriculum, Brutiorum op. Livio. quod hodiè *Lateraco* vulgus vocat, teste G. Barrio.

Hetruria, regio Italiæ, Tyrrheno mari incumbens, ad primam usque Tyberis ripam protensa, Macrâ fluvio à Liguriâ discreta, auguriorum olim & haruspicinæ peritissima. Inde forsan *solers Hetruria* Claudiano. Portò *Hetruria* dicta est, teste Servio, quòd ejus fines tenebantur olim usque ad ripam Tiberis, & quasi ἑτερουρία, & per Syncopen ἑτρουρία. Nam ἕτερος *alter*, & ὅρος *finis* vocatur. pop. *Tusci* & *Tyrheni* qui Lydis originem suam debebant. Vide omninò Cluver. Ital. Ant. lib. 2. cap. 1.

Heva, prima mulier creata à Deo. Gen. 3 Lat. *viva*, vel *vivens*.

Hevaus, filius Chanaan, Gen. 10. à quo populi, *Hevai*, habitantes ad meridiem, de quibus vide Bochar. Geogr. pag. 345.

Hevila, filius Chus, Gen. 10. qui & *Havilah*. & *Chavilah*, de quo vide Boch. Geog. 2. 18.

Hexagon, legatus Ophiogenum (qui populi sunt in Cypro) à consulibus Romæ in dolium serpentium conjectus, experimenti causâ, circummulcentibus linguis miraculum præbuit. Plin. 28. 3. Vide *Exagon*.

Hexapylum, locus eminens Syracusarum. Liv. lib. 24. Eundem esse cum eo quem Thucydides Labdalum vocat, & in crepidine Epipolarum erectum putat Ortelius, hodiè *Mongibellisio* nominari tradit Fazellus.

Hesiongebar, in Sacris Bibliis, portus maris Rubri in sinu Elanitico, quo Hebræi reges utebantur ad navigationes, teste D. Hieronymo. *Essia* Zeiglero.

Hibernia, vel *Hybernia*, post Britanniam insularum maxima. Sic enim de insulis scribit antiquus Geographus, Τῶν νήσων μεγίστη ἡ Ἰνδικὴ Ταπροβάνη μεγέθει καὶ δόξῃ, μεθ' ἣν ἡ Βρεττανικὴ, τρίτη ἐστὶν Βρετανίαι, ἡ Ὀυερνία. Protenditur Hibernia ab Austr. in Aquil. non latior quàm longior, ut Strabo prodidit, sed forma lenticulari, sive Ovali: Nec 20. dierum navigatione, ut Philemon apud Ptol. tradidit, sed secundùm recentiores longitudine 300. tantum mille passuum, latitudine vix 120. implet. Ab ort. Angliam turbido mari disjunctam, habet quod *Hibernicum* vocant, ab Occid. Oceano Atlantico, à Septentr. Deucaledonio, & ab Austr. Vergivio alluitur. Inæqualis, aquosa, paludosa, & sylvestris Hibernia est. Glebâ præpingui, uberique frugum proventu terra felix est, Pecore montes, nemora feris abundant: pascuis tamen quàm frugibus, gramine quàm grano fœcundior est. Melle, & lacte dives. Fluminibus egregiis scinditur, & rigatur, quorum præcipuus tum cursus spatio, tum piscium copiâ, Sinnenus appellatur. Lacus quoque plurimos habet. Falcones, accipitres, & nisos præ aliis regionibus copiosè producit. Venenosis omnibus caret. Terræ motus hic nunquam. Vix semel in anno tonitru auditur. De moribus incolarum, & stupendis naturæ in hâc insulâ operibus nonnulla descripsit ex Sylv. Gyraldo Abrahamus Ortelius in Theatr. orb. ter. Hæc insf. Orpheo Aristot. & Claudiano *Ierna*, Juvenali & Melæ *Juverna*, Diod. Siculo *Iris* Marr. Heracleotæ Ἰουερνία. Eustathio Ὀυερνία & Βερνία, Incolis *Erin*, Britannis *Yverdon*, & Anglis *Ireland*. Unde v. hæc profluxerunt nomina, variæ, ut in re obscurâ, enatæ sunt opiniones. Alii enim ab *Hiberno* tempore, alii ab *Ibero* homine Hispano, ab *Ibero* flu. alii. Possallus v. dum Pomponium Melam Luteriæ perlegeret, ab Hebræis repetit, ut sit *Irin* quasi *Jurin*. i. e. Hebræorum terra. *Hebræi*, inquit, *cùm Magi essent peritissimi scirentque imperium universi futurum in angulo fortissimo, qui est ad Caurum, illas partes & Hiberniam, quam primùm occuparunt Syrique & Tyrii istas regiones, ut basin futuri imperii ponerent, incolere satagerunt.* Bochartus verò de Phœn. Col. p. 726. Verbum, inquit, addo de Hiberniâ, quam Phœnicibus non fuisse ignotam, etiam ex nomine conjectura est, quod planè videtur esse Phœnicium. *Hibernia* enim nonnullis *Ierne*, *Iuverna*, Βερνία, Ὀυερνία, Ἰουερνία, nihil aliud est quam עבר נאה *Iber-nae*, i. e. *ultima habitatio*; quia ultrà Hiberniam versùs occ. veteres nihil noverant quàm vastum mare. Vide sis Camdenum Hiberniæ de moribus priscorum incolarum. Ita Strabo lib. 4. secundùm Lat. Interpretem: *Longè magis quàm Britanni sylvestres illius sunt incolæ, Anthropophagi, mandonésque magni: defunctos etiam parentes esse, in eximiâ honestatis parte ponunt: nec minus alienis in propatulo uxoribus immisceri, matribus etiam atque sororibus.* Pomponius lib. 3.

Culto-

Cultores inconditi sunt, & omnium virtutum ignari, pietatis admodum expertes. Solinus cap. 24. *Sanguine interemptorum hausto prius victores vultus oblinunt; fas & nefas eodem animo ducunt. Puerpera, si quando marem edidit, primos cibos gladio imponit mariti, inque os parvuli summo mucrone auspicium alimentorum leviter infert, & gentilibus votis optat, non aliter quàm in bello & inter arma mortem oppetat.*

Hicesius, historicus, opus reliquit de mysteriis. Clem. in Protrept. Plinius, 27. 4. *Hicesii* cujusdam meminit, quem *non parvæ autoritatis medicum* vocat De vino cum scripsisse innuit idem Plinius, lib. 14. cap. 19.

Hiera, Lat. *sacra*, ins. Siciliæ, una ex septem Æoliis, *Vulcano*, teste Fazello, ignes emittens, Liparæ vicina, priùs *Therasia*, teste Plinio, dicta

Hiera, altera, quæ ab Anton. *Maritima* dicitur, ins. Siciliæ contrà Drepanum, thymo abundans: hodiè *Maretamo*, Item insula maris Cretici, seu Myrtoi, *Giera* vulgò. Item promont. Lyciæ, *Capo delle Chelidonie* hodiè dicitur. Est & flu. Bithyniæ, illam a Galatia separans. *Tarsus* etiam olim teste, Stephano, *Hiera* dicebatur.

Hieracitæ, à quodam *Hierace*, in Ægypto, orti, negant resurrectionem corporum, improbant conjugia, negant infantes esse hæredes vitæ æternæ. Epiphanius.

Hierapolis, quæ & *Bambyca*, urbs Syriæ archiep. sub archiep. Antiocheno, in Cyrrestica reg. quæ *Halep po*, teste Bellonio. cum aliis, dicitur. Long. 70. 33. Lat. 38. 00. *Hierapolis* altera, & Phrygiæ magnæ urbs archiep. sub Patriarchâ Constantinopolitano, proxima Laodiceæ, ibi puteus amplus nebulas noxias exhalans. Long. 59. 50. Lat. 38.15. Vide Strabonem & Steph.

Hiera Pytna, urbs Cretæ in orâ australi, quæ priùs *Cyrba*, postea *Camiros* dicta est. Long. 55. 15. Lat. 35. 06.

Hierasus, Daciæ fluvius. Ptol. *Pruth* Cromero. *Seret* verò Labio.

Hierax, adolescens, qui, cùm Jo vaccam rapere vellet Mercurius, Argo custode excitato, a Mercurio in accipitrem, avem sui nominis mutatus est.

Hieri, pop. ultrà Sauromatas, calvi & simi à nativitate omnes, qui ideò ἱεροὶ, i. e. *sacri* dicuntur, quia nihil injustè agunt, nec bella norunt.

Hieriæ, Lombardiæ flu. Diacono, ubi Majoranum occisum scribit. *Scrivia* hodiè nominatur.

Hiericho, vel *Hierichus*, *chuntis*, op. Judææ, inter Hierosolymam, & Jordanem situm. A ירח i. e. *odore* videtur nomen trahere. Fuit enim una ex 10. Judææ Toparchiis, teste Plin. 5. 14. fonte, palmetis & balsamo celeberrima. Deut. 34. 3. *civitas palmarum* dicitur.

Hiero, Syracusanus, cùm esset ex duce rex factus, populi Rom. perpetuus amicus fuit, & cùm omnis expers disciplinæ in morbum incidisset, erudiri cœpit, ac sese ultrò sermonibus Physicis accommodare, donec paulatim, dum per valetudinem licuit, poëtis Pindaro, & Simonide accersitis usus est. Ælian. Var. Hist. Hic corporis pulchritudine, & viribus adeò præstitit, ut omnibus penè miraculum esset. Justin. lib. 23. Fidem ejus ac studium ergà Romanos celebrat Silius lib. 14.

His longo mitu placido dominator in ævo
Præfuerat terris Hieron, tractare sereno
Imperio vulgum pollens, & pectora nullo
Parentum exagitare metu; pactamque per ævum
Haud facilis temerare fidem, socialia jura
Ausoniis multos servarat casta per annos.

Item Atheniensis quidam, familiaris Niciæ Ducis Atheniensium, unàque cum eo disciplinis eruditus, poëmata nonnulla conscripsit, quæ Plutarchus in Niciâ ad ætatem suam pervenisse testatur.

Hierocles, libros edidit nomine Φιλίστορας, quasi *historiæ amantes* dicas. Steph, & Tzetzes. Alius videtur is esse, de quo Steph. in Ὑλλάρωμα, cujus fuerit commentarius qui extat in Aurea Pythagoræ carmina. Item Φιλαλήθης, liber sic dictus, in quo Apollonium Tyanæum Servatori nostro Christo impiè comparat, cui scripto ejus, ac horribili libro respondit Eusebius Pamphilus. Alius etiam videtur fuisse *Hierocles*, de quo Athen. lib. 14. Etiam *Hieroclis* Excerpta habemus in Mulomedicinæ scriptoribus. Fuit & *Hierocles* orator Alabandensis. Strabo, lib. 14. Cæterùm de variis hujusce nominis hominibus videndus Vir Doctissimus Jo. Pearsonus in Prolegom. ad Hieroclem de Provid. & Fato.

Hieron, Alexandrinus, sive Ephesius commemoratur Phlegonti Trall. de Mirab. cap. 2. ubi ex eo de Polycriti spectro, ac capite monstrosi pueri a capite avulso, ditaque Ætolis comminante, longos texit logos. Voss.

Hieronymus, Siciliæ tyrannus, Hieroni patri successit, admodum puer; Silius, lib. 14.

—— Bis octonis nondum rex præditus annis.

Livius, lib. 24. *Erat autem quindecim tunc fermè annorum*, cui pater metuens, relictis tutoribus duodecim, moriens injunxit, ut fidem erga pop. Rom. annos 50. a se cultam, inviolatam servaret. Hic postea abjectâ tutelâ, contemptâ patris disciplinâ, ac moderatione, luxuriosiùs, & arrogantiùs agendo, a Romanis descivit, Annibalique adhæsit. Cumque superbè nimis in cives sese haberet, ab eis interfectus est. Silius, lib. 14.

Sævos namque pati fastus, juvenemque cruento
Flagrantem luxu, & miscentem turpia duris
Haud ultra faciles, quos ira metusque coquebat
Jurati obtruncant ——

Suidas de ejus crudelitate: Ὥστε μήτε Φάλαριν μήτε Ἀπολλόδωρον, μήτε ἄλλον μηδένα γεγονέναι τύραννον ὠμότερον πικρότερον. Item historicus Rhodius familiaris Demetrii Poliorcetis, relictusque ab eo præfectus in regione Bœotiæ, scripsit res ipsius Demetrii gestas. Plutarch. in Demetrio. Item Rhodius philosophus, qui finem summi Boni ponebat indolentiâ.

Hieronymus, Rhodius, Aristotelis discipulus, scripsit lib. *de Ebrietate*, teste Athenæo, lib. 10 & 11. A quo lib. 14. Πραξιπατητικὸς vocatur, uti a Plut. φιλόσοφος, in Agesilao Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 48.

Hieronymus Phœnix, vel potiùs Ægyptius, Syriæ præfectus historicus, cujus mem. Lucianus in lib. de Longævis. Vide Voss. Hist. Gr. I. 11.

Hieronymus Cardianus, scripsit de rebus gestis Alex. M. Vide Vossium ubi suprà.

Hieronymus, Poëtarum historiam condidit, ut cognoscere est ex Athenæo, lib. 14. Mem. ejus Suidas in Ἀπυγῶν, ubi citatur ἐν τῷ περὶ τραγῳδιῶν.

Hieronymus, scriptor Ecclesiasticus, vir doctissimus, ac eloquentissimus. Natus est Stridone oppido sito in finibus Dalmatiæ & Pannoniæ, posteà everso à Gothis. Patris nomen erat Eusebius, adolescens à parentibus discendi causâ, Romam missus est, ubi Donatum ac Victorinum rhetorem audivit, & aliquandiu Damasi Papæ scriba fuit. Posteà, ut linguas, & doctrinam Ecclesiæ cognosceret, & cum præcipuis Ecclesiæ Doctoribus colloqui, & vivas audire, & reddere voces posset, magnam partem Europæ, & Asiæ peragravit. Gregorium Nazianzenum in Cappadociâ, Epiphanium in insulâ Cypro, Didymum Alexandriæ in Ægypto audivit. Linguæ Hebrææ cognitionem tantâ aviditate, & ardore expetiit, ut noctu Judæum Barrabanum discendi causâ conveniret. Tandem bonam vitæ suæ partem in Bethleem transegit, quo ut liberiùs orationibus vacaret, Bibliaque Latina faceret, se receperat, ubi vitam cum morte commutavit, an. 91. agens. A. D. 422. *Linguarum, historiarum, & locorum situs peritissimus vir* dicitur Fullero Miscell. 2. 8.

Hierosolyma, plur. num. & *Hierosolyma* sing. & *Hierusalem* indeclinab. urbs Palæstinæ clarissima & florentissima urbium orientis, quemadmodum Plinius scripsit, lib. 5. cap. 14. Dicta primùm fuit *Solyma*. Sed cùm rex Cananææ, Justus nomine templum addidisset, *Hierosolyma* appellari cœpta est. Græci enim ἱερὸν, *templum* vocant. Eusebius quasi ἱερὸν Σολομῶντος, id est, *ædem Solomonis*, dictam putavit, lib. 9. Præp. Evang. B. Hieronymus in Epist. ad Eustochium de vitâ Paulæ. *Ingressa est Hierosolymam urbem trinominem, Jebus, Salem, Hierusalem: quæ ab Ælio posteà Adriano de ruinis & cineribus in Æliam suscitata est.* Nempe significat Hadrianum de reliquiis & ruinis novam extruxisse urbem, quam ab re *Æliam* appellavit. quod & ad caput 1. Joëlis docet. Malè ut Scal. ostendit Animadversionibus Eusebianis, pag. 194. Sed nomen *Hierusalem* contractum & leviter immutatum ex *Jebus*, & *Salem*, quæ vera originatio est. Nugæ enim sunt, quæ de *Solymis* gente Homero celebrata & *Hierosolymo* duce apud Tacitum, initio 5. hist. & apud Plut. legimus. Capta, direpta, & secundum Christi vaticinium eversa, post obsidionem semestrem à Tito, anno Dom. 73. *Metropolim Judææ* vocat Steph. ubi sis Pinedam vide. Hinc *Hierosolymitanus*, & *Hierosolymarius*, quo nomine dictus est Cn. Pompeius ab Hierosolymis expugnatis. Cic. 2. ad Att. *Si verò quæ de me pacta sunt ea non servantur, in cœlo sum ut sciat hic noster Hierosolymarius traductor ad plebem quàm bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit.* Long. 69. 60. Lat. 32. 44.

Hilarion, Eremita clarus, in Syriâ pium monachorum institutum adauxit, qui cùm signis & miraculis jam claresceret, in Gaza urbe tres cujusdam matronæ filios, simul repentè morbo correptos, invocato nomine Jesu, extempiò curavit: quod postquam auditum est, certatim ad eum de Syriâ & Ægypto confluebant, ita ut multi crederent in Christum, & se monachos profiterentur. Nondum enim tunc monasteria erant in Palæstinâ, nec quisquam monachos ante S. Hilarionem in Syriâ noverat. Ille fundator & eruditor hujus conversationis, ac studii in hâc provinciâ fuit. Hieronymus.

D. *Hilarius*. Pictaviensis Episcopus, hæreticorum flagellum, & malleus. rectæ fidei dogmata tam Italis, quàm Gallicanis Episcopis præseminavit, ac tanquam disertus, suis libris satisfactionem de Trinitatis consubstantialitate conscripsit & Arianorum dogmata destruxit. Sozom. 6. 24. plura de eo Voss. Hist. Lat. l. 2. pag. 199. Item *Hilarius* Phrygius quidam vates, sub Joviniano Principe, literarum quidem imperitus: cæterùm tantâ divinandi peritiâ prædidus, ut Deus cum illo futurorum cognitionem communicasse videretur.

Hildegardis, virgo monialis, & prophetissa. An. Dom. 1150. in oppido Bingio in Germaniâ, quæ rapta frequenter in somnis, didicit non solum, quod verbis effunderet, sed quod scribendo Latinè dictaret. Multa fertur prædixisse de futuris: ad quam etiam D. Bernardus scripsit literas. Item Conjux Caroli M. filia Hildebrandi Suevorum regis, condidit monasterium Campoducense in Sueviâ An. Dom 777.

Hildesia, *Hildesheim*, urbs Saxoniæ infer. ad amnem *Innerste*, sub dom. proprii episcopi, 7. leuc. à Zellâ in aust. & 6. ab Hamelia in ort. Long. 31. 50. Lat. 52. 24.

Himantopodes, pop. Æthiopiæ loripedes, quibus serpendo ingredi natura est, h. e. quod Solinus interpretatur, flexis crurum nexibus ingredi, ἱμάντας enim Græci *lorum* dicunt. Plin. 5. 8.

Himella, flu. Italiæ. Virg. Æn. 7.

> —— *Qui flumen Himellæ,*
> *Et Tiberim, Fabarimque bibunt.*

Himera, Siciliæ Græca urbs, sita ad occasum Himeræ fluvii, quem veteres per summum errorem putaverunt eundem esse, & ex eodem fonte ortum cum altero Himerâ, qui in meridiem fluit inter Gelam, & Agrigentum. Vide Antigonum in mirandis, & Melam, & Solinum, & Vibium, & Vitruvium. Quin licet utriusque fontes ex Nebrode monte ebulliant, distant tamen ab invicem ferè quadraginta millibus.

Himerenses autem soli Græcorum ætate Thucydidis ad mare Tyrrhenum habitabant. Urbem à Zanclæis conditam ad occasum Himeræ amnis, cùm floruisset per annos 140. Pœni, duce Annibale, solo æquarunt, annis ante Christum minimè quadringentis. Sed in alterâ parte fluminis iidem biennio post, ut habet Diodorus lib. 13. κατοικίζουσι τῶν πολιτῶν τοὺς, καὶ τῶν ἄλλων Λιβύων τοὺς βουλομένους, ἔκτισαν αὐτοῖς τοῖς θερμοῖς ὕδασι πόλιν, ὀνομάσαντες Θερμά, h. e. *Volonum ex civibus, aliisque Afris delectu habito, novam ad ipsas calidas aquas urbem condiderunt, quam Thermas appellarunt.* Has porrò aquas fabuloso heroum ævo jam innotuisse Græcis patet ex Diodoro, qui lib. 4. narrat Herculem, cùm Siciliæ litora peragraret, & à Peloro iret ad Erycem τὰς νύμφας ἀνεῖναι θερμὰ λουτρὰ πρὸς τὴν ἀνάληψιν τῆς κακοπαθείας φροντίζοντας αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν. Τούτων δ' ὄντων διττῶν, τὰ μὲν Ἱμεραῖα τὰ δ' Ἐγεσταῖα προσαγορευθέντα τὴν ὀνομασίαν ἔχοντα ταύτην ἀπὸ τῶν τόπων. *Nymphas calida illa balnea extitasse, quibus contractam ex itinere lassitudinem allevaret. Quæ bina cùm sint, illa Himerensia, hæc Egestana dici, nomine facto à locis.* Inde Pindarus Olymp. 11. Ergoteli Himerensi:

> Θερμὰ νυμφᾶν λουτρὰ βαστάζεις

Ὁμιλέων

Ὁμιλίων παρ' οἰκείαις ἀρούραις.
Calida nympharum balnea extollis
Versans apud domestica arva.

Ubi Scholiastes: *Τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ θερμὰ λουτρὰ τῆς Ἱμέρας πόλεως λέγεται Ἀθηνᾶν ἀναδοῦναι εἰς ἀνάπαυσιν Ἡρακλεῖ, ὁ ... οἱ δὲ νυμφὰς, ὡς καὶ Πίνδαρος. Calida Himera urbis in Sicilia balnea Minervam aiunt aperuisse Herculi in laborum recreationem, cùm illuc pervenisset; Alii autem nymphas, ut & Pindarus.* Ab his aquis Himeræ nomen. Res manifesta, cùm Syris חמר *hamar* sit incalescere.

Himera, amnis Siciliæ, unus ex maximis, à quo Siciliam dividi ferè mediam tradunt Polybius in Excerptis Legat. cap. 1. Liv. lib. 24. & Strabo lib. 6. Ejusdem nominis alter est flu. ad Himeram urbem, & Thermas Himerenses, influens in mare Thuscum, de quo suprà. Hi cùm diversos fontes habeant, & ab invicem valdè dissitos, quadraginta sc. millibus, tamen quia sunt ejusdem nominis, & ex eodem monte oriuntur à veteribus crediti sunt non nisi unum habere fontem. Sil. lib. 14.

———Qua mergitur Himera ponto
Æolio, nam dividuas se scindit in oras,
Nec minus occasus petit incita, quàm petit ortus,
Nebrodes gemini nutrit divortia fontis.

Mela 2. 7. *De amnibus Himera referendus, quia in media admodum insula ortus, in diversa decurrit, scinditque eam utrinque alio ore in Libycum, alio in Tuscum mare devenit.* Vibius: *Himera op. Thermitanorum, dedit nomen Himera. Hoc flumen in duas scindi partes ait Stesichorus; unâ in Tyrrhenum mare, alterâ in Libycum decurrere.* Proinde cùm Himera Tuscus & Himera Libycus (sic enim liceat distinguere) diversi sint saporis, ille dulcis, hic salsi vel subamari; id inter miracula referunt, quod unus, idemque fluvius pro diversitate regionum aliter atque aliter sapiat. Antigonus in mirandis: *Περὶ δὲ ποταμῶν καὶ κρηνῶν, Λύκον μὲν φησι λέγειν τὸν Ἱμέραν ἐκ μιᾶς πηγῆς σχίζεσθαι, τὸ μὲν ἁλυκὸν τὸ ῥεῖθρον ἔχειν, τὸ δὲ πότιμον. De fluminibus & fontibus Lycum ait perhibere, Himeram ex uno fonte in duos scindi alveos, alterumque fluvium esse salsum, alterum potabilem.* Vitruviu 8. 3. *Uti in Sicilia flumen est Himera, quod à fonte cùm est progressum, dividitur in duas partes. Qua pars profluit contrà Ætnam quòd per terra dulcem humorem percurrit, est infinita dulcedine: altera pars qua per eam terram currit unde sal foditur, salsum habet saporem.* Quæ pars profluit contra Ætnam, id est, Himera Tuscus, qui revera est dulcissimus, cùm alter nullo modo sit potabilis, hodieque *Salsi* dicatur ab insigni salsugine. Itaque, inverso rerum ordine, Solinus Tusco tribuens, quod Libyci erat proprium, *Himeram*, inquit, *cælestes mutant plaga: Amarus denique est dum in Aquilonem fluit, dulcis ubi ad meridiem flectitur.* Jam de nom ne dicendum. Tusco, à *Calore*, ut suprà diximus: At Libyco nomen est ab *amaritu line* aquarum. Hebræis quippe verbum המר *hamar* est *πικραίνειν amarum reddere*, vel *amaricare*. quo verbo utuntur Theologi post vulgatum interpretem Apocal. 10. 9.

Himilco, Pœnus, à Senatu Carthaginensi missus est, ut occidua Europæ littora exploraret, quo officio functus iter suum in commentaria retulit. Festus Avienus.

Hippagoras, famam sibi peperit; opere de Carthaginensi Rep. Athen. lib. 14.

Hipparchia, mulier quædam Græca doctissima, quæ philosophicis disciplinis valdè excelluit. Laërtius.

Hipparchus, Nicæus astrologus, scripsit de Arati Phænomenis, de stellis fixis, de Lunæ motu contrà Platonem. Primus instrumenta Mathematica invenit, unde hæc sensibus deprehendi possent, Plinio maximè laudatus; lib. 2. c. 26. *Hipparchus nunquam satis laudatus, ut quo nemo magis approbaverit cognationem cum homine siderum animasque nostras partem esse cæli.* Item Poëta Comicus, cujus fabula quædam *περὶ γάμων* inscribitur. Suidas Alius propinquus Aristotelis, alius Eretriæ tyrannus. Hipparchus quoque filius Pisistrati tyranni, qui ob libidinem in Harmodium Aristogitonis conjurationem in se excitavit. Thucyd. Idem ut invidiam tyrannidis sapientiæ opinione extingueret, literas coluit, virisque doctis maximè favit. Ælian. Var. Hist.

Hipparis, flu. in Camarinâ, cujus aquarum pars dulcis est, pars salsa. Schol. Pind. in illud Olymp. Od. 5.

Καὶ σεμνὰς ὀχετοὺς Ἵππαρις οἷσιν ἄρδει στρατόν.

Ejus meminit Nonnus Bassaricorum. lib. 13.

Οἵ τ' ἔχον Καμάριναν ὅπῃ κελάδοντι ῥεέθρῳ
Ἵππαρις ἀστεμφῆ ἑλίσσεται ἀγκύλον ὕδωρ.

Vide Cluverium.

Hippasus, Metapontinus, auditor Pythagoræ, vir doctissimus, nihil scripsit. Omnia ex igne creari dixit. Laërtius. Item unus ex Centauris.

Hippe, Chironis Centauri filia, quæ cùm in monte Pelio sese venando exerceret, gravida facta est, & ob id patris indignationem timens, deorum miseratione in equam conversa est, & in cœlum translata. Sunt qui mulierem fatidicam fuisse asserant.

Hippia, Minerva Arcadibus, quòd usum quadrigarum invenisse crederetur. Item urbs Perrhæbiæ, quæ & *Phalanna*. Steph.

Hippias Eliensis breviarium Olympionicarum edidit, admodum incertis fultum argumentis. Plut. in Niciâ.

Hippias, Eleus philosophus, discipulus Hegesidemi, ita se comparavit, ne cujusquam ope egeret. Summum Bonum *Αὐτάρκειαν* posuit, h. e. eo contentum esse, quod simplici victui sat esset. Is Olympiam cùm venisset maxima illa quinquennali celebritate ludorum gloriatus est, Nihil esse ulla in arte rerum omnium, quod ipse nesciret: nec solùm has artes, quibus liberales doctrinæ, atque ingenuæ continerentur, Geometriam, Musicam, literarum cognitionem, & poëtarum, atque illa quæ de naturis rerum, deque hominum moribus, quæ de rebus publicis dicerentur: sed etiam annulum quem haberet, pallium quo amictus, soccos quibus indutus esset, se suâ manu confecisse. Cic. lib. 3. de Oratore. Item Pisistrati filius, qui in Marathonia pugna cecidit, arma contra patriam ferens. Alius Erythræus, qui de Erythris, Joniæ urbe, historiam reliquit. Athen. de quo Voss. Hist. Gr. p. 378.

Hippo Rheginus librum partim Physicum, partim historicum condidit. Mem. Antigonus Car. st. Mirab. c 153. ubi tamen rectè scribendum Ἵππων, de quo alibi.

Hippo, Africæ civitas, quem D. August. de Civ. D. 22. 8. *Hipponem regium* vocat. Livius lib. 29. C. *Lælius nocte ad Hipponem regium cùm accessisset*. Silius lib. 3.

Tum Vaga, & antiquis dilectus regibus Hippo.

Duæ autem fuerunt hoc nomine civitates parùm dissitæ, ambæ Regiæ, teste Strab. lib. 17. Ἦτι δὴ Κίρθα πόλις ὑ... καὶ οἱ δύο Ἱππῶνες ὁ μὲ πλησίον Ἰτύκης, ὁ δ' ἀπωτέρω ... τῇ Τρητῷ μᾶλλον, ἄμφω βασίλεια. Plinius *Hipponem* Numidiæ inferit lib. 5. cap. 3. & *Hipponis diluti* meminit cap. 4. Vide Dausqueium ad Silii locum suprà productum. Et Bochartum Geogr. pag. 517. Est & *Hippo* puellæ Bœotiæ nomen. Plutarch. Item op. Locrorum in Bruttiis.

Hippobotus ἐν τῷ περὶ αἱρέσεων citatur à Laërtiensi Diogene in Aristippo; unde sectarum historiam scripsisse cognoscitur. Nec dogmata tantùm tradidisse, sed & vitas inde scimus, quia idem ἐν τῇ τῶν φιλοσόφων ab eodem citatur in Thalete. Mem. ejus quoque Malchus in Pythagorâ.

Hippocentauri, monstrosum hominum genus in Thessaliâ juxta Pelion montem, anteriore parte (ut poëtæ fabulantur) hominum, posteriore equorum effigiem referentium. Cui fabulæ occasionem ministrasse videtur, quòd primi equos domare cœperint, iisque ita aptè insidere, ut homines cum equis unum in corpus coaluisse viderentur. Iidem antea *Centauri* dicebantur παρὰ τὸ κεντῶν ταύρους, h. e. ab eo quod tauros stimulis agitarent. Verùm cum idem postea ex equis præstarent, iisque insidentes stimulis tauros præ se agerent, *Hippocentauri* dici cœperunt: qui cùm ad Peneum amnem aquatum venissent, conspecti ab ulterioris ripæ accolis, pro monstris habiti sunt: præsertim cùm inclinata potandi gratiâ, equorum capita non conspicerentur. *Hippocentaurus* quidam D. Antonium est allocutus, ei viam quò tenderet commonstrans. D. Hieronymus in vitâ Pauli Eremit.

Hippocrates, Cous medicus, auditor Democratis, ut quidam volunt, vixit apud Perdicam Macedoniæ regem. Excessit è vivis annos natus 104. Suscepit filios Thessalum, & Draconem. Hic vir divinâ scientiâ dicebat coitum esse morbum comitialem leviorem. Ejus libri, tanquam divino emanaverint ore, ubique celebrantur. In primo enim Jusjurandum continetur, in secundo Prognostica, tertio Aphorismi, quarto illa admirabilis compositio 60. libris omnem scientiam Medicinæ complectens. Artem medicam in lucem revocavit, in quâ usque adeò enituit, ut venientem ab Illyriis pestilentiam prædixerit, ac discipulos ad auxiliandum circà urbes dimiserit: cui ob meritum honores illos, quos Herculi, tota Græcia decrevit. Quinque alios ejusdem nominis, omnesque ejusdem artis, & familiæ Suidas memorat. *Hippocratem* etiam alium Atheniensium ducem ponit in bello Peloponnesiaco Thucydides. Denique Mathematicus quidam, qui mercaturam exercuit: quia tunc temporis hæc non habebatur vilis, modò tenuis non esset, teste Plutarcho.

Hippocrene, fons in Bœotia, non procul ab Helicone monte, quem poëtæ fabulantur factum esse ungulâ Pegasi alati. De nomine Bochartus. *Epigranea*, inquit fons à Phœnicibus פגרן *pigran* dictus est, ab *erumpendo*. Radix Arabicè פגר *phagara*, in primâ, secundâ, & quarta conjugatione *fontem aperire*, in quintâ & septimâ *fontem erumpere*, significat. Articulo præfixo ex *Pigran* factum *Happigran*, vel *Happigrana*, unde Græcis Ἱπποκρήνη, tanquam ab *equo* deductâ voce, & Persio *fons Caballinus*. Hinc nata fabula de fonte è terrâ edito equi ungulâ percussâ.

Hippocura, Indiæ intrà Gangem urbes duæ Ptol. una maritima, altera mediterranea. Priorem *Onor* vocat Castaldus.

Hippodame, & *Hippodamia*, filia Oenomai regis Elidis & Pisarum, qui cum ex oraculo se à genero interemptum iri didicisset, & illa tamen à multis procis ob formæ præstantiam expeteretur, curule certamen procis proposuit (habebat enim equos velocissimos, qui ex ventorum flatu creati erant) eâ lege, ut qui vinceret, filiam haberet, victus subiret mortem. Tredecim igitur victis ac occisis, Pelops Tantali filius visâ puellâ, ejus amore protinus exarsit; Cujus nuptias ut assequeretur, Myrtium ejus aurigam pollicitis corrupit, sic ut ille axes infirmos, & fragiles subjunxerit, vel, ut alii volunt, obicem axi non objecerit, & sic fracto ac dissoluto curru, Oenomaus excidit, moriensque Myrtii caput devovit; obtestans Pelopem, ut vicem suam ulcisceretur, quod & factum est. Cum enim pactum sibi perfidiæ præmium à Pelope posceret, ab eo in mare dejectus est, atque hoc modo Pelops puellâ & regno potitus est. Ovid.

Venit ut in Phrygios Hippodamia sinus.

Propert. 1. 12.

Nec Phrygium falso traxit candore maritum
Avecta externis Hippodamia rotis.

Hinc Ovidius:

Vecta peregrinis Hippodamia rotis.

Idem:

Quid? non Tantalides agitante cupidine currus
Pisæam Phrygiis vexit eburnus equis.

Euripides:

Πηγῆθεν Πισσαΐδα ... δ'
Ἱπποδάμειαν, Οἰνόμαον κτανών.

Virg. Georg. 3.

Hippodameque, humeroque Pelops insignis eburno.

Hippodamia, Pirithoi uxor, quam cum ipso nuptiarum die Centauri ei eripere conarentur, ab Hercule & Theseo ingenti clade profligati sunt. Ovid. Met. 12. Idem in Epist. Helenæ:

An fera Centauris indicere bella coegit
Atracis Æmonios Hippodamia viros?

Et lib. 1. Amor. Eleg. 4.

Desine mirari posito quod candida vino
Atracis ambiguos traxit in arma viros.

Plut. in Theseo. *Deidamiam* vocat. Propertius ex Callimacho *Ischomachen*, lib. 2. eleg. 2.

Qualis & Ischomache Lapithæ genus Heroina,
Centauris medio grata rapina mero.

Item *Hippodamia*, Brisei filia, quam Achilles expugnato Lyrnesso oppido secum abduxit, quæ & *Briseis* dicta. Alia Anchisæ filia, Alcathoi Trojani uxor, quem postea Idomeneus Creteusis in pugnâ cecidit.

Hippodamus Milesius, primus eorum qui in Rep. versati non essent, cœpit aliquid dicere de optimo civitatis statu. Constituit enim civitatem ex numero 10. millium, divisam in partes tres, artifices, agricolas & milites. Regionesan totidem partes, sacram, publicam

& privatam. Aristot. lib. 2 Polit. Item alius Milesius Architectus qui Atheniensibus Piræum portum extruxit, à quo forum Piræi *Hippodamiam* appellarunt. Suidas.

Hippodorus, unus Codridarum, invidiam populi vitare cupiens, & optimam simul principis famam inter Athenienses adipisci, severitate in suos usus, filiam cum mœcho deprehensam currui jussit alligari, atque discerpi.

Hippodromus, Thessalus genere, patriâ Larissæus circà M. Antonini Principis tempora Athenis Scholæ successit. Philostratus.

Hippolyta, Amazonum regina, quam Hercules prælio superatam Theseo uxorem dedit, cui & Hippolytum peperit Prop. lib. 4.

Felix Hippolyte nudâ tulit arma papillâ.

Claudianus:

—— Quoties Arcton populata virago Hippolyte.

Fuit altera Acasti uxor, de quâ Horat. Carm. 3. 7.

Narrat penè datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit abstinens.

Vide *Acastus*.

Hippolytus Thebanus memoratur Glycæ in tertiâ parte An. Co r. Gesnerus id suâ Bibl. ait composuisse Chronicon, atque id Romæ extare in Bibl. Vaticanâ. At omnino fallitur idem Gesnerus cùm suspicatur, Thebanum Hippolytum, eundem esse ei de quo B. Hieronym. agit in Catalogo, nam is quidem Origenis fuit æqualis, Arabum Metropolitanus, de quo Voss. Hist. Gr. p. 495. De *Hippolito* Martyre Voss. ubi supra.

Hippolytus, Thesei, & Hippolytes Amazonis filius, Demophon, prius dictus, teste Plutarcho, Tyndarides verò vocatur à Pausaniâ, quomodo etiam illum nominat Plinius lib. 26. cap. 1. qui cùm cœlibem ducens vitam venatu sese exerceret, & constanti animo sperneret mulieres, à Phædrâ novercâ absente patre amatus est: cujus turpi desiderio cùm obtemperare noluisset, illa filium apud patrem detulit, tanquam de stupro eam appellasset. Quamobrem cùm videret Hippolytus patrem, novercæ dolo persuasum, de nece suâ cogitare, conscenso curru fugam arripuit. Sed cum phocæ, quæ tum fortè in littus exierant, equorum, & rotarum strepitu perterritæ, magno impetu se in mare præcipitarent, exterriti equi, frustrà, obluctante Hippolyto, currum per scopulos, & saxa traxerunt, juvenemque infelicem loris implicitum, varias in partes discerpserunt: Virg. Æn. 7.

Namque ferunt fama Hippolytum, postquam arte noverca
Occiderit patriasque expleverit sanguine pœnas
Turbatis distractus equis, ad sidera rursus
Æthereia, & superas cœli venisse sub auras,
Pæ is revocatum herbis & amore Dianæ.

Claudianus de Bello Getico:

Et juvenem spreta laniatum fraude novercæ
Non sine Circæis Latonia reddidit herbis.

In nemore autem Aricino Dianæ sacro sepultus est. Ovid. Fast. 3.

Hic jacet Hippolytus loris distractus equorum,
Unde nemus nullis illud aditur equis.

Ub alii direptus legunt. Sic Fast 6.

Hippolyte infelix velles coluisse Dionem,
Cum consternatis diripereris equis.

Idem de Art. Amand.

Hippolytum pavidi diripuistis equi.

Porrò castitatem ejus innuit Prop. 4. 5.

Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem.

Ovid. Amor. 2. 4.

Illic Hippolytum pone, Priapus erit.

Mart. lib. 14 Lemmate *Puella Gaditana.*

Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, ut ipsum
Masturbatorem fecerit Hippolytum.

Et in Priapeis:

Crissabit tibi fluctuante lumbo.
Sic ut non modo te, Priape, posset,
Privignum quoque sed movere Phadra.

Horat. lib. 4. Carm.

Infernis neque enim tenebris Diana pudicum
Liberat Hippolytum. ——

Negabant hunc ab equis discerptum Troezenii apud Pausaniam in Corinthiacis. Nam de illis & Hippolyto loquens ita ait: Ἀποθανεῖν δ' αὐτὸν οὐκ ἐθέλουσιν συρέντα ὑπὸ τῶν ἵππων. Adducit argumentum: Οὐδὲ τὸν τάφον ἀποφαίνουσι. Imò de illo: Τὸν δ' ἐν οὐρανῷ καλούμενον ἡνίοχον τοῦτον εἶναι νομίζουσιν ἐκεῖνον Ἱππόλυτον. Inde lucem carpsit Ovidius 6. Fast. ubi de Ophiucho:

Surgit homo juvenis stellis afflatus avitis,
Et gemino nexas porrigit angue manus.
Notus amor Phadra, nota est injuria Thesei
Devovit natum credulus ille suum.

Idem Pausanias cum cultum scribit ut Deum lib. 2. illique ab eo assignantur θυσίας ἐπέτειοι Adducitur hoc divinitatis illius argumentum: Ἑκάστη παρθένος πλόκαμον ἀποκείρεται οἱ πρὸ γάμου, κειραμένη δὲ ἀνέθηκεν ἐς τὸν ναὸν φέρουσα. Vide *Virbius*.

Hipponachus, tibicen, qui cum videret à plebe laudari discipulum, quem tamen in arte peccare cognoscebat, baculo tactum desistere jussit, dicens, maximum erroris argumentum, quòd ab ignarâ turbâ laudaretur. Ælian. Var. Hist. 2. 6.

Hippomanes, de quo & quid sit, varia tradunt auctores. Columella lib. 6. cap. 27. generaliter de eo loquitur, & venenum quidem & medicamentum futorium esse declarat; sed quid sit illud, non adjicit: sic adpellatum scribit tamen, quòd equinæ cupidini amorem similem accendat. Aristoteles & Plinius nunc liquorem, nunc carunculam; ac idem modò, modò diversum faciunt. Etiam Virgilius, quòd mirère, sibi non constat. Alibi enim liquorem virosum tradit Georg. lib. 3:

Hinc demum Hippomanes vero quod nomine dicunt
Pastores, lentum distillat ab inguine virus,
Hippomanes, quod sæpe malæ legere novercæ.

Alibi carunculam teneram in fronte pulli equini, recens editi, quam genetrix illicò devorat, aut partum ad ubera non admittit: nam Æn. 4. ita scribit.

Quæritur & nascentis equi de fronte revulsus,
Et matri præreptus amor.

Ipse etiam a se hâc in re dissentit Ovidius: Nam Amor lib. 1. el. 8. (*scit lena*)

—— Quid valeat virus amantis equa.

At lib. 2. de Art. Amand. ait:

Datque quod à teneri fronte revellit equi.

Juvenalis priori sententiæ adhæret. Sat. 6.

Cui totam tremuli frontem Cæsonia pulli
Infudit ———

Et pau ò post:

Tanti partus equæ, quanti una venefica constat.

Itemque Lucanus lib. 6.

——— *Aut cum turgentia succo*
Frontis amatura subducunt pignora fœta.

Tibullus & Propertius priori: Hic lib. 1. eleg. 4.

Et quod ubi indomitis gregibus Venus afflat amores,
Hippomanes cupidâ stillat ab inguine equa.

Ille lib. 4. eleg. 5.

Hippomanes fœta semina legit equæ.

Theocrito herba est, quâ gustatâ equi in furias aguntur. Sic enim canit in Pharmaceutriâ:

Ἱππομανὲς φυτόν ἐστι παρ' Ἀρκάσι, τῷ δ' ἔπι πᾶσαι
Καὶ πῶλοι μαίνονται ἀν' ὤρεα, καὶ θοαὶ ἵπποι.

Ubi Schol. utriusque sententiæ meminit, h. e. & eorum qui caruncuiam quandam, & eorum qui herbam, sive plantam dixerunt esse. Theophrasto verò Hist. Plant. 9. confectio quædam, quæ apud Arcadas in urbe Ægæâ ex tithymallo herbâ præparatur, eo nomine venit.

Hippomedon, Nisimachi & Mythidices Talai filiæ, sororis Adrasti (ut vult Hyginus fab. 70.) vel Nisimachi, & Naficæ filius (ut vult Lactantius in lib. 1. Theb.) unus ex 7. ducibus, qui ad Thebas profecti sunt, dum in Ismeno flu. pedestri certamine decertaret, extinctus est. Stat. l. 9.

En meus Hippomedon, cui gentis origo Mycenæ,
Argolicique lares numenque ante omnia Juno.

Hippomenes, Macarei, vel Megarei & Meropes fil. Neptuni pronepos, vel, ut alii, Martis: cùm Atalantam Schœnei filiam adamaret, Veneris beneficio voti sui compos factus est. Nam cùm illa virginitatem illibatam cuperet servare, procis suis cursûs certamen eâ lege proposuit, ut illi inermes currerent, ipsa cum telo insequeretur, & quem cursu assequi posset, venabulo confoderet. Cùm itaque non paucos spe nuptiarum ejus illectos, neci tradidisset, Hippomenes, qui & ipse amore ejus tenebatur, neque tamen pedibus satis valebat, Veneris opem imploravit, quæ tria illi aurea mala tradidit, & quis usus esset in illis, edocuit. Hisce itaque fretus Hippomenes, cursu cum Atalantâ certare non dubitavit, cumque parùm abesse videret, quin illa præcurrentem assequeretur, mala aurea à Venere accepta, quàm longissimè extrà viam diversa in latera abjecit, quorum pulchritudine capta Atalanta, dum ea colligit, aurumque admiratur, Hippomeni victoriam tradidit. Hâc itaque ratione voti sui compos effectus, cùm Veneri, cui victoriam debebat, gratias agere neglexisset, illa indignata, tam effrænatam illi cupiditatem injecit, ut in ipso matris Deûm delubro, nullâ habitâ Numinis reverentiâ, cum uxore concumberet. Quod flagitium ægrè ferens Cybele, Hippomenem in leonem, Atalantam in leænam commutavit. Ovid. Met. 10.

Hippomenes, 27. Atheniensium Archon. Is filiam Limonem in adulterio deprehensam equo feroci vorandam præbuit. Unde Proverb. *magis impius Hippomene*. Ovid. in Ibin:

Solaque Limone pœnam ne senserit illam,
Et tua dente ferox viscera carpat equus.

Hippomolgi. pop. ab *equis mulgendis*, sic dicti. Dionys. Perieg. vers. 309.

Ἔνθα Μελάγχλαινοί τε καὶ ἀνέρες ἱππημολγοί.

Populi sunt Scythiæ. Epitheton hocce Homerus Mysis attribuit, inquit Nicodemus Frischlinus. Sed fallitur, nam Poëta gentem aliquam peculiarem designat Il. N.

Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν.

Callimachus quidem Hymn. 3. Cimmeriis accommodavit:

——— Ἐπὶ δ' γλαφυρῶν Ἱππημολγῶν
Ἤγαγε Κιμμερίων.

Hippona, dea equorum, quam stabularii colebant. Juv. Sat. 8.

——— *Jurat*
Hipponem & facies olida ad præsepia pictas.

Sed hæc codicum corruptorum lectio, in melioribus tam editis, quàm Manuscriptis ita legitur:

Solam Eponam, & facies, &c.

Atque hanc lectionem etiam vetus Scholiastes agnoscit. Nam ad illa verba *Solam Eponam*, hæc notat. *Quia mulio est qui consulitur, Epona Dea mulionum*. Meminit hujus Deæ Apul. lib. 3. Miles. & Tertull. in Apol. Item Min. Felix. Vetus Inscriptio DEÆ EPONÆ MANLIUS RESTIO. Prudent. contra Symmachum:

Nemo Cloacina, aut Epona super astra deabus.

plut. in Parai. Ἐπὶ δ' θεὸς Ἐπόνα ἀνέθηκεν ... τῶν ἵππων. Vide Turneb. Advers. 24 4 & 26. 10. Valeat igitur commentitia *Hippona*, & in ejus locum succedat *Epona*.

Hipponax, poëta Ephesius, à quo Jambicum *Hipponacticum*, seu *Hipponacteum* carmen, quod & Scazon dictum est, nomen sortitum videtur. Plin. 36. 5. Hic tam deformi, & fœdâ facie fuit, ut ejus effigies à pictoribus quibusdam publicè exposita fuerit deridenda: quamobrem indignatus Hipponax, in illos sic invectus est, ut aliquot ex illis ad suspendium adegerit. Unde natum Proverb. *Hipponacteum præconium*.

Hipponiates, sinus Tyrrheni maris in Brutiis. Ptol. *Napitinus* vocatur ab Antiocho apud Strab. *Terinæus* Plinio dicitur, teste Hermolao, & *Vibonensis*. *Lameticum* ab Arist. nominari tradit Barrius. Hodiè *Golfo di S. Eufemia*.

Hipponicus, Calliæ fil. Atheniensis, cùm patriæ statuam dedicare decrevisset, nonnullis eam à Polycleto confici suadentibus, illi nequaquam visum est, quòd ob operis pulchritudinem ab aspicientibus, non dedicantis, sed potiùs artificis virtus laudaretur. Ælian. Var. Hist. 14. 16.

Hipponium, urbs Brutiorum in Calabriâ ulter. *Bivonia* Nigro. Item promont. ibidem Lycophroni memoratum, hodiè *Salobron*, teste Barrio.

Hippopodes, pop. in Oceano Scythico, qui, teste Solino, humanam usque ad vestigium formam tenent, sed in equinos pedes desinunt. Dionys. Perieg. vers. 310.

Νευροί θ' Ἱππόποδές τε, Γελωνοί τ' ἠδ' Ἀγάθυρσοι.

Avienus legit hunc versum, teste Morellio, hunc in modum:

Νευροί θ' Ἱπποδές τε Γελωνοί, &c.

Qui etiam ita vertit:

Gelo-

— *Celerisque Geloni*———

Priscianus proprium nomen agnoscit. Sic enim hos versus Latinè reddidit:

Post Hippomolgi, Hippodedesque potentes.
Atque Geloni cum Neuris, pictique Agathyrsi.

Et sic omnes alii interpretes. Mela lib. 3. *Equinis pedibus Hippopodes.* A celeri cursu fortè hæc fabula Meminit horum Plin. 4.13.

Hipporum, Calabriæ op. Anton. hodiè *Felum* dici scribit Barrius.

Hippostratus, genealogias Siculas exposuit, teste Pindari Scholiaste. Minois quoque res gestas consignavit, authore Phlegonte Tralliano Mirabil. cap. 30. Etiam *Hippostratus* inter eos, qui de mirificis hominum formis in Indiâ scripserunt à Tzetze refertur, Chil. 7. Hist. 144.

Hippotades, patronymicum ab *Hippotâ* deductum; quo poëtæ ferè utuntur pro Æolo, ventorum rege, Hippotæ Trojani ex Segestâ filia nepote. Ovid. Met. 11.

Quod socer Hippotades tibi sit qui carcere fortes
Contineat ventos, & cum velis æquora placet.

Hippys Rheginus Darii & Xerxis temp. fuit; scripsit rerum Sicularum lib. 5. item Chronica libris 5. & κτίσεις sive origines Italiæ, &c. Vide Voss. Hist. Gr. p. 442.

Hirpini pop. Samnitum, non tantùm contermini ab ortu Solis Hernici sed & consanguinei, adeoque pars fuêre Strabo lib. 5 Ἑξῆς δ' εἰσὶν Ἱρπῖνοι καὐτοὶ Σαυνῖται. Τοὔνομα δ' ἔσχον ἀπὸ τοῦ ἡγησαμένου λύκου τῆς ἀποικίας, ἵρπον γὰρ καλοῦσιν οἱ Σαυνῖται τὸν λύκον op. eorum *Hirpinum*, hodiè *Harpaia* Leandro, qui hoc quoque *Harpadium* antiquis nominatum addit.

Hirtius, consul Rom unà cum C. Pansâ: quo tempore Brutus ab Antonio obsessus fuit Mutinæ ad quem liberandum profectus, unà cum collegâ interfectus est. Item *A. Hirtius*, *Hirtius* historicus, author lib. 8. de Cæsaris bello Gallico, ut Sueton. in Julio testatur. Ejusdem sunt libri de bello Alexandrino, & Africano. Dictionem ejus meritò commendat Just. Lipsius. *Hirtius*, inquit, *tersissimo belli Africi commentariolo.* Vide Voss. Hist. Lat. par. 66.

Hispalis, Bæticæ provinciæ urbs clarissima, Romanorum colonia cognomine *Romulensis*, à quâ unus ex quatuor Bæticæ conventibus Hispalensis dicitur. Plin. 3. 1. Hodiè *Sevilia* dicitur. *Hispali*, Herculis filio, nomen, atque primordium; Jul. Cæsari restaurationem; Raymiro regi, ac longo deinde tempore Ferdinando 2. à Mauris liberationem defert. Urbs ad mare Gaditanum sita est, forma rotunda, ædium pulcherrimarum frequentiâ nitidissimè culta, totiusque Hispaniæ emporium florentissimum, quod ex variis mundi partibus, maximè verò ex Indiâ Occidentali quæstus incredibiles facit. Situ omnes Hisp. urbes excedit. Agrum habet pinguem & peramœnum, omnis generis frugum, olei, olivarum, dactylorum, & citrorum feracem. Eam nobilissimus flu. Bætis præterlabitur *Hispal* Silio dicitur lib. 3.

Et celebre Oceano atque alternis æstibus Hispal.

Hispania, & *Hispaniæ* plur. num. & apud poëtas *Hesperia ultima*, ac *Iberia*, Provincia Europæ amplissima. Galliæ contigua, ab eâ Pyrenæis montibus separata, & in austrum recedens, à tribus lateribus Oceano & mari mediterraneo instar peninsulæ circumfusa. Eam Oceanus ad bor. ad occ. & ad meridiem; Mediterraneum etiam ad merid. & ad ort. eam adluunt. Cujus peninsulæ Isthmus est Pyrene mons 89. leuc. Hispanicis inter 2. maria, inter occid. & ort. excurrens. Ea apud veteres primùm in duas Hispanias, citeriorem & ulteriorem, Ibero flu. divisas: posteà in tres, Tarraconensem, Bæticam, & Lusitanicam partita; quarum quælibet plures continet regiones; sed maxima Tarraconensis, quæ reliquas simul acceptas magnitudine superat. Hodiè quoque regnis distincta est, *Portugallia*, *Castella*, *Legionis*, *Arragonia*, & *Navarra*, ut Mariana enumerat lib. 1. de rebus Hispaniæ cap. 4. Ubertatem & fertilitatem Hispaniæ multis modis celebrant veteres. Polybius apud Athenæum, Strabo, Diodorus Siculus, Mela, Justinus: usque adeo, ut Pacatus Latinus *terris omnibus terram feliciorem* pronunciet. Silius lib. 1. ubi de Hispaniâ:

Nec Cereri terra indocilis, nec inhospita Baccho;
Nullaque Palladia sese magis arbore tollit.

Solinus cap. 36. *Terrarum plaga comparanda optimis, nulli posthabenda frugum copia; sive soli ubere, sive vinearum proventus respicere sive arborarios velis.* Non æqua tamen passim talium proventuum ubertas totâ Hispaniâ. Aperiè discriminat Strabo lib. 3. Ἡ γὰρ ἡμῖν Ἰβηρικὴ τὸ πλεῖστον πάντως ἐστιν ... ἡ δὲ παρωκεανῖτις ... ψυχη. Sed istis laudibus hodiè miserrimè respondet. Et Plinius verò hanc ubertatem ad loca maritima tantùm, in fine operis videtur astringere: & lib. 3. cap. 1. ad Bæticam imprimis. Quibus de causis a veteri ingenio mutata in tantum, inquit vêre viri erud ti jam olim Christoph. Fosterus, hoc non ad soli vitium, sed incolarum & agricolarum infrequentiam refert: Quam ex assiduis bellis, deinde Maurorum & Judæorum expulsione, denique quod Hispanorum bellicosa natio tanto studio externa arma sequi solet, invectam putat. Vide & Lud Nonium in suâ Hispaniâ, cap. 5. qui hoc fusiùs explicat. Plures ejus rei causas afferre liceet, sed illud ingredi, hujus loci non est. Juvabit tamen ex Latini Pacati Panegyrico, quem suprà laudavimus, ascribere nonnulla quæ ad Hispaniæ laudes pertinent. *Hispania*, inquit, *quicquid ubique laudatur assurgat. Hæc durissimos milites, hæc experientissimos duces, hæc facundissimos Oratores, hæc clarissimos vates parit, hæc judicum mater, hæc principum est, Hæc Trajanum illum, hæc deinceps Hadrianum misit imperio, huic te debet imperium &c.* Hinc adjectiva *Hispanus*, qui est ex Hispania; & *Hispanensis* qui in Hispaniâ tantùm, versatur, ut *Hispaniensis exercitus*, h. e. Romanorum, qui in Hispania erant cum Prætoribus. Ita *Hispaniensem victoriam* Suetonius Cæsare, cap. 37. & seq. dixit, non de Hispanis, sed de Pompeii in Hispaniâ copiis quæ parta esset. Porrò viros quondam Hispania celebres ac doctos nobis genuit, *Quinctilianum, Senecam Martialem, Lucanum, Silium &c.* quò respexit Latinus ubi supra. Figura ejus δέρμα τῷ βύρσῃ, teste Strabone lib 3. Dionysius Periegetes:

Ἤπειρον ... β' ... .

Mela τὸ σχῆμα Hispaniæ ... *ipsa Hispania, nisi qua Gallias tangit, pelago undique cincta est, ubi illis adhæret maximè angusta, paulatim se in nostrum mare & Oceanum extendit ... latior ad occidentem abit, ac fit ibi latissima.* ... tionem ... τὰ ... ἀλλήλας, ...

ἀριθμοὺς

ὁμήρους olim, fuisse testatur Strabo ubi suprà. Hinc Horatius.

Quid bellicosus Cantaber & Scytha.

Et, *Cantabrum indoctum juga ferre nostra.*

Justinus penè ad verbum Strabonis: *Corpora hominum ad inediam laboremque: animi ad mortem parati. Bellum quàm otium malunt: si extraneus deest, domi hostem quærunt.*

Silius Italicus:

Prodiga gens animæ, & properare facillima mortem,
Namque ubi transcendit florentis viribus annos,
Impatiens ævi spernit novisse senectam.

Græci Σπανίαν vocant. Vulgò autem dictam volunt à Pane Bacchi socio, qu. Πανία. Absit tamen, ut putemus *Spaniæ* nomen dedisse Panem Arcadem. Quin potiùs Phœnicium est. שפן *Saphan*, cuniculus est, inde שפניה *Sphaniam* vel *Spaniam* nominarunt Phœnices hanc regionem, i. e *cunicularium*, vel *cuniculosam*. Quomodo Catullus ad Contubernales suos.

Tu præter omnes une de capillatis
Cuniculosæ Celtiberiæ fili

Varro de R. R. 3. 12. *In Hispaniâ annis fuisti ita multis, ut inde te cuniculos persecutos credam.* Plin. 8. 15. *In Ebuso cuniculi non sunt, scatent in Hispaniâ.* Ælian. de Anim. 13 15. Πέφυκε ἢ λαγὼς ἕτερ@ μικρὸς τὴν φύσιν, ὅδε αὔξεται ποτε Κονικλ@ ὄνομα αὐτῷ. παρ' ἐνίοις γίνεται τι καὶ ἐν ... V.de Boch. Georgr. p. 700.

Hispellum, Umbriæ op. hodiè *Spello* Fabricio & Leandro. Ptol. Ἴσπελλον Strab. Εἰσπελλον, unde Sil. ac Plin. Juniori *Hispellates* opidani Juv. fœm. gen. *Hispella* dicitur. Sat. 12.

Pinguior Hispella traheretur taurus.

Ita Cluverius. Alii autem non *Hispella* eo loco legunt, sed *Hispulla*, ubi Lubinus obiter mulierem notat Satyricè sui temporis crassissimam, & maximè obesam, de quâ Sat. 6.

Hispulla tragœdo Gaudet.

Long. 36.30. Lat. 42.48.

Histiæus Milesius res Phœnicum consignavit. Joseph. Antiqu. 1. 3. Aliis Ἑστιαῖ@ dicitur. Vide Voss. Hist. Gr. p. 379.

Histria, quæ & *Istria*, pars fuit Gall. Transpadanæ in Italia; nunc subest Reip. Venetæ, exceptis aliquot locis quæ parent Imperatori, uti Archiduci Austriæ. Vide *Istria*.

Hœdi, signum cœleste, pluviæ causa. Virg. Æn. 9.

Quantus ab occasu veniens pluvialibus Hœdis
Verberat imber humum.

Servius: *Auriga signum in humeris fert capram, quæ Jovem aluit, & sinistra Hœdos, quorum & ortu & occasu concitatur tempestas.* Theocritus in Thalysiis:

Χ' ὥτα ἐφ' ἑσπερίοις ἐρίφοις νότ@ ὑγρὰ διώκη
Κύματα.———

Scholiastes ejus: Ὅταν ἀνατέλλωσιν οἱ ἔριφοι ἀγριαίνει ἡ θάλασσα. Horatius 3. 1.

Nec sævus Arcturi cadentis
Impetus, aut orientis Hœdi.

Ovid. Met.

Sævior illa freto surgente cadentibus Hœdis.

Unde cum Orione nimboso conjungit Prop. lib. 2.

Purus & Orion purus & Hœdus erit.

Hollandia, una ex 17. prov. Germaniæ infer. cum tit. Comitatus sub dom. Statuum provinciarum Unitarum Belgii. Terra est maximè irrigua, & fertilis. Clauditur ab occ. mari Germ. uti à Sept. mari austrino, quod habet ad Orient. & Dominium Ultrajectinum, & ad merid Zelandiam & Brabantiam ex parte.

Urbes ejus præcipuæ sunt,

Alcmaria.	Gouda.
Amstelodamum.	Haga Comitis.
Briela.	Harlemum.
Delphi.	Horna.
Dordracum.	Lugdunum Batavorum.
Enchusa.	Roterodamum.
Gertrudenberga.	

Holmia, *Stockholm*, urbs primaria regni Sueciæ in Uplandiâ prov. ad fauces lacus Meleri, in confin. Sudermaniæ cum arce & palatio planè regio, 8 leuc ab Upsaliâ in aust. & 5. ab orâ maris Baltici in occ. Long. 43.00 Lat. 60.30.

Holmium, urbs Bœotiæ. Ejus meminit Hesiodus initio Theogoniæ, sed ut fluvii, non civitatis:

Ἠ' Ἱππουκρήνης, ἢ Ὀλμειοῦ ζαθέοιο.

Permissum autem & Holmium, seu fontes, seu fluviolos ex Helicone ortos, & statim confluentes in Copaidem lacum propè Haliartum incidere, Strabo lib. 9. author est. *Holmium* autem dici volunt ἀπὸ Ὀλμοῦ τοῦ Σισύφου παιδὸς. Bochartus autem deducit ex Phœnicio חול מיא *hol-maja*, quasi *dulcem aquam* dixeris, quippe cum חול *hul*, quam חיל *hals* Syris est *dulcescere*, Stat. 7.

———*Et felix Holmia vadis.*

Holsatia Ducatus, vulgò *Holstein*, prov Germ. in Saxonia inter nunc in Daniæ regno comprehensa, cum partim regi Daniæ subjaceat, & partim Duci Holsatiæ Slesvicensi. Terminatur à Sept. Duc. Slesvicensi, seu Jutia meridionali; ab occid. mari Germ. ab ort. mari Baltico, & Duc. Lavemburgensi; a merid. autem Duc. Bremensi & Luneburgensi, à quibus Albi flu. separatur. Dividitur in quatuor partes; nempe in Ditmarsiam, Holsatiam propriam, Stormariam & Wagriam. Ejus urb. præcipuæ sunt, Lubecum & Hamburgum.

Homerus, nomen Poëtæ Græci excellentissimi, qui floruit ante Romam conditam annis circiter centum sexaginta, ut Cornel. Nepos tradit in libris Chronicorum. Cæcum fuisse volunt, & ob id *Homeri* nomen sortitum fuisse, quum priùs *Melesigenes* diceretur, quod ad *Meletem* flu. natus esset. Cumæi namque & Jones captos oculis ὁμήρους vocant. Hinc cæcutiens Mæonius nuncupatur a Marciano Capellâ lib. 1. De patriâ ejus nihil certi traditur. Peculiarem libellum de eâ scripsit vir doctissimus Leo Allatius. Ejus carmen, quod Iliados, & Odysseæ nomen habet, ostendit Principum familiam ejus ætatis, & pingit imagines variarum personarum, consiliorum, & mirabilium eventuum in hâc vitâ. Basilius Magnus universam Homeri poësin *laudem* dixit *esse virtutis*. Et ante eum Horatius.

Qui quid sit pulchrum, quid turpe quid utile, quid non,

Planius, ac melius Chrysippo, & Crantore dicit.
Ælianus scribit Agathonem pictorem quendam Homerum pinxisse vomentem, reliquos verò poëtas, ea quæ ipse evomuisset, exhaurientes, ad quod & Ovid. respexit.

Aspice Mæoniden, à quo ceu fonte perenni
Vatum Pieriis ora rigantur aquis.

Manilius lib. 2.

——— *Cujusque ex ore profusos*
Omnis posteritas latices in carmina duxit.

Silius lib. 13.

Atque hic Elysio tendentem limine cernens
Effigiem juvenis casta, cui vitta ligabat
Purpurea effusos per colla nitentia crines;
Dic ait hic quinam, virgo? Nam luce refulget
Præcipua frons sacra viro, multaque sequuntur
Mirantes animæ & læto clamore frequentant.
Qui vultus! quem (si Stygiâ non esset in umbrâ)
Dixissem facile esse Deum. Non falleris inquit
Docta comes Triviæ. meruit Deus esse videri,
Et fuit in tanto non parvum pectore numen:
Carmine complexus terram mare, sidera manes,
Et cantu Musas & Phœbum æquavit honore,
Atque hæc cuncta, priusquam cerneret, ordine terris
Prodidit, & vestram tulit usque ad sidera Trojam.

De Homero est sermo, qui τυφλὸς ἐκ παιδὸς γεγονώς. Τὸ δὲ ἀληθὲς, οὐκ ἐκ γενετῆς ἐπιθυμίας. ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἔρχεται καὶ διὰ τῆς ἰσχύος τυφλός. Ita Suidas, amplo de Homeri castimoniâ elogio. Distichon Græcum:

Εἰ Θεός ἐστιν Ὅμηρος, ἐν ἀθανάτοισι σεβέσθω
Εἰ δ' αὖ μὴ Θεός ἐστι, νομιζέσθω Θεὸς εἶναι.

Columella præfatione: *Nec parens eloquentiæ Deus ille Mæonius vastissimis fluminibus facundiæ suæ posteritatis studia restinxerat.* In laudem ejus hoc cedit quòd neminem in scriptis suis præter unum Thersitem vituperaverit. Quod observarunt duo disertissimi Oratores. Them. Orat. 1. Ἔστι γάρ τι ὅτι Ὅμηρος πάντας ἐπαινεῖ ὀνομάζων, καὶ ἐπαινεῖ καὶ οὐδὲ τὸ πάνυ φαῦλα ἀποκρύπτει τῆς ἀγαθῆς μαρτυρίας, &c. Θερσίτῃ δ' ἄρα λοιδορήσατο μόνῳ, &c. Dio Chrys. Orat. 33. Ὅμηρος μὲν σχεδὸν ἅπαντα ἐγκωμιάζει καὶ φυτὰ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν καὶ ὅπλα καὶ ἵππους, καὶ οὐδὲν ἐστὶν ὅτου μνησθεὶς χωρὶς ἐπαίνου τι καὶ τιμῆς. ὡς ἂν εἴποι τις, παρῆλθε. Ἕνα γοῦν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐβλασφήμησε Θερσίτην, &c. Mortuum esse Homerum senem, dolore ductum, quòd quæstionem stultam de pediculis solvere non potuerit, fabula est à quodam osore Homeri conficta. Sotades apud Stobæum fame extinctum prodidit. Τὸν θεῖον Ὅμηρον λιμὸς κατεδαπάνησε. Peculiarem de vitâ Homeri librum Herodotus scripsit, Plutarchus item, & Porphyrius, qui hodiè extant & conjunguntur ab Hen. Stephano Editione Homeri, An. Dom. 1566. Sed de Homero nos alibi. Fuit alter *Homerus* Chius, medicinâ clarus teste Archilocho. Tertius Chius magicâ arte clarus. Idem. Quartus institoriâ arte Salaminensis civis perdives. Idem. Quintus Colophonius pictor, & statuarius præclarus habitus. Idem. Sextus, civis Atheniensibus leges dedit. Idem. Septimus, arte Musicâ & Geometriâ clarus. Idem. Octavus, patriâ Mæon, certamine Olympico vicit, cui posteà jus literarum, & linguæ Græcæ emendandarum soli tributum est, cujus quoque emendatione, & literæ, & lingua Græca usque in hanc diem contenta fuit. Idem. De Homero Tragico. Voss. P. Gr. pag. 65.

Homole, mons Thessaliæ. Centaurorum olim sedes quemadmodum & Othrys. Virg. Æn. 7.

Ceu duo nubigenæ, cùm vertice montis ab alto
Descendunt Centauri, Homolen, Othrymque nivalem
Linquentes. ———

Lege *Omole*. De quo rara mentio. *Omolium* in Magnesiâ opidum Plin. constituit lib. 4. cap. 9. Vide Suidam.

Homoloides, porta una ex septem Thebanis. Stat. Theb. 7.

——— *Quam celsus ahenâ*
Sphinge per ingentes Homoloidas exeat Hæmon!

Ubi ob sonum videtur hanc portam præ cæteris nominasse, inquit Barthius. Vide Pausan. lib. 9. Euripides in Phœnissis:

Ὁμολωΐσι δὲ τάξιν εἶχε πρὸς πύλαις
Τυδεὺς λέοντος δέρος ἔχων ἐπ' ἀσπίδος.

Ubi Scholiastes: Ὁμολωΐσι] πύλαι Θηβῶν οὕτως ἐκλήθησαν ἀπὸ Ὁμολέως τοῦ Ἀμφίονος· τινὲς γὰρ περὶ Ἀμφίονα φασὶν ἅμα Κάδμῳ τειχίσαι τὴν πόλιν. Ἀριστόδημος δὲ φησὶν αὐτὰς οὕτω κληθῆναι διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ ὁμολοῦ ὄρους, ἢ ἀπὸ μιᾶς τῶν Νιόβης θυγατέρων Ὁμολωΐδος καλουμένης. Hæmoni verò speciatim assignata hæc porta, ut alta præ cæteris magno Heroi. Papin Theb. 8.

Ogygiis is forte Creon, Eteoclea mittunt
Neita, celsus Homoloidas occupat Hæmon.

Hora, Dea quædam apud Romanos, ita dicta ἀπὸ τῆς ὥρας, id est, *à venustate*, & *Pulchritudine*, cui præesse putabatur. Hanc Romani putarunt esse Hersiliam, Romuli uxorem, quæ post mariti apotheosin in cœlum translata, Hersilia vocata est. Qu. Ennius.

Teque Quirine pater veneror, Horamque Quirinam.

Apud Ovid. tamen in fine lib. 14. legitur *Ora*, sine aspiratione, & priore correptâ.

——— *Priscum pariter cum corpore nomen*
Mutat, Oramque vocat, quæ nunc Dea juncta Quirino est.

Hora. Jovis ac Themidis filiæ Hesiod in Theogoniâ:

Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν ἣ τέκεν Ὥρας,
Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρήνην τεθαλυῖαν,
Αἳ τ' ἔργ' ὠρεύουσι καταθνητοῖσι βροτοῖσι.

Orpheus non solum ex prædictis parentibus, sed etiam verno tempore natas esse dixit in his carminibus:

Ὧραι θυγατέρες Θέμιδος καὶ Ζηνὸς ἄνακτος,
Εὐνομίη τε, Δίκη τε καὶ Εἰρήνη πολύολβε,
Εἰαριναὶ, λειμωνιάδες

Pausanias in Bœoticis non hæc sed alia Horarum nomina attulit longè diversa; vocavitque aliam *Carpo* aliam *Thalloten* alterius nomen non dixit Καρπὸς autem *fructum* sig. θάλλειν verò *pullulare*. Quas idcircò ἐγκαρπίους, sive *fructiferas* vocavit Aratus, uti videre est in his:

Ἐν τοῖς ἠέλιος φέρεται δυοκαίδεκα πάντα
Πάντ' ἐνιαυτὸν ἄγων, καὶ οἱ περὶ τούτῳ ἰοντι
Κύκλον, ἀέξονται πᾶσαι ἐγκάρπιοι Ὧραι.

Has portas cœli servare dixit Ovidius Fast. 1.

Præsidio foribus cœli cum mitibus Horis.

Idem Met. 2. ministras Phœbi, sive Solis facit.

Jungere equos Titan velocibus imperat Horis,
Jussa Deæ celeres peragunt.

Has & molles habere pedes; & omnium Deorum tardissimas esse, & novi semper aliquid adferre testatur Theocritus in Syracusiis:

Μαλὶ δυωδεκάτῳ μαλακαίποδες ἄγαγον Ὧραι,
Βάρδισται μακάρων Ὧραι φίλαι, ἀλλὰ ποθειναὶ
Ἔρχονται πάντεσσι βροτοῖσιν ἀεί τι φέροισαι.

Hom. Iliad. 5. non solùm portas Cœli servare, sed etiam nubes inducere, & serenum facere cùm libuerit, inquit.

Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠ μὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.

Horatius Cocles, nobilis Romanus, qui in eo bello quod Porsena Hetruriæ rex pro restitutione Tarquiniorum cum Romanis gessit, cùm Janiculum jam captum videret, hostesque inde in urbem irruere, reliquis omnibus attonitis, & in fugam conversis, duobus tantùm comitatus, hostium impetum tantisper remoratus est, donec pons à tergo solveretur; quem cùm jam intercisum videret, ut erat armatus in Tiberim insiliit, & incolumis ad suos tranavit. Sen. ep. 120. Horatius Cocles solus implevit pontis angustias, adimique à tergo sibi reditum, dummodo iter hosti, auferretur, jussit: & tam diu restitit prementibus, donec revulsa ingenti ruina tigna sonuerunt: Postquam respexit, & extra periculum esse patriam suo periculo sensit: Veniat, si quis vult, inquit, sic euntem sequi, deditus se in præceps: & non minùs sollicitus in illo rapido alveo fluminis, ut armatus, quàm ut salus retento armorum victricium decore tam tutus rediit quàm si ponte venisset. Vide *Cocles*. Fuêre præterea tres *Horatii* qui cum Curiatiis singulare certamen inierunt. Vide Liv.

Horatius Flaccus, poëta Venusinus. Lyricorum. & Satyrarum scriptor, qui anno Imperii Augusti 33. ætatis verò suæ 63. moriens Augustum reliquit hæredem, maximâ pompâ juxtà Mecœnatem in Exquiliis consepultus. Ovid.

Pervenit ad nostras numerosus Horatius aures,
Dum ferit Ausoniâ carmina culta lyrâ.

Vide L. Gyraldum & Crinitum.

Horesti, pop. Scotiæ, quorum reg. Mernia & Angusia, teste Hect. Boëtio; Camdeno v. est *Eskedale*.

Hormisda, è Persiâ oriundus, *interrogatus, quid de Româ sentiret? id tantùm sibi placuisse aiebat, quòd didicisset ibi quoque homines mori.* Am. Marcell. lib. 16. Hic Saporis Persarum Regis frater fuit, & quidem natu major: qui cùm fortè in convivio supervenienti sibi optimates non assurrexissent, minatus est Marsyæ eis supplicium se irrogaturum. Cujus vocis memores optimates, mortuo Narseo Saporem in regem substituerunt, à quo mox Hormisda in vincula conjectus, posteà uxoris industria liberatus ad Constantinum fugit, uti refert Zosimus lib. 2. & Suidas voce *Marsyas*. Hæc Valesius, quem sis vide.

Hortensia, Hortensii filia eloquentissima, quæ, cùm matronarum ordo gravi tributo à Triumviris, Octavio, Antonio, & Lepido premeretur, nec virorum quisquam ipsi adesse auderet, causam constanter egit, repræsentatáque patris facundiâ, impetravit, ut major pecuniæ pars ei remitteretur. Appianus.

Hortensius, Romanus rhetor, qui in foro Romano *Causarum rex* ob eloquentiam dictus est, licèt ejus scripta infra famam fuerint. De quo Cicero in Bruto sic refert. *Primum memoria tanta quantam in viro cognovisse me arbitror, ut quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis iisdem redderet, quibus cogitasset.* De quo etiam fertur, quòd sedens olim totum diem in auctione, omnes res venales, ut pretia & emptores ordine suo recensuerit, argentariis recognoscentibus, ita ut à nullo falleretur.

Hostilius, in existimatione non exigua olim fuit annalibus carmine contextis: ex quorum 1. est versus iste citatus Prisciano in sexto.

Sæpè greges pecuum ex hibernis pastubu' pulsi.

Dubium, idemne, an alius sit Hostilius mimographus, de quo Tertull. in Apol. cap. 15.

Hullum, ante *Petuaria*, vulgò *Hull*, op. probè munitum Angl. in Com. Ebor. ad Abi flu. ost. ubi recipit Hullum amnem.

Hungaria, regnum est Europæ satis amplum. Habet à Sept. Poloniam sup. & Russiam Nigram, ab Orient. Transylvaniam, ab occid. Moraviam, Austriam & Stiriam, & a merid. Croatiam, Bosniam & Serviam, à quibus separatur Savo flu. uti a Poloniâ Carpatho M. Olim numerabantur in hoc regno 73. Com. seu provinciæ, qui postea ad 34. contracti sunt. Ex quibus 26. subsunt Turcis, reliqui omnes Austriacum Dom. agnoscunt.

Hunni, qui & *Abares*, sive *Avares*, teste P. Diacono, dicuntur, pop. Sarmatiæ juxtà Mæoticam paludem incolentes, unde egressi in Pannonias primum (quibus Hungariæ nomen ab his inditum traditur) deinde in Galliam migrarunt, duce Attilâ, qui eam ac Italiam fœdissimis cladibus affecit, donec Leonis Pontificis precibus victi, rursus se in Pannoniam receperunt. De Hunnis, vide Am. Marc. initio lib. 31.

Hunnum, op. Angliæ in Northumbria, *Seavenshale*, teste Camdeno.

Huntingtonia, op. Angl. ad Usum flu. Com. cogn. caput, med. inter Bedfordiam ad occ. & Eliam ad ort. 10. mill. à Cantabrigia in Caurum.

Hur, vir antiquus, sapiens & expertus, Maritus Mariæ, ut dicunt antiqui doctores & Jos. Ant. l. 5. Hunc Rabbini à populo interfectum tradunt, quòd Hebræos ob Idololatriam arguerit. Quod haud verum videtur, nam hoc à Mose minimè omissum fuisset.

Hyacinthia, pl. num. sacra nocturna à Lacedæmoniis instituta in honorem Hyacinthi pueri, ab Apolline disci jactu interfecti. Ovid. Met. 10.

Hyacinthides, quænam sint non convenit inter authores. Harpocration tradit Hyacinthi Lacedæmonii filias esse. In eâdem sententiâ est Apollodorus, qui quatuor eas memorat, *Antheidem, Ægleidem, Euthenidem, & Lytæam*, mactatasque ab Atheniensibus ex vetere Oraculo pro Salute publicâ ad tumulum Geræsti Cyclopis. Bibliothecæ lib. 3. Alii Erechthei filias fuisse tradunt, in quibus est Demosthenes Orat. Fun. Alii 6. commemorant *Protogeniam*, *Pandoram*, *Procridem*, *Creüsam*, *Orythiam*, & *Chthoniam*; atque ex his duas priores mactandas sese præbuisse in colle Hyacinthio, unde *Hyacinthides* dictæ. Hyginus unam tantùm memorat, Spartiantidem, fab. 238. Meminit earum Hesychius.

Hyacinthus, Amyclæ regis fil. Eurotæ nepos, eodem tempore a Zephyro & Apolline adamatus. Verùm cùm in Apollinis amorem propensior esset, ægrè id ferens Zephy-

Zephyrus, amorem in odium convertit. Cum Hyacintho deliciis suis disci jactu, dum sese exerceret Apollo, Zephyrus nocendi occasionem nactus, discum ab Apolline emissum flatu suo in caput Hyacinthi convertit, puerumque interemit. Cujus mortem cùm ægerrimè ferret Apollo, Tellus in amatoris Dei solatium cruorem ejus commutavit in florem sui nominis. Palæphatus paulò aliter. Ovid. Met. 10.

Nec genuisse pudet Sparten Hyacinthon, honorque
Durat in hoc ævi, celebrandáque more priorum
Annua præclarâ redeunt Hyacinthia pompâ.

Lutatius vetus Papinii Scholiastes ad Theb. 4. vers. 223. Laconiæ civitas, sacra Apollini, in quâ Hyacinthius agon celebratur in honorem pueri regis, qui cùm exercetur disco, percussus Zephyri vertigine, quòd sibi Apollinem prætulisset, occisus est. Porrò de amore Zephyri, narrat ipse Apollo apud Lucianum Deorum Dialogis: Δισκεύειν ἐπαίδευον, κἀγὼ συνεδίσκευον αὐτῷ· ὁ δὲ κάκιστα ἀνέμων ἀπολούμενος Ζέφυρος, ἤρα μὲν ἐκ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελούμενος δὲ καὶ μὴ φέρων τὴν ὑπεροψίαν, ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα, ὥσπερ εἰώθειμεν, τὸν δίσκον ἐς τὸ ἄνω· ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ Ταϋγέτου καταπνεύσας ἐπὶ κεφαλὴν τῷ παιδὶ ἐνέσεισε φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τῆς πληγῆς αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ καὶ τὸν παῖδα εὐθὺς ἀποθανεῖν. Nonnus lib. 29.

——— Ὡς Ὑάκινθον ... πότμον
Ἔκτανε ἀνδροφόνῳ βεβολημένον ἔζει δίσκῳ
Μεμφόμενος Ζεφύρῳ ζηλήμονος ἄσθμα θυέλλης.

Ovid. in Ibin:

Aëra si misso vacuum jaculabere disco,
Quo puer Oebalides ictus ab orbe cadas.

Vide Passerat. in illud Prop. 3. 14. *Missile nunc disci, &c.* Nicander in Theriacis:

——— Καρπόν τε πολυθρήνου Ὑακίνθου
Ὅν Φοῖβος θρήνησεν, ἐπεί ῥ' ἀέκων ἔκτα
Παῖδα, βαλὼν προπάροιθεν Ἀμυκλαίου ποταμοῖο
Πρωθήβην Ὑάκινθον, ἐπεὶ σόλος ἔμπεσε κοῤῥην
Πέτρου ἀφαλλόμενος, νέατον δ' ἤρηξε κάλυμμα.

Coluthus Thebanus in Helenæ Raptu:

Ἔνθα δὲ Καρνείοιο περιγνάμψας Ὑακίνθου,
Ὅν ποτε κυδάζοντα σὺν Ἀπόλλωνι νόησας
Δῆμος Ἀμυκλαίων, ἠγάσσατο μὴ Διὶ Λητώ
Σκυζομένη καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν. Ἀντὰρ Ἀπόλλων
Οὐκ ἰδὼν Ζεφύρῳ ζηλήμονι παῖδα φυλάσσειν.
Γαῖα δὲ δακρύουσα χαρισσαμένη βασιλῆϊ,
Ἄνθος ἀνηνιξεν παραίφασιν Ἀπόλλωνι,
Ἄνθος ἀειζώοιο φερώνυμον οὔνομ' ἔχοντος.

Alius Lacedæmonius prioris ex Cynortâ patre nepos, Oebali filius, pater Hyacinthidum. Item pagus suprà Sphendonios, ubi Erechthei filias immolatas esse tradit Suidas in Παρθένοι.

Hyades, stellæ 7. in capite Tauri, quæ quoties ... ascuntur, vel occidunt, pluvias creant, unde & nomen acceperunt, ἀπὸ τοῦ ὕειν, quod est *pluere.* Ovid. Fast.

Ora micant tauri septem radiantia flammis
Sydera, quas Hyadas Graius ab imbre vocat.

Hesychius: Ὑάδες, τὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου κείμενα τοῦ Ταύρου τοῦ ἐν οὐρανῷ ἄστρα. Εἰσὶ δὲ ἀστέρες ἑπτὰ οἳ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ὑετοὺς γίνονται. Fabulantur poëtæ has Bacchi nutrices fuisse, quæ & *Dodonides* nymphæ vocatæ sunt, à *Dodonâ* Epiri civitate: quæ cùm Junonis iram vererentur, fugerentque Lycurgi regis sævitiam, à Jove in cœlum sunt translatæ. Alii tradunt Atlantem ex Æthra uxore Hyan filium suscepisse, septemque puellas, quarum hæc sunt nomina, Ambrosia, Eudoxa, Pasithoe, Corone, Plexauris, Pytho & Tyche, quæ cùm fratrem à leone devoratum implicabili luctu prosequerentur, dolorisque magnitudine extabescerent, Jovis miseratione in 7. stellas sunt conversæ, &, ut in perpetuum maneret tantæ pietatis testimonium, à fratris nomine *Hyades* appellatæ. A Latinis *Suculæ* dicuntur, quòd propter maximas, quas ex ortu suo afferunt, pluvias, luto gaudere videantur, tanquam sues. Ovid. Fast. 5.

At simul inducunt nocturna crepuscula noctem,
Pars Hyadum toto de grege nulla latet.

Aliter Plinius: VI. *Nonas Maii Cæsari Suculæ matutinæ oriuntur; & VIII. Idus Capella pluvialis.* Ætius: Μηνὶ Ἀρτεμισίῳ ὅ ἐστι Μαΐῳ ϛ'. Ὑάδες ἅμα Ἡλίῳ ἀνατολὴν ἐπιτέλλουσι. Tyro Libertus apud Gell. 13. 9. in quo scriptor ille ἀπειρολογίαν se vel puero ostendit. *Adeò Romani literas Græcas nesciverunt, ut stellas quæ in capite Tauri sunt propterea suculas appellarunt quòd eas Ὑάδας Græci vocant.* Tanquam id verbum Latinum verbi Græci interpretamentum sit, quia Græci ὕς *sues* Latinè dicuntur. *Sed ὑάδες, inquit, ἀπὸ τοῦ ὕειν, ut nostri Opici putaverunt, sed ab eo quod est ὕειν appellantur nam & cùm oriuntur & cùm occidunt, tempestates, pluvias, largosque imbres ciens.* Statius in Sylv.

Non tantis Hyas inserena nymbis
Terras obruit, aut soluta Plias.

Hyampolis, urbs Phocidis ad Parnassum montem. Steph. Strabo lib. 8. Plin. 4. 7. Statius Theb. 7.

Et valles Lebadea tuas, & Hyampolin acri
Subnixam scopulo. ———

Est & altera in Bœotiâ, non procul ab Orchomeno. Ptol. lib. 4. cap. 15.

Hyanthes, ab antiquis vocabantur Græciæ pop. posteà *Bœoti* dicti Plin. 4. 7. quod nomen ab *Hyante* rege traxisse putantur. Strabo lib. 7. Hinc *Hyanthius*, idem quod *Bœotius*, Cadmi epitheton. Ovid. Met. 2.

Hybla, mons Siciliæ, thymi copiâ, salicum, & apibus abundans, unà cum op. ejusdem nominis ab *Hyblo* rege dicto. Strabo à Doriensibus conditam scribit. Mart. 13. 105.

Quum dederis Siculos mediis de collibus Hyblæ,
Cecropios dicas tu licet esse favos.

Silius lib. 14.

Tum quæ nectareis vocat ad certamen Hymettum
Audax Hybla *favis.* ———

Papinius 1. Achilleidos:

——— *Quales jam nocte propinquâ*
E pastu referuntur apes, vel in astra reverti
Melle novo gravidas mitis videt Hybla *catervas.*

Hinc Hyblæus. Eclog. 1.

Hyblæis apibus florem depasta salicti.

Mart. 11. 43.

Mella jubes Hyblæa tibi vel Hymettia nasci.

Claudianus:

——— *Qualis Cybeleia quassans*
Hyblæus procul ære senex revocare fugaces
Tinnitu conatur apes. ———

Porrò tres *Hyblas* in Siciliâ ponit Stephanus, de quibus vide Boch. Geograph. pag. 584. 593. 604.

Hyccara, op. Siciliæ, ubi Laidem meretricem natam aiunt.

aiunt. Ὑκκαρα βαρβαρικὸν χωρίον. Ita Plut. in Niciâ. Et Thucyd. lib. 6. πόλισμα Σικανικὸν μὲν, Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον. Itaque non placet quod apud Athenæum lib. 7. Timæus nominis originem ex Græcâ linguâ arcessens, Hyccara dici vult παρὰ τὸ τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλουμένους ὕκκας. Hycca pro Erythrino pisce Cyrenæorum est vox, alibi rarò in usu, præterquam apud poëtas. Et ut ab Hycca fiat Hyccara, non patitur analogia. Denique barbari opidi vocabulum è Græco sermone petere non licet. Proinde consultiùs ex Punicâ linguâ deducas, quâ חיק כורא Hek-caura est *sinus piscis*, id est, *piscosus*, qualem esse sinum Hyccaræ ex Fazello patet. Dec. 1. lib. 7.

Hyda, vel *Hyde*, op. Lydiæ sub Tmolo monte. Hom. Il. 2. Sunt qui idem esse putant cum Sardibus. Strab. 13.

Hydaspes, flu. Asiæ geminus; unus per Susianam apud Susam urbem fluens. Virg. Georg. 4.

Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaspes.

Alter Indiæ, terminus itineris Alexandri M. cùm Asiam subjugaret, in Indum influens apud Nysam urbem, cujus incolæ *Hydaspii* Trogo dicuntur. Lucan. lib. 8.

Quà rapidus Ganges, & quà Nysæus Hydaspes.

Horat. Carm. 1.

Quæ loca fabulosus
Lambit Hydaspes. ——

Gemmiferum facit Seneca Tragœdus:

Tepidis Hydaspes gemmifer currens aquis.

Inde Claudiano *Hydaspea gemma*. Idem Claud.

—— *Auriferum veniam poturus Hydaspem.*

Seneca alibi:

—— *Ruraque dives cingat Hydaspes.*

χρύσεος etiam Nonno in Bassaricis dicitur.

Hydra Lernæa, serpens erat 50. capita, unicumque duntaxat corpus habens, ex quibus uno occiso, duo alia statim repullulabant. Ovid. Met. 9.

—— *Nec profuit Hydra*
Crescere per damnum, geminasque resumere vires.

Horatius:

Non Hydra secto corpore firmior
Vinci dolentem crevit in Herculem.

Stat. 4.

—— *Squallet triplici ramosa coronâ*
Hydra recens obitu.

Hydræ laborem Herculeum occisæ nemo meliùs descripsit Apollodoro lib. 2. Εἶχε δὲ Ὕδρα ὑπερμεγέθες σῶμα, κεφαλὰς ἔχον ἐννέα. τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσην, ἀθάνατον· ἐπιβὰς οὖν ἅρματος ἡνιοχοῦντος Ἰολάου, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην· καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἔστησε· τὴν δὲ Ὕδραν εὑρὼν ἔν τινι λόφῳ παρὰ τὰς πηγὰς τῆς Ἀμυμώνης, ὅπου ὁ φωλεὸς αὐτῆς ὑπῆρχε, βάλλων βέλεσι πεπυρωμένοις ἠνάγκασεν ἐξελθεῖν· ἐκβαίνουσαν δὲ αὐτὴν κρατήσας κατεῖχεν, ἡ δὲ θατέρῳ τῶν ποδῶν ἐνείχετο περιπλακεῖσα, τῷ ῥοπάλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς κόπτων οὐδὲν ἀνύειν ἠδύνατο· μιᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς δύο ἀνεφύοντο· ἐπεβοήθει δὲ καρκῖνος τῇ Ὕδρᾳ ὑπερμεγέθης δάκνων τὸν πόδα· διὸ τοῦτον ἀποκτείνας ἐπεκαλέσατο καὶ αὐτὸς βοηθὸν τὸν Ἰόλαον, ὃς μέρος τι κατακαύσας τῆς ἐγγὺς ὕλης τοῖς δαλοῖς ἐπικαίων τὰς ἀνατολὰς τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν ἐκώλυεν ἀνιέναι· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ἀναφυομένων κεφαλῶν περιγενόμενος, τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατώρυξε, καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν διὰ Λέρνης εἰς Ἐλαιοῦντα. Mythologiam pulcrè ponit Platonicus vates Claudianus, divino & omni ævo laudando Panegyrico in quartum Honorii Consul. cujus principis inter multa infortunia, una felicitas fuit tantus præco. Barthius. Igne autem hanc bestiam sustulisse volunt Poëtæ. Euripides:

Τὰν δὲ μυριόκρανον πολύφονον κύνα
Λέρνας Ὕδραν ἐξεπύρωσε.

Seneca in Her. Oetæo:

Quid sæva Lerna monstra, numerosum malum,
Non igne demum vicit & docuit mori?

Veram autem hujus fabulæ allegoriam non à Palæphato, sed ab Albrico Philosopho, lib. de Deorum imaginibus petere oportet. Ptol. Hephæstio ex Aristonico Tarentino refert, dimidium caput Hydræ, qui cum Hercules pugnavit, aureum fuisse. Auctor Phot. in Biblioth. cap. 190.

Hydruntum, *Hydrus* Straboni ac Ptolemæo, totius Apuliæ metropolis, vetustate, ac civium fide, atque animi magnitudine nobilis. Lucan. lib. 5.

Et cunctas revocare rates, quas avius Hydrus
Antiquusque Taras, &c. ——

Long. 42. 58. Lat. 40. 00.

Item *Hydrus* mons urbi imminens, ac fluvius. Civitas *Otranto* dicitur.

Hydrusa, urbs Atticæ, Strabo. Est & una Cycladum insularum, quæ *Andros* dicitur.

Hyela, op. Brutiorum in Calabriæ citer. orâ, inter Blandam & Lampetiam, *Bonfatti* Barrio. Item Straboni urbs Lucaniæ excisa; vide *Velia*, & Casaub. in Strab. pag. 99.

C. Julius *Hyginus*, Augusti libertus, natione Hispanus, etsi nonnulli Alexandrinum putent, & à Cæsare Romam adjectum, Alexandriâ captâ. Studiosè imitatus est Cornelium Alexandrum, Grammaticum Græcum, quem propter antiquitatis notitiam Polyhistorem multi vocarunt. Præfuit Palatinæ Bibliothecæ, fuitque familiarissimus Ovidio Poetæ, & C. Asinio consulari historico, qui eum pauperem decessisse tradit, & liberalitate suâ quoad vixit sustentatum. Scripsit de vitâ rebusque gestis illustrium virorum, præterea Exemplorum volumen, Gell. 1. 7. & 10. Item de urbibus Italicis, Servio, & Macrobio testibus. Genealogiarum quoque libros reliquit, ut ait ipse in poetic. astronomico, quo loco de Perseo tractat. Commentarios quoque in Virgilium Προπεμπτικὸν Cinnæ, de Agriculturâ, de Penatibus, de Proprietatibus Deorum, &c. Hodie nihil Hygini habemus præter poeticon, & fabularum librum. Nam Gromatica, sive de limitibus constituendis, non hujus sunt Hygini, sed alterius, qui Trajani ætate vixit: ut ex ipsis Gromaticis videre est.

Hylæus, Centauri nomen à *sylvis* deductum, qui à Pirithoo invitatus ad nuptias, visâ puellâ permotus est, & cum violentus ei esse conaretur, à Lapithis prohibitus est. Virgil. Georg. 2.

Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem.

Hor. 2. 12.

Nec sævos Lapithas & nimium mero
Hylæum Item canis Actæonis.

Ovid. Met. 3.

Hylæusque ferox nuper percussus ab apro.

Hylas, filius Theodamantis, quem Hercules rapuit. Cùm enim ex Calydonia, occiso Oenei pincernâ fugeret,

geret, venissetque cum Deianirâ & Hyllo filio ad Dryopes, & esurienti puero, cùm Lichas pædagogus abesset, à Theodamante aliquid cibi postulasset, ille autem denegasset, arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Quamobrem Theodamas, convocatis popularibus, arma adversus Herculem movit: & quamvis in ea pugna pene oppressus fuerit Hercules, tamen victoriam obtinuit, & occiso Theodamante Hylam filium ejus secum abduxit, quem posteà unice dilexit, secumque cum reliquis Argonautis Colchos navigans duxit. Verum cum inter remigandum Hercules remum suum fregisset, unà cum Hyla navi egressus est, ut alium in Mysiæ sylvis quæreret; Invalescente autem æstu, cùm siti premeretur, Hylam cum urna ad Ascanium flu. misit, ut inde sibi aquam afferret; Verum cùm ripa altior esset, quàm ut stans haurire posset, procumbens in pectus Hylas urnam è manibus amisit: quam cùm subitò recipere conaretur, pondere ejus demersus est; Quæ res poëtis occasionem dedit fabulandi, Hylam à nymphis fuisse raptum. Hercules autem cùm Hylas nusquam compareret, casum ejus tam ægrè tulit, ut relictis Argonautis, Mysiam totam oberrans, Hylam quæreret. Dionys. Perieg. vers. 807. De Cio flu. loquens

Τῷ πατ' ἐπὶ ϖροχοῇσιν Ὕλαν ἡρπάξατο νύμφη
Ὀτηρὸν θεηγόποντα πλανεῶν Ἡρακλῆος.

Juv. Sat. 1.

Et multum quæsitus Hylas, urnamque secutus.

Stat. Sylv. 1.

Quantum non clamatus Hylas.

Theocritus de Hylâ

——— Τρὶς μὲν Ὕλαν ἄϋσεν.

Virg. Ecl. 6.

His adjungit Hylam, nautæ quo fonte relictum
Clamassent, ut littus Hyla, Hyla omne sonaret.

Val. Flac.

Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamant
Avia, respondent sylvæ, & vaga certat imago.

Papinius Theb. 5.

Audet iter, magnique sequens vestigia mutat.
Herculis, & tarda quamvis se mole ferentem
Vix cursu tenera quot Hylas, Lernæaque tollens
Arma, sub ingenti gaudet sudare pharetrâ.

Concinit Val. Flac. lib. 1.

Protinus Inachiis ultro Tirynthius Argis
Advolat: Arcadio cujus flammata veneno
Tela puer facilesque humeris gaudentibus arcus
Gestat Hylas; velit ille quidem, sed dextera nondum
Par oneri clavaque capax.

De Hyla elegantissima carmina sunt Theocriti & Propertii. Rem totam narrat Apollonius lib. 3. Argon. circà versum 1200 Cujus Scholiastes etiam ex Pherecyde, Callimacho, Hellanico, Anticlide, Socrate, Onaso, Archilocho non indigna memoria producit. Apollonii tradita sequitur Apollodorus lib. 1. itemque Hyginus cap. 14. qui loca raptus *Cion* & *Ascanium* vocat. Nonnus Bassaricon lib. 11.

Οὐ τόσον Ἡρακλῆς δρόμον ἤνυεν, ὁππότε νύμφαι
Ἱμερόεν Ὕλαν φθογγεῖν ηχτινρύψαντο ῥέεθροις.

Sed, *Cui non dictus Hylas puer?*

Hyle, urbs Cypri ubi Apollo *Hylates* colitur. Item urbs Locrorum Ozolorum; & regiuncula inter Sabinorum & Romanorum urbem. Steph.

Hyle, urbecula Bœotiæ, non longè à Thebis, de quâ, Strab. lib. 9. & Plin. 4. 7. Etiam Homerus ejus meminit Iliad. ε.

Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι, παρ' δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοί. ———

Ubi Schol. Ὕλη πόλις Βοιωτίας. Unde apud Moschum, Idyll. 3. vers. 89.

Πίνδαρον ὁ ποθέοντι τόσον Βοιωτίδες Ὕλαι.

Ita enim locum istum legit Palmerius.

Hyllus fil. Herculis ex Deianira, qui Jolem, patre mortuo, uxorem duxit. Ovid Met. 6. Hic posteà cum cæteris fratribus, qui ex Hercule superstites fuêre, ab Eurystheo pulsus, Athenas confugit, ibique Misericordiæ templum condidit, quod & accepti ab Atheniensibus beneficii testimonium, & miseris in posterum asylum esset, & profugium. Item alius Herculis fil. ex Melita Ægæi flu. filia, à quo populi *Hyllienses*. Est & fluvius Lydiæ in Hermum influens Straboni & Livio Phrygius dictus.

Hymenæus, Deus nuptiarum præses, qui & *Hymen* dicitur, & conjunctis dictionibus *Hymen Hymenæus*. Hic Liberi patris, & Veneris, aut ut alii malunt Uraniæ fil. fuisse putatur, & primus certas nuptias instituisse. Nomen autem accepisse creditur ἀπὸ τοῦ Ὑμένος, h. e. *à membrana*, quæ claustrum virginitatis esse, & primo coitu rumpi putabatur. Quanquam anatomicæ rei periti negant in virginum dissectionibus pelliculam ejusmodi ullam inveniri. Alii virum Atticum fuisse volunt qui raptas à latronibus virgines parentibus intactas restituit: Ideoque nuptiis ejus nomen invocari, tanquam defensoris Virginitatis, vocemque hanc nuptialem factam apud Græcos, quemadmodum Romani in nuptiis Virginalibus *Thalassii* nomen invocant. Alii dicunt eum fuisse juvenem, qui die nuptiarum ruina oppressus, interiit, unde posteà institutum est, ut expiationis gratia nominaretur in nuptiis. Non rarò quoque Poëtæ *Hymenæos* ponunt pro nuptiis. Virgil.

Pergama cùm peteret inconcessosque Hymenæos.

Obiter emendabis Claudianum de Raptu Proserp.

——— *Nimbis Hymenæus hiulcis*
Intonat. ———

Mirum enim est Hymenæum intonare, & Jovis τοῦ βροντῶντος officio fungi, quare *Hymenæon* legendum putat Nicol. Heinsius, ut ad Jovem referatur. Apul. Met. 4. *Tota domus lauris obsita, tædis lucida obstrepebat Hymenæum.* Hesych. Ὑμέναιος, γάμος ἢ ᾠδὴ ἐπιγάμιος. Nihil frequentius poëtis hac locutione. Statius genethliaco Lucani:

Et vestros Hymenæon ante postes
Festis cantibus ipse personabo.

Ovid. Met. 12.

Ecce canunt Hymenæon, & ignibus atria fumant.

Seneca in Troad.

Tritonum ab alto cecinit Hymenæum chorus.

Musæus:

Ῥυχ' Ὑμέναιον ἄειδε, μητὴρ, &c.

Item nomen viri, qui à Christiana fide excidit. 2. Tim.2.

Hymettus, mons Atticæ apibus, & optimi mellis copiâ abundans. Martial. lib.7.

Pascat & Hybla meas pascat Hymettos apes.

Juvenal. Sat.13.

——— Dulcique senex vicinus Hymetto.

Statius lib.12.

——— Et olentis arator Hymetti.

Strabo lib.9. Ὁ δὲ Ὑμηττὸς καὶ μέλι ἄριστον ποιεῖ. Pausanias: Καὶ Ὑμηττὸς ὄς φύει νομὰς μελίτταις ἐπιτηδειοτάτας. Dioscorides: Μέλι ἀριστεύει τὸ Ἀττικὸν, καὶ τούτου τὸ Ὑμήττιον καλούμενον. Silius lib.2.

Aut ubi Cecropius formidine nubis aquosa
Sparsa super flores examina tollit Hymettos.

Val. Flac. lib.5.

Florea per verni qualis juga fluxit Hymetti
Aut Siculâ sub rupe cohors. ———

Ex hoc monte marmora pulcherrima effodiebantur. Plinius *L. Crassus orator primus peregrini marmoris columnas habuit Hymettias.*

Hypæpa, Lydiæ op. Veneri sacrum, inter Tmolum montem & Caystrum flu. Ovid. Met.11.

Tmolus in ascensu clivoque extensus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypæpis.

Idem de Arachne:

Orta domo parvâ parvis habitabat Hypæpis.

Stephanus: Ὕπαιπα πόλις Λυδίας, ἀπὸ τοῦ αἰπεινοῦ, κρύβειν ἔχει γυναῖκας δῶρον Ἀφροδίτης. Mem. Strabo lib.13. Pop. *Hypæpeni* Tacito An.4.

Hipanis, flu. Scythiæ ex magnâ palude profluens, sapore dulcissimo, donec ad quadragesimum milliare miscetur ei exiguus fonticulus (*Exampæum* nominat Herodot. lib.4.) qui suâ amaritudine totum corrumpit Hypanim. Ovid. Met.15.

Quid? non & Scythicis Hypanis de montibus ortus,
Qui fuerat dulcis salibus vitiatur amaris.

Virgil. Georg.4.

Saxosumque sonans Hypanis, Mysusque Caicus.

Hypatia, mulier Alexandrina, Theonis geometræ filia, uxor Isidori philosophi, sub Arcadio Imp. professa est Alexandriæ varia disciplinarum genera, magno & in frequenti auditorio, convolantibus undique discipulis Suidas. & Socrates 11.12.

Hyperborei, populi & montes qui & *Riphæi*, ultrà Scythiam, teste Aristotele. Veteres hoc circà Tanais flu. fontes describunt, cùm ibi maxima sit planities. Argumenti ratio postulat (inquit H. Jacobius) ut in Hyperboreorum sedes inquiratur, quarum certitudo celebritati gentis haud respondet. In quorum nomine præpositio Ὑπὲρ veteres vexavit. Plerique exponunt *ultrà Boream sitos*. Herodotus περ' οἷς ὁ Βορέας οὐ πνεῖ. Orpheus Argonaut. paulò incommodius νηνέμους *omni vento carentes*, de Riphæis vel Hyperboreis. Herodotus admittit dubitanter, quia tum essent etiam pari jure Ὑπερνότιοι. qui nulli dantur. Sed hanc dubitationem Eratosthenes apud Strabonem lib. 1. eludit facetè. Strabo ipse aliam viam secat, cui ὑπὲρ adornat superlativum gradum, unde Ὑπερβορέους exponit βορειοτάτους, ut in his apud Æschylum, Sophoclemque ὑπέρπικρος, *amarissimus*, ὑπέρξηρος, *aridissimus*, Casaubono rectè adnotante, præterquam quòd alii apud Æschylum in Supplic. Ὑπερβορέῳ τύχῃ exponitur *Fortuna quæ flat admodum secunda*. Cùm sit *Fortuna Hyperborealis*, vel *Hyperboreorum*. Nempe doctissimo viro non succurrebant, quæ de summâ pace ac opulentiâ eorum prædicantur. Hecatæo apud Diodorum regio Hyperboreorum dicitur νῆσος *insula* libro secundo. Ἐν τοῖς ἀντιπέραν τῆς Κελτικῆς τόποις κατὰ τὸν Ὠκεανὸν εἶναι νῆσον οὐκ ἐλάττω τῆς Σικελίας, ταύτην ὑπάρχειν μὲν κατὰ τὰς ἄρκτους, κατοικεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Ὑπερβορέων, ἀπὸ τοῦ πορρωτέρω κεῖσθαι τῆς Βορέου πνοῆς, οὖσαν δ' αὐτὴν εὔγειόν τε καὶ πάμφορον, ἔτι καὶ εὐκρασίᾳ διαφέρουσαν, διττοὺς κατ' ἔτος ἐκφέρειν καρπούς. Μυθολογοῦσι δ' ἐν αὐτῇ τὴν Λητὼ γεγονέναι. διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα μάλιστα τῶν ἄλλων θεῶν παρ' αὐτοῖς τιμᾶσθαι. At communiter est regio Riphæis montibus inclusa & intersepta. Inde Sophocles appellavit *Apollinis hortum* elegantissimè, apud Strab. lib. 7. de Boreâ Orithyiam raptam auferente:

Ὑπέρ τε πόντον πάντ' ἐπ' ἔσχατα χθονὸς,
Νυκτός τε πηγὰς, οὐρανοῦ τ' ἀναπτυχὰς,
Φοίβου τε παλαιὸν κῆπον.

Stephanus de Urbibus: Ῥιπαῖα, ὄρος Ὑπερβορέων Mela 3. 5. *In Asiatico litore primi Hyperborei super Aquilonem Riphæosque montes sub ipso siderum cardine jacent: Ubi Sol non quotidie, &c.* Totum non exscribimus, quia breviter in omnibus cum Plinio convenit, quem sis vide lib. 4. cap. 12. & lib. 6. cap. 17. Scriptor Argonauticus (qui sub Orphei nomine ambulat, quem Onomacritum sortilegum docet fuisse Tatianus, familiarem & Xerxi Persarum regi, teste Herodoto, & Theognidi Poëtæ, ut probabiliter affirmat Scaliger) de situ Hyperboreorum vel Riphæorum inter veteres exactissimè scribit. Ille Periplum Argonauticum non ἐν τῇ ἔσω θαλάσσῃ *mari interiore*, vel *mediterraneo* (ut Apollonius facit, quem sequitur Val. Flaccus) verùm ἐν τῇ ἔξω θαλάσσῃ *mari exteriori*, vel Oceano longè doctiùs perducit. Unde facit Argonautas à Mæotide palude rectâ in Aquilonem (nempe quà per Tanaim flu.) vers. 1075. ferri ad Ὑπερβορέους & Ῥιπαίους αὐλῶνας, ac inde διὰ στεινοῖο ῥέεθρα *per angustum fluvium* (Riphæum scilicet) Oceano potitos, quem mortales vocant Κρόνιον πόντον, νεκρήν τε θάλασσαν. Tum

Νῆα μελαινέϊδην ἐπὶ δεξιὸν αἰγιαλοῖο
Ἀγκαῖος. ———

Argo navem in dextra litorum Ancæus gubernabat, delatam ad Μακροβίους, quorum longæ vitas & mitis affluentia, tum Justitia & Sapientia Αἰσιμά τε ῥέζειν, πινυτόφρονά τ' ἐξαγορεύειν verbosiùs ibi celebrantur, ut non alios ab Hyperboreis aliorum authorum esse suspicemur: Hinc ad Κιμμερίους æternâ nocte insignes ex montibus Solarem lucem impedientibus, ab Ortu Meridie & Occasu, quos nominat.

Εἰ μὲν γὰρ Ῥίπαιον ὄρος, καὶ Κάλπιος αὐχὴν
Ἀυλῶνας εἴργουσ'. ἐπικέκλιται δὲ πελώρη
Ἄστοις ἐπισκιάζουσα μεσημβρινὸν ἥλιον φλέγειν.
Δείελον αὖ κρύπτουσι φιλος τανυήκεις Ἄλπεις.

In quâ frigidâ regi est χρυσορόας Ἀχέρων, fluvius: in cujus ripâ sunt arbores:

——— Οἷσί τε καρποὶ.
Βέβριθε κύκλος τε καὶ ἡμάξει συνεχὲς αἰεί.

Item urbs Ἑρμιονία, unde ad Ἀΐδαο πύλας navigatur. Hinc per πέλαγος Ἀτλαντικὸν ad νῆσον Ἰερνίδα, & νῆσον Πολυκτέανον Cereri sacram, perpetuâ nube cinctam, ex solida & constâ

celsâ rupe constantem, ideoque importuosam navibus. Inde ad Circes insulam:

——— Αὐχαίην ποτὶ χῶρον.

Unde mox:

——— Ἀνὰ σῆμα Τιρυνθίο
Ἱκόμεθα, γέλασσε δ' ἀνίλαος μὲν Ἡρακλῆος.

Per fretum Gaditanum mari Mediterraneo restituuntur Argonautæ. Periplum hunc explicantem vide Hen. Jacobium in *Philogogia* ἀνακαλυπτηρίῳ pag. 83. Porrò apud Pindarum Pyth. 10. insignis est Hyperboreorum tum religio tum conditio. Apollini suo sacrificant κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας, *illustres asinorum victimas*, ubi Deus γελᾷ θ' ὁρῶν ὕβριν Ὀρθίαν κνωδάλων ridet videns procacitatem arrectarum bestiarum. Quam Asininam salacitatem capere non potuit omnium cum Scholiaste Græco reliquorum interpretum insulsitas. Conditio talis. Perpetuæ Virginum choreæ, Lyrarum, Tibiarumque sonitus, ex auratâ lauro coronæ, Epulationes, Morborum & Senectutis, Laborum & belli vacuitas: Quæ felicitas Ὑπερβορέων fingi creditur, qualis aurei sæculi, & insularum Fortunatarum. Unde Æschylus *Coeph*: adagialiter usurpat de prosperrimo rerum statu.

Ταῦτα μὲν ὦ παῖ, κρείσσονα χρυσοῦ,
Καὶ Ὑπερβορέας μείζονα τύχης.

Hyperboreos hosce è Titanibus oriundos tradit Pherenicus, quòd illis in locis habitare perhibentur, quò Titanes cùm Saturno profligati fugisse credidit antiquitas. Romani tandem de Palatii sui, vel montis Palatini nomine inquirentes, Hyperboreorum cognationem sibi vendicant. Festi Abbreviator: *Alii quod ibi Hyperborei cujusdam filia Palanto habitaverit, quæ ex Hercule Latinum peperit.* Nec aliter Solinus cap. 1. Dionys. Halicarn lib. 1. de Hercule: Λαβεῖν δὲ ἐκ ἑαυτοῦ Ὑπερβορείδος κόρης, ἣν (πατρὸς εἰς ὁμηρείαν δόντος) ἐπήγετο. Puellæ nomen Græcè concipitur ἡ Φαλανθώ Salmasio, verius autem ἡ Παλλαντώ Scaligero, quia constanter est in Virgilio.

Pallantis proavi de nomine Pallanteum.

Ad summum: Quando hæc sunt ἀνύπαρκτα, situs quidem sub vertice Borealissimus, ac beata cœli, solique temperies; Hyperboreorum sedes adhuc penitus ignorantur, nec ulla vetus Geographia, vel nova verè definit. Unde adagialiter *In montibus Hyperboreis* est idem quod *extrà mundum*, vel *in solâ mentis imaginatione*.

Hyperechius, Alexandrinus Grammaticus sub Principe Marciano, scripsit artem Grammaticam, de nominibus, de verbo, & Orthographiâ. Suidas.

Hyperides, Atheniensis, unus ex decem oratoribus clarissimis, æmulus quandoque Demosthenis, accusatusque ab eo super rapinâ pecuniæ, deinde cum eo damnatus jussu Antipatri, aufugit in Æginam. Plut. in Demosth.

Hyperion, aliis Solis pater, aliis Sol ipse, quòd eat *super terras*, Diodorus Saturni fratrem facit Cœli filium, qui Solis ac Lunæ aliorumque astrorum motus, horasque primus observavit. Frequens est Solis Epitheton apud Hom. Inde *Hyperionis currus* Val. Flacco.

Hypermenes, Scripsit librum περὶ Χίω. Photius.

Hypermnestra, una ex quinquaginta Danai filiabus, quæ cum totidem Ægypti filiis nupsissent, jussæque essent à patre primâ nocte maritos interficere, sola ex omnibus maritum suum Lynceum nomine ab insidiis liberavit, qui posteà Danaum occidit. Extat inter Epistolas Ovidii una Hypermnestræ ad Lynceum virum suum.

Hyperochus, plerisque auctor creditur historiæ Gumanæ carmine contextæ. Athenæus, lib. 13. Pausanias in Phoc.

Hypsicratea, uxor Mithridatis regis, quæ Persico habitu induta, & in habitum virilem reformata tonsis capillis, victum à Cn. Pompeio Mithridatem per efferas gentes fugientem, animo pariter & corpore indefesso sequuta est. Volater.

Hypsicrates, Amisenus, memoratur Luciano, ultimo loco inter Historicos longævos.

Hypsicrates, Phœnicum res eorum linguâ perscripsit, Auctor Tatianus, & ex eo Euseb. Præp. lib. 10. Alius *Hypsicrates* est Grammaticus cujus mem. Varro, lib. 4. de LL.; & Steph. in Αἰθίοψ, & Gel. 16. 12. ubi eum composuisse ait libros nobiles super his quæ à Græcis accepta sunt.

Hypsipyle, Lemni regina, Thoantis filia, quæ cùm reliquæ mulieres ejus insulæ viros, cognatosque omnes ex communi sententiâ occidissent, sola patrem servavit. Ob quam pietatem à Lemno ejecta, capta fuit à piratis, & Lycurgo Nemeæ regi vendita: à quo liberaliter habita fuit, & nutriendo filio ejus præposita. Nam paulò ante fugam gemellos pepererat, quos conceperat ex Jasone, quem in Colchos navigantem hospitio simul & lecto exceperat. Posteà cùm Argivis ad Thebanam expeditionem proficiscentibus, Langiam fontem ostendisset, & Archemorum alumnum humi deposuisset, eâ absente adrepens serpens puerum interemit: quo nomine cum à Lycurgo ad supplicium quæreretur, ab Adrasto, cæterisque Argivis servata est. Statius, lib. 4. & 5. Thebaidos. Orpheus Argonaut. ver. 477.

Φίλτροις Ὑψιπύλης ἱερωτάτοις ἰδὲ μάρνασθ' Ἰήσων.

Apollodorus, lib. 1. Ὑψιπύλη δὲ Ἰάσονι συνευνάζεται καὶ γεννᾷ παῖδας Εὔνηον καὶ Νεβροφόνον. Papinius verò unum horum filiorum de avi sui nomine Thoantem vocatum fuisse scribit, Theb. 6.

Ecce & Jasonidæ juvenes, nova gloria matris
Hypsipyles, subiere jugo, quo vectus uterque
Nomen avo gentile, Thoas, atque omine dictus
Funeus Ægæo. ———

Vide Barthium ad locum.

Hyrcania, reg. Asiæ variis nom. hodiè vocata, magna ex parte plana, adeò fertilis & opulenta, ut vitis vini metretam ferat, & ficus 60. modios ficuum, frumentum ex semine nascatur quod cadit ex culmo, in arboribus mellificetur, profluat mel ex oleis. Habet ad Orient. mare Caspium, à merid. Armeniam, à Sept. Albaniam, ab occ. Iberiam. In ea reg. Panthe æ, pardi, & tigres abundant. Virg. Æn. 4.

——— *Hyrcanæque admorunt ubera tigres.*

Inde *mare Hyrcanum*, quod & *Caspium* dicitur. Prop. 2. 13.

——— *Paras Phrygias nunc ire per undas*
Et petere Hyrcani litora nota maris.

Pop. *Hyrcani*, de quorum sepeliendi mortuos ratione, Silius lib. 13.

Regia cum lucem posuerunt membra probatum est
Hyrcanas adhibere canes.

Quod è lib. 1. Tusculanarum sui magistri habuit: *In Hyrcaniâ plebs publi os alit canes; optimates domesticos Nobile autem canum genus scimus illud esse; sed pro suâ quisque facultate parat à quibus lanietur, eamque illi optimam censent esse sepulturam.*

Hyrcanus, Josephi filius, sibi mortem conscivit. Jos. Ant. 11. 5. Item alius. qui & *Joannes*, dux Judæorum 4. An. U. C. 621. Hebræorum primus peregrinos alere incœpit, Idumæam subegit. Jos. Ant. 13 13. Samariam funditùs delevit. Idem 16. 17.

Hyreus, rusticus quidam Bœotius, qui cùm Jovem, Mercurium, ac Neptunum hospitio suscepisset, jussus petere quicquid vellet, mox voti compos futurus, respondit quidem, se nihil æquè cupere ac filium, uxorem tamen ducere nolle Quo intellecto tres Dii in bubulum tergus, quod ille juvenco detraxerat, quem Jovi recens immolaverat, lotium reddidére. Ex quo decimo mense natus est puer, quem illi ἀπὸ τοῦ οὐρῶ, *ab urinâ*, *Urionem* vocavêre; qui deinde primâ literâ immutatâ, dictus est *Orion*. Hyginus verò Fab. 195. vult *Hyreum* regem fuisse, non rusticum.

Hyrgis, flu. Scythiæ Europææ in Tanaim influens, qui incolis *Scosna* dicitur, teste Mercatore.

Hyria, op. Isauriæ ad Calycadnum flu. Seleuciæ urbi vicinum; pop. *Hyrienses*. Plin. & Liv. Item eadem quæ *Paros*. Steph.

Hyria, Bœotiæ reg. circâ Aulidem cum op. cognomine apud Hom. Strab. & alios. Ovid. Met. lib. 7.

Inde lacus Hyries videt & Cycneia Tempe.

Hyris, promont. Bithyniæ ad Bosp. Thracium circâ Chalcedonem urb. quod & *Euron* vocatur. Steph.

Hyrium, op. Apuliæ Dauniæ maritimum ad Garganimontis radices, *Hyria* Herodoto, *Rhodes*, teste Nigro.

J A

IA, nomen min filiæ Atlantis. Arnobius, lib. 5. *Nonne illarum repetitio lanarum est, quibus Ja desi ientem contexit*, &c. Ita Meursius. *Ja* enim Attidem expirantem lanâ contexit, non Mater magna Arnobius ante. *Virgo sponsa quæ fuerat quam Valerius Pontifex Iam nomine fuisse conscribit, exanimati pectus lanis mollioribus velat.* Est etiam Dei nomen apud Hebræos. Hesychius: Ἰα διανοούμενοι τὸ ἄλφα, καὶ ἐκφωνούμενοι τὸ θεὸν σημαίνει καθ' Ἑβραίους.

Iabadiu, Eoi Oceani ins. Ptol lib. 7. cap. 2 Ἰαβαδίυ, ὃ σημαίνει κριθῆς νῆσος. Εὐφορωτάτη δὲ λέγεται ἡ νῆσος εἶναι, καὶ ἔτι πλεῖστον χρυσὸν ποιεῖν· ἔχειν τε μητρόπολιν ὄνομα Ἀργυρῆν ἐπὶ τοῖς δυσμικοῖς πέρασι. Iabadiu, i. e *Iaba diu* sive insula *Iava*. Persis enim ac Indis *diu* insulam sonare, nemo est qui nesciat; Et inde dici insulas *Maldivas*, *Anchedivas*, *Serindivam*, &c. Sed quia *hordei insula* explicatur, putat Bochartus verum nomen olim fuisse *Iabaddiu*, & alterum D. excidisse ad vitandam κακοφωνίαν. Quæ conjectura nititur Arabicâ voce יבר *Iabad* vel איבר *aibad*, quâ significatur herba, aut seges hordeo similis jumentis saginandis destinata.

Iacchus, unum ex Bacchi nominibus ἀπὸ τοῦ ἰάχειν, i. e. a *vociferando*. Eustathius ad finem Iliados α. Ἴακχος (inquit) τὸ ἠχεῖν, καὶ ἰάχειν λέγεται κατὰ ὀνοματοποιΐαν, ἀφ' οὗ καὶ Ἴακχος οὐ μόνον ὁ ἐπὶ Διονύσῳ ἦχος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος. Solent enim Bacchæ Liberi patris Orgia celebrantes omnia inconditis clamoribus implere. Et quoniam Bacchus vini præses esse creditur, non rarò *Iacchum* poëtæ pro vino usurpant. Virgil. Ecl. 6.

Inflatum hesterno venas, ut semper Iaccho.

Idem Geo. 1.

Et mystica vannus Iacchi.

Ubi Lud. de la Cerda: Inter multa Bacchi nomina, inquit, illud maximè pertinuit ad sacra; tunc enim Jachus dicitur, cùm præeest mysteriis. Inde Sacerdos Bacchi. & initiatus signatè dicitur Polluci Ἰακχαγωγός. Ab Artemidoro quoque lib. 2. capp. 44. unà cum μεμυημένοις conjungitur Ἴακχος, sicuti Δημήτηρ & Κόρη; quæ omnia nomina ad religionem pertinent. Quin & Herodotus scribit hoc nomen fuisse familiare Eleusiniis Deabus, non minùs quam nomen *Virbii*, *Adonidis*, *Attidis*, in sacris *Dianæ*, *Veneris*, *Cibeles*. Claudianus quoque 1. de Raptu inter sacra:

——Templumque remugit
Cecropidum, sanctasque faces extollit Eleusis.
Ecce procul ternis Hecate variata figuris
Exoritur, latusque simul procedit Iacchus.

Seneca Oedipo in re sacrâ:

—— Nunc Cadmeas
Inter matres impia Mænas
Comes Ogygio venit Iaccho
Nebride sacra præcincta latus.

Clarissimè etiam Cicero 2. de Legg *Quid ergo aget Iacchus, Eumolpidaque nostri & augusta illa mysteria, siquidem sacra nocturna tollimus.*

Iacob, fil. Isaac, Lat. *supplantator*, quòd ex utero exiens fratrem Esau plantâ pedis arreptum teneret, quem postea etiam non sine Dei providentia supplantavit. Deinde *Israël* dictus est i. e. *Dei princeps*, in celebri illâ cum angelo luctâ, quam describit Moses, Gen. 36.

Iacobus, Apostolus, frater Joannis Evangelistæ, quorum pater Zebedæus dicebatur. Matth. 4. Hesych. Ἰάκωβος, πτέρνης υἱὸς πόνου.

Iader, *Solina* Nigro flu. Illyrici. Labitur propè Salonæ ruinas, 4 mill. a Spalato. Lucan. lib. 4.

Et tepidum in molles Zephyros excurrit Iader.

Ialemus, Calliopæ fil. infelix, nulliusque pretii homo, præsertim in cantu suprà modum frigidus, unde pro cantilenâ lugubri poni solet. Apollon. Arg. lib. 4.

Παννύχιαι ἰηλέμοις Ἰήλεμοι ὠδύροντο.

Athen. lib. 14. Ἐν γάμοις Ὑμέναιος, ἐν δὲ πένθεσιν Ἰάλεμος. Vide Henricum Stephanum in Ἰάλεμος. Hesych. Ἰάλεμος, ᾠδὴ Καλλιόπης, καὶ κακοδαίμων, καὶ ὁ κακὸς, καὶ ὁ στερόμενος, καὶ ὀρφανός. Ἐνιοι δὲ, οὐδενὸς ἄξιος. Vide Zenob. pag. 92.

Ialysus, Rhodi urbs. Mela lib 2 Hæc Telchinas olim aluit, maleficum genus hominum, & præstigiis infame. Ovid. Met. 7. Plin. 5. 31. Cic 3 de N. D. Qui Jalysus fuerat, sunt qui dubitant. Mosellanus venatorem fuisse suspicatur, quòd cum cane pingatur. Sunt qui Satyrum hoc cognomine fuisse putent, alii Bacchum, qui à Rhodiis ita vocaretur. Erat autem Cercaphi fil. qui urbi cognomen dedit, quæ Ἰάλυσος Stephano dicitur. Porrò hæc

hæc urbs olim *Achan* dicebatur. Ergias Rhodius apud Athen. lib. 8. Οἱ περὶ Φάλαντον ἐν τῇ Ἰαλυσῷ πόλει ἔχοντες ἰσχυροτάτην τὴν Ἀχαΐαν καλουμένην. Diodorus lib. 5. De Heliadis: Καλέσαντο ἐν τῇ Ἰαλυσίᾳ κτίσαντες πόλιν Ἀχαΐαν. Sensus.

Iambe, muliercula quædam Metaniræ ancilla, ut tradit Philochorus, Panos & Echûs filia, quæ cùm Cererem mœstam videret, ridiculas narratiunculas, & sales Jambico metro, ad commovendam Deam ad risum & ad sedandum dolorem interponebat. Nicander in Alexipharmacis:

Ἐμπλήδην κυκεῶνα πόροις ἐς κύμβεον τεύξας
Νηστείρας Δηοῦς μορόεν ποτόν, ὅ ποτε Δηὼ
Λαυκανίην ἔβρεξεν ἀν' ἄστυρον Ἱπποθόωντος
Θρηΐσσαις ἀθύρμασιν ὑπαὶ ῥήτρῃσιν Ἰάμβης

Hesych. Ἰάμβη γυνή τις, ἐφ' ἧ ἡ Δημήτηρ ἐγέλασεν πενθοῦσα, ἀφ' ἧς Ἰαμβίζειν τὸ λοιδορεῖν, κακολογεῖν. Apollod. lib 1. Ἔπειτα πρὸς Κελεὸν ἐλθοῦσα Δημήτηρ τὸν βασιλεύοντα τότε Ἐλευσινίων, οὐσῶν ἔσω γυναικῶν, καὶ λεγουσῶν τούτων παρ' αὐτὰς καθίζεσθαι, γραῖά τις Ἰάμβη σκώψασα τὴν θεὸν, ἐποίησε μειδιᾶσαι. Διὰ τοῦτο ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις τὰς γυναῖκας σκώπτειν λέγουσι.

Iamblichus, Pythagoricus philosophus è Chalcide Syriæ, Porphyrii discipulus, Constantini M. tempore, qui adeò profecit, ut secundas post præceptorem Romæ obtineret. *Hominem prodigiosa superstitionis & disciplina* vocat L. Vives in Aug. de Civ. D 10 11. Vide plura de eo ac variis *Iambli his* apud Jonsium de Script. Hist. Phil. pag. 174. 292. &c C itici *Iamblichum* scribi volunt, accentu penultimam longam denotante. Sanè Syrophœniceum istud nomen servatur adhuc in sacris Ebræorum literis ימלך *Yamlech* pro ימליך *Yamlich* 1 Par. 4. 34. Ubi tertia futuri persona singularis migrat in proprium nomen, & quòd sit in conjugatione *Hiphil*, habet vocalem longo accentu donatam, i.e. *Hhirek* magnum, quod optimè per ει diphthongum exprimitur, ut אלהים Ἐλωείμ in Philone Byblio apud Eusebium. Ita si scribe etur Ἰάμβλιχος, omne dubium evanescet. Græcè autem M. & A. concurrere non possunt nisi B. interveniente. Sic M. & P. נמרד *Nimrod*, Græcè Νεμβρώδης, ab ἡμέρα μεσημβρινός.

De *Iamblicho*, Babylonicorum scriptore. Voss. Hist. Gr. pag. 482.

Iambulus, de mirificis hominum formis in Indiâ quædam tradidit. Tzetzes Chil. 7. Hist. 147.

Ianiculensis pons, unus ex Romæ pontibus, hodiè *Ponte Sisto*, teste Fulvio.

Ianiculum, urbs Roma primum, sive arx illius dicta. Ubi fuerit docet Macrobius lib. 1. Sat. cap. 7. Ovid. Fast. 1.

Arx mea collis erat, quam vulgus nomine nostro
Nuncupat, hæc ætas Ianiculumque vocat.

Ianiculus mons, *Montorio* Marliano & Fulvio, unus ex septem urb. Romæ collibus usque ad Pontem Milvium extrà porrectus, teste Baronio.

Ianthe, puella Cretensis, uxor Iphidis quæ ipso nuptiarum die ex fœmina mutata est in marem. Ovidius Met. 9.

Ianual, lib. genus, quod *Iano* tantùm libatur, Festus. unde Ovid Fast 1.

——— Cereale sacerdos
Imponit libum, farraque mixta sale.

Ianuarius, Consul, collega Justi, an. U. C. 1080. Item *Ianuarius* mensis, à *Iano* dictus. Censorinus lib. de Die Nat. cap. 22. *Ianuarius à Iano, cui attributus est, nomen traxit.* Suaves. autem sunt Græci, qui sic dictum volunt qu. Ἀ ἰανυάριος Suidas. Ἰανουάριος, ὁ Ἰανουάριος μὴν οὕτω λεγόμενος αὐτὸν ἑρμηνεύουσι βιάζεται, ἀφανὴς μηνὸς ποτίου. Vel à *Ianua*. Porphyrius, lib. de antro Nympharum Διὸ Ἰανὸν εἰπόντες τὴν θύραν, καὶ Ἰανουάριον μῆνα τὸν θυραῖον προσεῖπον. Quamvis hoc Latinis etiam nonnullis placuit.

Ianus, antiquissimus Italiæ rex, qui Saturnum à Jove filio Cretâ fugatum, navique in Latium appulsum, hospitio suscepit, agrique colendi ratio..em ab eo edoctus in regni portionem eum recepit. Amboque unanimi consensu imperantes, duo condiderunt oppida, quorum alterum *Ianiculum*, alterum *Saturnium* vocarunt. Monetam quoq; æream primi cuderunt, in cujus altero latere rostrum navis, in altero Jani imago erat impressa. Plut. in Ῥωμαϊκοῖς 41 Quæstionem, (ut nummi veteres ab unâ parte habebant Ἰανοῦ διπρόσωπον εἰκόνα *Iani bifrontem imaginem*, ab alterâ πλοίου πρύμναν ἢ πρῷραν ἐγκεχαραγμένον, *navigii puppim, aut proram in eis ptam* a[illegible] affert d cit id fieri. Ἐπὶ τιμῇ Κρόνου πλοίῳ διαπεράσαντος εἰς Ἰταλίαν. *In Saturni honorem, qui navi in Italiam trajecerit.* Totam rem explicat Draco Corcyræus apud Athen lib. 15. his verbis Ἰανὸν δὲ λόγος ἔχει διπρόσωπον γεγονέναι, τὸ μὲν ὄπισθεν τὸ δὲ ἔμπροσθεν ἔχοντα πρόσωπον· ἀπὸ τούτου καὶ τὸν Ἰανὸν ποταμὸν καὶ τὸ ὄρος Ἰανὸν ὀνομάζεσθαι κατοικήσαντος αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους. Πρῶτον δὲ στέφανον εὑρεῖν, καὶ σχεδίας καὶ πλοῖα, καὶ νόμισμα χαλκοῦν πρῶτον χαράξαι· διὸ καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολλὰς πόλεις, καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, ἐπὶ τοῦ νομίσματος ἐγκεχαράχθαι πρόσωπον διπρόσωπον καὶ ἐκ θατέρου μέρους ἢ σχεδίαν, ἢ στέφανον, ἢ πλοῖον. τοῦτον δὲ τὴν ἀδελφὴν Καμήσην γήμαντα καὶ αὐτὸν ὡς μείζονα ὀριγόμενος πραγμάτων εἰς τὴν Ἰταλίαν διαπλεῦσαι καὶ οἰκῆσαι τὸ πλησίον Ῥώμης ὄρος κείμενον, τὸ ἀπ' αὐτοῦ Ἰανίκουλον ὀνομαζόμενον. Ovid. Fast. 1.

Ipse solum colui, cujus placidissima lævum
Radit arenosi Tibridis unda latus.

Fabius Pictor: *Is Ianus sub initium Aurei seculi Lævum latus Tiberis Hetruria tenuit.* Janum autem regum omnium suæ ætatis prudentissimum fuisse volunt, & præterita scientem, & futura prævidentem; unde & Bifrons fuisse fingitur. Mortuus, inter Deos relatus est, templumque habuit Romæ ad infimum Argiletum à Numâ Pompilio positum, quod tempore belli patebat, pacis tempore claudebatur. Unde *Patulejus* & *Clusius* dictus est. Constat autem templum hoc ter fuisse clausum, primùm regnante Numâ, iterum post bellum Punicum secundum, tertiò post bellum Actiacum. Hujus autem claudendi, vel aperiendi ratio varia est. Alii dicunt Romulo contra Sabinos pugnante, cum jam propè vinceretur, calidam aquam ex hoc loco erupisse, quæ fugavit exercitum Sabinorum. Hinc ergo tractum morem, ut pugnaturi aperirent templum, quod in eo loco fuerat constitutum quasi ad spem pristini auxilii Alii dicunt Tatium, & Romulum facto fœdere hoc templum ædificasse. Unde & Janus ipse duas facies habet, ut ostendat duorum regum coitionem: vel quòd ab bellum ituri debeant de pace cogitare; vel quòd ad prælium exituri locum sibi

apertum debeant relinquere, quo tutò possint reverti. Hunc nonnulli eundem esse putarunt cum Sole, ideoque & Quadrifrontem fecerunt ob 4° quos ambit orbis cardines. Eundem hunc cum Gyge ac Noe fuisse volunt. Versus Ovidii de Jani moneta Lib. 1. Fast hi sunt.

Multa quidem didici. Sed cur navalis in ære.
Altera signata est, altera forma biceps?
At bona posteritas puppim formavit in ære
Hospitis adventum testificata Dei.

Ostendimus antea ex Plutarcho veterum de hâc re opinionem, quam tamen ipse non probat, quia cum multis aliis Saturno commune id fuit. Καὶ γὰρ Ἰανὸς καὶ Σύνοδρος, καὶ Ἀντίας ἐκ Θετταλίας μετῳκισμένος. Itaque videntur veteres Symbolo navis aliud signasse, nempe arcam Noæ, quâ cum suis servatus est ab universali diluvio. Cæterùm *Ianus* ab Ebr. יין *Iain* derivati videtur, quia vini repertor fuit, quâ significatione *Oenotrius* dicitur Halicarnasseo. Hujus nominis usus vel nullus, vel rarus semper fuit apud Græcos. Ovid. lib. 1. Fast.

Quem tamen esse deum te dicam Iane biformis?
Nam tibi par nullum Græcia numen habet,

Athen. lib 15. Ὅτι Ἰανὸς ὁ παρ' ἡμῖν θεὸς ὃν καὶ πατέρα προσαγορεύομεν. Idem ibidem.

Præsideo cœli foribus.

Hoc sibi veteres induxerunt, ob causam quam tetigit Macrobius, Sat. 1. *Ianum quidam volunt Solem demonstrare, & ideò bifrontem, quasi utriusque januæ cœlestis ortus & occasus potentem; qui exoriens aperiat diem, occidens claudat.* Ex hâc opinione Janum matutinum dixit Horatius, lib. 3. Sat. 6. Nominis rationem reddit Ovidius, ubi suprà.

———*Redit officio Iupiter, itque meo,*
Inde vocor Ianus.———

Huc spectat locus Tullii 2. de N. D. *Quod ab eundo nomen est ductum, ex transitione, pervia Iani foresque in liminibus profanarum ædium januæ nominantur.*

Iaö, ita Ethnici Jehovam vocavere, teste Diodoro lib. 1. ubi postquam ostendit veteres Nomothetas leges suas à Diis acceptas fuisse, populo persuadere solitos, subdit, Παρὰ τε τοῖς Ἰουδαίοις Μωσῆν τὸν Ἰαὼ ἐπικαλούμενον θεόν. Vide *Iehova*.

Iapetus, Cœli, sive Titanis & Terræ fil. (ut inquit Hesiodus) vir quidam potens apud Thessalos, sed protervi ingenii, magisque filiorum, quàm suâ virtute clarus. Ferunt hunc Asiam Nympham uxorem duxisse, & ex eâ Hesperum, Atlantem, Epimetheum & Prometheum suscepisse. Hic Gigas erat procerissimæ staturæ. De quo passim poëtæ. *Iapetum* autem, i. e. *Iaphetum* Græci generis sui authorem esse agnoscunt, nec putant Japeto quicquam esse antiquius. Unde est quòd decrepiti & deliri senes per convitium *Iapeti* vocabant: Hesychius Ἰάπετος· ἐπὶ διαιτημένῳ πρεσβύτερος ἀρχαῖος (ita lege, non ἀρχηγὸς) idque ex Suidâ, apud quem Japetus ὄνομα κύριον, λῆρος, μωρὸς, ἀρχαῖος.

Iapidia regio Illyrici, tri, lex fuit 1. à fontibus Timavi flu. usque ad Istriam. 2. Ab Arsia flu. usque ad Tedanium flumen. 3. Inalpina, in montibus Albio, & reliquis Alpibus suprà Istriam se extendentibus.

Iapis, nobilis Ætolus, qui patriâ pulsus, cùm ad intimum maris Adriatici sinum venisset, oppidum de suo nomine condidit, à quo ea pars Italiæ, quæ Timavo flu. irrigatur, *Iapidia* dicta est. Quinetiam Timavum ipsum ab hujus nomine *Iapidem* cognominat. Virg. Georg. 3.

Castella in tumulis, & Iapidis arva Timavi.

Iapodes, *Iapydes* Ptol. pop. Illyrici, in Liburniæ, Histriæ, Noricorumque confinio. *Krainer* Lazio.

Iapygia, reg. in finibus Italiæ, in Chersonesi formam coacta, cujus Isthmus Tarento Brundusium usque extenditur, alio nomine *Messapia* dicitur. Strabo lib. 6. Servius, *Iapygia*, inquit, *pars est Apuliæ in quâ mons est Garganus qui ad mare Adriaticum extenditur.* Quod si verum est, longè majores sunt Japygiæ fines, quàm quos modò ex sententiâ Strabonis descripsimus. Nam Garganus mons multis p. m. extrà jam dictam peninsulam situs est. Hanc regionem *Calabriam*, & *Salentinam* multi nominant. Strabo lib. 6. Ἰάπυγας δὲ λεχθῆναι πάντας φησὶ μέχρι τῆς Δαυνίας, ἀπὸ Ἰάπυγος ὃν ἐκ Κρήσσης γυναικὸς Δαιδάλῳ γενέσθαι φασὶν, καὶ ἡγήσασθαι τῶν Κρητῶν. Idem ibidem: Ἣν Μεσσαπίαν τε καὶ Ἰαπυγίαν, καὶ Καλαβρίαν, καὶ Σαλεντίνην κοινῶς οἱ πολλοὶ προσαγορεύουσι. Antoninus autem Liberalis Metamorphosi 21. explicatius Daunios, Peucetios, Messapios distterminat. Hecatæus autem 2. ponit Japygias, unam in Apulia, alteram in Illyrico.

Iapygium, promontorium. Ptol. vel, ut Plin. *Acra Iapygia*. Hodiè *Capo di S. Maria*.

Iapys, nomen auguris, ac citharœdi, lege *Iapis*. Virgil. lib. 12.

Iamque aderat Phœbo ante alios dilectus Iapis,
Iasides acri quondam cui captus amore
Ipse suas artes, sua munera lætus Apollo,
Augurium, citharamque dabat, celeresque sagittas.

Iapyx, Dædali filius, à quo *Iapyges* pop. Solin. cap. 8. Item ventus ex Apuliæ orâ proficiscens. Horat.

———*Ego quid sit ater*
Adriæ novi sinus, & quid albus
Peccat Iapyx.———

Idem Car. lib. 1.

——*Obstrictis aliis præter Iapyga.*

Virg. Æn. 8.

Illam inter cædes pallentem morte futurâ
Fecerat Ignipotens undis & Iapyge ferri.

Hoc est, vento ex Apulia spirante.

Iarbas, Jovis & Garamantidis Nymphæ filius, Gætulorum rex, qui cùm Didûs ambiret nuptias, ab eâ repulsus nascenti adhuc Carthagini bellum intulit: quod cùm Pœni propulsare non possent, reginam suam eò adegerunt ut nuptiis pacem redimeret. Quod cùm illa aliâ ratione effugere non posset, simulat se ante Sichæi prioris mariti manes placare velle. Eam itaque ad rem impetrato spatio, pyram ingentem extruxit, cui superincumbens suis sibi manibus necem conscivit. Ita enim habet veritas historiæ, etiamsi Virg. lib. 4. Æn. de Jarbâ rege, & exitu Didûs alia quædam comminiscatur.

Iardanus, flu. Cretæ & Lydiæ. Pausan. Steph. Fluvii Jardani mem Hom. Iliad. 8.

Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Hesychius: Ἰάρδανος, ποταμὸς ἐν Πελοποννήσῳ, ἢ Ἀρκαδίας, ἢ Ἠλείας, παραρρέων τὴν Πύλιον χώραν.

Iasion,

Iasion, quem Diodorus, lib. 6. etiam *Iasium* appellat, Jovis & Electræ fil. adeò à Cerere adamatus, ut in ejus gratiam ad nuptias Hermiones sororis ipsius maximam & frumenti & panis copiam attulerit. Quin & Plutum ex eâ fertur genuisse, qui cultum vitæ instituere, pecuniasque coacervare, ac in usus custodire omnium primus docuit. Quidam eum à Jove ex invidiâ fulminatum ferunt: quamvis non desint qui aliam mortis causam afferunt, nempe quòd simulachrum ejus contumeliâ affecisset.

Iasis, dicta est Atalanta ab *Iasio* patre.

Iason, Pontifex Max. Judæorum, primus ex Sacerdotum numero gymnasium Hierosolymis instituit, in quo juventus more Græcorum exerceretur in disciplinis Ethnicis. 2. Mac. 4. Quanquam Josephus hujus fratri Oniæ, qui & Menelaus, hoc facinus adscribit.

Iason Historicus, cujus lib. 3. *de sacrificiis Alexandri in Alexandriâ*, citat Athen. lib. 14. Etiam Vitam Græciæ scripsit Stephanus: Ἰάσων, ὁ τὸ Ἑλλάδος βίον γράψας ἐν δ΄. βιβλίοις.

Iason, Byzantinus innotuit opere de Tragicis. Plut. in Flum. Vir eruditus in Notis ad eum locum esse eundem suspicatur cum superiore. Sed fallitur. Nam ille Argivus Grammaticus fuit, teste Suidâ in Ἰάσων.

Iason Cyrenæus flor. sub. Ptol. Philomet. Gesta Asmonæorum, sive Maccabæorum quinque libris descripsit. Eos in compendium redegit scriptor 2. Maccabæorum libri, uti videre est ex ejus capite 11. versu. 24.

Iason Pheræus, de quo Cic. 3. de N. D. Nec prodesse Pheræo Jasoni voluit is qui gladio vomicam ejus aperuit, quam sanare medici non poterant. Multi enim etiam cum obesse vellent, profuerunt, & cùm prodesse obfuerunt. Idem habet Valer. M. 1. 8. At Plut. De utilit. ex inimicis cap. Prometheo Thessalo tribuit, his verbis. Ὥσπερ γὰρ ὁ τὸ Θεσσαλοῦ Προμηθέα παίσας διανοηθεὶς, ἔτεμεν τῷ ξίφει τὸ φῦμα, καὶ διέσωσεν οὕτως ὥστε σωθῆναι τὸν ἄνθρωπον. Seneca verò nomen non nominat, refert autem 2. Ben. *Tuber quidam tyranni gladio divisit, qui ad eum occidendum venerat: non ideò illi tyrannus gratias egit, quòd rem quam medicorum manus reformidaverant, nocendo sanavit.*

Iason, fil. Æsonis ex Alcimede quem pater moriens Peliæ fratri in tutelam commendavit, tradito ei regno, ita tamen ut illud adulto Jasoni restitueret. Alcimede verò suspectum habens Peliam, Jasonem Chironi alendum dedit. Itaque Jason adultus cum ad repetendum regnum venisset, Pelias juvenem laudis avidum ad Colchicam expeditionem excitavit, sperans futurum ut periculi magnitudine succumberet. Fabricatâ itaque navi, quæ ab Architecti nomine dicta est Argo, Jason cum Græciæ juventutis flore mari se commisit, primumque ad Lemnum ins. appulit, ubi ab Hypsipyle, & hospitio, & thalamo susceptus est. Deinde ad Phineum regem, à quo muneris loco edoctus est, quomodo per Cyaneas petras inter se concurrentes, ad Colchos usque tutò navigare posset. Quò cùm pervenisset, Medea Colchorum regis filia, formâ, ejus capta, à certissimo eum eripuit exitio, ostensâ ratione, quâ & æripedes tauros perdomare, & draconem pervigilem sopire posset. Ejus itaque consilia secutus Jason, aureum vellus abstulit, & inde clam cum sociis & Medeâ fugam arripiens ad Istri ostium pervenit, adversoque fluvio subiens, cùm eum tandem in locum pervenisset, ubi Danubius Liburniæ montibus proximus est, navim, quâ vectus erat, suis, sociorumque humeris superatis montibus in mare Adriaticum deportavit, tandemque sospes in patriam revectus, duos ex Medeâ filios suscepit. Sed posteà cùm Creusæ Corinthiorum regis filiæ amore flagrans, eam uxorem duxisset, Medea ægrè ferens divortium, Creusam cum regiâ exussit. Sunt qui tradunt Medeæ posteà reconciliatum Jasonem, multaque præclara gessisse, adeò ut divinos in Asiâ honores fuerit promeritus. Papinius Theb. 5.

——— *Scis blandus Iason*
Virginibus dare vincla novis.

Ubi Schol. Vet. Blandus a pulchritudine suâ. Quod etiam testantur non uno loco ejus præcones Orpheus, Apollonius, Val. Flaccus. Quorum secundus, l. b 3.

Ὣς ἄρα τῷ καλὸς μὲν ἐπέλαμπεν ἀστεροπὴ Αἰσονίδης.

Unde ... cum appellat Pindarus, & μειλιχίοις λόγοις usum fuisse perhibet, Pythionic. 4. Medeæ. Etiam Ovidius formæ blanditias in eo jungit, Epistolâ Medeæ:

Cur mihi plus æquo flavi placuere capilli
Et decor & linguæ gratia ficta tuæ.

Et alibi:

Et formosus eras & me mea fata trahebant.

Idem Met. 8.

Quam nisi crudelem non tangat Iasonis ætas,
Et jus & virtus! quam non, ut cætera desint,
Forma movere potest?

Apollonius ubi suprà.

Θεσπέσιον δ' ἐν πᾶσι μετέπρεπεν Αἴσονος υἱὸς
Κάλλεϊ καὶ χαρίτεσσιν· ἐπ' αὐτῷ δ' ὄμματα κούρη
Λοξὰ παρὰ λιπαρὴν σχομένη θηεῖτο καλύπτρην.

Horat. in Epod.

Vt Argonautas inter omnes candidum
Medea mirata est ducem.

Iasonem, pro quovis ditissimo rege dixit Plautus in Pseudolo:

——— *Atque adeo ut frumento affluam,*
Vt civitas mihi nomen commutet, meque ut prædicet,
Lenone ex Ballione regem Iasonem.

Verùm de Aureo Vellere, ita Suidas in Δέρας τὸ χρυσόμαλλον. *Aureum vellus*, quod Jason & Argonautæ Pontico mari in Colchidem profecti, una cum Medeâ, Regis Æetæ filiâ, rapuerunt. Id verò non ejusmodi fuit, ut Poëtæ fabulantur: sed liber fuit in membranis scriptus, qui continebat, quomodo per artem fundendi, quam Chymiam, dicunt, aurum esset faciendum. Meritò igitur eum id vellus aureum appellabant, propter artem quæ in eo tradebatur.

Iasus, pater Atalantæ, quæ ab eo *Iasis* dicta. Prop 1. 1.

Sævitiam duræ contudit Iasidos.

Apollodorus, lib. 3. Ἰάσου δὲ καὶ Κλυμένης, τῆς Μινύου Ἀταλάντη ἐγένετο. Callimacho Hymn. in Dianam *Iasius* dicitur:

Ἥπειος δ' ἐπὶ πύγχυ ποδόῤῥαν Ἀπιλάττω
Κύρλω Ἰασίοιο συνοντίτον Ἀρκασίδαο.

Iason nominatur à Scholiaste Apollonii, Ἀταλάντη Ἰάσιτος θυγάτηρ ἣν ἔγημε Μειλανίων, ἐπεὶ γὰρ ἐπὶ Ἀργείοις Σχοινέως, ἣν ἔγημε Ἱππομέδων. *Iasion* appellatur ab Æliano initio lib. 3. Var. ubi explicatur fabula Atalantæ.

Iassus, urbs Joniæ, in lim. Cariæ, & in orâ maris Ægæi, ad sinum Jassicum, med. inter Ephesum ad Sept. & Mindum ad merid 40. mill. utrinque. 15. à Mileto, & 55. ab Halicarnasso in Bor.

Iava, ins. Asiæ perampla, in mari Indico. Ab Orient. in Occid. extenditur spatio 200. leuc. Ad occ. habet Sumatram ins. ad ort. ei adjacent aliquot minores ins. ad aust. habet Oceanum Australem, ad Bor. insulam Bornei, à quâ tamen distat 45. mill. Germanicis.

Iaxamata, pop. circà Mæotim paludem. Melæ *Examatæ*, ut quidam volunt lib. 1. cap. 19. Stephano Ἰαξαμάται, quos Ephorus appellat *Sauromatas*.

Iaxarta, Sogdianæ pop. Ptol. seu Scythiæ intrâ Imaum in Sogdianæ confin. unde Turcæ projecti feruntur. Unde sedem eorum hodiè *Turchestan* appellat Niger.

Iaxartes, flu. ingens Sogdianorum, qui in occid. fluens in mare Caspium se exonerat, *Chesel* Nigro, qui & *Organz* Barbaris, & à Scythis *Schirtim*, teste Bonfinio. Hesychius: Ἰαξάρτης. Βοτάνη πόταμος. Ἔστι δὲ τῆς Σκυθίας, ἐμπίπτων εἰς Μαιῶτιν λίμνην. Ubi Palmerius: Quid hic faciat vox Βοτάνη, non video; occupat certè locum τοὔνομα. Sed cave credas Geographiæ Hesychii, qui hic gravissimè lapsus est, ut & alibi; Jaxartes enim non cadit in pal. Mæotidem, à qua longissimè abest, sed in Caspium mare, nisi nobis Ptol. & omnes alii Geographi imposuerint.

Iaxtes, fluvius quem eodem cum superiore tractu quidam locant, cujus meminit Claudianus, de Prob. & Olyb. consulatu:

Sic nobis Scythicus famulatur Iaxtes.

Iazabata. Vide *Iaxamata*.

Iazyges, pop. Sarm. Europææ, quos Martin. Cromerus *Iasuingos* vocat, pop. Prussiæ in regno Polonico. Ovidius Pont. 1. 3.

Aut quid Sauromatæ faciant, & Iazyges acres,

Val. Flac. lib. 6.

Neurus, & expertes canentis Iazyges ævi.
Namque ubi jam viresque aliæ, notosque refutat
Ancus, & inceptus jam lancea temnit heriles:
Magnanimis mos ductus avis, haud segnia mortis
Iura pati; dextrâ sed cara occumbere prolis
Ense dato: rumpuntque moras, natusque parensque
Ambo animis, ambo miseri jam fortibus actis.

Iazyges Metanastæ pop. & regio Europæ inter Moraviam ad occ. & Transylvaniam ad ort. ac inter Pannoniam ad merid. & regnum Polonicum ab bor. hodiè *Ongaria di la dal Danubio*.

Ibera, op. Hisp. Tarracon. ad Iberum flu apud Carthaginem veterem, medium ferè inter Cæsaraugustam, & Dertusam. *Isbia.* teste Antonio Augustino.

Iberia, reg. Asiæ inter Colchidem ad occid. & Albaniam ad ort. Armeniæ maj. ad merid. contermina, ad boream montibus Caucaseis definita. Populi *Iberes* Straboni, aliis *Iberi*, *Giorgiani* vulgò, quamvis Giorgiani reg. magnam Armeniæ partem complectitur. Tac. An. 6. *Iberi* Albanique saltuosos locos incolentes, duritiæ, patientiæque magis insuevêre. Feruntque se Thessalis, ortos, quâ tempestate Jason post avectam Medeam genitosque ex eâ liberos, inanem mox regiam Æetæ vacuosque Colchos repetivit; multaque de nomine ejus & oraculum Phryxi celebrant, nec quisquam ariete sacrificaverit, credito vexisse Phryxum. Strabo lib 11. Ἐν τῇ Μοσχικῇ τὸ τῆς Λευκοθέας ἱερὸν, Φρίξου ἵδρυμα, καὶ μαντεῖον οὗτινι ὅπου κριὸς οὐ θύεται. At aliter Justinus qui hos ad Orientem Albanos deducit ex Italiâ ab Albano M. sic enim ille 42. Cum Albanis fœdus percussit Iasonque Herculem ex Italiâ ab Alb. M. cum Geryone extincto armenta ejus per Italiam duceret, secuti dicuntur; quique memores Italicæ originis exercitum Cn. Pompeii bello Mithridatico fratres salutavêre.

Iberia, primum appellata fuit Hisp. regio Ibero flu. proxima, quam postea Celtæ Gallorum pop. relictis sedibus suis habitavêre, unde composito ex nomine gentis utriusque vocabulo, *Celtiberi* dicti sunt. Lucan. lib. 4.

——— Profugique à gente vetustâ
Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.

Porrò Ar. Montanus Iberiam Asiaticam in sacris literis sub nomine *Tubal* describit, atque hinc profectos Hispanos qui Europæ ultimam partem versus occid. occupant, testatur. Hoc ipsum etiam voluit Josephus. Plinius quoque Varronem secutus Iberes sive Iberos primo loco collocat inter nationes quæ ante Romanos in Hisp. sedes fixerunt. Sic enim scribit 3. 1. *In universam Hispaniam M. Varro pervenisse Iberos, & Persas, & Phœnices, Celtasque & Pœnos tradit.* Longè tamen aliter Megasthenes qui Seleuci Nicanoris tempore rerum Chaldaicarum, & Assyriarum historiam condidit, ex quâ sic Abydenus apud Euseb. De Præp. Evang. lib. 9. cap. 41. Μεγασθένης δέ φησι Ναβουκοδρόσορον Ἡρακλέους ἀλκιμώτερον γεγονότα, ἐπί τε Λιβύην, καὶ Ἰβηρίαν στρατεῦσαι· ταύτας δὲ χειρωσάμενον, ἀπόδασμον αὐτῶν εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πόντου κατοικίσαι. Strabo etiam in primo tradit, Iberos occidentales in loca ultrà Pontum, & Colchidem commigrasse. Imò & similiter Dionysius in Periegesi scribit:

Τῷ δ' ἐπὶ ναιετάουσιν ἐνὶ χθονὶ ἔθνος Ἰβήρων,
Οἵ ποτε Πυρρήνηθεν ἐπ' ἀντολίην ἀφίκοντο

Sequitur hanc opinionem etiam Socrates, Hist. Eccl. 1. 16. Non pauci tamen ab hâc sententiâ recesserunt. Nam Appianus in Ibericis tradit, cùm aliqui putarent, Iberos Europæ esse προγόνους Iberum Asiæ; alios contrà existimasse, eos istorum esse ἀποίκους. Fuisse etiam, qui neutros vel progenitores, vel colonos, arbitrarentur. Quomodo Ἴβηρες ratione gentis utriusque erit ὁμώνυμοι ἀπὸ τύχης. Atqui si diligentiùs perpendamus, multò verisimilius videtur, Hispanos esse colonos Iberum in Asiâ: quam ut contrà Hispani per immensa terrarum spatia ultra Colchidem commigrarint. Quòd eo minùs accidet, quia ab oriente propagatum est genus humanum. Quanquam verò faciliùs in animum induxero, Iberes Asiaticos coloniam duxisse in Hispaniam, quàm è contrà Hispanos in loca Asiæ Septentrionalia: imprimis tamen eò propendeo, ut putem, neutros alteris originem suæ gentis debere: præsertim quando, ut Appianus ait

ἔθνει οὐδὲν ὅμοιον, ἢ γλῶσσαν. *Nec moribus ullâ ex parte, nec linguâ convenirent.* De nomine sic Bochartus. Iberiæ vox, inquit, (id est, Hispaniæ) ex Phœnicum linguâ petenda est. Nam Caucaseos liberos in Hisp. venisse, & regioni dedisse nomen meræ nugæ sunt. Quid igitur? Ebræis עבר *eber*, Chaldæis עברא *ebra*, vel *ibra* est *transitus*. & quicquid est ulterius. Inde plurale *ebrin*, vel *ibrin*, *terminos*, & *fines* significat. In Evangelio Syro, & in versione Syrâ Psalmorum passim usurpatur hæc vox, ubi Græca habent πέρατα τῆς γῆς. אפסי ארץ *Aphse eretz*, id est, *fines terræ*. Meritò igitur *Iberi* dicti, qui ex Phœnicum sententiâ terrarum fines ultimos habitarunt. Hispani nempe, quorum urbem, Calpen Tyrii putaverunt, esse τέρματα τῆς οἰκουμένης, ut in Strabone habetur. Tale est quod Gaditanum templum Posidonius scribit esse καὶ γῆς θαλάττης πέρας. Et quod in Homero Proteus Menelaum ita compellat.

> Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης
> Ἀθάνατοι πέμψουσι. ——— ———

Id est, in Hispaniam, ut interpretatur Strabo. Eodem sensu apud Dionysium τήλιστοι, id est, *remotissimi* dicuntur.

> Ὀππόθι τηλίστων μετανάσται ἔθνος Ἰβήρων,

Ita legendum, non τελλήτων, ut vulgò legitur. Unde Claud. lib. 3. Paneg. De Stilic. ait:

> *In extremos aciem mittebat Iberos.*

Hi cum ad pugnam prodirent, rubris vestimentis amiciebantur. Polyb. lib. 3. Τοὺς δ' Ἴβηρας λινοῖς περιπορφύροις χιτωνίσκοις κεκοσμημένους κατὰ τὰ πάτρια, ξενίζουσαν ἅμα καὶ καταπληκτικὴν συνέθεσαν γίνεσθαι τὴν πρόσοψιν. Silius lib. 3. ubi de Carthaginensibus:

> ——— ——— *Rubra velamine vestis*
> *Ars erat in pugnâ fusum occuluisse cruorem.*

Ubi moris istius rationem reddere videtur Ælianus lib. 6. ποικ. cap. 6. ubi de causâ cur Lacedæmonii præliaturi purpuram induerent: Φοινικίδα, inquit ἀμπίσχεσθαι κατὰ τὰς μάχας ἀνάγκη ἦν, ἔχει δὲ καὶ τὴν χροιὰν καὶ σεμνότητός τι. Πρὸς τούτῳ γε μὴν καὶ τὴν ῥύσιν τοῦ ἐπιῤῥεομένου αἵματος ἐκ τῶν τραυμάτων. Εἴη γε μᾶλλον ἐκπλήττειν τοὺς ἀντιπάλους, βαθυτέρας τῆς ὄψεως φαινομένης. καὶ φοβερωτέρας μᾶλλον. Veterem apud hos sepeliendi ritum tangit. Silius lib. 13.

> *Tellure, ut perhibent, is mos antiquus Iberâ,*
> *Exanima objectans consumit corpora vultur.*

Vide Stob. Serm. 120. Idem tribuit Taxilis Strabo lib. 15. Γυψὶ ῥίπτεσθαι τὸν τετελευτηκότα. Idem mos in usu apud Barcæos teste Æliano Anim. 10. 22. Constat verò Silium non in omnes Iberos hunc morem conferre: nam lib. 3. de Celtiberis:

> *Tale nefas cœlo credunt superisque referri*
> *Impastus carpat si membra jacentia vultur.*

Notandum hic Galliam olim etiam *Iberiam* nominatam, ut constat ex Strabone lib 3. ubi antiquitùs Iberiam ait dictam quicquid foret inter Pyrenæos montes & flu. Rhodanum, ut verisimile etiam sit eam veteribus extensam usque ad Rhenum, eamque credo causam esse cur Nonno lib. 23. Dionys. dicatur Ῥῆνος Ἴβηρ *Rhenus Iberus*. Sed quanto aliter Gorop. Becanus senserit lib. Hispanicorum 2. ubi suspicatur Ἴβηρ Germanicam esse vocem, quia Germanis *Iver* idem sit ac *Zelotypus*, quomodo Rhenus in vet. epigram. ζηλήμων vocatur. Sed ejus sententiæ eo minus ratio habenda est quia apud veteres omnes de hoc Rheni cognomine silentium sit, nec Nonnus homo Ægyptiacus sciverit Germanicè. Vossius. Hinc *Iberiacus* Sil. lib. 13.

> *Omen Iberiacis victâ Carthagine terris.*

Iberus, flu. Hisp. nobilissimus navigabili commercio dives, ex montibus Asturum, & Cantabrorum gemino monte oriens, ac per Castellam veterem, Arragoniamque Navarram quoque attingens, inter Catalauniam, & Valentiæ regnum delatus, apud Dertusam urb. pelago excipitur. *Dives Iberus* Claudiano dicitur, *rapidus* Lucano lib. 4. *Ebro* hodiè vocatur. Est & fluviolus in Bæticâ, quem hodiè *Rio Tinto* & *Azech* vocant. Item flu. Iberiæ Asiaticæ Plinio ex Caucaso in Cyrum flu. maj. defluens.

Ibi, Indiæ gentes, quas credunt ab Hercule originem habere, ibidemque ab eo relictas, cùm Aornum petram expugnare frustrà tentasset. Diodor. lib. 17. *Sybi* Orosio sunt. 3. 19.

Ibycus, Rheginus poëta, quem maximè omnium amore flagravisse, ex ipsius scriptis constare scribit Cic. Tusc. Qu. l. 4. Inde proverb. *Ibyci grues*, quoties sceleribus novo quodam & improviso casu proditis scelesti pœnas dant iis quos læserunt. Id ex hujusmodi quodam eventu natum memorant. Ibycus cùm in latrones incidisset jam occidendus, grues fortè supervolantes obtestatus est. Aliquanto post tempore cùm iidem latrones in foro sederent, rursumque grues supervolarent, per jocum inter se susurrabant in aurem Αἱ Ἰβύκου ἔκδικοι πάρεισιν. Eum sermonem assidentes in suspicionem rapuerunt, maximè desiderato jam pridem Ibyco. Rogâti quidnam sibi vellet ea oratio, hæsitanter & inconstanter responderunt, subjecti tormentis facinus confessi sunt. Atque ita velut gruum indicio pœnas Ibyco dederunt. Cujusmodi fermè Plut. in De nimiâ loquacitate. Auson. in Monosyllabis.

> *Ibycus ut periit, vindex fuit altivolans grus.*

Ibzan, Bethlechemites, judicavit Israelem annis 7. Judic. 12. Hunc quidam Hebræorum putant esse Booz patrem Obed. patris Isai, patris David.

Icadistæ, Epicurei sic dicti quod τὰς εἰκάδας, hoc est, vicesimum quemque Lunæ diem, quo natus est Epicurus, celebrarent, imagines ejus per cubicula circumferentes. Athen. lib. 7.

Icadius, prædo, de cujus fato sic scribit Cicero in lib. de Fato. *Ne hercule quidem Icadii prædonis video fatum ullum, nihil enim scribis ei prædictum. Quid mirum igitur ex speluncâ, saxum in crura ejus incidisse?*

Icarius, Oebali fil. pater Erigones, qui cùm à Libero patre utrem vini accepisset, ut ejus usum mortalibus communicaret, in Atticum agrum sese contulit. ibique pastoribus, qui æstu Solis sitim, contraxerant, vinum propinavit, qui cum novo potûs genere delectati, largius hausissent, altissimoque primum somno deinde & crapulâ correpti essent, toxicum sibi datum rati, Icarium interfecerunt, occisumque in puteum projecerunt, Aderat fortè Icario canicula nomine Mæra, quæ ad Erigonen reversa, vestem ejus mordicus arripuit illamque sequentem ad patris cadaver perduxit: quæ tantum ex patris nece dolorem concepit, ut mala multa ejus percussoribus imprecata, laqueo vitam finierit. Mæram quoque tam heri quàm heræ herilis desiderio ferunt contabuisse, Jovisque miseratione in cœlum translatam, in Caniculæ stellam conversam esse, Icarium autem in

Booten. Erigonem verò in Zodiaci signum, quem Virginem appellamus. Hyginus, lib.1.Fab.130. Hic *Icarus* Tibullo dicitur,lib.4. Ad Messalam.

——— Etiam Phœbo gratissima dona
Cres tulit, & cunctis Baccho jucundior hospes,
Icarus, ut puro testantur sidera cœlo
Erigoneque Canisque. ———

Ovidius in Ibin.

Muneribusque tuis lædaris, ut Icarus, in quem
Intulit armatas ebria turba manus.

Propertius, lib.2.eleg.33.

Icare Cecropiis merito jugulare colonis,
Pampineus nosti quàm sit amarus odor.

Icarius, patriâ Lacedæmonius, pater Penelopes; Hinc illud.

Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.

Passim apud Hom. in Odyss. à Ovid. Ep.1.

Me pater Icarius viduo discedere lecto
Cogit. ———

Inde Penelope vocatur *Icaris*. Ovid. in Ibin.

Et velut Icaridos famula perstere procique.

Item *Icariotis*. Prop.3 13

Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,
Quæque terunt fastus Icarioti tuas.

Ovid Pont 3.1.

Nel opus est letho.nihil Icariotide telâ.

Icarus, Dædali filius, qui unà cum patre è Creta fugiens fretus alarum subsidio quum ultrà patris jussa altius evolasset, Solisque ardore cera, quâ pennæ continebantur, liquefacta esset, ita ut ab alis defluerer, decidit in mare quod est inter Myconem & Gyarum, à quo posteà *Icarium mare* appellatum fuit. Ovid. Fast. 4.

Transit & Icarium, lapsus ubi perdidit alas
Icarus ———

Seneca in Herc. Fur.

Medium cœli dum sulcat iter
Tenuis Latias Dædalus oras
Nullique dedit nomina Ponto.
Sed dum volucres vincere veras
Icarus audet, patriasque puer
Despicit, alas, Phœboque volat
Proximus ipsi dedit ignoto
Nomina Ponto. ———

Icarus, vel *Icaria*, insula, una Cycladum, quæ priùs *Macris* vocabatur ac *Doliche*. De nomine Bochartus, *Icarus*, inquit, est איכר *Icar*, ad verbum *insula pasceni*. Quæ Etymologia quàm quadret, docebunt verba Strabonis lib. 10. Ἡ μὲν οὖν Ἰκαρία ἔρημός ἐστι, νομὰς δ' ἔχει, καὶ χρῶνται αὐταῖς οἱ Σάμιοι. Tamen aliud etymon occurrit, quod huic meritò præferendum. Insula hæc olim *Ichthusa* vel *Ichthyœssa* dicta est. Athenæus l. 14. Ἐπικαλεῖται δὲ καὶ Ἴκαρος πρότερον Ἰχθυόεσσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τῶν ἰχθύων πλῆθος. Inde Phœnicè dicta est אי כורי *Icaura*, id est, *insula piscium*.

Icelos, unus filiorum Somni, cui ab *assimulando* nomen factum. Ovid Met.11.

——— At alter
Fit fera, fit volucris, fit longo tempore serpens.
Hunc Icelon superi, mortale Phobetora vulgus
Nominat. ———

Iccius portus, Cæsari Morinorum in Galliâ navale, Straboni *Itius*, Ptolemæo *Itium*, vulgò *Cale*. Long. 23, 00. Lat. 51. 00.

Iceni, pop. Albionis, quorum reg. *Essexia* in Angliâ, teste Lhuydo; sed Camdeno est *Suffolcia*, *Norfolcia*, tractus *Cantabrigiensis* & *Huntingdoniensis*.

Ichnaa, Themidis epitheton, vel cognomentum. Hom. in Hymno Apollinis.

——— Θειαὶ δ' ἔνδοθι πᾶσαι,
Ὅσσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, Ῥείη τε.
Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.

Lycophron de Themide. Solis filiâ:

Τῆς δ' ἡλίου θυγατρὸς ἰχναίας βραβεύς.

Vide Stephanum. Dicitur & Nemesis *Ichnaa*. Diodorus poëta Epigrammatarius:

Ἀδρηστεια δίη καὶ Ἰχναίη τε φυλάσσει,
Παρθένος ἡ πολλοὺς ψευσαμένη Νέμεσις.

Item regio Macedoniæ. Hesychius: Ἰχναίη, χώρα τῆς Μακεδονίας, ἔνθα ὁ μαντεῖον ὁ Ἀπόλλων κατεῖχε καὶ τιμᾶ.

Ichnusa, dicta est ins. Sardinia, quòd ad similitudinem vestigii facta sit. Silius lib. 12.

——— Terras
Enormes cohibet nuda sub imagine planta,
Inde Ichnusa prius Graiis memorata colonis.

Claudianus:

Humana speciem planta sinuosa figurat.

Vide *Sardinia*.

Ichthyophagi, Hieron. contrà Jovinianum: *Porrò Ichthyophagi gens errans in litore maris rubri, supra petras solis calore ferventes assant pisces, & hoc solo alimento victitant.* Mem. & Strabo lib. 15. Est etiam insignis locus de his pop. ex Diod. Sic. lib. 3. pag. 122. Παρὰ δὲ τοῖς, &c. *Apud vicinos Ichthyophagos veteri famâ quam à majoribus acceptam tradunt. fertur, magno quodam maris recessu, omnibus locis ejus finibus arefactis, & mari in oppositas partes relabente, fundum coloris viridis apparuisse, & rursus immenso æstu mare refluum in priorem locum esse restitutum.* Quibus verbis nemo non videt describi ingens illud miraculum. Exod. 14. 21.

Iconium, urbs Lycaoniæ archiep. & caput inter Cappadociam & Ciliciam. *Cogni* hodiè, quo nomine & regio ipsa vocatur. Πολίχνιον εὖ ᾠκισμένον vocat Strabo lib.12 Long 63.45. Lat. 39. 49. Pisidiæ op. vocat Amm. Marc. lib. 14. Antea Lycaoniæ fuerat, testibus Strab. Plin. Ptolemæo, sic autem dicebatur ab *imagine* Medusæ, quam ibi suspendit in columna Perseus. Eust. in Dionys. Ἔνι καὶ τὸ Ἰκόνιον τῇ εἰκόνι τῆς Γοργόνος παραπλησίως τὸ ὄνομα ἔχον, ἣν αὐτόθι ἀναστηλῶσαι λέγει Περσεύς. Aliam verò ejus nominis originem affert Steph. quem sis consule.

Icos, insula una Cycladum Eubœæ proxima, Insularis *Icius*, & *Icienus*. Ejus præter Strabonem meminêre Scylax, & Phanodemus apud Steph. & Liv. lib. 31. Item Appianus lib. 5. Ἐμφυλ. Sed & Antipater Sidonius Epitaphio in Homerum, Antholog. 3. 25. ubi βραχύβωλον appellat, id est, *brevis gleba* insulam, angustam scilicet & perpusillam. Nomen ab *angustiis* factum (ait Vir magnus.) Id enim Syris est איקא *Ico*, à verbo עוק *uk* id est, *coarctare*.

Icosium, Mauritaniæ Cæsariensis op. *Acor*, teste Castaldo, ab Herculis comitibus conditum. Herculé enim illac transeunte, viginti, qui à Comitatu ejus desciverant, locum deligunt, jaciunt mœnia, ac ne quis posito à se nomine gloriaretur, de condentium numero,

metio, ubi nomen datum. Solinus. Long. 18. 00. Lat. 33. 00.

Iccus Tarentinus, nobilis palæstrita, toto vitæ tempore Veneris expers fuit, ut arti accommodatior esset, tanta illi gloriæ libido. Ælianus Var. Hist. Lege autem *Icchus*, locus est lib. 11. cap. 3. Vide eundem de Anim. 6. 1. vide sis etiam Pausan. in Eliacis, nec non Platonem de Legg. lib. 8.

Ictumulorum vicus, apud quem aurifodinæ erant haud dubiè suprà Vercellas, non procul in Alpium radicibus fuisse ex Strabonis verbis claret, lib. 5. Καὶ ἐν Ὀυερκέλλοις χρυσωρύχειον ἦν, κώμη δ' ἐστὶ πλησίον Ἰκτυμούλων, καὶ ταύτης κώμης. Plin. 33. 4. *Extat lex Censoria Ictumulorum aurifodinæ, quâ in Vercellensi agro cavebatur, ne plus quinque millibus hominum in opere publicani haberent.* Ex duabus vocibus conflari videtur εἰ τῦ Ἴκτυ μύλοι, id est, *Icti muli*, quia *Icti* cujusdam viri nobilis *muli* hic stabulati fuerint, unde vicus dictus *Ad Icti mulos*.

Ida, mons altissimus qui ad Troadem spectat, cujus cacumen Gargarus Straboni dicitur. In hoc monte Paris sententiam tulit pro Venere de pomo aureo adversus Palladem & Junonem. Ovid. Fast. 4.

Nec quæ Priamides in aquosa vallibus Ida
Contulit. ———

Papin. Silv. 1. 1.

——— *Cæsis decrevit frondibus Ida.*

Nempe ob multitudinem arborum fabricando & construendo equo Trojano, necessariarum. De eadem re Petronius:

———*Delio profante, cæsi vertices*
Idæ trahuntur, scissáque in molem cadunt
Robora, minacem quæ figurarent equum.

Altitudinem ei tribuit Hom. Il. ξ.

——— Περιμήκετο Γάργαρον ἄκρον
Ἴδης ὑψηλῆς ———

Ovid. in Epist. Helen.

At Venus hoc pacta est in alta vallibus Ida.

Idem Fastorum 4.

Ardua jamdudum resonat tinnitibus Ida.

Longitudinem Calaber lib. 3.

———Ὅσι μακεδνῆς
Ἴδης τεμνέσκουσιν ὑπὸ πτύχας.———

Et lib. 14.

Μακρὴ δ' ἀμφίσεισεν Ἴδη
Καὶ Σιμόεις. ———

Ovid. Ep. Paridis ad Hel.

Ardua proceris spoliantur Gargara silvis,
Innumerasque mihi longa dat Ida trabes.

Humiditatem Homerus Il. θ.

Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν.

Idem Iliad λ.

Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης.

Horatius:

Qualis aut Nireus fuit, aut aquosâ
Raptus ab Idâ.

Ovid. Met. 10.

———*Quos humida sustinet Ida.*

Umbram Tryphiodorus:

Ἔδραμε νυμφιόωντα ἅμα δρυσὶ δάσκιος Ἴδη.

Ovid. Met. 11.

Æacon umbrosâ furtim peperisse sub Idâ.

Idem Fastorum 6

Dii temerè errarunt in opacæ vallibus Idæ.

Et lib. 4.

Dindymon & Cybelen per amœnam frondibus Idam.

Val. Flac. lib. 2.

Pars & frondosa raptus expresserat Ida.

Idque ob arbores quibus abundabat Theocr. Idyl. ιζ.

Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλατόμος ἐλθών.

Dionysius:

Ἴδη καλλικόμοισιν ὑπαὶ δρυσὶ τηλεθόωσα.

Ab hoc monte diem exoriri putabant veteres, teste Germano ad illud Æn. 3.

Jamque jugis summa surgebat Lucifer Idæ.
Ducebatque diem. ———

Quam opinionem tetigit Lucretius lib. 5.

Aut quia conveniunt ignes, & semina multa
Confluere ardoris consuerunt tempore certo.
Quæ faciunt Solis nova semper lumina gigni.
Quod genus Idæis fama est in montibus altis
Dispersos ignes orienti lumine cerni.

Inde coire Globum quasi in unum & conficere orbem. Diod. Sic. lib. 17. ubi de hoc monte: Ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον συμβαίνει γίνεσθαι περὶ τοῦτο τὸ ὄρος. Κατὰ γὰρ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολὴν ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς διὰ τὴν νηνεμίαν τοῦ περιέχοντος ἀέρος ὑπεράνω γίνεσθαι τὴν ἄκραν τοῦ ἀνέμου πνοῆς. Ὁρᾶσθαι δὲ τὸν ἥλιον, ἔτι τῆς νυκτὸς οὔσης ἀνατέλλοντα τὰς ἀκτῖνας, &c.

Ida, mons Cretæ, *Psiloriti* hodiè Bellonio, inde *Idæa* Creta dicta, item Troja. Steph. Cypressis olim nobilis fuit. Theophr. Hist. pl. 4. Ἐν Κρήτῃ ἐν τοῖς Ἰδαίοις ὄρεσι κυπάριττον εἶναι. Unde Virg. Georg. 2.

Nec Salici, lotóque, nec Idæis cyparissis.

Idæa, Deorum mater. Lucret. lib. 2.

Hanc variæ gentes antiquo more sacrorum
Idæam vocitant matrem.

Veram etymologiam esse arbitratur Tan. Faber, non quam Lucretius, & alii omnes attulêre, sed hanc. Ἴδαι (inquit) sunt montes, & loca saltuosa Hesychio, & Eustathio, unde & Ἴδη pro ligno seu materiâ tectonicâ. At primi homines glande vescebantur, & in quercu penuarium iis erat. Hinc itaque mater Deum *Idæa*. Sed post indictum tritici usum Φρυγία dicta fuit, nam triticum φρύγειν seu *torrere* solebant, quod hodieque fit circà farinam, ubi major alendi pueri cura est.

Idæi Dactyli, filii Minervæ & Solis, vel, ut alii volunt, Saturni & Alciopes, dicuntur & *Corybantes*. Ferrum ii primùm adinvenerunt. Herod lib. 7.

Idæus Rhodius, versificator, scripsit Rhodiorum res gestas versibus ter mille. Suidas.

Idalus, mons Cypri, olim Veneri sacer, ad cujus radices situm est *Idalium*, Cypri op. quod ab eventu nomen accepit. Nam cùm oraculum Chalcenori datum esset, ut illic urbem conderet, ubi primùm orientem solem conspicaretur, unus è comitibus, qui fortè astabat, ad eum conversus ἴδον ἅλιον, inquit, id est, *vidi solem*. Quo audito, Chalcenor arripuit omen, civitatemque ibi statuit, & ab eo vocavit. Ita Stephanus. At, ut cætera taceam, in *Idalium* A breve est, quod in ἅλιος non potest non esse longum, quia est loco Η. Proinde videtur Idalium Phœnicium esse ירואלה *Iidala*, vel *Idala*, cujus nominis op. in tribu Zabulon memoratur Jos. 19. 15. Hieronymus in locis Hebr. scribit *Jadela*, tanquam conflatâ voce ex duabus יד *Jad*, & אלה *ela Dea.* quod

usurpentur futuri, non existimandum est malè reddidisse Hieronymum cum Septuaginta Ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. Ut ita efficacius & evidentiùs subsistentem per se essentiam divinam exprimerent, inque eo vivere, & ab eo proficisci omnia & pendere significarent. Hebræi יהוה legunt *Adonai*, & Septuaginta Κύριος semper interpretantur, quod nomen non legitur in primo capite Geneseos, sed Elohim ὁ Θεός. At in secundo יהוה Κύριος. Hinc argutati sunt Tertullianus & quidem veterum Deum non priùs Dominum fuisse, quam Adam factus esset. Phœnices Ἰεύω dixerunt pro *Jehova*, Samaritæ Ἰαβαί, Alii Ἰαώ, ut Orpheus ac Diodorus Siculus. Vide doctiss. Catakerum in tractatu cui titulus *De nomine Tetragrammato dissertatio*, in quâ vocis *Jehova* apud nostros receptæ usus defenditur, & à quorundam cavillationibus iniquis pariter atque inanibus vindicatur.

Jehu, 10. rex Israelitarum, ab Heliseo unctus, omnem domum Achab delevit, Joram interemit, Jezabelemè domo præcipitavit, sacerdotes Baal occidit. Idoli templum succendit. 4. Reg. 9. Jos. Ant 5. 6. Lat. *ipse* sive *existens*.

Jella, vel *Jellsia*, hodiè *Stradella*, op. Gall. Cispadanæ in agro Ticinensi, med. fermè inter Placentiam & Dertonam.

Jena, æstuarium Scotiæ meridionalis, ad ostia flu. *Cree*, in Gallovidia prov. ad ort. Lucopibiæ urb. & è reg. Monædæ insul. in mari Hibernico.

Jena, urbs & Academ. Germ. in ditione Ducis Saxoniæ Weimariensi. 6. leuc. 6. ab Erfurto in ort. 9. autem à Lipsia in occ. Long. 33. 35. Lat. 51 05.

Jephthe, Judex in Israële. An filiam suam immolaverit vide Diatribam singularem Lud. Cappelli ubi affirmatur, & Annot. H. Grotii in historiam Jephthe ubi negatur.

Jerabrica, *Alanquera* Resendio, op. Lusitaniæ inter Ulyssiponem supra 7. & Scalabim supra 5. Leuc. ad Tagum flu.

Jerico, id est, *Luna. mensis*, aut *odor ejus*. Civitas opulentissima in tribu Beniamin, ab Hierosolymis 150. & à Jordane 60. stadiis distans. Num. 22 Hanc à Josue dirutam ædificavit Hiel de Bethel. Nobilis fuit palmetis, & Balsam. viridariis, unde etiam *civitas palmarum* appellatus, Deut. 34.

Ierna, Hisp. flu. Mela lib 3. Strabo *Iernam* his locis commemorat montem à quo amnis fortè sic dictus.

Jerne, & *Iernia*, vel [quod inde detortum] *Hibernia*, insula in occid. Oceano, non procul à Britannià, quæ ob situm depressiorem cœlo, soloque utitur humecto, cui agilitas incolarum assignatur, & nervi flexiliter molles. Lacubus abundat; præsertim ibi passim occurrunt cœnosæ voragines, Anglo saxonicè *Begges*: ubi terra uliginosa, & levi graminis cespite obducta, supergredientium pedibus inopinatò absorptim cedit. Hæ dici quoque possunt ἄορνα ἄβερνα non tantùm quòd ab iis absorbeantur animalia & veluti ad Orcum demittantur, sed quòd sint etiam ἄκαρπα ἄφρυγ φέρα, nullam ἔρνος *plantam* scilicet vel *fruges producentia*. Inde enim ἄορνα dicta, non quòd sint infesta avium supervolatui. Igitur H. Jacobio est Ἰέρνη vel Ἰερνὶς pro ἄοργα, vel ἄορνος *Insula avernosa*, hoc est *The Beggy Island*. Camdenus quidem non prorsus incommodè d... t à vernaculo *Erin*, quod *Occasum* sonat. Νῆσον Ἰερνίδα vocat Orpheus in Argo. Claud. *Glacialis Ierne* dicitur. Steph. Ἰέρνη, νῆσος ἐν τῷ περάτι αὐτῆς δύσμαις.

Jerusalem, Judææ Metropolis, à Melchisedec, teste Josepho, condita: aliàs *Salem* & *Iebus*, à *Jebusæo* Chananæi filio. Jos. 18. Postremò *Ælia*, ab *Ælio* Adriano. Imp. Romano, teste Volaterrano. Lat. *visio pacis*, aut *visio perfecta*, sive *consummata*, sive *timor perfectus*, aut *consummatus*, vel *timete Salem*, quasi adventantibus hostibus timorem incutere voluerint. Vide *Hierosolyma*.

JESUS, Hebræum nomen, quod Latinè *Servator* dicitur. Matt. 1. 21. Τέξεται δ' υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ, αὐτὸς γὰρ ΣΩΣΕΙ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Act. 4. 12. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία. Οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ ΣΩΘΗΝΑΙ ἡμᾶς. In tres sententias cunt qui SS. hujus nominis Etymon in... est... nat.

Primò, Alii à radice ישע originem ejus ducunt; Itque, adeò יהושע, aut ישוע Hebraicè scribi volunt. Sententia ipsa cantitie sua ex longo ævi decursu venerandа.

Secundò, Reliquæ duæ multò videntur juniores. Et quidem hæc [Reuchlini, Andreæ Osiandri & aliorum sententia] à יהוה nomen hoc deducit ש licentiâ nescio quâ utrimque interpositâ, in hunc videlicet finem, ut Tetragrammaton illud Dei nomen priùs ineffabile, deinceps pronunciari possit. Sententia parùm solida, & vacillans. Nam ut libenter concedamus, cum cætera Dei nomina, tum maximè augustissimum illud Jehovæ nomen, nisi gravissimâ de causâ, prorsus ineffandum esse, ne libertas in licentiam exeat, & contemptus nominis in contemptum numinis redundet, nemo admittet illud in Hebraicæ saltem linguæ idiomate ineffabile habendum. Græcè quidem ἀνεκφώνητον esse in confesso est. Inde enim Græci Ἰαώ pro Jehovah corruptè enunciarunt, ut auctor est Diod. Sic. lib. 1. Inde etiam 70. illi Sacri codicis Interpretes nunquam nomen hoc κατὰ πόδας reddidere, cum ne possit quidem, sed tantum κατ' ἰσοδυναμίαν, nimirum in locum ejus, quoties occasio tulit, Κύριον substituentes. At verò Hebraicè ineffabile esse nunquam evinci potest. Certè testantur Talmudici Doctores vel ipsos Judæos nomen illud ad mortem usque Simeonis effari solitos. Sed ut hoc demus, quid causæ fuerit, quòd ש sola omnium Alphabeti literarum admiscenda esset, ut ineffabile illud nomen tandem linguæ potens evaderet? Atqui hisce diluendis immorari operæ pretium haud fuerit. Neque enim profectò opus est, cum jam videtis Osiandrum à Flac. Illyrico, & aliis, eo nomine meritò enervatum. Verùm, ut per omnia cum illo sentire integrum non sit, summo tamen viro debitus honos minimè denegandus est, quòd Reuchlini auspiciis veritati jam diu obrutæ indagandæ aditum nobis utcunque aperuerit.

Tertiò, Cæterum corona unico Castellioni reservanda, utpote qui in tertiâ suâ, quæ jam superest, sententiâ, opus ab Osiandro feliciter inchoatum ad culmen usque perduxit. Ille enim pulcherrimam interpositionis ש, quam Osiander non potuit, rationem exhibet. Quâ de re verba ipsius hîc apponam. Cùm diu, multumque [inquit) considerarem, neque cur hæc litera ש interposita foret, viderem, quippe cùm non sit servilis, hoc est, ejus literarum generis, quæ solent in deductis aliunde verbis ad primigenia adhiberi: cœpi cogitare, verbum hoc compositum esse oportere; Tandemque Dei beneficio comperisse videor. Quemadmodum enim *Iesus*, & Deus est & Homo, ita nomen ejus ex

Dei & Hominis nomine esse conflatum?

Id autem didici ex Exod.15.3. ubi dicitur מלחמה איש יהוה; id est, *Jehova vir belli*. Ubi vir bellicosus dicitur, quoniam de Christo sermo est, qui vir futurus erat. Est igitur JESUS nomen compositum ex יהוה איש, interpositâ literâ ש ex nomine איש, reliquis autem duabus rejectis, quippe quæ serviles sint, & addi, adimique sæpè soleant. ut sit יהשוה *Jesus*, idem quod *Jehovah Vir*, ut intelligamus *Jesum* non esse *Jehovam* [nam hoc de ejus patre dicitur] sed *Jehovam hominem*, id est, corporatum, &c. Sic ille super Mat. cap. 1.v.23. ut extat in elegantissimâ suâ Bibliorum versione An. 1573. Basileæ editâ. Vide libellum, cujus titulus est, Exercitatio de Verâ SS. Nominis Jesu Etymologia, Lond 1652. Vide Suidam in verbo Ἰησοῦς: & confutationem ibidem à Theodosio quodam Judæo traditorum per Hentenium ad calcem Euthimii Zygabeni in Evangel. Paris. 1547.

Jesus, Nave fil. qui & *Josue* vocatur, Israelitarum post Mosem dux sapientissimus. Item Sirachi fil. libri Ecclesiastici auctor. Fuerunt & alii ejusdem nominis in Vet. & Nov. Testamento.

Iesuita in Vet. Testamento, filii *Iesui* Num. 26.44.

Jesuita, Ordo Religiosorum, uti vocant, in Eccles. Rom. ab Ignatio Loyolâ fundatus circa ann. Domini 1534. Societatem verbo confirmavit Paulus III. Pontifex anno 1539. Sequente verò, nempe 1540. Septembris 27. eam approbavit Bullâ authenticâ, cujus hoc est initium *Regimini militantis Ecclesiæ*. Quia verò Professorum numerum 60. tantùm debere esse definiverat Pontifex, obicem illum removit die Martii 14. an. 1543. alio Diplomate, quod sic se habet, *Injunctum nobis*. Julius III. Pius V. Gregorius XIII. multique alii Pontifices Societatis privilegia confirmaverunt, & ampliaverunt. *Novo, atque ut plerisque visum est, superbo nomine appellati sunt*, inquit Thuanus Hist. Tom. 1. lib. 15. Ferunt autem Sixtum V. Pontif. Rom. cùm Generalem Jesuitarum coram tribunali suo convocasset, cum interrogasse, Quare se & reliquos Ordinis sui *Iesuitas* nominaverint? Respondisse verò Generalem; Nos eo nomine, inquit, non appellamur, sed solùm *Clerici è Societate Iesu*. Cui Papa, Ut quid verò vos id nomen vobis tanquam peculiare arrogatis, cùm & cæteris quoque Christianis commune sit, teste Apostolo 1. Cor. 1.2. *Vocati sumus in societatem Filii sui*. Obmutuit Generalis, nec habuit quid pro se ac sociis responderet. Nec enim hoc nomen aliquibus in via competit. Papistis ipsis testibus Bernard. à Bustis in Mariali. *Nunc dicimur Christiani à Christo, & in Paradiso appellabimur Jesuani à Jesu*. Lindwod in Constit. *Ratio quare dicimur Christiani à Christo, non à Jesu, Jesuani. est, quia rem significatam hoc nomine Christus, scilicet Unctionem, communicavit, sed rem significatam nomine Jesu non communicavit, interpretatur enim Servator, cujus effectus, vid. servare ipsi soli convenit. Ipse enim ut dicitur in Evangelio, salvum faciet populum suum &c. ac si diceret, ipse, & non alius*. Hi ex tenuibus initiis orti, Vide P. de Valle *Itin. tom. 4. sub finem*, præter tria consueta reliquorum Religiosorum vota quartum *Missionis* Papæ faciunt. Generalis eorum Præpositus, cujus potestas certo annorum numero definita non est, sed perpetua, reclamante licèt Paulo IV. Pontif. sedem habet Romæ fixam, in domo Professâ, quæ dicitur Domus Jesu. Ei quatuor addiri sunt Assessores, Italus, Hispanus, Germanus, & Gallus, quibus tamen nihil nisi consultativum votum relictum est, decisione à Generalis arbitrio suspensâ. Qui societatis fundamenta substraverat *Ignatius* primus fuit illius Generalis. Creatus est anno 1541. sub initium Quadragesimæ, eòque munere functus ad annum usque 1556. quo obiit Romæ pridie Cal. Aug. annos natus 65. Ei successit in Generalatu *Jacobus Lainez*, Hispanus, qui Anno 1561. à Pio IV. cum Hippolyto Estiensi Cardinale Legato in Galliam ad Colloquium Poisiciacenum inter Pontificios & Orthodoxos à Rege & Proceribus Regni de Religione institutum, mittitur. Objit anno 1565. Januar. 19. ætat. 53. cùm Societatem annos octo cum dimidio rexisset. Hunc *Franciscus Borgia* Hispanus, patria Valentinus, spretis Gandiæ Ducatu, ut Ribadeneira refert, & amplissimis honoribus, opibus, & familiæ suæ ornamentis, excepit. Eum secutus est *Everardus Mercurianus*, Leodiensis, post quem *Claudius Aquaviva* Neapolitanus, Ducis Atrii filius, & Pii V. Cubicularius Ordini præfuit. Hujus successor *Mutius Vitelleschus*, Romanus, ex antiqua & nobili familia, objit anno 1645. Dein *Vincentius Caraffa*. Neapolitanus. Porrò *Franciscus Piccolomineus*, Senensis, ex nobili familia oriundus. Post hunc *Alexander Godefredus*, Exin. *Goswinus Nickel*, Germanus, Societatem rexerunt. *Johannes Paulus Oliva* hodie eodem munere fungitur. Qui Societatem illam constituunt spectari possunt quatuor modis, vel ut Professi quatuor Votorum, vel ut Coadjutores spirituales, qui sunt Presbyteri, & Coadjutores temporales, qui sunt Fratres, vel ut Regentes & Studiosi, quos vocant Magistros, vel ut Novitii. Ex Ordine illo Ignatius Loyola, Franciscus Xavier, & Franciscus Borgia in Sanctorum, & quidam alii in Beatorum album relati sunt. Cum Dominicanis Augustini sententiam tuentibus, de Gratia Dei, Liberoque Arbitrio sub Clemente VIII. Item de Conceptione B. Virginis tanto fervore sub Paulo V. disceptarunt, ut tota ferè arserit in dissidii incendium Hispania: Thuan. Hist. lib. 132. Quid cum Jansenii sectatoribus illis hactenus litis intercesserit, patet ex *Epist. Provincialibus* &c. Plurima *Jesuitis* in Europæ regnis collegia ædificavit Gregorius XIII. Urbanus dein VIII. petentibus illis, ut è Kalendario S. Germano eraso, Ignatius sectæ suæ auctor, substitueretur, decrevit; si simul stare non possint, expectaret Ignatius annum bissextilem, & diem intercalarem sibi haberet. Idem sectam Virginum Jesuitici ordinis, citra approbationem Apostolicæ auctoritatis introductam, condemnavit ac radicitus sustulit. Jac. Revius, *in Urbano VIII*. Illis licentia ac potestas data est à Gregorio XIII. A. D. 1573. Janu. 8. ut terras, mariaque peragrantes, & Bibliothecas omnes perlustrantes, Patrum, & Historicorum tum veterum, tum recentiorum, imò Scholasticorum quoque libros, qui non cum iis eorumque doctrina consentiant, interpolare voces, sententias, quinetiam integras paginas addere, assuere detrahere, mutilare, & pro arbitratu & libidine suâ corrumpere audeant, quod ipsis honesto (si Diis placet) titulo seu nomine *libros repurgare* vocant. Quomodo res sacras tractent ex hoc uno discere est. Docent de Sacra Scriptura quòd sit *Nasus cereus, materia litis, liber hæreticorum, litera muta, mortua, ambigua,*

gua, obscura, varia, mutabilis, insufficiens, imperfecta, & quæ propterea non ab omnibus Christianis in Vernacula lingua legi debeat. Porro Jesuitæ Colonienses in sua Censura Sacræ Scripturæ nominant eam *sermonem abbreviatum, imperfectum*, doctrinam quæ non omnia necessaria ad fidem, bonos mores & beatam vitam conservandam contineat. Ex Scriptura certum & ratum intellectum dari non posse, sed esse eam plumbeum instrumentum, Lesbiam regulam, quam & Catholicus & hæreticus suæ sententiæ aptare possit. Qui plura voluerit, consulat Rodolph. Hospinianum Histor. Jesuit. Tiguri 1619. & *Moralia Jesuitarum* per Doctorem Sorbonicum Lond. 1670. & *Mysterium Jesuitismi* per Petrum Jarrigium. Videat etiam Exercitia spiritualia Ignatii Loyolæ Ant. 1635. Et ibidem Regulas aliquot servandas. Prima Reg. est sublato OMNI JUDICIO proprio tenendus est semper paratus animus ad obediendum veræ Ecclesiæ (id est Romanæ) Reg. 13. sic se habet. Denique ut ipsi Ecclesiæ Catholicæ omninò unanimes conformésque simus; si quid, quod oculis nostris apparet esse ALBUM, NIGRUM esse ILLA DECREVERIT, debemus idem quod sit NIGRUM PRONUNTIARE: Et alibi, Qui obedit considerate debet vocem a Superiore egressam UT SI A CHRISTO DOMINO EGREDERETUR, ut OMNINO DIVINÆ MAJESTATI placere potuit. Iterum Valdè necessarium est, ut OMNES perfectæ obedientiæ se dedant, Superiorem (quicunque ille sit) LOCO CHRISTI agnoscentes, & quæ injungit integrè, promptè, sine excusationibus & obmurmurationibus obediant. Ac rursum: Superior, cui nos ut Dei vicem gerenti DIVINÆ VOLUNTATIS INTERPRETI, moderandos tradidimus. Deinde. Sibi quisque PERSUADEAT se FERRI AC REGI DIVINA PROVIDENTIA per superiores, & sinere debet, AC SI CADAVER ESSET, quod quocunque versus ferri quacunque ratione tractari se sinit, velut senis BACULUS qui UBICUNQUE & QUACUNQUE in re velit eo uti, qui eum in manu tenet, ei inservit. Denique: Ad Superioris vocem PERINDE AC SI A CHRISTO DOMINO egrederetur quam promptissimus, re quavis relictâ. Addam solùm quæ hanc in rem habet Hugo Grotius, *Hist. l. 3. ad Ann.* 1594 *Auctor instituti*, inquit, *Ignatius Loyola Navarrico bello ad Pompeiopolim vulnere debilis, fortem adhuc & militarem animum quietiores ad curas retulerat: accessitque ambitio condendi familiam, cui in spem futuræ magnitudinis, non hominis alicujus eximii, ut tum mos ferebat, sed ipsius Jesu nomen præscripsit. Aggregati, quibus nova volentibus erant, incredibi studio duo maxima percoluere, vim Pontificis Rom. & opes Hispaniæ: primique in causam labantem egregia præsidia induxerunt; & neglecta hactenus, mores inculpatos, & bonas artes: crebris certaminibus exerciti varias adversum religiones, quæ per ea tempora Romano nomini insultabant. Aucta per Americam & Indiam gloria, dum feras inter gentes Philippo imperium Christiana institutione circumdant. Claráque prodigia, velut ipsis evenerint, per locorum longinquitatem celebrantur fiducia affirmantium, & credendi facilitate. Cætera re ipsâ aut in speciem abundè sunt. Fidem & pudorem sunt in quibus requiras. Magna in vulgus auctoritas, ob vitæ sanctimoniam, & quia non sumtâ mercede iis juventus literis imbuitur, sui per urbes & populos præsides: cunctis per orbem unus imponitur, ut plurimùm gente Hispanus. Sapienter imperant, fideliter parent. Transgressi in morem non unà habitant omnes; angustum videbatur, societatis incrementa parietibus includere; dant nomina & conjuges, nec quicquam prius docentur, quàm mortis metum & cunctos hominum affectus exuere. Sed maximè adsciscitur, si quis ingenio, ante alios, aut sanguine divitiisque pollet. Usus in singulis; nam ingenia distinguunt non minùs prudenter, quàm eligunt, ut quem facundiâ aut scribendi meditationibus sperant clarescere. Per suorum nobilitatem maximis consiliis miscentur, explorandi sagacitate, & quia ad eruenda arcana nullum vehementius tormentum religione est. Opes legatis ac muneribus in se vertunt, quas per artes novissimi omnium brevi sectas priores famâ & opulentia vicère, hoc ipso cæteris invisi, & tanquam è diverso mores exprobrarent. Sed super æmulantes evecti tenent Principum domos. Laudatur iis temperamento: quippe medii fœdum inter obsequium & tristem arrogantiam nec fugiunt hominum vitia nec sectantur; Præcipuum id Hispano dominationis instrumentum, quo domi concordiam retinet quo turbat externa. Nam & eorum mentibus infusi, qui Latina sacra adorant, per Galliam, & Angliam ipsô que Batavos, hic pro regno differunt, ibi contra regnum: & quanquam capitis suppliciis finibus arceantur non obstat periculum, quo minus audeant fallantque*. Hactenus Grotius.

Jeta, castellum Siciliæ. Steph. Alii urbem esse volunt, incolæ *Jetenses* Plinio. At in Legationum excerptis ex Diodori libro 23. sunt Ἰεταῖοι. Atque idem vocabulum usurpare videtur Cic. Verrinâ tertiâ, ubi nunc mendosè *Letini* legitur. Silius nescio an metri causâ masculino genere, & sing. num. formavit, lib. 14.

—— *Arbelæ ferox, & celsus Jetas.*

Jezabel; filia Ethbaal regis Sidoniorum, uxor Regis Achab. 1 Reg. 16. Lat. *insula habitaculi*, vel *va habitaculi*, vel *va habitaculo*, aut ex Hebræo & Syro, *insula sterquilinii*, vel *va sterquilinio*. Aliter D. Ambrosius: Non veniat ergo in vos Jezabel, vanum & illud & seculare profluvium, hoc enim significatur vocabulo vana & vacua redundantia. Τὸ γύναιον δραστήριον τε καὶ τολμηρὸν eam vocat Josephus, ubi de eâ.

Igedita. Lusitaniæ urbs olim fuit, ut inquit Vasæus, qui addit hodiè, vicum obscurum esse, nomine *Edania*. *Idannas* dicitur Varrerio. Long. 17.00. Lat. 38.00.

Igilgili, *Gigeri*, urbs Africæ in ora maris Mediter. in regno Algeriæ. Long. 24.0. Lat. 31.45.

Igilium. Etrusci litoris insula *contrà Cosanum*, ut Plinius ait, *litus*, sive ante Argentarium promont. hodiéque vulgò vocatur *Giglio*. De quo Rutilius in Itinerario.

Eminus Igilii sylvosa cacumina miror.

Quam fraudare nefas laudis honore suæ.

Vitiosè *Ægilium* apud Plin. & *Iginium* apud Melam in quibusdam codd. legitur.

Ignatius, Antioch. Eccles. Præses, An. Dom. 91. Is Romam perductus, ac bestiis objectus est, Euseb. 3. 35.

Ignetes, pop. Rhodii, quos Telchinibus successisse tradit Hesychius: Ἴγνητες, inquit, ἔθνος ἀναφέρουσιν οἱ μετὰ τοὺς Τελχῖνας ἐποικήσαντες τὴν Ῥόδον. Tamen *Ignetes*, sive *Gnetes* iidem qui γηγενεῖς seu ἰθαγενεῖς, id est, *indigenæ*. Steph. Γνῆς, ἔθνος οἰκῆσαν τὴν Ῥόδον. Ῥόδιοι καὶ Γνῆτες, ὁ ἰθαγενεῖς. Λέγονται δὲ καὶ μετὰ τοῦ ι Ἴγνητες. Itaque ante Ignetes nullos habuit incolas Rhodus. Vide Boch. Geogr. pag. 400.

Iguvium, Umbriæ op. Cæs. Com. lib. 1. *Interea certior factus Iguvium Thermum Prætorem cohortibus 5. tenere* Cic. ad Att. 7. 13. *Quid agat Domitius in Marsis, Iguvii Thermus.* Verum nescio quo fato clarissimi hujus municipii nomen apud omnes ferè antiquos scriptores sit vitiatum. Nam apud Ptol. vulgò est Ἰκούιον, & apud Strab. lib. 5. Ἴκουιον pro Ἰγούιον. Item apud Plin. 3. 14. variis in exemplaribus, *Iguini, Inguini, Ingini*, pro *Iguvini*. Sed & apud Silium lib. 8. ubi Umbriæ urbes recenset pro vulgari, *Inguinum & Iiginium*, reponendum erat *Iguvium*, in his:

——— *Infaustum nebulis humentibus olim*
Iguvium, patuloque jacens sine mœnibus arva
Fulginia. Vulgò *Eugubio*:

Ila, Wisle, teste Camdeno, fluviolus Scotiæ Sept. Cathanesiæ, in Oceanum Germ. labens.

Ilba, vel *Ilva*, insula mar. Tyrrheni, distans à continenti 10. m. p. Plin. 14. 34. *Ferri metalla ubique propemodum reperiuntur, quippe insula etiam Italiæ Ilvâ gignente.* Virg. Æn. 10.

——— *Ast Ilva trecentos*
Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis.

Silius lib. 8.

Non totidem Ilva viros sed lectos cingere ferrum
Armarat patrio, quo nutrit bella, metallo.

Rutilius:

Occurrit Chalybum memorabilis Ilva metallis.

Ilerda, op. citer. Hispan. in conventu Tarracon. non procul à Sicori flu. *Lerida* hodiè. Lucan. lib. 4.

——— *Super hunc fundata vetusta*
Surgit Ilerda manu, placidis prælabitur undis

Ilia, quæ & *Rhea* Numitoris Albanorum regis filia, quam Amulius, pulso jam Numitore fratre, & interfecto ejus filio Lauso, Virginem Vestalem fecit, ut sub specie honoris spem partûs ei adimeret. Verùm cùm illa aquam è Tyberi ad obeunda sacra peteret, in ripâ fluminis obdormivit, & in somnis sibi visa est à Marte comprimi, & sic gemellos concepit: quos cùm peperisset, exponi jussit, matremque Iliam vivam apud Tyberim flu. infodi: unde Poëtæ eam Tyberi nupsisse fingunt, qui ob id quoque *Uxorius amnis* ab Horat. lib. 1. Od. 2. dicitur. Virg. Æn. 1.

Marte gravis geminam partu dabit Ilia prolem.

Plutarchus: Ταύτην μὲν Ἰλίαν, οἱ δὲ Ῥέαν, οἱ δὲ Σιλβίαν ὀνομάζουσι. Ælian. ποικιλ. 7. 16. *Serviam* vocat: Ῥώμου τὸν Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον ἐκλέοντων τῶν Ἄρεως καὶ Σερβίας παῖδας, ἡ δὲ αὕτη μία τῶν Αἰνείου θυγατέρων.

Ilias, Homeri opus clarissimum, ab eo dicta, quòd bellum contineat apud *Ilium* inter Græcos ac Trojanos ob raptum Helenæ gestum. Quoniam verò hoc in opere nullum mali genus non recensetur, factum est, ut *Ilias malorum* pro omni genere calamitatis accipiatur. Hanc *Iliadem* in nuce inclusam tradidit Cic. Plin. 7. 21. Item mulier Trojana. Unde *Iliades*. Virg.

——— *Ad templum non æquæ Palladis ibant*
Iliades. ———

Ponitur & pro Æneide Virgilianâ, de qua Prop.

Cedite Romani scriptores, cedite Graii.
Nescio quid majus nascitur Iliade.

Iliona, Priami filia natu maxima, Polymnestoris Thraciæ regis uxor. Virg. Æn. 1.

Præterea sceptrum Ilione quod gesserat olim,
Maxima natarum Priami.

Ilioneus, nomen Trojani, Phorbantis filius, qui deleto Ilio Æneam in Italiam secutus est, & quoniam eloquentiâ plurimùm pollebat, legationibus aliquot ab eo præfectus est. Servius in Æn. 1.

Ilissus, amnis in Atticâ reg. Musis dicatus, quas ab eo *Ilissidas* vocant. Papinius Theb. 12.

Celavit Geticos ripis Ilissos amores.

Idem lib. 4. videtur hunc flu. Furiis consecrare, cùm ait:

——— *Anfractu riparum incurvus Ilissos,*
Sævus honos fluvio, Stygias lustrare severis
Eumenides perhibentur aquis.

Item urbs Atticæ. Steph. Ἰλισσὸς πόλις τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ πρᾶττεται τὰ Μύστια, Ἰλισσιάδες, ὡς Ἀπολλόδωρος. Ubi Barthius scribendum putat ἐφ' ᾧ, vel ποταμός, quod verius est Paus. lib. 1. Ἐθέλουσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλων θεῶν ἱερὸν εἶναι τὸν Ἰλισσόν. καὶ Μουσῶν βωμὸς ἐστιν ἐπ' αὐτῷ Ἰλισσιάδων. Abinde Musicus potius huic flu. datur à Nonno Dion. lib. 41.

Ἔσπετε δ' ἐψαλίσσεται ἤ που ἄεργι πύρη
Πύθιον Ἀπόλλωνι λάλον πεφυλαγμένον ὕδωρ
Ἠὲ ῥόον Ἰλισσοῖο τὸν ἱμερτὸν Ἀτθίδι Μούσῃ.

Lenem vocat Seneca initio Hippolyti, ex emendatione C. Barthii:

Ubi per graciles lenis Ilissus
[*Ut Mæander super æquales*],
Labitur agros, piger & steriles
Amne maligno radit arenas.

Divinum Dionysius Periegetes:

Νῆσοι γε μὲν Ἰσθμοῖο ποτὶ νότον ... Ἀττικὸν ἦδος
Τὸ διὰ θεσπεσίου φέρεται ῥόος Ἰλισσοῖο.

Cujus loquacissimus Commentator pleniorem rationem reddere debebat, cur appellaretur eo titulo. Sed transit potum dignum se expectatione nostra exhibens: Οὐ πρὸς αὐγήν. ὁ Πελοποννησιακὸς Ἰσθμὸς τὸ Ἀττικὸν ἴσχει ὕδωρ, ἰσθμοῦ μέσον δ' ὅπερ φέρεται Ἰλισσὸς, ὁ ποταμὸς ἄξιος λόγου, διὰ δὲ τοὺς πλανήτας. Ἀθήνησι ... , καὶ ... Imò, ô bone Exegetarum Coryphæe plurima dici poterant, quorum gratia eu apud nos nunc in majori esses æstimio, tot nugarum alioquin conditor. Barthius.

Ilithyia, Dea parturientium, quæ & Juno Lucina. Horat. in Carm. Secular.

Lenis Ilithyia tuere matres.

Ovid. Med. 4.

Præpositam timidis parientibus Ilithyiam.

Itaque & Græci pro partu ipso dixêre *Ilithyiam*, ut Oppian. Halieut. 4. ubi non modò mulieribus sed etiam piscium sexui fœmineo partus ait esse difficiles.

——— Οὐδ' ὥσπερ μέτρον ἐπιχθονίοισι γυναιξὶν
Ἄλγεα, πάντη δ' εἰσὶν ἐπιχθονίης Εἰλειθυίης.

Etymon ex oriente petendum est. Est autem ab ילד *jalad*, hoc est, *partus, proles, puer*, vel *puella*, hoc ab *jalad* quod cum de viris dicitur, qui gignunt, tum de mulieribus quæ pariunt. Item civitas in Ægypto: Steph.

Ilium, quod & Troja, urbs Phrygiæ min. inter Idam

Mi. & etiam litoralem: à quâ 1500, m. p. distat. *Ilios* fœmi. gen. poëtis dicitur. Ovid.

Sed mihi quid prodest vestris disjecta lacertis Ilios?

———*Non semel Ilios vexata.*

Tria hujus urbis fata fuêre quæ sic enumerantur à Plauto in Bacchidibus:

Ilio tria audivi fuisse fata, quæ illi exitio forent;
Signum ex arce si periisset: alterum etiam est Troili mors:
Tertium cùm portæ Scææ limen superum scinderetur.

Ilus, fil. Trois regis Trojanorum, pater Laomedontis, quem maturâ ætate mortuus, regni hæredem reliquit. Ab hoc celeberrimum illud Mysiæ min. sive Troadis caput *Ilii* nomen accepit: sive quòd ab *Ilo* primum fuerit conditum, cùm Dardanus antea in montibus Dardaniam condidisset, ut placet Hom. Il. 23. sive quòd à Dardano exstructum instauraverit Ilus, & auctius reddiderit. Author est Strabo lib. 13. primum omnium Ilum ausum fuisse in campis habitare, proindeque in mediis campis fuisse sepultum: cujus sepulcri meminit Hom. Il. 3. Ilus cùm in Ilio Minervæ templum arderet, cursu concitus, demissum cœlo Palladium eripuit: statimque oculis captus est. [: haud enim ulli mortalium oculis illud cernere licebat]; postmodum placatâ Deâ pristinum visum recuperavit. Fuit & alter *Ilus* Æn. fil. Ascanii nomine appellatus: Virg. Æn. 1.

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur, Ilus erat, dum res stetit Ilia regno.

Illiberis, urbs Hisp. Bæticæ, hodiè *Elvira* locus dicitur, à Granato, quæ illi successit, & nova Illiberis dici potest. 2. leuc. distans. Pop. *Illiberini*, Plin.

Illice, Melæ *Illicias*, Ptol. op. Hisp. Tarrac. ad Sarabim, flu. in regn. Valentiæ. *Elche* hodiè: aliis *Alicante*. Unde *Sinus Illicitanus*, Mela 2. 6. Vide Vossium ad Melam. p. 291. Long. 20. 45. Lat. 38. 50.

Ilipula (op. Hisp. Bæt. geminum) major. & minor. Major Ἰλίπουλα μεγάλη Ptol. *Ilipa* Plinio, *Pennaflor* hodiè, teste Mor. vel *Palma* aliis Minor in Turdetanis est apud Lusitan. confin. *Ilipa* eidem Livio.

Illiturgis, vel *Iliturgis*, *Ilurgia*, Polybio, urbs Hisp. Bæticæ extra ad Bætim flu. à Scipione una cum Castulone, quòd ad Pœnos defecissent, eversa. *Listor* Marianæ. Alii *Jaen*, & alii *Aldea el Rio* esse putant.

Illurcis Iberiæ urbs. Hisp. Tarr. scilicet, posteà à Sempronio Graccho, *Gracchuris* dicta. Steph.

Iluro Alaro, teste Mor. op. olim, nunc pagus Hispan. Tarr. in Catalauniâ, qui *Diluron* Ptol. dici videtur, inter Blandam, & Betullonem, Barcinonem versùs in occasum.

Illybirris, Gall. Narbon. flu. Eundem esse cum *Tbici* Melæ, & hodiè *Tec* dici docet Vetretius. *Illeris* Ptol. *Illobernis* Athenæo dicitur.

Illyricum, *Illyris* Ptol. & Lucano, *Illyria* Steph. regio est in ora maris Adriatici, Italiæ opposita, hujus termini non ab omnibus iisdem limitibus circumscribuntur. Plin. enim hanc inter Arsium & Titium fluvios constringit. Ptol. verò eam ab Histriâ ad Macedoniæ usque confinia secundùm maris litora producit. Multò ampliorem eam describit Mela 2. & Dionysius totam maris Hadriatici oram à Tergesto usque ad Ceraunios montes Illyriis ascribit. Danubium etiam intra ejus annes numerat Pomponius, Strabo. lib. 7. eam Macedoniæ ac Thraciæ propinquam facit. Sed omnium latissimè Illyrici fines extendit Appianus Alexandrinus; quem vide sub initio lib. de bell Illyr. Populos ab *Illyrio* Cadmi filio dictos perhibet Eustathius. In duas regiones ferè dividi solet, Liburniam ad occ. & Dalmatiam ad ortum. Vulgò *Schiavonia* in universum hodiè appellatur. Pix Illyrica commendatur. Ovid. 2. de Arte Am.

Nigrior Illyricâ cui pice sanguis erat.

Ilva, Vide *Ilba*.

Imachara, op. Siciliæ Ἰμαχάρα πόλις Ptol. opidani *Imacharenses* Tullio & Plinio *Imacarenses* vulgò *Cittadella di Machari*.

Imaus, mons Scythiæ maximus, Tauri pars, qui Scythiam apud Ptol. dividit in citer. & ulter. *Imaus* tamen Ptol. ab *Imao* Strab. & Plinii diversus esse videtur, nam et Ptol. is à Tauro monte decisus in bor. ad mare glaciale usque porrigitur, apud Plin. verò & Strab. in ort. usque ad mare Eoum extenditur. Hic varia hodiè apud incolas nomina habet. *Altai*, teste Cast. *Imifa* Mercatori. Ille, h. e. apud Ptol. *Dalanguer* & *Navagrot*, eodem Cast. teste.

Imbrasus, Sami flu. ex quo Insula *Imbrasia* dicta. Hinc Juno *Imbrasia* Nicander sub finem Alexipharmacorum:

Ἥρης τὸ Ἰμβρασίης μίμνεν ἐφ' ἐν ἰνὶ βατίδεσσιν.

Imbros, ins. & op. propè Samothracem Cabiris & Mercurio sacr. Steph. Hæc insula leporibus mire scatet. Geograph. Anonym. sub Constantio *Imbros leporinam vestem multam ejicit*, id est, emittit. Addit horum animalium ibi esse multitudinem, Lepus Hebræis est ארנבת *arnebeth*: Arabibus *arneb* vel *arnib*, unde literis trajectis factum *Inbros* & *Imbros*; atque ita eadem fuerit cum *Lagusa* Græcis, cujus nominis aliquot insulas habuit Ægæum mare circa Troadem. Plin. 5. 31. *Lembro* hodiè *Sephiano*. Hinc *Imbrius* Ovid. Trist. 1.

Venimus in portus, Imbria terra, tuos.

Inachia, Peloponnesus ab *Inacho* flu. Steph.

Inachium Peloponnesi op. inter Scyllæum promont. & Isthmum situm, aliàs *Argos Hippium* Plin. 4. 5.

Inachus, vulgò *Planizza*, flu. Peloponnesi in sinum Argolicum effluens. Item flu. Arcananiæ in Acheloum influens. Virg. Æn. 7.

Cælatâque amnem fundens pater Inachus urnâ.

Inachus primus Argivorum Rex qui *Inacho* flavio nomen dedit hac occasione, quam refert Fabulator insignis, quem Plutarchum Juniorem dicunt, his verbis:

Πρότερον ἐκαλεῖτο ... Ἴναχος ὁ ποταμὸς ... Ἴναχος ... Διὸς ... Ἐρινύων ... Ἴναχος μετονομάσθη.

Hujus filiam nomine Io cum Jupiter corrupisset; & in Cretam advexisset, Juno pellicis impatiens odiis eam exagitavit. Quæ res poëtis occasionem fabulandi dedit, eam fuisse Junonis metu à Jove in vaccam mutatam. Vide Io. Horat.

Dives ne prisco natus ab Inacho
Nil interest, &c.

Seneca in Thyeste.

Antiquum genus Inachi———

Inarime, ins. in sinu Puteolano, non procul à Neapoli,

in qua mons fuit, qui terræ motum passus, alteram fudit insulam, quæ Prochyte ab effusione dicta. Sub hanc ins. Typhœa gigantem à Jove detrusum esse, author est Virg. lib. 9 Æn.

Tum sonitu Prochyta alta tremit, durumque cubile
Inarime, Jovis imperiis imposta Typhœo.

Vide sis illic Lud. de la Cerda. Plin. 3. 6. *Ænaria à statione navium Æneæ, Homero inarime dicta, Græcis Pithecusa*, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimavere, sed à figlinis doliariorum. Quæ omnia (inquit Vir Magnus) sunt perabsurda, neque enim Homerus *Inarimen* dixit (licet id sequantur Virgilius, Ovid. Lucanus, Statius, Silius, & alii) sed distinctis vocibus Εἰν Ἀρίμοις *In Arimis*. Et ab Ænea, non diceretur *Ænaria*, sed *Æneaaria*, aut *Ænia* potius, & à doliis *Pithusa*. At à simiis est Pithecula. Vide Boch. Georgr. p. 655.

India, regio Asiæ amplissima, inter Indum flu. ad occ. à quo nomen habet, & Serum ad ort. a Sinis separantem in longum excursa, Oceano Indico ad Merid. & Emmodis, aliisque mont. ad Bor. à Scythiâ secernentibus, terminata; à Gange flu. in duas divisa, citer. & ulter. Citerior *intra Gangem* à Ptol. nominatur, *Indostan* incolis, cujus pars australis *Malabar* dicitur. Ulterior *extra Gangem*; non unico hodie nomine dicta. Indiæ ora 60. diebus ac noctibus, teste Mela, navigatur. Divitiis olim abundavit, hodieque abundat. Serpentes prodigiosæ magnitudinis habet. Strabo lib. 2. Ὄφεις τε καὶ βοῦς καὶ ἐλάφους σὺν κέρασι καταπίνειν. Plin. 8. 14. Megasthenes scribit in Indiâ serpentes in tantam magnitudinem adolescere, ut solidos hauriant cervos, taurosque. Inde Horat.

Thesauris Arabum & divitis India.

Vide laudes Indiæ pulcherrimè describentem Dionysium Perieg. vers. 1027.

Πρὸς δ' αὐγὰς Ἰνδῶν ἐρατεινὴ πέπταται αἶα. &c.

Pop. *Indi*, ob nigrorem quondam noti. Ovid. 2. de Art. Am.

Andromedem Perseus nigris portavit ab Indis.

Sen. in Oedip.

Phœbus hic flamma propiore nudos
Inficit Indos.

Propert. lib. 4. eleg. 3.

Ustus & Eoâ discolor Indus aquâ.

Catullus:

Solus in Libyâ, Indiâve tostâ.

Tibullus lib. 2.

Illi sunt comites fusci, quos India torret.

Manilius Astron. lib. 4.

——— *Hominum gentes minus India tostas*
Progenerat.

Hi colorem hunc ad Solem torridum referunt; Ctesias v. cum à naturâ provenire arbitratur: Οὐχ Ἰνδοὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου εἰσὶ μέλανες, ἀλλὰ φύσει. Lucan lib. 3.

Fluxa coloratis astringunt carbasa gemmis.

Hoc Solinus quoque generaliter omnibus Indis adscribit. Strabo quoque lib. 15 ab historicis proditum ait, Τοὺς Ἰνδοὺς ἐσθῆτι λευκῇ χρῆσθαι καὶ σινδόνι λευκῇ καὶ καρπάσοις. Pergit Lucan.

Quique suas struxere pyras, vivique calento,
Conscendêre rogos: proh quanta est gloria genti
Injecisse manum fatis, vitâque repletos
Quod superest donasse Deis.

Inde colorati fortasse. Virg. Georg. 4 Ovid. Met. 4.

Decolor extremo quâ cingitur India Gange.

Dionys. de Indis ὑπὸ χροιὰ κυανέων, Hic optima provenit ebenus. Virg. Georg. 2.

——— *Sola India nigrum*
Fert ebenum ———

Theophr. 4. Histor. cap. 5. ubi de Indiâ, ἴδιον δὲ καὶ ἐβένη τῆς χώρας ταύτης. Strabo lib. 15. in narratione rerum Indicarum loquens de Pasyis φύεσθαι δὲ καὶ ἐβένον. Vide Plin. 12. 4 & Solin. cap. 65. Sed an soliu. Indiæ hæc sit merx, dubium est. Nam Herod. lib. 3. ἄγει δὲ χρυσὸν πολλὸν καὶ δένδρεα πάντα ἄγρια καὶ ἐβένον. de Æthiopiâ loquitur. Plin. 6. 30. *Sita est Æthiopia ab oriente hyberno ad occidentem hybernum. Meridiano cardine sylva ebeno maximè virent.* Lucan. lib. 10. de regiâ Ægyptiorum:

——— *Ebenus Mareotica vastos*
Non operit postes, sed stat pro robore vili.

Servius, ut poëtam suum defendat, ita ait. *Atqui & in Ægypto nascitur, sed Indiam, omnem plagam Æthiopiæ accipimus.* Sed qui potest ita defendere? Nam Dioscorides 1. 3. apertè discriminat, & principatum dat Æthiopicæ ebeno. Ἔβενος κρατίστη ἡ Αἰθιοπικὴ καὶ μέλαινα &c. ἔστι δὲ ἥτις καὶ Ἰνδική. Sed in magnis scriptoribus dissidia talia occurrere nihil mirandum. Indum ebur celebrat Virg.

Indum sanguineo veluti violaverit ostro
Si quis ebur,

Idem Georg. 2.

India mittit ebur.

Catullus:

——— *Indo quod dente politum*
Tincta tegit roseo conchylii purpura fuco.

Indigeti, seu *Indigetes*, pop. tuêre Hisp. in confin. Gall. Narbon. ubi nunc tractus *L'Ampourdan* dictus, in Cataloniæ principatu. & in lim. Galliæ, & Com. Ruscinonensis.

Indigetes, Dii antiquis vocati, quod nullius rei *indigeant*, vel Dii ex hominibus facti. Alii *Indigetes* fuisse volunt, quos *Indigitari*, id est, vocare, & nuncupare fas esset, atque hos Deos fuisse, in quorum custodiâ essent urbes, & invocari faciles, præstoque adesse. Alii sunt, qui putant sic dictos quasi *in loco genitos*, vel *degentes*, Virg. Georg. 1.

Dii patrii Indigetes, & Romule, Vestaque mater.

Vide sis illic Lud. de la Cerda. Hinc & Æneas *Indiges* dictus fuit. Ovid. Met. 14.

Lustratum genetrix divino corpus odore
Unxit, & ambrosiâ cum dulci nectare mixtâ
Contigit os, fecitque Deum, quem turba Quirini
Nuncupat Indigetem, temploque arisque recepit.

Virg. Æn. 12.

Indigetem Æneam scis ipsa, & scire fateris.

Indus, flu. Orientis secundùm Gangem longè maximus. Indiam ab occasu alluens. Hunc in jugo Caucasi montis quod, vocatur Paropamisus, adversus Solis ortum effusum aiunt, ac in se 15. amnes recipere. Arrian. de Gest. Alex. lib. 6. Septem ostiis in Oceanum erumpit. quem *Sandum* ab incolis vocari scribit Plin. Lucan lib 3.

Quaque ferens rapidum diviso gurgite fontem
Vastis

Vastis Indus aquis mistum non sentit Hydaspen.

De fonte autem Indi quàm magnus, & aquarum copiâ statim à principio abundans sit etiam Arrian. mem. lib. 5. [illegible Greek] Influit autem idem flu. 2. ost. is in mare: & quo loco dividitur, insulam Patulenen facit. Strab. lib. 15.

Industria, Liguriæ op. quod & *Bodincomagum*. Plin. 3.16.

Inessa, seu *Inessum*, posteà *Æthna*, op. Siciliæ in valle Demonæ, ad radices M. Ætnæ, inter Adranum ad occ. & Catanam ad ort.

Ingævones, pop. Germ. sub Hermionibus, unà cum Isthævonibus, Hermunduris, Cheruscis & Cattis comprehensi, qui nunc in Saxonia continentur.

Ingauni, pop. Liguriæ; quorum urbs Albingaunum.

Ingelheimum, op. German. ad Rhenum in Palatin. infer. inter Moguntiacum ad Ort. & Bingium ab occ.

Ingolstadium, urbs & Academia German. in Bavariæ Ducatu, 3. leuc. infrà Neoburgum in ort. & 7. circiter à Ratisbona in oc. Long. 33.31. Lat. 48.43.

Ingria, prov. regni Sueciæ, inter Moscoviam ad ort. & Livoniam ad occ. propè Ladogam lac. & sin. Finnicum.

Ingriones, pop. Germ. quorum situs, teste Pyramio, est *Speskart* sylva inter Thuringiam & Voitlandiam.

Inia seu *Inias*, hodiè *Carolei*, teste Barrio op. Brutiorum in agro Consentino à Consentia 4. m. p. distans. Alii legunt *Ix. as.*

Inicerum, *Czernick*, op. Hungariæ merid. ad flu. cogn. sub dom. Turcarum. med. ferè inter Posegam ad ort. & Gradiscam ad occ.

Innernium, *Innernesse*, op. Scotiæ Bor. in Moravia prov. 50. mill. ab Aberdonia in ort.

Ino, Cadmi & Harmoniæ filia, Liberi patris nutrix, cum quâ Athamas Thebanorum rex secundas contraxit nuptias; postquam Nephele (ex quâ ille jam Phryxum & Hellen susceperat) Liberi patris furore agitata in sylvas se contulerat. Hæc ut erat, ita revera se novercam gessit, privignosque identidem apud patrem accusans, eò compulit, ut conscenso aureo ariete fugâ sibi consulerent. Quam rem ægrè ferens Juno, Athamanti Furias immisit, quæ in tantam eum adegerunt rabiem, ut cum Ino ad se accedentem aspiceret, hanc quidem leænam, filios suos autem catulos ejus esse arbitraretur, atque raptum Learchum alterum ex filiis saxo illiserit, idem in uxorem exemplum editurus, nisi illa, arrepto Melicerte filio altero, unà cum illo in mare se abjecisset. ubi Deorum miseratione in Deam marinam est transmutata, quam Græci *Leucotheam*, Latini verò *Maturam* vocant, Melicertes autem in Palæmonem, quem nos *Portunum* nominamus. Ovid. Met. 4.

Flebilis Ino. Horat. in art. Poët.

Hom. Odyss. ε.

Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος Ἰνὼ
Λευκοθέα, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
Νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι, θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς.

Orph. in Hymn.

Λευκοθέαν καλέω Καδμηίδα δαίμονα σεμνήν
Εὐδύνατον, θρέπτειραν ἐϋστεφάνου Διονύσου.

Ovid. de Baccho:

——— ——— *Accipit Ino*;
Teque puer & summâ sedula nutrit ope.

Inopus, Deli fluvius, qui eodem modo quo Nilus ac pariter cum eo decrescit, augeturque, atque hâc de causâ Ægyptium vocat Callimachus Hym. in Dianam vers. 171.

——— Αἰγυπτίου Ἰνωποῖο

Sed & alia causa est ut tradit Ortelius. nam Deli incolæ occulto meatu ex Nilo ad se venire credebant; & sic causa in aperto esset cur cum illo pariter & decresceret, & augeretur; & hæc est sententia Callimachi, ut patet ex his versibus Hym. in Delum:

[illegible Greek]
[illegible Greek]
Νεῖλος ἀπὸ κρημνοῖο κατέρχεται Αἰθιοπῆος.

Insubria, Galliæ Cisalpinæ regio. Populi Polybio Ἴνσομβρες & Ἴσομβροι: apud Plut. in Marcello corruptè Ἴσβρες, quod genuinum paulò post sequitur Ἴνσομβροι & Ἰνσόμβρες. Apud Strab. verò lib. 5. sunt Ἴνσουβροι & Σύμβροι. Latini *Insubres* vocant. De quibus vide omninò Cluv. Ital. An. 1.23.

Intemelium, & *Intimelium*, urbs Liguriæ maritima. Vide *Albintemelium*.

Interamna, urbs Umbriæ ad Narem flu. inter Spoletium & Narniam, in viâ quæ Romam ducit, occurrens. Pop. *interamnates* Cic. & *Nartes* Plinio. Long. 36.08. Lat. 42.30.

Interamna, altera Lat. colonia in confin. Samnii ad Lirim fluvium, Liv. *Isola*, teste Blondo. Long. 37.35. Lat. 41.34.

Interamnia, urbs Prægutiorum in Aprutio, hodiè *Teramo*. Long. 38.04. Lat. 42.49.

Interamnium, op. Hisp. Taracon. *Ponferada* Coquo.

Intercisa, urbs Pannoniæ inter. Anton. *Ruchz* [illegible] Simlero.

Interocrea, Sabinorum op. *Interocreum* Strab. lib. 5. qui κώμην, i. e. *vicum* vocat: hodiè *Interdoio*, & *Interdoco*.

Intergi, Germ. pop. Ptol. Peucerus in Palatinatu constituit circà Heydelbergam.

Inni castrum, vide *Castrum Inui*.

Inutrium, op. olim Vindeliciæ nunc pagus Bavariæ *Mittenwald*, teste Aventino, Oenipontem versùs. Long. 33.24. Lat. 47.10.

Inussus, urbs Ægypti propè Casium montem Steph.

Inycus, Siciliæ urbs. Pausan. *Longobardo*, teste Fazello. De nomine Bochartus, ad Hypsæ ostium erat *Inycus*, ubi ante Trojana tempora fertur Cocalus rex Sicanorum, regni sedem habuisse, vide Stephanum in Κάμικος. A vini præstantiâ multum commendatur *Inychum*, vel ut alii, Ἴνυκον, Steph. Ἴνυκος, πόλις Σικελίας, &c. ἀφ' οὗ Ἰνυκῖνος οἶνος Hesychius: Ἰνυκῖνος οἶνος, ἀπὸ Ἰνύκου τῆς Σικελίας, ἐστὶ δὲ πολυχρονιώτατον. Proinde *Inycho* nomen à præstantia יניקות *jenicoth*, vel quod idem est יונקות *jonicoth*, h. e. *propaginum*.

Io, filia Inachi fluvii, à Jove adamata, quam ob interventum Junonis, ne agnosceretur, Jupiter in juvencam transformavit, Juno tamen suspicata id quod res

erat

erat, vaccam eam à Jove sibi dono dari postulavit: quam cùm accepisset, apposuit ei custodem Argum centoculum, à quo cùm molestissimâ custodiâ premeretur, ægrè id ferens Jupiter, per Mercurium eum interficiendum curavit. Quamobrem indignata Juno, œstrum pellici immisit, cujus aculeis exagitata in Ægyptum usque fugit; ubi implorato Jovis auxilio, pristinam formam recuperavit, regique Osiridi nupsit. Ægyptiisque omnibus adeò chara fuit, ut post mortem pro Deâ habita sit, quam illi *Isidem* vocarent. Val. Flac. Argonaut. lib. 7.

Qualis ubi extrema Io vaga sentit arenas,
Fertque refertque pedem, tumido quam cogit Erynnys
Ire mari, Phariaque vocant trans aquora matres.

Dionysius ubi de Bosporo Thracio:

——— Ἣν πόρος Ἰὼ
Ἥρης ἐννεσίῃσιν ἐνήξατο πόρτις ἐοῦσα.

Nonnus Dionys. lib. 1.

Εἰν ἅλι πόρτις ἰοῦσα κερασφόρος ἔμβρυον Ἰώ.

Idem plenius lib. 3.

Ταυροφυὴς ὅτε πόρτις ἀμειβομένοιο προσώπου
Εἰς ἀγέλην ἀγέρωχος ἐλαύνετο σύννομος Ἰώ,
Καὶ δαμάλης ἀγέρωχον ἐθήκατο βουκόλον Ἥρη,
Ποικίλον ἀπλανέεσσι κεκασμένον Ἄργον ὀπωπαῖς.
Γυροβόρῳ δὲ μύωπι χαρασσομένη δέμας Ἰώ,
Ἰονίης ἁλὸς οἶδμα κατέγραφε φοιτάδι χηλῇ.
Ἤλυθε δ' εἰς Αἴγυπτον, ἐπεὶ βοέην μετὰ μορφὴν
Δαιμονίης ἴνδαλμα μετηλλάξατο κεραίης
Ἔσκε Φαρίη γέρας. ———

Lycophron in Cassandra:

Οἱ τὴν βοῶπιν ταυροπάρθενον κόρην.

Sophocles in Electra:

Σῆς οἰστροπλῆγος ἄλγος Ἰνάχου κόρης.

Euripides in Phœnissis:

——— Κοινὰ τέκεα τᾶς κερασφόρου
Πέφυκεν Ἰοῦς ——— ———

Æschylus in Prometheo Vincto:

Κλύεις φθέγμα τᾶς βούκερω παρθένου.

Idem eam οἰστροδίνητον κόρην, & alibi δύσπλανον παρθένον, καὶ πολύπλαγκτον vocat. Solebat in clypeis depingi. Virg. Æn. 7.

Ad lævem clypeum sublatis cornibus Io
Auro insignibant, jam setis obsita, jam bos
Argumentum ingens, & custos Virginis Argus
Cœlataque amnem fundens pater Inachus urnâ.

Theocritus Idyl. 19.

Ἐν μὲν ἔην χρυσοῖο τετυγμένη Ἰναχὶς Ἰὼ
Εἰσέτι πόρτις ἐοῦσα, φυὴν δ' οὐκ εἶχε γυναίης.

Jotham, i. e. *consummatus*, vel *perfectus*. Filius Oziæ, sive Azariæ regis Judæ. 2 Reg. 15. Filius item Jerobaal, sive Gedeonis. Jud. 9. Filius Jahaddai. 1. Par. 2. Filius Azariæ 1 Par. 5. Admodum sanctus fuisse traditur (inquit Sulpitius Severus) prosperéque imperium administravit. Joseph. ibidem: Οὗτος βασιλεὺς οὐδὲ μιᾶς ἀρετῆς ἀπελείπετο, ἀλλ' εὐσεβὴς μὲν ἦν τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, δίκαιος δὲ τὰ πρὸς ἀνθρώπους ὑπῆρχεν, ἐπιμελητὴς δὲ τῆς κατὰ τὴν πόλιν.

Job, nomen viri Lat. *dolens, gemens*, vel *ululans*, aut *exosus* vel *patiens inimicitiam*. Vide Suidam in Ἰώβ. Sulpitius Sev. ... Historiæ Sacræ lib. 1. *Hoc tractu temporum Iob fuit, legem Naturæ, & agnitionem Dei, & omnem justitiam complexus, prædives opibus, atque eò illustrior, quòd his neque integris corruptus, neque amissis depravatus est. Nam cùm per Diabolum exutus bonis, liberisque etiam esset orbatus, ad extremum diro ulceribus affectus non potuit vinci, ut præ doloris impatientiâ aliquâ in parte peccaret. Mercedem denique Divini testimonii consecutus, sanitati redditus est; ac omnia quæ amiserat in duplum recepit.* Vide plura de *Iobo* apud Casp. Sanctium Prolegom. in Jobum; & quæ nuper edidit singulari libro Spanhemius.

Iocasta, Oedipi mater: filia Creontis Thebæorum regis, uxor Laii, quæ post mariti necem Oedipo filio imprudens nupsit, ex quo Eteoclem & Polynicen genuit, qui cùm se mutuis vulneribus confecissent, ipsa quoque sibi manus intulit. Vide Stat. 2. Theb. & Sen. in Oedipo.

Iohannes, Apostolus & Evangelista, in ins. Pathmos relegatus est. Eus. lib. 3. 18. Unde revocatus posteà Ephesum rediit. Fuit & nomen præcursoris Christi, cognomento Baptistæ. Luca.

Iohannes, Chrysostomus vel Chrysosthemon, Episc. Constantinopolitanus, à Theophilo Alexandrino Episcopo oppressus, Pontum in exilium pergere coactus est, ubi obiit An. Dom. 403. Hist. Tripart. lib. 10. cap. 18. *Quo nemo* inquit Bostius noster, *ex antiquis aut majore dexteritate scripturas tractavit, aut populum docuit salubrius, aut hæreticos oppugnavit acriùs, quo nemo aut ad virtutis studia inflammavit vehementiùs aut vitia sui temporis insectatus est liberiùs.* Idem *Post sacra Biblia & Pauli imprimis Epistolas, nullum novi scriptum, in quo, qui concionatores sunt & Græcè non nesciunt, majore cum fructu versentur, quàm in D. Chrysostomi homeliis, quas ita numerosas reliquit, ut nemo plures, tam bonas, ut nemo meliores, ita disertas ac dilucidas, ut nihil excogitari quidem possit disertum aut dilucidum magis.* Montacutius: *Disertissimum Patrum, & in Scripturis enarrandis Græcorum Princeps*: Erasmus lib. 26 Ep. 33. *Hos Triumviros Gregorium Nazianzenum, Basilium, Chrysostomum una tulit ætas apud Græcos, pietate pares, nec dispares eruditione, sed dictionis caractere dissimiles quos si cum nostris conferre velis, Chrysostomus non dissimilis est Augustino, Gregorius Ambrosio, quem Basilio conferam, nondum invenio, nisi si quis Scripturarum cognitionem quam habuit Hieronymus, cum Lactantii felici facilitate copulet.* Jos. Scaliger lib. 4. Ep. 389. *Ego studiosissimus istius Patris sum; tum quia nullus melior Novi Testamenti Interpres, tum & propter miram dulcedinem & amœnitatem dictionis, quam post illum nullus Ecclesiasticus scriptor consequi potuit.*

Iohannes Antiochenus, vixit sub Heraclio Imp. ac opere περὶ ἀρχαιολογίας sui memoriam reliquit. Hactenus tamen ineditus est. Extat autem Ms. in Bibl. Bodleianâ. Excerpta ex eo edidit Valesius Græc. Lat. Parisiis 1634. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 3. pag. 380. Alius *Iohannes Antiochensis* Rhetor, de quo idem Voss. pag. 498.

Iohannes Moschi cognomento *Eviratus*, de quo Voss. Hist. Gr. p. 278.

Iohannes Monachus Alexandri M. vitam scripsit, quæ Angelum Cospum Bononiensem nacta interpretem plerisque

risque Curtii editionibus præmittitur. Vide Voss. Hist. Gr. pag 380.

Iohannes Cuthembergus, natione Teutonicus, equestris dignitatis vir, primus omnium in urbe Moguntiâ, imprimendarum literarum excogitavit artem, primumque ibi eam exercere cœpit. Polyd. Virg. 2.7. De rerum invent.

Iohannes, nomen quorundam Consulum ac 23. Paparum Romanorum, ac aliorum, quibus impræsentiarum supersedemus.

Ου γδ ἂν μοι ἐνισπεῖν ὄνομα πάντων.

Jol, Numidiæ urbs, quæ posteà *Colonia Cæsarea*, teste Plinio, dicta est. Vulgò *Alger*, & incolis *Geizeir*, teste Lud. Marmolio. Long. 17.00. Lat. 33.20.

Iolaus, Iphieli fil. qui Herculi Hydram interficienti adfuit, ferroque candenti cruorem cohibuit, ne alia ex eo capita suppullularent. Hic cùm ad decrepitam ætatem pervenisset, Herculis precibus juventuti restitutus est. Ovid. Met. 9.

Iolcos, op. Thessaliæ ad sinum Pagasicum in finibus Pelasgiotarum, *Iaco* hodiè. Lucanus lib. 3.

Thessalus Æmoniam vomer proscindit Iolcon.

Horat. Epod. 5.

Herbasque quas Iolcos atque Iberia
Mittit venenorum ferax.

Ejus mem. Mela 2. 3. *In Thessaliâ Larissa, aliquando Iolcos.* Postrema verba erasit Pintianus, quia nempe Iolcon dicit esse ad mare sitam, hic verò Melam mediterraneas tantùm recensere civitates. Licèt hoc verùm esset, non tamen video, cur existimemus Melam errare non potuisse. Verùm ipse errat Pintianus, cùm ex Strabone ostendere conatur Iolcon fuisse ad mare sitam. Verba Strabonis hæc sunt Τῆς δὲ Δημητριάδος ἑπτὰ σταδίους ὑπέρκειται τῆς θαλάσσης Ἰωλκός. Ipse interpretatus est *jacet ad mare.* Sed quis nescit ὑπερκεῖσθαι semper accipi de locis remotis à mari? Rectè itaque Eust. hunc locum sic interpretatur τὴν Ἰωλκὸν ὑπερκεῖσθαί φησι τῆς κατὰ Δημητριάδα θαλάσσης ἑπτὰ σταδίους. Vides quantillo spatio à mari abfuerit Iolcos, ut non mirum sit ab aliis inter maritimas urbes recenseri. Porrò cùm poëtæ Argonem Iolco solvisse aiunt, id de Aphetis, vel de litore; quod & ipsum Iolcum vocari docet Strabo accipiendum est. Sed & cùm Scholiastes Apollonii Sepiadem dicit esse ἀκρωτήριον ἐν Ἰωλκῷ, manifestè Iolcum pro litore accepit. Inde *Iolciacus.* Ovid. Met. 7.

Victor Iolciacos tetigit cum conjuge portus.

Iole, Euryti Oechaliæ regis filia, ab Hercule adamata, quam cùm Eurytus jam victus ei tradere recusasset, licèt certaminis lege debitam, irâ accensus Hercules Eurytum interfecit, urbeque direptâ Iolem abduxit, posteaque Hyllo filio suo uxorem tradidit. Ovid. Met. 9.

Ion, Xuthi filius, vel Apollinis & Creusæ Erechthei filiæ, è quo *Ionia* dicta est Attica. Steph.

Ion, Chius, poëta Tragicus, fabulas docere cœpit, Olymp. 72. Suidâ teste. Aristophanes in Pace Ἠῷον, h.e. *Matutinum*, vel *Orientalem* vocat. Ἴων ὁ Φοίνικος ἢ Καινεῦ memoratur Athenæo lib. 10. ubi ait Batonem Sinopensem vitam ejus scripsisse, eumque temulentiæ arguisse. φιλοπότην enim καὶ ἐρωτικώτατον eum vocat. Ejus non pauca citant Paus. Eliac. 1. Et Sextus Empiricus contrà Mathematicos, fol. 69. Epigramma ejus de Pherecyde in Philosophi hujus vitâ citat Laërtius. Meminit ejusdem *Ionis* Strabo lib. 1. Iul. Pollux 11. 4. 21. & alibi passim. Nec alium *Jonem* intelligit Vossius apud Plin. 18. 31. ubi ex eo refert tempus quo Capella, quo item Hœdi oriuntur.

Ion Ephesius, cujus nomine Dialogum scripsit Plato, eumque Rhapsodum facit cum Socrate colloquentem. Quid si idem sit cum Ione prædicto, patriâ nempe Ephesius, habitatione Chius? Atqui tempora repugnant, cùm Ion Chius Olymp. 72. jam floruerit, Socrates autem qui cum coævo Ione Ephesio colloquitur, demum Olymp. 77. natus sit. Certum quidem est alibi rationem hanc valere, in Platone non item, quippe qui nullo temporis respectu habito, personas facit colloquentes ἀσυγχρόνους, cujus culpæ dudum eum arguit Athen. lib. 7. cap. 13. Malè igitur Iul. Scalig. Poët. 1. 46. *Multum opera in hoc genere poëmatis (Dithyrambici) posuit Ion Chius, cujus nomine scripsit Dialogum Plato.* Ob quem facilem lapsum miserè vapulat a Leone Allatio lib. de patriâ Homeri, fol. 273.

Iona, sive *Ionas* propheta, filius Amathi. 4 Reg. 14. Pater Ioseph, patris Iudæ, patris Simeon. Luc. 3 Pater item Petri Apostoli Iohan. 21. Hesychius: Ἰωνᾶς. ἑρμηνεύεται περιστερά, προφήτης παρ' Ἑβραίοις. Cedrenus: Ἱστορεῖ δὲ Ἰώσηπος ἐν τῷ θ' τῆς ἀρχαιολογίας τὸν Ἰωνᾶν καταποθέντα ὑπὸ τοῦ κήτους μετὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ἐξεμεθῆναι ζῶντα ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ.

Ionia, Asiæ min. regio, media inter Cariam & Æoliden, tum cœli bonitate, tum sitûs commoditate nulli regionum posthabenda. Hinc *dives* Ovid. dicitur Fast. lib. 6.

——*Quem præbet Jonia dives*

Sarchiom hodie, teste Leunclavio, *Quijcum* vel *Quijcon* Turcis dicitur. Martialis lib. 13. ep. 5. attagenas Ionicas commendat:

Inter sapores fertur alitum primus
Ionicarum gustus attagenarum.

Et ante eum, Horatius Epod. 2.

Non Afra avis descendat in ventrem meum,
Non attagen Ionicus
Iucundior, quàm, &c.

Unde Hieronymus ad Salvinam. *Procul sunt à conviviis tuis Phasidis aves, crassi turtures, attagen Ionicus.* Ionia Propertio lib. 1. el. 6 *mollis* dicitur. Unde Proverb. Γέλως Ἰωνικὸς, & Athenæum lib. 12. Unde Ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ ἁβρῶς, i. e. *molliter.* Plautus in Sticho:

Quis Ioninus, aut cinædicus, qui talia facere posset?

Horat. 3.

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo.——

Et Plato lib. 3. de Rep. *Ionicam harmoniam*, ut nimis mollem expellit suâ civitate. Plin. 29. 5.

Ionium, mare dicitur non quòd Ioniam alluit, sed quòd inter Siciliam & Græciam interfusum, Macedoniam, Epirum, Achaiam & Peloponnesum ad occid. attingit. Dionysius idem facit cum Adriaco mari vers. 92.

Κλῄζεται δ' ἐμπρόσθεν Ἰόνιον Ἀδριάς ἅλμη
Πρὸς βορέην ἄνδιγε, καὶ πρὸς ἑσπέριον μυχὸν ἕρπει.
Ἦν τε καὶ Ἰόνιον ἐπικλείονται ἐπ' ὕδασιν.

Ubi Schol. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἰόνιος κόλπος καλεῖται.

ἀλλὰ καὶ Ἀδρίας ὁ αὐτὸς λέγεται, καὶ Ἀδριακὴ, Ἀδριανὴ θάλασσα. Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι τὸ Ἰόνιον μέρος τοῦ Ἀδρίου φασί. Apud Thucyd. lib. 1 legas: Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον. (Unde Lucanus:

Jonias vergens Epidamnus in undas.)

Ubi Palmerius, *Hic locus*, inquit, *aliquando me torsit non benè intelligentem differentiam inter* Ἰόνιον πέλαγος *&* Ἰόνιον κόλπον, *licèt aliquando unum pro altero ponatur.* Intelligit igitur Thucydides per *Jonium sinum*, id mare quod aliis *Adriaticum* dicitur, quod etiam interdum *Jonium* appellatur, & est pars Jonii magni. Ideò plures Jonium nomen ultrà Acroceraunia Dalmatiam versus extendunt, licèt alii Acroceraunia fecerint terminum Jonii maris & principium Adriatici. Sic Theophrastus Apolloniam vocat τὴν περὶ τὸν Ἰόνιον *quæ est ad Jonium*. Hist. pl. lib. 8. cap. 6. quod repetit lib. de Causis plant. 3. cap. 2. Sic & Conon apud Photium de ea, in narrationib.: Καὶ ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥεῖ, καὶ οὗτος ἐκδίδωσιν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Sic Appianus Civilium quinto de divisione inter Octavium & Antonium: Ὅρον μὲν εἶναι σφίσι Σκόδραν πόλιν τῆς Ἰλλυρίδος ἐν μέσῳ τοῦ Ἰονίου μυχοῦ μάλιστα δοκοῦσαν εἶναι. Ita Dio, lib. 40. de Octavio, qui bellum in Dalmatiâ gesserat (de quo Cæsar Civilium tertio) Ὡς ἐφάπτοιτο τὸν Ἰόνιον περίπλουν, καὶ τὸν Ἀντώνιον τὸν Γαΐου συνέλαβεν, ἄλλας μὲν πόλεις χωρίων ὑπηγάγετο, τὴν δὲ Σάλωνα ἐπολιόρκει. Ubi Dalmatiam manifestè ad Jonium ponit. Ergo ut Appianus vocavit Adriaticum mare *Ionium recessum*, sic Thucydides de eodem Adriatico dixit *Ionium sinum*: nam κόλπος *sinus* maris propriè est, pars, quæ in terras se *insinuat*. At *Ionium magnum* (quod vocat Virgilius lib. 3.) multùm extendebatur inter Peloponnesum & Italiam, & plures comprehendebat sinus, ut Corinthiacum, Adriaticum. *Ionium* verò angustè sumptum Acroceauniorum montium promontorio finiebatur. Hæc ille. Quod autem ad nominis rationem attinet, non satis convenit inter scriptores. Didymus enim dictum existimat ab *Ionio* quodam Dyrrachii filio, quem Hercules, cùm imprudenter occidisset, in mare projecit, ut memoriam ejus propagaret. Solinus ab *Ionâ*, extremâ Italiæ regiunculâ, Æschylus ac Lycophron ab errore *Ius*, Inachi filiæ. Alii ab *Ionum* naufragio, nonnulli ab *Ione* quodam Adriæ patre, qui deinde mari Adriatico nomen fecit.

Iopas, rex Afrorum, unus ex procis Didûs, ut Punica testatur historia. Virg. Æn. 1.

——— *Citharâ crinitus Iopas*

Personat auratâ. ———

Hic Musicus fuit præstantissimus, qui apud eundem Virg.

——— *Canit errantem Lunam Solisque labores.*

Iope, urbs Phœniciæ propè Jamniam Steph. Ab *Iope* Æoli filiâ uxore Cephei sic dicta. Vocabatur & *Ioppe*. Italis *Iapha*. A *Iaphet* Noachi filio conditore quidam appellatam volunt, vel a יפה *formosus fuit*. Strabo vocat τὸ λῃστῶν ἀνδρῶν ὁρμητήριον *latronum receptaculum*, locumque adeò editum tradit, ut inde conspici possit Hierosolyma Judæorum metropolis. And omedam hic balænæ expositam fabulam ut Peet.æ. Est & *Iope* Thessaliæ. Quærant autem eruditi quænam sit *Iope* illa apud Propertium l. 2.

Nobiscum est Iope, vobiscum est candida Tyro.

Iophon Tragicus Poëta, Sophoclis F. teste Suida. Item *Iophon* Gnosius, qui vatum oracula carmine expressit Heroico, teste Pausan. in Atticis.

Iordanes, fl. Judææ aquas habens suavissimas. Plin. 5. 14. *Flumen validissimum* vocat Sulp. Severus lib. 1. Hebræis *Iarden* dicitur. A Jonathâ *Iordena*, Græcis Ἰορδάνης, & Ἰόρδανος. Oritur ex radicibus montis Libani, aut ut alii volunt, è speluncâ Phaneas, quod scribunt פמיאס. Fortè autem spelunca Phaneas, in radicibus erat illius montis, & in tribu Dan, quod sonat *Iordan*, quasi *descendens ex Dan*. Alii dicunt nomen habere a duobus fontibus *Ior* & *Dan*. Falsam autem esse opinionem, ab his duobus fontibus fluvium hunc & oriri, & nominari, quod Hieronymus & Suidas volunt, multis ostendi posset. Sanè Josephus ex uno fonte fluere tradit. Δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον φέρεται δ' ὑπὸ γῆν εἰς τοῦτο κρυπτῶς αὐτῆς καλουμένης Φιάλης. Vide eum 3. Ἁλώσ. cap. 18.

Iornandes, historicus: Getica consignavit. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 2. cap. 20.

Ios, insula in mari Myrtoo. Plin. 4. 12. una Sporadum, Homeri sepulcro veneranda, & ut natalibus Homeri natalibus, dicta putatur ἀπὸ Ἰώνων οἰκησάντων, ut & à Lydis *Lydia*, & *Phœnice* a Phœnicibus. Quippe etiam his nominibus insignitur apud Steph. At cùm linguæ Græcæ ratio non ferat, ut *Ios* dicatur ab *Ionibus*; *Ion* putat Bochartus Phœnices עיון *Ion* expressisse, cujus nominis urbs fuit Judæorum in tribu Nephthali, ab agro lapidoso, nisi fallor, sic appellata, Hebræis enim עיין est *acervus lapidum*. *Jon* insulam ex ipso nomine lapidosam fuisse colligimus. Saxosam sanè describunt multi eorum, qui Homeri meminerunt ibi sepulti. Paulus Silentiarius Anthol. 3. 25.

——— Θεῖον Ὅμηρον

Κλειὸς ἐπ' αἰγιάλῳ τύμβος ἔχει σκοπέλῳ.

——— *Vatis Homeri*

Ossa sub æquoreâ rupe sepulta jacent.

De eodem Antipater Sidonius:

Ἀλλ' ἀλίκλυστος σπιλὰς Ἴη ἀπ' ἀκτὰς.

Saxo hic condit Io circumflua.

Et Alcæus Messenius:

Καὶ νέκυν ἀκλαύτων θῆκαν ὑπὸ σπιλάδι.

Ossaque littoreâ composuêre petrâ.

Homerus mortuum è Samo Athenas profecturus ad hanc insulam appulit, & in saxoso litore morbo correptus interiit, & sepultus est. In vertice rupis erat opidum è quo καταβαίνοντες ἀεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἀσχολίαν ἄγοντες παρὰ τῷ Ὁμήρῳ. *opidanorum aliqui subinde descendentes ægrotanti Homero operam dabant.* Herod. in vitâ Homeri.

Iosaphat, filius Asæ regis. 3. Reg. 15. Josephus lib. 8 cap. 9. Οὗτος εἶχεν συμμάχους τε καὶ συνεργοὺς τὸ θεῖον, δίκαιος ὢν καὶ εὐσεβὴς, καὶ τι καθ' ἡμέραν ἡδὺ καὶ προσηνὲς ποιεῖν ζητῶν. Filius Ahilud 3. Reg. 8. Filius Pharuæ 3. Reg. 4. *Vallis Iosaphat* Joël 3. Item vir Mathanites.

Ioseph ab Arimathæâ, ἀνὴρ εὐσχήμων uti vocatur in Evangelio, occultus Jesu Christi discipulus, qui ejusdem corpus summo studio honorificè, ac piè sepelivit; ac deinde in Angliam Jesu Christi fidem intulit, ibique sacrum primus disseminavit Evangelium. Beda Hist. Eccles.

Josephus, cognomento Flavius, Mattathiæ filius, vir apud

apud Judæos, nec non & Romanos nobilissimus, & sacerdos, de Christi veritate testis dignissimus: cujus testimonium enervare nititur vir doctissimus Tan. Faber. Epist. Crit. p. 126. Confirmat autem Is. Vossius, quem vide. Vide etiam Suidam in Ἰώσηπος, ac Voss. Hist. Gr. lib. 3. cap. 8.

Josippus Gorionides, scriptor Historiæ de Bell. Jud quæ Hebraicè extat, ac beneficio Munsteri, mutilè tamen, in lucem prodiit Basileæ, integrius, verò excusa Venetiis. Pro supposititio scriptore habent Baronius, Possevinus, Maldonatus, & Voss. quem vide Hist. Gr. p. 197.

Josua, filius Nun, fuit minister & successor Mosis, qui populum Israël per siccatum Jordanis alveum in terram Canaan introduxit. Ὁμώνυμος & typus Servatoris nostri Iesu Christi, qui filios promissionis Abrahæ per Jordanem ærumnarum hujus vitæ & mortis in requiem vitæ æternæ introduxit. Historia ejus è sacrâ scripturâ petenda est Jos. Ant. 5. 9. Ἀνὴρ μήτε συνιέναι ὢν ἐνδεὴς μήτε τὰ νοηθέντα πρὸς τοὺς πολλοὺς σαφῶς ἐξενεγκεῖν ἄπειρος, ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις ἄκρος. Πρός τε τὰ ἔργα καὶ κινδύνους εὔψυχος καὶ μεγαλοτολμότατος, πρυτανεῦσαί τε τὰ κατὰ τὴν εἰρήνην δεξιώτατος, καὶ πρὸς ἅπαντα καιρὸν τὴν ἀρετὴν ἡρμοσμένος.

Jovianus Pontanus, Philosophus & Poëta, multa scripsit cum prosa oratione, tum carmine, quæ extant.

Jovinianus Maximilianus Cæsar sic voluit vocari, quòd se fortiter in Illyrico gessisset.

Jovinianus, nuptias virginitati præferebat, secutus opinionem Stoicorum de virtutum æqualitate. Ejus scriptis respondit Hieronymus.

Iphianassa Iphinoe, & Lysippe, filiæ Præti Argivorum regis, quæ cum ad Junonis templum venissent, Deam contumeliis affecerunt, patris sui domum divitiis templi Junonis, vel ut alii ferunt, formam suam Deæ pulchritudini præferentes, à Junone in furorem versæ sunt. Vide *Prætides*. Item *Iphianassa* ponitur pro *Iphigeniâ* Lucret. l. 1.

Aulide quo pacto Triviai Virginis aram
Iphianassai turparunt sanguine fœdè
Ductores Danaum delecti, prima virorum.

Iphiclus, vel *Iphicles*, fil. Amphitryonis, ex Alcmenâ eodem cum Hercule partu editus, quamvis diverso ex patre. Hic, cum Juno novercali odio concitata Herculi angues duos immisisset, tanto perculsus est timore, ut de cunis decidens vagitu suo parentes excitarit: qui cum repentè surrexissent, viderunt Herculem duos miræ magnitudinis angues manibus elidentem. Vide Theocr. in Heraclisco.

Iphicrates, Vir Atheniensis, non tam magnitudine rerum gestarum, quàm disciplinâ militari nobilitatus Æmilius Probus, & Plut. Item sculptor nobilis apud Athenienses.

Iphigenia, Agamemnonis & Clytæmnestræ filia, de quâ fabulam hujusmodi comminiscuntur Poëtæ. Cùm Agamemnon in Aulide cervum Dianæ imprudens occidisset, Dea indignata, contrariis flatibus Græcorum navigationem est remorata. Quâ de re cùm vates consulerentur, responsum est, Agamemnonio sanguine Deam esse placandam; missus igitur Ulysses, Iphigeniam astu à matre abduxit, Achilli eam nupturam simulans, cumque jam immolanda esset, Dea ejus miserta, cervum pro eâ supposuit, virginem autem in Tauricam regionem transtulit, ubi à Thoante rege ejus Deæ sacris præfecta est, quæ humano sanguine fieri solebant. Quo cum postea Orestes furiis agitatus venisset, jamque esset immolandus, à sorore agnitus & liberatus est: cùm quâ non multò post, occiso Thoante rege, aufugit, ablato secum Dianæ simulachro, in lignorum fasce abscondito (propter quod illam *Fascelidem* vocarunt) quod cùm in Italiam venissent in Aricino nemore collocarunt, Ovid. Met. 12.

Flentibus ante aram stetit Iphigenia ministris.

Prop. lib. 3. el. 7.

Hæc juvene amisso classem non solvit Atrides,
Pro quâ mactata est Iphigenia morâ.

Sequitur eorum opinionem qui mactatam volunt Iphigeniam. Ut Virgilius Æn. 2.

Sanguine placastis ventos & virgine cæsâ.

Idem lib. 4. el. 1.

Idem Agamemnonia ferrum cervice puellæ
Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.

Alii cervam ejus loco mactatam asserunt. Ovid. Met. 12.

Suppositâ fertur mutasse Mycenida cervâ.

Idem Trist. 4. 4.

Hic pro suppositâ virgo Pelopeia cervâ.

Juv. Sat. 12.

——— *Et si qua est nubilis illi*
Iphigenia domi, dabit hanc altaribus, etsi
Non sperat tragicæ furtiva piacula cervæ.

Mart. 3. 49.

Suppositam fama est quondam pro Virgine cervam.

Iphimedia, uxor Aloei, quæ compressa à Neptuno filios geminos peperit. Vide *Aloida*.

Iphinous, unus ex Centauris Ovid. Met. 12.

Iphis, puer formæ venustate conspicuus, qui cùm Anaxareten puellam impotenter adamaret, neque illa ejus amori respondisset, impatientia repulsæ vitam laqueo finivit, cumque jam ad sepulturam afferretur, Anaxarete è fenestrâ prospiciens, immotisque oculis funus aspiciens in saxum mutata est. Ovid. Met. 14.

Iphis, puella quædam Cretensis ex Phæsto op. Lygdi & Theletusæ filia, ipso nuptiarum die in marem mutata. Nam cùm Lygdus uxorem gravidam esse animadverteret, peregrè proficiscens, in mandatis ei reliquit, ut si filiam pareret, exponi eam curaret. Idque cùm ita evenisset, anxia Telethusa, quòd neque naturæ legem, quæ liberis nobis nihil charius esse voluit, neque mariti jussa auderet prævaricari, mediam viam delegit, quâ & pietatis fines non prætergrederetur, & viri indignationem evitaret. Simulat itaque marem se peperisse, habituque virilem mentitur sexum, nomenque Iphidis imponit, mari fœminæque commune. Verùm cùm jam adolevisset, paterque puellam Ianthen ei despondisset, Telethusa animadvertens rem diutius celari non posse, Isidis opem imploravit, quæ precibus ejus exauditis, Iphidem in marem commutavit. Ovid. Met. 9.

Iphitus, Euryti Oechaliæ regis filius, quem Hercules occiso patre, è turri præcipitavit. Item Vir Trojanus. Virgil. Æn. 2.

——— *Divellimur inde*
Iphitus, & Pelias mecum.

Irene, Constantini septem. Imp. mater, imperavit cum filio annis 9. An. Dom. 783. Irene & Constantinus Synodum in Nicæâ urbe 301. episcoporum celebrarunt,

in quâ Sanctorum imagines sunt restitutæ. Blond. Constantius jam adultus, matrem haud amplius passus, imperio dejecit, in ordinem redegit, & solus regnavit annis 7. Irene autem hanc repulsam ægrè ferens, filium dolo captum, effossis oculis conjecit in carcerem, in quo & exhalavit animam, An. Dom. 798. Tum imperavit sola an. 4.

Irenæus, Lugdunensis Episcopus, vir doctissimus, cujus extant opera, an. sal 179. Euseb. 5.5.

Iris, Thaumantis filia, quam poëtæ Junonis nunciam faciunt, h. e. aëris. Est autem revera arcus cœlestis, pluviæ plerumque prænuncius. Unde Poëtis ὑετόμαντις dicitur, ut ait Olympiodorus Meteor. Plautus in Curcul.

——— Ecce autem bibit arcus, pluet
Credo hercle hodiè. ———

Virg. Geo. g. 1.

——— Et bibit ingens
Arcus. ———

Quo de loco Sen. Nat. Qu. 1. 8. Prop. 3. 4.

Purpureas pluvias cur bibit arcus aquas.

Tib. 1. 4.

Venturam admittat imbrifer arcus aquam.

Mart. 12 29.

Casuras altè sic rapit Iris aquas.

Ac ne poëtis insistam. Vitruvius 9. 4. *Per calorem videmus n. n minus aqua vapores à fontibus ad nubes per arcum excitari.* Vide Voss. de Theologiâ Gent. 3. 14. Nobis autem Christianis, ut & olim Judæis, aliud Iris significat, de quo Moses. Gen. 9. 13. *Arcum meum posui in nubibus, qui erit in signum fœderis, &c.* Quod etiam obscurè innuit. Hom. Il. λ.

——— Ἴρεσσιν ἐοικότες ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.

Et Iliad ρ.

Ἠΰτε πορφυρέην Ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν τέρας ἔμμεναι ἀνθρώποισιν.

Eruditè de *Iride* disserit Ammianus lib. 20. sub finem.

Iris, flu Asiæ min. in Euxinum Pontum se exonerans. Val. Flac. lib. 5.

Transit Halys, longisque fluens anfractibus Iris.

L' *Iris Nigro.* Cum Thermodonte eum conjungit Strabo lib. 12. In quem locum si quis commentarium petat, legat quæ scribit doctiss. Apollonii Scholiastes, ista interpretans lib. 2.

Λεῦκον Ἅλυν ποταμὸν, λίπεν δ' ἀγχίῤῥοον Ἶριν.

Iromus, Rex Tyri. Tertul. in Apol. *Iromus Phœnyx Tyri rex.* In Menandri Ephesii fragmentis à Scaligero editis, ubi de regibus Tyri. Τελευτήσαντος δὲ Ἀβιβάλου διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἵρωμος.

Irus, mendicus Ithacensis, assecla procorum Penelopes, vero nomine *Arnæus* dictus. Quem Ulysses domum revertens, pugno interfecit. Hom. Odyss. 18. Hujus paupertas abiit in proverbium, secundum illud Ovidianum:

Irus & est subitò qui modo Crœsus erat.

Filiam habuit Chrysippen, quæ ex Phthio Hellenem peperit. Steph. in Ἑλλάς

Isaac, filius Abraham ex Sarâ. Gen. 17. Josephus Ant. lib. 1. cap. 12. Γίνεται δὲ Ἀβραάμῳ μετ' οὐ πολὺ καὶ παῖς ἐκ Σάῤῥας, ὃν Ἴσακον ὠνόμασε, τοῦ γέλωτος σημαίνοντος, διὰ τὸ τὴν Σάῤῥαν μειδιᾶσαι, τέξεσθαι φήσαντος τοῦ θεοῦ, μὴ προσδοκῶσαν ἤδη τοκετοῦ πρεσβυτέραν οὖσαν, τοῦ γὰρ ὄντος ἐγκύμονος.

Isacius, Comnenus, Græcorum Imp. Hinc usque adeò continens fertur, ut uxorem nunquam inire voluerit, post prolem semel ex eâ susceptam, quamvis ad morbi remedium medici consulerent, ut frequentiore Venere uteretur.

Isacius. Vide *Tzetzes.*

Isaus. Assyrius Rhetor, adolescentiam variis corporis voluptatibus tradidit, deinde vir factus frugalissimus omnium fuit; Eloquentiam ejus innuit Juvenalis:

Ingenium velox, audacia perdita, sermo
Promptus & Isæo torrentior.

Isaias, *Jesaias*, sive *Esaias*, nomen prophetæ: qui nobili genere ortus, nihil rusticitatis in sermone habuit, nec tam Propheta, quàm Evangelista videtur, *universa Christi Ecclesiæque mysteria prosequitur, ut non putes eum de futuro vaticinari, sed de præterito historiam texere*, ut loquitur Hieronymus. Tandem sub Manasse rege sectus in duas partes, occubuit, ut perhibet Epiphanius.

Isapis flu. Italiæ. Luc. lib. 2.

Crustuminumque rapax & junctus Isapis Isauro.

Ubi quidam *Sapis* Leandro *Savio* dicitur, & circa Ariminum est.

Isara, l' *Isere*, flu. Gall. Narbon. in Rhodanum influens Lucan. lib. 1.

Hi vada liquerunt Isara, qui gurgite ductus
Per tam multa suo fama majoris in amnem
Lapsus ad æquoreas nomen non pertulit undas.

Isaura. urbs Isauriæ. Am. Marcell. lib. 14. ex emendatione magni Valesii: *Isaura enim antehac nimium potens, olim subversa, ut rebellatrix internecina, ægrè vestigia claritudinis pristinæ monstrat admodum pauca.* Steph. Byzantius: Ἴσαυρα, ὀχυρὰ πόλις Ἰσαυρίας, ἡ δὲ Ἰσαυρία, μεταξὺ Λυκαονίας καὶ Κιλικίας πρὸς τῷ Ταύρῳ. Χάραξ δὲ θηλυκῶς. Τὸ ἐθνικὸν, Ἰσαυρεὺς καὶ Ἴσαυρος. Ita locus iste legendus. Sanè Strabo τὰ Ἴσαυρα semper adpellat in neutro. Ptolemæo quoque Ἴσαυρα ambiguâ generis notatione dicitur. Florus *Isaurum* vocat lib. 3. cap. 6. Diodorus Sic. lib. 18. τὴν τῶν Ἰσαυρέων πόλιν. Apud Plin. lib. 4 Isaura Ciliciæ mediterranea urbs ponitur. Bis autem eversam olim hanc urbem in historiis legimus: primùm à Perdiccâ sub Alexandri M. obitum, ut narrat Diodorus, ubi supra; posteà à Servilio Isaurico, uti testatur Strabo lib. 4. itemque Florus, cujus hæc sunt verba, *Validissimas urbes eorum, & diutina præda abundantes, Phaselin, & Olympon evertit; Isaurumque Ipsam arcem Ciliciæ, unde conscitus sibi magni laboris, Isaurici cognomen adamavit.* Hujus urb. mem. etiam Pollio in Trebelliano: *Palatium sibi in arce Isauræ constituit:* vulgò legitur *Isauria.*

Isauria, reg. Asiæ min. ad Taurum mont. Ciliciæ proxima, quam P. Servilius cognomento *Isauricus*, in ditionē Romanorum redegit. Strab lib 11 Claud. 1. in Eutrop.

Indomitos curru Servilius egit Isauros.

Ovid. Fast. 1

Africa victorem de se vocat, alter Isaurum.

Isaurus. flu. Umbriæ Transappenninæ ex Apennino mont. descendens, mari Hadriatico exceptus; hodiè *La Foglia.*

Teglia. Alter hujus nominis flu. Magnæ Græciæ Neetho vicinus per agrum Crotoniatem in mare delatus, cui *Donato*, teste Barrio, nomen est.

Isburgis, fœmina pudicissima, Philippi Theodati Francorum regis uxor, à marito repudiata, quòd is eam sibi sanguine propinquam existimaret. Hæc posteà in perpetuâ continentiâ vixit. Cujus corpus in Ecclesiâ D. Joannis de Insula jacet sepultum. Epitaphium autem est ejusmodi

Hic jacet Isburgis regum generosa propago,
Regia, quod regis fuit uxor, signat imago.
Flore nitens morum vixit patre rege Dacorum,
Inclyta Francorum regis adepta thorum.
Nobilis hujus erat (quod in orbis sanguine clâro
Invenies rarò) mens pia, casta caro.
Annus millenus aderat, deciesque vicenus,
Ter duo terque decem cùm subit ista necem.

Isca, *Excester*, urbs olim Damnoniorum, nunc Com. Devoniæ caput, diciturque à recentioribus *Exonia*. Urbs est Episc. sub Archiep. Cant. Distat 8. mill. ab orâ maris Britannici, 70. ab Antivestæo promont. quot à Wintoniâ. *Isca* autem flu. *Ex* dictus, ipsam rigat, & posteà in mare Britannicum labitur.

Isca, Legio 2. Augusta, urbs Silurum in Albione, nunc op. Com. Monumetens. ad Oscam flu 4. mill. ab æstuario Sabrinæ, & 14. à Monumethiâ. Long. 17. 13. Lat. 51. 10

Iscariotes; Judæ Proditoris cognomentum; quod si vivo ei indictum fuerit non incongrue à שקורטיא deduxeris quod & אסקורטיא scribitur, & sig. *indumentum Coriarii* Glossa *Cinctorium coriaceum* indutum à Coriariis, supra vestes suas, Ita ut Jud. Ic idem fortè sig. quod Jud. cum cinctorio. Angliçè *Judas with the Apron*. Jam verò in istiusmodi cinctoriis consutas habuerunt crumenas, in quibus nummos suos circumgestare solebant. Aut quid si artem Coriarii exerceret antequam cooptatus esset in discipulatum. Simonem certè legimus Coriarium, Act. 10. 43. Atque hunc Judam filium Simonis Jo. 12:14. Quod si non nisi post mortem tituli hujus stigma inustum ei fuerit, ab אסכרא ego deductum, reor, id est, *Strangulamentum* vel *angina*. *Lightfoot*. Vide M. Kempium de Osculo Judæ Art. 2. Sect 6.

Ischalis, seu *Iscalis*. op. Belgarum, nunc Somersetens. Com. vulgò *Ilchester*, ad amnem *Il*, in confin. Dorsetiæ Com. 12. mill. à Wellia in aust. 24. à Bathoniâ, 30. ab Exoniâ.

Ischera, Libyæ interioris urbs. Ptol.

Ischia, ins. Italiæ in mari Tyrrheno, aliàs *Inarime*, cujus accuratam delineationem habemus in tab. Jo. Anton. Magini, 2. mill. distat ab orâ Terræ laboris, uti à promont. Miseno, & uno tantum à Prochyta insulâ.

Ischomache, uxor Pirithoi, ex Atraciâ Thessaliæ reg. quæ & *Hippodamia*, quam cum Centauri Pirithoo præripere conarentur, ingenti clade ab Hercule & Theseo profligati sunt. Vide *Hippodame*.

Ischopolis, *Tripoli* Moletto, op. Cappadociæ maritimum, inter Hermonassam, & Cesaruntam ad ort.

Isenachum, *Eysenach*, urbs & Academia Thuringiæ ad amnem Nessam, in confin. Hassiæ. Subest Duci Weimariæ, quanquam ipsa Ducali titulo fulgeat 7. leuc. distat ab Erfurto in occ. & 4 à Mulsiusiâ in aust. Long. 32. 19. Lat. 51. 20.

Isidorus Characenus, In *descriptione Parthiæ* citatur ab Athen. lib. 3. Ejus scriptoris Σταθμὸς Παρθικὸς primus in lucem protraxit David Hoeschelius, citatur pluribus in locis à Plinio. Malè autem Schottus eum confundit cum C. Cæcilio Claudio Isidoro, de quo idem Plin. 33. 10. Alius quoque *Isidorus* fuit Physiologus, ex quo Germ. Cæsar de corvo quædam refert. Diversi quoque ab his *Isidorus* Pelusiota, cujus epistolæ, hodiè extant; & *Isidorus* Hispalensis cujus originum libri manibus omnium teruntur.

Isigenus, Citiensis memoratur à Cyrillo adversus Julianum lib. 3. *Isigonus* Nicæensis à Gellio lib. 9. cap. 4. De utrisque Voss. Hist Gr. p. 381

Isis, vide Io. Fuit autem uxor Osiridis, & pro Deâ ab Ægyptiis culta. Lucan. lib 8.

Nos in templa tuam Romana recepimus Isim.

Sacerdotes ejus *Isiaci* dicti, qui vestibus tantum lineis, quas illi λινοστόλες appellabant, amiciebantur. De quibus vide Diod Sic. & Plut. peculi. lib. de Iside & Osiride. De habitu verò eorum adi Torrentium ad Domitianum Suetonii cap. 1. Herodotus Musâ secundâ: Ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱερέες λινέην μούνην. Apul. in Apol. ratione apertâ cur lana à sacrificio sit alienior addicit: *Sed enim* mundissima lini seges inter optimas fruges terra exorta non modò indutui, & amictui sanctissimis Ægyptiorum sacerdotibus, sed opertui in rebus sacris usurpatur. Juven.

Qui grege linigero circumdatur.———

Islandia, ins. maris Sept. ad regnum Daniæ spectans, amplissima, inter Norvegiam, ex quâ pendet, & Groenlandiam ab ort. in occ extensa Ejus urbes præcipuæ sunt Hola & Schaloltum, & Besteda arx, ubi Prorex ins. commoratur; & ab antiquis *Thule* dicta fuit, ut quidam volunt. Ejus long. est 200. leuc. Gallicarum, lat. verò 100. circiter. Sat fertilis est versùs oram litor. sed in mediterraneis valdè montuosa & inculta.

Ismarus, mons Thraciæ apud Hebrum flu. plu. num *Ismara* Virg. Georg. 2.

———*Juvat Ismara Baccho*
Conserere.———

Ismarici vini mentio est in Archilocho cui οἶνος Ἰσμαρικὸς, dicitur & in Hom. Odyss. 9. ubi postquam Ulysses commendavit a suavitate vinum, quod sibi Maron dono præbuisset, subdit de eodem Marone.

——— Ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει.

Prop. 2. 32.

Nec non Ismario, tu Polypheme, mero.

Papinius Theb. 6.

——— *Non sic eversa feruntur*
Ismara, cùm fracto Boreas caput extulit antro.

Ubi Lutatius: *Mons Thracia, unde Boreas nascitur*, ut Virgilius:

———*Mirantur & Ismarus Orphea*

Hic neutro genere posuit ut *Manala*, *Gargara*. Benè autem Boreæ mentionem facit statins cùm de Ismaris loquitur; sic enim ante illum: Virg. Æn. 10.

Tres quoque Threicios Boreæ de gente suprema
Et tres quos Idas pater & patria Ismara mittit.

Ubi in MS. expositio: *Ismara*] *urbs, Threcensis, sub ditione olim Boreæ regis.* Servius autem: *Ismara civitas Thraciæ à monte Ismaro dicta* Apud Steph. *Ismarus* urbis nomen est, & lacûs: Ἴσμαρος, πόλις Θρᾴκης τῶν Κικόνων. Ὅμηρος, ὁ πολίτης Ἰσμάριος, καὶ Ἰσμαρικὸς τὸ

κτηπκῶν. Ἔστι δὲ καὶ Ἰσμάρος λίμνη. Ἡρόδοτος Ζ. Auctor Etymologici τῷ μεγάλῳ Ἴσμαρος, πόλις Θρᾴκης, ἀπὸ Ἰσμάρου τοῦ Ἄρεως καὶ Θρῄσσης παιδός.

Ismene, Oedipi filia, Cyrrhæi cujusdam juvenis sponsa, qui ante nuptias à Tydeo occisus est. Apollodorus: Οἰδίπους δὲ καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε, καὶ παῖδας ἐγέννησεν, ἐξ αὐτῆς Πολυνείκην καὶ Ἐτεοκλέα, θυγατέρας δὲ Ἰσμήνην καὶ Ἀντιγόνην. Hyginus cap. 67. *Oedipus regnum paternum & Jocastam matrem in eius accepit uxorem, ex quâ procreavit Eteoclem & Polynicen, Ismenen & Antigonam.* Diodorus Siculus lib. 4. Τὸν δὲ Οἰδίπουν γήμαντα τὴν ἀγνοουμένην ὑφ' ἑαυτοῦ μητέρα, φῦσαι δύο μὲν υἱὲς Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην, δύο δὲ θυγατέρας, Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην.

Ismenias, nomen Thebani tibicinis. De quo Plut. in Pericle. *Cùm audisset Antisthenes Ismeniam optimum esse tibicinem, respondit, malus igitur. Nam si probus esset, tibicen non esset.*

Ismenus, flu. Bœotiæ, non procul ab Aulide in Euripum Euboicum influens. Ab *Ismeno*, Pelasgi filio. Inde *Ismenius* pro *Thebanus* & Apollo *Ismenius*. Steph. Nomen habet ab *impinguando* (verbo detur venia) id enim Ebræis est השמין *Hisjmin*. Ovid. Met. 2.

Et celer Ismenos cum Phocaico Erymantho.

Seneca in Theb.

Ubi torva rapidus ducat Ismenos vada.

Callimachus:

—— Μελαμψήφιδος ἴχνεσι
Ἰσμηνῷ χέρα πατρός. ——

Isocrates, Orator Atheniensis, unus è decem, dulcis & numerosus in dicendo fuit. Ad Remp. non accessit, neque in concionem ascendit, deficiente pronunciatione: tum etiam ad evitandam invidiam eorum qui libenter iis, qui eloquentiæ honore præstant, se opponunt. Civitatem tamen juvit, Philippumque in his quæ ad illum scripsit Atheniensibus conciliavit. Item *Isocrates* prioris auditor, ex Apolloniâ Ponti, Orator & ipse nobilis: Scripsit orationes quinque, qui & una cum claris oratoribus certavit in funere Mausoli Artemisiæ viri. Suid. Item *Isocrates* ac Machaon Præfecti classis Corinthiorum in bello Peloponnesiaco contra Athenienses à Thucydide commemoratur.

Isodus, In Eclogis Sotionis, vetusti Scriptoris, legas: Fontem in Arabiâ fuisse, nomine *Isodum*, in quem si quis heminam vini infunderet, totus fons evadebat κεκραμένος, hoc est, *Vinum dilutum*, quale vulgò bibi so et: Ἐν Ἀραβίᾳ, inquit, ἐστὶν Ἴσοδος κρήνη, ἣ τις κατόλης οἴνου ἐμβληθείσης κεραμίου, καὶ αὐτὸς τὴν φύσιν Εὐκεκρατος γίνεται.

Israel, nomen Jacob, inditum ei ab angelo. Gen. 32. vers. 28. Inde pop. *Israelita*. Est autem ישראל ex שרה quod est *prævalere*, seu *principatum obtinere* & אל quod *Deum* & *fortem* significat. Ideoque initio positum nominis proprii est formativum ut in יצחק *Isaak* & יעקב *Jaacob*. Moisius.

Issa, ins. Liburniæ in mari Illyrico, Lissa Sophiano. Item ins. parva Latii apud Marruvium, Dion. Halicarn. Item urbs Lesbi Steph. Imo ipsa Lesbos. Hesychius: Ἴσσα ἡ Λέσβος τὸ ἀρχαῖον.

Issedon, *Essedon*, Steph. urbs gemina, una Scythiæ extrà Imaum, quæ *Succuir*, teste Castaldo, nunc appellatur. Altera Sericæ, quæ *Cambalu* hodiè, magni Chamis (uti vocant) Tartarorum regis sedes, dicitur.

Issorium, mons Laconiæ, unde Diana *Issoria*. Steph.

Issus, urbs inter Syriam, & Ciliciam, ubi Alexander Darium vicit, ideóque *Nicopolis* ab eo dicta est. Ptolemæus tamen Nicopolin diversam facit ab Isso, uti revera est. Xenoph. lib. 1. Ἀναβάσ. Diod. Sic lib. 17. Et Mela lib. 1. cap. 13. Isson *ingentem urbem*; Strabo verò lib. 14. πολίχνιον opidulum cum statione vocat. Stephanus autem Ἰσσός, πόλις μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας, ἐν ᾗ Ἀλέξανδρος Δαρεῖον ἐνίκησεν. Hic Cicero postea castra habuit, se teste, Epist. ad Attic. 5. 20. *Castra paucos post dies habuimus ea ipsa, quæ contra Darium habuerat apud Issum Alexander*, quem & aras ibi tum collocasse discimus ex eodem Cic. Epist. Fam. 15. Hinc *Issicus sinus*, civis *Issaus*. Steph. Long. 67. 45. Lat. 38. 10.

Ister, vide *Danubius* Hesych. Ἴστρος ποταμὸς ὁ καὶ Δανούβιος. S. Basilius auctor alioqui celeberrimus in Geographicis se admodum insontem producit, dum Hom. 3 in Hexaëm. ita scribit: Ἀπὸ δὲ δυσμῶν τῶν θερινῶν ὑπὸ τὰ Πυρηναῖα ὄρη Ταρτησσός τε καὶ Ἴστρος.

Ister, sive *Istrus*, historicus, Callimachi discipulus, unde *Callimachius* dictus est, varia scripsit, quorum meminerunt Athenæus, Harpocration, Plut. Laërt. Eust. Steph. & alii. Duo autem fuere *Istri*, alter Alexandrinus, ut videre est apud Plut. in Qu. Græc. Alter Calatinus, Steph. in *Calatis*. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. cap. 12.

Isthmia, inter quatuor sacra certamina numerantur, quæ quinto quoque anno in Græciâ celebrantur in honorem Neptuni. instituta a Theseo (ut Plutarcho videtur) aut Palæmonis, ut ex Archiæ Poëtæ Græco epigrammate colligitur, quod etiam hodiè extat in Anthologiâ. Hujus certaminis victores pinu coronabantur. Vide Plut. in Theseo.

Isthmus multiplex, 1. Peloponnesi, qui & Corinthiacus, quo Peloponnesus reliquæ Græciæ connectitur. 40. stad. inter sinum Corinth. ad occ. & Saronicum ad ort. patens, quem Nero perfodere frustrà tentavit, unde Proverb. *Isthmum fodere*. Non primus autem Nero hanc insaniam insanivit, Clara res ex Herodoto, Strabone, Philostrato, Luciano, & Pausaniâ, cujus verè pia vox de hâc re, quam adscripsisse pretium sit operæ: Οὕτω χαλεπὸν ἀνθρώπῳ τὰ θεῖα βιάσασθαι. Vide Paulum Æmilium in Carolo Magno sub finem lib. 2. Hujus *Isthmi* meminit. Lucan. lib. 1.

—— *Qualiter undas*
Qui secat, & geminum gracilis mare separat Isthmos,
Nec patitur conferre fretum: si terra recedat,
Jonium Ægæo frangat mare.

Silius Italicus lib. 15.

Ut cum sæva fretis immisit prælia Corus
Isthmon curvatâ sublime subegerit undâ,
Et spumante ruens per saxa gementia fluctu
Ionium Ægæo miscet mare.

Ovid. in Epist. Medeæ:

Quique maris gemini destinet Isthmus aquas.

Corinthi autem & Isthmi descriptionem habes eleganter m apud Aristidem Tom. 1. in Orat. Isthmiacâ. Vide Fungerum in *Isthmus*. 2. Chersonesi Thraciæ, uterque *Hexamili* Nigro. & Volat. 3. Ægypti inter mare mediterr. ubi Pelusium, & sin. Arabicum, ubi urbs Heroum. *Dorsum Arabiæ* Ptol. dictus. *Sur* vulgò, teste Goropio, quo Ægyptus Palæstinæ & Arabiæ Petrææ jungitur. 4. Tauricæ

Tauricæ Chersonesi de quo Xen. & Ptol. *Zucala*, teste Josepho Barbaro, quo Taurica Sarmatiæ continenti copulatur. 5. Acanthæus, in Macedoniâ, qui Athon mont. continenti jungit, à Xerxe, teste Æliano, perfossus. 6. Italiæ, inter sinum Scylletium, & Hipponiatem. 7. Asiæ inter Aarsum & Amisum. 8 Græciæ inter sinus Crisfæum & Oethæum, ubi Thermopylæ.

Istomachus, laudatur Sorano in Vita Hippocratis, ubi eum fuisse natum primo octogesimæ Olymp. anno refert.

Istria. Italiæ reg. post flexum Adriatici sinus Illyrico contermina, quæ in latitudine sexaginta m.p. in circuitu centum viginti quinque millia complectitur. Incolæ *Istri*, hos fama est originem a Colchis duxisse. Item *Istria*, op. ad Danubii ostia situm, ut ex Arriano docet Pintianus.

Italia, regio Europæ nobilissima, in formam cruris inter Adriaticum, & Tuscum mare, à jugis Alpium, dorsoque Apennini porrecta, paulatim se attollens usque ad fretum Siculum. Αἶα πολύτιμις Dionysio dicitur, Rubicone fl. à Galliâ separata. Regiones maximè insignes plures habet; quarum nomina antiqua & recentia sunt hæc. 1. Liguria, nunc *Riviera di Genua*. 2. Hetturia, nunc *Toscana*. 3. Umbria, nunc *Ducato di Spoleto*. 4. Latium, nunc *Campagna di Roma*. 5. Campania, nunc *Terra di Lavoro*. 6. Lucania, nunc *Basilicata*. 7 Bruttia, nunc *Calabria inferior*, Magna Græcia, nunc *Calabria superior*. 8 Salentinorum *terra*, nunc *terra d'Otranto*. 9. Apulia Peucetia, nunc *Terri di Barri* 10. Apulia Daunia, nunc *Puglia Piana*. 11. Samnium, nunc *Abruzzo* 12. Picenum, nunc *Marca Anconitana*. 13. Flaminia, nunc *Romagna*. 14. Æmilia, nunc *Lombardia di quà dal Po*. 15. Gallia Transpadana, nunc *Lombardia di là dal Po* 16. Venetorum terra, nunc *Marca Trevigiana*. 17. Forum Julii, nunc *Friuli*. 18. Histria, nunc *Istria*. Umbilicum totius Italiæ in agro Reatino, Velinum lacum constituit Plinius ex Varronis sententiâ. Italiam fusissimè descripsit Vir doctissimus Phil. Cluverius libris quatuor. De laudibus ejus vide Dionys. Hal. lib 1 Plin. lib ult. cap ult. Solinum cap. 8. Varron. 1. cap. 2. Columellam 3 8. Vitruvium 1 6. Strabonem lib. 5. & 6. Polyb. lib. 2. Florum 1. 16. Ælian Var. Hist. 9 16 Sidonium Paneg. Avit. prop. 3. 21. Gabr. Barrium in opusculo integro de laudibus Italiæ. Optimè autem omnium laudes ejus canit Virg. Georg lib. 2. ut videre est in his:

Sed neque Medorum sylvæ, ditissima terra.
Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hermus,
Laudibus Italiæ certent, non Bactra neque Indi,
Totaque thuriferis Panchaia pinguis arenis.
Hæc loca non tauri spirantes naribus ignem
Invertere satu immanis dentibus Hydri;
Nec galeis densisque virûm seges horruit hastis.
Sed gravidæ fruges & Bacchi Massicus humor
Implevere: tenent oleæque, armentaque læta.
Hinc bellator equus campo sese arduus infert:
Hinc albi, Clitumne, greges, & maxima taurus
Victima, sæpe tuo perfusi flumine sacro
Romanos ad templa Deûm duxere triumphos.
Hic ver assiduum, atque alienis mensibus æstas;
Bis gravidæ pecudes bis pomis utilis arbos,
At rabidæ tigres absunt, & sæva leonum
Semina, nec miseros fallunt aconita legentes.
Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto
Squameus in spiram tractu se colligit anguis.
Adde tot egregias urbes, operumque laborem,
Tot congesta manu præruptis oppida saxis,
Fluminaque antiquos subterlabentia muros.
An mare quòd supra, memorem, quodque alluit infra?
Anne lacus tantos? te, Lari maxime, teque,
Fluctibus & fremitu assurgens, Benace, marino?
An memorem portus, Lucrinoque addita claustra?
Atque indignatum magnis stridoribus æquor?
Julia quà ponto longè sonat unda refuso?
Tyrrhenusque fretis immittitur æstus Avernis?
Hæc eadem argenti rivos ærisque metalla
Ostendit venis, atque auro plurima fluxit.
Hæc genus acre virum, Marsos, pubemque Sabellam,
Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos
Extulit: hæc Decios, Marios, magnosque Camillos,
Scipiadas duros bello, & te, maxime Cæsar.
Qui nunc extremis Asiæ jam victor in oris,
Imbellem avertis Romanis arcibus Indum.
Salve magna parens frugum Saturnia tellus,
Magnum virum, &c.

Unicum præterea Plinii locum afferam, lib. 3. Nat. Hist. cap. 5. *Italia*, inquit, *terrarum omnium alumna, eadem & parens, numine Deûm electa, quæ cœlum ipsum clarius faceret, sparsa congregaret imperia, ritusque molliret, ac tot populorum discordes ferasque linguas, sermonis commercio contraheret ad colloquia, & humanitati hominem daret, breviterque cunctarum gentium in toto orbe patria fieret.* Vide quæ sequuntur. Ἀλλὰ καὶ ὡς τὴν περ ἴδον' ὧδε καλή τι, non est tamen αὐταρκής. Tacit. lib. 3. An. *At Herculè nemo nescit*, quòd Italia externæ opis indiget, quòd Vita pop. Romani pro incerta maris & tempestatum quotidie volvitur; ac nisi provinciarum copiæ, & dominis, & servitiis, & agris subvenerint, nostra nos scilicet nemora, nostræque villæ tuebuntur. Formam ejus τρίγωνον plurimi aiunt. Servius: *Constat tria habere latera Italiam, superi maris, inferi, Alpium.* Polybius quoque lib. 2. τὸ σχῆμα τῆς Ἰταλίας dicens esse τριγωνοειδὲς, ejus latera ita prorsus describit, uti Strabo lib. 5. Plinius verò non γεωμετρικῶς, sed ἀπλούστερον, & magis γεωγραφικῶς Italiæ figuram expressit, quum dixit esse similem folio querno. Rutilius Itiner. lib. 2.

Italiam rerum dominam qui cingere visu,
Et totam pariter cernere mente velit;
Inveniet quernæ similem procedere frondi,
Arctatam laterum convenienti sinu.

Nomen habet vel ab *Italo* rege Siculorum, vel à *bobus*, qui veteri linguâ Græcâ *itali* dicti fuêre, authoribus Varrone & Columellâ. præfat. lib. 5. de R R. vide Gellium 11. 1. Helychius: Ἰταλὸς, Ῥωμαῖος, Ταῦρος vel ab *Atte* Lydo, qu. si *Attalia*, ut est apud Festum, ubi consuendus Scaliger. Bocharto verò *Italia* est איטריא *Itaria* ab טיר *itar*, quod pro *pice* occurrit in tractatu Talmudico *Gittin*, fol. 69. quasi picearıam regionem dixeris, literis D. & R. maximè mutabilibus, ut *Aldejeus* & *Ardejeus*, &c. Res aperta fiet, si priùs constet priscam

Italiam

Mons Regalis, *Monreali*, ibidem.
Mons Regalis, *Mendovi*, in Pedemontio.
Mortaria, *Mortara*, in Ducat. Mediol.
Mutina, *Modena*, in ditione Mutinensi.
Narnia, *Narni*, in ditione Pontif.
Neapolis, *Napoli*, in regno Neapol.
Nicæa, *Nizza*, in ditione Sabaudicâ.
Nola, *Nola*, in regno Neapol.
Novaria, *Novara*, in Ducatu Mediolan.
Nuceria Paganica, *Nocera*, in regno Neapol.
Orivetum, *Orvieto*, in ditione Pontif.
Padua, *Padova*, in ditione Veneta.
Palma *Palma nuova*, ibidem.
Panormus, *Palermo*, in Siciliâ.
Parma, *Parma*, in ditione Parmensi.
Perusia, *Perugia*, in ditione Pontif.
Petina, *Pedena*, in Istriâ, sed juris Austriaci.
Pinariolum, *Pinerol*, in Pedemontio, sed juris Gallici.
Pinna, *Civita di Penna*, , in regno Neapol.
Pisæ, *Pisa*, in Hetruriâ.
Pisaurum, *Pesaro*, in ditione Pontif.
Piscaria, *Peschiera*, in ditione Venetâ.
Pistoria, *Pistoia*, in Hetruriâ.
Placentia, *Piacenza*, in ditione Parmensi.
Pola, *Pola*, in dition. Venetâ.
Præneste, *Palestrina*, in ditione Pontif.
Ravenna, *Ravenna*, ibidem.
Reate, *Rieti*, ibidem.
Regium, *Regio*, in regno Neapol.
Rhegium Lepidi, *Reggio*, in ditione Mutinens.
Roma, *Roma*, in ditione Pontif.
Rossanum, *Rossano*, in regno Neapol.
Salernum, *Salerno*, ibidem.
Salutiæ, *Saluzzo*, in ditione Sabaudicâ.
Sancta Severina, *S. Severina*, in regno Neapol.
Sassaris, *Sassari*, in Sardiniâ.
Savona, *Savona*, in ditione Genuensi.
Senæ, *Siena*, in Hetruriâ.
Senogallia, *Senigaglia*, in ditione Pontif.
Serezana, *Sarzana*, in ditione Genuensi.
Spoletum, *Spoleto*, in ditione Pontif.
Surrentum, *Sorrento*, in regno Neapol.
Syracusæ, *Saragossa* in Siciliâ.
Tarentum, *Taranto*, in regno Neapol.
Tarvisinum, *Trevigi*, in ditione Venetâ.
Taurinum, *Torino*, in Pedemontio.
Tergeste, *Trieste*, in Istriâ, sed juris Austriaci.
Terracina, *Terracina*, in ditione Pontif.
Theate, *Chieti*, in regno Neapol.
Ticinum, *Pavia*, in Ducat. Mediolan.
Tifernum, Tiberinum, *Citta di Castello*, in ditione Pont.
Tranum, *Trani*, in regno Neapol.
Tridentum, *Trento*, in ditione cogn.
Tropea, *Tropea*, in regno Neapol.
Tudertum, *Todi*, in ditione Pontif.
Tybur, *Tivoli*, ibidem.
Velitræ, *Veletri*, ibidem.
Venetiæ, *Venetia*, in ditione Venetâ.
Vercellæ, *Vercelli*, in Pedemontio.
Verona, *Verona*, in ditione Venetâ.
Vicentia, *Vicenza*, ibidem.
Viterbum, *Viterbo*, in ditione Pontif.
Volaterræ, *Volterra*, in Hetruriâ.
Urbinum, *Urbino*, in ditione Pontif.
Utinum, *Udine*, in ditione Venetâ.

Hic notandum omnes penè urbes Italiæ sede Episcopali decoratas fuisse à Rom. Pontificibus, præsertim in Hetruriâ, & in regno Neapolitano, ubi etiam tam frequentes sunt, ut plurimæ jaceant in ruderibus, & earum Diœceses non extendantur ultrà ipsas civitates. Quòd si contigisset etiam in Galliâ, Germaniâ, & alibi omnes urbes sede Episc. donari, in solo Belgio essent 50. civitates episc. ad minùs; & sic datâ ratione in cæteris Europæ occidentalis partibus. Idcircò Italia præstat tantùm aliis regionibus, numero civitatum episcopalium, non autem numero urbium.

Italiæ Principes.

1. Pontifex Max. sub quo ditio Pontificia, in quâ sunt hæ Provinciæ: Campania Romana, Sabina, provincia Patrimonii S. Petri, Umbria, Marchia Anconitana, Ducatus Castrensis, Territoria Orvietanum, Perusinum, & Civitatis Castelli; Ducatus Urbini, Romandiola, Bononiensis ager, & Ducatus Ferrariensis.
2. Rex Hispaniæ, sub quo regnum Neapolitanum, Sicilia, Sardinia Ducatus Mediolanensis, Marchionatus Finalii in Liguriâ, & aliquot arces in orâ Thusciæ.
3. Veneti, seu Resp. Veneta, sub quâ Istria, Foro-Julium, Marchia Tarvisina cum annexis, Ducatus Venetus, & territoria, Paravinum, Rhodigium, Vicentinum, Veronense, Brixianum, Bergomense, & Cremense.
4. Dux Sabaudiæ, sub quo Principatus Pedemontanus cum annexis, Comitatus Nicææ, Marchionatus Salutiarum, Dominium Vercellense Ducatus Augustanus, Comitatus Astensis & minor pars Ducatûs Montis Ferrati.
5. Magnus Dux Hetruriæ, è gente Medicea, sub quo major pars Hetruriæ, nempe ditiones Florentina, Pisana, & Senensis cum Petiliano & Apuâ, & aliquâ parte Romandiolæ & vallis Magræ, atque insulæ Gorgona, Igilium, Gianutum, Mon Christi, & alii minores in mari Tyrrheno, uti Argous portus & Ilua insula.
6. Genuenses, seu Resp. Genuensis, sub qua utraque ora Ligustica, Corsica ins. & Capraria.
7. Dux Mantuanus, è gente Gonzagâ, sub quo Ducatus Mantuanus, & major pars Ducatûs Montis-Ferrati.
8. Dux Mutinensis, è gente Estensi, sub quo Ducatus Mutinensis, & Rhegiensis, Principatus Carpensis & Corregiensis, & cum Frinianâ & majori parte Carfenonianæ.
9. Dux Parmensis, è gente Farnesiâ, sub quo Ducatus Parmensis & Placentinus, Ditio Russeiana, & Principatus vallis Tari pro majori parte.
10. Lucenses, seu Resp. Lucensis, sub quâ ditio Lucensis in Hetruriâ.
11. Dux Massæ, è gente Cibo, sub quo Ducatus Massæ, & Principatus Carrariæ in Hetruriâ. Sed ejus ditio est parvi circuitûs, uti & sequentes editiones.

12. Dux Mirandulus, è gente Picâ, sub quo Ducatus Mirandulæ, & Comitatus Concordiæ.
13. Dux Guastallæ, è gente Gonzaga, sub quo Ducatus Guastallæ, cum Luzara & Suzara.
14. Dux Sabuloietæ nunc è gente Guzmana, sub quo Ducatus Sabuloietæ, sub clientelâ regis Hispaniæ.
15. Princeps Castilionis, è gente Gonzaga, sub quo Principatus Castilionis, Stiveriatum.
16. Princeps Sulphurini, è gente Gonzaga, sub quo Principatus Sulphurini.
17. Princeps Monœci, è gente Grimalda, sub quo Principatus Monœci in orâ Liguriæ, sub clientelâ regis Galliæ.
18. Princeps Masserani, è gente Ferraria Fiisca, sub quo Principatus Masserani, & Marchionatus Crepacorii.
19. Princeps Plumbini, è gente Ludovisia, sub quo Principatus Plumbini, & Ilva ins. sub clientela tamen Hispanorum.
20. Comes Novellariæ, è gente Gonzagâ, sub quo Com. Novellariæ.
21. Resp. S. Marini, sub quo tantùm territorium S. Marini inter Romandiolam & Ducatum Urbini.
22. Marchio Fosdinovi, è gente Malaspina, sub quo Marchionatus Fosdinovi, in valle Magræ.
23. Marchio Montensis, è Montensium familiâ, sub quo Marchionatus montis S. Mariæ, inter Ducatum Urbini, & ditionem Florentinam incertus.
24. Marchio Spigni, è gente Carreta, sub quo Marchionatus Spigni versus Montem Ferratum & ad radices Apennini.

Notandum est etiam Imperatorem possidere in Italiâ Aquileiam & Comit. Goritiæ in Foro Juliensi provinciâ, cum Tergeste Pedena & Pisinio in Istriâ. Regi Galliæ subest etiam Pinarolium, urbs permunita Pedemontii, cum territorio adjacente. His adnumerari potest Episcopus Tridentinus, cui subest ditio Tridentina ad radices Alpium, quanquam à quibusdam ponatur in Germaniâ, quòd Imperii Princeps sit, & sub clientela Comitum Tirolis. Habent etiam Helvetii in Italiâ quatuor præfecturas Italicas dictas, viz. Luganensem, Locarnensem, Mendrisianam & Madianam, quæ antea partes erant Ducatus Mediolanensis, & ipsis subsunt ob anno 1512.

Italica, urbs in Italiâ quæ & *Confinium* dicitur Strabo. Alia in Hisp. patria Silii Italici, ac Trajani Cæsaris.

Italus, & *Atlas* dictus est Kittim, Janigenarum rex, hic filiam suam Electram Janigenarum principi Camboblosconi dedit conjugem, & Romam filiam suam Aboriginibus sacravit. Berosus. Hæc Romæ fundamenta posuit, quæ posteà à Romulo ita sunt exornata ut meritò urbs diceretur. Fab. Pictor. Item Cheruscorum rex, an. U. C. 799. Item Telegoni filius, qui Italiam ex suo nomine vocavit. Hyg. n. fab. 127. Dion. Halicarn. lib. 1. Ἰταλία δὲ ἀνὰ χρόνον ὠνομάσθη ἀπ᾽ ἀνδρὸς δυναστοῦ, ὄνομα Ἰταλοῦ· τοῦτον δέ φησιν Ἀντίοχος ὁ Συρακούσιος ἀγαθὸν καὶ σοφὸν γεγενημένον καὶ τῶν πλησιοχώρων τοὺς μὲν λόγοις ἀναπείθοντα τοὺς δὲ βίᾳ προσαγόμενον ἅπασαν ὑφ᾽ ἑαυτῷ ποιήσασθαι τὴν γῆν ὅση ἐντὸς ἦν τῶν κόλπων τοῦ τε Ναπητίνου καὶ τοῦ Σκυλλητίνου.

Itargis. Germ. flu. *Visurgis*. Ptol. Ovid. Consol. ad Liviam:

Decolor infectâ testis Itargis aquâ.

Ithaca, vulgò *Isola del Compare*, insula in mare Ionio, ante Epirum, Ulyssis patria. In eâ est urbs ejusdem nominis. Item mons Nerito, à quo tota ins. interdum *Neritos* dicta est. Phœniciis איתקא *Ithaca*, *durum* sonat & *asperum*, ut & Ebræis עתיק *athac*. Talem certè veteres Ithacam describunt. Hom. Od. 1.

Ἦτοι μὲν τρηχεῖα, καὶ οὐκ ἱππήλατος ἐστί.

Et Cic. 1. de Orat. *Ithacam in asperrimis scopulis tanquam nidum affixam*. Unde Horat. Ep. 1. 7.

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neque planis
Porrectus spatiis neque multæ prodigus herbæ.

Quod sine dubio ex Homero desumpsit. Sic enim ille Od. 4.

Ἐν δ᾽ Ἰθάκῃ οὔτ᾽ ἂρ δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμών·
Αἰγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἱπποβότοιο,
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ᾽ εὐλείμων·
Αἵ θ᾽ ἁλὶ κεκλίαται, Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.

Ithome, op. Phthiotidis. Hom. in Catal. Item urbs in agro Messeniaco, quam Lacedæmonii post 10. annorum obsidionem in deditionem acceperunt. Thuc. lib. 1. Stat. Theb. 4.

Planaque Messene, montanaque nutrit Ithome.

Vide Barthium ad illud Theb. 2.

——Sive Aonia divertis Ithome.

Ithyphallus, Priapus est. Colum. lib. 10.

——Sed truncum fortè dolatum
Arboris antiquæ numen venerare Ithyphalli.

Inde *carmen Ithyphallicum*, cujus exemplum Casaubonus produxit Animadvers. in Athenæum lib. 6. cap. 15. Hesychius: Ἰθύφαλλοι, τὸ ἐντεταμένον αἰδοῖον. Δημοσθένης δὲ νεανίσκους τινὰς ἀσελγεῖς τοὺς Ἰθυφάλλους εἴρηκε. Λέγεται δὲ καὶ ποίημά τι οὕτω ἐπὶ τῷ ἱσταμένῳ φαλλῷ ᾀδόμενα.

Itonus, Thessaliæ rex, Deucalionis filius, invenit rationem conflandi æris, argenti & auri, signandæque monetæ. Lucan. lib. 6.

Primus Thessalicæ rector telluris Itonus
In formam calidæ percussit pondera massæ;
Fudit & argentum flammis, aurumque monetâ
Fregit, & immensis coxit fornacibus æra.

Itrum, *Itri*, op. regn. Neapolitani, in prov. Terræ Laboris, med. inter Fundos ad occ. & Formias ad ort.

Ituna Eden, flu. Angliæ. Oritur in Westmariæ Com. deinde per Cumbriam fluens, ibi Carleolum rigat, & paulò infrà se exonerat in mare Hibernicum, & Itunæ æstuarium, quod *Soluvey Fryth* dicitur, inter Angliam & Scotiam.

Ituræa, quæ & *Trachonitis*. *Bacar*, teste Guil. Tyrio, reg. Palæstinæ, Cœlesyriæ finitima, seu pars illius. Pop. *Iturai*, qui arcu potissimum in bello utebantur. Tullius in 2. Phil. *Cur homines omnium gentium maximè barbaros Ituraos cum sagittis deducis in forum?* Virg. Georg. 2.

——Bona bello
Cornus, Ituraos taxi curvantur in arcus.

Lucan. lib. 7.

——Creta Cydonas
Misit, Ituræis cursus fuit inde sagittis.

Vopiscus in Aureliano: *Sagittarios Ituraos trecentos.*

Iturissa, VVasconum urbs, in Hisp. Pomp. & Ptol. *Tolosa* quibusdam, Aliis *Sanguessa* in Navarræ regno.

Itylus, filius Zethi ex Aëdone conjuge, quem mater

noctu per errorem interfecit, putans eum esse Amalea Amphionis filium, cujus fœcunditati invidebat, quòd jam sex filios mares peperisset. Quo errore manè cognito, doloris impatientiâ contabuit, & Deorum miseratione in lusciniam commutata est. Catullus epigr. ad Ortalum:

Qualia sub densis ramorum concinit umbris
Daulias abjumpti fata gemens Ityli.

Itys, Terei Thracum regis fil. ex Progne Pandionis Atheniensium regis filiâ, quem mater interemit, Tereoque viro suo, quòd Philomelæ sorori suæ vim intulisset, epulandum apposuit. Quam uxoris impietatem, cùm Tereus, agnito filii capite deprehendisset, strictoque ense Prognem ac Philomelam insequeretur, in upupam dicitur esse commutatus, Progne verò in hirundinem, Philomela autem in lusciniam, *Itys* denique in phasianum. Ovid. Met. 6.

Itys. flu. Scotiæ in ora occiduâ decurrens, *Affin* Camdeno, inter Tarvedrum & Epidium promontoria, qui al. est *Hon*, contrà Ricinam inf. in mare exiens.

Juba, rex Mauritaniæ Pompeianarum partium constantissimus assertor, qui Curionem à Cæsare in Africam missum cum omnibus copiis delevit. Victo verò Pompeio, cum Scipione copias conjunxit. commissoque prælio superatus, cum nulla jam spes reliqua esset, magnificè epulatus, cum Petreio mutuis vulneribus concurrens cecidit. Plut. in Cæs. Item *Juba* superioris fil. vir multijugæ eruditionis, paternæ dignitatis planè exsors non remansit. Nam Augustus studiis eum jam egregiè excultum, suasque secutum partes adversus Antonium, pro paterno regno, quibusdam Gætuliæ partibus, & Bocchi, & Bogudis ditionibus donavit, præterea uxorem ei dedit Cleopatram Selenen, juniorem Antonii Triumviri ex Cleopatrâ filiam. Edidit inter alia Commentarios de Libyâ, & alia. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 4. & P. Gr. p. 71. Alius est Juba, ex quo Priscianus, initio libri de versibus Comicis, aliqua refert de Jambicis cacometris. Grammaticus is fuit, ac Latinè scripsit.

Jubal, fil. Lamech ex Adâ uxore, Gen. 4. Item *Jubal* Celtarum rex primus, qui eò à Jano, hoc est. Noe patre suo missus est. Berosus lib. 3. Hesychius: Ἰωβὰλ, κύριον ὄνομα τοῦ καταδείξαντος κιθάραν.

Judæa, quæ & *Chananæa*, & *Promissionis terra*. Syriæ regio, de situ ejus post sacras literas Strabo lib. 16. & Dio Cassius lib. 36. Tacitus Hist. lib. 5. ubi de Judæâ, cujus hæc sunt verba: *Terra, finesque, quà ad Orientem vergunt, Arabiâ terminantur, à meridie Ægyptus objacet: ab occasu Phœnices, & mare: Septentrionem à latere Syriæ longè prospectant.* Solum, si Straboni credimus, infœcundum, præsertim circà Hierosolyma. Sic enim ille: Ἔστι γὰρ πετρῶδες, αὐτὸ μὲν ἔνυδρον, τὴν δὲ κύκλῳ χώραν ἔχον λυπρὰν καὶ ἄνυδρον, τὴν δ' ἐντὸς ἑξήκοντα σταδίων καὶ ὑπόπετρον. E contrà, Tacitus, ubi suprà *Rari imbres, uber solum. Exuberant fruges nostrum ad morem.* &c. Lepidum enim quod legas apud Cedrenum de fertilitate Terræ Promissæ: Προσμαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ ὁ σοφώτατος Ἀριστοτέλης, λέγων· Καὶ γὰρ πολυχείμαρρός ἐστιν ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας καὶ παντοίοις καρποῖς εὐθύνουσα, ἀμπέλων τε καὶ ἀκροδρύων, καὶ φοινίκων πλῆθος ἄπλετον, καὶ κτήνη πάμπολλα καὶ διάφορα, καὶ ἐκ ψιλῆς ἡ τούτων νομὴ δι' ὅλου τοῦ χρόνου γίνεται, διὰ τὴν καλὴν εὐκρασίαν τῆς γῆς καὶ πιότητα. Πολὺ δὲ πλῆθος καὶ τῶν ἀρωμάτων καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ χρυσοῦ παρακομιζομένου, διὰ τῶν Ἀράβων. Pop. *Judæi*. Multa autem de origine gentis & religione confinxerunt profani scriptores, qui Judæum, & Hierosolymum fratres, Typhonis filios fabulati sunt, unde & nomen genti, & urbi Principi manavit, de quo Plut. lib. de Iside & Osiride. Alii à monte *Idâ* nomen deduxerunt. Ob scabiem eos ex Ægypto pulsos esse stolidè & impiè tradit Just. lib. 36. *Sed cùm scabiem Ægyptii, & pruriginem paterentur, responso moniti Mosen cum ægris, ne pestis ad plures serperet, terminis Ægypti pellunt*, Tac. lib. 5. *Purgare regnum, & id genus hominum alias in terras avertere, quod ipsos scabie quondam turpaverat.* Quidam volunt Bacchum, aut ejus loco vitem auream coluisse; nonnulli asinum & porcum Vide Florum. 3. 5. Plut. Symp. 4. 5. Petron. in Catalectis, & ibi Interpretes, nec non Orig. lib. 5. contrà Celsum. Minimè omnium corruptè de religione eorum Strabo, qui & *justos, & verè religiosos* appellat. Itemque Dio loco superiùs prolato. A Romanis *cistiferi* vocabantur. Martialis de Gelia:

——— *Nupsisti, Gellia, cistifero*: id est, uni Judæorum.

——— *Quorum cophinus fœnusque supellex.*

uti loquitur Juvenalis. Iidem Pagani scriptores Judæorum, & Christianorum nomen non tarò confundentes, illos pro his posuerunt, quod Lipsius ad 15. Ann. Tac. itemque Pithæus lib. 2. Advers. cap. 2. & Barthius ad Rutilium Numatianum lib. 1. vers. 159. observant. Hinc *Judæus*. Ovid.

Cultaque Judæo septima sacra viro.

Item *Judaicus*, ut *Superstitio Judaica* Quinctiliano. Juven.

Judaicum ediscunt & servant, ac metuunt jus.

Judas, fil. Mattathiæ, 1 Macch. 2. *Judas* Iscariotes unus ex 12. Apostolis. Item frater Jacobi. Jud. 1.

Judas, Galilæus, seditionis author. Vide Jos. Ant. lib. 17. cap. 15. Item *Judas* Gaulonites, qui seditionem movit contrà Romanos. Jos. ant. 12. 3. De bello Jud. 2. 2.

Judas, scriptor quidam Ecclesiasticus, qui de septimanis, quæ à Daniele referuntur, disseruit, & Antichristum jamjam imminere existimans, multorum fidelium animos perturbavit. Euseb. 6. 3.

Judenburgum, urbs Germ. in Stiria sup. ad Muram flu. quibusdam *Sabantica* antiquorum in Norico 8. mill. à Græcio in occ. & 2. à confin. Carinthiæ, sub dom. Austriacorum.

Judith, nomen viduæ cujusdam nobilis, quæ Holophernem ducem exercitûs regis Assyriorum patriam suam obsidentem dolo peremit. Judith. cap. 8. Multi viri eruditi, inquit Grotius, sudant ut quæ hoc libro continentur quæ ipsi revera ita gesta putant, concilient cum historiis non dubitatis, quæ sunt aut in sacris, aut in Græcorum literis. Puto diu sudaturos, priusquam aut aliis, aut sibi satisfaciant, veriusque esse, ea quæ sunt in hoc libro esse αἰνιγματώδη, scriptumque librum cùm primum Antiochus Illustris in Judæam venisset, templo nondum per Idolum polluto in hoc ut Judæi spe divinæ liberationis confirmarentur. Nam יהודיא esse Judæam gentem nemo negaverit. Bethulia בית אל יה est Templum. Gladius inde egrediens sunt preces sanctorum. Nabuchodonosor Hebræis sæpè Diabolum sig. & Assyria fastum. Diaboli Instrumentum Antiochus qui hic

hic tecto nomine Holophernes (id est) נחש הלפר *Liber serpentis*, Chaldaicè, id est, ut jam diximus, minister Diaboli) Judæam, formosam quidem (nam propterea apud Danielem צבי dicitur) sed viduam id est, ab omni auxilio desertam subigere volebat. Sperabant pii, fore ut is Deo pœnas daret, quemadmodum dedit. Ioachim in Græco, aut. in Latino est, Eliakim, qui hic dicitur fuisse summus sacerdos, Deum surrecturum significat. Ea spes homines Deo conjungit, quod opus sacerdotis maximi. Vide 1. Mac 7. 14. Cætera sun ἐπεισόδια, ornamenti causa addita, qualia in parabolis multa.

Ivenna, *Iaunstain*, urbs Carinthiæ infer. in limite Carniolæ, 2. mill. à Volcmariâ in aust.

Ivernia. Vide *Hibernia*.

Ivernis, *Dunkeran*, urbs Hiberniæ in Momonia, Com. Desmoniæ caput ad æstuarium Ierni flu. vulgò *Mair Flud*. 25. mill. ab Oceano, 44. à Corcagiâ. 60. à Cassilia in Circ. & 70. à Galliva. Long. 08. 42. Lat. 52. 20.

Insicum, *Sassoferrato*, op. Umbriæ præcipuum, inter Fabrianum, op. Piceni & Pertiam, 7. m. p. à Fossato 4.

Iugula, hoc nomine Plautus dixit sydus Orionis in Amphitryone: *Neque Iugula, neque Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt*. Festo ab eo videtur dici, quòd ea stella amplior cæteris, quasi nux Iuglandis. Sed aliter Varro lib. 6. de LL. aliter Isidorus lib. 3. Orig. & eum secutus vetus Germ. Cæsaris Scholiastes, quos vide, & infrà in *Orion*.

Iugurtha, fil. Mastanabalis, fratris Micipsæ, regis Numidarum, quem patruus moriens hæredem regni sui constituit, unà cum duobus filiis suis adhuc impuberibus, Adherbale, & Hyempsale: quos ille posteà beneficiorum immemor, insidiis adortus interfecit, uti solus regnaret. Id ægrè ferentes Romani, bellum adversus eu n moverunt; quod ducum inertiâ, perfidiâque præter omnium expectationem, multos in annos est protractum: quo temporis intervallo, vario sæpè eventu pugnatum est, donec misso in Numidiam Mario, Iugurtha, fractis opibus suis, ad Bocchum Mauritaniæ regem confugit: à quo proditus, Syllæque traditus, ad Marium perductus est, & ab eo Romæ triumpho ductus, tandemque in carcerem conjectus animi dolore periit. Sallust. de bello Iugurthino. Lucan. lib. 2.

Nuda triumphati jacuit per regna Iugurtha.

Et lib. 9.

—— Quàm ter Capitolia curru
Scandere Pompeii, quàm frangere colla Iugurthæ.

Claud.

Traximus immanem Marii sub vincla Iugurtham.

Inde *Iugurthinus*. Unde est illud in Sallustium apud Quint. lib. 8. cap. 5.

Et verba antiqui multum furate Catonis
Crispe, Iugurthinæ conditor Historiæ.

Iuhonum, *Hoye*, Colon. & op. Belg. ad Mosam, inter Leodium & Namurcum urbes.

Iulia, *Iuliers*, reg. Germ infer. Duc. titulo insignis inter Colon. Agrippinam, & Trajectum ad Mosam.

Iulia, *Fidentia* Plinio, vulgò *Burgo di S. Donino*, urbs Gall. Togatæ, sub ditione Ducis Parmæ in reg. Status Buxeti dictâ, 15. mill. à Cremonâ in meridiem. Long 32 22 Lat 44 04.

Iulia unda. quænam uerat, vide Lud. de la Cerda in illud. Virg. Georg. 2.

Quid memorem portus, Lucrinoq; additâ claustra
Atque indignatum magnis stridoribus æquor,
Iulia quà ponto longe sonat unda refuso,
Tyrrhenusque fretis immittitur æstus Avernis.

Julia Charitas, Bæticæ op. in conventu Astigitano. Plin. *Julia fama, Julia vicus, Julia contributa, Julia restituta*, *Julia felicitas* ejusdem Bæticæ opida apud Plin. eodem loco. Plures aliæ *Juliæ* apud Geographos frequenter occurrunt.

Julia, *Giula*, quæ & *Ziridava*, urbs & Transylvaniæ propè Sarcadium lacum, 20. mill. à Waradino ad merid. & tot. à Segedino in Eurum.

Julia, *Geyl*, flu. Norici per agrum Salisburgensem fluens.

Julia Cæsarea, olim sol. urbs Mauritan. Cæsar. à Juba rege in honorem Jul. Cæsaris condita, hodiè est *Tenez*, urbs regni Algerii in orâ maris Mediter. 125. mill. à Algerio in occ. & ferè 90. à Quiza in ort.

Julia Campestris, urbs Maurit Tingit. mediter. à Lixo 40. mill. pass. in ort. *Beni Teudi* Marmolio.

Julia Claustra, loc. intrà Alpes Julias, quo ex Carnis in Noricum transitur, *La Chiusa* vulgò.

Julia fama, op. Hisp. Bæt. ad Anam flu. in Lusitaniæ confin. *Serin* Floriano.

Julia Libyca. vulgò *Llivia*, op. Com. Ceretaniæ in Cataloniâ ad Sicorim flu. 15. leuc. à Perpiniano in occ. & 1. à Jugo Ceretanorum, seu *Puicerda* in ort. in confin. Galliæ.

Julia Myrtilis, *Mertola*, op. Lusitaniæ trans Anam flu. versus confin. Algarviæ, 25. leuc. à Pace Augusta in aust. 3. autem à Sylvi in ort. Long. 12. 25. Lat. 37. 52.

Julia Nova, op regni Neapol in Aprutio ulter. & in ora maris Adriatici, 20. mill. ab Asculo Piseno in ort. & 18. à Penna in Bor.

Julia, Augusti filia, parùm secundæ famæ, adeò ut ob frequentia adulteria à patre sit in insulam relegata.

Julia gens, dicta est ab *Julo* Ascanio, sive ab *Iulo* filio ejus. Festus. Vide Steph. in Ἰουλεῖς.

Juliacensis Ducatus, prov. Germ. infer. inter Rhenum ad ort. & Mosam ad occ. Rurâ flu. in duas partes dividitur, subestque Duci Neoburgensi è familia Bavaricâ. Terminatur à Sept. Gueldriâ super. ab ortu Diœcesi Coloniensi, ab occ. Duc. Limburgensi, à merid. Eyfalia, & Diœcesi Trevirensi. Ejus primaria est Juliacum, vulgò *Gulick*, inter Colon. Agrippinam 6 & Trajectum ad Mosam ad occ. 8. leuc. ab Aquisgrano in Cæc. 4. Long. 27. 55. Lat. 50. 54.

Julianus, Rom. Imp. cognomento Ὁ παραβάτης sive Apostata, quòd à Christianismo ad Ethnicismum impiè desciverat. De cujus parentibus, ac scriptis vide Voss. Hist. Gr. pag. 250. Puer bonæ indolis apparuit ab initio, & institutus Christianismo, tunc cœpit esse fidei desertor, cùm contra Christianos edidit librum, quem argutissimè Cyrillus, Alexandriæ episcopus, confutavit. Galliis primùm fuit præpositus, unde & in campis Argentoratensibus cùm parvâ manu infinitas hostium copias delevit, ob id assensu militum concordi, Augustus factus est. Hinc Constantinopolim profectus est in Persas bellum gesturus. Christianis Scholas prohibuit, ne doctores artium liberalium essent, unde materia deesset, & paulatim ingenium fidei defendendæ deficeret. Joan. Antiochenus: Χριστιανοὺς

ὁπλοῖς

ἐκώλυσε [Greek] παιδείας μεταλαμβάνειν. Idem tradit Socrates, Theodoritus, ac Sozomenus, iisque posteriores Zonaras ac Cedrenus. Constat tamen Julianum non discendi sed docendi tantùm ac publicè profitendi facultatem Christianis ademisse. Sic Marcellin. lib. 25. *Inter quæ erat illud inclemens, quòd docere vetuit magistros Rhetoricos, & Grammaticos Christianos, ni transissent ad Numinum cultum.* Accedit Eunapius, qui Proæresium magistrum suum imperante Juliano scribit à docendi munere exclusum fuisse, eo quòd Christianus haberetur. Nec dissentit Orosius, lib. 7. *Aperto tamen præcepit edicto, ne quis Christianus docendorum liberalium studiorum professor esset.* Postremò extat Edictum ipsum Juliani, inter ejusdem epistolas, quo disertè edicit eam legem ad solos professores ac magistros pertinere: [Greek] ... ἀπεχέσθωσαν. Sed edictum ipsum obscurioribus verbis de industriâ conceptum fuisse videtur, eo, ut invidia, atque atrocitas rei molliretur. Plura vide in Annal. Ill. Card. Baronii, cujus opinionem temerè reprehendit. R. Montacutius in notis ad Gregorii στηλιτευτικά. *Valesius* Lex verò ista non ad solos Grammaticæ ac Rhetoricæ magistros, sed etiam ad Medicinæ professores pertinuit. Chrysost. Hom. 40. in Juventinum & Maximum: [Greek] ... Extat hoc ipsum Edictum Juliani Ep. 42. cujus pars esse videtur lex V. Cod. Theod. *de Medicis & Professoribus.* Sed ea lex posteà a Valentiniano abrogata est, & professores Christiani thronis suis restituti lege. 6. ibidem. Idem. Ornamenta divino cultui dicata, & sacras Ecclesiæ pecunias auferebat. Sacerdotes, & Clericos, populumque Christianum crudeliter vexabat, templaque diruebat. Prælio tandem cum Persis commisso, acceptoque lethali vulnere, & manu cruore repletâ, ut in Deum nostrum blasphemaret, aërem sanguinem projiciens, dixit *Vicisti tandem, Galilæe, vicisti.* Sic enim Christum vocare solebat, ejusque cultores Galilæos, Sozom. 6.7. & 10.

Julianus Saba, Eremita, cùm aliquantò intentiùs Deum deprecaretur, eo ipso die, quo cæsus fuit Julianus Apostata, rescivit, quamvis pluribus quam 20. stadiis exercitus abesset, ab eo loco, in quo precibus vacabat: Vide Theodor. Hist 3.24.

Julienses, Carnorum pop. in Italiâ, in Julio Carnico ad radices Alpium.

Julinum, *Wallin*, op. Pomeraniæ, 3. mill. ab ora maris Baltici in merid. & 7. à Stetino. Long. 37. 20. Lat. 54. 10.

Juliobona, urbs Normanniæ vulgò *Honfleur* aliis autem *Lillebonne* urbec. propè Sequanæ æstuarium, 6. leuc. à Portu Gratiæ in ort. & 8. à Rothomago in Cæc. Long. 21. 30. Lat. 49. 20.

Juliobona, urbs Pannoniæ super. ad Danub. Austriæ caput. Vide *Vienna*.

Juliobriga. op. Cantabrorum, nunc quibusdam est *Fuente d'Ebro*, vic. ad fontes Iberi flu. Al. autem in *Val de Vieffe*, Vic. ad Iberum, 5. leuc. ab ejus fontibus in ort. & in Castella veteri, 20. leuc. à Logunno in occ. Long. 18. 10. Lat. 43. 30.

Juliodunum, *Loudum*, urbs Galliæ in Pictaviensi prov. 6. leuc. à Salmurio in aust. 10. à Pictavio in Bor. & 18. ab Ambacia.

Juliola, op. Sardiniæ, nunc *Castro Doria*, in orâ occident. 10. mill. à Tibula in Sept. versùs Fretum Taphos, Cluverio teste.

Juliomagus, *Andes* Cæsari, *Andegavi* Plinio. urbs Gall. Celt. episc. sub Archiep. Turonensi, inde 30. leuc. in occ. Nannetes versùs 16. Ducatus & Academia, & Andegavens. reg. caput, *Angers* vulgò.

Juliomagus, op. Germ. quibusdam est vicus *Pfullendorf*, Cluverio autem est *Dutlingen*, op. Sueviæ ad Danub. flu. ditionis Vittemburgensis, 5. mill. à Scaphusiâ in Bor. uti 7 à Constantiâ, & 7. à Tubinga in meridiem.

Iuliopolis, urbs Bithyniæ, quæ etiam *Gordiucome* dicta fuit, hodiè *Begasar*, teste Castaldo.

Julium Carnicum, quibusdam est *Zuglio*, vic. Forojuliensis prov. propè font. Buti amnis, ad rad. Alpium, 4. mill. à Ponte Fellæ in occ. Lazius autem credit esse *Pontafella*, op. medium in Foro Julio, & medium in Carinthiâ situm. 6. mill. ab Utino in Bor. & 7. à Villaco in aust. Long. 34 59. Lat. 46. 00.

Julium præsidium. *Scalabis* Plin. *Scalabiscus* Ptol. vulgò *Santaren*, urbs olim clarissima Lusitan. & conventus multarum urb. nunc op. amplissimum ad Tagum, ab Ulyssipone 13. leuc. in ort. Toletum versùs. Al. est *Trugillo*, urbs Lusitan. in Extremadurâ. Long. 11. 30. Lat. 39. 05.

Julius Africanus, Christianus Chronologus, de quo vide Voss. Hist. Gr. p. 236. & 287.

Julius Maximus, cum filio Maximino 26. Rom. Imp Germanos vicit, crudelis in Romanos fuit, Alexandri Severi amicos undique interfecit. Capitolinus. Herodianus, lib. 7.

Julius Cæsar, Rom. Imp. vide *Cæsar*. Ejus res gestas breviter perstrinxit, Plin. 7. 25. *Juliorum* autem nomen ab *Iulo* Ascanio Æneæ filio tractum putatur. Virg. Æn. 1. Hujus honori tributum est, ut septimus anni mensis (eo enim natus est) *Julius* fuerit appellatus, cùm antea Quintilis diceretur, quòd quintus esset à Martio, à quo Romani suum olim auspicabantur annum.

Iulius Cordus, historicus, qui vitas Imperatorum scripsit.

Iulius Montanus, poëta quidam Elegiographus, cujus meminit Crinitus.

Iulus, Æneæ fil. qui & *Ascanius*. Virgilius:

At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo
Additur (Ilus erat, dum res stetit Ilia.)

Iulus Antonius, fil. M. Antonii Triumviri & Fulviæ. Dio lib. 51 Ἰοῦλλος τοῦ Ἀντωνίου τοῦ τε Φουλβίας υἱὸς, &c. Ubi rectè *Iulus*. At eidem malè *Iulius* est lib. 54. & 55. ut & Suetonio in Claudio c. 2. & de Illustribus Grammaticis, cap. 21. Consul fuit cum Paulo Maximo, an. U. C. 743. Huic Horatii Oda secunda libri quarti inscripta est.

Iuncaria, *Iunquera*, op. Cataloniæ ad rad. M. Pyrenæorum, inter Helenam ad Bor. & Gerundam ad meridiem, 5. leuc. ab orâ maris Mediterranei. Long. 25. 00. Lat.

Iunius Saturnius de Augusto quidpiam scripsit. Sueton. in Octaviano, cap 27.

Iunna, *Iuin* Ortelio. flu. Gall. Celt. qui ex Burgundiæ Duc. per Senonas in Sequanam flu. defertur.

Iuno, Saturni & Opis filia, *Iovisque Et soror & conjux*, uti seipsam vocat apud Virg. Æn. 1. Dea regnorum fuit

fuit & divitiarum, quæ & nubentibus præesse creditur, unde *Pronuba* vocatur, & parturientibus obstetricari, unde *Lucina* nomen sumpsit. Unde mulieres Junonem invocabant, aut advocabant. Ut illa apud Petronium. *Junonem* meam iratam habeam. In Tibullo amator ad suam:

Hac per sancta tua Iunonis numina juro.

In Satyrico:

Et per Iunonem Domini jurante ministro.

Scilicet illi molli & pathico, qui fœminam se ferret & exhiberet. Filiam habuit Heben, quam ex sylvestribus lactucis concepisse fertur, quas absApolline invitata avidiùs comederat. Jovi Vulcanum, & Martem peperit, quamvis Ovidius Martem sine viro eam malit concepisse, Olenii tantum floris contactu. Physici *Iunonem*, *aëra* interpretantur, ideoque *Iovi* & *sororem*, & *conjugem* dictam volunt, quòd summa sit aëris cum æthere cognatio, & similitudo. Inde *Iunonius* Ovid.

Laudatas ostentat avis Iunonia pennas.

Pavonem intelligit. Avis enim illa Deæ illi sacra. Juven.

——Didicit jam dives avarus
Tantum admirari, tantum laudare disertos,
Ut pueri Iunonis avem.

De Junone Moneta vide Ovid. Fast. 6. vers. 183. Ex hujus lacte effuso Galaxiam fuisse fabulatur Eratosthenes. Achilles Tatius in Isagoge ubi de lacteo Circulo. Περὶ δὲ τούτου φησὶν Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Καταστερισμῷ μυθικώτερον τὸν Γαλαξίαν κύκλον γεγονέναι ἐκ τοῦ τῆς Ἥρας γάλακτος. τὸν γὰρ Ἡρακλέα ἔτι βρέφος ὄντα, καὶ τὸν μαστὸν τῆς Ἥρας ἐπισπάσαι μὲν σφοδρότερον, ἐκείνην ἀποσπάσαι, καὶ οὕτω περιχυθέντος τοῦ γάλακτος κύκλον [illegible] πεφηνότος. Poëtæ, ut plurimùm Majestatem planè regalem ei tribuunt. Manil. lib. 1.

Nec mihi celanda est fama vulgata vetustas
Mollior: è niveo lactis fluxisse liquorem,
Pectore Reginæ Divum, cœlumque colore
Infecisse suo, quapropter Lacteus orbis
Dicitur, & nomen caussa descendit ab ipsâ

Virgil. Æn. 1.

Effodêre loco signum quod Regia Iuno
Monstrabat, caput acris equi:

Et lib. 4.

Tunc sic excepit Regia Iuno:

Et lib. 10.

Tum Regia Iuno acta furore gravi.

Val. Flaccus, lib. 5.

Patitur nec Regia cerni Iuno virum.

Papin. Theb. 5.

Tunc Regia Iuno Arma habitusque virum, &c.

Huic enim Divæ imperia & omnia magnifica inter mortales largiri posse dederunt iidem Poëtæ, imò & Oratores. Sic enim Junonem depingit Lucianus in Judicio Formarum: Ὡς δὲ βασιλικὸν αὐτῇ καὶ σεμνὸν ἀπολάμπει καὶ ἀληθῶς ἄξιον τοῦ Διός. Pollicetur verò & ipsa Judici. Ἐπαγγέλλεται δὲ δῶρα τῆς νίκης τῆς ἐμῆς. Ἢν γάρ με, ὦ Πάρι, δικάσῃς εἶναι καλλίω, ἁπάσης ἔσῃ τῆς Ἀσίας δεσπότης. Huc pertinet quod veteres de incessu ejusdem tradunt. Ipsa apud Virg. Æn. 1.

Ast ego quæ divum incedo Regina——

Athenæus quoque Ἡραῖον βαδίζειν dixit ad gravitatem incessus explicandam. Prop. 2. 2.

——Incedit vel Iove digna soror.

Addit Turnebus hinc lucem dari Horatio Sat. 3. lib. 1.

Sæpè velut qui Iunonis sacra ferret.

Nam qui ferebant Junonis sacra, ejus quoque incessum imitabantur. *Iuno inferna* pro Proserpinâ. Virg. Æn. 6.

——Lento vimine ramus
Iunoni inferna dictus sacer.

Statius:

Stygiasque severos Iunonis thalamos.

Idem:

Iam complexa manu crinem tenet Infera Iuno.

Silius:

——Comites Iunonis Averna.

Phylarchus historicus, lib. 19. ait olim Junonem Jovi iratam in Eubœam secessisse, quam cum placare Jupiter conaretur, ad Cithæronem Platæensium regem, hominem vaferrimum, consilii capiendi causâ, accessit: à quo edoctus ligneum simulacrum affabrè dedolavit, ad muliebrem effigiem, idque plaustro impositum, vestibus ornatissimis induit, rumoremque sparsit, se Platæam Asopi filiam, uxorem ducturum, quo nuncio accepto Juno, quæ nullis precibus placari potuerat, ultrò Jovem accedit, precatur, amplexatur; ipsi simulacro, pellicem ultura, manus injicit: ut verò se ludum fieri sensit, nullâ morâ interpositâ cum Jove in gratiam rediit. Huc etiam spectat callidum Æsopi fabulatoris, de reducendâ Xanthi Philosophi uxore, quæ diverterat, commentum, à Max. Planude in ejus vitâ relatum.

Iunonia major, ins. una ex Fortunatis, vulgò *Forteventura*, una ex Canariis ins. maximè ad ort. extensa. Dicta fuit etiam Herbania, Sansone teste, 12. leuc. ab orâ Africæ & 16. à Canariâ insulâ.

Iunonia minor, altera ex ins. Fortunatis, vulgò *Lancerotta*. Distat 6. leuc. à Junonia majori.

Iunonis Ara, prom. Hisp. Bæt. *Cabo Trafalgar*, in ora Occident. Vandalitiæ, ubi incipit Fretum Herculeum. Distat 9. leuc. à Gadibus in merid. & 10. à Calpe in occ.

Iunonis Lacinia templum, loc. erat in ora M. Græciæ inter Crotonem urb. & Lacinium promont. *Nao & Manna* Gabrieli Barrio dicitur.

Iunonis promont. hodiè *Capo Giallo*, teste Nardo, prom. Peloponnesi in ora sin. Corinthiaci, contrà Sicyonem urb.

Iunonis sacrum, seu *templum*. prom. Melitæ ins. *S. Maria di Corte*, teste Quinctino Heduo.

Iunopolis, Ponti Paphlagonici urbs in Asia min.

Iunxus, flu. Maurit. Tingit. apud Melam qui eum proximè Lixum urb. statuit. Long. 62. 50. Lat. 45. 00.

Iupiter, Opis & Saturni filius in Cretâ insulâ, eodem cum Iunone partu editus, & in Idâ monte à Curetibus educatus, idque clam patre, qui ex pactione cum Titane fratre initâ, filios suos omnes devorabat. Cùm autem in virum adolevisset, cognovissetque etiam tunc patrem vitæ suæ insidiari, regno eum pepulit, mundique imperium cum fratribus Neptuno & Plutone sorte divisit: ac Iovi quidem cœli, & terræ, Neptuno maris, Plutoni inferorum imperium obtigit. Eum in Cretâ natum certum est, ideoque Creta dicta ejus insula, & ipse *Creticus* Minucio Felici, *Mars Thracius*, *vel Iupiter Creticus*, *vel Iuno Argiva*, & *Cretensis* Lactant. lib. 1. Sed sciendum hanc rem incertam esse, & planè fabulosam. Nam Demetrius

trius Scepsius, ut est apud Schol. Apollonii, lib. 3. tradit Phrygas Iovem apud se natum & educatum contendere cum Cretensibus, & Arcadibus, ex quâ fabula Delrius in Troad. Sen. lucem dat Propertio 3. 1.

Idaum Simoënta Iovis cunabula parvi.

Lege Pausan. in Arcad. & Messen. apud quem utraque hæc gens sibi vendicat natales Iovis. Nomina, cognomina & Epitheta Iovis collegit & ordine alphabetico digessit Xystus Boruleius ad Lact. pag. 79. Cedrenus: Ὁ Ζεὺς πάντων ἀνθρώπων τῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐξηγημένων πλάνων, γοήτων, φαντασίας μάγων δεινῶν, μυστηρίων τελεστῶν, ἀπατητῶν, αὐτὸς δὲ μυσαρώτατος καὶ φθαρικώτατος καὶ βδελυρώτατος μοιχείαις, καὶ ἀνδρομανίαις καὶ ἀρρητοποιίαις τε πάσαις, καὶ μιαρίαις καὶ ἀκαθαρσίαις, καὶ πάσαις ἀθεμιτουργίαις καὶ αἰσχρουργίαις ... ζῶντος αὐτοῦ ... ζῶσης ... καὶ μετ' αὐτὸν ἀθεμίτως ... πάντων ... ἐπ' αὐτῷ, καὶ πάσης κόρης ὀφθαλμοῖς διέφθειρεν, &c. Cæterùm de variis (ut ita dicam) *Iovibus* vide omninò clarissimum Voss. de Theolog. Gentil. lib. 1. cap. 14. De nominis etymo Lactantius, lib. 1. Ζεὺς vel Ζὴν *appellatus est non à fervore cœlestis ignis, vel quòd vita dator, sed quòd primus ex liberis Saturni maribus vixerit.* Etymologus autem Ζεὺς (inquit) παρὰ τὸ ζεῖν, θερμότατος γὰρ ὁ ἀήρ, quod etiam tantò magis probabile videtur, eò quòd & hic Jupiter *Hammon* seu *Ammon* vocatur, quæ vox (inquit Bochartus) a vocabulo Ægyptiaco Ἀμοῦν descendit, quod ab Ebræo חמם derivatur, i. e. *fervere; incalescere.* Idem Lactant. dicto loco *Iupiter. quasi juvans pater dicitur.* Sic Agellius 5. 12. *Iovem Latini veteres à juvando appellavere, eundemque alio vocabulo juncto, patrem dixerunt.* Hoc etiam voluère Cicero, & Cato de R. R. cap. 141. Alii autem ab Ἰαὼ πατὴρ seu Ἰαὼ πατήρ, i. e. *Iehova pater*. Latini autem veteres *Ioupater* dicebant pro *Iovis pater*, ut & *Ionglans*, pro *Iovis glans.* Physici Jovem interpretantur esse elementum ignis, dictumque cum putant a *juvando*, eò quod nulla sit res, quæ sic omnia foveat, quemadmodum calor. Aliquando pro *aëre* ponitur. Horat. 1. Cat. 1.

——— Manet sub Iove frigido
Venator. ———

Hoc est, sub Dio. Aliquando pro *pluviâ.* Virg. Georg. 2.

Et jam maturis metuendus Iupiter uvis.

Tzetzes in proœm librum Ἔργων. Ζεὺς σημαίνει βασιλέα ... ψυχικῶς δὲ τὸν νοῦν ... Στοιχειακῶς δὲ πᾶν τὸ ὑγρὸν σῶμα ... καὶ τὸ ὑψηλότερον ... ὄμβρον ... ἄνωθεν ... τὴν Εἱμαρμένην ... Stoicus ... ennius:

Hic is est Iupiter quem dico, quem Græci vocant Aerem

Min. Felix: *Interpretantur Iunonem aëra, Iovem Cælum,* Neptunum mare, ignem esse Vulcanum. Homerus: Ἐκ Διός. Ubi Scholiastes: ἀπὸ τῶν νεφελῶν. Διὸς ὄμβρος apud Theocritum. Virgil. Georg. 2.

Et jam maturis metuendus Iupiter uvis.

Juven. Sat. 5.

Fremeret sævâ cum grandine vernus Iupiter.

Claud. 1. in Eutrop.

——— Nimboque minacem
Sanguineo rubuisse ovem.

Val. Flaccus. lib. 5.

Qualiter ex altâ cum Iupiter arce coruscat
Pleiadas ille movens, mistumque sonoribus imbrem
Horriferamque nivem. ———

Mart. 6. 35.

Cum pluvias madidumque Iovem perferre nequires.
Et rudis hybernis villa nataret aquis.

Hor. 1. Carm. 22.

Quod latus mundi nebulæ, malusque
Iupiter urget. ———

Fusius Bibaculus meritò ab eodem Horatius irrisus hoc versu:

Iupiter hybernas canâ nive conspuit Alpes.

Et quamvis trecentos Ioves à M. Varrone enumeratos Tertullianus testetur, tamen huic uni Jovi omnia tribuuntur, ne multitudo memoriam fallat. Metamorphoses autem variæ Iovis demonstrant tyrannos, & sceleratos homines libidini deditos in omnes brutorum formas mutari, & ad turpissima quæque dilabi. De variis hujus Dei cognominibus vide omninò Lud. Vivem in Aug. de C. D. 7. 11. Inter aves, Aquilam Jovi Poëtæ dederunt. Horat.

Qualem ministrum fulminis alitem,
Cui rex Deorum regnum in aves vagas
Permisit, expertus fidelem
Iupiter in Ganymede flavo.

Et proinde Iovis *armigerum* Silius; Iovis *volucrem* vocat Lucanus. Hic lib. 10.

Armiger haud aliter magni Iovis, anxia nido
Cùm dignos nutrit gestandis ad fulmina fœtûs,
Obversam spectans ... ad Phaëthontia prolem
Explorat dubios Phœbeâ lampade natos.

Ille lib. 9.

Utque Iovis volucer calido cum protulit ovo
Implumes natos, solis convertit ad ortus.
Qui potuêre pati radios & lumine recto
Sustinuêre diem, cœli servantur in usus,
Qui Phœbo cessêre, jacent.

Vide Claud. præfat. ad lib. de 3. cons. Honorii.

Ivodium, Yvois, op. Belg. in Duc. Lucemburgensi. Long. 26. 55. Lat. 49. 33.

Ivellum, *Vylak* Lazio, op. Pannon. infer. inter Teutoburgum ad Bor. & Bononiam ad aust. quanquam a quibusdam juxtà Dravum ponatur, sub Dom. Turcarum.

Iura, ins. Scotiæ, Hebridum una, ad Boream Hylæ ins.

Iura, seu *Iurassus*, mont. Gall. Lugdunens. Varia pro locorum diversitate sortitur nomina ab Helvetiis & Germanis. A Sept. Rhenum usque porrigitur, & à merid. Genevam atque Bressiam prov. attingit.

Iustiniana prima quæ nunc *Locrida*, urbs est ampla in excelsi colle, ad lac. in Macedonia, ubi aliàs Dassaretæ, in Pelasgonio tractu, subestque dom. Turcarum. Ibi natus Justinianus Imperator.

Iustiniana secunda, seu *Ulpianum*, urbs Mœsiæ super., in confin. infer. longè a Macedonia in arctos, 50. mill.

mill. à Scupi in Bor. 60, à Sophia. Nunc *Vulpia* dicitur, sub. dom. Turc. & 40. mill. distat à Danubio flu. in meridiem.

Justiniana tertia Chalcedon, urbs Archiep. Bithyniæ in ora contrà Byzantium, teste Curopalate, dicta est.

Justinianus, Rom. Imp. multa bella per legatos suos confecit. Jus civile in eum ordinem redigendum curavit, quo nunc utimur. Suidas literarum rudem fuisse scribit. Zonaras tom. 3. ait immodico ædificandi studio flagrasse, ut & stipendia artium liberalium magistris jam olim constituta sustulerit, ut haberet sumptus, quos in ædificationes profunderet. Ejus ingenium ita describit Procopius: juxtà malignus erat & deceptu facilis; cujus ingenium pravum & fatuum dixeris. Dissimulabat ipse fraudibus omnium expositus. Temperamentum insolitum, cùm ex contrariis constet. Inconstans amicis, inimicis inexorabilis, avarus, contentiosus, novarum rerum cupidus; ad scelera facilè, ad optima nullis suasionibus moveri poterat.

Justinianus 2. Rom. Imp. Constantino patri successit. Is per ætatem & imperitiam malè Remp. gerebat, & violatâ pace, quam ejus pater cum Saracenis fecerat, & Bulgaris, eò demum redactus est, ut pacem ab utrisque cogeretur ipse petere. Tandem ob crudelitatem ejectus, & præcisis naribus relegatus, Leontium reliquit successorem. Vide Diac. lib. 19.

Justinopolis, urbs Istriæ primaria, *Capo d'Istria*, 24. mill. distat à Parentio in Bor. & 10. à Tergeste in aust. subestque dominio Reip. Venetæ. Long. 36. 26. Lat. 45. 31.

Justinus. 1. Imp. Rom. Anastasio successit, obscuro genere natus, & è subulco factus miles, uti scribitur.

Justinus, 2. Imp. Rom. Justiniani Primi ex filiâ nepos.

Justinus, Historicus, Trogi epitomator, Antonini Imp. ætate vixit, si Vossio credimus, quem vide de Historicis Gr. 1. 32.

Justinus, natione Samaritanus, Philosophus, Apologeticum pro Christi fide conscripsit, & Antonino Pio Rom. Imp. tradidit, tandem martyrio coronatus. Euseb 3. 8

Justus, historiographus quidam Tiberiensis qui de rebus Judaicis historiam scripsit. Operis ejus mem. Phot. Tmem. 35. Ubi judicium tale de eo refert, sc. Stylum ejus esse, *concisum*, *& pleraque relatu maximè necessaria prætermittentem*. Ad hæc dicit, communi Ebræorum vitio laborasse, ut cum Judæus genere esset, nullam de Christi adventu, aut miraculis ejus, faceret mentionem. Multa item in historiâ finxisse ait: imprimis de iis quæ ad Romanorum adversus Judæos bellum, & excidium Hierosolymorum pertinerent. Plura de eo Josephus in Vitâ suâ. Mem. etiam Euseb. Hist. Eccles. 3. 9. Item Hieronym. in Catalogo, nec non Steph. in Τιβεριάς. Item mem. Honorius in Luminaribus Ecclesiæ, apud quem perperam *Justinus* legitur. Alia quoque ab eo edita fuisse ex Suidâ ducimus. Apud Laërtium in Socrate citatur Ἰοῦστος ὁ Τιβεριεὺς ἐν τῷ στέμματι, ubi signat opus de Regibus Judaicis coronatis. Frustra verò Xylander apud Steph. *Josephus* pro *Justus* legendum esse suspicatur. Nam Josephus non Tiberiensis fuit, sed Hierosolymitanus.

Justus, Hierosolymorum episcopus, Simeoni cruci affixo successit, an. sal. 97. Alius Hierosolymorum episcopus, an. sal. 118. Alius Alexandriæ episcopus an. sal. 122.

Justus, consul cum Ianuario, an. U. C. 1080.

D. Justus, vir sanctissimus, ob Christianæ fidei confessionem in exilio martyrium constantissimè passus est. Ado archiep. Vien.

Jutia, *Jutland*, aliàs Cimbrica Chersonesus, reg. ampla Daniæ regni, in modum penins. extensa à merid. in Sept. & tantum continenti juncta versùs aust. ubi terminatur à Germaniâ. Ab. occ. habet mare Germ. ad Bor. & ort. sin. Codanum, seu mare Balticum. Dividitur in Septentrionalem & Meridionalem. Septentrionalis dividitur in quatuor partes, viz. in Ripensem, Arhusiensem, Alburgensem, & Viburgensem, ubi sunt urbes cogn. Meridionalis, quæ & Duc. Slesvicensis, dividitur in septem partes, sed pars ejus meridion. subest dom. Ducum Slesvicens. è familia regum Daniæ.

Juturna, fons & lacus parvus Latii apud Numicium flu. *Treglio* nunc, teste Gyraldo. Item fons Romæ in Velabro.

Juturna, Dauni filia, Turni Rutulorum regis soror, quam Jupiter pro ereptâ virginitate, immortalitate donavit, Numicique flu. nympham fecit. Hæc in bello fratrem adversus Æneam multum juvit, sed videns fratri necem instare, in Numicum flu. se occultavit. Virg. Æn. 2. Alii dicunt eam rem habuisse cum Latino rege, eoque palam facto, suâ sponte se in Numicum præcipitasse. Reverâ autem *Juturna* fons est in agro Latino in Numicum amnem influens, quæ res poëtis occasionem fabulandi dedit.

Juvavia, vel *Juvavium*, *Pædicum* Ptol. est *Saltzburg*. urbs ampla Bavariæ ad amn. cogn. 12. mill. à Lintio in Circium, quot à Passaviâ in merid. Long. 35. 31. Lat. 47. 41.

Juvenalis, poëta Satyricus ex Aquino oriundus; Is ferè ad mediam ætatem declamavit, posteà vitiis offensus Satyras scripsit, sed cùm Schemate notasset Paridem Pantomimum, jam octogenarius specie honoris præfectus est cohorti in extimâ Ægypto, inde *Irati histrionis exul* vocatur à Sidonio Apollinari.

Juvencus, Presbyter Hispanus, Evangelia heroicis versibus explicuit, an. sal. 332.

Juvencus Martialis, historiam scripsit Cæsaris Dictatoris. Sidonius, lib. 9. ep. 14.

Juventas, vide *Hebe*.

Juverna. Vide *Hibernia*.

Ixion, Phlegyæ; sive ut Hyginus mavult, Leontei filius, qui socerum suum Deioneum, vel Eioneum fraude peremit. A quâ cæde cùm neque homines, neque dii eum lustrare vellent, diuque incertus vagaretur, Jupiter illius misertus in cœlum assumptum expiavit. Cumque jam purgatus apud superos degeret, Junonem amare cœpit, eamque de stupro appellavit, quod cùm Jupiter intellexisset, nubem illi sub Junonis effigie opposuit, ex quâ ille Centauros genuit. Dejectus deinde in terram, cùm passim gloriaretur cum deorum reginâ se rem habuisse, Jupiter indignatus, fulmine ad inferos eum detrusit, curavitque ut ibi rotæ illigatus perpetuò circumageretur. Virg. Georg. 4.

Atque

Atque Ixionei vento rota constitit orbis.
Ovid. Met. 10.
Stupuitque Ixionis orbis.
Idem :
Volvitur Ixion & se refugitque fugitque.
Tib. 3. 1.
Illic Iunonem tentare Ixionis ausi
Versantur celeri noxia membra rotâ.
Claud. 2. de Raptu Pros.
Non rota suspensum praeceps Ixiona torquet.
Ixion, tertius Corinthiorum rex.
Ixionides, Pirithous, Ixionis filius. Prop. 2. 1.
Theseus internis, superis testatur Achilles
Hic Ixioniden, ille Menœtiaden.

K E

THO. de *Kempis* cognomine *Malleolus*, Canonicus Montis S. Agnetis propè Zvvollam in Diœcesi Episcopi Ultrajectini. Claruit temporibus Sigismundi, Alberti secundi & initio Frederici Secundi. Magnoperè celebratur libellis quatuor de imitatione Christi; quos ut ipse in autographo adnotarat, scripsit A. D. 1441. Vitam ejus scripsêre Jodocus Badius Ascensius. Franc. Tolensis, Canonicus regularis & Heribertus Rosvveydus S. Jesu. Decessit An. 1471. 8. Kal. Aug.

Kerriensis Comitatus, Com. Hiberniæ in Momoniâ prov. cujus cap. Ardatum. Habet ad Arctos Connaciam. & ad aust. Desmoniæ Com. estque juxta Oceanum Occid.

Kildaria, urbs Hiberniæ in Lageniâ reg. Episc. sub Arch. Dubliniensi, Com. cogn. caput, 25. mill. a Dublino in occ. & 50. à Waterfordiâ in Bor.

Kilkennia, urbs Hibern. in Lageniâ. Com. cogn. caput, ad Nuram flu. 50. mill. à Dublino, 20. à Cassiliâ in ort. & 28. à Waterfordiâ in Bor.

Kilmalocum, urbs Hibern. in Momoniâ prov. & Com. Limericensi, Episc. sub. Arch. Cassiliensi, 18. mill. à Limerico in aust. & 28 à Corcagiâ in Bor.

Kilmoria. urbs Scotiæ in Knapdaliâ prov. ad lacum, seu æstuarium *Fine*. estque Episc. sub Arch. Glascoviensi. 15. mill. à Stephanodino in aust. & 32. à Dunbrittonio in occ.

Kinsalia, *Kinsale*, urbs Hibern. in Momonia prov. & in Com. Corcagiensi. Gaudet portu capaci, estque Episc. sub Arch. Cassiliensi, 15. mill. à Corcagia in meridiem.

Knapdalia, prov. Scotiæ versùs occ. inter provincias Lornam ad Bor. & Cantieram ad aust.

Konisberga, Prussiæ Duc. urbs primaria. Vide *Regiomons.*

Alb. *Krantzius* Hamburgi Theologiæ professor, & ejus Collegii Decanus fuit. Scripsit Metropolim, sive hist. Ecclesiasticam, de Ecclesiis Caroli M. ætate constitutis, vel instauratis : item hist. Saxonicam, & Vandalicam, &c. Obiit an. 1517. Præclarè de eo judicat Gerardus Geldenhaurius Noviomagus præfat. in Germaniæ illustratæ scriptores : *Unus ferè Alb. Krantzius semper mihi visus est præ aliis historici nomine dignus, &c.* Diligentiam ejus commendat Geo. Fabricius lib. 1. Saxoniæ suæ. Vide & quæ de eo Pantaleo notavit, Part. 2. illustrium Germaniæ scriptorum.

Kunigunda, Henrici Imp. uxor, virginitatem perpetuam observasse fertur cum marito, & post mortem miraculis claruisse, an. Sal. 118. Munst. lib. 3. Cosmogr. de illa sic scribit. Quanquam continentissimè cum ea vixerit Imp. seminator tamen zizaniæ injecit illi scrupulum zelotypiæ. cùm ei suggereretur quòd ipsa militem quendam amiciùs esset intuita, quam par esset. Quod ubi illa resciverit, jussit secretò sex igniri vomeres, eosque in Imperatoris aliud agentis, afferri conspectum. Miratus ille quid ageretur, vidit deinde charissimam conjugem nudis pedibus conscendere ferrum ignitum intrepidam. Vides, inquit illa, o Imp. illæsam à ferro, illæsam ab omni immunditiâ. Ille autem in se conversus cœpit cogitare, quid esset suspicatus. qui mox procidens ad uxoris genua provolvitur: Illa procumbentem amicissimè levat, & ex illâ die omnis sinistra cessavit suspicio. Cohabitantes, itaque in pudicitiâ virginali ad finem vitæ usque perseverarunt; unaque sepulti in Cathedrali, quam construxerant, Ecclesiâ.

L A

LAbda, Amphionis cujusdam ex Bacchidarum genere filia fuit, quæ quòd clauda esset, & ob id à cæteris sperneretur, Ætioni nupsit, eique puerum peperit, quem ab eventu Cypselum appellavit. Nam cum duo Corinthiis reddita essent oracula, ut Labdæ fil. Corinthi aliquando tyrannidem invaderet, missi sunt publico decreto decem viri, qui puerum interficerent. Verùm cùm fortè puer ei, qui primus eum à matre acceperat, arrisisset, ille misericordiâ motus adduci non potuit ut eum occideret : quapropter ille alteri tradidit, & ille rursus alii, atque ita infans per manus traditus, à decimo matri redditus est, nemine eum interficere volente. Post hæc illi egressi & pro foribus stantes sese mutuò, præcipuè verò qui primus puerum acceperat, increpabant, qui eum ex convento non occidisset. Quod cùm audisset Labda, quæ intùs ad fores stabat, puerum in mensurâ frumentariâ quam *Cypselum* vocant Græci, occultavit. Vide latiùs hanc historiam apud Herod. Musâ quintâ.

Labdacus, Phœnicis filius, qui ætate jam in senium vergente, Thebas evocatus, aliquandiu ibi regnavit, filiumque habuit Laium, Oedipi. patrem, qui illi in regno successit, unde & *Labdacides* dictus est. Stat. lib. 6. Etiam *Labdacidæ* Thebani dicuntûr à *Labdaco*.

Labeatis, lacus Dalmatiæ apud Scodram urb. quam Livius lib. 44. describit. *Lago di Scutari* hodiè dicitur.

Labeo Antistius, Jurisconsultus, de quo Gellius 13. 10. & 12. Horat. lib. 1. Sat. 3.

——Labeone insanior, inter
Sanos dicatur. ——

Ubi Labeonem Antistium carpens, Augusto assentatur. Nam hic Labeo usque adeò fuit liber, & contumax ut etiam Augusto sæpè restiterit.

Laberius, poëta mimographus, eques Rom. Macrob. Sat. lib. 2. Gellius 2. 9. Sen. 7. Declam. Laberium mi

mum Divus Julius ludis suis produxit, deinde Equestri ordini reddidit: quem cùm jussisset ire sessum, omnes equites ita se coarctaverant, ut venientem non reciperent. Horat.

——— Nam sic

Et Laberi mimos, ut pulchra poëmata, mirer.

Laberus, op. fuit Eblanorum in Hibernia, sed quid sit nunc, non constat. Alii enim opinantur esse *Kildare*, & al. *Kellair*, seu *Kellean* in Mediâ prov. ad amnem Bovindam.

Labicum, Italiæ opidum, nomen ejus quod attinet, cùm Græcorum β utramque Latinorum literam b & v valeat, promiscuè per has scriptum id reperias apud diversos, vel interdum etiam in iisdem auctoribus. Singulari num. juxtà cum Strabone habet Silius lib. 12.

——— Campos ingressus, & arva Labici.

Idem lib. 5.

——— Veterem bellare Labicum.

Sic vocat, quod hoc temporis eversum, minimeque quod olim florens. Strabo lib. 5. Τῷ παλαιῷ Λαβικῷ, κτίσματι κατεσπασμένῳ. At eidem Silio, & reliquis Latinis auctoribus pl. num. adpellatur. *Habiles ad aratra Labici*. Virgil. lib. 7.

Et Sacrana acies, & picti scuta Labici.

Opidani *Labicani*. Mart.

Labicana levi cespite velat humus.

Long. 36. 45. Lat. 41. 40. Leander *Valmontonem* appellat. Cluverius verò *Zagarolum*.

Labieni castra, quæ Cæsar in Comment. describit, ubi nunc *Labiense monasterium*, teste Leodio, pagus Belgii in Hannoniâ.

T. Labienus, historicus ac declamator, Augusti temporibus floruit, à *Rabie Rabienus*, teste Seneca lib. 5. Contr. appellatus. *Labienus* alius qui à Cæsare ad Pompeium descivit. Lucan. lib. 5.

——— Dux fortis in armis

Cæsareis Labienus erat, nunc transfuga vilis.

Item alius, qui Parthorum adversus Romanos dux fuit. De omnibus Vide Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 23.

Labinius, *Lavino*, Gall. Tog. flu. inter Bononiam & Mutinam occurrens, apud quem Triumviratus inter Octavianum M. Antonium & Lepidum firmatus est.

Laboria, campi fertilissimi circa Capuam, Cales, Calenum, & Sinuessam. Vulgò *Terra di Lavoro*. Vide Plin. 9. 11. & 17. 4.

Labyrinthus, locus multis viarum ambagibus inflexus. Quatuor autem præcipuos fuisse Labyrinthos docet Plin. 36. 13. Creticum à Dædalo factum. Ægyptium Psammetichi opus. Lemnium columnarum nitore insignem, ac Italicum à Porsenâ Hetruscorum rege, sepulchri causâ extructum. Ægyptium Labyrinthum sic Mela describit 1. 9. *Psammetichi opus Labyrinthus, domos ter mille & regias duodecim perpetuo parietis ambitu amplexus, marmore extructus, ac tectus, unum in se descensum habet, intus penè innumerabiles vias, multis ambagibus, huc & illuc remeantibus, sed continuo anfractu, & sæpè revocatis porticibus ancipites. Quibus subinde, alium super alios orbem agentibus, & subinde tantum redeunte flexu, quantum processerat, magno & inexplicabili errore perplexus est.* Multi quidem de hoc Ægyptio Labyrintho agunt, nemo tamen diligentiùs Plinio, qui illum *portentissimum humani impendii opus* appellat. Vide Voss. ad Melam pag. 56. *Labyrinthum Creticum* sic exprimit Virg. lib. 5. Æn.

Ut quondam Cretâ fertur Labyrinthus in altâ
Parietibus textum cæcis iter, ancipitemque
Mille viis habuisse dolum, quà signa sequendi
Falleret indeprensus, & irremeabilis error.

Ubi Servius: *Labyrinthus locus apud Cretam factus à Dædalo, perplexus parietibus, ubi Minotaurus inclusus est, ex Pasiphae, & tauro genitus.* Eust. Λαβύρινθος, σπήλαιον Κρητικὸν ὑπόγειον τε καὶ πολυέλικτον. Suidæ & Hesychio Κοχλιώδης τόπος dicitur. Hinc *Labyrintheus*. Catul. in Argon.

Nec Labyrintheis è flexibus egredientem
Tecti frustraretur & inobservabilis error.

Laccopluti, cognominati sunt posteri Calliæ Atheniensis qui *Laccoplutus* dictus fuit, quòd is repentè ditatus esset thesauro in campis Marathoniis subter terram invento. Λάκκους enim Græci *loca subterranea* vocant. Vide Suidam.

Lacedæmon, Semeles fil. Moysis tempore Lacedæmoniorum civitatem condidit. Comestor in cap. 10. Exod.

Lacedæmon, hodiè *Misitra*, clarissima Peloponnesi totius urbs, alio nomine *Sparta* dicta. Lycurgi olim legibus optimè instituta. Vide Nicol. Cragium de Reb. Lacedæmoniorum. Populi *Lacedæmonii*, apud quos furtum non modò permissum, sed & commendatum scribit Gellius 11. 18. Notandum hoc loco quòd pleræque gentes furtum probarunt, & gloriæ locum duxerunt, quod alioquin ignominiæ est. Plut. in Mario de Hispanis ait fuisse apud illos Λῃστείαν κάλλιστον. Idem in vitâ Pompeii de ipsis Romanis, qui χρήμασι δυνατοὶ, καὶ γένει λαμπροὶ, sese viratis adjunxisse Ὡς καὶ δόξαν ἔχειν καὶ φιλοτιμίαν τὸ ἔργον φέροντος. Herod. de Scythis lib. 4. Ζῶσι δ᾽ ἀπὸ λῃΐης τε καὶ πολέμου. Ubi sicut bellum gloriosum, ita & raptus. Ovid. de Getis.

Qui nisi de rapto vivere turpe putant.

Thucyd. lib. 1. de in continente degentibus, marique vicinis, nec non insularibus. Προσπίπτοντες πόλεσιν ἀτειχίστοις, καὶ κατὰ κώμας οἰκουμέναις ἥρπαζον (Scholiastes ἐλῄζοντο) οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον. Dicuntur etiam *Lacedæmones*, qui juventutem laboribus ac duritiâ optimè erudiebant. Corn. Nepos in Alcibiade de Laced. *quorum moribus summa virtus in patientia ponebatur* Horatius:

Me nec tam patiens Lacedæmon.

Inde *Severa Lacedæmon* Cic. 2. de Ll. Vide Lambinum ad Horat. loc. prædictum. Hesychius: Λακεδαίμων ἡ Σπάρτη, καὶ ποτὲ μὲν ἡ Πελοπόννησος, ἡ χώρα πᾶσα. ποτὲ δὲ πόλις ὁμώνυμος τῇ χώρᾳ. Not. hic mulieres hujus loci fuisse valdè delicatas. Claud. de B. Getico:

Scilicet Argolicas, Ephyreiadasque puellas
Cœperat & pulchras jam fastidire Lacænas.

Musæus in Amoribus Herûs & Leandri:

Λακεδαίμονος ἱδρύσατο ἄστυ
Ἤχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.

Oraculum, quod in proverbium posteà iit:

Ἵπποι Θεσσαλικαὶ Λακεδαιμόνιαί τε γυναῖκες.

Unde ἱμερόεσσαν Lacedæmona vocat Nonnus Bassaricωn lib. 43. Nummo coriaceo utebantur. Sen. Ben. 5. *Corium formâ publicâ percussum quale apud Lacedæmonios fuit.* Nic. Damasc. Νομίσματι χρῶνται σκυτίνῳ. Item *Lacedæmon* Cypri urbs mediterranea. Steph.

Lachesis, una Parcarum, *Sors* Latinis, ἀπὸ τοῦ λαγχάνειν. Juv. Sat. 3.

Dum superest Lachesi quod torqueat.

Claud. 2. de Laud. Stil.

Et eodem nevimus auro
Aurea quo Lachesis sub te mihi secula texit.

Parcas siquidem Heroum felicium tempora, non lanâ sed auro nere, & ducere censebant Poëtæ. Seneca Apocolocynthosi, ubi adhuc non desipienti Neroni prospera omnia auguratus est.

At Lachesis redimita comas, ornata capillos
Pieriâ crinem lauru, frontemque coronans
Candida de niveo subtemine vellera sumit
Felici moderanda manu, quæ ducta colorem
Assumpsere novum: mirantur pensa sorores
Mutatur vilis pretioso lana metallo
Aurea formoso descendunt secula filo.

Laciburgium, op. Germ. in Pomerania, apud ost. Oderæ flu. *Lazenitz* Willichio. Long. 36. 38. Lat. 52. 30.

Lacinium, promont. Magnæ Græciæ Crotoni urbi finitimum, à *Lacinio* latrone, quem Hercules interfecit. Ibi templum erat Laciniæ Junonis. Ovid. Met. 15.

Italiam venit, præterque Lacinia templa
Nobilitata Deâ. ———

Dionysius de situ Orbis vers. 371.

Ἐνθά κεν αἰπὺν ἴδοιο Λακινιάδος δόμον Ἥρης.

Virg. lib. 3 Æn.

Hinc sinus Herculei, si vera est fama Tarenti
Cernitur, attollit se diva Lacinia contra.

Strab. lib. 6. Λακίνιον Ἥρας ἱερὸν πλούσιον ποτὲ ὑπάρξαν, καὶ πολλῶν ἀναθημάτων μεστόν. Liv. lib. 22. *Nobile templum Lacinium Junonis sanctum omnibus circà populis.*

Laconica, quæ & Lacedæmon, reg. Peloponnesi in orâ Austr ali. Pop. *Lacones*, qui infames apud antiquos: Hesychius: Λακωνίζειν, παιδικοῖς χρῆσθαι. Idem: Λακωνικὸν τρόπον, τὸ παρέχειν ἑαυτὸν ξένοις, ἐπεὶ μάλιστα φυλάττουσι Λάκωνες τὰς γυναῖκας. Hinc Lacænus. Virg. Georg. 2.

——— *Virginibus bacchata Lacænis Taygeta.*

Et Λάκαινα κόρη apud Theogn. *Laconicus sinus*, *Golfo di Colochina* Castaldo.

Lactantius, Hieronym. De Viris illustribus. Firmianus qui & Lactantius, Arnobii discipulus, sub Diocletiano Principe accitus cum Flavio Grammatico, cujus de medicinalibus versu compositi extant libri. Nicomediæ Rhetoricam docuit: ac penuria discipulorum, ob Græcam videlicet civitatem, ad scribendum se contulit. Habemus ejus Symposium, quod adolescentulus scripsit in Africâ; & Hodœporicon de Africâ usque ad Nicomediam, hexametris scriptum versibus; & alium librum qui inscribitur Grammaticus, & pulcherrimum de Irâ Dei & institutionum Divinarum adversus Gentes libros 7. Epitomen ejusdem operis in libro uno acephalon, & ad Asclepiaden libros duos, de Persecutione librum unum, ad Probum Epistolarum lib. 4. ad Severum Epistolarum lib. 2. ad Demetrianum auditorem suum Epistolarum lib. 2. Ad eundem de Opificio Dei, vel formatione hominis librum unum. Hic in extremâ senectute magister Crispi Cæsaris, filii Constantini in Galliâ fuit, qui posteà à patre interfectus est. Eadem Græcè habet Sophronius.

Lactodurum, Angliæ op. *Bedford* nonnullis; aliis *Stony-Stratford*.

Ladas, Alexandri M. cursor, tantâ pedum velocitate, ut vestigia ejus in arenâ non apparerent. Quo nomine statuam meruit apud Argos in templo Veneris, quam νικηφόρον cognominabant. Catullus Epigr. 56.

Non Ladas si ego, pennipesve Perseus.

Solinus: primam palmam velocitatis Ladas quidem adeptus est, qui ita suprà canum pulverem cursitavit, ut arenis pendentibus, nulla indicia relinqueret vestigiorum. Pausanias Corinthiacis: Τῷ ναῷ δὲ ἐστιν αὐτὸς Λάδας ποδῶν ὠκύτητι ὑπερβαλλόμενος τοὺς ἐφ' αὐτοῦ. Mem. quoque in Laconicis & Arcadicis, sed & Martialis in secundo:

Invitum jubeas subire Ladam.

Et rursum:

Habeas licebit, alterum pedem Ladæ;
Ineptè frustrà crure ligneo curres.

Nominat eum quoque Cornificius lib. 4. ad Herennium.

Lade, ins. maris Ægæi, ante Miletum Steph. Hanc in duas parvulas insulas scindi scribit Pausanias, & earum alteram Asterii insulam dici. Idem Paus. in Att. Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πόλεως Λάδη νῆσος. Strab. lib. 14. πρόκειται δὲ ἡ Λάδη νῆσος πλησίον

Ladoga, lac. totius Europæ amplissimus, pro maj parte in Suecia, in Keckholmiâ prov. partim in Moscoviâ reg. & in prov. Novogardiæ majoris. In Finnicum sin. se exonerat, mediante Nievâ flu. & ovi ferè specie 36. mill. Germ. long. & 20. latitudinem habet.

Ladon, flu. Arcadiæ, juxtà quem poëtæ fabulantur Syringa nympham in arundinem fuisse commutatam, Hujus meminit Dionysius vers. 417.

Ἦχι καὶ ἠχήεις μακρόνεται ὕδασι Λάδων.

Callimachus *magnitudinem* huic fluvio tribuit, uti *longitudinem* Dionysius. Sic enim ille Hymn. 1.

Λάδων ἀλλ' οὔπω μέγας ἔῤῥεεν.

Vide Strabo. lib. 1. & 8. Hujus *pulchritudinem* commendat Pausanias in Arcadicis. *Rapiditatem* & rapacitatem Ovid. Fast. 2.

Quique citus Ladon in mare currit aquis.

Et alibi:

Arcades hunc Ladonque rapax. ———

Claud. Stil. 1.

Plurima Parrhasius tunc inter corpora Ladon
Hæsit. ———

Hesych. Λάδων, ποταμὸς Ἀρκαδίας. Hinc *Ladogenes* & *Daphne* Ladonis filia. Idem Λαδωγενὲς· ἡ Ἀφροδίτη, ἡ ἐπὶ τῷ ἐν Ἀρκαδίᾳ ποταμῷ Λάδωνι ἱδρυμένη. ubi leg. ἡ Δάφνη. Ea enim fil. Ladonis dicitur Lycophroni, Pausaniæ in Atticis, nec non Homeri Scholiastæ. Vide Palæphatum in *Ladone*.

C. Lælius, Scipionis Africani summus amicus. De hoc multa Cicero. Horat. Serm. 2. Sat. 1.

Virtus & mitis sapientia Læli.

Silius lib. 15.

Lælius ante omnes, cui dextera clara domusque.
Terdeno bove & æquorei certaminis alto
Donatur titulo, Pœnique recentibus armis
Rectoris. ———

Livius lib. 27. Jam enim & Lælius redierat ab Româ, sine quo nihil majoris rei motum volebat Scipio. Idem lib. 26. Cùm iret oppugnatum Carthaginem, nemo omnium, quò iretur, sciebat præter Caium Lælium. Polybius lib. 10. Πάντας ἀπεκρύψατο χωρὶς Γαΐου Λαιλίου. Ergo virtutem Lælii impensius est remuneratus Scipio. Livius ubi suprà: Ante omnes C. Lælium præfectum classis & omnis genere laudis sibimet ipsi æquavit, & coronâ aureâ, ac triginta bobus donavit.

Laertes, Arcesii filius, pater Ulyssis, qui ab eo *Laërtiades* dicitur. Hinc *Laërtius*. Virg. Æn. 3.

Effugimus scopulos Ithacæ, Laërtia regna

Læstrygones, pop. immanissimi, Formias Campaniæ urbem incolentes, quos Plin. lib. 7. tradit humanâ carne victitasse. Tibullus ad Messalam de Ulysse:

Incultos adiit Læstrygonas. ———

Hom. 10. Odyss.

Ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες.

Mox:

Οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες ἀλλὰ γίγασι.

Gell. 15 21. *Ferocissimos & immanes Neptuni filios aiunt, ut Læstrygonas & Cyclopas.* Inde apud Horat. *Læstrygonia amphora* pro Formiana.

Lætus, libro de rebus Phœniciis citatur è Clemente Alex. lib. 1. Strom, ubi ex eo quædam refert de Menelai in Phœnicen adventu.

Lagus, pater Ptolemæi successoris Alexandri, cui Philadelphus successit in regno. Hinc *Lageus* Sil. lib. 1.

Terminus huic roseos amnis Lageus ad ortus.

Id est, Nilus. Lucan. lib. 1.

Quà mare Lagei mutatur gurgite Nili.

Lagenia, *Leinster*, pars Hibern. versùs orient. porrecta, sub qua novem sunt Com. viz. Caterloghens. Dublinens. Kildariens. Kilkenniens. Media occid. & orient. Com. Reginæ, Com Regis, & Com. Vexfordiensis. Terminatur ab ort. mari Hibernico, ab occ. Connacia, à Sept. Ultonia & à merid. Momonia.

Lais meretrix nobilissima, quæ quæstûs gratiâ ex Siciliâ, ubi nata fuit, Corinthum sese contulit. Ad hanc propter insignem pulchritudinem potentissimi quicunque ex omni Græciâ conveniebant, nec quispiam admittebatur, nisi qui dabat, quod poposcerat. Unde Proverbium.

Non cuivis homini contingit adire Corinthum.

Tam carè enim Lais suas locabat noctes, ut vel potentissimi pretii magnitudine deterrerentur. Inter quos etiam Demosthenes fuisse fertur, qui cùm scorti tam nobilis famâ accensus, aliquando Corinthum navigasset, illaque noctis unius operam decem millibus drachmarum indicasset, expavefactus pretii immensitate, Græcè respondit:

Οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν.
Non emam decem millibus drachmarum pœnitentiam.

Propert. lib. 2. 6.

Non ita complebant Ephyrææ Laidos ædes,
Ad cujus jacuit Græcia tota fores.

Ovid. lib. 1. Amor. eleg. 5.

Dicitur & multis Lais amata procis.

Hæc aliquando in Thessaliam profecta, cùm ab adolescentibus Thessalis sic adamaretur, ut ejus vestibulum etiam vino aspergerent, Thessalæ mulieres invidiâ motæ, eam in Veneris templo, dum sacra fierent, quæ viris nequaquam adire fas erat, confoderunt, propter quod facinus Thessaliam pestis invasit, nec priùs cessavit, quam Veneris ἀνοσίας templum condidissent. Pausanias in Corinthiacis. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐν Θεσσαλίᾳ Λαΐδος φέρεσθαι μνῆμα, παρεγένετο γὰρ εἰς Θεσσαλίαν ἐρασθεῖσα Ἱπποστράτου. Ubi Palmerius Videtur, inquit, Pausanias duas ignorasse Laidas, matrem & filiam sive naturalem, sive adoptivam, ob pulchritudinem & meretricias artes celebratas. Nihil tamen est certius. Prima Lais è Sicilia advecta est septennis a Niciâ, Chabriâ Archonte, teste Aristophanis Scholiaste ad Plutum. Hoc fuit anno secundo Olympiadis 91. Anno igitur quarto Olympiadis 98. Dexitheo Archonte, quo anno natus est Demosthenes, nata erat illa Lais annos 37. At Gellius lib 1. cap. 8. ex Sotione Peripatetico narrat Demosthenem adiisse clam Laidem, & ab eâ noctem poposcisse; quæ cùm illum drachmas decem mille postulasset, eum deterritum magnitudine summæ abiisse ac dixisse, Non emo drachmis decem mille pœnitentiam: Unde colligitur, Demosthenem à secundâ Laide noctem poposcisse: nam prima illa Lais sexagenaria erat eo tempore, quæ ætas non ampliùs est apta meretriciis artibus; & pretium tam immensum innuit Laidem illam fuisse in flore juventæ. Id etiam firmatur ex loco Pausaniæ prædicto, ubi duo sepulchra Laidis duas fuisse arguunt. Sed apertiùs ex Athenæo lib. 13. ubi ait amicam Alcibiadis Damasandram, quam Plutarchus Timandram, Scholiastes Aristophanis Epimandram vocat, fuisse matrem junioris Laidis: Δαμασάνδρην τὴν Λαΐδος τῆς νεωτέρας μητέρα, quæ verba supponunt alteram Laidem antiquiorem.

Laius, fil. Labdaci regis Thebarum, pater Oedipi qui Jocastam Creontis Thebani filiam uxorem duxit: quam cum concepisse audisset de futurâ prole oraculum consuluit, cui responsum est, eum nascituri manu periturum. Quo responso perterritus, puerum recens natum uni ex satellibus necandum tradidit, qui cum neque herilis impietatis se ministrum præbere vellet, neque tutius domini mandata auderet negligere, viam mediam delegit, trajectisque vimine pueri pedibus ex arbore eum suspendit, futurum ratus ut inediâ moreretur. Verùm cum Phorbas, Polybi Corinthiorum regis pastor, illâc iter faceret, audito vagitu, eò occurrit, puerumque servavit, quem & reginæ, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit: à quâ veluti puer cœlitus missus, filii loco est educatus, & à *pedibus* ex vulnere *tumentibus* Oedipus dictus est. Vide *Oedipus.*

Laletini, Hisp. pop. *Leatani* Ptol. *Letani* Strab: Hi posteà *Gotholani* dicti fuêre, nunc corruptè *Catalauni*, Tarapha teste. Horum reg. *Laletania.* Mart. 1. 15. inde *Laletanum vinum* à Plin. 14. 6. magis copia, quàm bonitate commendatur. Mart. 7. 52.

Et Laletana nigra lagena sapa

Idem 1. 27.

A Caupone tibi fæx Laletana petatur.

Lalusi,

Lallus, Deus fuisse videtur, qui præesset næniis illis balbis, quas nutrices pueris occinunt, & pueros reddere cogunt. Nulla litera est, quam facilius sonent pueri, quàm *Lambda*; Quin etiam ejus frequentiâ somnum inducebant. Ausonius de filio Probino: *Nutricis inter lemmata, Lallique somniferos modos.* Turn. Advers. 18. 34.

Lamech, Methusaelis fil. Bigamiam primus introduxit: & sic adulterium contrà legem naturæ, ac Dei decretum commisit. Fuit autem vir sagittarius, qui diu vivendo oculorum caliginem contraxit, & habens adolescentem, dum exercet venationem, ob usum tantum pellium (quia non erat usus carnium ante diluvium) dirigente juvene sagittam, casu inter frutecta interemit Cain. Comestor in cap. 4. Gen.

Lamia, meretrix quædam insignis fuit, Demetrii regis amica, cui blandientes Thebani *Veneris Lamiæ* delubrum consecrarunt.

Lamiæ, ab antiquis mulieres esse putabantur, sive veriùs, dæmonum quædam phantasmata, quæ formosarum mulierum specie assumptâ, pueros, præsertim juvenes, blanditiis allectos devorabant. Hæ cùm foris essent egregiè oculatæ domi prorsus cæcutiebant. De nomine Bochartus. Ut *Lamus* ex ἀνθρωποφάγος, ita *Lamia* fingitur esse monstrum libidinis ac humanæ carnis avidum. Sic affirmat Apollonius apud Philostratum lib. 4. Lamias σαρκῶν, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων ἐρᾶν. Hinc Horat. in Arte:

Neu pransæ Lamiæ vivum puerum extrahat alvo.

Itaque *Lamus* & *Lamia* sunt voces ejusdem originis. *Lamiæ* porrò nomen esse Punicum suadet. quòd Libyca est tota fabula. *Lamia* enim mulier Africana fuisse fertur (Ita tradunt Hesychius & Doris vel Duris potiùs apud Suidam) Βήλου καὶ Λιβύης θυγάτηρ, ut legere est in Schol. Aristoph in Pace. Sed & his longè antiquior Euripides de *Lamiâ* sic habet:

Τίς τοὔνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς
Οὐκ οἶδε Λαμίας τῆς Λιβυστικῆς γένος;
Quis Africanæ nesciat Lamiæ genus,
Infame nomen & tetrum mortalibus?

Et Diodori libro 20. Ophellas rex Cyrenarum ad Agathoclem se referens, qui Carthaginensibus bellum in Africâ moverat, reperisse legitur circà Automolas in profundâ valle ἄντρον εὐμέγεθες, κιττῷ καὶ σμίλακι συνηρεφὲς, ἐν ᾧ μυθολογοῦσι γεγονέναι βασίλισσαν Λαμίαν. *vastum antrum hederâ & taxo consitum, in quo reginam Lamiam natam esse fabulantur.* Unde colligas etiam barbaris in infimâ Africâ Lamiæ nomen non fuisse ignotum, factum id, ut videtur, à Punico verbo [illegible] לה *Laham*, vel *Lahama*, quod *vorare* significat hodieque in usu est apud Arabas. Vide Cæl. Rhod. 29. cap. 3.

Lamiarum, nobilis Romæ familia fuit a *Lamo* orta, Antiphathis patre. Juv. Sat. 4.

——— *Hoc nocuit Lamiarum cæde madenti.*

Id est, *nobilium sanguine*. Vide Lamus.

Lamiscus, Samius, historiarum scriptor. conjungitur cum Melisso à Palæphato, initio eorum quæ de incredibilibus prodidit.

Lampetia, filia Solis ex Neæra, soror Phaëthusæ, quas pater gregibus suis in Siciliâ pascendis præfecit. Ad has cùm Ulysses venisset, tempestate in Siciliam ejectus, socii, qui summâ ibi penuriâ premebantur, ipso dormiente, boves aliquot mactarunt. Quam rem cum ex Lampetiâ filiâ suâ Apollo didicisset, querelam ad Jovem detulit, qui nati precibus obsequens, Ulysses socios ad unum omnes fulmine, & tempestatibus perdidit. Hom. Odys. 2.

Lampetia, op Brutiorum maris in orâ Calabriæ citer. *Lo Cetraro* Gabr. Barrio, *Clampetia*, vel *Dampetia* Plinio. Vide omninò Voss. ad Melam. p. 168.

Lampeus, mons Arcadiæ Plin. 4. 1. *Lampia* Straboni, & Pausaniæ, item Statio lib. 4. Theb.

——— *Candensque jugis Lampia nivosis.*

Item *Lampia* flu. ex eo monte nascens, & op. Arcadiæ:

Lampon, miræ velocitatis equus, de quo Silius lib. 9.

Evolat ante omnes, rapidoque per aera cursu
Callaicus Lampon fugit, atque ingentia tranat,
Exultans spatia, & ventos post terga relinquit.

Fuit & *Lampon* sacrificus, vates, per anserem, velut avem auguralem, jurare solitus. Erasm. in Proverb.

Lampsacus, *Lampsacum* Ciceroni. Sic enim ille Act. 3. in Ver. *Oppidum*, inquit, *in Hellesponto est Lampsacum imprimis Asiæ provinciæ clarum, & nobile: homines autem & ipsi Lampsaceni, tum summè in omnes cives Romanos officiosi, tum præterea maximè sedati, & quieti, propè præter cæteros ad summum Græcorum otium potiùs, quàm ad ullam vim aut tumultum accommodati.* *Lampsicho* Sophiano & *Lepseek* Turcis, teste Leunclavio, olim Pityusa, teste Plinio. Hic Priapus colebatur. Ovid. Trist. 1. 9.

Et te ruricolâ, Lampsace tuta Deo.

Dicta est à *Lampsace* quâdam ejus loci puellâ. A Phocensibus condita, ut quidam volunt, vel, ut alii, à Priapo. Strabo lib. 3. urbem clarissimam nobili portu esse ait, & templo matris Deûm insignem. Generoso vino abundavit, quo nomine Themistocli à Persarum rege per benevolentiam donata est. Hinc *Lampsacenus* & *Lampsacius*. Mart. lib. 10.

Nam mea Lampsacio lascivit pagina versu.

Idem 10. 52.

Quantam Lampsaciæ colunt puellæ.

Lamus, Læstrygonum rex, à quo nobilis Lamiarum familia nomen accepit, apud Romanos Hor. 3. 17. Ad Ælium Lamiam.

Æli vetusto nobilis ab Lamo, &c.
Auctore ab illo ducis originem,
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps, & innantem Maricæ
Littoribus tenuisse Lirim
Late tyrannus.

Etiam Hom. Odyss. 10. videtur Lamum Formiarum, quam Λαιστρυγονίην vocat, conditorem fuisse significare in his:

Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην. ——— ———

Fuit autem hic *Lamus* Neptuni filius, quemadmodum ad eum locum notat Eustathius.

Lancastria, *Lancaster*. op. Angl. ad flu. Lunæ ost. in Com. Lancastriæ, & in orâ maris Hibernici, med. inter Carleolum ad Bor. & Cestriam ad aust.

Landava *Landaffe*, urbs Walliæ Australis in Com. Glamorganensi. Episc. sub Arch. Cant. ad amnem Tavum 1. mill. suprà Cardiffam. Long. 16. 47. Lat. 51. 52.

Landavia, *Landavu*, urbs Germ. Imp. in Alsatiâ

infer. in confin. Palatinatus Rheni, 4. leuc. à Spirâ in occ. quot à Rheno flu. Long. 35.00. Lat. 48.55.

Landshutum, urbs Bavariæ infer. ad Isaurum flu. 20. mill. à Frisingâ in ort. & 30. à Ratisbona in merid. Long. 34. 51 Lat. 48.24

Langia, flu. Pelopônnesi ex Nemeâ sylvâ in sin. Corinth acum fluens. Stat. 4. Theb.

Hac quoque secretâ nutrit Langia sub umbra.

Lanuvium, urbs olim, nunc pagus Latii in viâ Appiâ, ab urbe Româ 16. m. p. dist. in agro Laurente. Hinc *Lanuvinus*. Horat. 3. 27.

——— Ab agro

Rava decurrens lupa Lanuvino.

Ovid. Fast. 6.

Et populus Laurens Lanuvinmque meum.

Vide Propertii Commentatores in illud lib 4. eleg. 8.

Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis.

Et eleg. sequent.

Lanuvii ad portas hei mihi solus eram.

De *Lanuvii* & *Lavinii* differentiâ, vide Sigon. in Liv. lib. 8.

Laocoon, fil. Priami ex Hecubâ. Apollinis Thymbræi sacerdos, qui primus omnium equum ligneum, quo Troja prodita est, intra urbem recipiendum dissuasit, hastamque in eum tanto impetu contorsit, ut sonantia intus arma audirentur. Quo facto deorum indignationem in se creditur concitasse, tanquam doni Minervæ violator. Protinus enim è mari duo immensæ magnitudinis serpentes emerserunt, qui primum duos ejus filios, deinde & ipsum auxilio accurrentem occiderunt. Virg. Æn. 2.

Laodamia, Bellerophontis filia, cujus amore correptus Jupiter cum eâ concubuit, suscepitque Sarpedonem Lyciæ regem. Huic Diana infensa suis eam telis confixit. Hom. 6. Iliad. Item *Laodamia* Acasti filia, Protesilai uxor, quæ virum suum tanto amore adamavit, ut cùm ab Hectore occisum cognovisset, superstes ei esse noluerit. Priusquam tamen interiret in solatium mœroris optavit, ut mortui umbram videre posset: quâ visâ in illius amplexibus expiravit. Ovid. Ep. 13.

Laodicea, *Laudicha*, urbs ampla Syriæ ad Orontem flu. 8. mill. ab Emissa in merid. & ferè 100. à Damasco in Bor.

Laodicea, urbs Syriæ in ora maris Phœnicii, inter Heracleam ad Bor. & Gabalam ad merid. ad rad. M. Casii 30. mill. ab Antiochia in occ. & 35. ab Apamæa in Eur.

Laodicea, urbs Asiæ min. inter Tralles ad occ. & Apamiam ad Eurum. 50 mill. utrinque 170. à Magnesiâ in ort. Long 57.30. Lat. 39.58.

Laomedon, Ili filius, Trojanorum rex, qui cùm de ædificandis Trojæ mœnibus cogitaret, Apollini & Neptuno id negotii dedit, pactus mercedem, quam mox exstructis mœnibus se illis soluturum juravit. Verùm cùm postea juramenti immemor, mercede eos fraudaret, illi indignati novam urbem duplici affecerunt calamitate, Neptuno inundationem. Apolline verò pestem eò immittente. Quâ de re cùm Laomedon oraculum consuleret, responsum est, aliâ ratione Deos placari non posse, quàm si quotannis virgo Trojana, quam sors declarasset, ceto dilacerando exponeretur. Verùm cùm sors post aliquot annos Hesionem ejus filiam prodidisset, & jam scopulo alligata, monstrum expectaret, Hercules illâc fortè iter faciens, liberandam Hesionem eâ conditione recipit, si equos divino semine procreatos, quos habere eum constabat, in præmium sibi traderet. Hunc igitur in modum pactione factâ, Hercules interfectâ bellua, virginem liberavit. Sed cùm Laomedon promissis non staret, indignatus Hercules, collecto undiquaque exercitu, Ilium expugnavit, Laomedontem occidit, Hesionem Telamoni uxorem dedit, quòd primus murum conscendisset. Priamum quoque ejus filium captivum abduxit, qui postea auro a vicinis redemptus fuit, ideoque ἀπὸ τοῦ πρίασθαι, hoc est, à *redimendo* nomen obtinuit. Horat.

——— Ex quo destituit Deos

Mercede pactâ Laomedon. ———

Virg. Georg. 1.

Laomedonteæ luimus perjuria Trojæ.

Laomedontiades, poni solet pro Priamo Trojanorum rege, Laomedontis filio. Hesychius: Λαομεδοντιάδης, πατρωνυμικῶς ὁ Πρίαμος, ὡς τοῦ παῖς Λαομέδοντος. Juv. Sat. 6.

——— Quibus incendi jam frigidus ævo

Laomedontiades, vel Nestoris hernia possit.

Laonicus. Vide *Chalchocondylas*.

Lapes, Rex Cretæ, quem Euseb. collocat in anno nono Jesu Nave quadragesimo ab initio Apleti. Ita enim ait: Κρήτης ἐβασίλευσε Λάπης.

Lapidoth, maritus Deboræ prophetidis. Jud. 4. Eum Hebræi putant esse Barak, in quo significatio fulguris. Nec alienum, ab eo vox לפיד, quæ sæpè de fulgure usurpatur. Sed obstat huic opinioni, quòd Barac aliunde advocavit, nam si maritus ejus esset, simul habitarent, ideò in Midrash exponitur *mulier lychnaria*, quod lychnos, id est, [illegible] לפידים conficeret ad usum sanctuarii.

Lapitha, populi Thessaliæ. Pindum & Othryn montes incolentes, Pirithoi olim imperio parentes. Hi primi omnium frænos, & strata equorum creduntur invenisse. Virg. Georg. 3.

Fræna Pelethronii Lapitha, gyrosque dedere

Impositi dorso, atque equitem docuere sub armis

Insultare solo, & gressus glomerare superbos.

Lucan. lib. 6. de equo Scyphio:

Spumavitque novis Lapitha domitoris habenis.

A Lapithâ Apollinis & Stilbes nymphæ filio sic dicti.

Lapus Florentinus vixit circà An. 1440. *Vitas aliquot Plutarchi de Græcis in Latinum eleganter vertit*, uti loquitur Leander. Vertit idem Dionysii Halicarnassensis Antiquitates Romanas, sed non satis fideliter, imò sæpè parùm Latinè. Meliori fide, ac stylo id præstitit Gelenius, sed aliquantò liberiùs, usque adeò, ut subinde binas vel etiam ternas periodos unà constringat: eaque imprimis causa fuit, cur post hosce novam interpretationem dare voluerit Æmil. Portus.

Lara, sive *Larunda*, una Naiadum, Almonis fluvii filia, ex quâ Mercurius Lares dicitur genuisse; Ferunt enim Jovem cùm Juturnam Turni sororem adamaret, neque illâ potiri posset, quod protinus illa in fluvium insiliens sui copiam illi eriperet; Latii totius nymphas convocasse, & ab iis petiisse, ut Juturnæ ad Tiberis ripam obstarent, ne eo in fluvio sese posset occultare. Quâ in re cùm cæteræ nymphæ Jovi operam suam essent pollicitæ, Lara illius consilium primum Juturnæ, deinde

deinde & Junoni enunciavit. Quam rem tam ægrè tulit Jupiter, ut usu linguæ eam privarit, Mercurioque statim tradiderit, ad inferos d cendam. Verùm Mercurius cum jussa patris exequitur, Laræ formâ captus in itinere eam compressit, gemellosque legitimo tempore ex eâ suscepit, quos ex nomine matris *Lares* appellavit. Ovid. Fast. 2.

Fitque gravis, geminosque parit qui compita servant,
Et vigilant nostrâ semper in æde Lares.

Olim *Lalara* dicebatur. Idem ibidem:

Forte fuit Nais Lara nomine: prima sed illi
Dicta bis antiquum syllaba nomen erat.

Lactantius de Deâ mutâ: *Hanc esse dicunt ex quâ nati Lares, & ipsam Laram nominant vel Larundam.* Quod verissimum. Glossæ. *Larunda, Δαιμόνων μήτηρ.* Auson. in Idyll.

Nec Genius domuum, Larundâ progenitus Lar.

Hæc est Mania Macrobii: *Idque aliquandiu observatum, (ille inquit) ut pro familiarum sospitate pueri mactarentur Maniæ Deæ, matri Larium.* Alii autem *Lares* Privati, alii Publici erant, qui & *Compitales* & *Viales* appellati, quòd compitis. viisque publicis præessent. Privati. qui suum cujusque focum ac domum servare credebantur. *Præstites* iidem appellati sunt.

Quod præstent oculis omnia tuta suis.

Ut Ovidius auctor est, quem vide Fast, 5. vers.129. &c. Cur canis iis additus, ibidem etiam habes. Lares nonnullos malos, nocentesque Genios dixisse Plut. auctor est. Qu. Rom. His porci in sacrificiis immolabantur. Horat. 3. 23.

Si thure placaris & hornâ
Fruge Lares, avidâque porcâ.

Et lib. 2. Sat. 3.

——— *Immolet æquis*
Hic porcum Laribus. ———

Tibul. lib 1. de Laribus:

Hostiaque è plenâ mystica porcus harâ.

Propert. lib. 4.

Parva saginati lustrabant compita porci.

Et in Menæchmis Plauti porci Lares piare dicuntur insanos. Quin & vinum, thus & flores his Numinibus offerebant veteres. Plautus in Prologo Aululariæ: *Huic filia una est ea mihi quotidie aut thure, aut vino, aut aliquo semper supplicat.* Idem in Aulul.

Nunc thusculum emi, & hasce coronas floreas
Hæc imponentur in foco nostro Lari.

Tibull.

Redderet antiquo menstrua thura Lari.

Prudent 10 Peristeph.

Fuliginoso thure placantur Lares.

Suetonius in Augusto Cæsare cap. 31. *Compitales Lares ornare bis in anno instituit vernis floribus, & æstivis.* Non mirum hoc de Augusto utpote quum Laribus coli solitum erat. Hor. 4. Car. Od. 5.

——— *Et Laribus tuum*
Miscet numen. ———

Juv. Sat. 9.

O parvi nostrique Lares, quos thure minuto
Aut farre aut tenui soleo exornare coronâ.

Idem Sat. 12.

——— *Laribusque paternis*
Thura dabo atque omnes viola jactabo coronas.

Hi Pœnum Induperatorem ab urbe Româ abegerunt. Prop. 33.

Hannibalemque Lares Romanâ sede fugantes.

Laranda, urbs Lycaoniæ, 50. mill. ab Iconio, 118. ab Anazarbo in occ. juxtà fontes Cydni flu. Long. 64. 49. Lat. 49. 35.

Lararium, sacrarium domesticum, in quo Lares & Dii peculiares adorabantur. Scribit Lampridius Alex. Severum in Larario rem divinam matutinis horis factitasse ad effigies Deorum, in quibus habebat Apollonium, Orpheum, Abrahamum & Christum, in secundo Larario simulachrum habuit Virgilii & Ciceronis.

Larinum, *Larino*, urbs regni Neapolitani in confin. Capitanatæ prov. propè Frentonem amnem. 40. mill. à Benevento in Bor. Pop. *Larinates*. Silius lib. 15.

Quaque jacet superi Larinas accola Ponti.

Larissa, nomen multarum civitatum. Stephanus duas Cretæ *Larissas* facere videtur, item duas Thessaliæ, unam ad Peneum, alteram in confinio Macedoniæ. Alia est cujus Hom. meminit, quam Λάρισσαν ἐριβώλακα vocat. Sed quænam sit Homerica illa Larissa ambigitur, teste Geographo lib. 8 Qui verò de Thessaliæ Larissâ accipiunt, Horatii locum inferiùs producendum, eo refelli videntur, quod superiùs dixerit, *Thessala Tempe.* Alia Æolidis juxtà Cumam, alia Syriæ, alia Lydiæ. Est & parva reg. in Ossâ. Strabo vicum Ephesi esse scribit, ubi Apollo *Larissenus* colebatur. Alioqui à *Larissa* fit *Larissæus.* Ut *Larissæus Ulysses* apud Virg. Æn. 2. Horat. Car. 1. 7.

——— *Me nec tam patiens Lacedæmon,*
Nec tam Larissæ percussit campus opimæ.

Larissa potens Lucano lib. 6. Apud eundem lib. 7. Pompeio omne auxilium profugo offert, vers. 712. *Mœnia Larissæa* Catullo in Argon.

Larius lacus, totius Italiæ amplissimus, quem à Como vicino op. nonnulli appellant Comensem. Sic dictus a fulicarum multitudine, quos Græci λάρους vocant. Hodiè *Lago di Como* Italis. Quem elegantissimè descripsit integro libello. P. Jovius Virg. Georg. 2.

Anne lacus tantos, Te Lari maxime. ———

Lege Plinium lib. 2 cap 103. qui etiam lib. 3. cap. 19. *inclytum* vocat. Hujus lacûs effusæ laudes in Epist. alterius Plinii lib. 2.

Lascaris, vir Græcus, apprimè doctus, curâ Francisci 1. Francorum regis literas Græcas attulit Parisios.

Lasus, primus de Musicâ scripsit, & Dithyramborum certamen primus protulit, vixitque temporibus Darii regis Persarum. Vide Voss. P. Gr. pag. 23.

Lateranus, patricius Rom. qui latere frequens in otio solebat. Hic consul designatus, jussu Neronis interfectus est. Ædes ejus amplissimæ datæ fuerunt à Constantino Imp. Pontifici maximo. Hodiè *Lateranum*, templum in urbe Româ cum ædibus Pontificiis in Cœlio monte ad portam Latinam. Prud. 1. contra Symmachum.

Cœtibus aut magnis Lateranas currit ad ædes.

Latinus, Laurentum rex, Fauni, & Maricæ nymphæ, aut, ut Hesiodo placet, Ulyssis, & Circes filius, qui ex Amata Dauni Rutulorum regis sorore Laviniam suscepit; quam cùm externo genero tradere oraculo juberetur, Æneæ post excidium Trojæ in Latium delato eam despondit. Quâ re intellectâ, Turnum, qui illam impoten-

potentissimè adamavit, tam ægrè tulit advenam sibi præferri, ut ea de causa bellum adversus Æneam susceperit: cujus is fuit exitus, ut singulari certamine victus Turnus, vitaque exutus, victoriam cum sponsâ rivali reliquerit. Virg. Æn. 12. Hesiodi verò locus de parentibus Latini extat in fine Theogoniæ:

Κίρκη δ' Ἠελίου θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο
Γείνατ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι
Ἄγριον ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε.

Quicum consentit Marcianus Heracleota in Periegesi:

Ἐστὶ δ' ὑπὲρ μὲν τῶν Πελασγῶν Ὀμόφυλοι,
Οὓς ᾤκισεν ἐκ Κίρκης Ὀδυσσεὺς γεννηθεὶς
Λατῖνος. ———

Nec non Stephanus: Πραίνεστος, πόλις Ἰταλίας ἀπὸ Πραινέστου τοῦ Λατίνου τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης.

Latium, Straboni propriè est ea Italiæ pars, teste Plinio 3. 5. quæ inter ostia Tiberis & Circeios interjacet, mill. pas. quinquaginta in longitudinem non excedens, quod posteà prolatis imperii terminis, Antiquum Latium est appellatum. Novi verò Latii tractus ad Vulturnum usque amnem extenditur, dividiturque in Latium citerius, & ulterius. Prius à Tiberis ripâ Fundos usque protenditur. Posterius à Fundis usque ad Vulturnum. Sic dictum putatur, quòd illic latuerit Saturnus, cùm Jovem fugeret. Virg. Æn. 8.

Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo,
Arma Jovis fugiens, & regnis exul ademptis.
Is genus indocile, & dispersum montibus altis
Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari
Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris.

Ovid.

Dicta fuit Latium terra latente Deo.

Ipsemet Saturnus lib. 1. contra Symmachum.

——— *Placet hic fugitivus & exul*
Ut maneam: genti atque loco Latio dabo nomen.

Minut. Felix. *Itaque latebram suam, quòd tutò latuisset, vocari maluit Latium.* Cyprianus de Idololatrarum vanitate. *Latium de latebra ejus nomen accepit.* Varro autem sentit dici Latium, quòd Italia lateat inter præcipitia Alpium & Apennini. Sic veteres de Latii nomine. Quantò meliùs autem his Bochartus, qui de nominis hujus notatione sic disserit. Circen, inquit, fuisse veneficam, adeoque vicinas terras, Latium puta, & Tyrrheniam scatere herbis veneficis veteres constanter docent. Æschylus in Elegiis:

Τυρσηνὸν γενεὰν φαρμακοποιὸν ἔθνος.

Theoph. Hist. Plant. 9. 15. Φαρμακώδεις δὲ δοκοῦσιν εἶναι τόποι μάλιστα μὲν ἔξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυρσηνίαν, καὶ τὴν Λατίνην. Aristot. in Mirabil. Λέγεται δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν ἐν τῷ Κιρκαίῳ ὄρει φάρμακον τι φύεσθαι θανάσιμον. Itaque tam Circes fabula, quæ suis incantamentis fertur immutasse rerum species, quàm quod φαρμακώδεις volunt fuisse Latinum solum, confictum videtur à Phœnicibus, qui *Latium* & *Latinos* dici putaverint ἀπὸ τῶν φαρμάκων *ab incantationibus*, quia Phœnicio sermone לט *Lat*, cujus plurale לטים *Latim*, vel *Latin* est *incantatio* Hinc *Latius*, & *Latialis*, *Latinus*, & *Latinensis*. Hodiè *Campagna di Roma*.

Latmus mons Cariæ non procul à Mileto, vide *Endymion*. Item nomen insl. apud Thucyd. lib. 3. sed legendum Πάθμος ibi monet Palmerius.

Latobrigi, pop. Gall. Belg. inter Allobroges & Helvetios. Quorum regio *Lausanne* hodiè Marliano, *Cleckgovv* verò Scudo.

Latona, filia Cœi Titanis, quæ à Jove compressa, geminam ex eo prolem concepit. Quam rem tam ægrè tulit Juno, ut immisso adversus illam Pythone serpente, per totum terrarum orbem pellicem persecuta sit, & ne partui quidem vicino quietem, locumve pariendi concesserit, donec tandem illa post longos errores ad Asteriem sororem pervenit, in Ortygiam insulam jam permutatam, à quâ suscepta, primò Dianam peperit, quæ è vestigio obstetricis officium matri præstitit, Apollinemque nascentem suscepit: qui posteà adultus, maternæ injuriæ memor, Pythonem sagittis interfecit. Juvenalis:

Pulchrâ gaudet Latona Dianâ.

Hinc Apollo *Latonius*, & Diana *Latonia*. Item *Latonia Delos* apud Virg. Quid autem Latonæ figmento veteres intellexerint, explicat Nat. Com. 9. 6. Hesiodus:

Φοίβη δ' αὖ Κοίου πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνήν,
Κυσαμένη δ' ἤπειτα θεὰ θεοῦ ἐν φιλότητι
Λητὼ κυανόπεπλον ἐγείνατο.

Tac. An. 12. ex emend. Jos. Merceri: *Cœum Latini parentem.* Huic ipsi rei Gryphus in Athenæi x. ex vet. carmine:

——— *Μήτηρ δ' ἐς' ἀριθμοῦ παῖς.*
Numeri mihi filia mater.

Scilicet *Latonia*, inquit Athenæus, Cœi filia, quia *Macedones nimirum Cœum agnominant.*

Laverna, Dea quam Romani coluêre, à quâ *Laverniones* dicti sunt fures, quòd sub tutela hujus deæ essent, Horat.

——— *Pulchra Laverna*
Da mihi fallere, da justum sanctumque videri,
Noctem que peccatis, & fraudibus objice nubem.

Ædes ejus *Lavernium* dictum, ut & *Dianium*, & *Minervium*. Item *Laverna* loci nomen. Plut. in Syllâ.

Lavinia, Latini regis & Amatæ filia, primùm Turno desponsata; Verùm cùm Latinus posteà Fauni patris oraculis externo eam genero locare juberetur, denuò eam Æneæ despondit. Vide *Latinus*. Mortuo verò Æneâ, Lavinia, quæ prægnans relicta erat, privigni insidias etiam timens, in sylvas profugit, & apud Tyrrheum pastorem divertit, ibique peperit filium, quem Iulum Sylvium Posthumum appellavit; eò quòd post patris funus in Sylvis natus esset. Virgil. Æn. 11.

Nec non ad templum summasque ad Palladis arces
Subvehitur, magnâ matrum Regina catervâ
Dona ferens; juxtaque comes Lavinia virgo
Causa mali tanti, atque oculos dejecta decoros.

Ubi postrema verba ex magno Virginitatis decoro dicuntur. Apud Val. Flac. lib. 7. Medea adhuc virgo attollit vix tandem lumina. Idem habitus datur Charicleæ ab Heliodoro, κάτω νεύουσα. De Aspasiâ Ælianus Var. Hist. 2. 1. ἠρεμα κάτω. De Hypsipyle Apollon. lib. 1.

——— *Ἐγκλιδὸν ὄσσε βαλοῦσα.*

Adrasti filias virgines ita describit Stat. Theb. 2.

Ibant insignes, vultuque habituque verendo,
Candida purpureum fusæ super ora ruborem
Dejectaque genas. ———

Qu. Curtius lib. 6. *Formam pudor honestabat, dejectis*

in terram oculis. Ælian. Var. Hist. 13. 1. Τί δ' ὅπως ἀγαθὸν γίνοιτο ἄνθρωπος, ὁποτερῶν καλὸν, ἢ τὸ ἀσχοῦντα αἰδεῖσθαι παιδευόμενος παιδείαν.

Lavinium, seu *Lavinum*, urbs Latii ab Ænea condita & nomine Laviniæ uxoris ita appellata, hinc *Lavinus*. Virg. Æn. 1. *Italiam fato profugus, Lavinaque venit Littora.* Prop. *Jactaque Lavinis mœnia litoribus.* De differentiâ inter *Lanuvium*, & *Lavinium*. Vide Dausqu. ad Silium p. 546.

Laumellum, urbs Insubriæ, Anton. *Lamello* Leandro: Meminit ejus quoque Marcellinus. Hodiè pagum esse satis contractum scribit Merula.

Laura, Siciliæ civitas Isac. in Lycophr. Item Alexandriæ Ægypti vicus Athen.

Laurentius, natione Hispanus, Diaconus & Quæstor Ecclesiæ Rom de quo B. Ambrosius 1. de Offic. cap. 41. scribit. Quum videret Sixtum Episcopum suum ad martyrium duci, his verbis eum compellavit. *Quo progrederis sine filio pater? &c.* Cum autem Sixtus juberet Laurentium diligenter thesauros Ecclesiæ adservare, statim jussu Imperatoris Laurentius quoque comprehensus est. Cumque ab eo peterent satellites, ut thesauros Imperatori traderet, petiit spatium tridui ad colligendos eos sibi concedi. Interea convocavit omnes mendicos, pauperes, ægrotos. Hos constitutâ horâ post triduum ostendit satellitibus, addens, hos Ecclesiæ thesauros esse, quibus si quid detur, non perire, sed cum amplissimo fœnore in cœlo reddi. Hâc oratione corvi hiantes delusi, & exacerbati tradiderunt Laurentium carnificibus, qui eum craticulæ, cui prunæ substratæ erant, imposuerunt. Jacens autem in craticulâ summâ cum alacritate animi gloriatus se non torreri, sed suaviter refrigerari, Præfecto astanti dixit, unum latus jam satis assatum est, appone igitur & comede, & assaturam verte. Tandem commendans animam suam filio Dei obiit, An. Dom. 254. &c. Historia tota prolixè & splendidè recitatur a Prudentio. Magis verò consentaneum est, quod Eutropius ac Eusebius scribunt, Laurentiū Fabiani Episcopi Diaconum fuisse, qui sub Decio martyrii coronā accepit.

Laurentum, civitas Latii, Pici regis opus non procul à Lavinio, ita dicta à sylvâ *laureâ* eo in loco cùm conderetur, inventâ. Pop. *Laurentes.* Apris hic tractus præcipuè abundavit. Virg. Æn. 10.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, multos Vesulus quem pinnifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia, sylvâ
Pastus arundinea.

Mart etiam ranas in iisdem paludibus notavit, 10. 37.

——Laurentino turpes in littore ranas.

Laureolus, latro scelestissimus, eoque nomine in crucem actus, & à feris devoratus. Quæ fabula aliquoties Romæ in spectaculis repræsentata est, idque à Domitiano. Mart. in Amphitheatro:

Qualiter in Scythicâ religatus rupe Prometheus,
Assiduam nimio pectore pavit avem.
Nuda Caledonio sic pectora præbuit urso,
Non falsâ pendens in cruce Laureolus.

Lauretum, *Loreto*, urbs Piceni, inter Recinetum & oram maris ad 3. m. p ab Ancona 15. in merid.

Lauriacum, *Lorch*, vic. Austriæ sup. ad Danub. flu. 3. mill infra Lentiā, & 1. tantū ab Auiso. 22. a Vienna in occ.

Laurion, locus Atticæ, ubi argentum fodiebatur. Thucyd. lib. 2. 6. & Plut.

Lauron, Hisp. Tarracon. urbs. Plut. In Sertorio: hodiè *Laurigi*, in regno Valentiæ.

Laus, urbs Lucaniæ. Steph. Item op. & flu. Brutiorum in Lucaniæ confin. Vide Cluv. Ital. Ant. p. 1262.

Laus Pompeia, urbs Insubriæ. Plin. *Lodi* hodiè.

Lausonium, urbs ad Lemannum lacum. Anton. *Lausanne* vulgò dicta. Long 28. 18. Lat. 46. 04.

Lausus, fil. Numitoris, frater Iliæ Sylviæ, quem Amulius patruus fugato patre occidit. Ovid. Fast.

Ense cadis patrui Lause.——

Item filius Mezentii, quem Æneas interfecit, cùm parentem vulneratum defendit. Virg. Æn. 11.

Lausus equum domitor, debellatorque ferarum.

Lauvenburgum, op. Saxon. infer. ad Albim flu. 7. leuc. ab Hamburgo in ort. & 5. à Lubeca in aust.

Lauvenburgū, op. Pomeraniæ, 8. leuc. à Gedano in occ. 2. à lun. Prussiæ prov. & 3. ab ora maris Baltici in aust.

Laxta, Celtiberorum in Hisp. urbs Ptol. *Hita* Moletio. Al. est vicus Castellæ Novæ, *Tragazete* dict. in cōfin. Aragoniæ, ad fontes Sueton. flu. 6. leuc. à Loleto in oc.

Lazarus, nomen viri pauperrimi. Luc. 16. Item alterius ex Bethaniâ amici Christi, fratris Mariæ, & Marthæ, quem Christus suscitavit à mortuis. Joh. 11.

Leander, vel *Leandrius* patriâ Milesius, de Mileto, & Milesiis commē atium reliquit, teste Laërtio in Thalete. Alius est Λεάνδρος ὁ Νικάνορ. qui μετεωρολογικὰ consignavit, ac patria Cyrenæus fuit, de quo Voss. Hist. Gr. 2. 12.

Leander, juvenis illustris ex Abydo Asiæ oppido, vide *Hero*. Inde *Leandrius Hellespontus*. Sil. l. 10. Hujus historiam bellè attigit Lucan. l. 9. --- *Amore notatum*

Æquor, & heroas lachrymoso littore turres.

Manilius lib. 4.

Hic pontus, juvenisque fretum, mersaque puella.

Virgilius Georg. 3.

Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem
Durus amor? &c.

Leanita, Arab. fel. pop. ad sin. Arabicum Ptol. Ita Ortel. Sed *Leaniticus* sinus, in Persico sinu est, ibique *Leanitæ* pop. in ora incolentes, quorum reg. *Elcatif* Castal. io.

Learchus, Athamantis, & Inûs filius, quem pater furore correptus occidit, leænæ catulum sibi visus interimere. Quod cùm vidisset Ino, arrepto Melicertâ altero filio, in mare se præcipitavit: atque illa quidem in deam maris mutata est, quam Græci Leucotheam, Latini Matutam vocant: Melicertes autem in deum marinum, quem Græci Palæmona, Latini Portunum vocant. Ovid. Fast 6.

Hinc igitur furiis Athamas sub imagine falsâ,
Tuque cadis patriâ parve Learche manu.

Val. Flac. lib. 6.

——Inoo linquens Athamanta Learcho

Lebadea, urbs Bœotiæ apud Cephisum fluvium. Stat. Theb. 7.

Et valles Lebadea tuas, & Hyampelin acri
Subnixam scopulo.——

Lebedus, Ion. æ civitas, a Colophone 120. stad. distans. Hic scenicorum histrionum collegium fuit, qui in honorem Liberi patris ludicra certamina quotannis edebant.

An Lebedum laudas odio maris, atque viarum?
Scis Lebedus quam sit Gabiis desertior, atque
Fidenis vicus.——

Long. 55. 20. Lat. 39. 00.

Lebui, pop. Italiæ, quos Livius in Cenomanis inter Brixiam & Veronam describit, ex quo error C. Me-

 rulæ

rulæ patet, eos eosdem cum Lebeciis Polybii faciendis.

Lebynthus, vel *Lebinthus*, insula maris Ægæi, una Cycladum. Ovid. Met. 8.

Dextra Lebynthos erat, fœcundaque melle Calymna.

Mela 2. 7. in censu Sporadum. *Nisyros, Lebynthos, Calydna.* Plin. 4. 17. *Corasia Lebinthus, Leros.* Strabo lib. 10. Ἐν δὲ καὶ Ἀμοργὸς τῶν Σποράδων, Λέβινθος καὶ Λεβία. Nomen est à lateribus. Later enim Ebraicè לבנה *lebena* dicitur, Chaldaicè, & Syriacè לבינתא *lebentha* vel *lebenthe*.

Lechæum, portus Corinthi ad sinum Crissæum sive Corinthiacum. *Lesteiocori* Moletio. Statius:

Curva Palæmonio secluditur unda Lechæo.

Idem:

Ab Inoo fert semita recta Lechæo.

Propert. 3. 19.

Deinde per Ionium vectus cum fessa Lechæo
Sedarit placidâ vela phaselus aquâ.

Lectum, prom. Troadis, inter Troadem urb. ad Bor. & Assum prom. & urb. ad ort. *Scorpiata* Sophiano.

Leda, Thestii filia, Tyndari Laconiæ regis uxor, quam cùm Jupiter adamaret, transformatus in cygnum cum eâ concubuit, cùm jam antea ex Tyndaro gravida esset, Marcus Manilius rerum Astronomicarum, lib. 1.

Proxima sors Cygni, quem cœlo Jupiter ipse
Imposuit formæ pretium, quo cepit amantem,
Cum Deus in niveum descendit versus olorem,
Tergaque fidenti subjecit plumea Ledæ.

Expletis itaque legitimis mensibus Leda duo peperit ova, ex quorum altero nati sunt Pollux & Helena, ex altero Castor, & Clytæmnestra. Ovid.

Leda fuit nigrâ conspicienda comâ.

Idem Met. 6.

Fecit olorinis Ledam recubare sub alis.

Ovid. Fast. 5.

Mox etiam Lemures animas dixere silentum.

sic dictos volunt, quasi *Remures* à *Remo* scilicet, cujus occisi animâ Romulus exagitabatur. Hinc *Lemuria*, festa Lemuribus sacra, quæ cùm celebrabantur (id autem erat mense Maio) templa omnia claudebantur, nuptiæ omnes infaustæ putabantur, quæ res locum fecit Proverb. *Malum mense Maio nubere.* Ovid. Fast. 5.

Ritus erat veteris nocturna Lemuria sacri:
Inferias tacitis Manibus illa dabant.

Vide quæ sequuntur vers. 485. Ubi inter cætera:

Vertitur & nigras accipit ore fabas.

Festus Pomp. *Fabam nec tangere, nec nominare Diali Flamini licet, quod ea putatur ad mortuos pertinere: nam & Lemuralibus jacitur. Larvis & parentalibus adhibetur sacrificiis, & in flore ejus luctus litera apparere videntur.* Varro de vitâ pop. Rom. *Quibus temporibus in sacris fabam jactant noctu, ac dicunt se Lemures extrà januam ejicere.*

Ledrensis, hodiè *Nicosia* Sophiano, urbs Archiep. Cypri in ora Bor. quæ *Leucotheon*, & *Leucosia* Græcis dicitur.

Ledus, *La Lez*, amnis Occitaniæ. Oritur 3. leuc. suprà M. Pessulanum, deinde ipsam urb. rigans, paulò infrà ad Latarum castrum in stagnum Volcarum, seu Magalonæ se exonerat.

Leges, Asiæ pop. qui unà cum Gelis habitant ad Hyrcanum mare. Plut. in Pompeio.

Legia, flu. oritur in Arteliæ Com. dein per Flandriam decurrens, juxtà Gandavum in Scaldim se exonerat.

Legio secunda Augusta, Britanniæ op. Ptol. vulgò *Leskerd*. Item urbs in litore Mauritaniæ Cæsariensis. Plin.

Legio septima, quæ & Germanica, urbs Hisp. Tar. in finibus Asturum, vulgò *Leon*.

Legio decima Germanica, in Pannoniâ superiori est juxtà Danubium. Ptol.

Legio Auxiliatrix, opidum olim Pannoniæ infer. ad Danubium, vulgò *Seambri*, nunc pagus apud Budam veterem, teste Ant. Bonfinio.

Legiodunum, pag. Insubriæ apud Oram lacus Verbani, ab Angleriâ 8. m. p. à Varesio 12. à Mediolano 42.

Legionense regnum, pars Hisp. ad Bor. inter Castellam ad ort. & Gallæciam cum Portugallia ad occ. In duas partes Durio flu. scinditur. Ejus primaria est *Legio* vulgò *Leon*.

Legionum urbs gemina, una Silarum in Cambriâ & Monumetensi Com. ad Uscam flu. nunc *Caerleon* Alia Cornaviorum in Anglia ad Devam flu. nunc *Chester*, Com. cogn. caput.

Leicestria, quæ & *Legecestria* & *Leogora* quibusdam, vulgò *Leicester*, op. Angl. Com. cogn. caput, ad Sturam flu. 13. mill. à Nottinghamia in aust. & tot. à Coventriâ in Eurum.

Leleges, Asiæ pop. origine Græci, ita dicti quasi λελεγμένοι, eò quod diversis è locis collecti essent, quod Eustathius indicat, & Strabo lib. 7. Hi primùm insulas tenuerunt; indeque in continentem transgredi, partim in Mysiâ ad Adrymittenum sinum consederunt, partim in eo Ioniæ tractu, qui Cariæ est proximus. Unde etiam Plinius tradit, Miletum Ioniæ totius caput, *Lelegeida* olim fuisse appellatam. Horum originem nonnulli ad Thessalos referunt, è quibus est Servius explicans illud Virgilii Æn. 8.

Hic Lelegas, Carasque, sagittiferosque Gelonos.

Lucan. 6.

Mox Lelegum dextrâ pressum descendit aratrum.

Leleges autem aliquando Locrensium terram, Thessaliæ conterminam, tenuisse Plin. auctor est lib. 4. cap. 7. Et Strabo. lib. 7. Cæterùm Hesiodi versus quos idem Strabo citat, his verbis:

Ἤτοι γὰρ Λοκρὸς Λελέγων ἡγήσατο λαῶν,
Τούς ῥά ποτε Κρονίδης Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Λεκτοὺς ἐκ γαίης λάας πόρε Δευκαλίωνι.

Hi versus, inquam, argumento sunt & in Thessaliâ eosdem aliquando habitasse. Quæ enim alia terra Deucalionis quàm Thessalia accipienda, quando eadem & *Pyrrhæa* olim à *Pyrrhâ* Deucalionis uxore ut idem Strab. auctor est lib. 9. appellata fuit. Quin & Pindari Com. Pythiorum Od. 2. apertis verbis indicat Centauros olim Leleges vocatos fuisse: Λέλεγας γάρ φασι πρότερον αὐτοὺς προσαγορευομένους. Διὰ δὲ τὸ ἱππεύειν τοὺς ἵππους προσαγορευθῆναι Ἱπποκενταύρους.

Ovid. Met. 9.

Armiferi Leleges, & nympha Lelegeides, ibidem.

Lemannus, op. olim, nunc vicus cum templo Albionis in orâ Angliæ Australi. *Limpne* Talboto. Vel ubi Novus portus. Ptol. teste Camdeno in Cantio, vulgò *Lime*, qui & Limenus Latinè dicitur. Item lacus

cus Allobrogum, Genevam & Lausannam urbes alluens per quem Rhodanus ex Sedunis fluit. Lucan. lib. 1.

Deseruere cavo tentoria fixa Lemanno.

Lemnos, insl. maris Ægæi, Thraciam à septentrione, ab occasu Athon montem habens, fabuloso Vulcani casu nobilitata, quem à matre Junone simul atque natus fuit, ob deformitatem præcipitatum in hanc insulam decidisse, ac propterea *Lemnium* appellatum fuisse, volunt. Val. Flaccus lib. 2.

Mox etiam pavida tentantem vincula matris
Solvere, prærupti Vulcanum vertice cæli
Devolvit, ruit ille polo, noctemque diemque
Turbinis in morem: Lemni cum littore tandem
Insonuit. Vox inde repens ut perculit urbem.
Acclivem scopulo inveniunt, miserentque foventque
Alternos ægro cunctantem poplite gressus.
Hinc reduci superas postquam pater annuit arces
Lemnos *cara Deo, nec fama notior Ætna*
Aut Liparis domus.

Homerus Οδυσ. Θ.

Ἔιςατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐςὶν ἁπασέων.

Eadem & *Hypsipylea* dicitur à filia Thoantis ejusdem nominis, quæ in hac insula regnavit. Hod è *Stalimine* Turcis & Italis vocatur. *Malum Lemnium* de maximo & miserando malo, & *Lemnia manus* pro impiâ, & nefariâ manu. Hesychius: Λημνία χειρὶ, ὠμῇ καὶ ἐπιβούλῳ ἀπὸ τῆς μιχθείσης. Trojani belli tempore Philoctetes ab hydro, vel chersydro morsus, aut, ut Sophocles, à viperâ, in hâc insulâ relictus est, ut poëtæ passim testantur. quia Vulcani Sacerdotes Lemnii ἐθεράπευον τοὺς ὀφιοδήκτους. Ita habet Eust. in lib. 2. Iliad. Lemnum scilicet nobilitat imprimis terra Lemnia, cujus astrictoria vi labra vulnerum coalescunt, & obducuntur maximè in venenoso morsu. Galenus cùm in Lemnum ideò navigasset, ut hujus terræ vires penitiùs cognosceret, quendam refert se convenisse, qui ἐπὶ τραυμάτων καὶ παλαιῶν, καὶ δυσεπουλώτων, ἐχιοδήκτων τε καὶ ὅλως θηριοδήκτων, ἐπί τε τῶν δηλητηρίων φαρμάκων, οὐ μόνον ἀντίδοτον, ἀλλὰ τε καὶ ἐπιδιδοὺς ἐχρῆτο τῇ σφραγῖδι, *ad vulnera cùm vetera tum cicatrici obducenda contumacia, & ad morsus viperæ, adeoque omnes venenosos morsus, & lethalia venena, non solùm pro antidoto, sed & post venenum sumptum sigillo utebatur.* id est, *terrâ sigillatâ*, sive *Lemniâ*. Inde pharmaco nomen, adeoque toti insulæ, uti putat Bochartus. Nam Arabicè לאם *lamu*, cum de vulnere agitur, est *consolidare, obstringere agglutinare.* Videant igitur peritiores an fiat Lemnos vel ex simplici לאם *lama*, vel ex composito לאם נהש *lam nahs*, q. d. ἐπουλωτικὸν φάρμακον τῆς δήξεως, id est, *pharmacum vulneris ex morsu obducendi vim habens.* Arabicè enim נהש *nahs* est *morsus.* Ideò autem Vulcanus fingitur in Lemnum è cœlo delapsus. ὅτι πῦρ ἐκεῖ γῆθεν ἀνεδίδοτο αὐτόματον, *quia olim ibi è terrâ erumpebat spontaneus ignis*, ut scribit Eust. in lib. 1. Iliad. Itaque etiam Αἰθάλειαν veteres vocarunt, teste Polybio apud Steph. ἀπὸ τοῦ αἴθεσθαι *ab ardendo.* Lycophron in Alexandra:

Τεφρώσας γυῖα Λημναίῳ πυρί.
Adurens igne membra Lemnio.

Sen. in Herc. Oetæo:

Quæ tanta nubes flamma Sicanias vomit
Quæ Lemnos ardens.———

Papinius:

———*Ægæo premitur circumflua Nereo*
Lemnos, ubi ignifera fessus respirat ab Ætna
Mulciber.———

Vide Suidam in Λήμνιον πῦρ. Hodie *Stalimene*.

Lemovices, *Lemovisi* Ptol. Gall. Aquit. pop. Pictonibus vicini. hodiè *Limosin*.

Lemonii, Germaniæ pop. Tacit. *Meklenburger*, Ortelio, *Lifflander* Curæo.

Lemuru, flu Liguriæ ex Apennino M. in Urbem fluvium agri Alexandrini influens. Hodiè *Lim*, vel *Leme* dicitur.

Lenæus, Bacchi cognomen ἀπὸ τῆς ληνοῦ, hoc est, *à torculari* Virg. Georg. 2.

Huc pater ô Lenæe veni, nudataque musto
Tinge novo mecum direptis crura cothurnis.

Tibull.

Odit Lenæus tristia verba pater.

Cedrenus: Διονύσιος, υἱὸς ὁ τῆς Σεμέλης ἀλλ' ἄλλος τούτου παλαιότερος τὸν οἶνον ἐξεῦρε καὶ ἐν τοῖς ληνοῖς ἀπέθλιψεν ἀφ' οὗ καὶ Ληναῖος ὠνομάσθη.

Lentia. Lentz. urbs Austriæ super. ad Danubium, 6. leuc. a Passavia in ort.

Lensium, *Lens*, op. Belgii in Artesia prov. 3. leuc. ab Atrebato in Bor. & 4. a Duaco in occ.

Lentudum, *Lutenburg*, op. Pannon. super. ad Muram flu. inter Bolentium ad occ. 2. & Canisiam ad ort. 3. leuc.

Lentulus, Vide *Getulicus*.

Leo, Alabandensis orator, præter artem de Statibus, composuit Caricorum libros 4. totidemque Lyciacorum, teste Suida, qui & scripsisse ait sacrum bellum Phocensium, & Bœotorum. Equidem id negare non ausim, sed tamen fieri posset, ut eos secutus sit Suidas, qui confuderunt Leonem Alabandensem, cum Leone Byzantio, quem de bello sacro scripsisse paulò ante ipse dixerat Suidas. Alterutet etiam res Ægyptiacas literis mandavit, teste Hygino, ubi de Ariete. Fuit & *Leo* Pellæus, qui Deorum naturam, & gesta videtur exposuisse. Vide Arnob. lib 4. contra Gentes. Vossius.

Leo Isaurus, 71. Rom. Imp. An. Dom. 719. Apud Pontificem pluribus egit, imagines ut aboleret. Cui Papa restitit, perque universum orbem scripsit, ne Imperatoris jussionibus obedirent, & in apertam rebellionem plurimos abduxit. Blond. lib. 10.

Joannes Leo Granatensis, patriâ ab regibus Hispaniarum Ferdinando & Elisabethâ occupatâ, in Mauritaniam profugit, & Felsæ operam Arabicæ linguæ dedit. Scripsit de Africa Arabicè, & postea Italicè. Eam autem descriptionem Latinè transtulit Jo. Florianus. Juxtà insulam Zerbi captus à Piratis Leoni decimo donatus est, qui cum ob egregiam eruditionem honestè admodum habuit; & cum Mahumedicâ religione desertâ, fieret Christianus ei in Baptismo nomen imposuit *Joannis Leonis*.

Leo Byzantius, auditor Platonis, sophista nobilis, Philippo contra Byzantium venienti occurrens; *Dic, age*, (inquit) *Philippe, quæ te causa trahit oppugnatum nostra mœnia?* At ille, *Amor*, inquit, *tuæ patriæ, quâ ut potiar, veni.* Leo excipiens respondit, *Atqui instrumento Musico, non bellico, amantibus opus est.* Philostratus. Suidas ait, Philippum, quum Leonem in expugnatione

Byzantii, præter cæteros adversantem haberet, epistolas ad Byzantios scripsisse calumniæ plenas: si voluisset dare tantum pecuniæ Leoni, quantum petebat, jamdudum urbe fuisse potitum. Cives hoc accepto, domum ejus circumstetêre: ille sibi metuens, laqueo vitam finivit, parùm Philosophicè. Hic Leo Byzantius olim vehit Athenas populo inter se dissidente de concordiâ suasurus: qui ibi visus pusillus; derisui habitus est. *Quid*, inquit, *viri Athenienses, si uxorem meam videritis, quæ tantilla est, ut vix me genu tenus pertingat*? Major hinc sublatus est risus. *Atqui*, inquit, *nos tantoperè pusillos & breves, si inter nos dissidium esset, vix oppidum Byzantium capere posset*. Plut. Scripsit res Philippicas & Byzantinas, lib. 7. Teuthranicum, de Bezalo, & de seditionibus, Sacrum bellum, & de rebus Alexandri. Ubi si Alexandrum M. intelligit fœda est oscitantia. Apud Plut. lib. de Flum. in Ismeno legas Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Βοιωτικοῖς. Scripsit igitur & historiam rerum Bœoticarum. Item in Tygri: Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν γ. περὶ ποταμῶν. Citat eum quoque Athenæus, lib. 12.

Leoburgum. Vide *Lauvenburgum*.

Leocata, *Leucate*, op. Gall. in Occitania inter Stagnum cogn. ad occ. & oram maris Mediter. ad ort.

Leocorion, monumentum ab Atheniensibus in medio Ceramico erectum: nam cùm Attica universa, maximâ fame laboraret, unumque hoc ab oraculis ostenderetur remedium, si quis suos liberos immolaret, inventus est Leo quidam Orphei fil. qui tres filias suas Virgines Pasitheam, Theopen, & Eubulen tradidit immolandas. Cujus beneficii memores Athenienses monumentum ei erexerunt, & *Leocorion* appellarunt.

Leocrines, historicus quidam, de quo vide Etymologum in Κρίσα.

Leodium, urbs Belgii ad Mosam flu. in finibus Eburonum, ampla, & episcopalis. *Luttich* Germanis. Vulgò *Liege*. Ad tertium a Tungris miliare, quâ meridiem spectat, tanto murorum cingitur ambitu, ut altissimos complexetur montes viribus consitos. Deinde in planitiem excurrit, adeò glebâ fertili, ad hæc pomis, & nucibus omnis generis abundans, ut de præstantiâ cum Siciliâ certare possit. Long. 27. 03. Lat. 50. 40.

Leon, Eubœæ ins. promontorium. Ptol. *Cabo Mantello* Sophiano. Item aliud Cretæ in orâ Australi. Est & Phœniciæ fluvius. Item Siciliæ, haud procul à Syracusis, locus, sive vicus fuit. Thucyd. lib. 6 Λέων. Liv. lib. 24. *Leontina*, ubi tamen *Leontem* legit Cluverius.

Leona, urbs Gall. Celt. in orâ Britanniæ min. boreali pop. *Leonices* Long. 16 10. Lat. 49. 18.

Leonia, & *Leonium*, vulgò S. *Leon*, urbs M. Græciæ excisa inter Siberenam & Crotonem.

Leonica, op. fuit Edetanorum in Hisp. quod quibusdam est *Oliete*, al. autem *Alcaniz*, vicus ad amnem *Guadalupe*, in Aragonia ambo, & in confin. regni Valentini.

Nic. *Leonicus*, Thomæus, Maximiliani 1. temporibus floruit, vir Latinè Græceque eruditus, quod abundè Dialogi aliaque ejus scripta testantur, puri sermonis amator & benè peritus interiorum literarum, pariterque Platonicæ & Aristotelicæ gnarus Philosophiæ, quam florentissimè docuit Patavii. Inter alia quoque Variæ Historiæ tres libros reliquit.

Leonidas, nobilis Spartæ, deinde Lacedæmoniorum Dux, qui adversùs Xerxem penè incredibilia egit. Hic commilitonibus dicebat, *pergite animo forti, hodiè apud inferos fortè cœnabimus*. Cecidit ad Thermopylas, cùm illas angustias custodiret quadringentis solùm militibus, cujus cor excidens Xerxes pilosum invenit. Plut.

Leontini, Siciliæ urbs quondam celeberrima, hodiè *Lentini* dicitur, Græcis omnibus Λεοντῖνοι, uno excepto Ptolemæo, apud quem Λεόντιοι. Derivatum esse nomen ἀπὸ τοῦ λέοντος, id est, à *Leone*, omnes nummi hujus urbis antiqui testantur, in quibus ejus animalis imago expressa est. Ejus meminit Ovid. Fast. 4.

Jamque Leontinos, Amenanaque flumina cursu
Præterit.———

Opidani eodem nomine gaudebant. Sil. lib. 14.

Prima Leontinos vastarunt prælia campos,
Regnatam duro quondam Læstrygone terram.

Et postea:

Cereri placidos fœcundat sanguine campos.

Apud Ciceronem Verrina 5. ager Leontinus dicitur *Caput rei frumentariæ*. Ibidem: *Leontini principes rei frumentariæ*. Sidon. Carm. 22.

Quanta Leontino surgescis messis acervo.

Polyb. Πυροφόρον χώραν vocat. Vide Plin. 18. 10. Long. 39. 08. Lat. 36. 44. Bellicosi olim fuêre, sed à Phalaride victi, armisque exuti, potationibus operam dare cœpere; unde Proverb. *Leontini semper juxtà pocula*, apud Diogenianum in voluptuosos. Plura de hac urbe vide apud Cluv. Sic. Ant. 1. 10.

Leontius, Neapolis, Cypriorum Insulæ Episcopus, de quo Vossius Hist. Gr. pag. 276. Quem vide quoque pag. 489.

Leontius, Antiochenæ Ecclesiæ Præsul, cùm presbyter esset, dignitate privatus est, quia cum muliere Eustolia nomine degens, & turpem suspicionem celare volens, genitalia sibimet noscitur abscidisse, ac deinceps quidem fiducialiter cum eâ muliere vivebat. Posteà verò Imp. Constantii studio in Antiochenâ Ecclesiâ ordinatus est Episcopus. Qui cùm esset Arrianus occultus, videns divisos sacerdotes, & populum, & alios dicentes *Gloria Patri & Filio*, &c. & alios *Gloria patri per filium*, &c. ipse sub silentio dicebat orationem, & nihil aliud audiebant astantes nisi cùm diceret *In secula seculorum*. Sed quia etiam contrà milites veritatis acuebatur, non nisi hæreticos provehebat, celabatque pestem, modò timore populi, modò formidine Imperatoris, qui Filium Dei dissimilem patri dici prohibuerat. Theod. lib. 5.

Leontychides, Spartæ rex, Persas eodem die quo ad Platæas Mardonius superatus est ad Mycalen quadraginta millibus cæsis, devicit. In expeditione Thessalicâ dux cum liberâ potestate, magnam pecuniæ vim corruptus accepit, & in castris deprehensus est, cùm utraque manu pecuniam retineret. Itaque delatus Spartam, damnatusque Tegeam in exilium, ibi mortuus est, cùm regnasset annos 22. Diodor. lib. 21.

Leopolis, S. *Leo*, urbs Ital. Ditionis Pontificiæ, in Duc. Urbini, propè Ariminum flu. in lim. Romandiolæ, 20. m. p. ab Urbino in Cæc. & 15. ab Arimino in Circ. Long. 35. 30. Lat. 43 38.

Leopolis, *Lemburg*, urbs Polon in Russiâ nigrâ, 15. leuc à Premislia in ort. & paulò minùs à M. Carpato in Bor. Long. 46. 33. Lat. 49 13.

Leophenium, fin. in orâ litor. Thraciæ, è reg. Bythyniæ

thyniæ in Byzantium ad aust. & P. Euxinum ad Bor. *Schenion* Gyllio.

Leotrophides, Dithyrambopœus, adeò tenuis & gracilis, ut in proverbium abierit, *Leotrophide macilentior*. Suidas. Erasmus.

Leovardia, *Lewwarden*, urbs Belg. Uniti, ampla, munita, & elegans, Frisiæ Occid. caput, sub Dom. Batavorum.

Lepadusa, insula Siciliæ, à patellis ostreorum genere dicta, quasi Patellaria.

Lepanthum. Vide *Naupactus*.

Lepas, vertex rupis cujusdam asperæ in agro Siracusano *Crimiti* Fazello & Aretio.

Lepidus, cognomen apud Rom. quo quatuor imprimis nobiles fuêre, de quibus Rutilius Numatianus in Itinerario, cujus versus illustrat, declaratque Lipsius ad 14. Annal. Taciti. pag. 369.

Lepidus, fecit epitomen Historicam. Steph. in πηγία.

Lepinus, mons Italiæ, in quo Signia urbs, vino celebris: Columella lib. 10.

Quæ Marrucini, quæ Signia monte Lepino.

Lepontii, pop. Alpini circà Rheni ortum, inter Insubres, & Helvetios. *Rhinwalder* Scudo. Vide omninò Cluv. Germ. Ant. lib. 1. cap. 14.

Leprium, op. Peloponnesi in Elide reg. seu potiùs, teste Cic. & Plinio in Arcadiâ, *Chiappa* Nigro. Pop. *Leprini* Ciceroni, Polybio verò *Lepreata*.

Leptines, Atheniensis, orator nobilis, qui cùm liturgiarum onus ad paucos, eosque tenuioris fortunæ red isse videret, potentioribus ferè omnibus immunitate donatis, tulit legem, ut sublato jure immunitatis, liturgiarum sumptus ex æquo à ditioribus suppeditarentur. Quam legem oppugnat Demosthenes eâ oratione quam adversùs Leptinem inscripsit.

Leptis, Africæ min. (quæ *Zeugitana provincia* dicitur) duarum urbium nomen est. Prima Minor. quæ *Sarrano* cognominatur à Sarranis Phœniciæ. Silius lib. 3.

Tabraca cum Tyrium vulgus, Sarranaque Leptis.

Long. 41. 00. Lat. 31. 40.

Altera trans Syrtin min. sita. Juxtà Ocam op. Magnæ cognomen habet. Illam Neapolin dici existimat Vadianus Melæ enarrator. Cæterùm de 2. hisce urbibus vide Bochartum Georg. pag. 526. & 527. *Leptis* nomen Punicum esse ait, לבת *labt*, quod *stationem* significat. Lucan. lib. 9.

Proxima Leptis erat, cujus statione quietâ
Exegere hyemem. ———

Leria, vide *Leros*. Item op. Hisp. Tarrac. in regno Valentiæ, olim Hedetanorum caput, teste Beuthero, vulgò *Liria*, ut ex Clusio, & Moralis refert Ortelius. Long. 20. 50. Lat. 40. 00.

Lerina, insula maris Gallici, oræ Gall. Narbon. inter Antipolin & Forum-Julii adjacens, ubi Lerinense Cœnobium præclarissimum. S. *Honorato* Massonio dicitur & *Lerinum*. & *Lerinus*.

Lerna, lacus in agro Argivo, Herculis labore notissimus, qui in eo Hydram Lernæam dicitur interemisse; vicinæ omni reg. adeò infestam, ut locum fecerit Proverbio Λέρνα κακῶν de malis multis in unum congestis. Hinc *Lernæus*. Virg. Æn. 6.

Lernæus turbâ capitum circumstetit anguis.

Stat. Theb. 1.

——— *Veteri spumavit Lerna veneno.*

Strabo lib. 8. Λέρνα λίμνη τῆς Ἀργείας ἐστὶ, καὶ τῆς Μυκηναίας, ἐν ᾗ τὴν Ὕδραν ἱστοροῦσι. Διὰ δὲ τοὺς γινομένους καθαρμοὺς ἐν αὐτῇ παροιμία τις ἐξέπεσε, Λέρνα κακῶν. Argos autem & hunc lacum loca non exiguis inter se spatiis dissita esse innuit Lucianus in Dialog. Marin. Μόνη δὲ παραγυμνωτῇ μακρὰν ὁδὸν ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους εἰς Λέρναν. Val. Flac. lib. 1.

——— *Olim Lerna defensus ab angue Arcas.*

Urbem autem & fontem fuisse ab al. docemur. Schol. Euripidis in Phœnissis: Λέρνα πόλις καὶ πηγὴ τῆς Ἄργους. Λέρνης Βαθὺν λειμῶνα dixit Æschylus, unde Pind. Schol. ἡ γὰρ Λέρνα κατὰ μὲν τινας κρήνη, κατὰ δὲ τινας λοχμώδης χωρίον. Est & flu. ejusdem nominis, opidum item Laconicæ mediter. *Phonea* Sophiano. Nigro autem *Petrina* dicitur.

Leros, quæ & *Leria*, ins. in Icario mari. Strabo lib. 14. Pop. *Lerii*, qui olim corruptissimis moribus fuisse perhibentur. Hinc illud Phocylidis Λέριοι κακοί, οὐχ ὁ μὲν, ὃς δ' οὔ, πάντες δὲ πλὴν Προκλέους. *Lerii mali, non quidem unus, alter vero minime, sed universi, excepto Patroclo.*

Lesbos, ins. maris Ægæi, ante Assum, promont. Troadis, *Lesbia* Plauto in Mercatore, *Metelin* hodiè. Olim universæ Troadis imperium obtinuit. Ambitus ejus stadiorum 100. suprà 1000. à Boreâ in Aust. protensa, quingenta sexaginta stadia longitudinis habens; feraci agro, & multâ materiâ ad classes conficiendas idonea. Sic dicta à primariâ urbe, quæ in eâ potentissima fuit, sive à *Lesbo* Japeti filio, qui in eam insulam navigavit. Ut autem eruatur Lesbi etymon, sciendum est veteres meminisse septem majorum insularum in mari mediterraneo. In quarum dimensione, quamvis parùm sibi constent, tamen in eo conveniunt, quòd Lesbon semper censent septimo loco, Scylax scilicet, Alexius Comicus apud Eustathium, Author lib. de Mundo cap. 3. ubi de majoribus insulis, Apuleius, Timæus apud Strabonem lib. 14. Diod. Sic. lib. 5. Inde suspicatur Bochartus Lesbum insulam *Esbiith* & contractè *Esbu*, i. e. *septima*, dictam esse à Phœnicibus, voce deflexâ ex Ebrææ השביעית *hasschiith*. Ex quo factum, ut præfixo Lamed להשבוע *Lesbus* diceretur, urbs insulæ metropolis, i. e. *ad septimam*, supple *insulam*. Quâ nominum formâ nihil frequentius apud Pœnos. sic *Ad septem aras*, *Ad septem fratres*, &c. Dionys. vers. 537.

——— Αἰγαίῳ ἐνὶ πόντῳ.

Hinc *Lesbius*, ut *Lesbia vina*. Horat. Epod. 9. quæ apud veteres maximè in pretio Clearchus: Λέσβιον πραμνὸς καὶ ... ἄλλος οἶνος ... Alexis: Ἀσκώτοις οἰναρίοις τοῖς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑπορέχει μέρος. Vide Lud. de la Cerda ad illud Virg. Georg. 2.

——— *Methymnæo carpit de palmite Lesbos.*

Item *Lesbous*, ut *Lesboum barbiton* apud eundem, Carm. 1. 1. A Lesbiis ortum est adagium apud Arist. lib. 5. Moral. quod est *Lesbia regula*, cùm ratio ad factum, non factum ad rationem, vel lex ad mores, non mores ad legem accommodantur. Lesbii inter alias turpitudinis notas, hanc contraxerunt, quòd fellationis & irrumationis primi authores feruntur; unde Græcè Λεσβιάζειν apud Aristoph. pro *polluere*. Divinandi autem arte pollebant; quapropter apud Plut. hoc adigium

Silius lib. 15.

Lælius ante omnes, cui dextera clara domusque.
Terdeno bove & æquorei certaminis alto
Donatur titulo, Pœnique recentibus armis
Rectoris. ——— ———

Livius lib. 27. Jam enim & Lælius redierat ab Româ, sine quo nihil majoris rei motum volebat Scipio. Idem lib. 26. Cùm iret oppugnatum Carthaginem, nemo omnium, quò iretur, sciebat præter Caium Lælium. Polybius lib. 10. Πάντων ἀπεκρύψατο χωρὶς Γαΐου Λαιλίου. Ergo virtutem Lælii impensius est remuneratus Scipio. Livius ubi suprà: Ante omnes C. Lælium præfectum classis & omnis genere laudis sibimet ipsi æquavit, & coronâ aureâ, ac triginta bobus donavit.

Laertes, Arcesii filius, pater Ulyssis, qui ab eo *Laërtiades* dicitur. Hinc *Laërtius*. Virg. Æn. 3.

Effugimus scopulos Ithacæ, Laërtia regna

Lastrygones, pop. immanissimi, Formias Campaniæ urbem incolentes, quos Plin. lib. 7. tradit humanâ carne victitasse. Tibullus ad Messalam de Ulysse:

Incultos adiit Læstrygonas. ———

Hom. 10. Odyss.

Ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες.

Mox:

Οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες ἀλλὰ γίγασιν.

Gell. 15. 21. *Ferocissimos & immanes Neptuni filios aiunt, ut Lastrygonas & Cyclopas.* Inde apud Horat. *Læstrygonia amphora* pro Formiana.

Latus, libro de rebus Phœniciis citatur è Clemente Alex lib. 1. Strom, ubi ex eo quædam refert de Menelai in Phœnicen adventu.

Lagus, pater Ptolemæi successoris Alexandri, cui Philadelphus successit in regno. Hinc *Lageus* Sil. lib. 1.

Terminus huic roseos amnis Lageus ad ortus.

Id est, Nilus. Lucan. lib. [illegible]

Quà mare Lagei mutatur gurgite Nili.

Lagenia, *Leinster*, pars Hibern. versùs orient. porrecta, sub qua novem sunt Com. viz. Caterloghens. Dublinens. Kildariens. Kilkenniens. Media occid. & orient. Com. Reginæ, Com Regis, & Com. Vexfordiensis. Terminatur ab ort, mari Hibernico, ab occ. Connacia, à Sept. Ultonia & a merid. Momonia.

Lais meretrix nobilissima, quæ quæstûs gratiâ ex Siciliâ, ubi nata fuit, Corinthum sese contulit. Ad hanc propter insignem pulchritudinem potentissimi quicunque ex omni Græciâ conveniebant, nec quispiam admittebatur, nisi qui dabat, quod poposcerat. Unde Proverbium.

Non cuivis homini contingit adire Corinthum.

Tam carè enim Lais suas locabat noctes, ut vel potentissimi pretii magnitudine deterrerentur. Inter quos etiam Demosthenes fuisse fertur, qui cùm scorti tam nobilis famâ accensus, aliquando Corinthum navigasset, illaque noctis unius operam decem millibus drachmarum indicasset, expavefactus pretii immensitate, Græcè respondit:

Οὐκ ὠνοῦμαι μυρίων δραχμῶν μεταμέλειαν.

Non emam decem millibus drachmarum pœnitentiam.

Propert lib. 2. 6. [illegible]

Non ita complebant Ephyreæ Laidos ædes,
Ad cujus jacuit Græcia tota fores.

Ovid. lib. 1. Amor. eleg. 5.

Dicitur & multis Lais amata procis.

Hæc aliquando in Thessaliam profecta, cùm ab adolescentibus Thessalis sic adamaretur, ut ejus vestibulum etiam vino aspergerent, Thessalæ mulieres invidiâ motæ, eam in Veneris templo, dum sacra fierẽt, quæ viris nequaquam adire fas erat, confoderunt, propter quod facinus Thessaliam pestis invasit, nec priùs cessavit, quam Veneris ἀνοσίας templum condidissent. Pausanias in Corinthiacis. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐν Θεσσαλίᾳ Λαΐδος φέρον μνῆμα, παραγένετο γὰρ εἰς Θεσσαλίαν ἐρασθεῖσα Ἱπποστράτου. Ubi Palmerius Videtur, inquit, Pausanias duas ignorasse Laidas, matrem & filiam sive naturalem, sive adoptivam, ob pulchritudinem & meretricias artes celebratas. Nihil tamen est certius. Prima Lais è Sicilia advecta est septennis à Niciâ, Chabriâ Archonte, teste Aristophanis Scholiaste ad Plutum. Hoc fuit anno secundo Olympiadis 91. Anno igitur quarto Olympiadis 98. Dexitheo Archonte, quo anno natus est Demosthenes, nata erat illa Lais annos 37. At Gellius lib 1. cap. 8. ex Sotione Peripatetico narrat Demosthenem adiisse clam Laidem, & ab eâ noctem poposcisse; quæ cùm illum drachmas decem mille postulasset, eum deterritum magnitudine summæ abiisse ac dixisse, Non emo drachmis decem mille pœnitentiam: Unde colligitur, Demosthenem à secundâ Laide noctem poposcisse: nam prima illa Lais sexagenaria erat eo tempore, quæ ætas non ampliùs est apta meretriciis artibus; & pretium tam immensum innuit Laidem illam fuisse in flore juventæ. Id etiam firmatur ex loco Pausaniæ prædicto, ubi duo sepulchra Laidis duas fuisse arguunt. Sed apertiùs ex Athenæo lib. 13. ubi ait amicam Alcibiadis Damasandram, quam Plutarchus Timandram, Scholiastes Aristophanis Epimandram vocat, fuisse matrem junioris Laidis: Δαμασάνδραν τ̃ Λαΐδος τ̃ νεωτέρας μητέρα, quæ verba supponunt alteram Laidem antiquiorem.

Laius, fil. Labdaci regis Thebarum, pater Oedipi qui Jocastam Creontis Thebani filiam uxorem duxit: quam cùm concepisse audisset de futurâ prole oraculum consuluit, cui responsum est, eum nasciturі manu periturum. Quo responso perterritus, puerum recens natum uni ex satellibus necandum tradidit, qui cùm neque herilis impietatis se ministrum præbere vellet, neque rursus domini mandata auderet negligere, viam mediam delegit, trajectisque vimine pueri pedibus ex arbore eum suspendit, futurum ratus ut inediâ moreretur. Verùm cum Phorbas, Polybi Corinthiorum regis pastor, illâc iter faceret, audito vagitu, eò occurit, puerumque servavit, quem & reginæ, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit: à quâ veluti puer cœlitus missus, filii loco est educatus, & à *pedibus* ex vulnere *tumentibus* *Oedipus* dictus est. Vide *Oedipus*.

Laletini, Hisp. pop. *Leatani* Ptol. *Letani* Strab. Hi posteà *Gotholani* dicti fuêre, nunc corruptè *Catalauni*, Tarapha teste. Horum reg. *Laletania*. Mart. 1. 15. inde *Laletanum vinum* à Plin. 14. 6. magis copia, quàm bonitate commendatur. Mart. 7. 52. [illegible]

Et Laletana nigra lagena sapa

Idem 1. 27.

A Caupone tibi fax Laletana petatur.

Lallus, Deus fuisse videtur, qui præesset næniis illis balbis, quas nutrices pueris occinunt, & pueros reddere cogunt. Nulla litera est, quam facilius sonent pueri, quam *Lambda*; Quin etiam ejus frequentiâ somnum inducebant. Ausonius de filio Probino: *Nutricis inter lemmata, Lalliqne somniferos modos.* Turn. Advers. 18. 34.

Lamech, Methusaelis fil. Bigamiam primus introduxit: & sic adulterium contrà legem naturæ, ac Dei decretum commisit. Fuit autem vir sagittarius, qui diu vivendo oculorum caliginem contraxit, & habens adolescentem, dum exercet venationem, ob usum tantum pellium (quia non erat usus carnium ante diluvium), dirigente juvene sagittam, casu inter fruteta interemit Cain. Comestor in cap. 4. Gen.

Lamia, meretrix quædam insignis fuit, Demetrii regis amica, cui blandientes Thebani *Veneri Lamia* delubrum consecrarunt.

Lamia, ab antiquis mulieres esse putabantur, sive veriùs, dæmonum quædam phantasmata, quæ formosarum mulierum specie assumptâ, pueros, præsertim juvenes, blanditiis allectos devorabant. Hæ cùm foris essent egregiè occulatæ domi prorsus cæcutiebant. De nomine Bochartus. Ut *Lamus* rex ἀνθρωποφάγος, ita *Lamia* fingitur esse monstrum libidinis ac humanæ carnis avidum. Sic affirmat Apollonius apud Philostratum lib. 4. Lamias σαρκῶν, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων ἐρᾶν. Hinc Horat. in Arte:

Neu pransæ Lamiæ vivum puerum extrahat alvo.

Itaque *Lamus* & *Lamia* sunt voces ejusdem originis. *Lamia* porrò nomen esse Punicum suadet, quòd Libyca est tota fabula. *Lamia* enim mulier Africana fuisse fertur (Ita tradunt Hesychius & Doris vel Duris potiùs apud Suidam) Βήλου καὶ Λιβύης θυγάτηρ, ut legere est in Schol. Aristoph in Pace. Sed & his longè antiquior Euripides de *Lamiâ* sic habet:

Τίς τοὔνομα τὸ ἐπονείδιστον βροτοῖς
Οὐκ οἶδε Λαμίας τῆς Λιβυστικῆς γένος;
Quis Africanæ nesciat Lamiæ genus,
Infame nomen & tetrum mortalibus?

Et Diodori libro 20. Ophellas rex Cyrenarum ad Agathoclem se referens, qui Carthaginensibus bellum in Africâ moverat, reperisse legitur circà Automolas in profundâ valle ἄντρον εὐμέγεθες, κιττῷ καὶ σμίλακι συνηρεφές, ἐν ᾧ μυθολογοῦσι γεγονέναι βασίλισσαν Λαμίαν. *vastum antrum hederâ, & taxo consitum, in quo reginam Lamiam natam esse fabulantur.* Unde colligas etiam barbaris in infimâ Africâ Lamiæ nomen non fuisse ignotum, factum id, ut videtur, à Punico verbo לחם *Laham*, vel *Lahama*, quod *vorare* significat hodieque in usu est apud Arabas. Vide Cæl. Rhod. 29. cap. 3.

Lamiarum, nobilis Romæ familia fuit a *Lamo* orta, Antiphathis patre. Juv. Sat. 4.

——— *Hoc nocuit Lamiarum cæde madenti.*

Id est, *nobilium sanguine.* Vide *Lamus.*

Lamiscus, Samius, historiarum scriptor, conjungitur cum Melisso à Palæphato, initio eorum quæ de incredibilibus prodidit.

Lampetia, filia Solis ex Neæra, soror Phaëthusæ, quas pater gregibus suis in Siciliâ pascendis præfecit. Ad has cùm Ulysses venisset, tempestate in Siciliam ejectus, socii, qui summâ ibi penuriâ premebantur, ipso dormiente, boves aliquos mactarunt. Quam rem cum ex Lampetiâ filiâ suâ Apollo didicisset, querelam ad Jovem detulit, qui nati precibus obsequens, Ulysses socios ad unum omnes fulmine, & tempestatibus perdidit. Hom. Odys. 2.

Lampetia, op. Brutiorum marit. in orâ Calabriæ citer. *Lo Cetraro* Gabr. Barrio, *Clampetia*, vel *Dampetia* Plinio. Vide omninò Voss. ad Melam. p. 168.

Lampeus, mons Arcadiæ Plin. 4. 1. *Lampia* Straboni, & Pausaniæ, item Statio lib. 4. Theb.

——— *Candensque jugis Lampia nivosis.*

Item *Lampia* flu. ex eo monte nascens, & op. Arcadiæ.

Lampon, miræ velocitatis equus, de quo Silius lib. 9.

Evolat ante omnes, rapidoque per aera cursu
Callaicus Lampon fugit, atque ingentia tranat,
Exultans spatia, & ventos post terga relinquit.

Fuit & Lampon sacrificus, vates, per anserem, velut avem auguralem, jurare solitus. Erasm. in Proverb.

Lampsacus, *Lampsacum* Ciceroni. Sic enim ille Act. 3. in Ver. *Oppidum*, inquit, *in Hellesponto est Lampsacum imprimis Asiæ provinciæ clarum, & nobile: homines autem & ipsi Lampsaceni, tum summè in omnes cives Romanos officiosi, tum præterea maximè sedati, & quieti, propè præter cæteros ad summum Græcorum otium potiùs, quàm ad ullam vim aut tumultum accommodati.* *Lampsicho* Sophiano & *Lepseck* Turcis, teste Leunclavio, olim Pityusa, teste Plinio. Hic Priapus colebatur. Ovid. Trist. 1. 9.

Et te ruricolâ, Lampsace tuta Deo.

Dicta est à *Lampsace* quâdam ejus loci puellâ. A Phocensibus condita, ut quidam volunt, vel, ut alii, à Priapo. Strabo lib. 3. urbem clarissimam nobili portu esse ait, & templo matris Deûm insignem. Generoso vino abundavit, quo nomine Themistocli à Persarum rege per benevolentiam donata est. Hinc *Lampsacenus* & *Lampsacius*. Mart. lib. 10.

Nam mea Lampsacio lascivit pagina versu.

Idem 10. 52.

Quantam Lampsaciæ colunt puellæ.

Lamus, Læstrygonum rex, a quo nobilis Lamiarum familia nomen accepit, apud Romanos Hor. 3. 17. Ad Ælium Lamiam.

Æli vetusto nobilis ab Lamo, &c.
Auctore ab illo ducis originem,
Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps, & innantem Maricæ
Littoribus tenuisse Lirim
Late tyrannus.

Etiam Hom. Odyss. 10. videtur Lamum Formiarum, quam Λαιστρυγονίην vocat, conditorem fuisse significare in his:

Ἑβδομάτῃ δ' ἱκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην. ——— ———

Fuit autem hic *Lamus* Neptuni filius, quemadmodum ad eum locum notat Eustathius.

Lancastria, *Lancaster*, op. Angl. ad flu. Lunæ ost. in Com. Lancastriæ, & in orâ maris Hibernici, med. inter Carleolum ad Bor. & Cestriam ad aust.

Landavum, *Landaffe*, urbs Walliæ Australis in Com. Glamorganensi, Episc. sub Arch. Cant. ad amnem Tavum 1. mill. suprà Cardiffam. Long. 16. 47. Lat. 51. 52.

Landavia, *Landavv*, urbs Germ. Imp. in Alsatiâ infer.

infer. in confin. Palatinatus Rheni, 4. leuc. à Spirâ in occ. quot à Rheno flu. Long. 35.00. Lat. 48.55.

Landshutum, urbs Bavariæ infer. ad Isaurum flu. 20. mill. à Frisingâ in ort. & 30. à Ratisbona in merid. Long. 34. 51 Lat. 48.24

Langia, flu. Peloponnesi ex Nemeâ sylvâ in sin. Corinthiacum fluens. Stat. 4. Theb.

Hac quoque secretâ nutrix Langia sub umbra.

Lanuvium, urbs olim, nunc pagus Latii in viâ Appiâ, ab urbe Româ 16. m. p. dist. in agro Laurente. Hinc *Lanuvinus*. Horat. 3. 27.

——— Ab agro
Rava decurrens lupa Lanuvino.

Ovid. Fast. 6.

Et populus Laurens Lanuvinmque meum.

Vide Propertii Commentatores in illud lib 4. eleg. 8.

Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis.

Et eleg. sequent.

Lanuvii ad portas hei mihi solus eram.

De *Lanuvii* & *Lavinii* differentiâ, vide Sigon. in Liv. lib. 8.

Laocoon, fil. Priami ex Hecubâ. Apollinis Thymbræi sacerdos, qui primus omnium equum ligneum, quo Troja prodita est, intra urbem recipiendum dissuasit, hastamque in eum tanto impetu contorsit, ut sonantia intus arma audirentur. Quo facto deorum indignationem in se creditur concitasse, tanquam doni Minervæ violator. Protinus enim è mari duo immensæ magnitudinis serpentes emerserunt, qui primum duos ejus filios, deinde & ipsum auxilio accurrentem occiderunt. Virg. Æn. 2.

Laodamia, Bellerophontis filia, cujus amore correptus Jupiter cum eâ concubuit, suscepitque Sarpedonem Lyciæ regem. Huic Diana infensa suis eam telis confixit. Hom. 6. Iliad. Item *Laodamia* Acasti filia, Protesilai uxor, quæ virum suum tanto amore adamavit, ut cùm ab Hectore occisum cognovisset, superstes ei esse noluerit. Priusquam tamen interiret in solatium mœroris optavit, ut mortui umbram videre posset: quâ visâ in illius amplexibus expiravit. Ovid. Ep. 13.

Laodicea, *Laudicha*, urbs ampla Syriæ ad Orontem flu. 8. mill. ab Emissa in merid. & ferè 100. à Damasco in Bor.

Laodicea, urbs Syriæ in ora maris Phœnicii, inter Heracleam ad Bor. & Gabalam ad merid. ad rad. M. Casii 30. mill. ab Antiochia in occ. & 35. ab Apamæa in Eurc.

Laodicea, urbs Asiæ min. inter Tralles ad occ. & Apamiam ad Eurum. 50 mill. utrinque 170. à Magnesiâ in ort. Long 57.30. Lat. 39.58.

Laomedon, Ili filius, Trojanorum rex, qui cùm de ædificandis Trojæ mœnibus cogitaret, Apollini & Neptuno id negotii dedit, pactus mercedem, quam mox exstructis mœnibus se illis soluturum juravit. Verùm cùm postea juramenti immemor, mercede eos fraudaret, illi indignati novam urbem duplici affecerunt calamitate, Neptuno inundationem, Apolline verò pestem eò immittente. Quâ de re cùm Laomedon oraculum consuleret, responsum est, aliâ ratione Deos placari non posse, quàm si quotannis virgo Trojana, quam sors declarasset, ceto dilaceranda exponeretur. Verùm cùm sors post aliquot annos Hesionem ejus filiam prodidisset, & jam scopulo alligata, monstrum expectaret, Hercules illàc fortè iter faciens, liberandam Hesionem eâ conditione recipit, si equos divino semine procreatos, quos habere eum constabat, in præmium sibi traderet. Hunc igitur in modum pactione factâ, Hercules interfectâ bellua, virginem liberavit. Sed cùm Laomedon promissis non staret, indignatus Hercules, collecto undiquaque exercitu, Ilium expugnavit, Laomedontem occidit, Hesionem Telamoni uxorem dedit, quòd primus murum conscendisset. Priamum quoque ejus filium captivum abduxit, qui postea auro a vicinis redemptus fuit, indeque ἀπὸ τοῦ πρίασθαι, hoc est, à *redimendo* nomen obtinuit. Horat.

——— Ex quo destituit Deos
Mercede pactâ Laomedon. ———

Virg. Georg. 1.

Laomedonteæ luimus perjuria Trojæ.

Laomedontiades, poni solet pro Priamo Trojanorum rege, Laomedontis filio. Hesychius: Λαομεδοντιάδης, πατρωνυμικῶς ὁ Πρίαμος, ὡς τοῦ παῖς Λαομέδοντος. Juv. Sat. 6.

——— Quibus incendi jam frigidus ævo
Laomedontiades, vel Nestoris hernia possit.

Laenicus. Vide *Chalchocondylas*.

Lapes, Rex Cretæ, quem Euseb. collocat in anno nono Jesu Nave quadragesimo ab initio Apleri. Ita enim ait: Κρὴς ἐβασίλευσε Λάπης.

Lapidoth, maritus Deboræ prophetidis. Jud. 4. Eum Hebræi putant esse Barak, in quo significatio fulguris. Nec alienum, ab eo vox לפיד, quæ sæpè de fulgure usurpatur. Sed obstat huic opinioni, quòd Barac aliunde advocavit, nam si maritus ejus esset, simul habitarent, ideò in Midrash exponitur *mulier lychnaria*, quod lychnos, id est, לפידים conficeret ad usum sanctuarii.

Lapitha, populi Thessaliæ. Pindum & Othryn montes incolentes, Pirithoi olim imperio parentes. Hi primi omnium frænos, & strata equorum creduntur invenisse. Virg. Georg. 3.

Fræna Pelethronii Lapithæ, gyrosque dedere
Impositi dorso, atque equitem docuere sub armis
Insultare solo, & gressus glomerare superbos.

Lucan. lib. 6. de equo Scyphio:

Spumavitque novis Lapitha domitoris habenis.

A Lapithâ Apollinis & Stilbes nymphæ filio sic dicti.

Lapus Florentinus vixit circà An. 1440. *Vitas aliquot Plutarchi de Græcis in Latinum eleganter vertit*, uti loquitur Leander. Vertit idem Dionysii Halicarnassensis Antiquitates Romanas, sed non satis fideliter, imò sæpè parùm Latinè. Meliori fide, ac stylo id præstitit Gelenius, sed aliquantò liberiùs, usque adeò, ut subinde binas vel etiam ternas periodos unâ constringat: eaque imprimis causa fuit, cur post hosce novam interpretationem dare voluerit Æmil. Portus.

Lara, sive *Larunda*, una Naiadum, Almonis fluvii filia, ex quâ Mercurius Lares dicitur genuisse; Ferunt enim Jovem cùm Juturnam Turni sororem adamaret, neque illâ potiri posset, quod protinus illa in fluvium insiliens sui copiam illi eriperet; Latii totius nymphas convocasse, & ab iis petiisse, ut Juturnæ ad Tiberis ripam obstarent, ne eo in fluvio sese posset occultare. Quâ in re cùm cæteræ nymphæ Jovi operam suam essent pollicitæ, Lara illius consilium primum Juturnæ, deinde

deinde & Junoni enunciavit. Quam rem tam ægrè tulit Jupiter, ut usu linguæ eam privarit, Mercurioque statim tradiderit, ad inferos d cendam. Verùm Mercurius cum jussa patris exequitur, Laræ formâ captus in itinere eam compressit, gemellosque legitimo tempore ex eâ suscepit, quos ex nomine matris *Lares* appellavit. Ovid. Fast. 2.

Fitque gravis, geminosque parit qui compita servant,
Et vigilant nostrâ semper in æde Lares.

Olim *Lalara* dicebatur. Idem ibidem:

Forte fuit Naiı Lara nomine: prima sed illi
Dicta bis antiquum syllaba nomen erat.

Lactantius de Deâ mutâ: *Hanc esse dicunt ex quâ nati Lares, & ipsam Laram nominant vel Larundam.* Quod verissimum. Glossæ. *Larunda, Δαιμόνων μήτηρ.* Auson. in Idyll.

Nec Genius domum, Larundâ progenitus Lar.

Hæc est Mania Macrobii: *Idque aliquandiu observatum, (ille inquit) ut pro familiarum sospitate pueri mactarentur Maniæ Deæ, matri Larium.* Alii autem *Lares* Privati, alii Publici erant, qui & *Compitales* & *Viales* appellati, quòd compitis, viisque publicis præessent. Privati, qui suum cujusque focum ac domum servare credebantur. *Præstites* iidem appellati sunt.

Quod præstent oculis omnia tuta suis.

Ut Ovidius auctor est, quem vide Fast. 5. vers. 129. &c. Cur canis iis additus, ibidem etiam habes. Lares nonnullos malos, nocentesque Genios dixisse Plut. auctor est. Qu. Rom. His porci in sacrificiis immolabantur. Horat. 3. 23.

Si thure placaris & hornâ
Fruge Lares, avidâque porcâ.

Et lib. 2. Sat. 3.

——— *Immolet æquis*
Hic porcum Laribus. ———

Tibul. lib. 1. de Laribus:

Hostiaque è plenâ mystica porcus harâ.

Propert. lib. 4.

Parva saginati lustrabant compita porci.

Et in Menæchmis Plauti porci Lares piare dicuntur insanos. Quin & vinum, thus & flores his Numinibus offerebant veteres. Plautus in Prologo Aululariæ: *Huic filia una est. ea mihi quotidie aut thure, aut vino, aut aliquo semper supplicat.* Idem in Aulul.

Nunc thusculum emi, & hasce coronas floreas:
Hæc imponentur in foco nostro Lari.

Tibull.

Redderet antiquo menstrua thura Lari.

Prudent. 10 Peristeph.

Fuliginoso thure placantur Lares.

Suetonius in Augusto Cæsare cap. 31. *Compitales Lares ornare bis in anno instituit vernis floribus, & æstivis.* Non mirum hoc de Augusto utpote quum Laribus coli solitum erat. Hor. 4. Car. Od. 5.

——— *Et Laribus tuum*
Miscet numen. ———

Juv. Sat. 9.

O parvi nostrique Lares, quos thure minuto
Aut farre aut tenui solco exornare coronâ.

Idem Sat. 12.

——— *Laribusque paternis*
Thura dabo atque omnes viola jactabo coronas.

Hi Pœnum Induperatorem ab urbe Româ abegerunt. Prop. 33.

Hannibalemque Lares Romanâ sede fugantes.

Laranda, urbs Lycaoniæ, 50. mill. ab Iconio, 118. ab Anazarbo in occ. juxtà fontes Cydni flu. Long. 64. 49. Lat. 49. 35.

Lararium, sacrarium domesticum, in quo Lares & Dii peculiares adorabantur. Scribit Lampridius Alex. Severum in Larario rem divinam matutinis horis factitasse ad effigies Deorum, in quibus habebat Apollonium, Orpheum, Abrahamum & Christum, in secundo Larario simulachrum habuit Virgilii & Ciceronis.

Larinum, *Larino*, urbs regni Neapolitani in confin. Capitanatæ prov. propè Frentonem amnem. 40. mill. à Benevento in Bor. Pop. *Larinates*. Silius lib. 15.

Quaque jacet superi Larinas accola Ponti.

Larissa, nomen multarum civitatum. Stephanus duas Cretæ *Larissas* facere videtur, item duas Thessaliæ, unam ad Peneum, alteram in confinio Macedoniæ. Alia est cujus Hom. meminit, quam Λάρισσαν ἐριβώλακα vocat. Sed quænam sit Homerica illa Larissa ambigitur, teste Geographo lib. 8. Qui verò de Thessalicæ Larissâ accipiunt, Horatii locum inferiùs producendum, eo refelli videntur, quod superiùs dixerit, *Thessala Tempe.* Alia Æolidis juxtà Cumam, alia Syriæ, alia Lydiæ. Est & parva reg. in Ossâ. Strabo vicum Ephesi esse scribit, ubi Apollo *Larissenus* colebatur. Alioqui à *Larissa* fit *Larissæus*. Ut *Larissæus Ulysses* apud Virg. Æn. 2. Horat. Car. 1. 7.

——— *Me nec tam patiens Lacedæmon,*
Nec tam Larissæ percussit campus opimæ.

Larissa potens Lucano lib. 6. Apud eundem lib. 7. Pompeio omne auxilium profugo offert, vers. 712. *Mœnia Larissæa* Catullo in Argon.

Larius lacus, totius Italiæ amplissimus, quem à Como vicino op. nonnulli appellant Comensem. Sic dictus a fulicarum multitudine, quos Græci λάρους vocant. Hodiè *Lago di Como* Italis. Quem elegantissimè descripsit integro libello. P. Jovius Virg. Georg. 2.

Anne lacus tantos, Te Lari maxime. ———

Lege Plinium lib. 2 cap 103. qui etiam lib. 3. cap. 19. *inclytum* vocat. Hujus lacûs effusæ laudes in Epist. alterius Plinii lib. 2.

Lascaris, vir Græcus, apprimè doctus, curâ Francisci I. Francorum regis literas Græcas attulit Parisios.

Lasus, primus de Musicâ scripsit, & Dithyramborum certamen primus protulit, vixitque temporibus Darii regis Persarum. Vide Voss. P. Gr. pag. 23.

Lateranus, patricius Rom. qui latere frequens in otio solebat. Hic consul designatus, jussu Neronis interfectus est. Ædes ejus amplissimæ datæ fuerunt à Constantino Imp. Pontifici maximo. Hodiè *Lateranum*, templum in urbe Româ cum ædibus Pontificiis in Cœlio mont. ad portam Latinam. Prud. 1. contra Symmachum.

Cœtibus aut magnis Lateranas currit ad ædes.

Latinus, Laurentum rex, Fauni, & Maricæ nymphæ, aut, ut Hesiodo placet, Ulyssis, & Circes filius, qui ex Amata Dauni Rutulorum regis sorore Laviniam suscepit; quam cùm externo genero tradere oraculo juberetur, Æneæ post excidium Trojæ in Latium delato eam despondit. Quâ re intellectâ, Turnum, qui illam impoten-

potentissimè adamavit, tam ægrè tulit advenam sibi præferri, ut ea de causa bellum adversus Æneam susceperit: cujus is fuit exitus, ut singulari certamine victus Turnus, vitaque exutus, victoriam cum sponsâ rivali reliquerit. Virg. Æn. 12. Hesiodi verò locus de parentibus Latini extat in fine Theogoniæ:

Κίρκη δ' Ἠελίου θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο
Γείνατ', Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι
Ἄγριον, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε.

Quicum consentit Marcianus Heracleota in Periegesi:

Ἐστὶ δ' ἐπέκεινα μὲν τῶν Πελασγῶν Ὀμβρικοὶ,
Οὓς ᾤκισεν ἐκ Κίρκης Ὀδυσσεῖ γενόμενος
Λατῖνος. ———

Nec non Stephanus: *Πραίνεστος, πόλις Ἰταλίας ἀπὸ Πραινέστου τοῦ Λατίνου τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης.*

Latium, Straboni propriè est ea Italiæ pars, teste Plinio 3. 5. quæ inter est à Tiberis & Circeios interjacet, mill. pas. quinquaginta in longitudinem non excedens, quod posteà prolatis imperii terminis, Antiquum Latium est appellatum. Novi verò Latii tractus ad Vulturnum usque amnem extenditur, dividiturque in Latium citerius, & ulterius. Prius à Tiberis ripâ Fundos usque protenditur. Posterius à Fundis usque ad Vulturnum. Sic dictum putatur, quòd illic latuerit Saturnus, cùm Jovem fugeret. Virg. Æn. 8.

Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo,
Arma Jovis fugiens, & regnis exul ademptis.
Is genus indocile, & dispersum montibus altis
Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari
Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris.

Ovid.

Dicta fuit Latium terra latente Deo.

Ipsemet Saturnus lib. 1. contra Symmachum.

———*Places hic fugitivus & exul*
Ut maneam; genti atque loco Latio dabo nomen.

Minut. Felix. *Itaque latebram suam, quòd tutò latuisset, vocari maluit Latium.* Cyprianus de Idololatrarum vanitate. *Latium de latebra ejus nomen accepit.* Varro autem sentit dici Latium, quòd Italia lateat inter præcipitia Alpium & Apennini. Sic veteres de Latii nomine. Quantò meliùs autem his Bochartus, qui de nominis hujus notatione sic disserit. Circen, inquit, fuisse veneficam, adeoque vicinas terras, Latium puta, & Tyrrheniam scatere herbis veneficis veteres constanter docent. Æschylus in Elegiis:

Τυῤῥηνὸν γενεὰν φαρμακοποιὸν ἔθνος.

Theoph. Hist. Plant. 9. 15. *Φαρμακώδεις δὲ δοκοῦσιν εἶναι τόποι μάλιστα μὲν ἔξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυῤῥηνίαν, καὶ τὴν Λατίνην.* Aristot. in Mirabil. *Λέγεται δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν ἐν τῷ Κιρκαίῳ ὄρει φάρμακόν τι φύεσθαι θανάσιμον.* Itaque tam Circes fabula, quæ suis incantamentis terrcus immutasse rerum species, quàm quod φαρμακώδες volunt fuisse Latinum solum, confictum videtur à Phœnicibus, qui *Latium* & *Latinos* dici putaverint ἀπὸ τῶν φαρμάκων *ab incantationibus*, quia Phœnicio sermone לט *Lat*, cujus plurale לטים *Latim*, vel *Latin* est *incantatio*. Hinc *Latius*, & *Latialis*, *Latinus*, & *Latinensis*. Hodiè *Campagna di Roma*.

Latmus mons Cariæ non procul à Mileto, vide *Endymion*. Item nomen ins. apud Thucyd. lib. 3. sed legendum Πάθμος ibi monet Palmerius.

Latobrigi, pop. Gall. Belg. inter Allobroges & Helvetios. Quorum regio *Lausanne* hodiè Marliano, *Cleckgouv* verò Scudo.

Latona, filia Cœi Titanis, quæ à Jove compressa, geminam ex eo prolem concepit. Quam rem tam ægrè tulit Juno, ut immisso adversus illam Pythone serpente, per totum terrarum orbem pellicem persecuta sit, & ne partui quidem vicino quietem, locumve pariendi concesserit, donec tandem illa post longos errores ad Asteriem sororem pervenit, in Ortygiam insulam jam permutatam, à quâ suscepta, primò Dianam peperit, quæ è vestigio obstetricis officium matri præstitit, Apollinemque nascentem suscepit: qui posteà adultus, maternæ injuriæ memor, Pythonem sagittis interfecit. Juvenalis:

Pulchrâ gaudet Latona Dianâ.

Hinc Apollo *Latonius*, & Diana *Latonia*. Item *Latonia Delos* apud Virg. Quid autem Latonæ figmento veteres intellexerint, explicat Nat. Com. 9. 6. Hesiodus:

Φοίβη δ' αὖ Κοίου πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνήν.
Κυσαμένη δ' ἤπειτα θεὰ θεοῦ ἐν φιλότητι
Λητὼ κυανόπεπλον ἐγείνατο.

Tac. An. 12. ex emend. Jos. Merceri: *Cœum Latini parentem.* Huic ipsi rei Gryphus in Athenæi x. ex vet. carmine:

———*Μήτηρ δ' ἐστ' ἀριθμοῖο παῖς.*
Numeri mihi filia mater.

Scilicet *Latonia*, inquit Athenæus, Cœi filia, quia *Macedones nimirum Cœum agnominant.*

Laverna, Dea quam Romani coluère, à quâ *Laverniones* dicti sunt fures, quòd sub tutela hujus deæ essent. Horat.

———*Pulchra Laverna*
Da mihi fallere, da justum sanctumque videri,
Noctem que peccatis, & fraudibus objice nubem.

Ædes ejus *Lavernium* dictum, ut & *Dianium*, & *Minervium*. Item *Laverna* loci nomen. Plut. in Syllâ.

Lavinia, Latini regis & Amatæ filia, primùm Turno desponsata; Verùm cùm Latinus posteà Fauni patris oraculis extero eam genero locare juberetur, denuò eam Æneæ despondit. Vide *Latinus*. Mortuo verò Æneâ, Lavinia, quæ prægnans relicta erat, privigni insolentiam timens, in sylvas profugit, & apud Tyrrheum pastorem divertit, ibique peperit filium, quem Iulum Sylvium Posthumum appellavit; eò quòd post patris funus in Sylvis natus esset. Virgil. Æn. 11.

Nec non ad templum summasque ad Palladis arces
Subvehitur, magnâ matrum Regina catervâ
Dona ferens; juxtaque comes Lavinia virgo
Causa mali tanti, atque oculos dejecta decoros.

Ubi postrema verba ex magno Virginitatis decoro dicuntur. Apud Val. Flac. lib. 7. Medea adhuc virgo attollit vix tandem lumina. Idem habitus datur Chariclеæ ab Heliodoro, *κάτω νεύουσα*. De Aspasiâ Ælianus Var. Hist. 2. 1. *ἔνευε κάτω*. De Hypsipyle Apollon. lib. 1.

———*Ἐγκλιδὸν ὄσσε βαλοῦσα.*

Adrasti filias virgines ita describit Stat. Theb. 2.

Ibant insignes, vultuque habituque verendo,
Candida purpureum fusæ super ora ruborem
Dejectaque genas. ———

Qu. Curtius lib. 6. *Formam pudor honestabat, dejectis*

in terram oculis. Ælian. Var. Hist. 13. 1. Τὶ δὲ οὕτως ἀρχαῖον γένοιτο ἄνθρωπος, ὥσπερεῖν καλὸν, ἢ τὸ πρόσωπον αἰδοῦς τῇ παιδὸς ὄμματος παρθένου.

Lavinium, seu *Lavinum*, urbs Latii ab Ænea condita & nomine Laviniæ uxoris ita appellata, hinc *Lavinus*. Virg. Æn. 1. *Italiam fato profugus, Lavinaque venit Littora.* Prop. *Jactaque Lavinis mœnia litoribus.* De differentiâ inter *Lanuvium*, & *Lavinium*. Vide Dausqu. ad Silium p. 546.

Laumellum, urbs Insubriæ, Anton. *Lamello* Leandro: Meminit ejus quoque Marcellinus. Hodiè pagum esse satis contractum scribit Merula.

Laura, Siciliæ civitas Isac. in Lycophr. Item Alexandriæ Ægypti vicus Athen.

Laurentius, natione Hispanus. Diaconus & Quæstor Ecclesiæ Rom de quo B. Ambrosius 1. de Offic. cap. 41. scribit. Quum videret Sixtum Episcopum suum ad martyrium duci, his verbis eum compellavit. *Quo progrederis sine filio pater? &c.* Cum autem Sixtus juberet Laurentium diligenter thesauros Ecclesiæ adservare, statim jussu Imperatoris Laurentius quoque comprehensus est. Cumque ab eo peterent satellites, ut thesauros Imperatori traderet, petiit spatium tridui ad colligendos eos sibi concedi. Interea convocavit omnes mendicos, pauperes, ægrotos. Hos constitutâ horâ post triduum ostendit satellitibus, addens, hos Ecclesiæ thesauros esse, quibus si quid detur, non perire, sed cum amplissimo fœnore in cœlo reddi. Hâc oratione corvi hiantes delusi, & exacerbati tradiderunt Laurentium carnificibus, qui eum craticulæ, cui prunæ substratæ erant, imposuerunt. Jacens autem in craticulâ summâ cum alacritate animi gloriatus se non torreri, sed suaviter refrigerari, Præfecto astanti dixit, unum latus jam satis assatum est, appone igitur & comede, & assaturam verte. Tandem commendans animam suam filio Dei obiit, An. Dom. 254. &c. Historia tota prolixè & splendidè recitatur à Prudentio. Magis verò consentaneum est, quod Eutropius ac Eusebius scribunt, Laurentiũ Fabiani Episcopi Diaconum fuisse, qui sub Decio martyrii coronâ accepit.

Laurentum, civitas Latii, Pici regis opus non procul à Lavinio, ita dicta à sylvâ *laureâ* eo in loco cùm conderetur, inventâ. Pop. *Laurentes*. Apris hic tractus præcipuè abundavit. Virg. Æn. 10.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, multos Vesulus quem pinnifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia, sylvâ
Pastus arundinea.

Mart etiam ranas in iisdem paludibus notavit, 10. 37.
——*Laurentino turpes in littore ranas.*

Laureolus, latro scelestissimus, eoque nomine in crucem actus, & à feris devoratus. Quæ fabula aliquoties Romæ in spectaculis repræsentata est, idque à Domitiano. Mart. in Amphitheatro:

Qualiter in Scythicâ religatus rupe Prometheus,
Assiduam nimio pectore pavit avem.
Nuda Caledonio sic pectora præbuit urso,
Non falsâ pendens in cruce Laureolus.

Lauretum, *Loreto*, urbs Piceni, inter Recinetum & oram maris ad 3. m. p ab Ancona 15. in merid.

Lauriacum, *Lorch*. vic. Austriæ sup. ad Danub. flu. 3. mill. infrà Lentiã, & 1. tantũ ab Anisu, 22. à Vienna in occ.

Laurion, locus Atticæ, ubi argentum fodiebatur. Thucyd. lib. 2. 6. & Plut.

Lauron, Hisp. Tarracon. urbs. Plut. In Sertorio; hodiè *Laurigi*, in regno Valentiæ.

Laus, urbs Lucaniæ. Steph. Item op. & flu. Brutiorum in Lucaniæ confin. Vide Cluv. Ital. Ant. p. 1262.

Laus Pompeia, urbs Insubriæ. Plin. *Lodi* hodiè.

Lausonium, urbs ad Lemannum lacum. Anton. *Lausanne* vulgò dicta. Long 28. 18. Lat. 46. 04.

Lausus, fil. Numitoris, frater Iliæ Sylviæ, quem Amulius patruus fugato patre occidit. Ovid. Fast.

Ense cadit patrio Lausus.———

Item filius Mezentii, quem Æneas interfecit, cùm parentem vulneratum defendit. Virg. Æn. 11.

Lausus equum domitor, debellatorque ferarum.

Lavvenburgum, op. Saxon. infer. ad Albim flu. 7. leuc. ab Hamburgo in ort. & 5. à Lubeca in aust.

Lavvenburgũ, op. Pomeraniæ, 8. leuc. à Gedano in occ. 2. à lim. Prussiæ prov. & 3. ab ora maris Baltici in aust.

Laxta, Celtiberorum in Hisp. urbs Ptol. *Hita* Moletio. Al. est vicus Castellæ Novæ, *Tragazete* dict. in cõfin. Aragoniæ, ad fontes Sueton. flu. 6. leuc. à Loleto in occ.

Lazarus, nomen viri pauperrimi, Luc. 16. Item alterius ex Bethaniâ amici Christi, fratris Mariæ, & Marthæ, quem Christus suscitavit à mortuis. Joh. 11.

Leander, vel *Leandrius* patriâ Milesius, de Mileto, & Milesiis commẽtarium reliquit, teste Laërtio in Thalete. Alius est Λέανδρος ὁ Νικάνωρ, qui μνημονικὰ consignavit, ac patria Cyrenæus fuit, de quo Voss. Hist. Gr. 2. 12.

Leander, juvenis illustris ex Abydo Asiæ oppido, vide *Hero*. inde *Leandrius Hellespontus*. Sil. l. 10. Hujus historiam bellè attigit Lucan. l. 9. --*Amore notatum*
Æquor, & heroos lachrymoso littore turres.

Manilius lib. 4.

Hic pontus, juvenisque fretum, mersaque puella.

Virgilius Georg. 3.

Quid juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem
Durus amor? &c.

Leanita, Arab. fel. pop. ad sin. Arabicum Ptol. Ita Ortel. Sed *Leanites* sinus, in Persico sinu est, ibique *Leanita* pop. in ora incolentes, quorum reg. *Elcatif* Castaldo.

Learchus, Athamantis, & Inûs filius, quem pater furore correptus occidit, leænæ catulum sibi visus interimere. Quod cùm vidisset Ino, arrepto Melicertâ altero filio, in mare se præcipitavit: atque illa quidem in deam maris mutata est, quam Græci Leucotheam, Latini Matutam vocant: Melicertes autem in deum marinum, quem Græci Palæmona, Latini Portunum vocant. Ovid. Fast 6.

Hinc igitur furiis Athamas sub imagine falsâ,
Tuque cadis patriâ parve Learche manu.

Val. Flac. lib. 6.

———*Inoo linquens Athamanta Learcho*

Lebadea, urbs Bœotiæ apud Cephisum fluvium. Stat. Theb. 7.

Et valles Lebadea tuas, & Hyampolin acri
Subnixam scopulo.———

Lebedus, Ioniæ civitas, à Colophone 120. stad. distans. Hic scenicorum histrionum collegium fuit, qui in honorem Liberi patris ludicra certamina quotannis edebant.

An Lebedum laudas odio maris, atque viarum?
Scis Lebedus quam sit Gabiis desertior, atque
Fidenis vicus.———

Long. 55. 20. Lat. 39. 00.

Lebui, pop. Italiæ, quos Livius in Cenomanis inter Brixiam & Veronam describit, ex quo error G. Me-

 rulæ

rulæ patet, eos eosdem cum Lebeciis Polybii facientis.

Lebynthus, vel *Lebinthus*, insula maris Ægæi, una Cycladum. Ovid. Met. 8.

Dextra Lebynthus erat, fœcundaque melle Calymna.

Mela 2. 7. in censu Sporadum. *Nisyros, Lebynthos, Calydna.* Plin. 4. 17. *Corasia Lebinthus, Leros.* Strabo lib. 10. Ἐν δὲ καὶ Ἀμοργὸς τῶν Σποράδων, Λέβινθος καὶ Λεψία. Nomen est à lateribus. Later enim Ebraicè לבנה *lebena* dicitur, Chaldaicè, & Syriacè לבינתא *lebentha* vel *lebenthe*.

Lechæum, portus Corinthi ad sinum Crissæum sive Corinthiacum. *Lesteiocori* Moletio. Statius:

Curva Palæmonio secluditur unda Lechæo.

Idem:

Ab Inoo fert semita recta Lechæo.

Propert. 3. 19.

Deinde per Ionium vectus cum fessa Lechæo
Sedarit placidâ vela phaselus aquâ.

Lectum, prom. Troadis, inter Troadem urb. ad Bor. & Assum prom. & urb. ad ort. *Scorpiata* Sophiano.

Leda, Thestii filia, Tyndari Laconiæ regis uxor, quam cùm Jupiter adamaret, transformatus in cygnum cum eâ concubuit, cùm jam antea ex Tyndaro gravida esset, Marcus Manilius rerum Astronomicarum, lib. 1.

Proxima sors Cygni, quem cœlo Jupiter ipse
Imposuit formæ pretium, quo cepit amantem,
Cum Deus in niveum descendit versus olorem,
Tergaque fidenti subjecit plumea Ledæ.

Expletis itaque legitimis mensibus Leda duo peperit ova, ex quorum altero nati sunt Pollux & Helena, ex altero Castor, & Clytæmnestra. Ovid.

Leda fuit nigrâ conspicienda comâ.

Idem Met. 6.

Fecit olorinis Ledam recubare sub alis.

Ovid. Fast. 5.

Mox etiam Lemures animas dixere silentum.

sic dictos volunt, quasi *Remures* à *Remo* scilicet, cujus occisi animâ Romulus exagitabatur. Hinc *Lemuria*, festa Lemuribus sacra, quæ cùm celebrabantur (id autem erat mense Maio) templa omnia claudebantur, nuptiæ omnes infaustæ putabantur, quæ res locum fecit Proverb *Malum mense Maio nubere.* Ovid. Fast. 5.

Ritus erat veteris nocturna Lemuria sacri:
Inferias tacitis Manibus illa dabant.

Vide quæ sequuntur vers. 485. Ubi inter cætera:

Vertitur & nigras accipit ore fabas.

Festus Pomp. *Fabam nec tangere, nec nominare Diali Flamini licet, quod ea putatur ad mortuos pertinere: nam & Lemuralibus jacitur. Larvis & parentalibus adhibetur sacrificiis, & in flore ejus luctus litera apparere videntur.* Varro de vitâ pop. Rom. *Quibus temporibus in sacris fabam jactant noctu, ac dicunt se Lemures extrà januam ejicere.*

Ledrensis, hodiè *Nicosia* Sophiano, urbs Archiep. Cypri in ora Bor. quæ *Leucotheon*, & *Leucosia* Græcis dicitur.

Ledus, *Le Lez*, amnis Occitaniæ. Oritur 3. leuc. suprà M. Pessulanum, deinde ipsam urb. rigans, paulò infrà ad Lataram castrum in stagnum Volcarum, seu Magalonæ se exonerat.

Leges, Asiæ pop. qui unà cum Gelis habitant ad Hyrcanum mare. Plut. in Pompeio.

Legia, flu. oritur in Artesiæ Com. dein per Flandriam decurrens, juxtà Gandavum in Scaldim se exonerat.

Legio secunda Augusta, Britanniæ op. Ptol. vulgò *Leskerd*. Item urbs in litore Mauritaniæ Cæsariensis. Plin.

Legio septima, quæ & Germanica, urbs Hisp. Tar. in finibus Asturum, vulgò *Leon*.

Legio decima Germanica, in Pannoniâ superiori est juxtà Danubium. Ptol.

Legio Auxiliatrix, opidum olim Pannoniæ infer. ad Danubium, vulgò *Seambri*, nunc pagus apud Budam veterem, teste Ant. Bonfinio.

Legiodunum, pag. Insubriæ apud Oram lacus Verbani, ab Angleriâ 8. m. p. à Varesio 12. à Mediolano 42.

Legionense regnum, pars Hisp. ad Bor. inter Castellam ad ort. & Gallæciam cum Portugallia ad occ. In duas partes Durio flu. scinditur. Ejus primaria est *Legio* vulgò *Leon*.

Legionum urbs gemina, una Silurum in Cambriâ & Monumetensi Com. ad Usam flu. nunc *Caerleon* Alia Cornaviorum in Anglia ad Devam flu. nunc *Chester*, Com. cogn. caput.

Leicestria, quæ & *Legecestria* & *Leogora* quibusdam, vulgò *Leicester*, op. Angl. Com. cogn. caput, ad Sturam flu. 13. mill. à Nottinghamia in aust. & tot. à Coventriâ in Eurum.

Leleges, Asiæ pop. origine Græci, ita dicti quasi λελεγμένοι, eò quod diversis è locis collecti essent, quod Eustathius indicat, & Strabo lib. 7. Hi primùm insulas tenuerunt; indeque in continentem transgredi, partim in Mysiâ ad Adrymittenum sinum consederunt, partim in eo Ioniæ tractu, qui Cariæ est proximus. Unde etiam Plinius tradit, Miletum Ioniæ totius caput, *Lelegida* olim fuisse appellatam. Horum originem nonnulli ad Thessalos referunt, è quibus est Servius explicans illud Virgilii Æn. 8.

Hic Lelegas, Carasque, sagittiferosque Gelonos.

Lucan. 6.

Mox Lelegum dextrâ pressum descendit aratrum.

Leleges autem aliquando Locrensium terram, Thessaliæ conterminam, tenuisse Plin. auctor est lib 4. cap. 7. & Strabo. lib. 7. Cæterùm Hesiodi versus quos idem Strabo citat, his verbis:

Ἤτοι γὰρ Λοκρὸς Λελέγων ἡγήσατο λαῶν,
Τούς ῥά ποτε Κρονίδης Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς
Λεκτοὺς ἐκ γαίης λάας πόρε Δευκαλίωνι.

Hi versus, inquam, argumento sunt & in Thessaliâ eosdem aliquando habitasse. Quæ enim alia terra Deucalionis quàm Thessalia accipienda, quando eadem & *Pyrrhæa* olim à *Pyrrhâ* Deucalionis uxore ut idem Strab. auctor est lib. 9. appellata fuit. Quin & Pindari Com. Pythiorum Od. 2. aptis verbis indicat Centauros olim Leleges vocatos fuisse: Λέλεγας γάρ φασι αὐτοὺς ... Διὰ δὲ τὸ ... τοὺς ἵππους ... Ἱπποκενταύρους.

Ovid. Met. 9.

Armiferi Leleges, & nymphæ, Lelegeides, ibidem.

Lemannus, op. olim, nunc vicus cum templo Albionis in orâ Angliæ Australi. *Limpne* Talboto Vel ubi Novus portus. Ptol. teste Camdeno in Cantio, vulgò *Lime*, qui & Limenus Latinè dicitur. Item lacus

cus Allobrogum, Genevam & Lausannam urbes alluens per quem Rhodanus ex Sedunis fluit. Lucan. lib. 1.

Deseruere cavo tentoria fixa Lemanno.

Lemnos, inf. maris Ægæi, Thraciam à septentrione, ab occasu Athon montem habens, fabuloso Vulcani casu nobilitata, quem à matre Junone simul atque natus fuit, ob deformitatem præcipitatum in hanc insulam decidisse, ac propterea *Lemnium* appellatum fuisse, volunt. Val. Flaccus lib. 2.

Mox etiam pavida tentantem vincula matris
Solvere, prærupti Vulcanum vertice cœli
Devolvit, ruit ille polo, noctemque diemque
Turbinis in morem: Lemni cum littore tandem
Insonuit. Vox inde repens ut perculit urbem.
Acclivem scopulo inveniunt, miserentque foventque
Alternos ægro cunctantem poplite gressus.
Hinc reduci superas postquam pater annuit arces
Lemnos cara Deo, nec fama notior Ætna
Aut Lipares domus.

Homerus Odyss. Θ.

Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πτολίεθρον
Ἥ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἁπασέων.

Eadem & *Hypsipylea* dicitur à filia Thoantis ejusdem nominis, quæ in hac insula regnavit. Hodiè *Stalimine* Turcis & Italis vocatur. *Malum Lemnium* de maximo & miserando malo, & *Lemnia manus* pro impiâ, & nefariâ manu. Hesychius: *Λημνία χείρ, ὠμὴ καὶ παράνομος ἀπὸ τῆς μοχθηρίας.* Trojani belli tempore Philoctetes ab hydro, vel chersydro morsus, aut, ut Sophocles, à viperâ, in hâc insulâ relictus est, ut poëtæ passim testantur. quia Vulcani Sacerdotes Lemnii ἐθεράπευον τοὺς ὀφιοδήκτους. Ita habet Eust. in lib. 2. Iliad. Lemnum scilicet nobilitat imprimis terra Lemnia, cujus astrictoria vi labra vulnerum coalescunt, & obducuntur maximè in venenoso morsu. Galenus cùm in Lemnum ideò navigasset, ut hujus terræ vires penitiùs cognosceret, quendam refert se convenisse, qui ἐπὶ τραυμάτων καὶ παλαιῶν, καὶ δυσεπουλώτων, ἐχιοδήκτων τε καὶ ὅλως θηριοδήκτων, ἐπί τε τῶν δηλητηρίων φαρμάκων, οὐ προδιδοὺς μόνον. ἀλλά τε καὶ ἐπιδιδοὺς ἐχρῆτο τῇ σφραγῖδι, *ad vulnera cùm vetera tum cicatrici obducenda contumacia, & ad morsus viperæ, adeoque omnes venenosos morsus, & lethalia venena, non solùm pro antidoto, sed & post venenum sumptum sigillo utebatur.* id est, *terrâ sigillatâ*, sive *Lemniâ*. Inde pharmaco nomen, adeoque toti insulæ, uti putat Bochartus. Nam Arabicè ▭לא *lamn*, cum de vulnere agitur, est *consolidare, obstringere agglutinare*. Videant igitur peritiores an fiat Lemnos vel ex simplici ▭לא *lamn*, vel ex composito נהש ▭לא *lam nahs*, q. d. συνουλωτικὸν φάρμακον τῆς δήξεως, id est, *pharmacum vulneris ex morsu obducendi vim habens*. Arabicè enim נהש *nahs* est *morsus*. Ideò autem Vulcanus fingitur in Lemnum è cœlo delapsus. ὅτι πῦρ ἐκεῖ γῆθεν ἀνεδίδοτό ποτε αὐτόματον, *quia olim ibi è terrâ erumpebat spontaneus ignis*, ut scribit Eust. in lib. 1. Iliad. Itaque etiam Αἰθάλειαν veteres vocarunt, teste Polybio apud Steph. ἀπὸ τοῦ αἴθεσθαι *ab ardendo*. Lycophron in Alexandra:

Τεφρώσας γυῖα Λημναίῳ πυρί.
Adurens igne membra Lemnio.

Sen. in Herc. Oetæo:

Quæ tanta nubes flamma Sicaniæ vomit?
Quæ Lemnos ardens. ————

Papinius:

————*Ægæo premitur circumflua Nereo*
Lemnos, ubi ignifera fessus respirat ab Ætna
Mulciber. ————

Vide Suidam in Λήμνιον πῦρ. Hodie *Stalimene*.

Lemovices, *Lemovisi* Ptol. Gall. Aquit. pop. Pictonibus vicini. hodiè *Limosin*.

Lemonii, Germaniæ pop. Tacit. *Mecklenburger*, Ortelio, *Lifflander* Curæo.

Lemuru, flu. Liguriæ ex Apennino M. in Urbem fluvium agri Alexandrini influens. Hodiè *Lim*, vel *Lemo* dicitur.

Lenæus, Bacchi cognomen ἀπὸ τοῦ ληνοῦ, hoc est, *à torculari* Virg. Georg. 2.

Huc pater ô Lenæe veni, nudataque musto
Tinge novo mecum direptis crura cothurnis.

Tibull.

Odit Lenæus tristia verba pater.

Cedrenus: Διονύσιος, οὐχ ὁ τῆς Σεμέλης ἀλλ' ἄλλος τούτου παλὺ ἀρχαιότερος ὁ τὸν οἶνον ἐξεῦρε καὶ ἐν τοῖς ληνοῖς ἀποθλίψειν ἀφ' οὗ καὶ Ληναῖος ὠνομάσθη.

Lensia, *Lints*. urbs Austriæ super. ad Danubium, 6. leuc. a Passavia in ort.

Lensium, *Lens*, op. Belgii in Artesia prov. 3. leuc. ab Atrebato in Bor. & 4. a Duaco in occ.

Lentudum, *Lutenburg*, op. Pannon. super. ad Muram flu. inter Bolentium ad occ. 2. & Canisiam ad ort. 3. leuc.

Lentulus, Vide *Gætulicus*.

Leo, Alabandensis orator, præter artem de Statibus, composuit Caricorum libros 4. totidemque Lyciacorum, teste Suida, qui & scripsisse ait sacrum bellum Phocensium, & Bœotorum. Equidem id negare non ausim, sed tamen fieri posset, ut eos secutus sit Suidas, qui confuderunt Leonem Alabandensem, cum Leone Byzantio, quem de bello sacro scripsisse paulò ante ipse dixerat Suidas. Alterutr etiam res Ægyptiacas literis mandavit, teste Hygino, ubi de Ariete. Fuit & *Leo* Pellæus, qui Deorum naturam, & gesta videtur exposuisse. Vide Arnob. lib 4. contra Gentes. Vossius.

Leo Isaurus, 71. Rom. Imp. An. Dom. 719. Apud Pontificem pluribus egit, imagines ut aboleret. Cui Papa restitit, perque universum orbem scripsit, ne Imperatoris jussionibus obedirent, & in apertam rebellionem plurimos abduxit. Blond. lib. 10.

Joannes Leo Granatensis, patriâ ab regibus Hispaniarum Ferdinando & Elisabetha occupatâ, in Mauritaniam profugit, & Fessæ operam Arabicæ linguæ dedit. Scripsit de Africâ Arabicè, & postea Italicè. Eam autem descriptionem Latinè transtulit Jo. Florianus. Juxtà insulam Zerbi captus à Piratis Leoni decimo donatus est; qui eum ob egregiam eruditionem honestè admodum habuit; & cum Mahumedicâ religione desertâ, fieret Christianus ei in Baptismo nomen imposuit *Joannis Leonis*.

Leo Byzantius, auditor Platonis, sophista nobilis, Philippo contra Byzantium venienti occurrens; *Dic, age,* (inquit) *Philippe, quæ te causa trahit oppugnatum nostra mœnia?* At ille, *Amor*, inquit, *tuæ patriæ, quâ ut potiar, veni*. Leo excipiens respondit, *Atqui instrumento Musico, non bellico, amantibus opus est*. Philostratus. Suidas ait, Philippum, quum Leonem in expugnatione

Byzantii, præter cæteros adversantem haberet, epistolas ad Byzantios scripsisse calumniæ plenas: si voluisset dare tantum pecuniæ Leoni, quantum petebat, jamdudum urbe fuisse potitum. Cives hoc accepto, domum ejus circumstetêre: ille sibi metuens, laqueo vitam finivit, parùm Philosophicè. Hic Leo Byzantius olim vehit Athenas populo inter se dissidente de concordiâ suasurus: qui ibi visus pusillus; derisui habitus est. *Quid*, inquit, *viri Athenienses, si uxorem meam videritis, quæ tantilla est, ut vix me genu tenus pertingat*? Major hinc sublatus est risus. *Atqui*, inquit, *nos tantoperè pusillos & breves, si inter nos dissidium esset, vix oppidum Byzantium capere posset*. Plut. Scripsit res Philippicas & Byzantinas, lib. 7. Teuthranicum, de Bezalo, & de seditionibus, Sacrum bellum, & de rebus Alexandri. Ubi si Alexandrum M. intelligit fœda est oscitantia. Apud Plut. lib. de Flum. in Ismeno legas *Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Βοιωτικοῖς*. Scripsit igitur & historiam rerum Bœoticarum. Item in Tygri: *Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν γ. περὶ ποταμῶν*. Citat eum quoque Athenæus, lib. 12.

Leoburgum. Vide *Lavvenburgum*.

Leocata, Leucate, op. Gall. in Occitania inter Stagnum cogn. ad occ. & oram maris Mediter. ad ort.

Leocorion, monumentum ab Atheniensibus in medio Ceramico erectum: nam cùm Attica universa, maximâ fame laboraret, unumque hoc ab oraculis ostenderetur remedium, si quis suos liberos immolaret, inventus est Leo quidam Orphei fil. qui tres filias suas Virgines Pasitheam, Theopen, & Eubulen tradidit immolandas. Cujus beneficii memores Athenienses monumentum ei erexerunt, & *Leocorion* appellarunt.

Leocrines, historicus quidam, de quo vide Etymologum in *Κρίος*.

Leodium, urbs Belgii ad Mosam flu. in finibus Eburonum, ampla, & episcopalis. *Luttich* Germanis. Vulgò *Liege*. Ad tertium a Tungris miliare, quà meridiem spectat, tanto murorum cingitur ambitu, ut altissimos complexetur montes vitibus consitos. Deinde in planitiem excurrit, adeò glebâ fertili, ad hæc pomis, & nucibus omnis generis abundans, ut de præstantiâ cum Siciliâ certare possit. Long. 27. 03. Lat. 50. 40.

Leon, Eubœæ insl. promontorium. Ptol. *Cabo Mantello* Sophiano. Item aliud Cretæ in orâ Australi. Est & Phœniciæ fluvius. Item Siciliæ, haud procul à Syracusis, locus, sive vicus fuit. Thucyd. lib. 6 *Λέων*. Liv. lib. 24. *Leontina*, ubi tamen *Leontem* legit Cluverius.

Leona, urbs Gall. Celt. in orâ Britanniæ min. boreali pop. *Leonices* Long. 16. 10. Lat. 49. 18.

Leonia, & *Leonium*, vulgò *S. Leon*, urbs M. Græciæ excisa inter Siberenam & Crotonem.

Leonica, op. fuit Edetanorum in Hisp. quod quibusdam est *Olieto*, al. autem *Alcaniz*, vicus ad amnem *Guadalupe*, in Aragonia ambo, & in confin. regni Valentini.

Nic. *Leonicus*, Thomæus, Maximiliani I. temporibus floruit, vir Latinè Græceque eruditus, quod abundè Dialogi aliaque ejus scripta testantur, puri sermonis amator & benè peritus interiorum literarum, pariterque Platonicæ & Aristotelicæ gnarus Philosophiæ, quam florentissimè docuit Patavii. Inter alia quoque Variæ Historiæ tres libros reliquit.

Leonidas, nobilis Spartæ, deinde Lacedæmoniorum Dux, qui adversùs Xerxem penè incredibilia egit. Hic commilitonibus dicebat, *pergite animo forti, hodiè apud inferos fortè cœnabimus*. Cecidit ad Thermopylas, cùm illas angustias custodiret quadringentis solùm militibus, cujus cor excidens Xerxes pilosum invenit. Plut.

Leontini, Siciliæ urbs quondam celeberrima, hodiè *Lentini* dicitur, Græcis omnibus *Λεοντῖνοι*, uno excepto Ptolemæo, apud quem *Λεόντιον*. Derivatum esse nomen ἀπὸ τοῦ λέοντος, id est, à Leone, omnes nummi hujus urbis antiqui testantur, in quibus ejus animalis imago expressa est. Ejus meminit Ovid. Fast. 4.

Jamque Leontinos, Amenanaque flumina cursu
Præterit. ———

Opidani eodem nomine gaudebant. Sil. lib. 14.

Prima Leontinos vastarunt prælia campos,
Regnatam duro quondam Læstrygone terram.

Et posteà:

Cereri placidos fœcundat sanguine campos.

Apud Ciceronem Verrina 5. ager Leontinus dicitur *Caput rei-frumentariæ*. Ibidem: *Leontini principes rei-frumentariæ*. Sidon. Carm. 22.

Quanta Leontino surgescit messis acervo.

Polyb. *Γεωργούμενοι χώρας* vocat. Vide Plin. 18. 10. Long. 29. 08. Lat. 36. 44. Bellicosi olim fuêre, sed à Phalaride victi, armisque exuti, potationibus operam dare cœpere; unde Proverb. *Leontini semper juxtà pocula*, apud Diogenianum in voluptuosos. Plura de hac urbe vide apud Cluv. Sic. Ant. 1. 10.

Leontius, Neapolis, Cypriorum Insulæ Episcopus, de quo Vossius Hist. Gr. pag. 276. Quem vide quoque pag. 489.

Leontius, Antiochenæ Ecclesiæ Præsul, cùm presbyter esset, dignitate privatus est, quia cum muliere Eustolia nomine degens, & turpem suspicionem celare volens, genitalia sibimet noscitur abscidisse, ac deinceps quidem fiducialiter cum eâ muliere vivebat. Posteà verò Imp. Constantii studio in Antiochenâ Ecclesiâ ordinatus est Episcopus. Qui cùm esset Arrianus occultus, videns divisos sacerdotes, & populum, & alios dicentes, *Gloria Patri & Filio*, &c. & alios *Gloria patri per filium*, &c. ipse sub silentio dicebat orationem, & nihil aliud audiebant astantes nisi cùm diceret *In secula seculorum*. Sed quia etiam contrà milites veritatis acuebatur, non nisi hæreticos provehebat, celabatque pestem, modò timore populi, modò formidine Imperatoris, qui Filium Dei dissimilem patri dici prohibuerat. Theod. lib. 5.

Leontychides, Spartæ rex, Persas eodem die quo ad Platæas Mardonius superatus est ad Mycalen quadraginta millibus cæsis, devicit. In expeditione Thessalicâ dux cum liberâ potestate, magnam pecuniæ vim corruptus accepit, & in castris deprehensus est, cùm utraque manu pecuniam retineret. Itaque delatus Spartam, damnatusque Tegeam in exilium, ibi mortuus est, cùm regnasset annos 22. Diodor. lib. 11.

Leopolis, S. Leo, urbs Ital. Ditionis Pontificiæ, in Duc. Urbini, propè Ariminum flu. in lim. Romandiolæ, 20. m. p. ab Urbino in Cæc. & 15. ab Arimino in Circ. Long. 35. 30. Lat. 43 38.

Leopolis, *Lemburg*, urbs Polon. in Russiâ nigrâ, 15. leuc à Premislia in ort. & paulò minus à M. Carpato in Bor. Long. 46. 35. Lat. 49 13.

Leosthenium, fin. in orâ litor. Thraciæ, è reg. Bythyniæ

thyniæ in Byzantium ad aust. & P. Euxinum ad Bor. *Sthenion* Gyllio.

Leotrophides, Dithyrambopœus, adeò tenuis & gracilis, ut in proverbium abierit, *Leotrophide macilentior*. Suidas. Erasmus.

Leovardia, *Leuvvarden*, urbs Belg. Uniti, ampla, munita, & elegans. Frisiæ Occid. caput, sub Dom. Batavorum.

Lepadusa, insula Siciliæ, à patellis ostreorum genere dicta, quasi Patellaria.

Lepanthum. Vide *Naupactus*.

Lepas, vertex rupis cujusdam asperæ in agro Siracusano *Crimiti* Fazello & Aretio.

Lepidus cognomen apud Rom. quo quatuor imprimis nobiles fuere, de quibus Rutilius Numatianus in Itinerario, cujus versus illustrat, declaratque Lipsius ad 14. Annal. Taciti. pag. 569.

Lepidus, fecit epitomen Historicam. Steph. in πηγία.

Lepinus, mons Italiæ, in quo Signia urbs, vino celebris: Columella lib. 10.

Quæ Marrucini, quæ Signia monte Lepino.

Lepontii, pop. Alpini circa Rheni ortum, inter Insubres, & Helvetios. *Rhinvvalder* Scudo. Vide omninò Cluv. Germ. Ant. lib. 1. cap. 14.

Leprium, op. Peloponnesi in Elide reg. seu potiùs, teste Cic. & Plin. in Arcadiâ, *Chiappa* Nigro. Pop. *Leprini* Ciceroni. Polybio verò *Lepreata*.

Leptines, Atheniensis, orator nobilis, qui cùm liturgiarum onus ad paucos, eosque tenuioris fortunæ red ille videret, potentioribus ferè omnibus immunitate donatis, tulit legem, ut sublato jure immunitatis, liturgiarum sumptus ex æquo a ditioribus suppeditarentur. Quam legem oppugnat Demosthenes eâ oratione quam adversus Leptinem inscripsit.

Leptis, Africæ min. (quæ *Zeugitana provincia* dicitur) duarum urbium nomen est. Prima Minor. quæ *Sarrana* cognominatur à Sarranis Phœniciæ. Silius lib. 3.

Tabraca cum Tyrium vulgus, Sarranaque Leptis.

Long. 42. 00. Lat. 31. 40.

Altera trans Syrtin min. sita, juxtà Ocam op. Magnæ cognomen habet. Illam Neapolin dici existimat Vadianus Melæ enarrator. Cæterùm de 2. hisce urbibus vide Bochartum Georg. pag. 526. & 527. *Leptis* nomen Punicum esse ait, לבת *labi*, quod *stationem* significat. Lucan. lib. 9.

Proxima Leptis erat, cujus stationi quietâ
Exegere hyemem. ———

Leria, vide *Leros*. Item op. Hisp. Tarrac. in regno Valentiæ, olim Hedetanorum caput, teste Beuthero, vulgò *Liria*, ut ex Clusio, & Morali refert Ortelius. Long. 20. 50. Lat. 40. 00.

Lerina, insula maris Gallici, oræ Gall. Narbon. inter Antipolin & Forum-Julii adjacens, ubi Lerinense Cœnobium præclarissimum. S. *Honorato* Massonio dicitur & *Lerinum*. & *Lerinus*.

Lerna, lacus in agro Argivo, Herculis labore notissimus, qui in eo Hydram Lernæam dicitur intercemisse; viciniæ omni reg. adeò infestam, ut locum fecerit Proverbio Λέρνη κακῶν de malis multis in unum congestis. Hinc *Lernæus*. Virg. Æn. 8.

Lernæus turbâ capitum circumstetit anguis.

Stat. Theb. 2.

——— *Veteri spumavit Lerna veneno.*

Strabo lib. 8. Λέρνη λίμνη τῆς Ἀργείας ἐστὶ, καὶ τῆς Μυκηναίας, ἐν ᾗ τὴν Ὕδραν ἱστοροῦσι. Διὰ δὲ τοὺς γινομένους καθαρμοὺς ἐν αὐτῇ παροιμία τις ἐξέπεσε, Λέρνη κακῶν. Argos autem & hunc lacum loca non exiguis inter se spatiis dissita esse innuit Lucianus in Dialog. Marin. Μόνη δὲ παραγίνεται μακρὰν ὕδωρ τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους εἰς Λέρναν. Val. Flac. lib. 1.

——— *Olim Lerna defensus ab angue Arcas.*

Urbem autem & fontem fuisse ab al. docemur. Schol. Euripidis in Phœnissis: Λέρνη πόλις καὶ πηγὴ τῆς Ἄργους. Λέρνης βαθὺν λειμῶνα dixit Æschylus, unde Pind. Schol. ἡ γὰρ Λέρνη κατὰ μὲν τινας κρήνη, κατὰ δὲ τινας λοχμώδης χωρίον. Est & flu. ejusdem nominis, opidum item Laconicæ mediter. *Phonea* Sophiano. Nigro autem *Petrina* dicitur.

Leros, quæ & *Leria*, ins. in Icario mari. Strabo lib. 14. Pop. *Lerii*, qui olim corruptissimis moribus fuisse perhibentur. Hinc illud Phocyllidis Λέριοι κακοί, οὐχ ὁ μὲν, ὃς δ' οὔ. πάντες δὲ πλὴν Προκλέους. *Lerii mali, non quidem unus, alter vero minimè, sed universi, excepto Patroclo.*

Lesbos, ins. maris Ægæi, ante Assum, promont. Troadis, *Lesbia* Plauto in Mercatore, *Metelin* hodiè. Olim universæ Troadis imperium obtinuit. Ambitus ejus stadiorum 100. suprà 1000. à Boreâ in Aust. protensa, quingenta sexaginta stadia longitudinis habens, feraci agro, & multâ materiâ ad classes conficiendas idonea. Sic dicta à primariâ urbe, quæ in eâ potentissima fuit, sive à *Lesbo* Japeti filio, qui in eam insulam navigavit. Ut autem eruatur Lesbi etymon, sciendum est veteres meminisse septem majorum insularum in mari mediterraneo. In quarum dimensione, quamvis parùm sibi constent, tamen in eo conveniunt, quòd Lesbon semper censent septimo loco, Scylax scilicet, Alexius Comicus apud Eustathium, Author lib. de Mundo cap. 3. ubi de majoribus insulis, Apuleius, Timæus apud Strabonem lib. 14. Diod. Sic. lib. 5. Inde suspicatur Bochartus Lesbum insulam *Esbuith* & contractè *Esbu*, i. e. *septima*, dictam esse à Phœnicibus, voce deflexâ ex Ebrææ השביעית *hasschebiith*. Ex quo factum, ut præfixo Lamed להשבוע *Lesbus* diceretur, urbs insulæ metropolis, i. e. *ad septimam*, supple *insulam*. Quâ nominum formâ nihil frequentius apud Pœnos. sic *Ad septem aras*, *Ad septem fratres*, *&c.* Dionys. vers. 537.

——— Λέσβου ἐυερχέος.

Hinc *Lesbius*, ut *Lesbia vina*. Horat. Epod. 9. quæ apud veteres maximè in pretio. Clearchus: Λέσβιον πρωτεῖον ὅς ἐστιν ἄλλος οἶνος ἥδιον πιεῖν. Alexis: Λεσβίοις οἰναρίοις τὰς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑπεξέχει μέρος. Vide Lud. de la Cerda ad illud. Virg. Georg. 2.

——— *Methymnæo carpit de palmite Lesbos.*

Item *Lesbous*, ut *Lesboum barbiton* apud eundem. Carm. 1. 1. A Lesbiis ortum est adagium apud Arist. lib. 5. Moral. quod est *Lesbia regula*, cùm ratio ad factum, non factum ad rationem, vel lex ad mores, non mores ad legem accommodantur. Lesbii inter alias turpitudinis notas, hanc contraxerunt, quòd fellationis & irrumationis primi authores feruntur: unde Græcè λεσβιάζειν apud Aristoph. pro *polluere*. Divinandi autem arte pollebant; quapropter apud Plut. hoc adagium legitur

legitur *Lesbius Prylis*, nam Prylis Mercurii fil. fuisse traditur divinandi peritissimus, Lesbii etiam cantores celebres fuisse dicuntur, qui accersiti Lacedæmonem, cives tumultuantes suavitate cantûs ad concordiam revocabant: Unde ortum proverbium apud Suidam, & Zenod. *Post Lesbium cantorem*, cùm aliquem non primas, sed secundas tenere debere significamus. Soli fertilitate, & vini generositate inter alia præstans insula, nec non puellarum formositate.

Lesem, urbs in tribu Aser, in possessione verò Dan. Jos. quæ & *Lais*, & *Dan* dicitur, Hæc ea putatur à plerisque quæ tandem à Philippo Tetrarcha, senioris Herodis filio, in honorem Tiberii Cæsaris *Philippi* appellata. *Bellina* vulgò.

Lesera, mons Gall. Cemeni pars, in Occitania inter Gabalos & Arecomicos.

Lesina, urbs regn. Neapol. juxta locum cogn. vix 3. mill. ab orâ sinus Veneti, 22. mill. à Manfredonia in Caec.

Lesnovia, op. Polon. in Volhinia super. Aliquot. m. p. à Beresteciâ in ort. & 15. à Luceoriâ in merid.

Lessima, *Lessines*, urbs Hannoniæ ad Teneram flu. inter Athum ad aust. & Gerardimontium ad Bor 5. leuc. à Bruxellis in Bor.

Lestorum regio, *Λῃστῶν χώρα*, i. e. *piratarum regio*. Ptol. Regio Indiæ extra Gangem, cujus incolæ sylvestres esse dicuntur, & in specubus habitare. Ferunt in eâ corvos esse albos, & psittacos; hodiè regnum *Pegu* dicitur.

Lesua, *Levves*, op. Angl. in Sussexiæ Com. 4. mill. ab orâ maris Britannici.

Lethæus, flu. geminus: unus Lydiæ, Magnesiam urb. alluens, & Pactya monte erumpens, in Mæandrumque per agrum Magnesianum descendens, *Fiume di Mangresia* vulgò; alter in Macedoniâ, Triccam urb. attingens, quem Æsculapium natum ferunt. Est & *Lethæus* apud Solinum flu. Cretæ, Gortinam urb. prætersluens, *Letor* hodiè.

Lethe, flu. inferorum apud poëtas, cujus aquam, siquis gustasset, omnium statim præteritorum oblivisci eum voluerunt, ἀπὸ τῆς λήθης, h. e. ab *oblivione* sic dictus. Constat autem revera *Lethen* seu *Lethonem* in Africa amnem esse, circà extremum Syrtium cornu, Berenicen urb. alluentem, verùm quoniam terræ hiatu absorptus, & occulto meatu per aliquot lapsus millia, circa Berenicen magna aquarum copia erumpit, persuasum fuit accolis, ab inferis eum emergere. Lucan. lib. 9.

Quam juxta Lethes tacitus prælabitur amnis,
Infernis, ut fama, trahens oblivia venis.

Ubi *Lethon* legendum ex optimo suo codice monet Vossius ad Melam lib. 1. cap. 8.

Lethes, flu. Hisp. geminus: unus Hisp. Tarracon. per fines Bracarum fluens, qui & *Limæa*, vulgò *Lima* Alter Hisp. Bæt. per Vandalitiam fluens, ac in mare apud portum Mnesthei exiens, vulgò *Guadelete*. De priore Sil. lib. 1.

Quique super Gravios lucentes volvit arenas,
Inferna populis referens oblivia Lethes.

Ubi alii *Grovios*. Super hoc nomine reconditè scripsit Is. Casaubonus, Strabonis Commentator in lib. 3. Liv. lib. 55. *Cùm fluvium Oblivionem transire nollent.*

Levaci, pop. Belgii, Nerviorum clientes, quorum op. *Leevv*, quasi Levaeum in Brabantiâ, à Lovanio 4. leuc. in ort. Licèt Marlianus ipsos Lovanienses interpretetur.

Leuca, Salentinorum urbs, apud Japygium promontorium. Lucan. lib. 5.

Antiquusque Taras secretaque littora Leucæ.

Item op. Joniæ. Mela. Insula item Cretica contrà Cydoniam. Plin Insula Indiæ intrà Gangem. Ptol. Et Argivorum op Polybio.

Leuca ore, Ptol. i. e. *Albi montes*, in Cretâ sunt, teste Plinio, *Madara*, & *Spachia* Bellonio.

Leucarum, Camdeno *Leghor*, op. Albionis in Walliæ orâ meridionali Anton.

Leucas, & *Leucadia* Plin. & Mel. *Leucate* Virg. *Leucates* Straboni, *Neritis* etiam Plin. 5. 1. insula maris Jonii, oræ Epiri occiduæ adeò vicina, ut continenti juncta videatur, (cum urbe cognomine, quæ *Neritos* Strab. *Neritum* Plin.) media inter Acroceraunia, & Peloponnesum 87. m p. ab Actio 30. in merid. cujus urbs caput erat Acarnaniæ, teste Livio. *S. Maura* hodiè dicitur, sedes præfecti Turcarum, mons verò & promont. *Leucata*, & *Leucates*. Ovid. Met. 15.

Leucada continuam veteres habuere coloni,
Nunc freta circumeunt. ———

Lucanus lib. 4.

Ductor erat cunctis audax Antonius armis,
Jam tum civili meditatus Leucada bello.

Juvenal. Sat. 8.

——— *Quantum non Leucade, quantum*
Thessaliæ campis Antonius abstulit.

Statius Thebaidos lib. 4.

——— *Sic Ambracii per littora ponti*
Nauticus in remis juvenum monstrante magistro
Fit sonus, inque vicem contra percussa reclamat
Terra, salutatus cum Leucada pandit Apollo.

Idem Æn. 8.

——— *Totumque instructo Marte videres*
Fervere Leucaten. ——— ———

Leuce, ins. Ponti exigua, Borysthenis ostio objecta. Vide *Achillea*.

Leuci, Gall Belg. pop. Treviris & Mediomatricibus finitimi, jaculandi peritissimi. Lucan. lib. 1.

Optimus excusso Leucus Rhemusque lacerto.

Hodiè *Tullenses*, quorum civitas *Toul* vulgò dicitur. Item *Leuci*, Peloponnesi pop. Livio.

Leucippides, filiæ Leucippi à Castore & Polluce raptæ, Phœbe, & Elaira, ex Aphidnis civitate Laconicâ.

Ovid in Ep. Paridis:

Te rapuit Theseus, geminas Leucippidas illi.

Idem 1. de Art.

Vim passa est Phœbe, vis est allata sorori,
Et gratus raptis victor uterque fuit.

Prop. 1. 2.

Non sic Leucippis succendit Castora Phœbe
Pollucem cultu non Elaira suo.

Apollodorus, lib. 3. Λευκίππου καὶ Φιλοδίκης τῆς Ἰνάχου, θυγατέρες ἐγένοντο Ἰλάειρα καὶ Φοίβη. ταύτας ἁρπάσαντες ἔγημαν Διόσκουροι. Vide Theocr. in Dioscuris, & Ovid. sub fin. lib. 5. Fast. ubi hanc fabulam narrat, & Hyg. Fab. 80.

Leucippus, Philosophus, qui omnia pleno & inani constare dixit. Cic. Tusc. Qu. lib. 4. Dogma hoc plenius explicat Laërtius, & qui eum exscripsit Hesychius Illustrius. De eo sic Galenus, sive Ætius περὶ φιλοσόφου ἱστορίας. Τούτῳ δὲ Λεύκιππος Ἀβδηρίτης ἀκουστὴς, τὴν τῶν ἀτόμων εὕρεσιν ἐπινοήσας πρῶτος. Clementi Alexandrino in Propemptico dicitur *Milesius*, ac posuisse ἀρχὰς, τὸ πλῆρες, καὶ τὸ κενόν. De eodem ita Epiphanius. Λεύκιππος ὁ Μιλήσιος, κατὰ δέ τινας Ἐλεάτης καὶ αὐτὸς ἐριστικὸς ἐν ἀπείρῳ. Lactant. lib. 3. Instit. *Ubi sunt, aut unde ista corpuscula? à quo Democritus eruditus hæreditatem stultitiæ reliquit Epicuro.* Item 8. Sicyoniorum rex, an. an. 53. 11. reg.

Leucobibia, & Lat. recent. *Loquabria*, regio Scotiæ occidua contrà Ebudas insulas. Malè verò Ortelius citat Ptol. ille enim *Levopibiam* habet. Vide *Lucopibia*.

Leucogæus collis, & *Leucogæi fontes*, locus Campaniæ inter Neapolim & Puteolos, *La Lumera*, teste Sanfelicio. Hic alica plurima & sulphur. Plin. 18. 11. & 35. 15. Fontes prædicti firmitatem dentibus, oculis claritatem, & vulneribus sanitatem afferunt, teste eodem Plin 31. 2. *Leucogæus* quoque *Leuce acte* Ptol. locus Marmaricæ in orâ litorali inter Parætoniam, & Alexandriam. *Riva bianca* Moletio.

Leucon, rex Ponti, à fratre Oxylocho necatus, quòd cum ejus uxore adulterii & incestûs consuetudinem habuit. Ovid in Ibin:

Aut pia, te caso dicatur adultera; sicut,
Qua cecidit Leucon vindice, dicta pia est.

Leucopolichnia, urbs Sarmatiæ, Rutheniæ, sive Russiæ metropolis. *Lemburgus*, quæ & *Leopolis*.

Leucopolis, urbs Cariæ marit. ad sinum Doridis reg. Plin. 5. 29. *Aschocher* Leunclavio.

Leucosia, ins. maris Tyrrheni contrà sinum Pæstanum, sic dicta ab Æneæ consobrinâ ibi sepulta, in orâ Lucaniæ, teste Festo, sed ut Plinius vult, ab una Sirenum ibi submersâ, & sepulta. Ovid. Met. 15.

Leucosiamque petit, tepidique rosaria Pæsti.

Item urbs totius Cypri primaria, quæ & *Nicosia*. Quin & Samothracia *Leucosia* priùs est appellata, ut inquit Aristot. de Repub.

Leucosyria, Cappadociæ pars, circà ostia Thermodontis fluvii. *Leucosyrorum sinus* Cappadociæ locus Ptol. hodiè *Lyrus*.

Leucothea, uxor Athamantis, vide *Ino*, & *Athamas*. Propert. 2. 28.

Ino etiam primâ terris ætate vagata est.
Hanc miser implorat navita Leucotheam.

Ovid. Met. 4.

Leucotheaque Deum cum matre Palæmona dixit.

Et Fastorum 6.

Leucothoe Graiis, Matuta vocabere nostris.

Cic. 1. Tusc. Qu. *Quid? Ino Cadmi filia, nomine Leucothea nominata est à Græcis, Matuta habetur à nostris.* Vet. Gloss. *Albunea*, Λευκοθέα. Fabula est apud Apollodor. lib. 3. Hom. Iliad. 1. Pausan. Atticis, Corinthiacis & Messenicis.

Leucothea, Orchami Babyloniorum regis filia, cujus amore captus Apollo, in Eurynomes (ea Leucothoes mater erat) figuram se transformavit, & tanquam secretò aliquid cum filia colloqui vellet, famulas, quibus comitata erat, secedere jussit. Deinque pristinæ formæ restitutus, professus quis esset post multas blanditias, non admodum invitæ vim intulit. Quod cùm rescivisset Clytie, quæ mutuo Apollinis amore tenebatur, zelotypiæ stimulis exagitata, Orchamo regi filiæ amores enunciavit, qui ut natura crudelis erat, filiam vivam defodit. Cujus mortem ægerrimè ferens Apollo, cùm vitæ eam restituere non potuisset, in virgam thuream eam commutavit. Ovid. Met. 4. Arbor autem thurifera eadem ratione fingitur amata ab Apolline, seu Sole, qua Daphne, seu laurus, viz. quòd gaudeat locis maximè apricis, & ferat fructus ad salutaria remedia utiles.

Leuctra, pl. num. vicus Bœotiæ juxtà Thespias circà quem Epaminondas Thebanus Lacedæmonios vicit, adeoque attrivit, ut postea imperium recuperare nequiverint. Pœna fuit ea pugna libidinum quòd in eo ipso loco duo adolescentes nobiles Spartani Scedasi filias (earum autem nomina fuerunt Hippo & Miletia, vel, ut alii volunt, Theano & Euexippe) vi stupravissent, dissectasque in frusta in puteum abjecissent. Quanquam, secundùm alios, ipsæ vim passæ doloris impatientia sibi necem consciverunt, eoque in campo sepultæ sunt in quo posteà ista pugna fuit commissa, facta est autem an. 2. Olymp. 102. sc. an. Mundi 3585.

Leuctrum, Laconicæ urbs in Peloponneso ad sinum Messeniacum. Ptol. *Maina* Nigro *Istefia* Moletio. Plut. in Pelopidâ ad mare fuisse docet, Καὶ τῆς Λακωνικῆς πολίχνιον πρὸς τῇ θαλάττῃ Λεῦκτρον ὀνομάζεται. Inter Eleutherolaconum urbes memoratur à Pausania. Nomen illi à *Leuctris* Bœotiæ datum, quorum & colonia erat. Pelopem eam condidisse refert Strabo lib. 8. Solinus ubi de Laconum urbibus agit, cap. 13. *Præterea aliquot urbes, inter quas Leuctra non obscura jampridem Lacedæmoniorum fœdo exitu.* Ubi vehementer errat, quòd celeberrimam pugnam Leuctricam, quæ pugnata ad Bœotiæ Leuctra fuit, Laconiæ Leuctris tribuit. Item *Leuctrum* Arcadiæ urbs, Pausan. & Achaiæ, pag. fl. Strab.

Leucus, ἐν τῷ δ΄ τῆς ἱστορίας citatur à Malcho, sive Porphyrio de Vita Pythagoræ.

Levi, tertius fil. Jacob ex Leâ uxore, Gen. 30. Sic vocabatur Matthæus Apostolus. Item pater Matthat. Luc. 3.

Leviathan, magnus piscis marinus. Job. 21. Leviathanem verò non significare *Balænam*, ut vulgò putatur, sed *crocodilum*, fusè probat Bochartus ὁ μέγας Hierozoici, part. 2. lib. 5. cap. 16.

Libanius, Sophista Antiochenus, floruit Juliani Imp. temporibus usque ad Theodosium seniorem. Hic Athenis audivit Diophantum philosophum, deinde in declamationibus se exercuit. Constantinopolim profectus ibidem ludû aperuit, unde propter lascivum in pueros amorem pulsus Nicomediam venit, indeque eandem ob causam ejectus, in patriam reversus est, scripsit Declamationes, Progymnasmata, orationes, & Epistolas, item opus de modis dictandi epistolas. Hic etiam argumenta in omnes orationes Demosthenis edidit. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 497.

Libanotus, ventus flans inter Africam, & Notum Plin. 2. 47.

Libanus, Hebr. *Lebanon*, mons Syriæ maximus & notissimus, ab agro Damasceno in Arabiæ confin. Tripolim usque Phœnicis urbem productus, vallem longam cum Antilibano monte efficiens, cujus longitudo 187, m.p. continet. In eo Cedrus arbor ingenti copiâ nascitur. Tacit. Hist. 5. *Præcipuum montium Libanum erigit, mirum dictu tantos inter ardores opacum fidumque nivibus.*

Libarna, vel *Libarnum*, Liguriæ opidum. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 81.

Liber Deus vini, qui & *Bacchus*, & *Dionysius* dicitur. Multos autem fuisse Liberos ostendit Diod. Siculus, quorum longè celeberrimus est, qui ex Semele & Jove genitus fertur, quem tertium fuisse autumant, & Thebis Bœotiis natum, qui *liber* appellatus est a *liberando*, nam libertatis Deus est, sive quòd Bœotiæ urbes liberas fecerit (ipse enim ut inquit Plutarchus pro Bœotiæ libertate pugnavit) vel quia vinum curas solvat, & mentem ab illis liberet, seu quod vino usi homines liberè loquantur. Sen. de Tranqu. *Liber non ob licentiam* Linguæ dictus est inventor vini, sed quia liberat servitio curarum animum, & asserit, vegetioremque *& audaciorem in omnes conatus facit.* Quod dicit, *ob licentiam*; in mentem revocat Varronis etymon: *Liber à libendo, quod lubrica mens ebrii, quò libet prolabatur.* Plutarchus: Διὰ τί τὸν Διόνυσον Λιβέριον Πατέρα καλοῦσι; πότερον, ὡς ἐλευθερίας ποιητὴν τοῖς πίνουσι γινόμενον; γίνονται γὰρ οἱ πολλοὶ θρασεῖς καὶ παῤῥησίας ἀναπιμπλάμενοι περὶ τὰς μέθας· ἢ ὅτι τὴν λοιβὴν παρέσχεν; ἢ ὥς Ἀλέξανδρός φησιν ἀπὸ τῆς περὶ Ἐλευθερὰς τῆς Βοιωτίας Ἐλευθερίου Διονύσου προσαγορευόμενος. Ovid. Fast. 3.

Sive quod es Liber, vestis quoque libera pro te
Sumitur, & vitæ liberioris iter.
Seu quia tu Pater es, patres sua pignora natos,
Commendant curæ numinibusque tuis.

Servius: *Pater licet generale sit omnium Deorum, tamen propriè Libero semper cohæret.* Jon Chius: Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς Σωτήρ τε Πατήρ τε. Solem quoque Poëtæ Liberum vocant, quia liberè per aërem vagatur. Liber Pater emere & vendere instituit, ac diadema regum insigne, ac triumphum invenit. Plin. 7. 56. Festa ejus *Liberalia* dicebantur. Ponitur aliquando pro vino. Quint. Ennius:

——— Hæc anus admodum
Friguerit, nimirum sauciavit se flore Liber.

Horatius:

Condita cùm verax aperit præcordia Liber.

Plautus in Cistellariâ:

Quippe ubi linguam percussi flore Liberi.

Festus:

Florem anclabant Liberi è carchesiis.

Est autem *flos vini* ἀνθοσμίας οἶνος. vinum optimum & odoris jucundissimi. Plautus in Curcul.

Flos veteris vini naribus objectus est meis.

Alias, flos vini, tenuis spuma in summo innatans. Turneb. 29. 34. Cæcilius apud Nonium in *Floces*, tria hæc numerat, *florem*, *floces*, i. e. *fœcem*, & *vinum*. *Ego*, inquit, *neque florem, neque floces, volo: mihi vinum volo.*

Libera, Jovis & Cereris filia, quæ & *Proserpina* dicitur. Cic. 1 De Nat. Deorum. Sed Ovidius de Ariadne loquitur Fast. 3 uti videre est in his:

——— Audierat jam verba querentis
Liber ut à tergo forte secutus erat;
Occupat amplexu, lachrymasque per oscula siccat,
Et pariter cœli summa petamus, ait,
Tu mihi juncta toro, mihi juncta vocabula sumes,
Nam tibi mutatæ Libera nomen erit.

Mulierem quoque semen emittere tradit Hippocrates in lib. de geniturâ. Nemesius, lib. 1. de Naturâ hominis cap. 25. Inde etiam gentiles olim fœminæ *Liberam* coluerunt, ut B. Augustinus docet lib. 6. de Civit. Dei, cap. 9 *Liberum*, inquit, *à liberamento appellari volunt, quòd mares in coeundo per ejus beneficium emissis seminibus liberentur. Hoc idem dicunt in fœminis agere Liberam, quam etiam Venerem putant, quod & ipsas perhibeant semina emittere, & ab hoc Libero eandem virilem corporis partem in templo poni, fœmineam Liberæ.*

Liberalis Antonius, innotuit metamorphoseon collectaneis. Sed narrationes istæ, ut philologo utiles, ita historicum nihil juvant, nisi quatenus historia subestis ut ferè in fabulis solet. Putabat vir magnus Notis ad Suetonium, libro de claris Rhetoribus hunc esse illum Liberalem de quo Suetonium, libro de claris Rhetoribus egisse ex indici residuo liquet: item de quo Hieronymus in Chronico Eusebiano ad ann. 2064. ait, *Marcus Antonius Liberalis, Latinus rhetor, gravissimas inimicitias cum Palæmone exercet.* Hoc si est, Claudi Imper. ac fortean etiam Neronis temporibus vixerit. Sed malo credere Scaligero, qui ad eum Hieronymi locum monet, esse alterius Liberalis μεταμορφώσεις istas. Movet me quod hic *Antoninus* ille *Antonius* dictus: hic Græcè scripserit, neque nisi Græcos citet scriptores; ille, Latinus fuisse Rhetor disertim ab Hieronymo & Suetonio dicitur.

Libertas. Dea apud Romanos. Ovid. Fast. 4.

——— Populo dignissima nostro.
Atria Libertas cœpit habere die.

Hoc Atrium Tib. Gracchus primus Romæ dedicavit, teste Plutarcho; restauravit posteà Senator ille nobilis Asinius Pollio. Sueton. lib. 2. de sacris operibus Augusto invitante, excitatis: Multa à multis extructa sunt, sicut à M. Philippo ædes Herculis Musarum, à L. Cornificio ædes Dianæ, ab Asinio Pollione atrium Libertatis. Ubi *extructa*, idem quod *reparata*. Hic Asinius atrium, puto de novo polivit; certum est, addidisse Bibliothecam, quæ omnibus pateret, & hanc scriptorum iconibus adornasse. Isidorus: Primus Romæ bibliothecas publicavit Pollio, Græcas & Latinas, additis auctorum imaginibus in atrio quod de manubiis magnificentissimum, extruxit. Ovid. Trist. 3. 1.

Nec me quæ doctis patuerunt prima libellis
Atria Libertas tangere passa sua est.

In hoc atrio publica acta signata etiam antequam illud, augeretur Bibliothecâ; cùm an. U. C. 585. id usui fuisse certum sit ex Livio, lib. 43. *Censores extemplo in atrium Libertatis ascenderunt, & ibi signatis tabellis publicis negarunt se quidquam publici negotii gesturos, quà judicium populi de se factum esset.* Situm erat in Reg. Urbis 13.

Libethra, Magnesiæ fons, Musis sacer. Plin. 49. Placet quibusdam fuisse urbem in Olympo monte, torrente funditùs eversam, quum jam olim oraculo prædictum esset, fore ut Libethrii ὑπὸ συὸς omnes interirent, quum Orphei ossa Sol inspexisset. Erant autem Orphei reliquiæ

reliquiæ in columnâ quadam conditæ, quæ viæ imminebat à Dio in Olympum ducenti. Quem in locum cùm ingens hominum vis convenisset, ut pastorem suaviter canentem audirent, evenit, ut columna eversâ, Orphei ossa nudarentur: eodemque die torrens, nomine *Sys*, suprà modum auctus, Libethrios cum urbe submerserit, Cæl. Rhod. 18. 21. Hesychius: Λειβήθρον, ἱερὸν ὄχθον, κρήνη, καὶ τόπος ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τῆς Ἑλικῶνος. Ubi putavit Grammaticus ἀγνοήσας *Heliconem* etiam *Libethrum* vocari; sed falsus est; nam Libethrum locus fuit in Pieriâ, Macedoniæ reg. ubi Musæ natæ dicuntur, & inde Pierides dictæ: at in Helicone tantùm fuit specus Libethridum, i.e. Musarum, inde error.

Libethrides, dictæ sunt Musæ à *Libethrâ* Magnesiæ fonte, Musis sacro, & poëtarum carminibus celebrato. Mela lib. 2. Strabo tamen author est, Musas appellatas esse *Libethrides*, à *Libethro* Thraciæ monte, quem postea Macedones tenuerunt, subquo & antrum fuisse ait, Musis Libethridibus à Thracibus consecratum. Virg. Eclog. 7.

——— *Nymphæ, noster amor, Libethrides.*

Ubi *Nympharum* nomine Musas intelligit Lil. Gyraldus. Quod & Acron quoque docet ad Horat. 19. lib. 2.

——— *Nymphasque discentes.*

i. e. Musas: nam & Lydi suas Musas *Nymphas* vocabant. Idem quoque hic ex Varrone Servius. Ludovicus tamen de la Cerda, locutus est poeta, inquit, ut est scientissimus, ex cognitione antiquitatis. Nam Strabo & Pausanias, ubi loquuntur de Libethro, Nymphis sacrum signatè asserunt, non Musis: imò posterior apertè discriminat Musas & Nymphas Libethrias, ut hinc appareat Poëtam locutum verè de Nymphis, non de Musis, Strab. lib. 9. Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ τό, τε τῶν Μουσῶν ἱερὸν, καὶ ἡ Ἱππουκρήνη, καὶ τὸ τῶν Λειβηθρίδων Νυμφῶν ἄντρον. Pausanias in Bœoticis: Κορωνείας δὲ σταδίους ὡς τεσσαράκοντα ὄρος ἀπέχει τὸ Λιβήθριον, ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ Μουσῶν τε καὶ νυμφῶν ἐπίκλησιν Λιβηθρίων.

Libitina, Dea apud Rom. in cujus templo locabantur, & vendebantur ea, quæ ad sepulturam pertinebant, ita dicta à *libitu*, vel *libidine*. Plutarchus Venerem fuisse putat, redditque rationem in Problematibus, quare Romani ea quæ ad pompam funebrem spectarent, in Veneris templo voluerunt asservari, ut sc. eo ipso humanæ fragilitatis admoneremur, certò scientes exitum ab ortu non procul abesse, cùm eadem Dea, & morientibus præsit, & vitam ingredientibus. Auctor est Dionys. Hal. Servium Tullium Regem cùm scire numerum nascentium, morientium, in viros transeuntium vellet; instituisse singulis templum, in quod nummum aliquem inferrent, atque ita numerarentur describerenturque. Ut nascentes in Junonis Lucinæ: morientes in Veneris Libitinæ: puberes, & qui virilem togam sumerent, in Juventæ. Hinc manavit ut ea Dea functibus præesse crederetur; atque inibi, quicquid ad ea curaretur. Hinc Libitinarii qui Libitinam (ut Valer. 5. 2.) *exercebant*. Glossæ, *Libitinarius* ἐνταφιαστής, sive *Funerator*. Item Ἐνταφιοπώλης, qui vendit quæ ad funus. Ipsa *Libitina* quoque ἐντάφιον, *funus*. Horat. 3. Car. Ode ult.

Non omnis moriar, multaque pars mei Vitabit Libitinam.

Livius posuit pro officio. *In urbe pestilentia tanta*, ut Libitina tunc vix sufficeret. In Asconii pro Milone legas: *Fasces ex lecto Libitinæ raptos allatos ad domum Scipionis & Hypsæi*: Cape de fascibus Designatorum, qui illic asservati. Sanè lictores iis dat Horatius:

——— *Dum ficus prima calorque*
Designatorem decorat lictoribus atris:

Alii mallent Proserpinam esse Plutonis uxorem, quam, quòd inferorum crederetur regina, mortuis præesse putabant.

Libo, civis Rom. qui Romæ in Comitio puteal primus extruxit, quod ideò Libonis puteal dicitur. Horatius 1 Epist. 19.

——— *Forum putealque Libonis*
Mandabo siccis. ———

Item alius consul cum Fabio Chilone, an. U. C. 956. Porrò *Libones* fuerunt ex familiâ Albanorum seu Trojanorum. Sil. lib. 5.

——— *Victum spoliasse Libonem*
Laurigeris decus illud avis.

Avis, h. e. triumphalibus. Inclaruit verò *Libonum* splendor ex illo Corneliæ ad Paulum Propertii verbis lib. 4. eleg. 12.

Altera maternos exæquat turba Libones,
Et domus est titulis, utraque fulta suis.

Libra, signum Zodiaci, quod æquinoctium facit autumnale. Virg. Geor. 1.

Libra die somnique pares ubi fecerit horas,
Et medium luci, atque umbræ jam dividit orbem.

Quam Libræ descriptionem facientis dies æquos cum noctibus, ingenii ostentatione exsecuti sunt. Seneca in Hercule Insano:

Libra Phœbæos tenet æqua currus.

Idem in Hippolyto:

Paremque toties Libra composuit diem,
Libra Ariesque parem reddunt noctemque diemque.

Idem iterum:

Libra diem noctemque pari cum fœdere ducit,

Ac rursus:

——— *Æquantem tempora Libram.*

Lucanus, lib. 8.

Tempus erat quo Libra pares examinat horas
Non uno plus æqua die, noctique rependit
Lux minor hybernæ verni solatia damni.

Idem lib. 4.

Atque iterum æquatis ad justa pondera Libra,
Temporibus vicere dies.

Ausonius Eclog.

Libra die somnique pares detraxerat horas.

Libs, ventus ab occasu brumali flans adversus Vulturnum, ita dictus quòd à Libyâ spiret, quâ ratione & *Africus* Latinis dicitur, Gel. 2. 22. Plin. 2, 47.

Liburnia, Illyridis regio suprà intimum Adriatici sinûs recessum sita, inter Istriam, & Dalmatiam, à *Liburno* quodam Attico sic dicta. Steph. Hodiè *Croatia*, in ditione ducum Austriæ. Incolæ *Liburni*. Virg. Æn. 1.

Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi.

Item *Liburni* viatores dicti sunt, qui ex agris jussu magi-

 stratuum

stratuum sæpè vocabant cives, sic dicti quòd ex Liburniâ ferè orti essent. Juvenal. Sat. 4.

——— *Primus clamante Liburno,*
Currite, jam sedit, raptâ properabat ab ollâ
Pegasus, attonitæ positus modo villicus urbi.

Item *Liburna*, sive *Liburnica*, genus navigii levissimi, velocissimique, à *Liburnis* populis ita dicti, qui olim celeribus navibus usi, Jonium mare, insulasque prædabantur. Horat.

Ibis Liburnis inter alta navium
Amice propugnacula.

Liburnides, 60. insulæ maris Hadriatici juxtà Liburniam. Strabo.

Liburnum, vehiculi, sive lecticæ genus fuit, ad Liburnicæ navis similitudinem factum, quo principes Rom. vehi solebant adeò molliter, ut interim vel dormire intùs possent, vel legere, vel scribere, aut aliud quidvis commodè agere. Juven. Sat. 3.

——— *Turbâ cedente vehetur*
Dives, & ingenti curret super ora Liburno.

Libya, filia Epaphi ex Cassiopeâ, a quâ Libya tertia pars orbis nomen accepit, quam nos Africam dicimus. Ab Asia, Nilo flu: ab Europâ, mari mediterraneo dirempta. Doctissimus Bochartus deducit ab Arabico *lub* quod est *sitis*. Est enim Libya sitis regio, testante Dionysio vers. 181.

Ἡ γὰρ διψηρή τε καὶ αὐχμήεσσα τέτυκται.

Quin & Oppianus Κυν. δ. διψάδα γαῖαν vocat & alibi ἀνυδρὸν χῶρον, & rursus πολυδίψιον αἶαν. Inde Lucanus.

Per calidas Libyæ sitientis arenas.

Et Virgilius:

Hinc deserta siti regio. ———

Idem lib. 1.

——— *Sicut squallentibus herbis*
Æstifera Libyes viso leo cominus hoste, &c.

Silius lib. 1.

Æstifero Libye torquetur subdita Cancro.

Fertilis tamen erat plurimis locis. Hic *Tagi arena* & *Libya messes* conjungunt Poëtæ. Sen. Thyeste:

Non quicquid fodit occidens,
Aut undâ Tagus aureâ
Claro devehat alveo;
Non quicquid Libycis terit
Fervens area messibus.

Martialis:

Possideat Libycas messes, Hermumque Tagumque.

Horatius:

Quicquid de Libycis verritur areis. ———

Inde *Libys* homo, & *Libyssa* mulier, & *Libystis*. Unde Virgilius

——— *Et pelle Libystidis ursæ.*

Quod non otiosè à Poëta scribitur; nam Libya ursis abundabat. Herodi in Melpom. de pop. Africanis: Καὶ οἱ λέοντες κατὰ τούτους εἰσὶ, καὶ οἱ ἐλέφαντές τε καὶ ἄρκτοι. Sol. cap. 29. Numidici ursi formâ cæteris præstant, rabie duntaxat, & villis profundioribus. Juvenalis Sat. 4.

Profuit ergo nihil misero quòd cominus ursos
Figebat Numidas. ———

Martialis:

Quod fræno Libyci domantur ursi.

Inde *Libycus*, ut mare *Libycum*, & *horrea Libyca*. Item *Libys*, *Libyssa*, *Libysticus*, *Libystinus*, *Libystæus* & *Libystis*. Libycæ leones pro immanissimis feris. Catullus:

Solus in Libyâ, Indiâve tostâ
Cæsio veniam obvius leoni. ———

Silius lib. 7.

Jam cernes Libycum huic vallo assultare leonem.

Seneca in Oedipo:

Qualis per arva Libycus insanit leo
Fulvam minaci fronte concutiens jubam.

Statius Theb. 9.

——— *Nonne Hyrcanis bellare putatis*
Tigribus aut sævos Libyæ contraire leones.

Copia autem tanta leonum in Africâ olim fuit, ut obsidere urbes scribantur Polybio, commemorante Plinio lib. 8. cap. 16. Atque hinc fortassis origo nominis. Sanè Agatemeres lib. 1. Λιβύη ὑφ' Ἑλλήνων ἣν ἄγριον πᾶσαν ἀπὸ δὲ ἔθνους ἐπωνύμως Φοινικῶς ὀνομασθεῖσαν Λεόντες Ubi *Libyam* totidem his verbis ולביאים i. e. *Leones* exprimi videmus.

Lichades, ins. seu potiùs scopuli maris Ægæi apud Eubœam & Atticam *Lichas* Ovid. Met. 9.

Nunc quoque in Euboico scopulus brevis emicat altè
Gurgite, & humanæ servat vestigia formæ;
Quem quasi sensurum, nautæ calcare verentur,
Appellantque Licham. ———

Lichas, puer Herculis, per quem Dejanira viro suo in Oetâ monte sacrificaturo, vestem misit sanguine Nessi Centauri infectam; quàm cùm ille induisset, serpente jam per corpus veneno, doloris magnitudine in furorem versus, Lichan perniciosi muneris latorem capillis arripuit, & in subjectum mare præcipitavit, quem poëtæ fabulantur in saxum sui nominis fuisse mutatum, quod à nautis in mari Eubœo ostenditur. Ovid. Met. 9.

Nunc quoque in Euboico scopulus brevis emicat altè
Gurgite, & humanæ servat vestigia formæ.
Quem quasi sensurum nautæ calcare verentur,
Appellantque Lichan. ———

Lichfeldia, Lichfield, i. e. *ager mortuorum*, urbs Angliæ Episc. sub Arch. Cant. in Com. Staffordiæ, 24. m. p. à Leicestriâ in occ. & 10. à Staffordiâ in Afr.

Licinius Stolo, Trib. Plebis cum L. Sextio, à plebe factus, postquam solitudo magistratuum tenuit civitatim quinquennio, legem tulit ne quis plus quàm quinquaginta agri jugera possideret, quâ lege ipse damnatus est. Liv.

Licinius Valerianus & Gallienus Impp. an. U. C. 1006. Ambo ob dissidium obortum inter Gallienum & Aureolum apud Mediolanum, interfecti sunt. Orosius 2. 21.

Licinus, Cæsaris libertus, qui ab Augusto curationi Galliarum præpositus eas spoliavit, eoque pacto ditissimus evasit. Persius de eo:

Nunc Licini in campos, nunc Crassi mittit in ædes.

Juvenal. Sat. 1.

——— *Ego possideo plus*
Pallante & Licinis. ———

Liger,

Liger, sive *Ligeris*, nobilis Celtarum flu. qui in Arvernorum finibus oriens, Heduosque à Biturigibus dividens, non procul à Pictonibus in Oceanum Britannicum influit. Vulgò *Loire*. Tibullus 1. 7.

Testis Arar, Rhodanusque celer, magnusque Garumna,
Carnuti & flavii carula lympha Liger.

Vide Tanaqu. Fabrum Epist. Vol. 2. pag. 10.

Ligii, populi Germ. quorum regio hodiè Silesia, inter Lusatiam ad occident. & Poloniam ad ort.

Ligir, flu. Bœotiæ juxtà Plateas urbem fluens. Steph *Bechir* Nigro.

Liguria, Italiæ regio gemina: Una litorea, quæ vulgò *La Riviera di Genova* nominatur, inter ostia Vari ad occid. & Macræ ad ort. inter Gall. Narbonensem & Hetruriam suprà 200. m. p. extensa, cujus caput est Genua, inter mont. Apenninum & mare Ligusticum perstricta: Altera verò Mediterranea, Galliæ Cisalpinæ non modica portio, inter Apenninum mont. ad meridiem, & ort. Alpes maritimas & Cottias ad occas. Padumque flu. ad bor. & ort. comprehensa, in quâ Mons-Ferratus ducatus, magna pars principatus Pedemontani, parsque ducatus Mediolanens. continetur. Pop. *Ligures*. Virg. Georg. 2.

Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos.

Id est εἰθισμένον τῇ κακοπαθείᾳ, aut εἰθισμένον κακοπαθεῖν, vel κακοπαθῶς ζῆν, ita explicat H. Steph. Schediasm. 1. 6. Nam hæc gens laboribus bellorum assueta. Dionysius Halicarnasseus lib. 1. Τὸ Λιγύων γένος τὸ πολὺ ἐν μάχαις Nisi qui sententiam torqueat, ut volunt aliqui, ad genus hujus κακίαν, & malos ac vitiosos mores. Nam credibile hoc ex odio, quod vel vitio gentis, vel privatâ aliquâ offensâ in Ligures habuit Virgilius, ut apparet ex illo Æn. 11.

Vane Ligur, frustraque animis elate superbis,
Nequicquam patrias tentasti lubricus artes.

Sed rectè monet Germanus hunc cavillum non satis aptum laudibus Italiæ. Hinc *Ligusticus*, ut *mare Ligusticum*. Et Juvenal. Sat. 3.

Nam si procubuit qui saxa Ligustica portat.

Ligurnus Portus. *Legorn*, urbs Ital. in agro Piceno, sub dom. Magni Ducis Hetruriæ. Emporium celeberrimum, in planitie intrà paludes, & propè Montem Nigrum. 65. mill. à Florentiâ in occ. Long. 33. 25. Lat. 42. 34.

Ligyes, Asiæ pop. qui cum Xerxe contrà Græcos militarunt. Herod. lib. 7. urbs eorum *Ligystina*. Steph.

Lilæa *Lellea*, ex tab. recent. op. Achaiæ in Doride reg. ad fontes Cephisi flu. Stat. Theb. 7.

Corycium que nemus, propellentemque Lilæam
Cephisi glaciale caput. ———

Hom. in Catal. Οἵτε Λιλαίαν ἔχον πηγῇς ἔπι Κηφισοῖο.

Long. 48. 28. Lat. 39. 30.

Lilybaum, & Λιλύβαιον Dionysio promontorium Siciliæ, cum urbe ejusdem nominis, Libyam spectans. Punicè ללוב *Lelub*, h. e. *ad Libyam*, vel ללובאי *Lelubae*, *ad Lybes*, quia ad Libyam, & Libes erat obversum. Bochartus. Hinc *Lilybaius*. Virg. Æn. 3.

Et vada dura lego saxis Lilybaia cacis.

Limburgum, urbs parva Belgii in rupe, Duc. Limbergens. caput ad amnem *Wese*, 5. leuc. à Leodio in ort. uti & 7. à Trajecto ad Mosam, 4. autem ab Aquisgrano in aust.

Limericum, urbs Hiberniæ in Momoniâ, 45. mill. à Hilkennio in occ. & 55. à Galiva in aust.

Limnæ, vicus inter Laconici & Messeniaci agri fines, ubi Limnatidis templum Callimachus Hymn. 3.

——— ἡ σὺ Λίμναις.

Ubi Schol. Λίμναι δῆμος Ἀττικῆς, ἔνθα ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Et etiam Λίμναι locus in Atticâ, ubi Dionysii templum, ut notat Schol. Aristoph. ad hunc locum Βατραχ.

Φθεγξώμεθ' εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδὰν
Ἣν ἀμφὶ Νυσήϊον Διὸς
Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν.

Ubi in 1. versu leg. ἁμὰν Doricè i. e. *nostrum*.

Limnatis, Diana dicitur Pausaniæ in Messenicis Achaicis, & Arcadicis passim, à *Limnis* oppido in confiniis Lacedæmoniorum, & Messeniorum, in Laconicis ejusdem τῆς Λιμνιάδος malè pro Λιμνάτιδος. Idem in Corinthiacis Ἀρτέμιδος Λιμναίας meminit. Certè apud Lacedæmonios cultam fuisse *Limnatim* Dianam ex Tacito discimus Annal. 4. ubi perperam etiam *Limenotidis Diana* pro *Limnetidis*, vel *Limnatidis* dicitur. Λιμναῖον etiam Dianam à piscatoribus cultam, ut à venatoribus Ἀγροτέραν, testis est Artemidorus, lib. 2. Vide Meursium in Miscell. Laconicis lib. 1. cap. 2.

Limniades, stagnorum nymphæ apud Ethnicos. Λίμνη enim *stagnum* significat. Vide Nat. Com. 5. 12.

Limnus, ins. inter Cambriam & Hiberniam. Ptol. Hodiè *Ramsey* Camdeno.

Limon, locus Campaniæ inter Neapolim & Puteolos. Stat. Silv. 3. Carm. 1.

Et placidus Limon, numenque Euplea carinis.

Limoniades, Nymphæ florum, & pratorum, quas aliquando mori, ac deficere dixit Aristoteles sicut Panes ac Fauni.

Limonius, mons Walliæ, vulgò *Plimlimmon*. Partim est in Cardigania in occ. & partim in Com. Montgomeriensi ad ort. ubi Sabrina & Vaga flu. ex eo scaturiunt.

Limonum, urbs Gall. Aquit. vulgò *Poictiers*, Pictonum caput ad Clanim flu. Epis. sub Arch. Burdigalensi.

Lincolnia, vide *Lindum*. *Lincolnia* autem vulgò *Lincolnshire*. Com. Angliæ est ubi olim Coritani pop. Terminatur ab ort. Oceano Germ. à Sept. Com. Ebor. ab occ. Nottinghamiæ Com. & à merid. Northantoniæ, & Cantabrigiensi Com.

Lindavia. urbs Germ. in Sueviâ, & in ins. lacus Constantiens. 5. mill. à Gallipoli in ort. 9. à Memminga in aust. Long. 31 31. Lat. 47. 10.

Lindisfarnia, ins. parva, 1. mill. ab orâ Northumbriæ dissita, vulgò *Holy Island*, quòd olim multi Monachi eò se receperint, 4. mill. à *Farne* ins. in Bor.

Lindum, *Lincolne*, urbs Angliæ. Com. cogn. caput, episc. sub Arch. Cant. juxtà Withamum amnem, 7. mill. à Trenta flu. 22. à Nottinghamiâ in ort. & 20. ab orâ Oceani Germ. in occ. Long. 20. 26. Lat. 53. 49.

Lindum, op. Scotiæ in Laudoniâ prov. vulgò *Lithgo*, 11. mill. ab Edinburgo in ort. & 3. à Fortheæ æstuario.

Parnassum ad ort. accolunt & ad mare usque Euboicum extensi, in duplici sunt differentia. Nam hi quidem à Cnemide monte, *Epicnemidii*, illi verò ab Opunte urbe, *Opuntii* cognominantur. Strabo lib 9. *Locrenses* cùm bovem, quem diis facerent, non haberent, composito ex lignis minutis bovis simulachro, illo rem sacram fecerunt. Unde adagium de re vili & munere sordido natum est *Locrensis bos*. iidem cùm fœdus quod cum Peloponnesiis inierant, violassent, ad Heraclidarum partes transeuntes adagio causam dederunt huic apud Zenod. & Eust. *Locrense pactum*, in fœdifragos..

Locri, in extrema Italiæ ora, quam magnam Græciam antiqui appellarunt, opidum incolentes ejusdem nominis ab iis locis, qui Ajacem Oileum ad Trojam secuti sunt, conditum. vide Servium in illud Æn. 3.

Hic & Naritii posuerunt mœnia Locri.

Hi discriminis gratiâ *Epizephyrii* dicebantur, quòd suprà Zephyrium promontorium siti sint.

Locusta, venefica Neroni grata, ex Galliis evocata: cujus operâ Agrippina Claudium, & Nero Britannicum de medio sustulerunt. Tac. lib. 11. Juven. Sat. 1.

Instituitque rudes melior Locusta propinquas.

Loemius, Apollinis cognomen, quod ei Lydii imposuerunt ob malorum expulsionem, finitâ pestilentiâ. Sol enim aëra rarefacit, & expurgat. Hinc Seneca in Oedip.

——Una jam superest salus,
Si quàm salutis Phœbus ostendit viam.

Logi, pop. Albionis in Scotiâ. Ptol. quorum regio *Strathnarvan* H. Boëthio.

Logia, flu. Hiberniæ. Ptol. per oram orientalem ex lacu Shatervvico fluens, ac in mare ad Strangfordiam op. exiens. Camdeno *Lough Der* vel *Lough Foyle* in orâ bor. apud urb. Derry. *Lough Coyn* verò est qui apud Strangfordiam exit.

Logus. flu. Walliæ, unà cum Vaga in Sabrinæ ostia ad Striguliam op. influens, Lug. & Lhygvvy.

Londinum, urbs Angliæ antiquissima. Tacito, Ptolemæo, & Antonino, *Londinium*, & *Longidinium* dicitur. Ammiano *Lundinum* & *Augusta*. Stephano Λινδόνιον Quis primus fuerit conditor obduxit vetustas, & perpaucæ sanè sunt urbes, quæ suos authores norunt. cùm è parvo sensim excreverint. Verùm uti aliæ, ita hæc nostra, fabulosâ origine Trojanis se imputavit, Brutum illum Æneæ magni abnepotem conditorem credit. Quicunque autem condiderit, vitali genio constructam fuisse ipsius fortuna docuit, & antiquitate suspiciendam esse innuit Ammianus Marcellinus, qui suo tempore, ante annos nimirum mille & ducentos *vetustum opidum* appellarit. Quin & Cornelius Tacitus, Neronis tempore *copiâ negotiatorum, & commeatu maximè celebre* fuisse prodidit. Vulgò *London*, Gallicè *Londres*. Vide Camdenum in Trinobantibus, & omninò virum doctissimum Guil. Burtonum Comment. in Antonium pag. 154. &c.. Per se maxima est, & suburbia habet amplissima, necnon & arcem, Turrim appellant pulcherrimè extructam, & validissimè munitam, à quâ non longè lapideum pontem obtinet, longa & mirandâ operis arcuati serie constructum, super cujus dorso domicilia utrinque eâ dispositione ac structurâ cernuntur, ut perpetui penè vici speciem, non pontis exhibeant. Regia est civitas, ac Regni caput. In ea reges diademate insigniuntur, regnoque inaugurantur, Concilium seu Parliamentum ibi etiam celebratur. Administratur autem antiquo Britannorum regum privilegio à 24. civibus, quos Angli *Aldermannos*, quasi Seniores vocant: ex quorum numero Prætorem Urbanum, vulgò *The Lord Mayer*, & Tribunos duos, vulgò *The Sheriffs* vocant. ipsimet annuâ commutatione eligunt. A Cæsare, ut quidam existimant, *Augusta Trinobantum*, vocatur. *Cantiorum Civitatem* facit Ptolemæus, forsan quia tunc temporis sub eorum ditione fuit. *Londinum* quoque est opidum Scanorum.

Longimanus, Artaxerxes, rex Persarum, sic dictus quòd manum alteram haberet longiorem.

Longinus Cassius, Philosophus, Porphyrii præceptor, vir multæ eruditionis & Criticus; floruit sub Aureliano Cæsare. Libellum ejus περὶ ὕψους, sive *de sublimi dicendi genere*, hodiè habemus.

Longobardi. pop. Germ. sic à barbâ prolixâ, quam gerebant, dicti, teste Isidoro.

Longobardia, *Lonbardia*, reg. Italiæ, quæ continet majorem partem Gall. Cisalpinæ, dividiturque in super. & infer. In priori sunt Pedemontium, Duc. Mediolanensis, & Montis Ferrati. In posteriori sunt Duc. Mantuanus, Mutinens. Parmens. cum parte Occid. Ditionis Venetæ; ubi territoria Cremense, Bergomense, Brixianum, Veronense, Vicentinum & Paduanum. & Duc. Ferratiens. atque territorium Bononiense. Ex his constabat olim regnum Longobardorum, à Carolo M. eversum, post captum ad Ticinum Desiderium eorum regem ultimum.

Longus Sophista, scripsit Pastoralium de Daphnide & Chloe, libros quatuor. Gothofredus Jungermannus recensuit, in latinum sermonem vertit & notas addidit. Hanoviæ 1605. Postea verò Petrus Moll. Snecanus recensuit, in latinum sermonem convertit, notis, & animadversionibus illustravit. Franekeræ, 1660.

Lot, fil Haran. Gen. 11. quem δίκαιον vocat D. Petrus. 2. Ep. c. 2. vers. 7. Ejus uxor cùm intueretur ulteriùs, post eum, statua salis effecta est. Gen 19. Græcè est στήλη ἁλός. Ebraice à נציב, unde *Nisibilis*, quæ & *Nesebis*, & *Nasebis*. Sic interpretatur hoc nomen Philo Byblius apud Stephanum *de urbibus*. Statuam autem alii *cumulum*, alii *columnam* vocant. *Distat à mari Sodomeno duabus leucis: constatque adhuc cumulus ille*, ait Benjamin in Itinerario, *qui à gregibus aliquando lambendo imminutus, denuò ad pristinam crescit molem*. Thargum Hierosolymitanum: *Quia uxor Lot erat ex filiabus Sodoma, respexit post se, ut videret quid tandem eventurum esset domui patris sui: & ecce ipsa stetit* (id est, mansit) *columna salis, duratura usque ad tempus illud quo reviviscent mortui*. Hanc suo etiam tempore superfuisse testantur Josephus & Clemens Ep. ad Romanos; Vide Burchardum & alios qui ibi fuere. Sulp. Severus: *Sed mulier parùm dicto audiens* (*humano malo, quo ægriùs vetitis abstinetur*) *reflexit oculos, statimque in molem conversa traditur*. Cyprianus:

——Et simul illic
In fragilem mutata salem stetit ipsa sepulchrum.

Tertullianus carmine de Sodomâ:

——Ipsa sibi formam sine corpore servans,
Durat adhuc, nunquam pluviis nec diruta ventis.
Quin etiam si quis mutilaverit advena formam,
Protinus ex sese suggestu vulnera complet.

Cæterùm

Cæterùm uxor Lothi in salem conversâ, magno admonuit Sacramento neminem in viâ liberationis suæ, præterita desiderare debere uti notat Augustinus. Unde Prudentius.

Nemo memor Sodoma, quæ mundi forma cremanda est,
Ut semel, è muris gressum promoverit, ore
Post tergum verso respectet funera rerum.

Incestum hic Lothus cum filiabus suis inscius commisit. Ratio autem quæ filias ejus ad hoc facinus commovit hæc à Josepho refertur. Αἱ δὲ παρθένοι πᾶν ἀφανῆσθαι τὸ ἀνθρώπινον ὑπολαβοῦσαι γένος, πατρὶ πλησιάζουσι ἐπιτηδεύσασαι λαθεῖν, ἐποίουν δὲ τοῦτο ἵνα μὴ τὸ γένος ἐκλίπῃ. Sulp. Severus: *Lot autem filiæ existimantes humanum genus interiisse, concubitum inebriati patris appetiverunt.* Licitum siquidem arbitratæ sunt, quod ab Arabibus vicinis quotidiè fieri intelligebant, ut Strabo docet. Sed fœdum hoc facinus haudquaquam, quod Chrysostomus facit, excusandum est.

Lotharingia, Lorraine, pars Gall. Belg. inter Campaniam ad occ. & Alsatiam ad ort. & Luxenburgum ad Sept. & Burgundiam ad meridiem.

Lotis, nympha formosissima, Neptuni filia, quæ cum Priapi vim effugere non posset, invocatâ Deorum ope, in *lotum* arborem est commutata. Ovid. Met. 9.

Lotophagi, pop. in Africâ apud Syrtes, à *Loti* arboris fructûs esu sic dicti; cujus cibus est tam dulcis, ut advenis incutiat patriæ oblivionem. Itaque cùm Ulyssis socii delati fuissent in Africam, & lotum gustassent, vix inde abduci potuerunt. Hom Od. 9.

Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι.

Unde Ovid. de Ulysse:

Nec degustanti Lotos amara fuit.

Silius lib 3.

Et dulci pascit Lotos nimis hospita baccâ.

Ovid. Trist. 1. 4.

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato,
Illo quo nocuit grata sapore fuit.

Verùm esca est, an potabilis lotos? Utrumque. Scylax Caryandenus Λωτοφάγοι ἔθνος μέχρι τοῦ στόματος τῆς ἑτέρας Σύρτιδος. Οὗτοι λωτῷ χρῶνται σιτῷ. Vide Dausquerum in locum Silii adductum.

Lovanium, urbs ampla & munita Brabantiæ, & Academia, ubi olim Menapii populi, 7. leuc. distat ab Antverpiâ in Eurum, & 8. à Namurco in Bor. sub dom. Hispanorum.

Loventinum, op. fuit Silurum in Com. Brechiniensi, terræ motu absorptum, ut credunt indigenæ, ubi nunc lacus *Linsavatan* dictus, 2. mill. à Brechnochro in ort. juxta Levenum amnem.

Loxias, Apollo dictus, quòd obliqua ederet responsa, aut ab eo quòd Zodiacum Sol obliquè percurrat. Macrob. Saturn. Seneca in Oedipo:

Responsa dubiâ sorte perplexa latent.
Ambage nexa Delphico mos est Deo
Arcana tegere. ———

Lua, Dea quædam apud veteres, à *luendo*, expiandoque nomen sortita, quæ præerat lustrationibus, & lustris. Vide Turneb. Adversf. 16. 20. & 23. 22. & 20. 11.

Lubar, Epiphanio lib. 1. Hæres. est mons ille in quo Arca Noë constitit. Verba ejus sunt: Μέσον τι κατακλυσμοῦ ἱκετεύσας τὸν λάρνακα Νῶε ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀραρὰτ ἀναμέσον Ἀρμενίων, καὶ Καρδυαίων ἐν τῷ Λουβὰρ ὄρει καλουμένῳ. Ἐκεῖσε πρῶτον κατοίκησις γίνεται μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀνθρώπων.

Lubeca, & *Lubecum*, urbs Germ. in Saxonia, & Holsatiæ confin. in orâ maris Baltici, urbs libera, & emporium celeberrimum. Vulgò *Lubeck*, Long. 32. 45. Lat. 54. 00.

Lublinum, urbs Poloniæ super. Palatinatus cogn. cap. ad flu. Bystriczam, 24. leuc. à Varsoviâ in merid. & 36. à Cracoviâ in Cæc. Long. 45. 00. Lat. 51. 00.

Luca, civitas Tusciæ, à *Lucumone* Hetruscorum rege dicta. Pop. *Lucenses*, Strabo lib. 5. ex emendatione Cluverianâ, Πρὸς δὲ ὄρεσι τοῖς ὑπερκειμένοις τῆς Λούνης ἐστὶ πόλις Λοῦκα. Plin 3. 5. *Primum Etruriæ opidum Luna, portu nobile, colonia Luca, à mari recedens, propiorque Pisæ.* Apud Agathiam lib. 1. opidani leguntur bis Λουκανοὶ quod corruptum pro Λουκῆσοι putat Cluverius. Long. 33. 16. Lat. 42. 50.

Lucani, pop. Italiæ à Samnitibus oriundi, secundùm mare extensi, Silaro flu. à Picentinis, Lao à Brutiis dirempti Plin. 3. 5. Dionys vers. 362.

Ἔνθα δὲ Λευκανοὶ καὶ Βρέττιοι ἄνδρες ἵκανον,
Τεσσάλεω ναίοντες ὅσον Λάκλου ἐπὶ πέτρην.

De his vide Justinum lib 23. Erant autem Appulis vicini, quemadmodum ex Horatio colligimus lib. 2. Sat. 1. Sic enim ille de seipso.

——— *Lucanus an Appulus anceps,*
Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus.

Vide Cluver. Ital. Ant. Eorum regio *Lucania*. *Basilicata* Leandro. Inde *Lucanus* adject. Horat.

Quod me Lucana juvenem commendet amica.

Et *Lucana pascua* apud eundem pro fertilibus. Hinc *Lucas boves* poëtæ elephantos vocant. Ennius apud Varronem; *Atque locusta bovem Lucam pariet prima* Sil. lib. 9.

——— *Moderantem cuspide Lucas*
Manrum in bella boves. ———

Sen. in Hippol. Act. 1. 10.

——— *Amat insani*
Bellua ponti, Lucaque boves. ———

Lucr. lib. 5.

Ut nunc sæpè boves Lucæ ferro male mactæ
Diffugiunt. ———

Auson. Epist. 15.

——— *Ut Lucas boves*
Olim resumptas praferoces prælio
Fugit juventus Romuli. ———

Rationem hujus appellationis reddit Plinius lib. 8. *Elephantes Italia primum vidit, Pirrhi regis bello, & boves Lucas appellavit in Lucanis visos.*

Lucanus, Cordubensis patriâ, poëta egregius, in Pisonianâ conjuratione deprehensus, brachium ad secandas venas medico præbuit. Hujus vitam habemus à Suetonio exstatam. Vide Crinitum & Lil. Gyraldum. Etiam fusè deeo agit Vossius, lib. 1. Hist. Lat. cap. 26.

Lucas, medicus Antiochenus unus è 4. Evangelist. Euseb. 3. 4.

Lucentia, citerioris Hisp. urbs, Romanorum colonia. Mela 2. Vide Voss. ad Melam. p. 192.

Lucen-

Lucentum, Hisp. Tarracon.op. à superiore diversum, quod Ptol. statuit suprà Carthaginem occasum versùs. *Luchena* Buthero. Pop. *Lucentes*.

Luceres, tertia pars pop. Romani, temporibus Romuli Regis. Prop. lib. 4.

> *Hinc Taties, Rhamnesque viri Luceresque coloni,*

Ubi Taties pro Tatienses, Rhamnes pro Rhamnenses. Turneb. Advers. 1. 21. Varro 4. de L. L. *Ager Romanus primum divisus in partes tres, Taties à Tatio, Rhamnes à Romulo, Luceres à Lucumone.* Sed omnia hæc vocabula Thusca sunt. Ovid Fast. 3.

> *Quinetiam patres totidem Tatiensibus ille,*
> *Quosque vocant Rhamnes Luceribusque dedit.*

Vide Passeratium ad Propertii locum adductum.

Luceria, Dauniorum colonia, in Apuliâ. Strabo lib. 6. Hor. 3. 15.

> ——*Te lanæ prope nobilem*
> *Tonsæ Luceriam, non cithara decent.*

Lucan. lib. 6.

> *Tu quoque nudatam commissæ deseris arcem*
> *Scipio Luceriæ.* ——

Ubi *Nuceria* legit Micyllus, quæ in Umbriâ ubi jam erat Cæsar, & in Picéno. Long. 39. 20. Lat. 41. 30.

Luceria, sive *Lucerna* urbs culta & unus ex 13. Helvetiorum pagis ad lacum Lucerinum, 6. leuc. a Berna in ort. Long. 26. 53. Lat. 46. 42.

Lucia, Sicula, seu, ut alii volunt, Romana vidua, à proprio filio Christianismi accusata, martyrio coronata sub Diocletiano. Fuit & alia Syracusana, sed virgo, quæ cum bona à parentibus relicta pauperibus distribueret, à proprio sponso accusata martyrii coronam accepit. Vide Bapt. Mantuanum.

Lucianus, presbyter Antiochenus, martyr Nicomediæ sub Maximiano. Hieronymus. Suidas.

Lucianus, Samosatensis, scriptor præstantissimus, & facetissimus, primum Christianus, demum fidei desertor, sed tandem suæ improbitatis luit pœnas gravissimas, nam à canibus devoratus miserè interiit. Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 232. Et de sectis p. 57. Alius ab hoc est *Lucianus* ille, cujus meminit Laërtius lib. 6.

Lucifer, una errantium stellarum, quam & *Venerem* appellamus, quæ mane Solem præcedens, unaque cum Aurorâ sese ostendens (unde & Auroræ filius fingitur) *Lucifer* dicitur; vesperi autem Solem subsequens, *Hesperus* nominatur. Poëtæ comparatione ab hâc stella desumptâ sæpius utuntur. Virg. Æn. 8.

> *Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,*
> *Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,*
> *Extulit os sacrum cœlo, tenebrasque resolvit.*

Val. Flaccus lib. 6.

> ——*Qualis roseis it Lucifer alis,*
> *Quem Venus illustri gaudet producere cœlo.*

Ovidius Ponticorum lib. 2. eleg 3.

> *Surgit Iuleo juvenis cognomine dignus,*
> *Qualis ab Eois Lucifer ortus aquis.*

Seneca in Hippolyto:

> *Qualis est primas referens tenebras*
> *Nuncius noctis, modo lotus undis*
> *Hesperus, pulsis iterum tenebris*
> *Lucifer idem.* ——

Lucilius, ad quem Epistolas scripsit Seneca, origine humilis fuit, industriâ tamen emersit, & ad equestrem ordinem, tum ad procurationem Siciliæ pervenit. Disces ex Epistolis istis, si observes. Ingenium illustre fuisse videtur, literis & Poëticæ etiam amicum, iisque dotibus Senecæ carum. Qui eum mirificè laudat, etsi colore quodam & figuratè, lib. 4. Nat. Qu. initio, quos ipsos libros ei inscribit. Ostendit ibi sub Caio potuisse, sub Claudio. Idem ejus commendat, invictum muneribus animum, alia digna lectu, si quis virum nosse cupit. In iisdem Epistolis, a juventute se ei amicum fuisse significat, & ætatem perseverasse. Alia de viro non possum, nec cognomen quidem ejus eruere. Nam quod quidam *Juniorem* appellant, inducti loco Senecæ (Ep. 25) *Juniorem quid refert? Non dinumerantur anni*: puer videt, quam sit puerile. Ad ætatem ea, non appellationem spectant. Lipsius.

Lucilius, vetus, & venustus poëta, patriâ Auruncanus, unde *magnus Aruncæ alumnus* dicitur Juv. Sat. 1. qui primus Latinorum Satyras scribere aggressus est. Pacuvio, & Accio florentibus viguisse docet Velleius libro altero, & Quint. 17. 21. Natus est Olymp. 153. ut apud Hieronymum in Chronico est ex Suetonio. At ibidem legas Olymp. 169. Neapoli mortuum an. ætatis 46. ac publico funere elatum. Magnus fuit Magni Pompei avunculus, uti testatur Porphyrio. Vide Horat. lib. 1. Sat. 10. & quæ istic interpretes annotarunt Persius:

> —— *Secuit Lucilius urbem*
> *Te Lupe, te Muti, & genuinum fregit in illis.*

Juv. Sat. 1.

> *Ense velut stricto quoties Lucilius ardens*
> *Infremuit.* —— ——

Horatius de eodem:

> *Primores populi arripuit, populumque privatim,*
> *Scilicet uni æquus virtuti, atque ejus amicis.*

Lucilius, homo doctus & perurbanus, dicere solebat, ea quæ scriberet, neque ab indoctis legi velle, neque à doctissimis, quòd alteri nihil intelligerent, alteri plùs fortassè quàm ipse de se; Cic. lib. 2. de Oratore. *Lucilius* Bassus, Judææ legatus, An. Dom. 74. Item miles quidam fortissimus Rom. qui cùm videret inclinatam aciem Bruti apud Philippos, obtulit se periculo, ac in medias hostium manus irrupit, ut ipse Bruto tempus ad fugam faceret.

Lucilla, virgo filia Nemesii Tribuni, quæ cæca primum, demum a Stephano pontifice visum recepit. Hæc sub Valeriano principe passa est. Volat.

Lucillus Tarrhæus, historiam urbis Thessalonicensis condidit, teste Stephano in [illegible]. Contexuit quoque Scholia in Argonautica Apollonii, ut ex præfatione Anonymi Græci constat. Edidit & adagia: Sanè Zenobius indicat se proverbia sua ex Tarrhæo ac Didymo collegisse. Vossius.

Lucina, Dea partuum præses, quæ & *Juno* dicitur, & *Diana*. Prop. lib. 4.

> —— *Cùm Cynara traheret Lucina dolores.*

Ovid. Fast. 2.

> *Gratia Lucina dedit hæc tibi nomina lucus,*
> *Seu quia principium tu Dea lucis habes.*

Vide eundem Fast. 6. & Met 9. Catullus.

> *Tu Lucina dolentibus*
> *Juno dicta puerperis.* Vide *Ilithyia.*

Lucius, viri proprium, quia luce oriente natus est, sic *Lucia* nomen mulieris.

Lucius Antonius Commodus, Rom. Imp. à primâ statim pueritiâ turpis, improbus, crudelis, libidinosus, ore pollutus, constupratusque, 300. concubinas & 300. pueros in deliciis habuit. Æl. Spartianus. Colossi capite sublato suæ imaginis caput jussit imponi, Hercules, ac Deus voluit vocari. Vide Herodianum lib. 1.

Lucius Antonius, cos. cum P. Servilio Isaurio, seditionem movit adversus Cæsarem, apud Perusiam victus est. Appian. lib. 4. Florus 4. 7.

Lucius Patrensis memoriæ tradidit *μεταμορφώσεις*, Vide Voss. H. Gr. p. 517.

Lucius Corn. Sylla, cos. cum Pompeio Ruffo, anno U.C. *666.* Inter hunc & Marium contentio orta est propter Mithridaticum bellum. Dictator cum esset multos proscripsit, tyrannidem exercuit. Romanorum primus fuit, qui cives suos morte multavit. an. U.C *674*. deposito magistratu vitam vixit privatam. Plut. In campo Martio sepultus est. Vide *Sylla*.

Lucius Quintius Cincinnatus. Trib. Mil. an. U. C. 370. Idem ab agro accersitus, ut Dictator fieret, arans, & suâ manu semen spargens inventus est. Persius Sat. 1.

Unde Remus, sulcoque terens dentalia Quinti.
Quum trepida ante boves Dictatorem induit uxor,
Et tua aratra domum lictor tulit.

Lucius Septimius Severus. 21 Romanorum Imperator anno U.C. 946. Apud Cyzicum Æmilianum Nigri ducem fudit fugavitque. Rursus in Bithynia Nigri milites à Severianis victi sunt. Ad Issicum sinum in Ciliciâ Niger victus, fugatusque est & in suburbano quodam capite truncatus. Clodium Albinum apud Lugdunum vicit fugavitque & civitatem incendit. Albini caput Romam misit. Superato Albino, Senatores & optimates quam plurimos occidit. Arabiam Felicem vastavit, Armeniorum rex fœdus cum eo iniit, Augarus Osthœnorum rex ei se dedit, filios obsides tradidit. Artabanum Parthorum regem fugavit, Ctesiphontem cepit & Adiabenos superavit. Britannis bellum movit, ut receptas provincias redderet securiores, vallum per 133. m.p. à mari ad mare duxit. Herod. lib. 3.

Lucretia, Romanæ pudicitiæ lumen præcipuum, filia Lucretii Tricipitini præfecti urbis, uxor Tarquinii Collatini, quam Sext. Tarquinius cùm precibus exorare non posset, vi oppressit. Stricto enim gladio in cubiculum irruens, mortem minabatur, ni voluntati suæ obsequeretur; addebatque, se cum mortuâ jugulatum servum positurum, ut in sordido adulterio necata diceretur. Quibus minis illa perterrita, ut infamiæ suspicionem effugeret, expugnari sese passa est. Postridiè verò convocatis patre, marito, cæterisque amicis, obortis repentè lachrymis, tyranni flagitium detexit, & educto cultro, quem sub veste occultum habebat, sese statim confodit. Quâ re moti amici, populo ad arma concitato, reges expulerunt. Liv. lib. 1. Juv. Sat. 10.

Sed vetat optari faciem Lucretia; qualem
Ipsa habuit. ——

Martial. 1. 91.

Esse videbaris fateor Lucretia nobis.

Silius lib. 13.

Ecce pudicitia Latinum decus, inclyta lethi
Fert frontem, atque oculos terra Lucretia fixos.
Non datur heu tibi Roma, nec est quod malle deceret,
Hanc laudem retinere diu.

Lucretilis, mons in Sabinis, de quo Hor. lib. 1. Carm.

Velox amœnum sæpe Lucretilem
Mutat Lycæo Faunus.

Sp. Lucretius, Tricipitinus socer Tarquinii Collatini Cæso Bruto in consulatu successit cooptatus a P. Valerio, qui & illi, ut natu majori priùs fasces dedit. Verùm ætate confectus, quum ad obeunda munera consularia vires non suppeterent, intrà paucos dies mortuus est, cui mox M. Horatius Pulvillus successit. Livius. Dionys. Plut.

T. Lucretius Carus, poëta synchronus Tullii & Terentii Varronis, etsi paulò antiquior. Scripsit libros 6. De rerum naturâ, in quibus Epicurum, & Empedoclem sequitur. Id opus plerique à M. Cicerone emendatum volunt, quum auctor id ipsum imperfectum & inemendatum reliquisset: Et quanquam Cicero fratris sententiam confirmans, non multa habere ingenii lumina fatetur, multæ tamen artis esse dicit. Quintilianus etiam in suâ materia elegantem, se difficilem esse testatur. Ovidius:

Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,
Exitio terras cùm dabit una dies.

Periit, quomodo tradit Eusebius, suâ ipsius manu, quum amatorio poculo in furorem actus esset. Id datum ab uxore Luciliâ volunt, deque eâ intelligendum illud Senecæ: *Livia virum suum occidit, quem nimis oderat, Lucilia suum, quem nimis amaverat.* Auctor vitæ Virgilii, Pompeio & Crasso 2. Cos. decessisse tradit, quum eodem die Virgilius virilem togam induisset.

Lucrinus, lacus Campaniæ in sinu Baiano, contra Puteolos, tam propinquus Averno lacui, ut mari tempestatibus concitato, quandoque soleat conjungi. Dictus a *lucro*, ut quidam volunt propter multitudinem piscium, qui ibi capiebantur. Inde ob istam rationem à veteribus passim laudatur. Horat. Epod. Od. 5.

Non me Lucrina juverint conchylia.

Idem Serv. 2. Sat. 4.

Murice Baiano melior Lucrina Peloris.

Præsertim ob ostrea. Martialis:

Ostrea tu sumis stagno satiata Lucrino.

Idem lib. 6.

Tu Lucrina voras.

Juvenal. Sat. 4.

—— *Circeis nata forent an*
Lucrinum ad saxum.

De ostreis loquitur. Vide Lud. de la Cerda in illud Georg. 2.

Quid memorem portus Lucrinoque addita claustra.

Lucullanum, olim *Megaris*, arx in mari apud Neapolim urb. Campaniæ, insulâ parvâ, quæ *Castel dell' Ovo* nominatur.

L. Lucullus, vir clarissimus Rom. qui præclaras res gessit. Hic nobilis, disertus, dives, munus Quæstorium amplissimum dedit. Prætor Africam justissimè rexit. Adversus Mithridatem missus, collegam suum Cottam Chalcedone obsessum liberavit. Cyzicon obsidione solvit. Mithridatis copias ferro & fame afflixit, eumque regno suo Ponto exuit, quem rursum cum Tigrane rege Armeniæ subveniente, magnâ felicitate superavit.

 His

Hic (ut refert Athenæus) cùm Romam post expeditionem Ponticam rediisset, ad vitam sumptuosam, & elegantem se convertit, tantas enim opes paraverat, ut ædibus & prætoriis extruendis, hortis, & cœnationibus amœnissimis, incredibilique sumptu paratis, & bibliotheca insigni utriusque linguæ libris referta, atque omnibus obvia ac patenti, opes bello quæsitas conterere non potuerit, cùm interim quotidiano epularum apparatu, in Proverbium penè venerit. Nimius in habitu, maximè signorum, & tabularum amore flagravit. Post cùm abalienatâ mente desipere cœpit, tutela ejus M. Lucullo fratri permissa est. Vir fuit omninò eloquens, & utraque linguâ exercitus, ita ut Sylla commentarios de rebus à se gestis ei dicarit, conditione eâ, ut illos digereret, ac poliret, teste Plut. in ejus vitâ, ex quo etiam discimus Lucullum ipsum scripsisse Græcè historiam Belli Marsici: Horat. 1. Ep 6.

——— Chlamydes Lucullus, (ut aiunt)
Si posset centum scenæ præbere rogatus,
Qui possem tot? ait: tamen & quæram, & quot habebo
Mittam: post paulò scribit, sibi millia quinque
Esse domi chlamydum: partem vel tolleret omnes.

Sen. ad Polybium: *Quid referam duorum Lucullorum diremptam morte concordiam?*

Lucumo. C. *Lucumo* Propertio; sic enim ille.

Prima Galeritus posuit tentoria Lucmon.

Vocabulum Tuscum, quo Rex significabatur, ut Servius auctor est in Æn. 2. Et ita videtur usus Sidonius lib. 5. ep. 7. *Temperat Lucumonem nostrum Tanaquil sua.* Loquitur enim de Chilperico rege. Aliter Festus. *Lucumones*, inquit, *homines insani dicti, quòd loca ad quæ venissent infesta redderent.* Vide Scaligerum ibidem & in illud Ausonii:

Sallito decies si cor purgeris aceto.
Anticipa quo tuum Samii Lucumonis acumen

Vossius *Lucumones* & *Λυκάονας* eosdem esse, planeque Latinum sive Thuscum illud ex Græco hoc factum putat. *Λυκάων* enim Arcadiæ rex fuit, ac Arcadia ab eo aliquando *Lycaonia* nomen habuit. Is autem in lupum à Jove commutatus dicitur, ut præter poëtas tradit Pausanias. Constat etiam *Λυκάονας* dici, qui vulgò *Λυκάνθρωποι*. Est verò *Lycanthropia* Melancholiæ genus, quo qui laborant, noctu luporum instar exeunt, & usque dum lucescat circà mortuorum corpora versantur; ut ex Æginetâ, & Ætio constat. Quæ qui consideraverit, non mirabitur uti *Λυκάων* apud Græcos, ita Lucumo apud Thuscos (qui ex Arcadiâ in Italiam venere) utramque habuisse notionem, puta ut tum pro rege, seu præfecto, tum pro Melancholico vel insano sumeretur.

Lucus Augusti, geminus. unus in Hisp. Tarrac. in Gallæciâ, urbs episc. sub Archiep. Compostellano, vulgò *Lugo*. Alter in Gall. Narbon. in Delphinatu; vulgò *Le Luc. Lucus Vocontiorum* Tacito.

Lucus Feronia, col. & op. Hetruriæ, Capenatibus proximum. Alter apud Ptol. op. Hetruriæ apud oram litoralem, inter Lucam & Lunam. *Pietra sancta* Leandro.

Luentinum, op. Albionis in Walliâ, teste Villanovano. Cmdeno videtur vel locus excisus in comitatu Brechiniæ ad *Leveney* fl. vel *Newcastle* prius Elmelin, pagus Carmardeniæ comit. apud Tivium fluvium.

Lugdunum, Emporium totius Gall. Celt. longè celeberrimum, à quo ea pars Galliæ *Lugdunensis* dicta est, à L. Munatio Planco, dum Galliæ Comatæ præesset, conditum, in colle suprà confluentem Rhodani & Araris imminente: Ubi etiam hodie non obscura antiquæ urbis extant vestigia. Habuit hæc urbs templum insigne, communi Galliæ totius impensâ extructum, & Cæsari Augusto consecratum, eâ parte ante urbem, ubi amnes confluunt: ibique ara dignitatis eximiæ erat gentium sexaginta titulo insignis, dicatis ibi totidem gentium simulacris. Ad hanc aram à Calig. Cæsare, teste Suetonio, institutum fuit certamen Latinæ. Græcæque facundiæ, idque eâ lege, ut victoribus victi præmia conferrent, eorumque laudes componere cogerentur. Qui verò maximè displicuissent, scripta sua spongiâ, linguâve delere cogebantur, nisi ferulis verberari, aut flumine proximo mergi maluissent. Juv. Sat. 1.

——— Et sic
Palleat, ut nudis pressit qui calcibus anguem,
Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

Hæc autem urbs tamque insignibus, totque egregiis ornamentis nobilitata, teste Senecâ in Epistolis, sub imperio Neronis, centesimo anno à quo fuerat condita, unâ nocte conflagravit. *Lugdunum* olim dicta fuit *Lugduna* Stephano. Eam peculiari libello descripsit Symphorinus Campegius, & Gallicâ linguâ Lugdunensem historiam prolixè persecutus est G. Paradinus. Vulgò *Lyon*. *Lug* vero, unde *Lugduno* nomen, corvum exponit Clithopon Rhodius historicus, qui τῶν κτίσεων, sive Originum libros scripsit. Ex quorum 13. hæc citantur apud Plut. lib. de fluviis in Arari. *Cum Momorus, & Atepomarus à Seserones regno dejecti, in eo colle ex Oraculi præcepto urbem ædificare vellent, jactis jam fundamentis corvi subito apparentes, expansis alis arbores quæ circa erant repleverunt; Momorus autem augurii callentissimus, civitatem Lugdunum vocavit* λοῦγον γὰρ τῇ σφῶν διαλέκτῳ τὸν κόρακα καλοῦσι, δοῦνον δὲ τὸν ἐξέχοντα. *Lugum enim linguâ suâ corvum vocant. Dunum vero locum eminentem.*

Lugdunum Batavorum, urbs Belgii in Hollandiâ. *Λουγόδεινον Βαταούων* Ptol. vulgò *Leyden*. Vide Voss. Hist. Gr. 346. Et Cluverium de Rheni alveis, habetque Academiam percelebrem. Sita est in medio cæterarum urb. quippe Delphis 3. Amstelodamo, Dordraco, Ultrajecto, 7 leuc. distat. Long. 25 45. Lat. 52. 16.

Lugdunum Convenarum, urbs Aquitan. ad Garumnam flu. nunc *S. Bertrand de Comminges* dicitur, 4. leuc. a Pyrenæis in Bor. 11. ab Auscis in aust. 5. à Conseranis in occ. & 15. a Tolosa in Afr. Long. 20. 30. Lat. 42. 50.

Lugdunum Salinarum, op. Burgundiæ, *Lyon le Saunier*, 8. leuc. à Dola in merid.

Lugensis Comitatus Louth County, reg. Hiberniæ in Ultonia versus mare Hibernicum, cum op. primario cogn. Al. est Luthensis com. inter Dunens. Com. ad Sept. & mediam Orientalem ad meridiem.

Lugeum, seu *Lugea* palus, vulgò *Zirichnitz*, palus Japodum in Liburnorum confin. apud Asiæ ortum: cujus natura mirabilis, cum singulis annis frumentum, piscationem, & venationem præbeat, aquis accedentibus & recedentibus, teste Lazio.

Lugi, pop. Scotiæ Bor. fuere, ubi nunc Sutherlandia prov. juxta Ocean. Germ. inter Cathnesiam & Naverniam

niam ad Sept. & Rossiam Orientalem ad meridiem.

Lugidunum, *Glogavv*, urbs Germ. inter præcipuas Silesiæ, ab Uratislavia 12. leuc. Crosnam versus.

Luitprandus, Ticinens. Ecclesiæ Levita sive Diaconus, postea verò Episcopus Cremonensis, historiam scripsit de rebus suo tempore per Europam gestis; floruit verò sub Ottone primo Imperatore. Vide Voss. Hist. Lat. p. 344.

Luna, Dea apud veteres, eadem quæ *Lucina*: Cic. lib. 2. de N. D. *Luna à lucendo nominata ea enim est Lucina.* Ut verò Soli quadriga, sic Lunæ biga a Poëtis attribuitur. Tertull. de Spect. cap. 9. *De juge verò quadrigas Soli, bigas Lunæ junxerunt.* Sen. in Herc. Oetæo:

Cujus ad primos Hecate vapores
Lassa nocturnæ levat ora bigæ.

Manilius in Astronom.

Quadrijugis ut Phœbus equis, & Delia bigis.

Papinius:

Rorifera gelidum tenuaverat aëra bigâ.

Fulgentius ubi totam curruum Solis & Lunæ fabulam paucis complectitur:

Solveras ignimovos mundi regione peracta
Quadrupes, gelidumque rotis tepefeceras orbem
Rector, & auratis colla spoliabat habenis.
Jam Phœbus disjungit equos, jam Cynthia jungit,
Quasque soror liquit, frater pede temperat undas,
Tum Nox stellato cœlum circumlita peplo
Cærula rorigenis pigrescere jusserat alis,
Astrigeroque nitens diademate Luna bicornis
Bullatum bijugis conscenderat æthera tauris.

Idem Fulgentius Lunam modò ab equis, modò à tauris trahi significavit. Equos ei tribuit Hom. in Hymnis, Manilius, & Ovidius 1. Trist.

Lunaque nocturnos alta regebat equos.

Quorum unum album, atrum alium scribit Boccatius. Vaccas autem ei tribuunt Ausonius:

Jam succedentes quatiebat Luna juvencas.

Prudentius:

Nunc bijugas frænare boves.

At Avienus & Claudianus juvencos, seu boves mares, ad sterilitatem Lunæ spectantes, ut & ii qui Mulas currui ejus junxére. Qui verò cervos ad Lunæ in cursu suo perficiendo velocitatem attenderunt. Macrob. lib. 1. Sat. adducit Philochorum in Atthide. Venerem esse Lunam, ejus Sacrificium facere viros veste muliebri, mulieres cum virili, quod eadem & mas & fœmina crederetur, Apul. lib. 2. Transf. ad Lunam: Sed tu cœlestis Venus, quæ primis rerum exordiis sexuum diversitatem generato amore sociasti, &c. Unde Aug. de C. D. 7. 15. *Ibi est & illa omnium clarissima* quæ ab eis appellatur Venus, & tamen eandem Venerem esse etiam Lunam volunt, quamvis de illo fulgentissimo sidere apud eos tanquam de mâlo aureo Juno Venusque contendant. Paganis autem veteribus persuasum est magicis incantamentis detrahi cœlo Lunam posse. Virg. in Pharmaceut.

Carmina vel cœlo possunt deducere Lunam.

Maga apud Horat. insultans & jactabunda:

An quæ movere cereas imagines
Ut ipse nosti curiosus, & polo
Deripere Lunam vocibus possum meis
Possum crematos excitare mortuos
Desiderique temperare poculum.

Ovid. de Medeâ:

Illa reluctantem cursu deducere Lunam
Nititur & tenebras addere Solis equis.

Idcircò nutrix apud Sen. in Hippol. cùm Lunam veneratur, ad hunc loquitur modum:

Sic te gerentem fræna nocturni ætheris,
Detrahere nunquam Thessali cantus queant.

Adjuvari autem putabant Lunam sic labo antem sonitibus permagnis, ne voces incantantium eò possent pervenire, ut ab eâ exaudirentur. Idcircò. pelves & tympana & cymbala pulsabantur. Hoc enim prodesse plurimùm existimabant. Propert.

Cantus è curru Lunam deducere tentant,
Et facerent, si non æra repulsa sonent.

Unde Juvenalis arguté de fœmina loquacissima Sat. 6.

Una laboranti poterit succurrere Lunæ.

Luc. lib. 6. de Magorum vi loquens:

——— *Illis & sidera primum*
Præcipiti deducta polo, Phœbeque serenâ
Non aliter diris verborum obsessa venenis
Palluit, & nigris, terrenisque ignibus arsit,
Quam si fraterna prohiberet imagine tellus
Insereretque suas flammis cœlestibus umbras.
Et patitur tantos cantu depressa labores
Donec suppositas propior despumet in herbas.

Vide plura quæ nos in *Thessalia*. Fiebat autem hoc cùm Luna deficeret, amoto Sole interjectu terræ, cujus rationem ignorabant veteres. Unde Plin. l. 2. de his qui causas defectuum Solis Lunæque prodiderunt loquens, *Viri*, inquit, *ingentes supraque mortalium normam tantorum numinum* lege deprehensa, & misera hominum mente absolutâ in defectibus Stellarum scelera, aut mortem aliquam siderum paventes: quo in metu fuisse Stesichori & Pindari vatum sublimium ora palam est, deliquio Solis & in Luna veneficia arguente mortalitate, & ob id *crepitu dissono auxiliante.* Nec mirum est creditum olim rudi hominum generi Lunam cœlo auferri, cùm nostrâ memoriâ sit populus qui Lunam ab Asino epotam crediderit cùm is asinus de fluvio biberet, qui Lunæ speciem, ut fit reddebat, illaque objectu nubis subitò se condidisset, asinusque in carcerem conjectus, & post legitimam quæstionem sectus est ut Lunam mundo redderet. Ut Claudianus:

Dixit, & exemplo frondosâ fertur ab Alpe
Trans pelagus, cervi currum subiere jugales.

Loquitur de Lunâ.

Luna, sive *Lunna*, Gall. Lugd. urbs. Anton. *Cluny* Simleio.

Luna, Hetturiæ op. maritimum, fœcundissimis candidi marmoris fodinis, quod ab eo *Lunense* dicebatur, olim nobilitatum. Lucan. lib. 1.

——— *Quorum qui maximus ævo*
Aruns incoluit deserta mœnia Lunæ.

In hoc opido casei genus conficiebatur magnitudinis potius, quam bonitatis nomine nobilitatum: quippe quod ad singula millia pondo non raro premeretur: Unde inter servorum obsonia numeratur à Mart. lib. 14:

Caseus Hetrusca signatus imagine Lunæ,
Præstabit pueris prandia mille tuis.

Long. 32. 34. Lat. 43. 04.

Luna mons, geminus; unus Lusitaniæ promontorium, *Punta di Luna* Villanovano, apud ostia Tagi flu. quod *Promontorium Magnum*, Plinio vocatur. Alter in Æthiopiâ ultra Æquatorem, ex quo, teste Ptol. Nilus oritur.

Luna, portus Straboni est. qui *Erycis* Ptol. ut Leander vult. *Selene* Steph. vulgò *Golfo della Spezzia*. Persius Sat. 6. ex Ennio:

Lunai portum est opera cognoscere cives.

Silius Ital. lib. 8.

Tum quos à niveis exegit Luna metallis,
Insignis portu, quo non spatiosior alter
Innumeras cepisse rates & claudere portum.

Ptol. Λύνας & Σελήνης ἄκρον facit diversa.

Luneburgum, urbs Saxoniæ clarissima ad *Ilmenovv* flu. Ducatûs titulo insignis, ædificiorum superbiâ, & opum copiâ illustris. À Jul. Cæsare conditam ferunt, ac à *Luna* sic dictam. Lunæ enim simulachrum usque ad Caroli M. tempora illic remanserat, quod ille zelo pietatis commotus sustulit. Urbs est Hanzeatica, Imperialis, & fere sui juris. Vix 2. mill. ab Albi flu. in aust. quot à Lauemburgo in Afr. 10. à Lubeca in merid. 7. ab Brunopoli in Afr. 10. à Lubeca in Arctos. Hinc *Duc. Luneburgensis*, prov. Germ. inter Holsatiam ad Sept. Ditionem Brandeburgicam ad ort. Brunsvicens. Duc. ad merid. & Westphaliam cum Duc. Bremensi ad occ. Long. 32. 20. Lat. 53. 34.

Lunarium, prom. Hispaniæ; quibusdam est *Cabo di Palafugel*, prope Palamum, aliis *Cabo di Tosa*. in ora Cataloniæ, 15. mill. à precedenti in Afr. Barcinonem versus.

Lundis, Lunden, urbs Scaniæ, 5. leuc. ab Hafnia in ort. 2. à Malmogio in Cæc. & 3. a Coroniâ in Eurum.

Lupa, quæ & *Acca Laurentia*, sive *Larentia*, Faustuli uxor, pastoris armenti regii, quæ geminos infantes Vestalis filiæ Numitoris ad ripam Tiberis expositos aluit.

Lupara, *Le Louvre*, palatium regium Galliæ. Lutetiæ, alias extructum à Carolo V. Rege, sed his ultimis temporibus de novo magnificentissimè excitatum.

Lupatia, urbs Apuliæ, ubi nunc civitas episcopalis *Altamura*, teste Luca Holstenio.

Lupercal, locus sub Palatino monte Pani pastorum Deo consecratus, in quo solennia quædam sacra quotannis fiebant mense Februario, quibus Panos sacerdotes, qui *Luperci* dicebantur, nudi per urbem cursitabant, mulierum palmas uterosque caprinâ pelle ferientes, quâ re & fœcunditatem & facilem partum fieri putabant. Instituta autem putantur hæc sacra ab Evandro in honorem Panos Lycæi, quem Arcades simili honore colebant; Quare autem nudi discurrebant hanc causam adfert Servius, cum Romulus & Remus ludicro huic intenti erant, latrones interim, occasione arreptâ, pecora illorum abegisse, eâque re intellectâ, Romulum cum omni juventute, abjectis vestibus, ut ad cursum expeditiores essent, latrones esse insecutos, iisque oppressis prædam recepisse. Quæ res quoniam feliciter cessisset, mansisse deinde morem solemnem, ut Lupercalia à nudis celebrarentur. Virgil. Æn. 8.

Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer asylum
Rettulit, & gelidâ monstrat sub rupe Lupercal,
Parrhasio dictum Panos de more Lycæi.

Ovid. Fast. 2.

Illa loco nomen fecit, locus ipse Lupercal,
Magna dati nutrix præmia lactis habet.

De Lupercis autem Virg. ubi suprà:

Hic exultantes Salios nudosque Lupercos.

Juvenalis:

Nil prodest agili palmas præbere Luperco.

Lupercalia, itaque nomen habuerunt a *Lupercis*, quorum plures sodalitates fuêre. Una Fabiorum, altera Quintiliorum: & hæ antiquissimæ. Addita postea est Juliorum à C. Jul. Cæsare; cujus institutionis mentio apud Dionem lib. 44. Verba sunt: Ἱερωσύνας τε ἐς τὸν τοῦ Πανὸς γυμνοπαιδίας; τρίτην τὴν ἑταιρίαν, ἣν Ἰουλίαν ὀνόμασαν. Tria ergo Romæ Lupercorum collegia, quæ sacra quotannis ritè facerent. Hæc aliquantulum remissa Augusti ævo, sed ab eodemmet restituta. Suetonius lib. 2. *Nonnulla etiam ex antiquis cærimoniis paulatim abolita restituit, ut Salutis augurium, Diale Flaminium, sacrum Lupercale.* Hæc Neapolis, qui etiam in illud. Fast. 2. —— *Nudos Aurora Lupercos aspicit:* De hoc more, inquit, Plut. in C. Cæsare: Τῶν δ' εὐγενῶν νεανίσκοι καὶ ἀρχόντων πολλοὶ διαθέουσιν ἀνὰ τὴν πόλιν γυμνοὶ, σκύτεσι λασίοις τοὺς ἐμποδὼν ἐπὶ παιδιᾷ καὶ γέλωτι παίοντες. Subligacula tamen habebant circa pudenda ex ipsismet pellulis caprarum, quas in sacrificio fecerant. Dionys. lib. Q. Ἡνίκα ἐχρῆν τοὺς περὶ τὸ Παλλάντιον οἰκοῦντας τῶν νέων ἐκ τῶν Λυκαίων τεθυκότας περιελθεῖν δρόμῳ τὴν κώμην γυμνοὺς, ὑπεζωσμένους τὴν αἰδῶ ταῖς δοραῖς τῶν νεοθύτων. Nudum etiam corpus tunc illis unctum, nescio an vulgò notum sit; sed eruo ex Appian. lib. 2 Bell. Civil. Ἀντώνιος ὑπατεύων σὺν αὐτῷ Καίσαρι καὶ διαθέων τότε γυμνὸς ἀληλιμμένος (ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τῆς ἑορτῆς ἱερεῖς) ἐπὶ τὰ ἔμβολα ἀναδραμὼν ἐστεφάνωσε διαδήματι. Uncti igitur & seminudi discurrebant vicatim ludentes, hinc *Ludii* appellati. Tertullianus de Spectac. *Sed etsi Varro ludos à Ludo, id est à lusu interpretatur, sicut & Lupercos ludos appellabant, quòd ludendo discurrant.* Qui legunt utrobique *Ludios*, non damno. Idem enim antiquis aliquando fuit *ludius* & *ludius*. Porrò ex Arcadiâ hæc sacra in Latium cum Evandro translata fuêre, quod & suprà monuimus. Plut. in vitâ Romuli: Τὴν μὲν γὰρ ἑορτὴν Ἑλληνικῶς ὀνομάζεσθαι Λύκαια, καὶ δοκεῖ διὰ τοῦτο παμπάλαιος ἀπ' Ἀρκάδων εἶναι τῶν περὶ Εὔανδρον. Clem. Strom. 1. ubi de Carmenta: ἧς υἱὸς Εὔανδρος ὁ τὸ ἐν Ῥώμῃ τοῦ Πανὸς ἱερὸν τὸ Λουπέρκιον καλούμενον κτίσας. Hoc tantum auxerunt postea magnis ædificiis Romani, teste Halicar. lib. 1. Nam vetus illud Arcadicum fuit humile, & in speluncâ multâ fronde contectâ: de qua idem: Ἔνθα βωμὸν ἱδρυσάμενοι τῷ θεῷ τὴν πάτριον θυσίαν ἐπετέλεσαν, ἣν μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου Ῥωμαῖοι θύουσιν ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ.

Lupfurdum, urbs Germ. Ptol. *Leipsick* Ferrario. *Meyssen* vero Apiano, & Peuchiamero dicitur.

Lupia, Plinio, militum inter Hydruntum, Brundusiumque itinere statio, quæ gemino p etiam scribebatur, & Λουπίαι pl. num. ut est apud Strab. Melam Æthicum, Antoninum, ut & Λουππίαι, unde vitiatum illud Ptolemæi Λουκαίαι Pausan. lib. 6. scribit quod prisco nomine *Sybaris* dicta fuit. Vide *Sylburgium*. Erat autem col. op. & portus Salentinorum in orâ Calabriæ Borealis, Aletinorum navale, nunc pagus, *La Rocca* dictus teste Galateo.

Lupias, Lupia Melæ, *Luppia* Tacito, flu. Germ. cum

op.

op. cognomine, per Westphaliam in Rhenum apud Wesaliam urb. fluens. Strabo in Visurgim influere ait, Tacitus vero in Oceanum, hodiè *Lyppe*, seu *Lippe*, teste Junio, dicitur.

Lupondum, seu *Lupodunum*, op. seu potius arx Germ. in Suevia, non procul à fontibus Danubii. Ausonius in Mosellanicis:

Hostibus exactis Nicrum super & Lupodunum.

Luppia, *Lipstadt*, urbs Germ. Hanzeatica, & Com. cogn. cap. ad Luppiam flu. in Westphaliâ reg. inter Paderbornam ad ort. & Susatam ad occ.

Lusatia, prov. Germ. olim Bohemiæ annexa, sed ab ult. bello Bohemico, an. circiter 1620. subest dominio Ducis Electoris Saxoniæ. Dividitur in sup. cujus cap. est Gorlitium, & inf. cujus primaria est Sorava. Extenditur à Sept. in merid. & terminatur Silesia ab occid. Duc. Saxoniæ, à Bor. Marchiâ Brandeburgicâ, & ab aust. Bohemiâ.

Lusitania, tertia Hisp. pars, quam Plin. 4.12. à Durio amne finit, reliqua citeriori attribuens in quâ sententiâ & Ptolemæus est. At Strabo cum Me à convenit. *Hujus regionis*, inquit, *latus Australe Tagus cingit, ab occasu vero & septentrione Oceanus, ab Aurorâ Carpetani, Vetiones, Vaccei, & Callaici fama majoris populi.* Pop. Lusitaniâ *Luso* Bacchi filio, seu, ut alii volunt, comite. Sil. lib. 3.

Hos Viriathus agit Lusitanumque remotis
Extractum lustris ———

(Λυσιτανία Appiano.) *Belitani* Stephano iidem sunt cum Lusitanis, eidem Λυσιτανία pars Bætice, & Gentile Λυσιτανοί. Vulgò *Portugal* dicitur. Diod. lib. 5 Τῶν δὲ Ἰβήρων ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Λυσιτανοί. Ubi legendum Ἰβήρων uti notat Palmerius. Cæterum de nomine hujus reg. ita Vir Magnus de Phœnicum Col. lib. 1. cap. 35. לוז *Luz*, inquit, Ebræis & Syris est amygdalus, ut & Arabibus *Lauz*. Jam hoc certum est Phœnices à proventu fructuum sæpe loca nominasse. Sic Jericho urbs palmarum, à palmis. Sed & ab amygdalis dicta *Luza* quæ & Bethel in tribu Benjamin Gen 28 19 & altera *Luza* in Hetthæis in tribu Ephraim Jud. 1. 26. Quidni etiam *Lusitania*, in quâ præstantissima amygdala tantâ copiâ proveniunt, ut hâc in parte cedat nulli terrarum. Vide sis ipsum authorem, pag. 698. Mirum est quod de Lusitanis equabus tradunt veteres, eas nempe concipere ex vento. Quod enim Virgilius in genere Georg. 3.

Ore omnes versæ in Zephyrum, stant rupibus altis
Exceptantque leves auras: & sæpe sine ullis
Conjugiis vento gravidæ, mirabile dictu.

Alii auctores ad Lusitanas equas expresse referunt. Plin. 4.22. *Olyssippo equarum è Favonio vento conceptu nobile.* Eadem Solinus cap. 36. & Mart. Capella lib. 5. Columella 6 26. *Cum sit notissimum etiam in sacro monte Hispaniæ, qui procurrit in occidentem juxta Oceanum frequenter equas sine coitu ventrem pertulisse, fœtumque educasse.* Varro de R. R. 2.1. *In fœturâ res incredibilis enim in Hispaniâ, sed enim vera, quod in Lusitaniâ ad Oceanum in ea regione, ubi est oppidum Olysippo monte Tagro (lege Sacro) quadam è vento concipiunt certo tempore equæ.* Sil. l. 3. de Hispania loquens:

Hic adeo cum ver placidum, flatusque tepescit,
Concubitus servans tacitos grex perstat equarum
Et Venerem occultam genitali concipit aurâ.

Visum autem aliquibus, in primis Justino lib. 44. hanc totam narrationem ad fabulas rejicere, & rem detorquet ad pernicitatem equorum Gallæciæ, & Lusitaniæ, quæ tanta est ut non immerito ipso vento concepti videantur. De la Cerda.

Lussi, vel *Lussa* (nam ἡ ἰκθῦσα τοὺς Λῦσαι, inquit Schol. Callimach.) Arcadiæ vicus Pausaniæ, Steph. & Polyb. ὅπου Μελάμπους ἔλυσε τὰς Προίτου θυγατέρας καὶ ἔπαυσε τῆς μανίας. Callim. Hymn. 3. ubi de Prœto 2. templa condente:

——— Τὸν δ' ἐνὶ Λούσοις
Ἡμέρη, οὕνεκα θυμὸν ἀπ' ἄγριον εἵλεο παίδων.

Lutetia Parisiorum, urbs Gall. Celticæ in Belgicæ confin. ad Sequanam, & Matronam flu. interluentes. Ob luti quantitatem sic dicta. Alii tamen ab albedine murorum Λευκοτεκίαν a Græcis vocatam existimant. Eam Julius Cæsar usque adeo ædificiis auxit, tamque fortiter cinxit mœnibus, ut *Julii civitas* à nonnullis sit appellata. Amplissimam hanc civitatem Sequana fluvius dividens, tripartitam constituit, quarum prior Universitas, altera civitas, tertia urbs nominatur. Carolus M. Alcuini præceptoris sui instinctu, An. Dom. 796. fundavit, & permultis prærogativis, privilegiis & immunitatibus splendidissimè exornavit. Vulgò *Paris.*

Lutterwortium, *Lutterwurth*, op. Angl. in Leicestriæ Com. med. fere inter Leicestriam & Daventriam. Ibi fuerat Parochus Jo. Wicklefus.

Luxemburgum, urbs ampla Belgii ad Alizontem amnem, sub dom. Hisp. 4. leuc. à Theodonis villa in Sept. & 6. à Treveris in occ. Hinc Luxemburgensis *Ducatus*, prov. Belg maximè ad ort. & aust. extensa versus Germ. inter Trevirens. ditionem ad ort. Limburgens. Duc. ad Bor. Leodiens. tractum ad occ. & Lotharingiam ad merid. Pars ejus australis subest regi Franciæ a paucis annis.

Lyæus, unum ex Liberi patris cognominibus παρὰ τὸ λύειν, quod vino mentes & curæ solvantur. Horat. Epod. 9.

Curam, metumque Cæsaris rerum juvat
Dulci Lyæo solvere. ———

Petronius in Satyrico:

Anicula soluta manus. ———

Iterum:

Cum solutus mero amisissem ebrias manus.

Oppianus 4. Κυνηγ.

——— Υἱὸ λυσιπόνῳ Διονύσῳ.

Ovid.

Turpe jacens mulier multo resoluta Lyæo.

Forsan & huc referendum Propertianum illud l. 3. Eleg. 5.

Me juvat & multo mentem vincire Lyæo,
Et caput in vernâ semper habere rosa.

Lycabetus, Atticæ mons, Athenis proximus, Hymettoque finitimus. Statius Theb. 12.

Vitibus & pingui melior Lycabetus Olivo.

Hesych. Λυκάβηττος, ὄρος τῆς Ἀττικῆς, εἴρηται δὲ οὕτω διὰ τὸ λύκοις πληθύνειν

Lycæus, Arcadiæ mons, Jovi sacer, teste Pausaniâ in Arcadicis, olim etiam Olympus & ἱερὰ κορυ-

Libanus, Hebr. *Lebanon*, mons Syriæ maximus & notissimus, ab agro Damasceno in Arabiæ confin. Tripolim usque Phœnicis urbem productus, vallem longam cum Antilibano monte efficiens, cujus longitudo 187, m.p. continet. In eo Cedrus arbor ingenti copiâ nascitur. Tacit. Hist.5. *Præcipuum montium Libanum erigit, mirum dictu tantos inter ardores opacum fidumque nivibus.*

Libarna, vel *Libarnum*, Liguriæ opidum. Vide Cluver.Ital.Ant. pag.81.

Liber Deus vini, qui & *Bacchus*, & *Dionysius* dicitur. Multos autem fuisse Liberos ostendit Diod. Siculus, quorum longè celeberrimus est, qui ex Semele & Jove genitus fertur, quem tertium fuisse autumant, & Thebis Bœotiis natum, qui *liber* appellatus est a *liberando*, nam libertatis Deus est, sive quòd Bœotiæ urbes liberas fecerit (ipse enim ut inquit Plutarchus pro Bœotiæ libertate pugnavit) vel quia vinum curas solvat, & mentem ab illis liberet, seu quod vino usi homines liberè loquantur. Sen.de, Tranqu. *Liber non ob licentiam* Linguæ dictus est inventor vini, sed quia liberat servitio curarum animum, & asserit, vegetioremque *& audaciorem in omnes conatus facit.* Quod dicit, *ob licentiam*, in mentem revocat Varronis etymon: *Liber à libendo, quod lubrica mens ebrii, quò libet prolabatur.* Plutarchus: Διὰ τί τὸ Διόνυσον Λύσιον Πατέρα καλοῦσι; πότερον, ὡς ἐλευθερίας ποιητὴν τοῖς πίνουσι γινόμενον; γίνονται γὰρ οἱ πολλοὶ θρασεῖς καὶ παῤῥησίας ἀναπιμπλάντες περὶ τοὺς μέθυας. ἢ ὅτι τὴν λοιβὴν παρέσχεν: ἢ ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ἀπὸ τῆς περὶ Ἐλευθέρας τῆς Βοιωτίας Ἐλευθερίως Διονύσου προσαγορευόμενον. Ovid. Fast.3.

Sive quod es Liber, vestis quoque libera pro te
Sumitur, & vitæ liberioris iter.
Seu quia tu Pater es, patres sua pignora natos,
Commendant curæ numinibusque tuis.

Servius: *Pater licet generale sit omnium Deorum, tamen propriè Libero semper cohæret.* Jon Chius: Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς Σωτήρ τε Πατήρ τε. Solem quoque Poëtæ Liberum vocant, quia liberè per aërem vagatur. Liber Pater emere & vendere instituit, ac diadema regum insigne, ac triumphum invenit. Plin.7.56. Festa ejus *Liberalia* dicebantur. Ponitur aliquando pro vino. Quint. Ennius:

——Hæc anus admodum
Friguttit, nimirum sauciavit se flore Liber.

Horatius:

Condita cùm verax aperit præcordia Liber.

Plautus in Cistellariâ:

Quippe ubi linguam percussi flore Liberi.

Festus:

Florem anclabant Liberi è carchesiis.

Est autem *flos vini* ἀνθοσμίας οἶνος. vinum optimum & odoris jucundissimi. Plautus in Curcul.

Flos veteris vini naribus objectus est meis.

Alias, flos vini, tenuis spuma in summo innatans. Turneb. 29.34. Cæcilius apud Nonium in *Floces*, tria hæc numerat, *florem*, *floces*, i. e. *fæcem*, & *vinum*. *Ego*, inquit, *neque florem, neque floces, volo: mihi vinum volo.*

Libera. Jovis & Cereris filia, quæ & *Proserpina* dicitur. Cic.1 De Nat.Deorum. Sed Ovidius de Ariadne loquitur Fast.3 uti videre est in his:

——Audierat jam verba querentis
Liber ut à tergo forte secutus erat;
Occupat amplexu, lachrymasque per oscula siccat,
Et pariter cœli summa petamus, ait,
Tu mihi juncta toro, mihi juncta vocabula sumes,
Nam tibi mutatæ Libera nomen erit.

Mulierem quoque semen emittere tradit Hippocrates in lib. de geniturâ. Nemesius, lib.1. de Naturâ hominis cap. 25. Inde etiam gentiles olim fœminæ *Liberam* coluerunt, ut B. Augustinus docet lib. 6. de Civit. Dei, cap.9 *Liberum, inquit, à liberamento appellari volunt, quòd mares in coeundo per ejus beneficium emissis seminibus liberentur. Hoc idem dicunt in fœminis agere Liberam, quam etiam Venerem putant, quod & ipsas perhibeant semina emittere, & ab hoc Libero eandem virilem corporis partem in templo poni, fœmineam Liberæ.*

Liberalis Antonius, innotuit metamorphoseon collectaneis. Sed narrationes istæ, ut philologo utiles, ita historicum nihil juvant, nisi quatenus historia subesset ut ferè in fabulis solet. Putabat vir magnus Notis ad Suetonium, libro de claris Rhetoribus hunc esse illum Liberalem de quo Suetonium, libro de claris Rhetoribus egisse ex indici residuo liquet: item de quo Hieronymus in Chronico Eusebiano ad ann. 2064. ait, *Marcus Antonius Liberalis, Latinus rhetor, gravissimas inimicitias cum Palæmone exercet.* Hoc si est, Claudi Imper. ac fortean etiam Neronis temporibus vixerit. Sed malo credere Scaligero, qui ad eum Hieronymi locum monet, esse alterius Liberalis μεταμορφώσεις istas. Movet me quod hic *Antoninus* ille *Antonius* dictus: hic Græcè scripserit, neque nisi Græcos citet scriptores; ille, Latinus fuisse Rhetor disertim ab Hieronymo & Suetonio dicitur.

Libertas. Dea apud Romanos. Ovid. Fast.4.

——Populo dignissima nostro.
Atria Libertas cœpit habere die.

Hoc Atrium Tib.Gracchus primus Romæ dedicavit, teste Plutarcho; restauravit posteà Senator ille nobilis Asinius Pollio. Sueton. lib.2. de sacris operibus Augusto invitante, excitatis: Multa à multis extructa sunt, sicut à M.Philippo ædes Herculis Musarum, à L. Cornificio ædes Dianæ, ab Asinio Pollione atrium Libertatis. Ubi *extructa*, idem quod *reparata*. Hic Asinius atrium, puto de novo polivit; certum est, addidisse Bibliothecam, quæ omnibus pateret, & hanc scriptorum iconibus adornasse. Isidorus: Primus Romæ bibliothecas publicavit Pollio, Græcas & Latinas, additis auctorum imaginibus in atrio quod de manubiis magnificentissimum, extruxit. Ovid. Trist. 5. 1.

Nec me quæ doctis patuerunt prima libellis
Atria Libertas tangere passa sua est.

In hoc atrio publica acta signata etiam antequam illud, augeretur Bibliothecâ; cùm an. U. C. 585. id usui fuisse certum sit ex Livio, lib.43. *Censores extemplo in atrium Libertatis ascenderunt, & ibi signatis tabellis publicis negarunt, se quidquam publici negotii gesturos, quà judicium populi de se factum esset.* Situm erat in Reg. Urbis 13.

Libethra, Magnesiæ fons, Musis sacer. Plin.49. Placet quibusdam fuisse urbem in Olympo monte, torrente funditùs eversam, quum jam olim oraculo prædictum esset, fore ut Libethrii ὑπὸ συὸς omnes interirent, quum Orphei ossa Sol inspexisset. Erant autem Orphei reliquiæ

reliquiæ in columnâ quadam conditæ, quæ vix imminebat à Dio in Olympum ducenti. Quem in locum cùm ingens hominum vis convenisset, ut pastorem suaviter canentem audirent, evenit, ut columna eversa, Orphei ossa nudarentur: eodemque die torrens, nomine *Sys*, suprà modum auctus, Libethrios cum urbe submerserit, Cæl. Rhod. 18. 22. Hesychius: Λειβήθρα, ἐπ᾽ ὕδωρ ὄχετος, κρήνη, καὶ τόπος ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τῆς Ἑλικῶνος. Ubi putavit Grammaticus ἀγνοῶν καὶ τὸν *Heliconem* etiam *Libethrum* vocari; sed falsus est: nam Libethrum locus fuit in Pieriâ, Macedoniæ reg. ubi Musæ natæ dicuntur, & inde Pierides dictæ: at in Helicone tantùm fuit specus Libethridum, i.e. Musarum, inde error.

Libethrides, dictæ sunt Musæ à *Libethrâ* Magnesiæ fonte, Musis sacro, & poëtarum carminibus celebrato. Mela lib. 2. Strabo tamen author est, Musas appellatas esse *Libethrides*, à *Libethro* Thraciæ monte, quem postea Macedones tenuerunt, sub quo & antrum fuisse ait, Musis Libethridibus à Thracibus consecratum. Virg. Eclog. 7.

——— Nymphæ, noster amor, Libethrides.

Ubi *Nympharum* nomine Musas intelligit Lil. Gyraldus. Quod & Acron quoque docet ad Horat. 19. lib. 2.

——— Nymphasque discentes.

i. e. Musas: nam & Lydi suas Musas *Nymphas* vocabant. Idem quoque hic ex Varrone Servius. Ludovicus tamen de la Cerda, locutus est poëta, inquit, ut est scientissimus, ex cognitione antiquitatis. Nam Strabo & Pausanias, ubi loquuntur de Libethro, Nymphis sacrum signatè asserunt, non Musis: imò posterior apertè discriminat Musas & Nymphas Libethrias, ut hinc appareat Poëtam locutum verè de Nymphis, non de Musis, Strab. lib. 9. Ἐνταῦθα δ᾽ ἐστὶ τὸ τῶν Μουσῶν ἱερὸν, καὶ ἡ Ἱππουκρήνη καὶ τὸ τῶν Λειβηθρίδων Νυμφῶν ἄντρον. Pausanias in Bœoticis: Κορωνείας δὲ σταδίους ὡς τεσσαράκοντα ὄρος ἀπέχει τὸ Λιβήθριον, ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ Μουσῶν τε καὶ ἐπίκλησιν ἔτι Λιβηθρίων.

Libitina, Dea apud Rom. in cujus templo locabantur, & vendebantur ea, quæ ad sepulturam pertinebant, ita dicta à *libitu*, vel *libidine*. Plutarchus Venerem fuisse putat, redditque rationem in Problematibus, quare Romani ea, quæ ad pompam funebrem spectarent, in Veneris templo voluerunt asservari, ut sc. eo ipso humanæ fragilitatis admoneremur, certò scientes exitum ab ortu non procul abesse, cùm eadem Dea, & morientibus præsit, & vitam ingredientibus. Auctor est Dionys. Hal. Servium Tullium Regem cùm scire numerum nascentium, morientium, in viros transeuntium vellet; instituisse singulis templum, in quod nummum aliquem inferrent, atque ita numerarentur describerenturque. Ut nascentes in Junonis Lucinæ: morientes in Veneris Libitinæ: puberes, & qui virilem togam sumerent, in Juventæ. Hinc manavit ut ea Dea funeribus præesse crederetur; atque inibi, quicquid ad ea curaretur. Hinc *Libitinarii* qui *Libitinam* (ut Valer. 5. 2.) *exercebant*. Glossæ, Libitinarius ἐνταφιαστὴς, sive *Funerator*. Item Ἐνταφιοπώλης, qui vendit quæ ad funus. Ipsa *Libitina* quoque ἐντάφιον, *funus*. Horat. 3. Car. Ode ult.

Non omnis moriar, multaque pars mei Vitabit Libitinam.

Livius posuit pro officio. *In urbe pestilentia tanta*, ut Libitina tunc vix sufficeret. In Asconii pro Milone legas: *Fasces ex lecto Libitinæ raptos allatos ad domum Scipionis & Hypsæi*: Cape de fascibus Designatorum, qui illic asservati. Sanè lictores iis dat Horatius:

——— Cùm ficus prima calorque
Designatorem decorat lictoribus atris:

Alii mallent Proserpinam esse Plutonis uxorem, quam, quòd inferorum crederetur regina, mortuis præesse putabant.

Libo, civis Rom. qui Romæ in Comitio puteal primus extruxit, quod ideò Libonis puteal dicitur. Horatius 1. Epist. 19.

——— Forum putealque Libonis
Mandabo siccis. ———

Item alius consul cum Fabio Chilone, an. U. C. 956. Porrò *Libones* fuerunt ex familiâ Albanorum seu Trojanorum. Sil. lib. 5.

——— Victum spoliasse Libonem
Laurigeris decus illud avis.

Avis, h. e. triumphalibus. Inclaruit verò *Libonum* splendor ex illo Corneliæ ad Paulum Propertii verbis lib. 4. eleg. 12.

Altera maternos exæquat turba Libones,
Et domus est titulis, utraque fulta suis.

Libra, signum Zodiaci, quod æquinoctium facit autumnale. Virg. Geor. 1.

Libra die somnique pares ubi fecerit horas,
Et medium luci, atque umbræ jam dividit orbem.

Quam Libræ descriptionem facientis dies æquos cum noctibus, ingenii ostentatione exsecuti sunt. Seneca in Hercule Insano:

Libra Phœbæos tenet æqua currus.

Idem in Hippolyto:

Paremque toties Libra composuit diem,
Libra Ariesque parem reddunt noctemque diemque.

Idem iterum:

Libra diem noctemque pari cum fœdere ducit,

Ac rursus:

——— Æquantem tempora Libram.

Lucanus, lib. 8.

Tempus erat quo Libra pares examinat horas
Non uno plus æqua die, noctique rependit
Lux minor hybernæ verni solatia damni.

Idem lib. 4.

Atque iterum æquatis ad justa pondera Libra,
Temporibus vicere dies.

Ausonius Eclog.

Libra die somnique pares detraxerat horas.

Libs, ventus ab occasu brumali flans adversus Vulturnum, ita dictus quòd à Libyâ spirat, quâ ratione & *Africus* Latinis dicitur. Gel. 2. 22. Plin. 2. 47.

Liburnia, Illyridis regio suprà intimum Adriatici sinûs recessum sita, inter Istriam, & Dalmatiam, à *Liburno* quodam Attico sic dicta. Steph. Hodiè *Croatia*, in ditione ducum Austriæ. Incolæ *Liburni*. Virg. Æn. 1.

Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi.

Item *Liburni* viatores dicti sunt, qui ex agris jussu magi-

 stratuum

stratuum sæpè vocabant cives, sic dicti quòd ex Liburniâ ferè orti essent. Juvenal. Sat. 4.

——— Primus clamante Liburno,
Currite, jam sedit, raptâ properabat ab ollâ
Pegasus, attonita positus modo villicus urbi.

Item *Liburna*, sive *Liburnica*, genus navigii levissimi, velocissimique, à *Liburnis* populis ita dicti, qui olim celeribus navibus usi, Jonium mare, insulasque prædabantur. Horat.

Ibis Liburnis inter alta navium
Amice propugnacula.

Liburnides, 60. insulæ maris Hadriatici juxtà Liburniam. Strabo.

Liburnum, vehiculi, sive lecticæ genus fuit, ad Liburnicæ navis similitudinem factum, quo principes Rom. vehi solebant adeò molliter, ut interim vel dormire intùs possent, vel legere, vel scribere, aut aliud quidvis commodè agere. Juven. Sat. 3.

——— Turbâ cedente vehetur
Dives, & ingenti curret super ora Liburno.

Libya, filia Epaphi ex Cassiopeâ, à quâ Libya tertia pars orbis nomen accepit, quam nos Africam dicimus. Ab Asia, Nilo flu. ab Europâ, mari mediterraneo dirempta. Doctissimus Bochartus deducit ab Arabico *lub* quod est *sitis*. Est enim Libya sitis regio, testante Dionysio vers. 181.

Ἡ γὰρ διψηρή τε καὶ αὐχμήεσσα τέτυκται.

Quin & Oppianus Κυν. δ. διψάδα γαῖαν vocat & alibi ἀνυδρόεσσαν χῶρον, & rursus πολυδίψιον αἶαν. Inde Lucanus.

Per calidas Libyæ sitientis arenas.

Et Virgilius:

Hinc deserta siti regio. ———

Idem lib. 1.

——— Sicut squallentibus herbis
Æstifera Libyes viso leo cominus hoste, &c.

Silius lib. 1.

Æstifero Libye torquetur subdita Cancro.

Fertilis tamen erat plurimis locis. Hic *Tagi arena* & *Libya messes* conjungunt Poëtæ. Sen. Thyeste:

Non quicquid fodit occidens,
Aut undâ Tagus aureâ
Claro devehat alveo;
Non quicquid Libycis terit
Fervens area messibus.

Martialis:

Possideat Libycas messes, Hermumque Tagumque.

Horatius:

Quicquid de Libycis verritur areis. ———

Inde *Libys* homo, & *Libyssa* mulier, & *Libystis*. Unde Virgilius

——— Et pelle Libystidis ursæ.

Quod non otiosè à Poëta scribitur; nam Libya ursis abundabat. Herod. in Melpom. de pop. Africanis: Καὶ οἱ λέοντες κατὰ τούτους εἰσὶ, καὶ οἱ ἐλέφαντές τε καὶ ἄρκτοι. Sol. cap. 29. Numidici ursi formâ cæteris præstant, rabie duntaxat, & villis profundioribus. Juvenalis Sat. 4.

Profuit ergo nihil misero quòd cominus ursos
Figebat Numidas. ———

Martialis:

Quod fræno Libyci domantur ursi.

Inde *Libycus*, ut mare *Libycum*, & *horrea Libyca*. Item *Libys*, *Libyssa*, *Libysticus*, *Libystinus*, *Libystaeus* & *Libystis*. Libyæ leones pro immanissimis feris. Catullus:

Solus in Libyâ, Indiâve tostâ
Cæsio veniam obvius leoni. ———

Silius lib. 7.

Jam cernes Libycum huic vallo assultare leonem.

Seneca in Oedipo:

Qualis per arva Libycus insanit leo
Fulvam minaci fronte concutiens jubam.

Statius Theb. 9.

——— Nonne Hyrcanis bellare putatis
Tigribus aut sævos Libyæ contraire leones.

Copia autem tanta leonum in Africâ olim fuit, ut obsidere urbes scribantur Polybio, commemorante Plinio lib. 8. cap. 16. Atque hinc fortassis origo nominis. Sanè Agatemeres lib 1. Λιβύη ἀφ' Ἑλλήνων ... ... Ubi *Libyam* totidem his verbis [illegible] i. e. *Leones* exprimi videmus.

Lichades, ins. seu potiùs scopuli maris Ægæi apud Eubœam & Atticam. *Lichas* Ovid. Met. 9.

Nunc quoque in Euboico scopulus brevis emicat altè
Gurgite, & humana servat vestigia formæ;
Quem quasi sensurum, nautæ calcare verentur,
Appellantque Licham. ———

Lichas, puer Herculis, per quem Dejanira viro suo in Oetâ monte sacrificaturo, vestem misit sanguine Nessi Centauri infectam; quàm cùm ille induisset, serpente jam per corpus veneno, doloris magnitudine in furorem versus, Lichan perniciosi muneris latorem capillis arripuit, & in subjectum mare præcipitavit, quem poëtæ fabulantur in saxum sui nominis fuisse mutatum, quod à nautis in mari Eubœo ostenditur. Ovid. Met. 9.

Nunc quoque in Euboico scopulus brevis emicat altè
Gurgite, & humana servat vestigia formæ.
Quem quasi sensurum nautæ calcare verentur,
Appellantque Lichan. ———

Lichfeldia, *Lichfield*, i. e. *ager mortuorum*, urbs Angliæ Episc. sub Arch. Cant. in Com. Staffordiæ, 24. m. p. à Leicesuriâ in occ. & 10. à Staffordiâ in Afr.

Licinius Stolo, Trib. Plebis cum L. Sextio, à plebe factus, postquam solitudo magistratuum tenuit civitatem quinquennio, legem tulit ne quis plus quàm quinquaginta agri jugera possideret, quâ lege ipse damnatus est Liv.

Licinius Valerianus & Gallienus Impp. an. U. C. 1006. Ambo ob dissidium obortum inter Gallienum & Aureolum apud Mediolanum, interfecti sunt. Orosius 2.21.

Licinus, Cæsaris libertus, qui ab Augusto curationi Galliarum præpositus eas spoliavit, eoque pacto ditissimus evasit. Persius de eo:

Nunc Licini in campos, nunc Crassi mittis in ædes.

Juvenal. Sat. 1.

——— Ego possideo plus
Pallante & Licinis. ———

Liger,

Liger, sive *Ligeris*, nobilis Celtarum flu. qui in Arvernorum finibus oriens. Heduosque à Biturigibus dividens, non procul à Pictonibus in Oceanum Britannicum influit. Vulgò *Loire*. Tibullus 1. 7.

Testis Arar, Rhodanusque celer, magnusque Garumna,

Carnuti & fluvii cærula lympha Liger.

Vide Tanaqu. Fabrum Epist. Vol. 2. pag. 10.

Ligii, populi Germ. quorum regio hodiè Silesia. inter Lusatiam ad occident. & Poloniam ad ort.

Ligir. flu. Bœotiæ juxtà Plateas urbem fluens. Steph *Bechir* Nigro.

Liguria, Italiæ regio gemina: Una litorea, quæ vulgò *La Riviera di Genova* nominatur, inter ostia Vari ad occid. & Macræ ad ort. inter Gall. Narbonensem & Hetruriam suprà 200. m. p. extensa, cujus caput est Genua, inter mont. Apenninum & mare Ligusticum perstricta: Altera verò Mediterranea, Galliæ Cisalpinæ non modica portio, inter Apenninum mont. ad meridiem, & ort. Alpes maritimas & Cottias ad occas. Padumque flu. ad bo. & ort. comprehensa, in quâ Mons-Ferratus ducatus, magna pars principatus Pedemontani, parsque ducatus Mediolanens. continetur. Pop. *Ligures*. Virg. Georg. 2.

Assuetumque malo Ligurem, Volscosque verutos.

Id est εἰθισμένον τῇ κακοπαθείᾳ, aut εἰθισμένον κακοπαθεῖν, vel κακοπαθῶς ζῆν, ita explicat H. Steph. Schediasm. 1. 6. Nam hæc gens laboribus bellorum assueta. Dionysius Halicarnasseus lib. 1. Τὸ Λιγύων γένος τὸ πολὺ χῆμα χείμων Nisi qui sententiam torqueat, ut volunt aliqui, ad gentis hujus κακίαν, & malos ac vitiosos mores. Nam credibile hoc ex odio, quod vel vitio gentis, vel privatâ aliquâ offensâ in Ligures habuit Virgilius, ut apparet ex illo Æn. 11.

Vane Ligur, frustraque animis elate superbis,

Nequicquam patrias tentasti lubricus artes.

Sed rectè monet Germanus hunc cavillum non satis aptum laudibus Italiæ. Hinc *Ligusticus*, ut *mare Ligusticum*. Et Juvenal. Sat. 3.

Nam si procubuit qui saxa Ligustica portat.

Ligurnus Portus. *Legorn*, urbs Ital. in agro Piceno, sub dom. Magni Ducis Hetruriæ. Emporium celeberrimum, in plan tie intrà paludes, & propè Montem Nigrum. 65. mill. à Florentiâ in occ. Long. 33. 25 Lat. 42. 34.

Ligyes, Asiæ pop. qui cum Xerxe contrà Græcos militarunt. Herod. lib. 7. urbs eorum *Ligystina*. Steph.

Lilaa *Lellen*, ex tab. recent. op. Achaiæ in Doride reg. ad fontes Cephisi flu. Stat. Theb. 7.

Coryciumque nemus, propellentemque Lilæam

Cephisi glaciale caput. ———

Hom. in Catal. Οἵτε Λιλαίαν ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῖο.

Long. 48. 28. Lat. 39. 10.

Lilybæum, & Λιλύβη Dionysio promontorium Siciliæ, cum urbe ejusdem nominis, Libyam spectans. Punicè ללוב *Lelub*, h. e. *ad Libyam*, vel ללובאי *Lelubae*, *ad Lybes*, quia ad Libyam, & Libes erat obversum. Bochartus. Hinc *Lilybæus*. Virg. Æn. 3.

Et vada dura lego saxis Lilybæia cæcis.

Limburgum, urbs parva Belgii in rupe, Duc. Limbergens. caput ad amnem *Wese*, 5. leuc. à Leodio in ort. uti & 7. à Trajecto ad Mosam, 4. autem ab Aquisgrano in aust.

Limericum, urbs Hiberniæ in Memoniâ, 45. mill. à Hilkennio in occ. & 35. a Galiva in aust.

Limna, vicus inter Laconici & Messeniaci agri fines, ubi Limnatidis templum Gallimachus Hymn. 3

——— ἡ σὺ Λίμνας.

Ubi Schol. Λίμναι δῆμος Ἀττικῆς, ἔνθα τιμᾶται ἡ Ἄρτεμις. Et etiam Λίμναι locus in Atticâ, ubi Dionysii templum, ut notat Schol. Aristoph. ad hunc locum Βατράχ..

Φθεγξώμεθ' εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδὰν

Ἣν ἀμφὶ Νυσήιον Διὸς

Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν.

Ubi in 1. versu leg. ἁμὰν Doricè i. e. *nostrum*.

Limnatis. Diana dicitur Pausaniæ in Messenicis Achaicis, & Arcadicis passim, à *Limnis* oppido in confiniis Lacedæmoniorum, & Messeniorum, in Laconicis ejusdem τῆς Λιμναίδος malè pro Λιμνάτιδος. Idem in Corinthiacis Ἀρτέμιδος Λιμναίας meminit. Certè apud Lacedæmonios cultam fuisse *Limnatim* Dianam ex Tacito discimus Annal. 4. ubi perperam etiam *Limeneditis Diana* pro *Limnetidis*, vel *Limnatidis* dicitur. Λιμνᾶτιν etiam Dianam à piscatoribus cultam, ut à venatoribus Ἀγροτέραν, testis est Artemidorus, lib. 2. Vide Meursium in Miscell. Laconicis lib. 1. cap. 2.

Limniades, stagnorum nymphæ apud Ethnicos. Λίμνη enim *stagnum* significat. Vide Nat. Com. 5. 12.

Limnus, ins. inter Cambriam & Hiberniam. Ptol. Hodiè *Ramsey* Camdeno.

Limon, locus Campaniæ inter Neapolim & Puteolos Stat. Silv. 4. Carm. 1.

Et placidus Limon, numenque Euplœa carinis.

Limoniades, Nymphæ florum, & pratorum. quas aliquando mori, ac deficere dixit Aristoteles sicut Panes ac Fauni.

Limonius, mons Walliæ, vulgò *Plimlimmon*. Partim est in Cardigania in occ. & partim in Com. Montgomeriensi ad ort. ubi Sabrina & Vaga flu. ex eo scaturiunt.

Limonum, urbs Gall. Aquit. vulgò *Poictiers*, Pictonum caput ad Clanim flu. Epis. sub Arch. Burdigalensi.

Lincolnia, vide *Lindum*. *Lincolnia* autem vulgò *Lincolnshire*. Com. Angliæ est ubi olim Coritani pop. Terminatur ab ort. Oceano Germ. à Sept. Com. Ebor. ab occ. Nottinghamiæ Com. & à merid. Northantoniæ, & Cantabrigiensi Com.

Lindavia. urbs Germ. in Sueviâ, & in ins. lacus Constantiens. 5. mill. à Gallipoli in ort. 9. à Memminga in aust. Long. 31 31. Lat. 47. 10.

Lindisfarnia, ins. parva, 1. mill. ab orâ Northumbriæ dissita, vulgò *Holy Island*, quòd olim multi Monachi eò se receperint, 4. mill. à *Farne* ins. in Bor.

Lindum, *Lincolne*, urbs Angliæ. Com. cogn. caput, episc. sub Arch. Cant. juxtà Withamum amnem, 7. mill. à Trenta flu. 22. a Nottinghamiâ in ort. & 20. ab orâ Oceani Germ. in occ. Long. 20. 26. Lat. 53. 49.

Lindum, op. Scotiæ in Laudoniâ prov. vulgò *Lithgo*, 11. mill. ab Edinburgo in ort. & 3. à Forthea æstuario.

Linea, Lingen. op. Germ. in Westphaliâ propè Amasium flu. 45. m. p. à Monasterio in Bor. 55. ab Embda in merid. uti 30. ab Osnabruco.

Lingones, pop. Gall. Belg. ad ortum Matronæ flu. Heduis, Sequanis, & Leucis vicini, qui etiam hodiè *Langres* vocantur Luc. lib. 1.

Pugnaces pictis cohibebant Lingonas armis.

Hinc *Lingonicus*, ut *Bardocucullus Lingonicus* apud Martialem pro vestimenti vilissimi genere, quod Lingonibus præcipuè erat in usu.

Liniennus, vulgò *Rother*, flu. Albionis juxtà *Rhie*, op. ad meridiem in Oceanum Britan. exiens.

Linterna palus, Silio in Campaniâ est. Ejus meminit Statius Sylv. 4. 3.

Et Linterna palus, pigerque Savo.

Linternum, Campaniæ vicus, inter Vulturnum & Cumas. Ubi Scipio Africanus invidiæ cedens obiit & sepultus est. Plin. & Liv. *Literinum*, & sic rectè scribi monet Cluver. Quamvis plerique Latini auctores inserto N. *Linternum* habent, quasi a *Lintribus* deductum. Ovidius Mutationum ultimo:

Hinc calidi fontes lentisciferumque tenetur
Linternum. ———

Silius lib. 8.

——— *Stagnisque palustre*
Linternum. ———

Λίτερνον Ptolemæo. Λίτερνον Straboni & Appiano.

Linum, promont. Brutiorum in Calabriâ citer. teste Barrio, *capo di Verre* hodiè.

Linum Regis, vulgò *Lynne*, op. Angl. in Norfolciâ prov. propè est Ulæ flu. in orâ Oceani Germ. 18. mill. ab Eliâ in Bor.

Linus, Oechaliensis citatur à Stephano in Οἰχαλία.

Linus, auditor & comes Pauli Apostoli, 2. Tim. 4. Primus post Petrum Ecclesiæ Romanæ Episcopus fuisse dicitur, An Dom. 70. Euseb. 5. 6. Irenæus, 3. 3. Sub hujus nomine duo circumferuntur libri ad Ecclesias orientales, qui acta continent Passionis Petri & Pauli, sed libri illi commentitii sunt, & multos continent errores. Vide Bellarm. De script. Eccles. & lib. 1. De Rom. Pont. cap. 9. Baronium ad an. 69. Possevin. in apparatu sacro. Voce *Linus*.

Linus, filius Apollinis ex Psamathe Crotopi Argivorum regis filiâ: Cùm enim Apollo, occiso Pythone serpente, ad Crotopum venisset ab eo hospitio susceptus, clam cum Psamathe ejus filiâ concubuit, quæ ex eo compressu gravida effecta, expletis legitimis mensibus, puerum peperit, quem *Linum* appellant. Hunc, cùm patris indignationem metuens inter virgulta occultasset, canes inde extractum dilacerarunt.

Linus, Apollinis, & Terpsichores filius, Musicæ peritissimus, Thamyræ, Herculis & Orphei præceptor. Virgilius, Ecl. 4.

Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,
Nec Linus, huic mater quamvis, atque huic pater adsit,
Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo.

Hunc ab Hercules occisum ferunt, impactâ in caput citharâ, quod ipsum rusticius canentem irrideret. Pausanias, lib. 9. Mart. 9 88.

Ipse meum flevi, dixit Apollo, Linum.

Prop. lib 2. el. 13.

Tunc ego sim Inachio notior arte Lino.

Lipara, insula una ex Æoliis, ita dicta à *Liparo* rege, Ausonis filio. cui successit Æolus, cùm antea *Meliguni*s vocaretur. Plin. 3. 9. Aliqui sic dictam volunt, quasi *pinguem* ita enim λιπαρή sonat. Atqui hæc insula solum habet sterile, & infœcundum. Hinc Cic. Verrina 3. *Emit agri Liparensis miseri, atque jejuni decimas.* Et paulò post de civitate Liparensi, *Hac tam parva civitas*, &c. *in insulâ incultâ, tenuique posita.* Aliud comminiscitur Callimachi Schol. quod haud facilè capias: Λίγεται δ' ὅτι σίδηρος διάφορος θέντες ἐν αὐτῇ ναῦται, ἐκεῖθεν εὑρήκασιν αὐτὸ ἐκ τῆς ἀναδόσεως τοῦ πυρὸς κεκχωσθέντα. καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται ἡ νῆσος Λιπάρα, διὰ τὸ αὐτὰ διάφορα ὄντα ἐν γενέσθαι, h.e. *ajunt cùm ferreas massas plurimas in ea nautæ posuissent, illas manè reperisse excoctas ex ignis eruptione. Quocirca insula Lipara dicta est quia hæ massæ, cùm diversæ essent, in unam coaluerunt.* Hæc ille in Dianæ hymnum, quibus nihil absurdius fingi potuit, cùm Græcè λιπαρὸς nihil minus sonet, quàm quòd è diversis massis in unum coaluit. Asserit itaque Bochartus nomen esse deflexum ex Phœnicio *Nibaras* vel *Nibras*, quod Arabicè est *lampas*, seu *lucerna*, *teda*, *fax*; Inde *Lipara*, vel *Liparis* nomen Punicum, quia facis instar noctu lucebat. Aristot. in Mirand. Καὶ τὸ ἐν τῇ Λιπάρᾳ τὸ πῦρ φανερὸν καὶ φλογῶδες, οὐ μὴν ἡμέρας, ἀλλὰ νύκτωρ μόνον καίεσθαι. Theoc. Idyll. 2

——— Ἔρως δ' ἄρα καὶ Λιπαραίω
Πολλάκις Ἀφαιστοῖο σέλας φλογερώτερον αἴθει.

Silius lib. 14.

Nam Lipare vastis subtus depasta caminis,
Sulphureum vomet exeso de vertice fumum.

Ex *Nibras* autem vel *Nibaras* Græci fecêre *Liparas*, ut mollirent vocem barbaram & ad suæ linguæ typum effingerent. Item *Lipara* Cappadociæ pars, *Licandus* Europalati.

Lipsia, *Leipsick*, urbs Germ. in Misniâ prov. Saxoniæ infer. Academia, & emporium celebre ad amnem *Pleiss* sub dom. Electoris Saxoniæ, 12. mill. distat a Diesdâ in occ. & 16. à Magdeburgo in aust.

Liquentia, flu Gall. Cisalpinæ, seu Venetiæ post Tarvisinum agrum. Oritur in Opitergini, & in mare Hadriacum cadit. Virg. Æn. 9.

Quales aëria Liquentia flumina circum.

Ubi participium videtur, non loci nomen. Vide Erythræum.

Liria, flu. Gall. Narb. apud mont. Pessulanum decurrens, seque in stagna Volcarum exonerans, teste Dalechampio. Vulgò *Le Lez.*

Lirimiris, op. Saxoniæ Hamburgo proximum. *Mulheym* Villanovano,

Liriope, nympha marina, Oceani & Tethyos filia, ex quâ Cephissus amnis Narcissum puerum formosissimum suscepit. Ovid. Met. 3.

Prima fide vocisque rata tentamina sumpsit
Carula Liriope; quam quondam flumine curvo
Implicuit, clausaque suis Cephisos in undis
Vim tulit, enixa est utero pulcherrima pleno
Infantem, Nymphis jam tunc qui posset amari,
Narcissumque vocat. ———

Liris, fluvius Campaniæ, Minturnas præterfluens. Vulgò *Garigliano* vel *Gariglia* Horat. Carm. 3. Od. 17.

——— *Innantem Maricæ*
Litoribus tenuisse Lirim.

Lucan. lib. 2.

Sarnus,

Sarnus, & umbrosa Liris per regna Maricæ.

Mart. 13. 80.

Cæruleus nos Liris amat, quem sylva Maricæ, &c.

Silenti cursu labi hoc flumen testantur Horatius & Silius. Hic lib. 1. Od. 31.

——— Quæ Liris quietâ
Mordet aquâ taciturnus amnis.

Ille lib. 8.

——— Lirim
Sulphureum, tacitisque vadis ad littora lapsum.

Et lib. 4.

Et Liris nutritus aquis, qui fonte quieto
Dissimulat cursum, ac nulli mutabilis imbri
Perstringit tacitas gemmanti gurgite ripas.

Lisbona, florentissimum Portugalliæ emporium & regni caput. Vide *Olisippo*.

Lisboum, locus Germaniæ in Franconiâ ad Mœnum flu. qui *Erl Embrunnen* B. Rhenano.

Lisserpalus, *Leverpole*, op. Angl. cum portu capacissimo ad occ. Mersei flu. in Lancastria prov. ad aust. 14. mill. à Cestria in Bor. vix 2. à mari Hibernico, & 30. à Lancastria in merid.

Lismora, *Lismore*, urbs Hiberniæ in Momoniæ prov. & in Com. Waterfordiensi, juxtà flu. *More*, 22. m. p. à Cassiliâ in merid. & 15. ab Oceano in Bor.

Lissia, sinus maris Britannici, Angliæ adjacens. Anton. *The Gulf* Camdeno.

Lissus, urbs Macedon. in Illyrici confin. ad ostia Drilonis media inter Epidaurum urb. Dalmatiæ, & Aulonam, urb. Macedon. Lucan. lib. 5.

Prætereunt, frustrà tentati littora Lissi,
Nymphæumque tenent. ———

Item op. Cretæ in orâ australi apud Criumetopon promont. & Tarbam op. *Fiovissi* Nigro. Est & flu. Thraciæ in mare Ægæum inter Thasum & Samothraciam influens, unus ex illis, quos Xerxis exercitus exsiccavit, teste Herodoto.

Litana, sylva in Gall. Togatâ propè Boios, vulgò *Selva di Lugo*. Cujus arboribus viæ finitimis cæsis, ac subito impulsu ruentibus, L. Posthumii Cons. Rom. exercitus tam fœdâ strage est obrutus, ut ex 25. millibus vix decem homines superfuerint. Livius.

Lithobolia, apud Trœzenas festa, à *lapidum jactu* sic vocata, quòd in seditione nonnulli duas Cretensium puellas, Damiam, & Auxesiam, lapidibus necaverant, ac trucidaverant, unde ut earum manes placarentur, festum quotannis solenniter celebrandum statuerunt. Plut.

Lithuania, reg. Poloniæ, titulo M. Ducatus nobilis. Christianam fidem suscepit an. 1536. Duce Jagellone in Poloniæ regem adsumpto, ac Baptizato. An. autem 1569. in unum Reip. corpus cum Poloniâ coaluit. Terminatur ab Orient. Moscovia, à Sept. etiam Moscovia ex parte, Livonia & Samogitia, ab occ. Polonia propria, & à merid. Volhinia prov. quæ ipsi etiam annexa est cum Samogitiâ Polesia & Podolia. Dividitur in novem partes, seu Palatinatus, & ejus primaria est *Vilna*.

Lityersa, notus erat Midæ regis. Hic cùm ageret in Celænis, exceptos eos, qui advenissent, compellebat ut secum meterent, deinde præsectis capitibus reliquum corpus manipulis involvebat. Idem instituit, ut in honorem Midæ, æstivus, sive messorius hymnus caneretur, unde proverbium, ut qui coacti canerent, hi Lityersæ cantionem canere dicerentur. Vide Erasm. in Chiliad.

Livia, Drusilla, Augusti Cæsaris conjux secunda. De quâ Ovid. Fast. 1.

Sic Augusta novum Julia numen erit.

Ad quæ hæret Marsus: de Juliâ, inquit, Augustâ non legimus aliquid sacri. O pepo! Hæc enim postea mariti adoptione in Juliorum domum admissa est, eique nomen fuit *Julia Augusta*. Eam autem nepos Claudius consecrasse dicitur. Sueton. 5. 11. *Aviæ Liviæ divinos honores & Circensi pompâ currum elephantorum Augusteo similem decernendum curavit.* Dio Cassius, lib. 60. *Τήν τε τήθην τὴν Λιουίαν οὐ μόνον ἵππων ἐτίμησεν, ἀλλὰ καὶ ἀπηθανάτισεν, ἄγαλμά τέ τι ἐν τῷ Αὐγουστείῳ ἱδρύσας, καὶ τὰς θυσίας ταῖς ἀειπαρθένοις ἱεροποιεῖν προστάξας, ταῖς τε γυναιξὶν ὅρκον τὸ ὄνομα αὐτῆς ποιεῖσθαι κελεύσας.* Habuit etiam præter has Virgines Vestales, suam Flaminicam, quò referas vetustam hanc basim, quæ Aquini est: *Deutria L. F. Polla Sacerdoti Divæ Augustæ post mortem D. D.* Et hoc passim in Inscriptionibus antiquis liratum Juliæ videmus, ut in his fragmentis Fratrum Arvalium:

Divo Augusto bovem marem
Divæ Augustæ vaccam. Neapolis.

T. Livius, historicus Patavinus, res Romanas miro artificio luculentoque sermone perscripsit. Hieronymus ad Paulinum: *Ad Titum Livium lacteo eloquentiæ fonte manantem, ab ultimis Hispaniæ Galliarumque finibus quosdam venisse nobiles legimus: Et quos ad contemplationem sui Roma non traxerat, unius hominis fama perduxit.* Hunc Cajus princeps tanquam verbosum insectabatur; Pollio verò tanquam Patavinitatem redolentem. Quintiliano magnopere laudatur, qui eum Herodoto comparat, in concionibus præsertim, suadetque pueris ediscendum, ut Ciceronis imitatorem.

Livius Andronicus, Livii Salinatoris libertus, cujus filios erudiit, ab eoque ob ingenium libertate donatus. Primus Romæ fabulam dedit. C. Claudio Cæci filio, & M. Tuditano Coss. anno ante nativitatem Ennii. Vide Voss. Poët. Lat. pag. 3.

Livones, pop. Sarm. Europææ, quorum reg. *Livonia*, *Lifflandt* Germanis sub dom. Sueciæ Regis pro majore parte. Terminatur à Sept. sinu Finnico, ab occ. sinu Rigensi, seu mari Baltico, à meridie Semigalliâ & Lituaniâ, & ab ortu Ingria & Plescovia provinciis Moscoviæ. Dividitur in duas partes, nempe in Esthoniam, quæ in Bor. tendit, & in Litlandiam quæ ad aust. Erant olim Ducatus Curlandiæ & Semigalliæ in Livonia, sed nunc ab ea revulsi, subsunt proprio Duci è gente Ketlerâ, sub clientela tamen Regis Poloniæ.

Lixus, Lix, Ptol. *Lusso* hodiè Castaldo, flu. Mauric. Tingitanæ ad Lixam urb. in Oceanum Atlanticum labens. Item colonia & urbs Mauric. Tingit. in orâ maris Atlantici, olim Antæi regia. Sil. lib. 3.

Et Tingin rapido mittebat ab æquore Lixus.

Vide Dausquium ad locum.

Lobon Argivus, librum de Poëtis conscripsit. Laërtius & Epimen. & Thalete.

Locris, regio Phocidi proxima. Populi *Locri* Parnassum mont. utrinque accolentes; quorum qui occiduam incolunt plagam ad Crissæum usque sinum pertingentes, medii inter Ætolos & Phocenses à gravitate odoris *Ozolæ*, & à situ *Hesperii* cognominantur. Qui verò

Parnassum ad ort. accolunt & ad mare usque Euboicum extensi, in duplici sunt differentia. Nam hi quidem à Cnemide monte, *Epicnemidii*, illi verò ab Opunte urbe, *Opuntii* cognominantur. Strabo lib 9. *Locrenses* cùm bovem, quem diis facerent, non haberent, composito ex lignis minutis bovis simulachro, illo rem sacram fecerunt. Unde adagium de re vili & munere sordido natum est *Locrensis bos*. iidem cùm fœdus quod cum Peloponnesiis inierant, violassent, ad Heraclidarum partes transeuntes adagio causam dederunt huic apud Zenod. & Eust. *Locrense pactum*, in fœdifragos..

Locri, in extrema Italiæ ora, quam magnam Græciam antiqui appellarunt, opidum incolentes ejusdem nominis ab iis locis, qui Ajacem Oileum ad Trojam secuti sunt, conditum. vide Servium in illud Æn. 3.

Hic & Naritii posuerunt mœnia Locri.

Hi discriminis gratiâ *Epizephyrii* dicebantur, quòd suprà Zephyrium promontorium siti sint.

Locusta, venefica Neroni grata, ex Galliis evocata; cujus operâ Agrippina Claudium, & Nero Britannicum de medio sustulerunt. Tac. lib. 11. Juven. Sat. 1.

Instituitque rudes melior Locusta propinquas.

Loemius, Apollinis cognomen, quod ei Lydii imposuerunt ob malorum expulsionem, finitâ pestilentiâ. Sol enim aëra rarefacit, & expurgat. Hinc Seneca in Oedip.

——*Una jam superest salus,*
Si quàm salutis Phœbus ostendit viam.

Logi, pop. Albionis in Scotiâ. Ptol. quorum regio *Strathnarvan* H. Boëthio.

Logia, flu. Hiberniæ. Ptol. per oram orientalem ex lacu Shatervvico fluens, ac in mare ad Strangfordiam op. exiens. Camdeno *Lough Der* vel *Lough Foyle* in orâ bor. apud urb. Derry. *Lough Coyn* verò est qui apud Strangfordiam exit.

Logus. flu. Walliæ, unà cum Vaga in Sabrinæ ostia ad Striguliam op. influens, *Lug*. & *Lhygvvy*.

Londinum. urbs Angliæ antiquissima. Tacito, Ptolemæo, & Antonino, *Londinium*, & *Longidinium* dicitur. Ammiano *Lundinum* & *Augusta*. Stephano Λινδόνιον. Quis primus fuerit conditor obduxit vetustas, & perpaucæ sanè sunt urbes, quæ suos authores norunt. cùm è parvo sensim excreverint. Verùm uti aliæ, ita hæc nostra, fabulosâ origine Trojanis se imputavit, Brutum illum Æneæ magni abnepotem conditorem credit. Quicunque autem condiderit, vitali genio constructam fuisse ipsius fortuna docuit, & antiquitate suspiciendam esse innuit Ammianus Marcellinus, qui suo tempore, ante annos nimirum mille & ducentos *vetustum opidum* appellarit. Quin & Cornelius Tacitus, Neronis tempore *copiâ negotiatorum, & commeatu maximè celebre* fuisse prodidit. Vulgò *London*, Gallicè *Londres*. Vide Camdenum in Trinobantibus, & omninò virum doctissimum Guil. Burtonum Comment. in Antonium pag. 154. &c.. Per se maxima est, & suburbia habet amplissima, necnon & arcem, Turrim appellant pulcherrimè extructam, & validissimè munitam, à quâ non longè lapideum pontem obtinet, longa & mirandâ operis arcuati serie constructum, super cujus dorso domicilia utrinque eâ dispositione ac structurâ cernuntur, ut perpetui penè vici speciem, non pontis exhibeant. Regia est civitas, ac Regni caput. In ea reges diademate insigniuntur, regnoque inaugurantur, Concilium seu Parliamentum ibi etiam celebratur. Administratur autem antiquo Britannorum regum privilegio à 24. civibus, quos Angli *Aldermannos*. quasi Seniores vocant; ex quorum numero Prætorem Urbanum, vulgò *The Lord Mayor*, & Tribunos duos, vulgò *The Sheriffs* vocant. ipsimet annuâ commutatione eligunt. A Cæsare, ut quidam existimant, *Augusta Trinobantum*. vocatur. *Cantiorum Civitatem* facit Ptolemæus, forsan quia tunc temporis sub eorum ditione fuit. *Londinum* quoque est opidum Scanorum.

Longimanus, Artaxerxes, rex Persarum, sic dictus quòd manum alteram haberet longiorem.

Longinus Cassius, Philosophus, Porphyrii præceptor, vir multæ eruditionis & Criticus; floruit sub Aureliano Cæsare. Libellum ejus περὶ ὕψους, sive *de sublimi dicendi genere*, hodiè habemus.

Longobardi. pop. Germ. sic à barbâ prolixâ, quam gerebant, dicti. teste Isidoro.

Longobardia, *Lonbardia*, reg. Italiæ, quæ continet majorem partem Gall. Cisalpinæ, dividiturque in super. & infer. In priori sunt Pedemontium, Duc. Mediolanensis, & Montis Ferrati. In posteriori sunt Duc. Mantuanus, Mutinens. Parmens. cum parte Occid. Ditionis Venetæ; ubi territoria Cremense, Bergomense, Brixianum, Veronense, Vicentinum & Paduanum, & Duc. Ferrariens. atque territorium Bononiense. Ex his constabat olim regnum Longobardorum, à Carolo M. eversum, post captum ad Ticinum Desiderium eorum regem ultimum.

Longus Sophista, scripsit Pastoralium de Daphnide & Chloe, libros quatuor. Gothofredus Jungermannus recensuit, in latinum sermonem vertit & notas addidit. Hanoviæ 1605. Postea verò Petrus Moll. Snecanus recensuit, in latinum sermonem convertit, notis. & animadversionibus illustravit. Franckeræ, 1660.

Lot, fil. Haran. Gen. 11. quem δίκαιον vocat D. Petrus. 2. Ep. c. 2. vers. 7. Ejus uxor cùm intueretur ulteriùs, post eum, statua salis effecta est. Gen 19. Græcè est στήλη ἁλὸς. Ebraice à נציב, unde *Nisibilis*, quæ & *Nesebis*, & *Nasebis*. Sic interpretatur hoc nomen Philo Byblius apud Stephanum *de urbibus*. Statuam autem alii *cumulum*, alii *columnam* vocant. *Distat à mari Sodomeno duabus leucis: constatque adhuc cumulus ille*, ait Benjamin in Itinerario, *qui à gregibus aliquando lambendo imminutus, denuò ad pristinam crescit molem*. Thargum Hierosolymitanum: *Quia uxor Lot erat ex filiabus Sodoma, respexit post se, ut videret quid tandem eventurum esset domui patris sui: & ecce ipsa stetit* (id est. mansit) *columna salis, duratura usque ad tempus illud quo reviviscent mortui*. Hanc suo etiam tempore superfuisse testantur Josephus & Clemens Ep. ad Romanos; Vide Burchardum & alios qui ibi fuere. Sulp. Severus: *Sed mulier parùm dicto audiens* (*humano malo, quo agriùs vetitu abstinetur*) *reflexit oculos, statimque in molem conversa traditur*. Cyprianus:

——*Et simul illic*
In fragilem mutata salem stetit ipsa sepulchrum.

Tertullianus carmine de Sodomâ:

——*Ipsa sibi formam sine corpore servans,*
Durat adhuc, nunquam pluviis nec diruta ventis.
Quin etiam si quis mutilaverit advena formam,
Protinus ex sese suggestu vulnera complet.

Cæterùm

Cæterùm uxor Lothi in salem conversa, magno admonuit Sacramento neminem in viâ liberationis suæ, præterita desiderare debere uti notat Augustinus. Unde Prudentius.

Nemo memor Sodoma, qua mundi forma cremanda est,
Ut semel, è muris gressum promoverit, ore
Post tergum verso respectet funera rerum.

Incestum hic Lothus cum filiabus suis inscius commisit. Ratio autem quæ filias ejus ad hoc facinus commovit hæc à Josepho refertur. Αἱ δὲ παρθένοι πᾶν ἠφανίσθαι τὸ ἀνθρώπινον ὑπολαβοῦσαι γένος, πατρὶ πλησιάζουσι ἐπιτηδευσάμεναι λαθεῖν, ἐποίουν δὲ ... μὴ γένος ἐκλίπῃ. Sulp. Severus: *Lot autem filiæ existimantes humanum genus interiisse, concubitum inebriati patris appetiverunt.* Licitum siquidem arbitratæ sunt, quod ab Arabibus vicinis quotidiè fieri intelligebant, ut Strabo docet. Sed fœdum hoc facinus haudquaquam, quod Chrysostomus facit, excusandum est.

Lotharingia, Lorraine, pars Gall. Belg. inter Campaniam ad occ. & Alsatiam ad ort. & Luxenburgum ad Sept. & Burgundiam ad meridiem.

Lotis, nympha formosissima, Neptuni filia, quæ cum Priapi vim effugere non posset, invocatâ Deorum ope, in *lotum* arborem est commutata. Ovid. Met. 9.

Lotophagi, pop. in Africâ apud Syrtes, à *Loti* arboris fructûs esu sic dicti; cujus cibus est tam dulcis, ut advenis incutiat patriæ oblivionem. Itaque cùm Ulyssis socii delati fuissent in Africam, & lotum gustassent, vix inde abduci potuerunt. Hom. Od. 9.

Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδοντ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπόν,
Οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι.

Unde Ovid. de Ulysse:

Nec degustanti Lotos amara fuit.

Silius lib 3.

Et dulci pascit Lotos nimis hospita baccâ.

Ovid. Trist. 1. 4.

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato,
Illo quo nocuit grata sapore fuit.

Verùm esca est, an potabilis lotos? Utrumque. Scylax Caryandenus Λωτοφάγοι ἔθνος μέχρι τοῦ στόματος τῆς ἑτέρας Συρτίδος. Οὗτοι λωτῷ χρῶνται σιτῳ. Vide Daulquerium in locum Silii adductum.

Lovanium, urbs ampla & munita Brabantiæ, & Academia, ubi olim Menapii populi, 7. leuc. distat ab Antverpiâ in Eurum, & 8. à Namurco in Bor. sub dom. Hispanorum

Loventinum, op. fuit Silurum in Com. Brechiniensi, terræ motu absorptum, ut credunt indigenæ, ubi nunc lacus *Linsavatan* dictus, 2. mill. à Brechnochro in ort. juxta Leveaum amnem.

Loxias, Apollo dictus, quòd obliqua ederet responsa, aut ab eo quòd Zodiacum Sol obliquè percurrat. Macrob. Saturn. Seneca in Oedipo:

Responsa dubiâ sorte perplexa latent.
Ambage nexa Delphico mos est Deo
Arcana tegere. ———

Lua, Dea quædam apud veteres, à *luendo*, expiandoque nomen sortita, quæ præerat lustrationibus, & lustris. Vide Turneb. Advers. 16. 20. & 23. 22. & 20. 11.

Lubar, Epiphanio lib. 1. Hæres. est mons ille in quo Arca Noë constitit. Verba ejus sunt: Μεταξὺ τε μεσημβρινῶν ἐπισήμως τῆς λάρνακος Νῶε ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀραράτ ἀναμέσον Ἀρμενίων, καὶ Καρδύων ἐν τῷ Λουβὰρ ὄρει καλουμένῳ. Ἐκεῖσε πρῶτον κατοίκησις γίνεται μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀνθρώπων.

Lubeca, & *Lubecum*, urbs Germ. in Saxonia, & Holsatiæ confin. in orâ maris Baltici, urbs libera, & emporium celeberrimum. Vulgò *Lubeck*, Long. 32. 45. Lat. 54. 00.

Lublinum, urbs Poloniæ super. Palatinatus cogn. cap. ad flu. Bystriczam, 24. leuc. à Varsoviâ in merid. & 36. à Cracoviâ in Cæc. Long. 45. 00. Lat. 51. 00.

Luca, civitas Tusciæ, à *Lucumone* Hetruscorum rege dicta. Pop. *Lucenses*, Strabo lib. 5. ex emendatione Cluverianâ, Πρὸς δὲ ὄρεσι τοῖς ὑπερκειμένοις τῆς Λούνης ἐστὶ πόλις Λοῦκα. Plin. 3. 5. *Primum Etruriæ opidum Luna, portu nobile, colonia Luca, à mari recedens, propiorque Pisa.* Apud Agathiam lib. 1. opidani leguntur bis Λουκανοί quod corruptum pro Λουκαῖοι putat Cluverius. Long. 33. 16. Lat. 42. 50.

Lucani, pop. Italiæ à Samnitibus oriundi, secundùm mare extensi, Silaro flu. à Picentinis, Lao à Brutiis dirempti Plin. 3. 5. Dionys. vers. 362.

Ἔνθα δὲ Λευκανοί καὶ Βρέττιοι ἄνδρες ἔασι,
Τοσσάκιοι ναίοντες ὅσον Λευκῶν ἐπὶ πέτρην.

De his vide Justinum lib 23. Erant autem Appulis vicini, quemadmodum ex Horatio colligimus lib. 2. Sat. 1. Sic enim ille de seipso.

——— *Lucanus an Appulus anceps,*
Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus.

Vide Cluver. Ital. Ant. Eorum regio *Lucania*. *Basilicata* Leandro. Inde *Lucanus* adject. Horat.

Quod me Lucana juvenem commendet amica.

Et *Lucana pascua* apud eundem pro fertilibus. Hinc *Lucas boves* poetæ elephantos vocant. Ennius apud Varronem, *Atque locusta bovem Lucam pariet prius.* Sil. lib. 9.

——— *Moderantem cuspide Lucas*
Maurum in bella boves. ———

Sen. in Hippol. Act. 1. 10.

——— *Amat insani*
Bellua ponti, Lucaque boves. ———

Lucr. lib. 5.

Ut nunc sæpè boves Lucæ ferro male mactæ
Diffugiunt. ———

Auson. Epist. 15.

——— *Ut Lucas boves*
Olim resumptas praferoces prælio
Fugit juventus Romuli. ———

Rationem hujus appellationis reddit Plinius lib. 8. *Elephantes Italia primum vidit, Pirrhi regis bello, & boves Lucas appellavit in Lucanis visos.*

Lucanus, Cordubensis patriâ, poëta egregius, in Pisonianâ conjuratione deprehensus, brachium ad secandas venas medico præbuit. Hujus vitam habemus à Suetonio exaratam. Vide Crinitum & Lil. Gyraldum. Etiam fusè de eo agit Vossius, lib. 1. Hist. Lat. cap. 26.

Lucas, medicus Antiochenus unus è 4. Evangelist. Euseb. 3. 4.

Lucentia, citerioris Hisp. urbs, Romanorum colonia. Mela 2. Vide Voss. ad Melam. p. 192.

Lucen-

Lucentum, Hisp. Tarracon.op. à superiore diversum, quod Ptol. statuit suprà Carthaginem occasum versus. *Luchena* Buthero. Pop. *Lucentes*.

Luceres, tertia pars pop. Romani, temporibus Romuli Regis. Prop. lib. 4.

Hinc Taties , Rhamnesque viri Luceresque coloni,

Ubi Taties pro Tatienses, Rhamnes pro Rhamnenses. Turneb. Advers. 1.21. Varro 4. de L. L. *Ager Romanus primum divisus in partes tres, Taties à Tatio, Rhamnes, à Romulo, Luceres à Lucumone.* Sed omnia hæc vocabula Thusca sunt. Ovid Fast. 3.

Quinetiam patres totidem Tatiensibus ille,
Quosque vocant Rhamnes Luceribusque dedit.

Vide Passeratium ad Propertii locum adductum.

Luceria, Dauniorum colonia, in Apuliâ. Strabo lib.6. Hor. 3.15.

——Te lanæ prope nobilem
Tonsæ Luceriam, non citharæ decent.

Lucan. lib. 6.

Tu quoque nudatam commissa deseris arcem
Scipio Luceriæ.——

Ubi *Nuceriæ* legit Micyllus, quæ in Umbriâ ubi jam erat Cæsar, & in Piceno. Long. 39. 20. Lat. 41. 30.

Luceria, sive *Lucerna* urbs culta & unus ex 13. Helvetiorum pagis ad lacum Lucerinum, 6. leuc. a Berna in ort. Long. 26. 53. Lat. 46. 42.

Lucia, Sicula, seu, ut alii volunt, Romana vidua, à proprio filio Christianismi accusata, martyrio coronata sub Diocletiano. Fuit & alia Syracusana, sed virgo, quæ cùm bona à parentibus relicta pauperibus distribueret, à proprio sponso accusata martyrii coronam accepit. Vide Bapt. Mantuanum.

Lucianus, presbyter Antiochenus martyr Nicomediæ sub Maximiano. Hieronymus. Suidas.

Lucianus, Samosatensis, scriptor præstantissimus, & facetissimus, primum Christianus, demum fidei desertor, sed tandem suæ improbitatis luit pœnas gravissimas, nam à canibus devoratus miserè interiit. Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 232. Et de sectis p. 57. Alius ab hoc est *Lucianus* ille, cujus meminit Laërtius lib. 6.

Lucifer, una errantium stellarum, quam & *Venerem* appellamus, quæ manè Solem præcedens, unaque cum Aurorâ sese ostendens (unde & Auroræ filius fingitur) *Lucifer* dicitur; vesperi autem Solem subsequens, *Hesperus* nominatur. Poëtæ comparatione ab hâc stella desumptâ sæpiùs utuntur. Virg. Æn. 8.

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
Extulit os sacrum cœlo, tenebrasque resolvit.

Val. Flaccus lib. 6.

——Qualis roseis it Lucifer alis,
Quem Venus illustri gaudet producere cœlo.

Ovidius Ponticorum lib. 2. eleg. 3.

Surgit Iulee juvenis cognomine dignus,
Qualis ab Eois Lucifer ortus aquis.

Seneca in Hippolyto:

Qualis est primas referens tenebras
Nuncius noctis, modo lotus undis
Hesperus, pulsis iterum tenebris
Lucifer idem.——

Lucilius, ad quem Epistolas scripsit Seneca, origine humilis fuit, industriâ tamen emersit, & ad equestrem ordinem, tum ad procurationem Siciliæ pervenit. Disces ex Epistolis istis, si observes. Ingenium illustre fuisse videtur, literis & Poeticæ etiam amicum, iisque dotibus Senecæ carum. Qui eum mirificè laudat, etsi colore quodam & figuratè, lib. 4. Nat. Qu. initio, quos ipsos libros ei inscribit. Ostendit ibi sub Caio potuisse, sub Claudio. Fidem ejus commendat, invictum muneribus animum, alia digna lectu, si quis virum nosse cupit. In iisdem Epistolis, a juventute se ei amicum fuisse significat, & ætatem perseverasse. Alia de viro non possum, nec cognomen quidem ejus eruere. Nam quod quidam *Juniorem* appellant, inducti loco Senecæ (Ep. 25) *junior* [illegible] *quid refert: Non dinumerantur anni: puer videt*, quam sit puerile. Ad ætatem ea, non appellationem spectant. Lipsius.

Lucilius, vetus, & venustus poëta, patriâ Auruncanus, unde *magnus Aruncæ alumnus* dicitur Juv. Sat. 1. qui primus Latinorum Satyras scribere aggressus est. Pacuvio, & Accio florentibus viguisse docet Velleius libro altero, & Quint. 17. 21. Natus est Olymp. 153: ut apud Hieronymum in Chronico est ex Suetonio. Acibidem leges Olymp. 169. Neapoli mortuum an. ætatis 46. ac publico funere elatum. Magnus fuit Magni Pompei avunculus, uti testatur Porphyrio. Vide Horat. lib. 1. Sat. 10. & quæ illic interpretes annotarunt Persius:

——Secuit Lucilius urbem
Te Lupe, te Muti, & genuinum fregit in illis.

Juv. Sat. 1.

Ense velut stricto quoties Lucilius ardens
Infremuit.—— ——

Horatius de eodem:

Primores populi arripuit, populumque privatim,
Scilicet uni æquus virtuti, atque ejus amicis.

Lucilius, homo doctus & perurbanus, dicere solebat, ea quæ scriberet, neque ab indoctis legi velle, neque a doctissimis, quòd alteri nihil intelligerent, alteri plùs fortassè quam ipse de se; Cic. lib. 2. de Oratore. *Lucilius* Bassus, Judææ legatus, An. Dom. 74. Item miles quidam fortissimus Rom. qui cùm videret inclinatam aciem Bruti apud Philippos, obtulit se periculo, ac in medias hostium manus irrupit, ut ipse Bruto tempus ad fugam faceret.

Lucilla, virgo filia Nemesii Tribuni, quæ cæca primum, demum a Stephano pontifice visum recepit. Hæc sub Valeriano principe passa est. Volat.

Lucillus Tarrhæus, historiam urbis Thessalonicensis condidit, teste Stephano in [illegible]. Contexuit quoque Scholia in Argonautica Apollonii, ut ex præfatione Anonymi Græci constat. Edidit & adagia: Sanè Zenobius indicat se proverbia sua ex Tarrhæo ac Didymo collegisse. Vossius.

Lucina. Dea partuum præses, quæ & *Juno* dicitur, & *Diana*. Prop. lib. 4.

——Cùm Cynara traheret Lucina dolores.

Ovid. Fast. 2.

Gratia Lucina dedit hæc tibi nomina lucus,
Seu quia principium tu Dea lucis habes.

Vide eundem Fast. 6 & Met 9. Catullus.

Tu Lucina dolentibus
Juno dicta puerperis. Vide *Ilithyia*.

Lucius, viri proprium, quia luce oriente natus est, sic *Lucia* nomen mulieris.

Lucius Antonius Commodus, Rom. Imp. à primâ statim pueritiâ turpis, improbus, crudelis, libidinosus, ore pollutus, constupratusque, 300. concubinas & 300. pueros in deliciis habuit. Æl. Spartianus. Colossi capite sublato suæ imaginis caput jussit imponi, Hercules, ac Deus voluit vocari. Vide Herodianum lib. 1.

Lucius Antonius, cos. cum P. Servilio Isaurio, seditionem movit adversus Cæsarem, apud Perusiam victus est. Appian. lib. 4. Florus 4. 7.

Lucius Patrensis memoriæ tradidit *μεταμορφώσεις*, Vide Voss. H. Gr. p. 517.

Lucius Corn. Sylla, cos. cum Pompeio Ruffo, anno U.C. *666.* Inter hunc & Marium contentio orta est propter Mithridaticum bellum. Dictator cum esset multos proscripsit, tyrannidem exercuit. Romanorum primus fuit, qui cives suos morte multavit. an. U.C *674.* deposito magistratu vitam vixit privatam. Plut. In campo Martio sepultus est. Vide *Sylla*.

Lucius Quintius Cincinnatus. Trib. Mil. an. U. C. 370. Idem ab agro accersitus, ut Dictator fieret, arans, & suâ manu semen spargens inventus est. Persius Sat. 1.

Unde Remus, sulcoque terens dentalia Quinti,
Quum trepida ante boves Dictatorem induit uxor,
Et tua aratra domum lictor tulit.

Lucius Septimius Severus 21. Romanorum Imperator anno U. C. 946. Apud Cyzicum Æmilianum Nigri ducem fudit fugavitque. Rursus in Bithynia Nigri milites à Severianis victi sunt. Ad Issicum sinum in Ciliciâ Niger victus, fugatusque est & in suburbano quodam capite truncatus. Clodium Albinum apud Lugdunum vicit fugavitque & civitatem incendit. Albini caput Romam misit. Superato Albino, Senatores & optimates quam plurimos occidit. Arabiam Felicem vastavit, Armeniorum rex fœdus cum eo iniit. Augarus Osthœnorum rex ei se dedidit, filios obsides tradidit. Artabanum Parthorum regem fugavit, Ctesiphontem cepit & Adiabenos superavit. Britannis bellum movit, ut receptas provincias redderet securiores, vallum per 133. m. p. à mari ad mare duxit. Herod. lib. 3.

Lucretia, Romanæ pudicitiæ lumen præcipuum, filia Lucretii Tricipitini præfecti urbis, uxor Tarquinii Collatini, quam Sext. Tarquinius cùm precibus exorare non posset, vi oppressit. Stricto enim gladio in cubiculum irruens, mortem minabatur, ni voluntati suæ obsequeretur; addebatque, se cum mortuâ jugulatum servum positurum, ut in sordido adulterio necata diceretur. Quibus minis illa perterrita, ut infamiæ suspicionem effugeret, expugnari sese passa est. Postridiè verò convocatis patre, marito, cæterisque amicis, obortis repentè lachrymis, tyranni flagitium detexit, & educto cultro, quem sub veste occultum habebat, sese statim confodit. Quâ re moti amici, populo ad arma concitato, reges expulerunt. Liv. lib. 1. Juv. Sat. 10.

Sed vetat optari faciem Lucretia; qualem
Ipsa habuit. ———

Martial. 1. 91.

Esse videbaris fateor Lucretia nobis.

Silius lib. 13.

Ecce pudicitia Latinum decus, inclyta lethi
Fert frontem, atque oculos terra Lucretia fixos.
Non datur heu tibi Roma, nec est quod malle deceres,
Hanc laudem retinere diu.

Lucretilis, mons in Sabinis, de quo Hor. lib. 1. Carm.

Velox amœnum sæpe Lucretilem
Mutat Lycæo Faunus.

Sp. Lucretius, Tricipitinus socer Tarquinii Collatini Cæso Bruto in consulatu successit cooptatus a P. Valerio, qui & illi, ut natu majori priùs fasces dedit. Verùm ætate confectus, quum ad obeunda munera consularia vires non suppeterent; intrà paucos dies mortuus est, cui mox M. Horatius Pulvillus successit. Livius. Dionys. Plut.

T. Lucretius Carus, poëta synchronus Tullii & Terentii Varronis, etsi paulò antiquior. Scripsit libros 6. De rerum naturâ, in quibus Epicurum, & Empedoclem sequitur. Id opus plerique à M. Cicerone emendatum volunt, quum auctor id ipsum imperfectum & inemendatum reliquisset: Et quanquam Cicero fratris sententiam confirmans, non multa habere ingenii lumina fatetur, multæ tamen artis esse dicit. Quintilianus etiam in suâ materia elegantem, se difficilem esse testatur. Ovidius:

Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,
Exitio terras cùm dabit una dies.

Periit, quomodo tradit Eusebius, suâ ipsius manu, quum amatorio poculo in furorem actus esset. Id datum ab uxore Luciliâ volunt, deque eâ intelligendum illud Senecæ: *Livia virum suum occidit, quem nimis oderat, Lucilia suum, quem nimis amaverat.* Auctor vitæ Virgilii, Pompeio & Crasso 2. Cos. decessisse tradit, quum eodem die Virgilius virilem togam induisset.

Lucrinus, lacus Campaniæ in sinu Baiano, contra Puteolos, tam propinquus Averno lacui, ut mari tempestatibus concitato, quandoque soleat conjungi. Dictus à *lucro*, ut quidam volunt propter multitudinem piscium, qui ibi capiebantur. Inde ob istam rationem à veteribus passim laudatur. Horat. Epod. Od. 3.

Non me Lucrina juverint conchylia.

Idem Serv. 2. Sat. 4.

Murice Baiano melior Lucrina Peloris.

Præsertim ob ostrea. Martialis:

Ostrea tu sumis stagno satiata Lucrino.

Idem lib. 6.

Tu Lucrina voras.

Juvenal. Sat. 4.

——— *Circeis nata forent an*
Lucrinum ad saxum.

De ostreis loquitur. Vide Lud. de la Cerda in illud Georg. 2.

Quid memorem portus Lucrinoque addita claustra.

Lucullanum, olim *Megaris*, arx in mari apud Neapolim urb. Campaniæ, insulâ parvâ, quæ *Castel dell' Ovo* nominatur.

L. Lucullus, vir clarissimus Rom. qui præclaras res gessit. Hic nobilis, disertus, dives, munus Quæstorium amplissimum dedit. Prætor Africam justissimè rexit. Adversus Mithridatem missus, collegam suum Cottam Chalcedone obsessum liberavit. Cyzicon obsidione solvit. Mithridatis copias ferro & fame afflixit, eumque regno suo Ponto exuit, quem rursum cum Tigrane rege Armeniæ subveniente, magnâ felicitate superavit.

Hic (ut refert Athenæus) cùm Romam post expeditionem Ponticam rediisset, ad vitam sumptuosam, & elegantem se convertit, tantas enim opes paraverat, ut ædibus & prætoriis extruendis, hortis, & cœnationibus amœnissimis, incredibilique sumptu paratis, & bibliotheca insigni utriusque linguæ libris referta, atque omnibus obvia ac patenti, opes bello quæsitas conterere non potuerit, cùm interim quotidiano epularum apparatu, in Proverbium penè venerit. Nimius in habitu, maximè signorum, & tabularum amore flagravit. Post cùm alienatâ mente desipere cœpit, tutela ejus M. Lucullo fratri permissa est. Vir fuit omninò eloquens, & utraque linguâ exercitus, ita ut Sylla commentarios de rebus à se gestis ei dicarit, conditione eâ, ut illos digereret, ac poliret, teste Plut. in ejus vitâ, ex quo etiam discimus Lucullum ipsum scripsisse Græcè historiam Belli Marsici: Horat. 1. Ep 6.

——— Chlamydes Lucullus, (ut aiunt)
Si posset centum scenæ præbere rogatus,
Qui possem tot? ait: tamen & quæram, & quot habebo
Mittam: post paulò scribit, sibi millia quinque
Esse domi chlamydum: partem vel tolleret omnes.

Sen. ad Polybium: *Quid referam duorum Lucullorum diremptam morte concordiam?*

Lucumo. C. *Lucumo* Propertio; sic enim ille.

Prima Galeritus posuit tentoria Lucmon.

Vocabulum Tuscum, quo Rex significabatur, ut Servius auctor est in Æn. 2. Et ita videtur usus Sidonius lib. 5. ep. 7. *Temperat Lucumonem nostrum Tanaquil sua.* Loquitur enim de Chilperico rege. Aliter Festus. *Lucumones*, inquit, *homines insani dicti, quòd loca ad qua venissent infesta redderent.* Vide Scaligerum ibidem & in illud Ausonii:

Sallito decies si cor purgeris aceto,
Anticipesque tuum Samii Lucumonis acumen

Vossius *Lucumones* & *Λυκάονας* eosdem esse, planeque Latinum sive Thuscum illud ex Græco hoc factum putat. *Λυκάων* enim Arcadiæ rex fuit, ac Arcadia ab eo aliquando *Lycaonia* nomen habuit. Is autem in lupum à Jove commutatus dicitur, ut præter poëtas tradit Pausanias. Constat etiam *Λυκάονας* dici, qui vulgò *Λυκάνθρωποι*. Est verò *Lycanthropia* Melancholiæ genus, quo qui laborant, noctu luporum instar exeunt, & usque dum lucescat circà mortuorum corpora versantur; ut ex Æginetâ, & Ætio constat. Quæ qui consideratit, non mirabitur uti *Λυκάων* apud Græcos, ita Lucumo apud Thuscos (qui ex Arcadiâ in Italiam venêre) utramque habuisse notionem, puta ut tum pro rege, seu præfecto, tum pro Melancholico vel insano sumeretur.

Lucus Augusti, geminus, unus in Hisp. Tarrac in Gallæciâ, urbs episc sub Archiep. Compostellano, vulgò *Lugo*. Alter in Gall. Narbon. in Delphinatu; vulgò *Le Luc*. *Lucus Vocontiorum* Tacito.

Lucus Feroniæ, col. & op. Hetruriæ, Capenatibus proximum. Alter apud Ptol. op. Hetruriæ apud oram litoralem, inter Lucam & Lunam. *Pietra sancta* Leandro.

Luentinum, op. Albionis in Walliâ, teste Villanovano. Cambdeno videtur vel locus excisus in comitatu Brechiniæ ad *Leveney* flu. vel *Newcastle* prius Elmelin, pagus Carmardeniæ comit. apud Tivium fluvium.

Lugdunum, Emporium totius Gall. Celt. longè celeberrimum, à quo ea pars Galliæ *Lugdunensis* dicta est; a L. Munatio Planco, dum Galliæ Comatæ præesset, conditum, in colle suprà confluentem Rhodani & Araris imminente: Ubi etiam hodie non obscura antiquæ urbis extant vestigia. Habuit hæc urbs templum insigne, communi Galliæ totius impensâ exstructum, & Cæsari Augusto consecratum, eâ parte ante urbem, ubi amnes confluunt: ibique ara dignitatis eximiæ erat gentium sexaginta titulo insignis, dicatis ibi totidem gentium simulacris. Ad hanc aram à Calig. Cæsare, teste Suetonio, institutum fuit certamen Latinæ. Græcæque facundiæ, idque eâ lege, ut victoribus victi præmia conferrent, eorumque laudes componere cogerentur. Qui verò maximè displicuissent, scripta sua spongiâ, linguâve delere cogebantur, nisi ferulis verberati, aut flumine proximo mergi maluissent. Juv. Sat. 1.

——— Et sic
Palleat, ut nudis pressit qui calcibus anguem,
Aut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram.

Hæc autem urbs tamque insignibus, totque egregiis ornamentis nobilitata, teste Senecâ in Epistolis, sub imperio Neronis, centesimo anno à quo fuerat condita, unâ nocte conflagravit. *Lugdunum* olim dicta fuit *Lugduna* Stephano. Eam peculiari libello descripsit Symphorianus Campegius, & Gallicâ linguâ Lugdunensem historiam prolixe persecutus est G. Paradinus. Vulgò *Lyon*. *Lug* vero, unde *Lugduno* nomen, corvum exponit Clithopon Rhodius historicus, qui τῶν κτίσεων, sive Originum libros scripsit. Ex quorum 13. hæc citantur apud Plut. lib. de fluviis in Arari. *Cum Momorus, & Atepomarus à Seseroneo regno dejecti in eo colle ex Oraculi præcepto urbem ædificare vellent, jactis jam fundamentis corvi subito apparentes, expansis alis arbores quæ circa erant replevere; Momorus autem augurii callentissimus, civitatem Lugdunum vocavit* Λοῦγον γὰρ τῇ σφῶν διαλέκτῳ τὸν κόρακα καλοῦσι, δοῦνον δὲ τὸν ἐξέχοντα. *Lugum enim linguâ sua corvum vocant Dunum vero locum eminentem.*

Lugdunum Batavorum, urbs Belgii in Hollandiâ. Λουγόδουνον Βαταύων Ptol. vulgò *Leyden*. Vide Voss. Hist. Gr. 346. Et Cluverium de Rheni alveis, habetque Academiam percelebrem. Sita est in medio cæterarum urb. quippe Delphis 3. Amsterodamo, Dordraco, Ultrajecto, 7 leuc. distat. Long. 25 45. Lat. 52. 16.

Lugdunum Convenarum, urbs Aquitan. ad Garumnam flu. nunc *S. Bertrand de Comminges* dicitur, 4. leuc. à Pyrenæis in Bor. 11. ab Ausciis in aust 5. à Consoranis in occ. & 15. a Tolosa in Afr. Long. 20. 30. Lat. 42. 50.

Lugdunum, Salinarum, op. Burgundiæ, *Lyon le Saunier*, 7. leuc. à Dola in merid.

Lugensis Comitatus Louth County, reg. Hiberniæ in Ultonia versus mare Hibernicum, cum op. primario cogn. Al. est Luthensis com. inter Donens. Com. ad Sept. & mediam Orientalem ad meridiem.

Lugeum, seu *Lugea* palus, vulgò *Zirichnitz* palus Japonum in Liburnorum confin apud Asiæ ortum: cujus natura mirabilis, cum singulis annis frumentum, piscationem, & venationem præbeat, aquis accedentibus & recedentibus, teste Lazio.

Lugi, pop. Scotiæ Bor. fuere, ubi nunc Sutherlandia prov. juxta Ocean. Germ. inter Cathnesiam & Naverniam

niam ad Sept. & Rossiam Orientalem ad meridiem.

Lugidunum, *Glogavv*, urbs Germ. inter præcipuas Silesiæ, ab Uratislavia 12. leuc. Crosnam versus.

Luitprandus, Ticinens. Ecclesiæ Levita sive Diaconus, postea verò Episcopus Cremonensis, historiam scripsit de rebus suo tempore per Europam gestis; floruit verò sub Ottone primo Imperatore. Vide Voss. Hist. Lat. p. 344.

Luna, Dea apud veteres, eadem quæ *Lucina*: Cic. lib. 2. de N. D. *Luna à lucendo nominata ea enim est Lucina*. Ut verò Soli quadriga, sic Lunæ biga à Poëtis attribuitur. Tertull. de Spect. cap. 9. *De jugo verò quadrigas Soli, bigas Lunæ junxerunt*. Sen. in Herc. Oetæo:

Cujus ad primos Hecate vapores
Lassa nocturna levat ora biga.

Manilius in Astronom.

Quadrijugis ut Phœbus equis, & Deliâ bigis.

Papinius:

Rorifera gelidum tenuaverat aëra bigâ.

Fulgentius ubi totam curruum Solis & Lunæ fabulam paucis complectitur:

Solverat ignimovos mundi regione peracta
Quadrupes, gelidumque rotis tepefecerat orbem
Rector, & auratis colla spoliabat habenis.
Jam Phœbus disjungit equos, jam Cynthia jungit,
Quasque soror liquit, frater pede temperat undas,
Tum Nox stellato cœlum circumlita peplo
Cærula rorigenis pigrescere jusserat alis,
Astrigeroque nitens diademate Luna bicornis
Bullatum bijugis conscenderat æthera tauris.

Idem Fulgentius Lunam modò ab equis, modò à tauris trahi significavit. Equos ei tribuit Hom. in Hymnis, Manilius, & Ovidius 1. Trist.

Lunaque nocturnos alta regebat equos.

Quorum unum album, atrum alium scribit Boccatius. Vaccas autem ei tribuunt Ausonius:

Jam succedentes quatiebat Luna juvencas.

Prudentius:

Nunc bijugas frænare boves.

At Avienus & Claudianus juvencos, seu boves mares, ad sterilitatem Lunæ spectantes, ut & ii qui Mulas currui ejus junxêre. Qui verò cervos ad Lunæ in cursu suo perficiendo velocitatem attenderunt. Macrob. lib. 1. Sat. adducit Philochorum in Atthide. Venerem esse Lunam, ejus Sacrificium facere viros veste muliebri, mulieres cum virili, quod eadem & mas & fœmina crederetur, Apul. lib. 2. Transf. ad Lunam: Sed tu cœlestis Venus, quæ primis rerum exordiis sexuum diversitatem generato amore sociasti, &c. Unde Aug. de C. D. 7. 15. *Ibi est & illa omnium clarissima* quæ ab eis appellatur Venus, & tamen eandem Venerem esse etiam Lunam volunt, quamvis de illo fulgentissimo sidere apud eos tanquam de malo aureo Juno Venusque contendant. Paganis autem veteribus persuasum est magicis incantamentis detrahi cœlo Lunam posse. Virg. in Pharmaceut.

Carmina vel cœlo possunt deducere Lunam.

Maga apud Horat. insultans & jactabunda:

An quæ movere cereas imagines
Ut ipse nosti curiosus, & polo
Deripere Lunam vocibus possum meis
Possum crematos excitare mortuos
Desiderique temperare poculum.

Ovid. de Medeâ:

Illa reluctantem cursu deducere Lunam
Nititur & tenebris addere Solis equis.

Idcircò nutrix apud Sen. in Hippol. cùm Lunam veneratur, ad hunc loquitur modum:

Sic te gerentem fræna nocturni ætheris,
Detrahere nunquam Thessali cantus queant.

Adjuvari autem putabant Lunam sic laborantem sonitibus permagnis, ne voces incantantium eò possent pervenire, ut ab eâ exaudirentur. Idcircò pelves & tympana & cymbala pulsabantur. Hoc enim prodesse plurimum existimabant. Propert.

Cantus è curru Lunam deducere tentant,
Et facerent, si non æra repulsa sonent.

Unde Juvenalis arguté de fœmina loquacissima Sat. 6.

Una laboranti poterit succurrere Lunæ.

Luc. lib. 6. de Magorum vi loquens:

——Illis & sidera primum
Præcipiti deducta polo, Phœbeque serenâ
Non aliter diris verborum obsessa venenis
Palluit, & nigris, terrenisque ignibus arsit,
Quam si fraterna prohiberet imagine tellus
Insereretque suas flammis cœlestibus umbras.
Et patitur tantos cantu depressa labores
Donec suppositas propior despumet in herbas.

Vide plura quæ nos in *Thessalia*. Fiebat autem hoc cùm Luna deficeret, amoto Sole interjectu terræ, cujus rationem ignorabant veteres. Unde Plin. l. 2. de his qui causas defectuum Solis Lunæque prodiderunt loquens, *Viri*, inquit, *ingentes supraque mortalium normam tantorum numinum* lege deprehensa, & misera hominum mente absolutâ in defectibus Stellarum scelera, aut mortem aliquam siderum paventes: quo in metu fuisse Stesichori & Pindari vatum sublimium ora palam est, deliquio Solis & in Luna veneficia arguente mortalitate, & ob id *crepitu dissono auxiliante*. Nec mirum est creditum olim rudi hominum generi Lunam cœlo auferri, cùm nostrâ memoriâ sit populus qui Lunam ab Asino epotam credidit cùm is asinus de fluvio biberet, qui Lunæ speciem, ut fit, reddebat, illaque objectu nubis subitò se condidisset, asinusque in carcerem conjectus, & post legitimam quæstionem sectus est ut Lunam mundo redderet. Ut Claudianus:

Dixit, & exemplo frondosâ fertur ab Alpe
Trans pelagus, cervi currum subiere jugales.

Loquitur de Lunâ.

Luna, sive *Lunna*, Gall. Lugd. urbs. Anton. *Cluny* Simler.

Luna, Hetruriæ op. maritimum, fœcundissimis candidi marmoris fodinis, quod ab eo *Lunense* dicebatur, olim nobilitatum. Lucan. lib. 1.

——— Quorum qui maximus ævo
Aruns incoluit deserta mœnia Lunæ.

In hoc opido casei genus conficiebatur magnitudinis potius, quam bonitatis nomine nobilitatum: quippe quod ad singula millia pondo non raro premeretur: Unde inter servorum obsonia numeratur à Mart. lib. 14:

Caseus Hetruscæ signatus imagine Lunæ,
Præstabit pueris prandia mille tuis.

Long. 32. 34. Lat. 43. 04.

Luna mons, geminus; unus Lusitaniæ promontorium, *Punta di Luna* Villanovano, apud ostia Tagi flu. quod *Promontorium Magnum*, Plinio vocatur. Alter in Æthiopiâ ultra Æquatorem, ex quo, teste Prol. Nilus oritur

Luna, portus Straboni est. qui *Erycis* Ptol. ut Leander vult. *Selene* Steph. vulgò *Golfo della Spezzia*. Persius Sat. 6. ex Ennio:

Lunai portum est opera cognoscere cives.

Silius Ital. lib. 8.

Tum quos à niveis exegit Luna metallis,
Insignis portu, quo non spatiosior alter
Innumeras cepisse rates & claudere portum.

Ptol. Αὐγαι & Σελήνης ἄκρον facit diversa.

Luneburgum, urbs Saxoniæ clarissima ad *Ilmenovv* flu Ducatûs titulo insignis, ædificiorum superbiâ, & opum copiâ illustris. A Jul. Cæsare conditam ferunt, ac à *Luna* sic dictam. Lunæ enim simulachrum usque ad Caroli M. tempora illic remanserat, quod ille zelo pietatis commotus sustulit. Urbs est Hanzeatica, Imperialis, & fere sui juris. Vix 2. mill. ab Albi flu. in aust. quot à Lauemburgo in Afr. 10. à Lubeca in merid. 7. ab Brunopoli in Afr. 10. à Lubeca in Arctos. Hinc *Duc. Luneburgensis*, prov. Germ. inter Holsatiam ad Sept. Ditionem Brandeburgicam ad ort. Brunsvicens. Duc. ad merid. & Westphaliam cum Duc. Bremensi ad occ. Long. 32. 20. Lat. 53. 34.

Lunarium, prom. Hispaniæ; quibusdam est *Cabo di Palafugel*, prope Palamum, aliis *Cabo di Tosa*, in ora Cataloniæ, 15. mill. à precedenti in Afr. Barcinonem versus.

Lundis, *Lunden*, urbs Scaniæ, 5. leuc. ab Hafnia in ort. 2. à Malmogio in Cæc. & 3. à Coroniâ in Eurum.

Lupa, quæ & *Acca Laurentia*, sive *Larentia*, Faustuli uxor, pastoris armenti regii, quæ geminos infantes Vestalis filiæ Numitoris ad ripam Tiberis expositos aluit.

Lupara, *Le Louvre*, palatium regium Galliæ. Lutetiæ, alias extructum à Carolo V. Rege, sed his ultimis temporibus de novo magnificentissimè excitatum.

Lupatia, urbs Apuliæ, ubi nunc civitas episcopalis *Altamura*, teste Luca Holstenio.

Lupercal, locus sub Palatino monte Pani pastorum Deo consecratus, in quo solennia quædam sacra quotannis fiebant mense Februario, quibus Panos sacerdotes, qui *Luperci* dicebantur, nudi per urbem cursitabant, mulierum palmas uterosque caprinâ pelle ferientes, quâ re & fœcunditatem & facilem partum fieri putabant. Instituta autem putantur hæc sacra ab Evandro in honorem Panos Lycæi, quem Arcades simili honore colebant; Quare autem nudi discurrebant hanc causam affert Servius, cum Romulus & Remus ludicro huic intenti erant, latrones interim, occasione arreptâ, pecora illorum abegisse, eâque re intellectâ, Romulum cum omni juventute, abjectis vestibus, ut ad cursum expeditiores essent, latrones esse insecutos, iisque oppressis prædam recepisse. Quæ res quoniam feliciter cessisset, mansisse deinde morem solemnem, ut Lupercalia à nudis celebrarentur. Virgil. Æn. 8.

Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer asylum
Rettulit, & gelidâ monstrat sub rupe Lupercal,
Parrhasio dictum Panos de more Lycæi.

Ovid. Fast. 2.

Illa loco nomen fecit, locus ipse Lupercal,
Magna dati nutrix præmia lactis habet.

De Lupercis autem Virg. ubi suprà:

Hic exultantes Salios nudosque Lupercos.

Juvenalis:

Nil prodest agili palmas præbere Luperco.

Lupercalia, itaque nomen habuerunt a *Lupercis*, quorum plures sodalitates fuêre. Una Fabiorum, altera Quintiliorum: & hæ antiquissimæ. Addita posteà est Juliorum à C. Jul. Cæsare; cujus institutionis mentio apud Dionem lib. 44. Verba sunt: Ἱερομνήμονας τε ἐς τοὺς τοῦ Πανὸς γυμνοπαιδίας; τρίτην τὴν ἑταιρίαν, ἣν Ἰουλίαν ὀνόμασαν. Tria ergo Romæ Lupercorum collegia, quæ sacra quotannis ritè facerent. Hæc aliquantulum remissa Augusti ævo, sed ab eodemmet restituta. Suetonius lib. 2. *Nonnulla etiam ex antiquis cærimoniis paulatim abolita restituit, ut Salutis augurium, Diale Flaminium, sacrum Lupercale.* Hæc Neapolis, qui etiam in illud. Fast. 2.——*Nudos Aurora Lupercos aspicit:* De hoc more, inquit, Plut. in C. Cæsare: Τῶν δ' εὐγενῶν νεανίσκων καὶ ἀρχόντων πολλοὶ διαθέουσιν ἀνὰ τὴν πόλιν γυμνοὶ, σκύτεσι λασίοις τοὺς ἐμποδὼν ἐπὶ παιδιᾷ καὶ γέλωτι παίοντες. Subligacula tamen habebant circa pudenda ex ipsismet pellulis caprarum, quas in sacrificio fecerant, Dionys. lib. Q. Ἡνίκα ἐχρῆν τοὺς περὶ τὸ Παλλάντιον οἰκοῦντας τῶν νέων ἐκ τῆς Λυκαίου τεθυκότας περιελθεῖν δρόμῳ τὴν κώμην γυμνοὺς, ὑπεζωσμένους τὴν αἰδῶ ταῖς δοραῖς τῶν τεθυμένων. Nudum etiam corpus tunc illis unctum, nescio an vulgò notum sit; sed eruo ex Appian. lib. 2 Bell. Civil. Ἀντώνιος ὑπατεύων σὺν αὐτῷ Καίσαρι καὶ διαθέων τότε γυμνὸς ἀληλιμμένος (ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τῆς ἱερῆς ἱερεῖς) ἐπὶ τὸ ἔμβολον ἀναδραμὼν ἐστεφάνωσεν διαδήματι. Uncti igitur & seminudi discurrebant vicatim ludentes, hinc *Ludii* appellati. Tertullianus de Spectac. *Sed etsi Varro ludos à Ludo, id est à lusu interpretatur, sicut & Lupercos ludos appellabant, quòd ludendo discurrant.* Qui legunt utrobique *Ludios*, non damno. Idem enim antiquis aliquando fuit *ludus* & *ludius*. Porrò ex Arcadiâ hæc sacra in Latium cum Evandro translata fuêre, quod & suprà monuimus. Plut. in vitâ Romuli: Τὰ μὲν δὴ τῆς ἑορτῆς Ἑλληνικὸν ὄνομα Λύκαια, ἐν δὲ διὰ τῶν παράλληλος εἶναι τῷ παρ' Εὐάνδρου. Clem. Strom. 1. ubi de Carmenta: ἧς υἱὸς Εὔανδρος ὁ τὸ ἐν Ῥώμῃ τοῦ Πανὸς ἱερὸν τὸ Λυκαῖον καλούμενον κτίσας. Hoc fanum auxerunt postea magnis ædificiis Romani, teste Halicar. lib. 1. Nam vetus illud Arcadicum fuit humile, & in speluncâ multâ fronde perrectâ: de qua idem: Ἔνθα βωμὸν ἱδρυσάμενοι τῷ θεῷ τὴν πάτριον θυσίαν ἐπετέλεσαν, ἣν μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου Ῥωμαῖοι θύουσιν ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ.

Lupfurdum, urbs Germ. Ptol. *Leipsick* Ferrario. *Meyssen* vero Apiano, & Pechiamero dicitur.

Lupia, Plinio, militum inter Hydruntum, Brundusiumque itinere statio, quæ gemino p etiam scribebatur, & Λουπίαι pl num. ut est apud Strab. Melam Æthicum, Antoninum, ut & Λουπίαι, unde vitiatum illud Ptolemæi Λευπίαι Pausan. lib. 6. scribit quod prisco nomine *Sybaris* dicta fuit. Vide *Sylburgium*. Erat autem col. op. & portus Salentinorum in orâ Calabriæ borealis, Aletinorum navale, nunc pagus, *La Rocca* dictus teste Galateo.

Lupias, *Lupia* Melæ, *Luppia* Tacito, flu. Germ. cum op.

op. cognomine, per Westphaliam in Rhenum apud Wefaliam urb. fluens. Strabo in Visurgim influere ait, Tacitus vero in Oceanum, hodiè *Lyppe*, seu *Lippe*, teste Junio, dicitur.

Lupondum, seu *Lupodunum*, op. seu potius arx Germ. in Suevia, non procul à fontibus Danubii. Ausonius in Mosellanicis:

Hostibus exactis Nicrum super & Lupodunum.

Luppia, *Lipstadt*, urbs Germ. Hanzeatica, & Com. cogn. cap. ad Luppiam flu. in Westphaliâ reg. inter Paderbornam ad ort. & Susatam ad occ.

Lusatia, prov. Germ. olim Bohemiæ annexa, sed ab ult. bello Bohemico, an. circiter 1620. subest dominio Ducis Electoris Saxoniæ. Dividitur in sup. cujus cap. est Gorlitium, & inf. cujus primaria est Sorava. Extenditur à Sept. in merid. & terminatur Silesia ab occid. Duc. Saxoniæ, à Bor. Marchiâ Brandeburgicâ, & ab aust. Bohemiâ.

Lusitania, tertia Hisp. pars, quam Plin. 4.21. à Durio amne finit, reliqua citeriori attribuens in quâ sententiâ & Ptolemæus est. At Strabo cum Mela convenit. *Hujus regionis*, inquit, *latus Australe Tagus cingit, ab occasu vero & septentrione Oceanus, ab Aurorâ Carpetani, Vettones, Vaccei, & Callaici fama majores populi.* Pop. Lusitaniâ Luso Bacchi filio, seu, ut alii volunt, comite. Sil. lib. 3.

Hos Viriathus agit Lusitanumque remotis
Extractum lustris ———

(Λυσιτανία Appiano.) *Belitani* Stephano iidem sunt cum Lusitanis, eidem Λυσιτανία pars Bætice, & Gentile Λυσιτανοί. Vulgò *Portugal* dicitur. Diod. lib. 5 Τῶν δὲ Κιμβρων ἀλκιμώτατοι μὲν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Λυσιτανοί. Ubi legendum Ἰβήρων uti notat Palmerius. Cæterum de nomine hujus reg. ita Vir Magnus de Phœnicum Col. lib. 1. cap. 35. לוז *Luz*, inquit, Ebræis & Syris est amygdalus, ut & Arabibus Lauz. Jam hoc certum est Phœnices à proventu fructuum sæpe loca nominasse. Sic Jericho urbs palmarum, à palmis. Sed & ab amygdalis dicta *Luza* quæ & Bethel in tribu Benjamin Gen 28 19 & altera *Luza* in Hetthæis in tribu Ephraim Jud. 1. 26. Quidni etiam *Lusitania*, in quâ præstantissima amygdala tantâ copiâ proveniunt, ut hâc in parte cedat nulli terrarum. Vide sis ipsum authorem, pag. 698. Mirum est quod de Lusitanis equabus tradunt veteres, eas nempe concipere ex vento. Quod enim Virgilius in genere Georg. 3.

Ore omnes versæ in Zephyrum, stant rupibus altis
Exceptantque leves auras: & sæpe sine ullis
Conjugiis vento gravidæ, mirabile dictu.

Alii auctores ad Lusitanas equas expressè referunt. Plin. 4.22. *Olyssippo equarum è Favonio vento conceptu nobile.* Eadem Solinus cap. 36. & Mart. Capella lib. 5. Columella 6 26. *Cum sit notissimum etiam in sacro monte Hispaniæ, qui procurrit in occidentem juxta Oceanum frequenter equas sine coitu ventrem pertulisse, fœtumque educasse.* Varro de R. R. 2.1. *In fœturâ res incredibilis enim in Hispaniâ, sed enim vera, quod in Lusitaniâ ad Oceanum in ea regione, ubi est opidum Olysippo monte Tagro* (lege Sacro) *quadam è vento concipiunt certo tempore equæ.* Sil. l. 3. de Hispania loquens:

Hic adeo cum ver placidum, flatusque tepescit,
Concubitus servans tacitos grex prostat equarum
Et Venerem occultam genitali concipit aurâ.

Visum autem aliquibus, in primis Justino lib. 44. hanc totam narrationem ad fabulas rejicere, & rem detorquet ad pernicitatem equorum Galliciæ, & Lusitaniæ, quæ tanta est ut non immerito ipso vento concepti videantur. De la Cerda.

Lussi, vel *Lussa* (nam ἡ εὐθεῖα τὰ Λοῦσα, inquit Schol. Callimach.) Arcadiæ vicus Pausaniæ, Steph. & Polyb. ὅπου Μελάμπους ἔλυσε τὰς Προίτου θυγατέρας καὶ ἔπαυσε τῆς μανίας. Callim. Hymn. 3. ubi de Prœto 2. templa condente:

——— Τὸ δ' ἐνὶ Λούσοις
Ἡμέρη, οὕνεκα θυμὸν ἀπ' ἄγριον εἵλεο παίδων.

Lutetia Parisiorum, urbs Gall. Celticæ in Belgicæ confin. ad Sequanam, & Matronam flu. interfluentes. Ob luti quantitatem sic dicta. Alii tamen ab albedine murorum Λευκοτεκίαν a Græcis vocatam existimant. Eam Julius Cæsar usque adeo ædificiis auxit, tamque fortiter cinxit mœnibus, ut *Julii civitas* à nonnullis sit appellata. Amplissimam hanc civitatem Sequana fluvius dividens, tripartitam constituit, quarum prior Universitas, altera civitas, tertia urbs nominatur. Carolus M. Alcuini præceptoris sui instinctu, An. Dom. 796. fundavit, & permultis prærogativis, privilegiis, & immunitatibus splendidissimè exornavit. Vulgò *Paris*.

Luttervurtium, *Luttervvorth*, op. Angl. in Leicestriæ Com. med. fere inter Leicestriam & Daventriam. Ibi fuerat Parochus Jo. Wicklefus.

Luxemburgum, urbs ampla Belgii ad Alizontem amnem, sub dom. Hisp. 4. leuc. à Theodonis villa in Sept. & 6. à Treveris in occ. Hinc Luxemburgensis *Ducatus*, prov. Belg maximè ad ort. & aust. extensa versus Germ. inter Trevirens. ditionem ad ort. Limburgens. Duc. ad Bor. Leodiens. tractum ad occ. & Lotharingiam ad merid. Pars ejus australis subest regi Franciæ a paucis annis.

Lyæus, unum ex Liberi patris cognominibus παρὰ τὸ λύειν, quod vino mentes & curæ solvantur. Horat. Epod. 9.

Curam, metumque Cæsaris rerum juvat
Dulci Lyæo solvere. ———

Petronius in Satyrico:

Anicula soluta mansit. ———

Iterum:

Cum solutus mero amisissem ebrias manus.

Oppianus 4. Κυνηγ.

——— Ὑπὸ λυσιπόνῳ Διονύσῳ.

Ovid.

Turpe jacens mulier multo resoluta Lyæo.

Forsan & huc referendum Propertianum illud l. 3. Eleg. 5.

Me juvat & multo mentem vincire Lyæo,
Et caput in vernâ semper habere rosa.

Lycabetus, Atticæ mons, Athenis proximus, Hymettoque finitimus. Statius Theb. 12.

Vitibus & pingui melior Lycabetus Olivo.

Hesych. Λυκάβηττος, ὄρος τῆς Ἀττικῆς, εἴρηται δὲ οὕτω διὰ τὸ λύκους πληθύνειν

Lycæus, Arcadiæ mons, Jovi sacer, teste Pausaniâ in Arcadicis, olim etiam Olympus & ἱερὰ κορυφή

φὴ, id est *sacer vertex* ab incolis appellatus, quòd Jovem ibi educatum existimarent. In hoc monte Jovis Lycæi ara fuit à Lycaone Pelasgi filio primum consecrato, quam cùm postea mactati pueri sanguine repersisset, in lupum dicitur esse transformatus. Constat tamen montem hunc etiam Pani sacrum fuisse. Virgil. Georg. lib. 1.

Ipse nemus patrium linquens, saltusque Lycæi
Pan ovium custos. ———

Hinc etiam Pan *Lycæus* passim à poëtis dicitur. Idem Æn. 8.

———*Gelidâ monstrat sub rupe Lupercal*
Parrhasio dictum Panos de more Lycæi.

Inde *Lycæa* sacra in honorem Panos fieri in hoc monte solita, quæ posteà ab Evandro in Latium translata, Lupercalia dicta sunt.

Lycambes, Neobules pater, qui cùm filiam suam Archilocho poëtæ despondisset, posteaque pœnitentiâ ductus non tradidisset, tam acerbo carmine ab eo est perstrictus, ut unà cum filia laqueo vitam finierit. Horat. Epod. 6.

———*In malos asperrimus*
Parata tollo cornua.
Qualis Lycambæ spretus infido gener,
Aut acer hostis Bupalo.

Hinc *Lycambeus*. Ovid. in Ibin.

Tincta Lycambeo sanguine tela dabit.

Lycaon, Arcadiæ rex, Pelasgi fil. quem Jupiter, quòd aram suam in Lyceo monte, mactati pueri sanguine respersisset, in lupum mutavit. Pausan. in Arcadicis Ovid tamen Met. 1. aliam tradit transformationis hujus causam, quæ sic se habet. Jupiter aliquando cùm multa de humani generis impietate inaudisset, neque tamen omnia crederet, ut rem omnem certiùs exploraret, relicto cœlo in terram descendit, aliquotque regionibus peragratis, tandem sub noctem in Arcadiam pervenit ad Lycaonis regiam. Ubi cùm se Deum esse significasset, vulgusque se ad sacrificia accingeret, irridens credulitatem eorum Lycaon, eâ ipse nocte periculum se facturum dixit, Deumne an mortalem hospitio suscepisset, conatusque est noctu dormientem interimere. Quod cum frustra tentasset, aliâ ratione rem aggressus est. Habebat obsides à Molossorum gente ad se missos, horum unum jugulavit: partimque assum, partimque elixum Jovi epulandum apposuit. Cujus rei immanitate indignatus Jupiter, regiam tyranni immisso fulmine exussit, ipsumque in sylvas fugientem in lupum transformavit. Hinc *Lycaonius*, ut *axis Lycaonius*. i. e. Ursa major, in quam Callisto Lycaonis filia creditur transformata. Ovid. Trist. 1.

Quaque Lycaonio terra sub axe jacet.

Idem Met. 1.

Fœda Lycaoniæ referens convivia mensæ.

Nonnus Bassaricorum lib. 18.

Ἔλκυσε ὡς ἐπέδειπνε ποτὲ γενετῆρα Λυκάων
Αὐτὸς ἐμῷ μεγάροισιν. καὶ ὡς χερὶ δαιτὸς
Νυκτιπόρου ἄγνωστον ὅλ᾽ ... &c.

Item Nelei fil. & Nestoris frater, quem Hercules expugnato Pylo occidit. Alius Priami filius ab Achille occisus. Item Gnosius faber, & artifex ensis quem Ascanius dedit Euryalo. Virg. Æn. 9.

Lycaonia, regio Asiæ, Cappadociæ pars, in austrum Ciliciam versus ab ea Tauro monte divisa, inter Isauriam ad occ. & Armeniam min. ad ort. cujus metropolis est Iconium, à qua hodiè reg. *Cogni* nominatur. Stephanus totam Arcadiam olim *Lycaoniam* dictam scribit. Est & Phrygiæ minoris urbs.

Lycaste, filia Priami ex concubinâ, cujus amore flagrans Polydamas, Antenoris & Theanus sororis Hecubæ filius eam uxorem duxit. Item *Lycaste*, meretrix nobilis apud Drepanum Siciliæ urbem, ob formæ excellentiam Venus appellata, quæ cum Buten Amyci Bebryciorum regis filium hospitio excepisset, ejus concubitu usa, Erycem ei peperit; quo factum est ut apud posteros creditum fuerit, Buten ex Venere Erycem genuisse.

Lycastos, urbs Cretæ, quæ jam interiit Strabonis tempore, apud Dictæum mont. à *Lycaste* nympha, cujus meminit Claud. De laud. Stiliconis lib 3.

——— *Mecum Dictæa Lycaste.*

Alii à Luporum multitudine sic dictam volunt. Hom.

Λύκτον, Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,

Lycastum, regio Asiæ, Cappadociæ urbs. Plin. *Docastalli* Nigro. Erat autem apud Halym flu. teste Mela, in Paphlagoniæ confin. *Lycastia* Apollonio.

Lycæus, Naucratita, Αἰγυπτιακὰ consignavit, ut cognoscimus ex Athenæo lib. 14. Meminit & *Lycea* Plin. in Elencho eorum, quos sequitur lib. 36.

Lyceum, gymnasium celeberrimum juxta Athenas, in quo Aristoteles frequentissimo auditorio Philosophiam profitebatur, quemadmodum Plato in Academiâ. Cic 1. Acad. *Qui erant cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lyceo.* Idem alibi:

Inque Academiâ umbriferâ, nitidoque Lyceo
Fuderunt claras divini pectoris artes.

Item *Lyceum* gymnasium Ciceronis in fundo Tusculano, à nomine Scholæ Aristotelicæ ita dictum. Cic. Acad. Qu. lib. 1. *Nuper cum essem cum Qu. Fratre in Tusculano disputatum est. Nam cum ambulandi causâ in Lyceum venissemus (id enim superiori gymnasio nomen est) perlegi, inquit ille, tuum paulo ante tertium de Natura Deorum.*

Lychnidus, urbs Illyriæ, item parva regio Armeniæ. Steph. Item *Licknidus*, vel *Lychnidion* urbs Macedoniæ. *Ochrida* Sophiano, & lacus ejusdem nominis ibidem, quem Liv. lib. 44. *Ascuridem* appellare videtur. Idem lib. 42. Begorritim lacum hoc tractu habet, sed an idem sit, videriot peritiores. Long. 46. 00. Lat. 41 15.

Lychnitis, Armeniæ maj. palus. Steph. *Exsechia* vulgò, ex tab. recent. Armeniæ regio quoque, est. Idem.

Lycia, reg. min. Asiæ inter Pamphyliam & Cariam: olim (si poëtarum fabulis credimus) Chimæræ monstri ignibus infestata. Cujus fabulæ occasionem præbuit Chimæra ejus regionis mons crebrò ignem eructans. Dicta est autem Lycia, a *Lyco* Pandionis filio. Urbem habet Pataram, Apollinis oraculo celebratam. Unde *Patareus Apollo*, apud Horatium. Et *Lyciæ sortes* apud Virg. lib. 4. Æn. i. e. sortes Apollinis, qui in Lyciâ apud Pataram responsa edebat. *Mylias* olim & *Ogygia* dicta fuit, teste Steph. Incolas *Termilas* vocatos scribit Herodotus. Erant autem arte sagittandi celeberrimi Virg. Æn. 8.

Ille mihi insignem pharetram, Lyciasque sagittas.

Disce-

Discedens dederat, ———

Et lib. 7.

Lyciam ut gerat ipse pharetram.

Stat. Theb 6.

Cætera plebs Lyciis gaudet contenta sagittis.

Silius lib. 8.

Lycios arcus. ———

Lycidas, Centaurus, unus ex iis qui Pirithoo Hippodamiam sponsam eripere conati, à Lapithis sunt interfecti. Ovid Met. 12.

At non Eurynomus, Lycidasque & Araus, & Imbreus
Effugere necem. ———

Est & nomen pastoris apud Virg. Ecl. 9.

Lycimnia, amica Horatii. Carm. 2. Od. 12.

Me dulcis dominæ musa Lycimniæ
Cantus me voluit dicere Lucidum,
Fulgentes oculos. & benè mutuis
Fidum pectus amoribus.

Lycius, Apollo ἀπὸ τῦ λύκυ, i. e. *à lupo* sic dictus, quòd sicut lupi pecora rapiunt, ita Sol humorem haurit radiis. Prisci Græcorum primam lucem, quæ præcedit solis ortum λύκλω appellarunt, idque temporis hodiè quoque λυκόφως cognominant. Et Lycii Apollinis oraculum, quia in Lyciâ maximè clarus fuit ob luporum interfectionem.

Lycomedes, Scyri ins. rex, cui Thetis filium suum Achillem, dormiente præceptore suo Chirone, clam raptum servandum tradidit, ut ibi inter ejusdem regis filias (erat enim facie venustâ, & puellari, ita ut facilè pro puellâ sese gereret) muliebri habitu indutus latitaret, ne ad bellum Trojanum, à quo illum non reversurum esse sciebat, proficisci cogeretur, apud quem cùm delitesceret Deidamiam regis filiam viriavit, & ex eo Pyrrhum suscepit. Deidamiæ verò & Achillis egregium Epithalamium scripserat Bion, cujus fragmentum ex 2. MS. libris edidit Fulvius Ursinus. Ejus Idyllii ductum initio Achilleidos videtur secutus & expressisse Statius. Ita enim canere orditur Lycidas:

Ἄρχευε τὰν Ἑλένων ποτ' ὁ βώκολ☉, ἄγε δ' ἐς ἰόνα
Οἱ ὄνα κακὸν ἄλγ☉, ἐχώσατο δ' ἁ Λακεδαίμων,
Πάντα ϳ λαὸν ἄγειρεν Ἀχαιικὸν ἀδέ τις Ἕλλαν
Οὔτε Μυκλανάων, ἔτ' Ἤλιδ☉, ἔτε Λακώνων
Μῶνεν ἑὸν ϖ δῶμα, φέρων ζάελν Ἀτρείδαισι
Λάνθανε δ' ἐν κώραις Λυκομήδεσι μῶν☉ Ἀχιλλεὺς
Εἴρια δ' ἀνθ' ὅπλων ἐδιδάσκετο, καὶ χερὶ λευκᾷ
Παρθενικὸν κόρον εἶχε. ἐφαίνετο δ' ἔυτε κόρα,
Καὶ γδ ἶσον τήναις θηλύνετο, καὶ ὅσον αὐτ☉
Χιονέαις πόρφυρε παρειαῖς, καὶ τὸ βάδισμα
Παρθενικῆς ἐβάδιζε. κόμας δ' ἐπύκαζε καλύπτρη
Θυμὸν δ' ἄρσενα εἶχε, καὶ ἄρσενα εἶχεν ἔρωτα.
Ἐξ ἀοῦς δ' ἐπὶ νύκτα παρέζετο Δηιδαμεία.
Καὶ ποτὲ μ κείνας ἐφίλει χέρα. πολλάκι δ' αὐτᾶς
Καλὸν ἀεὶ ἀείρε, τὰ δ' ἄδια δάκρυ ἰσάνε,
&c.

Scholiastes Homeri: Αἰγύπτιων τὴν Θέτιν ϖ ᾳ Διὸς μαθᾶσα ὅτι Ἀχιλλεὺς ἐπί. εἰ μ μείνη ἐν τῇ Φθίᾳ, μὴ συμπλεύσας Ἕλλησιν εἰς τὴν Ἴλιον. πολλὴ μ ἔσεται αὐτῷ ζωή, ἄδοξ☉ ϳ. Ἐς ϳ συνέλθοι αὐτοῖς, ἔσεται ὀλιγοχρόνι☉ μ ἀλλ' ἀοίδιμ☉ καὶ ἔνδοξος. Ὅθεν ὡς ἐπειδῆνα ἡ Θέτις τῆς ᾽ ἀυτὸν ϖ ᾳ θέμλω εἰς τὸν Λυκομήδες παρθενῶνα, ὡς κόρλω ἐν τῇ Σκύρῳ. Item *Lycomedes* Creontis filius. Hom. Iliad. 9. Vide Palmerium ad auctores Græcos, pag. 429.

Lycon Jasensis, Pythagoræ vitam memoriæ tradidit. Athen. lib. 10. Alius Socraticus, sive Peripateticus, eloquens & in dicendo suavis, adeò ut *Glycon* à dulcedine dicendi appellaretur. Tertius Poëta. Quartus Epigrammatum scriptor. Laërtius.

Lycophron, poëta Chalcidensis, Sophoclis Grammatici, adoptione verò Lyci Rhegini fil. inter septem poëtas, qui *Pleiades* dicebantur à numero stellarum, Philadelpho Ptolemæo acceptus. Erant autem hi Theocritus, Aratus, Nicander, Apollonius, Philicus, Homerus Junior, ac Lycophron. Alii aliter numerant. Scripsit Alexandram poëma valdè obscurum: unde Statius in Sylvis.

——— *Tenebrasque Lycophronis atri.*

In eo mentionem facit de vaticiniis Cassandræ, exorsusque ab Hercule, & rebus Trojanis, prosequitur usque ad Alexandrum Macedonem. De hujus morte Ovid. in Ibin:

Utque cothurnatum periisse Lycophrona narrant,
Hæreat in fibris fixa sagitta tuis.

Alius fuit Periandri Corinthiorum regis fil. qui matrem occiderat, vivente adhuc patre, de quo multa Herod. lib. 3. & Laërtius in Periandro.

Lycoris, Volumnii senatoris liberta, vero nomine *Cytheris* dicta, miserè à Corn. Gallo adamata: quo tamen spreto, Antonium in castra sequuta est. Virg. Ecl. 10.

——— *Tua cura Lycoris*
Perque nives alium, perque horrida castra sequuta est.

Lycormas, Ætoliæ flu. flavas arenas volvens. Hic postea *Evenus*, ab Eveno rege Ætolorum, qui se in illum præcipitavit, appellatus est. Ovid. Met. 2.

Arsurusque iterum Xanthus, flavusque Lycormas.

Sen. in Hercule Oetæo:

Nec præcipitem volverit amnem
Flavus rapido fonte Lycormas.

Phidari Nigro dicitur. Vide Plut. de Flum. in Lycormá.

Lycurgides, Lycurgi fil. Ovid. in Ibin:

Quique Lycurgiden laceraret ab arbore natum.
Idmonaque audacem te quoque rumpat aper.

Lycurgus, Nemeæ rex, Archemori pater. Stat. Theb. 5. Vide Hypsipyle. Hic cum fortissimo Hectoe Amphia ao armis pugnasse dicitur tantâ vi, ut à lenis & Tydeus duellum diremerint. Paus. lib. 1. Ἐπιμῆς ϳ αὐτῷ Ἀλέξανδρον καλλιπουργῆσαι ἄγει τὰς θεάς Ἀμφιάρα☉ ϳ καὶ Τυδεὺς Ἀμφιάραον καὶ Λυκοῦργον ϖ Προνακτ☉ μάχης καλύπτουσιν. Item *Lycurgus* gygas ab Osiride in Thraciâ peremptus. Berosus lib. 5. Diodorus Sic. lib. 1.

Lycurgus, nobilis Spartiata, Polydectæ filius & frater Eunomi Lacedæmoniorum regis, cui etiam in regnum successit, ignarus Eunomum, uxorem gravidam reliquisse; quod ubi primum cognovit, ... regis nomine, Prodici, hoc est, Tutoris nomen sibi implit, regique adulto, Charilao ei nomen erat, regnum fide-

- liter restituit. Verùm cùm civitatem pessimè institutam animadverteret, ad constituendam salubrioribus legibus Rempublicam animum adjecit. Conscriptis itaque iis, quæ longâ peregrinatione didicerat, civitati utilia fore, Delphos sese contulit, ut Dei quoque consilium in re sanctissima exploraret. Cumque Pythia consilium ejus à Phœbo maximè probari, deique potiùs, quàm hominis inventum, esse respondisset, alacrior ad peragendum institutum factus, foro armatis aliquot occupato, leges suas profert. quibus cum jam cives mediocriter assuefactos videret, ut quas tulerat leges, æternas quoque redderet, hanc rationem commentus est. Simulat arduum adhuc quidpiam superesse, quod ad civitatis salutem pertineret, quod tamen inconsulto oraculo aggrediendum non esset, eaque de causa se Delphos proficisci velle. Interim tamen Reipublicæ interesse, ut leges quemadmodum latæ erant, in reditum suum inviolatæ servarentur, idque ita futurum, primùm a regibus, deinde à cæteris omnibus jusjurandum exegit. Profectus itaque Delphos, cùm Pythiam respondentem audisset, nihil legibus illis absolutius esse, felicissimamque fore civitatem eam in quâ illæ quàm diutissimè servarentur, constituit sibi amplius in patriam non esse redeundum, ne illi aliquando jurejurando soluti, leges suas excuterent. Misso itaque Spartam Oraculo, amicosque itineris comites amplexus, iisque dimissis, Cyrrham concessit, ubi mox suis sibi manibus necem conscivit. Quanquam alii Crissæ, nonnulli etiam in Cretâ interiisse volunt, ubi etiam sepulchrum ejus apud Pergameam urbem ostenditur. Spartani mortuo sacellum consecrarunt, & ob singularia ejus in patriam merita, divinos ei honores tribuerunt. Vide latiùs vitam ejus apud Plutarchum. Justinus lib. 3. *Proficiscitur autem in Cretam, ibique perpetuum exilium egit, abjicique in mare ossa sua moriens jussit, &c.* In Samo autem vitâ excessisse Lycurgum author est Heraclides: Λυκοῦργον ἐν Σάμῳ ἐτελεύτησεν. καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν παρὰ τῶν ἀπογόνων τοῦ Κρεωφύλου λαβὼν, πρῶτος διεκόμισεν εἰς Πελοπόννησον. Sed ibi legendum, monente Is. Vossio, Ἐν Σάμῳ ἐγένετο, ut est in MS. Sami enim aliquandiu egit. Claud. de Mallii consul.

Spartanis potuit robur præstare Lycurgus
Matribus, & sexum leges vincere severa:
Civibus & vetitu ignavo credere muro
Tutius objecit nudum Lacedæmona bellis.

Idem in Consul. Quarto:

——Sic armipotens Lacedæmon
Despexit muros, rigido munita Lycurgo

Quanquam verò Lycurgus Laconibus leges præscripserit, non tamen earum conditor fuit, Lacedæmonii enim leges ab Atheniensibus hausêre. Isocrates Panathenaico; Οὐχ ὡς Λυκούργου τι τούτων εὑρόντος, ἢ διαταξαμένου. ἀλλ' ὡς μιμησαμένου τὴν διοίκησιν ὡς δυνατὸν ἄριστα τὴν τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων καὶ τὴν δὲ δημοκρατίαν καταστήσαντος παρ' αὐτοῖς τὴν ἀριστοκρατίᾳ μεμιγμένην.

Lycurgus, Thraciæ rex, fil. Dryantis*, qui quòd Thracas immoderatè vino deditos conspiceret, vites omnes toto regno excidi jussit. Plut. in lib. De Poëtarum utilitate. Hinc datus poëtis locus fabulæ, Lycurgum infestissimo Bacchum odio prosecutum esse, adeò ut nutrices illius in Nysâ latentes persequeretur, & Baccho ipsi tantum terroris incusserit, ut præcipiti fugâ trajecto mari in Naxum se receperit: ideoque, justâ numinum irâ Lycurgum in furorem conversum, & tibias sibi succidisse. Virg. Æn. 2.

Terra procul vastis colitur Mavortia campis.
Thraces arant, acri quondam regnata Lycurgo.

Propertius 3. 17.

Vesanumque novâ nequicquam in vite Lycurgum.

Horat. lib. 2. Od. 19.

Thracis & exitium Lycurgi.

Papin. Theb 5.

——Nec inhospita tecta Lycurgi.

Ubi Barthius: Allusum ad alterum Lycurgum, inhospitalem nempe qui hoc removetur. De illo Petronius: *Omnes fabulæ* habuerunt sine æmulo complexus: At ego societatem *recepi hospitem Lycurgo crudeliorem.* In quo frustra laborant Schioppius & Salasius. Proverbium enim fecit *crudelitas Lycurgi*, qui nec hospitibus pepercerit; nec quicquam illorsum facit Virgilii locus. Potest autem alludi notissimus ille Spartanorum Legislator, cujus crudelitatem ipsæ leges satis testantur, & referremus ex Plutarcho eam qua hospitibus sive peregrinis infestus fuit, nisi videremus eam jam dum notatam in proverbiis a doctissimo viro Adriano Junio. Sed verius est Lycurgum Bacchi adversarium intelligi, qui cæsorum hospitum membris domum suam ornabat, & ipsi ita Dionysio minatur apud Nonnum lib. 20.

Εἰ κεφαλὰς Σατύρων κερασφόρας Βάκχας κελάδεις,
Ὑμέας ἱστὰ βέλεσσιν ἐμῷ βουπλῆγι δαμάσσω.
Τοῦτό σοι ἐξ ἐμέθεν ξεινήιον ἔργ' ὡς εἴπῃ
Ἡ θεὸς ἡ μερόπων τις, ὅτι προσέπλασε Λυκούργου
Ἡμιτόμοις μελέεσσιν ἐμιτρώθη Διονύσου.

Et ante eodem libro traditur Martis filium Lycurgum hospites vi attractos Patri mactasse, summis membris postibus ædium prælixis, & coegisse sibi pro Jove sacra facere, & ad ipsam Dei Hospitalis aram eos interfecisse. Quali homine an crudeliorem hospitem nominare potuerit Petronius, non comminiscimur, suo verò Lycurgo illius famam scitè amolitur Papinius. Verba Nonni pariter proponemus, sunt enim jucundissima:

Τοῖος ἔην Λυκόοργος ὁμότροφος, ἀχθοφόρος δὲ
Πολλάκις ἐν τριόδοισιν ἀλήμονας ἀνέρας ἰδὼν
Δήσας εἰς δόμον εἷλκεν. Ἐνυαλίῳ δὲ τοκῆι
Δαιτρεύων ἱέρευε. δαϊζομένων δὲ μαχαίρῃ
Ἄκρα βελῶν ἐπέπηξε κεκαρμένα πυλαώνας.
Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων μετὰ φύλοπιν ἐγγὺς μολόντες
Ἀνδρὲς ἀκοντοφόροιο νέης εἰς σήματα νίκης
Ἀσπίδας ἢ πήληκας ἐπικρεμάσωσι μελάθρῳ.
Οὕτω καὶ φονίοιο παρὰ προπύλαια Λυκούργου
Ἄκρα ποδῶν καὶ χεῖρας ἐπηώρητο θανόντων, &c.

Crudelitatis Lycurgum arcessit etiam Lucanus lib. 1.

——Thebanam qualis Agaven
Impulit aut sævi contorsit tela Lycurgi Eumenis.

Lyctus, Cretæ urbs insignis Idomenei patria. Virgilius Æn. 3.

Et Salentinos obsedit milite campos
Lyctius Idomeneus.——

Palæocastra, Nigro teste, hodiè dicitur.

Lycus, fluvius Asiæ non procul à Laodiceâ, qui cuniculis

culis subterraneis absorbetur, ac rursus emergit: Ovid. Met.15.

Sic ubi terreno Lycus est epotus hiatu
Existit procul hinc, alioque renascitur orbe.

Item alius juxta Heracleam Mariandynorum in Pontum Euxinum illabens. Ovid.4.Pont. Eleg.10.

Huc Lycus, huc Sagaris, &c.

Lycus, Flu. Germ. Rhætos à Vindelicis disterminans Ptol. Alius Macedoniæ Plut. Alius Asiæ min. qui Celænas Phrygiæ urbem interfluit: Alius Ciliciæ. Plin. Alius Siciliæ. *Platani* Fazello. Alius circa Byzantium Cedreno, quem tradit Apollonio Tyaneo coactum ne Byzantio inundationibus noceret.

Lycus, Bœotiæ rex, qui Antiopam Nyctei regis filiam uxorem duxit, quam posteà cùm à Jove in Satyrum converso compressam cognovisset, repudiavit, Dircenque uxorem duxit, quæ verita ne Antiopa cum Lyco in gratiam rediret, arctissimis eam in vinculis asservavit, quibus Jovis miseratione dissolutis, in Cithæronem montem profugit, ubi Amphionem & Zethum peperit, qui posteà à pastore, qui ipsos nutriverat edocti, eum unà cum uxore interfecerunt. Vide *Amphion*, & *Dirce*.

Lycus, exul Thebanus, qui id temporis quo Hercules ad inferos descenderat, rei benè gerendæ occasionem sibi oblatam ratus, Creonte occiso, regnum Thebanorum occupavit, cumque jam Megaræ Herculis uxori vim inferre pararet, opportuno illius reditu oppressus est, ut latiùs videre est apud Senecam in Hercule Furente. Julius Hyginus in fabulis (non quidem, ut arbitror, antiquus ille qui Augusti tempore vixit, ac de Virgilio, teste Gellio lib.16. & de urbibus Italiæ, auctore Servio, ad 7. Æn. scripsit.) *Lycum Neptuni filium*, quod Megaram, *Creontis filiam, uxorem ejus, & filios Theromachum, & Ophitem, occidere voluit, interfecit*. Vide Euripidem. Ἐν Ἡρακλεῖ Μαινομένῳ.

Lycus, nobilis Trojanus, unus ex comitibus Æneæ. Virg. Æn.1.

Nunc Amyci casum gemit, & crudelia secum
Fata Lyci. ——— —.

Lycus, Priami filius; Item unus ex Centauris. Et fluvius Assyriorum, qui Tigri immiscetur.

Lycus, medicus nobilis Neapolitanus, de quo Plin. 20.20.

Lycus, rex Libyæ, qui cùm hospites suos immolare consuesceret, à Callirrhoe filiâ proditus fuit. Nam cùm hæc Diomedem, qui direptâ Trojâ in Libyam tempestate delatus fuerat, amore deperiret, cum è vinculis emisit; At ille spreto salutis authore, enavigavit. Ea autem ultrò vitam laqueo finivit. Plut. Par.

Lycus, puer quidam ab Alcæo dilectus. Horat. lib. 1. Carm. Od.

Liberum & Musas, Veneremque & illi
Semper hærentem puerum canebat,
Et Lycum nigris oculis, nigroque
Crine decorum.

Lycus Rheginus historicus, Demetrii Phalerei insidiis appetitus, teste Suida. Mem. ejus Agatharchides lib. de Rubro mari, item Porphyrius, sive Malchus de vitâ Pythagoræ. Clem. Alex. 1. Strom. ubi Peripateticus vocatur, item Tzetzes Chiliad.3. Hist. 100. Condidit, Suidâ teste, historiam Libyæ & Siciliæ. Ex Libycâ quædam citat Antigonus. Hist. Mirab. 66. qui & ejus de flum. ac fontibus lib. advocat. Hist. 148. & 154. Ac præterea de Alexandro scripsisse discimus ex Stephano in Σκιδρ@.

Lydda, Palæstinæ urbs. Ptol. alio nomine *Diospolis*, hodiè *Rama* Castaldo. Long. 66.00. Lat. 32.00.

Lyde, Antimachi poëtæ uxor, quam egregiè animo charam habuit, quæ cùm mortua esset, ille elegiam, quâ mœrorem solaretur, sibi fecit, nomine Lyden, ubi enumeratis heroicis calamitatibus, & infortuniis, malis alienis ægritudinem sibi minuit. Hujus meminit Plut. in lib. De Consolatione. Ovid. Trist.1.5.

Nec tantum Clario Lyde dilecta poëta.

Lydia, purpuræ venditrix, quæ omnium prima in urbe Philippis Evangelium amplexa est, & Paulum, ac Sylam hospitio accepit. Act.16.

Lydia, regio Asiæ min. Crœso rege, & Pactolo aurifero flumine notissima, quæ flexuosis Mæandri amnis recursibus perfusa, super Joniam procedit, Phrygiæ ab exortu Solis vicina, ad Septentrionem Mœsiæ à meridianâ parte Cariam amplectens. *Lydia* dicta à *Lydo* Atyos filio, cum antea *Mæonia* vocaretur. Virg. Geor. 4.

Præterea Regem non sic Ægyptus & ingens
Lydia, &c. ———

Hujus reg. incolæ *Lydi* dicuntur, qui Herodoto lib. 1. primi aurum, argentumque signarunt. Horum improbitas maximè abiit in proverbium, *Lydi mali*, apud Athen. Hi capita flammeis muliebribus ornare solebant, unde in effœminatos ortum est Proverbium, *Lydio more* apud Suidam. *Lydius lapis* (qui & *Heracleus* ab Heracleâ urbe Lydiæ) in proverbio est apud Theophr. lib. de Nat. lap. de homine acri ingenio prædito, nam hic lapis aurum, & argentum arguit, quale sit. Lydorum currus in certaminibus erant adeo veloces, ut proverbio fit, *Currus Lydius*. Et apud Plut. *Juxta Lydium currum curris*, dicitur de eo qui longè cæteris in aliquâ re inferior est. Lydos quoque equitatu cæteris præfert Herod. lib. 1. quos non aliter quam ex equo pugnare scribit. Hi cibis opiparis, & cupediis operam dabant, ut *Caryca Lydorum* in adagium abierit, apud Athen. lib 12. Caryca enim genus cibi erat apud illos ex variis lautitiis, sanguineque confectum. De quibus etiam in voluptuosos, *Lydus cauponatur* apud Herod. legitur. Tantæ quoque libidinis notabantur, ut Lydus in meridie, de homine insatiatæ libidinis proverbialiter diceretur. *Lud* in sacris scripturis vocari scribit in suo apparatu Biblico Ar. Montanus.

Lydus, Atyos Mœoniæ regis fil. & frater Tyrrheni. Nam cùm Atys domi sibi multitudinem abundare videret, filiis suis hanc proposuit conditionem, ut inter se sorte ducta, alter onerosam multitudinem educeret, novasque sibi sedes quæreret, alter paterni regni successor remaneret. Quare cùm sors ita cecidisset, ut Tyrrhenus relicta patriâ, novarum coloniarum author fieret, in eam Italiæ partem sese contulit, quæ mare inferum spectans, ab eo Tyrrhenia appellatur. Lydus verò domi relictus, paternique regni hæres factus, Mœoniam de nomine suo Lydiam appellavit.

Lygdamus, viri nomen apud Prop. 3. 7. & 4. 7. 9. sed ita, ut nescias Propertiine servus, an Cynthiæ fuerit. Eo se nomine Tibullus appellat, cùm ait.

Lygdamus hic situs est.

Est apud Herodotum *Lygdamus* quidam Naxius Pisistrato adjutor in recuperandâ Tyrannide.

Lyncestius Macedoniæ flu. cujus aqua pota non minus ebrietatem inducit, quam si quis vino se ingurgitasset. Ovid. Met. 15.

Hinc fluit effectu dispar Lyncestius amnis.
Quem quicunque parum moderato gurgite traxit,
Haud aliter titubat, quam si mera vina bibisset.

Est & regio Macedoniæ *Lyncestis* Pop. *Lyncesta.*

Lynceus, Apharei fil. unus ex Argonautis, tantâ oculorum acie præditus, ut ea per densos etiam quercetorum truncos, ac stipites: atque adeò usque ad inferos vim suam expromeret. Orpheus in Argonaut.

Λυγκεύς θ' ὃς τήλιστα δι' αἰθέρος ἠδὲ θαλάσσης
Βένθεα καὶ Πλούτωνος ὑποχθονίοιο βέρεθρα,
Μοῦνος ἀπ' ἀνθρώπων δοκεύετο ὀξέσιν ὄσσοις.

Quæ Cribellus Mediolanensis ejus interpres ita vertit:

Quique procul longè trans æthera, trans mare Lynceus
Et subter Plutum, terraque barathra profunda
Solus in humanis visu penetravit acuto

Apollonius, Argonaut.

—— Λυγκεὺς δὲ καὶ ὀξυτάτοις ἐκέκαστο
Ὄμμασιν, εἰ ἐτεόν γε πέλει κλέος, ἀνέρα κεῖνον
Ῥηϊδίως καὶ νέρθε κατὰ χθονὸς αὐγάζεσθαι.

Stasinus in *rebus Cypriis*:

—— Αἶψα δὲ Λυγκεὺς
Τηΰγετον προσέβαινε ποσὶ ταχέεσσι πεποιθώς,
Ἀκρότατον δ' ἀναβὰς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν
Τανταλίδου Πέλοπος. Τάχα δ' εἴσιδεν ὄβριμος ἥρως
Δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκην.

Val. Flac. 1. Argonaut.

At frater magnos Lynceus servatur in usus,
Quem tulit Arene, potuit qui rumpere terras
Et Styga transmisso tacitum deprendere visu.

Fabulæ originem præbuit, quòd multa observaret secreta naturæ: in his metalla primus, vel saltem illa, quæ beare imprimis creduntur, nempe aurum, argentumque effodere terris docuisset, vel quoniam multa, seu idem, seu alius, ad scientiam pertinentia sideralem compeirisset, quale est illud quòd novissimam, primamque Lunam (ἕνην καὶ νέαν Græci dicunt, teste Hesychio) eodem die in signo arietis conspexisset, quemadmodum Plinius refert. 2. 17. Indeque jam memoratus Flaccus:

—— *Solus transibit nubila Lynceus.*

Ac ob hoc oculorum acumen quisquis ille Lynceus celebratur Pindaro in Nem. Aristoph. in Plut. Theocr. in Dioscuris, Similiter Lynceis fuisse oculis dixeris Strabonem illum minimè Strabum, qui, ut ex Varrone prodit Solinus lib. 6. è Lilybæo promontorio, si fas credere, naves numerabat è Carthaginis portu solventes. Id spatium 135. m. p. continet, ut ibidem ait Solinus, imò mille ac 500. stadia, sive m. p. 200. ut ex maritimo Antonini Itinerario colligitur.

Lynceus, Idæ frater, qui pro duabus Leucippi filiabus, quas ipsis desponsatas Castor & Pollux rapuerant, arma sumpserunt, initaque pugnâ Castor Lyncei, Lynceus Pollucis manu occubuit. Idas verò cùm ipsum etiam Pollucem adoriri conaretur, immisso à Jove fulmine interiit. Ovid. Fast. 5.

Pectora trajectus Lynceo Castor ab ense,
Non expectato vulnere pressit humum.
Ultor adest Pollux, & Lyncea perforat hastâ,
Qua cervix humeros continuata tegit.

Apollonius tamen in Argonautis, Idam à Castore interfectum tradit; idque Lynceum per abietem vidisse, & Castorem occidisse. Hic est idem cum superiore. Horat.

Non possis oculo quantum contingere Lynceus,
Non tamen idcirco contemnas lippus inungi.

Lynceus, quem Ovidius *Linum* vocat, fil. Ægypti & solus ex 50. fratribus misericordiâ Hypermnestræ conjugis evasit à morte, qui posteà expulso, vel etiam occiso Danao, regnavit apud Argos.

Lynceus Samius, Duridis Samii frater, Theophrasti discipulus, teste Suidâ. Varia scripsit, uti videre est apud Athen. lib. 6. & 8. De Lamiæ quoque cœnâ scripsisse, testatur Plut. in Demetrio.

Lyncus, sive *Lyncaus*, aut *Lynx*, Scythiæ rex immanissimus, qui Triptolemum a Cerere missum, ut hominibus frugum usum commonstraret, hospitio excepit: cumque nomen, patriam, viæque causam ab eo didicisset, ut tam præclari inventi gloriam in se transferret, hospitem obtruncare constituit. Cumque jam noctu dormientem aggredi vellet, Ceres indignata in Lyncem feram eum convertit. Ovid. Met. 5.

Rex ibi Lyncus erat, regis subit ille penates,

Lyra, signum cœleste, stellarum novem inter genu, & manum sinistram Engonasis situm. Oritur cum Sagittario, occidit autem exoriente Virgine. Ovid. Fast. 3.

Illâ nocte aliquis tollens ad sydera vultus,
Dicet, ubi est hodie, quæ Lyra fulsit heri?

Qui poëticam astrologiam conscripserunt, volunt Lyram hanc esse à Mercurio primùm inventam in Cyllene Arcadiæ monte, & ab eo Apollini donatam: Ab Apolline autem inventâ citharâ Orpheo concessam, eoque interempto, à Musis in cœlum translatam.

Lyrcæus, mons Arcadiæ, *Lycæus* Virgilio, ubi Lyrcæâ urbs erat, teste Pausaniâ, quem alii cum Callimacho in Argiâ locant. ex quo Inachus flu. profluit. Strab. lib. 8. Est & fontis nomen. Stat. Theb.

Aret Lerna nocens, aret Lyrcæus, & ingens
Inachus. ——

Ovid. Met. 1.

—— *Jam pascua Lernæ*
Consitaque arboribus Lyrcæa reliquerat arva.

Hinc *Lyrceius.* Val. Flac. 4. Argon.

—— *Dominum Lyrceia tellus,*
Antraque deprensa tremuerunt conscia culpa.

Lyrnessus, op. Troadis, patria Briseidis, quam Achilles eversâ urbe secum abduxit occiso Mynete eius marito, civitatis illius principe. Hinc *Lyrnessius.* Ovid. in Ep.

Diruta Marte tuo Lyrnessia mœnia vidi.

Et *Lyrnessis* pro Briseide. Ovid. Trist. 4.

Fertur & abductâ Lyrnesside tristis Achilles.

Alia quoque est Cilicum Strab. & Eust. quæ & *Homala* vel potius *Mallos* vocatur.

Lysander, dux Lacedæmonius invictissimus, cujus ductu Athenienses cum duce Conone navali pugnâ

gua cladem acceperunt; Ex quo Athenæ semidirutæ impositumque jugum 30. tyrannorum fuit. Victus denique Lysander à Conone ipso terrestri pugnâ, & interfectus, ubi Pausanias ejus collega in exercitu suspectus, in exilium profectus est. Lysander & rebus gestis, & animi magnitudine Syllæ comparatur. Plut. in Parallel.

Lysaneas, de Jamborum scriptoribus testis adhibetur ab Athenæo lib.7.

Lysanias, orator Græcus. Alter fuit Arcas, qui Lycaonem regno expulit. Item procurator constitus à Romanis super Abilenem regionem Luc.3. Item Ptolemæi Manei qui ad Libanum habitavit, filius.

Lysias, Syracusanus genere, Cephali filius, unus è decem Oratoribus, natus Athenis, quò pater se transtulerat. Puer Thurion coloniam migravit, rediit annos natus 47. interque principes oratores habitus De quo Cic. in Bruto. *Tum fuit Lysias*, inquit, *ipse quidem in causis forensibus non versatus sed egregiè subtilis scriptor, atque elegans, quem jam propè audeas oratorem perfectum dicere, &c.* Item princeps quidam exercitûs. 1. Mach. 3. & alius Act. 24.

Lysias, Arcadiæ urbs. Ptol. *Crepa* Nigro. Est etiam Phrygiæ opidum. Strab. Syriæ quoque circa Apamiam, Ptol. Cariæ urbs Plinio.

Lysidice, Pelopis & Hippodamiæ filia, quæ Electryoni nupsit, & ex eo Alcmenam Herculis matrem peperit. Plut. Alii vero, inter quos est Homeri Commentator, matrem Alcmenes non Lysidicen Pelopis, sed Anaxo Ancæi cujusdam filiam faciunt.

Lysimachia, urbs Chersonesi Thraciæ ad isthmum in orâ Hellespontì. *Hexamiti* Sophiano. Item urbs Ætoliæ, Strab. A *Lysimacho* conditore nomen habens, teste Pausaniâ. Long. 94 00. Lat. 42.25.

Lysimachides de Atticis Rhetoribus edidit Commentarium. Vide Voss. Hist. Gr. p.478.

Lysimachus, natione Acarnan. Alexandri pædagogus, secundas post Leoniden obtinuit, nullo urbanitatis genere præditus, nisi quod se Phœnicem, Alexandrum Achillem, Philippum vero Peleum nuncupavit. Plut. in Alexandro.

Lysimachus. Agathoclis filius è successoribus Alexandri M. Pergamo præfuit, ubi thesauri regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedoniæ loco natus, virtute illustrior fuit, amore literarum ac Philosophiæ ardebat adeò, ut Callisthenem tunc ab Alexandro afflictum atque in vinculis habitum, de virtute disserentem sæpiùs audiverit, poculumque ei, ac remedium miseriæ optanti propinaverit. Quod ægrè ferens Alexander, Lysimachum leoni objecisse dicitur: Sed ille viribus fretus rem posteris prodendam fecit. Manum amiculo convolutam in os leonis inferens, abreptâ linguâ feram exanimavit; quo facto vehementiùs postea Alexandro dilectus fuit. Trogus lib.15. Sen. de Ira, 3.17. *Lysimachum* æquè familiarem sibi Leoni objecit. Nunquid ergo hic Lysimachus felicitate quâdam dentibus leonis elapsus, ob hoc, cùm ipse regnaret, mitior fuit? Idem de Clem. *Quid enim interest*, oro te Alexander, leoni Lysimachum objicias, an ipse laceres dentibus tuis? Tuum illud os est, *tua illa feritas.* Plinius quidem lib.8.c.16. *inclusum cum leone, Alexandri jussu, eumque strangulatum ab eo* scribit; cui ferè assentitur Pausan. in Atticis. Adde Curt. lib.8. qui tamen inclinat fabellam esse.

Lysimachus Alexandrinus historicus, de quo vide Voss. Hist. Gr. lib.3. pag. 384. Item frater Menelai. 2. Mach.4.

Lysimelia, Siciliæ pagus in agro Syracusano, *Pantanella*, teste Fazello cum Aretio. Λίμνη Λυσιμέλεια Thucydidi lib.6. Meminit hujus stagni quoque Theocritus Syracusanus Idyllio 16. his versibus:

> Κύρη δ' ὁ σὺν μητρὶ πολυκλήρου Ἐφύρης
> Ἔλλησιν, μέγα ἄστυ παρ' ὕδασι Λυσιμελείας.

Lysippe, una filiarum Procti, soror Iphianassæ, & Iphinoes, quæ quòd se Junoni præferre non essent veritæ, tanto furore correptæ sunt, ut per agros discurrentes, se vaccas esse crederent.

Lysippus, clarissimus statuarius, patriâ Sycyonius, qui ad sexcenta decem opera fecisse traditur; quorum singula arti claritatem dare potuissent. Hic teste Quintiliano ad veritatem optimè accessit, quamobrem etiam Alexander ille Magnus ab uno Lysippo se fingi voluit, & pingi ab Apelle. Horat. ad Aug. Cæs.

> *Edicto vetuit, ne quis se præter Apellem*
> *Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra*
> *Fortis Alexandri vultum simulantia.*

Propertius:

> *Gloria Lysippo est animosa effingere signa.*

Papinius de Domitiani equo maximo 1. Sylv.1.

> ——— *Quem tradere es ausus*
> *Pellæo Lysippe duci.* ———

Item Poëta Comicus, cujus fabulas enumerat Athenæus. Plin. 7.37.

Lysis, Philosophus quidam, qui dixit Deum numerum esse ineffabilem, aut maximi intimique numeri summitatem. Origines. De Lyside Pythagorico Voss. P. Gr. pag. 48.

Lysistrata, Aristophanis Comœdia sic dicta.

Lysius, Liberi patris cognomen apud Bœotios ἀπὸ τοῦ λύειν, h. e. *à solvendo* impositum. Ferunt enim Bœotios aliquando à Thracibus deprehensos, partim captos partim in fugam versos fuisse, ex quibus cùm nonnulli od Trophonii specum confugissent, visum est iis noctu astantem loci ejus Deum, Liberi Patris sibi auxilium promittere. Quo somnio alacriores redditi Thracas ex insidiis adorti sunt, quos cùm vino, somnoque obrutos invenissent, nullo negotio superarunt, receptisque suis, cùm in patriam rediissent, Dionysio cognomento Lysiæ templum consecrarunt. Author Heraclides Ponticus. Julius autem Pollux, deos omnes, qui averruncandi mali gratiâ colebantur *Lysios* vocari ait, quos ἀλεξικάκους, & ἀποτροπαίους Græci nominant.

Lystra, urbs Isauriæ in confin. Lycaoniæ, Derbæ proxima Act. Ap. 14. 6. Ubi versio nostra: *They fled to Lystra and Derbe, cities of Lycaonia.* Græca v. sic se habent: Κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον. Quæ sic interpretari possimus: *Fugerunt ad civitates Lycaoniæ, ad Lystram & Derben, & ad regionem circumjacentem*; idque non reputans Lystram ac Derben Lycaoniç fuisse civitates, sed ostendens Apostolos, non solum ad urbes Lycaoniæ fugam facere sed etiam ad Lystram, ac Derben, aliosque propinquæ reg. locos. Syriaca versio huic interpretationi favere videtur: *Fugerunt ad civitates Lycaoniæ, vel Lystram vel Derben.*

M A

MAca, pop. Arabiæ Felicis, Carmanis oppositi in tractu nardum & myrrham ferente. Mela lib.3. hodiè pars regni Ormuzii. *Maca* item& *Maces*, *Macai* Ptol.populi Cyrenaici circa Syrtim majorem siti, vel juxta Cinyphum amnem. Sil.lib.3.

Cinyphii didicere Maca, &c.

Macanita, Mauritaniæ Tingitanæ gens.Ptol.Hos Xiphilinus in Severo *Macennitas* vocat.

Macareus, filius Æoli, qui mutuo Canaces sororis suæ amore correptus, cum eâ concubuit, puerumque ex eâ suscepit, cujus & pater erat, & avunculus. Quam rem cùm Canace patrem nescire maximè cuperet, sacris frondibus puerum tegit, curatque clanculum ad nutricem perferendum. Verùm cùm per Æoli aulam efferretur, vagitu suo puer proditus est, avique jussu canibus objectus. Filiæ autem pater ensem per satellitem misit, ut eo pro meritis uteretur, quo & necem illa sibi traditur conscivisse. Macareus verò re cognitâ, fugâ salutem quæsivit, cumque Delphos venisset, Apollinis factus est sacerdos. Extat Epistola Canaces ad Macareum apud Ovid.

Macareus, vetus historicus, de rebus Coorum scripsit, Athenæo teste, lib.6. & 14.

Macaria, Herculis filia, quæ pro incolumitate publicâ se devovit. Hercule enim defuncto, quum Eurysthus illius liberos insectaretur, atque illi ad Misericordiæ Aram confugissent, Athenienses recusantes eos in hostium manus tradere, cum Eurystheo bellum susceperunt. Porrò edito oraculo, futurum ut Athenienses ab Eurysthei incursatione liberarentur, si quis Heraclidarum se spontè offerret ad necem, seque inferis devoveret, Macaria sese spontaneæ morti obtulit. Quo facto congressi cum hostibus Athenienses victoriam reportarunt, cùm aliis quamplurimis interfectis, tum Eurystheo ipso ab Hylo, sive Jolao Herculis filio perempto, cujus caput amputatum ad Alcmenam detulit. Illa verò defuncti oculos effodit. Cæterùm Athenienses magnificum Macariæ funus fecerunt, tumulumq; ejus floreis coronis decorarunt. Imo & illi ad scelus expiandum sacra facere soliti sunt, ut ex Platone in Hippiâ colligere licet. Rhod. 13. 7.

Macaria, Cypri insulæ urbs, *Jalines* teste Nigro. Imo tota insula sic dicta. Est & fons sive palus in Marathone Atticæ regionis. Pausan. Tractus etiam Peloponnesi apud Strab. & ins. sinus Arabici Ptol.

Macarius, sub Decio Romanorum Imp. martyrio apud Alexandriam coronatus, An. Dom. 251. Item alius Hierosolymorum episcopus 35. An. Dom. 316. *Macarii* præterea duo fuêre, unus Ægyptius, alter Alexandrinus, de quibus Suidam adi.

Macaronnesos, Acropolis Thebarum in Bœotiâ. Thucyd. Herod. quoque Musâ 3. mentionem facit regionis quæ Græcorum linguâ vocabatur *Macaron nesos*, in quâ sita erat urbs Oasis, 7. dierum itinere distans Thebis Ægyptiis. Sunt etiam Μακάρων νῆσοι, de quibus Pomp. Mela 2. 7. *Extra Hellespontum, earum quæ Asiaticis regionibus adjacent, clarissimæ sunt. Tenedos Sigæis adversa litoribus, & quæ dicerentur ordine, ad promontorium Tauri montis opposita, quas quondam dici putavere Μακάρων, sive quod fortunati admodum cæli soloque sint, sive quod eas suo ; suorumque regno Macar occupaverat.* Vide Diod. Sic. lib. 5. Et sane multo plures olim sic vocabantur, nam ut de insulis Oceani taceam, Creta, Cyprus, Leuce, multa denique in continente sita loca *Insularum felicium* nomen consecutæ sunt.

Macedonia, latissima Europæ regio, duobus olim regibus, & terræ imperio clarissima, antea *Æmonia*, *Mygdonia*, & *Paonia*, *Edonia* & *Pieria*, & *Emathia* dicta; quæ à tenuibus initiis, regum prudentiâ, gentisque eò magnitudinis excrevit, ut Domina centum quinquaginta facta fuerit populorum. Hanc à Septentrione Dalmatia, Mœsiaque montana sejungunt, ab occasu mari Adriatico, sive Jonio, ab ortu Ægæo abluitur, meridianam oram Epiroticæ gentes, & ipsa Græcia excipit. Macedoniæ in quatuor regiones distributionem habes apud Liv. lib.45. cap.29. Dicta à *Macedone* quodam Osiridis, sive ut Steph. & Solinus scribunt, Jovis filio. Gentile *Macedo*. Horat.

——— *Diffidit urbium*
Portas vir Macedo. ———

Item *Macedonicus*, & *Macedonius*. Ejus partem quondam *Macetia* dictam scribit Steph. & Hesychius. & inde totam regionem nomen accepisse refert Eustathius in Dionysium. Posterioribus sæculis hujus pars *Salutaris* dicta fuit lib. Notit. Item *Prævalitana* apud Sext. Rufum. Pars occidua *Albania*. pars ad ort. *Jamboli*, Australis vero *Comenolitari* apud Castaldum. Hujus gentis L ius erat, quod crimen ingrati animi sævissimè punirent. Sen. 3. de Ben. *Excepta* Macedonum gente, non est in ullâ data adversus *ingratum actio* Ubi Lips. At nusquam id hodie legas: annon ideo fuit? Potuit & noster errasse, ac gentem pro gente supposuisse. Viri docti tamen consentiunt, vel *Persarum* hic rescribere, vel *Medorum*. Quia Xenophon, atque alii tradunt, Ingrati judicium & pœnam Persis fuisse. Medi autem Persis finitimi, & pro iis etiam usurpati. Vide si lubet Muretum. 12. Var. c 3. Tamen & Philippus Macedo (quod pro Vulgatâ aliquid) ingrati hospitis frontem stigmate inussit. Hæc ille. Quod autem ait *In nullâ*, id quidem non ἁπλῶς & universè *in ingratos*, sed fuit Athenis, in *liberos ingratos*, concessa parentibus: Romæ v. in *libertos ingratos*, patronis.

Macedonius, hæreticus qui Spiritum sanctum creaturam esse, non Deum dixit, quare Πνευματομάχος dictus. Aug. De Hæresibus.

Macella, urbs Italiæ. Steph. *Macalla* Lycophroni, Barrius facit Calabriæ civitatem episcopalem, hodiè *Serengoli* dictam. Ciacconius in libello Columnæ Rostratæ hanc Macellam in Siciliâ ponit.

Macer, poëta qui de herbarum viribus scripsit. Ovid. Trist. 4.10.

Sæpe suas volucres legit mihi grandior ævo,
Quæque necet serpens, quæ juvat herba, Macer.

Præterea verò cecinit παραλειπόμενα Homeri Item. Ponticorum secundo Eleg.10.

Tu canis æterno quicquid restabat Homero,
Ne careant summâ Troica fata manu.

Vide Voss. de Poëtis Lat. p 28.

Machabaus, cognomentum fuit solius Judæ filiorum Mattathiæ natu maximi, idque jam a puero, quamvis Judæi velint illum ita demum appellatum esse ab eo tem-

tempore, quo vexillo suo singulares literas intexi curavit, quæ singulorum illorum verborum, Exod. 15. initia essent *Mi Chamocha Belohim Adonai*. Sed ex vetustissimis Judæorum monumentis scimus Leonem ejus vexillo intextum fuisse. Cæterùm veteres Ecclesiastici, non Judam solum, sed multos alios Machabæos vocant. Eusebius omnes Hasamonæos, id est, omnem progeniem Mattathiæ Hasamonæi, vocat *Machabæos*, lib. 8. Quin & *Machabæi* dicti sunt septem fratres filii Annæ, propter verum cultum à satellitibus Antiochi excarnificati de quibus in Epitomâ Jasonis Cyrenæi, *Itaque omnes qui ob legis observationem excruciati, cæsi, & malè tractati sunt, à veteribus Christianis dicuntur Machabæi, ut qui propter Christum dicti Martyres.* Isid. Pelus. lib. 3. ep. 4. ait *Machabæum* Persicâ linguâ *Dominum* significare. Subdit Μακκαβαῖοι γὰρ ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἐν τοῖς Μακκαβαϊκοῖς χρόνοις τὰς ἀνάγκας ὑπομεμενηκότες, καὶ μὴ ἐξομοσάμενοι τοὺς πατρῴους νόμους.

Machaon, filius Æsculapii & Arsinoes. Alii Coronidis, alii Hesiones filiæ Meropis, alii Xanthiones filium faciunt. Podalirii frater & medicus insignis, qui unà cum reliquis Græciæ principibus ad Trojam profectus, tandem ab Eurypylo est occisus. Ponitur aliquando simpliciter pro medico. Ovid.

Firma valent per se nullumque Machaona quærunt.

Martialis:

Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.

Virg. lib. 2. *Machaonem* numerat inter eos, qui equo ligneo inclusi Ilii portas suis reserarunt. Porrò *Machaon* Gereniæ, quæ Laconiæ civitas est, sepultus fuit, cujus tumulus templo colebatur magnifico, quod variorum morborum hinc peterentur remedia. Ejus simulacrum æreum erat, quod etiam coronâ insigniebatur.

Machlinia, urbs Belgii præclara, Brabantiæ metropolis media inter Antverpiam, Lovanium, & Bruxellas. *Meckelen*, & *Malines*. Long. 24. 25. Lat. 51. 15.

Machlyes, Africæ pop. supra Nasamones, quos *Androgynos* esse tradit Calliphanes, utriusque naturæ inter se vicibus coeuntes. His Arist. tradit dexteram mammam esse virilem, lævam mulierem. Plin. 6. 2.

Maclovium. *S. Malo*, urbs Britan. min. & emporium cum portu capaci. Crevit ex ruinis Alethæ, & 16. leuc. distat à Briocensi urbe & 4. à Dolâ in Circ. Long. 18. 20. Lat. 49. 30.

Macolicum, *Malcklin* Mercatori, urbs Hibern. ad Syneum flu. à Limerico 25. mill. in Bor. Long. 10. 15. Lat. 55. 40.

Macra, amnis ex Apennino fluens, Liguriamque dividens ab Hetruria, juxta Lunam civitatem in mare Ligusticum illabens. Plin. 3. 5. Lucan lib. 2.

——Nullasque vado qui Macra moratus
Alnos vicinæ procurrit in æquora Lunæ.

Macris, insula Cariæ in mari Rhodiensi apud Caunum urb. maritimam. *Magri* hodie. *Macris* etiam ob longitudinem dicta est Eubœa, sicuti & Chios.

Macrobii, pop. Africæ in Meroe insulâ, teste Melâ. & in Æthiopiâ ad Solis ortum, teste Plinio. sic ob vitæ longitudinem dicti, Justitiam colunt, amant æquitatem, plurimùm valent robore, & formâ pulcherrimi. Hyperborei etiam pop. *Macrobii* dicti, teste Eustathio ob eandem causam.

Macrobius, nomen viri, qui scripsit Saturnalium libros, & commentarios in somnium Scipionis. Hoc somnium Græcè tralatum, quòd perperam Gazæ tribuatur, veteres Codd. MSS. testantur: in quibus non modò id somnium, verùm etiam tota Macrobii ejus somnii explicatio Græcâ continetur, Maximoque Planudi adscribitur. Guil. Morellius: *Curiosissimus in loquendo, & reconditissimæ scientiæ* dicitur. Laurentio Vallæ lib. 9. eleg. cap. 13. Nec me movet quod Vossius cum alicubi *bonorum scriptorum Lavernam* appellet. Quam vellem plurimos ejusdem fures haberemus! Nescio autem quare tam infensus ei fuerit Ang. Politianus, qui eum *dapibus partim emendicatis, partim suffuratis suas cœnas instruxisse* ait. Utinam verò locis nonnullis Maroni paulo iniquior non fuisset: hinc enim fit quod Jovianus in Antonio vocet eum *lippum, excutientemque Grammaticum, auctorem sordidæ locutionis, & rationis, hominem peregrinum, qui ne Latinè quidem loqui sciat, barbarum ineptissimè ineptientem, audacissimum, ut qui de maximo Poëtâ, tanquam Prætor judicet; proferentem judicium, non ut qui esset sobrius, sed ut conviva, sed ut satur, ut inter rorantia pocula, ut in Saturnalibus, hominem bellissimum, qui convivam statuat judicem, mensam prætorium.* Sed nec Scaligero patri forsan ignoscas, qui tenerrimo & penè nimio in Virgilium affectu abreptus, Macrobium appellat, *pessimum lancinatorem, corruptissimum judicem.*

Macrocephali, pop. ad Bosporum, Pomponio. Stephanus Colchis vicinos esse scribit. Circa Cerasuntem op. Cappadociæ sunt Plinio. *A capitis longitudine* dicti.

Macron, Thraciæ op. non procul ab Isthmo Cherronensi, ita dictum à *longo muro*, quem Miltiades à Propontide ad Melianum sinum duxit, Cherronesum à reliquâ Thraciâ excludens. Plin. 14. 11.

Macrones, Pontica gens ad flu. Absarum, in Colchidis, & Armeniæ majoris confin. Quorum Val. Flac. meminit, lib. 5.

Mossynici vos & stabulis Macrones ab altis.

Et Dionytius vers. 766.

Μάκρωνες Φίλυρές τε, καὶ οἳ Μόσσυνας ἔχουσι
Δουρατέους.——

Strabo lib. 2. Καὶ Σάννοι· οὓς πρότερον ἐκάλουν Μάκρωνας. *Machelones* ab Arriano appellari, *Macritas* ab Apollonio lib. 1 Argon. credit Pintianus, sic dictos, ut idem addit, ex eius enarratoribus, quòd sint coloni Eubœensium. Eubœa enim olim *Macris* dicta. Sed Sannos diversos à *Macronibus* faciunt Xenophon, & Arrianus, quod idem quoque Pintianus annotavit.

Madagascar, ins. in Oceano Æthiopico, *Menuthias* Ptolemæo, *Cerne* Plinio, ut quidam volunt, 90. aut 100. leuc. Gall. ab ora Africæ in ort. Est ex præcipuis ins. totius orbis, utpote extensa à gradu 11. Lat. australis, usque ad gradum 25. ejusdem lat. sed ab ort. in occ. multo minor est. Eam pluribus descripsit Stephanus Flacurtius. Vide lib. Anglicano Sermone conscriptum, cui tit. *That the Inhabitants of* Madagascar, *in temporal things, are the happiest People in the World.* Per Walt. Hamond, Long. 1640.

Madaura, *Madara* quibusdam, urbs Africæ propriè dictæ

dictæ mediter. inter Hipponem & Lambesam; ad 60. m.p. Cirthæ propior, nunc vicus tenuis. Fuit patria Apulei & literarum gymnasium, ad quod D. Augustinus se contulit.

Madera, Maderas, ins. maris Atlantici, sub dom. Lusitanorum, in Africâ; alias *Cerne Atlantica* dicta fuit, teste Sansone; ejusque long. est 25. leuc. circuitus autem 60. circiter.

Madritum, *Madrid*, urbs Hisp. perampla & sedes Regia, ad amnem *Manzanares* dict. in Castella Nova. Crevit ex ruinis Mantuæ Carpetanorum nunc *Villa Manta* dictæ, vix 1. leuc. ab eâ distantis. Distat 7. leuc. ab Escuriali in ort. 12. à Toledo in Bor. & 5. à Compluto in occ.

Madus, *Maydston* Camdeno, op. Angl. in agro Cantiano inter Londinum 28. & Rium in ora meridionali 20. mill. dissitum.

Maander, vulgò *Madre*, fluvius ingens Asiæ in Phrygiâ magnâ ex Aulocrene fonte oriens, obliqueque adeo fluens, ut in seipsum recurrere videatur, 600. flexiones faciens, teste Dione Prusæo. Cariam ab Ioniâ separat, ac mare inter Heracleam, & Miletum subit. Mæandrum constat fluviorum omnium esse maximè sinuosum. *Μόνος γὰρ ἐκ πάντων τῶν ποταμῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόμενος πηγῶν εἰς ἑαυτὸν παλινδρομεῖ.* Ita Plut. in lib. de Fluminibus. Seneca Epist. 105. *Maander poetarum omnium exercitatio & ludus, implicatur & crebris anfractibus, & sape in vicinum alveo suo admotus, antequam sibi influat, flectitur.* Unde de Labyrintho Dædaleo Ovid. Met. 8.

> *Non secus ac liquidis Phrygius Maander in undis*
> *Ludit, & ambiguo lapsu refluitque fluitque,*
> *Occurrensque sibi venturas respicit undas:*
> *Et nunc ad fontes, nunc ad mare versus apertum*
> *Incertas exercet aquas.* ———

Et lib. 11. Fab. 2.

> *Quique recurvatis ludit Maander in undis.*

Et lib. 9. Fab. 5.

> ——— *Maandri toties redeuntis eodem.*

Idem in Epist. Dejanitæ:

> *Maander toties qui terris errat in iisdem,*
> *Qui lapsas in se sape retorquet aquas.*

Silius lib. 7.

> *Qualis Mæoniâ passim Maandrus in undâ*
> *Cum sibi gurgitibus flexis revolutus oberrat.*

Prop. lib. 2.

> ——— *Ut Phrygio fallax Maandria campo*
> *Errat, & ipsa suas decipit unda vias.*

Sen. in Herc. Insano:

> ——— *Qualis incertâ vagus*
> *Maander undâ ludit, & cedit sibi,*
> *Instatque dubius litus, an fontem petat.*

Idem in Hippolyto:

> *Ubi Maander super aquales*
> *Labitur agros piger, & steriles*
> *Amne maligno radit arenas.*

Sed cur *amne maligno* an quia non satis terras quas solum radit, undis suis irrigat, & fœcundat, sed tantum leviter aspergit, nunquam eodem loco stabilis permanens? an potius *maligno* hoc est, *doloso*, seu *tortuoso*? Sane Anna Comnena Alexiados lib. 4. *Σκολιώτατον ποταμῶν ἁπάντων, καὶ πάνυ συνεχὲς ποιούμενον* vocat. Hinc a Lucano *errans* dicitur:

> *Errantem Maandron adit.*

Calaber 1. vers. 281.

> *Μαιάνδρου τε ῥέεθρα βαθυρρόου, ὅς ῥ' ἐπὶ γαῖαν*
> *Καρῶν ἀμπελόεσσαν ἀπὸ Φρυγίης πολυμήλου*
> *Εἶσι πολυγναμπτῇσιν ἑλισσόμενος προχοῇσι.*

Hinc ab Orpheo *πολυπλανής*, a Nonno *πολυχειλής*, & *σκολιός* appellatur. Vide Solinum cap. 43. Æthicus: *Fluvius Maandrus nascitur in campis Asiaticis, bicornis, currit quasi sint duo redigentes se in unum, influit in mare Cycladum, currit millia 997.* Plinius. *Maander, &c. crebris ita sinuosus flexibus, ut sape credatur reverti.* Strabo: *Σκολιὸς ὢν εἰς ὑπερβολήν, ὥστ' ἐξ ἐκείνου τὰς σκολιότητας ἁπάσας Μαιάνδρους καλεῖσθαι.* Sic apud Hesychium: *Μαίανδρος, εἶδος ἱππασίας*, quo equi multiplicibus flexibus, & gyris agitantur. Apud Festum *Maandrum pictura genus dictum à similitudine flexûs amnis, qui appellatur Maandrus:* Unde Poeta Æn. 5.

> ——— *Plurima circum*
> *Purpura Maandro duplici Melibœa concurrit.*

Habuit, ni fallor, ex Lucretio, qui sic lib. 2.

> *Jam tibi Barbarica vestes, Melibœaque fulgens*
> *Purpura Thessalico concharum tincta colore.*

Paria fere Nonius, apud quem Varro *Maandrata* pro flexuosis. Sed & *Maandri* dicuntur vafra, & obliqua consilia. Cic. pro Pisone; *Quos tu Maandros, qua diverticula, flexionesque quasisti.* Prudentius Cathemerinon Hymn. 6.

> *O tortuose serpens,*
> *Qui mille per Maandros,*
> *Fraudesque flexuosas,*
> *Agitas quieta corda.*

Item *Maandrus*, quæ & *Maandropolis*, Magnesiæ urbs Steph. Cariæ opidum. Et Indiæ extra Gangem mons. Ptol. Item *Maandria* Epiri opidum Plinio, *Alandriana* Pineto. Et *Meandrini* pop. circa istum fluvium degentes. Dictys Cretensis.

Mæata, Scotiæ pop. apud Dionem in Severo, juxta eum murum, qui Scotiam ab Angliâ dividit: Horum regio *Laudonia* vocatur à Lhuydo. Picticæ gentis fuisse credit Buchananus. Northumbros inter Mæatas ponit Camdenus.

Mædi, Thraciæ populi, vicini Macedonibus, qui quoque *Madobithyni* vocantur. Scribuntur cum æ diphthongo, ut differant à Medis populis Asiæ. Tamen Medos, & Medicam regionem sine diphthongo scribunt Strab. & Liv. lib. 26. eorumque caput & arcem *Jamphorinam* appellant. Mædica regio est Ptol. & in eâ Pantalea urbs. Hinc præfectura Mædica Thraciæ, vicina Pæoniæ apud Arist. De Mirabilibus & lib. 9. Hist. Vide Steph.

Mænades, eædem quæ Bacchæ, hoc est mulieres insanientium ritu Bacchi orgia celebrantes, ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι, quod significat *insanire*. Prop. lib. 3.

> *Seu sequitur medias, Mænas ut acta, vias.*

Ovid. Fast. 4

> *Mentis inops rapitur, ut quas audire solemus*
> *Threicias fusis Mænadas ire comis.*

Prop. iterum ubi suprà:

> ——— *Neque enim Ilia quondam*
> *Verax Pergameis Mænas habenda malis.*

Juv. Sat. 6.

> ——— *Crinemque rotant ululante Priapo*
> *Mænades.* ———

Mænalus, sive pl. num. *Mænala*, Arcadiæ mons altissimus, Pani consecratus, & pinis refertus, ita dictus à *Mænalo* Lycaonis filio, ut annotavit Theocriti Scholiastes. Est & nomen urbis Arcadiæ. Steph. Virg. Georg. 1.

Pan ovium custos, tua si tibi Mænala curæ,

Idem Eclog. 8.

Mænalus argutumque nemus, pinosque loquentes
Semper habet; semper pastorum ille audit amores,
Panaque.———

Pausan. in Arcadicis: Τὸ δὲ ὄρος τὸ Μαινάλιον, ἱερὸν μάλιστα εἶναι Πανὸς νομίζουσιν, ὥστε οἱ περὶ αὐτὸ, καὶ ἐπακροᾶσθαι συρίζοντος τοῦ Πανὸς λέγουσι. Ovid. Met. 1.

——— *Latebris horrenda ferarum*
Mænala.———

Frondens Statio dicitur, & *pinifer* Virgilio.

Mænius, decoctor quidam fuit, & luxuriosus, qui amplissimo consumpto patrimonio, & domo venditâ, columnam tantum exceperat, unde spectaret gladiatores, quæ propterea *Mæniana* dicta est. Horat. 1. Sat. 3.

Egomet mî ignosco Mænius inquit.

Idem Ep. lib. 1. ad Vallam:

Mænius ut rebus maternis atque paternis
Fortiter absumptis, &c.

Vide Lambinum ad locum.

Mænomena, Sardiniæ montes. Ptol. *Insani* Livio & Floro, *Canelle* Ortelio.

Mæon, viri proprium. Sat. Theb. 2.

——— *Nullâ deceptus ab alite Mæon.*

Apollodorus, lib. 3. Διὰ πεμφθεὶς τῶν Θηβαίων Τυδεὺς πεισθεὶς. πάντας ἀπέκτεινεν οἱ δὲ πεντήκοντα ἄνδρες ἐνεδρεύσαντες ἀπῄεσαν ἐν ὁλοκλήρῳ· ἀπέκτεινε δὲ πάντας, χωρὶς Μαίονος ἀφῆκεν. *Hæmoniden* vocant alii exemplo Homerico Iliad. δ. Ubi de Tydeo ad Thebas adventante:

Οἱ δὲ χαλωσάμενοι Καδμεῖοι κέντορες ἵππων
Ἂψ ἀναερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε.
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι
Μαίον' ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.

Mæonia, reg. min. Asiæ, postea *Lydia* dicta à *Lydo* Attyos filio, Phrygiæ ab exortu Solis vicina, ad Septentr. Mysiæ, meridianâ parte Cariam amplectens, ad occasum supra Ioniam excurrens. Steph. à *Mæone* flu. dictam tradit. *Mæonia* Herod. & Dionysio; unde *Mæonis* gentile fœmininum apud Homerum. Et Ovid. Met 6.

Mæonis elusam designat imagine Tauri.

Id est, Arachne, puella Lydiæ. Et *Mæonidæ* pro Musis. Idem Met. 5.

Felicesque vocat pariter studioque locoque
Mæonidas.———

Et *Mæonides* pro Homero Ovid.

———*Aspice Mæoniden*, &c.

Martialis 5.

Et sua riserunt sæcula Mæoniden.

Item *Mæonius* dictus est Bacchus. Virg. Georg. 4.

———*Cape Mæonii carchesia Bacchi.*

Mæotis, palus Scythica, juxta Tanais ostium, Cimmerio Bosporo à Ponto Euxino discreta, ita dicta ab accolis, qui *Mæotæ* appellantur. Lucan. lib. 3.

Quâque fretum torrens Mæotidis egerit undas.

Idem lib. 2.

———*Quas tenet æquore denso*
Pigra palus, Scythici patiens Mæotia plaustri.

Seneca Tragœdus:

Mæotis in me gelida transfundat mare.

Claudianus:

———*Gelido si quem Mæotia pascit*
Sub Jove.———

Hinc *Mæoticus*. Virgil. Æn. 6.

———*Jam nunc & Caspia regna*
Responsis horrent divum, & Mæotica tellus.

Alicui Tauricam insulam (vel potius peninsulam) *Mæotim* vocarunt. Steph. Hinc pisces *Mæotides* vel *Mæotici*, qui in Mæoti capiuntur, vel in genere omnes, vel ut Steph. putat suæ speciei tantum, & *Mæotica mella* apud Plin. Ovid. Trist. 3. primam corripuit:

———*Annoque peracto*
Longior antiquis visa Mæotis hyems.

Quem locum sic emendat Tanaquillus Faber:

Longior à vobis versa Mæotis hyems.

Id est, Hyems Scythica, sive Mæotica, jampridem à vobis qui in Italiâ degitis versa est, & locum veri adventanti dedit. Cui tamen conjecturæ assensum se præbere posse negat Nicolaus Heinsius, reponit itaque:

———*Annisque peractis*
Tardior antiquis visa Mæotis hyems.

Varia nomina hæc palus apud Geographos obtinet; vulgò *Mare delle Zabacche*, *Mare della Tana*, & *Mar bianco* Italis. *Carpalk*, *Mar el Azach* Arabibus, teste Rhamusio. A Scythis olim Temerinda, id est, *mater maris*, uti tradit Herodotus. Alii tamen non matrem, sed obstetricem vocant, & inde dictam esse Μαιῶτιν. Stephanus. Τὸ θήλυκον Μαιῶτις. ὡς Μαιώτης λίμνη, ἣν φασι κληθῆναι ἀπὸ τοῦ Μαῖαν εἶναι Εὐξείνου Πόντου. Ita restituendus locus ille corruptissimus. Paulo aliter Hipparchus in scripto inedito: Περὶ τῶν δώδεκα ζωδίων. Τὸν Πόντον ἔνθα ἐστὶ ἡ Μαιώτης λίμνη, οὗ ἡ τὰς ἰχθῦς ἀπομαιοῦται, ὅθεν καὶ αὐτὴ ἡ λίμνη Μαιώτης ὀνομάζεται. Et certe pisces in hâc palude bene nutriri asserit Juvenal, Sat. 4.

———*Neque enim minor hæserat illis*
Quas operit glacies Mæotica, ruptaque tandem
Solibus effudit torpentis ad ostia Ponti
Desidiâ tardos, & longo frigore pingues.

Mæra, canis Orionis, ut poëtæ narrant; propriè tamen eo nomine capra significatur λευκομέλαινα, id est, ex albo nigricans. Cæl. Rhod. 17. 18. Hesychius Μαῖρα· κύων τὸ ἄστρον, ἡ ἀκμαιότατον καῦμα, οἱ δὲ τὴν Σελήνην. Vide Voss. de Idolat. 1. 30.

Mæsia, Vide *Mœsia*.

Mæsia sylva, cujus Liv. & Plin. meminere. Hodiè *Bosco di Baccano* dicitur, ut Annius & Leander tradunt. Territorii Romani in Tuscia est.

Mæsius mons, in Mysiâ est, & *Olympus* propriè dictur, teste Plinio. *Mysius* habet Mela, qui dicit eum sic ab insulis vocari. Prius *Saturni collem* vocatum scribit Isacius in Lycophronem.

Maga, seu *Magna*, Lib. Notit. Anton. *Magnis*, op. Walliæ, *Old Radnor* Camdeno.

Magæa, Siciliæ fons, haud procul à Plemmyrio, Plin. 3. 8. *La fontana de la Maddalena* hodiè Cluverio.

Magdalena, mulieris nomen. Mat. 28. Luc. 8. Hanc

eandem fuisse cum Mariâ sorore Lazari pluribus astruit Baronius [Annal. ad Christi an.32. p. 147.] quem vide. Satis ex Matt.27.56. confirmatur. Nam si Maria Magdalena eadem non fuerit cum Mariâ sorore Lazari, tum aut non affuit Maria soror Lazari ad crucem Christi, atque ad ejus sepulturam, aut silentio præteritur ab evangelistis, quod utrumque incredibile. Unde *Magdalena* ea dicta fuerit, non adeò clarè liquet; an à *Magdala* op. ad lacum Genesariticum, an à voce מגדלא quæ *plicaturam*, aut *cincinnationem crinium* denotat; meretricibus usitatissimam. Lightfoot.

Magdeburgum, urbs ampla & Hanzeatica Saxoniæ infer. regn. cogn. caput, sub dom. proprii Archiepiscopi nunc, sed concessa Electori Brandenburgico pace Monasteriensi titulo Ducatus. Olim munita fuit, & emporium celebre; sed an.31. expugnata est ab Austriacis, & ab ipsis penè diruta; hodie utcunque reparatur. 12. leuc. distat à Witteberga in Circ. & 9. ab Halberstadia in ort. Long. 33. 35. Lat. 52. 18.

Magellanica, reg. Americæ meridion, amplissima, versus aust. inter flu. Argenteum ad Bor. & fretum Magellanicum ad merid. sic dict. à Ferdinando *Magellano Lusitano*.

Mageta, pop. Africæ, gæsis utentes. Stat. 2. Achill.

Quò Mageta sua gæsa citens.

Magiovintum, vel *Magintum*, Angliæ op. *Dunstable* Camdeno in agro Bedfordiensi.

Magius, præfectus Pisonis, in quem Gallus productus testis, cùm innumerabilem pecuniam Magio datam dixisset, idque Scaurus tenuitate Magii redargueret; *Erras*, inquit, *Scaure*: *Ego enim Magium non conservasse dico, sed tanquam nudus nuces legeret, in ventrem abstulisse*. Cic. De Orat. 2.

Maglova, *Machleneth*, op. Walliæ in Com. Montgomeriensi, teste Camdeno.

Magna Græcia, regio fuit ampla Italiæ, valde extensa, utpote quæ Apuliam utramque Messapiam, seu Calabriam, Lucaniamque cum Brutiis contineret. Ibi nunc provinciæ regni Neapolitani, Calabria citer. & ulter. Basilicata, cum parte australi Principatûs citerioris, quibus adjungitur terra Hidruntina à quibusdam.

Magna mater, eadem quæ & *Deorum mater*. Stipe honorabatur, idque non magnâ Ovid. Fast. 4.

Dic inquam parvâ cur stipe quærit opes?

Quam exiguam vocat in Pont.

Ante Deûm matrem cornu tibicen adunco

Cum canit, exigua quis stipis æra neget!

Hanc vicatim colligebant Phrygii generis vir & mulier per eos dies quibus Diva per urbem ferebatur. Dionys. lib. 2. Ἱερῶνται δὲ αὐτῆς ἀνὴρ Φρὺξ, καὶ γυνὴ Φρυγία, καὶ περιάγουσιν ἀνὰ τὴν πόλιν οὗτοι μητραγυρτοῦντες. ὥσπερ αὐτοῖς ἔθος τύπους τε περικείμενοι τοῖς στήθεσι καὶ καταυλούμενοι πρὸς τῶν ἑπομένων τὰ μητρῷα μέλη καὶ τύμπανα κροτοῦντες. Non audio Codd. in quibus μηναγυρτοῦντες. nam erogatio illa semel annua fuit, non menstrua. Μητραγυρτεῖν, inquit Eust. est τὸ μετὰ τυμπάνων καὶ πάντων τοιούτων περιιέναι, καὶ ἐπὶ τῇ Μητρὶ ἀγείρειν τροφάς. Inde *Metragyrtæ*, qui stipem cogebant Matri deorum cum tabellâ, ut ait Comicus in Ἡνιόχῳ. His mendicantibus solitus olim dicere Antisthenes οὐ τρέφω τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν, ἣν οἱ Θεοὶ τρέφουσιν. teste Clem. Alex. in Protrept. Observandum tamen hujusmodi munus nunquam, ut civis Rom. exerceret, Senatum permisisse. Auctor idem Dionys. Ῥωμαίων δὲ τῶν αὐθιγενῶν οὔτε μητραγυρτῶν τις, οὔτε καταυλούμενος πορεύεται, κατὰ νόμον, ἢ ψήφισμα βουλῆς. Extera hæc & insana sacra respuit semper urbica gravitas.

Magnentius, Rom. Imp. an. U. C. 1103. Victus Lugdunum aufugit. Deinde in furorem conversus Celiderium fratrem vulneravit, quosdam amicos interfecit, tandem verò se gladio confodit, an regni 3. Trip. Hist. 5. 10.

Magnes, Atheniensis Comicus antiquæ Comœdiæ tempore Epicharmi, docuit fabulas 9. vicit 2.

Magnes, Smyrnæus puer præ cæteris mortalibus formosus, poëticâ insuper & Musicâ ornatus, coronâ insignis aureâ, ac habitu molliore indutus civitates obibat, multis dilectus, præsertim Gygi Lydorum regi Parentes autem probrum hujusmodi perosi, captâ occasione comam ejus inciderunt, vestem ornatumque omnem laceraverunt. Quare perturbatus Gyges in Magnesios bellum movit, quibus tandem superatis revertens, Sardibus Panegyricum celebravit magnificentissimum. Suidas.

Magnesia, urbs Asiæ, in Ionia, teste Plinio, vel in Cariâ apud Mæandrum flu. & Thoracem montem, teste Diodoro, media inter Ephesum & Thralles. Hic Themistocles Atheniensis patriâ pulsus interiit, cum rex Persarum hanc ei urbem dono dedisset, vulgò *Mangresia*. Item *Magnesia* altera urbs Lydiæ ad Sipylum mont. proxima Sardibus, *Manissa*, Leunclavio. Long. 57. 00. Lat. 40. 10. Item regio Macedoniæ inter Pieriam ad Bor. & Thessaliam in austrum, in orâ maris Ægæi ad ort. ubi *Magnesia* promont. Ptol. *Capo Verlicu* Sophiano. Pop. *Magnetes*. Ovid. Met. 11,

——— *Consistere Pelea terra*

Fata negant, Magneas adit vagus exul, &c.

Hinc *Magnesius*, & *Magnessus*. Horat. 3. Od. 7.

Magnessam Hyppoliten dum fugit abstinens.

Hi, violato n. nunc, tot malis, teste Strab. lib. 13. afflicti sunt, ut à Miletiis prorsus deleti adagio locum fecerint. *Magnetum mala*, de malis ingentibus. Suidas.

Magniana, op. Pannoniæ super. in Hungariâ. *Zika*, teste Lazio.

Magnopolis, olim *Eupatoria*, urbs Paphlagoniæ excisa Mithridatis regia, postea *Pompeiopolis*, sic à Pompeio qui Mithridatem vicit dicta. Item urbs Germaniæ, vulgò *Meckelburg*.

Magnum promontorium, quod & *Olyssipponense* Plinio dicitur, Lusitaniæ promontorium apud ostia Tagi. Vulgò *Cabo de Cascais*. Item Promontorium Mauric. Cæsariensis: Ptol. *Capo de One*, teste Marmolio. Item aliud Siciliæ, Arab. Felicis, Æthiopiæ ad sinum Barbaricum, & aliud ad ostium Gangis. Ptol.

Magnus Portus, geminus: unus Libyæ inter. in orâ occ. maris Atlantici, *Porto Seyen*, teste Castaldo. Alter Albionis, in orâ Angliæ Australi contra Vectim insulam. *Portsmouth* Camdeno. *Southampton* Ortelio.

Mago, hujus nominis plures fuisse constat. Primus rem ac disciplinam Carthaginensium auxit. Is ante bellum Punicum, ut Livius, & Trogus referunt cum 120. navibus bello Tarentino auxilio venit Romanis, ægrè ferens Italiam ab externis invadi, cui actæ à Senatu gratiæ, auxiliaque remissa, Duos moriens filios reliquit Asdrubalem

balem & Hannibalem. Item *Mago* Annibalis frater, causa victoriæ apud Trebiam fuit. sed apud Locros à Manlio clausus ab Annibale liberatur. Livius quoque lib. 30. scribit Magonem tum, cùm in Africam per legatos evocatus navigaret, apud Corsicam obiisse. *Mago* alius à Scipione capitur apud Carthaginem in Hispaniâ, Romamque per Lælium mittitur. *Mago* denique de Re Rusticâ scripsit, quem Columella, lib. 1. *rusticationis parentem* vocat. Cujus viginti octo memorabilia volumina ex Senatusconsulto in Latinum sermonem conversa sunt. Hujus meminit Servius, quem Virgilium in Georgicis imitatum scribit.

Magontiacum, Tac. & Am. Marcel. *Mocontiacum*. Ptol *Mogontia*, Eutropio, *Moguntia* posterioribus, vulgò *Mentz*, urbs Germ. super Archiepiscopalis ad Rhenum in Palatinatu, libera, media fere inter Argentoratum ad merid. & Colon. Agrippinam ad boream. Cujus Archiepiscopus primum inter Imp. electores locum tenet. Fabulantur illam à Moguntio Trojano, Hectoris filio conditam. Hic primum ars impressoria inventa traditur. Long. 2. 45. Lat. 50. 00.

Magus, Græcè Μάγος. Prælixisse Persis olim Magos sapientiæ studiis, atque etiam rerum Divinarum notitiâ varii tradunt scriptores. Apul in Apol. *Nam si quod ego apud plurimos lego, Persarum linguâ magus est, qui nostrâ sacerdos*. Si quidem *Magia* est quod Plato interpretatur θεῶν θεραπεία. Porphyrius περὶ ἀποχῆς δ΄. Παρά γε μὴν τοῖς Πέρσαις οἱ περὶ τὸ θεῖον σοφοὶ, καὶ τούτου θεράποντες, Μάγοι μὲν προσαγορεύονται), τοῦτο γὰρ δηλοῖ κατὰ τὴν ἐπιχώριον αὐτῶν διάλεκτον ὁ Μάγος. Hesychius scribit Magum à Persis vocari τὸν θεοσεβῆ καὶ θεολόγον, καὶ ἱερέα. Suidas autem Μάγοι παρὰ Πέρσαις οἱ φιλόσοφοι καὶ φιλόθεοι. Cic. De Divinat. *Sapientum & doctorum genus Magorum habebatur in Persis.* Hinc Philo in lib. *Quòd omnis probus liber sit.* Magos describit, ut eos τὰ φύσεως ἔργα διερευνωμένους appellet. Clarissimus Vossius ab Ebræo מהגים deducit, quod *meditabundos ac in rerum cognitione occupatos* significat, à Radice הגה. quod est *Meditari*.

Mahometes, Arabs ex Hebræis partim, partim ex Christianis novam desumptam doctrinam introduxit. A. D. 625. Cujus vitam, mores, & genus, lege apud Polyd. Virg. de invent. rerum lib. 7. Et Theodorum Bibliandrum: Quædam etiam exhibet Cedrenus. De Alcorano ejus ita Lipsius monit. & exempl. Politic. cap. 3. *O nugalò deliria! primùm commentus est Deum unum solidumque. Christum non Deum, sed magnum vatem & prophetam, se tamen majorem, & proximè à Deo missum. Præmia qui ipsum audient, Paradisum, qui post aliquot annorum millia reserabitur. ibi 4 flu. lacte, vino, melle, aquâ fluere, ibi palatia & ædificia gemmata, atque aurata esse, carnes avium suavissimarum, fructus omne genus, quos sparsi jacentesque sub umbra edent. Sed caput felicitatis, viros fœminasque majores solito magnis genitalibus assiduâ libidine, & ejus usu sine tadio & fatigatione*, &c. Sed & *physica quoque miranda. Nam facit Solem & Lunam in equis vehi, illum autem in aquam calidam vespere mergi, & benè lotum ascendere, atque oriri; Stellas in aëre è catenis aureis pendere; Terram in bovini cornu cuspide stabilitam, & agitante se bove ac succutiente fieri terræ motum; Hominem autem ex hirudine, aut sanguisuga nasci*, &c.

Mahometes, Amurathis filius Turcarum Imp. 9. Imperavit annis 30. An. Dom. 1449. Constantinopolim vi cepit, & expugnavit. Constantini Palæologi Imperatoris caput per ludibrium pilo affixum, & in urbe circumgestatum fuit. Regna duodecim Christianis ademit, 200. urbes cepit, & in his Chalcidam insulam armis, & Scodram deditione Venetis extorsit. Bellum maritimum annis multis cum nostris majoribus gessit, Rhodum frustrà tentavit, Italiæ, captâ Hydrunte, arma intulit. Egnatius, lib. 3. an. 1463.

Maia, Atlantis filia ex Pleione nymphâ, ex quâ Jupiter Mercurium suscepit. Virg. Æn. 8.

Vobis Mercurius pater est, quem candida Maia
Cyllenes gelido conceptum vertice fudit.
At Maiam (auditis si quicquam credimus) Atlas
Idem Atlas genuit, cœli qui sydera fulcit.

Nonnulli etiam tradunt eam Vulcano nupsisse. Significat & *obstetricem*, ut ait Suidas in Socratis vitâ. Est & dea Fauni filia, cui in mellario vase non mel, sed vinum sacrificabant. Item Hellesponti urbs. Steph.

Majestas, Dea Honoris & Reverentiæ filia. Ovid. Fast.

Donec Honor, placidoque decens Reverentia vultu
Corpora legitimis imposuere toris.
Hinc sata Majestas quæ mundum temperat omnem.
Quaque die partu est edita, magna fuit.
Nec mora consedit medio sublimis Olympo
Aurea purpureo conspicienda sinu,

Majorianus, Constantino, & Rufo consulibus, an. U. C. 1210. fit Magister militiæ. Exempto non multò post Martiano Imp. quum & Avitus in Italiâ decessisset, apud Ravennam invadit imperium: Quod cùm propè 4. annos tenuisset, Derthonæ juxtà Hyram flu. fraude Richemeris patricii cæsus est, an. U. C. 1214. Procopius *Majorinum* appellat, ac de ejus virtute multa præclara memorat in 3. belli Vandalici libro. Sed & Sidon. Apollinaris Panegyrico illius laudes celebrat. Vide Car. Sidonium de Imperio occidentali, & Onuphrium Panvinium.

Majorica, *Mayork* alias *Balearis minor*, ins. Hispan. in M. mediterraneo inter Minoricam ad ort. & Ebusum ad occ. Ejus præcipua est Palma, *Mallorca* incolis.

Majuma, urbs Palæstinæ, Gazæ proxima.

Majus, mensis à *majoribus* dictus est, quia (ut inquit Macrobius) majoribus consecratus est, quorum consilio Resp. gerebatur, sicut Junius à Junioribus, qui rem armis gerebant. Postquam enim Romulus populum Rom. in majores, minoresque divisit, ut altera pars consilio, armis altera Remp. tueretur, in honorem utriusque partis, hunc Majum, sequentem Junium vocavit. Ovid. Fast.

Hinc sua Majores tribuêre vocabula Majo.
Junius à Juvenum nomine dictus adest.

Sunt qui à *Majestate* deâ dictum volunt, quod Flamen Vulcanalis calendis Maii huic Deæ rem divinam facit. Alii à *Majâ* Mercurii matre, propterea quòd hoc mense Mercatores Maiæ pariter & Mercurio sacrificare soliti erant.

Malabaria, reg. Indiæ, in parte australi Penin. cis Gangem ad occ. inter reg. Decani ad Sept. & promont. Comorinum ad merid. estque valdè abundans & fertilis.

Extenditur autem versus oram maris Maldivarum per 125. leuc. ubi regna Calecuti, Cochini, Cranganotis Cananotis, Coulani, ac Travancoris.

Malaca, *Malaga*, urbs Hisp. Bæt. maritima, unde vinum optimum, in orâ maris Mediter. & ad ost. Malacæ flu. 24. leuc. ab Hispali in Eurum, 23. à Gadibus in ort. & 22. à Granata in occ. A Phœnicibus constructam esse anno ante Christi adventum 1340. asserit Fr. Tarapha. *Malaca* unde dicatur, nulli erit ambiguum qui legerit hæc Strabonis Ταριχείας δ' ἴχει μεγάλας, *Salsamentis autem abundat*. Nempe מלח Malach Ebræis est ταριχεύειν, *sale condire*. Unde מלחא Malachu dictum *salsamentorum opidum*, Græce Μάλακα, aspiratione demptâ. Long. 16. 02. Lat. 36. 30.

Malachus, vel *Marachus*, Poeta Syracusanus. Aristoteli in Quæstionibus memoratur, qui nunquam melius scribebat, quàm cùm irâ percitus ad carmen accedebat.

Malacus, vetus author de finibus Siphniorum scripsit. Athen. lib. 6.

Malchus, nomen servi summi Pontificis, cui Petrus auriculam abscidit. Jo. 18.

Malchus historicus, scripsit historiam à Constantino usque ad Anastasium. Suidas. Hoc nomine etiam dictus Porphyrius, teste seipso in vitâ Plotini: Βασιλεὺς τοὔνομα τῷ Πορφυρίῳ ἐμοὶ κεῖται, κατὰ μὲν πάτριον διάλεκτον Μάλχῳ κεκλημένῳ.

Malea, promontorium Peloponnesi in orâ Australi Laconicæ, per 50. m. p. in mare protensum, adversisque ventorum flatibus navigationem reddens periculosam, Unde factus est locus proverbio. *Cum ad Maleam deflexeris, obliviscere quæ sunt domi.* Item illud Ὑπὲρ Μαλέαν πλεύσας ἐπιλάθου τῶν οἴκοι. Poetæ pro licentiâ suâ mediam syllabam nunc producunt, nunc corripiunt. Producunt. Ovid. Amor. 2. Eleg. 6.

Nec timeam vestros curva Malea sinus.

Statius Theb. 7.

———*Rauca circumtonat ira Maleæ.*

Prop. lib. 3.

Trabeat hospitio sæva Malea suo.

Corripiunt Virg. Æn. 5.

——— *Maleæque sequacibus undis:*

Val. Flac. lib. 4.

——— *Maleæ velut arce fragosâ*
Turbo rapax.———

Dicta à *Maleo* Argivorum rege, qui in eâ pulchrum templum constituit, quod *Maleaticum* appellavit. *Maleum* Plinio. *Cabo Malio* Sophiano. Hinc *Maleus* sinus, qui & *Aureus* à latronibus, teste Floro 3 6 Isacius in Lycophronem scribit *Asini maxillam* à formâ vocari. Ptolemæo tamen duo diversa loca sunt in quorum medio *Boa* ab eo describuntur.

Malela, Vide *Joannes* Antiochenus.

Mallophoros, Ceres in Megaride sic dicta, quod nomen ei ab illis videtur impositum, qui mortalium oves connutrire cœperint. Siquidem lanam dicunt Græci μαλλόν, ex quo & iidem eam Μαλλοφόρον vocarunt. Cæl. Rhod. lib 25. cap. 1.

Maleventum. Campaniæ urbs, de quâ Livius lib. 3. *Cæsi, captique Samnites, nisi qui Maleventum, cui nunc urbi Beneventum nomen est, perfugerunt.* Plin. 3. 11. *Hirpinorum colonia Beneventum, auspicatius mutato nomine, quæ quondam appellata Maleventum.*

Malimnus, Siciliæ mons, malis, hoc est, Pomis refertus. Theocritus: vel ut habet ejus Scholiastes, locus palustris non procul à Crotone: Στυμάλιμνοι legit Casaubonus.

Mallia aqua, apud Thermopylas in Phthiotide, & apud Oetam M. videtur, ubi maliacus sinus, qui & Oetæus. Catullus epigr. 69.

Cum tantum arderem quantum Trinacria rupes
Lymphaque in Oetæis Mallia Thermopylis.

Mallos, Ciliciæ op. clarissimum, a *Mallo* conditore sic dictum ut ex Callimachi sententiâ refert Steph. Ejus meminit Lucanus lib. 3.

Mallos, & extrema resonant navalibus Ægæ.

Vide Eust. in Dionys. vers. 874.

Malmogia, vulgo *Malmugen*, & *Elbogen*, urbs Scaniæ juxta Sundicum fretum. 4 leuc. ab Hafniâ in ort. quot à Coronia in merid. sub dominio Suecorum. Long. 33. 50. Lat. 57. 10.

Mamercus, Præsul Viennensis, qui teste Ptolemæo Lucensi, An. Dom. 453. supplicationes primus instituit, quas Rogationes vocant.

Mamers, linguâ Oscorum dictus est *Mars* adjectione syllabæ, qui & *Mavors* etiam appellatur. Inde *Mamercus* Æmilius dictator, & gens *Mamerca* Livio.

Mamerthes, Corinthius, filium fratris sui Sisaponis libidine regnandi interfecit, maximo suo malo. Nam ubi Sisapo factum rescivit, eum membratim discerpsit. Ovid. in Ibin.

Mamertini, pop. olim è Samo ins. ejecti à Messanensibus hospitio excepti, occupatâ urbe, illam Mamertinam appellarunt, sicque Messanenses *Mamertini* appellati. Cic. Act. 4. in Verrem.

Mamertinum fretum, quod & *Rhegium* Straboni, *Siciliæ fretum* Cic. Plin. & Tac *Scyllæum* Ovid. & Athenæo. *Siculum* Capellæ, angustia maris inter Cæridem Brutiorum promont. & Pelorum Promont. Siciliæ. *Il Faro di Messina*. Hinc *Mamertinum vinum* Mart. 13. 114.

Amphora Nestoreâ tibi Mamertina senecta
Si detur quodvis nomen habere potest.

Mamluchi vel *Mammaluchi* Sic olim tuni Christianorum empti à Turcis & a Christianismo ad Turcismum traducti vocabantur, id est, *empti*. Cùm enim Tartari subegissent Armeniam, vendiderunt pueros Christianorum: Hos Melech-Sala Ægypti Sultanus emit magno numero, ipsosque in militiâ exerceri curavit, & vocavit Mamluchos, id est, *emptos*. מלך *malac* enim Arabicè sign. *emere & acquirere*. Post mortem Sultani Melech-Sala cœperunt Mamluchi ex suo collegio, quod Christianis apostatis constabat regem constituere, A. D. 1252. Ut autem cœperunt hi Mamluchi sub Frederico 2. Imp. ita extirpati sunt à Selymo Ægyptum occupante. A. D. 1516.

Mammon, vox quæ apud Evangelistas aliquoties occurrit. Hesychius: Μαμωνᾶς, θησαυρὸς πλουσίων. Phavorinus: Μαμωνᾶς, ὁ ἄδικος καὶ ὑπὲρ χρείαν πλοῦτος.

Mamurius Veturius, faber ærarius laudatissimus, qui tempore Numæ floruit & Saliorum ancilia confecit ad similitudinem ejus quod de cœlo deciderat. Quo confecto præmii loco petiit, ut suum nomen Salii inter carmina canerent. Ovid. Fast. 3.

Inde sacerdotes operi promissa vetusto

Præmia

Præmia persolvunt, Mamuriumque vocant.

Prop. 4. 2.

At tibi Mamuri formæ cælator ahenæ
Tellus artifices ne terat Osca manus.

Fabrum quidem hunc fuisse, fabulosum multis ut M. Varroni, cui *Veturius Mamurius nihil aliud est quàm Vetus memoria.* Vidit hanc Discordiam Plutarchus. Ideò, ai 5. inquit, Ὀυετούριον Μαμούριον ᾄδουσι φασὶ τὸν ἀδόμενον, ἀλλὰ Ὀυετερὴν μνήμην. Per tempus hujus festi nihil publici geri poterat, nullum iter alicui licebat aggredi. De Othone apud Tacit. Hist. 1. *Fuere qui proficiscenti Othoni moras vel quorumque nondum conditorum ancilium adferrent; Aspernatus omnem cunctationem, ut Neroni quoque exitiosam.* Et Sueton. lib 8. *Expeditionem autem impigrè & præproperè suscepit, sed & motis, nec dum conditis ancilibus.* Hinc Ovidius:

Nubere si qua voles, quamvis properabitis ambo,
Differ: habent parva commoda multa mora.

Vide Festum.

MAMURRA, Formii natus Eques Romanus, uti tradit Cornelius Nepos, primus Romæ in Cœlio monte parietes domus suæ marmore incrustavit. Hic est qui Epigrammate Catulli proscissus est. Idem columnas ex Carystio marmore habuit. Plin. 36. 6. Horat. Sat. 5. lib. 1.

In Mamurrarum lassi deinde urbe manemus.

MANAPIA, *Waterford* Stanihurstio, urbs Hiberniæ in Momonia reg. ad Suyrum flu. in ora ad ort. Episc. sub Archiep. Casiliensi, ex primis, & emporium, à Dublino ad 50. m. p. in meridiem recedens. Camdeno ut est *Wexford*, urb. Com cogn. ad Slanam flu. ubi & *Manapii*, pop. quos ille *Menapios* vocat. Long. 11. 56. Lat. 52. 48.

Manaricium, Hollandiæ vicus in Diœcesi Trajectensi hodie *Manrick*, teste Simlero.

Manarmanis. Germ. portus post Rheni ost. Ptol. hodie *Marna*, teste Hieronymo Verrurio, à quo tractus Frisiæ sic nominatur circa sinum *Dongerdeel* Perchaymerus credit *Campen* esse, Becanus mavult *Harlingen*, ut locum vicinum.

MANASSES, filius Josephi primogenitus Gen. 41. Pater Esriel, 1. Par. 7. Filius Ezechiæ regis Judæ. 4. Reg. 21. Hesychius. Μανασσῆς, ἐπιλανθανόμενος.

Manasses, vide *Constantinus.*

MANCUNIUM. Angl. op. Anton. *Manchester* Camdeno in agro Lancastrensi.

MANDANE, Astyagis filia, quæ ei visa est per quietem, tantum urinæ facere, ut omnem ipsius urbem oppleret, atque universam Asiam inundaret. Hæc Cambysi nupsit, ex quo peperit Cyrum. Herod. lib. 1.

MANDANIS, Gymnosophista insignis, quem cùm Alexander per internuncios ad Jovis filii epulum vocari jussisset, & parenti amplissima præmia, detrectanti verò gravissimum cruciatum proponeret, constantissimè ferunt respondisse, Nec illum Jovis filium esse qui magnæ parti terrarum imperaret: nec se illius donis promoveri, cui nulla esset satietas, nec minas pertimescere, quòd viventi India abundè multa esset suppeditatura: mortem verò tantum abesse ut formidaret, ut multis etiam votis eam expeteret, quæ sese marcidâ senio carne liberatum, in puriorem, melioremque viam immutaret. Strab. lib. 15.

MANDELA, pagus in Sabinis. Horat. 1. 1. epist. 19.

———*Gelidus Digentia rivus,*
Quem Mandela bibit rugosus frigore pagus.

MANDONIUS, dux Hispanus & Indibilis partes Romanorum cum Scipione Africano in Hispania juvarunt, deinde Scipione ægrotante, seditionem agitavêre, in Romanosque insurgere cœpere. Quos cùm Scipio morbo liberatus comprehendisset, veteris officii memor, tantùm castigatos verbis dimisit. Livius, lib. 29.

MANDRABULUS, viri proprium. Hesychius: Ἐπὶ τὰ Μανδραβούλου. Παροιμία ἐπὶ τῶν ἀεὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον προκοπτόντων, ἀπὸ Μανδραβούλου τινός. Vide Zenob pag. 213.

MANDRALÆ, Indiæ intra Gangem pop. quorum civitas Palibotra. Hos populos Strabo videtur *Prasios* vocare, horum enim scribit Palibotram esse, indeque etiam eandem gentem *Palibotros* quibusdam appellari tradit Plinius.

MANDUBII, Gall. pop. apud Cæsarem & Strabonem, quorum caput Alexia. Horum tractus nunc *Bassigny* dicitur, teste Golluzio. *Anssois* vero in Burgundiâ Marliano.

MANDUESSEDUM, Angliæ op. Anton *Mansfield*, teste Talboto in comitatu Nottinghamiensi. Sed Camdeno est *Mancester* in agro Warvvicensi.

MANDURIA, opidum Salentinorum. *Mandubrium* Livio, & Stephano. *Casalnovo* Leandro vocatur.

MANDURIUM, scribit Leander à Plinio vocari locum in Apuliâ Dauniæ, qui hodiè *Anderio* dicitur, quem neque exhaustis aquis minui, neque infusis augeri tradit Livius. *Lago Versentino* Alex. Andreæ.

MANEROS Jul. Pollux lib. 4. cap. 7. Ἀλλ' Αἰγυπτίοις μὲν ὁ Μανέρως γεωργίας εὑρετής, μουσῶν μαθητής.

MANES, à quo Manichæi hæretici orti sunt, natione Persa fuit, servus cujusdam viduæ Persicæ, quæ moriens Manem hæredem instituit, eique non solùm opes magnas sed etiam libros fanaticorum hominum Scythiani & Therbinthi, quorum integram historiam Epiphanius recitat, reliquit. Ex his libris hausit fanaticus opiniones, quas posteà sparsit. Fortè eo tempore ægrotabat Regis Persarum filius. Itaque se in aulam confert Manes medendi artem profitens, sed quum necasset puerum, aufugit inde in Mesopotamiam, ubi discipulos sibi adjunxit, quibus dogmata sua tradidit. Inde rursus a piis Episcopis pulsus, aufugit, & jussu regis Persarum captus & excoriatus est, circa An. Dom. 280. Sed secta ipsius latè postea in Arabiâ, Ægypto, & Africâ, annis ferè 200. propagata est. ac ipse beatus Augustinus novem annos in sectâ Manichæâ versatus est. Postea verò erroribus agnitis refutavit Manichæos, ac nominatim Faustum, Felicem, Fortunatum, Adimantum, & alios. Libri extant in 6. tomo operum Augustini. Erant autem hæ Manichæorum opiniones præcipuæ. Fingebant duos esse Deos, alterum bonum, authorem rerum bonarum, quem φῶς, id est, lucem nominabant. Alterum malum pari potentiâ, quem Hylen vocabant, a quo conjugium, imperia, & omnia mala orta essent. Itaque abstinebant à conjugio, & politicâ gubernatione, jactitabant se suis ritibus consequi afflatus divinos. Contendebant Filium Dei non assumpsisse humanam naturam verè, sed tantùm simulatè seu putativè. Legem Mosis fingebant à malo Deo traditam, ideoque abrogatam esse, abstinebant à carnibus, & mactationibus pecudum, denique magna confusio erat fanaticarum opinionum, quas qui volet, legat apud Epiphanium lib. 2. Tom. 2. Facit & Manis mentionem Eusebius, lib. 7. cap. 27.

manes, Theophrasti servus, de quo Laërtius in *Theophrasto*. Ita vocabatur & servus Diogenis Cynici, de quo Laërtius itidem in ejus vitâ. Fuit & ancillarum appellatio *Manîa* ut videre est apud Athen. 13.5. & Plut. in Demetrio. Est autem *Μάνης* vox Babylonica, quæ σκεῦος, id est, *vas* significat, si Epiphanio fides in hæresi Manichæorum. Phrygiacam verò esse ait Macon comicus apud Athen. dicto loco, & Strab. lib. 7 Sanè servile nomen fuisse apud veteres docet Eustathius ad Iliad B. Μάνης δουλικὸν ὄνομα παρὰ τοῖς παλαιοῖς Vide Suidam in Μάνης. Cæterùm hanc notam debes Doctiss. Menagio observ. ad Laert. p. 127.

manes, animas è corporibus egressas intelligimus, aut Deos Inferos, authore Servio. Sunt autem inquit, noxiæ, & dicuntur per antiphrasin. Nam manum bonum est. Alii manes à *manando* dictos intelligunt. Nam manibus plena sunt loca inter lunarem & terrenum circulum, unde defluunt. Hæc ille. Lucan lib. 9.

Quodque patet terras inter, Lunaque meatus
Semidei manes habitant. ——

Virg. Æn. 12.

—— *Vos ô mihi manes*
Este boni. ——

Prop. 1. 19.

Non ego nunc tristes vereor mea Cynthia manes.
—— *Stant manibus aræ*
Cæruleis mæsta vittis. ——

Augilæ pop. Africæ juxtà Syrtes, manes tantùm Deos putant, per eos dejerant; eos ut oracula consulunt, precatique quæ volunt, ubi tumulis incubuêre, pro responsis ferunt somnia. Verba sunt Melæ lib. 1. Manes etiam ad Genios duos, quos cum vitâ sortimur, authore Servio, retulit. Virg. Æneid. 6.

Quisque suos patimur manes.

manes enim δαίμονες sunt præsules corporibus humanis attributi, qui parentum seminibus manaverunt. Inde *Summanus*, id est. Summus inter manes dictus est Pluto. Verùm manes quoniam corporibus eo tempore tribuuntur quo fit prima conceptio, post vitam iisdem corporibus delectantur, atque cum his manentes appellantur Lemures; Qui si vitæ purioris adjuti fuerint honestate, in Lares domorum urbiumque vertuntur. Ac proinde pro *Laribus, manes* posuit Silius lib. 2.

—— *Ceu prodita tecta*
Expulsi fugiunt manes. ——

Vide ibi Heinsium. Sin verò animi depravantur ex corpore Larvæ perhibentur ac manes. Festus ait, manes Dii ab auguribus vocabantur quòd per omnia manare credebant, eosque Deos superos ac inferos dicebant. Cic. lib. 2. De Legg. *Deorum manium jura sancta sunto.* Vide Vossium in *manes*.

manes, flu. vel torrens Locrorum Epicnemidiorum Thronion præterfluens, interdum tam exiguus ut transeuntis vix tingat pedes: interdum tam latus, ut in bina se diffundat jugera. Dicitur & *Boagrius*. Vide Strab. lib. 9.

manethos, vide *manathus*. Cæterùm de *manetho* vel *manethone*. Vide Voss. Hist. Gr. 1. 14.

manfredonia, urbs regni Neapolit. 22. m. p. ab ost. Aufidi flu. in Bor. in Capitanata prov. & in orâ sinus Veneti 25. m. p. à Luceria, in ort. Haud procul inde ad rad. M. Gargani ostenduntur ruinæ Siponti urb. cujus sedes Manfredoniam translata est. Long. 40. 00. Lat. 41. 40.

manilia lex, illos etiam admittebat ad gerendos magistratus, quorum majores in Romana Rep. magistratum non exercuissent. Vide Cic. pro lege Maniliâ.

manilius Octavius, à quo *manilii* fluxêre. Is Tusculanorum dux, & Tarquinii gener fuit, ad quem ille post fugam se recepit, ejusque auxilio Romanis bella intulit. Liv. lib. 1.

C. *manilius* Antiochensis, nobilis mathematicus & poëta. Scripsit primus Romanorum omnium de Astronomiâ carmen ad Augustum Cæsarem, malè à quibusdam *manlius*, ab aliis *mallius* vocatur. Vide Voss. de Poëtis Latinis, pag. 36.

manis, rex Phrygiæ vetustissimus. bonitate ac potentiâ perinsignis, cujus de nomine Phryges etiam nunc admirandaque omnia *manica* nuncupant. A quibusdam *masdes* vocatur. Rhod. 21. 7.

manlia, op. Hisp. Tarracon. in Celtibetis nunc in regno Navarræ, in Arragoniæ, & Castellæ confin. olim sub Numantinis, teste Livio. *mallen* hodiè.

manliana, olim op. Lusitaniæ in Vettonibus, nunc pagus Extremaduræ. Item Tuscorum op. in Senensium ditione, hodiè *magliano*.

manlius, Capitolinus. prænomine Marcus, nobilis Romanus, qui re malè gestâ à Coss. ad Alliam contrà Gallos Senones, videns in mœnibus urbis parùm esse præsidii, lectâ mille juvenum manu, arcem Capitolinam occupavit, & à vi hostium intactam servavit. A quâ tamen ipse arce, quòd in affectati, regni suspicionem venisset, posteà præcipitatus est, cautumque est Senatus consulto, ne quis ex Manliâ gente Marcus diceretur. Liv. lib. 2. Et Servius enarrans illud Virg. Æn. 8.

In summâ custos Tarpeiæ manlius arcis.

Vide Plin. 7. 28.

T. *manlius* Torquatus, cognomento Imperiosus. Atque inde *manliana imperia* pro severis. Liv. lib 4. Gell. 9. 13. quia filium, quòd contrà edictum suum cum hoste pugnasset, virgis cæsum securi jussisset percuti. Erasm. in Chil.

manlius Torquatus, qui ob ingenii & linguæ tarditatem à patre in prædia rusticana relegatus fuit: patremque judicio exemit, à M. Pompeio accusatum. Liv. lib. 4.

manlius Volso, de quo Livius lib 8. Cn. manlius Volso, inquit, Consul in Asiâ acceptis à Scipione copiis, & exercitu lustrato, contra Gallogræcos bellum gessit, eisque superatis revertens, cùm in Æde Bellonæ triumphum peteret, decem legati qui cum eo missi fuerunt, restitêre: Inter quos Lucius Furius Purpurio & L. Æmilius Paulus dicebant se legatos Cn. manlio datos, pacis fœderisque cum Antiocho ineundi gratiâ, manlium autem operam dedisse, ut eam pacem turbaret, multosque nobiles viros in exercitu suâ temeritate morti objecisse. Vicit tamen, amicis, atque cognatis suffragantibus, res feliciter gestas, & exercitum integrum reportatum dicentibus. Triumphus igitur ei decretus est. *manlius* Proconsul in Hisp. revertens, cùm in

in Æde Bellonæ triumphum ob res benè gestas peteret, exemplum obstabat; quòd ita comparatum more majorum esset, nequis qui exercitum non deportasset, triumpharet, nisi perdomitam pacatamque provinciam successori tradidisset. Medius igitur ei honos habitus est, ut ovans urbem intraret. Liv. lib. 50.

T. Manlius, Juris Pontificii peritissimus, Judex inter Macedonas accusatores & filium constitutus, auditâ causâ ita pronunciavit, *Cùm probatum sit Silanum filium meum pecuniam accepisse, ipsum Rep. & prole meâ indignum judico, protinusque è conspectu meorum abire jubeo.* Silanus itaque dolore animi percitus nocte proximâ se suspendit, neque pater exequiis interfuit: sed dum funus duceretur, consulere se volentibus, sui copiam fecit, vacuasque aures præbuit. Val. Max. *de Severitate.*

Manlius Torquatus, Ciceronis temporibus vir doctus, ex Rhodia disciplina Molonis, & natura ad dicendum nec satis solutus, neque expeditus. Cui si vita suppeditasset sublato ambitu Consul factus esset. Cicero.

L. Manlius Torquatus, *cui etsi non deerat* (inquit Cicero) *oratio, quam Græci Politicen dicunt, erant in eo plurimæ literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ, summa verborum & gravitas, & elegantia, atque hæc omnia vitæ decorabat gravitas, ne quidem admodum delectat.* Pædianus autem de eo sic scribit: *L. Torquatus qui P. Syllam patris competitorem in consulatu accusavit, quo & ipse Sylla, & collega damnati sunt.* Rursus eum accusavit, quod in conjuratione Catilinæ fuisset, sed defensus est à Cicerone, cujus extat Oratio.

L. Manlius, pictor egregius, apud quem cùm Servilius forte cœnaret, filiosque suos deformes animadverteret: *Non similiter*, inquit, *Manli, fingis, & pingis*; Ad quem Manlius, *In tenebris*, inquit, *fingo, luce pingo.* Macrobius.

Manlius Antiochenus, conditione servus, astrologus, ac poëta unà cum Plotio poëtâ mimorum, & Laberio Grammatico conservus ex Asia unà navi advectus describitur. Plin. 35. 17. Sed ibi *Manilius* legendum. Fuit & cognomen ejus qui Carthaginem vicit. Hunc Plinius maximis utilem doctrinis nullo doctore fuisse prodidit. *Manlius* Mathematicus, de quo Plin. 36. 10. sed ibi quoque legendum *Manilius.*

Mansfeldia, urbs Saxoniæ super. inter Erfordiam 9. leuc. in Cæc & Magdeburgum 9. qu. *Manni campus*, a *Manno*, secundo Rege Germanorum. Hinc *Mansfeldiensis Comitatus*, inter Principatum Anhaltinum ad Bor. ditiones Hallensem & Mersebergensem ad ort. & Thuringiam propriam ad merid. & occ. Nunc subest Duci Electori Saxoniæ, sed alias suberat propriis Comitibus, quibus omnibus & singulis persolvere debet prædict. Dux pensionem annuam duorum mille Florenorum in perpetuum.

Mantiana, palus aquæ salsæ in Armenia, maxima post Mæotida, ad Atropatiam usque pertingens. *Aslamar* Tho. Minadoio. *Gelnchalai* P. Veneto. *Van*, & *Vastan* Theveto. Aliis *Abannas.*

Mantiani, montes Armeniæ majoris, ex quibus Araxes, & Gyndes flu. profluunt. Herodot.

Mantinea, urbs Peloponnesi gemina, una in Argia ad sinum Argolicum, *Mantegna* Nigro. Altera in Arcadia, *Mundi* Zardo. Hic inter Græcos dubio Marte certatum, Epaminonda Thebanorum duce cæso. Hom. in Catalogo:

> *Οἳ Τεγέην τ' εἶχον καὶ Μαντινέην ἱμερτὴν.*

Hesychius: *Μαντινία πόλις Ἀρκαδίας.*

Manto, mulier fatidica, Tiresii Thebani filia, quæ cùm post patris obitum Creontis & Thesei tyrannidem fugeret, primum in Asiam venit, ubi Apollinis Clarii templum condidit. Deinde in Italiam delata, ex Tyberi flu. (ut poëtæ fabulantur) aut certè ex Tyberino rege Ocnum peperit, qui posteà ad flu. urbem condidit, quam a nomine patris Mantuam appellavit. Virg. Æn 10.

> *Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris*
> *Fatidicæ Mantûs, & Tusci filius amnis,*
> *Qui muros matrisque dedit tibi Mantua nomen.*

Innuba Manto Statio dicitur Theb. 4. Ubi Lutatius: *Filia Tiresia*, virgo. Apollodor. lib. 3. *Τῆς δὲ λείας μέρος εἰς Δελφοὺς πέμπουσιν Ἀπόλλωνι, καὶ Τειρεσίου θυγατέρα Μαντώ.* Non autem servavit virginitatem post excessum patris Tiresiæ hæc vates. Ab Alcmæone enim ob matricidium Furiis agitato compressa, duorum liberorum mater facta est, Apollodorus ubi suprà: *Ἐυριπίδης δέ φησιν Ἀλκμαίωνα κατὰ τὸν τῆς μανίας χρόνον ἐκ Μαντοῦς Τειρεσίου, παῖδας δύο γεννῆσαι, Ἀμφίλοχον ἄρρενα, καὶ θυγατέρα Τισιφόνην.* Alia pridem doctis sunt notata. Illud minùs notum fortassè, omnibus Homerum argui ex carminibus hujus poëtriæ multa suis libris intulisse Diodorus Siculus lib. 4. cujus codices perperam *Daphnen* appellant: *Ἐπεὶ δ' οἱ μὲν ἐπίγονοι τὴν πόλιν ἑλόντες διήρπασαν, καὶ τὴν Τειρεσίου θυγατέρα Δαφνὴν ἐγκρατεῖς γενόμενοι, ταύτην μὲν ἀνέθηκαν εἰς Δελφοὺς, κατά τινα εὐχὴν ἀκροθίνιον τῷ θεῷ. Αὕτη δὲ τὴν μαντικὴν τοῦ πατρὸς οὐδὲν ἧττον, εἰδυῖα πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς διατρίψασα, τὴν τέχνην ἐπηύξησε. Φύσει δὲ θαυμαστῇ κεχορηγημένη χρησμοὺς ἔγραψε παντοδαποὺς, διαφόρους ταῖς κατασκευαῖς. Παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν Ποιητὴν πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κοσμῆσαι τὴν ἰδίαν ποίησιν.* Seneca in Agamemnone:

> *Quam fatorum præscia Manto*
> *Sata Tiresia, Latonigenas*
> *Monuit, sacris celebrare Deos.*

Quæ omninò sumpsit ab Ovidio lib. 6. Met.

> *Nam sata Tiresiâ venturi præscia Manto*
> *Per medias fuerat divino concita motu*
> *Vaticinata vias; I, menides, ite frequentes*
> *Et date Latonæ, Latonigenisque duobus*
> *Cum prece thura piâ.* ———

Mantua, urbs Transpadanæ regionis clarissima, vulgò *Mantua*, & *Mantoa.* Non longè à Cremonâ abesse innuit Virgilius Eclog. 9.

> *Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.*

Ejus siquidem patria fuit. Mart. 1. 62.

> ——— *Marone felix Mantua est.*

Fertilitatem ejus innuit ipse Virgilius Georg. 2.

> *Et qualem infelix amisit Mantua campum,*
> *Pascentem niveos herboso flumine cygnos.*
> *Non liquidi gregibus fontes. non gramina desunt,*
> *Et quantum longis carpunt armenta diebus,*
> *Exiguâ tantum gelidus ros nocte reponet.*

Vide omnino Cluverium de Ital. Ant.1. 26. Inde *Mantuanus*. Statius:

———Tentat audaci fide Mantuana.

Gaudia fama.———

Μάντυα & Μάντυα Stephano. Long. 32. 38. Lat 44. 40. Item pagus Hisp. Tarraconensis in Carpetanis, vulgò *Villa Manta* dicta. Long 17. 00. Lat. 40. 40.

Bapt. Spagnola *Mantuanus*, ordinis Carmelitarum Prior generalis fuit, creatus Romæ an. 1513. Sed exinde an. quarto, ut invitus honorem susceperat, ita sponte deposuit. Versus reliquit suprà quinquagies quinquies millenos. Valdè eum epistolis suis celebrant Jovianus Pontanus, Picus Mirandula, & Phil. Beroaldus. Vide Voss. Hist. Lat. p. 665.

Maracanda, urbs Sogdianæ reg. Arriano, & Curtio. Plutarchus lib. 2. De Fort. Alex. *Maragandam* vocat. Petrus Perondinus putat *Sarmacanda* hodiè esse, olim magni illius Tamerlani patria, & regia. Hanc Chalcocondylas *Samrachantan* vocat. Long. 112. 00. Lat. 39. 00.

Maranatha, Hesychius: Μαραναθὰ, ὁ Κύριος ἦλθεν, ἢ ἰδοὺ τῷ Κυρίου. Vide Suidam.

Marathon, hodie *Marason*, Attici agri civitas, distans ab Athenis circiter 10. m. p. non procul à Tricoritho, & Rhamnunte, nece Icarii regis insignis, & Miltiadis gloriâ, qui ibi centum millia ex Darii regis Persarum exercitu profligavit. Item Thesei Victoriâ qui ibi Taurum Marathonium superavit. Ovid. Met. 8.

———Te maxime Theseu,

Mirata est Marathon Cretai sanguine Lauri.

De quo tauro à Theseo domito, per urbem traducto, Delphicoque demum Apollini immolato, Plutarchus in Theseo. Descripserat, qui alioquin ejusdem belluæ ab Hercule victæ meminit, idem certamen Apollodorus lib. 3. Sed perierunt ejus ab initio gestorum Thesei Mythistoriæ. Meminit & Hyginus cap. 38 Diod. Sic. lib. 4. Μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἐν Μαραθῶνι ταῦρον, ὃν Ἡρακλῆς, πλῶν ἄθλον, ἐκ Κρήτης ἀπήγαγεν εἰς Πελοπόννησον, συμπλακεὶς καὶ κρατήσας ζῶον κατήγαγεν εἰς Ἀθήνας. Τοῦτο δὲ Αἰγεὺς παραλαβὼν ἔθυσεν Ἀπόλλωνι. Inde *Marathonius*, ut *Marathonia virgo* pro Erigone. Papinius 5. Sylv. 3.

———Nec enim Marathonia virgo

Parcius extinctum savorum crimine agrestum

Fleverit Icarium.———

Marathonia, urbs Thraciæ. Steph.

Marathus, urbs Phœniciæ. *Margath* hodie Olivario. Mela 1. 12. *Urbs non obscura Marathos.* Geographo πόλις ἀρχαία Φοίνικων dicitur. Arrianus illam ex adverso Aradi in continente ponit, & πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα vocat.

Marca di Ancona, hodiè appellatur ea Italiæ regio, quæ olim Picenum dictum fuit. Ab Isauro flumine usque Druentum amnem, inter Hadriaticum mare, & Apenninum montem porrigitur. Habet hæc regio agrum fertilem, omnis generis frugum copiam producentem, sed lignariis quam frumentariis fructibus longè est præstantior. Silius ejus laudem præcipuam in oleis laudat. Urbs primaria est Ancona; Item Ælia Ricina, quam hodiè *Recanati* vocant. Non longe abhinc est Lauretanæ imaginis fanum, validissimo muro cum vico illi adhærente cinctum, & multum totius Europæ hominum peregrinationibus, Religionis ergò, celebre.

Marcellinus, historiæ Græcæ scriptor, ex quâ solùm superest dissertatio de Thucydidis vitâ, & ejus genere dicendi, quæ historico huic præmitti solet. Arbitratur Vossius eundem esse, cujus in Hermogenem de Statibus commentarios unà cum Syriano, & Sopatro excudit Aldus. Quin & Conradi Gesneri suspicio est, non alium hunc esse ab Ammiano Marcellino, cujus ex 31. historiarum libris extant libri 18. Nempe quia Ammianus ille Græcum se fuisse dicit extremis lib. 31. verbis, & phrasis ipsa satis hoc prodit. At satis constat Ammianum illum vixisse sub Gratiano, & Valentiniano Juniore. Altero quoque argumento ætate ejus ostendere idem conatur, nempe quia Marcellinum dicat Suidas fuisse familiarem Sallustio philosopho. Eum censet esse Sallustium prætorio præfectum qui Valentinianum designavit Imperatorem, ut Suidas ait. Sed scrupulum injicit quòd Suidas Sallustium hunc distinguat à Sallustio philosopho; Adde, quòd non videas, unde Marcellinum, quem Principem Dalmatiæ, & Illyridis fuisse dicit Suidas, colligi possit, eumpte esse, ac qui Græcè historias emisit.

Marcellus in Æthiopicis laudatur à Proclo comment. in Timæum lib. 1.

Marcellus, Romanus vir clarissimus, cujus gesta & à Plutarcho, & ab aliis scripta sunt. Hic Gallorum ducem singulari certamine fudit, spolia legit, Annibalem primus vinci posse docuit. Syracusas per tres annos expugnavit, quinquies consul insidiis Annibalis deceptus, & occisus, magnificè sepultus est.

Marcellus, prænomine *Vetius*, Eques Rom. cujus prædia h. e. prata, & oleæ, intercedente viâ publicâ in contrarias sedes fuerunt transgressa, quod maximè mirandum est. Plin. 2. 83. leg. *Vectius* pro *Vetius*. Erat autem Neronis Imp. procurator, prædiaque ejus in agro Marrucino fuère.

Marchia, quæ & *Merchia* quibusdam, vulgo *Merche*, prov. Scotiæ austr. in confin. Angliæ, à quâ separatur, Tuedâ flu.

Marchia Tarvisina, prov. Italiæ sub dom. Reip. Venetæ, continet territoria Tarvisinum, Cadorinum, Bellunense & Feltrinum; inter prov: Foro-Julii ad ort. & territ. Vicentinum, ac Tridentinum ad occ.

Marchia, nova, & vetus, duo sunt Saxoniæ reg. Nova flu. Oderâ perfunditur. Veterem Albis intersecat, ad cujus ripam urbes Witemberga, *Magdeburga*, *Hamburgum*, *Lubecum*. Nova ad Austrum in Bohemos & Silesios vergit, cujus urbes *Francofordia*, *Brandenburgum*, &c.

Marcianus Heracleota Geographiam conscripsit, cujus sæpè meminit Steph. de urbibus. Alius fuit Smyrnæus qui de simplicibus effectibus egit. Plin. 24. 4.

Marcilianus, locus suburbanus Consilinatis urbis in Magnâ Græciâ, ubi conventus est frequentissimus totius Lucaniæ. Leucoreæ quoque prisca superstitione nomen accepit, uti scribit Cassiodorus lib. Var. octavo ad Severum, ubi hunc locum eleganter describit.

Marcina, inter Sirenusas, & Posidoniam, urbs in

in Italiâ. Strabo Τυῤῥηνῶν λιμένα vocat.

Marcion hæreticus, Cerdonis hæretici discipulus. An. Dom. 143.

Marcius Sabinus, à quo *Marcia gens* Romæ traxit originem.

Marcodurum, Vibiorum vicus. Tac. *Duren* hodie, Juliacensis ducatûs urbs Rhenano ac Divæo, inter Coloniam & Aquisgranum. Long. 28. 00. Lat. 50. 48.

Marcomanni, Germ. pop. Hercyniæ sylvæ accolæ, qui hodie *Moravi* dicuntur. Hi Ariovisto duce Rheaum transgressi magnâ suorum strage à Cæsare superati fuere. *Merhern* hodiè.

D. Marcus Evangelista, D. Petri discipulus, & Interpres, quæcunque meminerat ab eo dictâ, conscripsit. Eusebius 3. 4.

D. Marcus, D. Pauli discipulus, primùm Bavaris Evangelium annunciavit. Johannes Aventinus scripsit se legisse in Bibliotheca Pataviensi, quòd hic Marcus Laureaci, & per ascensum Danubii, Christum prædicaverit.

Marcus Eremita, cui occasioni conversionis, commissum homicidium fuit. Nam cùm puer esset, & oves pasceret circa Mareiam paludem ludens, quendam coætaneum interfecit, & metuens fugit in solitudinem. Qui cùm tribus annis sub dio moraretur, posteà parvum hospitium fecit sibi, in quo annis 25. moratus est. Fuit valde mansuetus, sapiens, memoriaque scripturarum sacrarum clarissimus, deoque tam amabilis, ut cùm Dominicum corpus accederet, Angelus ei sacramenta præberet; cujus manum usque ad juncturam brachii tantummodo se dicebat aspicere. Sozom. 8. 1.

Marcus Antoninus. Vide *Antoninus*.

Marcus Antonius. Vide *Antonius*.

Marcus Attilius Regulus, vir Romanus egregia virtute, primò Carthaginienses pluribus prædiis vicit, tandem tamen ab iis, duce Xanthippo Lacedæmonio, captus Romam missus est de captivis commutandis acturus, fide data, se, si nihil perfecisset, rediturum. Cùm autem Romæ in senatu ita egisset, ut censeret à Rep. non esse captivos commutandos; factumque esset in ejus sententiam senatusconsultum, amicis omnibus invitissimis, ut fidem suam liberaret, ad Carthaginienses rediit, ab iisque est exquisitissimis supliciis interfectus. Cic in Paradoxis & aliis locis. Vide *Attilius*.

Marcus Aurelius, Imp. Rom. exercitui suo siti periclitanti, Christianorum precibus a Deo pluviam obtinuit. Euseb. 5. 5 Etiam Tertullianus hæc commemorat, & apud Paganos Apollinaris.

Marcus Calphurnius Bibulus, Cons. cum C. Julio Cæsare, nullam partem juris sui obtinuit. Collega omnia pro libidine agente tantâ petulantiâ, ut aliquando Bibulum liberiùs sibi resistentem in carcerem duci curaverit, magnâ omnium bonorum indignatione. Hic legem Agrariam tulit, & aliam de jure trium liberorum. Sueton. in Cæsare. *Unus ex eo tempore omnia in Rep. ad arbitrium administravit, ut nonnulli urbanorum, cùm quid per jocum testandi gratiâ signarent non Cæsare & Bibulo, sed Julio & Cæsare consulibus actum scriberent, bis eundem præponentes nomina atque cognomine, ut vulgo mox ferrentur hi versus.*

> *Non Bibulo quicquam nuper sed Cæsare factum est.*
>
> *Nam Bibulo fieri consule nil memini.*

Marcus Cl. Marcellus, vir Consularis, cùm Pompeio favisset, à Cæsare tamen per Senatum veniâ impetratâ rediens Romam à familiari quodam suo occisus est. Extat elegans Ciceronis Oratio, quâ Cæsari ob ejus restitutionem, gratias agit.

Marcus Corn. Cethegus, Cons. cum P. Sempronio Tuditano, an U.C. 550. Hic eloquens dictus est, ut Sempronius Σοφὸς. Q. Ennius.

> *Additur orator Cornelius suaviloquenti*
>
> *Ore Cethegus Marcus Tuditano collega*
>
> *Marci filius, is dictus popularibus ollis,*
>
> *Qui tunc vivebant homines, atque ævum agitabant,*
>
> *Flos delibatus populi, Suadaque medulla.*

Vide Tullium in Bruto.

Marcus Crassus, avaritiæ gurges, & abyssus inexplebilis, cùm templum Hierosolymitanum sacris thesauris expoliasset, à Parthis apud Charram unà cum Romanorum exercitu peremptus est. Plut. in *Crasso* & App. in Parthicis.

Marcus Curtius nobilis Romanus, qui cùm Romæ in foro terra ingenti hiatu discessisset, respondissentque haruspices Deos manes, non aliter quàm humanâ victimâ posse placari, neque priùs hoc barathrum claudendum esse, quàm si se aliquis in id sponte dejecisset, armatus equo insidens se Diis Manibus devovit, atque sta in apertam voraginem se præcipitavit, quæ eo facto clausa est. Vide *Curtius*.

Marcus Fabius, cognomento Pictor nobilis Romanus qui præter studia literarum, & rei bellicæ quibus insignis erat etiam pingere didicerat, unde cognomen reportavit. Scripsit etiam historias, quarum fragmenta quædam hodiè extant. Vide omninò Voss. Hist. Lat. 1. 3.

Marcus Horatius Pulvillus, cons. cum C. Valerio eopse anno quo reges exacti sunt. Nam cùm Brutus cons. cum Arunte Tarquinio congressus mutuo vulnere occubuisset, Spuriusque Lucretius in ejus locum suffectus, paulò post esset etiam mortuus, Horatius ei successit in id quòd ejus anni superaret, bienniòque post consul factus est cum Val. Publicolâ.

Marcus Horatius Pulvillus Pont. Max. tantâ constantiâ, ut cum Capitolini Jovis ædem dedicaret, postemque teneret allatum esset de morte filii nuntium, neque vultum mutaverit, neque postem remiserit, carmenve quod pronunciabat, interruperit, neque priùs quidquam nuncio responderit, quàm obsoluta dedicatio esset. Val. Max.

Marcus Livius Drusus. Vide *Drusus*. Alius, cons. cum L. Pisone Cæsoniano, Scordiscos vicit, gentem à Gallis oriundam, an. U.C. 642.

Marcus Livius Salinator, cos. cum Cl. Nerone, bello Punico secundo Asdrubalem ex Hisp. ad fratris Annibalis auxilium advenientem, collegæ ope interceptum vicit, & occidit, quæ res præcipuè Annibalis animum debilitavit. Sic enim exclamat apud Horatium.

> *Occidit, occidit*
>
> *Spes omnis & fortuna nostri*

Nominis, Asdrubale interempto.

Idem cùm Tarentum amisisset, atque apud Fabium Max. qui illud recuperarat, gloriaretur suâ operâ receptum esse. *Certè*, inquit Fabius, *nisi enim amisisses, nunquam id recepissem.*

Marcus Lallius, consul cum Q Lepido, an U.C.735. His consulibus. Horatius jam quadragesimum quartum ætatis annum agebat teste seipso ad librum suum, his verbis.

Fortè meum siquis te percontabitur ævum.
Me quater undenos sciat implevisse Decembres.
Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

Marcus Manlius Capitolinus. Vide *Manlius.*

Mardi, pop. Asiæ in Armeniæ, & Mediæ confin. Ptol. qui etiam à Strabone & Stephano in Hyrcaniâ describuntur, ab Herodoto in Perside, à Plinio in Sarmatiæ Asianæ orâ ad Euxinum mare, à quo & in Susianâ collocantur. Horum meminit Dionysius vers. 732.

——Ἄγχι δὲ Μάρδοι
Ὑρκάνιοι Τάπυροί τε.——

Curtius lib. 5. *Ventum est in Mardorum gentem, cultum vitæ abhorrentium, specus in montibus fodiunt, in quos se, conjuges, & liberos condunt, pecorum, aut ferarum carne vescuntur.* Vide *Amardi.*

Mardus, flu. per Mardos fluens, ac in mare Caspium labens, non procul à Cyropoli. Sed per Apyros sive Tapyros illum fluere scribit Dionysius ubi supra:

——Ἐπὶ δὲ σφισιν ὁλκὸν ἑλίσσει
Μάρδος.——

Mare Mediterraneum, quod Africam ab Europâ separat. *Mare Magnum, Inferum*, & *Tyrrhenum* vocat Orosius, partem pro toto accipiens. *Hesperium mare* vocatur Eustathio, ab Hispanis *Mar de Levante* (quod orientale sonat) appellatur. Alia hodie, uti & olim, vocabula secundum regiones quas alluit, sortitur plura.

Mare Rubrum, vide *Erythræum mare*, in duos dividitur sinus, Persicum & Arabicum, in quos varii fluunt amnes, Dionysio *Æthiopicum*, Plinio, & Melæ *Indicum*, & Herodoto *Persicum* appellatur, inter Africam ac Taprobanam insulam Asiæ meridionalem partem alluit. Strabo illud sub Atlantici nomine comprehendit. Hujus pars quæ Persiam, & Arabiam Felicem lambit, *Azanium* apud Plin. appellatur 6. 15. *Mar d'India* à Lusitanis, ut quidam volunt. Maris Rubri vocabulum tam late apud bonos auctores extendi fugit Guilandinum in suo de Papyro libello, ubi Eustathium reprehendit, quod scribat Indiam ad Rubrum Oceanum pertingere. Item Martinum Del Rio, apud quem malè audit Seneca, quod dicat

Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.

Sed hic error illis communis est cum his qui mare Rubrum tantum pro Arabico sinu intelligunt; idque male. Indum enim, Tigrim, & Euphratem flu. in hunc sinum minime exonerari, cunctis pene notissimum est, eaque tamen in mare Rubrum se exonerare apud classicos authores luce clarius ostenditur.

Mareotis, lacus in Ægypto. Alexandriam à meridie alluens, multis Nili fossis, tum à superioribus partibus tum à latere adauctus portum habens nobilem, eoque qui ad mare est, multo utiliorem. Strab. lib. 17. *Mareotis* præterea appellatur pars illa Libyæ, quæ Ptolemæo *Marmarica* dicitur. Ejus descriptionem vide apud Plin. 5 6. Est præterea *Mareotis*, pars Epiri, in quâ vinum optimum nascitur, unde *Mareotides* uvæ dictæ sunt, & *Mareoticum* vinum. Virg. Georg. 2.

Sunt Thasiæ vites, sunt & Mareotides albæ.

Ita vulgò creditum, atqui vites istæ celebres sunt, non in Mareotide Epiri, ut quidam falso, sed in Libycâ Mareotide Ægypto conterminâ. Strabo lib. ult. *Est in hoc loco vini maxima copia, ut etiam Mareoticum vinum ad vetustatem perduret.* Plautus in Casinâ.

Nisi hac meraco se uspiam percussit flore Libyco.

Id est, vino Mareotico, explicante Turnebo 8. 11. & Lambino in eum locum. Athenæus quoque lib. 1. ita perspicuè. *Mareoticum vinum, quod etiam Alexandrinum vocavere à Mareiâ lacu vicino Alexandriæ, & urbe lacui propinquâ, atque ejusdem nominis. Frequens in eo tractu vinea est.* Demum Servius *Mareotidas* explicat *Ægyptias.* Itaque male aliqui has vites ad Epirum rejiciunt; malè etiam videtur scripsisse Columella 3.2. *Nam quæ Græculæ vites sunt, ut Mareotica, Thasia, &c.* Plinius enim qui pro Epiro adducitur, 14.3. nihil tale. Horatius de Cleopatra lib. 1. Od. 37.

Mentemque lymphatam Mareotico
Redigit in veros timores
Cæsar.——

Papinius 3.2.

——*Modo nam trans æquora terris*
Prima Dicarcheis Pharium gravis intulit annum.
Prima salutavit Capreas, & margine dextro
Sparsit Tyrrhenæ Mareotica vina Minervæ.

Margiana, reg. Asiæ min. inclytæ apricitatis (ut inquit Solinus) ambitu stadiorum 1500. difficilis aditu propter arenosas solitudines, in quâ Antiochus extruxit. Strab. lib. 9. & 11. *Jeselbas* Castaldos, *Tremigan* Pineto.

Margidunum. op. Albionis in Angliâ. *Margret-Overton* Camdeno Aliis *Leicester*, & aliis *Derby.* Camdenus vero ubi *Belvoir*, vel *Bever-castle*, castrum comitatûs Lincolniensis confin. Leicestriensis descripsit, hæc verba habet: Si non hoc ipso loco, certe juxta Margidunum fuisse, & nomen, & distantia satis dilucidè docent. Vide Guil. Burtonum in Antoninum, pag. 214.

Margus. fluvius Asiæ, quem Ptol. ex montibus Sariphis descendere tradit, & per Derbiccas in Oxum amnem deferri. Item flu. ..us per Seleuciam fluens.

Maria, vel *Miriam*, soror Aaron & Mosis, Num. 27. Filia Ezræ. 1. Par. 4. Nomen item B. Virginis quæ Christum in utero tulit. Mat. 1. Soror item Marthæ sororis Lazari. Luc. 10. Joan. 11. De quâdam Mariâ loquitur & Paulus. Rom. 16. Fuerunt & aliæ duæ *Mariæ*, altera mater Jacobi, altera Jesu-Christi. Fuit & altera *Maria* nobilis mulier, quæ Hierosolymis à T. Vespasiano obsessis, proprium filium, fame urgente, devoravit. Joseph. lib. 7. cap. 15. Cæterùm quòd ad Beatæ Virginis nomen attinet, quidam dignitatem quandam eo denotari volunt. Gregorius Nyssenus: Homil. in Natal. Christi. Ἐπειδὰν ἐτέχθη τὸ παιδίον, αὐτόματον μὲν αὐτὴν Μαριὰμ, ὡς ἂν πηγὴ τῆς ἐπωνυμίας τὸ θεόδοτον διαμ-

μενεῖν

μαθὼν τ χάρη. Ubi tamen malè, ut videtur, *Mariæ* etymon tribuit, quod *Hanna* matri ejus proprium est. Ita ille *Gratiam*; alii autem *Dominationem* ejus nomine contineri putarunt. Author Homil. de laud. B. Mariæ, sub nomine Epiphanii. Ἡ Μαρία ἑρμηνεύεται κυρία ἀλλὰ, καὶ ἐλπὶς. Κύριον γὰρ ἔτεκε τὴν ἐλπίδα τοῦ παντὸς κόσμου τὸν Χριστὸν. Damascen.lib. 4. cap.15. Τίκτει τοίνυν ἡ χάρις (τοῦτο γὰρ ἡ Ἄννα ἑρμηνεύεται) τὴν κυρίαν, τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ τῆς Μαρίας ὄνομα. S. Hieronymus de Nom. Hebr. *Sciendum quòd Maria sermone Syro Domina nuncupatur.* Isidorus aliam nobis originationem exhibet. *Maria illuminatrix, sive stella maris; genuit enim lumen mundi.* Hæc quoque etymologia Hieronymum habet authorem; sic enim ille: *Mariam plerique existimant interpretari,* illuminant me isti, *vel* illuminatri, *vel* smarna maris; *sed mihi nequaquam videtur. Melius autem est ut dicamus; sonare eam* stellam maris, *sive* amarum mare. Hæc ille. Et sanè Judæi ipsi *Miriam* deducunt ab Ebræo מרר *marar*, quo servitus Israelitarum in Ægypto denotetur. Atqui malim cum eruditissimo D. Pearsonio *Mariam* deducere à radice [illegible] unà cum additione Mem Heemantici; sic autem notatio manifestior erit, & significatio planiùs apparebit, quasi *alii prælata.* Plurimus est in laudibus B. Virg. D. Bernardus, ne dicam nimius: monet siquidem nos in angoribus nostris ad auxilium ejus tanquam ad asylum confugere: *Respice stellam: Mariam cogita: Mariam invoca.* Non ferendus autem Bonaventura, dum in Psalterio suo, quæcunque de Deo dicuntur B. Virgini tribuit. Bernardinus de Bustis in Mariali. *Maria apud Deum omnibus Sanctis potentior est.* Idem: *Maria sola plus potest apud Deum impetrare*, quam omnes Sancti in cœlo. Imò, Ludulphus & Chrysostomus à visitatione affirmare non erubescunt (ego verò horresco referens) *quòd velocior est nonnunquàm Salus invocato nomine Mariæ, quàm invocato nomine Domini unici filii ejus.* Et in discipulo de Tempore legimus: *Nihil nos Deus voluit habere, quod per manus Mariæ non transeat.* Vergerius in Indice librorum prohibitorum A. D. 1559. pag. 9. refert se scriptum invenisse in lib. quodam Italico; cui tit. *Flosculi S. Francisci*, quòd *Maria Virginitatis suæ merito mulierum omnium servatrix fuerit usque ad tempus S. Claræ, sicut Christus viros omnes servavit usque ad ætatem Francisci*: quo tempore etiam floruit ipsa Clara. Narrat insuper se libro isti respondisse. responsionem verò ejus, tanquam hæreticam fuisse condemnatam, idque tribus Indicibus librorum prohibitorum Ambros. Catharinus oratione quam habuit A.D.1546. Concil. Trid. sess. 2. appellat hanc B. Virginem, *Fidelissimam Christi Sociam.* Alter quoque primæ magnitudinis Papista in Mariali suo: *Fuit Dominus cum Mariâ, & ipsa cum Domino in eodem labore & opere Redemptionis. Mater enim misericordiæ adjuvit Patrem misericordiarum in opere nostræ Salutis.* Qui metuens, ne quis in Christi partem illud If. cap. 63. adducat: *Solus torcular, &c.* hoc modo objectioni tali occurrendum sibi putavit. *Verum est O Deus, quòd non vir tecum, sed mulier una tecum est, quæ omnia vulnera quæ tu suscepisti in corpore, suscepit in corde.* Plura huc spectantia videat Anglicanus Lector in lib. cui tit. *More vvork for a Mass-Priest,* p.37. Lond.1622. Adeò falsus & absurdissimus est Card. Bellarminus cùm ait, *Prudentes & benè instituti Catholici neque Divam, neque Deam vocant.* Hæc ille Apol. contra Regem Jacobum, p.94. Ubi Episcopus Eliensis. Non Divam? Certè cui Religio sit (cum de Sanctis agitur) *Divi vocem*, vel *Divæ* usurpare vix, credo, *reperias*: Vide vel Lipsium (Sapientiæ utique & Literarum Antistitem) atque ejus *Divam* geminam *Hallensem* & *Æ*nticollem. Frons ipsa vocem præfert, & vertex cujusque paginæ. Legas ibi plus centies: *O Diva*, & , *O Diva Divarum.* At (non Dea.) Imo nec ea voce abstinuit in Hallensi (*si vera concepisset Hallensi Dea.*) Tum in illa altera Dea sua sesquipedali: *An Judas Dea sanguinem? De quâ sacra prosantur, hanc fore quæ Serpentis contereret caput: Fecisti ò Dea:* & posteà:

> *Tum tibi laudes, Dea, dicet omnis sexus & ætas.*

Pergit Cardinalis: *Neque ab eâ petunt, ut filio imperet.* Imò petunt. Nam quid illa sibi volunt? *Monstra te esse matrem, Ora Patrem & jube filio O felix Puerpera! Nostra pians scelera. Jure matris impera Redemptori:* Notavit Cassander Consult. pag. 142. Subdit: *Neque dicunt, quòd absurdis cujuslibet inepti hominis Orationibus pateat.* Imò dicunt. Bernhard. in vita Greg. 7. p. 42. legas *Hildebrandi ventrem manu versâ percutientem, post, leni manu quasi corpus ejus perungentem.* Tho. Becketti nostratis detrita & lacera femoralia consuentem; eoque signo, ne Presbyterum (durum ingenio supra modum) gradu moveret, sed cum suâ insufficientiâ literarum dispensaret, severè edicentem. (Vincent. Spec. Hist. 7. 84.) In os ægri Clerici, extractis uberibus, lac immulgentem. Læsam Monialis tibiam unguento de pyxide oblinentem, post manum sub mento ponentem & quomodo disciplinatè genu flecteret edocentem. *Adami* Sacerdotis, tum pueri, scabiosum caput sanantem. Juttæ filiolam sublatam (quam lupus in sylvas asportarat) anxiè reddentem, idque, præ timore ac minis, filiolo enim suo *Jesu* alioqui cariturum quem *Jutta* è sinu ejus avulsum (in vindictam) nunquam ei reddidura fuerat, nisi si curasset restitui sibi, suum. Latronis decollati corpus effodientem, caput cervicibus adaptantem, & ungentem; in feretro ponentem, purpurâ (miræ texturæ, & plusquàm humani artificii) feretrum ejus obtegentem, de exequiis ejus honorificè celebrandis severè præcipientem. Neque etiam oscula neganda sunt, vel *complexus, sed neque magis absurda. Accede ad me, & da mihi osculum* (ait B. Virgo) *& coëgit eum*; post etiam strepam tenuit, à quo equum conscenderet. Alteri Monacho, collum ejus brachiis suis stringens, dedit osculum. Alteri in Pomario cantillavit. Sed & in Choro Monachorum singulorum vultus detergentem videas. Et in Cellâ lectos circumeuntem, & manus super singulorum capita ponentem. Et hæc nonne absurda? Quid illa? Cum prima nocte nuptiarum B. Virgo inter Sponsum & Sponsam media recubuit; eò quod Sponsus, (adhuc puer) manus suæ digito, annulum joco indidisset. Quid illa dicta fœda de *Beatrice*, quæ dum publicè scortum ageret, B. Virgo totos quindecim annos, formâ & habitu ejus assumpto, vicem supplevit in Monasterio. Denique, quod Abbatissæ gravidæ factæ à Dapifero suo obstetricata est, & infantem ex stupro susceptum, Eremitæ cuidam, educandum per duos Angelos transmisit? Hæc & his plura apud Vincentium & Cæsarium repetienda. Absit autem ut quisquam B. Mariam divinæ

 gratiæ

gratiæ privilegiis, aut speciali gloriâ, fraudare conetur. Loquamur cum Ecclesiâ Christi primævâ: Ἡ Μαρία ἐν τιμῇ, ὁ Κύριος προσκυνείσθω, Ita Epiphanius; & alibi: Εἰ καὶ καλὴ ἡ Μαρία, καὶ ἁγία, καὶ τετιμημένη, ἀλλ' οὐκ εἰς προσκυνήσιν. Græci eam Θεοτόκον vocare solent, nunquam tamen quod sciam, μητέρα Θεοῦ. Μήτηρ tamen Κυρίου ab Elisabethâ vocatur Luc. 1. Quam non solùm ante Nativitatem Filii, sed posteà, imò in perpetuum immaculatam, & Beatam Virginem fuisse piè credidit antiquitas; Unde *Antidicomarianitæ* appellati sunt hæretici, qui Mariæ Virginitati usque adeò contradicunt, ut affirment eam post Christum natum viro suo fuisse commixtam, ut tradit B. Augustinus.

Mariaba, metropolis Sabæorum juxta mare Rubrum, Strabo lib. 15. *Mariama* Ptolemæo, teste Hermolao, omnium Arabiæ Fel. opidorum regina. Vide *Saba*.

Mariamne Regina, Machabæorum stirpe inclyta, Herodis pessimi omnium viri uxor optima; formâ corporis supra cæteras eximiâ; animi etiam virtutibus major, integerrimæ pudicitiæ & ineluctabilis patientiæ fœmina iniquissimis calumniis oppressa, mariti gladio Regias cervices dedit. Anno ante Christi Natalem vicesimo octavo:

Mariana Colonia, Corsicæ ins. civitas, ita dicta à C. *Mario* consule, qui eo coloniam duxit. Plin. 3.6. hodiè *marino* Blondo, *Cabo S. Maria*, Pineto.

Mariana fossa, Narbon. Provinciæ opidum, quod hodiè *Aquas mortuas* appellant, ita dictum à vicina fossâ à C. Mario ad mare usque ductâ. Ptol. 2.10. Plin. 3.4. Strabo lib. 4.

Mariandynum, reg. Asiæ Bithyniæ contermina, Acherusiâ specu nobilitata, per quam Hercules, Cerberum canem tricipitem ad superos traxisse dicitur; quem ferunt ibi virulentam spumam in saxa evomuisse, ex qua ibi natum volunt aconitum. Dionys. Perieg. vers. 788.

Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον, ἔνθ' ἐνέπουσιν.
Οὐδαίου Κρονίδαο μέγαν κύνα χαλκεόφωνον
Χερσὶν ἀνελκόμενον μεγαλόφρονος Ἡρακλῆος,
Δεινὸν ἀπὸ στομάτων βαλέειν σιαλώδεα χυλόν·
Τὸν μὲν ἐδέξατο γαῖα, καὶ ἀνδράσι πῆμ' ἐφύτευσε.

Nomen reg. (inquit Steph.) est a *Mariandyno* quodam Æolico. Pop. *mariandyni*. Inde *Mariandynus tibicen* pro inepto poetâ aut scriptore, apud Æschylum. Val. Flac. Argon. 4.

Et Mariandynum patriis penetravit ad urbes.

Ptol. *Mariandyni*. Melæ *mariandynai*. Μαγαδινοὶ Xenophonti initio Κύρου παιδείας, sed scribendum Μαριανδυνοὶ.

Mariani montes, *marianus mons* Ptol. in Hisp. Tarraconensi, illam longo tractu à Bæticâ separantes: quorum pars saltus Castulonensis dicitur; hodie *Sierra morena*.

Marica sylva, *marica lucus*, Livio, sylva Latii novi in Campaniæ confin. ad Lirim flu. apud Minturnas à *maricâ* nymphâ sic dictâ de quâ Virg. Æn. 7.

Hunc Fauno & nymphâ genitum Laurente Maricâ.

Marica, Nympha, Liris fluvii accola quæ Regi Fauno nupsit, eique Latinum peperit, quam *Faunam* quoque, aut *Fatuam* à *fando* Servius scribit. Lactantius autem Maricam hanc Circen fuisse tradit, lib. 1. cap. 21. *Solent mortuis* nomina immutari: nam & Romulus post mortem Quirinus dictus est, Leda Nemesis & Circe marica. Quæ sententia eloquentissimi Patris defendi potest hoc pacto, quia Latinum Regem, quem Virgilius canit, filium Maricæ, Hesiodus scribit filium fuisse Circes, ac proinde liquidum satis est Circen & maricam eandem esse. Dea fuit littoris minturnensium juxtà Lirim flu. Hor. lib. 3. od. 17.

Qui Formiarum mœnia dicitur
Princeps & innatantem Maricæ
Littoribus tenuisse Lirim
Latè tyrannus. —— ——

Lucanus lib. 11.

—— *Umbrosa Liris per regna Maricæ*
Vestinis impulsus aquis.

Claudianus:

Flavaque terens querceta Marica
Liris. —— ——

Porphyrion. in Horat. *Liris flumen*, ubi marica Nympha colitur.

Marici, pop. Liguriæ, qui cum Lævis Ticinum condiderunt, teste Plinio, quorum vicus adhuc visitur apud Alexandriam, inde 2. m. p. Dertonam versus, qui *Marengo* dicitur, & opidulum *Pietra di Marici* ab Alexandriâ 3. mill. Ticinum versus apud Tanarum flu.

Maridunum, urbs Albionis in orâ Walliæ occiduâ, & merid. inter Landavam, & Meneviam. *Caermarthen* Camdeno dicitur. Long. 15. 29. Lat. 52. 17.

Marinum, Umbriæ urbs. Strabo. Hodiè *S. Marini*.

Marinus lacus, portui Herculis proximus in Tusciâ, ut Strabo eum describit lib. 5. *Lago d'Orbitello* hodiè vocatur, ut ex tabulis colligitur.

Marinus. Neapolitanus philosophus & Rhetor, Procli discipulus, inque Scholâ successor. Composuit librum de vitâ præceptoris sui Procli, qui hodieque extat. Nec prosâ solâ, sed etiam carmine edidit. Vide Suidam.

Marionis, urbs Germ. non obscura ad Albin flu. in Saxoniâ duci suo parens inter Brunsvicum & Lubecum, *Lunenburg*, teste Petro Appiano. Altera urbs Pomeraniæ, *Lubec* Ortelio.

Maris, lacus Thraciæ in finibus Ciconum apud maroneam urbem. *Lago di Marogna*.

Marisus, *Marus* Tacito, & posterioribus *marisius*, flu. Daciæ per Transylvaniam in Tibiscum influens, ac Albam Juliam alluens. *Maris* Herodoto dici videtur *Marisch* Germanis.

Maritha, vel *Maritha*, montes Arabiæ Felicis in orâ Australi haud procul a litore, & ortu Laris fluvii. Ptol. *Martimos* hodie.

Maritima Colonia, Galliæ Narbonensis urbs. *Martegue*, teste Jo. Poldo Ptol. Μετὰ δὲ τὰ Ῥοδανοῦ ἐκτροπὰς καὶ) Ἀνατιλιῶν πόλις Μαρίτιμα κολωνία. Sic rectè libri veteres. Vide *Mastramela*.

Marium, op. Cypri in orâ Boreali, olim Arsinoe apud Steph. dictum. *Vasiliporam*, Tho. Porcatio. *Catullus* masculinè protulit pl. num.

Quæ sanctum Idalium, Uriosque apertos.

Marius, prænomine Caius, ut Stephanus fuit ex municipio Arpinate humili loco natus, qui multos annos vitam rusticam egit procul ab urbanis negotiis. Deinde

per ordinem primis honoribus functus, legatus Metellum in Numidiâ criminando, consulatum adeptus, Jugurtham captum ante currum egit. Prop. lib. 5.

Consule cum Mario victa Jugurtha sedes.

Tantam fortitudinis suæ opinionem Romanorum animis infixam reliquit, ut imminente Cimbrorum Teutonumque terrore quinque continuos consulatus ei detulerint; unde Ovid.

Consule quo toties Roma superba fuit.

Sen. ep. 94. Quid, tu C. Marium semel consulem (unum enim consulatum accepit, cæteros rapuit) cum Teutonicos Cimbrosque concideret, cùm Jugurtham per Africæ deserta sequeretur, tot pericula putas appetisse virtutis instinctu? Marius exercitum, Marium ducebat ambitio. Hæc ille. Ad parenthesin verò quod spectat, non videtur vera, si duos ultimos excipias. Nam priores, in discrimine patriæ, absenti delati. Vide Plut. Prop. 2. 1.

[illegible] Cimbrorumque minas & benefacta Mari.

Hinc Cic. (qui de consulatu ejus carmen scripsit) pro C. Rabirio, *C. Marius pater patriæ.* Et pro Sextio, *Ad salutem Romani Imperii natus.* Dictus & *Tertius Romæ conditor.* Sextum cons. cum Catulo factus, Cimbros in Galliâ, Teutonas in Italiâ vicit, deque his triumphavit. Cimbrico bello primùm profligatus in somnio præmonitus est, victoriam se consecuturum, si priùs diis victimam filiam nomine Calphurniam faceret. Patriæ igitur charitati naturâ postpositâ, eo facto victoriam comparavit. Duæ adhuc hisce temporibus in Germ. aræ sunt, quæ eo tempore quo victoriam Marius est consecutus, tubarum clangorem edunt. Plut. in Mario. Victus à Syllâ Minturnis in palude latuit: inventus, & in carcerem conjectus, immissum percussorem Gallum vultûs authoritate, & his verbis, *Tune homo audes occidere Caium Marium?* deterruit, acceptaque naviculâ in Africam trajecit, ubi diu exulavit. Mox Cinnanâ dominatione revocatus, cæsis inimicis septimo consulatu, morbo, aut (ut quidam ferunt) voluntariâ morte decessit. Sen. 5. Ben. *Ingratus C. Marius* ad Consulatum à caligâ productus: qui nisi Cimbricis cædibus Romana funera æquaverit, nisi civilis exitii & trucidationis non tantùm dederit signum, sed ipse *signum fuerit.* Hoc est à seipso dabat, ut scilicet interficerentur quibuscunque manus osculum negasset. Flor. lib. 3. Ancarius, ipso vidente Mario, confossus est, quia scilicet fatalem illam manum, non porrexerat salutanti. Plut. in Mario: Quoscunque salutantes, neque affatus esset, neque resalutasset, complexusve esset, hoc ipsum signum erat interficiendi eos in viis. Unde Aug. 3. de C. D. In ipsius autem Marii oculis continuò feriebantur, quibus salutantibus dextram porrigere noluisset. Lucanus optimè paucis verbis crudelitatem ejus descripsit. *Vir ferus & fato cupiente perdere Romam sufficiens.* Hic cùm in cruribus varices haberet, præbuit varicosum crus medico secandum, & dum secaretur, neque suspirans, neque supercilia contrahens, pertulit sectionem. Cumque medicus alterum crus secare vellet, minimè assensum præbuit, dicens, Curationem tanto dolore dignam esse non arbitror. Habuit filium Marium nomine, qui cùm esset 27. annorum consulatum invasit: quem honorem mater tam immaturum flevit. Hic patri, sævitiâ similis curiam armatus obsedit, & inimicos trucidavit. Tandem & ipse crudelissimo mortis genere Catuli manibus placatum missus est. Vide Lucan. lib. 2. sed hic fuit M. Marius, Caii frater. Juv. Sat. 8.

Arpinas alius Volscorum in monte solebat
Poscere mercedes alieno lassus aratro.
Nodosam posthac frangebat vertice vitem,
Si lentus pigrâ muniret castra dolabrâ.
Hic tamen & Cimbros, & summa pericula rerum
Excipit, & solus trepidantem protegit urbem.

Idem Sat. 10.

Exsilium & carcer Minturnarumque paludes,
Et mendicatus victâ Carthagine panis
Hinc causas habuere. Quid illo cive tulisset
Natura in terris, quid Roma beatius unquam,
Si circumducto captivorum agmine, & omni
Bellorum pompâ animam exhalasset opimam,
Cum de Teutonico vellet descendere curru?

Manilius lib. 4.

——— Adice & civilia bella.
Et Cimbrum in Mario, Mariumque in carcere victum:
Quod Consul toties, exulque, ex exule consul,
Et jacuit Libycis compar jactura ruinis
Eque crepidinibus cepit Carthaginis urbem.

Lucanus lib. 2.

Cum post Teutonicos victor, Libycosque triumphos
Exul limosâ Marius caput abdidit ulvâ.
Stagna avidi texere soli, laxaque paludes
Depositum, Fortuna, tum: mox vincula ferri
Exedere senem, longusque in carcere pædor,
Pœnas ante dabat scelerum. Mors ipsa refugit
Sæpe virum, frustraque hosti est concessa potestas
Sanguinis invisi primo qui cædis in ictu
Diriguit, ferrumque manu torpente remisit.
Viderat immensam tenebroso in carcere lucem,
Terribilesque Deos scelerum: Mariumque futurum,
Audieratque pavens: Non hæc contingere fas est
Colla tibi: debes multas hic legibus ævi
Ante suam mortes: vanum depone furorem, &c.
——— Idem pelago delatus iniquo
Hostilem in terram, vacuisque mapalibus actus
Nuda triumphati jacuit per regna Jugurthæ,
Et pœnos pressit cineres. Solatia fati
Carthago Mariusque tulit, pariterque jacentes
Ignovere deis. Libycas ibi colligit iras,
Ut primùm Fortuna redit: servilia solvit
Agmina: conflato sævas ergastula ferro
Exeruere manus. ———
——— Prô fata quis ille,
Quis fuit ille dies, Marius quo mœnia victor
Corripuit! quantoque gradu mors sæva cucurrit, &c.
Septimus hæc sequitur, repetitis fascibus annus.
Ille fuit vitæ Marii modus, omnia passo
Quæ pejor fortuna potest, atque omnibus uso
Quæ melior, mensoque homini quid fata pararent.

Livii lib. 80. Epitome. Marius Severus Licinium Senatorem de saxo dejici jussit, editisque multis sceleribus, Idibus Januariis decessit. Vir cujus si examinentur cum virtutibus vitia, haud facile sit dictu, utrum bello melior an pace perniciosior fuerit, adeò quam Remp. armatus servavit, eam primo togatus omni genere fraudis, postremò armis hostiliter evertit.

C. Marius, prioris fil. de quo vide Plut. in vitâ Patris. Mortem ejus innuit Strabo ubi de Prænestæ cuniculis lib. 5. Ἐν ᾧ μὲν Μάριος πολιορκούμενος ἀπέθανε. Epitome lib 88. *C. Marius Præneste obsessus à Lucretio Ajella Syllanarum partium viro, cùm per cuniculum captaret evadere, septus ab exercitu mortem sibi conscivit in ipso cuniculo, cùm sentiret se evadere minimè posse.* Vell. Pat. libro altero. *Inde Coss. Carbo 3. & C. Marius septies* Consulis Fil. annos natus 26. animi magis quam ævi paterni, multa fortiterque molitus neque usquam inferior nomine consulis, apud Sacriportum pulsus à Sulla acie, Præneste, quod ante naturâ munitum præsidiis firmaverat, se, exercitumque contulit. Solus Appianus hunc Marium fratris filium vocat. De ætate quoque discrepant auctores. Ille qui Livium in Epitomen redegit lib. 86. inquit: *Consul ante annos viginti per vim factus.* Quem locum ad Octavium Suetonii contra Dionem laudat mag. Casaub. quia ille scripserat Octavium sine exemplo ante annum 20. iniisse consulatum; sed non dubitat Vossius quin mendum sit in Epitome Livianâ & pro 20. ad minimum reponi debeat 25. ut ei sic conveniat cum auctore de viris illustribus.

M. *Marius* Gratidianus, de quo Senecaq. de Irâ: M. Mario cui vicatim pop. Statuas posuerat, cui thure & vino Rom. pop. supplicabat L. Syllæ perfringi crura, erui oculos, amputari manus jussit, &c. Valerius 9. 2. *Singulas corporis partes confringeret,* Orosius: *Effossis oculis* membrisque minutatim desectis, vel etiam fractis. Q. Cic. de Pet. Consul. Firmicus lib. 1. & alii. Ejus mem. Cic. Offic. 3. Ne noster quidem Marius Gratidianus officio viri boni functus est tunc cùm Prætor esset, Collegium Prætorum Tribuni pl. adhibuissent, ut res nummaria de communi sententiâ constitueretur. Conscripserunt communiter edictum, cum pœnâ & judicio, constitueruntque ut omnes simul in Rostra post meridiem descenderent. At Marius à subselliis in Rostra rectà, idque quod communiter compositum fuerat, solus edixit. Et ea res ei magno honori fuit, omnibus vicis statuæ: ad eas thus & cerei; quid multa? nemo unquam multitudini fuit carior. Ubi nota vocat *suum*, & paulò ante *propinquum suum*: quia scilicet Cicero ex cognatione Marii, & hic illius frater, ut Florus scripsit scilicet adoptione.

Marius & Caspius, amicorum par fidelissimum. Silius Italicus lib. 9.

Sternitur unanimo Marius succurrere Caspro
Conatus, metuensque viro superesse cadenti:
Lucis idem auspicium, ac patrium, & commune
duobus.
Paupertas, sacro juvenes Præneste creati
Miscuerant studia, & juncta tellure ferebant.
Velle, ac nolle ambobus idem, sociataque toto
Mens avo, ac parvis dives concordia rebus.
Occubuere simul, votisque ex omnibus unum
Id fortuna dedit, junctam inter prælia mortem.

Marius Priscus, Proconsul Africam Provinciam spoliavit. Juven. Sat. 1.

Exul ab octavâ Marius bibit, & fruitur diis
Iratis, at tu victrix provincia ploras.

Idem Sat. 8.

Cum tenues nuper Marius discinxerit Afros.

Marmarica, regio Africæ inter Cyrenaicam ad occid. & Ægyptum ad ort. nunc *Barcha*, olim Mareotis Libya teste Plin. populi *Marmaridæ* Straboni, & *Barcitæ* Ptol. quos serpentes incantare scribit Solinus. Luc. lib. 9.

——— *Gens unica terras*
Incolit à sævo serpentum innoxia morsu
Marmaridæ Psylli, par lingua potentibus herbis.

Vide plura ibidem. Sid. lib. 5.

Marmaridæ medicum vulgus strepuere catervis
Ad quorum cantus serpens oblita veneni,
Ad quorum cantus mites jacuere cerastæ.

Leonibus abundabat hæc regio. Sen. Agamemn.

Marmaricus Leo
Morsus cruentos passus audacis Leo.

Nemesian.

Et sua Marmaricos coget juga ferre Leones.

Vide *Barce*.

Marmessus, Mars est Romanorum linguâ Lycophronis interpres.

Marnas, templum Jovis Cretensis in Gazâ Palæstinæ. Vocantur autem puellæ in Cretâ *marnæ*. Stephanus Μάρναν ἑρμηνευόμενον Κρηταγενῆ. Ridiculè, neque enim id significat *Marnas*, sed *Dominum hominum*. Bochartus.

Maro, opifex fuit figulus, sive, ut alii putant, magni cujusdam viatoris mercenarius, Virgilii Latinorum Poëtarum Principis pater: qui & ipse sic appellabatur. Alcinous, vetus Poëta:

De numero vatum si quis seponat Homerum
Proximus à primo tum Maro solus erit.
At si post primum Maro seponatur Homerum
Longè erit à primo quisque secundus erit.

Vide *Virgilius*.

Marochium, vulgo *Marocco*. Vide *Bocanum Hemeram*.

Maronea, Ciconum civitas in Thraciâ. Steph. præstantissimo vino laudata. Tibullus 4. 1.

Victa Maroneo fœdatus lumina Baccho.

Ismarus Homero, teste Hesychio, *Maregna* Sophiano.

Marpessa, filia Eveni speciosa, uxorque Idæi omnium illius seculi virorum formosissimi, mater Cleopatræ pulcherrimæ fœminæ uxoris Meleagri. Hanc maritus fertur tam tenerè adamasse, ut cùm eam Apollo rapere conaretur, sumpto arcu & sagittis raptorem invadere non dubitarit. Verùm cùm ejus recuperandæ spes nulla superesset, mater eam pro Marpessâ Alcyonem nominavit, quòd fatū cum eâ simile sortita videretur. Hom. Iliad. 9.

Marpessus, Mysiæ op. apud Idam montem in agro Trojano, unde ortum habuit Sibylla Hellespontica, teste Lactantio. Item mons in Paro insula candidi marmoris ferax. Hinc *Marpessia cautes* apud Virg. Æn. 6. Steph. Μάρπησσα ὄρος Πάρου, ἀφ' οὗ οἱ λίθοι ἐξαίρονται. *Marpessa* itaque est מער בצע *maarbetsa*, i.e. *caverna excisionis*: Boch.

Marpurgum, qu. *Martisburgum*. urbs Germ. in Lantgraviatu Hassiæ, ad Lanum flu. cum arce munitâ. & Academiâ celebri 11. leuc. à Francofurto ad Mœnum in Sept. & 12. à Cassellâ in Afr.

Marrubii, populi Italiæ circa Fucinum lacum, sic dicti vel à rege *Marrubio*, vel quòd circa *mare* habitabant. Stagna enim & lacus veteres etiam maria appellabant. Urbs *Marrubium*. *Marno* Leandro.

Marrucini, populi Italiæ in regione Marsorum. Silius lib. 8.

Marrucina simul Frentanus æmula pubes.

Marruvium, idem quod *marrubium*. Silius lib. 8.

Marruvium veteris celebratum nomina marri.

Virg. Æn. 7.

Quin & marrubia venit de gente sacerdos.

Magúsor Straboni.

Mars, Deus belli ab antiquis creditur. Dictus Varroni lib 4. de LL. quòd *maribus* in bello præsit, aut certè Sabina voce *mamers*, quo à nomine illi *Martem* dicebant. Cedrenus verò. Ὅτι τὸν Μάρτιον οἱ Ῥωμαῖοι μάρτιον ἐκάλουν, οἱονεὶ θάνατον ἢ κινητὴν τῶν τεχνῶν. i. e. quòd *artium sit motor.* ἢ ἐκ τοῦ μάρνασθαι τὸν φιλόξενον. Lucum habuit in Ponto etiam Athenis & Albæ, ubi Rhea peperit. Juven. Sat. 1.

Nota magis nulli domus est sua quàm mihi lucus
Martis. ———

Val. Flac.

Martius ante urbem longis jacet horridus annis
Campus. ———

Item:

Excubias Gradivus tenet præsentia luco
Arma tubæ sonent.

Eum autem Poëtæ describere solebant. Horat.

——— *Dum Lucus & ora Dianæ.*

Et Persius:

——— *Nec ponere lucum*
Artifices. ———

A Poëtis *Mavors* dicitur per epenthesin. Jovis ac Junonis filius fuisse fingitur, vel, ut Ovidius fabulatur, solius Junonis. Cùm olim Juno turbata, quòd animadvertisset Jovem percusso capite sine fœminæ commercio procreasse Minervam, versùs Oceanum proficiscitur, ut scrutaretur quo pacto & ipsa sine viro parere possit; & itinere fatigata secus fores Floræ Deæ, conjugis Zephyri consedit. Cumque interrogata ab eâ esset, quam ob causam ad Oceanum pergeret, rationem reddidit. Quâ cognitâ, facturam se voti compotem Deam pollicita est, si id Juno Jovem celaret. Quod cum Juno jurejurando affirmasset, mox illam Flora monuit in campis Oleniis florem esse, quo tacto statim conciperet sine viro. Id experta Juno concepit, & Martem peperit. Hunc ferunt postea cum Venere concubuisse, cosque Vulcani artibus, ut erant nudi, occultis laqueis irretitos, Deorum omnium risui expositos fuisse, donec Neptuni precibus motus Vulcanus eos dissolvit. Sororem habuit Bellonam, belli Deam. Sacrum ei fecerunt lupum & picum, quos in Dei hujus tutelâ esse credi voluerunt. Salios habuit sacerdotes & Flamines, qui ab eo *martiales* dicebantur. Ponitur sæpissimè pro ipso bello. Hinc *martius*, i. e. *bellicosus*. Nulla huic Deo pax, nisi in thalamo & complexibus Veneris. Lucretius, de Venere lib. 1.

Nam tu sola potes tranquillâ pace juvare
Mortales, quoniam belli fera munera Mavors
Armipotens regit, in gremium qui sæpe tuum se
Rejicit æterno devinctus vulnere Amoris.

Notum est autem ex Hom. Odys. Θ. Venerem Martis amicam esse, eamque cum illo in adulterio deprehensam fuisse, cùm eos ambos tenuissimis & subtilissimis vinculis irretitos, atque implicatos Vulcanus Diis spectandos præbuisset. Quæ fab. sign. primarum qualitatum calidi, frigidi, sicci, humidi. Mars enim siccus est & calidus: Venus autem humida & frigida. Juvenalis:

——— *Plus etenim fati valet hora benigni*
Quàm si nos Veneris commendet Epistola marti.

Claud. in *Magnete*:

Sic Venus horrificum belli compescere Regem
Et vultum mollire solet. cum sanguine praceps
Æstuat & strictis mucronibus asperat iras.
Sola feris occurrit equis mollitque tumentem
Pectoris, & blando præcordia temperat igne.
Pax animo tranquilla datur, pugnasque calentes
Deserit & rutilas declinat in oscula cristas.

Mars ipse apud Statium Theb. 3.

——— *Lacrymas non pertulit ultra*
Bellipotens: hastam lævâ transumit & alto
Haud mora dissiluit curru, clypeoque receptam
Ludit in amplexu, dictisque ita mulcet amicis:
O mihi bellorum requies & sacra Voluptas
Unaque pax animo: soli cui tanta potestas
Divorumque hominumque meis occurrere telis
Impunè, & media quamvis in cæde frementes
Hos assistere equos hunc ensem avellere dextrâ.

Cedrenus: Ἦν δὲ ὁ Ἄρης οὗτος πικρὸς καὶ ἄγαν δυσκαταγώνιστος πολεμιστὴς, ὃς Καυκάσῳ τινὶ ἀνδρὶ γιγαντογενεῖ δυνατῷ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰάφετ αἱμοποθὴν ἐπελθὼν καὶ καταπολεμήσας, καὶ ἀνελὼν, παρείληφε τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν Θρᾴκην ἐλθὼν καὶ τελευτήσας ἐκεῖ θάπτεται). Est & stella una ex septem errantibus supernè Jovi proxima, quatuor & viginti mensibus & sex diebus orbem lustrans. Lucanus, lib. 2.

Et cœlum Mars solus habet.

Cæterùm quid nomine martis veteres poëtæ, & philosophi intellexerint prolixè docent Lilius Gyraldus & Nat. Comes.

Marsi, pop. Italiæ fortissimi, Picentibus, Æquiculanis, & Samnitibus finitimi, à Marso Circes filio orti, qui salivâ suâ serpentum morsibus medebantur. Virg. Æn 7.

——— *Neque eum juvere in vulnera cantus*
Somniferi, & marsis quæsita in montibus herba.

Vide De la Cerda ad locum. Nos rem aliis poëtarum testimoniis impræsentiarum confirmabimus. Horat.

——— *Nec vocata mens tua*
Marsis redibit vocibus.

Et alibi:

Caputque marsâ dissilire næniâ.

Ovid. 1. Arte Am.

Mixtaque cum magicis marsa venena sonis.

Author de medicamine faciei:

Nec media marsis rumpuntur cantibus angues.

Habuerunt ex Lucilio:

——— *Colubros disrumpit marsus cantu.*

Dionys. Μαρσῶν ἔθνη φῦλα vocat App. lib. 1. Civil. ἐν τῷ ἔθνος πολεμικώτατον. *Marsi* quoque apud Herod. lib. 4. pop. sunt Scythiæ Europææ. Sunt & *Marsi* Germaniæ pop. Tacito. *Ortmarsen*, op. Frisiæ in Tventiæ regiuncula, hodiè videtur.

Marsigni, Germ. pop. Tacit. *Marvignos* Ptolemæi eosdem esse putat Althamerus.

Marspiter, martis pater, sicut Diespiter, Diei pater. Gell. 5. 12.

Marsus, regnavit in Tuscia an. ante Romam conditam 318. *Marsus*, Syriæ præfectus sub Claudio Cæsare.

Marsyas Pellæus historicus, nutricus unà cum Alex. Magno, scripsit res Macedonicas libris 10.a primo rege usque ad Alexandrum. De rebus Atticis libros 12. *Marsyas* Philippus item historicus. *Marsyas* Tabenus, qui scripsit de tranquillitate libros 12. fabulosa lib 7. & quædam alia de patriâ suâ. *Marsyas* fratrem habuit Cibyram, & Tabas in Lydia condidit.

Marsyas, sive *Marsya*, insignis tibicen ex Celænis op. Phrygiæ. Ovid. Satyrum fuisse author est, qui tibiis à Minerva inventis, ausus sit Apollinem provocare, à quo victus & excoriatus est. Met. 6.

——Satyri reminiscitur alter
Quem Tritoniacâ Latous arundine victum
Affecit pœnâ. Quid me mihi detrahis, inquit,
Ah piget: ah non est, clamabat, tibia tanti.
Clamanti cutis est summos direpta per artus.
Nec quicquam, nisi vulnus erat, cruor undique manat,
Detectique patent nervi: trepidæque sine ullâ
Pelle micant venæ. Salientia viscera possis
Et perlucentes numerare in pectore fibras.

Marsyas, Cujus statua in foro Rom. erat & ad eam tribunal. Horatius:

——Obeundus Marsya.

Sen. 6. Ben.

Quotidianum ad Marsyam concursum.

Itaque coronare Marsyam victores solent, & qui causas tenuissent. At hæc muliercula (Augusti filia, de eâ siquidem loquitur Seneca) libidinum coronas, & pugnarum numeros imponebat. Plin. 21. 5. Apud nos exemplum licentiæ hujus non est aliud quàm filia D. Augusti cujus luxuriâ noctibus coronatum Marsyam. *Istra illius Dei gemunt.* Ubi Lipsius *degemunt* quem vide sis.

Marsyas, flu. Phrygiæ haud procul à Mæandro oriens, in quem apud Celænas, & Apameam urb. quam circumfluit, excurrit, à *Marsya* ibi ab Apolline decoriato, dictus. Ovid. ubi supra:

Marsya nomen habet Phrygia liquidissimus amnis.

Claud. lib. 2. in Eutropium:

Icarium pelagus Mycalæaque litora juncti
Marsya, Mæanderque petunt: sed Marsya velox
Dum suus est, flexuque carens: jam flumine mistus
Mollitur, Mæandre, tuo.——

Vide *Celæna*. Et Boch. Phaleg. 1. 3.

Martha, soror Lazari illius quem suscitavit Christus. Luc. 10. Jo. 11. Lat. *provocans*, vel *amaricans*, vel Syriacè *Domina*, sive *doctrix*.

Martia princeps Romanarum, icta fulmine quùm esset gravida, partu exanimato, ipsa citra ullum aliud incommodum vixit. Plin.

Martia, Catonis minor filia, quæ cùm quæreretur ab ea cur post amissum maritum denuò non nuberet, respondit, non se invenire virum, qui se magis vellet, quàm sua. Ostendens, Divitias magis in uxoribus eligi solere, quàm pudicitiam.

Martia, Catonis Uticensis uxor, quam Posteà cùm ex eâ aliquot liberos sustulisset, Hortensio amico concessit: eoque mortuo sub initium bellorum civilium eam reduxit. Quâ in re Cato malevolorum reprehensione non caruit, qui vacuam & pauperem eam dimisisse calumniabantur, ut posteà Hortensii testamento locupletem reciperet. Plut. in vitâ Caton.

Martia aqua, urbis Romæ. Plin. 31. 3. clarissima aquarum omnium toto orbe, frigoris, salubritatisque laude cæteris præclara. Ex lacu Fucino ab Anco Martio rege Romam perducta. Tib. 5 6.

Temperet annosum Martia lympha merum.

Martialis, poëta lepidissimus juxta ac spurcissimus ex Bilbili Hisp. oppido in Celtiberis. Tempore Claud. Imp. sub Nerone an. nat. 20. Romam venit, atque annos istic egit 35. Tito, ac imprimis Domitiano carus fuit, à quibus & donatus jure trium liberorum. Etiam Tribunus. & equestris dignitatis fuit. At non item in honore fuit mortuo Domitiano. Itaque sub Trajano in patriam rediit: atque ibi conscripto lib o Epigrammatum duodecimo, partim tædio patriæ, quia non in honore esset, quanto fuerat Romæ, partim etiam à civibus suis sugillaretur, tædio vitæ, ut verisimile est, decessit. De morte ejus extat epistola Plinii ad priscum.

Martiana sylva, in Germaniâ est. Ammianus. *Schuvarssvvalds* vulgò, ex quo *Nigram Sylvam* faciunt Latini juniores. Peucerus, & Aichamerus putant idem esse cum Ptolemæi Eremo Helvetiæ. Vide *Martiana* & *Hercynia*.

Martianus, Rom. Imp. successit Theodosio Juniori, favente Arcadii filiâ Pulcheriâ, qui licèt humili loco natus, & senex esset, tamen rebus gestis, & arte militari clarus, per annos ferè septem imperium Orientis tranquillissimè gubernavit. Dicere solitus erat, *Dum pax constare posset, non sumenda arma.*

Martinopolis, urbs Germ. in Misnia. *Mersburg* Ottoni Frisingensi. Long. 34. 16. Lat. 51 26.

D. Martinus, ex Pannoniâ ortus post D. Gratianum Turonensem Archiepiscopatum adeptus, An. Dom. 415. Multa dejecit Paganorum Idola, altariaque effregit. In episcopatu autem vixit an. 26 menses quatuor, dies septem. Ejus vitam doctissimus libris editis perscripsit Sulpitius Severus.

Martion, Smyrnæus, de simplicibus affectibus scripsit. Plinius. 26. 3.

Martius, mensis primus anni olim apud Romanos, quem Romulus genitori suo Marti constituit. Ovid. Fast. 3.

Petrus *Martyr*, Mediolanensis, Ferdinandi, & Isabellæ, Hispaniæ regum à consiliis, scripsit libros 30. de navigatione Oceani ac terris suo tempore repertis. Hæc autem ut ipse testatur lib. 2. in literas referebat an. 1502.

Petrus *Martyr* Vermilius, Hetruscus, Florentinus, concionari cœpit, ut Regularis Monachus an. æt. 26. Tum Abbas Spoletanus creatus est, posteà præfectus Coll. Neapolitanos S. Petri ad Aram: triennio post Generalis Ordinis Visitator declaratus, demum prior S. Fridiani Lucæ fuit designatus: Lucâ relictâ ob structas sibi jam Evangelico, insidias Tigurum se

se contulit, paulò post Argentinam, dein Angliam, ubi Sacras literas magnâ cum laude docuit Oxonii. Ob. 1562.

M. Marullus, Poëta Mimographus sub Antonino philosopho, ipsum etiam Imp. incessere solitus. Hujus est illud: *Tu ut Hector ab Ilio nunquam recedis.* Meminit hujus Hieronymus contra Ruffinum, & Galenus, qui se filium ejus gravissimo laborantem morbo, curasse scribit.

Marullus, Calaber poëta, quum Attilam regem Hunnorum per adulationem Deum, & Divinæ stirpis prolem nominasset, propemodum vivus ab ipso, una cum carmine exustus est. Philippus Callimachus in Attila.

Marullus, Rhetor à Senecâ Controvers. 1. pro præceptore agnoscitur. Sic enim in præfatione: *Quum essemus*, inquit, *eo discipuli apud Marullum Rhetorem, hominem jatis aridum, paucissima bellè, sed vulgato genere dicentem: quum ille exilitatem orationis suæ imputaret controversiæ, ac diceret, Necesse est me per spinosum locum ambulantem suspensos pedes habere.* Aiebat Latro, *Non mehercule tui pedes spinas calcant, sed habent.*

Pomp. Marullus, Grammaticus, Romæ profitebatur, sermonis Latini exactor molestissimus, cum in oratione Tiberium reprehendisset, affirmante Atteio Capitone, & esse illud Latinum, etsi non esset, futurum certè ob Cæsaris autoritatem & gratiam: *Jam inde mentitur* (inquit) *Capito. Tu enim Cæsar civitatem dare potes hominibus, verba non potes.* Lege *Marcellus*.

Marus, mons Thraciæ, qui *Tmarus* secundùm nonnullos & *Ismarus* dicitur.

Masaci, pop. Germ. infer. in Belgio, quorum opidum *Masaych* ad Mosam flu. Sunt qui putent *Marsatios* esse Plinii, sed horum pagus *Marsen* dicitur, teste Or...

Masada, op. Palæstinæ ad Asphaltitem lacum. Plin. *Mansada* Strab. *Massada* Josepho. *Messa* hodie, teste Pineto.

Masæsylia, regio Libyæ Mauritaniis contermina. Steph. pop. *Masæsylii*. Dionys. vers. 187.

> Ἔνθα Μασαισύλιοί τε καὶ ἀγρόνομοι Μαυλῆες
> Βόσκονται) σὺν παισὶν ἐν' ἀπείρονι τε καὶ ὕλῃ.
> Μαιομένοις βιότοιο χηλὴν καὶ ἀεικέα θήρην.
> Οὐ γὰρ γειομόροιο ἔργων ἴδμονες ἀρότρῳ,
> Κείνοις δ' οὔποτε περατὸς ἀκούει) ὁλκὸς ἁμάξης,
> Οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς ἐς αὔλιον ἐρχομενάων.
> Ἀλλ' αὔτως ἅτε θῆρες ἀνὰ δρία βουκολίοντ)
> Νήϊδες ἀσταχύων, καὶ ἀπευθέες ἀμητοῖο.

Mascezel, viri cujusdam nomen apud Claud. lib. de bello Gildonico:

> *Est illi patribus, sed non & moribus iisdem*
> *Mascezel* ——— ———

Vide sis Heinsium in locum.

Maserephoth, vel *Maserephothmaim*, id est, *adustiones, & incendia aquarum*. Locus est ubi excoquunt aquam ad ignem, refrigerandoque salem faciunt. Jos. 11. Vide illic Junium, & Masium.

Masicytus, mons mari incumbens, qui Pamphyliam, & Lyciam dividit. Ptol. *Climax* Straboni, Crago vicinus. *Massycites* Plinio dicitur. Vox est prorsus Phœnicia, quæque palàm alludit ad Hebræam מצוקות *Metzucoth*, i. e. *angustia*. Huc facit quòd Q. Calaber Φοίνικος ἕδος loca appellat Masicyto vicina. Sic enim ille lib. 3.

> Πάντες ὅσοι Φοίνικος ἕδος περὶ πάγχυ νέμοντο
> Αἰπύ τε Μασσικύτοιο ῥίον, βωμόν τε Χιμαίρης.

Masinissa, rex Numidarum, acerrimus primùm nominis Romani hostis, posteà verò fidelissimus socius. Hic ad extremam usque senectam mirâ valetudinis prosperitate, vegetoque corporis robore usus est, adeò ut nonagesimo ætatis anno filium genuerit. Livius de tertio bello Pun. Ovid. Fast. 6.

> ——— *Superat Masinissa Syphacem.*

Masovia, regni Polonici regio, Samogitiæ ad Sept. Magno Ducatui Lithuaniæ ad ort. Poloniæ utrique ad occasum, & Russiæ ad meridiem contermina est, Regibus Poloniæ Feudalis, metropolin habet Varsoviam, ubi optimus conficitur potus ex melle constans. Cromer. in Chron. Polon.

Massa morio quidam & insignis delator; cujus meminit Juvenalis. Sat. 1.

> *Quem Massa timet.*

Jac. ubi de nece Pisonis. *Aderat Bebius Massa qui noceret jam tum optimo cuique exitiosus delationibus suis.*

Massagetæ, pop. Sarmatiæ Europææ juxtà Euxinum mare, qui *Alani*, quasi graves Getæ, *massa* enim apud Scythas *grave* significat, teste Isidoro. Ultrà mare Caspium, Orientem versùs, trans Araxem eos ponit Dionysius vers. 739.

> Τοὺς δὲ μετ' ἀντολίην δε, πέρην κελάδοντος Ἀράξεω
> Μασσαγέται ναίουσι, θεῶν ῥυτῆρες ὀϊστῶν.
> Ἀνέρες οἷς μήτ' αὐτὸς ἐγὼ, μήθ' ὅστις ἑταῖρος
> Ἐμπελάσαι. μάλα γάρ τι κακοξεινώτεροι ἄλλων.
> Οὐ γάρ σφιν σίτοιο μελίφρονός ἐστιν ἐδωδὴ,
> Οὐδὲ μὲν ἡδὺ ποτὸν οἶνος μεταδήμιος, ἀλλὰ σὺν ἵππων
> Αἵματι μίσγοντες λευκὸν γάλα, δαῖτα τίθενται.

Sallustius de Diis, & mundo. Μασσαγέται μὲν τοὺς πατέρας ἐσθίουσι. Stat. in Achilleide:

> *Lacten. massageta veluti qui pocula fuscant*
> *Puniceo.* ———

Lucan. lib. 3

> *Longaque Sarmatici solvens jejunia belli*
> *Massagetes quo fugis equo.*

Claudianus:

> *Massagetæque truces, duro gens aspera bello.*

Idem

> *Est qui cornipedes in pocula vulnerat audax*
> *Massagetes.* ———

Uxores habent communes, cum quibus in publico coire non verentur. Solem præcipuè venerantur, cui & equum immolant, cæteros habent neglectui. *Alani* Ammiano & Gregoræ. *Abasgos* esse putat Jo. Tzetza, posteà *Argos* vocatos dicit Isacius Tzetza. Thevetus eos *Abinadal* vocat.

Massicus, mons Campaniæ, optimi vini ferax, quod etiam *Massicum* dicitur. Horat. 1. 1.

> *Veteris pocula Massici.*

Idem 2. 7.

> *Oblivioso levia Massico*
> *Ciboria exple.*

Martialis 1. 27.

> *Egerit & nigros Massica cella cados.*

Idem 13. 108.

De

De Sinuessanis venerunt Massica prelis.

Idem 4. 13.

Massica Thesei tam bene vina favis.

Hinc Virg. Georg. 2.

——— *Et Bacchi Massicus humor.*

Signatissima ad laudem vini Massici verba ista Columellæ lib. 3. cap. 8. *Neque enim dubium est, Massici Surrentinique & Albani, atque Ca ubi agri vites omnium, quas terra substinet, in nobilitate vini principes esse.* Plin. 14. 6 ubi de vinis nobilissimis: *Certant Massica aqua.* Plaut. in Pseud. Scen. ult.

Credo equidem potesse te Scelus
Massici montis uberrimos quatuor
Fructus ebibere in una horâ.

Hodiè *monte Marso* dicitur.

Massicytus. Vide *Masicytus.*

Massilia, urbs Gall. Narbon. præclara, optimarum olim disciplinarum studiis florentissima, legibusque sanctissimis optimè constituta. Macedonibus Astyage, Ebræis verò Sedeciâ imperante, condita. Diruta deinde, à Phocensibus instaurata est, qui Cyri tyrannidem fugientes, destitutâ Græciâ, in hanc Galliæ oram sese contulerunt. Vulgò *Marseille.* Agrum habet vini præstantissimi feracem. Porrò vini istius utpote fumati sæpiùs meminit Martialis, ut lib. 13. epist. 120.

Fumea Massilia ponere vina potes.

Massilienses olim non solum literis sed & moribus maximè claruerunt, uti apud Cic. pro L. Flacco, & apud Strabon. videre est. Unde Plaut. in Casinâ, *Massilienses mores*, tanquam optimos, & probatissimos dixit: *Ubi tu es qui colere mores Massilienses postulas?* Iidem luxus notati sunt. Unde *Massiliam naviges*, & *E Massiliâ venisti* apud Suid. de nimis cultis dicitur. Athen. ait: Θηλυνθέντες Μασσαλιῶται καὶ αἰσχημονεῖν διὰ τὴν ἐν ψυχαῖς μαλακίαν, καὶ διὰ τρυφὴν γυναικωθέντες· Ὅθεν καὶ παρῆλθε παροιμία. Πλεύσειας εἰς Μασσαλίαν. Vide Brod. 3. 27. Cæterùm de *Massiliâ* vide omninò Conr. Ritershusium com. in Salu. pag. 568. De quâ etiam nos plura ad illud Dionysii Perieg.

——— Ἔνθα τε γαῖα.
Μασσαλίη τε πόλιες ἐπίστροφοι ὅρμον ἔχουσι.

Massyla, mediterranea est pars Mauritaniæ, inquit Servius, unde non longè sunt horti Hesperidum, & Atlas mons. Apud Livium in Numidiâ ponitur. Pop. *Massyli*, Μασυλῆες Dionysio, quos Plinius inter Capsitanos, & Gætulos apud Libyæ deserta locat. Hi neque frœnis, neque ephippiis utuntur, solâ contenti virgâ, quâ equos regunt. Lic. lib. 4.

Et gens quæ nudo residens Massylia dorso,
Ora levi flectit frænorum nescia virgâ.

Martialis lib. 9.

Et Massylaeum virga gubernat equum.

Item *Massylus* adjectivum. Silius:

Non ille Evantis Massyli pallerit iras.

Masta, Æthiopiæ sub Ægypto mons, & civitas. Ptol. *Graro* incolis hodiè, teste Jo. Barosio.

Mastaura, urbs Lydiæ, sic à *Ma* appellata, quæ Rheam sequebatur, cui Jupiter Bacchum nutriendum dedit. Quum verò à Junone *Ma* interrogaretur, cujus esset infans, Ἄρεος i. e. martis esse respondebat. Atque hinc apud Cares Bacchus *Massaris* vocatus fuit. Ipsa etiam Rhea *ma* vocabatur, cui tauro apud Lydos faciebãt. Vide Step. Long. 58. 50. Lat. 3740.

Mastiphat, princeps Dæmonum. Cedrenus: Ἐν τῇ λεπτῇ Γενέσει κεῖται, ὅτι Μαστιφὰτ ὁ ἄρχων τῶν δαιμονίων προσῆλθεν τῷ Θεῷ εἰπών, Εἰ ἀγαπᾷς τὸν Ἀβραάμ, θυσάτω σοι τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Mastramelle, urbs & palus Celticæ Steph. *Mastramela* Plinio, cujus hæc sunt verba: *Ultrà fossæ ex Rhodano, C. Marii opere, & nomine, insigne stagno Mastramela oppidum, maritima Avaticorum.* Eadem itaque est Mastramela, & Maritima. Nunc *Martegue* vocatur opidulum, & lacus quem obstruit, *Lac de Martegue.* Apud Festum Avienum memorantur hoc loco:

——— *Opidum priscum Ramus,*
Trabale paludes. ———

Sed profectò portentosè locus ille est inquinatus. Totum itaque sic legit Vossius:

Gens hic Veragri: Bergineque civitas,
Salyes atroces, opidum Mastramela
Priscum paludis, terga celsum prominens
Quod incolentes Citharistium vocant.

Masurius Sabinus, eque Romanus, J. C. auditor & successor Attei Capitonis. Meminit illius Persius:

Excepto si qui Massuri rubrica notavit.

Similiter Pomponius Pandect. de Origine Juris. Citatur subinde ab A. Gellio. Scripsit Fastorum, & rerum memorabilium libros, Commentarios de Indigenis, ne Jure civili, de Furtis. Porrò jam quinquagenarius quum inopia magna laboraret ab auditoribus sustentatus est. Floruit sub Tiberio, a quo ut sibi de Jure respondere liceret, obtinuit. Athenæus, lib 14. hæc de eo habet. Μασούριος ὁ πάντα ἄριστος καὶ σοφὸς, καὶ τῶν νόμων ἐξηγητὴς οὐδενὸς δεύτερος. Alius est, cui Paulus aliquot libros scripsit. 2. Instit. 14.

Matho, Afer quidam seditiosus, cuius historiam vide apud Cæl. Rhod. l. 29. cap. 2.

Matho, causidicus, de quo Juven. Sat. 1.

Causidici nova cum veniat lectica Mathonis
Plena ipso. ———

Idem alibi Sat. 7.

Sic Pedo conturbat. Matho deficit.

Ubi Lubin.

Dejicit. ———

Matiani. pop. Asiæ Armeniis proximi. De quibus Dionysius vers. 1002.

Ἀριέες, Ἀρμένιοί τε καὶ ἀγχίμαχοι Ματιηνοί
Οὔρεσι κεκλιμένοι πολέμων οὕνεκ' Εὐφρήτου
Πίονες ἀφνειοί τε καὶ Ἄρεος ἐν δεδαῶτες.

Matilicates, populi Piceni, quorum opidum hodiè *Matelica* dicitur.

Matinus, mons Apuliæ buxis abundans. Lucan lib.

——— *Arva*
Vulturis, & calidi lucent buxeta Matini.

Horat. 1. 28.

Pulveris exigui prope litus parva Matinum
Munera. ———

Idem 4. 2.

——— *Ego apis Matinæ*
more modoque, &c.
Carmina fingo. ———

Idem in Epod.

Padus

Padus Matina laverit cacumina.

Matiscona, urbs Gall. Celt. episc. sub Archiep. Lugdunensi ad Ararim flu. in Burgundiæ ducatu, hodiè *Macon.* Antoninus *Matisconense castrum* vocat. Long. 26. 10. Lat. 45. 30.

Matium, urbs Archiep Cretæ in orâ boreali, primaria, & caput insulæ, *Candia*, teste Pineto. Olim suberat dom. Reip. Venetæ, sed à Turcis obsessa per aliquot annos, tandem ab ipsis expugnatum est A. D. 1669. Item Themiscyræ regionis urbs. Plin.

Matreas, Alexandrinus quidam, qui Romanis, Græcisque admirationi fuit, quòd diceret feram à se nutriri, quæ ipsa semet vocaret, ut vel anxiè scrutentur multi. Τὸ Ματρέα θηρίον τί ἐστι, id est, *Quanam sit Matrea fera.* Eust. in Odys. α.

Matreium, & *Matreio*, Rhætiæ op. in comitatu Tirolensi. *Matran* Pirchaimero. Long. 32. 30. Lat. 46. 47.

Matrica, Pannoniæ infer. opidum. Antoninus. *Theren* Simlero.

Matrinus, fluvius Piceni juxtà Adriam urbem. Strabo lib. 5. Ptol. *Librata*, teste Pyrrho Ligorio.

Matrona, flu. Galliæ in Lingonum montibus nascens, unaque cum Sequana Belgicam dirimens à Celtica. Vulgò *Marne.* Ausonius in Mosellâ.

Non tibi se Liger anteferet, non Axona præceps,

Matrona non Gallos Belgasque intersita fines.

Matrona, Juno dicta est, quòd iis præsit mulieribus, quæ aptæ sunt, ut fiant matres. Hinc *Matronalia*, primus dies olim anni Rom. festus, martiis nempe Calendis. Ovidius, Fast. 3.

Cùm sis officiis Gradive viribus aptus

Dic mihi matronæ cur tua festa colant.

Erat autem hoc festum ex Sabino. Romuleoque instituto Plut. in Rom. ἑορτὴ δὲ καὶ θυσίαι ἄλλαι; μετέσχον, ὡς μὲν ..., τοῦ ἔθνους ... ἀπελόντες; ἑτέρας δὲ δίδυμοι ..., ὧν ... τὰ Ματρωνάλια ἐστὶ δοθεῖσα ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου καταλύσει. Hinc Juvenalis *Calendas martias* vocat *fœmineas.* Tertullianus autem in de Idolol. *matronales ferias.* Tunc solitæ munuscula illæ invicem mittitare. Plut. in mil. Gl.

Da mihi vir Calendis quæ mittam cùm matriæ venerint.

Festus: *martias Calendas matronæ celebrant quòd eo die Junonis Lucinæ ædcoli cœpta sit.*

Matthæus Apostolus & Evangelista, qui & *Levi* dictus, Alphæi filius, Mat. 10. Qvum autem exactor publicorum vectigalium esset, vocatus est à Christo ad ministerium Apostolicum, Euseb. 3. 24. & 5. 10. Eccles. Hist. vult Matthæum Evangelium suum conscripsisse linguâ Ebræâ. B. Hieron. quoque in Catal. Script. Eccles. Evangelium Matthæi Ebraicum in Bibliothecâ Cæsariensi extare ait, & à se descriptum fuisse. Sunt qui velint Matthæum, quum Ebræis primùm Evangelium prædicasset, posteà discessisse, & peragratâ Asiâ, & Ponto in Æthiopiam venisse, atque ibi Christum annunciasse, & tandem ab Hyrtaco quodam ad aram obtruncatum fuisse, A. D. 76. Hesych: Ματθαῖος, δεδογμένος. Ματθαῖος δὲ δῶμα θεοῦ.

Mattiaci, Gall. Belgicæ pop. Batavis finitimi, qui Lemnio *Zelanders* esse videntur.

Mattiacum, urbs Germ. Hassiæ metropolis *Mattium* Tacito est, quam Cattorum caput vocat; situs ejus, ut Ptol. eam describit Marpurgo congruit. Aliis *Baden* esse videtur, Marchiæ Badensis urbs primaria in Sueviâ inter Argentoratum, & Phorcenam, quòd Tacitus ibi fontes calidos memoret; unde *Mattiaca pila* apud Mart. Saponis genus. 14. 27.

Accipe Mattiacas (quo tibi calva?) pilas.

Matusius, de quo hanc historiam refert Hyginus ex Phylarcho. Regnante Demophoonte in Chersoneso Thracica, per totum regnum pestilentia adeò vehemens grassabatur, ut propterea oraculum Apollinis consulerent. Quod cùm responsum dedisset, non priùs liberatum iri regnum à peste, quàm singulis annis virginem quandam nobilem sacrificarint: Rex protinus mandavit, ut omnium virginum in civitate ejus nobilium nomina reponerentur in cratere quodam; unde sorte detractâ una victima fieret pro omnibus. Sed Demophoonte ex hoc sortilegio filias suas excipiente, magna inter nobiles exorta est invidia. Quin & *Matusius* quidam apertè dixerat, se nolle ampliùs consentire, ut filia sua sorti sit objecta. Quibus verbis offensus rex protinus jussit, ut sortitione neglectâ, filia Matusii mactaretur. Qui iram quidem occultans, simulabat id sibi non adeò ingratum fore: & post tempus aliquod regem cum duabus filiis invitavit ad convivium, ubi filias regias in conclave inclusas mactari, & partem sanguinis vino mixti in cratere quodam regi jussit afferri. Qui cùm filias desideraret, & quid his factum esset, rescisset, Matusium cum cratere in mare projici jussit.

Matuta, ab antiquis dicta est Aurora, quam Græci Λευκοθέαν vocant. Hanc Poëtæ volunt fuisse filiam Cadmi, nomine Ino, Athamantis uxorem, quæ mariti insaniam fugiens in mare se præcipitavit unà cum Melicerte filio, quorum corpora cùm nusquam invenirentur, pro Diis marinis habiti sunt, & Ino quidem Græcis Λευκοθέα, Latinis *Matuta*: Melicerte verò à Græcis Παλαίμων, à Latinis *Portunus* dictus Lucret. lib. 5.

Tempore item certo roseam Matuta per oras

Ætheris Auroram defert.

Mauri, populi, qui Mauritaniam Africæ regionem occidentalem versus Gaditanum fretum incolunt. Eos fuisse Indos, & Hercule duce, cum innumerâ aliarum gentium multitudine, in hæc loca pervenisse, multi crediderunt, uti Strab. lib. ult. scribit. Sanè Sallustius in Jugurthino Mauros & Numidas, reliquosque qui Maritimam Africæ cultiorem reddiderunt Medos, Armenios, Persas & Phœnices fuisse indicat. *Mauri* (inquit Bochartus) מוחרין quasi *Postremi*, vel *Occidentales* dicti ab אחור, quod & *Posterius*, & *Occidentem* sonat. Plenè scriberetur *Mauharin.* Sed gutturales passim elidi nemo est qui nesciat. Inde *Maurus* pro *Mauritanius.* Horat. Car. 1. Od. 6.

Barbaras Syrtes, ubi Maura semper

Æstuat unda.

Mauritania, Africæ regio extrema versùs Gaditanum fretum, & occidentalem Oceanum, in quo Antæus gigas regnasse dicitur, ab Hercule victus. Est autem duplex: *Cæsariensis*, à Cæsarea, & *Tingitana*, à civitate *Tingi.* Sic dicta ἀπὸ τοῦ μαυροῦ, quod *obscurum*, vel *nigrum* sig. quòd nigros habeat colonos, unde Juvenal. Sat. 5.

——*Nigri manus ossea Mauri.*

Marcus Manilius Astr. lib. 4.

Pœnus arenosis Afrorum pulvere terris
Exsiccat populos, & Mauritania nomen
Oris habet, titulumque suo fert ore colorem.

Μαῦροι Græci ab eo dicunt. Itaque Μαυρίτης Maurita Græcâ inflexione, Latinâ Mauritanus, Mauricatim extulit Laberius. Gr. Μαυρεσία. Gignit simias, dracones, Struthiones & Elephantes. Ejus incolæ *Mauri* dicuntur. Invaluit autem jam apud nostros consuetudo, ut omnes Africæ, & Asiæ pop. Mahometanæ superstitioni dediti *Mauri* dicantur. Incolis *Numidia*, vulgò *Barbaria* hodiè. *Phut* etiam Ebræis dicitur, teste Aria Montano in suo Apparatu Biblico. Strabo eam *Massyliam*, & *Massæsyliam* appellatam scribit. Incolas *Massæsylos* vocat Plin. Hodiè regnum *Tremissenum* hoc loco videtur, ut Giava, & Niger quoque attestantur. *Tingitanam* à Bogud rege Bogudianum aliquando cognominatam tradit Plin. *Sitiphensis*, & *Hispania transfretana* a Sexto Rufo: & in lib. Notit. *Hispania Tingitana* nominatur. *Inferior Mauritania* à Xiphilino in vitâ Severi nuncupatur. Regnum *Marocco* ejus loco statuit Augustinus Curio, *Fessa* verò Niger. *Alarabes* hodiè incolas vocant Hispani, Olivario teste, quasi dicerent Arabes, *Al* enim articulus Arabicus. Strabo & Herodianus lib. 7. aiunt Mauritaniam Romanis subjectam, & ab ipsis incolis Numidiæ nomen obtinere.

Maurusii, Africæ populi, quorum reg *Maurusia* quam juxtà Herculis columnas ponit Dionysius v. 184.

Ἀλλ' ἤτοι πυμάτην μὲν ἐπὶ γλωχῖνα νέμονται
Ἀγχοῦ στηλάων, Μαυρούσιος ἔθνεα γαίης.

Virg. Æn. 4.

Jupiter omnipotens, cui nunc Maurusia pictis
Gens epulata toris Lenæum libat honorem.

Ubi per *Maurusiam* gentem, *Mauritaniam* intelligi annotat De la Cerda. Et Vitruvius Archit. 8. 2. *Maurusia quam nostri Mauritaniam appellant*, Eustath. Οἱ Μαυρούσιοι οὓς καὶ Μαύρους οἱ Ῥωμαῖοι ἔλεγον. Strab. lib 7. Οἰκοῦσι δὲ ἐνταῦθα Μαυρούσιοι μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων λεγόμενοι, Λιβυκὸν ἔθνος μέγα, καὶ εὔδαιμον, Μαῦροι δ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐπιχωρίων. De situ Sallustius: *Proximè Hispaniam sunt Mauri.*

Mausolus, Cariæ rex, de quo Theopompus ait, eum nullâ re abstinuisse, pecuniæ causâ. Suidas. Fuit autem provinciæ Græciæ præfectus, quem *Satrapam* Persæ vocant, Artemisiæ maritus, quæ illum tam ingenti amore prosecuta est, ut ejus fato perfuncti cineres vino permistos tradatur ebibisse. Ad hæc sepulcrum eidem sumptuosissimum extruxit, quod à nomine ejus *Mausoleum* est appellatum, ob operis magnificentiam inter 7. Orbis miracula nominatum, à quo omnia pretiosa sepulcra *Mausolea* dicuntur. Unde Suet. sepulcrum Cæsarum appellavit *Mausoleum*. Sic enim ille in Vespasiano. *Cùm inter prodigia cætera Mausoleum Cæsarum derepentè patuisset.* Florus, 4. 11. *Quod ubi desperavit à principe (Cleopatra) servarique se triumpho vidit, incautiorem nacta custodiam in Mausoleum se (sepulcra regum sic vocant) recepit.* Mart. Spect. 1.

Aëra nec vacuo pendentia Mausolea
Laudibus immodicis Cares in astra ferant.

Idem Epigr. 65. lib 5.

Jam vicina jubent nos vivere Mausolea,
Cum doceant ipsos posse perire Deos.

Idem 10. 36.

Marmora parva quidem, sed non cessura, viator,
Mausoli saxis Pyramidumque legis.

Vide Plinium, 36. 5. Herodotum, lib. 7. Gellium, 18. 10. Prop. 3.

Nec Mausoli dives fortuna sepulcri
Mortis ab extremâ conditione vacat.

Maxentius, crudelissimus tyrannus Romæ Cæsaris nomen invasit, Severum à Maximino Cæsare adoptatum prælio fudit. Postea tamen à Constantino victus, in Tyberi submersus est, Christiani nominis hostis teterrimus; Euseb. 9. 9.

Maxera, Hyrcaniæ flu. Ptol. *Firi* hodiè, juxtà quem *Maxera* pop. habitant.

Maxies, Africæ pop. à Trojanis ut ipsi gloriantur, orti, qui dextram partem capitis comatam gestant, sinistram radunt, & corpus minio tingunt. Herod. lib. 4.

Maximilla. Montani hæretici scortum, & pseudoprophetissa, ut ipse Montanus, suâ ipsius industriâ laqueo vitam finivit. Euseb. 5. 14.

D. Maximinus, Apostolorum discipulus, unà cum Lazaro, qui à Salvatore ex mortuis fuerat excitatus, venit in Gallias: qui in civitate hujus nominis, in provincia Narbonensi sepultus Belfor. Tom. 1. Cosmogr.

D. Maximinus, Juliacensis Episcopus, ab Herulis, & Ostrogothis patibuli suspendio, martyrium passus est, An. Dom 479. Munst. lib 3. Cosmogr.

Maximus, Rom. Imp. cum Pupieno, Balbino, & Gordiano Romæ in tumultu militari occisus.

Maximus Hierosolymorum episcopus, An. Dom. 148.

Maximus, consul cum Gordiano, an. U C. 903. Alius cum Orphito, An. Dom. 914. Alius cum Apro. an. U. C. 959. Idem secundus consul cum Æliano, an. U. C. 976. Alius cum Albino, an. U. C 977. Alius cum Lupo, an. U. C. 984 Idem proximo anno cum Paterno, & sequenti cum Urbano.

Maximus Tyrius, Philosophus Platonicus M. Antonini præceptor. Scripsit de Homero, & quæ apud eum antiqua philosophia; an recte Socrates Apologiam detrectaverit, & alias id genus quæstiones philosophicas. Ita Suidas, qui eum Romæ sub Commodo Imp. vixisse perhibet. Fuit præter hunc *Maximus* Ephesius Philosophus & Sophista præceptor Juliani, ob magiam tandem à Valentiniano interfectus, teste Socrate 3. 1. Item *Maximus* Alexandrinus Philosophus Cynicus, qui postea Episcopus Constantinopolitanus fuit. *Maximus* quoque Ægiensis fuit qui de Apollonio Tyaneo Pythagorico, nonnulla literis prodidit, scil. ab eo Ægis. Vide Philostratum, lib. 1. de vita Apoll. cap. 5. Alius vero est *Maximus*, de quo Tzetzes Chil. 9. Hist. 291.

Mazaca, urbs Cappadociæ sub monte Argæo, quæ nunc Cæsarea, *Tisaria*, teste Nigro. Male ab Eusebio & Rufo Magatam vocari monuit Philander ad Vitruvium.

Mazaroth, Job cap. 38. Ἢ διανοίξεις μαζουρὼθ ἐν καιρῷ αὐτοῦ. Ubi Græcus Interpres: Μαζουρὼθ τὰ συστήματα λέγει τῶν ἀστέρων ἃ ἐν τῇ συνηθείᾳ ζῴδια καλοῦνται. Ἄλλοι δέ φασι Μαζουρὼθ Ἐζεκιὴλ μὲν εἶναι τὴν λέξιν, σημαίνειν δὲ τὸ ἀστρονομικά.

Mazax. Africæ populus, in torquendis missilibus non inferior Medis. Lucan. 5.

——— *Æquaturusque sagittas*

Medorum, tremulum cum torsit missile Mazax.

Claudianus:

Pavidus projectat missile Mazax.

Horum præcurrentium, ac iter explorantium comitatu nobiles Romani delectabantur. Sueton. in Nerone cap. 30. *Armillata & phalerata cum Mazacum turbâ & cursorum.* Id nimirum est quod scribit Seneca in ep. *Omnes jam sic peregrinantur, ut illos Numidarum præcurrat equitatus, ut agmen cursorum antecedat.* Mart. 10. 13.

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,

Et Libys in longo pulvere sudet eques.

Mecanas, eques Rom. Augusto gratissimus, ab Hetruriæ regibus oriundus, cui velut unico studiorum patrono Virgil. Georgica sua, & Horatius libros Carminum inscripsit. Delicatum hunc fuisse, non solum cultu ac moribus, sed etiam stylo commemorant, quare Augustus eum frequenter exagitat, ut Cacozelum. Sen. ep. 19. *Volo tibi hoc loco referre dictum Mecanatis, Vera in ipso eculeo docuit: Ipsa enim altitudo attonat summa. Si quaris in quo libro dixerit, meo qui Prometheus inscribitur. Hoc voluit dicere, attonita habet summa. Est ergo tanti ulla potentia, ut sit tibi tam ebrius sermo? Ingeniosus vir ille fuit, magnum exemplum Rom eloquentia daturus, nisi illum enervasset felicitas, imò castrasset. Et alibi Ep 92. Habuit Mecanas grande & virile ingenium, nisi ipse illud discinxisset.* Fuit hic vir in provehendis cum omnium disciplinarum, tum præsertim poëticæ cultoribus adeo benignus, ut ab eo etiam hodiè studiorum patroni, qui in sublevandâ doctorum hominum egestate se munificos præbent, *Mecanates* appellentur Mart.

Sint Mecanates, non deerunt, Flacce, Marones.

Hic repetit notas, quibus celeriter scribi posset, & per Acilium. Aquilamve libertum publicavit. Ejus mollitiem Seneca philosophus irridet, & exagitat. Scribe *Mecanas*. Apud Herodianum legitur *Μαικήνας*, ut Latinè esset *Macinnas* Quem tamen in membranis antiqui *Μαικήνας* esse testatur vir docti. Frid Sylburgius Indice in Hist. Rom. scriptores Minores, nec alio à Jul. Capitolino nomine appellatur. Cæterum de nobili hoc Romano singularem librum scripsit Meibomius, cui titulus *Mecanas*, quem sis vide.

Mecha, civitas Arabiæ Felicis, quam Saraceni incolunt, Mahumeticæ superstitionis caput.

Mechlinia, pulchra ac nitida civitas, quasi cor & centrum Brabantiæ obtinere dicitur. Bruxellâ. Lovanio, & Antvverpia 4. milliaribus distat, situ & opere minuta incredibili aëris puritate gaudet. Habet ædes sacras quamplurimas, sed duas quæ longè cæteris antecellunt. Deiparæ unam, & alteram D. Rumoldi ornatissimam, cum turri quæ & magnifica est, & altitudine spectabilis. Optimus est hujus Reip. status, nam in eâ princeps suum imperium, optimates authoritatem, populus suam vim, authoritatemque retinet. Est hic etiam armamentarium regium incredibili machinarum, tormentorum, armorum, & rerum ad bellum necessariarum copiâ instructum. Varia quoque opificum hic inveniuntur examina, a quibus ænea conficiuntur tormenta, campanæ, naves, panni, artificiosæ picturæ, & id genus alia, quæ in varias orbis partes, maximè in Hispaniam transportantur. Juxta S. Catharinæ portam, quâ Antvverpiam itur amplum monasterium est muris, instar opidi cinctum, in quo aliquoties suprà mille quadraginta sunt moniales. An. Dom. 1546. ex pulvere tormentario à fulgure incenso, multum labefactata Mechlinia fuit. nunc verò restaurata, solitâ pulchritudine, & munditie claret.

Medama, flu. & urbs Bruttiorum in orâ Calabriæ ulterioris. Fluvius nomen retinet antiquum, urbs à Saracenis excisa ubi nunc *Nicotera*. Vide Voss. ad Melam pag. 168.

Meddix, summi magistratus nomen erat apud Oscos. Ennius:

Summus ibi capitur Meddix, occiditur alter.

Medea. filia Æetæ regis Colchorum ex Hypseâ, vel, ut alii, Idyiâ conjuge. quæ Jasonem Colchos cum reliquis Argonautis profectum hospitio suscepit. Cumque ejus amore flagraret, vereretur que ne incolumis non rediret. utpote quæ pericula nosceret, habitâ sui conjugii ratione, docuit ipsum, quâ ratione æripedes tauros domare, & jugo submittere, draconemque pervigilem sopire, ac deinde occidere, ejusque dentes sulcis immittere, & vellus aureum rapere posset. Vide *Jason*, & *Absyrtus*. Medeam nonnulli non veneficam, sed prudentem fœminam fuisse dixerunt, quæ exercitiis gymnasticis molles & effœminatos homines ad integram sanitatem traduxerit, & laboribus in locis calidis servaverit. Eam ob causam fabulæ occasio data, quasi homines coquendo in juventutem restituerit. Vide Diod. Sic. lib. 4. Plut. in vitâ Alexandri ignem quo Creusa exusta est, & quem in scriniolo muneris loco ei Medea misit ad Naphthæ Babylonicæ vim refert. Medeæ fabulam explicat erudite Nat Comes Mytholog. 6. 7. Veneficia ejus, & furores notissimi ex Ovid. lib. 7. Met. item ex Seneca in Medeâ. Horat. Epod. 5.

Cur dira barbara minus

Venena Medea valent.

Ovid. *μαλακιστικῶν*. lib. 2.

Non facient ut vivat amor Medeides herba.

Tib. lib. 1 Eleg. 2.

Sola tenere malas Medea dicitur herbas.

Quibus locis moveor, ut errorem ex Propertio tollam, apud quem lib. 4. Eleg. 7. depravatè, ut puto, legitur.

Si te non totum Chloridos herba tenet.

Repone *Colchidos*, id est, *Medea*. Sic enim frequenter à poëtis appellatur. Horat. in Epod.

Nec impudica Colchis intulit pedem.

Ovid.

Colchida respersam puerorum sanguine culpant.

Statius Sylv. 2.

Nec fera crudeles Colchis durasset in iras.

Val. Flac. lib. 7.

——— *Alium dehinc turbida Colchis*

Exarmat. ———

Seneca in Medeâ vers. 162.

Majusque mari Medea malum.

Unde Simocattus in Epistolis. *Μηδείας καὶ Φαίδρας φοβερώτερος.* Ideo cum maximè crudelem, immanem, impiam fœminam innuere quis volet, Medeam vocet. licebit Ovidius sanè in Epist. Hypsip.

Pellicis ipsa meos implessem sanguine vultus

Quosque veneficiis abstulit illa mihi;
Medea medea forem, &c.

Horat. ad Pisones:

Sit Medea ferox.

Rabiem ejus ac furorem cum ferocitate tigridis comparat Seneca ubi supra:

Ut tigris orba natis
Cursu furente lustrat
Gangeticum nemus: sic
Huc fert pedes & illuc.
Frenare nescit iras
Medea, non amores.

Quâ similitudine eâdem in re nihil frequentius apud Poetas; Lucanus, lib. 1.

Utque feræ tigres nunquam posuere furorem,
Quas nemore Hyrcano matrum dum lustra sequuntur,
Altus cæsorum pavit cruor armentorum.

Idem lib. 5.

Ocyor & cœli flammis & tigride sævâ
Transcurrit. ———

Statius, lib. 2. Theb.

Qualis ubi audito venantum murmure tigris
Horruit in maculas, somnosque excussit inertes,
Bella cupit, laxatque genas & temperat ungues;
Mox ruit in turmas, natisque alimenta cruentis
Spirantem fert ore virum.

Idem lib. 4.

———*Raptis velut aspera natis*
Prædatoris equi sequitur vestigia tigris.

Et lib. 8.

Inde velut primo tigris gavisa cruore
Per totum cupit ire nemus.

Et lib. 10.

Cuspis non aliter magnorum in strage juvencûm
Tigris ubi immenso rabies placata cruore
Lassavitque genas, & crasso sordida tabo
Confudit maculas, spectat sua facta, doletque
Defecisse famem. ———

Et postea ibidem:

——*Sic aspera tigris*
Fœtibus abreptis Scythico deserta sub antro
Accubat & tepidi ambit vestigia saxi.

Et lib. 12.

Non secus afflavit molles si quando juvencas
Tigridis Hyrcanæ jejunum murmur, & ipse
Auditu turbatus ager, timor omnibus ingens
Quæ placeat, quos illa fames descendat in armos.

Sil. lib. 4.

Sic ubi Caucaseis tigris se protulit antris
Linquuntur campi, & tutos petit omne latebras
Turbatum insano vultu pecus, illa pererrat
Desertas victrix valles, jamque ore reducto
Paulatim nudat rictus, ut præsentia mandat
Corpora, & immani stragem meditatur hiatu.

Et lib. 12.

Haud secus amisso tigris si concita fœtu
Emicat attonita paucis lustratur in horis
Caucasus & saltu transmittitur alite Ganges:
Donec fulmineo partus vestigia cursu
Colligit, & rabiem prenso consumit in hoste.

Claud. lib. 3. de Rapt. Pros.

Arduus Hyrcanâ quatitur sic matre Niphates,
Cujus Achæmenio regi ludibria natos
Avexit tremebundus eques fremit illa marito
Mobilis Zephyro, totamque virentibus iram
Dispergit maculis, jam jamque hausura profundo
Ore virum, vitrea tardatur imagine forma,
Haud aliter genetrix, &c.

Medena, sic vocatum fuisse olim emporium Vectis insulæ, quod hodiè *Newport* vocat, scribit Nevillius,

Mederiacum, Ant. pagus Germ. Inf. in Geldria apud Mosam flu. a Venloa urbe 3 leuc. in Bor. *Mierle* Simlero.

Media, Meath, prov. Hiberniæ in Lageniâ; & à quibusdam etiam quinta pars Hiberniæ dicitur; estque duplex, Media Orientalis*, *West Meath*, cujus caput Molingaria, estque in confin. Ultoniæ & Conaciæ.

Media, Asiæ regio latissima à Sept. Hircano mari, ab Occasu majori Armeniâ & Assyriâ terminata, à meridie Persidem, ab ortu Hyrcaniam habens & Parthiam, quæ Caspiorum montibus ab eâ excluditur. Dicta Media (ut Solino placet) à *Medo* Medeæ & Ægæi filio. Strab. lib. 11. Mediam in duas partes dividit, in *majorem*, cujus caput est *Ecbatana*, & *minorem*, quæ *Atropatia* dicitur. Est autem Media, bona sui parte montosa, & frigida & ferè tota sterilis, excepta regione, quæ sub Caspiis portis in humili & concavo solo jacet, quæ opulenta est, rerumque omnium necessariarum ferax, præterquam olei. Virg. Georg. 2.

Sed neque Medorum sylvæ ditissima terra.

Strabo ubi suprà: Εὐδαίμων σφόδρα ἐστὶ καὶ παμφόρος. Idem ita regionis hujus divitias æstimatur. *Cum magnitudine & opibus regionis concordant ea quæ de tributis traduntur. Nam cùm Cappadoces Persis quotannis pendant præter argentum mille, & quingentos equos, mulorum duo millia, ovium quinquaginta millia, duplum ferè horum Medi pendebant.* Consentiunt quæ Curtius lib. 5. latè scribit de amne Medo, & quæ Plin. 5. 37. de Smaragdis Medorum. De præstantiâ *Media* multa veteres recensent, sed nemo meliora Polybio. In Mediâ campus est latissimus, quem *Hippoboten* vocant, in quo equorum 50000 millia pasci dicuntur. Regium id armentum est. Ex Media primùm allata est malus citrea, quæ inde *Medica* dicitur, & sic à Virg. Georg. 2. describitur:

Media fert tristes succos, tardumque saporem
Felicis mali; quo non præsentius ullum
(pocula siquando sævæ infecere novercæ,
Miscueruntque herbas & non innoxia verba)
Auxilium venit, & membris agit atra venena.
Ipsa ingens arbos, faciemque simillima lauro,
Et, si non alium late jactaret odorem,
Laurus erat. Folia haud ullis labentia ventis.
Flos apprime tenax: animas & olentia Medi
Ora fovent illo, ac senibus medicantur anhelis.

Cordini nomen vulgò habere tradit Haithonus, & *Servan* Castaldus. Medi deliciis dediti a Synesio lib. de insomniis traduntur, ut *Medica mensa* in proverbium abierit pro exquisitâ, & sumptuosâ. Sumitur & *Mensa Medica* pro crudeli apud Athenagoram, ex eo quòd Astyages Medorum rex Harpago consiliario filium ejusdem Harpagi epulandum apposuit, ut Justin. authors est. Eorum πολυτέλειαν commendat Horatius in Odis:

Otium

Ocium Medi pharetrâ decori.
Prop. lib. 3.
Neve tuâ Meda lateantur cede sagitta.
Luc. lib. 2.
Mundus, Achemeniis decurrant Medica Susis
Agmina. ——— ———

Mediolanum, vulgò *Milan*, urbs Insubriæ Archiep. & metropolis amplissima, à Gallis condita post Romam an. 395. Ducatûs Mediolanensis caput, Emporium, & urbium Italicarum maxima, ab urbe Româ m.p. 315. inter Venetias 165. & Lugdunum 215. Hic copia omnium pene rerum ac artificum cujuscúnque generis multitudo. Ausonius de claris urb.
Et Mediolani mira omnia, copia rerum.
Hæc urbs inter cæteras Italiæ urbes excellit quatuor inter alia rebus; Populi frequentiâ, Templo augustissimo, vix unquam perficiendo, Arce firmissimâ & Bibliothecâ Ambrosianâ appellata à Frederico Borromæo Cardinali & Archiepiscopo Mediolanensi, viro doctissimo, & studiosorum Mæcenate de suo extructa, librisque omnis generis & linguæ, ac reditibus amplis ad perpetuitatem instructa. In ea ad 300000. capita hodiè censeri putantur; cæteras enim Italiæ urbes incolarum multitudine, unâ exceptâ Neapoli, longè superat. Long. 31.30. Lat 44.40.

Mediolanum Germaniæ, nunc pagus ingens ad Viadrum flu. in Westphalia, in Transylvaniæ confin. *Wetelen* Mercatori, inter Monasterium urb. 4. & Veteres Salios urb. Transisalanæ 7. leuc.

Mediolanum, alterum Germ. infer. *Metrelor* Simlero, pagus apud Mosam inter Colon. Agrippinam ac Trajanam. Ortelio verò pagus *Midelflun* ejus tractus.

Mediolanum, item Santonum, *Mediolanium* Ptol. urbs Gall. Aquitanicæ; *Sainctes*, vel *Xainctes* hodiè, vide *Santones*.

Mediolanum, Aulerciorum Eburaicorum urbs. Ptol. *Magduno*, teste Welsero.

Mediolanum, Angliæ op. Ptol. vulgò *Lancaster*. Vide Guil. Burtonum in Anton. Itin. quatenus Britanniam spectat, pag. 132. Long. 18. 10. Lat. 55. 00.

Mediolum, Hisp. urbs in Celtiberis. Ptol. *Medina cœli* nonnullis putatur.

Mediomatrices, populi, & urbs Gall. Belgicæ in Lotharingiâ ad Mosellam flu. urbs probè munita, & habitata, olim libera, nunc sub Gallis, vulgò *Metz*, quæ etiam Latinè *Meta*, & *Metis* posterioribus dicitur, à Virodunuo 10. leuc. in ort. Pop. *Metenses*.

Medoacus, *Meduacus*, Livio, fluvius Venetiæ, qui Plinio geminus est; *major* ex Alpibus Tridentinis per Bassanum op. & Patavium urb. fluens in mare Hadriaticum, & *Brenta* appellatur. *Minor* qui ex dictis Alpibus etiam descendit, Vincentiamque urb. interluit, ac secus a teste decurrit, in mare Hadriaticum labens apud Fossam Clodiam, & *Bacchiglione* dicitur. Vide Cluverium.

Medobriga, urbs Lusitaniæ ad mont. Herminium. A. Hirtius *Armenna*, Vasæo.

Mediobithyni, populi, de quibus Strabo lib. 8. quos pauci veterum commemorant: sed apparet ex duobus Thraciæ populis unum esse confectum. De Bithynis satis liquet. Medos autem, h. e. *Μῆδοι* per Epsilon gentem esse Thraciæ apparet ex hoc ipso libro Strabonis, *Mædos* vocat Stephanus Μαιδοί, ἔθνος Θρᾴκης πλησίον Μακεδονίας, ἐκ τούτων μετοικήσαντές τινες εἰς Μακεδονίαν Μαιδοβιθυνοὶ ἐκλήθησαν. Ita Herodotus ac Thucydides: Ptolemæus quoque in Thraciâ Μαιδικὴν στρατηγίαν ponit Casaub.

Medossanium, Germ. urbs Ptol. *Zanim* in Moraviâ, Cluverio.

Meduacus, Medway. flu. Angl. in agro Cantiano Roffam rigat & in Thamesin labitur.

Medulli, populi Alpini Vocontiis proximi ad eos montes, è quibus prodeunt fluvii Padus ac Druentia. *La Morienne* Simlero.

Meduana, vulgò *Mayne*, flu. cum opido cognomine Gall. Celt. per Cenomanos, & Andegavenses in Ligerim fluens Lucan. lib. 1.
In nebulis Meduana tuis marcere perosus
Andus, jam placidâ Ligeris recreantur ab undâ.
Long. 19 41. Lat. 48. 10.

Meduli, op. Gall. Aquitan. ultrà ostia Garumnæ ad Oceanum, quorum tractus *Medoc*, teste Vineto. *Medulli* aliis, *Medulli* Vitruvio, ac Plin. pop. Gall. Narbon. in Delphinatu, quorum op. *Miolans*. De Medulis prioribus Auson. Epist. 4.
Quam tamen exerces Medulorum in littore vitam?

Medullina, virgo Romana, ab ebrio patre in tenebris violata, ut stupri authorem agnosceret, digito ejus annulum detraxit. Ubi autem ex pignore patrem esse comperit, eum ad aram gladio confodit. Plut. in Parall.

Medusa, filia Phorci ex Ceto marinâ belluâ, quæ unà cum duabus sororibus Euryale & Sthenione Dorcadas insulas in Oceano Æthiopico tenuisse fertur. Hæc præter alias formæ insignis dotes capillos habuisse fertur proximè ad auri colorem accedentes; quarum splendore captus Neptunus in Minervæ templo cum eâ concubuit, unde Pegasus equus natus est. Quam injuriam Minerva gravi ac iniquo animo ferens Medusæ crines, quibus maximè amatori suo placuerat in angues mutavit, deditque, ut omnes eam aspicientes in lapides verterentur. Ovid. lib. 1. de Ponto:
Ipsa Medusa oculis veniat licet obvia nostris,
Amittet vires protinus ipsa suas.
Quamobrem cùm nemo tam immane monstrum intueri posset, Perseus Jovis & Danaes filius, Mercurii talaribus, & falcato ense accepto, Palladis item scuto, ut ære repercussam effigiem ejus videre impune posset, ex improviso (cum ipsa anguesque sopiti essent) eam adortus uno validissimo ictu interemit, & in patriam rediens, cum ejus caput secum deferret, contigit ut guttæ sanguinis decidentes per solitudines Africæ mutarentur in serpentes. Lucan. lib 6. v. 619. Fabulam ejus fuse explicat Nat. Comes lib. 7. cap. 11. Dicitur & *Gorgon*. Ovid. Trist. 4.
——— *Credam prius ora Medusa*
Gorgonis anguineis, ———
Item *Phorcinis*. Lucan. ubi supra.
Squallebant late Phorcinidos arva Medusa.
Et *Phorcys*. Prop. lib. 4.
Sactaque Persea Phorcydos ora manu.

Megabyzus, nobilis Persa, unus ex septem qui Ma-

gorum tyrannidem sustulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europâ relictus, Perinthum cepit, Pæones vicit, Thraciam omnem subegit, Macedoniam frustra per legatos tentavit, quos rex Amyntas vino obrutos interfecit.

Megacles, historicus, de viris illustribus scripsit, teste Athenæo, lib. 10.

Megaclo, filia Macaris Lesbiorum regis, quum patrem morosum, & semper cum uxore contendentem videret, matris vicem dolens Musas ancillas emit, & Mysas linguâ Æolicâ vocavit; has docuit canere, & veterum facta ad citharam modulari. Quum vero illæ cantûs suavitate Macarem demulcerent, & iram ejus sedarent, uxorique placarent, Megaclo pro matre eis referens gratias posuit columnas æneas, & per omnia templa honorari jussit. Clemens Alexandrinus in Protreptico.

Megara, una Furiarum, Noctis & Acherontis filia, ita dicta ἀπὸ τοῦ μεγαίρειν, quod *odisse* seu *invidere* significat. Fallitur itaque Statii Scholiastes, qui sic dictam putat quasi Μεγάλη ἔρις. Virg. Æn. 12.

Dicuntur geminæ pestes cognomine Diræ,
Quas & Tartaream nox intempesta Megaram
Uno eodemque tulit partu.

Et alibi:

——— *Furiali è cæde Megara.*

Claud. 1. in Ruf.

Improba mox surgit tristi de sede Megara.

Seneca in Hercule Insano:

——— *Agmen horrendum anguibus*
Megara ducat, atque luctifica manus
Vastam rogo flagrantem corripiat trabem.

Stat. Theb. 2.

——— *Tisiphone fraternâ claudere quærit*
Bella tubâ, nec se tanta in certamina fidit
Sufficere, infernâ comitem in sede Megaram
Et consanguineos in prælia suscipit angues.

Ab Hebræo מגרה *megara* sic dicitur, quod *serram* significat. Familiare id olim Orientalibus, etiam Judæis supplicium, Furiæ autem suppliciorum præsides. Casaub. in Suet.

Megalesia, dies qui dicatus erat Magnæ matris Deûm ceremoniis. Ludi quoque qui celebrantur ante templum in ipso Magnæ matris Deûm conspectu, *megalesia* dicebantur. Liv. *Marcus Junius Brutus ædem Magnæ matris Deûm in palatio dedicavit, & ludos ob eam dedicationem factos megalesia appellavit.* Juvenal. Sat. 6.

Atque à plebeis longe Megalesia.

Hinc *Megalesiacus* Idem Sat. 11.

Interea Megalesiacæ spectacula mappæ
Idæum solenne colunt. ———

Megalia, insula parva Campaniæ apud Neapolim. Stat. Sylv. lib. 2. Carm. 2.

Quaque ferit curvos exerta Megalia fluctus.

Megalitæ, populi quidam, ut videtur apud Aristot. in libro de Poëticâ, nisi legendum sit μεγαλοψυχία.

Megalopolis, urbs Arcadiæ in Peloponneso. *Leontari Sophiano*. Fuerunt autem non pauci clari *Megalopolitæ*, quorum aliquot à Stephano nominantur, inter quos Polybius. Alia est Cariæ civitas, alia Iberiæ. Vide Steph. Item *Megalopolis* altera, urbs Germaniæ, vulgò *Meckelburg*.

Meganira, Celei uxor fuit, ac Triptolemi mater, cujus sacellum erat non longè à puteo Bœotiæ, qui alio nomine *Anthion* dicebatur.

Megara, Creontis Thebanorum regis filia & uxor Herculis. Nam cum Erginus Orchomeniorum tyrannus Thebanos gravi tributo premeret, Herculi filiam suam eâ lege pactus est, si urbem ex onere liberasset. Quo præmio inductus Hercules, Orchomeniis bellum intulit, urbeque expugnatâ, tyrannum interfecit, victorque Thebas reversus, Megaram uxorem duxit. Verum cum postea Eurysthei jussu ad inferos descendisset, diutiusque ibi moraretur, Lycus exul Thebanus, rei benè gerendæ occasionem sibi oblatam ratus, regnum Thebanorum invasit, cumque Megaræ animum ad nuptias suas flectere non posset, vim et inferre parabat. Inter hæc opportune rediens Hercules Lycum interfecit, regnumque Thebanorum Creonti restituit. Lyci autem necem iniquè ferens Juno, tantum Herculi furorem objecit, ut ille Megaram uxorem cum liberis ex eâ susceptis interficeret. Hygin. & Sen. in Herc. Fur.

Megara, pl. num. Urbs Achaiæ, Megaridis caput, ad sinum Saronicum, inter Athenas & Corinthum, patria Euclidis ac Theognidis; in cujus agro præstantissimi proveniebant bulbi. Columella lib. 10.

Jam Megaris veniunt genitalia semina bulbi.

Ovid. de Rem. Am. lib. 2.

Daunius, an Libycis bulbus tibi missus ab oris,
An veniat Megaris noxius omnis erit.

Megares num. plur. apud Plaut. in Persâ ubi *Megaribus* in ablativo legitur. Item urbs Siciliæ, prius Hybla, posteà à Megarensibus Græciæ *Megara* appellata, in orâ ad ort. inter Catinam, & Syracusas a Marcello cum Syracusas obsideret excisa. *Risus Megaricus* ponitur pro profuso & intempestivo. *Megarensis ars* in dolosos & astutos. Item *lacbrymæ Megarienses* de fictis dicuntur, à virginibus Megarensibus a rege Corinthum ad filiæ mortem lugendam missis. Est etiam urbs in Thessalia, alia in Ponto, alia Illyrici, alia Molossiæ. Steph.

Megareus, pater Hippomenis, nepos Neptuni et Onchesto Bœotiæ oppido oriundus, vel filius Onchesti, quæ controversia ex variâ lectione orta est. apud Ovid. Met 10.

Namque mihi genitor Megareus Onchestius illi
Est Neptunus avus, pronepos ego regis aquarum.

Alii ita legunt:

——— *Mihi genitor Megareus, Onchestius at illi.*

Megaris regio Achaiæ parva sinui Saronico exposita, inter Phocidem ad occ & Atticam ad ort. ab Isthmo Corinthiaco sumens initium. Item insula parva apud Neapolim in Campaniâ; vulgò *Castell' del Ovo*. *Megalia* Papinio.

Megarsus. Siciliæ urbs. Lycophron. Item op. Ciliciæ in orâ ad ostium Pyrami flu. Mallo urbi propinquum. Est & Indiæ flu. ex Emodis mont. nascens. Dionys.

——— Ὕδασιν θεῖός τε Μέγαρσος
Λαβρόμενος, ποταμῶν. ———

Priscianus *Megarsum* habet pro *Megarso*. Θεῖον verò Dionysii Stephanus *vastum* interpretatur. Priscianus verò *rapidum*. Nos *divinum* potiùs reddidimus Ille enim poëtis mos, ut fontibus ac fluminibus divinitatem

hicalem quandam adscriberent. Hinc Prop. 4. 28. *Divini fontes.* Et 2. 28. *Divina aqua.* Theocritus.

——— Ἄγχιθι καὶ ποταμοὶ θεῖον ὕδωρ.

Euripidi etiam apud Cic. ep. ad Att. lib. 15. Ep. 4. dicuntur ποταμῶν ἱερῶν πηγαί.

Megasthenes, Historicus, cujus mem. Clem. 1. Strom. & Euseb. Præp. 9. Unde etiam cognoscimus eum Indica scripsisse, quæ cum consignaret, apud Indorum reges commemorabatur, ut omnia bona fide traderet. test. Plin. 6. 17. & Solin. cap. 49. vide Voss. Hist. Gr. pag. 69.

Megistanes, dicuntur proceres & magnates, viri summates, quibus permissum erat cum regibus epulari. Nam & Herodes D. Marco cap. 6. dicitur μεγιστᾶσι convivium præbuisse, quos vetus interpres *Principes* vertit. Usi hâc voce Seneca Epist. 21. Tacitus 15. Annal. & Sueton. in Caligulâ.

Mela Pomponius, Geographus cujus extat liber de situ Orbis. Natione Hispanus fuit. Claudiique Imp. temporibus floruit, ut rectè primus adstruxit Vadianus. Inde est, quod & ipse meminit Corn. Nepotis, ut recentis scriptoris, & ad partes à Plinio advocetur in Hist. Naturali, qui Vespasiani temporibus claruit. Vide Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 25.

Mela. fluvius propè Brixiam Gall. Cisalpinæ urbem, Catullus ad Januam, Carm. 68.

Flavus quam molli percurrit flumine Mela,
Brixia Veronæ mater amata meæ.

Virg. Georg. 4. 4. ubi de amello:

——— *Tonsis in vallibus illum*
Pastores & curva legunt prope flumina Mela.

Melaca, pagus Atticæ. Stat. Theb. 12.

Icaris, Celsique domus, viridisque Melaca.

Melampus, Amythaonis & Doripes filius. Hom. Odys. penult. Sic dictus quòd mater eum infantem exposuerit toto corpore tectum præterquam pedibus, qui à Sole atri facti sunt. Augurio claruit, omnino avium cæterorumque animalium voces novit & intellexit. Fuit & medicus præstantissimus, cui templum erectum festaque solennia, & sacrificia fuere statuta, Pausan. lib. 1. Biantem juvit in auferendis bobus Iphiclo, quos ille Neleo restituit. cujus beneficii memor Neleus filiam suam nomine Pero ei uxorem tradidit. Filias quoque Proeti furiis agitatas sanitati mentis restituit, quarum unam Iphianassam cognomine conjugem accepit. Virg. Georg. 3 De peste.

——— *Cessere magistri*
Phyllyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus.

Tibullus ad Messalam:

——— *Compertum est veracibus ut mihi signis*
Queis Amythaonius nequeat certare Melampus.

Papinius Theb. 8.

Insignem famâ sanctoque Melampode cretum
Thiodamanta volunt.

Apollodorus lib 1 Μελάμπους ἐπὶ τῶν χωρίων διατελῶν ὄντος πρὸ τῆς οἰκήσεως αὐτοῦ δρυὸς, ἐν ᾗ φωλεὸς ὄφεων ὑπῆρχεν, ἀποκτεινάντων τῶν θεραπόντων τοὺς ὄφεις, τὰ μὲν ἑρπετὰ ξύλα συμφορήσας, ἔκαυσε· τοὺς δὲ τῶν ὄφεων νεοσσοὺς ἔθρεψεν, οἱ δὲ γενόμενοι τέλειοι, παραστάντες αὐτῷ κοιμωμένῳ τῶν ὤμων ἐξ ἑκατέρου, τὰς ἀκοὰς ταῖς γλώσσαις ἐξεκάθαιρον. ὁ δὲ ἀναστὰς, καὶ γενόμενος περιδεὴς, τῶν ὑπερπετομένων ὀρνέων τὰς φωνὰς συνίει, καὶ παρ' ἐκείνων μανθάνων, προέλεγε τοῖς ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα. Plura de eodem idem lib. 2. Atia, & etymon hujus nominis tradit Scholiastes Theocriti Idyl. 3. vers. 43. Propert. 3. 2.

Turpia perpessus vates est vincla Melampus,
Cognitus Iphicli surripuisse boves;
Quem non lucra, magis Pero formosa coegit
Mox Amythaoniâ nupta futura domo.

Item unus ex canibus Actæonis. Ovid. Met. 3.

——— *Primusque Melampus*
Ichnobatesque sagax latratu signa dedere.

Melampygos, cognomentum Herculis quasi *nigro podice*: quod eam partem corporis, non Lydorum more vulsam, neque candidam, quemadmodum solent effœminati; sed nigris pilis hirsutam ac sylvosam haberet. Vide Erasm. in Prov.

Ne incidas in Melampygum.

Melanchætes. unus ex canibus Actæonis. Ovid. Met. 3. à *nigredini pili* dictus.

Prima Melanchætes in tergo vulnera fecit.

Melanchlæni, pop. juxtà Bosporum Cimmerium, à *vestibus nigris* dicti. Dionys. ubi de Alanis.

Ἔνθα Μελάγχλαινοί τε καὶ ἀνέρες Ἱππημολγοί.

Mela 2. 1. *Melanchlænis atra vestis, & ex eâ nomen.* Dio Chrys. in Borysthenit. Χρῶνται δὲ τῇ ἄλλῃ ἐσθῆτι μελαίνῃ ὡς τὸ πολὺ ἀπὸ γένους τινὸς Σκυθῶν τῶν Μελαγχλαίνων, ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι, κατὰ τοῦτο ὀνομασθέντων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

Melaneus, Euryti pater, à quo Eretria *Melaneis* dicta.

Melaneus, etiam inter canes Actæonis numeratus ab Ovidio.

Harpalos & Melaneus, & Albas prædator aprorum.

Melanis, Venus dicta est. quòd ipsa tenebras amet, hominesque noctu sæpius coeant. Palæph.

Melanion, vir quidam tantæ castitatis ut odio mulierum in solitudinem abierit, ac per avia montium & nemorum, cane, quo uno convictore utebatur, feras insectaretur, nec unquam domum revocari potuit: unde Proverb. *Melanione castior.*

Melanthii, scopuli maris Jonii circà Samum. Strabo. *Fornelli* Bordonio. *Furni* Nigro. Lege *Melanthii*. Ita enim eos vocat Apollon. Argon. lib. IV. uti videre est in his:

——— Ἴκτο πέτρας
Ῥίμφα Μελαντείους ἀγχίαλος, αἵ τ' ἐνὶ πόντῳ
Ἧνται.———

Melanthius, nomen viri, qui cum Gorgiæ inimicus esset, dixit, hic nobis de concordiâ præcipit, qui tres in unâ domo concordes facere non potuit. Est & nomen viri Trojani proprium, quem Eurypylus in bello Trojano interemit. Hom. Alius ejusdem nominis pastor apud Theocritum. Item caprarius Ulyssis, qui quòd & rem domini absentis unà cum procis absumpsisset, & tam heræ, quàm herili filio molestum sese præbuisset, post reditum Ulyssis à Telemacho trucidatus est. Hom. Odys. l. 22. Ovid. Ep. 1.

Irus egens, pecorisque Melanthius author edendi.

Item Cappadociæ fluvius. Plin. Et Syriæ mons ubi Vestæ fanum. Cedrenus.

Melanthius, historicus de rebus Atticæ libros reliquit, testibus Harpocratione, & Athenæo. Alius est quem inter clarissimos pictores numerat Plin. lib. 35. 7. Quem etiam de arte suâ scripsisse testatur Diogenes Laertius in

in Ptolemone. Fuit etiam *Melanthius* poeta Tragicus, qui Cimonis Atheniensium ducis æqualis fuit. de quo Arist. in Avibus & Plut in Cimone. Vide Voss. P. Gr. p. 46. Photius ep. 88. Μελάνθιόν φασι τ̃ τραγωδίας ὑποκριτὴν. ὅτω τὴν ὀψοφαγίας ἧτlω ζηλᾶζ. ὡς κỳ ἀθυμεῖν, ὅτι μὴ τ̃ κύκνου τράχηλον εἶχεν, ἵνα ὡς πλεῖστον χρόνον τῶν διὰ τ̃ λαιμοῦ ρεόντων, κỳ τ̃ ἐκεῖθεν ἡδονῆς ἀπολαύῃ. De eodem narrat Athenæus in 12. eum suffocatum tandem, & strangulatum: Τράχηλον, inquit, κατασπῶν ἀπήγχετο ἐν τῶ ἀπολαύειν. In lib. 8. ait illum fuisse τραγωδίας ποιητὴν & non ὑποκριτὴν. Hujus illius voti, uti & Philoxeni, qui gruis collum optavit. meminit idem Athen. lib. 1. Μελάνθι۞ ῃ τ̃ ἀπολαύσειν ἰχῦς ἦυξατο τῆς μακραύχην۞ ὀρνιθ۞ τ̃ τράχηλον ἴχειν, ἵν᾽ ὅτι πλεῖστα τοῖς ἥδιστιν ἐνδιατρίβῃ. Ubi nec gruis, nec cygni meminit, vult autem collum longissimum. Montacutius.

Melantho, filia Protei, cui consuetudo fuit, positis vestibus dorso Delphinum insidere, atque sic per maria patris vagari. Qua re sic cognitâ Neptunus se in Delphinum transformavit, illamque blandiendo illexit, ut dorso suo insideret, transvectæque in adversum littus stuprum obtulit. Ex quo concubitu Amycum natum fuisse quidam prodiderunt, quem tamen Servium Melites filium facit.

Melanthus, 19. Atheniensium rex an. ante U. C. 367. Is erat Messenius, & cum ab Heraclidis in Peloponnesum reversis, pulsus esset, Athenas venit, ubi interfecto singulari certamine Bœotorum hostium duce Xanthia, rege Thymoete abdicato ad regnum evectus est. Ab eo Melanthridarum familia orta. Idem Apaturia, sacra Athenis instituit.

Melanthus, flu. Sarm. Europææ, qui in Borysthenem labitur. Ovid. Pont. 4.

Et tacitè peragens lene Melanthus iter.

Melantias, qui nunc vulgò *Melitias* dicitur, Thraciæ pagus 102. stadiis Byzantio distans. Ex Suidâ & Procopio.

Melanyon, secundum quosdam dictus est Hippomanes, eo quod pomis certamen confecerit, ἀπὸ τ̃ μήλων, hoc est, à *malis*, & ἀνύω *perficio*. Aliis Melanion dicitur à nomine μῆλον, & verbo ἀνίημι, quasi *mala* è manu *emittens*. Tu lege & vide *Milanion*.

Melas, fluvius multiplex. Nam unum esse in Mygdoniâ ostendere conatur Ovid. Met. 2.

Mygdoniusque Melas & Tanarius Eurotas.

Alium esse ejusdem nominis in min. Asiâ, & Smyrnam circumeuntem Solinus scribit. Alium navigabilem esse qui Ciliciam à Pamphyliâ dividat, scribit Plin. 4. 27. Alium in Bœotiâ ponit idem Plin. qui è Parnasso profluens Minervæ sacer dicitur à poëtis, quia ripæ ejus olivis sunt refertæ. Sat. Theb. 7.

Palladiusque Melas Hecateia gurgite miscet
Flumina.———

Fuit etiam Arcadiæ fluvius, Olenum urb. alluens. Dionys. vers. 415.

Ἀρκάδες Ἀπιδανῆες ὑπὸ σκοπιὴν Ἐρυμάνθου.
Ἔνθα Μέλας, ὅθι Κρᾶθις, ἵνα ῥέει ὑγρὸς Ἰάων.

Alius in Pthioude Herodot. & Livio apud Heracleam Trachiniam fluens, & à Dyrâ flu. 20. stad. distans. Alius Lyciæ, ubi Latona incolas in ranas convertit, teste Probo. Postremò alium esse in Siciliâ author est Ovid. Fast. 4. cùm de fluminibus & locis Siciliæ, quæ peragrarat Ceres in quærendâ Proserpinâ loquens, ait,

Sacratumque Melam pascua lata boum.

Vide Cluver. Sicil. Antiq. lib. 2. cap. 5.

Melartus, Hercules Tyriis dictus, quasi *Rex fortis* מלך *meles* enim *Regem* sonat. Unde & Hesych. Μάλικα τ̃ Ἡρακλέα. עריץ *aritz* autem *validum* sonat, vnde Ἄρης Græcorum, & ἥρως.

Melchisedech, Sacerdos, & Rex Salem. Lat. *Rex justitiæ*. Gen. 14. Heb. 7. 1. Hunc fuisse Semum volunt Hieronymus, Gerundensis, Primasius, Jonathan, Hierosolymitanus. & alii. Contra, est Procopius Gazeus in Gen. 14. & alii multi, quæ sententia firmatur ex Ep. ad Ebr. cap. 7. Nec probabile est Semum habitasse inter Chananæos. Quanquam R. Salomon velit Chananæos fuisse ex posteris Semi, in quo valde fallitur. Melchisediciani Spiritum Sanctum, Didymus, & Origenes Angelum, Cunæus non hominem, id est, Messiam fuisse volunt. Quæ omnia falsa, & à Constantino L'Empereur fusè refutatâ. Fuit enim unus ex regulis Chananæorum, qui piè inter illos, ac sanctè vixit. Suidas oriundum vult à Side filio regis Libyæ, cujus parentes Epiphanius Heraclam patrem, Astaroth vero vel Asteriam matrem appellat. Cedrenus: Τούτοις τοῖς χρόνοις ἤκμαζε Μελχισεδὲκ, παρθέν۞ ἱερεὺς, ἀγενεαλόγητ۞. ἐν ἀρτῳ κỳ οἴνῳ προσῆνεγκε τὴν ἀναίμακτον θυσίαν κελεύει τ̃ θεῦ ἡμῶν. Υἱὸς δὲ ἦν ὁ Μελχισεδὲκ Σιδὼ βασιλέως υἱῦ Αἰγύπτου ὃς κỳ ἔκτισε Σιδῶνα πόλιν. Ἀπάτωρ ῃ κỳ ἀμήτωρ, κỳ ἀγενεαλόγητος λέγε̃), διὰ τὸ μὴ ἐξ Ἰουδαικῆς ῥίζης κατάγεσθαι, κỳ διὰ τὸ τοὺς γονεῖς αὐτῦ ποιηροὺς ὄντας, μὴ ἀριθμεῖσθαι μετ̃ ἐκείνων. Et postea: Ἐπεὶ ῃ ἀπὸ ἀλλοτρίου ἔθνους, κỳ οὐκ ἀπὸ τ̃ Ἀβραὰμ ὁ Μελχισεδὲκ κατάγε̃). οὐκ ἐγράφη δὲ ποτε ἐγεννήθη, κỳ ἀπὸ ποίου πατρὸς κỳ μητρὸς, ἢ ποτε ἀπέθανε, δικαίως ἂν λέγοιτο μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλ۞ ἔχειν αὐτόν.

Meleager, Oenei Calydoniæ regis filius ex Althæâ conjuge: quo recenter nato visa est mater ejus sibi tres Parcas igni assidentes videre, manuque stipitem tenentes, æqualem puero cum stipite vitam assignare. Recedentibus itaque Parcis Althæa extinctum stipitem diligentissimè asservavit. Adulto deinde Meleagro, contigit ut pater ejus ex susceptis frugibus, omnibus diis sacrificaret, omissâ Dianâ quæ ob id.

———*Oenos ultorem spreta per agros*
Misit aprum, quanto majores herbida tauros
Non habet Epiros: sed habent Sicula arva minores.

Uti loquitur Ovid. Met. 8. Ad hunc igitur conficiendum Meleager collectâ robustissimorum juvenum manu, aprum interfecit, caputque eius Atalantæ dedit Jasil Argivorum regis filiæ, quæ prius aprum vulneraverat, quod ægrè ferentes Plexippus, & Toxeus Althææ fratres, Atalantæ caput auferre conabantur. Quamobrem Meleager irritatus eos obtruncavit, duxitque Atalantam in uxorem, quæ ei Parthenopæum peperit. Nuntiatâ itaque fratrum morte, Althæa doloris impatientiâ in furorem versa, fatalem illum stipitem in ignem conjecit: quo exusto Meleager etiam exustis intus intestinis omnibus consumptus est. Quæ de fatali stipite in ignem conjecto referuntur, intelligenda sunt, ait Sabinus, de execrationibus magicis quibus Althæa Meleagro imprecata est mortem. Nam Hom. testatur eam orasse Plutonem, & Proserpinam, ut filio mortem inferrent. Vide Passeratium in illud Propertii 3. 22.

Nec cuiquam absumtes arserunt in caput ignes

Exitium

Exitium nato matre movente suo.

Erat unus ex Argonautis. Orpheus vers. 156.

Ἐκ δὲ λιπὼν Καλυδῶνα θοὸς Μελεάγρος ἱκάνει
Οἰνεΐδης, ᾧ ῥ' ἐλόχευσε, καὶ Ἀλθαίη ῥοδόπηχυς.

Hunc ab Hercule pene secundum facit Apollon. lib. 1.

Οἰνεΐδης δ' ἐπὶ τοῖσιν ἀφορμηθεὶς Καλυδῶνος
Ἀλκήεις Μελέαγρος ἀνήλυθε, Λαοκόων τε,
Ὡς δ' ἔτι κουρίζων περιδάρτατα δῶκεν ὅμιλον
Ἡρώων ... ὑπέρτερον, ἄλλον οἴω
Νόσφιν γ' Ἡρακλῆος ἐπελθέμεν.

Eundem Herculi æquat Val. Flac. lib. 1.

At tibi collectas solvit jam fibula vestes,
Ostenditque humeros fortes, spatiumque superbi
Pectoris, Herculeis æquum Meleagre lacertis.

Vere igitur magnum *Oeniden* cum vocat Stat. Papinius Theb. 5.

Meles, etis, flu. propè Smyrnam, apud quem Homerus natus est, unde *Melesigenes* vocabatur. Stat. in Genethliaco Lucani:

Attollas refluos in astra fontes
Graio nobilior Melete Batis.

Idem lib. 5. Silv.

Smyrna tibi gentile solum, potusque verendo
Fonte Meles.

Plin. 5. 29. *In ora* (Cariæ scilicet) *Smyrna amne Melete gaudens.* Hinc *Meleteus.* Tibullus Panegyrico ad Messalam:

Posse meleteas nec mallem mittere chartas.

Melibœa, litoralis urbs Magnesiæ vel secundùm alios Thessaliæ. Herod. lib. 6. Patria Philoctetæ Pæantis filii. Purpurâ nobilis. Festus. *Melibœa purpura, à nomine insula in quâ tingitur, est dicta.* Lucr. lib. 2.

Jam tibi barbarica vestes, Melibœaque fulgens
Purpura Thessalico concharum tincta colore.

Virg. Æn. 5.

Victori chlamydem auratam, quam plurima circum
Purpura Mæandro duplici Melibœa cucurrit.

Sidonius Apollinaris:

Rutilum toreuma bysso
Rutilasque forte blattas,
Recoquente quas aheno
Melibœa fucat unda.

Vide Vossium ad Melam. pag. 141.

Melicerta, Inûs. & Athamantis filius. Virg. Georg. 1.

Glauco & Panopeæ & Inoo Melicertæ. Vide *Ino.*

Meligunis, una ex Æoliis insulis, quæ & *Lipara*. Callimachus Hymno in Dianam:

Μέρψ σοὶ Διπάρη (λιπάρη νέον ἀλλὰ ἔτ' τ' ἔσκεν
Οὔνομά οἱ Μελιγουνίς.)

De ratione nominis consule Boch. De Phœn. Col. 1. 27.

Meliodunum, Germ. urbs, Ptol. Bohemiæ urbem ex eâ facit Lazius, quæ *Melinko* nunc vocatur. Long. 36. 44. Lat. 49. 30.

Melisa, opidum Magnæ Græciæ. Ovid. Met. 15.

Thurinosque sinus Melisenque & Iapygis arva.

Melissa, Melissi Cretensium regis filia, quæ unà cum sorore Amalthea, Jovem caprino aluit lacte. Hanc primum mellificium ferunt invenisse, unde nata est occasio fabulæ. Melissam in apem fuisse conversam. Columella 9. 2. *Nec sane rustico dignum est sciscitari, fueritne mulier pulcherrimâ specie. quam Jupiter in apem converterit.*

Melissæ, Cereris sacerdotes sic dictæ, Callim. Hymn. 2. vers. 110.

Δηοῖ δ' οὐκ ἀπὸ παντὸς ὕδωρ φορέουσι Μέλισσαι
Ἀλλ' ἥτις καθαρή τε καὶ ἀχράαντος ἀνέρπει
Πιδακος ἐξ ἱερῆς ὀλίγη λιβὰς.

Ubi Tanaquilli Fabri filia: Ita præcipue dicebantur Cereris sacerdotes: monet Pindari Schol. qui tamen pro quâvis sacerdote usus est. Od. 4. Pyth. Μελίσσας Δελφίδος, hoc est, *Delphica sacerdotes*, ad quem locum erit operæ pretium adire Scholiasten Græcum. Notum autem est non fuisse olim in quibusdam sacris cujuslibet aquæ usum promiscuum: ita Romani Cybelen Almone lavabant, non Tiberi, nec igne quolibet ad sacra utebantur, sed ritè accenso; Phædrus alicubi. Scholiastes Theocriti in Idyll. 15. Cum explicat cur Μελιτώδης dicatur Persephone, addit, ἢ διὰ τὸ τὰς ἱερείας αὐτῆς καὶ Δήμητρος Μελίσσας λέγεσθαι, ubi pro ἱταίρας legendum ἱερείας. Porphyrius de Nympharum antro: Τὰς Δήμητρος ἱερείας, ὡς τῆς χθονίας θεᾶς μύστιδας, Μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν

Melissa, Periandri Corinthiorum tyranni uxor: quam ille concubinarum delationibus temere credens, cum gravida esset, pedibus conculcans interemit. Laertius in vitâ Periandri. Item filia Epidamni. Steph. in *Dyrrhachio.*

Melisseus, ὁ Δελφικοῖς Joan. Tzetzæ memoratur Chil. 6. Hist. 90. Vide Voss. Hist. Gr. p. 518.

Melissus, Cretensium rex, Hyginus in Poet. Astron. *Parmeniscus autem ait, Melisseum* quendam fuisse Cretæ regem. Ad ejus filias Jovem nutriendum delatum; quæ quod lac non haberent, capram ei admisere Amaltheam nomine. Lact. lib. 1. 22. Didymus, in libris ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς, ait. Melissea, Cretensium regem, primum diis sacrificasse: ac ritus novos, sacrorumque pompas introduxisse. Hujus duas fuisse filias Amaltheam & Melissam, quæ Jovem puerum, caprino lacte, *ac melle nutrierunt.* Item Grammaticus muneri datus Mæcenati, & manumissus ab eo. Tranquillus.

Melissus, inter historicos fortasse nomen meretur, de quo Palæphatus initio lib. de Incredibilibus. Vide Vossium. Alius quoque *Melissus* ille ex quo Plin. profecisse se fatetur dum conscriberet libros 7. 9. 10. Item *Melissus* Samius, Parmenidis auditor, philosophus, civibus suis charus, quibus præcepta plura dedit, Remp. administravit, classique in bello præfuit. Apollodorus.

Melita, *Melitene* Ptol. urbs Armen. min. apud Ephratem flu. *Melitenes* reg. cap. à Samosatis 90 m. p. 10 bor. à Cæsarea 128. in ort. Long. 71. 00. Lat. 34. 40. Item op. Brutiorum in Calabria ulter. vulgo *Melito.*

Melita, insl. maris Libyci inter Siciliam & Africam, à Pachyno promont. 70. m à Camarina 84. Ipsa longa 20. lata 12. circuitu 60. Sedes equitum Hierosolymorum, sibi à Carolo Quinto Aug. post amissam Rhodum dono data. *Malta* vulgò, cum urbe cognomine episc. sub Archiep. Panormitano. De ea Ovid lib. 3.

Fertilis est Melite sterili vicina Cosyra.

Silius lib. 4.

——— *Telâque superba*
Lanigera Melite.

Ubi loquitur de urb. in eadem insl. ad cujus laudem non parùm facit illud Ciceronis Verrinâ 4. *Insula est Melita Judices, satis lato à Siciliâ mari, periculosoque disjuncta, in quo est eodem nomine opidum quo iste* (Verres) nun-

nunquam accessit: quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit. Long. 39.25. Lat. 34. 40. Huc appulit D. Paulus post naufragium. Act. 28. Quisquis Hebraicè scit facile nomen ejus eruat ex Diod. Sic. qui lib. 5. sic habet. *Siciliæ versùs meridiem tres insulæ, mediæ in pelago objectæ sunt, quarum unaquaque urbem habet.* καὶ λιμένας δυναμένους τοῖς χειμαζομένοις σκάφεσι παρέχεσθαι τὴν ἀσφάλειαν, καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη Μελίτη. Et paulo post, *Est autem hæc Phœnicum Colonia, qui cum negotiationes suas ad Oceanum usque extenderent*, ΚΑΤΑΦΥΓΗΝ εἶχον ταύτην εὐλίμενον οὖσαν καὶ κειμένην πελάγιον, hoc est, *In REFUGIUM habebant hanc insulam eo quod & portubus commoda, & in medio mari sit sita.* Id ipsum enim significat *Melita* nomen. Pœnorum siquidem sermone מליטה *Melita* est *refugium* vel *effugium*. Radix מלט *malat* in Piel est *liberare & eripere*, & in Niphal *liberari, eripi, evadere, fugere*, denique & *effugere*. Vide Bochart. Geogr. 550. &c.

Melita, insula maris Hadriatici, Dalmatiæ adjacens, inter oram illius, & Corcyram Melænam 12. m. p. quot patet in latitud. longa 30. canibus Melitæis, qui in deliciis habebantur nobilis, ab Epidauro urbe, cui paret, 70. m. p. De Melitæis catulis autem Athen. lib. 12. qui eos scribit maximè apud Sibaritas in deliciis fuisse. Unde processit adagium *Melitæus Catellus*, de eo cujus opera nulli rei seriæ conducit. Suidas Τῶν κυνῶν οἱ μὲν ἰχνευτικοὶ, οἱ δὲ ὁρμᾶν τοῖς θηρίοις χρῶνται, οἱ δὲ ἐπὶ φυλακῇ τῶν κτημάτων οἰκουροὶ οἱ δ' ἐπὶ τρυφῇ, οἱ δὲ μελιταῖα κυνίδια. Vide & Steph. & Plin. lib. 4. Strabo autem lib. 6. ad priorem *Melitam* refert.

Melitene, Susianæ ad Tigrim flu. regiuncula, Ptol, *Aragelaran* Castaldo. *Suar* Theveto.

Melitis, unus ex felicissimis illis fatuis, quos Homerus suo carmine nobilitavit. Is non poterat numerare supra quinque, ductaque uxore novam nuptam non attigit, veritus, ne se illa accusaret apud matrem, cujus stultitia abiit in Proverb. *Melitide stultior*. N. L.

Melito Episcopus., cujus meminit Euseb. 4. 21. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 229. Alius qui de familiis Atheniensium commentarium fecit. Harpocration in Κάθετος.

Melitus, Orator ac Tragicus Poeta, sed, ut veteres tradidere ὑπόψυχρος, id est, *subfrigidus*. Est hic ille qui cum Lycone & Anyto Socratem accusavit, ut est apud Suidam, Aristophanes etiam ridet eum in Neb.

Sp. Melius, vir Equestris ordinis ac prædives, largitione frumenti delinito populo, quum consilia regni agitaret, vocatus à Dictatore L. Quintio Cincinnato, quod ad illum venire nollet, opem plebis invocans, à C. Servilio Ahalâ Magistro equitum interemptus est, an U. C. 314. Bona publica facta, domus diruta & area *Æquimelium*, dicta. Varro lib. 4. de L. L. Val. Max. 6. 3.

Melixandrus, Milesius, Lapitharum, & Centaurorum bellum scripsit. Ælian. Var. Hist.

Mella fluvius vide *Mela*.

Mellaria, urbs Hisp. Bæticæ excisa, inter Tariffam, & Bellonem, *Beiar de Melena* Morali.

Mellaria, altera, op. Hisp. Bæt. mediter. in Extremaduræ confin. à Corduba 141 leuc. Emeritam versùs. *Fuente Ovejuna*, teste Morali. Utraque *Mellaria* à *mellis* copiâ dicta est.

Melocabus, *Coburg*, urbs Chattorum culta, ad amnem *Krempen* sub dom. Ducis Saxoniæ Altemburgensis. Arcem habet elegantem, & 8. leuc. distat à Smalcaldâ in Eurum. Long. 32. 52. Lat. 50. 26.

Melodunum, *Melun*, Cæsari opidum Senonum in ins. Sequanæ flu. positum ut ipse describit. Nunc urbis arcæ ipsam ins. & utramque continentis ab opposito ripam instar Lutetiæ Parisiorum occupat, à quâ 10. leuc. abest. in meridiem. Long. 23. 40. Lat. 48. 20.

Melos, insula Cretæ adjacens & urbs in eâ. A Peloponneso promont. Scyllæum, à Creta Dictynneum habens. Strabo. Inter Cycladas numeratur a Pomponio 2. 1. Hanc priùs (inquit Steph.) Phœnices habitaverunt, unde & Byblus vocata est a Byblis Phœnicibus, item Zephyria. Hinc Diagoras Melius, Socrates, & Aristophanes. In Thessalia verò pop. quidam *Melienses* dicuntur. Est & vicus Acarnaniæ à quo & *Melieus*. Porrò prior *Melos* à Callimacho *Mimallis* dicta est. *Milo*, hodie Sophiano. Melon autem hanc à mali rotunditate dictam volunt, quia, Plinio auctore *insularum rotundissima est*. Festus *à Melo qui ex Phœnice ad eandem fuerat profectus*. Sed Hebraicè מלא *melo* est *plenitudo*, vel *expletio*. Rem de hâc insulâ refert Philosophus in lib. Mirabilium, quæ superat omnem fidem, Φασὶ δὲ καὶ ἐν Μήλῳ τῇ νήσῳ ἐν τοῖς ἐξορυσσομένοις τόποις τῆς γῆς πάλιν ἀναπληρούμενα γίγνεσθαι. Vult in effossæ locum terram aliam ita succedere, ut fossa per se repleatur. Quod miraculum, sive verum, sive fictum, si modò fuit creditum, potuit dare nomen huic insulæ. Porrò מלא *melo*, id est *plenitudo* Ebræis: cùm de frugibus agitur, *maturitatem* sonat. nec non *copiam & ubertatem*. Utrovis sensu sumptis, in Melon ins. mirè congruit. Theoph. de caus. Plant. 4. 12. Τὸ γὰρ αὖ περὶ Μῆλον συμβαῖνον τῆς πλάτεως, ὥστε τὸ ὕστερον σπειρόμενον θερίζειν ἅμα τοῖς πρώτοις. ἐπὶ τὴν χώραν εὐθέτον, ὡς εἴρηται. Idem habet lib. 8. cap. 3. Vide Bochart. Geog. pag. 454. 455.

Melphes flu. Lucaniæ in sinum Pæstanum apud Palinurum promont. influens. *Molfa* Leandro.

Melphia, & *Melphis*, urbs Lucaniæ, media ferè inter Neapolin, & Tarentum. *Melfi* hodiè.

Melpomene, una Musarum Tragœdiarum inventrix, à *modulando* nomen trahens. Horatius.

——Præcipe lugubres
Cantus Melpomene, cui liquidam pater
Vocem cum citharâ dedit.

Melus, op. Thessaliæ, quòd Nicias Atheniensium dux fame expugnavit; unde proverbium *Fames Melia*.

Membliarus, unus ex Cadmi sociis Theram insulam condidit. *Membliarus* item ins. prope Theram, & Anaphen, à *Membliaro* Cadmi socio. Dicitur & *Bliarus* per aphæresim. Steph. Vide Bochart. de Phœn. Col. lib. 1. cap. 15.

Memmius, civis Rom. ambitus postulatus à Qu. Curtio. Cic. ad Quintum fratrem lib. 3. Hic cum ageret Tarracinæ deperibat quandam mulierem, non sine Largio quodam rivali: cum quo, quum aliquando ira incidisset, eò iracundiæ provectus est Memmius, ut ipsi Largio brachium mordicus arripuerit: unde fluxit adagium in vulgus, *Lacerat lacertum Largii mordax Memmius*.

Porrò

Porro *Memmiam* gentem plebeiam fuisse declarant tribunatus plebis à Memmiis gesti. Veruntamen si nobilitas antiquitate penditur, nobilissima est: A Mnestheo enim Trojano oriundam esse traditum est, idque testatur Virgil. Æn. 6.

Mox Italus Mnestheus, genus à quo nomine Memmi.

Itaque non immerito Lucretius C. Memmium Gemellum ad quem suos libros misit, claram Memmii propaginem dixit. Hic *Memmius* Gemellus est, ad quem scriptæ sunt epistolæ aliquot à M. Tullio lib. 13. Epistolarum. Vide Lambinum præfat. ad Lucretium.

Memnon, fil. Tithoni fratris Laomedontis ex Aurorâ susceptus. Unde *Aurora nigrum partum* vocat. Manil. lib. 1. Virg Æn. 1.

Nunc quibus Aurora venisset filius armis.

Hsiod. in Theog.

Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστὴν,
Αἰθιόπων βασιλῆα.

Oppian. Κυν. β

——— Ἀσσύριοι ναετῆρες
Μέμνονα δακρυόεντα κλυτὸν γένος Ἠριγενείης.

Pind, Olymp. Od. 2.

Ἀοῦς τε παῖδ' Αἰθίοπα.

Et Od. 6. Nem.

Φαεννᾶς υἱὸν Ἀοῦς.

Philostr. 1. Icon.

Μέμνων ὁ τῆς Ἠοῦς.

Qui cum maximâ Orientalium populorum copia in auxilium Priamo venit, & in pugnâ ab Achille occisus, vel ut alii tradunt, ab insidiis Thessalis interfectus est, qui cum in rogo cremaretur, precibus Auroræ in avem mutatus est, ex eademque pyra multæ aliæ aves evolarunt, quas *Memnonias* vocarunt, quæ quotannis ex Æthiopiâ in agrum Iliacum dicuntur advolare, Memnonisque sepulchrum ter lustrare, deinde duas in partes divisæ rostris, unguibusque concurrere, & generis sui authori sanguine suo parentare. Ovid. Met. 13. *Memnonis effigies*, De qua Tac. Annal. 2. *Cæterum Germanicus aliis quoque miraculis animum intendit, quorum præcipua fuere Memnonis saxea effigies, ubi radiis solis icta est, vocalem sonum reddens.* Dionys. vers. 249.

——— Ἔνθα γεγωνὼς
Μέμνων ἀντέλλουσαν ἑὴν ἀσπάζεται Ἠῶ.

Lucianus in Toxari: Τὸν δὲ Μέμνονα βοᾶν αὐτὸς ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου. Juven. Sat. 15.

Dimidio magicæ resonant ubi Memnone chordæ.

Plinius 36. 7. *Non absimilis illi narratur in Thebis delubro Serapis, ut putant, Memnonis statuâ dicatus, quem quotidiano Solis ortu contactum radiis crepare dicunt.* Philostr. lib. 1. Iconum: Δοκεῖ γὰρ ὁ ἥλιος οἱονεὶ πλῆκτρον κατὰ τὸ στόμα ἐμπίπτων τῷ Μέμνονι ἐκκαλεῖσθαι φωνὴν ἐκεῖθεν, καὶ λαλῶν τεχνήματι παραμυθεῖσθαι τὴν ἡμέραν. De eadem re late idem Philostratus lib. 6. De vitâ Apollonii cap 3. Callistratus quoque vocat marmor Memnonis ἔκφωνον ab hâc vocalitate. Et in statuâ ipsius dat eidem marmori ἐξουσίαν φωνῆς, & explicans ait Oriente die loqui ad contactum Solis statuam, cum gaudio veluti ad matris præsentiam exhilaratam, abeunte die marmor ingemere. Vide Strab. lib. 17. Pausan. in Attic. Tzetzen Hist. Chil. 6. 64. &c.

Memnon historicus, scripsit de rebus Heracleæ Ponticæ: Vide Voss. Hist. Gr. pag. 182.

Memnon, Darii Persarum regis dux exercitûs, Chium, Methymnum, Eresam ac Pyrrham & Mitylenem vel occupavit, vel vi cepit, quo tempore Alexander primum in Asiam trajecit.

Memoria, fons mirus, de quo sic Plinius: *In Bœotiâ ad Trophonium, juxtà flu. Orchomenum, duo sunt fontes, quorum alter memoriam, alter oblivionem adfert, inde nominibus inventis.*

Memphis, urbs Ægypti excisa, olim regia, ab Osiride condita, apud verticem Deltæ, ex adverso Babylonis à vertice 15. m. p. in austrum distans. Ibi papyri copia. *Ægyptia Memphis* Lucano dicitur lib. 1. Martialis:

Barbara Pyramidum sileat miracula Memphis.

Pyramidum istarum vestigia adhuc cernuntur. *Menchis* & *Mitzir* hodiè Postello. Sunt qui *Cairo* esse putent. Quin & *Memphin* Arcadiæ urbem memorat Dioscorides lib. 4. Sed hæc Arcadia non est in Peloponneso, sed Arcadia Ægyptia, cujus mentionem faciunt Eustath. Lib. Notit. & Steph. Horat. 3. Od. 26.

Carens Sithonia nive Memphis.

Ovid. 2. Amor. eleg. 13.

Quæ colis & Memphin palmiferamque Pharon.

Propertius lib. 3.

Et toties nostro Memphi cruenta malo.

Hinc *Memphitis* patronymicum fœmininum. Juv. Sat. 15.

——— *Anne aliam terra Memphitide sicca*
Invidiam facerent nolenti surgere Nilo?

Tibullus Eleg. 1. 7.

Barbara Memphiten plangere docta bovem.

Item *Memphiticus*. Ovid. 1. Art. Am.

Nec fuge Niligenæ Memphitica sacra juvencæ.

Menæchmi, nomen comœdiæ Plautinæ.

Menæchmus, Philosophus Platonicus Proconnesius, Eudoxi auditor; vixit temporibus Platonis. Item historicus Sicyonius. Voss. Hist Gr. 1. 11.

Menalippe, Antiopes Amazonum reginæ soror, ab Hercule in bello Amazonico capta, quam cum sorori restitueret, accepit pretium arma reginæ, & baltheum, nam hæc quoque ex eo bello reportare fuerat jussus ab Eurystheo. Juven. Sat. 8.

Smyrna vel Antigones, vel personam Menalippes.

Menalippides, poeta Melius genere, scripsit Dithyrambicorum plures libros, & poemata Lyrica, & epigrammata, & elegos. Hujus ex filiâ nepos *Menalippides* junior, item poeta, scripsit Lyrica & Dithyrambica. Vixit, mortuusque est apud Perdiccam regem Macedoniæ. Suidas.

Menalippus, civis Thebanus qui cum Tydeo ad Thebas vulnus lethale inflixisset, ille sibi hoc mortis solatium à suis præstare petiit, antequam moreretur, Menalippi caput ad se referrent, quod cum non exiguo suorum, hostiumque sanguine obtinuissent, feræ ritu dentibus dilaniavit, tandemque veluti vindictæ satur, æquiore animo expiravit. Statius Theb. 8 Item Tydei frater, quem Tydeus in venatu fertur peremisse, obque id fratricidium exulasse. Item Trojanus quidam ob virtutem à Priamo filii loco amatus scribitur etiam *Menalippus*. Vide Barthium ad illud Stati Theb. 8.

Astacides Menalippus erat.

Menander Atheniensis, novæ comœdiæ comicus, strabus fuit, mente acutus, amore in mulieres insanus. Scripsit fabulas 80. & epistolam unam ad Ptolemæum regem, aliaque nonnulla solutâ oratione. Suidas. Quintilianus autem de eo sine lib. 8. *Menander*, inquit, *meo judicio diligenter lectus, ad cuncta quæ præcipimus efficienda sufficit. Ita omnium imaginem in vitâ expressit, tanta in eo inveniendi copia, & eloquendi facultas, ita est omnibus rebus, personis, affectibus accommodatus, ut omnibus ejusdem operis authoribus tenebras obduxerit.* Porro tanto fuit in pretio, ut etiam invitatus sit à regibus Ægypti, oblatis magnis honoribus & divitiis. Ovid. Trist. 2.

Fabula jucundi nulla est sine amore Menandri.

Prop. 3.

Librorumque tuos, docte Menander sales.

Idem lib. 4.

Sed potius blandi Thais pretiosa Menandri.

Stat. Sylv. 2.

Attica facundi decurreret orsa Menandri.

Auson.

Conditor Iliados & amabilis orsa Menandri.

Vide Voss. P. Gr. pag. 57.

Menander Ephesius historicus, de quo vide Voss. Hist. Gr. lib. 3. pag. 386.

Menander, Laodicus Sophista, scripsit commentarios in artem Hermogenis, & in præexercitamenta Minutiani. Suidas.

Menander, Pergamenus historicus. De rebus Phœniciæ egit, ut cognoscere est ex orat. Tatiani adversus Gentes, & Clem. Alex. 1. Strom.

Menander, alius Simoni Mago successit, non solum ejus referens impietatem, sed longè superans, sese Servatorem dictitans, ex Olympo ad hominum salutem demissum, docensque nullo pacto angelos ab hominibus vinci, aut cogi posse, quam artis Magicæ disciplinâ, & baptismo ab eo traditis, ex quibus immortalitas humano generi proveniat. Justin. & Euseb. lib. 3.

Menapii, pop. qui ad utramque Rheni ripam habitant juxta Nervios, qui plerisque Juliacenses & Clivienses cum parte Geldrensium esse videntur. Eburonibus, & Tungris finitimi.

Menapiscus pagus, hodiè Flandriæ cõmitatus est. Teste Divæo.

Menecles Bacaleus, historiam prodidit, teste Athenæo. Alius videtur esse orator Albadensis. Strabo lib. 15. Priorem, vel tertium aliquem signat Pind. Schol. in Olymp Od. 2.

Menecrates, Elaita scripsit Ἑλλησποντιακὴν περίοδον, unde de Halizonibus quiddam refert. Strabo lib. 12. ubi etiam ex eo & Xantho Lydo, tradit, Mysos ita dici ab ὀξύη arbore, quæ Lydorum linguâ μυσὸς vocatur, ac copiosa crescit juxta Olympum.

Menecrates, Syracusanus medicus, nullam dicitur accepisse mercedem medendi. Curavit imprimis sacrum morbum, tantùm hac mercede contentus, ut liberati se ipsius esse servos faterentur: se vero Jovem appellabat. De quo lepidam historiam narrat Ælian. Var. Hist. 12. 51. *Menecrates medicus*, inquit, *adeo superbiâ turgebat, ut seipsum Jovem appellaret, misit autem aliquando literas ad Philippum Macedonum regem, in hac verba.* Φιλίππῳ Μενεκράτης ὁ Ζεὺς εὖ πράττειν. Ad ea autem rescripsit Philippus Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Συμβουλεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοὺς κατ' Ἀντίκυραν τόπους Quibus eleganter hominem non esse sanæ mentis significavit. Eandem historiam habes apud Athenæum lib. 7. nec non apud Eust. in Iliad. A. vide Suidam in Μενεκράτης. Sed & alteram historiam de Menecrate non invenustam exhibet nobis idem Ælianus prædicto loco. *Aliquando lautissimum convivium instruxit Philippus, ad quod illum etiam invitavit, seorsimque ei mensam jussit apparari, & apponi acerram, suffitumque fieri. Reliqui vero epulabantur, eratque admodum opipara cœna. Menecrates itaque primo ferebat, gaudebatque honore; Postquam vero paulatim fames obreperet, & homo esse convinceretur, idemque vanus, & stolidus, consurgens discedebat, sesequе injuriâ affectum querebatur, festivissimè Philippo stultitiam ejus redarguente, & in lucem proferente.*

Menecrates, Comicus poeta. Suidas Item *Menecrates* Xanthius historicus, de quo videndus Voss. Hist. Gr. p. 387. Quem vide quoque, p. 156. & p. 441.

Menedemus, Philosophus nobilis inter Socraticos Phædri discipulus, pauperis architecti filius ex Eretriâ civitate, à quâ Philosophi *Eretriaci* dicti sunt. Eretria vero in Eubœâ est. Strabo lib. 9. Hic militiam primo exercuit, postea ad Platonem concessit. Fuit honestate, & gravitate insignis: status corporis in eo sene, ut in juvene firmus fuit, & validus. Et cum primum ab omnibus ludibrio haberetur. Postea in tantâ admiratione habitus est, ut civitatis gubernacula ei traderentur. Obiit vitæ suæ anno 73.

Menedemus, Lampsacenus, Cynicus, qui tam in prodigiosam venerat superstitionem, ut sumpto habitu furiæ, prodiret, dictitans se exploratorem ex inferis venisse, delaturum dæmonibus mortalium peccata. Pullatus ambulabat cum tunicâ talari adstrictâ balteo punico. Arcadium pileum gestabat, cothurnos Tragicos, virgam in manu. Laertius.

Menelaus, filius Atrei, & Æropes, ut Hom. tradit. Plisthenis vero ut Hesiodus, & frater Agamemnonis rex Spartæ, qui Helenam Jovis & Ledæ filiam uxorem habuit; quam cum Paris Priami fil. eo absente, rapuisset, Legatos ad Paridem misit, qui illam repeterent, qui cum re infectâ rediissent, omnes totius Græciæ principes ad bellum convocavit: qui collectâ mille navium classe, ad unum sub Agamemnone rege in excidium Trojæ conjurarunt. Quumque jam totâ Phrygiâ, atque Mysiâ devastatâ, Ilium Priami regiam decennali bello oppugnassent, tandem fraude, magis, quam viribus expugnaverunt: atque sic egregiam suam conjugem recepit, conscensaque navi post octavum erroris annum domum rediit. Hom.

Menelaus, Anæus (Anæa autem Cariæ urbs est) historicus summus vocatur Stephano in Ἀναία. Diversus ab eo est Menelaus poeta, qui patriâ Ægæus fuit, & Thebaidem libris 12. aliaque teste Suidâ scripsit.

Menenia, gens Romæ fuit, ex qua Agrippa *Menenius* C. F. Lanatus, cos. cum P. Posthumo, an. V. C. 250. Cassiodorus.

Menephron, viri proprium, qui cum matre concubuit. Ovid. Met. 7.

Dextrâ

Dextrâ Cyllene est, in quâ cum matre Menephron
Concubiturus erat sævarum more ferarum

Menestheus, Pelei fil. Erichthei regis pronepos. undecimus Atheniensium rex. an. 24. regnavit. Hic seditione in absentem Theseum Athenis excitatâ, regnum occupavit ope Tyndaridarum, quorum sororem Helenam ille rapuerat, deinde cum cæteris Græcis ad Ilium expugnandum profectus, ibi mortuus est.

Menetor, vetus author, de Donariis opus fecit. Athen. lib. 14.

Menevia, S. Davids. urbs Walliæ in Com. Pembrochiensi episc. sub Arch. Cant. 16. mill. à Pembrochio in Circium & 30. à Mariduno. Long. 14. 20. Lat. 52. 25.

Meninx, insula circà Africam clarissima, longitudine 30. m. p. latitudine 35. Plin. 5. 7. Ab Eratosthene *Lotophagitis* dicta. Stephanus ins. & urb. esse scribit juxta Syrtes. Ejus meminit Dionysius v. 480.

Μήνιγξ καὶ Κέρκιννα Λιβυστικὸν ὅρμον ἔχουσαι.

Ubi tamen M.SS. *Μῆνιξ καὶ Κέρκιννα. Menix* Punicè scribebatur מינכץ *me nicks*, quasi dixeris *aquas defectas*, i.e. *deficientes*; vel מי נכץ *me-nics*, quasi dixeris *aquas recessus*, i.e. *recedentes. Menicis* enim vel *Meningis* opidi situs hanc conjecturam plurimum firmat. Describunt enim Plin. & Ptol. hoc opidum à parte Africæ. Africam autem ab insulâ nihil distinguit, quam tenue & humile vadum, semel hyeme bis æstate accedere solitum, adeò ut plerumque IV. circ passuum à mari deseratur. Silius lib. 3.

——————*Choaspes*
Neritia Meninge satus.

Ubi *Neritia* ob adventorem Ulyssem, cui *Neritus* paruit. Unde Dionysius:

Ἔνθα ποτ' αἰολόμητις ἀλώμενος ἦλθεν Ὀδυσσεύς.

Strabo lib. 17. *Τὴν δὲ Μήνιγγα νομίζουσιν εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων γῆν, τὴν ὑφ' Ὁμήρου λεγομένην, καὶ δείκνυταί τινα σύμβολα καὶ βωμὸς Ὀδυσσέως, καὶ αὐτὸς ὁ καρπός. Πολὺ γάρ ἐστι τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ λεγόμενον λωτὸν, ἔχον ἥδιστον καρπόν.* Polybius lib. 1. *Τὴν τῶν Λωτοφάγων νῆσον ἣ καλεῖται μὲν Μῆνιγξ, οὐ μακρὰν δὲ ἀπέχει τῆς μικρᾶς Σύρτεως.*

Menippus, Phœnix Philosophus Cynicus, nihil memoriâ dignum edidit; porro ipse librique ridendi. Cumque habendi cupidissimus esset, bonis amissis laqueo vitam finivit. Laertius. Item Poëta Comicus. Suidas.

Menippus, Stratonicensis in totâ Asiâ disertissimus, præceptor Ciceronis, teste ipso in Bruto. Alium præterea ejus nominis Macrobius adducit, quem Philosophum, & servum fuisse tradit: scripsisseque libros, quos in Satyris M. Varro imitatur, quas *Menippeas* nominavit. Alii vero Cynicas vocant. De variis *Menippis* vide Voss. de Hist. Gr. p 388.

Menlascus. fluviolus Hispan. inter Vardulos & Vascones, juxta fanum S. Sebastiani. in Oceanum Cantabricum se exonerans; hodiè *Rio Menlasco* dicitur.

Menodorus, medicus insignis ætate Serapionis, cujus meminit Galenus in Therapeut. Fuit etiam *Menodorus* Samius historicus, teste Athenæo lib. 15. *Menodorum* forsan alium signat Laertius in Aristippo.

Menœceus, juvenis Thebanus, Creontis filius qui pro patriæ salute sanguinem suum, atque adeo vitam ipsam sponte profudit. Nam cum Thebanis eo tempore, quo ab Argivis obsidebantur, redditum esset oraculum, urbem salvam fore, si ultimus ex Cadmi posteris spontanea se morte manibus ejus devoveret, intelligens Menœceus oraculum illud ad se pertinere, nihil cunctatus, suo sibi gladio necem conscivit Stat. Theb 10. Cic. 1. Tusc. Qu. Apollodorus lib. 3. *Ἐγένετο καὶ πολυχρόνιος ὁ Τειρεσίας. Οὗτος ἐν Θηβαίοις μαντευόμενος εἶπε, νικήσειν, ἐὰν Μενοικεὺς ὁ Κρέοντος Ἄρει σφάγιον αὑτὸν ἐπιδῷ, τοῦτο ἀκούσας Μενοικεὺς ἑαυτὸν πρὸ τῶν πυλῶν ἔσφαξε.* Juv. Sat. 14.

————*Amor in te est*
Quantus erat patriæ Deciorum in pectore quantum
Dilexit Thebas, si Græcia vera, Menœceus.

Vide Barth. ad Theb. 10.

Menœtius, filius Actoris ex Æginâ quam vitiatam Jupiter illi conjugem dederat. Hic postea relictâ Ægidâ matre, in Opuntem Locrorum se contulit, ibique Patroclum ex Sthenele uxore suscepit, qui ab eo *Menœtiades* dictus est. Ovid. Epist. 1.

Sive Menœtiaden falsis cecidisse sub armis.

Menosca, op. Vardulorum in confin. Vasconum, ad ostia flu. Magradæ. Nunc est *Orio*, op. Guipuscoæ in orâ maris Cantabrici.

Menosgada, Germ. op. Ptol. *Eger*, teste Apiano in Bohemiæ confin.

Mentesa, op. Oretanorum, nunc est *Montizon*, pagus agri Lamitani, in Castella Nova, & in confin. Vandalitiæ. 7. leuc à Tolesâ in Cæciam.

Mentor, vasis cælandis mirus artifex. Plin. 33. 13. *Crassus orator duos scyphos Mentoris artificis manu calatos 10. H. S. emit.* Id est 2500. coronatis Gallicis. Juv. Sat. 8.

———*Rara sine mentore mensa.*

Martialis:

Vasaque Mentoreâ nobilitata manu.

Prop. 1. 14.

Lesbia Mentoreo vina bibas opere.

Idem 3. 9.

Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ.

Mart. alibi:

Solus Mentoreos habes labores.

Idem 5. 88.

Inserta phiala Mentoris manuducta.
Lacerta vivit, & timetur argentum.

Menuthias, ins. ingens Æthiopiæ ad ort. quæ *Madagascar* nunc dici putatur. Ptol.

Mephitis, ait Servius ex sententiâ aliquorum *Mephitim* esse Deum Leucotheæ connexum, aut Junonem, nam Juno aër est, atqui putor nascitur ex corruptione aëris, ac proinde ait *Mephitis* erit Dea odoris graveolentis. Pertinent ad hanc opinionem numinis verba Taciti lib. 19. *Solum Mephitis templum stetit ante mœnia, loco, seu numine defensum.* Ait Priscianus lib. 7. deduci vocem à Græco *Μεσῖτις*, mutatione *σ* in *φ*. Scal. tamen in Conjectaneis ait esse vocem Etruscam, Etruscos autem ab Syris accepisse. Syrorum vero linguâ hâc voce significari, *gravitatem*, aut *exhalationem* & *flatum spiritûs*. Virg. Æn. 7.

 ——*Lucos*

——*Lucosque sub alta*
Consulit Albunea, nemorum quæ maxima sacro
Fonte sonat, sævamque exhalat opaca Mephitim.

Persius Sat. 3.

Turgidus hic epulis, atque albo ventre lavatur
Gutture sulphureas lente exhalante Mephites.

Mera Proeti & Antiæ filia, quæ cum venationi dedita, Dianam per nemora sequeretur, à Jove conspecta est, & adamata: qui cum nullâ ratione castissimæ puellæ animum ad sui amorem posset pellicere, ad dolum confugit, Dianæque figurâ assumptâ vim ei intulit. Quamobrem cum Dianæ consortium illa deinde fugeret, nec vocanti deinceps deæ parere vellet, suspicans ne Jupiter aliquis sub ejus imagine lateret, telis ejus est confossa, tandemque deæ ejusdem miseratione in canem mutata. Ovid. Met. 7.

Mercii, populi Angliæ, quorum regio *Mercia*, quæ proprium habuit regem. Continebat autem comitatus Lincolniæ, Northamptoniæ, Rutlandiæ, Huntingtoniæ, Oxoniæ, Worcestriæ, Warvvici, Derbiæ, Notinghamiæ, Leicestriæ, Staffordiæ, & Cestriæ, cum parte Herefordiæ, & Salopiæ, Glocestriæ, Bedfordiæ. & Lancastriæ.

Mercurius, Jovis & Maiæ fil. Græcis *Hermes* ἀπὸ τοῦ ἑρμηνεύειν, h. e. *ab interpretando* dictus. Vossius vero Ἑρμῆς vult esse ab אמר id est. *sermo, eloquium*. Erat enim nuncius Deorum, unde Horatio in Odis dicitur.

——*Superis Deorum*
Gratus & Imis.

Claud de eo.

——*Commune profundis*
Et superis numen, qui fas per limen utrumque
Solus habet, geminoque facit commercia mundo.

Habitum ejus & indumenta sic describit Statius 1. Theb.

Paret Atlantiades dictis genitoris & inde
Summa pedum properè plantaribus illigat alis,
Obnubitque comas, & temperat astra galero.
Tum dextra virgam inseruit, quâ pellere dulces
Aut suadere iterum somnos, quâ nigra subire
Tartara, & exangues animare adsueverat umbras.

Claud. 1. de Rapt.

——*Cyllenius adstitit ales*
Somniferam quatiens virgam, tectusque galero.

Ovid. Met. 1. de sopito Argo:

——*Firmatque soporem*
Languida permulcens medicata lumina virgâ,

Horat. 1. Od. 10.

Tu pias lætis animas reponis
Sedibus, virgâque levem coerces
Aurea turbam.

Ubi videtur exprimere voluisse Græcam vocem χρυσόῤῥαπις. Sic enim dictus est à Græcis Mercurius; de quâ virgâ sic Hom. Iliad. Ω.

Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.

Quem Virgil. imitatus est 4. Æn.

Tum virgam capit, hâc animas ille evocat Orco.

Odyssea vero vult hâc eadem virga animas deduci ad inferos:

Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας, αἱ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.

Horatius alibi:

Non vanæ redeat sanguis imagini
Quam virga semel horridâ
Nigro compulerit Mercurius gregi.

Præter hunc tres alii *Mercurii* dicuntur, unus Cœli ac Diei fil. alter Liberi, & Proserpinæ, tertius Jovis, & Cyllenes, quem fama est ob Argi cædem profugum, literas Ægyptiis ostendisse. Verum omnes hi ad Maiæ filium referri solent; cui idcirco alas in capite & pedibus attribuunt, eo commento significare volentes, velocem fieri per aera sermonem. Ideo autem Deorum nuncium dictum, quoniam per sermonem omnia cogitata enunciantur. Dictus est Deus facundiæ, quòd hominibus eloquentiam præstare putabatur. Habitus est etiam Deus mercatorum, lucri, palæstræ, furum. Lyram invenit, Hermaphroditum ex sorore Venere genuit, Martem è duris carceribus liberavit. Argum interemit. Prometheum in Caucaso relegavit. Est etiam unus ex septem Planetis, omnium minimus, fere semper subest radiis solaribus, à quibus non recedit longiùs quam viginti octo gradus. A *merce*, sive *mercimonio* Mercurii nomen potius cum Festo accessam, quam a *medio. currendoque*, quod Στωικώτερως Arnobius voluit, cujus hæc verba lib 3. *Mercurius*, inquit, *quasi quidam Medicurrius dictus est*. Et illud Festi, & hoc Arnobii etymon legas apud Isidorum lib. 8. cap. 11. Fulgentius Mercurium dici scribit, quasi *Mercium curam*, atqui tunc penultima esset producta. *Rides, lector, & Nimis uncis Naribus indulges.* Atqui en adhuc magis ridiculum, siquidem Alberti Magni interpres sic dictum autumat, quasi *Mercatorum Κύριον* h. e *Dominum*. *Mercurius* vero (inquit Vir Doctus) Hebræis est *mercolis* a רכל *negotiari*: ut in illo proverbio de quo Drusius Proverb. Class. 1. lib. 2. Proverb. 34. *Sparsit lapidem in Mercolis*. Pro eo Solomon habet *Margemah*, à רגם *lapidibus obruit*. Proverb. 26. 8. *Sicut qui mittit lapidem in Margemah*, vel, ut habet vulgaris, *Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii*; ita qui tribuit insipienti honorem. Erant autem apud priscos Ἑρμαῖοι λόφοι sive lapidum acervi Mercuriales, viis publicis & compitis ad itinera commonstranda congesti, quos transeuntes viatores crebro lapidum jactu in Mercurii honorem augebant. Dicuntur acervi isti Ἕρμακες Nicandro; ac de iis est intelligendum Epigramma Anthol. lib. 4. 12.

Ἱερὸν Ἑρμείην με παραστείχοντες ἔχουσιν
Ἄνθρωποι λίθινον σωρόν.

Voluit igitur sapientissimus ille hominum, eum qui stultum honestaverit, perinde facere ac sic acervum Mercurii lapidis jactu augeret, neuter enim beneficium agnoscit, neuter rependit. Alii autem à מכר *vendere* *Mercurium* deducunt.

Mercurius Trismegistus, philosophus Ægyptius antiquissimus, scripsit plurimos libros de sapientiâ Divinâ, quorum quædam fragmenta hodieque extant. Vide Casaub. Exercit. 1. contra Baronium, 10. ubi plura habes de hoc *Mercurio* & quid de libris ejus censendum sit. Nonnihil & Dan. Heinsius Epist. ad Balsacum.

Meriones, auriga Idomenei, & cum eo dux navium, quæ è Cretâ venerunt ad Trojam, fortitudine Marti ipsi comparandus. Hom.

——Ὦ πόπ'

——Ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.

Ovid. Met. 13.

Nec minus Idomeneus, patriâque creatus eadem
Meriones.——

Horat. 1. Od. 6.

—— Pulvere Troico
Nigrum Merionem.

Meroe, Saba Josepho, ficut & nunc ab Abyssinis appellatur, insula Æthiopiæ sub Ægypto maxima. a Nilo, Astapo, & Astaborâ fluviis effecta, cujus longitudo ad 3. millia stadiorum, latitudo ad mille extenditur. *Gaguere* unà cum urbe ejusdem nominis dicitur, teste Castaldo. *Neube* verò Marmolio. Hic Sabæ regina, quæ & Candace, à nonnullis regnasse traditur. Urbs à Cambyse Persarum rege condita est, & de nomine sororis, sive matris, ut alii, defunctæ, Meroe appellata. In eâ mulieres grandes habent mammas. Juvenal. Sat. 13.

In Meroe crasso majorem infante mamillam.

Idem calorem ei tribuit. Sat 6.

Ibit ad Ægypti finem, calidâsque petitas
A Meroe portabit aquas.

Ejus mem. Claud. 3. Conf. Honorii:

———Positis numen confessa pharetris
Ignavas Meroe traxit de crine sagittas.

Idem Epithal. Hon. & Mar.

———Quantum crinitæ sagittis
Attulit extremo Meroe circumflua Nilo.

Quid sit hodiè non constat. Credit enim Is. Vossius nullam à Nilo effici ins. in Æthiopiâ. Sanè ut in cæteris Æthiopiæ locis, ita in long. ins. & opidi Meroes plurimùm peccatum est à vett. dum nimium longè loca hæc à sinu Arabico removent. Idem vix dubitat quin sit illa urbs quam *Beroam* aut *Baroam*, & vitiosè *Barvam* hodiè vocant.

Merope, una filiarum Atlantis, ex Pleione nymphâ, cujus stella ex septem Pleiadibus obscurissima apparet, quòd cùm sorores ejus omnes Diis nupsissent, illa sola Sisypho nupserit mortali. Ovid. Fast. 4.

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ septem dici sex tamen esse solent.
Seu quod in amplexum sex hinc venere Deorum:
Nam Steropen Marti concubuisse ferunt:
Neptuno Halcyonen, & te, formosa Celano,
Majan & Electran, Taygetanque Jovi.
Septima mortali Merope tibi, Sisyphe, nupsit.
Pœnitet, & factis sola pudore latet.

Meros mons Indiæ, in cujus radice Dionysius, in Indiam proficiscens, Nysam urbem condidit. Q. Curtius lib 8 ubi de Nysâ, & incolis ejus. *A Libero Patre se conditos esse dicebant, & vera hac origo erat. Sita est sub radicibus montis, quem Meron incolæ appellant. Inde Græci mentiendi traxere licentiam, Jovis femore Liberum Patrem esse celatum.* Græcè enim Μηρὸς femur significat. Natus autem Bacchus fingitur ex femore Jovis, (ut illud addam) quia Phœnices nominibus illis quæ propriè femur significant, etiam verenda intelligunt, unde tritum illud in scripturâ *egredi de femore patris* Gen. 46. 26. Exod. 1. 5. Sunt autem quibus in historiâ natalium Bacchi Μηρὸς non est femur, sed montis nomen, in quo putatur esse genitus. Quod potest fieri, modò commodè sumatur, non pro monte in Indiâ *Meri* nomine sed pro latere montis. Nam & hoc Phœnicium est partes montis vocare *femora*. Hinc Jud. 19. 1. Ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραίμ, *In femoribus montis Ephraim* pro lateribus. Ita Bacchus potuit nasci ἐν μηρῷ, i. e. in latere montis, ut propterea nihil sit opus Meron Montem in Indiâ sibi fingere.

Mersburgum, op. Germ. in Misniâ ad Salam flu. 3. mill. ab Halla in aust. quot a Lipsia in occ. sub dom. proprii Episcopi.

Mervinia, Merioneth-shire, Com. Walliæ, in orâ maris Hibernici. inter Arvoniam & Denghleiam ad Bor. & Com. & Montgomeriens. ad ortum.

Georg. *Merula* Alexandrinus, ab aquis Statiellis, vir ingenio, atque eruditione præstans, atque, ut Jovio vocatur, *Grammaticorum exactissimus*, de quo Voss. Hist. Lat. pag. 602.

Meryllus, in primo Bœoticorum citatur à Plut. in Paral. Min. cap. 14. Item in tertio Italicorum, cap. 26.

Mesech, locum esse in Arabiâ Kedarenâ contendit Beroaldus, fretus hoc loco Psalmi, 120. v. 7. *Hei mihi quòd peregrinatus sum* (in *Mesech*) *habitavi in tabernaculis Kedar.* Neque enim ibi משך *Mesech* loci nomen est, sed temporis. Et verba Hebræa גרתי משך *gadarti meseech*, non reddenda sunt, *peregrinatus sum diu*, vel ut Aquila, Προσηλύτευσα ἐν μακρυσμῷ, h. e. *advena fui longo tempore.* Alius (ni fallor) Symmachus inversis verbis reddidit Παροικῶν παρῴκησα. Et LXX. Seniores Ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, *incolatus meus prolongatus est*, prout reddit vulgatus interpres, quos etiam sequuntur Syrus & Arabs. Vide Bochart. Geogr. Sacr. lib. 3. cap. 12. Vide *Moschi.*

Mesembria, quæ & *Menebria* Strab. & *Mesambria* Herodoto, urbs Thraciæ maritima, in orâ Maris Euxini inter Anchialum & Odessum. *Mesember* Sophiano. Hinc *Mesembriacus*. Ovid. Trist. 1. eleg. 9.

Alta sub Anchiali mœnia tendit iter,
Inde Mesembriacos portus & odesson, &c.

Mesene, regionis nomen. Strab. lib. 12. ubi magnus est error Xylandri, qui putat Mesenen esse Mesopotamiam, atque ita vertit. Atqui Mesene esse μέση τοῦ Τίγρητος, ut Steph. ait: non τοῦ Τίγρητος καὶ Εὐφράτου, ut Mesopotamia. Vide Plin. lit 6. 27. Porro Steph. Mesenen eandem cùm eâ quæ Adiabene vocatur putat esse. Idem alio loco docet Mesenen vocari eam regionem quam cingit Tigris in duos alveos scissus, quorum qui ad dextram appellatur *Delas*, qui ad sinistram, *Tigris*. Vide Vales. ad Am. Marcell. lib. 24. pag. 286.

Mesopotamia, regio Asiæ latissima. Tigrim habens ab oriente, Euphratem ab occidente, à Meridie Babyloniam, a septentrione Caucasum. Sic dicta quòd sit inter duo flu. Tigrim, & Euphratem. Ab Hebræis dicitur *Aram Naharaim*, i. e. Syria fluviorum scilicet duorum, nam dictio ipsa est dualis numeri. Olim *Seleucia* dicta, teste Plinio lib. 6. Nunc dicitur *Halapia*, teste Olivario Cic. l. 6. De Nat. D. *Mesopotamiam fertilem efficit Euphrates, in quam quotannis quasi novos agros invehit.* Stephano *Adiabene* est: recentiores *Azamia* habent. Ejus incolæ vocantur Arriano, lib 3. οἱ ἐν μέσῳ τῶν ποταμῶν. *Terras Interamnas* Mesopotamiam interpretatur

terpretatur Alex. Imp. apud Lampridium. *Diarbech* Bollonio dicitur.

Messala, dictus est Val. Corvinus, quia Messanam in Sicilia vicit, & urbis captæ in se translato nomine *Messana* primo, paulatimque vulgo permutante litera *Messala* dictus est. Sen. de Br. V. c. 13. Sane & hoc ad rem pertineat, quod Valerius Corvinus primus Messanam vicit, & primus ex familia Valeriorum, urbis captæ in se tralato nomine Messana appellatus est, paulatimque vulgo permutante literas Messala dictus est. Hæc ille, calamo tamen errante; Habuit enim hic cognomen *Maximi*. Fasti Capitolini: M. Valerius M. F. M. N. Maximus, qui in hoc honore Messala *appellatus est*. Id factum an. V. CDXC. Macrob. Sat. 1. *Valerius Max. postquam Messanam urbem nobilissimam Siciliæ cepit, Messala cognominatus est.* Unde & *Messalarum* familia Romæ florentissima, ex quâ *Messala* Corvinus orator nobilis ortum habuit. Hic cum provectior foret, biennium antequam moreretur adeo memoriæ sensum amisit, ut vix paucula verba conjungeret, & nominis quoque sui immemor esset. Tandem vero ulceri ori innato seipsum ediâ confecit. Crinitus l. 12. Is orator fuit, Fabio teste, nitidus, & candidus, & quodammodo præ se ferens nobilitatem suam, viribus tamen minor. Horat. De Arte.

——— Mediocris abest virtute diserti
Messala. ——— ———

Mart. 10. 9.

Marmora Messalæ findet caprificus.

Vide Passeratium in Tribulli Panegyricon ad Messalam. Persius:

Quin damus id superis de magnâ quod dare lance
Non possit magni Messala lippa propago.

Messalina, filia Barbari Messalæ consobrini, Claud. Imp. Quæ cum adolescentula esset, ipsi Claudio seni nupta fuit, summæ libidinis mulier, adeo ut innumeris adulteris se submiserit, & mutatâ veste lupanaria celebraverit: Quinetiam cum scorto famoso aliquando certavit, & superatam à se meretricem gloriata est, & se inter diem, & noctem viginti quinque passum concubitus affirmavit: præterea sese labore potius fessam, quam concubitu satiatam destitisse. Tandem ab ipso Claudio supplicio affecta est, cum C. Silio nupsisset. Sueton. in Claudio. Prodigiosam, hujus libidinem lege apud Juvenal. Sat. 6. Tacit. lib. 11. & Plin. 10. 63.

Messalini, hæretici sub Valente, & Valentiniano A. A. Omne opus manuum fugiebant, nihilque bonorum operum, præter orationem probabant, innumeris superstitionibus dediti.

Messana, urbs Siciliæ, propinqua Peloro promontorio, à *Messeniis* Achaiæ populis condito, hodiè *Messina* Omnium totius insulæ principatum sibi vendicans. Græcis scriptoribus dicitur Μεσσήνη. Unde opidani *Messenii*. Sed & illa Peloponnesi urbs Μεσσήνη, unde hæc Sicula nomen accepit, Damageto in Epigrammate dicitur Μεσσάνα hoc versu:

Οὐδ' ἁ μεσσάνα, ... Αργείοις ... παλαιτάς.

Et ita Latino etiam poetæ Statio, Achil. lib. 3.

Maerorum tormenta Pylos Messanaque tradunt.

Hujus incolæ primùm *Messanenses* dicti sunt, posteà verò cum Mamertini Campana gens eo colonos misissent, *Mamertini* appellabantur. *Zancle* olim vocabatur, teste Strabone. Vide Dausquerum in illud Silii lib. 14.

Incumbens Messana freto minimumque revulsa
Discreta Italia, atque Osco memorabilis ortu.

Messapia, regio Italiæ, quæ & *Salentini* Ptol. ac aliis *Japygia*, peninsula inter Tarentum, & Brundusium *Terra d' Otranto* hodiè A *Messapo* Italorum duce, qui Turno adversus Æneam suppetias tulit, dicta. De quo Virg. Æn. 11.

At Messapus equûm domitor, Neptunia proles.

Hinc *Messapius*. Ovid. Met. 14.

Peucetiasque sinus, Messapiaque arva reliquit.

Messe, opidum Cytheræ insulæ. Stat. Theb. 4.

———— Volucrumque parens Cytherea Messe.

Messene, civitas Græciæ in Peloponneso, a quâ pop. *Messenii*. De quibus Hieron. contrà Jovin. Spartiatæ & Messenii diu inter se habuêre amicitias in tantum, ut ob quædam sacra etiam virgines ad se mutuo mitterent. Tandem verò Spartani Messenios propter frequentem defectionem in servitutem redegerunt, eosque durius etiam quàm reliquos servos tractarunt, ne denuò res novas molirentur. Hinc adagium natum *Messena serviliter*, in eos qui alieno vivunt arbitrio. Post 19. an. belli Messeniaci excisa fuit à Spartanis Messanæ propterea annosum bellum vocat Manil. lib.

Non annosa canam Messana bella nocentis.

Tyrtæus:

Ἀμφω τῶ δ' ἐμάχοντ' ἐννέα καὶ δέκ' ἔτη.

Ovid. Met. 6.

Messeneque ferox, Patraque humilesque Cleonæ.

Statius lib. 4.

Planaque Messene, montanaque nutrit Ithome.

Hinc *Messenius*. Ovid. Met. 14.

Littore in Italico Messenia mœnia contra
Scylla mihi visa est. ———

Inde *Messeniacus sinus*, qui & *Messenius*, *Coronaus*, & *Asinaus* Straboni, vulgò *Golfo de Coron*. Long. 48. 10. Lat. 37. 30.

Messua, vel *Mesua*, penins. Gall. Narbon. Mela. *Mese* Jo. Poldo.

Mesuium, urbs Germ. ad Albim in Saxoniâ libera. Vulgò *Magdeburg*.

Metabus, Privernatium tyrannus Camillæ pater, qui à suis per seditionem regno pulsus, filiam fugæ comitem assumpsit, quam & Dianæ consecravit. Virg. Æn. 11. Item Sisyphi filius, Æoli nepos, qui Metapontum in Italiæ finibus condidit. Steph.

Metacompso, *Tacompson*. Ptol. *Tachompso* Melæ, urbs Ægypti ad Nilum, juxtà Syenem. *Asuan* Zeiglero.

Metacum, urbs Arabiæ Felicis. Ptol. *Calaiate* Barthoŝo. In codd. Græcis *Cumacatum* legitur.

Metageitnia, sacra quædam in honorem Apollinis Metageitnii apud Græcos instituta, quæ fiebant secundo Græcorum mense. Gyraldus, lib. 17. Hist. Deorum.

Metagonium, promontorium Numidiam ab Africâ dividens, sic dictum quòd angulare sit. Stephano est urbs Libyæ. *Capo de tres forcas* Castaldo. *Capo de tres Areas* Olivario, *Capo de Casasa* Moletio.

metalla, Sardiniæ op. apud Anton. inter Neapolin, & Sulchos. *Civita de Glesie* Cluverio.

Metanira, Celei conjux. Ovid. Fast. 4. ubi codd. vulg. *Menelina*, alii *menalia*, alii *melanira*. Μετάνειρα est Nicandro in Theriacis, ejusque Scholiastæ, itemque Nonno Dionys. lib. 27. & 47. cui ἀρχαίην dicitur κατ' ἐξοχὴν, ut & Nicandro. Μετανείρα etiam vocat Apollodorus, libro 1. bis, ut & Aristides in Eleusiniâ Oratione, Athenagoras Legatione pro Christianis, & Jo. Tzetzes in Hesiodum. Μεγανείρα Pausaniæ in Atticis, & Nicandri Scholiastæ in Alexipharm. mendosè dicitur. Hujus nominis scortum etiam nobile fuit Athenis, cujus meminit Athen. lib. 3. & 13. non semel. à Lysiâ, & Isocrate amatum, nisi diversæ fuerunt, & cognomines.

Metapontum, Italiæ op. in sinu Tarentino, à Pyliis qui Nestore duce à Trojâ navigarunt, conditum; adeò terræ proventu & agricolatione felix, ut ea gratiâ auream æstatem Apollini Delphico aliquando donum obtulerint. Mela lib. 2. Idem habet Schol. Dionysii in hos versus:

Τὰς δ' μεθ' ἑξείης Μεταπόντιοι, ἐγγύθι δ' τῷων
Ἱμερτὸν πλαδόωσι ἰυστεφάνοιο Κρότων.

Ptol. & Strab. *Metapontium* A *metabo* Heroe dictum scribit Steph. Sisyphi filio, quem barbari Metapontum vocant. *Torre di mare* Leandro. *Pelicoro* Gabrieli Barrio. *Thebesaze* vero castellum hoc loco nunc esse scribit Niger. *Vibo* aliquando vocata fuit, ut Solinus autor est. Sic quoque eam nominat Cæsar lib. 3. Bellorum Civilium. Σίγας olim etiam dicebatur, teste Eustathio.

Metaris, æstus sive flu. Albionis in orâ Angliæ orientali. Ptol. *The washes* Camdeno. Circa Bostonum op. in agro Lincolniensi, ut quidam volunt.

Mentarus, Hisp. Tarracon. flu. Ptol. *meaios* Melæ, teste Pintiano.

Metaurus, *metaurum* Pomponio. *metauria* aliis op. Brutiorum in orâ Calabriæ ulterioris. *Giola* hodiè. A Rosano op. 6. m. p. in occ. Scyllæum versus, apud Taurianum, patria Stesichori. Ita Ferrarius. Atqui *Metaurus* urbs Siciliæ patria istius poetæ fuit. Vide Steph. in Μέταυρος. Quanquam Ἱμεραῖος ἀνὴρ dicitur Philostrato lib. 6. de vitâ Apollonii.

Metaurus, Umbriæ flu. ingens; hodiè *Metaro* penultimâ correptâ, ut Pisaurum nunc *Pesaro*. Lucan. lib. 1.

In lævum cecidere latus veloxque Metaurus.
Crustumiumque rapax. ———

Silius lib. 8.

———————*Rapidasque sonanti*
Vortice contorquens undas per saxa Metaurus.

Claud. in Paneg. de 6. Consulatu:

Despiciturque vagus præruptâ valle Metaurus.

Nobilitavit eum maximè clades Hasdrubalis. Hor. lib. 4. Od. 4.

Quid debeas ô Roma Neronibus,
Testis Metaurum flumen; & Asdrubal
Devictus. ———— ————

Silius ubi suprà:

Multa quoque Hasdrubalis fulgebit strage Metaurus.

Ubi benè *multâ strage*; fuit enim ingens victoria. Silius libro penultimo:

Tum Nero protervâ sublimia cuspide portans
Ora ducis cæsi; Cannas pensavimus inquit,
Annibal & Trebiam, & Thrasymeni littora tecum
Fraterno capite.

Idem sensit Appianus Ibericis: Θεὸς δέ μοι δοκεῖ τότε Ῥωμαίοις ἀντιδοῦναι τῆς ἐπὶ Κάνναις ἀτυχίας, οὐ πόῤῥωθεν αὐτῆς ἐκείνης καὶ ἰσοστάσιον πως ἐκείνῃ γενομένην. Στρατηγοί τε γὰρ ἑκατέρων ἀπώλοντο. καὶ στρατοῦ πλῆθος ἰσοφυέστατον μάλιστα ἑκατέροις· καὶ ζῶντα αἰχμαλώτων πολλὰ γενόμενα, καὶ αὐτόθι ἀνάκειται συνωκίσθη. στρατοπέδου τε καὶ παρασκευῆς τῆς ἀλλήλων διαψιλῶς ἐκράτησαν ἑκάτεροι. Sidon. Apollin. Paneg ad Anthemium Aug.

Improbus & rubeat Barchinâ clade Metaurus,
Mulctatus tibi consul agat: qui millia fundens
Hasdrubalis. ———— ————

Metaurus, flu. Brutiorum, cujus ostium ex adverso Æoliarum insularum describitur à Plinio. Hodiè *Marro fiume*, teste Cluverio.

Metelis, urbs Ægypti juxta Heracleoticum ostium Nili non obscura, ab Alexandriâ 60. m. p. in ort. Pelusium versus. *Rosetto* Italis, *Raschit* Turcis, teste Benjam. Tudelens.

Metelli castrum, urbs Zelandiæ primaria, vulgò *Mittelburg*, vel *Middleburg*.

Metellus, Pont. Rom. quem adeo impeditæ, ac balbutientis linguæ fuisse tradunt, ut multis mensibus fatigatus, totusque fuerit, dum meditaretur in Æde Opiferæ diceie. Multis diebus in Pontificatu vixisse perhibetur. Hic Metellus, prænomine Lucius, conflagrante Æde Vestæ, Palladium Trojâ advectum subtraxit ab incendio, magnâ quidem pietate, sed eventu misero. Nam dum in flammas avidus se conjiceret, orbatus est visu. Plin. 7. 44. Juv. Sat. 3.

——— *Procedat vel Numa, vel qui*
Servavit trepidam flagranti ex æde Minervam.

Hic etiam primo bello Punico de Pœnis speciosissimum egit triumphum, 13. ducibus hostium & 120. elephantis in eo ductis.

Q. Metellus, à domitâ Macedoniâ *Macedonicus* vocatus. Prætor Pseudophilippum, & Achæos, quos bis prælio fudit, triumphandos Mummio tradidit. Invitus plebi ob nimiam severitatem, ideo consul ægre factus. Liv. lib. 5. Hic ille *Metellus* est qui in exercitu arcanum quiddam interrogatus, respondit εἰ ᾤμην τὸν χιτῶνά μου συνειδέναι τοῦτο τὸ ἀπόῤῥητον, &c. *Si existimarem tunicam mihi esse consciam hujus arcani exutam eam in ignem injicerem.* Plut. de Garrulitate. Vide plura de eo apud Plin. 7. 13. & 44. Cic. 1. Tusc. P. Victorem de Viris illustribus. Plinii verba subjungam. *Q. Metellus Macedonicus* felicissimus ab omnibus judicatus est quod omnibus corporis & animi dotibus præditus fuerit, idem consul & censor, idem magnum bellum feliciter gesserit, triumpharit, quatuorque filios reliquerit, tres consulares, duos triumphales, unum censorium, quartum prætorium & consulatus candidatum, ut scribit Velleius, quem magistratum adeptus est, tres filias clarissimis viris nuptas, ex quibus nepotes viderit, & à tantâ, tamque illustri & honoratâ turbâ à se progenitâ, extremâ senectâ facillimo vitæ curriculo usus, rogo sit impositus. Hæc ille. Cum vero Aug. 2. de C. D. ait *Metellus* enim Romanorum laudatissimus qui habuit quinque filios consulares, &c. ea historia depravata esse videtur, nec credo Augustinum eam scripsisse, inquit Lud. Vives, nisi quis dicat quinque illos filios fuisse consulares id est, consulatu

 dignos,

dignos, quod acutissimè & aspexit meus festivissimus Interpres,& plane nunquam tam acutè vidisset, nisi legisset dialecticam.ita ut sint consulares,quæ *Consulabiles*, vel *consulisicabiles* magistraliter loquendo, hoc est, apti nati ad fiendum consules.

Metelli milites,qui & Ærarii. Vide Meursium ad Lycophronis Cassandram pag. 300. Memorantur alii *Metelli* ut Balearicus, Vittatus,quem Plinius Diadematum vocat.

Metellus Numidicus, quòd de Numidiæ rege Jugurtha triumphavit,dictus. Hujus Metelli de uxoribus ducendis ad populum hæc verba fuerunt,teste Gellio, 1. 6. *Si sine uxore, Quirites, esse possemus, omnes eâ molestiâ careremus ; sed quoniam ita natura tradidit, ut nec cum illis satis commode, nec sine illis ullo modo vivi possit, saluti perpetuæ, potius, quam brevi voluptati consulendum.*

Metellus Creticus. à devictâ Cretâ dictus. Plut. in Pompeio. Item *Metellus Dalmaticus* à devictis Dalmatis. Pædian. act. 3. contra Verrem. *Metelli* autem plebeii fuere,ut ait Liv. lib. 9. verum clari victoriis, & magistratibus, & *Cæcilii* omnes vocati.

Metellus, Pœnis & Siculis socia adversus Romanos arma parantibus, Imperator cum esset creatus,omnibus Diis, exceptâ duntaxat Vestâ, sacrificium fecit. Quæ adversos classi ventos immisisset, C. Julius vates eos cessaturos dixit, si filiam suam immolasset. Ille, urgentibus rebus, filiam nomine Metellam immolaturus abduxit. Dea vero adolescentulam miserata buculam supposuit, puellamque ad Lanuvium pater deferens, sacerdotem draconis qui in eo loco colebatur, fecit. Plutarchus, Par.

Metenses,pop.Germ.inferioris. Vide *Mediomatrices*.

Matercosa, op. Hisp. Tarracon. in Carpetanis. *Pedrazza de la Sierra*, teste Moletio. Hinc Trajanum ortum ferunt.

Methodius, Tygri Episcopus, de quo Voss. Hist. Gr. pag. 245.

Methone, urbs Peloponnesi in orâ Messeniæ ad occ. hac tempestate clarissima, & sedes Præfecti. Turcis *Maitune*,teste Leunclavio. *Pedasus* Homero, teste Ferrario. Val. Flaccus Argon. lib. 1.

——— *Quem parva Methone,*
Et levis Elis equis, & fluctibus obvius Aulon.

Vide Valesium ad Amm. Marcell.pag.329. Alia in Macedoniâ juxta Thraciæ fines apud Olynthum, cujus meminit Demosth. in Orat. contra Philippum Alex. Magni patrem, qui ibi in pugnâ oculo uno privatus est. Sunt etiam plures hujus nominis urbes. Vide Steph. in Μεθώνη.

Methymna, urbs Lesbi inf. post *Mitylenen* primaria in orâ ad ort. à *Methymna* Macaris filia,uxore Lepydni. Ab hâc urbe ortum habuit Arion Citharœdus nobilis, quem Herodotus à prædonibus in mari obrutum, & à Delphine incolumem devectum in portum ad Tænarum fabulatur. Illic nascitur optimum vinum. Ovid. 1. de Arte Amandi:

Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Silius lib. 7.

Tmolus, & ambrosiis Arvisia pocula succis,
Ac Methymna ferax Latiis cessere Falernis.

Virgil. Georg. 2.

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris,
Quam Methymnæo carpit de palmite Lesbos.

Propertius lib. 4.

Et Methymnæi grata saliva meri.

Metis, antiquissima Gall. Belg. urbs, quam Mediomatricum vocant civitatem ; nam populi Mediomatrices eam regionem quondam incoluerunt: sic dicti,quòd eorum metropolis medium teneret locum inter tres civitates, Tullum, Verdunum ac Treverim. Habet autem Metis Treverim ad Septentr. Tullum ad merid. & Verdunum ad occ. Scribunt autem sic appellatam à Metio Romano, qui hanc urb. a Jul. Cæsare expugnatam ampliavit, murisque cinxit, quam urb. Henricus 2. Francorum rex suscepto contra Carol. 5. Imp. bello cepit, An. Dom.1552. Munst.lib.2. Cosmog.

Metiscus, Turni auriga, Virg. Æn. 12.

Aurigam Turni media inter lora Metiscum
Excutit. ——— ———

Sunt qui scribendum putent *Methyscus*, Etymon ejus derivantes à μεθύσκομαι, quod est *inebrior*.

Metius Suffetius, quem alii *Fufetium* vocant, Albanorum Dictator, tempore Tulli regis Rom. qui, quòd ex præscripto fœderis ad belli societatem contra Fidenates vocatus, euntibus in hostem Romanis, suos prælio eduxerat, jussu Tulli,duabus admotis quadrigis,discerptus est, Virg. Æn. 8.

Haud procul inde citæ Metium in diversa quadrigæ
Distulerant (at tu dictis Albane maneres)
Raptabatque viri mendacis viscera Tullus
Per sylvam, & sparsi rorabant sanguine vepres.

Ovid. Trist 1. Elog. 3.

Sic doluit Metius tunc, cum in contraria versos
Ultores habuit proditor ille equos.

Dion. Hal. lib. 3. Εἷς δὲ τῶν ἐκείνου πάντων ἀποδείκνυται στρατηγὸς αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῇ στρατιᾷ Μέττιος Φουφέττιος, ἀνὴρ οὔτε πολέμων ἡγεμὼν ἱκανὸς οὔτε εἰρήνης βέβαιος φύλαξ. *Perfidum* vocat. Claud. Panegr. 4. Hon.

Perfidiam damnas? Metii satiabere pœnis.

Idem de bello Gildonico:

Exemplum sequerer Tulli, laniandaque dumis
Impia diversis aptarem membra quadrigis.

Sidonius:

I nunc & veteris profer præconia Tulli
Ætas cana patrum: quod pulchro hortamine mendax
Occuluit refugi mutantia fœdera Meti.

Meton, Astrologus ex his unus qui Atheniensibus adscriptus fuit navigaturis in expeditionem Siciliæ, qui onus detrectare cupiens,tempestatem futuram prædixit, cumque propterea minimè proficeret, simulavit insaniam, atque hoc modo missionem impetravit. Ælian. Var. Hist. 13. 12.

Metope, flu. Arcadiæ. Callimach. Hymn. 1.

Πιζὸς ,ἀντὶς Κρᾶθίν τε πολύστειόν τε Μετώπην.

Ubi Schol. Μετώπην ποταμὸν Ἀρκαδίας.

Metopon, locus prope Peram urbem vicinam Constantinopoli, cujus meminit Nicephorus. *Acra Spandona* Gyllio, lib. 2. cap. 6.

Metra, Erisichthonis Thessali filia, quæ à Neptuno vim passa, hoc muneris ab eo impetravit,ut in quascunque vellet species transmutaretur. Quare cum pater

fame

fame coactus eam vendidisset, illa statim in piscatoris habitum conversa servitute se exemit. Quâ occasione usus Erisichthon iterum, atque iterum illam vendidit. At illa modo bovis, modo cervi, modo avis specie assumpta, protinus sese asserebat in libertatem. Ovid. Met. 8. Revera autem Metra nobilis fuit meretrix, quæ nondum invento auro, aut gemmarum usu, bobus, aut equis, aut alterius generis pecoribus noctes suas locabat: unde factus est locus vulgi fabulæ, ut Metra diceretur transformari in ea omnia quæ ab amatoribus accipiebat; indeque manavit Proverb. *Mutabilior Metra.*

Metrodorus Scepsius, è philosophicâ vitâ in civilem mutatus est. Magna ex parte in suis scripturis oratoriè loquitur: & novo quodam dicendi genere usus est, quo multos deterruit. Propter nominis famam, quanquam pauper erat, clarum tamen conjugium apud Carthaginienses adsecutus est, atque uti Carthaginiensis vivebat. Quumque amicitiam Mithridatis regis sibi conciliavisset, ad illum cum uxore discessit, & honore maximo affectus est. Strabo, lib. 13. Hujus summa memoria à Cic. commendatur lib. 1. Tuscul. Qu. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 156.

Metrodorus Chius, mundum æternum esse dicebat: Quoniam si factus esset, ex non ente factus esset, infinitum vero esse quoniam æternum, & quum non haberet principium, unde incipiat, nec exitum habiturum quo terminetur. Immobilem quoque asseruit, quoniam moveri non possit quod non transeat: transire autem necesse est aut in plenum aut in vacuum, in quorum alterum transitus fieri non potest. Ex æthere autem nubes fieri densatione aquæ, quæ supra Solem ascendens extinguat ipsum, & rursus rarefacta accendat. Solem siccitate constipatum ex aquâ splendidâ stellas efficere. Dixit etiam diem ac noctem inde fieri, quod sol extinguatur, Eclipsin quoque extinctione fieri. Euseb. Præp. Evang. 17. 14.

Metrodorus Medicus, artem memoriæ ita consummavit; ut nihil non iisdem verbis redderet auditum. Plin. 7. 14. Cæterum de variis *Metrodoris* vide Voss. Hist. Gr. pag. 389. & Jonsium de script. hist. Philosoph. lib. 1. cap. 12.

Metrophanes, Sophista, præter commentaria in Hermogenem, & Aristidem, item volumen de statibus, deque Ideis, scripsit 2. libros de Phrygiâ, Suidas, apud quem duo alii sunt ejusdem nominis. Vossius.

Metropolis, urbs Phrygiæ magnæ apud *Mæandrum* flu. episc. sub Arch ep. Ephesino. Sed hæc in Joniâ est inter Ephesum, & Smyrnam. Sunt & aliæ urbes ejusdem nominis, una Phrygiæ, alia Lydiæ ad Castrum. Pop. *Metropolita.* Plin. Fuit & *Metropolis* Thessaliæ urbs, inter Gomphos, & Pharsalum, à Cæsare memorata.

Metubarris, Pannoniæ infer. insula in Sao flu. *Zygeth* & *Otozorx* teste Lazio. Sed *Zygeth* est vocabulum commune omnium insularum linguâ Hungaricâ.

Metullum, sive *Metulum*, op. Japodum apud Colapim flu. in confin. Liburniæ. Appianus in Illyricis tradit eam regionis metropolim esse, sitamque in monte nemoroso, duobus conditam tumulis, quos vallis modica intersecat. Lazius scribit hodiè *Trojam* esse in Giliciæ Comitatu.

Mevania, Umbriæ op. inclytum Propertio alumno, ad viam Flaminiam, armentorum & gregum ferax. *Mevaniates* pop. Plin. 3. 41. Vulgò nunc *Bevagna* dictum. Columella 3. 18. *Armentis sublimibus insignis Meva in est.* Lucan. lib. 1.

——Tauriferis ubi se Mevania campis
Explicat.

Sil. lib 6.

Et sedet ingentem pascens Mevania taurum.

Stat. 1. Car. 4.

——Nec si vacuet Mevania valles,
Aut præstent niveos Clitumna novalia tauros.

Prop. lib. 4.

Quà nebulosa cavo rorat Mevania campo.

Long. 36 00. Lat. 42 51.

Mexico, in Hispania nova Mexicanæ provinciæ opulenta & celeberrima civitas & salso in lacu mirabiliter constituta, ampla & visu jucundissima, vici omnes suos habent exitus ut ab uno ad alium aqua permeare possis. Major (quam vocant) platea porticibus undique cincta est, ubi quotidie ultra 60. hominum millia vendentium ementiumque cernuntur. Idola ex farinâ, & humano sanguine conficiunt, quibus multa hominum corda ex viventium corporibus extracta quotidiè offerunt. Plura lege apud Novi Orbis neotericos scriptores. Theatr. U.b

Mezentius, Tyrrhenorum rex, summus Deorum contemptor, qui cum tyrannidem domi crudelius exerceret, à suis per seditionem pulsus unà cum Lauso filio ad Turnum sese contulit, id temporis bellum adversus Æneam gerentem. Quo in bello, cùm magnam tam Trojanorum, quam Hetruscorum stragem edidisset, unà cum filio ab Æneâ est interemptus. Virg. Æn. 10. Idem de eo lib 8. vers. 483.

Quid memorem infandas cædes, quid facta tyranni
Effera? Dii capiti ipsius generique reservent
Mortua quinetiam jungebat corpora vivis,
Componens manibusque manus, atque oribus ora,
(Tormenti genus) & sanie taboque fluentes
Complexu in misero longâ sic morte necabat.

Vide de la Cerdam ad locum.

Miba. pop. Lib. interioris in aust. vergentes, Æthiopibus & Nigritis proximi. Silius 3.

His simul immitem testantes corpore Solem
Exusto venere Miba.——

Michael Antiochenus condidit historiam omnigenam; de quâ Possevinus in apparatu sacro.

Michael Sicidotes, historicus, cujus historia Græca adservatur in Bibliothecâ Vaticanâ, ut monet Gesnerus.

Michael Attaliates, scripsit Pragmaticam, quæ est Tom. 2. Juris Græco Romani, Jo. Leunclavii curâ editi. Vide Voss. Hist. Gr lib. 4. cap. 21.

Michael, Monachus vitam exaravit æqualis sui Theodori Abbatis cognomento Studitæ. Multaque propterea quòd imaginum cultum propugnaret, perpessus est ab Impp. Iconoclastis. Obiit An. Dom. 826.

Michael Psellus, sive Balbus Leone quinto Armenio per fraudem necato imperio suo cuncta subjecit, an. Dom. 821. Alius ab hoc fuit Michael Psellus πολυγράφώτατος præfectus studiis Michaelis Ducæ, An. Dom. 1058. De quo Voss. Hist. Gr. pag. 295

Michael Palæologus, Imp. Constantinopolitanus, quem mortuum Græci sacerdotes, quia se Romanæ Ec-

clesiæ, in concilio Lugdunensi, subjecerat, sepulturâ arcuere. Blondus.

Michael Glycas, vide *Glycas*.

Matthias à *Michou* Art. & Med. Dr. Canonicus Gracoviensis libros duos reliquit, quorum prior est de Sarmatiâ Asiaticâ, alter de Europæâ. Scripsit autem circa An. 1517.

Micipsa, Numidarum rex, Masinissæ regis filius, qui Jugurtham Manastabilis fratris filium unà cum Adherbale, & Hyempsale filiis regni participem reliquit. De quo Sallustius in Bello Jug. Ponitur aliquando pro Africano. Juvenal. Sat. 5.

——Illud enim vestris datur alveolis quod
Canna Micipsarum prorâ subvexit acutâ,
Propter quod Roma cum Boccare nemo lavatur.

Midas, Gordii bubulci filius, Phrygiæ Rex pecuniosissimus, qui cum Bacchum hospitio suscepisset, jussusque esset petere quicquid vellet, mox voti compos futurus, nihil æquè se optare respondit, quam ut protinus quicquid attigisset in aurum verteretur. Quòd cum Bacchi benignitate obtinuisset, solidas arces & regias solo contactu in aurum convertit. Aristot. de Midâ Polit. 1. πάντων τῶν παρατιθέντων αὐτῷ χρυσῶν γινομένων. Verum cum urgente fame cibum sumere conaretur, atque illum quoque in aurum mutari videret, sensit tandem stolidus se parum sapienter optasse. Pulchrè Claud. 1. in Ruff.

——Sic rex ad prima timebat
Mæonius pulchro cum verteret omnia tactu.
Sed postquam riguisse dapes, fulvaque revinctos
In glacie vidit latices, tum munus acerbum
Sensit, & inviso votum damnavit in auro.

Petiit itaque à Libero Patre, ut munus illud quantumvis speciosum, sibi adimeret. Misertus itaque ejus Bacchus, jussit ut in Pactolo fluvio se ablueret. Cui cum morem gessisset, ipse quidem pristino statui restitutus est; cæterum Pactolus ex eo tempore aureas arenas volvere cœpit, unde & Chrysorrhoas est appellatus. Post hæc cum Pan Apollinem ad cantûs certamen provocasset, Tmolusque judex electus secundum Apollinem pronunciasset, approbantibus Judicis æquitatem cæteris qui aderant omnibus, unus inventus est Midas, qui Panem Apollini præferre non dubitaret. Quamobrem Apollo indignatus asininas ei auriculas addidit, quas tam scitè occultavit, ut nemo sciret præter solum tonsorem: qui cum rem inauditam tacere non posset, fossam ingressus proclamavit. *Auriculas asininas habet Rex Midas*. Deinde fossam terrâ adoperuit, eoque in loco temporis processu creverunt arundines, quæ commotæ vocem quam tonsor infoderat, reddiderunt, ut latius fabulatur Ovid. Met. 11. Alii tamen malunt Midam inter Apollinem & Marsyam decertantes judicem constitutum; & cum pro Marsyâ sententiam tulisset, auriculis asininis à Phœbo fuisse donatum. Hinc natum Proverb. *Auriculas Asini Midas habet*, quo utimur in stolidos, & crassis auribus, pinguique judicio homines. Alii sursum sic narrant. Cum præteriret aliquando Midas Liberi Patris asinos, atque eos affecisset injuriâ, iratum Bacchum asininas aures ei addidisse. Sunt qui dicant huic aures naturâ prælongas fuisse, & asininarum instar prominentes, atque hinc fabulæ locum ortum esse. Quanquam pluribus placet, hâc allegoriâ significatum Midam, utpote tyrannum subauscultatores dimittere solitum, per quos, quæcunque per omnem regionem vel fierent, vel dicerentur, cognosceret, nimirum illis autem aurium vice. Proinde cùm vulgus admiraretur ab illo resciri etiam ea, quæ clam ac procul fierent, occasionem fabulæ datam esse, ut Midas diceretur auriculas asini habere. idque vel quòd nullum aliud animal acriùs audit quam asinus, excepto mure, vel quòd aures habeat omnium longissimas.

Milanion, adolescens qui Atalantam puellam venatricem in Arcadiâ adamavit. Musæus:

Παρθένος ὥσα λέλησθαι ἀπ' Ἀρκαδίης Ἀταλάντη,
Ἥ ποτε Μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
Παρθενίης ἀλέγουσα· χολωσαμένης δ' Ἀφροδίτης
Τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.

Propertius 1. 1.

Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
Sævitiam duræ contulit Iasidos.

Ovid. Art. 2.

Quid fuit asperius Nonacrinâ Atalantâ?
Succubuit meretrix crux tamen illa viri,
Sæpe suos casus, nec mitia facta puella
Flesse sub arboribus Milaniona ferunt.

Idem lib. 3.

Milanion humeris Atalanta crura ferebat.

Et Eleg. 2. lib. 3. Amorum:

Talia Milanion Atalantæ crura fugacis
Optavit manibus sustinuisse suis.

Milesius, cognomen Apollinis, cujus & Strabo, & Lactantius meminerunt. Hic consultus aliquando, Utrum Christus homo esset an Deus, respondit.

Θνητὸς ἦν κατὰ σάρκα, σοφὸς τερατώδεσιν ἔργοις,
Ἀλλ' ὑπὸ Χαλδαίων κριτῶν ὅπλοις συλληφθεὶς,
Γόμφοις καὶ σκόλοπι πικρὴν ἀπέλυσε τελευτήν.

Mortalis erat secundum carnem, Sapiens portentosis operibus:

Sed sub Chaldæis judicibus armis comprehensus,
Clavis & cruce amarum toleravit finem.

Miletopolis, Mysiæ urbs inter Cyzicum, & Bithyniam ad Artyniam stagnum ex quo Rhyndacus oritur. Alia est in Perside. Steph. ex Strab. lib. 12.

Miletum, Calabriæ urbem à Milesiis Asiaticis conditam habet Barrius ex lib. 6. Herodoti, quam hodiè *Mileto* nominari subdit. Eandem à Cicerone *Melita* dici lib. 3. Epist. ad Att. patat Corradus. Long. 40.15. La. 38.00.

Miletus, urbs in finibus Ioniæ, & Cariæ. Herod. à Neleo ædificata decem stadiis ab ostio Mæandri amnis secreta lib. 1. *Miletus* (inquit) *urbs quondã Ioniæ totius, belli, pacisque artibus princeps patria Thaletis Astrologi, Timothei Musici, & Anaximandri Physici aliorùmque civium inclytis ingeniis merito inclyta.* Sen. de Consf. *Miletus LXXV. urb. prop. in diversa effudit.* Plin. 5. 29. *Miletus Ioniæ caput, super LXX.* (ita meliores libri) *urbium per cuncta maria genitrix.* Satis indefinite. Strabo restringit: *Multa sunt Milesia civitatis præclara, maximum multitudo coloniarum, Nam & Pontum Euxinum frequentarunt totum, & Propontidem & alia loca.* Ab hac *Milesii* pop. dicti sunt, qui quum prius potẽtes essent, & opulenti, deliciis dediti, & opes & potentiam amiserunt. Steph. Prius *Lelegeis* vocabatur, teste Plinio, quod Leleges eam inhabitarent. Deinde *Pityusa*, à piceis arboribus. Postea *Anactoria* nominata est ab *Anactore* (sic enim legendum videtur in Steph.) Terræ, & Cœl. filio. Urbem hanc præstãtissimæ lanæ proventus nobilitavit,

ex quâ fiebant Milesia stragula, & vestes Milesiæ ob insignem mollitiem in matronarum deliciis habitæ. Virgil. Georg. 3.

——Quamvis Milesia magno
Vellera mutentur Tyrios incocta colores.

Martialis de Partheniana toga:

Te nec Amyclae decuit livere veneno,
Nec Miletos erat vellere digna tuo.

Long. 56. 30. Lat. 38. 28. Alia fuit ejusdem nominis in Cretâ. Hom. Il. 2. Altera in Brutiis, de quâ supra.

Miletus: fil. Apollinis, & Argeæ Cleochi filiæ, vel ut Ovidius habet, Deiones, qui cum Minoa Cretensium regem jam senem regno privare vellet, à Jove territus in Samum, deinde in Cariam Asiæ regionem fugit, ibique oppidum condidit, quod de suo nomine *Mileton* appellavit, ejusque incolas *Milesios*. Ovid lib. 9. Met. Alii tamen Miletum conditam malunt a Sarpedone Jovis filio Minois ac Rhadamanthi fratre, & ab eo Miletum appellatam fuisse, ab alterâ ejusdem nominis urbe quam in Cretâ reliquerat. Strabo. lib. 14

Milevum, sive *Milevis*, urbs Africæ, Episc. sub Arch. Carthagin. (ubi concilium *Milevitanum* habitum est) à Citta 30. m. p. distans Sitifim versùs.

Milichius, Bacchus sic dictus, quòd non solum vini, sed ficuum & fructuum propè omnium inventor fuerit. Nam *Milicha*, *ficus* olim significabant. Illud nos docuit Andriscus apud Athen. lib. 1. Νάξιοι Μειλίχιον καλοῦσι τὸν Διόνυσον, διὰ τὴν τοῦ σύκου καρποῦ παράδοσιν, &c.

Millea. Siciliæ flu. Livio, qui ab Aretio. & Leandro *S. Juliano* vocatur, Lege *Myla*, & vide Cluv. Sic. Ant. lib. 1. cap. 11.

Milo, Crotoniensis, homo tantæ fortitudinis ut in Olympico certamine bovem retento anhelitu per stadium portaverit, quem ictu pugni interfecit, unoque die integrum devoravit. Malum tenenti digitis nemo poterat extorquere, dum constitisset, nemo vestigio educere. Quum autem nimiâ nervorum fiduciâ arborem in parte mediâ hiantem diducere vellet, brachiis hinc inde constrictis, & deficiente conatu retentus, lupis fuit præda. Cic. Val. Max. Plin. Ovid. Met. 15.

——Fletque Milon, senior, cùm spectat inanes
Illos qui fuerant solidorum mole tororum
Herculeis similes fluidos pendere lacertos.

Vide Lubinum in illud Juvenalis Sat. 10.

——Viribus ille
Confisus periit admirandisque lacertis.

Milo, qui & *T. Annius Milo*, è Lanuvio municipio familia Papia, adoptatus à T. Annio avo materno, qui cùm P. Clodium Trib. pleb. multa seditiosè in Remp. molientem occidisset, frustrà à Cic. defensus elegantissimâ illâ oratione, quæ etiam hodiè omnium manibus teritur, Massiliam damnatus in exilium profectus est. Pædianus. Hic cum ob eam causam exularet Massiliæ, vidissetque Ciceronis orationem pro se scriptam longè meliorem eâ quæ habita fuerat, dixisse fertur, *Si sic orasset Cicero, non ego Massiliæ lumbricos legerem*. Dio Cassius.

Miltiades, dux Atheniensium clarus, qui decem millibus suorum civium, & Platæensibus auxiliariis mille, profligavit 600. millia Persarum in campis Marathoniis Just. lib. 2. Postea tamen peculatûs damnatus in carcere, & vinculis mori ab Atheniensibus coactus est. Val. Max. 5. 3. Alii fuêre duo *Miltiades*, Archontes Athenienses priore antiquiores. Item. *Miltiades* Doloncorum tyrannus Olymp. 57.

Milvius Pons, vulgò *Ponte Molle*, unus ex Romæ pontibus ab urbe 2. mill. distans, unde incipit Via Flaminia. Ejus meminit Claud. Paneg. in 6. Cons. Honor.

Omne Palatinô quà Pons à colle recedit
Mulvius.——

Milyas, urbs Pamphyliæ mediterranea in Carbaliâ reg. *Milya* adhuc dicta, sed excisa, apud Termessum. Pop. *Milyæ* Strab. Plin. & Herod. Vide Steph.

Mimallis, Plin 4. 12. à Callimacho insula dicitur, quæ ab aliis *Melos*, à nonnullis *Zephyria*.

Mimallones, mulieres Liberi Patris orgia celebrantes Straboni, quæ & *Thyades* dicuntur, & *Mænades*, & *Bacchæ* Dictæ putantur à *Mimante* Joniæ monte Baccho sacro, vel, ut quidam nugantur, ἀπὸ τοῦ μιμεῖσθαι, eo quòd thyrsos & cornua ferentes, Indicam Bacchi expeditionem videntur imitari. Hinc *Mimalloneus*. Persius Sat. 1.

Torva Mimalloneis implerunt cornua bombis.

Dicuntur *Mimallonides* Ovid. lib. 1. De Arte Am.

Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis.
Ecce leves Satyri, prævia turba Dei.

Nonnus Bassaricon 17

Ὀψὲ ποτε κωμάζουσα ποδῶν διδυμάονι ῥυθμῷ
Βακχιὰς ἀκρήδεμνος ἐπεκροτάλιζε Μιμαλλών.

Mimallonides, Bocharto sunt quasi ממללן *memallelan*, i. e. *garrula*, & *loquacula*. Nisi quis à ממל *mamal* seu *torculari* deduci malit, ut *Mimallonides* eædem sint quæ *Ληναὶ*. Vide Barthium ad Stat. Theb. 4. p. 1187.

Mimas. mons & promontorium, *Capo Stillari*, teste Nigro. Mons Joniæ Colophoni urbi vicinus, contra Chium insulam porrectus. Ammianus Marcellinus lib. 31. *Erythraeo opido superpositum montem Mimanta Homerum scripsisse & Tullium doctis referentibus audiebat*. Ubi memoriæ vitio lapsus videtur, neque enim Erythris sed Chio superpositum montem Mimanta cecinit Poëta Odyss. 3.

Ἢ ὑπένερθε Χίοιο παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.

Quanquam non nego Erythras etiam M. Mimanti suppositos fuisse; id enim aperte sign. hymno ad Neptunum quem refert Herodot. in Hom. Vitâ. Item mons Thraciæ. ut Suidas ait, continuis obsessus imbribus, unde futuræ tempestates sentiuntur. Ovid. Met. 2.

Et tandem nivibus Rhodope caritura, Mimasque.

Lucan. lib. 8.

Immeritaque nemus Rhodopes, pinusque Mimantis.

Silius lib. 4.

Mixtus Athos Pindo, Rhodopeque adjuncta Mimanti.

Hesych. Μίμας ὄρος Αἰτωλίας. malè ut sæpè in Geographicis Forte scripserat Ἀσιαλίας non tam à vero aberrans. Debuerat scribere Ἰωνίας.

Mimnermus, poëta Colophonius Ligyrtiadæ fil. teste

teste Suidâ; aut ut alii malunt, Smyrnæus. Claruit circâ Solonis tempora. Elegiacis poëtis eum accenset Censorinus in Fragmento cap. 9. Apud Pausan. quoque in Bœoticis legas elegiaco versu tradidisse pugnam Smyrnæorum contra Gygen & Lydos. Etiam 'Ερωτικὰ scripsisse indicat illud Propertii, lib. 1. El. 9.

Plus in amore valet Mimnermi versus Homero.

Horat.

Si Mimnermus uti censet sine amore jocisque
Nil est jucundum. ———

Supersunt hodiè quoque ejus versus contrà Solonis sententiam annum septuagesimum homini supremum statuentis. Nam ille octogesimum potius annum statuit. Ipse Mimnermus apud Plut.

Τίς δὲ βίος; τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσῆς
Τεθναίην, ὅτε μοι μηκέτι ταῦτα μέλοι Ἀφροδίτης;

Minarii, montes Albionis excelsi in Anglia, qui incolis *Mendiphills* dicuntur in comit. Somerset.

Mincius, Venetorum flu. qui ex Benaco lacu profluens alium prope Mantuam lacum efficit, & unde rursus multis torrentibus auctus influit in Padum. Virg. Georg. 3.

Hic viridi in campo templum de marmore ponam
Propter aquam, tardis ingens ubi flexibus errat
Mincius, & tenerâ prætexit arundine ripas.

Idem Æneid. 10.

Hinc quoque quingentos in se Mezentius armat,
Quos patre Benaco velatus arundine glaucâ
Mincius infestâ ducebat in æquora pinu.

Claud. in Paneg. de 6. Cons. Honorii:

Sic fatus Ligures Venetosque erectior omnes
Magnâ voce ciet, frondentibus humida ripis
Colla levant pulcher Ticinus, & Addua visu
Cœrulus, & velox Athesis, tardusque meatu
Mincius ———

Et in Epithalamio Palladii & Celerinæ:

Undique concurrunt volucres, quæcunque frementem
Permulcent Athesin cantu, quas Larius audit,
Quas Benacus alit, quas excipit amne quieto
Mincius. ———

Μίγκιος Straboni, vulgò *Menzo* dicitur.

Minda, *Minden* urbs Westphaliæ Hanzeatica, in ditione Electoris Brandenburgici, 9. leuc. ab Osnabruco in ort. & 10. ab Hannovera in occ. Long. 30. 35. Lat. 52. 25.

Mindyrides. Vide *Smyndirides*.

Minerva, sapientiæ, & bonarum omnium artium dea, ex Jovis cerebro sine matre procreata. Ferunt enim Jovem, cùm Junonem sterilem videret, ne prorsus sine prole esset, cerebrum suum percussisse indeque Minervam prosiluisse. Quo commento illud significare voluerunt poëtæ, bonarum artium disciplinas, humani ingenii non esse inventum, sed ex Jovis cerebro, h. e. inexhausto divinæ sapientiæ fonte in humanum usum esse depromptas. Vide *Pallas*, & *Tritonia*. Hæc prima lanificii inventrix creditur extitisse, deque artis ejus præstantiâ cum Arachne puellâ Lydiâ contendisse, cumque jam penè ab eâ vinceretur radio percussam in araneam eam commutasse. Sunt qui Arithmeticæ inventionem ei tribuunt. Livius, lib. 7. *Eosque Minervæ templo dicatam legem, quia numerus à Minerva inventus sit.* Olei quoque usum prima putatur ostendisse, ob id honores meruisse, dignamque ideò judicatam esse, quæ Athenarum urbi nomen imponeret, rejecto Neptuno, qui edito equo nascenti urbi potentiam bellicam promittebat. Virg. Geo. 1.

———*Oleæque Minerva*
Inventrix. ———

Hæc etiam ædificia invenisse dicitur. Ideoque Virgil. Ec. 2.

———*Pallas quas condidit arces Ipsa colat.*

Lucianus in Hermotimo: Inquit fabula Palladem, Neptunum, Vulcanum de artificio contendisse: atque Neptunum taurum fabricasse, τὴν Ἀθηνᾶν δ' οἰκίαν ἐπινοῆσαι. Oppian. 2. Halieuticων.

Δῆμα δ' πηκτῶν... ἀνεστήσαντο μέλαθρα
Παλλάς ἐπιχθονίους ἐδίδαξατο.

Qu. Smyrnæus. lib. 12. ait Epeum edoctum à Pallade architectandi rationem.

Αἰδῶνεσ δέ μιν ἔργον Ἀθήνη.

Virgil.

Instar montis equum divinâ Palladis arte
Ædificant. ———

Val. Flaccus, lib. 1.

——— *Ad charum Tritonia devolat Argum*
Moliri hunc puppim jubet.

Inde à Pindaro & Callimacho & Aristophane πολιοῦχος appellata est, i. e. *urbium præses*. Catullus.

Diva quibus retinens in summis montibus urbes.

Phornutus quoque de hâc ipsâ deâ: Ἵδρυνται δ' ἐν ταῖς ἀκροπόλεσι μάλιστα. Vulcani nuptias constantissimè fertur repudiasse, virginitatemque perpetuò illibatam servasse, unde & *Innuptam* peculiari epitheto appellant poëtæ. Virgil. Æn. 2.

Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ.

Horat. *Castam* vocat Carm. 3. Od. 3. Hinc apud Coluthum γάμων ἀδίδακτος Ἀθήνη. Et apud Tryphiod. Παλλάδος ἀχρηάντοιο θεῆς. Inde Lycophroni παρθένος. Orpheo φυγόλεκτρος. Nonno ἀνύμφευτος, φυγόδεμνος, ἄγαμος, ἀπαρθένευτος, πόθων ἀδίδακτος, ἀνυμφεύτη & παρθένη dicitur. Quinque autem *Minervæ* fuerunt, Prima Apollinis mater, secunda orta Nilo, quam Ægyptii Saitæ colunt. Tertia, quam à Jove generatam suprà diximus. Quarta à Jove nata & Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coriam (alii Coryphasiam) nominant, & quadrigarum inventricem ferunt. Quinta Pallantis, quæ patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem, cui pinnarum talaria affigunt. Hæc Cic. lib. 3. De N. Deorum. Quod ad nomen attinet, Arnobius quasi *Meminervam* dictam vult, eandemque *Memoriam* esse putat, lib. 3. Etymon hoc firmat quod alii *matrem* ejus *Memoriam* faciunt. Afranius apud Agellium:

Usus me genuit, mater peperit Memoria,
Sophiam vocant me Graii, vos Sapientiam.

Sed duo alia etyma adducit è Festo Paulus, his verbis. *Minerva dicta, quod benè moneat. Hanc enim pagani pro sapientiâ ponebant. Cornificius verò, quòd fingatur, pingaturque minitans armis, eandem dictam putat.* At apud Cic. aliud quoque Etymon legas secundo de N. Deorum: *Minerva*, inquit, *quæ vel minueret, vel minaretur.* Ubi cùm *minuere* ait, respicere eò videtur

quòd bello exhauriatur genus humanum. Minerva enim Dea bellica. Apud Isidorum quoque legas 8. 2. *Minervam vocatam, quasi Deam & munus artium variarum.* Videtur ex *munus*, & *ars* & *varia* deducere. Vossius putat esse ab antiquo *minervo* pro *moneo*, unde *promenervo* capse notione in Saliari carmine, teste Festo, & inde veteribus *Menerva* dicebatur. Interim verò mirificus etymologus est Mr. Rob. Holcot in c. 8. Sap. Sal. ubi hæc legas: *In hujus figuram apud Poëtas Dea Sapientia dicebatur Minerva, i. e. non mortalis. Min idem est quod non, Erva mortalis interpretatur. Inde Minerva qu. immortalis* quod *inconveniens* ἔτυμον meritò vocat Editor, ubi etiam *Erva* in quâ linguâ *mortalis* sonet, ignorare se fatetur. Benè saltem habuit quòd linguam calluit in quâ *Min.* sig. *non.* Dictum esset sanè si quæ sequuntur supprimam. Subdit enim *Juxtà modum quorundam loquendi vocatur Tritonia, i. e. trina notitia juxtà Remigium, quia Philosophi in 3. maximè laborabant, viz. Creatore, Creatura, Anima. Vocatur etiam Pallas i. e. nova. quia Sapientia nullum senium, nullam sentit vetustatem. Invitâ, seu repugnante Minervâ*, idem est quod ingenio, vel natura repugnante. Horatius.

Tu nihil invitâ dices, faciesve Minervâ.

De Minerva nonnulla scribit Barthius ad finem lib. 2. Theb. Hujus ad pedes draco effingi solet. Pausanias in Atticis de hâc Deâ: Πρὸς τοῖς ποσὶν ἀσπίς τε κεῖται, καὶ πλησίον τοῦ δόρατος δράκων ἐστίν. Plut. de Is. & Os. Τὸ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τὸν δράκοντα Φειδίας παρέθηκε. Ibidem numerans animalia sacra variis Diis, inter alia τὸν δράκοντα τῆς Ἀθηνᾶς Proinde apud Virg. Æn. 2.

At gemini lapsu delubra ad summa dracones
Effugiunt: sævaque petunt Tritonidis arcem.
Sub pedibusque Deæ, clypeique sub orbe teguntur.

Hinc credo dictum ab Accio in Eriphylâ:

Pallas bicorpor anguium spiras trahit.

Hinc *Minerval* διδακτρον præmium quod præceptoribus dabatur. Sed (notante Vossio) non est tam salarium ipsum, quam gratuitum munusculum quo aliquis se in disciplinam tradens novo commendabat magistro, unde in Glossis Philoxeni legas *Minervalitium* συστατικὸν quasi dicas *commendatitium*. Nomen, ut diximus, à *Minerva* ingeniorum præside, cujus imago in Scholis poni solebat. Namque *Minerval* designat Juvenalis illo Sat. 10.

Quisquis adhuc uno partam colit asse Minervam.

Minervæ Ara, ins. sinus Arabici apud Cardaminem, *Chifala*, teste Ortelio. Ptolemæus *Ara* tantum habet.

Minerva Castrum, op Magnæ Græciæ in Calabriâ ulter. apud Locros, *Grottaria*, teste Barrio.

Minervæ Promontorium. quod & *Athenæum*, promontorium Picenorum; Vulgo *Capo Campanella*, & *Capo di minerva*. A Surrento & Capreis 4. m. p. teste Plinio.

Miniatum, op. Thusciæ, media ferè inter Florentiam & Pisas.

Minio, flu. Hetruriæ inter Centumcellas, & Cornuetum in mare decurrens. *Munio* Rutilio lib. Itinerar. Virgil. Æneid. 10.

Qui Caerete domo, qui sunt Minionis in arvis.

Minius, flu. Hisp. Tarrac. qui Gallæciam à Portugalliâ dividit, à colore pigmenti, qui plurimum exudat.

Minnæi, pop. Arabiæ, mari Rubro adjacentes, primi commercium thuris facere. Plin. 12. 14. Dionys. v. 958.

Ἀντικ' Ἐρυθραίης παλιρρόθιον ἔνθα θαλάσσης
Μιναῖοί τε Σάβαι τε.——

De quibus fusè Bochartus Phal. lib. 2. cap. 22.

Minoa, op. Cretæ geminum, unum in e à ad ort. inter Samonium promont. & Camaram urb. in bor. vergentem. *Altemura* Sophiano. Alterum in orâ bor. à Cydone 10. m. p. in ort. apud Amphimalim sinum. *Minola* Moletio. Item urbs in Amorgo insulâ Cycladum. Steph. in *Amorgos*. Est & altera in Siciliâ. Item Megarensium emporium fuit 18. stad ab urbe distans, quod & *Nisea* appellatur. Gaza quoque Palæstinæ olim *Minoa* dicta fuit. Strabo lib 9. Et alia quoque est in Siphno unâ Cycladum. Et alia Arabiæ, cujus cives *Minoitæ* à Minoe. Paros etiam vocabatur *Minoa*, unde cives *Minoa*. Steph.

Minorica, vel Balearis minor, ins. Hisp. in mare mediterraneo, & in regno Majoricæ, à quâ 30. m. p. distat in ort.

Minos, filius Jovis ex Europâ, ut poëtæ ferè omnes asserunt. Alii verò affirmant Xanthi regis Cretensium filium fuisse, cui in regno successit. Idem primus Cretensibus leges dedit. Arist. Polit. 2. Inde *Legifer* Ovidio dictus.

Optavit Minos similes sibi Legifer annos.

Pasiphaën Solis filiam matrimonio sibi junxit. Maxima bella gessit adversus Megarenses, & Athenienses, quòd filium suum Androgeum occidissent: atque Megaram quidem Scyllæ puellæ proditione cepit, quæ amore Minois captâ Nisum patrem fatali capillo spoliavit: Athenienses autem eò necessitatis compulit, ut septem quotannis juvenes in Cretam mittere cogerentur, Minotauro monstro objiciendos. Dædalum quoque Atheniensem patriâ exulantem hospitio suscepit, qui cùm ingenio, artisque fabrilis peritiâ plurimum valeret, labyrinthum ei extruxit, innumeris viarum ambagibus inextricabilem, cui & Minotaurum inclusit, monstrum ex Tauro & Pasiphaë uxore susceptum. Verùm cùm postea didicisset, Dædalum uxori suæ in tam nefando concubitu adjutorem se præbuisse, vaccamque ligneam fabricasse, cui illa inclusa tauro fuerat commista, ipsum unà cum Icaro filio eodem labyrintho inclusit, cumque illi alis cera conglutinatis inde evolassent, classe eos in Siciliam usque est persecutus: ubi apud Camerinam, seu Camicum urbem à filiabus Cocali regis occisus est. Alii tamen à Cocalo ipso per proditionem captum, & in thermis suffocatum tradunt. Ovid. in Ibin:

Vel tua maturet, sicut Minoia fata,
Per caput infusæ fervidus humor aquæ.

Horatius:

Et Jovis arcanis Minos admissus.

Unus ex inferorum Judicibus à poëtis statuitur. Virgilius, Æn. 6.

Quæsitor Minos urnam movet.

Prop. lib 3.

Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci.

Hora-

Horatius :

Cùm semel occideris, & de te splendida Minos
Fecerit arbitria. ——

Claud.

Urna nec incertas versat Minoia sortes.

Cæterùm duo Minoes erant, de quibus Voss. de Idolo-lat. l. 1. c. 14.

Minotaurus, monstrum biforme, partim habens formam hominis, partim tauri, natum ex Pasiphae uxore Minois, quæ operâ Dædali cum tauro concubuerat, jussu Minois Labyrintho inclusum, humanis carnibus vescebatur. Huic quotannis Athenienses ex præscripto fœdere septem ex suis liberis mittebant devorandos. Sed tertio anno Ægei fil. Theseus sorte missus Minotaurum occidit, & ab Ariadne accepto fili glomere, fugâ evasit. Servius interpretatur Taurum fuisse scribam Minois, qui absente rege, cum Pasiphae concubuit in domo Dædali, & quia Pasiphaë eodem tempore gemellos peperit, quorum alter Minoi, alter Tauro esset similis, factum esse locum fabulæ, ut Minotaurum biforme monstrum peperisse dicatur. Vide Plut. in Theseo. Hunc Minotaurum Ovid. lib. 2. Art. vocat.

Semibovemque virum, semivirumque bovem:

Virgil. Æneid. 6.

Contra elata mari respondet Gnosia tellus.
Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto
Pasiphae, mistumque genus prolesque biformis
Minotaurus inest, Veneris monumenta nefandæ.

Hanc fabulam quoque Catullus refert in Argonaut. Vide etiam Ovidii epistolam decimam, sed imprimis Diodorum Siculum, lib. 5. cap. 13.

Minthe, à Poëtis Cocyti filia puella fingitur, quam cùm Proserpina cum Plutone deprehendisset, in herbam sui nominis commutavit. Nam Μίνθα Priscis Græcis dicebatur herba quæ postea ab odoris suavitate ἡδύοσμος appellabatur. Latini *Mentham* vocant. Ovid. Met. 10.

—— *An tibi quondam*
Fœmineos artus in olentes vertere menthas,
Persephone, licuit?

Minthe, mons Peloponnesi inter Taygetum, ad aust. & Stymphalum ad sept. *Mittena* hodiè. *Evan* Pausaniæ. *Oleno*. teste Nigro.

Minturnæ, op. Campaniæ inter Sinuessam, & Formias, ad Lirim flu. habens propinquas paludes, in quibus Marius delituit, fugiens persecutionem Syllæ. Plut. Geo. Fabricius scribit vulgò *Trajetto* vocari. *Castro ad Mar* Nardus. Straboni ad Ptol. Μιντοῦρναι, at Plutarcho in C. Mario Μιντούρνη, & Dionysio lib. 1. Μιντοῦρνα, Stephano Μιντουρνα, denique Procopio Μιντούρνη. Paludosum locum fuisse innuit Juvenal. Sat. 10. ubi de C. Mario :

Exilium & carcer, Minturnarumque paludes.

Lucan. lib. 2.

Exul limosâ Marius caput abdidit ulvâ,
Stagna avidi texere soli, laxaque paludes
Depositum, Fortuna, tuum. ——

Horat. 1 Epist. 5.

Vina bibes iterum Tauro diffusa, palustres
Inter Minturnas, Sinuessanumque Petrinum.

Graves Ovidio dicuntur Met. 15.

—— *Niveisque frequens Sinuessa colubris,*
Minturnæque graves. ——

Long. 37. 40. Lat. 40. 59.

Minutianus sophista Atheniensis, qui artem Rhetoricam & præexercitamenta scripsit.

M. *Minutius* Felix, cujus Imperatoris temporibus Romæ vixerit, non sibi satis liquere ait Franc. Balduinus. Proleg. ad Minut. Fel. Octavium. Hieronymus in suo Catalogo, quo scriptores Ecclesiasticos eo, quo vixerunt, ordine recensere videtur, illum Origeni proximum, Cypriano priorem fuisse, obscurè significat. Idem verò in Epistolâ ad Magnum, loquens de Latinis Ecclesiæ scriptoribus, etsi Minucium ante Cyprianum laudet, tamen illam de Idolis orat. ascribere Cypriano magis videtur. Sed & in apologiâ pro suis adversus Jovinianum libris, primo loco Tertullianum, secundo Cyprianum, tertio Minucium commemorat. Sabellicus, sed sine teste, affirmat eum Romæ floruisse, quo tempore Urbanus ibi erat Episc. h. est. temporibus. Alexandri Severi Imp. Si ita esset, Minucius antiquior Cypriano, æqualis Tertulliano, adeoque Jurisconsultis Ulpiano & Paulo foret. *Minuciam* verò gentem olim Romæ nobilem fuisse satis constat; in qua quatuor Consules *Minucii Augurini* intra annos quadraginta numerari possunt. Sed & *Minucios Rufos*. & *Minucios Thermos* in Fastis Consularibus legas. Denique & *Minucius Romanus* Asiæ Præses fuit illustris, ad quem Adrianus Imp. non iniquam de Christianis legem misit: ut jam nihil dicam de eo, cujus in Epp. mem. Plinius, vel quem Julianus J. C. laudat, cujus ad *Minucium Natalem* libri de Jure civili laudantur. His verò omnibus unus *Minucius Felix*, etsi non fuerit ejusdem aut gentis, aut familiæ, facilè anteponendus est, ætate quidam posterior, doctrinâ tamen, virtute, & (quod primo loco numerandum est) pietate multò superior. Fuit enim non modò Jurisconsultus magnus, & excellens suo tempore Orator, sed (quod majus est) fuit seriò Christianus. Luculentum testimonium de hoc scriptore profert. Lactantius, lib. 5. cap. 1. *Minucius Felix non ignobilis inter causidicos loci fuit. Hujus liber, cui Octavio titulus est, declarat, quàm idoneus veritatis assertor esse potuisset, si se totum ad id studium contulisset.* Sed & Hieronymus ad Magnum: *Minucius Felix causidicus Romani fori, in libro, cui titulus Octavius est, & in altero contra Mathematicos, si tamen inscriptio non mentitur auctorem, quid gentilium scripturarum dimisit intactum!* Juniorem quidem, sed ferè æquævum Tertulliano credit Joann. Wowveren. Scaligeri quoque verba apponam: *Æqualem Tertulliano*, inquit, *Minucium fuisse semper mihi persuasi, & quæ in utroque scriptore totidem verbis perscripta extant, uter ab altero mutuatus sit dubito. Sub Heliogabalo ambos scripsisse verisimile est.* Hæc ille.

Minutius Augurinus, Trib. pl. qui Sp. Melium regnum Romæ affectantem reum peregit. Huic quòd farris pretium trinis nundinis ad eam vilitatem redegisset, ut asse modius væniret, tanto à plebe est habitus honore, ut collata in capita stipe unciariâ, ænea ei statua extrà portam Trigeminam fuerit collocata. Plin. 34. 5.

Minya, urbs Thessaliæ circa Scarphiam, à *Minyâ* dicta quæ prius *Almonia* dicebatur. Inde *Minyates* pop. Est & altera Phrygiæ. Hinc *Minyion*, *Minyeis*,

Minyeis, *Minyeius*: Gentile *minya*. Steph.

Minya, pop. Thessaliæ, aut certe Magnesiæ, quæ est regiuncula Thessaliæ ab ortu annexa, qui Jasonem in Colchos proficiscentem sequuti sunt. Sic dicti à *Minyâ* Orchomeni rege, qui cum omnes mortales suæ ætatis opibus superaret primu s omnium gazophylacium construxisse dicitur. Pausanias & Cælius Rhodiginus lib. 20. cap. 25. Apollonius Rhodius lib. 1. vers. 230.

Τόσσοι ἄρ' Αἰσονίδῃ συμμήστορες ἠγερέθοντο,
Τοὺς μὲν Ἀριστῆας Μινύας περιναιετάοντες
Κικλήσκον μάλα πάντας, ἐπεὶ Μινύαο θυγατρῶν
Οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἀφ' αἵματος εὐχετόωντο
Ἔμμεναι· ὣς δὲ καὶ αὐτὸν Ἰήσονα γείνατο μήτηρ
Ἀλκιμέδη Κλυμένης Μινυηΐδος ἐκγεγαυῖα.

Alia affert doctissimus Enarrator, inter quæ: Ὁ δὲ Σκήψιος Δημήτριός φησι τοὺς περὶ τὴν Ἰωλκὸν οἰκοῦντας, Μινύας προσαγορεύεσθαι. Hesychius cum aliis auctoribus ab eodem Scholiaste laudatis, Orchomenios & Magnetas Minyas appellatos notat. Intercedit Strabo qui veritatem perdere videtur lib. 9. Ἑξῆς δὲ ὁ ποιητὴς μιμνῄσκει τὸν Ὀρχομένιον κατάλογον, χωρίζων τῶν Μινυῶν εἰς Ἰωλκὸν Μινυῶν, ἐντεῦθεν δὲ ἀπῴκησάν τινας αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Βοιωτικοῦ ἔθνους· καλεῖ δὲ Μινύειον τὸ Ὀρχομενὸν ἀπὸ ἔθνους Μινυῶν φασιν, ὅθεν τοὺς Ἀργοναύτας Μινύας λεχθῆναι. Hyginus cap. 14. Argonautæ omnes Minyæ sunt appellati vel quod plurimæ eorum filiæ Minyæ pepererunt, vel quod Jasonis mater Clymeni & Minyæ filia erat. Schol. Pind. Pyth. 4. Μινύας δὲ Ἀργοναυτῶν φησὶν, ὅτι οἱ πλείους αὐτῶν εἰς Μινύαν τὸν Ποσειδῶνος καὶ Τριτογενείας τῆς Αἰόλου τὸ γένος ἀνῆγον. Μινυήϊον αἷμα, vel cognati omnes vocantur Orpheo. vers. 250.

Ἐξ χεν ἡρώων Μινυήϊον αἷμα φυλάσσεις.

Minya, Amorgi ins. civitas. Steph. *Mandria* Castaldo. *Piati* Sophiano.

Miraca, locus Scythiæ. Val. Flac. lib. 6.

——— *Viridem Miracen, Tibisenaque juxta*
Ostia ———

Mirandula, urbs Italiæ, Joanne Pico comite nobilis, 22. m. p. à Mutina in Bor. & 10. à Pado in merid.

Mirobriga, *Malabriga* Morali, urbs Lusitaniæ in Vettonibus, à Salamanticâ 13. leuc. Ulyssiponem versus. *Cividad Rodrigo* Marianæ dicitur. Long. 13. 41. Lat. 40. 58.

Miscellus, vir fuit cui redditam ferunt sortem ex adytis; Conditurum eum urbem ubi in serenitate ipsum excepisset pluvia. Id nunquam futurum conjectatum ab eo, ob rei absurditatem. Cùm tamen in Italiam appulisset, & maxima eventûs fluctuaret incertitudine, assedit illi pellex uberiùs flens, mœstaque. Quod conspicatus Miscellus, finem habere oraculum suspicatus, civitatem (Crotonem) condere adortus est. Cæl. Rhod: 12. 4. Cæterum variè scriptum hoc nomen apud auctores invenias. *Mycilus*, *Missilus*, *Mirsilus* & *Mitilos*. Heinsius in Met. 15. legit *Myscelos*. Μύσκελος est Dionysio Halic. lib 2. Suidæ, Aristophanis Scholiastæ, ac Chronici Alexandrini authori. Straboni nunc Μύσκελλος, nunc Μύσκελος. Μύσκελος Zenobio in Adagio.

Ἆρχος δ' ὅτι δότης ἱκάνει.

Μύσκελλος verò dicitur Marciano Heracleotæ, & Scholiastæ Dionysii Alexandrini Μύσκελος Stephano in Συγγραφῇ. Solino *Myscellus*.

Misenum, promont. & urbs Italiæ à Baiis 2. à Puteolis & Cumis 3. m. p. plus minus distans. Pop. Misenates.

Misenus, Æoli fil. Hectoris tubicen in ciendis militum animis præstantissimus. Virg. Æn. 9.

Misenum Æoliden, quo non præstantior alter
Ære ciere viros, Martemque accendere cantu.

Quo mortuo secutus est Æneam in Italiam. Hic cùm deos marinos ad tubæ certamen provocaret, à Tritone submersus est; sed posteà ab Æneâ inventus, ab eo in monte quodam Italiæ sepultus est, qui deinde *Misenus* vocari cœpit. Erat autem in Campaniâ, non procul à Cumis. Virg. lib. 6.

Monte sub aërio, qui nunc Misenus ab illo
Dicitur ———

Pomponius, 2. 4. *Misenum id nunc loci, aliquando Phrygii militis nomen*. Prop. 3. 18.

Quà jacet & Troja tubicen Misenus arenâ.

Misnia, *Meissen*, prov. Germ. in Saxoniâ super sub dom. Ducis Electoris Saxoniæ pro majore parte. Terminatur à Sept. Duc. Saxoniæ, & Principatu Anhaltino, ab Oriente Lusatiâ, à merid. Bohemiâ & Franconiâ, & ab occ. Thuringiâ. Ejus urb. sunt Altenburgum Chemnicium, Dresda, Halla, Lipsia, Mersoburgum, Misna, Naumburgum, Sitizum, & Suicca.

Mistia Pomponio, *Mystia* Plin. *Mistra* aliis, op. Magnæ Græciæ in finibus Locrorum, inter Hieracium urb. ad Merid. & Auricellam op. ad Bor. fere medium. *Gelosia* vel *Gioiosa*, teste Barrio.

Mistyllus, coci nomen, in quem jocatus est Martialis, lib. 1. ep. 51.

Si tibi Mistyllus cocus Æmiliane, vocatur:
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ex Hom. Iliad. α. vers. 465.

Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.

Mithæcus, viri proprium, de quo Plato in Gorgiâ: Θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς καὶ Μίθαικος ὁ τὴν ὀψοποιΐαν συγγεγραφὼς τὴν Σικελικήν, Them. Orat. 1. Καὶ προσέπιπτεν Ἀγαμήδειος ἐπαινέσεις Μιθαικός τις ἂν ἔδοξεν ἢ Θεαρίων. De Mithæco etiam mentio est apud Max. Dissert. 7. ubi à Spartanis ad quos sese contulerat urbe pulsum asserit. Suidas Grammaticum eundem vocat.

Mithra, Persis dicitur Sol. Strabo lib. 15. Τιμῶσι δὲ καὶ Ἥλιον, ὃν Μίθρην καλοῦσι. Plut. in lib. de Iside & Osiride post relatam eorum sententiam, qui duos esse Deos credebant, quasi adversarios & ἀντιτέχνους. quorum alter Bona, alter Mala operaretur, illumque Deum hunc Dæmonem appellabant: idem & sensisse Zoroastrem ait, qui ἐκάλει τὸν μὲν (viz. Bonum Genium) Ὡρομάζην seu Ὡρομάσδην, τὸν δὲ (scilicet Malum Genium) Ἀρειμάνιον, μέσον δ' ἀμφοῖν τὸν Μίθρην εἶναι. Διὸ καὶ Μίθρην Πέρσαι τὸν μεσίτην ὀνομάζουσιν Hesychius: Μίθρας ὁ ἥλιος παρὰ Πέρσαις. μεσίτης Μίθρης ὁ πρῶτος θεὸς ἐν Πέρσαις A מיתר *mithar* Persico deduci videtur, quod significat *Major*. Et quamvis sit gradus comparativi, Persis tamen absolutè dicitur, cujus generis exempla sunt in eâ linguâ quamplurima. Hujus positivum est מה *Mai*. Unde lucem præbeamus Hesychio: Μαὶ μέγα, Ἰνδοί. Persas intelligit, quod nec semel apud eum reperies. Ponitur aliquando pro primario sacerdote. Apul. lib. ult. *Ipsumque Mithram illum suum sacerdotem præcipuum sacrorum ministrum decernit*. Vide Lactantium Statii Scholiasten in illud Theb. lib. 1. in fine.

——— *Seu Persei sub rupibus antri*

Indignata sequi torquentem cornua Mithram.

Vide etiam Bernartium & Barthium ibidem. Hinc *Mithriaca sacra*, de quibus Lampridius in Commodo. Claud. lib. 1. de laud. Stilichonis.

———Rex ipse micantem
Inclinat dextrâ pateram: secretaque Beli,
Et vaga testatur volventem sidera Mithram.

Mithridates Rex Ponti, vi tantâ & animi, & corporis, ut 6. juges equos regeret, duarum & viginti gentium ore loqueretur. Primus autem *Mithridates* ex genere fuit septem illorum Persarum, qui Magis imperium abstulere. Huic inimicus fuit Antigonus rex Syriæ, expulitque eum in Cappadociam, ubi postea regnavit, regnumque per manus filiis tradidit, illique a se genitis continuâ serie usque ad sextum nepotem, de quo jam sermo. Nicomedem Bithyniâ, Ariobarzanem Cappadociâ expulit. Græciam insulasque omnes exceptâ Rhodo, occupavit. Cives Romanos totâ Asiâ negotiantes nocte unâ occidendos curavit. Qu. Oppium proconsulem & Apuleium legatum in vincula conjecit. Sed à Syllâ apud Dardanum fusus, cum L. Lucullo apud Cyzicum congressus tantâ suorum clade superatus est, ut rebus suis diffidens, ad Tigranem Armeniæ regem confugerit: cujus ope cùm bellum instaurasset, à Pompeio omnibus prorsus viribus est exutus, tandemque à Pharnace in regiâ obsessus veneno vitam abrumpere tentavit. Verùm cùm eâ viâ parum proficeret, quòd corpus multis antea antidotis adversus venena firmasset (unde Mart. 5. 77.

Profecit poto Mithridates sæpè veneno,
Toxica ne possint sæva nocere sibi.

Vide Plin. 25. 2. & Gell. 17. 16.) immissum percussorem Gallum, authoritate vultûs ejus territum revocavit, & in cædem suam manum trepidantis adjuvit. Hic *Mithridates* maximæ crudelitatis arguitur. Nam Laodicem conjugem, & sororem, præterea matrem, fratremque ac tres filios impuberes, totidemque filias interfecit. Ab hoc Mithridate, Mithridaticum antidotum appellatum volunt. Quintus Serenus Sammonicus:

Antidotus vero multis Mithridatica fertur
Consociata modis. Sed magnus scrinia regis
Cum raperet victor vilem deprehendit in illis
Synthesin, & vulgata satis medicamina risit.
Bis denum rutæ folium, salis & breve granum,
Juglandesque duas totidem cum corpore ficus:
Hæc oriente die modico conspersa Lyæo
Sumebat, metuens dederat quæ pocula mater.

Mithridates, alius Bruti epistolas collegit, quæ impressæ sunt ab Aldo. Item filius Gazabar. 1. Esdr. 1. Alius Parthorum rex Olymp. 129. Alius rex Pergami. Olymp. 183. Alius item Parthorum rex. Olymp. 203. Alius Armeniæ rex. Olymp. 206.

Mitylene, & *Mitylena*, pl. num urbs maxima Lesbi juxta Methymnam, sic dicta à *Mityleno* Macaris filio. Hodie *Metelin*, sicut & insula ipsa. Patria fuit Pittaci ex 7. sapientibus unius, item Alcæi poetæ. Diophanis oratoris, & Theophanis historici, qui Magno Pompeio admodum familiaris fuit. De hâc scribit Vitruvius lib. 1. quod magnificè, & eleganter ædificata fuerit, sed non prudenter posita, in quâ Auster cum flat, homines ægrotant, cum Corus, tussiunt, cum Septentrio, restituuntur in salubritatem. Ab hoc opido etiam tota insula sic dicta fuit tempore ʹ ustathii. Longus Sophista Pœmenicorum lib. 1. Πόλις ἐστὶ Λέσβου Μιτυλήνη, μεγάλη καὶ καλή. Διείληπται γὰρ εὐρίποις, ὑπεισρεούσης τῆς θαλάσσης καὶ κεκόσμηται γεφύραις ξεστοῦ καὶ λευκοῦ λίθου, νομίσαις οὐ πόλιν ὁρᾶν, ἀλλὰ νῆσον. *Pulchra* epitheto quoque illam ornat Horat. 1. ep. 11.

Incolumis Rhodos, & Mitylene pulchra facit quod
Penula solstitio, campestre nivalibus arvis.

Strab. lib. 13. κατεσκεύασται δὲ τοῖς πᾶσι καλῶς. Cic. contra Rullum eam vocat urbem & naturâ, & situ, & descriptione ædificiorum & pulchritudine imprimis nobilem, agros jucundos & fertiles. Cum Rhodo aliquoties à Poetis conjungitur. Horat. 1. Carm. Od. 7.

Laudabunt alii claram Rhodon, aut Mitylenen.

Mart. 10. 68.

Quum tibi non Ephesus, nec sit Rhodos, aut Mitylene.

Hinc adjectivum *Mitylenæus*. Lucan. lib. 8.

Tunc Mitylenæum jam pleno littore vulgus
Affatur Magnum. ———

Utrumque dixere veteres *Mytilene*, & *Mitylene*. Sed prius illud longè rectius, alterum vero inter barbarismi species refert Stephanus Grammaticus & Byzantius in commentariis ad Dionysium Thracem, & Μυτιλήνην dici jubet, addens rationem, ἀπὸ γὰρ τοῦ Μύτιλου τοῦ κτίσου Μυτιλήνη καλεῖται. Confirmant hanc scripturam nummi veteres è quibus potissimùm orthographiæ ratio est petenda. Voss.

Mitys, vir quidam, cujus statua eum à quo interfectus fuerat Mitys, collapsa oppressit. Arist. cap. 10. De Poëtica.

Mizraim. Vide *Ægyptus.*

Mnaseas, scripsit libros de Libyâ. Hesychius in Βεκκεσέληνος ὄχεις. Erant autem tres ejusdem nominis historici, Berytius, Colophonius, & Patrensis, de quibus vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 21.

Mnason, Elatensium tyrannus, qui pro duodecim Diis dedit Asclepiodoro pictori in singulos minas trecentas, ac Theomnesto in singulas heroinas minas centum. Plin 35. 16. Item nomen veteris discipuli cujusdam, prout vocatur Act. Apost. cap. 21. vers. 16.

Mnemosyne, nympha Pieria, quæ Jovi novem Musas peperit. Hesiod. in Theog. Latinè *Memoriam* interpretari possumus, quam ideò Musarum matrem fingunt poetæ, quòd omnium scientiarum thesaurus memoriæ beneficio acquiratur, & conservetur.

Mnesimachus, poeta Comicus cujus tres fabulæ enumerantur à Suidâ. Vide Voss. de Poëtis Græcis. Alius est ab eo *Mnesimachus* ὁ Φασηλίτης, qui ἐν διακόσμοις citatur ab Apollonii Schol. lib. 4. Eius lib. 1. idem citat in lib. 7. ac ipse libro ex illo tradit *Hamadryades* ita dici διὰ τὸ ἅμα ταῖς δρυσὶ γεννᾶσθαι.

Mnestheus, nomen proprium viri Trojani, qui ab Assaraco rege oriundus fuit. Virg. Æn. 12.

Et genus Assaraci Mnestheus.

Nonnunquam verò metri causâ additur *e* post *m*. Virg. Æn. 10.

Nec Clytio genitore minor, nec fratre Menestheo.

Nec aliter potest stare versus, ut annotavit Servius. Item Polei filius II. Atheniensium rex, an. ante U. C. 450.

Mnestis,

Mnevis, bos Soli sacer, quem Heliopolitæ pro Deo colebant, in septo eum nutrientes. Strab. lib. 17. Suidas. Vide Voss. de Theolog. Gentil. lib. 1. cap. 29.

Moab, filius Loth ex filiâ suâ majore, Gen. 29. A quo urbs Arabiæ (quæ aliàs, ut Eusebius refert, *Areopolis* dicitur) & regio nomen acceperunt. Isa. 11. Est & regnum filiorum Loth ad orientem Judææ situm, proximum mari mortuo, & Jordani. Est præterea nomen regis. 1. Reg. 12. Hesychius: Μωὰβ, λίθος τῆ ἰλαπίδος, ὅλων ἰδεῶν τὸ σύσχημα διὰ τὸ Μωάβ προσαγορεύεσθαι· θυσία ἀλλαδαπὴ τῷ πυρὶ τῆς θεᾶς πολύμορφος θεραπευομένη.

Moaphernes, matris Strabonis Geographi patruus. Strabo ipse lib. 12. Ὀψὲ δὲ Μοαφέρνης ὁ θεῖος τῆς μητρὸς ἡμῶν.

Mochus, Phœnix, Phœniciâ linguâ res patrias consignavit, cujus meminit Athen. lib. 3. Videtor Vossius de Hist. Gr. lib. 3. pag. 390.

Modin, civitas Palæstinæ, in Judæâ, in monte excisa, nomen adhuc retinens, Macchabæorum patria inter Emmaum & Rhamam, à quâ 10. m. p. Hierosolymam versus abest. 1. Mach. 1. Erat autem locus Ducis Asidæorum proprius. Quippe Μωδείν. *Modin*, à themate ידה *jadah*, nuncupatum arbitror, qu. tu dicas ὁμολογητῶν, *Confessorum* locum, vicum, opidumve.

Mœnus, *le Main*, flu. Germ. in Franconiâ; Oritur ex duplici fonte supra Culembachium; dein paulo infra Bambergam fluens, rigat Svvinfordiam, Herbipolim, Verthemum, Ascibuirgium & Francofurtum, & tandem auctus aliquot flu. in Rhenum se exonerat Magontiacum.

Mœragenes, quatuor libros de Apollonio edidit. Iis fidem habendam negat Philostratus lib. 1. cap. 4. meminit & Tzetzes Chil. 2. Hist. 60.

Mœris. *Myris* Herodoto, *Mœridis stagnum* Ptolemæo, palus ingens Ægypti à Memphi 72. m. p. in occid. distans 20. mill. circuitu patens, teste Melâ. Ex quo patet decipi eos qui illam *Buchiara* indigitant, cum Mareotide eam confundentes, quæ juxta Alexandriam est, multo vastior.

Mœsia, *Mysia*, Ptol. & Strab. regio Europæ in superiorem & inferiorem Ciabro fluvio divisa. Superior *Bosnia* ad occid. & *Servia* ort. dicitur. Inferior *Bulgaria* in superioris & Thraciæ confinio, inter Hæmum montem, & Danubium flu. contenta. Pop. *Mœsi* Plinio. Virg. Georg. 1.

——— Nullo tantum se Mœsia cultu
Jactat, & ipsa suas mirantur Gargara messes.

Vide sis illic de la Cerdam.

Moguntia, urbs Archiep. Germaniæ superioris ad Rhenum celebris, sic ab amne Mogi dicta. Vulgo *Mentz*. Dicitur *Mogontiacum* & *Modoetia*. Agrum habet ab utrâque Rheni ripâ fœcundum & præstantissimo vino luxuriantem. Plurima antiquitatis monumenta ostendit. Academiam habet. Eique artis Typographicæ inventio debetur, An. Dom 1450.

Mola Formiana, Ciceroni sic dictæ, quòd à *Formiis* non longè abessent, in Latio sunt, & hodiè pagus est *Mola* dictus, uti scribit Niger. Long. 37. 30. Lat. 41. 03.

Moldavia, regio Europæ, olim pars Hungariæ, nunc proprio parens principi, sub clientelâ Turcarum. Ibi alias erat pars Orientalis Daciæ. Terminatur à Sept. Polonia ab ortu Bessarabia, à meridie Bulgariâ, & ab occ. Walachia.

Molocath. *Mulucha* Sallustio, Plin. & Melæ, fluvius Mauritr. Tingitanæ intra Metagonitem promontorium, & Mævam flu. terminum utriusque Mauritaniæ. *Moluchan* hodie, teste Marmolio.

Moloch, idolum Ammonitarum, cui filios suos immolabant Israëlitæ, 4. Reg. 24. Act. 7. dicitur & *Milchom*, de quo videndus Vossius de Theol. Gent lib. 2. cap. 5.

Molorchus, pastor seniculus in agro Cleonæo, qui Herculem illac iter facientem comiter hospitio accepit. Cujus beneficii gratiam, ut hospiti suo rependeret Hercules, Leonem Nemæum interfecit, qui circumjacentem regionem latissimè pervastabat. Huic seni sacra solennia instituta, quæ *Molorchea* dicebantur. Virg. Georg. 3.

Cuncta mihi Alpheum linquens lucosque Molorchi
Cursibus, & crudo decernet Gracia castu.

Tibull lib. 4. ad Messalam:

Quin etiam Alcides Deus ascensurus Olympum
Lata Molorcheis posuit vestigia tectis.

Vide sis illic Passeratium. Stat. Sylv. 3. 1.

Non te lerna nocens, nec pauperis arva Molorchi.

Idem 4. 6.

——— Parci domus admirata Molorchi.

Mart. 9. 44.

Utque fuit quondam placidi conviva Molorchi,

Idem 4. 64.

Jam non invidæ, tamque liberalis,
Tam comi patet hospitalitate
Credas Alcinoi pios penates
Aut facti modo divitis Molorchi.

Papin. Theb. 4.

——— Et quas in prælia vires
Sacra Cleonæi cogunt vineta Molorchi.

Nonnus lib. 17.

Τεύχων δῶπνον ἄδειπνον ἀδαιτρεύτοιο τραπέζης
Οἷα Κλεωναίοιο φιλίζεται ἀμφὶ Μολόρχου
Κεῖνα πέρ σκεύδεντα· Λεοντοφόνος δ' ἀγῶνος
Ὤπλισεν Ἡρακλῆς ——— ———

Apollod. lib. 2. de Hercule: Καὶ ξενίζεται παρ' ἀνδρὶ χερνήτῃ Μολόρχῳ.

Molossi, populi Epiri, quorum regio *Molossia*, nunc *Pandosia*, teste Pineto, à *Molosso* Pyrrhi & Andromaches filio nominata, quam postea Helenus de nomine Chaonis fratris sui, quem in venatione imprudens occiderat, Chaoniam appellavit. Hinc canes *Molossi* dicti, quos poetæ fabulantur originem traxisse à cane æneo à Vulcano fabricato, quem ille Jovi, Jupiter Europæ, Europa Procridi, Procris Cephalo dono dedit. Jul. Pollux 5. 5. Georg. 3.

Veloces Spartæ catulos, acremque Molossum.

Horat. Epod. 6.

Nam qualis aut Molossus, aut fulvus Lacon
Amica vis pastoribus ———

Sen. in Hippolyto:

——— Teneant acres lora Molossos.

Hos Arist. Hist. An. 9. commendat: διὰ τὴν ἀνδρίαν πρὸς τὰ θηρία καὶ τὸ μέγεθος *à fortitudine contra belluas, & magnitudine*. Clamosi erant hi canes, quæ res etiam

ad terrorem nata. Lucan. lib. 4.

Aut dum dispositis attollit retia varris.
Venator tenet ora levis clamosa Molossi.

Hic tam vastus clamor a magno ore quo præditi sunt. Lucret. lib. 5.

Irritata canum cum primum magna molossum,
mollia ricta tremunt duros nudantia dentes.

Horat. lib. 2. Sat. 6.

———Simul domus alta Molossis
Personuit canibus.———

Claudianus de canibus Dianæ in 3. Stilic.

———Immortalesque Molossi
Latrantes medius circum vaga nubibus ibant.

Martialis 12. 1.

Retia dum cessant latratoresque Molossi.

Sunt & *Molossi* populi Thessaliæ apud Iolcum opidum, teste Athenæo.

Molossus, pes dictus est ab ejus patriæ saltatione, vel quòd eo metri genere odas in templo Jovis ad laudem canere consueverint ad memoriam Molossi filii Pyrrhi, & Andromaches, vel, ut alii volunt, quòd *Molossi*, id est, Thessali ad bellum procedentes, hujus modulatâ compositione utebantur, constat autem tribus longis, ut *Æneas*.

Molpis Lacon, de Republicâ Lacedæmoniorum scripsit. Athen. lib. 4.

Moly, Græcè Μῶλυ, *herbarum laudatissima*, teste Plin. 24. 4. sed ignota. Homerus à Mercurio monstratam eam scribit contrà veneficia Circes. Odyss. 10.

Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος,
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί, χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι, &c.

Ovid. Met. 14.

Pacifer huic dederat florem Cyllenius album,
Moly vocant superi, nigrâ radice tenetur.

Molybdodes, insula Sardiniæ adjacens contra Sulchos, una cum insula Hieracum; quæ Latinè *Plumbea* dicitur. *Isola del Toro* Leandro.

Molychium, Hesychius: Μολύχιον, ἔνθα Λυκοῦργος τὴν Κορυνήτην ἀνεῖλε τὸν Βάσιν. Notandum est hoc loco, inquit Palmerius, Hesychii μνημονικὸν σφάλμα: nullus enim unquam antiquorum id facinus tribuit Lycurgo, sed Theseo. Reponendum igitur: ἔνθα Θησεύς. Fuit ille locus in Epidauriâ.

Molycria, *Molycrion* Pausan. op. Ætoliæ seu Locrorum Ozolorum in ora, inter ostia Eveni fluvii ad occid. & Naupactum in urb. proximam ad ort. apud Antirrhium promontorium *Molicria* adhuc ex tab. recentioribus.

Momonia, *Mounster*, una ex quatuor partibus Hiberniæ ad aust. extensâ. Separatur a Connaciâ Sinco flu. ad bor. ad ort. habet Lageniam, à merid. verò & occ. alluitur Hybernico mari. Dividitur in 6. Com. scilicet Kerriens. Limericens. Corcagiens. Tipperatiens. Waterfordiens. & Desmoniæ Comitatu.

Momus, Deus quidam à poëtis fingitur, Nocte matre, ut inquit Hesiodus, ac Somno patre progenitus: cujus naturæ proprium esse ferunt, ipsum quidem nihil operis edere sed aliorum Deorum opera curiosis oculis contemplari, & si quid est omissum, aut perperam factum, id summâ cum libertate carpere, unde & nomen accepit. Nam Μῶμος Græcè *reprehensionem* sonat. Vide de eo fabulam apud Lucianum Dialogo de sectis, & Proverbium *Momo satisfacere*. In hominis opificio illud potissimum notavit, quòd artifex non in pectore fenestras, aut ostiola quædam addidisset, per quæ perspici, quid in corde lateret, posset, quod sinuosum multis alioqui recessibus finxisset. Vitruvius verò præfat. lib. 3. id ipsi Socrati tribuit.

Mona, insula inter Angliam, & Hiberniam sita, ut Ptol. & Plin. eam describunt, *Monna* Xiphilino in Nerva. Hæc olim Druidum sedes fuit. Tacito auctore, hodiè *Anglesey*. teste H. Lhuydo, & Lelando, *Mon* verò antiquis Britannis. Hæc insula angusto vado tantùm à Britanniæ continente disjuncta conspicitur, ex quo quis fortassè hanc non esse Cæsaris Monam, quam medio cursu inter Britanniam & Hiberniam statuit, possit suspicari, sed potiùs eam quam Anglo-saxones hodiè *Man* nominant. De quâ vide *Monaæ* [illegible] ist & insula hujus nominis parva in Rheni ostio apud Frisios.

Monachus, Solitarius Latinè dicitur ἀπὸ τοῦ μονάζειν. Eleganter Rutilius Numatianus Itinerarii lib. 1.

Processu pelagi jam se Capraria tollit,
Squallet lucifugis insula tota viris;
Ipsi se monachos Graio cognomine dicunt,
Quod soli nullo vivere teste volunt.

Hieronymus ad Paulinum: *Sin autem cupis esse quod diceris Monachus, id est solus quid facis in urbibus? quæ utique non sunt solorum habitacula; sed multorum.* Habitarunt enim principio Monachi non in urbibus, sed in locis desertis procul à conversatione hominum. Progressu verò temporis in urbes commigrarunt. Primus in occidente monasteria in civitatibus condidisse dicitur Eusebius Vercellens. Episc. An. Dom. 360. Basilius in Oriente. A.D. 370. Vide Ambros. Ep. 62. Æn. Sylv.

Non audet Stygius Pluto tentare quod audet
Effrænis monachus, plenaque fraudis anus.

Vide Rod. Hospinianum de Origine ac progressu Monachatûs. Tiguri 1588.

Monachum, vel potiùs *Monachium*, urbs Bavariæ elegantissima & primaria, sedes Ducum, vulgò *Munchen*. Ferè 5. mill. Germ. distat à Frisinga in aust. uti etiam 15. à Ratisbonâ & totidem ab Œniponte in Sept. Long. 34. 00. Lat. 49. 18.

Monalus Siciliæ flu. Ptol. inter Cephalœdim & Alæsam in ora occ. & Bor. fluens. *Molina* Fazello, *Tosa* autem Leandro.

Monæda, insula Albionis, seu Britanniæ inter illam & Hiberniam, media ferè inter Monam ad meridiem, & Gallovidiam reg. Scotiæ ad bor. *Monapia* Plin. *Menavia* Bedæ. *Eubonia* Gildæ, *Man* Anglis, & *Menavv* Britannicè dicitur.

Monasterium, vulgò *Munster*, urbs Germaniæ Westphaliæ primaria ad Amisium flu. episc sub Archiepisc. Coloniens. inter Coloniam ad occ. & Bremam ad ort. ferè media 16. leuc. olim *Minigroda*, vel *Miningroda*. Hæc urbs an. 1535 maximam cladem ab Anabaptistis accepit, qui eam civibus expulsis invaserunt, Regeque ex eorum colluvie creato, urbem contrà ejus Episcopum Archiep. Coloniensem, & Ducem Clivensem, qui illam valido exercitu obsederunt, per annum quasi tenuerunt. Sed Episcopus tandem cum suis superior factus, justum supplicium de Anabaptistis, & rege illorum sumpsit.

Monda, vel *Munda* Plinio, flu. Lusitaniæ per Conimbricam urb. fluens in Oceanum occidentalem medius inter Tagum & Durium cum opido cognomine. *Mondego* hodiè dicitur, teste Clusio.

Mo embasia, urbs Archiep. Peloponnesi in orâ, vulgò *Maluasia*. Long 50.02 Lat. 37.12.

Moneta, Junonis cognomentum apud Rom à *monendo* impositum. Cic. 1. de Divin. *Nam cum urbs maximo terræ motu concuteretur, nec quisquam nosset quâ victimâ id mali posset expiari, vox ex Junonis templo audita est, quæ sacerdotes monuit sue gravidâ terræ motum esse procurandum.* Plut. Liv. Suidas Μονήτα ἡ Ἥρα.

Monetium, opidum Japodum in Carniolâ regione, *Mansburg*, teste Lazio.

Molucca, Oceani Orientalis juxtà Indiam insulæ sub circulo Æquinoctiali, ob maximam aromatum copiam, quam per totum terrarum orbem transferunt, celebres, sunt 5. *Taranate*, *Tidore*, *Motir*, *Machian*, & *Bachian*. Avicula Manucodiata, quam nos Paradisi avem vocamus nobilis.

Monica, mater D. Augustini, cujus vitæ sanctimoniam & ipse D. Augustinus & Maphæus Vegius Laudensis vates literis mandaverunt.

Monobrica, vulgo *Monbriga*, op. olim. Hisp. Bæticæ, nunc pagus, teste Clusio. Sed Ferrario videtur esse op. Hisp. Tarracon. in Arragoniâ, vulgò *Munebriga*, ad Salonem flu. à Bilbili 5. leuc. Cæsar-augustam versus 16.

Monodactylus, Æthiopiæ mons Ptol. *Pentadactylos* Plinii est, Villanovano teste.

Monœcus, portus & statio Liguriæ, paucarum navium capax, ab Albinga op. distans stadiis 480. Dicitur portus Herculis, quia, teste Servio, pulsis aliis, illic Hercules solus habitavit, vel quòd in ejus templo alius deorum non colitur. Arcem habet firmissimam, cujus princeps & Dominus neminem superiorem agnoscit, licet sub tutelâ regis Hispani, præsidium illius in arcem admiserit. Virgilius lib. 6. de Cæsare & Pompeio:

> *Aggeribus socer Alpinis, atque arce Monœci*
> *Descendens gener adversis instructus Eois.*

Lucan. lib 1.

> ——— *Solus quâ littora turbat*
> *Circius, & tutâ prohibet statione Monœci.*

Strab. lib. 4. Ὁ δὲ Μονοίκου λιμὴν ὅρμος ἐστὶν οὐ μεγάλαις, οὐδὲ πολλαῖς ναυσίν, ἔχων ἱερὸν Ἡρακλέους. Quod autem his oris præsideret Hercules, *colles Herculeos* dixit Silius lib. 1.

> *Herculei ponto, cepere existere colles,*
> *Et nebulosa jugis attollere saxa Monœci.*

Ratio autem nominis inde est: quòd communem cellam cum alio Deo repudiaverit Hercules, effecque ex augurali disciplinâ suam Deorum cuique ædem dicare.

Monoglossum, Ptol. Indiæ intrà Gangen Emporium. *Mangalor* a Nigro indigitatur.

Monomeri, populi apud ultimas Orientis terras, singulis cruribus saltatim currentes vivacissimæ pernicitatis. Gellius 9.4.

Monothelitæ, hæretici quidam, qui duas in Christo voluntates negabant, divinam scilicet & humanam, quum tamen res aliter se habeat. Princeps sectæ fuit Sergius Præsul Constantinopolitanus.

Mons ferratus, regio Italiæ, cujus fines sunt, hinc Padus, inde Apenninus, & Tartarus amnis, ex superiori parte montes proximi Moncallerio, ubi Pedemontium

Mons pessulanus, Gall Narbon. op. vulgò *Montpellier* in agro admodum fertili positum, decem milliaribus à mari mediterraneo distat, Episcopatu & Academiâ celebratur, in quâ olim Jurisprudentiæ, nunc Medicinæ florent studia, amplissimo Medicorum Collegio decoratur, quod Urbano Pont. fundatum est & copiosis ornatum reditibus.

Mons Gomericus, op. Albionis in Walliâ ad Sabrinam flu à Salopiâ 12. mill. *Montgomery*.

Mons Jovis, in Hispaniâ. nunc *Monivi* dicitur, Ejus partem occidenti adversam, eminentiâ cautium, quæ inter exigua spatia, ut gradus subinde consurgant, Scalas Annibalis appellant. Mela 2.6.

Montanus Julius, poëta hexametro & elegiaco pollens carmine. Ovid. Ponticorum ultimo:

> *Quique vel imparibus numeris*, Montane, *vel æquis*
> *Sufficis, & gemino carmine nomen habes.*

Tolerabilem Poëtam vocat Sen. Ep. 122. Sen. verò pater de eodem Contr. 1. 7. *Montanus Julius qui comis fuit, quique egregius Poëta.* Vide Voss. de Poët. Lat pag. 36. Item Curtius *Montanus* Orator sub Vespasiano, quem & carmina scripsisse docent illa Taciti. *Num Montanum detestanda carmina factitantem eludere impunè sinerent?* ac post pauca *Indignum, Montanum, probè viventem, extorrem agi quia famosi carminis protulerit ingenium.* Meminit quoque lib. 4. Hist. Extat quoque ad eum epistola Plinii lib. 7. de monumento Pallantis liberti. Juv Sat. 4.

> *Montani quoque venter adest abdomine tardus.*

Montanus, hæreticus quidam, An. Dom 173. Euseb. 5. 15 Alius item hæreticus, An. Dom. 254. à quo *Montani*, qui & *Cathari*. Euseb. 6.34.

Montes Ætii, sic vocantur apud Diod. Sic. in fine lib. 4. montes quidam Siciliæ, qui hodiè *Montifori* vocantur, Fazello auctore.

Montes, vulgò *Mons*, urbs Belgii, Hannoniæ primaria, in colles assurgens, & vallibus depressa, virorum & ædium frequentia ad maximum numerum locupletata, naturâ & propugnaculis munitissima.

Monumethia, *Monmouth*, op. Walliæ Com. cogn. cap ad Wagam amnem in confin. Herefordiæ Com. & Glocestriæ, 14. mill. ab utraque urbe cogn. 10. ab æstuario Sabrinæ, & 22. à Bristolio in Bor.

Monychus, Centaurorum fortissimus, corporis robore in tantum pollens, ut vel procerissimas arbores humo evelleret. Hoc autem proprium equorum est epitheton, qui unicâ, eâque solidâ ungulâ pedes habent calceatos. Quo fit ut & Centauris tribuatur, quibus poëtarum fabulæ equinos pedes tribuerunt. Val. Flaccus:

> *Fert gravis invito victorem Nestora tergo*
> *Monychus.* ———

Juv. Sat. 1

> ——— *Quantas jaculetur Monychus ornos.*

Et ante utrosque Lucanus:

> *Aspera te Pholoes frangentem Monyche saxa.*

Monyma, Mithridatis uxor, quæ in desperatione re-

rum profligatarum detractum è capite diadema, illud collo circumligasse traditur, seseque suspendisse, & cùm corporis pondere laqueus ille direptus esset, dixisse. *Execrandum diadema, neque in tam tristi ministerio mihi profuisti*; mox que cùm sæpè illud humi abjectum insputasset, Eunucho regio jugulandam sese obtulisse. Plut. in Lucullo.

Monymus, Corinthii cujusdam trapezitæ servus, qui cùm philosophiæ amore teneretur, cuperetque maximè operam dare Diogeni, neque tamen hoc à domino posset impetrare, simulatâ insania monetam cœpit spargere, eoque modo dimissus ad philosophiam se convertit, Diogenemque secutus est. Diog. Laërt.

Mopsus, Deus Cilicũ cui divinos honores exhibebant, ut est apud Originem lib. 3. contra Celsum; & ante eum ita Tertullianus de Animâ. cap. 46. *Nam & oraculis hoc genus stipatus est orbis, ut Amphiarai apud Oropum, Mopsi in Ciliciâ, &c.* Sed quis Mopsus ille fuerit, quæri video. Tres vulgò *Mopsos* imprimis celebrant, imò totidem à Strabone in nono referri annotavit Andreas Schottus ad Melæ lib. 1. c. 27 nempe isthic legas, *Mopsium* Pelasgitidis in Thessaliâ urbem sic dici, non à *Mopso* vate Tiresiæ Thebani filio, sed à *Mopso* Lapithâ Argonautarum uno: ac deinde in codicibus vulgatis edi solet Ἄλλος δ' ἐστὶ Μόψος ἀφ' οὗ ἡ Ἀττικὴ Μοψοπία. Et sanè à *Mopso*, *Mopsopiam* dici sententia Stephani est in Μόψιον, qui similiter apud Strabonem legisse videtur, quin idem etymon extat apud Eust. in Dionys. Verùm obstat quod à *Mopso* esset *Mopsia*. Rectè igitur Casauboniana Strabonis editio pro Μόψος habet Μόψοπος unde ἀναλόγως est Μοψοπία. uti & a Μόψοψ quomodo idem vocatur Callimacho apud Steph. in Μοψοπία. Quare non dubium quin Mopsus ille, cujus oraculum in Ciliciâ erat, vel Thebani Tiresiæ filius fuerit, vel Argonautarum unus. Posterius censet Pamelius ad allatum Tertulliani locum. Fuit is Ampyci filius, unde *Ampycides* dicitur Apollonio in quarto, & Ovid. Met. 12. Vatem autem hunc fuisse claré & Apollonius, & & Val. Flaccus testantur, quanquam verisimilius sit oraculum illud Mopsi in Ciliciâ non fuisse Argonautæ Thessali, sed Tiresiæ filii, aut nepotis. Siquidem Mopsus vates, cujus in Ciliciâ oraculum, non Argonauticis vixit temporibus, sed belli Trojani, uti constat ex Strab. lib. 14. Jam verò Argonautica expeditio generatione integrâ bellum Trojanum antecessit. Hic *Mopsus* etiam fuit à quo in Ciliciâ *Mopsi forus, lares*, sive *domus*. Græcè Μοψουεστία. B. Hieronymus *Mopsi viculum* appellat. Μόψου ἑστίαν vocat Strabo lib. 14. Cicero scribens ad Appianum Pulchrum: *De nostris rebus quod scire vis: Tarso Nonis Octobribus Amanum versus profecti sumus. Hæc scripsi postridie ejus diei, cùm castra haberem in agro Mopsuhestia.* Locus celebris mortuo illic Constantio Imp. & episcopatu Theodori Mopsuesteni, viri a Basilio, Chrysostomo, Cyrillo laudati, sed post exortum dogma Nestorianum ab eodem Cyrillo & Ecclesiâ damnati. Etiam hunc *Mopsum* intelligo apud Pomp. Melam lib. cap. 14. cùm scribit; *Trans eosdem mons Sardemisos, & Phaselis à Mopso condita, finis Pamphyliæ.* Interea & Mopsus Argonauta suum habuisse oraculum videtur, idque in Africâ propriè dictâ (interjecta nempe inter Cyrenen, & Mauritaniam.) Apulejus de Deo Socratis: *Pro numine postea ab hominibus culti in Bœotia Amphiaraus, in Africâ Mopsus, in Ægypto Osiris*, De hoc Mopso apud Statium Theb. 3. sic ipse Amphiaraus:

——— *Nec me ventura locuto*
Sæpius in dubiis auditus Jasone Mopsus.

Ubi sic Lactantius, sive Lutatius interpres. *In tantum magnus fuit Mopsus in augurali peritiâ, ut post mortem templa ei dicata sint, à quorum adytis sæpè homines responsa accipiunt.* Quibus cultus fuerit locis, non addit, sed de Africâ credere debemus Apuleio homini Afro, addo & Mago, eoque oraculorum callentissimo. Proque hoc etiam facere videtur Seneca in Medeæ Choro, ubi legas.

Idmonem; quamvis bene fata nosset,
Condidit serpens: Libycis arenis
Omnibus verax, sibi falsus uni,
Concidit Mopsus, caruitque Thebis.

Quanquam eo de loco non magnopere contenderim, quatus quam variè eum distinguunt viri doctissimi, sed ita quam posui sententia maximè convenit menti Apuleii, & favet Ammianus lib. 14. ubi quidem Argonautam Mopsum in Ciliciâ cultum, at rectè eum in Africâ mortuum tradit. Ad quem locum sic vir Magnus: Hic sine dubio fallitur Marcellinus, qui duos Mopsos inter se confundit: Mopsum scilicet Mantus & Apollinis filium cum altero Mopso Ampyci filio, & Chloridis Orchomeni filiâ. Prior Argivus, alter Titaresius, seu Titaronius fuit, qui locus est in Thessaliâ. Hic hic Argonautarum comes fuit ut canit Apollod. Rhod. lib. 1.

Ἦλυθε δ' αὖ Μόψος Τιταρήσιος, ὃν περὶ πάντων
Λητοΐδης ἐδίδαξε θεοπροπίας οἰωνῶν.

De quo etiam Hesiodus in hoc versu:

Μόψον τ' Ἀμπυκίδην Τιταρήσιον, ὄζον Ἄρηος.

Uterque porrò vates fuit teste Strab. lib. 9. Sed Mopsuestiam non hic Thessalus Mopsus; verùm alter ille Argivus condidit, qui post Trojæ excidium unà cum Amphilocho in Ciliciam profectus, Mallum & alias urbes in orâ Ciliciæ condidit ut scribit Strabo lib. 14. Et Euphorion Poëta apud Schol. Lyco. pag. 78. Cic. lib. 1. de Divin. *Amphilochus & Mopsus Argivorum Reges fuerunt, sed iidem Augures, iique urbes in orâ maritimâ Ciliciæ Græcas condiderunt:* Unde & Mopsi oraculum in Ciliciâ fuisse dicitur à Tertulliano lib. de Animâ. Idem posteà: De Mopso Lapithâ Ampyci filio Argonautarum comite id verissimum est, non de illo Mopsuestiæ conditore. Apollon. lib. 1. Argon,

——— Αἶσα γὰρ οὕτως
Αὐτὸν ὁμῶς Μόψον τε δαήμονα μαντοσυνάων
Πλαγχθέντας Λιβύης ἐνὶ πείρασι δῃωθῆναι.

Et lib. 4. cum à Serpente percussum in Africa periisse memorat, atque ibidem sepulcrum, Lycophron in Cassandrâ, in Pentapoli juxtà urbem Teuchira humatum perhibet his versibus:

Ἄλλους δὲ Θῖνες, οἵ τε Τευχείρων πέλας
Μύρμηκος ἀιάζουσιν ἐκβεβρασμένους,
Μόψου Τιταιρώνειον ἔνθα καινὰ
Θανόντος ...

Idque confirmat Clemens Alex. lib. 1. Strom. Quod si ita est malè hic Africæ littus & cespitem Punicum posuit

fuit Marcellinus. Vide sis quæ sequuntur.

Morasti, vicus contra Orientem Eleutheropoleos, patria Michææ prophetæ, qui inde *Morasthites* dicitur. Jer.26.

Moravia, regio Germ. nunc regno Bohemico adjuncta, olim *Marcomannia*, quia fines Germaniæ quà Danubio in Pannoniam pergitur, terminabat. Nam Germanis *Mark* limes dicitur, atque inde *Marcomanni* limitum, finiumque accolæ appellati. Hodiè quoniam *Moravia* circumscriptos *Moravâ* fluvio habet fines, ab eodem flu. incolæ *Moravi*, & ipsa regio *Moravia* dicitur. Eam nunc tribus è partibus limitant juga montium, sylvæ, saltusque & fluvii. ab Oriente viz. ab Hungaris, ab occid. a Bohemis, ab Aquilone à Silesiis. Nam à meridie Austriam versùs plana est, à quâ dirimitur Thaysa flu. In agris numismata M. Antonini, Commodique, & aliorum nonnullorum Cæsarum, tam aurea quàm argentea reperiuntur, quæ fidem bellorum cum Marcomannis olim in Moraviâ gestorum manifestam facere videntur. Thus & myrrha ibi inveniuntur uno tantùm in loco, non ex arbore desudante. ut alibi lecta, sed è solo terræ eruta. Regionis positio quatenus interiùs patet, campestris est: campique sunt molli, & pingui solo, ideoque segetibus valdè idonei, sicut colles vineis. Culta ferè tota, cultoribusque adeò referta est, ut nullum gregibus armentorum, quæ, nisi in altitudinibus commodè pasci nequeunt, locum reliquerit. Bohemicâ linguâ Moravi utuntur. Dubravius, & Æneas Sylv. Hist. Bohem.

Morbium, op. Brigantum, nunc vic. *Moresby* dict. in Cumbria, 3 mill. à Ver. kintonio in merid.

Morbonium, *Morbegno* op. Rhætorum ad Adduam flu.

Morda, *Merse*, flu. Angliæ ad Salopiam in Sabrinam influens.

Mordiaum, civitas Pisidiæ, *Apollonia* posteà dicta. Steph. ubi optima mala. Athenæus.

Mores, sive *Morienses*. pop. Indiæ, ligneas domos habitantes ex ... Steph hano.

Morgantium, Straboni *Μοργάντιον*, urbs Siciliæ. Silio *Morgentia* lib.14.

——— *Non frondosis Morgentia campis*
Abstinuit Marte infido. ———

Livio *Morgantia* dicitur, Diodoro *Μοργαντίνα*. Vide Cluv. Sic. Ant lib.2. cap.8.

Morgentium, urbs Italiæ, Steph S *Georgio* in Brutiis, teste Barrio.

Morges, in Italiâ regnavit sub annum mundi 2349. Italo regi successit, & ab eo *Morgetes* dicti qui priùs Oenotri. Porrò & Morgetes & Siculos ex Italiâ in Siciliam trajecisse etiam ex Thucyd. & Diodoro notum est.

Morgus, Salassorum fluvius. Plin 3, 16. *Orco* hodiè Leandro, *Orcho* verò Merulæ

Moria, collis, 2. Par.3. qui *Terra visionis*. Gen 22. dicitur, à latere montis Sion. Hic templum fuit posteà ædificatum. In plures autem colles dissectus erat hic mons. In una parte erat Sion, in quâ arx David. juxtà quam Templum extructum. Alia pars extrà urb. mansit, postea que dicta fuit *Mons Calvaria*; in quo tam Isaacum quàm CHRISTUM immolatos fuisse docet Hieronymus ex traditione Ebræorum. Unde autem hoc nomen, ambigitur. Aliqui a מור *mor*, quod est *myrrha* deductum volunt; unde Cant. 4. 6. *Ibo ad montem myrrhæ*: quæ nempe ibi crevit. Non placet; nam sensus parabolicus, quo totus Canticorum liber perscriptus est, longè distat ab historico. Imò probabilius est המור ibi ænigmaticè expressum per apocopen esse, qu. המוריה sedem Templi; 2. Par. 3. 1. quam eo loquendi genere significari peritissimi interpretes arbitrantur. Aliis idem est quod מורא *mora*, *pavor*, *timor*, quò ibi Deus timeri & coli debeat. Inde Onkelos & Jonathan vertunt. *in terram cultûs*, h.e. religiosam. Kimchi sic dictam vult totam terram Israelis, qu. רוה *ravah*, irrigari, inebriari, quòd terra irrigua esset. Alii vertunt *terram excelsam*, sic LXX. Alii *καταφανῆ*, lucidam vel conspicuam. ita Aquila, i. e הנראה sic adjectivum facit cum substantivum sit. Symmachus vertit *terram ἐκφανῆ*, sic & Vulgatus interpres, idque vel 1. quia conspicua, vel 2 quia Deus ibi se videndum præbuit. Rectè, Veteres Hebræi teste R. S. deduxerunt ex ירה *docere*, *erudire*; hic ה מור *Lex*, doctrina, quòd inde egressa esset doctrina pro Israël. Fullerus compositum nomen existimat qu. מראה יה *Φανερωθεὶς Θεὸς*, nempe CHRISTUS, qui in illa reg. Moriæ. quæ propriè tractus est Hierosolymitanus) natus est, & exceptus, & prædicavit, & passus est, & resurrexit. Alii denique deducunt ex מור q.d. *amarum*, propter amaritudinem Abrahami. Polus.

Moricambe, æstus & fluvius Albionis in comitatu Cumbriæ inter Itunam. & Belisamam amnes. *The Bay of Cardronock* teste Camdeno.

Moridunum, op. Albionis in comitatu Devoniensi apud ost a Axæ fluvii. Vulgò *Seaton*.

Morimarusa, mare Septentrionale, quod Scythiam alluit, vulgò etiam *Mare Septentrionale*.

Morini, pop. inter Belgas ad Oceanum Britannicum, Caletibus, & Nerviis vicini, quorum opidum mediterraneum, Ptolemæo teste fuit Tervanna, etiam hodiè nomen retinens. Hi à Virg Æn. 8 *Extremi hominum* dicuntur, quòd, ut jam diximus, Oceano sint proximi, brevissimumque ab eis, vel ipso Cæsare teste, in Britanniam sit trajectus.

Morpheus, Somni minister, qui, ut in fabulis est, jussu domini quoscunque vultus hominum fingit, verba ipsa, mores item, & gestus imitans. Ovid. Met. 11

Excitat artificem formatoremque figura
Morphea. ———

Morpho, apud Lacedæmonios Venus dicta ἀπὸ τῆ μορφῆς, id est, *à formâ*. Hujus simulachro Tyndarus pedicas imposuit, non quòd Venerem vinxerit, ut Deæ in illas opprobria ulcisceretur, quod nonnulli putarunt: sed ut per illas denotaret, mulieres domi manere debere maritorum dicto audientes.

Morta, una ex Parcis, quòd qui nascuntur ante tempus vel post tempus quasi monstra habeantur. Gell. 3. 16. Cæselius autem Vindex in Lectionibus suis antiquis, *Tria*, inquit, *Nomina Parcarum sunt*, *Nona*, *Decima*, *Morta*: & versum hunc Livii antiquissimi poëtæ in Odysseâ.

Quando dies adveniet, quem profata Morta est?

Sed homo minimè malus Cæselius *Mortam* quasi nomen accepit, cum accipere quasi *μοῖραν* deberet Hæc ille. Et si verò Natura à nullo æquè abhorreret ac à morte, tamen

tamen & illi apud poëtas in Numinibus est locus. Unde Virg. lib. 11.

Multa boum circà mactantur corpora Morti.

Ubi Servius annotat, & Mortem esse Deam, memoratam quoque Lucano, Statioque, hujus esse,

In scopulis Mors sæva sedet.

Ita est apud Servium, sed apud ipsum Statium:

In speculâ Mors atra sedet.

Illius autem:

———Ipsamque vocatam

Quam notat à nobis Mortem tibi coge fateri.

Illi Lacedæmonii templa dedicarunt, auctore Plut. in Cleomene Θανάτου ἱερὸν, ait ille. Pausan. etiam simulachri cujusdam meminit, quod erectum fuit Ὕπνου καὶ Θανάτου. Sed & in Orphei Initiis habet hymnum Morti, cui manna thuris sacrificatum. Est autem Numen hoc implacabile, cùm eam effugere liceat nemini. Itaque nulla ei fuit ara instituta, exceptâ unâ apud Gaditanos, uti testis est Eust. in Iliad. 9. & in Dionys. Perieg. Meminit verò Ælianus in Var. Hist. Vide Barth. ad Stat. Theb. 4. p. 1141.

Tho. *Morus* Anglus Londinensis, circa an. 1513. quo tempore vicecomes erat civitatis Londinensis, consignavit historiam Richardi 3. Angliæ Regis, quam ad umbilicum neutiquam perduxit. Vir fuit omninò facetus & eruditus, quicquid in suo Antimoro dicat Germanus Brixius. Vide Hist. Univers. Oxon. lib. 2. p. 358. Lud. Viv. in Aug. de C. D. 2. 7. Cujus laudes obiter atque aliud agentem attingere penè sit nefas. Grandibus enim voluminibus vix adhuc totæ queunt explicari. Quis enim de illius ingenii acumine, de judicii acrimoniâ, de varietate eruditionis, atque præstantiâ, de facundâ linguæ elegantiâ, de suavitate: in providendis rebus consilio, in exequendis dexteritate, in omnibus moderatione, integritate, æquitate, fide, satis pro dignitate dixerit? nisi uno verbo summa, perfecta, undique absoluta suis omnibus consummata numeris dixerit: nisi id, quod res est, exemplaria, specimina sui quodque generi affirmavit? Magna loquor & mirabuntur qui Morum non norunt: sed sciunt vera me loqui qui norunt, qui libros legerint, qui actus vel legerint, vel audiverint, fidem facillimè habebunt. Cæterùm in hujus viri laudibus velut in latissimo pelago erit aliud tempus, quo liceat vela pandere & nos totos prosperrimæ auræ committere scribereque tum multa, tum maxima, idque secundis lectoribus. *Britannorum doctissimum* vocat Scævola Sammarthanus in elogiis Gallorum vitâ illustrium. Præclarè etiam de eo judicat Lilius Gyraldus. Objectat quidem non pauca Brixius, quæ eum fugerint, pleraque sanè minuta. Sed quis ea non condonet lubens viro omni penè vitâ publicis muneribus distento, tandemque per varios gradus ad cancellarii munus evecto? Unde sic de eo Erasmus in Ciceroniano suo *Fateor ingenium felicissimè natum*, & quod nihil non potuisset efficere, si totum his studiis vacare licuisset. Cæterùm illo puero vix tenuis odor literaturæ melioris demigrarat in Angliam, deinde parentum auctoritas ad leges ejus gentis discendas adegit; mox in causis agendis exercitatus, hinc ad Reip. munia vocatus: vix succisivis horis respicere potuit ad eloquentiæ studia. Tandem in Regum pertractus & regni negotiorumque negotiorum undis immersus magis amare potest studia quam colere, &c. Hic dum Regis sui Hen. 8. consiliis adversari non dubitat, in carcerem conjectus, & postquam in proposito perstiteret, securi percussus fuit A.D. 1535.

Morychus, cognomen Bacchi apud Siculos, cujus faciem vindemiæ tempore musto, & recentibus ficis oblinere consueverunt. Item Tragicus quidam poëta ab Aristophane derisus. Erasmus in Proverbio *Morycho stultior*.

Mosa, vulgò *la Meuse*, fluvius insignis Galliæ Belgicæ ex Vogeso monte non procul à Lingonum finibus profluens, & per Eburonum, Menapiorum, ac Sicambrorum agrum labens, tandemque in finibus Batavorum accepto Rheno in Oceanum se exonerans. Julius Cæsar: *Mosa profluit ex monte Vogeso, qui est in finibus Lingonum, & parte quâdam Rheni recepta, quæ appellatur Walis, insulam efficit Batavorum.* Sidonius in Paneg. Majoriano:

Rhenus, Arar, Rhodanus, Mosa, Matrona, Sequana, Ledus.

Mosæus, flu. Susianæ regionis in sinum Persicum fluens. *Musæus* Marcellino. *Triticiri* Ortelio, aliàs *Tiritiri*, aliàs *Macuf*.

Moschi, populi Asiæ Albanis, & Iberis finitimi, circà Caspium mare eos ponit Mela, circà Phasidis fontes Plinius, ubi & montes *Moschici*. Hos *Mesech* in sacris literis dici scribit Arias Montanus in Apparatu Biblico. Lucanus lib. 5.

Heniochi, sævisque affinis Sarmata Moschis.

Sid. Apol. in Panegyrico Avito:

Sauromatam taceo, ac Moschum, solitosque cruentum

Lac potare Getas.———

Vide Bochart. Phaleg. 3. 12.

Moschophagi, i. e. *Vitulivori*, populi circà mare Erythræum. Arrianus.

Moschus, fluvius, nunc vulgò *Morava*, in Mysiâ superiore, ex Orbelo monte in Danubium fluens. *Moschius* Ptolemæo.

Moschus, Grammaticus, & poëta Syracusanus Bucolicus, quem Aristarcho fuisse familiarem scribit Suidas. Floruit sub Ptolemæo Physcone.

Moscovia, hodiè appellatur universum Imperium Magni Ducis Moscoviæ, quod mari glaciali à Sept. terminatur, ab oriente Tartaros, à meridie Polonos, ab occ. verò Livones & Sueciæ regem vicinos habet. Hujus omnes regiones singulatim describit Sigismundus Baro ab Herberstain in Moscoviticâ historiâ, apud quem multa de Religione, ritu, vivendique more totius gentis, quæ magis servitute, quàm libertate gaudet. Omnes se principis servos fatentur. Rarò illis est quies, nam aut bellum Lithuanis, aut Livoniensibus, aut Tartaris infert, aut si nullum bellum gerit, præsidia collocat circà Tanaim, & Occam flu. ad reprimendas Tartarorum deprædationes. Tunicas oblongas, sine plicis, manicis strictioribus, Hungarorum ferè more, gestant Moscovitæ. Ocreas ferè rubras, easque breviores, ut quæ genua non attingant, soleasque ferreis claviculis munitas habent. Ventrem nequaquam sed femora cingunt, atque adeò pube tenus, quò magis promineat venter, cingulum dimittunt. Justitiam strenuè exercent in prædones. Furta &

& homicidia rarò capitali pœnâ puniuntur. Monetam argenteam habent non rotundâ, sed oblongâ & ovali quodammodo formâ. Pellibus nobilibus ac preciosissimis, quæ illinc per totam Europam exportantur, regio abundat; & undique ferè sylvosa est. Cæterùm de *Moscovia* nemo meliùs scripsit quàm Adam Olearius libro cui titulus est Gallicè: *Relation du Voyage d'Adam Olearius en Moscovie, Tartarie & Perse.*

Mosqua, seu *Moscha*, vulgò *Moscouw*, urbs Europæ perampla, emporium celebre, & caput Imperii Moschorum, ad Moschum flu. in quâ magnus Dux Moscoviæ residere solet. Crescit indies, sed pro majore parte fœdè conflagravit an. 1668. Arx est in ea perampla M. Ducis, quem incolæ *Czar*, id est, Imperatorem vocant, cum valido præsidio. Domus autem sunt ligneæ omnes. Distat 240. m. p. à confin. Poloniæ in ort. 240. à Novogardiâ parvâ in Afr. & 370. à Novogardiâ magnâ in Eurum. Long. 65. Lat. 59. 30.

Moses, nomen inclyti Judæorum ducis, qui scriptor fuit primæ, & antiquissimæ historiæ mundi, & Ecclesiæ à primâ orbis creatione usque ad annum 2493. Estque scriptorum omnium tam sacrorum, quam Profanorum antiquissimus. Nam Pherecydes Syrus, quem Plin. primum prosam orationem condidisse scribit, posterior Mose fuit, ut ostendit Euseb lib. 11. De Præp. Evangel. Literas eum invenisse, Judæisque tradidisse idem author est lib. 8. & 10. quas tamen Philo ad Abrahamum refert. Mortuus est Moyses in monte Abarim, & non apparuit, nec inventum est ejus corpus, quod sepelivit Dominus Angelorum ministerio, quod ideò factum esse autumant Hebræi ne eum ipsi pro Deo colerent, quia proni ad idololatriam erant. Comestor in cap. 34. Deut. Atqui non apparet Judæos tunc temporis adeò Idololatriæ deditos fuisse, ut homines mortuos colerent. Et cùm Michael Archangelus à Juda Apostolo introducitur τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, de Ecclesia Judæorum intelligi potest, quæ eadem ratione *Corpus Mosis* dici queat, quâ Ecclesia Christiana *Corpus Christi* vocatur, 1. Cor 12. 20. Vide D. Hammondum in locum. Hebraicè משה id est, *attractus* vel *assumptus* scilicet de aquis. Exod. 2 ut non sit audiendus Fl. Josephus, qui eo quòd Græcè *Μωυσῆς* dicitur, credit esse ex Syriaco *Mû aqua*, & υσῆς *servatus*, quod ab ישוה Quanquam Clemens Alex. in primo Strom ait Μωϋσῆς, esse ex eo quòd ὕδωρ μῶυ ὀνομάζουσιν Αἰγύπτιοι. De quo & illustris locus est apud Hipparchum περὶ τῶν δώδεκα ζωδίων, ubi disserens cur signo, quod proximum est ab Ariete. Tauro sit nomen datum de Nilo addit ista. Πρὸς τὴν τοῦ Ταύρου φασὶν τὸ ὕδωρ μῶυ οἱ Αἰγύπτιοι, ὡς δηλοῦται ὕδατων, ὀνομάζουσι. Μῶυ γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ ὕδωρ σημαίνει. Sanè hodieque Germanis *Mosa* fluvii nomen; non quidem ab Ægyptiis, sed ut puto, à communi origine linguæ deperditæ Aiκῶ etiam fuerit *Mnius* quomodo ab Ægyptiis dictum ait Abenesra. Imò in quibusdam Orphei versibus dicitur ὑδρογενὴς, hoc est ὑδατογενὴς, quasi dicas *Aquigena*. Imò & vestigium nominis *Mosis* in sacris Liberi supersunt. Nam Orpheus in Hymnis, sive potiùs initiis *Liberum* vocat *Μίσην* quod â vero nomine unicâ aberrat vocali. Nec obstat *Μίσην* ibidem dicat ἄρρητον ἄνασσαν *Indictam Reginam*; Nam Dionysius juxta Orpheum, sexum habuit utrumque. Imò Alex. Polyhistor tradit mulierem fuisse nomine *Moso*, quæ leges tulerit Judæis. Vide Voss de Idol. lib. 1. cap 30. Salmasius autem Ep. 60. *Mosis* etymon planè Ægyptiacum esse putat, & ad verbum sonat, inquit ἀναληφθεὶς ἐξ ὕδατος, ut vetus poëta apud Eusebium auctor est, hoc est, *Μωυσῆ Μῶ* enim in illâ linguâ *aquam* significat & *assumere*. Moses hic, Act 7. dicitur ἀστεῖος τῷ θεῷ Est autem Græcis ἀστεῖος, πιθανὸς, καὶ χαρίεις ὁ καθόλου ἐν τῇ πολιτικῇ ὁμιλίᾳ ἐπιδέξιος. Unde putet quis non de specie Stephanum, sed de moribus loqui, & quidem Moses *mitissimus super faciem terræ* dicitur. Sed rectiùs Priceo judice, referas ad formæ elegantiam ejus Glossarium *Elegans* ἀστεῖος Suidas. Οὐδεὶς ἦν ἀφιλόκαλος οὕτως ὡς Μωυσῆ θεασάμενος μὴ ἐκπλαγῆναι τῆς εὐμορφίας. Quæ tamen propriè huc non spectant, ut de Mose adulto dicta: cùm hic, ob sequentia ea ἀνετράφη & ἐπαιδεύθη intelligenda sit venustas oris quæ in recens nato enitebat. Philo in ejusdem vita de eodem Γεννηθεὶς εὐθὺς ὄψιν ἐνέφηνεν ἢ κατ' ἰδιώτην ἀστειοτέραν Joseph. Ant. 4 5. narrat ut eum educaret Thermuthis filia Regis, quia esset μορφῇ τε θεῖος, καὶ φρονήματι γενναῖος. Et quid apertius illis Trogi, sive Justini lib. 36. *Filius ejus Moses fuit, quem præter paterna scientiæ hæreditatem etiam formæ pulchritudo commendabat.* Porrò *Mosis* mentionem faciunt Gentilium plurimi. Juv. Sat. 14.

Judaicum ediscunt, & servant, ac metuunt Jus,

Tradidit arcano quodcunque volumine Moses.

Plin. 30. 1 *Est & alia Magices factio à Mose etiamnum & Jochebel Judæis pendens. Fuit autem Jochebel ipsius Mosis mater.* Locus corruptus. Lege *Jochebed* ex Sacris. Quin & Apuleius Mosen, & Jannen tanquam celeberrimos Magos conjungit in Apologiâ. Sed Strabo lib. 16. Mosen non tam fuisse magum dicit, quàm oraculis deditum, quales Minos, Lycurgus, &c Quod & clarè indicat Diodorus Siculus, cujus verba hic apponam, Lib. 1. Παρὰ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις Μωυσῆν τὸν Ἰαὼ ἐπικαλούμενον θεόν *Apud Judæos Mosen Deum, qui Jao dicitur, legum suarum auctorem finxisse perhibetur.* Cornel Tacit. Hist. lib. 5. *Moses, quo sibi in posterum gentem firmaret novos ritus, contrariosque cæteris mortalibus indidit, &c.*

Mojon, Galatiæ urbs, Ptol. *Areanda* Nigro.

Mosychlus, mons Lemni, in quo fornax Vulcani, de quo Hesychius & Nicander in Theriaci vers. 472.

Ἢ Σάμ, ἢ Μόσυχλον. ———

Ubi Scholiastes hæc: citat ex Antimacho:

—— Ἡφαίστου πυρὶ εἴκελον ἥν ῥα τιτύσκει

Δαίμων ἀκροτάτοις ὄρεος κορυφαῖσι Μοσύχλου.

Quales in summâ rupe Mosychli.

Mulciber accensis fornacibus excitat ignes.

Et ex Eratosthene:

——— *Φαίνεται Μοσυχλαίῃ φλογὶ ἶσον.*

——— *Elucet Mosychlæa igni b aquum.*

Itaque *Mosychlus*, teste Bocharto, vel est מזלגא *Mazlego, splendens*, ut in Syrâ paraphrasi. Apoc. 21. 21 vel מזלק *Mazlec*, *ardens*, unde זליק *zelic* Chaldæis *scintilla*.

Mosylon, promontorium, & emporium Æthiopiæ. Steph. Omganli hodiè, teste Moletio Inde *portus Mosylicus*, quo Cinnamomum devehitur, uti loquitur Plin. Simeon Sethi de facultate ciborum; ubi de Cinnamomo: ἄριστον δὲ τὸ λεπτόφλοιον καὶ τὸ ἀπὸ Μοσύλου πόλεως.

Mosyni, vel *Mossynæci*, pop. Cappadociæ ad Pont. Euxinum, inter Cytorum, & Cerasuntem urbes longo tractu incolentes. Getis finitimos collocat Tibullus 4. 1.

Quaque Hebrus, Tanaisque Getas rigat, atque Mosynos.

Mela 1. 19. *Ultrà Tibarenos Mosyni turres ligneas subeunt.*

Ita locum illum restituit Vossius. *Mossonychi* dicuntur Val. Flac. lib. 1. vers. 150.

Vos quoque non nota mirati vela carina.

Mossonychi. ———

Apollonius lib. 2. 1018.

Ἡ οἱ Μοσσύνοικοι ἀν' οὔρεα ναιετάουσι
Μοσσύνας, καὶ δ' αὐτοὶ ἐπώνυμοι ἔνθεν ἔασι.

Ubi Mossynæci in montibus tenent
Falas, unde & ipsi cognomen traxerunt.

Dionys. Perieg. vers. 765.

Βύζηρές τε περῶσι καὶ ἀγχόθι φῦλα Βεχείρων,
Μάκρωνες Φίλυρές τε, καὶ οἱ Μόσσυνας ἔχουσι
Δουράτεος, τῶν δ' ἄγχι πολύῤῥηνοι Τιβαρηνοί.

Ubi Schol. λέγει ὁ Γεωγράφος ἀπὸ Μοσσύνων, ὅ ἐστι πύργων, αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι. vide Steph.

Motene, Armeniæ majoris regio ad Cyrum flu. Ptol. *Eze-kia* Castaldo.

Motenum, Pannoniæ superioris urbs. Anton. à Vienna 4. leuc. in merid. *Bru.k an der Leyte* Simlero. Sed Lazio *Martz* pagus est ejusdem tractûs.

Motho, vicus Arabiæ in quo Antigonus Macedo à Rhabilo rege Arabum occisus est. Significat autem linguâ Arabum τόπος θανάτου. Steph.

Mothone, Laconicæ opidum Am. Marcell. fine lib. 26. Ubi Valesius: *Methone* Laconicæ opidum memoratur à Thucyd. lib. 2. eamque adhuc suâ ætate nomen id retinuisse scribit Eust. in Hom. Catalogum. Sed cæteri Messeniæ assignant, inter quos Mela & Strabo, Plinius ac Ptolemæus. Eamque Pausan. in Messen. *Mothonem* nominat, perinde ac Porphyrius lib. 2. de abstinentiâ: Μέγος, inquit, ὡς Βασιλεὺς ἐν Μοθώνῃ σφαγεὶς ὑπ' Ἀγελάου. Scribe Βέγος, ex Strab. lib. 8 In Tab. quoque Reutingerorum *Methone* dicitur. Neque aliter in hoc loco tam editio Rom. quàm Regius codex scriptum habent Quid quod & in prologo 7. Trogi Pompeii *Methone* dicitur, quæ à reliquis Methone, opidum Magnesiæ, longè ab hoc nostro diversum.

Motieni, parva regio Iberiæ, Colonia Romanorum, Phlegon *Mutenum* eam vocat. Steph.

Motya, vel *Motye*, urbs Siciliæ, de quâ sic Vir Magnus De Phœn. Col. lib. 1. cap. 27. A Lilybæo promontorio versùs Aquilonem navigantibus statim occurrit Motye, Pœnorum colonia. Diod lib. 14. Οὐ μακρὰν δὲ λόφου τοῦ τε Ἐρυκίνου πόλις ἦν, ἄποικος Καρχηδονίων, ᾗ μάλιστα ἐχρῶντο κατὰ τῆς Σικελίας ὁρμητηρίῳ. *Non procul ab illo colle* (Eryce) *sita erat urbs Motye, colonia Carthaginiensium, quâ potissimum utebantur, ut belli sede, unde in Siciliam irrumperent.* Proinde Thucydides de Phœnicibus Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον, &c. οἰκοῦντο, &c. ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδὼν Σικελίας ἀπέχει, *Motyam, Soluntem & Panormum incoluerunt, &c. quia minimo inde in Carthaginem trajectu Sicilia distat.* Et Pausanias in Eliacis: Ἔστι δὲ κατὰ τὴν ἄκραν ἐν Σικελίᾳ τὴν τετραμμένην ἐπὶ Λιβύης καὶ Νότου, καλουμένην δὲ Πάχυνον (lege Λιλύβαιον) Μοτύη πόλις. Οἰκοῦσι δὲ Λίβυες ἐν αὐτῇ καὶ Φοίνικες. *Ad Pachynum (imò ad Lilybæum) Siciliæ promontorium, quod in Africam ad Austrum, est Motya urbs, quam tenent Afri & Pœni.* Motye in Diodoro legitur urbs fuisse valde insignis τῷ τε πλήθει, καὶ τῷ κάλλει τῶν οἰκιῶν εἰς ὑπερβολὴν πεφιλοτεχνημένη, διὰ τὴν εὐπορίαν τῶν κατοικούντων, *& domorum copiâ, & specie magnificè exornata propter incolarum divitias.* Situs prope qualis Tyri, nempe in insula quam Isthmus manufactus stadiorum 6. ita continenti junxerat, ut ex insulâ facta esset Chersonesus. Idem Diodorus: Αὕτη δ' ἡ πόλις ἦν ἐπὶ νήσου κειμένη τῆς Σικελίας ἀπέχουσα σταδίους ἕξ. Et paulò post. εἶχε δὲ καὶ ὁδὸν στενὴν χειροποίητον, φέρουσαν ἐπὶ τὴν Σικελίας αἰγιαλόν. Dictam fabulantur Stephanus, ἀπὸ Μοτύης γυναικὸς μηνυσάσης Ἡρακλεῖ τοὺς ἐλάσαντας τὰς αὐτοῦ βοῦς. Ego dictam interpretor Punicâ voce מתוחה *mètuha*, id est *protensam*, propter Chersonesi longitudinem. Ad Aquilonem fuit Motyensium portus, quem multis describit Polyænus lib. 5. *in Dionysio*. Gentile *Motyaus*. nam corruptè legitur apud Steph. Μοτυαῖος.

Motychanus, flu. Siciliæ per oram australem fluens inter Motyam & Ioycum, Ptol. *Xicli*. teste Fazello.

Mucra, Samnii pagus inter Fauces Caudinas & Bovianum. Silius Ital. lib. 8.

Qui Batulum Mucrasque colunt, Boviania quique
Exercent lustra, aut Caudinis faucibus hærent.

Mugillones, pop. Germaniæ, quorum nomen torrens *Mubel* in Austriá redolere videtur, teste Lazio.

Mulacha, vel *Mulucha*, Africæ fluvius, Numidiam à Mauritaniâ dividens. Strabo. Plin. 5. 2.

Mulciber, *ciberis*, idem qui Vulcanus. Ovid. Art. 2.

Mulciberis capti Marsque Venusque dolis.

Apud Cic. verò Tuscul. 2. legitur *genitivus Mulcibri* 2. declinationis 3. syllabarum: *Jovi, quæ numen Mulcibri adjciuit manus.* Etiam *Mulcibero* auferendi casu legas apud Martianum Capellam lib. 6. Alii à *mulcando*, alii à *mulcendo* derivant. Prius placet Donato in illud Adelph. 1. 2. *Omnem familiam mulcavit usque ad mortem*. *Multavit* (lege *Mulcavit*) inquit, *mutilavit, maceravit, mollivit atque dissolvit, unde Mulciber.* Additur à *multando quasi Multiber*. Sed putat Vossius hæc esse ab alienâ manu. Nisi fortè jam Donati ævo *multare*, & *mulcare* confundebant. Posteriorem verò opinionem sequitur Festus: *Mulciber Vulcanus à mulcendo scilicet ferro dictus est. Mulcere enim mollire, sive lenire est.*

Mulda, flu. Bohemiæ in Albim se exonerans juxtà Melnicum op.

Mulhusia, urbs Alsatiæ super. ad Hellenum flu. Imperialis & Helvetiis aggregata An. Dom. 1615. 3. leuc. à Basilea in Circ. quotâ Neoburgo in occ.

Mulhusia, urbs Germ. in Thuringiâ Imperialis & satis culta. Distat ferè 7. mill. Germ. ab Erfordiâ in occ. & 4. ab Isenaco in sept.

Muliadas, flu. Hisp. post Tagum fluens. Strabo lib. 3. ubi Casaubonus Μούνδας legit.

L. Mummius, homo novus, & ad Consulatum evectus contra Achæos, jam à Q. Metello ad Thermopylas victos missus est. Cum quibus, duce Diæo motus ejus & belli auctore ad Isthmon conflixit, vicitque. Mox omni Achaiâ in deditionem acceptâ, Corinthum ex S.C. diruit, quoniam legatos violassent. Thebæ quoque & Chalcis

Chalcis quæ auxilio fuerant, dirutæ sunt. Ipse Mummius se abstinentissimum virum gessit, nec quicquam ex iis opibus, ornamentisque quæ prædives Corinthus habuit in domum ejus pervenit. Sic ferè Livius lib. 21 Item Plin. de viris illustribus. Acto triumpho qui signis & picturis variis spectatissimus fuit, *Achaici* nomen tulit. Gessit posteà Censuram cum P. Scipione Æmiliano, in quo honore cùm lenior visus esset, non dubitavit Scipio pro Rostris dicere, se omnia ex majestate Reip. gesturum fuisse, si sibi cives collegam vel dedissent, vel non dedissent. Val. Max. 6. 4. Paterculus tam rudem & indoctum fuisse tradit, ut Captâ Corintho, quum maximorum artificum perfectas manibus tabulas, ac statuas in Italiam portandas locaret, juberet prædici conducentibus, si eas perdidissent, novas eos reddituros. Scitum est quod scripsit Strabo lib. 8. Lucullum cùm Ædem Fortunæ construxisset, atque item porticum quandam, statuas, quas Mummius complures habebat, petivisse in eum usum. Nihil minus autem cogitantem statuas concessisse Mummium. Lucullum verò eas omnes Deæ consecrasse, quòd sciret tum auferri non licere, & tamen ministris repetentibus, ut inde tollerent, jussisse, adjecto, etiam sibi jam nullum illarum usum esse. Quam illius improbitatem & stropham quum Mummius æquo animo ferret, omni prorsus amissarum statuarum abjectâ curâ, populum longè majore laude & gloria Mummium, quàm qui eas Deæ posuerat, Lucullum celebrasse. Decessit cùm ære Corinthio & signis urbem replevisset, non relictâ dote filiæ. Plin. 34. 7.

P. *Mummius*, dexteritate morum valdè commendatus est, quem C. Publicius ob id dicere solebat, cuivis tempori hominem esse. Refert id apud Cic. 2. De Orat. Cæsar. Ubi quod adjicit sumptum ex Catone, priorem illo, vel certè synchronum fuisse arguit.

L. *Munatius Plancus*, patrem, avum, & proavum, eodem prænomine habuit, orator ac discipulus Ciceronis. Militavit sub Cæsare in Galliâ, cui & in bello civili quum adhæsisset, post Præturam designatus ab illo Consul cum D. Bruto Galliam Comatam administravit. Bello Mutinensi summa de se Reip. & Ciceroni pollicitus, ad extremum iis desertis cum Antonio & Lepido se conjunxit, quoque magis eisdem & Cæsari gratificaretur, fratrem proscribi passus est, Lepidi, qui & ipse fratrem prodiderat, studiosus imitator. Unde mox illis triumphantibus milites per jocum hunc versum jactarunt. *De Germanis, non de Gallis triumphant Consules.* Post bellum Perusinum profectus ad Antonium, quum diu illi & reginæ Cleopatræ servilibus obsequiis & assentationibus se comprobasset, inter apparatum Actiaci belli transfugit ad Cæsarem, à quo post aliquot annos ad Censuram evectus est, pluribus etiam honoribus decoratus. Cæterùm Plancus idem aliquando in Meviâ Gallâ nuptâ malè audivit. Unde sutor rogatus ab illo in judicio, quo se artificio tueretur, urbanè respondit. *Gallam se subigere*, adulterium per ambiguitatem exprobrans. Illud scitum est quod refert Plin. in Præfatione, quum diceretur Asinius Pollio orationes in eum parare, sed post mortem primum edendas, ne respondere posset, dixisse Plancum, *Cum mortuis non nisi larvas luctari*. Quo dicto sic repercussit adversarios, ut apud eruditos nihil impudentius judicaretur.

Munda, op. Hisp. Bæticæ, memorabili illo prælio inter Cæsarem, & Pompeii liberos gesto nobilitatum: quo quidem in prælio tanta utrinque edita est strages, ut Cæsar victor hostes qui fugâ sese in urbem receperant, obsidens, congestis corporibus vallum construxerit. Lucan. lib. 1.

Ultima funestâ concurrunt prælia Mundâ.

Silius lib. 3.

Et Munda Æmathios Italis paritura dolores.

Long. 15. 38. Lat. 36. 28.

Munitium, urbs Germaniæ, Ptol. *Gottingen*, teste Villanovano, in Hassiæ, Saxoniæque Confiniis, media inter Mundam ad meridiem, & Eimbecam ad Bor. Long. 31. 47 Lat. 51. 32.

Munychia, portus Atticæ Piræo proximus inter illum ad occ. & Sunium promont. ad ort. apud Ilissi flu. ostium, antiquum nomen retinens. Ovid. Met. 2.

Munychiosque volans agros, gratamque Minervæ
Despectabat humum.———

A *Munycho*, principe nomen habet, qui ibi templum Dianæ extruxit, quæ propterea Munichia, & festa ejus eodem nomine appellata. Strab. & Plut.

Mura, Muer, flu Germaniæ. Oritur in ditione Salisburgensi, deinde per Stiriam fluens Dravo miscetur in ipso limite Hungariæ.

Muranum, *Morano*, op. Lucaniæ, nunc castr. Calabriæ citer. in confin. Basilicatæ, 20. m p. à Cosentia in Bor. & med. inter sin. Tarentinum ad ort. & mare Tyrrhenum ad occ. 16. mill. utrinque distans. Long. 40. 15. Lat. 39. 30.

Muranum, *Mouraon*, op. Portugalliæ, juxtà Anam flu. Quibusdam est *Mora*.

Muratum, *Murat*, op. Gall. in Alvernia super. juxtà Alagnonem amnem, 3. leuc. à Floriopoli in Circ.

Muravia, Muravv, op. Germ. in Stiria super. ad Muram flu. 6. mill. à Judenburgo in occ. & 4. à lim. Austriæ.

Murbachum, op. Germ. in Alsatiâ super. 2. leuc. à Vogeso monte in ort. & 3. à Colmariâ in Afr.

Murbogi, pop. Hisp. Tar. quorum metropolis Burgi, urbs regni Castellæ vet. vulgò *Burgos*, intrà montes.

Murcea, Dea quam ita appellabant, quòd præter modum faceret hominem murcidum, id est, desidiosum. Cui contraria erat, Dea *Strenua* quæ faciebat homines strenuos.

Murcia, urbs ampla Hisp. Tar. ad Seguram flu & regni Murciani caput, 3. leuc. ab Oriola in occ. & 6. à Carthagine in Bor.

Murena, vel *Murana*, cognomen viri Romani ab eo pisce deductum, qui *Murana* dicitur pro quo etiam extat Ciceronis oratio.

Murgantia, Samnii opidum. Liv. hodiè *Morcone*.

Murgentia. Vide *Morgantium*

Murgis, vel *Murgi* Anton. op. Hisp. geminum; unum maritimum in Hisp. Tar. & Bæticæ confin. in orâ regni Granatensis. *Muxacra* hodiè, testibus Flor. & Marianâ. Alterum op. Bæticæ, nunc pagus regni Granatensis, *Murga*, teste Marianâ. Sed Clusio est

Murcia urbs regni Murciensis caput.

Murcela, urbs Pannoniæ superioris Ptol. *Muteria* Lazio. Alius est *Mureck*. op. Stiriæ.

Mursa, urbs Joniæ, ab Adriano condita; Steph. Item urbs Pannoniæ inferioris. *Mursia* Ptol. nunc op. Hungariæ, *Esseck*, sive *Ezeck* Lazio.

Mursella, op. Pannoniæ super. inter Sabariam & Arabonem.

Murta, *la Meurte*. flu. Gall. in Lotharingiâ. Oritur ex Vogeso M. ac in Mosellam cadit, 3. leuc. supra Mussipontem.

Murthlacum, *Murthlay* op. Scotiæ in Maria reg.

Murvis Africæ propriæ Ptol.

Murtia, Veneris cognomentum à *Myrto*, arbusculâ illi sacra impositum, unde primum *Myrtia* dicta est, & deinde corrupto nomine *Murtia*. Plin. 15. 29. *Murcea* Festo. Vide Varr. L. L. lib. 4.

Murum, *Mur*, pag. Rhætorum inter Clavennam ad merid. & Tinnetionem ad Bor. Long 30. 35. Lat. 45. 50.

Murus. *Muro*, urbs Lucaniæ in Basilicatâ propè M. Apenninum. 24. m. p. à Marsico, à Potentiâ v. 18. occ.

Murus, mons Lusitaniæ, Vindii ramentum. per agrum Visensem & Lamacensem extensus, Marano & Alcobæ agri Conimbricensis junctus, teste Resendio.

Murus Picticus, *The Picts Wall*; antiquus ultimúsque Romani Imperii in Albione limes. Primo ex cespitibus & Stipitibus ab Hadriano Imp. factus est: Post à Severo Imp. multò jam munitior constructus per continentem à mari Germ. ad mare Hibern. perductus fuit. Tandem Imperio jam devergente è solido saxo 8. pedum lat. & 12. altitud. à *Boulnesse*, propè Ituna sinum in occ. inchoatus perpetuo tractu ad Tinæ ostium in ort. ductus est, & linea maxima ex parte directa per montes vastos ascensu & descensu super præruptas rupes 100. ferè m. p. longitudine collegit: cujus quidem ductus multis in locis etiamnum extat ex Cumbriâ & Northumbriâ provinciis suis tantùm pinnis nudatus. In eo crebræ turres speculatoriæ mille passus inter se distandos extructæ sunt, in quibus milites ad tutandos ab hostilibus incursibus fines excubarunt, teste Joan. Speede.

Musa, Latinè *vestigatio*, seu *inquisitio* dicitur. Sic enim Phornutus in lib. de Nat. Deorum. Κελῆσ... δὲ Μῶσαι ἀπὸ τῦ μῶσθαι ὅ ἐστι ζητεῖν. Eo quoque alludit Theognis ubi ait,

> Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον εἴπ' ἀσπετὸν
> Εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν,
> Ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι τὰ δὲ δεικνύναι ———

Sunt qui à convenientiâ, seu nexu disciplinarum, & encyclopediâ *Musas* quasi ὁμοούσας dictas putent. Euseb. de Præp. Evang à μυεῖν *Musa* nomen deduci. id significat *instituo, instruo*. Scal. Poet. 1. 2. ἀπὸ τῦ μαιῶσθαι, quòd iis inventio tribuatur, Platonem secutus deducit. Dan. Heinsius in Aristarcho sacro ab Ebræo *Musar* quod disciplinam significat, derivat. Musas autem Poëtæ *Jovis*, id est, intellectus, & *Memoria* filias fecerunt. His enim rebus eruditio constat. Musarum autem nomine omnes artes liberales continentur; quippe quæ ab iis inventæ creditæ sunt, Plut. Sym. 8. 14. Hinc Cicero Musas *humanitatem*, & *literas*, interpretatur in Tuscul. Qu. & Orat. pro Archiâ; Gell. 5. 3. *A liberali tamen Musâ, & à studiis humanitatis nunquam abfuit*. Idem *Ejusdem Musa*, id est studii seu disciplinæ. *Musam Platonis* pro Philosophiâ Boethius dixit lib. 3 metr. 11. & lib. 1. Prosâ 1. *Poëticam Musam* ad differentiam aliarum dixit, de quo & Barthius Advers. 6. 20. Præcipuè tamen *Musarum* voce *Poësis*, & *Musa* designabantur. His enim artibus primùm omnium pueri imbuebantur. Hinc *Amusos*, id est, imperitus musicæ apud Vitruvium, & *amusia* pro imperitiâ canendi Varroni dicitur. Vulgò sedem Musarum Helicona, Parnassumque montes constituunt. Virg. Georg. 3.

> *Aonio rediens deducam vertice Musas.*

Sed in cœlo Hesiodus locat, itemque Hor. lib. 3. od. 4.

> *Descende cœlo & dic age tibiâ,*
> *Regina longum Calliope melos.*

Vide Macrob. in Somn. Scip. 2. 5. ubi & *Sirenas* appellat. Lesbo autem, si Myrsilo Lesbio audimus, novem Musas debemus; ita quidem ex eo refert Clem. Alex. in Protreptico; vide *Megaclo*. Cicero lib. 3. De N. Deorum de Musis sic scribit. *Jam Musa prima quatuor, nata Jove altero Thelxiope, Mneme, Aœde, Melete. Secunda Jove tertio & Mnemosyne procreatæ novem. Tertia Jove tertio Plerio nata & Antiope, quas Pieridas poeta vocant eodem numero quo proximè superiores.* Aliqui tamen Cœli & Terræ filias dixerunt, ut Alcmæon & Phurnutus, unde & Pindarus alicubi Musam οὐρανοῦ θυγατέρα vocat. Idem βαθυκόλπους Musas meritò appellat ab scientiarum profunditatem, & multiplicem difficultatem. Sic Thetim βαθύκολπον, ob maris profunditatem Theocritus vocat. 17. Idyll. Musarum epitheta sunt *Camœnæ*, *Heliconiades*, *Parnassides*, *Aonides*, *Pierides*, *Pegasides*, *Aganippides*, *Thespiades*, *Libethrides*, *Castalides*, &c. Vide Lilium Gyrald. Syntag. de Musis.

Musæus, tres ejus nominis commemorat Suidas unum Eleusinum, Antiphemi filium, versificatorem, discipulum Orphei, qui scripsit Ὑποθήκας, id est. vitæ præcepta, ad Eumolpum filium versuum ferè quatuor millibus. Alterum Thebanum Thamiræ filium, Trojani belli tempore, qui poëta etiam fuit scripsitque Lyricos versus, & cantica. Tertium Ephesium item versificatorem, qui tempore fuit Eumenis & Attali Pergami regum, scripsitque tres Pergamenses præterea Perseidos libros decem. Musæum verò, qui amores Leandri & Herûs conscripsit, Cæsar Scaliger (ai quantus vir!) in suis de re poëtica libris Homero præmisit, quis hunc putaret esse illum, cujus à Virgilio fit mentio Æn. 6.

> *Musæum ante omnes.* ———

Sed nihil manifestius, quàm hunc vixisse sub Augusto, & quidem post quartum seculum. Itaque in vett. libb. dicitur Μουσαῖος ὁ γραμματικός. Lege Jul. Scal. lib. 5. Poët. cap. 2. in quo grande Musæi hujus encomium cum summo Homeri contemptu. Est etiam in Cassiodoro lib. 2, ep. 20. Musæi elogium istud: *Musæum etiam & Artis Orphei filium & Naturæ Maronis præpotens lingua concelebrat dicens apud Inferos in summa beatitudine constitutum, quòd per Elysios campos felices animas septem chordarum pulsibus amœnabat, significans summo præmio perfrui, cui disciplina hujus contigerit*

tigerit suavitatibus appellari. Certè à præstantiâ hujus credi dicta possunt *Musæa*, loca Musis sacra, non fortassè à *Musis* ipsis, quod Vulgus credit. Movet Pausaniæ auctoritas, qui lib. 1. celeberrimum in Atticâ Musæum, & ad cujus imaginem reliqua omnia dicta, ad hunc virum refert, non autem ad Musas; ait enim, *Demetrius præsidio, & munitionibus eum locum, firmavit, quem Musæum appellant. Est autem intra vetus pomœrium, è regione arcis, collis; in quo Musæum vatem canere solitum, atque ibidem senectute consumptum, humatum ferunt.* In eodem Pausaniâ multa est mentio Musæi & semper honorifica, ut cùm ait: Πίνακ Μουσαίου ὑπὸ Βορέα δῶρον. Est etiam honesta illius mentio in Protagora Platonis, & in Apologetico ejusdem, & in Eleusinia Aristidis.

Musæus de Isthmiis scripsit. Euripides Scholiastes in Medeam.

Musicani terra, quam Strabo totius Indiæ australissimam ponit. Erit ergo ea quæ hodie *Malaca* vocatur. At idem eam paulò inferius ad Pantalenam insulam (hæc ad Indi ostia est) ponit. Cui sententiæ etiam Arrianus lib. 5. & Diodorus lib. 17. subscribunt. Meminit eorum Qu. Curtius.

Muso, primus est amnis post Cumerum promontorium, ut scribit Blondus, qui eum ad ostia *Aspidum* vocari addit, utrumque fortè recens est.

Musistratum, Polybio, aut potiùs *Myttistratum*, *Mutustratum* Plinius scribit, Siciliæ urbs est, quam Fazellus & Aretius *Mistretsa* vocant. Hos eosdem esse cum *Amestratinis*, quorum Cic. in Verrem meminit, ait Aretius, sed negat Hermolaus. *Mytiserata* habet Steph. urbs Siciliæ.

Musolani, Africæ pop. à Cosso duce exercitûs Octavii Cæsaris victi. Orosius lib. 6. cap. 21.

Muta, Dea apud Romanos. Ovid. Fast. 2.

Protinus à nobis quæ sit Dea Muta requiris.

Lactantius. *Quis cùm Deam Mutam audiat, tenere risum queat?*

Mutilum, op. Gal. Togatæ in viâ Æmiliâ, sive Romandiolâ non obscurum. *Mutila* Julio Obsequenti; hodiè *Mutigliano* Blondo. *Modiana* Leandro.

Mutina, civitas Gall. Cisalpinæ in Flaminiâ inter Regium Lepidi, & Bononiam. Strabo. Colonia Romanorum, in quâ Antonius D. Brutum obsedit, quam tamen Hirtius & Pansa Consules, victo Antonio, liberarunt. Ptolemæo *Mutina* Latinâ formatione, reliquis verò Græcis omnibus *Μουτίνη*; excepto uno Polybio, apud quem fortè rectius *Μοτύνη*, quippe brevem eam syllabam fuisse habitam patet ex poetis. Ovid. Met. 15.

——— *Mœnia pacem*

Victa petent Mutina, Pharsalia sentiet illum.

Lucan. lib. 1.

Hi, Cæsar, Perusina fames, Mutinæque labores

Accedant fatis.———

Silius lib 8.

Certavit Mutina quassata Placentia bello.

Martialis 3.58.

Fullo dedit Mutina nunc ubi caupa dabit.

Vide Plin 2.83. *Modena* hodiè dicitur. Long. 33.00. Lat. 43.50.

Mutistratus. Vide *Amestratus*.

Mutius, nobilis Romanus, qui acceptâ potestate à senatu in castra Porsenæ regis tum temporis Romanos obsidentis, solus intravit eo animo, ut regem occideret; sed cùm regem non cognosceret, unum ex purpuratis pro rege occidit. Propter quod comprehensus, & ad regem perductus est: qui cùm extrema supplicia ei comminaretur. Mutius injectâ in focum dexterâ, sponte sibi eam exussit: partim ut eo specimine doceret, se vel exquisitissima supplicia facilè posse contemnere; partim ut pœnam eam à dexterâ suâ exigeret, quæ in cæde aberrans, satellitem purpuratum pro rege occidisset. Hinc posteà *Scævola* cognomen traxit, quòd sinistrâ manu pro dextrâ uteretur. Σκαιὰν enim Græci *sinistram* vocant. Admiratus itaque hominis fortitudinem Porsena, liberum eum dimisit. Cujus beneficii nomine cùm regi gratiæ aliquid vellet rependere, indicavit illi 300 juvenes simili modo in eum conjurasse. Quare territus Porsena, acceptis obsidibus, bellum paci mutavit. Martialis 1.22.

Cum peteret regem decepta satellite dextra,
Injecit sacris se peritura focis.
Sed tam sæva pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis jussit abire virum.
Urere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit,
Major decepta fama est & gloria dextra,
Si non errasset, fecerat illa minus.

Idem lib. 8. Epigr. 30 De spectaculo Scævolæ.

Qui nunc Cæsarea lusus spectatur arena
Temporibus Bruti gloria summa fuit.
Aspicis, ut teneat flammas pœnaque fruatur
Fortis, & attonito regnet in igne manus.
Ipse sui spectator adest, & nobile dextra
Funus amat: totis pascitur illa sacris.
Quod nisi rapta foret nolent. pœna parabat
Sævior in lassos ire sinistra focos
Scire piget post tale decus, quid fecerit, ante:
Quam vidi satis est hanc mihi nosse manum.

Quod Mutii facinus hic laudat, alibi elevat. lib. 10. Epigr 25.

In matutinâ nuper spectatus arenâ
Mutius, imposuit qui sua membra focis.
Si patiens, fortisque tibi, durusque videtur.
Abderitana pectora plebis habes.
Nam cum dicatur tunica præsente molestâ;
Ure manum: plus est dicere; Non facio.

Vide Flor. 1.10. Livium, Dionys. Halic. &c. Fuerunt præterea alii *Mutii*, vel *Mucii*, quorum historiam multis prosequitur Raphael Volaterranus, lib. 17. ex Livio. Plutarcho, & aliis.

Mutusca, quæ & Trebia, ac Trebula, vulgo *Trevi*, urbs Umbriæ Episcopalis olim, nunc op. in colle amplum inter Fulginium 6. & Spoletium 9. m. p. Pop. *Trebulani* & *Mutuscai*. Virg. Æn. 7.

Ereti manus omnis, oliviferaque Mutusca.

Sed cùm Eretum sit in Sabinis, Mutuscas quoque in finibus Sabinorum fuisse crediderim. Trebiamque à Trebula diversam esse. Itaque *Mutusca*, *M. Leone* in Sabinis hodiè Ferrario. Opidanos *Mutuscaos*, ut dixi, Plin. vocat lib 3. cap. 12. addit ibidem *& qui Suffenates*. Dionys. verò *Suffenas* vocat.

Muza, portus, & emporium Arab. Felicis, quò appellunt,

appellunt, qui ex Ægypto in Indiam navigant, *Gezlen* Moletio.

Muziris, urbs & emporium Indiæ citerioris Plin. 6. 23. *Chaul* Moletio. *Anor* verò suprà Calicut Dalechampio.

Myagrus, nomen viri, cujus meminit Plin. 34. 4. Quo etiam nomine dictus muscarum deus, qui aliter vocatur Myodes & Achor, ut scribit Plut. Plin. 10. 28. *Invocant & Ægyptii ibes suas contra serpentium adventum; & Elei Myiagron Deum, muscarum multitudine pestilentiam adferente: quæ protinus intereunt, quà litatum est illi die.*

Mycale, nomen veneficæ mulieris. Ovid. Met. 12.

Mater erat Mycale: quam deduxisse canendo
Sæpe reluctantis constabat cornua Lunæ.

Seneca in Herc. Oetæo.

Hoc docta Mycale Thessalas monuit nurus
Unam inter omnes Luna, quam sequitur magam
Astris relictis ———

Mycale, op. & mons Cariæ, seu potiùs Joniæ; Herodoto, promontr. è reg. Sami inf. Inde *Mycaleus*. Claud. lib. 2. in Eutrop.

Icarium pelagus Mycaleaque littora.

Mycalessus, urbs mediterranea Bœotiæ, Thucyd. lib. 7 sic dicta, quòd vacca, quæ Cadmum cum exercitu Thebas duxit, mugitum illic edideit; hodiè *Malacasa*. Stat. Theb. 7.

——— *Quos pinigeris Mycalessus in agris*
Palladiusque Melas Hecatæaque gurgite nutrit
Gargaphie. ———

Hinc Ceres *Mycalessia*, cujus templum juxtà mare Mycalessum singulis noctibus ab Hercule aperiri, rursusque claudi putabatur. Quinetiam fama erat omnes fructus autumno colligi solitos, si ante pedes Mycalessiæ Cereris depositi fuissent, toto anno integros manere. Est & alia Cariæ, item mons è regione Sami. Steph.

Mycena, urbs Peloponnesi, quam Perseus Danai fil. extruxit, in quâ regnavit Agamemnon. Inde Virg. Æn. 6.

Agamemnoniasque Mycenas.

Idem Æn. 2.

Millia quot magnis nunquam venere Mycenis.

Pelopeiades Mycenas vocat Ovid. Fast. 3. quià illic Pelops habitavit, à cujus etiam filio Thyeste *Thyesteas* vocat Lucanus lib. 1.

——— *Qualem fugiente per ortus*
Sole Thyestea noctem duxere Mycenæ.

Inachias vocat Papinius, quòd juxtà Inachum flu. positæ videantur. *Agios Adrianos* Sophiano. Nigro *Charia* est. *Gerbizni* Theveto. Equi Mycenarum in pretio fuêre. Virgil. Geor. 3.

Et patriam Epirum referas, fortesque Mycenas.

Gratius in Cynegetico:

Consule Penei qualis perfunditur amne
Thessalus, aut patria quem conspexere Mycenæ
Glaucum. ———

Horat. 1. Od. 7.

Aptum dicet equis Argos, ditesque Mycenas.

Epitheton traxit ab Homero apud quem:

——— Πολυχρύσοιο Μυκήνης.

Hæc urbs Junoni & curæ & cordi fuit, Hom. Il. 4.

Ἄργός τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

Ovid. Fast. 6.

——— *Sparten, Argósque, meásque Mycenas.*

Silius lib. 1.

Hic Juno ante Argos ———
Ante Agamemnoniam gratissima tecta, Mycenen, &c. Inde *Mycenæus*, Prop. 2. 22.

Quid? ferus Andromachæ lecto cum surgeret Hector
Bella Mycenææ non timuere rates?

Ovid. Epist. 5.

Ista Mycenæâ litera scripta manu.

Mycithus, Anaxilai Rheginorum tyranni servus, cui cum dominus moriens, & regnum, & liberos suos commendasset, tutelam eorum tam sanctè gessit, imperiumque tam clementer obtinuit, ut Rhegini à servo regi non dedignarentur: adultis deinde pueris & bona, & imperium tradidit, ipse parvo viatico sumpto profectus est, & Olympiæ summâ cum tranquillitate consenuit. Macrob. Sat. 1. 11. *Mycithum* alii vocant. Justino lib. 4. *Micalus* dicitur.

Mydon, auriga, Atymnis fil. Hom. Il. ε vers. 580.

Ἀντίλοχος δ' ἄρα Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην.

Alius ab Achille interfectus, Iliad.

Ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε Μύδωνά τε.

Mycone, seu *Myconos*, ins. maris Ægæi, una Cycladum, sub quâ poëtæ fabulantur sepultos esse Gigantes, postremò ab Hercule interfectos: unde proverb. *Omnia sub unam Myconon congerere*, quod in eos dici consuevit, qui res naturâ disjunctas eodem libro, vel titulo conantur complecti. Hujus proverbii mem. Them. orat. 1. & Stephanus his verbis: Μύκονος δὲ ἐστιν ἐφ' ἧς μυθεύονται κεῖσθαι τῶν γιγάντων τοὺς ἐσχάτους ὑφ' Ἡρακλέους καταλυθέντας. Ἀφ' οὗ ἡ παροιμία πάντα ὑπὸ μίαν Μύκονον ἐπὶ τῶν ὑπὸ μίαν γραφὴν ἀγαγόντων τὰ διῃρημένα τῇ φύσει. Ubi lege διαιρεθέντας & vide Zenobium. Scribit Servius hanc insulam terræ motu diu laborasse: quo cessante, è vicinis insulis populos venisse, qui eam tenerent, & incolerent. Insulares *Myconii*, de quibus literis proditum est, calvos esse solere. Inde *Miconius* pro Calvo. Plin. 11. 37. *Micole* hodiè Nigro & Soph. Vilis autem insula fuit ac despecta; Unde Stat. 1. Achill.

——— *Placet ire per altas*
Cycladas, hinc spreta Myconos, humilisque Seriphos.

Ovid. Met. 7.

Hinc humilem Myconen cretosaque rura Cymoli.

Virg. tamen *celsam* vocat Æn. 3. comparativè cum Delo eam conferens. Athen. lib. 1. *Myconios* dicit διὰ τὸ πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν, ἐπὶ γλισχρότητι καὶ πλεονεξίᾳ διαβάλλεσθαι. Unde illud Cratini in hominem sordidum & avarum Πῶς ἂν Ἰσχομάχου γενόμενος Μυκονίου φιλόδοξος ἂν εἴης i. e. *Quomodo tu ab Ischomacho Myconio genitus munificus esses?* Item Proverb. Μυκόνιος γείτων, & Μυκονίων δίκην in eos qui non vocati ad convivia se ingerebant. Proinde Μύκονος Phœnicibus erat מוך און *Muc-on* quasi dixeris *censu tenuem*. Bochartus.

Mygdonia, regio Macedoniæ in Thraciam vergens inter Axium, & Strymonem flu. Plin. 4. 10. Pop. *Mygdonii*,

dones, qui in Asiam transgressi in eâ parte Mysiæ considerunt, quæ Troadi superjacet, Rhyndaco amni, & Dascylitico lacui propinqua, eamque regionem de nomine relictæ patriæ Mygdoniam appellarunt. In hâc reg. Niobem natam volunt poëtæ. Est item magnæ Phrygiæ regio, Stephanus, qui hanc quoque *Mychthoniam* vocari ait. Hinc *Mygdonia* mater Deorum. Val. Flac. Arg. 3.

——— Ancipitem lymphaverat urbem
Mygdonia Pan jussa ferens sævissima matris.

Et lib. 8.

Sic ubi Mygdonios planctus sacer alluit Almo
Lotaque jam Cybele.

Claudianus de consulatu quem Manlius Theodorus cum Eutropio gessit:

Perfossique ruunt populo pallente leones,
Quales Mygdonio curru frænare Cybele
Optat. ———

Porrò Mygdoniam terram divitem fuisse patet ex Horat. apud quem lib. 2. od. 12. legimus,

Aut pinguis Phrygiæ Mygdonias opes.

Marmore etiam abundabat. Ovid. Ep 15.

Quæ mihi Mygdonii marmoris instar erunt.

Mygdonus, frater Ottei, teste Porphyrio in Iliad. 3. ambo fratres Hecubæ, regis Priami uxoris, & Cillei filii, ambo reges in Thraciâ: & a *Mygdono* ejus filius Corœbus *Mygdonides* dictus est. Virgil. Æn. 2.

——— Juvenisque Corœbus
Mygdonides, illis qui ad Trojam forte diebus
Venerat, insano Cassandræ incensus amore.

Myla, insulæ circa Cretam sunt Plinio, *Cambrusa* Nigro, Pineto verò *Gnioja* & *Listo*. Item Siciliæ urbs, Ptol. & Thucyd. *Malazzo*, vel *Mylazzo* Fazello, & Aretio hodiè appellatur. Sunt etiam *Myla* Thessaliæ, incola *Mylaus*. Steph. *Myle* Silio dicitur Lib. 14.

Et justi quondam portus, nunc littore solo
Subsidium infidum fugientibus æquora Myle

Vide Sen. Nat. Qu. l. 4. & Plin. 2. 98. Item *Myle* Siciliæ flu. Vide Cluverium & Dausquetum ad Silium pag 597.

Mylitta, Venus dicta est apud Assyrios, ad cujus templum mulieres indigenæ semel in vitâ cum externis hominibus consuetudinem habere lege cogebantur: hospitem verò illum qui pecuniam in sinum mulieris injiciebat, dicere oportebat, *Tanti ego tibi Deam Militam imploro.* Herod. lib. 1. Subdit Μύλιττα ῥ καλέουσι τὴν Ἀφροδίτην Ἀσσύριοι. Ritum istum Assyriorum, sive Babyloniorum etiam Strabo commemorat lib. 16. Est verò Μύλιττα, ut arbitratur Vossius a מולדת *Moledeth*, h. e. *nativitas, progenies, genitura.* Gen. 48. 6. Ezech. 16. 3.

Myndus, urbs Cariæ maritimæ inter Bargyliam & Halicarnassum. *Mentese* Leunclavio. Plin. 5. 29. Fuit in eâdem Cariâ, & alterum ejusdem nominis opidum, quod posteà ad recentioris differentiam *Palæmyndum* appellavêre. *Santo Pietro* hodiè dici scribit in suo L vio Nardus. Diogenes apud Laërtium. Εἰς Μύνδον ἐλθὼν καὶ θεασάμενος μεγάλας τὰς πύλας, μικρὰν δὲ τὴν πόλιν, Ἄνδρες Μύνδιοι, ἔφη, κλείσατε τὰς πύλας μὴ ἡ πόλις ὑμῶν ἐξέλθῃ.

Myonnesos, op. Joniæ in peninsula inter Teum & Lebedum. Steph. Item insula Thessaliæ ante Larissam, teste Strabone. Cas. Strabo 194.

Myos hormos, urbs Ægyptiorum cum portu ad sinum Arabicum, inter Arsinoen, & Berenicen. *Cosir* eo loco ponit Ramusius. Vide Suckium ad Arrianum pag. 2.

Myra, urbs Lyciæ mediterranea num. plu. *Strumita*, teste Stunica Long. 59. 40. Lat. 38. 25.

Myrinus, Apollinis cognomentum à *Myrinâ* Æolidis urbe, in quâ religiosissimè colebatur. Item viri nomen Martialis 12. 29.

Nuper cum Myrino peteretur missio læso.

Erat autem gladiator. Idem Spectac. Ep. 20.

Dum peteret pars hac Myrinum, pars illa Triumphum.

Myrmecides, nomen viri proprium, de quo Cicero in Acad. *Vt etiam inter eos Myrmecides minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur.* Vide Æl. *wmmis.* lib. 1. cap. 17.

Myrmidones, Thessaliæ populi, qui Achillem ad bellum Trojanum secuti sunt. Sic apud poëtas dicti (ac teste Plinio 4. 7. sic in universum Græci nominantur; unde Philostratus in Heroicis ait Μυρμιδόνας ὀνομασθῆναι πάντας Θετταλούς, à formicis, quas ad Æaci preces in homines (illis pestilentiâ sublatis) conversas fabulantur. Virg Æn. 2.

Myrmidonum Dolopumve, &c. V de *Æacus*.

Myro Byzantia, Homeri Tragici filia, teste Suidâ Reliquit versus Elegiacos & Melicos, multumque Athenæo celebratur.

Myron, Prienensis Messeniaca condidit, quorum 2. citat Athen. lib. 6. & 16. Mem. & Pausan. in Messeniacis.

Miron, statuarius insignis, Ageladis discipulus, qui cùm multis aliis operibus, tum præcipuè buculâ ex ære veræ vaccæ simillima claruit multis poëtarum versibus Proper. 2 31.

Atque aram circum steterant armenta Myronis
Quatuor artificis vivida signa boves.

Ovid. 3. de Arte amandi:

Quæ nunc nomen habent operosi signa Mironis,
Pondus iners quondam duraque massa fuit.

Idem Ponticorum. 1. 4.

Vt similis vera vacca Myronis opus.

Juvenal. Sat. 8.

Et cum Parrhasii tabulis signisque Myronis.

Stat. Sylv. 1. In Tiburtino Manlii:

Quicquid & argento primum, vel in ære Myronis
Lusit, & enormes manus est experta colossos.

Idem 4. Sylv.

Hic tibi quæ docto multum vigilata Myroni
Æra. ———

Petronius: *Myron qui penè hominum animas, ferarumque ære comprehenderat, non invenit hæredem.* Vide Plin. lib. 34. cap. 8 Legendus etiam, lib. 4. Antholog. Tit. Εἰς ἀγάλματα ζώων, quæ epigrammata Latinè fecit Ausonius. Ep. 57. 58. &c.

Myronianus, *historiarum similium capita* reliquit, teste Diog. Laërtio in Xenocrate, Theophrasto, Epimenide & Platone.

Myrrha, filia Cynaræ Cypriorum regis, quæ patris sui nefando amore flagrans, nutricis auxilio cum eo concubuit,

buit. peperitque Adonim filium. Pater verò cùm illud nefas cognovisset, filiam suam gladio interficere voluit: sed illa fugiens per Arabiam, deorum commiseratione in arbusculam sui nominis commutata est. Vide *Cynaras*, & *Adonis*.

Myrsilus, Myrsi filius, ultimus ex Heraclidarum genere, Lydiæ rex, alio nomine *Candaules*: qui cùm uxorem haberet formosissimam, non contentus secretâ suarum voluptatum frequentiâ, Gygi cuidam ex suis satellitibus nudam eam ostendit, quod indignè illa ferens, Gygem ad viri necem impulit: seseque illi & Lydorum regnum tradidit. Herodot. l.1.

Myrsilus, Lesbius, si Inscriptioni fides, de origine Italiæ, ac Tyrrhenorum scripsit. Edidit eum Jo. Annius Viterbiensis, & comment. suis illustravit. Sed *Myrsilus* iste ipsius Annii proles putatur. De genuino autem *Myrsilo* Lesbio videndus Vossius de Hist. Gr. lib. 3.

Myrtilus, Mercurii ex Phaethusâ, seu Myrto Amazone filius, auriga Oenomai, qui a Pelope curuli certamine cum Oenomao Centauro pollicitis corruptus, axi vectem non objecit, ut ea ratione Oenomai currus dissolveretur, & Pelops victor evaderet. Quæ res cùm Pelopi ex sententiâ successit, Oenomaus curru delapsus, cervicem fregit, jamque animam agens Pelopem obsecravit, ut vicem suam ulcisceretur. Quare cùm pactum sibi perfidiæ præmium à Pelope reposceret, ab eo in mare projectus est, quod inde *myrtoum* appellabatur.

Myrtoum mare, pars Ægæi inter Peloponnesum & Atticam, ac Eubœam insulam, licèt Ptolemæus illud *myrtoum* appellet, quod Cariam ad occid. alluit. Sic dictum à *Myrtylo* Oenomai aurigâ ibi submerso. Plin. tamen 4. 11. appellatum mavult a *myrto* exiguâ insulâ non procul à Carysto. Ejus meminit Horat. lib. 1. Od.1.

Myrtoum pavidus nauta secet mare.

Vide Lambinum ad locum. *Mar di Mandria* Castaldo.

Myrtussa, vel *myrtusa*, mons Libyæ. Callimachus in Apollinem. Ἐπὶ ἐπὶ Μυρτούσης κεραστιάδος. Ubi Schol. Μύρτουσ' ὄρος Λιβύης Idem habet Steph. Ejus meminit Apoll. l. 2.

Αἱ Λιβύην ἐνέμοντο περὶ Μυρτώσιον αἶπος.

Mys *myos* proprium nomen viri, qui claruit argento cælando. Prop. 3. 9.

Argumenta magis sunt mentoris addita forma,
At myos exiguum flectit Acanthus iter.

Mart. *Quis labor in phialâ docti myos anne myronis?*

Idem: *Archetypum myos argenti te dicis habere.*

Mysia, regio min. Asiæ ad Hellespontum Troadi contermina: cujus incolæ *mysi*, abjectissimæ conditionis homines, sortisque adeò contemptæ, ut cesserit in proverbium. Quoties enim hominem nullius pretii volebant denotare, *mysorum ultimum* esse dicebant. Cic. pro L. Flacco. Strabo etiam *mysos* constituit in Europâ in confinio Pannoniæ ad Danubium flu. putatque *mysos* Asiæ populos ab his, ut originem, ita & nomen duxisse. Sed hi à Plinio *mæsi* dicuntur. Vide Boch. Phaleg. lib.1. cap.11. Dividitur autem *mysia* in majorem, & minorem. Major Hellespontica appellatur à Galeno, & pop. Hellespontii à Strabone, in quâ Cyzicus & Lampsacus urb. præcipuæ. Minor à Strabone Olympica à monte Olympo dicitur, in quâ Prusa urbs Bithyniæ. *Mysia* etiam Europæ gemina est apud Ptol. superior, & inferior. Vide *mæsia*.

Mysomacedones, pop. Asiæ in tractu majoris. *Mysiæ* à *Macedonibus* conditi, unde & nomen habent. Plin. 5. 26.

Mystia, op. magnæ Græciæ apud oram inter Locros, & Cauloniam. *Gioiosa* Barrio.

Mythepolis, locus Bithyniæ apud Ascanium paludem, à Cio 120. stad. distans Arist. *Mythopolis* Antigono.

Mytistratum, vide *Amestrata*.

Myus, *untis*, urbs Joniæ in Cariæ confinio, apud Mæandri ostia. Herod. Strab. Plin. Steph. cujus populi à culicibus infestati Miletum proximam urb. migrarunt. Hanc Artaxerxes Persarum rex Themistocli Atheniensi in obsonium dedit cùm Magnesiam in panem, & Lampsacum in vinum dedisset, teste Thucydide.

N A

N*Aarmalcha*, Persis significat *fluvium regium*. Am. Marc. lib. 24. *Naarmalcha nomine, quod flumen regium interpretatur, Ctesiphonta prætermeat.* Et rursus eodem libro: *Ventum est hinc ad fossile flumen Naarmalcha nomine, quod amnis regum interpretatur, tunc aridum.* Græci ποταμὸν βασίλειον vocant. Strabo lib. 16. Μεταξὺ δὲ τοῦ Εὐφράτου, καὶ τοῦ Τίγρεως ῥεῖ καὶ ἄλλος ποταμὸς Βασίλειος καλούμενος. Plin. 6. 26. *Euphratem Gobaris Præfecti opere deductum, ubi eum diximus findi, ne præcipiti cursu Babyloniam infestaret; ab Assyriis verò universis appellatum Armalchar quod significat regium flumen.*

Nabaioth, fil. Ismaëlis. Gen. 25. Ab hoc omnis regio ab Euphrate, usque ad mare Rubrum *Nabathena* dicitur, quæ pars Arabiæ est. Isa 60.

Nabathæa, regio orientalis, *Barraab* Saracenis; teste Moletio. Bult. Ἡ Ναβαταία πολύανδρός ἐστι ἡ χώρα, καὶ ἔμβοτος. Videtur legendum πολύαγρος. Est enim regio frugum inops, plena pecorum, teste Hieronymo. Pop. *Nabathæi*, à *Nabioth* Ismaëlis filio, teste Isidoro, dicti. Alii in Arabiâ Petræâ ponunt, quorum metropolis est Petra, quæ Nabathæa cognominatur a Strabone; Alii in Arabiâ Felici. Τῶν Ἀράβων τοὺς καλουμένους Ναβαταίους, inquit Plut. in Demetrio. Diod. lib. 2. Τὰ μὲν ἐν πρὸς τὴν ἐν μέσῳ κατοικοῦσιν Ἄραβες οὓς ὀνομάζουσι Ναβαταίους νεμόμενοι χώραν τὴν μὲν ἔρημον, γῆν τι ἄνυδρον, ὀλίγην δὲ καρποφόρον. Ἔχουσι δὲ βίον λῃστρικὸν καὶ πολλὴν τὴν ὅμορον χώρας κατατρέχοντες λῃστεύουσιν ὄντες δυσμάχοι ἐν τοῖς πολέμοις. De situ eorum Dionys. v. 854.

Ἀλλ' ἤτοι πρώτιστα μὲν ὑπὲρ κλιτὺν Αἰθιόπων
Ἀφνειοὶ ναίουσιν ἐπώνυμον Ναβαταῖοι.

Ovid. Met. 1.

Eurus ad auroram Nabathæaque regna recessit.

Lucanus lib. 4.

Torsit in occiduum Nabatæis flatibus orbem.

Ele-

Elephantos olim aluit hæc regio. Juvenal. Sat. 11.

Et quos deposuit Nabathæo bellua saltu.

Incolas Dacharenos vocant Eustathius ac Stephanus.

Nabuchodonosor, rex Chaldæorum, *qui* (inquit Origenes) *gentibus innumeris propinavit maroris potum, superbè ac crudeliter, quod Domini fiebat virtute sibi arrogantius ascribens.*

Naniam, Deam veteres coluêre: cui sacellum, auctore Festo, extrà portam Viminalem, fuerat dedicatum. Vide Vossium in *Nenia* sic enim scribendum.

Navia, porta urbis Romæ extra quam ad 4. mille passus *sylva Navia* occurrit teste Festo: à *Navio* cive, cujus erat, dicta. Ea inter Esquilinam, & Tiburtinam sita est à Basilicâ S. Mariæ majoris proprior hodiè nomen habens.

Navius, Poëta qui bello Punico primo militavit, & ejus belli historiam reliquit: varias item fabulas, docuit. ac primum quidem, an. U.C. 519. Vide Vossium de Poëtis Latinis, itemque de Historicis Latinis; lib. 1. cap. 2.

Nagara, urbs Arab. Fel. mediterranea *Negron* ex tabb. recent. Item urbs Hisp. Tarracon. vulgò *Naja*.

Nagidos. Natidos Melæ, urbs Pamphiliæ in Ciliciæ confinio, *Nigde* incolis, & *Nigidia* Turcis, teste Leunclavio, contrà quam *Nagidusa* insula. Sed Stephano Iconio finitima est. Long. 63. 10. Lat. 41. 20.

Nagnata, urbs Hiberniæ. Ptol. apud quem situs loci (inquit Waræus) locum aliquem designare videtur non procul à Sligoa urbe.

Naiades, vel *Naides*, Nymphæ fontium & flu. ἀπὸ τοῦ νάειν, quod est *fluere*. *Naiada* Tibullus posuit pro lymphâ, 3. 7.

Naiada Bacchus amat, cessas, ô lente minister,
Temperet annosum Martia lympha merum.

Inde *Naicus*. Prop. 2. 32.

Supposita accipiens Naica dona manu.

Ubi tamen Scaliger *Nai caduca*. Etiam apud inferos sunt *Naiades*. Stat. Sylv. 2. 6.

Forsan Avernales alludunt undique mixta
Naiades, obliquoque notat Proserpina vultu.

Dicitur enim & *Nais* sing. num. Virgil. Ecl.

——— Tibi candida Nais
Pallentes violas, & summa papavera carpit.

Columella in horto:

Et tu, ne Corydonis opes desperne Alexis
Formose Nais puero formosior ipsa.

Namurcum, *Namur*, urbs Belg. inter duos montes ad lævam Mosæ ripam, 8. mill. à Lovanio distans. Sabis flu. ipsam bifariam secat. Hinc *Namurcensis Comitatus*, inter Leodiens. ditionem, Hannoniam, & Brabantiam. Long. 26. 12. Lat. 50. 28.

Nanceium, *Nancy*, urbs Lotharingiæ ad Murtam flu. Duplex est, nempe antiqua, ubi sedes Ducis, & nova; distatque ferè 5. leuc. à Tullo in ort. paulò amplius à Marsalio in occ.

Nanigeris, Indici maris ins. Ptol. cujus populi *Chingale*, teste Garcia ab Horto.

Nannacus, rex ante Deucalionem fuisse narratur, qui diluvium futurum prævidit. Unde ob ejus antiquitatem natum est proverbium, *A Nannaco*.

Nannetes, pop. & urb. Gall. Celt. ad Ligerim flu. 15. leuc. ab ejus ostio in ort. 22. à Rhedonibus in meridiem, quot à Venetis in ort. 16. ab Andegavo in occ. Long. 18 25. Lat. 47. 00.

Nannium, meretricula, *Proscenium*, teste Athenæo dicta, quòd vestium & auri cultu plurimo speciosa videbatur, quum exuta foret vel turpissima; Hæc item si Suidæ credimus, facetè dicta est capra, quòd Thalli cujusdam cauponam facientis bona deglutisset. Capræ enim thallis, hoc est, germinibus delectantur, & iis vescuntur.

Nanquinum, urbs ampla regni Sinarum, juxtà sinum *Nanquinensem*, emporium celeberrimum, olim imperii sedes regia per aliquot sæcula, nempe sub Regibus è domo Taimingâ, à quibus posteà Pequinum sedes Regia effecta est contrà irruptiones Tartarorum.

Nantonense castrum, *Chasteau Landon*, urb Gall. in Prov. insulæ Franciæ in Vastinio tractu.

Nantuates, pop. Gall. Celt. fuêre ubi nunc Caballicus Ducatus, *le Chablais*, provincia Sabaudiæ borealior, juxtà Lac. Lemanum extensa, inter Walllesiam prov. ad ort. & Genevam ad occ.

Napaæ, sylvarum, saltuumque Deæ *saltus* enim Græcè νάπος dicitur. Virg. Geor. 4.

——— Faciles venerare Napaas.

Naparis, flu. Sarmatiæ, fortè est Tyras, inter Scythiam, Europæam & Daciam, qui nunc *Dniester* dicitur, influit in Pont. Euxinum.

Napitia, op. Brutiorum ad sinum Hipponiatem, qui & *Napitinus* ex eo nominatur, *Lo Pizzo*, teste Barrio. Sunt qui Nepetiam à Napatiâ distinguentes, *Amantiam* indigitent. Long. 40. 09. Lat. 38. 42.

Napuca, op. Daciæ in Valachiâ Ptol. *Busaten*, teste Lazio.

Nar, flu. Umbriæ è Montibus Amiterninis fluens, perque Velinum lacum transiens, à quo emissus ingenti fragore (qui ad aliquot mill. pass. exauditur) præcepsque descendens ad Interamnam per campos, & ad Narniam per angusta loca in Tiberim inter Otriculum, & Hortam defertur. Ovid. Met. 14.

Quas Anienis aqua, cursuque brevissimus Almo,
Narque tulit praceps, & amœna Farfarus umbra.

Lucan. lib. 8.

——— Et quà Nar Tiberino illabitur amni.

Q. Ennius, lib. 6. Annalium:

Sulphureas posuit spiramina Naris ad undas.

Virg. Æn. 7.

Sulphureâ Nar albus aquâ, fontesque Velini,

Ubi Servius:

Sabini linguâ sua Nar dicunt sulphur.

Sil. lib. 6.

——— Narque albescentibus undis.
In Tybrim properans. ———

Claud.

Et Nar vitiatus odor
Sulphure. ———

Plin. 3. 12. *Nar sulphuris aquis.* Ausonius Idyll. 12.

Fluminibusque Italis prapollens sulfureus Nar.

Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. cap. 10.

Naracustoma, secundum Istri flu. ostium. Arrian.

Narangara, urbs Africæ mediteranea, proxima Tebestæ, & Assuro, inter Siccam, Thargurum nomen antiquum retinens.

Narbasi, & *Narbases* Isidoro, pop. & montes Hisp.

Tarraeon. in finibus Asturum inter Legionem, & Ovetum:

Narbeta, regio Palæstinæ inter Cæsaream, & Samariam. Josephus.

Narbo, urbs & colonia Gall. Narbonensis, cui nomen dedit in orâ, apud Atacis flu. ostia (licet Plin. illam à mari 12. distare scribit) inter Montem Pessulanum ad orr. ac Tolosam ad occid. *Narbo Martius* Plinio, quòd eò Cæsar ex Martiâ legione colonos deduxerit. A Romanis condita olim 169. teste Polybio. Ausonius de claris urbibus:

Nec tu Martia Narbo, silebere: nomine cujus
Fusa per immensum quondam provincia regnum
Obtinuit.——— ———

Narbonensis Gallia, quæ & *Braccata* Plinio, una ex quatuor Galliæ partibus, à Pyrenæis M. Galliam ab Hisp. ad Alpes, quæ eandem ab Italiâ dividunt, extenditur. in 4. reg. divisa, *Occitaniam* à Garumnâ ad Rhodanum, *Provinciam* à Rhodano ad Alpes maritimas, *Delphinatum*. à Druentiâ flu. & montibus ad Hisaram flu. & *Sabaudiam* ab Hisara ad Rhodanum & Lemannum lacum.

Narcissus, Hierosolymorum Episcopus undecimus, An. Dom. 180. De quo hunc in modum Euseb. 6. cap 7. Hist. Eccles. Accidit aliquando inquit, in die solenni vigiliarum Paschæ, oleum deesse luminaribus, cumque per ministros innotuisset, mœror plebi maximus fuit. Sed Narcissus fide fidens, ministris imperat aquam haurire, sibique deferri. Cumque detulissent, oravit, & benedixit aquam, & infundi luminaribus præcepit: tum repentè miro. & seculis inaudito genere virtutis, natura aquæ in olei pinguedinem versa, splendorem luminum etiam reddidit clariorem. Is prætereà cùm inter cætera virtutum suarum bona esset valdè constantis animi ac justi, rectique indeclinabiliter tenax, quidam homunculi nequam, & malè sibi conscii, metuentes ne criminum suorum, si arguerentur, non possent effugere vindictam, præveniunt, & factionibus ei cumvenire putant eum, cujus judicium verebantur. Concinnato igitur adversus eum infame satis ac noxium crimen, conveniunt auditores: & ex semetipsis producunt, qui sub sacramento juramenti, quæ objiciebantur, confirmarent, alius, ne in ignem incideret, vera se dicere testabatur: alius ita, ne regio morbo corrumperetur; tertius ita, ne luminibus orbaretur. Et quamvis ne juramentis quidem istis, quisquam fidelium, ac Deum timentium crederet, eò quòd vita Narcissi, & institutio, ac pudicitia ob omnibus nosceretur, ipse tamen indignitatem istam ac molestiam non ferens, simul & secretam, ac philosophicam vitam semper habere desiderans, subterfugit Ecclesiæ multitudinem; & in desertis locis, atque agellis secretioribus delituit annis quamplurimis. At non ille magnus divinæ Providentiæ oculus quiescit in longum, sed impios ultione per ea, quæ sibi in perjuriis statuerant, maledicta molitur. Primus namque ille testis parvâ ignis scintillâ, noctis tempore, domo suâ incensâ, cum omni genere suo, totaque familiâ flammis ultricibus conflagravit. Alter repentè ab imis pedibus usque ad summum capitis verticem, morbo regio, quo fuerat imprecatus, repletur, atque consumitur. Tertius autem priorum exitum videns, & oculum divinum non se latuisse perspiciens, prorumpit in medium, & audientibus cunctis serâ pœnitentiâ, universum sceleri concinnati ordinem pandit. Tantis autem lachrymis commissum facinus deflet, usque quo luminibus orbaretur. Hi igitur figmenti sui hujuscemodi pœnas dederunt, & Narcissus episcopatui restitutus. Hæc Eusebius.

Narcissus, puer formosissimus, Cephissi amnis, & Liriopes Nymphæ filius, quo recens nato Cephissus Tiresiam vatem de pueri fato consuluit, responsumque accepit, tamdiu victurum quamdiu a sui conspectu abstineret. Quod responsi genus quamvis primum ridiculum videretur: eventu tamen ipso est approbatum. Nam cùm Narcissus jam adultus, a Nymphis quamplurìbus, & præcipuè ab Echo adamaretur, mirâ omnes constantia est aspernatus. Verùm cùm aliquando æstu defatigatus ad limpidissimum fontem bibendi gratiâ se contulisset, imagine suâ in fonte conspectâ, sui amore captus est: cumque nulla potiundi amoris spes esset, nimio desiderio contabuit, & in florem sui nominis est commutatus. Ovid. Met. 3. Monumentum ejus fuit in orâ Bœotiæ, per quod transeuntes silebant, unde Taciturnum vocabant. Sapienter ab Ovidio fingitur Nemesis insolentiæ, & arrogantiæ vindex, repetere pœnas à Narcisso seipsum amante, ut suam ipsius umbram admiraretur. Divinitus enim puniuntur sui amantes hâc dementiâ, ut etiam inscitiam suam esse sapientiam arbitrentur. Mutatus in florem ostendit quàm lenis & evanida sit inanis gloria mundi, & serò flaccescens monet, ne nimis maturè. & ante tempus sapere incipiamus, neve nos, aut nostra nimis amemus, atque admiremur, Stat. Sylv. 1.

Hic te conspicuum melius Narcisse videres

Narcissus, nomen viri, cujus meminit D. Paulus Rom 16 Item Claudii Imp. libertus potentissimus ac ditissimus apud principem.

Nargara, Africæ propriæ urbs Livio, ubi Scipio & Hannibal colloquebantur. *Margarum* Polybio.

Narisci, pop. Germ. quorum reg *Nortgovv*, teste Aventino. *Beyrn* Rhenano. Fabricius, & Willichius *Voitlander* faciunt.

Narna Straboni, vel *Narnia*, Umbriæ civitas per quam Nar. flu. labitur, à quo & nomen accepit. Liv. lib. 10. Olim *Nequinum* dicebatur, teste Plinio. Municipes hujus loci *Nartes* quondam dictos fuisse ex antiquis marmoribus docet Hermolaus. Plinio verò *Narnienses*. Sic enim ille 31. 4. *in agro Narniensi quadam terra imbribus sicciores fiunt, quod admirandis suis inseruit M. Cicero siccitate lutum fieri prodens, imbre autem pulverem. Nerni* hodiè dicitur. Leandro. Sil. lib. 8.

Hispellum ac duro monti per saxa recumbens
Narnia.———

Martialis 7. 92.

Narnia sulfureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, ancipiti, vix adeunda jugo.

Claud. de 6. Consul Honorii:

Celsa dehinc patulum prospectans Narnia campum
Regali calcatur equo; rarique coloris
Non procul amnis abest urbi, qui nominis auctor
Ilice sub densâ sylvis arctatus opacis
Inter utrumque jugum tortis anfractibus albet.

Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. pag. 637.

Naron, flu. Dalmatiæ Naronam urb. alluens, ac pelago inter Peguntium & Epidaurum urbes exceptus, hodiè *Narenta*. Nicander:

——— Δράλων καὶ Νάρωνος ὄχθαι.

Narses,

Narses, Eunuchus Justiniani Imp. bibliopola priùs, deinde ob animi virtutem patriciatus honore auctus, vir religione, ac pietate præditus. Is in locum Belisarii Ducis in Italiam missus 10. annis variis eventibus pugnavit. Volater. Item Persarum rex, An. Dom. 294.

Narthecis, parva insula propè Samum. Strabo. & Steph. *Narthex* Suidæ, sic enim ille: Νάρθηξ νησίδιον ἐγγὺς φασὶ Σάμου ἐν δεξιᾷ τοῖς ἀποπλέουσι.

Narycia, Ferrario, urbs Magnæ Græciæ, aliis *Narycium* opidum Locrorum vetustissimum, unde Ajax Oileus. Stephanus Νάρυξ πόλις Λοκρίδος. Ovid. Met. 15.

——*Dextrâ prærupta Ceraunia parte*

Romechiumque legit, Caulonaque, Narcyamque.

Abundat autem *Narycia* pice optimâ. Virg. Geor. 2.

Et juvat undantem buxo spectare Cytorum,

Naryciaeque picis lucos.

Vide de la Cerdam in illud Virgilii Æn. 3.

Hic & Narycii posuerunt mœnia Locri.

Nasabath, ut scribit Ortelius, sed *Nasava* est in Græcis codd. Ptolemæi, *Nabar* Plinio ac Melæ, Mauritaniæ Cæsariensis, *Soffagia* Castaldo.

Nasamones, populi Libyæ, navium Syrtibus involutarum spoliatores, & rapto viventes. Lucanus lib. 8.

Quas Nasamon gens dura legit, qui proxima Ponto

Nudus rura tenet, quem mundi barbara damnis

Syrtis alit; nam litoreus populator arenis

Imminet, & nullâ portus tangente carinâ

Novit opes, sic cum toto commercia mundo

Naufragiis Nasamones habent.

Silius:

Quin etiam Libyco si quid de litore raptum

Bellator Nasamon, &c

Idem lib 1.

Hunc coit æquoreum Nasamon invadere fluctu

Audax naufragia, & prædas avellere ponto.

Idem ibidem:

Et vasta Nasamon Syrtis spoliator Hyempsal

Audax in fluctu laceras raptare carinas.

Quin & Qu. Curtius idem memorat lib 4. his verbis: *A septentrione Nasamones sunt, gens Syrtica, navigiorum spoliis quæstuosa; quippe obsident litora, & æstu destituta navigia notis sibi vadis occupant.* Plin. 5. 5. Nominis rationem tradit. *Etiam in orâ Syrtis Nasamones quos antea Mesammones Græci vocavêre ab argumento loci, medios inter arenas sitos.* Apud hos moris erat, ut cùm quis primum uxorem duxisset, sponsa nocte primâ cum singulis convivis coiret, ac mox perpetuò castitatem servaret. Polyd. Virg. lib. 1. cap. 4. de Rer. Invent. Porro Nasamones coluisse solos manes, non item superos arguit locus ille Dionysii in Periegesi:

Κεῖνοι δ' αὖ περὶ χῶρον ἐρημωθέντα μέλαθρα

Ἀνδρῶν ἀθρήσειας ἀποφθιμένων Νασαμώνων,

Οὓς Διὸς οὐκ ἀλέγοντας ἀπώλεσεν Αὐσονὶς αἰχμή.

Quæ sic binis versibus expressit Priscianus:

Hos licet ad fines desertas cernere terras

Extinctis populis Nasamonum Marte Latino.

Sed deest interpretatio eorum, quòd poëta eos Διὸς οὐκ ἀλέγοντας vocat. Id ita simplicissimè expresseris:

Quod Jovis aut divum, nulla illos cura teneret.

Mirum etiam Festum Avienum ad verba hæc non attendisse: cùm vel maximè intersit, causam sciri interitus. Eam hanc adfert Dionysius, quòd Manium cultu contenti, nullo Jovem ac superos honore dignarentur, solo inferorum cultu contenti. Verisimile tamen est his verbis non rebellionem tantùm, ut Salmasio videtur, verùm & neglectum Jovis cultum ab Herodoto notatum e biter poëtam innuere. Non tamen excisionis causa istis verbis significatur. Neque enim Romanis curæ fuit quos Deos colerent gentes illis subditæ; sed ideò deleti sunt quòd contra Romanos rebellantes arma sumpserint, quod sub Domitiano contigisse probat Salmasius ex Zonara, cujus hæc sunt verba. Δακοὶ καὶ Νασαμῶνες ἐπαναστάντες Ῥωμαίοις ἐφθάρησαν. Horum ritus in mortuis sepeliendis talis fuit, teste Silio Ital. lib 13.

——*Quid qui sævo sepelire profundo*

Exanimes mandant Libycis Nasamones in oris?

Eustath. v. in Dionys. trahit nos in contrarium. Nam vaticinari eos prodit, intratis majorum sepulcretis & jurare per mortuos, qui habiti justissimi, tacto tumulo Eustathio facem tradidit Herodotus in Melpomene, ubi ab instituto Nomadum abire scribit Nasamones. Ὀμνύουσι δὲ κηδεμόνας θάπτειν φυλάσσοντες, ἐπεὰν ἀπίῃ, τὴν ψυχὴν ὅκως μιν καθίζωσι μηδὲ ὕπτιος ἀποθανεῖται.

Nasica, Scipio dictus est, nobilis Romanus qui Gracchum seditiosum virum occidit. Cic. 1. Tuscul. Horat.

——*Nubet procera Corano*

Filia Nasicæ metuentis reddere soldum.

Nasida, vel *Nesis*, op. Siciliæ ad Nasum flu. *Naso* hodiè.

Nasium, urbs Gall. Belg. Austrasiæ seu Lotharingiæ caput. *Nancy*, teste Divæo. Sed Ferrario potiùs videtur *Nas*, vicus in Ducatu Barrensi in Mosam flu. à Nanceio 12. leuc. distans. Long. 27. 44. Lat. 48. 45.

Naso. Vide Ovidius.

M. Actorius *Naso* historicus memoratur Suetonio in Jul. Cæsare. Cap. 9. & 52.

Nassovia, *Nassau*, op. Germ. in Franconiâ reg. & in Veteravia tractu ad Lanum flu. 2. mill. Germ. à Rheno flu. in ort. 5. à Bingio Bor. 12. à Coloniâ ad merid. Francofurtum versùs. Subest proprio Principi cum Ditiunculâ adjacente. Hinc orti sunt Principes celeberrimi Nassovii dicti.

Natalis, confessor egregius, qui propter Christum innumera tormenta passus fuerat, tandem ab hæreticis deceptus, eorum constitutus fuit episcopus: sed in somniis frequenter admonitus à Domino, quia misericors Deus, ac Dominus noster Jesus Christus nolebat martyrem suum, qui sibi in multis passionibus testis extiterat, de ecclesiâ perdere. Sed cùm negligentius susciperet visiones, turpis lucri devictus illecebris, ad ultimum à sanctis angelis per totam noctem verberatus, mane consurgens cilicio se induit, ac multis lacrymis errorem suum deflens ante pedes Zephyrini episcopi seipsum prosternit, & vestigiis omnium non modò clericorum, sed etiam laicorum, multâ cum lamentatione, provocatus in lacrymas & lamentationes omnem provocavit Ecclesiam, ut indulgentiam sibi à Christo, continuis & jugibus pro ipso precibus implorarent. tandemque aliquando in communionem corporis Ecclesiæ revocatus est. Euseb. Hist. Eccl. lib. 5 cap. ult.

Natho, ins. Ægypti infra Deltam, cum urbe quæ Ararbechis nomine. Dicitur & *Prosopitis*. *Gezat Eddaheb*, quasi *insula aurea*, teste Jo. Leone.

Natio, Dea à *nascentibus* dicta, quòd matronarum partus tueretur. Cic. De N. Deor. lib. 3. Scribitur & *Nascio*.

Natiso, Venetiæ flu. Ptol. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 1. p. 183.

Navva, flu Germ. sup. in Rhenum apud Bingium op. influens, *Naha*, teste Rhenano. *Die Navv* aliis. Ausonius in Mosella:

Transieram celerem nebuloso flumine Navam.

Navathæus, Italiæ flu. à *navium exustione* sic nuncupatus vide Cæl. Rhod. lib. 24. cap. 5.

Navalia, urbs Germ. Ptol. vulgò *Svvoll*.

Navaris, urbs Sarm. Asiat. ad Tanaim flu. in finibus Jaxamatarum. *Nagariziachi* incolis, teste Moletio.

Navarra, pars Hisp. Septentrionalis, Vasconibus adjacens; ad meridiem verò Tarraconiam habet regionem.

Jo. *Nauclerus*, nobilis Suevus cum Juris studio Theologiam conjunxit, ac nova ab Wirtembergensi Comite Academiâ Tubingæ erectâ, primus ejus Rector fuit an. 1477. Scripsit Chronicon ab initio mundi usque ad an. 1500.

Naucrates, dicitur Ægyptios docuisse animalium, arborumque figuras scribere: hunc Mercurium Trismegistum, quem *Theyth* dicunt fuisse, Ægyptii crediderunt, vel saltem Mercurium alium Jovis filium fugientem in Ægyptum Argo interfecto.

Naucratis, op. & nemus Ægypti mediterr. intrà Deltam à *Naucratico* Nili ostio introrsum parùm distans, cui nomen tribuit, incolæ *Naucratita* & *Naucratiota*. Hinc etiam Athenæus *Naucratites* dicitur. Plin. 5. 10. *Naucratis, inde ostium quidam Naucraticum nominant, quod alii Heracleoticum:* vel ut Athenæus *Ceramicum*. Sic enim ille lib. 11. Πολλοὶ δ' ἐν τῇ Ναυκράτει Κεραμεῖς, ἀφ' ὧν καὶ ἡ πλησίον τῶν Κεραμείων πύλη Κεραμικὴ καλεῖται.

Navius Attius, vir Rom. tantâ augurandi peritiâ, ut à Tarquino Prisco Romanorum rege accersitus, & interrogatus, an id quod cogitasset fieri posset, capto augurio, posse, responderit: cumque illi cotem se novaculâ dividere velle dixisset, id quoque fieri posse confirmarit, tanta erat artis fiducia, ac denique cotem allatam novacula diviserit. Vide Lactant l. 2. c. 7. *Nevium*, vocat Dionys. Halicarn. qui sic de illo l. 3 Νῦν, ἔφη, (Tarquinius scilicet) καιρὸς ἐπιδείξασθαί σοι τὴν ἀκρίβειαν τῆς μαντικῆς ἐπιστήμης, ὦ Νέβιε. Πρᾶξιν γὰρ ἐπιχειρεῖν μεγάλην διανοούμενος, εἰ δυνατὴ αὐτὴ γενέσθαι μαθεῖν βούλομαι. Ἀλλ' ἄπιθι καὶ διαμαντευσάμενος ἧκε ταχέως· ἐγὼ δ' ἐνθάδε καθήμενος ἀναμενῶ. Ἀπιὼν δὲ ταῦτα κελευόμενα ὁ μάντις, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρῆν αἴσια εἰληφέναι λέγων οἰωνούς, καὶ δυνατὸν εἶναι τὴν πρᾶξιν ἀναφαίνων. Γελάσας δ' ὁ Ταρκύνιος ἐπὶ τῷ λόγῳ, καὶ προενεγκὼν ἐκ τοῦ κόλπου ξυρὸν καὶ ἀκόνην, λέγει πρὸς αὐτόν, Ἑάλωκας ὦ Νέβιε, φενακίζων ἡμᾶς καὶ καταψευδόμενος τοῦ δαιμονίου καταφανῶς, ὅπου γε καὶ τὰς ἀδυνάτους πράξεις τετόλμηκας λέγειν δυνατάς. Ἐγὼ γὰρ διεμαντευόμην εἰ τῷ ξυρῷ τῷδε τὴν ἀκόνην πλήξας, μέσην δυνήσομαι διελεῖν. Γέλωτος δ' ἐξ ἁπάντων γινομένου περὶ τὸ βῆμα, οὐδὲν ἐπιταραχθεὶς ὁ Νέβιος ὑπὸ τοῦ τωθασμοῦ τε καὶ τοῦ θορύβου. Παῖε θαρρῶν, ἔφη, Ταρκύνιε τὴν ἀκόνην, ὡς προαιρῇ· διαιρεθήσεται γάρ. ἢ πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος ἐγώ. Θαυμάσας δ' ὁ βασιλεὺς τὸ θράσος τοῦ μάντεως, φέρει τὸ ξυρὸν κατὰ τῆς ἀκόνης· ἡ δ' ἀκμὴ τοῦ σιδήρου δι' ὅλου καταβᾶσα τοῦ λίθου, τήν τε ἀκόνην διαιρεῖ καὶ τῆς κατεχούσης αὐτὴν χειρὸς ἐπιτέμνει τὸ μέρος.

Naulum, civitas in Liguriâ portu, ac turribus inclyta. *Noli* hodiè. Long. 30. 10. Lat. 43. 10.

Naulochus, op. Thraciæ in orâ maris Euxini apud Mesembriam urb. & fines Mysiæ inferioris. Item Imbri insulæ promontorium meridionale: ubi fons ex quo fœminæ bibentes masculos pariunt Eunuchos, teste Philostrato in Heroicis.

Naulochus item Plinio. *Naumachos* Melæ, ins. parva Cretæ ante Salmonium. *Naulochum* quoque op. Phocidis, apud Anticyram, & Crissam, teste Plinio. *Naulochus* verò gen. mascul. apud eundem Plin. op. Thraciæ apud Hæmum montem. Quin & *Naulochum*, Smyrna olim dicta, Joniæ urbs, teste Stephano in *Smyrna*.

Naunes, pop. Alpini in Alpibus Rhæticis. *Nansers*, teste Simlero, quorum op. *Naunium*, cum flu. cognomine in finibus Tridentinorum, teste Jano Pyrrho Gaud. Merula *Nannes Valdi Ganna* in finibus Insubrum interpretatur.

Naupactus, vel *Naupactum*, urbs Ætoliæ, & regionis caput, cui nomen hodiè tribuit in orâ sinûs Corinthiaci apud fauces, & Antirrhium promontorium inter Nicopolim urb. Epiri 125. & Corinthum in ort. 90 mil. pass. Hic sedes est Præfecti Turcarum. Hinc *Naupactæus* Ovid, Fast. 2.

Amphiaraides Naupactæo Acheloo.

Naupactum excubare. Apud Zenod. proverbio dicitur, in eos qui pereunt ignaviâ suâ, vel qui munus suscipiunt plenum discriminis, uti Pausanias Naupacti excubus præfectus, ab Achivis captâ urbe interfectus. Aliter hoc adagium apud Suidam refertur. A compactis navibus sic dictum volunt, quòd ibi Heraclidæ primùm navem construxerint. Long. 47. 26. Lat. 38. 50.

Nauplia, urbs Peloponnesi maritima, & navale Argiæ reg. ad sinum Argolicum, ab Argo, 9. m. p. in ort. distans. *Napoli di* Romania Sophiano.

Naupliades, nomen patronymicum, id est, Nauplii filius, & ponitur pro Palamede.

Nauplius, fil. Neptuni, & Amymones filiæ Danai Argivorum regis. Item rex Eubœæ, pater Palamedis, qui cùm filium Ulyssis operâ, iniquo judicio circumventum, & ab exercitu lapidibus obrutum audisset, necis ejus ulciscendæ avidus, per totam Græciam vagari cœpit, uxoresque principum, qui ad Trojam militabant, in juvenum adulteria pellexit, futurum sperans, ut gravissimis eâ de causa inimicitiis inter ipsos exortis, mutuâ cæde Palamedis necem expiarent. Nec eo contentus. Græcis captâ jam Trojâ in patriam redeuntibus, ac tempestate laborantibus ex Caphareo monte ignem extendit, bonamque classis partem ad ignem, tanquam ad vicinum portum adnavigantem in asperrimos scopulos pellexit, miserandoque perdidit naufragio. Postea verò cùm intellexisset Ulyssem ac Diomedem, quibus eas insidias potissimùm struxerat, incolumes evasisse, doloris impatientiâ seipsum in mare præcipitem dedit. Prop. 4. 1.

Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
Et natat exuviis Græcia pressa suis.

Nauportius, amnis, qui & *Pamprotus* Straboni, ex Illyrio navigabilis in Savum defertur.

Nauportus, urbs Japodum cum flu. cognomine. *Lubia-*

Lubiana Italis. Item fluvius Istriæ per Æmoniam urb. excursam fluens, ac in mare Hadriaticum ad urbem novam exiens. *Quieto*, teste Leandro. Long. 37.00. Lat. 46.14.

Nausicaa, Alcinoi Phæacum regis filia & Aretes, quæ cùm fortè cum pedissequis suis extra civitatem se contulisset, vestes in flumine ablutura, incidit in Ulyssem naufragum in littore sedentem, nudum, arborum ramis circumtectum, cui supplici, & vestes dedit, & in regiam patris sui eum perduxit.

Naustathmus, portus Siciliæ, qui & Phœnicus, Ptol. *Vindicari*, teste Fazello, in orâ ad ort. inter Elorum flu. & Macaram, à Pachyno prom. 10. m. p. Syracusas versus. Item portus Cyrenaicæ apud Apolloniam urb. *Porto di Bonandria*, teste Moletio.

Nautes, vates Trojanus, qui dum incensæ ab Iride in Siciliâ comburebantur Æneæ naves, docuit hoc fieri Junonis odio, ut Latio Trojanos averteret, monuitque Æneam ipsum, ut non succumberet calamitatibus, sed invicto animo perseveraret. Vide De la Cerd. in illud Æn. 5.

Tum senior Nautes, &c.

Naxos, ins. in mari Ægæo, una Cycladum, cæteras superans, antea *Strongyle*; post verò *Dia* dicta. Schol. Apol. lonii in lib 4.

Δίη, ἐν τῇ Νάξῳ Καλλίμαχος.

Ἐν Δίῃ, ἣ γὰρ ἐσκε παλαίτερον οὔνομα Νάξῳ.

Eustath. in Odyss. 11. Δίη νῆσος αὕτη τῇ Κρήτῃ ἣ νῦν Νάξος καλεῖται, ἱερὰ δὲ αὐτὴ τοῦ Διονύσου. Verum cùm Cares, duce Naxo, eam occupassent, à duce *Naxon* appellarunt. Hinc Dionysiam à vinearum fertilitate dici scribit Plin. 4.12. vel quia, ut alii volunt, Naxiæ mulieres octavo mense pariant, quoto & Liber Pater natus creditur; sive quia in ea fons vino fluat. Distat à Delo 7. mill. Hinc *Naxius ardor* apud Columellam pro Bacchi Coronæ sidere. Nam ut ferunt poëtæ, in insula Naxo relicta Ariadne à Theseo, nuptias cum Baccho fecit donataque corona, inter sidera relata fuit. Alii *Siciliam minorem*, alii *Callipolim* appellarunt. Virg. Æn. 3.

Bacchatamque jugis Naxum, viridemque Donisam.

Seneca in Oed.

Naxos Ægæo redimita ponto.

Naxi vocabulum veteres dum conantur ad Græcam linguam revocare, vel cæci palàm faciunt Syram habere originem. Naxus, inquiunt, παρὰ τὸ νάξαι, ὅ ἐστι θῦσαι. Ita Euphorion, Stephanus, Suidas, Phavorinus. At in Græcorum scriptis, νάξαι pro θῦσαι nusquam occurrit. Syris quidam נכס *necas*, est *immolare*, & נכסא *Nicsa*. *sacrificium*. Phœnices scripsêre *Nacsa*, ac inde *Naxus*. Eadem vox significat *censum* & *opes*, quod Naxo non malè quadrat. Herod. lib. 5. Ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε. Vide Bochart. Geogr. pag. 446. & 447.

Nazaræi, dicebantur qui votum habebant sub lege, ab Ebræo נזר *nazar*, *separare*. Separabant enim seipsos à tribus, vino sc. novacula, & pollutione à mortuis, idque vel ad tempus, vel ad vitæ terminum. Hesychius: Ναζίραιος (lege Ναζιραῖος) ὁ θεῷ κεχαρισμένος. καὶ ἀφωρισμένος, βασιλικός, ἱερεύς. Quidam vocis *Nazaræi*, vel *Nazareni* homonymiam distinguunt: considerandam esse aiunt dupliciter vel ut in Hist. Eccles. reperitur, vel ut in Hist. Sacrâ: I. Modo sumitur dupliciter, 1. Apud Epiphan. lib. 1. contra Hær. pro iis qui V. T. rejecerunt, quos *Nazaræus* per τὰ verbo *nasar* i.e. *rescindere* vocant. 2. Apud Euseb. Hist. Eccles. lib. 6. cap. 17. pro iis qui ita in Christum crediderunt, ut legalium ceremoniarum observationem simul cum Evangelio Christianis esse necessariam prædicarent. II. In Hist. Sacrâ duo sunt *Nazaræorum* genera. 1. Primum illorum, qui legibus illis à Mose scriptis Num. 6. tenentur. 2. Secundum eorum qui à *Nazareth* Galilææ dicti sunt, & hi in N. T. tantùm reperiuntur. Qui verò locum Matthæi 2. 23. ad Nazaræos V. T. referunt, triplices fuisse Nazaræos dicunt. 1. Votivos, secundum legem Num. 6. 2. Natos & divinitùs affectos, ut Sampson & Jo. Baptista, 3. Ab utroque genere conjunctim sic dictos

Nazianzum. urbs Cappadociæ, Cæsareæ finitima, (ab eâ in occ. recedens) patria D. Gregorii qui *Nazianzenus* dicitur

Nea, ins. maris Ægæi inter Lemnum & Hellespontum *Nea* Stephano & Suidæ. *Nia* hodiè Nigro.

Neæra, Nympha, quæ duas Soli filias peperit. Phaethusam & Lampetiam, quæ armenta Solis transeuntis Ulyssi juxtà Siciliam ostendebant. Hom. Odyss. 12. Item mulieris cujusdam nomen apud Virg. Eclog. 3. *Ipse Neæram dum fovet*. Item apud. Horat. Epod. 15.

O doltura meâ multum virtute Neæra.

Neæthus. flu. Magnæ Græciæ. *Neto*, teste Barrio, per agrum Crotoniatem fluens. Ovid. Met. 15.

Præterit & Sybarin Salentinumque Neæthum.

Siciliæ fluvius est Theocriti Scholiaste; sed sciendum mediæ ætatis scriptores hanc Italiæ partem Siciliæ vocabulo indigitare solitos esse, quod hactenus receptum manet, cùm dicunt *utramque Siciliam*, insulam nempè, ac eam continentis partem, quæ ab altera parte freti Mamertini est.

Neanthes, Cyzicenus Orator, de quo videndus Voss. de Hist Gr. lib. 1. pag. 98.

Neanthus, vir quidam qui propter Chelyn Apollinis temerè affectatam, Deo vindice, à canibus discerptus est. Politian. in Nutriciâ:

Improbus hanc stultè Chelyn affectare Neanthus.
Ausus Apollineâ pendentem sustulit æde:
Quem tamen indocto ferientem pollice chordas
Vindice discerpsit rictu nocturna canum vis.

Neapolis, colonia, & urbs archiep. Campaniæ, maritima, regni Neapolitani caput, ac totius Italiæ clarissima, civium multitudine ac nobilitate, facilè omnes superans, ab urbe Româ 125. m in Eurum distans, sic ab Augusto dicta, cùm priùs *Parthenope* diceretur. Pop. *Neopolitani*. Vulgo *Naples*. Horat.

Et otiosa credidit Neapolis.

Stat. 4. Sylv. 8.

Nec solum festas secreta Neapolis aras
Ambiat.———

Neapoli ludicrum quinquennale celebratum olim ex Strabone omnibus notum est. *Nuñ* δὲ, inquit Πενταετηρικὸς ἱερὸς ἀγὼν συντελεῖται. Rectè autem *nunc*, nam id Strabonis ætate fuisse institutum docet Suetonius in Octav. cap. 98. Papinius ad uxorem.

Quid nunc magnificas species, cultusque locorum,
Templaque & innumero spatia interstincta columnis,
Et geminam molem nudi tectique theatri,
Et Capitolinis quinquennia proxima lustris.

Neapolis, Africæ urbs gemina, una in orâ apud Mercurii promont. inter Curubim 12. & Clypeam 20. m p. à Carthagine 65 in ort. *Nabel* incolis, teste Marmolio. Altera in orâ apud Syrtim parvam, & ostia Cinyphii flu. nunc *Napoli di Barbariâ*, inter Carthaginem ad occ. 639. m. p. ex Antonino. Hujus meminit Dionysius v. 204.

Τῶν δ' ἀμφοτέρων μεσάτη πόλις ἐστήρικται
Ἡγέα τε κικλήσκουσι Νέαν πόλιν.

Neapolis, Macedoniæ urbs, apud sinum Strymonicum. *Christopoli* Sophiano. Long. 50 10. Lat. 42 30.

Neapolis, Palæstinæ in Samariâ urbs, quæ & *Sichem*, ante *Mamortha*, teste Plinio. Sunt & aliæ urbes hujus nominis, una Joniæ in Cariæ confin. inter Ephesum, & Samum, Strab. & Ptol. Altera Sardiniæ in orâ Australi excisa, adhuc *Napoli* dicta. Item opidum olim, nunc pagus Cypri apud Amathuntem. *Lemisse la neuve*, teste Lusignano. Item Syracusarum pars una Cic. lib. 5. in Verrem. *Quarta urbs, quia postremò ædificata est, Neapolis nominatur*. Thucydides *Temeniten* vocat.

Nearchus, teste Suidâ cum Alexandro militavit, deque eo historiam scripsit. Videtur esse idem Nearchus, cui, post Alexandri obitum Lyciæ & Pamphyliæ præfectura obtigit, uti scribit Justin. lib. 13. Vide Voss. Hist. Gr. p. 60.

Nebris, hinnuli pellis, Baccho sacra, quâ ipse amiciebatur. Unde Νεβρώδης dictus. Claud. de 4. Conf. Honorii:

Talis Erythræis intextus nebrida gemmis.
Liber agit currus, & Caspia flectit eburnis
Colla jugis. ——— ———

Eodem habitu Bacchæ ornabantur. Seneca in Oedipo.

Inter matres impia Mænas
Comes Ogygio venit Iaccho
Nebride sacrâ præcincta latus.

Nonnus lib. 14. Dionys. describens expeditionem Bacchi in Indos & varia genera armorum quibus Bacchæ armabantur, ita canit:

Ἄλλη ποικιλόνωτον ἐπὶ στέρνοιο καλύπτρην
Παρδαλίην, ἑτέρη δὲ κατὰ χροὸς οἶα χιτῶνα
Σκιερὴν φιλοπαιπάλου ἐνδύσατο δέρμα νεβροῖο
Δαιδαλέης ἐλάφοιο περισφίγξασα χιτῶνι.

Æl. Anton. *Nebrissensis*, flor. an. 1494. Bonas literas primus in Hispaniam excitavit. Variæ omninò eruditionis vir erat, eoque illum nomine etiam Erasmus laudat in Ciceroniano Vide Voss. Hist. Lat. pag. 658.

Nebrissa, *Lebrixa* Morali, op. Hisp. Bæt. inter Hispalim & ost. Bætis 8. leuc. Long. 14. 25. Lat. 36. 47.

Nebrodes, mons in Siciliâ. Νεβρώδη ὄρη Straboni, vitiosè proculdubio pro Νεβρώδη. Solinus cap. 11. *Sunt & alii montes duo, Nebrodes, & Neptunius.* Silius lib. 14.

Nebrodes gemini nutrit divortia fontis,
Quo mons Sicaniâ non surgit ditior umbrâ.

Nempe densi umbram efficiebant saltus quos pervagabantur hinnuli, atque damulæ, unde nomen jugo quæsitum. Solinus dict. loco: *Nebrodi damarum copia nomen dedit, quem damæ & hinnuli gregatim pervagantur: inde Nebrodes dictus.* Gratius in Cynegeticis:

———*Victaque fragosum*
Nebrodem liquere fera. *Madonia* Fazello.

Necepsus, Rex Ægyptiorum in astrorum cognitione peritissimus. Ausonius:

Quique magos docuit mysteria vana Necepsus.

Neith, Minerva apud Ægyptios, teste Platone in Timæo; ubi cùm dixit præfecturam Saiticam sic vocari à regionis urbe maxima, cui nomen Sais, inde subdit τῆς πόλεως θεὸς ἀρχηγός ἐστιν. Αἰγυπτιστὶ μὲν τοὔνομα Νηΐθ, Ἑλληνιστὶ δὲ, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, Ἀθηνᾶ. Unde Hesychius corrigendus Νηΐθα, παρ' Αἰγυπτίοις, lege Νηΐθ.

Neleus, Neptuni filius ex Tyro nympha Salmonei filia, qui a Pelia fratre Thessalia pulsus, in Laconiam venit, ubi Pylon urb. condidit. Hom. Odyss. 2. Huic uxor fuit Chloris, Amphionis Orchomeni regis filia, ex qua 12. filios suscepit, quos postea omnes præter unicum Nestorem tum sorte ablegatum interfecit. Ovid. Met. 12.

Nemausus, Colonia, & urbs Gall. Narbon. in Occitanâ reg. inter Avenionem ad ort. & Montem Pessulum in occid. urbs antiquissima, ubi amphitheatrum, & plura antiquæ nobilitatis & magnitudinis vestigia. Vulgò *Nismes*, & *Nimes*. Non longè *Nemausus* fons instar amnis ilaeus. Ausonius in catalogo Urbium:

Non Aponus potu, vitreâ non luce Nemausus
Purior. ———

Long. 25. 05. Lat. 43. 06.

Nembroth, de quo Sulp. Severus, lib. 1. *Chami filius Chus nomine Nembrod gigantem genuit.* Ebræis *Nimrod* à מרד *marad*, rebellavit. Νεβρὼδ 70. Interpretibus. Unde in Josepho Νεβρώδ. Gigantem dixit Sulpitius ex antiquâ opinione orta ex 70. Interpretibus. Quod enim Gen. 10. scribitur, *Ipse cœpit esse potens in terrâ*, reddiderunt illi οὗτος ἤρξατο εἶναι Γίγας. Ita quoque ab Ambrosio & Augustino dicitur. Sed γίγας illic non significat *gigantem*, verùm vertendum, *cœpit esse potens*. Hesychius: Γίγας, δυνατός, ἰσχυρός. Aliter paulò Chrysostomus γίγας τουτέστι κύριος, πολεμικός, καὶ κατὰ κυνηγίας ? Josepho, unde forsan *venator* dictus. Vide *Nimrod*.

Nemea, sylva Achaiæ, seu regio sylvosa, inter Cleonas & Phliuntem, in qua Hercules miræ magnitudinis leonem interfecit, qui à loco cognominatus est *Nemeæus*. Posteà in Cœlum poëtarum fabulis subductus, æstiferum sydus. Stat. Sil. 1 3.

Illum nec calido latravit Sirius astro,
Nec gravis aspexit Nemees frondentis alumnus.

Germanicus:

Horrentésque jubas & fulvum cerne Leonem.
Hunc ubi contigerit Phœbi violentior axis
Accensa in Cancro, jam tum geminabitur æstus,
Tunc lymphæ tenues, tunc enim tristissima tellus.

Avienus:

Ma-

Maxima flammigeri, mundus trahit ora Leonis
Membra dehinc, longi qua sese semita cœli
Plurima protendit, torrentur semite acuto
Singula & assiduis ardet, Leo, viscera flammis.

Unde ibi in honorem ejus instituta sunt solemnia quædam certamina, quæ & ipsa à loco *Nemeæa* dicta. Quanquam non desunt qui ea potius in honorem Archemori instituta velint, Lycurgi Nemeæ regis filioli, quem cùm Hypsipyle nutrix Argivis fontem ostensura in gramine deposuisset, serpens à proximis virgultis interfecit.

Nemea, flu. Peloponnesi in sinum Corinthiacum fluens. Strab. Etiam rupes apud Thebas in Bœotiâ seu potiùs apud Nemeam op. Argiæ. Virg. Æn. 8.

Prodigia, & vastum Nemea sub rupe leonem.

Fons etiam Hispaniæ in Celtiberis. Mart. 1. Epig. 49.

Et Nemea, quæ vincit nives.

Nemesis, dea scelerum ultrix. Jovis, & Necessitatis filia, puniens immoderatos, & impudentes, unde ejus iram deprecabantur qui loquebantur de se. Vide Callimachum Hymno in Cererem vers. 56. Euripidem in Phœnissis vers. 189. Itemque Ausonium Idyllus 5. & 8 Dicitur vel à νεμεσᾶν *succenseo*, seu à νέμω, quòd bona & mala distribuat. Dicta fuit & *Adrastia* ab *Adrasto* rege, qui primus ei templum posuit, & *Rhamnusia* à *Rhamnunte* oppido Asiæ, in quo templum habuit. Plato de Legg. Nemesin δίκης ἄγγελον, h. e. *judicii angelum* vocat. Catullus Epigr. 51. de Nemesi.

Est vehemens Dea, lædere hanc caveto.

Habuit ex Antimacho. Unde Statius etiam:

Est Dea quam Nemesin dicunt, Dea magna potensque
Quæ bona cœlestum concessu cuncta Deorum
Possidet. ———

Item *Nemesis* Tibulli amica. De quâ ipse 2. 3.

Ut mea luxuriâ Nemesis fluit, utque per urbem
Incedat donis conspicienda meis.

Martialis 8. 7. 3.

Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.

Nemetes, pop. & urbs Germ. sup. ad Rhenum libera in Palatinatu. *Speyr*, teste Rhenano, inter Argentinam, & Moguntiam.

Nemenia fons agri Reatini, qui ortum mutans, annonæ quoque mutationem portendit Plin. 3. 103.

Nemerobriga, Hisp. Tarracon. urbs. Ptol. Vulgò *Val de Nebro*, teste Taraphâ.

Nemetocerna, op. Gall. Belgicæ, dictum fortè à *Nemetibus*, nunc Spitensibus.

Neobule, Lycambis Thebani filia, quam cùm pater Archilocho poëtæ despondisset, posteaque facti pœnitens tradere eam recusaret, tam acri Jambo ab Archilocho fuit perstrictus, ut doloris impatientiâ mortem sibi laqueo credatur conscivisse. Vide *Archilochus*, & *Lycambes*. Item Horatii amica, cujus meminit. Carm. 3. Od. 12.

Tibi qualum Cytherea puer ales
Tibi telas, operosæque Minervæ
Studium aufert, Neobule, Liparæi nitor Hebri.

Neoburgum, quod & *Neopyrgum*; & *Nova castra* multiplex est urbs Germaniæ: sed duæ præcipuæ, una ad Salam fluv. in confin. Misniæ, Thuringiæ, & Saxoniæ, vulgò *Naumburg*, inter Erfordiam, & Lipsiam. Altera in Bavariâ ad Danubium, hodiè *Neubourg*, sedes Ducis Neoburgensis.

Neocæsarea, urbs Cappodociæ ad Lycum flu. archiep. & metrop. reg. caput, quæ *Tocato* dicitur, ac sedes Satrapæ Turcarum, quæ etiam *Hadrianopolis* dicitur, teste Stephano, inter Amasiam ad occid. & Trapezuntem in ort. *Nixar* Leunclavio. *Thocato* Nigro. Fuit & *Neocæsarea* urbs Syriæ episcopalis sub Archiep. Hierapolitano in Euphratesiâ.

Neocastrum, cujus pop. *Neocastrenses* dicuntur, urbs Bruttiorum in Magnæ Græciæ confin. hodiè *Nicastro*.

Neoclaudiopolis, anteà *Andrapa*, urbs Paphlagoniæ Claudiopoli veteri, & Tavio finitima, *Conique* vulgò, aliis *Castromena*.

Neocles, philosophus Atheniensis, frater Epicuri; scripsit de sectâ suâ. Diog. Laërt. Fuit etiam *Neocles* Themistoclis pater Æl. Var. Hist. 2. 12.

Neodunum, urbs Gall. Celt. in Britanniâ minori, vulgò *Doi*, teste Cœnali.

Neomagus, Regnorum civitas in Britanniâ. Ptol. hodiè *Guildford* Lhuydo; Talbotus idem eum Noviomago Antonini esse putat, & hodiè *Croyden* dici, Vide omnino Guil. Burtonum in Anton. Itin. pag. 175. Long. 19. 38. Lat. 52. 15.

Neomagus, op. Gall. Celt. Ptol. *Saint Sauveur* Vilanovano in orâ Normanniæ Boreali, & maritima, à Juliobonâ 4. leuc. in occid. sicut ab ostio Sequanæ. Sed est potiùs urbs Lexoviorum, vulgò *Lisieux*; nam apud Ptol. mediter. est, non maritima, cui etiam *Noeomagus* dicitur.

Neomagus, etiam, eidem Ptolemæo, urbs Nemetum in Germania sup. in Palatinatu apud Rhenum, teste Jo. Heroldo, vulgò *Odenheim*, vel *Udemheim*. Sed Ferrario ipsa Spira potius videtur, ita ut eadem sit *Neomagus* Antonini & Ptolemæi.

Neomagus, op Gall. Narbon. in finibus Tricastinorum Ptol. *Nyon*, teste Jo Poldo. Et in Gall. Belgicâ in finitibus Trevirensium, vulgò *Numagen*, pag. ad Mosellam, à Treviris 3. leuc. in ortum. Et in Campaniâ *Nogent sur Seine* hodiè, inter Agendicum 7. a Trecas 12. leuc. in fin. Senonum.

Neophron, seu *Neophon* Sicyonius, 120. edidit Tragœdias. Ejus quoque credita est esse Medea quæ Euripidi tribui solet. Primus induxit in scenam pædagogos & servorum tormenta. Callistheni Philosopho amicus fuit, ac propterea ab Alex. M. cum Callisthenem interficeret, una neci datus.

Neoptolemus, cognomen Pyrrhi Achillis filii, inde impositum, quòd admodum adolescentulus primum tyrocinium in bello Trojano posuit. Νεοπτόλεμος enim Græcis *tyronem* sonat, seu *militem novitium*. Virg. Æn. 2. Hinc Νεοπτολέμειος τίσις, *Neoptolemica vindicta*, ubi quis idem patitur, quod in alios fecit. Siquidem *Neoptolemus*, qui Priamum in ipsis palatii focis occiderat, ipse vicissim apud Delphos, ad Apollinis Aram interfectus est. Item Tragœdus, de quo Sueton. in Calig. cap. 107. ubi Torrentius videri potest.

Ne-

Nepa, pro cœlesti Scorpione passim apud Ciceronem in Arateis; Exemplo hæc sint.

Ipsaque consequitur lucens vis magna Nepai.

Et, *Quare cum magnis sese Nepa lucibus effert.*

Manilius lib. 2.

———*Pietate ad sidera ductam*

Erigonen, ictumque Nepam, spolioque Leonem.

Et libro quarto.

Harentesque decem partes Nepa vindicat ipsi.

Et libro quinto:

Sed regione Nepa vix partes octo trahentes.

Nepam Afrorum esse vocabulum scribit Festus, i. e. Pœnorum, ut interpretatur Bochartus, quorum linguâ נב *neb* נבה *nebba* dici potuit à *cauda internodiis*.

Nepe, Tusciæ urbs mediterranea, hodiè nomen retinet, Procopio Gothicarum rerum lib. 4. est Νέπα, Ptolemæo Νέπετα, Straboni lib. 5. Νέπιτα. Genuina autem formatio est apud Livium, & in antiquo lapide *Nepete*, ut *Tergeste*, *Ateste*, *Praneste*, *Reate*, *Soracte*. Græci ultimam syllabam formarunt plerumque in τος, unde apud Dionys. Hal. lib. 13. qui interiit, scriptum fuit Νέπετος. Apud Stephani enim epitomatorem sic legitur Νέπιτος, πόλις Ἰταλίας. Διονύσιος τεσσαρεσκαιδεκάτῳ Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. τὸ ἐθνικὸν Νεπετινῖτος; per summam imperitiam proculdubio sic scripsit pro Νέπετος. Opidani *Nepesini*, eadem sc. etymologiâ, ut à *Mileto*, *Milesii*. Cluverius. Sil. Ital. lib. 8.

Hos juxtà Nepesina cohors, æquique Falisci.

Hodie *Nepe* vel *Nepi*. Long. 35.57. Lat. 41.59.

Nephele, uxor Athamantis, mater Phryxi & Helles, à quo Ovid. Met. 11. Hellen *Nepheleida* cognominat. Hinc *Nephelæus*, ut pocus *Nephelæum* pro Ariete qui Phryxum & Hellem vexit. Val. Flac. lib. 1.

I decus: & pecoris Nephelai vellera Graio

Redde tholo.———

Vide Nat. Com. 6. 9.

Nephthali, sextus filius Jacob ex Balâ ancillâ Rachel. Gen. 30. Lat. *comparatio*, vel *aquiparatio*, aut *retorsio*, vel *tortuositas*. Hesychius: Νεφθαλείμ, πλατυσμός.

Nephthalita, pop. in Oriente. Joseph. Steph. Sic scribendum apud Agathiam pro *Nepthalita*; A Procopio *Enthalita* vocantur, sic Levvenclavius monuit. Hunnica natio est, sed Persis vicina, quorum civitas Gorga; vide Procop. lib. 1. bell. Pers. ubi eos elegantes describit.

Corn. Nepos, & ante Cæsaris dictaturam, & eo dictatore, & postea vixit. Hieronymus in Chronico Eusebiano refert illum ad annum Augusti quartum. Padi fuit accola: teste Plin. 3. 18. Unde Catullo epigrammate primo *Italus*: Ausonio autem Epist. 24. *Gallus* vocatur; nempe quia Italia Transpadana diceretur Gallia togata. Historicus hic Ciceronis amicus familiaris à Gellio vocatur 15. 28. Chronica scripsisse, testis est idem Gellius 17. 21. In his pro triplici tempore, ἀδήλου, μυθικοῦ καὶ ἱστορικοῦ tres videtur scripsisse libros, quod liquidò testatur Catullus initio Hendecasyllaborum. Nec historicum tempus ab eo solùm esse tractatum, indicio est illud Ausonii Epist. ad Probum Præfat. *Apologos Titiani, & Nepotis Chronica, quasi alios Apologos (nam & ipsa instar fabularum sunt) ad nobilitatem tuam misi.* Item ex eo, quod Tertullianus in Apologetico adversus Gentes (ubi eum inter antiquitatum commentatores disertim reponit) dicit, haud alium Saturnum, quàm hominem, promulgasse. Quod etiam Lactantius tradit 1. 13. Reliquit præterea libros illustrium virorum, quorum Gellius meminit, 11. 8. & Servius in Æn. 1. Eorum librum 1. 15. & 16. citat Charisius. Ex his habemus 22. exterarum gentium Imperatores. Vide Voss. Hist. Lat. 1. 14. & Jonsium Hist. Phil. Script. lib. 2. cap. 18.

Neptunius dux, Sextus Pompeius sic dictus. Horat. Epod. 9.

Ut puper, actus cum freto Neptunius

Dux fugit, ustis navibus.

Hic enim, teste Appiano Ἐμφυλ. 5. Θαλάσσης καὶ Ποσειδῶνος υἱὸς ὑφίσατο καλεῖσθαι. Ac Dione lib. 48 non semel, qui & illud exprimit, Neptuni filium dici voluisse, quia pater ejus Pompejus M. maris olim potitus imperio. Neque minus insolens Agrippa Augusti nepos ex Juliâ, qui & ipse Neptunum se vocavit. Dio lib. 55.

Neptunus, Saturni & Opis filius, cui in orbis totius divisione maris regnum obtigit, unde & tridentem gestat, peculiare ejus regni sceptrum. Ipse apud Virgil. Æn. 1. ventos alloquens,

Non illi imperium pelagi sævumque tridentem,

Sed mihi sorte datum.———

Uxorem habuit Amphitriten, multarum nympharum matrem, quarum nomina exequitur Hesiod. in Theog. Hinc deducitur *Neptunine* patronymicum fœmininum. Catul. in Argon.

Tene Thetis genuit pulcherrima Neptunine!

Hinc etiam *Neptunius*, ut apud Virg. Æn. 3.

——— *Et ex imo fumat Neptunia Troja.*

Equos primus omnium domuisse, artemque equitandi tradidisse fertur. Diod. Sic. lib. 6. Sophocles quoque in Oed. Col. inventionem frœni Neptuno attribuit, saltem in Atticâ. Ad quam opinionem alludit Papinius. Theb. 6.

Neptunus equo, si certa priorum

Fama patet, primus teneris læsisse lupatis

Ora & littoreo domuisse in pulvere fertur.

Vide *Scyphius*. Alii volunt ipsum hominibus equum antea ignotum primum edidisse, quod asserit Lucanus in his:

Primus ab æquoreâ percussis cuspide saxis

Thessalicus sonipes bellis feralibus omen

Exiluit.———

Virgil. lib. 1. Georg.

———*Tuque ô cui prima frementem*

Fudit equum magno tellus percussa tridente

Neptune.———

Quid autem Neptuni nomine intellexerint veteres, prolixè docet Natalis Comes lib. 2. cap. 8. Nomen ejus quod attinet, ita Cic 2. de N. D. *Ut à portu Portunus, sic Neptunus à nando, prioribus literis paulùm immutatis.* Legendum autem *à nubendo*, vel *à nupta*, non *à nando*. Sic enim Varro *Neptunus* (inquit) *quod mare terras obnubit.* Nam olim *Neptunus* dicebatur, ut à portu *Portunnus*, à satu *Saturnus*: sic hodiè in antiquis libris *Pilunnus*, *Picunnus*, *Vertunnus*. Lipsius Saturn. 1. 2. At Scal. de Plantis Neptuno ait nomen à *lotione* attributum, sc. ἀπὸ τοῦ νίπτειν. Bochartus verò *Neptunum* ab Ebræo פתח deducit, quod sig. *dilatare*,

latare, illud autem in conjugatione niphal נפתח Niphta. Sed melius deduci potest ab Ægyptio Νίφθυν, de quo Plut. in Iside. Νίφθυν δὲ καλοῦσι τῆς γῆς τὰ ἔσχατα, καὶ παρόρια, καὶ ψαύοντα τῆς θαλάσσης. De variis autem *Neptunis*. Vide Voss. de Theol. Gent. 1. 15. De simulachro autem ejus ac sacrificiis idem agit lib. 9. cap. 18.

Nequinum, op. quod nunc *Narnia* dicitur, ob incolarum libidinosam inertiam sic dict. Plin. 3. 14. *Narnienses; quod opidum Nequinum ante vocatum est.* Stephani epitomator Νεκυΐα. πόλις Ὀμβρικῶν. Διονύσιος ἐν ἑπτακαιδεκάτῳ Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. τὸ ἐθνικὸν Νεκυιάτης. Omnino credendum scripsisse, si non Stephanum, saltem ipsum Dionysium Νεκυΐνα). h. e. *Nequinates*: quorum op. erat Νεκυΐνα *Nequina*. Liv. lib. 10. *Alter Consul Apuleius in Umbria Nequinum opidum circumsedit. Locus erat arduus; in parte una praeceps, ubi nunc Narnia sita est; nec vi, nec munimento capi poterat.* Vide *Narnia*.

Neressus, op. in Cea ins. cujus mem. Æschines epist. 1 ad Polyc. Ita vett. edd. lege *ad Philocratem*. Locus sic se habet; Ἀνέπλευσ' ἐκ Μουνυχίας ἑσπέρας λαμπρᾷ τῇ σφόδρα Σκίρωνι περὶ μέσον ἡμέρας, κατηνέχθημεν εἰς Νήρησσον τῆς Κέω.

Nereus, Ponti, sive Oceani & Tethyos filius. Hesiod. in Theog.

> Νηρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γείνατο Πόντος,
> Πρεσβύτατον παίδων, αὐτὰρ καλέουσι Γέροντα
> Οὕνεκα νημερτής τε καὶ ἤπιος· οὐδὲ θεμιστέων
> Λήθεται) ἀλλὰ δίκαια, καὶ ἤπια δήνεα οἶδεν.

Illum igitur & veridicum & vatem esse crediderunt. cum Trojanas etiam calamitates Paridi nunciaret, ut ait Horat. lib. 1 Carm in his.

> *Pastor cum traheret per freta navibus*
> *Idaeus Helenam perfidus hospitam,*
> *Ingrato celeres obruit otio*
> *Ventos, ut caneret fera*
> *Nereus fata. &c.*

Fertur hic in mari Ægaeo praecipuè domum habuisse Apollonius lib. 4.

> Ὥς φάτ' αὐτίκα δ' Ἶρις ἀπ' Οὐλύμποιο θοροῦσα
> Τάμνε τανυσσαμένη κοῦφα πτερά, δῦσε δ' ἐνὶ πόντῳ
> Αἰγαίῳ τόθι πέρ τε δόμοι Νηρῆος ἔασιν.

Hunc antiquissimum Deum vocavit Orpheus in Argon.

> Νηρέα μὲν πρώτιστα καλῶ πρεσβύτατον ἁπάντων.

Unde Virgilio *Grandaevus Nereus* Georg. 4. & Æschylo πολυγηθής, Homero autem γέρων simpliciter vocatur. Hunc mari praeesse, & in mari habitare solitum, delectari choris puellarum, principiumque esse & finem aquarum, testatur Orpheus in Hymnis.

> Ὦ κατέχων πόντου ῥίζας κυανώπιδα ἕδρην,
> Πεντήκοντα κόραισιν ἀγαλλόμενος κατὰ κῦμα
> Καλλιτέκνοισι χοροῖς Νηρεῦ μεγαλώνυμε δαῖμον,
> Πυθμὴν μὲν πόντου, γαίης πέρας, ἀρχὴ ἁπάντων.

Genuit Nereidas, numero quinquaginta, quorum nomina habes apud Hom. Iliad. 6. Vide Nat. Com. 8. 6. Inde *Nerine*. Virgil. Eclog. 8.

> *Nerine Galatea thymo mihi dulcior Hybla.*

Figuratè accipitur pro mari. Persius Sat. 1.

> *Et qui caeruleum dirimebat Nerea delphin.*

Item nomen viri sancti Rom. 16.

Nericus, urbs Acarnaniae, quam Hom. ἐϋκτίμενον πτολίεθρον vocat Odiss. ult.

Nerigon, regio seu peninsula Scandinaviae, sub rege Danorum, non insula Oceani Britannici, ut putavit Plinius; vulgò *Norvvey*. Statius Theb. 4.

> *Quaque pavet longâ spumantem valle Charadron*
> *Neris.——*

Ubi Lutatius montem facit quum revera sit vicus. Paus. lib. 2. Καὶ ἑτέρα κώμη Νηρίς.

Nerio, *rionis*, vel *Neriene*, & apud antiquissimos *Neria*, Martis uxor Gell. 13. 21. docet Sabinum esse vocabulum, quo significatur virtus & fortitudo, unde & pro vi, potestate & majestate Martis accipitur. Plautus in Truculento:

> *Mars peregrè adveniens salutat Nerienem*
> *Uxorem suam.——*

Qu. Ennius Annal. 1. *Neriene Mavortis*, subaudi uxor. Licinius Imbrex sive Tegula. vetus Comicus:

> *Nolo ego Nearam te vocent. sed Nerienem,*
> *Cum quidem Marti es in connubium datum.*

Neritos, mons Ithacae ins. Virg. Æn. 3.

> *Dulichiumque Sameque & Neritos ardua saxis.*

Habuit ex Homero Il. 2 Νήριτον εἰνοσίφυλλον. Insula etiam fuit ejusdem nominis; utriusque expressè mem. Strabo. lib. 10. ad dictis locis Homericis. Originem nominis hanc adducit Didymus ad Odys. 18. Pterlai liberi Ithacus, & Neritus, qui à Jove genus ducebant, incoluerunt Cephalleniam. Placitum his, relictâ gente suâ, trajicere in Ithacum. Loci hujus situm diligenter contemplati ad inhabitandum idoneum, quòd proximè adjacentibus regionibus altior esset, huc commigrarunt, condideruntque Ithacam. Insulae itaque ab Ithaco, Nerito monti adjuncto, à Nerito nomen inditum. Hinc *Neritius* nomen gentile. Ovid. Met. 13.

> *Neritiasque domos, regnum fallacis Vlyssis.*

Neritum, urbs Salentinorum episcop. sub Arch. Brundusino, apud oram sinus Tarentini, inter Aletium, & Callipolim, vulgò *Nardo* dicitur Νάρητον MSS. Ptolemaei. Item *Neritum*, urbs episc. Leucadis ins. sub archiep. Naupactensi vulgò *S. Maura*, ubi sedes Praefecti Turcarum. *Neritos* Melae & Straboni. Long. 42. 30. Lat. 40. 08.

Nerium, promont. & op. Hisp. Tar. in orâ occiduâ Callaicorum, quae & *Artabrum*, & *Celticum* Plinio ac Melae dicitur.

Nero, Rom. Imp. omnium quos terra sustulit, crudelissimus; Hinc proprium nomen in appellativum commutatum est, ut *Nerones* crudeles, & *Neroniores* crudeliores dicamus. Est autem *Nero* (teste Gellio 13. 21.) verbum Sabinum quo significatur virtus & fortitudo. Suetonius in Tiberio *Inter cognomina autem & Neronis assumpsit quo significatur linguâ Sabinâ fortis ac strenuus.* Unde Glossae, *Nero*, Ἀνδρεῖος. Notat Casaubonus Sabinorum veterem linguam non aliam fuisse à Graecâ. Graeci verò hominem bonis lacertis vocant νευρώδη. Dicaearchus in Clementis Protrep. Herculem describit ἰσχνόν, νευρώδη, μέλανα. Et νευροῦν accipiebatur pro robustum reddere & validum Verbum est artis Gymnasticae, quo usus eleganter Chrysostomus in poster. ad Corinthios: εἰς τὸ ἱερέως ἀλείφειν αὐτὰς καὶ νευροῦν, ubi vox utraque propriè de Gymnasiis usurpatur. Inde Νέρων, ut Γέρων, Κεφάλων, Χείλων

Nero autem à Νεύρων dissolutâ diphthongo & immutata ε ut *periri*, unde *experiri* à πειρῶ. *Nerio* autem & *Nero* Hebraicè *terribilis* est: nam נורא *nora*, à ירא *Jare* timuit. Unde Deus sæpè in sacrâ paginâ terribilis vocatur. Vide Illyrici Clavem in *Terribilis*. Hujus temporibus amnes retrò fluere visi sunt. Plin. 2. 103. Iste in tantum sceleris est progressus, ut matrem & amitam, imò & uxorem, affines, & necessarios, virosque illustres alios quamplurimos interficeret. Senecam Præceptorem ad necem compulit, Romam incendit. De quo Boetius libr. 2. de Cons. Phil.

Novimus quantas dederat ruinas,
Urbe flammata, patribusque cæsis,
Fratre qui quondam ferus interempto,
Matris effuso maduit cruore.
Corpus & visu gelidum pererrans,
Ora non tinxit lacrymis, sed esse
Censor extincti potuit decoris.
Hic tamen sceptro populos regebat, &c.

Idne autem fecerit, dubium relinquere Tacitus maluit, cum tam propudiosum facinus hominem, nedum Romanum Principem admisisse sibi quidem persuadere non posset, ut crederet. Sed cur Suetonius vulgavit? *Adduntur,* inquit, *his atrociora, nec incertis authoribus ad visendum interfectæ matris cadaver accurrisse, contrectasse membra, alia vituperasse, alia laudasse, sitique interim oborta bibisse.* Sed ô pudet verborum Dionis: Μαθὼν δὲ ὁ Νέρων ὅτι τέθνηκεν, οὐκ ἐπίστευσεν. Ὑπὸ γὰρ τοῦ μεγέθους τοῦ τολμήματος ἀπιστία αὐτῷ ὑπεχύθη, καὶ διὰ τοῦτο αὐτόπτης ἐπιθυμήσας τοῦ πάθους γενέσθαι, καὶ αὐτήν τε πᾶσαν εἶδε γυμνώσας, καὶ τὰ τραύματα αὐτῆς ἐπεσκέψατο. καὶ τέλος, πολὺ καὶ τοῦ φόνου ἀνοσιώτερον ἔπος ἐφθέγξατο. Εἶπε γὰρ· Οὐκ ᾔδειν ὅτι οὕτω καλὴν μητέρα εἶχον. Ita certè est; occidisse minus fuit. Quam improbitatem ejus Domitius pater tum, ex suis, tum uxoris Agrippinæ moribus olim prædixerat, teste Xiphilino. Ἀδύνατόν ἐστιν ἄνδρα τινὰ ἀγαθὸν ἐκ ἐμοῦ καὶ ταύτης γεννηθῆναι. Tandem cum ab omnibus derelictus esset, ex urbe fugit. Sed quæsitus, ut ad supplicium vivus attraheretur, ferrum jugulo adegit, ac sic defecit, extantibus, rigentibusque oculis ad horrorem usque formidinemque visentium, eodem die quo Octaviam quondam è medio sustulerat. Sueton. Regnavit an. 13. menses 8. Miserrime verò hallucinabantur in hoc principe Seneca vaticinando, Lucanus adulando. Hic de morte Claudii Cæsaris:

Hæc ait & turpi convolvens stamina fuso
Abrupit stolidæ regalia tempora vitæ,
At Lachesis redimita comas ornata capillos,
Pieriâ crinem lauro, frontemque coronans,
Candida de niveo subtemina vellere sumit.
Felici moderanda manu: quæ ducta colorem
Absumpsere novum: mirantur pensa sorores.
Mutatur vilis pretioso lana metallo:
Aurea formoso descendunt secula filo.
Nec modus est illis, felicia vellera ducunt,
Et gaudent implere manus: sunt dulcia pensa.
Sponte suâ festinat opus, nulloque labore
Mollia contorto descendunt stamina fuso.
Vincunt Tithoni, vincunt & Nestoris annos.
Phœbus adest; cantuque juvat, gaudetque futuris:
Et lætus nunc plectra movet, nunc pensa ministrat,
Detinet intentas cantu, fallitque laborem.
Dumque nimis citharam, fraternaque carmina laudant
Plus solito nevere manus: humanaque fata
Laudatum transcendit opus. Ne demite Parcæ,
Phœbus ait: vincat mortalis tempora vitæ.
Ille mihi similis vultu, similisque decore
Nec cantu, nec voce minor: felicia lassis
Secula præstabit, legumque silentia rumpet.
Qualis discutiens fugientia Lucifer astra,
Aut qualis surgit redeuntibus Hesperus astris:
Qualis cum primum tenebris Aurora solutis
Induxit rubicunda diem, Sol adspicit orbem
Lucidus & primos è carcere concitat axes:
Talis Cæsar adest, talem jam Roma Neronem
Adspiciet, flagrat nitidus fulgore remisso
Vultus, & affuso cervix formosa capillo.

Ille Pharsaliæ lib. 1.

Quod si non aliam venturo Fata Neroni
Invenere viam, magnoque æterna parantur
Regna deis, cœlumque suo servire Tonanti
Non nisi sævorum potuit post bella Gigantum.
Jam nihil ô superi querimur: scelera ipsa, nefasque
Hâc mercede placent. Diros Pharsalia campos
Impleat, & Pœni saturentur sanguine manes:
Ultima funestâ concurrant prælia Mundâ.
His, Cæsar, Perusina fames, Mutinæque labores
Accedant fatis: & quas premit aspera classes,
Leucas: & ardenti servilia bella sub Ætnâ.
Multum Roma tamen debet civilibus armis
Quod tibi res acta est. Te, cum statione peractâ
Astra petes serus, prælati regia cœli
Excipiet gaudente polo: seu sceptra tenere,
Seu te flammigeros Phœbi conscendere currus,
Tellurem que nihil mutato Sole timentem
Igne vago lustrare juvet: tibi Numine ab omni
Cedetur: jurisque tui Natura relinquet
Quis Deus esse velis: ubi regnum ponere mundi.
Sed neque in Arctoo sedem tibi legeris orbe:
Nec polus adversi calidus quà vergitur Austri,
Unde tuam videas obliquo sidere Romam.
Ætheris immensi partem si presseris unam.
Sentiet axis onus. Librati pondera cœli
Orbe tene medio: pars ætheris illa sereni
Tota vacet, nullæque obstent à Cæsare nubes.
Tunc genus humanum positis tibi consulat armis
Inque vicem gens omnis amet: pax missa per orbem
Ferrea belligeri compescat limina Jani.
Sed mihi jam Numen ——

Nero calvus, maledictis populi appellatus est Domitianus, quòd sævitiâ Neronem vel exæquaret, vel superaret, ac Nero alter esset. Juven. Sat. 4.

Cùm jam semianimum laceraret Flavius orbem.
Ultimus, & Calvo serviret Roma Neroni.

Neroniana Thermæ, à Nerone Imp. ædificatæ. Mart. lib. 7. Ep. 33.

——— *Quid Nerone pejus?*
Quid Thermis melius Neronianis?

Vide eundem lib. ep. 48. & 3. 25. & 10. 48.

Nerolinga, *Norlingen*, urbs Germ. imperialis, in Sueviâ ad amnem Eger, 4 mill. à Laugingâ in Bor. & 10. ab Ingolstadio in occ. Long. 32. 30. Lat. 48. 49.

Neronias, urbs Ciliciæ mediterranea, quæ & Irenopolis.

Neronias, urbs Cœlesyriæ, quæ & Cæsarea Philippi. Joseph.

Nertobrica, op. Hisp. Bæt. in confin. Lusitan. vulgo *Valera*.

Nertobriga, op. Hisp. Tar. in Celtiberis, inter Cæsaraugustam 9. & Bilbilim 5. leuc. *Almuntia* Varrerio, *Rota* Suritæ, *Ricla* Marianæ, *Val de Nebro* aliis.

Nerva, flu. Hisp. in Biscaia, vulgò *Nervio* Bilbaum rigat, & 5. mill. infrà in Oceanum Cantabricum se exonerat.

Nerva, Rom. Imp. 13. Flavio Domitiano cui successit, dissimillimus, animoque verè paterno erga populum affectus. Hic cùm nullos sibi liberos genuisset, Ælium Trajanum sibi adoptavit, qui illi etiam in imperio successit. Mart. 8. 70. laudat eum ab ingenio Poëtico, qui etiam puer, à carminis dulcedine *Tibullus* appellabatur. Idem 11. 6.

Tanta tibi est recti reverentia, Cæsar, & aqui,
Quanta Numæ fuerat, sed Numa pauper erat,
Ardua res hac est opibus non tradere mores:
Et cum tot Crœsos viceris, esse Numam,
Si redeant veteres, ingentia nomina, patres,
Elysium liceat si vacuare nemus:
Te volet invictus pro libertate Camillus;
Aurum Fabricius, te tribuente, volet.
Te duce gaudebit Brutus; tibi Sylla cruentus
Imperium tradet, cum positurus erit.
Et te privato cum Cæsare Magnus amabit,
Donabit totas & tibi Crassus opes.
Ipse quoque infernis revocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.

Nervii, Belgarum pop. in finibus Ambianorum, qui semper reliquos Belgas increpitabant, quòd se populo Rom. dedissent; se autem neque legatos ad Cæsarem missuros, neque ullam pacis conditionem accepturos affirmabant. Tandem verò difficillimo & periculosissimo prælio à Cæsare victi sunt. Lucan. lib. 1.

——— *Nimiumque rebellis*
Nervius, & cæsi pollutus sanguine Cotta.

Hodiè *Tornacenses* dicuntur in Flandriâ, eorumque urbs *Tornacum*, Gallicè *Tournay*, & Germanis *Dornick* dicitur, media inter Duacum & Aldenardum.

Nerulum, op. Lucaniæ mediterraneum. *Lagonero*, teste Celso Citradino, vi captum, repentino adventu Æmilii Liv lib. 9. Inde *Nerulonenses* Suetonio in Aug. Alterum in Sabinis, vulgò *Neruli*, inter Nomentanum, & Cutilias, 10. m. p. ab urbe Roma suprà 20. Pop. *Nerulani* Plin. 3.

Nerusi, pop. Alpini apud montem Vesulum. Plinius. *Nerusii* Ptolemæo, quorum urbs est Vintium. *Venza* & *Vence*, urbs episc. in Provincia.

Nesactium, Istriæ op. Plin. *Nesactum* Ptolemæo, & *Nesattium* Livio. *Castello novo* ad Arsium flu. hodiè esse scribit D. Niger.

Nesi, Scythiæ Europæ pop. optimis quondam equis abundantes. Plin 6. 20.

Nesiades, ins. parva Gall. contrà Ligeris ostia, quæ & Veneticæ, *Isles de Vannes*, teste Camdeno.

Nesis, Campaniæ ins. asparago optimo nobilis. Plin. Nunc *Nesita* dici scribit Geo. Fabricius in Itinerario Romano. Inter Pausilum promont. & Puteolos eam describit Hermolaus. Mem. ejus Lucanus lib. 6.

Traxit iners cœlum fluida contagia pestis
Obscurum in nubem; tali spiramine Nesis
Emittit Stygium nebulosis aera saxis.

Stat. 2. Sylv. 2.

——— *Inde malignum*
Aera respirat pelago circumflua Nesis.

Et 3. Sil. 1.

Salvaque qua fixam pelago Nesida coronat.

Utroque loco ad etymon allusum; dicitur enim à νῆσος *insula*.

Nesonis, palus Thessaliæ apud Larissam urb. Strabo, *Nesonium stagnum* Suidæ dicitur.

Nessus, flu. Thraciæ, illam à Macedoniâ disterminans, ab ostio Strymonis 60. m. p. in ort. distans ac Pangæi montis radices lambens, teste Solino. *Nestus* dicitur Herodoto & Plinio; *Nastos* Stephano, aliis *Nessus*. Hodiè *Nesto* Sophiano, & *Charason* Turcis, teste Bellonio. *Nesus* alter, Ptol. *Nestus* Stephano. Vulgò *Nissava*, op. & flu. Mysiæ superioris. Long. 47. 45. Lat. 43. 38. Item *Nesus*, urbs Iberica. Steph.

Nessus, unus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius, qui cùm Herculi ad Evenum flu. operam suam obtulisset, ad Dejaniram in ripam ulteriorem trajiciendam, jamque trajectæ vim inferre pararet, ab Hercule sagittis confossus est; cujus quidem corpus suo ipsius fœtore totam fœdavit, & infestavit regionem, quæ ob id *Ozolis*, id est, *putida* dicta. Hic, cùm jam mortem imminentem videret, Dejaniræ vestem tradidit, sanguine suo infectam, vim amatoriam illi inesse simulans, virumque alterius fœminæ amore captum ad ipsius amorem posse revocari. Cujus verbis illa temerè fidem adhibens, Herculi in Oetâ monte sacrificanti per Licham puerum vestem eam misit, quam cùm ille induisset, veneno statim per viscera serpente, doloris impatientiâ in ardentem sese rogum conjecit. Stat. Theb. 11.

Qualis ubi implicitum Tirynthius ossibus ignem
Sensit, & Oetæas membris accedere vestes.
Vota incepta tamen, libataque thura ferebat
Durus adhuc, patiensque mali, mox grande coactus
Ingemuit, victorque furis per viscera Nessus.

Seneca in Hercule Oetæo:

Transire Nessus verticem solitus vagum
Precium popo[illegible]cit, neque jam dorso ferens,
Qua jungit hominem spina deficiens equo.

Sophocles de Nesso: Ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν Εὔηνον βροτοὺς μισθοῦ 'πόρευε χερσίν. Strabo lib. 10. Καὶ ὁ [illegible] οὖτος ἐνταῦθα λέγεται πορθμεὺς ἀποδεδειγμένος ὑφ' Ἡρακλέους ἀποθανεῖν, ἐπειδὴ πορθμεύων τὴν Δηιάνειραν ἐπεχείρει βιάζεσθαι. Hinc *Nesseus*. Ovid. Epist. 9.

Illita Nesseo misi tibi texta veneno.

Seneca in Hercule Oetæo:

Tabe Nesseâ illita palla.

Nestor, fil. Nelei & Chloridis Hom. Odys. 2. qui adhuc adolescens bellum gessit, etiam tum vivo patre, adversùm Epeos, Peloponnesi populos, qui posteà Elii dicti sunt: ac deinde cùm Pirithoi nuptiis interesset, adversus Centauros, qui Hippodamiam jam rapere conabantur, strenuè pugnavit. Unde Val. Flac. lib. 1.

Fert gravis invito victorem Nestora tergo
Monychus. ———

Postremò belli Trojani tempore, jam senior effectus, ut idem Hom. Iliad. 2. scribit, 50. navibus cum reliquis

Græcis Principibus ad Trojam venit; ubi consilio suo tantùm Græcorum rebus profuit, ut Agamemnon profiteri non dubitaverit, brevi se Ilium fuisse expugnaturum, si 10. sibi contigissent Nestores. Nam præter summam prudentiam, ætatis diuturnitate collectam (quâ

——— *Componere lites*

Inter Peliden tentavit & inter Atridem,

uti loquitur Horat.) tantâ præterea eloquentiâ excelluit, ut ejus ore melle dulcior fluere diceretur oratio. Unde Ἡδυεπὴς Πυλίων λιγὺς ἀγορητὴς ab Homero dicitur Sil. lib. 16.

Ille foro auditus cum dulcia solveret ora

Æquabat Pilya Neleia verba senecta.

Uxorem habuit Eurydicem, Clymeni filiam, ex qua 7. filios & 1. filiam suscepit. Cic. ad Attic. lib. 14. *Non alienum est dignitate tuâ, quod ipsi Agamemnoni regi fuit honestum, aliquem in consiliis capiendis Nestorem habere*, Exegisse autem Nestorem 3. secula vivendo Homerus prodidit, ad quod alludit Juvenal Sat. 10.

Rex Pylius, magno si quicquam credis Homero,

Exemplum vitæ fuit à cornice secunda.

Homeri versus de Nestoris vitâ is est. Iliad. β.

Τρὶς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν.

Illum jam exegisse hominum tria secula fama est.

Unde Nævius illum *Trisecliseniem*, quanquam duriùs, apud Gellium 19. 7. appellavit. Quam ob causam de eodem Horat. 2. 9.

At non ter ævo functus amabilem

Ploravit omnes Antilochum senex

Annos. ——— ———

Ipse apud Ovid. Met. 12.

——— ——— ——— *Vixi*

Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas.

Tibullus Panegyrico ad Messalam

Vixerit ille senex quamvis dum terna per orbem

Secula fertilibus Titan decurrerit horis.

Et postea:

Terna minus Pyliæ miretur secula famæ.

Multi aiunt eum vixisse annos solummodò 90. Inter quos Acron & Eust. attribuentes seculo 30. annos.

Nestor, poëta è Lycia reg. pater Lysandri Poëtæ, qui tempore Severi Principis panxit Ἰλιάδα λειπογράμματον; ita ut libro primo deesset litera α; in secundo nusquam inveniretur litera β; in tertio deesset γ; atque ita in cæteris. Similiter Odysseam scripsit. Tryphiodorus. Item Alexandrinus Grammaticus, qui Marcellum Augusti sororis filium erudiit. De quo vide Voss. Hist Gr. lib. 2. cap. 4. Alius Episcopus Pergæ in Pamphyliâ, & Martyr subDecio. Item Confessor quidam qui se Thessalonicæ ad monomachiam cum Gigante obtulit, sub Imp. Maximiniano.

Nestorius, Germaniciensis ad gubernationem Ecclesiæ Constantinop. Antiochiâ accersitus est: homo naturâ eloquens, sed αὐτοδίδακτος & arrogans, defendit Anastasium Presbyterum, qui docuerat B. Virginem Mariam non esse appellandam Θεοτόκον, id est *Deiparam*, vel *Dei genitricem*. Item, Judæos non crucifixisse Deum. Contra hunc convocata est Synodus à Theodosio Juniore in urb. Ephesum, An. Dom. 435. In eâ Synodo præsedit Cyrillus Alexandrinus damnatúsque fuit Nestorius qui aliquot annis post in exilio tabe consumptus est. Hist. Trip. 12. 4 & 5.

Netium, Peucetiæ op. in Italiâ, Strabo. *Andri* Nigro.

Netum, urbs Siciliæ inter Motycam & Acras. Græcè Νῆτον, vulgò nunc vocatur Noto, unde tertia universæ insulæ pars vulgò incolis *Val di Noto* dicitur. Vocabulum urbis antiquum apud Ptol. vitiatum legitur Νέητον. facili librarii lapsu ε pro η scribentis. Sed idem urbis vocabulum etiam unico vocali η dictum fuisse Νῆτον, apparet ex Silii versu quodam lib. 14.

Et Netum, & Micite, pubesque liquentis Acheti.

Unde etiam apud Cic. verr. 5. opidani quater *Netini* dicuntur, ut & apud Plin 3. 8. Apud eundem Cic. ver. 2. aliâ formatione sunt *Netinenses*; sed voluisse ipsum Ciceronem variare, minimè vero est simile, librarii errorem esse puto; qui sic scripsit, quia præcedebant *Agyrinenses*. Vide Cluv. Sic. Ant. pag. 358.

Neverita, Dea, quam in decimâ cœli regione ponit Martianus Capella ubi tamen alii libri habent *Nerita*, fortè pro *Nerina*. ut opportunè jungatur, quem Capella ibidem recenset. Glossæ tamen *Neverita*, *reverentia*. *Dea*. Grotius.

Neuri, pop. Sarm. Europ. quos Mela ad ortum Tygræ flu. locat, Solinus verò circa Borysthenem. Horum urbs *Nerva* in orâ Livoniæ extrema, a Revaliâ urbe 3. leuc. in Bor. distans, nonnullis esse ex allusione nominis videtur. Hos narrant in lupos se transformare, & ad priorem, cum volunt, formam redire. Mela 2. 1 *Neuris statum singulis tempus est, quo si velint, in lupos, iterumque in eos qui fuêre mutentur.* Ubi notat Vossius non omnibus Neuris idem esse tempus, quo sese in lupos transformarent, sed unicuique statum tempus μεταμορφώσεως suæ. Verùm si Herodotum sequamur, legendum erit, *singulis annis.* Porrò de Neuris omnes conveniunt, præter Val. Flaccum, qui Neuris tribuit, id quod alii aliis Scytharum populis, cùm & illos & Jazyges scribit parentes suos devorare lib. 6.

——— *Et raptor avorum*

Neurus, & expertes canentes Jazyges ævi.

Non rectè vulgò legitur, *& raptor amorum.* Nec meliora sunt illa quæ viri eruditi substituunt. Horum mem. Dionys. vers 310.

Ἔνθα Μελάγχλαινοί τε καὶ ἀνέρες ἱππημολγοί,

Νευροί θ' Ἱππόποδές τε, Γελωνοί τ', ἠδ' Ἀγάθυρσοι,

Ἧχι Βορυσθένεος ποταμοῦ πεπτηότος ὕδωρ

Μίσγεται Εὐξείνου κελαδοντίδι παιδὶ θαλάσσης.

Neustria, quæ & *Normannia*, reg. Gall. Celt. inter Sequanam ad ort & Argenon ad occ. Quamvis Neustria magis pateat, quàm Normannia, ad Ligerim, usque pertingens. Hic Ortelius non sine manifesto errore Neustriam cum Austrasiâ, quæ Lotharingia est confundit. Neustria autem à nonnullis ea pars Gall. Belg. quæ vulgò *Westreich* dicitur, appellatur. Aliis est Francia occidentalis sed malè, ut Jo. Goropius Becanus in Gallicis scribit. Non enim Neustria totam Franciam occidentalem, quæ Germanis *Westrych* nominatur, sed partem duntaxat complectitur. Ferrarius.

Nicæa, urbs gemina: una urbs archiep. Bithyniæ ad Ascaniam paludem, priùs *Antigonia*, teste Strabone, *Olbia* Plinio, & *Ancore*, teste Stephano dicta. Vulgò *Isnich* de nomine lacus Ascanii, & *Nichor*, teste Leunclavio, sed Sophiano *Nichaa*, inter Nicomediam ad Bor. 44. & Prusam in Eurum m. p. dissita. Hic Philistion Comicus, Socratis contemporaneus, nimio risu repentè expirasse traditur, quod & Sophroni

contigit, teste Politiano in *Nutricia*. In hâc urbe Synodus adversùs Arrii sectam, An. Dom. 314. celebrata Item Liguriæ op. maritimum. *Nicia* Antonino dicitur, vulgò *Nizza*. Meminit ejus Steph. Νίκαια, πόλις Κελτική, Μασσαλιωτῶν ἄποικος. Plin. 3. 5. *Nicaa*, *opidum à Massiliensibus conditum*. Ptol. Μασσαλιωτῶν Νίκαια. Sunt & aliæ 6. teste Stephano. 1. Locrorum Epicnemidiorum in Achaiâ, Thermopylis proxima, ad sinum Maliacum. 2. Illyriæ. 3. Indiæ. 4. Cyrni, seu Corsicæ insulæ. 5. Leuctrorum Bœotiæ. 6. Thraciæ. Vide Steph. & *Nicia*.

Nicanetus, Abderites, vel Samius fuit, ut ait Athen. lib. 13. ubi citat ejus τὸν γυναικῶν κατάλογον. Lilius Gyraldus Poët. Hist. lib. 3. ait etiam *historiam indigenam* puta Abderiticam, vel Samiam, condidisse. Sed non hoc dicit Athen. lib. 15. Tantum ait. historiam secutum suæ gentis. Verba ejus hæc sunt Νικαίνετος ὁ ἐποποιὸς ἐν ἐπιγράμμασι, ποιητὴς ἐπιχώριος, καὶ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι.

Nicagoras, Atheniensis Sophista, Mnesæi Rhetoris fil. Minuciani Sophistæ pater, flor. sub Philippo Rom. Imp. eo qui Alexandrum excepit: Scripsit βίους ἐλλογίμων, teste Suidâ. Magnam huic eruditionis laudem tribuit Himerius Areopagetica apud Photium Eclog. 243. Κῆρυξ Eleusinæ fuit, & Philostrato familiaris, teste ipso Philostrato lib. 2. de Sophistis in Aspasio Alius ab hoc fuit *Nicagoras* Zelita, ætate Alexandri Mercurius dictus, apud Clementem in Protrept. *Nicagoram* Leucadium ac Rhodium memorant Nummi Goltziani. De *Nicagorâ* Cyprio vide Voss. Hist. Gr. lib. 4. p. 519.

Nicander, Colophonius Grammaticus, poëta & medicus, tempore Attali, juvenis illius, qui Gallogræcos vicit, Scripsit *Theriaca*, seu de venenatis bestiis, in quæ, præter alios, commentarium scripsit Demetrius Phalereus ut indicat Stephanus in Κορώπη. Item *Alexipharmaca*, sive de Remediis contra venenum, nec non Ἑτεροιούμενα. opus Ovidianæ Metamorphosi non absimile. Meminêre Athenæus & Tzetzes. His adde Ἰάσεων συναγωγὴν, Remediorum collectionem, & Προγνωστικὰ δι' ἐπῶν quæ ex Prognosticis Hippocrateis desumpta erant. Præterea Georgica reliquit, quorum mem. Cic. 1. de Orat. & alia multa, de quibus Voss. Hist. Gr. lib. 4. cap. 14. Εἰς Νίκανδρον:

Καὶ Κολοφὼν ἀρίδηλος ἐνὶ πτολίεσσι τέτυκται,
  Δοιοὺς θρεψαμένη παῖδας ἀριστονόους.
Πρωτότοκον μὲν Ὅμηρον, ἀτὰρ Νίκανδρον ἔπειτα,
  Ἀμφοτέρους Μούσαις οὐρανίησι φίλους.
    Ἄδηλον.

Φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ
Νίκανδρος κατέλεξεν, ἐπιστάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων. ἦ γὰρ Παιήονός ἐστι γενέθλης.

Nicander Alexandrinus, libro innotuit de Aristotelis discipulis, teste Suidâ in Ἀισχρίων.

Nicander, Chalcedonicus, scripto prodidit Πρυσίου συμπτώματα. teste Athenæo lib 11.

Nicander, Thyatirenus, περὶ δήμων citatur ab Harpocratione in Τιτακίδαι.

Nicanor, natione Cyprius, unus ex 7. Diaconis ab Apostolis in divinum ministerium selectus. Act. Ap. 6. Apud Cyprum martyrio coronatus.

Nicanor, medicus Græcus, quisde Medicinâ multa scripsit.

Nicanor, Alexandri M. historiam prodidit. Vide Voss. Hist. Gr. p. 520.

Nicanor, Alexandrinus Grammaticus sub Hadriano Imp. Suidas. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 2. cap. 11. Τρεῖς γεγόνασι Νικάνορες, inquit Suidas, Ὁ μὲν ὁ Βαλάκρου, ἵππαρχος δὲ Παρμενίωνος, ἄλλος δὲ Σταγειρίτης τὸ γένος, οὗ καὶ Ὑπερίδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους.

Nicarchus. Philosophus Corinthius sub Periandro, Plutin Symp. 7. Sap.

Nicates, à Livio vocatur mons ille Italiæ, qui hodiè *Maiella*. & *Mathesio* dicitur, teste M. Nigro.

Nicephorium. urbs circà Edessam, alias *Constantina*. Steph. *Nasivancasi* hodiè nominari scribit Castaldus, *Nephrun* Pinetus vocat.

Nicephorus. ὁ Βασιλάκης, sive Βασιλάκιος, Rhetorices Constantinopoli professor, floruit sub Alexio Comneno, qui patri Michaëli successit 1131. De quo Nicetas Choniates lib. 7. gestorum Manuelis Comneni, & Jo. Cinnamus lib. 4. Hist. Rom. ex hisce Leo Allatius in præfatione quam præmisit excerptis Heracliti, Libanii, hujusce Nicephori, & aliorum, quos primus Græcè edidit Romæ 1641. Latineque vertit. Ac Basi acæ quidem sunt ista: μῦθοι, διηγήματα, & ἠθοποιίαι. Vossius.

Nicephorus, Callisti fil. Xanthopulus; qui inclaruit Hist. Ecclesiasticæ, ad Andronicum Palæologum exaratæ, lib. 23. quorum postremi 5. perierunt. Condidit hoc opus, annum necdum 35. egressus; ut ait ipse in procemio. Ineptum, & ridiculum scriptorem vocat Beza, viz. propter fabellas complures, & errores non exiguos: quos in eo etiam Baronius, Possevinus, atque alii observarunt. Sed ætatem cogitemus quâ vixit, pro quâ dictione usus est non invenustâ. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 29.

Nicephorus, Patriarcha C. P. reliquit ἱστορίαν σύντομον, sive Breviarium de rebus gestis à Mauricii cæde, usque ad Leonis 4. Porphyrogenneti & Irenes nuptias, hoc est. Constantini Copronymi, an. 29. Christi verò 769. Primus publicavit, ac translationem suam addidit V. Cl. Dionys. Petavius. Alius *Nicephorus* Constantinopolitanus junior, Chronographus. De quo Voss. Hist. Gr. 2. 25.

Nicephorus, Diaconus Phryx inter eos, qui de sui ævi rebus aliquid prodiderunt, memoratur à Joanne Curopalate, & Georgio Cedreno, utroque in historiæ procemio.

Nicephorus Gregoras, præterquam quòd interpretatus est Synesii librum de Insomniis; præter item alia multa, quæ in Italiæ Bibliothecis asservantur, etiam historiæ Byzantinæ 11. libros condidit, quibus complexus est res annorum 145. à Theodoro Lascare priore usque ad suam ætatem sive obitum Andronici Palæologi posterioris, qui incidit in An. Dom. 1341. Hunc primus cum translatione suâ publicavit Hieronymus Wolfius. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 29.

Nicephorus, Philosophus atque orator; cujus oratio funebris extat de vitâ Antonii Patriarchæ C. P. qui decessit. An. Dom. 901. Habes apud Surium Tom. 1. die 12. Febr.

Nicepsos, rex Ægypti. Scal. Exer. 266. Circuli decussati atque in quadrantes redacti numeros constituit Petosiris, vel Nicepso. Vide *Necepso*.

Nicer, Germaniæ flu. Amm. *Nickar* hodiè Rhenano, in Ducatu Wirtemburgensi.

Nicetas Choniates, vir Constantinopolitano imperio illustris, floruit initio seculi tertiidecimi. Libris 21. complexus est historiam annorum 85. nempe ab obitu Alexii Comneni, ubi desierat Zonaras, usque ad annum 1203. Diligens fuit Homeri lector ac imitator, adeò ut ob poëticam, atque insolentem dictionem, quandoque durior fiat: cùm primis in præfatione, quæ salebrosa est. In cæteris mollius fluit, ut videatur ibi ostentare voluisse, quantus logodædalus foret; quod similiter in historiâ si fecisset, ne ille multò minus laudis, quàm nunc habet, mereretur. Vossius.

Nicetas David, sive Paphlago, Photii adversarius. Composuit vitam Ignatii Monachi, Michaelis Trauli Imp. F. Patriarchæ C. P. quo exacto Photius ex senatore factus est Patriarcha. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 25.

Nicetes, Smyrnæus Sophista, Adriano Imp. gratiosus, ab eoque Museo Ægyptio adscriptus. Quum causas tentaret, foro etiam aptissimus videbatur. Adeò ingenium ad utramque dicendi rationem accommodavit, ut judiciale sophisticâ quâdam facultate exornaverit. Sophisticum verò & umbratile forensibus aculeis roboravit, genusque dicendi antiquum & politum renuit: lascivus nihilominus, & Dithyrambicus visus. Philostr.

Nicia, & *Nicaa*, nomen 2. urbium, quarum una est Galliæ, alia Asiæ & Bithyniæ metropolis. Strabo lib. 4. Nicæam primus Antigonus Philippi fil. condidit, & Antigonam nominavit: posteà Lysimachus à nomine uxoris Antipatri filiæ *Nicaam* appellavit. Urbis ambitus stadiorum 16. Fuit figurâ quadratâ in campo sita; habuit 4. portas ad rectos angulos; ex lapide, qui circà medium Gymnasium positus erat, omnes quatuor portæ cernebantur. Hic, jubente Constantino, celebris illa Synodus celebrata est 318. Episcoporum, & impium Arrii dogma recisum. De eâ vetus scriptor à Jac. Gothofredo editus: Καὶ Νικαίας μὲ πόλεως δίς τι δυχερές ἐστι ἐπιζεῖν ἰνεάτων, κανόνα ἢ τομίζει ὡς ἐπιτηδεῖαν πάσῃ πόλει, διὰ τὴν ἰσότητα, καὶ κάλλος, καὶ ἐν ᾗ τῷ πάσῃ κινουμένῳ, καὶ σύνοδος. Libanius Orat. Fun Jul κάλλει μεγίστην vocat, & multis locis καλὴν Νίκαιαν.

Nicia, flu. Æmiliæ in Padum influens. *Lenza* Nigro, & Leandro; non *Nura*, ut scribit Gaudentius Merula.

Nicia vicus, in Ægypto est. Steph & Strab. inter Alexandriam 95 & Memphim 48. m. p. ex Anton, *Fuoa*, teste Leone Africano.

Nicias, Pyrrhi medicus; qui olim ad Fabricium veniens ei promisit Pyrrhum veneno necaturum. At ille aversatus facinus, Pyrrho rescripsit, ut à Niciâ sibi caveret. Plut.

Nicias, Grammaticus Romæ, familiaris Pompeio & Ciceroni, qui ejus in epistolâ quâdam ad Atticum meminit, item in epistolâ ad Dolabellam. Tranquillus.

Nicias, Maleotes, historias vel fabulas reliquisse videtur. Plut. in Paral. min.

Nicias, Nicenus, consignavit philosophorum historiam, ac successiones, teste Athenæo lib. 4. 6. 10. & 13. Vide Jonsium de Hist. Philosoph. script. p. 340. Fortassè nec alius est *Nicias*, quem Ἀγραφικὰ literis prodidisse Athenæus auctor est lib. 14. Etiam *Niciam* ὁ ἐν Θῖς περὶ λίθων testem adhibent Plut. de Flum. & Stobæus,

Nicias, Atheniensis, gente clarus, ad quem post mortem Periclis primæ partes delatæ sunt. Missus igitur Imperator una cum Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum Lacedæmonium auxilio accersiverant, infeliciter pugnantes ambo à Syracusanis in bello capti sunt; in carceremque conjecti sibi manus attulêre. Plutarchus eum M. Crasso comparat, quòd & divitiis abundaverit, & eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos invenerit. Apud Stobæum de Niciâ sic legas: Νικίας ἢ οὕτως ἦν φιλόπονος, ὥστε πολλάκις ἐρωτᾷν τοὺς οἰκέτας, εἰ λέλουται, ἢ εἰ ἠρίστηκεν.

Nicias, Atheniensis pictor, qui diligentissimè mulieres pinxit. Plin. 35. 11. Hic in artem tantâ contentione animi incubuisse dicitur, ut cibum sumere sæpè oblitus sit. Ælian. ποικιλ. 3. 35. Vide Pausan. in Att. & Stobæum Serm. 27. Quibus adde Plut. in lib. *An seni sit gerenda respublica*? Qui sic de hoc pictore: Νικίας ὁ ζωγράφος οὕτως ἔχαιρε τοῖς τῆς τέχνης ἔργοις, ὥστε τοὺς οἰκέτας ἐρωτᾷν πολλάκις, εἰ λέλουται, ἢ ἠρίστηκεν. Fuit etiam *Nicias* alter Pergasæus, helluo, qui seipsum interfecit, teste Æliano Var. Hist. 4. 23.

Nicii villa, Ægypti inferioris metropolis ad Nilum sita. Ptol. *Nicia vicum* Strabonis esse vult Villanovanus. Hic tamen ad mediterraneum mare à Strabone ponitur, illa verò à Ptolemæo in mediterraneis.

Nicochares, poëta Comicus Græcus, Atheniensis, Philonidis filius, coævus Aristophanis, qui multas fabulas scripsit. Vide Voss P. Gr. p. 48.

Nicocles, Salaminiorum rex, cui cum Stratone Phœnicum rege certamen fuit, uter esset mollior ac effœminatior, uterque autem violentâ morte periit. V. Hist. v. 2. De *Nicocle* Evagoræ filio ita Diod lib. 15 Νικοκλῆς, ὁ Εὐνοῦχος ἐδολοφόνησεν Εὐαγόραν τὸν βασιλέα. Ejus cædis non meminit omninò Isocrates; sed ex ejus silentio, non est damnandus, ut falsus, hoc loco Diodorus. Nam is Rhetor Nicocli adulatur, & ideò potuit prætermittere tam dirum facinus. Theopompus certè lib. 12. hist. apud. Phot. Eunuchum quendam ait cædem patrasse, sed eum Thrasydæum nomine, patriâ Eleum fuisse ait. Occidit autem non solum Evagoram, sed & ejus filium Pythagoram, majorem, ut puto, natu, & fortè, ut regnaret Nicocles, ut conjicere licet ex illo Theopompi loco cum hoc Diodori collato, & ex Isocratis silentio, qui de morte Evagoræ, nec in Evagora, nec in 2. ad Nicoclem exhortationibus ne verbum quidem fecit. Ideò Νικοκλῆς καὶ ὁ Εὐνοῦχος legit Palmerius.

Nicocreon, Cypriorum tyrannus, qui Anaxarchum philosophum malleis ferreis cædi jussit. Vide *Anaxarchus*.

Nicodemus, nomen viri Pharisæi, Judæorum primarii. Joan. 3.

Nicolaa, quæ & *Nicaule*, regina Saba. Salmanticensis lib. Juchasim fol. 156. 1. *Regina Saba, quæ Nicolaa vocabatur, venit ex regno Jeman ad audiendam Sapientiam Solomonis.* Vide Boch. Phaleg. 2. 26. Cedrenus de hâc Regina: Βασίλισσα Σαβᾶ, ἥτις ἐλέγετο Σίβυλλα παρ' Ἕλλησι

Ἐλκηνοὶ ἀφίδετο τοῦ πειράσαι τ̃ Σολομῶντα καὶ ἐν τούτῳ. Ἐνόντες γὰρ παῖδας ἄρρενας τε καὶ θηλείας ὁμοιοτρόπω τελῆ καὶ ἐκτεῖ τῆ αὐτῆ ... πυρίσειν ἀυτῷ ... ἐκατέρα φύσις διάκρισιν ποιήσαι. Ὁ δὲ ὁ βασιλεὺς ... τῆν φύσιν ἑκατέρων διέγνωκε, τ̃ μὲ ἀρρένων ... καὶ ἀνδρικῶς τὰς ὄψεις κατεψυχότων, τ̃ δὲ θηλειῶν ... καὶ ἀπειρημένως.

Nicolaita, quinam fuerint ex Eusebio discimus Eccles. Hist. lib. 3. cap. 29. qui ex Clem. Alex. lib. 3. Strom. hæc refert. Nicolaus Diaconus, cujus mentionem facit B. Lucas Hist. SS. Ap. cap. 6. uxorem habens formosissimam, ab Apostolis, quasi zelotypiæ morbo laborasset, reprehensus fuit. Ille autem, uxore in medium productâ, cuilibet eam ducendi potestatem fecit, dicens hoc dicto isti consentaneum esse Ὅτι παραχρῆσθαι τῇ σαρκὶ δεῖ, hoc est, *carne abuti (sive injuriam ei facere) homines debere*. Idem affirmat B. Irenæus lib. 1. cap. 27. Reliqui autem ejus sectatores sermonem ejus ἁπλῶς καὶ ἀβασανίστως accipientes, ἀναίδην πορνεύουσιν, inquit Clemens ubi suprà. Sermo autem ille quo usus est Nicolaus, & quem non sano sensu sectatores ejus acceperunt, Sancto Matthiæ ab Eusebio attribuitur, viz. Σαρκὶ μὲν μάχεσθαι, καὶ παραχρῆσθαι, καὶ μηδὲν αὐτῇ πρὸς ἡδονὴν ἐνδιδόναι, ψυχὴν δὲ αὔξειν διὰ πίστεως καὶ γνώσεως. Et hæc, inquit, Nicolai verborum fuit sententia. Quod autem uxorem in medium protulerit, ἀποθέσθαι πάθους, καὶ ἡ ἐγκράτεια τ̃ περισπουδάστων ἡδονῶν fuisse dicitur. Cujus veritatis argumento esse potest, quòd fœminam nullam, præter uxorem propriam unquam attigerit, ex qua cùm liberos suscepisset, illi omnes virginitatem perpetuam conservarunt. Hæc de Nicolao historia sive vera sit, sive falsa, illud saltem certissimum est, Sectatores ejus, qui ab Eusebio τὴν αἵρεσιν ἀνθ' μικρότατον dicuntur, atque Apoc. cap. 2. Νικολαΐται vocantur, ἀκαθαρσίας abominandæ rei fuêre. Aliter D. *Lightfoot*, qui ad illud Ap. in 1. Cor. cap. 6. ver. 12. Πάντα μοι ἔξεστι, &c. sic scribit. Transit jam Apost. ad aliud Thema, agitque tacitè contra pestem istam in Ecclesiâ nimis grassantem, facinorosam hæresin *Nicolaitarum* quæ ad comedendum Idolothyta suasit, & fornicationem: Sectam Nicolaitarum a Nicolao de 7. diaconis uno cognominationem suam hausisse, qui negaverit næ ille toti antiquitati videbitur certe contrariari. Et tum inter ipsos antiquos, non satis est de re consensum: Adeantur authores, & in partes eos ivisse comperies, an à facto Nicolai emanarit hæresis, an à quodam dicto. Quid si à neutro? At à verbo ניכולה *Nicolah* deductum sit sectæ nomen, quod denotat *Comedamus*. Nam ut vox Hebræa נאכל Chaldæis transiret in ניכול quis non novit? Et cum nequissimis istis homuncionibus, nihil antiquius foret, quam sese mutuò ad comedenda Idolothyta animare dicentes invicem aliisque quod conjectari licet, ניכולה Comedamus, quàm aptissimè inde ab orthodoxis denominari poterant Nicolaitæ? Targum in Es. 20 13. אטכין ניכול בסר: Undecumque tum sectæ nomen vix dicas an horreanda ea, magis an miranda. Nam cum nuperrimè decreverit Synodus Hierosolymitana contra comestionem Idolothytorum & scortationem, Act 15. stupendum est exortum illicò esse genus hominum eorumque Evangelium profitentium, qui ipsi omni audaciâ in contrarium irent, aliosque omni nixu ac industriâ excitarent, ad comedendum Idolothyta & fornicandum.

Nicolaus Damascenus, Historicus & Philosophus, cujus ætas nulli ignota esse potest, qui sciat familiarem fuisse Herodi regi; amicissimum item Augusto Cæsari, usque adeò, ut *Nicolaorum* nomen ab hoc imponeret, sive dactylis, quod est apud Athenæum, lib. 14. Plutarchum Συμποσ. lib. 8. cap. 4. Isidorum in Glossis, & Adhelmum lib. de Virginitate, sive placentæ generi, juxtà Serenum Sammonicum, Hesychium Milesium, Photium & Suidam, quomodo & Palladius usurpat lib. de monachis Ægyptiis Histor. 8. Meminit Damasceni quoque Euseb. Præp. Evang. lib. 9. Fuit autem Philosophus Peripateticus, vir planè summus, & undecunque doctissimus. Scripsit de vitâ propriâ, teste Suidâ, qui & alia multa nominat, quæ apud eum legi malo. Ipse ea solùm adferam, quæ historica sunt. Qualis est historia Assyria, quam ab eo scriptam fuisse, auctor est Photius: Qui etiam putat, fuisse ejus Collectanea morum incredibilium. Planè autem censeo historiam Assyriam fuisse partem universalis historiæ. Ea librorum erat 80. juxtà Suidam: 124. juxtà Josephum, sed fuisse librorum 144. indicat Athenæus lib. 6. Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς, εἷς ὢν τ̃ ἐν τ̃ ... ἐν τῇ πολυβίβλῳ ἱστορία (ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντα εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι) τῇ ἑκκαιδεκάτῃ, καὶ ἑκατοστῇ φησι, &c. Ex libro 96. locum quendam de diluvio, & arcâ citat Fla. Josephus Ant. 1. 5. Item alium de Patriarcha Abrahamo. & illius habitatione apud Damascenos, cap. 7. ejusce libri. Operæ pretium quoque fuerat adire librum 16. hujusce operis, cap. 11. ubi ostendit, quantopere ejus fides fuerit suspecta in rebus Herodis Magni, quo vivo scribebat. Quædam etiam quæ ad Indiam pertineant, refert ex eo Strabo lib 15. Etiam geminum ejus fragmentum eruditis notis illustravit Jos. Scal. append. operis de Emend. Temp. Nicolai Damasceni συναγωγὴν. h. e. *Collectanea* citat Abba Maximus Eclog. cap. 4. indeque aliqua adducit. Vossius. Comœdias etiam & Tragœdias scripsit, easque ἐνδοκίμους, ut ait Suidas. In iis fuit Tragœdia Susanna cujus mem. Eust. in Dionysium. Scripsit etiam de vita suâ, item de Institutione Cæsaris Augusti.

Nicolaus, ex Myris urbe Lyciæ, igneus, id est, vehemens Christianorum & æmulator & sacerdos, qui magnam cum Deo familiaritatem habebat. Hic nihil quidem scripsit: sed in somnis Imp. Constantino adstans, tres duces ab quendam calumniatorem capitis condemnatos liberavit, ab ipsis per preces invocatus. Alios etiam quosdam milites ex morte pariter eripuit: Suidas. Alius *Nicolaus* itidem è Myris urbe Lyciæ, frater Dioscoridis Grammatici, & Hipparchi, & Hypati patricii. Scripsit autem Rhetoricam & declamationes. Suidas. Alius Orator, discipulus Plutarchi & Procli, illius inquam Plutarchi, cui cognomen erat Nestorii. Scripsit Progymnasmata & declamationes Rhetoricas; & alia quædam. Floruit autem sub Leone Imp. seniore, & Zenone, & Anastasio Suidas.

Nicolaus, Myrepsus, qui *Præpositus* dici solet, unus ex Græcorum recentissimis medicis fuit. Nam citat Mesuent Arabem medicum, qui claruit, A. D. 1155. sub Frederico Barbarossâ. Et vel barbaries multorum vocabulorum indicat ætatem. Accuratè tamen, quo seculo vixerit dicere non possumus. Superest ejus liber de Compositione medicamentorum particularium secundùm

cundùm genera κ στοιχεῖα, sive ordine literarum. Vossius.

Nicomachus, pater Aristotelis philosophi. Nicomachos verò 5. tradit Suidas; Primum ex Alexandriâ Troadis, poëtam Tragicum, qui scripsit tragœdias undecim. Secundum Atheniensem item Tragicum, qui vicit Euripidem & Theognin. Tertium Medicum Machaonis filium, Æsculapii nepotem, qui scripsit de Medicinâ libros sex ac de philosophiâ unum. Reliquos patrem & filium Aristotelis ponit. Sextum addit Plinius pictorem Aristodemi filium ac discipulum, qui pinxit raptum Proserpinæ, Scyllamque. Plin. 35.2.

Nicomachus, quidam Pythagoricus, ut videtur scripsit vitam Apollonii Pythagorici, teste Sidonio Apoll. 8.3. Vixit post Philostratum, vel ejus ætate. Erat & Gerasenus quidam Nicomachus, itidem Pythagoricus, de quo videatur Meursius notis ad Nicomachi hujus ἁρμονικῆς ἐγχειρίδιον. Vixit hic ante Apuleii Madaurensis ætatem, quandoquidem Apuleius Arithmeticam ejus Latinè transtulit, teste Cassiodoro. Alter quoque hic legi meretur *Nicomachus* Aureliano Imp. clarus, qui epistolam Zenobiæ Palmyrorum reginæ, præter sexum tumidam in Græcam ex linguâ Syrorum transtulisse se dixit apud Vopiscum. *Aurelian.* Hunc cum priore eundem esse opinantur Savaro & Meursius, sed absque ratione. Alius Virius *Nicomachus* Flavianus, Historicus disertissimus, teste Inscriptione apud Vossium de Hist. Lat. p. 744. cujus crebra apud Symmachum fit mentio lib. 6. epistolarum. Sed præter hos, & eos, quos insuper Meursius recenset, fuêre quidem Nicomachi plurimi. Memoratur *Nicomachus* Phocensis Thucydidi lib. 4. *Nicomachus* γραφεὺς Aristophani in Ranis. *Nicomachus* Teius Xenophonti lib. 4. περὶ ἀναβάσ. *Nicomachus* Daiphanti filius Demostheni pro Ctesiph. Lysiæ oratio contrà *Nicomachum* γραμματέα extat. *Nicomachus* exoletus apud Diod. Sic. lib. 17. cap. 79. & Curtium lib. 6. cap. 2. *Nicomachus* Tyrius, Ciceronis hospes, Ciceroni in Fragmentis de Philosophiâ apud Nonium. *Nicomachi* librum περὶ ζωγράφων signat Hephæstion in Enchiridio. *Nicomachus* Acarnan. Ætolorum legatus Polybio lib. 17. *Nicomachus* Rhodus eidem Polybio lib. 8. Quidam ignotus apud Simplicium lib. 2. de cœlo text. 56. nisi fortè hic est Peripateticus ille. At minimè hic à Meursio præteriri debuit Nicomachus Musicus, Ismeniæ Chorauli & Dionysiodoro Musicis æqualis, apud Plin. 37. 1. Uti nec *Nicomachus* alius omittendus erat Jo. Jonsio, qui de Festis Ægyptiis libros consignavit, teste Athenæo lib. 10.

Nicomedes, rex Bithyniæ, Romanis amicus, qui olim raso capite sumpsit pileum, & se Romanorum libertum vocavit. Suetonius in vitâ Julii Cæsaris:

Gallias Cæsar subegit, Nicomedes Cæsarem:
Ecce Cæsar nunc triumphat, qui subegit Cæsarem.
Nicomedes non triumphat, qui subegit Cæsarem.

Item historicus, qui περὶ Ὀρφέως tractavit, cujus operis librum primum citat Athenæus libro decimo quarto.

Nicomedia, civitas Bithyniæ, ad Propontidem, inter Byzantium 61. & Nicæam 44. m. p. Hic obiit Constant. M. Imp. qui cùm vellet in Jordane flu. baptizari, atque idcircò Hierosolymam peteret, morte præventus, ab Eusebio Nicomediensi episcopo Arrianæ perfidiæ sectatore baptizatus est; quæ res Christiani Principis fidem apud plerosque in dubium vertit. Sed non est verisimile, eum principem, qui per omnem vitam suam Arriani dogmatis hostis fuerat, in extremo spiritu ei dementiæ consensisse, quam summo studio de ejus imperio priùs eliminaverat. *Astacus* olim dicta fuit, Pausaniâ, Ammiano, Cedreno, ac Trebellio Pollione, auctoribus. Turcis hodiè *Nichor*, vulgò autem *Comidia* dicitur. Laudes ejus decantat vetus Geographus à Jac. Gothofredo editus: Νικομηδία δὲ καὶ αὐτὴ, ἰσχύουσα, καὶ ἐ... καὶ ἐν πᾶσι ... Zosimus itidem lib. 1 Νικομήδειαν μεγίστην ... καὶ ... Long. 56. 40. Lat. 43. 00.

Niconia, urbs Ponti. Strabo lib. 7. Gentile *Niconiates* Stephano. Suidas, Νικωνία, πόλις ἐν τῷ Πόντῳ, ... Ἴστρου *Niconium* Ptolemæo. *Momanoster* Nigro dicitur.

Nicopolis, urbs Mysiæ episc. olim, nunc archiep. seu metropol. apud Jatri flu. cum Danubio confluentiam, à Trajano Imp. post Decebalum regem victum, teste Ammiano, condita. *Nigeboli* vulgò, Turcis autem *Sciltaro*, teste Leunclavio, dicitur. Est & *Nicopolis* Thraciæ ad Hæmum mont. urbs à Ptol. memorata, adhuc *Nicopoli* Sophiano dicta. Item urbs ad Nelum fluvium.

Nicopolis, civitas Epiri, à Victoriâ Augusti sic appellata, quia Cleopatram & M. Antonium apud Actium prælio superavit. Vulgò *Gallipoli*, *la Prevesa* verò Sophiano. Long. 46. 20. Lat. 39. 20. Item Alexander Issum urbem, inter Ciliciam & Syriam *Nicopolin* appellavit, quoniam ibi Darium vicisset.

Nicopolis, urbs Armen. min. episc. sub Arch. Sebastensi, à Pompeio, teste Dione, condita. *Gianich* Castaldo, *Chiorme* aliis. Long. 69. 00. Lat. 42. 25.

Nicopolis, quæ & *Emmaus* Ptolemæo, urbs Palæstinæ in Judæâ episc. sub Patriarchâ Hierosolymit. inde ferè 8 m. p. occ. Joppen versùs 38. à Rhamâ 20. Est & *Nicopolis* op. Bithyniæ, ad Propontidem sita, teste Plinio, *Montanea* hodiè, unde sinus *Nicopolitanus*, à Prusâ 20. m. p. distans, Nicææ propius. Long. 56. 10. Lat. 43. 28.

Nicostrata, mater Evandri Arcadis, futurorum vaticinatrix, quæ à carminibus, quibus Phœbi oracula significare volebat, *Carmenta*, seu *Carmentis* Latinè dicta est. Vide *Carmenta*.

Nicostratus, Macedo, orator inter decem secundus, tempore Marci Antonini, ac Dionis Chrysostomi, Aristidis oratoris æqualis, scripsit nonnulla, quæ citat Suidas. Item poëta Comicus, de quo vide eundem Suidam, Athenæum, itemque Ælianum ποικίλ. lib. 4. cap. 12. & Voss. P. Gr. p. 51.

Nicotera, olim Medama, urbs Brutiorum litoralis, teste Gabriele Barrio, *Nicodro* dicitur. Long. 40. 00. Lat. 38. 25.

Nidrosia, urbs archiep. Scandinaviæ, in orâ Norvegiæ occiduâ, ab Eugenio 3. Pont. Max. metropolis effecta, à Birgis urbe regiâ 70. leuc. in Bor. Hic templum augustissimum. Vulgò *Tronthaim*, & *Druntheim*.

Druntheim. Long. 26. 10. Lat. 56. 35.

Nidum, op. Albionis in Walliâ & Glamorganiâ regione, inter Leucarum & Bomium 15. m. p. à Maridunо urbe 45. in merid. Bristolium versùs. Vulgò *Neath*; aut *Nyth*. Long. 15. 26. Lat. 52. 00.

Niger Pescennius Proconsul Syriæ, Didio Juliano interfecto, cum Septimio Severo de Imperio certavit, & victus est. Herodian. lib. 3. Vide Eutropium sub finem lib. 8. & Xiphilinum Dionis Epitomatorem in Didio Juliano.

Stephanus Niger Philostrati Heroica Latinè vertit, ac dialogum conscripsit, quo complexus est quicquid memorabile de Græciæ rebus Pausanias prodidisset. Vixit An. Dom. 1517. unus fuit eruditorum Infelicium, de quo Piærius Valerianus lib. 2.

P. Nigidius Figulus, vir Prætorius, non humanarum modò literarum, sed & Philosophiæ, & Astrologiæ, & rei Medicæ consultissimus extitit; Ciceroni summâ gratiâ junctus, & honorificentissimè semper ab illo habitus, quem & in libello de Universitate ab ingenio & eruditione vehementer laudat, & exulantem sub Cæsare diligenter consolatus est, ut videre licet in Fam. Epist. lib. 4. Laudat eum quoque Lucanus lib. 1. vers. 639.

At Figulus, cui cura Deos, secretaque mundi
Nosse fuit, quem non stellarum Ægyptia Memphis
Æquaret visu, numerisque moventibus astra,
Aut hic errat ait, nullâ cum lege per ævum
Mundus, & incerto discurrunt sidera motu:
At si fata movent, orbi, generique paratur
Humano matura lues.———

A. Gellius *Romanæ Civitatis doctissimum* vocat. Idem ætatem illam Ciceronis & Cæsaris multiformium doctrinarum, variarumq; artium, quib. humanitas erudita est, culmina habuisse duo scribit, M. scilicet Varronem, & hunc P. Nigidium, cujus tamen lucubrationes, non ita, ut Varronis, in omnium manibus frequentes fuisse ostendit, quòd propter obscuritatem, sublimitatemque in vulgus non exirent. Citantur ejus Commentar. Grammaticorum lib. 24 prætereà de Annalibus, de extis & ventis. Ejus est illud apud eundem Gellium relatum: *Vir bonus præstare debet ne mentiatur; prudens, ne mendacium dicat.* Neutiquam verò prætereundum, Figuli cognomen inde, adeptum, quod interroganti, ut Astrologiæ peritissimum, cur gemini dispari conditione nascerentur? commentum illud de totâ figulari proposuerit, quæ brevi temporis momento maxima spatia revoluta percurrat. Cujus responsi meminit D. Augustinus de C. D. lib. 5. cap. 3. Illud singularem ejus in divinando felicitatem arguit, quòd, cum ageretur in Curiâ de conjuratione Catilinæ, & Octavius pater ob uxoris puerperium serius accessisset, P. Nigidius, compertâ moræ causâ, Dominum terrarum Octavio natum affirmavit, ut est apud Sueton. in Augusto. Decessit in exilio, potiente rerum Cæsare, quomodo testatur Eusebius, & id ipsum indicat M. Tullius Philippicâ secundâ.

Nigira, urbs Libyæ interioris Nigritarum metropolis, ad Nigrum flu. Ptol. *Guber* hodiè ex tab. recent. urbs regia.

Nigir, Niger, Nigris, & Nigris, Africæ flu. à quo *Nigritæ*, seu *Nigretes*, pop. Libyæ dicti. Steph. Ptolemæo *Νεῖγιρ* dicitur; quem cum Latinorum aliqui, more linguæ suæ inflectentes, *Nigrum* dixerint, hinc Solini error ortus est, qui ab aquæ colore ita dictum censuit, cap. 27. *Inde Niger est, amnis qui atro colore exit per intimas & exustas solitudines.* Barbarum potiùs vocabulum censendum; neque enim aut ipsi Libyes*, aut Græci à vocabulo Latino urbem *Nigira* vocarent, sed ea sic Nigira à *Νεῖγιρ* flu. ut alia urbs *Gira* à *Gir* denominatur.

Nigintimi, Africæ propriæ pop. Ptol. Hos Villanovanus *Cinitios* Taciti, & *Ethinos* Plinii esse testatur.

Nigris, fons Æthiopiæ, quem nonnulli caput Nili esse autumaverunt, quòd sit ejusdem cum Nilo naturæ: calamum enim & papyrum, eosdemque gignit animantes, & iisdem temporibus augescit. Plin. 5. Ptol. 4. 5.

Nigrita, pop. Africæ. Ptol. *Nigretes* Dionysio v. 215.

Γαιτυλοί τ' ἐφύπερθε καὶ ἀγχίγυοι Νιγρῆτες.

De his vide Geographum lib. ult. Plin. 5. 8. Melam. 3. 10. Papius *Negretes* legit; sic enim vertit.

Gætulique ultrà, & finitimi Negretes.

Pro ἀγχίγυοι autem Ceporinus ἀγχίγυοι, alii ἀγχίγυοι legunt.

Nileus, Philosophus, quem Athenæus lib. 1. ait habuisse in suâ potestate omnes libros Aristotelis; ejus tamen non meminit Laërtius.

Nilus, historicus, Græcè extare dicitur à Rob. Constantino in suo Nomenclatore. Alius autem sine dubio est *Nilus*, B. Chrysostomi discipulus, monachus C. P. ac Theodoreti æqualis; scripsit de cæde SS. Martyrum, monachorum in monte Sina. Alia etiam reliquit, sed parænetica. Vide Photium in Bibl. codd. 276. & Nicephorum Eccles. Hist. lib. 14. cap. 54.

Nilus, Africæ flu. celeberrimus, ut Asiæ Ganges, & Indus, atque Europæ Danubius. Plurima ejus ab antiquis perhibentur, & celebrantur nomina. Nos, omissis reliquis, de notissimo eorum tantùm impræsentiarum agemus, ac primùm de Nomine, cujus originem quod attinet, variæ sunt authorum de illa sententiæ, potissimæ verò sunt hæ sequentes. *Primò* Diodorus Siculus eum à *Nileo* quodam, Ægypti rege sic dictum arbitratur, lib. 1. ubi de regibus Ægyptiorum antiquis loquens, ait. Οὐδὲν αὐτῶν ἔργον παντελῶς, οὐδὲ πρᾶξις ἱστορίας ἀξία παραδέδοται, πλὴν ἑνὸς Νειλέως, ἀφ' οὗ συμβαίνει τὸν ποταμὸν ὀνομασθῆναι Νεῖλον. *Secundò* Eustathius à *Nilo* quodam Atlantis nepote sic appellatum putat. Νεῖλον φασὶν ὀνομασθῆναι ἀπὸ Νείλου τινὸς ἀπογόνου Ἄτλαντος βασιλεύσαντος τῶν ἐκεῖ. Ibidemque addit aliis sic dictum videri ἀπὸ τινος Νείλου βασιλικοῦ παιδὸς ἐκεῖ ῥίψαντος ἑαυτόν. *Tertiò* doctior est, quæ etiam plerisque veterum placuit etymologia, quâ Νεῖλος dicitur quasi Νείλυς, quòd νέαν ἰλὺν, hoc est, *novum limum* singulis annis mittat. Eam disertè innuit Heliodorus Æthiopicorum lib. 9. his verbis. Ὡς δὲ τὴν ἑορτὴν ἐξεθείαζον ἐπὶ μέγα Νεῖλον αἴροντες, Ὧρόν τε καὶ τὸν ζείδωρον ἀποκαλοῦντες. Αἰγύπτου τε ὅλης, τῆς μὲν ἄνω σωτῆρα, τῆς κάτω δὲ πατέρα καὶ δημιουργὸν νέαν ἰλὺν δι' ἔτους ἐπάγοντα, καὶ Νεῖλον ἐντεῦθεν ὀνομαζόμενον. Quod ipsum Nonnus Panopolitanus optimè expressit uti videre est in his:

Νεῖλος ἐφημίζοντο θεώνυμος ὕστερα γαίης
Εἰς ἔτος ἐξ ἔτεος πεφορημένος ὑγρὸς ἀκοίτης
Χεύμασι πηλώεντι νέην ἀνεσύρατο ἰλύν.

Quid quòd & Dionysius Periegetes eò quoque allusisse videatur v. 229. ubi ait:

Οὐ γάρ τις ποταμῶν ἐναλίγκιος ἔπλετο Νείλῳ,
Οὔτ' ἰλὺν βάλλειν, οὔτε χθονὸς ὄλβον ἀέξειν.

Ubi Scholiastes. *Νεῖλος ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ νέαν, ἤτοι καινὴν ἄγειν ἰλύν.* *Quartò* doctissima proculdubio est Nicolai Fulleri sententia, qui nihil alienius esse ait, quàm originem nominis Ægyptiaci à linguâ peregrinâ, qualis est Græca, derivare. Ipse ergo Miscellan. 4. 10. statuit *Nilum* dici ab Hebræorum נחל *nahal* quod *flumen*, seu *torrentem* sig. quia omnium fluminum princeps est. Nec à Scripturâ alienum hoc est, quæ Nilum vocat נחל מצרים, hoc est *fluvium Ægypti*; unde etiam Juvenalis *flumen* simpliciter posuit pro *Nilo*, Sat. 15. Hanc etymologiam probabilem quoque reddit Æthicus, qui Nilum ab accolis *Nuchal* vocari scribit, quod dubio procul idem cum Hebræorum *Nachal*. Mela quoque fontem Nili ita nominatum tradit lib. 3. cap. 10. Qui autem plures hujusce fluvii derivationes scire velit, Martinium videat in *Nilo*.

II. Ortum ejus quod attinet, eum investigare frustranei labo is conatus olim habitus est: unde in proverb. abiit. *Nili caput quærere*, quod usurpatur de re suprà humanas vires arduâ. Quam sententiam primus videtur prodidisse Herodotus qui scribit, neque Ægyptiorum, neque Afrorum quenquam à se repertum, qui fateretur, se scire Nili ortum. Hunc alii secuti sunt. Tibullus 1. 7.

Nile pater, quânam possum te dicere causâ,
Aut quibus in terris occuluisse caput?

Horat. Carm. lib. 4. Od. 14.

Te fontium qui celat origines
Nilus. —— ——

Lucanus lib. 10.

Arcanum natura caput non prodidit ulli,
Nec licuit populis parvum te, Nile, videre.
Amovitque sinus, & gentes maluit ortus
Mirari, quam nosse, tuos. ——

Claudianus de Nilo:

Qui rapido tractu mediis elapsus ab Austris
Flammifera patiens zona, Cancrique calentis.
Fluctibus ignotis nostrum procurrit in orbem,
Secreto de fonte cadens qui semper inani
Quærendus ratione latet, nec contigit ulli
Hoc vidisse caput. ——

Ovidius cum auctario figmenti poetici idem exprimit Met. 2.

Nilus in extremum fugit perterritus orbem,
Occuluitque caput quod adhuc latet: ostia septem
Pulverulenta vacant, septem sine flumine valles.

Inde Ammianus Marcellinus lib. 22. *Origines fontium Nili, ut mihi quidem videri solet sicut adhuc factum est, postera quoque ignorabunt ætates.* Sidon. Apollinaris in Panegyr. Aviti:

—— *Ignotum plus notus, Nile, per ortum.*

Inter falsas autem de Nili ortu sententias, celeberrima, multorumque veterum Theologorum suffragiis munitissima est, quæ Nilum ex ipso Paradiso terrestri ortum ducere, & inter Paradisi flumina esse statuit. Assentiuntur veteribus recentiores quoque, imprimis Pontificii doctores, inter quos Patres Conimbricenses. tract. 9. de meteoris cap. 10. ubi asserunt, Nilum è terrestri Paradiso ortum subterraneis cuniculis abscondi, tum quasi primùm nasci in quodam Africæ lacu, in regno Congensi; quod observatum scribit Zanardus ab iis, qui nostro sæculo loca illa peragrarunt. Sed hæc opinio, sive somnium potiùs, jam diu explosa est. Virgilius videtur Nili fontes in Indiâ collocare, uti videre est in his, Georg. 4.

Nam quà Pellæi gens fortunata Canopi
Accolit effuso stagnantem flumine Nilum,
Et circumpictis vehitur sua rura phaselis:
Quaque pharetratæ vicinia Persidis urget,
Et viridem Ægyptum nigrâ fœcundat arenâ, &c.

Quærunt hic viri docti, quid Persis commune cum Nilo, qui quàm longissimè à Perside abest. Indos autem hoc loco Scaliger Æthiopas interpretatur. Neutrum benè, inquit V. C. Is. Vossius. Omninò hic Virgilius secutus eorum opinionem, qui putarunt Nilum iisdem quibus Indus & Acesines concipi fontibus, ac deinceps per multas, vastasque fluere solitudines, donec Æthiopiam contingeret, atque illic demum *Nilum* vocari. Arrianus lib. 6 *Καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ἔδοξε ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς ἀρχὰς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα, καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα, καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα.* Pausanias ipsum Euphratem Nilum posteà fieri contendit; Scribit enim in Corinthiacis. *Εὐφράτην ὄντα εἰς ἕλος ἀφανίζεσθαι, καὶ αὖθις ἀνιόντα ὑπὲρ Αἰθιοπίας, Νεῖλον γίνεσθαι.* Nempe totum Erythræum & Indicum mare lacum esse crediderunt veterum nonnulli, quæ mira fuit imperitia. Sive autem Euphratem, sive Indum accipias unde profluit Nilus, jam rectè Virgilius dixerit eum vicinia Persidis urgere. Et hæc quidem est verissima interpretatio loci istius Maroniani. In hâc opinione etiam fuisse videntur plurimi Christianorum, inter quos Philostorgius lib. 3. cap. 10. cùm ait Nilum in Arctois regionibus oriri, & iisdem ex partibus fluere, unde Hyphasis, Euphrates ac Tigris. Ita quoque sensit Lucanus, cùm de Nilo canit:

Teque vident primi, quærunt tamen hi quoque Seres.

Ex horum quoque sententiâ loquitur Solinus cap. 37. cùm ait Euphratis ac Nili fontes sub iisdem parallelis esse, & ad modulum ejusdem perpendiculi constitutos. Atque hactenus Nili originem quæsivimus, nec tamen adhuc invenimus. Paulus Jovius Hist. sui temporis lib. 18. eam ex relatione Petri Abyssini viri doctissimi sic describit. *Ab immensis* (inquit) *asperrimisque rupibus quæ* Lunæ montes *vocantur, frequenti, & copiosâ scaturigine, Nili fontes erumpunt, in loco vehementer abstruso, qui* Beth. id est. *desertum Abyssinâ linguâ dicitur.* Cum Jovio consentit Orosius, de rebus gestis Immanuelis lib 9 Scripsit quoque idem ante hos Philostratus lib. 1. Icon. *Νεῖλον μὲν Αἰγύπτιοι ἔχουσι τὰς ἐκβολὰς, Αἰθίοπες δὲ τὰς πηγάς.* Ab hâc relatione non dissentiunt recentiores Geographi, qui duos ingentes lacus intrà Tropicum Capricorni, & Æquatorem describunt, unum ad ortum, qui minor, & *Zaflan*, aliis *Zaban* appellatur, alterum ad occasum & *Zembre* nominatur. Ex hisce lacubus duo valdi effluunt fluvii, qui Æquatorem transcurrunt, & in Abyssina regione *Bagamidri* coeunt, Nilique nomen ex multorum sententiâ accipiunt. Etsi ex aliorum Geographorum opinione, ex solâ palude *Zembre* Nilus effluit, & nomen ipso statim effluxu, cis Æquatorem sortitur, quam & Wendelinus veriorem sententiam judicat, & Nili majestati accommodatiorem. Qui verò ab ipsis Lunæ montib. magis ad Austrum vergentibus Nili caput cum

cum Ptolemæo accessunt, non videntur contemnendi; sed dicendum tum fuerit, vel ab ipso Nilo paludem *Zembre* effici, loci forsan concavitate flumen excipiente, & in ingentem paludem diducente, vel paludem istam ex aliis fontibus ortam à Nilo pertransiri. Qui autem ex Mauritaniæ Cæsariensis monte Atlante Nilum oriri olim tradiderunt, secuti Jubam regem uti testantur Plin. 5. 9. Solin. cap. 35. Am. Marcell. lib. 22. Vitruvius lib. 8. cap. 2. Xiphilinus in Severo, ubi ait ἐκ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους σαφῶς ἀναδιδόναι, non video qui suam cum veritate sententiam possint conciliare. Mauritania enim Cæsariensis ad occid. à Lunæ montibus quàm remotissima est; nec ullus inde fluvius Æthiopiam attingit, nisi fortè *Gir*, qui *Niger* Mercatori dicitur, & varia in progressu nomina sortitur, tandemque cum Nubiæ nomine in Nilum influit, & inde nonnullis visus Nilum parere, quos inter Solinus cap. 30. *Omnis hæc plaga*, inquit, *ab Æthiopiâ, & terminis Asiæ Nigri flumine, qui Nilum paret, ab Hispaniâ freto scinditur.* Vide Vossium lib. de origine Nili, & Athanas. Kircherum in Oedip. Ægypt. tom. 1. cap. 7. pag. 57.

III. Omnium unanimi consensu Nilus omnium fluviorum maximus est; idque inde licet æstimare, quòd perpetuam simul hyemem, & æstatem patiatur. In ortu enim cùm hyemem habeat, in exitu habet æstatem, unde quoque diem simul & noctem habet, quod nulli fluviorum contingit. Facilè hoc admittent ii, qui eam Nili longitudinem esse norint, ut à Lunæ montibus per Æquatorem, & Circulum Cancri in mare mediterraneum decurrat, quod intervallum est graduum circiter 35. Nonnulli tamen cursum ejus, si rectus esset, nullisque ambagibus inflexus, ad mill. Germanica 700. extendunt. Cum verò plurimis quæsitis ambagibus, cogentibus ita montium obstaculis, multiplici flexu Æthiopiam peterret 900. vel 1000. mill. Germ. longitudinem ejus æstimant. Latitudo ejus non usque adeò magna est, quia maximam partem montium faucibus arctatur. Aristides in Orat. Ægyptiacâ, ὡς ἐπὶ σταδίους πλεῖν τῷ καὶ Ἐλεφαντίνη ὄρμον, εἰκάσεις κεκλῆσθαι τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου, τοσόνδε φαίης ἂν ὑπερῆρον ὑπὸ τῆς πέτρας αὐτόν. Ἴδοις δ' ἂν καὶ αὐτὸν εἰς Ἐλεφαντίνην πλέοντα, καὶ οὐδ' ὁπόσον πάντα χρόνον τοιοῦτ' ὄντα τὰ ὄρη, ὡς μήτε εἶναι μηδὲν πλέον τὸ ῥεῦμα τοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ ἐνταῦθα εὖρος. Αἰγύπτιε, ὅπερ καὶ ποταμῷ. In aliquibus tamen Abassinorum provinciis ex multorum amnium concursu dimid. mill. Germ. æquare dicitur. Diodorus verò Siculus minimam latitudinem stadiorum 10. assignat lib. 1. ubi verò infra Meroen pervenit, latitudinem 22. stadiorum habet. Ad summam, *Omnium fluminum*, inquit Gellius lib 10. cap. 7. *quæ in Maria, quà imperium Romanum est, fluunt, quam Græci* τὴν ἔσω θάλασσαν, (hoc est, internum mare) *appellant, maximum esse Nilum consentitur.* Unde κατ' ἐξοχὴν *magnus* Virgilio dicitur. Georg. 3.

Atque hic undantem bello magnumque fluentem
Nilum.———

Strabo lib. 15. quatuor flumina nominat ingentis magnitudinis, Gangem, Indum, Istrum, Nilum. Aristot. lib. 2. Met. cap. 2. Ἴστρος καὶ ὁ Νεῖλος μέγιστοι τῶν ποταμῶν. Sen. Nat. Qu. 4. 2. *Nilus cæteris major.*

IV. Illud autem quod in fluvio maximè admirandum est, Incrementum ejus meritò putatur. *Incrementum Nili* (inquit Diodorus Siculus) *adspicientibus videtur admirabile, incredibile audientibus. Nilus*, inquit Plinius, *certis diebus, auctu magno per totam spatiatus Ægyptum, fœcundus innatat terræ.* Idem tempus inundationis ex Herodoto ita describit. *Incipit crescere Lunâ novâ, quæcunque post solstitium est, sensim, modiceque Cancrum Sole transeunte, abundissimè autem Leonem, & residit in Virgine, iisdem quibus accrevit modis. In totum autem revocatur inter ripas in Librâ, ut tradit Herodotus centesimo die.* Similia habet Ammianus Marcellinus lib. 22. Cùm *Sol*, inquit, *per Cancri sidus cœperit vehi augescens, adusque transitum ejus in Libram, diebusque centum sublatiùs fluens, minuitur posteà, & mitigatis ponderibus aquarum, navibus antea pervius equitabiles campos ostendit.* Strabo tamen lib. 17. tempus hoc nonnihil contrahit. Πλείους δ' ἢ τετταράκοντα ἡμέρας τοῦ θέρους διαμένειν τὸ ὕδωρ, ἔπειθ' ὑποβαίνειν λαμβάνει κατ' ὀλίγον, καθάπερ καὶ τὴν αὔξησιν ἴσχει, ἐν ἑξήκοντα δ' ἡμέραις τελέως γυμνοῦται, καὶ ἀναψύχεται τὸ πεδίον. Sed & poëtas de tempore Incrementi Nili canentes audiamus. Tibullus lib. 1. eleg. 7.

Qualis & arentes cum findit Sirius agros
Fertilis æstivâ Nilus abundat aquâ.

Lucanus lib. 10.

——— *Consurgere in ipsis*
Jus tibi solstitiis, alienâ crescere brumâ
Atque hyemes adferre tuas.

Idem:

——— *Nilus neque suscitat undas*
Ante Canis radios, nec ripis alligat amnem
Ante parem nocti Librâ sub judice Phœbum;
Inde etiam leges aliarum nescit aquarum:
Nec tumet hybernus, cùm longè sole remoto
Officiis caret unda suis: dare jussus iniquo
Temperiem cœlo, mediis æstatibus exit.
Sub torrente plagâ, ne terras dissipet ignis
Nilus adest mundo, contraque accensa Leonis
Ora tumet. Cancroque suam torrante Syenen
Imploratus adest, nec campos liberat undis,
Donec in autumnum Phœbus declinet, & umbras
Extendat Meroe.———

Claudianus Epigr. de Nilo:

Cumque die Titana Canis flagrantior armat
Et rapit humores madidos, venasque calore
Compescit, radiisque potentibus astra axis,
Nilo bruma venit, contraria tempora mundo
Defectis solitum referens cultoribus æquor,
Effluit Ægæo stagnantior, acrior alto
Ionio, seseque patentibus explicat arvis.

Cæterùm de verâ statu hujus incrementi causâ, variè inter doctos disputatur, ut videre est apud Herodotum in Euterpe. Diod. Sic. 1. 4. Aristidem Orat. Ægypt. Heliodorum lib. 9. & 10. Plin. 5. 9. Sen. Nat. Qu. 4. Ammianum Marcellinum lib. 22. Lucret. lib. 6. Lucan. lib 10. &c. Varias de hâc re veterum opiniones collegit doctissimus Wendelinus in Admir. Nili quas hic in Lectoris studiosi gratiam recensere non gravabor.

Primò, Thales incrementi causam retulit ad Etesias, multosque applausores invenit. Statuit autem spirantibus Etesiis, Nili influentis cursum per ventos contrarios sisti, flumenque retroagi, & aquis ob hanc causam excrescentibus, & velut aggeratis, Ægypti, quæ plana, & humilis

humilis regio est, inundationem sequi. *Acto*, inquit Plinius, *per Etesias contra Nili ostia mari, undas fluminis repelli, & reverberatas in se recurrere.* Pulchrè quoque eandem sententiam exprimit Am. Mar. lib. 22. *Opinio celebratior est alia, quòd spirantibus Prodromis perque dies 45. Etesiarum continuus flatibus repellentibus ejus meatum, velocitate cohibitâ, superfusis fluctibus intumescit: & reluctante spiritu controverso adolescens in majus, hinc vi reverberante ventorum inde urgente cursu venarum perennium, progrediens in sublime tegit omnia.* Idem quâ felicitate reddiderit Lucretius lib. 6. sequentes docent versiculi:

Nilus in æstate crescit, campisque redundat
Unicus in terris Ægypti totius amnis.
Is rigat Ægyptum, medium persæpe calorem:
Aut quia sunt æstate Aquilones ostia contra
Anni tempore eo quo Etesia flabra feruntur,
Et contra fluvium flantes remorantur, & undas
Cogentes rursus replent, coguntque manere.

Sed hanc sententiam Scaliger pueriilem vocat.

Secundò, Anaxagoras quoque applausores invenit, qui ex Æthiopiæ jugis nives solutas, ad Nilum usque decurrere, indeque fluvium augeri statuit. Quâ in opinione, ut Seneca refert omnis vetustas fuit, patrocinium suscepit. Eam verò sic refutat & poetæ imprimis, Æschylus, Sophocles Euripides, qui in Helenâ ita canit:

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
Ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
Λευκῆς τακείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.

Inter recentiores quoque Cardanus hujus sententiæ patrocinium suscepit. Eam verè refutat Lucanus lib. 10.

Vana fides veterum, Nilo, quòd crescat in arva,
Æthiopum prodesse nives. Non arctos in illis
Montibus, aut Boreas. Testis ibi Sole perusti
Ipse color populi, calidique vaporibus Austri.
Adde, quod omne caput fluvii, quodcunque soluta
Præcipitat glacies, ingresso vere tumescit
Primâ tabe nivis: Nilus neque suscitat undas
Ante Canis radios nec ripis alligat amnem.

Tertiò, Democritus Incrementum Nili non ad Australem, sed ad Septentrionalem nivem retulit. Sententiam verò quæ consideratis locorum intervallis planè absurda videtur, ita explicat. In mundi parte Boreali maxima nivium copia brumæ tempore congelata; æstate liquefit, inde elevatis sursum vaporibus, multæque densæque nebulæ circà cacumina montana attolluntur; quæ ab Etesiis ad altissimos Æthiopum montes delatæ, in pluvias vertuntur. inde maximi in Æthiopiâ imbres, quibus augetur Nilus. Ammianus Marcellinus ita sententiam hanc eloquitur. *Affirmant aliqui Physicorum, in subjectis Septentrioni, spatiis, cum hyemes frigida cuncta constringunt, magnitudines nivium congelascere, easque posteà vi flagrantis sideris resolutas fluxis humoribus nubes efficere gravidas, quæ in Meridianam plagam, Etesiis flantibus, pulsa, expulsaque tepore nimio, incrementa ubertim suggerere Nilo creduntur.* Hæc autem sententia stare non potest, quia Nilus incipit crescere solstitio æstivo, teste Diodoro, Etesiis nondum flantibus; cessat verò, æquinoctio autumnali, longè antè sedatis hisce ventis.

Quartò, Herodotus, ut à Diodoro Siculo refertur, putat Nilum naturâ suâ tantum esse, quantus incrementi tempore visitur: minui verò hyeme, quia ad Libyam tum Sol defertur, Niliqne aquam ad se trahit, & quasi haurit: Contrà verò in æstate, cùm ad Arctum ascendat, & Libyam quodammodo deserat, aquas suas totas, & illibatas Nilus retinet, & ob naturalem aquæ copiam exundat. Nec hæc consistere potest sententia; Quo enim declivior fit Sol, eò minùs efficax, minoremque trahendi vim habet: Contrà cùm ad Arctum ascendit, & Ægypto verticalior fit, longè efficaciùs aquas haurit, secumque trahit. Ex hâc igitur sententiâ Nilus in hyeme potiùs quàm æstate crescere deberet.

Quintò, Ephorus aiebat omnem Ægypti terram, Nili inundatione aggeratam, ratam, aridamque naturâ esse, in quâ maximi hiatus existant pluribus in locis: hyeme igitur omnem humiditatem illos attrahere, & in se continere quam æstate, veluti sudorem quendam emittunt; unde fluminis incrementum. Paulò aliter sententiam hanc refert Lucanus:

——— *Sunt qui spiramina terris*
Esse putent, magnosque cava compagis hiatus.
Commeat hac penitus tacitis discursibus unda
Frigore ab arctoo medium revocata sub axem,
Cum Phœbus pressit Meroen, tellusque perusta
Illuc duxit aquas: trahitur Gangesque Padusque
Per tacitum mundi: tunc omnia flumina Nilus
Uno fonte vomens, non uno gurgite perfert.

Sententia hæc Ephori à vero quàm longissimè abest, quia idem Nili incrementum deprehenditur, priusquam Ægyptum attingit ampliùs 6000. stad. ab Ægypto in Æthiopiâ.

Sextò, quorundam in Memphi Philosophorum opinio fuit, Nilum oriri in Zonâ Ægypto oppositâ, ita quidem, ut cùm in Ægypto æstas est, in Zonâ illâ sit hyems, unde ingentem aquarum copiam Nilus hauriat, & in Ægyptum secum devehat: Non potuisse verò oppositam illam Zonam hactenus explorari, propterea quòd inter illam & nostram interjaceat inhabitabilis, & inaccessa Zona Solis ardore adusta. Idem Galenus refert in libello de Histor. Philosophicâ. *Eudoxus*, inquit, *ab Ægyptiis sacerdotibus se accepisse memorat, permutationem æstatis in hyemem causam esse, ut Nilus quotannis exundet. Nam quando nobis, qui sub Cancro degimus, æstas ingruit, habitantibus sub Capricorno hyems adest, quo fit, ut inde advectus Nilus continuis pluviis auctus increscat, & ruptis alveis latissimè spatietur.* Eandem in sententiam interpretari possis Theodoretum. Serm. 4. Θεραπευτικῆς τῶν Ἑλληνικῶν παθημάτων, ubi Niloticæ exundationis causam assignat Solis ad circulum Borealem accessum, & à locis Australibus discessum, qui cæteris quidem ad Septentrionem fluviis incubat radiis ardentioribus, à Nilo verò magnis abscedit spatiis. Horum Philosophorum sententiâ nihil absurdius deprehendit Wendelinus.

Septimò. Oenopides Chius, cùm videret aquas nonnullas fontanas æstate frigidas, hyeme verò calidas esse, Nilum hyeme parvum, compressumq; aiebat esse, quòd calor internus humorē consumeret, & pluviæ nullæ essent quæ absumptum humorem restituerent; æstate verò effusum ob caloris interni absentiam. Hoc si verum esset, omnibus fluminibus idem eveniret quod Nilo; similes enim ubiq; ferè sunt causæ; at contrarium testatur experientia.

Octavò, Timæus Mathematicus apud Plinium, existi-

existimat Nilum ardoris vi extrahi, & suspensum abundare a Canis ortu, per introitum Solis in Leonem, stante sidere contra perpendiculum fontis Nili, quem *Phialam* appellant. Similem fere sententiam refert Lucanus ubi suprà:

Rumor, ab Oceano qui terras alligat omnes,
Exundante procul violentum erumpere Nilum,
Æquoreosque sales longo mitescere tractu.
Nec non Oceano pasci Phœbumque Polumque
Credimus. Hunc, calidi tetigit cum brachia Cancri,
Sol rapit, atque unda plus quam quod digerat aer
Tollitur: hoc noctes referunt, Niloque refundunt.

Parùm probabilitatis hæc habet opinio; nam præterquam quòd Sol verticalis aquas non augeat, sed minuat potiùs, partibus aliquibus exhaustis, & in vapores resolutis; idem in aliis omnibus fluminibus contingeret, quæ eodem modo Sol aspicit, cujus contrarium verum est.

Nonò, alii ad Oceanum retulerunt Nili incrementum: putarunt enim Nilum ex Oceano fluere, & inde tantam aquarum copiam Ægypto inducere. Hanc rudem opinionem appellat Herodotus, quam refutatione indignam judicat. Negari quidem non potest Nili ortum, ut fluminum aliorum omnium, Oceano deberi, quod & Hesiodus quoque innuit in Theog.

Τηθὺς δ' Ὠκεανῷ ποταμοὺς τέκε δινήεντας
Νεῖλόν τ' Ἀλφειόν τε.———

Ubi *Tethys*, h. e. Terra, fluminum mater; *Oceanus* pater statuitur: quia è terrâ quasi utero flumina & fontes scaturiunt; terra autem ex Oceano aquas concipit. Quî verò stati istius incrementi Nilotici causa ad Oceanum referri possit, nemo facilè demonstraverit. Et cur idem in aliis quoque fluminibus, quæ ex Oceano derivantur, non contingeret? Interim tamen Herodoti responsio non placet: negat enim Oceanum dari, qui terram circumfluat, contra temporum nostrorum certissima experimenta.

Decimò, Achoreus apud Lucanum lib. 10. sententiam suam his verbis exprimit:

Ast ego, si tantam fas est mihi solvere litem,
Quasdam, Cæsar, aquas post mundi sera peracti
Secula concussis terrarum erumpere venis,
Non id agente Deo, quasdam compage sub ipsâ
Cum mundo cœpisse reor, quas ille Creator
Atque Opifex rerum certo sub jure coercet.

Nullam hic video Nilotici incrementi causam, nisi universalem, quæ Deus est, qui eam Nili naturam esse voluit, ut singulis annis exundaret. In quam sententiam etiam Aristides concedit; qui se non videre profitetur cuinam causæ Nili incrementum attribuat πλὴν εἰ τῇ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τοῦ Θεοῦ. Atqui cùm Deus plerumque causarum secundarum utatur ministerio, illibata de causis secundis adhuc incrementi Nilotici manet quæstio.

Ultimò, itaque Agatharchides Cnidius asserit singulis annis, per Æthiopiæ montes, continuos a solstitio æstivo, usque ad æquinoctium autumnale, imbres cadere: mirum igitur non esse, Nilum hyeme compressum, secundùm naturam, iis aquis fluere, quas fontes & alia flumina influentia subministrant, æstate verò propter imbres incrementum capere. Laudat hanc sententiam Diod. Sic. eamque sequitur Arrianus in Indicis, sive historiæ de Alex. lib. ultimo. Assentitur quoque Strabo lib. 17. itemque Theophylactus Simocatus Ægyptius lib. 7. Historiarum; cui & nos etiam impræsentiarum subscribimus & V. loco ad aquæ Niloticæ affectiones, sive qualitates festinamus. Quarum Prima est Dulcedo, eaque apud scriptores celebris est. Hinc Sen. lib. 4. Nat. Qu. cap. 2. *Nulli fluminum dulcior gustus est. Et vino ob suavitatem dicitur æquiparata à Pescennio Nigro Imp. qui (auctore Spartiano) militibus Ægyptiacarum stationum petentibus vinum respondit, Nilum habetis, & vinum petitis? Quærit Aristides, aqua Nilotica dulcedinem quantam esse credis? Respondet Quantam nunquam dixeris.* Bibenti (inquit Achilles Tatius) ὕδωρ γλυκὺ ἦν καὶ ψυχρὸν, Heliodorus Πιεῖν ἐστὶ γλυκύτατον. De causa dulcedinis quæritur. Scaliger Exerc. 48. causam suavitatis refert vel ad fluminis naturam, vel ad solis operam, vel ad cursûs longinquitatem. Duas posteriores causas attingit quoque Scholiastes Apollonii in lib. 4. ex sententiâ Democriti, qui aiebat, Ἀποξλυκαίνεσθαι τὸ ὕδωρ διὰ τὸ διάστημα καὶ τὸ μῆκος τοῦ πόρου, καὶ ὑπὸ τοῦ καύματος ἀφεψόμενον. Contradicit tamen Diod. Sic. *Dulcedinis fluvii, inquit, causa quam afferunt ratione penitùs caret. Si enim caloris æstu decoctus fluvius dulcedinem sortiretur, nequaquam gigneret animantia, neque varias piscium, aut ferarum species contineret. Aqua enim omnis à naturâ immutata nequaquam generat.* Respondetur, Aquam ab ignis naturâ elaboratam, & a crassitie terrestri liberatam, nullam habere vim generandi, nos falsum esse arbitramur. Testatur enim experientia pluvias calidiores longè fœcundiores esse, quàm frigidas, quæ etiam noxiæ multis humi nascentibus sunt. Longè quoque salubriores esse aquas Soli expositas, quàm ab eo absconditas, apud omnes in confesso est. Secunda Nili qualitas est, à quâ ἄναυρος, h. e. *aura expers* dicitur. Quâ de re Plin. lib. 5. cap. 9 *Idem amnis* (de Nilo loquitur) *unus omnium nullas expirat auras.* Quod ex Euterpe Herodoti descripsit, cujus verba, "Αὔρας ἀποπνεούσας μοῦνος πάντων ποταμῶν οὐ παρέχει". Cujus affectionis causam hanc adfert idem Herodotus; Quòd Nilus ex calido loco in calidum fluat, adeoque & ipse totus sit calidus; auras verò è frigidis exhalare. Cui contradicit Aristoteles Problem. Sect. 23. probl. 16. ubi auram è calidis & frigidis aquis exhalare docet: quod cum rationi, tum experientiæ consentaneum est: Rationi quidem; quia nulla aqua auram exhalat, nisi priùs aliquo modo calore sit alterata: quo diutiùs verò aquæ calor incumbit, eò plures extrahit vapores, nisi alia obstet causa: Experientiæ verò, quia calidas aquas & fontes maximè fumare experimur. Scaliger causam refert in aquæ Niloticæ tenuitatem: quam ingeniosissimè hoc modo explicat: *Longo cursu exercitus attenuatur humor, ita ut ne sublatus quidem in aerem possit corpus capere. Ita aër auram acceptam sibi similem diffundi in seipsum patitur, neque cogit, ut consistat: ut non tam resolvat, quam nullius indigam resolutionis secum habeat.* Hæc ille. Itaque si rem accuratè ponderemus: Nilus non tam revera erit ἄναυρος quam esse videbitur; exhalat enim auram, sed adeò subtilem, ut ejus in aëre vestigia nulla appareant, quia aëri simillima est: unde nec in pluviam illo loco den-

densatur. Lælius Biseiola tom. 2. Horat. subsec. lib. 1. cap. 19. cum Brodæo lib. 3. Misc. cap. 30. existimat. ἀπνοὸν dici Nilum, & alia flumina, non, quòd nullam prorsus exhalent auram, sed quòd perexiguam & tenuem reddant; quam in sententiam trahit particulam privativam, quæ sæpè non universam rem tollit, sed imminuit tantùm. Tertia Niloticæ aquæ affectio Salubritas est, quam insigniter commendant veteres Medici & Philosophi. Platoni in Timæo videtur hoc nomine Σωτὴρ appellari. Galeni judicium hujusmod. est, *Nilum ita laudo, ut bonitatis excellentiâ paucis admodum fluminibus comparari possit, nam & mulierum partionem insigniter adjuvat*. Ætius omnes fluviatiles & palustres aquas damnat, exceptâ solâ Niloticâ, quæ judicio ipsius *πάσαις ταῖς ἀρεταῖς κεκόσμηται omnibus virtutibus insignis est*. Videntur autem aquæ Niloticæ salubritatem a pluviis habere, quibus incrementa sua debet Nilus. Sunt enim aquæ pluviæ salubriores reliquis, ut norunt naturalium rerum periti. Videatur Vitruvius 8. 2. & Columella 1. 5. Omnibus verò hisce contradicere videtur Hirtius in Bello Alexandr. ubi ait *Nili aquam limosam & turbidam, multos variosque morbos efficere*. At verò Nili salubritas non à limosâ & impurâ, sed à limo omni probè purgatâ aquâ commendatur. Ultima & præcipua Nili aquæ qualitas est fœcunditas. Eam fuse prosequitur Wendelinus in *Admirandis Nili*; nos paucula ex variis authoribus olim decerpta hic subjungemus: Virg. Georg. 4. de Nilo:

Et viridem Ægyptum nigrâ fœcundat arenâ.

Idem Æn. 9.

——— *Aut pingui flumine Nilus.*

Inde à Plinio Panegyr. Trajani dicitur *fœcunditatis parens*. Ibidem de Ægypto: *alendis, augendisque seminibus ita est gloriata, ut nihil imbribus, cœloque debeatur: siquidem proprio amne semper perfusa, nec alio genere aquarum solita pinguescere, quam quas ipse devexerat, tantis segetibus induebatur, ut cum feracissimis terris, quasi nunquam cessura, certaret*. Mitto multa, quæ peti ab eodem Plinio possunt. Hujus verò avunculus cap. 9. lib. 5. *Per totam spatiatus Ægyptum fœcundus innatat terra*. Dionysius:

Ἔνθα πολύσπορα κυτέρχεται ὕδατα Νείλου.

Idem de eodem:

Ὕδασι πιαίνων λιπαρὸν πέδον Αἰγύπτοιο.

Theophilus Simocat. lib. 6. Hist. cap. 17. Πολυγονώτατον αὐτὸν ὕδωρ ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμοὺς πεφυκέναι φασίν. Ammianus lib. 22. dat illi *pinguem cespitem*; vocatque *benevolum omnium flumen*. Hinc *fœcunda clementia Nili* apud Statium Theb. 3. & *divitis Nili* apud Juvenal. Sat. 13. Maximo Tyrio Νεῖλος γόνιμος dicitur; & ῥεῦμα γόνιμον Plutarcho Orat. 1. de esu carnium. Nazianzenus Orat. 21. vocat ἰσχυρὸν, ut Nonn. lib. 31. ἰσχυρὸν Νείλῳ & Oppian. 2. Cyneget. ὄχθαις ἀγλαοκάρποις Νείλου πυροφόροιο. Stat. 3. Sylv.

Unde paludosi fœcunda licentia Nili.

Tibullus lib. 1.

Fertilis æstivâ Nilus abundat aquâ.

Hactenus de Nili qualitatibus VI. de exitu ejus & ostiis agendum est. Exit autem in mare Mediterraneum; Ostia autem per quæ exonerates apud authores classicos & veteres decantatissima septem sunt, Moschus:

——— Ἑπτάπορον παρὰ Νεῖλον.

Unde ἑπτάπορος nonno in Dionysiacis dicitur. Dionysius Perieg.

Ἑπτὰ διὰ στομάτων εἱλιγμένος εἰς ἅλα πίπτει.

Catullus ad Furium & Aurelium:

Sive quà septemgeminus colorat
Æquora Nilus.

Virgilius Æneid. 6.

Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Prop. 2. 1.

Aut canerem Ægyptum & Nilum, cum tractus in urbem
Septem captivis debilis ibat equis.

Ab Ovid. 1 & 5. Met. *septemfluus*, & *septemplex* dicitur. A Silio l b. 1. Claudiano in Ruffinum, & Lucano lib. 8. *septeno gurgite* à Val. Flacco lib. 8.

——— *Septem projectus in amnes.*

Septem *cornua* dat ei Claud. in Nupt. Honorii & Mariæ. *Septem portas* Ovidius in Epp. *Septem fauces* Manilius Astronom. lib. 3. Belitissimè & satis novè Papinius lib. 8. *hyemes* nominat, cùm ait

——— *septemque patentibus arvis*
In mare fert hyemes.

Hactenus Poetæ. Sed audiamus Veritatem ipsam Esaiæ cap. 11. vers. 15. והכהו לשבעה נחלים *Et percutiet in septem rivos*. Idem habet Chaldæus Paraphrastes. Et LXX. Interp. Καὶ πατάξει ἑπτὰ φάραγγας, *Et percutiet septem valles*. Quanquam minus Hebræo נחל Græca respondet φάραγξ. Nomina ostiorum ab urbibus indita sunt 1. *Canopicum* (quod nonnullis *Heracleoticum* quoque dicitur, testibus Ptol. & Strabone) 2. *Bolbiticum*, 3. *Sebennyticum* (cujus vina laudat Plinius lib. 17.) 4. *Pharmiticum* (Herodoto *Bucolicum*, autore Sabellico Ennead. 1. lib. 3.] 5. *Mendesium*. 6. *Taniticum* [Herodoto *Saiticum*] 7. *Pelusiacum*. Discrepant autem autores nonnihil in nominibus & ordine, ut videre est apud Ptolemæum, Herodotum, Plinium, Melam, Ammianum, Ortelium, Numerum quod attinet, fatentur aliqui plura esse. Et Plinius quidem lib. 5. cap. 10. undecim reperiri, superque quatuor. Septem tamen quæ recitavimus celeberrima esse, omnes veteres affirmant. Unde Eust. in Dionysium. Ὁ γεωγράφος λέγει, δίχα τῶν ἑπτὰ τούτων στομάτων καὶ ἄλλα, ἴσως ἄσημα, ψευδοστόματα. Herodotus v. in terpe quinque propriè docet esse Nili ostia quod Bolbitinem & Bucolicum non sint nativa ostia sed fossa. Τὸ δὲ Βολβιτινὸν στόμα καὶ τὸ Βουκολικὸν, οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι, ἀλλ' ὀρυκτά. *Lagaum* vocant eum Lucanus & Silius. Hic lib. 1.

Quà mare Lagai mutatur gurgite Nili.

Ille eodem libro:

Terminus huic roseos amnis Lagaus ad ortus.

Vide plura apud Wendelinum ubi suprà. Verùm de Nilo satis. *Nilus* etiam urbs Ægypti Steph.

Nimrod, Νεβρώδης; Josepho, qui sic de eo Ant. lib. 1. cap. 5. Ἐξῆρε δὲ αὐτοὺς οὕτως τε ὕβριν τοῦ Θεοῦ καὶ καταφρόνησιν ὁ Νεβρώδης, ἐγγονὸς μὲν ὢν Χάμου τοῦ Νώχου, τολμηρὸς δὲ καὶ κατὰ χεῖρα γενναῖος, ὃς ἔπειθεν αὐτοὺς μὴ τῷ Θεῷ διδόναι τὸ δι' ἐκεῖνον εὐδαιμονεῖν, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ταῦτα παρέχειν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι. Et postea. Ἀμυνεῖσθαι τε τὸν Θεὸν πάλιν ἀπειλεῖν τὴν γῆν ἐπικλύσαι θελήσαντα. Πύργον γὰρ οἰκο-

οἰκοδομήσαντα ὑψηλότερον ἢ τὸ ὕδωρ ἀναβῆναι δυνηθείη, μεταπλάσσεσθαι δὲ καὶ τὰ τῆς συγχύσεως ἀπωλείας. Cedrenus: Τὸν Νιβρὼδ ἀποθεώσαντες οἱ Ἀσσύριοι ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ ἔταξαν καὶ καλοῦσιν Ὠρίωνα. Οὗτος κατέδειξε τὴν κυνηγετικὴν, διὸ καὶ τὸ καλούμενον κύνα ἄστρον τῷ Ὠρίωνι συνῆψαν. Vide *Nembroth.* & Boch. Geograph. Sacr. lib. 4. cap. 12.

Ninea, urbs Oenotrorum mediterranea. Steph. Hodiè *S. Donato*, teste Barrio, in Calabriâ citeriore.

Ningium, vel *Mingium*, utroque enim modo legitur apud Ausonium inquit Simlerus, qui *Mugium* interpretatur Istriæ urbem.

Nineve, urbs Assyriorum, quæ & *Ninos* dicitur, quam ædificavit Assur, egrediens de terrâ Sennaar; à *Nino* rege sic dicta, teste B. Augustino. Est autem juxtà Tigridis amnis partem. Ptol. Jonæ prophetæ prædicationem audivit, & pœnitentiam egit. Suidas à Semiramide mœnibus cinctam, & mutato nomine, *Babyloniam* vocatam fuisse ait. Eusebius in Chronico *Nisibin* suo tempore dictam scribit. Est & alia civitas Judæorum in angulo Arabiæ. Populi Ninivetæ.

Ninoe, Cariæ urbs, aliàs Aphrodisias, quam Leleges Pelasgi condiderunt, unde *Lelegum* urbs dicta est, deinde *Megalopolis*, posteà a *Nino* *Ninoe*. Steph.

Ninos, urbs Assyriorum, quam condidit Ninus, Semiramidis maritus in Aturiâ. Steph. Lucan. lib. 3.

Et felix, sic fama, Ninos. ———

Πόλις παμμεγάλη, καὶ εὐδαίμων teste Arriano. Lucianus in Charonte Ἡ Νῖνος μὲν, ὦ πορθμεῦ, ἀπόλωλεν ἤδη καὶ οὐδὲ ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. Qui cùm fuerit Samosatenus, Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ mereri videtur, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninos vel Nineve, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12. Annal. de expedit. Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbs Ninos vetustissima sedes Assyria.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16. ait. Ἡ μὲν οὖν Νῖνος πόλις ἠφανίσθη παραχρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. Ergo contra Strabonem Amasenum, & Lusianum Samosatenum, Orientales viros & doctos non videtur Tacitus audiendus. Deceptus certè fuit is Romanus quâdam nominis similitudine & eam Ninum opidulum fortè vel castellum, captum sine obsidione in transitu malè accepit pro antiquissimâ & populosissimâ illâ urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata: aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, captâ, ut dixi, aliquâ urbeculâ cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Nineves, putaverunt, vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon, sedem Assyriæ regum cepisse. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque pervenisse, cùm ab eo flu. abessent plùs quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multi Hierosolymitani equites & alii nautæ ac negotiatores, qui in partibus Hellesponti vel bellum gesserunt, vel negotiati sunt, asserunt se vidisse antiquæ Trojæ ruinas, nec aliquis unquam eis aliter persuadere potuit. At Troadis (de qua B. Paulus ep. ad Timotheum 2.) ruinas viderunt non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ipse testatur, lib. 15. Plura ad id argumentum adducere possem & illustrem in literis virum castigare, qui eo quòd Am. Marcellinus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis sc. ad Eusebium scribere; *Nineve autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Palmerius.

Ninus, filius Beli, primus Assyriorum rex; nam Belus solam habuit Babylonem, Ninus verò totam Assyriam. Primus omnium regum fuit τῶν εἰς ἱστορίαν καὶ φήμην παραδιδομένων, id est, *qui scriptores rerum suarum nacti sunt*, inquit. Diod. Sic. Regn. an. 52. Idololatriam in orbem invexit. Chaldæis *Hercules*, Assyriis *Jupiter* dictus. Non alius forsan à Babylone, Beli filio. *Nini* enim vox *filium* sig. id autem Hebræis נין *nin*, uti Ægyptiis *non*; unde *Nonni* & *Nonna* vocabula, quibus qui præerat *Abbas*, h. e. *pater* dicebatur. Colophonius Phœnix, vetus poëta vitam Nini sic descripsit.

> Νῖνος ἦν ἐγένετ' ὡς ἐγὼ κλύω
> Ἀσσύριος, &c. ———
> *Ninus vir quidam fuit, ut audio*
> *Assyrius, qui auri mare possidebat,*
> *Et alia copiosius, quam arena est Caspia.*
> *Astra nunquam vidit, nec forsitan id optavit:*
> *Ignem apud Magos sacrum non excitavit,*
> *Ut lege statutum est, Deum nec virgis attigit.*
> *Sacrificiis Deos non est veneratus, jura non reddidit.*
> *Subjectos sibi populos affari non didicit, ac ne numerare quidem:*
> *Verum ad edendum & bibendum strenuissimus,*
> *Vinumque miscens, cætera in saxa amandabat:*
> *Vir ille, ut mortuus est, hoc de se testimonium reliquit omnibus:*
> *Sepulcrum hoc conspicatus, nunc ubi Ninus sit,*
> *Audi, sive sis Assyrius, sive Medus,*
> *Sive Coraxus, sive à supernis paludibus*
> *Indus capillatus: frivola non denuntio.*
> *Quondam ego Ninus fui, spiritumque vitalem hausi;*
> *Nunc vero aliud nihil, quàm terra factus sum:*
> *Quicquid comedi habeo, quicquid volupe mihi fuit:*
> *Et quicquid pulchrarum fœminarum in amore lascivii:*
> *Opes quibus eram beatus, inimici coeuntes*
> *Auferent, hædum ut crudum quæ bacchantur Thyades:*
> *Ad inferos cum descendi, nec aurum, nec equum*
> *Nec argenteum currum egi.*
> *Cinis jam multus, qui olim mitram gestavi.*

Ninyas, Asiæ rex, ex Nino & Semiramide genitus, domi præ voluptate se oper latitabat, nulli prætquam suis uxoribus se conspiciendum exhibens. Athen. lib. 12.

Niobe, filia Tantali, soror Pelopis, uxor autem Amphionis regis Thebanorum, quæ cum viro suo sex filios, totidemque filias peperisset, animo elato, Latonæ sese præferre non dubitavit. Quamobrem indignata Dea, Apollinis & Dianæ sagittis liberos ejus ad unum omnes

omnes interficiendos curavit, Niobenque ipsam sibi convitiantem turbine venti in Asiam rapuit, & juxtà Sipylum urb. (quæ illi patria erat) in saxum transformavit. Alia fuit Phoronei filia, ex quâ Jupiter Apim, qui posteà Osiris & Serapis dictus est, genuit. Per saxum in quod Niobe mutata est, intelligitur immodicus dolor, qui tandem in stuporem ac dedolentiam converti- tur, fecitque, ut Niobe diriguerit, & veluti lapis immota steterit. Cic. 3. Tusc. *Niobe fingitur lapidea, propter æternum, credo, in luctu silentium.* Vel per saxum intelligere possis lapideam statuam, quam orba liberis sibi erexit in monumentum, uti refert Palæphatus in his. Νιόβη, ἀποθανόντων τῶν ἑαυτῆς παίδων, ποιήσασα ἑαυτῇ εἰκόνα λιθίνην, ἔστησεν ἐπὶ τῷ τύμβῳ τῶν παίδων. Subdit, Καὶ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα αὐτὴν οἷα καὶ λέγεται. Stat. 5. Sylv.

——Citius genetrix Sipyleia fertur
Exhausisse genus.——

De numero liberorum Niobes non consentiunt auctores.

Homerus Iliad. ult. 12. prodidit, ut videre est in his:

Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
Τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
Ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
Τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
Χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρήῳ.

Quem sequitur Propertius lib. 2. eleg. 16.

*Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lachrymans defluit à Sipylo.*

Itemque Statius Theb. 6.

——*Geminis Niobe consumpta pharetris
Squalida bissenas Sipylon deduxerat umbras.*

Hyginus fab. 2. & Apollodorus lib. 3. 7. mares & 7. filias nominant; quibus concinunt Ovidius, Seneca, & Ausonius. Hic lib. 6. Met.

——*Hunc natam adjice septem
Et totidem juvenes.*——

Ille in Medeà vers. 954.

*Utinam superba turba Tantalidos meo
Exisset utero, bisque septenos parens
Natos tulissem.*——

Hesiodus 10. mares & 10. fœminas facit, ut ait idem Apollodorus. Herodotus 2. mares, & 3. fœminas. Addit Apollodorus, Amphiona è maribus & è fœminis Chlorin servatos; & Telesillam Poëtriam duas filias incolumes scripsisse, Amyclam & Melibœam. Vide Ælian. lib. 12. Ποικίλης ἱστορίας, cap. 36. & Gell. lib. 20. cap. 7. Hinc *Niobæus* adject. Horat. Car. 4. Od. 6.

*Dive, quem proles Niobæa magna
Vindicem linguæ, Tityosque raptor
Sensit ultorem.*——

Niobe, Phoronei filia, Pelasgi mater. Dion. Hal. lib. 1. Ἦν δὲ ὁ Πελασγὸς ἐκ Διός, ὡς λέγεται, καὶ τῆς Νιόβης τῆς Φορωνέως, ᾗ πρώτῃ γυναικὶ θνητῇ μίγνυται ὁ Ζεύς, ὡς ὁ μῦθος ἔχει.

Niphagres, nomen urbis. Herod lib. 7. Φάγρης Thucydidi lib. 3. & sic legendum apud Herodotum Palmerius post Leopardum optimè observavit.

Niphates, mons dividens Armeniam minorem ab Assyriâ, ex quo Tigris flu. oritur. Quidam verò maj. Armeniæ flu. faciunt, qui ex eodem monte defluens, in Tigrim defertur. Alii Scythiæ fluvium faciunt. Sic dictus ἀπὸ τῶν νιφάδων à nivibus, teste Stephano. Virg. Georg. 3.

Addam urbes Asiæ domitas, pulsumque Niphatem.

Horat. lib. 2. Od 9.

——*Potius nova
Cantemus Augusti tropæa
Cæsaris, & rigidum Niphatem,
Medumque flumen gentibus additum
Victis, minores volvere vertices.*

Claud. de Rapt Proserp. lib. 3.

*Arduus Hyrcanâ quatitur sic matre Niphates
Cujus Achæmenio Regi ludibria, natos
Avexit tremebundus eques.*

Niphe, una ex comitibus Dianæ, à *niveo candore* appellata Ovid Met. 3.

Excipiunt laticem Nipheque, Hialeque Rhanisque.

Nipse legit Bersmannus ἀπὸ τοῦ νίπτειν. Sed rectè vetustiores codd. *Nepheleque* & sic legit Nicol. Heinsius.

Nireus, rex Naxi. Charopi & Aglaiæ filius, quem omnium formosissimum ad Trojam venisse tradit Homerus Iliad β. his versibus.

Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεύς, Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.

Ovid. Ponticorum quatuo, Eleg. 13.

*Tam mala Thersiten prohibebat forma latere
Quam pulchrâ Nireus conspiciendus erat.*

Propertius 3. 18.

Nirea non facies, non vis exemit Achillem.

Horat. Carm. 3. Od. 10. eum cum Ganymede conjungit:

*Qualis aut Nireus fuit. aut aquosâ
Raptus ab Idâ.*

Edem Epod. 15.

Formâque vincas Nirea.

Nisæa, navale Megaridis, & ipsa Megaris, à *Niso*, Pandionis filio Steph. Strabo lib. 9. Ἡ δὲ Νισαία ἐστὶν ἐπίνειον τῶν Μεγαρέων, δέκα καὶ ὀκτὼ σταδίους τῆς πόλεως διέχον, σκέλεσιν ἑκατέρωθεν συναπτόμενον πρὸς αὐτήν. Sic Pausanias, qui disertè testatur navale Megarorum sua etiam ætate Nisæam fuisse appellatum. Ptolemæus confundit, μετὰ τὴν inquit, Νισαίαν ἡ καὶ Μέγαρα καλουμένη ἰσθμὸς. Fuêre autem μακρὰ τείχη quæ Nisæum Megaris conjungerent, simillimè, ut Piræus fungebatur Athenis, teste Thucydide lib. I. *Salina* Sophiano.

Nisæus campus, locus in Mediâ ubi equi valdè proceri erant corporis. Ita habetur in Suida, voce Νισαῖον, & in Eust. ad Dionys. Herodotum secutis, cujus verba sunt in Polyhymnia: Ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς, τῷ οὔνομα ἐστὶ Νισαῖον. τοὺς ὦν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. Proinde idem Herodotus in Thaliâ asserit, Indica animalia esse cæteris multò majora, πάρεξ τῶν ἵππων, οὗτοι γὰρ ἑσσοῦνται ὑπὸ τῶν Μηδικῶν Νισαίων δὲ καλουμένων ἵππων. Et Strabo lib. 11. Τοὺς δὲ Νισαίους ἵππους οἷς ἐχρῶντο οἱ βασιλεῖς ἀρίστους οὖσι καὶ μεγίστους. Ammianus Marcellinus ubi de Media lib. 23. *Sunt apud eos prata virentia, altrix equorum nobilium, quibus (ut scriptores antiqui docent, nosque vidimus) ineuntes prælia viri summâ cum*

vehi

velut exultantes solent, *quos Nisæos appellant*. Suidas: Νισαῖοι, τόπος Περσίδος, ἔνθα ἵπποι ὤκιστοι γίγνονται Νισαῖοι λεγόμενοι. Unde est quòd camelos (dromadas videlicet) esse pernicissimos eo argumento probat Philosophus Hist Animal. lib 9. cap. 50. quòd θέουσι θᾶττον τῶν Νισαίων ἵππων πολύ. Sed & decorem iis fuisse eximium colligas ex Synesii epistola 40. ad Uranium; ubi postquam multis laudavit ἵππους ἀκροφυέστατους εἰς ἅπασαν ἀρετὴν ἵππου συγκειμένους, unum excipit quod Νισαῖοι ἵπποι ἰδεῖν εἰσὶν εὐειδέστεροι. Descriptio eorum petenda est ex ex his Oppiani lib. 1. Cyneget.

Κάλλει δ' ἐν πάντεσσι πέλει περιμήκετος ἵππος
Νισαῖος, τὸν ἄγουσιν ἐελκτίλοισι βασιλεῦσι
Καλὸς ἰδεῖν, ἀπαλός τε φέρειν εὐπειθὴς χαλινοῖς
Βαιὸς μὲν κεφαλὴν, πολλὸς δὲ λασιότριχα δειρὴν,
Κυδιόων ἑκάτερθε μελιχρύσοισιν ἐθείραις.

Nempe, flavi plerumque erant equi Nisæi. Ideoque apud Suidam in Ἵππος Νισαῖος, Grammatici Nisæas equas asserunt εἶναι ξανθάς. Proinde Polemon ibidem arguitur quòd Nisæum equum album vocaverit: Ὁ δὲ Πολέμων κακῶς φησὶ λευκὸν ἵππον Νισαῖον. Phavorinus: Νισαῖος ἵππος ὁ ἐστὶ ξανθός· ἡ γὰρ Νίσα πάσας τὰς ἵππους ξανθὰς ἔχει. Tamen præter Polemonem Philostratus etiam Apollonii sui lib. 1. memorat λευκὸν ἵππον τῶν σφόδρα Νισαίων. Vide Boch. de Solomonis Equitatu Animal. Bibl. part. prim. pag. 164.

Nisibis, urbs Mesopotamiæ apud Tigrim flu. Amidæ urbi propinqua, quæ & Antiochia Mygdoniæ, teste Plinio dicitur, inter Carras ad occ. & Seleuciam ad ort. *Nisibena Constantina* vocatur in Lib. Notit. Long. 75. 10. Lat. 37. 30. Est etiam Asiæ urbs. Ptol. Long. 111. 00. Lat 35. 30.

Nisicares & *Nisitæ*, pop. Æthiopiæ sub Ægypto, fabulosi, ternis, aut quaternis oculis, teste Plinio; qui tamen addit, non quia sic sint, sed quia sagittis præcipuâ contemplatione utantur.

Nissa, urbs suprà Tralles ad Orientem, maximâ ex parte accumbit, torrente quodam divisa, qui convallem efficit. Ex hâc fuerunt Apollonius Stoicus, Panetii familiaris, & Menecrates, Aristarchi discipulus, & Aristodemus ejus filius, item Sostratus, Aristodemi frater, & alius Aristodemus ejus consobrinus, qui M. Pompeium erudivit.

Nisus, Hyrtaci fil. Euryalo indissolubili amicitiæ vinculo conjunctus; quorum historiam copiosè satis describit Virgil. lib. 9. Æneid.

Nisus, Megarensium rex, purpureo capillo insignis, à quo cùm regni sui fatum pendere nosset, diligentissimè eum asservabat. Verùm cùm postea Megarenses unà cum Atheniensibus, invidiâ correpti, Androgeon, Minois filium, Palæstritam insignem interfecissent, Minosque eam ob causam Megarensibus bellum inferret, Scylla, Nisi filia, hostis amore correpta, patrem purpureo capillo spoliavit, unaque (ut erat in fatis) patriam hosti tradidit. Quam rem tam iniquo animo tulit Nisus, ut doloris impatientiâ extabuerit, deorumque miseratione mutatus sit in Haliæetum avem ex genere accipitrum. Scylla autem cùm sese præter spem à Minoe (quem patriæ proditione satis se demeruisse putabat) desertam videret, in Cirin avem cristatam conversa est, cum quâ Haliæetus etiam hodiè internecinum odium exercet. Virg. Georg. 1.

Apparet liquido sublimis in aere Nisus,
Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo.
Quacunque illa levem fugiens, secat æthera pennis
Ecce inimicus atrox magno stridore per auras
Insequitur Nisus, quà se fert Nisus ad auras
Illa levem fugiens raptim secat æthera pennis.

Tota fabula est lib. 8. Met. Sic enim ille:

——— Cui splendidus ostro
Inter honoratos medio de vertice canos
Crinis inhærebat magni fiducia regni.

Apollodorus, lib. 3. πορφυρέαν ἐν μέσῳ τῆς κεφαλῆς vocat. Tibullus, 1. 4.

Carmine purpurea est Nisi coma, carmina ni sint
Ex humero Pelopis non nituisset ebur.

Propertius, lib. 3.

Tuque ô Minoâ venundata Scylla figurâ,
Tondens purpureâ regna paterna comâ.

Ovidius Artis Amatoriæ, lib. 1.

Filia purpureos Nisi furata capillos
Puppe cadens celsâ facta refertur avis.

Et lib. de Rem. Am. vers. 67.

Impia si nostros legisset Scylla libellos,
Hæsisset capiti purpura, Nise, tuo.

Nisyros, hodiè *Nisaro* Sophiano, ins. maris Carpathii, Cariæ adjacens, Coo propinqua à quâ avulsa vi fluctuum traditur, quæ & Porphyris olim dicta, teste Plinio. In eâ Neptuni aliquando templum, & subtus jacens Polybotes Gigas à Neptuno victus, ut veteres tradidêre. Hic Thermæ scaturientes sunt. Urbs in eâ est ejusdem nominis, teste Strabone. Hanc aiunt (inquit Vir Magnus de Phœn. Col. pag. 401.) ἀποθραυσμα εἶναι τῆς Κῶ, *Co insula fragmentum esse*, à quâ distat stadiis circiter sexaginta. Fabula etiam additâ. Ὅτι Ποσειδῶν διώκων ἕνα τῶν Γιγάντων Πολυβώτην, ἀποθραύσας τῷ τριαίνῃ τῆς Κῶ ἐπ' αὐτὸν βάλοι, καὶ γένοιτο νῆσος τὸ βληθὲν ἡ Νίσυρος. Geographi verba sunt lib. 10. quibus consona hæc Apollodori lib. 1. Πολυβώτης δὲ διὰ τῆς θαλάσσης διωχθεὶς ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, ἧκεν εἰς Κῶ· Ποσειδῶν δὲ τῆς νήσου μέρος ἀπορρήξας, ἐπέρριψεν αὐτῷ τὸ λεγόμενον Νίσυρον. Neque multò aliter Stephanus de eodem Polybote: Ποσειδῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν ἀφεὶς τὴν τρίαιναν τοῦ μὲν ἥμαρτε. Γίγνεται γὰρ (malim γίγνεται δὲ) νῆσος ὃ βληθὲν Νίσυρος. Et proinde Nisyri nomen deducit Eust ἀπὸ τοῦ νεῖν καὶ τοῦ σύρειν, διότι ἀποκοπεῖσα τῆς νήσου Κῶ τῇ τοῦ Ποσειδῶνος τριαίνῃ ἐπισύρει τῷ γίγαντι Πολυβώτῃ νέουσα, *à natando ac trahendo, quia Neptuni tridente ab insulâ Co abscissa Nisyrus in Polybotem Gigantem enatantem* (vel *abeuntem*) *attracta est*. Quæ nugæ nugacissimæ. Omninò enim *Nisyrus* Phœnicium nomen. Phœnicibus scilicet apud quos nata hæc fabula נסורת *nissoreth* est *fragmentum*, & נסירו *nesiru*, vel נסירות *nesiruth sectio*. Inde dicta *Nisyrus* quasi *fragmentum*, vel *pars decisa* ex insulâ Co. Radix Hebræis נסר *nesar* & Arabibus נשר *nasara*, propriè est πρίειν *serrare*. unde משור est πρίων *serra*, Es. 10. 15. Quod non observo de nihilo. Nam inde *Prion* id est, *serra* dicebatur pars Coæ insulæ, ex quâ *Nisyrus* credebatur abrupta. Plinius in Coæ descriptione: *Mons ibi Prion*, *& Nisyron abruptam illi putant*. Fortè legendum *abruptam illic*, vel *abruptam illi*, id est, *ab illo*. Bochart.

Nitiobriges, pop. Aquitaniæ, teste Ptol. non Celticæ,

ut scribit Ortelius. Petrocoriis & Cadurcis finitimis; quorum urbs mons Albanus. *Montauban* vulgò dicta. Sed Poldo & Marliano est Mons Pessulus, seu Pessulanus, *Montpellier*, urbs episcop. Gall. Narbon. in Occitaniâ reg. Ex verbis Cæsaris lib. 7. Belli Gall. inter Ruthenos & Gabalos esse videntur.

Nitocris, Babyloniorum regina, Nabuchodonosoris, ut quidam volunt, uxor, Euphratem flu. qui mediam Babylonem rectus præterfluebat, tortuosum reddidit, supraque pontem erexit trium stadiorum, difficillimum factu propter paludes, quæ urbem ambiunt; fecit etiam ingentes cavernas ad excipiendum fluminis impetum, egessitque quicquid erat limi ad facienda fundamenta. Autores Herodotus, & Qu. Curtius. Non ab Herodoto Nicaule (inquit Bochartus) sed Nitocris illa mulier dicitur, quæ sola in Ægypto regnavit. Nec est quòd quisquam suspicetur vocem esse corruptam, & Josephum aliter legisse. Asserit enim Herodotus eam regionem Babylonicæ Nitocri fuisse cognominem: τῇ δὲ γυναικὶ οὔνομα ἦν ἥτις ἐβασίλευσε ταὐτὸ τῇ Βαβυλωνίῃ Νίτωκρις. Nihil potuit scribi disertius. Et in Dynastiâ Memphitarum apud Africanum ex Manethone: Νίτωκρις γενναιοτάτη, καὶ εὐμορφοτάτη τῶν κατ᾽ αὐτὴν γενομένη ξανθὴ τὴν χροιὰν ἡ τὴν τρίτην ἤγειρε πυραμίδα, ἐβασίλευσεν ἔτη ιβ. Et apud Euseb. lib. 1. Chron. Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ἔτη κγ᾽ Νίτωκρις γυνὴ ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὅ ἐστιν Ἀθηνᾶ νικηφόρος. Nempe Ægyptiis *Nit*, vel *Neith* erat Minerva. Plato in Timæo ubi de Nomo Saitico: τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάϊς, ὅθεν δὲ καὶ Ἄμασις ἦν ὁ βασιλεὺς, ᾗ τῆς πόλεως θεὸς ἀρχηγός ἐστι, Αἰγυπτιστὶ μὲν τοὔνομα Νηΐθ, Ἑλληνιστὶ δὲ ὡς ὁ ἐκείνων λόγος Ἀθηνᾶ. Rursus Arabicâ linguâ, quæ inter Ægyptiam & Hebræam media esse creditur קהרא *cahara* est *vincere*, & קהר *cahr*, *victoria*. Itaque ex *Neith* & *Cahr* conflatam vocem *Nitocris* Minervam victricem veteres rectè interpretantur. Hæc itaque *Nitocris* à superiore distinguenda.

Nitria, Ægypti regio, & nomen 2. urbium suprà Memphin. Strabo lib. 17. Stephano locus est Ægypti. Hinc *Nitriotis* præfectura, & *Nitrites* Nomus. Est & *Nitria* urbs episc. sub Archiep. Strigoniensi in Jazygibus Metanastis vel in Hungariâ trans Danubium, à Strigonio 6. leuc. in Bor.

Nitria Indiæ emporium juxtà Gangem Ptol.

Nivaria, una ex fortunatis insulis, à Canariâ 30. leuc. Hisp. *Gomera*, teste Alexandro Episcopo Gerundensi cum Andreâ Dacio. Aliis est *Tenariffa*. A perpetuâ nive cognominata. Plin. 6. 32. Est item Hisp. urbs inter Salmanticam & Complutum.

Nivernum, urbs Gall. Celt. ad Ligerim flu. in finibus Æduorum, seu Burgundiæ, quasi media inter Lutetiam & Lugdunum. *Nivernium* Turoneli. *Niverna* Lib. Concil. vulgò *Nevers*. Olim *Noviodunum* dicebatur.

Nivesdum, op. Belgii in Brabantiâ, medium inter Brabantiam & Machliniam. vulgò *Liere*.

Nivigella, vulgò *Nivelle*, op. Belgii cum cœnobio Virginum præclaro, in Brabantiâ, apud fines Hannoniæ, à Bruxellis 5. leuc. à Namurco 8. cujus cœnobii Abbatissa opidi Domina est. Long. 25. 35. Lat. 50 36.

Nixii, Dii erant nixuum in puerperio adjutores, Festus. Nixus enim pro partu usurpari solet. Virg. Georg. 4.

——— *Haud fœtus nixibus edunt.*

Aulus Gellius, lib. 12. *Quàm diutinum puerperium, & quàm laboriosi nixus fuissent.*

Nixus, sidus cœleste, quod Jul. Firmicus *Ingeniculum* vocat. Cicer. in Arateis. Hunc Hyginus Herculem esse ait, qui dextro genu nixus, sinistro pede capitis Draconis dextram partem opprimere conatur. *Nixus* autem non est proprium nomen sideris cœlestis, sed participium à verbo *nitor*; quanquam cum *genu* junctus pro *Engonasi* usurpatur. Ovid. Met. 8.

Qui medius Nixique genu est, Anguemque tenentis.

Manilius, lib. 5.

Nixa genu species, & Graio nomine dicta
Engonasi. ———

Noas, Thraciæ flu. ex Hæmo monte nascens & in Istrum influens. Herod. lib. 2. Alii in Scythiâ esse volunt, quem Peucerus hodiè *Sithnizum* nominat. *Noes* est in Græco. Val. Flac. lib. 4.

Quas Tanais, flavusque Lycus, Hypanisque Noasque.

Idemque lib. 6.

Hyberni qui terga Noa, gelidumque securi
Eruit & totâ non audit Amazona ripâ.

Noctiluca, Lunæ cognomen, quòd noctu luceat. Horat. Carm. 4. Od. 6.

Ritè crescentem face Noctilucam.

Ubi fortassè expressit epitheton Νυκτιλαμπῆ, quod ante eum usurparat Simonides, ut intelligere licet ex quibusdam ejus versibus, qui reperiuntur apud Dionysium Halicarnasseum περὶ συνθέσ. ὀνομ. sub finem.

Nocturnus, noctis Deus. Plaut. in Amphitryone:

Credo ego hâc noctu Nocturnum obdormivisse ebrium

id est Vesperum, quem pro *Lucifero* sumpsit. Neque turbet aliquem quòd statim *Vesperuginis* mentio fiat à Sosiâ: hæc enim decorè confunduntur in servo. Donat. Hieronymus adversus Vigilantium: *Liberè proclamabis te esse aut Mercurium, propter nummorum cupiditatem, aut Nocturnum, juxta Plauti Amphitrionem, quo dormiente, in Alcmenæ adulterio duas noctes Jupiter copulavit, ut magnæ fortitudinis Hercules nasceretur.* Papinius:

Roscida jam novies cœlo dimiserat astra
Lucifer & totidem Luna praevenerat ignes
Mutato Nocturnus equo.

Dicebatur quoque Noctifer. Catullus:

Jamdudum Oetaeos ostendit Noctifer ignes

Nodinus, Deus, quem D. Augustinus, lib. de C. D. ex Varrone scribit cultum fuisse à veteribus Romanis, putantibus Proserpinam præpositam germinantibus, & proferentibus: geniculis verò nodisque culmorum Deum Nodinum: involucris autem illis folliculorum Deam Volutinam: cùm folliculi patescant, quo exeat spica, Patelenam: cùm segetes novis aristis exæquantur, Hostilinam Deam, quia hostire & hostimentum veteribus exæquationem significat. Floram quoque adjicit & Lacturnam & Maturam, quæ florentibus, lactantibusque ac maturescentibus præsint frumentis. Arnobio. lib 4.

Nodutis, dicitur Deus qui ad nodos perducit res satas.

satas. Arnobius, lib. 4. Ibi Meursius legit *Nodutus*; atque sic legi debere apud Aug. de C.D. lib. 4. cap. 8. ubi *Nodotus* legitur.

Noe, Latinè *cessatio*. vel *requies*. Unde Hesychius: Νῶε, ἀνάπαυσις, (i leoque ridiculè Suidas Νῶε, ὄνομα κύριον παρὰ τὸ νᾶ, τὸ κολυμβῶ, scilicet quòd in arcâ inclusus, in mediis aquis natarit) fil. Lamech, vir Deo gratus. cui, cum homines ejus temporis perdere vellet, jussit, ut navem, sive arcam fabricaret, cujus beneficio ab aquis cum familiâ tutus, cæteris submersis, hominum genus restituit. Sulp. Severus, lib. 1. *Ex quo Noe natus, justitiâ egregius, & præ cæteris mortalibus. Domino carus acceptusque.* Et posteà. *Quâ tempestate cùm jam humanum genus abundaret, Angeli, quibus sedes cœlum erat, speciosarum formâ Virginum capti, illicitas cupiditates appetierunt, ac naturæ suæ, origini, quæ degeneres, relictis superioribus, quorum incolæ erant, matrimoniis se se mortalibus miscuerunt; ex quorum coitu Gigantes editi esse dicuntur. Quibus rebus offensus Deus, maximeque malitiâ hominum, quæ ultrà modum processerat, delere penitus humanum genus decreverat. Sed Noe virum justum, vita innocentem destinata eximit sententia.* Joseph. Ant. lib 1. cap. 4. Πολλοὶ γὰρ ἄγγελοι θεοῦ γυναιξὶ συμμιγέντες, ὑβριστὰς ἐγέννησαν παῖδας, καὶ παντὸς ὑπερόπτας καλοῦ διὰ τὴν ἐπὶ τῇ δυνάμει πεποίθησιν. Ὅμοια τοῖς ὑπὸ γιγάντων τετολμῆσθαι λεγομένοις ὑφ' Ἑλλήνων καὶ οὗτοι δρᾶσαι παραδίδονται. Ὁ Νῶχος δὲ τοῖς ὑπ' αὐτῶν πραττομένοις δυσχεραίνων, καὶ ἀηδῶς ἔχων ἔπειθεν ἐπὶ τὸ κρεῖττον τὴν διάνοιαν καὶ τὰς πράξεις μεταφέρειν. Ὁρῶν δὲ οὐκ ἐνδιδόντας, ἀλλ' ἰσχυρῶς ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τῶν κακῶν κεκρατημένους, δείσας καὶ μὴ φονεύσωσιν αὐτὸν μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ τῶν τούτοις συνοικούντων, ἐξεχώρησε τῆς γῆς. Ὁ δὲ Θεὸς τοῦτον μὲν τῆς δικαιοσύνης ἠγάπησεν. Noam Saturnum Veterum fuisse fusè probat Bochartus Geogr. Sacr. lib. 1. cap. 1.

Noega, *Noegaucesia*, Ptol. op. præclarum Hisp. Tarr. in orâ Asturum, teste Mela, ab ostio Meari 6. leuc. in ort. ab Oveto urbe 14. in occ. *Navia* Clusio, licèt illud mediterr. quam litoreum sit, juxtà fines Galleciæ. Long. 12 30. Lat. 44 00.

Noela, op. Hisp. Tarr. Plin. *Noya* Clusio & Floriano. *Novium* Ptolemæo, inquit Ferrarius.

Nola, urbs Campaniæ. Νῶλα Ptolemæo & Stephano, Νῶλα verò Polybio lib. 2. Virgilio.

——— *Vicina Vesevo.*

Ora jugo dicitur; ubi priùs *Nola* legebatur. Ferunt autem postea Virgilium petiisse a Nolanis aquam, uti duceretur in propinquum rus. Nolanos autem beneficium petitum non fecisse; Poëta itaque offensus nomen urbis eorum quasi ex hominum memoriâ, sic ex carmine suo derasisset, *Oram* pro *Nola* mutavit. Agellius 7. 12. De situ opidi ita canit lib. 12.

Campo Nola sedes, crebris circumdata in orbem
Turribus, & celso facilem tutatur adiri
Planitiem vallo. ———

Livius lib. 23. *Et sunt omnia campi circa Nolam.* Exiguo post *Expugnate Nolam, compestrem urbem, non flumine, non mari septam,* De origine ejus variant auctores. Silius lib. dicto:

Hinc ad Chalcidicam transfert citus agmina Nolam.

Velleius lib. 1. *Quidam aiunt à Tuscis Capuam, Nolamque conditam.* Solinus cap. 8. *Constituta Nola à Tyriis.* Id fortassè ridiculum, inquit Cluverius. Fortè itaque Tyrrhenis scripsit Solinus. Long. 38. 28. Lat. 40. 54.

Nomades, pop. in Scythiâ Europæâ, quorum vita omnis in habendis gregibus versatur Nunc *Tartari* dicuntur, juxtà quos Sauromatas locat Plinius. Meminit eorum Strabo lib. 11.

Nomades, Asiæ pop. juxtà Caspium mare. A nostris hodiè appellantur *Dae*, & cognomento *Parni*, inquit Strabo.

Nomades, Africæ pop inter Zeugitanam reg. & Mauritaniam siti, qui posteà literis aliquot mutatis *Numidæ* appellati sunt. Hos scribit Sallustius ex Persis ortum traxisse, qui Herculem in Hispaniam comitati sunt, eoque mortuo in Africam trajecisse, locaque occupasse Oceano proxima, alveosque navium inversos pro tuguriis habuisse: deinde paulatim per connubia sibi Gætulos miscuisse, posteaque Numidiæ nomen propter multitudinem à parentibus digressos, possedisse ea loca, quæ proximè Carthaginem sunt, & *Numidia* appellantur. Dicti *Nomades* ἀπὸ τῆς νομῆς h.e *à pascendo*, quòd pastionibus præcipuè vacaren herbisque in uno loco depastis papiliones suas curribus aliò transveherent. Dionysius vers. 168.

Τοῖς δ' ἐπὶ δὴ Νομάδων παρατείνεται ἄσπετα φῦλα,
Ἔνθα Μασαισύλιοί τε καὶ ἀγρόνομοι Μασυλῆες
Βόσκονται ποσσὶν κατ' ἤπειρόν τε καὶ ὕλην,
Μαιόμενοι βιότοιο κακὴν καὶ ἀεικέα θήρην.
Οὐ γὰρ γειομόροισι τε αἱ ἰδάησαν ἀρότρῳ,
Κείνοις δ' οὔποτε τερπνὸς ἀκούεται ὁλκὸς ἀμάξης,
Οὐδὲ βοῶν μυκηθμὸς ἐς αὔλιον ἐρχομενάων,
Ἀλλ' αὔτως ἅτε θῆρες ἀνὰ δρυμὰ βοσκαλέονται
Νήιδες ἀσταχύων, καὶ ἀπευθέες ἀμήτοιο.

Horum Virgilius mem Æn lib. 4. & 8.

Noma, op. Siciliæ Νωμαὶ Diodoro lib. 11. Silius:

——— *Comitata Nomais*
Venit Amastra viris.

Malè vulgò *Nemais*.

Nomentum, pagus Sabinorum apud Eretum ab urbe Româ 12. m.p. *Lamentano* Blondo dicitur. Suidas. Νωμεντὸς πόλις ἡ πόῤῥω τῆς Ῥώμης Idem h. bet Stephanus, cujus Gentile facit Νωμεντῖνος cùm scribere debuisset Νωμεντανὸς, ut omnes pariter habent Latini auctores, tum Dionysius lib. 3. & item Strabo lib. 5. Vide Cluverium de Ital. Ant pag. 666. Habuit autem hæc urbs colles vitiferos vino non omninò pessimo nobilitatos. Mart. 11. 16.

Nomentana meum tibi dat vindemia Bacchum.

Nomius, dictus est Apollo ἀπὸ τοῦ νέμειν *à pascendo*, qu. *pastor*, quia Sol pascit omnia, quæ in terris gignuntur sive, ut alii volunt, quòd olim juxtà Amphrysum, Thessaliæ flu. divinitate, ob interfectos Cyclopas, spoliatus Admeti regis armenta pavit. Callimachus:

Φοῖβον καὶ Νόμιον κικλήσκομεν.

Nomus, Præfectura, sive conventus juridicus apud Ægyptios. Ægyptum enim divisit Sesoosis, sive Sesostris in *Nomos* triginta sex, quorum 10. Thebaidi, 10. τῷ Delta, & reliqui 16. regionibus intermediis attributi. Singulis *Nomis* præfecti singuli *Nomarchæ*, qui quasi totidem reguli provinciæ præerant & regiis vectigalibus. Inde est quòd nomos Plinius *præfecturas*. & Esaias ממלכות *mamlacoth*, hoc est, *regna* interpretatur cap. 19. vers. 2. ubi LXX Seniores νομὸς ἐπὶ νομόν. Ubi Cyrillus: Νομὸς δὲ λέγεται παρὰ τοῖς τὴν Αἰγυπτίων

χώραι οἰκοῦσι ἑκάστη πόλις, καὶ οἱ περιοικίδες αὐτῶν, καὶ αἱ ὑπ' αὐτῇ κῶμαι. Καὶ τέθεικε τας αὖθις ὁ τοιαῦδε φωνή. Sed & ante Cyrillum Epiphanius in hæresi Basilidianorum: Ὅπου γὰρ ἐν τῷ ἁγίῳ προφήτῃ Ἡσαΐᾳ ἔνορεις γεγραμμένον περὶ νομῶν πόλεως Αἰγυπτιακῶν, εἴτε Τάνιος, ἢ Μέμφεως, ἢ Νομοῦ τοῦ Βουσίριδος, Αἰγυπτιακῶς τὴν περίχωρον (al. περίμετρον) τυχούσης πόλεως σημαίνει. Hoc imitatus author lib. 1. Macchabæorum cap. 10. vers. 30. meminit νομῶν etiam in Samaritide & Galilæâ, quod à Josepho redditur τοπαρχιῶν. Pari ratione Herodotus in Thalia *nomos* appellat Persarum Satrapias. Nomos Eust. in Dionys. vult idem esse quod συνοικίας, hoc est, regiones iisdem finibus comprehensas. Et eodem teste τοὺς Λίβυας ἢ σκηνίτας φασὶ ... Sensus est, ut quidem puto, *nomos* propriè dici eas Ægypti partes, quæ versus Libyam vergunt. Itaque ibidem observat, omnes urbes *Heptanomi*, exceptâ Babylone esse à sinistrâ Nili, id est, à parte Libyæ. Res est tamen omninò certa, non minùs *nomos* dici Ægypti partes, quæ ad Arabiam, quàm quæ ad Libyam inclinant. Perperam igitur hinc colligunt *Nomi* vocem esse Libycam. Quin iis assentior potius, qui vel Græcam esse volunt, vel Ægyptiam. Quæ ipsa lis est adhuc sub judice. Casaub. in Strab. *Quidam putant hanc vocem esse Ægyptiacam, quos falli & omnes sciunt, qui aliquid Græcè sciunt, & Diodorus disertè admonet.* Nempe lib. 1. pag. 46. ubi Ægypti partes *nomos* appellari κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον. Tamen Casauboni socer Henr. Stephanus Græcis literis æquè imbutus, in notis ad Diodorum pag. 830. *Ego (νομὸν) Græcam esse vocem vix mihi persuasero.* Et Casaubonus ipse agnoscit νομὸν apud Græcos propriè dici locum ubi sunt αἱ νομαὶ, *pascua.* Quo sensu ii non sumunt, qui Ægyptum distingui scribunt in *nomos* 36. Neque enim Ægypti ager est ubique compascuus. Denique quam vocem Diodorus Græcæ linguæ suprà asseruit, eandem idem adscribit Ægyptiis, cùm dicit de Sesoosi lib. 1. pag. 35. τὴν δὲ χώραν ἅπασαν εἰς ἓξ καὶ τριάκοντα μέρη διελὼν ἃ καλοῦσιν Αἰγύπτιοι νομούς. Neque aliter Cyrillus suprà: νομὸς δὲ λέγεται παρὰ τοῖς τὴν Αἰγυπτίων οἰκοῦσι χώραν. Et Epiphanius disertissimè: Αἰγυπτιακῶς τὴν περίχωρον τῆς τυχούσης πόλεως σημαίνει. Fallor, an ex Hebræo מנה *mana*, vel מנא *mono*, ut Syri efferunt factum est νομὸς, vel ab Ægyptiis, vel à Græcis hac metathesi peregrinum vocabulum emollire conatis? Certè huc facit, quod *nomum* Diodorus exponit μέρος, id est, *partem* seu *portionem*. Cùm Syrâ voce מנא *mono* quam diximus, id ipsum designare sit notissimum. Euseb. itidem lib. 3. Præp. p. 57. μέρος τῆς Αἰγύπτου ὃ καλοῦσι νομόν. Bochart.

Nona, una ex Parcis. Gellius, 3. 16. Latini *Nonam*, *Decimam*, & *Mortam*, Parcas dixére.

Nonacris, mons Arcadiæ in Peloponneso, cum op. olim cognomine, ex quo Styx, aqua frigidissima emanat, quam inferorum paludem fabulantur. Ibi etiam *Nonacrinum nemus*. Ovid. Fast. 2.

Cinctaque pinetis nemoris juga Nonacrini.

Et lib. 5. *Nonacrius heros* pro Evandro. Hinc *Nonacrinus*. Ovid. Met. 2.

Dum redit itque frequens in Virgine Nonacrinâ Hæsit.———

Eidem *Hamadryades Nonacrinæ* pro Arcadicis.

Nonius Marcellus, Grammaticus, cujus libros habemus Latinorum nominum origine.

Nonnosus, historiam edidit, qua legationem suam complexus est ad Æthiopas & Homeritas, ac Saracenos, aliasque Orientis gentes. Eo ex opere Excerpta quædam habemus apud Phot. Tmem. III. ubi & Justiniani tempore vixisse ait, aliaque quædam de eo & parente ejus Abrahamo & avo item refert. Voss. Dicitur etiam *Nonnus*.

Nonius, quidam, à pugna Pharsalica fugientem Pompeium hortabatur ad benè sperandum, septem adhuc aquilas superesse dictitans. Cui Cic. *Rectè*, inquit, *si nobis cum graculis bellum esset.*

Nonius Actianus, crebris delationibus apud Neronem famosus, sub initio Principatus Vespasiani, in Senatu eo crimine postulatus. Tac. Hist. 4. 41.

Nonnus, Edessenus Episcopus. Niceph. lib. 14. cap. 30. Martyrologium Romanum 2. Decembris: *Edessa S. Nonni episcopi, cujus precibus Pelagia pœnitens ad Christum conversa est.*

Nonnus, Abbas de Narrationibus Græcorum extat Scodriaci in bibliotheca regis Hispaniarum; ut apud Possevinum legas in Appendice Apparatûs Sacri p. 22.

Nonnus Panopolita, poëta egregius, Theodosii temporibus floruit, cujus Paraphrasin, & Dionysiaca habemus. Agathiâ esse antiquorem certum est, cùm hic ejus meminerit, vixit verò Agathias sub Justiniano. Chrysostomo esse juniorem inde colligit Vossius, quòd usque adeò vestigiis ejus in Joanne interpretando insistere amet. Præterea id dictio indicat Sophistica, qualis seculo quinto fuit ac deinceps: uti ex Heliodoro Synesio, & aliis liquet. Ac similes ex poëtis Quintus. Tryphiodorus, alii. Suidas. Νόννος Πανοπολίτης ἐξ Αἰγύπτου λογιώτατος, ὃ καὶ τὸν παρθένον Θεολόγον μεταφράσας δι' ἐπῶν.

Εἰς Νόννον ἄδηλον.

Νόννος ἐγώ. Πανὸς μὲν ἐμὴ πόλις ἐν Φαρίῃ δὲ
Ἔγχει φωνήεντι γονὰς ἤμησα Γιγάντων.

Nora, urbs Sardiniæ excisa. in orâ Australi. Ptol. Pop. *Norenses* Plinio. *Nura* Antonio; *Calviri* dicitur Leandro. De nominis origine sic Bochartus: Tertia, inquit, in Sardiniam migratio apud Pausaniam Hispanorum est. Sic enim ille. Μετὰ δὲ Ἀρισταῖον Ἴβηρες ἐς τὴν Σαρδὼ διαβαίνουσιν ὑπὸ ἡγεμόνι τῷ στόλῳ Νώρακι, καὶ ᾠκίσθη Νώρα ὑπὸ αὐτῶν. Ταύτην πρώτην γενέσθαι πόλιν μνημονεύουσιν ἐν τῇ νήσῳ. Παῖδα δὲ Ἐρυθείας τε καὶ Γηρυόνου καὶ Ἑρμοῦ λέγουσιν εἶναι τὸν Νώρακα. At in Solino Aristæum præcessit Norax. Verba sunt: *Nihil attinet dicere, ut Sardus Hercule, & Norax Mercurio procreati; cum alter ab Libyâ, alter ab usque Tartesso Hispaniæ in hosce fines permeassent, à Sardo terra, à Norace opido nomen datum.* *Nora* saltem nomen Punicum est nempe נערה *Naara*, unde emphaticum נערתה *Naaratha*; cujus nominis censetur op. in tribu Ephraim Jos. 19. *Naara* verò Pœnis sonabat *Nora*, ut מעכה *Maacha* Μωχά, quomodo LXX. efferunt. 1. Par. 2. 48. Unde *Mochur* nomen Punicum. Sic נערן *Naaran* alterius opidi nomen in eadem tribu. 1. Par. 7. 27. Hieronymus *Noran* scribit & LXX. Interpp medio quodam sono Νοαράν. Sed inter N & R est *Ajin*, quod in O mutatum est in Alphabeto Cadmi. Hodiè locus *Nori* vocatur. N pertinet ad formam nominis: & ערה est *graminetū*; nempe in pascuo sita fuit *Nora* non procul à ripâ *Sapri* amnis, hodiè *Servi*, ut constat ex itinerariis. Itaq; perperâ à Ptolemæo *Nora* ponitur in

Austr alij

Australi Sardiniæ litore inter Caralin & Sulcos; quod Cluverius verè observat.

Norba Cæsarea, urbs Lusitaniæ ad Tagum flu. Ptol. *Alcantara* Taraphæ, & Clusio. Long. 14. 30. Lat. 39. 50.

Nordlinga. Vide *Ara Flavia*.

Nordovicum, & *Norvicum*, urbs clarissima in orâ Angliæ Orientali, à Londino 90. mill. in Cæciam. Vulgò *Norvvich*, Long. 22. 10. Lat. 53. 08.

Noreia, hodiè *Goritia*, teste Amasæo, urbs Carnorum ad Isontium vel Natisonem flu. ubi, ut scribit Strabo, auri lavacra, & ferri secturæ sunt. Hic Cn. Carbo inani conatu cum Cimbris conflixit. Long. 36. 00. Lat. 45. 47.

Noremberga. Vide Nuremberga.

Norenses, pop. Sardiniæ. Plin *Mara* interpretatur Pinetus.

Norfolcia, Com. Angl. in orâ maris Germ. à quo terminatur ad ort. & Bor. uti à Com. Cantabrigiæ in occ. & à Suffolcia in merid. Sunt in ea Norvicum, provinciæ primaria, Hiarmuthum & Linum Regium.

Noricum, reg. Germ. (quam nunc bona ex parte Bavariam appellant) habens ab occasu Ænum flu. qui medius est inter Vindelicos & Noricos; à Sept. Danubium, ab ort. mont. Cecium, qui Pannoniam superiorem disterminat à Norico: A meridie mont. Curvancum, qui est suprà Istriam. Dionysius vers. 321.

Πρὸς δὲ νότον Γέῤῥας καὶ Νωρικὰ ἄστυ ἐρυμνά.

Ubi multa nugatur Eustathius dum quærit, an *Noricum* & *Oricum*. de quo vers. 399. locus unus sit an diversi, quasi verò regio Germaniæ confinis ab Epiri finibus non satis distet, ut ea dignosci possint. Ferri ferax regio fuit Ovidius Met. 14.

Durior & ferro quod Noricus excoquit ignis.

Et Horatius:

——*Quos neque Noricus*
Deterret ensis.——

Virg. Georg 3.

Tum sciat aereas Alpes & Norica si quis
Castella è tumulis.——

Hanc regionem Solinus cap. 23. *frigidam* vocat & *parciùs fructuosam*.

Normannia, provincia Gall. Celt. quæ & *Neustria*, vulgò *Normandie*, ad Oceanum Britannicum, inter ostia Sequanæ ad ort. & Argenis ad occ. in quâ septem urbes Episcopales, quarum metropolis est Rothomagus, vulgò *Rouen*. Ducatus amplus; à Normannis pop. Septentrionalibus ex Scandinaviâ seu Normannis, & Sueviâ profectis, qui in Galliam irrumpentes, in eâ reg. consedêre, nomen habens. Pop. *Normanni*, quasi viri septentrionales, a Carolo Magno devicti, & ad Christi fidem perducti.

Norossi, Scythiæ intrà Imaum gens, & *Norossus* ibidem mons. Ptol.

Northantonia, Com. Angl. inter Huntingdoniam ad ort. Leicestriam & Rutlandiam ad bor. & Warvvicens. Com. ad occ. Ejus op. præcipuum est Northantonia ad Antonem flu. 18. mill. à Varvico in ort. quot à Leicestriâ in merid.

Northumbria, regio Angliæ, Scotiæ finitima, *Northumberland*. Habet ad ort. oceanum Germ. ad bor. terminatur Scotiâ, ad occ. Cumbria & à merid. Diœceli Dunelmensi. Ejus op. præcipuum est Novum Castrum.

Nortia, i. e. *Fortuna* Tuscis: Meminit Livius, lib. 7. Juvenal. Sat.

——*Idem populus si Nortia Thusco*
Favisset.——

Ubi vulgò *Nurscia*. Capella lib. 1. *Quam alii Sortem asserunt. Nemesinque nonnulli, Tychenque quamplures, aut Nortiam.* Alii *Nyrtia* legunt

Norvegia, reg. Europæ septentrionalis versùs Oceanum Germanicum situm, vulgò *Norvvey*, quæ interpretatur *Septentrionalis Via*. *Nort* enim Germanica linguâ, *Septentrionem* sig. *Weg*, *viam*, Fuit regnum Norvegiæ aliquandiu florens, imperiumque tenuit per Daniam, Frisiam, insulasque adjacentes, donec domesticum imperium per hæreditariam successionem administratum fuit. Posteà sub interregno. consensu procerum institutum est, ut reges per electionem susciperentur; estque hoc tempore sub potestate Danorum.

Notium, Hiberniæ promontorium Australe, Ptol, *Nissenhead* Camdeno. Item urbs Joniæ, à Colophone 12. m. distans. contrà Chium insulæ teste Strabone. Pop. *Notienses*. Item Calydnæ ins. opidum.

Nottinghamia, Com. Angl. inter Lincolniens. Com. ad ort. Darbiens. ad occ. & Leicestriam ad merid. Ejus primaria est Nottinghamia ad Treutam flu. 10. mill. à Darbeia in ort. & 12. a Leicestriâ in bor.

Nova civitas, olim vocabatur Carthago, tum illa Africæ. tum altera Hispaniæ. Virg. Æn. 1.

——*Atque Nova pateant Carthaginis arces.*

Ubi allusum ad etymon. Hebraicè enim קרתא חרת *novam urbem* sig. ex *Karthada* Græcorum Καρχηδὼν, χ & θ. permutatis quod Siculorum proprium est, qui pro ὄρνιθες ὄρνιχες dicunt. Stephanus etiam Καινὴν πόλιν interpretatur. Item *Nova civitas* tergemina. Una urbs episc. in Austriâ sub Archiep. Salisburgensi à Viennâ 8. leuc. in Aust. vulgò *Neustadt*: Altera in Histriâ in orâ, episc. quæ Æmoniæ urbi proximæ excisæ successit, inter Justinopolim, & Parentium: Tertia in Venetis in orâ Marchiæ Tarvisinæ, apud Heracliam urbem excisam, & ipsa eversa; episcopalis tamen.

Nova, Mysiæ infer. op. ubi Legio 1. Italica, ab Oesco 55. m. p. ex Anton. in ort. *Novomont*, Lazio teste. *Novensis urbs* Marcellino.

Nova mœnia, Sarm. Europ. urbs Ptol. Hodiè *Album castrum*. *Weissemburg*. Græcè τεῖχος.

Novana, Piceni op. in orâ inter Montem Sanctum ad occ. & Empulum ad ort. Firmum versus 8. m. p.

Novanta. Ptol. *Novantes* Camdeno, pop. Albionis in Scotiâ ad occ. quorum regio ubi hodiè Gallovidia *Gallovvay*, cujus pars occidentalis est peninsula contrà Hiberniam (inde 20. mill. distantem, teste Lhuydo) nonnullis Noventum Chersonesus, & Novantum promontorium dicta.

Novanus, Umbriæ flu. trans Apenninum, qui æstivo solstitio suprà modum augetur, & circà brumam siccatur. Plin. 2. 103.

Novaria. urbs Insubriæ episc. sub arch. Mediolanensi, inter Mediolanum 25. & Vercellas 10. m. p. à Ticino 30.

Petri Lumbardi patria. Vulgò *Novara*. Long. 30. 27. Lat. 44. 25.

Novangusta, op. Hisp. in fin. Arevacorum. Plin. *Atienza* Moletio

Novempagi, posteà Balneoregium, urbs Hetruriæ episc. media inter montem Physconem & Oropitum. 6. m. à Viterbio 14. in Bor. *Bagnarea*. Long. 35. 35. Lat. 42. 20.

Novempopulonia, reg. Aquitaniæ, inter Garumnam flu. & montes Pyrenæos, Oceanumque comprehensa, vulgò *La Gascogne*, sic a *novem populis* dicta, qui sunt *Vasates*, *Meduli*, *Boiates*, *Ausci*, *Convena*, *Bigerrones*, *Tarbelli*, & *Elusates*, teste Cæuali

Novendium, seu *Novendiale*, sacrificium funebre, quod fiebat nono die post mortem alicujus. Horatius:

Nec in sepulcris pauperum prudens anus
Novendiales dissipare pulveres.

Inde *Novendialis cœna* Tacito An. 6. Plinius *Novendiale convivium* vocat. 20. 11. *In Novendiali convivio magnos gemitus edebant, & atroces contra Deos.* Apuleius Met. 9. *Jamque nono die completis solennibus, familiam supellectilemque & omnia jumenta ad hæreditariam deduxit auctionem.* Græci ἔννατα vocant.

Novensiles, Dii à Sabinis Romam deducti existimantur, atque iis à Tatio rege ex voto ædes dicatæ fuerunt. Varro de L. L. Sunt qui Novensiles Deos appellatos putent, *Herculem*, *Vestam*, *Salutem*, *Fortunam*, &c. quòd novissimè in Deorum numerum recepti sint, quasi *nuper*, aut *novissimè salientes*, h. e. in numerum Deorum ascendentes. Liv. lib. 8 in Decii pro legionibus devotione. Alii, quod verisimilius videtur, numina peregrina sic appellata fuisse existimant. Solebant enim Romani Deos omnes urbium superatarum, partim per familias spargere, partim publicè consecrare; ac ne aliquis Deorum multitudine, aut ignorantiâ præteriretur, brevitatis & compendii causâ uno pariter nomine cunctos *Novensiles* invocabant. Arnobius, lib. 3. contra Gentes. Vide Voss. in *Novem*.

Noverogus, op. Gall. clarum in Pictonum finibus, à Rupella 9. leuc. Pictavos versùs, teste Scaligero. Vulgò *Niort*. Long. 20. 00. Lat. 46. 15.

Noverus, sive *Novarus*, *les Nouliers*, teste Eliâ Vineto, pagus Aquitaniæ in finibus Santonum apud Engeriacum. *Novioregum* Antonino, ut videtur Scaligero. Ejus mem. Auson Ep. 24.

Totque mea in Novero sibi proxima prædia pago.

Novesium, Vulgò *Nuys*, op. celebre Germ. infer. ad Rhenum apud Duseldorpium urbem à Coloniâ 5. leuc. in bor. *Nuæsium* Ptolemæo. Long. 28. 12. Lat. 58. 10.

Novidunum Ammiano, *Noviodunum* Ptolemæo op. Mysiæ infer. ad Istrum flu. medium inter Destorium ad primum Istri alveum, & Kiliam novam in ort. ad 6. mill. Germanica.

Novientum, pagus Germ. super. in Alsatiâ cum cœnobio, vulgò *Ebersheym*.

Noviodunum, op. Norici ad Saum flu. in Carniolâ, à Labaco 4. leuc. Villacum versùs, *Neumarck*, teste Lazio, sive *Krainburg*.

Noviodunum, quòd *Noviomum* posterioribus dicitur, vulgò *Noyon*, urbs Gall. Belg. episc. sub archiep. Rhemensi in Picardia, inter Suessiones 10. & Ambianos 15. leuc. quot à Rhemis in Bor. à Lutet à 22. in Cæc. Long. 24. 6. Lat. 49. 25.

Noviodunum alterum, op. Gall. Celt. in finibus Biturigum, inter Bridoborum & Condate ad Ligerim flu. inde 2. hinc 4. leuc. à Nivernis 17. in bor. *Neuvy*, vel *Neufuy*.

Noviodunum, item Hedaorum. Vide *Nivernum*.

Noviomagum, op. Germ. sup. in Palatinatu. Vulgò *Odenheim*. Vel est ipsa Spira urbs, à quâ *Odenheim* pagus 1. leucâ versus Tabernam distat. *Noviomagum* item *Newenburg*, ut videtur Ortelio op. Germ. sup. in Alsatiâ ad Rhenum, inter Hagenoam 5. & Spiram 6. leuc. Item *Noviomagum*, op. Germ. inf. Geldriæ ducatûs primariâ, inter Rhenum & Mosam. *Nimmeghen*.

Noviomagus multiplex: unus in finibus Biturigum Vibiscorum. Ptol. *Solac*, teste Vineto: alter in Gall. Belg. inter Suessiones & Ambianos Anton. Tertius Gall. Celt. in Normannia post Juliobonam. Idem. Quartus Angliæ pagus apud Londinium, inde 10. m. p. *Woodcote*, teste Camdeno.

Novius, flu. Albionis geminus: unus Walliæ, *Convvay*, teste Lhuydo; alter *Nid*, seu *Nith* in Scotiâ, teste Camdeno, apud Solvacum op. in mare occiduum labens.

Novocomum, seu *Novum Comum*, urbs Insubriæ ad lacum Larium, Pop. *Novocomenses*. Vide *Comum*.

Novogardia, vulgò *Novogrod*, seu *Noverod*. urbs gemina Sarmatiæ in regno Moschorum: una magna cognomine, archiep. & metropolis Russiæ albæ, urbs amplissima à Moschâ Moschorum regiâ 100. leuc. in occid. quot à Plescoviâ in bor. Long. 57. 00. Lat. 70. 10. Altera inferior cognominata ad Volgam flu. inter Moscham 100. & Casanum in Eurum 90 leuc. Germ. teste, Sigismundo Herbersteinio. Long. 72. 00. Lat. 60 10

Novopyrgum, urbs Mysiæ superioris in Serviâ, ad Moravam flu. *Novomons*.

Novum, op. Carnorum in agro Aquileiensi. Item locus Insubriæ, medius inter Mediolanum & Laudem Pompeiam.

Novus Portus, *Novvhaven*, teste Ortelio, aliis *Rhie*, op cum portu Albionis in orâ Angliæ Australi, à Cantuariâ 20. m p. Cicestriam versùs. Est & *Portus novus* op. Vectis insl. primarium, vulgò *Nevvport*.

Noym, Nilus ab Ægyptiis sic dictus. Orus Apollo Hieroglyph. 21 Νεῖλον καλοῦσιν σημαίνοντες, ὃ καλοῦσι Νοῦν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον. Ubi Caulinus: *Quod autem ait Nilum ab Ægyptiis* Νοῦν *appellari*, *incongruentia dicit Hesychio qui in dictione* νοῦς ait eam significare ψυχὴν, *πνεῦμα* At verò si flu. hicce *Noym* appellatur, quid si pro Νοῦ Νοὺν reponamus? Certè non invenusta est illa Wendelini conjectura, qui ab Hebræo נעים *naim*, quod est *jucundum*, deducit. Quid enim Ægypto jucundius vel suavius Nilo accidere potest? *Illa facies*, ait Seneca, *pulcherrima est*, *cùm jam se in agros Nilus ingessit*, &c.

Noys, Græce Νοῦς, Ciliciæ flu. Vide *Cessus*.

Nuagerta, inquit Nebrissensis in suo Dictionario, Ptolemæo Gall. Belg. urbs est. *Aquisgranum* Jovio, *Vegerra* Sabellico, *Veterra* Volaterrano.

Nuba, pop. Libyæ juxtà Nilum. Dicuntur & *Nubæi* & *Dabai* & *Numides*. Steph. fortè verò pro Δαβαῖοι. Νυβαῖοι reponendum. Claud. l. 1. de Laud. Stilic.

Venerat & parvis redimitus Nuba sagittis.

Nubia, reg. Ægypto adjacens, Presbyteri Joannis, Æthiopiæ Imp. regno in multas provincias distincto undique cincta; olim Christianam religionem professa, nunc ab eâ deficit. Regio est ditissima auro atque ebore, saccari & frumenti feracissima. Præcipua urbs est Daogala, cujus incolæ sunt admodum divites & cum Ægypti mercatoribus negotiantur. Quod Presbyteri Joannis mentionem facit author, mihi in mentem revocat quid de eo tradit D. Brianus Waltonus, Episcopus haud ita pridem Cestrensis in Præfat. Introductionis suæ ad lectionem Linguarum Orientalium. Sic enim ille: *Rex Æthiopiæ qui longè latèque multis populis per Africam imperat, à multis vocatur* Presbyter Joannis (*Angli vocamus* Prester John) *seu* Pretegianus. *quem post Scaligerum Regem Abyssinorum esse volunt, errore manifesto; cùm certum sit in ultimis Asiæ finibus, non in Africâ ante 400 an. regnasse regem Christianum qui sermone Persico* Padeshia Pristigiani, i. e. *Apostolicus vocabatur, unde* Presbyteri Joannis *nomen ortum.*

Nubiani, errones qui se Ægyptios vocant. Vide *Cyngari*.

Nuceria, Italiæ urbs, infrà Brixellum, haud procul à Padi ripâ, vulgari nunc vocabulo *Lucera*; sive, ut alii dicunt, *Luzzara*. Hoc omnium ferè judicio est id oppidum quod Ptolemæo vocatur Νουκερία. Ἡ δὲ Γαλλία inquit, ἡ Τογάτα ἔχει πόλεις τάσδε. Πλακεντία, Φιδεντία, Βριξελλον, Πάρμα, Ῥήγιον Λέπιδον, Νουκερία, Τάνητον, Μυτίνη, Βονωνία. Nec mirum si, quæ olim fuerit *Nuceria*, eam nunc dici *Luceriam*, quando clarissima quondam Romanorum colonia *Luceria* in Apuliâ, vulgò nunc vocatur *Nucera*; rarò *Lucera*. Quanquam hæc apud antiquos etiam auctores, Ptolemæum, & tabulam itinerariam, legitur Νουκερία Ἀπυλῶν. Apud Appianum verò Civilium bellorum lib. 2. simpliciter Νυκερία. Unde mihi haud levis, nec vana conjectura, istthanc etiam in Galliâ Togatâ dictam fuisse jam olim, ut nunc *Luceriam*, quâ de causâ posteà ad discrimen hujus Ptolemæus, atque auctor Tabulæ scripserunt Λυκερία Ἀπυλῶν. Cluverius. Long. 36. 15. Lat. 43. 03.

Nuceria, Campaniæ urbs, trans Vesuvium mont. in valle, quam Sarnus amnis inter Vesuvium & Lactatium montem efficit, sita; vulgò *Nocera*. Plin. 3. 5. *Herculanium Pompeii; haud procul spectante monte Vesuvio, adluente verò Sarno amne: ager Nucerinus, & 9. m p. à mari ipsa Nuceria*, Lucan. lib 2.

Tu quoque commissa nudatam deseris arcem
Scipio Nuceria.

Silius Ital. lib. 8.

Illic Nuceria, & Gaurus navalibus aptus
Prole Dicarchæâ; multo cum milite Graio;
Illic Parthenope, & Pœno non pervia Nola.

Oppidani *Nucerini*, Polyb. lib. 3. Liv. lib. 27. Origo oppidi licèt non adnotata sit, tamen antiquitas ejus inde apparet, quòd jam inde 1. Decade historiarum suarum ejus mem. Livius, qui lib. 9. sic scribit: *Consules partiti provincias. Etruria Decio, Samnium Fabio evenit; Is profectus ad Nuceriam. Alifates, jam tum pacem petentes quòd uti eâ, quum daretur, noluissent, aspernatus, oppugnando subegit.* Mira sanè admodum res: Fabium, ut Alifas, Samnii opidum, oppugnaret, longè hinc ad Nuceriam, extremam Campaniæ in mediterraneis urbem, profectum. Sed mendum hîc indicat Diodorus lib. 19. Οἱ δὲ τὴν Νυκερίνων τὴν Ἀλφατερίνων καλουμένων [illegible], καταπεισθέντες ὑπό τινων [illegible] τὸ μὲν Ῥωμαίων φιλίας [illegible], πρὸς δὲ τοὺς Σαμνίτας συμμαχίαν ἐποιήσαντο. Et Sigonius ad locum Livii prædictum testatur, in veteri exemplari se reperisse ita *ad Nuceriam Alfaternam*. Et Franciscus Modius affirmat, in membranis Fuldensibus sic esse; *ad Nuceriam Alfaternamque*. Unam intelligi debere urbem, disertè testantur verba. Tum *Alfaternos* scribendum est, si orationi suus sensus constare debet. *Nuceria* igitur hæc *Alferna* dicta; & opidani ejus *Nucerini Alfaterni*, ad discrimen *Nuceriæ Camellariæ*, quæ est in Umbriâ. Appianus ἐμφυλ. 4. ubi narrat, præcipuas Italiæ urbes ab triumviris militibus fuisse destinatas, ad colonias deducendas, hanc etiam *Nuceriam* inter eas connumerat. Coloniam deductam fuisse, ex Tacito apparet. Is quippe Annal. lib. 13. in principatu Neronis ita scribit: *Colonia Capua atque Nuceria additis Veteranis confirmata sunt.* Et lib. 14. *Sub idem tempus levi contentione atrox cædes orta inter colonos Nucerinos, Pompeianosque, gladiatorio spectaculo.* Ab Augusto Imp. primùm deducta est, cognominataque *Nuceria Constantia* Frontinus lib. de Coloniis: *Nuceria Constantia, muro ducta colonia, deducta jussu Imperatoris Augusti*. Cluver. Long. 38. 42. Lat. 40. 14.

Numa Pompilius ex Curibus Sabinorum urbe ortus, secundus rex Romanorum justitiâ & pietate insignis, qui pacatis finitimorum odiis, quò truces efferatosque longâ militiâ animos ad pacis artem traduceret, ad Deorum cultum animum adjecit, primumque ad intimum Argiletum Jani templum condidit, quod apertum, bellum; clausum pacem indicaret. Dein Diale, Martialem & Quirinalem Flamines creavit. Salios item 12. Marti assignavit; Virgines Vestales sacravit. Pontificem maximum primus declaravit, dies fastos, nefastosque condidit; annum in duodecim menses divisit. Quæ omnia quò majore apud imperitam plebem in veneratione essent, simulavit sibi cum Egeriâ Nymphâ nocturnos congressus esse, ejusque se monitu, quæ acceptissima Diis essent, sacra instituere. Juven. Sat. 3.

In vallam Egeriæ descendimus.———
Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amicæ.

Postremò ubi maximâ cum reverentiâ & suorum, & finitimorum quadraginta annos regnasset, diem obiit. Liv. Plut. &c. *Numa* autem à [illegible] *num, dormitavit*, quia non tam bellicosus fuit hic rex, quàm Romulus; sed potiùs sacrificulus, ac tranquillitatis amans: ideò fortassè populus bellicosus à dormitatione nomen imposuit, inquit Flaccus Illyricus. *At ego potiùs* (inquit Simpsonius) *Dormitatorem dictum fuisse putarim, quia se dormire dixit; quia sermonem Dei sic citare solebat, dixit Deus*, &c. Virg. Æn. 6.

——— *Nosco*

———*Nosco crines, incanaque menta*
Regis Romani, primus qui legibus urbem
Fundabit. Curibus parvis, & paupere terrâ
Missus in imperium magnum.

Regis hujus elogium, ut Romanos omittam scriptores, hoc exstat apud Dionem Chrysostomum Oratione 25. Νυμᾶς δὲ τὴν Ῥώμην παραλαβὼν μικράν, καὶ ἄδοξον. ἔτι δὲ ἐν ἀκοσμίᾳ χώραν διῳκισμένην, καὶ πολλοὺς ἔχουσαν τοὺς ἐνοικοῦντας, ἔτι δὲ τοῖς προσχώροις πᾶσιν ἐχθρούς, καὶ πένητας, καὶ ἀγρίους, καὶ ἐπικινδύνως ζῶντας. τὴν Ῥωμύλου χαλιναγωγοῦσαν γνώμην, αὐτοὺς βεβαίως ἔχειν ἐποίησε, καὶ φίλους εἶναι περιοίκοις, καὶ νόμους, καὶ θεοὺς καὶ πολιτείαν κατεστήσατο, καὶ πάσης αἴτιος ὑπῆρξε τῆς λεγομένης ὕστερον εὐδαιμονίας. Horatius Carm. lib. 1. Od. 12.

Romulum post hos prius an quieti
Pompili regnum memorem?

Mart. lib. 12.

Pacifici Latiâ reddis ab urbe Numa.

Ovidio *munificus*, *intensus* & *justus* dicitur. Lucano autem *sacrificus*. De libris ejus vide Aug. de C.D. 7. 34. 35.

Numana, op. Piceni in Italiâ. Plin. 3. 13. *Numana à Siculis condita.* Silius lib. 8.

———*Scopulosa rura Numana.*

Numantia, urbs Hisp. Tarrac. circa 20. an. bellum cum pop. Romano gessit, & à Romanis obsessa per annos 14. cum haberet tantum quatuor hominum millia, non solum sustinuit, sed etiam vicit 40. millia Romanorum. Tandem tamen à Scipione post longam & arctissimam obsidionem deleta est. Pop. *Numantini*, qui cum fame laborarent, nec eis daretur justi certaminis copia, omnia sua, & seipsos igni immiserunt. Horat. lib. 2. Od. 12.

Nolis longa feræ bella Numantiæ.

Cic. 1. Offic. *Majores nostri Carthaginem, Numantiamque funditus sustulerunt.* Et Philip. 4. *Everterunt Numantiam Romani.* Vide Florum 2. 18. Hinc *Numantinus* adjectivum Prop. 4. eleg. ult.

Afra Numantinos regna loquuntur avos.

Long. 18. 58. Lat. 42. 30.

Numenius, Apameensis Syrus, Pythagoricus, & Platonicus, ἀνὴρ ἐπιφανὴς juxta Euseb. Præp. lib. 11. Cronii, celebris illius Platonici familiaris, juxta Porphyrium lib. de antro Nymph. in Odyss. Libros ejus περὶ τῆς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαστάσεως laudat Euseb. Præp. lib. 14. Edidit præterea τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορρήτων, unde fragmentum adfert idem Euseb. Præp. lib. 13. Scripsit etiam περὶ τἀγαθοῦ aliquot libros, quorum primo Judæorum mentionem facit, teste Eusebio, eumque citat Origenes, lib. 1. contrà Celsum. Ex ejus περὶ ψυχῆς libro quædam adducit Theodoretus Serm. 4. Vide Hesychium Mil. in Νυμ. Ejus Plotinus inventa & dogmata sibi tribuere à maledicis quibusdam dictus est, quo plagii crimine, ut liberaretur, Amelius librum scripsit de differentiâ doctrinæ Plotini & Numenii. Vixit post Christum natum, teste Theodoreto Θεραπευτ. β. ubi Plotinum, Plutarchum, & Numenium, cùm post Christum natum vixerint, multa Christianæ Theologiæ mysteria suis libris inseruisse dicit. Diversus ab hoc est *Numenius* ille Pyrrhonius, Pyrrhonis auditor apud Laërt. lib. 9. Alius quoque est *Numenius* Heracleota, cujus ἁλιευτικὸν laudat Athen. 7. 9. *Numenium* quendam rhetora sub Adriano floruisse docet Suidas. Apollonii ad *Numenium* sententiam laudat Stobæus Serm. 123. Consolat. *Numenii* cujusdam filium memorat Hippocrates 1. Prorrh. apud Galenum Comment 11. Sect. 50.

Numentana via, extra portam Viminalem, etiam *Figulnensis* dicta fuit, teste Livio.

Numeria, Dea numerandi.

Numerianus, Rom. Imp. cum Caro & Carino.

Numicus, Latii fluviolus, in quo repertum fuit cadaver Æneæ, & in quo Anna, soror Didus, se submersit. Virgilius Æn. 6.

———*Fontis stagna Numici.*

Pari modulo Silius lib. 8.

———*Parvo descendens fonte Numicus*
Labitur & leni per valles volvitur amne.

Horatius impari. Sic enim ille:

Brundusium Numici melior via ducit an Appi.

Ejus mem. Tibullus lib. 2.

Illic sanctus eris, cum te veneranda Numici
Unda Deum cœlo miserit indigetem.

Virgil. ubi supra:

———*Sacrumque Numici*
Littus amant.———

Numidia, reg. Africæ mediter. *Metagonitis* Plinio in Libyæ inter. & Maur t. confin. Pop. *Numidæ*, apud quos ursi ferocissimi gignuntur, teste Solino, *Biledulgerid* Marmolio. Juvenal. Sat. 4.

Profuit ergo nihil misero quod cominus ursos
Figebat Numidas.———

In Solino v. forsan leg. *Feros.*

Numidia, altera quæ *nova* nominatur, incolis *Guzantina*, teste Marm. pars Africæ propriæ litoralis ad sinum Numidicum, in Mauritt Cæsariensis confin. inter Ampsagam & Bagradam flu. in quâ Cirta, Saldæ & Cullu urbes. *Regno di Constantina* vulgò dicitur. Sinus vero Numidicus *Golfo di Stora*, vel *di Estora*, teste Marmolio. Pop. quoque *Numidia*. Virg. Æn. 4.

Et Numidæ infræni cingunt, & inhospita Syrtis.

Numidæ equites in comitatu divitum Romanorum fuere, de quo legendus Lipsius ad lib. 2. Hist. Tac. itemque Torrentius ad Suetonii Neronem cap. 34. Hæc regio camelostruthionem avem prægrandem fert, quæ proverbio *Avis Numidica* dicitur apud Aristoph. in Avibus de homine prægrandi ac timido. Vide *Nomades.*

Numitor, fil. Procæ Albanorum regis, quem Amulius frater minor natu regno pepulit, Lausumque fil. ejus interfecit, filiamque ejus Rheam Sylviam Virginem Vestalem legit, ut sub specie honoris perpetuâ virginitate spem partûs ei adimeret. Verùm cùm illa ex Marte (ut Romani credi voluerunt) gravida facta esset, ipsam quidem in Tiberis ripâ vivam defodit, pueros autem in fluvio mergi jussit, quos cùm in sicco destitutus Faustulus invenisset, Accæ Laurentiæ uxori suæ educandos tradidit. Hi posteà adulti Amulium interfecerunt, regnumque avo suo Numitori restituêre. Plutarchus.

Nundina, Romanorum Dea, à *nono die* nascentium dicta, qui & *lustricus* dicitur, quo infantes lustrabantur. Macrob. Sat. 1. *Lustricus dies olim appellabatur, quo pueri lustrabantur, & nomen accipiebant.* Suetonius

Blus in Claudio: *Ejusdem futuræ infelicitatis signum evidens die lustrico extitit.*

Nuremberga, Nuremberg, urbs ampla & libera Germ. in Franconiâ ad Regnitium flu. & ei etiam subest ditiuncula adjacens; 15. mill. Germ. distat ab Herbipoli in Eurum; estque inter Episcopatum Bambergens. in Circium, & Palatinatum super. in Eurum.

Nursa, op. in Æquiculis. Virg. Æn. 7.

Et te montosa misere in prælia Nursa.

Jamdudum interiit, unde & Servio situs ejus ignotus.

Nursia, Piceni civitas Ptol. Σαβίνων πόλις Νυρσία. Diod. lib. 48. Ὁ Καῖσαρ ἐπὶ Νυρσίαν ἐς τοὺς Σαβίνους ἐστράτευσε. Pop. *Nursini*. Virg. Æn 7.

Qui Tiberim, Fabarimque bibunt, quos frigida misit
Nursia. ———

Ubi Servius. *Nursia, Piceni civitas, frigida autem vel revera, aut certe, venenosa, nocens. Gracchi namque ubique in concionibus suis Nursinos sceleratos appellavere; & scimus amare Virgilium historiarum rem per transitum tangere.* Atqui nullam hic intellexit historiam Virgilii imitator Silius, qui lib. 8. ita canit:

——— *Nec non habitata pruinis*
Nursia. ———

Frigidam igitur dixit Virgilius, quia inter Apennini pruinas sita. Hinc *Nursinus* adjectivum. Mar. 13. 20.

Nursinas poteris parcius esse pilas.

Id est rapa, quæ in orbem optima nascuntur in Nursiâ, Sabinorum civitate. Long. 36. 30. Lat. 42. 50.

Nyctelius, vocatus fuit Bacchus, quòd sacra ejus noctu fiebant νὺξ enim *nox* est, & τελέω *perficio*, & *sacra peragere* etiam significat, unde τελεταὶ pro mysteriis. Anthol. lib. 3.

Νυκτέλιον, Νόμιον, Νυσιάδα, Νυσαδόχε πεδον.

Hinc *latex Nyctelius* pro vino apud Sen. in Oedipo. Bacchi sacra noctu fieri solita passim perhibent Poëtæ. Virg. Georg. 4.

Inter sacra Deum, nocturnaque orgia Bacchi.

Et alibi Æn. 4.

——— *Qualis commotis excita sacris*
Thyas ubi audito stimulant trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. 1. Art. Amatoriæ:

Nycteliumque patrem, nocturnaque sacra precare.

Dionys. Periegetes:

——— Ἔνθα γυναῖκες
Ὀρνύμεναι τελέουσι τεὸν νόμον ἱερὰ Βάκχου,
Στεψάμεναι κισσοῖο μελαμφύλλοιο κορύμβοις
Ἐννύχιαι. ——— ———

Oppianus 1. Cynegeticωn νυκτερὰ θύσθλα vocat, id est, *nocturna sacra*.

Nycteus, Neptuni fil. ex Celene Atlantis filiâ, quem ex Amaltheâ Cretensi nymphâ Antiopam & Nyctimenen suscepisse ferunt. Ex his Nyctimene fœdo patris amore capta, operâ nutricis cum eo concubuisse dicitur. Tandem verò re cognitâ, cùm pater eam occidere vellet, Minervæ miseratione in noctuam conversa est. Item *Nycteus* Antiopæ pater. Prop. 3. 15.

Testis erit Dirce tam vero crimine sæva
Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.

Et lib. 4. el. 4.

Tu licet Antiopæ formam Nycteides. ———

Nyctimene, de qua supra in *Nycteus*. Ovid. Met. lib. 2.

An quæ per totam res est notissima Lesbon,
Non audita tibi est patrium temerasse cubile
Nyctimenen? avis illa quidem: sed conscia culpæ
Conspectum, lucemque fugit, tenebrisque pudorem
Celat; & à cunctis expellitur æthere toto.

Nymphæ, aquarum Deæ, quasi *Lympharum* numina, ut quidam volunt. Oceani filias fuisse testatur Orpheus Hymno in honorem earundem consecrato;

Νύμφαι θυγατέρες μεγαλήτορος Ὠκεανοῖο
Ὑγροκέλευθοι γαίης ὑπὸ κεύθεσιν οἰκί᾽ ἔχουσαι

Virgilius eas fluviorum matres esse putavit. Æn. 8.

Nymphæ Laurentes, Nymphæ, genus amnibus unde est.

Has autem non solùm communi nomine appellavit Orpheus in illo Hymno, sed etiam *Hamadryadas*, cùm inquiat,

Κοῦραι Ἁμαδρυάδες, φιλοπαίγμονες.

Id sanè effectum est, quia Nympharum aliæ sunt creditæ cœlestes aliæ terrestres, aliæ fluviales, aliæ marinæ, aliæ stagnorum præsides, quam divisionem fecit Mnesimachus Phaselites. Et Homerus de quadam varietate harum ita mem. Hymno in Venerem.

Ἢ Νυμφάων αἵ τ᾽ ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Ἢ Νυμφῶν, αἳ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσι,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήεντα.

Terrestres Nymphæ putatæ sunt a nonnullis Cererem & Bacchum educasse. Cœlestes Nymphæ credebantur esse animæ sphærarum, quas etiam *Musas* vocarunt, ac vires quæ inde ad nos venirent. Terrestrium aliæ sylvis præerant, ut *Dryades*; aliæ montibus, ut *Oreades*; aliæ singulis arboribus, ut *Hamadryades*, aliæ pascuis & floribus, ut *Napeæ*. Fluviorum præsides *Naiades* dicebantur; stagnorum & lacuum *Limniades*. Quas verò fontibus præesse putarunt antiqui *Ephydriades* appellarunt. Hermocreon:

Νύμφαι Ἐφυδριάδες, ταῖς Ἑρμοκρέων τάδε δῶρα
Εἴσατο καλλιπόν τι δικόσ ἀγναίας.
Χαίρετε, καὶ στείοιτ᾽ ἐρατοῖς ποσὶν ὑδαλέοντα
Τόνδε δόμον, καθαροῦ πιμπλάμεναι πόματος.

Aliæ marinæ putabantur, ut *Nereides*. Quo verò loca nonnulla Diis variis forent consecrata, & quâ de causâ id fieret, testatur Dion. Halicarn. lib 1. hoc pacto Ὄρη μὲν καὶ νάπας Πανὶ, λειμῶνας δὲ καὶ τεθηλότα χωρία Νύμφαις, ἀκτὰς δὲ καὶ νήσους πελαγίοις δαίμοσι. Τῶν δὲ ἄλλων ὡς ἑκάστῳ τι θεῷ καὶ δαίμονι οἰκεῖον. Pausanias in Phocicis quandam ex Nymphis *Lilaam* nominat Cephisi filiam, atque alibi de Nomiâ indigenâ Arcadum mentionem facit. atque, Nymphas non esse quidem omninò sempiternas, sed innumerabilem penè annorum numerum vivere, idque ex antiquorum poetarum sententiâ. Afflabantur vates non minus Nympharum quàm cæterorum Deorum numine, quare Pausanias in Messeniacis refert, nonnullos earum numine afflatos civitatum ruinas prædixisse. Lac autem & oleum eis offerebatur, cùm sacra fierent. Theocritus in *Viatoribus:*

Στασῶ δὲ κρατῆρα μέγαν λευκοῖο γάλακτος
Ταῖς Νύμφαις, στασῶ δὲ καὶ ἁδέος ἄλλον ἐλαίω.

Consueverunt quoq, capras illis immolare. Idem ibidem

Τὸ Κρίνυλλος μοι ἴδοις τὰ ποικίλον, αἶπ᾽ ἴδοντι
Ταῖς Νύμφαις τὰν αἶγα. ———

His etiam mel offerri solitum quidam putarunt, quia floribus delectarentur, è quibus mel conficitur. è quorum opinione Virgilius illas flores colligentes inducit:

———Tibi lilia plenis
Ecce ferunt Nymphæ calathis: tibi candida Nais
Pallentes violas, & summa papavera carpit.

Alii id contigisse maluerunt, quòd illæ Aristæum, quem putantur educasse, mellis & olei conficiendi viam docuerint. Offerebatur & vinum, ut Apollinis responsum declaravit apud Eusebium Nat. Comes.

Nymphæum, op. Turciæ Chersonesi apud Theodosiam urb. *Ciprico*, teste Nigro. Item promontorium geminum Macedoniæ: unum montis Athi in latere Australi, *Capo Nimfeo* ex tab. recent. Alterum in orâ maris Jonii, apud Apolloniam & Aoum flu. *Capo Pali* Luccaro. Lucan. lib. 5.

Nymphæumque tenent, nudas Aquilonibus undas.

Nymphis, Heracleotes, historicus, qui res gestas ab Alexandro lib. 24 composuit; item de Heracleâ lib. 13. usque ad eversionem tyrannorum, & ad 3. Ptolemæum. Suidas. Vide Voss. Hist. Gr. 1. 16.

Nymphodorus, Amphipolites, de Asiaticorum legibus & ritibus libros composuit. Clem. Alex. 1. Stromat. Item *Nymphodorus* Syracusius, *in Asia Periplo* citatur ab Athenæo libb. 6. 7. & 13. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 393. & 394.

Nysa, urbs Arabiæ, sive, ut alii putant, Ægypti, Arabiæ propinqua, apud quam Bacchus, ut Diodoro placet, à Nymphis est educatus, unde *Dionysius* ex Διὸς, id est, Jove & *Nysa* conflato vocabulo. Plin. 8. 13. *Nysam* Indiæ montem esse tradit, lacertas immensæ magnitudinis alentem.

Nysa, vel *Nyssa*, Indiæ civitas, à Libero Patre condita, teste Strab. lib. 13. sita sub radicibus montis, quem Meron vocant. Virg. Æn. 6.

Nec qui pampineis victor juga flectit habenis
Liber agens celso Nysæ de vertice tigres.

Hinc *Via Nyssæa*. Dionys. vers. 1159.

Τύνεκα Νυσαίην μιν ἐφημίξαντο κέλευθον.

Vide sis illic Eustathium. Item *Nysa* unus ex Parnassi verticibus Baccho consecratus. Juvenal. Sat. 7.

Quis locus ingenio; nisi cum se carmine solo
Vexant, & dominis Cyrrhæ Nysæque feruntur
Pectora nostra, duas non admittentia curas?

Lucanus lib. 8.

Et juga tota vacant Baccho Nyseia.

Idem lib. 1.

———Cyrrhan velim secreta moventem
Sollicitare Deum, Bacchumque avertere Nysâ.

Alia est *Nysa* in Thracia. Steph. Hom. Iliad. ζ. ubi de Lycurgo:

Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον.

Vide sis illic Didymum. Nicander in Alexipharmacis v. 30.

Ὡς δ' ὁπότ' ἀγριόεντος ὑποθλίψαντες ὀπώρην
Σιληνοὶ κεραοῖο Διωνύσοιο τιθῆναι,
Πρῶτον ἐπ' ἀφρίζοντι ποτῷ φρένα θωρηχθέντες
Ὄμμασι δινήθησαν, ἐπὶ σφαλεροῖσι δὲ κώλοις
Νυσαίην ἀνὰ κλιτὺν ὑπέδραμον ἀφραίνοντες.

Decem *Nysas* enumerat Stephanus & Homeri Scholiastes ubi supra. Vide Hesychium in Νύσα, & Casaubonum ad Nysseni epistolam. Item hominis proprium. Cic. 3. de N. D. *Dionysios multos habemus, primum Jove & Proserpinâ natum; secundum Nilo, qui Nysam interemit.*

O A

Oanes, Græcè Ὠάννης, animal biceps, cætera piscis, è cujus caudâ adnascebantur pedes humanis similes. Vox ei humana; ex mari autem Erythræo emersum Babyloniam pervenisse aiunt. occidente verò Sole in mare rediisse; ab eo homines omnifarias artes, literas, agriculturam, ædium sacrationes, architecturam, & leges politicas didicisse, nec non quicquid ad vitam civilem pertinere possit, historiamque portentosissimam de Belo & Omarca; quam ex Polyhistore, Berosi exscriptore, discas licet apud Eusebium. Simulacrum autem ejus usque ad Berosi tempora, id est, ad initia Græcæ monarchiæ servatum. Fusiùs autem ex eodem Beroso narrat Apollodorus, Oannes quatuor, Annedotos dictos, seculorum vicissitudine è Rubro item mari comparuisse, quorum quisque semihomo, & semipiscis. Horum secundi meminit Abydenus, & ἡμιδαίμονα figuram ei tribuit. Vix alibi de his mentio fit: verum ab Helladio Besantinoo In Chrestomathiâ Oannem designatum esse meritò suspiceris. Tradit is hominem quendam nomine Ὤη è Rubro mari ascendisse, capite, manibus, pedibusque humanis; cætera membra piscem præ se tulisse: literas autem & astrorum scientiam ostendisse; quæ omnia sunt ipsissima penè Berosi de Oanne historia. Unde depravatum *Oannis* in Ὤη nomen sentit magnus Scaliger à compendiosâ librariorum scriptione. Vide Seldenum de Diis Syris lib. 2. cap. 3.

Oanus, urbs Lydiæ. Steph. & Siciliæ flu. Pindarus, hodiè *Frascolari*. Vide Bochart. Geogr. Sacr. pag. 605.

Oasis, vide *Avasis*. Erat autem urbs gemina in medio Libyæ, teste Strabone. Minor *Alxagar*, teste. Bar. Long. 60.15. Lat. 26.45. Major *Gademez* Zeiglero. Long. 59.30. Lat. 23. 30. Hæc abest à Thebis Ægypti itinere septem dierum in occ. teste Herodoto, qui ait Samios eam urbem tenuisse. *Oassis* dicitur lib. Concil.

Oaxes, flu. Cretæ, ab *Oaxe* Apollinis filio dictus. Rara hujus mentio apud veteres; nobis interim satis esse debet auctoritas Virgilii Eclog. 1.

Pars Scythiam, & rapidum Cretæ veniemus
Oaxem.

Quin & Vibius Cretæ flu. facit, ut non audiendus sit Servius, qui in Mesopotamiâ ponit. Accedit argumentum ab Apollonio lib. 1. Argon. qui ait Cretam dictam esse *Oaxida*.

Oaxus, civitas Cretæ, ab *Oaxo* Minois ex Acacallidæ filiâ nepote; vel à situ loci, quòd *crepidines* Græci *Axos* vocant. Herod. quoque lib. 4 *Oaxum* urbem Cretæ facit, in quâ Etearchus pater Phronimæ matris Bacchi regnavit, qui Cyrenen condidit. Civis *Oaxius*. Steph.

Obius, *Oby*, alias *Carambycis*, flu. Moscoviæ amplissimus, qui è *Kitasco* lacu exiens, & à mer. in Sept. tendens, Europam ab Asiâ separat, & per Tartariam Moscoviticam fluens, receptis Protacâ, Salâ & Toboliâ flu. cum plurimis al. 6. ost. in Oceanum Glacialem se exonerat inter Obdoram, & Samojedam prov.

Oboca, flu. Hiberniæ; hodie *Dora* dicitur, estque in Lagenia prov. Oritur in Com. Dublinensi, ac dein per

Caterloghens. labitur, ubi juxta Arcloam portum & op. in mare Hibern. se exonerat 35.m.p. infra Dublinium in meridiem.

Obrincus, Gall. Belg. flu. *Mosella* Tacito & Ausonio, teste B. Rhenano, qui per Lotharingiam & Trevirenses in Rhenum ad Confluentes urbem fluit. Heroldus non fluvium significare docet apud Ptol. sed eum Germ. tractum, quem hodie *Ober Rhingavv* vocant. Aliqui credunt eo vocabulo significari superiorem partem Rheni fluminis, quasi diceret *Obrrhyn*.

Obris, nomen flu. Gall. Narbon. ex agro Gavillitano per Biterensem urbem, inter Narbonem & Agatham in mare delabens. *Orobu*. Ptol. *l'Orobe* Clusio.

Obroatis, Persidis urbs. Ptol. *Orobatis* Ammiano, hodie *Omara*, teste Moletio.

Obtricum, sive *Obtricense* Amm. lib. 20. op. ad Mosam, idem quod aliis Trajectum superius, vulgò *Obtryck*.

Obulco, Hisp. Bæt. urbs. Ptol. *Pontificense* vocat Plinius. *Sicura* Nigro dicitur. Villanovanus *Ullam* Hirtii putat. *Porcuna* ex vet. Inscriptione, teste Morali.

Occara. Antonini videtur Simlero *Gonara* Ptolemæi. Chalcidoniæ regionis in Syria.

Occasio, à Poëtis Dea fingitur rerum gerendarum opportunitati præsidens. Hujus simulacrum ita pingebatur, ut pennatis pedibus volubili rotæ insisteret, vertigine quadam velocissimâ se in orbem circumagens, priore capitis parte capillosa, posteriore glabra. Quo commento, Occasionis brevitatem & inconstantiam denotare voluerunt, quæ, nisi cùm primùm se offerat, arripiatur, statim è manibus elabitur, nihilque nobis remanet præter pœnitentiam, quæ perpetua Occasionis fingitur esse comes. De effigie ejus Ausonius Epigrammate 16.

Occitania, pars Gall. Narbon. hodiè *Languedoc*.

Oceanus, Cœli & Vestæ fil. maris Deus, maritus Tethyos, fluviorum, fontiumque omnium pater; sic dictus ab ὠκὺς quod est *velox*, quod præter Servium testatur Solinus cap. 36. his verbis. *Nam* Ὠκεανὸς, *inquit*, *quem Græci sic nominant à celeritate*, &c. Agathemeres lib. 1. Ὠκεανὸς δὲ (dictus est scilicet) διὰ τὸ ὠκέως ἀνύειν κύκλῳ τὴν γῆν. Aliter Suidas, Ὠκεανὸς, παρὰ τὸ κεῖν, ζῆν. Phœnicis autem in navigationibus suis per mare illud vastissimum, quo terram circumquaque cingi deprehenderunt חוג *Og* suâ linguâ vocavere, id est, *mare ambitus*. Unde Græcis nata vox Ὠγὴν, quod Oceani fuit priscum nomen. Hesychius. Ὠγὴν, Ὠκεανὸς, quod Sic in Alexandra Lycophronis:

Γραίας χυθέντων Ὠγένου Τιτηνίδα.

Et Pherecydes Syrus, apud Clem. Alex. Strom. 6. Ζὰς ποιεῖ φᾶρος μέγα τε καὶ καλὸν καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλλει Γῆν καὶ Ὠγηνὸν, καὶ τὰ Ὠγηνοῦ δώματα, id est, Oceani. Sane חוג in Scriptura verbum Geographicum est. Esaiæ 40.22. *Qui sedet super* חוג *Og circulum terræ*. Proverb. 8 27. *Cùm constitueret* חוג *Og circulum super faciem abyssi*. Vide Job. 26. 10. Porrò *Oceanum* veteres rerum omnium patrem vocarunt, quia cuncta ex humiditate constare suspicabantur. Id quod etiam Metaphys. 1. annotatum ab Aristotele, & Thaletis respicit sententiam, qui principium rerum fecit aquam. Hinc fortè & Orphei illud:

Ὠκεανὸν μὲν πρώτιστον καλὰ πρόξενον ἐκ πάντων.

Homerus quidem disertè canit Iliad. 4

Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν.

Et Iliad. 21. ad nominis etymon veluti alludens:

Ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα

Καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσι.

Eademque de causâ Ποσειδῶνα γηΐοχον vocat Apollonius. Observatu dignum hoc loco, Maris Atlantici nomen olim multo latiùs acceptum, quàm nunc accipi solet. Legimus enim in Somn. Scipionis, omnem terram, quæ colitur à nobis, Atlantico mari circumfundi. Et Strabo scribit Indiam desinere in mare Orientale, & in Austrinum, Atlantici partem. Sanè Suidas omnia maria navigabilia *Atlantica* vocari scribit. Et Aristoteles libro de Mundo, modò eius sit, Τὸ δὲ πέλαγος τὸ ἔξω τῆς οἰκουμένης Ἀτλαντικὸν καλεῖται καὶ ὁ Ὠκεανὸς περιῤῥέων ἡμᾶς. Herodotus quoque tantum duo universi maris nomina novit, cùm *Atlanticum* mare & *Rubrum*, tum quod Græci navigant, dictum posteà *Mediterraneum*, unum esse, & idem scribit, *Caspium* verò esse alterum. Quo sensu fortè Zosimus Rhenum se in Atlanticum mare exonerare tradit, quod hodiè *Germanicum* vocatur. Sic enim ille lib. 3. m. 706. Τῷ Ῥήνῳ πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς Γερμανίας εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος ἐκδιδόντι. *Oceanus* autem interdum ponitur pro *Aere* unde Veteres Critici Hesiodi illud

——— Παρ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην

interpretati primò omnium videntur ἐν τῷ ἀέρι; posteà verò vocem Ὠκεανοῦ ita sumpserunt tanquam per se τὸν ἀέρα designaret. Unde Hesychius. Ὠκεανός, ἀήρ, θάλασσα. Idem Ὠκεάνειο πόρον, τὸν ἀέρα εἰς ὃν αἱ ψυχαὶ τῶν τελευτώντων ἀποχωροῦσι. Atque hinc Heroas suos, qui παρ' Ὠκεανὸν constituuntur, *Aeris in latis campis* constituit Maro. At Græci interpretes magno se ἀτοπήματι traduxerunt, cum παρ' Ὠκεανὸν verterunt κατὰ τὸν Ὠκεανὸν, quod & reliqui secuti sunt. Meliùs multò & prudentiùs Silius Italicus *ultra Oceanum* reddidit. Sic enim ille lib. 13.

Verum ultra Oceanum sacro contermina fonti
Lethæos latices, & sacra oblivia potat.

Vide Heinsium ad Hesiod. pag. 63.

Ocelis, Ptol. *Ocila* Plinio, *Acul* Straboni, urbs & emporium Arab. Fel. ad fin. Arab. à Mochurâ, sive, ut nunc vocatur, Mechâ 40. m.p. *Zidem* Nigro. *Capo de Celi* Rhamusio.

Ocelli, promontorium Angliæ, *Holdernesse* Camdeno, cuius extremitatem *Spurnhead* vocat.

Ocellus Lucanus, antiquus Philosophus, scripsit librum de universi naturâ, cujus textum è Græco in Latinum transtulit, collatisque (ut ait ipse) multis exemplaribus etiam MSS. emendavit, Paraphrasi, & commentario illustravit Car. Emmanuel Vizzanius, A. D. 1546.

Ocelum, vulgò *Esilles*, teste Vigenereo, op. Alpinum Gall. Narbon. in confin. Taurinorum. Aliis est *Oulx*, Italis *Ours*, pagus paulo remotior; *Ocey* Ferrario in finibus Sabaudiæ.

Ocelum, *Ocellum Durii* Antonino, *Ocelis* Appiano, op. seu pag. Hisp. Tarrac. in finibus Arevacorum, ad Durium flu. *Fermosel*, teste Zuritâ. Item op. Hisp. in Callaicis mediterr. *Otero de Rey* Moletio.

Ocetis, ins. maris Deucaledonii, Scotiæ adjacens apud Orcada promont. *Hethy* Camdeno, *Sandes* aliis. *Ranaldsda* Ortelio ex Lhuydo.

Ocha, mons Eubœæ. Item inſ. ipſa ſic dicta. Strabo καὶ Ὄχη δὲ ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος. καὶ ἔστιν ὁμώνυμον αὐτῇ τὸ μέγιστον τῶν ἐνταῦθα ὀρῶν. Eſt & apud Plin. *Ocha* una è vetuſtis Eubœæ urbibus. קוצע *Oca* Pœnis *anguſtum* ſonat; quo nomine illos hanc inſulam appellaſſe veriſimile eſt διὰ τὴν στενότητα, ut Græcos *Macrin* à longitudine. Mela. *Eubœa*, &c. *nuſquam lata, duûm millium ſpatium habet ubi arctiſſima eſt*. Scylax. Τὸ δὲ πλάτος στενή ἐστιν Εὔβοια. Alexius Comicus in cenſu 7. inſularum Εὔβοια πέμπτη στενοφυής. Boch. Vide Caſaub. in Strab. lib. 10.

Ochus, flu. Indiæ. Plin. 6.16. ſeu potius Bactrianæ: ſic enim idem Plin. 31. 7. *Praterea apud Bactros amnis Ochus, & Oxus ex oppoſitis montibus deferunt ramenta*. Oritur autem ex Paparamiſo monte Oxoque flu. congrediens, cum eodem in Margianâ reg. Caſpium mare petit. *Obenger* Caſtaldo.

Ochus, rex Perſarum, qui avaritiæ notâ adeò laboravit, ut urbem nunquam iniret, ne mulieribus congiarium impertiretur. Nam Cyrus lege ſanxerat, ut quo primùm rex Perſarum ingrederetur, mulieres quotquot adeſſent, ſingulos auri nummos ab ipſo rege acciperent. De *Ocho* Perſarum rege Juſtinus, lib. 10. *Hareditas regni Ocho tradita, qui timens parem conjurationem, regiam, cognatorum cæde, & ſtrage principum replet, nulla non ſanguinis, non ſexus, non ætatis miſericordiâ permotus*. Ab Eunucho Bagoâ veneno necatus eſt, teſte Diodoro Sic. lib. 17. Cujus cadaver ab interfectore felibus objectum eſt, & oſſa quædam ipſius, exprobrandæ crudelitatis cauſâ, in manubria gladiorum ſunt converſa Ælian. ποικίλ. 6. 8.

Ocinarus, vulgò *Savuto*, flu. Brutiorum in Calabr. citer. in ſinum Terinæum influens. Hodie *Sabario* dici, & *Sabbatum*, vel *Sabbatum* Antonini eſſe oſtendit Barrius.

Ocite, inſ. parva Hiberniæ ad occ. quæ *Bax* incolis dici fertur.

Ocnus, Tiberis & Mantus filiæ Tireſiæ vatis filius. Hunc Mantuam condidiſſe tradunt, & Æneæ in auxilium veniſſe adverſus Turnum. Virg. teſtatur Æn. 10.

Ille etiam patriis agmen ciet Ocnus ab oris
Fatidica Mantûs, & Tuſci filius amnis,
Qui muros matriſque dedit tibi Mantua nomen.

Idem hunc *Bianora* vocat Eclog. 9. teſte Servio. Vide *Bianor*.

Ocnus, nomen cujuſdam apud Inferos, quem effinxerunt, perpetuò torquentem funem, aſtante aſellâ; quæ quantum ille torſiſſet, ſtatim præroderit. Inde proverbium, *Ocnus funiculum torquet:* quod cùm in eos omnes competat, qui non profuturam in re aliquâ operam collocant, tum in eos præcipuè quadrat, qui cum nihil neque laboris, neque induſtriæ ad augendam rem familiarem prætermittant, nihilo tamen redduntur ditiores; quod domi habeant aſellam, hoc eſt, uxorem prodigam, quæ quicquid miſellus multis ſudoribus corraſit, ſtrenuè profundit. Propertius 4. 3.

Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno,
Æternuſque tuam paſcat aſella famam.

Vide Plin. cap. 11. lib. 35. Quia autem ſummæ erat pigritiæ non abigere aſellum, ideo Ariſtoteles hunc Ocnum ait mutatum in Erodii genus omnium pigerrimum ut poſt Politianum, qui jam hunc verſum illuſtrarat, notat Turnebus, lib. 8. cap. 1. Fabulam illam refert Pauſan. in Phocicis, & interpretatur. Meminit Schol. Ariſtoph. in Ranis, & Diodorus, lib. 2. Quærit autem Eraſmus in Chiliadibus quare ὁ χοινοπλόκος Ὄκνος dicendus ſit potius quam aſinus, qui ſunc paſcitur. Nam, inquit, aſinus ipſe potius piger eſt quàm ὁ χοινοπλόκος. Atqui verba ipſa, quæ adducit ex Plutarcho (ſunt autem ea lib. περὶ εὐθυμίας) ſolvunt dubium, cum dicat ὅτι ὁ χοινοπλόκος παρίησι τὸν χοῖνον καταφάγεσθαι, & ſenex ille ſinat ab aſino funem depaſci, neque abigat.

Ocrea, Umbriæ op. exciſum, cujus magna adhuc manent rudera apud Tiberim ex adverſo Galeſii, Ocriculo vicinum, minus 2. m. p. diſtans in auſt. vulgò *Ocre*.

Ocriculum, ultima Umbricarum urbium verſus meridiem, Romæque proxima, urbs antiqua, cujus nomen alii plurali numero *Ocriculi* protulerunt. Opidani inde ſunt Ciceroni, Livio ac Plinio, *Ocriculani* Inſcriptioni veteri & Stephani & epitomatori *Ocricolani*, vulgò nunc op. incolis *Otricoli* vocatur: Οἱ Ὄκρικολοι Straboni, τὸ Ὀκρίκελον Ptolemæo. Stephanus: Ὀκρίκολα, πόλις Τυῤῥηνῶν. Διονύσιος Ὀκτωκαιδεκάτῃ Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας, τὸ ἐθνικὸν Ὀκρικολανός. ὡς αὐτός φησιν. Neſcio autem an ipſi Dionyſio opidi vocabulum formatum fuerit Ὀκρίκολα; neſcio item, an Tyrrhenorum id ille fecerit opidum; vereorque de ſuo id gentis nomen adjeciſſe Stephanum, cujus ætate Umbria etiam ſub Etruriæ, ſive, ut tum adpellabant, Tuſciæ titulo comprehendebatur. Long. 36. 00. Lat 42. 16.

Ocrinum, quod & *Damnonium* Ptol. promont Albionis in Cornubiâ reg. occidentaliſſimum, Antiveſtæ proximum, ubi op. S. Michaelis, de quo *Capo di S. Michael* etiam nominatur; ab Exonia urbe 79. m. p. in occ. recedens. *The lands end* Camdeno

Ocriſia, Tulli regis Rom. mater. Ovid. Faſt. 6.

Namque pater Tulli Vulcanus, Ocriſia mater.

Ubi tamen *Ocreſia* legendum ait N. Heinſius, quia Plutarcho, Ὀκρησία dicitur, Ὀκρισίαν autem ſemper vocat Halic. Dionyſius. Apud Feſtum in voce *Nothum* *Ocliſia* perperam dicitur.

Octapiturum, promont. Albionis. Ptol. *S. David's head* Camdeno. Eſt autem in Walliâ reg. maximè occiduum, ubi Menevia urbs epiſc. quæ *S. David*, dicitur, à Londino 192. m. p. in occ. à Mariduno reg. primaria 36.

Octapolis, Lyciæ op. Ptol.

Octavia, gens a Velitris originem accepit, quam aſſentationis gratiâ propter Auguſtum excellere dixerunt. Ipſe autem Auguſtus nihil amplius quam equeſtri familiâ ortum ſe ſcribit, vetere, ac locuplete, & in quâ primus ſenator ejus pater fuerit. M. Antonius libertinum ei proavum exprobat Reſtionem è pago Turino, & avum argentarium. Cic. in ep. quâdam eum nepotem argentarii & filium adſtipulatoris vocat. Utcunque tamen conſtat Auguſti patrem honeſtiſſimum virum fuiſſe, magnâque laude Macedoniam provinciam adminiſtraſſe, idque ex ipſius M. Tullii teſtimonio, ubi ad Qu. fratrem ſcribens hortatur eum ut promerendis ſociis vicinum ſuum Octavium imitetur.

Octavia, Octavii Cæſaris ſoror, Antonii Triumviri uxor, ab eo poſtea repudiata. Plut.

Octavia, Cl. Cæſaris fil. Neronis uxor, ab eo inter-

interfecta, teste Suetonio, cum prius in Pandatariam ins. relegata esset. Tragicus tamen ille qui *Octaviam* scripsit, in Ægyptum relegare videtur. Sic enim ille:

——Date vela fretis
Ventisque, petat puppis rector
Tandem Pharia littora terræ.

Nisi si hoc vult, Alexandrinâ duntaxat navi avectam Octaviam. Alias reposuerim ego:

Pandataria littora terræ.

Lips. ad Tac. An. 14.

Octavius Avitus, & Petilius Faustinus furta Virgilii adnotarunt, notantes unde quæque carmina surriperentur, ut ait Servius.

Octavius, Historicus antiquus, de quo Voss. Hist. Lat. pag. 714.

Octodurum, Hisp. Tar. urbs ad Durium flu. in Vaccæis. Ptol. vulgò *Toro*. Long. 14. 52. Lat. 42. 00.

Octodurum, vel *Octodorus*, vulgò *Martenach*, teste Simlero, op. olim, nunc pagus Veragrorum in Gall. Narbon. apud Rhodanum flu. inter Allobroges & Sedunos, Long. 28 38. Lat. 45. 28.

Octogesa, op. Hisp. Tarracon. apud Iberum flu. in regno Arragonio; *Etovisa* Plinio. *Etovissa* Livio. *Mequinenza* hodie, teste Morali. *Hitona* autem Episcopo Gerundensi.

Ocypete, una Harpyiarum, *à celeri volatu* nomen habens. Sorores habuit Aëllo & Celæno, cum quibus Strophadas insulas fertur incoluisse.

Ocyroe, Nympha, Chironis Centauri & Chariclûs Nymphæ filia, ita dicta *à celeriter fluendo*, quòd in rapidi fluminis ripis nata esset. Hanc poetæ fabulantur fuisse fatidicam, eandemque in equam tandem conversam. Ovid. Met. 2.

Ecce venit rutilis humero projecta capillis
Filia Centauri, quam quondam Nympha Caico
Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit
Ocyroen. ——

Odera, flu. Germ. ex Moraviâ oriens & in mare Balticum influens *Oder* vulgò dicitur.

Odessus, urbs Mysiæ infer. cum monte cognomine ad Euxinum mare, inter Mesembriam & Dionysiopolim. Stephanus illam Almydesso proximam facit. Ejus mem. Ovidius lib. 1. Trist eleg. 9.

Inde Mesembriacos portus & Odesson, & arces
Prætereat dictas nomine, Bacche, tuo.

Est & *Odessus*, amnis ibidem. Vide Stuckium ad Arrianum pag. 189.

Odoacer, Herulorum rex, An. Dom. 476. Danubium transgressus in Italiam Veronam pervenit & persecutus Orestem Gothum, qui Momyllum fil. suum Augustum creaverat, Ticinum includit, & urbem tandem capit, & militibus diripiendam præbet, & die vicesimo tertio Augusti proclamatur Rex Italiæ. Inde Ravennam in potestatem accipit; tandem Romam proficiscitur & Momyllum Augustulum, qui præ metu imperio se abdicaverat, in Lucullanum Campaniæ castrum in exilium ejicit, atque ita finis factus est Imperio Occidentali, quod steterat post victum Pompeium, incipiendo à Julio Cæsare an. 522. Deinde à Theodorico Gotho, Amali filio, bello petitus, variâ fortunâ usus Ravennæ includitur, & post longam obsidionem & obsessis, & obsidentibus defatigatis pace facta à Theodorico ad convivium vocatus trucidatur, A. D. 429.

Odones, pop. Thraciæ. Dionysius Bassaricôn lib. 14.

Μαίδοι τ' ἄγχεμα φῦλα καὶ Ὄδονες ἐγχεσίπαλοι.

Odrysæ, pop. Thraciæ circa Hebrum flu. Solinus. Hos Thucydides inter Abderam & Istrum collocat. Laonicus eos *Moldavienses* esse putat. Horum civitas *Odrysa* Straboni dicitur. Hinc *Odrysius*. Claudian Gigantomachia:

Primus terrificum Mavors non segnis in hostem
Odrysios impellit equos, quibus ille Gelonos
Sive Getas turbare solet. ——

Statius Achilleidos lib 1.

Sic cum palantes Phlegram in castra coirent
Cœlicolæ, jamque Odrysiam Gradivus in hastam
Surgeret, & Libycos Tritonia tolleret angues,
&c.

Sil. Ital. lib. 7.

Non graviore movent venti certamina mole
Odrysius Boreas, & Syrtim tollere pollens
Africus. ——

Val. Flac. lib. 5.

——*Odrysio gaudebant carmine Phocæ.*

Id est Orpheo. Ubi alii *Othrysio*.

Odyssea, *Edissa* Cic. *Ulyssis portus* Plin. *Capo Marzo*, teste Fazello, port. & promont Siciliæ in Australi orâ ad Pachynum, ultra Moryam urb. deletam.

Oea, Tripoleos in Africâ urbs. *Ὄϊα* apud Stephanum est in Ἀσβύσταις, Plinio *civitas* Oeënsis. Ἐῶα Ptolemæo, Silio *Æa*. Apuleio *Æaa*, mendosè *Ocea* in Antonino, & *Occa* in Isidoro. In situ ejus graviter errat Callimachus, cum eam à loco ejus, qui fuit juxta mare, ad Tritonem amnem admovit his verbis.

Ὄϊη τε Τρίτωνος ἐφ' ὕδασιν Ἀσβύσταο.

Quod in Africano poetâ minus ferendum. Vide Boch. Geogr. pag. 526.

Oeagrus, Orphei pater, teste ipso in fine Argonauticorum, modo sint ipsius.

——*Ἔνθα δὲ μήτηρ*
Γείνατό μ' ἐν λέκτροις μεγαλήτορος Οἰάγροιο.

Apollonius Argon. lib. 1.

Πρῶτά νυν Ὀρφῆος μνησώμεθα, τόν ῥά ποτ' αὐτή
Καλλιόπη Θρήικι φατίζεται εὐνηθεῖσα,
Οἰάγρῳ σκοπιῆς Πιμπληΐδος ἄγχι τεκέσθαι.

Vide sis illic Scholiasten. Plato in Convivio: Ὀρφέα τὸν Οἰάγρου. Hinc *Oeagrius*. Virgil, Georg. 4.

Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus.

Ubi Servius ait Oeagrum Orphei patrem fuisse fluvium, à quo Hebrus [illegible]citur, & ideo Hebrum dictum Oeagrium.

Oeanthe, *Oeanthia* Paus. & Melæ, op. Achaiæ in finibus Locrorum Ozolorum in orâ sin. Corinthiaci, ex adverso Ægiræ op. Peloponnesi.

Oeaso, promont. Hisp. Tarrac. in orâ Oceani, Cantabrici, in Guipuscoâ reg. cum op. exciso, *Aiso* Garibæo & Clusio. *Eason* Melæ, *Olarso* Plinio, *Jarso* Marciano, *Orsona* Appiano, *Idanusa* Straboni, teste Pinciano.

Oeasopolis, op. Hisp. Tar. apud Easonem promont. *Fuenterabia* Ortelio. A Baionâ urbe Aquitanicâ 6.

leuc. in occ. recedens. Aliis *S. Sebastian*, op. ejusdem oræ. à Fonte Rapido 5, leuc. in occ. Long. 19. 00. Lat. 44. 31.

Oebalia, duplex fuit. *Una* quæ & Laconia dicta fuit, ab Oebalo Arguli filio cognominata. Hinc *Oebalius*, Statius Achilleide 1.

Solverat Oebalio classem de littore pastor
Dardanus. ———

Hinc *Oebalides*. Ovid. in Ibin.

Quo puer Oebalides ictus ab orbe cadis.

Id est Hyacinthus, qui Lacon fuit, ab Apolline disco interfectus Ovid. Fast. 5. ubi de Castore & Polluce:

Effugere Oebalidæ cursu potuere sequentes.

Hinc *Oebalis* Stat. 1. Sylv. 2.

———*Quis purpura sæpe*
Oebalis, & Tyrii moderator livet aheni.

Altera v. in Italiâ juxta Tarentum urbem. Virg. Georg. 4.

Namque sub Oebaliæ memini me turribus altis,
Quà niger humectat flaventia culta Galesus,
Corycium vidisse senem. ———

Est enim Galesus Calabriæ flu. Tarento proximum, teste Livio. Hinc *Oebaliæ matres*, quæ *Latinæ nurus*. Ovidius Fast. 3.

———*Meas celebrare Calendas*
Oebaliæ matres non leve pondus habent.

Oechalia, op. multiplex. Strabo lib. 8. ἐ μιᾶς ὄυσ. *Cum non sit unica tantum Oechalia.* Ubi Apollodorum reprehendit, ὅτι μίαν φησὶ Ille autem fatebatur Oechaliam esse multiplicem; sed ex omnibus unam, quæ Euryti urbs appellaretur. *Oechalias* autem 5. esse è Strabone sic annotat Eustathius. Ἐν ἱστορίαις δὲ φησιν, ὅτι Οἰχαλία κώμη τ̃ Ἐρετρικῆς ὁμώνυμος τῇ Τραχινίᾳ καὶ τῇ περὶ τὴν Τρίκκην, καὶ τῇ Ἀρκαδικῇ, καὶ τῇ ἐν Αἰτωλίᾳ. Locus autem Strabonis est in lib. 10. ubi de Oechaliâ Euboicâ, quæ eadem est cum Chalcide, teste Plinio. Cæterum *Oechalia*, Euryti regia erat tractu Messeniaco, quam Hercules diruit, quia pactam filiam Jolen Eurytus ei non daret. Virg. Æn. 8. ubi de Hercule:

———*Ut prima noverca*
Monstra manu, geminosque premens eliserit angues,
Ut bello egregias idem disjecerit urbes,
Trojamque, Oechaliamque. ———

Ovid. Epist.

Gratulor Oechaliam titulis accedere nostris,

Idem Ponticorum quarto:

Alcides capta traxit ab Oechaliâ.

Et Metam. 9.

Victor ab Oechalia Cenæo sacra parabat
Vota Jovi. ———

Oedipus. Laii Thebanorum regis & Jocastæ fil. ἀπὸ τ̃ οἰδήματος τ̃ ποδῶν, h. e. *à tumore pedum*, ut Euripidi placet. Seneca Tragœdus:

Formata ferro gesserat vestigia
Tumore nactus nomen, ac vitio pedum.

Hinc pater, cum ex Apollinis oraculo futurum intellexisset, ut à filio occideretur, pastori necandum tradidit; qui misericordiâ commotus, cum invitus regiæ stirpi manus inferret, neque tamen regis imperium detrectare auderet, perforatis gladio plantis, viminéque trajecto, ex arbore suspendit, futurum putans, ut ita inediâ moreretur. Cæterum cum Phorbas Polybi Corinthiorum regis pastor illac iter faceret, audito vagitu, eò accurrens, puerum servavit, reginæque, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit, à quâ, veluti puer cœlitus missus, filii loco educatus est, & à pedibus ex vulnere tumentibus Οἰδίπους appellatus. Grandior deinde natu factus, cum se non Polybi filium audiisset, patrem perquirere statuit, & consulto oraculo, accepit se in Phocide patrem inventurum. Quò cum venisset, orta inter Phocenses seditione, Laium conantem reprimere tumultum incognitum interemit. Postremo, tanquam oraculo lusus, Thebas petens, in itinere in Sphingem incidit, quam, problematibus solutis [unde Terentii illud, *Davus sum non Oedipus*. cujus Plautus quoque meminit in Pœnulo] cum occidisset, Thebas intravit, & quoniam Polybi filius credebatur, Jocastam matrem insciens uxorem duxit, & ex eâ 4. filios genuit. Postea vero cum se matrem sibi conjugio copulasse, patremque occidisse cognovisset, dolore percitus, sibi ipsi in pœnam oculos eruit, quem postea cæcum Antigona filia circumduxit, & se occidere volentem prohibuit. Alii dicunt, quod repudiatâ matre Astymedusam duxit uxorem, Athenas autem in voluntarium concessit exilium. Fabulam hujus habes apud Sophoclem, & Senecam in Oedipo, & Euripidem in Phœnissis. Hinc *Oedipodionius* Ovid. Met. 15.

Oedipodionia quid sunt nisi nomina Thebæ?

Oenanthia, op. Sarm. Asianæ in orâ Maris Euxini. *S. Sosia* Mercatori & Moletio. Long. 69. 40. Lat. 47. 15.

Oeneus, Calydoniæ rex, filius Parthaonis, qui ex Althæa, Thestii filiâ, Meleagrum, Tydeum, & Deianiram genuit, Herculis postea uxorem. Hic, cum Dianam in sacrificiis suis per contemptum præteriisset, Dea

———*Oeneos ultorem spreta per agros*
Misit aprum. ———

uti loquitur Ovid. Met. 8. qui reg. universam latissimè vastavit, donec Meleager, collecto juventutis flore cum interfecit. Hinc *Oenides*, & *Oeneius*.

Oenipons, *Oetingen* Simlero & Lazio, op. Norici ad Oenum flu. in Bavaria, med. fere inter Salisburgum & Landshutum 8. leuc. Long. 33. 48. Lat. 47. 04.

Oenipons, op. Vindeliciæ, vulgo *Alten Hohenaugh*, vic. in Bavaria super. vix 1. leuc. à Vasserburgo, 5. supra Oetingam distans, & 6. à Monachio in ort. Salisburgum vers. Long. 35. 03. Lat. 48. 08.

Oenipons, vel *Ænipons*, *Inspruck*, urbs Germ. ad Oenum flu. sub dom. Imperatoris è gente Austriacâ, 20. mill. à Salisburgo, & 18. à Tridento.

Oenisteria, Atheniensium sacra, quæ peragebantur ab ephebis pubescentibus, antequam lanuginem, comamque tonderent; Herculi vero uni certam mensuram offerebant. Horum mem. Hesychius, & Jul. Pollux.

Oeno, una fuit ex filiabus Anii & Dorippes, quibus id impertiverat Dionysius, ut quicquid attigissent, in triticum statim, aut vinum, aut oleum verteretur. Unde dictæ *Cænotropa*, quasi in novas formas omnia vertentes. Cœl. Rhod. 7. 15. Vide *Anius*.

Oenomaus, Martis fil. Elidis & Pisæ rex, Hippodamiæ

miæ pater; qui cum ex oraculo se à genero interfectum iri didicisset, & filia tamen a multis procis ob formæ præstantiam ambiretur; curule certamen procis proposuit, eâ lege, ut filia victori in matrimonium cederet, victus mortem subiret (inde *Pisaique tori legem* dixit Nemesianus) Tredecim igitur victis & occisis, Pelops, Tantali filius, amore puellæ captus, Myrtilum aurigam pretio corrupit, ut axes infirmos & fragiles currui subjungeret. Quo facto Oenomaus unà cum curru corruit, membrisque omnibus è ruinâ collisis, jamque morti vicinus, Pelopem precatus est, ut vicem suam ulcisceretur. Quare cum Myrtilus pactum sibi perfidiæ præmium à Pelope contumeliosius exigeret, ab eo in mare præcipitatus est; eoque modo & puellâ & regno potitus Pelops, totam Chersonesum de suo nomine Peloponnesum appellavit. Vide Hyginum Statius Theb. 1.

—— Illic Mavortius axis Oenomai.

Apollonius Argonaut. lib. 1.

Ἐν δ' ἔσαν δίφροι πινοέαν δηριόωντες,
Καὶ τῶν μὲν προπάροιθε Πέλοψ ἴθυνε τινάσσων
Ἡνία, σὺν δέ οἱ ἔσκε παραιβάτις Ἱπποδάμεια.
Τὸν δὲ μεταδρομάδην ἐπὶ Μυρτίλος ἤλασεν ἵππους,
Σὺν τῷ δ' Οἰνόμαος προτενὲς δόρυ χειρὶ μεμαρπὼς
Ἄξονος ἐν πλήμνῃσι παρὰ κληῗδος ἀγνυμένοιο
Πίπτεν, ἐπεσσύμενος Πελοπήια νῶτα δαΐξαι.

Historiam alludunt plerique omnes Poetarum, vel describunt, Recenset integram Hyginus, cap. 84. Vide quæ ad Sidonium Jo. Savaronius, & ad alios notant alii. Meminit & ultimus ferè Romanorum vatum Corippus, certe Latinitatem postremus ferens, lib. 1.

Oenomaum referam primas junxisse quadrigas,
Et currus armasse novos, Pelopemque secundum
In socium venisse necem.

Oenomaus, Cynicus Gadarensis, Porphyrio paulo superior. Scripsit περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον φιλοσοφίας, teste Suida, in Οἰνόμαος. Item περὶ Κυνισμοῦ, περὶ Κράτητος, καὶ Διογένους, καὶ τῶν λοιπῶν, teste eodem Suida ubi supra. Meminit ejus Theodoretus Θεραπευτ. Serm. 6 & 10. ubi ipse & Diogenianus de oraculorum mendaciis scripsisse dicuntur.

Oenone, nympha Idæa, mutuo amore Paridis capta, cùm ille adhuc incognitus circa Idam Phrygiæ pecus servaret. Hæc fatidica fuisse fertur. Paridique in Græciam naviganti prædixisse futurum, ut inde patriæ incendium secum referret. Extat epistola ejus ad Paridem inter Ovidianas, quâ illum ad sui amorem revocare conatur. Author est Dictys Cretensis ναυ-βολιμαῖος, Paridis interempti cadaver ad Oenonem fuisse relatum, ut ab illâ sepulturæ mandaretur: illam vero pristini amoris recordatione ad primum statim cadaveris conspectum mortuam concidisse, eodem cum illo funere sepultam fuisse. Ovid. de Rem. Am.

Et Paris Oenonem summos tenuisset in annos,
Si non Oebaliâ pellice læsa foret.

Idem:

Pegasis Oenone Phrygiis celeberrima nymphis.

Vide Parthenium Eroticôn cap. 4.

Oenostadium: *Instadt*, urbs Germ. super. seu potius pars urbis Passaviæ, infra confluentes Oeni in Danubium.

Oenotri, pop. Italiæ, tractum illius inter Pæstum, ac Tarentum incolentes, quorum reg. *Oenotria* partem Lucaniæ, Brutiorum, & Magnæ Græciæ complectens. Virg. Æn. 1.

Est locus, Hesperiam Graii cognomine dicunt;
Terra antiqua, potens armis, atque ubere gleba.
Oenotri coluere viri: nunc fama minores
Italiam dixisse, ducis de nomine gentem.

Ubi vulgò malè *Oenotrii*, Græci enim Οἰνωτροὺς vocant. Hinc dicta Italia *Oenotria*, sed discrimen interim quare sic dicta. Aliqui dicunt ab *Oenotro* Arcade Lycaonis filio, qui Italiam incoluit; in his Myrsilus Lesbius, Pausanias in Arcadicis, Antiochus Syracusanus, & Halicarn. Dionysius, cujus hæc sunt verba, lib. 1. ubi de Arcadibus. Πρῶτοι γὰρ Ἑλλήνων οὗτοι, περαιωθέντες τὸν Ἰόνιον κόλπον, ᾤκησαν Ἰταλίαν, ἄγοντος αὐτοὺς Οἰνώτρου τοῦ Λυκάονος, ἑπτακαίδεκα γενεαῖς πρότερον τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατεύσαντων, i. e. annis 459. Ætatem quippe ipse Dionysius 27. annorum facit. Refellit hoc Cato in Originibus, & nomen hoc ducit ab *Oenotro* rege Sabinorum, & Hetruscorum. Varro autem illud refert ad *Oenotrum* regem Latinorum. Servius tamen a *Vino* hoc nomen deducit, quod optimum in Italia; nam Græci οἶνον *vinum* vocant. Confer tu hæc opinio cum Virgilio ubi supra, cum Aristot. lib. 7. Polit. cum Strabone lib. 6. qui nullius factâ Oenotri mentione, tantum aiunt, eam, quæ prius dicta est Oenotria, vocatam deinde Italiam. Sed severissimè sententiam istam Goropius tuetur lib. 4. contra Dionysium, & Græcos alios, quos levitatis, prodigionis, & sacrilegii arguit. Nam revera à vino dicta *Oenotria*, non à rege aliquo Græcorum. Græci enim ambitione quâdam multorum Latinorum voces ad Reges suos transferunt, multasque terrarum orbis partes suas esse colonias volunt. Inclinant autem multi in Janum Italiæ regem, qui ἀπὸ τοῦ οἴνου Οἰνωτρὸς dici videtur, ut ab Hebræo יין *Jain Janus*.

Oenotrides, quæ & *Oenotria* Plinio, insulæ maris Tyrrheni ante Veliam urb. Lucaniæ in orâ excisam, quarum una Pontia, *Ponza*, altera Legia, & Iscia, *Ischia* vulgò. *Pontias* numero multitudinis legit Dio lib. 59.

Oenus, vulgo *Inn*, flu. Germ. Rhætos, in quibus oritur, Vindelicos & Noricos, quos à Vindelicis separat, alluens, ac Danubio, ad Passaviam urb. exceptus.

Oenussa olim vocabatur Carthago. Steph. Item insula duplex maris Ægæi, una inter Tenedum & Samum; alia minor apud Chium, *Oenusa* Stephano.

Oenussa, Oenusa Pausaniæ insulæ parvæ tres Peloponnesi, ante Acritam promont. teste Pausaniâ. Plinio verò ante Messenen. *Oenusa* Melæ, & *Theagnusa*, *Sapienza* Sophiano. Sed hæc *Sphacia* aliis dicitur.

Oerya, ins. Bœotiæ in agro Platensi, quam Asopus flu. efficit unà cum Gargaphiâ fonte. Pausanias.

Oescus, op. Mysiæ infer. in Triballis, cum flu. cognomine ex Rhodope monte, seu verius ex Hæmo, qui Cius videtur Herodoto. *Budini*, seu *Bydini* Lazio. Sed Nigro est *Blida*, op. ultra Rhætiariam 7. m.p.

Oeporis, op. Africæ mediterraneum. Ptol. *Sibaca* hodie, teste Marmolio.

Oestros,

Oestros, Pamphyliæ flu. Melæ, *Cestrus* dicitur Ptol.

Oesyma, vel *Oesyme*, urbs Macedoniæ, inter Arethusam ad occ. & Neapolim ad ort. proximas urbes, non longè ab ostio Strymonis flu. *Calla* ex tab. recent.

Oeta, mons in finibus Thessaliæ, Doridi à tergo incumbens, morte & sepulchro Herculis nobilitatus. Plin. 4.7. Stat. Theb. 4.

Herculeum Paeana canunt, vastataque monstris
Omnia; frondosa longum Deus audit ab Oetâ.

Pedo Albinovanus:

Qualis in Herculea colluxit collibus Oeta
Cum sunt imposito membra cremanda Deo.

Vide quæ habet Barthius ad Stat. 4. versus 158. Silius Italicus lib. 3.

Inter quæ fulget sacratis ignibus Oete.
Ingentemque animam rapiunt ad sidera flammæ.

Papin. Theb. 1.

——— *Dubiamque jugo fragor impulit Oetam*
In latus. ———

Ubi Lutatius: Dubiam dixit Oetam, quia inter Thessaliam & Thraciam hic mons interjacet, ut cuius esse videatur, incertum sit. Secus tamen mihi videtur (inquit Barthius) *& dubiam jugo* dixit Statius, inclinatam velut, dubiamque quo respiciat. Situs ipse montis veritatem nobis firmabit in tabulis introspectus. Videatur & Strabo lib. 9. qui partem ejus ad Thermopylas nutantem indicat. Quod Virg. dixit Eclog. octavâ.

——— *Tibi deserit Hesperus Oeta.*

Ita accipiendum, quod in eo monte stellæ videantur occidere, sicut in Idâ nasci. Vide Turneb. Advers. 28. 25. & Gevart. ad Statium lib. 5. cap. 8. Verba Livii lib. 46. pro ratione erunt. *Extremos ad orientem montem Oetam vocant.* Hinc factum ut dies, nox, sydera radicantur oriri ab œta. De ortu diei Seneca in Hercule Oetæo:

Hac, hac venatum prima quæ videt diem
Oeta eligatur. ———

Idem in Hercule Furente Act. 1. describens diei ortum:

Jam cæruleis evectus equis
Titan summum prospicit Oetan.

Papinius lib 5. Silv.

Septima jam rediens Phœbe mihi respicit ægras
Stare genas, totidem Oetaa, Paphiaque revisunt
Lampades. ———

Silius lib. 6.

Vix dum clara dies summâ lustrabat in Oetâ
Herculei monumenta rogi. ———

De ortu noctis infinita sunt testimonia; 2. tantum adducam; Catull.

Jamdudum Oetaos ostendit noctifer ortus.

De cujus versus lectione adi Achillem Statium. Virgil. in Culice:

Et piger aurato procedit vesper ab Oetâ.

Et hæc altitudinem montis hujus indicant. Longitudine autem maximè patet; incipit enim à Leucade in Epiro, & desinit in sin. Maliacum ad Thermopylas, inter Parnassum & Pindum extensus. Hic op *Oetan*, teste Stephano, *Oetis* vero Diodoro, *Trachis* Straboni. Pop *Oetai* Thucydidi vocantur. Mons hodie *Bunina* Sophiano.

Og, rex Basan Num. 21 Gigas immensæ magnitudinis à Josue devictus & interfectus. Lat. *subcinericius panis*, aut *subsannatio*, vel Syriacè *detentus*, aut *impeditus*. Vide Vossium de Idolol. lib. 1. cap. 26. & Dickinsonum Delph. Phœnic. cap. 2.

Ogmius, Hercules à Gallis sic dictus. Lucianus. Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. *Ogmion*, i. e. עגמ *agemon*. Barbaros & peregrinos ita nominant, inquit Bochartus. Nempe, vel ex Phœnice Hercules, vel ex Africâ, aut Gadibus, ad Gallos se contulerat. Atque id ipsum ejus pictura referebat. Quippe pingebatur Γέρων ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν, ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ διακεκαυμένος ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττουργοὶ γέροντες. Vide Cæl. Rhod 6. 7.

Ogyges, Thebanorum rex, qui Thebas Bœotias condidit circiter mille & quingentos annos ante Romam conditam Sub hoc rege fuit diluvium magnum, teste Aug. in lib. de C. D. non illud quidem Maximum, quod Noæ temporibus contigisse sacræ literæ testantur; sed tamen majus eo, quod Deucalionis seculo bonam terræ partem inundavit. Dicebatur autem & *Ogygus*, & ex Atheniensium regibus primus omnium fuisse fertur. Euseb. Cæron lib 1. Πρῶτος παρ' Ἀθηναίοις (βασιλεὺς) μνημονεύεται Ὤγυγος. Etymologici Auctor. Ὤγυγος ἀρχαῖος βασιλεὺς Ἀθηναίων. Erat vero Neptuni fi. & Alistræ. Isacius Tzetzes ad Lycophronem Ὁ δὲ Ὤγυγος υἱὸς ἦν Ποσειδῶνος, καὶ Ἀλίστρας Stephanus filium Termeræ dicit. Ὠγυγία λέγεται καὶ ἡ Βοιωτία καὶ ἡ Θήβη ἀπὸ Ὠγύγου υἱοῦ Τερμερας. Scholiastes Apollonii ex Corinnâ filium Bœoti trad. e. lib 3 Ὠγυγίας δὲ τὰς Θήβας ἀπὸ Ὠγύγου τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν. Κόριννα δὲ τὸν Ὤγυγον Βοιωτοῦ υἱὸν εἶναι. Thebæ ab hoc rege & conditore, uti supra diximus, *Ogygia* cognominabantur. Pausan. in Bœotic. Γῆν δὲ τὴν Θηβαΐδα οἰκῆσαι πρῶτον λέγουσι τοὺς Ἐκτῆνας, βασιλέα δὲ εἶναι τῶν Ἐκτήνων ἄνδρα αὐτόχθονα Ὤγυγον· καὶ ἀπὸ τούτου τοῖς πολλοῖς τῶν ποιητῶν ἐπίκλησις ἐς τὰς Θήβας ἐστὶν Ὠγυγίας. Immo Bœotia universa *Ogygia* dicta, teste Strabone lib. 9. Ἥ τε γὰρ Βοιωτία ὑπῆρξε, καλουμένη τότε Ὠγυγία. Quin & Thebarum urbis porta quædam *Ogygia* appellabatur. Pausanias ubi supra. Thebarum portas recensens: Τὰς δὲ ἐπὶ ταύταις πύλαις, ὀνομάζουσιν Ὠγυγίας. *Præter eas portas est quæ Ogygia nominatur.* Lutatius ad Statii Theb. 7. *Una Thebarum porta ex septem Ogygia nuncupatur.* Tum antiqua quoque cuncta etiam *Ogygia* dicta. Hesychius. Ὠγύγια, ἀρχαῖα. Item Ὠγυγια, παλαιά, ἀρχαῖα. Ita Etymologus, Suidas, Eustathius: Ita Nicander in Theriacis Ὠδύγιος δὲ ἄρα μῦθος ἐν αἰζηοῖσι φορεῖται Ubi Scholiastes. Ὠδύγιος ἀπὸ Ὠγύγου ἴσως, ὅς ἐστιν ἀρχαῖος, καὶ παλαιός. Philo Judæus de sacrificiis Abelis & Caini. Παλαιαῖς, καὶ Ὠγυγίοις ἐντεθράφθαι δόξαις. *Antiquis & vetustis opinionibus innutriri.* Atque uti ab antiquitate ejus vetera quæcunque *Ogygia* appellabant; ita quoque à potentiæ illo tempore magnitudine, magna omnia. Suidas. Ὠγύγιον, ἀρχαῖον, παλαιόν, ἢ ὑπερμέγεθες. Atque sic interpretatur apud Hesiodum in Theogon. Jo. Meursius, cui hanc notam debeo:

Τοῖον ἄρ' ὅρκον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἄφθιτον ὕδωρ
Ὠγύγιον. ———

Ac pro magno utitur quoque eâ voce Philo lib. *Quod Deus sit immutabilis* Ἀστείους μὲν λόγους, ἐπαινετά τε πράξεις ὠγύγιος ἠλίθεια παρέρχεσθαι i. e. *Sermones quidem civiles, ac laudabiles acti nos præterire, ingens vecordia est.* Et Ὠγύγιοι ἄνθρωποι Heliodorus *hominem statura ingentis* appellavit. Porro ab *Ogyge* etiam Attica dicta *Ogygia*.

Ogygia. Stephanus in Ὠγυγία, ὡς Χάραξ φησὶν ἐν τοῖς Χρονικοῖς. Etiam Ægyptus, Bœotia, & Lycia. Videatur idem Stephanus in Αἴγυπτος, Βοιωτία, & Ὠγυγία. Hujus tempore Minerva conspecta fuit ad lacum Tritonidem. Aug. de C. D. 18. 8. *Minerva vero longe his antiquior. Nam temporibus Ogygi ad lacum, qui Tritonis dicitur, virginali fertur apparuisse ætate.* Eusebius in Chron. Can. Ὤγυγος ἐν Ἀκτῇ, τῇ νῦν Ἀττικῇ ἐβασίλευσεν, ὅτε παρθένος φανεῖσα περὶ τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ Ἀθηνᾶ παρ' Ἕλλησιν ὠνομάσθη. Hic condidit Eleusinem, aliasque urbes quasdam. Africanus apud Euseb. Præp. Ev. lib. 10. Ἀπὸ τῆς πεντηκοστῆς καὶ πέμπτης Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Ὠγύγου, ὃς ἔκτισεν Ἐλευσῖνα. Pausanias de conditore urbis verbum nullum faciens, nominatam esse dicit ab Eleusi heroe, quem Mercurii & Dairæ, cum nonnulli filium dicerent, alii rursum Ogygi commemorabant. Locus iste est in Atticis, ubi in Eleusiniis agit: Ἐλευσῖνα δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν, οἱ μὲν Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι, καὶ Δαείρας, Ὠκεανοῦ θυγατρός. Τοῖς δὴ ἐστι πεποιημένα, Ὤγυγον πατέρα. Hujus temporibus Mosen extitisse tradunt. Justinus Martyr Orat. ad Gentiles. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Ὠγύγου τε καὶ Ἰνάχου, οὓς καὶ γηγενεῖς τινες τῶν παρ' ὑμῖν εἰλήφασι γεγονέναι, Μωϋσέως μέμνηνται, ὡς ἡγεμόνος τε καὶ ἄρχοντος τοῦ τῶν Ἰουδαίων γένους. Idem tradit Africanus apud Euseb. Chron. lib. 1. & de Præp. Evangel. lib. 10. aliique auctores. Veruntamen alii posteriorem eum volunt. Sub hoc, uti supra innuimus, accidit diluvium apud auctores πολυθρύλλητον. Tatianus contra Gentes. Μνημονεύεται παρ' Ἀθηναίοις Ὤγυγος, ἐφ' οὗ κατακλυσμὸς ὁ πρῶτος. Meminit item ejus Nonnus Dionys. lib. 3.

Πρῶτα γὰρ κελάδοντος ἐπεπρήσθη νιφετοῖο
Ὤγυγος, ἠλιβάτοιο δι' ὕδατος αἰθέρα τέμνων,
Χθὼν ὅτε κεύθετο πᾶσα κατάβρυτος

Ex hoc diluvio sospitem eum evasisse, discimus ex Africano apud Euseb. de Præp. Evang. lib 10. Φαμὲν τοίνυν ἐκ τῶν τοῦ συγγράμματος, Ὠγύγου, ὃς ἐπὶ τοῦ πρώτου κατακλυσμοῦ γέγονεν ἐπώνυμος, πολλῶν διαφθαρέντων διασωθείς, μετὰ τὴν ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδον μετὰ Μωσέως ἔξοδον γεγονέναι. Quanquam periisse ipsum hoc diluvio, à Cedreno memoretur, his verbis. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Μωϋσέως γέγονέ τις ἀνὴρ μέγας, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰάφεθ, ὃς, αὐτόχθων ὤν, ἐβασίλευσε τῆς Ἀττικῆς ἔτη τριάκοντα δύο. Ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ὤγυγος, ἐπ' αὐτοῦ γέγονε κατακλυσμὸς ἐν τῇ Ἀττικῇ μόνῃ, αὐτός τε ἀπώλετο, καὶ ἡ χώρα πᾶσα. Uxor Ogygi Thebe fuit, Jovis filia, ex Jodamâ Tithoni. Lycus in opere *de Thebis* apud Isacium Tzetzem com. in Lycophronem. Ζεὺς μιγεὶς Ἰοδάμᾳ τῇ Τιθωνοῦ τοῦ Ἀμφιτρύωνος, γεννᾷ Θήβην, ἣν δίδωσιν Ὠγύγῳ, ἀφ' οὗ Ὠγυγία ἡ Θήβη. Filios eius duos invenio, unum Cadmum, alterumque Eleusinem. Cadmus memoratur Suidæ. Ὠγύγια κακά, ἐπὶ τῶν ὀχληρῶν· ἐπεὶ συνέβη Κάδμον, τὸν Ὠγύγου, διὰ τὰς θυγατέρας κακοῖς περιπεσεῖν. De Eleusine Pausanias ubi supra. Ἐλευσῖνα δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν, οἱ μὲν Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι τῆς Δαείρας, Ὠκεανοῦ θυγατρὸς λέγουσι, τοῖς δέ ἐστι πεποιημένα, Ὤγυγον εἶναι πατέρα. Filias plures habuisse, & in his Alalcomeniam, animadverto apud Pausaniam in Bœoticis. Οἱ δέ, εἶναι, καὶ τὴν Ἀλαλκομενίαν τῶν Ὠγύγου θυγατέρων, φασίν. Etiam Aulidem ille indicat, a qua Aulis, urbs Bœotiæ, nuncupata, in Bœoticis iisdem, Καὶ ὀλίγον, ἀπ' αὐτοῦ προελθόντι ἐστὶν Αὐλίς. Ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τῆς Ὠγύγου θυγατρός φασιν αὐτήν. Quin tres erant, hæ quas dixi, Aulis, & Alalcomenia, tertiaque Thelxinia; atque omnes Πραξιδίκαι nuncupatæ. Vide *Praxidice.*

Ogygia, quæ & *Calypsus* Homero, ins. parva maris Ausonii Magnæ Græciæ ante promontorium Lacinium adjacens, à litore 10. aut 12. m. p. recedens; ubi Ulysses à Calypso nymphâ hospitio acceptus est. Hom. Odyss. α.

Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός.———

Ubi Schol. Ὠγυγίη. ἡ Καλυψοῦς νῆσος. Hesychius: Ὠγυγίη, ὄνομα τῆς νήσου Καλυψοῦς. Item urbs maxima Mysiæ inter. in conf. Thraciæ ad Hæmum montem, quæ & *Pristhlaba*, seu *Presslaba*, & *Parasslaba* Cedreno dicitur.

Ogyris, ins. maris Indici ex adverso oræ Arabiæ Fel. ad ort. Erythræi regis monumento nobilitata. Ejus mem. Dionysius ὁ Περιηγητὴς vers. 607.

Ἐν δέ τοι προτέρω Καρμανίδος ἔκτοθεν ἄκρης
Ὤγυρις, ἔνθα τε τύμβος Ἐρυθραίου βασιλῆος.

Mela lib. 3. cap 8. *Ogyris, quod in eâ Erythra regis monumentum est, magis clara quam cætera.* Sic quoque alii insulam hanc nominant. Strabo *Ogyrinam* videtur appellare. Ἀπὸ δὲ τῆς Καρμανίας εἰρήκασι καὶ Νέαρχος, καὶ Ὀρθαγόρας, νῆσον Τυρρίνην κεῖσθαι πρὸς νότον πελαγίαν ἐν δισχιλίοις σταδίοις, ἐν ᾗ τάφος Ἐρύθρα δείκνυται χῶμα μέγα ἀγρίοις φοίνιξι κατάφυτον. Salmasius nullum in toto Strabone locum isto corruptiorem extare putat, quique se icius emendari potuerit, quàm hoc modo; Ἀπὸ δὲ Καρμανίας ἄκρας φησὶ Νέαρχος Ὠγυριν νῆσον ἐρήμην κεῖσθαι. Addit etiam nullum nosse auctorem, qui Orthagoras dictus sit. Verum fallitur. Indicorum Orthagoræ meminit semel, iterumque Ælianus. Meminit etiam Philostratus de vita Apollonii lib. 3. cap. 15. Facile vero sanari potest hic Strabonis locus. Scribe νῆσον Ὠγυρίνην, vel mutatione minimâ Γυρίνην. Sanè omnia Melæ exemplaria habent *Gyris*, non *Ogyris*. In Ptolemæo appellatur Ὀργανα, nonnulli tamen libri manu exarati legunt illic Ὤγυρις. Attamen Ὀργάνα etiam dicitur Arriano. Nimis autem longe à litore Carmaniæ removent hanc insulam Nearchus & Orthagoras, cum bis mille stadiorum intervallum faciunt, Satis tamen benè cum hâc mensurâ convenit Plinius lib. 3. cap. 28. *Insula in alto objacet Ogyris, clara Erythrâ rege ibi sepulto. Distat à continente 125. m. p.* Non dubito quin ita scripserit Plinius, cum sic habeant codices scripti ac Ὠργάνα idem sit, quod Ὠκεανός. Eandem mensuram exhibet quoque Ptolemæus, ut facile appareat, plerosque unum esse secutos; Certum tamen est errasse. Quocunque enim nomine insula hæc appelletur sive *Ogyris*, sive *Gyris*, & *Gyrine* sive etiam aliter, omnino hæc illa est, quæ vulgò *Gerun* vocatur. Non amplius 36. m. p. abest hæc à continente ac sita in ipso sinus Persici ostio. Olim clara Erythræ regis sepulchro; sed nunc nobilissimo totius Orientis emporio longè clarior. Hebes est, aut saltem indoctus, qui non intelligit de Harmuziâ me loqui. Is. Vossius.

Oileus, Locrorum rex, pater Ajacis, quem Ὀϊλῆος ταχὺν Αἴαν vocat Homerus. Virg Æn. 1.

Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei.

Olbia, urbs Sarm. Europ. ad ostium Borysthenis flu.

teste Strabone, *Stapenor*, vel *Strapenor*, teste Nigro. Long. 57. 00. Lat. 49 00.

Olbia, op. Bithyniæ ad Propontidem Nicææ, & Apamiæ proximum. *Velia* Sophiano, ubi *sinus Olbianus*, Melâ teste.

Olbia, urbs Pamphyliæ marit. in Lyciæ confin. inter Phaselidem ad occ. & Attaliam ad ort. *Acopende* Moletio.

Olbia, Gall. Narb. urbs in orâ Provinciæ, inter forum Julii 5. & Telonem 8. leuc. cujus mem. Cic & Mela. *Eres*, Poldo, vel, ut alii scribunt *Hieres*. Long. 27. 40 Lat. 42 00.

Olbia, urbs Sardiniæ. Hodie nomen in ruinis retinet, inquit Cluverius. Ab Jalo condebatur, teste Solino, in orâ orientali, ex adverso Corsicæ sita. *Vlgiensis urbs* Orosio. Claud. de bello Gildonico:

Partem litoreo complectitur Olbia muro.

Vide Steph. qui novem *Olbias* recenset.

Olbius, Arcadiæ amnis, quem Paus. dicit Arcadibus nonnullis *Arcanium* appellari.

Olcachites, sinus Zeugitanæ reg. Ptol. ubi hodie *Alcon* civitas.

Olcades, Hisp. pop. intra Iberum flu. quorum urb. Stephanus *Althaam* vocat In regno Toleti esse prope urb. *Oleanna* dictam putat Nebrissensis. Long. 17. 00. Lat. 40. 00.

Olchinium, *Olcinium* Livio, *Colchinium* olim, teste Plin. *Vlcinium* Ptolemæo, urbs Dalmatiæ marit. ad ripam Drilonis. *Dulcigno* Volaterrano. *Fola* olim, teste Cantero in Lycophronem. Long. 43. 30. Lat. 42. 35.

Oldemburgensis Comitatus, prov. Germ. in Westphaliâ, inter Frisiam Orient. ad occ. Duc. Bremensem ad ort. Diœcesim Monasteriensem ad Aust. & mare Germ. ad Bor.

Oldemburgum, urbs Germ. in Westphaliâ ad Hontam flu. sub dom. regis Daniæ, 25. m. p. à Brema in occ. & 40. ab Embda in ort.

Oleastrum. Hisp. op. circa sinum Gaditanum. Ptol. Item Turdetanorum in Bæticâ: Antonino etiam est inter Tarraconem, & Dertossam. Item promont. Maurit. Tingitanæ, *Capo di Gebba*, teste Marmolio.

Olenatum, op. Albionis in Angliâ, in orâ Cumbriæ ad occ. ubi Castrum *Linstock*, ad Vallum. Camdenus.

Olenus. *Olenum* Plinio, urbs gemina, una Achaiæ, in Peloponneso, inter Patras ad ort. & Cyllenen ad occ. ab *Oleno* Vulcani filio condita, & nominata, *Canigriza* hodie, ut quidam putant. Altera Ætoliæ, inter Calydonem, & Chalcidem, ad Evenum flu. *Oleno* adhuc dicta.

Olenus, vir quidam, qui Lethæam duxit uxorem eximiâ pulchritudine, adeoque superbam, ut se Deabus præferret. Illæ autem cum de eâ supplicium sumere vellent, Olenus in se culpam uxoris transferre volens, unà cum illâ in lapidem conversus est Ovid. Met. lib. 10.

Quique in se traxit crimen, voluitque videri
Olenus esse nocens: tuque ô confisa figurâ
Infelix Lethæa tuâ, junctissima quondam
Corpora, nunc lapides, quos humida sustinet Ida.

Ab *Olenus* est adject. *Olenius*, ut *Olenia Capra*, quam sic dictam volunt, quòd apud urb. Bœotiæ *Olenum* nutrita fuerit, ut est apud Strab. lib. 8 vel quod in *ulnas Aurigæ* sive *Oleni* Vulcano prognati filiæ excepta fuerit. Aratus in Phænomenis,

Ὠλενίην δέ μιν αἶγα Διὸς καλέουσ' ὑποφῆται.

Ubi Scholiastes: Ὠλενίην λέγεται, διὰ τὸ ἐπὶ τῆς ὠλένης τοῦ ἡνιόχου, ἢ ὡς ἄλλοι, Ὠλένου θυγατήρ. Ovid. Fast. lib. 5

Nascitur Olenia sidus pluviale Capella,
Illa dati cœlum præmia lactis habet.

Oliaros, insul. in mari Ægæo, una Cycladum. Stephanus Sidoniorum coloniam esse scribit, ac distare à Paro stad. 55 Ejus mem Ovid. Met. 7.

At non Oliaros, Didymeque & Tenos & Andros.

Hodie *Quinimenio* incolis vocatur, teste Nigro.

Oliba, Hisp. Tar. urbs. Ptol. *Olit* vulgò dicitur. Est autem inter Pompelonem ad Bor. 7. & Turelam ad mer. 9. leue. Al. potius *Oliva* est op. in regno Navarræo, a Pompelone 12. leuc. à Tutelâ 10 versus ort. quod magis probatur, inquit Ferrarius. Long. 19. 50. Lat. 43 28.

Olicana, urbs Britanniæ, Ptol. Lhuydo *Halifax* dicitur in Eboracensi comitatu, *Ilkely* vero Camdeno.

Olimacum Lymbach, teste Lazio, op. Pannoniæ super. in Hungariæ Stiriæque confiniis, geminum: unum ad Muram flu. alterum ad Arrabonem, 3. leuc. inter se distantia; utrumque à Bolentio 5. in ort. Long. 40. 16. Lat.

Olinia, Gall. Lugd. flu. Ptol. Item Callaicorum Lucensium urbs in Hisp. Tar. *Orna* fluvius apud Cænalem nominatur.

Olino, cujus mem. Lib. Notit. *Hele* nunc à Basileensibus nominari scribit Rhenanus, qui vicum esse vult cum nemusculo non procul à Basileâ. ubi multa antiquitatis monumenta effodiuntur.

Olissippo. Vide *Olyssippo*.

Olitingi, Lusitaniæ op. inter ostia Bætis & Anæ flu. Mela lib. 3. cap. 1.

Oliveti Mons, sive *Olivetum*, & *Mons Olivarum*, mons ad Orientem Hierosolymæ, torrente Cedron interfluente, Sabbathi habens iter ab Hierosolymâ. Act. 1. Luc. 19. Hic mons, postquam est idolis inquinatum הר המשחית *har-hamaschith*, i. e. *Mons Corruptionis*, dicitur, & non solum הר המשחה *har-hamischa*, i. e. *Mons Olivarum* seu *Vnctionis*, mutato elemento, & *Jod* addito, ut nimirum ad nomen alludatur. nec opprobrium desit. Locus est 2. Reg. 23. Com 13. Retinent ibi LXX. Μοσθὰθ pro *Maschith*, at Chaldæus Paraphrastes תור זיתאי *Tour-zithaia*, i. e. *Mons Olivarum* ibi habet.

Olizon, urbs Thessaliæ Homerus:

Καὶ Πηθώνην εἶχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν.

Stephanus: Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ μικρὰ εἶναι. Θεοπομπὸς ... ἱστορεῖ Δημοσθένης ἐν κτίσεσι. τὸ μικρὸν, ὀλίζον καλεῖσθαι.

Olybrius, Consul Rom. cum Probino: A. U. C. 1148. Claudianus in Prob. & Olyb. Coss.

——Veterum quis facta Probini
Nesciat, aut summas laudes ignoret Olybri?

Olympia, orum ludi ab Hercule instituti in honorem Jovis, circa Olympiam Eleæ reg. urbem; à quâ & nomen habent. Hercules enim Augeâ Elidis rege superato, ejusque stabulo repurgato, in campis Olympiæ victoris juxta Alpheum flu. sacrum certamen instituit, quod quinto quoque anno, vel, ut Lycophronis interpres asserit,

asserit, quinquagesimo mense, celebrarent: idque eo consilio, ut in illo certamine, Græciæ iuventus sese pentathlo, seu quinquertio exerceret, *castibus* scilicet *cursu, saltu, disco*, & *palæstrâ*: iisque velut meditationibus vero certamini præluderet. Huic certamini, quinto die finis imponebatur, & victor, qui *Olympionices* vocabatur, & qualem esse, uti Cic. pro L. Flacco refert, apud Græcos judicabatur prope esse majus & gloriosius, quam Romæ triumphasse; oleastro, vel, ut Aristoteli placet, oleâ, quæ Philostephanos dicitur, coronabatur; tantumque honoris ei habebatur, ut non per portas urbis, sed per ruinas murorum, sublimis in curru in patriam reveheretur. Hinc *Olympiacus*. Virgil. Georg. 3.

Si quis Olympiacæ miratus præmia palmæ,
Pascit equos. ———

Item *Olympicus*. Horat. Carm. 1. 1.

Sunt quos curriculo pulverem Olympicum
Collegisse juvat. ———

Lucianus in Harmonide τῶν μεγάλων Ὀλυμπίων meminit, ubi τὸ μεγάλων non παρέλκει, sed eò quòd in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit *Olympia magna* ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alphæum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in totâ Hellade, sed etiam Italiâ, Siciliâ, Asiâ, Ægypto, Syriâ, Cyrenaicâ, concurrentibus ad spectaculum & athletas & quadrigas eò mittentibus: Minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta; quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad Orat. περὶ παραπρεσβείας his verbis. Τὰ Ὀλύμπια δὲ πρῶτος Ἀρχέλαος ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας κατέδειξεν, ἦγεν δὲ ἐπ' ἐννέα, ὥς φασιν, ἡμέρας ἰσαρίθμους ταῖς Μούσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, uti docet Pindari Scholiastes ad Olymp. 7. ad hæc verba Κρατηθεὶς ἐν Ἀθάναις. Sic enim commentatur: Ἔστι δὲ αὐτοῖς ἤτοι Παναθήναια, ἢ τὰ Ἡράκλεια ἢ τὰ Ἡράκλεια ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de quâ Jos. Scaliger lib. de Emend. Temp. 5. pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset, & Hesychius Ὀλύμπια, ὁ Ἀθήνησιν ἀγών. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt *Olympia magna* ea, quæ Pisæ committebantur. Originem Olympiorum lege apud Pausan. lib. 5. Honorem ejus quod attinet, Pind. Od. 1. Olymp. ait hoc certamen excedere inter reliqua, non aliter atque inter Elementa aqua excellit, inter opes aurum, Sol inter sidera: additque nihil se excellentius cantaturum, Μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν. Olympionicarum vero quatuor præmia fuere, quæ Ludovicus de la Cerda recenset ad prædictum Virgilii locum. Primò Corona ex Oleastro. Archias, qui unico versu præmia certaminum quatuor ita inclusit:

Ἆθλα δὲ τῶν, κότινος, μῆλα, σέλινα, πίτυς,

Ubi κότινος Olympicos ludos respicit, & *Oleaster* sig. Aristophanes in Pluto, præcedente mentione Olympici certaminis ita ait.

Τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας στεφανοῦντας κοτίνῳ στεφάνῳ.

Philo in lib. ὅτι πᾶς σπουδαῖος Ἐλεύθερος, Ὑπὲρ κοτίνου, καὶ σελίνων ἐνδόξους ἀγωνιστὰς ἐν τελετῇ. Nazianzenus loquens cum D. Cypriano Orat. 18. Τοῦτό σοι καὶ τῶν λόγων γέρας, καὶ τῆς ἀθλήσεως, ὁ κότινος Ὀλυμπικός. Ubi malè Latinus Interpres vertit *Olivam Olympicam*. Oppianus Κυνηγετικῶν quarto.

———Πεμπόμενον ἱερῷ φάμενος κοτίνοισι,

Dio quoque Chrysostomus Orat. 27. nominans 4. illa præmia, unum eorum ponit κότινον. Stat. 6. Thebaidos.

Hunc pius Alcides Pelopis certavit honorem,
Pulvereumque ferâ crinem detorsit olivâ.

Circumfertur & Græcus versiculus,

Ζηνὸς Ὀλύμπια νικῶντες φέρον ἀγριέλαιον.

Plinius in promptu est lib 15. cap. 4. & lib. 16. cap. 44. Quædam etiam ad hanc rem observat ex Themistio Junius, lib. 4. cap. 21. Secundò, Corona ex oleâ. Virgilius Georg. 2.

Ipse caput tonsæ foliis ornatus olivæ
Dona feram. ———

Eurip. apud Plut. in Alcib. Olympionicen infert δὶς στεφθέντα ἐλαίᾳ. Pind. Od 4. Olymp. Psaumidem Olympici certaminis victorem ἐλαίᾳ στεφανωθέντα Πισάτιδι. Vide Cæl. Rhod. lib. 11. cap 19. Cui adjunge Artemidorum lib. 4. cap. 5. qui de Olympiis loquens utrumque nominat ἐλαίαν, & κότινον. Tertiò, Corona ex auro. Ideoque Pindarus Olympiam vocat, ματέρα χρυσοστεφάνων ἀέθλων. Quarto ferebant non solum coronas in capite, sed palmam in manu. Vitruvius, lib. 9. *Athletis, qui Olympia, Pythia, Isthmia, Nemea vicissent, Græcorum majores ita magnos honores instituerunt, uti non modò in conventu stantes cum palmâ & coronâ ferant laudes, sed etiam cum revertantur in suas civitates cum victoriâ, triumphantes quadrigis in mœnia & in patrias invehantur, èque publicâ perpetuâ vitâ constitutis vectigalibus fruantur.* Seneca in Agamemnone:

Cape hoc decorum ludicri certaminis
Insigne frontis, lævâ victricem tenens
Frondem, virenti protegat ramo caput,
Et ista donum palma Pisæi Jovis
Velamen eadem præstat, atque omen tibi.

Hæc tantum inveni, si quis alia, his adjungat. Nam verba in Prologo Agathiæ, οὐ γὰρ οἶμαι κότινόν γε ἐκεῖνοι καὶ σέλινον οἱ Ὀλυμπιονίκαι ἐν τοῖς κοτίνοις ἐνεπιδύοντο. Hæc verba, inquam novum præmium non faciunt, etiamsi apium nominetur; Nam apium præmium fuit tantum Nemeorum, sed ex dignitate Olympicorum natum, ut trium etiam reliquorum ludorum certatores *Olympionicæ* dicerentur, & sensu isto capiendus Agathias. Ulpianus in Demosth. Orat. contra Leptin. insinuat præmium aliud, Οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγώνων εἰσὶ στεφανῖται, οἱ δὲ ἀργυρῖται. Sed non liquidum, an Olympicorum esset pecunia, & credibile non fuisse. Nam apud Herod. lib. 8. Tigranes laudat Græcos, quod in Olympicis darent præmium, στέφανον ἀλλ' οὐ χρήματα, De la Cerda.

Olympia, urbs inter Ossam, & Olympiam mont. non procul ab Elide & Pisâ, civitatib. Græciæ, ubi erat templũ Jovis Olympii, vel Olympici mercatu. & celebritate illâ quinquennali ludorum Olympicorum nobilis. Strabo lib. 8. *Arpina* olim dicebatur, ut Nicanor scribit, à matre Oenomai. Stephanus etiam *Pisam* prius vocatam tradit. Hodie *Longanico* dici scribit Castaldus, *Stauri* Nigro.

 Olym-

Olympias, spatium quinque seu quatuor potius annorum. Vide Scalig. lib. 2. Auson. Lection. cap. 23. & lib. de Emend. Temp. Seneca in Hercule Insano, v. 839.

Quantus Eleum coit ad Tonantem,
Quinta cum Sacrum revocavit æstas.

Ubi Farnabius, *Quarto quidem expleto anno, quinto ineunte: neque enim Olympias, aut lustrum quinque absolutos annos complectitur.* Ibi etiam pro *coit* alii *ruit* malunt. Sane Ovid. 1. de Art. Am.

Sic ruit ad celebres cultissima fœmina ludos.

Censorinus de die Nat cap. 18. *Sed horum omnium* πενταετηρίδας *maxime notandis temporibus Græci observant, id est, quaternum annorum circuitus, quas vocant Olympiadas.* Hoc esse verum spatium Olympiadis, videre est apud Dionys. Halicarn. lib. 1. Rom. Ant. pag. 61. Nam centum viginti annos, triginta Olympiadas facere diserte memorat. Vide Africanum citatum ab Eusebio, lib x. Præp. Evang. pag. 286 D. Cyrillum Catech. 12. quique illum locum in sua collectanea retulit, Suidam in Ὀλυμπιάς. Isidor. lib. 5. cap. 37. Solin. cap. 1. Quia vero hoc temporis spatium etiam πενταετηρὶς dicitur, ideo Poetæ pro solido quinquennio accepere. Ovid. Pont. 4. 6.

In Scythiâ nobis quinquennis Olympias acta est,
Jam tempus lustri transit in alterius.

Olympias, Alexandri M. mater. Plutarchus.

Olympiodorus, vir quidam qui docuit Epaminondam tibiis canere. Item historicus, qui historiarum condidit libros 22. atque incepit ab Honorii Consulatu septimo, & Theodosii secundo, hoc est, An. Dom. 407. desiit vero ubi Valentinianus, Placidæ & Constantii fil. factus est Imp. Rom. hoc est; anno 425. Dicavit historiam suam Theodosio minori, Arcadii filio. Stylo usus est commentariis non historiæ, convenienti; quod nec ipse nescivit, ut qui libros suos Ὕλην, sive sylvam, historiæque materiam inscribat: uti Latini solent Commentarios. Auctor Photius; apud quem etiam Excerpta admodum luculenta ex commentariis istis habemus. Vossius *Olympiodorus* scripsit in Threnos, & Ecclesiasten, itemque in Meteora Aristotelis, & Hypotheses in librum Job. Diversus est *Olympiodorus* ille ὁ Ἀθηναίων προστάτης, qui de Diogene Cynico nonnihil tradidit, teste Laertio, lib. 6. Fuit & *Olympiodorus* Alexidis apud eundem Laert. in Platone. Item *Olympiodorus* tibicen, magister Epaminondæ fuit, teste Aristoxeno apud Athen. lib. 4. Denique medicus quidam apud Plin. lib. 1. 12.

Olympius Nemesianus, qui, teste Vopisco in vitâ Cæsarum, scripsit Halieutica, Cynegetica, &c.

Olympius præsul, natione Hispanus inter Christianos scriptores commemoratur à Gennadio. Edidit librum adversus eos, qui naturæ non arbitrio vitam referunt. Item unus ex Italiæ Exarchis.

Olympus, historicus, cujus ætatem satis indicat, quòd fuit medicus Cleopatræ, Julii prius, post Antonii, amasiæ, de quo Plut. in Anton.

Olympus, inter Thessaliam, & Macedoniam mons, omnium toto orbe terrarum altissimus, adeo ut supra ejus verticem nulla avium sublimetur, ut Apuleius de eo loquitur, lib. de Deo Socratis. Vide ipsum, & quæ ad lucem ejus Thuanus affert. ac asserit lib. 2. de vitâ suâ pag. 1322, Hanc ob causam & ipsi cœlo hoc nomen tribuitur, quo nihil altius est. Apuleius de mundo. *Hujus* (DEI scilicet) *locum quærimus, qui neque finitimus est terræ contagionibus, neque tamen medius in aere turbido, verum in mundano fastigio, quem Græci* οὐρανὸν *rectè vocant, ut qui sit altitudinis finis; Et iidem eâ ratione* Ὄλυμπον *nominant, quem ab omni suscitatione, & perturbatione vident liberum. Neque enim caliginem nubium recipit, vel pruinas, & nives sustinet, nec imbribus caditur. Hæc enim nec Olympo, qui est celsitudinis summæ, contingere Poeta his verbis cecinit:*

Οὔλυμπον δ᾽ ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι, οὔτ᾽ ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ᾽ ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ᾽ αἴθρη
Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ᾽ ἐπιδέδρομεν αἴγλη.

Ex quibus verbis intelligere licet, non omne cœlum, sed ejus altissimam tantum, & remotissimam partem, in quâ Deorum sedes, *Olympum* antiquis appellatum. In Apocolocynthosi. *Placet in eum severè animadverti, eumque quàm primum exturbari, & cœlo intra dies 30. excedere, Olympo intra diem tertium.* De summa serenitate ac tranquillitate quæ in Olympi montis vertice est, Lucan. lib. 2. v. 266.

Melius tranquilla sine armis
Otia solus ages, sicut cœlestia semper
Inconcussa suo volvuntur sidera lapsu.
Fulminibus propior terræ succenditur aer,
Imaque telluris ventos, tractusque coruscos
Flammarum accipiunt: Nubes excedit Olympus
Lege Deûm: minimas rerum discordia turbat:
Pacem summa tenent.——

Claudianus de Mall. Theodori Consul vers. 206.

——*Nec tot molimina rerum*
Aut tantum turbavit onus. Sed ut altus Olympi
Vertex, qui spatio ventos, hyemesque relinquit,
Perpetuum nulla temeratus nube serenum,
Celsior exurgit pluviis, auditque ruentes
Sub pedibus nimbos & rauca tonitrua calcat.

Vide Barthium ad illud Stat. Theb. 2. vers. 35.

Stat sublimis apex, ventosque imbresque serenus
Despicit, & tantum fessis insiditur astris.

Apollonii Scholiastes sex montes hujus nominis enumerat, alii quatuor. Item Cypri Ἀκρώρεια quædam *Olympus* vocabatur. Vide sis Ferrarium.

Olynthus, urbs Macedoniæ, seu Thraciæ, cui à Xenophonte attribuitur, quondam maxima, inter Athon mont. & Pallenen urb. à Mecybernâ op. 20. stad. teste Suidâ, in Sithoniâ reg. *Rebus omnibus aucta & ornata*, quemadmodum de eâ in tertiâ Verrinâ scripsit Cicero: quam cum Philippus Macedonum rex obsideret, nec tamen vi capere posset, ejus custodes auro corrupit, atque hoc modo suæ ditioni adjecit. Postea vero ab Atheniensibus deleta fertur: quamvis non desint, qui à Philippo eversam tradant, cum ad ipsum quidam dixisset. Ἀλλ᾽ οὐκ ἂν οἰκῆσαί γε πόλιν οὗτος δύναιτο τηλικαύτην. Idemque de ira dicendum esse, Plutarchus addit, quæ subvertere quidem, perdere, ac diruere posset, erigere vero ac struere minimè. Lib. de cohib. ira.

Olyras, flu. prope Thermopylas, quem fabulantur conatum esse Herculis rogum extinguere. Strab. lib. 9.

Olyssippo, *Ulyssippo* Melæ, *Olios Hippon* Ptolemæo, urbs maxima Lusitaniæ regia, emporium, & archiepisc. 7. collibus, ut Roma, constans ad Tagum flu. ostiis ipsius vicina. Vulgò *Lisbon*. Ab eâ *Olyssipponense promont.* vulgò

vulgò *Capo di Spichel.* Erat autem municipium Romanorum. Vide Plin. 4. 22. Frustra ab *Vlysse* deducitur, cum sit Phœnicium אבע עליץ *alis ubbo*, i. e. *amœnus sinus*, In sinu sitam esse Mela observat. *Sinus*, inquit, *intersunt*, *& est in proximo Salacia*, *in altero Vlyssippo*, *& Tagi ostium.* Et sinum illum esse amœnissimum scribunt recentiores. Boch. Vide Mercatorem & alios. Long. 11. 00. Lat. 35. 50.

Omana, urbs Felicis Arabiæ. Steph. *Omanum* Ptolemæo, cui pop. *Omanita* dicuntur. Plinio vero *Omani* sunt. *Omanagda* hodie Moletio.

Ombrici, pop. Illyrici, quos Peucerus *Crabaten* indigitat, qui potius sunt in eâ reg. quæ *Crabaten* appellatur, & multos alios populos complectitur. Ex quâ reg. Caprius & Alpis flu. in Istrum fluunt, teste Herod. *Ombrici*, teste Stephano, pop. Italiæ fuere ad sin. Adriaticum incolentes, ubi Padus subit mare, qui & *Ombri* Italis, apud quos etiam flu. quidam *Ombrus* nominatur, diversus ab *Ombrone*. Ferrarius.

Ombrios, una ex insf. Fortunatis. Pln. 6. 36. *Isola di ferro* quibusdam, *Porto Santo* vocatur Nigro, cui *Aprositos* Ptolemæi esse videtur.

Omole, vel *Homole*, Thessaliæ mons, Steph. Et Thraciæ urbs Apollonis Scholiastæ. Ejus mem. Theocritus in *Thalysiis*:

Τίν μοι Πὰν, Ὀμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε λέλογχας.

Vide sis ibi Scholiasten. Virg. Æn. 7.

Ceu duo Nubigenæ, cum vertice montis ab alto
Descendunt Centauri, Omolen, Othrynque nivalem
Linquentes cursu rapido, dat euntibus ingens
Sylva locum, & magno cedunt virgulta fragore.

Omphale, regina Lydiæ, cui Hercules propter amorem servivit, multisque ab eâ muneribus est donatus, quod ad Sangarim flu. serpentem multos homines interficientem interemisset. Hæc, ut tradit Donatus in Terentium, ipsum Herculem sibi servientem etiam ad lanificium compulit, cum ipsa calathum & colum, cultusque fœmineos, sagittis & clavâ, leonisque tegmine mutasset. Terentius in Eunucho.

Qui minus quam Hercules servivit Omphala.

Propertius lib. 3. eleg. 11.

Omphale in tantum formæ processit honorem,
Lydia Gygæo tincta puella lacu,
Vt qui pacato statuisset in orbe columnas,
Tam durâ traheret mollia pensa manu.

Ovid. in Fast. ubi de Omphale:

Cultibus Alciden induit illa suis.

Tertullianus, lib. de Pallio: *Turpius adhuc libido virum cultu transfiguravit, quam aliqua materna formido; tametsi adoratur à vobis, qui erubescendus est Scytalosagittipelliger ille qui totam epitheti sui sortem cum muliebri cultu compensavit.* Idem Ovidius:

Dat tenues tunicas Gætulo murice tinctas.

Has ἁβρὰς κύπασσιν vocavit Diotimus Poeta vetus, traditque ab eâdem in templo Dianæ consecratas in hoc Epigrammate, nescio an adhuc edito:

Χαῖρε μοι ἁβρὰ κύπασσα τὰ Ὀμφάλιν, ποτὲ Λυδὴ
Αυσονίμα φιλότητι ἥλθεν ἐς Ἡρακλέος.
Ὄλβιος ἥδε κύπασσι, καὶ ἐς πέπη καὶ πάλιν ἐς τὸν
Χρύσεον Ἀρτέμιδος τῶν ἰσιόντας μέλαθρον.

Seneca in Hyppolyto:

Natus Alcmenâ posuit pharetram,
Et minax vasti spolium leonis;
Passus aptari digitis smaragdos,
Et dari legem rudibus capillis:
Crura distincto religavit auro,
Luteo plantas cohibente socco.
Et manu, clavam modo quâ gerebat,
Fila deduxit properante fuso.
Vidit Persis, ditisque ferax
Lydia regni dejecta feri
Terga leonis; humerisque quibus
Sederat alti regia cœli,
Tenuem Tyrio stamine pallam.

Vide Athen. lib. 6. Plut. in Theseo. Ovid. 2. de Art. Am. & in epist Dejanitæ. Apollodor. lib. 2. Meminit & Pausan. in Atticis. Non omittendus est Palæphatus ubi de *Omphale* λέγεται ὡς λατρεύει Ἡρακλῆς ταύτῃ· ὁ δὲ λόγος μάταιος. Ἐξὸν γὰρ κακοῖς καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῇ, διατρίζειν. Ἐχρῆτο τοίνυν δὲ ἦ. Ὀμφάλη ἦν Ἰαρδάνου θυγάτηρ, Λυδῶν βασιλίς, αὕτη ἀκούσασα τὴν ἰσχὺν Ἡρακλέους, ἐπεπόθησεν ἰδεῖν αὐτόν. Ἡρακλῆς, πλησιάσας ἐρωτικῶς αὐτῆς, φυτεύει δὲ ἐξ αὐτῆς υἱὸν Λαομέδοντα, ἐκδόμενος δὲ αὐτῇ ἐποίει τὰ προστάγματα ἡ Ὀμφάλη οἱ δὲ ἰδόντες ὑπέλαβον λατρεύειν αὐτῇ.

Onaum. *Oenaum* Livio promont. & op. Dalmatiæ, inter Epetium ad occ. & Epidaurum ad ort. apud ost. Natonis flu. *Cabo Cumano* Sophiano, aliis *Cabo Lovischa* dicitur.

Onca, portæ Thebarum, Nam *Onca* secundum Phœnices, Minerva est. Steph Nonnus Dionys. lib. 44.

Ἀμφὶ Ὀγκαίης ἐλελίζετο βωμὸν Ἀθήνης
Ὅν ποτε Κάδμος ἔδειμε.

Qui de *Oncâ* plura volet, legat aureum Seldeni libellum de Diis Syris. Syntag. 2. cap. 4. Mihi monuisse sufficiet. Deam bellorum Præsidem Ὄγκαν vocasse Phœnices, á verbo אגה *aggah*, quod Syris est *movere bellum*; proindepro *Onca* nonnulli Ὄγγαν *Ongan*, vel *Oggam* scribunt. Hesychius Ὄγγα Ἀθηνᾶ ἐν Θήβαις. Bochartus.

Onchesmus. Epiri portus. Ptol. *Santi Quaranta* Sophiano. *Onchismus* vocatur Straboni. *Echinus* Plinii esse vult Villanovanus.

Onchestus, Bœotiæ urbs, non procul à lacu Copaide. Strab. & Pausf. condita putatur ab *Onchesto* heroe Bœoto, Neptuni filio, & ab eo nomen accepisse. Ejus mem. Hom. in Catalogo:

Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλσος.

Ubi Scho. Τόπος Βοιωτίας ἱερὸς Ποσειδῶνος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Ὀγχηστοῦ τοῦ Βοιωτοῦ. Idem Homerus λεχεποίην, h. e. *herbosum* vocat Hymno in Mercurium. Est & palus juxta Thebas, teste Æliano, & flu. apud Mycalessum, teste Polybio. Statius l b. 7. Theb,

——Neptunia proles
Onchesti quos pinigeris Mycalessus in agris,

Onesicritus, in Alexandri comitatu fuit, qui ab eo ad Indiæ Sophistas missus erat: atque ex iis etiam collocutus est cum Calano, nobili philosopho; qui postea in Persiam usque Alexandrum est secutus, ac spectantibus

Macedonibus & Persis spontaneo ultimum diem vivicomburio clausit. Auctor Strabo, lib. 15. quo res Indicas persequitur. Meminere *Onesicriti* præter Strabonem, qui multa imprimis ex eo refert, etiam Plut. in Alex. (ubi & legas, fuisse philosophum ex Diogenis Cynici contubernio) Agellius, lib. 9. cap. 4. & Qu. Curtius, lib. 9. Adhæc ita Lucianus de longævis; Ὀνησίκριτος ὁ σὺν Ἀλεξάνδρῳ συγγράψας Item Ælianus lib. 16. de An. cap. 30. ubi vocatur Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεύς Mentionem quoque ejus idem Ælianus facit lib 17. ejusdem operis. cap. 6. Item Jo. Tzetzes Chil. 3. Hist. 113. Et, qui antiquâ magis fide est, Arrianus lib. 6. ubi hæc legas; Τῆς δὲ ναῦς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ, ἥντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε, καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. Sed non in eo solum fefellit, nam in multis ejus fides suspecta fuit. Neque tamen vulgaris navis gubernator fuit, sed regiæ, quod ipse agnoscit Arrianus lib. 7. ubi vocatur κυβερνήτης τῆς νεὼς τῆς βασιλικῆς. De stylo ejus ita censet Suidas, Xenophontem sibi imitandum proposuisse, sed elegantiam ejus assequi minime potuisse. Fuit item medicus.

Onesimus, Cyprius, seu Spartiata, tempore Constantini M. scripsit de Rhetoricâ, de statuum differentiâ, Præexercitationes. Declamationes, & alia. Suidas. Item Philemonis servus.

Onoba, civitas inter sacrum promont. & Herculeas colum. Plin. 3. 1. Mela lib. 3. Strab. l. 3. vide sis ibi Casaubonum, & Bochart. de Phœn. Col. lib. 1. cap. 34. & Vossium ad Melam, pag. 226.

Onobala, amnis Siciliæ, de quo sic Vir magnus de Ph. Col. lib. 1. cap. 28. Prope Tauromenium, inquit, est amnis Tauro menius, quem Appianus appellat *Onobalem*. Παρέπλει, inquit, τὸν ποταμὸν τὸν Ὀνοβάλαν, καὶ τὸ ἱερὸν τὸ Ἀφροδίσιον, καὶ ὡρμίσατο εἰς τὴν Ἀρχηγέτην, αξιῶν τὸ θεὸν, ὡς χάρισμα θεωρίδος ἐστιν ..., καὶ ἀποπειρώμενος τῶν Ταυρομενιτῶν Veneris fanum intelligit, de quo in Vaticanâ Proverbiorum appendice ex emendatione Cluverii: Γέῤῥα Ναξιακά, Γέῤῥα Σικελοὶ λέγουσι τὰ ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα αἰδοῖα. Ἦν δὲ ἐν Σικελικῇ Νάξῳ πλῆθος ἱδρυμένον Ἀφροδίτης, ἐν ᾧ μεγάλα αἰδοῖα ἀνέκειτο. Naxus hic idem est, quod Tauromenium, quam condiderunt, qui è Naxiis erant reliqui. Unde Plinius: *Colonia Tauromenium quæ antea Naxos*. Et Solinus; *Colonia Tauromenia, quam prisci Naxum vocabant*. Itaque in his Nonii; *Et sunt gerra fascini, qui sic in Naxo insulâ Veneris ab incolis appellantur*; errore manifesto Naxo insulæ, uni Cycladum, id tribuitur, quod Naxi Siculæ proprium erat. Nam præter proverbiorum authorem, quem citavimus, Hesychius etiam, & Phavorinus, & author Etymologici. Γέῤῥα παρὰ Σικελοῖς dici scribunt τὰ γυναικεῖα, καὶ ἀνδρεῖα αἰδοῖα. Nisi quod Etymologus solum habet, τὰ γυναικεῖα. Atque hinc colligere est, cur Tauromenius amnis alio nomine vocetur *Onobalas*, nempe propter αἰδοῖα, & fascina, quæ pendebant à templo Veneris ad illius ostium extructo. Arabicè enim hodieque עגבלה *Onbala* muliebre pudendum est, vel ut pressius loquar, id ipsum quod Samiis νύμφη, aliis κλειτορὶς & μύρτον. Bochartus.

Onomacritus, sortilegus Atheniensis, Musæ socius, ab Hipparcho Athenis expulsus. Herod. in Polyhymn. *Onomacritum*, Atheniensium vatem, Clem. Alex. ait vixisse circa Olympiadem 50. Sed verisimilius est, cum scripsisse 60. Nam addit claruisse tempore principatûs Pisistratidarum. Atqui Pisistratus, qui ter tyrannidem invasit, primo eam obtinuit Olymp. 51. an. 1. obiit autem Olymp. 63. an. ult. Hujus Onomacriti poemata sunt ea quæ Orphei dicebantur; Item χρησμοὶ, sive responsa, quæ Musæo adscribebantur. Vide Voss. Poet. Gr. p. 23.

Opalia, dies festus, Opi Deæ dicatus. Erant autem Opalia post Saturnalia, vel eodem die, quia Opem Saturni conjugem esse crediderunt.

Opertanei. Dii qui jam sic dicti. Mar. Capella lib. 1. *In primâ cœli regione sedes habere memorantur post Jovem, Dii Consentes, Penates, Salus, ac Lares, Janus, Favores. Opertanei, Nocturnusque*. Meminit Plinius sacrorum Opertaneorum.

Ophion. vir, qui cum Eurynome uxore, quam genuit Oceanus, ante Saturnum rerum potitus est, quem Saturnus fugavit. Apollon. Argon. lib. 1. de Orpheo canente.

> Ἤειδεν δ' ὡς πρῶτον Ὀφίων Εὐρυνόμη τε
> Ὠκεανὶς νιφόεντος ἔχον κράτος Οὐλύμποιο,
> Ὥς τε βίῃ καὶ χερσὶν ὁ μὲν Κρόνῳ εἴκαθε τιμῆς,
> Ἡ δὲ Ῥέῃ, ἔπεσον δ' ἐνὶ κύμασιν Ὠκεανοῖο.

Item Gigantis nomen apud Claud. 3. de raptu Pros. Denique unus ex Cadmi sociis, qui è dentibus serpentinis nati fuerunt, unde & nomen traxit. Ὄφις enim Græcè *serpens* dicitur. Ovid. Met. lib. 3.

> *Quinque superstitibus; quorum fuit unus Echion,*
> *In sua jecit humi monitu Tritonidis arma.*

Ophir, sig. *cinerem*, seu *incinerationem*, aut rectius *ciner eam*, ac *pulverulentam terram*, Ebraicè אופיר. Estque nomen reg. & ter æ sic dict. ab *Ophir*. filio Jectanis, nepote Eberi ex Gen. cap. 10. vers. 29. utpote qui cum fratre suo Havilah hanc terram occupavit, ibidemque factâ linguarum confusione, & variâ populorum migratione, sedem posuit. Ut igitur India (ea sc. quæ intra Gangem) etiam dicta est Havilah: ita ab Ophiro quoque altera Indiæ pars (quæ est extra Gangem) nomen est sortita, & dicta est *Ophir*. Ita enim tunc moris erat, ut quas quis terras primus occupasset, eas pro se, suisque posteris possideret, atque iis nomina daret. Id quod totidem verbis nobis inculcat Hieronymus de Loc. Ebr. *Fuit unus de posteris Eber, nomine Ophir, ex cujus stirpe venientes à flu. Cophene usque ad regionem Indiæ quæ vocatur Seria, habitasse refert Josephus*. Josephus Acosta arbitratur, quod quemadmodum nostri homines, Indiam vocant quamcunque longius dissitam regionem, sub eâque Americam, Mexico, Chinam, & Brasiliam comprehendunt: Ita quoque in scripturâ nomine *Ophir* & nomine *Tharsis* notari terram aut locum quemlibet remotum arbitratur. Non videtur longè recedere ab hâc opinione Jo. Gorop. Becanus. Optimo jure, inquit, Atlanticus orbis Ophir dictus est, quo non aliud in Japeti, cujus Atlas nepos fuit, linguâ denotatur quam id quod *Ultra* jacet. Et sane multis difficultatibus satisfieri posset, si hæc teneatur opinio. Sive enim in Americam, sive in Africam, sive in Sinam Indicam excurrisset Solomonis classis, semper tamen in *Ophir*, i. e. in remotam provinciam ivisse dici potest. Attamen ex sequentibus manifestum fiet,

fiet, quòd Ophir propriè hic accipiatur, noterque certam illam Indiæ Orientalis partem, quam diximus. Quis enim Solomonis classem in incertum evagatam esse, & certum sibi terminum præfixum non habuisse credet? Neque ullus vel in sacrâ, vel profanâ historiâ locus est, in quo Ophir incertum aliquem terræ tractum significet. Neque eadem ratio denominationis in *Indiâ* & *Ophir* est. Nam Hispani & eorum more nos Angli quoque Indiam vocamus utramque Orientalem & Occidentalem **East and West Indies**; sed falsò & impropriè. Cum vera *India* Asiæ reg. sit ab insigniori flu. *Indo* nominata. Hoc itaque posito quod Ophir certum quendam locum significet, quis autem & ubi terrarum sit, porro est dispiciendum.

I. Primus hic Autorum census est, qui Ophir Solomonæam in Africâ ponunt. Et ii quidem iterum in 4. classes discinduntur, quarum aliqui in Cuspide Meridionali, aliqui in umbilico Mediterraneo, aliqui in medio litorali ad Ægyptum, aliqui denique in Fronte Africæ minoris ad confinia Numidiæ solicitè *Ophiram* indigitant. Primi igitur opinantur Ophir esse *Melinden*, seu *regnum Melindanum*, ut Bartholdus Nihusius in Tract. Chorogr. quod in potentissimâ & litorali reg. *Zangibar*, præ aliis regnis præcellit, & avorum nostrorum memoriâ humanissimos & erga exteros benevolos Reges habuit, hodieque Lusitanorum mercatorum frequentiâ admodum celebratur. In eo metropolis & sedes regia *Melinda* sita fere sub Circulo Æquinoctiali, quæ cum sua vicinâ *Quiloa* ditissimarum aurifodinarum plena est, uti Joanni Regi Lusitanorum nunciavit Petrus Covillanius, primus Abyssinorum & Indicorum emporiorum lustrator apud Jo. Petr. Maffæum H. Indic. lib. 1. Secundi, citante Cornelio à Lapide in Hierem. 10. Ophir esse Angolam in Æthiopiâ arbitrantur, quia Josephus dicat classem Solomonis præter aurum etiam Æthiopica mancipia advexisse; est autem illa Angola sub ipso Circ. Æquinoct. ad flu. *Onchu*, in Nilum se exonerantem. Tertii longius progrediuntur, & ad *Zophalam* confluunt, ibique Ophiram statuunt, ut Volaterranus, Stuckius & plurimi Lusitanorum apud Lud. Venetum in descript. Navig. Indic. Est autem ea *Zophala*, alias *Cefala*, sub ima Africâ ad Oceanum Ægyptiacum sita, non procul a Trop. Capric. aurifodinis prænobilis terra, ex qua a Lusitanis magna auri copia transportatur. Quarto pro Ophirâ locum aliqui ex R. D. Kimchi aliorumque, qui Latinum Interpr. avidius quam decet, sequuntur, opinione assignant in Africâ *Carthaginem*, eo potissimum fundamento ducti, quia *Tarshish* & *Ophir* hic conjungi videntur, tanquam nomina ejusdem reg. *Tharsis* in multis scripturæ locis vertitur à Vulgato, & intelligitur quoque ab Hieronymo *Carthago*. Sed hæc sententia plane repudianda est. Nam *Primo* ut ὕστερον πρότερον faciam, quo minus credam Carthaginem esse Ophiram, aut Tharsis, hæc immota sunt fundamenta. 1. Quia tempore Solomonis Carthago nondum erat in rerum natura utpote quæ demum annis post Solomonem centum & ultra est ædificata. 2. Portus Solomonis navigationis non Joppe fuit, ex quo versus Ægyptum & Numidiam facilis fuisse in mari Mediterraneo in regnum Carthaginensium expeditio, sed Esiongeber in lit. Rubri maris, ex quo in mari Indico Æthiopico & Atlantico superato *Capite Bonæ Spei*, incredibilis & plane dispendiosa videtur navigatio. *Secundò*, Quantum ad *Angolam* Æthiopicam spectat, illa Ophir esse non potest, quia non maritima, sed mediterranea ora est, neque ita dives auro, quam aliis metallis, imprimis autem ære. Imò in Josepho nihil de mancipiis Æthiopibus invenio quod ea Solomonæa sint advecta, ut alias dissereri nolimus, quod Solomoni tantopere ob divitias & magnificentiam celebrato undequaque dona allata, & sic forte etiam ex Æthiopiâ tales vernæ dono mitti potuerint: sed istac navigatione asportatos esse nullibi legitur. Deinde quod *Zophala* aut *Melinde* Ophiræ titulo non veniant, ex his conficitur rationibus. Nam primò *Melinde* & *Zophala* viciniores sunt portui Arabico, quam ut triennalem navigationem requirerent. Sane Covillanus Lusitanicus horum locorum explorator in Melindes & Zophalæ loca excurrit, & inde reversus est Darum in semestri anni spatio, quum hujus pelagi non admodum gnarus esset. Secundo, Quæ regio nullos pavones gignit, nullum gemmarum pretiosarum genus, nullumque argentum habet, ea non potest esse Ophir Solomonis. Atqui Zophala, & Melinde nullas gemmas, nullum argentum habent, quod habet Varen. in Com. suo Topogr. lit. cap. 8. Ergo.

II. Novus nunc adeundus Orbis est, cum iis, qui Ophiram nostram ex orbe veteribus cognito versus occidentem in *Americam* transportant. Hi in tres abeunt sententias. Primi ponunt in *Hispaniolâ*, secundi in *Peru*, tertii in *Peruanâ* & *Mexicanâ* ditione simul conjunctâ, primò, in *Hispaniolâ* eam ponunt Genebrardus ad A. M. 3150. & Vatablus ad 3. Reg. 9. Et sanè Chr. Columbus cum hanc terram primo patefecit, sæpe dicere solitus est, se Ophir Solomonis invenisse, teste Petro Martyre. Secundò, in *Peru* ponunt Ben. Arias Montanus, Jo. Goropius Becanus, & M. Marinus Brixianus de Arca Noe in voce *Ophir*, & plures alii. Tertiò, conjunctim in Peru & Mexico collocant Malvenda, & Gregor. Garcias; Quibus quoque *Quarta* posset recenseri non neminis sententia, qui in insulis Solomonis ad novam Guineam sitis Ophiram esse sitam asserit. Hæc quoque sententia stare non potest. Et quo minus posset, istud unicuique æquo rerum æstimatori cogitandum relinquo, viz. Nunquid consentaneum sit, Solomonem ex mari Rubro (ibi enim navigium ejus solvit) relictâ Indiâ orientali, viciniori ac notiori, multoque rerum pretiosarum fertiliori, atque minus periculosâ aditu, immenso circuitu navigationem facere ad novam reg. Americ. Peruensem, præsertim cum ad eam reg. ex Joppe vel alio portu Maris Medit. per fretum Gaditanum multo breviori, faciliori & magis usitatâ navigatione pervenire potuisset? Porro quare Solomon ex remotis adeo oris peteret, quod viciniores affatim suppeditabant?

III. Relictâ itaque Americâ, saniores Geographi & interpretes in eo conveniunt, quod Ophir Asiæ aliqua & Orientalis plaga mundi sit, in proprio tamen ejus situ signando in varias scinduntur partes. 1. Primo autem in *Urphen* aliqui collocant, insula sc. in mari Rubro sita; Adduntque Bochartus 'Ουφὼ sit fœmininum Arabicum ex אופר quasi *Terram ditissimam*, [illegible] tradit insuper jam tum Solomonis parentem Davidem; naves

naves eò misisse petitum aurum apud Euseb. Evang. 9. 4. putat denique ex cognatione nominis *Vrphen* dictam esse *Ophir*. At præterquam quod cognatio nominalis non sit genuina, neque tam difficilis, neque tam longa, neque tam sumptuosa ea fuisse navigatio, si ad vicinam insulam in Rubro mari itum fuisset. Quid quod ea *Vrphen* vel nihil vel parum rei mercatoriæ contineat, atque producat. 2. Secundò, alii eam ad imam Persiam in regno *Ormuz* transferunt, quia & vicinum, & auri prægnans est. Cæterum hæc loca propiora sunt quam ut expeditionem triennalem requirant; & quanquam ibi multum auri & margaritarum, tanta tamen ubertas & pretiositas earum rerum non est, quanta in reliquis Indiæ provinciis. Ut ut igitur huc venisse dicatur classis aurifera, ulterius tamen progressa non negatur. 3. Tertiò, non procul ab hoc recedit Geo. Hornius Obs. ad Sulp. Severum qui ex H. Grotio opinatur esse *Aphar*. *Cogitemus*, inquit, *an forte non in Indiam usque iverint naves Phœnissæ & Judaica, sed ad oppidum situm sinui Arabico, quà is ad Oceanum spectat, quod* Aphar *vocat Arrianus, Plinius* Saphar, *Ptolemæus* Saphora, *Stephanus* Saphitinam, *ut Indi nempe sunt res huc tulerint, inde autem petierint longius ab Indiâ absiti.* Atqui vel ipso Hornio arbitro *Aphar*, quod opidi nomen est, non potest esse *Ophir*, quæ totam regionem complectitur. 4. Quarto, Bochartus refert ad Zeilam, seu Taprobanem in quâ portus Hipporus, quem Phœnices & Græci appellarunt *Ophir*. Eum ut plenius intelligas, ita habe. Duplicem terram Ophir facit Vir magnus; Unam in Arabiâ prope Sabæos, alteram in Indiâ. Illam fuisse *Cossanitin* Ptolemæi, & Stephani, cujus incolas Diodorus *Gasandes* & Agatharchides *Gasandos* vocat. Hanc vocat Davidis Ophiram, ex quâ Rex ille tot pondo auri acceperit. 1. Chron. 29. Alteram in Indiâ ponit sc. in Taprobane, vulgò Zeilan, & eam Solomonis Ophiram esse statuit. 5. Quinto, Maffæus censet Ophir esse Indiam extra Gangem, ad urb. quæ Ptolemæo dicatur *Triglypton*: hodie autem vocetur *Pegu*, cum quia ibi copia auri & argenti maxima, tum quia ex Bonferri, ex Familiâ Franciscanâ Sacerdotis, natione Galli, literis constet, quòd Pegusii originem suam à Judæis exulibus ducant, qui à Solomone damnati ad Ophirinas aurifodinas, hæc loca primum tenuerint. 6. Sextò, Alii ad Malacam referunt, Regionem Indiæ Gangeticæ maritimam, quæ potentissima; & opulentissima fere omnium est, omniumque rerum ad Solomonem allatarum apprime dives. 7. Septimò, Jo. Tzetzes Ophiræ situm assignat insulæ Sumatræ, quæ profert aurum & argentum & marmor testudini simile, gemmas præterea & margaritas præcipuæ bonitatis. 8. Octavò, audiendus quoque est Josephus. Ant. lib. 1. cap. 7. qui Ophiram vocat Chersonesum Auream, seu Auream Terram, quem sequuntur Theodoretus & Procopius. 9. Denique Lipenius ex quo hæc desumuntur, sicut Ophiram in Indiâ Orientali statuit, ita putat ejus quantitatem & situm non ita esse in unâ vel alterâ insulâ, aut regione coarctandum, ut vel sola Sumatra, vel sola Pegu, vel alia aliqua insula orient. sit, sed extendenda potius hæc Aurea Chersonesus sit, & constituenda cum ampliatione quâdam in Sumatrâ, Malaca, Sian, Pegu, Bengala, aliisque contermınis ac finitimis insulis, & continentibus terris, quas omnes Ophiri Joctanici nepotes longâ serie nati oppleverunt & habitaverunt. Σωφὶρ dicitur Origeni in Job. 22. 24. Sic enim ille Φασὶ δὲ τινες τ̃ ἑρμηνευτῶν τὴν Σωφὶρ τὴν Ἀφρικὴν εἶναι. *Sophir*. i. e. *Ophir*: Ita legitur in Græcâ versione, S. repetito perperam ex τ̃ Ὠφὶρ. Σωφεὶρ vero Hesychio, cui χώρα dicitur ἐν ᾗ οἱ πολύτιμοι λίθοι καὶ ὁ χρυσὸς ἐν Ἰνδίᾳ.

Ophis, flu. Cappadociæ in Pontum Euxinum defluens. Arrian. Stuckius eum Opharum putat, quem Plin. in Lagoum amnem se exonerare scribit.

Ophiuchus, sidus cœleste, stellis 16. constans quod Poetæ Latini verb m verbo reddentes *Anguitenentem* appellarunt. Qui Astronomicum Poeticum conscripserunt, Herculem esse putant, qui adhuc in cunis vagiens, angues a Junone immissos manibus præfocavit. Alii Æsculapium esse volunt. Cic. 2. de N. D. *Atque hæc quidem à tergo, propter caput autem Anguitenens.*

Quem claro perhibent Ὀφιοῦχον *nomine Graii:*
Hic pressu duplici palmarum continet anguem.
Ejus & ipse manet religatus corpore torto:
Namque virum medium serpens sub pectore cingit.

Ovid. Met. lib. 8.

Qui medius Nixique genu est Anguemque tenentis.

Ophiusa, ins. in mari Balearico, Ptol. ex duabus Pityusis minor (nam major Ebusus dicitur) propter *serpentum* copiam inculta, inde & *Colubraria* Latinis dicta. Rhodus quoque ins. sic olim vocabatur. Strab. Vide Stephanum in Βέσβικος, Κύθνος, Λιβύη, Ῥόδος, Τῆλος, & Τύρος. Item insula non procul à Cretâ. Plin. 4. 12. Item urbs Mysiæ. Val. Flaccus lib. 6.

——*Gelidis pollens Ophiusa venenis.*

Opici, pop. Campaniæ, qui postea *Ausonii*, teste Aristotele dicti sunt, juxta Tyrrhenum mare incolentes, & in Latium novum etiam extensi. A linguarum colluvie sic dicti, sive à serpentibus, ut Stephano placet, quasi *Ophicos* dicas. Cæterum *Opicum*, teste Festo, pro *Osco* ponitur & *sordidum*, *immundum*, aut *obscœnum* lig. Juv. Sat. 3.

——*Divina Opici rodebant carmina mures.*

Id est, fœdi, & putidi Item Sat. 6.

Nec curanda viris Opica castigat amica
Verba.——

Id est, quæ non Latinè loqueretur, sed Opicè, hoc est barbarè. Plin. 29. 1. sub Catonis personâ. *Nos quoque dictitant barbaros, & spurcius nos quam alios Opicos appellatione fœdant.* Vide Cluver. Ital. Ant. 3. 9.

Opilius Macrinus, cum Diadumeno fil. Imperator ab exercitu salutatus post mortem Caracallæ; annum aut non multo diutius in imperio fuit; ab exercitu enim uterque interfectus est.

Opitergium, Carnorum op. inter Cenetam & mare Adriaticum, nunc *Oderzo*, vel *Vderzo* & *Ovederzo* dictum. Ptolemæus. Οὐενετίας δὲ μεσόγειοι πόλεις, Οὐικετία, Βελοῦνον, Ἄκελον, Ὀπιτέργιον, Ἄλτινον. Tacitus Hist. lib. 3. *Primus ac Varus occupantes Aquileia proxima quæque, & Opitergii & Altini latis animis accipiuntur.* Am. Marc. lib. 29. *Obsessa à Quadis ac Marcomannis Aquileia diu, Opiterginmque excisum.* Corruptissimè apud

apud Strabonem lib. 5. ἐπίτεγμα & Ὄρδια legitur pro Ὀπιτέργιον, & Κωνκόρδια. Populi *Opitergini*. Lucan. lib. 4.

Hic Opiterginis moles onerata colonis
Constitit. Long. 34.10. Lat. 45.30.

Opidum novum, *Rabach*, teste Nigro, urbs Mauritan. Tingitaniæ mediter. inter Tingin 62. & Volubilim colun. 74. m. p. ex Itin. Anton. Long. 16. 00. Lat. 32. 40.

Opidum novum alterum, sed apud Ptol. *Oppidon* tertiæ inflexionis, *Mezuna*, teste Marmolio, colon. & urbs Mauric. Cæsar. mediter. à Rusuccurro 86. m. p. introrsum, à Tigaudâ 32. à Vagis 72. olim ex primis. Est & *Oppidum*, urbs Episcop. Brutiorum in Calabriâ ulter. sub Arch. Rhegino, *Oppido* etiam vulgò dicitur.

Oppia, una ex Vestalibus, quæ convicta stupri, viva defossa est. Hæc enim talium pœna memoratur. Juvenalis.

——*Cum quo nuper vittata jacebat*
Sanguine adhuc vivo terram subitura sacerdos.

Oppianus, poeta eximius, Agesilai & Zenodotæ filius, ex Anazarbo, sive (ut Suidæ placet) Coryco, Giliciæ civitate. Scripsit Ἁλιευτικὰ & Κυνηγετικὰ elegantissimis versibus quæ Antonino Caracallæ obtulit, non sine doctrinæ suæ maximâ commendatione. Hujus poemata cum apud Imperatorem recitata essent, donatus est in singulos versus aureo statere, ut viginti millia aureorum pro omnibus acceperit. Suidas. Vixit annis 30. & sæviente in civitate Anazarbi paulo post peste obiit, parentes relinquens superstites. Cives autem eum sepelierunt, & sumptuosam statuam illi erexerunt cum hoc epigrammate:

Ὀππιανὸς κλέος εἶλον ἀοιδῶν, ἀλλά με μοῖρης
Βάσκανος ἐξήρπαξε μίτος, χρυσός τ' Ἀΐδας με
Καὶ νέον ὄντα κατέσχετο, ἠδ᾽ ἔτι ὑπ᾽ ἔκπαγλον θέν.
Εἰ δὲ πολὺν με χρόνον ζώειν μίμνειν φθόνος αὐτὸς
Εἴασεν, οὐκ ἄν τις μοι ἴσον γέρας ἔλλαχε φωτ.

Oppianus vatum decus immortale fuissem,
Invida ni gelidum rapuisset Parca sub Orcum
Me juvenem, placida clarum splendore Camœnæ.
Ni livor longa violasset tempora vitæ,
Non mihi laude parem quenquam terra alma tulisset.

Ops, opis, filia Cœli ex Vestâ, soror & conjux Saturni. quæ & *Rhea* & *Cybele*. *Ops* autem idcirco dicta putatur quòd terræ *ope* vita hominum sustentetur. Cic. lib. 2. de N. D. *Terram Opem Latini idcirco nominant, quod opes omnes è terrâ.* Unde & Plutus in Thesmophoriis unà cum Cerere colitur. Aristoph. Reperitur apud Hesych. Ὦπις, unde nostrum *Ops* ait Scaliger. Ab Ὦπις autem vel Ὦπις, ὀπίζεσθαι *colere*, ut *Venerari à Venere.* Porro *Ops*, vel *Opu* pro Rheâ, ut supra diximus, Latinum est, pro Dianâ autem Græcum, Ὦπις & Οὖπις Doricè. Vetus Poeta apud Macrobium, lib. 5. cap. 22.

Ὑμνεῦσι πεχέων Ὦπιν βλαστηρὸν εἴσω.

Callimachus Hymn. 3.

Οὖπι ἄνασσ' εὐῶπι, φαεσφόρε.——

Meursius. Tibullus 1. 4.

At qui non audit Musas, & vendit amorem,
Idææ currus ille sequatur Opis:
Et ter centenas erroribus expleat urbes,
Et secet ad Phrygios vilia membra modos.

Turrigeram vocat Ovidius Trist. 2.

Ipse quoque Ausonias Cæsar matresque nurusque
Carmina turrigera dicere jussit Opi.

Optatus, libertus Cæsaris, præfectus classis sub Tiberio Claudio Principe, scaros a mari usque Carpathio petitos inter Ostiensem & Campaniæ oram sparsos disseminavit. Ab eo tempore frequentes in Italiæ littore inveniuntur. Plinius. 9. 7.

Optatus, Afer, Episcopus Milevitanus. Ejus extant de Schismate Donatistarum contra Parmenianum Donatistam libri septem, cum Notis & Emendationibus Merici Casauboni Canonici Cantuariensis, Londini, A. D. 1631.

Optiletis, Minerva dicta est ab oculis quos ὀπτίλλους Dores appellant. Refert enim Plut. in Vitis, cum Lycurgus privatorum luxum sustulisset, divitibusque ob hoc factus esset invisus, quendam insolentem hominem Alcandrum nomine alterum oculum Lycurgo eruisse, posteaque Lycurgum in ejus calamitatis memoriam templum statuisse, quod *Optiletim* vocavit. Pausaniæ communi Græcorum Dialecto Ὀφθαλμῖτις nuncupatur.

Opus, *puntis*, civitas Locrorum Epichemidiorum, non procul ab Asopo fluvio. Ovid. Ponticorum lib. 2. eleg. 4.

Cade puer factâ Patroclus Opunta reliquit.

Hinc *Opuntius*, ut *sinus Opuntius* in Ægæo. Et *Opuntii* pop. Phocensibus Bœotis finitimi. Ab *Opoente* quodam Eleo dictam volunt. Dicitur etiam *Opois*, teste Vadiano. Sic Orpheus in Argon. passim Ὀπόεις Ὀπόεντος exulit, quæ vox vel *succulentum*, vel *foraminosum* sig. Long. 49.10. Lat. 39.30.

Orbona, Dea quæ Romæ ad ædem Larium Aram habuit. Plin. 2. 7. Lege *Orbona*. Arnobius. *Orbona Dea in cujus tutelâ erant orbati liberis parentes.*

Orbilius, Beneventanus Grammaticus, tempore Ciceronis profitebatur, vir acer in discipulos, ac *plagosus* propterea ab Horatio dictus. Vixit prope ad centesimum annum, amissâ jampridem memoriâ, relicto ex sese Orbilio, & ipso Grammatico. Tranquillus.

Orcades, ins. maris Germanici, Scotiæ adjacentes, inter illam & Norvegiam, numero 40. Plinio; 30. vero Pomponio, ab Hebudibus 5. dierum navigatione in ort. distantes. Magnæ Britanniæ regi parent. *Orkney* Camdeno; Juven. Sat. 2.

——*Arma quidem ultra*
Littora Juvernæ promovimus, & modo captas
Orcadas, ac minimâ contentos nocte Britannos.

Claudianus, citante Ferrario:

Orcades; incaluit Pictorum sanguine Thule.

Orcelis, vulgò *Horiguela*, teste Clusio, *Oribuela* aliis, urbs Hisp. Tar. ad Taderum flu. Ptol. Long. 20. 28. Lat. 38 30.

Orcha, Babyloniorum urbs. Ptol. *Vrchao* aliis dicitur. *Vr Chaldæorum* in sacris literis, patria Abrahami.

Orchalis, tumulus Bœotiæ in finibus Haliarti ad Heliconem vergentibus, qui postea *Alopecos* dictus fuit. Plut. in Lysandro.

Orchamus, Assyriorum Rex, Achæmenidis filius, qui ex Eurynome conjuge Leucothoen filiam suscepit, quam postea vivam defodit, quod cum Sole concubuisset. Domitius in Comment. in Ibin Ovidii, & Ovidius ipse Met. 4. Lege *Orchamus*.

> ——— *Leucothoe multarum oblivia fecit;*
> *Gentis odoriferæ quam formosissima partu*
> *Edidit Eurynome, sed postquam filia crevit*
> *Quam mater cunctas, tam matrem filia vincit.*
> *Rexit Achæmenias urbes pater Orchamus: isque*
> *Septimus à prisci numeratur origine Beli.*

Et paulo post,

> ——— *Ille ferox immansuetusque precantem,*
> *Tendentemque manus ad lumina Solis, & , ille*
> *Vim tulit invita, dicentem, defodit altâ*
> *Crudus humo; tumulumque super gravis addit arena.*

C. Orchius, Trib. plebis, tertio ante anno quam Cato Censor fieret, legem tulit de Senatus sententiâ, quæ dicta est *Orchia*, quâ præscribebatur numerus convivarum. Macrob. Sat. 3.

Orchomenus, sive *Orchomenum*, op. geminum; unum Bœotiæ inter Thespiam & Coroneam proximas urbes, adhuc *Orchomeno* dictum; ubi templum Charitibus, h. e. Gratiis dicatum erat: olim ditissimum, ac potentissimum cui Thebani tributa pendebant. Hujus solum à talpis ferme evertebatur, authore Plinio. Alterum in Arcadiâ inter palustria & paludosa loca, Mantineæ urbi proximum. Est & *Orchomenus* flu. Thessaliæ. *Minyeius* ante, postea *Minterius* dictus; teste Strabone, cum op. cognomine. Hom. Iliad β.

> Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχόμενον Μινύειον.

Ubi Schol. Τὸν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ λέγει Ὀρχόμενον, τὸν ὑπὸ Μινύου βασιλευθέντα, τὸν ὀνομασθέντα ἀπὸ Ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ Ἑρμίππης τῆς Βοιωτοῦ. Παραῤῥεῖ αὐτὸν ποταμὸς Μινύας, ἀφ' οὗ Μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Ὀρχόμενος τῆς Ἀρκαδίας, ὃν πολύμηλον καλεῖ ὁ Ποιητής, καὶ ἕτερος τῆς Θεσσαλίας. Ovid Met. 6.

> *Orchomenosque ferax, & nobilis ære Corinthus.*

Stat. Theb. lib. 4.

> *Dives & Orchomenos pecorum, & Cynosura ferarum.*

Hesychius: Ὀρχόμενος, πόλις Βοιωτίας, ἣν Μινύειον καλοῦσι.

Orcus Thessaliæ flu. è Stygiâ palude profluens aquis adeo pinguibus, ut Peneo fluvio, in quem illabitur, olei in modum supernatet. Hinc factus est locus fabulæ, ut Orcus inferorum fluvius esse dicatur, cujus apud Deos sanctissimum semper habitum sit juramentum. Apud Hesiodum vulgò legas Ὅρκον πημαίνοντας. Ubi Interpp. *Perjurium vindicante*. Quis vero unquam audivit ὅρκον esse perjurium; Sane in MS. (notante Grævio) legitur. Ὅρκον γεινόμενον, *Orcum natum*. Et sic legisse videtur Virg. Geo. 1.

> ——— *Quinctam fuge; pallidus Orcus*
> *Eumenidesque sata.* ———

Ubi Servius: *Hesiodus Orcum quinctâ Lunâ dicit natum.* Ex Celso quoque tradit Orcum esse jurisjurandi Deum, pallidum dictum, quia jurantes trepidatione pallescant. Apud Orcum enim defunctas animas jurare, ne quid suos, quos in vitâ reliquerunt, contra fas adjuvent. *Orcus* autem Latinis est Pluto summus inferorum Deus. Cic. in Verr. *Ut alter Orcus venisse Ætnam, & non Proserpinam, sed ipsam Cererem rapuisse videatur*, hoc est, alter Pluto. Plautus. *Quo die Orcus ab Acheronte mortuos amiserit.* Nonnullis tamen Charon est. Glossæ Philoxeni. *Orcus* Χάρων. Quin & Sil. Italicus Cerberum *Orcum* vocat:

> ——— *Illatrat jejunis faucibus Orcus,*
> *Armenti quondam custos immanis Iberi.*

Ut veteres videantur omnibus inferis tribuisse nomen *Orci*, quod a Græcis illos accepisse certum est, qui Ὅρκον vocarunt sepulchrum, ut benè observat maximus Scaliger ad Varronem ex Menandro. Vide Grævium ad Hesiod. pag. 91.

Ordovica, pop. Albionis in orâ ad occ. quorum urbs Bervicum *Barvvick*, in Scotiæ Angliæque confin. teste Hect. Boethio.

Ordovices, pop fuere Albionis, ubi nunc Wallia Borealis, teste Camdeno & aliis. Terminabantur autem ab Oriente Cornaviis, à merid Demetis; ab occ. autem & Bor. mari Hibernico.

Oreades, Nymphæ montium, ἀπὸ τοῦ ὄρεος, quod montem sig. Virgil. ubi de Dianâ:

> ——— *Quam mille secuta*
> *Hinc atque hinc glomerantur Oreades.*

Ovid. Met. lib. 8.

> *Talibus agrestem compellat Oreada dictis.*

Calpurnius Eclog. 4.

> *Per juga siccato velox pede currit Oreas.*

Orestes, Agamemnonis & Clytemnestræ filius; cui soror Electra necem parari ab Ægistho, qui patrem Agamemnonem interfecerat, matremque constupraverat, prævidens, ipsum per pædagogum in Phocidem clam ablegat ad Strophium Phocensium principem, qui Agamemnonis sororem duxerat. Illic 12 annos moratus cum pædagogo suo Argos rediit, ubi sub specie hospitum Phocensium, quos Strophius miserat, ut Orestis obitum nunciarent, intromissus ad Clytæmnestram, eam cum Ægistho adultero, consciâ Electra, in ultionem patris occidit. Deinde Pyrrhum quoque Macarei sacerdotis ope, in templo Apollinis interfecit, eo quod Hermionem, Menelai filiam, sibi prius desponsatam rapuisset. Propter quæ scelera furiis agitatus est, quibus non ante purgari potuit, quam ad aram Dianæ Tauricæ à Pylade perductus, perpetrata facinora expiasset. Ἀπὸ τοῦ ὄρεος, i. e. *à monte* dictus est, vel ob magnam & monstrosam corporis magnitudinem, quod septem cubitos longitudine æquasse Herodotus & Solinus prodiderunt; vel, ut immanes ac feros ejus mores exprimerent, id quod Eusebius vult Præp. Evang. lib. 4. & ante Eusebium Plato. De furore ejus multa Sophocles in *Electrâ*, Euripides in *Oreste*, Val. Flaccus, lib. 7. & alii authores. Virgilius:

> ——— *Scenis agitatus Orestes.*

Juv. Sat. 1.

> *Nec dum finitus Orestes.*

scilicet fabula de Oreste. Probus scribit diu illum hoc furore vexatum didicisse tandem ex responso, non prius se liberatum iri, quàm flumine esset ablutus, quod septem fluminibus confunderetur, atque ita tandem in Rhegini agri flumine purgatum ad pristinam mentem rediisse; cujus & Varro meminit Rerum Humanarum, lib. 10.

lib. 10. Neronem etiam de Oreste Tragœdiam cantasse, idque in scenâ, apud Suetonium legas. Hinc *Orestæus*, ut *Orestea Dea* apud Ovidium, & *fides Orestea* apud Claudianum. Vide *Pylades*, & *Iphigenia*.

Orestes portus, apud Plinium est in orâ Calabriæ ulter. *Porto Ravaglioso*, teste Battio. Item regio Macedoniæ. Ptol. (& op. ejusdem reg. Livio) quæ *Orestias* Straboni, in quâ Amantia op. Ptol. quod *Orestia* Stephano, & *Orestis* Livio dicitur, cujus populi *Orestæ*. Plin.

Orestia, urbs Orestis, in monte supra Macedoniam eminente, in quâ natus est Ptolemæus Lagi filius, primus Ægypti rex. Alia est Arcadiæ. Steph.

Oreta, pop. Sarm. Asianæ ad mare Euxinum, inter Cercetios, & Achæos incolentes: Dionysius:

——Καὶ οἱ πέλας Εὐξείνοιο

Κερκέτιοι τ' Ὀρῆταί τε καὶ ἀλκήεντες Ἀχαιοί.

Ita vulgò quidem locus iste legitur. Atqui *Oretarum* nomen alibi, ni fallor, non invenitur. *Toretas* hic locat Plinius Cercetiis propinquos, in promontorio quodam, quod etiam *Toreticum* Ptolemæus vocat. Stephano quoque Τορέται ἔθνος Ποντικόν dicitur. Eadem etiam gens esse videtur quos *Toreatas* nominat Mela, sed Mæoticæ, non Ponticæ, oræ incolas quos etiam Mæoticis gentibus annumerat Strabo lib. 11. ut dubitari possit, an utrumque mare eorum fines attigerint, an a Mæotide ad Pontum demigrarint. Extra dubium vero est, (inquit Montanus) hic legendum esse Κερκέται Τορέται τε, quamvis Eustathius Ὀρῆται legerit.

Oretani, pop. Hisp. Tarraconensis, quorum regio *La Mancha* in regno Castellæ novæ. Plinius eo *Germanos* cognominat. Eorum urbs Ptolemæo *Oretum Germanicum* vocatur. *Calatrava* hodie, teste Clusio. *Oreto* vero Morali, ab Almagro (ex ruinis Oreti extructo, vel aucto, ut Vetus Inscriptio indicat) 4. leuc. recedens apud Anam flu. Long. 16. 30. Lat. 39. 15.

Orethus. flu. Siciliæ apud Panormum, *Fiume della Muraglia* Leandro. Victoriâ Metelli adversus Hasdrubalem Carthaginiensem memorabilis.

Oreum, Eubœæ ins. urbs Plin. *Horeus* Ptolemæo vocatur. Pausanias tradit eam quoque *Istiæam* vocatam. Thucydides *Hestiæam* legit. Cametarius in suis Homericis Commentariis dicit eam prius *Talentiam* dictam. Stephanus *Histiæam* scribit, & suo tempore Oropum nuncupatum addit. *L'Oreo* hodie Sophiano.

Organa, ins. Arab. fel. in orâ, & in mari, Arabico, extra fauces sin. Persici, & extra trajectum ex eâ in Carmaniam. Nunc *Muzira* dicitur; estque oblonga. Vix 30. m. p. distat ab ora Arabiæ, 140 à Corodamo promont. in Africum, & 300. ab Armuziâ in merid.

Orge, *Sulgas* Straboni, *La Sorgue*, teste Jo. Poldo, fons & fluviolus Gall. Narbon. in provinciâ in Druentiam apud Cabillionem urb. influens. *Sorge* legendum apud Plinium videtur, de quo vide mirum apud illum lib. 18 cap. 22. Nam in eo herbæ quædam nascuntur, quas boves avidè capite in aquam merso decerpunt & edunt.

Orgelium, *Orgia* Ptol. *Orgella* Lib. Concil. & *Urgella*, urbs Hisp. citer. in Catalauniâ ad mont. Pyrenæorum radices. Ortelius illam in Arragoniâ collocat. Pop. *Orgelitani*, & *Urgellenses*. Long. 17. 10. Lat. 45. 50.

Orgia, Hisp. Tar. urbs, in fin. Oretanorum, à Toleto 28. leuc. Murciam versus. *Alcaraz* Wernero; Aliis *Orgaz*, op. amplum Toleto finitimum, ab eo 5. leuc. Oretum versus quod verisimilius videtur. Long. 17. 00. Lat. 39. 55.

Orgia, Bacchi sacra, alio nomine *Bacchanalia*, *Dionysiacà*, *Trieterica*, de nocte celebrari solita, omni posthabito pudore, teste Livio, in Thraciâ primum ab Orpheo instituta, à quo etiam *Orphica* dicta sunt, Diodoro Siculo authore. Virgil. Geo. 4. ubi de Orpheo:

Inter sacra Deum nocturnaque Orgia Bacchi.

Idem Æn. 4.

——*Qualis commotis excita sacris*
Thyas, ubi audito stimulant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron.

Ovid. Met. 12. (ubi de Baccho agit)

——*Cui Thracius Orpheus*
Orgia tradiderat cum Cecropio Eumolpo.

Statius 1. Achilleidos:

Lucus Agenorei sublimis ad Orgia Bacchi
Stabat. ——

Idem lib. 2.

——*Quid si Bacchea ferentes*
Orgia, Palladias aut circumvideris aras.

Claudianus:

——*Dubitassent Orgia Bacchi*
Cui furerent. ——

Inde Hesychius: Ὀργιάζειν, πλῆν Διονύσῳ. Catullus in Ariadnâ:

Pars obscura cavis celebrabant Orgia cistis,
Orgia, quæ frustrà cupiunt audire profani.

Juvenal. Sat. 6.

Talia secretâ celebrabant Orgia tedâ
Cecropiam soliti Bapta lassare Cotytto.

Nomen traxerunt ἀπὸ τῆς ὀργῆς, i. e. *à furore* vel *irâ*, ut censet Euseb. de Præp. Evang. Phurnutus, & alii, vel ἀπὸ τῶν ὀρῶν i. e. *montibus*. quòd in montem Cithæronem sacra illa ex Thraciâ primùm transtulerit Orpheus; vel ἀπὸ τῆς ὀργάδων, h. e. *consecratis alicui Deo locis*. Vel ἀπὸ τῆς εἴργειν, i. e. *arcendo*, quòd profani arceantur sacris, id quod Apollonii interpres lib. 1. etiam affirmat his verbis: Ὄργια, μυστήρια παρὰ τὸ εἴργειν τοὺς ἀμυήτους αὐτῶν Addit; ἢ ἐν ὀργάσι γινόμενα, ὀργάδας δὲ συμφύτους τόπους καλοῦσι, καὶ ὑγρούς. Possis etiam à ῥίζα deducere, cujus præteritum ἔοργα, ut ita dicantur quasi θεῶν ἔργα. Est & verbum Ὀργᾶν, idem Græcis quod ἐφίεσθαι, h. e. appetere, quâ in significatione usus est quandoque Aristoteles in Problem. τμημ. δ'. Et Hesychius Ὀργᾷ ἐπιτεθύμηκε ἐπιθυμεῖ. Quid si quis inde auspicium nominis deducere velit, cum constet omne eos turpitudinis genus exercuisse in iis sacris. Hinc verbum Ὀργιάζειν, quod idem est cum θύειν teste Suidâ, & Ὀργεῶνας Bacchi sacerdotes in specie, & eorum cœnæ δεῖπνα Ὀργεωνικὰ Athenæo. Nam alias etiam aliorum sacrorum antistites Ὀργεῶνας dictas invenio. Scribit enim Servius omnia apud Græcos sacta *Orgia* significasse, sicut *ceremonia* apud Latinos; additque propriè dicta *Orgia*, causâ turpitudinis à pop. Rom. fuisse antiquata. Facit

quoque nobiscum Strabo, lib. 10. *Plurimi Græcorum totum ceremoniale negotium, quod* Orgia *vocant, tum Bacchanale & Choricum, & sacrorum mysteria Libero Patri attribuerunt.* Cæterum *Orgia* pro omnibus ceremoniis, uti diximus, capiuntur. Unde idem Strabo, *Cybelem præcipuo venerantur honore, ejus Orgia frequentantes.* Hinc Ὄργια πόθων, i. e. *Amorum sacra*, in Epigrammate. Dixit quoque Plato generaliter Ὀργιάζω θεὸν, *sacrificiis placo Deum.* Ita Ὄργια πόθων, Apud Aristoph. in Ranis. Hinc Prop. 3. 1.

Primus ego ingredior puro de fonte Sacerdos,
Itala per Graios Orgia ferre Choros.

Sic Stat. 5. Sil. Epitaph. in fil.

——— *Quæ vestra sorores*
Orgia Pieria, quas incestavimus aras?

Oribasius, Juliani Imp. familiaris, à quo & Quæstor Constantinopolitanus factus est. Scripsit libros Medicinæ 72. ad Julianum, & eorum epitomen in libris 9. ad Eustathium fil. de Regno, & de Affectibus. Suidas. Eunapius vero Sardinius in lib. Sophist. *Oribasius*, inquit, *Pergamenus genere in eloquentiâ pariter & medicinâ profecit, Julianoque propterea, ut medicus fuit accersitus; invidiâ deinde succedentium Principum bonis privatus, ac in exilium ad Barbaros missus, animum Philosophi semper in calamitate retinuit. Tantâ autem apud eas nationes gratiâ & opinione ob doctrinæ, & medicinæ experimenta perseveravit, ut pro Deo penè coleretur.*

Oricum, vel *Oricus*, *Orcò* hodie, teste Nigro, op. Epiri maritimum, inter Acroceraunia ad Aust. & Aulonem urb. Macedoniæ ad Bor. à Brundusio 58. m. p. quot à Japygio promont. Salentinorum. Dionysius vers. 399.

Ὠρικίην δ' ὑπὲρ αὐτὸν ἰδεῖν· Ἑλλάδος ἀρχὴ
Πομπὸν ἀπεχθομένη, δι' ᾗσι ζωῶσιν θαλάσση.
Αἰγαίη, Σικελῇ τε. ———

Prop. 1. 8.

Vt te felici vectam per cærula remo
Accipiat placidis Oricos æquoribus

Lucanus lib. 3. vers. 187.

Tunc qui Dardaniam tenet Oricon.

Ubi *Dardaniam* vocat ab Heleno & Andromache Dardanis ibi regnantibus. Hecatæus apud Stephanum Μετὰ δὲ Βουθρωτὸς πόλις, μετὰ δὲ Ὠρικὸς λιμήν. Plin. 2. 89. *Epidaurum & Oricum insulæ esse desierunt.* Horat. Carm. 3. Od. 7.

Ille Notis actus ad Oricum.

Hic *Oricus* mons, teste Polybio, ubi *Oricia terebinthus.* Virg. Æn. 10.

Inclusum buxo, aut Oriciâ terebintho.

Ubi Servius: *Oricos civitas est Epiri, juxta quam nascitur Terebinthus, nigrum lignum habens folia, in buxi speciem.* Inde Prop. lib. 3.

Sed Thyæ thalamo, aut Oriciâ terebintho.

Origenes, author Ecclesiasticus, cujus dogmata quædam damnata sunt, cùm in varios errores incideret, quos Augustinus libro de Hæreticis commemorat. A quo *Origeniani* dicti, qui eum sequuntur. Virilia sibi amputavit, ne molestam sibi Venerem experiretur. Imitatus Hierophantas, Atheniensium sacerdotes, qui sorbitione cicutæ se castrabant, quo castius in sacerdotio vixerant. Præceptores ejus erant Clemens Alex. & Ammonius. *Secundus Ecclesiæ magister post Apostolos* dicitur Hieronymo. Sena millia librorum scripsisse, author est Epiphanius Hæres. 4. Hexaplorum conditor fuit, qui cum duabus posuisset columellis sacrum contextum, semel Hebræis, atque iterum Græcis literis, duabus his columellas addidit quatuor, sc. versionem 70. Interp. Aquilæ, Symmachi, & Theodotionis, unde & *Hexapla* dicebantur. Parum probè de Origine sensit Theod. Beza. Sic enim ille, Epist. 29. *Est certe hic scriptor adeo omnibus modis impurus, sive ita ipse scripsit, sive depravata postea fuerant ejus scripta, ut nullam in Ecclesiâ authoritatem in rebus controversis mereatur.* De Doctrinâ quoque ejus hæc breviter notavit Epiphanius: κακῶς δογματίσας ἐν τοῖς πλείοσι, καὶ ἐν πλείστῳ τῆς γραφῶν κακῶς φρονήσας. *Adamantius* ob studiorum & laborum tolerantiam dictus est. Obiit in summâ paupertate A. D. 255. Vide Suidam in Ὠριγένης. *Orus* autem nomen fuit regis Ægypti, imò apud Etymologum etiam Grammatici. Atque, ut ἀπὸ τοῦ Διὸς proprium est nomen Διογένης, quasi *Jovigenam*, sic ἀπὸ τοῦ Ὤρου est Ὠριγένης, quasi *Origenam* dicas. Aliud visum Andreæ Schotto, suis in Origenem Observationibus, lib. 1. contra Celsum, ubi eum tradit ita vocatum, qu. Ὀρειγενῆ, h. e. *montigenam*, quemadmodum Ascetæ quidam Chrysostomo Hom. 13. in Ep. ad Ephes. οἱ ἐν τοῖς ὄρεσι vocantur, & Laertio Heraclitus Ephesius dicitur τοῖς ὄρεσι διαιτώμενος. Sed præterquam quod prima in Ὦρος sit correpta, in Ὠριγένης porrecta, hoc nihil ad Originem Alexandriæ natum & educatum, ubi *Or*, seu *Orus* pro Numine colebatur, & ab eo quoque hominibus nomen id fuit, ut, quin inde *Origenes* appelletur, minimè sit dubitandum.

Origo, mima & meretrix Horat. lib. 1. Sat. 2.

——— *Marsæus amator Originis.*

Orion, Poetis venator est, & satelles Dianæ, auditor Atlantis, qui doctrinam de cœlestibus motibus, & stellis ex Lybiâ in Græciam attulit. Nomen ejus quidam ab ὥρα, quod sig. differentias temporum anni, ver, æstatem, &c. deducunt. Quanquam Strabo appellatum eum velit *Oriona*, quòd esset educatus in *Orao* op. Eubϖæ. Grammatici vero ab οὖρον derivant, i. e. *urinâ* quia Cosmicus occasus Orionis in Novembri ciet sævas tempestates; unde Virgilius, Æn. 7. dixit.

Sævus ubi Orion hybernis conditur undis.

Horat. 3. 27.

Sed vides quanto trepidet tumultu
Pronus Orion. ———

Idem Epod. 15.

——— *Et nautis infestus Orion*
Turbaret hybernum mare.

Apollonius, lib. 1. Argon.

Χειμερίῃ ὀλοοῖο δύσις πέλει Ὠρίωνος.

Statius Theb. 3.

Cùm fragor hyberni subitus Jovis, omnia mundi
Claustra tonant, multusque polos inclinat Orion.

Claudianus de bello Gildonico circa finem:

Imbribus humescant Hœdi, nimbosaque Taurum

Ducat Hyas, totusque fretis descendat Orion.

Propertius, lib. 2.

Non hac Pleiades faciunt, nec aquosus Orion.

Sane Plinius, lib. 11. cap. 28. Orionem nominat inter noxia sidera, ita etiam alii. Excitat quippe tempestates ortu suo & occasu. De ortu Virgilius, Æn. 1.

Cum subito assurgens fluctu nimbosus Orion
In vada cæca tulit. ———

De occasu Horatius. Epod. 10.

Nec sidus atrâ nocte amicum appareat,
Quâ tristis Orion cadit.

Utrumque Aristoteles conjunxit lib. 2. Meteor. scribens, Orionis δύσιν, καὶ ἀνατολὴν ταραχώδη, *dirum esse ortum occasumque.* Sed aliam causam affert Lactantius, Statii vetus Scholiastes, in lib. 7. Thebaidos. Fabula sic se habet. Pelasgus pauper quidam, *Oenopeus* nomine, vel *Oenopion*. (*Hyreus* autem Ovidio dicitur) Jovem, Neptunum, & Mercurium susceperat hospitio. Qui referendæ gratiæ copiam dedere precandi quod vellet. Pelasgus orbus filium optavit. Dii in corium bovis immolati mingunt, defossumque post novem menses tolli jubent, cum igitur natus est Orion. Ovid. Fast. 4.

Hunc Hyreus, quia sic genitus, vocat Oriona,
Perdidit antiquum litera prima sonum.

Vide Pasæphatum de Orione. Hic postea adultus strenuus venator extitit, Dianæque comes adhæsit. Verum cum corporis robori plus satis fidens, jactitaret nullam esse feram, quam conficere non posset, Terra hominis insolentiam non ferens, scorpionem peperit, cujus ictu Orion interiit; Diana autem eum in cœlum transtulit, & juxta Tauri sidus constituit. Contra tamen Lucanus, scorpionem hunc à Dianâ immissum tradit, aliorumque Deorum miseratione in cœlum fuisse translatum. Sic enim ille lib. 9.

——— *Quis fata putaret*
Scorpion, aut vires maturæ mortis habere?
Ille minax nodis, & recto verbere sævus,
Teste tulit cœlo victi decus Orionis.

Ejus meminit Nicander in Theriacis statim ab initio:

Τὸν δὲ χαλαζήεντα κόρη Τιτηνὶς ἀνῆκε
Σκορπίον, ἐκ κέντροιο τεθηγμένον, ἦμος ἐπέχρα
Βοιωτῷ τεύχουσα κακὸν μόρον Ὠρίωνι,
Ἀχράντων ὅτε χερσὶ θεῆς ἐδράξατο πέπλων.

Et paulo post:

Τοῦ δὲ πάγος φαίνηται ἐν ἀστράσιν ἀπλανὲς αὔτως
Οἷα κυνηλατέοντος ἀείδελον ἱδρύσαντο.

Horatius autem Dianæ telis eum confossum occubuisse tradit in his:

——— *Notus & integra*
Tentator Orion Dianæ
Virgineâ domitus sagittâ.

Oarion dicitur Catullo. Sic enim ille.

Proximus Hydrochoo fulgeat Oarion.

Scriptum reliquit Dorion in libro de piscibus Orionem filium fuisse Neptuni & Brylles Minois filiæ, quæ sententia fuit etiam Hesiodi. Huic sororem addiderunt Candiopen. Fabulantur præterea hunc munus à patre Neptuno impetrasse, ut tam super undas, quàm super terram posset incedere. Alii tamen tantæ fuisse magnitudinis senserunt, ut nulla esset tanta profunditas, è quâ non humeri saltem extarent è mari, quam sententiam sequi videtur Virg. Æn. 10.

——— *Quam magnus Orion*
Cum pedes incedit medii per maxima Nerei
Stagna, viam scindens, humero supereminet undas.

Papinius in Silvis:

——— *Magnus quanto mucrone minatur*
Noctibus hybernis, & sidera terret Orion.

Ubi gladio armatus introducitur. Unde Ovid. Met. 3.

——— *Nitidumque Orionis ensem.*

Et lib. 2. *Μεταμορφώσεως.*

——— *Ensifer Orion aspiciendus erit.*

Lucanus:

Ensiferi nimium fulget latus Orionis.

Euripides quoque in *Ione* Ὠρίωνα vocat ξιφήρη. Virgil. Æn. 3.

Armatumque auro circumspicit Oriona.

Claud. de Consl. Olybr. & Prob.

——— *Jam caligantibus armis*
Debilis Orion dextram miratur inermem.

Seneca in Hercule Furioso:

Ferro minax hinc terret Orion Deos.

Orionem luculenter describit Manil. lib. 1.

Cernere vicinum Geminis licet Oriona
In magnam cœli tendentem brachia partem,
Nec minus extento surgentem ad sidera passu:
Singula fulgentes humeros, cui lumina signant,
Et tribus obliquis demissus ducitur Ensis;
At caput Orion excelso immersus Olympo,
Per tria subductus signatur lumina vultus,
Non quod clara minus, sed quod magis alta recedant:
Hoc duce per totum decurrunt sidera mundum.

Hic cum postea in Chium ad Oenopionem venisset, Æropen illius uxorem vitiare conatus est. Qui graviter id ferens, comprehenso Orioni oculos effodit, & mox extra suam reg. ejecit; qui postea in Lemnum profectus à Vulcano perbenignè excipitur, qui ejus misertus Cedalionem unum è famulis ei ducem viatum dedit, qui in Orientem ad Solem profectus ab eo sanitati restitutus est, ac lumen recuperavit. Deinde contra Oenopionem arma suscepit, quem à civibus suis sub terrâ occultatum, cum non speraret se amplius posse invenire, in Cretam profectus est, ubi ob insolentiam à scorpio, ut supra dictum, occisus est, uti quoque testatur Euphorion in his: Συγκυνηγῶν δὲ οὗτος Ἀρτέμιδι ἐπεχείρησεν αὐτὴν βιάζεσθαι, ὀργισθεῖσα δὲ ἡ θεὸς, ἀνέδωκεν ἐκ τῆς γῆς σκορπίον, ὃς αὐτὸν πλήξας κατὰ τὸν ἀστράγαλον ἀπέκτεινε. Quidam vero maluerunt occisum fuisse à Dianâ, quia illam invitasset, ut disco secum luderet. Alii quia vim Opi uni è virginibus, quæ Dianam ex Hyperboreis secutæ fuerant, inferre voluerit, à Dianâ confixum sagittis existimarunt, ut ait Apollodorus lib. 1. Neque vero ipsius solum Orionis magna fuit arrogantia, sed etiam Side ejus uxor dicitur ausa fuisse cum Junone de formâ contendere, quare ad inferos fuit ab illâ dejecta. Porro Fabulam Orionis ad Naturalem Philosophiam doctè applicat, & explicat Nat. Comes lib. 8. cap. 13. Astronomiam ejus vide apud Cæsium, & Hesychium in Ὠρίων. Nos impræsentiarum paucula tantum de magnitudine ejus dicemus. Fuit enim Homero teste, si historicè spectes, maximus & procerissimus ævi sui. In Odyss. λ. πελώριος. dici-

tur. Ibidem ait Ocum & Ephialtem μακροτάτους omnium fuisse.

——— Μετά γε κλυτὸν Ὠρίωνα.

Vide quoque Plin. lib. 7. cap. 16. Atque sic utrumque Hemisphærium obsidens, secundum longitudinem obtinere dicitur partes septendecim, secundum latitudinem vero triginta, Hinc Manilius in Sphærâ barbaricâ:

——— *Orion magni pars maxima cæli.*

Et Pindarus in Isthmiis φύσιν Ὠαριωνείαν pro *immani corpulentiâ* dixit. Theocritus in Thalysiis, vers. 52.

Ἔσσεται Ἀγεάνακτι καλὸς πλόος ἐς Μιτυλήναν,
Χ' ὥταν ἐφ' ἑσπερίοις ἐρίφοις νότος ὑγρὰ διώκῃ
Κύματα, χ' Ὠρίων ὅτ' ἐπ' Ὠκεανῷ πόδας ἴσχει.

Idem in Ἡρακλίσκῳ.

Ὠρίωνα κατ' αὐτὸν, ὁ δ' ἀλφαίνει μέγαν ὦμον.

Aratus:

Ὃς καὶ ἐπερχόμενος φοβέει μέγαν Ὠρίωνα.

Orithyia, filia Erechthei Athenarum regis, quam cùm Boreas adamaret, neque bonâ cum gratiâ nuptias ejus posset impetrare, vi eam rapuit, raptamque tulit in Thraciam, & ex eâ Zethen & Calaim suscepit, qui cum Argonautis in Colchos navigarunt, & Harpyas fugaverunt. Nomen habet ἀπὸ τοῦ ὄρεος *monte*, & θύω *concitor*. Quidam tradunt eam raptam à Boreâ Strymonis filio, inter quos Hesogoras, idque Poëtas ab homine transtulisse ad ventum. At Hermias Platonicus scripsit Aquilonis impetu eam ex alto præcipitatam, atque inde datam fabulæ occasionem. Eleganter descripsit hunc raptum Apollonius Argon. lib. 1. quem potissimum imitatur Ovid. Met. 6. Meminit & Plato in Phædro, ubi Socrates quoque fabulam refert ad ventum Borealem, qui ipsam cum Pharmaceâ ludentem de proximis petris dejecerit. Prop. lib. 3.

Infelix Aquilo, rapta timor Orithyia.

Actias Orithyia dicitur Virgilio Geor. lib. 4. Hinc Musæus:

Ἀτθίδος ὦ Βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε Νύμφης.

Nonnus Dionys. lib 1.

Καὶ λίθομαι, Βορέης ὡς ἥρπασεν Ἀτθίδα Νύμφην.

Dionysius factum hoc ait ad Ilissum, cum alii juxta fontem Cephisium fieri volunt. Sic enim ille vers. 424.

——— Πρὸς αὐγὰς Ἀττικὸς οὖδας,
Τῷ διὰ Θεσπεσίου φέρεται ῥόος Ἰλισσοῖο,
Ἔνθεν καὶ Βορέης ποτ' ἀνήρπασεν Ὠρείθυιαν.

Suidas: Ὠρείθυια ἡ τοῦ Βορέου ἐρωμένη. Vide Nat. Com. 8. 2. & Cælium Rhodig. 15. 23. Item *Orithyia*, Amazonum Regina, de quâ Just. lib. 2

Ormuzium. Vide *Armuzia*.

Ornithia, venti Septentrionales Columella, lib. 11. cap. 2. *Decimo Kal. Mart. Leo definit occidere, venti Septentrionales, qui vocantur Ornithiæ, per dies triginta esse solent*, Vide Plin. 2. 47. Ab *avium* adventu dicuntur.

Orodes, rex Parthorum, qui Crassum cepit & occidit. Plutarcho in *Crasso* est Ὑρώδης, Africano apud Eusebium Ἡρώδης, malim utrobique Ὀρώδης, ex Velleio, Floro, Appiano, & aliis. *Merodem* vocare videtur Servius ad Æn. 11. sed videtur tantum, nam locus iste est mendosus, uti ostensum Gerardo Vossio filio ad Velleium pag. 67. Item nomen viri à Mezentio interfecti. Virg. Æn. 10.

Orolaunum, Gall. Belg. op. in duc. Lucemburgensi. Anton. Vulgo *Arlun*, quasi *Aram Lunæ* dicas. Long. 27. 15. Lat 49. 45.

Oromansaci, pop. Belgii inter Morinos, Gessoriaco proximi, in Picardiæ, Artesiæ, Flandriæque confin. ubi Audomarum urbs, *Guisnes* & *Ardres* opida sunt.

Oromedon, mons Co insulæ altissimus. Theocrit. Idyl. 7.

Ἴσον ὄρευς κορυφᾷ τελέθοι δέμας Ὠρομέδοντος.

Ubi Casaubonus: *Probo eam interpretationem, quæ Oromedontem esse montis nomen statuit. Videtur enim mons ille à Gigante ibi occiso & obruto sic esse dictus.* Sanè *Oromedon* Gigantis nomen est apud Propertium lib. 3.

Te duce vel Jovis arma canam cæloque minantem
Cœum, & Phlegræis Oromedonta jugis.

Vide sis Theocriti Schol. ad locum prædictum.

Orontes. *Typhon* prius, teste Strabone, *Ophites* Pomponio Læto, *Ladon* Philostrato; flu. maximus Syriæ, ex monte Libano profluens, multisque urbibus irrigatis, in quibus Antiochia, quam interluit, ad Seleuciam Pieriam in Syrum pelagus delabitur. Variè legitur. *Oronz* intus, teste Theveto; *Soldino* apud ostia; interius *Fer* teste W. Tyrio. *Farfaro* autem Olivario. Hujus meminit Ovid. Met.

Arsit & Euphrates Babylonius, arsit Orontes.

Prop. lib. 2. cap. 23.

Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes.

Dionysius vers. 919.

Τῆς δὲ μέσος ἀντολίην κατανίσσεται ὑγρὸς Ὀρόντης
Ἄσπετος, Ἀντιόχοιο μέσην διὰ γαῖαν ὁρίζων.

Juvenal. Sat. 3.

Jampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes.

Pausanias in Arcadicis videtur significare ab *Oronte* quodam Gigante nomen inditum huic fluvio, cujus in alveo siccato corpus repertum undecim cubitorum. Hinc *Oronteus*. Prop. lib. eleg. 2.

Aut quid Orontea crinem perfundere myrrhâ.

Oropitæ Catoni, *Oropitum* Antonino, *Oroblium* seu *Orbitum* in tabulâ. Desiderii regis, *Herbanum* Plinio, *urbs vetus* P. Diacono. *Urbsvetana* & *Urbevetanum* Procopio, urbs Hetruriæ mediterranea, inter Viterbum 20. & Perusiam 30. m. p. *Orvieto* Leandro dicitur. Long. 36. 20. Lat 42. 24.

Oropus, vulgò *Zucamini*, teste Alexandro Zardo, *Susamino* Nardo. op. Bœotiæ in Atticæ confin. in orâ, inter Chalcidem 20 & Tanagram 18. mill. a Thebis 36. ab Athenis 44. Quod cum Athenienses vastassent, a Romanis 500. talentis mulctati sunt, teste Agellio. Item urbs Macedoniæ, patria Seleuci Nicanoris, ab *Oropo* fino Lycaonis dicta. Item op. Eubœæ, quod Aristoteli *Oræa* dicitur, teste Stephano, quem sis consule.

Orosa, quæ & *Alinza* Ptol. urbs Mediæ mediterranea, inter Nazadam & Arsitacam ad ort. *Archiech* Castaldo.

Orosius, Hispanus patriâ, domo (ut Jo. Gerundensis tradit) Tarraconensis, sub Arcadio & Honorio vixit, ut Prosper in Chronicis ait. Hic cum Româ ab Alarico Gothorum rege captâ, gentiles, & hujus, & omnium calamitatum causam in Christianos conjicerent, composuit, hortatu B. Augustini, septem historiarum libros: quibus ostendit, ab Orbe condito,

usque ad tempus, quo illa scriberet, (id spatium ipse dicit annorum esse quinquies mille sexcentorum, & duodeviginti) maximas semper atque atrocissimas, per orbem calamitates contigisse. Scriptor est planè utilis, sed qui scriptores Græcos non legerit: imò Græcarum literarum expers fuit. In temporibus etiam crebrò fallitur, ut vel illa ostendunt, quæ in eo castigavit Scaliger in Animadversionibus Eusebianis. Vide Voss. Hist. Lat. 2. 14. qui de eo fusè agit Hist. Pelag. 1.17.

Orospeda Straboni, *Ortospeda* Ptolemæo, mons Hisp. Tar. post Pyrenæum maximus, longè, lateque diffusus, varia habens nomina, à locis quæ attingit. In Celtiberis enim *Sierra de Molina* dicitur, teste Floriano, in Arevacis & Carpetanis *Palomera d'Avila. Puerto di Somma siera, del Pico, & della Tablada*; in regno Castellæ vet. In regno autem Legionensi apud Callaicos, *Sierra di Ponfria* vocatur.

Orpheus, ut sensit Myrleanus Asclepiades, Apollinis & Calliopes, unius Musarum, filius fuit. Virg. in Pollione:

Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,
Nec Linus; huic mater quamvis, atque huic pater adsit.
Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo.

Apoll. v. l. 1. Arg. Oeagri, & Calliopes filium facit:

Πρῶτά νυν Ὀρφῆος μνησώμεθα, τὸν ῥά ποτ' αὐτὴ
Καλλιόπη Θρήϊκι φατίζεται εὐνηθεῖσα
Οἰάγρῳ σκοπιῆς Πιμπληΐδος ἄγχι τεκέσθαι.

Alii Oeagri, & Polymniæ, alii Menippes, alii Thamyridis filium fuisse voluerunt, atque Jalemum & Hymenæum hujus fratres fuisse constat. Hunc à Mercurio, sive ut alii habent, à patre Apolline lyram accepisse ferunt, eâque tantum valuisse, ut illius cantu sylvas, & saxa moverit, fluviorum cursum inhibuerit, ferasque mitiores reddiderit. De quibus postea. Quamvis autem multi fuerunt Orphei, testante Suidâ, omnia tamen cæterorum facinora ad vetustissimum Thracem, Oeagri filium referuntur, qui, ut Tzetzes ait Hist. 399. Chil. 12 fuit Herculis coætaneus, ac floruit annis 100. ante bellum Trojanum. Hic primus omnium apud Græcos de Astrologia scripsit. Lucianus de Astrol. Ἕλληνες δὲ οὔτε παρ' Αἰθιόπων, οὔτε παρ' Αἰγυπτίων ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς, ὁ Οἰάγρου ϗ Καλλιόπης πρῶτος τάδε ἀφηγήσατο. Idem primus Bacchi sacra in Græciam introduxit, & in monte Bœotiæ Thebis, ubi Liber Pater natus est, sacra illa quæ *Orphica* vocantur, in quibus ipse postea fuit laceratus, instituit, ut ait Lactantius de falsâ Religione. Hic multa humanæ, politicæque vitæ utilia invenit, ut ait Pausan. in Bœot. Deorum initia, & universam Theologiam primus aperuit. Scripsit de Elementorum inter se mutuâ generatione, de vi amoris in rebus naturalibus, de Gigantomachiâ, de Raptu Proserpinæ, de Cereris erroribus, de laboribus Herculis, de Idæorum, & Corybantum sacrorum ritibus, de occultis oraculorum responsis, de Veneris & Minervæ sacrificiis, de luctu Ægyptiorum Osiridis causâ, ac de illorum lustrationibus, de vaticiniis, de observationibus auspiciorum, de situ fibrarum de somniorum interpretatione, de signis ac prodigiis, deque illorum expiationibus, de expiatione inferorum, de ratione & motu astrorum, quo pacto Dii irati placari possint, &c. de quibus omnibus se scripsisse testatur initio Argonauticorum, quæ sub illius nomine circumferuntur. Non defuerunt qui Orpheum & Amphionem magos Ægyptios fuisse arbitrati sunt, ut ait Paus. in post Eliacis. Uxorem habuit Eurydicen, cujus amore cum flagraret Aristæus, eamque insequeretur, ut captæ vim inferret, illa per loca devia fugiens à serpente in herbâ latente icta interiit. Virgil. Geor. 4.

Illa quidem dum te fugiens per flumina præceps,
Immanem ante pedes hydrum moritura puella
Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.

Tum fama est Orpheum sumptâ citharâ ad inferos descendisse, atque cum mirificam quandam lamentationem cecinisset, lacrymas inferis excitasse; Plutone deinde placato ac Proserpinâ, severissimis mortuorum regibus, cantûs suavitate non solum obtinuisse, ut ipse post visam Eurydicen in lucem rediret, sed etiam ut eam secum abduceret; eâ tamen conditione, ne prius respiceret, quam ad superos pervenisset. Verum cum ille amoris impatiens respexisset, uxorem amisit. Hunc inquiunt cum ad inferos descendisset, ibi Deorum omnium laudes cecinisse, præterquam Liberi Patris, quem per oblivionem prætermisit: quare iratus Dionysus furorem suis Bacchis immisit, à quibus apud Hebrum flu. fuit discerptus, membraque ejus per agros sparsa, ut à canibus vorarentur: sed tamen à Musis dicuntur fuisse collecta, & in Dio Macedoniæ loco sepulta. Alii dixerunt à Jove fuisse percussum fulmine, sicut Leonides testatur hoc epitaphio:

Θρήϊκα χρυσολύρην τῇδ' Ὀρφέα Μοῦσαι ἔθαψαν,
Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει.

Fertur ejus caput in Hebrum dejectum cum lyra in Lesbum delatum fuisse, atque ibi sepultum, Lyram autem inter sidera relatam, & a singulis Musis quarum laudes eximiè cecinerat, novem insignibus stellis insignitam. Alii memorant illum post mortem Eurydices cæterarum mulierum conjugium sprevisse, multisque persuasisse hominibus, malum ingens esse fœminam; quare cum multi abstinerent à nuptiis fœminarum, ab illis per simulata Liberi Patris sacrificia discerptus fuit teste Apollodoro libro de Diis. Alii turpissimam causam tradiderunt, aiunt enim eum παιδεραστίας authorem fuisse, quam ita attigit Ovidius:

Ille etiam Thracum populis fuit author amores
In teneros transferre mares; citraque juventam
Ætatis breve ver, & primos carpere flores.

Vide Rhod. 15. 19. Pauf. in Bœot. indignatus ait Thracum fœminas, quòd ob cantûs suavitatem multos viros secum abduceret. At Gelous Apollodorus in Philadelphis, judicem Calliopem electam fuisse inquit à Jove, contendentibus Venere & Proserpinâ de Adonide; quæ cum Adonidem communem adjudicasset. Venus indignata mulieres in Orpheum filium ejus concitavit. Alii dicunt ita venerem vertisse amorem omnium mulierum in Orpheum, ut ab illis raptim captus, dum inter se contenderent de Orpheo, fuerit laniatus. Agatharchides Cnidius, lib. 22. rerum Asiaticarum, Orpheum scripsit, mortuâ Eurydice, venisse ad Aorthum in Thesprotidem ubi pervetus erat oraculum evocandarum animarum: ibi cum Eurydicem sibi adesse putasset, seque deceptum

deceptum comperisset, sibi mortem conscivisse. Inde scripsit Pausanias, luscinias quæ forent circa sepulcrum Orphei in Thraciâ cantum emittere cæteris omnibus suaviorem. Denique alii vitæ pertæsum post mortem uxoris sibi manus intulisse inquiunt præ mœrore. *Vetustissimum poetarum* appellat Lactantius, lib. 1. versus autem qui illi vulgo tribuuntur, φασὶν ὑπὸ Ὀνομακρίτου τ' Ἀθηναίου συντετάχθαι, ait Tatianus. Clarissimus Vossius Orphea hunc nunquam fuisse putat, sed esse nomen ab antiquâ Phœnicum linguâ, quâ usi Cadmus, ejusque posteri, atque à scientiâ nomen hausisse. *Arifa* enim Arabibus est *scire*; Unde *Arif, sciens, doctus*, Hanc sententiam verisimiliorem facit quod Cic. lib. 1. de N.D. refert, Aristotelem prodidisse Orphea istum nunquam fuisse, quæ vero carmina ejus nomine circumferuntur, ea à Pythagoricis attribui *Cecropi* cuidam, vel, ut legi debet, *Cercopi*. Nota etiam Origenem negasse ulla Orphei scripta suo ævo extitisse, lib. 1. κατὰ Κέλσου. Fabulam Orphei optime omnium fusè tractat Virgil. Geor. lib. 4. Et,

Proximus huic longo sed proximus intervallo,

Ovidius Met. lib. 11. Vide Boetium de Consol Phil. lib. 3. Mythologiam ejus habes apud Nat. Com. lib. 7. cap. 14. Et eam quoque breviter innuit Horatius ad Pisones:

Sylvestres homines, sacer, interpresque Deorum
Cædibus & victu fœdo deterruit Orpheus,
Dictus ob hoc lenire tigres, rapidosque leones.

Poetæ plurimi sunt in laudibus ejus decantandis, apud quos, imo & Oratores ac Philosophos movit Orpheus suâ citharâ & cantilenâ Homines, Deos, Astra, Fluvios, Mare, Ventos, Arbores, Volucres, Animalia, Lapides, Montes, Inferos. I. Homines. Calpurnius Ecl. 2.

Convenit umbrosâ quicunque sub ilice lentus
Pascit oves.———

Plato quoque in *Protagorâ* ait Protagoram ipsum homines cantu & eloquentiâ demulsisse ὥσπερ Ὀρφεύς. II. Deos. Calpurnius ubi supra:

———*Faunusque pater Satyrique bicornes*
Adfuerant, sicco Dryades pede, Naiades udo.

Sil. Italicus, lib. 11.

Auditus Superis, auditus Manibus Orpheus.

III. Astra. Hæc, si non ipse, certe ejus lyra ex fictione Manilii. Nam de hâc, quæ in cœlo est, ita ille:

Tunc silvas & saxa trahens, nunc sidera ducit:
Et rapit immensum mundi revolubilis orbem.

IV. Fluvios. Apoll. lib. 1. Argon.

——— Ποταμῶν τε ῥέεθρα.

Horatius Carm. lib. 1.

Arte maternâ rapidos morantem
Fluminum cursus. ———

Prop. lib. 3. cum illo loquens:

———*Te concita dicunt*
Flumina Threiciâ detinuisse lyrâ.

Seneca in Herc. Furente;

Ars quæ præbuerat fluminibus moras.

Et in Medeâ:

Ille vocali genitus Camœnâ,
Cujus ad chordas modulante plectro
Restitit torrens,

Calpurnius:

Et tenuere suos properantia flumina cursus.

Sidonius Panegyr. Anth.

Cum starent Hebri latices, cursuque ligato
Fluminis attoniti carmen magis unda sitiret.

Boetius ubi de Orpheo:

Sylvas currere mobiles,
Amnes stare coegerat.

V. Mare. Antipater in carmine de Orpheo inter alia nominat πολυηχέα ἅλα mare obstrepens, quod ille flexit suo cantu. unde pulchra illa fictio Valerii & Papinii de nave Argo per mare eunte, quam Orpheus suo cantu dirigebat, elemento illi imperans. Ait prior, lib. 1.

Nec verò Odrysius transtris impenditur Orpheus,
Haud pontum remo subigit, sed carmina tonsis
Ire docet, summo passim ne gurgite pugnent.

Posterior, lib. 5. Thebaidos:

——— *Oeagrius illic*
Acclivis malo mediis intersonat Orpheus
Remigiis, tantosque jubet nescire labores.

Utrique Silium adjungas, qui sic lib. 11.

Quin etiam Pagasæa ratis, cum cærula nondum
Cognita terrigenis, pontoque intrare negares,
Ad puppim sacra citharâ eliciente carinæ,
Adductum cantu venit mare.

VI. Ventos. Calpurnius de Orpheo:

Desistunt tremulis decurrere frondibus Euri.

Horat. ait. lib. 1. Carm. Od. 12. tardatos Orphei arte

Fluminum cursus, celeresque ventos.

Senec. in Medeâ de rebus Orphei. *Siluere venti*. Antipater, lib. 3. Anthologiæ dat illi domitum ἀνέμων βρόμον, *ventorum impetum*. Et usurpat verbum κοιμήσαντα *consopiens*. VII. Arbores. Euripides in Bacchis de Orpheo. Σύναγε δένδρεα, *conduxit arbores*. Dio Chrysostomus Orat. 53. φυτὰ nominat inter alia. Et Orat. 73. ita ait, Ἐλθεῖν δὲ τὰ δένδρα συντρέχοντα ἅμα τῷ καρπῷ τε καὶ ἄνθει, *concurrisse arbores ad illum, unà cum fructibus, & floribus*. Antipater inducit θελγομένας δρύας, *permulsas quercus*. Seneca in Medeâ: *Sylvas trahit*. Et Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. *Cum traheret sylvas Orpheus*. Horatius: *insecuta Orphea sylva*. Et,

———*Auritas fidibus canoris*
Ducere quercus.———

Virg. Eclog. 3.

Orpheaque in medio posuit, silvasque sequentes.

Q. Calaber:

Ὀρφεὺς, ᾧ μολπῇσιν ἐφέσπετο πάντα μὲν ὕλη.

Antipater in Anthologiâ;

Οὐκ ἔτι θελγομένας Ὀρφεῦ δρύας, οὐκ ἔτι πέτρας
Ἄξεις.———

Apollonius 1. Argonaut.

Φηγοὶ, ἃς ———
——— θελγομένας φόρμιγγι κατήγαγε Πιερίηθεν.

Dio Orat. 35. de Orpheo: Περιάξεις τὰς δρῦς καὶ τὰς πέτρας, καὶ τοὺς λίθους. Claud. 2. de laud. Stilic.

———*Orpheo migrantes pectine sylvas.*

Idem in Præf. lib. 2. de Rap. Pros.

Sylvaque Bistoniam sæpe secuta chelyn.

Sidonius Apollinaris:

——— *Digitisque canoris*
Compulit auritas ad plectrum currere sylvas.

VIII. Volucres. Calpurnius:

Et quæcunque vagis altum ferit aera pennis.

Seneca

Seneca in Herc. Fur.

Aves traxerat.

Et in Medeâ:

Cui suo cantu volucris relicto

Adfuit totâ comitante sylvâ.

Ovid. Met. 10.

——Attonitas etiamnum voce canentis

Innumeras volucres.——

Silius:

Immemor & dulcis nidi, positoque volatu,

Non motâ volucris captiva pependit in aethrâ.

Orpheus ipse de avibus:

Ἦϊς δ' ἐλάθοντο καλιῆς.

Dio Chrysostomus Orat. 78. meminit τῶν ὀρνίθων κεκηλημένων ὑπὸ αὐτοῦ (Ὀρφέως) ᾄδοντος. Et Orat. 32. numerat πτηνὰ καὶ ἑρπετά. IX. Animalia Euripides in Bacchis inter res Orphei numerat θῆρας ἀγρώτας, *feras sylvestres.* Ut etiam Dio Orat. 32. τὰ θηρία ἡμέρωσε, *feras mansuefecit.* Et 78. meminit τῶν θηρίων κηλουμένων ὑπὸ τῆς φωνῆς, καὶ περιεστηκότων πέλας, καὶ ἀθορύβως, *ferarum, quae ejus voce leniebantur, adstabantque prope illum mansuetè, & quietè.* Prop. lib. 3. *Orphea te tenuisse feras.* Ovid. 3. Art. Am.

——Victas obstupuisse feras.

Pausan. quoque lib. 9. ait, videri statuam Orphei, quam circumstabant ferae expressae in marmore, atque aere. Boetius de Cons. Philos. lib. 3.

Junxitque intrepidum latus

Saevis cerva leonibus,

Nec visum timuit lepus

Jam cantu placidum canem.

Ex hoc miraculo pulchrè Claud. ubi supra de Orpheo jam cessante à Musicâ:

Saeva feris natura redit, metuensque leonem

Implorat cithara vacca tacentis opem.

X. Lapides. Antipater petras inducit ab Orpheo θελγομένας *mulsas.* Apollon. Argon. 1.

——Πέτρας

Θέλξαι ἀοιδάων ἐνοπῇ.

Orpheus ipse in Argon.

Πέτραι δ' ἐσμαράγευν,

sanuerunt saxa, videlicet ad Vatis modos. Dio Chrys. Orat. 53. λίθους κηλεῖν καὶ ἄγειν, *delinire saxa & ducere.* Et Orat. 78. καὶ τῶν λίθων κινουμένων, καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλα ἄττα ἔσωθεν ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ. Ovid. 3. de Art. Am.

Saxa, ferasque lyrâ movit Rhodopeius Orpheus.

Et lib. 3. Amor.

Duraque percussam saxa secuta lyram.

Seneca in Medeâ:

Qui saxa cantu mulcet.

XI. Montes Orpheus ipse in Argon.

Ἔτη δ' ἄκρα κάρηνα, καὶ ἄγκεα δενδρήεντα

Πήλιου ——

Cassius Parmensis:

Convulsosque suis scopulos radicibus egit.

Silius Italicus.

Non illo Pangaea juga, aut Mavortius Haemus,

Non illo modulante sonos stetit ultima Thrace,

Cum sylvis venere, fera cum montibus amnes.

Claud. lib. 3. de Consul. Honorii:

Rhodopeia saxa

Orpheis animata modis.

Sidon. Apollin. in Panegyr. Anthemii Aug.

Qui cantu flexit scopulos.

XII. Inferos. Virg. Georg. 4.

Quin ipsae stupuere domus, atque intima lethi

Tartara, caeruleosque implexae crinibus angues

Eumenides, tenuitque inhians tria Cerberus ora,

Atque Ixionei ventò rota constitit orbis.

Ovidius 3. Art. Am. ait illum movisse:

Tartareosque lacus, tergeminumque canem,

Idem Metam. 11.

Talia dicentem, nervosque ad verba moventem

Exangues flebant animae.

Seneca in Herc. Fur.

Immites potuit flectere cantibus

Umbrarum dominos.

Silius Italicus:

——Pallida regna

Bistonius vates, flammisque Acheronta sonantem

Placavit plectro, & fixit revolubile saxum.

Orphne, nympha, Ascalaphi mater, quem apud inferos peperit. Ovid. Met. 5.

——Solusque ex omnibus illud

Ascalaphus vidit, quem quondam dicitur Orphne

Inter Avernales haud ignotissima nymphas

Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris.

Orphneus, unus ex equis Plutonis à *tenebris* nomen habens. Claud. in fine lib. 1. de Rapt. Pros.

Orphneus crudele micans, Æthonque sagittâ

Ocyor, & Stygii sublimis gloria Nycteus

Armenti, Ditisque nota signatus Alastor.

Orrhea, *Forfair*, vel *Forfar*, teste Camdeno, op. Scotiae in Angusiâ reg. inter Brechinum ad ort. & Duncaledinum ad occ. 12. m. p. Aliis est *Nevvcastle* op. Northumbriae apud Tinam flu. à Dunelmo 12. m. p. in Bor. Bervicum versus. Item op. Mysiae super. ad Margum flu. in Danubium influentem, *Horreum Margi* Antonino.

Orsata, Arm. min. urbs. Ptol. *Tanisa* Antonini, ut putat Simlerus, ipse autem legit *Horsa* ex codicibus fortè mendosè.

Orsana, *Urso* colonia Straboni, & Plinio, quae & *Genua Urbanorum* eidem Plin. *Ursa* autem Aulo Hirtio, op. amplum Hisp. Baeticae, ducatus, & Academia in Vandalitia, inter Hispalim 8. & Malacam 16. ab Astigi 5. leuc. in merid. *Ossuna* Morali.

Ortalus, Qu. Hortensii nepos. Tac. An. 2. & Suetonius in Tiberio. Val. Max. lib. 3. ubi *Corbio* vocatur. Forsan hic est ad quem Catullus Epigr. 66.

Etsi me assiduo confectum cura dolore

Sevocet à doctis Ortale virginibus.

Orthagoras, de rebus Indiae volumen condidit. Ælianus de An. lib. 16. cap. 35. & lib. 17. cap. 6.

Orthosia, *Antaradus* prius, teste Plinio; *Orthosias* Straboni. *Orthosis* Dionysio. *Tortosa* Moletio & aliis, urbs Phoenices Episc. sub Arch. Tyrio in orâ, inter Balneas ad Arct. 24. & Tripolim ad Aust. 50. m. p. Item cognomen Minervae ab *Orthosio* Laconiae mont. in reg. Peloponnesi.

Orthura, urbs Indiae citer. ampla & regia in Mediter. apud oram in ort. inter Narsingam & Bengalam à quâ

in occ. ad 200. leue. abest, *Orissa* Castaldo.

Orthus, Cerberi frater ex Echidnâ, Geryonis canis. Silius Italicus:

Illatrat jejunis faucibus Orthus
Armenti quondam custos immanis Iberi.

Orton, vel *Ortona*, Italiæ op. in Marrucinis, non longè ab Aterno amne. Strabo lib. 5. μετὰ Ἄτερνον Ὄρτων, ἐπίνειον Φρεντανῶν. Ptolemæus falsò Pelignis tribuit; ut magnus est Italiæ turbator. Πηλιγνῶν, inquit, Σάγρου ποταμοῦ ἐκβολαὶ, Ὄρτων. Hodie etiam *Ortona* vocatur. Long. 38. 35. 42. 40.

Ortopula, *Ortopla*, Ptol. op. Liburniæ litoralis, inter Seniam ad occ. & Vegiam ad ort. *Ortopola* Moletio.

Ortospana, Paropamisi in Asiâ urbs. Ptol. *Candahor* Castaldo. Long. 118 00. Lat. 35. 00.

Ortospanum, Indiæ urbs, inter Arachosiorum urb. 50. & Indum flu. 357. m. p. distans. Plin.

Ortospeda. Vide *Orospeda*, & Boch. de Ph. Col. lib. 1. cap. 34.

Ortygia, Delos à copiâ *coturnicum* sic dicta. Est & lucus Ephesiorum, teste Tacito, & alius apud Panormum Milesiorum Straboni. Insula quoque Siciliæ apud Syracusas. Virg. Æn. 3.

Linquimus Ortygiæ portus, pelagoque volamus.

Vide Steph. in Ἔφεσος & Ἀσίνη.

Orus, Ægypti rex, ante U. C. an. plus minus 830. Item Apollo sic dictus apud Ægyptios: Et Grammaticus quidam apud Eust. in Iliad. λ. ubi etiam cum Ælio Dionysio, & Alexandro Cottyaensi conjungitur. Vide Etymologum in Παῖανος, & Seldenum de Diis Syris Synt. 2. cap. 16. Item Historicus, vel Geographus, cujus mem. Steph. in Νικίου κώμη.

Osaa, Sardiniæ op. Ptol. Simlerus dubitat, num sit *Othoca* Antonini. *Salino* Nigro dicitur.

Osca, vulgo *Huesca*, urbs Hisp. citer in regno Arragonio. Hic Sertorius vitam morte commutavit. Velleius. *Sertorium inter cœnam Etosca interemit.* Imo *Osca*. Strab. lib. 3. de eodem Sertorio Ἐπελεύτα δ' ἐν Ὄσκῃ, ita enim egregie emendavit Cl. Puteanus ubi olim corrupte ἴλερδῃ. Florus etiam 3. 22. Oscam inter urbes recenset, quæ Sertorio occiso in potestatem Romanam venêre. Locus illius ita scribendus est: *Ipsa quoque in Romanam fidem venêre urbes, Osca, Thermes, Tutia, Valentia, Uxama.* Long. 21. 20. Lat. 43 00.

Osca, urbs Bæticæ in Tarracon. confin. *Escua* Plinio, vulgo *Huescar*, vel *Guescar*, inter Basti 7. & Caravacam in Bor. 14. leuc.

Oscarus, vulgo *Ousche*, teste Cænali, flu. Gall. Celt. per Burgundiam (Divionem urbem interluens) in Ararim flu. inter Auxonam & Suram fluens.

Oscella, op. Insubriæ in Lepontiorum confinio apud Mont. Sempronium. Ptol. *Domo d'Oscela* Italis dicitur. Long. 39. 10. Lat. 45 08.

Osci, pop. Campaniæ in Latii & Samnii conf. *Sidicini* postea dicti, teste Strab. quorum urbs Teanum. Virg. Æn. 7.

Oscorumque manus. ———

Sic ab oris fœditate dicti. *Osci* enim apud veteres, turpitudinis lib dinis, & sermonis obscœni notantur, autore Festo ex Titinnio. Unde *Oscè loqui*, proverb. dicitur de iis, qui turpiter, & impudicè loquuntur. *Osce* etiam & *Volsce* fabulari dicuntur, qui Latinè nesciunt loqui. Scopticè Horatius:

——— *Messi clarum genus Osci.*

Oscius, mons & flu. Thraciæ ex eodem monte apud Rhodopen non longè ab Hebro fluvio. Thucydides.

Oscophoria, festa Atheniensia hanc ob causam instituta Athenienses ob cædem Androgeo, Cretensibus ad 9. an. pœnæ causâ septem adolescentes, totidemque puellas oraculi jussu pendere cogebantur. Cumque tertia pensio jam exigeretur, Theseus cum reliquis profectus, illâ tributi vexatione patriam liberavit, & in rei memoriam Ὀσχοφόρια cum suis redux constituit, Χαριστήρια ἀποδιδὺς, ut ait Proclus Ἀθηνᾷ καὶ Διονύσῳ, οἱ καὶ τοῦ κατὰ τὴν νῆσον τὴν Δίαν ἐπιφάνεντων. Alii in honorem Liberi Patris & Ariadnæ instituta tradiderunt; vel quod reditus in id tempus incidisset, quo fructus autumni colliguntur. Plutarchus utrumque tanetit. Φέρουσι δὲ Διονύσῳ καὶ Ἀριάδνη χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον ἢ μᾶλλον ὅτι συγκομιζομένης ὀπώρας ἐπανῆλθον. Et postremo hoc mihi cum Plutarcho magis placet; cui & ipsa ratio nominis adstipulatur, ἀπὸ τῆς φορᾶς τῶν ὀσχῶν. Ἀι ὄσχη apud Harpocrationem est κλῆμα βότρυς ἐξηρτημένους ἔχον. Unde Hesychius. Ὀσχαι, κλήματα βοτρύων γέμοντα. Porro solennitatem auspicabantur adolescentes duo ex ordine nobilium & divitum electi. Harpocration ex Philochoro, Ἐπιτελ τῆς ποιεῖς σωτηρίας τοὺς καλουμένους Ὀσχοφόρους καταλέγειν δύο τῶν γένει καὶ πλούτῳ προεχόντων. Atque hi adolescentes habitu muliebri ornabantur. Proclus in Chrestomathiâ. Τοῦ χοροῦ δὲ δύο νεανίας κατὰ γυναῖκας ἐσταλμένους, κλῆμά τε ἀμπέλου κομίζοντας μεστὸν εὐθαλῶν βοτρύων (ἐκάλουν δὲ αὐτὸ ὄσχην, ἀφ' ἧς καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία) τῆς ἑορτῆς καθηγεῖσθαι. Præterea certamen cursus inter adolescentes committebatur: quos omnes & patrimos, & matrimos & genere nobiles esse oportebat; cursu autem à Bacchi templo ad Minervæ Scirados contendebant. Scholiastes Nicandri in Alexipharmacis. Ὀσχοφόροι δὲ λέγονται Ἀθήνησι παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἁμιλλώμενοι κατὰ φυλὰς οἱ λαμβάνοντες κλήματα ἀμπέλου, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου ἔτρεχον εἰς τὸ Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἐστὶ δὲ κλήματα ἔχοντα βότρυς. Hesychius. Ὠσχοφόρια. παῖδες ἐυγενεῖς ποιοῦντες καταλέγονται, οἱ φέροντες τὰς ὤσχας εἰς τὸ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἐστὶ δὲ κλήματα ἔχοντα βότρυς. Hoc Minervæ templum erat in Phalero, Hesych. Ὠσχοφόριον τόπος Ἀθήνησι Φαληροῖ ἔνθα τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν. Nam alterum erat Minervæ templum in Sciro, pago inter Athenas & Eleusinem, de quo dicemus in *Scirophoria*. Vide Castellanum de Fest. Græcorum.

Osi, pop. Germ. quos Athamerus ponit in Silesiâ, ubi *Oppeln*, & *Neisse* urb sunt. Reyneccius vero in Westphaliâ, quorum urbs est *Osenburg*. vel *Osnaburg*, quasi *Osorum-burgum*, à Monasterio 6. leuc. in Bor. Bremam versus. Rantzovius vero in ins. maris Baltici, quam *Oesel* vocat.

Osicerda, vel *Ossera*, teste Varrerio, op. Hisp. Tarracon. in regno Arragonio. Ptol. Plinius *Osigerdense* vocat.

Osilia, ins. cum urbe in sinu Venedico, Livoniæ adjacens; vulgo *Oesel*.

Osincum, pagus Corsicæ, ad Hieri flu. ortum. Ptol. *Omijo*, ut putatur hodie dicitur.

Osiris, Jovis fil. ex Niobe Phoronei filiâ. Cujus nomine non solum Sol intelligebatur apud Ægyptios, verum etiam Dionysius sive Bacchus, Jupiter quoque pater, justus, & ἄναξ, quique unà cum Anubi Gigantes ex Italiâ

Italiâ expulisse legitur. Quibusdam *virum beatum* significare videtur, & proinde rectissimè derivari ab אשרי *Aschre beatus*, & איש *Isch* vir. Aliis Ægyptiacum placet etymon. Scribit enim Plut. Ὄς apud Ægyptios designare *multum* & ἶρι *oculum*, lib. de If. & Of. quod etiam approbat Eusebius, cui propterea, ut Dionysius, πολυόφθαλμος dicitur. Idque cum Solis significato probe congruit. Eadem ratione justum esse dixerunt. Quid ita? Annon Orpheus affirmat Solem esse δικαιοσύνης ὄμμα? Annon Theologi veteres Justitiam prodiderunt è medio Solis throno per cuncta propagari, omniaque dirigere? Ex Plutarchi libro etiam colligitur Osirim Nilum vocari, & nigro fuisse corporis colore: & Hellanico teste, Ὄσιρι appellatum à sacerdotibus, proprio vero nomine *Arsaphen* dictum, quod Plut. tamen parum probat, qui & eum nomen accepisse ait ἐκ τοῦ ὁσίου ἱεροῦ, *ex sacro sancto*. Hinc Suidas. *Deum hunc alii Jovem esse dixerunt, alii Nilum, propter modium, quod in capite habet, & cubitum mensuram aquæ scilicet.* Plinio *Pan, Serapis*, & *Ammon* dicitur. Cultus tandem & Romæ fuit, pluresque ei ædes & templa extructa fuisse ex P. Victoris, & Onuphrii Panvinii descriptionibus 14. Regionum urbis apparet. Columnæ ejus teste Diodoro, hujusmodi fuit inscriptio. Πατὴρ μέν ἐστί μοι Κρόνος, νεώτατος θεῶν ἁπάντων. Εἰμὶ δὲ Ὄσιρις ὁ βασιλεὺς, ὁ στρατεύσας ἐπὶ πᾶσαν χώραν, ἕως εἰς τοὺς ἀοικήτους τῶν Ἰνδῶν, καὶ τοὺς πρὸς Ἄρκτον κεκλιμένους μέχρι τῶν τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ πηγῶν, καὶ πάλιν ἐπὶ τἄλλα μέρη ἕως Ὠκεανοῦ. Εἰμὶ δὲ υἱὸς Κρόνου πρεσβύτατος, καὶ βλαστὸς ἐκ καλοῦ τε καὶ εὐγενοῦς, σπέρμα συγγενὲς ἐγενήθην ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔστι τόπος εἰς ὃν ἐγὼ οὐκ ἀφίγμαι, διαδοὺς πᾶσιν ὧν ἐγὼ εὑρετής ἐγενόμην. Agriculturam Ægyptios docuit, quod beneficium occasio procul dubio fuit quamobrem pro Deo cultus sit. Tibul. lib. 1. El. 7.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.
Primus inexpertæ commisit semina terræ,
Pomaque non notis legit ab arboribus.
Hic docuit teneram palis adjungere vitem,
Hic viridem durâ cædere falce comam.

Suidas: Ὄσιρις. Τοῦτον οἱ μὲν λέγουσιν εἶναι τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ ἄλλον, ὃς ὑπὸ Τυφῶνος δαίμονος ἐσπαράχθαι, καὶ μέγα πένθος γενέσθαι τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τοῦ σπαραγμοῦ μνήμην ποιεῖσθαι ἐπὶ πολὺν τὸν χρόνον. Typhon ille frater ejus fuit. Diod. Sic. lib 1. Φασὶ γὰρ νομίμως βασιλεύοντα τῆς Αἰγύπτου τὸν Ὄσιριν ὑπὸ Τυφῶνος ἀναιρεθῆναι τοῦ ἀδελφοῦ, βιαίου καὶ ἀσεβοῦς ὄντος. Ejus mem. Juvenalis, Sat. 8.

Exclamare libet populus quod clamat Osiri
Invento. ——— ———

Id est, non minori lætitiâ, quam Ægyptii exultant, ubi invenerint Apim bovem, qui Osiridem, id est, frumenti sationem repræsentet, exclamantes εὑρήκαμεν, συγχαίρομεν. Athenagoras Orator in legatione pro Christianis. Per hunc jurare solebant veteres. Horat. 1. Epist. 18.

——— *Licet illi plurima manet*
Lacryma, per sanctum juratus dicat Osirim,
Credite, non ludo.———

Non prætermittendum est hoc loco quod de Osiride habet Mercurius ille Trismegistus in τῇ Κόρῃ τοῦ Κόσμου. Osiris ibi σημαίνει ἱερῶν ἰδίως ἡγεμὼν, καὶ ἰσχύος, καὶ ῥώμης καθηγητὴς appellatur, nominibus puta, quæ ad eum propriè apud Ægyptios spectabant. Eum nempe corporum, adeoque itinerum, uniuscujusque generis, vitium item ac roboris ductorem esse, sive ducem obtendebant Hierophantæ. Vide plura de Osiride apud Seldenum, lib. De Diis Syris.

Osismi, Cæsari, *Osismii*, Pomponio & Plinio, pop. Gall. Celt. in orâ Britanniæ minoris, quorum tractus adhuc *Osismer*, teste Bertrando Argentæo, dicitur. *Timios* Pythæas apud Strabonem, qui eos quoque *Sismios* appellat.

Osmus, flu. Mysiæ. Cedreaus. *Sladitza* Leunclavio.

Osnabrucensis, seu *Osnabrugensis Episcopatus*, tractus Germ. in Westphaliâ, sub dominio proprii Episcopi. Extenditur ad 40. m. p. à Sept. in merid. sed vix ad 25. m. p. ab ort. in occ. Terminatur à Sept. Occid. & meridie ditione Episcopi Monasteriensis, & ab Oriente Principatu Mindensi, & Com. Ravenspergensi. In eo unica tantum urbs est, nempe.

Osnabrucum, seu *Osnabrugum*, urbs Hanzeatica Germ. in Westphaliâ Episc. facta sub Arch. Coloniensi à Carolo M. an 776. Sedet ad Hasam flu. sub dom. proprii Episcopi cum tractu adjacente. Distat 8. mill. Germ. à Monasterio in Cæc. & 15. ab Oldenburgo in merid. Long. 29. 45. Lat. 52. 26.

Osones. op. olim, nunc pagus Pannoniæ super. *Zanto*, teste Lazio.

Osopium, urbs Carnorum apud Tilavemptum flu. *Osopo* hodie.

Osrhoene, reg. Syriæ in Mesopotamiæ confinio, in quâ Edessa & Nicephorium urbes juxta Euphratem flu. Pop. *Osroeni*, de quibus vide Herodianum sub finem lib. 6. & principium lib. 7.

Ossa, Italiæ flu. in Tusciâ. Ptol. *Fiore* hodie dicitur.

Ossa, mons in finibus Thessaliæ, Centaurorum stabulum, quem Seneca dicit Olympo quondam fuisse conjunctum; Herculis autem operâ abscissum; ab eâ parte ubi per Tempe fluit Peneus fluvius. In hoc esse fertur tanta pinorum copia, ut in flexione, atque reflexione ramorum tonitrua referantur. Quod Lucanus lib. 1. tetigit:

Quantus pinifera Boreas cum Thracius Ossa
Rupibus incubuit, curvato robore pressa
Fit sonus aut rursum redeuntis ad æthera sylvæ.

Virg. Georg. 1. ubi de Cœo & Typhœo.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam,
Scilicet atque Ossæ frondosum involvere Olympum.

De quorum montium substructione Græci & Latini frequentissimè agunt. Hom. Odys. 11.

Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἄμβατος εἴη.

Antipater Sidonius:

———Οὐκ Ὄσσῃ Πήλιον αἰθέριον.

Ovid. Fast. 1.

Sic petitur cœlum, non ut ferat Ossan Olympus,
Summaque Peliacus sidera tangat apex.

Horat. lib. 3. Od. 4. sine mentione Ossæ:

Fratresque tendentes opaco
Pelion imposuisse Olympo.

Seneca in Herc. Fur.

Videat sub Ossâ Pelion Chiron suum:
In cœlum Olympus tertio positus gradu
Perveniet aut mittetur.

Et in Agamemnone:

———Statis impositâ
Pelion Ossæ; pinifer ambos
Pressit Olympus.———

Ovid. Met. 1.

Cum pater omnipotens misso perfregit Olympum
Fulmine, & excussit subjectum Pelion Ossæ.

Sidon Apoll. ad Magnum Felicem plures conjungit:

Nec Phlegra legis ampliata rura,
Missi dum volitant per astra montes,
Pindus, Pelion, Ossa, Olympus, Othrys.

Ossenburgum, sive *Osnabrugum*, insignis Saxoniæ civitas, à Julio Cæsare erecta, duobus Canonicorum collegiis celebris. Multum sibi lucri ex cineticio & lineo panno comparat; sub paucis annis munitior facta: situ amœnam obtinet vallem, amnique Hasâ irrigatur. Carolus M. Saxonibus 33. annorum bello edomitis, Widekindi etiam arce, huic urbi viciná, expugnatâ, eâque imposito præsidio firmatâ, decem in Saxoniâ episcopatus instituit, quorum præcipuum Osnaburgensem esse voluit. Summè etenim hanc urbem præ cæteris coluit, cui privilegium novæ Scholæ concessit, ubi Græcæ & Latinæ literæ à viris doctis traderentur. Munsterus.

Osseni, iidem quos Josephus & Plinius.

Ossenos, vocant, de quibus Epiphanius Hæres. 1. 19. Vide Fuller. Miscellan. 1. 3. & Montacut. Appar. pag. 279.

Osseria, vulgo *Ossery*, urbs Hiberniæ Episc. sub Arch. Dublinensi, in Lagîniâ reg. Fano S. Canici propinqua, ad 3. m. p. recedens. Camdeno autem & aliis non urbs est, sed comitatus, qui episcopatum habet conjunctum Kilkenniensi, cujus sedes episc. Kilkennia est, seu Fanum S. Canici.

Osseriates, Ptol. *Oseriates* Plinio, pop. Pannoniæ super. apud Dravum flu. incolentes, Jassiis & Coletianis finitimi.

Osset, op. Hisp. Bæt. quod & *Julia Constantia* Plinio, Hispali finitimum, sed excisum, *Triana* Pineto. *Sevilla la Veja* Marinæo.

Ossonaba, urbs Lusitaniæ excisa. *Lusturia* Plinio, *Onoba* Melæ, *Sonoba* Straboni. *Exuba* Mauris dicta, *Estoy* Hispanis, & *Estombar* aliis apud Sylvam urb. quæ illi successit. Long. 11. 30. Lat. 37 00.

Ostenda, urbs Flandriæ in orâ maris Germ. sub dom. Hispanorum, 3. leuc. à Novo portu in Cæc. & fere 4. à Brugis in occ.

Osteodes, insulæ Siciliæ adjacentes ab eâ parte quâ Africam spectat. Plin. 3. 8. Vulgo *L. Pozzelli*. Nomen Græcum est *ab ossibus* defunctorum ibi fame à Carthaginensibus interfectorum, teste Diodoro Siculo.

Ostervicum, op. Saxoniæ infer. ad flu. Olsam, sub dom. Electoris Brandeburgici, 3. mill. ab Halberstadio in occ. & fere 5. à Brunsvico in merid.

Ostia, urbs ad ostia Tiberis sita, ab Anco Martio condita, teste Livio, in ipso mari fluminisque confinio, ab urbe Româ 16. m. p. distans. Ad Cardinalem seniorem, à quo Pont. Max. coronatur, pertinet. Hic Fausta mulier uno partu duos mares, & duas fœminas peperisse dicitur. Strabo τὰ Ὤστια dicere solet, ubi alii τὴν Ὠστίαν vocant. Dion Halic. lib. 3. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἀγκῶνι πόλιν ὁ βασιλεὺς ἐντειχίσας, ἣν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Ὠστίαν ὠνόμασεν, ὡς δ᾽ ἂν ἡμεῖς εἴποιμεν θύραν. Festus. *Ostiam urbem ad exitum Tiberis in mare fluentis, Ancus Martius rex condidisse, & fœmineo appellasse vocabulo fertur.* Quod autem Strabo ait Ostiam esse ἀλίμενον διὰ τὴν πρόσχωσιν, repugnat Dionysius, cujus hæc de re verba operæ pretium fuerit attexere. Ἐκείνου ἔργον καὶ τὸ κατασκευάζειν ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς αὐτοῦ, λιμένι χρώμενος αὐτῷ τῷ τοῦ ποταμοῦ στόματι. Εὐρύνεται γὰρ ἐπὶ πολὺ τῇ θαλάττῃ συνάπτων, καὶ κόλπους λαμβάνει μεγάλους οἵους οἱ κράτιστοι τῶν θαλαττίων λιμένων. Ὃ δὲ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, οὐκ ἀποκλείεται τοῦ στόματος ὑπὸ τῆς θαλαττίας θινὸς ἐμφραττόμενος. Idem Dionys. affirmat Tiberis ostium unum esse γνήσιον, quo mare ingrediatur. At Rutilius ita scribit:

Tum demum ad naves gradior, quà fronte bicorni
Dividuus Tiberis dexteriora secat,
Lævus inaccessis fluvius vitatur arenis,
Hospitis Æneæ gloria sola manet.

Inde *Ostiensis lacus*, hodie pene exsiccatus; & *Ostiensis Porta*, una ex Portis Romæ, quæ *Tergemina*, & vulgo *Porta di S. Paulo* vocatur & *Via Ostiensis*, quæ Ostiam deducit.

Ostiones, pop. ad Oceanum occidentalem Stephano, quos etiam *Cossinos* vocari ait. Pytheas apud Strabonem *Ostiaos* vocat.

Ostippo, urbs Hisp. Bæticæ, in orâ litorali, à Calpe 6. leuc. Malacam versus, olim sub Hispalensi conventu. Plin. vulgò *Estepona*. Long. 15. 25. Lat. 36. 00.

Ostracine, urbs Palæstinæ in Ægypti confin. cui à Ptolemæo tribuitur. *Stragioni* Pineto. Long. 64. 15. Lat. 31. 50.

Ostracismus, species judicii popularis apud Athenienses. Heraclides ab Hippiâ tyranno, Pisistrati filio, adversus eos qui tyrannidem appeterent, institutum scribit. Ælianus vero a Clisthene. Est autem Ὀστρακισμὸς dictus ab Ὄστρακον *testula* in quâ nomen ejus quem urbe pellere cupiebant, inscriptum fuit: Vide Arist. 3. Polit. & Plut. in Aristide & Themistocle. De authore Ostracismi disputat Scal. ad Euseb. p. 47. De quo tamen aliter sentit Maussacus ad Harpocrationem p. 139. & seq. Hesychius: Ὀστρακισμὸς, εἶδος φυγῆς ἐν ὀστράκοις γραφέντων. Athenienses enim cum potentiam & opes civis alicujus formidare inciperent, testulis inscribebant ejus nomen & comitiis inferebant. Tum cujus plures testæ in urnam erant conjectæ, is de concilii sententiâ ab aris, atque focis projectus 15. aut 10. annorum patrio vertere solum compellebatur. Irrita tamen erant, & nulla ista comitia, nisi supra 6. civium millia concilio interfuissent. Hinc ἐξοστρακίζεσθαι apud Thucydidem de *extorribus & expulsibus*. Abibant autem tales exsulatum Argivam, ubi quia bos erat æneus visendæ magnitudinis, per jocum dicebantur servare bovem. Tandem vero hoc more damnandi adeo abusus est populus, multorum capitum bellua, ut etiam optimos, ac benè meritos cives sæpe ejiceret, qualis Theseus, quem exegerunt in Scyrum, Solon legislator, Aristides, quo justior nemo, Miltiades clarus victoriis, gravis orator Pericles, liberalis Cimon, qui agrorum

suorum

suorum sepes sustulit, ut hospites, & ex civibus quicunque opus fructibus haberent, impune frui possent. Fungerus.

Ostrogium, *Ostrog*, op. Poloniæ, Ducatus tit. insign. cum in Volhiniâ super. ad Horinum flu. 3. mill. Germ. à Zaslavia in occ. & vix 1. à Miedizeczo.

Ostrogothia, reg. Sueciæ in Gothiâ, sub quâ sunt prov. Ostrogothia propria, & Smalandia, cum Oelandia, & Gothlandia inf. in mari Baltico. Limites habet à Sept. Sueoniam, ab orient. mare Balticum, à meridie Blekingiam, & Scaniam, & ab occ. Westrogothiam.

Ostunum, *Ostuni*, urbs regni Neapol. in prov. Hydruntinâ, versus oram maris Adriatici, 16. mill. à Brundusio in occ. & 22. à Tarento in Cæc.

Otadini, seu *Otadeni*, pop. fuere Albionis in orâ Oceani Germ. ubi nunc Northumbria, in lim. Scotiæ inter ost. Tuvædæ ad Sept. & ost. Tinæ ad merid.

Otho Sylvius, ex Hetruscorum regum genere, Eques Rom. Galbâ Imp. jugulato, per scelus adeptum imperium cum adversus Vitellium tueri non posset, sibi vim attulit, qui per totam vitam paulò mollior in solâ morte fortis visus est illis *Qui tunc vivebant homines atque ævum agitabant*, uti loquitur Ennius. Plut. Tacit. Juvenal. Sat. 2.

> *Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis,*
> *Actoris Arunci spolium: quo se ille videbat*
> *Armatum, cum jam tolli vexilla jubebat.*

Otho Roscius, Tribunus plebis, tulit legem, quà cautum est, ne quis in numero equitum sit, qui 400. H. S. non habeat. Nostræ monetæ 3125. libras. Juv. Sat. 3.

> ——— *Exeat, inquit,*
> *Si pudor est, & de pulvino surgat equestri,*
> *Cujus res legi non sufficit, & sedeant hic*
> *Lenonum pueri, quocunque in fornice nati.*
> *Hic plaudat nitidi præconis filius, inter*
> *Pinnirapi cultos juvenes, juvenesque lanistæ,*
> *Sic libitum vano. qui nos distinxit. Othoni.*

Otholinia, reg. Scotiæ ad ort. vergens. *Fife* hodie dicitur.

Othona, op. Albionis in reg. Essexiæ, *Ithancester* Camdeno videtur, locus non procul à Camaloduno.

Othonia, sylva Germ. in Sueviæ & Franconiæ confin. apud Rhenum, inter Nicrum & Rhenum flu. vulgo *Ottenvvaldt*.

Othryades, Spartiata, qui cum inter Argivos & Spartanos convenisset ut 300. utrinque delecti de agro Thyreatico inter se decernerent, & utri superiores extitissent, earum regio foret; unus hic tantum victor è Spartanis superfuit. Quum vero duo qui ex Argivis reliqui erant, fugissent, castris suorum relictis aiunt, Othryadem, spoliatis prius hostium corporibus, & ad sua castra relatis armis, deinde erecto tropæo, cruoreque suo insignito, ac Jovi dicato, & in scuto suo quum adscripsisset, *Vici*, cum puderet Spartam reverti ob socios interfectos, sibi mortem conscivisse. Vide Val. Max lib. 3. cap. 2. Mem. ejus Herodotus. Plut. in Paral. Strabo, & Suidas. Quibus adde Senecæ locum in Suasoriis, quem sic lege; *Othryades pene à sepulchro victor digitis vulnera gessit, ut tropæa Laconum inscriberet. En dignum Deo in Spartano, sacramento virum, cujus ne litera quidem fuere sine sanguine.* Nec omittendum illud Crinagoræ Ὀθρυάδην Σπάρτης τὸ μέγα κλέος.

Othrys. Thessaliæ mons, non procul ab Oetâ; Centaurorum olim sedes & Lapitharum. Strabo lib. 9. *Delacha* incolis vocatur. *Nivalis* Virgilio dicitur, quod forte hausit ex Nicandro; sic enim ille Theriacon v. 145.

> Ναὶ μὴν καὶ νιφόεσσα φέρει δυσπαίπαλος Ὄθρυς
> Φοινὰ δάκη. ———

Ubi Schol. Ὄθρυς, ὄνομα ὄρους Θεσσαλίας. Ex utroque Statius Theb. 5. ——— *Non ocyus alti*

> *In terras cadit ira Iovis, si quando nivalem*
> *Othryn, & Arctoa gelidum caput institit Ossa.*

Idem Achilleidos lib. 1.

> ——— *Jam nubibus ingemit Othrys.*

Pinos dat ei Val. Flac. lib. 6.

> *Qualiter exosus Pyrrhæ genus, æquora rursus*
> *Jupiter, atque omnes fluvium si fundat habenas;*
> *Ardua Parnassi lateant juga, cesserit Othrys*
> *Oliniger, & mersis decrescant rupibus Alpes.*

P. *Ovidius* Naso, Poeta Rom. patriâ Sulmonensis, ut ipse de se testatur, cujus historiam habes Trist. lib. 4. eleg. 10. Natus est Hirtio & Pansâ Coss. *Cum cecidit fato Consul uterque pari*, uti legimus loco citato. Institutus Latinis literis patris jussu ad Oratoriam facultatem se contulit; à quo tamen instituto, postea factus arbitrii sui, resiluit, totoque pectore Poeticam, cui natus videbatur, amplexus est. Scripsit quamplurima vulgo nota, ex quibus dolendum est interiisse Halieutica, Medeam, & sex libros Fastorum posteriores. Uxorem habuit post unam, aut alteram repudiatam, Fabiam Perillam, formâ & integritate morum præstantem. Sustulit & filiam, ex quâ bis avus factus est. Cum autem Augustum imprudenter offendisset, in Scythas relegatus est, annos natus quinquagintâ. Cujus exilii, de quo ubique tristissimè queritur, causas fuisse duas testatur; unam, quòd libros de Art. Am. composuisset; alteram, errorem quendam in Augustum, sed cujusmodi fuerit, ut ubique ipse dissimulat, ita nec divinari quidem potest; nec scire ipse quidem voluit, sicut inquit.

> *Et quid præterea peccarim, quærere noli.*

Cum autem exilium annis 8. & mensibus quibusdam pertulisset, in eo demum obiit anno Tiber. Imp. 5. Tomis autem sepultus est, uti tradit Eusebius, ad A. M. 2032. Ubi vide sodes quæ scripsit Jos. Scaliger ad hanc nostram Literaturam verè μουσηγενὴς ἀνήρ. Seneca Declam. lib. 2. declam. 1. scribit se vidisse Ovidium declamantem apud Rhetorem Arellium Fuscum, cujus auditor fuerat, ut Varronis admirator. habitumque declamatorem bonum, verbis minimè licenter usum, nisi in carmine, in quo non ignoravit vitia sua, sed amavit. Rogatum enim aliquando ab amicis, ut tolleret tres versus excipiente, quum utrique suos descripsissent, repertos esse eosdem. Ex quo apparet summi ingenii viro judicium non defuisse ad compescendam licentiam carminum suorum, sed animum, quum interim &

eodemque Chrysorrhoa. Ex eo Solinus: *Quem aurato fluore inclytum aliter Chrysorrhoan vocant.* Virg. Æn.10.

——— Pactolusque irrigat auro.

Ovid. Met.11.

Pactolumque petit, quamvis non aureus illo
Tempore. ———

Lucanus lib.3.

Passaque ab auriferis tellus exire metallis
Pactolon, quà culta secat non vilior Hermus.

Seneca in Oedipo:

Divite Pactolus vexit te Lydius undâ,
Aurea torrenti deducens flumina ripâ.

Varro apud Nonium in *agere*:

Non hos Pactolus aureas undas agens
Eripiet unquam è miseriis.

Silius lib. 1.

Hic certant, Pactole, tibi Duriusque, Tagusque,

Juvenal. Sat.14.

Sed cujus votis modo non suffecerat aurum,
Quod Tagus, & rutilâ volvit Pactolus arenâ.

Claudianus:

Dives Pactolus rutilas despumat arenas.

Lycophron in Cassandrâ: Χρυσορρόῳ Πακτωλοῦ ποτῷ.

Dionys. Periegetes:

——— Τόθεν Πακτωλὸς ὁδεύων,
Χρυσὸν ὁμοῦ δίνῃσιν ἐφελκόμενος κελαρύζει.

Max. Tyrius Dissert. 34. Χορηγοῦσι δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡδονὰς, Πακτωλὸς χρυσὸν, Νεῖλος πυρὸν, Χοάσπης ὕδωρ. Strabo lib. 13. dat huic fluvio χρυσοῦ ψῆγμα πολὺ, *multa auri ramenta.* Eadem habent Dio Prusæensis Orat. 78. & Philostratus lib. 6. de Vitâ Apollonii Tyanei, cap. 16. Herodotus quoque & Athenæus uterque dant illi χρυσοῦ ψῆγμα. Aurea verè Apollonii similitudo est lib. 4. quæ & huc spectat:

Ἢ ὅτε καλὰ νάεσθαι ἐπ' ὀφρύσι Πακτωλοῖο
Κύκνοι κινήσουσιν ἑὸν μέλος, ἀμφὶ δὲ λειμὼν
Ἑρσήεις βρέμεται, ποταμοῖό τε καλὰ ῥέεθρα.

Nonnus Bassaricωn lib 41.

Οὐ τότε Σάρδιες ἦσαν, ὅπῃ Πακτωλίδος ὄχθης
Χρυσὸν ἐρευγομένης ἀμαρύσσεται ὄλβιος ἰλύς.

Ab eodem Nonno lib.21. celebratur ὄλβος Πακτωλίδος ὄχθης. Idem lib. 10.

Πακτωλὸς κελάρυζε χέων χρυσαυγέα ὕδωρ.

E libro proximo:

Ἀργυρέοις ῥόος ὕδατος ἐρευθιόωντι μετάλλῳ.

Denique ab eodem alibi χρυσαυγὴς & βαθύπλουτος appellatur. Sophocles quoque in Philoctete Εὔχρυσον eum dixit. Claud. 1. in Ruff.

——— Non stagna rubentis
Aurea Pactoli. ———

Varro in Lege Mœniâ dat illi *aureas undas.* Auctor Thebaidos *opulenta vada.* Idem Varro in Hecatombe, citante Nonio: *Ladon fluens sub Sardibus flumen tulit aureum later.* Quin & Tibull. κατ' ἐξοχὴν lib. 3.

——— Lydius aurifer amnis.

Et Prop. lib. 1. eleg. 6.

Lydia Pactoli tingit arata liquor.

Claud. 2. in Eutrop.

——— Gemuit Nysæo palmite fœlix
Hermus, & aureâ Pactolus inhorruit undâ.

Horatius proverbialiter in Epod. Od.15.

Sis pecore, & multâ dives tellure licebit,
Tibique Pactolus fluat. ———

Cæterum Lyciæ flumen fuisse Pactolum innuit Virg. Æn.7.

Aut Hermi campo, aut Lyciæ flaventibus arvis.

Loquitur enim ibi, ut notant interpretes de Pactolo. Nonnus Bassaricωn lib.22.

Τόξχιτε δ' ἀφνειοῖσι κορύσσετο Λύδιος ἀνὴρ,
Χρυσοφαῆ Λυκίοιο τόποι Γλαύκοιο κομίζων,
Κηρύσσων γενεῆς, ὅπῃ Πακτωλίδος ὄχθης
Φαιδρὸς ἐρευθομένης ἀμαρύσσεται ὄλβιος ἰλύς.

Vide *Midas.*

Pactorum portus, in Tauricâ Chersoneso, *Calamita,* teste Nigro, inter Ctenuntem & Chersonesum op. in orâ Aust.

Pacuvius, Brundusinus poeta, Tragœdiarum scriptor, Ennii poetæ ex sorore nepos. Romæ picturam exercuit, ac fabulas venditavit: Inde Tarentum transgressus, prope nonagenarius diem obiit. Ejus epitaphium extat apud Agellium, lib.1. cap.24.

Adolescens, tametsi properas, hoc te saxum rogat,
Ut se aspicias, deinde quod scriptum est legas:
Hic sunt poëtæ Pacuvii sita Marci
Ossa: Hoc volebam nescius ne esses. Vale.

Hic, ut Quintilianus ait, gravitate sententiarum, pondere verborum, authoritate personarum clarissimus fuit, citra tamen nitorem. Horat.

——— Aufert
Pacuvius docti famam senis, Accius alti.

Ejus lectione & imitatione antiquarii delectabantur. Pers. Sat.1.

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moratur
Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.

Mart. lib.11.

Attonitusque legis terrai frugiferai,
Accius & quicquid Pacuviusque vomunt.

S. *Pacuvius* Taurus, quum munus ab Augusto peteret, diceretque rumore sparsum pecuniam haud parvam ipsi à Cæsare datam; *Sed tu,* inquit Cæsar, *noli credere.* Idem Trib. Plebis tulit ad populum, ut mensis Sextilis Augustus vocaretur, estque eo nomine plebiscitum factum, ut scribit Macrobius, lib. 1. cap.12. Factum ejus in adulando Augusto, dum illi divinos honores tribuens sacrificat, & simul illum cum filio suo dicit hæredem ex æquo se relinquere, non quòd quicquam haberet, sed quòd accipere vellet, pete ex Dione, lib. 53.

Pacuvius, legatus Cn. Sentii in Syriâ, mortuo Germanico sub Tiberio, de quo sic Seneca epist. 12. *Pacuvius qui Syriam usu suam fecit, cum vino & illis funereis epulis se sepelisset, quasi sibi parentaverit, sic in cubiculum ferebatur à cœnâ, ut inter plausus exoletorum hoc ad symphoniam caneretur, βεβίωκε, βεβίωκε, nullo non se die extulit.*

Padeborna, urbs Germ. Episc. sub Archiepisc. Moguntino, à Carolo M. instituta; inter Monasterium & Casellam, ferè 10. leuc. dissita, Lupiæ proxima Long. 30. 30. Lat. 51. 45.

Padinates, pop. Gall. Cispadanæ, juxta Padum incolentes, Regiatibus finitimi, quo nomine Guastallenses vocari possunt.

Padua, Venetorum urbs. Vide *Patavium*.

Padus, flu. Italiæ, nulli amnium claritate inferior, præcipuè pœnâ Phaethontis nobilis, de quâ vide *Eridanus*; sic enim amnis iste Græcis Poetis dici solet. Mart. 10. 12.

Et Phaethontei qui petis arva Padi.

De vocabulo *Padi* ita Plin. 3. 16. *Pudet à Græcis Italiæ rationem mutuari. Metrodorus tamen Scepsius dicit quoniam circa fontem arbor multa sit picea, quæ Pades Gallicè vocetur, Padum hinc nomen accepisse. Ligurum quidem linguâ amnem ipsum Bodincum vocari: quod significet fundo carentem.* Hoc etiam gravissimus auctor Polybius attestatur lib. 11. his verbis: *Παρά γε μὴν τοῖς ἐγχωρίοις ποταμὸς προσαγορεύεται Βόδιγκος.* De origine ejus Pomponius lib. 2. cap. 4. *Padus ab imis radicibus Vesuli montis exoritur. Visendum fontem* ejus appellat Plin. ubi supra. Atqui spissus est error Blondi, qui docet fontis hujus nomen proprium fuisse *Visendus*. Quippe quid Plinius, epitomatorque ejus Solinus *visendo fonte* intellexerint, disertè ostendit alius Plinii Epitomator Martianus Capella lib. 6. in descriptione Italiæ his verbis: *Padum amnem mons Vesulus, inter montes Alpium elatior, gignit fonte mirabili, qui in Ligurum finibus flumen creat.* Polybius innuit duos saltem Padi fontes esse. Sic enim ille ubi supra: Ὁ δὲ Πάδος, inquit, *ποταμὸς ἔχει τὰς πηγὰς ἀπὸ τῶν Ἄλπεων.* Servius vero ad Æn. 11. *Alii Padum tribus fontibus nasci dicunt.* Et Isidorus Originum lib. 13. cap. 21. *Padus à jugis Alpium fusus ex tribus fontibus oritur, ex quibus uni vocabulum est Padus.* Ac totidem sane fontes ejus hodieque nascuntur, inquit Cluverius, sub prædicto lacu *è gremio*, uti loquitur Plinius, *Vesulis montis*, sive *ab imis*, ut Mela ait *ejus radicibus exorientes*: quorum unus reliquis duobus situ inferior est, longeque uberior, qui *Padus* olim propriè dictus est. Inde unus jam factus amnis per saxa præcipitia delabens, strepitum, fragoremque edit ingentem. Plinius ubi supra: *Padus è gremio Vesuli montis visendo fonte profluens, condensque se cuniculo, in Forovibiensium agro iterum exoritur.* Et Epitomator ejus Solinus: *Submersus cuniculo rursus in agro Vibiensi extollitur.* Itemque Capella: *Dehinc fluviiis mersus in penita agri Vibiensis emergit.* Nempeâ dicto præcipitio in plana dejectus, tantâ aqua tum copiâ, quanta versandæ molæ frumentariæ sufficiat, nullo tamen certo alveo, per saxeum solum tria ferme millia passuum, ad vicum usque, cui vulgare vocabulum *Paisana* defertur. Heic cuniculo se condit, ita ut vix exigua quædam vestigia supra terram appareant. Inde post duo millia rursum emergit: receptisque aliis subinde atque aliis fluminibus, mirum in modum augetur, idque sub ortum Canis. Plinius ex emendatione magni Cluverii: *Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, aquis: & quamvis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.* Patet hoc ex epitomatore Solino, qui eandem rem ita refert cap. 8. *Intumescit exortu Canis, tabefactus nivibus, & liquentibus brumæ pruinis: auctusque aquarum accessione 30. flumina in Hadriaticum defert mare.* Martianus quoque Capella: *Canis ortu diffusior. Nam solutis Alpinum nivibus flagrantiâ Solis æstivi, exuberat ultra gurgitis ripas; nullique gloriâ nobilium amnium cedens, 30. receptis fluminibus, Hadriaticum mare magnâ opimus granditate perfundit.* Insignis est locus Polybii lib. 2. quem transcribere non gravabor: Ὁ δὲ Πάδος ποταμὸς ἔχει μὲν τὰς πηγὰς ἀπὸ τῶν Ἄλπεων, καταφέρεται δ' εἰς τὰ πεδία, ποιούμενος τὴν ῥύσιν ὡς ἐπὶ μεσημβρίαν. Ἀφικόμενος δ' εἰς τοὺς ἐπιπέδους τόπους, ἐκκλίνας τῷ ῥεύματι, πρὸς ἕω φέρεται δι' αὐτῶν. Ποιεῖ δὲ τὴν ἐκβολὴν εἰς τοὺς κατὰ τὸν Ἀδρίαν μυχούς. Τὸ δὲ πλεῖον ἀποτέμνεται μέρος τῆς πεδιάδος χώρας εἰς τὰς Ἄλπεις καὶ τὸν Ἀδριατικὸν μυχόν. Ἄγει δὲ πλῆθος ὕδατος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ποταμῶν, διὰ τὸ τὰς ῥύσεις, τὰς ἐπὶ τὰ πεδία νευούσας, ἀπό τε τῶν Ἄλπεων, καὶ Ἀπεννίνων ὀρῶν ἐς τοῦτον ἐμπίπτειν ἁπάσας καὶ πανταχόθεν. Μεγίστῳ δὲ καὶ καλλίστῳ ῥεύματι φέρεται περὶ Κυνὸς ἐπιτολήν, αὐξόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνατηκομένων χιόνων ἐν τοῖς προειρημένοις ὄρεσιν. Ostia Padi quod attinet, duo facit Polybius, ubi supra: Ποιεῖ δὲ τὴν ἐκβολὴν δυσὶ στόμασι εἰς τοὺς κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπους. Septem vero memorat Mela lib. 2. cap. 4. *Padus ab imis radicibus Vesuli montis exortus, parvis se primum fontibus colligit: & aliquatenus exilis & macer, mox aliis amnibus adeo augescit atque alitur, ut se per septem ad postremum ostia effundat.* In eandem mentem & Herodianus lib. 8. Ὁ δὲ Μάξιμος ἀπὸ τῆς Ῥαβέννης ἄρας, ἐπέστη Ἀκυληΐᾳ, διαβὰς τὰ τενάγη ἃ ὑπό τε Ἠριδανοῦ ποταμοῦ πληρούμενα καὶ περικειμένων ἑλῶν, ἑπτὰ στόμασιν ἐς θάλατταν ἐκχεῖται. Ἔνθεν καὶ τῇ φωνῇ ἑαυτῶν καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι Ἑπτὰ πελάγη τὴν λίμνην ἐκείνην. Idem quoque tradit Plinius: *Quia largius vomit*, inquit, *Septem maria dictus facere.* Atque hinc tandem natus est Apollonii error, quo Rhodanum ἑπτὰ διὰ στομάτων ἐς λιμένας δυσχειμέρους in mare effluere tradit lib. 4. quia hoc de Eridano, id est, de Pado, acceperat, quem ille unâ cum Æschylo, unum eundemque cum Rhodano amnem esse credit. *Populifer* Ovidio dicitur:

Frigidus Eurotas populiferque Padus.

Olorifer Claudiano:

Cygnus oloriferi venit ab amne Padi.

Padi inundationis meminit Lucanus lib. 4.

Sic Venetus stagnante Pado, fusoque Britannus
Navigat Oceano. ———

Idem libro 6.

Sic pleno Padus ore tumens super aggere tutas
Excurrit ripas, & totos concutit agros
Succubuit si quà tellus, cumulumque furentem
Undarum non passa, ruit: tum flumine toto
Transit, & ignotos aperit sibi gurgite campos.
Illos terra fugit dominos: his rura colonis
Accedunt, donante Pado. ———

Sed nimium sibi & fluvio isti indulget lib. 2.

Quoque magis nullum tellus se solvit in amnem
Eridanus, fractasque evolvit in æquora sylvas,
Hesperiamque exhaurit aquis.
Non minor hic Nilo, si non per plana jacentis
Ægypti Libycas Nilus stagnaret arenas.
Non minor hic Istro, nisi quod, dum permeat orbem
Ister, casuros in qualibet æquora fontes
Accipit, & Scythicas exit non solus in undas.

Padusa, fossa ex Pado Ravennam usque ducta. Plinius

cur. Ibidem ait Otum & Ephialtem μακεῶς omnium fuisse.

———Μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.

Vide quoque Plin. lib. 7. cap. 16. Atque sic utrumque Hemisphærium obsidens, secundum longitudinem obtinere dicitur partes septendecim, secundum latitudinem vero triginta, Hinc Manilius in Sphærâ barbaricâ:

———*Orion magni pars maxima cœli.*

Et Pindarus in Isthmiis φύσιν Ὠριωνείαν pro *immani corpulentiâ* dixit. Theocritus in Thalysiis, vers. 52.

Ἔσσε) Ἀγεάνακτι καλὸς πλόος εἰς Μιτυλήναν,
Χ' ὅταν ἐφ' ἑσπερίοις ἐρίφοις νότος ὑγρὰ διώκῃ
Κύματα, χ' Ὠρίων ὅκ' ἐπ' Ὠκεανῷ πόδας ἴσχει.

Idem in Ἡρακλίσκῳ.

Ὠρίωνα κατ' αὐτὸν, ὁ δ' ἀλφαίνει μέγαν ὦμον.

Aratus:

Ὅς καὶ ἐπερχόμενος φοβέει μέγαν Ὠρίωνα.

Orithyia, filia Erechthei Athenarum regis, quam cùm Boreas adamaret, neque bonâ cum gratiâ nuptias ejus posset impetrare, vi eam rapuit, raptamque tulit in Thraciam, & ex eâ Zethen & Calaim suscepit, qui cum Argonautis in Colchos navigarunt, & Harpyas fugaverunt. Nomen habet ἀπὸ τοῦ ὄρεος *monte*, & θύω *concitor*. Quidam tradunt eam raptam à Boreâ Strymonis filio, inter quos Hesogoras, idque Poëtas ab homine transtulisse ad ventum. At Hermias Platonicus scripsit Aquilonis impetu eam ex alto præcipitatam, atque inde datam fabulæ occasionem. Eleganter descripsit hunc raptum Apollonius Argon. lib. 1. quem potissimum imitatur Ovid. Met. 6. Meminit & Plato in Phædro, ubi Socrates quoque fabulam refert ad ventum Borealem, qui ipsam cum Pharmaceâ ludentem de proximis petris dejecerit. Prop. lib. 3.

Infelix Aquilo, raptæ timor Orithyiæ.

Actias Orithyia dicitur Virgilio Geor. lib. 4. Hinc Musæus:

Ἀτθίδος ὦ Βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε Νύμφης.

Nonnus Dionys. lib 1.

Καὶ λίθιμος, Βορέησιν ἥρπασας Ἀτθίδα Νύμφην.

Dionysius factum hoc ait ad Ilissum, cum alii juxta fontem Cephisium fieri volunt. Sic enim ille vers. 424.

———Πρὸς αὐγὰς Ἀτθικὸν ἔδας,
Τοῦ διὰ θεσπεσίου φέρεται ῥόος Ἰλισσοῖο,
Ἔνθεν καὶ Βορέης ποτ' ἀνήρπασεν Ὠρείθυιαν.

Suidas: Ὠρείθυια ἡ τοῦ Βορέου ἐρωμένη. Vide Nat. Com. 8. 2. & Cælium Rhodig. 15. 23. Item *Orithyia*, Amazonum Regina, de quâ Just. lib. 2

Ormuzium. Vide *Armuzia.*

Ornithia, venti Septentrionales Columella, lib. 11. cap. 2. *Decimo Kal. Mart. Leo definit occidere, venti Septentrionales, qui vocantur Ornithiæ, per dies triginta esse solent.* Vide Plin. 2. 47. Ab *avium* adventu dicuntur.

Orodes, rex Parthorum, qui Crassum cepit & occidit. Plutarcho in *Crasso* est Ὑρώδης, Africano apud Eusebium Ἡρώδης, malim utrobique Ὀρώδης, ex Velleio, Floro, Appiano, & aliis. *Morodem* vocare videtur Servius ad Æn. 11. sed videtur tantum, nam locus iste est mendosus, uti ostensum Gerardo Vossio filio ad Velleium pag. 67. Item nomen viri à Mezentio interfecti. Virg. Æn. 10.

Orolaunum, Gall. Belg. op. in duc. Lucemburgensi. Anton. Vulgo *Arlun*, quasi *Aram Lunæ* dicas. Long. 27. 15. Lat 49. 45.

Oromansaci, pop. Belgii inter Morinos, Gessoriaco proximi, in Picardiæ, Artesiæ, Flandriæque confin. ubi Audomarum urbs, *Guisnes* & *Ardres* opida sunt.

Oromedon, mons Co insulæ altissimus. Theocrit. Idyl. 7.

Ἴσον ὀρεὺς κορυφᾷ πελάσαι δόμον Ὠρομέδοντος.

Ubi Casaubonus: *Probo eam interpretationem, quæ Oromedontem esse montis nomen statuit. Videtur enim mons ille à Gigante ibi occiso & obruto sic esse dictus.* Sanè *Oromedon* Gigantis nomen est apud Propertium lib. 3.

Te duce vel Jovis arma canam cœloque minantem
Cœum, & Phlegræis Oromedonta jugis.

Vide sis Theocriti Schol. ad locum prædictum.

Orontes. Typhon prius, teste Strabone, *Ophites* Pomponio Læto, *Ladon* Philostrato; flu. maximus Syriæ, ex monte Libano profluens, multisque urbibus irrigatis, in quibus Antiochia, quam interfluit, ad Seleuciam Pieriam in Syrum pelagus delabitur. Variè legitur. *Oronte* intus, teste Theveto; *Soldino* apud ostia; interius *Fer* teste W. Tyrio. *Farfaro* autem Olivario. Hujus meminit Ovid. Met.

Arsit & Euphrates Babylonius, arsit Orontes.

Prop. lib. 2. cap. 15.

Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes.

Dionysius vers. 919.

Τῆς δ' αὖ μέσσον ἀπειλὴν κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης
Ἄσπετος, Ἀντιόχοιο μέσην διὰ γαῖαν ὁρίζων.

Juvenal. Sat. 3.

Iampridem Syrus in Tiberim defluxit Orontes.

Pausanias in Arcadicis videtur significare ab *Oronte* quodam Gigante nomen inditum huic fluvio, cujus in alveo siccato corpus repertum undecim cubitorum. Hinc *Orontæus*. Prop. lib. eleg. 2.

Aut quid Orontea crinem perfundere myrrhâ.

Oropite Catoni, *Oropitum* Antonino, *Oroblum* seu *Orbitum* in tabulâ. Desiderii regis, *Herbanum* Plinio, *urbs vetus* P. Diacono. *Urbsvetana* & *Urbevetanum* Procopio, urbs Hetruriæ mediterranea, inter Viterbum 20. & Perusiam 30. m. p. *Orvieto* Leandro dicitur. Long. 36. 20. Lat 42. 24.

Oropus, vulgò *Zucamini*, teste Alexandro Zardo. *Susamino* Nardo. op. Bœotiæ in Atticæ confin. in orâ, inter Chalcidem 20 & Tanagram 18. mill. a Thebis 36. ab Athenis 44. Quod cum Athenienses vastassent, a Romanis 500. talentis multati sunt, teste Agellio. Item urbs Macedoniæ, patria Seleuci Nicanoris, ab *Oropo* filio Lycaonis dicta. Item op. Eubœæ, quod Aristoteli *Oræa* dicitur, teste Stephano, quem sis consule.

Orosa, quæ & *Alinza* Ptol. urbs Mediæ mediterranea, inter Nazadam & Arsiacam ad ort. *Archiech* Castaldo.

Orosius, Hispanus patriâ, domo (ut Jo. Gerundensis tradit) Tarraconensis, sub Arcadio & Honorio vixit, ut Prosper in Chronicis ait. Hic cum Româ ab Alarico Gothorum rege captâ, gentiles, & hujus, & omnium calamitatum causam in Christianos conjicerent, composuit, hortatu B. Augustini, septem historiarum libros: quibus ostendit, ab Orbe condito, usque

usque ad tempus, quo illa scriberet, (id spatium ipse dicit annorum esse quinquies mille sexcentorum, & duodeviginti) maximas semper atque atrocissimas, per orbem calamitates contigisse. Scriptor est planè utilis, sed qui scriptores Græcos non legerit; imò Græcarum literarum expers fuit. In temporibus etiam crebrò fallitur, ut vel illa ostendunt, quæ in eo castigavit Scaliger in Animadversionibus Eusebianis. Vide Voss. Hist. Lat. 2. 14. qui de eo fusè agit Hist. Pelag. 1. 17.

Orospeda Straboni, *Ortospeda* Ptolemæo, mons Hisp. Tar. post Pyrenæum maximus, longè, lateque diffusus, varia habens nomina, à locis quæ attingit. In Celtiberis enim *Sierra de Molina* dicitur, teste Floriano, in Arevacis & Carpetanis *Palomera d'Avila. Puerto di Somma sierra, del Pico, & della Tablada*; in regno Castellæ vet. In regno autem Legionensi apud Callaicos, *Sierra di Ponfria* vocatur.

Orpheus, ut sensit Myrleanus Asclepiades, Apollinis & Calliopes, unius Musarum, filius fuit. Virg. in Pollione:

Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus,
Nec Linus; huic mater quamvis, atque huic pater adsit.
Orphei Calliopea, Lino formosus Apollo.

Apoll. v. l. 1. Arg. Oeagri, & Calliopes filium facit:

Πρῶτά νυν Ὀρφῆος μνησώμεθα, τόν ῥά ποτ' αὐτὴ
Καλλιόπη Θρήϊκι φατίζεται εὐνηθεῖσα
Οἰάγρῳ σκοπιῆς Πιμπληΐδος ἄγχι τεκέσθαι.

Alii Oeagri, & Polymniæ, alii Menippes, alii Thamyridis filium fuisse voluerunt, atque Jalemum & Hymenæum hujus fratres fuisse constat. Hunc à Mercurio, sive ut alii habent, à patre Apolline lyram accepisse ferunt, eáque tantum valuisse, ut illius cantu sylvas, & saxa moverit, fluviorum cursum inhibuerit, ferasque mitiores reddiderit. De quibus postea. Quamvis autem multi fuerunt Orphei, testante Suidâ, omnia tamen cæterorum facinora ad vetustissimum Thracem, Oeagri filium referuntur, qui, ut Tzetzes ait Hist. 399. Chil. 12 fuit Herculis coætaneus, ac floruit annis 100. ante bellum Trojanum. Hic primus omnium apud Græcos de Astrologia scripsit. Lucianus de Astrol. Ἕλληνες δὲ οὔτε παρ' Αἰθιόπων, οὔτε παρ' Αἰγυπτίων ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλά σφισιν Ὀρφεὺς, ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης πρῶτος τάδε ἀπηγήσατο. Idem primus Bacchi sacra in Græciam introduxit, & in monte Bœotiæ Thebis, ubi Liber Pater natus est, sacra illa quæ *Orphica* vocantur, in quibus ipse postea fuit laceratus, instituit, ut ait Lactantius de falsâ Religione. Hic multa humanæ, politicæque vitæ utilia invenit, ut ait Pausan. in Bœot. Deorum initia, & universam Theologiam primus aperuit. Scripsit de Elementorum inter se mutuâ generatione, de vi amoris in rebus naturalibus, de Gigantomachiâ, de Raptu Proserpinæ, de Cereris erroribus, de laboribus Herculis, de Idæorum, & Corybantum sacrorum ritibus, de occultis oraculorum responsis, de Veneris & Minervæ sacrificiis, de luctu Ægyptiorum Osiridis causâ, ac de illorum lustrationibus, de vaticiniis, de observationibus auspiciorum, de situ fibrarum, de somniorum interpretatione, de signis ac prodigiis, deque illorum expiationibus, de expiatione inferorum, de ratione & motu astrorum, quo pacto Dii irati placari possint, &c. de quibus omnibus se scripsisse testatur initio Argonauticorum, quæ sub illius nomine circumferuntur. Non defuerunt qui Orpheum & Amphionem magos Ægyptios fuisse arbitrati sunt, ut ait Paus. in post. Eliacis. Uxorem habuit Eurydicen, cujus amore cum flagraret Aristæus, eamque insequeretur, ut captæ vim inferret, illa per loca devia fugiens à serpente in herbâ latente icta interiit. Virgil. Geor. 4.

Illa quidem dum te fugiens per flumina præceps,
Immanem ante pedes hydrum moritura puella
Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.

Tum fama est Orpheum sumptâ citharâ ad inferos descendisse, atque cum mirificam quandam lamentationem cecinisset, lacrymas inferis excitasse; Plutone deinde placato ac Proserpinâ, severissimis mortuorum regibus, cantûs suavitate non solum obtinuisse, ut ipse post visam Eurydicen in lucem rediret, sed etiam ut eam secum abduceret; eâ tamen conditione, ne prius respiceret, quam ad superos pervenisset. Verum cum ille amoris impatiens respexisset, uxorem, amisit. Hunc inquiunt cum ad inferos descendisset, ibi Deorum omnium laudes cecinisse, præterquam Liberi Patris, quem per oblivionem prætermisit: quare iratus Dionysus furorem suis Bacchis immisit, à quibus apud Hebrum flu. fuit discerptus, membraque ejus per agros sparsa, ut à canibus vorarentur: sed tamen à Musis dicuntur fuisse collecta, & in Dio Macedoniæ loco sepulta. Alii dixerunt a Jove fuisse percussum fulmine, sicut Leonides testatur hoc epitaphio:

Θρήϊκα χρυσολύρην τῇδ' Ὀρφέα Μοῦσαι ἔθαψαν,
Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει.

Fertur ejus caput in Hebrum dejectum cum lyra in Lesbum delatum fuisse, atque ibi sepultum, Lyram autem inter sidera relatam, & a singulis Musis quarum laudes eximiè cecinerat, novem insignibus stellis insignitam. Alii memorant illum post mortem Eurydices cæterarum mulierum conjugium sprevisse, multisque persuasisse hominibus, malum ingens esse fœminam; quare cum multi abstinerent à nuptiis fœminarum, ab illis per simulata Liberi Patris sacrificia discerptus fuit teste Apollodoro libro de Diis. Alii turpissimam causam tradiderunt, aiunt enim eum παιδεραστίας authorem fuisse, quam ita attigit Ovidius:

Ille etiam Thracum populis fuit author amores
In teneros transferre mares; citraque juventam
Ætatis breve ver, & primos carpere flores.

Vide Rhod. 15. 19. Paus. in Bœot. indignatus ait Thracum fœminas, quòd ob cantûs suavitatem multos viros secum abduceret. At Gelous Apollodorus in Philadelphis, judicem Calliopem electam fuisse inquit à Jove, contendentibus Venere & Proserpinâ de Adonide; quæ cum Adonidem communem adjudicasset, Venus indignata mulieres in Orpheum filium ejus concitavit. Alii dicunt ita venerem vertisse amorem omnium mulierum in Orpheum, ut ab illis raptim captus, dum inter se contenderent de Orpheo, fuerit laniatus. Agatharchides Cnidius, lib. 22. rerum Asiaticarum, Orpheum scripsit, mortuâ Eurydice, venisse ad Aorthum in Thesprotidem ubi pervetus erat oraculum evocandarum animarum; ibi cum Eurydicem sibi adesse putasset, seque

deceptum comperisset, sibi mortem conscivisse. Inde scripsit Pausanias, luscinias quæ forent circa sepulcrum Orphei in Thraciâ cantum emittere cæteris omnibus suaviorem. Denique alii vitæ pertæsum post mortem uxoris sibi manus intulisse inquiunt præ mœrore. *Vetustissimum poetarum* appellat Lactantius, lib. 1. versus autem qui illi vulgo tribuuntur, φασὶν ὑπὸ Ὀνομακρίτου τοῦ Ἀθηναίου συντετάχθαι, ait Tatianus. Clarissimus Vossius Orphea hunc nunquam fuisse putat, sed esse nomen ab antiquâ Phœnicum linguâ, quâ usi Cadmus, ejusque posteri, atque à scientiâ nomen hausisse. *Arifa* enim Arabibus est *scire*; Unde *Arif, sciens, doctus*, Hanc sententiam verisimiliorem facit quod Cic. lib. 1. de N.D. refert, Aristotelem prodidisse Orphea istum nunquam fuisse, quæ vero carmina ejus nomine circumferuntur, ea à Pythagoricis attribui *Cecropi* cuidam, vel, ut legi debet, *Cercopi*. Nota etiam Origenem negasse ulla Orphei scripta suo ævo extitisse, lib. 1. κατὰ Κέλσου. Fabulam Orphei optime omnium fusè tractat Virgil. Geor. lib. 4. Et,

Proximus huic, longo sed proximus intervallo,

Ovidius Met. lib. 11. Vide Boetium de Consol Phil. lib. 3. Mythologiam ejus habes apud Nat. Com. lib. 7. cap. 14. Et eam quoque breviter innuit Horatius ad Pisones:

Sylvestres homines, sacer, interpresque Deorum
Cædibus & victu fœdo deterruit Orpheus,
Dictus ob hoc lenire tigres, rapidosque leones.

Poetæ plurimi sunt in laudibus ejus decantandis, apud quos, imo & Oratores ac Philosophos movit Orpheus suâ citharâ & cantilenâ Homines, Deos, Astra, Fluvios, Mare, Ventos, Arbores, Volucres, Animalia, Lapides, Montes, Inferos. I. Homines. Calpurnius Ecl. 2.

Convenit umbrosâ quicunque sub ilice lentus
Pascit oves. ———

Plato quoque in *Protagorâ* ait Protagoram ipsum homines cantu & eloquentiâ demulsisse ὥσπερ Ὀρφεύς. II. Deos. Calpurnius ubi supra:

——— *Faunusque pater Satyrique bicornes*
Adfuerant, sicco Dryades pede, Naiades udo.

Sil. Italicus, lib. 11.

Auditus Superis, auditus Manibus Orpheus.

III. Astra. Hæc, si non ipse, certe ejus lyra ex fictione Manilii. Nam de hâc, quæ in cœlo est, ita ille:

Tunc silvas & saxa trahens, nunc sidera ducit:
Et rapit immensum mundi revolubilis orbem.

IV. Fluvios. Apoll. lib. 1. Argon.

——— Ποταμῶν τε ῥέεθρα.

Horatius Carm. lib. 1.

Arte maternâ rapidos morantem
Fluminum cursus. ———

Prop. lib. 3. cum illo loquens:

——— *Te concita dicunt*
Flumina Threiciâ detinuisse lyrâ.

Seneca in Herc. Furente;

Ars quæ præbuerat fluminibus moras.

Et in Medeâ:

Ille vocali genitus Camœnâ,
Cujus ad chordas modulante plectro
Restitit torrens,

Calpurnius:

Et tenuere suos properantia flumina cursus.

Sidonius Panegyr. Anth.

Cum starent Hebri latices, cursuque ligato
Fluminis attoniti carmen magis unda sitiret.

Boetius ubi de Orpheo:

Sylvas currere mobiles,
Amnes stare coegerat.

V. Mare. Antipater in carmine de Orpheo, inter alia nominat πολυηχέος ἅλα, *mare obstrepens*, quod ille flexit suo cantu. unde pulchra illa fictio Valerii & Papinii de nave Argo per mare eunte, quam Orpheus suo cantu dirigebat, elemento illi imperans. Ait prior. lib. 1.

Nec verò Odrysius transtris impenditur Orpheus,
Haud pontum remo subigis, sed carmina tonsas
Ire docet, summo passim ne gurgite pugnent.

Posterior, lib. 5. Thebaidos:

——— *Oeagrius illic*
Acclivis malo mediis intersonat Orpheus
Remigiis, tantosque jubet nescire labores.

Utrique Silium adjungas, qui sic lib. 11.

Quin etiam Pagasæa ratis, cum cærula nondum
Cognita terrigenis, pontoque intrare negares,
Ad puppim sacra citharâ eliciente carinæ,
Adductum cantu venit mare.

VI. Ventos. Calpurnius de Orpheo:

Desiluns tremulis decurrere frondibus Euri.

Horatius ait lib. 1. Carm. Od. 12. tardatos Orphei arte

Fluminum cursus, celeresque ventos.

Senec. in Medeâ de rebus Orphei. *Siluere venti.* Antipater, lib. 3. Anthologiæ dat illi domitum ἀνέμων βρόμον, *ventorum impetum.* Et usurpat verbum κοιμήσας *consopiens.* VII. Arbores. Euripides in Bacchis de Orpheo. Σύναγε δένδρεα, *conduxit arbores.* Dio Chrysostomus Orat. 53. φυτὰ nominat inter alia. Et Orat. 73. ita ait, Ἐλθεῖν δὲ τὰ δένδρα συνιόντα ἅμα τοῖς καρποῖς καὶ ἄνθεσι, *concurrisse arbores ad illum, unà cum fructibus, & floribus.* Antipater inducit θελγομένας δρύας, *permulsas quercus.* Seneca in Medeâ: *Sylvas trahit.* Et Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. *Cum traheret sylvas Orpheus.* Horatius: *insecuta Orphea sylva.* Et,

——— *Auritas fidibus canoris.*
Ducere quercus. ———

Virg. Eclog. 3.

Orpheaque in medio posuit, silvasque sequentes.

Q. Calaber:

Ὀρφέος, ὃ μολπῇσιν ἐφέλκετο πάσαν ὕλην.

Antipater in Anthologiâ;

Οὐκ ἔτι θελγομένας Ὀρφεῦ δρύας οὐκ ἔτι πέτρας
Ἄξεις. ———

Apollonius 1. Argonaut.

Φηγοὶ, ἃς ———
——— Θελγομένας φόρμιγγι κατήγαγε Πιερίηθεν.

Dio Orat. 35. de Orpheo: Περιάξεις τὰς δρῦς καὶ τὰς πέτρας, καὶ τοὺς λίθους. Claud. 2. de laud. Stilic.

——— *Orpheo migrantes pectine sylvas.*

Idem in Præf. lib. 2. de Rap. Pros.

Sylvaque Bistoniam sæpe secuta chelyn.

Sidonius Apollinaris:

——— *Digitisque canoris*
Compulit auritas ad plectrum currere sylvas.

VIII. Volucres. Calpurnius:

Et quæcunque vagis altum ferit aera pennis.

Seneca

Senecæ in Herc. Fur.

Aves traxerat.

Et in Medeâ:

Cui suo cantu volucris relicto
Adfuit totâ comitante sylvâ.

Ovid. Met. 10.

——Attonitas etiamnum voce canentis
Innumeras volucres.——

Silius:

Immemor & dulcis nidi, positoque volatu,
Non motâ volucris captiva pependit in æthrâ.

Orpheus ipse de avibus:

Ἦϋς δ᾽ ἐλάθοντο καλιῆς.

Dio Chrysostomus Orat. 78. meminit τῶν ὀρνίθων καταπετομένων πρὸς αὐτὸν (Ὀρφέα) ᾄδοντα. Et Orat. 32. numerat πτηνὰ καὶ πρόβατα. IX. Animalia Euripides in Bacchis inter res Orphei numerat θῆρας ἀγρώτας, *feras sylvestres*. Ut etiam Dio Orat. 32. τὰ θηρία ἡμέρωσε, *feras mansuefecit*. Et 78. meminit τῶν θηρίων κηλουμένων ὑπὸ τῆς φωνῆς, καὶ παρεστηκότων πρᾴως, καὶ ἀθορύβως. *ferarum, quæ ejus voce leniebantur, adstabantque prope illum mansuetè, & quietè.* Prop. lib. 3. *Orphea te tenuisse feras.* Ovid. 3. Art. Am.

——Victas obstupuisse feras.

Pausan. quoque lib. 9. ait, videri statuam Orphei, quam circumstabant feræ expressæ in marmore, atque ære.

Boetius de Cons. Philos. lib. 3.

Junxitque intrepidum latus
Sævis cerva leonibus,
Nec visum timuit lepus
Jam cantu placidum canem.

Ex hoc miraculo pulchrè Claud. ubi supra de Orpheo jam cessante à Musicâ:

Sæva feris natura redit, metuensque leonem
Implorat cithara vacca tacente opem.

X. Lapides. Antipater petras inducit ab Orpheo θελγομένας *mulsas*. Apollon. Argon. 1.

——Πέτρας
Θέλξαι ἀοιδάων ἐνοπῇ.

Orpheus ipse in Argon.

Πέτραι δ᾽ ἐσμαράγευν,

sanuerunt saxa, videlicet ad Vatis modos. Dio Chrys. Orat. 53 λίθους κηλεῖν καὶ ἄγειν. *delinire saxa & ducere*. Et Orat. 78 καὶ τῶν λίθων κινουμένων, καὶ ξυνιόντων, ὥστε μεγάλας ἐρημίας ἀθροίζεσθαι λίθων πλησίον αὐτοῦ. Ovid. 3. de Art. Am.

Saxa, ferasque lyrâ movit Rhodopeius Orpheus.

Et lib. 3. Amor.

Duraque percussam saxa secuta lyram.

Seneca in Medeâ:

Qui saxa cantu mulcet.

XI. Montes Orpheus ipse in Argon.

Ἔστη δ᾽ ἄκρα κάρηνα, καὶ ἄγκεα δενδρήεντα
Πηλίου ——

Cassius Parmensis:

Convulsosque suis scopulos radicibus egit.

Silius Italicus.

Non illo Pangæa juga, aut Mavortius Hæmus,
Non illo modulante sonos stetit ultima Thrace,
Cum sylvis venere, feræ cum montibus amnes.

Claud. lib. 3. de Consul. Honorii:

Rhodopeia saxa
Orpheis animata modis.

Sidon. Apollin. in Panegyr. Anthemii Aug.

Qui cantu flexit scopulos.

XII. Inferos. Virg. Georg. 4.

Quin ipsæ stupuere domus, atque intima lethi
Tartara, cæruleosque implexæ crinibus angues
Eumenides, tenuitque inhians tria Cerberus ora,
Atque Ixionei vento rota constitit orbis.

Ovidius 3. Art. Am. ait illum movisse:

Tartareosque lacus, tergeminumque canem,

Idem Metam. 11.

Talia dicentem, nervosque ad verba moventem
Exangues flebant animæ.

Seneca in Herc. Fur.

Immites potuit flectere cantibus
Umbrarum dominos.

Silius Italicus:

——Pallida regna
Bistonius vates, flammisque Acheronta sonantem
Placavit plectro, & fixit revolubile saxum.

Orphne, nympha, Ascalaphi mater, quem apud inferos peperit. Ovid. Met. 5.

——Solusque ex omnibus illud
Ascalaphus vidit, quem quondam dicitur Orphne
Inter Avernales haud ignotissima nymphas
Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris.

Orphneus, unus ex equis Plutonis à *tenebris* nomen habens. Claud. in fine lib. 1. de Rapt. Pros.

Orphneus crudele micans, Æthonque sagittâ
Ocyor, & Stygii sublimis gloria Nycteus
Armenti, Ditisque notâ signatus Alastor.

Orrhea, *Forfair*, vel *Forfar*, teste Camdeno, op. Scotiæ in Angusiâ reg. inter Brechinum ad ort. & Duncaledinum ad occ. 12. m. p. Aliis est *Nevvcastle* op. Northumbriæ apud Tinam flu. à Dunelmo 12. m. p. in Bor. Bervicum versus. Item op. Mysiæ super. ad Margum flu. in Danubium influentem, *Horreum Margi* Antonino.

Orsata, Arm. min. urbs. Ptol. *Tanisa* Antonini, ut putat Simlerus, ipse autem legit *Horsa* ex codicibus fortè mendosè.

Orsana, *Urso* colonia Straboni, & Plinio, quæ & *Genua Urbanorum* eidem Plin. *Ursa* autem Aulo Hirtio. op. amplum Hisp. Bæticæ, ducatus, & Academia in Vandalitia, inter Hispalim 8. & Malacam 16. ab Astigi 5. leuc. in merid. *Ossuna* Morali.

Ortalus, Qu. Hortensii nepos. Tac. An. 2. & Suetonius in Tiberio. Val. Max. lib. 3. ubi *Corbio* vocatur. Forsan hic est ad quem Catullus Epigr. 66.

Etsi me assiduo confectum cura dolore
Sevocet à doctis Ortale virginibus.

Orthagoras, de rebus Indiæ volumen condidit. Ælianus de An. lib. 16. cap. 35. & lib. 17. cap. 6.

Orthosia. *Antaradus* prius, teste Plinio; *Orthosias* Straboni. *Orthosis* Dionysio. *Tortosa* Moletio & aliis, urbs Phœnices Episc. sub Arch. Tyrio in orâ, inter Balneas ad Arct. 24. & Tripolim ad Aust. 50. m. p. Item cognomen Minervæ ab *Orthosio* Laconiæ mont. in reg. Peloponnesi.

Orthura, urbs Indiæ citer. ampla & regia in Mediter. apud oram in ort. inter Narsingam & Bengalam à quâ in

in occ. ad 200. leuc. abest, *Orissa* Castaldo.

Orthus, Cerberi frater ex Echidnâ, Geryonis canis. Silius Italicus:

Illatrat jejunis faucibus Orthus
Armenti quondam custos immanis Iberi.

Orton, vel *Ortona*, Italiæ op. in Marrucinis, non longè ab Aterno amne. Strabo lib. 5. μετὰ Ἄτερνον Ὄρτων, ἐπίνειον Φρεντανῶν. Ptolemæus falsò Pelignis tribuit; ut magnus est Italiæ turbator. Πελιγνῶν, inquit, Σάγρου ποταμοῦ ἐκβολαί, Ὄρτων. Hodie etiam *Ortona* vocatur. Long. 38. 35. 42. 40.

Ortopula, *Ortopla*, Ptol. op. Liburniæ litoralis, inter Seniam ad occ. & Vegiam ad ort. *Ortopola* Moletio.

Ortospana, Paropamisi in Asiâ urbs. Ptol. *Candahor* Castaldo. Long. 118 00. Lat. 35. 00.

Ortospanum, Indiæ urbs, inter Arachosiorum urb. 50. & Indum flu. 337. m. p. distans. Plin.

Ortospeda. Vide *Orospeda*, & Boch. de Ph. Col. lib. 1. cap. 34.

Ortygia, Delos à copiâ *coturnicum* sic dicta. Est & lucus Ephesiorum, teste Tacito, & alius apud Panormum Milesiorum Straboni. Insula quoque Siciliæ apud Syracusas. Virg. Æn. 3.

Linquimus Ortygiæ portus, pelagoque volamus.

Vide Steph. in Ἔφεσος & Δῆλος.

Orus, Ægypti rex, ante U. C. an. plus minus 830. Item Apollo sic dictus apud Ægyptios: Et Grammaticus quidam apud Eust. in Iliad. λ. ubi etiam cum Ælio Dionysio, & Alexandro Cotyaensi conjungitur. Vide Etymologum in Πάξικος, & Seldenum de Diis Syris Synt. 2. cap. 16. Item Historicus, vel Geographus, cujus mem. Steph. in Νικίου κώμη.

Osaa, Sardiniæ op. Ptol. Simlerus dubitat, num sit *Othoca* Antonini. *Salino* Nigro dicitur.

Osca, vulgo *Huesca*, urbs Hisp. citer. in regno Arragonio. Hic Sertorius vitam morte commutavit. Velleius. *Sertorium inter cœnam Etosca interemit.* Imo *Osca*. Strab. lib. 3. de eodem Sertorio Ἐπελεύτα δ᾽ ἐν Ὄσκῃ, ita enim egregie emendavit Cl. Puteanus; ubi olim corrupte ἴσσῃ. Florus etiam 3. 22. Oscam inter urbes recenset, quæ Sertorio occiso in potestatem Romanam venêre. Locus illius ita scribendus est: *Ipsa quoque in Romanam fidem venêre urbes, Osca, Thermes, Tutia, Valentia, Uxama.* Long. 21. 20. Lat. 43 00.

Osca, urbs Bæticæ in Tarracon. confin. *Escua* Plinio, vulgo *Huescar*, vel *Guescar*, inter Basti 7. & Caravacam in Bor. 14. leuc.

Oscarus, vulgo *Ousche*, teste Cænali, flu. Gall. Celt. per Burgundiam (Divionem urbem interluens) in Ararim flu. inter Auxonam & Sutam fluens.

Oscella, op. Insubriæ in Lepontiorum confinio apud Mont. Sempronium. Ptol. *Domo d'Oscela* Italis dicitur. Long. 39. 10. Lat. 45. 08.

Osci, pop. Campaniæ in Latii & Samnii conf. *Sidicini* postea dicti, teste Strab. quorum urbs Teanum. Virg. Æn. 7.

Oscorumque manus ———

Sic ab oris fœditate dicti. *Osci* enim apud veteres, turpitudinis, libidinis, & sermonis obscœni notantur, autore Festo ex Titinnio. Unde *Oscè loqui*, proverb. dicitur de iis, qui turpiter, & impudicè loquuntur. *Osce* etiam & *Volsce* fabulari dicuntur, qui Latinè nesciunt loqui. Scopticè Horatius:

——— *Messi clarum genus Osci.*

Oscius, mons & flu. Thraciæ ex eodem monte apud Rhodopen non longè ab Hebro fluvio. Thucydides.

Oscophoria, festa Atheniensia hanc ob causam instituta. Athenienses ob cædem Androgeo, Cretensibus ad 9. an. pœnæ causâ septem adolescentes, totidemque puellas oraculi jussu pendere cogebantur. Cumque tertia pensio jam exigeretur, Theseus cum reliquis profectus, illâ tributi vexatione patriam liberavit, & in rei memoriam Ὀσχοφόρια cum suis redux constituit, χαριστήρια ἀποδιδοὺς, ut ait Proclus Ἀθηνᾷ καὶ Διονύσῳ, οἱ αὐτῷ καὶ τὴν νῆσον τὴν Δίαν ἐπιφάνησαν. Alii in honorem Liberi Patris & Ariadnæ instituta tradiderunt; vel quod reditus in id tempus incidisset, quo fructus autumni colliguntur. Plut. utrumque tangit. Φέρουσι δὲ Διονύσῳ καὶ Ἀριάδνῃ χαριζόμενοι, διὰ τὸν μῦθον ἢ μᾶλλον ὅτι συγκομιζομένης ὀπώρας ἐπανῆλθον. Et postremo hoc mihi cum Plutarcho magis placet; cui & ipsa ratio nominis adstipulatur, ἀπὸ τῆς φορᾶς τῶν ὀσχῶν At ὄσχη apud Harpocrationem est κλῆμα βότρυς ἐξηρτημένους ἔχον. Unde Hesychius. Ὄσχαι, κλήματα βοτρύων γέμοντα. Porro solennitatem auspicabantur adolescentes duo ex ordine nobilium & divitum electi. Harpocration ex Philochoro, Ἐκκρίνεσθαι ἐκ πάσης τῆς φυλῆς τοὺς καλλιμένης Ὀσχοφόρους παῖδας λέγει δύο τῶν γένει καὶ πλούτῳ προεχόντων. atque hi adolescentes habitu muliebri ornabantur. Proclus in Chrestomathiâ. Τοῦ χοροῦ δὲ δύο νεανίαι κατὰ γυναῖκας ἐσταλμένοι, κλῆμά τε ἀμπέλου κομίζοντες μεστὸν εὐθαλῶν βοτρύων (ἐκάλουν δὲ αὐτὸ ὄσχην, ἀφ᾽ οὗ καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία) τῆς ἑορτῆς καθηγοῦντο. Præterea certamen cursus inter adolescentes committebatur: quos omnes & patrimos, & matrimos & genere nobiles esse oportebat; cursu autem à Bacchi templo ad Minervæ Scirados contendebant. Scholiastes Nicandri in Alexipharmacis. Ὀσχοφόροι δὲ λέγονται Ἀθήνησι παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἁμιλλώμενοι κατὰ φυλὰς οἱ λαμβάνοντες κλήματα ἀμπέλου, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου ἔτρεχον εἰς τὸ Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἔστι δὲ κλήματα ἔχοντα βότρυς. Hesychius. Ὠσχοφόρια. παῖδες εὐγενεῖς ᾄδοντες καλοῦνται (sic λέγονται), οἱ φέροντες τὰς ὤσχας εἰς τὸ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἔστι δὲ κλήματα ἔχοντα βότρυς. Hoc Minervæ templum erat in Phalero, Hesych. Ὠσχοφόριον τόπος Ἀθήνῃσι Φαληροῖ ἔνθα τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν. Nam alterum erat Minervæ templum in Sciro, pago inter Athenas & Eleusinem, de quo dicemus in *Scirophoria*. Vide Castellanum de Fest. Græcorum.

Osi, pop. Germ. quos Athamerus ponit in Silesiâ, ubi *Oppeln*, & *Neisse* urb. sunt. Reyneccius vero in Westphaliâ, quorum urbs est *Osenburg*, vel *Osnaburg*, quasi *Osorum-burgum*, à Monasterio 6. leuc. in Bor. Bremam versus. Rantzovius vero in inf. maris Baltici, quam *Oesel* vocat.

Osicerda, vel *Ossera*, teste Varrerio, op. Hisp. Tarracon. in regno Arragonio. Ptol. Plinius *Osigerdenses* vocat.

Osilia, inf. cum urbe in sinu Venedico, Livoniæ adjacens; vulgo *Oesel*.

Osincum, pagus Corsicæ, ad Hieri flu. ortum. Ptol. *Omiso*, ut putatur hodie dicitur.

Osiris, Jovis fil. ex Niobe Phoronei filiâ. Cujus nomine non solum Sol intelligebatur apud Ægyptios, verum etiam Dionysius sive Bacchus, Jupiter quoque pater, justus, & dux, quique unà cum Anubi Gigantes ex

Italiâ

Italiâ expulisse legitur. Quibusdam *virum beatum* significare videtur, & proinde rectissimè derivari ab אשרי *Aschre beatus*, & איש *Isch* vir. Aliis Ægyptiacum placet etymon. Scribit enim Plut. Ὀς apud Ægyptios designare *multum* & ἶρι *oculum*, lib. de Is. & Os. quod etiam approbat Eusebius, cui propterea, ut Dionysius, πολυόφθαλμος dicitur. Idque cum Solis significato probe congruit. Eadem ratione justum esse dixerunt. Quid ita? Annon Orpheus affirmat Solem esse δικαιοσύνης ὄμμα? Annon Theologi veteres Justitiam prodiderunt è medio Solis throno per cuncta propagari, omniaque dirigere? Ex Plutarchi libro etiam colligitur *Osirim* Nilum vocari, & nigro fuisse corporis colore: & Hellanico teste, Ὄσιρις appellatum à sacerdotibus, proprio vero nomine *Arsaphen* dictum, quod Plut. tamen parum probat, qui & eum nomen accepisse ait ἐκ τοῦ ὁσίου ἱεροῦ, *ex sacro sancto*. Hinc Suidas. *Deum hunc alii Jovem esse dixerunt, alii Nilum, propter modium, quod in capite habet, & cubitum mensuram aquæ scilicet.* Plinio *Pan, Serapis, & Ammon* dicitur. Cultus tandem & Romæ fuit, pluresque ei ædes & templa extructa fuisse ex P. Victoris, & Onuphrii Panvinii descriptionibus 14. Regionum urbis apparet. Columnæ ejus teste Diodoro, hujusmodi fuit inscriptio. Πατὴρ μέν ἐστί μοι Κρόνος, νεώτατος θεῶν ἁπάντων. Εἰμὶ δὲ Ὄσιρις ὁ βασιλεὺς, ὁ στρατεύσας ἐπὶ πᾶσαν χώραν, ἕως εἰς τοὺς ἀοικήτους τῶν Ἰνδῶν, καὶ τοὺς πρὸς Ἄρκτον κεκλιμένους μέχρις τῶν τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ πηγῶν, καὶ πάλιν ἐπὶ τἆλλα μέρη ἕως Ὠκεανοῦ. Εἰμὶ δὲ υἱὸς Κρόνου πρεσβύτατος, καὶ βλαστὸς ἐκ καλοῦ τε καὶ εὐγενοῦς, σὺν σπέρματος, συγγενὴς ἐγενήθην ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔστι τόπος εἰς ὃν ἐγὼ οὐκ ἀφῖγμαι, διαδοὺς πᾶσιν ὧν ἐγὼ εὐεργέτης ἐγενόμην. Agriculturam Ægyptios docuit, quod beneficium occasio procul dubio fuit quamobrem pro Deo cultus sit. Tibul. lib. 1. El. 7.

Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitavit humum.
Primus inexperta commisit semina terra,
Pomaque non notis legit ab arboribus.
Hic docuit teneram palis adjungere vitem,
Hic viridem durâ cadere falce comam.

Suidas: Ὄσιρις. Τοῦτον οἱ μὲν λέγουσιν εἶναι τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ ἄλλον, ὃν ὑπὸ Τυφῶνος δαίμονος ἐσπαράχθαι, καὶ μέγα πένθος γενέσθαι τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τοῦ σπαραγμοῦ μνήμην ποιεῖσθαι ἐπὶ πάντα τὸν χρόνον. Typhon ille frater ejus fuit. Diod. Sic. lib 1. Φασὶ γὰρ νομίμως βασιλεύοντα τῆς Αἰγύπτου τὸν Ὄσιριν ὑπὸ Τυφῶνος ἀναιρεθῆναι τοῦ ἀδελφοῦ, βιαίου καὶ ἀσεβοῦς ὄντος. Ejus mem. Juvenalis, Sat. 8.

Exclamare libet populus quod clamat Osiri
Invento. ———

Id est, non minori lætitiâ, quam Ægyptii exultant, ubi invenerint Apim bovem, qui Osiridem, id est, frumenti lationem repræsentet, exclamantes εὑρήκαμεν, συγχαίρομεν. Athenagoras Orator in legatione pro Christianis. Per hunc jurare solebant veteres. Horat. 1. Epist. 18.

——— *Licet illi plurima manet*
Lacryma, per sanctum juratus dicat Osirim,
Credite, non ludo. ———

Non prætermittendum est hoc loco quod de Osiride habet Mercurius ille Trismegistus in τῇ Κόρῃ τοῦ Κόσμου. Osiris ibi σωμάτων ἱερῶν ἴδιος ἡγεμὼν, καὶ ἰσχύος, καὶ ῥώμης καθηγητὴς appellatur, nominibus pura, quæ ad eum proprie apud Ægyptios spectabant. Eum nempe corporum, adeoque itinerum, uniuscujusque gentis, vitium item ac roboris ductorem esse, sive ducem obtendebant Hierophantæ. Vide plura de Osiride apud Seldenum, lib. De Diis Syris.

Osismi, Cæsari, *Osismii*, Pomponio & Plinio, pop. Gall. Celt. in orâ Britanniæ minoris, quorum tractus adhuc *Osismer*, teste Bertrando Argentræo, dicitur. *Timios* Pythæas apud Strabonem, qui eos quoque *Sismios* appellat.

Osmus, flu. Mysiæ. Cedrenus. *Sladitza* Leunclavio.

Osnabrucensis, seu *Osnabrugensis Episcopatus*, tractus Germ. in Westphaliâ, sub dominio proprii Episcopi. Extenditur ad 40. m. p. à Sept. in merid. sed vix ad 25. m. p. ab ort. in occ. Terminatur à Sept. Occid. & meridie ditione Episcopi Monasteriensis, & ab Oriente Principatu Mindensi, & Com. Ravenspergensi. In eo unica tantum urbs est, nempe.

Osnabrucum, seu *Osnabrugum*, urbs Hanzeatica Germ. in Westphaliâ Episc. facta sub Arch. Coloniensi à Carolo M. an 776. Sedet ad Hasam flu. sub dom. proprii Episcopi cum tractu adjacente. Distat 8. mill. Germ. à Monasterio in Cæc. & 15. ab Oldenburgo in merid. Long. 29. 45. Lat. 52. 26.

Osones, op. olim, nunc pagus Pannoniæ super. *Zanto*, teste Lazio.

Osopium, urbs Carnorum apud Tilavemptum flu. *Osopo* hodie.

Osrhoene, reg. Syriæ in Mesopotamiæ confinio, in quâ Edessa & Nicephorium urbes juxta Euphratem flu. Pop. *Osroeni*, de quibus vide Herodianum sub finem lib. 6. & principium lib. 7.

Ossa, Italiæ flu. in Tusciâ. Ptol. *Fiore* hodie dicitur.

Ossa, mons in finibus Thessaliæ, Centaurorum stabulum, quem Seneca dicit Olympo quondam fuisse conjunctum; Herculis autem operâ abscissum; ab eâ parte ubi per Tempe fluit Peneus fluvius. In hoc esse fertur tanta pinorum copia, ut in flexione, atque reflexione ramorum tonitrua referantur. Quod Lucanus lib. 1. tetigit:

Quantus pinifera Boreas cum Thracius Ossa
Rupibus incubuit, curvato robore pressa
Fit sonus aut rursum redeuntis ad æthera sylvæ.

Virg. Georg. 1. ubi de Cœo & Typhœo.

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam,
Scilicet atque Ossæ frondosum involvere Olympum.

De quorum montium substructione Græci & Latini frequentissimè agunt. Hom. Odyss. 11.

Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

Antipater Sidonius:

——— Οὐκ Ὄσσῃ Πήλιον αἰθέριον.

Ovid. Fast. 1.

Sic petitur cœlum, non ut ferat Ossan Olympus,
Summaque Peliacus sidera tangat apex.

Horat. lib. 3. Od. 4. sine mentione Ossæ:

Fratresque tendentes opaco
Pelion imposuisse Olympo.

Seneca in Herc. Fur.

Videat sub Ossâ Pelion Chiron suum:
In cœlum Olympus tertio positus gradu
Perveniet aut mittetur.

Et in Agamemnone:

———Stetit impositâ
Pelion Ossa; pinifer ambos
Pressit Olympus.———

Ovid. Met. 1.

Cum pater omnipotens misso perfregit Olympum
Fulmine, & excussit subjectum Pelion Ossa.

Sidon Apoll. ad Magnum Felicem plures conjungit:

Nec Phlegra legis ampliata rura,
Missi dum volitant per astra montes,
Pindus, Pelion, Ossa, Olympus, Othrys.

Ossenburgum, sive *Osnabrugum*, insignis Saxoniæ civitas, à Julio Cæsare erecta, duobus Canonicorum collegiis celebris. Multum sibi lucri ex cinericio & lineo panno comparat; sub paucis annis munitior facta: situ amœnam obtinet vallem, amnique Hasâ irrigatur. Carolus M. Saxonibus 33. annorum bello edomitis, Widekindi etiam arce, huic urbi vicinâ, expugnatâ, eâque imposito præsidio firmatâ, decem in Saxoniâ episcopatus instituit, quorum præcipuum Osnaburgensem esse voluit. Summè etenim hanc urbem præ cæteris coluit, cui privilegium novæ Scholæ concessit, ubi Græcæ & Latinæ literæ à viris doctis traderentur. Munsterus.

Osseni, iidem quos Josephus & Plinius.

Ossenos, vocant, de quibus Epiphanius Hæres. 1. 19. Vide Fuller. Miscellan. 1. 3. & Montacut. Appar. pag. 279.

Osseria, vulgo *Ossery*. urbs Hiberniæ Episc. sub Arch. Dublinensi, in Lagimâ reg. Fano S. Canici propinqua, ad 3. m. p. recedens. Camdeno autem & aliis non urbs est, sed comitatus, qui episcopatum habet conjunctum Kilkenniensi, cujus sedes episc. Kilkennia est, seu Fanum S. Canici.

Osseriates, Ptol. *Oseriates* Plinio, pop. Pannoniæ super. apud Dravum flu. incolentes, Jassiis & Colerianis finitimi.

Osset, op. Hisp. Bæt. quod & *Julia Constantia* Plinio, Hispali finitimum, sed excisum, *Triana* Pineto. *Sevilla la Veja* Marinæo.

Ossonaba, urbs Lusitaniæ excisa. *Lusturia* Plinio, *Onoba* Melæ, *Sonoba* Straboni. *Exuba* Mauris dicta, *Estoy* Hispanis, & *Estombar* aliis apud Sylvam urb. quæ illi successit. Long. 11. 30. Lat. 37 00.

Ostenda, urbs Flandriæ in orâ maris Germ. sub dom. Hispanorum, 3. leuc. à Novo portu in Cæc. & fere 4. à Brugis in occ.

Osteodes, insulæ Siciliæ adjacentes ab eâ parte quâ Africam spectat. Plin. 3. 8. Vulgo *L. Pezzelli*. Nomen Græcum est *ab ossibus* defunctorum ibi fame à Carthaginensibus interfectorum, teste Diodoro Siculo.

Ostervicum, op. Saxoniæ infer. ad flu. Olsam, sub dom. Electoris Brandeburgici, 3. mill. ab Halberstadio in occ. & fere 5. à Brunsvico in merid.

Ostia, urbs ad ostia Tiberis sita, ab Anco Martio condita, teste Livio, in ipso mari fluminisque confinio, ab urbe Româ 16. m. p. distans. Ad Cardinalem seniorem, à quo Pont. Max. coronatur, pertinet. Hic Fausta mulier uno partu duos mares, & duas fœminas peperisse dicitur. Strabo τὰ Ὤστια dicere solet, ubi alii τὴν Ὠστίαν vocant. Dion Hilic. lib. 3. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς θαλάσσης ἀγκῶνι πόλιν ὁ βασιλεὺς ἐντειχίσας, ἣν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος Ὠστίαν ὀνόμασεν, ὡς δ' ἂν ἡμεῖς εἴποιμεν θύραν. Festus. *Ostiam urbem ad exitum Tiberis in mare fluentis. Ancus Martius rex condidisse, & fœmineo appellasse vocabulo fertur.* Quod autem Strabo ait Ostiam esse ἀλίμενον διὰ τὴν πρόσχωσιν, repugnat Dionysius, cujus hac de re verba operæ pretium fuerit attexere. Ἐπινοεῖ ἔγνω κατασκευάζειν ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς αὐτοῦ, λιμένι χρησάμενος αὐτῷ τῷ τοῦ ποταμοῦ στόματι. Εὐρύνεται γὰρ ἐπὶ πολὺ τῇ θαλάττῃ συνάπτων, καὶ κόλπους λαμβάνει μεγάλους οἵους οἱ κράτιστοι τῶν θαλαττίων λιμένων. Ὁ δὲ μάλιστα θαυμάσειεν ἄν τις, οὐκ ἀποκλείεται τὸ στόμα ὑπὸ τῆς θαλαττίας θινὸς ἐμφραττόμενον. Idem Dionys. affirmat Tiberis ostium unum esse γνήσιον, quo mare ingrediatur. At Rutilius ita scribit:

Tum demum ad naves gradior, quà fronte bicorni
Dividuus Tiberis dexteriora secat;
Lævus inaccessis fluvius vitatur arenis,
Hospitis Æneæ gloria sola manet.

Inde *Ostiensis lacus*, hodie pene exsiccatus; & *Ostiensis Porta*, una ex Portis Romæ, quæ *Tergemina*, & vulgo *Porta di S. Paulo* vocatur & *Via Ostiensis*, quæ Ostiam deducit.

Ostiones, pop. ad Oceanum occidentalem Stephano, quos etiam *Cossinos* vocari ait. Pytheas apud Strabonem *Ostiaos* vocat.

Ostippo, urbs Hisp. Bæticæ, in orâ litorali, à Calpe 6. leuc. Malacam versus, olim sub Hispalensi conventu. Plin. vulgò *Estepona*. Long. 15. 25. Lat. 36. 00.

Ostracine, urbs Palæstinæ in Ægypti confin. cui à Ptolemæo tribuitur. *Stragioni* Pineto. Long. 64. 15. Lat. 31. 50.

Ostracismus, species judicii popularis apud Athenienses. Heraclides ab Hippiâ tyranno, Pisistrati filio, adversus eos qui tyrannidem appeterent, institutum scribit. Ælianus vero à Clisthene. Est autem Ὀστρακισμὸς dictus ab Ὄστρακον *testula* in quâ nomen ejus quem urbe pellere cupiebant, inscriptum fuit: Vide Arist. 5. Polit. & Plut. in Aristide & Themistocle. De authore Ostracismi disputat Scal. ad Euseb. p. 47. De quo tamen aliter sentit Maussacus ad Harpocrationem p. 139. & seq. Hesychius: Ὀστρακισμὸς, εἶδος φυγῆς ἐν ὀστράκοις γραφόντων. Athenienses enim cum potentiam & opes civis alicujus formidare inciperent, testulis inscribebant ejus nomen & comitiis inferebant. Tum cujus plures testæ in urnam erant conjectæ, is de concilii sententiâ ab aris, atque focis projectus 15. aut 10. annorum patrio vertere solum compellebatur. Irrita tamen erant, & nulla ista comitia, nisi supra 6. civium millia concilio interfu issent. Hinc ὀστρακίζεσθαι apud Thucydidem de *extorribus & exsulibus*. Abibant autem tales exsulatum Argivam, ubi quia bos erat æneus visendæ magnitudinis, per jocum dicebantur servare bovem. Tandem vero hoc more damnandi adeo abusus est populus, multorum capitum bellua, ut etiam optimos, ac benè meritos cives sæpe ejiceret, qualis Theseus, quem exegerunt in Scyrum. Solon legislator, Aristides, quo justior nemo, Miltiades clarus victoriis, gravis orator Pericles, liberalis Cimon, qui agrorum

suorum

suorum sepes sustulit, ut hospites, & ex civibus quicunque opus fructibus haberent, impune frui possent. Fungerus.

Ostrogium, *Ostrog*, op. Poloniæ, Ducatus tit. insign-tum in Volhiniâ super. ad Horinum flu. 3. mill. Germ. à Zaslavia in occ. & vix 1. à Miedzieczo.

Ostrogothia, reg. Sueciæ in Gothiâ, sub quâ sunt prov. Ostrogothia propria, & Smalandia, cum Oelandia, & Gothlandia insl. in mari Baltico. Limites habet à Sept. Sueoniam, ab orient. mare Balticum. à meridie Blekingiam, & Scaniam, & ab.occ. Westrogothiam.

Ostunum, *Ostuni*, urbs regni Neapol. in prov. Hydruntinâ, versus oram maris Adriatici, 16. mill. à Brundusio in occ. & 22. à Tarento in Cæc.

Otadini, seu *Otadeni*, pop. fuere Albionis in orâ Oceani Germ. ubi nunc Northumbria, in lim. Scotiæ inter ost. Tuvædæ ad Sept. & ost. Tinæ ad merid.

Otho Sylvius, ex Hetruscorum regum genere, Eques Rom. Galbâ Imp. jugulato, per scelus adeptum imperium cum adversus Vitellium tueri non posset, sibi vim attulit, qui per totam vitam paulò mollior in solâ morte fortis visus est illis *Qui tunc vivebant homines atque ævum agitabant*, uti loquitur Ennius. Plut. Tacit. Juvenal. Sat. 2.

> *Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis,*
> *Actoris Arunci spolium: quo se ille videbat*
> *Armatum, cum jam tolli vexilla jubebat.*

Otho Roscius, Tribunus plebis, tulit legem, quâ cautum est, ne quis in numero equitum sit, qui 400. H. S. non habeat. Nostræ monetæ 3125. libras. Juv. Sat. 3.

> ——— *Exeat, inquit,*
> *Si pudor est, & de pulv'no surgat equestri,*
> *Cujus res legi non sufficit, & sedeant hic*
> *Lenonum pueri, quocunque in fornice nati.*
> *Hic plaudat nitidi præconis filius, inter*
> *Pinnirapi cultos juvenes, juvenesque lanistæ,*
> *Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.*

Otholinia, reg. Scotiæ ad ort vergens. *Fife* hodie dicitur.

Othona, op. Albionis in reg. Essexiæ, *Ithancester* Camdeno videtur, locus non procul à Camaloduno.

Othonia, sylva Germ. in Sueviæ & Franconiæ confin. apud Rhenum, inter Nicrum & Rhenum flu. vulgo *Ottenvvaldt*.

Othryades, Spartiata, qui cum inter Argivos & Spartanos convenisset ut 300. utrinque delecti de agro Thyreatico inter se decernerent, & utri superiores extitissent, eorum regio foret; unus hic tantum victor è Spartanis superfuit. Quum vero duo qui ex Argivis reliqui erant, fugissent, castris suorum relictis, aiunt, Othryadem, spoliatis prius hostium corpo ibus, & ad sua castra relatis armis, deinde erecto tropæo, cruoreque suo insignito, ac Jovi dicato, & in scuto suo quum adscripsisset, *Vici*, cum puderet Spartam reverti ob socios interfectos, sibi mortem conscivisse. Vide Val. Max. lib. 3. cap. 2. Mem. ejus Herodotus. Plut. in Paral. Strabo, & Suidas. Quibus adde Senecæ locum in Suasoriis, quem sic leges: *Othryades pene è sepulchro victor digitis vulnera gessit, ut tropæa Laconum inscriberet. En dignum Deo in Spartano, sacramento virum, cujus ne litera quidem fuere sine sanguine.* Nec omittendum illud Crinagoræ Ὀθρυάδαν Σπάρτης τὸ μέγα κλέος.

Othrys, Thessaliæ mons, non procul ab Oetâ; Centaurorum olim sedes & Lapitharum. Strabo lib. 9. *Delacha* incolis vocatur. *Nivalis* Virgilio dicitur, quod forte hausit ex Nicandro; sic enim ille Theriacon v. 145.

> Καὶ μέλαν καὶ νιφόεσσα φέρει δυσπαίπαλος Ὄθρυς
> Φοινὰ δάκη. ———

Ubi Schol. Ὄθρυς, ὄνομα ὄρους Θεσσαλίας. Ex utroque Statius Theb. 3. ——— *Non ocyus alti*

> *In terras cadit ira Iovis, si quando nivalem*
> *Othryn, & Arctoa gelidum caput institit Ossa.*

Idem Achilleidos lib. 1.

> ——— *Jam nubibus ingemit Othrys.*

Pinos dat ei Val. Flac. lib. 6.

> *Qualiter exosus Pyrrhæ genus, æquora rursus*
> *Jupiter, atque omnes fluvium si fundat habenas;*
> *Ardua Parnassi lateant juga, cesserit Othrys*
> *Oliniger, & mersis decrescant rupibus Alpes.*

P. *Ovidius* Naso, Poeta Rom. patriâ Sulmonensis, ut ipse de se testatur, cujus historiam habes Trist. lib. 4. eleg. 10. Natus est Hirtio & Pansâ Coss. *Cum cecidit fato Consul uterque pari*, uti legimus loco citato. Institutus Latinis literis patris jussu ad Oratoriam facultatem se contulit; à quo tamen instituto, postea factus arbitrii sui, resiluit, totoque pectore Poeticam, cui natus videbatur, amplexus est. Scripsit quamplurima vulgo nota, ex quibus dolendum est interiisse Halieutica, Medeam, & sex libros Fastorum posteriores. Uxorem habuit post unam, aut alteram repudiatam, Fabiam Perillam, formâ & integritate morum præstantem. Sustulit & filiam, ex quâ bis avus factus est. Cum autem Augustum imprudenter offendisset, in Scythas relegatus est, annos natus quinquagintâ. Cujus exilii, de quo ubique tristissimè queritur, causas fuisse duas testatur; unam, quòd libros de Art. Am. composuisset; alteram, errorem quendam in Augustum, sed cujusmodi fuerit, ut ubique ipse dissimulat, ita nec divinari quidem potest; nec scire ipse quidem voluit, sicut inquit.

> *Et quid præterea peccarim, quærere noli.*

Cum autem exilium annis 8. & mensibus quibusdam pertulisset, in eo demum obiit anno Tiber. Imp. 5. Tomis autem sepultus est, uti tradit Eusebius, ad A. M. 2032. Ubi vide sodes quæ scripsit Jos. Scaliger ad hanc nostram Literaturam verè μεγαλόφρων ἀνήρ. Seneca Declam. lib. 2. declam. 1. scribit se vidisse Ovidium declamantem apud Rhetorem Arellium Fuscum, cujus auditor fuerat, ut Varronis admirator. habitumque declamatorem bonum, verbis minimè licenter usum, nisi in carmine, in quo non ignorarit vitia sua, sed amarit. Rogatum enim aliquando ab amicis, ut tolleret tres versus excipiente, quum utrique suos descripsissent, repertos esse eosdem. Ex quo apparet summi ingenii viro judicium non defuisse ad compescendam licentiam carminum suorum, sed animum, quum interim &

 hoc

hoc dictum usurparit: *Decentiorem faciem esse, in quâ nævus aliquis esset.* Generum reliquit Cornelium Fidum. Gens *Ovidia* fuit Equestris. Ipse Ovid. de se ad Suillum:

Seu genus excutias Equites ab origine primâ
Usque pro innumeros inveniemur avos.

Nomen ejus quod attinet Ὄϊον ovicula est. Sic ab *asino Asinius*, à *porco Porcius.* Verum de Ovidio nos alibi plura.

Ovinia lex, quâ sancitum est, ut Censores ex omni ordine optimum quemque curiatim in senatum legerent. Quo factum est, ut qui præteriti essent, & loco moti, haberentur ignominiosi. Nam antea præteriti Senatores in opprobrio non erant; quum, ut ante Reges sibi legebant, sublegebantque, quos in consilio publico haberent, ita post illos exactos, Consules quoque. & Trib. Militum consulari potestate coniunctissimos sibi quosque Patriciorum, & deinde Plebeiorum legebant. Sext. Pompeius.

Q. *Ovinius*, ab Aug. Cæs. punitus est, quod cum Senator esset Romanus, lanificio, textrinæque Reginæ Cleopatræ præesse non erubuisset. Orosius, lib. 6. cap. 49. Eutrop. lib. 1.

Ovinius, Vatinii libertus, roganti Ciceroni de valetudine patroni. *Rectene omnia?* quum respondisset, *Rectè:* tum Cicero. *Ergo mortuus est*, inquit. Quintil. l. 3. c. 4.

Oximum, vulgo *Hyesmes*, op. Gall. Celt. in Normanniâ clarum, inter Aquilam & Cadomum. Long. 21.10. Lat. 48.54.

Oxonia, vel *Oxonium*, urbs Angliæ Episcopalis, & Academia totius orbis terrarum longè celeberrima. Athenæ nostræ nobilissimæ, uti loquitur Camdenus, Angliæ μουσεῖον, & ἱερὸν μουσῶν, imò Sol. oculus, & anima, literarum & sapientiæ clarissima officina, unde Religio. Humanitas, & Doctrina in omnes regni partes ubertimè distribuuntur. Urbs egregia, & nitida, sive privatorum ædificiorum elegantiam, sive publicorum dignitatem (inter quæ BIBLIOTHECA BODLEIANA, & THEATRUM SHELDONIANUM præcipuè excellunt.

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.)

Sive sitûs salubritatem, & amœnitatem spectes. Planitiem enim ita obvallant nemorosi colles, ut hinc pestilenti Austro, illinc tempestuoso Zephyro excluso, tantùm serenantem Eurum. & Aquilonem αἰθρηγενέα, & corruptionis vindicem admittant, unde ab hoc situ *Bellositum* quondam dictam fuisse produnt scriptores. Nonnulli, qui tamen meâ opinione, fallacem opinionis succum imbiberunt. hanc *Caer Vortigern*, & *Caer Vember* Britannicè appellatam, & nescio quos Vortigernos, & Mempricios extruisse opinantur. Quodcunque vero Britannicis temporibus fuerit, Saxones *Oxenford* appellarunt, & eâ plane significatione, quâ Græci suos *Bosphoros*, & Germani suam *Ochsenfurt* ad Oderam habent, à *Boum* sc. *vado*, quo etiam sensu Britannis nostris *Rhidychen* vocatur. Lelandus tamen probabili conjecturâ ab *Ouse* fluvio, qui Latinè *Isis*, nomen inducit. & *Ousford* vocatam fuisse arbitratur, cum insulæ amnicæ, quas *Isis* hic dispergit, *Ousney* dicantur. Plura vide apud Camdenum, & Brianum Twynum in *Antiquitatis Academiæ Oxoniensis Apologiâ*; & librum verè aureolum, plurimo labore, nec minore judicio consignatum; in quo

OXONIA,

SIVE

CELEBERRIMÆ UNIVERSITATIS Oxoniensis Historia

ET

ANTIQUITATES.

Ex intimâ antiquitate luculenter illustrantur.

Authore

ANTONIO VUOOD,

Collegii Mertonensis in eâdem Universitate Artium Magistro.

Cujus laudes, integerrimam erga me amicitiam, & singularem in hisce studiis industriam & scientiam deprædicabo.

Dum thymo pascentur apes, dum rore cicadæ.

Collegia Academiæ Oxoniensis.

Nomina.	Fundatores	A. D.
Collegium Universitatis,	Rex Alfredus	872.
Coll. Baliolense,	Jo. Baliol. Eques, & Dervorgulla, uxor ejus.	1263.
Coll. Mertonense,	Walt. de Merton, Clericus; postea v. Episcopus Roffensis.	1267.
Coll. Exoniense,	Walt. Stapleton, Episcopus Exoniensis.	1316.
Coll. Orielense,	Edvardus Rex II.	1323.
Coll. Reginæ,	Robertus Eglesfield, Clericus.	1340.
Coll. Novum,	Willielmus Wickhamus, Episcopus Wintoniens.	1379.
Coll. Lincolniense,	Robertus Fleming. Episcopus Lincolniens.	1427.
Coll. Omnium Animarum,	Henricus Chicheley, Archiepiscopus Cantuariens.	1438.
Coll. Magdalenense.	Willielmus Wainfleet, Episcopus Wintoniens.	1458.
Coll. Æneanasense.	Willielmus Smith, Episcopus Lincolniens. Richardus Sutton, Miles.	1511.
Coll. Corporis CHRISTI,	Richardus Fox, Episcopus Wintoniensis,	1516.

Coll.

Coll. Ædis CHRISTI,	Henricus Rex VIII.	1549. 1546.
Coll. Trinitatis,	Thomas Pope, Miles.	1554.
Coll. S. Johannis Baptistæ,	Thomas White, Miles.	1555. 1571.
Coll. JESU,	Dr. Hugo Price.	
oll. Wadhamense,	Nicolaus Wadhamus, & Dorothea, uxor ejus.	1613.
Coll. Pembrochiense,	Thomas Tisdale, Arm. Richardus Whitvvick. Cler.	1624.

Aulæ in Academia Oxoniensi.

Aula S. Albani.	Aula Cervina.
Aula B. Mariæ.	Aula S. Edmundi.
Aula Glocestrensis.	Aula B. Magdalenæ.

Aula Novi Hospitii.

Oxus, fluvius ingens Sogdianæ per Margianam in Hyrcanum mare decurrens. *Geichon* Rhamusio; *Deistan* Nigro; Aliis *Xa.Cappanach* Persis, teste Theveto. *Monarach* Arabibus. *Nicaprach* incolis. *Abiamu* Castaldo. Ejus mem. Dionys. vers. 746.

——— Οἷς ἔπι γαῖα

Σογδιὰς, ἧς διὰ μέσσου ἑλίσσεται ἱερὸς Ὦξος,
Ὅστε λιπὼν Ἠμωδὸν ὄρος, ἐς Κασπίδα βάλλει.

Hunc flu. medium terminum inter Bactrianam & Sogdianam, ut Jaxarten inter hanc & Sacas, statuit Eratosthenes apud Strab. lib. 11. affirmans διορίζειν Σάκας μὲν καὶ Σογδιανοὺς τὸν Ἰαξάρτην, Σογδιανοὺς δὲ καὶ Βακτριανοὺς τὸν Ὦξον. Cum quo satis consentit Ptol. lib. 6. 12. & 13. Neque in cæteris Dionysio malè cum his convenit, nisi quod Oxum affirmet per mediam Sogdianam fluere: quæ loquendi forma apud eum nova non est, cum de flu. loquitur, qui reg. alicujus terminos tantum perstringit. quod facit ubi de Tyberino flu. loquitur, vers. 351. Montanus. Arrian de Exped. Alex. lib. 3. Ὁ δὲ Ὦξος ποταμὸς ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν, οἱ δὲ Ἰνδοὶ ποταμοὶ μέγιστοι εἰσίν. Ἐξίησι δὲ ὁ Ὦξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, τὴν κατ' Ὑρκανίαν. Διαβαίνειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμὸν πάντῃ ἄπορον ἐφαίνετο. Τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἓξ μάλιστα σταδίους, βάθος δὲ οὐδὲ πρὸς λόγον τοῦ εὔρους, ἀλλὰ πολὺ δή τι βαθύτερος καὶ ψαμμώδης. Καὶ ῥεῦμα ἰσχυρὸν, ὡς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ οὐδὲ βεβαίως κατὰ τὴν ψάμμον ἱδρυμένα. Qu. Curtius 7. 10. *Quarto die ad flumen Oxum perventum est: hic quia limum vehit, turbidus semper, & insalubris est potu.*

Oxybii Ligurum gens Straboni & Stephano, *Oberrois* Dalechampio.

Oxydraca, Indiæ citer. pop. à quibus cum Alexandrum liberasset Ptolemæus, *Soter*, i. e. *salvator*, cognominatus est. Alii fabulosa esse tradunt quæ de Oxydracis dicuntur. Steph. Vide Q. Curtium lib. 9. cap. 4.

Oxyrynchus, civitas Ægypti ad Nilum, ab *Oxyryncho* pisce, quem colebant cives, sic dicta. Ptol Strabo lib. 7.

Ozecarus, *Zecaro*, alias *Zezaro*, flu. Lusitaniæ, qui Nabano, Beselga, aliisque minoribus flu. acceptis in Tagum se exonerat 7. leuc. supra Scalabim in Cæc.

Ozene, urbs Indiæ citer. Ptol. *Pali* Castaldo.

Ozogardana, opidi nomen apud Am. Marcell. circa Mesopotamiam esse videtur, ubi Trajani tribunal ostenditur.

Ozola, *Ozoli* Plinio, pop. Achaiæ, Ætoli finitimi, ad sinum Corinthiacum, alii ad sinum Euboicum sunt.

P A

PAchomius, Abbas seu Pater Eremitarum, in Scythiâ; à juventute ad senium usque optimè conversatus, quem neque circa corporis sanitatem, neque circa animi passionem Dæmon aliquando decepit, si Sozomeno credas lib. 8. cap. 6.

Pachynus, sive *Pachynum*, unum ex tribus Siciliæ promontoriis, Peloponnesum spectans, ab aeris crassitudine, ut vulgò creditur, nomen habens. Nam παχὺ pingue & crassum sonat. Bochartus vero ab Ebræo בחון *bachon*, seu *Bachun* deducit, quæ vox Tyriis *speculam* sig. B. & P. permutatis. *Pachynus enim turrim habet speculam in mare prominentem*, uti loquitur Fazellus, Dec. 1. lib. 5. cap. 1. Quantitatem priorum syllabarum pro licentiâ suâ variant Poetæ. Dionysius primam corripit, & secundam:

Ἄκραι δ' οἱ Πάχυνός τε, Πελωρίς τε, Λιλύβη τε.

Idem alibi secundam produxit:

——— Καὶ μέχρι πολυκλύστοιο Παχύνου.

Virgilius itidem priorem brevem fecit. Æn. 3.

Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni.

Quem tamen Ovidius producere non dubitat Met.

Equibus imbriferos versa est Pachynos in Austros.

Pachynus portus, vulgò *Porto Longobardo*, teste Fazello, portus Siciliæ inter Pachynum promont. & Motyam urbem excisam.

Paconia, ins. Siciliæ inter Lilybæum & Africam *Levica* Nigro, *Li porcelli* Ortelio, *Pantalarea* aliis.

Pacorus, Orodis Parthorum regis fil. ejus qui Crassum dolo circumventum interemit, quam maculam postea Ventidius Bassus, Antonii legatus delevit, Pacoro cum toto exercitu ad internecionem cæso. Martialis.

Quicquid in Arsaciâ Pacorus deliberat aulâ.

Pacta, seu *Pacta*, urbs Siciliæ maritima, in orâ occiduâ apud Tyndaridem urb. excisam, ab eâ 6. m. p. in merid. recedens. *Patti* vulgò dicitur. Long. 38. 58. Lat. 38. 18.

Pactius, flu. Apuliæ Peucetiæ per oram inter Barium ad occ. & Brundusium in orr. fluens. Plin. 3. 11.

Pactolus, Lydiæ flu. ex monte Tmolo nascens, & per Sardianum agrum in Hermum influens, qui & *Chrysorrhoas*, ab eo quod aureas secum trahat arenulas, ex quo Midas in eo se lavisset. Plut. in Pactolo: Πακτωλὸς ποταμός ἐστι τῆς Λυδίας, ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Χρυσορρόας. Scholiastes Apollonii. Ὁ νῦν Χρυσορρόας λέγεται. Plinius. *Et ex eo profluente Pactolo,*

eodem

eodemque Chrysorrhoâ. Et ex eo Solinus: *Quem aurato fluore inclytum aliter Chrysorrhoan vocant.* Virg. Æn.10.

———Pactolusque irrigat auro.

Ovid. Met.11.

Pactolumque petit, quamvis non aureus illo
Tempore.———

Lucanus lib.3.

Passaque ab auriferis tellus exire metallis
Pactolon, quà culta secat non vilior Hermus.

Seneca in Oedipo:

Divite Pactolus vexit te Lydius undâ,
Aurea torrenti deducens flumina ripâ.

Varro apud Nonium in *agere*:

Non hos Pactolus aureas undas agens
Eripiet unquam è miseriis.

Silius lib. 1.

Hic certant, Pactole, tibi Durinsque, Tagusque.

Juvenal. Sat.14.

Sed cujus votis modo non suffecerat aurum,
Quod Tagus, & rutilâ volvit Pactolus arenâ.

Claudianus:

Dives Pactolus rutilas despumat arenas.

Lycophron in Cassandrâ: Χρυσορρόα Πακτωλοῦ ποτά.

Dionys. Periegetes:

———Τόθι Πακτωλὸς ἐύδιος,
Χρυσὸν ὁμοῦ δίνῃσιν ἐφελκόμενος κελαρύζει.

Max. Tyrius Dissert. 34. Χορηγοῦσι δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ ταῖς βασιλέων ἡδοναῖς, Πακτωλὸς χρυσὸν, Νεῖλος πυρὸν, Χοάσπης ὕδωρ. Strabo lib. 13. dat huic fluvio χρυσοῦ ψῆγμα πολὺ, *multa auri ramenta.* Eadem habent Dio Prusæensis Orat. 78. & Philostratus lib. 6. de Vitâ Apollonii Tyanei, cap. 16. Herodotus quoque & Athenæus uterque dant illi χρυσοῦ ψῆγμα. Aurea verè Apollonii similitudo est lib. 4. quæ & huc spectat:

Ἢ ὅτε καλὰ ῥέεθρα ἐπ' ὀφρύσι Πακτωλοῖο
Κύκνοι κινήσωσιν ἑὸν μέλος, ἀμφὶ δὲ λειμὼν
Ἑρσήεις βρέμεται, ποταμοῖό τε καλὰ ῥέεθρα.

Nonnus Bassaricωn lib 41.

Οὐ τότε Σάρδιες ἦσαν, ὅπῃ Πακτωλίδος ὄχθης
Χρυσὸν ἐρευγομένης ἀμαρύσσεται ὄλβιος ἰλύς.

Ab eodem Nonno lib.21. celebratur ὄλβιος Πακτωλίδος ὄχθη. Idem lib 10.

Πακτωλὸς κελάρυζε χέων χρυσαυγέος ὕδωρ.

Et libro proximo:

Ἀγχιπόλις ῥόος οὗτος ἐρευθιόωντι μετάλλῳ.

Denique ab eodem alibi χρυσαυγής & βαθύπλουτος appellatur. Sophocles quoque in Philoctete Εὔχρυσον eum dixit. Claud.1.in Ruff.

———Non stagna rubentis
Aurea Pactoli.———

Varro in Lege Mœniâ dat illi *aureas undas.* Auctor Thebaidos *opulenta vada.* Idem Varro in Hecatombe, citante Nonio: *Ladon fluens sub Sardibus flumen tulit aureum later.* Quin & Tibull. κατ' ἐξοχὴν lib. 3.

———Lydius aurifer amnis.

Et Prop.lib.1. eleg.6.

Lydia Pactoli tingit arata liquor,

Claud.2. in Eutrop.

———Gemuit Nysæo palmite fœlix
Hermus, & auratâ Pactolus inhorruit undâ.

Horatius proverbialiter in Epod. Od.15.

Sis pecore, & multâ dives tellure licebit,
Tibique Pactolus fluat.———

Cæterum Lyciæ flumen fuisse Pactolum innuit Virg. Æn.7.

Aut Hermi campô, aut Lyciæ flaventibus arvis.

Loquitur enim ibi, ut notant interpretes de Pactolo. Nonnus Bassaricωn lib.22.

Τόσσα μὲν ἀφνειοῖσι κορύσσετο Λυδὸς ἀνὴρ,
Χρυσοφαῆ Λυκίοιο πόρον Γλαύκοιο κομίζων.
Κιρνάμενον ποταμοῖο ὕδωρ, ὅπῃ Πακτωλίδος ὄχθης
Φαιδρὸς ἐρευθομένης ἀμαρύσσεται ὄλβιος ἰλύς.

Vide *Midas*

Pactorum portus, in Tauricâ Chersoneso, *Calamita*, teste Nigro, inter Ctenuntem & Chersonesum op. in orâ Aust.

Pacuvius, Brundusinus poeta, Tragœdiarum scriptor, Ennii poetæ ex sorore nepos. Romæ picturam exercuit, ac fabulas venditavit: Inde Tarentum transgressus, prope nonagenarius diem obiit. Ejus epitaphium extat apud Agellium, lib.1. cap.24.

Adolescens, tametsi properas, hoc te saxum rogat,
Ut se aspicias, deinde quod scriptum est legas:
Hic sunt poetæ Pacuvii sita Marci
Ossa: Hoc volebam nescius ne esses. Vale.

Hic, ut Quintilianus ait gravitate sententiarum, pondere verborum, authoritate personarum clarissimus fuit, citra tamen nitorem. Horat.

———Aufert
Pacuvius docti famam senis, Accius alti.

Ejus lectione & imitatione antiquarii delectabantur. Pers. Sat.1,

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moratur
Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.

Mart. lib.11.

Attonitusque legis terrai frugiferai.
Accius & quicquid Pacuviusque vomunt.

S. *Pacuvius* Taurus, quum munus ab Augusto peteret, diceretque rumore sparsum pecuniam haud parvam ipsi à Cæsare datam; *Sed tu*, inquit Cæsar, *noli credere.* Idem Trib. Plebis tulit ad populum, ut mensis Sextilis Augustus vocaretur, eitque eo nomine plebiscitum factum, ut scribit Macrobius, lib. 1. cap.12. Factum ejus in adulando Augusto, dum illi divinos honores tribuens sacrificat, & simul illum cum filio suo dicit hæredem ex æquo se relinquere, non quòd quicquam haberet, sed quòd accipere vellet, pete ex Dione. lib. 53.

Pacuvius, legatus Cn. Sentii in Syriâ, mortuo Germanico sub Tiberio, de quo sic Seneca epist. 12. *Pacuvius qui Syriam usu suam fecit, cum vino & illis funereis epulis se sepelisset, quasi sibi parentaverit, sic in cubiculum ferebatur à cœnâ, ut inter plausus exoletorum hoc ad symphoniam caneretur, βεβίωκε, βεβίωκε, nullo non se die extulit.*

Padeborna, urbs Germ. Episc. sub Archiepisc. Moguntino, à Carolo M. instituta; inter Monasterium & Casellam, ferè 10. leuc. dissita, Lupiæ proxima Long. 30. 30. Lat. 51.45.

Padinates, pop. Gall. Cispadanæ, juxta Padum incolentes, Regiatibus finitimi, quo nomine Guastallenses vocari possunt.

Padua, Venetorum urbs. Vide *Patavium*.

Padus, flu. Italiæ, nulli amnium claritate inferior, præcipuè pœnâ Phaethontis nobilis, de quâ vide *Eridanus*; sic enim amnis iste Græcis Poetis dici solet. Mart. 10. 12.

Et Phaethontei qui petis arva Padi.

De vocabulo *Padi* ita Plin. 3. 16. *Pudet à Græcis Italiæ rationem mutuari. Metrodorus tamen Scepsius dicit quoniam circa fontem arbor multa sit picea, quæ Pades Gallicè vocetur, Padum hinc nomen accepisse. Ligurum quidem linguâ amnem ipsum Bodincum vocari: quod significet fundo carentem.* Hoc etiam gravissimus auctor Polybius attestatur lib. 11. his verbis: Παρά γε μὴν τοῖς ἐγχωρίοις ποταμὸς προσαγορεύεται Βόδιγκος. De origine ejus Pomponius lib. 2. cap. 4. *Padus ab imis radicibus Vesuli montis exoritur. Visendum fontem* ejus appellat Plin. ubi supra. Atqui spissus est error Blondi, qui docet fontis hujus nomen proprium fuisse *Visendus*. Quippe quid Plinius, epitomatorque ejus Solinus *visendo fonte* intellexerint, disertè ostendit alius Plinii Epitomator Martianus Capella lib. 6. in descriptione Italiæ his verbis: *Padum amnem mons Vesulus, inter montes Alpium elatior, gignit fonte mirabili, qui in Ligurum finibus flumen creat.* Polybius innuit duos saltem Padi fontes esse. Sic enim ille ubi supra: Ὁ δὲ Πάδος, inquit, ποταμὸς ἔχει τὰς πηγὰς ἀπὸ τῶν Ἄλπεων. Servius vero ad Æn. 11. *Alii Padum tribus fontibus nasci ducunt.* Et Isidorus Originum lib. 13. cap. 21. *Padus à jugis Alpium fusus ex tribus fontibus oritur, ex quibus uni vocabulum est Padus.* Ac totidem sane fontes ejus hodieque nascuntur, inquit Cluverius, sub prædicto lacu è *gremio*, uti loquitur Plinius, *Vesulu montis*, sive *ab imis*, ut Mela ait *ejus radicibus exorientes*: quorum unus reliquis duobus situ inferior est, longeque uberior, qui *Padus* olim propriè dictus est. Inde unus jam factus amnis per saxa præcipitia delabens, strepitum, fragoremque edit ingentem. Plinius ubi supra: *Padus è gremio Vesuli montis visendo fonte profluens, condensque sese cuniculo, in Forovibiensium agro iterum exoritur.* Et Epitomator ejus Solinus: *Submersus cuniculo rursus in agro Vibiensi extollitur.* Itemque Capella: *Dehinc fluvius mersus in penitu agri Vibiensis emergit.* Nempeâ dicto præcipitio in plana dejectus, tantâ aqua tum copiâ, quanta versandæ molæ frumentariæ sufficiat, nullo tamen certo alveo, per saxeum solum tria ferme millia passuum, ad vicum usque, cui vulgare vocabulum *Paisana* defertur. Heic cuniculo se condit, ita ut vix exigua quædam vestigia supra terram appareant. Inde post duo millia rursum emergit: receptisque aliis subinde atque aliis fluminibus, mirum in modum augetur, idque sub ortum Canis. Plinius ex emendatione magni Cluverii: *Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, aquis: & quamvis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.* Patet hoc ex epitomatore Solino, qui eandem rem ita refert cap. 8. *Intumescit exortu Canis, tabefactus nivibus, & liquentibus brumæ pruinis: auctusque aquarum accessione 30. flumina in Hadriaticum defert mare.* Martianus quoque Capella: *Canis ortu diffusior. Nam solutis Alpium nivibus flagrantiâ Solis æstivi, exuberat ultra gurgitis ripas; nullique gloriâ nobilium amnium cedens, 30. receptis fluminibus, Hadriaticum mare magnâ opimus granditate perfundit.* Insignis est locus Polybii lib. 2. quem transcribere non gravabor: Ὁ δὲ Πάδος ποταμὸς ἔχει μὲν τὰς πηγὰς ἀπὸ τῶν Ἄλπεων, καταφέρεται δὲ εἰς τὰ πεδία, ποιούμενος τὴν ῥύσιν ὡς ἐπὶ μεσημβρίαν. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τοὺς ἐπιπέδους τόπους, ἐκκλίνας τῷ ῥεύματι, πρὸς ἕω φέρεται δι' αὐτῶν. Ποιεῖ δὲ τὴν ἐκβολὴν εἰς τοὺς κατὰ τὸν Ἀδρίαν μυχούς· Τὸ δὲ πλεῖον ἀποτέμνεται μέρος τῆς πεδιάδος χώρας εἰς τὰς Ἄλπεις καὶ τὸν Ἀδριατικὸν μυχόν. Ἄγει δὲ πλῆθος ὕδατος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ποταμῶν, διὰ τὸ τὰς ῥύσεις, τὰς ἐπὶ τὰ πεδία νευούσας, ἀπό τε τῶν Ἄλπεων, καὶ Ἀπεννίνων ὀρῶν εἰς τοῦτον ἐμπίπτειν ἁπάσας καὶ πανταχόθεν. Μεγίστῳ δὲ καὶ καλλίστῳ ῥεύματι φέρεται περὶ Κυνὸς ἐπιτολήν, αὐξόμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀνατηκομένων χιόνων ἐν τοῖς προειρημένοις ὄρεσιν. Ostia Padi quòd attinet, duo facit Polybius, ubi supra: Ποιεῖ δὲ τὴν ἐκβολὴν δυσὶ στόμασιν εἰς τοὺς κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπους. Septem vero memorat Mela lib. 2. cap. 4. *Padus ab imis radicibus Vesuli montis exortus, parvis se primum fontibus colligit: & aliquatenus exilis & macer, mox aliis amnibus adeo augescit atque alitur, ut se per septem ad postremum ostia effundat.* In eandem mentem & Herodianus lib. 8. Ὁ δὲ Μάξιμος ἀπὸ τῆς Ῥαβέννης ἄρας, ἠπείγετο ἐπ' Ἀκυληίαν, διαβὰς τὰ τενάγη ἃ ὑπό τε Ἠριδανοῦ ποταμοῦ πληρούμενα καὶ παρακειμένων ἑλῶν, ἑπτὰ στόμασιν ἐς θάλατταν ἐκχεῖται. Ἔνθεν καὶ τῇ φωνῇ ἑαυτῶν καλοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι Ἑπτὰ πελάγη τὴν λίμνην ἐκείνην. Idem quoque tradit Plinius: *Quia largius vomit*, inquit, *Septem maria dictus facere.* Atque hinc tandem natus est Apollonii error, quo Rhodanum ἑπτὰ διὰ στομάτων ἐκ λιμνῶν δυσχειμέρων in mare effluere tradit lib. 4. quia hoc de Eridano, id est, de Pado, acceperat, quem ille unâ cum Æschylo, unum eundemque cum Rhodano amnem esse credit. *Populifer* Ovidio dicitur:

Frigidus Eurotas populiferque Padus.

Olorifer Claudiano:

Cygnus oloriferi venit ab amne Padi.

Padi inundationis meminit Lucanus lib. 4.

Sic Venetus stagnante Pado, fusoque Britannus
Navigat Oceano. ——

Idem libro 6.

Sic pleno Padus ore tumens super aggere tutas
Excurrit ripas, & totos concutit agros
Succubuit si quâ tellus, cumulumque furentem
Undarum non passa, ruit: tum flumine toto
Transit, & ignotos aperit sibi gurgite campos.
Illos terra fugit dominos: his rura colonis
Accedunt, donante Pado. ——

Sed nimium sibi & fluvio isti indulget lib. 2.

Quoque magis nullum tellus se solvit in amnem
Eridanus, fractasque evolvit in æquora sylvas,
Hesperiamque exhaurit aquis.
Non minor hic Nilo, si non per plana jacentis
Ægypti Libycas Nilus stagnaret arenas.
Non minor hic Istro, nisi quod, dum permeat orbem
Ister, casuros in quælibet æquora fontes
Accipit, & Scythicas exit non solus in undas.

Padusa, fossa ex Pado Ravennam usque ducta. Plinius

nius *Augustâ fossâ Ravennam trahitur, ubi Padusa vocatur, quondam Messanicus adpellatur.* Unde ita legitur apud Blondum. *Is est S. Alberti locus, unde per fossam Padusa Messanicam 12. milliaria Ravennam itur.* Blondum postea secuti sunt plerique. At vero si hic alveus *Messanicus Padus* fuit dictus sive *Messanica fossa*; certè idem alveus & Padusa adpellandus erit ex iisdem Plinii verbis, quod tamen minimè sic intellexit ipse Blondus, falsumque esse ex Virgilio patet, qui *piscosum amnem* vocat Padusam, Æn. 11. uti videre est in his:

Haud secus atque alto in luco quum forte caterva
Consedere avium: piscosoque amne Padusa
Dant sonitum rauci per stagna loquacia cygni.

Ubi Servius: *Alii dicunt Padusam esse partem fluminis Padi, in quam descenditur fossâ.* Valgius in elegiis:

Et placidam fossa quà jungunt ora Padusam,
Navigat Alpini flumina magna Padi.

Ubi apertissime distinguitur inter ipsum Padusam & fossam. Claudianus in Epithalamio Palladii & Celerinæ:

Eridani ripas & rauca stagna Padusa
Diffugiens nudavit olor. ——

Vide plura apud Cluver. de Ital. Ant. lib. 1. cap. 35.

Paan, hymnus in laudem Apollinis, sicut Dithyrambus in laudem Bacchi, qui teste Polluce, post victoriam, nonnunquam etiam avertendorum malorum causâ cani solebat. Καθόλου autem pro omni Deorum laude ponitur. Unde opus suum Pindarus de Deorum omnium laudibus *Paana* inscripsit. Speciatim vero, ut dixi, *Paan* Apollinis fuit, addo & Martis. Sic enim Suidas clarè distinguit. Παιᾶνες δύο ᾖδοντο, Ἐνυάλιος, ὅτε ἤρχοντο, ὡς καὶ ἐπὶ τῇ μάχης ἰέναι, καὶ ἕτερος ὅτε ἐνίκων. Et clarius. Δύο Παιᾶνας ᾖδον οἱ παλαιοὶ πρὸ μὲν τοῦ πολέμου τῷ Ἄρει, μετὰ δὲ τὸν πόλεμον, τῷ Ἀπόλλωνι. Accepit hæc Suidas (annotante de la Cerda) ab Scholiaste Thucydidis; ubi enim Græcus scriptor lib. 1. dicit Ἐπαιανίσαντες αὐτοῖς ὡς ἐπέπλεον, *Paan bis clamatus ad navalem congressum:* Schol. subdit ipsa verba quæ apud Suidam habentur. Ovid. 2. Art. Am.

Dicite Io Paan. & Io bis dicite Paan,
Decidit in casses prada petita meos.

Propert. lib. 3.

—— *Victorque canebat*
Paana Amphion ripâ, Aracynthe, tuâ.

Virg. Æn. 6.

—— *Latumque choro Paana canentes.*

Ubi Servius. *Laudes Apollinis propriè; abusivè vero omnium Deorum.* Quin & Apollo ipse *Paan* dictus est. Juvenalis.

Parce Precor Paan. & tu depone sagittas.

Hesychius vero Παιάν, Ζεὺς τιμᾶται ἐν Ῥόδῳ, ἢ εἶδος ᾠδῆς. Apollinem vero sic dictum volunt ἀπὸ τοῦ παίειν hoc est, à *feriendo* quia Pythonem sagittis suis confecit. Forte vero à *medendo* nomen habet. Hesychius Παιών ὄνομα καὶ ἰατρός. Idem: Παιώνια, φάρμακα ἰατρικά, ἢ θεραπευτικά.

Paanius, Sophista Græcus, Eutropii historiam Græcè vertit. Ejus metaphrasis cum aliis Romanæ historiæ scriptoribus edita est à doctissimo Frid. Sylburgio.

Padaretus, proprium nomen viri ἀπὸ τῆς παιδείας καὶ ἀρετῆς ut vulgò volunt, hoc est, à *disciplinâ & virtute*. Non electus inter trecentos haud ægrè tulit, quia tot in civitate se essent præstantiores. Plut. in Lycurgo: Ὁ μὲν γὰρ Παιδάρητος, οὐκ ἐγκριθεὶς εἰς τοὺς τριακοσίους, ἀπῄει μάλα φαιδρὸς, ὥσπερ χαίρων, ὅτι βελτίονας αὐτοῦ τριακοσίους ἔχει ἡ πόλις.

Pamani, Belgii pop. Cæsar. *Pee'anders* (hi in Brabantia sunt) eos vertit Divæus; Leodio autem in Arduennâ sylvâ sunt, ubi nunc *Pement* vicus est.

Paon, medicus peritissimus. quem Hom. lib. 5. Iliad. scribit curasse Plutonem graviter ab Hercule vulneratum, à quo *Paonia* herba dicitur. quam invenit; & *Paonius* adject. id est, *medicinalis*. Virgil. Æn. 7.

Paoniis revocatum herbis & amore Diana.

Paon, Amathusius, utrum inter historicos locum habere debeat, nondum constat. Memoratur Plutarcho in Theseo.

Paones, pop. Macedoniæ in Mysiæ super. confinio quos Herodotus ad Strymonem flu. describit; Dio ad Rhodopen montem; Ptolemæus ad ortum Haliacmonis flu. Horum regio *Paonia*, Strab. Plin. & Ptol. intra montes. Sic dici volunt a *Paone* Endymionis filio, Epei fratre, qui victus cursu ab Epeo (sicut inter eos convenerat) imperium victori dedit, & in Macedoniam seu Thraciam ad amnem Axium discessit. Hos memorat Ovidius Ponticorum lib. 2. eleg. 2.

Adde triumphatos modo Paonas, adde quieti
Subdita montana brachia Dalmatia.

Alii Pæoniam circa Axium flu. describunt Æmathiæ finitimum. Xylander autem quos Strabo Παίονας & Παννονίους appellat, eosdem putavit esse. & indiscriminatim, tum illos Pannonios vocat. Sed fallitur vehementer. Nam Pæoniam ut ostendimus, Macedoniæ & Thraciæ faciunt Geographi finitimam: Pannoniam autem hinc procul submovent ad μυχὸν fere Adriatici sinus, ubi est Segestica; nec aliter Ptolemæus docet, nec Plinius. Est autem error antiquus eorum qui *Paonas* & *Pannonios* confundunt; non ferendus tamen, si Dioni, qui post patrem Pannoniæ præfuit, & loca illa diligenter oculis lustravit, ulla fides. Is lib. 49. postquam docuit Romanos à *pannis* appellasse *Pannonios*, eos qui νέμονται πρὸς τῇ Δαλματίᾳ παρ' αὐτὸν τὸν Ἴστρον, ἀπὸ Νωρικοῦ μέχρι τῆς Μυσίας τῆς ἐν τῇ Εὐρώπῃ, subjicit mox de isto Græcorum errore: Τῶν δὲ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος ἀγνοούντες Παίονας σφᾶς προσεῖπον, ἀρχαῖον μέν τι προσρήματος ὄντος, οὐ μὴν τι καὶ ἐκεῖ, ἀλλ' ἔν τε τῇ Ῥοδόπῃ, καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τῇ νῦν μέχρι τῆς θαλάσσης. Ὑφ' ὅπερ καὶ ἐγὼ ἐκείνους μὲν Παίονας, τούτους δὲ Παννονίους, ὥσπερ που καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς, καὶ Ῥωμαῖοι σφᾶς καλοῦσι, προσαγορεύσω.

Pastanus sinus, à *Pasto* urbe dictus, qui & *Posidoniates*; *Golfo Agropolitano* a Leandro vocatur.

Pastum, Lucaniæ op. Græcis Ποσειδωνία à Neptuno scilicet unde etiam *Neptunia* Paterculo dicitur. Plin. 3. 5. *Opidum Pastum, Gracis Posidonia adpellatum: sinus Pastanus.* Strabo l. 5. Τὸ τῶν Πικεντίνων ἔθνος μικρὸν ἀπόσπασμα τῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ Πικεντίνων, ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς τὸν Ποσειδωνιάτην κόλπον μετῳκισμένον, ὃς νῦν Παιστανὸς καλεῖται καὶ ἡ πόλις Ποσειδωνία, Παῖστος, ἐν μέσῳ τῷ κόλπῳ κειμένη. Non longè abesse à Silaro flu. innuit Ptol. Σιλάρου ποταμοῦ ἐκβολαί, Παῖστον. Mela 2. 2. *Pastanus sinus, Pastum opidum, Silarus amnis.* Silius Italicus lib. 8.

—— *Nunc Picentia Pasto misit.*

Condi-

Conditores ejus quod attinet, Solinus cap. 8. *Notum est,* inquit, *Pæstum à Dorensibus constitutum.* Sed aliter Martianus Heracleensis in Περιηγήσει.

Προσεχῶς δ' τούτοις εἰσὶ πάλιν Οἰνώτριοι,
Μέχρι τ' Ποσειδωνιάδος ἀνομασμένης,
Ἣν φασι Συβαρῖται ἀποικίσαι ποτέ.

Lege Συβαρῖται ex emendatione magni Cluverii. Opidum hoc rosarum abundantiâ valdè ab antiquis celebratur. Prop. lib. 4. eleg. 5.

Vidi ego odorati victura rosaria Pæsti
Sub matutino cocta jacere Noto.

Ovid. Met. 15.

Calthaque Pæstanas vincet odore rosas.

Mar. 42. ep. lib. 4.

Leucasiamque petit, tepidique rosaria Pæsti.

Idem Ponticorum 2. Eleg. 4.

Pæstanis rubeant æmula labra rosis.

Hæ rosæ autem ob cœli clementiam bis in anno producebantur (Maio scilicet & Septembri.) Virgil. Georg. 4.

Forsitan & pingues hortos quæ cura colendi
Ornaret, canerem; biferique rosaria Pæsti.

Mart. 12. 31. *Prataque nec bifero cessura rosaria Pæsto.*

Claud. de nuptiis honorii & Mariæ.

Cum gemina Pæstana rosa per jugera regnant.

Aliis etiam floribus abundare Pæstum author est Martialis lib. 9. epigr. 27.

Pæstano violas, & cana ligustra colono,
Hyblæis apibus Corsica mella dabit.

Pæsula, op. Hisp. Bæt. in Vandalitiâ & conventu Hispalensi. *S. Domingo*, teste Moletio; quod aliquibus non probatur, cum *S. Domingo de Silos* sit in finibus Vectonum: nisi sit geminum.

Pæsuri, qui & *Pæsures* Plin. Pop. Lusit. circa Tagum flu. *La Comarcha de Covi'han* Jac. Vasconsello.

Pæsus, vide *Apæsus*. Est autem urbs Troadis inter Lampsacum & Parium op. Παισός, πόλις, καὶ ποταμός.

Pæti, Pop. Thraciæ inter Hebrum & Melam flu. quorum regio *Patica* Arriano dicitur. Æno urbi proximi fuere.

Pætovium, urbs Pannoniæ sup. id est, Austriæ. Ptol. *Pætovionem* Tacitus scribit lib. 19. Alii *Patoniam*, vulgò *Betta*. Sane in Græcis codicibus legitur Παταυΐον.

Pætus, vir quidam, qui in Ægyptum causâ pecuniæ comparandæ navigans, submersus est. Propertius, lib. 3. pecuniam alloquens:

Tu Pætum ad Pharios tendentem lintea portus
Obruis insano terque quaterque mari.

Cæcina *Pætus*, Arriæ maritus, cui, cum in partibus Scribonianis contra Claudium fuisset, ad mortem adacto, uxor extractum è suo vulnere pugionem porrexit hâc voce: *Non dolet.* Tacit. An. 16. Dio lib. 60. Plin. 3. epist 16 Martialis, lib. 1. ep. 14.

Casta suo gladium cum traderet Arria Pæto,
Quem de visceribus traxerat ipsa suis:
Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies hoc mihi, Pæte, dolet.

Paganalia, Festa agriculturæ causâ sunt instituta in pagis, à quibus & illis nomen. Solebant enim tunc temporis, ut & in Sementinis Festis, solemni pompâ circumire, atque lustrare pagum, & liba quotannis Deorum aris inferre, id quod haud obscurè etiam Ovidius indicat Fast. lib. 1.

Pagus agat festum, pagum lustrate coloni,
Et date Paganis annua liba focis:
Placentur matres frugum, Tellusque, Ceresque
Farre suo gravidæ visceribusque suis

Regem Tullium horum auctorem esse produnt Halicarnasseus Dionysius ac D. Hieronymus. Celebrabantur autem mense Januario & quidem post Sementinas.

Paganorum insula, Marcel. Comes. *Pago* Ortelio, videtur insula Illyrici apud oram Liburniæ. Vide *Curiola*.

Pagasa, *Pagasæ* Ptolemæo ac Straboni, op. Thessaliæ, non procul à Pelio monte, à quo propinquus sinus *Pagasicus* appellatur Plinio; *Pagasæus* Melæ, *Pagasiticus* autem Straboni, *Vollo* nunc op. dicitur. aliis autem *Armiro.* Juxta hanc urb. Argo navis ædificata fuit, quam inde *Pagasæam* vocant. Ovid. Met. 13.

Litoraque intravit Pagasæâ Colcha carinâ.

Luc. l. 3. *Ut Pagasæa ratis peteret cum Phasidos undas.* Prop. lib. 1. eleg. 20.

Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argon
Egressam longe Phasidos isse viam.

Quia autem ex sinu Pagasico Argonautæ profecti sunt, ideo urbem Pagasas, quæ nomen sinui dedit, plerique dici volunt ἀπὸ τ' αὐτῇ πεπῆχθαι τὴν Ἀργώ. Οἱ δ' πιθανώτερον ἡγοῦνται τοὔνομα τῷ τόπῳ τεθῆναι ἔτι ἀπὸ τῶν πηγῶν αἱ πολλαί τε καὶ δαψιλεῖς ῥέουσι. *At* (ex sententiâ Strabonis) *probabilius alii statuunt loco nomen esse à fontibus* (Doricè παγαῖς) *qui frequentes ibi, largique fluunt.* Scepsius etiam apud Apollonii Scholiasten lib. 1. *Pagasas* dici asserit ἀπὸ τ' παγαῖς περιέχεσθαι τὸν τόπον. Vide *Cicynethus.*

Palæmon, fil. Athamantis & Inûs, alio nomine Melicertes dictus. Hujus mater, cum virum tanto furore correptum videret, ut Learchum, alterum ex filiis, saxo allideret, jamque sibi similem exitum videret imminere, alterum filium, nomine Melicertum, ulnis complexa, in mare se præcipitavit, amboq; Dii marini facti sunt, mutatisque nominibus, mater *Leucothea*, hoc est, *alba dea*, dicta est, crediturque eadem esse *Aurorâ*, quæ & *Matuta* à Latinis nominatur: Ille vero à Græcis *Palæmon*, à Latinis quod *portubus* præesse putetur, *Portunnus* est appellatus. Apotheosin eorum narrat Ovidius, lib. 4. Met.

Innuit oranti Neptunus, & abstulit illis
Quod mortale fuit, majestatemque verendam
Imposuit, namque simul faciemque novavit.
Leucotheâque Deum cum matre Palæmona dixit.

Idem Ovidius alibi:

Et juvenem possim sperare Palæmona nando,
Miraque quam subito reddidit herba Deum.

Scribit Pausanias in Atticis Melicertam à Delphine exceptum fuisse, cum cecidisset è saxo Moluride & in Corinthiorum Isthmum expositum mutato nomine Palæmonem fuisse appellatum, atque inter cæteros honores petram istam illi fuisse consecratam, & Isthmicos ludos illi à Sisypho, Æoli filio, fuisse institutos, qui tunc imperabat Corinthiis, cum esset Melicerta fratris filius: atque primum pinu, deinde apio sicco victores ibi coronati

ronati sunt. Musæus quoque in eo libro quem *de Isthmiis* conscripsit, duo certaminum genera celebrari solita in Isthmo scribit, alterum in honorem Neptuni, alterum in Melicertæ. Ejus meminit Orpheus in Hymnis:

> Συντρόφε Βάκχε χορεῖο Διονύσου πολυγηθοῦς
> Κικλήσκω σε Παλαῖμον ἐπ' εὐιέροις τελεταῖσιν,
> Ὃς ναίεις πόντοιο βυθοὺς βαθυκύμονας ἁγνούς,
> Ἐλθεῖν εὐμενέοντα νέῳ γήθοντα προσώπῳ,
> Καὶ σώζειν μύστας κατά τε χθόνα, καὶ κατὰ πόντον.
> Ποντοπλάνοις γὰρ ἀεὶ ναυσὶν χειμῶνος ἐπαργὴς
> Φαινόμενος σωτὴρ, μοῦνος θνητοῖς ἀναφαίνῃ
> Ῥυόμενος μῆνιν χαλεπὴν κατὰ πόντιον οἶδμα.

Euripides quoque in Iphigenia in Tauris, custodem & servatorem navium Palæmonem vocavit:

> Ὦ ποντίας παῖ Λευκοθέας, νεῶν φύλαξ,
> Δεσπότα Παλαῖμον ἵλεως ἡμῖν γενοῦ.

Inde *Palæmonius* adject. Claudianus,

> *Cuncta Palæmoniis manus explorata coronis*
> *Adsit.*———

Statius:

Vide Nat. Com. lib. 8. cap. 4. Hesych. Παλαίμων, Ἡρακλῆς

Palæmon, Grammaticus Vicentinus, qui Romæ vixit Tiberio & Claudio Impp. tantâ vir arrogantiâ, ut M. Varronem porcum appellaret; secum autem & natas & morituras literas jactaret. Luxuriæ quoque ita indulsit, ut sæpius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus. Tranquillus. Ejus mem. Juv. Sat. 6.

> ——— ——— *Odi*
> *Hanc ego quæ repetit, volvitque Palæmonis artem.*

Idem Sat. 7.

> *Quis gremio Enceladi, doctique Palæmonis affert*
> *Quantum grammaticus meruit labor?*

Quærant eruditi quisnam *Palæmon* ille fuerit, de quo Martialis lib. 2. epigr. 86.

> *Scribat carmina circulis Palæmon.*

Palæmonius, Argonautarum unus, quem Orpheus claudum fuisse his verbis innuit.

> Ἐν δὲ Παλαιμόνιος Λέρνου νόθος ἤλυθεν ἥρως,
> Σινῶ δὲ σφυρὰ δοιὰ, ποδὰς δ' οὐχ ἦεν ἀρτεμὴς,
> Τοὔνεκεν Ἡφαίστοιο γόνον καλέεσκον ἅπαντες.

Palæphatus, scriptor antiquus, patriâ Parius, aut (ut alii malunt) Prienæus, Artaxerxis tempore natus, teste Suidâ, qui ἀπίστων, hoc est, *rerum incredibilium* volumina quinque scripsit. Hinc *Palæphatius*. Virgilius in Ciri:

> *Infamem tali meritò rumore fuisse*
> *Docta Palæphatiâ testatur voce papyrus.*

Cæterum de variis Palæphatis vide Vossium de Hist. Gr. l. 3. pag. 395. 396.

Palæpaphus, Cypri urbs Veneri sacra. *Paphon veterem* vocat Statius Theb. 5 Servius ad illud Æn. 10.

> ———*Est celsa mihi Paphos.*

Antiqua Paphos, quæ nunc Palæpaphus dicitur. Erat autem alia à Papho. Utraque enim inter 15. civitates Cypri, uti videas apud Plin. 5. 31. Strab. lib. 14. Ptol. 5. 14. Loca deliciosa & amœna fuisse notat Tib. Donatus com. ad Virg. ubi supra. Vide Barthium ad Statium Theb. p 38.

Palæste, vicus Epiri, apud Oricum urb. Lucan. lib. 5.

> *Lapsa Palæstinæ uncis conflixit arenis.*

Ubi Grotius *Apamestinæ* legi jubet; nam *Apameste* est in prominente parte Italiæ, quæ ad Epirum accedit, contra Ampsum flu.

Palæstina, provincia Syriæ Arabiæ contermina. Herodotus totam Syriam vocat Palæstinam. In ea quinque civitates continebantur, *Gaza, Ascalon, Gath, Accaron*, & *Azotus*. Vide Plin. lib. 5. cap. 20. *Alii terram Sanctam* vocant, in Galilæam ad bor. Judæam cum Idumæâ ad Austrum, & Samariam in medio divisam. Sane Ptolemæo, Straboni, ac Tacito, Syria Palæstina eadem ipsa est quæ Judæa. Aliis diversæ sunt; sic Ebræi à Palæstinis disterminantur. Papinius Sylv. lib. 5. ———*Palæstini simul, Ebraique liquores.*

Quod libentius (inquit Seldenus) adduxi, ut magni ejusdem poetæ nimis depravatam in Glauciæ Epicedio lectionem inde emendarem. In eo ita legitur:

> *Quod Cilicum flores, quod munera graminis Indi,*
> *Quodque Arabes Phariique (palam est vidique) liquores*
> *Arsuram lavere comam.*———

Quid (malum) *palam est vidique*? Tantusque poeta tantæ monimentum oscitantiæ etiam ridiculum infarciret? Quæ habent heic Domitius, Cælius Rhodiginus, etiam & ipse Gevartius, planè figent. Restituimus:

> *Quodque Arabes Phariique Palæstinique liquores.*

Palæstina aqua, pro Tigride ponitur apud Ovid. Fast. l. 2.

> *Inque Palæstinæ margine sedit aquæ.*

Sittacena enim reg. Assyriæ à Tigride flu. irrigata, *Palæstina*, teste Plin. nominatur. Ovid. Fast. 4.

> *Et modo tolle faces, remove modo verbera clamant,*
> *Sæpe Palæstinas jurat adesse Deas.*

Tibullus lib. 1. eleg. 7.

> *Alba Palæstino sancta columba Syro.*

Ubi Scaliger, *suo*. Neque enim dicitur, inquit, Celta Gallus, nec Romanus Latius; sic neque Syrus *Palæstinus*. Verum Fallitur. Tres enim veteribus Syriæ. Κοίλη Φοινίκη, Παλαιστίνη. Syria autem Palæstina, eadem quæ Judæa Ptolemæus: Παλαιστίνης Συρίας, ἥτις καὶ Ἰουδαία καλεῖται. Hinc Strabo Judæos jungit cum Syris lib. 16. Ἔνιοι τὴν Συρίαν ὅλην εἴς τε Κοιλοσύρους, καὶ Φοίνικας διελόντες, τούτοις ἀναμεμῖχθαι φασὶ τέτταρα ἔθνη, Ἰουδαίους, Ἰδουμαίους, Γαζαίους, Ἀζωτίους. Silius Italicus lib. 3. de Tito Vespas. loquens:

> ———————*Hic fera gentis*
> *Bella Palæstinæ primo delevit in ævo.*

Ubi *bellum Judaicum* intelligit. *Palæstina* itaque olim *Chanaan* dicta, Judæam Samariam, & Galilæam complectitur: Dio lib. 3. 6. Ταῦτα μὲν ποτε ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἐγένετο, οὕτω γὰρ τὸ σύμπαν ἔθνος, ὅσον ἀπὸ τῆς Φοινίκης μέχρι τῆς Αἰγύπτου παρὰ τὴν θάλασσαν τὴν ἔσω παρήκει, ἀπὸ παλαιοῦ κέκληται. Amm. Marcell. lib. 14. *Ultima Syriarum est Palæstina, per intervalla magna protenta; cultis abundans terris & nitidis, & civitates habens quasdam egregias, nullam nulli cedentem, sed sibi vicissim velut ad perpendiculum æmulas.*

Palamedes, Nauplii Eubœæ regis filius (à quo *Naupliades* à Poetis dictus est) acerrimus Ulyssis inimicus fuit, à quo tandem iniquo judicio circumventus est, & ab exercitu lapidibus obrutus. Nam cum omnes totius

Græciæ,

Græciæ principes ad bellum Trojanum convocarentur, Ulysses, quem uxoris juvenculæ amor domi retinebat, insaniam simulavit, & quo melius rei fidem faceret, junctis diversæ naturæ animalibus, salem serebat. Palamedes autem ut viri astutiam deprehenderet, Telemachum filium aranti objecit: quo viso Ulysses aratrum subito suspendit, ne eum læderet. Quo argumento simulatione deprehensâ, invitus est pertractus. Deinde vero cum in Thraciam frumentatum missus esset Ulysses, & nihil inde attulisset, neque quidquam se invenisse diceret: Palamedes eodem missus plurimum frumenti advexit. Vide Photii epist. 142. Quamobrem Ulysses invidiæ stimulis agitatus, adulterinam Priami nomine epistolam scripsit, in quâ agebat Palamedi proditionis gratias, commemorabatque secretum auri pondus esse transmissum, quod ipse Ulysses per corruptos servos in tentorio ejus infodi curarat. His igitur literis in Græcorum concilio recitatis, Palamedes proditionis accusatur. Ibi Ulysses reo adesse simulans, hostilibus literis nihil fidei habendum contendit, easque re ipsâ facile posse coargui, si Palamedis tentorium scrutaretur: In quo si aurum, inveniretur, nullum illum supplicii genus recusare. Missi itaque, qui tentorium ejus perscrutarentur, cum aurum invenissent, Palamedes velut proditionis convictus lapidibus obrutus est. Hic fertur Trojano bello quatuor literas invenisse θ ξ χ φ. Hic etiam calculorum ludum, & mensurarum ac ponderum rationem excogitavit, & suffragia, quibus in liberando, judicandoque nunc utimur, primus omnium reperit. Polyd. Virg. Astrologiæ insuper peritus fuisse dicitur, annumque ad cursum Solis, & menses ad cursum Lunæ accommodasse, primusque in castris visam atque reformidatam Solis Eclipsin naturalem, minimeque timendam esse docuisse; præterea ordinationem aciei, ac tesseras, h. e. symbolum bellicum, & vigilias invenisse. Numeri inventorem fuisse affirmat Plato. Ἢ οὐκ ἐννενόηκας ὅ φησιν ἀριθμὸν εὑρών, Sophocles de eodem.

> Οὗτος δ' ἐφηῦρε τεῖχος Ἀργείων στρατῷ
> Σταθμῶν τ' ἀριθμῶν καὶ μέτρων εὑρήματα
> Κἀκεῖν', ἴταξε ——— ———

Euripides in Phœnissis:

> Καὶ γὰρ μέτρ' ἀνθρώποισι, καὶ μέρη σταθμῶν
> Ἰσότης ἔταξε, κἀριθμὸν διώρισε.

Et Manilius lib. 4.

> *Qui primus numeros rebus, qui nomina summis*
> *Imposuit, certumque modum, propriasque figuras.*

Quæ omnia à gruibus fertur didicisse. Illæ enim non nisi acie instructâ volant, electo duce, quem sequantur, depositisque in extremo agmine, qui gregem voce contineant, & qui noctu cæteris dormientibus excubias obeant. Inter volandum etiam mutatis subinde ordinibus, literas quasdam videntur effingere, quas etiam ab iis primus observasse fertur Palamedes. Hinc à Poetis *Palamedis aves* grues dicuntur. Mart. lib. 13.

> *Turbabis versus, nec littera tota volabit,*
> *Vnam perdideris si Palamedis avem.*

Atqui apud Æschylum Prometheus hoc εὕρημα sibi vindicat:

> Καὶ μὴν ἀριθμὸν ἔξοχον σοφισμάτων
> Ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις
> Μνήμην ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάνην.

Si Æschylo credas, etiam Palamedes primus acies ordinaverit, duces, centuriones instituerit. Ita enim in Tragœdiâ apud eundem gloriatur:

> Καὶ ταξιάρχας, καὶ στρατάρχας, καὶ ἑκατοντάρχας
> Ἔταξα. σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα,
> Ἄριστα, δόρπα, δεῖπνά θ' αἱρεῖσθαι τρίτα.

Ubi etiam ter cibum in die sumendi auctorem se profitetur. Nomen ejus quod attinet, Ebræi doctores & professores publicos (inquit Fungerus) מורים *Morim*, & מלמדים *Melammedim* vocant, unde natum nomen *Palamedis*. Sane Phœnicii, quorum lingua Hebraicæ fuit affinis, plurima nomina Græcis tradiderunt, qui suo idiomati accommodarunt ea, ac de rerum inventoribus suo more gloriari solent.

Palamedes Eleates Grammaticus, scripsit Onomasticon de Tragicis & Comicis dictionibus, ac de proprietate Atticæ ac Doricæ linguæ. Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 396.

Palatinus Apollo dictus est à *Palatio*, ubi Augustus Apollini post Aruspicum responsa ædem construxit, porticibus & Bibliothecâ Latinâ Græcaque valde celebrem, unde est illud apud Horatium in Epp.

> ——— *Et tangere vitet*
> *Scripta Palatinus quæcunque recepit Apollo.*

In eo templo fuit columna quædam 50. pedum, dubium pretione, an pulchritudine nobilior, cortinæque aureæ ab Augusto, conflatis omnibus aliis imaginibus Apollini Palatino dicatæ.

Palatinus, mons Romæ, inhabitatus longo tempore ante urb. conditam à Valentiâ, Itali filiâ, inde ab Evandro, qui & in eo arcem constituit. Idem inter septem colles præcipuus, ideoque celebris præ reliquis; varias sui nominis causas habet apud auctores bonos. Nam & *Palatium* dictum constat, quòd Arcades cum Evandro *palantes*, i. e. nullo ordine vagantes in illum locum venerint, Varrone teste. Quanquam alii nomen trahant à *Palantinis*, i. e. Aboriginibus, quòd hi venientes ex agro Reatino, qui appellatur *Palatium*. ibi consederint. Addit Varro existimare nonnullos inditum hoc illi nomen à *Palatiâ*. Latini uxore. Sunt qui à *Pallante*. Evandri proavo deducunt. Alii à *Palathro* Hyperborei filiâ, quæ ex Hercule Latinum suscepit; nonnulli à sepulto *Pallante*, quem à Turno occisum canit Virgilius: Livius primò vocatum censet *Palantium* à *Palanteo* Arcadiæ urbe, inde *Palatium*. Præter hos omnes, sunt qui à pecorum *balatu*, quæ ibi solebant pasci, anteaquam incoleretur, nomen ejus derivant; quapropter *Balantium* nominavit vetus Poeta Nævius, cui & Festus stipulari videtur his verbis: *Palatium mons Romæ est appellatus, quod ibi pecus pascens balare consueverit.* Solinus vero scribit quosdam auctores esse, datum ei nomen à *Pale*, pastorum Deâ. Fungerus. Vide Voss. in *Palatium*.

Palatinatus inferior. sive *Rheni*, prov Germ. à Rheno flu. bipartita, sub Dom. Electoris Palatin. Terminatur à Sept. ditione Moguntinâ, ubi etiam partim ab Oriente & Ducatu Wittembergico; ab occ. ditione Trevirensi, & Duc. Bipontino, à mer. autem Alsatiâ & Marchionatu Badensi. Ejus primaria est Heydelberga.

Palatinatus superior, prov. Germ. in Circulo Bavariæ,

inter Bohemiam ad ort. Franconiam ad occ. & Bavariam ad mer. sub dom. Ducis Bavariæ. Ejus primaria est Amberga.

Pales, pastorum vel pabuli Dea. Hanc quidam, teste Servio, Vestam, Deorum matrem vocant: Virg. Ecl. 5.

Ipsa Pales agros, atque ipse reliquit Apollo.

Et in tertio Georgicorum:

Te quoque magna Pales, & te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. ———

Fuit hæc Dea, vel hic Deus (nam Varro masculino genere habet) præcipuo honore à pastoribus culta; ideo ab Ovidio Fast. 4. invocatur:

Alma Pales faveas pastorum sacra canenti.

Cana Pales Papinio dicitur, lib. 6. Theb. *Quia vetustissimis culta pastoribus*, uti loquitur Schol. Vet. Merito autem *cana*, ut, quæ idem numen faciat cum matre Deorum, ut memorat Servius, Com. in 3. Georg. Prodit is ibidem de Deo masculo hujus nominis. Arnobius scite, lib. 3. Cæsius & ipse assequens fortunam esse arbitratur & Cererem, Genium Jovialem, ac Palem, sed non illam fœminam quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis, Jovis ministrum ac villicum. Illi lacte sacra fiebant; auctores Ovidius ac Tibullus: Prior:

——— *Et tepido lacte precare Palem.*

Posterior:

Et placidam niveo spargere lacte Palem.

Ideo *fœcundam* Calpurnius vocat. Nemesian. Ecl. 1.

Dat grandæva Pales spumantia cymbia lacte
Mella ferunt Nymphæ, pictas dat Flora coronas.

Nominis rationem quod attinet, vide Boch. de Phœn. Col. lib. 2. cap. 9.

Palfurius Sura, Orator & Causidicus, ob suspicionem quòd cum Vitellianis sensisset, senatu à Domitiano fuit amotus. Juv. Sat. 4.

Si quid Palphurio, si credimus Armillato,
Quicquid conspicuum pulchrumque ex æquore toto
Res fisci est ubicunque natat.

Palici, qui & *Delli*, & *Crateres* nominantur lacus sive fontes in Siciliâ sunt, qui continuâ eructatione, ad 3. circiter cubitos in altum efferuntur, cadentesque in seipsos recipiuntur. Horum historiam & nominis originem vide apud Macrob. & Diod. Sic. in fine lib. 11. & apud Fazellum, qui scribit eos hodie *Naphtha* vocari. *Palicam* urb. & *Palicinum fontem* habet Stephanus.

Palici, vel ut alii *Palisci*, gemini fratres, Jovis filii & Thaliæ Nymphæ, vel, ut alii volunt, Ætnæ. Tradunt enim hanc Nympham à Jove in Siciliâ juxta Simæthum amnem non longè à Catinâ urbe compressam, metu Junonis optasse, sibi terra dehisceret, & ab irâ Deæ istius se occultaret. Quibus precibus exauditis terra molliter dehiscens, intra viscera sua eam recepit, ubi illa legitimo tempore gemellos peperit, quos terra denuo se aperiens in lucem edidit: Unde & *Palici* dicti sunt διὰ τὸ πάλιν ἱκέσθαι, quòd in terram demersi *denuo sint reversi*. Quam verum sit hoc etymon postea videbimus. Ostendunt autem accolæ 2. lacus, ex quibus fratres hosce putant emersisse, eosque *Dellos* vocant, qui tantâ olim in veneratione habiti sunt; ut circa eos juramenta exigi solerent, si quis in furti suspicionem incidisset, prius tamen accepto fidejussore, qui si juranti quid accidisset, præstaret, quod exitus ostenderet. Nam quum rei negatæ fides quærebatur, & jusjurandum à suspecto petebatur, uterque ab omni contagione mundus ad Crateras accedebat; deinde loci Numine invocato, jurabat; quod si jure fiebat, discedebat illæsus: si vero malè juratum esset, mox in lacu peribat perjurus. Magnâ præterea veneratione erat Palicorum templum, quòd cum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Siculi certum sacrificium fecerunt, post quod statim reversa est ubertas. Quapropter Siculi omne genus frugum congerunt in Aram Palicorum, quæ ob id *Pinguis* à Virgilio dicitur Æn. 9.

——— *Simæthia circum*
Flumina, pinguis ubi & placabilis Ara Palici.

Palicorum Græcum etymon obtrudunt nobis Macrobius & Servius. Sed hæ Gerræ Siculæ sunt, inquit, Bochartus, nugæque nugacissimæ ab Æschylo & aliis, non alia de causâ confictæ, quam ut è Græcâ lingua *Palicorum* nomen peterent, quod est planè Punicum. *Palici* enim פליחין *Palichin* vel *Pelichin* à Pœnis nominati sunt, ut Athenis Σεμνοὶ θεοὶ voce à *veneratione* deductâ. Syris enim verbum פלח *pelach* sig. *colere* & *venerari*. Quo ipso nomine Æschylus ipse insignivit his verbis:

Σεμνοὺς Παλίκους Ζεὺς ἐφίεται καλεῖν.
Summos Palicos Jupiter venerabiles
Voluit vocari. ———

Et vero Palicos non Jovis sed Adrani esse filios ex Hesychio discimus: Ἀδρανὸς, inquit, δύο γεννήσας τοὺς Παλικοὺς quod multo est verisimilius, quia tam Palici, quam Adranus sunt ἐγχώριοι θεοὶ, extra Siciliam nullibi noti. Vide omnino Claud. Dausquetium Silii Commentatorem in illud lib. 14.

Et qui præsenti domitant perjura Palici
Pectora supplicio.

Palilia, vel, ut alii, *Parilia* sacra Palis Deæ Hesychius: Παλίλια, ἀγών. Οἱ μὲν τῇ Πάλητι, ἄλλοι δὲ τῷ Πανί. Hæc a pastoribus in agris fiebant 11. Calend. Maii. quo die Romulus urbem fundavit, vel ad lupos arcendos, morbosque à pecore pellendos, seu pro partu pecoris. In hoc die festo, palearum accensi acervi certo ordine in loco plano collocabantur, quos pastores saltando transiliebant (Solinus à *partu Ilia* dici vult, unde *Parilia*. Vide Fungerum) Ovid. Fast. 4.

Moxque per ardentes stipulæ crepitantis acervos
Trajicias celeri strenua membra pede.

Prop. 4.

Annuaque accenso celebrare Palilia fœno,
Qualia nunc curto lustra novantur equo.

Idem eleg. 4. ejusdem libri.

Urbi festus erat, dixere Palilia patres,
Hic primus cœpit mœnibus esse dies.

Unde Ovid. Met. 14.

——— *Festisque Palilibus urbis*
Mœnia conduntur. ———

Cic. lib. 2. de Divinatione: *L. Tarutius Firmanus, familiaris noster, imprimis Chaldaicis rationibus erudi-*

tus, urbis etiam nostræ natalem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam à Romulo conditam accepimus: Suetonius in Caligula cap. 16. *Decretum autem, ut dies, quo cepisset imperium, Palilia vocaretur, velut argumentum rursus urbis conditæ.* Ovid. Fast. 4.

Per flammas saluisse pecus, saluisse colonos,
Quod fit natalis nunc quoque Roma, tuo.

Idem Fast. 6.

Dena quater memorant habuisse Palilia Romam,
Cum flamma custos æde recepta Dea est.

Id est 40. natales & annos. Vide Dionys. Halicarn. Ant. l. 1. Plut. in Romulo, & Casaub. ad illud Persii lib. 1.

Et focus, & porci, & fumosa Palilia fœno.

Palinurus, vel *Palinurum*, Lucaniæ promont. haud longè à Veliâ, inter Pæstum & Taleum. Ita dictum à *Palinuro* navis Æneæ gubernatore, qui somno oppressus una cum gubernaculo in mare decidit, totoque triduo fluctibus actatus, quarto demum die ad litus Velinum adnavit; jamque terram tenebat, cùm loci ejus accolæ spe prædæ impetum in eum fecerunt, occisumque & spoliatum denuò in mare objecerunt. Quod ob facinus cum Velini postea gravi pestilentiâ laborarent, oraculo moniti, ut Palinuri Manes placarent, lucum ei consecrarunt, cenotaphiumque erexerunt in promont. quod ab eo *Palinuri* nomen obtinuit. Virg. Æn. 6.

Æternumque locus Palinuri nomen habebit.

Dicitur autem *Palinurus* qu. *iterum meiens*, πάλιν enim *rursus*, οὖρον *urinam* sig. ad quam etymologiam alludit Martialis lib. 3. 68.

Minxisti, Palinure, semel currente carinâ:
Meiere vis iterum? jam Palinurus eris.

Palicorum, vel *Palicorum* stagnum in Siciliâ, sulphurei odoris Unde Ovidius Pontic. 2 eleg. 10.

Æthnæosque lacus & olentia stagna Palici.

Idem lib. 5. Met.

Stagna Palicorum ruptâ ferventia terrâ.

Apud Stephanum legitur Κρήνη τις ἐν Παλικοῖς, apud Philosophum vero in lib. de Mirabilibus ἐν Παλικοῖς.

Pallades, virgines erant quas Thebani apud Ægyptios Jovi sacrabant, de quibus Strabo lib. 17. in hunc modum: *Jovi quem præcipuè colunt, virgo quadam genere clarissima & specie pulcherrima sacratur, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες Παλλάδας. Ea, pellicis more, cum quibus vult coit, usque ad naturalem corporis purgationem. Post purgationem viro datur. sed prius quam nubat, post pellicatus tempus in mortua morem lugetur.* Idem habet Eust. ad Iliad. α Odys. ν.

Palladium, Palladis simulachrum quod Romæ in æde Vestæ fuit, cujus mem. Herodianus lib. 1. Id fuit è ligno compactum, movens oculos, atque hastam, quam manu gestabat, ut scribit Servius. Nam cum apud Trojam in honorem Palladis arx, & in ejus summo templum illi ædificaretur, è cœlo cecidit, & locum sibi in eo templo delegit, nondum coopertâ æde: moxque ab Apolline redditum est oraculum, ejus civitatis futurum exitium, si id simulachrum extra muros portaretur. Ovid. in Fast Quod factum est, in tempore belli Trojani cum Diomedes & Ulysses cuniculis, vel, ut alii dicunt, cloacis ascenderent in arcem, & occisis custodibus simulachrum sustulerunt. Virg. Æn. 2.

——— *Impius ex quo*
Tydides sed enim scelerumque inventor Ulysses
Fatale aggressi sacrato avellere templo
Palladium, cæsis summæ custodibus arcis,
Corripuere sacram effigiem, manibusque cruentis
Virgineas ausi divæ contingere vittas.

Trojam sane ἀνάλωτον fore, nisi exportato Palladio, fatale fuit. Ovid. Met. 13.

Nempe capi Trojam prohibebant fata sine illo.

Ligneum fuisse volunt Grammatici: Παλλάδιον, τοῦτο ἦν ζώδιον μικρὸν ξύλινον ὃ ἔλεγον εἶναι πεπελεσμένον φυλάττον τὴν βασιλείαν τῆς Τροίας. Clem. in Προτρεπτικῷ. Πολλοὶ δ' ἂν ἴσως ἀποθαυμάσειαν, εἰ μάθοιεν τὸ Παλλάδιον, τὸ Διοπετὲς καλούμενον.

Palladius, nomen viri proprium, qui de Agricultura scripsit.

Palladius Galata, historicus, floruit sub Theodosio M. Vitas aliquot sanctorum in literas retulit; quæ vulgo *Historia Lausiaca* dicitur, quia nuncupata est *Lauso* præfecto. Opus hoc certis diebus in Ecclesiâ prælegi solere, ex Triodio ostendit in Glossario suo clarissimus Jo. Meursius qui & primus hunc scriptorem Græcè edidit.

Palladius Methonæus floruit sub Constantino M. Præter orationes ac disputationes varias etiam historicum ac philologicum opus contexuit de festis Romanorum, ut è Suidâ cognoscimus.

Pallas, adis, filia Jovis, ex cerebro ejus prognata, sapientiæ, disciplinarumque omnium Dea, quam Latini Minervam vocant. Sic dicta, secundum quosdam quod ab eâ *Pallas* sit interemptus, aut παρὰ τὸ ἀναπεπαλάχθαι ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς, aut ex *Pallante* palude, juxta Festum. Quid quod aliqui datum velint nomen ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ δόρυ, alii à saliendo, sive saltando in bello. Eust. in Iliad. α Τὸ δὲ λέγειν οὕτω καλεῖσθαι αὐτὴν ἐπειδὴ ἐν τῇ Γιγαντομαχίᾳ Πάλλαντά τινα πεφόνευκε γίγαντα, ἢ ὅτι ἐκ τῆς τοῦ Διὸς ἐνεπήδησε κεφαλῆς, ἢ ὅτι κεραυνωθείσης Σεμέλης βληθείσης καὶ τοῦ Διονύσου διαπεπονημένου ἐμβρύου, παλλομένην τὴν τοῦ ἀμβλώματος καρδίαν ἤνεγκε τῷ Διΐ. Nonnulli ab Ebræo פלל *palas*, i. e. *agitare*, quia quatit hastam, vel quia mens est in perpetuâ agitatione, unde παλλὰς significaret agilitatem animi; essetque epitheton, non proprium non en, Alii denique à verbo פלא quæ vox Ebræis admirabile quiddam sonat. Vide Fungerum in Pallas.

Pallas, antis, filius Evandri, qui à patre iis copiis, quas Æneæ auxilio misit, præfectus, magnâ jam hostium strage editâ, à Turno est interfectus. Vide Virg.

Pallas, antis, historicum volumen condidit de mysteriis Mithræ. Porphyr. περὶ ἀποχῆς lib. 2.

Pallas, Claudii Cæsaris libertus, ditissimus, qui Crasso fertur ditior vicies, & quinquies centenis millibus. Plin. 33. 10. Vide Tacit. Annal l. 12 Et Plin. ep. l. 8. epist. 5. Juv. Sat. 1.

——— *Ego possideo plus*
Pallante & Licinis. ———

Pallene, quæ & *Phlegra* Herodoto, *Palalene* Ptolemæo dicitur; penins. Macedoniæ ad sinum Thermaicum, cujus Isthmus *Pallensis* Plinio dicitur, quæ & penins.

Cassan-

Cassandriæ ab Eust. nominatur. *Pallenea* à Val. Flacco. Virgil. lib. 4. Georg. de Proteo.

Hic nunc Emathiæ portus, patriamque revisit
Pallenen. ———

Hic *Pallene*, op. teste Plinio & Stephano, *Canistro*, teste Sophiano hodie, Nardo autem *Tarcho*, seu *Tarso* dictum, Cassandriæ finitimum. Vide Steph. in Παλλήνη. Hinc *Pallenæus*. Stat. libro 4. Sylv. Carm 2.

Et Pallenæos Phœbum laudare triumphos.

Claud. *Pallenæa Iovi mutavit fulmina Cyclops.*

Palma, colonia & urbs Balearis majoris episc. sub archiep. Tarracon. Long. 24.40. Lat. 40.00.

Palmaria, ins. maris Tyrrheni contra Terracinam, inde 37. m. p. distans, proxima Pontiæ. *Palmarola* Nigro.

Palmyra, *Amegara* Castaldo, urbs Syriæ archiep. in Arab. Des. confin. inter Damascum 225. & Seleuciam magnam ad Tigrim 533. ab Antiochiâ magnâ 240. in ort. Palmyrenæ regionis, quæ *Arden* Castaldo dicitur caput. Pop. *Palmyreni*, qui & *Adrianopolitæ* dicti, urbe ab Adriano reædificatâ, teste Stephano. Long. 71.30. Lat. 34.00.

Paloda, *Blechisfield*, ut Lazio videtur, op. Daciæ, cujus ager sic in Transylvaniâ appellatur. Item op. Pannoniæ super. in Hungariâ, nunc *Paletta*, inter Taurinam op. & Datam op. 2. leuc.

Paltos, *Boldo* nunc op. Phœnices in orâ apud Byblum urb. quod Niger *Gibel* indigetat, cum *Gibel* sit ipsa Byblos. Ejus mem. Strab. Mela & Artemidorus in Epitome. Hic Memnon fil. Auroræ, ut fabulantur, sepultus est. Pop. *Palteni*.

Pamia, vel *Apamia*, vulgò *Pamiers*, urbs Gall. Narbon. in Occitaniâ ad flu. Alburacim 3. leuc. à Fuxio in Bor. & 9. à Tolosa in merid. Long. 22. 10. Lat. 42.59.

Pamisus, *Panisus*, Ptolemæo qui & *Amathus*, *Mamaus*, & *Arcadiacus*, à Stran. nominatur, & *Pamissus*, fluvius Messeniæ in Peloponneso, cujus ostia à Messene 300. mill. absunt. *Stromio* Nigro. al. *Tifeo*, al. *Spirnazza*. Est & Thessaliæ flu. in Peneum se exonerans: itemque Mysiæ infer. inter Odesson, & Mesembriam in mare Euxinum influens.

Pammonia, locus in Europâ, ubi vipera serpens reperitur. Nicander in Theriacis.

Pamphila, genere Ægyptia, vixit temp. Neronis Imp. accepisse perutiles 8. libros historiæ miscellæ, quibus congessit, quæ vel ex marito quicum 13. an. nupta fuit, audisset, vel ex viris eruditis, qui mariti ædes frequentassent, vel quæ ipsa observasset. Auctor Phot. Tm. 8. sed Suid. ait Epidauriam fuisse, fil. Soteridis, conjugem Socratidis, ac scripsisse historiarum lib. 33. & Epitomen Ctesiæ lib. 3. &c. Mem. ejus Gellius 15. 17. & Laertius in Pittaco, Periandro, Socrate, Platone, Theophrasto, Thalete, Chilone & Cleobulo.

Pamphilus, Neoclidis fil. Platonis auditor; qui circa Phædonis principium, dicit illum inter eos qui in acie ceciderunt, 10. dies jacuisse, triduoque postquam inde sublatus fuerat impositum rogo revixisse, ac mira quædam tempore mortis visa narrasse.

Pamphilus Presbyter, Eusebii Cæsariensis necessarius tanto Bibliothecæ divinæ amore flagravit, ut bonam partem voluminum Origenis suâ manu descripserit. Martyrio coronatus est apud Cæsaream Palæstinæ sub Maximo. Suidas tres Pamphilos commemorat, duos scil. Grammaticos, quorum alter Sicyonius genere de Grammaticâ picturâque ac scriptoribus claris scripsit. Alter Alexandrinus Dictionarium edidit, quod *Pratum* appellavit. Tertius Atheniensis fuit Reip. expilator, unde proverbium; *Pamphili furtum*.

Pamphilus Amphipolita, aut Sicyonius, aut Nicopolita (nec enim de patriâ convenit) inter alia illustrium pictorum historiam scripsit, teste Suidâ, cui Philosophus dicitur. Unde opinari quis posset esse Pamphilum Platonis discipulum. Composuit quoque libros tres de R.R. quorum præter Suidam etiam meminere Geoponica Constantino dicata. Antoninus Liberalis narrationem vicesimam tertiam quæ, de Batto est, exscripsit ex lib. 1. Pamphili cujusdam, & iis quos Pamphilus secutus erat. Etiam Athen. lib. 13. refert ex quodam Pamphilo Abydi esse templum Ἀφροδίτης Πόρνης Forcassis is est Pamphilus Alexandrinus cujus idem mem. lib. 2. 3. 8. 9. Vossius.

Pamphylia, quæ & *Mopsopia*, teste Plinio; regio Asiæ mari, quod Pamphylium appellatur, ad Austrum objecta, inter Lyciam ad occid. & Ciliciam ad ort. à Phrygiâ magnâ Tauro monte divisa. *Settalia*, teste Giravâ, *Zina* Theveto, *Caraman* Nigro dicitur. *Scandalor* etiam Nigro est pars occidua & ad mare terminata. Pamphyliæ inter poetas mem. Stat. l. 1. Sylv. Carm. 4.

Hunc quoque perque novem timuit Pamphylia messes.

Hinc *Pamphylius* adject. Lucan. lib. 8.

———*Pamphylia puppi*
Occurrit tellus. ———

Item Pamphylia, urbs Mediæ. Steph.

Pamprepius, poeta Panopolitanus, floruit sub Zenone, etiamque gratiâ apud eum valuit. Magni fuit Procli discipulus, inque religione Gentili perstitit, nec id dissimulavit, ubi omnes videret in urbe Christianos. Vide de eo multis disserentem Suidam. Vossius.

Pan, quem pastorum, venatorumque Deum, & universæ vitæ rusticanæ præsidem crediderunt antiqui, cujus fil. fuerit non satis constat, Homerus in Hymnis Mercurii filium facit:

———Ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε Μοῦσα,
Αἰγοπόδην, δικέρωτα, φιλόκροτον.

Herodotus in Euterpe Penelopen matrem ejus fuisse refert: Πανὶ δὲ τῷ ἐκ Πηνελόπης, ἐκ ταύτης γὰρ καὶ Ἑρμέω λέγεται γενέσθαι Durius autem Samius in eo libro quem scripsit de Agathocle, Penelopen cum omnibus procis rem habuisse narrat, è quorum congressu Pana inquit natum fuisse. Πᾶν enim Græcis *totum* vel *omne* sig. Hom. autem in Hymnis sic dictum putat, quia Deorum omnium mentes delectaverit, cum citharam nuper natus scitè pulsaret:

Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε.

Veteres autem ita Pana pinxerunt, ut nihil ex toto universo in eo prætermissum videatur, Habet enim cornua in radiorum Solis, & cornuum Lunæ similitudinem. Rubet ejus facies ad ætheris imitationem, in pectore Nebridem habet stellatam, ad stellarum imaginem

tura: pars ejus inferior hispida est, propter arbores, virgulta, feras. Caprinos pedes habet, ut ostendat terræ soliditatem. Hic à nonnullis Demogorgonis fil. creditur fuisse, & fistulam composuisse 7. imparibus calamis simul conjunctis, propter harmoniam cœli. Traditur enim cum Cupidine aliquando pugnasse, (à quo superatus est) & incidisse in amorem Syringis, seu Syringæ virginis, quam, cum transire Ladonem Arcadiæ amnem non posset, Nympharum precibus in palustrem calamum mutatam vidit, ex hoc statim composuit fistulam, quæ ex puellæ nomine apud Græcos *Syrinx* est vocata. Bion. Idyll. 3.

Ὡς εὗρε πλαγίαυλον ὁ Πὰν, ὡς αὐλὸν Ἀθάνα.

Virg. Eclog. 2.

Pan primus calamos cerâ conjungere plures
Instituit. ——

Idem Eclog. 8.

Panaque qui primus calamos non passus inertes.

Prop. 3. 3.

——*Calami Pan Tegeæ tui.*

Redeo autem ad etymon in quo plane etiam nobiscum facere videtur Orpheus *universam* sub ejus nomine *naturam* intelligens. Verba ejus sunt.

Πᾶνα καλῶ κρατερόν τε θεὸν, κόσμοιο τὸ σύμπαν,
Οὐρανὸν ἠδὲ θάλασσαν ἰδὲ χθόνα παμβασίλειαν,
Καὶ πῦρ ἀθάνατον. τάδε γὰρ μέλη ἐστὶ τὰ Πανός.

Colebatur per totam Arcadiam, potissimum tamen in Lyceo & Mænalo montibus. Virgil. Ecl. 10.

Pan Deus Arcadiæ venit.

Ovid. Fast. 2.

Pana Deum pecoris veteres coluisse feruntur
Arcades, Arcadiis pluribus ille jugis.

Propertius.

Arcadio pinus amata Deo.

Alcæus:

Ἰὼ Πὰν Ἀρκαδίας μεδέων κλεεννᾶς.

Quin & Simonides hunc Deum vocat τραγόπουν καὶ Ἀρκάδα. Dionys. Hal. lib. 1. Ἀρκάσι γὰρ θεῶν ἀρχαιότατός τε καὶ τιμιώτατος ὁ Πάν. Dixi Deum hunc montibus gaudere. Hom. in Hymn.

—— Ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχε,
Καὶ κορυφὰς ὀρέων καὶ πετρήεντα κάρηνα.

Testes quoque Horatius ac Ovidius. Hic lib. 1. Od. 4.

——*Deum cui pecus, & nigri*
Colles Arcadiæ placent.

Hic Fastorum 2.

Ipse Deus velox discurrere gaudet in altis
Montibus & subitas concitat ille feras.

Ab istâ subitâ concitatione *terrores Panici*, Græcè Πανικὰ δείματα vocabantur, de quibus in Miscellaneis vir summus Angelus Politianus, Appositè Val. Flac. lib. 3.

Lupus & ille Deo pavidum præsepibus aufert
Cum pecus, & profugi sternunt dumeta juvenci.

Cic. lib. 5. Ep. ad Atticum *Scis enim quædam* Πανικὰ *dici.* Hyginus in Capricorno: *Hic enim dicitur cum Jupiter Titanas oppugnaret objecisse hostibus terrorem qui Panicus dicitur.* Vide Barth. ad Theb. 11. p. 1358. & Suid. in Πανικῷ δείματι. Hinc aliquibus *Pan* dictus videtur à verbo Hebræo פון *Pun*, vel *Pon*, *attonitus est* ita ut dubius sit animi, ne plane pereat; & פן *Pen* adverbium dubitantis est. Mali autem ominis habebantur hi terrores apud veteres, teste Plut. in Cæsare. & ex eo Dionys. Halic. lib. cap. 16. Qui tamen Dionysius Fauno hos terrores Romanos adscribere solitos fuisse testatur; unde *Faunum* eundem esse cum *Pane* probat Bochartus ὁ μέγας. Sed nihil opus est argumentis, cum in eam rem expressa sint testimonia veterum. Sextus Aurelius Victor de origine gentis Romanæ: *Hunc Faunum plerique eundem Sylvanum à sylvis, & Inuum Deum, quidam etiam Pana dixerunt.* Rutilius lib. 1. Itiner.

Hoc Inui castrum fama fuisse putat.
Seu Pan Tyrrhenis mutavit, Mænala sylvis,
Sive suos patrios incola Faunus init.

Fuit etiam venatorum Deus, qui si favisse putaretur venatoribus, ab illis colebatur à venatione reversis: at si frustra laborassent, scillas in illum conjiciebant, uti testatur Theocritus in Thalys.

Κἢν μὲν ταῦθ' ἕρδοις, ὦ Πὰν φίλε μή τύ τι παῖδες
Ἀρκαδικοὶ σκίλλαισιν ὑπὸ πλευράς τε καὶ ὤμως
Τανίκα μαστίσδοιεν, ὅκα κρέα τυτθὰ παρείη.

Ovidius quoque in ep. Phædræ, unà cum Diana Panes & Satyros venantium præsides facit:

Sic tibi secretis agilis Dea saltibus adsit,
Sylvaque perdendas præbeat alta feras.
Sic faveant Satyri, montanaque numina Panes,
Et cadat adversâ cuspide fossus aper.

[Nam non unum solummodo sed plures Panes fuisse apud veteres legimus. Theocr. in Amaryllide:

——Τὸ πιτύινον ἢ Σατυρίσκοι
Ἐγγύθεν, ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἱερὸν.

Propert. 3. 16.

Capripedes calamo Panes hiante canent.]

Sed quid venatorum Deum fuisse dicimus? Ipsemet Pan fuit venator, ut ait Theocritus Idyll. 1.

——Τὸν Πᾶνα δεδοίκαμες, ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας
Ἀνίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται· ἔστι γε πικρός.

Memoriæ prodidit Isacius Pana Deum Echo adamasse; quare eum maritum Echûs appellavit Theætetus in his carminibus:

Ὑλοβάτας, φιλόδενδρος, ὀρεσσαύλας πόσις Ἠχοῦς,
Πάντροχος, ὦ κισσῶν μηλόφυλαξ ἀγέλας.

Quam amicam ejus nominavit Archias in his:

Ἠχὼ πετρήεσσαν ὁρᾷς φίλε Πανὸς ἑταίρην
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀχνυμένην.

Fuit etiam à Lunâ amatus cum in niveum arietem pulcherrimum se convertisset. Virg. Georg. 3.

Munere sic niveo lanæ (si credere dignum est)
Pan Deus Arcadiæ captam te, Luna, fefellit,
In nemora alta vocans, nec tu aspernata vocantem.

Porro libidinosum finxerunt hunc Deum propter spermaticarum rationum copiam, ideoque Nymphas non solum insequi, sed etiam pueros formosos. Hesychius. Πᾶνες, τοὺς ἐπιθυμητικοὺς σφοδρῶς, περὶ τὰς συνουσίας ἔλεγον. Coluerunt etiam Pana piscatores, cum in locis mari propinquis plerumque versaretur, quem etiam ἁλίπλαγκτον Sophocles in Ajace vocat. Offerebatur huic Deo lac & mel in pastorum poculis, quod significavit Theocritus in Viatoribus:

Στασῶ γ' ὀκτὼ μὲν γαυλὼς τῷ Πανὶ γάλακτος

Ὀκτὼ δὲ σηπίδων μέλιτος πάλιν κάρα ἔχουσαν.

Quare non rite sacrificabant, qui tauros illi immolabant, aut qui in aureis poculis lac aut vinum offerebant, cum vasa ex eo metallo superis ac cœlestibus Diis, non autem terrestribus vel pastorum curam habentibus convenirent. Apollonius Smyrnæus:

> Ἀγρονόμων Θεός εἰμι. τί μοι χρυσέοις δεπάεσσι
> Σπένδετε, τῷ δ' Ἰταλῷ χεῦτε μέθυ Βρομίῳ,
> Καὶ γυγὰς ταύρων πέτρῃ προσδεῖτε τινάσσεις;
> Φείσασθ', ὦ τούτοις θύμασι τερπόμενοι.
> Πὰν ὁ παρωρίτης, αὐτόξυλος ἀγριοθοίνης
> Εἰμὶ καὶ ἐγχθονίῳ γλαυκοπότης κύλικος.

Pinus Pani arbor sacra fuit. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 17. Propertius 1. 18.

> *Vos eritis testes, si quos habet arbor honores*
> *Fagus & Arcadio pinus amata Deo.*

Ovidius de Lupercalibus, qui erant sacerdotes Panis: Fast. 2.

> *Ipse ego Flaminiam poscentem februa vidi,*
> *Februa poscenti pinea virga data est.*

Pinus, inquam, grata Pani arbos, & inde nectit coronam. Ovid. Fast. 1.

> *Pars tibi qui pinu tempora nexa geris.*

Idem ibidem.

> *Pan videt hanc, pinuque caput præcinctus acutâ.*

Et in Epist. Oenones:

> *Cornigerumque caput pinu præcinctus acutâ Faunus.*———

Et lib. 3. Fastorum.

> *Pinigeris Faunis Mænalis ora caput.*

Lucretius lib. 4.

> ———*Cum Pan*
> *Pinea semiferi capitis velamina quassans.*

Unde apud Stat. lib. 2. Sylvarum. Pan ipse loquitur:

> ——— *Et nostra stupeant tua germina pinus.*

Panem ipsum descriptum habes apud Silium Ital. lib. 13. vers. 326.

> *Pan Jove missus erat, servari tecta volente*
> *Troja pendentis similis Pan semper, & uno.*
> *Vix ulla inscribens terræ vestigia cornu.*
> *Dextera lascivit cæsâ Tegeatide caprâ*
> *Verbera lata movens festa per compita caudâ.*
> *Cingit acuta comas, & opacat tempora pinus.*
> *At parva erumpunt rubicundâ cornua fronte.*
> *Stant aures, summoque cadit barba hispida mento.*
> *Pastorale Deo baculum pellisque sinistrum*
> *Velat grata latus tenera de corpore damæ.*
> *Interdum inflexus medio nascentia tergo*
> *Respicit arridens hirta ludibria caudæ.*
> *Obtendensque manum solem infervescere fronti*
> *Arcet & umbrato perlustrat pascua visu.*

Festa ejus dicebantur *Lupercalia*, fiebantque in Aventino monte, mense Februario, quorum author fuit Evander.

Panætius, Philosophus Stoicus, patriâ Rhodius. Is fuit Scipionis præceptor, quem imitatus est Cicero libris de officiis. ipso teste lib. 3. *Panætius igitur qui sine controversia de officiis accuratissimè disputavit, quemque nos correctione quâdam adhibitâ, potissimum secuti sumus.* &c. Item primus in Siciliâ tyrannus Olymp. 42.

Panagea, Diana dicta est, quod vagaretur, & per nemora montesque aberraret. Quin domicilium etiam subinde mutat nunc ad superos, nunc ad inferos agens. Nec specie quidem semper eadem, sed nunc pleno orbe, nunc mutila, nunc nulla. Unde natum proverb. *Panagea Diana.*

Panathenæa, Ericthonius Vulcani fil. Minervæ festum instituit, & Ἀθήναια qu. d. *Minervalia*, vocavit. Harpocration: Ἤγαγε δὲ τὴν ἑορτὴν ὁ Ἐριχθόνιος ὁ Ἡφαίστου, καθά φασιν Ἑλλάνικος τε καὶ Ἀνδροτίων, ἑκάτερος ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος. πρὸ τούτου δὲ Ἀθήναια ἐκαλεῖτο. Πρὸ τούτου, h. e. *ante Theseum.* Ille enim omnibus Atticæ populis in unam civitatem redactis, instauravit, &c, ut inquit Plutarchus. Παναθήναια θυσίαν ἐποίησε κοινήν Pausan. in Arcadicis: Τούτου γὰρ τοῦ ἀγῶνι Ἀθήναια ὄνομα ἦν Παναθήναια δὲ κληθῆναί φασιν ὑπὸ Θησέως, ὅτι ὑπὸ Ἀθηναίων ἐτέθη συνειλεγμένων ἐς μίαν ἁπάντων πόλιν. Suidas. Παναθήναια, Ἀθήνησιν ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ὑπὸ Θησέως γενομένῃ συνοικισμῷ. Πρῶτον ὑπὸ Ἐριχθονίου τοῦ Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς, ὕστερον δὲ ὑπὸ Θησέως συναγαγόντος τοὺς δήμους εἰς ἄστυ. Sed Theodoretus lib. 1. Græcanicarum affectionum, sive sermonum de Fide, eorum authorem Orphea fecit. Cæterum duplicia fuere. Magna, & quinquennalia: Parva & annua. Harpocration: Διττὰ Παναθήναια ἤγετο Ἀθήνησι. τὰ μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, τὰ δὲ διὰ πενταετηρίδος, ἅπερ καὶ μεγάλα ἐκάλουν. Eadem totidem verbis Suidas. Verum author argumenti, quod orationi Demosthenis *contra Midiam* præfigitur, magna quinquennalia, sed parva triennalia, fuisse tradit. Διάφοροι παρ' Ἀθηναίοις ἦσαν ἑορταί. ἐν αἷς ἦν τὰ Παναθήναια ἀπὸ οὐ ἑνὸς ἀλλὰ μικρά τε καὶ μεγάλα. Καὶ τὰ μὲν μεγάλα διὰ πενταετηρίδα ἐτέλουν, τὰ δὲ μικρὰ διὰ τριετηρίδα. Falsus igitur est Scholiastes Aristophanis *in Pace*, ad hunc versum.

> Καὶ σοὶ τὰ μεγάλ' ἡμεῖς Παναθήναι' ἄξομεν.

Οὐχ inquit, ὡς καὶ μικρῶν ὄντων οὕτω φησὶ, ἀλλ' αὔξων τὴν χάριν. Dixi festum communiter ab omnibus Atticæ pop. actum: nam & singuli bovem mittebant instaurandis sacrificiis; hinc ea carnium copia, quæ tantæ multitudini in epulas sufficeret. Scholiastes Aristoph. *in Nebulis.* Ἐν τοῖς Παναθηναίοις πάσας ἐπέμπετο βοῦς. ἔθυον δ' ἀπάντων κρεῶν. Nec vero siccam fuisse viscerationem argumento sunt pocula maximæ capacitatis, & ut Athenæus ait, Δίχοα καὶ μείζονα; h. e. *duorum congiorum & majora*, quæ ab eodem hoc festo Παναθηναϊκὰ. In pompa senes oleæ ramum gestabant. quos ideo Θαλλοφόρους appellabant. Aristoph. *in Vespis.*

> Οὐκέτι πρεσβυτῶν ὄχλος
> Χρηστὸς ἐν τῇ πόλει.
> Σκωπτόμενοι γὰρ ἂν ἐν
> Ταῖσιν ὁδοῖς ἁπάντες
> Θαλλοφόρους καλοῦμεν.

Cui muneri deligebantur senes, non illi quidem passi & rugosi, sed formâ præstantes, & in ipso vergentes ætatis occasu vigorem aliquem ostentantes. Xenophon in Convivio. Ἀλλ' οὐδὲ μὴν τὸ ταύτης γε ἀμνημόνευτον τὸ κάλλος, ὥς τινι τῷ ἐφαρμόζειν, ἐπεὶ ὥσπερ γε παῖς γίγνεται καλὸς, οὕτω καὶ μειράκιον, καὶ ἀνὴρ, καὶ πρεσβύτης. Θαλλοφόρους δὲ τῇ Ἀθηνᾷ τοὺς καλοὺς γέροντας ἐκλέγονται, ὡς συμπαρομαρτοῦντος πάσης ἡλικίας τοῦ κάλ-

λους.

ſtr. Hæc ille. Hiſce cæremoniis Minervam oleæ inventricem oſtendebant: quo etiam ſpectat, quòd oleâ coronabantur Athletæ, præmiique loco vas olei accipiebant, Suidas. Καὶ ὁ νικῶν ἐστεφανοῦτο ἐλαίᾳ πλεκτῇ. Scholiaſtes Comici. Κέραμον ἐλαίου ἐλάμβανον οἱ νικῶντες. In hunc uſum ſymbolam conferebant quicunque oliveta poſſidebant: unde ἀπὸ τοῦ μείρεσθαι; i. e. dividere, ipſas oleas μορίας appellari tradiderunt. Ariſtophanis Schol. in Nebulis: Μορίαι, ἐλαῖαι ἐκλήθησαν διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀποταξάσθαι μετὰ τὸ πνεῦμα εἰς τὰ Παναθήναια. In eadem pompa circumferebatur peplum a virginibus contextum, in quo geſta Minervæ depicta conſpiciebantur. Meminit ejus Euripides in Hecubâ Ad quem locum Scholiaſtes: Ἔθος ἦν ἐν Ἀθήναις ὑφαίνειν τὰς παρθένους τῇ Ἀθηνᾷ πέπλον, ἔχοντα τὰς ἀριστείας τῆς Θεοῦ πολεμικῆς οὔσης καὶ ἃ τῷ Γιγάντων ἀνεπράξατο μετὰ τοῦ Διός. Ὑφαίνεται δὲ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. Comici Enarrator Enceladum in peplo expreſſum ait, quem Minerva occidit: τῷ πέπλῳ ἐνέγραφετο Ἐγκέλαδος, ὃν ἀνεῖλεν Ἀθηνᾶ. Generatim Proclus in Timæum Plutonis: Ὁ τῶν Παναθηναίων πέπλος ἔχει τὰς Γιγάντας νικωμένους ὑπὸ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν. Sed obſervabatur hic mos in magnis Panathenæis tantum, quæ ſingulo quinquennio celebrabantur. Plautus in Mercatore:

> *Neque niſi quinto quoque anno poſſe inviſere*
> *Urbem. atque exemplo inde ut ſpectaviſſem peplum.*
> *Rus rurſum confeſtim exigi ſolitum à patre.*

Harpocration quoque mem. πέπλον τῷ ἀναγομένῳ τῇ Ἀθηνᾷ τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις. Itaque non video quâ ratione poſſit excuſari quod in Scholiis Comici legitur ad *Equites*. Ἐπεσκευάζετο δὲ ὁ πέπλος καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, καὶ ἐπομπεύετο ἐν τοῖς Παναθηναίοις. Hic prætereire nequeam ritum in peplo notabilem: quod ſcilicet ei nomina benè de Rep. meritorum intexerentur. Suidas: Νικήσαντες Ἀθηναῖοι πέπλον ἐποίησαν τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ἀνεγράψαντο τοὺς ἀρίστους ἐν αὐτῷ. Eadem habet Ariſtoph. Scholiaſtes. Reſpexit hunc morem Virgilius, ſeu quiſquis alius in Ciri.

> *Sed magno intexens ſi fas eſt dicere, peplo,*
> *Qualis Erechtheis olim portatur Athenis,*
> *Debita cum caſtæ ſolvuntur vota Minervæ.*
> *Tardaque confecto redeunt quinquennia luſtro*

Unde viros fortes & bono patriæ natos Ariſtophanes in *Equitibus* appellat ἀξίους τοῦ πέπλου. Λαμπαδηδρομίας cum Prometheis & Vulcanalibus, Panathenæa com munes habuerunt; niſi quod in his equites decurrerent. Plat. lib. 1. de Rep: Λαμπὰς ἔσται πρὸς ἑσπέραν ἀφ' ἵππων τῇ θεῷ. Et Xenophon in Convivio: Ἠ. γὰρ Παναθηναίων τῶν μεγάλων Ἱπποδρομία. Hos ludos in veſte tinctâ ſpectare nefas erat, uti conſtat ex Nigrino Luciani. Caſtellanus.

Panchaa, Arabiæ Troglodyticæ pars, quæ oſtio ſinus Arabici adjacet. Vide Voſſ. ad Melam 3. 9. Virg. Geor 2.

> *Totaque thuriferis Panchaia pinguis arenis.*

Idem Georg 4.

> ———*Panchaeis adoleſcunt ignibus aræ.*

Ovid. Met. 10.

> *Cinnamaque coſtumque ſuum ſudataque ligno*
> *Thura ferat, floreſque alios Panchaia tellus*

Claud. 2. Rapt.

> *Quicquid thuriferis ſpirat Panchaia ſylvis*

De hoc thure capiendi Lucretius, Claudianus, Tibullus, Arnobius ſub nomine *odorum, ramorum, mertinum, reſina*. Ait primus lib. 2.

> *Araque Panchaeos exhalat propter odores.*

Alter de 3. Conſul. Honor.

> *Indus ebur, ramos Panchaia, vellera Seres.*

Tertius l. 3.

> *Illic quas mittit dives Panchaia merces.*

Quartus lib. 7.

> *Panchaicas ardere reſinulas.*

Panaa, op. non procul ab Alexandria, quod eſt Sogdianorum Plin. 6. 16.

Panda, Dea à Romanis in ſummâ veneratione habita, ſic dicta, quod *pandat*, i. e *aperiat* viam. *Panda* item dicta Dea pacis a *pandendis* ſeu aperiendis Urbis portis, ut cenſet Turnebus. Aliam tamen ſententiam adfert Arnobius lib. 4. adverſus Gentes, qui & *Panticam* appellatam ſcribit: *Quod T. Tatio, ut Capitolinum capiat collem. viam pandere atque aperire permiſſum eſt, Dea Panda eſt appellata, vel Pantica.* In Gloſſis Philoxeni eſt: *Panda*, Εἰρήνης θεός Apud Varronem lib. 1. de vitâ pop. Romani Ælius hanc Deam eandem putat cum Cerere, dictamque a *pane dando*. Varronis verba nobis ſervavit Nonius in verbo *Pandere*, ubi refert: *Hanc Deam Ælius putat eſſe Cererem; ſed quod ei qui in Aſylum confugiſſet. panis daretur, eſſe nomen fictum à pane dando Pandere, quod eſt aperire.* Verum *pando* non eſt à *panem do*, & more ſuo ludit Varro, cum Ælii ſententiam in medium adferat, eamque probare videatur. Neque Panda eſt Ceres, cum apertè ipſe Varro eam à Cerere diverſam faciat his verſibus apud Gellium lib. 12. cap. 13.

> *Ted Anna Peronna, Panda, te Lato, Pales,*
> *Neriones, & Minerva, Fortuna, ac Ceres.*

Panda, Indiæ pop. qui cum Deriade contra Bacchum pugnaverunt; hi ſoli reguntur fœminis, Steph.

Pandana, porta Romæ à *pandendo* dicta, quod ſemper pateret ad res quæ in urb ferebantur. Eadem dicebatur *Libera à Libertate*.

Pandaria, vel *Pandataria*, Plinio & Solino, *Pandateria* Tacito inſ. maris Tyrrheni in ſinu Puteolano, Palmariæ & Pontiæ finitima ab eis in ort. ante Caietam recedens, inde 250 ſtad. diſtans.

Pandion. Erichthonii Athenarum regis filius in regno patri ſucceſſit. Apollodorus lib. 3 Ἐριχθονίου δὲ ἀποθανόντος, καὶ ταφέντος ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς Πανδίων ἐβασίλευσε. Erat autem rex quintus ut Euſebius teſtatur: Ἀθηναίων ἐβασίλευσε πέμπτος Πανδίων. Hujus filiæ fuerunt Procne & Philomela; quarum priorem Tereo Thracum regi, cujus ope Ponti regem profligaverat, uxorem dedit; qui poſtea & Philomelam violavit, prætextu viſendæ ſororis a patre abductam, uti poſtea videbimus in *Philomela* & *Procne*. Pandion autem filiarum caſu acerbiſſimè afflictus nimio animi mœrore vitam finiit. Ovid. Met. 6.

> *His dolor ante diem, longaque extrema ſenectæ*
> *Tempora, Tartareas Pandiona miſit ad umbras.*

Idque anno regni ſui quadrageſimo, teſtibus Euſebio ac

Hieronymo. Vide plura de eo apud Meurs. De Reg. Athen. l. 2 Hinc *Pandionius* pro *Attico*. Ovid. Met. 15. ut vulgo habetur.

Quid Pandionia restant, nisi nomen, Athenæ.

Lucanus de Pallade:

Et Pandioniæ quæ cursu protegit arces:

Pandion, Cecropis 2. Athenarum regis filius, qui patri suo in regno successit. Hieronymus: *Atheniensibus regnavit Pandion alter*. Vide Meurs. de Reg. Athen. lib. 2. cap. 15.

Pandora, Hesiodo fingitur prima mulier à Vulcano Jovis jussu fabricata, quam singuli dii donis suis ornaverunt, unde & nomen suum sortita est teste Hesiodo.

———Ὅτι πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Δῶρον ἐδώρησαν———

Pallas enim sapientiæ donum ei contulit, Venus formæ, Appollo Musices, Mercurius eloquentiæ. Hanc postea cum pyxide clausâ missam fuisse tradunt ad Epimetheum (quia humano generi male cupiebat Jupiter ob Promethei audaciam, qui ignem e cælo furatus ferulæ inclusum detulerat in terras) qui illâ receptâ, & pyxide apertâ, cui omne malorum genus inerat, terram morbis calamitatibusque replevit. Item mater Deucalionis, à quâ Thessalia *Pandora* dicta est. Est & nomen vel epitheton Terræ. Hesychius: Πανδώρα. ἡ Γῆ, ὅτι πάντα τὰ πρὸς τὸ ζῆν δωρεῖται, ἀφ' ὧν τὸ ζῆν...

Pandora, Indorum pop. qui degunt in convallibus. Vivunt annos ducentos; in juventute sunt candido capillo, in senectute vero nigro.

Pandosia, urbs gemina: una Brutiorum (licet Strabo in Lucaniâ reponat) in monte, apud præterfluentem Acherontem flu. excisa, apud opidulum vulgo *Castel Franco*, quod, teste Barrio, locum tenet Pandosiæ, in territ. Consentino, inter Consentiam & Mont. Altum 6. m. p. circiter. Hic Alexander, rex Epiri ab oraculo delusus (cumque Pandosia sibi fatalis esset, haud præmonitus fuisset) Tarentinis opem ferens à Brutiis obtruncatus est. Altera in Epiro ad flu. Acherontem quoque ubi Pandosia lacus, teste Plinio. in Cassiopeæ & Thesprotiæ confin. in ipsâ Thesprotiâ.

Pandrosos, filia Cecropis Atheniensium regis, soror Aglauri, & Herses. Ovid. Met 2.

Pars secreta domus ebore ac testudine cultos
Tres habuit thalamos; quorum tu, Pandrose, dextrum,
Aglauros lævum medium possederat Herse.

Paneas, fons Palæstinæ in Cœlesyria, unde Jordanis flu. effluit apud Cæsaream Philippi urb. nunc eversam, quæ & *Paneas* dicta est, à Sidone urbe Phœniciæ 20. m. p. in ort. recedens.

Panebi, pop. Arabiæ; de quibus sic scriptum legimus. Si quando rex moritur, corpus ejus quidem defodiunt, caput vero auratum in templo augustissimo consecrant, dicantque. Alex. ab Alex. lib. 3. cap. 2.

Panelus, urbs circa Pontum, sic dicta ab Heracleotâ quodam ex posteris Penelei ducis in bello Trojano, qui illuc ex Bœotiâ venit. Steph.

Pangæus. *Malaca* & *Castagna* Bellonio, mons Thraciæ in Macedoniæ confin. Philippis urbi imminens, *Pangæa*, Virg. Georg.

Altaque Pangæa, & Rhesi Mavortia tellus.

In hoc teste Herodoto Musâ 7. aurea sunt & argentea metal. a. Cinnamis eum abundare, ait Ferrarius deceptus loco Claudiani, ubi legendum est:

———*Panchaia turgent*
Cinnama.———

Lucan. lib. 1.

———*Video Pangæa nivosis*
Cana jugis, latosque Æmi sub rupe Philippos,

Statius Theb. 10.

Persindunt inarata diu Pangæa juvenci.

Hinc *Pangæus*. Lucan. lib. 7.

Pindus agit gemitus, Pangæaque saxa resultant.

Val. Flac. lib. 1.

Carbasa Pangæâ Boreas speculatus ab arce.

Panhellenes, simpliciter pro Græcis apud Hesiodum, ubi de Sole hyberno:

———Βράδιον δὲ Πανελλήνεσσι φαείνει.

Ubi non vertendum *universis Græcis*, ut vulgò, sed simpliciter *Græcis*. Πανέλληνες, enim tempore Hesiodi, Homeri, & Archilochi appellabantur Græci ad differentiam Ἑλλήνων propriè dictorum. Hellenes autem tunc temporis dicebantur Phthiotidis incolæ, quod nomen acceperunt ab *Hellenes* Deucalionis filio, qui illius patris Thessaliæ rex fuit. Ante hunc nominabantur Γραικοί, quod Latini retinuerunt. Hinc Homerus Achillis populares & subjectos vocat Myrmidonas & Hellenas. Achilles autem imperabat Phtiotidi. Hi itaque cum propriè dicerentur Ἕλληνες, reliqui Græciæ populi dicti sunt Πανέλληνες. Vide Thucydidis proœmium, Strabonem lib. 8. Apollodor lib. 1. Bibliothecæ. *Panhellenia* autem sacra totius Græciæ vocantur.

Panionium, locus sacer in Mycale promont. in Sept. vergens, communiter ab universis Jonibus Neptuno Heliconio dicatus. Hunc in locum quotannis conveniebant Jones ad peragenda sacrificia, quæ & ipsa *Panionia* dicebantur. Stephanus: Πανιώνιον, τέμενος, καὶ πόλις ἐν τῇ Μυκάλῃ τῆς Ἐφεσίων καὶ Σαμίων. Herodotus non urbem sed χῶρον ἱερὸν vocat. Sic enim ille lib 1. Τὸ δὲ Πανιώνιον ἐστὶ τῆς Μυκάλης χῶρος ἱερὸς πρὸς Ἄρκτον τετραμμένος κοινῇ ἐξαραιρημένος ὑπὸ Ἰώνων Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ. Ἡ δὲ Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἠπείρου ἄκρη πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κατήκουσα Σάμῳ· ἐς τὴν συλλεγόμενοι ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες ἄγεσκον ὁρτὴν τῇ ἔθεντο οὔνομα Πανιώνια. Herodoto consonat Strabo lib. 14. Πρῶτον δ' ἐστὶν ἐν τῇ παραλίᾳ τὸ Πανιώνιον, τρισὶ σταδίοις ὑπερκείμενον τῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ Πανιώνια. κοινὴ πανήγυρις τῶν Ἰώνων συντελεῖται τῷ Ἑλικωνίῳ Ποσειδῶνι καὶ θυσία. Meminerunt etiam Plinius lib. 5. cap. 29. Itemque Pomponius Mela. Plinius ita: *In orâ quæ Trogylia appellatur, Gessus amnis, Regio omnibus Jonibus sacra, & ideo Panionia appellata.* Mela vero sic: *Ubi est Panionium sacra regio, & ob id eo nomine appellata, quod eam communiter Jones colant.*

Panis, vel *Panides*, rex Chalcidis, qui, quia satis imprudenter Hesiodum Homero prætulit, ejus stultum ac ineruditum judicium abiit in proverbium, *Panidis suffragium*. Philostratus in Euphorbo.

Panisci, Dii sylvestres, qui per diminutionem dicti minuti illi Panes, sicut à Satyro Satyriscus.

Pannonia reg. Europæ maxima, inter Danubium ad Bor. à Metanastis Jazygibus separantem, & Saum flu. ad merid. dividentem, ac inter Noricum ac occid.

&

& Mysam ad ort. contenta 5 In superiorem (quæ *Prima* Ruso, Marcellino, & Lib. Notit. dicitur) in quâ *Ala Flaviana*, seu *Vienna*, ut nunc vocant, *Flexum* seu *Posonium*, *Arrabo*, sive *Jaurinum*, *Sabaria*, *Savaria*, seu *Gracium* & *Petovio* urbes continentur: Et inferiorem ad ortum, in quâ *Buda*, *Strigonium*, *Alba Regalis*, *Colocia*, *Quinque Ecclesia*, *Sirmium*, & *Taurinum* urbes sunt, divisa. Utraque *Hungaria* nominatur, non tamen ex æquo; Nam Hungaria trans Danubium usque ad Carpatem montem extensa Jazyges Metanastas complectitur, & Pannonia partem Austriæ & Stiriæ, Carniolæque comprehendit. Ex quo error Ortelii patet, Pannoniam super. Austriam appellantis, cum modicam partem Austriæ (in quâ Vienna & Sapronium) tantum contineat maximaque Austriæ ac Stiriæ pars cum Carinthia & Carniola sit in Norico. Ovid. Trist. 2.

Nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda.

Pop. *Pannonii* Idem Ovid. ad Liviam:

Summaque dispersi per juga Pannonii.

Hinc *Pannonicus* Mart. 8 14.

Dum nova Pannonici narratur gloria belli.

Et *Pannonis* fœm. Lucan. lib. 6.

Pannonis haud aliter post ictum sævior ursa
Cum jaculum parvâ Libys amentavit habenâ,
Se rotat in vulnus, telumque irata receptum
Impetit & secum fugientem circuit hastam.

Horum mem Dionysius, vers. 321.

Πρὸς δὲ νότ Γέρμοι καὶ Μυρινο ἄτα ἰχθυμιά,
Παιόνιοι, Μυσοί τε.

Solinus cap. 24. *Jam Pannonia viro fertis, & solo plano lata, atque uber Dravo Savoque inclytis amnibus circumflua.*

Pannonia Savia, quæ & *Kiparia*, seu *Ripensis*, *Bubalia* Aurel. Victori, *Sirmiensis* Cassiodoro, *Cibaliensis* P. Diacono, pars Pannoniæ infer. circa *Saum* flu. ubi Amantini pop. Plin. quæ partim *Hungariæ*, partim *Bossinæ* & partim *Sclavoniæ* nunc dicitur.

Pannonia Valeria, quæ & *Valeria* simpliciter, pars Pannoniæ sup. in quâ pars Stiriæ ad ortum continetur.

Panolbius, Epicus poëta epitaphium scripsit in Hypatiam Erythræi filiam, item carmen ad Ethherium, atque alia.

Panomphaus, Jovis epitheton à πᾶς *omnis* & ὀμφὴ *vox*. sive quòd ab omni linguâ colatur, sive quòd omnium voces audiat. Ovid. Met. 7.

Ara Panomphao vetus est sacrata Tonanti.

Hesychius: Πανομφαῖος ὁ πᾶσαν φήμην καὶ μαντείαν, ἀναφαίνεται τετιγι κληδόνι.

Panormus, Siciliæ urbs. Ptol. hodie *Palermo*, testibus Aretio & Fazello. Polybius hanc lib. 1. in duas partes distinguit, in veterem nempe & novam, quas Neapolin & Palæopolin vocat. Hanc unà cum Solunte & Motye Pœnis illis antiquissimis attribuit Thucydides lib. 6. Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορμον &c. σύμμετον. Hæc ut Polybius author est lib. 1. Ἡ βαρυτάτη πόλις τῆς Καρχηδονίων ἐπαρχίας. Ac Diodorus lib. 22. eandem habere asserit λιμένα κάλλιστον τῶν μετὰ τὴν Σικελίαν, ἀφ' ὧ καὶ τὴν πόλιν συμβέβηκε τετυχέναι ταύτης τῆς προσηγορίας Quod ipsum miraris subit. unde Græcum habuerit nomen urbs, quam nec Græci condidisse, nec nisi sero admodum obtinuisse leguntur. Proinde verisimile est, aliud Panormi nomen in usu fuisse apud Pœnos, puta לבתין *Lebtin*, i.e. ὅρμον, *stationem*. Boch. Ejus mem. Sil. lib. 14.

Tergemino venit numero fœcunda Panormus.

Panormus, op. multiplex. Unum Cretæ. Ptol. cujus mem. Plinius. *Mirabello* nunc Nigro, *Velismeni* pagus Bellonio in Boreali. Alterum Macedoniæ in orâ apud Athon mont. Ptol. *Terisso* Ortelio, *Macri* Moletio. Tertium in Samo insula Liv. *Macri* quoque *Nardo*. Quartum Achaiæ. Polyb. Plin. Pausan. Thucyd. in Peloponneso juxta Rhium promont. contra Naupactum. Quintum Chersonesi Thraciæ Plin. inter Elæum, & Cardiam. Sextum in Phrygiâ ad Hellespontum apud Cyzicum. *Palermo* Leunclavio.

Panormus, portus multiplex. Unus Epiri apud Oricum Straboni inter Acroceraunia & Onchesmum, *Palermo* Moletio. Alter Atticæ. Ptol. Pausf. *Raphti* Sophiano, inter Sunium & Cynosuram promontoria. Alius Cephaleniæ insf teste Porphyrio.

Pantanus, vel *Pantenus*, Theologus eruditissimus, primus Scholæ Ecclesiasticæ præfuit apud Antiochiam, A. D. 181. Euseb. Hist. Eccl. lib. 5. cap. 10.

Pantagias, vel *Pantagies*, fluvius Siciliæ, valde quidem exiguus. Sil. lib. 14.

———*Ac facilem superari gurgite parco*
Pantagium.———

Sed rapidissimi cursûs, quique magno murmure per multa saxa in mare præceps devolvitur. Hunc mirâ vocum contractione *Pantagiam* dictum volunt, quasi Πανταχῇ παταγοῦσαν *ubique obstreperum*. Servius in lib. 3. Æn. *Hic fluvius Siciliæ cum plenus flueret, implebat sonitu pene totam Siciliam, unde & Pantagias dictus, quasi* ubique sonans. *Hic postea cum Cereri quærenti filiam obstreperet, tacere jussus est numinis voluntate.* Et Vibius in Catalogo fluminum: *Pantagias Siciliæ ita dictus, quod sonitus ejus decurrentis per totam insulam auditus est, usque eo donec Ceres quærens filiam comprimeret eum.* At, ut cætera taceam: *Pantaciam* appellarunt Græci veteres non *Pantagiam*, Thucydides lib. 6. de Lamo quodam: Ὑπὲρ Παντακύου τε ποταμοῦ Τρώτιλόν τι χωρίον οἰκίσας. In Ptolemæo legitur: Παντάχου ποταμοῦ ἐκβολαί, quasi à recto Πάνταχος Fallor (inquit Bochartus) an Pœni פתק *pattak* vocabant à verbo Syro פתק *petak*. i. e. jaculari, projicere, & cum impetu propellere. Unde Claud. de Rap. lib. 2.

———*Et saxa rotantem*
Pantagiam.———

Vide Cluver. de Sic. Ant. lib. 1. cap. 11.

Pantheides, patronymicum, pro Euphorbus Panthoi filius, quem Pythagoras philosophus dicebat se fuisse in bello Trojano, & à Menelao interfectum esse. Pythagoras ipse apud Ovidium Met. 15.

Ipse ego, nam memini, Trojani tempore belli
Pantheides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atridæ.

Vide Philostrat. in Euphorbo.

Panticapæa, & *Panticapæum*, Plin. ac Steph. *Vosperti*, teste Nigro, urbs Tauricæ maxima ad Bosporum Cimmerium, *Bosphorium* olim, teste Plinio.

Panticapes, flu. Scythiæ Europææ per Lithuaniam fluens in Euxinum mare, Nomadas à Georgiis separans,

tans, teste Plinio. *Przepots*, vel *Przypiks*, teste Peucero, *Conscavado* Mercatori. Quintus flu. est ab Istro inter celebres apud Herod. lib. 4. Dionys. vers. 316.

Κεῖθι γὰρ Ἀλδήσκοιο καὶ ὕδασι Παντικάπαο
Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσι διάνδιχα μορμύρουσι.

Panyasis antiquitates Græciæ scripsit, sed carmine. Durius fuisse Samium tradit, ac Dioclis filium. Alii Halicarnassensem dixere & filium Polyarchi. quem ei patrem fuisse etiam *Pausan.* in Phocicis refert. Vide Voss. Hist Gr. p. 453.

Papa, nomen olim commune omnium Episcop. quos eadè *Papas* appellabant; Papiæ, *Admirabilis*, *major*, *pater & custos*. Hinc Vett. Epistolæ Episcopis inscriptæ. *Dom. Papa N. aluerim.* ut patet ex August. Epist. 15. 18. &22. 256. Hieronym. Epist. ad eund. & aliis, quos laudat Joach. Vadianus *de Primit Eccles. statu*, Bignonius *ad Marculf.* l. 1. *Savaro.* ad *Sidonium lib.* 1. *Epist.* 6. Casaub. *Exercit.* XIV. A. 4. &c. Prudentius *in pass. Hippolyti, ad Valerianum Episc.*

Rorantes Saxorum apices vidi, optime Papa.

Series Episc. Mettensium, scripta sub Carolo M.

Nobilis in cunctis Papa, *Chrodegangus habetur.*

Tortarius Floriacensis *de Translat. S. Mauri*, cum se Episcopum fuisse insinuasset, priusquam Benedictinum induisset habitum, hæc subdit:

Gratum est, ut coram Legislatore rependam
Servitium Domino, præsente mihi Benedicto,
Illius & normam juxta deducere vitam,
Quàm me barbarico Papam *contradere ludo*, &c.

apud Car. du Fresne *Glossar.* Tradit quidem *Chronicon* Orient. & Eutychius, Papæ nomen ac titulum *Hieroclam*, seu *Heraclam* Patriarcham Alexand. usurpasse. *in Origin. Alexandr.* a quo idem titulus cæteris Alexandr. Præsulibus tribuitur à Scriptoribus, uti observatum Seld. *ad Eutych.* Goaro *ad Theophan.* & Allatio *de Consens. utriusque Eccles. cap.* 18 quibus adde Pachymerem lib. 10. c 32. & Facund. Hermianensem *lib.* 4. *cap.* 2. ubi Athanasius, *Papa noster Athanasius* dicitur. Verum non Alexandrino tamen Patriarchæ proprius hic titulus fuit, cùm & Constantin. & Hierosolym. eum tribuat Avitus Viennensis *Epist.* 7. & 23. communisque fuerit omnibus Episcopis appellatio, ut ostensum. Sed quemadmodum nomen *Apostoli*, *Apostolici*, *Apostolicæ sedis* quemadmodum mos osculandi pedes, aliáque antiquitus quidem omnibus Episc. communia fuêre, ut Casaub. *d. l.* probat pluribus, postea verò titus hic ad cultum Pontif. Rom. propriè translatus est, & appellatio illa, de Romæ Episcopo & sede Rom. *ἀντονομαστικῶς* in Occid. usurpari cœpit; ita Papæ nomenclatura in eadem solis Pontif. Rom. remansit, idque ex decreto Gregorii VII. qui in Synodo Romæ habitâ, statuit, ut *Papa* nomen unius esset in Orbe Christiano, V. Baron. *ad* 10 *Ianuar* & Sirmondum *ad Ennod. lib.* 4. *Epist.* 1. Adde Clar. Suicerum, qui seculo adhuc V. omnes Episcopos, imò & Sacerdotes ac Abbates honoris gratiâ, in Ecclesiis occident. *Papas* vocatos, pluribus exemplis docet, atque de Patriarcha Alexand. hæc subjicit: *A temporibus Heraclæ, qui circiter 88 annis ante Alexandrum Patriarcha fuit, obtinuit, ut Patriarchæ vocarentur* Papæ. *Is vocabatur Pater, id est, Abbá, cùm alii Presbyteri tantùm vocarentur, id est, Seniores. Posteaquam v. plures Episcopi per Ægyptum creati sunt, qui nulli antea erant, sed ab Heracla primùm constituti sunt tunc communicato omnibus illo nomine Abba, id est, Patris, ut aliquid præcipuum haberet Episcopus Alexandrinus, qui aliquot Episcopos sub se habebat, placuit eum vocari* Papam, *id est, avum, nempe πατέρα πατέρος*, ex Eutychii *Origin. Sedis Alex.* in *Thes. Eccles.* Hinc *Papatia*, & *Papatus*, de dignitate Pontificia, apud Ostiensem *lib.* 2. *c.* 79. *Papare*, summum Pontificatum obtinere, apud Leodicensem in Episcop. Virdun. &c. V. de incrementis ejus Fr. Burmannum *Synop. Theol. Part.* 11. *l.* 8. *c.* 14. Uti verò in Eccles. Rom. *Papa* est ejus caput & Monarcha, *cui subesse, omnibus de necessitate salutis esse*, pronuntiavit jam olim Bonifacius VIII. ita Japonenses quoque suum habent *Papam*, seu sacrorum Principem; nec non Peguani inter hodiernos Ethnicos: vocaturque Japonicus, *Dair* [qui tamen potestate civili omni exutus est circa Annum Chr. 1600.] Peguanis, *Rolim.* Sed & Mahumedani olim suum Papatum habuêre, *Califatûs* nomine, quem tamen jam ante quatuor secula extinxêre Tartari: non sic tamen, ut non hodiéque *Cheki*, qui Meccæ residet, & omnium Muslimorum cujuscunque sectæ, in sacris caput est, maxima sit autoritas, sed imperio destituta. V. G. Hornium passim, imprimis *Orbe Polit. Pars II. pag.* 4. ubi de quadruplici *Papatu.* Nec omittendum, quòd Goarus *ad Cedren.* has voces Πάππας & Παπᾶς distinguens, alteram Pontifici, alteram Clerici minoribus, convenire ait: Hinc in Is. Comneni *Nov.* ὅτι καὶ τοῦτον αὐτὸν Παπᾶν, ἤτοι ἀναγνώστην, ubi innuitur, Lectorem ex infimo Clericorum ordine simplicémque Clericum, esse; Atque ita vocem Παπᾶς pro Clerico usurpasse Byzantinos constat. Nam & in *Epist.* Barbaro-Græcâ Bessarionis Cardin. editâ à Meursio Παπάδες, pro *Presbyteris*, accipiuntur; uti Παπαδίσσα, in *Actis* S. Eliæ Jun. pro *Sacrificulis*; & παπαδίαι pro *Sacerdotissis*, in *Glossis* Græco-barb. Scribit prœterea Scaliger *de Emendat. Temp.* lib. 7 Æthiopes Sacerdotes *Papajath* hodie vocari. Sed & Indos, de quibus dictum, summos suos Pontifices *Papas* appellare etiamnum, tradit Jos. à Costa *lib.* 5. *cap.* 14. de qua appellatione V. Francisc. Lopes de Gomara *lib.* 2. *cap.* 84. Quin etiam Græcis recentioribus vox Παπᾶς præponi consuevit Hegumenorum nominibus, quemadmodum vox *Pater* apud Latinos. Concilium Chalcedonense *Act.* 1. πρεσβύτερον Παπᾶν Ἀβραάμιον. Alibi, de Eutychete Archimandrita hæretico: Ὁ παπᾶς Εὐτυχής. *Lamentatio* MS. de capta Constantinop. παπάδες, ἡγούμενοι &c. Walafridus Strabo *de Reb. Eccles. cap.* 7 *Papa* nomen *paternitatis* appellationem esse dicit, & *Clericorum congruere dignitati*: quod etiam colligitur *ex vita* Zosimi Episcop. Syracus. *num.* 16. apud Car. du Fresne *Glossar.* Episcopos eorum, *Patres esse, non Dominos*, docet, verbis Hieronymi. V. quoque Corasium *Miscellaneor. lib.* 5. *cap.* 15. Certè *Papa* pro *Patre*, apud Græcos, & Romanos: seu Avo, apud Arabas, pro quo alii *Atta*, quod ad Fratres etiam transiit, vel *Abba*, item *Tatta*. Unde *pappare* dicti infantes, mammam amplexuri, vel Patrem vocaturi. *Pappi*, qui pappum minist abant, ut & Pædagogi. Isidoro, *Papas*, *Pædagogus qui sequitur studentes.* Hinc Juvenal *Sat* 6.

——*Timidus prægustat pocula* Papas.

Et

Et Acta Viti ac Modesti Martyrum: *Angelus autem Domini apparuit* Papaci *ejus religioso viro, Modesto nomine.* Etiam *Papa*, cibus puerorum, sicut Bua potus. Non. Marcellus *de Propriet. serm. cap. 2. Buas potionum positam parvulorum. Var. Cato, vel de liberis educandis: Cum cibum ac potionem Buas, &* Papas *dicent, & matrem mammam, Patrem tatam.* V. Thom. Bartholinum de *Puerperio Vett.* & L. Pinorium *Comm. de Servis*: nec non in vocibus *Apostolici, Archiepiscopus*, & *Pater*.

Paphlagonia, *Reni* Castaldo, regio Asiæ ad Pont. Eux. Galatiæ pars Borealis Ptolemæo inter Bithyniam ad occid. & Cappadociam ad ort. Galatiâ ad Aust. cohærente. Nomen habet à *Paphlag ne* Phinei filio, teste Stephano. Populi *Paphlagones*, quos superstitiosos ac stolidos esse affirmat Lucianus in Pseudomanti. Horum mem. Dionys. vers. 787.

Παφλαγόνες δ' ἐπὶ τοῖσιν ἐκ' ἀνόνοι ἠμισυνοι

Καὶ Μαριανδυνῶν ἱερὸν πέδον ——

A *Paphlagone* Phinei filio, ut diximus, *Paphlagoniam* deducit Stephanus. Ita enim Constantinus Porphyrogenneta *Paphlagones* deducit ἀπὸ Φινέως Παφλαγόνα τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος· ὅς ἔσχεν ὑπὸ Παφλαγονίαν ... καὶ ἡ χώρα τὴν προσηγορίαν ἐνδεδειγμένη. Fortasse autem, inquit vir Magnus, Phinei filius pro *Paphlago* fuit *Phaleg*, unde *Paphlagonia* compositi nomine פאה פלג dicta fuerit, h. e. *plaga Phalegi*. Id enim proprie פאה *pea*. Homerus eos a fortitudine commendat. Il. ν

Ἀρχὸς Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.

Idem Iliad. ν.

Τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο.

Paphnutius Epi copus Ægyptius Confessor, ex illis quos Maximinianus, dextris effossis oculis, & sinistro poplite succiso, ad metalla damnaverat. Sed in hoc tanta virtutum inerat gratia, ut signa per eum non minus, quam dudum per Apostolos fierent. Nam & Dæmonas verbo tantum fugabat, & ægros solâ oratione curabat: sed & cæcis visum dedisse dicitur, & paralyticos ad stabilitatem corporis revocasse. Hunc Constantinus Imp. in tantâ veneratione & affectu habuit, ut sæpius eum intra Palatium evocatum complecteretur, & illum oculum, qui in confessione fidei erat evulsus, avidioribus osculis demulceret. Ruffin. Eccl. Hist. libro 10. cap. 4. In Concilio adfuit Nicæno, in quo cùm cæteri Patres legem laturi essent, quâ conjugium Sacerdotibus prohiberetur, contradixit, honorabiles confessus nuptias, & castitatem esse dicens concubitum cum propria conjuge. Hist. Trip.

Paphos nova, Cypri ins. urbs Ptol. *Neapaphos* Plinio. *Bapho* N gro. Paphum ab Augusto Imp *Augustam* appellatam scribit Dio. lib 54. sed veteremne an novam non discernit. Duæ enim sunt in Cypro teste Ptolemæo.

Paphos Cypri civitas, Veneri quondam sacra. Virg.

Est Amathus, est celsa mihi Paphos,

Horat. Carm. 1. Od 30.

O Venus regina Cnidi Paphique,

Sperne dilectam Cypron.

In hac urbe ante nuptias puellæ dotem quæsituræ in honorem Veneris in litore se prostituebant. Just lib. 18. Pompon. lib. 2. Strabo lib. 14. Plin. 5. 31. Hinc Nonnus in Bassaricis lib. 13.

Καὶ Πάφον ἀβροκόμων σοφαστεφέων ἕδρανον Ἐρώτων.

Construxit etiam in eâ templum & aram in honorem Veneris, quæ à loco *Paphiæ* dicta est, cui diu solo thure sacrificatum est. Long. 64. 20 Lat 35. 10.

Paphus, Pygmalionis fil. ex Eburneâ matre. Cum enim olim Pygmalion in Cyprum ins. pervenisset, compertisserque mulieres omnium libidini obsequentes, cœlibem vitam ducere statuit. Porro cum ingenio valeret, essetque sculptor insignis, dicitur sibi ex candidissimo ebore muliebre sculpsisse simulachrum, omnibus venustatis, formæque numeris, quoad fieri potuit, absolutum. In quo cum homo ingeniosus attentius suam miraretur, in ejus amorem incidit, oravitque Venerem (quæ summâ cum veneratione id temporis in Cypro colebatur), ut uxorem sibi concederet statuæ suæ eburneæ simillimam. Quibus precibus à Venere exaud tis, Pygmalion domum rediens statuam suam animatam invenit, servatisque iisdem lineamentis, eodemque candore, in formosissimam virginem transformatam. Cujus postea concubitu usus, ex eâ Paphum filium suscepit, qui & patri in regno successit, condiditque urbem in Cypro, quam de suo nomine *Paphum* vocavit: Ovid. Met. 10.

Ille Paphum genuit, de quo tenet insula nomen.

Papia, quæ & *Flavia* aliquando in antiquis nummis, olim *Ticinum*, urbs Insubriæ post Mediolanum clarissima. Quondam Ostrogothorum & Longobardorum sedes. Item flu. ejusdem nominis. Vide *Ticinum*.

Papias, Grammaticus, qui scripsit Dictionarium Latinum ordine litterarum.

Papias, D. Joannis auditor, D. Polycarpi condiscipulus, & socius, Hierapoleos civitatis episcopus fuit. Vide Euseb. Eccl. Hist. lib. 3. cap. 35. & 39.

Papinianus, J. C. Severo Principi gratissimus, Scævolæ discipulus, qui ei in advocatione fisci successit. Is est, cui filios suos Severus moriens commendavit, deinde ab Antonino Caracallâ securi percussus est. Caussa necis traditur, quod Caracallâ, interfecto fratre Geta, ei mandaverit, ut & in senatu, & apud populum facinus diluerer: illum autem respondisse, *Non tam facile parricidium excusari posse, quàm fieri.* Spartianus.

Papinius, Statius Neapolitanus, inter Heroicos poëtas relatus, haud ignobili genere ortus est. Quidam scribunt majores ejus oriundos esse Epiro, diuque versatos Sellis, non sine admiratione ingenii & probitatis. Patrem Papinium habuit, qui ob insignem eruditionem, egregiasque virtutes, Neapoli civitate donatus est, in quâ Statius poeta natalem suum habuit. Composuit multa varia poemata. Vide *Statius*, & Crinitum de vitis Poëtarum.

Pappus Alexandrinus, floruit sub Theodosio M. Scripsit octo *Mathematicarum collectionum* libros. Idem Mathematicâ συντάξει in Ptolemæum magnum sibi nomen consecutus est. Etiam supersunt ejus explicationes in Aristarchum Samium de magnitudinibus & distantiis Solis ac Lunæ. Convertit Latinè, ut & Aristarchum, Federicus Commandinus. Editus est Pisauri 1572. Librum quoque de fluviis Libyæ, nec non universalem Chorographiam reliquit.

Papyrius, à velocitate *Cursor* dictus, quum Consule se adversis omnibus contra Samnites progressum

cilis

esse sensisset, ad auspicia repetenda Romam regressus, edixit Fabio Rutiliano, seu, ut alii legunt, Rulliano, Magistro equitum, quem exercitui præposuit, ne manus cum hoste consereret. Sed cum ille opportunitate ductus pugnasset, ac vicisset, reversus eum securi ferire jussit: Ille in urbem confugit, nec supplicem Tribuni tuebantur. Deinde parentis lacrymis, populus veniam precibus impetravit. Papyrius item de Samnitibus triumphavit. Liv. lib. 9.

L. Papyrius Cursor, superioris fil. de Samnitibus secundum patrem, omnium pulcherrimam victoriam reportavit. Ædemque Fortunæ de manubiis faciendam locavit.

Papyrius Crassus, quum Privernates intra mœnia fugasset, ac pro rebus bene gestis triumphus ei negaretur, in monte Albano triumphavit, & pro laureâ usus est myrteâ coronâ. Valer. lib. 4.

Papyrius, Carbo cum dentibus natus. Plin. lib. 7.

Papyrius Prætextatus nobilis adolescens, eo ex cognomen assecutus, quòd in prætextâ & adolescentiâ magnopere visus est sapere. Cùm enim à patre duceretur in Curiam, in eâque forte arcana quædam tractarentur, domum reversus, interrogatusque a matre, Quidnam in Senatu actum esset *Ut una*, inquit, *uni nubere possint*. At illa mane convocatis matronis ad Curiam properat, rogatque, ut eâdem lege viros duos habendi licentia fit etiam fœminis. Re cognitâ ingenium & constantia pueri laudata est. Macrobius.

Papyrius fœnerator, cum C. Publium nobilem adolescentem, quem ob æs alienum paternum nexum habebat, quod stuprum pati nollet, contumeliis ac plagis afficeret, re ad Senatum delata, damnatus est Lex deinde lata, ne quis in corpora libera ob æs alienum jus haberet. Liv. l. 8. Valer. Max de pudicitiâ, *T. Veturium* pro *Publio*, & *C. Plotium* pro *Papyrio* nominat.

Parabyston, forum Athenis in quo undecim viri judicabant, & quidem res viliores. Vide Meursium Atticarum Lectionum lib. 2. cap. 9. & Maussacum ad Harpocrationem.

Paracheloita, pop. apud Thessalos circa Maliam urb. ad Acheloum flu. & apud Ætolicos. Strabo. Alios in Phthiotide ponit Stephanus.

Paradisus, op. Syriæ, seu Phœnices supra Antaradum cum flu. cognomine. Plin. Ptol. Item pagus Siciliæ. Steph.

Paradisus, quem Dom Deum in Eden plantasse meminit Moses his verbis ויטע יהוה אלהים גן בעדן *vajitta Jehova Elohim gan beheden*, transferentibus id Septuaginta: ἐφύτευσε ὁ Θεὸς Παράδεισον ἐν Ἐδὲμ, ut non tam voluptatem, quàm nomen proprium istius loci accepisse videantur. Origine autem *Paradisus* vox Persica est, sicut Xenophon non solum testatur hortos a Persis *Paradisos* appellari, verum etiam Plutarchus in Demetrio, & Philostratus in vitâ Apollonii Tyanei, cum ita scribit: Μῆδοι ὁ Δαμις θηρία ... ἐν τοῖς παραδείσοις ... τοῖς βαρβάροις καὶ ἄγριοι, καὶ παρ' ἄλλοις. Et Pollux. Παράδεισος βαρβαρικὸν ... ὄνομα ... εἰς χρῆσιν Ἑλληνικὴν, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ Περσικῶν. Etenim Persæ nominabant Paradisos ampliores hortos δένδρα ἔχοντας ἥμερα, interdum etiam vivaria, ut quibusdam placere video. Gellius lib. 2. cap. 20. *Vivaria nunc dicuntur septa quædam loca, in quibus feræ vivæ pascuntur.* Et paulò post. *Vivaria quæ nunc vulgus dicit sunt quos Παραδείσους Græci vocant.* Quocirca Vandalorum regum paradisum in Africâ pulcherrimum & amœnissimum fontibus non tantùm irriguum, sed etiam arboribus pomis onustis plenum fuisse scribit Procopius. Unde Hesychius: Παράδεισον τὸν βασιλέως κῆπον ... interpretatur. Valeant ergo qui cum Scholasticis *Paradisum* dici volunt qu. *parans Dei visum*. Valeant qui cum Suidâ peregrinæ hujus vocis originem aut παρὰ τὸ δεύειν, i. e. ἀρδεύειν, aut παρὰ τὸ τὴν δεῖσαν i. e. βοτάνων ... ποτίζειν arcessunt. Tandem hanc vocem receperunt literæ sacræ. Ait enim Solomon Eccles 2. *Feci mihi hortos & paradisos (ganoth vepardessim) & plantavi in eis omne lignum fructiferum.* Canticorum quoque 2 & Nehemiæ 2. eandem vocem repertas. In Novo Testamento est Translata à S. Lucâ & D. Paulo ad æternam illam & beatam Dei, angelorum, & animarum felicium sedem, ut cùm Christus inquit latroni: *Hodie mecum eris in Paradiso.* Eadem significatione accipitur Apoc. 2. ubi *vincenti lignum vitæ* promittitur, *quod est in paradiso.* Ubi forte Seleuciani negarunt fuisse olim Paradisum terrenum, ut & Origenes lib. 4. περὶ ἀρχῶν, pueriliter raciocinatur, haud fore aliquem usque adeò stupidum, ut putet Deum agricolam fuisse, & arbores plantasse in Paradiso Sed eum confutat Epiphanius. Quin ipsa creatio verbo Dei facta redarguit ineptias tales; nec esse in Paradisi Historiâ semper quærendas allegorias monet Hieronymus. Fuit itaque Paradisus aliquis terrenus, sed ubi fuerit ab eruditis disputatur. Sunt qui sub Æquinoctiali circulo constituunt, & nomine *gladii, torridam zonam* accipiunt. Alii in altissimis montibus ponunt, ut ad Lunarem usque circulum pertingat, aquarum diluvii expers. Nonnulli extra orbem nostrum locum illi faciunt, mysticè intelligentes omnia illa quæ de eo commemorantur. Philo quoque Judæus cœlum intelligit. Sed hanc ejus opinionem improbat & rejicit Theodoretus multis modis, tum pariter his verbis: Εἰ γὰρ οἱ μὲν τὸν παράδεισον αὐτὸν λέγουσι φασιν, εἰ δὲ τόπος πάντως, ἐν ᾧ καὶ παράδεισος ἦν, ἔξω καὶ ὁ Ἀδὰμ ἐπλάσθη. Καὶ ὁ Ἀδὰμ ἀπὸ τῆς γῆς ἐν Ἐδὲμ γεγένηται ... ἰδὼν γὰρ τὸ πυῤῥὸν Quanquam posteriora hæc minime sint vera, eò quod Adamus nomen tulerit à Terrâ quæ Hebræis dicitur אדמה *Adama*. In qua regione ergo plantatus est hortus hic voluptatis? Probabiliter loqui ac scribere videntur, qui locum ejus designant in Mesopotamiâ inter Judæam & Arabiam, maximè circa Babylonem & Seleuciam, ubi Tigris & Euphrates 4. flumina suo concursu constituunt, supra Babylonem autem uno alveo recipiuntur; & infra rursus dividuntur in flumina duo; aut potius in Chaldæâ aut Assyriâ Sed & hanc sententiam evertere conantur nonnulli, non satis animadvertentes, ubi primi isti homines vixerint, ubi turrim condiderint, ubi Ninevem prius conditam ab Assur, à quo circumjacens regio Assuria, vel (quod idem est) Assyria est dicta. Suspicionis etiam nonnihil injicit, quòd inter Magorum præcepta, quorum in Chaldæâ & proximis regionibus magna fuit auctoritas, Paradisi quoque mentio fiat his verbis:

Ζήτει παράδεισον.

Quanquam mysticè eos de Paradiso loqui intelligat

Psellus

Pſellus, qui diſertis verbis *Χαλδαϊκὸν παράδεισον* vocat, & alio loco *ἱερὸν παράδεισον κτ̃ Χαλδαίους*, quaſi fuerit indubitatum tum temporis eſſe aliquem Paradiſum Chaldaïcum. At quia perierat aquis diluvii vaſtatus, atque ideo digito monſtrari non poterat myſticè intelligendum exiſtimarunt, ſicut & nonnulli Chriſtianorum Theologi. Adde quod verſus Orientem habitaverant Adam, Cain, Abel, & ab eodem tractu coloniæ fuerint in alias regiones deductæ. Poſt cataclyſmum enim venit in Ægyptum Mizraim, i.e. Ægyptus, ut Chus in Æthiopiam. Atqui Orientalis regio eſt Chaldæa, cujus incolæ quoque non falsò, Arcadum inſtar, ſed magno jure ſe omnium hominum antiquiſſimos jactare ſolent. Jam & ipſe hortus voluptatis plantatus fuiſſe legitur à Deo, Gen. 2. מקדם *Mikedem*; quam vocem licet Onkelos *à principio vertat*, Hieronymus *ab exordio*, Aquila *ἀπ' ἀρχῆς*, Theodoretus *ἐν τοῖς πρώτοις*, Symmachus *ἐκ πρώτης*: quaſi ante conditum mundum extiterit Paradiſus; tamen horum ſententiæ omnino ſtandum non eſt, cum eadem vox *ab Oriente* quoque ſignificet, teſte Aben Ezra & aliis: Atque hâc adeò de cauſâ Septuaginta verterunt *κτ̃ τὰς ἀνατολὰς*, i.e. *ad Orientem*, reſpicientes ad locum non ad tempus. Hoc certum eſt, ante hominem formatum extitiſſe Paradiſum. Ante mundum vero creatum non extitiſſe, vel inde probari queat, quòd terreſtris fuerit, arbores in ſe fructiferas habens, fluviorumque & regionum Orientalium mentio fiat in ejus deſcriptione. Credibile quoque eſt temperatiſſimam fuiſſe regionem hanc, atque ideo priſcos illos homines vitam in plures quam nos, annos produxiſſe, cum nondum immanis illa ventris ingluvies, vere Hydra Lernæa, irrepſiſſet in mundum, quæ jam & morbos plures generat, & nuces anticipat. Cæterum periit Paradiſus terreſtris everſus aquis diluvii, horridus jam & incultus, aut certe priſtinâ amœnitate deſtitutus. Quò ſtultè faciunt prorſus, quicunque eum inquirunt, eò quòd ab aliis locis quoad ſplendorem, cultumque dignoſci haudquaquam poſſit. Falluntur etiam Judæi, qui in terreno Paradiſo etiamnum verſari putant Thiſbitem Eliam, & Enoch, cùm in cœleſtem revera tranſlati ſint, de quo Salvator locutus eſt pendens in cruce, & B. Paulus 2. Cor. 12. ubi ſe raptum eſſe affirmat in Paradiſum tertium aduſque cœlum; atque ibidem multa audiviſſe verba arcana, quæ homini aperire non licet. Hæc ex Fungero. Conſtantinus M. in Orat. ad Sanctorum cœtum apud Euſeb. videtur Paradiſum illum in quo Adamus à Deo collocatus eſt, extra terram ponere; in quâ opinione fuere plerique veterum. Stephanus Gobarus in Cap. 11. hoc problema tractaverat: *εἰς ὁ Παράδεισος οὔτε ἐν τῷ οὐρανῷ οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ τούτων μεταξύ*. Et capitis 12. hic erat Titulus. Quod Paradiſus eſt ſuperna Jeruſalem & in tertio Cœlo: & quod arbores quæ illic ſunt intellectu & ſcientiâ præditæ ſunt: & quod Adamus poſt tranſgreſſionem illinc in terram dejectus eſt. Deinde aſſertio contraria, Paradiſum non eſſe in tertio cœlo, ſed in terrâ. Sane Tatianus in Orat. contra Græcos, Paradiſum in quo Adamum Deus collocavit non in hac quam incolimus terra fuiſſe dicit, ſed in aliâ multo præſtantiore. Verba eius hæc ſunt: *μετῳκίσθησαν οἱ δαίμονες, ἐξωρίσθησαν οἱ πρωτόπλαστοι· καὶ οἱ μὲν ἀπ' οὐρανοῦ κατεβλήθησαν, οἱ δ' ἀπὸ γῆς μὲν, ἀλλ' οὐκ ἐκ ταύτης*. Sed & Tertullianus idem ſenſiſſe videtur. Sic enim ſcribit de Adamo lib. de Patientiâ: *Innocens erat* & Deo amicus, & Paradiſi colonus. At ubi ſemel ſuccidit impatientiæ, deſivit Deo ſapere, deſivit cœleſtia ſuſtinere poſſe. Exinde homo terræ datus & ab oculis Dei dejectus. Idem elici poteſt ex libro ejus 2. adverſus Marcionem cap. 2. & 10. ubi eadem metaphora utitur quâ Tatianus. Quid mirum ſi redhibitus animæ ſuæ & in ergaſtulum terræ laborandæ relegatus, i.e. *ἐξορισθεὶς*. Quod ſi liber ille quem *de Paradiſo* Tertullianus ſcripſerat, hodie extaret; hanc ejus fuiſſe ſententiam quam dixi apertiùs cognoſcere liceret. Denique Clemens Alexandrinus in libris Hypotyp. p. 341. Edit. Commelinianæ, Paradiſum terreſtrem in quo Eva facta eſt in quarto cœlo collocat: *ὅθεν ἐν τῷ Παραδείσῳ τῷ τετάρτῳ οὐρανῷ δημιουργεῖ*), &c. Origenes vero Paradiſum, cujus incola fuit Adamus in tertio cœlo collocaverat, uti docet Methodius in lib. de Reſurrectione apud Epiphanium pag. 572. Et ante hos omnes Valentinus Paradiſum in quo Adamus verſatus eſt, ſupra tertium cœlum poſuerat & intellectualem eſſe affirmaverat, teſte Irenæo lib. 1. Videat eruditus Lector tractatum Anglicano ſermone conſcriptum, cujus titulus eſt: *A diſcourſe of the Terreſtrial Paradiſe*. Londini excudebat Jac. Fleſherus A.D. 1666.

Parataca, urbs Mediæ, pop. *Parataceni* Straboni, ac Plinio, ac *Paretacani* Herodoto in Perſide, ubi *Parataceme* regio Ptolemæo, *Paritaca* Arriano, *Paretacene* Straboni inter Perſidem & Parthiam. Ita variè de locis remotis ab autoribus ſcribitur.

Paratonium, *Berton* Mercatori & aliis, urbs Marmaricæ, olim epiſc. & præcipua in orâ Boreali ac marit. inter Apolloniam urb. Cyrenaicæ, ad occ. 390. & Alexandriam Ægypti in ort. 144. m. p. à Catabathmo 900 Stad. in ort. Ovidius Met. 9.

Iſi, Paratonium, Mareoticaque arva, Pharumque.

Hinc *Paratonius*: Lucan. lib. 3.

Vſque Paratonias Eoa ad litora Syrtes.

Paragontinus, ſinus in Carmaniâ, ultra Armozum & Carpellam promont. *Patagon* Ptolemæo, *Golfo de Gugerath* nunc, teſtè Nigro.

Pararenchus, nomen viri cujuſdam ſic dicti, quòd ſimularet dormientem, quò impunitius uxor ejus mœcharetur. Alciatus lib. 4. Parergon c. 26. Pararenchus, inquit, *ἀπὸ τοῦ ῥέγχειν* dictus eſt, quòd roſtro ſeu naſo ſterteret, & ſomnum in menſâ ſimularet, ut eſt apud Feſtum. Quod & à quodam Galba factum fuiſſe Plut. auctor eſt, dum C. Mœcenati in uxoris ſuæ amorem effuſo, obſequeretur. Unde proverbium, *Non omnibus dormio*. De hujuſmodi currucis Juvenalis Sat. 1.

Cum leno accipiat mœchi bona, ſi capiendi
Jus nullum uxori, doctus ſpectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

Parca Deæ fatales, humanæ vitæ ſtamina diſpenſantes. Dictæ autem videntur *Parcæ à partu*, teſte Varrone, eò quòd naſcentibus hominibus bona malaque conferre cenſeantur. Sed duriuſcula hæc immutatio. Et, ſi id eſſet, una tantum foret Parca; Niſi forte dicas, pro triplici partûs menſe tres fuiſſe Parcas, atque hoc *Nona*, & *Decima* vocibus firmari. Sed hanc qui ſententiam ſequatur *tertia Parca* nomen itidem à numero ſumptum oſtendat, neceſſe eſt. Si tamen *Parcam* qu. *Partam* dici cum Varrone ſtatuere lubet, quanto melius dixeris

Parcam, sive *Partam* dici à *partiendo*, quia unicuique per eam fatalis vitæ suæ portio obtingat. Sane & Græci similiter Μοίρας ἀπὸ τοῦ μείρειν vocant, h. e. *dividere*, *partiri*. Aliis, & pluribus, placet, *Parcis* inde nomen esse, quòd minime *parcant*: quod etymon adferunt Apuleius, Martianus Capella lib. 4. Donatus de barbarismo. Servius ad 4. Eclog. aliique. Hinc à Statio *duræ* dicuntur. Theb. 6.

Sed juvenem duræ prohibebant discere Parcæ,

Eidem Statio *sævæ* & *graves* vocantur. Sylv. 2.

O sævæ nimium gravesque Parcæ.

Idem ibidem:

———Subitas inimica levavit
Parca manus. ———

Ab Ovidio *tetricæ*:

Moverunt tetricas tam pia vota Deas.

Ab Horatio *iniqua*. Carm. 2.

Unde si Parcæ prohibent iniquæ.

A Propertio *immites*, lib. 4.

Immites habuit Cornelia Parcas.

A Tibullo *tristes* lib 3. e

Aut si fata negant reditus, tristesque sorores.

Denique *inexorabiles* passim audiunt. Martialis:

Lanificas nulli tres exorare sorores.
Contigit, observant quam statuere diem.

Omitto Græcos. Atqui antiphrasis, ut ait Vossius, est nugale Grammaticorum commentum, merumque inscitiæ asylum. Quare audiendus Jul. Scal. qui lib. de R. Poetica 3. cap. 90. *Parcæ*, inquit, quia *parcant*, *una enim tantum dicitur filum incidere; duæ vero, altera vitam dare, altera vitæ tractum continuare. A pluribus igitur fit nominatio. Quin illa quoque parcit, sustinet enim aliarum opus, quoad fatorum jussibus pareat.* Hæ autem Parcæ tres esse sorores finguntur, *Clotho* scilicet *Lachesis*, & *Atropos*, ita concordes, ut nulla unquam illarum dissensio, sicuti cæterorum Deorum, audita fuerit. Jovis autem ac Themidis fuisse filias scriptum reliquit Hesiodus in Theogoniâ, hoc pacto.

Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν, ἣ τέκεν Ὥρας
Εὐνομίην τε Δίκην τε καὶ Εἰρήνην τεθαλυῖαν,
Αἳ ἔργ' ὡράζουσι καταθνητοῖσι βροτοῖσι,
Μοίρας θ' ᾗς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεὺς
Κλωθώ τε Λάχεσίν τε καὶ Ἄτροπον, αἵτε διδοῦσι
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε.

Idem tamen Poeta in eodem libello inter Noctis filias Parcas numerat:

Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοποίνους.

Cui sententiæ accessit etiam Orpheus, qui ita scripsit Hymno in Parcas:

Μοῖραι ἀπειρέσιαι, Νυκτὸς φίλα τέκνα μελαίνης,

Harum primam colum volunt gestare; secundam nodo humanæ vitæ terminum præfinire; tertiam filum incidere; h. e. vitam tempore statuto abrumpere. Apuleius Parcarum ternarium numerum à triplici tempore ductum existimat. Nam quod in fuso perfectum est, præteriti temporis habet speciem, & quod in digitis torquetur, momenti præsentis indicat spatia: & quod nondum ex colo tractum est, futuri & consequentis seculi posteriora videtur ostendere. Auctor libelli de Mundo ad Alexandrum: Τρεῖς αἱ μοῖραι κατὰ τοὺς χρόνους μεμερισμέναι. Νῆμα ἀτράκτου, τὸ μὲν ἐξειργασμένον, τὸ δὲ μέλλον, τὸ δὲ περιστρεφόμενον τέτακται δὲ κατὰ μὲν τὸ γεγονὸς μία τῶν μοιρῶν, Ἄτροπος, ἐπεὶ τὰ παρελθόντα πάντα, ἄτρεπτά ἐστι· κατὰ δὲ τὸ μέλλον Λάχεσις, εἰς πάντα γὰρ ἡ κατὰ φύσιν μένει λῆξις. Κατὰ δὲ τὸ ἐνεστὸς, Κλωθὼ, συμπεραίνουσά τε καὶ κλώθουσα ἑκάστῳ τὰ οἰκεῖα. Veracitatem Parcis fere tribuunt antiqui: Horat. in Carmine seculari:

Vosque veraces cecinisse Parcæ.

Ovid.

Nec tua veridicâ discunt responsa sorores.

Et ante utrosque Catullus in Argonauticis:

Talia præfantes quondam, felicia Pelei
Carmina divino cecinerunt omina Parcæ.

Idem ibidem:

Veridicos Parcæ cœperunt edere cantus,

Quæcunque enim Parcæ facta esse volunt, infecta fieri nequeunt. Tibullus 1. 7.

Hunc cecinere diem Parcæ fatalia nentes
Stamina, non ulli dissolvenda Deo.

Seneca Tragœdus:

Non illa Deo vertisse licet
Quæ nexa suis currunt causis.

Idem in Hercule Furente:

Duræ peragunt pensa sorores
Nec sua retro fila revolvunt.

Sic Fata immobili constitutioni adscribit Lucanus, Naturæ rerum eorum arbitrium dans; lib. 2.

Sive parens rerum, cùm primum informia regna
Materiamque rudem flammâ cedente recepit,
Fixit in æternum caussas, quâ cuncta coercet,
Se quoque lege tenens, & secula jussa ferentem
Fatorum immoto divisit limite mundum.

Val. Flaccus pari negotio, lib. 1.

Tum genitor; vetera hæc nobis & condita pergunt
Ordine quæque suo. verumque à principe cursu
Fixa manent, neque enim terris tum sanguis in ullis
Noster erat, cùm fata darem, justique facultas
Hæc mihi, ut hinc varios struerem per secula Reges.

Has Parcas officio suo sedulo fungentes graphicè admodum describit Catullus ubi supra; cujus versus non possum non adscribere:

His corpus tremulum complectens undique vestis
Candida purpureâ talos incinxerat orâ,
At roseo niveæ residebant vertice vittæ,
Æternumque manus carpebant rite laborem.
Læva colum molli lanâ retinebat amictam,
Dextera tum leviter deducens fila supinis
Formabat digitis, tum prono in pollice torquens
Libratum tereti versabat turbine fusum:
Atque ita decerpens æquabat semper opus dens,
Laneaque horridulis hærebant morsa labellis,
Quæ prius in levi fuerant extantia filo.
Ante pedes autem candentis mollia lanæ
Vellera virgati custodibant calathisci.
Hæ tum clarisonâ pellentes vellera voce
Talia divino fuderunt carmine fata,
Carmine, perfidiæ quod post nulla arguet ætas.

Parentalia, erant sacra funesta, quæ fiebant ab antiquis in honorem mortuorum, à *parentando*, quòd parentibus justa celebrare significat, licet etiam transferatur ad alios. In his fieri solebant ἀνακλήσεις τῶν νεκρῶν, *evocationes mortuorum*. Aderant propinqui qui

qui parentes ob defunctum consolabantur. Latini etiam, inquit Fungerus, *feralia* nominarunt, à *ferendis* epulis, vel à *feriendis* pecudibus. Ovidius in Fastis originem aperit Latinorum respectu:

Hunc morem Æneas, pietatis idoneus author,
Attulit in terras, juste Latine, tuas.
Ille Patris Genio solennia dona ferebat,
Hinc populi ritus edidicere novos.

Paris, idis, Priami & Hecubæ fil. alio nomine *Alexander* dictus, cujus matri, cum illa se facem ardentem parere somniasset, conjectores responderunt, Fore ut filius, quem in utero gestabat, causa esset excidii Trojani. Quâ re cognitâ, Priamus puerum, ubi primùm fuit natus, Archelao servo exponendum tradidit. Contra Hecuba cùm materno affectu, tum infantuli formâ commota, curavit, ut furtim nutriretur à Pastoribus in Idâ monte. Ubi cùm adolevisset, Oenonen Nympham amavit, & compressit, suscepitque ex eâ duos filios. Porro cùm in dirimendis controversiis esset æquissimus, maximam justitiæ famam sibi comparavit, adeo ut ortâ inter Deas, Junonem, Palladem, & Venerem disceptatione de formæ præstantiâ, propter aureum malum à Discordia ad Pelei nuptias illatum, in quo scriptum erat; *Detur pulcherrimæ*, Judex sit constitutus. Quas cùm vidisset nudas, sententiam tulit secundum Venerem, quæ pulcherrimam fœminarum illi promiserat, neglecto regno, quod pollicebatur Juno, & contemptâ, quam Pallas offerebat, sapientia. Propertius, 2. 2.

Cedite jam Divæ quas pastor viderat olim
Idæis tunicam ponere verticibus.

Ovid. 1 de Art.

Luce Deæ, cœloque Paris, spectavit apertò
Cum dixit Veneri; Vincis utramque Venus.

Coluthus de Helenæ raptu:

——Αὐτὴ γὰρ ἰθύνεσθε μελῆσαι
Ἰδαίης δικάζουσα ἐπὶ σκηνῶνα φιλάκρης,
Καὶ Πάριν εἰσοπέλοιτο ἐφεδρεύοντα θοάκοις,
Καὶ Χαρίτων βασίλειαν ἀγαλλομένην Ἀφροδίτην.

Apparatum Dearum judicandarum describit Silius lib. 7. hoc pacto:

——*Jam bellica virgo*
Ægide deposita, atque assuetum casside crinem
Involvit, tum compta comam, pacemque serenis
Connivens oculis ibat, lucoque ferebat
Pradicto sacra vestigia concita planta.
Parte alia intrabat jussas Saturnia silvas
Judicium Phrygis, & fastus pastoris, & Idam
Post fratris latura toros: postrema nitenti
Affulsit vultu ridens Venus, omnia circa
Et nemora, & penitus frondosis rupibus antra
Spirantem sacro traxerunt vertice odorem.

Macrob. Sat. 5. 16. *Virgilius tantam Deam, quod cui vis de honestis fœmina deforme est velut specie victam. Paride judicante, doluisse commemorat.* Petronius: *Ipse Paris Dearum libidinantium judex.* Judicium vero istud ubi habitum observavit de Urbibus Stephanus: Ἔστι καὶ τόπος ἐν τῇ Ἴδῃ Τρωικῇ Ἀλεξάνδρεια λεγόμενος, ἐν ᾧ φασι τὸν Πάριν διακρῖναι τὰς θεάς. Præterea cùm esset fortissimus, in agonali certamine quod ad Trojam agebatur, cum alios omnes superavit, tum ipsum etiam Hectorem, qui cum ægrè ferret à pastore se esse superatum, gladiumque in eum stringeret; Paris ille aperuit, se ejus fratrem esse germanum, quod & allatis crepundiis probavit. Sic igitur cognitus à patre receptus est. Deinde constructis viginti navibus, sub specie legationis ad repetendam Hesionem, in Græciam missus est, ubi à Menelao hospitio est receptus. Verùm cùm ille necessariâ de causâ in Cretam navigare cogeretur, Paris sibi occasionem rei bene gerendæ oblatam ratus, Helenam, quam mutuo amore deperiebat, rapuit, & in Asiam abduxit. Herodotus tamen author est in Græciam venisse, absente Menelao, Helenæque pulchritudine captum, Spartam expugnasse, illamque etiam renitentem, & & omnes regios thesauros rapuisse, & ob id postea Helenam à viro recipi meruisse. Prop. 2. 15.

Ipsa Paris nudâ fertur periisse Lacenâ.
Cum Menelaæ surgeret è thalamo.

Orat. lib 2. Od. 15.

Pastor cum traheret per freta navibus
Idæis Helenam perfidus hospitem.

Ovid. 2. de Art. Am.

Talis ab armiferis Priameius hospes Amyclis
Candida cum raptâ conjuge vela dedit.

Statius in Achilleide.

Solverat Oebalio classem de littore pastor
Dardanus, incautas blandè postulatus Amyclas.

Ubi benè pastor. Hæsit enim Virgilio suo lib. 7.

At non sic Phrygius penetrat Lacedæmona pastor.

Max. Tyrius Dissert. 13. Ποιμὴν καὶ βουκόλος. Idem Dissert. 24. Τρωικοῦ ποιμένος. Cicero etiam Epist. 16. lib. 1. ad Att. *pastor Idæus.* Silius, lib 7.

Laomedonteus Phrygiâ cum sedit in Idâ
Pastor, & errantes dumosa per avia tauros
Argutâ revocans ad roscida pascua cannâ
Audivit sacra lentus certamina formæ.

Ex hoc raptu secutum est bellum Trojanum, in quo singulari certamine cum Menelao Paris congressus, cum pene vinceretur, à Venere pugnæ subtractus est. Postremo Hectore ac Troilo fratribus occisis, cum ipse, sumpto arcu & sagittis, quibus plurimum valebat, Achillem sub prætextu desponsandæ Polyxenæ sororis in templo Thymbræi Apollinis interfecisset, ipse quoque à Pyrrho, sive (ut aliorum est opinio) à Philoctete occisus est, post cujus mortem Helene Deiphobo nupsit. Hunc Homerus ubique parum strenuum inducit, amoribusque ac citharæ, quam tractandis armis aptiorem. Unde est illud apud Ovidium in Epistolâ Helenes:

Bella gerant alii, tu Pari, semper ama.

Etymon ejus quod spectat, festivè admodum in eo emendo lusit Mr. Hilcot. in Sap. 15. *Alexander filius Priami Paris vocabatur à paritate judicii.*

Paris, histrio, Libertus Domitiæ, Neronis amitæ, qui solebat Neronis luxus intendere cœnæ tempore, ejusque animum demulcere. Corn. Tacitus. Tranquillus ait à Domitiano eum fuisse interfectum, quasi gravem adversarium. Idem scribit Domitianum uxorem repudiasse *Paridis* histrionis amore perditam. Eum intelligit Juvenalis, cùm ait:

Quod non dant proceres dabit histrio.

Quem alibi palam nominat; ut Sat. 6.

Utque magis stupeas, ludos, Paridemque reliquit.

Et Satyrâ proximâ, de Papinio Statio;

Esurit, intactam Paridi nisi vendit Agaven.

Ejus instigatione Juvenalis à Domitiano ab urbe in Ægyptum missus est. Vide *Juvenalis*. Paridis epitaphium apud Martialem tale extat:

Quisquis Flaminiam teris, viator,
Noli nobile præterire marmor.
Urbis deliciæ salesque Nili,
Ars & gratia, lusus & voluptas,
Romani decus & decor theatri,
Atque omnes Veneres, Cupidinesque
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

Parisii, pop. fuere Gall. Celt. quorum urbs *Parisii*, seu Lutetia Parisiorum dicitur; vulgo *Paris*, ad Sequanam flu. Galliæ caput, sedesque regia. Distat circiter 10. leuc. à Sylvanecto in merid. 28. à Rothomago in Eurum. & 34. ab Aureliis in Bor. Vide *Lutetia*.

Parisii, qui & *Parisi*, pop. Albionis in Angliâ, quorum locus *Heldernesse* in Com. Ebor. teste Camdeno, dicitur.

Parium civitas Asiæ in regione Mysiæ, ex quâ fuit Neoptolemus cognomento Glossographus, vir memoratu dignus. Strab. lib. 10. & 11. Parii quoque ortus est Archilocus poeta Jambographus, unde Horatius:

——*Variis ego primus Jambis, &c.*

Malim autem hunc ad *Paron* ins. referre. Vide Steph. in Πάρος, qui à *Pario*, Jasonis filio dictum tradit. Juxta hanc urbem teste Plinio 7. 2. gentes sunt quæ Ophiogenes vocantur. In eodem op. Cupido nudus fuit par Veneri Cnidiæ nobilitate & industria. Ejus mem. Val. Flac. lib. 2.

Jam juga Percotes, Pariumque infame fragosis.
Exsuperant, Pythiamque vadis.

Pario adhuc Sophiano, *Pariso* Nigro. Ab Homero *Adrastiam* appellatam tradit Plinius; Eandem & *Pastos* apud Homerum dici scribit Camerarius.

Parma, nomen fluvii in Italiâ, à quo urbs inter Placentiam & Cremonam sita *Parma* appellata est. Hæc patria fuit Cassii poetæ, quem ideo *Parmensem* vocat Horatius, itemque Macrobii, viri ingenio ac doctrinâ præstantis. Nomen antiquum hodie retinet. Opidani inde dicuntur *Parmenses* Ciceroni. Plinio & Martiali. At Stephano sunt inulitato Romanis, ut arbitror, vocabulo, *Parmani* Πάρμα, inquit, πόλις Ἰταλίας, τὸ ἐθνικὸν Παρμανὸς, ἢ Παρμανός. Illa Græca, hæc Romana erat formatio. De ipso opido sic Strabo lib. 5. Πόλεις δ' εἰσὶν ἐκτὸς τοῦ Πάδου, καὶ περὶ τὸν Πάδον ἐπιφανεῖς, Πλακεντία μὲν καὶ Κρεμώνη πλησιαίτατα κατὰ μέσην πως τὴν χώραν, μεταξὺ δὲ τούτων τε καὶ Ἀριμίνου, Πάρμα καὶ Μουτίνη καὶ Βονωνία. Ptolemæus: Ἡ δὲ Γαλλία ἡ Τογάτα ἔχει πόλεις τάς δε· Πλακεντία, Φιδεντία, Βρίξελλον, Πάρμα, Κολωνία. Plinius 3. 15. *Intus Colonia, Bononia, Brixillum, Mutina, Parma, Placentia. Opida Cæsena, Claterna.* Quando Colonia huc sit deducta ostendit Livius lib. 39. *Eodem*, inquit, *anno Mutina & Parma Colonia Romanorum civium sunt deducta: bina millia hominum, in agro, qui proximè Boiorum, ante Tuscorum fuerat, octona jugera Parmæ, quina Mutinæ acceperint.* Annus is fuit urb. Romæ 569. quo an. Conss. fuere M. Claudius Marcellus & Q. Fabius Labeo. Longo tempore post, quum sub Augusto Imperat. novos colonos accepit, cognomenta ei tum addita, quæ antiquus lapis refert hoc modo: COL. JUL. AUG. PARMA. Lana illius olim in pretio. Martial. lib. 14.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis.——

Idem 5. 13.

Tondet & innumeros Gallica Parma greges.

Idem 4. 37.

Et pecore redeunt ter ducena Parmensi.

Et alibi:

Te Lacedæmonio velat toga lota Galeso,
Vel quam seposito de grege Parma dedit.

Long. 32. 38. Lat. 43. 58.

Parmenides, Eleates Philosophus, Xenophanis auditor, atque amicus, hujus meminit Plato, atque ejus nomine dialogum scripsit, vocavitque *Parmenidem*, sive *de ideis*. Hic carmine physiologiam expressit, sicut Empedocles & Hesiodus: Duplicem autem eam statuit, unam, quæ veritate constaret; alteram, quæ opinione. Primus apprehendisse dicitur eundem esse Luciferum & Hesperum; alii autem Pythagoram dicunt. Suid. ac Diog. Laert. Vide Voss. P. Gr. p. 35.

Parmenio, inter Alexandri M. comites maximè dilectus, de quo plurima Curtius & Plutarchus.

Parmeniscus, astrologus, quàm sapienter de autumno ac vindemiis scripserit, refert Plinius, lib. 18. cap. 31. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 397.

Parnassus, mons Phocidis, Apollini & Musis sacer, duos vertices habens, quorum unum Tithorea vocari, alterum Hyampeum, author est Herodotus. Cithæron autem & Helicon, quos Servius malè putavit esse Parnassi juga, montes ab hoc diversi, licèt non admodum disjuncti, sunt. Hujus autem duo juga sunt *Cyrrha* & *Nisa*. Juvenal. Sat. 7.

Quis locus ingenio, nisi cum se carmine solo
Vexant, & dominis Cyrrha Nisaque feruntur
Pectora nostra duas non admittentia curas?

Magnitudinem ejus innuit Strabo lib. 9. ubi Heliconem (quem Hesiodus vocat ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε) κατά τε ὕψος καὶ περίμετρον *altitudine & ambitu* scribit esse Parnasso ἐνάμιλλον, h. e. *conferendum*: De quo Theophr. hist. pl. lib. 3. cap. 3. Ἔν γε τοῖς μεγάλοις ὄρεσιν, οἷον τὰ ἐν Παρνασῷ, *in magnis montibus, ut in Parnasso.* Unde Παρνασσίων μεγέθη apud Aristophanem in *Ranis*, & ἄνθρακες Παρνάσσιοι pro *magnis* in Acharnanensibus. Altitudinem satis innuit Ovid. Met. 1.

Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus,
Nomine Parnassus, superatque cacumine nubes.

Catullus:

——*Parnassi è vertice summo.*

Et Lucanus:

Cardine Parnassus gemino petit æthera colle
Mons Bromio, Phœboque sacer.

Persius in Prologo:

Nec in bicipiti somniasse Parnasso
Memini.——

Seneca:

Gemina Parnassi nivalis arx trucem sonitum
dedit.

Stat. Thebaid. 1.

——*Si stagna petit Cyrrhæa bicorni.*

Idem: —— ——*Summaque biverticis umbrâ*
Parnassi residens.——

Proindè

Proinde Nonno in Dionysiacis *δικάρηνος*, h. e. *biceps* dicitur. Quod autem Seneca *nivalem* arcem dixerit, habuit forte ex Homero, qui sic Hymnis de Parnasso:

Ἵκεο δ' ἐς Κρίσην ὑπὸ Παρνησὸν νιφόεντα.

Unde quoque, ni fallor, Euripides in Phœnissis *νιφόβολον* vocat. Lauru abundasse hunc montem innuit Virg. Georg. 2.

———Etiam Parnarsia laurus

Parva sub ingenti matris se subjecit umbra.

Quo circa Nonnus *εὔδενδρον*, h. c. *bonas arbores habentem*, vocat. *Parnassi deserta avia* dixit Virgilius Georg. 3. Hausit forsan ex Pindaro, cui Od. 10. Pith. *Παρνάσσιος μυχὸς* dicitur. Pausanias in Atticis, Gallos, cùm in Græciam irrupissent, ait, Delphos, ad diripienda Delphici templa donaria se contulisse; incolas autem iis occurrisse, ac tum crebra de cœlo fulmina, & divinitus ac sponte avulsa de Parnasso saxa Gallorum aciem perculisse. Quò allusit Propertius lib. 2. el. 32.

Altera dejectos Parnassi vertice Gallos.

Et planius lib. 3. eleg. 13.

Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum.
Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
At mons laurigero concussus vertice, duras
Gallica Parnassi sparsit in arma nives.

Prius hic mons *Larnassus* dictus fuit à *Larnace* arcâ Deucalionis, quæ eo delata autore Stephano cum Apollonii Interp. Post diluvium vero *Parnassus* vocabatur ab heroe *Parnasso*, uti tradit Hellanicus. Lege Lilium Gyraldum Synt. de Musis. Peucerus ab Ebræo הר *Har* & נחש *Nahas* deducit; litera p. loco h. adscripta in compositione. *Har* autem est *mons*; *Nahas* vero *augurium*, ac *divinatio*, qu. dicatur *mons divinationis*. Nam Oraculum Delphicum sedem habuit ad radices Parnassi. In medio orbis terrarum situm esse hunc montem antiqui voluerunt, unde Claud. in prolegom. ad Consul. Mallii Theodori:

Jupiter, ut perhibent, spacium cum discere vellet
Natura regni nescius ipse sui;
Armigeros utrinque duos æqualibus alis
Misit ab Eois Occiduisque plagis.
Parnassus geminos fertur junxisse volucres
Contulit alternas Pythius axis aves.

Statius Theb. 1.

Audiit & Cœlis medius Parnassus, & asper
Eurotas.———

Ubi malè Glossographus: *Altitudinem innuit montis, non situm.* Nam oriente tantum quantum occidente distantem facit Poeta. Lucanus lib 5.

Hesperio tantum quantum semotus Eoo
Cardine Parnassus.———

Parnes, mons Atticæ vitifer. Statius lib. 12.

Dives & Hegaleos nemorum, Parnesque benignus
Vitibus.———

Genitivus casus *Parnethos* apud Aristoph. *in Nubibus*. Et hic mons & *Parnassus* alludunt ad Syrum פרנס *parnes*, h. e. *pascere*, unde פרנים *pirnus*, pascuum. Bochart.

Parnessus, Asiæ mons inter Arianam & Bactrianam. Dionys. vers. 737.

———Κνημοῖς ὑπὸ Παρνησσοῖο.

Hic plerisque *Παροπαμισὸς*, Ptolemæo vero *Παροπάνισος*: dicitur, unde per syncopen fit *Παρπανισὸς*, & iterata eadem syncope *Παρνισὸς*. *Παρνησσοῖο* enim apud Dionysium legendum docet Salmasius & ex variantibus lectionibus probat Montanus.

Parnopius Apollo dictus est apud Bœotios, sive *à mure*, qui apud Æolos *παρνόπιος* dicitur, sive *à culicibus*, qui sic apud Bœotios nominantur. Pausanias autem ideo *Parnopium* vocat, quòd infestas agro Atheniensi locustas, h. e. *πάρνοπας* de regione propulsaverit.

Parnetes, cognomen Callistrati Atheniensis Principis, qui, quia instituit, ut in judiciis & concionibus nummuli distribuantur, locum proverbio dedit: *Obolum repetit Parnetes*,

Parnus quidam, qui ob amissam naviculam, cum obviis quibusque litigabat. Hinc adagium: *disceptare ob Parni scaphulam*, i. e. ob res minutulas multum movere litium & querelarum Diogenianus apud Erasmum.

Paropamissada, pop. fuere Asiæ, quorum reg. *Paropamissus*, vel *Paropanissus* dicta fuit; eratque pars Asiæ in imperio Persarum, inter Bactrianam ad occ. Arachosiam ad merid. Caucasum M. ad Bor. & Indiam ad ort. ubi nunc *Cabul*, provincia in ditione Magni Mogolis, teste. Sansone.

Paropamisus, *Paropamissus* Plinio, *Paropanisus* Ptolemæo, *Parnassus* Aristoteli, *Parnessus*, vel *Parnissos* Dionysio, mons excelsus Paropamissadarum, Tauri pars, ex quo Bactrus flu. oritur. *Calchistan* Castaldo & Moletio. Ex eo etiam Indus flu. profluit, testibus Plinio, & Arriano. Hujus montis jugum altissimum *Naugrot* a M. Paulo Veneto vocatur, *Pamer* v. Mercatori dicitur.

Parorea, urbs Arcadiæ. Stephanus. Alia Macedonum Idem.

Paros, *Pario* Sophiano, ins. maris Ægæi, una Cycladum, prius *Pactya*, & *Minoa*, teste Plinio, dicta. *Demetrias*, *Zacynthus*, *Hyria*, *Hyleessa*, & *Cabarnis* Stephano. Ita dicta putatur a *Paro*, Jasonis filio, vel ab Arcade quodam *Paro* Parrhasii filio Plin. 4.12. In eâ est opidum etiam *Parum* vocitatum. In hâc insulâ marmor candidum proveniebat, ad Deorum simulacra maxime expetitum, idque a loco *Parium* dicebatur. Unde Ovid. Met. lib. 7.

———Planamque Seriphon,
Marmoreamque Paron.———

Sidonius Apollinaris;

Candentem jam nolo Paron, jam nolo Caryston.

Horat. lib. 1. Car. Od. 19.

Urit me Glyceræ nitor
Splendentis Pario marmore purius.

Strab. lib. 10. *Πάρος ἡ Παρία λίθος λεγομένη, ἀρίστη πρὸς τὴν μαρμαρογλυφίαν.* Virg. Georg. 2.

Stabunt & Parii lapides, spirantia signa.

Et lib. 1.

Quale manus addunt ebori decus, aut ubi flavo
Argentum, Pariusve lapis circumdatur auro,

Idem lib. 3.

——— Viridemque Donysam
Olearon, niveamque Paron.———

Ovidius 1. Amorum:

Astitit illa gemens albo, & sine sanguine vultu,
Caeduntur Pariis qualia saxa jugis.

Seneca in Hippolyto:

Lucebit Pario marmore clarius.

Paros frigidam habet aquam & mulieres formosas apud Aristoph. quod adagii speciem habet quo significamus, Non esse commodum sine incommodo. Hic mures non reperiri feruntur. Hinc etiam proverbium: Ἀναπαριάζειν, de illis qui pacta & conventa violant. Item insula Liburnorum. Stephanus, quem sis consule in voce Paros. Porro Paros, Nicanore teste apud Stephanum, etiam *Zacynthus* dicta est. An quia זכות *Zachuth* Phoenicibus erat sublimitas, ut infra docebimus, ubi de insulâ *Zacyntho*? Certe ut Zacynthus, ita Parus montosa fuit & sublimis. Dioscorides Antholog. lib. 3. cap. 12.

Οὔτε Πάρος τέκεν αἰπυνώτην ἱερῶν.

Parii porrò montes profundis cuniculis scatent, & Soli tam inaccessis, ut candidum marmor in iis latens non nisi ad lucernas erui possit. Unde factum, ut *lychnites* seu *lucernarius* diceretur Parius lapis. Plin. 36. cap. 5. locutus de Chiis quibusdam sculptoribus magni nominis: *Omnes autem tantum candido marmore usi sunt è Paro insulâ, quem lapidem cœpere Lychniten appellare, quoniam ad lucernas in cuniculis caederetur, ut author est Varro.* Λίθον λυχνίαν ob id ipsum appellat Callixenus Rhodius apud Athen. lib. 5. ubi de thalamego Philopatoris: ἵδρυται δ' ἐν αὐτῷ τ' ῆ βασιλέων συγγενείας ἀγάλματα εἰκονικὰ λίθου λυχνίας. A cuniculis hisce quos diximus nomen habere *Paron* insulam, statim agnoscet, quisquis sciet Ebraeis פרה *pera* ex Es 2. 20. & פערא *paro* Syris esse terrae cuniculum. Bochartus.

Parrhasia, *Parrhasia* Plin. *Parrhasii* Strab. & Vib op. reg. & pop. Arcadiae in Peloponneso, ubi *Parrhasium nemus* Statio, & *Parrhasius mons* Hesychio. Lycaonis patria fuit, à quo universa Arcadiâ a poetis quandoque *Parrhasia* dicitur. Virgilius:

Parrhasio dictum Panos de more Lycaei.

Ovid. Fast. 2.

Altaque Troezene Parrhasiaque nives.

Parrhasius, pictor insignis, qui primus symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris expressit, & artificum confessione in lineis extremis palmam adeptus est. Superatus tamen est à Timante in Ajace. Idem venit in certamen cum Zeuxide. Et cum ille detulisset uvas pictas tanto successu, ut in scenam aves advolarent, ipse detulisse linteum pictum traditur, ita veritate repraesentata, ut Zeuxis alitum judicio tumens, flagitaret tandem remoto linteo ostendi picturam, atque intellecto errore concederet palmam ingenuo pudore, quoniam ipse aves fefellisset, Parrhasius autem se artificem. Plinius, lib. 35. cap. 10. Hor. Od. 8. l. 4.

——*Artium,*
Quas aut Parrhasius protulit aut Scopas.

Propert. lib. 3.

Parrhasius parvâ vindicat arte locum.

Aemilius *Parthenianus* de iis qui tyrannidem affectassent, historiam reliquit, uti testatur Vulcatius Gallicanus in vitâ Avidii Cassii.

Partheni, Plin. *Parthini* Pomponio ac Dioni, Illyrici populi, quos hodie *Ragusienses* licebit appellare.

Parthenia, vicus prope Pontum. Samos etiam olim sic dicta est, teste Stephano. Cum autem Nicander.

——Βάς ἀΐνος γαίης Παρθενίης,

dixit, *Samiam terram* intellexit, teste Scholiaste.

Parthenium, urbs Euboeae, ac alia Thraciae.

Parthenius, flu. Paphlagonum in Pont. Eux. influens. Hesych. Per mediam Amastrianorum urb. fluit: sic dictus, teste Stephano, vel quòd Diana virgo frequenter in eo venaretur, vel quod placido, tanquam virgineo gradu profluat; Ὡς ἀγαλλὰ αὐτῷ ᾖ, ὡς ὁδῷ παρθένος ὤν. vel quod virgo Palaetinis regia filia in eo submersa sit. Ejus meminit Arrianus; itemque Ovid. Pont 4.

Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

Ubi cum *rapacem* vocat, secundum etymon ab Ethnicographo productum planè evertit. Est etiam promontorium prope Heracleam. Est item *Parthenius*, portus in litore Brutio: & mons in Arcadiâ, sic dictus qu. *Virgineus*, à *Virginibus*, quae ibi Veneri frequenter sacra facere solebant, vel venari, ut vult Servius. Virg. Eclog. 10.

——*Non me ulla vetabunt*
Frigora Parthenios canibus circumdare saltus.

Propertius 1 1.

Nam modo Partheniis amens errabat in antris,
Ibat & hirsutas ille videre feras.

Claud. 2. de raptu:

Jam neque Partheniis innectere retia lustris,
Nec pharetram gestare libet.

Ovid. Epist. 9.

Non ego Partheniis temeratam vallibus Augen,
Nec referam partus, Ormeni nympha, tuos.

Item *Parthenium nemus* apud Stat. Theb. 4. Callimachus H. m. in Delum:

Φεῦγε μὲν Ἀρκαδίη, φεῦγε δ' ὄρος ἱερὸν Αὔγης
Παρθένιον.——

Scholiastes: Παρθένιον ὄρος Ἀρκαδίας, ἔνθα τὴν Αὔγην τὴν Ἀλέου θυγατέρα, ἔφθειρεν ὁ Ἡρακλῆς.

Parthenius, Poeta Nicaeus, elegiacus, diversorumque metrorum scriptor. A Cinnâ in bello Mithridatico captus, deinde ob ingenium manumissus. Vixit usque ad Tib. Caesarem, qui ejus scriptis admodum delectabatur. Hoc praeceptore usus Virgilius in Graecis, ut apud Macrobium legere est Sat. 5. 17. Etiam quaedam ex ejus carminibus expressit: ut ibidem legas de versu isto. Georg. 1.

Glauco & Panopea, & Inoo Melicertae.

Quod ex illo Parthenii:

Γλαύκῳ καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνώῳ Μελικέρτῃ.

Quod si Virgilii fuit praeceptor, omnino alius ab eo videatur quem ad Tiberii usque tempora vixisse ait Suidas. Nisi eo placet ad Tiberii tempora referri à Suidâ, quia dicarit suum opus Tiberio; quod facere potuit, simul ac rem bello praeclarè gerere coepit; id vero fuit annis 29. ante Principatum ejus. Auctor quoque fuit hic Parthenius elegantissimi libelli, περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων, qui hodie superest, ac narrationes continet collectas ex scriptoribus benè antiquis, sed deperditis: ut vel hoc nomine gratissimus esse debeat philologiae & veterus

tis historiæ studiosis. Eum dicavit auctor Corn. Gallo Forojuliensi, primo Ægypti præfecto. Quid mirum? Erat enim Gallus poeta egregius, & amorum minimè vacuus, quod vel ex Maronis eclogis notum est: At similiter Parthenius, & poeta nobilis fuit, & qui amatorio se argumento imprimis oblectaret. Plane enim verisimile fit, esse hunc Parthenium illum, quem Suidas dicit esse Heraclidis, & Eudoræ, sive, ut Hermippus putabat, Tethæ filium, patriâ Nicænum, vel juxta alios, Myrleanum, qui præter Aretes, conjugis suæ encomium, ac tres libros de laudibus uxoris, aliaque nonnulla etiam elegias in Venerem scripsit: Nec tempora repugnant; Nam Poeta ille, ut ait Suidas, belli Mithridatici tempore captus fuit, pôsteaque ob eruditionem manumissus est, ac pervenit usque ad tempora Tib. Cæsaris. Quanquam majus hoc quidem videatur intervallum, quam ut scriptor ille tot annos post captivitatem fuerit superstes. Nam à Morte Mithridatis, usque ad imperium Tiberii, anni sunt 76. Sed fortassis erat adolescens admodum, cùm caperetur, valdeque senex cum decederet. Aut hoc verum est, aut Tiberii tempus apud Suidam intelligi debet, non quo imperare, sed quo florere cœpit, ut cum Rhætos ac Vindelicos vicit. Id spatium totis unde triginta annis minus erit. Potuit autem circa ista tempora Tiberio aliquid dicare, unde Suidas forte crediderit, eum vixisse imperante Tiberio. Ex Parthenio hoc versum à Marone expressum Gellius refert, lib. 13. cap. 25. *Μεταμορφώσεις* quoque edidit; ut ex Plutarcho & Eustathio scitur, item Suidâ in *Νίκαια*, ubi Parthenius hic *Nicenus* vocatur. Eas Metamorphoses Ovidium secutum fuisse perest verisimile. *Archelaida* ejus nominat Hephæstion: *Herculem*, *Iphiclum*, *Anthippen*, *Delum*, *Epicedium in Auxithemin*. & *Propempticon* celebrat Stephanus: ac meminit quoque, Probus in Eclog. 3. Virgilii, & Artemidorus, lib. 4. Ὀνειροκριτικῶν. Alius omnino ab hoc est *Parthenius* Chius, cognomento *Chaos*, ex Homeri, ut creditum, posteritate unus, qui de patre suo Thestore scripsit, teste Suidâ. Alius *Parthenius* Phocensis, cujus mem. Steph. in Τόριος ac Δαχίνης. Alius denique *Parthenius* Grammaticus, Dionysii Grammatici discipulus, cujus ætatem ex magistro cognoscimus. Nam Dionysius ille floruit usque ad Trajanum, ut Suidas docet. Est puto, hic Παρθένιος ὁ Διονυσίου, quem ἐν τῷ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων Athenæus citat lib. 9.

Parthenius, cubicularius Domitiani Imp. de quo sæpe Martialis. Vide Dionem Cass. lib. 67. in Domitiano.

Parthenopæus. fil. Meleagri & Atalantæ. Nonnulli perhibent illum Martis & Menalippes fuisse filium, sive Milanionis, qui fuit rex Arcadiæ. Hic Thebana bella puer admodum petiit, ac in iisdem obiit mortem. De illo plurimum Statius in Theb. Eum apud inferos vidit Æneas. Virgil. Æn. 6.

——— Hic inclytus armis
Parthenopæus, & Adrasti pallentis imago.

Apollodorus. lib. 3. Ἐγένετο δὲ ἐκ Μελεάγρου Ἀταλάντῃ, ὡς δὲ ἄλλοι λέγουσιν Ἄρεος, Παρθενοπαῖος, ὃς ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσατο. Euripides Supplicibus:

Παῖς Παρθενοπαῖος, εἶδος ἐξοχώτατος,
Ἀρκὰς μὲν ἦν, ἐλθὼν δ' ἐπ' Ἰνάχου ῥοὰς
Παιδεύεται κατ' Ἄργος.

Papinius, Theb. 4.

Pulchrior haud ulli triste ad discrimen ituro
Vultus & egregiæ tanta indulgentia formæ:
Nec desunt animi, veniat modo fortior ætas,
Quos non ille duces nemorum, fluviique dicata
Numina, quas magno non impulit igne Napæas?

Parthenope, una Sirenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Ulyssem cum sociis in scopulos cantu pellicere non potuissent, in mare se præcipitarunt. Harum aliæ alia in loca, Parthenope autem eò delata est, ubi postea condita fuit Neapolis, præclara urbs Campaniæ, quæ ab ejus nomine etiam Parthenope est appellata: Neapolin autem postea dictam volunt hanc urbem, quòd ab Augusto fuerit instaurata: Sed hoc verum esse non potest. Nam etiam apud Lycophronem, qui Ptolemæi temporibus multis ante Augustum annis claruit, *Neapolis* hæc urbs appellatur, & cives ejus *Neapolitani*: quos scribit quotannis ad templum Parthenopes faces ferre consuevisse. Verisimilior est itaque aliorum opinio, qui hanc urb. à Cumanis conditam tradunt: qui cum in eo loco Parthenopes corpus in veteri monumento conditum reperissent, nomen ejus urbi indidere. Sed postquam loci ubertate atque amœnitate majorem in modum frequentari civitas cœpit, veriti ne Cumæ desererentur, diruendi Parthenopen concilium inivere. Quo facto mox immani peste tota vexati, oraculo moniti sunt, ut novam urbem restituerent. Cui oraculo obtemperantes, urbem paulo ante dirutam splendidius instaurarunt, & ex responsi verbis arrepto nomine *Neapolin* hoc est, *novam urbem* appellaverunt. Dionys.

——— Καμπανῶν λεπτυρὸν πέδον, ἵνα μέλαθρον
Ἁγνῆς Παρθενόπης. ———

Plin. 3. 5. *Neapolis Chalsidensium & ipsa, Parthenope à tumulo Syrenes appellata.* Otio deditam esse civitatem, sequentium testimonia firmant. Horat. Epod. 5.

Et otiosa credidit Neapolis.

Ovid. Met. 15.

——— Et in otia natam
Parthenopen. ———

Silius principio lib. 12:

Nam molles urbi ritus, atque hospita Musis
Otia, & exemptum curis gravioribus ævum.

Virgilius in fine Georgicorum:

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope studiis florentem ignobilis oti.

Parthenopolis, urbs Macedoniæ, sic dicta à filiabus Geræsti, filii Mygdonis, quæ cum agrestes & inhumanæ essent; pater, ut eas ad civiliorem vitam invitaret, civitatem earum gratiâ condidit.

Parthenubieron. i.e. *virginis templum* & *Parthenacra*, nomen loci & promontorii ante Chersonesum Bospori urbem. Strabo. Incola *Parthenius*.

Parthia, Asiæ regio, ab occasu Mediâ, ab Aquilone Hyrcaniâ, ab ortu Arianâ, à meridie Carmaniæ desertis terminata. *Parthienen* Q. Curtius vocat lib. 6. cap. 2. ubi docet Parthos Scytharum progeniem esse, quod & Dionysius testatur. *Parthiam* quidem à *Parthyene*, ut totum à parte distinguit Ptolemæus, Parthyenen Parthiæ provinciam faciens, sed ab eo in hâc re dissentit Strabo lib. 11. cui tota regio, quæ *Parthia* Ptolemæo est,

est, *Parthyene* dicitur, cum quo Polybius & alii consentiunt. Stephanus Byzantinus: Λέγονται δὲ καὶ Πάρθοι καὶ Πάρθιοι, & Παρθυαῖοι. Καὶ Παρθυαία ἡ χώρα, καὶ Παρθυηνή. Fuit initio obscura & minus valida gens, deinde nobilissima & potentissima evasit. Vide Dionem Cassium, lib. 40. in rebus Crassi, ubi accuratè de iis exponit. Recentiores Latini aliquando Parthiæ nomen ad totum Parthicum imperium sub Arsacidis acquisitum extendunt. Ita Solinus cap. 59. *Parthiam, quanta omnis est, à Septentrione Hyrcanio claudi* affirmat; & *regna in eâ duodeviginti* numerat. Horum situm ac mores his versibus describit Dionysius ὁ Περιηγητὴς, vers. 1039.

> Ἀλλ' ἤτοι πυλέων μὲν ὑπαὶ πόδα Κασπιάων
> Πάρθοι ναιετάουσιν ἀρήιοι ἀγκυλότοξοι,
> Πάντες πολέμοιο δαήμονες. οὐ γὰρ ἀρότρῳ
> Αὔλακ' ἐπιθύνουσι διαχρίζοντες ἀρούρας,
> Οὐδὲ μὲν ἐν νήεσσιν ἅλα τμήγουσιν ἐρετμοῖς,
> Οὐδὲ νομῇ φέρβουσι βοῶν γένος, ἐκ δὲ γενέθλης
> Νηπίαχοι τόξοισι καὶ ἱπποσύνῃσι μέλονται.
> Αἰεὶ δ' ἠχήεσσαν ἀνὰ χθόνα δοῦπος ἀκόντων,
> Ἠθαλέων πάντῃ δέ τ' ἀελλοπόδων δρόμος ἵππων
> Θυόντων. οὐ γάρ σφι θέμις δόρποιο πάσασθαι,
> Πρὶν πολέμῳ μόχθοισι κάρην ἱδρῶτι πλῦναι.
> Φέρβονται δ' ἄγρῃσι δορυκτήτου βιότοιο.
> Ἀλλ' ἔμπης καὶ τοῖσιν ἀμαιμακέτοις περ ἐοῦσιν
> Αὐσονίου βασιλῆος ἐπετρήχυνεν ἀκωκή.

Parthos autem è Scythiâ primum profectos *Parthiam* ab ipsis dictam occupasse refert Justinus, lib. 41. idque nominis indicio probat, quod *Scythico sermone Parthi exules dicantur*; quod & Eustathius, aliique confirmant. Hi arcu plurimum valuerunt, quo vel fugientes hostibus plurimum detrimenti afferebant. Virg. Georg. 3.

> *Fidentemque fugâ Parthum, versisque sagittis.*

Idem lib. 4. de apibus:

> ——— *Aut ut nervo pulsante sagitta,*
> *Prima leves ineunt si quando prælia Parthi.*

Horatius lib. 1. Carm.

> ——— *Et versis animosum equis*
> *Parthum dicere.* ———

Et lib. 2. Od. 13.

> *Miles sagittas & celerem fugam Parthi.*

Idem alibi:

> *Aut labentis equo describat vulnera Parthi.*

Claudianus:

> ——— *Refugo quæ sit fiducia Partho.*

Catullus:

> *Seu Sacas sagittiferosque Parthos.*

Ovid. 1. de Arte Am.

> *Tergaque Parthorum, Romanaque pectora dicam,*
> *Telaque ab adverso quæ jacit hostis equo.*

Idem ibidem;

> *Ut celer aversis utere Parthus equis.*

Idem alibi:

> ——— *Parthus tutus ab hoste fugâ est.*

Propertius 2. 10,

> *Jam negat Euphrates equitem post terga tueri,*

Idem lib. 3. el. 7.

> *Subdolus & versis increpat arcus equis,*

Seneca in Oedipo:

> *Vidit & versas equitis sagittas*
> *Terga fallacis metuenda Parthi.*

Idem in Thyeste:

> *Nil armis & inertibus*
> *Telis, quæ procul ingerit*
> *Parthus cum simulat fugas.*

Boetius lib. 5.

> *Rupis Achemeniæ scopulis, ubi versa sequentum*
> *Pectoribus figit spicula, pugna fugax.*

Stat. 1. Sylv.

> ——— *Arcuque horrenda fugaci*
> *Armenia.* ———

Lucan. lib. 1.

> ——— *Torto Balearis verbere fundæ*
> *Ocyor, & missâ Parthi post terga sagitta.*

Unde *refugi* dicti ab eodem lib. 6.

> ——— *Fragili circumdata testâ*
> *Mœnia mirantur refugi Babylonia Parthi.*

Parthi superstitiosè admodum & venerabundè Regi suo obsequium impendisse dicuntur, osculis pedum & servili supplicatione: quin eum adituri terram ore tangebant, teste Xenophonte. Virg. Georg. 4.

> *Præterea regem non sic Ægyptus, & ingens*
> *Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaspes*
> *Observant.* ———

Mart. 10. 71.

> *Frustra blanditiæ venitis ad me,*
> *Ad Parthos procul ite pileatos*
> *Et turpes, humilesque, supplicesque*
> *Pictorum sola basiate regum.*

Parthyene. Vide *Parthia.*

Partiscum, Jazygum Metanastarum urbs. Ptol. Est autem in Hungariâ Transdanubianâ Agriæ urbi finitima, ab eâ in ort. & merid. recedens. *Cechometh* Nigro, *Porooczlo* vero teste Lazio.

Pasargada, Persidis urbs. Ptol. *Cholqueta* Thevero. Fuit autem prope Carmaniam, à Cyro ibi loci condita, ubi Astyagen prælio vicit; & nomen quidem ipsum Περσῶν στρατόπεδον, h. e. *Persarum castra*, significare, testatur tum Eust. tum Steph. de urbibus, cujus verba sic se habent: Τὰς δὲ Πασαργάδας ἔκτισεν ὁ Κῦρος ἐφ' οὗ τόπου πολεμήσας Ἀστυάγην ἐνίκησεν. Ὀνομάζεται δὲ ἡ πόλις ἑρμηνευθεῖσα Περσῶν στρατόπεδον. Sed tunc scilicet *Parsagada*. Dionysius vero *Pasargadas*, non tanquam urbem, sed gentem nominat; cui genti proculdubio Pasargadæ urbs, quam cum locis vicinis tenuere, nomen dedit. Sic enim ille: Πρῶτοι Σοῦσοι, μετὰ τοὺς δὲ Πασαργάδαι. Q. Curt. lib. 10. ubi de Alexandri ex Indiâ in Carmaniam reditu. *Ventum est*, inquit, *inde Pasargadas; Persica gens est; cujus Satrapes Orsines erat.* Scribitur & *Passargada*.

Pasiphae, filia Solis, Minois Cretæ regis uxor, quam fabulæ ferunt Tauri amore captam fuisse, Dædalique operâ, quæ ligneæ eam vaccæ inclusit, voti compotem factum Minotaurum peperisse, mediâ parte hominem, reliquâ Taurum referentem: quod monstrum postea in Cretensi Labyrintho Theseus dicitur interfecisse, Ariadnes ope adjutus. Servius Minois scribam tradit nomine *Taurum*, cum Pasiphae mutuo ejus amore captâ, in Dædali ædibus concubuisse, expletisque legitimis mensibus gemellos peperisse; quorum alter *Minoi*, alter *Tauro* scribæ similis extiterit; indeque factum

ctum esse locum fabulæ, ut Pasiphae monstrum biforme traderetur peperisse. Vide Nat. Com. lib. 6. cap. 5. Virg. Æn. 6.

Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto
Pasiphae, mistumque genus, prolesque biformis,
Minotaurus inest, Veneris monumenta nefandæ.

Idem Eclogâ 6.

Et fortunatam, si nunquam armenta fuissent,
Pasiphaen nivei solatur amore juvenci.

Propertius, lib. 2.

Uxorem quondam magni Minois (ut aiunt)
Corripuit torvi candida forma bovis.

Idem lib. 3. Eleg. 18.

Testis Cretai fastus, quæ passa juvenci
Induit abiegna cornua falsa bovis.

Idem lib. 4. Eleg. 7.

Una Clytemnestræ stuprum vehit, altera Creta
Portat mentita lignea monstra bovis.

Vide Plut. in Theseo. Plat. in Minoe, Palæphatum, Hyginum, &c. Silius Ital. lib. 8.

Hinc genus orditur Minos, immistaque tauro
Pasiphae.

Ovid. Art. 1.

Pasiphae fieri gaudebat adultera tauri.

Auson. Idyl. 6.

Pasiphae nivei sequitur vestigia tauri.

Inter alia spectacula Romæ exhibitus est hic Pasiphaes nefandus cum tauro concubitus. Martialis Epigram. 5. de Spectac.

Junctam Pasiphaen Dictæo, credite, tauro
Vidimus, accepit fabula prisca fidem.

Pasithea, una Gratiarum, filia Jovis & Eurynomes, soror Thaliæ, & Euphrosynes. Item Nympha marina Nerei & Doridis filia. Hesiod. in Theog. Et Atlantis filia ex Æthrâ. Stat. Theb. 2.

Non hoc Pasithea blandarum prima sororum.

Nonnus lib. 34.

——— Χαροπλεκὴς δὲ Λυαίῳ
Εἰσὶ πεντηκοσίων χαρίτων στίχες, ὧν μία μούνη
Πάσσαλον ἀμφέπουσα φαείνεται, οἷα καὶ αὐτὴ
Φαιδροτέροις αἰχμῇσι καταχρύσασα σέλας ἄστρων
Μαρμαρυγὴν εὔκυκλον ἀκοντίζουσα Σελήνη.
Ἐστὶ δὲ Πασιθέη, κορυθαιόλος.

Pasitigris, nomen quo Tigris flu. ubi remeavere aquæ appellatur. Plin. 6. 20. Strab. lib. 15. Καὶ ὁ Πασίτιγρις, ἐκ τῆς Οὐξίας καὶ αὐτὸς ῥεῖ. Adscribam de hoc flu. quæ habet Q. Curtius: *Rex*, inquit, *quartis castris pervenit ad flumen, Pasitigrim incolæ vocant; oritur in montibus Uxiorum, & per quinquaginta stadia sylvestribus ripis præceps inter saxa devolvitur. Accipiunt deinde eum campi quos clementiore alveo præterit, jam navium patiens: sexcenta stadia sunt mollioris soli, per quod leni tractu aquarum Persico mari se insinuat.*

Passienus Crispus, primus maritus Domitiæ, cujus pecuniariam litem adversus fratrem Ænobarbum defendit, ut est apud Quint. lib 6. cap. 2. Deinde Agrippinæ matrimonio & Nerone privigno clarior inter primarios cives emicuit, bis Consul, & Orator insignis. Ejus est scitum illud in C. Cæsarem, neque meliorem unquam servum, neque deteriorem dominum fuisse. Vide Tacitum & Senecam. Plinius eum scribit arborem morum eximiam sic adamasse, ut non modo osculari, complectique, verum etiam cubare sub illâ, vinumque illi effundere solitus sit. lib. 16 cap. 24.

Passienus Paulus, eques Romanus, sub Flaviis ac deinceps claruit. Poeta fuit elegiacus, patriâ Mevaniensis ex Umbriâ, Propertii nepos, vel pronepos, eumque in elegis imitabatur. Plinius, lib. 6. Epist. ad Romanum: *Mirifica rei non interfuisti; nec ego quidem, sed me recens fabula excepit: Passienus Paulus, splendidus eques Romanus, & imprimis eruditus, scribit elegos: Gentilitium hoc illi. Est enim municeps Propertii, atque etiam inter majores suos Propertium numerat. Is cum recitaret, ita cœpit.* PRISCE JUBES: subdit deinde, ut eo sic exorso, Priscus Jabolenus, egregius Jurisconsultus, sed dubiæ sanitatis responderit, *Ego vero non jubeo*: atque inde magnus ortus sit risus, eaque res Passieno attulerit multum frigoris. Cæterum de tribus *Passienis*, avo, patre, & filio, multa Andreas Schottus dissertatione de claris apud Senecam Rhetoribus. Is de quo nunc agimus, ab elegis postea se ad Lyrica convertit, atque uti in elegis Propertium, ita in Lyricis Horatium sibi imitandum proposuit. Testis idem Plin. lib. 9. Ep. ad Severum: ubi & plura de ejus laudibus. At plane alius est *Passienus*, qui sesquiseculo post sub Gallieno Proconsul Africæ fuit. uti Trebellius Pollio narrat. Vossius.

Pastophori, sacerdotes sacrosancti Ægyptiorum, honoratiores cæteris; sic dicti quòd ferant pallium Veneris, cui nomen est *Pasto*. *Pastophoros* etiam Venus dicta est. Hinc *Pastophorium*, thalamus in quo habitat Præpositus templi.

Pataci, sic dicuntur Dii à Phœnicibus, quos in triremium proris circumferunt, Herodot. habet Παταϊκοί. Sic enim scribit Musâ quartâ: Τοῖσι Φοινικηΐοισι Παταϊκοῖσι, τοὺς οἱ Φοίνικες ἐν τῇσι πρῴρῃσι τῶν τριηρέων περιάγουσι. Hesych. Παταϊκοί, θεοὶ Φοίνικες, οὓς ἱστᾶσι κατὰ τὰς πρύμνας τῆς νεώς. Ubi πρῴρας legendum rectè monet Junius. Itaque cum vox sit Phœnicia. merito dici putatur à פתיחה *pethica*, i. e. *titulus*, qui aperit rei nomen Boch.

Patacus, vetus author an historicus fuerit, videndum apud Voss. Hist. Græc lib. 3. pag. 398.

Patara, urbs Lyciæ, Patari opus. Strab. lib 14. in quâ Apollo 6. hybernis mensibus oracula reddebat. Hinc *Patareus*; ut apud Horatium.

Delius & Patareus Apollo.

Item *Patareius*. Ovid. Met. 1.

——— *Mihi Delphica tellus,*
Et Claros, & Tenedos, Patareaque regia servit.

Statius Theb. 1.

Phœbe parens, seu te Lycia Patarea nivosis
Exercent dumeta jugis.

Mela 1 15. ubi de Lyciâ: *Atque ut multa opida, sic præter Patara non illustria. Illam nobilem facit delubrum Apollinis, quondam opibus & oraculi fide, Delphico simile.* Ubi vir doctissimus Isaacus Vossius: Alio ordine, inquit, Plinius hæc opida recenset atque Mela. Ille quippe prius Xanthum, deinceps Patara nominat. Rectè tamen uterque. Limyra enim proficiscentibus Xanthos opidum vicinius erit Pataris, Verum Xanthi ostia remotiora,

 tiora,

tiora, & ultra Patara erant sita. Xanthos enim mediterranea urbs est Patara vero sita erat ad ipsum mare. Nam quod Scylax ait, ad Patara adverso amne Xantho navigari, id falsum est, & omnino verum est, vel errasse Scylacem, vel ita scripsisse: Ξάνθος, δι' ἧς ἀνάπλους εἰς πόλιν. Πάταρα πόλις ὁ καὶ λιμένα ἔχει. Valdè autem errat Salmasius, quum existimat hanc esse urbem, quam Dionysius Alexandrinus vocat *Παταρῆδα ἄκραν*. Versus illius, aliter quam ipse facit, sunt corrigendi hoc modo:

——— Τοὺς κεῖνος ἰλίσσετ᾽ εἰς ἁλὶ πόλλος
Νήχυτος, ἤδη ἔ ἴσθι βαρυνόμενος προβολῆσι.
Τοῦ μὲν ἐπὶ προχοῇ Παμφύλιοι ἀμφινέμονται,
Ὅσσον ἐπὶ προβλῆτι Χελιδονίων ἐπὶ μυχόν.
Σύμμα δ' ἴσχει ζέφυρον Παταρῆδα τηλόθι ἄκρην.

Patara urbs nullum efficit promontorium, portu enim præcingitur. Licet vero exigua aliqua litoris hic esset prominentia, quæ tamen nulla est, non tamen *μεγάλην ἄκρην* appellasset, ut alibi facit:

Τῷ δε μετ' ἀντολίην Χελιδόνιαι γεγάασι
Τρεῖς νῆσοι μεγάλης Παταρῆδος ἐνδοθεν ἄκρης.

Illud vero plane à ratione alienum, quod ostendere conatur idem vir doctissimus, Dionysium hic per magnum Pataræidis promontorium intelligere portum Patarensem. Nam quis unquam portus & promontoria confudit? Longe vero diversa fuit mens Dionysio: *Παταρῆδα ἄκρην* vocavit ille totum Lyciæ promontorium, sive peninsulam. Sciendum enim Lyciæ oram, quæ à Chelidoniis usque ad Telmessum extenditur, valde in mare prominere, & peninsulam efficere. Ideo alio in loco Dionysius:

Πρὸς δ' ἅλα κεκλιμένων Λυκίων χθονα ναιετάουσι.

At vero in tabulis Ptolemaicis tantum abest ut Lycia in mare excurrat, ut potius immensum quantum intus recedat. Verum id non tam errore factum est Ptolemæi, quam librariorum qui tabulas confecerunt. Taurus quippe mons à Pisidicis descendens jugis multis in hoc mare exit promontoriis. Ab aliâ parte mons Cragus & ipse quoque satis longè in mare evehitur. Hi duo montes efficiunt magnum istud Lyciæ promontorium, quod multa alia continet promontoria, multos quoque portus, & non paucas urbes. A Pataris vero præcipuâ hujus promontorii seu peninsulæ urbe *Παταρῆδα ἄκρην* vocat Dionysius. Meminit & Hesychius, sed ex Dionysio, ut arbitror: *Παταρηΐς, πόλις καὶ ὄρος Λυκίας*. Stephanus *Λυκίων χερρόνησον* vocat, quod non de Patarensi portu, sed de totâ peninsulâ accipiendum est. Addit idem nominis originem, nempe dictum esse ἀπὸ πατάρας, quod *κίστην* & *κιβωτὸν* interpretatur. Ἀλέξανδρος Σικελικῶν πέμπτῳ φησὶ δεῖξαι ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πατάροις. Ἐν ᾧ ταῦτα πέμματα λύρας τε, καὶ τόξα καὶ βέλη εἰς παίζειν τοιαῦτα ὄντα.

Patavia, vocatur vulgo Latinè ea urbs Germaniæ ad Danubium sita, quam incolæ *Passaw* vocant, Bruschio teste.

Patavium, civitas Venetiæ, recentiore nomine *Padua* appellata; cujus originem è Trojanæ urbis ruinis auctores deduxerunt Mela 2. 4. *Urbium quæ procul à mari habitantur, opulentissimæ sunt, ad sinistram, Patavium Antenoris, Mutina & Bononia, Romanorum coloniæ.* Solinus cap. 8. *Notum est, Patavium ab Antenore constitutum.* Mar. Capella lib. 6. *Patavium Antenor condidit.* Ælian. de Anim. 14. 8. Πόλις ἐστὶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἑσπέραν χωρίοις Ἰταλικοῖς, καὶ ὄνομα αὐτῇ Πατάβιον. Ἀντήνορος ἔργον εἶναι λέγουσι τῆς Τροίας. Virg. Æn. lib. 1.

Antenor potuit, mediis elapsus Achivis,
Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi;
Unde per ora novem vasto cum murmure montis
It mare præruptum, & pelago premit arva sonanti.
Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit
Teucrorum; & genti nomen dedit, armaque fixit
Troia. ———

Vide sis illic Servium, & Livium initio lib. 1. Idem Servius ex emendatione magni Cluverii: *Patavium autem dictum, vel à Padi vicinitate, vel, ut alii putant, à palude Paduâ, quæ vicina civitati est, quasi Padavium: vel ἀπὸ τοῦ πέτεσθαι. quod captato augurio dicitur conditum, vel, quod avem telo petiisse dicitur* (Antenor) *& eo loco condidisse civitatem.* Atqui de ave petitâ, vel de Augurio, grammaticorum ineptorum putidum est commentum, inquit Cluverius; & Græcâ linguâ Trojanum voluisse novæ urbi nomen imponere, minimè credibile est. A magno nobilique amne, haud ita longè dissito, vocabulum ei quæsitum esse, nihil absonum fuerit. Ab Antenore tamen esse inditum dubitari potest, quando Celticam formationem habere videtur, quasi *Padovv*; quod postea Latini suo ore formarunt *Patavium*: ut *Batavium* vocaverunt Batavorum ad Rheni ostia agrum, qui incolis erat *Batavv*. A Venetis igitur Illyriis forte nomen inditum fuerit urbi, in quam postea cum sociis receptus est à Trojâ captâ profugus Antenor, quemadmodum ad alterum mare, in Latii ac Romæ urbis partem cum suis Æneas: hinc posterioribus auctores conditoresque earum urbium existimati sunt. Strabo lib. 5. *Πατάβιον* vocat. Πατάβιον, inquit, πασῶν τούτη ἀρίστη τῶν πόλεων. ibidemque τὴν εὐανδρίαν τῆς πόλεως καὶ τὴν εὐψυχίαν celebrat. Populi *Patavini*. Unde Martialis 11. 17.

Tu quoque nequitias nostri lususque libelli
Uda puella leges, sis Patavina licet.

Idem 14. 143.

Vellera cum sumant Patavina multa trilices;
Et pingues tunicas serra secare potest.

Patavium, urbs in Ponto, sive Bithyniâ. *Polmen* hodie dicta.

Patellarii, Dii sic dicti quòd *patellis*, quæ vasa erant in sacrificiis usurpari solita, placarentur. Plautus in Cistellaria.

Dii me omnes magni, minuti, & patellarii.

Patera, (inquit Bochartus) sunt sacerdotes Apollinis, oraculorum interpretes, à verbo פתר *patar*, i. e. *interpretari*. Unde Joseph פותר *poter* dicitur, quia interpretabatur somnia, Gen. 40. 41. Ausonius in Professoribus Burdigalensibus, ubi de Attio Paterâ, vel *Paterio*:

Boiocassis sacratum ducis è templo genus,
Et inde vobis nomina.
Tibi Patera, sic ministros nuncupant
Apollinares mystici.
Fratri patrique nomen à Phœbo datum,
Natoque de Delphis tuo.

De his ita Hieronymus Epist. 150. ad Hedybiam: *Majores tui Paterius, atque Delphidius; quorum alter, antequam*

nequàm ego nascerer, Rhetoricam Romæ docuit, alter me jam adolescentulo, omnes Gallias prosâ versuque suo illustravit ingenio.

Paterculus, Romanus quidam, cujus filia Sulpitia semel matronarum sententiâ pudicissima fœmina judicata est, & electa ex centum præcipuis, quæ simulachrum Veneris ex Sibyllinis Libris dedicaret. Plin. lib. 7. cap. 35.

Paterculus Velleius, Historicus, de quo Voss. Hist. Lat. lib. 1. cap. 21.

Pathissus, *Tibiscus* Ptolemæo, *Tyssa* vel *Teissa* Lazio, flu. ingens Jazygum Metanastarum in Hungariâ Transdanubianâ à Carpato monte profluens, longoque tractu in Danubium inter Petrovaradinum op. ac Taurunum urb. decurrens, Solnocum & Segedinum urbes alluens, Jazygasque à Dacis separans. *Tibesis* Herodoto, & *Parthiscus* Ammiano dicitur.

Pathros, & *Pathrusim*. Vide Boch. Phaleg. lib. 4. cap. 27.

Patiorus, Siciliæ mediter. urbs. *Palazzolo* hodiè, teste Aretio.

Patmos, Icarii maris insula Plinio & Straboni, nomen antiquum hodie retinet, si Nigro creditur. *Palmosa* vero novo nomine eam vocat Sophianus. Hæc, teste Plinio lib. 4. cap. 12. patet circuitu triginta m. p. in quam relegatum ferunt Johannem Apostolum, à Domitiano Imp. Apocalyps. 1. 9. in Arabicâ Paraphrasi per B scribitur בטמוס *Batmos*. Nomen habet, ex conjecturâ Bocharti, à terebinthis. Syris enim terebinthus est בטמא *batmo*, ut Chaldæis *butma*, & Arabibus *botmon*, unde Barbaris *botim* & *albotim*. Et, ut author est Dioscorides nascitur terebinthus in Judæâ, Syriâ, Cypro, Libyâ, καὶ ἐν ταῖς Κυκλάσι νήσοις. Quod sequutus Isidorus Orig. lib. 17. cap. 7. terebinthinam afferri asserit *ex Arabiæ partibus, atque Judæâ, & Syriâ, Cypro & Africâ, ex insulis quoque Cycladibus.* E quo numero est Patmus late sumpto vocabulo quomodo illi sumunt.

Patracorii, Gall. pop. Ptol. vulgò *Perigort*. Legitur hodiè *Petrocorii*.

Patra, civitas in Achaiâ, quam Pausanias *Aroen* dici prius solitam scribit; mox à *Patreo*, mœnibus ampliatis nomen accepisse, quod nunc habet. Plin. 4. 4. Silius lib. 15.

Tum lustrata Ephyre, Patræque & regia Pleuron.

Et ante eum Ovid. Met. 6.

Messeneque ferox, Patræque humilesque Cleonæ.

Item *Patra* in Phthiotide Laonico, quæ *Patra Thessalica* dicuntur à D. Paulino, apud Thermopylas.

Patrasis, urbs Pontica. Steph.

Patricii, Dii octo erant, *Janus*, *Saturnus*, *Genius*, *Pluto*, *Bacchus*, *Sol*, *Luna*, *Tellus*, qui & ipsi magnos in mundi administratione magistratus gerere putabantur.

D. *Patricius*, D. Martini sororis filius, A. D. 433 à Cœlestino Papâ in Hiberniam missus, Hibernos ad Christi fidem assiduis sacri Evangelii prædicationibus, vitæ probitate, honestisque moribus, & exemplis apprime Christianis statim convertit.

Pelagius *Patricius*, Ὁμηρόκεντρα, sive Homericos centones de Christo fecit: flor. Zenonis Imperatoris temp. Vide Voss. P. Gr. pag. 80.

Patricius, vicus Romæ dictus, quod ibi *Patricii* habitaverint, Jubente Servio Tullo, ut siquid adversus illum molirentur, ex locis superioribus opprimi possent.

Patrobas, nomen viri. Rom. 16. Alius est de quo Martialis, lib. 2. Ep. 32.

Vexat sæpe meum Patrobas confinis agellum,
Contra libertum Cæsaris ire times,

Patrocles, terrarum historiam condidit. Eratosthene saltem antiquiorem fuisse cognoscimus inde, quòd eum hic testem laudavit, uti docet Strabo, lib. 11. Patriam ejus non addit. Sciri alioquin posset, an alius sit *Patrocles* Thurius, de quo Clemens in Protreptico. Etiam *Patroclis* nescio cujus senarii aliquot leguntur apud Stobæum Serm. de Insperatis eventibus, Vossius.

Patroclus, Menoetii fil. & Stheneles, qui occiso per ludum astragalorum Cleonymo, seu, ut aliis placet, Æante Amphidamantis filio, solum vertens, in Phthiam venit, ubi à Peleo propter generis propinquitatem susceptus est, & unà cum Achille apud Chironem educatus, cum eo arctissimâ amicitiâ junctus vixit: postea etiam cum eo ad expeditionem Trojanam profectus est, ubi armis Achillis indutus cum Hectore pugnans, ab eodem confossus occubuit. Quod cum rescivisset Achilles, tametsi propter ereptam sibi ab Agamemnone Briseida, bello abstinere, omnino constituisset, nihilominus mutato proposito, acceptis etiam à Thetide matre aliis armis, à Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, nec prius quievit ex animo, quam socii mortem crudelissime vindicasset. Ovidius:

Cæde puer factâ Patroclus Opunta reliquit.

Sidonius Apollinaris:

Sic Phrygium Emathiâ victorem cuspide poscens
Æacides casi luctum frænavit amici.

Lucianus ait Patroclum fuisse Achillis parasitum, & morionem Idomenei regis Cretæ, qui ad Trojam cum Græcis pugnavit. *Actorides* Ovidio dicitur Met. lib. 13.

Reppulit Actorides sub imagine tutus Achillis
Troas ab arsuris cum defensore carinis.

Item Menœtiades. Idem Ovid. in Epp.

Sive Menœtiaden falsis cecidisse sub armis.

Patroclus, dives quidam fuit, sed maximè sordidus ac parcus. Hic enim posteaquam ad summas opes evectus est, aut, ut alii dicunt, ex quo natus est, nunquam balneo usus est, parsimoniæ causâ. Taxatur ab Aristophane in Pluto. Unde proverbium; *Patroclo sordidior*. Erasmus.

Patroclus, temporibus Neronis ad Consulatum usque ex infimo genere provectus, juxta Capitolium inambulationem struxit cum latrinis, quas Martialis, lib. 12. Ep. 78. appellat *sellas Patroclianas* à conditore. Sunt tamen qui sic dictas volunt basce cellas à *Patroclo* Aristophanico, qui χέζων qu. *cacator* audiebat. Vide Turneb. Advers. 3. 26.

Pattacion, infamis quidam calumniator, cui cum mos esset bonis viris calumnias struere, atque hoc tandem fœdo quæstu parare rem, deprehensus, convictusque pœnas capite luit, & popularibus comitiis lapidatus est, quòd fur esset, & ædium perfossor. Unde proverbium: *Pattacione calumniosior.*

Patulcius, Janus sic dictus, quo tempore belli portæ ejus *pateant*. Vel ab aperiendi, secundum anni partes, præsertim veris & hyemis vicissitudine. Ovid. Fast. 1.

Inde vocor Janus, cui cum Cereale sacerdos
Imponit libum, farraque mista sale.
Nomina ridebis: modo namque Patulcius idem,
Et modo sacrifico Clusius ore vocor.
Scilicet alterno voluit rudis illa vetustas
Nomine diversas significare vices.

Paventia, Dea ab antiquis constituta, ut averteret *pavores* ab infantibus, atque inde etiam appellata, teste D. Augustino.

Paula, Romana quædam mulier, quæ, mortuo marito suas facultates indigentibus erogavit.

Paulinus, Nolanus Episcopus, adeo misericors fuit, ut cum in captivis redimendis omnes fortunas suas effudisset, filium viduæ mulieris, corpore suo in ejus vicem servituti addicto, redemerit. Diaconus.

Paulus Apostolus, Doctor Gentium, cujus sanctitudinem, ac res gestas tribus libris complexus est vir eruditissimus Cl. Dausquius, Sanctomarius, Canonicus Tornacensis. Vide Vitam S. Pauli per Thomam Massutium, Lugd. 1633.

Paulus Samosatenus, Antiochenus Pontifex, idemque hæreticus, Christum è cœlo descendisse negavit.

Paulus, primus Anachoreta, cui in latebris solitariam ferarum vitam agenti, corvus quotidie dimidiatum panem afferebat. Cum autem eò venisset Antonius, ut Paulum ipsum videret, corvus integrum attulit panem, & propter novum hospitem panem duplicavit. Non pauciores quingentis Monachos habens, 300. orationes de unoquoque die reddebat: Et ne numero fortè delinqueret, 300. lapides ponebat, & singulis orationibus lapidem mittebat in sinum. Expensis vero lapidibus, orationes sciebat esse completas. Sozom. l. 8.

Pavor & *Pallor*, Dii à Tullo Hostilio figurati & culti. Augustinus. Liv. lib. 1. & Lactantius.

Paupertas, Dea, quam Aristoph. in Pluto Πενίαν vocat ac describit. A Gadaræis summâ in veneratione habita est, quòd crederetur artes invenisse, industriam, & hominum ingenia acuere. Arrianus. Hanc ore pallido, Furiæ similem, nisi quod facem non præfert, pingunt. Theocritus:

Ἁ Πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει·
Αὕτα τῶ μόχθοιο διδάσκαλος.

Pausanias, Macedo adolescens, qui Philippum Macedonem interfecit. Hic primis pubertatis annis stuprum per vim passus ab Attalo fuerat, & quod deterius est, convivis uti scortum ultro oblatus, de quâ injuriâ apud Philippum sæpe questus, cum eum ridentem facinus videret, iram in eum convertit, & ultionem quam ab inimico non poterat, ab iniquo judice exegit. Trogus Pompeius.

Pausanias, Cæsariensis grammaticus, æqualis Aristidi, scripsit de constructione librum unum, problematum item unum. Philostr. Alius ab hoc celebratur à Suidâ, cui *Lacon historicus* dicitur; scripsit de Hellesponto, item Laconica, *Chronica*, de Amphictyonibus, ac de festis Laconicis.

Pausanias, Geographus, qui τὴν Ἑλλάδος περιήγησιν scripsit, Philostrato teste; Discipulus fuit Herodis Attici, qui sub Adriano, & Antonino Pio magnum adeo nomen habuit inter Sophistas. Patria ei fuit Cæsarea Cappadociæ. Declamavit non solùm Athenis, sed etiam Romæ, ubi senex decessit. Plura de eo apud Vossium de Hist. Gr. lib. 2. cap. 14. & Frid. Sylburgium notis in Pausaniam, pag. 133. edit. Hanoviæ. 1613.

Pausias, pictor Sicyonius, Bryetis filius, Pamphili Macedonis discipulus; qui Glyceram corollatam textricem adamavit, eamque depinxit humi sedentem, & coronas ex floribus plectentem, quod opus ex argumento, *Stephanoplocon* appellavit; Ejus tabulam Lucullus duobus talentis emit. Hic primus lacunaria, & cameras pingere instituit. Ejus mem. Horat. Serm. 2. Sat. 7.

Vel cum Pausiacâ torpes insane tabellâ.

Vide Plin. 21. 2. & Varr. de R. R. lib. 3.

Pausilypum, promont. Campaniæ apud Mergillinen, non procul a Neapoli, ab eâ ad 3. m. p. Puteolos versus distans. Nomen habet ab amœnitate, sc. ἀπὸ τῆς παύσεως τῆς λύπης, h. e. *à mœroris cessatione* sic dictum. Addit Ferrarius: *In Thesauro linguæ Latinæ pro promontorio villa male scribitur.* Atqui Plinius lib. 9. cap. 53. *Pausilypum villa est Campaniæ haud procul Neapoli.*

Pausimachus Samius, inter eos qui terrarum historiam literis fuerint persecuti à Festo Avieno refertur in descriptione Oræ maritimæ:

Pausimachus ille, priscæ quem genuit Samos.

Pax Julia, urbs Lusitaniæ in regno Portugallico vulgò *Beja* & *Pacca*. Sunt qui hanc *Pacem Augustam* esse velint, sed antiquæ obstant inscriptiones. Long. 13. 00. Lat. 38. 45.

Pecuscum, pars Palatii, sic dict. à *pecore*, teste Festo, cujus & Varro mem. lib. 4. de L. L. *Sed hoc alii à Palantiâ uxore Latini putarunt, eundem hunc locum Pecuscum à pecore dictum quidam putant; itaque Nævius Balantium appellat.* Ovid. Fast. 3.

Jam modo quæ fuerant silvæ, pecorumque recessus
Urbs erat. ———

Loquitur de Palatio.

Pedassus, urbs Messeniæ Pylo proxima, vini ferax. Hom. Il. 9. Plin. 5. 30. *Et in orâ quæ sinum cognominavit, & conventum Adramytteos, olim Pedasus dicta.* Populi *Pedasenses*; quibus mirum hoc contingere scribunt Herodot. Aristot. & Strabo, ut quoties adversi quippiam illis aut vicinis imminet, Antistiti Minervæ, quæ illic est, prolixa barba nascatur. Cæl. 14. 21.

Pedemontana regio, olim regio Taurinorum, nunc *Pedemontium* vocatur, tanquam *pedem montium* dicas quoniam ad radices Alpium est, quæ Galliam, Sabaudiamque ab Italiâ dividunt. Fines ejus ponunt Geographi ab Oriente Padum, à meridie Ligurum Alpes, à sept. Duriam R. pariam. *Ducatus Taurinus* sub Longobardis appellabatur, à quibus in provinciæ formam, cui dux præerat, redactus est. Hodie sub ditione Ducis Sabaudiæ. Plura de hâc regione habet Momin. Niger. Vulgò *Piemont*.

Pedum, op. in Latio, olim à Camillo consule captum. Liv.

Liv. Stephano *Peda* dicitur: Πίδα, πόλις Ἀσονική, τὸ ἐθνικὸν Πιδαῖος. Ex antiquissimo aliquo hæc habuit auctore, qui vetustissimo illo usus est vocabulo *Ausonia* pro Italiæ nomine. Hinc *Pedana regio*. Horat. lib. 1. epist. 4. ad Tibullum:

Albi nostrorum sermonum candide Judex,
Quid nunc te dicam facere in regione Pedanâ.

Ubi vetus Commentator: *Pedana regio inter Tibur & Præneste fuit; ab opido Pedo, quod non longè fuit ab Urbe: sed modo non est.*

Pegasides, Musæ sic dictæ à *fonte* qui πηγὴ dicitur, quem *Pegasus* ictu ungulæ fingitur aperuisse. Propert. lib. 3. El 1.

Mollia Pegasides vestro date serta Poëtæ.

Ovid. in Ep. Sapphûs:

At mihi Pegasides blandissima carmina dictant.

Pegasus, equus alatus, ex Medusæ sanguine procreatus; qui cum in Helicona avolasset, saxum ungulâ feriens fontem aperuit, qui ex eo *Hippocrene*, i.e. *fons Caballinus*, uti Persius interpretatur, est appellatus. Postea vero cum ex Pirene, fonte Corinthio, biberet, à Bellerophonte, qui tunc temporis expeditionem in Chimæram parabat, captus est. Cumque iis rerum terrestrium tædio ductus, in cœlum evolare conaretur, indeque terram despiciens timoreque perculsus è sublimi decidisset, Pegasus nihilominus cursum servans, in cœlum evolasse dicitur, ibique inter sidera constitutus est. Unde Manilius:

Aerius nascetur equus, cœloque volabit.

Horat. Carm. lib. 4.

——— Exemplum grave præbet ales
Pegasus, terrenum equitem gravatus
Bellerophontem.

Propert.

Visus eram molli recubans Heliconis in umbrâ,
Bellerophontei quà fluit humor equi.

Statius in Genethliaco Lucani:

Pendentes bibit ungula liquorem.

Hinc *Pegaseus*. Propertius 2. 30.

Non si Pegaseo verteris in aere dorso.

Aliqui ἀπὸ τῆς πηγῆς, h.e. *à fonte* dictum volunt. Alii ἀπὸ τοῦ πηγνύναι, i.e. *à compingendo*. Longè aliter Bochartus de Animal. lib. 2. cap. 6. *Pegasus*, inquit, *cujus originem ad Perseum referunt, equus fuit fræno adsuetus. Ebræis enim & Syris* פג *pag*, vel פגא *pega*, *frænum sig. &* סוס, *sus*, *equus* est. Inde compositum פגא סוס *Pegasus* fuit sc. ἵππος χαλινωμένος.

Pegasus, Jurisconsultus qui sub Vespasiano Urbi præfectus fuit. Pomp. lib. 2. Sect. ult. D. de Origine Juris. *Cassio Cælius Sabinus successit, Proculo Pegasus, qui temporibus Vespasiani Præfectus Urbis fuit.* Juvenalis, Sat. 4.

——— Raptâ properabat ab ollâ
Pegasus, attonitæ positus modo Villicus Urbi.
Anne aliud tunc Præfecti? Quorum optimus ille
Interpres Legum sanctissimus, omnia quanquam
Temporibus diris tractanda putabat inani
——— Justitiâ

Fuit & Consul; eoque Consule Senatusconsultum, quod de ejus nomine *Pegasianum* est appellatum, exstitit. Unde ei hoc nomen, vide Menagii Juris Civilis Amœnitatum cap. 27.

Peguntium, Ptol. *Peguntia*. Plin. Urbs Illyrici mediter. in orâ Dalmatiæ, inter Salonas ad occ. & Epidaurum ad ort. *Almissa*, teste Nigro. Long. 44. 50. Lat. 43. 45.

Peiso, lacus Norici in confin. Hungariæ & Austriæ, *Neusidler See*. Lazio.

Pelagia, mulier Antiochena, voluptatibus & illecebris primùm deditissima. Tandem meliori spiritu ducta, aspernari cœpit, quod antea amabat maximè.

Pelagius, hæresiarcha, A. D. 415. De quo vide sis Vossium de Historiâ Pelagianâ. Item Pont. Max. 58. A. D. 555. Alius A. D. 583. Alius Hisp. rex adversus Saracenos electus. A. D. 720.

Pelagonia, regio Siciliæ, Steph. Alii, ut Plinius, in Macedoniâ ponunt, & *Tripolim* dicunt, auctore Strabone, quod *tribus urbibus* constaret.

Pelasgia, reg. Græciæ circa extremam partem Macedoniæ, versus Achaiam, olim Thessalia dicta; à quâ *Pelasgi* populi, quasi *Pelargi*, quoniam errabundi, ritu *ciconiarum* per multas regiones iverunt, Strabone teste. Vel à Pelagio Jovis filio. Hesychius: Πελαργοὶ οἱ Θεσσαλοί. Aliquando latiùs extenditur hæc vox, nempe ut universos Græcos comprehendat. Ovid. Met. 13.

Si mea cum vestris valuissent vota Pelasgi.

Idem ibidem:

Quid tamen hoc refert, si se pro classe Pelasgâ
Arma tulisse refert? ———

Id est, pro navibus Græcis. Strabo Pelasgos Græciæ populos vetustissimos vocat, qui, ut ex Hesiodo idem refert, ab Arcadiâ originem duxerunt, eos quippe è Lycaone natos extitisse ait, quem Pelasgus procreavit. Æschylus autem in Danaidibus, eorum genus ex Argis Mycenarum extitisse prodidit: Peloponnesum enim & Pelasgiam vocatam fuisse, testis est Ephorus. Euripides quoque in Archelao, Danaum illum 50. filiarum genitorem, Argos venientem, Inachi urbem habitasse commemorat, quique antea Pelasgi nominabantur, ut Danai dehinc vocarentur, lege Græcâ sanxisse. Pleríque etiam gentes Epiroticas appellavere *Pelasgicas*. Lesbos quoque *Pelasgia* dicta fuit: & habitantibus Troadem Cilicibus finitimos *Pelasgos* nuncupat Homerus. Argos quoque Pelasgicum Thessalia dicitur inter emptiones Penei & Thermopylas, usque ad montanum Pindi tractum. Jovem quoque Dodonæum idem Poeta Iliad. 16. *Pelasgicum* vocat.

Peleg, sive *Phaleg*, fil. Heber, pater Reu. Gen. 10. Linguarum divisio sub tempus nativitatis ejus contigisse creditur. Ita sentiunt doctissimi Interpretes, Mercerus & Pererius. Nomen igitur *Phaleg* non ex futuro eventu fuit inditum, sed ex eo quod jam factum, & præteritum fuerat. Nam quia proximè post linguarum divisionem Heber genuit filium suum primogenitum, idcirco è re illâ tam memorabili nomen filio imposuit. Rectè itaque Flavius Josephus, Ant. lib. 1. Ἐκλήθη δὲ Φάλεγος, inquit, ἐπειδὴ κατὰ τὸν διαμερισμὸν τῆς οἰκήσεως ἐγεγόνει.

Pelendones, pop. Hisp. Tarrac. quorum tractus est nunc pars Castellæ veteris, versus fontes Durii & limites Aragoniæ prope M. Caunum.

Pelethronii, Lapithæ a *Pelethronio* oppidó Pelio monti subjecto sic dicti. Hi primi omnium frænorum usum invenisse dicuntur, & equorum domandorum

artem. Virgilius Georg. 3.

Fræna Pelethronii Lapithæ, gyrosque dedere
Impositi dorso; atque equitem docuere sub armis
Insultare solo, & gressus glomerare superbos.

Aliter autem Plinius, 7. 56. ubi *Pelethronium* virum quendam nominat, qui primus strata equorum, & frænos invenerit. Et, ut videas, inquit de la Cerda, nihil in hâc re firmum, Lysias gravis orator ἐν τῷ λόγῳ ἐπιταφίῳ, ita ait loquens de Amazonibus: Πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀνέβησαν. Ideoque forsan Pindarus illas δίιππους vocat Od. 8. Olymp. Quin Plinius ibidem primam gloriam equitationis Bellerophonti tribuit. Et Ælian. lib. 9. Var. Hist. cap. 16. viro cuidam Italo, quem scribit nominatum fuisse Marem, de quo Itali ipsi fabulabantur, fuisse anteriore parte hominem, posteriore equum. Quem vulgi sermonem ita explicat author: Δοκεῖ δέ μοι πρῶτος ἵππου ἀναβῆναι, καὶ ἐμβαλεῖν αὐτῷ χαλινὸν, εἶτα ἐκ τούτου διφυὴς πιστευθῆναι. Sophocles in Oedipo Colon. inventionem fræni Neptuno tribuit, saltem in Atticâ. Ad quam opinionem allusit Papinius, Theb. 6.

——*Neptunus equo, si certa priorum*
Fama patet, primus teneris læsisse lupatis
Ora, & litoreo domitasse in pulvere fertur.

Palæphatus autem & plerique alii hoc inventum Centauris attribuunt; εὕρηνται (inquit) γὰρ οὐκ ἐπίστασθαι ἐφ' ἵππων ὀχεῖσθαι, ἀλλὰ μόνον ἅρμασιν ἐχρῶντο. Hoc placitum Virgilio ubi supra, & meritò. Juvant eum ejus sententiam versus isti Manilii Astronomic. lib. 4.

At quibus in bifero Centauri corpore sors est
Nascendi concessa, libet conjungere currus
Ardentes & equos ad mollia ducere fræna.

Pelethronium, mons Thessaliæ apud Pelium M. cum op. cogn.

Peleus, Æaci & Æginæ fil. qui ex Thetide genuit Achillem, qui *Pelides* inde dicitur. Hic ab impudicâ Cretheide falsò accusatus, & ab Acasto ejus viro in vertice Pelii montis vinctus, ferisque expositus fuit. Sed ejus innocentiæ misertus Jupiter gladium ei misit per Vulcanum, quo sese à feris tueretur. Deinde ruptis vinculis in urbem, paucis comitantibus venit, & debellato Acasto imperium occupavit, postea vero Thetidem uxorem duxit. Catullus in Epithalam.

——*Tædis felicibus aucte*
Peleu.——

Hesiodus de Peleo:

Τρὶς μάκαρ Αἰακίδη, καὶ τετράκις ὄλβιε Πηλεῦ
Οἷ' ἑτεὶς δ' ἐν Μεγάροις ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνεις.

Quòd autem Thetis nupsisse dicitur Peleo, illud ad connubium Maris & Terræ pertinet. Nam Πηλεὺς à πηλὸς lutum; quo etiam respexere olim cùm dicerent: Μὴ δεῖν τὸν Οἰνέα Πηλέα ποιεῖν *Oenea non convertendum esse in Pelea.* Nimirum Οἰνεὺς & Πηλεὺς, heroum nomina, ponuntur pro οἶνος vinum, & πηλὸς lutum: Ut sententia sit, cavendum esse pincernæ, ne vinum effundat in terram, atque ita lutum faciat quemadmodum ex Athenæo, Demetrio, & Eustathio in Orat. Instit. lib. 4. cap. 6. retulit Vossius. Quem vide de Theologiâ Gentili, lib. 2. cap. 79.

Pelias, adis, Achillis hasta, quam nemo præter Achillem ob magnitudinem vibrare poterat. Hanc à Pallade decorticatam & politam, à Vulcano cuspidatam fuisse ferunt, Ovid. Met. 13.

——*Nec non onerosa gravisque*
Pelias hasta potest imbellibus esse lacertis.

Idem Epist. 3.

Transeat Hectoreum Pelias hasta latus.

Hom. Iliad Π.

Ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.

Pelias, liæ, fil. Neptuni & Tyrûs, Salmonei regis filiæ, frater Æsonis, Thessaliæ rex: qui Jasonem fratris sui filium, cujus indolem formidabat, cùm eum perditum vellet, ad Colchicam expeditionem incitavit. Quod tamen consilium tantum abfuit, ut illi ex sententiâ successerit, ut aureo vellere potitus Jason, magnâ cum gloriâ in patriam redierit: Pelias autem tandem filiarum suarum manibus interfectus est, idque instinctu Medeæ, quæ integræ ætati se illum restituturam simulabat. Ovid. Met. 7. Val. Flac. Argon. lib. 1.

Æmoniam primis Pelias frænabat ab annis
Jam gravis, & longus populis metus, illius omnes
Jonium quicunque petunt: ille Othryn & Æmum,
Atque imum felix versabat vomere Olympum.

Peligni, pop. in 4. regione Italiæ, Marsis finitimi, quorum caput fuit Sulmo, Ovidii patria, teste seipso Ponticorum lib. 4 eleg. 14.

Gens mea Peligni, regioque domestica Sulmo.

Mart. 1. 62.

Nasone Peligni tument.

Idem 2. 41.

Pelignus puto dixerat Poeta.

i. e. Ovidius. Marsis fuisse conterminos, vel ex hoc Cæsaris patet loco Belli Civilis lib. 1. *Domitius ipse circiter 20 cohortes Albâ ex Marsis & Pelignis, & finitimis regionibus coegerat.* Samnitibus etiam vicinos fuisse Livius testatur, lib. 26. ubi de Annibale: *Ex Campaniâ in Samnium, inde in Pelignos pervenisse.* Eos inter μικρὰ ἔθνη numerat Strabo lib. 5. Nomen eorum quod attinet, mirum in modum apud Græcos auctores, Diodorum atque Appianum corruptum legitur. Apud priorem lib. 20. in Xenippi Atheniensis magistratu exscriptores fecere Παλαῖνοι, & in Pherecelis magistratu Παλινοι. Apud posteriorem Civ. lib. 1. Μαιλῖται. Festus Pelignos ex Illyrio ortos fuisse tradit. A Sabinis verò originem eorum ducit Ovid. Fast. lib. 3.

Et tibi cum proavis, miles Peligne, Sabinis
Convenit.——

Apud hos pessima vina nascebantur. Martialis lib. 1. ep. 27.

Non hæc Pelignis agitur vindemia prelis,
Uva nec in Tuscis nascitur ista jugis.

Idem lib. 13. ep. 121. Cujus Lemma *Pelignum*:

Marsica Peligni mittunt turbata coloni,
Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

Pelinaus, mons Chii altissimus est. Ita Strabo lib. 14. Πελιναῖον ὄρος ὑψηλότατον τῶν ἐν τῇ νήσῳ. Ælianus scribit Πελλιναῖον, libro 16. de Anim. cap. 39. Ita etiam Pindari Scholiastes Pyth. 10. Unde Πελιναῖος ὁ Ζεὺς ἐν Χίῳ apud Hesychium, & Phavorinum. Unde in Dionysio pro eo quòd vulgò legitur:

Καὶ

Καὶ Χῖος ἠλιβάτῳ Πελιναίῳ ὑπὸ πέζαν.

Rescribendum, ἠλιβάτοιο Πελιναίου. Ita enim legisse Avienum docet versio:

Tumque Chios patula prospectans arva Pelinna.

Sub hoc monte vetustissimæ Chiorum historiæ referunt quondam latuisse draconem μεγέθει μέγιστον, portentosæ magnitudinis, qui insulares aliquandiu territavit sibilis suis, donec incendio absumeretur. Rem narrat Ælianus ubi supra. A dracone tam immani Chii mons, quem diximus, Phœnicio sermone vocatus est פליא נחש *Peli-naas*, i. e. *stupendi* serpentis, Bochartus.

Pelion, Thessaliæ mons in sinum Pelasgicum incumbens, verticem habens pineto, reliquam partem querneo nemore tectam. Ovid. Fast. 5.

Pelion Æmoniæ mons est obversus in Austros:
Summa virent pinu: cætera quercus habet.

Altum vocat Virgilius Georg. 3. *Ingentem* Statius lib. 1. Achilleidos. Homerus Πήλιον εἰνοσίφυλλον appellat. Ornis etiam abundare hunc montem testatur Val. Flac. hoc versu:

Quantum Peliacas in vertice vicerat ornos.

Mart. 8. 36.

Septenos pariter credas assurgere montes,
Thessalicum brevior Pelion ossa tulit.

Hinc *Pelius* adjectivum. Cic. pro Cœlio ex veteri poetâ:

Vtinam ne in nemore Pelio.

Item *Peliacus*. Catullus:

Peliaco quondam prognata vertice pinus.

Item urbs Thessaliæ, & alia Illyriæ. Steph.

Pella, colon. & urbs Macedoniæ in Emathiâ, inter Berrhœam & Larissam, natalibus Philippi & Alexand. M. clara. *Jeniza* Sophiano. De eâ Lucanus libro 10.

Exiguo secura fuit Provincia Pella.

Hinc *Pellæus*. Juvenal. Sat. 13.

Vnus Pellæo juveni non sufficit orbis.

Martialis lib. 9. ep. 44.

Hoc habuit numen Pellæi mensa tyranni,
Qui cito perdomito victor in orbe jacet.

Pella altera, urbs Palæstinæ in Cœlesyriâ, & reg. Decapolitanâ trans Jordanem flu. Eò omnes Christiani cum à Romanis obsideretur Jerusalem, divino oraculo, moniti se receperunt. *Pella* item in Thessaliâ & quarta in Achaiâ, teste Steph. qui primam à *Pella* conditore dictam scribit. *Bunomos* quondam & *Bunomia* dicta, teste Herodoto. *Pellæa gula*, apud Martialem pro Ægyptiacâ Alexandrinâ, ab Alexandro Pellæ Macedoniæ nato, qui Alexandriam condidit, l. 13. ep. 85.

Princeps Niliaci raperis, Coracine, macelli:
Pellææ prior est gloria nulla gulæ.

Pellene Pellina Stephano, op. Achaiæ in Peloponneso, à sinu Corinth 60. stad. in Austrum recedens, inter Phliuntem & Buram. Hujus lanæ nobiles ab antiquis habebantur, ex quibus lacernæ fiebant, quæ in ludis & certaminibus Junonis victoribus loco præmii dabantur, authore Julio Polluce: Unde Proverb. *Tunica Pellicena*, vel *Pellenæa* apud Suidam de splendida veste dicitur.

Pelopea, Thyestæ filia, quæ à patre gravida facta, insigni formâ infantulum peperit, quem recenter natum, ne turpitudo sua palam fieret, feris devorandum in sylvis reliquit. Evenit autem, Diis ita volentibus, ut pastor quidam illac iter faciens, in puerum incideret, qui misericordiâ motus, domum suam illum detulit, lacteque caprino educavit, unde & *Ægisthus* appellatus est. Item Tragœdia de *Pelopea*. Juvenalis Sat. 7.

Præfectos Pelopea facit, Philomela tribunos.

Pelopidas, Lacedæmonius, vir clarissimus, cujus vitam lege apud Plutarchum.

Peloponnesia, mulier quædam, quæ quinquies quaternos enixa est. A Paulo J. C. commemorantur in lib. 5. F. *Si pars hæredit. pet.*

Peloponnesus, nobilissima totius Europæ peninsula, Isthmo angustissimo Græciæ annexa, inter duo maria, Ægeum & Ionium, platani folio similis (unde Dionys.

——Πέλοπος δ' ἐπὶ νῆσος ὁμιλεῖ
Εἰδομένη πλατάνοιο μυουρίζοντι πετάλῳ.

Idem habent Strabo lib. 8. & Plin. 4. 4.) angulosis recessibus duos efficiens sinus, ab ortu Saronicum, Crissæum, sive Corinthiacum ab occasu 6. m. angustiis diremptos. Vetus Tragicus à Sen. citatus. Ep. 80.

Enimvero Argis, regna mihi liquit Pelops,
Quà Ponto ab Helles, atque ab Ionio mari
Vrgetur Isthmos.——

Hæc quidem propriè non est insula, sed χερρόνησος. Sed Isthmi angustia effecit, ut non tantum insula nominetur, verum etiam inter insulas quandoque numeretur, ut à Ptolemæo lib. 7. *Peloponnesus* autem dicta est à *Pelope* Tantali filio, qui è Phrygiâ coloniam eo deduxit, ibique regnavit, teste Strabone lib. 7. (Πέλοπος ἐκ τῆς Φρυγίας ἐπαγαγομένου λαὸν εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Πελοπόννησον) cum ante Plinio & Apollodoro testibus, *Apia* & *Pelasgia* diceretur. *Argos* etiam, teste Strabone lib. 8. tota insula olim vocata (ut multis testimoniis ex Homero adductis probat) & quidem *Argos Achaicum* ut à Thessalâ distingueretur, quam *Argos Pelasgicum* vocarunt. Peninsula hæc in 6. regiones divisa est: Ita Mela lib 2. cap. 3 *In Peloponneso Argolis, Laconice, Messenia, Achaia, Elis, Arcadia.* Hinc *Peloponnesius*, ut *civitates Peloponnesiæ* apud Cic. ad Att. Item *Peloponnesiacus*, ut *bellum Peloponnesiacum* Græcorum, quod duravit an. 27. De quo Thucydides & Xenophon.

Pelops, Tantali, Phrygiæ regis & Taygetes fil. cujus pater cum Deos in terris peregrinantes hospitio excepisset, ut certo aliquo argumento divinitatem eorum experiretur, filium suum illis epulandum apposuit; à cujus esu cum Dii cæteri abstinuissent, sola Ceres humerum ejus assumpsit. Quem cum Jupiter deinde ad vitam revocasset, eburneum humerum ei restituit. Ad quem quidem humerum post ejusdem Pelopis mortem varia morborum sanabantur genera, & multiplicia edebantur miracula. Plin. 19. 3. Ovid. Met. 6.

——*Tamen hunc quoque dicitur unus*
Flesse Pelops, humeroque suas ad pectora postquam
Deduxit vestes, ebur ostendisse sinistro.
Concolor hic humerus, nascendi tempore dextro,
Corporeusque fuit: manibus mox cæsa paternis
Membra ferunt junxisse Deos, aliisque repertis,

Qui

Qui locus est juguli medius, summoque lacerti
Defuit, impositum est non comparentis in usum
Partis ebur; factoque Pelops fuit integer illo.

Unde Virg. Georg. 3.
——Humeroque Pelops insignis eburno,
Acer equis——

Tibull. 1. 4.
Carmina ni sint
Ex humero Pelopis non nituisset ebur.

Papinius lib. 4. Theb.
Truncatusque Pelops, & sævo pulvere sedens.

Pind. Od. 1. Olymp. Ἐλέφαντι φαίδιμον ὦμον κεκαδμένον *ebore insignem humerum ornatum.* Et Apollon. lib. πελοπηΐα νῶτα. Et Nazianz. Orat. 1. contra Julianum. Ἐξ ἧς (κρεουργίας) ἐπίσημοι Πελοπίδαι διὰ τὸν ὦμον καὶ τὸν ἐλέφαντα. Dio Chrysost. Orat 8. λέγεται δὲ ὁ Πέλοψ ἔλεγεν, ὅτι καὶ τὸν ὦμον ἐλεφάντινον ἔχει. Hic postea cùm adolevisset in Elidem se contulit, cui id temporis Oenomaus imperabat. Is cum unicam filiam haberet, nomine Hippodamiam, eamque formosissimam, & regni totius hæredem, iisque nominibus multis procis ambitam, nulli tamen eam voluit collocare, quod à genere suo se interfectum iri intelligeret. Hanc itaque rationem excogitavit, ut procis curule certamen proponeret (habebat enim equos velocissimos ex ventorum flatu procreatos) eamque certaminis legem, ut victor filiæ nuptiis potiretur, victus mortem subiret. Cumque jam multos certamine victos neci tradidisset, tandem Pelops amore Hippodamiæ incensus, cum equis suis parum fideret, Myrtilum, Oenomai aurigam, pecunia corrupit, ut axes fragiles currui subjungeret. Quo facto Oenomaus aurigæ perfidiâ, fracto curru collapsus, membrisque omnibus ex ruinâ collisis, cùm se morti vicinum esse animadvertit, Pelopem oravit, ut vicem suam ulcisceretur. Cui ille morem gerens, Myrtilum perfidiæ præmium importunius exigentem in mare præcipitavit, quod ab eo Myrtoum vocabatur. Pelops autem uxore & regno potitus, universam Chersonesum à nomine suo Peloponnesum appellavit. Strabo lib. 8. Catullus de Achille:
Troicaq; obsidens longinquo mœnia bello
Perjuri Pelopis vastabat tertius hæres.

Prop. lib. 3.
Quidve Clytemnestra, propter quam tota Mycenis
Infamis stupro stat Pelopea domus.

Horat. 1. Od. Carm. 6.
Nec sævam Pelopis domum.

Seneca:
Argos. & sævi Pelopis Mycenæ.

Nonnus Dionys. lib. 18.
Καὶ Πέλοπος πλατὺν ὦμον ὅσον δαίσατο Δηώ.
Μορφώσας ἐλέφαντι νόθῳ τεχνήμονι κόσμῳ
Υἷα δαιτρευθέντα πάλιν ζώγρησε Κρονίων
Ἔμπαλιν ἀλλήλοις μεμερισμένα γυῖα συνάπτων.

De Pelope plura Nat. Com. lib. 7. cap. 17.

Peloris, idem quod *Pelorus*. Item ostrei genus, à magnitudine sic dictus, ut ait Eust. πελωρὶς λέγεται διὰ τὸ μέγεθος, cum quo congruens Athenæus lib. 3. ita scribit: Πελωρίδες ὠνομάσθησαν διὰ τὸ πελώριον. Plinius 32. 11. inter cancrorum genera numerare videtur. Lucrino in lacu præcipuæ fuere. Horatius Serm. 2. Sat. 4.
Murice Bajano melior Lucrina Peloris.

Mart. lib. 6.
Tu Lucrina voras, me pascit aquosa Peloris.

Pelorus, unus ex tribus Siciliæ promontoriis quod in Italiam vergens, Scyllæ adversum est; ita dictum à *Peloro*, Annibalis gubernatore; quem is in Syriam fugam parans (ut Pomponio placet) ibi interemit, se ab eo proditum ratus, eo quod procul intuenti continua videbantur esse litora, pelagusque minimè pervium. Val. Max. lib. 9. cap. de Temeritate, Pelorum hunc ab Annibale interfectum arbitratur eo tempore quo is à Petilia solvens in Africam reditum parabat, à suis revocatus, ut patriæ periclitanti opem ferret adversus Scipionem. Quæ sententia videtur multo verisimilior. Non enim video quid ex Africâ Syriam petenti in Siculo freto fuerit negotii; nisi quis hoc prætexat, vi tempestatis eo fuisse appulsum: quanquam legimus etiam ante Pelorum dictum. *Pelorus* (inquit Bochartus) articulo addito Græcis vulgò dicitur ὁ Πέλωρος. Quod Pœni sic acceperunt, quasi diceretur הובל הראש *hobel-haros*, vel *hobel-horos*, i. e. ad verbum *Gubernator*, sive *Nauclerus Ducis*. De eo Silius lib. 14.
Celsus arenosâ tollit se mole Pelorus.

Dicitur & *Pelorias*. Ovid. Fast 4.
Jamque Peloriaden, Lilybæaque, jamque Pachynon
Lustrarat.——

Ita Græci. Polyb. lib. 1. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἄρκτους κεκλιμένον ἀκρωτήριον προσαγορεύεται Πελωριάς. Peloris Dionysio vocatur, ubi de tribus Siciliæ promontoriis:
Ἄκραι δ' αἱ Πάχυνός τε, Πελωρίς τε Λιλύβαιόν τε.

Angustiori linguâ seu cuspide in mare excurrit, quam reliqua duo promontoria. Virgil. Æn. 3.
——Angusti rarescent claustra Pelori.

Ovid. Met. 15.
Evincitque fretum, Siculique angusta Pelori.

Dixi supra Pelorum Italiæ objectum fuisse. Confirmant id passim auctores. Ovid. Met. 5.
Dextra sub Ausonio manus est subjecta Peloro.

Statius 1. Sylv.
Brutia Sicanium circumspicit ora Pelorum.

Dionysius Orbis descriptor:
Ἠερόεσσα Πελωρὶς, ἐς Αὐσονίην ὁρόωσα.

Apollonii Scholiastes ad lib. 4. Τῶν τριῶν ἀκρωτηρίων ἀφορᾷ πρὸς Ἰταλίαν ἡ Πελωρίς. Hodie *Cabo de la torre del faro* vocatur. Vide Cluver. de Sic. Ant. libro 1. cap. 6.

Pelusium, op. in extremâ Ægypti orâ, quæ Casiotidi contermina est, à quo & extremum Nili ostium, quo Ægyptus ab Asiâ terminatur, *Pelusium*, seu *Pelusiacum* vocatur. Lucan. lib. 8.
In vada decurrit Pelusia septimus amnis.

Ammian. lib. 22. *Opidum Pelusium est nobile, quod Peleus Achillis pater dicitur condidisse, lustrari Deorum monitu jussus in lacu, qui ejusdem civitatis alluit mœnia, cùm post interfectum fratrem nomine Phocum horrendis furiarum imaginibus raptaretur.* Nescio autem quos auctores secutus id asserit Ammianus, nam Peleum occiso fratre Phoco pulsum ab Æaco patre Phthiam confugisse ad Eurytum, seu Eurytionem Actoris F. ab eoque lustratum esse omnes historici consentiunt. Inter quos Diod. Sic. l. 4. Apollod

Bibl. Ant. Liber. c. 28. ut omittam Scholiastem Aristoph. Apollon. ac Lycophronis. Cumque Peleus Eurytum inter venandum casu occidisset, Phthiâ relictâ Iolcum se contulit, ut quidam memorant. *Belbais* hodie, teste G. Tyrio, seu *Belves*. Incolæ *Pelusiota*, quos Pathrusæos esse, ut nonnulli volunt, falsum est, cùm ob alias causas, tum maximè quia Ezechielis capite 30. vers. 14. & 15. diversa loca sunt *Pathros* & *Sin*, id est, *Pelusium*, ut rectè interpretatur Hieronymus. Nam Pelusio nomen fecit πηλὸς, hoc est *lutum*. Strabo lib. ult. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ Πηλούσιον κύκλῳ περικείμενα ἔχει ἕλη, ἅ τινες βάραθρα καλοῦσι, καὶ τέλματα. Et paulò post ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ πηλοῦ. Merito ergo (inquit Bochartus) Pelusium סין Sin appellatur a Syris, quibus סין id ipsum est quod Græcis πηλὸς. Rursus Ezechiel dicit Sin esse מעוז מצרים h. e. robur Ægypti quia ex illa parte Ægyptus est aditu maxime difficilis. Strabo lib. 17. Ταύτῃ δὲ καὶ δυσείσβολός ἐστιν ἡ Αἴγυπτος. Et Diodorus lib. 15. Μάλιστα τὸ Πηλούσιον ὠχύρωσαν διὰ τὸ κεῖσθαι μὲν αὐτὸ πρῶτον πρὸς τὰς ἀπὸ Συρίας προφερομένας. Suid. Πηλούσιον, &c κλεὶς τῆς Αἰγύπτου καὶ εἰσόδου καὶ ἐξόδου. Polyænus libro 7. Stratagem. Καμβύσης Πηλούσιον ἐπολιόρκει, Αἰγύπτιοι καρτερῶς ἀνθίσταντο, ἀποκλείοντες τῆς Αἰγύπτου τὰς ἐμβολάς. Juxta Pelusium est optima lens. Virgilius Georgicon libro 1.

Nec Pelusiaca curam aspernabere lentis.

Ubi Servius: *Pelusium unum est de septem ostiis Nili, ubi optima lens nascitur, unde κατ' ἐξοχὴν locutus est* Mart. lib. 13. ep. 5.

Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem.

Ausonius Idyll. 12.

Et Pelusiaco de semine plana teres lens.

Ubi *planam & teretem* dicit, quia *duo genera ejus in Ægypto, alterum rotundum, nigrinsque, alterum suâ figurâ*, uti loquitur Plinius lib. 18. cap. 28. Inde Alexandrini φακότροφοι τῷ φακῆν βεβρῶσθαι, h. e. *lente plurimum vescebantur*: ac tota urbs πλήρης φακῆν, plena lenteorum, teste Cynulco apud Athenæum lib. 4. Bochartus. Long. 63. 20. Lat. 31. 10.

Penates, Servio sunt omnes Dii qui domi coluntur: à *penus* dicti, teste Tullio lib. 2. de Nat. Deorum; nempe quia coluntur in *penetralibus*, h. e. *penitis adibus*, ut Isidorus ait extremo lib. 8. Eoque alludere videtur Poeta Æn 1.

Quinquaginta intus famulæ, quibus ordine longo
Cura penum struere, & flammis adolere Penates.

Atque idcirco Festus *penetralia* dicit esse *Deorum penatium sacraria*. Qui penates dici putant quasi *penes nos nati*, aut *quorum beneficio penitus vivamus & sapiamus*, ut ἐτυμολογίζει Macrobius lib. 3. cap. 4. analogiâ ipsâ refelluntur. Nam ut à *magnus* est *magnas* unde *magnates*; à *summus*, *summas*, unde *summates*; ab *optimus*, *optimas*, unde *optimates*: sic à *penus* est *penas*, unde *penates*. *Penas* olim fuisse in usu cognoscimus ex eo, quod Dionysius Halicarnasseus lib. 1. scribat se in pervetustâ æde sub Veliâ conspexisse Deorum *penatium* signa, cum inscriptione ΠΕΝΑΣ: quod ipse fatetur esse PENAS. Porro qui sint Dii *penates*, non satis convenit; Cùm alii putent esse *Neptunum*, & *Apollinem*; alii *Jovem*, *Junonem*, & *Minervam*; alii *Cælum* & *Terram*. Hetrusci vero, quemadmodum tradit Arnobius li. 3. Deos *Consentes*, sive *Complices*, quorum & numerum & nomina, ignota esse docent. Et hæc ratio videri possit, cur Romanorum *penates* (quos eosdem esse, ac *Samothracas* Cassius Hemina scripsit, teste Macrobio lib. 3. cap. 4.) dicuntur *Samothraces* ab Ebræo סתר, i. e. *occultare*, unde & *Saturnus* dicitur. M. insertum, ut in *simpulum*, *ambubaja*, *&c*. Similitudo vocis *Samothraces* errori præbuit ansam, ut putaretur Dardanum Deos hosce ex Samothraciâ in Phrygiam, Æneam vero ex Phrygiâ in Italiam detulisse, quemadmodum scribit Varro lib. 2. rerum humanarum, Vossius. Vide Nat. Com lib. 4. cap. 2.

Peneius, fluv. Elidis in Peloponneso, in mare Jonium labens inter Araxum & Chelonatem promontoria. *Igliaco* Nigro. Item Siciliæ fluvius Theocriti Scholiaste.

Penelope, Icarii filia, Ulyssis uxor, inexpugnabilis castitatis mulier, ac pudicitiæ exemplar, quæ absente totos viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci potuit, ut fidem quam viro discedenti dederat, secundis nuptiis violaret. Cùm autem proci acriùs instarent, atque vim illaturi viderentur, tantùm moræ ab illis sibi pepigit, quantum telæ, quam tum in manibus habebat, absolvendæ sufficeret. Quod cùm impetrasset, mulier astuta, quicquid interdiu texuerat, noctu retexebat; eoque commento eorum cupiditatem in reditum mariti distulit, qui ab illa sub mendici habitu hospitio susceptus, procos ad unum omnes interemit. Dictam autem volunt *Penelopen* ab avibus, quæ *Penelopes* dicuntur, sive *Meleagrides*, cum antea *Arne* diceretur, quasi abjecta & repudiata. Ferunt enim cum ab Icario, Peribœaque parentibus esset exposita, ab hoc avium genere fuisse educatam. Hujus fabulam diversimodè ab Homero, aliisque traditam latè explicat Nat. Comes lib. 8. cap. 24. *Difficilis procis* Horat. dicitur, Car. lib. 3. Od. 10. Prop. lib. 3.

Nec fida Evadne nec pia Penelope.

Homero sæpissimè περίφρων Πηνελόπη. Themist. Orat. 1. Ὑπὲρ Πηνελόπης τῆς Ἰκαρίου σφόδρα σώφρονος δοκούσης γυναικός. Ælian. Var. Hist. 14. 45. Γυναῖκας τῶν Ἑλλήνων ἐπαινοῦσι, Πηνελόπην, Ἄλκηστιν, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου. Hinc *fides Penelopea* apud Ovid. Trist. lib. 5. eleg. 15. Mart. pro castâ posuit lib. 1. ep 63.

Penelope venit, abiit Helene.

Idem lib. 11. ep. 8.

Penelope licet esse tibi sub principe Nervâ.

Propertius lib. 2. eleg. 9.

Penelope potuit bis denos salva per annos
Vivere de multis fœminna digna procis.

Peneus, flu. Thessaliæ inter Ossam & Olympum decurrens, collibus dextra lævaque molliter curvis. Ex Pindo monte oritur & per Tempe in sinum Pegasicum influit. Ovid. Met. 1.

Est nemus Hæmoniæ, prærupta quod undique claudit
Silva: vocant Tempe. per quæ Peneus ab imo
Effusus Pindo spumosis volvitur undis:
Dejectuque gravi tenues agitantia fumos
Nubila conducit, summasque aspergine sylvas
Impluit, & sonitu plusquam vicina fatigat.

Catullus:

Quale ferunt Graii Peneum propter amœnum.

Torrens dicitur Senecæ:

Novâ concurrit Thessalus torrens viâ.

Ἀργυροδίνης Homero:

Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ.

Hujus fluvii ripa Daphne in laurum fingitur commutata. Unde *Peneia Daphne* apud Ovidium; & *Peneia laurus* apud Val. Flaccum. Hodie *Salampria* Sophiano; *Pexim* verò Theveto dicitur.

Penne, op. Gall. Narbonensis ad lacum Lemanum in itinere inter Augustam Prætoriam, & Augustam Rauracorum occurrens. *Neufville*, seu *Villeneuf* Simlero.

Penninus, *Mont S. Bernard* Simlero, mons Alpium Pœninarum, per quem Hannibal exercitum in Italiam trajecit.

Pennocrucium, op. Albionis in Angliâ inter Viroconium 23. & Etocetum 12. m.p. in Staffordiâ reg. ubi nundinæ fiunt equorum in itinere inter Rutupinum portum & Vallum occurrens Anton. *Pencridg* Camdeno.

Pentadactylus, mons Ægypti ad fin. Arab. apud Berenicen. urb. *Pentadactylum* Ptolemæo, inter Berenicen. & Bazyum Promont.

Pentapolis, reg. Cyrenaicæ mari Libyco exposita, à numero urbium quæ sunt in illâ appellata, scilicet *Berenice*, *Arsinoe*, *Ptolemais*, *Cyrene*, & *Apollonia*. Ammian. lib. 22. *Pentapolin* à Libyâ *sicciore dissociatam*. Sic ille. Atqui Pentapolis quæ & Cyrenaica, semper à Libyâ separata est & ex divisione Augusti sub Proconsule Cretæ erat, teste Strab. ac Dion. Nec nisi serò Ægypti provinciis contributa est. Item regio Palæstinæ ad lacum Asphaltiten, in quâ Sodoma & Gomorrha, & aliæ urbes tactæ de cœlo. Item urbs Hetruriæ Episc. Nepitæ, & Sturio proxima, nunc excisa: locus apud Mont. Rosulum *Straccia cappe* nominatur.

Penthesilea, Amazonum regina, quæ teste Justino lib. 2. Orteræ, sive (ut alii) Orithiæ successit in regno: ejusque Trojano bello inter fortissimos viros, cùm auxilium Priamo adversus Græcos ferret magna virtutis documenta extitere. Virg.

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens.

Ubi Servius: *furens*, quia sororem suam in venatione confixit, simulans se cervum ferire. Cum Trojanis opem ferret, ab Achille occisa est. *Prima*, inquit Plinius, *securim invenit*. Prop. 3.11.

Ausa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis,
Mæotis Danaum Penthesilea rates.

Ubi *Ausa*, quia præter sexum. Ita Virg. de eâ ubi supra
——— *Audetque viris concurrere virgo.*

Ovid. in Ep. Cydippes:

Non ego constiteram sumptâ peltata securi,
Qualis in Iliaco Penthesilea solo.

De Penthesileâ plura vide apud Q. Calabrum lib. 1.

Pentheus, fil. Echionis ex Agave conjuge, filiâ Cadmi, qui cum Liberi patris sacra aspernaretur, irâ numinis, matre & sorore in furorem versis, laceratus est. Ἀπὸ τοῦ πένθους, i. e. *à luctu* accessit nomen. Unde Theocritus in Lenis, ubi historiam hanc narrat:

Ἐξ ὄρεος πένθημα, καὶ οὐ Πενθῆα, φέροισαι.

Ovidius à matre & sororibus exsumait, quia aper illis visus sit, cùm sacra sperneret: sic enim ille Met. 3.

Prima suum misso violavit Penthea thyrso
Mater: Io, geminæ, clamavit, adeste sorores:
Ille aper in nostris errat, qui maximus agris
Ille mihi feriendus aper. ———

Catullus & Persius in vitulum mutatum prodiderunt. Pers. Sat. 1.

Et raptum vitulo caput ablatura superbo.

Unde forte Theocritus:

Μάτηρ μὲν κεφαλὰν μυκήσατο παιδὸς ἑλοῖσα.

μυκηθμὸς enim propriè τῶν βοῶν. Hesychius: Μυκηθμὸς, βοῶν φωνή. Oppianus Pentheum in taurum commutatum fuisse scribit, sorores autem in pardales: Cyneg. 4.

Πενθῆα μὲν ταῦρον ἐδείξατο, φοίτιον ὄμμα,
Ἀγλαΐας ἤμελλεν. κέρας δ' ἀντέταλλε μετώπῳ.
Ταῖσι δὲ γλαυκώπιδες ἐγίνετο θηρὸς ὁπωπὴν,
Καὶ γένυες βλοσυραὶ, καὶ ὑγρὰ φύσις δ' ἐπὶ νώτῳ
Ῥινὸς ὀπταλέοιο, καὶ ἄγρια θήρεια φῦλα.
Αἱ δὲ τότ' ἀνέλκουσιν ἀμειψάμεναι χρόα καλὸν
Παρδάλιες Πενθῆα φόρῳ ἔκτεινον.

Ab his tamen diversus Porphyrio in Od. 2. Horat. ubi eum fulmine tactum periisse scribit, non ob Orgiorum contemptum, sed quòd Liberum patrem custodiâ clausum teneret. Nat. Comes lib. 5. cap. 13. hanc fabulam explicat. & Pentheum laudatum regem fuisse verisimile est, qui quòd ebrietatem tollere conaretur, à furiosis subditis malè exceptus, & conviciis tum publicis, tum privatis discerptus sit.

Peparethus, insula maris Ægæi, una Cycladum. *Lemene* Nigro; *Saraquino* Castaldo; *Opula* aliis. Oppidum habet ejusdem nominis, estque olivifera. Ovid. Met. 7.

Et Gyaros, nitidæque ferax Peparethos olivæ.

Quondam *Evonus* dicta fuit, ut Plinius tradit. Locus autem Plinii quem citat auctor est lib. 4. cap. 12. sed pro *Evonum* scribendum *Evœnum*, i. e. Εὔοινος, monet Bochartus: talis enim erat hæc insula. Ita habetur in Heraclidis politiis: Αὕτη ἡ νῆσος (inquit) εὔοινός ἐστι, καὶ εὔδενδρος, καὶ σῖτον φέρει. In Philoctete Sophoclis legitur; Ἐς τὴν εὔβοτρυν Πεπάρηθον, vers. 549. Itaque à verbo פרה *para*, quod *parere* & *feracem esse* sonat (duplicatis radicalibus) primo *Perpareth* factum, dein *Pepareth*, altero R. pereunte. Bochartus.

Pepinus, Francorum rex, Caroli M. pater, Longobardos Romanorum agros assiduis bellis vexantes prælio aggressus vicit, & oppressit: quippe qui ob amplissima beneficia in Romanos Pontifices, & in Ecclesiam collata, augustum *Christianissimi Regis* titulum sibi & successoribus suis meruit in hodiernum usque diem. Munst. lib. 2. Cosm.

Pepuza, Phrygiæ urbs apud Castillum, unde *Pepuziani* hæretici; de quibus Epiphanius Hæresi 48.

Pepylychnus, Ptolemæo flu. est quo Macedoniam ab Australi parte terminari scribit.

Pequinum, urbs Imperii Sinarum primaria, totius regionis caput ab anno 1404. quo sedes Regia eo translata fuit à Nanquino. Innumeris referta est incolis, subestque dominio Tartarorum cum toto imperio.

Peræa, Judææ pars ulterior, Ægypto proxima. Plin. 5. 14. Item Syriæ opidulum. Steph. Item reg. parva

Cariæ marit. contra Rhodum insulam. Polyb. Item op. Æolidis, Mitylenæorum colonia. Lib. 37.

Perces, Hisp. flu. ab incolis sic dictus; aliàs Bætis. Stephanus. Βαῖτις, ποταμὸς τῆς Ἰβηρίας, ὃς Πέρκης λέγεται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. Nempe *Perca* factum ex ברכה *berca*, i. e. à *stagno*. Quem in *Certem*, aut *Certim* mutarunt scribæ *imperiti* in his Livii lib. 28. *Martius superato Bæti amne, quem incolæ Certim appellant.*

Percope, civitas juxta Pontum, quæ Trojanis auxilium misit Hom.

Percote, quæ & *Percope* olim dicta fuit, urbs Troadis. Steph. Val. Flac. lib. 2.

Jam juga Percotes, Partiumque infame fragosis
Exuperant Pythiamque vadis.

Hinc *Percosius* nom. gent. Val. Flac. lib. 3.

——Primas conjux Percosia vestes
Quas dabat, & picto Clite variaverat auro.

Perdiccas, Macedo, inter Comites Alexandri M. qui etiam in regni partem successit. Tantâ simul audaciâ & fortitudine fuit, ut leænâ præsente, catulos è cubili per vim auferret. Vide Ælian. ποικίλ. libro 12. cap. 39.

Perdix, venator fuit infando matris Polycastes amore correptus, quam & contaminavit. Unde *Perdicis libido* abiit in proverbium pro efferâ, turpi ac infami. Cælius.

Perdix, Dædali nepos, quem, cum serræ usum primus reperisset, à patruo invidiâ percito ab excelsâ quâdam turri ferunt præcipitatum, deinumque miseri cordiâ in avem sui nominis transformatum: quæ etiam nunc ruinæ illius memor, vitat sublimia, humi nidum construens. Vide Ovid. 8. Met. Hæc possunt esse historica; Metamorphosis verò conficta est ex similitudine nominis, & ad *perdicis* naturam accommodata.

Perge, & *Perga*. Pamphyliæ op. ab Attaliâ urbe 8. m. p. in occ. recedens. Hic erat Dianæ templum, de quo Sic. Verr. 3. quæ inde *Pergæa*, teste Mela, *Pergasia* vero teste Stephano, dicebatur. Dionysius vers. 854.

Ἄλλαι δ' ἑξείης Παμφυλίδες εἰσὶ πόληες
Κώρυκος, Πέργη τε καὶ ἠνεμόεσσα Φασηλίς.

Pirgi hodie dicitur Stephano.

Pergama, n. pl. arces Trojanæ, quæ quoniam altissimæ erant, omnia alta ædificia *Pergama* sunt appellata, teste Servio. Schol. Homeri in illud Iliad. 4. vers. 505.

Περγάμου ἐκκατιδὼν

ἐκ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς. Ὅμηρος δὲ μόνην τὴν Ἰλίου ἀκρόπολιν Πέργαμον καλεῖ, οἱ δὲ νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις. Stat. Silv. 1. 1.

Hunc neque discissis cepissent Pergama muris.

Loquitur de equo Durateo, quem portæ Trojanæ capere non potuerunt. Ideoque (ut obiter notem) Virgilius:

Dividimus muros & mœnia pandimus urbis.

Qu. Smyrnæus lib. 12.

——οἱ δὲ μολόντες
Ἄστυ ποτὶ σφέτερον μεγάλας κρήδεμνα πόληος
Λυσάμενοι λυγρὸν ἵππον ἐσήγαγον.

Magis Poeticè, uti solent Græci, Tryphiodorus, portas numine Divum ampliores subito factas fatalem machinam admisisse scribit in his:

Αἱ δὲ οἱ ὑψηλῶν θυράων πτύχας εὐρύνουσαι
Ἀλλ' Ἥρη μὲν ἔδυνεν ἐπίδρομον ὄγμον ὁδοῖο
Πρόσθεν ἀναπτάλλουσα, Ποσειδάων δ' ἀπὸ πύργων
Σμερδαλέον ἀνεχάζετο πυλάων ἀνέωγε τε κλεῖας.

Item locus Cretæ, ubi Lycurgi sepulchrum. Plut.

Pergamus, urbs Troadis, seu Mysiæ mediter. ad Caïcum flu. diu sub Attalicis regibus fortunata, & postea Romanorum provincia facta; apud quam chartæ usus inventus est, quæ tunc quoque vulgò *Pergamena* dicitur, ab *Attalo*, ut Ælianus; vel ab Eumene, ut Plinius ait, condita, & Galeni patria. In hâc urbe Æsculapium medicinam exercuisse, ibique officinam habuisse Lucianus in Icaromenippo tradit, Martialis 9. 17.

Consilium formæ speculum, dulcesque capillos
Pergameo posuit dona sacrata Deo.

Pergus, lacus Siciliæ apud Ennam urb. ubi à Plutone raptam esse Proserpinam fabulantur. Claudianus lib. 2. de Raptu:

Haud procul inde lacus (Pergum dixere Sicani)
Panditur; & nemorum frondoso margine cinctus
Vicinis pallescit aquis. Admittit in altum
Cernentes oculos, & late pervius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus:
Imaque perspicui prodit secreta profundi.

Pergusam vocat Ovidius Met. lib. 5.

Haud procul Ennæis lacus est à mœnibus altæ
Nomine Pergusa.

Ita vulgò creditum. Verum de Pergusâ nugæ sunt, inquit vir doctissimus Nic. Heinsius, qui totum locum sic excudi voluit:

Haud procul Hennæis lacus est à mœnibus alta,
Nomine Pergus, aqua; non illo plura Caystros
Carmina cygnorum labentibus audit in undis.
Silva coronat aquas, cingens latus omne, suisque
Frondibus, ut velo, Phœbeos submovet ignes.
Frigora dant rami, Tyrios humus humida flores.
Perpetuum ver est.

Percus dicitur Jul. Firmico. *Laco di Goridan*, hodie, teste Laurent. Ananiâ. Lacum hunc describit Silius lib. 14. hoc modo:

Hic specus ingentem laxans telluris hiatum,
Cæcum iter ad manes tenebroso limite pandit,
Quà novus ignotas Hymenæus venit in oras.
Hàc Stygius quondam stimulante cupidine rector
Ausus adire diem, mœstòque Acheronte relicto
Illicitas egit currum per inania terras.
Tum raptâ præceps Ennæâ virgine cessit
Attonitos cæli visu, lucemque caventes
In Styga rursus equos & prædam condidit umbris.

Cic. lib. 4. in Verrem: *Etenim prope (Ennam) est Spelunca quædam conversa ad Aquilonem, infinitâ altitudine, ex quâ Ditem patrem ferunt repente cum curru extitisse, abreptamque ex eo loco virginem secum asportasse, & subito non longè à Syracusis penetrasse sub terras, lacumque eo loco repente extitisse.*

Periander, Corinthiorum rex, unus è 7. Sapientibus, Cypselo patri in regno successit, regnavitque annis 40. Rogatus, cur in tyrannide perseveravit, cùm esset sapiens, respondit: *Et sponte & invitum cedere, periculosum.* Crudeliter igitur, & magnâ suspicione agebat, stipatus semper militibus, otiosos in foro, & oscitantes usque formidans: Quapropter continuò erat in bellis, navalibus præsertim. Dicitur & Isthmum

mum perfodere voluisse & uxorem adeo dilexisse; ut etiam cum mortuâ concubuerit. Vide Diog. Laert. in ejus vitâ.

Peribasa. Hesychius: Περιβασώ, ἡ Ἀφροδίτη. Hæc Περιβασία dicitur Clementi in Protrept. Οὐχὶ δὲ Ἀφροδίτῃ περιβασίῃ μὲν Ἀργεῖοι τιμῶσι, δὲ Ἀθηναῖοι. καὶ Καλλιπύγῳ θύουσι Συρακούσιοι, ἣν Νίκανδρος ὁ ποιητὴς καλλίγλουτόν που κέκληκεν.

Pericles, vir clarissimus Atheniensis, qui Rempublicam 40. ann. gubernavit; pollebat enim authoritate & eloquentiâ; unde *Olympium* Comici vocarunt, quòd tonare in concionibus, ac fulmen ciere videretur. Habuit in administratione Reipub. adversarium Thucydidem Melesium, virum nobilem ac potentem. Suggestum ascensurus Diis vota faciebat, ne verbum se imprudente aut invito efflueret, quod ad Rempub. minùs pertineret. Vide Ælian. Var. Hist. lib. 4. Quum Sophoclem haberet in magistratu collegam, ac simul aliquando cum eo navigasset, collaudassetque Sophocles formam pueri prætereuntis inter graves sermones: *Non solum*, inquit, *Sophocles, magistratum decet manus, sed etiam oculos habere continentes.* Thucydide quondam vociferante, quod nimis multa ex publico pro ædificiis erogasset: ipse ad populum dixit; si ita eis videtur, de suo erogaturum, modo ejus nomen inscribi in operibus pateretur: Responderunt, Sumptus omnino fieri debere. Quidam dicunt ab eo institutum, ut declamationes fierent exercitationis causâ, utque extemporalis oratio haberetur. Vide Plutarchum.]

Periclymenus, Nelei fil. frater Nestoris & Chronii Hom. 2. Odys. Cui à Neptuno avo concessum erat, ut in quas visum esset formas se posset transformare. Testatur hoc Euphorion in his:

——— Περικλύμενόν τ᾽ ἀγέρωχον
Ὄλβιον, ᾧ πόρε δῶρα Ποσειδάων Ἐνοσίχθων
Παντοῖ᾽ ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐν ὀρνίθεσσι φάνεσκεν
Αἰετὸς, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε πέλεσκετο, θαῦμα ἰδέσθαι,
Μύρμηξ· ἄλλοτε δ᾽ αὖτε μελισσάων ἀγλαὰ φῦλα,
Ἄλλοτε δεινὸς ὄφις, καὶ ἀμείλιχος, εἶχε δὲ δῶρα
Παντοῖ᾽ οὐκ ὀνομαστὰ, τά μιν καὶ ἔπειτα δόλωσεν
Βουλῇ Ἀθηναίης. ——— ———

Quum igitur Hercules bellum contra Neleum gereret, ipse in muscam versus ab Hercule, consilio Palladis, quæ illum prodebat, clavâ interfectus est, quum ille aculeum Herculi, ceu solent muscæ graviores, immisisset. Ov. lib. 12. Met. fabulatur Periclymenum in Aquilam versum, ab Hercule, quem plurimum unguibus uncis infestabat, sagittâ in sublimi confossum

Mira Periclymeni mors est: cui posse figuras
Sumere quas vellet, rursusque reponere sumptas.
Neptunus dederat, Nelei sanguinis auctor.
Vertitur in faciem volucris; quæ fulmina curvis
Ferre solet pedibus, Divum gratissima Regi.
Viribus usus avis, pennis, rostroque redunco
Hamatisque viri laniaverat unguibus ora.
Vertit in hunc nimium certos Tirynthius arcus.

Hunc inter Argonautas recensent Apollonius, & Val. Flaccus. Quorum hic lib. 1.

Σὺν δὲ Περικλύμενος Νηλήϊος ὦρτο νέεσθαι,
Πρεσβύτατος παίδων, ὅσσοι Πύλῳ ἐξεγένοντο
Νηλῆος θείοιο. Ποσειδάων δέ οἱ ἀλκὴν
Δῶκεν ἀπειρεσίην, ἠδ᾽ ὅττι κεν ἀρήσαιτο
Μαρνάμενος, τὸ πέλεσθαι ἐνὶ ξυνοχῇ πολέμοιο.

Perillus, Atheniensis faber ingeniosissimus, qui Phalaridi Agrigentinorum tyranno taurum ex ære fabricavit, cui januam in latere posuit, ut quum inclusus reus subjectus ignibus torqueretur, mugitum, non hominis vocem emittere videretur: pro quo invento, cùm munus à crudelissimo tyranno Phalaride, qui novis hominum tormentis delectabatur, postulasset, in eo ipse, ut eam pœnam primus experiretur, includi à tyranno jussus, ac suppositis ignibus exustus est. Plinius 34. 8. *Perillum nemo laudat saviorem Phalaride tyranno, qui taurum fecit, mugitus hominis pollicitus igne subdito, & primus eum expertus cruciatum justiore sævitiâ.* Ovid. in Arte.

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit, infelix imbuit auctor opus.

Hinc *Perilleus*. Idem in Ibin:

Æra Perilleo veros imitere juvencos,
Ad formam tauri conveniente sono.

Et Trist. 5. 1.

Ipse Perilleo Phalaris permisit in ære
Edere mugitus, & bovis ore queri.

Propert. lib. 2.

Nonne fuit satius duro servire tyranno,
Et gemere in tauro, sæve Perille tuo?

Lucianus *Perilaum* vocat, non *Perillum*.

Perillus, fœnerator, & Jurisperitus. Hor. Sermo. 1. Sat. 3.

Putidius multo cerebrum est, mihi crede, Perilli
Dictantis quod tu nunquam rescribere possis.

Perimede, veneficæ nomen apud Theocritum Idyll. 2. Ubi Scholiastes ait eandem esse, quæ Homero Agamede dicitur:

Ἡ τόσα φάρμακα ᾔδη ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.

Prop. l. secundo:

——— *Non hic nocturna Cytais,*
Nec Perimedea gramina lecta manu.

Perimele, ins. maris Jonii, una Echinadum, aspectu jucunda, ut Ovidius testatur. lib. 8. Met. ubi Perimelem Nympham Hippodamantis filiam in insulam conversam describit.

Perimula, Patane, Castaldo ex levi, ut videtur, conjectura, urbs aureæ Chersonesi; ex quâ *sinus Perimulus* Ptolemæo.

Perincari, urbs Indiæ citer. Ptol. *Pelagonga* Castaldo.

Perinthus, quæ & *Heraclea*, urbs Thraciæ ad Propontidem, inter Byzantium ad Bor. 60. & Apros in Noto lib. 48. m. p. Ejus mem. Ptolemæus, Marcellinus & Zosimus. Hæc olim *Mygdonia* dicta fuit, postea vero *Heraclea*, ab *Hercule* scil. uti Tzetes tradit. Chil. 3. num. 100. *Perintheras* Antonino est. *Peralia* quoque vocata fuit, ut scribit Procopius de ædificiis Justiniani. *Pera* hodie Volaterrano; *Rodosto* Bellonio; *Pantiro* Castaldo, *Heraclia* Sophiano & Nigro dicitur.

Peripatetici, Philosophi Athenis, quorum originem ita assignat Cicero Academicarum quæstionum lib. 1. *Platonis autem authoritate*, inquit, *qui varius & multiplex, & copiosus fuit, una & consentiens duobus vocabulis philosophia forma instituta est, Academicorum & Peripateticorum: qui rebus congruentes, nominibus differebant. Nam cum Speusippum, sororis*

sororis filium, Plato Philosophia quasi hæredem reliquisset; duos autem præstantissimos studio, atque doctrina Xenocratem Chalcedonium, & Aristotelem Stagiritem: qui erant cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lyceo: illi autem, qui Platonis instituto in Academiâ, quod est alterum gymnasium, cœtus erant, & sermones habere soliti, ex loci vocabulo nomen habuerunt. Sed utrique Platonis ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam: illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nullâ affirmatione adhibitâ, consuetudinem disserendi reliquerunt. Eandem Peripateticorum originationem tradit Laertius in Aristotele; Hesychius quoque: Ἡ δὲ Περιπατητικὴ φιλοσοφία ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐν Περιπάτῳ. ἤτοι κήπῳ κατάρξαι αὐτῆς Ἀριστοτέλην. Sed Ammonius in Categor. auctor est, Platonem ipsum docuisse ambulantem: atque ab hoc primo Peripatetico, post ejus excessum, Xenocratis auditores vocatos Peripateticos ex Academiâ. Aristotelis autem Peripaticos, ex Lyceo; tandem Xenocraticos nomine Peripatetici omisso, à loco solum dictos Academicos: & contra Aristoteleos, nomine loci præterito, ab actione solum vocatos Peripateticos. Vide Voss. de Phil. sect. cap. 17.

Peripolis, Plin. *Peripolium* Thucyd. op. Brutiorum in finibus Locrensium, ad Halecem flu. in orâ Calabriæ ulter. medium inter Leucopetram, & Herculeum promont. 18. m. p. apud Bovam urb. à Rhegio mill. *Amendolia* hodie, teste Barrio. Aliis *Pagliopoli*, pagus vicinus, loco editiore, ultra Bovam ad 3. m. p. Patria Praxitelis. Ferrarius.

Peristasis, vel *Peristacium*, urbs Thraciæ ad Propontidem inter Hexamiliam seu Lysimachiam ad Austr. 10. & Myriophytum ad Arctos 12. m. p.

Permessus, flu. Bœotiæ, ex Helicone monte profluens, & in lacum Copaidem apud Haliartum op. influens, *Permeso* adhuc adpellatus. Virg. Ecl. 6.

Tum canit errantem Permessi ad flumina Gallum,
Aonas in montes ut duxerit una sororum;
Utque viro Phœbi Chorus assurrexerit omnis.

Ubi *Permessi flumina* pro ipso Permesso, phrasi poeticâ, quâ Græci quoque delectati; nam & de hoc ipso flumine Nicander in Theriaci.:

———Παρ' ὕδασι Περμησσοῖο

Prop. lib. 2. el. 13.

Nondum etiam Ascræos norunt mea carmina fontes,
Sed modo Permessi flumine lavit Amor.

Martialis *Permessida* vocat. lib. 7.

Quid tibi cum Cyrrhâ? quid cum Permesside undâ?

Idem lib. 8.

Cum siccare sacrum largo Permessida posset,
Ore, verecundam maluit esse sitim.

Hic fluvius & Holmius, quia ex Helicone fluunt, sunt musis sacri, de quibus Hesiodus in Theogoniâ:

Καί τε λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Περμησσοῖο
Ἢ Ἵππου κρήνης, ἢ Ὀλμειοῦ ζαθέοιο.

Pero, Nelei filia ex Chloride filiâ Amphionis, soror Nestoris & Periclymeni, eximiâ pulchritudine, quam cum multi certatim proci uxorem sibi deposcerent, Neleus, qui id temporis irreconciliabili odio ab Hercule dissidebat, negavit se cuipiam illam desponsurum, nisi prius boves Herculis abactos ad se adduxisset. Quod cum Bias Amythaonis & Aglaiæ fil. à fratre Melampode adjutus præstitisset, uxorem eam accepit. Hom. 11. Odys.

Nicol. *Perottus*, natus Saxeferrati, Archiep. Sipontinus, vir Græcis, Latinisque literis pereruditus; ut de eo judicat Leander, & monumenta ejus testantur, clar. an. 1460. Vide Voss. Hist. Lat. 590.

Perpenna, vir Romanus, bello Sertoriano à Pompeio in Hisp. victus. Hic cum partes Marianas sectaretur, Qu. Sertorium, quocum prius magnâ amicitiâ dimicaverat, inter epulas nihil sibi timentem interfecit, ut solus imperio in Hispania potiretur. Plut. in Sertorio.

Perrhoebi, pop. Thessaliæ, qui Lapitharum potentiâ fracti fugerunt in Ætoliæ montana Pindo M. proxima, quæ reg. ab ipsis *Perrhœbia* dicta est, & Pindus *Perrhæbus*, Propertius 3. 5.

Aut cur Perrœbi tremuere cacumina Pindi?

Persepolis, urbs Persidis, à Perseo condita, teste Strab. lib. 15. quam postea Alexander ebrius demoliri jussit. Non longè sitam fuisse ab Araxe innuit idem Strabo, ubi supra. Πρὸς αὐτῇ δὲ Περσεπόλει, τὸν Ἀράξην διέβη. Subdit Ἦν δὲ ἡ Περσέπολις ἔχουσα βασίλεια οἰκοδομηθῆ μάλιστα τῇ πολυτελείᾳ τῶν κειμένων. Describit hanc urbem Diodorus diligentissimè: ejus incendium omnes commemorant. Fuerat extructa, ut idem Diod. Siculus lib. 1. ait ex direptione Thebarum Ægyptiacarum. Combusta est ab Alexandro, hortatu maximè Thaidis, nobilis scorti. Miror autem cum dicat Qu. Curt. Persæpolim semel incensam, & dirutam, nunquam postea resurrexisse, recenseri tamen à Ptolemæo, non secus, ac si tunc quoque floruisset. Qu. Curtii verba sunt hæc, quæ propter elegantiam adscripsi: *Hunc exitum*, ait, *habuit regia totius Orientis, unde tot gentes ante jura petebant: patria tot regum; unicus quondam Græciæ terror, molita decem millium navium classem, & exercitus quibus Europa inundata est, contabulato mari molibus, perfossisque montibus, in quorum specus fretum immissum est. Ac ne longâ quidem ætate, quæ excidium ejus secuta est, resurrexit.*

Persephone, Jovis & Ceteris filia, Latinis *Proserpina*, quam ob Orco in Siciliâ raptam fuisse poetæ fabulantur. Ovid. Fast. 4.

At neque Persephone digna est prædone marito.

Idem in Ep. Cydippes:

Persephone nostras pulsat acerba fores.

Tibul.

At mihi Persephone nigram denunciat horam.

Propert. lib. 2.

Sat sis magna, mei si tres sint pompa libelli,
Quos ego Persephonæ maxima dona feram.

Sic dicta qu. Φερέφονη, i. e. φέρουσα ἄφενος, *ferens divitias*, quæ sc. è terrâ petantur. Hesych. Vide *Proserpina*.

Perses, rex Macedonum, qui ab Æmilio victus, & in acie captus, ductus est in triumpho Romam cum filiis, periitque in carcere animi mœrore confectus, vel ut

 alii

alii tradunt, vigiliis maceratus. Fingere solebat, & mentiebatur se ab Achille genus ducere. Livius autem nothum & spurium fuisse scribit, & invidiâ fratrem Demetrium ac criminatione falsâ de medio sustulisse. Propertius lib. 4.

Et Persen proavi simulantem pectus Achillis.

Vel ut alii legunt:

Et Persem proavo stimulantem pectus Achille.

Silius de Philippo istius Persæ patre:

Hic gente egregius, veterisque ab origine regni.
Æacidum sceptris, proavoque tumebat Achille.

Alius Solis & Persæ Nymphæ fil. rex Tauricæ regionis crudelissimus. Alius frater Hesiodi.

Perseus, Jovis fil. ex Danae Acrisii Argivorum regis filiâ, quam Jupiter commutatus in speciem aurei imbris vitiavit. Acrisius enim cum ex Oraculo didicisset, futurum aliquando, ut à nepote occideretur, filiam munitissimæ turri inclusit. Jupiter itaque Danaes amore captus, cum alius non pateret aditus, in aureum imbrem versus, per tegulas turrim ingressus est, puellæque frustra jam arctâ custodiâ servatæ stuprum intulit. Quo ex concubitu cum illa gravida effecta esset, indignatus Acrisius filiam unà cum nepotulo arcæ includi jussit, atque in mare projici, futurum ratus, ut ventis, undisque obruerentur. Quæ res illi omnino cecidit præter opinionem. Nam arca ad Dauniæ littus delata, & à piscatore reperta est: in quâ quum Danaen cum filio invenisset, utrumque Pilumno regi obtulit; qui cum genus & patriam ejus didicisset, Danaen quidem uxorem duxit; Perseum vero Polydectæ, Seriphi insulæ regi, educandum tradidit, qui postea adultus, talaria & falcatum ensem, nomine Harpen, à Mercurio; à Minerva autem Ægidem accepit; quibus fretus expeditionem adversus Gorgonas suscepit. Erant autem eæ sorores tres, *Medusa*, *Stheno*, & *Euryale*; Æthiopiæ extrema incolentes, angues pro capillis habentes, oculumque unicum, quo vicissim utentes, quotquot eas aspiciebant, in saxa vertebant. Id veritus Perseus à Pallade Ægidem accepit, ex ære fulgentissimo, in quo veluti speculo, effigiem earum impunè intueri posset. Adortus itaque Medusam, cùm & ipsa, & angues sopiti essent, unico ictu illam interemit, caputque ejus abscissum in Ægide collocavit; quo Atlantem Mauritaniæ regem hospitio ipsum excludentem in montem commutavit. Hoc etiam capite Seriphiensibus populis ostenso, eos omnes Perseus mutavit in lapides. Post hæc Andromedam, marino monstro expositam, periculo liberavit, liberatamque uxorem duxit; Phineo, ejusque fautoribus, qui sponsam ei præripere conabantur, partim occisis, partim in saxa commutatis. Postremò cum uxore in Seriphum insulam reversus, Acrisium ibi offendit, quem jactu disci imprudens interfecit. Hyginus tamen Fab. Poet. 63. author est, Danaen unà cum filio suo non in Italiam, sed in Seriphum insulam delatam fuisse, ibique Polydectæ regi nupsisse, ubi cum Acrisium avum suum jactu disci (ut jam diximus) imprudens interemisset, doloris que impatientiâ extabesceret, Jovis patris sui miseratione in cœlum translatus est. Perseus habitus est Jovis filius, propter raram felicitatem, suscepit expeditionem adversus Gorgonum gentem, cujus regina erat Medusa. Intulit inde bellum Mauritaniæ, decertavit armis cum Æthiopibus, apud quos nuptias celebravit cum Andromedâ Cephei regis filiâ. Postea reversus in Græciam, occupavit regnum Argivorum, devicto Prœto suo patruo, & Polydecte, Seriphi insulæ regulo, à quibus multis injuriis erat affectus. Ad extremum constituit in Helicone ludum literarium: quo beneficio tantam consecutus est celebritatem, ut à Poetis & Mathematicis; laudibus, encomiisque in cœlum usque, ut aiunt, evectus, & inter sidera collocatus sit. Tantas autem res confecit incredibili celeritate, & versutiâ ingenii, ideoque fingitur talaribus & gladio Mercurii, galeâ Orci, & clypeo Palladis fuisse instructus. Nam talaria celeritatem, gladius Mercurii calliditatem, galea Orci consilium tectum, & clypeus Palladis raram felicitatem significat. Per caput vero Medusæ, cujus aspectu omnes convertebantur in saxa, significantur immensæ Gorgonum opes, quibus ille potitus, omnes, quos bello adortus est, subegit: nam in insulis Occidentalibus, ubi Gorgonum gens habitabat, olim fuerunt maximæ opes totius orbis terrarum, teste Platone. Vide Nat. Com. lib. 7. cap. 11. & 18. Prop. 2. 30.

Non si Pegaseo vecteris in aere dorso.
Nec tibi si Persei moveris ala pedes.

Ovid. 2. de Arte:

Nec fuisse Andromeda color est objectus ab illo,
Mobilis in gemino cui pede penna fuit.

Unde à Catullo *Pennipes* dicitur. Idem Ovid. lib. 3. Tr.

Nunc ego jactandas optarem sumere pennas.
Sive tuas Perseu. Dædale, sive tuas.

Val. Flac. lib. 1.

———Nunc aerii plantaria vellet
Perseos.

Hinc *Perseus* adject. Prop. lib. 3.

Sectaque Perseâ Phorcidos ora manu.

Hinc *Persea* arbor, quam in Ægypto Perseus plantavit, teste Callimacho:

Καὶ τελέθει Περσῆος ἐν ἄντρῳ, ἧς ὀρόδαμνον
Αἰγύπτιοι κερτιπεξι——

Nicander autem in Mycenis hanc arborem plantari tradit in Alexipharmacis hoc pacto

Καί τε χαλβατερφθεῖσα μετ' ἀργυέντος ἐλαίῳ,
Σελλῆρ' ἀπὸ Περσείης κάρφεα βλαστοῦ οἶτας ἐρύξεις.
Περσεὺς ἥν ποτε ποσσὶ λιπὼν Κηφηίδα γαῖαν
Αὐχέν' ἀποτμήξας ἅρπῃ γοργόνα Μέδουσαν,
Ῥεῖα Μυκηναίοισιν ἐνηέξησεν ἀρούραις,
Κηφῆος νέα δῶρα. μύκης ὅθι χαμαὶ πεσὼν ἄορτο
Ἄκρον ὑπὸ σκοπιῇσι Μελανθίδος. ἔνθα τε νύμφαι
Λαγγείαι Περσῆα Διὸς τιμήσαντο παῖδα.

[illegible]us, de Rep. Lacedæmoniorum scripsit, auctore Athenæo lib 4.

Persia, *Persis*, Ptol. Plin. & Melæ, *Farsian*, & *Farsistan* incolis, teste Castaldo, provincia Asiæ notissima atque clarissima, inter Susianam ad occ. & Carmaniam ad ortum; atque inter Parthiam ad Bor. & sinum Persicum ad merid. contenta. Populi *Persæ*, quos à *Perseo* tulisse nomen affirmat Eustathius Iliad. α. cum inquit: Περσεὺς παρωνομάζει τοὺς Πέρσας. Quod etymon a Q. Curtio approbatum invenio. Atqui probabilior sententia Bocharti est, qui Persis nomen ex

re fuisse scribit, id est, ab equitatu, quo maximè valebant, equitare è teneris annis edocti. Herodotus Παιδεύουσι τοὺς παῖδας τρία μοῦνα. Ἱππεύειν, καὶ τοξεύειν, καὶ ἀληθίζεσθαι. Quâ tamen disciplina primus illos imbuit Cyrus. Antea enim ut tradit Xenophon lib. 1. Cyrop. Ἐν Πέρσαις, διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους, καὶ ἱππεύειν, ἐν ὀρεινῇ οὔσῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἰδεῖν ἵππον σπάνιον. At Cyro sic providente (ut narrat idem lib. 4.) Persæ ex peditibus equites facti, equis deinceps ita assueverunt, ut; οὐδεὶς ἂν, inquit τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἑκὼν ὀφθείη Περσῶν οὐδαμοῦ πεζὸς ἰών. Itaque ex tam repentinâ mutatione factum, ut hæc regio פרס *Paras*, & incolæ פרסא *Persa* dicerentur, id est, *equites*. Arabicè enim *Pharas* est *equus*, & *Pharis*, *eques*, ut Ebraicè *Paras*. Equis etiam in sacrificiis suis utebantur. Ovid. Fast. 1.

Placat equo Persis radiis Hyperiona cinctum.

Sicut etiam aliæ gentes, ut pop. Armeniæ. Ibi Xenophon equum suum jam Senecionem immolandum huic Numini tradidit. Ὃν, inquis lib. 4. de Cyri min. Exped. ἤκουσεν αὐτὸν ἱερὸν εἶναι τοῦ ἡλίου. Causa quæ sequitur apud Nason:

———*Ne detur celeri victima tarda Deo.*

Redditur etiam ab Herodoto de Massagetis in ipsâ metâ lib. 1. Fuere gentes, quæ jungerent matres filiis: ut Persæ, quorum Antistites tali conjugio oportebat prodire. Catullus:

Nascitur Magus ex matris Gelliique nefando
Conjugio, & discat Persicum haruspicium.
Nam Magus ex matre & gnato gignatur oportet.
Si vera enim Persarum impia relligio.

Lucanus Parthorum reges ita nasci autumat lib. 8.

————————*Jacuere sorores*
In fratrum thalamos, sacrataque pignora matrum.
Damnat apud gentes sceleris non sponte peracti
Oedipodi nias infelix fabula Thebas.
Parthorum dominus quoties sic sanguine mixto
Nascitur Arsacides? cui fas implere parentem.

Sextus Pyrrhonius Hypotyp. l. 3. c. 24. Αἰσχρὸν δ' ἐστὶ παρ' ἡμῖν μητέρα ἢ ἀδελφὴν ἰδίαν γαμεῖν. Πέρσαι δὲ, καὶ μάλιστα αὐτῶν οἱ σοφίαν ἀσκεῖν δοκοῦντες οἱ Μάγοι, γαμοῦσι τὰς μητέρας, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι τὰς μητέρας ἄγονται πρὸς γάμον. Quod quidem scelus & tota & barbara utcunque consensu excuset: At Sapientiam professos, & Regum instar eâ excellere cupientes, tam procul communi sensu & ratione abiisse vix fit credibile. De Stoicis idem præclarissimi ingenii scriptor subjicit: Ἀλλὰ καὶ ὁ Κιτιεὺς Ζήνων φησὶ, μὴ ἄτοπον εἶναι τὸ μόριον τῆς μητρὸς τῷ υἱῷ μορίῳ τρίψαι, καθάπερ οὐδὲ ἄλλο τι μέρος τοῦ σώματος αὐτῆς τῇ χειρὶ τρίψαι φαῦλον ἂν εἴποι τις εἶναι. Καὶ ὁ Χρύσιππος δὲ ἐν τῇ πολιτείᾳ δογματίζει, τόν τε πατέρα ἐκ τῆς θυγατρὸς παιδοποιεῖσθαι καὶ τὴν μητέρα ἐκ τοῦ παιδὸς, καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς. Et cap. sequ. ipsa verba Chrysippi ponens: Δοκεῖ δέ μοι ταῦτα οὕτω διεξάγειν, καθάπερ καὶ νῦν οὐ κακῶς παρὰ πολλοῖς ὑπάρχει, ὥστε καὶ τὴν μητέρα ἐκ τοῦ υἱοῦ τεκνοποιεῖσθαι, καὶ τὸν πατέρα ἐκ τῆς θυγατρός. Quos sceleratos homines cum suis libris non minus est publicè pœnas humanitatis non dedisse, quam Platonem ipsum cum suâ politiâ, quo opere si rectè inspicias, vix dicas unquam magis impium ab quoquam excusum. Barthius. A Græcis quoque dicti sunt Κηφῆνες, à seipsis Ἀρταῖοι, teste Herodoto. Dicuntur & Ἀχαιμένιοι, reg. *Achamenia*, secundum Stephanum. Suidas & Cedrenus *Magusaos* vocant. Persarum veterum mores fusè refert Herodotus lib. 1. & Amm. lib. 23. De regno Persarum libros tres scripsit Barn. Brissonius. Bellicosi fuere. Sen. ep. 32. Fortitudo & industria & ad bellum prompta mens tam in Persas quamvis alte cinctos cadit. Amm. Marc. 23. Adeo autem dissoluti sunt & artuum laxitate, vagóque incessu jactantes se ut effœminatos existimes, cùm sint acerrimi bellatores. Cor. Nepos in Alcib. Venisse ad Persas apud quos summa laus esset fortiter venari, luxuriosè vivere. De Idololatria eorundem Strab. lib. 15. Τιμῶσι δὲ καὶ Ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθραν, καὶ Σελήνην, καὶ Ἀφροδίτην, καὶ πῦρ, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδωρ. Habuit ex Herod lib. 1. Θύουσι δὲ Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ, καὶ Γῇ, καὶ Πυρὶ, καὶ Ὕδατι, καὶ Ἀνέμοισι. Persas plurimum sagittis valuisse, auctores sunt Xenophon lib. 1. Pæd. qui loquens de studio Persarum in Venatione, ait habere illos τόξα πρὸς τὴν φαρέτραν: Procop lib. 1. de bello Persico: Πέρσαι τοξόται σχεδόν τι εἰσὶν ἅπαντες. Meminit etiam jaculorum Persicorum, & sagittarum Heliodorus lib. 6. & 9 Histor Æthiop. & Herod. lib 1. Polyb. lib. 5. Oppianus 2. Halieut adjicit illos excogitasse artem adjiciendi venenum sagittis. Πέρσαι φαρμακτῆρας ὀλίθρια μητίσαντο. S. Ambrosius lib. 6. Hexaem. *Gens Persarum ferox bellis, valida sagittis.* Hinc Virgilius Georg. 4.

Quaque pharetrata vicinia Persidis urget.

Laertius lib. 5.

Ἔκλεισε Περσῶν τοξοφόρων βασιλέας.

De Persis Dionysius 1066.

Μοῦνοι γὰρ Ἀσίης βασιλήϊον ὄλβον ἔχουσι,
Μοῦνοι δ' ἀμφοτέρων ὄλβων ἐπὶ μεγάροισιν ἕζοντο,
Ὁππότε Μαιονίην καὶ Σαρδίας ἐξαλάπαξαν.
Χρύσεα τοι κείνων μὲν ἐπὶ χροΐ τεύχεα φωτῶν,
Χρύσεα δ' αὖθ' ἵπποισιν ἐπὶ στομάτεσσι χαλινά,
Χρυσῷ δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἐνεσφήκωντο πέδιλα.
Τόσσος γὰρ σφίσιν ὄλβος ἀπείρεσιος.

Hunc Persicorum armorum apparatum in prælio ad Issum cum Alexandro gesto describit Q. Curtius lib. 3. *Illi aureos torques, illi vestem auro distinctam habebant, manicatasque tunicas gemmis etiam adornatas.* Dion Chrysostomus Orat. 2. de Regno: Χρυσῶν φαλάρων καὶ χαλινῶν, ὁποῖα τὰ Περσικά φασιν ἱππεύουσιν. Splendidis hisce indumentis post victum demum Crœsum eos consuevisse testatur Ammianus Marcellinus lib. 23. *Armillis uti monilibusque aureis, & gemmis assuefacti post Indiam victam & Crœsum.* Idem lib. 31. *Persæ, qui sunt originitus Scythæ, pugnandi sunt peritissimi.* Ubi Persas posuit pro Parthis: nam de Parthis quidem, id scriptores antiqui docent, eos originem ex Scythis ducere Sic Trog. Pompeius lib. 2. & 41. & ex illo Jornandes in Geticis. Sic Q. Curtius lib. 6. & Steph. Byzantius & Arrianus in Parthicis, qui, imperante apud Ægyptios Sesostri, apud Scythas autem Jandyso, Scythas in eam regionem quæ Parthia dicitur, migrasse memorat. Arriani verba referuntur in Bibliotheca Photii. Auctor quoque Chronici Alexandrini Scytharum Juventutem ait à Sesostri in Parthiam esse translatam. Ex quibus liquidò apparet Marcellinum *Persas* pro Parthis perperam dixisse. Eâdem licentiâ Tertull lib. de Pallio dixit: *Scythæ exuperant Persas.* Idem tamen castigatius loquitur in lib. de Animâ: *Dum aborigines occupant terras, ut Scythæ Parthicas,* Καλλιγυναικα fuisse hanc regionem

gionem innuit Am.lib. 24. ubi de Nabdate: *Ex virginibus autem quæ speciosæ sunt captæ, ut in Perside, ubi pulcritudo fœminarum excellit, nec contrectare aliquam voluit, nec videre.* Persæ valdè obnoxii suis regibus; & inde Cicero: *Regnum non modo Romano homini, sed nec Persæ quidem cuiquam terribile.* Unde Sen. 2. de Ben. *Persicam servitutem* pro durâ posuit.

Persicum mare, & *Persicus sinus*, pars maris Rubri (quod Arabiam Fel. ad ortum alluit) inter Arabiam ad merid. & Carmaniam. Persidem, & Susianam ad Bor. ingrediens, & alluens, in longitudinem 10000. stad. patens ex Strabone, at ex recentioribus 225. leuc. Hisp. inter Teredonem, seu ostia Tigridis ad occ. & Armuziam insf. ad os illius in ort. Mela 3.8. *Persicus, quà mare accipit, utrinque rectis lateribus grande ostium, quasi cervice complectitur: deinde terris in omnem partem vastè & æquâ portione cedentibus, magno litorum orbe pelagus incingens, reddit formam capitis humani.* Ubi non potuit alio nomine sinum hunc appellare Mela, atque ab omnibus appellatur. Unum tantum inveni Theophrastum, cui sinus Persicus etiam vocetur Arabicus. Verba ejus lib. 4. cap. 19. sic concipienda sunt: Ἐν Τύλῳ δὲ τῇ νήσῳ (κεῖται δ' αὐτὴ ἐν τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ τῷ μὲν πρὸς ἕω) τοσοῦτον πλῆθος εἶναί φασι δένδρων, ὅτ' ἐκλείσει ἡ πλημμυρὶς, ὥστ' ἀποχυρῶσθαι. Et sanè nulla est ratio, cur non æquè Arabicus, ac Persicus nominetur sinus, cum portionem ejus majorem cingant Arabes. Ad distinctionem tamen alterius Arabici, Persici sibi cognomen adscivisse videtur. Is. Vossius.

Persius, doctissimus Romanorum: Cicero de Orat. *C. Lucilius homo doctus, & perurbanus dicere solebat; Ea quæ scriberet, neque se ab indoctissimis, neque à doctissimis legi velle: quod alteri nihil intelligerent, alteri plus fortasse quàm ipse de se: qui etiam scripsit: Persium non curo legere (hic enim fuit, ut noramus, omnium fere nostrorum hominum doctissimus) Lælium Decimum volo, quem cognovimus virum bonum, & non illiteratum, sed nihil ad Persium.* Hæc Cicero.

Persius Flaccus, Poeta, Volaterris, Hetturiæ op. natus, claruit iisdem fere temporibus quibus Domitius Nero Imperium urbis Romæ suscepit. In Grammaticis præceptorem habuit Rhemnium Palæmonem Vicentinum, qui gravissimas inimicitias dicitur exercuisse cum M. Varrone: In Rhetoricâ Fl. Virginium, Annæum vero Cornutum, qui Philosophiæ studio excelluit, magnâ diligentiâ, singularique observatione coluit. Sat. 5.

——Teneros tu suscipis annos
Socratico Cornute sinu, &c.

Vide Casauboni notas ad Persii vitam à Probo, aut alio vetusto auctore scriptam. Quintilianus lib. 10. *Multum & veræ gloriæ, quamvis uno libro Persius meruit.* Mart. 4. 29.

Sæpius in libro memoratur Persius uno,
Quam levis in totâ Marsus Amazonide.

Perusia, Hetruriæ civitas, ab Achæis condita, in quâ L. Antonius ab Oct. Augusto obsessus, cum extremâ fame laboraret, coactus est deditionem facere. Lucan. lib 1.

His, Cæsar, Perusina fames, Mutinæque labores
Accedant fatis.——

Incolæ *Perusini*. Trogus lib. 10. *Perusini originem ab Achæis ducunt.* Straboni, Ptolemæo, ac Dioni Περουσία; Diodoro, Appiano, ac Procopio Περυσία; Stephano Περράσιον dicitur. Hodiè *Perugia* dicitur.

Pescennius Niger, Imp. Rom. cujus vitam scripsit Ælius Spartianus.

Pescennius Festus, historicus, de quo Voss. Hist. Lat. pag. 715.

Pessinus, *untis*, urbs Galatiæ in Phrygiæ magnæ confin. cui adscribitur a Livio, sub Agdisti monte, in quo Atys tumulatus creditur, teste Pausaniâ in Atticis. Hic Cybele, cujus simulacrum augustum ibi habebatur, culta est, quæ idcirco *Pessinuntica* dicta fuit, teste Apuleio. Mem. Strabo lib. 12. Livius lib. 29. *Civitatem eo tempore recens religio invaserat, invento carmine in libris Sibyllinis, propter crebrius eo anno de cœlo lapidatum inspectis. Quandocunque hostis alienigena terræ Italiæ bellum intulisset, eum pelli Italiâ, vincique posse, si mater Idæa Pessinunte Romam advecta esset.* Idem ibidem: *Oratores Romani Pergamum ad Regem venerunt. Is legatos comiter acceptos, Pessinuntem in Phrygiam deduxit, sacrumque his lapidem, quem Matrem Deûm esse incolæ dicebant, tradidit, & deportare Romam jussit.* Herod. lib 1. Αὐτὸ μὲν τὸ ἄγαλμα διοπετὲς, ὡς λέγουσιν, οὔτε γὰρ τὴν ὕλην, οὔτε τεχνίτας ὅστις ἐποίησεν ἐγνωσμένον, οὐδὲ ψαυστὸν χειρὸς ἀνθρωπίνης. Τοῦτο δὲ πάλαι ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθῆναι λόγος ἐς ἔστι τῆς Φρυγίας χῶρον. Πεσινοῦς δὲ ὄνομα αὐτῷ, τὴν δὲ προσηγορίαν λαβεῖν τὸν τόπον ἐκ τοῦ πεσεῖν τὸ ἄγαλμα ἐξ οὐρανοῦ ἐκεῖσε ὀφθῆναι. Quæ sequuntur Latinè adscribam: *Licet apud alios comperiam, pugnam illic Ilum Phrygem, Tantalumque Lydum inter se conseruisse, sive de viâ ortam, sive potius ob raptum Ganymedis. Cumque diu æquis viribus decertatum foret, ac permulti utrinquè cecidissent, nomen ex eâ clade loco esse impositum. Hic etiam fama fert Ganymedem, ipsum trahentibus in diversa germani, atque amatoris manibus, vitâ esse orbatum, sublatumque è medio, pro calamitatis solatio, relatâ ad Jovem raptorem fabulâ, divinis fuisse honoribus affectum. In hoc, quem diximus, Pessinunte, Phryges olim Orgia celebant, ad ipsum fluvium Gallum, à quo etiam evirati Deæ sacerdotes cognominantur. Sed ubi res Romana crevit, responso accepto, mansurum imperium, atque ad summam auctum iri, si Pessinuntiam Deam ad se transferrent: missi in Phrygiam legati sunt petitum Deæ simulacrum. Quod quidem facilè concessum est, consanguineos se dictitantibus, atque oriundos ab Æneâ Phryge. Quum itaque navigio devectum simulacrum ad ipsas Tiberis fauces appulisset, quibus tum Romani vice portuum utebantur, confestim divinâ quâdam vi navigium substitit, neque ullis Romani pop. certatim trahentis moveri viribus potuit, donec Vestalis Sacerdos adesset. Ea, cum virginitatem perpetuo servandam polluisse falso argueretur, damnationem metuens, supplex petiit à populo, ut judicium de se Deæ Pessinuntiæ committerent. Quo impetrato, zonam recinxit, clarè precata, ut si intemeratam se esse, ac virginem Dea sciret, navim progredi juberet. Quæ ubi dixit, statim alligatam zonam manu ductâ navis sequi cœpit. Ita sunt pariter Romani manifestam numinis divinitatem, atque*

que

que innocentiam virginis admirati. Hæc Herodianus.

Petellides Gnosius historicus composuisse dicitur Hygino in Poet. Astron. ubi de Arctophylace tractat.

Petelia, Lucanorum metropolis, occurrit apud Samnites, qua Româ in Græciam pedestri itinere itur. Strabo lib 6. Hodie *Policastro*. Long. 24.30. Lat. 42.50.

Petilia, Plinio, Ptol. ac Stephano, Magnæ Græciæ urb. non procul à Lacinio promont. à Philoctete condita, ἀπὸ τοῦ πέτεσθαι, ut volunt, i.e. à *volando*, quod ex volatu avium sumpto augurio, ibi futuræ urbi locus sit delectus. Virg. Æneid 3.

———Hic illa ducis Melibœi

Parva Philoctetæ subnixa Petilia muro.

Πετηλία Straboni dicitur. Silius lib. 12.

Fumabat versis incensa Petilia tectis

Infelix fidei, miseraque secunda Sagunthe.

Populi *Petillini*. Val. Max. 6. 6. deploratâ, laudatâque Sagunthinorum fide: *Idem præstando Petillini eundem laudis honorem meruerunt.* Sequitur apud Silium:

Ac quondam Herculeam servare superba pharetram.

Strabo lib. 6 Πετηλία μὲν οὖν μητρόπολις νομίζεται τῶν Λευκανῶν, καὶ συνοικεῖται μέχρι νῦν ἱκανῶς. Κτίσμα δ᾽ ἐστὶ Φιλοκτήτου φυγόντος τὴν Μελίβοιαν κατὰ στάσιν. Hinc *Petilianus*. Martialis 27.

———Petilianis delicatus in regnis.

Vide *Petelia*.

Petosiris, Ægyptius, Mathematicus insignis. Plin. 7. 48. Juven. Sat 6.

——— Capiendo nulla videtur

Aptior hora cibi nisi quam dederit Petosiris.

Petovio, Col. & urbs Pannoniæ super. in Stiriâ ad Dravum flu. in ipso lim. Sclavoniæ, sub dom. Arch. Salisburgensis 9 leuc à Celeiâ in Cæc. quot à confin. Hungariæ in occ. Vulgo *Petavv*.

Petra, Arabiæ op. Nabatæorum metropolis, unde de ea pars *Petræa* nuncupatur. Steph Long. 66.45. Lat. 30.10.

Petra, op. Siciliæ. Πέτρα πόλις teste Ptolemæo Opidani Diodoro Πετρῖνοι, unde Ciceroni & Plinio *Petrini*, *Petrenses* vero Solino cap. 11. *Stagnum Petrensium*, inquit, *serpentibus noxium est, hominibus salutare.* Silio lib. 14. hoc op. derivativo vocabulo dicitur *Petræa*. Sic enim ille:

Romanos Petræa duces, Romana petivit.

Fœdera Callipolis. lapidosique Engyon artus.

Ptolemæus, magnus totius Orbis terrarum, non tantum Siciliæ, turbator; rectè quidam Petram ab Engyo ab occasu opposuit, at malè ac perperam utrumque opidum inter Ennam & Syracusas locavit. Hodie *Petraglia* vocatur, teste Cluverio, qui plures *Petras* in hâc insulâ olim fuisse, & et. amnum esse affirmat. Long. 37.50. Lat. 37.05.

Petra, op. Macedoniæ in orâ maris Jonii apud Dyrrhachium. *Lachi*, teste Nigro. Ejus meminit Lucanus lib. 6. vers. 16. & 70.

Franciscus *Petrarcha* literas meliores à multo ævo miserè sepultas è Gothicis tumulis primus excitavit: ut jure optimo de eo ait Paul. Jovius in elogiis doct. virorum. Idemque judicium est Leandri in Italiâ, Scaligeri in arte Poet. & cujus non? Natus est hic (cui *excellens ingenium*, *& exquisitam doctrinam* tribuit Poggius Florentinus) circa Ancisam. seu Incisam, agri Florentini vicum 13. Cal. Sextil. anno 1304. Quam varia in literas retulerit nemo paulo humanior nescit. Vide Voss. Hist. Lat. pag. 525. itemque de P. Lat. pag. 76.

Petrejus, Legatus sub C. Antonio Cos. Catilinam vicit, & occidit. Legatus Cæsaris in Galliâ multa præclara gessit. Post à Cæsare, cum Pompeii partes secutus esset, primùm in Hispaniâ, iterum deinde in Africâ victus cum rege Jubâ se cum eodem mutuis vulneribus confecit. Cæsar. Sallust. Appianus.

Petrinum, op. cum arce Campaniæ apud Sinuessam urb. excisam. Horat. Ep. lib. 1. ad Torquatum:

Vina bibes iterum Tauro diffusa palustres

Inter Minturnas. Sinuessanumque Petrinum.

Rocca di M. Dragone, teste Cruquio. *Petrinum* etiam, inquit Ferrarius, op. amplum Salentinorum apud Neritum urb. 3. m. p. distans, Aletium versus 13. Lon. 42. 32. Lat. 40. 21.

Petroburgum, urbs Angliæ Episc. inter Bedfordiam 24. & Lincolniam 40. mill. Vulgo *Peterborough*. Long. 20.20. Lat. 52.58.

Petrocorii, Petrogori Plin. pop. & urbs Gall. Aquitan. Pop. *les Perigourdins*, & regio *Perigord* appellatur, à Tolosanis Tarne flu. discreta; urbs vero quæ Aimoino & al. posterioribus Petrogoricum, & Petrogorica, vulgò *Periguenx*, inter Burdigalam 20. & Lemovicos 12. leuc. quot ferme ab Engolismâ. Long. 21. 50. Lat. 45. 20.

Petromantalum, op. Gall. Celt. ad Sequanam flu. à Lut. Paris. ad 22. leuc. Rothomagum versus, Meulano opido propinquum, 4. leuc. distans.

Petronia, fluviolus Latii apud Romam fluens in Tiberim, quem magistratus in campo aliquid acturi transibant, Festus.

M. Petronius Passer, memoratur Varroni de R.R. lib. 3. Fors hic est M. ille *Petronius*, qui Catonem, à Cæsare Consule in carcerem duci jussum, sequutus est. Quumque Cæsar increparet, quòd ante senatus dimissionem digrederetur. *Malo*, inquit, *esse cum Catone in carcere, quàm hic tecum.*

Petronius, Ægypti præfectus ab Augusto missus Cornelio Gallo successit, adversus Æthiopas bellum gessit, quibus regina Candace imperabat, virilis quidem animo mulier, sed altero capta oculo. Strabo lib. 17.

Petronius Granius, Centurio octavæ legionis sub Cæsare Gallico bello militans, cum navis ejus, quâ Quæstor designatus in Africam vehebatur, in Scipionis potestatem venisset, & cæteris interfectis, Quæstor Scipio incolumitatem polliceretur; respondit, Cæsarianis aliis incolumitatem dare, non accipere consuevisse: Quo dicto se gladio transverberavit. Plutarchus in Cæsare.

Petronius, Ælii beneficio ex humili loco ad equestrem ordinem pervenerat; mox cum Ælius Placentiæ, ne in manus hostium veniret, gladio incubuisset, Petronius quoque qui morientem juverat, super eum recidit. Valer. Max. de Amicitiâ.

Petronius, Arbiter, Poeta sub Nerone, qui Principis sui vitam sub exoletorum nominibus descripsit. *Elegantiæ Arbiter* Tacito dicitur Annal. lib. 12. ubi narrat, ut se erudito luxu perdiderit. Non minus *Nequitiæ Arbitrum* dixeris; scriptorem, ut jam alii dixere, *purissimæ impuritatis*. De eo judicia veterum ac juniorum accuratè editores collegerunt. Ubi plures *Petronios* invenias.

Petronius Diodorus medicus, scripsit Antilegomena, citatur à Plinio lib. 20. cap. 8.

Petronius, poeta cujus aliqua de medicinâ versibus conscripta, ad nostram ætatem pervenerunt. Volat.

Petrus, nomen unius Apostoli ex duodecim, à Christo Domino suo sic nominati. Joan. 1. qui primus *Simon* dicebatur. Cæterùm de vitâ & gestis Sancti Petri vide Salmeronem Tom. 12. Tract. 60. pag. 387.

Petrus Lombardus, Parisiorum Episcopus, summus Theologus, cujus extat opus Sententiarum Theologicarum. Floruit sub Ludovico Crasso Francorum Rege.

Petuaria, op. Albionis in Angliâ. Ptol. Recent. Latinis Beverlacum in orâ ad orr. apud Hullam portum, ab Eboraco 20. m. p. *Beverley* Camdeno.

Peuce, inf. Mysiæ infer. ad ostia Istri flu. *Esrillana* Leoni Gorecio, *Pizina* vero Nigro. Ejus mem. Claud. de 4. Conf. Honor.

Corporibus premitur Peuce per quinque recurrens

Lucan. lib. 3.

——— Sparsamque profundo
Multifidi Peucen unum caput alluit Istri.

Mart. lib. 7. ep. 84.

I liber ad Geticam Peucen, Istrumque tacentem.

Dionysius ubi de Istro:

Πευκη... [illegible] ... Πεύκην.

Val. Flac. lib. 8.

Insula Sarmatica Peuce stat nomine nympha,
Torvus ubi & ripâ semper metuendus utrâque
In freta per Javos Ister descendit Alanos.

Idem ibidem:

——— Ostia donec
Danubii, viridemque vident ante ostia Peucen.

Peucestes, Alexandri M. servator. Vide Q. Curtium lib. 9. cap. 5.

Peucetia, vulgò *Terra di Bari*, Apuliæ sic ad alterius differentiam (quæ *Daunia* dicitur) nominata; reg. Italiæ in regno Neapolitano, ad oram maritimam: inter Apuliam Dauniam (à qua Aufido fluvio separatur, ad occid. & Japygiam ad orr. In quâ Barium metropolis. Pop. *Peucetii* Plinio, Straboni & aliis. Ovid. Met. 14.

Peucetiosque sinus, Messapiaque arva reliquit.

Conr. *Peutingerus* Augustanus J. V. D. epitomen edidit de migrationibus Gentium. Etiam sermonibus convivalibus multa exponit, quæ pertinent ad Germaniæ Antiquitates. Inclaruit & chartâ Provinciali a Celte in veteri Bibliothecâ repertâ, quæ edente & explicante M. Velsero prodiit Venetiis primo, dein Amstel. & Lug. Batavorum, Jac. Spigelius huic Peutingero an. 1520. Epigrammata Sapidi dedicavit, ubi eum Consiliarium Car. 5. Imperatoris vocat.

Phæacia, inf. maris Jonii Epiro adjacens quæ & *Corcyra*. Pop. *Phæaces*, otio olim, luxuique dediti; unde *Phæacem* pro homine bene curato, ventrique & gulæ addicto usurpat. Horat. Epist. lib. 1. ad Valam:

Pinguis ut inde domum possim, Phæaxque reverti.

Phæaces autem sic dicti sunt qu. *eminentes*, ex Arabicâ linguâ, quâ פאיק *Phaik* dicitur qui vel opibus, vel dignitate præ cæteris eminet. Unde poeta eos appellat Ἀγχιθέους, id est, ἰσοθέους, ut rectè interpretatur Hesychius post veteres Scholiastas. Ex quo rerum successu factum ut tandem insolescerent, & nimio fastu turgerent, quod ex Aristotele colligit idem Hesychius in Κερκυραίων. Bochartus. Phæacum regio mirâ pomorum copiâ pollet. Ovid. Met. 15.

Proxima Phæacum felicibus obsita pomis
Rura petunt.———

Juvenalis Sat. 5.

———— Illa jubebit
Poma dari, quorum solo pascaris odore,
Qualia perpetuus Phæacum autumnus habebat.

Propertius 3. 2.

Nec mea Phæacias æquant pomaria silvas.

Lege *Phæacas*.

Phædon Atheniensis, in convivio à 30. Tyrannis necatus. Hujus filiæ virgines erant, quæ, ut virginitatem servarent, invicem se complexæ in puteum se præcipitavere. Fuit alius hoc nomine Eliensis, Socratis auditor, ingenio liberali: qui (ut quidam scripserunt) servivit lenoni, proinde qu. meritorius puer, quæstuariumque mancipium. Eum Cebes Socraticus emisse dicitur, habuisseque in philosophorum disciplinis, atque is postea illustris philosophus fuit, cujus nomini Plato librum *de immortalitate animæ* dedicavit. Vide Gell. lib. 2. cap. 18. & Diog. Laertium in vitis Philosophorum.

Phædra, Minois Cretensium Regis filia, uxor Thesei, quæ amore Hippolyti privigni capta, cum ipsum adducere non potuisset, ut patentum thalamum conspurcaret apud patrem eum detulit, tanquam stuprum sibi inferre voluisset. Cui delationi temerè fidem adhibens Theseus, Neptunum invocavit, ut de filio supplicium sumeret. Cujus precibus exauditis, Neptunus Hippolyto in maris littore currum agitanti phocas immisit, quarum conspectu territi equi, relictâ viâ, currum per saxa & avia traxerunt, Hippolytumque frustra retinentem, lorisque implicitum, varias in partes distraxerunt. Phædra autem suâ sponte laqueo vitam finivit. Plut. Vide Diod. Sic. lib. 5. & *Hippolytus*. Prop. 2. 1.

Seu mihi sint tangenda novercæ pocula Phædræ.

Auson.

Suasi quod potui, tu alios modo consule. Dic quos?
Phædra & Elisa tibi dent laqueum, aut gladium.

Phædrias. Suidas: *Dicunt Æsopum à Delphis per injuriam interisse præcipitatum de Phædriadibus rupibus.*

Phadrus unus ex discipulis Platonis, cujus nomine Plato librum edidit, qui inscribitur *Phadrus*.

Phadyma, Otanis nobilis Persæ filia. Herodotus lib. 4.

Phamonoë, vel potius *Phemonoë*, virgo prima Delphici Apollinis vates fuisse dicitur, carmenque Heroicum invenisse: Plin. lib. 10. Strab. lib. 9. Lucan. lib. 5.

Phamonoën errore vagam, curisque vacantem
Corripuit, cogitque fores irrumpere templ'i.

Phanomerides, mulierum Laconicarum epitheton ab Ibyco primitus excogitatum. Plutarchus: Ἡ Λάκαινα φαινομηρίς. Etiam Peleus apud Euripidem in Andromache de Spartanis mulieribus verba faciens:

——Οὐδ' ἂν εἰ βούλοιτό τις
Σώφρων γένοιτο Σπαρτιατίδων κόρη.
Αἳ ξὺν νέοισιν ἐξερημοῦσαι δόμους,
Γυμνοῖσι μηροῖς, καὶ πέπλοις ἀνειμένοις
Δρόμους, παλαίστρας τ' οὐκ ἀνασχετὰς ἐμοὶ
Κοινὰς ἔχουσι.——

Virg. 1. Æn. de Venere.

——*Os habitumque*
Et virginis arma Spartanæ ferens:
Nuda genu.——

Hoc amplius patet ex Eurip. qui has virgines ait incedere γυμνοῖς μηροῖς, uti supra: item ex Sophocle, qui illi dat θυραῖον μηρὸν, qu. *clathratum*, aut *fenestratum femur*: nec non ex Clem. Alex. 2. Pæd. ubi loquens de incessu & more Lacænæ virginis, ait ὑπὲρ γόνυ ἀναβεβλημένης, incedere, reductis vestibus supra genu: denique ex Plut. qui loquens de discrimine vestium quibus utebantur Lacænæ, & Rom. Virg. de primis ait. συνεζευγμένων ὅλον ἐν τῷ βαδίζειν τὸν μηρόν. Hinc est quod Poetæ eas *nudas* vocant. Ovidius in Ep. Paridis ad Hel.

More tuæ gentis nitidâ dum nuda palæstrâ
Ludis, & es nudis fœmina mixta viris.

Et Propertius 3. 13.

Multa tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ,
Sed mage virginei tot bona gymnasii;
Quòd non infames exercet corpore ludos
Inter luctantes nuda puella viros.

Vetus Poeta apud M. Tull. Ciceronem:

Nihil horum simile apud Lacænas virgines,
Quibus magis palæstra, Eurotas, Sol, pulvis, labor,
Militia in studio est, quam fertilitas Barbara.

Phæstus, urbs Cretæ, à quâ *Phæstius* Epimenides dictus est, quem adjutorem condend. legg. Soloni fuisse tradit Plutarchus inclytum vaticinio, & rerum divinarum peritia. Hesychius: Φαιστὸς πόλις Κρήτης. Stephanus: Ἐκτίσθη ὑπὸ Φαίστου τοῦ Ῥοπάλου Ἡρακλέους παιδός. Hanc à Gortyniis, quibus vicina fuit, direptam fuisse refert Strabo lib. 10. Ideo à Ptolemæo non memoratur. Viginti Stad. à mari distabat; unde Dionysius ἠπειρώτιδα dixit quod non prorsus maritima esset. Sic enim ille vers. 88.

Πὰρ δ' ἱερὴν Γόρτυναν, καὶ ἠπειρῶτιδα Φαιστόν

Fuit & *Phæstus* urbs Achaiæ; alia quoque Peloponnesi, quæ prius *Phryxa* vocabatur. Item op. Locrorum Ozolorum ad sin. Crissæum sive Corinthiacum, ubi Apollo insigne templum habuit, unde *Phæstius* quoque dicebatur.

Phaethon, Clymenes Nymphæ & Solis filius fuisse dicitur, qui cum Epapho, Jovis filio non cederet, seque Solis filium esse gloriaretur, hunc falsò gloriari inquit Epaphus, teste Ovidio Met. lib. 1.

Nunc Epaphus magni genitus de semine tandem
Creditur esse Jovis, perque urbes juncta parenti
Templa tenet: fuit huic animis æqualis & annis
Sole satus Phaethon, quem quondam magna loquentem,
Nec sibi cedentem, Phœboque parente superbum,
Non tulit Inachides: Matrique, ait, omnia demens
Credis, & es tumidus genitoris imagine falsi.
Erubuit Phaeton, iramque pudore repressit,
Et tulit ad Clymenen Epaphi convitia matrem.

Quæ scripta sunt etiam à Tzetze Chil. 4. Hist. 137. at Pausanias in Atticis Cephali satu natum esse ex Aurorâ Phaetontem scribit: quod etiam testatur Hesiodus in Theogoniâ:

Τιθωνῷ δ' Ἠὼς τέκε Μέμνονα χαλκοκορυστήν,
Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ Ἠμαθίωνα ἄνακτα.
Αὐτὰρ τοι Κεφάλῳ φιτύσατο φαίδιμον υἱὸν
Ἴφθιμον Φαέθοντα, θεοῖς ἐπιείκελον ἄνδρα.

Fabulati sunt igitur Phaethontem Epaphi contumeliis inflammatum, ut nobilitatem sui generis universis hominibus patefaceret, ad Solem patrem suum contendisse, & præcibus tandem impetrasse, ut jurejurando polliceretur, quicquid Phaethon poposcisset, se concessurum. Tum vero Phaethon rogavit, ut currum, lucisque administrationem sibi per unum diem concederet: id cum graviter ferret Sol, neque tamen negare posset quod jurando affirmaverat, multis rationibus conatus filio persuadere, ne rem tam arduam aggrederetur, quæ multò majorem peritiam & animi constantiam requireret. Verum cum nihil neque monendo, neque deterrendo, neque rogando, ut à re tantâ abstineret, proficeret, invitus illi currum habenasque equorum tradidisse dicitur, ut luculentissimè scripsit Ovidius Mutationum lib. secundo, & Lucianus in Dialogis Deorum. Cum igitur acceptum currum ob metum Scorpionis retinere intra certam viam Phaethon ignorasset, effecit, ut modo terrarum orbis acerbitate caloris propinquioris conflagraret, regionesque vel ad cardines mundi insuetum æstum sentirent; modoque tellus Æthiopum gravissimis, & insuetis frigoribus premeretur. Id cum sensisset Jupiter, veritus ne genus animantium penitus periret, fulmine cœlesti Phaethontem de curru dejecit: qui ad ripas Eridani cecidit, ut ait Apollonius lib. 4. Argonaut:

——Ἐς δ' ἔβαλον μύχατον ῥόον Ἠριδανοῖο.
Ἔνθα ποτ' αἰθαλόεντι τυπεὶς πρὸς στέρνα κεραυνῷ,
Ἡμιδαὴς Φαέθων πέσεν ἅρματος Ἠελίοιο
Λίμνης ἐς προχοὰς πολυβενθέος, ἡ δ' ἔτι νῦν περ
Τραύματος αἰθομένοιο βαρὺν ἀνακηκίει ἀτμόν.

Nonnus Bassaricon lib. 38.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Φαέθοντα κατεπρήνιξε κεραυνῷ
Ὑψόθεν, ἀντικέλευθον ὑπὲρ ῥόον Ἠριδανοῖο,
Δίφρος δ' ἁρμονίην παλινάγρετον ἤλασε δεσμῷ,
Ἵππους Ἡλίου πάλιν ἤγαγεν.

Cic. de Officiis: *Phaethonti filio Sol facturum se esse dixit, quicquid optasset. Optavit ut in currum tolleretur: Sublatus est, atque is antequam constitit, ictu fulminis*

 defla-

deflagravit. Quanto melius fuerat & hoc promissum patris non esse servatum, Lucretius lib. 5. inquit Solem post mortem filii collegisse equos, atque suetum cursum peregisse.

At pater omnipotens irâ tum percitus acri
Magnanimum Phaethonta *repenti fulminis ictu*
Deturbavit equis in terram: Solque cadenti
Obvius æternam suscepit lampada mundi,
Disjectosque redegit equos, junxitque trementes,
Inde suum per iter recreavit cuncta gubernans.

Fingitur autem Phaethon decidisse de curru paterno (inquit Lucianus) eo quod investigavit cursum Solis, præventusque morte, artem reliquit imperfectam. Ejus vero tempore de cœlo delapsæ sunt flammæ, quibus (ut Author lib. de Mundo meminit) multæ regiones ad Occidentem exustæ sunt. Hanc ob causam fingitur orbis terrarum, eo currum agente, inflammatus. Fabula autem ad mores relata exprimit imaginem temerarii & ambitiosi Principis, qui gloriâ & regnandi cupiditate incensus, cogitat sublimia, & *concipit æthera mente*, uti loquitur Ovidius, qui in hâc fabulâ pingendâ poeseos omnia ornamenta singulari quodam artificio adhibet. Horat.

Terret ambustus Phaethon *avaras*
Spes. ———

Ovidius lib. 1. Trist.

Vitaret cœlum Phaethon, si viveret; & quos
Optaret stultè tangere nollet equos.

M. Manil. Astron. 4.

Nec non cum patrias Phaethon tentavit habenas,
Arserunt gentes timuitque incendia cœlum,
Fugeruntque novas ardentia sidera flammas,
Atque uno timuit condi natura sepulchro.

Hinc Phaethonteus. Claudianus:

Et Phaethontea perpessus damna ruina
Eridanus ———

Martialis lib. 4. ep. 25.

Æmula Bajanis Altini littora villis,
Et Phaethontei conscia sylva rogi.

Item *Phaethontis* Idem Mart. ep. 32.

Et latet, & lucet Phaethontide *condita gutta.*

Et *Phaetontias*, unde *Phaethontiades* Virg. Eccl. 6.

Tum Phaethontiadas *musco circundat amaræ*
Corticis, atque solo proceras erigit alnos.

Id est, sorores Phaethontis, quæ dum extinctum fratrem insolabiliter lugerent, conversæ sunt in alnos, vel ut alii volunt, in populos, quarum lachrymæ in Electrum erant conversæ: Dionys. de situ Orbis:

Τοῖς δ' ἔπι Πυῤῥηναῖον ὄρος, καὶ δώματα Κελτῶν,
Ἀγχόθι πηγάων καλλιῤῥόου Ἠριδανοῖο,
Οὗ ποτ' ἐπὶ προχοῇσιν ἐρημαίην ἀνὰ νύκτα
Ἡλιάδες κώκυσαν ὀδυρόμεναι Φαέθοντα.
Κεῖθι δὲ Κελτῶν παῖδες ὑφήμενοι αἰγείροισι
Δάκρυ ἀμέργονται χρυσαυγέος ἠλέκτροιο.

Ovid. Met. 2.

Inde fluunt lachrymæ, stillataque Sole rigescunt
De ramis electra novis, quæ lucidus amnis
Excipit, & nuribus mittit gestanda Latinis.

Idem Pont. 1. 2.

Vos quoque felices, quarum clamantia fratrem
Cortice velavit populus ora novo.

Val. Flac. lib. 5.

Flebant populeæ juvenem Phaethonta sorores.

Lucan. lib. 2. de Eridano:

———*Hunc fabula primum*
Populeâ fluvium ripas umbrasse coronâ:
Cumque diem pronum transverso limite ducens
Succendit Phaethon *flagrantibus æthera loris,*
Gurgitibus raptis penitus tellure perustâ,
Hunc habuisse pares Phœbæis ignibus undas.

Papinius Theb. ult.

Sic Hyperionium tepido Phaethonta sorores
Fumantem lavere Pado, vix dum ille sepulcro
Conditus, & flentes stabant ad flumina sylvæ.

Qu. Smyrnæus lib. 5.

Ἤλεκτρον δ' ἐπὶ τοῖσι διειδέα, τό ῥά τε φασὶν
Ἔμμεναι ἠελίοιο παμμορφαίοιο θυγατρῶν
Δάκρυ. τὰ δὴ Φαέθοντος ὑπὲρ κταμένοιο χέαντο
Μυρόμεναι μεγάλοιο παρὰ ῥόον Ἠριδανοῖο.

Claudianus:

———*Submissus adorat*
Eridanus, blandosque jubet mitescere fluctus,
Et Phaethonteas solita deflere ruinas
Roscida frondosa revocant electra sorores.

Vide Diod. Sic. prolixè hanc fabulam interpretantem lib. 4.

Phago, onis, vir adeo gulosus, & vorax, ut adhibitus mensæ Aureliani, aprum integrum, centum panes, vervecem & porcellum uno die comederit, biberitque orcam vini. Flav. Vopiscus.

Phalanthus, Lacedæmonius quidam, Tarenti in Italiâ conditor. Nam cum in eo bello, quod Lacedæmonii cum Atheniensibus gesserunt, utrinque vires attritæ essent, Spartani juventute exhausti edixerunt, ut virgines quibuslibet nullo discrimine sui copiam facerent. Sedatis autem bellis, juvenes incertis parentibus nati, cùm & patriæ & sibi esset opprobrio (nam *Partheniatæ* dicebantur) accepto duce Phalantho octavo ab Hercule, patriam reliquerunt, delatique ad breve oppidum Calabriæ, quod Tharos Neptuni filius condiderat, id auxerunt, & prisco nomine Tarentum appellarunt, Horat. Carm. 2. Od. 6.

Dulce pellitis ovibus Galesi
Flumen, & regnata petam Lacone
Rura Phalantho.

Ubi vetus Commentator. *Phalanthus Lacedæmonius fuit, ejectus patriâ hâc de causâ, quòd absentibus Lacedæmoniis, eorum filiæ ex servis gravidæ pepererant quos filios tali culpâ genitos, reversi à bello Lacedæmones, patriâ ejecerunt: quorum dux Phalanthus fuit, qui Tarentinam condidit civitatem, ut fertur, octavus ab Hercule:* Unde Silius lib. 11.

Inde Phalantheo levitas animosa Tarento
Ausonium laxare jugum.

Mart. lib. 8. 28.

Apula Ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Quâ saturat Calabris culta Galesus aquis.

Et lib. 5. ep. 38.

Agnâ Galesi mollior Phalanthini.

Phalanx, Arachnes frater, Atticæ reg. incola, ubi adolevisset, artem militarem à Pallade didicisse, fertur, cum Arachne soror omnia illa diligenter didicisset, quæ spectant ad telæ conficiendæ & ad suendi artificium.

At

At cùm Phalanx rem habuisset cum sorore, fama est, ita facti turpitudine commotam esse Deam, tamque graviter factum tulisse, ut ambos in serpentes viperas verterit. Arachne gravida ex fratre jussa est à Pallade non sine maximo vitæ discrimine parere; quare à filiis corrosa fuit: quod etiam cæteris ejusdem generis dicitur postmodum accidisse. Nat. Com. libro 6. cap. 21.

Phalaris, crudelissimus Agrigentinorum tyrannus, qui præter cætera novorum suppliciorum instrumenta, taurum æneum habuit. Perilli cujusdam arte fabricatum, in quem immissi damnati, igne subjecto, bovis mugitum edebant: cujus muneris nomine cùm artifex non leve munus speraret, jussu tyranni in Taurum conjectus primus artis specimen præbuit: Ipse quoque Phalaris, cùm nimia eius atrocitas ulterius ferri non posset, facto in eum universorum civium impetu, correptus ei ipsi tauro, quo alios exusserat, inclusus, vivus crematus est. Juvenal.

——Phalaris, licet imperet, ut sis
Falsus, & admoto dictet perjuria tauro:

Inde Φαλαρισμὸς pro tyrannide apud Cicer. lib. 7. ad Attic. ep. 12. Ovid.

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit: infelix imbuit author opus.

Cicero Verrinâ 6. Reddita tum alia Gelensibus, alia Agrigentinis, in quibus etiam ille nobilis taurus, quem crudelissimus omnium tyrannorum Phalaris, &c. Silius lib. 14. de hoc tauro:

Ductor Grosphus erat, cujus calata gerebat
Taurum parma trucê, penna monumenta vetusta.
Ille ubi torreret subjectis corpora flammis,
Mutabat gemitus mugitibus, actaque veras
Credere erat stabulis armenta effundere voces.
Haud impune quidem, nam dira conditor artis
Ipse suo moriens immugit flebile tauro.

Phalereus Demetrius Philosophus, dictus à *Phalero* portu, sive à *Phalariâ* provinciâ, Phanostrati fil. Theophrasti auditor, Athenis præfectus a Cassandro Macedonum principe, cùm esset civis: qui (ut author est Strabo) non modo popularem non destruxit potentiam, sed etiam melius reformavit. Verùm tandem invidia valuit, ut post Cassandri obitum, Ægyptum fugere coactus sit, & ejus inimici statuas plures trecentis conflavere. Hic tandem morsu aspidis periit, cum multa apud Ptolemæum in calamitoso otio scripsisset.

Phalereus quidam deploratus à medicis vomicæ morbo, cùm mortem in acie quæreret, vulnerato pectore medicinam invenit ex hoste. Plinius 7. 50.

Phana, promontorium Chii, sic dict. quod Latona illic apparuerit. Steph. *Phanaa* dicitur Ptolemæo, *Phanaus mons* Vibio. *Capo Masticho* Sophiano, & Bellonio. *Panale* vero Favolio in suo Hodœporico Byzantino. Virg. Georg. 2.

Tmolus & assurgit quibus & Rex ipse Phanaus.

Ubi sis vide Lud. de la Cerda.

Phanagoria, *Matriga* Theveto, *Mapotrinica* Moletio, urbs olim Episc. Sarmatiæ Asianæ ad Bosporum contra Theodosiam urbem Tauricæ. *Phanagore* Dionys. v 552.

Ἧς ἔπι Φαναγόρη τε καὶ ἐκτισμένη Ἑρμώνασσα.

Phania, vir quidam fuit, qui quia falsam de se præbuit opinionem, quasi multarum divitiarum vim domi constructam ac reconditam haberet, ejus dissimulatio abiit in proverbium, *Phania janua*.

Phanias, vel *Phanias*, Eresius, Aristotelis discipulus. Mem. ejus Laertius lib. 2. Varia scripsisse ex Athenæo cognoscimus, nam sæpius nominat opus περὶ φυτῶν, h. e. *De Plantis*. Idem lib. 3. citat eum, libro, cui titulus, *Tyrannorum cades ex vindictâ*. Et lib. 6. *De Tyrannis Siciliæ*, & lib. 8. in secundo, *De Magistratibus Eresiis*, & eodem in secundo. *De Poëtis*, denique lib. 14. *Ad Sophistas*. Quædam quoque ejus Laertius citat. Nam in Antisthene legas: φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν Σωκρατικῶν. Et in Zenone: *Sicut Phanias ait, Posidoni familiaris, in primo de Posidonii dissertationibus*: Historiam de Hipparino ex Phaniâ (hoc citat: Parthenius in Eroticis, cap. 7. Ad eundem Phaniam extitit olim epistola Theophrasti, popularis ejus, teste Apollonii Schol. in lib. 1.

Phanodemus, historicus, cujus mem Halicarnasseus Dionysius lib. 1. ubi memoriæ mandasse eum scribit *Attica Antiquitates*. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 399.

Phanodicus, Deliaca scripsit, quorum lib. 9. citat Apollonii Scholiastes in lib. 1. Meminit & *Phanodicê* Laertius in Thalete & Biante.

Phanuel vel *Phanuela* Josepho, qui & *Peniel*, locus extra torrentem Jabboc in finibus Amorrhæorum in Rubeniâ sorte, ubi Jacob, qui deinde Israël, totâ nocte cum Angelo luctatus est Gen. 32. Hæc civitas Gedeonis exercitui panes negavit, cujus turrim destruxit Gedeon, & habitatores occidit. Judic. 8. Fuit autem contigua Tripoli, ubi mons Libanus desinit. Item fil. Sesak. 1. Par. 8. & pater Annæ prophetissæ Luc. 1. Lat *videns Deum*, vel *faciem Dei*. Ideoque Strabo *Faciem Dei* vocat, lib. 16. Τῇ δὲ Τριπόλει συνεχές ἐστι τὸ τοῦ Θεοῦ Πρόσωπον, εἰς ὃ τελευτᾷ ὁ Λίβανος τὸ ὄρος.

Phanus, fuit quispiam, qui quum uxorem haberet adulterii suspectam, atrii fores sic occlusit, ut nonnisi cum stridore, sonituque possent aperiri: verum cum illa per tegulas adulterum admitteret, vicini per jocum dicebant: *Phani ostium*; quo proverbio innuebant aliquid servatum frustra.

Phaon, juvenis Lesbius, qui à Venere Alabastrum unguenti dicitur accepisse, eoque oblitus omnium formosissimus evasisse, eximiâque pulchritudine, cùm alias mulieres Mitylenæas, tum præcipue Sappho poetriam ad sui amorem allexisse. Extat epistola Sapphûs ad Phaonem inter Ovidianas.

Pharao, rex Ægypti Suidas: Φαραώ, οὕτως ἐκαλοῦντο πάντες οἱ βασιλεῖς Αἰγύπτου, ἀπὸ τοῦ πρώτου Φαραώ. *Pharao* autem cognomen erat dignitatis, ut scribit Eusebius. Et Josepho In Antiquitatibus Pharaonis nomen secundum Ægyptios sig. Regem. Sic enim ille: Ὁ Φαραὼν κατ' Αἰγυπτίους βασιλέα σημαίνει. Quum ergo hoc honorificum nomen sit, malè refertur ad Hebræum פרע *nudare*, quòd auxilio Dei nudatus fuerit. Isid. 7 6. *Pharao nomen est, non hominis, sed honoris, sicut apud nos Augusti appellantur reges,*

cum propriis nominibus censeantur. Exprimitur autem in Latinum denegans eum, utique Deum, sive dissipator ipsius : populi enim Dei fuit afflictor. Apud Arabes autem quorum dialectus Ægyptiaca vocabula multa habet admixta פרעון *pharaon* est *crocodilus*, quo Ezechielem allusisse videtur cap. 29. & 32. Boch. Hic Petissonius dictus est. Cedr. Ὁ σκληροκάρδιος Φαραὼ Πετισσώνιος ὁ εἰς ἱστορίαν, οἱ πολλοὶ, ἰδίῳ ὀνόματι ὀνομάζει.

Pharia, Ptolemæo, Plinioque ; Straboni v. *Pharus*, ins. contra Dalmatiam & Jaderam, quæ nunc *Lisna* Illyrico sermone dicitur. Est quoque urbs in eâ, unde pop. *Pharienses*.

Pharis, urbs Laconiæ, cives Pharitæ Pausaniæ, *Pharitta* v. Homero. Stat. Theb. 4.

> *Quos Pharis, volucrumque parens Cytherea Messe.*

Ejus mem. Strabo lib. 8.

Pharisæi horum in sacris literis multa mentio : cum Christo concertationes non paucæ ; multæ magnæ moliiones adversus Ecclesiam in Apostolis succrescentem commemorantur. De quibus ita tractationem instituemus (inquit Rever. Montacutius) ut nominis primùm notationem : tum sectæ originem & antiquitatem : tertio τὴν ἀναστροφὴν, & vitæ institutæ rationem : postremo doctrinam, & instituta investigemus.

I. Nomen ante alia, cùm sit δηλωτικὸν rei subjectæ, atque adeo διαγνωστικὸν aliorum. Quod ab origine quadruplici, vel deductum, vel videri deducendum Serrarius docet, accuratissimus harum rerum Tractator. *Primum* formari potest à *parad*, quod est *expandere* vel *explicare* : quæ quidem notio & derivatio nominis, optimè cum eorum moribus congruebat, qui erant φιλαυτοὶ & φιλοτιμότατοι, ambitionis animalia, adeo ut omnium oculis conspici, digito monstrari, & designari cuperent. *Secundo* vel dicebantur à *parash*, quatenus vox sign. *declarare, exponere, interpretari* : atque hujus etymi rationem multi viri docti amplectuntur. *Tertio* dictos alii autumant à *paratz*, vel *quarto* à *parash*, quatenus *sign. separare*, & *dividere*, quasi essent, aut se imaginarentur ita esse, ab aliis divisi, qui infra ipsos longius positi, ad ipsorum justitiam, sanctitatem, intelligentiam nequaquam poterant aspirare. Quod satis declarat ille apud Lucam 18. 12. *Non sum sicut cæteri hominum, &c.* Ἐλέγοντο δὲ Φαρισαῖοι, διὰ τὸ ἀφωρισμένους εἶναι αὐτοὺς, &c. *Pharisæi dicebantur*, ait Epiphanius, propterea quod essent illi ob superfluum Divini Numinis cultum ipsorum opinione separati. Phares etenim Hebraica dialecto sign. separationem. Suidas : Φαρισαῖοι, οἱ ἑρμηνευόμενοι παρὰ τὸ μερίζειν, καὶ ἀφορίζειν ἑαυτοὺς τῶν ἄλλων ἁπάντων, εἰς τι τὸ καθαρώτατον τοῦ βίου καὶ ἀκριβέστατον, καὶ εἰς τὸ ἔσχατον ἐν τοῖς νόμιμα. Φαρὲς γὰρ κατὰ τὴν Ἑβραΐδα γλῶτταν ἀφορισμὸς ἑρμηνεύεται. Hesychius : Φαρισαῖος, ἀφωρισμένος, μεμερισμένος, καθαρός. A divisione itaque dicti sunt hi populi, quomodo & hodie plurimi sunt Pharisæi. Nazianz. Orat. 33. Τοὺς τότε, καὶ τοὺς νῦν φαρισαίους, commemorat. Φαρισαῖοι γὰρ, inquit, οὐ τὸ γένος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος ἐργάζεται.

II. Pharisæorum origines quoad certum temporis articulum nec definivit Josephus, nec designavit, aut designare voluit Hieronymus : neque sectæ illius & hæreseos auctor quis fuerit constare potest, vel inveniri. Illa de Sammai & Hittel sententia, tanquam somnium Rabbinicum, explodenda est. Genebrardi ac Serrarii commentum, quo secundi cujusdam originis principes & duces commendantur, non autem primi, speciosum magis quàm solidum videtur. Videntur vero non statim à captivitate prodiisse, non ante Esdram, Nehemiam, Malachiam, collectos ad patres : non nisi post prophetiam in illa gente, cessantē. Neque enim viri illi Deo pleni, Divinæ Legis tenacissimi, superstitiones illas, παρὰ διαφόρους δογματισμοὺς, impostoras & impietates pullulantes tacitè tulissent : neque arbitror Siracides in suo Panareto prorsus de magistris his in Israel tacuisset. Verosimile est exottas hasce sectas, post Antiochi tyrannidem, & Paganismum per Menelaum, Alcimum, Jasonem, alios, in Religionem Dei subintroductum, h. e. sub ipsis initiis principatus Maccabaici. Nam Sadducæi plane Athei erant & Epicurei. Esseni de Cynicis participabant : Pharisæi Stoicorum placita amplectebantur imprimis ; non tamen ita, quin & de aliis quoque Philosophorum sectis, præcipuè Pythagoricis, mutuarentur. Qui Judæorum fabulis de progressu hujus Scholæ Pharisaicæ delectatur, adeat Serrarium in Trihæresio.

III. Mores Pharisæorum quod spectat, verum est quod in genere prædicabat de iis Baronius, genus hominum astutum, arrogans, regibus infestum, plerumque adeò ut eos apertè etiam impugnare non vererentur. Verum etiam quod Josephus ipse professione & sectâ Pharisæus, generaliter de popularibus suis sibi bene cognitis censuit, ἀρχαιολ. 20. 3. Erat eodem tempore inter Judæos genus hominum maximè sui admirantium, eo quod ante alios, legem se Mosaicam strictissimè rebantur observare.

Imprimis celebris est ille Character, scripturæ frequentissimo elogio, & Christi præconiis decantatus, quod Hypocritæ passim indigitentur. Quâ viâ ad gloriam, opes, & potentiam grassabantur : gratia enim & favore multitudinis, adeò poterant, ut freti aliquando ipsorum auxilio, Regum edictis & imperio resistere auderent. In aulâ Herodis dominabantur plurimum ; non quod aliquid apud ipsum possent, qui Cretisare nosset cum Cretensibus ; sed apud mulieres, in Gynæceo, quæ plurimæ in illâ Aulâ versabantur. Illas omnes devotas, devictasque tenebant Pharisæi, adeò ut per illas omnia domus secreta rimarentur. Cumque Herodes aliquando ipsos, in scéleribus deprehensos, grandi pecuniâ mulctasset, Pherotæ uxor, totam illam summam de suis fisco repræsentaret. Maldonatus, vir certè eruditus, sed calami interdum intemperantioris, & linguæ maledicentissimæ, Com. ad 3. Mat. vers. 7. scribit ; Josephus eos (h. e. Pharisæos) Lutheranis & Calvinianis simillimos facit, superbos, seditiosos, gratiam principum captantes. At hoc mendacium splendidum est quod de captatione gratiæ principum habet. Josephus enim contrarium planè ῥητῶς dixit. Cætera ridicula sunt ; quasi Josepho innotuerat de Lutheranis & Calvinistis : dicere voluit Jesuita, ita à Josepho descriptos ut in iis Calvinist. & Luth. intelligamus Sed & hoc quoque mendacium est plane Loyoliticum. Non enim illos ita depinxit Josephus, ut cum Lutheranis rectè possint, & Calvinistis comparari. Possem ego multo rectius, secundum legem talionis eos cum

Patribus

Patribus è Societate istâ plerisque (Schottos, Frontones, Acostas, Petavios, Rosneydos & aliquos alios virtos eruditos, & modestos excipio) comparare propter ementitam, & nundinariam sanctitatem, propter superbiam pervicacem, propter astutiam, fraudes, perfidiam, seditiones motas, fotas, excitatas; propter consilia, animorumque motus, regum saluti & imperiis infestissima. Multa fateor posse in Pharisæis considerari; horum nonnulla Lutheranis forte & Calvinistis; alia Jesuitis, Monachis, Papistis in genere, possunt non incommodè adaptari. Quod si Hypocritæ sumus (dicam verbis doctissimi & modestissimi Jesuitæ Nicol. Serrarii) superstitiosi, fastuosi, ambitiosi, proximorum despicientes, avari, phylacteria dilatantes, fimbrias magnificantes, sepulchra dealbata, invidi, infidi, contumaces aliisque id genus Pharisaicis sceleribus cooperti; sive Catholici, sive Lutherani, sive Calviniani; Pharisæi certè sumus, & cum Pharisæis (quod avertat dominus clementissimus) filii gehennæ sumus. Ad omnes enim pertinet illud S. Hieronymi in 23. Matth. Væ vobis miseri, ad quos Pharisæorum vitia transierunt.

Orabant frequenter Luc. 5. 35. Sed orationes quas in publico numerabant, hypocrisin præ se ferebant, quo magis eorum impietas diffundebatur. Amant, inquit Salvator, Matt. 6. 5. in Synagogis & in angulis platearum stantes orare ut videantur ab hominibus. Solebant etiam βαττολογεῖν, Matt. 6. 7. i. e. inanes fundere, & inaniter repetitas preces. Prophetarum sepulcra ædificabant, libenter quoque idque frequenter dabant eleemosynas. In jejuniis mirificam adhibebant σκυθρωπότητα, σπλαγχνισμόν, & durissimam vivendi severitatem. Mensam frugalem rebus vulgo venalibus instruebant. Ὑποβινητιῶν βρόμος, καὶ τῶν ψυχρῶν ἐγειρόντων, ut loquitur ille, apud Athenæum in mensis Pharisaicis nulla erant. Cibum capturi lavabant manus, & piaculum arbitrabantur, si illotis manibus victum capesserent. Matt. 15. Idcirco πυγμῇ νίψωνται dixit Evangelista; h. e. crebro, sæpius, diligenter: ut contra novum interpretem, & sæpius reprehensorem eorum quæ non intellexit, docent Serrarius & Casaubonus. Decimas exactissimè persolvebant, quemadmodum gloriatur ille apud Deum, Luc. 18. Et, ut in Deum, legem, cultum & pietatem patriam viderentur bene animati, & eorum procurandorum studiosi, circuibant, inquit Servator: πλῶντε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, mare & aridum, ut unum facerent proselytum. Sunt & alia eorum ἐπιτηδεύματα hypocritica, apud Evangelistas, nimirum quod amarent primos recubitus in cœnis, & primas cathedras in Synagogis, & salutationes in foro, & vocari ab hominibus Rabbi. Postremo dicuntur dilatasse phylacteria & magnificasse fimbrias suas. Hæc de moribus & conversatione Pharisæorum.

IV. De doctrinâ eorundem admonitio illa legitur Servatoris Mat. 16. & Mar. 8. Cavete a fermento Pharisæorum. Erant autem in doctrinâ Pharisæorum quatenus a Mosaïcâ Cathedrâ & doctrinâ recesserant, multa capita quæ passim perstringuntur apud Evangelistas. Plerque autem sub nomine & titulo Traditionum seniorum prostituuntur. Has illi a se inventas & excogitatas δευτερώσεις, vel pro lege substituebant, vel ad Legem assuebant, vel contra Legem efferebant. Docebant autem Deum in deserto, ad M. Sinai, duplicem dedisse Israëlitis legem; unam literis mandatam, alteram non scriptam, sed ore tenus traditam Moysi, quam & ipse deinceps Josuæ, ille vero senioribus commendavit, ut sic perpetuâ successione derivata ad posteros per manus veluti descenderit. Honorem provectioribus deferendum docebant, ideo nimirum quod ipsimet erant ἐν ἀξιώματι constituti; de pietate verò in parentes & illis debitâ reverentiâ perversè docebant. Quàm rigidè & superstitiosè colebant Sabbathum, è multis locis Evangeliorum patet, ubi Christum & Apostolos de Sabbathi violatione coarguunt.

Erant autem, licet non commemorantur in scripturis, quædam doctrinæ capita, in quibus non tam hæresin tuebantur in religione patriâ, & à pietate declinabant, quàm ad Paganismum, & impias Gentilium superstitiones ac sententiam exorbitabant. Siquidem dum immortales animas confirmant, & judicium ac resurrectionem profitentur, tamen illa simul admiscent deliramenta, quæ nullam illarum sententiarum admittunt. Nam μετενσωματώσεις, quos vocabant, & μετεμψυχώσεις, animarum transmigrationes de corporibus in corpora, impiè & ridiculè, è Pythagoreorum deliriis, teste Josepho, subintroducebant. Ab hâc opinione, in Evangelio, Christum Dominum fuisse etiam, Jeremiam, aut unum aliquem ex antiquis Prophetis arbitrabantur, quod illorum animam in Christi corpus transiisse putarent. Fingebant præterea post excessum animæ; ut transmigratio bonorum (talium enim metempsychosin solum admittebant) constitui posset & perennare, δικαιώσεις quasdam sub terrâ exerceri, quemadmodum & Poëtarum fabulæ nobis Æacum, Minoem, & Rhadamanthum exhibent; post quod examen & judicium, animas bonorum migrationi destinari, malorum vero æternis suppliciis mancipari. Mathematicis vel potius apotelesmaticis vanitatibus addictissimi erant. Ἀστρονομίᾳ παρ' αὐτοῖς σφόδρα ἐξησκεῖτο, inquit Epiphanius. Denique Deo & Fato omnia tribuebant. Εἱμαρμένῃ τε καὶ Θεῷ προσάπτουσι πάντα· ita Josephus. Ubi Fatum Stoicum intellige, non autem Peripateticum, vel Christianum, h. e. Dei propositum, & decretum in Æternitate, quod neutiquam repugnat contingentiæ, nec inevitabilem rebus imponit necessitatem, sed eas suos motus agere sinat. Hæc de Pharisæis ex Montacutii Apparatu 7.

Pharnace Cinnyræ mater. Hesych. Κινύρας. Ἀπόλλωνος καὶ Φαρνάκης παῖς, βασιλεὺς Κυπρίων. Phœnicum vero nomen est פרנקא *Pharnace*, quod *delicias* sonat. Bochartus.

Pharnaces, Mithridatis, Ponti regis filius, de quo Lucanus lib. ult.

——Non Thessala tellus
Vastaque regna Jubæ, non Pontus & impia signa
Pharnacis gelido circumfluus alis Ibero
Tantum ausus scelerum.——

Qui quum, ut ait Florus, magis discordiæ civilis inter Pompeium & Cæsarem fiduciâ, quàm virtutis suæ, infesto in Cappadociam agmine rueret, hunc Cæsar aggressus, uno & non toto prælio obtrivit more fulminis, quod uno eodemque momento, venit, percussit, abscessit. Unde est illud Suetonii in Cæsare c. 37. *Pontico triumpho inter pompa fercula trium verborum prætulit titulum*, Veni, Vidi, Vici, *non acta belli significantem*,

significantem, sicut cæteri, sed celeriter confecti notam.

Pharnuchus Asibenus Persicam historiam condidit. Auctor Steph. in Ἀρνιόχηνα.

Pharos, olim Ægypti insula oblonga, parvaque Canopico Nili ostio objecta; dieique unius navigatione (si Homero credimus) à continenti dirempta. Sic enim ille, Odyss. 4.

Νῆσος ἔπειτά τις ἐστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτου προπάροιθε (Φάρον δέ ἑ κικλήσκουσι)
Τόσσον ἄνευθ' ὅσσον τε πανημερίη γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν, ᾗ λιγὺς οὖρος ἐπιπνείησιν ὄπισθεν.

Ad quæ verba Aristides in descriptione Ægypti ait: Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω πιστεῦσαι. Nempe Pharos distat ab Alexandria, tantum stad. 7. aut, ut alii, m. p. Aristides ubi supra. Καὶ νῦν τὸ μὲν ἠπείρου ἀπέχει Φάρος ἑπτὰ μάλιστα σταδίους. Amm. Marcell. lib. 22. *Insula Pharos, ubi Protea cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius, à civitatis litore mille passibus disparata.* Vide sis Palmerium pag. 487. Habuit hæc insula turrim ingentem ex candido marmore, in petrâ sitam, 800. talentis à Ptol. Philadelpho, Sostrati Cnidii architecti operâ extructam, quæ & ipsa *Pharos* dicta est; in quâ noctu accensæ faces navigantium cursum regebant. A cujus similitudine, cæteræ quoque speculæ, similem in usum constructæ *Phari* vocantur. Vide Martinium, & Fungerum in *Pharos*. Luc. lib. ult.

Tunc claustrum pelagi cepit Pharon: insula quondam
In medio stetit illa mari, sub tempore vatis
Proteos: at nunc est Pellæis proxima muris.

Id est Alexandriæ adjacet. Et ante illum Ovid. Met. 15.

Fluctibus, ambita fuerant Antissa, Pharosque
Et Phœnissa Tyros, quarum nunc insula nulla est.

Mela 2. 17. *Pharos Alexandriæ nunc ponte conjungitur, olim (ut Homerico carmine proditum est) ab iisdem oris cursu diei totius abducta: & si ita res fuit, videri potest conjectantibus in tantum mutatæ causas Nilum præbuisse, dum limum subinde, & præcipuè cùm exundaret, litori annectens, auget terras, spatiumque augescentium in vicina vada promovet.* Ubi vir doctus: Pomponii tempore Pharus non jam amplius ponte, sed mole continua Alexandriæ conjungebatur, idque impensis Cleopatræ. Fallitur vir magnus ad Busebium, cùm negat id Cleopatram fecisse, & Sostrato Cnidio tribuit. Ita sese res habet. Pharus prius octo stadiorum intervallo distabat. Sed insula hæc, ut inquit Cæsar. 3. de Bello Civ. *à superioribus Ægypti regibus, nempe Ptolemæis, in longitudinem passuum 900. in mare jactis molibus, angusto itinere, & ponte cum oppido conjungitur.* Strabo, & Josephus, ubi agit de 70. interpret. vocant ἑπτασταδίου χῶμα. Verùm moles ista non continua, sed interrupta erat duobus pontibus, quorum unus vicinus erat turri Phariæ, qui etiamnum extat, alter verò propior urbi, & fortior, ut ait Hirtius de bello Alexandrino. Per hunc præcipue egressus erat in Eunosti portum, qui est is, quo Turcæ privatim utuntur, quemque Christianis ingredi non licet. Cæsar autem fornicem quo pons iste sustinebatur, quique etiam erat aquæ ductus Pharitis, lapidibus jussit oppleri, ne Alexandrinis ex uno in alterum portum aditus pateret. Cleopatra vero fuit, quæ opus absolvit, & isthmum perduxit, si fides, non Tretzæ tantùm & Cedreno, sed Amm. Marcellino & auctori Fastorum Siculorum. Verum illi omnia miscent, & uni Cleopatræ tribuunt, quæ Sostrato Cnidio, quæ Philadelpho & aliis Ptolemæis, erant tribuenda. Inepte præterea fretum istud faciunt 4. m. p. & Dexiphanem, Dexiphanis filium; & illum æqualem Cleopatræ. Unum quod Cleopatra fecit, est quod ἑπτασταδίου χῶμα urbi conjunxit, ponte everso. Turrim verò Phariam esse Philadelphi jussu extructam a Sostrato Cnidio, vel ipsa inscriptio luculenter docere posset. Inepti sunt itaque, qui vel Cleopatræ, vel Alexandro M. opus hoc tribuunt, uti faciunt Arabes, & vetus Scoliastes in Lucianum necdum editus. Verum rectè is vastam hujus turris molem describit, ambitum ei tribuens parem Pyramidibus, altitudinem vero tantam; ut a 100. m. p. sit conspicua. Ait enim quod sit τετράγωνος, πεπλήθυσμένος τὸν πλάτον, ἐπὶ πολὺ δὲ ἀέρος ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ρ' ὁρᾶσθαι μιλίων. Hoc ipsum affirmat Geographus Nubiensis, qui à cursûs distantiâ ignes Phari percipi adfirmat, cursum vocans intervallum centum m. p. Altitudinem vero Phari idem docet 300. cubitorum. Ridiculum posset videri id quod in quorundam legitur itinerariis, tantam molem insistere 4. cancris vitreis. Utrum hoc verum sit, nec ne, exploratu difficile est, quia Turcæ inferiores Phari partes & angulos præsertim, munimentis suis obruerint, nec Christianis aditus illuc pateat. Interim hoc non esse recens commentum, colligo ex fragmento vetusti auctoris de miraculis mundi, quod penes me extat, cujus hæc sunt verba: *Secundum miraculum est Pharus Alexandrina super quatuor cancros vitreos per passus viginti sub mari fundata. Hoc namque mirum, quomodo tam magni cancri fieri possent, vel quomodo deportari & non frangi valerent: qualiter fundamenta superharere potuerint; & quomodo sub aquâ cementum stare valeat, & quare cancri non frangantur, & quare non lubricant desuper jacta fundamenta. Hanc Pharum Sostratus Cnidius construxit in Alexandriâ.* Puto Sostratum ornatus gratiâ ad basin Phari, proxime superficiem maris, cancros istos addidisse, tanquam si iis tota moles niteretur. Vitreos autem fuisse cancros istos impossibile est, sed proculdubio ex durissimo aliquo lapide Æthiopico, qualis est Obsidianus, quem vitri generibus annumeratum fuisse testatur Plinius, exfecti fuere. Forsan etiam ex marmore Memphitico, quod & ipsum est gemmantis naturæ. Atque hæc quidem omnia unius Sostrati fuere opera. Verum etiam antequam hæc tam vasta moles extrueretur, puto Pharum navibus præluxisse. Quin Græcum sit vocabulum, nullus dubito; ut enim à φαίνω est φανὸς, & deinde φανερὸς, sic quoque à φάω & φάος est φαρὸς, & hinc φάρος, translato accentu in priorem syllabam, ut semper fit cum ex adjectivis fiunt substantiva. Cæterum ignes illi, qui in Pharis disponuntur, quandocunque ex ingenti cernuntur intervallo, coire & corrivari videntur, ac stellæ instar apparent. Hoc sæpe incautis & ignaris imposuit nautis, qui ita coarctatam Phari lucem conspicati, & Canopum, aliamve stellam rati in arenæ Marmaricæ cursum suum direxerunt. Statius videtur Lunæ comparare istas nocturnas flammas:

Lumina

Lumina noctivaga tollit Pharos æmula Lunæ.
Claudianus :
Longeque carinis
Nota Pharos.———
Sed hoc tantum verum est, si è propinquo videantur. Tum enim vix ulla aliquando differentia apparet inter Lunam, & alterum istud lumen. Hæc clarissimus Vossius. Pergit. Mirum est veteres quosdam tam religiosos fuisse Homeri cultores, ut maluerint rerum naturam & situm regionum ad ejus poesin componere, quam ipsum erroris arguere, aut saltem poemata ejus ad rei veritatem exigere. Nempe quod Tuscis est Dantes, id illis fuit Homerus. Nulla erat scientia, quam ex Homero solo non existimarent esse petendam, ne medicinâ quidem exceptâ, aut chirurgicâ. Quia Homerus scripsit Pharum navigatione diei abesse ab Ægypto, ideo sc. mutandus fuit Ægypti situs naturalis; nullo aliunde petito argumento, quàm ex aggestione limi. Verùm hoc insigniter confutavit Bochartus, quem vide. Mihi valde probabilis videtur opinio Eratosthenis, dicentis Homero ignota fuisse Nili ostia. Explodit hanc tamen Strabo, non sequi, inquiens, ut ignota fuerint, quia non meminit, nam neque patriæ meminisse. Verùm, ut puto, non benè assecutus est Eratosthenis mentem Strabo. Eratosthenes ideo dixit Homerum ignorasse ostia Nili, non quia eorum nullam faciat mentionem, sed quia Pharum à Nilo diei navigatione abesse tradidit. Hoc, ut intelligatur, sciendum est, Nilum ab Homero vocari Ægyptum, quod omnes norunt. Cùm ergo dicit Pharum ab Ægypto, sive Nilo, diei navigatione esse remotam, manifestè intelligit Pelusiacum Nili ostium. Tantum enim circiter spatium uno die percurrere potest navis vento secundo, uti ait Homerus, impulsa. Si ergo per Ægyptum intellexit remotissimum à Pharo ostium, clarum est eum ignorasse cætera Nili ostia. Lucan 10.
Tum claustrum pelagi cepit Pharon; Insula quondam
In medio stetit illa mari, sub tempore vatis
Proteos, at nunc est Pellæis proxima muris.

Pharsalia, à *Pharsalo* op. dicitur tota Thessalia. Lucan. lib. 1.
———*Diros Pharsalia campos*
Impleat.———
Item Lucani poema, quod scripsit de bello Civili inter Cæsarem & Pompeium:
———*Pharsalia nostra* (inquit ipse)
Vivet, & à nullo tenebris damnabitur ævo.

Pharsalos, Thessaliæ op. ad Enipeum flu. Catullus:
Pharsalon coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
Lucan. lib. 6.
Emathis æquorei regnum Pharsalos Achillis.
Hinc *Pharsalici campi*, pugnâ inter Cæsarem & Pomp. memorabiles. Hi postea Philippici dicti sunt, sive à *Philippo* rege, sive à *Philippis*, urbe vicinâ. Vide Steph.

Pharusii, vel *Phaurusii* pop. Africæ ultra Mauritaniam. Mela. 3. 10. *Deinde Pharusii, aliquando, tendente ad Hesperidas Hercule, dites: nunc inculti, & nisi quod pecore aluntur, admodum inopes.* Plin. 5. 8. *Pharusii quondam Persæ, comites fuisse dicuntur Herculis ad Hesperidas tendentis.* Ubi Salmasius legit, *per se comites*, & interpretatur, suâ sponte prorsus ridiculè, inquit Is. Vossius. Vulgatam enim lectionem veram esse, apparet ex Sallustio, qui in Jugurthino, ubi de Herculis exercitu in diversas oras dilapso agit, addit; *Ex eo numero Medi, Persæ, & Armenii navibus in Africam transvecti, proximos nostro mari locos inhabitavere: Sed Persæ intra Oceanum magis, hique alveos navium inversos pro tuguriis habuere.* Nempe Persas istuc concessisse scribit, ubi hic Pharusios describit Pomponius. Dionysius:
Ἄγχι δὲ Μαρμαρίδαι πεπτηότες Αἰγύπτοιο,
Γαίτουλοί τ' ἐφύπερθε, καὶ ἀγχόμενοι Νιγρῆτες·
Ἑξείης δ' ἐπὶ τοῖς, Φαυρούσιοι.
Vide Strab. lib. ult. ubi de Mauris.

Phaselis, nomen urbis. Mela. 1. 14. *Phaselis à Mopso condita, finis Pamphyliæ.* Hanc alii Pamphyliæ, alii Lyciæ, alii Cilicum urbem esse dixerunt. Hoc mirantur viri eruditi, neque minus istud, quòd cùm Strabo hanc vocet πόλιν ἀξιόλογον, tribusque portibus instructam, Lucanus tanquam opidulum describat; ait namque lib. 8.
Te primum, parva Phaseli,
Magnus adit. Nam te metui vetat incola rarus,
Exhaustaque domus populis, majorque carina
Quam tua turba fuit.———
Verum ita sese res habet. Phaselis à Lyciis olim fuit habitata, Lyciæque attributa fuit primitùs. Pamphyliis verò latè oram maritimam tenentibus. Pamphyliæ annumerata fuit urbibus, licet incolæ essent Lycii. Postmodum opportunitate sitûs allecti, & invitati à Cilicibus, ipsi quoque piraticæ se applicuerunt, aut saltem piratis receptaculo fuere, desertâ communi Lyciorum societate, vel suâ sponte, vel ejecti ab illis. Tum Cilicum dictâ fuit urbs Phaselis. Deinceps Pub. Servilius eam evertit. Propter incolarum itaque paucitatem, *parvam* eam vocat Lucanus. Nam, si aliter intellexerit, & exiguum opidulum fuisse existimarit Phaselida, valde erravit. Siquidem Asconius Pædianus, Corycum, Olympum & Phaselida, tres magnas Cylicum appellat urbes. Is. Vossius. Ejus mem. Dionysius:
Ἄλλαι δ' ἑξείης Παμφυλίδες εἰσὶ πόληες,
Κώρυκος, Πέργη τε, καὶ ἠνεμόεσσα Φάσηλις.
Incolæ hujus urbis, quia solerent pisciculos salsos diis sacrificare, citra sanguinem, eorum sordidus tenuisque sacrificandi mos abiit in proverbium: *Phaselitarum sacrificium.*

Phasis, fluvius celeberrimus, cujus elegans admodum descriptio extat apud Arrianum in Periplo Ponti Euxini. Virg. Georg. 4.
———*Phasimque Lycumque.*
Quæ conjunctio ad laudem utriusque fluvii Siquidem, teste Strabone lib. 11. Ποταμοὶ πλείους μὲν εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ. γνωριμώτατοι δὲ Φᾶσις μὲν καὶ Λύκος. Ut plerique tradunt, Colchorum, ut Plutarchus (sive quisquis author illius libri) libro de Fluminibus & Montibus, Scythiæ fluvius est. Sic dictus fuit, teste Bust in Dionys. à Colchide, cujus filius Colchus fuit. Alii volunt appellatum à *Phasi* nymphâ in eum conversâ. Ita Stukius ex Valerio Flacco. Atqui *Phasidis* hujusce nemo, quod sciam, mentionem facit, versus autem Valerii sic legendi sunt:

Barbarus in patriis, sectatur montibus Æam
Phasis amore furens, pavidas jacit illa pharetras.
Virgineo turbata metu, discursibus & jam
Deficit, ac volucri victam Deus alligat undâ.

Plutarchus ubi supra, ab initio *Arcturum* fuisse nominatum scribit; nimirum à situ regionis frigidæ versus Arcturum; sed postea hujusmodi quodam casu Phasin fuisse appellatum. Phasis enim Solis & Ocyroæ fil. matrem suam in adulterio deprehensam interemit. Furore itaque correptus, semetipsum in Arcturum præcipitavit, unde postea fluvius *Phasis* fuit cognominatus. Stukio videtur hoc nomen sortitum, vel à claritate limpidâ, quam Arrianus ei tribuit, quasi διαφανὴς, vel (cujus idem testis est) coloris illius mutabilitate, quòd variæ crebræque sint illius φάσεις, h. e. modò hoc modò illo colore appareat. *Phasidis* vocabulum (inquit Bochartus) pro rivo, vel flumine merè Syrum est. Sic Psalmo Syro 42.2. על פציד דמויא (*al phaside demoie*) *ad rivos aquarum*. Procopius lib. 2. de bello Persico, ab initio ortûs sui *Boam* dicit appellari; hodie corrupto vocabulo *Phasa*, vel *Fasso* dicitur. Ortum suum ducit (ut Plinius inquit) in Moschis, ut Strabo; in Armeniâ, ut Dionysius, à monte Armenio; versus ejus hi sunt:

——Ἔνϑα τε Φᾶσις
Κιρκαίῳ κατὰ γαῖαν ἑλισσόμενος πεδίοιο,
Εὐξείνου ποτὶ χεῦμα θέει ἐπερευγόμενος ἄχνῃ,
Ἀρξάμενος προπάροιθεν ἀπ' οὔρεος Ἀρμενίοιο.

Apoll. lib. 2. eum oriri dicit,

——Ἀμαραντῶν
Τηλόθεν ἐξ ὀρέων, πεδίοιο δὲ Κιρκαίοιο.

Amaranta autem (ut ibidem Scholiastes) vel urbs est in Ponto, vel montes Colchici, unde (secundum Herodotum) Phasis delabitur. Quo ignorato Egestratus Ephesius Phasidis portus ἀμαράντους, h e ἀϑαλεῖς, καὶ ἀμαράντους, i. e. *semper florentes* reddidit. Amaranta autem esse montes Colchorum, Ctesias quoque lib. 2. prodidit. Stephanus Amarantos populos dicit esse inter Colchos apud quos Phasis fluv. nascitur, unde à quibusdam *Amarantius* dicitur. Atque hæc de illius ortu, quem ex Armeniâ duci, inter omnes ferè authores satis constat. De exitu ejus (inquit Lud. de la Cerda) quæstio aliqua, sed non incerta. Aliqua, nam Hecatæus Milesius scripsit in Oceanum influere, sed non ita incerta; nam certum influere in Euxinum ex Apollonii Scholiaste, ex Agathiâ, ex Eratosthene 3. Geogr. ex aliis. Ergo cum Hecatæus nominat Oceanum, credibile intellexisse mediterraneum. Regio, per quam fluit sive quæ illi adjacet *Phasiana*, & illius incolæ *Phasiani* Diodoro Siculo dicuntur. Xenophon quoque lib. 4. à Phaside 40. m. p. biduo confectis, obvios se habuisse dicit in montium verticibus *Chalybas*, *Tachos* & *Phasianos*; quos Heraclides de politiis commendat, ut quam maximè hospitales: Φιλόξενοι δ' εἰσὶν, inquit, ὥστε τοὺς ναυαγοὺς ἐφοδιάζειν, καὶ τρεῖς μνᾶς διδόντας ἀποπλεῖν (malim διδόντες ἀποπλέουσι) *hospitum ita sunt amantes, ut naufragium passis viaticum præbeant, & abnavigantibus tres minas largiantur*. Et de iisdem sic Agathias lib. 3. Ἐν γὰρ τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὅσα ὑφ' ἑτέρων βασιλείαν τέλεσιν, οὐκ οἶδα ὅμως ἄλλο οὕτω κλεινόν τι φῦλον καὶ εὐδαίμον, πλούτου τε ὑπερβολῇ, καὶ πλήθει κατηκόων, τόπων τε εὐκαιρίᾳ, καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἐπιτηδείων, καὶ τῇ τῶν ἠθῶν εὐκοσμίᾳ τε καὶ δεξιότητι, *inter nationes quæ sub alieno imperio constitutæ sunt* (id est extra Romanam ditionem) *nullam equidem aliam vidi ita celebrem atque felicem, tam opum excellentiâ, quam multitudine subditorum, locorum etiam opportunitate, abundantiaque rerum necessariarum, ac morum elegantiâ & dexteritate.* Bochartus. Hos Hippocrates libro de aere, aquis & locis Φασιηνοὺς vocat, vitamque agere dicit in paludibus, domos ligneas, & ex arundinibus in ipsis aquis habere extructas, neque inde multum ad emporia, urbesque prodire, verum naviculis quibusdam ex uno ligno fabrefactis sursum ac deorsum commeare. Aquas habere calidas, & stagnantes, à Sole putrefactas, imbribusque auctas. Regionem illorum calidam, aquosam ac densam, imbribus magnis, & impetuosis obnoxiam. Ob hanc cœli terræque constitutionem, & fructus insalubres qui ibi nascuntur, qui nunquam maturescunt; & incolæ magni, corpulenti, quorum neque juncturæ, neque venæ apparent, colore pallido, qualis eorum qui morbo regio laborant, linguâ gravissimâ ob aërem obscurum, & humidissimum, ad laborem à naturâ segnes. Hinc *aves Phasiani*, Anglicè *Phesants*. Mart. 3.58.

Et impiorum Phasianam Colchorum.

Et ep. 77. ejusdem libri:

Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aves.

Et lib. 13. ep. 72.

Argivâ primum sum transportata carinâ,
Ante mihi notum nil, nisi Phasis erat.

Fluvius hic multis nominibus clarissimus est. Primò urbibus celeberrimis, quibus illius ripæ vestitæ, atque ornatæ fuerunt. Ut *Tiritace*, *Cygnus*, & quæ (teste Plinio) in illius faucibus sita est *Phasis*, *Polistonia* hodie, Colchorum, (ut Strabo tradit) emporium, quod ex aliâ parte amni præcingitur, ex aliâ lacu, ex aliâ mari, unde biduo triduove Amisum, Sinopemque navigatur. Præterea, quæ (ut inquit Plinius) maximè inclaruit, *Æa* 15. m. p. à mari, ubi Hippus & Cyanus, sive Cyaneus, vasti amnes in eum confluunt, quæ urbs Milesiorum est colonia; item Dioscurias, ubi testatur Marcellinus, nunc usque nota. Per hunc fluvium Argonautæ cum Jasone in Colchos navigarunt ad rapiendum vellus aureum. Unde Ovid. Met. 7.

Multaque perpessi claro sub Jasone tandem
Contigerant rapidas limosi Phasidos undas.

Idem lib. 4. de Ponto:

Et quondam Graiis Phasi petite viris.

Catullus:

Peliaco quondam prognatæ vertice pinus
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidis ad fluctus, & fines Æetæos.

Val. Flaccus initio operis:

Fatidicamque ratem; Scythici quæ Phasidos oras
Ausa sequi.——

Hinc proverbium illud natum:

Δὶς Φᾶσιν ἴϑι ταυτὶ ἔχατος δρόμος.

Unde Plin. 26. 8. *Alvi causâ ad Phasim navigatur.* Propert. 1.20.

Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
Egressam longè Phasidos isse viam.

Theocritus in fine Idyllii 13.

Πεζὸς δ' ἐς Κόλχους τε καὶ ἄξενον ἵκετο Φᾶσιν.

Magnam præterea, ut Euphrates, Nilus, aliique fluvij

Phasis

Phasis quoque agros fœcundandi vim obtinet: Hinc illud Lucani:

Colchorum qui rura secat ditissima Phasis.

Admirabilis porro est fluvii hujus profunditas (est enim ut inquit Procopius libro 2. de bello Persico sub finem, si quis alius, maximè profundus) Theocritus ubi supra:

——Βαθὺν δ' ἀφίκοντο Φᾶσιν.

Et Orpheus in Argonaut. Φᾶσιν ἐϋῤῥείτην. Val. Flac.

——Finem cum Phasidis alti

Transierit Perses.

Deinde ejusdem latitudo, quam Procopius magnam, Xenophon lib. 4. Ἀναβάσ. circiter 20. p. esse dicit: non sine causâ igitur ab Apollonio εὐρὺς, & εὐρύῤῥους lib. 2. dictus fuit. Denique ejusdem celeritas tanta est, teste Procopio ubi supra, ut in mare Euxinum prorumpens longè distinctus feratur, nusquam cæteris aquis commixtus, ita, ut ex eo pura bibendi nautis in medio pelago sit facultas. Hinc optimo jure ab Ovidio & Val. Flacco *rapidus* dicitur. Apollonius lib. 2.

Φᾶσις δινήεις εὐρὺν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.

Hinc Marcellinus lib. 2. tremebundis cursibus eum Colchos dicit attingere. Val. Flac lib 5.

Magnus ubi adversum spumanti Phasis in æquor

Ore ruit.——

Mirum itaque ab Agricolâ inter tardos & leniter fluentes fluvios enumerari, & ab Hippocrate στασιμώτατον, & ἠπιώτατον ῥέοντα vocari. Æschylus in Prometheo soluto, Europæ atque Asiæ δίδυμον, καὶ μέγαν τέρμονα Phasin vocat. Frigiditatem ejus haud obscurè innuit Statius in Theb.

——Non ulla nurus nec alumna nivosi

Phasidis

Idem Sylv. 2.

Vinceret aspectu gelidi non Phasidis ales.

Idem *ferum* & *horridum* in Sylvis appellat. Claudianus:

——Calcabitur asper

Phasis equo.——

Romani luxuriam suam ultra hunc flu. extendebant. Sen. de Consol. *Ultra Phasin capi volunt, quam ambitiosam popinam instruas.* M Manilius:

——Jam ventri longius itur

Quàm modo militia. Numidarum pascimur oris

Phasidos & damnis.

Panegyricus: *Dapes quas positus extra Romanum Colchus imperium mittit.* Vide plura apud Stukium Scholiis in Periplum Ponti Euxini. Item *Phasis* fluvius in Taprobane. Stephanus.

Phavorinus, Arelatensis, Trajani, ac imprimis Adriani tempore floruit, Ἀνδρόγυνος, ut etiam Suidas, imò & Philostratus in vitis Sophistarum, ait; vel juxta alios Eunuchus. Sanè senex quoque imberbis erat, & voce acutâ ac stridulâ, ut Eunuchi esse solent. Interim rerum amatoriarum erat callentissimus usque adeo ut in adulterio etiam deprehensus dicatur; quod & Lucianus in Eunucho narrat. Nam etsi nomen ipsum reticeat, tamen cùm patriam & ætatem exprimat, satis docet, quem signet. Ab Adriano Cæsare aliquando culpatus ob sermonem, quem defendere optimâ ratione potuisset, silere maluit. Reprehendentibus hoc amicis, dicebat, nolle sibi cum eo negotium esse, qui triginta haberet legiones. Autor Spartianus in Hadriano. Interdum tamen cum eo contendit; quæ res plusquam satis erat periculosa. Nam Adrianus eos, à quibus eruditione vinceretur, odio tanto prosequebatur, ut plerosque eorum è medio tolleret. Nota res ex Xiphilino, qui memorabilem historiam refert de architecto Apollodoro, ejusque cæde. Itaque Phavorinus tria in se miranda esse dicebat, quod homo Gallus Græcè loqueretur, quòd Eunuchus adulterii causam ageret, quòd cum Imperatore disceptaret & viveret. [illegible] philosophica, & historica scripsit, de quibus Vossium sis adi.

Phegeus, pater AlphesibϾ, qui Alcmæonem, quum jussu patris matrem occidisset, & ob eam rem Furiis agitaretur, purgavit, eique Alphesibœam filiam matrimonio locavit. Ovid. Met. 9. Hinc *Phegeius*. Ovid. ubi supra:

Donec eum conjunx fatale poposcerat aurum,

Cognatumque latus Phegeius hauserit ensis.

Item *Phegis*. Idem 2 de Rem Am.

Amphilochi frater, ne Phegida semper amaret

Callirrhoe fecit parte recepta tori.

Vide Pausan. in Arcad. & Apollod. lib. 3.

Phemius, Homeri præceptor, citharœdus, quem ipse Homerus inducit Odyss. α cantantem in convivio procorum. Non quod ille Ithacensis ἀοιδὸς verè fuerit Homeri magister, sed Poeta in memoriam sui præceptoris adfinxit huic Ithacensi citharœdo hoc nomen.

Phemius, de reditu Græcorum à Trojâ scripsit. Plutarchus.

Phemius, Ægæi pater. Isacius ad Lycophronem: Φασὶ τ' Αἰγέα Φημίου εἶναι, παῖδα Αἰγέως δὲ Θησέα.

Phemonoe, prima Apollinis Delphici sacerdos, teste Pausaniâ, quæ carmen heroicum dicitur invenisse. Est & Phœbados nomen apud Lucanum. Sunt qui Phœbi filiam dicant fuisse. Meminit ejus Hesiodus in Theogon.

Pheneum, opp. Arcadiæ, ubi Moly herba nascitur. Pop. *Pheneata*, qui adorant Mercurium Quinctum. Cic. lib. 3. de N. D. ubi de Mercuriis: *Quinctus, quem colunt Pheneata, qui & Argum dicitur interemisse*, &c.

Pheneus, lacus Arcadiæ in Alpheum defluens, cujus aqua nocturno tempore perniciosa, diurno tempore salutaris est. Ovid. Met. 15.

Est lacus Arcadia (Pheneum dixere priores)

Ambiguus suspectus aquis, quas nocte timeto;

Nocte nocent pota, sine noxâ luce bibuntur.

Papinius Theb. 4.

Et Pheneos nigro Stygi mittere credita Diti.

Ubi inscitè Muretus Peneum amnem in Arcadiâ ex Thessaliâ transtulit, meritò notatus à Scalig. ad Catulli Carm. 64.

——Tanto te absorbens vortice amoris

Æstus in abruptum detulerat barathrum;

Quale ferunt Graii Pheneum prope Cyllenaum

Siccari emulsâ pingue palude solum.

Et reliqua, ubi Herculem ejus effossorem canit. De Pheneo multa Pausanias. De Stygis ad eam aquis Herodotus Euterpe. *Phenei* meminit Hom. in Catalogo

Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο, καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον.

Phera, *Cheramida* Sophiano & al. op. Messeniæ, in orâ

orâ sinûs Messeniaci, inter Messenen ad Bor. & Abeam ad Aust. Item op. in Achaiâ Peloponnesiacâ. Ptol. *S.Georgio* Nigro. Long.48.25. Lat 37.00.

Phera, *Fere* adhuc, teste Leunclavio, & *Jenizar.* teste Nardo, op. Thessaliæ geminum. ad distantiam 8. stad. in Pelasgiâ reg. à Pelio monte 180. stad. distans, teste Strabone, à Pagasis 90. inter Demetriadem & Pharsalum, apud Bœbeidem lacum. Hinc *Pheræus* Alexander tyrannus quidam dictus apud Plut. in Pelopidâ ... Thebe ob pellicatûs suspicionem interfectus est, teste Cicerone lib. 2. de Officiis, & Val. Max. lib. 9. cap. 13. Ovidius in Ibin:

Inque tuo thalamo jugulêris more Pheræi,
Qui datus est letho conjugis ense suæ.

Fuit & *Phera*, op. Atticæ inter Megara & Thebas.

Pheræus Alexander tyrannus quidam dictus apud Plut. in Pelopidâ. Ab uxore suâ Thebe ob pellicatûs suspicionem interfectus est, teste Cicerone lib. 2. de Officiis, & Val. Max. lib. 9. cap. 13. Ovidius in Ibin:

Inque tuo thalamo jugulatus more Pheræi,
Qui datus est letho conjugis ense suæ.

Fuit & *Phera*, op. Atticæ inter Megara & Thebas.

Pheraules, vir quidam Persa, qui ex paupere dives à Cyro factus, desiderio pristinæ tranquillitatis affectus, ac molestiarum, quas sibi divitias importasse querebatur, multitudine offensus, omnium bonorum suorum possessionem in Sacam quendam transtulit, sic sibi tantum excipiens, ut ab eo tanquam hospes, atque etiam parciùs aleretur. Vide Xenophon. Κυρ. παιδ. lib. 8.

Phereclus, fuit navium architectus. qui naves Paridis ad raptum Helenæ ituri fabricavit. Coluthus:

Ἔσθια ξυντεμένοιο διαιζόμεναι δρυὸς ὕλης
Ἤγαγεν, ἀρχεκάκοιο περιφρονέοντος Φερέκλου,
Ὅς ποτε μαργαίνοντι χαριζόμενος βασιλῆι
Νῆας Ἀλεξάνδρῳ δρυτόμῳ τεκτήνατο χαλκῷ.

Pherecrates, Atheniensis. poeta Comicus, militavit sub Alex. M. docuitque fabulas 12. Suidas. Vide Voss. P. Gr. pag. 38. Alius à Deucalione ortus. Cic. 1. Tusc. Qu.

Pherecydes, Syrus, de quo Apuleius in Floridis; *Quinetiam Pherecydes Syro ex insula oriundus, qui primus versuum nexu repudiato, conscribere ausus est passivis verbis, soluto locutu, liberâ oratione.* Vixit regnante Servio Tullo. Cic. in Tusc. Qu. *Pherecydes Syrus primùm dixit, animos hominum esse sempiternos; antiquus sane; fuit enim meo regnante gentili.* Etiam ætatem inde cognoscimus, quòd magister fuit Pythagoræ, teste Jamblicho in ejus vitâ. Item quòd Thaletis Milesii præceptor erat, ut Tzetzes ait, Chil. 2. Hist. 55. ubi & vixisse dicitur temporibus prædivitis Crœsi, primusque invenisse eclipses, ac periodos Lunæ. Primus omnium de naturâ & de Diis, scripsit, ut ex Theopompo refert Laertius. Constabat autem Θεογονία ejus libris decem. Iis deorum ortum & successionem complectebatur, ut est apud Suidam. Morbo obiit pediculari, teste Aristotele extremo lib. 5. de hist. Anim. Vide Laërtium in ejus vitâ, & Voss. Hist. Gr. lib. 4. cap. 4. Ubi etiam fusè disputatur an Suidas Pherecydem Lerium rectè distinxerit ab Atheniensi.

Pherecydes, historicus Atheniensis. Meminit ejus Germanicus in Arateis, ubi de Tauro, & Peliadibus. Admodum antiquum fuisse ostendit Dionys. Halycarn. lib. 1. Nempe vixit Darii Hystaspidæ temporibus. Vide Voss. de H. Gr. pag. 445. Alius *Pherecydes* memoratur Sorano in Hippocratis vitâ, ubi genealogiam Hippocratis dicitur consignasse. Vide Voss. de H. Gr. pag. 400.

Pherenicus, Heracleotes, fabulosa magis quàm historica cecinit. Athen. lib. 3. Testis etiam à Tzetze adducitur Chil. 7. Hist. 144. populi.

Pherephatta, Proserpina. Unde sacrum apud Cyzicenos Φερεφάττια, de quibus Plutarchus in Lucullo, & Appianus in Mithridaticis.

Pherezæi, populi, de quibus id solum ex Scripturâ constat eos habitasse in montanis & silvestribus locis. Hinc agreste hominum genus fuisse colligas, qui cum procul ab urbibus in solis pagis degerent, *Pherezæi* dicti sunt non immerito. Hebræi quippe pagos פרזות *pherazoth*, paganos פרזי *Pherazim* vocant.

Pherora, Herodis Judæorum regis frater veneno periit.

Phersephone, eadem quæ *Proserpina*; de quâ Isacius in Lycophr. Περσεφόνη δὲ καὶ Ἶσις, ἡ Γῆ, καὶ Ῥέα, ἡ Ἑστία, ἡ Πάνδωρος, ἡ ἑτέρα μυρία ὀνομάζεται. *Tellurem* intelligit, quod clarius elucet ex Φερσεφονείας etymo, de quo Hesychius. Φερσεφόνη· ἡ τῆς Δήμητρος θυγάτηρ ἡ φέρουσα τὸ ἄφενος, τουτέστι τὸν πλοῦτον, διὰ τὸ τὸν καρπὸν ἀπὸ τοῦ φέρειν ὄνασιν.

Phidias, nobilis statuarius, qui in ebore sculpendo citra æmulum claruit. Cic. de Orat. *Phidia simulacris nihil in eo genere perfectius.* Diis tamen (ut inquit Quintilianus) quam hominibus efficiendis melior. Inter hujus opera maximè commendata est Minervæ statua, quam Athenis ex ebore fecit 36. cubitorum altitudine, in cujus clypeo Amazonum pugnam, & Gigantomachiam insculpsit, in soleis verò Centaurorum & Lapitharum certamen. Proximam commendationem meruit Jupiter Olympius, & ipse totus ex ebore, & Romæ in porticibus Octaviæ, Venus. Plin. 25 8. Hic etiam statuam Nemesis Deæ denum cubitorum apud Rhamnuntem Atticæ oppidum fecit, quæ in manu mali ramum tenebat, ex quo parva surgebat complicatio, ubi teste Antigono inscriptum erat, *Agoracritus Parius fecit.* Hunc enim discipulum suum Phidias adeo dilexit, ut nomen ejus operi inscripserit. Initio pictor fuit & Minervæ clypeum Athenis pinxit. Hinc *Phidiacus*. Prop. 3. 9.

Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno.

Martialis, 7. 55.

Phidiaco si digna Jovi dare templa paravit,
Has petat à nostro Pisa tonante manus.

Ovid. Pont. 4. 1.

Bellica Phidiacâ stat Dea facta manu.

Stat. Sylv. 2. 2.

Si quid adhuc vacuâ tamen admirabile Pisa.
Phidiaca rasere manus.

Phidile, mulieris nomen. Hor. Od. 23. lib. 3.

Cœlo supinas si suleris manus
Nascente Lunâ rustica Phidile, &c.

Phila, urbs Macedoniæ, quam Demetrius, Antigoni filius, *Gonatas* cognominatus, juxta Peneum flu. condidit. *Fello* hodie Nardo. Item ins. parva Libyæ intra Tritonem fluv. in quâ Nysa oppidum, ad quod unicus est aditus

aditus. Est & ins. parva Gall. Narbon. inter Leronem & Phœnicem, teste Plinio. Fertur.

Philadelphia, urbs gemina: una Lydiæ, adhuc *Philadelfia* cognominata, urbs olim Episcopalis, sub Archiepisc. Sardiano, nunc & ipsa metropolis, inter Sardes 28. & Tripolim supra 30. m. p. ac inter Ephesum ad occ. & Tiberiopolim ad ort. 60. à Thyatirâ 64. in merid. ad Tmoli mont. radices, terræ motibus vexata. Altera in Cœlesyriâ, *Amana*, & *Astarte* olim Stephano. *Rabbath* Ebræis, teste D. Hieronymo, Episc. sub Archiep. Bostrensi, Gadaræ & Areodoli finitima, in Decapolitanâ reg. à Philadelpho rege condita. Est & *Philadelphia* urbs Ciliciæ. Ptol.

Philadelphus, rex Ægypti qui Bibliothecam fecit Alexandriæ fere 50000. librorum continentem. Idem libros Moysis curavit per 70. Interpretes ex Hebræo in Græcum sermonem verti.

Phila, op. Ægypti in Thebaide. Est & ins. Ægypti parva, aspera, & undique prærupta, Ptol. & Heliodorus. Lucanus lib. ult.

> *Rursus multifidas revocat piger alveus undas,*
> *Quà dirimunt Arabum populis Ægyptia rura*
> *Regni claustra Phila.* ———

Plin. 5. 9. *Et in adverso insula quatuor Phila, 600. m. p. à Nili fissurâ, unde appellari diximus Delta.* Sen. Nat. Eu. 4. 2. *Nunc vero magnas solitudines pervagatus, & in paludes diffusus, gentesque sparsus, circa Philas primum ex vago & errante colligitur*, &c. Ac rursum: *Primum incrementum Nili, circa insulam quam modo retuli Philas nascitur.* Forsan illic legend. *insulas quas.* Inde eidem Senecæ ad finem epistolæ secundæ *Philistæ* latrones & prædones, quales fuere earum 4. insularum incolæ. In iis accipiter numinis instar colitur.

Phileni, fratres Carthaginenses, qui pro finium suorum propagatione se vivos sepeliri sustinuerunt. Nam cum inter Carthaginienses & Cyrenenses de finibus controversia incidisset, placuit ut certo tempore duo viri ex utraque civitate egrederentur, & ubicunque sibi obvii fierent, ibi utriusque ditionis termini essent. Itaque Carthagine egressi Philæni cùm aliquot passuum millia in fines Cyrenensium processissent, indignati adversarii se esse præventos, optionem Philænis proposuerunt, mallentne ad fines suos retrocedere, an eo in loco vivi defodi: illisque respondentibus, se patriæ salutem vitæ anteferre, à Cyrenensibus, qui viribus superiores erant, vivi ibidem sunt defossi. Quo in loco Carthaginienses, ne eximia illorum in patriam pietas, ullâ temporum injuriâ obliteraretur, duas illic aras constituerunt, quas à fratrum horum nomine, *Philænorum aras*, vocaverunt. Vide Sallustium in bello Jugurthino. Hæ Strabonis ætate non extiterunt, ut ipse refert.

Philetarus Comicus, de quo Voss. P. Gr. pag. 50.

Philagrius, medicus insignis, Galeni contemporaneus, natione Epirota. Vide Suidam.

Philagrus, Sophista Cilix, auditor Lolliani, iracundus maximè. Cœl. Rhod. 11. 41.

Philammon Atheniensis pugil præclarus, Themist. Orat. 1 Ἀλλὰ τόν γε Φιλάμμωνα ἀνέχοιτ' οὐκ ἄν ποτε ἀφίεσθαι πρὸς τῷ Ἀλφειῷ κονίσασθαι, μὴ ξυμμαρτυρήσαντος Ἀθλητῶν τῇ φύσει καὶ παῖδα τουπαιδίον. Suidas. Φιλάμμων πύκτης Ἀθηναῖος, ὃς πάντας τοῦ χρόνου ἐνίκησε τοὺς ἀθλητάς.

Phileas, Geographus, quam antiquus fuerit, argumento est quod memoratur Dicæarcho in fragmento de Græciæ descriptione ad Theophastum. Atque idem testis adducitur in Epitome Artemidori Ephesii. Estque is qui in Περίπλοις citatur à Stephano in Ἀρδία. Meminit hujus Phileæ quoque Etymologus in Ἀργυσσών. Divulgavit quoque librum de Asiâ. Macrob. Sat. 5. 20. At plane alius est beatus Martyr *Phileas*, de quo Hieronymus in Scriptoribus illustribus, & Nicephorus, l. 7. c. 9.

Philelphus, nomine Franciscus, Anconitanus Eques Auratus & Poeta Laureatus Eman. Chrysoloræ gener, Romam accitus, artis Oratoriæ præcepta ad Ciceronis imitationem quosdam ingenuos adolescentes docuit; inter quos & Alexandrinus Alexander se plurimum profecisse testatur, lib. 1. cap. 23. Vide Voss. Hist. Lat.

Philemon, poeta Comicus, qui quamvis (ut inquit Quintilianus) pravis sui temporibus judiciis, Menandro sæpe prælatus, consensu tamen omnium meruit secundus credi. Vide Voss. P. Gr. pag. 58. Alius ab hoc testis laudatur Plinio, 4. 13. & 37. 2. Videtur fuisse scriptor Solino non absimilis. Vossius.

Philemon, rusticus quidam, qui cùm Jovem & Mercurium hospitio excepisset sub paupere tecto, unà cum Baucide uxore in arbores conversus est, & domus ejus in templum, ut refert Ovidius Metam. lib. 8. Fabula hæc docet hospitalitatem & frugalitatem esse Deo gratam, & apud Poetam (cujus nonnulli existimant Philemonem hunc fuisse villicum) extant elegantissimæ rerum rusticarum hypotyposes.

Philemon, Colossensis fuisse videtur ad quem D. Paulus Epistolam in gratiam Onesimi servi conscripsit.

Philetas, Poeta elegiographus ex insulâ Co, Philippi & Alex. M. ætate floruit, præceptor Ptolemæi Philadelphi. Suis carminibus celebravit Battidem puellam, quam adamavit; fuisse fertur corpore adeo tenui, ut necesse fuerit ei plumbum adhibere, ne ventorum flatu raperetur, Ælian. & Athenæus. Propert. lib. 2.

> *Tu satius memorem Musis imitere Philetam,*
> *Et non inflati somnia Callimachi.*

Idem lib. 3. eleg. 1.

> *Callimachi manes & Coi sacra Phileta!*
> *In vestrum quæso me sinite ire nemus.*

Et Eleg. 9.

> *Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,*
> *Et cecinisse modis Coe poeta tuis.*

Papinius in epithalamio Stellæ & Violantillæ lib. 1. Sylv.

> ——*Hunc ipse Choro plaudente Philetas,*
> *Callimachusque senex Umbroque Propertius antro*
> *Ambissent laudare diem.* ———

Hinc *Philetæus*. Prop. 3. 3.

> *Ora Philetæâ nostra rigavit aquâ.*

Idem 46.

> *Cera Philetæis certat Romana corymbis.*

Philetas, historicus. Ἀτθίδα tradidit literis. quæ Athenæus citat lib. 11. Item Ἄτακτα, sive *Indigesta*, quarum idem meminit lib 3. 11. 14. Ex eodem ad Hermem citat historiam Parthenius in Eroticis. Meminit & Stephanus in Ἴχναι & Φλιοῦς, & Etymologus in Ἀῶος & alibi. Sitne hic idem cum priore Coo, Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 3. p. 401.

Philinus bellum descripsit inter Carthaginenses & Romanos, propter Siciliam gestum. Sed ut Fabius, Romanis nimis addictus quædam longè aliter narrat, quam res erat: itidem hic Philinus, partium studio nimium velificatur honori Carthaginensium, uti ostendit Polyb. lib. 1. Agrigentinus patriâ fuit, ut scimus ex Eclogis Diodori Sic. lib. 23. Cornelio Nepoti perperam *Philominus* vocatur.

Philippi, Col. & urbs Macedon. Archiep. in Thraciæ confin. apud M. Pangæi radices, *Crenides*, teste Diod Sic. apud oram maris Ægæi, olim clara, nunc penè jacens & deserta. Hic *campi Philippici*, ubi inter Cæs. & Pomp. pugnatum est; postea vero inter Augustum & Cassium. Virg. Æn. 1.

Romanas acies iterum videre Philippi.

Ovid. Met 15.

Emathiique iterum madefient cæde Philippi.

Prop. lib. 2.

——*Mutinam aut civilia busta* Philippos.
Aut canerem Sicula classica bella fuga.

Sen. in Oct.

Pavere volucres & feras sævas diu
Tristes Philippi, hausit & Siculum mare
Classes.

Mem. hujus urb. B. Lucas, Act. Ap. 16. 12.

Philippides, Comicus poeta, haud ignobilis, ætate jam provectâ, quum in certamine poetarum præter spem vicisset, gaudio repentè mortuus est: quod & Diagoræ Rhodio accidit. Suidas. Vide Voss. P. Gr. pag. 54.

Philippides, Atheniensis cursor, eâ nempe tempestate quâ in Græciam Persarum venit exercitus, unicæ noctis spatio, mille & quingenta stadia, pedibus confecisse perhibetur, ut Lacedæmoniis Persarum adventum palam faceret, eosque ut præstò essent, admoneret. Leonic. Thom. lib. 3. cap. 9.

Philippus, Amyntæ fil. Alex. Magni pater, Macedonum rex, rei militaris peritissimus, rebusque gestis clarissimus, qui Macedoniæ regnum, quod angustis antea finibus continebatur, adeo ampliavit, ut eorum quinquaginta populi in Macedonum ditione numerarentur. Hic à Pausaniâ quodam adolescente fuit interfectus, qui cum de stupro per vim ab Attalo illato, apud Regem questus esset, & pro [illegible] dignitate ultionem frustra postulasset, seque etiam [illegible] animadverteret, iram in Regem convertit, & ultionem [illegible] quam ab inimico non poterat, ab iniquo judice sumpsit. Natus fuit Pellæ, quæ Macedoniæ civitas est, & Regum sepulchris nobilitata. Puer quondam bis obses datus ab Alexandro fratre, primum Illyris, deinde Thebanis, conciliandæ pacis gratiâ. Quo tempore per triennium in domo Epaminondæ summi ducis rudimenta exercuit. Hinc *Philippica*, Φιλιππικοὶ λόγοι, orationes Demosthenis in Philippum regem, & Ciceronis in Antonium. Item *Philippeus*, seu *Philippicus*, aut *Philippus* etiam, aureus nummus, cujus frequens apud Plautum mentio est. Horat. lib. 2. Epistolarum.

Rettulit acceptos, regale numisma Philippos.

Philippus, Alexandri M. Frater, Macedonum rex, Olympiadis jussu interfectus, alio nomine *Aridæus*.

Philippus, Demetrii fil. Rex Macedoniæ, à T. Qu. Flaminio victus. Is cum videret Annibalem feliciter in Italiâ res gerentem, Legatum ad eum de societate misit, qui in reditu à M. Valer. Flacco præfecto classis interceptus cum literis, missusque ad Senatum, statim Levinus Consul contra eum mittitur, qui Regem agentem Apolloniæ, incautum, semique-sopitum nocte intempestâ adoritur: Ille in Macedoniam cum exercitu terrestri itinere fugit, incensis prius, ne hostis potiretur, suis navibus. Livius ubi de bello Macedonico.

Philippus, Medicus Alex. Magni, Q. Curt. & Plut. in vitâ Alex. Hic gratus eò usque regi erat, ut cum Parmenio literas ad Alexandrum dedisset, quibus eum monebat, ut ab insidiis Philippi, velut ab hoste Dario corrupto, sibi in ægritudine caveret, Alexander exploratam habens medici fidem, poculum ab ipso Philippo præparatum hausit, & literas Parmenionis eidem legendas tradidit. *Philippos* etiam Romanos, viros claros legimus, inter quos L. *Philippus* Orator, Crassi adversarius. Cic. 3. de Oratore.

Philippus, Amphipolites historicus, fecit libros Rhodiacorum novendecim, & alia. Suidas. Item *Philippus*, Caricarum rerum scriptor à Strabone laudatus lib. 14. Is est Philippus Theangellensis, quem in libro de Caribus & Lelegibus citat Athenæus lib. 6. Item *Philippus* Megaricus memoratur Laertio in Stilpone. At difficile est dicere, utrum alius an aliquis istorum sit Philippus iste qui Orum Apollinem ex Ægyptio fecit Græcum, multi adeo ejus nominis fuerunt, & eos inter *Philippus* Abucara, cujus scholia sunt quæ in Hephæstionem leguntur. *Philippus* item Chalcidensis Plutarcho memoratur in Alexandro. Vossius.

D. *Philippus*, unus ex Apostolis Domini, ex Bethsaidâ oriundus, primus Evangelium Samariæ prædicavit. Act. 8. Vide Euseb. Eccl. Hist. lib. 3. cap. 31.

Philippus, genere Cæsariensis, unus ex septem Diaconis, qui & Evangelista cognominabatur, cujusque filiæ erant prophetissæ, uti legitur in Actis Apostolorum.

Philippus, Rom. Imp. Gordiano successit: qui tam severi & tristis animi fuisse dicitur, ut jam tum à quinquennali ætate nullo cujusquam commento ad risum solvi potuerit, aut ab inflexæ naturæ torvitate dimoveri. Sext. Aurelianus:

Philiscus, Atheniensis Tyrannus. Olymp. 23. Item cælator egregius, qui Venerem in Octaviæ porticu, item Latonam, Dianam, Musas novem & Apollinem nudum insculpsit. Item alius, de quo Dionis epitome in Pompeio: Κικέρωνα φυγόντα εἰς Μακεδονίαν Φιλίσκός τις ἐξ Ἀθηνῶν αὐτῷ συνήθης γνώριμος, φιλοσόφους λόγους παρεμυθήσατο.

Philistides, geographicum tractavit argumentum. Plin. 4. 12. tradit ex eo & Cratete Mallote. Cretam prius *Aeriam*, deinde *Curetim* esse dictam. Idem cap. 24. doce:

cet Gades ab eo & Ephoro *Erythiam* vocari. Emendandus Servius in Eclog. 1. Ubi corruptè *Philisthenes* vocatur.

Philistion Nicæus, poeta Comicus, Socratis ætate, nimio risu mortuus est. Item Locrensis medicus. Gell. 17. 12. Martialis 2.41.

Mimos ridiculi Philistionis.

Vide Voss. P. Gr. pag. 40.

Philistus, Milesius, Musicæ primùm operam dedit, evasitque clarissimus tibicen. Ad oratoriam demum conversus, auditor fuit Isocratis. Alius Syracusanus, historiographus, propinquus Dionysii tyranni, scripsit res Siculas libris 12. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 25.

Phillis, Delius, περὶ αὐλητ. Athenæo citatur lib. 25.

Philyra, mater Chironis Centauri, à quâ Chiron *Philyrides* dictus est, teste Servio in lib. 3. Georg.

Philyres, pop. juxta Pontum. Dionys. v. 766.

Μάκρωνες, Φιλυρές τε, καὶ οἳ μέσσουλας ἔχουσι

Βεχειρὲς ———

Val Flac. lib. 5.

Mosynichi, vos & stabulis Macrones ab altis,

Byzeresque vagi, Philyraque à nomine dicta

Litora. ———

Philo, is fuit, qui ex Proserpinâ filiâ, quam in balneis conspexerat, sustulisse creditur Mercurium: quem cum vellet exponere, consuluit mathematicum quendam, à quo hoc accepit responsum, puerum futurum maximum rerum divinarum interpretem: quo nomine eum servavit ac diligenter educavit. Hic Mercurius *Hermes Trismegistus* vulgò vocatur.

Philo, scriptor Eratosthene antiquior, literis prodidit navigationem in Æthiopiam. Strab. lib. 2. Non dubium autem quin Antigonus Carystius hunc ipsum Philonem signet Hist. Mirab. c. 160. At non æque apertum est, idemne, an alius *Philo* signetur à Josepho l. 1. contra Apionem: saltem *Philo* Byblius esse nequit, qui Josepho junior fuit. Fuit & *Philo* Thebanus, quo Plutarchus teste utitur in Alexandro. Item *Philo* Metapontinus, tibicen & Poeta. Steph. in Μεταπόντιον. Item *Philo*, qui librum scripsit de armamentario Athenis à se extructo, opere planè admirando, quod à Syllâ fuisse incensum Plutarch. testatur in Sylla, & Appian. de bello Mithridatico. Idem forte *Philo* est, qui de machinis scripsit, Tzetzæ memoratus Chil 2. Hist 35. Fuit etiam *Philo* Heracleota, cujus de rebus mirabilibus librum citavit Porphyrius. lib. περὶ Στυγὸς; atque inde fortasse sunt miranda illa, quæ de Galli Gallinacei, graculi, & apum amore erga hominem ex Philone prodit Ælianus, lib 12. cap 37. Fuit præterea *Philo* Philosophus, cujus historiam Ecclesiasticam in Annalibus suis laudat Michael Glcas. Alius præterea est *Philo* Byzantius, qui de 7. orbis miraculis scripsit, quem debemus V. C. Leoni Allatio, qui eundem edidit, scholiisque doctis illustravit, Romæ, A. D 1640.

Philo, Academicus, Clitomachi discipulus, Romæ profitebatur, quo profugerat Mithridatico bello, atque à Cicerone cultus est.

Philo, Judæus, Alexandriæ natus, disciplinisque omnibus eruditus, in nostrâ & Græcorum philosophiâ benè versatus, eloquentiæ Platonis adeo æmulator, ut proverbium fuerit: *Aut Plato Philonizat, aut Philo Platonizat.* In divinis autem legibus & patriis institutis, quantus fuerat, ex his quæ nobis librorum suorum traditis monimentis, palam est. Temporibus Caii Cæsaris, quanta acciderent Judæis mala, descripsit, ubi & suam legationem pro Judæis apud ipsum Imperatorem retulit. Vide plura de eo apud Vossium de. H. Gr. p. 191.

Philo Herennius, Byblius genere, grammaticus tempore Adriani Imp. de cujus imperio scripsit, & multa alia. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 2. cap. 10.

Philochorus, Atheniensis, vir doctissimus & vates tempore Eratosthenis, extinctus insidiis Antigoni Macedoniæ regis ob amicitiæ suspicionem cum Ptolemæo rege. Scripsit Atthidis libros 17. qui continent res gestas Atheniensium, & reges, & magistratus, usque ad Antiochum cognominatum *Deum*, aliaque complura. Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. l. 1. c. 18.

Philocles, Atheniensis, poeta Tragicus, non ita multo post Euripidem. Æschyli ex sorore nepos, ab iracundiæ vitio *Bilis* appellatus. Facie fuit imprimis fœdâ, capiteque in cristæ formam acuminato. Scripsit fabulas centum, reliquitque filium nomine Morsimum, & ipsum Poetam Tragicum. Suidas.

Philocrates, vir Atheniensis, proditionis notâ infamis apud Demosthenem. Alius ejus nominis edidit Θεσσαλικά, quorum lib. 2. citat Athenæus, lib 6.

Philoctetes, Pæantis fil. comes Herculis; cui idem moriens in Oetâ monte mandavit, ne corporis sui reliquias cuiquam indicaret: idque jurare eum adegit, deditque pro munere pharetram & sagittas Hydræ felle intinctas. Quare cum postea Delphico oraculo moniti essent Græci, ad evertendam Trojam, sagittis Herculis opus esse, inventus Philoctetes, & de Hercule interrogatus, negavit primùm se scire quid illi accidisset: cum vero illi vehementiùs urgerent, tandem mortuum esse confessus est: cumque illi instarent, ut sepulchrum ejus sibi indicaret, ne jusjurandum violaret, ictu pedis locum ostendit. Posthæc cum ad bellum Trojanum duceretur, quòd ipse solus Lernæis sagittis uti posset, unius sagittæ casu, in pede, quo Herculis tumulum monstraverat, vulnere pene immedicabili affectus est: cujus fœtor, cum à Græcis ferri non posset, in Lemno relictus est. Verùm occiso Achille, Ulysses in Lemnum regressus, ad Trojam illum reduxit, ubi & Pariden, singulari certamine ab eo provocatus, sagittis interfecit. Eversâ autem Trojâ, pudore, ne in patriam æger rediret, impeditus, in Calabriam venit, ibique Petiliam condidit, tandem vero operâ Machaonis medici sanatus est. Porro Philoctetem hydro morsum aiunt Sophocles & Lycophron. Et ante utrumque Hom. in Catal.

Τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν τόξων εὖ εἰδώς,

Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,

Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν

Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου

Ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων ———

Theocritus in Arâ addit hoc ei contigisse dum contemplaretur sepulchrum Troili, ab Achille occisi, quod in templo Apollinis Thymbræi erat. Prop. lib. 2.

Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon.

Ovid.

Ovid. Trist. 5. Eleg. 2.

Pene decem totis aluit Pœantius annis
Pestiferum tumido vulnus ab angue datum.

Fabulam narrat Servius ad illud Æn. 3.

Parva Philoctetæ subnixa Petilia muro.

Argonautam facit Val. Flac. lib. 1.

Tu quoque Phryxaeos remo Pœantie Colchos
Bis Lemnon visure petis, nunc cuspide patris
Inclytus, Herculeas olim moture sagittas.

Morbo pathico hunc laborasse innuit Auson. Epigr. 70.

Præter legitimi genitalia fœdera cœtûs
Repperit obscœnas Veneres furiosa libido
Herculis hæredi, quam Lemnia suasit egestas
Quam toga facundi scenis agitavit Afrani.

Philodemus, περὶ τῶν ἐν Ῥεῷ Συνδείων Athenæo memoratur lib. 10. Haud scio an alius à Philodemo Epicuro, natione Gadarensi qui à Strabone, lib. 16. inter celebres Gadaræ viros memoratur. Is Poeta fuit, vixitque Ciceronis ætate, à quo memoratur in Pisonem. Ubi sic Ascon. Pædianus. *Philodemum significat, qui fuit Epicureus, illâ ætate nobilissimus, cujus & poemata sunt.* Lil. Gyraldus suspicatur eundem, quem nominat Horatius Serm. 1. Sat. 3. *Gallis hanc Philodemus ait.*

Philogelos, non puto verum nomen fuit, sed fictum, nempe se ita vocavit, quia libro suo ridiculas esset narrationes complexus. Unam earum refert Tzetzes, Chil. 8. Hist. 250.

Philolaus, Pythagoricus quidam philosophus, cujus tres libros Plato, cùm tenui admodum esset pecuniâ decē millibus denariûm mercatus est, quod pretium à Dione Syracusano acceperat. Alius Corinthius, qui Thebanis leges dedit, ex familiâ Bacchiadum, amicus Dioclis, qui Olympia vicit: sed ubi ille civitatem deseruit, commotus ob amorem matris Alcinoæ Thebas migravit, atque ibi ambo defuncti sunt. Habitavit igitur ob hujusmodi causam apud Thebanos, legesque illis descripsit, & de aliis quibusdam, & de sobole procreandâ, quas illi proletarias vocant. Et hoc præcipuè ab illo provisum, ut numerus hæreditatum conservetur. Aristot. 2. Politic.

Philomela, Pandionis Atheniensium regis filia, quam Tereus, Thraciæ rex, qui Prognem sororem ejus uxorem duxerat, visendæ sororis prætextu à patre abductam in itinere violavit, & ne flagitium cuiquam indicaret, linguam ei præcidit, arctissimæque custodiæ eam inclusit. Verùm illa (uti erat lanificii peritissima) rem omnem, quo gesta erat ordine, in telâ depinxit; eamque per famulam ad Prognem misit: quæ quamvis sororis injuriâ gravissimè commota, ultionem tamen in Orgiorum tempus distulit, quo tempore magnâ mulierum catervâ comitata, thyrsisque & pellibus instructa, sororem carceri eripit, & in regiam perducit, ubi communicato cum illo consilio, Itym filium suum jugulat, patrique comedendum apponit: illoque epulis tam nefandis jam satiato, sub finem cœnæ pueri caput in convivium affert. Quo agnito Tereus furore percitus, cùm stricto gladio uxorem insequitur, in upupam commutatur, etiam nunc cristam militarem in capite gerentem. Progne autem in hirundinem, Itys vero in Phasianum, imò in Phassam, φάσσαν. Servius Danielis: Philomela denique in Lusciniam, etiam hodie de Terei injuriâ suavissimo cantu conquerentem. Quidam hanc fabulam ad cantûs harmoniam & sonorum, qui ex avibus audiuntur, varietatem referunt. Alii ad mores, & dicunt hanc fabulam docere, cohibendos esse effrænatos animi motus, quibus homines ad furorem compelluntur. Impetus autem Venereus, & vindictæ cupiditas reddunt homines insigniter immanes. Ac tyrannus libidinum sordibus inquinatus, rectè fingitur in upupam commutatus. Vide *Tereus*, & Meursium de Reg. Athen. ubi de Pandione. Martialis 14. 75.

Flet Philomela nefas incesti Tereos; & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur avis.

Virgilius Georg. 4.

Qualis populeâ mœrens Philomela sub umbrâ
Amissos queritur fœtus, quos durus arator
Observans nido implumes detraxit. at illa
Flet noctem, ramoque sedens miserabile carmen
Integrat, & mœstis latè loca questibus implet.

Vix credas (inquit Ludovicus de la Cerda) uti ingenia Poetarum aspiraverint ad gloriam hâc comparatione, ideo sæpe illam advocant. Ab uno Sophocle septies assumitur, semel in Ajace, semel in Antigone, bis in Trachiniis, ter in Electrâ. Ab Homero bis Odyss. 16. & 19. Eam usurpat Euripides in Phœnissis, Qu. Calaber lib. 12. & 7. Oppianus i H.. ut. & 5. Moschus epitaphio Bionis, Callimachus in lavacro Palladis, Nonnus Bassaricon secundo, Ἀδέσποτος quidam Anthologiæ lib. tertio. Ubi sunt etiam eadem comparatione Latini, quorum versus apponam. Catullus ad Ortalum:

Qualia sub densis ramorum concinit umbris
Daulias, assumpti fata gemens Ityli

Ovid. Fast. 5.

Quacunque ingreditur, miseris loca cuncta querelis
Implet, ut amissum cum gemit ales Ityn.

Et in Epist.

Quin etiam rami positis lugere videntur
Frondibus, & nulla dulce queruntur aves,
Sola virum non ultra piè mœstissima mater
Concinit Ismarium Daulias ales Ityn.

Pedo Albinovanus de morte Drusi:

Talis in umbrosis mitis nunc denique sylvis
Deflet Threicium Daulias ales Ityn.
Halcyonum tales ventosa per æquora questus
Ad surdas tenui voce sonantur aquas.

Sen. in Herc. Oet.

——Fugit vultus
Philomela suos, natumque sonat
Flebilis Ityn.——

Octavia apud eundem secum loquens:

——Repete assuetos
Jam tibi questus, atque æquoreas
Vince Halcyonas, vince & volucres
Pandionias.——

Papinius 9. Thebaidos Halcyones tantum memorat:

Fluctivagam sic sæpe domum, madidosque penates
Halcyone deserta gemit, cum pignora sævus
Auster,

Auster, & algentes rapuit Thetis invida nidos.

Philomelus, Phocensium dux, templum Delphicum occupavit, Locrenses vicit. *Philomeli* meminit Justinus lib. 8. cap. 1. Apud Polyænum vero lib. 5. malè appellatur Φιλόμηδος pro Φιλόμηλος.

Philomelus, apud Martialem ponitur pro ditissimo citharœdo. lib. 4. ep. 5.

———Nunquam sic Philomelus eris.

Idem. 3. 31.

Plus habuit Didymus, plus Philomelus habet.

Philomnestus, scripsit de Rhodiis Sminthiis Athen. lib. 3. Idem argumentum tractavit Philodemus, nisi forsan alterutrum nomen sit corruptum.

Philonides, Melitensis quispiam, qui quia erat prægrandi corpore, cæterùm insulsus & indoctus, abiit in proverbium, *Indoctior Philonide*.

Philonomia, Nyctimi & Arcadiæ filia, dum in venationibus cum Diana versaretur, in Martem incidit, qui, sumptâ pastoris formâ, gravidam puellam effecit. Ea vero gemellos enixa, patris metu in Erymanthum ejecit infantes, qui Deorum providentiâ illæsi, delati ad cavam quandam quercum dicuntur, ubi cum lupa quædam lustra haberet propriis abjectis in fluentum catulis, infantibus ubera præbuit, quod quidam Telephus pastor conspicatus, susceptos pueros educavit, ut suos. Et alterum quidem Lycastum, alterum, vero Parrhasium appellavit. Hi deinde Arcadiæ regnum successione consecuti sunt.

Philonomus, & Callias, fratres Catanenses. Stobæus ex Æliano refert, flammas incendii ex Ætnâ erumpentis miraculosè cessisse duobus filiis in humeros sublatos parentes senes efferentibus. Verba adscribam: Πεώτῃ καὶ ὀγδοηκοστῇ Ὀλυμπιάδι φασὶ τὴν Αἴτναν ῥυῆναι, ὅτε καὶ Φιλόνομος καὶ Καλλίας οἱ Καταναῖοι τοὺς ἑαυτῶν πατέρας ἀράμενοι, διὰ μέσης τῆς φλογὸς ὑπομείναν τῶν ἄλλων κτημάτων καταφρονήσαντες, ἀνθ᾽ ὧν καὶ ἀμοιβῆς ἔτυχον τῆς εἰς τὸ θεῖον. Τὸ γὰρ πῦρ θεόντων αὐτῶν διέστη καθ᾽ ὃ μέρος ἐκεῖνοι παρεγίνοντο.

Philopœmen, Megalopolitanus, dux Achæorum præstantissimus, Lacedæmonios & Messenios multis cladibus afflixit. Plutarchus.

Philostephanus, Cyrenæus, historicus, Callimachi familiaris de quo Vossius de Hist. Gr. lib. 1. cap. 15.

Philostorgius, Cappadox, sub Theodosio Juniore, Ecclesiasticæ historiæ libros edidit 12. pro 12. literis quas habemus in nomine ejus. Stylo usus fuit satis eleganti, sed undique erga Eunomianæ sectæ homines amorem, erga Catholicos odium prodidit. Vide plura de eo apud Vossium de Hist. Gr. lib. 2. cap. 21.

Philostratus Lemnius, temporibus Severi Imp. ejusque uxoris Juliæ, epistolarum magister, ut ipse planè monstrat in vitâ Apollonii Tyanei, scripsit vitas Sophistrarum ad Severum, de vitâ Apollonii libros 8. prætera Heroica, quæ hodie extant.

Philostratus, hujus pater, Athenis docuit Neronis tempore: scripsit Panegyricos plures ac declamationes oratoribus valde probatas, compluraque alia, quæ à Suida commemorantur.

Philostratus, tertius, superioris filius, docuit Athenis; scripsit Panathenaicum, Trojam, paraphrasin Homerici clypei. Iconas huic multi referunt. Ejus nominis & quartus fuit. Vide Vossium de Hist. Gr. p. 234. &c.

Philotis, ancilla apud Romanos, quæ, quum post urbem captam, sedato Gallico motu respublica vix statum suum tueretur, & Fidenates opportunitatem invadendi Romani nominis aucupati præfecissent sibi Posthumium Livium Dictatorem], mandatisque ad Senatum missis postulassent, ut si vellent reliquias suæ civitatis manere, familias sibi & virgines dederentur, Patribus in ancipiti deliberatione suspensis, pollicita est se cum cæteris ancillis sub nomine dominarum ad hostes ituram. Habitu itaque matrum-familias, & virginum sumpto hostibus cum prosequentium lachrymis ad finem doloris traditæ sunt; quæ cum à Livio in castris distributæ essent, viros plurimo vino provocarunt, diem festam apud se esse simulantes. quibus sopitis, ex arbore caprifico, quæ castris proxima, signum Romanis dederunt, qui cum repentinâ incursione Fidenates profligassent, Senatus beneficii memor, Philotin cum cæteris ancillis manumitti jussit, dotem ex publico eis fecit, & matronalem habitum gestare concessit, diemque ipsum novas *Caprotinas* nuncupavit ab illo *caprifico* ex quâ signum victoriæ ceperant, & *Caprotina* culta Juno, & sacrificium annuâ solennitate celebratum, in quo lac quod ex caprifico manat, propter memoriam facti adhibitum fuit. Plut. Varro. Ovidius, lib. 2. de Arte Amandi:

Porrige & ancilla, quâ pœnas luce pependit
Lusa maritali Gallica veste manus.

Philoxenus, Philosophus, qui gruis collum sibi exoptabat, quò diutius ciborum & poculorum sapore oblectaretur. Aristot. Ethic. 3. 9.

Philoxenus, Grammaticus Alexandrinus, Romæ scripsit de monosyllabis verbis, de Hellenismo, de genere linguarum & alia. Suidas.

Philoxenus, Eretriensis, pictor, Nicomachi discipulus, cujus tabula nullis postponenda Cassandro regi picta, continuit Alexandri prælium cum Dario. Idem pinxit & Lasciviam, in quâ tres Sileni commessabantur. Hic præceptoris celeritatem assecutus breviores etiamnum quasdam picturæ vias, & compendiarias invenit. Plin. 35. 10.

Philoxenus, poeta Lyricus, scripsit Lyrico carmine Æacidarum genealogiam. Hic, cum aliquando apud Dionysium tyrannum ageret tragœdiasque ejus, in quibus ille ambitiosissimus erat, minimè laudaret, conjectus est in Latomias, indeque Tarentum aufugit. Dionysio vero eum per literas revocare conanti, respondit hoc tantum monosyllabon, *Non*, sæpius iteratum. Suidas. A *Philoxeno* Cytherio dithyrambos esse inventos putavit Pindari Scholiastes. Sed hâc parte magis fidem meretur Herodotus in Clio. Is Arionem Lesbium sive Methymnæum, fabulâ de vectore Delphino nobilem, primum fuisse ait. qui Corinthi docuerit dithyrambos. Atque idem etiam proditum ab Aristotele; uti testis est Proclus in Chrestomathiâ. Sanè Philoxenus hic multo post Herodotum vixit; nempe Platonis temporibus. Nam & is Syracusanorum tyranno Dionysio juniori familiaris fuit, ut Pausanias in Atticis ait. Sed idem ab eo est interemptus postquam eum figuratè deriserat in Cyclope suo, sive de amoribus Cyclopis & Galateæ.

 Memi-

Meminere Athenæus, lib. 1. Ælianus Var. 12. 47. Idem convivium scripsit, unde quædam adducit Athenæus, lib. 4. & 14 Cujusmodi ejus dictio, & ingenium fuerit, If. Casaubonus dicet Animadversionum in Athenæum, lib. 4. cap. 11. Nempe planè ad lasciviam & nugas comparata.

Philyllius, à plerisque creditur auctor Jamborum de urbibus, ut cognoscimus ex Athenæo, lib. 3. 4. 9. Alius fuit veteris Comœdiæ poeta, Athenæo, lib. 14. & Polluci lib. 7. memoratus.

Philyra, filia Oceani, ex quâ Saturnus in equum conversus, Chironem Centaurum dicitur suscepisse, qui à matre *Philyrides*, & *Philyreius* dicebatur. Hanc fabulam ad Medicinæ & Chirurgiæ artem refert N. Comes Mythol. 4. 12. Scribitur autem hoc nomen, & ejus derivativa simplici l; poetæ tamen suo jure, ut primam syllabam extendant, geminant hanc consonantem.

Phineus, Agenoris fil. Hellanico: Hesiodo vero Phœnicis & Cassiopeæ, Agenoris nepos, frater Cilicis, Dorycli & Atamini. Hic rex Arcadiæ, vel, ut alii, Thraciæ, vel, ut rursus alii, Paphlagoniæ, uxorem duxit Cleopatram (quam quidam Sthenobœam vocant) ex quâ genuit Orythum & Crambum, ut Sophocles, vel, ut alii, Mariandynum & Thynum: vel, ut rursus alii, Palæmonem & Phinea: quibus mortuâ priore conjuge, Harpalycen, Calais & Zethæ sororem, novercam superinduxit; quamvis Flaccus Valerius non Harpalycen, sed Cleopatram Boreadum sororem vocet, cui etiam Apollonii Scholiastes subscribit, qui lib. 1. dicit Phineum Cleopatram Boreæ & Orithyiæ filiam uxorem duxisse, secundam vero Idæam, Dardani filiam novercam superinduxisse: cujus suasu filios suos ex Cleopatrâ susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est à Diis, & Harpyiæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fœdarent. Postea vero devenientibus ad ea loca Argonautis, a Calai & Zethe, fratribus alatis, rursus ad Strophadas insulas fugatæ sunt. Postremò occisus est ab Hercule, cum is in solitudine liberos Phinei offendisset excæcatos, comperissetque eos calumniis novercæ ejectos fuisse. Apollonius, lib. 2. Argonaut.

Ἔνθα δ' ἐπάκτιον οἶκον Ἀγηνορίδης ἔχε Φινεύς.
Ὃς περὶ δὴ πάντων ὀλοώτατα πήματ' ἀνέτλη
Εἵνεκα μαντοσύνης, τήν οἱ πάρος ἐγγυάλιξε
Λητοΐδης. οὐδ' ὅσσον ὀπίζετο καὶ Διὸς αὐτοῦ
Χρείων ἀτρεκέως ἱερὸν νόον ἀνθρώποισι.
Τῷ καί οἱ γῆρας μὲν ἐπὶ δηναιὸν ἴαλλεν,
Ἐκ δ' ἕλετ' ὀφθαλμῶν γλυκερὸν φάος, οὐδὲ γά-
νυσθ'
Εἴα ἀπειρεσίοισιν ὀνείασιν, ὅσσα οἱ αἰεὶ
Θέσφατα πευθόμενοι περιναιέται οἴκαδ' ἄγειρον.

Prop. 3. 5.

Aut Alcmaeonia furia, aut jejunia Phinei.

Virgil. Æn. 3.

——Strophades Graio stant nomine dictæ
Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno,
Harpyæque colunt aliæ, Phineia postquam
Clausa domus, mensasque metu, liquere priores.

Val. Flaccus, lib. 4.

Postera non cassa Minyis Aurora retexit
Noctis iter; nova cuncta vident, Thynnaaque juxta
Littora, fatidici pœnis horrentia Phinei
Dura Deum summoque lues urgebat in ævo.
Quippe nec extorrem tantum, nec lucis egentem,
Insuper Harpyiæ Typhonides, ira Tonantis,
Depopulant; ipsoque dapes prædantur ab ore.
Talia prodigia, & tales pro crimine pœnas
Perpetitur, spes una seni, quod pellere sævam
Quondam fata luem dederant Aquilone creatis.

Statius, lib. 8.

Qualis post longa Phineus jejunia pœna
Nil stridere domi volucres ut sensit abactas,
(Necdum tota fides) hilaris mensasque torosque,
Nec turbata feris tractavit pocula pennis.

Phinthia, Siciliæ fons, in quem, ut Apion refert, nihil immergi potest, sed omnia fluitant, Plin. 35. 1. Φιντιὰς Diodoro. Unde Phalaridi in epp. opidani sunt Φιντιεῖς. Item amicus Damonis cujusdam, ut ex Plutarcho invenimus. Quanquam apud Val. Max. & Cicer. de Off. *Pythias* dicitur.

Phintonis, Phinton Capellæ, ins. inter Sardiniam & Corsicam. Plin. Ptol. *Isola rosa* Ortelio, *Isle de Figo* Pineto.

Phirasi. Scandiæ ins. pop. Ptol *Franci* Turnebo, cujus opinionem rejecit F. Hotoman. in Francogalliâ, & merito quidem, ut à vero alienam.

Phison, vel *Pison*, i. e. *oris mutatio*, sive *multitudo*, sive *extensio*. fluvius è Paradiso fluens. Gen. 2. qui ab Euseb. & Hieronymo in Qu. Hebr. Ganges dicitur. Hesychius: Φείσων ποταμὸς Παραδείσου ὁ ἑρμηνευόμενος στόμα χώρης, παρὰ δὲ Ἕλλησι Γάγγης. Alcimus Avitus:

Quartus dehinc Phison, quem nominat India Gangen.

Interim vero mirus Geographus est Epiphanius qui Orientem simul & Occidentem conturbat. Sic enim ille in Anchoratu: Καὶ Φισῶν μὲν ἐστιν ὁ Γάγγης παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς καλούμενος καὶ Αἰθίοψι. Ἕλληνες δὲ Ἴστρον καλοῦσιν Ἰνδὸν ποταμόν. &c. Διαπερᾷ δὲ τὴν μεγάλην Αἰθιοπίαν καὶ ἄνω ἔνωθεν Γαδείρων εἰς τὸν μέγαν Ὠκεανόν.

Phlegethon, flu. infernalis, flammis æstuantibus rapidus, ab *urendo* sic dictus; quam etymologiam passim innuunt. Author. Culicis:

Nec timuit Phlegethonta furentem ardentibus undis.

Silius lib 13.

——Exundantibus urit
Ripas sævus aquis Phlegethon, & turbine anhelo
Flammarum resonans saxosa incendia torquet.

Idem ibidem:

Ardenti Phlegethonte natas fornacibus atris.

Statius Theb. 4.

Fumidus atra vadis Phlegethon incendia volvit.

Silius ni fallor.

Fons rapidus furit, atque ustas sub gurgite cautes
Egerit, & scopulis pulsat flagrantibus ora.

Seneca in Thyeste:

Phlegethon arenas igneus totas agens.

Virgil. Æneid. 6.

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis
Tartareus Phlegethon, torquetque sonantia saxa.

Hinc *Phlegethonteus* Claud. 1. de Raptu:

Et Phlegethontea requierunt murmura ripa.

Et *Phlegethontis*. Ovid. Met. 5.

——— Sparsumque caput Phlegethontide lympha.

Phlegon, unus ex equis Solis, ἀπὸ τοῦ φλέγειν, quod est urere, dictus. Ovid. Met 2.

Interea volucres Pyroeis, Eous, & Æthon.
Solis equi, quartusque Phlegon.

Phlegon Trallianus, libertus Augusti (nonnulli Adriani dicunt) historiam scripsit Olympiadum libris 16. usque ad Olymp. 29. De Fastis Romanorum libros 2. Item de nominibus locorum urbis Romæ, & epitomen Olympionicorum libris duobus. Suidas. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 11. Item viri Sancti nomen. Rom. 16.

Phlegra, urbs Macedoniæ, in quâ Gigantes olim cum cœlestibus conflixere & ab Hercule extincti erant. Hanc Eudoxus postea *Pallenen*, dictam scribit. Steph. Silius lib. 12.

Tradunt Herculeâ prostratos mole Gigantes
Tellurem injectam quatere & spiramine anhelo
Torreri latè campos, quotiesque minatur
Rumpere compagem impositam, expallescere cœlum.

Ubi loquitur de *Phlegræo campo* qui est in Campaniâ juxta Cumas. De quo vide Cluverium Ital. Ant. pag. 1114. Hinc *Phlegræus*. Ovid. Met. 10.

——— Prius cecini plectro graviore Gigantes
Sparsaque Phlegræis victricia fulgura campis.

Propertius 3. 11.

Issent Phlegræo melius tua funera campo.

Poetæ fabulâ hâc in comparationibus suis plerumque utuntur. Lucan. lib. 7.

Non aliter Phlegrâ rabidos tollente Gigantes
Martius incaluit Siculis incudibus ensis,
Et rubuit flammis iterum Neptunia cuspis,
Spiculaque extenso Pæan Pythone recoxit,
Pallas Gorgoneos diffudit in ægida crines,
Pallenea Jovi mutavit fulmina Cyclops.

Statius Theb. 2.

Non aliter (Getica si fas est credere Phlegra)
Armatum immensis Briareus stetit æthera contra,
Hinc Phœbi pharetras, hinc torva Palladis angues,
Inde Pelethroniam præfixa cuspide pinum
Martis, ac hinc lasso mutata Pyracmone temnens
Fulmina, cum toto nequicquam obnixus Olympo
Tot queritur cessare manus.———

Idem 1. Achilleidos:

Sic cum palantes Phlegræa in castra coirent
Cœlicolæ, jamque Odrysiam Gradivus in hastam
Surgeret, & Libycos Tritonia tolleret angues,
Ingentemque manu curvavit Delius arcum,
Stabat anhela metu solum Natura Tonantem
Respiciens, quando ille hyemes, tonitrusque vocaret
Nubibus igniferam qui fulmina posceret Ætnam.

Silius lib. 9.

Tollitur immensus deserta ad sidera clamor,
Phlegrais quantas effundit ad æthera voces
Terrigenum campis exercitus, aut sator ævi
Quantâ Cyclopas nova fulmina voce poposcit
Jupiter, extructis vidit cum montibus ire
Magnanimos raptum cœlestia regna Gigantes.

Et lib. ult.

Qualis odoratis descendens Liber ab Indis
Egit pampineos frænatâ tigride currus:
Aut cum Phlegrais confecta mole Gigantum
Incessit campis tangens Tirynthius astra.

Val. Flac. lib. 6.

——— Tremebundaque pulsu
Nutat humus; quatit ut sævo cum fulmine Phlegram
Jupiter, atque imis Typhœa verberat arvis.

Atque hæc poetæ. Theagenes vero & Eudoxus qui ad historicam fidem pugnam hanc reducere conantur; Pallenen, inquiunt, quæ veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas & superbia morum, Gigantum cognomen peperit. In hos ineunte prælium Hercule, fulmina de cælo missa sunt, donec ii fugere coacti sunt, & ingenti victoriâ superati. Ex hâc rerumor in vulgus ortus, ut Gigantes moverint bellum Diis. Id autem ideo fictum est, quoniam ea regio tota sulphure plurimo scatet. Hinc fit, ut ventorum impulsu excitetur passim ignis, qui, cum exitum è cavernis natura expetat, dum luctatur assiduè terram tandem quatit, & commovet, exuritque frequenter; unde & nomen sortitur, φλέγω enim Græcè *exurere, ardereque* significat.

Phlegyas, Martis fil. Rex Lapitharum in Thessaliâ, pater Ixionis, & Coronidis Nymphæ, quam cum ab Apolline vitiatam sensisset, confestim irâ percitus templum ejus Delphis incendit. Quapropter Apollo iratus, ipsum sagittis interfectum ad inferos detrusit, ubi hâc pœnâ afficitur, ut sub ingenti saxo ruinam minitante sedens, semper illud casurum suspicetur ac timeat. Stat. in Theb.

——— Phlegyam subter cava saxa jacentem
Æterno premit accubitu.———

Phlias, Argonauta, Bacchi filius. Val. Flac. lib. 1. Argonaut.

Et quem fama genus non est mentita Lyæi
Phlias, immissus patrios de vertice crines.

Apollonius, lib. 1.

Φλείας δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσιν Ἀραιθυρέηθεν ἵκανεν.

ubi Schol. Πόλις Πελοποννήσου ἡ Ἀραιθυρέα, ἐν ὅροις τῆς Σικυῶνος κειμένη, ἡ νῦν ὀνομαζομένη Φλιοῦς ἀπὸ Φλείαντος τοῦ Διονύσου, καὶ Χθονοφύλης, καὶ αὐτὸς δὲ Διόνυσος Φλοιὸς ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ φλύειν τὸν οἶνον, ὅ ἐστι βρύειν.

Phlius, *untis*, à *Phliunte* conditore, teste Pausaniâ, op. Peloponnesi geminum: Unum in Sicyoniâ reg. prius *Arantia*, & *Arathyrea*, teste Strabone. *Tri* Sophiano, *Rupela* Laonico, *Phoica* Pineto, à Corintho 30. stad. in occ. à litore 20. Alterum in Elide, teste Plinio, à Cyllene 15. m. p. à litore 2. ab Olympiâ 63. Populi *Phliasii* Xenophonti fide & fortitudine clari.

Phlœa, Dea, Proserpina scilicet ut quidam volunt, quibus favet Hesychius: Φλοιών, τὴν Κόρην τὴν θεόν ὅτι καλῶσι Λάκωνες. Nempe ut Latinis *Liber* Φλοιὸς, *Proserpina* Φλοιά. De Libero indicant verba Plutarchi: Ἔστι δὲ θύουσι Διονύσῳ τῷ Φλοιῷ.

Phobetor, Somni fil. sic dictus ἀπὸ τ͂ φοβεῖν, quod est *perterrefacere*. *Icelos* autem Superis dicitur, quia omnium animantium formam inducere posset. Est enim ἴκελος *similis*. Ovid. Met. 11.

Hunc Icelon Superi, mortale Phobetora vulgus
Nominat. ———

Phocaa, urbs Æolidis in orâ, inter Cumam ad Bor. & Smyrnam ad merid à quâ 25. m. p. recedit, apud ostia Hermi flu. Episc. sub Archiepisc. Smyrnensi. *Phocis* Melæ, Atheniensium colonia. Mem. ejus Lucan. lib. 3.

Et post tralatas exusta Phocidis arces.

Item *Phocaa* alia opidum Cariæ juxta Mycalen Mont. Plinius. *Phocenses* Joniæ pop. patrium solum communi consilio relinquentes, se non reversuros jurejurando, additis devotionibus, & execrationibus, polliciti sunt, & in Galliam profecti Massiliam urb. condiderunt, ut authores sunt Herod. lib. 1. & Strabo lib. 4. Hinc ortum adagium est: *Phocensium execratio*, de jurejurando multis vinculis astricto, uti Horat. meminit Epod. 16. à quo *Phocai* dicuntur. *Phocenses* quoque Phocidis in Græciâ pop. rem memoratu dignam fecisse narrat Plutarchus. Hi enim in prælium contra Thessalos exeuntes, mulieres & liberos in unum locum congestos, ubi ipsi à Thessalis victi essent, & interfecti, comburendos illico mandarunt iis, quos ad custodiam reliquerant: quod consilium & mandatum etiam mulieres ipsæ approbarunt, licèt non adimpletum fuerit, victoriâ adversus Thessalos reportatâ. Ex eâ deliberatione natum est proverbium: *Phocensium desperatio*, de stulto & insano consilio. *Phocai*, etiam & *Phocenses* dicuntur, & *Phocaici*, pop. Æolidis in Asiâ, & Phocidis in Græciâ, qui & *Cyrrhai* & *Castalii* quoque apud poetas dicuntur.

Phocas, Rom. Imp. A. D. 606. Hic antea Centurio Mauritium Tiberii generum Imp. unà cum uxore ejusdem, liberisque interfecit. Eodem rerum potiunte Persæ magnis incommodis Remp. affecerunt, occupata Mesopotamia, & Assyria, & in min. Asiam usque progressi. Tanta erat Principis ignavia. Sed & Germania, Gallia, Hispania, bonaque pars Italiæ defecerunt. Ægyptum vastabant Saraceni: Sic ille propter crudelitatem, & neglectam Remp. occisus Heraclium habuit Successorem. Vide Niceph. lib. 18. cap. 35. Item Grammaticus quidam qui scripsit de Nomine & Verbo.

Phocion, Atheniensis, vir clarus, cognomento *Bonus*, semper pauper, cum ditissimus esse posset, propter frequentes ei delatos honores. Val. Max. *Placidi & misericordes & liberales, omnique suavitate temperati mores Phocionis, quos optime profecto consensus omnium Bonitatis cognomine decorandos censuit.* Idem lib. 5. cap. 3 *Phocion vero his dotibus, qua ad parandum hominem potentissima judicantur, eloquentiâ & integritate instructissimus.* Hinc illa vox Demosthenis concionantis: Ἡ τ͂ ἐμῶν λόγων κοπὶς ἔρχεται. Auctor Jamblichus apud Stobæum. Phoci fil. erat, teste Suidâ in Φωκίων. Sic quoque Ælian. ποικ. 2. 16. Cochlearium vero fuisse patrem, testis idem Æl. 12. 43. Ubi sis vide Schefferum. Cæterum hic Phocion à civibus suis, quòd optimatum partes secutus fuerit, mori jussus est. *In quo tantum fuit odium multitudinis, ut nemo ausus sit eum liber sepelire. Itaque à servis sepultus est.* Ita Corn. Nepos. Valerius ubi supra: *Phocion non tantum eculeo ab Atheniensibus impositus est; sed certè post obitum nullam Attica regionis, qua ossibus ejus injiceretur, glebulam invenit; jussus extra fines projici, intra quos optimus civis vixerat.* Hic neque ridere, neque lachrymare ab ullo unquam est visus. Et in concione cum quis dixisset, *Cogitabundus videris ô Phocion: Rectè*, inquit, *conjectas: Cogito enim si qua valeo in his brevitate uti qua apud Athenienses dicturus sum.* Huic cum legati Philippi, Macedonum regis, ingentia munera offerrent, hortarenturque, ut ea acciperet (quamvis enim ipse facilè his careret, liberis tamen ejus essent necessaria, quibus difficile foret in summâ paupertate ad paternam gloriam pervenire) *Si mei*, inquit, *similes erunt, idem hic agellus alet eos, qui me ad hanc dignitatem perduxit: si dissimiles, nolo meis impensis illorum ali, augerique luxuriam.* Plutar. in Phocione.

Phocion, Peripateticus Hispanus, scripsit librum Cornucopiæ, multæ variæque doctrinæ refertissimum. Gellius.

Phocis, regio Achaiæ, inter Bœotiam & Ætoliam ad occ. in quâ Delphi urbs, & Parnassus mons cum Helicone. Ovid Met 1.

Separat Aonios Actais Phocis ab arvis.

Dionysius vers. 437.

Τῇ δ' ἐπὶ Φωκὶς ἄρουρα πρὸς ἀντολίην τε καὶ ἠῶ,
Ἑλλάδος ἣν βορέην διὰ χθόνα στῆμα Θερμοπυλάων
Παγκρατὴς νιφόεντος ὑπὸ πλευρῇσι. ———

Phocus, fil. Æaci. Ovid. Met. 7.

Excipit Æacides illos in limine Phocus.

Phocylides, Milesius, Poeta Græcus, floruit an. 4. Olymp. 60. teste Eusebio, sed alius ab eo, cujus carmen hodie habemus; hic enim multo recentior est. & quidem Judæus Alexandrinus, si non potius Christianus. Vossius.

Phœbas, adis, Phœbi sacerdos, quæ divino correpta furore, consulentibus ex tripode oracula edebat. Sidon.

Phœbe, eadem quæ Diana & Luna, à fratre *Phœbo* sic dicta. Ovid. Met. 1.

Nec nova crescendo reparabat cornua Phœbe,

Phœbe, & *Elaira*, Leucippi filiæ. Stephanus in *Aphydnis* Item femina quædam, de quâ Paulus 16. ad Rom. Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν διάκονον τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς.

Phœbigena, cognomen Æsculapii, à patre *Phœbo*. Virgil. Æn. 7.

Fulmine Phœbigenam Stygias detrusit ad undas.

Phœbus, idem qui *Apollo*, sive *Sol*. Jovis & Latonæ fil. eodem partu cum Dianâ editus, divinationis & Musicæ Deus à Poetis habitus, & Medicinæ repertor. Hunc Poetæ versibus pangendis tanquam Præsidem invocant. Theognis.

Ὦ ἄνα Λητοῦς υἱέ, &c.

Orpheus:

Ὦ ἄναξ Πυθῶνος μεδέων ἱεροπρόθολε μάντι, &c.

Val Flaccus:

Phœbe mone, si Cumaa mihi conscia vatis
Stat castâ cortina domo.

Iidem

Iidem sese ab eo revocatos fuisse fingunt, cum grandius aliquid quam par est, proficiendum in se suscipiunt. Virgil. Eclog. 6.

Cum canere reges & praelia, Cynthius aurem
Vellit, & admonuit: Pastorem Tityre pingues
Pascere oportet oves, deductum ducere carmen.

Horatius 4. Od. 15.

Phoebus volentem praelia me loqui
Victas & urbes increpuit lyrâ
Ne parva Tyrrhenum per aequor
Vela darem.

Prop. 3. 3.

Cum me Castaliâ speculans ex arbore Phoebus
Sic ait, aurata nixus ad antra lyrâ,
Quid tibi cum tali demens est flumine? quis te
Carminis Heroi tangere jussit opus?
Non hic ulla tibi speranda est fama, Properti,
Mollia sunt parvis prata terenda rotis.

Sic dictus juxta Cornificium ἀπὸ τῆς φοιτᾶν βίᾳ, h. e. *quòd vi feratur*, ut & Macrobius refert Sat. 1. 17. Plerique nominatum putant à specie & nitore, nonnulli à sordibus, à quibus is purgat. Nam φοιβᾶν est *purgare*, & φοιβὸν τὸ καθαρὸν & φοιβεῖκὸς ὡς ἂν ὁ φοιβάσιος χειμῶνος ὁ ἐπὶ καθαροῖς. Alii *Phoebum* qu. φάβιον appellant, i. e. *à luce, & vitâ*, vel potius qu. φαόβιον. Didymus ex Hesiodo ἀπὸ τῆς φοίβης, *puritate & luce*. Fungerus.

Phoenice, reg. Syriae maritima, inter reliquam Syriam ad Bor. Eleutherio flu. disterminante, & Palaestinam ad merid. Chorseo flu. ab eâ divisa; ubi Tripolis, Byblos, Tyrus & Sidon, urbes quondam clarae. Pop. *Phoenices*, quos Josephus author est invenisse Graecas literas. Sane Lucanus lib. 3.

Phoenices primi (fama si creditur) ausi
Mansuram rudibus vocem signare figuris.

Phoenices inter alia de nimio cauponandi studio apud Pindarum notantur. Unde adagium, *Phoenicum more*, de compensatione quae fieri solet de manu in manum; quod fit ubi res est cum homine incertae fidei; Sic enim caupones faciunt, manu dantes simul & recipientes. Fuere & astuti ac insidiosi, ut adagium ab illis prodierit apud Diogen. & Suidam: *Phoenicum pacta*, in vafros & astutos, quales fuere Phoenices, qui hospitia terrae per diem & noctem impetrata, jussi ab re, responderunt, illum diem & noctem nondum praeteriisse. Phoenices primi mercaturam exercuisse feruntur, uti ex Sophocle legitur. Dionysius vers. 904.

Οἱ μὲν ἐπ' ἠπείρῳ, τοὶ δὲ Σύριοι καλέονται.
Οἱ δ' ἁλὸς ἐγγὺς ἔασιν ἐπωνυμίην Φοίνικες,
Τῶν δ' ἀνδρῶν γενεῆς οἱ Ἐρυθραίης γεγάασιν,
Οἳ πρῶτοι νήεσσιν ἐπειρήσαντο θαλάσσης,
Πρῶτοι δ' ἐμπορίης ἁλιδινέος ἐμνήσαντο,
Καὶ βαθὺν οὐρανίων ἄστρων πόρον ἐφράσσαντο

Nunc secundo loco (inquit Bochartus) se offerunt Phoenicum navigationes, qui paulo post aetatem Mosis à Josuâ & Israëlitis è patrio solo pulsi, primò in Phoenices litora, mox per totum mare Mediterraneum coeperunt se diffundere, & in multis Europae, Asiae, & Africae locis colonias disseminare. Partem in Africam concessisse colligere est ex Procopii Vandalicis, ubi meminit columnarum in Africâ Tingitanâ erectarum cum Phoeniciâ inscriptione: ΗΜΕΙΣ ΕΣΜΕΝ ΟΙ ΦΥΓΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΛΗΣΤΟΥ ΥΙΟΥ ΝΑΥΗ. Hoc est: *Nos ii sumus qui fugerunt à facie Josua latronis filii Nave.* Phoenices scripserant, ut fas est conjectare אנו בורחים מפני יהושע איש החמס בן נון. *Phoenicum* porro vel *Phoenicia* nomen, sit licet pervulgatum, obscurae tamen est originis, & perincertae. Sunt qui ἀπὸ τῶν φοινίκων à palmarum copiâ *Phoeniciam* dictam volunt; alii à colore Rubri maris, unde scil. in Syriae litora migraverint primi Phoenices; alii à purpurae colore puniceo, cujus Tyri magnus proventus; alii ἀπὸ τοῦ φόνου à *caedibus* quibus fuerint olim impensè dediti; alii à *Phoenice* Tyrio, cujus in poetarum fabulis multa mentio. Plerique recentiorum nomen Hebraeum esse putant, à Graecis interpolatum, quod quidem Scaliger פנחס *Pinchas*, Fullerus פנק *Panek*, alii פנג *Pannag* scribi volunt, nullis authoribus freti: Cùm Hebraeus scriptor vetustus nullus extet, qui Phoeniciam vel Phoenices his nominibus appellaverit. His igitur omissis, Bochartus *Phoenicum* vocabulum Graecum esse non diffitetur; sed quomodo Graecae sunt tot populorum, urbium, fluminum nomenclaturae, quas ex Hebraea linguâ desumptas Graeci ad suae typum sic effinxerunt, ut viderentur apud se natae. Ita ex *Moph* fecere *Memphin*; ex *Bosra*, *Byrsam*; ex torrente *Jabboc*, *Jobocchum*; ex torrentibus *Kedron* & *Kison*, torrentes τῶν Κέδρων, καὶ τῶν Κισσῶν, i. e. *cedrorum & picearum.* Ea planè ratione *Phoenicum* vocem à Graecis effictam fuisse putat vir magnus ad instar Hebraicarum פני ענק *phene Anak*, ac si *filios Anak*, vel *Anacaeos* dixeris. Item Φοίνικες, γένος τι Ἀθήνησι, teste Hesychio. Vide Meurs. Attic. Lect. pag. 311.

Phoenix, Agenoris fil. Cadmi frater, qui Phoenicibus imperavit, à quo *Phoenicia*, ut quidam volunt.

Phoenix. Amyntoris fil. praeceptor Achillis, qui cum matris suae hortatu cum patris concubinâ rem habuisset, diris impetitus à patre, relictâ Hellade, in Thessaliam sese contulit, ad Peleum regem, qui illi Dolopum procurationem commisit, filiumque Achillem in disciplinam tradidit, quem etiam ad bellum Trojanum comitatus est, ut ipse narrat apud Hom. Iliad. 9. Hic oculis tandem captus est. Ovid. in Ibin:

Id quod Amyntorides videas, trepidusque ministra
Pertentes baculo luminis orbus iter.

Item *Phoenix*, avis Arabica, solitaria, aquilae magnitudine, auri fulgore circa collum, caetera purpurea, caeruleam roseis caudam pennis distinguentibus. Vide Plin. 11. 2. & Horapollinem pag. 96. Vivere secundum alios proditur annis 340. juxta alios 600. secundum alios denique 1460. Maximè vulgatum quingentos annos vivere Seneca Epist. 42. *Nam ille alter fortasse, sapiens) tanquam Phoenix, semel anno quingentesimo nascitur.* Ipse se reseminat. Ovidius Met. 15.

Una est quae reparet, seque ipsa reseminet ales,
Assyrii Phoenica vocant, &c.
Hac ubi quinque suae complevit, secula vitae
&c.

Quae si vera sint, praeclaram imaginem Resurrectionis haec avis omnino praebet. Et vero argumenta Resurrectionis ab eâ non pauci Patrum ducere solent. Ut Tertull. de Resurr. cap. 13. Ambros. de fide Resurrect. itemque lib. 6. in Hexam. cap. 23 Zeno Veronensis

de Resurr. & alii. Sed & non pauci profanorum scriptorum addicunt, ut Plinius, Tacitus, Dio, Victor, Mela, &c. qui & visam quandoque hanc avem tradunt. & ejus descriptionem exhibent. Dubitat Greg. Naz. Orat. 37. quæ de Spiritu S. est, itemque Orig. contra Celsum lib. 4. Sed & B. Maximus planè negat lib. ad Petrum illustrem apud Photium pag. 306. Vide Donati Marcelli disputatiunculam de hâc avi ad 6. An. Taciti, cap. 33. Cujus verba apponam. *Paulo Fabio & L. Vitellio Coss. post longum seculorum ambitum, avis Phœnix in Ægyptum venit*, &c. *Sacrum Soli id animal, & ore ac distinctu pennarum à cæteris avibus diversum, de numero annorum varia traduntur, maximè vulgatum quingentorum spatium. Sunt qui adseverent mille quadringentos sexaginta unum interjici.* &c. *Confecto annorum numero, ubi mors propinquat, suis in terris struere nidum, eique vim genitalem adfundere, ex quâ fœtum oriri; & primam adulto curam sepeliendi patris, neque id temerè, sed sublato myrrhæ pondere, tentatoque per longum iter, ubi par oneri par meatui sit, subire patrium corpus; inque Solis aram proferre, atque adolere.* Hæc ille. Multa autem & præclara de hâc ave apud Veteres. Herod. in Eut. Solin. c. 46. Mel. lib. 3. Philostr. de V. Apoll. lib. 3. Martialis, lib. 5.

Qualiter Assyrios renovant incendia nidos
Una decem quoties secula vixit avis.

Lactantius Carm de Phœnice:

Pholegandrus, insula una Sporadum. *Philecandrus* Ptol. & Hesychio. *Phlegandrus est* Punicè גונדרי פלכ *Phelecgundari*, h. e. *tractus lapidosus*. Rectè Bochartum sic conjectasse doceant hæc Strabonis lib. 10. quæ inde descripsit Stephanus: Φολέγανδρος, ἣν Ἄρατος σιδηρείην ὀνομάζει διὰ τὴν τραχύτητα. Arati versus sic se habet:

Ὦ Λητοῖ σὺ μὲν ὥς γε σιδηρείη Φολεγάνδρῳ.

Pholoe, mons Peloponnesi in Arcadiâ sylvosus, nivosus, & excelsus, Pisæ Olympiæ proximus. Hujus mem. Ovid. lib. 2. Fast.

Testis erit Pholoe, testes Stymphalides undæ.

Stat. 3. Theb.

Pinus ut ex sylvis Pholoes habitator opaca.

Sidonius Apollinaris:

Passim per Pholoen jacet nivosam.

Lucan. lib. 3.

———Tunc linquitur Æmus
Thracius, & populum Pholoe mentita biformem.

Strabo lib. 8. Καὶ ἡ Φολόη δ' ὑπέρκειται τῆς Ὀλυμπίας ἐγγυτάτω ὄρος Ἀρκαδικὸν, ὥστε τὰς ὑπωρείας τῆς Πισάτιδος εἶναι. Nomen sortitur à *Pholo* illo Herculis intimo ibi sepulto. Insignis est locus Diod. Sic. lib. 4. Ὁ Ἡρακλῆς μεγαλοπρεπῶς ἔθαψεν ὑπὸ τὸ ὄρος, ὃ στήλης ἐνδόξου γέγονε κρεῖττον. Φολόην γὰρ ὀνομαζόμενον διὰ τῆς ὁμωνυμίας μηνύει τὸν ταφέντα, καὶ οὐ δι' ἐπιγραφῆς. Inde *Pholoaticus*. Sidon. in Paneg. Majoriano.

———Non sic Pholoetica monstra.
Atque Pelethronios Lapithas Semeleius Evan
Miscuit.

Est etiam famulæ cujusdam textricis nomen. Virgil. Æn. 5.

Olli serva datur operum haud ignara Minervæ
Cressa genus Pholoe, geminique sub ubere nati.

Pholus, unus ex Centauris, Ixionis ex Nube fil. qui Herculem ad Pirithoi nuptias euntem hospitio excepit, eoque in tumultu, qui inter Lapithas & Centauros ejusdem in nuptiis exortus est occubuit. Ovid. Virg. Georg. 2.

———Ille furentes
Centauros letho domuit, Rhœtumque Pholumque.

Papin. 2. Theb.

Qualis in adversos Lapithas erexit inanem
Magnanimus cratera Pholus.

Claud. præfat. ad nupt. Hon & Mar.

———Quæ flectere Rhœtum,
Quæ rigidum poterant plectra movere Pholum?

Theocritus Idyl. 7.

Ἆρά γε τῆ τοιόνδε Φόλω κατὰ λάϊνον ἄντρον
Κρατῆρ' Ἡρακλῆϊ γέρων ἐστάσατο Χείρων.

Val. Flac. lib. 1.

—— Sed fortior Æson
Attollens dictis animos: O si mihi sanguis
Quantus erat, cum signiferum cratera minantem
Non leviore Pholum manus hac compescuit auro.

Phorbas, fil. Priami & Epithesiæ, Stasippi Mygdoniæ regis filiæ, inter fratres natu maximus, adeo ut Priami frater potius quam filius videretur. Quam ob causam cum pater eum, veluti emeritum, à prælio juberet abstinere, illo tamen invito, non semel in pugnam descendit, & post multa egregia facinora, favente Mercurio edita, tandem à Menelao est obtruncatus. Hujus imagine assumptâ, Somnus Deus Palinurum decepit. Virg. Æn. 5.

———Puppique Deus consedit in altâ
Phorbanti similis, funditque has ore querelas.

Servio dicitur fuisse Triopæ filius, pater Ilionei Trojani, comitis Æneæ. Alius pastor Polybi Corinthiorum regis. Alius, cujus mem. Ovid. Met. 11.

——— Nam templa profanus
Invia cum Phlegyis faciebat Delphica Phorbas.

Phorbas, quintus Atheniensium princeps, anno ante U. C. fere 200. Alius Argivorum rex, an. ante U. C. fere 830.

Phorcus, sive *Phorcys*, Ponti ac terræ fil. Hesiod. in Theog.

Αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν καὶ ἀγήνορα Φόρκυν,
Γαίῃ μισγόμενος, καὶ Κητὼ καλλιπάρῃον.

Varro tamen Thoseæ Nymphæ ac Neptuni filium fuisse scribit, qui filias habuit Phorcydas sc. & Gorgonas, item Thoosam, quæ cum Neptuno conjuncta Cyclopem peperit Polyphemum. Homerus libro 1. Odyss.

Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον
Πᾶσι Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε Νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος.

Genuit etiam serpentem, qui mala Hesperidum tuebatur, ut ait Hesiodus:

Κητὼ δ' ὁπλότατον Φόρκυϊ φιλότητι μιγεῖσα
Γείνατο δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς κεύθεσι γαίης
Πείρασιν ἐν μεγάλοις παγχρύσεα μῆλα φυλάσσει.

Genuit

Genuit & Scyllam ex Hecate, ut sensit Acusilaus. Apollon. lib. 4.

Ἠ σὺ δὲ Σκύλλης ... Φόρκυι

Σκύλλης Αὐσονίης ὀλοόφρονος ...

Νυκτιπόλος δ' Ἑκάτη, τὴν τε κλείουσι Κραταιΐν.

Fuit autem si ad historiam spectemus, Sardiniæ atque Corsicæ rex, qui ab Atlante navali prælio superatus, in eâ pugnâ submersus sit, neque uspiam postea inventus, quare creditus fuit se in Deorum marinorum numerum recepisse. Vide Palæphatum Περὶ τῶν Φόρκυνος θυγατέρων, ubi Poetarum fabulam refutat, Phorcynem sc. 3. filias, quæ inter se unum duntaxat oculum habentes, illo vicissim utebantur.

Phormio, philosophus; Thucydides lib. 2. Peripateticus, Cic. 2. de Orat. Cùm, inquit, Annibal Carthagine expulsus, Ephesum ad Antiochum venisset exul, & ad Phormionem audiendum, propterea quòd ejus nomen erat in magnâ apud omnes gloriâ, invitatus esset ab hospitibus suis, locutus esse dicitur homo copiosus aliquot horas de Imperatoris officio, ac de omni re militari. Tum cùm cæteri, qui illum audierant, vehementer essent delectati, quærebant ab Annibale, quidnam ipse de illo philosopho judicaret. Hic Pœnus non optimè Græcè, sed tamen liberè respondisse fertur, multos se deliros senes sæpe vidisse, sed qui magis quàm Phormio deliraret, vidisse neminem.

Phormus, Syracusanus Comicus, Geloni tyranno familiaris, docuit fabulas septem quas commemorat Athenæus. Vide *Amorphus*, & Voss. P. Gr. pagina 27.

Photinus, Lugdunensis Episcopus Polycarpi discipulus, religionis causâ supplicio affectus, Anno Salutis 169. Ætatis suæ 80. Euseb. l. cap. 2. Hist. Eccles. Item hæreticus, An. Dom. 355. Divinam Christi naturam negavit. Tripart. Hist. lib. 5. cap. 5.

Photius, Patriarcha C. P. vir omnium Græcorum sui seculi longè eruditissimus, floruit A. D. 879. vivere autem desiit 889. Hic primus (si Genebrardo fides) secessionem apertam fecit à Latinâ Ecclesiâ. Zonaras Annalium tomo 3. Προχειρίζεται δὲ Πατριάρχην τὸν Φώτιον, ἄνδρα τῆς ἐπιστήμης ... τοτε τυγχάνοντα, ἐν λόγοις ..., Loquitur de Bardâ Imp. quod clarum è Cedreno: Ὁ Βάρδας Φώτιον, ἄνδρα ἐπὶ σοφίᾳ γνώριμον, ... Πατριάρχην. Græco-Latinæ editioni Bibliothecæ ejus præmittuntur eruditorum aliquot judicia de eo. Nonnulla quoque exhibet R. Episc. Montacutius qui Epistolas ejusdem Latinè reddidit ac notis subinde illustravit Lond. 1651. De hoc Photio illustre testimonium perhibet Rob. Creyghtonus (Episc. Bathon & Wellensis) Præfatione ad Concil. Florent. in sermonem Latinum à se translatum his verbis: Nam qui propriis oculis, & non alienis in rerum momenta introspicient, mecum fatebuntur spero Illustri Photio doctiorem in omni genere literarum, prudentiorem in rebus gerendis, omnis juris divini, humanique peritiorem nunquam sedisse in quovis solio, vel Romæ Papam, vel Constantinopoli Patriarcham.

Phraates, Parthorum rex, quo expulso, ob tyrannidem, Tiridates regnum occupavit. Quo tamen rursus dejecto restitutus Phraates ab Augusto fuit. Justin. lib. 4. Dio lib. 54. Horat. 2. Od. 2.

Redditum Cyri solio Phraaten

Dissidens plebi numero beatorum

Eximit virtus.

Idem 1. Ep. 12.

——Jus imperiumque Phraates

Cæsaris accepit genibus minor.

Filium cognominem habuit. Tacit. 6. 31.

Phranza. Vide *Georgius*.

Phraortes, rex Indorum, ad quem Apollonius Tyaneus pervenit: quem cum de victu interrogaret, respondit: *Tantum vini bibo, quantum Soli sacrifico; quæ autem venando acquiro pascuntur alii, mihi sat fuerit ipsa exercitatio. Cibus mihi olera & palmarum fructus, multa mihi quoque ex arboribus nascentia, quæ manus hæ plantaverunt.* Philostratus in vita Apollonii.

Phrudis, Gall. Belg. flu. Ptol. *Some* Becano, *Sambre* verò Cænali.

Phruri. Scythica gens Sericæ vicina. Dionysius:

Καὶ Τόχαροι, Φρουροί τε, καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν.

Ubi aliqui Φρῦνοι.

Phrurium, promont. Cypri, inter Zephyrium promont. ad occ. & Curium urb. ad ort. *Capo Blanco* Mercatori. Item Indiæ extra Gangem urbs. Ptol.

Phrygia, regio Asiæ gemina: *Magna* Ptolemæo, seu *Major* Xenophonti, Livio, & aliis, quæ & *Pacatiana* in Lib. Notit. & Concil. dicitur; in quâ Synnada & Laodicea metropoles, tota mediterranea. *Germian* Gastaldo. *Durgat* vero Turcis, teste Leunclavio; Galatiæ, Pamphiliæ, Lydiæ, Cariæque confinis. Altera *Minor*, quæ Epictetos, teste Strabone, dicta est & Hellespontiaca, & Troas Ptolemæo, Mysia vero Plinio, *Sarcum*, vel *Sacrum* Castaldo, in quâ urbes Alexandria, & Dardanum in orâ, & intus Ilium, sive Troja. Pop. *Phryges*. Virg Æn. 9.

O verè Phrygiæ, neque enim Phryges, ite per alta

Dindyma.——

Antiquitas eos *Bryges* appellavit, uti docet Herodotus in Polyhymnia, qui addit sic dictos esse priusquam transmigrassent in Asiam. Strabo habet Βρίγας & Βρίγους. *Brigantes* eosdem nominari ab Herodiano tradidit Stephanus. Item locus inter Bœotiam & Atticam. Steph. Porro *Phryges* barbari ac servili ingenio esse feruntur, qui solis verberibus in officiis continentur, unde Proverbium: *Phryx verberatus melior*, teste Suidâ; quod & Cicero habet in Orat. pro L. Flacco, ubi ait, *Phrygem* plagis meliorem fieri solere. Illud quoque: *Serò sapiunt Phryges*: non solùm ab Andronico, sed etiam a Tullio in epist. Famil. usurpatur in eos, quos serò pœnitet malè seu stultè factorum.

Phryne, meretrix apud Athenas, de quâ Quintil. 2. 15. *Et Phrynen non Hyperidis actione, quanquam admirabili, sed conspectu corporis, quod illa speciosissimum alioqui deductâ nudaverat tunicâ, putant periculo liberatam.* Athenæus lib. 13. ex sexto χαρμοσύνων Herodici refert duas fuisse *Phrynas*, quarum una à rhetoribus dicta sit Σηστὸς, διὰ τὸ ἀποσήθειν, quia amatores suos quasi cribro cerneret, & fortunis excuteret. Altera Thespiaca, adeo opulenta, ut Thebarum se mœnia instauraturam sponderet, dummodo hoc ascribere vellent Thebani: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΝ ΚΑΤΕΣΚΑΨΕΝ, ΑΝΕΣΤΗΣΕ ΔΕ ΦΡΥΝΗ Η ΕΤΑΙΡΑ. Propertius:

Nec qua deletas potuit componere Thebas,
Phryne tam multis facta beata viris.

Phrynicus, Atheniensis, Tragicus, Thespidis discipulus, qui primus vultum fœmineum protulit in scenam, & tetramettum reperit, filium habuit Polypragmonem, poetam & ipsum Tragicum: docuit tragœdias novem. Alter item Atheniensis Comicus, inter secundos antiquæ Comœdiæ, qui docuit fabulam unam. Vide Voss. P. Gr. pag. 24. & pag. 35. Alius Bithynicus Sophista qui scripsit de Atticis dictionibus à Nunnesio editis. Item Lacedæmoniorum proditor, quem vetus Comœdia notavit, de quo extat proverbium. *Phrynici lucta.*

Phrynondas, hospes Atheniensis: homo versutus, maleficus impostor, summus rerum malarum artifex, adeo ut quoties insigniter malum accipi volebant antiqui, *Phrynondam* appellabant. Vide Proverb. *Phrynondas alter* apud Erasmum.

Phryxus, vel potius *Phrixus*, Athamantis & Nepheles filius, qui unà cum sorore Helle, cum defunctâ matre Inûs novercæ insidias timeret, conscenso aurei velleris ariete, quem antea à matre, ut quidam volunt, ut alii, à patre acceperat, pontum eâ parte, quâ angustior est, transfretare cœpit. Sed Helle undarum strepitu territa in pontum decidit, & submersa est, à quâ deinde pars illa maris *Hellespontus* dicta est: Phrixus verò incolumis in Colchos ad Æetam regem pervenit, ubi arietem Jovi, vel, ut aliis placet, Marti immolavit, vellusque illud aureum in templo suspendit, quod postea Jason Medeæ arte adjutus abstulit. Aries vero inter sidera locatus, pristinam effigiem tenuit, qui à *Phrixo*, *Phrixeus* appellatus. Apollon. lib. 2.

Ἀργεΐνης δ᾽ ἐκ νηὸς ἀνήιξε καὶ παῖς αὐτοῦ
Φρίξον, ὅτις πτολίεθρον ἀνήλυθεν Αἰήταο
Κριοῦ ἐπεμβεβαώς, τόν ῥα χρύσειον ἔθηκεν
Ἑρμείας, &c.

Ovidius in Ep. Leandri:

Fluctibus immodicis Athamantidos æquora canent,
Vixque manet portu tuta carina suo.
Hoc mare cùm primum de virgine nomina mersâ
Quæ tenet, est nactum, tale fuisse puto.
Est satis amissâ locus hic infamis ab Helle:
Utque mihi parcat, nomine crimen habet.
Invideo Phrixo, quem per freta tristia tutum
Aurea lanigero vellere vexit ovis.

Manilius lib. 4. Astronomicon:

———Testis tibi laniger ipse,
Cum vitreum findens aurato vellere pontum
Orbatumque suâ Phrixum per fata sorore
Phasidos ad ripas & Colchida regna revexit.

Columella, lib. 10.

Mox ubi Nubigena Phrixi nec portitor Helles.

Stat. Theb. 5.

Gentibus æquorei redierunt vellera Phrixi.

Martialis 8. 28.

Non Atamantheo potius me mirer in auro,
Æolium dones si mihi Phrixe pecus.

Idem ibidem ep. 51.

Stat caper Æolio Thebani vellere Phrixi
Cultus: ab hoc mallet vecta fuisse soror.

Vide Nat. Com. lib. 6. cap. 9.

Phthas, Vulcanus dictus est, quatenus sine mendacio peragit omnia, & artificiosè simul cum veritate. Gyrald. Syntag. 13.

Phthia, urbs Thessaliæ, patria Achillis, unde *Phthius* dicitur ab Horatio in odis:

———Troja prope victor alta
Phthius Achilles.

Ejus mem. Ovid. Met. 13.

Quis lucus Ajaci? Phthiam hæc Scyronve ferantur.

Virg. lib. 1. Æn.

Cum domus Assaraci Phthiam, clarasque Mycenas
Servitio premeret.———

Item portus Marmaricæ. Ptol. Plin. Strab. *Porto del Patriarcha*, teste Moletio.

Phthinthia, op. seu pagus Siciliæ mediterraneæ in orâ Australi ad fluv. cognominem, inter Camarinam. &. Terram novam in mare influentem. *Drilo*, teste Nigro.

Phthuris, Æthiopiæ op. unum ex iis quæ C. Petronius, quum ab Augusto Ægypto præfectus esset, expugnavit. Plin. 10. 39.

Phthuth, Maurit. Tingitanæ fluv. extra Herculis columnas, in Oceanum Atlanticum influens, inter Solis mont. & Phut oppid. *Tensist* Castaldo, *Fez* Varrerio.

Phycola, urbs Æmiliæ marit. Episc. sub Archiepisc. Ravennate, inde 15. m. p. Ariminum versus 20. ubi sal coquitur, ingensque illius proventus est in totâ Æmiliâ: urbs ob aëris insalubritatem à paucis habitata. *Cervia* vulgò dicitur.

Phycus, *untis*, promont. Cyrenaicæ apud Cyrenen urb. inde introrsum ad 12. mill. distantem. Est etiam castrum, quod Niger scribit ab Italis nautis *Carbo de Carena*, & à Barbaris *Baxasen* dici. Lucan. lib. 9.

———Sævas meritum Phycunta rapinas
Sparsit.———

Phylace, op. Thessaliæ in Epiri, seu Molossidis (quæ est regio Epiri) confin. à *Phylaco* Deionis filio conditum. In hoc Protesilaus regnavit, unde ipse *Phylacides* dictus. Ejus mem. Lucan. lib. 6.

———Prima Rhœteia litora pinus
Quæ tetigit Phylace, Pteleosque & Dorion ira
Flebile Pieridum.———

Phylace etiam Pausan. & Apollod. locus est Peloponnesi in Arcadiâ, unde Alpheus fluv. oritur. *Phylace* quoque Hermopolitana, urbs Ægypti ad Nilum, *Benisuaif* Zeiglero, cui etiam *Phylace Thebaica* est in eadem reg. quam *Munia* dici idem ait. Item *Phylace* Macedoniæ op. in Pieriâ reg. inter Larissam & Pellam. Plin. Ptol.

Phylarchus, vel *Philarcus* historicus Græcus de quo Voss. Hist. Gr. pag. 111.

Phyllis, Lycurgi, Thracum regis filia, quæ Demophoonta, Thesei filium, ex Trojano bello redeuntem, hospitio lectoque excepit, acceptâ prius ab eo fide, ut domi compositis rebus sese uxorem duceret. Profectus itaque Demophoon cum ultra statutum tempus variis districtus negotiis in patria detineretur, Phyllis & amoris impatientiâ, & doloris impulsu, quod se spretam crederet, laqueo vitam finivit, & conversa est in arborem amygdalum sine foliis. Postea reversus Demophoon,

phoon, re cognitâ, amplexus est truncum, qui velut sponsi sentiens adventum folia emisit. Unde etiam *phylla* dicta sunt folia, à *Phyllide* sc. quæ antea *petala* dicebantur. Item puellæ rusticæ nomen apud Virg. in Eclogis:

Phyllida amo ante alias

Item *Phyllis*, nutrix Domitiani Imp. Sueton. in Vita Dom. cap. 17. *Cadaver ejus populari sandapilâ per vespillones exportatum, Phyllis nutrix in suburbano suo Latinâ viâ funeravit.*

Phytalmius, Neptunus à Trœzeniis sic dictus, à quibus extra muros templum Neptuno erectum fuerat, quod eorum precibus motus non amplius aquam salsam frugibus inspergeret. Hesychius idem cognomen Jovi tribuit, qui à poëtis *hominum sator atque Deorum* vocari solet. Est autem φύειν idem quod *serere*, seu *plantare*.

Picardia, prov. Gall. Belg. in regno Franciæ, in confin. Belgii, inter Campaniam ad ort. Hannoniam & Artesiam ad Bor. mare Britannicum & Normanniam ad occ. & provinciam insulæ Franciæ ad merid. Ejus caput est Ambianum, *Amiens*.

Picentia, Picentinorum op. quod caput gentis fuit, teste Strabone lib 5. Τῶν δὲ Πικεντίνων ὑπῆρχε μητρόπολις Πικεντία. Silius lib. 8.

——— *Nunc sese ostendere miles*
Leucosiæ è scopulis; nunc quem Picentia Pæsto
Misit. ———

Mela 2. 4. *Pæstum oppidum, Silarus amnis, Picentia*, *Picentum* Stephano dicitur *Vicentiam* hodie vocari tradit Leander. Vide Cluver. Ital. Ant. libro 4. capite 6.

Picenum, Picentium regio, qui umbris & Sabinis ab ortu Solis proximi fuerunt. Dicitur & *Picenus ager*, vocabulo adjectivo: quod etiam in aliis rebus ad hoc solum pertinentibus usurparunt veteres Romani. Horat. lib. 2. Sat. 3.

——— *Picenis excerpens semina pomis.*

Juvenal. Sat. 11.

Signinum, Syriumque pyrum, de corbibus iisdem
Æmula Picenis & odoris mala recentis.

Martial. 1. 43.

Nec de Picenis venit oliva cadis.

Auson. Ep. 3.

Qualis Picena populator turdus oliva
Clunes opimat cereas.

Plutarcho ac Ptolemæo, gens ipsa dicitur Πικηνοί, regio vero Appiano Civil. lib. 1. Πικηνίς, quæ Polybio lib. 2. & Straboni lib. 5. est Πικεντίνη, quo vocabulo gentilitio Romani quoque usi sunt. Polybio lib. 3. ac Dion. lib. 63. gens dicitur ad superum mare, ut omnibus pariter Latinis, Πικέντες. Stephano verò corruptè Πικίαντες. Regio vero eorundem eidem ἡ Πικεντηνή. Ὀμβρικοί, inquit, ἔθνος Ἰταλικὸν περὶ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον, μέσον τῆς Παδὸν καὶ Πικεντηνῆς. De origine gentis ita Plin. 3. 13. *Orti sunt à Sabinis, voto vere sacro.* Et Strab. lib. 5. Ἔτι δὲ παλαιότατον ἔθνος οἱ Σαβῖνοι, οἱ καὶ αὐτόχθονες. Τούτων δ᾽ ἄποικοι Πικεντῖνοί τε καὶ Σαμνῖται). Et eodem libro postea: Ἔτι δ᾽ ἡ Πικεντίνη μετὰ τὰς τῶν Ὀμβρικῶν πόλεις, τὰς μεταξὺ Ἀριμίνου καὶ Ἀγκῶνος. ὥρμηνται δ᾽ ἐκ τῆς Σαβίνης οἱ Πικεντῖνοι, δρυοκολάπτου τὴν ὁδὸν ἡγησαμένου τοῖς ἀρχηγέταις, ἀφ᾽ οὗ τὸ ὄνομα. Πῖκον γὰρ τὸν ὄρνιν τοῦτον ὀνομάζουσι, καὶ νομίζουσιν Ἄρεος ἱερόν. Festus: *Picena regio in quâ est Asculum: dicta quòd Sabini, quum Asculum proficiscerentur, in vexillo eorum picus consederit*: Forsan à similitudine vocabuli Picentium Latinis occasio nata fabulam de pico ave fingendi. Quam tamen longe aliter construxit, lepidiusque adornavit Silius, non à volucre, sed ab homine, nomen, originemque gentis deducens. Sic enim ille lib. 8.

Et qui Picena stimulat telluris alumnos,
Horridus & squamis & equinâ Curio cristâ
Pars belli quàm magna venis! Hæ Ancon,
Hos & quos pascunt scopulosæ rura Numanæ
Et quis litoreæ fumant altaria Cupræ,
Quique Truentinas servant cum flumine turres,
Cernere erat. ———
Stat fucare colus nec Sidone vilior Ancon;
Murice nec Libyco; statque humectata Vomano
Hadria, & inclemens hirsuti signifer Asculi.
Picus quondam, nomen memorabile ab alto
Saturno, statuit genitor, quem carmine Circe
Exutum forma volitare per æthera jussit,
Et sparsit plumis croceum fugientis honorem.

De ubertate regionis ita tradit Strabo lib 5. Οἰκοῦσι δ᾽ οἱ Πικεντῖνοι ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἀρξάμενοι μέχρι τῶν πεδίων καὶ τῆς θαλάττης, ἐπὶ μῆκος ἔχοντες αὔξημένην μᾶλλον ἢ πλάτος τὴν χώραν, ἀγαθὴν πρὸς ἅπαντα, βελτίω δὲ τοῖς ξυλίνοις καρποῖς ἢ σιτικοῖς. Liv. lib. 22. *Hannibal in agrum Picenum divertit iter, non copiâ solum omnis generis frugum abundantem, sed refertum prædâ.* De incolarum frequentiâ Plin. 3 13. *Quinta regio Piceni est; quondam uberrima multitudinis, CCCLX. millia Picentium in fidem pop. Romani venere.* Plura vide apud Cluver. Ital. Ant. lib. 2. cap. 11.

Picis mons, mons Italiæ, ad fontes Sontii & Natisonis. Jonandes de rebus Gothicis; *Attila primâ adgressione Aquileiensium obsedit civitatem: cujus ab oriente muros Natiso amnis, fluens à monte Picis, elambit.* Vulgò *M. di Venzone.*

Picnesii, Mysiæ super. pop. Ptol. *Ersech* Castaldo.

Picra, stagnum Africæ in Marmar. apud Hammonis oraculum, cis illud 100. stad. qua Alex. Mag. cum ad illud oraculum consulendum pergeret, transisse fertur. Diodorus Siculus.

Pictavi, *Pictones* Cæsari, Plinio ac Straboni, populi Gall. Aquit. & urb. Episc. sub Archiepisc. Bituricensi, & Academia. Populi *Poictevins*, & reg. *Poictou*, urbs vero *Pictava*, *Poictiers* hodie dicitur. *Augustoritum* olim vocabatur, teste Ptolemæo.

Picti, pop. Britanniæ secundæ, h. e. Scotiæ, quorum reg. Deucaledonia Marcellino, sed aliis Laudonia reg. putatur. Hi hodie linguâ Scoticâ *Phichtiaid*, teste Lhuydo, vocantur. Eorum mem. Mamertinus in suo panegyrico: Claud. de vict. Stiliconis:

Perlegit exsangues Picto moriente figuras.

Hos è Scythiâ in Britanniam profectos, ac in Scotiâ consedisse autor est Beda, sic à *picturâ*, quâ utebantur, dictos; quibus Scoti successere.

Pictones. Vide *Pictavi.*

Picuensum, Histriæ urbs mediterranea. Ptol. *Pinguente* Leandro.

Picumnus, Deus, qui in sacris Romanis adhibebatur.

Æmilius Macer in Theogoniâ.

Picus, rex Latinorum, Saturni fil. Fauni pater, Latini regis avus, auguriorum peritissimus, qui à Circe adamatus, cùm spreto ejus conjugio, Carmentem Nympham duxisset uxorem, ab iratâ Deâ, virgâ percussus fertur, & mutatus in avem sui nominis. Quod idcirco fingi creditur, quoniam primus hâc ave usus est auspiciis, de quo satis prolixe Ovid. Met. 14. quam fabulam Virgilius in tres versus optimè contraxit. Æn. 7.

——Lavâque ancile gerebat
Picus equûm domitor: quem capta cupidine conjux
Aurea percussum virga, versumque venenis
Fecit avem Circe, sparsitque coloribus alas.

Festus: *Picus rex pico ave utebatur, ut Verrius ait, ob augurium, à quo sic dictus.*

Pieria, reg. gemina; Una Macedoniæ, cum op. cognomine, inter Axium & Peneum flumina, *Veria* Nigro. Altera Syriæ cum monte in Casiotide reg. qui *Monte Nero* dici videtur Ortelio, ex Guil. Tyrio. Reg. autem Pieria in orâ, inter Ciliciam & Phœnicen sita est, ubi Seleucia urbs præcipua cognomento *Pieria*.

Pierides, Musæ sic dictæ vel à *Piero* monte, ut Festus, Cicero: vel à civitate, aut regione, ut Stephanus: vel à monte, sive Thraciæ, ut Interpres Apollonii; sive Macedoniæ, ut Schol. Hesiodi; vel à patre *Piero*, ut Ovidius: vel à *Piero* vetustissima poetâ, qui plurimum Musas celebravit. Copiosius autem hæc Lilius Gyraldus Syntag. 7. De la Cerda.

Pierius sinus, mare Thraciæ juxta Pangæum mont. ubi Oesyme & Chrysopolis urbes. Thucyd.

Pierius, mons Thessaliæ, Musis sacer. In hoc monte quidam Musas natas volunt. atque inde *Pieridas* appellatas. quanquam alii à *Pieriâ* reg. & alii à *Pieri* filiabus, quas cantu vicerunt, dictas malunt, qui & *Pierus* Festo & Pausaniæ, in Macedon. confin. apud mont. Olympum, ubi op. ejusdem nominis, Pheris proximum, de quo Plinius, cum lacu cognomine, teste Pausan.

Pierus, flu. Achaiæ in Peloponneso, Pheras, opidum alluens. Et Plin. op. Thessaliæ cum monte, & Pausan. mons Macedoniæ cum lacu, qui tamen, teste Æliano est in Thessaliâ.

Pierus, Macedo quidam prædives, qui ex Eutippe uxore 9. suscepit filias, quæ Musas ad certamen cantus provocare ausæ, & ab illis superatæ in totidem picas mutatæ sunt, unde postea Musæ earum nomen, veluti trophæum usurpantes, *Pierides* vocabantur.

Pigres vel *Tigres*, Artemisiæ frater, qui Iliados singulis versibus hexametris pentametrum de suo subjunxit, atque ita Iliaden in Elegiam convertit. Etiam ei, ut ex Suidâ constat, tribuerunt margiten & Βατραχομυομαχίαν, atque alia. Aliis est Tigretus. Sane & H. Steph. lib. 2. Schediasmate 22. refert se in exemplar quoddam incidisse ubi adscriptum foret Batrochomyomachiæ nomen Pigreti vel Tigreti Cari.

Pont. *Pilatus*, Judææ procurator à Romanis constitutus, qui Christum morti adjudicavit. Matth. 27. Tacitus Annal 15. *Auctor nominis ejus Chrestus, qui Tiberio imperitante per procuratorem* Pontium Pilatum *supplicio affectus erat.* Cedrenus: Πόντιος Πιλάτος ἐπὶ Καΐου Καίσαρος ποικίλαις περιπεσὼν συμφοραῖς, ὥς φασιν οἱ τὰ Ῥωμαίων συγγραψάμενοι, αὐτοφονευτὴς ἑαυτοῦ ἐγένετο. Οἱ δὲ Μαρίαν Μαγδαληνὴν λέγουσι κατ' αὐτοῦ τῷ Καίσαρι ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἐντυχεῖν, ὡς δίκην βοείαν νεοδάρτου δέρμα μετ' ἀλέκτορος καὶ ἐχίδνης καὶ πιθήκου (ὡς ἐστιν ἔθος Ῥωμαίοις) ἐγκλείσαντας καὶ εἰς κλύδωνα ἁλὸς θέντας ἀποκτεῖναι. Οἱ δὲ ὡς οὐκ οἶον μᾶλλον αὐτὸν λέγουσιν ἐνδαρθῆναι καὶ οὕτως ἀποθανεῖν.

Pilumnus, Jovis fil. ejus Apuliæ partis, quæ postea Daunia dicta est, rex, qui Danaen Acrisii filiam ad Apulum littus unà cum Perseo filio delatam, uxorem duxit, & Danaum ex eâ suscepit Turni patrem. Servius *Picumnum* & *Pilumnum* fratres fuisse ait, quorum ille stercorandorum agrorum usum invenerit, unde & *Sterculinus* est: Pilumnus verò *pilandi* frumenti rationem, unde & *pilum* ab ipso nomen volunt accepisse.

Pimpla, mons Macedoniæ in Thessaliæ confin. Olympo vicinus, Musis sacer, qui *Pimpleus* Catullo dicitur; ubi & fons ejusdem nominis, unde Musæ *Pimplea* & *Pimpleides* dicuntur. Horat. 1. Od. 26.

Necte meo Lamiæ coronam
Pimplea dulcis.——

Stat. Silv. lib. 4.

Excludat Pimplea sitim, nec conscia detur
Pirene.——

Pinarius, & *Potitius*, Arcadiæ duo senes, quibus, qualiter coli vellet, ostendit Hercules, sc. ut mane & vesperi sacrificaretur. Perfecto itaque matutino sacrificio, cum circa Solis occasum essent sacra repetenda, Potitius prior advenit, Pinarius postea extis comesis. Unde iratus Hercules statuit ut Pinariorum familia tantùm ministra esset, epulantibus Potitiis & complentibus sacra, unde & *Pinarii* dicti sunt, ἀπὸ τῆς πείνης, id est, *à fame.* Nam senem illum Pinarium constat alio nomine nuncupatum, Servius. Virgilius Æn. 8.

——Primusque Potitius auctor,
Et domus Herculei custos Pinaria sacri.

M. Pinarius Posca, Prætor, an. U. C. 572. Sardiniam tenuit, Corsos in Corsicâ domuit, 2. millibus eorum in acie cæsis, quâ clade compulsi illi obsides dederunt, & ceræ centum millia pondo. In Sardiniâ similiter contra Iluenses secunda prælia fecit. Idem cum legem Annalem ferret, dissuasor M. Servilius: *Dic mihi*, inquit, *M. Pinari, num si contra te dixero mihi maledicturus, ut cæteris fecisti? Ut sementem feceris*, inquit, *ita metes.* Cic. 2. de Orat. ubi perperam *Rusca* legitur.

Pinarius, Natta in Jul. Montanum, *ortus & occasus* subinde inserentem, quum quidam illum audiendum negasset: *At ego*, inquit, *paratus sum illum audire ab ortu usque ad occasum.* Sen. ep. 123.

Pinarus, flu. juxta Issum urb. inter Ciliciam & Syriam. Steph. Ejus meminit Dionysius Periegetes, ut videre est in his:

Καὶ τοῖς μὲ πλείστων ποταμῶν ἐπιμίσγεται ὕδωρ
Τηλόθεν ἐρχομένων, Πυράμοιό τε καὶ Πινάροιο,
Κύδνου τε σκολιοῖο μέσην διὰ Ταρσὸν ἰόντος.

De sinu Issico seu mari Cilicio loquitur.

Pindarus, Poeta Thebanus, Lyricorum apud Græcos princeps, Æschylo Tragico æqualis. Scripsit linguâ Doricâ *Olympia*, *Pythia*, *Nemea* & *Isthmia*, quæ etiam hodie extant. Fertur imprimis sublimis verborumque & sententiarum copiâ, unde & inimitabilem

tabilem esse affirmat Horatius libro 4. Od. 2. Lacedæmonii in reliquam Bœotiam sævientes, Thebis in Pindari gratiam pepercerunt. Huic etiam tantum tribuit Alex. M. ut cum Thebas everteret, ac in omnes sine discrimine sæviret, unius Pindari penatibus, familiæque parci jusserit. Cum in quodam asmate his verbis Athenas laudasset: Αἴτε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἀθῆναι· à suis civibus pecuniâ mulctatus est, quod alienis potius quàm suis, tantum laudis dedisset. Hoc ubi rescivissent Athenienses, & duplum pecuniæ miserunt, quæ exigebantur, & ante regiam porticum æneam Statuam posuerunt sedentis figuræ cum pallio & diademate Lyram tenentis, librumque apertum super genua. Pausan. De morte ejus tradidit Valerius, quòd in gremio pueri adamati expirarit. Verum de Pindaro, cæterisque Græcis ac Latinis Poetis, quorum scripta extant, nos alibi plura.

Pindarus, Ephesiorum tyrannus, qui Epheso in captivitatis discrimine versanti à Crœso avunculo suo jussus discedere, secessit in Peloponnesum cum parte substantiæ, Pasidi cuidam tum filii tutelâ, tum bonorum curâ delegatâ. Ælian. ποικιλ. l. 3. c. 26.

Pindarus Thebanus inscribitur Poeta quidam nominis incerti qui carmine Heroico panxit historiam belli Trojani. Primus eum edidit Laur. Abstemius cum Maphæi Vegii Astyanacte & quibusdam epigrammatis. Exinde Hagenoæ is, & postea Basileæ prodiit *Auctor antiquus & ingenio satis bono* vocatur à Barthio Adversf. 19. 12. & *Legi dignissimus* 59. 1. Vide eum 58. 14.

Pindenissus, op. Ciliciæ in Syriæ confin. ad Amanum mont. quod M. Cicero Imperator cum esset, oppugnavit, nomenque ex eo op. sibi dari, sicuti à *Numantiâ* devictâ dictus est *Numantinus* Scipio, exoptavit. Cic. ad M. Cœlium: *Oppugnavi quinque & viginti diebus, aggeribus, vineis, turribus, opidum Pindenissum munitissimum, tantis operibus, ut mihi ad summam gloriam nihil desit, nisi nomen opidi.* Ptolemæus Πινδενισσεῖς, Stephanus autem Πινδενισσός vocat. Polybius quoque, quem per omnia sequitur Strabo Πινδενισσεῖς hujus op. incolas vocat.

Pindus, Mezzovo Sophiano & Laonico, mons Macedoniæ (inter illam & Ætoliam, ac inter Epirum & Thessaliam) ingens, Ætolos ab Acarnanibus dividens, ex quo Inachus & Æas, teste Strabone, & Peneus, teste Ovidio, flum. effluunt. Vide Strab. lib. 9. Propertius *Perrhæbum* vocat lib. 3. el. 5.

Aut cur Perrhæbi tremuere cacumina Pindi?

Sen. Tragœdus:

Quà celsus astris inserit Pindus caput.

Idem in Medeâ *ingentem* vocat, & alibi *nivalem*:

Pindi nivalis vertice, aut Nysæ jugis.

Virg. Eccl. ult.

Nam neque Parnasi vobis juga, nam neque Pindi.

Lucan. lib. 1.

——Qualis vertice Pindi
Odonis Ogygio decurrit plena Lyæo.

Ubi alii *Edonis*. Item Ciliciæ flu. in sinum Issicum se exonerans. Strab.

Pinna, urbs Vestinorum in Italiâ qui Prægutiis finitimi magis sunt Orientales, Pop. *Pinnenses*. Plin. 3. 11. Ejus mem. Silius lib. 8.

Quæ Fiscelle tumet arces, Pinnamque virentem.

Long. 28 34. Lat. 42. 45.

Pinon, Daciæ op. Ptol. *Phistona* Nigro.

Pinsium, Palatium Romæ est ad Collatinam portam, quæ & ob id *Pinsania porta* dicta est. Alex. ab Alex. lib. 4. cap. 16.

Pintia, op. geminum: unum Hisp. Tar. in Vaccæis & regno Castellæ vet. *Penafiel* Hieronymo Suritæ, apud Durium fluv. inter Vallisoletum & Arandam 9. leuc. sed Clusio & Marianæ ipsa urbs Vallisoletum esse videtur, vulgò *Valladolid*, urbs præclara, & Castellæ vet. conventus juridicus. Long. 16. 25. Lat. 42. 00. Alterum in Siciliâ excisum, in orâ Australi, inter Thermas & Selinuntem, ubi adhuc vestigia durant, teste Fazello.

Piræa, civitas insignis, *Amisus* olim dicta, teste Strab. lib. 12. Milesii eam condiderunt prius: deinde Cappadocus princeps, ut refert Theopompus: postea, ab Athenocle & Atheniensibus habitata fuit, & *Piræa* nuncupata.

Piræus, sive *Piræus*, portus Athenarum, 400. navium capax, muro 2. m. p. urbi conjunctus. Catullus:

——Curvis è litoribus Piræi.

Prop. lib. 3.

Inde ubi Piræi capient me litora portûs.

Portus Piræi tutissimus fuit, unde Stat. lib. 12 Theb.

——Trepidis stabilem Piræa nautis.

Ovidius Fastorum 4.

Sunion expositum, Piræaque tuta recessu
Liquit.——

Idem Met. 6.

Cecropiòs intrat, Piræaque litora tangit.

Scylax Caryandensis; Ὁ δὲ Πειραιεὺς λιμένας ἔχει γ. Ubi Is. Vossius: omnes fermè arbitrantur, Piræum ideo triplicem dictum, quòd tres portus, comprehenderet; nimirum ipsum Pyræeum, Phalerum, & Munychiam. Verùm quâ ratione Phalerus, & Munychia, Piræei portus dici mereatur, equidem non video; & prorsus omni id ratione caret. Nam quamvis uno murorum claustro septi essent, diversi tamen erant portus, maximoque à se invicem distabant spatio. Sed disertè docet Pausanias, jam antequam Themistocles Phalerum & Munychiam, Piræeo junxisset, tres habuisse portus; Θεμιστοκλῆς δὲ ὡς ἦρξε (τοῖς τε γὰρ πλέουσιν ἐπιτηδειότερος ὁ Πειραιεὺς ἐφαίνετο οἱ προκεῖσθαι, καὶ λιμένας τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἔχειν τοῦ Φαληροῖ) τοῦτο σφίσιν ἐπίνειον εἶναι κατεσκεύαζεν. Nullus itaque dubito, quin ideo triplex dictus sit Piræus, quòd tres diversæ stationes in eo essent. Et sanè ex his tribus stationibus unam Piræei nomine fuisse insignitam facilè, mihi persuadeo. Alteram dictam fuisse Κανθάρου videtur innuere Hesychius: Κανθάρου, λιμὴν ἐστι καλούμενος ἐν Πειραιεῖ. Tertia appellata est Ζέα. Hesych. Ζέα, ἡ Ἑκάτη παρὰ Ἀθηναίοις, καὶ εἷς τῶν ἐν Πειραιεῖ λιμένων ἀπὸ τοῦ χωρίου τῆς Ζέας. Ἔχει δ' ὁ Πειραιεὺς λιμένας τρεῖς κλειστούς. Ubi rectè κλειστοὺς appellat tres hosce portus, sive stationes; septo namque Munychiæ continebantur. Ideo Munychiam Rhodiorum urbi comparat Strabo lib. 9. Τὸ μὲν παλαιὸν ἐπετείχιστο ἡ Μουνυχία, παραπλησίως ὥσπερ ἡ τῶν Ῥοδίων πόλις προσειληφυῖα τῷ περιβόλῳ τὸν Πειραιᾶ, καὶ τοὺς λιμένας πλήρεις νεωρίων. Is. Vossius.

Pirene, fons ad radicem Acrocorinthi, Musis sacer, cujus aqua suavissima est ad potandum, teste Strabone. Plaut. in Aulul.

Interbibere sola, si vino scatet
Corinthiensem fontem Pirenen potest.

Statius Sylv. 1. 4.

Excludas Pimplea sitim, nec conscia detur
Pirene. ———

Caballinus fons dicitur Persio in Prologo, qui *pallidam* eam quoque ibidem vocat. Statius in Genethliaco Lucani:

Lucani proprium diem frequentes,
Quisquis collibus Isthmiæ Dionis
Docto pectora concitatus œstro,
Pendentis bibit ungula liquorem.

Et alibi:

——— *Nec conscia detur*
Pirene largos potius mihi gurges in haustus,
Qui manet de fonte tuo. ———

Idem Theb. lib. 3.

It comes Inoas Ephyre solata querelas,
Cenchreæque manus: quâ conscius amnis
Gorgoneo percussus equo.

Ubi Lactantii vetus interpres; *equo Pegaso, cujus ungulâ percussus locus, fontem effudit, qui Hippocrene dicitur: hoc enim fonte qui labra proluerit, poeta fiet.* Similem errorem vides eruditi grammatici, ei quem in Scholiaste notat magnus Casaubonus. Quia enim sciebat fontem Musis dicatum Hippocrenem dictum, falsò pro Pirene Hippocrenen hîc hariolatur. Hujus fontis aqua διαυγὴς καὶ πότιμος dicitur Straboni, Pausaniæ quoque πιεῖν ἡδὺς & apud Athenæum *omnium levissima.* Quod igitur *pallidam Pirenen* vocat Satyricus, vel ad fabulam referendum, & luctum Pirenæ matris Cenchriæ, ex cujus lacrymis fontem hunc manasse fabulantur, auctore Pausaniâ: vel ad pallorem, quem sibi etiam studio, & arte interdum conciliabant isti famæ negotiatores poetæ.

Pirithous, Ixionis filius, non ex Nube, quemadmodum Centauri, sed ex legitimâ uxore, firmissimo amicitiæ fœdere Theseo conjunctus, cujus etiam ope Centauros, qui sibi Hippodamen sponsam præripere conabantur, superavit. Mortuâ vero Hippodame, ita illi cum Theseo convenit, ut uxorem, nisi ex Jove natam, nullam duceret: & cùm jam Theseus Helenam Jovis & Ledæ filiam rapuisset, nec alia eo tempore nosceretur quæ Jovis esset, præter Proserpinam, Plutonis conjugem ad rapiendam illam simul profecti sunt ad inferos. Verum Pirithous primo impetu à Cerbero interfectus est: cui cum Theseus opem ferre conaretur, ab eo in catenis est servatus, donec Hercules ab Eurystheo ad inferos missus eum liberavit. Horatius:

Nec Lethæa valet Theseus abrumpere charo,
Vincula Pirithoo. ———

Papinius Theb. 8.

——— *Me Pirithoi temerarius ardor*
Tentat, & audaci Theseus juratus amico?

Rectè *temerarius ardor*; Stuprum enim Proserpinæ aut conjugium affectabat. Virg. Æn. 6.

——— *Nec Thesea Pirithoumque,*
Qui Dominam ditis thalamo deducere adorti.

Apollodorus lib. 2. de Hercule (quem etiam una cum Theseo & Pirithoo conjungit Virgilius) Πλησίον δὲ τῶν ᾅδου πυλῶν γενόμενος, Θησέα εὗρε, καὶ Πειρίθουν τὸν Περσεφόνης μνηστευόμενον γάμον, καὶ διὰ τοῦτο δεθέντα. Lucianus Charidemo: Ὁ Θησεὺς κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς Πειρίθουν παραλαβών, βίᾳ λαβὼν τὴν Ἑλένην τοῦ πατρὸς εἰς Ἀφίδνας ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ἑαυτοῦ, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν ἅπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις παράδειγμα γενέσθαι τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου φιλίαν, ἐπειδὴ γὰρ ᾔδει κἀκεῖνον ἐν ᾅδου γενέσθαι, τὴν Δήμητρος μνηστευόμενον κόρην ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδυνήθη ἑαυτοῦ αὐτὸν τῆς πείρας ἀπέχεσθαι κατασχεῖν, συνακολουθῆσαι αὐτῷ, &c. Thesei & Pirithoi amicitia in proverbium jampridem abiit. Auctorum itaque hâc in re testimoniis supersedimus, hoc tantùm impræsentiarum annotantes, scilicet, horum disjunctionem monstrosissimis ingeniis adscribi. Martial. 7. 23.

Te fingente nefas Pyladen odisset Orestes,
Thesea Pirithoi destituisset amor.

Claud. lib. 1. in Ruf.

Talem progenies hominum si prisca tulisset,
Pirithoum fugeret Theseus, offensus Orestem
Desereret Pylades, odisset Castora Pollux.

Auson. ad Pont. Paulinum epist. 24.

Impie Pirithoo disjungere Thesea posses,
Euryalumque suo socium secernere Niso:
Te suadente fugam Pylades liquisset Orestem,
Nec custodisset Siculus vadimonia Damon.

Pisa, urbs Peloponnesi ad Alpheum fluv. & mont. Pisæum, de quo Plut. Regio *Pisatis* dicitur Straboni. Virgil. Georg. 3.

Aut Alphea rotis prælabi flumina Pisæ.

Hinc *Pisæus*, nomen gentile. Ovid. Am. lib. 3.

Ad quam pene Pelops Pisæo concidit axe.

Pisæ Milo tyrannus, cum subditos variis tormentis affecisset, ab eis in mare demersus est. Ovid. in Ibin:

Utque Milo sub cruciata est Pisa tyranno,
Vivus in occultas præcipiteris aquas.

Sic dictam volunt, vel à *Piso* Aphareï filio, vel à *Pisâ* filiâ Endymionis. Steph.

Pisa, pl. num. Tusciæ op. inter Arnum & Auserem amnes, à *Pisais* conditum, Elidis populis. Strabone teste lib. 5. qui Nestorem ad Ilium secuti, in reditu tempestate disjecti, alii quidem Metapontum, alii litus Tyrrhenum tenuerunt, ubi à nomine relictæ patriæ, *Pisas* condiderunt. *Pisa* duplici ss. habent Ptolemæus & Lycophron. Alpheas vocat Virg. Æn. 10.

Hos parere jubent Alphea ab origine Pisæ.

Claud. de bello Gildonico:

——— *Nec Alphea capiant navalia Pisæ.*

Rutilius lib. 1.

Elide deductas suscepit Etruria Pisas.

Eius Lucanus lib. 2.

Hinc Tyrrhena vado frangentes æquora Pisæ.

Long. 33. 06. Lat. 42. 52.

Pisander, Camireus. (Camirus autem Rhodi civitas est) Eumolpi tempore poeta, ut nonnullis placet, antiquior Hesiodo. Vide Voss. P. Gr. p. 15.

Pisander, Lycaonius sub Alex. Mammeæ versificator, scripsit variam historiam,

Pisander, Nectoris filius. Suidas. Et unus procorum Penelopes. Ovid. Epist. 1.

Quid

Quid tibi Pisandrum, Polybumque Medontaque dirum,

Eurymachique avidas, Antinoique manus.

Pisaurus, Piceni flu. à quo *Pisaurum* civitas Umbriæ ei superposita nominatur. Hodie *Pesaro* dicitur. Servius v. scribit *Pisaurum* dictum, quod illis *aurum pensatum* sit. Nam cum Camillus Gallos interemisset, aurumque quod Galli à Româ acceperant pro Capitolio non everso, recepisset, & signa civitati appendisset, civitati nomen dedit. Plin. 3. 4: Vibius Sequester in Catalogo fluminum: *Pisaurus, qui & Isaurus, ut Lucanus, à quo civitas Pisaurum, de quâ Catullus*:

Moribundâ sede Pisauri.

Lucani locus est lib. 2.

Crustumiumque rapax, & junctus Sapis Isauro.

Alii *Isapis*. Long. 36.08. Lat. 43.48.

Pisida, antea *Solymi* vocati à *Solymo* Jovis & Chaldeæ filio: Populus est barbarus juxta Aspendum & Ciliciam habitans. Steph.

Pisides. Vide *Georgius*.

Pisidia, Asiæ reg. Bithyniæ, Isauriæ, & Pamphyliæ finitima, cujus op. enumerantur, *Selga*, *Salagassum*, *Pednelissum*, *Adadata*, *Brias*, *Grenna*, & alia nonnulla. Pop. *Pisidæ*; de quibus Livius lib. 38. ubi de expeditione Manlii in Pisidiam & vicina loca: *Inde in agrum Salagassenum uberem, fertilemque omni genere frugum ventum est. Colunt Pisidæ longè optimi bello regionis ejus.*

Pisistratus, Hippocratis fil. Atheniensis tyrannus, clarus genere, eloquentiâ vero tantâ, ut eâ deliniti Athenienses, libertate, quâ nihil charius habebant, se sponte exuerent, illiusque facundiæ sanctitatem Solonis, qui Numen fuerat civitatis, posthaberent. Artes liberales maximè fovit. Bibliothecam primus Athenis publicavit, quam Xerxes urbe potitus ad Persas transtulit. Eam deinde multis post annis Seleucus Nicanor restituendam curavit. Trogus. Floruit tempore Servii Tulli Rom. regis. Videndus omnino Meursii *Pisistratus*.

Pisistratus, Orchomeniorum rex, cùm nobilitatem odio insectaretur, plebis studiosus erat, quare in Senatu eum necare decreverunt. Discerptum igitur, intra sinus condunt, ac solum emundant. Plebeia dehinc multitudo, conceptâ suspicione, in curiam advolat. Regis autem fil, ætate minor, nomine Telesimachus, conspirationis conscius, ex curiâ turbam extraxit. Patrem enim supra mortalem speciem ad Pisæum mont. magnâ velocitate, deferri commentus est, eâque fraude plebem obduxit. Plut. Paral.

Pisones nobiles Romani, ex Numæ Pompilii familiâ, sic dicti, vel à *piso*, ut a *lente*, *Lentuli*; vel à *pinsendo*, uti Plinius censet, cum quo & auctor Panegyrici ad Pisonem facit, quando scribit:

——— Nam quid memorare necesse est

Vt domus à Calpo nomen Calpurnia ducat?

Claraque Pisonis tulerit cognomina prima

Fumida callosâ cum pinseret hordea dextrâ?

Fuit autem Calpurniæ gentis cognomen. Hinc *Pisonianus*, ut *Pisonianum vitium*, i. e. mira libido loquendi, quo vitio laboravit L. Piso. B. Hieronymus ad Oceanum: *Primum spinosulas noster obmutuit; deinde Pisoniano vitio, cum loqui nesciret, tacere non potuit.*

Pistor, Jupiter dictus est, quòd Romanos, quo tempore à Gallis obsessi propter famem de deditione cogitabant, in somnis admonuisset, ut ex omni frumento quod habebant, panes facerent, eosque in hostium castra jacerent. Ita enim futurum, ut desperatâ victoriâ Galli animis conciderent, atque ipsi superatis hostibus obsidione liberarentur. Ovid. Fast. 6.

Esse Ceres visa est; jaciunt Cerealia dona,

Jacta super galeas longaque scuta sonant.

Posse fame vinci spes excidit, hoste repulso

Candida Pistori ponitur ara Jovi.

Pistoria, *Pistorium* Plinio, *Ad Pistores* Antonino, urbs Hetruriæ ad mont. Apennini radices inter Florentiam & Lucam 12. m. p. hodie *Pistoia*. Long. 33. 34. Lat. 43.10.

Pistrensis villa, pagus Pannon. infer. ad Danubium, patria Sozomeni, à Sirmio urbe 26. m. p. teste Ammiano, distans in ort. contra Petrovaradinum, qu. medius inter Bononiam & Taurinum. *Bistricz*, teste Lazio.

Pitane, urbs Æolidis in Asiâ non procul à Caici flu. ostio, duobus insignis portubus, cujus incolæ *Pitanai* & *Pitanitæ* nominantur. Fama est apud Pitanam lateres inventos esse, qui super aquas innatarent, quod & de aliis locis traditum est. Ovid. Met. 7.

Æoliam Pitanen à lævâ parte reliquit.

Long. 55. 00. Lat 40. 20. Item *Pitane* op. Laconicæ mediter. ad Eurotam flu. & op. Macedoniæ marit. in orâ orientali Pitane urbs à Pelasgis capta, illis servire coacta fuit, donec ab Erythræis liberata, in pristinam libertatem vindicata est. Hinc adagium: *Pitane sum*, de iis qui redacti ad extremam calamitatem, rursus ad priorem fortunam restituti sunt, apud Zenodotum.

Pitanus. Corsicæ, flu. unus ex tribus majoribus, in orâ occid. inter Feseram op. & Marianum promont. Ptol. *Talabo* Castaldo.

Pithecusa, insula Campano litori adjacens, non procul à Neapoli, à Virgilio *Inarime* dicta, à quibusdam etiam *Ænaria*, à statione navium Æneæ. Dicta Pithecusa (ut Ovid. lib. 12. Met. fabulatur) à Cercopibus, terterrimo hominum genere, quorum fraudem, perjuriumque exosus Jupiter in simias eos commutavit. Græci vero simias πιθήκους vocant. Verùm hanc nominis rationem tanquam fabulosam rejicit Plinius lib. 3. cap. 6. docetque Pithecusas non a simiis appellatas, sed à figlinis doliariorum, dolia enim Græci πίθους vocant. Habet autem hæc insula in vertice op. ejusdem nominis. Vide *Ænaria*.

Pitho, dea flexanima, illa dicendi præses, quam Ennius *Suadam*. Quintilianus *persuadendi deam*. Horatius *Suadelam*. & Cicero *leporem* vocat. Plin. Colebatur & Diana cognomine *Pitho* Corinthi: Coluthus Theb. de Rapt. Helen.

Καὶ σὺ φίλη ἀοχήσεσα γαμήλιον ἤλυθες Πειθώ.

Item una ex Atlantidibus.

Pitholeon. Rhodius, poeta trivialis & abjectus, qui cum in confinio utriusque linguæ natus esset, confuso sermone epigrammata quædam futilia conscripsit, in quibus perquam ridiculè Græca Latinis miscuit. cujus mem. Horat. 1. Serm. Sat. 10.

Pittacus, Philosophus Mitylenæus, unus ex septem Græciæ

Græciæ sapientibus, qui ex Lesbo tyrannum Melanchrum depulit, exortoque deinde inter Athenienses, Mitylenæosque bello, Phrynonem hostium ducem ad singulare certamen provocavit, retique quod occultè secum attulerat implicitum facile superavit, quâ ex pugnâ Retiariorum, & Mirmillonum factiones originem sumpsisse putantur. Fuit autem tempore Crœsi regis. Hujus illud: *Providere oportet, ne casus veniant; si forte venerint aquo animo tolerare.* Fuit alius *Pittacus* legislator (Phavorinus & Demetrius in Homonymis) qui minor est appellatus. Ælianus de Var. hist. *Pittacum* quendam commemorat, qui de malâ pistrinâ encomium conscripsit, ut in parvo argumento vim dicendi ostentaret.

Pitthea, op. Peloponnesi apud Trœzena, vel ipsa Trœzen in orâ Argiæ. Plut: Hinc *Pittheus*. Ovid. Met. 15.

Est prope Pittheam tumulus Trœzena sine ullis
Arduus arboribus.———

Pittheus, Thesei avus maternus, qui Trœzene regnavit, de quo Plut. in Theseo. Hinc *Pittheis*, Patronymicum fœmininum, quo poetæ utuntur pro Æthrâ Pitthei filiâ matre Thesei. Ovid. in ep. Ariad. Theseo:

Nec pater est Ægeus, nec tu Pittheidos Æthræ
Filius.———

Pityaa, urbs inter Parium & Priapum. Steph. Apol. Arg. lib. 1.

———Ζαθέην τε παρήμειβον Πιτύειαν.

Ubi Schol. Ἡ Λάμψακος ἡ πρότερον Πιτύεια προσηγορεύετο, ἥν τινες Πιτύαν ὀνομάζουσι. ταύτης δέ φασιν ὅτι Φρυξὸς γνόρισμος οὕτω ... ἔθηκε, καὶ ἀπὸ τούτου ἡ πόλις ὠνομάσθη. Θρᾷκες γὰρ τὸν θησαυρὸν Πιτύαν λέγουσι.

Pityllus. Suidas in Ἐπιγλωττίς. *Pityllum* aiunt, cognomento Tenthem, vaginam linguæ membranaceam, gessisse, & muniisse linguam ad perfruendas voluptates. Fertur etiam digitalibus adhibitis esitasse chelonia, ut illa calidissima linguæ ingereret.

Pityusa, ins. parva sinus Argolici ante Hermionem. Sunt & *Pityusæ* ins. duæ in mari Iberico, angusto freto inter se divisæ, quarum major Ebusus, minor Ophiusa. Ita Strabo. Idem & Ptolemæus docet. Pomponius quoque Mela idem sentire videtur, licet Pityusas utramque communi appellatione dici non moneat. At Plinio longè alia mens, qui utrique huic insulæ nomen Ebusus convenire ait; & Colubrariam sive Ophiusam aliam facit à Pityusis. Longè falluntur qui Plinium Straboni & Ptolemæo conciliare quærunt. Diodorus Siculus eosdem cum Plinio sequi autores videtur, Πιτυοῦσσαν enim agnoscit unam magnam insulam, in quâ urbs sit quæ appellatur Ἔρεσος: nisi ejus codex sic corrigendus & legendum Ἔβυσος. Idem Diodorus annotat Pityusam à copiâ τῶν πιτύων, quas illa insula fert, nomen invenisse. Plinius à frutice pineo Casaub.

Pius, Metellus sic dictus à Furio Tribuno reditum exoravit. Antonius quoque Imp. *Pius* dictus est, quòd animum à belli ferocitate alienum haberet, malletque vivum, ut ajebat, civem servare, quam 1000. hostes trucidare. Dio. Alex. lib. 1. cap. 9.

Placentia, *Piacenza*, colon. & urbs epis. sub archiep. Bononiensi in Gall. Togatâ circa finem Æmiliæ apud Padum flu. non longè Trebiam flu. excipientem. urbs ampla Farnesiorum in Ducatu Parmensi, inter Mediolanum & Parmam. Silius lib. 8.

Certavit Mutina quassata Placentia bello.

Long. 31. 45. Lat. 43. 58.

Placentia, urbs Hisp. Tarrac in Lusitaniæ confin. inter Salamanticam ad Bor. & Emeritam ad Aust. 12. leuc.

Placia, Mysiæ op. juxta Cyzicum. Plin. 5. ult. Hesychius: Πλακία, χώρα περὶ τὴν Θρᾴκην, εἰς ἣν ἀποικίαν ἔπεμψαν Ἀθηναῖοι. Ubi Palmerius; Hæc non sunt intelligenda de urbe Mysiæ vel Phrygiæ, de quâ Herodotus lib. 1. & Plin. lib. 5. cap. 32. Dionys. Halicarn. lib. 1. Neque enim benè diceretur χώρα quæ est urbs, neque περὶ τὴν Θρᾴκην, quæ à Thraciâ dividitur totâ Propontide intercedente; sed de Cherroneso Thraciæ intelligo, quam Euripides in Hecuba Χερσονησίαν πλάκα vocat, eo quod plana est; nec dubito ad locum Euripidis respexisse Hesychium; & fortè scripserat Πλάκη χώρα.

Placilla, Theodosii Magni Imp. uxor, non regni fastigiis elata est, sed potius amore succensa divino. Repente ergo ut venit ad purpuram, claudorum atque debilium maximam habebat curam, non servis, non aliis ministris utens, sed per seipsam agens, & ad eorum habitacula veniens, dans unicuique quod opus haberet. Sic etiam per Ecclesiarum xenodochia discurrens, suis manibus ministravit infirmis, ollas eorum tergens, jus gustans, efferens cochlearia, panem frangens, cibosque administrans, calices abluens, & alia cuncta faciens, quæ servis, & ancillis mos est solenniter operari. Illis autem qui ei talia nitebantur prohibere, dicebat: Aurum distribuere, imperii est opus: Ego autem pro ipso imperio hoc opus offero bona mihi omnia conferenti. Nam viro suo sæpe dicere erat solita. *Oportet te semper marite, cogitare quid pridem fueris, quid modo sis: Hæc si semper cogitaveris, ingratus benefactori non eris, sed imperium quod suscepisti, legitimè gubernabis, & harum rerum placabis authorem.* Theodoret. Eccl. Hist. 9. 31.

Planaria, ins. ultra Corsicam, à specie sic dicta, quòd æqualis freto existat, ideoque navigii fallax. Plin. 3. 6.

Planasia, ins. maris Tyrrheni, inter Iluam & Corsicam. Item *Planasia*, ins. Gall. Narbon. teste Strab. post Stoechadas, quæ *S. Marguerite* Dalechampio dicitur. Item op. ejusdem Galliæ ad Rhodanum flu. Strabo. *Pont S. Esprit*, teste Jo. Poldo, inter Vivarium 4. & Avenionem ad Aust. 8. leuc.

Planesia, ins. parva Hisp. Tarrac. apud Ferrariam promont. & ante Dianiam op *Isla de Denia* vulgò dicitur.

Plancta, insulæ maris Euxini, quæ & *Cyanea*. Herod. lib. 4. Ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλεομένας, τὰς πρότερον Πλαγκτὰς Ἕλληνές φασιν εἶναι Scylax Cariand. Αὗται δ' αἱ Κυάνεαι ὡς λέγουσιν οἱ Ποιηταὶ Πλαγκτὰς πάλαι εἶναι, καὶ διὰ τούτων πρώτην ναῦν περάσαι τὴν Ἀργώ, ἥν εἰς Κόλχους τὸν Ἰάσονα ἤγαγεν. Strabo lib. 3. Τὰς δὲ Κυανέας ἐποίησε παραπλησίως ταῖς Πλαγκταῖς. De Homero loquitur, cujus versus ex Odys. μ'. heic apponam:

Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς

Κῦμα

Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε Θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται. οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη,
Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν ἥτις ἵκηται.
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κύμαθ' ἁλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς
Ἀργὼ πασιμέλουσα παρ' Αἰήταο πλέουσα.
Καί νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.

Planudes Maximus, Monachus, unus ex conservatoribus Græcæ linguæ. Transtulit Græcè libellum de moribus regendis, qui *Cato* inscribitur. Convertit & in eandem linguam opera D. Augustini annis aliquot ante Constantinopolim captam. Dicitur & fabulas, quæ Æsopi nomine circumferuntur collegisse. E Latino certè in Græcum transtulit Ovidii Metamorphoses, & Heroidas, Macrobii Saturnalia, & Somnium Scipionis. Collegit & libros septem Epigrammatum Græcorum qui extant. Mortuus est antequam Constantinopolis à Turcis capta est. Vide Voss. P. Gr. pag. 83, 84.

Platea, inf. maris Ægæi, una Sporadum, ab Astypalæa 60. m. p. *Placeda* vulgò. Item inf. Cyrenaicæ ante Cyrenen. Herod. lib. 4. Cujus Cives *Plateenses*, & regio *Plateaica* dicitur, teste. Stephano. Cæterum à *Plateis* Bœotiæ, quas Hom. sing. num. Πλάταιαν vocavit similiter *Plateis*, vel *Plateensis*.

Platea, *arum*, civitas Bœotiæ, sub Cithærone monte, non longè è Thebis. Steph. Dicta à *latitudine* nemorum. Non procul ab hâc urbe Pausanias & Aristides Mardonium Xerxis ducem & consobrinum superaverunt.

B. *Platina*, scripsit 3. libros de rebus urbis Mantuæ, & familiâ Gonzagæ, teste Gesnero. Sed imprimis innotuit opere de Vitis Pontificum, usque ad Paulum 2. à quo in carcerem conjectus & totis 4. mensibus detentus fuit, cum Pomponii Læti, aliorumque eruditorum causam defendendam suscepisset. Opus vero suum dedicavit Xysto 4. à quo præfectus erat Bibliothecæ Vaticanæ. Obiit Romæ A. D. 1481. Volaterrani de eodem judicium hujusmodi est: *Virum fuisse gravem, & procul mendacio, eoque admiratione digniorem, quod jam provectâ ætate, ac tyrocinio posito, quod totum militiæ prius tradiderat, literas didicit.* Erasmus de eo sic scribit in Ciceroniano suo. *In historia valiturus erat, si nactus fuisset argumentum felicius. In optimo Cive & Panegyrico nonnihil accedit ad Ciceronis imaginem, sed tanto intervallo ut hoc nomen non promereatur eruditorum calculis: alioqui vir doctus, facundus, &, ni fallor, bonus.* Floridus Sabinus: *Summorum Pontificum vitam eleganter scripsit, eoque immortalem gloriam sibi peperit.* Mirum autem post Pontificum vitas de re Culinariâ scribere voluisse; quod epigrammate quodam festivè ridet Sannazarius. Vossius.

Plato, Philosophus insignis, sectæ Academicæ princeps. Aristonis & Perectoniæ fil. ex humerorum *latitudine* sic dictus, cum antea ex avi nomine *Aristocles* vocaretur. Hic adhuc adolescens palæstrâ se exercuit; picturæ operam dedit, Tragœdiasque & poemata quædam conscripsit. Post hæc ad Socratem se contulit, sub quo brevi tantum in philosophiâ profecit, ut non immerito *divinus Plato*, & *Philosophorum Homerus* fuerit appellatus. Is quod ad Dialecticam pertinet, primus res ipsas distinxit, quo modo plurimas, quas habuere antiqui, dubitationes sustulit. Fuit varius, multiplex, ac tantæ eloquentiæ, ut Jovem (si Græcè voluisset) Platonicè loquuturum philosophi dicerent. Peccat autem eo (inquit Vossius) quòd multùm gaudet metaphoris, iisque non verecundis, sed audacibus, & planè poeticis, atque φορτικαῖς: Philosophiæ siquidem magis convenit dictio propria, aut tralationes receptæ & usitatæ. Ad poeticam autem dictionem prope accedere Platonem, non Aristotelis modo judicium est, sed & Dionysii Halicarnassensis. Imo in dialogis suis poeticè magis loquitur, quam Comœdia facit, ut multos sensisse, testis est Cicero in Bruto. Athenis, uti diximus, primum Socrati dedit operam; deinde cum licuit per ætatem, in Italiam profectus est, ut Pythagoreos audiret, ubi Philolai Crotoniatæ librum de sectâ Pythagoreâ centum minis etiam in reifamiliaris difficultate mercatus est, ex quibus multa in suum Timæum transtulit. In Ægyptum deinde properans oleum secum mercaturæ gratiâ vexit, ut viatico suppeditaret, ubi libros Mosis legisse creditur. Ter in Siciliam navigavit, primum Ætnæ flagrantis visendæ gratiâ, ut Apuleius ait. Reversus, apud Æginam captus est à piratis, ac minis 30. venundatus; deinde à Nicere Cyrenæo redemptus. Iterum rediit sub juniore Dionysio, spe liberandi Siciliam. Sed paulo post, expulso Dione, & ipse suspectus remigravit. Tertiò cum maximè nollet, rogatus ab Archytâ, ut Dionem tyranno reconciliaret, iter ingressus, ab eodem Dionysio obviam procedente, quadrigis exceptus est. Demum in suspicionem veniens, vix rogante, & spondente pro eo Archytâ, dimissus. Anno ætatis 81. placidissimo decessit obitu, ut Cicero & Seneca tradunt, ut Laertius vero, in nuptiis discumbens. Pulcrum est quod de illo refert Sen. lib. 2. de Ira: Non potuit impetrare à se Plato tempus, cum servo suo irasceretur, sed ponere illum statim tunicâ, & præbere scapulas verberibus jussit, suâ manu ipse percussurus. Postquam intellexit irasci se, sicut sustulerat manum suspensam detinebat & stabat percussuro similis. Interrogatus deinde, ab amico, qui forte intervenerat, quid ageret: Exigo, inquit, *pœnas ab iracundo.* Velut stupens gestum illum sævituri deformem sapienti viro servabat, oblitus jam servi; quia alium, quem potius castigaret invenerat. Itaque abstulit sibi in suos potestatem, & ob quoddam peccatum commotior, Tu, inquit, Speusippe servulum istum verberibus objurga, nam ego irascor. Hæc ille, memoriali tamen errore; nam Xenocratem alloquebatur Plato. Diogenes: Ἐπελθόντος ποτὲ Ξενοκράτους, εἶπε, μαστίγωσον τὸν παῖδα, αὐτὸς γὰρ μὴ δύναμαι διὰ τὸ ὀργίζεσθαι. Sed & in Stobæo legas: Πλάτων ὀργιζόμενος ποτὲ τῷ οἰκέτῃ, ἐπιστάντος Ξενοκράτους λαβὼν, ἔφη, τοῦτον μαστίγωσον, ἐγὼ γὰρ ὀργίζομαι. Denique Plut. De lib educ. & Val. Max lib. 4. idem de Xenocrate tradunt. Famulos ejus quod spectat, ita Sen. de Cons. *Unum fuisse Homero servum, tres Platoni.* Imo quatuor; & famulam unam, ex ipso Platonis (in Laertio) Testamento: *Dianam dimitto liberam, servos relinquo Tychonem. Bictam, Apollonia-dem,*

dem, & Dionysium. Idem Sen. ep. 44. *Platonem non accepit nobilem philosophia, sed fecit.* Alii vero contra, & assensu traditum Platonem nobilem utrinque fuisse. Apul. de Dogm. Plat. *Aristo ei fuisse pater dictus est:* cæterum Perictyone Glauci filia mater fuit. Et de utroque nobilitas satis clara. Nam Aristo pater per Codrum ab ipso Neptuno originem duxit: ab Solone *sapientissimo maternus derivatus est sanguis.* Hæc ipsa Laertius, atque alii tradiderunt: & puer adeo *aurum nobilitatis insigne in auriculâ gestavit*, scriptum eidem Apuleio. Quomodo ergo non nobilem accepit? Sed cape & adjuva, non sic nobilem celebremque. Sen. ep. 47. *Nescis quâ ætate Hecuba* servire cœpit, quâ Crœsus, qua Darii mater, quâ Plato, quâ Diogenes? *quâ Plato*, Quem Dionysius, libertate ejus offensus, Polidi Lacedæmonio vendendum tradidit, quod fecit, & adductum in Æginam, Anniceri Cyrenaico 20. minis vendidit: qui illico tamen Athenas, ad amicos liberum eum remisit. Sen. Ep. 58. Plato ipse se ad senectutem diligentiâ protulit, erat quidem corpus validum ac forte sortitus & illi nomen latitudo pectoris fecit. Unde Apuleius: Platoni habitudo corporis cognomentum dedit, namque Aristocles prius nominatus. Pergit Sen. Nam hoc scis puto, Platoni diligentiæ suæ beneficio contigisse, quod natali suo decessit, & annum unum atque octogessimum implevit sine ulla deductione. Hæc ille. Convenit autem cum Athenæo qui ad an. 82. pervenisse prodidit lib. 5. Item Censorino, qui ait: Magnos viros non prius vitâ excessisse quin ad annum illum 81. pervenerint; in quo Plato finem vitæ & legitimum esse existimavit, & habuit. Idem Suidas. At Neanthes apud Laert. annos 84. eidem adscribit. Horatius:

Pythagoran, Anytique reum, doctumque Platona.

Plinius eum *sapientiæ antistitem* vocat. *Sublimi, apex philosophorum & columen* dicitur Arnobio adversus Gentes lib. 1. Quin & Cicero philosophorum aliquem laudans, *semper*, inquit, *excipio Platonem*. Cum parvulus aliquando dormiret, apes, facundiæ omen, in labellis ejus consederunt. *Philosophorum quis dubitet Platonem esse præcipuum, sive acumine disserendi, sive eloquendi facultate divinâ quâdam & Homerica. Multum enim supra prosam rationem, & quam pedestrem Græci vocant, surgit: ut mihi non hominis ingenio, sed quodam Delphico videatur oraculo instructus.* Ita de eo Quintilianus lib. 10. cap. 1. Justinus Martyr. Apol. 2. probat Platonem, quicquid veri docuerit, ex Mosis, aliorumque Prophetarum doctrinâ hausisse. Idem in Parænet. dicit Platonem à Mose & Prophetis doctrinam de uno Deo accepisse. Clemens Pædag. 2. 1. *Plato*, inquit, *veritatem Philosophorum ita sectatus est, ut Hebraicæ veritatis excitarit scintillam.* Et 3. 1. Ζηλωτὴς Μωυσέως ὁ πάντα ἄριστος Πλάτων. Idem Strom. 1. *Plato ex Hebræis est philosophis.* Ibidem ait ex Mose Platonem plurima sumpsisse, eorumque quæ in legibus Mosaicis dicuntur, fuisse admodum studiosum. Ibidem. *Plato*, inquit, *non negat se præstantissima quæque in Philosophiâ à Barbaris mercatum.* Ibidem, Numenius, Philosophus Pithagoræus, scribit. Τί γάρ ἐστι Πλάτων, ἢ Μωσῆς Ἀττικίζων.

Plato, alter Atheniensis, poeta priscæ Comœdiæ, tempore Aristophanis, cujus fabulas Suidas & Athenæus commemorant. Vide Voss. P. Gr. p. 30. Tres item alios Diog. Laert. recenset: unum Rhodium Philosophum, discipulum Panætii: alium Peripateticum, de ludo Aristotelis: tertium Praxiphanis discipulum. Alius denique Martyr, qui pro fide Christianâ, imperante Maximiano, passus est, paternamque hæreditatem, dum viveret, pauperibus est largitus.

Plautius, Romanus quidam quum ob uxoris obitum dolore incredibili torqueretur, mortemque appeteret, in rogum se conjecit, quem togatum, calceatumque corpori uxoris junxerunt amici. Val. Max. de amore conjugali. Item Poeta Comicus. Gellius lib. 3. cap. 3.

Plautus, Poeta Comicus, patriâ Sarsinas. *Plotus* ab initio, teste Festo, appellatus à pedum *planitie*, quos *Plotos* Umbri vocant. Vixit Pacuvii, Attiique ætate, nempe extremis aliquot annis belli Punici 2. sive Annibalici, ac proximis 17. Nec enim possum assentiri B. Hieronymo in Chronicis, qui sic scribit ad ann. 1. Olymp. 146. *Plautus ex Umbria Sarsinas Romæ moritur, qui propter annonæ difficultatem ad molas manuarias pistorum se locaverat. Ibi quoties ab opere vacasset, scribere fabulas solitus, ac vendere.* Is annus erat V. C. 555. quo Coss. erant Serv. Sulpicius Galba Max. & C. Aurelius Cotta. Id ab Hieronymo ex Tranquillo exscriptum ait Scaliger in Animadvers. Sed difficulter credo ita scripsisse Tranquillum. Nam annis post 13. superfuisse ex Cicerone cognoscimus, qui auctor est in Bruto, mortuum an. V. C. 570. P. Claudio Pulchro, & L. Porcio Licinio, h. e. Olymp. 149. Vossius. Idem Cicero *urbano, ingenioso & faceto genere jocandi refertum eum* scripsit. Et Varro ex Ælii Stilonis sententiâ, *Musas*, dixit, *Plautino sermone locuturas fuisse, si Latinè loqui voluissent.* Hinc *Plautinus*. Horat.

At nostri proavi Plautinos & numeros, &
Laudavere sales, &c.

Plecusa, ancillæ nomen. Martial. 2. 66.

Et cecidit sectis icta Plecusa comis.

Pleias, & *Pleiades*, Latinè *Vergiliæ* dicuntur, à verni temporis significatione, quo navigatio incipitur, quemadmodum Græcis ἀπὸ τοῦ πλεῖν, h. e. *à navigando* Πλειάδες nominantur, ut quidam volunt. Pleiadum enim ortus vernus navigationis tempus indicavit. Ovid. Fast. 4.

Ore micant Tauri septem radiantia flammis
Sidera, &c.

Poetæ filias faciunt Atlantis ex Pleione Nymphâ ideoque *Atlantidas* Virgilius dixit; earumque nomina finxerunt, *Electram, Alcinoen, Celæno, Meropen, Steropen, Taygetam Maiam.* Valde autem inter se constipatæ sunt hæ stellæ: Ergo S. Gregorius in Job lib. 29. cap. 27. *Pleiades stellæ* ἀπὸ τοῦ πλήθους, i. e. pluralitate dictæ sunt. Unde *glomerabile sidus* Manilius vocat. Propertius:

Pleiadum denso cur coit igne chorus.

Ubi alii *spisso*. Seneca in Medeâ:

Et densi latitant Pleiadum greges.

Hæ tempestatem concitare solent. Horat. lib. 4. Od. 14.

Indomitas prope qualis undas

Excutet Auster, Pleiadum choro
Scindente nubes.

Propert. 2. 16.

Non hæc Pleiades faciunt nec aquosus Orion.

Stat. 9. Theb.

———*Cum Pleiadas haurit* (tempestas)
Aut nigrum trepidis impingit Oriona nautis.

Lucanus lib. 9.

Ibit & imbriferâ siccas cum Pleiade Thebas.

Claudianus:

———*Madidaque cadente Pleiade.*

Stat. Theb. 4.

———*Neque enim violentior exit*
Amnis humo, quum Taurum aut Pleiadas hausit
aquosas.

Idem primam syllabam corripuit Sylv. 1. 3.

Hæc per [illegible] hyemes, Pleiadumque nivosum
Sydus, & Oleniis dignum petiisse sub astris.

Val. Flac. lib. 5.

———*Densaque sequuntur*
Pleiades, & madidis rorantes crinibus ignes.

Geminus, Elem Astron. cap. 14. Αἱ πλειάδες δύναμιν ἔχειν τινὰ νομίζονται δύναμιν, ὥστε, ὑγιεινὸν εἶναι περὶ τὸ ἄλλο ἐπιγενῶν, ἢ πάλιν ἐπιτέλλουσι θέρους ἀρχὴν διασημαίνουσιν, ὅθεν καὶ Ἡσίοδός φησι.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων

Οὐ διὰ τὴν τοῦ ἄστρου δύναμιν, πεπιστεῦσθαι γάρ ἐστιν ἀπὸ παλαιοῦ. Ex Hesiodo autem Virgil. Geor. 1. ubi de semente farris ac tritici;

Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur.

Ex eodem quoque forsan Philo lib. de Opif. Mundi. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ ὁ τῶν Πλειάδων χορός. Δυομένων γὰρ αὔλακες ἀνατέμνονται αὐτὸς ἀμῶσι. Pherecydes has tradit septem sorores fuisse. Lycurgi filias ex Naxo ins. Liberi patris nutrices, ab Jove inter sidera relatas, ne vim ab Orione paterentur. Reliqui Atlantis filias faciunt. Ovidius ubi supra:

Pleiades incipiunt humeros relevare paternos,
Quæ septem dici, sex tamen esse solent.
Seu quod in amplexus sex hinc venere Deorum:
Nam Steropen Marti concubuisse ferunt;
Neptuno Alcyonen, & te formosa, Celæno.
Maian, & Electram Taygetamque Jovi.
Septima mortali Merope tibi Sisyphe nupsit:
Pœnitet, & facti sola pudore latet.

Hyginus lib. 2. Poet. Astronom. *Hæ numero septem dicuntur, sed nemo amplius quàm sex videre potest: cujus causa proditur hæc; quòd de septem, sex cum immortalibus concubuerunt, tres cum Jove, duæ cum Neptuno, una cum Marte, reliqua autem Sisyphi uxor demonstratur.* Vide Nat. Com. lib. 4. cap. 7.

Pleione, Nympha, Oceani & Tethyos fil. uxor Atlantis, ex quâ *Pleiadas* suscepit. Ovid. Fast. 5.

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn,
Qui terram liquidis, qua patet, ambit aquis.
Hinc sata Pleione, cum cœlifero Atlante
Jungitur, ut fama est, Pleiadasque parit.

Hesychius: Πληϊάδες, Πλειάδες εἰσὶ δὲ ἑπτὰ ἄστρα, πλείονι τῷ αὔγει, ὀνομασθεῖσαι ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληϊόνης.

Plemmyrium, flu. Siciliæ, agrum Syracusanum, per quem labitur, crebris inundationibus irrigans; unde & nomen accepisse videtur sc. ἀπὸ τοῦ πλημμυρεῖν quod est *exundare*. Unde Virg. Æn. 3.

Sicanio prætenta sinu jacet insula contra
Plemmyrium undosum.

Plesimachus, scripsit νόστους, h.e. reditum Græcorum in patriam. Plut. de Flum.

Plestorum, Thracum Deus, sed incertum utrum naturalis, an animalis. Huic Persa Oeobazus sacrificatus. Herod. lib. 9. Οἰόβαζον ἐκδράντα ἐς τὴν Θρηίκην Θρήικες Ἀψίνθιοι λαβόντες ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ τῷ σφετέρῳ.

Pleuron, *Pleurone* Ptol. & Pausan. op. Æoliæ mediter. ad Evenum flu. proximum Calydoni. *Meleagria* Statio cognominata, & *Pleuronia* Straboni. Cujus mem. Ovid, lib. 7. Met.

Adjacet his Pleuron, in quâ trepidantibus alis
Ophias effugit natorum vulnera Combe.

Stat. 8. Theb.

———*Nunc torva Pylenes*
Agmina, nunc mæsta fundens Pleuronis alumnos.

Plinius Secundus Veronensis, temporibus Vespasiani vixit, cujus negotia administrabat: noctibus vero & succisivis (ut ipse inquit) temporibus, opus de rerum naturâ conscripsit, unus omnium parcissimus temporis. Periit in montis Vesuvii incendio, dum ejus causam indagare vellet. Vide omnino Plin. Juniorem lib. 3. ep. 5. & lib. 6. ep. 16. in quibus omnis vitæ ejus ratio exponitur. Videndus quoque Vossius de Hist. Latinis, lib. 1. cap. 29. Fuit alter *Plinius* Novocomensis, ex priore sorore natus, & ab avunculo in nomen & cætera jura adoptatus; eloquentiâ, virtute, & sanctitate vitæ ac morum, aut maximus ipse, aut inter maximos sui seculi viros fuit. Floruit sub Trajano cujus & Panegyricum scripsit. Habemus ejus Epistolarum libros, vetustissimum Atticæ eloquentiæ exemplum, ex quibus vita ejus & mores disci possunt. Mart. 10. 19. de *Plinio*:

Totos dat tetricæ dies Minervæ,
Dum centum studet auribus virorum,
Hoc quod secula posterique possint
Arpinis quoque comparare chartis.

Malè autem hos confundit Hieronymus Chron. Eusebiano Num. 2125. & ex duobus Pliniis unum nobis, quantum in se fuit, concinnavit. Id quod dignum animadversione suâ existimavit Scaliger, quem tibi, si lubet, vide.

Plisthenes, Pelopis ex Hippodamiâ fil. qui cum juvenis moreretur, Agamemnonem & Menelaum filios suos parvulos Atreo fratri commendavit, qui eos suscepit, filiorumque loco educavit, & ob id Atrei filii habiti *Atridæ* vocabantur.

Plistonicus, vel *Plistonices*, author, de quo Athenæus. Item Apionis cujusdam cognomen, qui non multo tempore Plinio superior fuit, ut ipse ultimo volumine testatur.

Plistus, flu. Phocidis Parnassum montem circumfluens, ac in sinum Corinthiacum apud Cirrham op. labens. Ejus mem. Strab. l. 9. Ubi fis Casaubonum adi.

Plota, ins. duæ maris Jonii, quæ & *Strophades*

des Plinio, Straboni ac Apollonio dicuntur. Vide *Strophades*.

Plota, Æoliæ insulæ sic dictæ. Dionys. in Periegesi:

> Τὴν δὲ μετ' Αἰόλου εἰσὶ περίδρομοι εἰν ἁλὶ νῆσοι,
> Ἑπτὰ δ' αἵ τε ταύτ' εἰσὶν, ἐπώνυμοι ἀνδράσι Πλωταὶ,
> Οὕνεκα μέσσον ἔχουσι περίπλοον ἀμφιέλικτον.

Plote quidem una ab Homero nominatur Odyſ. κ'. quo nomine eum Æoli insulam appellasse testatur Eustathius: videtur tamen is unus esse ex locis ab Homero nominatis, quorum certum situm non citius invenias, quam sutorem qui utres consuit, quibus venti in Ulyſſis gratiam, ab Æolo inclusi, ut facete apud Strabonem jocatur Eratosthenes. Montanus.

Plotina, Trajani Cæsaris conjux, sanctitate probitate, & omnibus quæ in muliebrem sexum cadunt, virtutibus ornata. Hæc tonso capillo virum mentita conjugem in exilium comitata est.

Plotinus, Philosophus Platonicus, Ægyptius natione, è civitate Lyco, discipulus Ammonii, præceptor Porphyrii, Gallieni, Taciti & Probi temporibus. Fuit corpore gracili, tenui valetudine, morboque sacro obnoxius. Suidas. Scripsit de rebus Philosophicis libros 54. in Enneadas sex distributos, quos Latinè interpretatus est Marsilius Ficinus. Luculentum ejus encomium apud Firmicum legere est lib. 1. Matheseos, cap. 3.

Plotius Gallus, patria Lugdunensis dicendi præceptor, Romæ profitebatur, à quo se Cicero lib de Oratore unà cum Quinto fratre Latinas literas edoctum fuisse testatur; à Tranquillo autem inter Rhetores ponitur.

Plotius Crispinus, quem aretalogum fuisse cognominatum, quod garrula scripserit carmina, Porphyrius est author. Hic Stoicam sectam professus, atque idem poeta fuit; sed cujus versus numero forent multi, levis vero ponderis. Cùm in aliis locis ejus mem. Horatius. tum Sat. 1. lib. 1.

> ——— *Ne me Crispini scrinia lippi*
> *Compilasse putes, verbum non amplius addam.*

L. *Plotius*, poeta, qui teste Tullio, carus fuit C. Mario, quia gesta sua ab eo celebrari posse arbitraretur.

Plotius Tucca, ut eum vocat Cornutus. vetus Persii interpres, qui de Tuccetis loquens Gall. Cisalpinæ, prius ait dictum *Tuccetam*, postea vero appellatum esse *Tuccam*. Horat.

> *Plotius & Varius Sinuessa Virgiliusque*
> *Occurrunt, animæ quales neque candidiores*
> *Terra tulit, neque queis me sit devinctior alter.*

Plubium, Sardiniæ op. Ptol. *Sossari* Nigro.

Pluitalia, Ptol. *Pluvialia* vero Plinio, una ex insulis Fortunatis. quam Bacchius *Isola del ferro* vocari scribit. *Lanzerotta* vero Nigro dicitur.

Plumbaria, ins. parva Hisp. Tarracon. in orâ orientali, apud Ferrariam promont. *Plumbariam* quoque invenio apud Ptol. sed in Sardoo mari.

Plutarchus Chæronensis, philosophus, floruit sub Trajano & Adriano Impp. Nam Trajano libros Apophthegmatum dedicavit vir eruditissimus, à quo etiam in Illyricum missus est consulari potestate, jussumque omnibus Illyricis magistratibus, ut absque eo nihil agerent. Elogia ejus apud veteres permulta habemus. Quale quod Tauro apud Agellium dicatur *vir doctissimus, ac prudentissimus*; & ipsi Agellio, *homo in disciplinis gravi authoritate*. Himerio Sophistæ Bithyno, in laudatione filii Rufini, θειότατος. Eunapio præfatione operis de vitis Sophistarum, θεσπέσιος, item τῆς φιλοσοφίας Ἀφροδίτη καὶ λύρα. Fertur quoque Theodorus Gaza rogatus, si necesse foret libros in mare dare præcipites, quem postremo esset demersurus, respondisse, Plutarchum. Plura de eo apud Rualdum & Vossium videnda. De moribus suis ita scripsit ipse lib. de superstitione: Ἔγωγ' οὖν ἂν ἐθέλοιμι μᾶλλον ἀνθρώπους λέγειν περὶ ἐμοῦ, μήτε γεγονέναι, τὸ παράπαν, μηδ' εἶναι Πλούταρχον, ἢ λέγειν ὅτι Πλούταρχός ἐστιν ἄνθρωπος ἀβέβαιος, εὐμετάβολος, εὐχερὴς πρὸς ὀργὴν ἐπὶ τοῖς τυχοῦσι τιμωρητικός, μικρόλυπος. De variis Plutarchis vide Jonsium de Script. Hist. Philos. lib 3. cap. 6.

Pluto, Saturni fil. ex Ope conjuge, frater Jovis & Neptuni, qui cum ad regni divisionem venissent, Plutoni, qui natu minimus erat, & *Agesilaus* vocabatur, pars occidentis obtigit, secus inferum mare: Jovi plaga Orientalis; Neptuno insulæ. Hinc datus est locus fabulæ, Jovi imperium cœli, Neptuno maris, Plutoni inferorum obtigisse. Ἀπὸ τοῦ πλούτου nomen accessit. Quare *Dis* quoque vocatur. Docet id Cic. de Nat. D. his verbis: *Terrena vis omnis atque natura Diti patri est dedicata, qui Dives, ut apud Græcos Πλούτων, quòd recidant omnia in terras, & oriantur è terris*. Potius autem *Plutò* à verbo פלט *palat*, h. e. *eripuit, prædatus est, custodivit*. Nam in terrâ tuto latent, & reconduntur omnia. Cur Proserpinam rapuisse dicitur, vide in *Proserpina*. Dicitur *Pluto* divitiarum dominus, quia in terrâ, opes, & metalla latent, unde effodiuntur. Vocabatur & *Orcus* ab הרכוש *harcus*, sive רכוש, i. e. *facultates, opes, divitiæ*, Inde *Richesses* Gallis. Dux item *Erebi*, i. e. ערב *hereb* sc. *vespera*, quòd sub terrâ omnia tenebrosa, & sine luce sint. Hic etiam aliquando *Jupiter* dictus est, sed cum additione, Sive *Niger*, uti apud Stat. Theb. 2.

> ——— *Nigrique Jovis vacua atria ditat Mortibus.*

Itemque apud Silium, lib 8.

> *Nigro forte Jovi, cui tertia regna laborant*
> *Atque atri socia thalami, nova sacra parabam.*

Sive Tartareus, uti apud Val. Flac. lib. 1.

> *Tartareo tum sacra Jovi, Stygiisque terebas*
> *Manibus Alcimede.* ———

Sive *Stygius*, ut apud Arnobium, lib. 3. Atque ita tollitur & removetur Stygii frater Jovis. Sane apud Lucianum in Νεκρικοῖς sic Plutonem alloquitur cum Proserpinâ sibi suâ Protesilaus: Ὦ δέσποτα καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν.

Plutus, à Græcis fingitur divitiarum Deus, quem in adventu claudum esse volunt, recessu alatum: hoc nimirum innuentes, quòd serius quidem opes contrahantur, partæ autem nisi frugaliter dispenses, velocissimè dilabantur. Eundem & cæcum faciunt, & judicii expertem, propterea quòd indignissimum quemque opibus affluere videamus, probos autem in re tenuissimâ versari. Hujus domicilium constituit Posidonius in subterraneis

Hispaniæ

Hispaniæ locis eò quod regio ea metallorum fœcunditate reliquis antecellat.

Pluvius, Jupiter dictus est quòd Athenis esset simulachrum à Jove pluviam precantis. Tibullus:

Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
Arida nec Pluvio supplicat herba Iovi.

De Ægypto loquitur, quæ, teste Claudiano,

Terra suis contenta bonis, non indiga mercis,
Aut Iovis, in solo tanta est fiducia Nilo.

Podagra. Diana sic dicta. Clem. in Protrept. Ἐν δὲ καὶ Ποδάγρας ὄνομα Ἀρτέμιδος ἐν τῇ Λακωνικῇ ἱερόν.

Podalirius, Æsculapii fil. ob insignem medicinæ peritiam è Cretâ insulâ cum fratre Machaone ad bellum Trojanum evocatus. Item Italus quidam Virg. Æn. 12.

———*Podalirius Alsum*
Pastorem, primaque acie per tela ruentem
Ense sequens nudo super imminet.

Podarge, una Harpyiarum, *à pedum velocitate* nomen habens, ex quâ Zephyrus ventus Xanthum & Balium, Achillis equos progenuit, Hom. Iliad. 16.

Podolia, prov. Poloniæ ampla, sub Lithuaniâ latè sumptâ sæpe comprehensa, cum ipsius pars sit. Terminatur a Sept. Volhinia, à merid. Moldavia, & ab occ. Russiâ nigrâ.

Pœcile, porticus clara Athenis, quam Polygnotus Thasius gratuitò pinxit, cum patrem ejus Mycon mercede pingeret, in quâ Stoici philosophabantur. Plin. 35. 9. Latinè *varia* sive *variegata*. In hâc autem porticu Zeno discipulos docebat, unde *Stoica* secta nomen accepit, & Philosophi Stoici nuncupati, qui antea Zenonii ab ipso doctore appellabantur. στοὰ enim Græcè *porticus* dicitur. Fuit & in Elide porticus *Pœcile*, quæ a Plinio *Heptaphonos* appellatur, quoniam *septies eadem vox* in eâ reddebatur.

Pœdiculi, Italiæ pop. Strabo, ubi de Japygiâ: Τοὺς δὲ αὐτοὺς Πευκετίους λέγουσι, μάλιστα οἱ Πεδικλοὶ. Apud Appian. Πεδίκλυς pro Ποιδικλυς. Val. Max. lib. 7. *Ex Apuliâ quoque & Fidiculis*. Ubi *Pediculis* legendum docet Cluverius.

Pœna, & *Beneficium*, pro Diis habitos apud quosdam Æthiopiæ populos legimus: Sunt qui non ab Æthiopibus, sed ab Assyriis & Persis hos cultos fuisse asserunt; illam quod malorum, hunc quod donorum largitorem esse opinantur, Alex. ab Alex lib. 18. cap. 11. De Pœnâ Papinius, Theb 8.

Stant Furiæ circum variaque ex ordine Mortes.
Sævaque multisonas exercet Pœna *catenas.*

Ubi Schol. *Dea punitionum, cruciatuum*. Hinc Furorum sive Furiarum parentem facere videtur Val. Flaccus, lib. 1.

Vltricesque Deæ Fasque & grandæva Furorum
Pœna ———

A Furiis distinguit ipse Statius, lib. 12.

———*Thebarum exercita Pœnis*
Agmina & anguicomæ ducens vexilla sorores.

Lucianus Necromantia: Κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες παρεγενόμεθα πρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δ' ὁ μὲν ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ καθήμενος, παρειστήκεσαν δὲ αὐτῷ Ποιναί, καὶ Ἀλάστορες καὶ Ἐριννύες. Arianus dissert, 2, 20. Ἔστι Ὀρέστην ὑπὸ Ἐριννύων ἐλαυνόμενον φῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου ἐξεγείρεσθαι. τίνας δ' ἂν χαλεπωτέρας αἱ Ἐριννύες ἢ Ποιναὶ ἐξήγειρον, &c.

Pœni, *Carthaginenses* qu. *Phœni* dicti, qui à *Phœnicibus* orti fuere, ut ait Servius in illud Virgilii Æn. 1.

———*Ponuntque ferocia Pœni*
Corda, volente Deo.———

Qu. Ennius:

Pœni sunt soliti suos sacrificare puellos.

Nempe Saturno, Tertullianus Apologetico: *Infantes penes Africa Saturno immolabantur palam usque ad proconsulatum Tiberii, qui ipsos sacerdotes in eisdem arboribus templi sui obumbratricibus scelerum votivis crucibus exposuit, teste militiâ patriæ nostræ quæ id ipsum munus illi proconsuli functa est.* Silius lib. 15.

———*Sacris Carthaginis illum*
Supposito mater partu subduxerat olim.

Ubi Dausqueius: Piaculum duxere Pœni in sacris Saturni suis præteritis externos puellos coemptos, aut supposititios mactare. Apud Diodorum lib. 20. huic sacrorum præposteræ negligentiæ casus suos imputant: Ἠτιῶντο δὲ καὶ τὸν Κρόνον αὐτοῖς ἐναντιοῦσθαι, καθόσον ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις θύοντες τούτῳ τῷ θεῷ τῶν υἱῶν τοὺς κρατίστους, ὕστερον ὠνούμενοι λάθρᾳ παῖδας καὶ θρέψαντες ἔπεμπον ἐπὶ τὴν θυσίαν. καὶ ζητήσεως γενομένης εὑρέθησάν τινες τῶν καθιερουργημένων ὑποβολιμαῖοι γεγονότες. Id ergo ut emendarent, ducentos nobilissimorum puellorum publicitus immolarunt: & facinorosi facile trecenti suapte sponte ceciderunt. Plato Minoe: ἡμῖν ὁ νόμος οὐκ ἔστιν, ἀνθρώπους θύειν ἀλλ' ἀνόσιον. Καρχηδόνιοι δὲ θύουσι τῷ Κρόνῳ, &c. Just. ex Trogo lib. 18. de Carthaginiensib. iisdem, *Cum inter cætera mala etiam peste laborarent, cruentâ sacrorum religione & scelere pro remedio usi, sc. quippe homines ut victimas immolabant.* Idem de iis habet Plut. lib. de Superst. Sil. autem italicus:

Mos fuit in populis quos condidit advena Dido
Poscere cæde Deos veniam, ac flagrantibus aris
Infandum dictu parvos imponere natos.

Lactant. lib. 1. c. 21. Pescennius Festus in libro Historiarum refert Carthaginienses Saturno humanas hostias solitos immolare, &c. Minucius Octavio: Saturno in nonnullis partibus Africæ à parentibus infantes immolabantur. Aug. C. D. 7. 19. 19. Ideo à quibusdam pueri Saturno soliti sunt immolari, ut à Pœnis. Tertullianus Scorpiac: Afrorum Saturnum suum victimâ placari apud seculum licuit. Athenagoras: Φοίνικες καὶ Κρῆτες τὸ πρόσεν ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔθυον θεοῖς. Derivativum dipthongum *œ* in *u* mutat, ut *Punicus*. Virgilius:

Punica regna vides, Tyrios, & Agenoris urbem.

Hinc *malum Punicum*; unde Crateris dictum apud Laert. *Sicut omnibus malis Punicis inest aliquod granum putre: sic nemo est, qui omni prorsus vitio careat.* Et *Punica fides* pro fallaci, ab ejus gentis peculiari perfidiâ in proverbium abiit. Hinc *Puniceus* aliud. Adj. Ovidius in Ibin. de M. Regulo:

Velque qui vidimi Romanos turpe putavit.
A duce Punico pertulit, ipse ferus.

Puniceum etiam & *Punicum* dicitur quod colorem rubentem habet. Ipse enim color ille *Punicus*, sive *Puniceus* appellatur, qui Græcis φοῖνιξ est. Virg. Æn 12.

———*Cum primum crastina cælo*
Puniceis invecta rotis Aurora rubebit.

Hinc *Punicare* verbum pro *Puniceum colorem trahere*, seu *habere*, apud Apul. princ. lib. 3. Metamorph. *Commodum Punicantibus phaleris Aurora fecum quatiens lacertum cœlum inequitabat.* Item *Punicanus* adj. aliud apud Cicer. legitur orat. pro Muræná. *Punicani lectuli*, quibus Carthaginenses uti solebant.

Pœnina Alpes, *Pœna* Ptolemæo, *Pœninus mons* Livio. Hodie *M. Maggiore di S. Bernardo*, *Groß S. Bernharts berg* Germanis, vel etiam *Monte di Giove* Leandro, mons qui Allobroges & Centrones à Salassis, h.e. Gall. Narbonens. in quâ Sabaudia ab Italia separat.

Poggius Florentinus Pontificiis scriniis sub Eugenio & Nicolao præfectus fuit, teste Jovio. Hic Invectivâ 2. in Vallam gloriatur, quod 50. ferè annis ita sit versatus in Curia, ut absque alterius offensione charus octo Pontificibus continuo in honore & dignitate fuerit, quadraginta fermè Secretarius. Græcè didicit ab Emanuele Chrysolora. Historiam scripsit Florentinam, in qua nimis patriæ favit. Unde Sannazarius:

Dum patriam laudat, damnat dum Poggius hostem,
Nec malus est civis, nec bonus historicus.

Erasmi de eo judicium est ejusmodi in Ciceroniano: *Natura satis erat, urbis & eruditionis non ita multum, interim impuro sermonis fluxu, si Laurentio Valla credimus.* Est adversus fœdissimos ejus mores Sat.7. lib.5. Hecatostichorum Franc. Philelphi. Interim ejus laus est, quod Volaterrano teste Quintilianum & Asconium invenerit in Concilio Constantiensi. Ac alium quidem in salsamentarii tabernâ reperit, ut est apud Jovium in elogiis. Invenit etiam Argonauticorum Val. Flacci librum 1. 2. 3. & partem quarti. Silium quoque Italicum ei debemus, uti Scriverio observatum ex versibus illis Ugolini Verini lib. 2. de Vir. Illustribus Urb. Florentinæ:

Quin etiam sollers Germanis eruit antris
In Latium altiloqui divina volumina Sili
Integer Orator nobis, Fabiusque relatus, &c.

Ubi benè *Integer Orator*, nam Ciceronis libros de Finibus & Legibus à se in Germaniâ descriptos, in Italiam primus attulit, teste Jovio, apud quem plura de Poggio, ut & apud Bergomatem in Chr. Suppl. ad an. 1416.

Pola, Istriæ civitas (ubi *Polaticus sinus* qui & *Flanaticus*. Vulgò *Il Carnero*, quòd ibi nautæ periclitentur, & *Polaticum promontorium*, de quo Steph.) quondam à Colchis condita, sed postea facta colonia Romanorum. Mela 2.4. *Pietas Julia* Plinio 3.19. in descriptione Istriæ. Fuit (inquit Bochartus) in Istriæ & Italiæ confiniis *Pola* urbs a Colchis exulibus condita, quod ipsum polæ nomen significare testantur hæc Callimachi apud Strabonem lib. 1. & 5.

Ἄστυ γε τὸ κεν κε φυγάδων τις ἐνίσποι
Γραικὸς, ἀτὰρ κείνων γλῶσσ᾽ ὀνόμηνε Πόλας.

Nempe פלה *pala* in Piel Hebræis & Syris est *separare, auferre, amovere*. Inde *Pola* Colchis *exulem*, vel *exilium* sonabat. Long. 37.00. Lat. 45.04.

Polemarchus, apud Athenienses dictus est qui belli præfectus erat, & aderat regibus, ut Pausanias indicat, cum scribit Erechtheum regem Jone Zuthi filio in bello Eleusinio Polemarcho usum esse. Munus ejus tempore pacis fuit jus inter cives & peregrinos dicere. Jul. Pollux.

Polemon, Philosophus Atheniensis, Philostrati fil. qui cum in juventute petulans esset, & aliquando ebrius & coronatus, Xenocratis scholam ingressus fuisset, ejus oratione quæ tunc de pudicitiâ erat, adeo mores immutavit, tantumque in philosophiâ profecit, ut Xenocrati in Scholâ succederet. Diogenes eum multa scripsisse testatur; Suidas vero nihil scriptum reliquisse asserit. Horat.

———*Faciesne quod olim*
Mutatus Polemo.———

Polemon, cognomento *Helladicus*, genere Iliensis, historicus nobilissimus, æqualis Aristophanis Grammatici, Panætii discipulus. Scripsit de origine civitatum, Phocidis, Ponti, Laconiæ geographiam, & de cursu Solis libros tres. Suidas. Alius è Laodiceâ Cariæ, qui Smyrnæ vixit æqualis Herodis Attici sub Adriano Imp. ad quem legatus quandoque Smyrnæorum missus, ab eo honorificè exceptus est. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 119. & 404.

Polemonium. Cappadociæ urbs Ptol. *Vatiza* Nigro, aliis *Leona*, inter Amisum, ac Trapezuntem. Portum habet cognominem, teste Stephano.

Polendos, ins. maris Ægæi, parva & deserta ad Chersonesum Thraciæ. Plin.

Polentia; vel *Pollentia*, vulgò *Polenzo*, urbs Liguriæ apud Tanarum flu. cujus rudera inter Tanarum & Braidam op. latè sparsa cernuntur. Hic Stilicho feliciter adversus Visigothos pugnavit. Claudianus:

O celebranda mihi cunctis Pollentia seclis!

Hinc Pollentinus adj. Statius Sylv. 2.6.

Seu Pollentinos mersissent flumina saltus.

Polentia altera in Piceno *M. Melone*, op. amplum in colle inter Maceratam & Septempedam 10. m. p. Pop. *Polentini* Plinio, Pamphilius scribit illam prorsus interiisse. *Polentia* item, *Pollentia*, Ptolemæo, op. Balearis maj. non obscurum apud Alcudiam urb. Licet Molerius ipsam Alcudiam esse putet. Long. 24.42. Lat. 40.20.

Polentina plebs, vulgò *Polenta*, pagus Æmiliæ inter Ravennam urb. 24. m. p. & Apennini mont. radices Bretinorio urbi finitimus, teste Hieronymo Rubeo.

Polias. Minerva dicta est, quasi urbana, quòd ea delectaretur urbibus, ad differentiam ejus quæ extra muros ædes sacras habebat. Lucianus in Lapithis: Ὤμοσα νὴ τὴν Πολιάδα, μὴ πιλαυθήσεσθαι. i.e. *Juravi per Poliaden me non cessisse.*

Polites, Priami fil. ex Hecubâ, quem Pyrrhus captâ urbe in conspectu patris interfecit. Virg. Æn. 2.

Ecce autem elapsus Pyrrhi de cæde Polites
Unus natorum Priami per tela per hostes

Porticibus longis fugit, & vacua atria lustrat
Saucius illum ardens infesto vulnere Pyrrhus.
Insequitur: jam jamq; manu tenet, & premit hastâ,
Ut tandem ante oculos evasit, & ora parentum,
Concidit, ac vitam multo cum sanguine fudit.

Ubi quod ait elapsus, allusum fortasse ad Homerum Iliad. 2. qui huic Politæ dat ποδώκειαν sive pedum pernicitatem. Inde itaque fugientem illum poeta inducit, ut qui pedibus valeret. Scribit Eustathius hunc fuisse maximum natu liberorum Priami. Ejus imaginem in Bœoticis habet Pausanias.

Ang. *Politianus*, qui & Ang. *Bassus*, in Monte Politiano, Hetruriæ op. natus est anno 1454. Fuit Sacerdos, & Canonicus Florentinus, illustris Viri Laurentii Medicis alumnus, & Joan. Pici Mirandulani studiorum socius individuus. Obiit an. 1506. Ætatis suæ 43. Vide Voss. Hist. Lat. pag. 628.

Polla Argentaria, Lucani uxor, mulier doctissima. quæ juvit maritum in emendandis tribus primis libris Pharsaliæ. Stat. 1. Sylv.

Huc casta titulum decusque Pollā
Jucunda dabis allocutione.

Pollentia, op. in maj. Balearium ins. Plin. Fuit altera *Pollentia* juxta Alpes inclyta lanarum nobilitate. Plin. 8. 48. *Hispania nigri velleris præcipuas habet: Pollentia juxta Alpes cani.* Columella 7. 2. *Sunt etiam suapte naturâ pretio commendabiles colores pullus atque fuscus: quos præbent in Italiâ Pollentiâ, in Bæticâ Corduba.* Sil. Ital. lib. 8.

——— *Fuscique ferax Polentia villi.*

Mart. lib. 14. epigr. cui Lemma, *Lana Pollentina.*

Non tantum pullo lugentes vellere lanas,
Sed solet & calices hæc dare terra suos.

Pollio. Vide *Asinius.*

Pollio Valerius Alex. Philosophus sub Adriano, scripsit collectanea verborum Atticorum ordine Alphabetico, & alia quædam Philosophica. Item.

Pollio quidam Grammaticus, qui de Erratis in literis scripsit. Suidas.

Vedius *Pollio.* Sen. de Clem. *Quis non Vedium Pollionem pejus oderat quam servi sui, quod murænas sanguine humano saginabat: & eos qui se aliquid offenderant in vivarium, quid aliud quam serpentibus, objici jubebat! O hominem mille mortibus dignum! Sive devorandos servos objiciebat murænis, quas esurus erat, sive in hoc tantùm illas alebat ut sic aleret.* Idem lib. 3. de Irâ: *Fregerat unus ex servis ejus* (Pollionis hujus) *crystallinum. Rapi eum Vedius jussit, nec vulgari quidem periturum morte: murænis objici jubebatur, quas ingens piscina continebat. Quis non hoc illum putaret luxuriæ causâ facere? Sævitia fuit. Evasit è manibus puer & confugit ad Cæsaris* (ibidem cœnantis) *pedes, nihil aliud petiturus, quàm, ut aliter periret, nec esca fieret. Motus est novitate crudelitatis Cæsar, & illum quidem mitti, crystallina autem omnia coram se frangi jussit, complerique piscinam.* Plin. 9. 23. *Invenit in hoc animali documenta sævitiæ Vedius Pollio, eques Rom. ex amicis D. Augusti, vivariis earum immergens damnata mancipia: non tanquam ad hoc feris terrarum non sufficientibus, sed quia in alio genere totum hominem pariter distrahi spectare non poterat.* Narrat idem Dio 54. & mortuum hunc Vedium A. U. 739. Hæredem ex plurima parte reliquit Augustum, cui & piscinas. Ex Sen. apud Plin. 9. 53. In Cæsaris piscinis à Pollione Vedio conjectum piscem, sexagesimum post annum spirasse scribit Annæus Seneca.

Pollux, Jovis & Ledæ fil. frater Castoris, qui cum immortalis esset (utpote eodem ovo cum Helenâ prognatus) à Jove fertur petiisse, ut sibi cum fratre jam vitâ functo immortalitatem suam partiri liceret: quâ re impetratâ, alternis vicibus mori dicuntur, & reviviscere. Cui fabulæ occasionem dedit *Geminorum* signi natura, quorum altero oriente, alter occidit. Virg.

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit,
Itque reditque viam toties.

Ubi *alternâ morte* sumpsit vel à Pindaro, Odys. 10. Nem.

Μεταμειβόμενοι δ' ἐναλ-
λὰξ ἁμέραν τὰν μὲν παρὰ πατρὶ φίλῳ
Διὶ νέμονται, τὰν δ' ὑπὸ κεύθεσι γαίας.

Vel ab Hom. Odyss. 11.

Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσι.

Silius Italicus, lib. 13.

Victuram hinc cernit Ledæi Castoris umbram,
Alternam lucem peragebat in æthere Pollux.

Græcè Πολυδεύκης dicitur, quoniam vivus fuit εὐεργετικώτατος; & post mortem in Deorum numerum receptus una cum fratre nautas servet & sospitet. Δεύκος γὰρ τὸ γλυκύ, inquit Etymologus.

Jul. Pollux, Naucratita, Grammaticus sub Commodo Imperatore præcipiebat Athenis. Decessit annos natus 58. Scripsit ad Commodum Onomasticon lib. 10. scripsit & alia quædam quæ non extant. Vide Vossium Hist. Gr. pag 483.

Polonia, regnum pe amplum Europæ, ubi alias Germano Sarmatia, cum parte Orient. Germaniæ, prope Vistulam flu. Terminatur à Sept. mari Baltico, Livoniâ & Moscoviâ, seu Russia albâ, à quâ etiam separatur ab ortu, ab occ. Germaniâ, & à merid. Hungariâ, Transylvania & Moldavia. Dividitur in duas partes, nempe in Poloniæ regn. proprium, & magnum Ducatum Lithuaniæ. Poloniæ regni partes sunt, 1. *Polonia superior*, seu *parva*. cujus cap. Cracovia, totius regni primaria. 2. *Polonia inferior*, seu *magna*, cujus cap. Posnania. 3. *Mazovia*, cujus cap. Warsovia, regia sedes. 4. *Cujavia*, cujus primaria Gedanum. 5. *Russia Nigra*, ubi Leopolis. Magni Duc. Lithuaniæ partes sunt. 1. *Lithuania propria*, cujus cap. est Vilna. 2. *Volhinia*, ubi Luceoria. 3. *Podolia*, ubi Camenecium. 4. *Polesia*, ubi Brestia: & 5. *Samogitia*, ubi Mednichia.

Polus, histrio in Græciâ illustris, qui gestis, & vocis claritudine, & venustate cæteris anteibat. Egit Tragœdias Poëtarum: Athenis etiam Electram Sophoclis poetæ urnam cum Orestis ossibus gestantem; quem actum scitè adeò ac doctè absolvit, ut imagines rerum verbis exprimens, spectatores ad fletum & lacrymas compulerit. *Poli* cujusdam sententiam refert Aristot. Met. 1. 2. his verbis: Ἡ μὲν γὰρ ἐμπειρία, τέχνην ἐποίησεν (ὥς φησι Πῶλος) ὀρθῶς λέγων· ἡ δ' ἀπειρία, τύχην.

Polus, Agrigentinus Sophista, Gorgiæ auditor, primus in oratione invenisse dicitur paria & antitheta, & similiter desinentia, quod minimè verum, sed jam inventis sæpe usum fuisse constat. Hæc Philostratus. Suidas scribit eum genealogiam eorum, qui ad Trojam profecti sunt scripsisse, simul & navium catalogum.

Polyænus, Divis Fratribus, h. e. M. Aurelio Vero, & L. Aurel. Commodo Impp dedicavit octo libros, quibus nongenta, (ut ipse in præfatione ait) præstantium Ducum stratagemata complexus est. Scriptor est elegans & argutus, quem magno ære à se emptum primus edidit Is. Casaubonus. Præterea scripsit de Thebis: item Tactica sive de instruendâ acie lib. 3. atque item alia, teste Suidâ, qui Macedonem vocat.

Polyænus Atheniensis historica quædam reliquisse videtur. Euseb. lib. 2. Chron. Quis vero iste Polyænus fuerit etiam Scaliger constare sibi negat, notis in eum locum.

Polyænus Sardianus, temporibus Cæsaris Dictatoris & Antonii Triumviri; scripsit orationes judiciales, triumphi Parthici M. Antonii libros tres. Alius insignis Mathematicus fuit, qui Epicurum postea secutus est, totamque Geometriam falsam credidit. Cic. lib. 4. Acad. Qu.

Polyanthus, Cyrenæus, librum reliquit de ortu Asclepiadarum. Sext. Emp. lib. 1. Adv. Mathem. cap. 12. Eo opere à Polyantho proditum refert, Æsculapium idcirco de cœlo tactum esse, quod sanasset filias Proeti. Addit inde alteram a Panyase rationem adferri, propterea quod suscitavit cadaver Tyndari. Cæterum ex S. Emperico corrigendus est Euripidis Schol. in initium Alcestidis, ubi vulgò legitur: Πολύαρχος ὁ Κυρηναῖος, λέγει δὲ τὰς Κρείου θυγατέρας αὐτὸν Ἀσκληπιὸν ἰάσασθαι, κεραυνωθῆναι φησι. Nisi forsan ex Schol. Sextum quis malit corrigere. Pro Κρείου vero legendum Προίτου debere ita manifestum ut probatione non indigeat.

Polybœa, Dea. Hesychius: Πολύβοια, θεός τις, ὑπ' ἐνίων Ἄρτεμις, ὑπὸ δὲ ἄλλων Κόρη, nempe à βέω, sive βόσκω, pasco, ut idem sit ac Homeri Πουλυβότειρα, aut Παμβῶτις γῆ, quod apud Sophoclem in Philoctete. Ac fortasse similiter Heracleenses matrem ejus Cererem dixere παμβώτιν, licet apud Hesychium nunc legatur: Παμφαῖνον, ἡ Δημήτηρ Ἡρακλεῖα.

Polybius, Rex Corinthiorum, qui cum liberis careret, Oedipum Laii patris jussu in sylvâ expositum, & à pastore inventum pro suo educavit. Lege Polybus.

Polybus, è Megalopoli civitate Arcadiæ, præceptor Scipionis Africani; Scripsit Romanam historiam libris quadraginta. Incipit à fugâ Cleomenis Spartiatæ, & Persei Philippi Macedonum regis, posthac Romam attingit. Sed pars pleraque aut tota periit, aut mutilata ad nos pervenit cum fraude generis humani. Recta & salutaria ubique ejus monita: & quem ego (Lipsii verba sunt) hoc magis Principibus commendatum velim, quòd anxiâ in eum inquisitione non opus, sed sensus suos aperit & revelat ipse. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 19. Item vates Corinthius, qui filio Trojam proficiscenti, & multis aliis mortem prædixit. Cicero.

Polybus, Sicyoniorum rex, an. ante U. C. 550. Item Auctor antiquus qui scripsit de semine humano. Et unus ex procis Penelopes. Ovid. Epist. 1.

Quid tibi Pisandrum, Polybumque Medontaque Dirum, &c.

Polycharmus Lyciaca literis commisit, ut cognoscere est ex Athen. lib. 8. & Steph. in Σύρα & Φιλλίς.

Polycarpus, Smyrnensis Episcop. A. D. 91. Hic pro Christianâ fide palam, & spectante populo in amphiteatro combustus est, teste Volaterrano. Vide Euseb. Eccl. Hist. lib. 4. cap. 5.

Polycletus, statuarius eximius, diligentiâ ac decore supra cæteros facilè vincens, uti loquitur Quintilianus. Nam ex ære signa fecit scriptorum præconio nobilitata. Cum primis fecit astragalizontes, h. e. talis ludentes, quo opere nullum absolutius judicant. Fuit Sidonius, ac discipulus Ageladis. Duas eodem argumento statuas fecit: alteram arte suâ, alteram verò de vulgi opinione, quam de sententiâ cujusvis prætereuntis cælaverat. Quibus perfectis turbam admittit, ac primum sua ostensa magnopere laudatur: altera deinde non æque. *Atqui scitote*, inquit, *quod hanc quam tantopere laudatis, ego feci: quam vero vituperatis, vos fecistis.* Ælian. de Var. hist. Juven.

Hic aliquid præclarum Euphranoris aut Polycleti.

Hinc *Polycleteus* adj. Stat. Sylv. 2. 2.

——— Quod ab arte Myronis,
Aut Polycleteo jussum est quod vivere cœlo.

Idem 4. Sylv. 6.

Quod polycleteis visum est spirare caminis.

Polyclitus, Larissæus historicus, cujus meminerunt Athenæus, Jul. Pollux, Ælianus, &c.

Polycrates, Sami Tyrannus, opibus & felicitate apud historicos inclytus, qui, quoad vixit, non tam fortunæ alumnus dici potuit, quam partus. Nam aliquando, ut aliquid infortunii habuisse videretur, annulum projecit in mare, quem tamen coquus ejus redinvenit in pisce. Sed mors infamis & ærumnosa docuit neminem ante obitum merito dici posse felicem. Ad postremum enim à Persarum Satrapâ Oronte dolo captus & crucifixus. Strabo libro 14. Herod. libro 3. Item Ephesiorum præsul temp. Severi Imp. Hieronymus.

Polycrita, nobilis mulier è Naxo insulâ, quæ insperato gaudio pene exanimata ultimum spiritum emisit. Plut. de claris mulieribus, & Arist. apud Gellium.

Polycritus, Mendæus, nomen sibi peperit historiâ Dionysii Tyranni. Laertius. Idem videtur esse, quem res Siculas carmine Heroico panxisse narrat Arist. lib. de Mirab. At fortasse alius est, cujus mem. Plut. in Alexandro.

Polydamas, nobilis Trojanus, Antenoris & Theanûs sororis Hecubæ filius, qui quamvis Lycasten Priami filiam ex concubinâ susceptam, uxorem duxisset, cum Antenore tamen patre suo urbem Trojanam dicitur Græcis prodidisse. Item Panthei fil. Hom. Il. 12. Persius Sat 1.

Ne mihi Polydamas & Trojades Labeonem Prætulerint. ———

Ubi ingeniosissimè poeta duos versus Iliad χ (errant qui alterum horum aliunde petant) hoc unico expressit.

Πουλυ-

Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει.

Et statim :

Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους.

Sic M. Tullius utrumque Homeri versum usurpat ep. 5. ad Atticum, lib. 2. & 1. lib. 7. *Aliter sensero ?* Αἰδέομαι *non Pompeianos modo, sed* Τρῶας καὶ Τρῳάδας. Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει. *Quis ? Tu ipse scilicet, laudator & scriptorum & factorum meorum.* Vide & ep. 16. libri 8. *Polidamas* & Ciceroni & Persio est alterius Catonis, aut ipsius virtutis nomen. Inepte nimis quod argutatur de eâ voce antiquus Scholiastes. Is Latinâ voce exprimit *multinuba*, quia sc. δάμαρ, est *conjux*, & multitudinem uxorum putat Neroni exprobrari. Quid putidius hoc commento? etsi non defuerunt qui probarent; Præterea falsissimum est Polydamantem describi à Poëtâ garrulum & ineptum. At quot locis ejus virtutem prædicat? velut Iliad. μ.

Οἳ μὲν ἄρ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα.

Componit eum cum Hectore, & quidem honestissimo elogio adjecto, cum Hectoris nudum nomen posuisset: ut quem loco depresserat posterius nominans, virtutis testimonio attolleret. Postea vocat ἀμύμονα, & consilium illius laudat.

Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πιθήσας.

Alibi πεπνυμένον *prudentem*. Iliad Σ

Τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν.

Polydamas, Pancratiastes, æmulatus Herculem, leonem inermis superavit, taurum ingentem apprehensis extremis pedibus retro tenebat, currum agitatum sese opponendo alterâ manu comprehensum ex cursu retrahebat, in equosque insiliebat, dejecto aurigâ. Accersitus à Dario, Artaxerxis magni filio, ter apud eum ex provocatione victor fuit. Postremò post cœnam in cavernâ, cum saxum in vertice ruinam minaretur, diffugientibus convivis, confisus ipse viribus suis, ac manibus posse illud sustinere putans, oppressus est. Pausan.

Polydectes, Magnetis fil. Rex Seriphi insulæ. Hic Perseum Jovis & Danaes filium educavit, cujus tandem ingenium veritus, audaciamque & felicitatem, sub prætextu æternæ gloriæ illum ad superandam Gorgonem Medusam impulit: quâ devictâ redeunte Perseo cum semper detraheret conversus est ab illo in silicem, monstrato capite Medusæ. Ovid. Met. 5.

Polydorus, Priami fil. ex Hecubâ, quem pater initio belli Trojani incertum communis Martis exitum metuens, cum magno auri pondere educandum tradidit Polymnestori Thraciæ Regi, antiquo hospiti, amico, & genero suo. Sed ille, deletâ Trojâ cæterisque Priami fere omnibus liberis interfectis, auri cupiditate adductus, Polydorum in littore spatiantem telis aggreditur, & frustra fidem Deorum hominumque implorantem occidit, cæsoque tumulum injecit, cui postea myrtus increvit, sanguineis guttis distillans. Quod cum mater Hecuba intellexisset, simulavit se ingens adhuc auri pondus velle illi secretò indicare, quod pro filio acciperet. Quod avarus rex verum existimans, mox ad Hecubam profectus illius unguibus occæcatus est. Extat tamen & alia de Polydoro opinio, nempe Græcos per Thraciam venientes hunc cepisse; Priamum autem redimentem filium, Græcis pro eo dedisse urbem, quæ postea ab eventu *Antandros* dicta est: quâ acceptâ illos tamen nihilominus Polydorum lapidibus obruisse. Servius in Æn. 3. Hinc *Polydoreus* Ovid. Met. 13.

Et Polydoreo manantem sanguine terram.

Item *Polydorus* alius, Priami filius ex Laothoe Altai Lelegum regis filia: quem Achilles cum fratre Lycaone in bello Trojano interemit.

Polygius, Mercurius dictus est, cui Herculem clavam consecrasse, eamque paulo post iterum pullulasse, quòd esset ex oleastro, refert Pausanias.

Polygnotus, patriâ Thasius, floruit Olymp. 90. pictor antiquissimus. Quintil. lib. 12. & Plin. lib. 35. c. 9. Videndi quoque sunt Pausanias & Ælianus.

Polyhistor, Apion sic dictus Gell. 5. 14. Item *Polyhistor* historicus à Plinio reponitur inter eos è quibus contexuit librum octavum Poterat idem videri ac Alexander Polyhistor; sed apertè ab eo Plinius ipse distinguit.

Polyhymnia, Musarum una. Aliqui *Polymneiam* vocant, à *magnitudine memoriæ* scilicet. Horatius, Od. 1. lib. 1.

——*Si neque tibias*
Euterpe cohibet, nec Polyhymnia
Lesboum refugit tendere barbiton.

Ovid. 5 Fastorum:

Dissensere Deæ, quarum Polyhymnia cœpit.

Polyidus, medicus, qui Glaucum Minois filium mortuum ad vitam revocavit porrectâ herbâ, cujus usum didicerat à Dracone, quem viderat draconi cuidam mortuo herbam illam porrexisse, eumque illius herbæ operâ ad vitam revocasse. Palæphatus. Apollod. lib. 3. Fuit quoque *Polyidus*, qui de arte machinali scripsit, teste Vitruvio Pollione præfat. lib. 7. Apud Censorinum quoque fragmenti, cap. 9. quidam *Polyidus* inter Musicos memoratur; Ubi perperam *Pondos* legit Carrio.

Polymestor, Milesius puer, cùm à matre locatus esset ad caprarios pastus, ludicro leporem consecutus est, & ob id statim productus à gregis domino Olympiade 46. victor in stadio meruit coronari.

Polymnestor, Thracum tyrannus. Vide *Polydorus*, & Euripidem in Hecubâ. Ovid. Met. 13.

——— *Capit impius ensem*
Rex Thracum, juguloque sui demisit alumni.

Propert. lib. 3.

Et scelus accepto Thracis Polymnestoris auro.

Polymnestus, Meleti fil. poeta Colophonius, carmen Orthium, vel, ut alii vocant Othrium, conscripsit: item quod ab eo *Polymnestium* dictum est. Sminthia quoque in Rhodo cecinit, ut ex eo Athenæo videre est. Ob fœditatem reprehensus ab Aristophane in Equitibus: imo & Cratino memoratus, ut Suidas docet; adhæc Alcmani & Pindaro. Atque ex his antiquitatem ejus cognoscimus. Celebrant quoque eum Plutarchus & Pausanias. Nomen non inscitum, significat enim *multos ambitus*, ut Homero πολυμνήστη, ea, cujus multi sint, aut fuerint, μνηστῆρες, h. e. *proci*. Vossius.

Polynices, fil. Oedipi, Thebanorum regis, ex nefando Jocastæ matris concubitu, frater Eteoclis, quibus pater sponte in exilium proficiscens, regnum eâ lege reliquerat, ut alternis annis regnarent. Verùm cum Eteocles, cui utpote natu majori Polynices priores regnandi

regnandi vices concessit, fratri suo regno cedere recusaret, ille Argos sese contulit ad Adrastum Regem, qui filiam suam nomine Argiam uxorem illi despondit, contractisque quam maximis potuit viribus, unà cum Tydeo, altero genero, Thebanis bellum intulit, cujus is fuit exitus, ut duo fratres singulari certamine congressi, mutuis vulneribus caderent. Quinetiam cadaveribus rogo impositis, flamma dicitur se divisisse, tanquam implacabile illud odium quod inter vivos extiterat, ne morte quidem potuerit finiri. Statius in Thebaide. Apollodorus, lib. 3. Ἐτεοκλῆς δὲ καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας συντίθενται πρὸς ἀλλήλους, καὶ αὐτοῖς δοκεῖ τὸν ἕτερον παρ' ἐνιαυτὸν ἄρχειν. Τινὲς μὲν οὖν λέγουσι πρῶτον ἄρξαντος Πολυνείκους παραδοῦναι μετ' ἐνιαυτὸν τὴν βασιλείαν Ἐτεοκλεῖ. Vide Paroemiographos Aldo olim collectim editas, in Ἀδράστεια Νέμεσις. Sane non dubie consponsae vices fratrum, sed aetas & regni aditio controversa Eteoclen vulgò omnes majorem faciunt. At apud Sophoclem Colon ver. 1487. Polynices ipse sibi id privilegium vindicat.

Αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ
Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.

At Diodorus, lib. 4. Πρεσβυτέρω δ' ὄντος Ἐτεοκλέους τὸν πρῶτον ἄρξαι. Et Euripides Phoenissis:

Ξυμβάντ' ἔταξαν τὸν νεώτερον πάρος
Φεύγειν ἑκόντα τήνδε Πολυνείκην χθόνα.
Ἐτεοκλέα δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς.

Cum Sophocle sentire videtur & Apollodorus, lib. 3. dum contra vulgi ordinem Polynicem praeponit Eteocli: Οἰδίπους παῖδας ἐγέννησε Πολυνείκη καὶ Ἐτεοκλέα. Barthius.

Polyphemus, inter Cyclopas omnes, qui centum fuisse memorantur, viribus corporis formaeque magnitudine praestantissimus fuit; quibus vero parentibus ortus fuerit, nondum constat. Apollonius Argon. lib. 1. illum Neptuno & Europâ Tityi filiâ natum fuisse tradit in his carminibus:

Ταίναρον αὖτ' ἐπὶ τοῖσι λιπὼν Πολύφημος ἵκανεν,
Τόν ῥα Ποσειδάωνι ποδωκηέστατον ἄλλων
Εὐρώπη Τιτυοῖο μεγασθενέος τέκε κούρη.
Κεῖνος ἀνὴρ καὶ πόντου ἐπὶ γλαυκοῖο θέεσκεν
Οἴδματος, οὐδὲ θοοὺς βάπτεν πόδας, ἀλλ' ὅσον ἄκροις
Ἴχνεσι τεγγόμενος διερῇ πεφόρητο κελεύθῳ.

Andron verò Teius & Posidonius Polyphemum patre Elatô ac matre Stilbe Nymphâ natum fuisse memorant. Conon in Heracleâ Elati & Amymones eum filium fuisse scribit. Homerus autem Odys. 1. Neptuni & Thoosae filium facit. Hunc in speluncâ habitare solitum, & oves in Siciliâ custodire, magis notum est, quam ut indigeat explicatione, cum in eadem Tragoediâ etiam id scribat Euripides & Hom. in Odysseâ. Martialis:

Pascentem Siculas aut Polyphemon oves.

Hic Galatheam Nympham fertur adamasse, Acim verò puerum, quem sibi illa praeferebat, saxo interemisse. Ulyssem quoque vi tempestatis in Siciliam delatum antro suo inclusit, quatuorque ex comitibus ejus devoravit, reliquos eodem mortis genere perempturus, nisi praevertens Ulysses vino nigro eum inebriasset, altoque sopore obruto adusto stipite oculum eruisset. Virg. Æn. 3.

——— Domus sanie dapibusque cruentis
Intus opaca, ingens, ipse arduus, altaque pulsat
Sidera. ———
Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli
Visceribus miserorum, & sanguine vescitur atro.
Vidi egomet, duo de numero cum corpora nostro
Prensa manu magnâ medio resupinus in antro
Frangeret ad saxum, sanieque aspersa natarent
Limina: vidi atro cum membra fluentia tabo
Manderet, & tepidi tremerent sub dentibus artus.
Haud impune quidem; nec talia passus Ulysses,
Oblitusve sui est Ithacus discrimine tanto.
Nam simul expletus dapibus, vinoque sepultus
Cervicem inflexam posuit, jacuitque per antrum
Immensum, saniem eructans, ac frusta cruento
Per somnum commixta mero: nos magna precati
Numina, sortitique vices, unà undique circum
Fundimur: & telo lumen terebramus acuto,
Ingens quod torvâ solum sub fronte latebat
Argolici clypei, aut Phoebeae lampadis instar.

Ubi ex his verbis:

Jacuitque per antrum Immensum,

Auctores colligunt magnitudinem Cyclopis, utpote qui totum antrum occupasset. Ad quam rem pertinent Lucilii versus apud Crinitum:

Multa hominum portenta in Homero versificata.
Monstra putant: quorum imprimis Polyphemus ducentos
Cyclops longus pedes. ———

Vide Virg. postea de eodem:

Monstrum horrendum, informe ingens cui lumen ademptum.
Trunca manum pinus regit & vestigia firmat.
Lanigerae comitantur oves, ea sola voluptas:
Solamenque mali de collo fistula pendet.

Ubi in postremo versu, sunt qui quatuor voces ultimas, sunt qui totum versum poetae abdicant. Quibus si placet oves esse solam voluptatem, sint modo. Sed & solamen admittant velim fistulam, moti autoritate Theocriti, Philostrati, Ovidii, Manilii, qui omnes Polyphemum inducunt *cui fistula collo Haereat.* Ovidius Met. 14.

Hac & plura ferox (Polyphemus) *me luridus occupat horror*
Spectantem vultus etiamnum caede madentes,
Crudelesque manus, & inanem luminis orbem,
Membraque & humano concretam sanguine barbam.
Mors erat ante oculos, minimaque haerebat imago
Temporis illius, quo vidi bina meorum
Ter quater affligi sociorum corpora terrae,
Quae super ipse jacens, hirsuti more leonis
Visceraque & carnes, oblisisque ossa medullis
Semianimesque artus avidam condebat in alvum.

Homerus Odys. 9.

Σὺν δὲ δύω μάρψας, ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διὰ μελεϊστὶ ταμὼν ὁπλίσσατο δόρπον,
Ἤσθιε δ' ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε, σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.

Silius libro antepenultimo:

Antrum ingens juxta quod acus simulavit in ostro
Cyclopum domus, hic recubans manantia tabo
Corpora lethifero sorbet Polyphemus hiatu
Circa fracta jacent, excussaque morsibus ossa
Ipse manu extenta Laertia pocula poscit,
Permiscetque mero ructatos ore cruores.

Papinius Theb. 6.

Quale vaporifera saxum Polyphemus ab Ætnâ
Lucis egente manu, tamen in vestigia puppis
Audita, juxtaque inimicum exegit Vlyssem.

Multi, inquit Servius, Polyphemum dicunt unum habuisse oculum, alii duos, alii tres, sed totum fabulosum est. Nam hic vir prudentissimus fuit, & ob hoc oculum in capite habuisse dicitur, i. e. juxta cerebrum, quia prudentiâ plus videbat. Verùm Ulysses eum astutiâ superavit, & ob hoc eum cœcasse fingitur.

Polyphontes, rex quidam qui fratrem interfecit, quòd intellexisset ab eo sibi parari insidias. Gellius 4. 2.

Polystephanus, historicus, inter alios laudatur à Scholiaste Apollonii in lib. 1. & Gellio 9. 4. qui eum reponit inter Græcos scriptores non parvæ authoritatis: sed suorum libri continebant res inauditas, & fidem penitus excedentes.

Polyxelus, Comicus Græcus, cujus fabulas enumerat Suidas.

Polyxena, Priami filia formosissima ex Hecubâ conjuge, quam Pyrrhus Achillis fil. Trojâ captâ, ad patris tumulum jugulavit. Ferunt enim Achillem, cùm ad Trojam bellum gereret, Polyxenam fortè in mœnibus conspectam adamasse, eamque uxorem sibi postulasse. Quod cùm Priamus annuisset, placuit ut in Thymbrææ Apollinis templum convenirent, pacis nuptiarumque fœdera inituri. Quod cùm rescivisset Paris, post Apollinis simulacrum sese occultavit, Achillemque nil tale opinantem sagittâ interfecit. Captâ deinde Trojâ, cùm & Polyxena viva in hostium manus pervenisset, Achillis umbra Græcorum proceribus in somnis apparuit, præcipiens ut Polyxena, cujus nuptiarum prætextu erat interfectus, inferias sibi mitteretur, cujus crudelitatis Pyrrhus ministrum se præbuit. Ovid. Met. 13.

Placet Achilleos mactata Polyxena manes.

Propert. lib. 2.

Nec minus hac nostri notescet fama sepulchri,
Quam fuerant Phthii busta cruenta viri.

Hinc *Polyxenius*. Catullus in Nup. Pel. & Thet.

Alta Polyxeniâ madefient cæde sepulchra.

Polyxenus, Atheniensis, cum quendam juvenem humanâ specie angustiorem conspexisset impudicè, amisso visu cæcus factus est. Plut. in Paral.

Polyxo, *xûs*, mulier ex Lemno ins. Apollinis vates, quæ Lemniaci sceleris dux & hortatrix fuit. Nam cum Lemni mulieres ob spretam Venerem hircum olerent, maritique ex Thraciâ uxores sibi eam ob causam asciscerent, Polyxûs instinctu omnem virilem sexum intercmerunt, solâ Hypsipyle exceptâ, quæ Thoanti patri suo pepercit. Statius Theb. 5.

Cum subito horrendas avi matura Polyxo
Tollitur in furias, thalamisque insueta relictis
Evolat, insano veluti Thenmesia Thyas
Rapta Deo, cum sacra vocant, Idæaque suadet
Buxus, & à summis auditus montibus Evan.

Apollonius, lib. 1. Argon. ver. 668.

——— Αὐδὴν ἔπειτε φίλη τροφὸς ὦρτο Πολυξὼ
Γήραϊ δ' ῥικνοῖσιν ἐπισκάζουσα πόδεσσι,
Βάκτρῳ ἐρειδομένη.

Val. Flaccus, lib. 2 Argonauticon:

Tunc etiam vates Phœbo dilecta, Polyxo
Non patriam, non certa genus.

Polyzelus Rhodius, celebratur in Solone. Scripsit inter alia etiam Rhodiaca, quæ citat Athenæus lib. 8. Meminit ejus quoque Hyginus in Poetic. Astronom. ubi de Ophiucho tractat. Item alius Messenius, historiographus, Ibyci poetæ pater, ut videtur. Suidas. In Ἴβυκος.

Pomarius, Hercules dictus quòd apud Bœotos illi malis sacra fieri mos esset. Vide proverbium *Pomarius Hercules*.

Pomerania, prov. Germ. ad mare Balticum, Ducatûs tit. nobilis est in Circulo Saxoniæ sup. Terminatur autem à sept. mari Baltico, ab Oriente Prussia, à merid. Marchiâ Brandeburgicâ, & ab occid. Duc. Megalopolitano. Dividitur in decem partes. Suntque 1. Ducatus Stetinens. 2. Principatus Rugiæ. 3. Dominium Volgastense. 5. Com. Gutzoviens. in citeriori Pomeraniæ, sub dom. Suecorum. 6. Ducatus v. Pomeraniæ. 7. Duc. Cassubiæ, & 8. Duc. Vandaliæ in ulteriori, sunt sub Electore Brandenburgico; uti etiam 9. Dominium Buchovii, & 10. Dom. Lavemburgi. Totius autem prov. cap. est Stetinum ad Oderam.

Pomona, Nympha Latialis, hortorum Dea: quam cum Vertumnus miserè deperiret, in alias atque alias identidem sese formas transmutavit, ut saltem amatæ conspectu frui posset. Tandem in anum conversus multis argumentis ei persuadere conatur, ut Vertumno nubat. Verùm cùm nihil aliud, quam operam se ludere animadverteret, pristinâ resumptâ formâ non admodum invitæ vim intulit, nuptiisque ejus est potitus. Picus quoque Latinorum rex eam adamavit, propter quod Circe conjux illum in avem sui nominis transmutavit. Inde *Pomonalis*, Flamen Pomonæ Deæ. Alex. ab Alex. 6. 12. *Post aliquot vero tempestates, aucta civitate cum augeri sacerdotia oporteret, quindecim Flamines constituti fuere, qui omnes à Diis, quibus sacra faciebant, cognomenta sortiti sunt, quorum primus Dialis, ultimus pomonalis.* Ejus mem. Ovidius, Metam. 14.

Rege sub hoc Pomona fuit, quâ nulla Latinas
Inter Hamadryades coluit solertius hortos,
Nec fuit arborei studiosior altera fœtûs,
Unde tenet nomen.———

Pompeia Plautina, Imperatrix optima, quæ Julianum Imp. maritum suum divertit ab extorquendâ populo pecuniâ, & colligendo fisco. Sext. Aurel. Item Cn. Pompeii filia, & neptis Syllæ, uxor Julii Cæsaris, quæ ab eo repudiata fuit, quòd venisset in suspicionem adulterii cum Clodio commissi inter sacra Bonæ Deæ.

Pompeia Tropæa, locus Hisp. in Gall. Narbon. confin. ad Pyrenæi montis radices, apud Templum Veneris, à Narbone 36. m. p. in Austrum.

Pompeianum, villa Ciceronis prope Nolam, à Neapoli 12. m. p. Locus hodie *Pomigliano*, teste Ambrosio

Leone. Blondo autem S. *Maria Nuntiata*, vel *Anontiata*.

Pompeianus Lupercus, Consul cum Attico Attiliano, an. U. C. 881. Alius Consul cum Lolliano Avito, an. U. C. 691.

Pompeii, *Pompeium* Sallustio, Senecæ, ac Tacito, colon. & op. Campaniæ in orâ apud Sarnum flu. Stabias urb. & Vesuvium mont. ubi nunc *Castel à Mare di Stabia*, teste Collenutio, à Neapoli 18. m. p. Salernum versus. ab Hercule, conditum, cum boves Geryonis abduceret, teste Solino. Hinc *Pompeianus*. Stat. Sylv. l. 1. Carm. 2.

Nec Pompeiani placeant magis otia Sarni.

Pompeii villa, locus Campaniæ apud Avernum lacum, *Magnarello* hodie. Sed hic locus *Pompeii* est de quo prius. Ferrarius.

Pompeiopolis, urbs gemina; Una Ciliciæ maritima prius *Soli*, nunc excisa & in vicum redacta; *Polesoli* dicta inter Sebasten & Lamum ad occid. & Tarsum ad ort. Altera in Paphlagoniâ, prius Eupatoria, postea evicto Mithridate à *Pompeio* M. sic appellata, & ipsa eversa. Prior *Trajanopolis* etiam dicta, ibi enim Trajanum obiisse ferunt.

Qu. Pompeius, contra Numantinos missus, ab eisque superatus, turpem & ignominiosam pacem fecit. Florus. Hujus filius, sive nepos, Cn. Pompeius Strabo, Magni Pompeii pater, Novocomum coloniam deduxit; in bello sociali Imperator creatus, de Picentibus triumphavit, vir admodum duræ disciplinæ.

Cn. Pompeius, prioris fil. qui ex rerum gestarum magnitudine, *Magni* cognomen invenit. L. Syllæ partes secutus est, ab eoque ad ulciscendos inimicos in Africam missus, Domitium primum expugnavit, deinde & Jarbam regem cepit, de quo triumphavit ante legitimam ætatem. Quare ab exercitu Syllæ *Magnus* est salutatus. Inde contra Sertorium in Hisp. profectus, Metelli copiis sese conjungens eum cum tota factione sustulit. Mox delectus Imperator ad bellum Piraticum, tribus mensibus id confecit. Dein successor L. Lucullo missus, de Mithridate triumphavit. Tigranem Armeniæ regem ei ad genua procumbentem in regnum restituit. Inde Iberos, Albanos & Judæos debellavit, capto eorum rege Aristobulo. Extinctâ uxore Julii Cæsaris filiâ, Corneliam Scipionis filiam, à P. Crasso M. filio viduam relictam uxorem duxit. Neapoli demum acutissimâ febre correptus, parum abfuit à morte, quæ si contigisset, melius cum eo actum fuisset, ob insequentis belli civilis calamitatem. Sen. de Cons. ad Marciam: *Si Cn. Pompeium, decus istius, firmamentumque imperii, Neapoli valetudo abstulisset, indubitatus Populi Romani princeps excesserat.* Juvenalis:

Provida Pompeio dederat Campania febres
Optandas ———

Cic. Tusc. 1. *Pompeio nostro familiari, cùm graviter ægrotavit Neapoli, melius est factum. Verum igitur si tum esset extinctus, à bonis rebus, an à malis discessisset.* De eodem Pomp. Sen 5. Ben. *Ingratus Cn. Pompeius: qui pro tribus Consulatibus, pro triumphis tribus, pro tot honoribus, quos ex maxima parte immaturus invaserat, hanc gratiam Reip. reddidit, ut in possessionem ejus alios quoque induceret.* M. Crassum & C. Cæsarem intelligit, Triumvirali potentiâ inter ipsos constitutâ. Bene autem immaturus dixit. Erat enim ne senatoriâ quidem ætate, & bis triumphavit (Plin. lib. 7.) adhuc eques Rom. Annos 23. natus res gerere cœpit, civili bello Syllæ adjunctus. Ambitionem ejus notat Sen. Ep. 94. Ne Cn. quidem Pompeio externa bella, aut domestica, virtus aut ratio suadebat: sed insanus amor magnitudinis falsæ, modo in Hispaniâ & Sertoriana arma, modo ad colligendos piratas, ac maria pacanda vadebat. Hæ prætexebantur causæ ad continuandam potentiam. Quid illum in Africam, quid in Septentrionem, quid in Mithridatem, & Armeniam, & omnes Asiæ angulos traxit? Infinita scilicet cupido crescendi: cum sibi uni parum magnus videretur. Cæterum in laudibus Pompeii, Jupiter! ut luxuriat ubique Cicero; cui innatum Pompeianarum partium amorem scribit Velleius. Post reditum in senatu: *Cn. Pompeius, omnium gentium, omnium seculorum, omnis memoria facile princeps.* Et ad Quirites: *Cn. Pompeius vir omnium qui sunt, fuerunt, erunt; virtute, sapientiâ & gloriâ princeps.* Tandem Pharsalicâ pugnâ à Cæsare copiis longe inferiore superatus, in Ægyptum fugiens, regis perfidiâ ab Achillâ præfecto interfectus est. Vell. Pat. lib. 2. *Missi itaque ab Rege, qui venientem Cn. Pompeium consilio Theodoti & Achilla exciperent, hortarenturque, ut ex onerariâ in eam navem qua obviam processerat, transcenderet. Quod cùm fecisset, princeps Rom. nominis, imperio arbitrioque Ægyptii mancipii C. Cæsare P. Servilio Coss. jugulatus est. Hic post tres consulatus & totidem triumphos, domitumque terrarum orbem sanctissimi ac præstantissimi viri, in id evecti super quod ascendi non potest, duodesexagesimum annum agentis pridie natalem ipsius, vita fuit exitus. In tantum in illo viro à se discordante fortunâ, ut cui modo ad victoriam terra defuerat, deesset ad sepulturam.* Sen. Ep. 4. *De Pompeii capite pupillus & spado tulere sententiam.* Item de Brev. V. *Pompeius Alexandrinâ perfidiâ deceptus, ultimo mancipio transfodiendum se prabuit.* Nunquam fortunâ prosperâ usus est, ex quo Templum Hierosolymitanum temerariè & irreligiosè ingressus fuit. Filios reliquit Cn. & Sext. Pompeios: quorum ille apud Mundam Hispaniæ urbem terrestri, hic apud Siciliam navali prælio superatus fuit. Lucanus, lib. 1.

———*Alter* (Pompeius) *vergentibus annis*
In senium longoque toga tranquillior usu
Dedidicit jam pace ducem: famaque petitor
Multa dare in vulgus: totus popularibus auris
Impelli, plausuque sui gaudere theatri.
Nec reparare novas vires, multumque priori
Credere fortuna: stat magni nominis umbra.

Vide Plin. l.b. 7. cap. 26. cujus lemma:

Laus Pompeii Magni.

Manilius. lib. 4.

Quis te Niliaco periturum littore, Magne
Post victas Mithridatis opes, pelagusque receptum,
Et tres emenso meritos ex orbe triumphos.
Cederet ut corpus sepeliret naufragus ignis,
Ejectaque rogum facerent fragmenta carina?

Sext. Pompeius, vir prætorius sub quo Valerius Maximus militasse se dicit, & quem Ovidius in Ponticis. pluribus locis laudat. Hujus pater Sext. Pompeius. Hisp.

Hisp. citer. princeps, quum horreis suis ventilandis præsideret, correptus dolore podagræ, mersit in triticum sese super genua, levâtusque sanatis pedibus mirabili modo, hoc postea remedio usus est: Plinius.

Qu. Pompeius Rufus, Syllæ è filiâ nepos. Tribunus plebis cum T. Numantio Planco adversissimus Miloni; in cujus causâ dixerat paucis post diebus, quàm Clodius esset occisus; *Milo dedit, quem in Curiâ cremaretis: Ego dabo quem in Capitolio sepeliatis.* Idem Milonem ad se venientem in hortos aspiciens, misit nuntium, ne veniret.

Qu. Pompeius, Bithynicus, summo studio dicens, multaque doctrinâ, incredibilique labore atque industriâ. Hujus actio non satis commendabat orationem; in hâc enim satis erat copiæ, in illâ leporis parum. Cicero. Festus quoque de eodem sic ait: Pompeius Bithynicus è supellectili regiâ signum ephebi mitram tenentis, arenamque tuentis, exercitationis gratiâ more Græcorum, Romam portavit, & in Capitolio posuit.

Pompeius Lenæus, Pompeii M. libertus, qui de herbis & plantis scripsit.

Pompeius Macula, de quo sic Macrobius Saturn. lib. 2. Faustus Sullæ filius, quum soror ejus eodem tempore duos mœchos haberet; Fluvium Fullonis filium, & Pompeium Maculam, *miror*, inquit, *sororem meam habere Maculam quum Fullonem habeat.*

Pompeius Planta bellum descripsit inter Othonem & Vitellium. Scholiastes Juvenalis in illud:

Bedriaci in campo Spolium affectare palati.

Pompilius, secundus Romanorum rex, qui & *Numa*, dictus est. Hinc *Pompilius* adj. ut *Pompilius sanguis* apud Horatium.

Pomponia, nomen matris Scipionis; alii *Pompeiam* vocant.

Pomponius Rufus reliquit collectorum librum. Mem. Val. Max. lib. 4. cap. 4.

Jul. *Pomponius* Lætus, exiguæ eruditionis fuit, si Lud. Vivi credas. at Ang. Polit. virum vocat antiquitatis, & literarum consultissimum. Vide Voss. de Hist. Lat. pag. 613.

Jul. *Pomponius* Sabinus, de quo idem Voss. ibidem pag. 615.

Pomponius Atticus, nobilis eques Rom. excellenti ingenio, amicus Ciceroni imprimis fuit. Qui postquam vidit Cinnæ tumultu Remp. esse turbatam, secessit Athenas, ubi longo tempore moratus, & civitatem, & omnium gratiam moribus elegantissimis promeruit, linguamque ita probè didicit, ut *Attici* nomen adsequeretur. Humanitate, divitiisque præditus fuit quibus amicos libenter impertiebat. Nam & Ciceronem ab urbe pulsum opibus juvit, & Brutum ab urbe fugientem minis 100. prosecutus est. Erat alioqui gravissimus, ut quæ religiosè polliceretur, præstare niteretur, Mendacium nec ipse dicebat, nec pati poterat. Plut. & Cornelius Nepos in ejus vitâ. Seneca Ep. 21. *Nomen Attici perire Ciceronis epistola non sinent. Nihil illi profuisset gener Agrippa, & Tiberius progener, & Drusus Cæsar pronepos: inter tam magna nomina taceretur, ni Cicero illum aperuisset.*

L. *Pomponius*, Bononiensis, Atellanarum scriptor, quem Solinus ait, ut mirum, nunquam ructasse,

Cn. *Pomponius*, orator, patronus acer, acerbusque dicendo, & lateribus pugnans. Cic. in Oratore. Julius item *Pomponius* secundus, tempore Quintiliani, inter Tragicos longè princeps. Plinius lib. 14. cap. 4. eum cœnam C. Principi Germanici filio dedisse ait, in quâ vinum 160. annorum fuit.

Pomponius, Jurisconsultus, ex Pandectarum libris notissimus.

Pomponius Mela, insigni opere *de situ orbis* clarissimus.

Pomptina palus. Vide *Pontina.*

Poneropolis, urbs Thraciæ sub Rhodope monte sita, deinde *Philippopolis* ab instauratore, & postremo *Trimontium* à situ dicta. Plin. 4. 11.

Pons Ælii, op. Angliæ in Northumbriâ, inter Novum castrum, & Morpetum. *Ponteland*, teste Camdeno.

Pons Ælius, unus ex pont. Romæ apud molem Hadriani, quo ex urbe in Vaticanum transitur. *Ponte di S. Angelo*

Pons Æmilius, qui primum sublicius, postea lapideus, *Mamarato* nunc. Juvenal. Sat. 6.

Cùm tibi vicinum se præbeat Æmilius pons.

Pons Aufidi in Apuliâ, à Venusiâ 18. m. p. ab Equotutico 69. hodie non extat.

Pons Aurelius, vulgò *Ponte Rotto*, pons Romæ disjectus inter Ælium & Sublicium, seu Cestium.

Pons Aureoli, pagus Insubriæ ad Adduam flu. inter illum & Brembum, ubi Aureolus interfectus à Claud. Imp. à Bergomo 13. m. p. à Mediolano 26. vulgò *Pontirolo.*

Pons Candidus, *Condiniani* Jornandi, pons erat Ravennæ proximus, ad 3. m. distans.

Pons Centesimus, pons & op. Umbriæ ad Tiniam flu. inter Fulginium 5. & Nuceriam 7 m. p.

Pons Cestius, *Ponte di S. Bartolomeo*, Romæ ad insulam Lycaoniam, quo in reg. Transtyberinam transitur.

Pons Fabricius, *Ponte Giudeo*, quod Hebræi Romæ ibi inhabitant.

Pons Ferri, in Syriâ super Oronte, ab Antiochiâ 7. m. p.

Pons Janiculensis, idem cum ponte Aurelio.

Pons Longus, in Apuliâ. à Siponto 30. m. p.

Pons Lucanus, super Aniene, apud Tibur. urb. opus Trajani Cæsaris.

Pons Mammolus, apud Romam in viâ Tiburtinâ, potius *Mammaus* dicendus, à matre Alex. Severi.

Pons Mansuetinus, op. Pannoniæ inter Possegam 6. & Zigetum in Cæc. 4. leuc. à Sopianis 25. m. p. *Babolza*, teste Lazio.

Pons Milvius, urbs Romæ, extra portam Flaminiam. Unde *Ponte Molle* dicitur.

Pons Nevius, seu Neviæ, op. Hisp. Tarrac. in Gallæciâ inter Asturicam & Villam Francam, hodie *Ponferrada.*

Pons Nomentanus, *Ponte Lamentano* in viâ Normentanâ super Aniene in Sabinis.

Pons Palatinus, qui & *Senatorius*, in urbe Româ *Ponte S. Maria*, apud mont. Palatinum.

Pons Sarnix, vulgò *Sarbruck* opp. Germ. sup. inter Allatiam & Lotharingiam.

Pons Scaldis, vulgò *Condet*, oppidum Belgii

ad Scaldim fluv. in Hannonia.

Pons Sociorum, in Pannoniâ à Manfbetino 15. m. p.

Pons Sublicius. Vide *Sublicius pons.*

Pons Tiluri, in Dalmatiâ à Salonis 16. m. p.

Pons Timavi, in Carnis, ab Aquilegiâ 7. m. p.

Pons Tirensis, in Latio inter Arpinum & Minturnas, super Liri. flu.

Pons Trajani, in Mysiâ sup. ad Danubium, apud Severum urb. Alter in Hispan. Lusitan. *Alcantaria*, oppid. super Lago. fluv. non obscurum in Extremadurâ reg.

Pons Vaticanus, super Tiburi Romæ excisus.

Jo. Jovius *Pontanus*, Cereti in Umbriâ natus parente. à factiosis civibus interempto Neapolim juvenis & egenus venit, atque ibi Antonio Panormitæ Regii scrinii magistro gratus, acceptusque fuit, eidemque mortuo in hoc munere successit. Flor. an. 1460. Obiit an. Ætatis 78 Vide Voss. Hist. Lat. pag. 608.

Pontes, & *Pontacum*, op. Belgii in Picardiâ, Ant.

Pontes, Castellum Daciæ in Danubii ripâ contra Theodoram op. Vide Procop. de ædificiis Justin.

Pontes, *Paunton*, Camdeno, pagus Albionis in Angliâ ad Thamesin flu. inter Londinum & Oxoniam: vel *Reading*, pagus vicinus, teste Lhuydo. Al. *Colbrook*, pagus apud Buckingham op. indigitatur, op. agri Buckingamiensis in confin. Middlesexiæ: *Paunton* v. est, *Ad pontem* in agro Lincolniensi.

Pontes Oeni, vulgò *Oeting*, op. Vindeliciæ ad Oenum flu. in Bavariâ.

Pontes Tessenini, vulgò *Schoeftern*, pagus Vindeliciæ in Bavariâ, inter Ambram & Parthanum, teste Simlero.

Pontesium, op. Galliæ, vulgò *Pontoyse*.

Pontia, ins. gemina: una maris Tyrrheni in sinu Formiano, seu paulo supra illum contra Terracinam urb. Latii, cum urbe, olim Colonia eodem anno quo Suessa, teste Livio lib. 9. deducta, in quam cives Romani damnati deportabantur. Vulgò *Ponce*, non longè à Palmaria in sinu Caietano, in quâ turtures & coturnices cùm ad Italiam veniunt, primâ volaturâ requiescendi causâ, paucos dies morantur. Varro. *Pontia* pl. num. apud Plin. legitur. Altera in eodem mari ante Veliam urb. Lucaniæ, cum Isacia, vel Iscia.

Pontia, Romana mulier castissima, quæ nullis verborum lenociniis, aut pollicitationibus ad adulterium cum Octavio Tribuno plebis impelli unquam potuit, quin ab eo interfici maluit. Corn. Tacitus.

Pontia, notissimâ crudelitate mater. Juven. Sat. 6.

Nos utinam vani: sed clamat Pontia, feci,
Confiteor, puerisque meis aconita paravi.

Martialis, 2. 34.

O mater, quâ nec Pontia deterior.

Ponticus, poeta Rom. Propertio æqualis, qui sic ad eum scribit. Eleg. 7. lib. 1.

Cum tibi Cadmeæ dicantur, Pontice, Thebæ,
Armaque fraternæ tristia militiæ.

Idem non dubitat eum cum Homero componere. Continuò enim subjungit:

Atque ita sim felix, primo contendis Homero.

Nec Thebanum bellum modo cecinisse, sed etiam amores, cognoscimus ex lib. ejusdem Eleg. 9. Ovidio etiam conjunctissimus fuit, ut ostendit istoc:

Ponticus heroo, Bassus quoque clarus Jambis;
Dulcis convictus membra fuere mei.

Pontificia ditio, *Stato della Chiesa*, pars est Italiæ, à Sept. in merid. protensa per 240. mill. nempe à castro *Francolino* in Ferrariensi Duc. Terracinam usque. Ejus autem major lat. nempe à Centumcellis Anconam usque est 120. mill. Sed multo minor est in al. locis, præsertim in Romandiola, ubi valde restringitur inter Hetruriam & mare Hadriaticum; subestque dominio Summi Pontificis. Terminatur hæc ditio à merid. mari Tyrrheno, ab ort. regn. Neapolit. ab occ. Hetruriâ, & Duc. Mutinensi, à Sept. autem mari Adriatico, & dominio Veneto. Ejus partes, seu provinciæ sunt. 1. Campania Romana. 2. Provincia Patrimonii S. Petri. 3. Sabina. 4. Ager Orvietanus. 5. Ager Perusinus. 6. Umbria, seu Duc. Spoletanus. 7. Marchia Anconitana. 8. Territorium civitatis Castelli. 9. Duc. Urbinas. 10. Romandiola. 11. Ager Bononiensis: & 12. Duc. Ferrariensis. Subsunt etiam dom. S. Pontificis *Avenio*, & Com. Vindascinus in Gall. uti Beneventum in Regn. Neapolitano. Crevit autem maximè hæc ditio liberalitate Francorum regum Pipini, & ejus fil. Caroli M. & donatione Lud. Pii ejus nepotis.

Pontina, vel *Pomptina*, Volscorum palus juxta Forum Appii, haud longè à Terracinâ, distat ab urbe 25 m. p. quam Plinius lib. 3. cap. 5. non longè fuisse à Circeis dicit, quem locum 24. urbium fuisse Mutianus ter Consul prodidit. Lucan. lib. 3.

Et quà Pontinas via dividit uda paludes.

Martialis 10. ep. 73.

Nec qua paludes delicata Pontinas
Ex arce clivi spectas uva Setini.

Idem lib. 13. ep. 109.

Pendula Pontinos quæ spectat Setia campos.

Exsiccata est à Com. Cethego Consule, cui ea provincia obvenerat; agerque ex eâ factus. Lib. 47. Insequentibus deinde seculis iterum exsiccata a Theodorico Gotthorum rege, ut ex ejus inscriptione in eo loco cernitur. Latrunculorum autem fuisse sedem Juvenal. Sat. 3. ostendit:

Interdum & ferro subitus grassator agit rem;
Armato quoties tuta custode tenentur
Et Pontina palus & Gallinaria pinus.

Pontus, totum illud mare quod à palude Mæotide usque in Tenedum protenditur: Sed ubi primum se arctat à Tenedo incipiens, à casu *Helles* vocatur *Hellespontus*; ubi se expandit. *Propontis*, ubi iterum arctatur, *Thracius Bosporus*, ubi autem latè diffunditur Pontus Euxinus; qui curvatus in figuram Scythici arcûs committitur ostio Mœotidis, idque ostium *Cimmerius Bosporus* vocatur. Figuratè autem pro quovis mari ponitur.

Pontus, reg. Asiæ min. à *Ponto* rege sic dicta, ab occid. Haly flu. ab Oriente Colchide clausa: à Meridie min. Armeniâ, à Sept. mari Euxino terminata. Strabo. Ptolemæus vero lib. 5 paulo aliter. *Pontus*, inquit, *ab occasu ore Ponti, & Thracio Bosporo: à Meridie regione, quæ propriè Asia dicitur: à Sept. parte maris Euxini terminatur.* Est autem hæc reg. venenorum inprimis ferax, unde & fabula de Medeæ veneficiis locum videtur arripuisse. Virgil. Eccl. 8.

Has herbas, atque hæc Ponto mihi lecta venena,
Ipsa dedit Mœris, nascuntur plurima Ponto.

Veneni

Veneni quoque Pontici, & herbarum Ovidius meminit. Seneca in Herc. Oet.

Quas Pontus herbas generat, aut quas Thessala
Sub rupe Pindus. ——

Virgil. Georg. 1.

—— *Virosaque Pontus*
Castorea.

Hinc *Ponticus*. Ovid. de Nuce:

Sic ubi detracta est à te tibi causa pericli,
Quod superest tutum, Pontice Castor, habes.

Pontus Cappadocius, Ptolemæo est pars Cappadociæ versus Colchidem. Arrianus in Periplo maris Euxini vocat eam Thiannicam, cum scribit Ophim fluvium Thiannicam regionem à Colchide dividere.

Pontus Euxinus, vide *Axenus*. *Mare Cimmerium* vocant Orosius, *Caucaseum* Apollonius lib. 4. *Mare Ponticum* nominant Horatius & Plutarchus in Pompei & Eumenide; Ptolemæus etiam & Jornandes hoc nomine illud novere. Herodotus *mare Boreale*, & lib. 4. ἀξιοθέατον, i. e. *maximé spectatu dignum* vocat. Pontum hunc veteres arcui Scythico comparatunt Manilius:

Euxinus Scythicos Pontus sinuatus in arcus.

Dionysius:

Ἐν δ' ἂν καὶ Πόντοιο ἴδοις διπλάκατον ἰσθμὸν.
Τόξῳ ἐειδόμενον σκολιοῦ ἀμφεσταότος νεύρῃ.

Strabo: Ἐμφέρουσι δέ πως τὸ σχῆμα τῆς περιμέτρου ταύτης ἐντεταμένῳ Σκυθικῷ τόξῳ. Plin. 4. 12. *Retro curvatas magno litorum flexu in cornua utrinque porrigitur, ac si planè arcus Scythici forma.* Val. Flac. lib. 4.

Atque hâc Europam curvis anfractibus angit,
Hâc Asiam, Scythicum specie simulatus in arcum.

Lucan. lib. 8.

Bosporon & Scythia curvantem litora Pontum
Spectamus. ——

Color illius albus est, unde Theocr. in Dioscuris:

Ἀργυρὰ ἐννεφέοντος ἀλίγκια τῷ ἀστέρι σῆμα Πόντου.

Quærit Aristoteles in Problem. Cur mare Ponticum candidius sit, quam mare Ægæum? Respondit, hoc ideo accidere, quòd lacus omnes mari sint candidiores; jam v. Pontus, teste Nasone:

—— *Stagno similis, pigraque paludi est.*

Quod itaque ab Appiano, & hodie a nautis *mare Nigrum* dicitur, non ad illius colorem, vel profunditatem, sed cœli conditionem referendum est; unde Pomponius Pontum hunc ait esse nebulosum, cui astipulatur Val. Flac.

Illic umbrosa semper stant æquore nubes.

Et Apollonius: Ἠέριον σῆμα Πόντου. Hujus aquam dulcem esse innuit Strabo lib. 1. Διὸ καὶ γλυκυτάτην εἶναι τὴν Ποντικήν. Ejus dulcedinis rationem assignant cum eodem Strabone scriptores omnes, concursum sc. plurimorum in Pontum ingredientium fluminum. Nec tamen existimandum ὅλον δι' ὅλου, ut ita loquar, mare hoc dulce esse, sed partem tantum ejus supernam, infernam autem salsam. Ovidius in Ponticis:

Copia tot laticum, quas auget, adulterat undas.
Nec patitur vires æquor habere suas.
Innatat unda freto dulcis, leviorque marina est
Quæ proprium mixto de sale pondus habet.

Popilii, a *Pompiliis* diversi leguntur; quorum princeps M. *Popilius*: qui cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum lænâ faceret, quod erat Flamen Carmentalis, plebis contra patres concitatione, & seditione nunciatâ, ut erat lænâ amictus, ita venit in concionem, seditionemque cùm authoritate, tum oratione sedavit. Cic. in Bruto. Hic etiam 2. Consul cum M. Fabio Ambusto factus, Tiburtes bello vicit, agris eorum vastatis. Livius.

Popilius, legatus ad Antiochum, qui Ptolemæum Regem amicum populo Rom. obsederat, missus nunciatum ut à sociis populi Rom. abstineret, cunctantem vero responsumque differentem virgâ circumscripsit, ne ultra spatium illud differendo exiret: ex quo territus Antiochus bellum omisit. Liv. lib. 45. & Val. Max.

C. *Popilius* Lænas, Ciceronem occidit, patronum suum in causâ capitis. Val. Max. lib. 5. cap. 3.

Popularia, sacra erant, quæ ab omnibus civibus fiebant, nec erant privatarum familiarum, sed omnium communia, ut à Diis impetrarentur quæ spectabant ad communem populi salutem.

Populifugia, festa erant quæ Romæ mense Junio celebrabantur, uti docent Varro & Macrobius. Sunt autem ideo dicta, quòd eo die repentino tumultu fugeret pop. Rom. in bello Gallorum cum Romanis. Ovid. Fast. 2.

Est locus, antiqui Capreæ dixere paludem:
Forte tuis illic, Romule, jura dabas.
Sol fugit, & removent subeuntia nubila cœlum,
Et gravis effusis decidit imber aquis.
Hinc tonat, hinc missis abrumpitur ignibus æther,
Fit fuga, &c.

Poppæa, Neronis uxor, quæ jumentis suis soleas ex auro induebat; alias ejusdem intemperies describunt Suetonius, alique historici.

Populonia, Juno dicta est, quòd ex maris & fœminæ conjunctione cui præesse credebatur, novi subinde populi crearentur.

Populonia Populonium Plinio & Straboni; *Poplonium* Ptolemæo & Stephano, urbs Hetruriæ in orâ maris Tyrrheni, contra Ilvam ins. 10. m. p. distantem. Meminit *Populonia* Virgilius Æn. 10.

Sexcentos illi dederat Populonia mater.

Porata, *Prut* Peucero, flu. Sarmatiæ Europææ per Moldaviam in Istrum influens, qui *Poritus* à Ptolemæo videtur appellari, nec situs repugnat. Ferrarius.

Porcius, gentis Romanæ nomen, ex quâ Catones fuerunt. Appellatio à *porcis* est. Sunt enim plura pop. Rom. nomina, ab utroque pecore, majore juxta atque minore petita; de quo Varro de R. R. lib. 2. cap. 1. Celebris *Porcia* Catonis fil. Bruti uxor cum doctrinâ ac fide, tum constantiâ ac fortitudine exitus. Quippe quæ ne marito superviveret ardentes favillas hausit ore, seque è vitâ ejecit. De quâ Dio lib. 43. & Val. Max. 4. 6. & Plut. in Bruto.

Porcius Licinius, vetus poeta, scriptor epigrammatum. Gellius 17. 21. *Porcius autem Licinius serius Poeticam Romæ cœpisse dicit in his versibus.*

Pœnico bello secundo Musa pinnato gradu
Intulit se bellicosam in Romuli gentem feram.

Etsi enim rudia quædam initia Poeseos Latinæ fuerint mox à primo bello Punico, ut ex iis fabulis, quas Livius Andronicus, & haud longè post eum Cn. Nævius populo dedisse constat, videtur tamen hic Portius vel Porcius Licinius ob illustre incrementum, quod mox sumpserit bello Punico secundo, eo præsertim tempore ejus initium statuere. Quo etiam respexit Horat. lib. 2. Ep. 1. Ubi de Pop. Rom. scribit:

Serus enim Græcis admovit acumina chartis,
Et post Punica bella quietus, quærere cœpit
Quid Sophocles, quid Thespis, & Æschylus utile ferrent.

Hujus *Licinii* meminit idem Gellius, lib. 19. cap. 9. ubi quosdam ejus versus producit. Nobili prosapiâ apud Romanos ortum putat Gyraldus de Hist. Poet. Dial. 10. Torrentius vero Comment. ad Horat. Libertum à Porciorum aliquo manumissum.

Porphyrion, Gigas vastissimus, unus ex iis qui superis bellum intulerunt. Horatius:

Nam quid minaci Porphyrion statu, &c.

Claudianus in Gigantomachiâ:

——*Te Delphica laurus*
Stringat Porphyrion, Cirrhaque templa cemeto.

Item vetus Horatii Commentator.

Porphyrius, philosophus Tyrius, clarâ ortus prosapiâ, à puero usus præceptore Longino, viro doctissimo. Prius *Malchus* vocabatur, deinde ob vestem regiam purpuream, quâ ob nobilitatem utebatur, *Porphyrius* dictus est. Romam postea profectus Plotinum audivit unà cum Origene & Amelio condiscipulis. Inde in Siciliam navigans, apud Lilybæum morbo correptus, à Plotino magistro, qui eò se contulerat, & præsenti & philosophicâ oratione recreatus est, adeo ut statim convaluerit; moxque Romam simul repetens, ibidem obiit, relictis operibus, in quibus contraria & pugnantia inter se videtur asserere. Causa putanda est, quod quæ prius probaverat, ea postea retractaverit. Ejus opera sunt, de divinis nominibus liber unus. De Principiis, duo. De materiâ, sex. De animâ, quinque. De animalium abstinentiâ. quatuor. De cognoscendo seipsum, quatuor. Quod una fuerit Platonis Aristotelisque secta. libri septem. In historiam Juliani Chaldæi Philosophi, libri quatuor. Contra Christianos, libri quindecim. In Dialecticam Isagoge, aliaque complura. Floruit Aureliani Cæsaris temporibus, usque ad Tacitum & Probum Impp. Suidas. Adversus autem libros, quos contra nos edidit, Methodius. Eusebius, & Apollinaris 30. voluminibus apologiam edidere. Hieronymus. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 243. Et Jonsium de Script. Hist. phil. 3. 15. plura quoque legi possunt apud Eunapium, qui vitam Porphyrii à nemine editam primus literis mandavit, & Cl. Virum L. Holstenium tractatu de vitâ & scriptis Porphyrii.

Porrima, soror, sive comes Carmentæ matris Evandri. Ovid. Fast. 1. vers. 633.

Porrima placantur, Postvertaque sive Sorores,
Sive fugæ comites, Mænali nympha, tuæ

Porsena, rex Hetruscorum, qui pro restitutione Tarquiniorum Romanis bellum intulit; cumque jam ex Janiculo in urbem irrueret, Horatii Coclitis virtute retardatus est, donec pons a tergo solveretur. Post hæc cum urbem obsidione cinxisset, nihilque se proficere intelligeret, acceptis obsidibus, ad sua se recepit, incredibili Romanorum virtute perterritus, cujus specimen viderat in Q. Mutio, qui solus castra hostium ingressus, unum ex purpuratis per errorem pro rege occidit, statimque captus, cum Porsena exquisitissima illi supplicia comminaretur, dextram in focum injecit, nullâque vultûs mutatione exussit, partim ut regi fidem faceret, nullis se tormentis posse perterreri; partim, ut dextra sua, quæ in cæde aberrans purpuratum satellitem pro rege occiderat, pœnam sumeret. Plura apud Livium & Plutarchum. Horatius in Epodis:

Minacis aut Etrusci Porsena manus.

Mart.

Urere quam potuit contempto Mutius igne
Hanc spectare manum Porsena non potuit.

Virgilius mediam dictionis hujus syllabam consonante licenter geminatâ extendit. Æn 8

Nec non Tarquinium ejectum Porsenna jubebat
Accipere, ingentique urbem obsidione premebat.
Æneadæ in ferrum pro libertate ruebant.

Portia, filia Catonis. Vide *Porcius*. Hæc auditâ morte Bruti mariti apud Philippos interfecti sibi mortem intulit. Mart. lib. 1.

Conjugis audisset fatum quum Portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor:
Nondum scitis, ait, mortem non posse negari?
Credideram fatis hoc vos docuisse patrem.
Dixit, & ardentes avido bibit ore favillas;
I nunc & ferrum turba molesta nega.

Porta Augusta, Hisp. Tar. in Vaccæis op. *Torquemada* Tarraphæ.

Porta Caucasiæ, vide *Caucasiæ Portæ*.

Porta Capena, vulgo *Di S. Sebastiano*, unde via Appia. Ejus mem. Ovid. Fast. lib. 6.

Lux eadem Marti festa est, quem prospicit extra
Appositum dextra porta Capena via.

Martialis:

Capena grandi porta quà pluit gutta.

Juvenalis Sat. 3.

Substitit ad veteres arcus, madidamque Capenam.

Porta Carmentalis, à Carmentâ, quam Romani uti Deam templo illi extructo coluere, nominata est. Virg. Æn. 8.

——— *Monstrat & aram,*
Et Carmentalem Romano nomine portam.

Quæ & *Carmentis* ab Ovid. dicitur. 2. Fast.

Carmentis porta dextra est via proxima Jano:
Ire per hanc noli, quisquis es, omen habet.

Porta Collatia, vel *Collatina*, vulgò *Pinciana*. Ovidius Fast. 2.

Accipit aratâ juvenem Collatia portâ,

Porta Collina, quæ & Agonensis. Ovid. Fast. 4.

Templa frequentari Collina proxima porta.

Porta Fenestralis, in cæde Tarquinii nominari cœpit, sic dicta, quòd Tanaquil uxor Tarquinii per *fenestram* allocuta populum Romanum placarit. Ovid. 6. Fast.

Nocte domum parvâ solitus est intrare fenestrâ;

Unde

Unde Fenestralis nomina Porta tenet.

Porthmia, vicus ad ostium Mæotidis paludis. Steph.

Porthmos, id ipsum est quod nos fretum diximus; unde apud Juven. *Porthmeus* pro Portitore ponitur.

——*Tetrumque novitius horret Porthmea.*

Est & op. Eubœæ. Plin. 3 5. & 4. 12.

Porticus, Romæ plures fuere: in his *Livia* & *Octavia*, ab Augusto ædificatæ. Una in viâ sacrâ juxta templum pacis, cujus meminit Ovidius 6. Fast.

Disce tamen veniens ætas ubi Livia nunc est
Porticus, immensæ tecta fuere domus.

Eadem *Claudia* dicta. Martialis:

Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras
Ultima pars aulæ deficientis erat.

Altera *Octavia*, gemina: una à Cn. *Octavio* in Circo Flaminio: altera ab Augusto in *Octaviæ* sororis honorem apud theatrum Marcelli, constructa. Tertia *Pompeia*, à Cn. *Pompeio* exædificata. Ovid. 1. de Art. Am.

Tu modo Pompeia lentus spatiare sub umbrâ,
Cum Sol Herculei terga Leonis habet.

Prop. lib. 2. el. 32.

Scilicet umbrosis sordet Pompeia columnis
Porticus aulæi nobilis Attalicis.

Portugallia, vide *Lusitania*.

Portunus. Deus maris; à *portubus* quibus præsidere putabatur, nomen habens, teste Servio in illud Virg. Æn. 5.

Et pater ipse manu magnâ Portunus euntem
Impulit.——

Alii dict. volunt Πόρκος. i. e. *Nereus*, teste Hesychio, unde Πόρκος Πόρκωνος, ac deinde *Portunus*. Erat vero Inûs filius. Ino autem *Leucothea*, seu *Matuta* dicta est Ovid. Fast. 6.

Leucothea Graiis, Matuta vocabere nostris,
In portus nato jus erit omne tuo.

Idem ib.

Quem nos Portunum sua lingua Palæmona dicit.

Inde *Portunalia*, festa in honorem Palæmonis, quæ & *Isthmia* dicebantur.

Portus Annibalis, op. Lusitaniæ marit. apud Sacrum promont. *Villanova* Vasconcello, *Albor* Floriano.

Portus Augusti, qui & Romanus, urbs Hetruriæ prorsus excisa, apud ostia Tiberis contra Ostiam urb. etiam excisam, ab urbe Româ 16. m. p. in merid. Hodie *Porto*, episcopatus unus è septem qui Cardinalibus conferuntur. Erat & *Portus Augusti* in orâ Gall. Narbon. ad ostia Rhodani ab Arelato 38. m. p. distans. Ex Itin. Anton.

Portus Calensis, vulgò *Portugallo* (unde nomen regno Lusitanorum) urbs Lusitan. ad ostia Durii flu. ab Ulyssipone 47. leuc. à *Cale* pago proximo sic dicta.

Portus Erycis, op. in orâ Liguriæ extremâ ad Portum Lunæ. Vulgò *Lerice*.

Portus Herculis, vulgò *Villa Franca* portus cum arce Liguriæ inter portum Monœci & Nicæan. urb. Alter, portus cum op. in orâ Hetruriæ ad mont. Argentarium apud Cosas urb. exciam, à Cencellis 40. m. p. distans. *Porto Ercole*, sub Hispanis. Tertius, portus Brutiorum in orâ Calabriæ ulter. apud Tropeam urb. ab eâ 5. m. p. in ort. Nicoteram versus.

Portus Lunæ, hodie *Golfo dell'a Spezzia*, portus Liguriæ maximus in Hetruriæ confin. ad ostia Macræ fluvii. Strabo. Ejus mem. Qu. Ennius apud Persium Sat. 6.

Lunai portum est operæ cognoscere cives.

Portus Magnus, tergeminus: Unus Hisp. Bæt. vulgò *Almeria*, urbs episc. sub Arch. Granatensi, inde 19. leuc. recedens. Alter in Mauritaniâ Cæsariensi. *Marzaquivir*, sub Hispanis, apud Quizam seu Auranum urb. Tertius Albionis, in orâ Angliæ Australi contra Vectim insulam, vulgò *Portsmouth*. Erat & *Portus Magnus*, teste Strabone, in Bæotiâ inter Aulidem & Oropum.

Portus Mauritius, Liguriæ op. in litore maris, *Porto Moriso* Leandro.

Portus Menesthei, op. amplum Hisp. Bæt. in orâ inter Cæsarianam. & fanum Luciferi urbes proximas, ab Hispali 15. leuc.

Portus Monœci, Liguriæ op. Strabo. Ptol. Steph. Idem cum *Portu Herculis* Lucan. lib. 1.

Quaque sub Herculeo sacratus nomine portus
Urget rupe cava pelagus: non Corus in illum
Ius habet, aut Zephyrus: solus sua litora turbat
Circius, & tutâ prohibet statione Monœci.

Portus Navonius, in Corsicâ in orâ inter Portum Syracusanum & Philonium.

Portus Orestis, in orâ Brutiorum, ad ostia Metauri flu.

Portus Romanus, vide *Portus Augusti*.

Portus Romatinus, op. amplum Carnorum ad Romatium flu. Hodie *porto Gruaro*.

Portus Santonum, vulgò *La Rochelle*.

Portus Velinus, in Lucaniâ apud Veliam urb extinctam. Virgil. Æneid. 6.

Injice (namque potes) portusque require Velinos.

Portus Veneris, opidulum cum arce oræ Ligusticæ, contra Palmariam ins. parvam apud os portus Lunensis.

Portus Ulyssis, in Siciliâ apud Engyium, *Lognina*, teste Fazello cum Aretio.

Porus, Indiæ rex miræ proceritatis, ab Alexandro M. superatus, deinde suorum dolo interfectus. Plutarchus, Claudianus:

Tradita captiva spatiosior India Poro.

Et in laud. Stil. lib. 1.

Non Ganges cum tela procul vibrantibus Indis
Immanis medium vectaret bellua Porum.

Idem in Paneg. Mall. Theodori: *Nigri cecidit cum regia Pori* Arrianus. lib. 5. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς προσάγοντα ἐπύθετο, προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἑταίρων, ἀπαντᾷ τῷ Πώρῳ, καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον. τό τε μέγεθος ἐθαύμαζεν. ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πώρου Qu. Curtius. lib. 8 Ipse Porus humanæ magnitudinis propemodum excesserat formam Ubi alii normam. Diodorus lib. 17. Crassitudine autem tantâ (fuit) ut thorax ejus duplo excederet loricas aliorum, qui robore excellerent. At apud Plut. cap. 106. Porum plerique scriptores consentiunt quatuor cubitos palmo excedentem. Quem locum merito suspectum habet Raderus & pro τεσσάρων πηχῶν reponit πέντε. cum

cum etiam Eust. in Dionys. multos Indorum tradat πεντεπήχεις, *quinque cubitales reperiri: Porum autem excessisse quinque cubitos.* Sane majorem quatuor cubitis oporteat fuisse, qui, ut ibidem addit Plut. elephanto suo proportione equitis insideret. Philostr. lib. 2. cap. 10. ait fuisse *proceritate corporis tantâ, quantâ post Trojana tempora, nemo.* Auream hujus vineam, ingentis thesauri utique negotium celebrat Sidonius ad suum Librum:

Quis pomaria prisca regis Indi
Hic nunc comparet aureasque vites
Electro viridante pampinantes,
Cum Porus posuit, crepante gazâ
Fulvo ex palmite vineam metalli
Gemmarum fluitantibus racemis.

Vide Barth. ad Claud. pag. 953.

Posidippus Cassandreus, Comicus, docuit anno tertio post Menandri mortem, cujus fabulas 30. commemorat Suidas. Vide Vossium P. Gr. pag. 60. & 61. Alius, qui librum scripsit de Cnido, Clementi ac Arnobio memoratus. Quædam epigrammata ejus in Anthologiâ leguntur: Ac seu hujus, seu alterius meminit quoque Stephanus in Βώεις, & semel iterumque in Ζίλεια.

Posidium, Arsinoe Ptol. *Suez* vulgo, op. Ægypti ad intimum sin. Arabici recessum.

Posidium, promont. *Capo Fagona* Theveto, promont. Bithyniæ ad Propontidem in sinu Olbiano. *Fanum Neptuni* Melæ. Alterum, promont. Phthiotidis ad sinum Pagasicum inter Demetriadem & Larissam ad merid. *Solassis* Theveto, aliis *Capo Passara* dicitur. Tertium, promont. Cariæ apud Miletum in Joniæ confin. cum op. cognomine, olim Apollinis oraculo clarum. *Capo di Melaxo.* Item portus Epiri, Corcyræ ins. obversus, apud Buthrotum urb. *Capo Risotto* ex tabb. recent.

Posidon, Græcum *Neptuni* nomen, quod ex Græca linguâ explicare Grammatici frustra conantur, inquit Bochartus, cum Africum esse doceat Herodotus in Euterpe. Verba sunt: Οὐδαμοῖ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς Ποσειδέωνος ὄνομα ἐκτήκασι, εἰ μὴ Λίβυες, καὶ τιμῶσι τὸν θεὸν τοῦτον αἰεί. Nempe Ποσειδῶν, aut Ποσειδὰν est Punicum פשיטן *Pesitan*, quod *latum & expansum* sonat. Ubi Scheva primæ syllabæ est expressum per o breve ut in *Sodomâ* & *Solomone.* T. & D. permutata sunt ut in Τύρος, & Τύδος: κίτταρις & κίδαρις ex Chaldæo כתרא *Cithra.* Itaque Ποσειδῶν & *Iaphet* planè sunt synonyma; utrumque vero à latitudine: quod apprimè quadrat Neptuno maris Deo, de quo Phornutus: Εὐρύστερνος, *lato pectore vocatur Neptunus ob maris latitudinem, quemadmodum dictum est,* ἐν ἐυρέα νῶτα θαλάσσης. Dicitur quoque tandem ob causam εὐρυκρείων καὶ εὐρύοπα, *late imperans*, ac *latisonans.*

Posidonia, (Vide *Pæstum*) urbs Lucaniæ. Pop. *Posidoniata*, & *Posidionates sinus* pro *Pæstano.*

Posidonium, (*Posidonia* Stephano) promont. Brutiorum ad Columnam Rheginam ex adverso Pelori promont. Siciliæ. *Capo di Volpe*; sed hoc *Canis* aliis dicitur.

Posidonius, philosophus Apamiensis, discipulus, & successor Panætii (Strabo, lib. 14.) sed Rhodius existimatus, quia Rhodi vixit ac philosophatus est. Hic cum aliquando morbo articulari laborasset gravissimè, fertur sæpe dixisse (erat enim Stoicus) *Nihil agis dolor, quamvis sis molestus, nunquam te esse confitebor malum.* Venit Romam Marcelli tempore, scripsitque multa. Vide Vossium de Hist. Gr. lib. 1. pag. 154.

Posidonius Alexandrinus Philosophus Stoicus Zenonis Cittiei discipulus. Scripsit historiam post Polybium, l. 52. usque ad bellum Cyrenaicum, Declamationes rhetoricas, in Demosthenem argumenta. Suidas. Vide Vossium ubi supra.

Posidonius, Olbiopolita, historicus, qui Atticas historias libris 4. scripsit: Item Libycam, lib. 11. Item de regione Tyriâ; adhæc de Oceano, & aliis quæ juxta eum sunt, atque alia nonnulla. Suidas.

Posidonius, Africæ Præsul, Augustini contubernalis, cujus etiam vitam scripsit, præterea homiliarum libros 7. Epistolarum totidem aliarumque rerum complures. Item nomen viri. 2. Mach. 14.

Posnania, Posen Germanis, urb. Polon. infer. Com. cogn. caput ad Wartam. flu. 8. leuc. à Gnesnâ in occ. 20. mill. Germ. à Uratislaviâ in Bor. uti 50 à Crocoviâ. Long. 39. 45. Lat. 52. 44.

Posoniensis Comitatus, prov. Hungariæ super. inter Moraviam ad bor. Austriam ad occ. Danubium ad merid. & Com. Nitriensem ad ort. *Ejus cap.* est *Posonium, Presburg* ad Danubium flu. 8. leuc. à Viennâ in ort. quot à Comara in Circium. Long. 40. 10. Lat. 48. 24.

Possis Magnesius, Amazonum historiam condidit. Athen. lib. 7. Idem lib. 12. testimonium petit ex eo *in tertio de Magnetibus*; unde etiam consignasse res patrias cognoscimus.

Posthumia, virgo Vestalis, de incesto causam dixit, crimini obnoxia ob suspicionem cultûs elegantioris, ingeniumque liberius, quam virginem deceret. Tandem Pontificis maximi sententia absoluta, qui eam abstinere jocis, colique sanctè potius, quâm scitè jussit. Volat. ex Plutarcho.

A. *Posthumius* Albinus, temp. Ptol. Philometoris historiam Græcè scripsit de rebus Romanis. Cons. fuit cum L. Licinio Lucullo an. U C. 602. Cic. in Bruto. *Nam & A. Albinus, is qui Græcè scripsit historiam qui Consul cum L. Lucullo fuit, & literatus, & disertus fuit.* Gellius. 3. 10. *Albinus qui cum L. Lucullo consul fuit res Rom. oratione Græcâ scriptitavit.* Refert deinde, ut Albinus veniam sibi imperitiæ petivit, quod homo Rom. Græcâ oratione uteretur, quæ a gente suâ esset alienissima. M. Cato autem eam festivè riserit, quòd maluerit culpam deprecari, quam culpâ vacare. Ipsum hoc vide fusius narrantem ex lib. Corn. Nepotis de Viris Illustribus, idemque legere est apud Macrobium in prooemio Saturnalium. Narrat quoque id Plut. in Catone, sed paulo aliter, ac pro *Albino* vocat Labienum. Merito vero excusari potest, idque ob patriæ amorem, qui fecit, ut res Rom. Græco potius sermone legi vellet: nam is in omnibus ferè gentibus notissimus erat, cum Latina finibus suis, sane exiguis, continerentur, ut Cic. etiam pro Archia agnoscit. Itaque non hic modo, sed & alii plures è Romanis hoc sermone res gestas ad posteritatis memoriam tradiderunt. Nempe turpe censebant, res externas ab omnibus legi, ea autem quæ præclarè, fortiterque Romani gessissent, ob igno-

ignorantiam Latini sermonis paucis innotescere. Atque hoc pro Albino adversus censuram Censorii illius Catonis dictum esto, ac simul adversus Suidam, qui Catonis judicium sequitur in Αὖλος Ποστούμιος. Priscianus in septimo citat tres versus istos ex Albini lib. 1. rerum Rom.

Ille cui ternis Capitolia celsa triumphis
Sponte Deum patuere, cui freta nulla repostos
Abscondere sinus, non tuta mœnibus urbes.

Esse ejusdem Albini censet Gesnerus, sed planè sunt junioris Albini, qui versibus illis triplicem signat Pompeii ex tribus orbis partibus triumphum; ex Africa unum de Hiarba, alterum ex Hispania de Sertorio, tertium ex Asia de Mithridate, ac Piratis. Vossius.

A. *Posthumius*, Dictator in bello Latinorum, quod Tarquinii fuga excitavit, confugientis ad generum suum Manlium, ducem Tusculanorum. Itaque collatis signis ad lacum Regillum, cùm victoria utrinque nutaret. Magister equitum Romanis equis frænos detrahi jussit, ut irrevocabili impetu ferrentur in hostes; ubi tandem aciem Latinorum Romani fudere. In eo prælio visi sunt duo juvenes acriter pugnare, quos post pugnam ad præmia quæsitos, Dictator reperire non potuit. Ratus itaque eos Castorem & Pollucem eis communi titulo templum dedicavit. Cælius Rhod. ex Livio.

Posthumius Tubero, Magister equitum Æmilii Mamerci Dictatoris, in primâ Dictaturâ contra Volscos: mox in eodem bello à Qu. Cincinnato Cons. ejus genero Dictator dictus, de eis triumphavit: quam victoriam funestavit mors filii, viri magnâ virtute: quem quòd injussu ejus, occasione rei bene gerendæ pugnam iniisset, securi percussit. Livius.

L. *Posthumius*, post Cannensem pugnam Consul in Galliam profectus, à Boiis cum exercitu profligatus, ne caperetur, magno studio cadere in prælio contendit. Cujus inventi caput præcidentes barbari, ovantes in templo obtulerunt, idque sacrum vas erat in quo in solennibus libarent. Liv. lib. 22.

Sp. *Posthumius*, ac T. Veturius Coss. apud Furcas Caudinas, deducto in locum iniquum exercitu, cùm nulla evadendi spes esset, fœdere cum Samnitibus facto, & 600 equitibus Romanis obsidibus datis, ita exercitum abduxerunt, ut omnes sub jugum mitterentur; iidemque auctore Posthumio, qui in Senatu suaserat, ut eorum deditione, quorum culpâ tam turpe fœdus ictum erat, publica fides liberaretur, cum 2. Tribunis plebis, & omnibus qui fœdus spoponderant, dediti Samnitibus non sunt recepti. Livius.

Posthumus, qui & *Sylvius*, Æneæ fil. ex Laviniâ, quæ mortuo Æneâ Ascanii timens insidias, confugit ad sylvas, & illic Sylvium enixa est, qui *Posthumus* quòd patre mortuo natus esset, dictus est. Ascanius autem quoniam sine liberis periit, Sylvio, qui & ipse Ascanius dictus est, suum reliquit imperium. Vide *Sylvius*. Plura de hâc voce sis consule Fungerum in *Posthumus*.

Postverta, Dea apud Romanos, una ex Carmentibus, quæ partui fœminarum præsidebat. Vide Gell. 16. 16.

Potamenia, Origenis discipula, formosissima fœminarum & martyrum. Etenim, inquit Euseb. lib. 5. cap. 6. hist. in nostram usque memoriam ab incolis loci perennis virtutum Potameniæ fama celebratur, quòd immensos & innumeros agones, primo pro virginitate & pudicitiâ desudaverit: deinde etiam pro martyrio exquisita, atque inaudita tormenta pertulerit; atque ad ultimum unâ cum venerabili matre Marcellâ ignis supplicio consummata est: Et carnificem Basilidem in tormentis existens ad Christi confessionem & fidem convertit, qui & ipse quoque martyrio coronatus est.

Potamo Mitylenæus Romæ docuit sub. Tiberio. Hunc, ut est auctor Suidas, cum aliquando in patriam rediret, talibus literis, viatici loco instruxit Tiberius: Ποτάμωνα Λεσβώνακτος εἴ τις ἀδικεῖν τολμήσει, σκεψάσθω εἰ μοι δυνήσεται πολεμεῖν. h. e. *Potamonem, Lesbonactis F. si quis injuriâ afficere fuerit ausus, videat, an bellum adversus me gerere valeat.* Scripsit de rebus gestis Alex. M. Item de limitibus Samiorum: ad hæc laudationem Bruti, item Encomium Tiberii Cæsaris, item de perfecto Oratore. Auctor idem Suidas. Cave autem Potamonem hunc Lesbium confundas cum Potamone Alexandrino, qui & ipse quidem sub Augusto & deinceps claruit: Verum non rhetor sed Philosophus fuit, ac primus condidit sectam ἐκλεκτικήν, quæ ab eo *Potamonica* vocabatur. Vossius, quem vide de Philosophorum Sectis.

Potentia, urbs Lucaniæ in Basilicata prov. vulgo *Potenza*, colon. & Episc. sub Archiepisc. Acheruntino, à Mateolâ supra 36. m. p. inter Tricaricum urb. & Polam 18. Salernum versus 50. pop. *Potentini* Plinio. Long. 40. 10. Lat. 40. 35.

Potentia, urbs Piceni ad ost. flu. cogn. excisa, mediter. inter Anconam & Firmium 20. m. p. à Numantia 10. in ore.

Pothinus, & *Achillas*, Pompeii, ex acie Pharsalicâ ad Ptolemæum Ægypti regem fugientis, interfectores fuerunt. Lucan. lib. 8.

Ausus Pompeium letho donare Pothinus.

Potnia, op. geminum: unum Bœotiæ, Thebis proximum, ubi *Potnius fons*, teste Æliano. Ibi Glaucus ab equis dilaceratus traditur. Alterum in Magnesiâ, teste Plinio, in Macedon. & Thessal. confin. Neutrum perdurat. Apud Potniam autem pascua esse in quibus asini in rabiem vertantur, scribit Plinius 25. 8. A Potniâ vero *Potnias* & *Potnias*. Virgilius Georg. 3.

——— *Quo tempore Glauci*
Potniades malis membra absumpsere quadrigæ.

Praguții, qui & *Praguttiani*, & *Prœcuttini*, itaque pop. in Piceno, trans Truentum flu. in Aprutiâ reg. *Abruzzo* vulgò dicitur.

Præmonstratum, pagus geminus cum Cœnobio: unus in Gall. Celt. in Normanniâ, in territorio Bajocensi, teste Cænali. Alter in Belgio in sylvâ Arduenna apud Laudum urbem Picardiæ, vulgò *Premonstré*. Vide Munster. lib. 3.

Præneste, urbs Latii una ex celeberrimis, in finibus Æquorum, à Româ 24. m. p. versus Fucinum lacum. Memoratur Plauto, Ciceroni, Varroni, Virgilio, Propertio, Horatio, Livio Dionysio, Velleio, Val. Maximo, Straboni, Plinio, Statio, Juvenali, Suetonio, Plutarcho, Appiano, Ptolemæo, Floro, Solino, Itinerariis, Servio Honorato

 honorato

norato, Martiano Capellæ, Festo, Stephani Epitomatori, & aliis. Vocabulum ejus declinatur in genitivo ac dativo tantum, ut *Tergeste, Atteste, Soracte, Reate, Teate.* Virg. Æn. 7.

> *Quique altum præneste viri, quique arva Gabina*
> *Junonis, gelidumque Anienem & roscida rivis*
> *Hernica saxa colunt.* ———

Horat. Carm. lib. 4. Od. 4.

> ——— *Seu mihi frigidum*
> *Preneste, seu Tibur supinum,*
> *Seu liquidæ placuere Baiæ.*

Stat. Sylv. 4. Carm. 4.

> *Hos Præneste sacrum, Nemus hos glaciale Dianæ,*
> *Algidus aut horrens, aut Tusculo protegit umbra.*

Et fœminino genere, ut omnia opidorum licet effari nomina. Virg. Æn. 8.

> *Qualis eram, cum primam aciem Præneste sub ipsâ*
> *Stravi.* ———

Juvenalis Sat. 3.

> *Quis timet, aut timuit gelidâ Præneste ruinam?*

Propertius 2. 32.

> *Nam quid Prænestis dubias, ô Cynthia, sortes,*
> *Quid petis Ænæi mœnia Telegoni?*

Et quemadmodum *Soracte*, Hetruriæ mons, & *Reate*, Sabinorum opidum, Græcis dicebantur Σώρακτον & Ῥεάτον, ita *Præneste* etiam Dionysio, ac Straboni, & Plutarcho, & Appiano, Stephanoque Πραίνεστος dicitur. Apud Plautum in Capteiveis τῶν Πραινεστίνων, corruptè pro Πραίνεστον positum censet Cluverius. Oppidani passim Πραινεστῖνοι, corruptè apud Appianum Ἐμφυλ. α. Πραινέστιοι. Dionysio lib. 5. sunt Πραινεστηνοί. De nominis origine sic tradit Pompeius Festus: *Præneste dicta est, quia is locus, quo condita est, montibus præstet.* Sed hoc ille aliunde habuit. Servius ad supraścriptum locum Virgilii Æn. lib 7. *Altum Præneste, Cato dicit, quia is locus montibus præstet, Præneste opido nomen dedit.* Sanè mera grammatica, non historica, est originatio. Stephani epitomator ita tradit: Πραίνεστος, πόλις Ἰταλίας, ἀπὸ Πραινέστου, τοῦ Λατίνου, τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης υἱοῦ. Martianus Capella lib. 9. *Præneste conditum ab Ulyssis nepote Præneste; licet alii velint Cæculum conditorem.* At illud antiquus in primis tradidit auctor Zenodotus Trœzenius: quem Dionysius lib. 2. testatur Umbricæ gentis historiam scripsisse: quanquam Suidas etiam alium referat Zenodotum, Ephesium, natione Alexandrinum, qui Romæ nescio quibus temporibus vixerit. Solinus cap. 8. *Pæneste conditum est, ut Zenodotus refert, à Præneste, Ulyssis nepote, Latini filio: aut, ut Prænestini sonant libri à Cæculo.* De hoc Cæculo ita canit Virgilius Æn. 7.

> *Nec Prænestinæ fundator defuit urbis;*
> *Vulcano genitum pecora inter agrestia regem,*
> *Inventumque focis, omnis quem credidit ætas,*
> *Cæculus.*

Vide sis illic Servium. Apud Plut. in Parallelis tertius memoratur urbis Prænestinæ conditor: Τηλέγονος, inquit, Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης, ἐπὶ ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς πεμφθεὶς, ἔμαθε πόλιν κτίσαι, ἔνθα ἂν ἴδῃ γεωργοὺς ἐστεφανωμένους, καὶ χορεύοντας. Γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον τῆς Ἰταλίας, καὶ θεασάμενος ἀγροίκους πρινίνοις κλάδοις ἐστεφανωμένους, καὶ ὀρχήσει προσκαρτεροῦντας, ἔκτισε πόλιν ἀπὸ τῆς συγκυρήσεως Πρίνιστον ὀνομάσας, ἣν Ῥωμαῖοι παραγώγως Πραίνεστον καλοῦσιν, ὡς ἱστορεῖ Ἀριστοκλῆς ἐν τρίτῳ Ἰταλικῶν. Hinc Plin. 3. 5. *Prænestini: urbe quondam Stephane dictâ.* Ut innumeros passim alios, ita circa hanc etiam fœdum nobis tradidit errorem Stephanus: cujus epitomator, Τίβυρις, inquit, πόλις Ἰταλίας. Αὕτη Πολυστέφανος ὠνομάζετο πρότερον. Hunc errorem Stephanus ex Strabone hausisse videtur, oscitanter perlecto, Sic quippe ille habet lib. 5. Πραίνεστος δ' ἐστὶν ὅπου τὸ τῆς Τύχης ἱερὸν ἐπίσημον χρηστηριάζον. Ἀμφότεραι δ' αἱ πόλεις αὗται τῷ αὐτῷ προσιδρυμέναι τυγχάνουσιν ὄρει, διέχουσι δ' ἀλλήλων ὅσον σταδίους ἑκατόν, τῆς δὲ Ῥώμης Πραίνεστος μὲν διπλάσιον, Τίβουρα δ' ἔλαττον. Φασὶ δ' Ἑλληνίδας ἀμφοτέρας· Πραίνεστον γοῦν Πολυστέφανον καλεῖσθαι πρότερον. Ἐρυμνὴ μὲν οὖν ἑκατέρα, πολὺ δ' ἐρυμνοτέρα Πραίνεστος. Ἄκραν γὰρ ἔχει τῆς μὲν πόλεως ὕπερθεν ὄρος ὑψηλόν, ὄπισθεν δ' ἀπὸ τῆς συνεχοῦς ὀρεινῆς αὐχένι διεζευγμένον, ὑπεραῖρον καὶ δυσὶ σταδίοις τούτου πρὸς ὀρθίαν ἀνάβασιν. Πρὸς δὲ τῇ ἐρυμνότητι καὶ διώρυξι κρυπταῖς διατέτρηται πανταχόθεν, μέχρι τῶν πεδίων, ταῖς μὲν ὑδρείας χάριν, ταῖς δ' ἐξόδων λαθραίων, ὧν ἐν μιᾷ Μάριος πολιορκούμενος ἀπέθανε. Ταῖς μὲν οὖν ἄλλαις πόλεσι πλεῖστον τὸ ἐχυρὸν πρὸς ἀγαθὸν τίθεται, Πραινεστίνοις δὲ συμφορὰ γεγένηται διὰ τὰς Ῥωμαίων στάσεις, καταφεύγουσι γὰρ ἐκεῖσε οἱ νεωτερίσαντες, ἐκπολιορκηθέντων δέ, πρὸς τῇ κακώσει τῆς πόλεως καὶ τὴν χώραν ἀπαλλοτριοῦσθαι συμβαίνει, τῆς αἰτίας μεταφερομένης ἐπὶ τοὺς ἀναιτίους. Tanta hujus urbis antiquitas est, ut 1500. amplius annis ante natum Christum condita fuerit. Hinc etiam inter alias prisci Latii populos connumerata fuit. Liv. lib. 2. *Præneste ab Latinis ad Romanos descivit.* Amplam tenuisse ditionem, patet ex ejusdem Livii lib 6. *Octo præterea opida erant sub ditione Prænestinorum. Ad ea circulatum bellum.* Coloniam postea factam Romanorum ex Ciceronis Catilinariâ primâ patet: *Quid cum te Præneste, inquit, occupaturum nocturno impetu esse confideres, sensistine, illam coloniam meo jussu, meis præsidiis, custodiis, vigiliisque esse munitam?* Sed municipium etiam fuisse, testantur lapides antiqui; tum Florus atque Festus: quorum ille lib. 3. cap. 21. quod est de bello Civili Mariano: *Positis singulorum hominum fere pœnis, municipia Italiæ splendidissima sub hastâ venierunt, Spoletium, Interamnium, Præneste Florentia.* Ut vero Florus inter splendidissimas Italiæ urbes Prænelte computar, ita Appianus Civil. 1. inter opulentissimas; eandem cum Floro historiam narrans de bello Mariano: Τὴν πόλιν, inquit, διήρπαζε πολυχρήματον ἐν τοῖς μάλιστα τότε οὖσαν, ὥσπερ δὴ καὶ Πραίνεστος Ἐκάλω. At nihil penè æquè celebre fuit prænelte, ac *Fortuna Primigenia* in innumeris fere lapidibus cognominatæ templum. Unde Stat. 4. Syl. 4. *sacrum* vocat. Et Silius lib 8.

> ——— *Sacrisque dicatum*
> *Fortunæ præneste jugis.* ———

Lucanus:

> ——— *Vidit Fortuna colonos*
> *Prænestina, suos cunctos simul ense recisos.*

Vide Cluver. Ital. Ant lib. 3. pag. 933.

Prepesinthus, vel *Prepesinthus*, ins. maris Ægæi, una Sporadum, à Melo parum distans in Austrum. *Argentara* Nigro. Strabo dicam scribit Artemidoro, quòd *Prepesinthum*, *Gyarum* & *Oliarum* Cycladibus accenseat. Tamen de *Gyaro* Varro & Hyginus, & de *Oliaro*

Oliaro Plinius, Stephanusque idem sentiunt. De *Prepesintho* præter Geographos, eosque paucissimos, non mem. ullus veterum, quod quidem sciam. Nempe propter saxa, aut arenas deserta fuit insula; sed propter saxa potius, ut suspicatur Bochartus. Nam *Prepesinthum* dici putat pro *Tretesintho*, quomodo πίσυρες pro τέσσαρες, quasi *saxosam* dixeris. Syris enim & Phœnicibus טרשא *tarsa*, & primâ geminatâ טרשישא *tarsisa*, *saxum* aut *rupem* sonat.

Prætor, variæ de hoc authorum sententiæ. Sunt enim qui hoc nomine primum appellatos consules dicunt, atque ita à *Praeundo* deductum *Prætoris* nomen. Sed enim distinguere hunc à Coss. videntur 12. Tab. leges apud Cicer. lib. 3. de Legg. *Regio imperio duo sunto, iique praeundo, judicando, consulendo, Prætores, Judices, Consules, appellantur. Militiæ summum jus habento, nemini parento*, &c. Ita Juvenal. Sat. 10. vers. 36. *Prætorem* vocat, quem mox vers. 41. *Consulem* dixit. Quem locum interpretes aliò trahunt, quam debebat, uti notat Faber. Prætores autem exercitus esse duces, inque bello præire solitos patet ex Cicerone, Cæsare, Gellio, Macrobio, Asconio Pædiano; quia sæpe gestum ab iis bellum. Etenim sub M. Thermo Prætore prima fecit stipendia Cæsar. Ejusdem dignitatis vir M. Acilius triumphavit de rege Antiocho, & victis Ætolis. Missus in Hispan. Scipio Africanus Prætor. an. ætatis 25. ut & Sempron. Gracchus Prætor Galliam domuisse legitur. Græci quoque ut plurimum *Prætorem* στρατηγὸν, i. e. *belli ducem* interpretantur. Licuit ergo illis auctoritatem exercere suam in castris. Sed, an præeunte Consule? Major hujus & auctoritas & potestas fuit; Itaque id non ita liberum, aut concessum fuit eo præsente. Alii volunt, Veteres omnem magistratum, cui pareret exercitus, appellasse Prætorem. Hinc tabernaculum ducis dici *Prætorium*, quod στρατήγιον Josepho dicitur lib. 3. Ἁλώσ. Hinc esse nomen *porta prætoria* in castris, & *præfectum prætorio* constitutum sub Principibus, sicut Arcadius & Pomponius tradiderunt, datâ illi pleniore licentiâ ad publicæ disciplinæ emendationem. Utcunque à *praeundo*, seu jure, seu exercitu, nomen cum arcessere volunt. Pomponius autem & Fenestella à *præessendo* deducunt. Primus Prætor fuit Sp. Furius Camillus, M. fil. qui quoniam jus dicebat urbanis, appellatus est *Prætor urbanus*. Penes hunc adeo erat omnis publici privatique juris potestas, ut & novum jus condere posset, & abrogare vetus. Cùm enim Coss. occuparentur finitimis bellis, & proinde qui jus diceret in civitate non esset, Prætor creatus est, qui jus redderet, donec illi abessent, bello distenti, teste Livio, etsi Fenestella referat causam creationis, in diuturna certamina patrum. Cum enim alterum Consulum ex plebe creari concessissent, simul obtinuerunt, ut & unicus magistratus crearetur ex patribus, qui quòd populum præiret, Varroni *Prætor* dictus est. Apud Ciceronem, ubi supra, audit hic *juris disceptator*, item *juris civilis custos*; cui quoque tantum honoris est attributum, ut *jus* ejus *Honorarium* appellaretur. Annis vero aliquot elapsis, propter peregrinorum turbam in urbem confluentium, additus illi fuit alter Prætor, *Peregrinus* dictus, idque factum an. U. C. fere duodecimo supra quingentesimum. Utriusque autem potestas adeo par erat, ut alter alterius decreto intercederet, si quis appellasset, teste Asconio in 3. Verrinam. Quanquam dignitas Urbani fuerat major, qui & propterea dictus est *Major*, ut peregrinus *Minor*. Aucto tandem magis & magis imperio, auctus simul fuit Prætorum numerus, usque ad octodecim, teste Fenestellâ. Nam 4. adjecit Corn. Sylla. Inde 16. esse voluit Augustus, atque his Claudius adjecit duos. Imò captâ & occupatâ tandem Sardiniâ, totidem sunt creati Prætores, quot provinciæ in ditionem pervenerant. Insignia & ornamenta Prætorum fuerunt 6. lictores, cum totidem securibus (quamvis Paulus Æmilius 12. habuisse dicatur) Prætexta, sella curulis, hasta jurisdictionis signum, gladius quæstionum, denique albi equi *niveique ad frena Quirites*, uti loquitur Juvenalis. Magistratus tamen ejus tantum unus erat, et & edicta ab eo proposita. Vide Lazium lib. sec. Comment. de Rep. Rom. ubi eorum sedes, ornamenta, insignia, ministeria, familiæ, satellites fusissimè ex Romanis historicis describuntur.

Prætorium, Angliæ op. *Coventria* Talbato. *Patrington* vero Camdeno in agro Eboracensi.

Prætutium, op. Piceni. Ptol. Sil. lib 15.

Tum quà vitiferos domitat Prætutia pubes
Læta laboris agros. ———

Praga, urbs Germ. amplissima, Bohemiæ regia, & Archiepisc. à Clem. 6. Pont. Max. metropolis effecta. Vide *Marobudum*. *Casturgis* Ptolemæo. Eam aggere atque muro Primislaus tertius Bohemiorum dux, cinxit, & ab ejus uxore Libussâ, à *limine*, quod Bohemicè *Praga*, inditum urbi nomen. Tres in partes dividitur, parvam, veterem ac novam. Parva sinistrum latus Muldaviæ flu. occupat, colleque conjungitur, in quo sita est regia. Vetus in plano jacet, universa magnificis operibus adornata. Jungitur minori lapideo ponte 24. arcuum. Æn. Sylvius. Long. 36.38. Lat. 50.06.

Pramnium vinum, Athen. lib. 1. Ἔστι δὲ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος, Πράμνιον πέτραν, καὶ παρ' αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ' οὗ τὸν Πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν. Δίδυμος δὲ Πράμνιόν φησι οἶνον, ἀπὸ Πραμνίας ἀμπέλου οὕτω καλουμένης. Οἱ δὲ ἰδίως τὸν μέλανα. Ἔνιοι δὲ ἐν τῇ καθόλου τὸν αὐτὸς παραμονὴν ἐπιτήδειον, οἱονεὶ παραμόνιον ὄντα. Οἱ δὲ πραΰνοντα τὸν θυμὸν, ἐπεὶ οἱ πίνοντες εὐοργητεῖς.

Prasinus, equus Commodi, cui mortuo sepulchrum in Vaticano sumptuosissimum fecit princeps, sicut olim Bucephalo suo fecit Alexander. Alex. ab Alex. lib. 6. cap. 14. De *Prasinâ* agitatorum *factione*, vide Sueton. in Nerone cap. 22. ibique Torrentium.

Pratinas, Phliasius Tragicus. Voss. P. Gr. pagin. 25.

Praxeas, hæreticus Asiaticus, qui plures negabat personas in Trinitate: sed eundem patrem & creasse omnia, & in cruce pependisse: quòd (ut dicebat) communicata pluribus monarchia autoritatem principatûs minuat. Hujus argumentis respondebat Tertullianus.

Praxidice, nympha ex Tremilo filium habuit Cragum, qui Lyciæ monti nomen dedit. Steph. Suidas in Πραξιδίκη Διονύσιος δὲ ἐν κτίσεσιν Ὠγύγου (φησὶ) θυγατέρες Ἀλαλκομενίαν, Θελξίνειαν, Αὐλίδα, ἃς ὕστερον Πραξιδίκας ὀνομασθῆναι. Earum ædem & jusjurandum in eâdem fieri solitum, apud Haliartios fuisse, refert Pausanias in Bœoticis: Ἁλιαρτίοις δὲ ἐστὶν ἐν ὑπαίθρῳ θεῶν

ἱερὸν, ὡς Πραξιδίκας καλῶσιν. Ἐνταῦθα ὀμνύουσι μὲν, ποιοῦνται δ' οὐκ ἐπίδρομον τὸν ὅρκον. Harum una, Tremilo nupta: à quâ Lycia *Tremila* dicta. Panialis apud Steph. in Τρεμίλη.

Ἔνθα δ' ἔναιε μέγας Τρέμιλος, καὶ ἔγημε θύγατρα,
Νύμφην Ὠγυγίην, ἣν Πραξιδίκην καλέουσι.

Eximie autem ex his culta, ut videtur, Alalcomenia; quia nempe ipsa Minervam, deam Athenis tutelarem, educasset. Itaque per excellentiam hæc simpliciter Πραξιδίκη dicta fuerit; creditaque dicta ac facta ad finem perducere. Hesychius. Πραξιδίκην δαίμονά τινα φασὶ, τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐπιτηδεύειν τέλος τοῖς τε λεγομένοις, καὶ πραττομένοις. Inde est quod Menelaus, capto Ilio domum redux, quasi opere perfecto, simulacrum dedicaverit. Pausanias in Laconicis: Μενέλαος δὲ Ἴλιον ἑλὼν, καὶ ἔτεσιν ὕστερον ὀκτὼ μετὰ Τροίας πόρθησιν, οἴκαδε ἀνασωθεὶς, ἄγαλμα θεᾶς Πραξιδίκας ἱδρύσατο. Erat verò simulacrum ejus nihil, præter caput: namque hoc solum dedicabant. Suidas. Πραξιδίκη, θεός, ἧς κεφαλὴν μόνην ἱδρύοντο. Et ut simulacra ejus nihil nisi caput erant, ita quoque capita tantum victimarum immolabant. Hesychius ubi supra. Διὸ καὶ τὰ ἀγάλματα κεφαλὰς ἔχουσι. καὶ τὰ θύματα ὁμοίως. Ita locum illum legit Meursius; non ὡς τὰ θαύματα. Ejus quoque sacra commemorat Orpheus in Argonauticis,

Ὄργια Πραξιδίκης. ———

Praxilla, Sicyone poetria, quæ in suis cantionibus Adonidem inducit ab inferis interrogatum, quid apud superos, reliquerit, respondere, *Solem*, *cucumeres*, & *mala*. Quod cum vehementer insulsum videretur, cucumeres & mala cum Sole componere, abiit in Proverb. *Stupidior Praxillæ Adonide*. Vide Voss. P. Gr. pag. 31.

Praxion, res Megaricas condidit, teste Suidâ, & Aristophanis Scholiaste.

Praxiphanes, historicus citatur Marcellino in vitâ Thucydidis. Meminit & Laertius in Platone.

Praxiteles, marmoris sculpendi insignis artifex, duplici præcipuè Venere nobilitatus, Gnidiâ & Coâ, quæ ob artis præstantiam, magnam mortalium vim in eas insulas ad sui spectaculum allexerunt. Sed Gnidia vesano amore juvenis cujusdam insignis, qui deliruit in templo, simulachroque cohæsit; tum Nicodemis æstimatione regis, grandi Gnidiorum ære alieno permutare eam conantis. Natus est in extremâ Italiæ orâ, quam magnam Græciam olim vocabant, deinde ob artis excellentiam civitate Romanâ donabatur; quamplurimis etiam egregiis signis ornavit. Scripsit, (teste Varrone) quinque volumina nobilium operum in toto orbe. Ejus Romæ opera, Triptolemus, Flora, Ceres in hortis Servilianis, Boni Eventûs, & Bonæ Fortunæ simulacra in Capitolio: item & Mænades, & quas Thyadas vocant & Caryatidas, & Sileni in Asinij Pollionis monumentis, & Apollo & Neptunus. Plin. 36. 5. Claruit autem potissimum candido marmore, quod ab insulæ nomine in quâ effodiebatur, Parium dicitur. Prop. lib. 3. Eleg. 2.

Praxitelem Parius vindicat arte lapis.

In Catalectis: *Nec me Praxiteles Scopasve fecit*. Vide Anthol. lib. 4. de ejus Venere. Hic cùm Satyrum ex Pario marmore, & Cupidinem ex Pentelico lapide summâ industriâ elaborasset, Phrynem meretricem insigneque scortum amore deperiisse fertur; à quâ interrogatus, Quodnam opus haberet formosissimum? Tacuit ipse, spondens autem ei quod eligeret se daturum. Technâ verò quâdam Phrynes servus accurrit, Officinam Praxitelis ardere nuntians. Intentus itaque Praxiteles, impendio resistere sperans, foras repente sese proripuit, inquiens: *Nihil misero mihi ex laboribus superest. si Satyrus & Cupido conflagrarint.* At Phryne; *Ne festines*, inquit, *calliditate tantum meâ circumventus es.* Tali astutiâ Cupidinis simulachrum Phryne à Praxitele dono accepit. Id autem eâ mortuâ, à Thespiensibus octingentis auri minis comparatum Caius Cæsar Romam advexit, quod postea à Claudio Imp. remissum, Nero denuo abstraxit. Athen. lib. 12. Theocriti Schol. Idyll. 5. ait duos fuisse Πραξιτέλεις, τὸν μὲν ἀρχαιότερον, ἀνδριαντοποιὸν τὸν δὲ νεώτερον ἀγαλματοποιὸν ὄντα δὲ ἐπὶ Δημητρίου τοῦ βασιλέως. Hinc *Praxitelius*. Cic. de Divinat. *In omni marmore non necesse est inesse Praxitelia capita.*

Priamus, Laomedontis filius qui, Ilio ab Hercule everso, unà cum Hesione sorore in Græciam abductus est captivus. Postea tamen auro redemptus, Ilion instauravit, simul & exornavit, regnique limites usque adeo protulit, ut non solum Trojæ, sed totius fere Asiæ rex videretur. Felix 50. filiis pater: quorum 17. ex justâ uxore (Hecubâ scilicet Cissei Thraciæ regis filiâ) cæteros ex pellicibus habuit. Hom. Iliad. Ω.

Πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ' ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
Τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.

Plautus in Bacchidibus:

Sed Priamus hic multo illi præstat, non quinquaginta modo,
Quadringentos filios habet, atque omnes sine probro

Cic. 1. Tusc. Qu. *At quinquaginta Priamus, quorum decem & septem ex justâ uxore nati sunt.* Non tamen omnes consentiunt de numero legitimorum: Omnes enim sibi vendicat Hecuba apud Eurip. Ἡμεῖς δὲ πεντήκοντ' ἄμοιροι δὲ τέκνων. Virgilius 100. liberos Priamo tribuit; Æn. 2. *Vide Hecubam centumque nurus.* Nodum solvit Servius, sed morosè, *Quid si centum Oratoriè dicatur, non Latinè?* Nomen ei ab eventu inditum, quòd puer ab Hercule captus, auro redemptus fuisset: Πρίαμαι siquidem *emo* significat. Etymologus: Πρίαμος ἐκ τοῦ πρίω, ὃ πωλῶ, τῆς ὁμωνυμίας τὸ πως ἔτυχε. Antea Podarces dictus fuit, teste Lycophrone. In bello Trojano vidit filios suos ferè omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Ilio & ipse à Pyrrho Achillis filio occisus est prope aram Jovis Hercei in sanguine filii. Virg. lib. 2. Æn. Horatio *dives Priamus* dicitur Carm. lib. 1. Od. 10. quia divites aurarias, vel aurugas, sive auri venas habuit juxta Abydum. Strabo lib. 14. Ὁ δὲ Πριάμου πλοῦτος ἐκ τῶν ἐν Ἀσύροις περὶ Ἄβυδον χρυσείων μετάλλων. Ovid. lib. 3. de Arte.

——— Troja maneret,
Præceptis Priami si foret usa senis.

Cic. lib. 1. Tuscul. *Priamum totâ progenie orbatum; cùm ad aram confugisset, hostilis manus interemit.* Seneca in Troade:

——— Ille tot Regum parens,
Caret sepulchro Priamus, & flammâ indiget.

Ardente

Ardente Trojâ.
Virgil. Æn. 2.

Hæc finis Priami fatorum: hic exitus illum
Sorte tulit, Trojam incensam, & prolapsa videntem
Pergama, tot quondam populis, terrisque superbum
Regnatorem Asiæ: Jacet ingens littore truncus,
Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus.

Unde Manil. lib. 4.

——— *Priamumque in littore truncum.*

Seneca Tragœdus:

Sigæa premis littora truncus.

Ennius majori ludibrio *semiassum* ait; sic enim ille in *Andromache:*

O pater, ô patria, ô Priami domus,
Septum altisono cardine templum,
Vidi ego te adstante ope barbaricâ
Tectis calatis, laqueatis
Auro, ebore instructum regificè;
Hæc omnia vidi inflammarier
Priamo vi vitam evitarier.
Jovis aram sanguine turparier.
Heu reliquias semiassi regis denudatis ossibus
Per terram saniâ delibutam fœdè divexarier.

Ejus imperium, quibus olim finibus terminaretur ex Homero Geographus ostendit in hæc verba libro 13. Ὁ Ποιητὴς ἀπὸ τῆς περὶ Αἴσηπον τόπων, καὶ τῆς περὶ τὴν νῦν Κυζικηνὴν χώραν ὑπαγορεύει μάλιστα τοὺς Τρῶας ἄρξαι μέχρι τοῦ Καΐκου ποταμοῦ, διῃρημένους κατὰ δυναστείας εἰς ὀκτὼ μερίδας, ἢ καὶ ἐννέα. Virg.

———*Nec Priami regnorum eversor Achilles.*

Prop. lib. 2.

Et Phœbi & Priami diruta regna senis.

Idem lib. 4.

Longævum ad Priami vera fuere caput.

Quintus Ennius:

Cum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo.

Priapeia, carmen obscœnum, quod nonnulli Tibullo, alii Ovidio adscribunt.

Priapus, Liberi patris & Veneris fil. quem superstitiosa antiquitas hortorum præsidem credidit, addo & portuum. Leonidas vetus poeta:

Ταῦθ᾽ ὁ Πρίηπος ἐγὼ ἐπιτέλλομαι ὁ λιμενίτης.

De quo vide Vossium de Idol. lib. 2. cap 7. & Dempsterum ad Rosinum lib. 2. cap. 20. Idem & Lampsacenus dicebatur à Lampsaco non ignobili Troadis urbe ad Hellespontum sita, in quâ & natus creditur. Ferunt enim Venerem Liberi patris amore captam ei ex Indiâ redeunti obviam prodiisse, coronamque illi ex rubenti rosâ, tum primum ex sanguine suo enatâ obtulisse, eòque illum coronatum, tanquam sponsum suum sequi se jussisse. Verum cum ex illius concubitu gravidam sese & partui vicinam animadverteret, Lampsacum sese contulit, ut ibi partus tempus expectaret. Juno interim zelotypiâ exagitata, cùm se parturienti opem ferre simularet, peractâ prius incantatione, deinde & utero ejus contracto fœtum ejus cum cæteris omnibus partibus deformem; tum pudendi ægrandi pene dehonestatum reddidit. Quem cùm mater recens natum vidisset, pudore affecta pro neglecto habuit, Lampsacique reliquit. Verùm cùm postea adultus Lampsacenis mulieribus nimium gratus esset, à civibus ejectum ferunt. Ob quam rem, quum nescio quo malo postea premerentur, templa ei & sacra constituerunt, factusque etiam hortorum Deus est. Immolabant ei asinum, quòd cum olim in festo Magnæ matris, ad quod omnes Dii convenerant, epulisque satiati noctem lusibus ducebant, Lotidi nymphæ, sive, ut aliis placet, Vestæ humi dormienti vim inferre conaretur, intempestivo asini, quo Silenus vehebatur, clamore excitata Virgo, manu eum rejecerit, magno omnium, qui aderant, risu. Ovid. Fast. 1. Hyginus vero tradit ob id Lampsacenos asinum ei immolare consuevisse, quòd ab eo cùm de magnitudine pudendi certarent, superatus videretur. Vide Diod. l. 5. Qui initium colendi Priapi hoc tradit. Cum Osiris Ægyptiorum Rex à Typhone fratre impio & facinoroso homine esset cæsus, corpus ejus inter conscios conjurationis est divisum. Virilia autem cum nemo vellet recipere in Nilum flumen sunt conjecta. Typhone autem ab Iside Osiridis conjuge devicto, cæteræ Osiridis partes sunt inventæ præter pudenda, quæ Isis sacravit, colique multis ceremoniis instituit, eique qui in Ægypto initiabantur prima sacra faciebant; nominatusque est Priapus occulto nomine quod veteres honestiore vocabulo sic nominarent inhonesta. Hunc Græci Phallum vel Ithyphallum vocabant. Columella:

——— *Sed truncum forte dolatum*
Arboris antiqua numen venerare Ithyphalli
Terribilis membri: medio qui semper in horto
Inguinibus puero prædoni falce minetur.

Cæterum Priapus recens est Deus, & ab Hesiodo ignoratus. Fulgentius inter Semones collocat, & cœlo receptum nondum esse perhibet, propter tenuitatem meritorum. Athenæus ait esse Dionysium lib. 1. Τιμᾶται παρὰ Λαμψακηνοῖς ὁ Πρίαπος, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διονύσῳ, ἐξ ἐπιθέτου τις καλούμενος οὕτως, ὡς Θρίαμβος καὶ Διθύραμβος. Gyraldus tantum Bacchi comitem esse tradit. Priapus (ut ait Theocriti Schol. in Idyll. α) παρ᾽ οἷος ὁ αὐτός ἐστι τῷ Διονύσῳ, ἐκ τῆς ἐτυμολογίας γὰρ φαίνεται. Ἐπεὶ γὰρ οἷον ὁ Βριήπυος, ἀλλὰ τοῖς ἐν ταῖς Βακχείαις καὶ μέθαις, ἐκβοήσας, ἢ Πρίαπος ὁ σπειρόμενος τὸ σπέρμα. Virgilius Eclog. 7.

Sinum lactis, & hæc tibi liba Priape quotannis
Expectare sat est; custos es pauperis horti.

Idem Georg. 4.

Et custos furum atque avium cum falce salignâ
Hellespontiaci servat tutela Priapi.

Horat.

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum;
Cum faber incertus scamnum, faceretne Priapum,
Maluit esse Deum. Deus inde ego furum aviumque
Maxima formido ———

Tibullus, lib. 1. Eleg. 1.

Pomosisque ruber custos ponatur in hortis,
Terreat ut sæva falce Priapus aves.

Vide Mart. 6.49. & 8.40. Huic herba eruca sacra fuit, atque ideo propter eum serebatur. Columella, lib. 10. de horto:

Et quæ frugifero seritur vicina Priapo
Excitet ut Veneri tardos eruca maritos.

Salax enim hæc herba, & ad Venerem promptos faciens: Plin. 19. 8. *Eruca præcipuè frigorum contemptrix, diversa est quàm lactuca, natura, concitatrix Veneris.* Auctor Priapeorum:

Nam quamvis videar satis paratus
Erucarum opus est decem maniplis.

Et alibi:

Et ipse longâ nocte dormias solus
Libidinosis incitatus erucis.

Ovidius:

Nec minus erucas aptum est vitare salaces.

Auctor Moreti:

Intybaque & Venerem revocans eruca morantem.

Martial. 3. 75.

Sed nihil erucæ faciunt, bulbique salaces.

Priapus, & *Priapum*. *Lapsi*, teste Nigro, urbs Mysiæ Asianæ ad Hellespontum marit. cum flu. cognomine. Pario & Lampsaco finitima, Plinius insulam sic vocat circa Joniam, & *Priapis*, reg. seu tractus.

Priene, *Palathia*, teste Nigro, urbs Joniæ maritima in Cariæ confin. quæ & *Cadme* Straboni dicta. Inter hanc & Miletum Mæander fluvius in mare excurrit. Dionysius:

μαίανδρος λιπαρῶν κατέρχεται οἷς ἅλα δίνας,
Μιλήτου τε μεσηγὺ ἀρυχήροιο Πριήνης.

Solinus cap. 43. ubi de Mæandro: *Præcipitatur in sinum qui Miletum dividit & Prienen.* Hanc urbem verò nihil magis nobilitavit quàm *Panionia* ibi celebrata, & Bias ibi natus, unus è septem sapientibus habitus. Inde *Prienensis justitia* Proverb. de integerrimo Judicio, apud Geographum lib. 14. quòd Bias justissimus fuerit.

Prilapum, urbs Macedon. in Albaniâ reg. quæ Castaldo *Albanopolis* Ptolemæi dici videtur. Glycas.

Prilis, *Aprilis* Antonino flu. & lacus Hetruriæ apud oram litoream: fluvius *Bruno*, lacus vero *Lago di Castiglione* ab opidulo proximo ex tab. recent. dicitur.

Prima Justiniana, vulgò *l'Ochrida*, urbs Archiepisc. Macedoniæ. A Justiniano Imp. dicta, quæ prius *Achridus* vocabatur. Niceph. 17. 28.

Primis, vel *Primmis* Plinio, *Premnis* Straboni, urbs Æthiopiæ sub Ægypto apud Meroen inf. gemina, magna & parva. Ptol.

Priolaus, Lyci fil. Mariandynorum rex. Nicand. Alexiph.

——— *Τῆς χάρμα δυσίχειμον Εὐβελάου*
Ἀκτὰ τι Πριόλαο κατωρυφῆ...

Scholiastes: Ὁ δὲ Πριόλαος. υἱὸς Λύκου βασιλέως Μαριανδυνῶν, ὃς ἀπέθανεν ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ Ποντικῇ, Ἡρακλέους πολεμοῦντος τοῖς ...., &c.

Prisca, & Maximilla, 2. mulieres Pseudoprophetissæ. & Montani hæretici meretrices. Euseb. 5. 16.

Priscianus Cæsariensis, claruit Athenis tempore Justiniani Imp. Scripsit de arte Grammaticâ ad Julianum cons. ad Chosroen verò Persarum regem. lib. de naturalibus quæstionibus. Convertit in Latinum sermonem Dionysii de situ Orbis carmina. Sunt qui scribunt hunc ab initio Christianum, deinde fidei desertorem fuisse. Volater.

Priscus Helvidius, sub Nerone Quæstor Achaiam administravit, quæstoriusque adhuc à Pæto Thraseâ gener adscitus, à cujus moribus nihil æquè ac libertatem hausit, opum contemptor, recti pervicax, constans adversus metus. de quo Juvenalis:

Quale coronati Thrasea, Helvidiusque bibebant
Brutorum & Cassi natalibus. ———

Erant, quibus appetentior famæ videretur; quinetiam sapientibus, cupido gloriæ novissima exuitur. Tacitus. Probus quoque Grammaticus: Priscus, inquit, post damnationem Thraceæ soceri sui, interdictâ sibi Italiâ, Apolloniam concessit. Sed post interfectum Neronem restitutus à Galbâ non aliter quàm liberæ civitatis statu egit. Idem postea Vespasianum in studio libertatis offendit, ut putaret (id optante Clodio) pristinum libertatis statum posse revocare; quo nomine reus, ac præter spem absolutus est.

Priscus, Panites, sophista, floruit sub Theodosio Juniore, teste Suidâ, qui & auctor est, eum præter epistolas ac declamationes, etiam condidisse historiam Byzantinam, & Attalicam libris 8. Priscum Rhetorem appellat Evagrius, l. 5. c. ult. atque ait prodidisse res post Honorium & Arcadium consecutas. Fortasse est idem *Priscus*, quem Stephanus adducit in Σάλωνα.

Privernum, urbs Latii circa Ufentem flu. & Forum-Appii Πριούερνον Stephano, Πριούερνον Ptolemæo, Straboni verò Πρίβερνον. Ejus mem. Virg. lib. 11.

Priverno antiquâ Metabus cum excederet urbe.

Silius lib. 6.

——— *Levinus ab altâ Priverno.*

Pop. *Privernates*. Idem Silius lib. 8.

Sylla Ferentinos Privernatumque maniplos
Ducebat simul excitos. ———

Quod Setiam, & Norbam op. finitima infestasset, & Plautio Cons. diruta fuit, teste Livio lib. 8. Long. 36. 54. Lat. 41. 15.

Proæresius, adolescens è Cæsareâ Cappadociæ, Anthiochiam venit, permotus famâ Ulpiani dicendi magistri, apudque eum primas tulit. Cum quo parvo post tempore Athenas profectus sub Juliano sophistâ adeo profecit, ut primus inter auditores esset. Hephæstionem condiscipulum & amicum comitem sibi adjunxit. Accersitus inde in Galliam à Constantino Imp. apud eum in honore fuit. Romam postea petiit, ubi aliquot annos magnâ nominis famâ moratus, tandem opibus ac honoribus auctus, Athenas rediit, ubi magno exceptus applausu, extemporalem orationem habuit in Theatro. Suidas.

Proba Falconia, Romana puella, Græcis Latinisque literis eruditissima: quæ truncatos Virgilii versus ad fidem & mysteria Catholicæ fidei convertit fecitque de rebus à Christo gestis, & ejus morte, opus nobilissimum, quod *Centones* appellavit.

Probus, Imperator Rom. qui bello Sarmatico, transmisso Danubio, multa fortiter egit. Vita ejus ex Flavio Vopisco petenda est.

Probus, Berytius, Grammaticus, Romæ docuit, non tamen ut magistri personam sustineret, unum aut alterum, vel cùm plurimùm tres aut quatuor pomeridianis horis admittere solebat, cubansque inter longos & vulgares sermones, legere quædam, idque perraro. Nimis parva & exigua, de minutis quibusdam quæstiun-

quæstiunculis edidit. Reliquit autem non mediocrem sylvam observationum sermonis antiqui. Ab initio enim ad studia se contulit, postquam in militiâ diu centuriatum periisset. Tranquillus.

Procas, rex Albanorum, pater Amulii, & Numitoris, avus Romuli & Remi. Liv. lib. 1. Virg. Æn. 6.

Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis.

Ovid. Met. 14.

Jamque Palatinæ summam Proca gentis habebat.

Prochorus, unus ex 7. Diaconis, quos Apostoli ipsi ordinarunt. Scripsisse hic dicitur Vitam Evangelistæ & Apost. Joannis quæ in Orthodoxographis & Bibliotheca PP. legitur. Atqui fabulis, mendaciisque ita coopertus est, ut nec in iis, quæ vera fortasse sunt, fidem mereatur. Ita censent Baronius, Bellarminus, Lorinus in Act. 6. & Vossius, quem vide Hist. Gr. pag. 200.

Prochyta, insula Campaniæ in sinu Puteolano, Ænariæ proxima, angusto freto discreta; cui olim juncta fuisse putatur, à Neapoli 12. m. p. distans. Stephanus falso Siciliæ insulam facit. Virgilius Æneidos 9.

Tum sonitu Prochyte alta tremit, durumque cubile
Inarime, Jovis imperiis imposta Typhæo.

Hanc Dionysius describit lib. 1. sic dictæ *à profusione*; nam quæ de Æneæ aut nutrice, aut cognata dicuntur, falsa sunt. Tu lege Servium, Pontanum, aliosque ad Virgilii adductum. Adi & Plinium cap. 6. lib. 3.

Procles, Carthaginensis, celebratur Pausaniæ in Messeniacis, ubi judicium ejus refert de Alex. M. & de Pyrrho; itemque in Corinthiacis, ubi ex eo historiam affert de Medusâ.

Proclus, Lycius fuit, & si audimus Volaterranum, lib. 18. antiquior fuit Porphyrio & Jamblicho. Nam à Spartiano proditum ait, fuisse præceptorem M. Antonini, eumque ab eo ad Proconsulatum esse evectum. Proclus verò non Lycius, sed Siccensis fuit: estque inter hos 300. annorum intervallum. Sic Joannes Stoefflerus Justingensis, qui ait vixisse temporibus Trajani, quod ex eo colligit, quia discipulum habuerit Marinum Neapolitanum, quem sub Adriano ait vitam Procli scripsisse. Sed de Marini ætate fallitur. Quod liquebit si dixerim de Procli ætate. Is autem claruit, An. Dom. 500. Ut qui Syriani fuerit discipulus, eique successit in Scholâ, uti Proclo postea successit Marinus, quem vitam magistri scripsisse diximus. Πλατωνικὸν φιλόσοφον vocat Suidas. Extant ejus libri 6. de Theologiâ Platonicâ qui Hamburgi primum prodiere, Ann. Dom. 1616. Item supersunt, commentarii in Timæum & libros de Rep. Scripsit quoque de Orphei, Pythagoræ, & Platonis consensu in oraculis lib. 10. aliaque quæ Suidas commemorat. Ex quo etiam cognoscimus, quàm Christianis fuerit infestus. In eo autem ratio fugit Stoefflerum, quod putaret, Proclum vocatum *Diadochum* à gemmâ ejus nominis, quæ beryllo similis, teste Plinio, 37. 10. Διάδοχος enim appellatus est κατ' ἐξοχὴν ob successionem in Scholâ Platonicâ. Vossius. Vide Jonsium de Script. Hist. libro 3. capite 10.

Proclus, Malleotes patriâ, scripsit in sophismata Diogenis, & contra Epicurum.

Proclus, Naucratica, Philostrati præceptor, de quo vide Volaterranum.

Proconnesia, ancilla apud Plin. quæ ejusdem diei coitu alterum domino similem, alterum ejus procuratori peperit infantem.

Procopius, è Cæsareâ Palæstinæ, orator & sophista; scripsit res Justiniani, quas in Oriente, aut Occidente, aut Africâ per Belisarium patricium gesserat, cujus scriba & comes in cunctis expeditionibus fuit. Composuit item alterum librum, quem inscripsit Ἀνέκδοτα i. e. *non edenda*, sive *non edita*: ubi Comœdiâ quâdam Justiniani & ejus uxoris Theodoræ vituperationem describit. Suidas. Vide Voss. de Historiâ Græc. pag. 269.

Procris, Erechthei, Atheniensium soror Orithyiæ, Cephali uxor, quam ille certo jaculo emisso interemit; ratus feram esse. Vide *Cephalus*; & Servium in illud Virgil. Æn. 6.

His Phædram Procrinque locis, mœstamque Eriphylen.

Fabulam latè prosequitur Ovidius, Met. 7. non procul à fine.

Procrustes, latro insignis in Atticâ reg. ad Cephisum flu. habitans, qui cogebat hospites super lectum aliquem ascendere, quo si longiores fuissent, pars supereminens amputabatur: qui vero breviores, distendebantur; à quâ re etiam nomen illi inditum putant. Plutarchus in Theseo: Καὶ μικρὸν ἀπελθὼν, Δαμάστην ἐν Ἑρμόνι τὸν Προκρούστην ἀναγκάσας, αὐτὸν ἀπισοῦν τοῖς κλιντῆρσι, ὥσπερ τοὺς ξένους ἐκεῖνος. *Torvus Procrustes* dicitur Ovid. Ep. 2 Idem Met. 7.

Viderat immitem Cephisias ora Procrustem.

Proculeius, eques Rom. Augusti amicissimus, qui plus sic erga fratres suos Scipionem & Murænam fuit, ut spoliatis bello civili patrimonium suum ex integro divideret, quod cum eis jam antea diviserat. Plutarchus in vitâ Antonii ait Antonium, paulo ante quàm expiraret, admonuisse reginam Cleopatram, ut maxime omnium, qui cum Augusto erant, Proculeio se dederet. Mortuo autem Antonio Augustum Proculeium misisse, ut curaret Cleopatram vivam in suam potestatem habere. Demum vero cum illa arrepto ense voluisset sibi mortem inferre, Proculeium ensem è manibus ademisse. Vide Theod. Marcilium in illud Horat. l. 2. Carm. Od. 2.

Vivet extento Proculeius ævo,
Notus in fratres animi paterni.

Juvenal. Sat. 7.

Quis tibi Mecenas? quis nunc erit aut Proculeius
Aut Fabius? quis Cotta iterum? quis Lentulus alter?

Proculus, cognomen ejus, qui natus sit patre peregrinante procul à patria.

Proculus, vir nobilis & clarus, hoc apud plebem de Romuli morte figmento usus est. Senatus finitimis bellis implicitus, consuetam annonæ largitionem plebi subtraxit: Romulus indignatus, plebi restituit, & complures ex primordiis supplicio affecit. Hi postmodum in Senatu regem minutim obtruncatum intra sinum condunt. Plebs igitur cum facibus ad curiam decursans, ab Ætio Proculo revocata est, cum ejus orationi finem adhibuisset. Is enim primarius in civitate vir, se Romulum in monte aspexisse dixit, qui humana augustior formâ divinitatem assecutus erat.

Plut.

Plut. in Rom. Ovid. Fast. lib. 2.

Sed Proculus longâ veniebat Julius Albâ
Lunaq; fulgebat; nec facis usus erat.
Cum subito motu nubes crepuere sinistra
Retulit ille gradus: horrueruntq; coma.
Pulcher, & humano major, trabeaq; decorus
Romulus in mediâ visus adesse viâ.

Jo. Xiphilinus sub finem Augusti: Ἐκείνη δὲ (Livia) Νουμερίῳ τινὶ Ἀττικῷ βουλευτῇ ἐστρατηγηκότι πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδας ἐχαρίσατο, ὅτι τὸν Αὔγουστον ἐς τὸν οὐρανὸν κατὰ τὰ περί τε τοῦ Πρόκλου καὶ περὶ τοῦ Ῥωμύλου λεγόμενα ἀνιόντα ἑωρακέναι ὤμοσε. Perjurium illud hæreditarium postea usui fuit in omni Cæsarea consecratione. Just. Mart. Apolog. 2. *Porro cur morientes apud Vos Imperatores semper immortalitati consecrare dignamini, producentes quempiam qui jurejurando confirmet, vidisse se è rogo in cœlum ascendere ardentem Cæsarem?* Insignis etiam ad morem hunc Tatiani Assyrii locus in Orat. contra Græcos de Antinoo in Luna ab antiquis imposito: Τίς, inquit, ἀναβιβάσας αὐτόν; εἰ μὴ καὶ τοῦτο, ὡς τοὺς βασιλέας μισθοῦ, ὁ δὲ ἐπιορκίαις τις τοὺς θεοὺς καταγελῶν, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναληλυθέναι φήσας, πεπίστευται.

Procyon, sidus æstivum, Canis ortum prævertens. unde etiam à Latinis verbum ex verbo exprimentibus, *Antecanis* appellatur. Cic. 2. de Divin.

Antecanis Procyon Graio qui nomine fertur.

Antecanis tamen nomen videtur minus usitatum fuisse, & à Cicerone primum confictum; unde Plin. 18. 29. sidus hoc nomen Latinum habere negat, nisi quis (inquit) *Caniculam* velit appellare. Columella tamen lib. 11. cap. 2. Caniculam manifestè distinguit à Procyone, hujus ortum Idibus Juliis, illius 7. Calend. Augusti assignans: Caniculam nimirum appellans, quem nos Canem dicimus. Horat. lib. 3. Od. 29.

Jam clarus occultum Andromeda pater
Ostendit ignem, jam Procyon furit.

Aratus eum sub Geminis locat.

Ναὶ μὴν καὶ Προκύων Διδύμοις ὑπὸ καλὰ φαείνει.

Prodicus, Cous, Sophista, cujus quanta fuerit authoritas, ex Xenophonte deprehendere licet; qui in Bœotiâ captus, vadem pro reditu dedit. In Concilio Atheniensium magnam laudem adeptus est, quanquam voce graviore atque absonâ. Conatusque est in eâ civitate primarios ex quaque nobili familiâ adolescentes sibi devincire, quorum hospitium usui sibi & voluptati foret. Philostratus. Suidas autem dicit eum Chium fuisse, Gorgiæ ac Democriti temporibus, librumque edidisse, qui inscribitur Ὧραι, in quo finxit Herculem, virtuti pariter ac voluptati congressum, utrâque hinc ad se trahente, tandem à virtute persuasum, alteram sprevisse. *Prodicus* orationem ipsam, quæ soluta erat, primus pedibus construxit & communes locos tractavit, ut Pythagoras. *Prodicus* quoque medicus fuit, authore Plinio, Æsculapii discipulus Selybriæ natus, qui medicinam instituit, quam *Jatralepticen* vocant.

Prodromi, venti dicuntur, qui in ortu Caniculæ, statis anni temporibus spirare solent.

Prœtides, Prœti Argivorum regis filiæ, quæ cum formâ essent præstantissimâ, se Junoni ausæ sunt præferre. Quare irata Dea, talem iis immisit furorem, ut vaccas se esse arbitrarentur, & in sylvas confugerent, postea autem helleboro sanatæ à Melampode dicantur. Virgilius in Sileno.

Prœtides implerunt falsis mugitibus agros.

Ovid. Met. lib. 15.

Clitorio quicunque sitim de fonte levarit,
Vina fugit; gaudetque meris abstemius undis.
Seu vis est in aquâ calido contraria vino;
Sive, quod indigenæ memorant, Amithaone natus
Prœtidas attonitas postquam per carmen & herbas
Eripuit furiis; purgamina mentis in illas
Misit aquas, odiumque meri permansit in illis.

Quidam, inquit de la Cerda, has Prœtidas tres faciunt, *Lysippen, Hipponoen, Cyrianassam.* Alii duas, *Elegen, Calenen.* Prœtus pater fuit, rex Argivorum. Matrem faciunt Sthenobœam; Homerus Antiam, Iliad ζ. Est apud Vitruvium, lib. 8. cap. 3. elegans epigramma quod inscriptum erat in lapide apud eum fontem, ubi Melampus sacrificiis purgavit rabiem filiarum Prœti. Eudoxus apud Steph. fontem hunc in Azaniâ constituit, additque Melampodem in eum ἀποκαθάρματα ἐμβαλεῖν, quibus Prœtidas expiaverat; cui fonti hanc dat virtutem, uti gestantes illius aquam, nequeant deinceps vel odorem vini tolerare. Clem. lib. 7. Strom. cap. 3. adducit quibus rebus Prœtides fuerint expiatæ à furore, nimirum tædâ, scillâ, sulfure, bitumine. Adjungit Hervetus Ælianum, qui *caprino lacte*; & Plinium, qui *nigro helleboro*. Lege Politian. Miscell. cap. 50. ubi latè de Prœtidibus.

Prœtus, Abantis regis Argivorum filius, de quo vide Hom. Iliad. ζ. Quomodo in saxum à Perseo mutatus fuerit, docet Ovid. Met. lib. 5.

Victor Abantiades patrios cum conjuge muros
Intrat & immeritæ vindex ultorque parentis
Aggreditur Prœtum. Nam fratre per arma fugato
Acrisioneas Prœtus possederat arces.
Sed nec ope armorum, nec quam male ceperat arce
Torva colubriferi superavit lumina monstri.

Progne, Pandionis regis Atheniensium filia, uxor Terei Thracum regis; qui cum Philomelæ, alteri Pandionis filiæ, sub prætextu visendæ sororis à patre abductæ, vim intulisset, vitiatæque linguam abscidisset: tam impotenter id tulit Progne, ut Itym, communem filium dilacerarit, patrique epulandum apposuerit. Quâ re tandem cognitâ, ex pueri capite sub finem cœnæ in convivium illato, Tereus furore correptus, gladium strinxit, uxoremque jam occisurus, in hirundinem eam videt conversam: Philomelam autem in avem sui nominis: Itym verò in Phasianum. Quinetiam ipse, dum novas hasce suorum transformationes admiratur, in upupam mutatus est. Juvenalis:

Credamus tragicis quicquid de Colchide torvâ
Dicitur & Progne. ———

Virgil. Georg. 4.

Et manibus Progne pectus signata cruentis.

Vide *Philomela.*

Promathidas, Heracleotes historicus, citatur ab Athenæo, lib. 7. Vide Voss. de Histor. Græc. pagina 408.

Promathion, Italiæ res condidit. Plutarchus in Romulo.

Prometheus

Promerus, regius quidam minister fuit; is Euripidem tragicum supra modum exosum habuit, delatus ab eodem aliquando nescio quo nomine apud Regem. Quare postea canes quosdam feros in poetam solvit, à quibus devoratus interiit. Vide proverbium: *Promeri canes*.

Prometheus, Japeti & Clymenes filius, teste Hesiodo in Theogoniâ.

> Κούρην δ' Ἰαπετὸς καλλίσφυρον Ὠκεανίνην
> Ἠγάγετο Κλυμένην, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσανέβαινεν
> Ἡ δέ οἱ Ἄτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα,
> Τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενοίτιον, ἠδὲ Προμηθέα
> Ποικίλον, αἰολόμητιν. ———

Filium habuit Deucalionem. Apollonius, Argon lib. 3.

> ———Ἔνθα Προμηθεὺς
> Ἰαπετιονίδης ἀγαθὸν τέκε Δευκαλίωνα,
> Ὃς πρῶτος ποίησε πόλεις, καὶ ἐδείματο νηοὺς
> Ἀθανάτοις. ———

Hic fertur homines primùm è luto finxisse, & universi generis hominum fuisse parens, vel potius artifex Ovid. lib. 1. Met.

> *Sive recens tellus, seductaque nuper ab alto*
> *Æthere cognati retinebat semina cœli:*
> *Quam satis Japeto mixtam fluvialibus undis*
> *Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum.*

Claudianus:

> ——— *Ætheriis miscens terrena Prometheus*
> *Sinceram patri mentem furatus Olympo.*
> *Namque ferunt geminos uno de semine fratres*
> *Japetionidas generis primordia nostri*
> *Dissimili finxisse manu quoscunque Prometheus*
> *Excoluit, multumque innexuit æthera limo.*

Nam fama est Prometheum cum Hominem fingeret, portiones captas è singulis elementis suo operi admiscuisse, atque pro ipsorum elementorum temperamentis non solum vires singulis corporibus addidisse, sed etiam motus animorum & mores. Qui verò etiam magis fabulosè rem aggressi sunt explicare, dixerunt timorem leporis, astutiam vulpis, pavonis ambitionem, tigridum feritatem, leonum iracundiam, & magnitudinem animi fuisse hominibus ab ipso Prometheo injunctas: unde Horatius:

> *Fertur Prometheus addere principi*
> *Limo coactus particulam undique*
> *Desectam, & insani leonis*
> *Vim stomacho apposuisse nostro.*

Hujus ingenium admirata Minerva, se illi daturam promisit, quicquid apud superos esset, quod ad operis perfectionem pertineret: cumque respondisset Prometheus, conjicere se non posse, quæ apud superos essent operi suo utilia, nisi præsens singula esset intuitus, Minervæ operâ in cœlum sublatus est, ubi cum corpora omnia cœlesti igne videret animata, operi suo id utilissimum fore ratus, ferulam quam secum attulerat, rotæ solis admovit, eaque accensa ignem detulit in terras, luteumque suum hominem eo animavit. Quod Promethei furtum ægre ferens Jupiter, Pandoræ, Epimethei uxori, pyxidem tradit ad virum perferendam, quam cùm ille aperuisset, mille morborum, aliarumque calamitatum generibus genus humanum implevit, quæ omnia tradit Hesiodus. Horatius, lib. 1. Od. 3.

> *Post ignem ætherea domo*
> *Subductum, macies & nova febrium*
> *Terris incubuit cohors.* ———

Virgilius in Sileno:

> *Caucaseasque refert volucres, furtumque Promethei.*

Vide Platonem in Protagorâ. Porro hunc ignem furatus est λαθὼν Δία τερπικέραυνον, uti loquitur Hesiodus, quòd cùm rescivisset Jupiter, Vulcano imperavit, ut fœminam è luto componeret, quæ cum astutissima esset, & omnibus artibus à Diis donata, vocata fuit Pandora, neque ante illam extitisse fœmineum sexum crediderunt, ut testatur Pausanias in Atticis. Hanc fabulantur missam fuisse à Jove ad Prometheum cum omnibus malis in vasculo inclusis, quod munus cum sprevisset Prometheus, illa ad Epimetheum contendit, qui dempto vasculi operculo, omnia mala evolare sentiens, vix ultimam & in imo residentem spem occlusit, cum quâ vas illud servavit. Cum verò Prometheus Jovis munus rejecisset, quòd insidias formidaret, dicitur à Mercurio, Jovis jussu, ad Caucasum montem adductus, & in speluncâ, quæ erat apud Paropamisadas, vinctus, uti testatur Strabo, lib. 15. Dicunt prætereà huic additam fuisse Aquilam, Typhonis filiam, ut ait lib. 2. historiarum Pherecydes, & Echidnæ Phorbantis, quæ jecur illius assiduè renascens laniaret ac deglutiret. Apollonius, lib. 2.

> Καὶ δὴ Καυκασίων ὀρέων ἀνέτελλον ἐρίπναι,
> Ἠλίβατοι, τόθι γυῖα περὶ σκληροῖσι πάγοισιν
> Ἰλλόμενος χαλκέῃσιν ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθεὺς
> Αἰετὸν ἥπατι φέρβε παλιμπετὲς ἀΐσσοντα.

Erat enim columnæ alligatus, neque ullo pacto se movere poterat: cui quantum jecinoris per diem ab aquilâ consumebatur tantundem per noctem excrescebat, ne unquam doloris materia deficeret. Hesiodus in Theogoniâ:

> Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθέα ποικιλόβουλον
> Δεσμοῖς ἀργαλέοισι, μέσον διὰ κίον' ἐλάσσας.
> Καί οἱ ἐπ' αἰετὸν ὦρσε τανύπτερον· αὐτὰρ ὅγ' ἧπαρ
> Ἤσθιεν ἀθάνατον, τὸ δ' ἀέξετο ἶσον ἁπάντη
> Νυκτὸς, ὅσον πρόπαν ἦμαρ ἔδοι τανυσίπτερος ὄρνις.

Duris autem Samius scriptum reliquit, non ob ignem raptum, sed quia Palladem amaverit Prometh. conjectũ fuisse in vincula, & ita excruciatum: cujusque rei facit argumentum, quia ad montem Caucasum habitantes populi soli Jovi & Minervæ non sacrificabant, ut illius supplicii authoribus, cum eximiè colerent Herculem, qui Prometheum è vinculis liberasset. Fabulam quandam attigit Nicander in Theriacis, quæ apud antiquos circumferebatur, quod ingrati homines, ad quos ignem Prometheus detulerat, furtum Promethei Jovi indicarunt, pro quâ accusatione præmium perpetuam juventutem a Jove impetrarunt. Hanc igitur quum suo asello clitellario imposuissent redeuntes asinusque gravi siti in itinere laboraret, ad fontem quendam pervenit, ubi serpens, ne ad aquam accederet prohibuit, nisi prius pacto pretio. Tum vero pactus est asinus, se, quodcunque haberet esse daturum, ne siti periret. Inde senectutem exuunt quotannis serpentes, ac fiunt juvenes. Verba Nicandri sic se habent.

> Ὠγύγιος δ' ἄρα μῦθος ἐν αἰζηοῖσι φορεῖται,
> Ὡς ὁπότ' οὐρανὸν ἔσχε Κρόνου πρεσβίστατος υἱὸς,
> Νειμάμενος κασίεσσιν ἀγακλέας ἤλασεν ἀρχὰς

Ἰδμοσύνῃ, νόστιμα γέρας πόρεν ὀμπνείοισι
Κυθέρειαν, δῶρα γὰρ πυρὸς λαῖστον ἔδραττον
Ἄφρονες, οἱ μὲν τὸ δὲ κακοφραδίης ἀπόνηντο.
Νηθεῖ γὰρ κραίνοντες ἀμορβεύοντο λιπάργῳ
Δώρῳ, πολύσκαρθμος δὲ κεκασμένος αὐχένα δίψῃ
Ῥεῖθρα, γυναιξὶ δ' ἴδον ἀλκηρία θήρα
Οὐλοὸν ἐξεπέρασσι κακῇ ἐπιπαλαλκέμεν ἄτῃ
Σαίνων, αὐτὰρ ὁ βέλτος ὁ δή ῥ' ἀνεδέξατο νώτοις
Ἦτεν ἄφρονα δῶρον, ὁ δ' οὐκ ἀπανήνατο χειρί.

Menander verò suavissimus poeta merito torqueri Prometheum inquit, non quia ignem, sed quia multo gravius malum, fœminam sc. invenerit.

Εἶτ' οὐ δικαίως προσπεπατταλευμένον
Γράφουσι τὸν Προμηθέα πρὸς ταῖς πέτραις,
Καὶ γίνετ' αὐτῷ λαμπάς, ἄλλο δ' οὐδὲ ἓν
Ἀγαθόν, ὃ μισεῖν οἶμ' ἅπαντας τοὺς θεούς,
Γυναῖκας ἔπλασ' ὦ πολυτίμητοι θεοί,
Γένος ἀνιαρόν. ———

Vide Hyginum & Lucianum in *Prometheo*. Fuit autem vir prudentissimus, qui astronomiam primus Assyriis indicavit, & rationem fulminum deprehendit; quamobrem ignem cœlestem Jovi suffuratus, & in Caucaso ad saxum religatus fingitur. Hunc inter Deos recenset Catullus in Argon.

Post hunc consequitur solerti corde Prometheus;
Extenuata gerens veteris vestigia pœnæ;
Quam quondam, silici restrictus membra catenâ,
Persolvit pendens in verticibus præruptis.

Unde *συγγενῆ θεῶν* eum vocat Æschylus, & *πυρφόρον θεὸν* Sophocles in Oedip. Colon. Prop. lib. 2. El. 1.

Idem Caucaseâ solvet de rupe Promethei
Brachia, & è medio pectore pellet avem.

Mart. Epigr. 7. lib. Spectaculorum:

Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus
Assiduam nimio pectore pavit avem.

Claudianus:

His volucrem vivô sub pectore pascit
Infelix Scythicâ fixus convalle Prometheus.

Platonica philosophia Prometheum Providentiam autumat, mundi gubernatricem, unde vita & spiritus mortalibus. Vide Plotinum ejus Instauratorem præcipuum. Eundem tradunt alii primum elementa Philosophiæ, ejusque literis consignandæ repetisse, & inde hominis ei conditionem ascribi. Suidas. *Προμηθεὺς ἄρξας πρῶτος τὴν γραμματικὴν φιλοσοφίαν, περὶ οὗ λέγεται ὅτι ἀνθρώπους ἔπλασεν.* Vide multis de ejus Opificiis Æschylum in Prometheo. Ineptum autem hunc humani generis Opificem septimâ post Mosen generatione vixisse, auctor est Clemens Strom. 1. Barthius. Quem vide in illud Claud. de Cons. 4. Hon.

———*Cum conderet artus*
Nostros, æthereis miscens terrena Prometheus,
&c.

Inde *Prometheus*. Prop. lib. 1. eleg. 12.

——— ——— *An qua*
Lecta Prometheis dividis herba jugis.

Ovid. lib. 2. Amor

Quaque Prometheo saxa cruore madent.

Ausonius in Monosyllabis:

Unde Prometheo de corpore sanguineus ros
Aspergit cautes, & dira aconita creat cos.

E Caucaso enim legebantur à veneficis herbæ ad incantationes. Seneca in Medeâ:

Congerit in unum frugis infaustæ mala,
Quæcunque generat niveus saxis Eryx,
Quæ fert opertis hyeme perpetuâ jugis
Sparsus cruore Caucasus Promethei.

Nomen habet *Prometheus ἀπὸ τῆς προμηθείας*, i. e. *à providentiâ.* Unde Hesiodo, *ἀγκυλομήτης*, *αἰολόμητις*, *ποικιλόβουλος*, & *πολυΐδρις* dicitur. *Μητιόεντα* eum vocat Q. Calaber. *Πολυμήτης* ab Oppiano vocatur, *αἰπυμήτης* & *σοφιστὴς* ab Æschylo. *Callidum* eum vocat Horat. lib. 2. Carm.

———*Nec callidum Promethea*
Revexit auro captus.———

Unde Catullus, ut supra:

Solerti corde Prometheus.

Ponitur aliquando pro figulo. Juvenal. Sat. 4.

Debetur patina magnus subitusque Prometheus.

Callimachus apud Schol. Aristoph. in Vesp.

Ἔφθεγγε θ' εἰς ὁ πηλὸς ὁ Προμήθειος.

Idem:

——— *Εἴσι Προμηθεὺς*
Ἔπλασε, καὶ πηλόν, μὴ ἐξ ἑτέρου γέγονας.

Cæterùm in Historiâ veteri aliquantisper versatis (inquit Cæsius) haud adeò operosum erit distinguere, quid poëtica, & quid historicâ fide à poetis de Prometheo sit dictum. *Non enim res ipsas gestas finxerunt poetæ*, ut loquitur Lactantius, lib. 1. de Falsâ Relig. cap. 2. *sed rebus gestis addiderunt quendam colorem.* Et hoc detracto, & quasi decoloratâ fabulâ, nuda nobis apparebit historiæ veritas. Apud Herodotum legere est in eo libro, quem composuit de vinculis Promethei; quòd Scythia fluvio Aquilâ inundatâ, Prometheus Scytharum rex populis sibi subjectis res victui necessarias non suppeditare potuerit, atque eâ de causâ à Scythis in vincula conjectus sit. Quem tamen haud ita longè post Hercules in illas veniens regiones, à vinculis liberaverit, fluvio Aquilâ in Oceanum ducto. Agrœtas quoque Rerum Scythicarum, libro 13. eadem ferè scripsit. Verum uterque non nudam, & sicuti gesta erat, sed adhuc fabulis & commentis quibusdam contaminatam recitant historiam. Audiamus igitur Polycharmum in Rebus Lyciis, & Diodorum Siculum; qui scribunt, Nilum Ægypti fluv. aliquando, Sirio exorto, adeo intumuisse, ut, aggeribus ruptis, Ægyptum aquâ obruerit; imprimis autem illam partem cui cum imperio præfuerit Prometheus: Et hunc fluvium, sive potius alveum Nili, ob aquæ violentiam & celeritatem (unde etiam viscera Promethei exedisse fabulantur) postea *Aquilam* esse nuncupatum. Herculem autem obturatis, quibus irruperat, locis, eum intra ripas coercuisse, & sic Prometheum liberasse. Videtur *Magog* esse Prometheus, inquit Vir doctissimus in Phaleg. 1. Quia ut Japheti fil. Magog, ita Prometheus Japeti. 2. Et Caucaso Prometheus affixus fuisse fingitur, quia vel ipse, vel gens Scytharum ab illo oriunda in Caucaso sedes fixit. 3. Et ignem è cœlo in terram detulisse, quia metallis omnigenis in Soanis, Colchide & Iberiâ effossis, artem metalla igne excoquendi aut invenit, aut à Tubalcaino inventam restituit. Id non latuit Æschylum, poetam vetustissimum, qui Prometheum inducit ita loquentem,

Χαλκόν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
Φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;

4. Et tota fabula de Promethei corde vel hepate, quod ab aquilâ corrosum contabescit, videtur mihi nomine *Magog*; quod ab Ebræo מוג *mug*, vel מגג *magag*, cujus Hithpael התמגג *hithmaggeg*, quod de animâ & corde usurpatum, *dissolvi* & *contabescere* significat, atque *animo frangi* & *cruciari*.

Promontorium Minervæ, sic appellatur promont. extremum Campaniæ illam à Picentinis dividens, quod *Athenæum* Strab. Ptol. & aliis Græcis dicitur, quod Massam urb. contra Capreas insulam, inde ad 4. m. p. quot à Surrento, à Neapoli verò ad 30. recedens. Ovid. lib. 15. Met.

Inde legit Capreas promontoriumque Minervæ.

Pronectus, inter opida quæ Phœnices in Bithyniâ condiderunt, inquit Bochartus, *Pronecti* fit mentio. Stephanus: Πρόνεκτος, πόλις Βιθυνίας, πλησίον τῆς Δρεπάνης, ἣν ἔκτισαν οἱ Φοίνικες. *Drepane* autem, aliis *Drepanum*, & *Hellenopolis* erat ad Nicodemiæ sinum ut à Nicephoro describitur. Ibidem igitur pronectus: quod & alii testantur, quibus *Prænetum*, vel *Prenetum* dicitur. Socrates lib 6. cap. 16. Καταλαμβάνει αὐτὸν ἐν Πρενέτῳ, ἐμπόριον γὰρ ἐστὶ καταντικρὺ τῆς Νικομηδείας κείμενον. Πραίνετος, vel Πρίνετος habent Cedrenus & Constitutiones Pontificiæ Imper. Orientalium. Et Antholog. lib. 1. cap. 19. Epigramma habetur Εἰς λουτρὸν ἐν Πραινέτῳ. Factum videtur nomen ex Syro בירנתא *biranta*, vel *birneta*, quod pro castro vel palatio passim occurrit in Paraphrastis. Sed & Ebraicè בירניות *birnaiot* sunt *arces*, aut *castella*. 2. Par. 17. 12.

Propertius, Elegiacorum poetarum omnium facilè princeps, ex Mevaniâ op. Umbriæ oriundus. Quidam scribunt ejus patrem Equestri dignitate ornatum, ac triumvirali potestate fuisse: tum inter eos connumeratum, qui L. Antonium secuti Perusiâ captâ ex Octavii Cæsaris authoritate, ad aram Julii perducti, ibi occisi fuerunt. Illud omnino constat hunc Propertium magnâ ex parte amissis bonis Romam se recepisse, quum patrem adhuc in tenerâ ætate amisisset; ubi propter ingenium statim amatus est à Corn. Gallo, & Mæcenate. Elegiarum quatuor libros edidit. Hostiam puellam affectu dilexit incredibili, quam ficto nomine Cynthiam appellavit. In suis operibus secutus est Callimachum & Philetam Græcos; unde & se *Romanum* vocat *Callimachum*. De quo sic Jul. Scaliger: *Propertius facilis, candidus verò elegiacus, tersior tamen quam existimatus est à criticis: nam & amat quædam quæ minimè sunt vulgaria. Propertium*, inquit Lipsius, *qui non amat, eum profectò Musæ non amant. Lepidissimum & nitidissimum poetam* eum vocat eruditissimus Turnebus, lib. 8 Advers. cap. 2. Idem lib. 11. cap. 15. *Tanta versuum Propertii jucunditas & amœnitas est, ut eos dictantibus Gratiis à poetâ exceptos censeas. Tantum optarem ad aliam potius, quam amatoriam materiam illam & candidam ingenii venam contulisset, ut à juventute tutius legi posset.* Ovid. Trist. 2.

Invenies eadem blandi præcepta Properti.

Idem lib. 3. de Art. Am.

Et teneri possis carmen legisse Properti.

Martialis, lib. 8.

Cynthia te vatem fecit lascive Properti.

Idem alibi:

Cynthia, facundi carmen juvenile Properti.

Alius ab hoc est *Propertius*, ex quo Fulgentius Planciades libello ad Chalcidium Grammaticum citat: *Catillata geris vadimonia, publicum prostibulum.*

Propœtides, filiæ Amathuntiæ, aspernatæ Venerem trivi.s vulgavere corpora, ob ejusdem Deæ iram; quia vero ad pudorem induruerant, novissimè in lapidem transfiguratæ sunt, ut inquit Lactantius. Ovid. Met. 10.

Sunt tamen obscœnæ Venerem Propœtides ausæ
Esse negare Deam: pro quâ suâ numinis irâ
Corpora cum formâ primæ vulgasse feruntur.
Utque pudor cessit, sanguisque induruit oris,
In rigidum parvo silicem discrimine versæ.

Propontis, uno nomine dicitur totum illud mare, quod ab Hellesponti angustiis ad Thracium usque Bosporum protenditur. Suidas: Προποντίς, ἡ πρὸ τοῦ πόντου θάλασσα ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐπικειμένη. Dionysius:

——Ὅθι πνοιὰς ἔσχατος αὐλὼν
Στεινόμενος Βορέαο δὲ Προποντίδος ἐνδοθι πίπτει.

Longitudinem ei tribuit Ovidius Ponticorum quarto:
Misi in has si quos longa Propontis aquas.
Altitudinem Claudianus:
—— *Quorum profundam*
Ingluviem non Ægæus, non alta Propontis, &c.
Inde *Propontiacus*. Propert. 3. 22.
Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
Tulle, Propontiacâ quâ fluit Isthmos aquâ.
Ovid. 1. Trist. 9.
Inde Propontiacis hærentem Cyzicon oris.
Silius lib. 14.
Pontumve sonantem
Ejicit angusto violentius ore Propontis.

Strabo: Ὁ Ἑλλήσποντος ἐκδιδωσι τοὺς Ἄρκτου εἰς ἄλλο πέλαγος ὃ καλοῦσι Προποντίδα κἀκεῖνο εἰς ἄλλο τὸν Εὔξεινον προσαγορευόμενον Πόντον.

Prosa Dea, cui ara deprecandi gratia periculi ab ægro partu constituta est. Gellius 15 16 Huic altera adversaria erat *Postversa* nominata, à perverso partu.

Proserpina, Jovis & Cereris filia, quæ cum in campis Ennæis flores legeret, à Plutone rapta est. Ovidius Met. 5.

Quo dum Proserpina luco
Ludit, & aut violas aut candida lilia carpit,
Pene simul visa est dilectaque raptaque Diti.

Orpheus tamen in Argonauticis videtur significasse Proserpinam non in specu sed super mare latam fuisse, cùm ita scribat:

Ὥς ποτε Φερσεφόνην τέρεν' ἄνθεα χερσὶ δρέπουσαν
Ἐξάπαφον συνόμαιμοι ἀν' εὐρύ τε καὶ μέγα ἄλσος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ὥς μιν Πλούτων κυανότριχας ἵππους
Ζεύξαμενος κούρην ἐπιβήσατο δαίμονος αἴση
Ἁρπάξας δ' ἔφερεν διὰ κύματος ἀτρυγέτοιο.

Scriptum reliquit Sophoclis Enarrator, Proserpinam raptam fuisse à Plutone, cùm Narcissum colligeret, his verbis; ὅτι περὶ ἁρπ. τῆς Πλούτων αὐτὴν ἥρπασε, τοῦτο ἐτίμησε· συλλέγουσαν ὥς φασιν αὐτὴν τὸ νάρκισσον ἁρπασθεῖσαν. Hanc cùm Ceres diu frustra toto terrarum orbe investigâsset, tandem à Cyane Nymphâ rem omnem edocta, petiit à Jove, ut communem filiam ab inferis sibi reducere liceret: quod eâ duntaxat

lege impetravit, si nihil illa cibi apud inferos gustasset. Quare cùm Ascalaphi indicio palam factum esset, aliquot mali Punici grana illam gustasse, omnis reditûs spes illi fuit interclusa. Quod ægrè ferens Proserpina Ascalaphum commutavit in bubonem noctis avem, rerumque tristium semper nunciam. Postea tamen Ceres à Jove dicitur impetrasse, ut Proserpinæ senis quotannis mensibus secum apud superos, & totidem apud inferos cum marito esse liceret. Obtinuit deinde Proserpina propter multas matris lachrymas & lamentationes, ut ejulatus, & capillorum lacerationes & plagæ, quæ in funere familiarium & carissimorum fierent, in ejus honorem ederentur, tanquam quædam sacrificia. Euripides in Oreste:

> Καὶ τύπον τε κρατὸς ὃ ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς
> Νερτέρων Περσέφασσα καλλίπαις θεά.

Quæ cum mortuorum esset regina, dicti sunt omnes ab Horatio in primo Carminum è Proserpinâ excipi in his:

> *Mista senum ac juvenum densantur funera, nullum*
> *Sæva caput Proserpina fugit.*

Idem alibi:

> *Quàm penè furva regna Proserpinæ,*
> *Et judicantem vidimus Æacum.*

In fabulis quoque narratur cujusque capitis crines abscindere Proserpinam, ut orco damnetur. Virgilius Æn. 4.

> *Nondum illi flavum Proserpina vertice crinem*
> *Abstulerat, Stygioque caput damnaverat Orco.*

Ubi loquitur ex opinione veterum, qui existimabant, eos qui morti essent proximi, à Proserpinâ primùm tonderi, & his quasi primitiis Orco initiari, neque aliter posse obire diem suum. Inde apud Euripidem, aut Charon, aut Mors inducitur Alcestidis comam secans, his versibus:

> Ἡ δ' οὖν γυνὴ κάτεισιν εἰς Ἅιδου δόμους.
> Στείχω δ' ἐπ' αὐτὴν, ὡς κατάρξωμαι ξίφει.
> Ἱερὸς γὰρ οὗτος τῶν κατὰ χθονὸς θεῶν,
> Ὅτου τόδ' ἔγχος κρατὸς ἁγνίσει τρίχα.

Quæ verba explicans Scholiastes ait: Ὡς ἔθους ὄντος τῷ θανάτῳ τοῦ μέλλοντος ἀποθνήσκειν τὴν κόμην τέμνειν. Statius item libro 2. Sylv. de Glauciâ moriente sic canit:

> *Jam complexa manu crinem tenet Infera Juno.*

Ad rem hanc allusisse videtur Martialis 3 43.

> *Non omnes fallis. Scit te Proserpina canum:*
> *Personam capiti detrahet illa tuo.*

Antiqui Proserpinam ad postes suos exscribere nomina avocandorum à vitâ censebant. Papinius Theb. 8.

> *Nec dum illum aut truncâ lustraverat obvia taxo*
> *Eumenis, aut furvo Proserpina poste notarat.*

Ei *sterilis vacca* dicabatur. Virg. Æn. 6.

> *——Ipse atri velleris agnam*
> *Æneas matri Eumenidum, magnæque sorori*
> *Ense ferit, sterilemque tibi Proserpina vaccam.*

Scribit hoc Arnobius, lib. 7. Prudentius contra Symmachum lib. 1. post mentionem Proserpinæ:

> *Placatur vacca sterilis cervice resectâ.*

In sacris mortuorum id usitatum, teste Homero Odys. 11. apud quem Ulysses post mentionem νεκύων, subdit, στεῖραν βοῦν, *bovem sterilem*. Silius autem Italicus, lib. 13. rem exprimit castitatis nomine, quod alii sterilitatis:

> *Ordine mactari pecudes jubet, acer operto*
> *Ante omnes taurus regi, tum proxima Divæ*
> *Caditur Ætnææ castâ cervice juvenca.*

Hanc vel apud inferos formosorum amore captam esse innuit Papinius, Silv. 2. 6.

> *——Obliquoque notat Proserpina vultu.*

Ita enim (notante Barthio) solent amantes, dum mutuò affectus sunt incerti. Musæus de Leandro:

> Λοξὰ δ' ἐπογλίζουσα δολοφραδέας ἑλικώπας
> Νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζουσα φρένα κούρης.

Theocritus in Bucolisco, ubi contemptum simulat Pastoris mulier, quem amat tamen:

> Καὶ μ' ἀπὸ τᾶς κεφαλᾶς ποτὶ τὼ πόδε τοιωχεῖ ἀθρεῖν
> Χείλεσι μυθίζοισα, καὶ ὄμμασι λοξὰ βλέποισα.

Sic Achilles, primum ab Amore tentatus apud Stat. Achilleidos, 1.

> *Mulcetur, latusque rubet, visusque superbos*
> *Obliquat.——*

Apollonius, lib. 3. Argon.

> ——Ἐπ' αὐτῷ δ' ὄμματ' ἔχουσα
> Λοξὰ παρὰ λιπαρὴν χειρὶ θηεῖτο καλύπτρην.

Mythologiam ejus pete ex Natali Comite, lib. 13. cap. 16. Nomen *Proserpinæ* quod attinet, videtur vox esse origine Latina, non Græca, ut censet Cicero, *à serpendo* nimirum dicta. Serpunt enim per terram & ex terrâ, i. e. Cerere nascuntur fruges, quibus ea significatur. Quia verò eædem latent ad tempus, donec exiliant Solis calore elicitæ, atque in auras eductæ, fingitur hæc Dea rapta ab Inferorum, divitiarumque Deo Plutone. Inde Phurnutus explicans μυθολογίαν. Ἁρπάσαι δ', inquit, ὁ Ἅδης τὴν θυγατέρα τῆς Δήμητρος ἐμυθεύθη, διὰ τὸ γενόμενον ἐπὶ χρόνον τινὰ τῶν σπερμάτων κατὰ γῆς ἀφανισμόν. Quinimo Terram ipsam quoque dictam *Proserpinam*, quòd ex eâ *proserpant* fruges, notat B. Augustinus ex Varrone. Græcè Περσεφόνη dicitur, qu. φέρουσα τὸ ἄφενος, *divitias ferens*, authore Hesychio. Atqui vox ista, secundum Etymologici Trilinguis auctorem, Hebræam habet originem; nempe à פרי *Peri*, *fructus*, & ספון *Saphun*, *tectus*, *opertus*, vel צפון *Tsephum*, *absconditus*. Hæc à Plutone (quo nomine vis & natura terræ intelligitur, à verbo פלט *Palat*; h. e. *eripuit*, unde *Raptor* dictus poetis) rapta ad inferos dicitur, ut suprà vidimus. Quæ omnia mendaces Græcos, Idololatriæ fascino dementatos suis mythologiis vulgò illusisse, sibique ipsis horrendum in modum imposuisse demonstrant. Nota Proserpinam à veteribus *Dominam* dictam. Virgilius Æn. 6.

> *Hi Dominam Ditis thalamo deducere adorti.*

Græcis Δέσποινα dicebatur, & culta etiam fuit ab eisdem sub hoc nomine, cujus meminit Pausan. in Arcad. Καὶ τῇ Δεσποίνῃ θύουσιν ἱερεῖα οἱ Ἀρκάδες, πολλά τε καὶ ἄφθονα. Adi ipsum, sæpius enim ibi hoc nomen inculcat. Seneca quoque & Martialis ita vocant hanc Deam. Prior in Medeâ:

> *Dominumque regni tristis, & Dominam fide*
> *Meliore raptam, voce non fausta precor.*

Posterior, lib. 12. Ep. 52.

> *Non aliena videt, sed amat Proserpina raptam:*
> *Ipse sibi Dominam conciliavit amor.*

Cur

Cur autem conficta sit hæc fabula Proserpinæ per Plutonem raptæ discas ex Firmico, lib. de mysteriis & moribus profan. Relig. cap. 7. ubi legas, plures procos habuisse Proserpinam, & inter eos divitem quendam rusticum, nomine Plutonem qui cum amoris impatiens, moram non ferret, inventam vesperi in Ennæ finibus prope Pergusam lacum amœnissimum, vehiculo superimpositam avexit. Raptorem cum armatorum turmis Ceres persequitur, qui vitæ suæ timens, & prædæ retinendæ spem rejiciens, equos per medium lacum impulit, cujus profundis voraginibus uterque demersus interiit. Postea solatio matris Ennenses ab Inferorum Deo Plutone raptam finxerunt. Quæsivit interea toto fere terrarum orbe filiam Ceres, & Atticis frumentum secum è Siciliâ delatum divisit, jaciendi seminis & frugis colligendæ disciplinam tradidit: eo devincti beneficio, Cereri, natæque illius divinos honores decreverunt. Quæ cuncta amplè Firmicus scriptor Christianus, alius ab astrologo nugacissimo.

Prosper, Aquitanicus, Valentiniani temporibus fuit, quem Burdigalensem vocat Jo. Aventinus. Leonis Papæ primùm notarius, ac post Episcopus Rhegiensis fuit. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 2. cap. 17. Multa præclara scripsit pro gratiâ Christi contra Pelagianos seseque S. Augustini discipulum & defensorem acerrimum demonstravit, uti loquitur Bellarminus de Script. Eccles.

Prosumnus vel potius *Prosymnus*, de quo sic Arnobius, lib. 5. *Cum inter homines, inquiunt, esset adhuc Nysius, & Semeleius Liber, nosse inferos expetivit, & sub Tartari sedibus quidnam rerum ageretur, inquirere: sed cupiditas hac ejus nonnullis difficultatibus impediebatur; quod quà iret ac pergeret, inscitiâ itineris nesciebat. Prosumnus quidam exoritur, ignominiosus amator Dei, atque in nefarias libidines satis pronus: qui se januam Ditis, atque Acherusios aditus pollicetur indicaturum, si sibi gereret morem Deus, atque uxorias voluptates pateretur ex se carpi. Deus facilis jurat potestatis futurum ac voluntatis se ejus, sed cùm primum ab inferis compos voti atque expeditionis redisset. Viam comiter Prosumnus edisserit, atque in limine ipso prostituit inferorum. Interea dum Liber Stygem, Cerberum, Furias, atque alias res omnes curiosâ inquisitione collustrat, ex viventium numero index ille decedit, atque ex more sepelitur humano: emergit ab inferis Evius & recognoscit extinctum ducem. Qui ut fidem impleret pacti, & jurandi solveret religione se juris, locum pergit ad funeris, & ficorum ex arbore ramum validissimum præsecans, dolat, runcinat, levigat, & humani speciem fabricatur in penis: figit super aggerem, tumuli, & postica ex parte nudatus, accedit, subdit, insidit. Lasciviam deinde furientis assumptâ, huc atque illuc clunes torquet, & meditatur ab ligno pati quod jamdudum in veritate promiserat.* Fabulam hanc narrant Clemens Protreptico, Theodoretus de Martyribus Serm. 8. Gregor. Nazianzenus στηλιτευτικῷ β. Hyginus Poetico Astron. pag. 486. Pausanias in Corinthiacis *Πολύμνον* vocat.

Protagoras, Abderites, Democriti auditor, natus Meandro patre, Thracum locupletissimo, qui & Xerxem adversus Græciam proficiscentem domo, muneribusque excepit: ob quam liberalitem Magi qui cum eo erant, factâ à rege potestate, ejus filium Protagoram, tunc adolescentem suâ disciplinâ erudierunt: nam injussu regis eam communicare non licet, quòd de diis haud benè sentiant, dubitareque se dicunt deos esse: illis quoque clam sacrificabant, ne clarâ religionis professione illis servire, aut per illos nonnihil posse videantur. Ex hâc igitur consuetudine & ritu, Protagoras ab Atheniensibus condemnatus est: ut autem placet nonnullis, tantum accusatus sponte exulavit. Cumque sparsas toto orbe triremes Atheniensium videret parvo se navigio credens, insulas lustravit: ubi tunc mercede dicitur primus omnium profiteri cœpisse. Igitur Plato cum videret eum arte rhetoricâ intumescentem ejus ideam longo sermone expressit. Philostratus. De eo secus A. Gellius, cap. 3. lib. 5.

Protagoras, de monstrosis quorundam Indorum formis prodidisse quædam dicitur à Tzetze Chil. 7. Hist. 144.

Protagorides, Cyzicenus historicus. Athen. lib. 3. & 4.

Protarchus, Trallianus historicus, laudatur Macrobio lib. 1. Saturn. cap. 7.

Protervia, sacrificii genus, in quo quicquid ex epulis supererat, incendio dabatur. Ausonius.

Capripedes agitat quum læta Protervia Panas.

Albidius adolescens quum universum patrimonium decoxisset, & ædes unas (quæ supererant) rerum desperatione dedisset incendio, ferunt Catonem hoc in eum cavillo usum fuisse: *Hic proterviam facit.* Facere autem protervíam, adagium est in prodigos, qui omnia absumunt usque ad assem. Macrob. 2. 2.

Protesilaus, fil. Iphicli, unus ex Græciæ principibus, cui, quamvis oraculo prædictum esset primum omnium in bello Trojano periturum, si eò proficisceretur; contemptis nihilominus vaticiniis, unà cum cæteris ducibus eò profectus est: cumque omnium primus è navi in terram exiliet, & in Hectorem incidisset, primus Græcorum omnium ab illo est interfectus. Ovid. in Met.

——— *Hectoreâ primus fataliter hastâ*
Protesilae cadis. ———

Vocatur & *Phylacides*, à *Phylace*, Thessaliæ oppido. Uxorem habuit Laodamiam, Acasti filiam, quæ cum ejus interitum rescisset, hoc unum doloris sui solatium petiit, ut mortui umbram posset intueri, quod cum à Diis impetrasset, in illius amplexibus expiravit. Extat illius epistola ad maritum suum inter Ovidianas. Sunt ex adverso Helensium urbis juxta Hellespontum in Protesilai sepulcro arbores, quæ cum in tantum accrevere, ut Ilium aspiciant, inarescunt, rursusque adolescunt. Plin. 16. 44 Vide Philostrati *Herom.* Græcè πρῶτος λαῶ. Ausonius autem videtur derivare ἀπὸ τῦ πρώτου ἁλλόμενον ἀπὸ πλοίου. hoc versu:

Protesilae tibi nomen sic fata dederunt,
Victima quod Troja prima futurus eras.

Sed falsò. Hunc Hyginus Fab. 103. tres horas impetrasse scribit, quibus cum Laodamia loqueretur. Unde Ausonius in Cupidine crucifixo:

Præreptas queritur per inania gaudia noctis
Laodamia duas, vivi functique mariti,

Propertius 1. 19.

Illic Phylacides jucunda conjugis heros,
Non potuit cæcis immemor esse locis,
Sed, cupidus falsis attingere gaudia palmis

Thessalis antiquam venerat umbra domum.

Hinc *Protesilaeus*. Catullus:

Conjugis ut quondam flagrans advenit amore

Protesilaeam Laodamia domum.

Proteus, Deus marinus, Neptuni & Phœnices fil. teste Tzetze hist. 44. Chil 2. qui in Pharo Alexandriæ habitavit Toronenque ex Ægypto in Phlegram Pallenes profectus uxorem duxit, ex quâ filios suscepit Tmylum ac Telegonum, de quibus Euripides in Hecubâ. Hi postea peregrinos crudeliter interimebant cum adolevissent, quorum sævitiam cum Proteus æquo animo ferre non posset, impetrasse à patre Neptuno dicitur ut in Ægyptum rursus ferretur: cujus preces cum audivisset Neptunus, è quodam Pallenes hiatu speluncam sub mari fecit, in quâ illum in Ægyptum usque secum perduxit. Deinde cum Hercules ob crudelitatem quâ in hospites utebantur Tmylum ac Telegonum obtruncasset, cognitâ filiorum cæde, neque lacrymas emisit, quia nefarii essent homines, neque risit, quòd essent filii, ut scripsit Theopompus, lib. 8. rerum Græcarum. Xanthus verò scribit in rebus Lydiæ Proteum Oceani & Tethyos à quibusdam creditum fuisse filium. Euripides præterea Psamathem uxorem illum duxisse tradit, è qua Theonoen, & Theolymenum matem suscepit. Habuit etiam Cabiram, Rhetiam & Idotheam filias, quæ Menelaum de reditu in patriam ambigentem, cum diutius in Ægypto detineretur, docuit ut recentibus pellibus phocarum indutus, unà cum sociis, tanquam phocis, se inter phocas dormire simularet, quo tempore sub meridiem Proteus in siccum exiens inter phocas dormire consuevit, atque illum dormientem comprehendere, tamdiuque retinere in varias formas se mutantem, quamdiu in pristinam formam redierit. Dicunt enim modo in aquam, modo in ignem, modo in feras, in arbores, volucres, & serpentes se vertere solitum. Unde proverbium. *Proteo mutabilior*: cujus auctor Homerus fuisse putatur. Sic enim ille Odyss. δ'

Ἀλλ' ἤτι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς,
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.

Cujus sententiam sic expressit Virgilius, Georg. 4.

Fiet enim subitò sus horridus, atraque tigris,
Squamosusque draco, & fulvâ cervice leæna:
Aut acrem flammæ sonitum dabit, atque ita vinclis
Excidet, aut in aquas tenues dilapsus abibit.

Similiter Horatius, lib. 2. Sat. 3.

Effugiet tamen hæc sceleratus vincula Proteus,
Cum rapies in jus malis ridentem alienis.
Fiet aper, modo avis, modo saxum, & cum volet, arbor.

Itemque Ovid. Met. lib. 8.

Nam modo te juvenem, modo te videre leonem:
Nunc violentus aper; nunc quem tetigisse timerent,
Anguis eras; modo te faciebant cornua taurum:
Sæpe lapis poteras, arbor quoque sæpe videri,
Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum
Flumen eras; interdum undis contrarius ignis.

Denique Silius Italicus, lib 7.

Per varias lusit formas & terruit atri
Serpentis squamis, horrendaque sibila torsit,
Aut fremuit torvo mutatus membra leone.

Virgilius iterum ubi supra:

—— Ille sua contra non immemor artis
Omnia transformat sese in miracula rerum,
Ignemque, horribilemque feram, fluviumque liquentem.

Nonnus, lib. 43.

Πρωτεὺς γὰρ μιμηλὸς ... μίμηλον ὑφαίνων,
Πόρδαλις αἰολόνωτος ἰδὼν ἐτίξατο μορφὴν,
Καὶ φυτὸν αὐξιπέτηλον ἐπὶ χθονὸς ὄρθιον ἔστη,
Δενδρώσας ἑὰ γυῖα ...
... Βορειάδι σύγχυτον αὔρῃ.
Καὶ χαιτῆς φολίδεσσι κεκασμένον ...
Εἰρπε δράκων ...
... παλάμῃ
... κυκλάδος ἀρῆς
Καὶ κεφαλὴν ὤρθωσεν ...
... λιμνῶν.
Καὶ δέμας ἀλλοπρόσαλλον ἔχων σκιοειδέϊ μορφῇ
Φρίξε λέων, σὺν ... ὕδωρ ῥέε ——

Menelaus apud Lucianum plures hujusce transmutationis species concedit. Quomodo autem ignis aliquis in aquis degens, esse possit, haud æquè intelligis. Ὕδωρ μὲν γίνεσθαι, ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπιθανον, ἐνάλιόν γε ὄντα. Καὶ δένδρον ἔτι φορητόν. Καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἔξω πίστεως. Εἰ δὲ καὶ πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν σὲ ἐν τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Cæterum Proteus hic, Ægypti rex, patriâ Memphites fuit, qui Pheroni in regno successit, regnavitque belli Trojani temporibus. Tradit enim Herodotus, lib. 2. Paridem cum rapta Helena patriam repeteret, vi tempestatis ad Canopicum Nili ostium fuisse appulsum, captumque à Thomi regionis ejus præfecto, ad Proteum regem missum fuisse: qui cum ex servis Alexandri cognovisset, mulierem quam ille secum vehebat, hospitis illius uxorem esse, absentique viro raptam fuisse, perfidiam hominis detestatus, illum intra triduum finibus suis excedere jussit. Helenam vero cum omnibus opibus, quas ille direptâ Spartâ secum vehebat, Menelao integram servavit. Expugnato itaque Ilio, cum Menelaus revera cognovisset, uxorem eò nunquam advectam fuisse, sed à Proteo retentam, Canopi gubernatoris ductu in Ægyptum navigavit: qui cum ibi diem suum obiisset, Canopico ostio nomen fecit. Menelaus autem adito Proteo, uxorem suam liberalissimè ab eo habitam cum opibus universis accepit. Hunc, rerum omnium principium esse Proteum ac Deorum antiquissimum putavit Orpheus in Hymnis:

Πρωτέα κικλήσκω, πόντου κληῗδας ἔχοντα,
Πρωτογενῆ, πάσης φύσεως ἀρχὰς ὃς ἔφηνεν,
Ὕλην ἀλλάσσων ἱερὴν ἰδέαις πολυμόρφοις,
Πάντιμος, πολύβουλος, ἐπιστάμενος τά τ' ἐόντα,
Ὅσσα τε πρόσθεν ἔην, ὅσα τ' ἔσσεται ὕστερον αὖτις.

Homerus:

Πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτὴς,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε Ποσειδάωνος ὑποδμώς.

Virgilius Georg. 4.

Est in Carpathio Neptuni gurgite vates

Car-

Cæruleus Proteus; magnum qui piscibus æquor,
Et juncto bipedum curru metitur equorum.
——— Hunc & Nymphæ venerantur, & ipse
Grandævus Nereus, novit namque omnia vates,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.
Quippe ita Neptuno visum est, immania cujus
Armenta, & turpes pascit sub gurgite Phocas.

Inde *Neptuni pastorem* eum vocat Papinius in Achilleide. Theocritus Idyl. 11.

Ὡς Πρωτεὺς φώκας, καὶ θεὸς ὤν, ἔνεμε.

Horatius, lib. 1. Od. 2.

Omne cùm Proteus pecus egit altos
Visere montes.

Lucianus histrionem fuisse Protea arbitratus est, de quo ita scribit in Dialogo de Saltatione: *Δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον οὐκ ἄλλο τι ἢ ὀρχηστήν τινα γενέσθαι λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πάντα σχηματίζεσθαι, καὶ μεταβάλλεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα ἐν τῇ τῆς κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμόν, καὶ δένδρου δόνημα, καὶ ὅλως ὅτι καὶ θελήσειεν.* Quæ verò de Protei mutabilitate poetæ sunt commenti, ab Ægyptiorum regum consuetudine videntur emanasse. Illis enim (teste Diodoro) mos erat, aut leonis, aut tauri, aut draconis priorem partem in capite ferre, insignia principatûs, quandoque vero arborem, aliquando ignem, quandoque redolentia supra caput unguenta. Plato in Euthydemo fabulam exponit de fallaciis quibus sophistæ in disputando utuntur. Alii ad naturam rerum referunt: Horatius ad inconstantiam vulgi:

Quo teneam vultus mutantem Protea nodo?

Quidam ad veritatem ipsam accommodant, ut videre est apud Calcagninum & A. Bochium in Symbolicis quæstionibus. Vide sis quoque N. Comitem Mythol. lib. 8. cap. 8.

Protogenes, sig. aliquem *primigeneris*, & à quo genus incipit. Et à poetis sumitur pro eo qui se talem confingit. Juvenalis:

Non est Romano cuiquam locus hic, ubi regnat
Protogenes aliquis. ———

Protogenes, pictor nobilissimus, patriâ Cauneus; Palmam habet tabularum ejus Jalysus, qui est Romæ dicatus in templo Pacis: quem cum pingeret, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent, & sitim, ne sensus nimiâ dulcedine obstrueret. Huic picturæ quater colorem induxit subsidio injuriæ & vetustatis, ut decedente superiore, inferior succederet. Est in eâ canis mirè factus, ut quem pariter casus & ars pinxerit. Non judicabat se exprimere in eo spumam anhelantis posse, cùm in reliquâ omni parte (quod difficillimum erat) sibi ipse satisfecisset. Displicebat autem ars ipsa, nec minui poterat, & videbatur nimia, ac longius à veritate discedere. spumaque illa pingi, non ex ore nasci, anxio animi cruciatu, cum in picturâ verum esse, non verisimile vellet, absterserat sæpius, mutaveratque penicillum, nullo modo approbans. Postremo iratus arti quod intelligeretur, spongiam eam impegit inviso loco tabulæ, & illa reposuit ablatos colores, qualiter cura optaverat, fecitque in picturâ fortuna naturam. Hom. Odyss. 19. Item filia Erechthei Atheniensium regis.

Proxenus, commentarios fecit de Rep. Lacedæmoniorum. Eorum 2. advocat Athen. lib. 6. Item *περὶ πόλεων Σικελικῶν*, cujus 1. citat Steph. in *Γέλα*. Simpliciter idem mem. in *Χαονία*, & Schol. Apollon. lib. 1. Ubi ex eo refert Alconem fuisse Erechthei filium. Ad hæc Mich. Apostolius Cent. 11. Prov. 76.

Aurelius *Prudentius* Clemens, vir Consularis, Hispanus genere, ex Cæsaraugustâ, Christianæ religioni deditissimus. Adolescentiam & juventutem incontinenter actam ibi fatetur ipse & dolet. Septimum & quinquagesimum annum agens res Ecclesiasticas vario carminum genere cœpit componere, doctè & eleganter, nisi quod interdum in vocibus peregrinis, & maximè Græcis, syllabarum quantitatem neglexit, quum tamen Græcas illum literas probè tenuisse testentur librorum ipsius inscriptiones Græcæ. Floruit Theodosii Magni, & filiorum ipsius temporibus, Hieronymo & Ambrosio Synchronus. Vide Gennadium.

Prusa, *Prusias* Solino, *Bursa* Bellonio, *Burussa* Turcis, teste Leunclavio, urbs Bithyniæ hoc tempore primaria, apud mont. Olympi radices, à Nicæâ 25. m. p. in occ. distans, Cotyæum versus 60. ex quâ pars Bithyniæ *Bursia* nominatur, Episc. olim sub Archiepisc. Nicomediensi. sed postea metropolis facta, à *Prusia* rege an. mundi 3279. condita; amplissima ante Turcarum in Europam adventum regia, ab Othomanno eorum rege capta, An. Dom. 1300. Hic Asclepiades medicus claruit, qui senex lapsus scalis interiit, cum multos sanitati restituisset Plin. lib 7. Hic etiam Dion Prusæus, qui scripsit lib. 10. de virtute Alexandri M. &c. *Prusa* altera, *Prusias* Ptolemæo, *Cios* Stephano, urbs Bithyniæ maritima Episc in orâ, inter ostia Ascanii flu. & Dascyleum urb. à quâ parum abest. Prusiæ magna cerasorum copia provenit, ut propterea *Cherasia* vulgò, & *Cheris*, teste Theveto, dicta fuerit. *Prusa* tertia, urbs Bithyniæ mediterranea ad Hippium mont & flu. *Prusias* Straboni Episc. sub Archiepisc. Claudiopolitano, quam Hylas flu. & lacus alluunt. *Barech* hodie ex tab. recent. à priore Prusâ supra 50. m. p. in Bor. distans. Hinc *Prusiacus*. Silius lib. 13.

Donec Prusiacas delatus segniter oras.

Prusias, rex Bithyniæ. apud quem Annibal exulavit, postquam victus à Romanis (tanquam rupti fœderis author) deposcebatur ad pœnas. Livius.

Prussia, nomen regionis, quæ habet ab Oriente Lithuaniam, à Meridie Poloniam, ab Aquilone Livoniam, ab Occidente Pomeraniam. Maritimas urbes habet *Montem regium*, ubi principis sedes, & omnium nunc locupletissimum: *Gedanum* (*Dantiscum* vulgò vocant) urb. ingentem, magnumque mercatorum emporium. Munsterus. Cromerus lib. 3. Hist. Polon. Erasmus Stella de Borussiæ antiquitatibus.

Prytanes, Atheniensium magistratus apud quos, ejectis 30. Tyrannis, decem à Thrasybulo Reipub. præpositi: mox iis quoque à Pausaniâ spretis, quinquaginta Prytanes instituti sunt, de quibus Demosth. Phil. 2. atque alibi, Pollux, lib. 8. & Harpocration his verbis. *Πρυτάνεις πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ μιᾶς φυλῆς οἱ διοικοῦντες τὰ πάντα τῆς φυλῆς πεντήκοντα.*

ideo

non provenit. Unde proverb. apud Suidam ex Cratino: *Psyra Bacchum*: subandi *non producit*. Stephanus: Λαμβάνεται δὲ τὸ ὄνομα ἐπὶ εὐτελείᾳ, διὰ τὸ εὐτελέστατον εἶναι τὴν νῆσον. *Psyra* igitur vocem esse Phœniciam, nemo negaverit, qui sciet בסירא *bsira*, Chaldæis & Syris idem esse quod εὐτελῆ, *vilem*, nempe ac *despicabilem*. Bochartus.

Ptelеum, duorum op. nomen, unum Thessaliæ, alterum Messeniæ, Spartanis postea attributum. Thessalicum Plinio est *nemus Pteleon*, tanquam si *ab ulmis* dicta fuisset Πτελεών. Ejus mem. tum alii, tum Lucan. lib. 6.

———Pteleosque & Dorion ira
Flebile Pieridum.———

Vide sis If. Voss. ad Melam. lib. 2. cap. 3.

Pteria, urbs munitissima Cappadociæ, à Cyro expugnata ac deleta. Herodotus.

Pterophoros, reg. Scythiæ circa Hyperboreos montes damnata caligine. Hinc mos pennas in pileis gestandi processisse videtur apud omnes penè Europæos. Ferrarius. Vide Plin. 4. 12.

Ptolemæus, Lagi, gregarii militis fil. maximæ authoritatis apud Alex. M. post cujus mortem Ægypto & Africâ, & magnâ Arabiæ parte potitus, regnavit an. 40. à quo deinceps Ægyptii reges *Ptolemæi* appellati sunt. Alexandri M. sub quo militavit, res gestas perscripsit, teste Curtio, lib. 9. & Arriano in Præfat. Hist. de Exped. Alexandri. Hujus Historiam laudat. Plin. Hist. Nat. lib. 12. & 13. Mem. & Plut. in V. Alexandri. Hic duos filios habuit. *Philadelphum* & *Ceraunum*. Decessit in rerum gestarum gloria, cum paulò ante, regni abdicatâ administratione, Regem filium constituisset *Philadelphum*. Trogus, lib. 15. Qui Philadelphus vir doctissimus fuit, Stratonis discipulus, & Bibliothecam illam celeberrimam instituit, quæ usque ad primum Alexandrinorum & Romanorum bellum duravit. Regnavit an. 38. ubique relicto Ptolemæo *Evergete*. Hic 26. annis regno potitus moriens successorem habuit Ptol. *Philopatorem*; qui 17. an. regnavit. De hoc quædam habet Grotius ad illud Maccab. 3. οὐ μόνον τοῖς ἀπηγορευμένοις ἀσελγείαις ἀπηχθῆσθαι, &c. Perstitit in libidinibus innumeris. Polybius de eo ἀλλόφυλος ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐν τῷ βίῳ μεθυσμοῖς καὶ κραιπάλαις. Idem in fragm. à doctissimo Valesio editis ex lib. 13. μετὰ τὸ συντελεσθῆναι τὸν περὶ κοίλην Συρίαν πόλεμον, ἀποστὰς πάντων τῶν καλῶν ἐτράπετο πρὸς βίον ἄσωτον. Vide & quæ sequuntur ex lib. 15. Justin. vero lib. 30. Contentus recuperatione urbium quas amiserat, factâ pace, avidè materiam quietis arripuit, revolutusque in luxuriam, occisâ Eurydice uxore, eademque sorore suâ, Agathocleæ meretricis illecebris capitur. Atque ita omnem magnitudinem nominis ac Majestatis oblitus, noctes in stupris, dies in conviviis consumit. Adduntur instrumenta luxuriæ, tympana & crepundia; nec jam spectator Rex, sed magister nequitiæ, nervorum oblectamenta modulatus, &c. Strab. lib. 17. de Regibus Ægypti Ἅπαντες μὲν οὖν οἱ μετὰ τὸν τρίτον Πτολεμαῖον ὑπὸ τρυφῆς διεφθαρμένοι, χείριστα δ' ὁ τέταρτος. Post eum Ptol. *Epiphanes* regni gubernacula suscepit, eaque tenuit an. 23. Post hunc Ptol. *Philometor*, quum 35. annis Ægypti regnum tenuisset, fratrem suum *Evergetem* alterum, moriens regem constituit. *Evergetes* autem qui & *Physcon* dictus est, regn. an. 29. cui Ptol. cognomento *Lathyrus* successit. Lathyro autem *Auletes*, Cleopatræ pater. Post hunc Ptol. cognomento *Dionysius*, Cleopatræ frater, qui Pompeium post Pharsalicam cladem in Ægyptum fugientem interimendum curavit. Strabo, lib. 17. Ptolemæorum stemma habes apud Paulum Manutium Quæsitis per Epist. lib. 1. Epist. 10. Hinc *Ptolemæus*. Propertius:

Et Ptolemæa littora capta Phari.

Ptolemæus, Agesarchi F. Megalopolitanus historiam scripsit Ptol. Philopatoris 4. Regis Ægypti. Hujus hist. lib. 2. citat. Athen. lib. 6. tertium vero lib. 10. Mem. quoque Clem. in Προτρεπτ. & ex eo Arnobius, lib. 6. Jos. Simlerus suspicatur scripsisse etiam de regiis in Alexandriâ palatiis, ac de animalibus quæ in eo nutriuntur. Sed is est Ptol. Euergetes secundus, teste Athen. lib. 14. Vossius; quem etiam vide; H. Gr. lib. 1. cap. 21.

Ptolemæus Mendesius, historicus, cujus locum quendam in commentariis suis exscripsit Apio Alexandrinus, ut Clem. refert. lib. 1. Στρωμ. & ex eo Euseb. Præp. 10. 11. Ubi etiam dicitur Ptolemæum hunc non Regem fuisse sed sacerdotem. Vide Voss. Hist. Gr. 2. 5.

Ptolemæus Alexandrinus cognomento Chennus, floruit sub Trajano & Adriano Impp. Reliquit opus περὶ παραδόξου ἱστορίας, item *Sphinga*, quæ fabula est historica; adhæc Ἀνθόμηρος, poema viginti quatuor librorum, cui inde nomen, quod Homericæ Iliadis vel Odysseæ, libros adæquaret. Alia quoque edidisse ait Suidas. Cum autem hunc Ptolemæum Suidas fuisse Hephæstionis filium dicat; non dubium quin idem sit, ac ille, quem designat Photius in Bibl. Cod. 190 cujus beneficio ex 7. Ptolemaicæ historiæ Excerpta habemus, sane nec inutilia, nec injucunda.

Ptolemæus Rex Cypri, à Romanis regno suo barbare & injustissimè pulsus. De quo Vell. Pat. lib. altero, *Idem Pub. Clodius in Senatu sub honorificentissimi ministerii titulo M. Catonem à Rep. relegavit; quippe togam tulit ut is Quæstor cum jure prætorio, adjecto etiam Quæstore, mitteretur in insulam Cyprum ad spoliandum regno Ptolemæum, omnibus morum vitiis eam contumeliam meritum*, &c. Mirum profecto Schema, quasi morum vitia Ptolemæum regno exuere & Romanis spoliandum tradere debuerint. Aliter autem & verius Am. Marcel. 14. 27. ubi de Cypro: *Nec piget dicere avidè magis hanc insulam populum Romanum invasisse, quàm justè. Ptolemæo enim Rege fœderato nobis & socio, ob ærarii nostri angustias jussò sine ullâ culpâ proscribi, ideoque hausto veneno voluntaria morte deleto, & tributaria facta est & velut hostiles ejus exuviæ classi impositæ, in urbem advectæ sunt per Catonem.* Florus quoque non obscure indignitatem rei innuit cum 3. 9. inquit; *Divitiarum tantum erat fama nec falsò, ut victor Gentium populus & donare regna consuetus Pub. Clodio Tribuno duce socii, vivique regis confiscatione mandaverit.* Videnda quæ ad loca prædicta notarunt Hen. Valesius & Freinshemius.

Ptolemæus, astrologus, natione Ægyptius, Alexandriæ professus est, liberalium artium, ac Græcarum literarum studiis clarus temporibus Antonini. Primus apud Græcos cœli rationem diligentius explicuit;

 inven-

inventaque ab Hipparcho instrumenta clarius demonstravit. De Musicâ, & rebus aliis, tum de Geographiâ absolutissimè scripsit. Fuerunt & alii hoc nomine, ut Pyrrhi regis filius, & Cypriorum rex, qui suis divitiis Romanorum locupletavit ærarium. Vide Voss. Hist. Gr. 4. 17. *Ptolemaos* quoque sex alios commemorat Suidas, quinque Grammaticos, & unum versificatorem: quorum opera ad nos minime pervenerunt. Josephus item alium ponit Abobi filium, Simonis ducis Judæorum generum, quem socer Jericho tempore belli Macchabaici præfecerat. At ille incensus regni cupiditate, invitatum ad cœnam, incautum interfecit.

Ptolemais, urbs quatergemina: Prima Æthiopiæ sub Ægypto, ad sin. Arabicum, quæ *Theron*, i. e. *ferarum*, cognominatur à Ptolemæo, & *Epitheras* à Plinio, *Suachen* nunc dicta, à Berenice urbe ejusdem oræ 602. m. p. in ort. Long. 66. 00. Lat. 16. 26. Secunda Cyrenaicæ, in orâ litorali, antea *Barce*, nomen habens à *Ptolemao* rege conditore, *Tolometta* hodie inter Arsinoen ad occ. & Cyrenen ad ort. Long. 49. 06. Lat. 31. 10. Tertia Phœnices marit. apud Palæstinæ fines, olim *Ace* Plinio, *Acon* Ebræis, colonia quondam Cl. Cæsaris, teste Plinio 5. 19. *Ace* etiam Stephano, qui sic dictam prius putat, quod ibi Hercules à vulnere curatus sit. Long. 66. 30. Lat. 33. 00. Quarta Ægypti in Thebaide, ad Nilum, inter urb. Crocodilorum, & Abydum, à quo 22. m. p. aberat in Bor.

Ptolemais, fossa quædam Ægypti manu facta ducta ab ostio Pelusiaco ad urb. Arsinoen in sin Arabicum: sic dicta à *Ptolemao* rege, qui eam absolvit. *Ptolemaorum fluvium* vocat Ælian. ad Anim. lib. 12. cap. 29. Item Ciliciæ urbs. Strabo, Urbs quoque Arsenoitis Nomi in Ægypto. Ptol.

Publica, D. Joannis Chrysostomi mater, pulsata jussu Juliani Apostatæ a satellite quodam, quòd contra illius edictum virginum choros psallentes haberet. Theod. lib. 6. cap. 36. Hist. trip.

Publicola, cognomen Publii Valerii qui primus cum Bruto post expulsos Reges Consul declaratus est, quòd *coleretur à populo*, seu quòd ipse *populum coleret*. Silius. lib. 2.

> *Huic comes aquato sociavit munere curas*
> *Publicola, ingentis Volesi Spartana propago,*
> *Is cultum referens insigni nomine plebem.*

Dionys. Ant. lib. 5. Καὶ τέθειν) αὐτῷ ἐπώνυμον Ποπλικόλαν. Τοῦτο κτ̀ τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον βούλε) δηλοῦν δημοκηδῆ.

P. Decius Mus, conf. bello Latino cum Tito Manlio Torquato, cum oraculo responsum esset eam partem superiorem futuram, cujus dux se ultro diis manibus devovisset, ita cum collega pactus est, ut cujus ex duobus cornu prius pedem retulisset, is se devoveret; cumque prior ea pars, in qua constiterat, hosti cederet, ipse solenni se certamine devovit pro salute exercitus, atque ita equo concitato, in confertos hostes se immisit, suáque morte suis victoriam peperit. Plut. Paral.

P. Decius Mus, superioris filius, patris exemplum imitatus, quarto consulatu se pro exercitu devovit. ann. urbis 468.

Publius & Laberius, poetæ mimorum, Julii Cæsaris familiares ambo, sed Publius acceptior. Nam Laberii maledicentiâ, simul & arrogantiâ, Cæsar magnopere offendebatur. Is Publius genere Syrus fuit, conditione servus: puer enim & forma & ingenio à Domitio manumitti & erudiri meruit. Romam venit ad ludos Cæsaris, ubi mimos suos legit, magno ipsius populi applausu. Authores Gellius & Macrobius. *Publius* prænomen ejus quòd populo gratus fuit.

Pucinum, opidum est Histriæ in Mediterraneis. Ptol. lib. 3. cap. 1. hodie *Prosecho*, in foro Julio situm est. Hinc vina à Plinio tantopere laudata, *Pucina* vocata, quæ nunc à Germanis *Beinfal* appellantur. Plin. lib. 14. cap. 6. statim ab initio. Lon. 36. 20. Lat. 45. 40.

Pudicitia, Dea Romanis culta. Festus. Juvenal. Sat. 6.

> *Credo Pudicitiam Saturno rege moratam*
> *In terris, visamque diu. cum frigida parvas*
> *Preberet spelunca domos.*
> *Paullatim deinde ad superos Astraa recessit*
> *Hâc comite.* ———

Claudianus de Conf. Olyb. & Prob.

> ——— *Credes ex athere lapsam*
> *Stare Pudicitiam.* ———

Pulcheria, beata & pia Imperatrix, obdormivit in Christo, anno Domini 459. omnia sua pauperibus reliquit bona: Multa autem construxit oratoria, domosque pauperibus, necnon sepulchra peregrinis ædificavit, intra quæ sancti Laurentii martyris templum construxit, Niceph. hist. Eccles. Venit à Latino *pulcher*, quod à Græco πολύχρης, teste Jul. Scaligero de causis L. L. lib. 1. cap. 22. Inde forsan Anglicanum nostrum *Handsome*.

Puppius, poeta tragœdus, teste Acrone Horatii Scholiaste, affectus spectantium admovit ut eos flere compelleret. Unde Horatius:

> ——— *Lacrymosa poemata Puppi.*

Puteoli, post Lucrinum lacum (inquit Cluverius) sequitur opidum *Puteoli* pl. num. Latinis fere auroribus, exceptis poetis: dictum; Græcis vero Δικαιάρχεια, sive Δικαιαρχία & contractè Δικαρχία. quo frequenter Latini usi sunt poetæ: ut Græci etiam sub Romanis Imp. sæpe usurparunt Ποτίολοι, sive Ποτίολοι. Fama opidi apud auctores est celeberrima; vulgari nunc vocabulo dicitur *Pozzuolo*. Plin. lib. 3. cap. 5. *Lacus Lucrinus & Avernus: dein Puteoli colonia, Dicaarchia dicti.* Strabo lib. 5. post descriptionem Lucrini. Averníque lacus: Ἑξῆς δ' εἰσὶν αἱ περὶ Δικαιαρχίαν ἀκταί, καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐστὶ πρότερον μὲν ἐπίνειον Κυμαίων, ἐπ' ὀφρύος ἱδρυμένον. Κατὰ δὲ τὴν Ἀννίβα στρατείαν συνῴκισαν Ῥωμαῖοι, καὶ μετωνόμασαν Ποτιόλους ἀπὸ τῶν φρεάτων. Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς δυσωδίας τῶν ὑδάτων. &c. Festus: *Puteolos dictos putant ab aqua calida putore: quidam à multitudine puteorum, earundem aquarum gratiâ factorum.* Varro lib. 4. de L. L. *A puteis opidum Puteoli, quod sint circa eum locum aqua frigida & calida multa; nisi à putore potius, quod putidus sit odoribus sape ex sulfure & alumine.* Primos opidi conditores quod attinet, quia id, Strabone teste, navale fuit Cumanorum, ab his conditum videri poterat. At Stephani Epitomator sic habet: Ποτίολοι, πόλις Σαμίων, ἥτις καὶ Δικαιάρχεια. Et B. Hieronymus in Eusebii Chronicor. lib. 2. sic tradit: Olymp. 64. an.

4. *Samii Dicaarchiam condiderunt, quam nunc Puteolos vocant.* Pop. *Puteolani.* Inde *sinus* Puteolanus, de quo Cluver. Ital. Ant. lib. 6. 4. pag. 1141. Long. 38.11. Lat. 40.47.

Pyanepsia, sacra apud Athenienses. Authores in nomine variant. Harpocration à Lycurgo Πυανοψίαν, ab aliis Πυανέψια appellari tradit. Πυανοψίαι, inquit, Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Μενεσαίχμου, καὶ ἡμεῖς Πυανοψίαν ταύτην τὴν ἑορτὴν καλοῦμεν. οἱ δὲ ἄλλοι ἅπαντες Πυανέψια, ὅτι πάντας οἶδεν κυάμους τῇ ὄψει. Ἀπολλώνιος, καὶ χιδὸν οἱ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἑορτὴν γεγραφότες. At Πυανέψια, ἀπὸ τῶν κυάμων καὶ ἕψειν *à coquendis fabis*: Hesychius: Πυανέψια, ἑορτὴ Ἀθήνησι. εἴρηται δὲ παρόσον κυάμων ἐμπίμπλανται. Καὶ ἄγεται Πυανεψιῶνος ἑβδόμῃ, ἐπειδὴ ἕψουσι ἔτνος, οὕτως δὲ κέκληται ὁ μήν. Καὶ ἡ ἑορτὴ διὰ τὸ ἀθάρα ἕψειν, ἃ καλοῦσι πύανα. Sic lego; & sensus est: *Pyanepsia, festum Athenis; dictum vero est quatenus fabis implentur: & agitur septima die mensis Pyanepsionis; quoniam coquunt pulmentum; sic vocatur & mensis, & festum, quod in eo pultem coquerent, qua vocarentur* Pyana. Eust. ad Iliad. B. Πυανεψιὼν δὲ, ὅλε μηνὸς ὄνομα παρ' Ἀττικοῖς κυάμοις ἑψή σει παρωνυμούμενος. Origo est a Theseo, qui è Creta reversus, annonæ reliquia in olla miscuit, & coctas simul sociis exhibuit. Plutarchus. Θάψας δὲ τὸν πατέρα, τῷ Ἀπόλλωνι τὴν εὐχὴν ἀπεδίδυ τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Πυανεψιῶνος μηνὸς ἱσταμένου. Ταύτῃ γὰρ ἀνέβησαν εἰς ἄστυ σωθέντες. Ἡ μὲν οὖν ἕψησις ὀσπρίων λέγεται γίνεσθαι διὰ τὸ σωθέντας αὐτοὺς εἰς ταυτὸ συμμῖξαι τὰ περίοντα τῶν σιτίων, καὶ μίαν χύτραν κοινὴν ἑψήσαντας συνεστιαθῆναι, καὶ συγκαταφαγεῖν ἀλλήλοις. Votum Thesei memorat Scholiastes Aristophanis ad Equites. Τινὲς δὲ Θησέα φασὶ κατ' ὃν καιρὸν Κρήτην ἔπλει, κατάσχοντα Δῆλον διὰ χειμῶνα, εὔξασθαι τῷ Ἀπόλλωνι, καταστέψειν κλάδοις ἐλαίας, ὅταν σωθῇ, τὸν Μινόταυρον ἀποκτείνας, καὶ θυσιάζειν. καὶ τὴν ἱστορίαν ταύτην κατεστέψαντα ἑψῆσαι χύτραν ἀθάρας, καὶ ἴτριας, καὶ βωμὸν ἱδρύσασθαι. Διὸ καὶ Πυανέψια δοκεῖ λέγεσθαι, οἷον Κυαμέψια, τὸ γὰρ πρότερον τοὺς κυάμους, πυάνους ἐκάλουν. Quæ totidem verbis à Suidâ proferuntur; brevius autem ab Eust. in Iliad χ Castellanus.

Pygela, urbs Joniæ; Πολίχνιον vocat Strabo lib. 14. Pomponius & Plinius scribunt per Φ & nomen ἀπὸ τῆς φυγῆς ducunt. Melæ verba sunt: *Ibi à fugitivis, ut aiunt, condita (nomen fama annuit) Phygela.* Plinii: *Juxta fugitivis conditum (uti nomen judicio est) Phygela:*

Pygmai, po. in extremis Indiæ montibus habitantes (Plin. 7. 3.) salubri cœlo semperque vernante fruentes, ternos dodrantes non excedentes: Sunt qui nomen eos habere volunt ἀπὸ τῆς πυγμῆς, i. e. *pugno*, contra rationem; cum ἀπὸ τῆς πήχυος, i. e. *cubito.* originatio deducenda sit. Πυγμαῖοι ergo erunt quasi πηχυαῖοι, quippe *cubitales.* Hinc & *Spithamai* dicuntur, quòd ternas *spithamas* longitudine non superent. Etymon hoc approbatur ab Eustathio in principio Iliad. γ & ab August. de C. D. 16. Hieronymus vero aliter in 27. Ezech, *Sive Pygmai sunt* (inquit) *id est, bellatores, & ad bella promptissimi*, ἀπὸ τῆς πυγμῆς, *qua Graco sermone in certamen vertitur.* Quædam de Pygmæis habet Lud. Vives ad Aug. de C. D. lib. 16. cap. 8. Diversis locis ab auctoribus collocantur. Plinius, uti supra, inter Indiæ gentes recenset. Pomponius lib. 3. ponit in eâ Arabiæ parte, quæ ultra sinum Arabicum in Æthiopiam vergit. Ibidem eos quoque collocare videtur Ptolemæus, si per *Nubas* intellexeris *Pygmaos*, uti Hesychius: Νοῦβαι, Πυγμαῖοι, nec enim de aliis quam de his accipi possit locus iste Hesychii. Aristot. lib. 9. de Hist. An. eos ad fontes Nili traducit. Verba ejus sic concipiuntur in libris manu exaratis: Οἷον οἱ γέρανοι ποιοῦσι. μεταβάλλουσι γὰρ ἐκ τῶν Σκυθικῶν πεδίων εἰς τὰ ἕλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου, ὅθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ, οὗ καὶ λέγονται τοῖς Πυγμαίοις ἐπιχειρεῖν, οὐ γάρ ἐστι τοῦτο μῦθος. Quod oratiunculæ huic fidem adstrueret Philosophorum summus, id concoquere non potuit quisquis vulgatæ lectionis auctor fuit; ac propterea verba illa de pugnâ Pygmæorum cum gruibus suo modo reformavit. Quamvis autem fabella hæc excusa sit à Græculis, fingendi, & fabulandi semper cupidis, ratio tamen quamobrem hoc in tractu Pygmæos collocarint veteres, hanc fuisse putat Clariss. Vossius: quòd Troglodytarum & Æthiopum multi essent κολοβοὶ sive recutiti. Hinc tot Coloborum gentes in Æthiopiâ. Idem vero Aristoteli & aliis nonnullis κολοβὸς & Pygmæus, sive nanus. Κολοβοὺς enim lib. 2. de Gen. Anim. circa finem & alibi, vocat non illos tantum, qui uno aliquo membro essent mutilati, sed eos etiam, quorum universæ corporis partes in utero matris oblæsæ, & justo essent breviores, Strabo lib 17. iisdem in locis creditos quidem, sed confictos existimat, sumptâ inde fictionis occasione quòd in Æthiopiâ interiori omnia fere animalia exigua nasci compertum sit. Contra Philostratus lib 3. sub terrâ eosdem ponens loca incolere scribit supra flu. Gangem, cui cum Aristotele convenit in eo, quod specus habitari dicit ab illis. Solinus in Thraciæ descriptione ad Geraniam urb. juxta Strymonem & Hæmum creditos fuisse Pygmæos, & à gruibus pulsos ait. Vide Plin. 4. 11. Horum mulieres quinto anno pariunt, & senescunt octavo. *Fama est* (inquit Plinius) *insidentes arietum, caprarumque dorsis, armatos sagittis veris tempore, universo agmine ad mare descendere, & ova pullosque gruum consumere, ternis expeditionem eam mensibus confici, aliter futuris gregibus non resisti, casas eorum luto, pennisque & ovorum putaminibus confici.* Stephanus eos sic dictos scribit à *Pygmao* Dori filio, Epaphi nepote. Qualia autem sint eorum corpora, eleganti similitudine docet Aristot. ubi supra: Ὥσπερ οὖν οἱ ἐπὶ τῶν καμπύλων γεγραμμένοι, μικροὶ μὲν εἰσι, φαίνονται δὲ ἔχειν πλάτη, καὶ βάθη. ὁμοίως συμβαίνει καὶ τοῖς Πυγμαίοις. Frustra quærunt viri eruditi (inquit Vossius) quænam sint illæ tabernarum picturæ, quæ effigiem hujusmodi Pygmæorum exhibeant. Scribendum; οἱ ἐπὶ καμπύλων γεγραμμένοι, vel, si mavis, καμπύλων, idem significante vocabulo. Tales nempe sunt Pygmæi, quales videntur esse imagines, quæ in curvis & sinuosis tabulis repræsentantur. Hinc rectè *curvatum* dixit Prop. lib. 4.

Nanus & ipse suos breviter curvatus in artus
Jactabat truncas ad cava buxa manus.

De pugnâ Pygmæorum cum gruibus passim poetæ. Homerus Iliad. 2.

Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
Κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι.

Statius ni fallor:

Pendula ceu parvis motura bella colonis
Ingenti clamore grues, æstiva relinquunt
Thracia, cum tepido permutant Strymina Nilo
Ordinibus variis per nubila texitur alis
Litera pennarumque notis inscribitur aer.

Oppianus Halieuticωn lib. 1:

Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγύπτοιο ῥοάων
Ὑψιπετὴς γεράνων χορὸς ἔρχεται ἠεροφοίτων
Ἄτλαντος νιφόεντα πάγον, καὶ χεῖμα φυγοῦσαι,
Πυγμαίων τ' ὀλιγοδρανέων ἀμβλυνεῖ γένεθλα.
Τῶν δ' ἄρ' ἐκθαμβηθεὶς κατὰ στίχας εὐρέες ἐσμοὶ
Ἠέρα τε σκιάουσι, καὶ ἄλλυτον ὄγμον ἔχουσιν.

Juvenal. Sat. 13.

Ad subitas Thracum volucres, nubemque sonoram
Pygmæus parvis currit bellator in armis.
Mox impar hosti, raptusque per aera curvis
Unguibus à sævâ fertur grue. Si videas hoc
Gentibus in nostris risu quatiere: sed illic
Quanquam eadem assiduè spectentur prælia, rides
Nemo, ubi tota cohors pede non est altior uno.

Hinc Pygmæus. Ovid. 6. Fast.

Nec quæ Pygmæo sanguine gaudet avis.

Id est grus. Juvenal. Sat 6.

——— Breviorque videtur
Virgine Pygmæâ, nullis adjuta columnis,
Et levis erectâ consurgit ad oscula plantâ.

Vide Theo. Brovvn, de Pseudodoxiis epidemicis lib. 4. cap. 11.

Pygmalion, Beli Tyriorum regis fil. frater Didûs, qui cum ardentissimâ auri cupiditate flagraret, ad Sichæi patruelis sui, & sororis suæ viri opes animum adjecit; illumque spe potiundi auri, ante aras dolo interemit. Cujus cædis cùm in somnis à mariti umbrâ certior facta esset Dido, clam sublatis thesauris, fugæque comitibus assumptis, naves conscendit, & in Africam appulsa, primum Byrsam, deinde Carthaginem condidit. Virg. Æn. 1.

——— Sed regna Tyri germanus habebat
Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes,
Quos inter medius venit furor; ille Sichæum
Impius ante aras, atque auri cæcus amore
Clam ferro incautum superat.

Idem ibidem:

——— Portantur avari
Pygmalionis opes pelago.

Hinc Pygmalioneus. Silius, lib 1.

Pygmalioneis quondam per cærula terris
Pollutum fugiens fraterno culmine regnum
Fatali Dido Libydes appellitur ora.

Vide Appianum in Punicis. *Pygmalion* (inquit Bochartus) est פוגמעליון *Pugmeelion*, id est, *quies ab altissimo*, Deo scilicet uno verbo Παυσίθεος פוג Ebræis est פוגה, & *Elion* Deus Phœnicum, ut ex Sanchoniathone patet.

Pygmalion, Cilicis fil. qui ex eburneâ statuâ Veneris beneficio in puellam transformata, Paphum suscepit, Paphi Cypri urbis conditorem. Ovid. Met. 3. Videtur esse idem cum priori. Vide Boch. Georgr. pag. 370.

Pylades, Strophii Phocensis fil. indissolubili amicitiæ vinculo cum Oreste conjunctus. Nam cum Clytemnestra ab Ægistho adultero adjuta Agamemnonem occidisset, Strophius Orestem adhuc puerum certissimæ neci subduxit, & in regno suo unà cum Pylade educavit. Posteaque cum Orestes, gratiâ vindicandæ paternæ mortis matrem peremisset, eamque ob rem in furorem versus esset, Pyladem perpetuum omnium suarum profectionum comitem habuit, & socium periculorum: tantaque sese mutui amoris vehementiâ sunt prosecuti, ut alter pro altero mori non recusaret. Ovid. Pont. 2. El. 3.

Adfuit insano juvenis Phoceus Oresti.

Idem ibidem Eleg. 6.

Non ita vixerunt Strophio atque Agamemnone nati.

Pulchrè omninò Manil. lib. 2.

Unus erat Pylades, unus qui mallet Orestes
Ipse mori, lis una fuit per secula mortis,
Alter quod raperet fatum, non cederet alter.
Et duo quæ potuere sequi vix noxia pœnis.
Optavitque reum sponsor non posse reverti
Sponsoremque reus timuit, ne solveret ipsum.

Martialis:

Ut præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestem.

Vide Barth. ad Stat. pag. 163.

Pylene, Ætoliæ op. Hom. Iliad. 2. Ejus mem. Papinius Theb lib. 8.

Nunc tumida Calydonis opes, nunc torva Pylenes
Agmina. ———

Idem Theb. 4.

——— Sensit scopulosa Pylene.

Pylus, Tres olim fuere *Pyli*, juxta adagium apud Aristoph. quod etiam Plutarchus refert:

Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο, Πύλος γε μέν ἐστι καὶ ἄλλος.

(In eos dictum qui supra alios gloriantur, quasi doctiores, aut fortiores, aut aliâ in re præstantiores.) Messeniæ erat una, altera Arcadiæ, tertia vero Elidis sita inter Penei & Selleentis ostia. Omnes tres Nestorem sibi vindicabant. Nestori autem novem parebant urbes juxta Homerum, quas omnes ordine in Bœotiâ recenset. Harum vero caput erat ipsa Pylos, atque inde *Enneapolis* vocabatur. Hæc quoque refer novem sedilia in litore Pylio extructa apud Hom. initio lib. 3. Od. Quæ ita interpretatur Eustathius: Οἱ δὲ παλαιοί φασιν ἐννέα Πυλίοις ἕδρας εἶναι διὰ τὸ καὶ πόλεις τοσαύτας ὑπὸ ἐξουσίαν κεῖσθαι τοῦ Νέστορος. Inepti vero sunt qui Nestorem tribus illis Pylis præfuisse credunt: Hoc enim qui potuit fieri, aut cur controversia fuisset, quam Pylum intellexisset Homerus? Itaque verum est, urbes Nestori subjectas fuisse illas novem quas ordine Homerus recensuit. Porro ab istis 3. *Pylis* dicta est regio *Triphylia*. If. Voss. Ovid. Epist. 1.

Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva
Misimus: incerta est fama remissa Pylo.

Hinc *Pylius*. Idem Ponticorum 1.

Crede mihi pylio Nestora major eris.

Martialis:

Sic pater in Pylios, Cumæos mater in annos
Vivat. ———

Pyramides, nihil aliud fuerunt quàm regum Ægyptiorum pecuniæ otiosa & stulta ostentatio. Plin. lib. 36, cap. 12. quippe cum faciendi eas causa à plerisque

tradi-

traditur, ne pecuniam successoribus, aut æmulis insidiantibus præberent. Plures in Ægypto passim extiterunt, nullæ tamen clariores tribus illis de quibus Mela scribit, lib. 1. cap. 9. quæ orbem implevere famâ, conspicuæ undique adnavigantibus, sitæ in parte Africæ, monte saxeo, sterilique inter Memphin op. & Delta. unde Martialis:

> *Barbara Pyramidum sileat miracula Memphis.*

Turres autem sunt, inquit Solinus, fastigiatæ ultra excelsitatem omnem, quæ manu fieri possit. Sub his Ægyptiorum reges sepulti fuerunt. Sunt autem propriè Pyramides, moles Geometricâ ratione constructæ in modum flammæ (ἀπὸ τοῦ πυρὸς) ut à lato videlicet in acutum tendant. Ammianus Marcellinus lib. 22. *Pyramides ad miracula septem provecta, quarum diuturnas surgendi difficultates scriptor Herodotus docet, ultra omnem omnino altitudinem, quæ humanis confici potest, erecta sunt turres, ab imo latissima, in summitates acutissimas desinentes. Quæ figura apud Geometras ideo sic appellatur, quòd ad ignis speciem τοῦ πυρὸς, ut nos dicimus, extenuatur in conum: quarum magnitudo quoniam in celsitudinem nimiam scandens gracilescit paulatim, umbras quoque mechanicâ ratione consumit.* Aliqui dictas volunt ἀπὸ τῶν πυρῶν, h. e. *à tritico*, quo illic per regem collecto, magna annonæ caritas per Ægyptum secuta est. Docet id Stephanus περὶ πόλεων· Ὠνομάσθησαν δὲ Πυραμίδες ἀπὸ τῶν πυρῶν, ὡς σῖτον συναγαγὼν ὁ βασιλεὺς, ἔθηκεν ἐποίησε σῖτον κατὰ τὴν Αἴγυπτον. Videtur hoc etymon priori præferendum, eò quòd *Pyramis* & πυρὸς conveniant primæ syllabæ modulo, contra quam fit in πῦρ, ejusque derivatis. *Pyramidis* autem vocabulum forsan Ægyptiacum est; quod illis *Paramon*. Certe Arabes, Ægyptiis vicini, *Haramon* vocant Pyramidem. Sicut *Alharaman* duæ Ægypti Pyramides in occidentali ripâ Nili dicuntur. *Haramon* itaque *Pyramis dicta*. Ita Græcis palus ab ἕλος, *pubes* ab ἥβη. Sicut הרמון *harmon* Ebræis *arcem & palatium* denotat, uti ab altitudine quoque *Hermon* mons dictus videtur. Lucan. lib. 9.

> *Nunc mihi Pyramidum tumulis evulsus Amasis*

Propertius 3. 2.

> *Nam neque Pyramidum sumptus ad sidera ducti.*

Inde *saxa Pyramidum* apud Statium in Sylvis.

Pyramus, flu. qui per angustias Tauri montis per Ciliciam defertur. Ejus mem. Dionysius vers. 866.

> Καὶ τὸ μὲν πλείστων ποταμῶν ἐπιμίσγεται ὕδωρ
> Τηλόθεν ἐρχομένων Πυράμου τε καὶ Πινάρου.

Ubi Scholiastes: Ὁ δὲ Πύραμος σκολιός τε ῥέει, ὡς ἄρα, καὶ κατάπιπτων εἰς βυθὸν φάραγγι ψόφον περιβάλλει βροντῇ παραπλήσιον, καὶ χοῦν δὲ πάνυ πολλὴν, ὡς ὁ χρησμὸς φησι καλύπτει ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Διὸ καὶ χρησμὸς ἐξέπεσε ἐν ὑπερβολῇ τοιοῦτος.

> Ἔσσεται ἐσσομένοις, ὅτε Πύραμος εὐρυδίνης
> Ἠϊόνα προχέων ἱερὴν εἰς Κύπρον ἵκηται.

Hesychius: Πύραμος, ποταμὸς Κιλικίας, ἄλλοι δὲ χέρσον ὑπὸ καλοῦσι. Ejus meminere Strabo lib. 12. Arrianus lib. 1. & Qu. Curtius lib. 3. cap. 4. Hodie *Malmistra* Nigro dicitur.

Pyramus, adolescens Babylonius, qui Thisben mutuo amore prosecutus est: verùm cùm adeo à parentibus uterque observaretur, ut nullo modo se complecti possent, egredi urbem ad constitutum locum decreverunt. Quò quidem cùm prior pervenisset Thisbe, à leænâ illic transeunte perterrefacta in antrum vicinum confugit. Pyramus deinde adveniens, cùm velum quod fugienti Thisbe è capite ciciderat, cruentatum repperisset, eam putans à feris fuisse dilaniatam, gladio, quem secum habebat, sub moro arbore incubuit. Thisbe autem ex antro egressa, cùm Pyramum vulnere confectum vidisset, eodem se gladio confodit. Utrumque autem sub moro arbore occisum volunt, ejusque fructus, cùm antea candidi essent, ex eorum sanguine atrum colorem traxisse. Ovid. Met. 4.

Pyrenea Venus, *Portus Veneris* Melæ, & aliis *Templum Veneris*, op. Gall. Narbon. in confin. Hisp. *Capo de Creux* hodie dicitur.

Pyrenæus, mons Hisp. maximus, illam à Galliâ separans, ab Oceano in mare Mediter. extensus ad 80. mill. Hispanica, ex cujus medio ferunt utrumque mare conspici. Auson. Epist. 24.

> ——— *Me Punica lædit*
> *Barcino, me bimaris juga ninguida Pyrenæi.*

Dionysius vers. 288.

> Τοῖς δ' ἐπὶ Πυρρηναῖον ὄρος καὶ δώματα Κελτῶν.

Hi montes Ptolemæo & Stephano Πυρήνη vocantur, ut & Sil. Italico *Pyrene*. Ab Æmilio Probo nuncupantur *saltus Pyrenæus*, quo nomine etiam Cæsar, Livius, Suetonius & Orosius appellarunt. *Alpes* vocantur ab Agellio ex Varrone; nominat enim horum accolas *Hispanos Alpinos*. Cæterùm de *Pyrenæis* duplex fabula jactatur apud Græcos: Una de *Pyrenes* nomine dictis, Bebrycis regis filiæ, quæ ab Hercule illàc iter faciente vitiata, cum metu patris aufugisset in sylvas, à feris discerpta esse creditur. Silius lib. 3.

> *Pyrene celsâ nimbosi verticis arce*
> *Divisos Celtis altè prospectat Iberos;*
> *Atque æterna tenet magnis divortia terris.*
> *Nomen Bebryciâ duxere à virgine colles,*
> *Hospitis Alcidæ crimen, qui forte laborum*
> *Geryonis peteret cum longa tricorporis arva*
> *Possessus Baccho sævâ Bebrycis in aulâ*
> *Lugendam formâ sine virginitate reliquit*
> *Pyrenen*, &c.

Hanc fabulam meritò rejicit Plinius 3. 1. *Quæ de Hercule*, inquit, *ac Pyrene*, *vel Saturno traduntur*, *fabulosa imprimis arbitror.* Alii ex Pyrenæo saltu incenso referunt argenti fluxisse rivos, unde maximas opes contraxerint Phœnices, cum illud vili pretio ab accolis comparassent. Hujus conflagrationis meminere Aristoteles in Mirabilibus & Posidonius apud Strabonem, itemque Diodorus lib. 5. qui addit τὸ μὲν ὄρη διὰ τὸ συμβεβηκὸς κληθῆναι Πυρηναῖα, *montes propter hunc casum Pyrenæos esse dictos*: tanquam ἀπὸ τοῦ πυρὸς συχνὰς ἡμέρας συνεχῶς ἐπιφλέγοντος, *ab igni qui per multos dies continuò exarserit*. Hæc illi. Bocharto autem nomē *Pyrenes*, vel *Pyrenæorum* montium videtur posse deduci non absurdè ex Phœnicio פארני *purani*, pro *ramoso*, sc. & *opaco*. Nempe Ebræis פארה *pura*, vel *pora*, est *ramus*. Et ut ex רוחא *rucha*, spiritus est, רוחני *ruchani*, *spiritualis*: ita ex פארא *pura*, *ramus*, פארני *purani*, *ramosum* sonat, vel quod idem est *opacum*: Qualem fuisse Pyrenæum, saltem à parte Hispaniæ, veteres disertè docent. Strabo lib. 3. Αὐτῆς δὲ τῆς Πυρήνης τὸ μὲν

Ἰταλικὸν καλλιξύλον ἐνδενδρόν ἐστι παντοδαπῆς ὕλης καὶ τὸ ἀμφιλαφές. Diodorus lib. 5. Πολλῶν δὲ ὄντων ἐν αὐτῇ δρυμῶν, καὶ πυκνῶν τοῖς δένδρεσι. Silius lib. 3.

Ac Pyrenai frondosa cacumina montis.

Et vers. 442. de Annibale:

Jamque per & colles, & densos abiete lucos
Bebrycia Pœnus fines transcenderet aula.

Inde *Pyrenai saltus* in Æmilio Probo, Orosio, & Æthico, qui hodieque nomen retinent. Adhuc notandum Pyrenæi vocabulum esse æquivocum eoque nomine appellari non tantùm montes qui Galliam separant ab Hispaniâ, sed etiam montem Germaniæ prope sylvam Hercyniam nomine *Pyrenen*, ex quo fluere Danubium scribit Aristoteles in Meteoris. Hinc & Plinius in Panegyrico: *Germaniam quamplurimæ gentes, ac prope infinita vastitas interjacentis soli, tum Pyrenæus, Alpes, immensique alii montes, nisi his comparentur, muniunt, dirimuntque.* Mons ille, cujus & B. Rhenanus meminit, hodie *Brenner* Germanis.

Pyrgi, gorum, Pyrgum sing. num Stephano, colonia & op. Hetruriæ, inter Antium, & Graviscas. Virg. Æn. 10.

Et Phrygi veteres, intempestaque Gravisca.

Martialis 12. 2.

Qui modo litoreos ibatis carmina Pyrgos.

Rutil. lib. 1.

Alsia prælegitur tellus, Pyrgique recedunt,
Nunc villæ grandes, opida parva prius.

Unde Straboni πολίχνιον dicitur. Opidani *Pyrgenses* Ciceroni ac Livio dicuntur. *Pergites* verò Stephano.

Pyrgion, historicus, celebratur libris de institutis Cretensium. Athen. lib. 4.

Pyrodes, Cilicis fil. qui primus è silice excussisse ignem dicitur. Plin. 7. 56.

Pyrois, entos, unus ex equis solis. Ovidius Metam. lib. 2.

Interea volucres, Pyroeis, Eous, & Æthon,
Solis equi quartusque Phlegon.

Val. Flaccus, lib 5.

Et formidantem patrios Pyroenta dolores.

Item Martis sidus ab igneo colore dictum. Columella lib. 10.

———Nec Syrius ardor
Sic micat, aut rutilus Pyrois———

Pyron, historicus, Annales conscripsit, teste Michaele Glyca, qui errorem ejus refellit, quòd putarit Adamum post 40. dies ingressum esse Paradisum.

Pyrrha, Deucalionis uxor, quæ post diluvium unà cum marito, jactis post terga lapidibus, humanum genus reparasse fertur. Juvenalis Sat. 1.

Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas.

Horat. lib. 1. Od. 2.

Terruit gentes, grave ne rediret
Seculum Pyrrha nova monstra questa.

Pyrrha, Cariæ civitas juxta Myrtoum pelagus, & insf. circa Mæotim, quam pontus abstulit. Plin. 2. 91. Item urbs Joniæ ad Mæandri ostia Ptolemæo, nunc *Demonage*, teste Moletio. Est & Liguriæ vicus, item Phocidis, Magnesiæ & Lyciæ.

Pyrrhaa, quæ & *Pyrrha*, Thessalia sic dicta à *Pyrrha* Deucalionis uxore. Strabo ad calcem libri noni: Καθόλου δ' ὅτι πρότερον ἐκαλεῖτο Πυῤῥαία ἀπὸ Πύῤῥας τῆς Δευκαλίωνος γυναικός. Rhianus de variis Thessaliæ appellationibus.

Πύῤῥαν δή ποτε τήν γε παλαιότεροι καλέεσκον,
Πύῤῥης Δευκαλίωνος ἀπ' ἀρχαίης ἀλόχοιο,
Αἱμονίην δ' ἐξαῦτις ἀφ' Αἵμονος, ὅν ῥα Πελασγὸς
Γείνατο φέρτατον υἱόν· ὁ δ' αὖ τέκε Θεσσαλὸν Αἵμων.
Τῶ δ' ἀπὸ Θεσσαλίην λαοὶ μετεφημίξαντο.

Pyrrhander, sycophanta insigniter versutus, notæque malitiæ. Aristophanes in Equitibus.

Καὶ νὴ Δί' ἦν γ' ἔτι Πυῤῥάνδρου τὸ μηχάνημα.

Ac per Jovem fuit quidem Pyrrhandrica ista techna.

Pyrrhias, Ithacensis negotiator, qui senem quendam ex piratarum manibus dato pretio redemit: non ob id quod eo sibi foret opus, sed partim quòd misertus esset senilis fortunæ, partim hominis oratione persuasus. Emit autem unà cum sene cados fictiles pice plenos, quod senex ille secum advehebat, idque authore sene. Deinde profectis piratis, quo Pyrrhiæ gratiam referret senex, quod non ob lucri cupiditatem, sed ob benevolentiam sese liberum fecisset, indicavit in cadis multam pecuniæ vim pici admixtam abditam esse. Quâ repertâ, cum Pyrrhias derepente dives factus esset, magnificè collaudavit senis erga se gratitudinem, & eidem bovem immolavit officii præmium: Unde Proverbium: *Nemo benemerito bovem immolavit præter Pyrrhiam.*

Pyrrhica, propriè pugnæ equestris umbra & simulacrum, quæ & *Troja* dicitur, πρύλις & ἱππασία Dioni, ut & Servius cum Donato ex Suetonii libro de lusibus puerorum scribit. *Decursus* Agellio, Græcis etiam διελασία, & ἀνθιππασία. Nomen habet à *Pyrrho* Cydonæo, qui primus Cretenses sub armis saltare ad Pyrrhii pedis sonum instituit. Nicolaus apud Stobæum: Οἱ δὲ Κρῆτες παῖδες ἀγελάζονται κοινῇ, καὶ τὴν ἐνόπλιον πυῤῥίχην ἐκπονοῦντες, ἣν εὗρε πρῶτος Πύῤῥιχος Κυδωνιάτης Κρὴς τὸ γένος. Alii dictam volunt a *Pyrrho* Achillis filio, quem primum in tumulo patris sui armatum honoris gratiâ saltasse dicunt. Aristoteles tamen dicit Achillem hujus lusûs inventorem fuisse. Eustathius vocat ἐνόπλιον ὄρχησιν καὶ Κουρητικήν. Fungerus. Vetus Commentator Sophoclis ad Ajacem: Τῶν δὲ ὀρχήσεων ἡ μὲν Βερεκυνθιακὴ λέγεται, ἡ δὲ Κρητικὴ, ἡ δὲ Πυῤῥίχη. Eadem autem Saltatio Pyrrhica fuit cum armatâ illâ Curetica. Theon Arati interpres de Corybantibus: Ὁ δὲ μῦθος βούλεται ζῶντας ἀναπεπλάσθαι ἐν Κρήτῃ ὅτι τὴν πυῤῥίχην ἥ ἐστιν ἐνόπλιος ὄρχησις, ἥτις λέγεται ὡς ὠρχήσαντο οἱ Κορύβαντες (qui iidem cum Curetibus) ἵνα ὅλον ἐκκρύπτωσι τὸν Δία τρεφόμενον, λανθάνοντες τὸν Κρόνον. Πρύλις hæcce Curetica saltatio Callimacho dicitur. Hymno in Jovem, quem ἐνόπλιον quoque Scholiastes exponit. Pindari Enarrator: Ἀριστοτέλης δὲ πρῶτον Ἀχιλλέα ἐπὶ τῇ τοῦ Πατρόκλου πυρᾷ τῇ Πυῤῥίχῃ φησὶ κεχρῆσθαι, ἣν παρὰ Κυπρίοις φησὶ πρύλιν λέγεσθαι.

Pyrrho, Philosophus, patriâ Eleus, primo pictor, vixit temporibus iisdem quibus Theophrastus & Epicurus. Nam audivit Drysonem Stilponis filium, atque Anaxarchum Abderitem: quem etiam in Indiam comitatus est. Præsens quoque erat cum Indus Anaxarcho exprobraret, quòd regum aulas sectaretur, neminem autem doceret virtutem. Hoc Indus eo objecit, quia Anaxarchus esset è comitibus Alexandri Magni. Ab hoc *Pyrrhonii* philosophi dicti sunt, qui & Σκεπτικοὶ, quia

quia semper σκέπτονται, h. e. *rem considerant*, nec unquam decernunt. Item Ἀπορητικοὶ, quia semper διαποροῦσι, h. e. *dubitant*; Item Ζητητικοὶ, quia semper ζητοῦσι, *quærunt*, nec reperiunt. Denique Ἐφεκτικοὶ, quia longæ inquisitionis non alius eventus, quàm ἐποχὴ, h. e. *judicii suspensio*, sive *assensionis retentio*. Vide Voss. de Sectis Philosophorum, cap. 20.

Pyrrhus, Achillis filius, ex Deidamiâ Lycomedis filiâ, ita dictus à fulvo colore capillorum, teste Servio. Hic *Neoptolemus* quoque vocabatur, quòd admodum adolescens ad belli Trojani reliquias fuerit perductus. Erat enim in fatis sine Æacidarum aliquo Trojam capi non posse. In Ilii autem expugnatione primùm Politen, Priami filium, deinde patrem ipsum interfecit. Polyxenam Achillis patris sui Manibus inferias misit. Andromachen verò quæ in prædam sibi cesserat, aliquandiu justæ uxoris loco habuit: quam deinde, Hermionem Menelai & Helenæ filiam ducturus, Heleno Priami filio uxorem tradidit. Erat autem Hermione multo ante à Tyndaro avo Oresti desponsata, cujus etiam mutuo amore tenebatur. Ægrè itaque ferens Orestes uxorem sibi eripi ex insidiis Pyrrhum obtruncavit. Virgilius Æneid. lib. 3.

Pyrrhus, rex Epirotarum, materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriundus: qui cùm à suis ob odium paternæ crudelitatis, ad necem quæreretur, clam à matre subductus, ad Illyricos defertur, traditusque Heroæ Glauci regis uxori nutriendus fuit. Quumque natus annos 11. esset revocatus à suis, tantâ virtute crevit, ut cùm (sicut Cæcilius scribit) imperium orbis agitaret, & Romanos potentes videret, Apollinem de bello consuluerit: ille autem ambiguè respondit:

Aio te, Æacida, Romanos vincere posse.

Hoc ad se dictum putans, auxilio Tarentinis contra Romanos venit, adversus quos vario eventu pugnavit. Periit ictu tegulæ percussus, cùm Argos cepisset. Vitam ejus habes apud Plutarchum. Ovid. Carm. 3. Od. 6.

Non hic juventus orta parentibus
Infecit æquor sanguine Punico:
Pyrrhumque, & ingentem cecidit
Antiochum, Annibalemque dirum.

Juvenalis, Sat. 14.

———*Pyrrhum immanem, gladiosque Molossos.*

Pyrrhus, Dædali fil. in Græciâ omnium primus picturam invenit, ut Aristoteli placet.

Pythanetus libros composuit de Æginâ, quorum è primo testimonium petit Apollonii Schol. in lib. 4. è tertio idem facit Athen. lib. 13.

Pythagoras, Samius, Mnesarchi gemmarum sculptoris filius, Italicæ philosophiæ princeps, auditor Pherecydis Syri; post cujus mortem Hermodamanti jam seni Creophili nepoti se in disciplinam dedit. Sub quo quum satis profecisse videretur, in Ægyptum navigavit, ut illorum Theologiam, ritus, moresque cognosceret. Isocrates in Busiride: Πυθαγόρας ὁ Σάμιος ἀφικόμενος εἰς Αἴγυπτον, καὶ μαθητὴς ἐκείνων γενόμενος, τήν τε ἄλλην φιλοσοφίαν πρῶτος εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκόμισε, καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας τε, καὶ τὰς ἁγιστείας τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπιφανέστερον τῶν ἄλλων ἐσπούδασε. Clemens etiam in 1. Strom. edocet nos præceptoris nomen. Ἱστορεῖται δὲ Πυθαγόρας μὲν Σώγχιδι τῷ Αἰγυπτίῳ ἀρχιπροφήτῃ μαθητεῦσαι, Deinde Astrologiæ, Chaldaicæque disciplinæ cupidus Babylonem sese contulit: ubi syderum cursus, eorumque in genituris hominum effectus, est edoctus. Historiam scripsit belli inter Cyrum & Samios gesti, si Cedreno credimus. Sed omnino fallitur Monachus ille Græculus, siquidem ut Lucian. ait; ὁ θεσπέσιος Πυθαγόρας μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπὼν τῶν αὐτοῦ ἀξιώσας. Unde Jos. lib. 2. Ἀρχαῖον. Πυθαγόρου μὲν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα. Itaque cùm B. Hieronymus se Pythagoræ autoritate tueretur, Ruffinus eum refellens negabat quicquam hujus Philosophi extare. Quod autem ad ἔπη χρυσᾶ, etsi Proclus quoque lib. 3. in Timæum eorum πατέρα Pythagoram vocat, ea tamen non Pythagoræ erant, sed Pythagorici alicujus, nempe Philolai vel Lysidis. Vide Voss. H. Gr. p. 435. & 436. Contra v. Laertius eos qui dicunt à Pythagorâ nihil conscriptum esse διαπαίζειν, hoc est *jocari* ait; atque ipse initia quædam profert librorum Pythagoræ. Quin & Plinius quædam ex libro Pythagoræ adducit, N. H. l. 14. c. 17. Proclus item Pythagoræ citavit orationem ab Abaris lib. 3. in Tim. Platonis. Hoc igitur in medio fortasse relinquendum est. De Aureorum itaque Carminum Auctore summatim & probabiliter dici potest; Sententias quidem ipsas & decreta esse Pythagoræ, versibus autem ea conscripta & in lucem edita fuisse à Pythagoræis. Quæ sententia est è D. Hieronymi Ep. adversùs Ruffinum. *Cujus enim sunt illa* (inquit) χρυσᾶ παραγγέλματα, *nomine Pythagoræ? in quibus omnia ejus breviter dogmata continentur; & quæ latissimo opere Philosophus commentatus est Jamblichus, imitatus ex parte Moderatum virum eloquentissimum, & Archippum & Lysidem Pythagoræ auditores; Quorum Archippus ac Lysides in Græciâ, id est, Thebis Scholas habuere, qui memoriter tenentes præcepta doctoris ingenio pro libris utebantur.* Quæ sententia confirmatur illo carminis hujus versu:

Ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ, &c.

Jurat enim ille quicunque est carminis hujusce auctor Pythagoram; quod in Pythagoræ ipsius personam cadere non posse, nempe, ut se ipse juret, facile quivis intelligit. Hinc ergo factum est, ut apud auctores interdum carmen hoc tanquam ipsius Pythagoræ citetur; alias v. quasi discipulorum Pythagoræ. Nam Proclus quidem in Timæum lib. 3. Pythagoram τῶν χρυσῶν ἐπῶν πατέρα vocavit, h. e. *aureorum versuum parentem*. Parentis nomine, ut opinor, intelligens non scriptorem hujus carminis, sed sententiarum authorem. Quo sensu etiam vir doctissimus Clem. Alexandrinus quandam hujus carminis versum proferens, præceptum id esse inquit Pythagoræ: Καί μοι δοκεῖ σαφῶς τοῦτο ὁ Σάμιος παραγγέλλειν Πυθαγόρας Δειλὰ μὲν ἐκπρήξας. Contrà v. Chrysippus apud Agellium l. 9. c. 2. & Plut. in Consol. ad Apollon. Pythagoreis tribuunt carmen hoc, non Pythagoræ. Galenus etiam lib. de cogn. & curat. morb. animi se dubitare ostendit; ἔπη, inquiens, τὰ ἐπιφερόμενα ὡς Πυθαγόρου παραινέσεις. Et Suidas voce Πυθαγόρας fatetur sibi Carminis hujus auctorem esse incognitum: τινὲς δὲ, inquit, ἀναφέρουσι αὐτῷ καὶ τὰ χρυσᾶ ἔπη. Quæ dubitatio Suidæ nata esse videtur ex illis Laertii verbis: τὰ δὲ φερόμενα ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου

Πυθ-

Πυθαγορικῶν. Ergo Laertius Lysidem autorem hujus Carminis agnoscere videtur, alii vero Philolaum suspicati sunt. Quanto autem carmen hoc in pretio fuerit olim, ex eo intelligere licet quod Galenus tanquam remedium ad morbos animi convenientissimum, se consuevisse ait semel atque iterum carmen hoc perlegere quotidie primum. deinde vero etiam recitare, loco citato: Ἐγὼ δ᾽ ἤτοι, inquit, καὶ ζώντας δὴ ζῆς φερομένας ὡς Πυθαγόρου παραινέσεις ἤδιον δὶς τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκειν μὲν τὸ πρῶτον, λέγειν δ᾽ ἀπὸ στόματος ὕστερον. Auditores fertur habuisse non pauciores sexcentis, qui noctu ad eum confluebant; ex quibus clarissimi fuerant Archytas Tarentinus, Alcmæon Crotoniata, Hippasus Metapontinus, & Philolaus Crotoniata. Primus τῆς μετεμψυχώσεως, h. e. *transmigrationis animarum in alia corpora*, adstructor fuit, idque ut facilius persuaderet: primum se Æthalidem Mercurii filium fuisse affirmabat. Cumque à patre optio sibi facta esset petendi quicquid vellet, exceptâ immortalitate, se ab illo petiisse. ut & vivens & vitâ functus, omnium quæ contigerat memoriam haberet. Post Æthalidæ mortem Euphorbum se fuisse aiebat, ac deinde Hermotimum, postea Delium quendam piscatorem, nomine Pyrrhum, mortuoque Pyrrho se factum esse Pythagoram. Hanc opinionem de migratione animarum accepit ab Ægyptiis, teste Herodoto, quos festivè irridet Lucianus in dialogo Galli & Mycilli. Crotoniatis & Metapontinis leges conscripsit, populosque luxuriâ diffluentes authoritate ac doctrinâ ad frugalem cultum revocavit, adeo ut & mulieres integritate ejus, vitæque severitate adductæ, auratas vestes, ornamentaque lasciviora, in templo Junonis consecrarent. Postremò cùm multos annos Crotone egisset, Metapontum commigravit, ubi & supremum diem obiit, quanquam aliis alia tradentibus, de mortis genere non satis constat. Quanti autem illum vivum fecerint Metapontini, post obitum ejus declararunt, ædes ejus pro templo ei consecrantes, divinisque honoribus mortuum prosequentes. Ovidius Metam. 15.

Vir fuit hic ortu Samius: sed fugerat unà
Et Samon & dominos; odioque tyrannidis exul
Sponte erat, isque licet cœli regione remotos,
Mente Deos adiit: & quæ natura negavit
Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit.

Venustum fuisse innuit Apul. in Apol. *Pythagoram sui seculi excellentissimâ formâ fuisse.* Jamblicus in ejus vitâ: παῖδα τῆς πώποτε κάλλει καὶ σοφίᾳ διοίσοντα. Laertius Diog. Καὶ γὰρ καὶ σεμνοπρεπέστατος λέγεται γενέσθαι· καὶ αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ δόξαν εἶχον περὶ αὐτοῦ, ὡς ἂν Ἀπόλλων εἴη ἐξ Ὑπερβορέων ἀφιγμένος. *Perturbationes animi lyrâ componebat*, uti loquitur Sen. lib. 2. de Irâ. Quod etiam notat Plut. in τῷ *de virt. morali.* Discipulis suis per quinquennium silentium imposuit, qui ἐχέμυθοι propterea dicti. Sidon. Apollinaris:

Afferit hac Samius post docta silentia lustri
Pythagoras. ———

Claudianus:

At non Pythagora monitus, annuique silentes.

Laertius in Pythagorâ: Καὶ αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ κατεπλήττοντο τοὺς λόγους ὡς ἐν πεντάμηνον. *Πενταετίαν τε ἡσύχαζον, μόνον τῶν λόγων κατακούοντες.* Meminerunt hujus quinquennii Gellius 1. 9. Plut. de curiositate. Lucianus βίων πράσει, Hermotimo, & Gallo. Tzetzes in Chiliadibus, & alii non pauci. Animalium omnium carnibus, & à fabis religiosissimè abstinebat. Unde versus apud Clementem l. 3. Strom.

Ἴσον τοι κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

Empedocles quoque apud Gellium 4. 11.

Δειλοί, πάνδειλοι, κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι.

Fortasse tamen, cùm Pythagoras & Empedocles fabis jusserint abstinere, symbolicè sive ænigmaticè intelligi id voluerint. Magnæ enim autoritatis scriptores tradunt, Pythagoram ipsum minimè fabis abstinuisse. In his est Aristoxenus Musicus, Aristotelis auditor, qui in libro, quem de Pythagorâ reliquit; *nullo sæpius legumento Pythagoram dicit usum, quam fabis, quoniam is cibus, & subduceret sensim alvum & levigaret.* Auctor Gellius ubi suprà, qui & verba Aristoxeni adscribit, atque addit, eos qui diligentius rem scrutati sunt, putant ab Empedocle per κυάμους signari testiculos qu. εἰς τὸ κυεῖν δεινούς, καὶ αἰτίους τοῦ κυεῖν· ac propterea non à fabulo edendo, sed à Veneris proluvio voluisse eum homines abducere. Vide plura apud Voss. de Philos. Sectis cap. 6. itemque apud Porphyrium & Jamblichum de vitâ Porphyrii. Amm. l. 22. *Hâc institutus prudentiâ Pythagoras colens secretius deos, quicquid dixit aut voluit, auctoritatem esse instituit rata, & femur suum aureum apud Olympiam sæpe monstrabat, & cum aquilâ colloquens subinde visebatur.* Hinc *Pythagoreus:* Juvenalis:

Vive bidentis amans, & culti villicus horti,
Unde epulum possis centum dare Pythagoræis.

Pythagorici & *Pythagoristæ* quomodo differunt, docet Theocriti Scholiastes in Idyll. 15. vers. 5.

Pythagoras, alius à priori, cujus patria nescitur, res Doriensium tractavit. Laertius lib 8. Verisimile est, eundem esse, qui de rubro mari scripsit, cujus mem. Athenæus libro 4. & 14. itemque Ælianus de Anim. 17. 8.

Pytheas Massiliensis Ptol. Philadelphi ætate vixit, vel certè proximus huic tempore fuit. Sane antiquiorem esse Eratosthene Cyrenæo ostendit Voss. Histor. Gr. 1. 18. Mem ejus Hipparchus lib. 1. ad Aratum. Πυθέας ἐν γῆς περιόδῳ citatur à Schol. Apollon. in lib. 4. Pars ejus operis fit Thules historia: ex quâ aliqua adducit Strab. lib 1. ubi & ἄνδρα ψευδίστατον vocat. Mem. ejus quoque Plin. 37. 2. & Geminus in Isagoge ad Phænomena.

Pythermus, Ephesius historicus, historias composuit. Athen. lib. 7.

Pytheus, vir quidam Xerxis temporibus, omnium suæ ætatis ditissimus, qui auro semper inhians, aurifodinas jugiter exercebat. Is quum aliquando ex peregrinatione domum esset reversus, & cœnam parari postulasset, ejus uxor auream mensam illi apponi jussit, in quâ omnia ex auro fabrefacta obsonia: ac primo quidem aspectu gavisus est Pytheus: quo tandem satiatus, quum esurire se vociferatur, neque se aurum id temporis exposcere diceret, inquit uxor, *Tu nullius rei præter hanc unam habenda facultatem prabes.* Historiam narrat Plutarchus. *Pythicus* Plinio est lib. 33. cap. 10.

Pythia, ludi Apollinares, in Apollinis honorem instituti in Pythio Macedoniæ loco, ob cædem Pythonis serpentis nocentissimi, aut, ut Strabo lib. 9. scripsit, hominis

hominis sceleratissimi, cognomento *Draconis*. Ovid. Metam. 1. Victores hujus certaminis, teste Luciano, lauro coronabantur, additis pomis ex Apollinis templo desumptis. Item *Pythia* sacerdos Apollinis, eaque virgo, quæ spiritu Dei afflata responsa consulentibus dabat.

Pythias, Pythagoræus, Damonis amicus, qui tamen Plutarcho & Jamblicho φινθίας appellatur. Apud Cic. quoque 3. de Offic. & apud Val. Max. lib. 4. *Phynthiam* vel *Pynthiam* in antiquis codicibus scribi Petrus Daniel, & Turnebus Adversar. 20. 13. observarunt. Vide Latinum Pacatum in Panegyrico Theodosii capite 17.

Pythius, Apollo sic dictus à *Pythone* serpente, quem sagittis suis adhuc puer interemisse dicitur, aut certe ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι, h. e. *à consulendi usu*. Alii tamen sic dictum volunt ἀπὸ τοῦ πύθεσθαι, hoc est *à putrescendo*; eò quod sine vi caloris nunquam fiat putrefactio.

Pytho, urbs Phocidis. Hom. Iliad. β. quam ἐμπετρήεσσαν vocat. Unde monendi sumus errasse Gerbelium, imò Rhodiginum Cælium, qui epitheton pro nomine proprio urbis accipiunt.

Pythocles. Sen. ep. 21. *Ad Idomeneum Epicurus illam nobilem sententiam scripsit, quâ hortatur, ut Pythoclea locupletem non publicâ, nec ancipiti viâ faciat. Si vis, inquit, Pythoclea divitem facere, non pecuniæ adjiciendum, sed cupiditatibus detrahendum est. Apertior ista sententia est quam ut interpretanda sit, disertior quàm ut adjuvanda.* Verba ipsa in Stobæi Serm. 17. sic extant. Εἰ βούλει πλούσιόν τινα ποιῆσαι μὴ χρημάτων προστίθει, τῆς δὲ ἐπιθυμίας ἀφαίρει. Mutavit Monachus dictiunculam & τινὰ scripsit pro Πυθοκλέα. Fuit autem iste Pythocles formosus adolescens, & in quo male Epicurus audivit. Quod præter Laertium, tangit Plut. adversus Colotem. Damnat eum Epicurum qui adolescentem octodecim annos natum, ita eximie laudaverit, ut scriberet, οὐκ εἶναι φύσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι ἀμείνω.

Pythocles, nomen sibi aliquod paravit libris Italicorum, è quibus tertium memorat Plutarchus Par. Min. cap. 14. quartum verò advocat Clemens. 1. Strom. ubi Samius appellatur. Ac similiter vocatur Plutarcho in Paral. cap. 41. ubi tertius ejus liber de R. R. citatur. Sed & idem Clemens in Protrept. tertium ejus librum celebrat περὶ ὁμονοίας, sive de concordia. Vossius.

Python, serpens miræ magnitudinis, ex putredine terræ post diluvium Deucalionis nati. Hic à Junone Latonæ ex Jove gravidæ dicitur fuisse immissus, nullamque ei pariendi quietem concessisse, donec illa ad Asteriem sororem suam pervenisset, non multo ante in insulam commutatam: à quâ susceptâ Dianam & Apollinem peperit: quarum illa vix dum nata, protinus matri obstetricis officium præstitit, fratremque nascentem excepit: qui postea memor injuriæ, quâ Python matrem suam affecerat, sagittis suis eum confixit. Cujus rei memoria, ne ullo temporis lapsu obliteraretur, sacra certamina instituit, quæ à nomine serpentis *Pythia* appellavit. Ovid. Met. 1.

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
Ante, nisi in damis, capreisque fugacibus usus,
Mille gravem telis, exhaustâ pene pharetrâ
Perdidit, effuso per vulnera nigra veneno.
Neve operis famam posset delere vetustas,
Instituit sacros celebri certamine ludos
Pythia, perdomiti serpentis nomine dictos.

Videtur & idem innuere Statius Theb. 6.

Proxima vipereo celebravit libera nexu
Phocis Apollineæ bellum puerile pharetræ.

Hic serpens tantâ mole fuisse censebatur, ut arbores innecteret, & convelleret. Claud. in præfat. lib. 1. in Ruf.

Phœbeo domitus Python cum decidit arcu
Membraque Cyrrhæo fudit anhela jugo
Qui spiris tegeret montes, hauriret hiatu
Flumina, sanguineis tangeret astra jubis.
Tum liber Parnassus erat, nexuque soluto
Cœperat erecta surgere fronde nemus;
Concussaque diu spatiosis tractibus orni
Securas ventis explicuere comas.

De pari re Orpheus Argonaut vers 991.

Ἔνθα δράκων ὀλοοῖσιν ὑπὸ πλατάνοισιν ἐλιχθεὶς
Ἀνδράσιν ἀνάρσιοι ἐνῆεν, βλοσυρῶπι φύεσι,
Αἴθησι δ' ἐγκρεμμύνων χρυσήλατον ... ἠδὲ καὶ ...
Κρημνόθεν ... ἰάχησε δ' ... ἄλσος.

Stat. Theb. 1.

Amplexum Delphos, squamisque annosa terentem
Robora———
Perculit absumptis numerosa in vulnera telis.

Nomen arcessere videtur ab Ebræo פתן *Pethen* quæ cognationem habet cum verbo פתה *patha*, id est, *persuasit, illexit, decepit*. Cùm autem Sol radiis suis nubem caliginosam dissipat ac dimovit, Apollo sagittis Pythonem interimere dicitur. Vide Macrob. Saturnal. 1. 17. *Pytho* etiam dicitur oraculum Apollinis, vel certe locus ubi oraculum edebatur. Tibullus 2. 3.

Delos ubi nunc Phœbe tua est? ubi Delphica Pytho?

Lucan. l. 5.

———Seu barbaricâ cum Lampade Pytho
Arsit, in immensas cineres abiere cavernas,
Et Phœbi tenuere viam.

Ubi per *barbaricam lampada* intelligit à Brenno illatas faces Delphis. Unde illud:

Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum,
Dum petit intonsi Pythia regna Dei.

πνεῦμα Πύθωνος appellat B. Lucas in Actis, capite 16. Plutarchus etiam lib. de defectu Oraculorum significat omnes homines, qui spiritu fatidico correpti essent, *Pythones* appellari. De *Pythone* plura vide apud D. Dickinsonum Delph. Phœnicizant. cap. 1. 7. 8. Hinc *Pythonissa*, vel *Pythia*, mulier fatidica; de quâ Oecumenius in 16. Act. Ap. *Pythia dicitur mulier quæpiam quæ insidere solet tripodi Apollinis divaricatis cruribus: deinde hoc modo spiritus pravus infernè ascendens, & per loca mulieris transiens, eam insaniâ replebat; & hanc solutis crinibus sub hæc bacchari, spumamque ore cogebat emittere, & ita in debacchatione constitutam, insania verba proferre.* En tibi Delphici Oraculi ritum apertum. Nil fingo. Græca ipsa vis? en tibi. Λέγεται ἡ Πυθία αὕτη γυνὴ ἐπὶ τοῦ τρίποδος ... καὶ τρίποδι τοῦ Ἀπόλλωνος, διαιροῦσα τὰ σκέλη, εἶθ' οὕτως

ἐνδύματα πονηρὸν αὐτῷ ἀποδιδόμενον, καὶ διὰ τῆς γλώσσης αὐτῆς διαδυόμενοι μορίων πληρῶν τὸ γυναικεῖον τῆς μανίας, καὶ ταύτην τὰς τρίχας λύσαντες λοιπὸν βακχεύουσαι καὶ ἀφρὸν τοῦ στόματος ἀφιέναι, καὶ οὕτως οἱ πυρέσσοντες ἐγγενομένων τὰ τῆς μανίας φθέγγεσθαι ῥήματα.

QU

QUadi, Germaniæ populi. Tacitus: *Juxta Hermunduros Narisci, ac deinde Marcomanni, & Quadi agunt. Eaque Germaniæ velut frons est, quatenus Danubio prætexitur.* Ergo Quadi in Danubii ripa: sc. infra Marcomannos. Ptolemæus: Ὑπὸ τὸν Ὀρκύνιον δρυμὸν Κουάδοι, ὑφ' οὓς τὰ σιδηρωρυχεῖα, καὶ ἡ Λούνα ὕλη, ὑφ' ἣν μέγα ἔθνος, οἱ Βαῖμοι, μέχρι τοῦ Δανουβίου. Bæmos verò eosdem esse, quos Marcomannos, maleque heic ultra Bojohæmum, notat clarissimus Cluverius. Id tamen haud falsum, quod sub Hercyniâ sylvâ, i. e. sub Bojohæmo ponuntur Quadi. Ferri autem istæ secturæ fuerunt in eo montium jugo, quod a Moraviæ opido Ostra, & fluvio *Meravva* ad Vistulæ fontem procurrit. Strabo lib 7. ex emendatione Cluverii: Ἐν ταύτῃ δ' ἐστὶ καὶ ὁ Ἑρκύνιος δρυμὸς, καὶ τὰ τῶν Σουήβων ἔθνη, τὰ μὲν οἰκοῦντα ἐντὸς τοῦ δρυμοῦ. (Ἐν ᾧ ἐστὶ καὶ τὸ Βουίαιμον, τὸ τοῦ Μαροβόδου βασίλειον, εἰς ὃν ἐκεῖνος τόπον ἄλλους τε μετανέστησε πλείους, καὶ δὴ τοὺς ὁμοεθνεῖς ἑαυτῷ Μαρκομάννους· ἐπέστη γὰρ τοῖς πράγμασιν οὗτος ἐξ ἰδιώτου, μετὰ τὴν ἐκ Ῥώμης ἐπάνοδον· νέος γὰρ ἦν ἐνθάδε· καὶ εὐεργετεῖτο ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ· ἐπανελθὼν δὲ ἐδυνάστευσε, καὶ κατεκτήσατο πρὸς οἷς εἶπον, Λουγίους, τὸ μέγα ἔθνος, καὶ Λαμοβίους, καὶ Γούτωνας καὶ Βουγουντίωνας, καὶ Σιβινοὺς, καὶ τῶν Σουήβων, αὐτῶν τὸ μέγα ἔθνος Σέμνωνας) πλὴν τινὰ τῶν Σουήβων, ὡς ἔφην, ἔθνη, τὰ μὲν ἐντὸς οἰκεῖ τὰ δ' ἐκτὸς τοῦ δρυμοῦ, καθάπερ τὰ τῶν Κουάδων, ὅμορα τοῖς Γέταις. A Dione lib 71. ubique Quadi Marcomannis, ac Jazygibus conjunguntur. Ac sanè societatem ipsis armorum contra Romanos semper fuisse etiam posterioribus seculis, vel ex uno Marcellino satis patet, lib. 17. *Augusto inter hæc quiescenti per hyemem apud Sirmium, indicabant Nuncii graves & crebri, permixtos Sarmatas & Quados, vicinitate & similitudine morum, armaturaque concordes. Pannonias, Mæsiarumque alteram cuneis incursare dispersis.* Vide quæ sequuntur. Unde liquebit, Quadorum gentem ad fluvium Granuam usque tunc temporis pertinuisse. Quod etiam attestatur M. Antonius Imp. in vitâ suâ, lib. 1. his verbis: Τὰ ἐν Κουάδοις, πρὸς τῷ Γρανούᾳ. Adversus hos Quados Marcomannis junctos non sine prospero successu bella gessisse Imperatorem prædictum autores sunt Dio Cassius, & Jul. Capitolinus. Sed & Lucianus in Pseudomanti, cujus hæc sunt verba: Ὅτε θεὸς Μάρκος ἤδη τοῖς Μαρκομάννοις καὶ Κουάδοις συνεπλέκετο. Eam expeditionem celebriorem reddiderunt Christianorum suppliciis impetrati cœlitus imbres, cum exercitus siti fere confectus jam esset. Meminere Tertullianus ad Scapulam, & in Apolog. cap. 5. & ex eodem atque Apollinario Euseb. Hist. Ecclesiast. libro 5 capite 5. & Chron. lib. 1. & 2. Nicephorus Callistus libro 4. capite 12. Zonaras Annal. Tom. 5. Xiphilinus in Marco. Orosius hist. libro 7. cap. 15. Otho Frisingensis Chron. lib. 3. cap. 25. Jo. Aventinus Boior. Annal. lib. 2. aliique. Quanquam istud Cassius, Arnuphis Ægyptii, vel Juliani, ut apud Suidam alius nescio quis, Magicis procurationibus, Marci ipsius precibus Capitolinus, moribus pietateque Claudianus, Christiano nomine iniquiores adscribant. Gatakerus.

Quadrata, Romæ locus in Palatio, ante templum Apollinis dicitur, ubi reposita sunt, quæ solent adhiberi boni ominis gratiâ, quia saxo munitus est initio in speciem *quadratam*. Ejus loci Ennius mem. cùm ait,

Et qui se sperat Romæ regnare Quadratæ.

Ita author noster. At verò Ennius non Romæ locum aliquem peculiarem *Quadratam* vocat, sed totam Romam, sic olim vocatam perhibet. Solinus c. 1. *Dictaque est Roma primum Quadrata*: dein Ennii versum producit. Plutarchus in Romulo: Ῥωμύλος μὲν ἐν τῇ καλουμένῃ Ῥώμῃ Κουαδράτῃ, ὅπερ ἐστὶ τετράγωνον, ἔκτισε.

Quadrata, Germ. op. Anton. Et Italiæ mediterranea urbs. Lib. Notit.

Quadratum, opp. Pannon. super. in Carniola ad Saum flu. inter Vacorium ad occ. & Labacum ad ort. 6. leuc.

Quadratus, Romanus historicus, cognomento *Asinius*. Jonicâ dialecto Romanam historiam lib. 15. condidit. Opus autem suum χιλιετηρίδα inscripsit, quia complecteretur *annos mille*, teste Suidâ. Nempe historia erat ab U. C. usque ad annum Urbis millesimum, quo millenarius Agon à Philippis Impp. maximo fuit apparatu celebratus. Quod minus perspexit Suidas, qui perduxisse historiam ait usque ad Alexandrum Mammeæ filium. Puto idem opus signari, quando Steph. ex Asinio hoc Quadrato, vel secundum Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος citat in Ἄνθιον, vel decimumquartum Ῥωμαϊκῆς χιλιαρχίας in Ὀξύβιοι, vel decimumquintum Ῥωμαϊκῶν in Θελψίπολις. Etiam Parthyenica, sive Parthorum origines ac bella, in literas retulit, teste Capitolino in Vero; *Quod quidem & jam Quadratus, belli Parthici scriptor, incusatis Seleucenis, purgat.* Primum Παρθυωνικῶν librum Steph. advocat in Γελὺς, tertium in Γερμανικοὶ & Τυρεὺς, octavum in Γάζακα, nonum in Σίλυμα. Idem ἁπλῶς laudat Ἀσίνιον Κουάδρατον in Μεσσήνη. Porro Παρθυωνικὴ hic liber vocabatur in codd. vulgatis; unde Xylander fecit Παρθικὴ; sed scripserat Steph. Παρθυηνικὴ, nam Παρθυήνη potissima est regio Parthiæ, unde synecdochicè Πάρθοι pro Παρθυηνοί. Vide Vossium de Histor. Gr. lib. 2. c. 16.

Quadriburgium, *Quaetraed* Ortelio, pag. Germ. inf. inter Coloniam Agrippinam & Juliacum. Al. est *Weeringen*, pagus ejusdem Germ. ad Rhenum, inter Coloniam prædict. & Novesium in medio. Long. 28. 10. Lat. 50. 59. Est & *Quadriburgium* in Lib. Notit. op. Geminum. Unum in Norico Ripensi; alterum in Valeria Ripensi.

Q. Cl. Quadrigarius, vetus historicus Romanus, Sisennæ ac Valerio Antiati æqualis. Vide Voss. de hist. Latinis lib. 1. c. 10.

Quæstor, sic dicitur, qu. *quæsitor*. Ulpianus lib. singulari de officio *Quæstoris*: A genere *quærendi* Quæstores initio dictos, & Junius. & Trebatius, & Fenestella scribunt. Eandem quoque originationem ponit Beda de Orthographiâ. Sed ut genus quærendi non unum, ita nec unum genus Quæstorum. Primi & antiquissimi

tiquissimi in Urbe *quæstores rerum capitalium*, qui & citra συγκοπὴν *quæsitores* sæpe dicuntur. Sic vocat Cicero in Divinitat. ad quam Asconius: *Quæsitor est prætor de pecuniis repetendis quæstionem exercens, nam propriè quæsitores dicuntur criminalium quæstionum, ut Virgilius: Quæstor Minos urnam movet.* Dicitur & *quæstor* parricidii. Festus: *Paricidi quæstores* (Sic emendat Scaliger. pro quo in vulgatis *parici*) *appellantur, qui solebant creari causâ rerum capitalium quærendarum. Nam paricida non utique is qui parentem occidisset, dicebatur, sed qualemcunque hominem. Id autem fuisse indicat lex Numæ Pompilii regis his composita verbis: SI QUIS HOMINEM LIBERUM DOLO SCIENS MORTI DUIT, PARICIDA ESTO.* Idem: *Quæstores dicebantur, quod quærerent de rebus capitalibus, unde qui talia quærunt, quæstores paricidi appellantur.* Hodie similiter in re Ecclesiasticâ dicuntur *Inquisitores hæreticæ pravitatis.* Proximi antiquitate sunt *Quæstores urbani*, qui & *ærarii* dicti, quia præerant ærario, quod in æde Saturni erat. Hi demum creati liberâ Rep. ann. U. C. 269. ut ex Dionysio & Livio discimus. Nam quod Tacitus & Pomponius, eos scribunt sub regibus fuisse, id tantùm verum videtur de *quæstoribus parricidi.* Munus *urbanorum quæstorum* fuit, pecuniam publicam accipere, expendere, prædam ex hostibus captam vendere, signa militaria (erant ea vel ex auro, vel argento, velis enim non utebantur) in ærario ad servare, & Consulibus in bellum ituris mittere, legatos qui Romam venerant, excipere, deducere, iis hospitium curare, ægrotantium curam gerere, mortuisque è publico munus facere. Etiam decreto Augusti Senatusconsulta asservanda iis tradita quæ ante penes Ædiles ac Tribunos. Tertius *quæstor*, erat *provincialis*, qui unà cum proconsule, vel proprætore in provinciam exibat. Munus ejus versabatur, partim circa pecuniam attributam, partim circa vectigalem. Ejusdem erat à publicanis ex re frumentariâ, portoriis, aliisque exigere vectigalia, Romamque in ærarium referre. Ex hisce 3. *quæstorum* generibus primus dictus, à *quærendis criminibus* secundus, tertiusque à *quærendis pecuniis.* Erat & quartum *genus quæstorum*, qui *principis*, sive *Augusti quæstores* dicti, alioque nomine *Candidati principis* vocabantur. Hi principis epistolas & orationes in Senatu legebant. Vide Vossium in *Quæstor*

Quantia, Canche, flu. Gall. Belg. ex Artesia per Picardiam in Oceanum Britan. influens, non longe ab Hedena, & Monasteriolo decurrens.

Quariates, pop. Gall. Narbon. in Provinciæ mediterraneis, inter Suetros, & Adunicates, juxta Alpes maritimas. Plin.

Quaris urbs Bactrianæ, ad Oxum flu. Ptol.

Quarius, flu. Bœotiæ, apud Coroneam urb. qui & *Coralius* ab Alcæo nominatur. Item flu. Thessaliæ.

Quartensis pagus, Weert, pag. Belgii in Brabantiâ à Ruremunda 3. leuc. in occ. Item op. Hisp. Tar. à Valentia 4. m. p. Toletum versus, vulgò *Quart.* Item castr. seu pag. Liguriæ, ab Asta urb. 4. m. p. Alexandriam. versus, vulgò *Quarta.*

Quindelinburgum, op. Saxon. super. 2. mill. Germ. ab Halberstadia in merid.

Quercetum, Quesnoy, urbec. Belgii in Hannonia. 3. leuc. à Landrecio in bor. & 5. à Cameraco in ort.

Querquerni, pop. Hispan. citer Gallæciæ finitimi.

Quilva, urb. Africæ in ins. cogn. regn. cap. in Zanguebariâ reg. & in ora Oceani Æthiopici.

Quimperlaum, Quimperley, op. Gall. in Britan. min. 2. leuc. a Corisopito in ort. Blabiam versus.

Quina, Arrades Marmolio, Colon. & op. Africæ propriæ mediterr. inter Bragadam & Tritonem flu.

Quinquatrus, sive *Quinquatria*, sunt dies festi Minervæ, quos Græci Παναθήναια vocant. Sosipater l. 1. *Quinquatrus pluraliter, non Quinquatria: non enim dicti sunt quinque dies atrus (f. atri:) sed quod quinque dies Iduum, quas atrum antiqui dicebant: sive à quinquando, hoc est, lustrando: quod eo die arma ancilia lustrari sint solita.* Ego (inquit Vossius) nec priorem opinionem sequor (omnino enim *atrus* est vocis ἀμφιλαφὴς, ut *simus* in *vigesimus*) nec posteriorem. cum ita dicantur a *quinque*: nempe quod sint *post quintum diem Iduum artearum*: quod tamen de *majoribus tantùm Quinquatribus* verum est. Nam *quinquatrus minusculæ* ante *Idibus Juniis*. Hanc sententiam sequitur Varro l. b. 5. de L. L. *Ab Tusculanis post diem sextum Eidus vocatus sexatrus & post diem septimum septimatrus: sic hic quod erat post diem quintum Eidus quinquatrus.* Item Gellius l. 2. c. 21. *In septentriones triones per sese nihil significare aiunt, sed vocabuli esse supplementum: sicut in eo quod quinquatrus dicamus, quod quinque ab Idibus dierum numerus sit, atrus nihil.* Eadem sententia Festi, cujus hæc verba: *Quinquatrus appellari quidam putant à numero dierum, qui fere his celebrantur: qui scilicet errant, tam hercule quàm qui triduo Saturnalia ac totidem diebus Compitalia: nam omnibus his singulis diebus fiunt sacra. Forma autem vocabuli ejus, exemplo multorum populorum Italicorum, enunciata est, quod post diem quintum Iduum est in dies festus; ut apud Tusculanos triatrus & sexatrus, & septenatrus, & Faliscos decimatrus. Minervæ autem dicatum eum diem existimant, quòd eo die ædes ejus in Aventino consecrata est.* Hactenus Festus. Opinionem autem quam is damnat, secutus est, Ovidius Fast. 3.

Una dies media est & fiunt sacra Minervæ:
Nominaque à junctis quinque diebus habent.
Sanguine prima vacat, nec fas concurrere ferro:
Causa, quod est illâ nata Minerva die.
Altera tresque super rasâ celebrantur arenâ:
Ensibus exertis bellica læta Dea est.

Secundum quinquatrum diem natalem fuisse Ovidii, ait ipse Trist. lib. 4.

Lucifer amborum natalibus adfuit idem,
Una celebrata est per duo liba dies.
Hæc est armiferæ festis quinque Minervæ,
Quæ fieri pugnâ prima cruenta solet.

Natus ergo est sexto post Martias Idus. Sed & moris erat, ut ii dies jucundè, hilariterque traducerentur. Augustus ad Tiberium: *Nos mi liberi Quinquatrus satis jucundè egimus: Lusimus enim per omnes dies, forumque aleatorum calfecimus.* Lipsius. Juvenalis Sat. 10.

Eloquium ac famam Demosthenis aut Ciceronis
Incipit optare, & totis Quinquatribus optat
Quisquis adhuc uno partâ colit asse Minervam.

Hinc etiam illis festis certamina Oratorum & Poetarum Xiphilinus de Domitiano : Θεὸν μὲν γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν εἰς τὰ μάλιστα ἤγαλλε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ Παναθήναια μεγάλως ἑώρταζε, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀγῶνας καὶ Ποιητῶν, καὶ Λογογράφων μονομάχων τε κατ' ἔτος, ὡς εἰπεῖν, ἐν τῷ Ἀλβανῷ ἐποίει. Symmachus lib. 5. Epist. *Nempe Minerva tibi solenne de Scholis notum est, ut ferè memores sumus etiam præcedente ætate puerilium feriarum: ad eum diem convivium tibi paramus.* Horat. epist. ult.

Ac potius puer ut festis Quinquatribus olim
Exiguo gratóque fruaris tempore raptim.

Quintilianus, Rhetor, Hispanus ex civitate Calagurritanâ, quamobrem ipse quoque Hispanos provinciales suos vocat. Romam cum Galbâ venit, brevique tempore Domitiani principis nepotes erudiit. Ludum Romæ aperuit; unde Martialis:

Quintiliane vaga moderator summa juventa,
Gloria Romana Quintiliana toga.

Primus è fisco salarium tulit, eoque dives evasit; unde Juvenalis Sat. 7.

——— *Unde igitur tot*
Quintilianus habet saltus?

Incidit autem illius ætas in ea tempora, quibus inclinatio quædam sermonis Romani ab barbariem fieri cœperat. Avum habuit Quintilianum, cujus dicuntur esse declamationes, quæ Quintiliani nomine extant. Plura qui volet, legat politissimi Politiani præfationem, Fabii institutionibus præfixam.

Quintilis mensis ideo dictus est, quòd ordine *quintus* esset à Martio, qui apud antiquos primus anni mensis erat, sed postea in honorem Julii Cæsaris Dictatoris, M. Antonio Cons. legem ferente, *Julius* appellatus est.

Quintinopolis, S. *Quintin*, urbs Gall. in Picardia, 6. leuc. à Perona in ort. 9. à Novioduno in Bor.

Quinda, urbs Ciliciæ supra Anchialem.

Quinque Ecclesiæ, *Funfkirchen Germanis*, *Otegiazac*, v. Hungaris, urbs Pannoniæ infer. in Hungariâ, non longè à Dravo flu. 6. mill. Germ. à Danubio in oc. & 23. à Taurino in Circium. Long. 42. 08. Lat. 46. 09.

Quintana, & *Quintiana*, vulgò *Kyntzen*, Col. & urbs Vindeliciæ, seu Bavariæ ad Danub. à Patavia urbe 5. leuc. in occ. Ratisponam versus.

Quintana, locus Latii in viâ Lavicana ab Urbe 15. m. p.

Quintanica, *Vilssi* flu. Vindeliciæ in Bavariâ.

Quintia prata, locus Romæ trans Tiberim, apud Navalia jugerum, Quintii Cons. seu Dictatoris.

Quinta via, quæ ab urbe Roma in Sabinos ducebat, Salariæ proxima, teste Onuphrio.

Quintius, cognomen; unde *Quintia porta*, trans Tyberim, à Q. Cincinnato dicta. *Quintiorum* autem familia Romæ multiplex fuit, in quâ Cincinnati, Flaminii, Crispini, Martii, diversis temporibus claruere. Volater.

L. *Quintius*, Prætor, de provinciâ reversus, observatâ, quod mirum, Domitiani temporibus, præturæ maximâ castitate, cum æger assidenti amico diceret, frigidas se habere manus, & renidens ille dixisset: *Atquin eas de provinciâ calidas paulo ante revocasti:* risit, delectatusque est, quippe alienissimus à suspicione furtorum. Contra, si hoc diceretur male sibi conscio, & sua furta recolenti, exacerbasset auditum. Macrob. Sat. 7. 3.

Quirinalia, vocabant diem, quo sacra *Quirino* fiebant. De his Ovidius, & Varro: Quorum primus Fastorum secundo:

Et referunt certi sacra paterna dies.

Ergo Quirinalia stata erant & annua; & corruptus Dionysii locus lib. 2. cùm Αὐξηθέντι, inquit, τῷ Ῥωμύλῳ ὡς κρείττονα γενόμενον, ἢ κτ̀ τὴν θνητὴν φύσιν ἱερῦ κατασκευῇ καὶ θυσίαις διετησίοις ἔταξε Κυρῖνον ἐπονομαζόμενον γεραίρεσθαι. Legendum omnino ἐτησίοις extrito δι. Mendum quod huc usque nemo Criticorum soboluit. Ita Neapolis. Pergit poeta.

Sed cur hac eadem stultorum festa vocetur?

Plutarchus in Quæst. Romanis: Διὰ τί τὰ Κυρινάλια Μωρῶν ἑορτὴν ὀνομάζουσι; ἢ ὅτι τὴν ἡμέραν ταύτην ἀπεδεδώκεισαν (ὡς Ἰόβας φησί) τοῖς τὰς αὑτῶν φρατρίας ἀγνοοῦσιν; ἢ τοῖς μὴ θύσασιν, ὥσπερ οἱ λοιποὶ κτ̀ φυλὰς ἐν τοῖς Φορνακαλίοις, δι' ἀσχολίαν, ἢ ἀποδημίαν, ἢ ἄγνοιαν ἐδόθη τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τὴν ἑορτὴν ἐκείνην ἀπολαβεῖν. Ubi non damno inter causas distractiones & peregrinationes: sed illa τῆς ἀγνοίας Ovidio placuit, itemque Festo Pompeio; cujus hæc verba ex emendatione Scaligeriani acuminis: *Quirinalia mense Februario dies quo Quirino fiunt sacra. Item stultorum feriæ appellatur, quod quidam qui suorum Fornicalium sacra Romæ ignoraverant, eo potissimum rem divinam faciunt.*

Quirinalis mons, qui & *Agonus* unus ex 7. collibus urb. Romæ. Hodie *Monte Cavallo* dicitur. Ovid. Fast. lib. 6.

Inque Quirinali constituere jugo.

Quirinalis porta, quæ & *Agonalis* & *Collina*, una ex portis urb. Romæ. Hodie *Porta Salara*.

Quirinus, de *Quiritum*, ac *Quirini* etymo, quanquam propriè pertineat ad propria, παρέργως aliquid addemus (inquit Vossius in *Quiritare*) Meo judicio à *Curibus* est *Quirites*, & *Quirinus*, non contra.

Quirites, propriè loquendo ii fuere, qui *Cures* incolebant, Sabinorum opidum, in quo regnabat Tatius: ut *Romani* vocabantur, qui cum Romulo *Romam* tenebant. Verum post fœdus ictum inter Romulum ac Tatium pro eodem populo habiti sunt *Romani*, & *Quirites*: unde *Quiritari* pro *populi Romani auxilium implorare*. Dubium verò num *Curibus* sit nomen à *Curis*, quæ Sabinis, teste Festo, *hastam* significat, an *hasta* à populo *hastato* sit impositum nomen. Ovidius de *Quirini* appellatione varias est contentus adduxisse opiniones; judicium verò suum non interponit. Sic enim ait Fast. 2.

Sive quod hasta quiris priscis est dicta Sabinis
Bellicus à telo venit in astra Deus.
Sive suo regi nomen posuere Quirites,
Seu quia Romanis junxerat ille Cures.

Priorem hujus tetrastichi versum quod attinet, ei adstipulatur Halicarnassæus Dionysius lib 9. Κυρεῖς γὰρ οἱ Σαβῖνοι τὰς αἰχμὰς καλοῦσι. Mart. deducit ab כרה *charah fodio*, vel à קרע *Kara rumpo, lacero*, & Arabicè *pulso*. Potest etiam deduci à Gr. κορύσσειν *armo*.

RA

RAab, meretrix Chananæa in Jerichuntis urb. devastatione sola servata cum totâ suâ familiâ, & omnibus quæ possidebat, quòd absconderit nuncios quos eò miserat Josue Jos. cap. 6.

Rabanus Maurus Albini Flacci auditor fuit, ac ex quarto Cœnobii Fuldensis abbate sextus est factus Episcopus Moguntinus. Præter doctissimos in Scripturam commentarios, inter alia composuit Martyrologium, quod ab Henr. Canisio editum est, Tom 6. Ant. Lect. Vide Barthii adversar. lib. 23. c. 8. Liber ejus de vita Mariæ Magd. Manuscriptus est Oxonii in Bibliotheca Magdalenensi. Vitam Rabani 3. libris complexus est Trithemius, qui & descripsit translationem ejus in Saxoniam è Monasterio S. Albani prope Moguntiam ubi fuerat sepultus A. D. 856.

C. *Rabirius*, eques Romanus, perduellionis, id est læsæ majestatis accusatus à T. Labieno Tribuno plebis, quòd Saturninum virum sceleratum, & hostem patriæ in tumultu occidisset; de quo extat oratio Ciceronis.

C. *Rabirius*, Poëta grandiloquus, usque adeò, ut hâc parte proximus à Virgilio crederetur. Descripsit bellum Actiacum inter Antonium & Octavium. Meminit quoque ejus Ovid. Pont. lib. 4. eleg. ult.

——— *Magnique Rabirius oris.*

Itemque Seneca lib. 6. de Benef. cap. 3. *Egregiè mihi videtur M. Antonius apud Rabirium poetam, cum fortunam transeuntem aliò videbat, & sibi nihil relictum præter jus mortis, id quoque si occupaverit, cito exclamare:*

Hoc habeo quodcunque dedi.

Maximè nostri ævi eminent, princeps carminum Virgilius, Rabiriusque. Quintilianus tamen lib. 10. satis jejunè laudat: *Rabirius ac Pedo, non indigni cognitione, si vacet.* Citat Fulgentius Planciades è Rabirii Satyrâ:

Abstemium merulenta fugit Methenia nomen.

Ubi mirum secundam in *abstemius* corripi: nisi placet συνίζησιν esse. Sed, credo, diversus ille Rabirius. Imò fortasse ne Rabirius quidem. Nam in libris aliis est *Rubrius*, sed quis iste Rubrius, æquè incertum. Unde aliqui *Rutilius* emendant. Quibus quo minus subscribam, in causâ illud est, quod Rutilii Satyrographi, veterum nemo meminerit. Vossius.

Raceburgum, *Ratzenburg*, urbs Saxoniæ, infer 6. mill. à Severino in occ.

Radiantia, *Rednitz*, fluv. Franconiæ paulo infra Bambergam Mœno se miscens.

Radnoria, *Radnor*, op. Walliæ, com. cogn. caput, 35. m. p. ab Herefordia in Circium, & 20. a Salopiâ in merid. Rageia, Mediæ op. à Nicanore conditum. Strabo. Vide Bochart. Geogr. Sacr. pag. 106.

Ramises, Rex Ægypti (cujus ætate captum est Ilium) Obeliscum fecit 40. cubitorum, & alium longitudine undenis pedibus per latera cubitis quatuor, quem fecisse dicuntur viginti hominum millia. Cujus operis admiratione factum est, ut cum Syenen op. expugnaret Cambyses rex, ventumque esset incendium ad crepidines Obelisci, extingui ignem juberet, molis reverentiâ. *Rhamses* legendum, vel *Ranses*, ut est apud Plin. 36. 8. Hunc forsan intelligit Corn. Tacitus, Annal. lib. 2. ubi sacerdos Ægyptius Germanico narrat, regem *Rhamsen*, Libyâ, Æthiopia, Medisque & Persis ac Bactrianâ, & Scythiâ potitum, quasque terras Syris Armenii, & contigui Cappadoces colunt, &c. hæc literis Ægyptiis ibi scripta in Obeliscis: de quibus Ammianus lib. 17. Idem forsan est Rhampsinitus apud Herodotum in Euterpe.

Ramnes, vel *Rhamnes*, pro equitibus Romanis usurpat Persius: eos sic vocat ab illis equitibus, quos cum Luceribus ac Tatiensibus instituit Romulus. Varro lib. 4. de L. L. *Ager Romanus primum diversus in tres partes, à quo tribus appellata, Tatiensium, Ramnium, Lucerum. Nominata, ut ait Ennius, Tatienses à Tatio, Ramnes à Romulo, Luceres, ut ait Junius à Lucumone. Sed omnia hæc vocabula Tusca, ut Volumnius, qui Tragœdias Tuscas scripsit, dicebat.* Ascon. Pedian. in 3. Verr. *Tribus principio tres fuerunt, Tatiensis una à Tatio rege, Ramnensis altera à Romulo, Luceres altera à Lucumone, sive à Lucretino, sive à Luco, quem lucum asylum vocaverat Romulus.* Plinius de Illustribus: *Tres equitum centurias instituit, quas suo nomine Ramnenses, à Tito Tatio Tatienses, à Lucumone Luceres appellavit.* Plutarchus in Romulo: Φυλὰς δὲ τρεῖς καταστήσας, ὠνόμασε τοὺς μὲν ἀπὸ Ῥωμύλου, Ῥαμνήνσης· τοὺς δὲ ἀπὸ Τατίου, Τατιήνσης· τρίτους δὲ Λουκερήνσης, διὰ τὸ ἄλσος, εἰς ὃ πολλοὶ καταφυγόντες, ἀσυλίας δεδομένης, τοῦ πολιτεύματος μετέσχον· τὰ δὲ ἄλση λούκους ὀνομάζουσι. A *Romulo* nempe *Ramnes* dictos volunt. Robertus Titius verò putat esse à ῥάμνος, quod exponitur σορὸς, & ἰσχυρὸς. Sed corruptus eum decipit locus, quia legendum illic Ῥαμνοῦσιος. Vide Yvonem Villiomarum adversus Titium l. 5. cap. ult. & Casaubon. in Athen. lib. 15. cap. 5. Vossius. Propert. lib. 4.

Hinc Tities, Rhamnesq; viri, Luceresq; coloni.

Ovidius Fastorum 3.

Quinetiam partes totidem Tatiensibus ille,
Quosque vocant Rhamnes, Luceribusq; dedit.

Raria, campus in Eleusine, in quâ Triptolemus primùm seminasse dicitur. Stephanus: Ῥάριον, πεδίον ἐν Ἐλευσῖνι καὶ Ῥαρία γῆ, Ῥαριὰς ἡ Δημήτηρ. Malè apud Hesychium: Ῥάρειον, πεδίον pro πεδίον. Nomen hoc inditum erat illi campo à *Rharo*, Triptolemi patre. Hesychius: Ῥάρος, ἰσχυρός, & ὄνομα τοῦ Τριπτολέμου πατρὸς. Filius hic erat Cranai, ut idem alibi: Κραναοῦ υἱὸς Ῥάρος.

Rasis, genere Arabs, institutione & educatione Africanus, philosophorum & medicorum sui temporis facilè princeps. Gesnerus.

Rata, Antonino. *Rega* Ptolemæo, Coritanorum urbs in Britanniâ. Vulgò *Leicester*, ut putat Camdenus. *Ratisford* v. Talboto. Long. 19. 38. Lat. 53. 04.

Ratiastum, Lemovicum urbs. Ptol. vulgo *Limoges*. *Rats* v. Bertrando.

Ratisbona, urbs libera Germ. ubi sæpe fiunt Imperii Comitia, in Bavaria inferiore & in lim. Palatinatûs superioris, 15. mill. Germ. à Monachio in Bor. 17. supra Patavium in occ. & 16. ab Augusta Vindelicorum in Cæc. Long. 34. 18. Lat. 49. 00.

Ravenna, urbs Gall. Togatæ, Æmiliæ Archiepisc. & metropolis apud oram litoream inter Ferrariam 50. & Ari-

& Ariminum in ort 35. m. p. à Bononiâ 45. ab Anconâ 102 Ἀρχαίων πόλιν vocat Geographus lib. 5. Unde Claudianus de 6. Conſ. Honorii:

Dixit, & antiqua muros egreſſa Ravenna
Signa movet jamque ora Padi, portuſque relinquit
Flumineos, certis ubi legibus advena Nereus
Æſtuat, & pronas puppes nunc amne ſecundo;
Nunc redeunte venit, nudataque litora fluctu
Deſerit, Oceani lunaribus æmula damnis.

Silius Italicus lib. 8.

Quique gravi remo limoſis ſegniter undis
Lenta paludoſa proſcindunt ſtagna Ravennæ.

Sidonius Apollinaris Carm. 9.

Vadoſa petiit ſitim Ravenna.

Nempe inter marinas paludes dulcibus aquis deſtituebantur Ravennates. Martialis:

Sit ciſterna mihi, quam vinea, malo Ravennæ:
Cùm poſſim multo vendere pluris aquam.

Ranarum, culicumque multitudinem in his paludibus adnotavit idem Martialis:

Meliuſque ranæ garriant Ravennates,
Et Hadrianus dulcius culex cantet.

Strabo lib. 5.

Ἐν δὲ τοῖς ἕλεσι μεγίστη μέν ἐστι Ῥαβέννα.

Zoſimus Comes libro 5. Ῥαβέννη μητρόπολις ἐστι Φλαμινίας, πόλις ἀρχαία, Θετταλῶν ἄποικία, Ῥήνη κληθεῖσα διὰ τὸ πανταχόθεν ὕδασι περιῤῥεῖσθαι. Long. 34. 53. Lat. 43. 54.

Ravius, lacus Hiberniæ, flu. cognominem emittens in occid. per Connaciam fluentem, & inter Dumbroſam, ac Dungallam urbes in Oceanum labentem. Ptol. *Erne* ex tab. recent.

Rauraci, qui & *Raurici*, & *Rauriaci*, pop. Germ. Helvetiis finitimi. Cæſar Comm. lib. primo, de Helvetiorum expeditione loquens: *Perſuadent Rauracis, & Tulingis, & Latobrigis, finitimis ſuis*, &c. Plin. 4. 12. ubi de Danubio: *Ortus hic in Germania jugis montis Abnobæ, ex adverſo Raurici Galliæ opidi*. & capite 17. ejuſdem libri: *Mediomatrices, Sequani, Raurici, Helvetii*. Fuere igitur in Rheni ripâ, inter Helvetios ac Sequanos. Opida tempore Plinii Rauracos nulla habuiſſe, niſi unum, teſtis eſt ipſe ubi ſupra; nam ſi plura fuiſſent, nomen huic proprium tribuiſſet, quo ab reliquis diſcerneretur. Nec Ammiani quidem ævo plura fuiſſe exiſtimo. Sic enim ille libro 14. *Prope Rauracum ventum eſt, ad ſupercilia fluminis Rheni*. Ptolemæus vocat Αὐγοῦστα Ῥαυρακῶν. Antonius ac tabula Itineraria, *Auguſtam Rauracum*. Plin. 4. 7. *Coloniam Rauriacam*. Nomen *Auguſta* in vulgari uſu permanſit. Extat etiamnum eodem loco in pago admodum exiguo, vulgo *Augſt* dicto, ad Rheni ripam 6 m p. ſupra Baſileam ſito. Juliani tempore urbem deſtructam fuiſſe, patet ex Eunapii Sardiani hiſtoriâ; qui ita de Juliano: Ἤδη δὲ ἦν πρὸς τοὺς Ῥαυρίκους ὅ ἐν Φρυγίᾳ. Vide ſis Cluver. de Ant. Germ. p. 553. Incolæ hodie *Baſter* ſunt Tſchudo in territorio Baſilienſi.

Reate, op. Sabinorum; vocabulum ejus indeclinabile, ut *Ateſte*, *Tergeſte*, &c. niſi quòd ea habeant genitivum in *tis*. Græcis autem ὁ Ῥεάτος, ut Præneſte ὁ Πραίνεστος. Hinc Straboni libro 5. obliquus caſus eſt τῷ Ῥεάτῳ, ac Dionyſio libro 1. aliquoties, ἀπὸ τοῦ Ῥεάτου. At Stephani epitomator ita habet: Ῥεάτον, πόλις Ἰταλίας, τὸ ἐθνικὸν Ῥεατῖνος. Ejus mem. Silius lib. 8.

——*Hunc Foruli, Magnaque Reate dicatum*
Cœlicolum matri. ——

Opidi vetuſtiſſima eſt origo; quod Aborigines, à Sabinis urbe ſuâ *Liſtâ* pulſos, intra ſeſe recepiſſe, Dionyſius lib. 1. teſtatur, quod ante bellum Trojanum factum eſt. Quapropter Virgilio Æn. 7. in Catalogo Sabinarum urbium non recenſeri miratur Cluverius, quem ſis vide Ital. Ant. p. 676. Long 36. 36. Lat. 42. 20.

Recaranus, idem qui Hercules. Auctor Originis Gentis Romanæ: *Eo regnante, forte Recaranus quidam, Græcæ originis, ingentis corporis, & magnarum virium paſtor, quia erat formâ & virtute cæteris antecellens, Herculus appellatus, eodem venit*. Vide quæ ſequuntur.

Recem, civitas in tribu Benjamin. Joſ. 18. fil. Hebron. 1. Par. 1. Rex item Madianitarum, Num. 31. quem Joſephus lib. 4. ſcribit ſui nominis condidiſſe urbem à Græcis poſtea *Petram* dictam. Lat. *vacuus*, vel *vanus*, vel *pictura varia*, aut *ſaliva eorum*. Idem Joſeph. cap. 7. lib. 4. Ῥεκέμης ὁ πόλιν ἐπώνυμον τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἀράβων ἔχουσα γῆς. Et rurſus: Ἀρεκέμη προσλέγουσι Πέτρα παρ' Ἕλλησι λεγομένη. Buſ bius de locis Hebraicis: Ῥεκεμ αὐτή ἐστι Πέτρα πόλις τῆς Ἀραβίας ὡς ἐβασίλευσε Ῥοκόμ. Quia tota regio indidem *Recem*, vel *Recom* eſt appellata. Epiphanius in hæreſi Melchiſedechianorum: Ἐν τῇ Ἀραβίᾳ τῇ Πετραίων Ῥεκόμ τε καὶ Ἐδὼμ καλουμένη. Vide Bochartum de Phœn. Col. p. 765.

Regillus, urbs Sabinorum, Steph. & Halicarn. Eſt etiam Lacus Plinio Latii in agro Tuſculano, Liv. lib. 2. Vide Cluver. de Ital. Ant. lib. 3. cap. 5.

Regium. Vide *Rhegium*.

Regium, op. Gall. Ciſalpinæ, à Lepido ædificatum; unde *Regium Lepidum* vocatur. Long. 32. 26. Latit. 43. 50.

Regius campus, locus prope Rhenum, inter Ryſam, Arulamque Helvetiorum flu. Æmil. lib. 8.

Regni, Angliæ pop. Ptol. quorum op. *Regnum* vulgò *Ringwood* in agro Hantonenſi, à Ventâ Belgarum 24. m. p.

Regulus. Vide *Atilius*.

Rempham, Numen quoddam à Gentilibus cultum, de quo S. Stephanus Act 7. 43. ubi tamen in quibuſdam codd. Ῥεφὰν legitur quæ L. Capello melior lectio videtur. Cæterùm quis ſit Deus ille Rempham obſcurum eſt inquit vir eruditus, & incertum, variantque hic & ſudant interpretes. Diod. S. l. 1. Regem Ægypti quēdam nomine *Remphin* commemorat filium Κέτνα (quem Græci Protea fuiſſe dicunt) circa illud tempus quo videtur Jacob cum familiâ deſcendiſſe in Ægyptum. Regem illum dicit colligendis & congerendis pecuniis totum fuiſſe deditum, ita ut poſt ſe reliquerit quadraginta myriadas talentorum. Unde quis conjicere non ineptè poſſit illum fuiſſe Pharaonem, qui Joſephum Ægypto præfecit, quique ex annonæ copiâ quam divendebat omnem Ægypti & vicinarum regionum pecuniam corraſit. Ille ergo Remphis (ſiquidem is eſt qui Joſephum Ægypto præfecit) videtur ab Ægyptiis ob ſervatam Ægyptum, cultus fuiſſe pro Deo (quomodo Apim & Oſirim coluerunt) idemque

forte

forte ab Israelitarum Idololatris nonnullis cultus fuit, ad Ægyptiorum imitationem, quorum Israelitæ Idololatriam in vitulo aureo proculdubio imitati sunt. Et forte iste Remphis fuit ipse Ægyptiorum Apis quem bovis figurâ coluisse videntur Ægyptii ob somnium vaccarum quo monitus fuit divinitus de annonæ copiâ & penuriâ, quæ in Ægypto & vicinis regionibus contigit sub ipsius regno, cujus somnii occasione Josephus Ægypto est præpositus, & ab eo tota Ægyptus servata est.

Remulus, Sylvius, Latinorum rex, qui præsidium Albanorum inter montes posuit, ubi nunc Roma est. Ob impietatem fulmine ictus creditur. Ovidius:

———In Remulum fulmina missa ferunt.

Remuria, sacra ad Lemures i.e. larvas nocturnas, & & terrificationes placandas, instituta. A Remo, quem interfecit Celer Romuli comes, feruntur habere nomen, quæ postea asperiore literâ *r* in leniorem mutatâ, *Lemuria* sunt dicta. Porphyrio Horatii interpres, vult *Lemures* nominatos qu. *Remures*, à *Remo*, cujus occisi umbram cum frater Romulus placare vellet, *Lemuria* instituit, i.e. Parentalia, quæ mense Maio per triduum celebrari solebant.

Remus, frater Romuli primi Romanorum regis, qui quod nova urbis Romæ mœnia per ludibria transiliisset, à fratre est interfectus, aut, ut alii volunt, à Celere quodam Tribuno. Post cujus mortem obortâ pestilentiâ, consulto oraculo responsum est, placandos esse manes Remi: ob quam rem sella curulis cum sceptro & diademate, & cæteris regni insignibus, semper juxta Romulum quidvis sancientem ponebantur, ut mortuus etiam Remus pariter imperare videretur. Unde est illud Virgil. Æn. 1.

———Remo cum fratre Quirinus
Jura dabunt.———

Hic unà cum Romulo urbem Romam condidisse fertur. Plin. 8. 17. *Sicut de conditoribus nostris accepimus.* Marcus Manilius Astronom lib. 5.

Qua genitus cum fratre Remus hanc condidit urbē.

Tibullus lib. 2. eleg. 5.

Romulus æterna nondum firmaverat urbis
Mœnia, consorti non habitanda Remo.

Mihi tamen (inquit Dempsterus) animadversum à Remo fundamenta ejus jacta, erat enim major. natu, Stat. Sylv. 5 2.

———Neque enim de sanguine cretus
Turmali, trabeâque Remi.

Idem Sylv. 2. ult.

Dices culminibus Remi vagantes
Infandos domini nocentis ignes.

Propertius 2. 1.

Quis gradibus domus ista Remi se sustulit olim.

Idem lib. 4. eleg. 1.

Regna ve prima Remi, aut animos Carthaginis alta.

Martialis 10. 76.

Sed de plebe Remi, Numaque verna.

Juvenalis Sat. 10.

Turba Remi sequitur fortunam.

Et ante omnes Catullus epigr. 56.

Glubit magnanimos Remi nepotes.

A fratre Romulo occisum volunt poetæ. Propertius:

Si modo Avernalis tremula cortina Sibylla
Dixit Aventino rura pianda Remo.

Idem lib. 3. eleg. 9.

———Et cæso mœnia firma Remo.

Horatius 7. Epod.

Ut immerentis fluxit in terram Remi
Sacer nepotibus cruor.

Luc. *Fraterno primi maduerunt sanguine muri.*

Hic, ut Romulus, nomen habet â *rumâ*, i. e. mammâ, quam lupa infantibus præbuit, vel ipso Plinio teste, apud quem hactenus l. 15. c. 19. mendosè scriptum est, *rumen*.

Rha, Sarmatiæ flu in Europâ, hodie *Volga*, Tartaris *Edel* dicitur. Armeni eum *Thamar* appellant, uti scribit Gurchinus. Am. Mar. lib. 22. Huic (Tanai sc.) Rha vicinus est amnis, in cujus superciliis quædam vegetabilis ejusdem nominis gignitur radix, proficiens ad usus multiplices medelarum. Pomponius lib. 3. cap. 5. *Sed qui famam habent, ex Cerauniis montibus uno alveo descendit, duobus exit in Caspium Rha.* Verum (annotante illic clarissimo Vossio) non rectè fluvium hunc ait oriri ex Cerauniis montibus, quorum situs notus est ex Ptolemæo, cum remotissimis oriatur fontibus, ac plus quam quadringentas Germanicas leucæ cursu suo conficiat. Sed neque illud verum, duobus tantum alveis in Caspium mare exire: Septuaginta enim ostia numerarunt, qui viderunt, aut etiam plura: quamvis alii viginti quinque tantum referant, quod de majoribus forsan & permanentibus ostiis est intelligendum. Quum vero scribit uno alveo descendere, tum quoque errat, quum plurimi in eum amnes, partim in Tartariâ, partim in Moscoviâ nati, influant, quod hodiernâ experientiâ compertissimum. Diversi illa *Rha*, sive *Volga* fluminis fontes noti fuere jam olim Ptolemæo: Præter duos longissimè à se invicem distantes fontes, quos ex Hyperboreis ait oriri montibus, amnibus quoque aliquot augeri ait, qui ex Rhymnicis montibus in eum influant. Verba ejus hæc sunt, agens de Scythiâ intra Imaum, & Rhymnicis in eâ montibus: Ἀφ' ὧν ῥέουσιν ὅ τε Ῥύμμος καὶ ἄλλοι τινὲς εἰς τὸν Ῥᾶ ποταμόν. οἱ δὲ συμβάλλοντες τῷ Δάϊκι ποταμῷ κατὰ τὸ Νόροσσον ὄρος. Sic habent veteres manu exarati libri, & rectè. Vulgata enim lectio falsa est, & metas offundit tenebras. Ex Rhymnicis montibus præter Rhymnum, qui proprio ostio in mare Caspium exoneratur, egrediuntur quoque alii amnes, quorum aliqui *Rha* flu. subeunt, alii *Daici* conjunguntur flumini, qui vulgò *Jaick* appellatur. Hinc nomen *Rha* Ponticæ radici. Atqui *Rhabarbarum* hodiernum nihil commune habet cum vero *Rhabarbaro*. Et specie & virtute plurimùm differt, hoc στυπτικὸν, illud vero καθαρτικόν. At postquam ex iisdem oris, unde prius *Rha Barbarum*, à mercatoribus allata fuit radix illa, quæ apud solos crescit Sinenses, ac *Taihoang* ab ipsis nominatur, usus obtinuit, ut in illam *Rhabarbari* appellatio transferretur. Hæc Vossius.

Rhacotes, Alexandria prius sic dicta. Steph. Strabo: Κατέχειν δ' αὐτοῖς ἔδοσαν τὴν προσαγορευομένην Ῥακῶτιν, ἣ νῦν μὲν τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεώς ἐστι μέρος, τὸ ὑπερκείμενον τῶν νεωρίων, τότε δὲ κώμη ὑπῆρχε. Pausanias in Eliacis prioribus, ubi de Alexandriâ: Αἰγυπτίων δὲ ἦ πρότερον ἔτι πόλισμα Αἰγυπτίων ἐνταῦθα ἡ μέγα οἶκος Ῥακῶτις.

Rhadamanthus, Jovis ex Europa fil. rex Lyciæ, qui quòd severus fuerit justitiæ minister, fingitur à poetis apud inferos nocentum culpas explorare. Virg Æn 6.

Gno-

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna,
Castigatque auditque dolos subigitque fateri.
Quæ quis apud superos furto lætatus inani
Distulit in seram commissa piacula mortem.

Hoc ex doctrinâ Platonis (inquit de la Cerda) ut credi potest, qui in *Minoe*, potestatem Minois ac Rhadamanthi ita discriminat: *Rhadamanthus quidem vir bonus exstitit. à Minoe siquidem instructus erat: nec tamen regiam disciplinam omnem, sed regi tantum ministrare in judiciis didicit. Unde judex bonus appellatus est. Eo plane, veluti legum custode per urbem usus Minos.* Et supra loquens de Homero: Οὐ Ῥαδάμανθυν πεποίηκε δικάζοντα. Idem in Gorgiâ Rhadamanthum facit inferiorem Minoe, cum ait Asiaticos judicari ab Rhadamantho, Europæos ab Æaco: Minois vero esse munus injunctum, ut judicaret supra illos: ait enim ἐπιδιακρίνειν, si quid illi ambiguum reliquissent. Verum est quidem ab eodem Platone Rhadamanthum induci judicem, lib 12. de Legg. dat enim ille κρίσιν τῶν δικῶν. Quin lib.1. de Legg. majore adhuc dignitate illum afficit. facit enim illum dicentem, & distribuentem jus διανέμων τὰ περὶ τὰς δίκας ὀρθῶς. Est autem longè aliud judicare, ac jus dicere. Pindarus, Od. 2. Olymp. Rhadamanthum vocat Saturni πάρεδρον sive *assessorem*; & Od. 2. Pyth. ait illum non delectari ἀπάταισιν *dolis*. Plato, lib. 1. de Legg. δικαιότατον vocat. Aristides in 2. Platonicâ dat ei ἰσοτιμίαν καὶ δικαιοσύνην. Idem laudans Antoninum Philosophum: τίς γὰρ Ῥαδάμανθος, ἢ τίς Αἰακὸς οὕτω δίκαιος ἑαυτὸν πρὸς ἅπαντα δικαστὴν, διεφύλαξε; Demosthenes in ἐρωτικῷ ait Æacum & Rhadamanthum amatos à Diis διὰ σωφροσύνην, non minus quàm propter fortitudinem, Herculem, Castorem, Pollucem; propter pulchritudinem Ganymedem & Adonin. Unde Theognis in Gnomis:

Οὐδ᾽ εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
Πλείονα τ᾽ εἰδείης Αἰολίδεω Σισύφου.

Rhætia, reg. gemina: prima inter ortum Rheni, seu inter Rhenum à capite usque ad lacum Brigantinum, Danubium, Lycum, & ortum Oeni: cujus pop. Rhæti, *Grauvpuntner*, & Italis *Grisoni* dicuntur. Altera, teste Welsero, Vindelicia appellatur à Ptolemæo, à primâ Lyco flu. divisa. Aliis vero ex Lib. Notit. Rhætia I. ea appellatur, quæ Italiæ contermina est. Insubriæ sc. & Cenomannis Venetiæ; in quâ tota Rhætorum regio, cujus caput est Curia, urbs & Comitatus Tirolensis continentur. Rhætia autem II. à Curiâ usq; ad Danubium, à Vindeliciâ seu Bavariâ Lyco flu. discreta; quæ Suevia Cisdanubia dici potest. Ejus mem. Claudianus:

Prominet Hercynia confinis Rhætia sylva.

Vide omnino Cluverium in Vindeliciâ & Norico cap.2. Itemque de Ital. Ant. lib. 1. cap. 16. Hinc *Rhætica juga*, quæ & *Alpes Rhæticæ*, *Monte de Braulio* Italis, & *Wurmserloch* Germanis, quæ ad Insubrum & Cenomannorum confinia extenduntur. Inde *Rhætica vina*, quibus maximè delectatum Augustum Cæsarem scribit Suetonius, *maximè*, inquit, *delectatus est Rhætico*. Hinc forte Virg. Georg. 2.

——— *Et quo te carmine dicam*
Rhætica? Nec cellis ideo contende Falernis.

In explicando Poeta dissentiunt Seneca & Plinius. Prio-ri enim lib.1. Nat. Qu. cap. 2. videtur Virgilius incertus fuisse, laudaretne, an vituperaret Rhæticum vinum. Posterior lib.14. cap. 6. ita: *In Veronensi item Rhætica, Falernis tantum posthabita à Virgilio.* Quæ posterior sententia Turnebo placuit, & ad mentem Poetæ propius accedere videtur.

Rhaga, Mediæ urbs à Nicanore condita, quæ & *Rhaga*. Olim *Europus* vocabatur, deinde *Arsaca*. ab *Arsace* rege Persarum. Gentile *Rhagenus*.

Rhage, seu *Rage*. *Nottingham*, ut aliquibus videtur, op. Angliæ inter Conventriam ad occ. & Lincoln. ad ort. Ptol. Aliis *Rhatha* Antonino esse videtur.

Rhamnus, Atticæ reg. vicus in tribu Æantide, Amphiarai templo, & Nemesis Phidiacæ simulacro insignis, quæ ab hoc vico *Rhamnusia* dicta est. Hæc indignationis Dea putabatur, ab iis pœnas repetens, qui præsentibus bonis se indignos præbuissent. Ovid. Trist. lib. 5. eleg. 8.

Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas.

Claudianus:

Sed Dea quæ nimiis obstat Rhamnusia votis.

Suidas: Ῥαμνούσιος, ἐπὶ τοῦ σοφοῦ, καὶ ἐλλογίμου. Ῥαμνοῦς γὰρ δῆμος Ἀττικῆς, ἐν ᾧ καὶ Ἀντιφῶν ἦν ... [illegible] ... τοὺς πάλαι Ῥαμνουσίους καλεῖν. Cæterum de fano Amphiarai, quod in Rhamnunte non fuerit, vide Voss. ad Melam 2.3

Rhamnusia, indignationis Dea, ab iis pœnas repetens qui præsentibus bonis se indignos præbuissent; à *Rhamno* Atticæ rege sic nuncupata. Lucan. lib. 5.

Et tumidis infesta colit quæ numina Rhamnus.

Ovid. Trist. 5 8.

Exiget at dignas ultrix Rhamnusia pœnas.

Ausonius Epigr. 24.

Grande aliquod verbum nimirum diximus, ut se
Inferret nimiis vindex Rhamnusia votis.

Herodes Orator Inscription: ad viam Appiam erutâ Ἦτ᾽ ἐπὶ ἔργα βροτῶν ὁρόωις Ῥαμνουσιὰς Οὖπι.

Rhea, Cœli & Terræ filia. Hesiod. ubi de Terræ filiis:

Ὠκεανόν τε βαθυδίνην...
Κοῖόν τε Κρεῖόν θ᾽ Ὑπερίονά τ᾽ Ἰαπετόν τε,
Θείαν τε Ῥείαν τε, Θέμιν τε Μνημοσύνην τε.

At Orpheus in Hymnis Rheam primam omnium à Deo factam fuisse, inquit, quem *Protogonum* appellant:

Πότνα Ῥέα θύγατερ πολυμόρφου Πρωτογόνοιο.

Quæ cum fuisset postea Saturni uxor credita, de illâ scripsit idem Orpheus:

Πάντων μήτηρ ... Κρόνου σύλλεκτρε μάκαιρα.

Hanc ipsam Jovis fuisse matrem testatur Callimachus:

Ἐν δέ σε Παῤῥασίῃ Ῥείη τέκεν, ἧχι μάλιστα
Ἔσκεν ὄρος θάμνοισι περισκεπές.

Hujus sacrificia fiebant die nono Lunæ, ut innuit Nicander in Alexipharmacis, magnâ cum vociferatione:

Ἢ ἀπὸ κερνοφόρος ζάκορος βωμίστρια Ῥείης
Εἰνάδι λυσσοφόροισιν ἐνιχρίμπτουσα κελάδοις,
Μακρὸν ἐπεμβοάᾳ γλώσσῃ βρόμον. οἱ δὲ ...

Ἰδαίης

Ἴδαίους ἐργάτας ἔς καλοῦσιν ὕλαιγμένους.

Quod autem Rhea Terra sit, vel vis Terræ, quæ ad generationem rerum pertransit, testatur Apollonius, Argon. 1.

——— Ἔνθεν ἐς αἰεὶ
Ῥόμβῳ καὶ τυπάνῳ Ῥείην Φρύγες ἱλάσκονται,
Ἡ δέ που εὐαγέεσσιν ἐπὶ φρένα θῆκε θυηλαῖς
Ἀνταίη δαίμων. τὰ δ᾽ ἐοικότα σήματ᾽ ἔγεντο,
Ἄντικρυ ἔφυ γαῖα τερείνης ἄνθεσι ποίης,
Θῆρες δ᾽ εἰλυούς τε καὶ ξυλόχους τε λιπόντες
Οὐρῇσιν σαίνοντες ἐπήλυθον.

Alio nomine *Ops*, *Mater Deûm*, & *Magna Mater*, & *Cybele* dicta. Item *Dea Phrygia*, *Idea*, *Berecynthia*, *Dindymene*, & *Pessimuntia*. Dictam volunt *Rheam* ἀπὸ τοῦ ῥεῖν, quòd *affluat* rebus omnibus terra. Vel potius *Rhea* est à verbo Ebræo רעה *Raha*, pavit, & in 2. Conjugatione *Rhea*, i. e. *associavit sibi commensalem*. Vide Nat. Com. lib. 9. cap. 5. & Fungerum in *Rhea*. Hujus currum leones trahebant. Ovid. Fast. 4.

——— *Cur huic genus acre leonum*
Præbent insolitas ad juga curva comas?

Lucianus de deâ Syriâ (hæc eadem cum Rheâ) Λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, ὁκοίην Ῥέην Λυδοὶ ποιέουσι. Hinc Hierapoli in septis templi Deæ Syriæ ursi & leones erant mansueti, qui neminem læderent. Idem: Ἐν δὲ τῇ αὐλῇ ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι καὶ ἵπποι καὶ αἰετοὶ καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες καὶ ἀνθρώπους οὐδαμὰ σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τε εἰσὶ καὶ χειροήθεες.

Rhea, Numitoris Albanorum regis filia, alio nomine *Ilia* appellata: quam cum Amulius patruus ejus Vestæ virginem legisset, à Marte compressa Romulum & Remum peperit. Sidonius in Panegyrico Majorani;

——— *Videas hic crasso fusa metallo*
Antra Rhea, fœtamque lupam, quam fauce relicta
Blandiri quoque terror erat.

Clypeum Romæ describit; & notandum Poetas Heroum clypeos hâc historiâ ornare. Virgil. Æn. 8.

Fecerat & viridi fœtam Mavortis in antro
Procubuisse lupam: geminos huic ubera circum
Ludere pendentes pueros, & lambere matrem
Impavidos: illam tereti cervice reflexam
Mulcere alternos. & corpora fingere linguâ.

Claudianus in Paneg. Olybr. & Probi:

Et formidato clypeus Titana lacessit
Lumine quem tota variarat Mulciber arte.
Hic patrius Mavortis amor, fœtusque notantur
Romulei, post omnia inest & bellua nutrix:
Electro Tiberis, pueri formantur in auro
Fingunt æra lupam, Mavors adamanta coruscat.

Rhebas, qui & *Rhebus* Val. Flacco, *Rhebanus* Orpheo, *Rhebaus* Apollonio, flu. Bithyniæ ex Olympo monte oriens & in Euxinum mare apud Psillidem labens. *Ribas* hodie Petro Gyllio. Dionysius vers. 794.

Ῥήβας ἔνθ᾽ ἱερὸν ἐπιπροχέει ῥέεθρον,
Ῥήβας, ὃς Πόντοιο παρὰ στόμα ...
Ῥήβας, ὃ κάλλιστον ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὕδωρ.

Ubi Montanus. Cur exigui fluvii *Rheba* seu *Rhebantis*, (nam utroque modo inflecti Eustathius testatur. Ῥηβαντίας γῆς ab eo denominatæ Arrianum meminisse affirmans) tam solennis mentio à Dionysio facta est, adeo ut ejus nomen, veluti Thymbridis vers. 352. per Anaphoram ter repetitum sit, (cum eum Ptolemæus & Strabo ne nominare quidem dignentur) nisi cum Suidâ leve hoc argumentum arripiamus, ad confirmandam opinionem, quod ipse Byzantius fuerit? Plinius quidem hujus flu. mem. lib. 6. cap. 1. & aliter *Rhesum* dictum refert: *A faucibus Bospori est Rhebas fluvius, quem aliqui Rhesum dixerunt, deinde Psillis*. Val. Flac. lib. 4. Argonaut.

Litora longinqui quà exirent flumina Rhebi.

Si quis (inquit Bochartus) רפת *Riphas* malit, eo alludet *Rhebus*, vel *Rhebans*, vel *Rhebanus*, Bithyniæ amnis in Pontum exiens, non procul à Paphlagoniâ, Apollonius lib. 2. Argonaut.

Ἐς δ᾽ ἐπὶ Ῥηβαίου προχοὰς, σκόπελόν τε Κολώνης
Παφλαγόνας τε. ———

Orpheus Argonaut. vers. 711.

Ῥηβαίου προχοαῖσι μέλαν᾽ ἐξικόμεθ᾽ ἀκτήν.

Arrianus in Periplo: Ἀπὸ δὲ τοῦ ἱεροῦ πλέοντι ἐν δεξιᾷ Ῥήβας ποταμός. Sed & Apollonius ubi supra:

Ῥήβαν ὠκυρόην ποταμὸν, ἀκτήν τε μέλαιναν.

Rhebas etiam regionis nomen, cujus pop. *Rhebai*, Stephanus: Ῥήβας, ποταμὸς περὶ τὸν Πόντον, ἔστι δὲ καὶ χώρα, τὸ ἐθνικὸν Ῥηβαῖοι.

Rhedones, Gall. Celt. pop. Cæsar. *Rennes en Bretagne*.

Rhegianum, Mysiæ infer. op. Ptol. *Rosi Nigro*.

Rhegium, op. in Viâ Æmiliâ, Tanneto proximum, Scribendum *Regium*, Dicebatur enim primo *Forum Lepidi*, postea vero *Regium Lepidum*. Festus, *Rhegium*, inquit, *significare oportere, ait Verrius, id municipium, quod est Græcè ῥηγνῦναι, eò quidem magis, quia in Galliâ Cisalpinâ, ubi Forum Lepidi fuerat, Regium vocatur*. Discrimen voluit esse debere Verrius in Orthographiâ. Illud opidum ad fretum Siculum Græco modo, scribendum esse cum aspiratione *Rhegium*; quia Græcum ejus est vocabulum: hoc vero in Galliâ Cisalpinâ sine spiritu *Regium*, qu. à *regia* cujusdam dignitatis argumento. Hinc apud Phlegontem Trallianum in Macrobiis, ubi bis nominatur πόλις Βασίλεια putat Cluverius idem esse opidum, quod ibidem sexies vocatur πόλις Ῥήγιον, quem sis vide de Ital. Ant. lib. 1, pag. 276. Long 35. 35. Lat. 41. 40.

Rhegium, extremum agri Brutii op. cognomento *Julium*. Ptol. Σκύλλαιον ἄκρον, Ῥήγιον Ἰούλιον, Λευκόπετρα ἄκρον. Vulgò nunc incolis, & elegantius loquentibus, *Reggio* dicitur. Mela adverso itinere incedens, lib. 2. cap. 4. *Columna Rhegina, Rhegium, Scylla*. Ubi male *Rhegium* ponitur inter Columnam & Scyllam, cum Columna fuerit inter Scyllam & Rhegium. opidani inde fuere *Rhegini* (*Rhegienses* enim vel *Rheginenses* sunt incolæ *Rhegii*. vel *Regii Lepidi* in Gall. Cispadanâ) Stephanus: Ῥήγιον, πόλις Ἰταλίας, ὁ πολίτης Ῥηγῖνος. Plin. 3. 8. *Columnam Rheginam. Ab hoc desciscendi argumento Rhegium Græci dedere opido, in margine Italiæ opido*. Ejus mem. Ovid. Met. 14.

Oppositumque petens contra Zanclaa saxa
Rhegion ingreditur.———

Dictam sic volunt ἀπὸ τοῦ ῥήγνυσθαι, quod ibi Sicilia ab Italiâ credatur esse *rupta* vel *avulsa*. Cui sententiæ mordicus adhærent Poetæ. 1. Virg. lib. 3. Æn.

Hac loca vi quondam & vastâ convulsa ruinâ
(Tantum ævi longinqua valet mutare vetustas)
Dissiluisse ferunt, quum protinus utraque tellus
Una foret, venit medio vi pontus, & undis
Hesperium Siculo latus abscidit, arvaque & urbes
Litore deductas angusto interluit æstu.

2. Ovid. Met. 15.

———*Zancle quoque juncta fuisse*
Dicitur Italia, donec confinia pontus
Abstulit, & mediâ tellurem reppulit undâ.

3. Lucanus Pharsal lib. 3.

Curio Sicanias transcendere jussus in urbes,
Quà mare tellurem subitis aut obruit undis,
Aut scidit, & medias fecit sibi litora terras.
Vis illic ingens pelagi, semperque laborant
Æquora, ne rupti repetant confinia montes.

4. Valerius Flaccus Argonaut. lib. 1.

———*Neque enim tunc Æolus illis*
Rector erat, Libyæ cum rumperet advena Calpen
Oceanus, cum flens Siculos Oenotria fines
Perderet, & mediis intrarent montibus undæ.

Idem libro secundo:

Has etiam terras, consertaque gentibus arva,
Sic pelago pulsante, reor, Neptunia quondam
Cuspis & adversi longus labor abscidit ævi;
Vt Siculum Libycumque latus: stupuitque fragorem
Ianus & occiduis regnator montibus Atlas.

5. Silius Italicus de bello Punico 2. lib. 14.

Ausonia pars magna jacet Trinacria tellus,
Vt semel expugnante Noto & vastantibus undis
Accepit freta cœruleo propulsa tridente.
Namque per occultum cacâ vi turbinis olim,
Impactum pelagus lacerato viscere terra
Disjicit, & medio perrumpens arva profundo
Cum populis pariter convulsas transtulit urbes.

6. Claudianus de raptu Pros. lib. 1.

———*Trinacria quondam*
Italia pars una fuit, sed pontus, & æstus
Mutavere situm: rupit confinia Nereus
Victor, & abscissos interluit æquore montes,
Parvaque cognatas prohibent discrimina terras.

7. Statius Thebaidos lib 3.

———*It clamor ad auras,*
Quantus Tyrrheni gemitus salis; aut ubi tentat
Enceladus mutare latus procul igneus antris
Mons tonat, exundant apices, fluctusque Pelorus
Contrahit, & sperat tellus abrupta reverti.

Idem Sylv. lib. 1.

———*Sic dissociata profundo*
Brutia Sicanium circumspicit ora Pelorum.

8. Dionysius in περιηγήσει, vers. 467.

Τρινακρὴ δ' ἐπὶ τῇσιν ὑπὲρ πόδα Αὐσονίης
Ἰταλίης), πλάζουσιν ἐπὶ τρισὶ τερμονίῃσιν, &c.
Τῆς μὲν ἐπὶ Βορέην ὁλοὴ τετύχηται κέλευθος,
Στεινή τε, σκολιή τε & ἄχιλος, ἄχι θάλασσα
Συρομένη μακρῇσι περιδρόμετας απλαίθεσιν,
Ἀονίῃ τμηθεῖσα πολυγλώχινι σιδήρῳ.

Vide sis illic Eustathium. Hactenus poetæ; reliquos auctores sententiam hancce confirmantes videat, si velit, lector apud magnum Cluverium de Sic. Ant. lib. 1. cap. 6. de quo etiam nos plura in *Sicilia*.

Rhemi, vulgò *Reims*, pop. & urbs Gall. Belg. Archiep. & Campaniæ metropolis, à *Rhemo* Galliæ rege, ut quidam volunt, dicta, ubi Galliæ reges inaugurantur, populi *Rhemenses* & *Rhemi*. Lucanus lib. 1.

Optimus excusso Leucus, Rhemusque lacerto.

Long 25.20. Lat. 49.40.

Rhemnius Palæmon, Grammaticus, qui gloriabatur secum natas esse literas, ac secum denuo morituras. Idem M. Varronem porcum appellare non est veritus.

B. *Rhenanus*, flor. sub Maximiliano & Carolo Qu. Imp. Vitam ejus fusè, nec ineleganter descripsit Jo. Saturmius. Uti alios scriptores, eosque inter Tertullianum & Plinium; ita & historicos complures, partim primus edidit, partim castigavit & illustravit notis, quales Livius Velleius, Paterculus, Tacitus, an. 1531. Emisit luculentos illos Rerum Germanicarum commentarios. Obiit vero an. 1547. Ætatis 62.

Rhene, Rheneia Straboni, *Rhenis* Stephano, quæ & *Artemitis* & *Celadussa* prius teste Plinio dicta est, *Fermene* hodie Sophiano ins. maris Ægæi, una Cycladum, inter Ceam & Delum.

Rheni, pop. juxta Rhenum incolentes, inter Helvetios ac Rhætos. Persius Sat. 6.

Essedaque ingentesque locat Cæsonia Rhenos.

Rhenus, flu. Italiæ, ex Apennino monte oriens, ac per Galliam Togatam in Romandiolâ per agrum Bononiæ, ab eâ non longè fluens, in Padum super Ferrariam labens: *Il Rhen*, & *Rheno* hodie dicitur. Silius lib. 8.

———*Parvique Bononia Rheni.*

Rhenus, notissimus, & maximus Germaniæ post Danubium fluvius, illam à Galliâ disterminans. Primus auctorum, quorum monumenta nobis supersunt (nam qui Aristotelis operibus nomen ejus immiscent, oppidò quam imperitè faciunt) Rhenum, retulit Jul. Cæsar, in Com. de bello Gallico. Descripsit autem eum sic: *Rhenus oritur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt: & longo spatio per fines Nemetum, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricorum, Tribocorum, Trevirorum, citatus fertur: & ubi Oceano appropinquat, in plures diffluit partes, multis ingentibus insulis effectis (quarum pars magna à feris barbarisque nationibus incolitur; ex quibus sunt, qui piscibus, atque ovis avium vivere existimantur) multisque capitibus in Oceanum influit.* Post Cæsarem omnes ferè auctores Græci juxta atque Latini scriptis suis eum celebrarunt. Tacitus, Annal. 2. *Rhenus uno alveo continuus, aut modicas insulas circumveniens, apud principium agri Batavi, velut in duos amnes dividitur; servatque nomen ac violentiam cursûs, quà Germaniam prætervehitur, donec Oceano misceatur:*

ad Gallicam ripam latior & placidior adfluens. Verso cognomento, Vahalem accolæ dicunt: mox id quoque vocabulum mutat Mosâ flumine; ejusque immenso ore eundem in Oceanum effunditur. Idem libro de Germaniâ: *Rhenus Rhæticarum Alpium inaccesso ac præcipiti vertice ortus, modico flexu in occidentem versus, septentrionali oceano miscetur.* Mela l. 3. c. 2. *Rhenus ab Alpibus decidens, prope à capite duos lacus efficit, Venetum, & Acronium; mox diu solidus, & certo alveo lapsus, haud procul à mari huc & illuc dispergitur.* Dio lib. 39. Ὁ δὲ Ῥῆνος ἀναδίδωσι μὲν ἐκ τῶν Ἄλπεων τῶν Κελτικῶν, ὀλίγον ἔξω τῆς Ῥαιτίας. Προχωρεῖ δὲ ἐπὶ δυσμῶν, ἐν ἀριστερᾷ μὲν τήν τε Γαλατίαν, καὶ τοὺς ἐποικοῦντας αὐτὴν, ἐν δεξιᾷ δὲ τοὺς Κελτοὺς ἀποτεμνόμενος. καὶ τελευτῶν ἐς τὸν Ὠκεανὸν ἐμβάλλει. Herodianus lib. 6. Μέγιστοι γὰρ δὴ οὗτοι ποταμῶν ὑπ᾽ ἄρκτῳ ῥέουσι, Ῥῆνός τε καὶ Ἴστρος. ὁ μὲν Γερμανοὺς, ὁ δὲ Παίονας παραμείβων. οἳ θέρους μὲν ναυσίποροι ἔχουσι τὸ ῥεῖθρον, διὰ βάθος τε καὶ πλάτος. Τοῦ δὲ χειμῶνος, παγέντες ὑπὸ τοῦ κρύους, ἐν πεδίου σχήματι καθιππεύονται. ἀντίτυπος δὲ οὕτω καὶ στερρὸς γίνεται τὸ ποτὲ ῥεῖθρον, ὡς μὴ μόνον ἵππων ὁπλαῖς καὶ ποσὶν ἀνθρώπων ἀντέχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρύσασθαι θέλοντας, μὴ κάλπεις ἐπ᾽ αὐτὸ μηδὲ κοῖλα σκεύη φέρειν, πελέκεις δὲ καὶ δικέλλας, ἵν᾽ ἐκκόψαντες, γυμνόν τι σκεύους ἀράμενοι τὸ ὕδωρ, φέρωσιν ὥσπερ λίθον. φύσις μὲν δὴ τῶν ποταμῶν αὕτη. Ejus mem. Ovid. Met. 2.

Hesperiosque amnes, Rhenum, Rhodanumque Padumque.

Itemque Virgilius lib. 8.

Extremique hominum Morini, Rhenusque bicornis.

Ubi duo tantum Rheno ostia tribuit, uti & Claudianus ubi de Alarici victoriâ:

——Te Cimbrica Tethys
Divisum bifido consumit Rhene meatu.

Hodie vero tria celebrantur. Vide Cluver. de tribus Rheni alveis, & l. 2. de Germ. Ant. c. 40. Horatius:

Aut flumen Rhenum, aut pluvius describitur arcus.

Non ἀπὸ τοῦ ῥέειν (inquit Fungerus) quod est *fluere* Latinis, etsi aliquibus verisimile id queat videri; nec à *Rhodani* societate secundum Isidorum, verùm potiùs à voce Germanicâ *Rhin*, quæ *nitorem, puritatemque* significat, quòd claritatis quâdam prærogativâ polleat, dum clarissimas perlabitur gentes: sive quod arbiter olim & velut vindex fuerit puritatis conjugii. Quippe solebant Germani liberos recens natos, clypeo impositos, committere fluminis alveo, qui si fluitasset, legitimi partûs indicium dabat; sicut Adulterini, cùm subsidebat, fundum petens, teste quoque Galeno. Unde Claudianus:

Et quos nascentes explorat gurgite Rhenus.

Hinc in Anthologiâ legimus lib. 1.

Θαρσαλέοι Κελτοὶ ποταμῷ ζηλήμονι Ῥήνῳ.

Et ibidem:

Κεκριμένον λοχίοισιν ἐλεγχομένων ποταμοῖο.

D. quoque Nazianzenus:

Ἐς νόθον ἰχθυόεις Ῥῆνος κρίνει ῥεέθροις.

Nonnus in Bassaricis:

Ῥῆνος ἀτεκμάρτοιο θεμιστοπόλος τοκετοῖο.

Gallicum Rhenum dixit Catullus ad differentiam Rheni Bononiensis. Lucanus lib. 1.

Fregit & Arctoo spumantem vertice Rhenum

Statius lib. 1. Sylvarum:

Non vocat Arctoas acies, Rhenumque rebellem.

Claudianus:

——Rhenumque minacem
Cornibus infractis adeo mitescere cogis.

Seneca in Hercule Insano:

Violentus undâ Tigris, aut Rhenus ferox.

Olim arundinetis obsitus erat, licet hodie cultissima loca permeat. Ovid. lib. 3. 3 de Ponto:

Squallidus immittat fractâ sub arundine crines
Rhenus & infectas sanguine portet aquas.

Claud. de laud. Stilic.

——Si quis defensus arundine Rhenî
Vastus aper nimio dentes curaverat ævo.

Rhesus, Strymonis & Euterpes Musæ fil. rex Thraciæ, qui albis equis in auxilium Trojanorum venit. Sed prodente Dolone speculatore Trojano, à Diomede & Ulysse, primâ nocte occisus est. Virg. Æn. 1.

Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis
Agnoscit lachrymans, primi quæ prodita somno
Tydides multâ vastabat cæde cruentus.
Ardentesque avertit equos in castra, prinsquam
Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Catullus:

Nec Rhesi nivea citaque biga.

Claudianus de Rhesi equis:

Grataque retulerat raptos ad castra jugales:
Quorum, si qua fides augentibus omnia Musis,
Impetus excessit Zephyros, candorque pruinas.

Apud Virgilium. *Rhesi Mavortia tellus* ponitur pro Thraciâ. Mela 2. 2. *Tum Reso regnata quondam pars Thraciæ.*

Jo. *Reuchlinus*, sive *Capnio*; quod nomen ex Germanico factum Græcum Hermol. ei Barbarus imposuerat, cùm à Maximiliano Imp. Romam missus esset. Natus est Phorcemii an. 1454. Præcipua ejus laus est quòd Hæbrææ Linguæ studium in Germaniâ suscitarit, quo nomine plurima perpessus est. Obiit an. Ætatis 67. Apotheosin ejus habes in Colloquiis Erasmi. Vitam vero apud Melchiorem Adamum Silesium.

Rhianus Benæus (est autem Βήνη civitas Cretæ) Eratostheni æqualis fuit, teste Suidâ, nobilis fuit Grammaticus & Poeta, Athenæo etiam memoratus, lib. 11. & Stobæo Serm. de Imprudentiâ. Stephanus citat ejus Eliaca, Thessalica, Iliaca, Achaica & Messeniaca. Vide Vossium de Hist. Gr. pag. 111.

Rhigodunum, *Rippon*, *teste* Lhuydo: sed aliis *Warrington*, op. Albionis in orâ Angliæ occid. medium inter Cestriam & Lancastriam. Ejus mem. Ptolemæus. Long. 18. 15. Lat. 55. 10.

Rhimetalces, Thracum rex, qui ab Antonio ad Augustum Octavium transierat. Hic cum Cæsari petulantius, crebriusque inter pocula societatem & convictum exprobaret, illud ab indignato Augusto reportavit: *Amo proditionem, proditores verò odi.* Plutarchus.

Rhinocorura, urbs Palæstinæ marit. in confin. Ægypti, sic ab antiquis incolis dicta, quorum nasi erant mutilati. Steph. *Rhinocolura* Straboni ac Plinio.

nio. *Faramida* vero hodie Nigro. Long. 64.40. Lat. 31. 50. Sen. 3. de Ira: Rex Persarum totius populi nares recidit in Syriâ, unde *Rhinocolura* nomen est.

Rhinton, Tarentinus figuli F. floruit sub Ptol. Lagide, reliquit fab. 38. partim Comicas, partim Tragicas Suidas.

Rhion, Ætoliæ promontorium. Plin. 4. 2. è cujus regione aliud promont. est quod *Antirrhion* vocant. Mela lib. 2. cap. 3. ex emendatione Vossii: *Rhion deinde, id maris nomen est, angustè & velut freto, litus ora sequentis incidens.* Ubi quod *Rhion* maris sive freti nomen esse inquiat, id ex usu vulgari fecit, cùm & Livius lib. 7. & item lib. 8. decadis tertiæ, fauces sinûs Corinthiaci ab accolis *Rhion* vocari scribat.

Rhiphe, vel *Ripha*, urbs Arcadiæ. Steph. Ejus meminit Papinius lib. 4. Thebaidos:

Rhipheque & Stratie, ventosaque donat Enispe.

Rhiphai, montes Septentrionales in Scythiâ, ut vulgò creditur, quos ἀπὸ τῆς ῥιφῆς, h. e. *à flatuum* vi sic dictos quidam putant. Vide *Riphai*.

Rhispia, op. Pannoniæ super. in Stiriæ & Hungariæ confin Ptol. *Rekasburg* Lazio.

Rhittium, op. Pannoniæ infer. ad Danubium. Ptol. inter Bononiam, & Taurunum, *Ratza* Lazio. *Salankemen* Simlero.

Rhitymna, vel *Rhithymna*, urbs Cretæ. Ptol. & Steph. *Retimo* Sophiano. Long. 53. 30. Lat. 35. 06.

Rhium, vel *Rhion*, quod & *Drepanum* Strab. ac Ptol. & *Molycrium* Straboni, promont. & op. apud Steph. Peloponnesi in Achaiâ ad fauces sinûs Corinthiaci contra Antirrhium promont. Ætoliæ. *Trapani* Nigro, al. *Capo Patras*; ubi Peloponnesii ab Atheniensibus navali prælio victi, teste Xenophonte. Est & *Rhium* promont. Corsicæ apud Urcinium urb. Ptol. vulgò *Capo d'Aiazzo*.

Rhiusiava, Germ. urbs. Ptol. *Gengen* Villanovano in Sueviâ, inter Ulmam & Nerolingam.

Rhizana, op. Dalmatiæ mediterran. inter Naronam & Scodram. *Rudine* Moletio. Long. 45. 15. Lat. 42.00.

Rhizius. *Rhizus* Ptolemæo, portus circa mare Euxinum. Vide Seukium ad Arriani Periplum.

Rhizon, Polybio, *Rhizinium* Plinio, *Rhisinum* Ptolemæo, urbs Dalmatiæ ad sinum Rhizonicum, ab Epidauro 20 m. p. ad ort ab Ascrivio 10.

Rhizophagi, pop. Æthiop. inter Astapum & Astaboram flu. in Meroe insulâ, *Elii* Straboni. Apud Ælianum in Indiâ ad Astaboram ponuntur. Sed ibi *Meroe* legendum.

Rhizus, portus & urbs Cappadociæ maritima Alia in Magnesiâ apud Melibœam op. teste Plinio, seu Thessaliâ. ut est apud Steph.

Rhoas. flu. Colchidis ex Caucaso monte in Euxinum mare labens. Plin.

Rhobogdii, pop. Hyberniæ Ptol. ad Rhobogdium promont. (quod *Capo Versoda* Moletio. *Fair Foreland* Camdeno dicitur) in orâ Boreali: ubi pagus *Robogh* hodie nomen retinens.

Rhoda, op. geminum: unum Hispan. citer. in orâ Catalauniæ in finibus indigetum, inter Gerundam & Ruscinonem. *Roses* hodie. *Rhodope* olim. Strab. *Rhodipolis* vero Ptol. à Rhodiensibus conditum. Long. 25. 10. Lat. 43. 10. Alterum Gall. Narbon. apud ost. Rhodani. *Foce di Rhore* hodie Dalechampio.

Rhodanus, *le Rosne* Gall. flu. maximus Gall. Narbon. ex Adulâ monte è regione Rheni oriens, ac per Sedunos in occ. fluens, in Lemannum lacum ingrediens, & ad Genevam urb. egrediens, donec ad Lugdunum, Arari accepto, in meridiem conversus, Viennam, Valentiam, Avenionem & Arelatum urbes attingit. Hunc M. Varro, teste Agellio 10. 7. tertium Europæ flu. haud Istro minorem scribit. Ortelius illum non longè à Danubio oriri ait, cum fontes illius à fontibus Danubii supra 120. m. p. distent, Græci pro *Eridano*, *Rhodanum* dixere, de quo vide Cluver. Germ. Ant. lib. 3. cap. 34. Vide & Isidor. Origin. lib. 14. cap. 6. Ostia ejus quod attinet, Diod. Sic. cum Timæo affirmare ausus est Rhodanum esse πεντάστομον. Ἀρτεμίδωρος δὲ τρίστομον λέγει, teste Strab. lib. 4. Etiam Plinius Rhodani 3. ostia agnoscit. Ptolemæus cum Polybio 2. tantum. Livius autem scribens Rhodanum pluribus ostiis divisum in mare decurrere, sibi, ne mendacii argui posset, cavit. Scribit de eo Marcellinus lib. 15. hoc modo: *A Pœninis Alpibus effusiore copiâ fontium Rhodanus fluens, & proclivi impetu ad planiora digrediens, proprio agmine ripas occultat: & paludi se ingurgitans nomine Lemano, eamque intermeans nusquam aquis miscetur externis' sed altrinsecus summitates unda præterlabens segniores, quæritans exitus, viam sibi impetu veloci molitur. Unde sine jacturâ rerum per densa paludium fertur, & Sequanos, longeque progressus Viennensem latere sinistro perstringit, dextro Lugdunensem: & emensus spatia fluctuosa Ararim, quem Sauconam appellant, inter Germaniam primam fluentem, suum in nomen adsciscit, qui locus exordium est Galliarum. Exinde non millenis passibus, sed Leucis itinera metiuntur, ubi auctus Rhodanus aquis advenis locupletior vehit grandissimas naves, ventorum flatu jactari sæpius assuetas, finitusque inter valles, quas ei natura præscripsit, spumeus Gallico mari concorporatur per patulum sinum quem vocant*, Ad gradus., *Arelate octavo-decimo fermè lapide disparatum.* Ejus mem. Horatius, cum ait:

——— Me peritus
Discet Iber. Rhodanique potor.

Id est Rhodani accola: ut alibi:

Non qui profundum Danubium bibunt.

Quo sensu etiam Martialis voce istâc usus est:

Et qui prima bibunt deprensi flumina Nili.

Silius lib. 3.

——— Tumidique minaces
Accedit Rhodani festino milite ripas.
Aggeribus caput Alpinis & rupe nivali
Proslilit in Celtas, ingentemque extrahit amnem
Spumanti Rhodanus proscindens gurgite campos,
Ac propere in pontum lato ruit incitus alveo.

Vide *Arar*; *Rhodanum* (inquit vir magnus) sive *Rhodanitas*, nam id populi nomen est, non in ins. *Rhodum* sed in Galliam appulisse putamus, circa ostia *Rhodani* quem de

de suo nomine nuncupaverint. Certè si de voce certetur, *Rhodanum* ad *Rhodani* nomen accedit propius quàm *Rhodi*, vel *Rhodiorum*. Præterea videtur Rhodus cum vicinis insulis in Elisæ sortem cecidisse. Sed objectio in promptu est, *Rhodanum* non à *Rhodaniim*, sed à *Rhodo* opido dici, quod à *Rhodiis* conditum postea Massiliensium fuit. Ita Plinius 3.4. *Agatha quondam Massiliensium, & regio Volcarum Tectosagum, atque ubi Rhoda Rhodiorum fuit, unde dictus multo Galliarum fortissimus amnis Rhodanus.* Et Hieronymus in Epist. ad Galatas. *Opidum Rhoda coloni Rhodiorum locaverunt, unde amnis Rhodanus nomen accepit.* Hæc illi. At illorum sententiæ cur non accedam has habeo rationes. Primò amnis à *Rhodâ*, non *Rhodanus*, sed *Rhodius* dictus fuerit, cujus nominis fluvium in Troade Homerus & alii recensent. Præterea *Rhodani* nomen qui novitatis arguunt, debuerant priscum indicare: Neque enim ante Rhodiorum coloniam eò translatam sine nomine fuit flu. ingens, quem inter tres Europæ maximos computant Scylax, & Solinus. *Rhodanum* certe constanter vocant hunc flu. non solum Apollonius, Timæus, Polybius, Artemidorus, aliique sine numero, sed & his longè vetustiores Æschylus & Euripides apud Plinium. Hoc potissimum, quod ut à *Rhodâ* nomen sortiretur *Rhodanus*, debuit esse Rhodæ vicinus. At à *Rhodano Rhoda* distat immensum quantum; ut quæ in Hispaniâ sit, non in Galliâ, procul à *Rhodani* ostiis terrestri itinere m. p. fere 150. Strabo ubi de Rhodiis: *μέχρι Ἰβηρίας ἔπλευσαν, κἀκεῖ μὲν τὴν Ῥόδον* (*Ῥόδην* legit Casaubonus) *ἔκτισαν, ἣν ὕστερον Μασσαλιῶται κατέσχον.* Mela. 2. 6. *Proxima est rupes quæ in altum Pyrenæum extrudit; dein Thicis flumen ad Rhodam.* Ptol. in descript. Hisp. Tarracon. Ἐνδιγετῶν Ῥοδίπολις, vel, ut est in emendatis exemplaribus. Ῥόδη πόλις. Stephanus: Ῥόδη, πόλις Ἰβηρίας. Livius lib 34. *Inde Rhodam ventum & præsidium Hispanorum, &c.* Ex his abundè liquet, illam ipsam Rhodam, quam condidere Rhodii, & Massilienses tenuerunt, in Hispaniâ fuisse, non in Galliâ. Jam verò quis in Mediâ Galliâ flu. credat traxisse nomen ab Hispanicâ urbe trans Pyrenæos. Sed quis viris magnis imposuerit, puto mihi esse compertum. Ad *Rhodanum* fuit *Rhodanusia* Massiliensium urbs, quam acceperunt illi pro *Rhodâ*. Marcianus Heracleota:

> Οἱ Μασσαλίαν κτίσαντες ἔχει Φωκαεῖς
> Ἀγάθην, Ῥοδανουσίαν τε, Ῥοδανὸς ὃν μέγας
> Ποταμὸς παραρρεῖ ——

Stephanus: Ῥοδανουσία, πόλις ἐν Μασσαλίᾳ. Hujus ita mem. Sidonius Apollinaris lib. 1. ep. 1. *Egresso mihi Rhodanusia nostra mœnibus*: ubi Lugdunum videtur significare. Hinc & ipsa regio *Rhodanusia* vocatur, & incolæ *Rhodanenses*. Irenæus Lugdunensis Episcopus, lib. 1. cap. 9. Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς κλίμασι τῆς Ῥοδανουσίας πολλὰς ἐξηπατήκασι γυναῖκας. Vide Epiphan. Hæres. 34. Itaque firmum hoc manet, nihil obstare quo minus à *Rhodaniim* nomen *Rhodani* deducatur. Bochart.

Cœlius *Rhodiginus*, Maximiliani Imp. temporibus extremis floruit, vir omnigenæ Doctrinæ; interiorum autem literarum scientiâ nemini sui seculi secundus. Nec modo variæ lectionis, sed virum etiam pium fuisse, ait in Ciceroniano suo Erasmus. Hic Mediolanum à Ludovico XII. Galliarum Rege, splendida planeque regiâ mercede vocatus fuit: magnâ cum gloriâ ibidem Latinas docuit literas & Græcas. Postea eodem munere præclarè functus est in illustri Gymnasio Paravino. Præclarè de hoc Cœlio testimonium habes apud Robortellum Comment. in artem Poet. Aristotelis, ubi *doctissimum superioris ætatis virum vocat.* Item hoc Julii Cæs. Scaligeri lib. 3. de Re Poet. cap. ult. *Omnium*, inquit, *doctissimus præceptor noster*, *Antiquarum Lectionum*, *Verrii exemplo.* Nam Cœlium signat, qui præcipuè immortale sibi nomen peperit 30. Antiquarum Lectionum libris: quo misello opere, abstrusa utriusque linguæ vocabula enucleantur, in præstantissimis quibusque scriptoribus loca obscura explicantur, corrupta castigantur, ad hæc historiæ reconditæ, & ritus veteres enarrantur, ex intimâ denique Philosophiâ, potissimùm è Platonicorum penu arcana multa promuntur. Itaque sæpenumero miror, imò indignor, non magis hodie in manibus esse juventutis tanti Viri labores, profecto auro contra non caros. Quippe & Philologiæ studiosus, & amator historiæ & Philosophiæ sectator, hauriet inde quod juxta prosit, & delectet. Atque idem quoque Cœlius egregiè meritus fuit de Historiâ Plinii Naturali: cui præterea multa addiderat, in quâ item multa, tum illustrarat, tum emendaverat. Sed nobilis hæc opera, quæ a genio suo facile æternitatem sperabat. Libitinam effugere non potuit, negligentius habitâ in βιβλιοθήκῃ Viri cujusdam Patricii Voss.

Rhodigium, op. Venetiæ amplum, patria Cælii Rhodigini viri doctissimi, à Ferrariâ 25. m. p. ab Hadriâ 20.

Rhodiorum Colonia, Lyciæ reg. op. quod nunc *Macbri*, sic Niger eam vult, quam Ptol. *Rhodiam*, Plin. *Rhodiopolim*, & Appianus lib. 4. Civil. *Rhodiorum castellum* vocat.

Rhodope, mons Thraciæ à *Rhodope* Thracum Reginâ in hunc montem, ut Ovidius fabulatur, conversa; vel, ut aliis placet, ibi sepulta. Vel à *Rhodope* Strymonis amnis filiâ, ex quâ Neptunus Athon Gigantem genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Virgilius Eclog. 8.

> ——*Duris in cotibus illum*
> *Ismarus, aut Rhodopen, aut extremi Garamantes.*

Idem Georg. 1.

> —— *Ille fragranti*
> *Aut Atho, aut Rhodopen, aut alta Ceraunia telo*
> *Dejicit.*

Ubi alii *Athon*, sed exprimere voluit illud Theocriti.

> Ἢ Ἄθω, ἢ Ῥοδόπαν, ἢ Καύκασον ἐσχατόωντα.

Idem Georg. 3.

> *Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem.*

Mons hic eo est situ, ut veluti avulsus ab Æmo videatur, redeatque sub Septentrionem, quod Ovid. in Epist. ita videtur explicuisse:

> *Quà patet umbrosum Rhodope glacialis ad Hæmum.*

Patet, inquam, eâ parte quâ avulsus ab Hæmo. Idem Metam. 6. eam *anguli* nomine explicat.

Threiciam Rhodopen habet angulus unus & Hamum.

Hinc Rhodopeius. Virgilius. *Flerunt Rhodopeia arces*, sic *Rhodopeia regna*, *Rhodopeius Orpheus*, & *Rhodopeia Phyllis*. Marti sacer fuit hic mons cum fluviis illius quòd ibi natus putatur. Claud. de 4. Consul. Hon.

Flumina laverunt puerum Rhodopeia Martem.

Rhodope, sive *Rhodopis*, meretrix nobilissima ex Thraciâ, Æsopi fabulatoris aliquando conserva, & postea à Charaxo Sapphûs, poetriæ fratre, qui ejus amore tenebatur ingenti pecuniâ redempta est, teste Herodoto, libro 2. Sappho ad Phaonem apud Ovidium:

Arsit inops frater victus meretricis amore,
Mistaque cum turpi damna pudore tulit.

Tantas opes meretricio quæstu corrasit, ut Pyramidem insignem suis sumptibus extructam reliquerit.

Rhodopolis, urbs Germ. marit. in orâ maris Baltici, vulgò *Rostock*.

Rhodus, ins. nobilissima in mari Carpathio, Cariæ adjacens, inter Asiaticas insulas tertia numeratur, nam Lesbus & Cyprus majores habentur. Amm. Marcell. lib. 17. *Rhodus, Ophiusa & Pelagia prioribus seculis dictitata; aureo quondam imbri perfusa.* Ubi fabula de aureo imbre ex Homero fluxit, qui in Catalogo sic ait de Rhodiis: Καί σφι θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. Quam fabulam postea latius extendit Pindarus in Od. 7. Olymp. Claudianus libro 3. de laud. Stiliconis:

Auratos Rhodiis imbres, nascente Minervâ,
Defluxisse ferunt, ———

Solinus Author est, nullum toto anno diem tam nubilum esse, quo in hâc insulâ Sol non cernatur. Inde forsan *clara* Horatio dicitur: *Laudabunt alii claram Rhodon*. Lucan. lib. 8.

———*Gnidon inde fugit, claramque relinquit*
Sole Rhodon.———

Idem lib. 4.

———*Phœbeia donis*
Exornata Rhodos.———

Ovid. Met. 7.

Phœbeamque Rhodon & Jalysias Telchinas.

Stat. Sylv. 1.

Lumina contempto mallet Rhodos aspera Phœbo.

Ejus meminit Catullus, cùm ait;

Rhodonve nobilem, horridamve Thraciam.

Nomen ejus quod attinet, ita Grammatici: Παρὰ τὸ πολλοὺς ῥῦσαι αὐτόθι δοκεῖσθαι, πρὶν φανῆναι τὴν νῆσον. Alii ἀπὸ τῶν ῥόδων, à *rosis* potius, quæ ibi magnâ copiâ succreverint: ut ab hortensi rosâ Rhodus nominata sit, quomodo à sylvestri vicina ins. *Cynorrhodusa*. Ita nonnulli veterum in Pindari Scholiaste Olymp. 7. Τινὲς δέ φασι κληθῆναι ὕτω διὰ τὸ εὐανθὲς ἔχειν ῥόδα, i. e. *quidam Rhodum vocari aiunt, quia eximias habet rosas*. Vide & Isidor. Origin. lib. 14. cap. 6 Bochartus vero nomen hujus ins. putat esse Phœnicium: ירוד *Jarod*, inquit, Syris & Chaldæis est *draco*. Phœnices per aphæresin רוד *Rod* vocarunt. *Rhodi* nimirum priscum nomen erat *Ophiusa*. Strabo: Ἐκαλεῖτο δ᾽ ἡ Ῥόδος πρότερον Ὀφιοῦσα. Causam adjicit Hesychius: διὰ τὸ πλῆθος τῶν ὄφεων. Rem pluribus narrat Diodorus lib. 5. Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Ῥοδίαν γῆς ἀνεῖναι ὄφεις ὑπερμεγέθεις, οἵτινες πολλοὺς τῶν ἐγχωρίων διαφθείρωσι. Dionysius vers. 504.

———Ἄντα δ᾽ πέζης
Αἰγυπτίης Ῥόδος ἐστὶν Ἰηλυσίαν πέδον ἀνδρῶν.

Notandum hic, Rhodum ferè solitos Romanorum proceres, qui præsenti rerum statu non lætarentur, secedere. Suetonius de Tiberio: *Rhodum enavigavit, amœnitate & salubritate insulæ jam inde captus*. Manilius lib 4.

Virgine sub castâ felix terraque marique
Est Rhodus, hospitium recturi principis orbem.
Tuque domus vere Solis, cui tota sacrata es,
Cùm caperes lumen magni sub Cæsare mundi.

D. Brutus in epist. ad M. Brutum & C. Cassium: *Quid ergo est inquis? Dandus est locus fortunæ, cedendum ex Italiâ, migrandum Rhodum*. C. Marius Ciceroni: *Mihi quidem, si optata contingent, quod reliquum est vitæ, in otio Rhodi degam*. In eâ fuerunt urbes *Rhodus*, *Lindus*, *Camirus* & *Jalysus* Gymnasium habuit Rhodus Asiaticâ eloquentiâ & Mathematicis studiis clarissimum. Ideo Aristippus Philosophus Socraticus cum naufragio ejectus in Rhodiensium litus animadvertisset Geometrica schemata descripta, exclamasse ad comites ita dicitur: *Bene speremus, hominum vestigia video*. Vitruv. lib. 7. In eâ fuit admirandæ magnitudinis Colossus 70. cubit. altus. Vide *Colossus* Incolæ *Rhodii*, qui, ut Diogenianus refert, cùm Minervæ Lindiæ sacrificarent, & ibi plures dies agerent, oraculum consuluerunt, an matulam licerer inferre: quo, *licere*, respondente, rursus quæsierunt, an æream, vel testaceam; quibus Deus indignatus, *neutram* respondit: hinc proverbium *Rhodiorum oraculum*, in scrupulosos, nimisque de re minutâ sciscitantes. *Hic Rhodus, hic saltus*: proverbium in vanitatem eorum, qui facto ostendere potius, quàm verbis jactare sua debebant, petitum ex fabulis Æsopi. Quidam enim cum domum rediisset, peregrè inter alia, quæ gloriabatur, jactabat & Rhodi se saltum saltasse, quem nemo alius ibi potuisset saltare, testesque se habere affirmabat. Tum ex astantibus unus: Ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ πήδημα. Pop. Rhodii, Tac. An. 12. *Eodem* (Nerone) *oratore redditur Rhodiis libertas*. Cujus libri quam maxime conducit Epigramma illud quod nomine Antiphili legitur, primo Antholog. Eis *νέρωνα*, nec enim alio spectat quam ad hoc factum:

Ὡς πάρος ἀέλιε, νῦν Καίσαρος ἡ Ῥόδος εἰμὶ
Νᾶσος, ἴσον δ᾽ αὐχῶ φέγγος ἀπ᾽ ἀμφοτέρων.
Ἤδη σβεννυμέναν με νέα κατεφώτισεν ἀκτίς,
Ἅλιε, καὶ παρὰ σὸν φέγγος ἔλαμψε Νέρων.
Πῶς εἴπω; τίνι μᾶλλον ὀφείλομαι; ὃς μὲν ἔδειξεν
Ἐξ ἁλός, ὃς δ᾽ ἤδη ῥύσατο δυομένην.

Argutum epigramma, & comparat Neronem cum Sole. Quia ut ille Rhodum retexit, fecitque oriri radiis; sic iste pressam, & occidentem restituit reduxitque in lucem.

Rhœcus, Centaurus ab Atalanta interfectus. Apollodorus, l. 3. Ῥοῖκος καὶ Ὑλαῖος Κένταυροι κατατοξευθέντες ὑπ᾽ αὐτῆς ἀπέθανον In pugnis Centaurorum & Lapitharum sæpiuscule à Poetis memoratur. Ut à Lucano lib. 6.

Teque sub Oetaeo torquentem vertice vulsas,
Rhœce ferox, quas vix Boreas everteras, ornos.

Et

Et à Val. Flacco lib. 1.

Parte aliâ Pholoe multoque insanus Jaccho
Rhœcus & Atraciâ subita de virgine pugna.

Rhœteum, sive *Rhœtus*, Trojæ promont. in quo sepultus fuit Ajax Telamonius. Quòd à Sigæo non longè abfuerit, Ovid. testatur Metam. lib. 11.

Dextera Sigei, Rhœtei læva profundi.

Idem lib. 4. Fastorum:

Rhœteumque capax, Sigeaq; litora transit.

Utrosque illos ἀγκῶνας intelligit, qui in mare protenduntur de quibus Strabo lib. 13. Ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τὰς Ἰδαίας ὀρεινῆς δύο φασὶν ἀγκῶνας ἐκτείνεσθαι πρὸς θάλατταν, τὸν μὲν ἐπὶ Ῥοιτείου, τὸν δὲ Σιγείου, ποιοῦντας ἐξ ἀμφοῖν γραμμὴν ἡμικυκλιώδη, πλάτους δ' ἐν τῷ πεδίῳ, ποιοῦντα ἀπέχειν τῆς θαλάττης, ὅσον τὸ νῦν Ἴλιον. His convallibus certe nomen inditum ab iisdemmet urbibus Sigæo & Rhœteo ibidem sitis. Ab unâ ad aliam spatium inerat 60. stadiorum, si ejusdem vulgaris fides aliqua, nam alii habent ἑπτά, alii ἑβδομήκοντα.

Rhœti. Vide *Rhæti*.

Rhœtus, Marrubiorum rex in Italiâ, qui Anchemolo filio Casperiam superduxit novercam; hanc privignus stupravit. Quo cognito, cùm eum pater persequeretur, & ad pœnam vocaret, fugiens ille se ad Turnum contulit. Servius in illud Virg. Æn. 10.

Hinc Helenum petit, & Rhœti de gente vetusta
Anchemolum, thalamos ausum incestare noverce.

Rhætus, gigas, qui cùm Jovem de Cœlo dejicere conaretur, à Dionysio, in leonem converso, interemptus est. Lege *Rhœcus*. Horatius, lib. 2. Od. 19. in Bacchum.

Tu, quum parentis regna per arduum
Cohors gigantum scanderet impia;
Rhœcum retorsisti leonis
Vnguibus, horribiliq; malâ.

Rhosphodusa, ins. in Carcinite sinu. Plin. *Salinæ* Pineto. Steph. eam *Rhodussam* nominat, auctore Pintiano.

Rhosus. nominatur à Stephano, nec explicatur. Gentile *Rhosius*, vel *Rhoseus*, possessivum *Rhosicus*, ut *scopulus Rhosicus*. Strabo lib. 14. *Rhosum* scribit civitatem esse in Issico sinu. Cæterum *Rhosicus*, vel *Rhosicus scopulus*, Issico sinui imminet, & *Coryphaeus* à Polybio lib. 5. dici videtur, ubi Seleuciam huic scopulo adjacentem describit. *Capo Gangir* Nigro.

Rhotala, vicus Jordani finitimus, ubi longitudo Galilææ superioris habet initium. Hegesippus lib. 3.

Rhotanus, Corsicæ ins. flu. Ptol. *Tavignani* Leandro. *Aleria* Moletio.

Rhotomagus, urbs Archiepisc. Gall. Celt. Normanniæ caput. *Rouen* Gallis, *Roan* Italis dicitur, à Lutetiâ Parisiorum 28. leuc. in Bor. Long. 22. 20. Lat. 49. 20.

Rhoxalani, pop. Scythiæ. Plin. 4. 10. qui & *Rhoxolani*.

Rhoxane, amasia Alexandri, Satrapis barbari filia, quam Alexander totius pene Orientis victor & Imperator ob solam ejus pulchritudinem matrimonio sibi junxit. Dicitur & *Roxana*. Vide Q. Curtium lib. 5.

Rhoxia, reg. Septentrionalis, quam Poloni & Sarmatæ suam esse dicunt.

Rhoxolani, pop. Scythici ultra Danubium, quos quidam *Ruthenos* esse putan t.

Rhucantii, Straboni Rhætica gens, in Helvetiis, ubi hodie *Aspermont* Scudo.

Rhus, Atticæ vicus, sic dictus quòd ex imminentibus loco montibus aqua in eum defluebat. Pauf.

Rhusuncora, Maurit. Cæsariens. urbs Ptol. quæ *Ruscurium* fortasse Plinii.

Rhuteni, & *Rutheni* Cæsari. *Ruteni* Plinio, *Rhutani* Ptolemæo, pop. & urbs episc. Gall. Aquitaniæ ad mont. Commenum, inter Velaunos & Helvios. Regio *Rouergue*, urbs autem *Rodez* appellatur. Lucanus lib. 1.

Solvuntur flavi longâ statione Rutheni.

Long. 23. 40. Lat. 44. 20.

Rhyndacus, flu. (& op. Stephano) Mysiæ Asianæ magnus, qui & *Lycus* Plinio, ex Artyniâ stagno apud Olympum mont. effluens, & in Propontidem inter Ascanium flu. & Cysicum urb. prolabens, variè indigitatus. *Lico* Moletio, *Lartacho* Nigro, *Lupadi* Castaldo, *Ulubat* Turcis, teste Leunclavio. Apud illum angues immanes nascuntur, qui aves prætervolantes absorbent. Mela & Plin. 8. 14. Valerius Flaccus lib. 3. Argon.

Et te jam medio flaventem Rhyndace Ponto.

Ricina, Ptol. *Ricnea* Plin. *Riduna* Anton. ins. Albionis Scotiæ adjacens ad occ. inter Ebudas. *Racline* Camdeno. Aliis *Skye* contra Itis flu. ostia.

Ricinenses, Populi in Piceno. Plin. quorum urbs *Helvia Ricina* fuit, vulgò *Recanati*, ut indicat inscriptio vetusta quæ Maceratæ asservatur.

Rigiacum, Atrebatum civitas. Ptol. vulgò *Arras*. Corruptè pro *Origiacum*. teste Ferrario.

Rigodulum, pagus Trevirensium ad Mosellam, vulgò *Rigol*. Item *Rigodulum* apud Confluentes ab Ammiano memoratur. Hic Julianus Imp. pacem cum Francis iniit, teste eodem Ammiano.

Rigodunum, op. Angliæ in Comit. Eboracensi, vulgo *Richmond*. Aliis *Rippon* dicitur, Camdeno autem est *Riblechester* in Com. Lancastrensi.

Rigomagus, op. seu castrum Cisalpinæ in finibus Ligurum. Amm. vulgò *Rine*.

Rigusa, op. Hisp. Tarrac. in Novâ Castellâ inter Toletum, & Malagonum, *Orgaz* ex tab. recent.

Riphai, montes. Ῥιπὴ Græcis *impetus* est, unde dicti *Riphai* vel *Rhipai* montes Scythiæ à ventis inde cum impetu flantibus. Dalechampius in notis ad Plinium lib. 5. cap. 27. ubi fit mentio horum montium: *Fallitur*, (inquit) *Plinius, nulli enim existunt Riphai montes.* Ubi non solùm negat hos montes ullibi gentium esse, sed putat omnes montes dici posse *iphaos* in quibus venti flant cum impetu. Itaque *Riphai* montes nullibi sunt signatè. Ptolemæo ita vocantur montes, ubi oritur Tanais. Ita Virg. Georg. 4.

Solus Hyperboreas glacies, Tanaimque Nivalem,
Arvaque Riphais unquam viduata pruinis
Lustrabat.———

Damastes ultra Arimaspos eos submovet. Ait enim ille. ἐν τῷ περὶ ἐθνῶν Ἄνω Σκυθῶν Ἰσσηδόνας οἰκεῖν, τούτων δ' ἀνωτέρω Ἀριμασπούς, ἄνω δ' Ἀριμασπῶν τὰ Ῥίπαια ὄρη ἐξ ὧν τὸν Βορέαν πνεῖν, χιόνα δ' αὐτὰ μή ποτε ἐκλείπειν· ὑπὲρ δὲ τὰ ὄρη ταῦτα Ὑπερβορέους καθήκειν εἰς τὴν θάλατταν.

Unde Catullus in Carm. penultimo:

Usque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum.

Dionysius,

Dionysius, ubi gentes enumerat inter Istrum, Pont. Euxinum, Mæotimque paludem, & inter glacialem Oceanum incolentes:

> Κελτοὶ καὶ Ἀλδήσκοιο παρ' ὕδασι Παντικάπαο
> Ῥιπαίοις ὑπ' ὄρεσσι διάνδιχα μορμύροντι.
> Τῶν δ' ἀπὸ προχοῇσι πελαγγῇ ἐξ ὕδατι πόντου
> Ἠλύφανὲς ἤλεκτρον αὔξεται.

Ubi Eustathius ait eum non ostia sed fontes horum fluminum intelligere: quod etiam ex festo Avieno hujus Poetæ interprete planè patet. Sic enim ille:

> ——*Tunc æquora Panticapai*
> *Ardescique tibi caso de vertice surgunt.*
> *Riphai montes ibi durâ sæpe sub arcto*
> *Densa pruinosos eructant nubila nimbos.*

Priscianus perperam per πελαγγῇ πόντου *mare Euxinum* intelligit. Verba ejus hæc sunt:

> *Hic sunt Aldesci quoque Panticapique fluenta:*
> *Dividui currunt Riphais montibus ambo.*
> *Immiscent quà se Ponti glacialibus undis.*
> *Nascitur electrum præfulgens luce nitenti.*

Nemo enim unquam electrum ad Pont. Euxinum nasci, vel legi tradidit. Mela. lib. 1. cap. ult. *Ultra surgit mons Riphaus; ultraque eum jacet ora, quæ spectat Oceanum.* Eundem Riphæis montibus tribuit situm Æthicus Cosmographus: *Europa incipit initium sub plagâ Septentrionali, à fluvio Tanai, quâ Riphai montis ardua Sarmatico adversa Oceano, Tanaim fluf fundunt.* (Unde Lucanus:

> ——*Vertice lapsus Riphao Tanais.*——)

Ptolemæus eodem hoc situ *Hyperboreos* describit *montes:* perperam eos ac falsò à Riphæis, quos malè adversum Tanais collocat ortum, diversos faciens, quum fuerint iidem. Æthicus alio loco utrumque nomen confundens, *Fluvius*, inquit, *Tanais nascitur de monte Hyperboreo, quà sunt Riphai montis ardua.* Horum montium juga dicta fuisse *Obia*, jam inde ab antiquis seculis ex Athenæo lib. 6. cap. 4. colligit Cluverius; quanquam ibi mirificè tum res tum rerum nomina confunduntur. Verba ejus hæc sunt: Καὶ τὰ πάλαι μὲν Ῥιπαῖα καλούμενα ὄρη· εἶθ' ὕστερον Ὄλβια προσαγορευθέντα· νῦν δὲ Ἄλπια. *Alpes* quidem antiquis Græcis *Riphaos* fuisse appellatos *montes*, testatur Protarchus, vetus auctor. Stephanus ex emendatione magni Cluverii: Πρώταρχος δὲ τὰς Ἄλπεις Ῥιπαῖα ὄρη ἔτι προσαγορευθῆναι· καὶ τοὺς ὑπὸ τὰ Ἄλπεια ὄρη κατοικοῦντας πάντας, Ὑπερβορέους ὀνομάζεσθαι. Huic adsentiuntur Æschylus & Apollonius; hujus verba in 4. Argon. de Istro flu. hæc sunt:

> ——Πηγαὶ γὰρ ὑπὲρ πνοιῆς βορέαο
> Ῥιπαίοις ἐν ὄρεσσιν ἀπόπροθι μορμύρουσι.

Ubi Schol. Τὸν Ἴστρον φησὶν ἐκ τῶν Ὑπερβορέων καταφέρεσθαι, καὶ τῶν Ῥιπαίων ὀρῶν. Οὕτω δὲ εἶπεν, ἀκολουθῶν Αἰσχύλῳ, ἐν λυομένῳ Προμηθεῖ λέγοντι τοῦτο. Vide plura apud Cluver. de Germ. Ant. lib. 1. cap. 1. Doctissimus Is. Vossius ad ista verba Melæ lib. 1. cap. 19. *Tanais ex Riphao monte dejectus:* hæc notat. E lacu, quem vasta undique cingit planities, oritur Tanais. Montes isti Riphæi æquè sunt fabulosi, ac Hyperborei. Observatione dignum, in toto Septentrione non esse montes qui insignem habeant celsitatem. Nam quæ de monte Sloto, qui sit sub ipso Polo, aut aliis in Septentrione excelsis narratur montibus, meræ sunt fabellæ, quibus miror Scaligerum, & alios seculi nostri Philosophos, autem accommodasse. Norvvagici montes omnium, qui sunt in Septentrione, altissimi esse creduntur, attamen illorum nullus est qui ad 2. stadiorum perpendiculum assurgat. In reliquo septentrione rarò vel unicum æquant stadium, quantoque polo viciniores fiunt, tanto magis decrescunt. Contra vero torridæ Zonæ montes, ac huic vicini omnium sint celsissimi. Hujus rei causa hæc est. In regionibus Zonæ fervidæ subjectis, ubi multi sunt montes excelsi, qui nubibus caput inserant, ibi etiam nullæ pluviæ usque ad terram perdurant. Sic itaque disposuit naturæ Auctor, ut plurimi in calentibus & siccis regionibus montes sint, in quorum sinubus aqua collecta ad terram perveniat, quæ absque illâ mortua & inhabitabilis sit futura. At vero in frigidis regionibus, ubi non est tantus æstus, ut pluviæ, antequam in terram decidant, consumantur, aut lapsæ deficiant; ideo opus non fuit tam vastas erigere moles, ad aquam, tam altè excipiendam, quæ etiam absque illis satis copiosè, & quandoque nimium descendit. Hinc fit ut in septentrione flumina non è montibus, sed è lacubus, & aquis in plano stagnantibus plerumque profluant, quod in regionibus fervidis aut nunquam, aut quam rarissimè contingit.

Ripuarii, vocantur Ger. infer. pop. qui trium fluviorum *Ripas* abundantur, Rheni sc. Mosellæ & Mosæ, *Ribuarii* quibusdam vocantur. *Ripariolos* habent Cænalis & Jornandes. Hi alio nomine *Austrasii* vocantur.

Guil. *Rishanger* Anglus. Monachus Albanensis, condidit historiam Anglorum ab Ann. 1259. usque ad sua tempora. Præterea continuavit Matt. Parisium ab An. 1260. usque ad annum ultimum regis Hen. 3. *Historicum satis bonum* merito vocat Brianus Tvvinus, lib. 2. de Antiq. Oxon. Obiit circa An. 1312.

Mich. *Ritius* Neapolitanus J. C. & Ludov. 12. Galliarum regi à consiliis, scripsit tres libros de Regibus Francorum, totidemque fecit de Regibus Hispaniæ. Alia quoque consignavit. Vide *Bonfinius.*

Robigo, sive *Rubigo*, Dea Romanorum, quæ ideo colebatur, ut vitium segetum, quod *robiginem*, sive *rubiginem* vocant, averteret. Varro, lib. 1. de R. R. cap 1. *Robigum* Deum facit, eumque Floræ conjungit, cui etiam *Robigalia* festa publicè instituta. Horum mem. Columella lib. 10. qui totus constat ex carmine.

> *Hic mala rubigo virides ne torreat herbas*
> *Sanguine lactantis catuli placatur & extis.*

Plinius 18. 29. Hæc sacra à Numâ Pompilio fuisse instituta anno regni sui undecimo tradit, eaque ait ad 7. Cal. Maii celebrari solita, quo tempore segetes rubigini maximè sunt obnoxiæ.

° *Roboam*, fil. Solomonis, cujus cùm avaritiam & crudelitatem. Judæi, quibus imperabat, ferre nullo modo possent, ab eo defecerunt ad Jeroboam, præter 2 tribus, Judæ scilicet & Benjamin, quæ regni divisio in posteris etiam regibus duravit. Lat. *dilatans populum*, aut *latitudo*, vel *platea populi*, sive *odor*. vel *odorans cum populo*. Iof. lib. 8. Τὸν θρόνον ἀλάζων αὐτὸς καὶ ἀνόητος. καὶ διὰ τὸ μὴ προσέχειν τοῖς πατρῴοις φίλοις τὴν ἀρχὴν ἀπώλεσε. Ideoq; οὐκ ἄξιος τῆς ἀρχῆς Suidæ dicitur.

Rœtius, mons Corsicæ inf. Ptol. *Capo di Muro* Leandro. *Monte di Mezzo* Pineto. Ex tabulis verò *Monte Rosso* videtur.

Roma, Latii in Italiâ urbs, de cujus origine & conditore diversa legimus apud auctores. Receptissima opinio est, à Romulo & Remo fratribus conditam fuisse, unde & nomen acceperit, anno primo septimæ Olympiadis, teste Dionysio Halicarnasseo, quâ tempestate Achaz Judæorum rex regnavit ann. Mundi 3118. Aprilis 21. Alii verò ante Romulum conditam volunt, & appellatam *Valentiam* initio, deinde *Romam* ab Evandro Arcade, à Græco Ῥώμη *Robur*. V. Gloss. Ῥώμη *Valentia*. *Romam* autem dictam à muliere *Rome*, quam quidam Telephi filiam, Æneæ nuptam; alii Ascanio natam, Æneæ neptem; alii Æsculapii filiam, uti tradit Marinus, sive Marianus Lupercaliorum poeta, cujus hi versus, qui apud Servium leguntur ad Eclog. 1. ita digerendi sunt, & concipiendi.

Roma ante Romulum fuit
Et ab eâ nomen Romulus
Adquisivit. ——
Sed Diva flava & candida
Roma Æsculapi filia
Novum nomen Latio fecit.
Hanc conditricis nomine
Ab ipso omnes Romam vocant.

Nonnulli & appellationem & originem urbis à *Romo*, seu *Remo* Æmathionis filio; alii a Latinorum quodam tyranno ejusdem nominis deduxerunt. Vide Plut. in *Romulo*. & Solinum cap. 1. Topographiam Urbis Marlianus dedit. Vide & Onuphrium Panvin. lib 1. Com. Reip. Rom. *Admiranda Romæ* peculiari libello recensuit Lipsius, qui & *De magnitudine Romanâ* inscribitur. Elogia hujus urbis penè sunt infinita. Dionysius vers. 354. ubi de Tybride:

Θύμβρις ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνεται ἄνδιχα Ῥώμην,
Ῥώμην τιμήεσσαν ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων,
μητέρα πασάων πολίων, ἀφνειὸν ἔδεθλον.

Vult Romam fuisse totius mundi Metropolin. Sic Horat. lib. 4. Od. 3.

Roma, principis urbium.

Ab Ammiano lib. 14. *Urbs æterna* dicitur; Sic etiam locis infinitis alibi appellatur non solum ab Ammiano, sed ab ipsis quoque Impp. ut ex illorum constitutionibus notum. In nummis quoque antiquis insidens scuto Roma victoriam dextrâ, scipionem sinistrâ gerens cum hâc inscriptione videtur. ROMÆ ÆTERNÆ. Polemon apud Athenæum: Ἐπιτομὴ τῆς ὅλης οἰκουμένης. Marcianus Heracleota Ἄστυ τι κοινὸν τῆς ὅλης. Eunapius Sardianus in Proæresio: Βασιλεύουσα Ῥώμη. Rutilius Numat. lib. 1.

Regina —— *pulcherrima mundi*
Inter sidereos Roma recepta polos.

Virg. Georg. 2. sub finem:

Scilicet & rerum facta est pulcherrima Roma.

Æthicus: *Domina totius orbis Roma*. Solinus: *Caput orbis*. Jul. Frontinus: *Regina & Domina orbis*. Tityrus apud Virgilium Eclog. 1. de urbe Româ:

Verùm hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Erant autem pecuniarum avidissimi. Unde Salvian. lib. 7. *Avaritia inhumanitas proprium Romanorum malum*. Unde Mithridates apud Justin. lib. 36. *Non temerè se lupi uberibus alitos jactare, omnes enim habere luporum animos inexplebiles, sanguinis, imperii, divitiarumque avidos esse & jejunos.* Juvat hic ad Virgilii imitationem dixisse Velleium lib. altero: *Super totum terrarum orbem Roma extulerat caput* & Vopiscum in Caro de eâdem Româ: *Passa deinceps tot Nerones post Vespasianum caput extulit.* Ovidium quoque lib. 1. Fastorum:

At postquam fortuna loci caput extulit hujus,
Et tetigit summo vertice Roma Deos.

Et lib. 4.

Post ubi Roma potens opibus jam secula quinque
Vicit, & edomito sustulit orbe caput.

Eodem elogio illam afficiunt Plin. 3. 5. Justinus li. 43. Idem Justinus lib. 18. *Cyneas à Pyrrho interrogatus, qualis Roma esset, respondit; Regum urbem sibi visam.* Propertius lib 3. eleg. 22.

Omnia Romanæ cedant miracula terræ:
Natura hic posuit quicquid ubique fuit.

Cum quo Propertii encomio consonant verba ista Aristidis, in oratione, quæ tota est *de laudibus Romæ*: Ὡς ἐοικέναι τὴν πόλιν κοινῷ τῆς γῆς ἐμπορίῳ. Et postea pulcherrimè: Ὅ, τι δ' ἂν μὴ ἐνθάδε ἴδοις οὐκ ἐστὶν τῶν γενομένων, ἢ γιγνομένων. Martialis:

Terrarum Dea, gentiumque Roma,
Cui par est nihil, & nihil secundum.

Compendio hoc Martialis; sed pulchrè item & uberrim Claudianus:

Quæ nihil in terris complectitur altius æther,
Cujus nec spatium visus, nec corda decorem,
Nec laudem vox ulla capit, quæ luce metalli
Æmula vicinis fastigia conserit astris.
Armorum legumque parens, quæ fundit in omnes
Imperium, primique dedit cunabula juris.
Hæc est exiguis quæ finibus orta, tetendit
In geminos axes, parvaque à sede profecta
Dispersit cum Sole manus, &c.

Erinna etiam Poetria audienda est: Ea igitur sic ad urbem Romam:

Χαῖρέ μοι Ῥώμα, θυγάτηρ Ἄρηος,
Χρυσεομίτρα, δαΐφρον ἄνασσα,
Σεμνὸν ἃ ναίεις ἐπὶ γᾶς Ὄλυμπον
Αἰὲν Ἄθραυστον.
Σοὶ μόνᾳ πρέσβιστα δέδωκε Μοῖρα
Κῦδος ἀρρήκτω βασιλήϊον ἀρχᾶς,
Ὄφρα κοιρανήϊον ἔχοισα κάρτος
Ἁγεμονεύῃς.
Σᾷ δ' ὑπὸ ζεύγλᾳ κρατερῶν λεπάδνων
Στέρνα γαίας καὶ πολιᾶς θαλάσσας
Σφίγγεται· σὺ δ' ἀσφαλέως κυβερνᾷς
Ἄστεα λαῶν.
Πάντα δὲ σφάλλων ὁ μέγιστος αἰὼν
Καὶ μεταπλάσσων βίον, ἄλλοτ' ἄλλως,
Σοὶ μόνᾳ πλησίστιον οὖρον ἀρχᾶς
Οὐ μεταβάλλει.
Ἦ γὰρ ἐκ πάντων σὺ μόνα κρατίστους
Ἄνδρας αἰχματὰς μεγάλους λοχεύεις,
Εὔσταχυν Δάματρος ὅπως ἀνεῖσα
Καρπὸν ἀπ' ἀνδρῶν:

Petronius arbiter:

Orbem jam totum victor Romanus habebat,
Quà mare, quà terra, quà sidus currit utrumque.

Horat. lib. 4. Od. 15.

Porrecta majestas ad ortum
Solis ab Hesperio cubili.

Idem lib. 3. Od. 3.

Horrenda latè nomen in ultimas
Extendat oras, quà medius liquor
Secernit Europen ab Afro,
Quà tumidus rigat arva Nilus.

Et post pauca:

Quicunque mundi terminus obstitit,
Hunc tangat armis visere gestiens;
Quâ parte debacchentur ignes,
Quà nebula pulviique rores.

Tibulus lib. 2. eleg. 5.

Roma tuum nomen terris fatale regendis,
Quà sua de cœlo prospicit arva Ceres.
Quaque patent ortus, & quà fluitantibus undis
Solis anhelantes abluit amnis equos.

Dionys. Halicarn. Ἡ δὲ Ῥωμαίων πόλις ἁπάσης μὲν ἄρχει γῆς, ὅση μὴ ἀνέμβατός ἐστιν, ἀλλ' ὑπ' ἀνθρώπων κατοικεῖται· πάσης δὲ κρατεῖ θαλάσσης, οὐ μόνον τῆς ἐντὸς Ἡρακλείων στηλῶν ἀλλὰ καὶ τῆς Ὠκεανίτιδος, ὅση πλεῖσθαι μὴ ἀδύνατός ἐστι, πρώτη καὶ μόνη τῶν ἐκ τοῦ παντὸς αἰῶνος μνημονευομένων ἀνατολὰς καὶ δύσεις ὅρους ποιησαμένη τῆς δυναστείας. Idem lib. 1. Romam vocat τὴν ἡγεμόνα τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης πόλιν. Cedrenus de eâ: Πᾶσαν δυλωσαμένη τὴν οἰκουμένην. Philo de legatione ad Caium loquens de imperio Augusti: διὰ γῆς καὶ θαλάττης ἄχρι τῶν τοῦ κόσμου περάτων. De nomine, præter supra dicta, audiamus B. Hieronymum, ævo jam inclinante: *Urbs potens*, inquit, *urbs Domina, urbs Apostoli voce laudata, interpretare nomen tuum: Roma aut* FORTITUDINIS *nomen apud Græcos est, aut* SUBLIMITATIS *apud Hebræos*; nempe à רום *exaltare*. Vide *Septimonium*. Populi *Romani*, de quibus Cicero: *Semper appetentes gloriæ præter cæteras nationes sunt Romani*. Plutarchus: Ῥωμαῖοι φιλοτιμότατοι τοῖς φίλοις. Vide de la Cerd. ad Virgilium Æneid. 6. vers. 784. Dicuntur etiam *Romulidæ*. Persius Sat. 1.

——*Ecce inter pocula quærunt*
Romulidæ saturi quid dia poemata narrent

Long. 36. 30. Lat. 40. 40.

Romandui, vel *Romandui* Ptol. populi sub Rhotomago, quos Northmannos esse scribit Volaterranus Hodie *Vermandois*.

Romatinum, Carnorum flu. Plin. hodie Venetæ ditionis esse, & *Limino* dici scribit Leander.

Romechium, locus Magnæ Græciæ inter Locros & Caulonem. Ovid. Met 15.

Romula, arbor sub quâ Romulus & Remus, pueri inventi sunt, erat autem ficus. Ovid. Fast. 2.

Arbor erat, remanent vestigia, quæque vocatur
Romula nunc ficus, Rumina ficus erat.

Romuli Casa, Locus Urbis R. quem Sen. aliique commemorant; sed in quo ubi varietas aut pugna videtur. Nam Dionysius palam in Palatio locat: & Palatium quidem gemelli illi sedem habuere. Verba lib. 2. Romulus & Remus solent humiles casas struere in vitâ illâ pastoritiâ: quarum nunc una meo ævo superest, in latere, quod è Palatio ad Circum flectit, Romuli Casa, dicta, quam curant, tuenturque Sacerdotes, quibus id commissum est, nihil ad ampliorem tamen cultum addentes; sed si quid tempestate aut tempore periit, sarcientes, supplentesque, ad priorem, ut potest formam. Item Victor: *Regione decimâ Palatii Romuli Casam ponit*. Et Notitia Imperii: *Regio decima Palatii continet Casam Romuli*. Quid tamen alii? Aliter. Sen. Pater. 2. lib. contr. 1. *Colit etiamnum in Capitolio Casam victor gentium populus*. In Capitolio ecce ponit. Idem Contr. 6. *Inter hæc tam effusa mœnia nihil est humili casâ nobilius. Fastigiatis supra tectis, auro puro fulgenti prælucet Capitolio*. Vitruvius lib. 2. *In Capitolio commonefacere potest & significare mores vetustatis Romuli Casa, in arce sacrorum stramentis tecta*. Ait in arce, non tamen in ipso templo Capitolino, sed monte fuit, juxta Curiam Calabram, ne erres. Induci & Martial. lib. 8. possit.

Sic priscus servatur honos te Præside templis
Et Casa, tam culto sub Jove, Numen habet.

Est de istâ Casâ, quod Interpp. parum advertunt. Nec tamen in ipso Jovis templo, sed juxta. Macrob. Sat. 1. *Vocatâ in Capitolium plebe juxta Curiam Calabram, quæ Casa Romuli proxima est*. Vides dissensum, quem sic Lipsius componere conatur. Duplicem hanc Casam fuisse putat, veram & veterem in Palatio, alteram adsimilem, religionis causâ, in M. Capitolino, ubi omnia, aut præcipuè sacra. Certè sacra hæc habita, & per illa etiam Valerius jurat lib. 4. cap. 4. *Per Romuli Casam, perque veteris Capitolii humilia tecta juro*. Quin & Pontifices in eâ sacrificare soliti, ut templo. Dio lib. 48. Ἡ τε σκηνὴ τοῦ Ῥωμύλου, ἐξ ἱερουργίας τινὸς, ἣν οἱ Ποντίφικες ἐν αὐτῇ ἐπεποιήκεσαν, ἐκαύθη. *Casa Romuli, ex sacrificio quopiam quod in eâ Pontifices fecerant: exusta est*. Atque id incendium inter dira habet. Et si prorupta ea sanè ardere, ut materies & structura fuit. Ovidius:

Quæ fuerit nostri si quæris regia nati,
Adspice de cannis straminibusque domum.

Romulius Pollio, quum centesimum ætatis annum excessisset, rogatus ab Augusto Cæsare, quâ ratione vigorem illum animi corporisque custodisset. *Intus* (inquit) *mulso, foris oleo*. Plin

Romulus, Martis & Iliæ fil. Numitoris nepos, Remi frater, eodem cum illo partu editus. Erat enim Numitori frater nomine Amulius præferoci ingenio, qui non contentus fratri natu majori imperium præripuisse, ut posteritati quoque suæ tyrannidem stabiliret, Lausum prolem illius masculam interemit. Iliam quoque, ut spem omnem nepotum fratri eriperet, sub specie honoris Virginem Vestalem legit, eoque modo perpetuâ virginitate damnavit. Et tamen postea ex Marte (ut Romani credi voluerunt) gravida deprehensa, gemellos peperit, quos Amulius in Tyberim abjici jussit, matrem autem vivam in ripâ fluminis defodi. Verùm cùm id temporis Tyberis extra ripas restagnasset, nec adire usquam ad justi amnis cursum posset, qui mergendorum puerorum negotium susceperat, proximâ eos alluvie, ubi postea Ruminalis ficus fuit, expositos reliquit. Quo in loco à Faustulo regii pecoris magistro inventi fuer, & Laurentiæ uxori educandi traditi; quæ quòd vulgato corpore quæstum faceret, ideoque *Lupa* inter pastores vocaretur, factus est locus fabulæ, Romulum & Remum à *lupâ* educatos fuisse. Lactantius, lib. 1. cap 10. *Romuli nutrix Lupa honoribus est affecta divinis. Et ferrem, si animal ipsum fuisset, cujus figuram gerit. Author est Livius, Larentiæ esse simulacrum, & quidem non corporis, sed mentis ac morum.*

Fuit enim Faustuli uxor, & propter vulgati corporis vilitatem Lupa inter pastores, id est meretrix, nuncupata est. Hæc ille. Non desunt tamen qui veram belluam Romuli nutricem velint fuisse, non autem prostitutam Larentiam. Strabo, qui Tiberii temporibus è Ponti regibus oriundus clarissimus fuit, lib. 5. Μυθεύονται μὲν ἐξ Ἄρεως φῦναι τοὺς παῖδας ἐκτεθέντας δ' ὑπὸ λυκαίνης ὀρθωθῆναι σκυλακευομένους. Justinus, l. 38. ex emendatione Dempsteri: *Ipsi ferunt conditores suos lupæ uberibus alitos.* Plinius lib. 8. cap. 17. *Quæ de infantibus ferarum lacte nutritis, cùm essent expositi, produntur, sicut de conditoribus nostris à lupâ, magnitudini fatorum accepta ferri aquius quàm ferarum natura arbitror.* Adscribam in tyronum gratiam celebriores poetas. Marcus Tullius, lib. 1. de Divinatione:

Hic sylvestris erat Romani nominis altrix
Bellua.———

Prop. lib. 2. Eleg. 6.

———*Tu criminis auctor*
Nutritus duræ, Romule, lacte lupæ.

Idem lib. 3. Eleg. 8.

Eductosque pares sylvestri ex ubere reges.

Et lib. 4. Eleg. 1.

Optima nutricum nostris lupa Martia rebus,
Qualia creverunt mœnia lacte tuo.

Et ejusdem libri Eleg. 4.

———*Quem non sine matris honore*
Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ.

Ovid. Fast. 2.

Lacte quis infantes nescit crevisse ferino?

Martial. lib. 2. Ep. 75.

A nostrâ pueris parcere disce lupâ.

Juvenalis, Sat. 11.

Romuleæ simulachra feræ mansuescere jussa.

Claudianus:

Hic patrius Mavortis amor, partusque notantur
Romulei, post amnis inest, & bellua nutrix.

Sidonius Apollin. Carm. 2.

Præbuit intrepido mammas lupa fœta Quirino.

Hi postea cùm adolevissent, de genere suo à Faustulo edocti Amulium trucidant; avumque Numitorem in regnum restituunt. Nec ita multò post collectâ magnâ pastorum manu urbem novam in Palatino monte, ubi educati fuerant, ædificant. Et quoniam fratres gemini erant, nec ætatis verecundia differentiam facere poterat, ortâ inter eos contentione, uter novæ urbi nomen daret, & conditam imperio regeret, placuit rem avium judicio permitti. Cumque Remo in Aventino vultures 6. priores, Romulo autem in Palatino 12. sed posteriores apparuissent; illo tempore, hoc numero se priorem esse asserente, exorta inter pastores primùm altercatio est, quæ deindead manus pervenit. Ibi Remus ictus cecidit. Vulgatior fama est ludibrio fratris Remum novos muros transiliisse: inde à Romulo, sive à Celere quodam militum tribuno, Romuli jussu fuisse interfectum. Ovidius in Fastis:

Mœnia conduntur, quæ quamvis parva fuere,
Non tamen expediit transiluisse Remum.

Solus itaque regno potitus Romulus, ut urbem incolis frequentiorem redderet, Asylum aperuit. Senatores centum, quos ab honore patres appellavit, conscripsit. Vicinis connubia negantibus, virgines quæ ad Consualium spectaculum convenerant, rapuit. Cecinenses bellum inferentes prælio vicit, regeque obtruncato, Feretrio, opima spolia obtulit. Antemnates deinde & Sabinos prælio superatos in civitatem recepit. Fidenates acie fudit, & ad oppidum fugientes insecutus urbem eodem impetu cepit. Veientibus quoque post adversam pugnam pacem petentibus, centum annorum inducias concessit. Hisce rebus gestis, cùm ad Capreæ paludem concionem haberet, ingenti coortâ tempestate, repente nusquam comparuit, patrum, ut creditur, manibus discerptus. *Romulus* autem & *Remus* à *Rumâ*, i. e. *mamillâ*, dicti sunt, teste Festo. Idem tamen alibi. *Romulus & Remus à virtute hoc est robore appellati.* Hinc *Romulus* adjectivum: ut *Romula tellus* apud Virgilium Æneid. 6. & *Gens Romula* apud Horatium. Item *Romuleus*, ut *urbs Romulea* apud Ovidium.

Romulus Momyllus, natus patre Oreste Gottho, postremus Occidentis Imperator, *Augustulus* dictus. Vide Car. Sigonium de Imp. Occid. & Onuphr. Panvin. Apud Michaelem Glycam hæc de Romulo isto legimus: *Hic mihi notabis illud ipsum imperium, quod sub Romulo initium habuerat post M. CCC. III. annos iterum sub Romulo principe defecisse.*

Roscius, histrio insignis, in arte suâ usque adeo absolutus, ut si quem significare velimus cæteris sui generis hominibus præcellere, *Roscium* κατ' ἐξοχὴν appellemus. Hic cum obliquos haberet oculos, turpique esset affectu, primus personâ in scenâ usus est: populus tamen eum sine personâ intueri malebat ob pronunciandi dulcedinem. Cic. 1. de Oratore. Item *Roscius* Amerinus, qui in causâ parricidii defensus est à Cicerone.

Roscius Otho, in tribunatu suo legem tulit, quâ equestrem ordinem à plebe distinxit, equitibus 14. gradus seorsim assignans, in quos nemo reciperetur, nisi qui 400. sestertiorum censum expleret. Hæc lex à latrone *Roscia* dicitur. Unde Horatius:

Roscia dic sodes melior lex, an puerorum
Nænia, quæ rectè regnum facientibus offert?

Juvenal. Sat. 3.

———*Exeat, inquit,*
Si pudor est, & de pulvino surgat equestri,
Cujus res legi non sufficit, & sedeant hic
Lenonum pueri quocunque in fornice nati, &c.
Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni.

Rosea campus, *Rosia* Ciceroni lib. 4. ep. ad Atticum, ager Sabinorum in territorio Reatino apud Velinum lacum. Virg. lib. 7.

Qui Nomentum urbem, qui Rosea rura Velini.

Rostochium, urbs maritima Saxoniam attingens. Λακιβούργιον Ptol. Duci Mechelburgensi subdita, populis ac divitiis opulentissima. Primùm arx fuit rusticorum castellis septa, tunc circa annum 1170. communiri cœpit, & vallo cingi, atque in opidi formâ consurgere. Frequentibus seditionum motibus, incendiis, aliisque calamitatibus sæpe devastata est. Academiam habet Principum Megalopolitanorum, Senatus & vicini populi liberalitate institutam. Long. 34. 20. Lat. 54. 20.

Rostra, templum Romæ in foro ante Curiam Hostiliam, in quo erat suggestus è rostris navium Antiatum, ex quo concionabantur.

Rostrum Nemaviæ, op. Rhætiæ inter Augustam Vindelicæ & Campodunum. Anton. *Roshoptem* Lazio, *Memmingen*. Simlero.

Rosulum, vicus Etruriæ, Sutrio & Nepitæ urbibus proximus, medius inter urbem Romam & Viterbium, 10. m. p. utrinque. *Monte Rosi* Leandro. Long. 30.00. Lat. 41. 58.

Rotenburgum, elegans Franconiæ op. ad Tubarum flu.

Roterodamum, urbs Batavorum litorea, elegans & longa inter Dordrachum & Delphos. Long. 25. 45. Lat. 52. 06.

Rotomagus. Vide *Rhotomagus*.

Rovesium, Velaunorum op. in Gall. Aquitanicâ. *S. Flour* Villanovano.

Roxana, Darii fil. Alexandri concubina, quæ cùm prægnans esset à sorore Saturâ in puteum demersa est, quòd eam præcipuè honoribus Macedones cumularent. Plut. in Alex. Justinus verò à Cassandro Macedoniæ regnum affectante simul cum filio interfectam vult.

Roxani, pop. cujus satrapam Gaurum 300. annis vixisse scribit Plutarchus de flum. circa Tigrim flu.

Roxicum, Corsicæ civitas. Ptol. vulgò *Rogebo*.

Roxolani, *Rossi* Cedreno, *Bastarnæ* Tacito, teste Willichio, pop. Sarm. Europ. quorum reg. *Ruthenia* & *Russen* in regno Polonico, inter Poloniam min. ad occ. & Podoliam ad ort. inter Daciam ad merid. & Lithuaniam ad Arctos, cujus metropolis *Leopolis* dicitur.

Rubea, promont. cujus Plin. meminit. Mercatori Livoniæ promontorium est ad mare Balticum, *Dagerort* nomine. Becano autem Scandiæ promont. septentrionale est versus Bor. ultimum, quod hodie *Wardhuis* vocant. Idem scribit à Plinio *Duarma* dici.

Rubi, urbs Apuliæ Peucetiæ, inter Canusium & Barium. Horatius in Hodœporico:

Inde rubos fessi pervenimus, utpote longum
Carpentes iter. ———

Hinc *Rubens*. Virg. Georg. 1.

Nunc facilis Rubeâ texatur fiscina virgâ.

Ita Servius, nec ineptè; videtur enim Poeta voluisse conjungere duo opida Italiæ. Alii tamen volunt vocem à *rubo* denominatam, quem fruticem inter vitilia enumerat Plinius, facilè enim flectitur, & apta est texendis fiscinis. Long. 40. 42. Lat. 41.07.

Rubicon, flu. in octavâ Italiæ regione, in Apennino monte nascens, & inter Ariminum & Ravennam in mare Adriaticum influens, antiquus Italiæ & Galliarum terminus. Lucan. lib. 1.

Fonte cadit modico, parvisque impellitur undis
Puniceus Rubicon, cum fervida canduit æstas,
Perque imas serpit valles, & Gallica certis
Limes ab Ausoniis disterminat arva colonis.

M. Tullius Philippicâ 6. *Flumen Rubiconem, qui finis est Galliæ*. Plinius Rubico quondam finis Italiæ. Sidon. Ap. 5. Qui olim Gallis Cisalpinis Italisque Veteribus terminus erat. Appian. Civil. 2. Ὃς ὁρίζει τὴν Ἰταλίαν. Apud ortum *Rugon*, inferius verò *Pisatello* vocatur. Vide Cluver. Ital. Ant. pag. 296.

Rubo, Sarm. Europ. flu. per Livoniam fluens ac mare Balticum ad Rigam urbem subiens. Ptol. *Duvina*, vel *Duna*, teste Peucero.

Rubra, op. seu pagus Corsicæ in orâ Australi, inter Bonifacium, & Graniacum promont. 4. m. p. Ptol. Hodie *Solenfara* Ferrario.

Rubra saxa, locus Hetruriæ in agro Veientum in viâ Flaminiâ, ab urbe Româ 9. m. p. circa Cremeram. *Grotta rossa* Celso Cittadino. *Rubra* Mart. lib. 4. ep. 64.

Fidenas veteres, brevesque Rubras.

Rubrensis lacus, hodie *le lac de Narbonne* lacus Gall. Narbon. urb. seu stagnum per quod Atax fluv. labitur. *Rubresus* Melæ, *Narbonensis* Straboni, Steph. & Suidæ.

Rubricatus, flu. geminus: unus Hisp. Tarracon. in Catalauniâ apud Barcinonem urb. fluens cum op. cognomine quod interiit. *Lobegrat* Clusio. Alter in Africâ propriè dictâ, *Armua* Plinio, *Ardalia* Orosio, ac Diacono, *Ladog* Castaldo *Jadig* Leoni. Moletio verò *Quadibalbar*, inter Hipponem Regium, & Tabracam fluens. Utriusque meminit Ptolemæus. Prior Melæ *Rubricatum* dicitur.

Rubrum mare. Vide *Erythræum*. Interim notandum *Rubrum mare* nihil aliud esse, quàm *Phœnicium*, vel *Puniceum*, à Pœnis scilicet & Phœnicibus sic dictum, qui suis classibus coloniisque illud frequentarunt. Livius lib. 45. de Macedonibus & Alexandro: Non ante vincere desierunt, quàm rubro mari inclusis, quod vincerent, defuerit. Vide Schefferum de Re Mil. lib. 1. c. 1.

Ruconium, Daciæ urbs. Ptol. *Regen* Lazio.

Rudia, urbs Calabriæ in Salentinis, à Græcis condita, patria Ennii poetæ, quem idcirco *Rudium hominem* vocat Cicero pro Archiâ poetâ. Ejus meminit Sil. Ital lib. 12.

——— *Rudiæ genuere vetustæ*,
Nunc Rudiæ solo memorabile nomen alumno.

Ptolemæo sing. num. Ῥυδίαι, itemque *Rhudia* Plinio. Reliquis auctoribus plur. Stephano Ῥυδίαι Straboni Ῥυδίαι, *Ruia* hodie, teste Cluverio.

Ruesium, urbs Aquitaniæ, inter Tolosam & Convenarum urb. Ptol. *Rieux* Mercatori. Sed Villanovano est *S. Flour*, urbs in fin. Avernorum; inter illos & Ruthenos.

Rufa, op. Campaniæ in Samnii confin. sive è contrâ, Æserniæ finitimum. Virg. lib. 7,

Quique Rufas Batulumque tenent, atque arva
Celennæ.

Rufrium Livio dicitur. *Rufræ* autem Silio pl. num.

Rufiana, Nemetorum urbs in Gal. Belg. Ptol. *Oppenheim* ad Rhenum est, auctore Heroldo.

Rufinus, unà cum Stilicone & Gildone relictus à Theodosio sen. imperii administrator pro tutelâ Arcadii & Honorii filiorum: Gildo in Africâ, Stilico in Occidente, Rufinus verò in Oriente, qui omnes cupiditate regni incensi in suos principes arma converterunt, ex quo diversis modis oppressi periere. Volaterranus.

Rufinus Presbyter, flor. An. Dom. 390. Multum operæ contulit ad historiam illustrandam. Vide Vossi. de Hist. Lat. lib. 2. cap. 11.

Rufus scripsit dramaticam & Musicam historiam: adhæc de Poetis Epicis & fœminis arte vaticinandi claris, & aliis ejus generis. Ex istis Rufi libris multa hausit Sopater Apamecensis in Eclogis suis variæ doctrinæ.

Auctor Photius, quem vide Tm. 161.

Rufus, Sen. 3. de Ben. *Rufus, vir ordinis Senatorii, inter cœnam optavit, ne Cæsar salvus rediret ex eâ peregrinatione, quam parabat: & adjecit: Idem omnes & tauros & vitulos optare. Jocosè dictum crede, quia iis periculum ab immolatione: & grandi numero peribant, cum salvus ille rediisset. Similis jocus in Ammiani 25. de Juliano: Æstimabatur, si redisset de Parthis, boves jam defuturos.* Marci illius similis Cæsaris, in quem id accepimus dictum: Οἱ λευκοὶ βόες Μάρκῳ τῷ Καίσαρι, Ἂν σὺ νικήσῃς, ἡμεῖς ἀπωλόμεθα.

Rufus, Centurio sub Scipione Africano, cujus res gestas scripsit. Appianus.

Rufus Virginius, orator egregius interfectus à Nerone.

Rufus, poeta Bononiensis, cujus mem. Martialis.

Rufus, medicus sub Trajano principe, cujus extant libri tres de appellationibus partium corporis humani, ubi & situm, & figuram, facultatem, & usum earundem declarat.

Rufus, Corinthius Sophista, quanquam divitiis, & generis nobilitate pollebat, plus tamen ad ejus laudem dicendi gloria, linguæque gratia contulit. Philostratus.

Rufus, Cyrenæus, Simonis Cyrenæi, qui crucem Salvatoris nostri portavit, filius, quique postea verbi divini felicissimus & illustrissimus disseminator extitit Marc. cap. 15.

Rufus, D. Pauli discipulus, primus Avenionis episcopus. Anton. part. 1. tit. 2. cap. 28.

Rugii, pop. Germ. in orâ maris Baltici, quorum reg. *Rugia*, insula *Rugenlande*, continenti Pomeraniæ penè juncta, contra Sundim urb. ubi *Rugium* Ptol. urbs, quæ & Vineta *Holmurg* Villanovano. Althamerus vero *Caminum* interpretatur, Pomeraniæ urb. Episcopalem. Long. 38. 40. Lat. 55. 25.

Rugusci, *Rhigusca* Ptol. *Rheni* Steph. pop. Rhætiæ ad Rhenum flu. incolentes. *Rhynthaler*, & *Rhyngeovver* Scudo & Simlero testibus.

Rullus, solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit, qui Ciceronis consulatu legem Agrariam promulgavit, neque tamen pertulit, resistente Cicerone.

☞ *Rumia*, Dea quæ *rumis*. i. e. *mammis*. h. e. *pueris lactantibus* præsidebat. Varro de R. R. 2. 11. Dicitur & *Rumilia*.

Rupella, portus Santonum. Ptol. urbs Gall. Aquit. maritima: vulgò *la Rochelle*. Long. 19. 25. Lat. 45. 50

Ruscino, *Rusino*, Ptol. *Ruscinus* Avieno, vulgo *Rousillon*, colonia & urbs excisa apud Parpinianum inter Narbonem ad bor. & Gerundam urbem Hisp. in ort. Item flu. ex monte Pirenæo in mare per urbem Ruscinonem labens, *Thelas* Melæ, *Tet* vulgò, teste Varrerio.

Rusconia, *Ruscinona* Livio, *Rustonium* Ptol. *Rungonia* Anton. col. & urbs Maurit. Cæsariens. marit. inter Icosium ad occ. & Rusucurrum ad ort. à Juliâ Cæsareâ 78. m. p. in ortum. *Morasus*, & *Temen de Fust* Marmolio. Long. 18. 30. Lat. 32. 14.

Ruscurium, *Ruscurrum*, Anton. *Rhusuccora*, Ptol. *Garbel*, teste Moletio, urbs & col. Maurit. Cæsar. inter Rusconiam ad occ. & Saldas ad ort.

Rusellà, Thusciæ op. mediter. Ptol. & Liv. hodie *Rosella*, teste Leandro. *Rusellana Colonia* Plinio, *Rosella* Antonino Long. 34. 45. Lat. 42. 25.

Rusibis. *Rusubis* Vict. Ulticensi, *Rutubis* Plinio, portus & op. Mauritan. Tingitanæ ad Cusæ ostium in mare Atlanticum labentis. *Omirabi* Marmolio. Long. 06. 40. Lat. 32 30.

Rusicada. op. Africæ propriæ maritimum apud Culhu urb. *Estora*, sive *Stora* Marmol. & Moletio. Long. 38 06. Lat. 32. 20.

Rusium, Cedreno, *Topiris* Ptol. *Doberus* Thucyd. *Toprus* Procopio, urbs Thraciæ inter Philippos & Maximianopolim; hodie *Rusio*,

Ruspa, Ptol. Africæ propriæ urbs maritima. Stella scribit eam *Alfaques* hodie vocari.

Ruspina, urbs Africæ marit. inter Hadrumetum & Ruspas. Silius lib. 3.

> *Quaque procul cernit non æquos Ruspina fluctus.*

Russia, Poloniæ regio ad Meridiem, montes ac terminos regni Hungarici pertingens, cujus metropolis *Lemburg*, quam Latini *Leopolin* vocant. *Russia* quoque olim Sarmatia, nunc *Muscovia* vocatur. Vide Ægid. Fletcherum in Russorum Rep. cap. 1.

P. Rutilius Rufus, Cons. cum Cn. Manlio, an. U C. 449. Tum de vitâ suâ, tum Numantini belli historiam scripsit. Prioris operis mem. Tacitus initio, lib. de vitâ Agricolæ *Plerique (inquit) suam ipsi vitam narrare, fiduciam potius morum, quam arrogantiam arbitrati sunt. Nec id Rutilio & Scauro, citra fidem, aut obtrectationem fuit.* De altero opere ita Athenæus sub finem, lib. 6. Καὶ Ῥοῦφος ὁ τὴν πάτριον ἱστορίαν γεγραφώς. Hanc historiam Græcè signavit, teste eodem Athenæo, lib. 4. At vitam suam Latinè prodidit. Aliter si esset, non hujus operis laudarent auctorem Sosipater, & Diomedes, imò & Isidorus, lib. 20. Originum. Vir hic summus in jure P. Scævolam & M. Manilium audivit, in Philosophiâ Panætium. Exemplum innocentiæ fuit; neque in Urbe alter eo sanctior, vel integrior erat, teste Cicerone. Hic actus in exilium à partibus Syllanis, Smyrnæ vixit. Tac. Annal. 1. *Publ. Rutilium legibus pulsum civem sibi Smyrnæi addiderunt.* Deinde vero à Syllâ redeunte potestate factâ, respondit illud quod à Senecâ in 6. de Beneficiis ponitur: *Malo ut patria mei exilio erubescat, quam reditu mœreat.* Ovid. Pont.

> *Et grave magnanimi robur mirare Rutili*
> *Non usi reditus conditione dati:*
> *Smyrna virum tenuit non Pontus & hostica terra.*

Vide Liv lib. 70. Val. Max. 2. 5. & 6. 6. Velleium, lib. 2. Plut. in Mario. Agellium, 7. 14. Plurima de eo habes apud Vossium de Hist. Gr. lib. 1. cap 22.

Rutilius Numatianus Gallus Itinerarium scripsit lib. 2 sed posterioris libri pars melior periit. Fuit vir Consularis præfectorius Urbis, tribunus militum & prætorio præfectus. Floruit sub Theodosio. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 2. cap. 15.

Rutilius Geminus, libros Pontificales fecit. Vide Voss. de Hist. Lat. pag. 718.

Rutlandia, *Rutlandshire*, provincia parva Angliæ, inter Leicestriam ad occ. Lincolniam ad ort. & Northantoniam prov. ad merid.

Rutuba, flu. Liguriæ ex Appennino monte in mare Ligusticum descendens, vulgò *la Rotta*. Ejus mem. Lucanus lib. 2.

Dexteriora petens montis declivia Tybrim
Unda lavat, Rutubamque cavam.

Rutuli, Latii pop. quorum Ardea metropolis fuit. Virg. Æneid. 10.

Tros Rutilusve fuat, nullo discrimine habebo.

Rutumium *Routon* adhuc teste Camdeno, op. Angliæ in comit. Salopiensi. Anton.

Rutupa Ῥουτύπιαι Ptolemæo, *Repchestre* Lhuydo, *Richborouv* Talboto & Camdeno; portus & op. Albionis in orâ Angliæ excisum apud Sandovicum port. & op. Hinc *Rutupinus*. Lucan. lib. 6.

———*Veluti mediis qui tutus in arvis*
Sicania, rapidum nescit latrare Pelorum:
Aut vaga cum Tethys, Rutupinaque litora fervent,
Unde Caledonios fallit turbata Britannos.

Juven. Sat. 4.

———*Circeis nata forent, an*
Lucrinum ad saxum, Rutupinove edita fundo
Ostrea.———

Ausonius in Catalogo Urb.

Punisti Ausonio Rutupinum Marte latronem.

Vide Guil. Burtonum ad Antoninum, pag. 20. &c.

Ryssadirum, Maurit. Ting. urbs ad mare Ibericum. Ptol. *Deyrat Milila* incolis, teste Marmolio. Long. 10. 10. Lat. 34. 45.

Ryssadium, Libyæ promont. Ptol. *Capo Verde* Nigro.

S A

Saba, vel *Seba*. Ex Scripturâ, inquit Bochartus *o μέγας*, scimus 4 esse populos Seba nomine, quia totidem gentium conditores hujus nominis recenset Moses. Primum Chusi filium. Secundum nepotem ex Rhegmâ. Gen. 10. 7. Tertium filium Joctam. Gen. 10. 28. Quartum denique filium Jocksan. Gen. 25. 3. Primi nomen per ס *famech*, reliquorum per ש *shin* scribitur. E primis tribus nati populi commerciis, & ex quarto latrociniis dediti. Primus & secundus è Chami stirpe, tertius & quartus è Semi posteris. Primus, secundus, & quartus mari Persico, tertius Arabico propior fuit. Inde est quod Sabæos scribit Plinius lib. 5. cap. 28. ad utrumque mare habitare. *Sabæi*, inquit, *propter thura clarissimi ad utraque maria porrectis gentibus.* Nam quatuor hi pop. quantumlibet diversi, sub uno tamen Sabæorum nomine continentur. Nos ex Viro magno singulis propriam sedem assignabimus, & primum de *Sabæis* filiis *Joctan*. Cum autem de his agitur, eorum quoque nomen non caret homonymiâ. Sæpe enim sacri scriptores, & post Agatharchidem, Diodorus & Artemidorus apud Strab. atque alii veterum Sabæorum nomine quatuor illos populos complectuntur qui Arabiæ, πλεῖον occupaverunt, Minæos nempe, Catabanos, & Chatramotas. Hic vero agimus de *Sabæis* propriè dictis, quorum pater fuit שבא *Seba*, vel *Saba* filius Joctan. De his Eratosthenes, qui primus veterum Sabæos distinguit à reliquis Arabiæ odoratæ gentibus: Ἐχόμενοι δὲ τούτων Σαβαῖοι. Μητρόπολις δ' αὐτῶν Μαριάβα. Locum inspicienti apparebit his verbis poni Sabæos ad mare Rubrum inter Minæos & Catabanos, qui Arabici sinûs fauces occupant. Dionysius Periegetes:

———————Γαῖαν
Χαλδαίοις ἐντόσθε πατρώια Περσίδος αἴης,
Ἀνέρες Ἐρυθραίης πλησίον οἴκησε θαλάσσης,
Μιναῖοί τε Σάβαι τε ἠδ' ἀγχίγυοι Κατάβανοι.

Sabæorum metropolis *Saba* vel *Sabas*. Agatharchides cap. 50. Τὸ δὲ τῶν Σαβαίων ἄστυ τοῦ παντὸς ἔθνους ... ἐπ' ὄρους ἐστὶν ἡ μεγάλη, πολὺ κάλλιστα τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν, ὃ καλεῖται Σαβάς. In Diodoro autem quem palam est Agatharchidem sequi, meliùs legitur Σάβα. Verba sic habent: κατὰ δὲ ἰδίως ταύτης μητρόπολις ἐστὶ τὸ καλούμενον Σάβα, ἐπ' ὄρους ᾠκισμένη. Ita Philostorgius lib 3. Felicem Arabiam, in quâ Sabæi, tradit κεῖσθαι ἐπὶ τῆς ἐξωτάτω ὠκεανοῦ, ἧς μητρόπολις ἡ Σάβα. Et cum Theophrastus aromata gigni scribit περί τε Σάβα καὶ Ἀδράμυττα, intelligit Saba Sabæorum metropolin, & regionem ei cognominem. Saba Ptolemæo est Σαβή, Stephano Σαβαὶ & Σάβα. Σαβαί, inquit, πόλις μεγάλη πλησίον τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ Φερέμενοι. Idem alibi: Σάβα, πόλις μεγάλη, πέραν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, οἱ πολῖται Σαβαῖοι. Ejusdem urbis aliud est nomen ab isto plane diversum *Mariaba*. Eratosthenes de Sabæis: Μητρόπολις δ' αὐτῶν Μαριάβα. Artemidorus: Ἡ δὲ πόλις τῶν Σαβαίων, ἡ Μαριάβα, κεῖται μὲν ἐπ' ὄρους εὐδένδρου. Nomen *Mariaba* Plinius *dominus omnium* interpretatur, nempe à verbo רבא *rabba*, quod *dominari* sig. formatur nomen *Marab* pro loco vel tempore damnationis. Tres Metropoles in Arabiâ hujus nominis enumerat Plinius. Cæterùm Saba Græcorum alii mysterium explicant, ut in Plinio habetur lib. 12: cap. 14. alii ridiculè deducunt ἀπὸ τοῦ σέβειν, Σαβά, eo quod in cultu Deorum præcipuus thuris usus est. Hesychius multò veriùs Σαβά, αἰχμαλωσία. Nam Ebraicè שבה Chaldaicè & Syriacè שבא Arabicè סבו est *captivum ducere*. Tamen *Saba* refert Bochartus potius ad Arabicum שבא, quod *eminere* sig. Id enim in Sabæos apprimè quadrat, sive situm respicias urbis metropoleos, quæ fuit in monte sita, ut supra ostendimus, sive staturam corporum incolarum, de quibus Agatharchides: Τὰ σώματα ἐστὶ τῶν κατοικούντων ἀξιολογώτερα. Præterea si mores hominum spectes, Geographus Arabs eos ita describit: *Fastu, jactantia, & superbiâ reliquos populos superabant.* Denique dignitate etiam & numero, & potentiâ videntur cæteris præcelluisse. In Agatharchide: τὸ τῶν Σαβαίων ἔθνος μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν, καὶ παντοίας κύριον εὐδαιμονίας. In Strabone: Ἡ τῶν Σαβαίων εὐδαιμονεστάτη μεγίστη ἔθνος. In Diodoro Siculo Sabæi sunt πολυανθρωπότατοι τῶν Ἀραβικῶν ἐθνῶν. Divitiæ Sabæorum partim balsamo, & casiâ constant, & myrrhâ, & thure, & cinnamomo, & palma, & calamo odoratis, & cæteris id genus tantâ ubertate, ut in igne quotidiano non aliud lignum adhibeant quam ex casiâ & cinnamomo. Plin. 12. 17. *Non alia ligni genera in usu sunt, quam odorata; cibosque*

tibosque Sabai coquunt thuris ligno, alii myrrha. Unde Virgil.

—— *Molles sua thura Sabai.*

Et rursum:

—— *Solis est thurea virga Sabais.*

Sen. in Herc. Oetæo:

Splendescat ignis thure, quod Phœbum colens,
Dives Sabais colligit truncis Arabs.

Val. Flac. l. 6.

—— *Thuriferos, felicia regna Sabaos.*

Theophr. Hist. Plant. 9. 4. Γίνεται μὲν οὖν ὁ λίβανος ἐν τῇ τῶν Ἀράβων χώρᾳ, περί τε Σαβὰ καὶ Ἀδραμύτταν. Strabo de Sabæis ubi supra: ἐν οἷς ὁ Σμύρνα καὶ λίβανος ὁ Κινάμωμον. Plin. 6. 28. *Sabai Arabum propter thura clarissimi.* Iterum: *Sabaos ditissimos sylvarum fertilitate odorifera.* Sidonius in Protrept. *Thurifer Sabaus.* Eadem Hieronym. c. 3. in Joelem. Sunt & pro Sabæo thure auctores qui hanc mercem faciunt Arabicam; nam Sabæi in Arabiâ. Hi sunt Herod. lib. 3. Mela 3. 8. Tibullus 1. 2.

Urantur pia thura focis, urantur odores
Quos tener è terra divite mittit Arabs.

Sed adeo nihil non sub lite. Nam Strabo lib. 16. per extrema ait esse nonnullos qui dicant: τὸν δὲ λίβανον φύεσθαι πρὸς τῇ Περσίδι. Et Philostratus lib 3. ubi de Caucaso: *In montis praruptis lateribus arbores, è quibus thus destillat, pulcherrima nascuntur, & aromatum alia species multa.* Dioscorides quoque l. 1. c. 70. discriminat inter thus Arabicum atque Indicum. Papinius 4. Silo clare *thus Niliacum*, qui perinde hanc mercem Ægypto tribuit. Non pono in hoc numero Plinium, cum nominat *thus Minaum*, nam Arabicum intelligit. De la cerda. De Reginâ Seba, vel Saba vide Bochart. lib. 2. cap. 26 De שבא *Seba* vel *Saba* filio Rhegma. Videeundem Phaleg. lib. 4 cap. 7. Sabæi, inquit, ex stirpe Chusi, ubi locorum sedes fixerint, conabimur hic aperire. Sabæos dicit Pomponius Arabiæ Fel. tenere partem ostio maris Persici proximam & Carmanis. Et in illo ipso ostio Carmanis proximo recenset Arrianus in Periplo ὄρη μέγιστα λεγόμενα Σαβὼ, tanquam à *Sabâ*, Ptol. scribit *Asabo*, & Marcianus *Pasabo*. Sed utrobique manent vestigia nominis *Saba*. Hos Sabæos, ut putem patrem habuisse Sabam Rhegmæ filium ac Dedanis fratrem, facit locorum vicinia. Nam urbs *Dedan*, hodie *Dadan* proximè abest ab illo freto, & prope Dedan erat Rhegma. Eosdem verisimile est per freti angustias trajecisse in vicinam Carmaniam, in quâ *Sabin* urbem describit Ptol. & Plin. *Sabin* flu. Dionys. Perieg. *Sabas* populos vicinos Pasargadis. Sic enim ille:

Πρῶτοι Σάβαι, μετὰ τοὺς δὲ Πασαργάδαι

De altero *Sebâ* filio Chus, ac de *Sebâ* Abrahami nepote, vide Boch. Phal. l. 4. c. 8 & 9.

Sabadiba, Antropophagorum inf. 3. in mari Indico, sive Eoo. Ptol.

Saba, Indiæ pop. vulgò putantur apud Dionysium, cujus cujus verba sunt:

Τῶν δὲ μέσοι ναίουσι Σάβαι.

Id est, *horum autem (A minum) medii habitant Saba.* sc. inter Acesinem, Hydaspen, & Cophetem, de quibus proximè egerat. Atqui hoc loco pro Σάβαι legendum Σίβαι rectè monuit vir magnus in Plinianis. Quippe in Indiâ Sabas nemo alius nominavit. Sed *Sibarum* mem. Strabo lib. 15. Diodorus lib. 17. Arrianus in Indicis, Nonnus in Dionysiacis lib. 26. v. 218. Steph. in Σίβαι. Bochartus.

Sabalingii, pop. Germ. inter Cimbros quos *Jutlander* cum *Gutis* & *vitis* Peucerus interpretatur.

Sabana aureæ Chersonesi urbs. Ptol. S. *andebar* Mercator vocat. & in inf. Japan locat.

Sabarca, Indiæ pop. qui populi, non regum imperio regebantur. Q. Curtius.

Sabaria, hujus mem. Ammianus & Antoninus. Plinius eam Norico annumerat, & Coloniam D. Claudii nominat. Lazio Austriæ op. est ad Angrum flu. nomine *Stain*. Bruschius dicit: Sabariæ, An. Dom. 1508. sepulchrum Ovidii Nasonis inventum, testudine magnificum, & hoc epitaphio ornatum:

Fatum necessitatis lex.
Hic situs est Vates, quem Divi Cæsaris ira
Augusti patriâ cedere jussit humo:
Sape miser voluit patriis occumbere terris,
Sed frustra, hunc illi fata dedere locum.

Sabaria, *Gunß* Germanis. *Benges* Hungaris, flu. Pannoniæ Sabariam urb. alluens, & in Arrabonem influens.

Sabarim, locus trans Jordanem in terrâ Amorrhæorum, qui à *frangendo* hoc nomen invenit; siquidem ibi Israelitarum acies fracta est Jos. 7.

Sabata, Liguriæ urbs, quæ & *Vada Sabatorum*, & *Vada Sabatia*. Ptolemæus: Τῆς δὲ Λιγυρίας ὑποκειμένης τοῖς Ἀππεννίνοις ὄρεσι, εἰσὶ μεσόγειοι πόλεις, Σάβατα, Πολλεντία, Ἄστα, Ἄλβα Πομπηΐα, Αὐγούστα, Impetitè opidum maritimum in mediterraneis posuit. Jul. Capitolinus in Pertinace: *Avaritia suspicione privatus non caruit, quum apud Vada Sabatia oppressis fœnore possessoribus, latius suos teneret fines.* Strabo lib. 4. in descriptione Alpium: Ἄρχονται δ' αἱ Ἄλπεις, οὐκ ἀπὸ Μονοίκου λιμένος, ὡς εἰρήκασί τινες, ἀλλ' ἀπὸ τῶν αὐτῶν χωρίων, ἀφ' ὧνπερ καὶ τὰ Ἀπέννινα ὄρη κατὰ Γένουαν καὶ τὰ καλούμενα Σαβάτων Οὔαδα, ὅπερ ἐστὶ τενάγη, &c. Vide Cluver. Ital. Ant. p. 68. Silius lib. 8.

Quique tuos Flavina focos, Sabatia quique
Stagna tenens. ——

Sabathra urbs Arab. Fel. Plin. Item col. & op. Africæ marit. *Saxambis* Moletio. *Rakianabes* Villanovano. Long. 77. 00. Lat. 16. 56.

Sabatia, regiuncula Tusciæ, circa lacum Sabatinum, inter urb. Romam ad ort. & Tarquinios ad occ. hodie *Paese di Anguillara*.

Sabazius, Bacchi cognomen, à *Sabis* gente Thraciæ ei inditum, teste Eustath. in Dionys. cujus sacra *Sabazia* dicta. Vide Seldenum de diis Syris & Heinsium in Aristarch. Sacr. cap. 1. & Dausqu. ad Sil. Ital. pag. 354

Sabbaticus amnis, de quo sic Josephus Bell. Jud. 7. 23. Τίτος δὲ Καῖσαρ, χρόνον μέν τινα διέτριψεν ἐν Βηρυτῷ, ... Θεάσασθαι δὲ κατὰ τὴν πορείαν ποταμοῦ φύσιν ἀξίαν ἱστορηθῆναι. Ῥεῖ μὲν γὰρ μέσος Ἀρκαίας τῆς Ἀγρίππα βασιλείας καὶ Ῥαφαναίας, ἔχει δὲ θαυμαστόν τι ἰδίωμα. Πολὺς γὰρ ὢν ὅτε ῥεῖ, καὶ κατὰ τὴν φορὰν οὐ χαλαρός, ἔπειτα δὲ πᾶς ἐκ τῶν πηγῶν ἐπιλείπων, ἐξ ἡμερῶν ἀριθμόν, ξηρὸν παρέχει βλέπειν τὸν τόπον. Εἶθ' ὥσπερ οὐδεμιᾶς γενομένης μεταβολῆς, ἑβδόμῃ κατὰ τὴν ἑβδόμην ἐκδίδωσι. καὶ ταύτην αἰεὶ τὴν τάξιν ἀκριβῶς πέφυκε διαφυλάττειν, ὅθεν δὴ καὶ Σαββατικὸν αὐτὸν

τὸν κατακλύσαντα, ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν Ἰουδαίων Ἑβδόμης, οὕτως ὀνομάσαντες. Hæc ille. Hic vero de Sabbatis Judæorum nonnihil annotare liceat. Etsi enim observatio hebdomadum, quæ hodie obtinet ante tempora Theodosii vulgò recepta non fuit, Græcos tamen & Asiaticos in functione vitæ quotidianæ tale aliquid observare solitos accepimus. Quod quia imitatione Judæorum, qui jam tum per orbem sparsi erant, institutum est, etiam Sabbati nomen multi retinuerunt. Ejusmodi est quod Suetonius ait, *Diogenem Grammaticum solitum Rhodi Sabbatis disputare*. Sic septimo quoque die feriæ pueris solitæ in Scholis concedi. Lucianus in Pseudologista: Καὶ ὁ μὲν Κέθοφρον ἴσως εἴποι, ὁ δὲ Ἑβδόμην, ὅτι ἄπρακτοι οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, παιζόντων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἵππαζε καὶ ἀγγέλλει. Gellius 15.2. *Is in conviviis juvenum, quæ agitare Athenis hebdomadibus Lunæ solenne nobis fuit, simulatque modus epulis factus & utiles, delectabilesque sermones cœperant; tum silentio ad audiendum petito, loqui cœptabat.* Ubi notandum quod Ἑβδόμη festum erat publicum Athenis, quod Septimo quoque die Lunæ celebrarent in honorem Apollinis, cui dies ille sacer. Suidas: Ἡμέρας ἱερὰς ἐνόμιζον. Ἀθήνησι θεοῖς ἱεράς, οἷον Νουμηνίαν, καὶ Ἑβδόμην Ἀπόλλωνος. Hesiodus Ἡμέραις:

——— ——— Καὶ ἑβδόμη ἱερὸν ἦμαρ,

Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείνατο Λητώ.

Idem servatum jam in aliis rebus. Vulcatius Gallicanus in Avidio Cassio: *Exercitium septimo die fuit omnium militum. ita ut sagittas mitterent, & armis luderent.* Lampridius in Alexandro Severo: *Capitolium septimo die cum in urbe esset, ascendit, templa frequentavit.* Disputat etiam Clem. Alex. Strom 5. ὅτι τὴν ἑβδόμην ἱερὰν, οὐ μόνον Ἑβραῖοι, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες ἴσασι. Sed ante eum scripsit Josephus jam suâ ætate adeo increbuisse septimi diei observationem ex Judaico ritu, ut neget ullam urbem, aut Græcorum, aut Barbarorum, h. e. non Græcorum posse reperiri, quæ cessationem ab opere diei septimi in suos mores non recepisset. Insignis planè locus, ideoque verba ipsa proferam: Οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις Ἑλλήνων, οὐδ' ἡτισοῦν, οὐ δὲ βάρβαρον, οὐ δὲ ἓν ἔθνος, ἔνθα μὴ τὸ τῆς Ἑβδομάδος ἣν ἀργοῦμεν ἡμεῖς, τὸ ἔθος οὐ διαπεφοίτηκεν. Hæc ille lib. posteriore contra Apionem. Utcunque hoc sit, illud interdum pro certo habetur. Ethnicos Judæorum Sabbata contemptui, ac ludibrio semper habuisse, secundum Ecclesiæ querimoniam. Thren. 1. 7. *Viderunt eam inimici ac Sabbata ejus derisere*. Seneca apud Augustinum l. 6. de Civit. Dei c. 11. Judæis vitio vertit, *quod septimam ætatis suæ & vitæ partem otiando perderent*. Juvenalis quoque:

——— *Cui septima quæque fuit lux*

Ignava, & partem vitæ non attigit ullam.

Idem alibi:

Observant ubi festa mero pede Sabbatha reges.

Tacitus lib. 5. Histor. *Septimo die otium placuisse ferunt; dein blandiente inertia, septimum quoque annum ignaviæ datum*. Claud. Rutilius:

Radix Stultitiæ, cui frigida Sabbata cordi,

Sed cor frigidius religione suâ est:

Septima quæque dies turpi damnata veterno,

Tanquam lassati mollis imago Dei.

Plura inveniri possunt huc spectantia in Dione Cassio, Justino, aliis. Sed hæc obiter.

Sabbatus, Italiæ flu. Antonino est in Samnitibus, quem Leander nunc *Fiume di Benevento* ait vocari; & *Samnium* a Floro dictum addit.

Sabelli, pop. Italiæ, à Sabinis oriundi, inter Sabinos & Marsos incolentes. Hinc *Sabellus*. Horatius:

Sed rusticorum mascula militum

Proles, Sabellis docta ligonibus

Versare glebas. ———

Itemque *Sabellicus*. Virg. Georg. 3.

Ipse ruit, dentesque Sabellicus exacuit sus.

Sabellicus, hæreticus, Christum filium Dei esse negabat. Vixit circa A. D. 257. Socrates, lib. 6. cap. 12.

Marc. Anton. *Sabellicus*, à Jovio fabri ferrarii fil. vocatur; ab aliis autem natus dicitur è nobili Cocceiorum familiâ. Æquicolas ortu suo nobilitasse ait Leander in Italiâ suâ. Pomponii Læti ac Domitii Veronensis fuit discipulus, bonarumque literarum apud Venetos professor. Maximè celebratur historiâ Enneadum 11. ab orbe Condito ad an. 1504. Obiit 14. Kal. Maias an. 1506. Jovius ait, prope Septuagenarium decessisse morbo Gallico quem vulgivagâ Venere contraxisset. Vide Voss. Hist. Lat. pag. 670.

Sabin, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensurâ non pondere persolvunt. Vide Turneb. in Cic. de L. L.

Sabina, Imperatrix, Adriani Imp. Romani uxor, quæ servilibus injuriis ab eo affecta adiit mortem voluntariam. Sext. Aurelius.

Sabini, pop. in 4. reg. Italiæ, non procul à Româ, à religione & cultu Deorum cognominati, ut vulgò volunt, qu. ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι. Plinius lib. 3 cap. 12. *Sabini, ut quidam existimavere, à religione & Deorum cultu Sebini appellati*. Et Festus Pompeius: *Sabini dicti, ut ait Varro Terentius quòd ea gens præcipuè colat Deos*, i. e. ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι. Eccui vero credibile fiet, Italiam gentem in primis antiquam nomen sibi imposuisse è Græcâ linguâ quæsitum? Itaque longè aliter tenserunt alii auctores; à quibus Isidorus Origin. lib. 9. cap. 12. habuit ista: *Ab Italo Itali, à Sabino Sabini, à Sicano Sicani*. Hæc haud dubie, inquit Cluverius, habuit è Porcii Catonis Originibus gentium, civitatumque Italicarum. De hoc quidpe ita tradit Halicarnass. Dionysius lib. 2. Ζηνόδοτος δὲ ὁ Τροιζήνιος συγγραφεὺς Ὀμβρικὸν ἔθνος, αὐθιγενὲς ἱστορεῖ τὸ μὲν πρῶτον οἰκῆσαι περὶ τὴν καλουμένην Ῥεατίνην· ἐκεῖθεν δ' ὑπὸ Πελασγῶν ἐξελασθέντας, εἰς ταύτην ἀφικέσθαι τὴν γῆν, ἔνθα νῦν οἰκοῦσι. Καὶ μεταβαλόντας ἅμα τῷ τόπῳ τοὔνομα Σαβίνους ἐξ Ὀμβρικῶν προσαγορευθῆναι· Κάτων δὲ Πόρκιος τὸ μὲν ὄνομα τοῦ Σαβίνων ἔθνος τεθῆναί φησιν ἐπὶ Σάβου τοῦ Σάγκου, δαίμονος ἐπιχωρίου. Hunc Sabini gentis conditorem Silius Italicus non Sabinum, sed *Sabum*, pronunciat, à quâ quidem primitivâ voce rectius derivatum provenit gentis vocabulum *Sabini*. Sic enim ille lib. 8.

Cunctis hasta decus clypeusque refertur in orbem.

Vertice & implumes, ac levi tegmine cruris

Ibant, & laeti par, Sancum voce canebant,

Auctorem gentis; pars laudes ore ferebant,

Sabe, tuas; qui de patrio cognomine primus

Dixisti populos magnâ ditione Sabinos.

Sabinos *fortissimos, & florem Italiæ, adeo ac Reip. robur* Cicero vocat Orat. pro Q. Ligario. Laudati iidem

iidem gravitate morum & sanctitate imprimis fuerunt. Sanè *tristem ac tetricam disciplinam* antiquis Sabinis Livius tribuit: *illoque genere nullum aliud incorruptius fuisse* disertè scribit lib. 1. c. 18. Hinc libenter Poetæ cum matronas castas, pudicas, sedulas, viri, familiæque magis, quam formæ studiosas laudare volunt, cum Sabinis conferunt. Horat. Epod. 2.

Quod si pudica mulier in partem juvet
Domum, atque dulces liberos.
Sabina qualis, aut perusta Solibus
Pernicis uxor Appuli, &c.

Quem totum locum Statius lib. 5. Sylv. 1. sic expressit:

Ipsa dapes modicas, & sobria pocula tradit,
Exemplumque ad herile monet, velut Appula conjux,
Agricolæ parci, vel Sole infecta Sabino,
Quæ videt emeriti jam prospectantibus astris,
Tempus adesse viri, propere mensasque torosque
Instruit, expectatque sonum redeuntis aratri.

Martialis 1. 62.

Casta nec antiquis cedens Levina Sabinis.

Juv. Sat. 6.——— *Intactior omni*
Crinibus effusis bellum dirimente Sabinâ.

Idem Sat. 10.

———*Veteres imitata Sabinas.*

Virgil. Georg. 2.

Casta pudicitiam servat domus, &c. dein subdit:

Hanc olim veteres vitam coluere Sabini.

Vetus adagium de iis fuit: *Sabini, quod volunt, somniant.* De quo Festus & ad eum Scaliger. De Lacedæmoniis orti fuerunt. Plut. Νομὰς γὰρ μὲν ἦν ἐκ Σαβίνων Σαβῖνοι δὲ βούλονται Λακεδαιμονίων ἑαυτοὺς ἀποίκους γεγενῆσθαι. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. cap. 8.

Sabinus Asidius, declamator lepido ingenio, quam sententiam Leonidæ ad trecentos retulisset. *Ego* inquit, *ille ad prandium promisissem, ad cœnam renuntiassem.* Seneca Suasor. 2.

Sabinus, Vespasiani frater, à Vitellio interfectus, qui Vespasiano res contra Judæos gerente, post Othonis mortem, Capitolium cum æde Jovis occupaverat.

Sabinus, Sophista sub Adriano principe, scripsit Isagogen ad materias, & hypotheses, declamationum libros quatuor, præterea in Thucydidem enarrationem. Suidas.

Sabinus Masurius, J.C. scripsit Fastorum & memorabilium libros. Persius Sat. 5.

Excepto si quid Masuri rubrica notavit.

Ejus in Digestis apud Athenæum & Agellium crebra mentio.

Sabinus, Syrius memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hierosolymæ muros ascendit. Jos. lib. 6. cap. 1.

Sabinus Tyro, scripsit περὶ κηπουρικῶν, i. e. *de hortensibus*. Plin. 19. 10.

A. Sabinus, quæ scripserit docebit Ovidius, cujus erat σύγχρονος Amor. 2. Eleg. 18.

Quam cito, de toto rediit celer orbe Sabinus,
Scriptaque diversis retulit ille locis.
Candida Penelope signum cognovit Ulyssis,
Legit ab Hippolyto scripta noverca suo.
Jam pius Æneas miseræ rescripsit Elisæ:
Quodque legat Phyllis, si modo vivat, habet.
Tristis ad Hypsipylen ab Iasone litera venit.
Dat votam Phœbo Lesbis amica lyram.

Scripsit igitur epistolam Ulyssis ad Penelopen, Hippolyti ad Phædram, Æneæ ad Didonem, Jasonis ad Hypsipylen, & illam Sapphûs extremo loco memoratam. Harum vero omnium extat nulla. Scio sub nomine *Sabini* legi ternas, Ulyssis ad Penelopen, Demophoontis ad Phylliden, & Paridis ad Oenonen. Sed indignæ prorsus Sabino, vel aliquo illius temporis Poetâ: quin neque nostro si ævo scriptæ forent, multum laudis mererentur. Sed non dubium, quin, si non omnes, saltem aliquæ ex sex istis Sabini sint, quæ inter Ovidianas leguntur: Paridis ad Helenam, Helenæ ad Paridem: Leandri ad Heronem, Herûs ad Leandrum: Acontii ad Cydippen, Cydippes ad Acontium. Plura vero Sabinum scripsisse indicat idem Ovid. Ponticorum, 4. 16.

Quique suam Træzen, imperfectumque dierum
Deseruit celeri morte Sabinus opus.

Unde cognoscimus eum obiisse ante Ovidium. Quidam *Træzena* legunt, undè colligunt *Træzenia* scripsisse, Alii verò *Trisenen*, quam fuisse aiunt amicam. *Dierum opus* vero interpretantur Fastos, vel opus quale Hesiodi Ἡμέραι. Vossius.

Sabis, flu. est inter Belgas, qui Nervios irrigat, & in Mosam flu. penes Condrusios, seu Mamurcium op. Leodiensium influit. *Sambre*, Lessabæo. Item flu. Carmaniæ in sinum Persicum influens.

Sablones, Anton. *Sambeck* vicus Simlero circa Mosam prope Trajectum superius.

Sabenam, vocat Bruschius *Brixen* Germ. urb. in Alpibus sitam & episcopali sede decoratam. Hanc Niger tradit *Bretina* Ptolemæi esse. *Sabiona* legit Simlerus, & *Sebatum* Antonini esse dicit, atque *Brixinam minorem* designari, ubi olim episcopi sedes fuit.

Sabrina, *Severn*, flu. Angliæ celeberrimus. Oritur in Walliâ, Bor. in Com. Montgomeriensi, ex monte *Plym-Llimmon* dicto; & paulo post auctus aliquot fluviis, & per Angliam fluens, Salopiam rigat & Vigorniam. Hinc paulo infra auctus Temdo flu. uti & Avona ad Theocicuriam juxta Glocestriam labitur; & receptis Vaga flu. Walliæ, & Avona flu. qui Bristolium rigat, sinum Sabrianum efficit, vulgò *Severn Flud*, inter Walliam & Cornubiam. Ejus mem. Tacitus Ann. 12.

Saca, pop. Asiæ inter Scythiam citer. ad Bor, & Indiam citer. ad merid. Sogdianis ad occ. finitimi (quorum regio *Belor* Mercatori) sine urbibus, unde Nomades per deserta habitantes appellantur. Dionys. v. 749.

Τὸν μὲν ἐπὶ προχοῇσιν Ἰαξάρταο νέμονται
Τάξει Σάκαι φορέοντες, οἱ μηκέτι ἄλλος ἐλέγχοι
Τοξοσύνῃ· οὐ γάρ σφι θέμις ἀτρακτὸν ἁλῶναι.

Hi cum Massagetis adeo celebres præ cæteris Scythis fuere, ut omnes Scythæ Asiatici Massagetæ & Sacæ ab antiquis dicti fuerint, teste Strabone. Imò *Persæ Scythas in universum Sacas appellavere à proximâ*

 ximâ

ximâ gente, uti loquitur, Plin. 6. 17. De Sacarum incursionibus in Hyrcaniam & alias reg. ad Armeniam usque, ubi regionem occuparunt *Satasenam* ab illis appellatam, quæ Ptolemæo est *Sacapene* (unde *Sagapenum* affertur) vide Strab. lib.11. Montanus.

Sacazantia, pagus Africæ ad Syrtim magnam, *Zedic* Marmolio.

Saccas. Ammian. lib. 22. *Saccas Ammonius, Plotini magister*. Ubi Valesius ὁ πάνυ. Saccas videtur ex eo dictus Ammonius, quòd mercibus ex portu Alexandrino comportandis victum sibi quæsivisset: cujusmodi homines *Saccarios* antiqui vocabant, ut videre est in Cod. Theodos. tit. *de Saccariis portus Urbis Romæ*. Suidas. Πλωτῖνος μαθητὴς Ἀμμωνίου τοῦ πρότερον φορτία σακκοφόρου. Idem *in Origene*, *Saccam* cognominatum esse scribit Ammonium. Hierocles, lib. de *providentiâ*, hunc Ammonium θεοδίδακτον vocat, eumque primum Platonicæ, & Aristotelicæ Philosophiæ concordiam ait hominibus ostendisse: idque, discipulis suis Plotino, atque Origeni aperuisse, ut refertur in Bibliothecâ Photii. Atque hic tantus vir Christianus cum fuerit, merito inter scriptores Ecclesiasticos à Divo Hieronymo recensetur. Quanquam Porphyrius, lib. 3. contra Christianos, eum à Christi fide ad Numinum cultum descivisse scripsit. Sed eum Euseb. lib. 6. Histor. refellit. Hujus Ammonii, quod sciam, hodie nihil extat. Nam Commentarii in Aristot. alterius sunt Ammonii Hermiæ filii, qui Procli auditor fuit Anastasii Aug. temporibus.

Sacer mons, locus ad tert. miliarium supra Anienem, quem plebs Rom. post reges exactos, dum à potentioribus premeretur, occupavit. Cic. in Bruto. Ibi creati sunt Tribuni plebis. Ovid. Fast. 3.

Plebs vetus & nullis etiam tunc tuta Tribunis
Fugit, & in Sacri vertice montis erat.

Sacer portus, vel *Sacriportus*, locus in Italiâ Syllæ & Marii Junioris prælio nobilis. Velleius libro altero: *C. Martius septies Consulis filius apud Sacriportum pulsus à Syllâ*. Lucanus lib 2.

Jam quot apud Sacri ceciderunt cadavera portum.

Ἱερὸς λιμὴν dicitur Appiano Ἐμφυλ. α.

Sacos, vicus Pieriæ in Lacedæmone: sic dictus, quòd incolæ *scutum* σάκος Græcis dictum, primi invenerint. Gentile *Sacius* Steph.

Sacra Via, in Urbe Româ vocata est, quòd in eâ ictum sit fœdus inter Romulum & Tatium. Hâc triumphantes in Capitolium ibant. *Sacer clivus* Horatio dicitur. Idem Sermonum lib. 1. Satyrâ nonâ.

Ibam forte Viâ Sacrâ (sicut meus est mos)
Nescio quid meditans, &c.

Sacrani, pop. Italiæ non procul à Româ. Servius in illud Virgilii Æn. 7.

Et Sacranæ acies & picti scuta Labici.

Dicunt, inquit, *quendam Corybantum venisse in Italiam ac tenuisse loca, quæ Urbi vicina sunt, Ex eo populos ducentes originem Sacranos appellatos; nam sacrati sunt Matri Deûm Corybantes.*

Sacrum nemus, sylva Batavorum in Hollandiâ apud Ageducem pagum, inter Lugdunum, Delfos & Hagam.

Sacrum promontorium, Lusitaniæ locus Ptol. *Capo S. Vincentii* hodie dicitur. Aliud in Corsicâ eidem Ptolemæo, *Capo Chelidoni* Sophiano.

Sadducæi, secta Judæorum, quam à *Sadoc* sacerdote nomen accepisse quidam volunt. Epiphanius vero: Ἐπονομάζουσι δὲ ἑαυτοὺς Σαδδουκαίους, δῆθεν ἀπὸ δικαιοσύνης τῆς ἐπικλήσεως ὁρμωμένης. Σεδὲκ γὰρ ἑρμηνεύεται δικαιοσύνη. Cui consentit Hieronymus: *Sadducæi, ait, interpretantur justi. Ipsi enim sibi vindicabant quod non erant.* Quos sequitur Maldonatus ad cap. Mat. 22. Sadducæos à Sedec Justitia, quasi homines justos Epiphanius & Hieronymus dictos putant. Non existimabant illi Sadducæos fuisse justos, sed nomen illud affectatos, & videri voluisse justos, Justitiâ nimirum Civili & Forensi. Erant enim in maleficos acerbiores; in judiciis, & pœnarum mulctis exactores rigidi, quemadmodum ex hist. Scholastica citat Barradius. non dissentiente Josepho. Huc enim referimus illius illud elogium, quo morosos, difficiles, omnino intractabiles pronunciat: adeo ut ab illorum moribus durioribus abhorreret populus, & ad Pharisæos potius propenderent, qui φύσει, quod ille dixit, ἐπιεικῶς πρὸς τὰς κολάσεις essent. Scripturas nullas præter Mosen recipiebant; prophetas enim rejiciebant, tanquam non loquutos in spiritu sancto, cum & ipsum spiritum sanctum negarent. Athei erant & Epicurei. *Dementiam potius Epicuream, quam Legis divinæ jura sectabantur*, inquit Philastrius. Nimirum quod felicitatem omnem istius vitæ termino, & rerum temporalium fruitione terminarent. Providentiam tollebant cum Deum mala non perspicere dicerent, quod relatum à Josepho 2. ἁλώσ. cap. 12. Omnia libero hominis arbitrio subjiciebant: nullum post hanc Vitam, bonis operibus præmium, nullam malis & sceleratis pœnam constitutam arbitrabantur. Erant autem non minus quam Pharisæi, hostes Christi capitales. Plura vide apud R. Montacutium Appar.

Sena, Tusciæ mediter. op. Ptol. *Siena* hodie dici, & Coloniam *Senensem* Tacito vocari docet Orlandius.

Sagana, venefica mulier, quæ Varum puerum prætextatum suis incantationibus fascinavit. Horatius in Epodis:

At expedita Sagana per totam domum
Spargens Avernales aquas,
Horret capillis.

Ejusdem ceu Necromantidis mem. Sat. 8. lib 1.

Sagaris flu. Asiæ, qui ex Dyndymo Galatiæ monte nascens, & per Phrygiam Bithyniamque flexuoso cursu delatus, tandem influit in Pont. Euxinum. Ovidius Pont. 4. 10.

Huc Lycus, huc Sagaris, Peniusque Hypanesque Cratesque
Influit, & crebro vortice tortus Halys.

Sagittarius, signum cœleste, quem alii *Centaurum Chironem* arbitrantur. Alii *Crocum* filium Euphemes nutricis Musarum fuisse volunt, & habitasse in Parnasso cum Musis, & venationi incubuisse. unde & usum sagittis, & equo insedisse; post mortem vero precibus Musarum, à Jove inter astra relatum, & variâ formâ conscriptum. Idibus Februarii vespere occidit, ac vehementer hyemat. Columella. Vide omnino Cæsium in Astron. Poet. pag. 84.

Sagra, flu. Magnæ Græciæ per fines Locrensium in mare

mare Ausonium influens. *Alaro* hodie Gabr.Barrio. *Sagriano* Leandro. *Suchriano* Nigro.

Sanguntia, olim op. nunc pag. Hisp. Bæt. in Vandalitiâ, *Gigonza*, vel *Gisconza*, teste Morali. Long. 18. 28. Lat. 41. 30.

Saguntum, vel *Saguntus*, *Moruedre* Morali, op. olim clarissimum Hisp. Tarraconensis in finibus Hedetanorum, ab Annibale expugnatum & eversum. Fuit autem Pop. Romani fidelissima socia, quam cum Annibal contra jus fœderis obsidione premeret, maluerunt Saguntini se, suaque omnia igni consumere, quàm aut fœderati populi amicitiam deserere, aut vivi in hostis potestatem pervenire. Florus 2. 6. *Saguntus vetus Hispaniæ civitas & opulenta, fideique erga Romanos, magnum quidem sed triste monumentum.* Hanc Stephanus *Zacanthan* appellare videtur. Inde Appiano in Ibericis populi Ζακανθαῖοι. Ζακανθαῖοι, inquit, ἄποικοι Ζακυνθίων ἐν μέσῳ τ̃ Πυρήνης, κỳ τ̃ ποταμοῦ Ἴβηρ⊗ ὄντες. Sed pessimus Geographus in rebus Hispanicis est Appianus, qui Saguntum inter Pyrenæos, & Iberum flu. collocat, quæ omnium Geographicorum consensu fuit inter Iberum & Sucronem, non longè à loco ubi nunc *Valentia*. Idem paulo pòst miserè prodit suam ignorantiam in Hispaniæ Geographiâ, qui Carthaginem novam, seu Spartariam eandem esse putat, quæ olim Saguntus, quæ à se invicem, plus quam 50 leucis distabant. Strabo lib. 3. Σαγοῦντον κλίσμα Ζακυνθίων. Livius lib. 21. *Civitas ea longè opulentissima, ultra Iberum sita passus mille ferme à mari, oriundi à Zacyntho insula dicuntur: mistique etiam ab Ardea Rutulorum quidam generis.* Silius lib. 2. ubi de Annibalis clypeo:

> *Eminet excelso consurgens colle Saguntbos,*
> *Quam circum immensi populi, condensaque cingunt*
> *Agmina certantum, pulsantque trementibus hastis.*
> *Extremâ clypei stagnabat Iberus in orâ.*

Polyb. l. 3. Ἡ δὲ πόλις αὐτὴ κεῖται μὲν ἐπὶ τῷ πρὸς θάλατταν πρ... ...τῆς ἰβηρικῆς ... Ἰβηρίας κỳ Κελτιβηρίας. Ἀπέχει δὲ τῆς θαλάττης ὡς ἑπτὰ στάδια. Long. 20. 55. Lat. 39. 45. Hinc *saguntina fames* pro magnâ & extremâ. Lucan. l. 3.

> *Nec pavet hic populus pro libertate subire*
> *Obsessum Pœno gessit quod Marte Saguntum.*

Sais, urbs Ægypti juxta unum ex Nili ostiis, quod ab ipsa *Saiticum* dicitur. Pop. *Saitæ*, qui Minervam colunt. Propertius 2. 2.

> *Mercurioque Sais fertur Bœbeidos undis*
> *Virgineum Brimo composuisse latus.*

Ubi quæ de urbe *Sai*, & *Saitide* Minerva comminiscitur Beroaldus ἀπροσδιόνυσα sunt. Pro *Sais* enim *sacris* legendum, uti emendat Passeratius. Long. 61. 30. Lat. 30. 50.

Sala, flu. & urbs Maurit. Tingit. cis Atlantem minorem Flu. *Buragrag*, urbs autem *Sella*, seu *Cela*. Est & *Sila* flu. ejusdem Maurit. apud Atlantem majorem. Ptol. Long. 06. 40. Lat. 33. 50.

Sala, op. Pannoniæ sup. in Hungariâ. Ptol. *Zalavvar* ex tab. recent. Item flu. Gall. Belg. per Lotharingiam fluens, *la Seille* vulgò. Est quoque *Sala* Turdulorum in Bæticâ urbs, & Hyrcaniæ op. Ptol. & urbs litoralis Thraciæ circa Hebrum. flu. Herod. Item Germ. vicus non procul ab op. *Kunigshofen*, à quo Franci dicti sunt *Salici*, qui circa hunc vicum & flu. ejusdem nominis habitarunt. Verum *leges Salicæ*, teste Munstero, non ab isto vico seu flu. sed à *Sala* dictione Francâ, quæ Latinè *palatium* seu *aulam* sig. hoc nomen habent. Long. 40. 30. Lat. 46. 48.

Salacia, urbs Turdetanorum in Lusitaniâ. Ptol. *Alcazar d'Osal*, teste Morali cum Resendio. Long. 11. 05. Lat. 38. 28.

Salacia, Neptuni uxor. August. lib. 7. de C.D. *Jam uti habeat Salaciam uxorem Neptunus, quam inferiorem aquam maris esse dixerunt.* Festus. *Salaciam dicebant Deam aquæ quam putabant salum ciere, hoc est mare movere, quo vocabulo Poetæ pro aquâ usi sunt* Pacuvius. *Hinc sævitiam Salaciæ fugimus.* Glossarium: *Salacia*: Ἀμφιτρίτη, Νηρεύς. Quanquam Servius ab *aquâ salsâ* Salaciam dictam velit.

Salacon, vir qui cum pauper esset, se divitem simulabat. Suidas. Hujus mem. Cic. 7. Epist. Ab hoc natum proverb. *Salacones*.

Saladinus, Turcarum rex bellicosissimus, A.D. 1180. cum Christianis per 30. amplius annos variâ fortunâ bellum gessit, sæpius tamen victus, quam victor, donec Baldvino Hierosolymorum rege mortuo multis partibus superior, Hierosolymam cepit, ejus regno finem imponens, & Ægyptum Syriamque imperio suo adjecit.

Salamantica, op. in orientali tractu Lusitaniæ, vulgò *Salamanca*. Vide *Salmantica*.

Salambo, Hesychius: Σαλαμβώ, ἡ Ἀφροδίτη παρὰ Βαβυλωνίοις. Lampridius in Heliogabalo: *salambonem etiam omni planctu & jactatione Syriaci cultûs exhibuit.* Non tamen Syra hæc appellatio, vel Babylonica, sed à Syro macedonibus imposita, cum Σαλάμβη & Σαλαμβὼ ejusdem sint originis, nempe à σάλ⊗, uti docet Etymologus in his: Σαλαμβὰς ἡ Δαίμων, ... ὅτι περιφέρεται ... τὸν Ἄδωνιν.

Salamii, Arab. pop. sic dicti, quòd fœdus cum Nabathæis pepigerint: Salama enim *pacem* sig. Stephanus. Nempe ab Hebræo שלום *Shalom* quod est *pax*.

Salamis, *Salamine*, Plinio & Polyæno, postea *Constantia*, teste Stephano, urbs Cypri in orâ Orientali, excisa, apud Hamacostum, sive, ut nunc vocant Famagustam, ab eâ parum in Bor. recedens. Pop. *Salaminii*. Long. 66. 40. Lat. 35 30.

Salamis, vel *Salamin*, hodie *Coluri*, teste Sophiano, inf. sinus Saronici, inter Peloponnesum & Atticam Æginæ proxima. Dionysius v. 511.

> Πρόσθε δὲ Σαρωνίδ⊗ περιφῆς, ἐφόπισθεν Ἀθήνης
> Φαίνονται Σαλαμίς τε κỳ Αἴγινης περίκλυστος

Olim *Cychria*, & *Sciras*, & *Pityussa* dicta, teste Strabone. Item *Ophis*, ut Eust. refert. *Draconis insulam* à Lycophrone appellari scribit ejus Commentator, quòd eam primò draco fera occuparit. *Salaminam* eam Hyginus vocat, & dicit ab Apollonio *Atthida* nominari. Nobis (inquit Bochartus) insula *Salamin* est insula τ̃ ἐρπυστικῶν. Arabicè enim סלם *salama* de serpente est *mordere*. Interpretatio nominis ex hi-

storia patet. Cychreus, vel Cenchreus, dum in eâ insula regnaret, ἀπέκτεινεν ὄφιν ὑπερφυῆ τὸ μέγεθος λυμαινόμενον τοὺς ἐγχωρίους. Ita Diodorus lib 4. Et de eodem Apollodorus l. 4. Κτείνας δὲ ὄφιν ὅτος ἀδικοῦντα τὴν νῆσον, ἧς αὐτὸς ἐβασίλευε. Inde *Salamin* à Lycophrone appellatur νῆσος δράκοντος. Ubi Scholiastes: Τὴν Σαλαμῖνα περὶ ἣν δράκων κατέχει. Et paulo post: Κυχρεὺς δέ ὁ Ποσειδῶνος καὶ Σαλαμῖνος υἱὸς, ὥς φησιν Εὐφορίων, ἀνεῖλε τὸν δράκοντα. καὶ τὸ Σαλαμῖνος βασιλεῖον κατέσχεν. Et rursum: Ὄφις ποτὲ ἐλυμαίνετο τὴν Σαλαμῖνα, ὃ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐποίει, ὃν ὁ Κυχρεὺς ἀνεῖλεν, ὅθεν καὶ Ἀτάξιφος ἐκλήθη. Nullo sensu, sed legendum ἄναξ Ὄφις, i. e. Serpens dictus est. Quod ipsum agnoscit Stephanus, quamvis alio transferat cum de Cychreo scribit in Κυχρεῖος πάγος. Ὄφις ἐπεκλήθη διὰ τὴν τραχύτητα τῶν τρόπων. Eustathius itidem, nisi quod Cychrei cognomen *Ophis* ibi ridiculè refertur ad τραχύτητα ὄχου; sed scribendum τρόπων. Eodem pertinet quod legitur in Pausaniæ Atticis, Atheniensibus in Medos navali pugnâ circa Salaminem decertaturis, δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ φανῆναι, & Apollinem de eâ re consultum respondisse Κυχρέα εἶναι τὸν Ἥρωα. Quin juxta Steph & Eust Salaminis vastator serpens non alius fuit, quam ipse Cychreus, quem ab Eurylocho inde pulsum. Ceteris æditunm volunt Eleusine egisse. Et in Hesiodo apud Strabonem serpens à Cychreo educatus in insulanorum perniciem ὑπὸ Εὐρύκλου (lege Εὐρυλόχου) ab Eurylocho pellitur. Denique in Etymologo Asopus è Bœotiâ Salaminem profectus regem Ὄφιν interfecit: & pro eo regnavit. Hic classis Persarum sub Xerxe rege à Græcis dissipata, teste Mela. In eâ Telamon Ajacis ac Teucri pater regnasse fertur. Ajax ipse apud Homerum:

——— ———Οὐδ' ἐμὲ οὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.

Horatius:

———Teucer Salamina patremque
Cum fugeret.——— ———

Hinc *Salaminius* & *Salaminiacus*. Horatius:

Urgent impavidi te Salaminii
Teucerque. & Stenelus sciens
Pugna.——— ———

Lucan. lib 5.

Vt Salaminiacum meminit mare.———

Salampsii, Maurit. Cæsar pop Ptol.

Salapia, *Salapia* Ptol. *Salpia* Dionys. Halicarn. urbs Apuliæ Dauniæ ad lacum, media fere inter Sipontum ad occid. & Barolum ad ort. ubi Annibal post Cannensem victoriam amori meretricio operam dedit. Hinc *Salapina palus*, super quo Salapia urbs. Lucan. lib. 5.

Quas recipit Salapina palus, & subdita Sipus
Montibus.——— ———

Long. 40.12. Lat 41.28.

Salapusius, à *sale* & *pusius* compositum nomen. Quo nomine dictus est Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer ob staturam puerilem, plenus salis & oratoriæ mordacitatis.

Salaria, via & porta urbis Romæ in Sabinos ducens. Mart. 4. 64.

Illic Flaminia Salariaque.

Vide Gronovii dissert. Epistolic. in T. Liv. pag. 14. Sic dicta, teste Festo quod per eam Sabini *salem* ab urbe acceptum deferrent. Long. 17. 35. Lat. 38. 00.

Salaria, urbs Hisp. Tarraconens. gemina. Una Colonia Julia Salariensis in vet. inscript. urbs olim episc. in finibus Bastetanorum, *Cazorla*, teste Morali. Altera in finibus Oretanorum, op. seu pag. hodie apud Visum op. inter Almagrum & Ubedam.

Salas, Germ. flu. Strabo, inter quod & Rhenum Drusus occubuit. *Saal* hodiè vocatur, è Sudeto monte nascens, & in Albim ad Calbam op. Saxoniæ influens.

Salasi, *Salassii* Ptol. *Salassi* Strab. pop. Gall. Subalpinæ in Pedemontio principatu, per quos Duria flu. decurrit. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 1. cap. 13. quod est *de Salassis*.

Salda, Colon. & urbs Maurit. Cæsariens. Ptol. Hodie *Alger* Castaldo *Tadalis* vero Mercatori; cujus sententia videtur probabilior. Long. 22. 00. Lat. 32. 30.

Salduba, op. Hisp. Bæticæ apud oram, inter Malacam urbem, & Barbesulam op. *Fuengi rola* ex tab. recent.

Salduba, flu. qui fortè *Saduca* etiam dictus, hodiè C. Clusio est *Guadalquivirejo*, prope Malacam in mare Medit. se exonerans. Aliis est *Rio Verde* amnis, 7. leuc. à Malaca in Occ.

Sale, urbs Hyrcaniæ, Ptol.

Sale, urbs & resp. Piratarum, in regno Fessano, nunc sub Maroci rege.

Salebim nomen loci, 3 Reg. IV. Lat. *respiciens corda*, sive *pugillus* aut *vulpes*, vel *semita in mari*.

Salecha, civitas in Basan. Jos. X I. Lat. *Canistrum tuum*, aut *elevatio*, vel *conculcatio tua*.

Salecis, vel *Salex*, flu. Maurit. Tingit. ultra Abylen Herculis columnam, 90 stad. distans. Philostr.

Salem, vel *Salim*, in tribu Manasse. Hieron. docet hanc non esse Jerusalem, sed opidum juxta Scythopolim, quod usque hodie appellatur *Salim*. ubi ostenditur palatium Regis Melchisedec. Hinc *Sulamitis* quasi *Salamitis*. Est etiam nomen loci, Joh. III. Item villa ejus nominis ostendebatur in tribu Benjamin, tempore Hieronymi, juxta Æliam, contra Occidentem plagam.

Salena, op. Albionis mediter. in Angliâ. Ptol. *Salndy* Camdeno in agro Bedfordiensi, non procul, ab ipsa Bedfordiâ.

Saleni, pop & op. Hisp Tarrac. in finibus Vardulorum & Cantabrorum, ad Nesuam flu. ab Iturisâ 7. leuc. in Occid Mela.

Salentini, pop. Italiæ, quorum reg (in mare ad ort. contra Epirum instar peninsulæ porrecta) Messapia, & Japygia, cum Calabriâ in orâ Boreali, *Terra d'Otranto* vulgo, Apuliæ Peucetiæ ad occ. contermina, in quâ 3. metropoles, *Brundusium*, *Tarentum* & *Hydruntum*. *Salentinum* promont. idem est cum Japygio. Virg. Æn. 3.

Et Salentinos obsedit milite campos.

Vide Cluver. Ital. Ant. 4. 13.

Salentinus lacus, apud Salentinos, qui ad margines usque plenus, neque exhaustis minuitur, neque superfusis aquis augetur.

Salernum, Picentinorum op. in Italiâ. Ejus mem. Lucan. lib. 2.

Vesti-

Vestinis impulsus aquis, radensque Salerni
Culta Siler. ———

Silius lib. 8.

Ille & pugnacis laudavit tela Salerni.

Horatius lib. 1. ep. 15.

Quæ sit hyems Veliæ, quod cœlum, Vala, Salerni.

Titulo principis & Academiâ gaudet, præcipuè vero studio medicinæ insignis est. Cujus Doctores librum conscripserunt, cui titulus *Schola Salerni*, vel *Salernitana*, ac Anglorum regi dicarunt, non Henrico Octavo, ut quidam putant; Sic enim commentarius Arnoldi Villanovani (qui floruit A. D. 1313.) antiquior esset libro ipso. Videtur itaque inscriptus fuisse Richardo secundo, sive Edvardo primo, qui cum Terram sanctam versus peregrinarentur, forte ad locum hunc pervenerunt, & professores ejus honorario aliquo emolumento adornarunt. Long. 38. 44. Latit. 40. 33.

Salesii, pars Pæonum. Steph. Forte qui hodie *Silesii*, vel *Slesii* vulgò.

Saletio, op. Germ. sup. apud Rhenum flu. in Alsatiâ inter Argentoratum ad merid. & Spiram ad Bor. *Seltz* Rhenano.

Salganeus, *Salganea* pl. num. Strab. & Liv. op. Bœotiæ ad Euripum, inter ostium Ismeni. flu. & Anthedonem op. *Saganeus* Ptolemæo. Inde *Salganius*, vel *Salganites*, vel *Salganeus* Apollo. Steph. *Salganico* Moletio.

Salia, flu. & op. Hisp. Tarrac. in orâ Asturum, patria Prudentii poetæ. Sic enim ille præfat. Hymn. Cathemer.

Oblitum veteris me Saliæ consulis arguens,
Sub quo prima dies mihi.

Pop. *Salini*. *Salia* item fluvius Lotharingiæ, vulgò *Selle*.

Salii. Germ. pop. qui & Franci dicuntur, quorum reg. *Franconia*. Sidonius Apollin.

——— *Salius pede, falce Gelonus.*

Amm. Marcell. lib. 17. de Constantio scribens: *Quibus paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet, quos consuetudo Salios appellavit.* Althamerus à *Salâ* flu. dictos putat. Hi, Gallis expulsis, eorum sedes occuparunt, Franciamque de suo nomine appellarunt. Item *Salii*, vulgò *Oldenzeel* pop. & op. Germ. in Transisalanâ reg. inter Daventriam & Coverdiam.

Salii, sacerdotes Martis, numero duodecim à Numâ Pomp. primum instituti, tunicis pictis, æneoque pectoris tegmine exornati; sic dicti quòd *saltantes* ancilia per urbem circumferrent. Plut. in Numâ: Ὄνομα Σαλίων ἀπὸ ὀρχήσεως. Ovid. Fast. lib. 3.

Jam dederat Saliis à saltu nomina ducta.

Virgil. Æneid. 8.

Hic exultantes Salios, nudosque Lupercos

Varro: *Salii à saltando, quod facere in Comitio quotannis & solent & debent.* Tamen ex Polemone quodam refert, quendam Arcada dictum Salium, eis enopliam saltationem & nomen etiam dedisse: at negat Plutarchus: Σάλιοι δὲ ἐκλήθησαν οὐχ ὡς ἔνιοι μυθολογοῦσι Σαμοθρᾳκὸς ἀνδρὸς, ἢ Μαντινέως ὄνομα Σαλίου τὴν ἐνόπλιον ἐκδιδάξαντος ὄρχησιν. ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὀρχήσεως, αὐτῆς ἁλτικῆς οὔσης. ἣν ὑπορχοῦνται διαπορευόμενοι τὴν πόλιν ὅταν τὰς ἱερὰς πέλτας ἀναλάβωσιν ἐν τῷ Μαρτίῳ μηνί. Et clarius Dionysius libro 2. Ὑπὸ δὲ Ῥωμαίων ἀπὸ τῆς συντόνου κινήσεως· τὸ γὰρ ἐξάλλεσθαί τε καὶ πηδᾶν σαλῖρε ὑπ' αὐτῶν λέγεται· ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὀρχηστὰς ἐν καὶ τούτοις πολὺ τὸ ἅλμα ἐστὶ καὶ σκίρτημα ἔνεστι παράγοντες ἀπὸ τῶν Σαλίων τοὔνομα Σαλίτωρας καλοῦσιν. Hoc Saliorum tripudio haud suspicor Romæ solemnius celebratum, si vera Lucianus περὶ ὀρχήσ. Ἐπὶ τούτοις δίκαιον μηδὲ τῆς Ῥωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἣν οἱ εὐγενέστατοι αὐτῶν τῷ πολεμικωτάτῳ τῶν θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι (ἱερωσύνης δὲ τοῦτο ὄνομα) ὀρχοῦνται σεμνοτάτην ἅμα καὶ ἱερωτάτην. Ubi bene εὐγενέστατοι. Nam, teste Tullio in Orat. pro domo suâ, è Patriciis legebantur. Cæterùm Saltatio qualis fuerit tradit etiam Dionysius ubi suprà: Κινοῦνται γὰρ πρὸς αὐλὸν ἐν ῥυθμῷ τὰς ἐνοπλίους κινήσεις, ποτὲ μὲν ὁμοῦ ποτὲ δὲ παραλλὰξ καὶ πατρίους τινὰς ὕμνους ᾄδουσιν ἅμα ταῖς χορείαις. In motibus autem frequens illis fuit amptruatio, quæ fiebat in circum: hæc à prosaltatore initium sumebat. Lucilius:

Præsul ut amptruat, inde & volgu' redamptruat illi.

Habitus illis ποικίλοι χιτῶνες Dionysio, quos Livius *tunicas pictas* vocat. Glossæ: *Salius*, ἱερεὺς ὁ τὰς ἀσπίδας ὅπλα θεραπεύων, ὑμνῳδὸς, σκύλευτής. Saliorum duo erant genera, antiquissimi *Palatini* dicti, atque à Rege Numâ instituti, Παλατῖνοι Dionysio. His alios *Collinos*, sive *Agonales* nuncupatos Tullus Hostilius adjunxit. Dionysius. Aliter tamen Servius eos distinguit: *Duo*, inquit, *sunt genera Saliorum, ut in Saliaribus carminibus invenitur, Collini & Quirinales à Numâ constituti, ab Hostilio vero Pavorii & Pallorii.* Horum meminit Livius lib. 1. *Numa Salios duodecim Marti legit, cœlestiaque arma (quæ ancilia appellantur) ferre ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis solemnique saltatu jussit.* Hinc *Saliaris*, ut *Saliare carmen*, quod cantabatur à Saliis: & *Saliares epulæ*, quæ exhibebantur his sacerdotibus. Festus: *His (Saliis) per omnes sacrorum dies, ubicunque manent, quia amplissimæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt Saliares appellantur.* Hor. l. 1. Od. 37.

——— *Nunc Saliaribus*
Ornare pulvinar Deorum
Tempus erat dapibus, sodales.

Id est, opimis dapibus. Vide sis illic Interpretes, & Torrentium ad Suetonii Claudium, cap. 33. Vocantur etiam *Salisubuli* a Catullo epigr. 17. Virgilius vero etiam Evandri temporibus eos fuisse dicit, lib. 8. nisi hæc poëticâ licentiâ dixerit, ad sua tempora respiciens. Sic enim ille:

Tunc Salii ad cantus, incensa altaria circum
Populeis adsunt evincti tempora ramis.

Ubi videndus de la Cerda.

Salim, nomen loci 1. Reg. Filius Roboam. 1. Par. 11.

Salina, seu *Salena*, Ptol. op. Albionis in Angliâ, apud Verulamium, vulgò *S. Albans*. Camdeno verò *Salndy*. Item urbs Suetriorum apud Alpes maritimas in Gall. subalpinâ, *Saluria* posterioribus & *Saluzzo* vulgò teste Varrerio. Item op. Daciæ excisum in Transylvaniâ, circa Tibisci fontes, olim urbs clara, nunc pagus, *Sigeth*, teste Lazio. *Salinæ* quoque Rutilio locus erat Hetruriæ ad Cecinnam fluv. ubi sal conficiebatur; & *Salinæ* urbs Burgundiæ in Sequanis amplissima, vulgò *Salins*. *Salinæ* denique Saxo-

nicæ dicitur Halla urbs Saxoniæ.

Salinum, Ptol. Pannon. infer. op. ad Danub. *Adem* Lazio. Long. 42.20. Lat. 46.45.

Salisso, op. inter Treviros & Argentoratum. Anton.

Saliunca, Autrigonum urbs in Hispan. Tarracon. Ptol.

Sallustius, insignis orator & historicus Romanus, qui mutuas gessit inimicitias cum Cicerone. De quo nos alibi. Interim videndus Vossius de Historicis Latinis 1. 15.

Sallustius Crispus, prioris nepos, *Augusto Cæsari amicus*, ut eum Plinius vocat, lib. 34. cap. 2. Ad eum est Horatii Od. 2. lib. 2. Ubi, sis vide Marcilium.

Sallustius Philosophus, scripsit librum de Diis & Mundo, quem primus è tenebris eruit, Græceque ac Latinè edidit doctissimus Leo Allatius, A.D. 1638.

Sallyes, Salyi, & Salyes, Plinio. *Salvii* Livio, *Saluvii* Marcellino, pop. Gall. Narbon. quorum metropolis aquæ Sextiæ. Strabo.

Salmacis, op. olim & fons Cariæ apud Halicarnassum urb. qui bibentes molles & obscœnos & effœminatos facit. Ovid. Met. 15.

Cui non audita est obscœna Salmacis unda?

Cujus rei rationem poetæ ad hujusmodi fabulam referunt. Salmacidem Nympham scil. fuisse fonti huic præsidentem, quæ Hermaphroditi, Mercurii & Veneris filii, pueri formosissimi, amore capta, cum nullis eum blanditiis ad concubitum posset adducere, simulato discessu sese post vepres occultavit; cumque vidisset illum, qui solum se esse existimabat, positis vestibus, fontem ingressum esse, subito accurrens, abjectis indumentis arctissimè eum complexa est. Verum cùm ne sic quidem obstinatum juvenis animum posset inflectere, à superis dicitur petiisse, ut ex duobus corporibus in unum redigerentur. Quibus precibus vix finitis, ambo unum in corpus coaluerunt, ita tamen ut sexus uterque remaneret integer. Quam corporis sui mutationem cernens Hermaphroditus parentes suos dicitur invocasse, & ab iis summi muneris loco petiisse, ut eo fonti natura maneret, ut qui vir eum ingrederetur, ἀνδρόγυνος, h. e. *utrumque sexum habens*, inde exiret, Ovid. Met. 4.

Unde sit infamis, quare male fortibus undis
Salmacis enervet, tactosque remolliat artus,
Discite.———

Salmantica, *Salmatis* Polyæno, nunc *Salamanca* urbs & Academia Hisp. Tarracon. in finibus Vettonum. *Elmantica* Polybio, & *Helmantica* Liv. Sed hæc in Vaccæis. Long. 14. 45. Lat. 41.15.

Salmoneus, Æoli fil. non regis ventorum, inquit Servius, sed cujusdam apud Elidem, ubi regnavit, qui cum regiâ majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, super eo agitabat currus ad imitanda tonitrua, & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi. Ob quam superbiam Jupiter iratus, eum vero fulmine ad inferos detrusit. Virgil. Æn. 6.

Vidi crudeles dantem Salmonea pœnas,
Dum flammas Jovis & sonitus imitatur Olympi;
Quatuor hic invectus equis & lampada quassans,
Per Graium populos, mediæque per Elidis urbem
Ibat ovans, Divumque sibi poscebat honorem;
Demens qui nimbos, & non imitabile fulmen,
Ære & cornipedum cursu simularat equorum.

Manil. lib. extremo:

Hinc mihi Salmoneus qui cœlum imitatur in orbe,
Pontibus impositis, missisque per ara quadrigis
Expressisse sonum mundi sibi visus, & ipsum
Admovisse Jovem terris de fulmine fingit,
Sensit at immensos ignes, super ipse sequutus,
Morte Jovem didicit generatus quid sit haberi.

Hunc Didymus in Homerum δυσσεβῆ vocat. Hesiodus ἄδικον & ὑπερήφανον, Galenus παραπλῆγα h. e. *vecordem*. Sed insaniam ejus quis non attigit? Suidas de illo: *Machinâ quâdam fulgurabat, tonabat, populi animos conturbabat.* Val. Flac. lib. 1.

Salmoneus nondum ille furens, cùm fingeret altâ
Quadrifidâ trabe tela Jovis.

Ipse de se Antholog. lib. 2.

———Βροντὰς ἐς Διὸς ἀντιφερίζων.

Didymus illum facit ἀντιβροντῶντα τῷ Διῒ καὶ ἀντιαστράπτοντα. Siccis coriis hoc fieri docet Nazianzenus Orat. 2. contra Julianum: Σαλμωνεὺς ὥσπερ ἐκ βύρσης βροντῶν. Aliter Homerus de illo sentit; nam vocat ἀμύμονα, *inculpatum*; aitque Eust. Salmoneum expressisse fulmina, non ut esset in Jovem impius, sed, ut artifex egregius, quemadmodum Archimedes finxit urentia fulgura ex speculis, & aliis quidam terræ motus est imitatus.

Salmonium, prom. Cretæ, Salmonis Dionysio. Sic enim ille:

Ἐν δ' ὄρεα Σικελῶν Κρήτης ἀναπέπταται οἴδμα
Μακρὸς ἐπ' ἀντολίην Σαλμωνίδος ἄχρι καρήνου
Ἠν Κρήτης ἐοίκασιν ἴσον ἐμφέρεας ἄκρην.

Salmona, flu. Gall. Belg. parvus in Mosellam cadens. Hodie *Salm*, teste Scal. Auson. in Mosel.

Nec fastiditos Salmona usurpo fluores.

Salmone, op. & fons Peloponnesi, unde Enipeus fluoritur, in Alpheum ab Olympiâ 40. stad. influens, quæ *Salmonis* Ovid. dicitur lib. 3. Amor.

Siccus ut amplecti Salmonida possit Enipeus.

Salmydessus, sinus Ponti. Steph. Strabo lib. 7. ait Salmydessum esse litus: alii flu. esse volunt, ut Sophoclis & Lycophronis interpretes, Plinius verò opidum. Straboni assentitur Xenophon Ἀναβάσ. lib. 8. de Salmydesso: Τέναγος γάρ ἐστιν ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης. At Æschylus in Prometheo in dextro Ponti latere Salmydessum constituit. Sic enim ille:

———Ἴνα
Τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος,
Ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν.

Scribitur & *Halmydessus*. *Stagnara* hodie ex tab. recen.

Salo, onis, fluv. Hisp. Tarrac. per Celtiberos in regno Arragonio apud Bilbilim urb. fluens, ac in Iberum influens. Hodie *Xalon*. Martial. 10. 20.

Salo, Strab. *Salona* Cæsari ac Ptol. *Salona* Plinio & Melæ, urbs Dalmatiæ in colle apud oram litoralem excisa. *Salona* adhuc Sophiano, *Spalatro* aliis. Lucan. lib. 4.

Quà maris Adriaci longas ferit unda Salonas.

Colonia

Colonia Martia Julia Salona vocatur in antiquâ inscriptione. Populi *Salonenses*. Long. 43. 20. Lat. 43. 10.

Salodorum & Salodurum in vet. inscript. urb. Helvetiorum, unus ex 13. conventibus Juridicis, inter Basileam & Friburgum. *Salothurn* Rhenano. Long. 29. 05. Lat. 46. 57.

Salomon, vel *Solomon*, i. e. *pacificus*, filius Davidis, rex Judææ, omnes suæ ætatis homines doctrinâ & sapientiâ antecellens. Is Hierosolymis templum ornatissimum extruxit, quod de ejus nomine vocatum est. Tandem verò ad idololatriam ab uxoribus & concubinis fascinatus defecit; quâ de causâ ejus regnum paulo post est laceratum, ut ex historiâ sacrâ liquidò constat. Joseph. 8. 3. *Πάντας ὑπερβάλλων εὐδαιμονίᾳ τε καὶ πλούτῳ, καὶ φρονήσει τοὺς βασιλεύσαντας, εἰ μὴ ἐστί τι αὐτοὺς γῆς ὑπὸ τῶν γεγραμμένων ἀπιστηθεὶς παραλειπόμενος; Omnium, quicunque fuerant regum ditissimum* vocat Sulpicius Severus. Cæterùm de immensis ejus divitiis, vide Pinedam de *Solomone* lib. 4. cap. 19. Villalpand. To. 2. lib. 5. cap. 44. usque ad cap. 55. ubi docet Solomonis opes majores fuisse quàm Impp. Assyriorum, Babyloniorum, Medorum, Græcorum, Romanorum, cæterorumque omnium. Vide quoque Suidam in Σολομῶν. Non omittendus hic Solomonis character qui occurrit apud Syracidem, Ecclesiastici cap. 47. Σολομῶν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, καὶ ἐδοξάσθη, ὡς ὁ θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν αὐτοῦ ἵνα στήσῃ οἶκον ἐπ᾽ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἑτοιμάσῃ ἁγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς ἐσοφίσθη ἐν νεότητι αὐτοῦ, καὶ ἐνεπλήσθη ὡς ποταμὸς συνέσεως· γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχή σου πᾶσαν, καὶ ἐνέπλησας παραβολαῖς αἰνιγμάτων. Εἰς νήσους πόῤῥω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, καὶ ἠγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου. Ἐν ᾠδαῖς καὶ παροιμίαις, καὶ παραβολαῖς καὶ ἑρμηνείαις ἀπεθαύμασάν σε αἱ χῶραι· ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ πάσης τῆς γῆς τοῦ ἐπικεκλημένου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ ὁ συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον, καὶ ὡς μόλυβδον ἐπλήθυνας τὸ ἀργύριον· παρέκλινας τὰ σπλάγχνα σου γυναιξὶ, καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου, &c. De lapsu, statuque ejus æterno, vide Caleb. Dalechampii vindicias Salomonis Londini 1622.

Salon, regio Bithyniæ pascendis bobus idonea, unde & *Salonensis caseus*. Strabo lib. 12. Stephano est urbs Bithyniæ. Gentile *Salonites*, vel *Saloneus*.

Salona, op. Gall. Narbon. in Provincia inter Avenionem, & Massiliam, vulgò *Salon*, apud Druentiam flu.

Salona. Vide *Salo*.

Saloniana, Dalmatiæ urbs mediterranea. Ptol. *Czernicz* Moletio. Long. 45. 00. Lat. 43. 20.

Saloninus, Asinii Pollionis Germanici exercitûs ductoris, fil. qui cùm post captas Salonas primo lauream, post etiam consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem à Salonâ captâ Saloninum vocavit, quem constat natum statim risisse, quod parentibus omen infelicitatis fuit, vixit enim perparum. Servius.

Salopia, *Shropshire*, prov. Angliæ in limite Walliæ, juxta Sabrinam fluv. inter Cestrensem Com. ad Bor. Staffordiensem ad ort. Herefordiensem ad merid. & Montgomeriens. Com. ad occ. Ejus cap. est *Salopia*, *Shrevvsbury*, ad *Sabrinam* flu. inter Cestriam ad Bor. 30. & Herefordiam ad merid. 35. m. p. Long. 27. 32. Lat. 55. 20.

Salsula, op. seu potius arx Gall. Narbon. in orâ contra Leucatem arcem Gallorum proximam, sub Hispanis. Melæ quoque est fons ejusdem reg. *Fonte de Salsas*. Long. 29. 05. Lat. 46. 57.

Salsum, flu. Hisp. Bæt. Hirtius. *Guadajos* Clusio. *Salobral* autem Vignereo.

Saltiga, op. Hisp. Tarrac. in Bastetanis Bigerræ urbi finitimum. Ptol. *Suerniglia* Moletio.

Saltuares, ins. parvæ in Nymphæo flu. Latii sunt, quæ ad ictus saltantium moventur. Plin. 2. 95.

Saltus, *Conté de Sault*, comitatus Gall. Garbon. in Delphinatus & Provinciæ confin. Avenionensi comitatui finitimus.

Saltus Castulonensis, mons Hisp. Tarrac. in Bæticæ confin. *Puerto Muledar* Floriano.

Saltus Galliani, pagus Æmiliæ apud Meldulam, hodie *Galeata*.

Saltzburgum, Latinis *Juvania* à *juvando* dicta. Nam Germanos Jul. Cæsar aggressus, in faucibus montium arcem munitissimam extrui curavit, ut milites in eâ refugium, & satellites juvamen haberent. Inde castrum *Juvanense*, Germanicè *Helffenberch* appellatum est.

Samardacus, homo ridiculus. Chrysostomus ad Ephes. Hom. 18. Οὐχ ὁρᾷς τοὺς λεγομένους γελωτοποιοὺς, σαμαρδάκους· ὅτι εἰσὶν εὐτράπελοι. Vide Martinium.

Samareus, fil. Chanaan. Gen. 10. Vide Bochartum Phaleg. pag. 347.

Samaria, reg. Palæstinæ inter Judæam ad merid. & Galilæam ad Sept. cum urbe ejusdem nominis. Steph. Σαμάρεια, πόλις Ἰουδαίας, ἡ μετονομασθεῖσα Νεάπολις· καὶ Ἐπαφρόδιτος μετὰ τὸ ἐθνικὸν αὐτῆς Σαμαρεὺς εἶπε, ὁ δ᾽ Ἀντίοχος Σαμαρείτης. Josephus ab Amri Israelis rege conditam scribit, qui *Simeron*, vel *Schomronem* montem à quodam *Semer* emit: civitatemque, quam in montis vertice extruxerat, à vendentis nomine *Simeron*, sive (ut transtulit noster interpres 3. Reg. 16.) *Samariam* appellavit. Hâc deinde Reges Israëlitarum pro regiâ usi sunt. Alias *Ecthenias* dicta est, teste Eusebio. Mox post Hyrcani Judæorum Pontificis expugnationem ab Herode rege iterum ædificata, & in honorem Cæs. Augusti Σεβαστὴ dicta fuit. Long. 66 40. Lat. 32. 00. Vide *Samaritani*, in secunda hujus Lexici parte.

Samarobrina, urbs Gall. Belg. Ambianorum caput, vulgo *Amiens*; estque ampla, & totius Picardiæ primaria, ad Somonam flu. Vide *Ambianum*.

Samnites, Italiæ pop. quorum regio *Samnium*, & *Samnis*, inter Latium, Campaniam, Caracenos, Pelignos, Vestinos, & Sabinos continetur. Originem hujus gentis ostendit Cluverius Ital. Ant. lib. 3. cap. 8. ubi de Ausonum gente disserit: qui postea dicti fuere *Opici*, & *Osci*, ac tandem *Sabini* & *Sabelli*: quorum deinde pars maxima *Samnites* vocati. Strabo lib. 5. Ἔστι δὲ παλαιότατον γένος οἱ Σαβῖνοι, καὶ αὐτόχθονες· τούτων δ᾽ ἄποικοι Σαμνῖται. Varro de L. L. lib. 6. *Hoc enim à Sabinis orti Samnites tenuerunt*. Gens bellicosa fuit & summè potens, teste Livio lib. 10. utpote cujus opes & vires creverunt in tantum, ut 80. M. peditum & 8 millia equitum armarent ad bellum. Sæpe gravissimis bellis fatigarunt Romanos, nonnunquam vicerunt, ut memorabilis illa ad Caudinas Furcas parta victoria testatur, quam Livius lib. 9. commemorat, addens 50. annis eos planè subactos à Fabiis atque Papyriis.

Sylla

Sylla eorum 4. millia, vel (ut alii) 6. millia in Circo maximo, vel (ut nonnulli) in Campo Martio, ut Ovilia, militibus ad cædem immissis, tradidit jugulanda per 3. dies continuas, clamitans, Romanum populum nunquam habiturum pacem, quamdiu Samniticum superesset nomen. Equitibus fors belli pepercisset; sed eos proscriptione est insectatus. Scribit & Strabo plerasque eorum urbes tempore Syllæ funditus eversas, inque vicos redactas. Apud Livium quoque Papyrii Cursoris, de iisdem reportatam victoriam, easque urbium ruinas legas, ut suâ ætate, inquit Florus, *Samnium in ipso Samnio requirerent.* De Samnitibus Horatius lib. 2. ep. 2.

Cædimur, & totidem plagis consumimus hostem,
Lento Samnites ad lumina prima duello.

Lucanus lib. 2.

——Romanaque Samnis
Ultra Caudinas speravit vulnera Furcas.

Samnites ab hastis quas ferebant dicti sunt apud Festum, hastæ enim à Græcis σαυνία dicuntur. Sanè Græci quoque eos Σαυνίτας vocant. Dionys. vers. 357.

Σαυνῖται δ' ἐπὶ τοῖσι μέσην χθόνα ναιετάουσι.
Καὶ Μαρσῶν θεῖα φῦλα. ——

Samnium, urbs Britanniæ. Steph. Strabo libro 4. Ἐν δὲ τῷ Ὠκεανῷ φασὶν εἶναι νῆσον μικρὰν, οὐ πάνυ πελαγίαν, προκειμένην τῆς ἐκβολῆς τοῦ Λίγηρος ποταμοῦ· οἰκεῖν δὲ ταύτην, τὰς τῶν Σαμνιτῶν γυναῖκας, Διονύσῳ κατεχομένας, καὶ ἱλασκομένας τὸν θεὸν τοῦτον τελεταῖς τε καὶ ἄλλαις ἱεροποιίαις ἐξιλασκομένας, &c. Ubi Casaubonus: Dionysius Periegetes unus est, ut puto, è veteribus, qui hujus rei meminerit. Sic enim ille:

Ἀγχι δὲ νησίδων ἑτέρος πόρος, ἔνθα γυναῖκες
Ἀνδρῶν ἀλλοτρίηθεν ἀγαυῶν Ἀμνιτάων
Ὀρνύμεναι Διονύσῳ νόμον ἱερὸν Βάκχου.

Ad quem locum Eust. Strabonis verba profert, & legit Ἀμνιτῶν, deficiente litera σ. ut in *Halmydessus* pro *Salmydessus*, &c. Stephano urbs est Britanniæ, decepto opinor, propter locorum vicinitatem.

Samogitia, prov. regni Poloniæ, inter Curlandiam ad Bor. Lithuaniam propriam ad ort. Prussiam Ducalem ad merid. & mare Balticum ad occ.

Samojeda, pars olim Tartariæ desertæ, versus ostia Obii flu. ubi *Samojeda* populi; nunc subest magno Duci Moscoviæ, estque versus Oceanum Septentr. & Tartaricum.

Samos, ins. maris Icarii, Joniæ adjacens contra Ephesum urb. *Parthenia* olim à *Parthenio* flu. teste Strabone, cui & *Anthemusa*, *Melamphylos Dryusa* Aristoteli. *Cyparissia*, *Parthenoarusa*, & *Stephane* Plinio. *Imbrisos* Stephano, *Imbrasia* Hygino. Hic primùm vasa fictilia fabricata, teste Gellio, lib. 7. unde Ausonius:

Atque Abacum Samio sæpe onerasse luto.

Horat. lib 1. epist. 11.

Roma laudetur Samos, & Chios, & Rhodos absens.

Samon ins. Apul. lib. 2. Florid. *Frumento pigram, aratro irritam, fœcundam olivetis*, ait, *nec à vinitore scalpi, sed totam ejus, quamvis frequentibus incolis, culturam esse in surculo & sarculo.* Vide locum. Populi *Samii*. Ovid. Met. 15. de Pythagorâ:

Vir fuit hic ortu Samius.

Plinio ibi urbs ejusdem nominis. Samios Plut. in vitâ Periclis valde *literatos* esse tradit ex Aristophane. Sed Suidas ex Aristot. Samios *literatos* vocat, h. e. stigmate notatos; quod deficientibus civibus coacti fuerint servos, notis stigmaticis insignitos, ad Reip. administrationem admittere. *Samiorum Flores* erat locus apud Samum, teste Plutarcho, in quo Sami cum mulieribus omnibus voluptatis (præsertim libidinis) generibus operam dabant. In hâc Insulâ Juno præcipuè colebatur. Ovid. Met. 8.

——Et jam Junonia lævâ
Parte Samos fuerat.

Virg. Æn. 1. de Carthagine:

Quam Juno fertur terris magis omnibus unam
Posthabitâ coluisse Samo.

Dionysius vers. 534.

Καὶ Σάμος ἱμερόεσσα, Πελασγίδος ἕδρανον Ἥρης.

Juven. Sat. ult.

Et Samiâ genetrix quæ delectatur arenâ.

Ab hoc cultu Samii in Junonem ait Athenæus lib. 15. Ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Σαμίων ταὼς ἦν. Quæ avis pavo nimirum, Junoni sacra. II. *Samus* altera ins. maris Ægæi Thraciæ adjacens, quæ *Samothrace* Ptol. & Pomponio, *Samothracia* Plinio dicitur. Virg.

Threiciamque Samon, quæ nunc Samothracia fertur.

Ovidius:

Threiciam tetigit fessa carina Samon.

Est autem inter Lemnum, & Imbrum; *Dardania* olim, teste Plinio. III. *Samos*, quæ & *Same* Straboni, *Teleboas* Pausan. *Melana* Plin. eadem cum Cephallenia, ins. sc. in mari Jonio prope Zacynthum. Homerus:

Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.

Ovid. Epist. 1.

Dulichieque Sameque, & quos tulit alta Zacynthus.

Idem lib. 1. Trist. eleg. 4.

Nec mihi Dulichium domus est Ithaceve, Sameve.

Denique *Samos* vicus Messeniæ, urbs Elidis & Lyciæ civitas. Strabo. Nomen *Sami* quod attinet prout hisce 3. insulis, itemque Elidis urbi commune est, mere Phœnicium est, inquit Bochartus. Nemo nescit Hebraicè cœlos שמים *samaim* dici: Phœnices *samem*, vel *semin* efferebant. Hinc illis ζοφασημίν צופה שמים ὁ οὐρανοῦ κατόπτης, & Σαμημροῦμος שמים רום ὁ ὑψουράνιος. Ita ex Sanchoniathone Philo Byblius. Radix Arabicè שמא *sama*, *eminere*, & *excelsum esse* sonat. Unde factum, ut celsa loca Σάμοι dicerentur à Phœnicum illis qui primi colonias in Græciam deduxerunt; Talis *Thracia Samos*, vel *Samothrace*; de quâ Homerus:

Ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης ——

Neptunum fingit è summo vertice montium Samothraces tanquam ex altissimâ speculâ Trojanos & Græcos observasse. Nempe Samothrace, teste Plinio, *attollitur monte Saoce immensæ altitudinis, à quo & Saocis olim dicta est.* Hesychius: Σαωκίς, ἡ Σαμοθρᾴκη, οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ πρότερον, Priscianus in version. Dionys.

——Samothracia cernitur alta.

Hâc *Samus* Ionica nihilo fuit humilior. Strabo lib. 14. *Promontorium habet Samus, quod Ampelos dicitur, obversum*

ἀδιόντων Drepano Icariæ. Eodemque nomine totus mons dicitur, ὃ ποιεῖ τὴν ὅλην νῆσον ὀρεινήν. Montem hunc Herodotus in Thaliâ, & Eust. in Dionys. celsum esse scribunt εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀργυιάς. Tertia etiam *Samos* prope Ithacam ab Homero παιπαλόεσσαν, i. e. *prærupta* vocatur, quia montibus est inæqualis. Denique de *Samo* Elidis, ita Strabo lib. 8. Α᾽χαιαὶ πέτραι ἀπέτεμνει τοῦ αὐτοῦ ὄρους ὑπὲρ ὧν ἡ Σάμος γέγονε πόλις. Itaque nequis nos putet meris conjecturis niti, idem Strabo agnoscit ab altitudine sic dictam, ἐπειδὴ Σάμους ἐκάλουν τὰ ὕψη. Et Samothraciam.

Samosata, vulgo *Schamsat*, urbs Syriæ ad Euphratem flu. Commagenes reg. caput, ab Edessâ 22. m. p. in bor.

Samothracia, quæ & *Samothrace*, ins. maris Ægæi, Thraciæ adjacens, eâ in parte quâ Hebrus in mare influit. Olim *Dardania* dicta, à *Dardano* Trojano, qui Palladium secum ferens, eò traditur confugisse. Aristoteles de Rep. Samothraciæ scribens, ait eam olim *Leucosiam* dictam, deinde *Samum* (m literâ interpositâ) à *Sao* Mercurii & Rhenes filio. Gentile *Samothrax*, vel *Samothracius*. Fuit hæc insula religione ac templo nobilis, quod unà cum Delphico, toto orbe sanctissimum habebatur: Cereris ibi Proserpinæque mysteria celebrabantur. Lege Strab. & Liv. lib. 45. Plutarchum in Æmilio, ac Diod. Sic. lib. 5. Hìc annulorum genus inventum, qui, cum ex ferro essent facti, auro cingebantur, vel planè aurei decolorabantur. Plin. 23. 1. Hinc *Ferrea Samothracia* Lucretio lib. 6. De his etiam Isidorus lib. 19. cap. 5. Illustris Scaliger hos Samothracum annulos in 5. Manilii notat ex eorum genere fuisse, quos Græci φυσικοὺς καὶ φαρμακίτας δακτυλίους & ἀλεξιπηρίους appellarunt. De quibus Johannem Kirchmannum, si lubet, vide, erudito de Annulis Comment. cap. 21.

Sampsa, vicus Arabiæ. Sig. autem *Sampsa* Arabicè *Solem*. Ita Stephanus. Nempe ab Ebræo *Shemesh*.

Sampson, Vir Hebræus miro corporis robore à Deo donatus; sed eâ lege, ut tamdiu robur, firmitatemque corporis retineret, quamdiu cæsariem. Itaque cum Philistini innumeris ab eo cladibus afflicti per mulierculam quandam, cujus amore tenebatur, perfecissent, ut ei capillus abraderetur, facilè ab eis comprehensus & excæcatus est: eam tamen ille injuriam postea suâ & hostium clade vindicavit. Nam cum capillo renascente vires redeuntes dissimulans, à principibus eorum in amplissimo quodam triclinio convivium agitantibus ludibrii causâ introductus, columnam quandam totas ædes fulcientem complexus, eamque summis viribus concutiens, simul cum ædificio evertit; quâ ruinâ & ipse & inimici ejus omnes obruti sunt, uti legitur in libro Judicum. Josephus lib. 5. Γενόμενον τὸ παιδίον Σάμψωνα καλοῦσιν· ἰσχυρὸν δ' ἀποσημαίνει τὸ ὄνομα. Idem: Θαυμάζειν δ' ἄξιον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἰσχύος, καὶ τοῦ περὶ τὴν τελευτὴν μεγαλόφρονος τἀνδρός. Καὶ τὸ μὲν ὑπὸ γυναικὸς ἁλῶναι, δεῖ τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἀνατιθέντες.

Samuel, Propheta, Judæis quadraginta annis præfuit, eisque tandem regem petentibus Dei monitu Saulem dedit. Lat. *positus à Deo*, aut *nomen ejus à Deo*. Plura de Samuele dici possunt. Nos impræsentiarum, cæteris omissis, quæremus tantum, verusne fuerit Samuel, quem à morte collocutum legimus cum rege Saule. 1. Sam. capite 28. vers. 7. &c. Qui falsum censent (inquit Clarissimus Vossius) alii quidem fuisse putant impostorem quendam, qui bellè satis hanc histrioniam exerceret: alii verò arbitrantur spectrum fuisse diabolicum. Prior opinio placuit Rabb. Solomoni Ben-Cophni; qui contendit nebulonem delituisse sub terris, à quo juxta ac muliere Pythonissâ omnis hæc scena adornaretur. Atque in hanc etiam opinionem dilapsus fuit Reginaldus Scotus: qui & ipse id necesse habuit dicere, cùm omnem negaret νεκρομαντείαν, meramque hominum esse imposturam judicaret. Sed ea sententia è diametro scripturis repugnat; præcipuè verbis Mosaïcis, Deut. 18. 11. ubi disertim prohibentur qui mortuos consulerent. Præterea tota huic opinioni adversatur historia. Quod, ut planius fiat eam paulum deducemus. Repurgarat Israelem Saul à necyomantiis, quod ab eo Samuelis, vel Abimelechi monitu actum fuisse est verisimile. Sed quis ignorat non omnia ad præfectorum aures pertingere? subinde etiam ab iis in edictis regiis observandis conniveri? Saul igitur non ignarus edicti sui, nihilominus inquiri necyomanten jussit. Cognoscit de fœminâ in Endor, civitate in sorte Issachar, sed à Manasse possessâ. Minus mirandum de muliere hâc relictâ: quando sexus ille latere solet domi: & ab Hieronymo, alióve in Traditionibus Hebræis proditum est, fabulari Hebræos, eò parcitum fuisse huic mulieri, quòd mater foret Abneris, qui ex cognatione esset Saulis. Noctu igitur ad mulierem itum, atque ab eâ postulatum, ut Samuelem suscitaret. Ex quâ petitione constat, τοὺς ἑβδομήκοντα satis ἀκύρως hanc mulierem vocare ἐγγαστρίμυθον, sive *ventriloquam*: cum ea fuerit in necyomantis. In Hebræo est DOMINA OB, sive OPH: à quo est Græcum ὄφις, ac fortasse Φοῖβος. Nam antiquus Draco coli gaudebat in eo animante, quo primis parentibus illusit. Unde & *Pythoni* nomen à פתן *Pethen*, quod *serpentem* significat. Post pauca utrimque verba accinxit se mulier ad parendum: Rogata à Saule, quid videret, respondit, *Elohim*, h. e. Divum, sive Judicem quempiam. Nam Ebræa vox in pluratiyo numero etiam personæ singulæ significationem habet. Cùm plenius Saul edoceri vellet, addidit de illius Divi, sive Judicis ætate ac habitu, esse senem grandævum, & Sacerdotali pallio amictum, modò Samuel Sacerdos fuerit, ut veterum aliqui tradiderunt; vel potius pallio Judicis, quando Samuel non fuit ex genere Aaron, sed consobrini ejus Core, unde fiebant non Sacerdotes, sed Levitæ: ut quòd eum sacrificasse legimus 1. Sam. 15. 1. 2. id planè fuerit extraordinarium, sicut & cum idem ab Eliâ factum scribitur 1. sive 3. Reg. cap. 17. Ubi verò hæc audivit Saul, ex Pythonissâ plenè est edoctus, esse Samuelem, eoque honorem illi habuit, non divinum quidem sed convenientem prophetæ, & quidem ad meliores jam sedes translato. Hæc qui attenderit, facile videbit, quam putidam sit putare per Samuelem hic intelligi oportere nebulonem sub terrâ delitescentem, qui illuserit simplicitati Regis. Scilicet is rex, nec in pueritiâ, nec posteà, ne quidem ad regnum evectus, imò ne tum quidem, cum monitu prophetico, vel Sacerdotali, juxta Mosis mandatum ex terrâ Israeliticâ exscinderet, quicquid necyomantarum reperiret, cognitum habuit quid esset mortuos consulere, temereque putabat spiritum

exciri cùm totum negotium perficeretur histrioniâ alicujus impostoris. Sin scivit hoc ipsum, quid stultiùs, quàm deserto exercitu, mutato schemate, cum duobus solum comitibus, de noctu tantùm itineris emetiri, ut de suâ suorumque, ac regni totius salute, eum consuleret, quem non ignoraret, nihil eorum facere quæ promitteret, sed totum esse è fraudibus & nequitiis consutum? Num etiam homini hujuscemodi honorem, tanquam prophetæ, humanis jam exempto, jam exhibuisset? Num usque adeo fidem habuisset, ut audito eo inciderit in animi deliquium, ac vix adigi posset ad cibum capiendum? Num in hoc etiam cogitationem intendamus, quòd nullius mortalis tanta est ingenii solertia, ut accuratè adeò posset prædicere, cùm universè de imminente exercitûs clade, tum particulatim de cæde Saulis, triumque filiorum, quàm ad rem revelatione divinâ, vel saltem alicujus spiritûs omnino opus fuit. Nec interim defugiam memorare quid pro se adferant, qui meram fuisse hominum fraudem arbitrantur. Aiunt istoc colligi vel ex eo posse, quòd Pythonissa fingat se Saulem non novisse: nec enim credibile videri, fuisse hominem in Israele, qui haud nosset regem, præsertim qui Israëlitas cunctos excederet staturâ. Verum observari animo debet, habitasse eam mulierculam in Endor, Regem vero in Gibeah, qui locus viginti & amplius horarum spatio distaret ab Endor: ut in fœminâ non sit mirandum, si nunquam viderit regem. Et potuit, cùm Saul ad regnum eveheretur, fuisse grandæva, ac parum sollicita de Regis facie, imò publicis cunctis; dum esset quo ipsa tamen expleret. Sed enim viderit aliquando Regem: num propterea alto adeo animo insederint vultûs lineamenta, ut non alium crederet, qui (partim ne exercitui de Regis absentiâ constaret, partim etiam, ne, si à muliere agnosceretur, ea detrectaret morem gerere Regi, à quo νεκυομαντείαν sciret gravi sub pœnâ interdictam) habitum solitum, in ministri Regium commutasset, ac præterea cum duobus solum comitibus, noctu advenire, eo quidem tempore, quo nemo propter prælium postridie futurum, Regem castris in locum adeo dissitum excessurum putasset? At, inquiunt, unde igitur postmodo didicit, ipsum esse Regem? Nec enim verisimile est ejusce rei indicium illi factum à Regiis comitibus. Non hoc dixero, sed promam quod sentiant Hebræi. Aiunt, eos, qui in νεκυομαντείᾳ sciscitantur, inversâ corporis figurâ solitos ascendere: at Samuelem apparuisse rectâ: hoc cùm sciret non suæ virtuti debere, sed divinæ, sic collegisse, haud alium esse, quàm Regem, quem Deus tanto honore dignaretur. Alia etiam adferunt, quæ idem firment. Mihi sat est, quod disparem rerum faciem videret, inter apparitiones solitas & præsentem: præsertim si verus Samuel fuit, de quo dispiciam postea, cùm ostendam verum Samuelem vi magicâ suscitari minimè potuisse. Largum enim discrimen inter larvatum dæmonem, & verum Samuelem, quem sisteret Deus. Et dum ista geruntur potuit mulier secum cogitare, nullius æquè interesse, ut Samuelem consuleret, quàm Regis, & olim illi familiaris, & tam difficili tempore consilio ejus imprimis indigentis. Atque hactenus satis mihi videor comprobasse, non constitisse hoc negotium merâ hominis imposturâ. Quare si, qui se Sauli sistit, homo impostor non fuit, nec verus tamen Samuel erat: existimandum fuisse spiritum malum, qui induerit Samuelis personam. Atque hæc opinio est Tertulliani lib. de An. cap. 57. cujus verba apponam: *Ecce hodie Simonis hæreticos tanta præsumptio artis extollit, ut etiam prophetarum animas ab inferis movere se spondeant. Et credo, quia mendacio possunt: nec enim Pythonicorum spiritui minus licuit animam Samuelis effingere, post Deum mortuos consulente Saule. Absit alioquin ut animam cujuslibet Sancti, nedum Prophetæ, à Dæmonio credamus extractam, edocti, quòd ipse Satanas transfiguretur in Angelum lucis, nedum in hominem lucis.* Eadem est sententia eruditi Scriptoris Quæstionum & Responsionum ad Orthodoxos, quem inter Justini Martyris scripta habemus Responsione 52 ubi ait hoc factum μετ᾽ ἐνεργείας τοῦ δαίμονος, τοῦ τὰς ὄψεις φαντάζοντος τῶν ὁρώντων τὸν οὐκ ὄντα Σαμουήλ, efficaciâ Dæmonis nempe sic oculis illudentis ut videre se putarent Samuelem, cùm Samuel non foret. Etiam B. Augustinus quanquam fluctuare in hâc controversiâ videatur, magis tamen eodem inclinat, ad Simplicianum lib. 2. cap. 3. ubi cum priùs dixisset, non esse absurdum, si credamus Samuelem ipsum non magicâ potentiâ, sed dispensatione divinâ volentem se stitisse Regi, ut divinâ eum sententiâ percuteret, postea hæc verba subjungit: *Quanquam in hoc facto potest esse alius facilior & expeditior exitus, ut non verè spiritum Samuelis excitatum à requie suâ credamus: sed aliquod phantasma, & imaginariam illusionem Diaboli machinationibus factam; quam propterea Scriptura nomine Samuelis appellat, quia solent imagines rerum earum nominibus appellari, quarum imagines sunt.* Interea non pauci Patrum duarum opinionum, quas ex Augustino adduximus, priorem amplecti malunt, verumque fuisse Samuelem censent, qui cum Saule collocutus fuit. Operæ vero pretium est cognoscere, quid hi potissimum pro se adferant; tum autem quomodo iis occurrant, quibus posterior Augustini sententia magis placet. Ut igitur verum fuisse Samuelem probent, aiunt, ubi historia hæc refertur, non aliter quàm Samuelem, & sexies quidem, nominari: Contra vero alii, etiam Diabolum à Mose nuncupari serpentem, sive quia in serpente delitesceret, sive quia serpens videretur. Præterea aiunt priores non potuisse Diabolum accuratè adeo prædicere, tum exercitûs stragem, tum necem Saulis, triumque filiorum. Respondent alii, non usque adeo operosum fuisse Diabolo, ista colligere, partim ex electione Davidis, partim ex eo quòd nosset quomodo uterque exercitus foret animatus; quomodo item decretum esset instruere aciem: unde etiam potuerit præscire, re malè gestâ, Sauli, aut filiis, non fore fugæ locum. Et, quid si, inquiunt, Diabolus ista jussus sit effari? Quomodo Bileamo Deus in ore posuit, quæ diceret. Tertio etiam argumento à prioribus pugnatur; nempe isto, quòd Deus à Samuele hoc quinquies nominetur vocabulo tetragrammato, quod, ut aiunt, Diabolus semper exhorrescit. Alii hæc exigui esse ponderis contendunt, quia in historiâ Achabi, quæ est 1 sive 3. Regum, cap. 22. pariter usurpetur nomen hoc τετραγράμματον, tum à Pseudoprophetis, quibus se insinuarat spiritus mendax, tum à Zedechiâ propheta vero. Hactenus rationibus pugnatum, & iis quidem ex libris Samuelis. Præterea verò priores

tea se tuentur auctoritate Sirachidæ Ecclesiastici capite 46. ubi Samuelem legimus etiam à morte prophetasse, ut abundè constet, non alium credidisse, quàm qui dum viveret propheticum spiritum habuerit, nec levi hoc telum amictu exire licet, quibus Ecclesiastici liber est in Canone Scripturarum, contra quam ab Hebræis factum. Qui autem divinam ejus auctoritatem negant, eò se defendunt, quòd Samuel iste sic mentitus, nec id prophetæ conveniat, præsertim à morte. Mendacium inde adstruunt, quod Sauli dicat: *Cras mecum eris & filii tui*: quippe, inquiunt, Samueli suus jam locus erat attributus inter animas beatas, Sauli vero quis alius, quàm inter eos, quos pœnæ manerent æternæ. Contra aliis placet, verba ista Samuelis (ut Augustinus ad Simplicianum scribit) *non ad æqualitatem felicitatis, sed ad parem conditionem mortis referri*. Quomodo cum ait: *Mecum eris*, non aliud quàm mortem prænunciaret. Et firmat hanc sententiam quod non de uno Saule sermo sit, sed etiam de filiis; atqui Jonathas vir optimus fuit, Samueli post mortem aggregandus; utcunque hic aqua hæserit Bernardo. Sed de isto audiendus potius Rabanus Maurus, ac tot alii, Bernardo eâ parte magis perspicaces. Sic igitur statuimus verbis istis mortuos generatim opponi vivis: non verò particulatim signari locum separatum, quo solæ degant piorum animæ: ut sententia sit, Saulem & filios certè morituros, foreque ἐν ᾅδῃ, hoc est in statu & conditione defunctorum. Quid quod ne istud quidem controversiâ penitùs caret. An Saul in numerum reproborum sit referendus. Cæterum qui verum fuisse Samuelem opinantur, in hoc tamen discrepant, quòd nonnulli velint, Samuelis animam vi magicâ excitatam: alii verò arbitrentur, Deum ipsum Sauli stitisse Samuelem. Prior est opinio Justini Martyris dialogo cum Tryphone Judæo; ubi animas à morte superstites esse eo adstruit, quòd Pythonissa, uti Samuel postularat, advocarit animam Samuelis. Atque addit mirificum hoc effatum: Ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τῶν οὕτως δικαίων, καὶ προφητῶν, ὑπὸ ἐξουσίαν ἔπιπτον τῶν τοιούτων δυνάμεων, ὁποῖα δὴ καὶ ἐν τῇ ἐγγαστριμύθῳ ἐκείνῃ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὁμολογεῖται. Sed abhorret animus credere piorum atque adeo prophetarum animas, non in Abrahæ sinu, nec Dei manu, sed Diaboli fuisse; eoque vi magica potuisse evocari. At, inquiunt, nisi hoc foret, non diceret Samuel, se à Pythonissâ excitatum, suâque quiete excussum. Scite vero isti respondet Caietanus, licèt vocibus parum scitis: *Occasionaliter fecerat movere ipsum & ascendere, quamvis non efficaciter, quoniam solus Deus potuit efficaciter movere animam Samuelis.* Verùm, aiunt, si Deus id egisset, eo pacto confirmasset magiam & νεκυομαντείαν, quàm severè adeo prohibuerat. Contra hic alii, facto divino magis destrui magiam: quia & Pythonissa, & Satanas impotentiam artis suæ viderent: quippe non fuit iis permissum spectrum sistere diabolicum, ut in νεκυομαντείᾳ facere solebant. Sed Deus amore Regis, simulque ad honorandum Prophetam defunctum, extra ordinem ipsum suscitavit Samuelem, qui Sauli grande suum peccatum ob oculos poneret, ut pœnitentiam ageret tandem, rebus suis in extremâ, quod dicitur, regulâ constitutis. Nempe Deus qui non vult mortem peccatoris, noluit Saulem desperatione absorberi, quo nihil foret Satanæ exoptatius. Quare Deus iratus quidem fuit Sauli: sed ita iratus, ut pro infinitâ suâ bonitate, iram misericordiâ temperaret; quo Saul de regno quidem desperaret, sed non de peccatorum veniâ; vidensque pœnas temporales studeret effugere æternas. Utrum in vanum hæc fuerint non ita est apertum. Negat Lyranus, secutus Hebræos; qui arbitrantur, Saulum increpatione ac dictis Prophetæ consternatum, mox seriâ ductum pœnitentiâ, ac reliquâ nocte in viâ suum deplorasse peccatum, ejusque veniam rogasse. Atque hoc eo verisimilius putant, quod cùm posset sibi fugâ consulere, redierit tamen in castra: quo nomine etiam laudatur à Flavio Josepho. Objiciunt, ut impœnitentiæ signum, quod sibi ipsi manus attulerit. Sed Hebræi eo id fecisse aiunt, ne in manus veniret Philistæorum, quorum irrisiones, in Dei injuriam cederent. Fatentur, ne sic quidem effugere hoc malum potuisse. Sed Judæi sufficere opinantur, quòd Saul præscire isthoc nequiverit, ac meliora speraret. In hocce variè adeò disceptantium conflictu judicium suum adferre non veretur Clarissimus Vossius. Planè siquidem eos damnat, qui Samuelem istum putant fuisse hominem vafrum, ac versipellem, nequiter simulantem se esse animam Samuelis. Præterea neque eos probare possum, inquit, qui arbitrantur antequam Christus satisfecisset pro peccatis mundi, inque cœlos ascendisset, animas justorum, etiam prophetarum, fuisse in Diaboli potestate, eoque vi magicâ potuisse evocari. At nolo nimium contentionis funem ducere cum iis, qui putent, fuisse spectrum Diabolicum, vel illis, qui censent verum fuisse Samuelem, h. e. animam Samuelis, non quidem eo indutam corpore, quo suscitabitur extremo die, sed vestitum corpore aereo, cum quali Angeli Abrahæ apparuerunt, neque vi magicâ compulsam, ut se sisteret, sed volentem paruisse Deo, à quo Sauli adduceretur, uti Christo Mosen & Eliam stitit in monte Thabor. Ulterius si poscis, utra ex duabus hisce sententiis magis probem; prius quidem dixero, malle me controversiam hanc aliis decidendam relinquere. Iis tamen libentiùs me aggrego, qui posteriorem sequuntur. Ac primo eo moveor, quòd Scriptura semper nominat Samuelem, aliter nuspiam. At à proprietate vocum non est recedendum, ubi ratio non impellit. Non diffiteor verisimilia quædam pro tralatitiâ significatione adferri. Sed nec minus mihi verisimilia videntur, quæ alii respondent. Longè verò alia est ratio ejus quod Diabolus dicitur serpens; cùm apertum sit serpentem loqui non posse, nisi alieno spiritu movente, ac præterea semper de eo Ecclesiæ convenerit, invidiâ Diaboli peccatum esse ingressum in mundum. Joann. 14. 44. Quid quod in Samuele solum foret metaphora, in serpente etiam metonymia concurrat, cùm in serpente vero delituerat Diabolus, non item, quod ipsi agnoscunt, in vero Samuele. Præterea plurimum commoveor auctoritate Sirachidæ non quasi in Canone sit Ebraico, quod aliter est, sed quia magna ejus semper auctoritas fuerit tum inter Judæos Hellenistas, tum inter Christianos. Quam eo minus detractum illi ire debemus, quòd iis vixerit temporibus quibus de communi Hebræorum sententiâ maximè potuit constare. Siquidem liber is Hebraicè scriptus à Siracho, Græcè autem redditus ab Jesu Syrachi illius nepote.

Ac nepos quidem claruit temporibus Ptol. Euergetæ, qui Philadelpho successit; Sirachi autem tempore Ptol. Lagidæ, qui unus ex Alexand. M. ducibus fuit. Sane paulo ante tempora Alexandri Magni Prophetæ desierunt. Nam Malachias ac Nehemias æquales fuere; at mem. Nehemias tum Sanaballati, qui extremis Darii Codomanni temporibus Samariæ præfectus fuit, ac templum in Garizim construxit, tum etiam Jaddi, sive Jadduæ, qui mortuo aliquanto ante Nehemiâ, Alexandro Magno obviam processit, ut ex Josepho scimus. Jadduæ in Pontificatu M. successit fil. Onias; nempe eo tempore, quo Seleucus Nicanor, unus ducum Alex. M. diadema in Syriâ assumpsit. Hunc excepit Simon cognomento *Justus*: illum fil. Eleazarus qui extremis claruit Ptol. Lagidæ ac primis filii ejus Ptol. Philadelphi temporibus. Atque hic Eleazar est, à quo missi dicuntur LXX. Interpetes ad Scripturas Græcè transferendas. Eo tempore etiam Sirach vixit: imo ut à quibusdam traditum, & ipse è numero erat τῶν ο'. Uti verò desinentibus prophetis, cœpit Synagoga magna, ita desiit eadem in Oniâ Jaddi filio: ut cùm Syrach claruerit sub Eleazaro, Oniæ nepote, Jaddi pronepote, satis clarum videatur, quantillo tempore idem abfuerit à Synagogâ magnâ, imò ipsis prophetarum temporibus. Idcirco non possum aliud in animum inducere, quàm optimè Siracho constitisse, quæ de Samuele illo, opinio fuerit Hebræorum, imò & Synagogæ magnæ, atque adeo ipsorum prophetarum. Addam his & aliud argumentum quod ex veteribus Ecclesiæ doctoribus longè plures Samuelem illum verum putarint. Nam, ut prætercam Josephum Antiq. 6. 15. nec repetam quæ de Justino antea dixi, est hæc sententia Basilii ep. 80. quæ ad Eustathium medicum, Ambrosii item in cap. 1. Luc. & Hieronymi in cap. 7. Es. Imò & Augustini, utcunque fluctuet, non modò in memorato superius, opere ad Simplicianum, sed ad Dulcitium lib. 8. qu. 6. postea tamen fuisse Samuelem verum statuit, ut liquet ex lib. de curâ pro mortuis, cap. 15. Scio contrariam sententiam reperiri lib. 2. de Mirab. Scripturæ, item libro Quæst. Veteris & Novi Testamenti: sed neutrum volumen esse genuinum eruditioribus in confesso est. Et sane quibus placet larvatum fuisse Dæmonem eo potissimum moventur: quod extremæ impietatis sit dicere. τὰς εἴργειν ἐπειδὰν ψυχῶν ἁγίων κρατήσειεν ἂν ζώντων ἐκ ὀνειρατικῶν δαίμονας · uti loquitur Procopius. At nihil nos ea res angit, quibus placet sententia, quam idem Procopius postea memorat his verbis: τινὲς δὲ φασὶν ὀφθῆναι μὲν ὄντως τὸν Σαμουὴλ, ἀλλὰ Θεοῦ τὴν ψυχὴν παραγενόμενος, ὁ τὲ ἐγγαστριμύθου ταύτην ἀναγαγόντος. Μόνον γὰρ ταύτην ἰδεῖν τὸν Σαμουὴλ, ἀλλ' οὐκ αὐτὴν ἀναγαγεῖν ἡ θεία λέγει γραφή id est, *nonnulli autem dicunt reverà quidem Samuelem apparuisse, sed Deo hanc animam revocante, non Pythonissâ. Scriptura enim tantum dicit, ab hâc visum Samuelem, non revocatum*. Dixeris ex eo consequi ab illâ revocatum, quod Samuel conqueratur, se ab eâ inquietari. Sed enim ut ante dicebamus ex Cajetano, hoc non ultra extendendum, quàm quòd occasio fuerit, cur Samuel non in quietis sedibus permaneret. Si enim Saul non accessisset Pythonissam, ac Samuelem excitari petiisset: nec Deus hâc occasione usus foret ad verum Samuelem Angelorum ministerio sistendum Regi, ut hunc delictorum commoneret, eique mala imminentia nuntiaret. Origenis, de Engastrimutho, *An Anima Samuelis verè evocata fuerit*, tractatum edidit Gr. Lat. Leo Allatius Lugd. 1629.

Sanchoniathon, historicus, scriptor miræ antiquitatis. Si enim Porphyrio credimus, ἐπὶ Σεμιράμεως γέγονε τῆς Ἀσσυρίων βασιλίδος, de quo vide Vossium de historicis Græc. lib. 1. capite 1. & Bochartum de linguâ Phœniciâ & Punicâ, libro 2. capite ultimo. Nomen Theodoretus ex Porphyrio, sic explicat. Σαγχωνιάθων ὁ κατὰ Φοινίκων διάλεκτον φιλαλήθης. Philoni dicitur fuisse vir πολυμαθὴς, καὶ πολυπράγμων, *doctus & curiosus*. Historiam autem contexuit, ut habetur in Porphyrio ἐκ τῶν κατὰ πόλιν ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγραφῶν. Phœnicum sermone conscriptam Græcè reddidit Philo Byblius Adriano Imp. σύγχρονος.

Sanctius, Regis Arragonum frater cùm exercitum duceret in Saracenos, in urbem divertit. Pontifex Ro. eum tubæ sonitu *Regem Ægypti* salutavit. Cùm quid tubæ sonitus sibi vellet, percontatus Sanctius, Regnum Ægypti à Papâ sibi datum rescisset; jussit exire statim tibicines suos, atque suo nomine Papam Calipham Baldachi (is est Saracenorum Pont. Max.) renunciare: se ei in mutuas vices Pontificatum conferre. Atque ita Papæ suavis homo illusit.

Sancus, Deus Sabinorum. Dionys. Halicarn. lib. 2. Κάτων δὲ Πόρκιος τὸ μὲν ὄνομα τοῖς Σαβίνοις ἔθνει τεθῆναί φησιν ἐπὶ Σαβίνου τοῦ Σάγκου, δαίμονος ἐπιχωρίου. Τοῦτον δὲ τὸν Σάγκον ὑπό τινων Πίστιον καλεῖσθαι Δία. Sil. Italicus lib. 8. Ubi de Sabinis:

——— Pars Sancum voce canebant
Auctorem gentis. ———

Idem Dionysius lib. 4. Ἐν ἱερῷ Διὸς Πιστίου ὃν Ῥωμαῖοι Σάγκον καλοῦσιν. Vide Varro de L. L. lib. 4. In Quirinali colle ponitur ab Ovidio ædes Dii Fidii sive Sanci. Sic enim ille Fast. lib. 6.

Quærebam; Nonas Sanco, Fidione referrem
An tibi Semo Pater. Tunc mihi Sancus ait:
Cuicunque ex istis dederis, ego munus habebo,
Nomina terna fero; sic voluere Cures.
Hunc igitur veteres donarunt æde Sabini;
Inque Quirinali constituere jugo.

Sanctus dicitur Propertio lib. 4. eleg. 10. sc. à *sanciendo*.

Sancte pater salve; cui jam favet aspera Juno:
Sancte velis libro dexter inesse meo.
Hunc quoniam manibus purgatum sanxeras Orbem,
Sic Sanctum Tatiæ composuere Cures.

Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 2. cap. 8. ubi de Sabinorum nomine, genere, ac finibus agit.

Sandan, Amm. Marcell. l. 14. ubi de Tarso: *Hanc condidisse Perseus memoratur: vel certe ex Æthiopiâ profectus Sandan quidam nomine, vir opulentus, & nobilis*. Ubi Valesius: Sane Sandam nomen usitatum fuit apud Tarsenses: sic enim dictus est pater Athenodori, Tarsensis illius Philosophi qui Augusti præceptor fuit, teste Strabone lib. 14. A Plut. in Publicola Ἀθηνόδωρος ὁ Σάνδων dicitur, eo more quo Athenodorus Molo, & Herodes Atticus, & Axion Plistonicus dicti fuere. Cæterùm Σάνδων an Σάνδαν dixeris,

parum refert. Sunt enim hæ literæ apud Græcos permutabiles ut Παιών & Παιάν. Præter hunc *Sandanem*, fuit & quidam affinis nominis *Sandocus* Assyrius qui in Ciliciâ Celenderin condidit, teste Apollodoro in Bibliothecâ.

Sangarius, flu. Asiæ in Dindymo monte nascens, & per Phrygiam Bithyniamque in Pontum illabens. Claud. lib. 2. in Eutrop.

——— Dindyma fundunt.
Sangarium, vitreo puri qui gurgite Galli.

Ejus mem. Dionys.

———Ἐπίσχε δέ τοι ὕδατι κεῖται
Ἐυγυτάρα γεγαυῖα παρ' ὕδασι Σαγγαρίοιο.

Orpheus in Argonaut.

Σαγγάριος δ' ἐς πόντον ἐπερεύγεται
Εὐξείνοιο. ———

Hesych. Σαγγάριος, ποταμὸς Αυδίας, καὶ Φρυγίας. *Sangarius* Ptolemæo dicitur. Ovidius *Sagarim* vocat Pont. 4. 14.

Huc Lycus, huc Sagaris, &c.

Sangari Bellonio. *Zagari* Nigro dicitur.

Santones, qui & *Santona*, pop. & urbs Gall. Aquitaniæ Episc. sub Archiepisc. Burdigalensi, quorum reg. *Xaintonge*; vel *Xantoigne* & urbs *Xaintes* ad Carantonum flu. inter Pictavos ad Bor. & Burdigalam ad merid. Pop. etiam *Santoni*. Lucanus lib. 1.

Signa movet, gaudetque amoto Santonus hoste.

Hinc *Santonicus* Oceanus, pars maris Aquitanici, qui Aquitaniam inter ostia Garumnæ & Ligeris alluit. Tibullus 1. 8.

Testis & Oceani litora Santonici.

Santonicum absinthium à Columella memoratur, cujus etiam Martialis mem. 9. 94.

Santonicâ medicata dedit mihi pocula virgâ.

Juven. Sat. 8.

Tempora Santonico velas adoperta cucullo.

Santonum portus, la Rochelle. Vide *Rupella Santonum promontorium* Cap. *de Malvason* Mercatori, promont. Aquitaniæ in orâ inter Burdigalam, & Santonum portum.

Saon, historicus celebratur Dionys. Halicarnassensi περὶ συνθέσ. ὀνομ. Ubi & de stylo ejus judicium fert. Viri eruditi suspicantur eundem esse qui *Sam* dicitur Athenæo lib. 4.

Sapæi. Thraciæ pop. Ovid. in Fastis,

Exta canum vidi Triviæ libare Sapæos.

Ubi vulgo perperam *Sabæos* Herodot. lib. 7. Ἔθνεα δὲ Θρηΐκων, δι' ὧν τῆς χώρης ὁδὸν ἐποιέετο, τοσάδε. Παῖτοι, Κίκονες, Βίστονες, Σαπαῖοι, Δερσαῖοι, Ἠδωνοί, Σάτραι. Hos *Sapæos* ab Homero *Sintas* vocatos auctor est Strabo lib. 10.

Sapores, Persarum rex, notissimus cladibus ab Impp. Romanis acceptis & illatis, maximè tamen insignis victoriâ de Valeriano Imp. partâ; quem bello captum miserè habuit, ut quoties currum conscenderet, ejus humeris pedibus insisteretur. Claud. l. 2. in Eutropium:

——— Socium nobis fidumque Saporem
Perculit, & Persas in regia vulnera movit.

Ita locum istum restituit doctiss. Nicolaus Heinsius. Nomen erat plerisque regibus Persarum commune, uti *Cæsares* Romanis. Sidon. Apollinar. Panegyrico Aviti:

———Partibus ultro
Restituit mea signa Sapor.

Sappho, insignis poetria, carminis inventrix, quod ab eâ *Sapphicum* appellatum. Aliquis, inquit Vossius, existimare posset Sappho vixisse tempore Archilochi & Hipponactis, quia hos Sapphûs amatores Diphilus in Comœdiâ induxerit. Sed non hoc majoris putandum, quàm quòd Hermesianax eam scribit amatam ab Anacreonte: cum Sappho vixerit Olymp. 42. Anacreon autem 61. Quare ut Athenæus observat lib. 13. sunt hi poetarum lusus. Olympiade eadem claruit Sappho Lesbia, poetria Lyrica, ut ait Suidas, qui addit, eâdem ætate fuisse Alcæum, Stesichorum, & Pittacum. Ac facilè cum eo conciliare est, quòd Eusebius ad 144. Olymp. an. 2. refert. Scripsit Epigrammata, elegias, jambos & monodias. Distingue vero duas *Sapphones* unam Eretriam, alteram à Phaone adamatam, ut est apud Athenæum, ubi supra. Horat. 2. Carm. Od. 13.

Æoliis fidibus quærentem
Sappho puellis de popularibus.

Idem in Epistolis:

Temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho.

Hinc adject. *Sapphicus*; ut *Musa Sapphica*, apud Catullum epigr. 13.

Saracena, Arabiæ Petrææ regio. Ptol. populi *Saraceni*, secundum alios in Arabiâ Felici. Qui ad *Saram* referunt, nugas agunt, sed nec à loco *Saracâ* fuisse nominatos Stephano concesserim, cujus verba sunt: Σάρακα χώρα Ἀραβίας, μετὰ τοὺς Ναβαταίους. οἱ οἰκοῦντες Σαρακηνοί. Neque enim fuit *Saraca* prope Nabatæos, sed in Sabæis, loco à Nabatæis remotissima. Vide Ptol. lib. 6. cap. 7. Verum est hodieque in Arabiâ extare vicum *Savvarakiam* inter Meccham & Medinam, vel ut alii volunt, in viâ quâ itur Mecchâ Hierosolymas. Sed vicus ille obscurior est, quam ut genti nomen fecerit. Neque ab eo *Saraceni*, sed *Savvarakieni* dicerentur. Hoc potissimum quod *Saracenos* ipsi se nunquam appellant, sed à vicinis populis per contemptum sic vocantur. Melius itaque à latrociniis sic dici putat Bochartus ὁ μέγας nam Arabicè סרק *saraka*, est *latrocinari*; sunt enim genus hominum planè λῃστρικόν.

Sardanapalus, ultimus Assyriorum rex, tricesimus à Nino, omni libidinis mollitieique genere effeminatissimus: adeo, ut non erubuerit inter scortorum greges nere, & muliebri habitu fœminas omnes lasciviâ anteire. Quamobrem indignum rati Assyrii tali fœminæ parere, duce Arbace deficientes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus in regiam se recepit, & extructâ pyrâ, rebusque omnibus clarissimis eò congestis seipsum unà cum regiâ combussit. Herodotus. Justinus. Cic. 5. Tusc. Qu. *Quomodo igitur jucunda vita possit esse, à quâ absit prudentia, absit moderatio? Ex quo Sardanapali opulentissimi Syriæ regis error agnoscitur, qui incidi jussit in busto:*

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent multa ac præclara relicta.

Quid aliud (inquit Aristoteles) *in bovis, non in regis sepulchro inscriberes? Hæc habere se mortuum di-*

 cit,

cit, quæ ne vivus quidem diutius habebat, quam fruebatur. Idem ad Atticum lib. 10. *Ni forte me Sardanapali vice in suo lectulo mori malle censueris.* Ovidius in Ibin:

Inque pyram tecum charissima corpora mittas,
Quem finem vitæ Sardanapalus habet.

Juvenalis Sat. 10. qualis animus exposcendus à Diis monstrans:

Nesciat irasci, cupiat nihil, & potiores
Herculis ærumnas credat, sævosque labores,
Et Venere, & cœnis, & plumis Sardanapali.

Vide Max. Tyrium Dissert. 29. extr. & Scholiasten Aristoph. Epitaphium ejus Græcè sic retulit Clemens sub fin. lib. 2. Stromatum:

Ταῦτ' ἔχω ὅσσ' ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτος
Τερπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται
Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.

Athenæus tamen lib. 12. aliam inscriptionem fuisse monumenti Sardanapali indicat, ex quâ appareat, ipsum minimè fuisse ignavum; illam nimirum: Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω Ἀγχιάλην ἔδειμε, καὶ Ταρσὸν μιῇ ἡμέρῃ, ἀλλὰ νῦν τέθνηκεν. Exhibent codices MSS. *Sardanapallum* vocant, ut observat magnus Scaliger, qui putat hoc nomen in obscœnam notam à Græcis detortum. Nam πάλλος idem quod φαλλός. Quo sine dubio respexit Cicero lib. 3. de Rep. *Sardanapallus ille vitiis multo, quàm ipso nomine deformior.* Invenitur etiam apud Hesychium: Σαρδανάπαλλα, αἰδοῖα, ubi restituendum arbitror αἰδοῖα. Pro vulgatâ lectione stant, Strabo, Diodorus, aliique vetusti historici. Et, ut rectè idem Scaliger monet, *Sardanapalus* est Assyriacum שרדן פל *Sardanpal*, posteriorque vocula legitur etiam in nomine Regis *Tiglathpalesar.* Hesychius: Σαρδανάπαλος, πάντες σχεδὸν ἀπάσης ἀπολαύσεως καὶ τροφῆς δῆλον ὅτι ἀναγέγραφεν γεγονέναι, καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ ἐν Νίνῳ φασὶν ἐπιγεγράφθαι. Ἀσσυρίοις γράμμασι Σαρδανάπαλος. Γεγόνασι δὲ δύο Σαρδανάπαλοι.

Sardinia, inf. in mari Ligustico. Græcis Σαρδὼ Σαρδοῦς. Item Σαρδὼν Σαρδόνος. Hesychius: Σαρδὼν, νῆσος μεγάλη πλησίον Ἀφρικῆς, ἡ καὶ Σαρδόνη, vel potius Σαρδονία. Dionys. Perieg.

Σαρδώ τ' ἐνναετήρη καὶ ἀπόκροτος εἰν ἁλὶ Κύρνος.

Incolæ Græcis plerumque Σαρδῷοι, & nonnunquam Σαρδόνιοι ac Σαρδιανοί. Romanis vero *Sardi*. Nomen id unde originem traxerit, planè incertum est; quippe Græcorum fabulas sequi piget. Sic Martianus Capella, lib. 6. *Sardinia à Sardo, filio Herculis adpellata.* Idem habet Solinus cum Isidoro. Eadem Græcis Σανδαλιῶτις & Ἰχνοῦσα à figura fuit appellata. Stephanus: Ἐκαλεῖτο δὲ Ἰχνοῦσα διὰ τὸ ἐοικέναι ἴχνει ἀνθρώπου ἴχνος. Plin. 3. 7. *Sardiniam Timæus Sandaliotin adpellavit, ab effigie soleæ, Myrsilus Ichnusam, à similitudine vestigii.* Manil. Astr. 4.

Sardiniam in Libyco signant vestigia plantæ.

Claudianus de bello Gildonico:

Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat
Insula: Sardiniam veteres dixere coloni.

Silius Italicus lib. 2.

Insula fluctisono circum vallata profundo
Castigatur aquis, compressaque gurgite, terras
Enormes cohibet nuda sub imagine plantæ.
Inde Ichnusa prius Grais memorata colonis.

Pausanias in Phocicis Ὄνομα δὲ τῇ Σαρδοῖ τὸ ἀρχαῖον ὅτι μὲν ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἐγένετο, οὐκ οἶδα. Ἑλλήνων δὲ οἱ κατ' ἐμπορίαν ἐσπλέοντες Ἰχνοῦσαν ἐκάλεσαν, ὅτι τὸ σχῆμα τῇ νήσῳ κατ' ἴχνος μάλιστά ἐστιν ἀνθρώπου. Magnitudinem ejus quod attinet, Histiæus Milesius apud Herodotum lib. 5 νῆσον μεγίστην vocat. Scylax in Periplo: Μεγίστη Σαρδὼ, δευτέρα Σικελία. Diodorus lib. 5. Ἐχομένη δὲ τῆς Κύρνου νῆσός ἐστιν ἡ προσαγορευομένη Σαρδὼ, τῷ μεγέθει παραπλήσιος τῇ Σικελίᾳ. Pausanias ubi supra: Ἡ δὲ Σαρδὼ μεγέθος μὲν καὶ εὐδαιμονίαν ἐστὶν ὁμοία ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις. Polybius lib. 1. Ἡ μὲν Σαρδὼ νῆσος καὶ τῷ μεγέθει, καὶ τῇ πολυανθρωπίᾳ καὶ τοῖς γεννήμασι διαφέρουσα. Plura vide apud Cluver. de Sard. Ant. cap. 1. Habet hæc inf. à Sept. montes editissimos, qui prohibent quo minus à Boreâ possit perflari, quo fit ut aeris pestilentiæ maximè si obnoxia. Quo nomine olim tam malè audivit, ut M. Cicero Quinctum fratrem moneat, etiam tum cum optimè valeret, meminisse eum debere, in Sardiniâ se esse; & alibi, Tigellium quendam Sardum hominem esse ait patriâ suâ pestilentiorem. Martialis quoque Sardiniam Tyburi, tanquam saluberrimo loco pestilentissimum opponit.

Nullo fata loco possis excludere, cum mors
Venerit in medio Tybure Sardinia est.

Strabo lib. 5. νοσερὰ ἡ νῆσος τοῦ θέρους. Mela *Cætera fertilis, & soli quam cœli melioris, atque ut fœcunda, ita pestilens.* Silius Italicus:

Serpentum tellus pura ac viduata venenis;
Sed tristis cœlo, ac multâ vitiata palude.

Causam hujus rei Claudianus eleganter expressit:

Dives ager frugum; Pœnos, Italosque petenti
Opportuna situ, quà pars vicinior Afris
Plana solo, ratibus clemens: quæ respicit Arcton,
Immitis, scopulosa, procax, subitisque sonora
Flatibus: Insanos infamat navita montes.
Hinc hominum, pecudumque lues, hinc pestifer aer
Sævit, & exclusis regnant Aquilonibus Austri.

Σαρδὼ ἱμερόεσσα dicitur Callimacho, quod mirum, cùm in eam Inf. exules ut in Gyaros mitterentur. Mart. 8. 32.

Hæc à Sardois tibi forsitan exulis oris
Fratre reversuro nuncia venit avis.

Fertilitatem hujus inf. quod attinet, supra Polybium ac Pausaniam audivimus. Inde Val. Max. 7. 6. *Siciliam & Sardiniam benignissimas urbis Romanæ nutrices* vocat. Silius ubi supra:

Quà videt Italiam, saxoso torrida dorso,
Exercet scopulis latè freta; pallidaque intus
Arva coquit, nimium Cancro fumantibus Austris
Cætera propensa Cereris nutrita favore.

Strabo lib. 5. Ἔστι δὲ αὐτῆς τὸ πολὺ μέρος τραχὺ καὶ οὐκ εἰρηναῖον, πολὺ δὲ καὶ χώραν ἔχον εὐδαίμονα τοῖς πᾶσι, σίτῳ δὲ καὶ διαφερόντως. Horat lib. 1. Carm. Od. 31.

———*Non opimæ*

Sar-

Sardinia segetes feraces.

Sardi venales, Proverbium apud Cicer. lib.7.epist.ad Gallum, quod vulgò de negotio prolixo accipiunt, ex eo quod Gracchus, captâ Sardiniâ, tantam captivorum multitudinem abduxit, ut in eâ vendendâ multum temporis insumptum fuerit. Licet alii per Sardos Etruscos intelligunt, quod à Lydis, quorum Sardis urbs regia erat, genus duxerint; eosque venales appellari, qu dubiæ fidei, & omni vento mobiles. Hinc *Sardonius risus* adagium est in eos, qui intus tristes, foris lætitiam simulant, ab herbâ *Sardoâ*, quæ gustata dulcis videtur, sed mortem affert rictu ora contrahens, ut moriens ridere videatur, Solino teste. Pausanias in Phocicis: Πλὴν ἢ βοτάνης μιᾶς καθαρεύει καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἡ νῆσος. ἃ ἐργάζεται θάνατον· ἡ πόα ἢ ἡ ὀλέθριος σελίνῳ μὲν ἔοικεν ἐμφερής, τοῖς φαγοῦσι δὲ γελῶσιν ἐπιγίνεσθαι τὴν τελευτὴν λέγουσιν ἐπὶ τούτῳ ἢ Ὅμηρος, τε καὶ οἱ ὕστερον ἄνθρωποι τὸ ἐπὶ οὐδενὶ ὑγιεῖ Σαρδόνιον γέλωτα ὀνομάζουσι. Helychius: Σαρδόνιος γέλως, ὁ καθ' ὑπόκρισιν, ἢ ἐπὶ κακῷ ἐρριμμένος γέλως· ἢ ὑποκοριστικῶς Σαρδόνιος γέλως, οἱ τὴν Σαρδὼ κατοικοῦντες, τῷ Κρόνῳ ἔθυον τοὺς γελῶντες καὶ ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους· αἰσχρὸν γὰρ ἡγοῦντο δακρύειν καὶ θρηνεῖν τὸ δὲ ἀπροαίρετον γέλωτα κληθῆναι Σαρδόνιον τινὲς ἢ ὑπὸ Σαρδόνος τῆς νήσου φύεσθαι γάρ τις βοτάνη ἐν ταύτῃ ὡς οἱ γευσάμενοι μετὰ σπασμοῦ καὶ γέλωτος ἀποθνήσκουσιν ἄλλοι τὸ καθ' ὑπόκρισιν γινόμενον γέλωτα Σαρδόνιον καλεῖν εἰώθασιν ἀπὸ τοῦ σεσηρέναι τοὺς ὀδόντας. Dio Chrysostomus Orat.32 Τὸν γὰρ βοῶσιν ἄκαιρον τὸν Σαρδόνιον καλούμενον, ὁ γέλωτα μὲν ποιεῖ, χαλεπὸν ἢ ἔστι καὶ ἐπ' ὀλέθρῳ. Nonnus Bassaricon lib.20.

Σαρδόνιον γελόωσι φιλοκέρτομον ἴαχε φωνήν.

Videndus de la Cerda in illud Virg. Eclog 7.

Imò ego Sardois videor tibi amarior herbis.

Alii proverbium à *Sardone* Carthaginensium regione, ubi filii parentes septuagenarios Saturno ridentes sacrificabant, teste Zenodoto. *Sardonica tinctura* apud Hesychium de colore præcellenti, qualis olim in Sardiniâ fuit: & per metaphoram de eo qui pudore rubescit, aut plagis sanguine conspergitur. Appellationem denique hujus ins. quod attinet Bochartus Σαρδὼ, vel Σαρδόνος nomen Punicum esse putat Ebræis סעד Saad, *est gressus, sive vestigium*. Inde Σαρδὼ, vel Σαρδὼν dicta videtur hæc insula, sive Græci R inseruerint, aut etiam ipsi Pœni, quâ epenthesi nil frequentius. Ut Ebræis *Damesek* & *Darmesek*, quod pluribus probat eruditissimus author pag. 632.

Sardis, Sardes, Straboni & Xenophonti, urbs Lydiæ Archiep. & metropolis, apud Tmolum mont. inter Thyatiram ad Bor. 36. & Philadelphiam ad Austr. 26. m. p. Horatius:

Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis?

Ovid Met.11. de Mæandro:

Vade, ait, ad magnis vicinum Sardibus amnem.

Sarepta, urbs Phœniciæ, Sidoni proxima, ab eâ 4. m. p. distans in ort. *Saphet* hodie Postello. *Sarapta* legitur apud Stephanum. Sic enim ille Σάρεπτα. πόλις Φοινίκης, ὁ πολίτης Σαρεπτηνὸς, καὶ Σαρεπτία, καὶ Σαρεπτηνός.

Sargetia, *Sargentia* Tzetzæ, flu. Daciæ per Valachiam in Istrum fluens, in quo Decebalus rex thesauros condidit a Trojano bello petitus. *Strel* Hungaris, *Istrig* Germanicè hodie nominari scribit Sambucus.

Sarisberia, olim *Dunium*, & alias *Sorviodunum*, *Sarisbury*, vel *Sarum*, teste Camdeno, urbs episc. Angliæ inter Bathoniam 24. & Wintoniam 20. m. p.

Sarmagana, urbs Ariæ provinciæ in Asiâ, *Samarchant* hodie Nigro; non illa *Samarcand* quæ est in Sogdianâ.

Sarmatia, regio latissima, ab ipsis Germaniæ finibus, & Vistulâ amne in Hyrcaniam usque extenta. Sunt autem duæ *Sarmatiæ* Tanaide flu. divisæ: quarum quæ Occasum spectat, *Europæa*; quæ ortum, *Asiatica* cognominatur. Habet autem Sarmatia Europæa à Septentrione Oceani partem, quem *Sarmaticum* ab eâ appellamus: ab Occasu Germaniæ partem & Vistulam amnem, à Meridie Jazygas Metanastas: ab Ortu vero Sarmatiam Asiaticam & Tanaim fluvium. Quem tractum hodie tenent, quos Polonos, Ruthenos, & Tartaros appellamus. Sarmatia Asiatica ab Ortu Hyrcaniâ terminatur, à Septentr. terrâ incognitâ, ab Occasu Sarmatiâ Europæâ, & Tanaide fluvio, à Meridie vero Ponti Euxini parte. Breviter, Sarmatia Europæa, *Russiam* hodie dictam, cum *Polonia* regni parte, & ejus membris *Livonia*, Lithuaniâ, &c. (& nonnullis *Tartariam Crimæam*) complectitur. Asiatica *Tartaros*, *Petigoras*, *Circassos* & *Morduitas* comprehendit. Habet autem utraque populos efferatissimos, partim montes & saltus incolentes, partim plaustris pro domibus utentes, qui inde *Hamaxobii* dicuntur, partim rapto viventes, sanguineque equino cum lacte commisto inediam tolerantes. Unde Martialis lib. de Spectaculis:

Venit & epoto Sarmata pastus equo.

Vide *Hippemolgi*. Populi Stephano sunt Σαρμάται. Aliis, uti Dionysio, Σαυρομάται, & Σαρμάται. Sic enim ille de Sarmatiæ Europææ incolis, vers. 304.

Τῇ μὲν ἐπὶ Βορέην τετραμμένα φῦλα νέμονται
Πολλὰ μάλ' ἑξείης Μαιώτιδος ἐς στόμα λίμνης
Γερμανοί Σαρμάται τε Γέται θ' ἅμα Βαστάρναι.

Idem vers. 652. ubi de Sarmatiæ Asiaticæ populis:

Ἤτοι μὲν λίμνης Μαιώτιδος ἄγχι νέμονται
Αὐτοὶ Μαιῶται τε καὶ ἔθνεα Σαυρομάται
Ἔθνος Ἐνυαλίου γένος Ἄρεος ἐκ γὰρ ἐκείνης
Ἰφθίμης φιλότητος Ἀμαζονίδων ἐγένοντο.
Τὰς ποτε Σαυρομάτησιν ἐπ' ἀνθρώποισι μιγεῖσαι
Πλαγχθεῖσαι πατρίηθεν ἀπὸ Θερμώδοντος.

Plinius lib 3. *Sauromatas gentes Scytharum Græci vocant, quos Sarmatas Romani*. Qui tamen & Romanis etiam *Sauromatæ* dicuntur. Ovidius:

Proxima Bastarnæ Sauromataque tenent.

Juvenalis Sat. 2.

Ultra Sauromatas fugere hinc libet, & glacialem Oceanum.———

Seneca in Hyppolyto:

Vacuisque vagus Sarmata campis.

h.e. carens certis sedibus. Unde Statius:

———*Mutatoresque domorum Sauromatæ.*

De Sarmatis Tacitus Hist. lib 1. *Mirum dictu, ut si omnis Sarmatarum virtus extra ipsos: nihil ad pedestrem pugnam tam ignavum: ubi per turmas* (hæ equitum sunt)

sunt) *advenit; vix ulla acies obstiterit.* Florus lib.4. cap.12. *Sarmatæ patentibus campis inequitant; nihil præter nives, rarasque sylvas habent. Tanta barbaries est ut pacem non intelligant.* Dicti sunt *Sauromatæ*, ut vulgò volunt, ab oculis lacertarum. Σαῦρος enim *lacerta* est, & ὄμμα, *oculus*. Ego certè, quid sibi velit hæc etymologia, plane nescio. Veriorem illam credo doctissimi Bocharti, qui *Sarmatas* dici putat שאר מדי *Sear*, vel *Sar Madai*, quasi *Medorum reliquias* dixeris. Hoc ex antiquis auctoribus satis patebit. Plin. lib. 6. cap. 7. *Incolunt Sarmatæ, Medorum, ut ferunt, soboles, & ipsi in multa genera divisi.* Mela: *Sarmatæ gens habitu, armisque Parthicis proxima.* De Parthis porro sic Trogus lib.41. *Sermo his inter Scythicum, Medumque medius, ex utroque mistus. Vestis olim sui moris, posteaquam accessere opes, ut Medis perlucida & fluida. Armorum patrius ac Scythicus mos.* Quin & Æthicus Medos & Parthos pro iisdem habet populis. *Generaliter*, inquit, *Parthia dicitur, quamvis universa scriptura sæpe Mediam vocant.* Legendum *universè*. Ita enim est in Orosio quem sequitur ὁ πάνυ lib. 1. cap. 2. Bochartus. Hinc *Sarmaticus*. Lucan. lib. 3.

——Et barbara Cone
Sarmaticas ubi perdit aquas.

Item *Sarmatis*. Ovid. Trist. 4. eleg. 10.

Juncta pharetratis Sarmatis ora Getis.

Contis olim usos fuisse Sarmatas testantur Poetæ. Val. Flac. lib. 7.

——Ingentis frænator Sarmata Conti.

Statius Achilleid. 2.

Quo Mæota sua gesta citent, quo turbine contum
Sauromates.

Tac. An. 6. Sarmatæ omisso arcu quo brevius valent, contis gladiisque ruerent. Claud. lib. 1. in Stil.

——Non falce Gelonus,
Non arcu pepulere Getæ, non Sarmata conto.

Sarmentus, vir, qui scurrilitate claruit, cujus meminit Horatius primò Sermonum. Sat. 5.

——Nunc mihi paucis
Sarmenti scurræ pugnam Messique Cicerri
Musa velim memores.——

Et paulo post:

Sarmenti domina extat.

Juvenal. Sat. 5.

Si potes ista pati, quæ nec Sarmentus iniquas 105.
Cæsaris ad mensas, nec vilis Galba tulisset.

Hujus & Plut. mem. in Antonio: Ὁ δὲ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ δηλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσι.

Sarnus, flu. Picentinorum, eos à Campaniâ dividens, ex monte Tifatâ profluens (qui ibi *Sarnus* Vibio Sequ. dicitur) & in mare apud Stabias illabens cum urbe cognomine apud ort. vulgo *Sarno*. Virg. Æn. 7.

——Latè jam tum ditione premebat
Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus:

Ubi Servius: *Populi Campaniæ sunt à Sarno fluvio: Conon in eo libro, quem de Italiâ scripsit quosdam Pelasgos, aliosque ex Peloponneso convenas ad eum locum Italiæ venisse dicit, cui nullum antea nomen fuerit, & fluvio, quem incolerent, Sarno nomen imposuisse ex appellatione patriæ fluminis, & se Sarrastes appellasse.* Versum Virgilii ita reddidit Silius lib. 8.

Sarrastes etiam populos, totasque videres.
Sarni mitis opes.——

Vocat *mitem*, quia hic flu. non præceps, sed placidus & utilis irrigandis agris. Statius Sylv. 1.

Nec Pompeiani placeant magis otia Sarni.

Saronicus, portus Achaiæ ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus *sinum* facit *Saronicum*. Plin. 4. 5. *Sinus Saronicus olim querno nemore redimitus unde nomen: ita Græciâ antiquâ appellante quercum.* Multi à *Sarone* Deo marino, nam Saronem fuisse regem, qui illic Aesepiæ marinæ regioni imperavit, in Corinthiacis scribit Pausanias. *Salaminiacus sinus* dicitur Straboni. Hodie *Golfo de Engia* Castaldo.

Sarpedon, Jovis fil. ex Laodamiâ Bellerophontis filiâ. Hom. Iliad. 15. vel, ut Herodotus tradit in Polyhymnia, ejusdem Jovis fil. ex Europâ, frater Minois. Hic cum Lyciæ rex esset, & in armis strenuus, Priamo suppetias tulit adversus Græcos: ubi cum multa edidisset virtutis suæ documenta, tandem a Patroclo est interfectus. Corpus autem ejus, Jovis jussu, ab Apolline è medio pugnantium sublatum est, & flumine ablutum, ambrosioque respersum liquore, ac regiâ indutum veste ad sepulturam suis restitutum. Virg. Æn. 7.

Sævus ubi Æacidis telo jacet Hector, ubi ingens
Sarpedon.——

Genitivus casus Σαρπήδοντος dicitur Æolicè, teste Hesychio, quem sis consule. Intelligere debemus (inquit Rittershusius) plures fuisse *Sarpedones*: quorum unus fuerit, rex Thraciæ, teste Apollonii Scholiaste li. 1. à quo nomen habet *petra Sarpedonia* ad Æmum mont. Thraciæ, cujus & Suidas meminit: quam semper fluctibus agitari ajunt, & in quo templum Neptuno sacrum. Alius in Ciliciâ *Sarpedon* fuit, de quo Oppianus Halieuticôn lib. 3.

Οἵην ἠπειρῶτις ἐρικυδέος ἀντίον
Πέτρης ὀνομαστῆρος ἐπ' ἀνέρος Σαρπηδόνος ἀκτήν.

Sarra, urbs Phœniciæ, deinde Tyrus dicta, à pisce quodam qui illic abundat, quem *Sarram* vocant, ex cujus sanguine sericum in purpuram tingebatur. Inde *Sarranæ vestes* Tyriæ dictæ sunt, quæ & ostrinæ & purpureæ. Virgilius Georg. 2.

Ut gemmâ bibat, & Sarrano dormiat ostro.

Hinc Ausonius:

——Sarrano videor discumbere in ostro.

Juvenal.

——Aut picta Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa toga.——

Sidonius *Sarranam chlamydem* dixit Paneg. Anthem. & Columella *Sarranas violas*, pro purpureas, & Silius lib. 15. *Sarranum murricem.* Probus ad Virgilii locum supra productum: *Tyrum Sarram appellatam Homerus docet, quem etiam Ennius sequitur, cum dicit, Pœnos Sarrâ oriundos.* Agellius quoque lib. 14. cap 6. ait, Tyrum prius dictam fuisse *Sarram*. Nomen autem *Sarra* deduci notum est ex Ebræo *Tyri* nomine צור *Tsor*. In quo literam *Tsade*, quæ medii est soni inter T. & S. Græci in T. mutarunt, & Romani in S. Ita factum, ut

ex eodem צור Tsor & Τύρ☉ nasceretur & *Sarra*. Bochartus.

Sarrastes, Italiæ populi. Vide *Sarnus*.

Sarsina, vetus civitas in Æmiliâ, uberrimis pascuis nobilitata. Hanc nonnulli Plauti patriam faciunt, indeque eum *Sarsinatem* dictum volunt. Strabo lib. 5. Ἀπὸ Ῥαυέννης δεξάμενοι οἱ Ὀμβρικοὶ, κατέχουσι τὰ πλησίον, καὶ ἐφεξῆς Σαρσίνναν, Ἀρίμινον, Σήναν, καὶ Καμαρῖνον. Silius lib. 8.

——His populi fortes, Amerinus. & armis
Vel rastris laudande Camers; his Sarsina dives
Lactis.——

Populi *Sarsinates* Plinius lib. 3. cap. 14. Plautus in Mostellaria:

Sol semper heic est, usque à mani ad vesperum,
Quasi flagitator adstans usque ad ostium.
Nec mihi umbra usquam est, nisi in puteo quapiam est.

T. R. Quid? Sarsinatis ecqua est; si Vmbram non habes.

Ubi ad patriæ nomen alludit: quia *Sarsinas* ipse erat.

Sarus, flu. geminus; unus Italiæ in Pelignis, apud Aufidenam oriens, vulgariter *Sangro*. Alter Ciliciæ, vulgò *Adena*, Adanam urb. alluens, ac in sinum Issicum inter Cydnum (qui Tarsum alluit) & Pyramum influens. Est & *Sarus* in Cappadociâ, cujus mem. Plin. lib. 6. cap. 3.

Sason, ins. inter Epirum & Brundusium, 5. m. p. ab utroque distans. *Saseno* Sophiano. De Sasone Polybius lib. 5. Κεῖται δ' ἡ νῆσος τὴν εἰσβολὴν, τὴν κατὰ τὸν Ἰόνιον πόρον. Scylax Ceraunus vicinam facit, Strabo à Brundusio lib. 6. Est & flu. in mare Adriaticum influens. Lucan. lib. 5.

Non humilem Sasona vadis, non litora curva
Thessaliæ saxosa timens.——

Idem lib. 2.

Spumosa Calaber perfunditur æquore Sason.

Silius lib. 7.

Adriaci fugite infaustas Sasonis arenas.

Sasones, pop. Scythiæ apud Imaum mont. Ptol. Hos forte pridem ex Scythiâ in Germaniam venisse, atque ibi *Saxones* dictos ex aliorum sententiâ memorat Albertus Crantzius.

Satarchæ, Scythiæ Europ. pop. juxta Mæotidem: qui, teste Solino, auri & argenti usu damnato, se à publicâ avaritiâ abdicarunt. Hi bellicosissimi sunt. Val. Flac. lib. 6.

Exomata. Torinique, & flavi crine Satarcha,
Melles honos Torini, ditam sua mulctra Satarchen,
Exomatas venatus alit.——

Saticula, Colon. & op. Samni. *Saticola* Stephano & Diodoro Siculo. Pop. *Saticuli*. Virg. Æn. 7.

Accola Vulturni, pariterque Saticulus asper.

Satraidæ, Arianæ gens. Dionysius vers. 1098.

Σαλγανίδαις δ' ὁ Ζοῆς τε παρὰ πτυχὶ Παρπανισοῖο
Ζυγὴ ὁμῶς μάλα πάντας ἐπωνυμίην Ἀρηΐους.

Satrapeni, Mediæ pop. militantes sub Tigrane, quos Lucullus fugavit. Plutarchus.

Satura, palus Latii inter Antium & Circeios, quæ & Pontina, 23. olim urbium locus, ut ex Muciano tradit Plin. 3. 5. Virg. lib. 7.

Quâ Saturæ jacet atra palus, gelidusque per imas
Quærit iter valles, atque in mare conditur Vfens.

Et ejus imitator Silius lib. 8.

Quâ Satura nebulosa palus restagnat, & atro
Liventes cœno per squallida turbidus arva
Cogit aqua Vfens, atque inficit æquora limo.

Saturium, vel *Satureium* urbs Calabriæ, non procul à Tarento. Steph. Hinc *Satureianus*. Horat. lib. 1. Sat. 6.

Me Satureiano vectari rura caballo.

Saturnalia, festa quinque aut septem dierum mense Decembri Saturno dicata, quibus Romani synthesin vestem sumebant, servisque discumbentibus inserviebant: muneraque ultrò citroque mitti solebant. Vide Fungerum in *Saturnus*. Hinc *Saturnalicius*, Mart. 5. 31.

Saturnalicias perdere, Varro, nuces.

Dicuntur etiam & *Cronia*. Quod ostendunt hi versus Attii veteris poetæ apud Macrobium, Saturnalium l. 1. c. 7.

Maxima pars Graium Saturno, & maxima Athenæ,
Conficiunt sacra, quæ Cronia esse iterantur ab illis.
Dumque diem celebrant: per agros, urbesque fere omnes
Exercent epulas læti; famulosque procurant
Quisque suos: nostrisque itidem. Et mos traditus illinc
Iste, ut cum dominis famuli epulentur ibidem.

Justinus lib. 43. *Rex Saturnus tanta justitia fuisse traditur, ut neque servierit sub illo quisquam, neque quicquam privatæ rei habuerit; sed omnia communia, & indivisa omnibus fuerint, veluti unum cunctis patrimonium esset. Ob cujus exempli memoriam, cautum est ut in Saturnalibus, exæquato omnium jure, passim in conviviis servi cum dominis recumbant.* Ac similiter Saturnus ipse loquitur apud Lucianum. Ἐν τοῖς πρὸς Κρόνον. dialogo 1. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτοῦμαι κρότος, καὶ ᾠδὴ, καὶ παιδιὰ καὶ ἰσοτιμία πᾶσι καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις. Οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

Saturnia, op. Latii à *Saturno* conditum. Editiora autem loca (teste Diodoro) *Saturnia* dici consueverant. Σατύρνια (inquit Stephan.) Italia primum dicebatur. Gentile *Saturninus*, quod & proprium viri est apud historicos Romanos. Virg. Georg. 2.

Salve magna parens rerum Saturnia tellus,
Magna virum.——

Plinius Romam ipsam sic vocat. Inde *Saturnia porta* cujus mem. Varro & Plin. quæ & *Pandana* à semper *pandendo*, per quam necessaria in urb. inferebantur.

L. *Saturninus*, homo seditiosus, cùm Trib. Plebis legem Agrariam per vim ferre vellet, Capitolium occupans und cum suis, jussu Senatûs est interfectus. Cic. Orat. 1. in Lucium Catilinam: *Simili senatusconsulto C. Mario, & L. Valerio Consulibus permissa est resp. Num unum diem postea L. Saturninum, Trib. plebis, & C Servilium mors à Reip. pœnâ remorata est?*

Saturninus; Antiochenus, circa A. D. 140. Simonis Magi hæreses sparsit, & suas addidit, viz. Mundum, & homines ab Angelis factos esse, alios quidem naturâ bonos, alios vero malos & Deum Judæorum unum fuisse ex malis Angelis, ad quem destruendum Christus venerit. Conjugium docuit à malis Angelis ortum. Irenæus lib. 1. c. 22. Euseb hist. Eccles. 4. 7.

Saturnus, Oceani ac Tethyos filius. Plato in Timæo: Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ παῖδες Ὠκεανός τε καὶ Τηθὺς ἐγενέσθην, ἐκ τούτων δὲ Φόρκυς τε καὶ Κρόνος, καὶ Ῥέα, καὶ ὅσοι μετὰ τούτων. At Hesiodus in ortu Deorum cùm Cæli uxorem Terram fuisse cecinisset his versibus:

Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν ἀοιδῇ
Ἐξ ἀρχῆς, οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ἔτικτεν.

Mox paulo inferius inter eorum filios Saturnum etiam commemoravit, uti patet ex his:

Τοὺς δὲ μεθ' ὁπλότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,

Et Orpheus Hymno quodam in Saturnum composito, ita inquit:

Γαίης τε βλάστημα καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

Quam rem Ovidius quoque Fast. 1. sic expressit:

Hâc ego Saturnum memini tellure receptum,
Cælitibus regnis nam Iove pulsus erat.
Inde diu genti mansit Saturnia nomen,
Dicta fuit Latium terra latente Deo.

Fratrem habuit Titanem majorem natu, qui cum parenti, uti par erat, succedere deberet, animadvertens tamen matrem, sororesque in Saturnum proniores esse, jure suo cessit, eâ tamen lege, ne Saturnus prolem masculam tolleret, sed regnum ad suam stirpem rediret. Saturnus igitur ex pacto cum fratre inito, liberos suos masculos, ubi primùm nati essent, devorabat. Verum cum Ops uno partu Jovem & Junonem edidisset, Junonem quidem Saturno ostendit, Jovem vero clam nutriendum ablegavit, adhibitis interim Corybantibus qui cymbalorum, tympanorumque pulsu obstrepebant, ne pueri vagitus audiretur. Saturno autem, cum ille puerum deposceret, ut ipsum devoraret, Ops lapidem ostendit pannis involutum, eumque partu illo à se editum simulabat: quem ille acceptum sine morâ devoravit. Posthæc cum & Neptunum illa peperisset, eum quoque clam Saturno educandum tradidit. Tertiò deinde geminos enixa Plutonem & Glaucam, Glaucam rursus Saturno ostendit. Plutonem autem abscondit. Verum detectâ tandem fraude cum Titan rescivisset, fratri prolem masculam esse, suosque ea ratione regni successione pulsos esse, una cum filiis, qui *Titanes* a patre cognominabantur, bellum adversus Saturnum suscepit: cujus exitus is fuit, ut victoriâ potitus Titan, Saturnum, Opemque utriusque sororem in potestatem suam redactos, muro incluserit, donec Jupiter adultus, dejectis Titanibus, eos liberavit. Post hæc Saturnus cum ex oraculo didicisset, fore ut à filiis regno pelleretur: cum ab hoc Jovi insidias strueret, ab eo regno pulsus, in Italiam profugit, ubi aliquandiu apud Janum regem latitavit: unde ea pars Italiæ *Latium* dicta est. Quod non obscurè innuit Virgilius Æn. 8.

Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo
Arma Iovis fugiens, & regnis exul ademptis.
Is genus indocile, & dispersum montibus altis
Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari
Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris

Ubi tamen intelligendum est Virgilium non ignoratione veteris historiæ, sed suo more *primum* dixisse Saturnum, non ante quem nemo, sed *principem*. Nam certum est priorem Janum in Italiam devenisse: ab eoque postea venientem exceptum esse Saturnum. Sic Æn. 1.

——*Troja qui primus ab oris.*

Cum proculdubio constet ante Æneam priorem Antenorem in Italiam provectum. Itaque τὸ *primus* hic ex ea significatione est, è quâ illud in 2. Æn. de enumeratione eorum qui equo, Dario digrediebantur. Nam cum nominasset Thessandrum Sthenelum, Ulyssem, Athamanta, Thoanta, Neoptolemum, post intulit:

——*Primusque Machaon.*

De quo quæri potest quomodo *primus* dicitur post tantos qui supra dicti sunt? Verum intelligemus *primum* pro principe, vel quia is (ad perfectum) illis temporibus circa peritiam medicæ artis præcipuus fuisse traditur. Hæc Auctor Originis Gentis Romanæ. Opem sororem suam matrimonio sibi conjunxit, & patri Cœlo virilia execuit. Minutius Felix: *Itaque latebram suam, quod tuto latuisset, vocari maluit Latium.* Scaliger in Conjectaneis scribit Saturnum linguâ Syriacâ, aut Aramæâ, quâ usi Thusci, significare *latentem.* Sanè Ebræis סתר est *latuit, abscondit.* Fuerunt tamen qui putarint *Saturnum* fuisse a Jove comprehensum, & in vincula traditum, non autem fugisse, quorum sententiam secutus est Plato in Euthyphrone: Αὐτοὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι τυγχάνουσι νομίζοντες τὸν Δία τῶν θεῶν ἄριστον καὶ δικαιότατον, καὶ τοῦτον ὁμολογοῦσι τὸν αὑτοῦ πατέρα δῆσαι, ὅτι τοὺς υἱεῖς κατέπινεν οὐκ ἐν δίκῃ. καὶ ἐκεῖνόν γε αὖ τὸν αὑτοῦ πατέρα ἐκτεμεῖν δι' ἕτερα τοιαῦτα. At Hom. Iliad. Θ. non solum Saturnum vinctum fuisse à Jove memorat, sed etiam ejus fratrem Japetum, ambosque fuisse conjectos in Tartarum, ut in his patet.

—— Σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος ἠελίοιο,
Τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς.

Memoriæ tamen prodidit Lucianus in Saturnal. Saturnum neque fuisse a Jove vinctum, neque regno privatum, sed libenter ac sponte regnum illi concessisse, rerumque omnium, utpote ob ætatem impotentem filio tradidisse administrationem. Hoc regnante, ætatem auream fuisse fabulantur, terramque suâ sponte expertem vomeris & aratri peperisse fruges, communesque id temporis, & nullis distinctas limitibus agrorum possessiones fuisse. Virgil ubi supra:

Aureaque (ut perhibent) illo sub rege fuere
Secula. sic placidâ populos in pace regebat.

Idem Georg. 2.

Aureus hanc vitam in terris Saturnus agebat.

Tibullus 1. 3.

Quam bene Saturno vivebant rege. priusquam
Tellus in longas est patefacta vias
Nondum cæruleas pinus contempserat undas,
Effusum ventis præbueratque sinum.
Nec vagus ignotis repetens compendia terris

Presserat

Prætulerat externâ navita merce ratem.
Illo non rabidus subiit juga tempore taurus,
Non domito frænos ore momordit equus.
Non domus ulla fores habuit, non fixus in agris
Qui regeret certis finibus arva lapis.
Ipsæ mella dabant quercus, ultroque ferebant
Obvia securis ubera lactis oves.
Non acies, non ira fuit, non bella, nec enses
Immiti sævus presserat arte faber.

Huic falcis inventionem tribuerunt antiquorum nonnulli, quoniam ut diximus, vitæ humanioris author fuit Italiam incolentibus, quos plantandi, ac falce metendi rationem docuit. Alii dixerunt eam falcem sibi à matre fuisse datam, cum adversus patrem, & ad liberandos è vinculis fratres armatus fuit, quâ etiam genitalia Cœlo abscidit, quæ postea decidit in Siciliam, quæ ab eâ *Drepanum* dicta fuit, cum δρέπανον Græci *falcem* vocant. Apollonius lib. 4. Argon.

Ἀμφιλαφὴς πίειρα Κερκυραίη εἰν ἁλὶ νῆσος
Ἢ ὑπὸ δὴ κεῖσθαι δρέπανον φάτις, (ἵλατε Μοῦσαι,
Οὐκ ἐθέλων ἐνέπω προτέρων ἔπος) ᾧ ἀπὸ πατρὸς
Μήδεα νηλειῶς ἔταμε Κρόνος.

Fuit Saturnus ad res Venereas maximè propensus; quare illa fabula de eo circumfertur, quòd cùm Philyram Oceani filiam amaret, Opi superveniente, in equum se converterit, ut sub eâ formâ amores suos occultaret. Virgilius Georg. 3.

Talis & ipse jubam cervice effudit equinâ
Conjugis adventu pernix Saturnus, & altum
Pelion hinnitu fugiens implevit acuto.

Ad hanc Saturni fabulam, & ad locum etiam hunc Virgilii adspirasse videtur Prudentius lib. 1. contra Symmachum.

Inde Deos quorum patria spectata sepulchra
Scimus, in ære hebetes informavere minores:
Advena quos profugus gignens, & equina libido
Intulit Italiæ: Thusciis namque ille puellis
Primus adhinnivit, simulato Numine, mœchus.

Sicuti & Arnobius lib. 4. *Senex Saturnus jamdudum obsitus canis, atque annorum vetustate jam frigidus, vestris carminibus indicatur ab uxore in adulterio comprehensus induisse formam feri, & sub pecoris specie hinnitibus evolasse jactatis.* Imo ab hac libidine nomen ei inditum si Macrobio fides; sic enim ille, Sat. 1. 8. *Propter abscisionis pudendorum fabulam etiam nostris eum Saturnum vocitarunt, παρὰ τὴν σάθην, quæ membrum virile declarat, veluti Sathurnum.* Vide si quæ sequuntur. Porro Mythologiam Saturni quod attinet ea peti potest ex Nat. Comite, l. 2. c. 2. Vossius eum Adamum fuisse statuit Theol. Gentili libro 1. cap. 18. Quanquam non negat in eo conservata nobis reliquias quasdam de Patriarchâ Noe. Saturnum vero fuisse Noachum multis argumentis probat eruditissimus Bochartus Phal. lib. 1. cap. 1. Summum inter Planetas locum tenet Saturnus; tardè itaque cursum suum absolvit, nec nisi 30. fermè annis. Huic natura frigida & noxia itaque est. Et Virgilius cum Georg. lib. 1. ait:

Frigida Saturni quo sese stella receptet;

Nocentem etiam intellexit, non frigidam tantum rigentemque, ut Servius interpretatur. Propert. lib. 4.

Et grave Saturni sidus in omne caput.

Lucanus lib. 1.

—— Summo si frigida cœlo
Stella nocens nigros Saturni accenderet ignes.

Idem lib. 10.

Frigida Saturno glacies ——

Cic. lib. 2. de N. D. *Quarum* (stellarum errantium) *tantus est concentus ex dissimilibus motibus, ut cum summa Saturni refrigeret, &c.* Plin. 2. 8. *Saturni sidus gelidæ ac rigentis naturæ.* Unde Ptolemæus ait hujus Planetæ dominante stellâ causam corruptionis fieri κατὰ ψῦξιν. Pers. Sat. 5.

Saturnumque gravem nostro Jove frangimus unà.

Juvenalis Sat. 6.

Hæc tamen ignorat quid sidus triste minetur
Saturni. ——

Saturum, urbs Calabriæ non longè à Tarento. Vide Servium in illud Georg. 2.

Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti.

Ex Stephano possit videri esse scribendum Σατύριον, qui ait esse χώραν πλησίον Τάραντος.

Satyri, Africæ interioris gens vaga, & semifera. Solinus.

Satyri, ex superiore parte homines, nisi quod cornuti capite essent, ex alterâ capri, unde & *Capripedes* Poetis dicti. Habebantur inter Semideos olim, & sylvis præesse credebantur; dicaces, lascivi & ludibundi, itaque & inter Bacchi comites olim habiti fuerunt. Saltationem Satyris dat Virgilius Eclogâ quintâ:

Saltantes Satyros imitabitur Alphesibœus.

Ad quod pertinent versus Horatii 2. Ep.

Ludentis speciem dabit, & torquebitur ut qui
Nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa movetur.

Hinc Moschus Σκιρτηταὶ Σάτυροι dixit. Nonnus lib. 15.

Μιμηλὴν Σατύροισι συνωτίδεσσι χορείην.

Ab eodem lib. 18. Satyri inducuntur ἀελλοπόδες Et lib. 21. Σάτυροι σκιρτητοί. Plura de Satyris vide apud Lud. de la Cerda ad locum Virgilii supra productum. Cæterùm an feri hujusmodi homines inventi unquam sint, quæri potest. Plutarchus in Syllâ auctor est, revertente Syllâ in Italiam contra Marium dormientem Satyrum, qualem plastæ pictoresque adumbrant, captum adductumque ad Ducem: tentatumque per interpretes varios, edisse vocem quidem, non tamen humanam, sed ex hinnitu agni balatuque hirci confusam. D. Hieronymus in vitâ Pauli Eremitæ scribit S. Antonium inter quandam saxosam convallem incidisse *in quendam haud grandem homunculum, aduncis naribus, fronte* (ita describit) *cornibus asperatâ, cujus extrema pars corporis in caprarum pedes desinebat. Interrogatum, quis esset, respondisse: Mortalem esse, & unum ex accolis Eremi, quos vario delusa errore gentilitas Faunos, Satyrosque & Incubos vocans colat; legatione fungi gregis sui, precarique, ut pro eo communem Dominum deprecetur, quem pro salute mundi venisse cognoverint, &c.* Finitâ narratione subjungit Hieronymus: *Hoc ne cuiquam ob incredulitatem scrupulum moveat, sub rege Constantino, universo mundo teste, defenditur. Nam Alexandriam istiusmodi homo vivus perductus, magnum populo spectaculum*

prabuit. & postea cadaver exangue, ne calore æstatis dissiparetur, sale infuso, Antiochiam, ut ab Imperatore videretur, allatum est. Hæc ille: Sed rectè Casaubonus lib. 1. de Poësi Satyrica cap. 2. statuit, quicquid de Satyris legimus, ex Poetarum, pictorumque fingendi licentiâ originem ducere: nihil hujus revera in rerum naturâ existere: aut si quid visum hujusmodi fuerit, vel illudentis Dæmonis phantasma, vel Naturæ lusum fuisse. Nam, ut est procax Natura, potest quandoque hominem cornutum, forte & capripedem producere: sed totos greges, & genus hujusmodi legitimum create, de quo ille Antonianus Satyrus referebat, verisimile non est. Atque si dentur maximè, non voce humanâ tamen, sed belluinâ, ut ille à Syllâ captus Satyrus, loquerentur, nec nostrum sermonem intelligerent, degentes perpetuò inter feras. Jam remoti ab omni consortio penitus & literarum, disciplinæ, quam Dei, quam humanarum rerum habere possunt notitiam, ut sciant quid Christiani credant, ac sperent, quid erret, colatque Gentilitas? Profectò aut figmento inani deceptus Hieronymus fuit, temerè credens, aut spectro illusus Antonius. Jam ille ad Constantinum allatus Satyrus, procul omni dubio monstrum fuit, in quo lusit Natura. Plutarchus autem non affirmat, sed refert famam. Φασὶ enim ait, i. e. *dicunt*, vel *ferunt*: Quo fere uti solent Historiarum conditores, cum de iis loquuntur, de quibus ipsi dubitant. Ælianus *Satyros* deducit ἀπὸ τ̃ σκωμμάτων, quia essent dicacissimi. Alii à salacitate, quam σάθη. veteres dixere: Huc pertinet, quod Satyri arrecto semper pene pingebantur, indicio paratæ libidinis. Aretæus Cappadox medicus. lib. 2. cap. 12. Οἱ Σάτυροι τ̃ Διονύσου ἱεροὶ ἐν τῇσι γραφῇσι ἐ τοῖσι ἀγάλμασιν ὀρθὰ ἔχουσι τὰ αἰδοῖα. Cedrenus vero: ὅτι σημαίνει τὸ Σάτυρος ὄνομα κ̄ τὴν Βοιωτῶν γλῶτταν τὸ εἰς ἄλλο σῶμα χωρῆσαι εὐπαλίστερον. Non absurde vero (quoniam antiquissima quæque Græcorum verba Hebraicæ sunt originis) aliquis putet Σατύρους quasi סתורים *Saturim* esse dictos qui in speluncis & montibus latere putabantur, unde in hominum conspectum raro venirent.

Satyrus, Peripateticus vitam Philippi elucubrasse dicitur ab Athenæo lib. 6. Alia etiam scripsit, de quibus Voss. Hist. Gr. pag. 411.

Satyrus, *Saturus*, vel ut alii volunt *Zathrus*, frater Clearchi Heracleensium tyranni, qui & ipse post fratris obitum tyrannidem occupavit. *Justin.* Vide & *Phot.*

Satyrus, Spartaci filius, rex Bospori, moritur Olymp. 96. anno 4. cum regno an. 14. præfuisset. *Hoffm.* ex *Diod.*

Satyrus Peripateticus, βίους scripsit, quos non Athenæus solùm celebrat, lib. 13. sed & Hieronymus præfatione libri de scriptoribus Ecclesiasticis, ubi Satyrum hunc virum doctum appellat, in vitis istis erat βίος Φιλίππου, cujus mentio apud Athenæum lib. 6. scripsit & περὶ χαρακτήρων, unde asoti hominis characterem idem citat, l. 4. Laudat & Satyrum Laertius in Socrate, Empedocle & alibi. Idem an alius hujus nomine historiam condidit de populis Alexandriæ. Videndum etiam an non & idem sit Satyrus qui de priscis fabulis commentarium reliquit, cujus meminit Dionys. Halicarn. l. 1. Aulius Σάτυρος ὁ τοὺς ἀρχαίους μύθους συναγαγών. Satyrum poetam quoque de gemmis & lapidibus scripsisse cognoscimus ex Plin. l. 37. c. 2, 6, 7. Idem etiam Satyri architecti meminit, l. 36. c. 9.

Savanarola, Hieronymus, Ferrariæ natus, Ann. 1452. Monachus Dominicanus, floruit sec. 15. Eloquio, pietate, & eruditione nulli secundus, atque ob has dotes cunctis gratissimus. Vir imprimis divini zeli, Florentiæ, acriter abusus Papales taxavit, in Alexandri VI. hominum spurcissimi, flagitia liberè invectus Carolum VIII. divino spiritu, ad reformandam Ecclesiam, nomine Dei, incitavit, pœnas gravissimas ni id faceret, comminatus. Sanè Carolo Romam accedente, muri Urbis & Arcis Adrianæ, in quam Papa se abdiderat, quasi invitantes, suâ sponte, conciderant. Sed is nihil egit, ideoque domum reduci, primò filius ereptus, tum ipse, ut Savanarola prædixerat, subitâ morte concidit. Philipp. Comin. *de bello Neap. lib. 2. & lib. 3. ac 5.* Hic vir insignis, tandem porrò concionari prohibitus, cùm, Deo potiùs quam hominibus obediendum esse sentiens, nihilominus pergeret, in vincula conjectus, & acerbis quæstionum cruciatibus excarnificatus, jussu Alexandri VI. pauloque post, cum sociis duobus, Sylvestro Florentino & Dominico de Pisis, Ordinis Prædicatorum, Florentiæ laqueo suffocatus & crematus est, an. æt. 46. An. C. 1498. Hic inter metuendos carceris horrores, & imminentis supplicii angustias, scripsit meditationes in Psalm. 30. & 51. verbis vivis, ut Sixtus Sen. *in Bibl. S.* ait, animatis sententiis, & Spiritus fervore flagrantissimis. Item de triumpho crucis. &c. Vaticinatus est idem de vastitate Florentiæ, Romæ & reformatione Ecclesiæ, &c. A Johanne Fr. Pico Mirandulano & Marsilio Ficino defensus, & tanquam Propheta celebratus. Ejus meminit præfatus Cominæus *lib. 3. de bello Neap.* ubi suum cum illo colloquium recitat, & *l. 5.* ubi de extremo ejus supplicio agit, V. & *lib. 8. cap. 19.* Guicciard. *Hist. 3.* Beza *de Viris illustr.* Paul. Jov. *in elog.* Sixtus Sen. *Bibl. lib. 4. &c.* Extant præter *Meditationes* supra memoratas, *Commentarii in Ps. 50. 70. 79. Sermones in Ezechielem Ital. in Amos, Haggæum, &c. Expositio orationis dominicæ, &c.* V. Catal. Oxon. Crowæi *Elenchum, &c. Hofm.*

Savaria, *Muer* Lazio & Heroldo, flu. Norici per Stiriam fluens in Danubium. *Savaria* vero op. Pannon. super. urbs est Stiriæ primaria, vulgò *Gratz*, 17. leuc. à Viennâ in Austr. recedens: licet Lazius *Leybnitz* esse putet, à Græcio (*Graitz*) 4. leuc. in occ. distans.

L. *Saufeius*, Pomp. Attici æqualis, de quo ita Cor. Nep. in vitâ Attici. L. Saufeii equitis R. æqualis sui, qui complures annos studio ductus Philosophiæ Athenis habitabat, habebâtque in Italiâ pretiosas possessiones, cum Triumviri bona vendidissent, consuetudine eâ quâ tum res gerebantur; Attici labore atque industriâ factum est, ut eodem nuncio Saufeius fieret certior, se patrimonium amisisse & recuperasse.

Saufeius (quibusdam *Saufellus*) Trogus, Seneca in Claudii Apocoloc. M. Helvium Trogum vocat, unus ex consciis Messalinæ adulteriorum, Narcissi jussu ad supplicium tractus.

Savo, vulgo *Savona*, urbs Liguriæ inter Genuam & Albingaunum. *Savo*, item *Saone*, teste Sanfelicio, flu. Campaniæ inter Sinuessam & Vulturnum in

mare

mare delabens. Plin. 3. 5. Hujus mem. Papinius Sylv. lib. 4.

Et Linterna palus, pigerve Savo.

Sauromaces, rex Hiberorum auctoritate Romanâ factus, à Sapore Persarum Rege regno exuitur & in ejus loco Aspacures sufflectus, inter quos postea conventum est ut regnum dividatur. *Am. Marc.*

Sauromata, pop. Septentrionales, qui & *Sarmata* dicuntur, quorum alii Asiatici sunt, alii Europæi. Tanai. flu. discreti. Vide *Sarmatia*. Juven. Sat. 15.

———Sauromataque truces.

Idem Sat. 2.

Ultra Sauromatas, &c.

Ubi vetus Scholiastes: *Sauromata Sarmata ultimi ultra Pontum sunt, vicini Amazonum, unde Sauromatides* (ita δίγχω emendat Reugersius) *appellantur.* Amazonas quoque *Sauromatidas* dictas, testantur Eustathius Dionysii interpres, Stephanus & Plato de L L. lib. 7. De his Hippocrates lib. de aëre, locis & aquis, Sect. 3. *In Europâ, inquit, est gens Scythica, quæ Maotin paludem incolit, & à reliquis plurimùm differt, Sauromata appellantur. Horum fœmina equitant, arcu utuntur, atque ex equo jaculantur, & cum hostibus bellum gerunt, quoad virgines existunt. Nec ante virginitatem deponunt, quàm tres hostes interfecerint, neque prius cum viris congrediuntur, quam Sacra Deo patrio more peragerint. Quod si qua virum sibi delegerit, equitatu soluta est, nisi communis expeditionis necessitas ingruat. Dextram autem mammam non habent. Puellis enim adhuc infantibus ferro ad id fabricato, & candente dextra mamma admoto, eam exurunt, ut ne incrementum capiat, sed ad dextrum humerum & brachium omne robur & copia transmittatur.*

Sauros, latro qui cum viatoribus & accolis infestus foret, ab Hercule trucidatur. Διαβάντων δὲ πλησίον Ἐρύμανθον κατὰ τὴν Σαύρου καλουμένην δειράδα, τοῦ Σαύρου τὸ μνῆμα ἐστὶν ἱερόν ἐστιν Ἡρακλέους. ἐρείπια ἐφ' ἡμῶν. λέγουσι δὲ, ὡς ἐδοντόρους τε καὶ ἀδικοῦντας ὁ Σαῦρος ἐκακούργει, πρὶν ὁ τοῦ Διὸς Ἡρακλῆς τὴν δίκην ἐπέθηκεν. Paul. Eliac.

Saus, *Savus*, Ptol. Sol. *Sabus* Trogo, flu. Norici ex Ocrâ monte profluens à Villaco 3. leuc. per Carniolam in ort. & per Saviam Pannoniam longo tractu in Danubium ad Taurunum urb. fluens. Claudian. de laud. Stiliconis lib. 2.

Pannonius, poterque Savi, qui clausa tot annis,
Opida laxatis ausus jam pandere portis, &c.

Saxa (sive ut aliis placet Casca) Decidius, legatus Antonii à Pacoro Parthorum duce victus, ne veniret in potestatem à gladio suo impetravit.

Saxo, Grammaticus Scalandicus, Rotschildensis in Daniâ Ecclesiæ præpositus, ad Andream. Daniæ episcopum, historiam scripsit libris sexdecim in qua non pauca sunt fabulosa, ut haud cuncta recipi debeant ἀδιακρίτως, quo nomine & a Scaligero culpatur. Quod ad dictionem attinet, tanta est ejus elegantia, ut ætatis illius captum planè excedat. Unde Erasmus in Ciceroniano suo sic de eo scribit: *Dania nobis dedit Saxonem Grammaticum qui sua gentis historiam splendidè magnificéque contexuit.* Quibus subjungit: *Probo vividum & ardens ingenium, orationem nusquam remissam aut dormitantem, tum miram verborum copiam, sententias crebras, & figurarum admirabilem varietatem, ut satis admirari non queam, unde illâ ætate homini Dano tanta vis eloquendi suppetierit.*

Saxonia, *Sachsen*, pars ampla Germ. quæ dupliciter sumitur, vel latè, vel strictè. I. Late sumpta complectitur, 1. Saxoniam infer in quâ Ducatus Brunsvicens. Luneburgens. Magdeburgens. Bremens. Megalopolitanus, Holsatiæ, & Lavemburgensis; Principatus Ferdens. & Halberstadiens. & Episcopatus Hildesheimensis: estque inter Westphaliam ad occ. Saxoniam super. ad ort. & merid. & mare Balticum cum Jutiâ ad Bor. 2. Saxoniam super. quæ continet Marchiam Brandeburgicam, Pomeraniam, Thuringiam, Misniam, Ducatum Saxoniæ, & Principatum Anhaltinum. Terminatur ab Orient. Poloniæ regno, & Lusatia à Sept. mari Baltico, ab occ. Saxonia infer. & à merid. Franconiâ & Bohemiâ 2. strictè sumpta seu propria & Electoralis, prov. est parva Germ. in Saxoniæ sup. Circulo, versus Albim fluv. inter Lusatiam ad ort. Marchiam Brandeburgicam ad Bor. Principat. Anhaltinum ad occ. & Misniam ad meridiem. Populi Saxones de quibus jam dicendum.

Saxones, Germaniæ populi. Ex veteribus eorum primus Ptolemæus meminit, qui Aurelii ætate fuit. Hic easdem Saxonibus sedes tribuit, quas Tacitus Fosis, ut hi cum illis iidem putandi, nisi *Fosorum* vox apud Tacitum corrupta, quæ Cluverii opinio est, Ant. Germ. l. 3. c. 21. Unde nomen inditum non constat. Qui a *Sacis* Asiatico populo & appellationem & originem repetunt, æquè ineptiunt, atque qui *Misnios* à *Mysis* derivant. Nec audiendi, qui à duritie & truculentiâ, quasi *Saxei* essent, deducunt: namque quis credat Germanicam gentem à Latio sibi appellationem petiisse? Wittichindus Corbeiensis lib. 1. Annal. refert, Saxonibus olim magnorum cultellorum (ut ipse loquitur) usum fuisse, quibus usque hodie Angli utuntur, progenies Saxonum. Cultellos autem illos *Sahs* appellatos. Cùm itaque inter eos & Thuringos ad dirimendas armorum disceptationes, quibus invicem hactenus commissi fuerant, constitutus dies esset, quo convenirent ex utraque parte inermes, Saxones accinctos cultris sub sagis dicto loco & tempore adfuisse, & opportunitatem nactos Thuringos inermes ac imprudentes strictis cultellis adortos ad unum omnes confecisse. Hinc factum, ut ab hâc memorabili strage, quam cultris illis, quos *Sahs*, ut diximus, appellabant, obtinuerant, *Saxonum* nomen sibi acquirerent. Reinerus autem Reineccius Commentatione de Saxonum origine quam Apologiæ instar Joanni Bodino opposuit, nomen gentis à vocabulo *Sache* fortassis dicendum existimat; qu. judices ac disceptatores, nempe à justitiæ laude, & judiciorum æquitate.

Scaa, urbis Trojanæ porta, ubi Laomedontis erat sepulcrum, ita (ut Grammaticis placet) quod ad sinistrum, h. e. occidentale urbis latus sita esset. In Augurum enim disciplinâ, quæ ortum spectant, dextra, quæ occasum, sinistra dicuntur, Strabo tamen lib. 12. videtur sentire *Scaa* portæ nomen à *Scais* Thraciæ populis sumptum fuisse, cum quibus Trojanos multa nomina communia habuisse ostendit. Virgil Æn. 5.

——— Arentem Xanthi cognomine rivum
Agnosco Scaaque amplector limina porta.

Alibi plurali numero extulit:

———*Tum Scaeas Juno saevissima portas.*
Hausit ex Homero, apud quem loco non uno:
Ἀντὰρ ἐπεὶ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο.
Propertius lib. 3.
Nec referam Scaeas, & Pergama Apollinis arces.
Homerus Iliad. Χ.
Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι.
Plautus in Bacchidibus scen. 9. act. 4.
Ilio tria audivi fuisse fata, quae illi forent exitio:
Signum ex arce si periisset: alterum etiam est Troili mors:
Tertium cum portae Scaeae lumen superum scinderetur.

Scaea, una ex filiis Danai, Archandro nupta. Ἀρχιτέλης ἠγάγοντο Δαναοῦ γαμβροί, καὶ Ἀντομάτην μὲν Ἀρχιτέλης, Σκαιὰν δὲ ἔλαβεν Ἀρχανδρος. Pauf. Achaic.

Scaeva, miles Caesaris fortissimus, qui apud Dyrrachium magnâ Pompeianorum manu oppugnatus, multisque vulneribus acceptis, adduci tamen non potuit, ut castelli sibi commissi custodiam desereret. Lucan. l. 6.
Scaeva viro nomen: castrorum in plebe merebat
Ante feras Rhodani gentes: ibi sanguine multo
Promotus Latiam longo gerit ordine vitam. &c.

Scaeva, gladiator pugnandi peritiae praefidens cum Commodo Imp. congreditur.

Scaeva Memor, Poëta sub temporibus Titi & Domitiani, cujus opera sunt deperdita; ejus meminit Martialis. l. 11. ep. 10.
Contulit ad Satyras ingentia pectora Turnus
Cur non ad Memoris carmina? frater erat.
Et eod. lib. ep. 9. Statuam ejus celebrat, quam quidam ob Tragici sui carminis praestantiam (Tragoedus autem erat) in Apollinis bibliothecam receptam fuisse, dicunt, atque ut opinionem suam adstruant, in hoc epigrammate pro *Apelleâ* codd. vulg. *Apollineâ* legendum contendunt:
Clarus fronde Jovis, Romani fama Cothurni,
Spirat Apelleâ redditus arte Memor.
Fulgentius Planciades ex Memoris Tragoediâ *Herculem* citat haec verba; *Ferte suppetias, optimi comites* Non praetereundum Jos. Scaligerum in eâ suspicione fuisse, Tragoediam Octaviam, quae Senecae tribuitur, esse Scaevae Memoris. Voss.

Scaevola, Q. Mutii cognomen, quod assecutus est ex quo sibi dextram quae in Porsena rege occidendo erraverat, exussisset, unde sinistrâ solâ utebatur, quam Graeci σκαιὰν vocant. Manil. l. 1. 777.
———*Necnon & Scaevola trunco*
Nobilior.———
Vide Mutius.

Q. Mutius *Scaevola* alter, Pontifex Maximus & divini humanique juris (Velleii verba habes) auctor celeberrimus; qui Asiam tam sanctè & tam fortiter obtinuit, ut Senatus deinceps in eam provinciam ituris magistratibus exemplum atque formam officii decreto suo praeponeret. *Val. Max.* Homo omnium, & disciplina juris civilis eruditissimus, & ingenio prudentiâq; acutissimus & oratione maximè limatus atque subtilis, atque, ut ego soleo dicere, jurisperitorum eloquentissimus, eloquentium jurisperitissimus. *Cic. de Orat.* Damasippi Praetoris jussu ante simulacrum Dianae trucidatus

Scaevola, Orator insignis, ab Ammiano Marcellino inter illos memoratus, qui post exercitus prosperrimè ductos, post victorias & trophaea civilibus stipendiorum officiis meruerunt: laureasque fori speciosis certaminibus occupantes, summis gloriae honoribus fruebantur.

Barth. *Scala*, Florentiae natus 1424. ubi etiam obiit. Vexilliferatus honore insignis fuit, ut de eo Paulus Jovius ait. Condidit libris 20. Historiam Florentinam ab origine urbis ad An. 1450. sed morte praeventus quinque tantùm libris ultimam manum imposuit. Signat hoc opus Ugolinus Verinus, l. 11. illustratae Florentiae:
Scala quoque historias & Lydia gesta leonis
Explicat Hetrusci———
Etiam literis commisit vitam Vitaliani Borromaei, quam Petro Medici inscripsit. Adhaec orationem reliquit ad Papam Innocentium VIII. filiam habuit Alexandram Graecis Latinisque literis excultam, celebri Poetae Michaeli Marullo nuptam.

Scalabis, *Scalabiscus*, Ptol. *Julium praesidium*, & *Scalabitanus conventus*, Plin. Colon. & urbs olim Lusitaniae ad Tagum fluv. ab Ulyssipone 13. leuc. in ort. Toletum versus. Hodie *Santaren* (à D. *Irene* virgine ibi martyrium passâ nomen habens) op. amplissimum, à Christianis ingenti Maurorum clade recuperatum. A. D. 1184.

Scala Annibalis, pars mont. Jovis eminentior in orâ Hisp. citer. seu Catalauniae. *Monjui* Varrerio, *Costa de Garaff* aliis inter Barcinonem & Emporias.

Scaldia, ins. Zelandiae, à praelabente *Scaldi* fluv. sic dicta.

Scaldis, *Scaldium* Caesari, *Tabuda* Ptolemaeo, vulgò *Scheld*, flu. max. Belgii in Veromanduis oriens, ac inter Artesiam & Hannoniam per Flandriam & Brabantiam, in Oceanum infra Antverpiam decurrens. Ejus meminit Plin. 4. 17. Vide Cluver. Germ. Ant. pag. 451.

Scaldis, pons. urbs Belgii, Hannoniae praecipua, ad Scaldem. flu. inter Cameracum & Montes 7. leuc. vulgò *Valenciennes*.

Mastinus *Scaliger*, primus è Scaligerorum familiâ qui Veronae dominium tenuit, cui sc. communi consensu cives praefecturam perpetuam detulerunt, qui discordiis in praesens consopitis, initium illi imperio dedit, quod deinde per multos duravit annos. A. C. 1262.

Scaliger Julius Caesar, Criticus, Poëta, Medicus & Philosophus insignis, magnum sibi in orbe nomen peperit, seculo praet. Hunc Italia genuit, educavit Germania, Gallia ad mortem usque tenuit. Natus Anno 1484. in castro *Ripae*, territorii Veronensis, ex Principibus de la Scala, priscis Veronae, aliorumque in Italiâ locorum Dominis, oriundum se probavit: adversarium irreconciliabilem sensit Hieronymum Cardanum, Medicum Mediolan. cujus de Subtilitate librum refutavit. Arma diu cum gloria gessit, sed inprimis ad studia natus est, ingeniorum Aquila. Obiit Agini in Aquitania, Anno 1558. aetat. 75. Pater Sylvii Medici, & Josephi Justi, paternae gloriae & eruditionis haeredum. Scripsit Poëticam, opus admirandum: Epistolas & Orationem: Poëmata, Commentarios in Aristotelem,

lem, & Theophrastum: plurimos de Medicinâ tractatus: de Causis Ling. Latin. Testimonia de Gente Scaligera: Exercitationum Exoticarum lib. 15. &c. Gloriæ cumulus purioris doctrinæ professio fuit. Scævola *Elog lib* 1. Lips. *in Epistol.* Van der Linden *de Script. Medic.* Justus *in Chron. Medic.* Quenstedt. *de patr. Doctor. &c. Hofm.*

Scaliger Josephus Filius, vir undequaque doctissimus, de quo Casaubonus Præfamine Opusculorum Scaligeri. Nihil est quod discere quisque vellet quod ille docere non posset: nihil legerat (quid autem ille non legerat?) quod non statim meminisset? nihil tam obscurum aut abditum in ullo vetere Scriptore Græco, Latino, vel Hebræo, de quo interrogatus non statim responderet. Historias omnium populorum, omnium ætatum, successiones imperiorum, res Ecclesiæ veteris in numerato habebat; animalium, plantarum, metallorum, omniumque rerum naturalium proprietates, differentias & appellationes, tam veteres, quam recentes tenebat; accuratè locorum situs, provinciarum fines, & varias pro temporibus illarum divisiones ad unguem callebat; nullam disciplinarum scientiarumq; graviorum reliquerat intactam, linguas tam multas tam exactè sciebat, ut vel si hoc unum per totum vitæ spatium egisset, digna res miraculo potuerit videri; quam mirabilem loquelarum varietatem, ita Scriverius elegantissimè descripsit,

——— *Eruditione*
Idumæus, Arabs, Syrusque & Indus;
Chaldæus simul, Æthiopsque civis;
Quemque Achæmenii suum vocarent,
Pelasgus simul & simul Latinus,
Et Graius vetus & quotidianus;
Et Thuscus simul & simul Britannus,
Et quid altera secula obstupescant
Hispanus simul, & simul Batavus.

Adeo ut meritò Adr. Tur. Ep. ad Jo. Meursium eum appellet *Portentosi ingenii juvenem.* De quo Jul. Cæsar Bulingerus Doctor Sorbonicus & in Pisanâ Academiâ Professor, lib 12. Hist. sui Temp. *Sequutus est annus millesimus sexcentesimus nonus Jos. Scaligeri morte feralis: quo nostra ætas neminem majori ad literas genio, ingenioque tulit, & fortè antecacta secula parem omni doctrina genere non habuerunt.*

Scamander, vel *Scamandrus* Homero, Herodoto, Qu. Calabro ac Ptolemæo, fluv. Mysiæ in Asiâ apud Hellespontum ex Idâ monte profluens, quem Hesiodus θεῖον Σκάμανδρον, vocat. Ante *Xanthus* dicebatur, quod & Homerus innuit cùm ait:

Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

Suo more vetustiorem appellationem Diis, recentiorem hominibus assignavit. Ab exercitu Xerxis epotus fuit, authore Herodoto. In hoc fluvio sponsæ jam nupturæ se abluebant, his verbis eum invocantes: Λαβέ μου, Σκάμανδρε, τὴν παρθενίαν. Quâ occasione usus Cimon quidam Atheniensis: cum generosæ puellæ amore teneretur, quæ jam viro desponsata erat in Scamandri virgultis sese occultavit, caputque arundine coronavit; cumque illa ex more lavaretur, carmenque solenne caneret Scamandrum, ut virginitatem suam acciperet invocans, Cimon à virgultis prosiliens: Ego verò, inquit, ac ipso lubens, virginemque in rijam sustulit, ubi & vitium ei obtulit. Videre poteris hâc de re plura in Epp. Æschinis hujus flu. mem. Catullus de nuptiis Pel. & Thet.

Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri,
Quæ passim rapido diffunditur Hellesponto:
Cujus iter cæsis angustans corporum acervis
Alta tepefaciet permistâ flumina cæde.

Achilles ipse apud Atticum ἐπὶ ποταμῷ μάχῃ.

Scamandriam undam, auctam falso obtexi sanguine,
Atque acervos alta in animi corpore explevi hostico.

Xanthus ipse ad Hom. Iliad. φ.

Πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
Οὐδέ τί πῃ δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν
Στεινόμενος νεκύεσσι.

Virg. Æn. 5.

——— *Cum Troja Achilles*
Exanimata sequens impingeret agmina muris,
Millia multa daret letho, gemerentque repleti
Amnes, nec reperire viam, atque evolvere posset
In mare se Xanthus. ———

Horat. Ephod. 13.

Te manet Assaraci tellus, quam frigida parvi
Findunt Scamandri flumina, Lubricus & Simois.

Duos fontes habuisse innuit Poeta, Iliad χ.

Δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος·
Ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίγνεται ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
Ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
Ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασι
Καλοὶ λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
Πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι, καλαί τε θύγατρες,
Τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.

Scamon Mitylenæus, lib. edidit de rerum inventione, qui citatur à Clem. Strom. 1. Item ab Athenæo libro 14. Aliquanto post legas apud eundem Σκάμων ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων. Sed priorem lectionem probat Suidas, cum ait: Σκάμων ὄνομα κύριον. Voss.

Scandia, vulgò *chetland*, ins. Oceani Britannici, seu Germanici, inter Orcadas ad occ. & Scandinaviam ad ort. Norvegis parens. *Scandia* quoque pars Scandinaviæ Australis è reg. Silandiæ ins. in ort. recedens, vulgò *Schonen.*

Scandia, ins. plures sinûs Codani, Cimbricæ Chersoneso ad ort. adjacentes. Ptol. cui 4. sunt, quarum maxima nunc *Gothland* contra ostia Vistulæ; sed apud Melam sunt septem.

Scandinavia, quæ & *Scandia*, (licèt Scandia sit portio Scandinaviæ inter Norvegiam & Sueciam in sinum Codanum porrecta) & *Basilia* Diodoro, & *Baltia* Pytheæ, teste Plinio, non ins. ut credidit idem Plinius sed penins. maxima Septentrionalis inter mare Balticum ad Austr. quo à Germaniâ separatur, & Oceanum Septentrionalem, in plures regiones divisa ac 3. continens regna Norvegiæ, Sueciæ & Gothiæ. *Vagina gentium* a Jornande dicitur.

Scaptesyla, urb. parva Thraciæ è reg. Thasi. Steph. Corruptè vulgò legebatur olim *Scaptensia*, apud Lucretium, lib 8 v. 810. Tu autem lege,

Qualeis expirat Scaptesula subter odores.

Festus, *Scaptensula* (lege Scaptesula) *locus ubi argentum*

tum foditur in Macedoniâ, dictus à fodiendo: nàmque Græcè σκάπτειν effodere dicitur.

Scaptia, op. Latii, à quo *Scaptia tribus* Plin. 3. 5. Erat autem inter Soram & Fabrateriam. Populi *Scaptenii* Halicato. Silius lib. 8. *Scaptia pubes*.

Scardo, *Scardona* Ptol. *Scardo* adhuc, teste Nigro cum Volaterrano, urbs Liburniæ marit. in Dalmatiæ confin. inter Jaderam ad occ. & sicum ad ort. 12. m.p. Pop. *Scardonitani* Plinio. Ibi *lacus Scardonius*, vulgò *Proclian*.

Scardona, inf. Illyrici, Liburniæ oræ adjacens. *Mal Consiglio* Villanovano.

Scardus, *Scodrus* Livio, inter Dalmatiam & Mœsiam infer. Ptol. *Marinas* Barletio.

Scarphia, *Scarphe* Straboni op. Locrorum Epicnemidiorum in Achaiâ, in Phthiotidis confin. apud ostia Boagrii fluv. *Bondoniza* Moletio. Seneca in Troadibus:

Bessan, & Scarphen; Pylon an senilem?

Hinc illud:

Βησσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,

Scarphe & *Scarphia* Eustathio eadem; quem falli putat Delrius, quia, secundum illum, una est *Scarphia* Locrorum distincta à *Scarphe*, de quâ Pausan. in Corinthiacis & Achaicis. Alia *Scarphia* Bœotiæ Straboni. Quod autem Seneca Pylon *senilem* dixerit, idem est quod Ovidius de eâdem urbe:

Nos Pylon antiquam, Neleia Nestoris arva, &c.

Scarponna, op. olim, nunc pag. Gall. Belg. in Lotharingiâ inter Tullum & Metas. *Scarpaigne* Ortelio.

Scatinia lex, à *Scatinio* latore nomen accepit, quâ præposteræ Veneris usus coercebatur. Juv. Sat. 2.

Quod si vexentur leges ac jura, citari
Ante omnes debet Scatinia.

Alii legunt *Scantinia*.

Scaurus. cognomen familiæ Romanæ. Propriè autem *Scaurus*, Græcè Σκαῦρος, qui talos pedum extantes habet porrectos. Unde Horatius, Serm. 1. Sat. 3.

——— *Scaurum pravis fultum male talis.*

Ubi vetus Schol. eum interpretatur, *qui talos distortos & diversos habet*. Qui & Scambus est. Vet. Gloss. *Scaurus*: σκαμβὸς, σκελλὸς, στρεβλόπους. Ex hâc familiâ fuit Æmilius Scaurus, nobilis, at pauper, qui eloquentiâ suâ gloriam peperit. Consul Ligures domuit, atque triumphavit: Censor viam Æmiliam stravit, pontem Æmilium fecit & carbonariam ob paupertatem exercuit. Scaurum filium suum, teste Frontino, quòd in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit; adolescens autem verecundiæ ignominiâ pressus, mortem sibi conscivit. Plinius in Nat. Hist. dicit eum principem fuisse civitatis, & Marianarum rapinarum socium. Idem Plin. rursum de eo: *Scaurus*, inquit, *à Vario Tribuno plebis repetundarum accusatus, & absolutus*. Sallustius in Jugurthino: *Scaurus, homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callidè occultans, cùm esset vir Consularis, & in Senatu princeps, ab eo mittitur ad Jugurtham, orator, ut eum ab oppugnatione Cirtæ, & obsidione Adherbalis amoveret.*

Scaurus, alter superioris fil. de cujus Ædilitate Plinius, lib. 34. cap. 7. *In M. Æmilii Scauri Ædilitate 3. millia signorum in scenâ tantum fuere temporario theatro.* Idem 32. 6. *Trecentas LX. columnas M. Scauri Ædilitate ad scenam theatri temporarii, & vix uno mense futuri in usu viderunt portari silentio legum*, Idem cap. 15 ejusdem libri: *Theatra duo juxta fecit amplissima è ligno cardinum singulorum versatili suspensa libramento: in quibus utrisque antemeridiano ludorum spectaculo edito inter sese aversis, ne invicem obstreperent scenæ, & repente circumactis, ut contra starent, postremo jam die, descendentibus tabulis, & cornibus inter se coeuntibus, faciebat amphitheatrum, & gladiatorum spectacula edebat, ipsum magis auctoratum pop. Romanum circumferens. Quid enim miretur quisque in hoc primum? inventorem an inventum? artificem, an auctorem? ausum aliquem hoc excogitare, an suscipere? parere, an jubere? Super omnia erit populi furor, sedere ausi tam infidâ instabilique sede. En hic est ille terrarum victor, & totius domitor orbis, qui gentes & regna diripit, jura externis mittit, Deorum quadam immortalium generi humano portio, in machinâ pendens, & ad periculum suum plaudens. Quæ vilitas animarum ista, aut quæ querela de Cannis! quantum mali potuit accidere! Hauriri urbes terræ hiatibus, publicus mortalium dolor est: ecce pop. Rom. universus, velut duobus navigiis impositus, binis cardinibus sustinetur, & seipsum depugnantem spectat, periturus momento aliquo luxatis machinis*, &c.

Scaurus, Aurelius legatus, à Cimbris fuso exercitu captus est, & cùm ad consilium ab his evocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eò quòd diceret Romanos vinci minimè posse, à Bolo rege, feroci juvene interfectus est. Livius.

Scaurus, qui & *Terentius Scaurus*, grammaticus. Capitolinus in Vero: *Audivit Scaurum grammaticum Latinum, Scauri filium, qui Grammaticus Adriani fuit.* Ejus mem. Gellius lib. 11. cap. 15.

Mamercus Scaurus, insignis nobilitate & orandis causis, vitâ probrosus, inquit Tacitus Annal. 6. De probrosâ ejus vitâ lege Senecam, lib. 4. de Benef. c.31. aut potius non lege impuritatem hominis & ἄῤῥητον μῦσος. Notat eum brevi stigmate Tertullianus de Pallio: *Dabo catharticum impuritate Scauri, & alea Curii, & vinolentia Antonii.* Sub Tiberio, etsi alio crimine periit, & familia Scaurorum in eo est extincta. Sen. Suas. 2.

Scena, urbs Ægypti apud Nilum. Anton. pop. *Scenita*.

Scenita, Arab. Petrææ gens. Plin. Solinus cap. 37. *Verum hac Arabia procedit ad usque illam odoriferam ac divitem terram, quam Catabanes, & Scenitæ tenent. Arabes nobiles monte Casio: qui Scenitæ causas nominis inde ducunt, quod tentoriis succedunt, nec alias domos habent.* Ubi, sis vide Salmasium in Plin. Exerc. pag. 483.

Scheria, dicta est Phæacia, sive *Corcyra*, eò quòd Ceres metuens, ne fluvii ex continente influentes continenti eam adjungerent, Neptunum rogavit, ut amnes averteret, quo facto *Scheria* vocata est. Steph. Meliùs Bochartus deducit à Phœnicio סחרא *Schara*, quasi *emporium* dixeris, aut *negotiationis insulam*. Talis enim à Poeta describitur. Odyss. 5.

Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς, οὐδὲ φαρέτρη,
Ἀλλ᾽ ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες ἐῖσαι

Ἧσιν

Ἠιὼν ἀγχιπόρθμοι, πολλοὶ πρῶνες θάλασσαι.

Schinussa, ins. parva maris Ægæi, una Sporadum, inter Melon. & Jon. Plin. 4. 12. Stephano est insula Phocica, vel Phocææ adjacens.

Schœnus, *Schœno* adhuc, portus Peloponnesi ad sinum Saronicum, & ad Isthmum, ubi is angustior, à Cenchreis 40. stad. in bor. *Schœnus*, item pagus à Thebis 50. stad. cum flu. cognomine. Est & *Schœnus*, *nuntis*, teste Stephano, regiuncula à *Schœneo* patre Atalantes dicta, & flu. Arcadiæ, & alter apud Athenas fluens, teste Strabone. *Schœni* meminit Papinius Theb. 7.

Qui breve litus Hyles, Atalantaeumq; superbi
Schœnon habent.———

Sciapodes, vel *Sciopodes*, pop. Æthiopiæ, q. d. *umbripedes*. Plin. 7. 2. ex Ctesiâ hominum genus esse scribit qui Monosceli vocantur, singulis cruribus miræ pernicitatis ad saltum; eosdem *Sciapodes* vocari, quòd in majori æstu humi jacentes resupini, umbrâ podum se protegant.

Schinthis, urbs Ægypti, apud Stetin mont. Ptol. Item Arcadiæ mons, teste Pausaniâ.

Sciathus, ins. maris Ægæi inter Eubœam & Thessaliam, Scopelo proxima, ante Magnesiam promont. Ejus mem. Val. Flac. lib. 2.

Jam Sciathos subsedit aquis.

Sciathus autem secundùm Bochartum, per metathesin ex קשיתא *Ksitha*, qu. dixeris *duram & asperam* insulam facto ex argumento nomine. Quod planum faciunt hæc Senecæ de consolat. ad Helviam capite 6. *Deserta loca & asperrimas insulas, Sciathum & Seriphum, Gyarum & Cosuram pete.*

Scinis, latro crudelissimus Corinthius, qui arbores complicabat, hisque alligabat hominum brachia, ut in sublime redeuntes lacerata membra discerperent. Propert. 3.

Arboreasque cruces Scinis, & non hospita Graiis
Saxa & curvatas in sua fata trabes.

Pausanias in Corinthiacis narrat ut Scinis flexis pinis alligarit homines, quibus in sublime renitentibus, discerperentur. Tangit historiam quoque Stat. Theb. 12.

Non trucibus monstris Sinin, infandumque dedisti
Cercyona, & sævum vellet Scyrona creatum.

Ovid. lib. 8. Met. *Sinin* vocat:

Occidit ille Sinis magnis male viribus usus:
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram latè sparsuras corpora pinus.

Idem in epist. 2.

Cùm fuerit Scyron lectus, torvusque Procrustes,
Et Sinis, & tauri mistaque forma viri.

Idem in Ibin:

Quique trabes pressas ab humo mittebat in auras,
Æquoris adspectans hujus & hujus aquas.

Legendus Plutarchus in Theseo & Alexandro. Sed apud eum legitur *Sinnis*, uti quoque apud Euripidem in Hippolyto.

Scipiada, patronymicum pro *Scipionibus*, Virgilius Geo. 2.

Scipiadas duros bello.

Idem Æn. 6.

———*Aut geminos duo fulmina belli,*
Scipiadas, cladem Libyæ.

Sil. lib. 7.

———*Aut ubi nunc sunt fulmina belli*
Scipiadæ.———

Scipio Cornelius, à quo Scipionum gens patricia initium habuit, teste Macrobio, patrem luminibus carentem pro baculo regebat, quem *Scipionem* Grammatici vocant. P. Corn. *Scipio*, cum quo primum Imp. Annibal signa in Italiam contulit. Is cùm multas esset in Hisp. victorias consecutus, resque gessisset memoratu dignas, demum in quodam prælio adversus hostes inito, dum se offert, ubi plurimum periculi erat, subitò occiditur. Livius Luculentum elogium de hoc Scip. perhibet V. Max. lib. 4. cap. 1. *Maxima ejus merita paribus ornamentis decorare conati sunt. Voluerunt illi statuas in Comitio, in rostris, in Curiâ, in ipsâ denique Jovis Opt. Max. cellâ ponere. Voluerunt imaginem ejus triumphali ornatu indutam Capitolinis pulvinaribus applicare. Voluerunt ei continuò per omnes vitæ annos, consulatum, perpetuamque dictaturam tribuere. Quorum sibi nullum, neque plebiscito, neque Senatusconsulto decerni patiendo, penè tantùm in recusandis honoribus se gessit quantum gesserat in emerendis.* Silius Ital. de eodem in fin. Bell. Pun. secundi:

Salve invicte parens, non concessure Quirino,
Laudibus ac meritis non concessure Camillo,
Nec vero cum te memorat de stirpe Deorum
Prolem Tarpeii mentitur Roma Tonantis.

Vide Dausqu. ad Silium pag. 316.

Scipio Africanus, prioris fil. cujus vitam ac res gestas C. Oppius, & L. Reginius literis mandavere. Puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabaturque apud vulgus cum Jove loqui. Annum agens 17. à patre in castra ductus est, principio belli Punici 2. Constatque jam tunc in congressu Annibalis primò circumventum ab hostibus ac saucium patrem liberasse, teste Livio & Plutarcho. Silius, lib. 4

Tunc raptâ properè duris ex ossibus hastâ
Innixum cervice ferens, humeroq; parentem
Emicat, attonita tanta ad spectacula turma
Tela tenent, ceditque loco Libys asper & omnis
Latè cedit Iber; pietasque insignis & ætas
Belligeris fecit miranda silentia campis.

Idem lib. 6.

———*Fugiat Consul manante cruore*
Scipio, & ad socios nati cervice vehatur.

Florus 2. 6. *Nisi protectum patrem prætextatus admodum filius ab ipsâ morte rapuisset.* Stat. Silv. 5. 3.

Quique tener sævis genitorem Scipio Pœnis
Abstulit & Lydi pietas temeraria Lausi.

Cicero in Bruto: Ipsum Scipionem accepimus non infantem fuisse. Filius quidem ejus, is qui minorem hunc Scipionem à Paulo adoptavit, si corpore valuisset, imprimis habitus esset disertus. Indicant tum oratiunculæ, cum historia quædam Græcè scripta dulcissime. Deinde in Hispaniâ cùm Carthaginenses vicisset, novamque Carthaginem cepisset, in Africam trajecit; ubi victo Annibale Carthaginem vectigalem reddidit. Livius. De hoc Sen. de Cons. *Scipionis filiæ ex ærario dotem acceperunt: quia nihil illis reliquerat Pater. Æquum mehercules erat Populum Romanum tributum Scipioni semel conferre, cùm à Carthagine semper exigeret.* Quod vereor, ut incuriosè & falsò dicat. Nam habuit ille quidem duas filias, sed

quas Pater ipse, non senatus, elocavit, alteram P. Scipioni Nasicæ, alteram T. Sempronio Graccho. Varii tradunt, & Livius diffusè lib. 38. Etsi quidam de unâ, aliter & patre mortuo nupsisse. Sed nemo tamen hoc quod hic Seneca: nec de eximiâ paupertate ejus viri est lectum. Quid ergo est? In nomine error, & *Cn. Scipionis* est, patrui Africani, quod huic ivit adscriptum. Val. lib. 4. *Cùm secundo bello Punico Cn. Scipio ex Hispaniâ Senatui scripsisset, ut sibi successor mitteretur, quia filiam virginem adultæ jam ætatis haberet, neque ei sine se dos expediri posset: Senatus patris partes sibi sumpsit, ac puellam nuptui dedit.* Hoc ipsum, de eodem isto, Jo. Zonaras: ut duplex error Senecæ videatur & in homine, & in numero, qui ex unâ duas fecit. Pergit Seneca, ac dotem istam *Æs grave* vocat. Summam tamen non exprimit, uti nec Nat. Qu. lib. 1. capite ultimo ubi sic scribit: *An tu existimas Scipionis filias ex auro nitidum speculum habuisse, cum illis dos fuisset æs grave?* Valerius fecit. *Et dotis modus*, inquit, *quadraginta millia æris fuit.* Lips.

Scipio Æmilianus, qui & *Africanus Minor* ab Africani majoris filio adoptatus (filius enim erat L. Æmilii Pauli) Carthaginem & Numantiam, duas urbes pop. Romano inimicissimas evertit: tandem immaturâ ætate domi suæ dormiens interfectus est; non sine suspicione dolo id Gracchorum factum. Liv.

Lucius *Scipio* Asiaticus, devicto Antiocho repetundarum accusatus, cùm à Senatus judicio, timeret, Tribunos plebis appellavit, tametsi Gracchum, qui tum eum magistratum gerebat, inimicissimum esse sibi cognosceret, ac infensissimum. Nec spe falsus est. Prohibuit enim Gracchus, ne in carcerem & vincula traheretur. Eutropius. Plin. in Præfatio. ad Nat. Hist. L. *Scipio Asiaticus, cùm Tribunos appellaret, inter quos erat Gracchus: hoc attestabatur, se vel inimico judici approbari posse.*

Scipio Nasica, Scipionis, qui unà cum fratre in Hisp. cecidit, filius, à senatu vir optimus judicatus; Matrem Deûm tunc primum advectam, apudque virum optimum ex oraculo divertentem hospitio excepit. Cùm adversus auspicia consulem se à Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicavit. Censor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem ponebat, sustulit. Consul Delminium Dalmatiæ urbem superavit. Imperatoris nomen à militibus, & à senatu oblatum triumphum recusavit. Eloquentiâ primus, jurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit, unde *Corculum* dictus, teste Cæcilio. Plura de eo Livius. Scipio item qui Serapio cognominabatur, propter similitudinem Suarii cujusdam negotiatoris: ob id erat in Tribunatu plebeis admodum gratus, dignusq; Africanorum familiâ: nec erat in bonis funeris impensa: asses ergo contulit populus, ac funus elocavit, quaque præferebatur, flores è prospectu omni sparsit. Hanc historiam habes apud Plinium conscriptorem, lib. 21. cap. 3. *Scipio* Africani fil. ponitur inter eos apud Val. Max. qui à parentibus claris degeneraverunt. Inter eruditos tamen à Cicerone in Bruto his verbis describitur: *Scipio Africanus filium habuit illum, qui minorem Scipionem à Paulo adoptavit: qui si corpore valuisset, in primis esset habitus disertus. Indicant tum oratiuncula, tum historia quædam Græca scripta de Cassina.* Hæc ille. Plutarchus in Africano, nihil de eo se compertum habere dicit, nisi eum Prætura m gessisse, & in eâ consequendâ à Cirecio patris scribâ, adjutum fuisse. Hic Scipio Romæ primus aquâ horas divisit æque noctium ac dierum. an U. C. 595.

Scipio, Pompeii M. socer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum resoventes, in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Jubâ etiam rege adscito. Qui primo feliciter adversus Cæsarianos pugnans, victus tandem cum exercitu occubuit. *Scipionem*, cognomento *Salutationem*, è Corneliorum familiâ, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africâ, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit: quod cognosceret adversarios vetusto quodam confidere vaticinio, ut semper in Africâ vincere fatale Scipionum generi foret. Plut. in Cæsare.

Sciron, latro fuit, cujus ossa quum in mare cecidissent, in scopulos conversa feruntur, quæ adhuc *Scironia saxa* vocantur. Ovid. Met. 7.

Tutus ad Alchatoen Lelegeia mœnia limes
Composito Scirone patet: sparsisque latronis
Terra negat sedem, sedem negat ossibus unda.
Quæ jactata diu fertur durasse vetustas
In scopulos, scopulis nomen Scironis inhæret.

Filius fuit Canethi & Heniocles. Locum in Megara habitavit, quem dixerunt *Petras Scironidas*. Viatores spoliatos præcipites agebat. Alii tradunt hospitibus jejunare coactis, panem pedibus offerre consuevisse: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenses scribunt, bonum virum fuisse: & ejus filiam Endeidem Æaco Jovis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem. Hunc Theseus interfecit. Ovid. Ep. 2.

Cum fuerit lectus Sciron, torvúsque Procrustes.

Ubi alii *Scyron*. Propert. 3. 16.

Nec tamen est quisquam sacros qui lædat amantes,
Scironis med. à sic licet ille viâ.

Sciron, mons Atticæ in orâ inter Megara & Corinthum, ubi *Scironia saxa*, & *Scironides petræ* Straboni l. 9. à *Scirone* latrone dicta, non procul à Piræeo in mare instar scopuli 6. m. p. porrecta, teste Solino. Seneca in Hippolyto.

Et scelere petræ nobiles Scironides.

Σκιρωνίδες πέτραι dicuntur etiam Euripidi in Hippolyto. Est & promont. Phthiotidis ad sin. Maliacum, in quod Thermopylæ terminantur. Claud. de bello Gethico:

Thermopylæ: vastata mari Scironia rupes.

Statius Theb. 1. *Infames Scirone petras.* Σκίρωνος ἀκτὰς apud Eurip. in Hippolyto. Ubi Σκιρωνίδας locum ipsum appellatum docet Scholiastes. Rupem Scironiam vocat Claudianus Bello Getico. *Abruptas Scironis arces* Corn. Gallus, seu quis alius author poematis quod *Ciris* vocatur. Hyginus Fab. 38. Scironem, qui ad mare loco quodam prærupto sedebat, & qui iter gradiebatur, cogebat eum sibi pedes lavare & ita in mare præcipitabat: Hunc Theseus pari letho in mare projecit, ex quo Scironis petræ sunt dictæ. Quæ ad verbum pene translata sunt ex Diodoro libro 4. Locum pulchrè describit Strabo initio libri 9. Μετὰ δὲ Κρομμυῶνα ὑπέρκεινται τῆς Ἀττικῆς αἱ Σκιρωνίδες

σωνίδες πέτραι, παρόδιν σὺν λαλιπόντες τοὺς Φυλάτης· ἔπειτ' αὐτοῖς δ' ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἐπὶ Μεγάρων. καὶ τ' Ἀττικῆς ἀπὸ τ' Ἰσθμοῦ. ὕπο δ' σφόδρα πλησιάζει ταῖς πέτραις ἡ ὁδὸς, ὥστε πολλαχοῦ καὶ παρακρημνίζει διὰ τὸ ὑπερκείμενον ὄρος. δύσβατον τι καὶ ὑψηλόν. ἐκλήθησαν δ' μυθεύουσι τὰ περὶ τ' Σκείρωνος, καὶ τ' πιτυοκάμπτου τ' λῃζομένων τὴν λεχθεῖσαν ὀρεινὴν ὑπὸ Θησέως. Barthius

Sclavi, pop. Scythiæ Europ. qui in Illyricum demigrantes *Sclavonia* nomen indiderunt. De nominis origine vide Ægidium Fletcherum in Russorum rep. c. 13. Subjicitur hæc regio hodie partim regno Hungarico, partim Venetis & principibus Austriæ. Duobus præcipuè fluminibus tota regio irrigatur, Savo & Dravo, qui in Danubium corruunt. Sclavonica lingua, quæ nonnullis *Windischt*, & apud Latinos *Illyrica* appellari putatur, hodie omnium latissimè patet. ut quæ à mari Adriatico ad Oceanum Septentrionalem extendi videatur. Nam eâ utuntur Istrii, Dalmatæ, Bosnenses, Moravi, Bohemi, Lusatii, Silesii, Poloni, Lithuani, Prutheni, Scandinaviæ incolæ, Russi longè lateque imperantes, Bulgari, multæque circumvicinæ regiones Constantinopolim ferè usque, adeò ut ejus etiam inter Turcas frequentissimus sit usus. Σκλαβηνοὶ Procopio, *Sclavini* Jornandi. Vide Cluver. Germ. Ant. lib 3. cap. 44. Quare autem *Sclavus* pro *servo* poni soleat, vide Voss. de Vitiis Sermonis li. 2. cap. 17.

Scodra, urbs Dalmatiæ in Macedonia confin. apud Drilonem fluv. Ptol. *Scutari*, & *Escodar* Turcis Albaniæ reg. præcipua, ab Epidauro seu Ragusâ 60 m. p. in occ. ab Ascrivio in medio 30. *Scodrus* ibi mons altissimus, de quo Livius libro 3. dec. 5. forte qui aliis *Scardus*.

Scolus, mons in orâ Bœotiæ ad ort. apud Eteonon & ostia Asopi flu. cum op. cognomine. Fuit & Macedon. op. apud Olynthum urb. teste Strabone. Stat. l. 7.

Qui Scolon densamq; jugis Eteonon iniquis.

Hinc proverbium: *Scolon ne proficisceris ipse, nec alteram comiteris*, quo utimur. teste Eust. cùm significatur, abstinendum à convictu alicujus, vel à loco, à quibus nihil sit sperandum boni. Nam *Scolos* apud Strab. lib. 9. vicus est Bœotiæ ad radices montis Citheronis inamœnus, incultus. infrugifer, de quo Plin. 4. 7. Nihilominus in Scolo Bœotiæ pago panis totius Græciæ laudatissimus fiebat. Pausaniâ teste. Vide Boch. Geogr. pag. 473.

Scombraria, promont. Hisp. Tarrac. apud Carthaginem novam, *Saturni promontorium* Plinio. *Cabo di Palos*, hodie vocatur. teste Clusio.

Scombraria, Hispaniæ ins. ante *Scombrariam* promont. & apud Carthaginem Novam à quâ 24. stad. recedit. *Scombroaria* Ptolemæo, quæ & Herculis, teste Strabone lib. 3. qui à multitudine *Scombrorum*, qui inibi capiuntur, sic dictam tradit. Vide sis illic Casaubonum. *Escombrera* hodie dici scribit Florianus.

Scopas, insignis marmoris scalpendi artifex unus ex iis qui Mausolæum cælaverunt. Plin. Horat. Car. 4. Od. 8.

Quas aut Parrhasius protulit aut Scopas
Hic saxo, liquidis ille coloribus.

Scordisci & *Scordisca* Straboni, *Scordisi* Trogo, Posidonio, & S. Rufo, pop. Pannoniæ infer. Aravisci finitimi ad Austr. quorum urbs *Sirmium*, teste Niceta.

Scorpius, seu *Scorpio*, unum ex XII. Zodiaci signis. quod à Sole subitur pridie Idus Octobris. Oritur autem eodem tempore, quo Orion occidit. Qui Astronomicum poeticum conscripserunt, hunc eum volunt fuisse Scorpium, qui Orionem interemit, cum ille juvenili robore ferox, nullam esse feram jactasset, quam ipse conficere non posset.] Quam hominis jactantiam ægerrimè ferens Tellus, in perniciem ejus Scorpium protulit, qui infixo aculeo eum interemit. Hunc autem Scorpium a Jove ideo inter astra relatum volunt, uti mortalibus documento esset, ne suis plus æquo viribus fiderent. Hyginus, lib. 2. de Sign. cœl. Ampelius tamen scribit, quod Diana Scorpium, ejus jussu, in monte insulæ Chiûs Pelenæo ad Orionis perniciem natum illi Deam inter venandum stuprare conanti ipsa supposuerit, quo vitâ privaretur. Quod etiam ostendit Nicander in Theriacis:

Τὸν δὲ χαλαζήεντα κόρη Τιτηνὶς ἀνῆκε
Σκορπίον ἐκ κευθμῶνος ἀπηγμένον, ἦμος ἐπέχραε
Βοιωτῷ τεύχουσα κακὸν μόρον Ὠρίωνι,
Ἀχράντων ὅτε χερσὶ θεῆς ἐδράξατο πέπλων.
Αὐτὰρ ὅγε στιβαροῖο κατὰ σφυροῦ ἤλασεν ἴχνος
Σκορπίος ἀπροϊδὴς ὀλίγῳ ὑπὸ λᾶϊ λοχήσας.
Τοῦ δὲ τέρας περίσημον ὑπ' ἀστράσιν ἀπλανὲς αὕτως
Οἷα κυναγέταο νέον ἀειδέλον ἐστήρικται.

Hujus signi mem Virgil Georg. 1.

——*Ipse tibi jam brachia contrahit ardens*
Scorpius & cœli justâ plus parte relinquit.

Ovid. Met. 2.

Sævaque circuitu curvantem brachia longo
Scorpion, atque aliter curvantem brachia Cancrum.

Scribonius Largus, claruit unà cum Cassio; (cujus supersunt de Animalibus problemata medica) Ejus extat liber de medicamentorum compositione. Ætatem utriusque ostendit, quod Scribonius codicis meminit, quem ab Atimeto, Cassii servo, ac Cæsaris Tiberii legato acceperit. Scribonii etiam mentionem facit Galenus in libris τῶν τόπων, & alibi.

Scylax. tres fuere Scylaces Caryandenses Antiquissimus est qui sub Dario Hystaspis filio floruit, alter Darii Nothi; tertius verò ætate Polybii. Vide If. Vossium ad Scylacis Caryandei Periplum Quanquam certissimis argumentis evinci potest, Periplum istum, qui Scylacis Caryandensis nomen præ se fert. quemq e adolescens admodum recudendum curavit vir doctissimus prædictus cujusvis potius esse quam Scylacis, ut in secundis curis se clariùs docturum promittit, Observat. ad Melam pag. 83.

Scropha Tremellius, Varronis de R R libro 2. cap. 4. primum appellatus est *Scropha* quòd Quæstor cùm esset. Licinio Nervæ Prætori in Macedoniâ provinciâ relictus, qui præesset exercitui. dum prætor rediret. hostes arbitrati occasionem se habere victoriæ, impressionem facere cœperunt in castra, Tremellius verò cùm hortaretur milites, ut caperent arma, ac exirent contra: dixit celeriter se illos, ut Scropha porcos, disjecturum: idque fecit. Nam eo

Vuuuu 2 prælio

prælio hostes ita fudit, fugavitque, ut eo Nervâ prætor Imperator sit appellatus, & ipse cognomen invenerit, ut diceretur *Scropha*. Verum Macrob. Sat. 1. cognominis hujus rationem aliam affert. *Tremellius Scropha*, inquit, *cum familiâ atque liberis in villâ erat. Servi ejus quum de vicino Scropha erraret, surreptam conficiunt. Vicinus advocatis custodibus omnia circumvenit, ne quà efferri possit; isque ad Dominum appellat restitui sibi pecudem. Tremellius, qui ex villico rem comperisset, Scrophæ cadaver sub centonibus collocat, super quos uxor cubabat. Quæstionem vicino permittit, quum ventum est ad cubiculum, verba jurationis concipit, nullam esse in villâ suâ scropham, nisi istam, inquit, quæ in centonibus jacet, lectulum ostendens.* Ea facetissima juratio Tremellio *Scrophæ* cognomentum dedit.

Scoti, Britanniæ pop. Septentrionales, quondam Anthropophagi, teste B. Hieronymo II. contra Jovinianum. *Quid (inquit) loquitur de cæteris nationibus, cùm ipse adolescentulus in Galliâ viderim Scotos, gentem Britannicam humanis vesci carnibus, & cùm per sylvas porcorum greges, & armentorum, pecudumque reperiant, pastorum nates, & fœminarum papillas solere abscondere, & has solas ciborum delicias arbitrari!* Ammianus primus inter scriptores Latinos eorum meminit, quos ex Hispaniæ Cantabriâ oriundos, atque inde in Hiberniam migrantes, tandem in Scotiâ sedem fixisse dicit. *Gwydhyl* Britannis, teste Lhuydo, à picturâ qu. *Picti* appellati, teste Isidoro, vel ab *obscuritate ac tenebris*, quæ σκότ☉ dicuntur. An vero Scoti prius Hiberniam occuparint, dijudicent alii ex historiis. Illud certum (inquit Ferrarius) nomen Scotiæ utrique regioni fuisse commune; ac Scotos, ejectis Pictis, regione potitos, illi nomen indidisse. Scotos etiam (quos alii à Scythis voce depravatâ dictos putant) olim in Hiberniâ consedisse, nomenque Scotiæ ipsi Hiberniæ indidisse, & illam etiam Scotiam per aliquot secula appellatam fuisse invenitur apud Orosium, D. Prosperum, Isidorum, Bedam, Bernardum, &c. Horum regio *Scotia* dicitur olim *Caledonia*, de quâ Tacitus in Agricolæ vitâ. Vulgò *Albayn*, teste Lhuydo, hodie *Scotland*, ab Angliâ monte Cheviotâ discreta, in plures regiones divisa: in quâ Alata Castra, sive Edinburgum, urbs regia, Andreapolis, & Glasquum metropoles. Grampio monte aspero & informi (cujus Tacitus meminit) bifariam dividitur. Is enim à Germanici maris litore ad ostia Deæ fluminis latera Aberdoniæ abluentis, per mediam Scotiam, in Hibernicum mare tendens ad lacum Lomundum sistitur. Incolæ qui cis Grampium mont. meridionalem partem habitant, sunt benè morati & humaniores: qui alteram partem Septent. versus accolunt, genus hominum asperum ac longè durissimum est. Hinc *Scoticus* Claud. de laud. Stilic.

——Ne bella timerem
Scotica, vel Pictum tremerem.

Vide plura apud H. Boëthium, J. Majorem, & G. Buchananum in historiis Scoticis.

Scotiæ Urbes.

Aberdonia, *Aberdeen*, Academ.
Abrenetha, *Abernethy*.
Aërea, *Ayre*.
Alata castra, *Edinburgh*, urbs regia & Acad.
Andreapolis, *S. Andrevvs*, Academ.
Brechinium, *Brechin*.
Candida casa, *Withern*.
Castrum Britonum, *Dunbristen*.
Castrum Caledonium, *Dunkelden*.
Chanrea, *Chanonry*.
Donum Dei, *Dundee*.
Dornocum, *Dornock*.
Dumblanum, *Dunblane*.
Dunfresa, *Dunfriese*.
Elginum, *Elgin*.
Fordunum, *Fordon*.
Glasquum, *Glascovv*, Academ.
Hamiltonum, *Hamilton*.
Inuernium, *Innernesse*.
Insula S. Columbi, *Columb-kill*, juxta Mulam.
Kirchvallum, *Kirkvvall* in Pomoniâ.
Lismoria, *Lismore*.
Mussalburgum in Laudoniâ, *Mysselborough*.
Perthum, *S. Johnston*.
Stephanodinum, *Dunstafag*.
Strivilingum, *Sterling*.
Suavicordium.
Victoria, *Wington*, al. Inch-Keith.

Scotina, locus in Lacedæmone plenus quercubus. Verum inde nomen non habet, sed à Jove *Scotino* illic honorato. Steph. ex Pausaniâ. Locus quem respexit in Laconicis, reperitur, qui est liber 3. Itaque scribendum τρίτῳ apud eum pro δευτέρῳ. Insuper pro Σκοτινὰ & Σκοτινᾶς, scribe Σκοτῖνα, & Σκοτίτας. Loci ejusdem mem. Polybius extremo lib. 10.

Scultenna, fluvius Flaminiæ, Liv. Plinius *Panaro* Leandro. Apud Strab. antiquum vocabulum corruptum legitur Σκουτάνα pro Σκουλτάννα: locus est lib. 5. *Lanam mollem & omnium longè pulcherrimam ei circà Mutinam τόποι & τὸν Σκουλτάνναν ποταμὸν φέρειν.*

Scylla, saxum in freto Mamertino inter Siciliam & Italiam, periculosum nautis mare faciens. hodie *Scyllo*, teste Fazello. Brutiorum item op. apud Melam. *Siglio* Leandro. Et insul. deserta circa Thraciæ Chersonesum. Plin.

Scylla, filia Nisi Regis Megarensium, quæ Minois paterni hostis amore capta, ut illum beneficio aliquo demereret, patrem purpureo capillo, in quo situm erat regni totius fatum, spoliavit, eumque hosti obtulit, tanquam futuræ conjugis dotem. Verum cùm se ab illo sperni videret, doloris impatientiâ in Cirim avem commutata est. Vide Fab. apud Ovid. Met. 8 Prop. lib. 3.

Tuque ô Minoâ venundata Scylla figurâ,
Tondens purpureâ regna paterna comâ.

Idem lib. 4. permiscens duas fabulas Scyllæ Nisi, & Scyllæ Phorci:

Quid mirum in patrios Scyllam sævisse capillos,
Candidaque in sævos inguina versa canes?

Virgil.

Virgil. Ecl. 6.

Quid loquar aut Scyllam Nisi, quam fama secuta est
Candida succinctam latrantibus inguina monstris.

Ovid. Fast. 4.

Et vos Nisai naufraga monstra canes.

Idem Trist. lib. 2.

Impia nec tragicos tetigisset Scylla cothurnos,
Ni patrium crimen dissecuisset amor.

Idem 3. Amor. Eleg. 11.

Per nos Scylla patri canos furata capillos
Pube premit rabidos inguinibusque canes.

Vide *Nisus.*

Scylla, Phorci filia, quæ cum mutuo Glauci amore teneretur, indignata Circe, quæ Glaucum miserè deperibat, Scyllam sibi ab illo præferri, fontem, in quo illa lavari solebat, noxiis herbis veneficisque infecit. Cujus rei illa ignara, cum lavandi gratiâ fontem ingressa esset, videt inferiorem corporis partem in caninos rictus esse commutatam: deformitatem tantoperè exhorruit, ut se statim in vicinum præcipitaverit fretum, ubi & in saxum mutata fingitur, Charybdi ex adverso objectum, prænavigantibus vehementer periculosum. Ovi. Met. lib. 4. & 14. Porro Siculum fretum, quia scopulosum & angustum est, tanto fervet æstu, ut fluctus inter se concurrentes, scopulisque illisi quendam qu. latratum referant. Hinc fingitur Scylla à pube canibus & lupis succincta, quam in freto scopulum esse constat. Grammatici à σκύλλω deducunt; unde Virg. Ecl. 6. ait *Scyllam*, *Dulichias vexasse rates*. *Scylla* autem Punicè סקול *scol*, est *exitium*, & *lethale infortunium*; quo sensu Græcum Σκῦλλος usurpatur ab Hellenistis. Scylla vero cur inde appelletur nemini non est obvium. Bochartus. Lucret. lib. 5.

Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. ———

Catullus in Ciri:

Illum Scylla rapax canibus succincta Molossis.

Seneca in Medea:

Quid! cum Siculi virgo Pelori
Rabidos utero succincta canes
Omnes pariter solvit hiatus.

Ovid. in Ep. Medeæ:

Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos,
Debuit ingratis Scylla nocere viris.

Idem Amor. 2. 16.

Nec qua virgineo portenta sub inguine latrant,
Nec timeam vestros, curva Malea, sinus.

Catullus:

Quæ Syrtes, quæ Scylla vorax, quæ vasta Charybdis.

Propert. lib. 4.

Nec Scylla sævo conterruit impetus ore,
Cum canibus rapidas inter freta serperet undas.
Nec violenta suo consumpsit more Charybdis.

Virgil. Æn. 3.

At Scyllam cæcis cohibet spelunca latebris
Ora exertantem, & naves in saxa trahentem.

Propert. lib. 2.

Crede mihi, nobis mitescet Scylla, nec unquam
Alternante vorans vasta Charybdis aquâ.

Hinc *Scyllaus*. Virgil. Æn. 1.

Vos & Scyllæam rabiem, penitusque sonantes
Accestis scopulos.

Scyllaceum, op. in finibus Calabriæ. Virg. Æn. 3.

Caulonisque arces & navifragum Scyllaceum.

Dicitur etiam *Scylletium*, vulgò *Squilacci*. Vide Cluver. Ital. Ant. lib. 4. cap. 15. Long. 41. 40. Lat. 38. 53.

Scyllæum, promont. Peloponnesi, in orâ Argiæ reg. in agro Hermionico, *Scillium* Ptolemæo, *Capo Scigli* Sophiano, sinum Argolicum a Saronico dividens Σκύλλαιον ἄκρον Stephano dicitur. Est & op. Brutiorum in Italiâ, Mela lib. 2.

Scyllias, Herodot. lib. 8. vir quidam Scyonens, omnium suâ tempestate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio ad Pelium facto, multam pecuniam Persis servavit, multa & sibi lucratus est. Ad Græcos transire in animo habens, cum ex Aphetis mare subiisset, non prius emersisse dicitur, quam ad Artemisium pervenit, 80. fere maris stadia emensus. Hunc Pausanias *Scyllim* vocat, de quo inquit. Scyllis Scyoneus cum Cyane filiâ, classis Persicæ quâ Xerxes Græciæ bellum intulerat, anchoras natando, urinandoque præcidit ad Pelium montem, & Sepiada Magnesiæ: quibus signum in Apollinis templo positum, ab Amphictyonibus, quod erat commune Græciæ concilium, & à Nerone Imp. Romam translatum.

Scylurus, vel potius *Scilurus*, vir, qui (ut Plut. auctor est) cum relictis maribus filiis 80, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique obtendens, ut illum confringeret, jubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse singulatim educta hastilia omnia facilè confregit: ita docens illos, ubi unà esse perseverarent, firmos ac potentes fore: imbecilles autem, si separarentur, ac dissiderent.

Scymnus Chius compluribus libris orbem descripsit Steph. in Πάρος. Mem. quoque Apollonii Schol. in lib. 4. his verbis Σκύμνος δὲ ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ περὶ Εὐρώπης. Ubi Holstenius: Hic librorum numerus perspicue falsus, neque enim Scymni Chii περιήγησις in libros divisa fuit, tantum abest ut de solâ Europâ sedecim libros scripserit: extat enim nunc magna ejus opusculi pars, quæ hactenus sub falso Marciani Heracleotæ nomine delituit. In MS. fuerat ἐν ταῖς περὶ Εὐρώπης, sicuti pag. præcedenti ἐν ταῖς περὶ Ἀσίας. inde imperiti Librarii fecere ἐν τῇ ιϛ. pro ἐν ταῖς, quod deinde voce expansâ editum ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ. Neque minus corrupta sunt quæ ex Scymno hic de Istri cursu idem affert Schol. Nam pro illo ἀπὸ ἐρήμων φέρεσθαι τὸν Ἴστρον scribendum ἀπὸ ἑσπέρας. quod sequentia Callimachi verba evincunt, quæ Ripæos montes ad ortum ponunt, contra ac Scymnus. cujus hæc sunt verba de Istro: κατέρχεται ἀπὸ τῆς Ἑσπερίου νάπαν. De ejus ætate profundum silentium apud auctores.

Scyphius, vocari traditur primus ille equus qui natus est è Neptuni semine in saxo dormientis, atque ideo *Petræi* dicti. Pindari Scholiastes enarrans quorsum Petræus appelletur Neptunus Pythiâ quartâ: Ἐπίθετον Ποσειδῶνος ὁ πετραῖος· φασὶ δὲ καὶ ἀγῶνα διατίθεσθαι τῷ πετραίῳ Ποσειδῶνι, ὅτι ἀπὸ τῆς πέτρας ἐξεπήδησεν ὁ πρῶτος ἵππος. Et paulo ante: Ἐπί τινος πέτρας κοιμη-

κοιμηθεὶς ἀνταπειρημένον. καὶ τὸν θορὸν δεξαμένη ἡ Γῆ, ἀνέδωκεν ἵππον πρῶτον. ὃν ἐκάλεσαν Σκύφιον. Nempe Pœnis (unde hæc fabula) שקיפ Sciph, est petra, quomodo Chaldæis etiam ac Syris. Bochart.

Scyros, insula contra Magnesiam in mari Ægæo, Lycomedis regis patria, in quâ Achilles puellari habitu educatus Deidamiam regis filiam vitiavit, & ex eâ Pyrrhum suscepit. Hinc *Scyrius*, & *Scyrias*, fœm. Ovid. 1. Art. Am.

Scyrias Æmonio victa puella viro.

Hæc ins. capris abundat feris, ex quibus adagium est apud Zenodotum. *Capra Scyria*, in eos qui beneficium maleficio contaminant, sicuti *capra Scyria* quæ calce mulctram lacte plenam evertit. *Scyrius principatus*, adagium ortum est, de tenui regno dictum, teste Suidâ, quòd hæc ins. à Pelasgis & Caribus quondam inhabitata, petricosa sit & infrugiferâ. Lapis hujus ins. integer supernatat, comminutus mergitur. Plin. 36. 17. Dionys. vers. 521.

Σκῦρός τ' ἠνεμόεσσα, καὶ αἰπεινὴ Πεπάρηθος.

Ubi sis vide Montanum. Græcè quidem σκῦρος est λατύπη, ut volunt, i. e. quod à lapidibus marmorarii abradunt. Et in Eust. σκυρώδες occurrit pro *petricoso*, & in Hesychio σκυρωδῶν pro λιθωδῶν. Et in Pindaro Pythiâ 5. σκυρωτὰν ὁδὸν, Scholiastes λιθόστρωτον, Hesychius λατύπωτον interpretatur. Inde Scyrus dici putatur, quia petricosa est insula. Sed vox hæc Græcis quam est infrequens, tam familiaris est Arabica צחור *suchur* pro petris, à quâ Σκῦρος nomen deduci potuit non incommodè. Boch Statius in Achilleide.

Quam se scopulosa levavit Scyros.

Hesychius: Ἀρχὴ Σκυρία. παροιμία ἐπὶ τῶν εὐτελῶν, καὶ μηδὲν λυσιτελὲς ἐχόντων. Ἔστι γὰρ καὶ λυπρὰ καὶ πετρώδης ἡ Σκῦρος. Strabo quidem hanc ins. præcipuè ab Achillis latebris & affinitate cum Lycomede celebratam memorat; deinde etiam ob marmor, quo integræ columnæ exsectæ Romæ fuerint conspicuæ; tertio & ob capellarum fœturam. Hæ tamen res non potuerant facere, quin & infelici & asperâ reg. hæc ins. habita fuerit, cum exules etiam in eam deportatos lectum sit. Jul. Pollux lib. 8 cap. 7. Σκυρίαν δὲ δίκην ὀνομάζουσιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι τὴν τραχεῖαν. οἱ γὰρ φυγοδικοῦντες ἐνεχώρουν εἰς Σκῦρον, ὡς εἰς λυπρὰν ἀποδημίαν. Quindecim m. p. Delo abstitisse auctor est Plin. 4. 12. Quinquaginta mill. infra Lemnum sitam, & altissimis montibus conspicuam P. Bellonius observ. 1. 34. Sitam medio itinere inter Lesbum & Eubœam notat Jo. Anton. Maginus. Inter Cycladas refertur Pomponio. Melæ lib. 2. cap. 7. Ἠνεμόεσσαν vocat Dionys. Perieg. vers. 521. Quo loco de etymo ejus Eustathius, quem sis consule. A Pelasgis & Caribus olim habitatam ex Nicolao scribit Stephani Epitomator. Adolescens autem admodum eo detrusus est Achilles. Unde Claud. Epithal. Hon

Scyria sic tenerum virgo flammabat Achillem.

Scythia, provincia Asiæ gemina; citerior, quæ intra Imaum mont. Ptol. dicitur, inter Sarmatiam Asiæ ad occ. & Scythiam alteram ad ort. ac inter mare Caspium ad merid. & Oceanum Borealem, seu Scythicum ad Arctos, in plures regiones divisa, quæ omnes sub uno Tartariæ nomine comprehenduntur. Altera ulterior, seu extra Imaum mont. in ort. vergens, & ipsa in plures divisa regiones, quarum quæ ad ort. extenditur Sericæ contermina *Cataiay* nominatur; quæ ad occ. *Regno di Cambalu* dicitur, & *Mongul*. Equis Scythia maximè abundat, quorum carnibus populi vescuntur. Asinis vero, propter loci frigiditatem, (uti & a fulminum casu ob eam caussam immunis est) caret, Plinio teste. *Scythia* quoque Europæa pars est Sarmatiæ, ab ostiis Tanais ad ostia Istri Mæotidi & mari Euxino exposita. Dionysius:

Ἔνθεν δ' εἰς Σκυθίην τε καὶ εἰς Μαιῶτιδα λίμνην.

Virgil. lib. 1. Georg

Mundus ut ad Scythiam, Riphæasque arduus arces
Consurgit, premitur Libyæ devexus ad Austros

Pop. *Scythæ*, hodie *Tartari*, gens numerosissima in plures populos divisa. Sunt & *Scythæ* in Europâ, apud Mæot paludem incolentes, qui & Mæotæ, Alani, Agathyrsi, Geloni, & Sauromatæ, quos omnes tam Europæos quam Asiaticos Tartaros nominamus. Qu. Curtius lib. 6. c. 2. *Scythæ regionem campestrem ac fertilem occupaverunt, graves adhuc accolæ* (Persis sc.) *Sedes habent in Europâ & Asiâ. Qui super Bosporum colunt, ascribuntur Asiæ. At qui in Europâ sunt à lævo Thraciæ latere ad Borysthenem, atque inde ad Tanaim alium amnem rectâ plagâ pertinent. Tanais Europam & Asiam medius interfluit. nec dubitatur quin Scythæ, qui Parthos condidere, non à Bosporo, sed ex regione Europæ penetraverint.* Sunt in eruditis, inter quos est M. Zuerius Boxhornius, qui gentem Scythicam à sagittandi studio & arte Germanico vocabulo appellatam censeant. Neque pudere Germanos potest originis Scythicæ, quòd illa gens & rerum gestarum gloriâ, & rectitudine morum ac simplicitate laudata scriptoribus sit. Nec sapientiæ laudem iis adimit Curtius lib. 7. cap. 8. *Scythis*, inquit, *non ut cæteris barbaris rudis & inconditus sensus est. Quidam eorum sapientiam capere dicuntur, quantamcunque gens capit, semper armata.* Et docet oratio, quæ ibi sequitur, libera quidem, cæterum magnanima & sapiens. Lege etiam egregium Horatii carmen lib. 3. Od. 24. in quo Scytharum mores Romanis præfert, & gentem ab æquitate, justitia, & pudicitiâ elegantissimis versibus commendat. Scythæ & Ægyptii diu de generis antiquitate contenderunt: in quo certamine superatis Ægyptiis, Scythæ antiquiores visi sunt. Scythæ olim nullas urbes habuerunt, nulla mœnia, domos secum ferentes, unde & *Hamaxobii* dicuntur. Hinc Horatius:

——— *Campestres melius Scythæ*
Quorum plaustra vagas rite trahunt domos.

Idem alibi:

Te Dacus asper, te profugi Scythæ.

Seneca in Herc. Insano:

Intravit Scythiæ multivagas domos,
Et gentes patriis sedibus hospites.

Herodot. lib. 4. Τοῖσι γὰρ μήτε ἄστεα μήτε τείχεα ᾖ ἐκτισμένα, ἀλλὰ φερέοικοι ἐόντες πάντες ἔωσι, ἱπποτοξόται, μὴ ἀπ' ἀρότου ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων ζῶντες. Scytharum justitiam ostendit Boch. lib. 3. Geogr. c. 9. Vide quoque plura de illis apud eundem, cap. 13. ejusdem libri. Scytharum vocabulum quàm latè sumptum antiquissimis

Græcis,

Græcis, docet Cluver. Germ. An.. 1. 2. *Scytharum* nominis origo ab Ebraicâ voce שוח cum puncto segol deduci, quod est *declinare*, *errare*; potest & à שוח cum puncto dextro derivari quod sig. *discurrere*, & *obambulare*. Utraque notio Scytharum moribus apprimè congruit, quos πλάνητας errabundos & ἁμαξοβίους fuisse constat. Sed ea vocabuli ratio, quam Epiphanius affert, quod sc. ἀπὸ τ̃ κλίματ☉ τ̃ ἀπὸ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν declinaverint, non valdè mihi probatur. Neque enim verum puto, Scytharum nomine priscos illos insignitos, qui post diluvium turrim illam architectati sunt. Etymologicon M. σκύζεσθαι quod est *irasci & supercilium contrahere*, ἀπὸ τοῦ Σκύθας nominatum scribit; quoniam iracundi Scythæ. Sed forsan Σκύθας Græci ἀπὸ τ̃ σκύζεσθαι deduxerunt Dionys. Petavius. Morem sepeliendi apud Scythas innuit Sil. lib. 13.

At gente in Scythicâ suffixa cadavera truncis
Lenta dies sepelit putri liquentia tabo.

Ab his Scythis hâc in re non usque discrepant Colchi, de quibus Apollonii Schol. in lib. 4. Οὐ θέμις ὑπὸ καίειν, ὑπὸ θάπτειν, βύρσαις δὲ νεκροὺς εἰλύσαντες ἐκκρέμων τῶν δένδρων ἐξήπτον. Fœminis ob modestiam aliter consulebatur.

Scythia minor, sic dicta est pars Mœsiæ, ad distinctionem majoris Scythiæ illius, quam Scytharum innumeræ gentes olim incolebant: ut scribit Jornandes in Geticis, ubi de Tomyri Reginâ: *In partem*, inquit, *Mœsiæ, quæ nunc ex magnâ Scythiâ nomen mutuata, minor Scythia est appellata, transiens.*

Scythinus Teius, Historicus. Athen. lib. 11 Etiam Jambos fecisse ex Diogene Laertio discimus in Heraclito, & Stephano in Τέως. Etiam ἐκ τοῦ Σκυθίνου περὶ φύσεως quædam adfert Stobæus in Eclogis Physicis, lib. 1. cap. 11.

Scythopolis, urbs Libyæ. Steph. Alia est in Decapolitanâ Syriâ Plin. 5. 18 Strabo lib. 16. Galilææ proximam esse scribit. Ejus vetus nomen erat *Bethsan*. Euseb 1. Chron. Σκύθαι τὴν Παλαιστίνην κατέδραμον, ἐ τὴν Βασὰν κατέσχον τὴν ἐξ αὐτῶν κληθεῖσαν Σκυθόπολιν. Long. 66. 20. Lat. 31 36.

Sebaste, tergemina: una Palæstinæ in Samariâ, vulgò *Samaria*. Altera Ptol. & Steph. quæ & *Augusta* in orâ Ciliciæ apud Corycum, inde in ort. parum distans, hodie *Sevasta*. Alia Ptol. in Albione op. in fin. Damnoniorum. *Leskerd*. Villanovano.

Sebastici, unum genus discipulorum Pythagoræ, sic dicti quod ἐν τοῖς σεβασμίοις i. e. *rebus cultu ac veneratione dignis*, *sive divinis versarentur.* Verbum autem σέβεσθαι in Pythagoræ Scholis usitatissimum fuit. Sic in Aureis e us Carminibus. Σέβου ὅρκον, & Σέβε δαίμονας. Et in principio *Sacri Sermonis* apud Laertium. Ὦ νέοι ἀλλὰ σέβεσθε. Σεβαστικοῖς vero opponebantur Πολιτικοὶ i. e. *in Reip. administratione occupati*, & Μαθηματικοὶ h. e. *profitentes scientiam mensurarum & siderum.* Legendus Interpres Theocriti.

Sebastopolis, urbs gemina, una Cappadociæ mediterranea, *Suvas* hodie, præclara, à quâ nomen est regioni, & ubi sedes est satrapæ Turcarum. Altera quæ & Dioscurias Ptol. *Savatopoli* Nigro, urbs Colchidis maritima inter Phasidem ad merid. 100. & Heracleam urb. Heniochorum ad occ. 80. m. p. Long. 71. 10. Lat. 46. 45.

Sebenicum, *Sicum*, Ptol. urbs Dalmatiæ in orâ, episc. sub arch. Spalatensi. Scordonæ proxima, inter Jaderam ad occ. 48. ac Tragurium in ort. 32. m. p.

Sebeniticum, *Sebennyticum* Steph. Strab. ac Ptol. *Sebenniticum* Melæ ac Plinio, ostium Nili inter Bolbitinum ad occ. & Pathmeticum ad ort. *Sturioni* Nigro.

Sebetus, hodie *fiume della Maddalena*, teste Scipione Mazzellâ, flu. Campaniæ apud Neapolim fluens. Ejus mem. Columella lib. 10.

Doctaque Parthenope, Sebethide roscida lymphâ.

Statius Sylv. lib. 1. Carm. 2.

At te nascentem gremio mea prima recepit
Parthenope: dulcisque solo tu gloria nostro
Reptasti, nitidum consurgat ad æthera tellus
Eubois; & pulchrâ tumeat Sebethos alumnâ.

Vibius in Catalogo fluminum: *Sebethos Neapoli in Campaniâ*, Virgil. Æn. 7.

Nec tu carminibus nostris indictus abibis
Oebale, quem generasse Telom Sebethide nymphâ
Fertur Teleboûm Capreas quum regna teneret.

Ubi Servius: *Oebalus filius est Telonis & nymphæ Sebethidis: hæc autem est juxta Neapolim, sed Telon diu regnavit apud Capreas insulam, contra Neapolim sitam.*

Sechos, Hesychius: Σεχὼς ὁ Ἑρμοῦ ἀστὴρ Βαβυλώνιοι. Vide Voss. de Idol. lib. 2. cap. 22.

Secoanus, flu. Massiliensium. Steph. De *Sequanâ* flu. loqui videtur.

Secontia, quæ & *Seguntia* Livio dici videtur, gemina est: *nova*, nunc *Siguenza*, urbs Hisp. Tar. in Celtiberis, academia & episc. sub Arch. Toletano, in nova Castella, apud Arragoniæ fines. *Segontia* Plinio, & *Segortia lacta* Ptol. inter Bilbilim urb. Arragoniæ. & Complutum op. & acad. Castellæ novæ 16. leuc. *Vetus* vero *Medina Cœli*, op. vicinum, à novâ 4. leuc. Bilbilim versus 12. in monte, Ducali titulo ornatum.

Secontia, altera Ant. *Seguncia* Livio, op Hisp. Tar. in regno Arragonio, & in fin. Celtiberorum, *Muela* hodie, teste Gasq. Varrerio. Aliis est *Epila*, op. ejusdem regni à Cæsaraugustâ 7. leuc.

Secor, Gall. Aquit portus. Ptol. *Lysson* Villanovano & Cænali.

Seculares ludi, in honorem Apollinis & Dianæ instituti; fiebant autem centesimo quoque anno, præcone per compita clamante: *Venite ad ludos, quos nemo mortalium vidit, neque visurus est.* Hos instituit Valer. Publicola ob exactos reges. Varro de scenicis originibus lib. 1. scriptum reliquit, cum multa fierent portenta, ac tandem murus turrisque inter portam Collinam & Gabiusam essent de Cœlo tacta, atque eâ de causâ Decemviri inspexissent Sibyllinos libros renunciasse, ut Diti patri & Proserpinæ Tarentini ludi fierent in Campo Martio 3. noctibus, & hostiæ immolarentur furvæ. & ludi centesimo quoque anno celebrarentur. T. Livius. lib. 136. *Eodem anno ludos Seculares Cæsar ingenti apparatu fecit, quos centesimo quoque anno (is enim terminus seculi) fieri*

fieri mos est. Sunt contra alii qui seculum statuunt ambitum annorum centum & decem, proinde factos Seculares ludos centesimo & decimo anno vertente, ineunte centesimo undecimo; quo tempore annus in Solem, lustrum in annum, Periodus in lustrum conveniret, ut Jos. Scal. scribit. Istam sententiam confirmare videtur Horatius in Carmine suo, quod *Seculare* appellat, his verbis:

Certus undenos decies per annos
Orbi ut cantus referatque ludos
Ter die claro, totiesque gratâ
Nocte frequentes.

Hos ludos celebravit Philippus Imp. an. post. V. C. 1000. In quibus fuerunt elephanti 30. alces 10. tigres 10. leones mansueti 40. leopardi mansueti 30. hyænæ 10. gladiatorum fiscalium 2000. hippopotami quoque, rhinocerotes, arctoleontes, camelopardi, onagri, & equi feri.

Secundus, Sophista Atheniensis, quem aliqui *Epithyram* vocant, quòd Architecti fil. fuerit; multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis, æmulusque Herodis Attici; ex quo Herodes illud Hesiodi eleganti mutatione in eum cavillatus est:

Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, ϗ τέκτονι τέκτων.

Qui nihilominus senem postea morientem, & epicedio, & lachrymis honoravit. Ex Philostrato.

Secusiani, *Segusiani* Cæsari, pop. Gall. Celt. quorum reg. *La Forest*, teste Pineto, nominatur, inter Lugdunenses ad ort. & Arvernos ad occ. ubi *Forum Segusianorum* vulgò *Feurs*, & Mons Brisonis, *Montbrisson* op. primarium.

Sedetani, *Sedentani* Silio, *Hedetani* Ptol. pop. Hisp. Tarrac. apud Sucronem flu. incolentes. Silius lib. 3.

Sedentana cohors, quam Sucro rigentibus undis
Atque altrix celsâ mittebat Setabis arce.

Σιδητανοὶ Appiano in Libycis Σιδητανοὶ Straboni lib. 3. μετὰ δὲ τοὺς Κελτίβηρας πρὸς Νότον εἰσὶν οἱ τ' ὄρος οἰκοῦντες, τὴν Ὀροσπέδαν. ϗ τὴν μετὰ τ Σούκρωνα χώραν Σιδητανοὶ μέχρι Καρχηδόνος. Vide Dausquerium ad prædictum Silii locum, pag. 132.

Seduni, pop. Gall. Belg. ad Rhodanum inter Allogroges ad occ. & Rhetos ad ort. *Vallesiani* Italis, quorum urbs *Sedunum*. *Sion* Italis, & *Sitten* Germanis inter Mediolanum & Genevam.

Sedusii, pop. Germ. Suevis finitimi. Sunt qui bonum op. *Sedan*, sive *Esdan* in Gall. Belg. ad Mosam putent: sed falluntur, cum apud Cæsarem pop. sint. Germ. non Galliæ.

Segalauni. *Segovellauni* Plin. pop. Gall. Narbon. ad Rhodanum in Delphinatu, quorum urbs *Valentia* & op. *Saillans*, teste Dalechampio.

Segeda, *Segida* Strab. & Steph. *Seges*, teste Marianâ, op. olim, nunc pag. Hisp. Tarrac. inter Numantiam seu Soriam, & Uxamam. Fuit & *Segeda* op. Hisp. Bæt. *Julia Contributa* cognominata, teste Plinio.

Segedunum, op. Albionis in Northumbriâ, *Stighil* Camdeno, prope *Seton*. Item op. seu urbs Jazygum in confin. Daciæ ad Tibiscum flu. *Segedin*, vel *Seged* Lazio.

Segelocum, op. Angliæ. Anton. *Littleborough* Camdeno in Comit. Nottinghamensi.

Segerra, Ptol. op. olim, nunc pagus Hisp. Tar. in regno Valentiæ.

Segesta, op. Siciliæ ab Ænæâ conditum. Vide *Egesta*, & Cluver. Sicil. Ant. l. 2. c. 2.

Segesta, Tiguliorum, op. Liguriæ in orâ littorali, inter Genuam & Spediam. Vulgò *Sestri di Levante*.

Segeste, *Segestica* Straboni, urbs Pannon. sup. ad Segesticam inf. pené extincta, quæ *Seged*, vel *Segesd*, & *Sossed* hodie dicitur, Bonfinio teste.

Segesterorum urbs, *Segestero*, & alibi *Segustero* Anton. urbs Gall. Narbon. episc. Provinciæ in Delphinatûs confin. ad Druentiam flu. Hodie *Sisteron*, vel *Cisteron*.

Segestica, hodie *Zigea*, teste Lazio, inf. Pannon. sup. in Illyrici seu Liburniæ confin. ad Colapis cum Sao. flu. confluentiam. Item op. Hisp. Tarrac. quod Ambr. Moralis idem *Segeda* esse putat. Hujus mem. Livius lib. 4. dec. 4. eam urbem opulentam vocans, & a Rom. P. Manlio duce captam, referens.

Segisama Julia, *Segesama* Strab. op. olim, nunc pag. Hisp. Tar. in fin. Vardulorum. *Vezxama*, teste Steph. Garibæo. Alii in Vaccæorum & Cantabrorum confin. ponunt, quibus Ptol magis suffragatur, illam inter Rhaudam, & Palantiam describens.

Segisamonculum, *Segisamunculum* Ptol. op. Hisp. Tar. in fin. Autrigonum, inter Calagurim, & Locobrigam.

Segni, pop. & op. Belgii in tractu Leodiensi, a Leodio 8. leuc. in Sylvâ Arduennâ. *Signey*. vel *Siney*, teste Huberto Leodio.

Segobriga, hodie *Cabezza del Griego*, teste Morali. urbs olim episc. Hisp. Tar. sub arch. Toletano, nunc pagus in Celtiberis. Est & *Segobriga*, op. Hisp. Tar. in regno Castellæ, hodie *Sepulveda*.

Segodunum, urbs Germ. Ptol *Nurnberg*. teste Pirchaimero. Item urbs Ruthenorum in Gall. Aquitanicâ, vulgò *Rhodez*.

Segontia, *Seguntia* Livio, *Secontia* Anton. urbs Hisp. Tarracon. Hodie *Siguenza*.

Segontia altera, Ptol *Seguntia* Plin. *Seguntia* Livio, *Serguntia* Straboni, vulgò *Gigonza*, op. olim, nunc pag. Hisp. Bæt. apud Lethem flu.

Segontiaci, pop. Belgarum in Comit. Hantonensi. Cæsar. Horum op. *Vendonum*, hodie *Silcester* Anglis, & *Caer Segont* Britannis; *Segontium* verò Antonini est op. Arvoniæ comit. Walliæ, contra Monam ins. non procul a Bangorio, à Devâ seu Cestriâ urbe plus 40. mill. Nomen a præterfluente flu. qui etiamnum *Sejont* appellatur, sumpsit. Long. 15. 40. Lat. 53. 45.

Segoregii, pop. Gall. Narbon. de quibus Alex ab Alex. lib. 1 cap. 24.

Segortialacta, Arevacorum in Hisp. Tarrac. urbs hodiè *Sepulveda*. teste Villanovano.

Segovellauni. Plin. qui fortè *Segalauni*. Ptol. pop. Gall. Narbon. *Valentinois* Pineto.

Segovia, Arevacorum urbs in Hisp. Tar. *Segubia* Ptol. Alia in Bætica. Plin. Est item Germ. op. Ortelius ex Ptol. quam

quam *Seckevv* urb. Salisburgensis ditionis esse volunt. Long. 35. 30. Lat. 47. 25.

Seguntium, vel *Segontium*, Angliæ urbs. Anton. quæ *Silchester* hodiè dicitur in agro Southamptonensi.

Segusiani, *Secusiani* Plin. pop. Gall. Celt. quorum tractus *Lyonnois*, & *la Forest*, trans Rhodanum nominatur, cujus caput est Mons Brisonis inter Lugdunum & Podium. Male *Sebusiani* errore librariorum Cæsari dicuntur.

Segusium, *Segusio* Plin. & Ant. urbs Gall. Subalpinæ ad Alpium Cottiarum radices, vulgò *Susa*.

Sejanus, vir magnæ potentiæ apud Rom. temp. Tib. Cæs. *Genitus Vulsiniis*, teste Tacito, lib. 4. An ideo acutè & non sine morsu Juven. Sat. 10.

——Idem populus si Nurtia Thusco
Favisset, si oppressa foret secura senectus
Principis hâc ipsâ Sejanum diceret horâ
Augustum.

Sequitur apud Tac. Patre Sejo Strabone equite Rom. Qui & ipse prætoriis cohortibus præfuit, sed in Ægypti administrationem misso, solus deinde filius. Ob hæc officia attollit magnifico elogio Velleius. lib. altero. *Sejanus Ælius principe Equestris ordinis patre natus, materno vero genere clarissimus, veteresque & honoribus insignes complexus familias.* Pergit Tac. Et primâ juventâ C. Cæsarem D. Augusti nepotem sectatus non sine rumore Apicio diviti & prodigo stuprum venum dedisse, Mox Tiberium variis artibus devinxit adeo, ut obscurum adversus alios sibi, uni incautum intectumque efficeret, non tam solertiâ. (quippe iisdem artibus victus est) quàm Deum irâ in Remp. Rom. cujus pari exitio viguit, cecidit: Corpus illi laborum tolerans, animus audax, sui obtegens, in alios criminator, juxta adulationem & superbiam palam compositus pudor, intus summa apiscendi libido, &c. Neque Senatorio ambitu abstinebat, clientes suos honoribus aut provinciis ornando facili Tiberio, atque ita prono, ut *Socium laborum*, non modo in sermonibus, sed apud patres & pop. celebraret. Ubique per Theatra & fora effigies ejus, interque principia legionum sineret. Hæc Tacitus: ubi per τὸ *coli* cultum divinum sig. quem Sejani stâtuis exhibitum fuisse disertè testatur Dio, lib. 58. Καὶ τέλος καὶ ταῖς εἰκόσιν αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ ταῖς τοῦ Τιβερίου ἔθυον. Unde Juven. ubi supra:

Ardet adoratum populo caput & crepat ingens
Sejanus.——

Sinebat hæc quidem Tiberius, sed invitus, ut ex Suetonio colligas. Tiber. cap. 48. *Quædam munera Syriacis legionibus largitus est, quod solæ nullam Sejani imaginem inter signa coluissent* De ruinâ ejus Dio consulendus. Breviter Seneca, *Quo die illum senatus deduxerat, populus in frusta divisit.*

C. *Seius*, dominus equi illius, unde est proverbium in infelices & calamitosos, à M Antonio, qui postea Triumvir fuit tempore belli Civilis, quum præesset Italiæ, miserando supplicio affectus est. Gellius 3. 9. Vide Erasmum in *Equus Sejanus*.

Seleucia, urbs Asiæ multiplex. I. in Mesopotamiâ ad Tigrim flu. contrà Ctesiphontem, inde 3. m. p. cognomento magna, patriarchæ Nestorianorum sedes, *Mosul*, teste Nigro. Apud hanc, utpote Tigranis regiam, Amphicrates Atheniensis rhetor exulans, à Seleucianis rogatus, ut eos rhetoricam doceret, respondit, *Delphinum non capit patina*: quo dicto significare voluit exiguos ingenio non posse magna capere, quales erant ipsi Seleucienses. Refertur à Plut. in Lucullo. Long. 79. 20. Lat. 35. 40. II. Syriæ, *Pieria* cognomine, apud ostia Orontis, *Soldin*, teste Nigro; utraque à *Seleuco*. Antiochi filio, unà cum Antiochiâ & Apamiâ, condita. Long. 68. 36. Lat. 35. 26. III. Ciliciæ, cognomento *Aspera*, ad Calycadnum flu. prius *Olbia*, & *Hyria*, teste Steph. Long. 64. 00. Lat. 38 48. IV. Pisidiæ in Pamphyliæ confin. inter Antiochiam Pisidiæ ad Bor. & Pergen. Pamphyl. ad merid.

Seleucobelus, urbs Syriæ juxta Belum. Steph. Long. 60. 30. Lat. 39 35.

Seleucus Nicanor, Syriam occupavit, & reg. in eâ an. 31. Is transtulit Judæos in eas urbes, quas extruxerat, Jus eis & municipalem ordinem cum Græcis æqualem tribuens.

Seleucus Emesenus Grammaticus, Suidâ teste, composuit Parthicorum libros duos. Alius Alexandrinus Grammaticus, cognomento *Homericus*, quem in omnes pene Poetas commentatum esse ait Suidas. Alius est *Seleucus* Babylonius, cujus mentionem facit Strabo, lib. 1. Alius denique *Seleucus* ὁ θεολόγος, de quo Porph. lib. 2. περὶ ἀποχῆς.

Seleucus, unus ex principibus Alexandri, qui post Alexandri mortem primus in Syriâ regnavit, anno 20. de quo Appianus in Syriacis.

Selga, urbs Pamphyliæ mediter. hodie *Philadelphia* Nigro. Stephanus eam in Pisidiâ ponit. Strabo quoque *Selgenses* Πισιδῶν ἀξιολογωτάτους vocat. & 20. virorum millia olim in eâ urbe fuisse, ac prudentem Reip. administrationem laudat. Dionys. vers. 859.

——Καὶ ἐν ἰσσηδόνεσσι λαοὶ
Πεδίον ποτ' Ἀμυκλαίων μεγαλώνυμοι ἐν χθονὶ Σέλγῃ.

Hinc tamen impudici ἀσελγεῖς dicti cum α epitatico. Ita Suidas & Etymologus. Eust. οἱ δὲ κατ' ἐπίθεσιν λέγουσι τὴν ἀσέλγειαν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Σέλγῃ ζώντων. Ex quo fit, ut *Selgam* suspicetur Bochartus per literarum metathesin nomen habere ab Hebræo שגל *shagal*, i. e. *coire & constuprare*.

Selinus portus, *Salonef* Mercatori, *Porto Alberto* Castaldo, portus Marmaricæ inter Catabathmum ad occ. & Parætonium urb. in ortum.

Selinus, urbs gemina cum flu. cognomine; Una in orâ Siciliæ Australi, inter Thermas ad ort. 18 & Mazaram ad occ. 100. m. p. (licet Ptol. ostia Selinuntis inter Mazaram & Lilybæum statuat) excisa, à Megarensibus, sive à Phœnicibus condita: *Terra di Pulicâ* hodie Fazello; flu. vero *Madinni* nominatur. Virg. Æn. 3.

Teque datis linquo ventis palmosa Selinus.

Silius Italicus lib. 4.

Audax Hybla favis, palmis quoque onusta Selinus.

Altera in orâ Ciliciæ, *Iftenos* hodie Turcis, inter Jotapam ad occ. & Antiochiam super Crago ad ort. prope ostium Selinuntis flu. quæ & *Trajanopolis* dicta fuit.

teste Xiphilino, quòd ibi Trajanus Imp. decesserit. Lucan. lib 8.

Quo portu mittitque rates, recipitque Selinus.

Sella, pop. Epiri. Lucan lib 3.

——— Quercusque silentes
Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

Σελλοὶ apud Homerum, & ex eo Strab. & Steph.

Selleis, flu. Peloponnesi ex Pholoe monte in Arcadiâ profluens, ac inter Chelonatem promont. & Cyllenen urb. in Jonium mare delabens. Hom. Iliad. β.

Ἤγαγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

Selybria, Thraciæ urbs ad Propontidem Ptol. Σηλυμβρία Stephano. Strabo tradit ante *Selin* dictam, postea addita *Bria*, quod Thracum linguâ urbem sig. *Selybriam* appellatam. At Hesychius explicat Βρίαν τὴν ἐν ἀγροῖς κώμην. *Olybria* Suidæ dicitur. Long. 55.15. Lat. 43.10.

Semele, Cadmi Thebarum regis filia, ex quâ Jupiter Bacchum genuit. Prop. lib. 2.

Narrabis Semele quo sit formosa periclo.

Stat. Theb. 2.

Et tunc forte dies noto signata Tonantis
Fulmine, prærupti cum tener Evie, partus
Transmisere patri. Tyriis ea causa colonis
Insomnem ludo certatim educere noctem.
Suaserat, effusi passim per tecta, per agros
Serta inter, vacuosque mero crateras anhelum
Proflabant sub luce Deum, tum plurima buxus
Æraque taurinos sonitu vincentia pulsus.

Ubi Scholiastes priscus (notante Barthio:) Annum festum ejus diei, quâ Semelen addit, ut Junonem Jupiter, ex voto ipsius, itaque ut mortalem interimit; quæ fabulæ in cæremoniam sunt translatæ, postquam Bacchus, magnis malis Græciæ illatis, pro Deo tandem cultum obtinuit. Notum autem fulmen vocat Papinius, quòd ejus effectus antea non fuerat tam cognitus. Si enim notum habuisset Jovis fulminatoris morem Semele, utique non periisset optato ejus concubitu. Et potest, ut hoc dixerit Poeta propter Sororum Semeles improbitatem, quæ eâ extinctâ sparserant rumorem, fulminatam fuisse quod cum nescio quo consuetudinem stupri habens, Jovis jactasset amorem. Euripides Bacchis:

Ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσιν κεραυνίαις
Σὺν μητρὶ Διὸς ὅτι γάμους ἐψεύσατο.

Apollodorus. Ἀποθανούσης δὲ Σεμέλης, αἱ λοιπαὶ Κάδμου θυγατέρες διήνεγκαν λόγον συγκατευνασθῆναι θνητῷ τινι Σεμέλην καὶ καταψεύσασθαι Διὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεραυνώθη. Senum autem mensium partum effudit vi Tonantis Jovis consternata Semele. Idem Apollodorus: Ζεὺς δὲ μὴ δυνάμενος ἀνανεῦσαι, παραγίνεται εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς ἐφ' ἅρματος, ἀστραπαῖς ὁμοῦ καὶ βρονταῖς καὶ κεραυνὸν ἵησι. Σεμέλης δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλιπούσης ἑξαμηνιαῖον βρέφος ἐξαμβλωθὲν ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάσας ἐνέρραψε τῷ μηρῷ. Diodorus Sic. Τὴν δὲ Σεμέλην οὐχ ὑπομείνασαν τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως, τελευτῆσαι, καὶ τὸ βρέφος ἐκτεκεῖν πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνου. Qui etiam tertium nobis Bacchi partum narrat, & ex causis argumentisque Physicis enarrat. Quomodo διφυῆ ac τριγόνον junctim vocat Orpheus. Pulchre de eâ re Nemesianus:

——— Quis non cecinit Semelen, ignemque jugalem
Lethalemque simul novit de pellicis astu.
Quis magno recreata tacet cunabula Baccho?
Ut pater omnipotens maternos reddere menses
Dignatus, justi compleris tempora partûs.

Hæc Barthius, qui plura de Semeles festo collexit, Animadvers. in Stat. pag. 291. Nugatur vero Auctor Etymologi cum scribit: Σεμέλη, παρὰ τὸ σείλας μέλειν· ἤγουν φροντίζειν. Δία γὰρ ὑπέσχετο μετὰ ἀστραπῶν καὶ βροντῶν συγγενέσθαι αὐτῇ, οὗ γενομένου καὶ κεραυνωθείσης, ἐσείσθη τὰ μέλη, ὅθεν ἐκλήθη Σεμέλη. Nonnus, lib. 8.

Καὶ γάμος ἦν Σεμέλης θανατηφόρος, ὡς ἐνὶ θεσμῷ
Πυρκαϊὴν καὶ τύμβον ἐδέξατο παστὸς Ἐρώτων. [illegible]

Pellicem vocat Papin. Theb. 7. eique *artem* tribuit, hoc est *dolum*. Lucianus si narrat: Τὴν μὲν γὰρ Σεμέλην ὑπελθοῦσα ἡ Ἥρα, οἶσθα γὰρ ὡς ζηλότυπός ἐστι, πείθει αἰτῆσαι παρὰ τοῦ Διὸς μετὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἥκειν παρ' αὐτήν. Ὡς δὲ ἐπείσθη, καὶ ἧκεν ἔχων καὶ τὸν κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ ὄροφος, καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διαφθείρεται ὑπὸ τοῦ πυρός. Merita autem tam dirum finem scelere erat Semele, quæ nimirum cor Liberi Jovi bibendum dederat. Hyginus, cap. 167. *Liber Jovis & Proserpina filius à Titanis est distractus. Cujus cor contritum Jovi Semeli dedit in potione. Ex eo prægnans cum esset facta, Juno in Beroen, nutricem Semeles, se commutavit & ait: Alumna, pete à Jove, ut sic ad te veniat, quemadmodum ad Junonem, ut scias quæ voluptas est cum Deo concumbere. Illa per fraudem instigata petit à Jove & fulmine est icta.* Vide Barthium ad Theb. 7. pag. 672, 673.

Semironius Babylonius Persa historicus, citatus ab Alexandrini Chronici auctore, pag. 81.

Semiramis, Assyriorum regina, Nini regis uxor, ut quidam volunt, quæ post viri obitum, quòd intelligeret Assyrios ægrè mulieris imperium passuros, dissimulato illius obitu, personam ejus assumpsit, donec filius Ninus adolesceret, regnoque administrando, idoneus fieret. Justinus. Conon apud Photium Narrat. 9. tradit Semiramim non uxorem Nini sed filiam fuisse. Ait prætereà Justinus illam, concubitum cum à filio petiisset, ab eodem interfectam. Conon vero longè aliter. Scribit enim cum imprudens & ignara cum filio coiisset, re cognitâ eidem nupsisse, & ex eo tempore licitum semper fuisse Persis commisceri matribus: Hæc tanto libidinis ardore æstuasse dicitur, ut post mariti mortem, non admiserit solum, sed etiam provocaverit ad Venerem plerosque ex suis militibus, qui formâ essent elegantiore, quos postea crudeliter necabat. Et quod omnium longè turpissimum est, equum ab eâ adamatum, usque ad coitum, Juba testis est apud Plinium. Fuit & iracundiâ tam vehementi, ut ei circa cultum corporis occupatæ, quum nunciatum esset Babylonem defecisse, æstuans alterâ parte incompta ad eam expugnandam cucurrerit. Juvenalis:

Quod nec in Assyria pharetrata Semiramis urbe,
Mœsta nec Actiacâ fecit Cleopatra carinâ.

Ovidius,

Ovidius, Amor. 1.

Qualiter in thalamos formosa Semiramis isse
Dicitur, & multis Laus amata procis.

Hæc *Rhea* dicebatur. Cedrenus: Ταύτην καὶ Ῥέαν ὀνόμαζον, ὡς ἐν δυνάμει καὶ ἰσχύϊ καὶ ὑπερβαλούσῃ φύσει τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσαν. Semiramis autem secundum nonnullos Ascalonita fuit, quæ quarto loco apud Babyloniam annis 40. regnavit. Hæc antecessit militiâ, triumphis, divitiis, victoriis omnes mortales. Ipsam urbem Babylonem maximam ex oppido fecit, ut magis dici possit illam ædificasse, quam ampliasse. Vide *Babylon*. Cum expiravit, in columbam versa est: ideo abstinent Syri ab his avibus. Tibul. 1. 7.

Quid referam ut volitet crebras intacta per urbes
Alba Palæstino sancta columba Syro.

Capello quidem *Semiramis* non est *columba*; sed Hebraicè *Semi-ram*, h. e. *nomen meum est altum*. At vero quia Hesychius ait: Σεμίραμις περιστερὰ ὄρειος Ἑλλ... ideo Bochartus vocem conflatam ex duabus Arabicis putat סרי *Seræ*, sc. & המאם *hemam*, quarum illa *montem*, *hæc columbam* sonat. Columbâ etiam vexillum Babyloniorum insigniebatur teste Diod. Siculo, quod insinuat Hieremias cap. 25. exhortans Hierosolymitanos, ut fugerent è facie iræ columbæ, i. e. Babyloniorum, quos columba, h. e. Semiramis, armorum ferociâ magis quam Ninus, instruxerat. Aquinas. Cavendum hic ait Vossius Semiramim intelligas Nini uxorem. Nec enim Ninus uxorem ejus nominis habuit, vel si sic dicta, alia saltem est, quæ sic à Græcis celebratur, eaque annis junior amplius ille. Melius Græcis ista norant Phœnices. Audiamus igitur Herennium Philonem Biblyensem, ex quo sic Stephanus ubi de Babylone: Βαβυλὼν ἀρχαιοτάτη πόλις... Σεμίραμις, οὐχ ὡς Ἡρόδοτος ... ταύτης ... ἀρχαιοτέρα ἔτεσι χιλίοις δύο ὡς Ἕρμιππος, prout eum locum ex MSS. legi clarissimo Salmasio observatum.

Semnones, Ptol. pop. Italiæ in orâ Umbriæ, mari Adriatico expositi, inter Æmil. ad occ. & Picenum ad ort. Item pop. Germ. Ptol. quorum regio Marchia Brandeburgensis hodie dicitur.

Semones, ex illo Deorum numero, qui minorum gentium appellabantur, & ex hominibus relati in Deos: majores sc. hominibus, minores Diis. Fulgentius de vocibus antiquis: *Semones dici voluerunt Deos, quos cælo nec dignos adscriberent ob meriti pauperiatem: sicut Priapus, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent per gratiæ venerationem.* Ovid Fast. 5.

Quærebam nonas Sanco Fidione referrem,
An tibi Semo pater. ———

Ubi *Sancus* vel *Sanctus Semo* dicitur non tam proprio nomine quàm quod commune & aliis esset hujus generis Diis. Liv. lib. 8. *Bona Semoni Sanco censuerunt consecranda.* Vetus Poeta de Planetis apud Jos. Scal. lib. 2. Lect. Auson. cap. 19.

Terque dis ternos puro de vespere tollens
Semonis Dii completur circulus anno.

Ubi *Semo Deus* Mercurius est, uti interpretatur Scaliger dicto loco. Nota autem hic alteram in *Semonis* produci, quod contra naturam originis videtur. *Semones* enim qu. *Semihomines*, quod & Lipsio visum Ant. Lect. 2. 18. Cæterum media in *hominis* correpta est non producta. Sed vetustissimi Latinorum non *homo*, *hominis*, sed *homo*, *homonis*, dicebant, secundâ productâ. Ennius apud Priscianum lib. 6.

Volturis in silvis miserum mandebat homonem.

Ubi *Volturis* nominativus antiquus est. Festus: *hemona humana; hemonem hominem* dicebant.

Sempronium, op. Pannon. super. à *Sempronio* Secundino cive Romano conditore dictum, in Hungariæ & Austriæ confin. inter Viennam & Sabariam, *Oedenburg* Lazio. Long. 39. 34. Lat. 47. 56.

Sempronius, De variis hujus nominis hominibus, vide Raph. Volateran. lib. 19.

Semus Elous Grammaticus scripsit octo libros Deliados, libros duorum periodorum, unum de Paro, unum de Pergamo, item de Pæanibus. Suidas. Vide Voss. Hist. Gr. p. 413.

Sena, Piceni sive Umbriæ in Italia op. in litore Adriatici maris non longè a Metauro flu. à Gallis Senonibus conditum, & appellatum, ut ex Polybio constat lib. 2. Unde *Senogallia* dicitur Plinio lib. 3. cap. 4. Sil. lib. 8.

Et Clanis, & Rubico, & Senonum de nomine Sena.

Idem lib. 15.

———*Quâ Sena relictum*
Gallorum à populis servat per secula nomen.

Alia op. Hetruriæ in eâdem Italiâ, sive urbs hoc nomine, quæ hodieque durat, elegantiâ sermonis Italici celebris. De utraque plura Cæsar Orlandius de urbis Senæ, ejusque episcopatus Antiquitate. Est & Flaminiæ sive Æmiliæ flu. *Sena*. Vide *Senna*.

Seneca, L. Annæus Seneca Philosophus, Cordubensis, patrem habuit M. Annæum Senecam ordinis equestris eruditissimum. Philosophus de Beneficiis scripsit libros 7. de Irâ libros 3. de Clementiâ ad Neronem libros 2. de Vitâ beatâ, de Tranquillitate, & de Brevitate vitæ, & alia. Nam declamationum libri ad patrem pertinent. De Philosopho, & ejus eloquentiâ judicium habes Quinctiliani cap 1. Aliorum ex observatione Gellii lib. 12. cap. 2. quibus respondit Lipsius, quem vide. Fuit quoque tertius *Seneca* Tragœdus habenturque hodie 10. Tragœdiæ *Senecæ* nomen præ se ferentes, de quarum auctoribus diversa eruditi tradunt. Porro *Senecam* dictum qu. canus natus sit, Cassiodorus tradit.

Senta Fauna, Pici regis filia, conjux Fauni fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantæ pudicitiæ fuisse, ut nemo illam, dum vixit, præter virum suum mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod in operto mulieres illi sacrificabant & *Bonam Deam* nominabant. Veteres *Faunam* & *Fatuam* dixerunt.

Sentinas Augur, poeta Romæ natus, scripsit epigrammata, in quibus secutus est Val. Cat. & Licinium Calvum.

Sepborim, urbs Palæstinæ in Galilæâ ad mont. Carmeli radices, proxima Canæ; quæ & *Autocratoris* & *Diocæsarea* dicebatur. Long. 66. 40. Lat. 32. 26.

Sepias, Macedon. promont. Ptol. Apollonii Scholiastes: Σηπιὰς, ἀκρωτήριον ἐν Ἰωλκῷ οὕτω καλούμενον διὰ τὸ τὴν Θέτιν ἐκεῖσε εἰς Σηπίαν μεταβαλοῦσαν διακορεύεσθαι ὑπὸ Πηλέως.

Sepinum, *Sepinum* Ptol. col. & op. Samnii. Populi *Sepinates*. Long. 38.48. Lat. 41.40.

Seplasia, forum Capuæ, in quo unguentarii negotiabantur. Hinc *Seplasiarius* pro unguentario, & effœminato.

Septa, Græcis *Septon*, urbs Maurit. Tingit. ad fretum Herculeum. *Zeuta* Hispanis, *Beni Maraz* Mauris, teste Marmolio.

Septem Aræ, olim op. nunc pagus in Lusit. *Azumar* Vasconcello.

Septem Fratres, septem montes Maurit. Tingit. apud Herculis columnas; ubi olim elephantorum copia, teste Solino.

Septem maria, Herodian. ἑπτὰ ὕδατα Dionys. Halicarn. *Atrianorum paludes* Plinio, *Stagna Hadriatica* Servio, *Paludes Tartari* Tacito, hodie *Lagune di Venetia*, paludes circa urb. Venetam, in quas Padus, cum Athesi & Tartaro 7. ostiis effunditur.

Septempeda, Picenorum urbs mediter. Ptol. S. *Severino* hodie L. Alberto. Long. 37.00. Lat. 43.15.

Septemtrioni unde nomen sit, non convenit. Quidam volunt esse à *solo numero stellarum*, ut *triones* sit supplementum. Alii malunt *triones* esse *boves*, ut apud Nævium: *Trionum hic moderator rusticus*. Sanè in Philoxeni Glossis legas: *Triones*, βόες ἀρχαῖοι. Eritque id nomen ab officio, qu. *teriones*, quia *solum terant*: vel qu. *terriones*, quia *terram arant*, *coluntque*; vel qu. *striones*, à *striâ*, quam proscindendo terram faciunt. Vide Varron. de LL. lib. 6. Festum in *Septentriones*, Gellium lib. 2. cap. 21. Ovidius lib. 1. τῷ τριῶν.

———Scythiam, septemque triones
Horrifer invadit Boreas———

Virgil. Georg. lib 3.

Talis Hyperboreo septem subjecta trioni
Gens effrana virum Riphæo tunditur Euro,
Et pecudum fulvis velantur corpora setis.

Septicollis, urbs Roma sic dicta quod *septem colles* habeat, viz. *Palatinum*, *Quirinalem*, *Aventinum*, *Cælium*. *Viminalem*, *Exquilinum*, & *Janicularem*. Virg. Georg. 2. ubi de Româ.

Septemque una sibi muro circumdedit arces.

Horatius in Carm. Seculari:

Dii quibus septem placuere colles.

Propertius 3.11.

Septem urbs alta jugis, toti quæ præsidet orbi.

Martialis lib. 4.

Hic septem dominos videre montes.

Statius in Sylvis:

Quis septem gemina posuisset mœnia Roma.

Cic. Epist. 5 lib. 6. ad Att. ἐξ ἄστεος ἑπταλόφου. Vet. Gloss. *Septimons*, ἑπτάλοφος. *Septimontium* ἑπτάγιον. Ovidius Trist. 1.4.

Sed quæ septem totum circumspicit orbem
Montibus, imperii Roma, Deûmque locus.

Idem lib. 3. el. 7.

Dumque suos victrix septem de montibus orbem
Prospiciet domitum Martia Roma, legar.

Claud. de sec. Consul. Stiliconis:

———Septem circumspice montes,
Qui Solis radios auri fulgore lacessunt.

Et postea:

Quæ septem scopulis zonas imitatur Olympi.

Septimanca, Hisp. Tar. urbs in Vaccæis. Anton. *Simanca* Clusio in Castellâ reg.

L. *Septimuleius*, quanquam C. Gracchi familiaris, avaritiâ tamen ductus, caput ejus abscindere, & per urbem pilo fixum gestare non erubuit, quòd Consul Opimius auro id se repensurum edixisset. Sunt qui tradunt liquato plumbo, quo ponderosius esset, caput explevisse. Hinc post id factum roganti Scævolam, ut se in Asiam præfectum educeret. *Quid*, inquit ille, *tibi vis insane*? *Tanta malorum est multitudo civium, ut tibi ego hoc confirmem si Roma manseris, te paucis annis ad maximas pecunias esse venturum.*

Septizonium, *Septisolium* Plinio, locus Romæ in 12. regione à Severo Imp. fabricatus, sicque à 7. columnarum ordine dictus. Fuit & *Septizonium* Titi in 10. reg. cujus mem Suetonius & P. Victor.

Septumani, pop. Gall. Narb. quorum urbs Biterræ: sic dicti à septimâ legione, quæ ibi locata fuerat.

Sequana, *Sequanus* Straboni, vulgo *Seyne* flu. Gall. Celt. Lutetiam Parisiorum mediam intersecans, una cum Matronâ Belgas a Celtis dividens. Sidonius Apol. in panegyr. Major:

Rhenus, Arar, Rhodanus, Mosa, Matrona, Sequana Ledus,

Lucan. lib. 1.

Optima gens flexis in gyrum Sequana frænis.

Hinc *Sequanicus*. Martialis 4.19.

Hanc tibi Sequanica pinguem textricis alumnam.

Sequani, pop. Gall. Belg. ab Æduis Arare flu. divisi. Horum loca hodie tenent Burgundiones. Gallicè *Ceux de la Franche Comté, ou les Bourguignons*. Munsterus hos Sequanos dividit in *Cisiuranos*, quos in *Obern Elsas* & *Suntgovv* statuit, & *Transiuranos*. Eutropius lib. 6. de Sequanis Cisiuranis: *Helvetii qui nunc Sequani appellantur.*

Sera, Sericæ reg. metropolis. Ptol. *Cambaloch* Nigro, *Sindinfu* Mercatori.

Serabis, flu. Hisp. Tar. per regnum Valentiæ in mare Balearicum fluens inter Segorbiam & Dertosam. Hodie *Segura*, vel *Zinira*, teste Clusio.

Serranus, cognomen cujusdam Romani nobilissimi sumptum à *sero* pro *semino*, seu *planto*; quòd agrum cùm sereret, absens Dictator electus est. Plin.

Seraphim, i. e. *ardentes* vel *igniti*. Is. cap. 6. Angelorum nomen, qui à *claritate* & *aspectûs splendore* ita vocantur, vel quia Dei mandata cum fervore & zelo exequuntur.

Serapio, terrarum orbem descripsit. Cic. lib. 2. ad Att. ep. 6. Is est Serapio Antiochensis, eo enim scriptore usum se profitetur Plinius in elencho scriptorum lib. 6. Alius est *Serapio* Ascalonita, qui de interpretatione somniorum scripsit. Fulgent. lib. 6. Mytholog.

Serapion, Ælianus dictus, orator Alexandrinus, multa scripsit. Vide Suidam.

Serapion,

Serapion, nomen pictoris. Plin. 35. 10.

Serapion, Præsul Antiochenus sub Commodo Imp. Hieronymus.

Serapion quidam pater decem mill. Monachorum, quos omnes tempore messis pretio conducebat, ut suâ operâ juvaret pauperum laborem: vivebat ipse pane & aquâ, unicâ veste contentus. Sozom. 8. 1.

Serapion, qui ob elegantiam ingenii *Scholasticus* meruit cognominari: scripsit contra Manichæos, laudatus ob fidei constantiam sub Constantino Imperator. Hieron.

Serapion, martyr Alexandrinus sub Decio Imperat. An. Dom. 251.

Serapis, Ægypti Deus, olim Româ exactus Pisone & Gabinio consulibus, cum Harpocrate & Iside, dejectis aris, quòd turpium religionum, & novarum superstitionum seminarium forent; etsi Athenienses eos olim in gratiam Ptolemæi receperint in urbem. Videtur Plutarcho, sed nimis præcipiti conjecturâ, significare *lætitiam*, quod τὸ χαρμόσυνον, i. e. *hilaria* festa Ægyptii appellent σαιρεῖ. Cùm verò veteres per Serapin universam mundi molem, & ipsa rerum principia intelligerent, certatim eum templis magnificentissimis honestarunt, cujusmodi Memphi & in Alexandriâ celebratur. At nunquam ea Ægyptii intra oppida admiserunt cum Saturni templis, quòd velut pervigiles, excubitoresque Deos in suburbiis suas habere voluerint sedes, ut ita essent muniti validis illorum præsidiis adversus hostium incursus, ipsimet autem pro aris, focis, templis, & patrio solo perpetuò excubarent. Statua ejus in Ægypto proditur fuisse ejuscemodi forma, ut Sol exoriens os & labra perstringeret suo fulgore. Effigies ejus, quam ipsemet in Nicocreontis regis gratiam oraculo descripsit, rerum naturam omnem in se complectens, est hujuscemodi.

> Εἰμὶ θεὸς τοιόσδε μαθεῖν, οἷον κ' ἐγὼ εἴπω·
> Οὐράνιος κόσμος κεφαλή, γαστὴρ δὲ θάλασσα,
> Γαῖα δέ μοι πόδες εἰσὶ, τὰ δ' οὔατ' ἐν αἰθέρι κεῖται,
> Ὄμμα δὲ τηλαυγὲς λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.

Ejus mem. Martialis lib. 10.

> ——— *Nec quæ turba Serapin amat.*

Sic & Varro produxit. Sed Martianus Capella, qui & multa alia sibi licere voluit corripuit versu illo:

> *Te Serapim Nilus, Memphis veneratur Osirim*

Aliqui *Sarapis* scribunt. Unde templum hujus Dei Σαράπειον à Strab. vocatur, quod miris laudibus ab Amm. Marcellino celebrari notat Casaubonus in Strabonem. Nomen à Vossio lib. 1. de Theol. Gentili cap. 29. ab *Apis* & שר *Sar*, id est *princeps*, vel שור. i. e. *bos* probabiliter deducitur; cùm *Apidem*, qui formâ bovis celebratur, & *Osiridem* agriculturæ inventorem habitum, idem cum *Serapide* numen fuisse ibidem probetur. Jul. Firmicus ubi de Josepho: *Huic post mortem Ægyptii patrio gentis suæ instituto templa fecerunt, &c. nomen etiam, ut sanctius coleretur ex primo autore generis accepit. Nam quia Saræ pronepos fuerat, &c. Seraphis dictus est Græco Sermone, h. e.* Σάῤῥας ἄπο. Alia vero origo nominis ab antiquis traditur. Clem. Strom. 1 ex Nymphodoro: τὸν Ἆπιν τὸν ταῦρον τελευτήσαντα εἰς σορὸν ἀποτεθέντα τῷ ναῷ τοῦ τιμωμένου δαίμονος. κἀντεῦθεν Σορόαπιν κληθῆναι καὶ Σάραπιν συνηθείᾳ τινὶ τῶν ἐγχωρίων ὕστερον. Aliorum opiniones recensent Plut. de Iside, Clem. in Protr. Ruffin. 2. Hist.

Serbes, *betis*, flu. Maurit. Cæsar. Ptol. *Miros* eum vocat Castaldus. *Sardabala* Plinio, teste Villanovano.

Serbi, pop. circa Mæotim. Plin. Hos Dubravius scribit postea Lusatiam German. regionem occupasse. *Serbi* Cedreno sunt circa Dalmatiam, quos dicit quoque Scythas vocari.

Serbinum, Ptol. op. Pannon. infer. ad Saum fluv. *Svvynavv*, vel *Svvynar*, teste Lazio.

Serena, ex Hisp. oriunda, uxor fuit Stiliconis, socrus Honorii Imp. qui Mariam filiam ipsius uxorem duxit. Hujus *Serenæ* laudes eleganti carmine celebravit. Claudianus.

Annæus *Serenus*, Præfectus Vigilium Neronis, fungis edendis interemptus. Plin. lib. 22. Senecæ amicissimus, ipso testante epist. 64. cui & libros de Tranquillitate inscripsit, monumentum amoris. Lips. ad Tac. An. 13.

Q. *Serenus* Sammonicus, carmine scripsit curationes morborum versibus Heroicis & alia, sicuti ex Ælio Spartiano in Caracalla, à quo occisus fuit, in Opilio Macrino, cui ejus scripta familiarissima fuere, colligitur. Charus fuit Severo, & Gordiano majori Impp. ut Lampridius in Severo, Capitolinus in Gordiano Juniore scribit, qui & filii, Gordiani illius præceptoris, & bibliothecæ præstantissimæ meminit.

Seres, pop. Æthiop. inter. ad ort. inter Blemyas: & Orosio teste, pop. Indiæ citer. inter Indum & Hydaspen. Sunt & *Seres* pop. Asiæ ad ort. extremi ultra Sinas; omnium mitissimi, justitiæque amantissimi, inter Sinas ad Aust. & Scythiam extra Imaum ad occ. & bor. quorum regio *Serica*, nunc *Cathay*, teste Ferrario. De Seribus Dionysius v. 752.

> Καὶ Τόχαροι Φροῦροί τε καὶ ἔθνεα βάρβαρα Σηρῶν.
> Οἵτε βόας μὲν ἀναινόμενοι καὶ ἴφια μῆλα,
> Αἰόλα δὲ ξαίνοντες ἐρήμης ἄνθεα γαίης
> Εἵματα τεύχουσι πολυδαίδαλα, τιμήεντα,
> Εἰδόμενα χροιῇ λειμωνίδος ἄνθεσι ποίης.
> Κείνοις οὔ κεν ἔργον ἀραχνάων ἐρίσειεν.

Ubi Montanus *Seres* ultima ad Orient. & Septentr. olim cognita gens, *serico* apud ipsos confecto, & ab iis nominato, nobilis, famâ solâ Dionysio noti fuerunt, distantia verò eorum à Scythiâ citeriore (quæ Scythia intra Imaum Ptolemæo dicitur) prorsus ignorata, & eos quidem juxta Imaum constituere videtur. *Barbaros* autem eos vocat, quod instar ferarum homines fugere dicerentur. Ita de iis Plinius lib. 6. cap. 17. *Seres mites quidem sed & ipsi feris persimiles, cœtum reliquorum mortalium fugiunt cum commercia expectant.* Quibus similia à Solino traduntur cap. 53. Sed quamvis hoc verum fuisse videatur, quod exterorum societatem fugerent, ut hodie Chinenses peregrinos in reg. suam introire non permittunt; ingeniosos tamen artifices fuisse ex telis sericis, ab iis confectis constat; uti etiam hodie Chinenses artificiis nobiles sunt, & ingenio miti & quieto (perinde ac Seres, teste Solino) cum vicini Scythæ sævi ac truces sint. Et profecto quamvis *Sericam* plerique *Cathaiam* esse statuant, hoc est, Orientalem Tartariæ hodie dictæ partem, mihi tamen persuasum est Borealem potius esse Chinensis regni partem. Ptolemæus enim lib. 6. cap. 16. Sericam (cujus Occiduum tantum latus cognitum habuit, neque

enim Oceano, sed terrâ incognitâ eam terminat) non tantùm Sinis, verum etiam magnâ ex parte Indiæ extra Gangem à meridie confinem facit. & præcipuas ejus urbes Ottocororam, & Seram circa gr. latitud. 37. & 38. constituit, cum Cathaia sec tabulas recentiorum, ab Indiâ longè remota sit, neque ulla ejus pars gradu latitud. 55. australior sit. Plinius etiam lib. 6. cap. 17. Sericam Indiæ contiguam facit; quod etiam Melam sensisse, collato cap. 6. cum cap. 7. lib. 3. non obscurum est. Ubi sis Vossium consule. Stephanus ἀμαξοφορικὸς ἔθνος vocat. Sagittandi peritissimi habebantur. Horat. lib. 1. Odyss. 29.

Doctus sagittas tendere Sericas

Arcu paterno. ———

Sericum è *Sericâ* reg. à Persicis, Medicis, & Assyrus mercatoribus olim afferebatur; unde vestes inde confectæ modo Assyriæ & Medicæ, à gentibus unde materia immediatè allata, modo Sericæ, à gente ubi oriebatur, olim vocatæ, ut plerique statuunt. Satis probabile tamen est, quod sentit Fullerus, *Sericum* dictum ab Ebræâ voce שריקות *Sericoth*, quæ pro *serico* usurpatur, Esaiæ 19. 9. inde vero regionem unde allatum est, Græcos *Sericam*, & ejus incolas *Seres* appellasse; ut *sericum* cum denominativi formam præ se ferat, à populo denominatum videretur. Quâ autem ratione apud Seres sericum conficeretur plerique veteres, tam Græci, quàm Latini, ignorarunt, ideoque varias de eo conjecturas habuerunt, quales ratio propria suppeditabat. Plurimi igitur confectum putarunt ex lanugine quâdam foliis arborum adnascente. Amm. Marcell. libro 23. *Apud eos (Seras) abundè sylva sublucida, à quibus arborum foetus aquarum aspergin bus crebris, velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore admistam subtilitatem tenerrimam pectunt, nentesque subtegmina conficiunt sericum*, &c. Plin. 6 17. *Seres lanificio sylvarum nobiles, perfusam aquâ depectentes frondium canitiem.* Non ipsas frondes eos carminasse, ut nonnulli nimis crassè intelligunt, sed canitiem frondium, h. e. frondibus adhærentem, depexuisse affirmat. Eadem etiam Solini sententia est, cap. 53. qui *lanuginis teneram subtilitatem humore domitam eos depectere* affirmat Plinius quidem alibi *lanata Sericarum arborum folia* nominat: Atque huc spectat illud Virgil. Georg. 2.

Velleraq; ut foliis depectant tenuia Seres.

Seneca in Hippolyto:

Quæ fila ramis ultimi Seres legunt.

Idem in Hercule Oeteo:

Quæ Phœbeis subditus Euris

Legit Eois Ser arboribus.

Claudianus:

Stamine quod molli tondent de stipite Seres.

Silius lib. 14.

———*Munera Rubri*

Præterea ponti, depexaque vellera ramis

Fœmineus labor his tectis, opibusque potitus.

Ubi benè *fœmineus labor*, quia more gentis vellera carpunt fœminæ; viri domi sedent, unguntur, emasculantur. Epiphan. lib. 3. Hæres. Σηρῶν μὲν ἄνδρες ἱμαντίζονται, οἴκοθε καθεζόμενοι, μυριζόμενοι τε καὶ θηλυνόμενοι. γυναῖξιν ἐναγκαζόμενοι. Αἱ δὲ γυναῖκες τὸ ἀνάπαλιν τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς ἀποδαρμένη ἀνδρῶν ζώνην ζωννύ- μεναι δὲ καὶ τὴν ἀγρευν πάντα ἔργα ἐπιτελοῦσαι Eratosthenes apud Strab. à Nearcho refert, fieri τὰ Σηρικὰ ἐκ τινῶν φλοιῶν ξαινομένης βύσσου. Dionysius, ex floribus fieri affirmat. Sed licet ipse in Epitheto αἰόλα, & aliis quæ vers. 756. habet, poetico more ludat, serici lanificium perinde describens, ac si ex ipsis floribus conficeretur; probabile est tamen eos unde hæc hausit, de lanugine quâdam floribus adhærente, aut iis succedente, intellexisse, qu. salicis julis (qui ejus quasi flores sunt) adnascitur, aut qualis in gossipio, seu xylo planta in folliculo floribus succedente provenit. Materia ex Plinio bombyx vocatur per metaphoram, lib. 19. cap. 1. ubi de Gossipio loquens in Ægypto nascente, *similem*, inquit, *barbata nuci defert fructum, cujus ex interiore bombyce lanugo netur.* Eadem etiam hodie *bombagia* Italis dicitur, voce à nomine *bombyx* deducta; quamvis propriè *bombyx* significet animalculum, à quo bombycina tela netur, & μετωνυμικῶς telam ipsam, sicut araneæ nomen tum animali tum ejus telæ tribuitur. Et profectò à veritate prorsus alienæ sunt istæ veterum de serici ortu opiniones; à bombycibus enim vermiculis, quos & σῆρας Græci vocant, reverà conficitur. Hesych. Σῆρες ζῶα νήθοντα μετάξαν, ἢ ὄνομα ἔθνος, ὅθεν ἔρχεται καὶ τὸ ὁλοσήρικον. Et postea Σηρῶν, σκωλήκων τῶν ἐργαζόντων τὰ σηρικὰ, Σῆρες γὰρ οἱ σκώληκες. Quod & Suidas confirmat. Ex antiquioribus, etiam Pausanias in Eliacis bombyces σῆρας etiam vocatos, sericum nere agnovit. Isidorus 19. 27. *Sericum dictum quia id primum Seres miserunt. Vermiculi enim ibi nasci perhibentur, à quibus hæc circum arbores fila ducuntur. Vermes autem ipsi Græcè βόμβυκες nominantur.* Unde Chrysostomus: Καίτοι γε σηρικὰ ἱμάτια, ἀλλὰ σκωλήκων ἐστὶν ὕφασμα. Vide Vossium in *Sericum*.

Sergius. Monachus, C. P. hæreseos Nestorianæ sectator. & fautor; Mahumetem impostorem & pseudoprophetam in Alcorano conficiendo & compilando juvit, cumque omnis summam impietatis docuit. Zon. tom. 3.

Sergius Galba, orationem apud Latinos exornavit miserationibus. communibusque locis usus, & egressus à propositâ orandi causâ, ut delectaret animos, promoveret, remque augeret.

Seriphus, insula maris Ægæi, una Cycladum inter Siphnum & Theram, quam Aristophanis Scholiastes in Acharnanes dicit esse νῆσον ἀτιμοτάτην. hoc est, *insulam vilissimam*; Seneca ad Helviam cap. 6. desertam & asperrimam: *Deserta*, inquit, *loca, & asperrimas insulas Sciathum, & Seriphum pete.* Et apud Plut. de exilio, Stratonicus eò delatus cùm ab hospite didicisset τοὺς ῥαδιουργοὺς *falsarios* in exilium mitti: Τί οὖν (εἶπεν) οὐκ ἐραδιουργήσας, ὅπως ἐκ τῆς στενοχωρίας ταύτης μεταστῇς. De eâdem sic agit Corn. Tacitus, ac si tota sit saxum. de Cassio Severo dicens lib. 4. Annalium: *Bonisque exutus, interdicto igne & aquâ, saxo Seriphio consenuit.* Seriphus scilicet, Eustathio referente post Geographum οὕτω πετρώδης ἐστιν, ὥστε κωμῳδοῦσιν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Γοργόνος ἔτι παθεῖν, ὡς ὁ Περσεὺς αὐτόσε κομισθέντος, καὶ τὴν τῆς Γοργόνος, δεῖξαι τοῖς κομίσαντος κεφαλὴν, δι' ἧς τοὺς ἐκεῖ ἀπελίθωσεν. *Seriphos* igitur pro *Resipho* dicta videtur per metathesin, quia רציף *resiph* apud Phœnices *lapidibus stratum* sonabat. Ovid. Met. 7.

———*Planamque*

——— *Planamque Seriphon,*

Marmoreamque Paron. ———

Idem lib. 3. de Art. Am.

Sic tibi vestita pressa Seriphos erat.

Juvenal. Sat. 10.

Ut Gyara clausus scopulis, parvaque Seripho.

Statius in Achilleide:

——— *Hinc spreta Mycones, humilisque Seriphos.*

In hâc insulâ ranas prorsus mutas esse tradunt: unde proverbialiter *Seriphia rana* dicitur in homines mutos. ac dicendi, canendique prorsus imperitos.

Serranus Attilius, Senator quidam Romanus, qui cùm agrum coleret, evocatus propter virtutem, metuit dictaturam. Virgil. Æn. 6.

——— *Parvoq; potentem*

Fabricium, vel te sulco Serrane serentem.

Manilius:

Serranos Curiosque dedit, fascesque per arva

Tradidit, èque suo Dictator venit aratro.

Claud Quarto Cons.

Scordida Serranus flexit Dictator aratra.

Sertorius, Nursiâ oriundus, partium Marianarum fuit unà cum Cinnâ: moderatiùs tamen se gessit, quam alii; Sylla redeunte à bello Mithridatico, urbeque potito, ipse quoque in Hisp. aufugit, ubi brevi tempore ob virtutem sibi gratiam earum gentium conciliavit; traditur per eum Hispanos disciplinam rei militaris Romanâ didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Nam præter artē rei militaris abstinentissimus etiam voluptatum, tum religiosus est habitus, ut cervam quandam secum in expeditionibus haberet sequentem, quam Dianæ numen dicebat esse, ex eâque responsa accipere, resque gerendas auspicari. Quare dux Lusitanorum delectus, parvis copiis multas urbes subegit, sed & quatuor Romanorum duces contra se missos, variis cladibus adflixit. Primò enim Cottam navali prælio superavit, Phidiam Hispaniæ prætorem cùm duo millia civium Romanorum interfecit: Domitium proconsulem contrivit; postremò Trajanum à Metello missum cum toto exercitu delevit. Denique Pompeio fortiter resistens, à Perpennâ socio belli & ejusdem factionis per proditionem in cœnâ interfectus est. Vide Plutarch. *in Sertorio.* Lucanus lib. 2.

Quique feros movit Sertorius exul Iberos.

Servilius Hala, vel *Ahala*, mag. equitum, Labicanos, Æquosque Dictator vicit, an. U.C. 338. Sp. Melium ob regni affectati suspicionem interemit. Tandem custoditæ libertatis exilio pœnas pependit. Valerius Max. 5. 3. Cic. Orat. pro domo suâ dicit illum restitutum fuisse.

Sesostris, Ægyptiorum rex, Mœridis successor, qui subactis maris Rubri accolis, alveum navigabilem conatus est ducere ex Nilo in mare Rubrum. Idem & Colchos ac Getas creditur subegisse, regionesque omnes à se subactas trophæis insignivisse; quorum aliquot se vidisse testatur Herodotus muliebri pudendo insculpta. Hunc aliqui *Sesosim*, nonnulli *Vexorem* vocant. Σεσόωσις sanè à Diodoro passim appellatur, sed & aliis quibusdam sic dicitur; aliquibus *Sesonchis*, vel *Sesonchosis*. Vide Scholiasten ad lib. 4. Apollonii Rhodii. Sed miror equidem quod Justinus dicat lib. 2. Scythas vicisse *Sesosin*, sive *Sesostrim* & in regnum repulisse, cùm Herodotus, Dicæarchus, Diodorus Siculus, & alii prodiderint hunc Scythas subegisse, omniumque quas adierit gentium fuisse victorem. Trogum tamen secutus est Valerius Flaccus libro quinto. Arg.

——— *Ut prima Sesostris*

Intulerit rex bella Getis, ut clade suorum

Territus hos Thebas, patriumque reducat ad amnem;

Phasidis hos imponat agris, Colchosque vocari

Imperet. ———

Hic eò processit insolentiæ, ut reges sorte ductos singulis annis ad currum jungeret, ut eâ inusitatâ pompâ supra reges esse, atque adeò supra homines videretur. Cujus insolentiæ planè insanæ ac barbaræ mem. Diod. Sic. lib. 2. c. 1. Plin. 33. c. 3. De quo etiam Lucanus lib. 10.

Venit ad occasum mundique extrema Sesostris,

Qui Pharios currus regum cervicibus egit

Sestus, urbs Europæ in litore Thracio, ab Abydo Asiæ urbe Hellesponti angustiis dirempta, Herûs & Leandri amoribus nobilitata. Lucan. lib. 2.

Europamque Asia, Sestonque admovit Abydo.

Musæus:

Σηστὸς ἔην καὶ Ἄβυδος ἐναντίον, ἐγγύθι πόντου

Γείτονές εἰσι πόληες. ———

Solinus cap. 15. *Omnis magnus Hellespontus stringitur in stadia septem, quibus ab Europâ Asiaticam plagam vindicat. Hic quoque urbes duæ, Abydus Asiæ est, & Sestus Europa.* Seneca in Thebaide:

Hinc quà relinquit nomen Jonii maris

Fauces Abydi Sestos opposita premit.

Dionysius in descriptione Orbis. vers. 515.

——— Ὕδωρ Ἀθαμαντίδος Ἕλλης,

Σηστὸς ὅπη καὶ Ἄβυδος ἐναντίον ὅρμον ἔθεντο.

Plin. 4. 11. *Hellespontus septem stadiis Europam ab Asiâ dividens, quatuor illic inter se contrarias urbes habet: in Europâ Callipolin & Seston; in Asiâ Lampsacum & Abydon.* Xenophon 8. stadia videtur asserere: Διαβὰς καὶ εἰς Σηστὸν καταντικρὺ ὄντα Ἀβύδου, καὶ ἀπέχοντα οὐ πλεῖον ὀκτὼ σταδίων. Sic ille lib. 4. rerum Græcarum. Pomponius lib. 2. *Est & Abydo objacens Sestus, Leandri amore pernobilis. Est ea regio in quâ Persarum exercitus divisas spatio pelagoque terras ausus pontibus jungere.* Vide *Abydus.*

Sesuvii. pop. Gall. Celt. Cæsar; quorum urbs *Exisnis*, teste Marliano in provinciâ Turonensi. Aliis autem *Seez* urbs episc. in Normanniâ sub Archiepisc. Rhotomagensi.

Setabis, op. Hisp. inter Carthaginem & Saguntum, in loco celso situm. Silius lib. penultimo:

——— *Excelso nutritum colle crearat*

Setabis. ———

In Strabone scribitur Σαίταβις, in Ptol. Σαίτταβις, cum amne cognomine, & vicinâ Sætabiculâ. Nomen factum esse suspicatur Bochartus ex שתי בוץ *Seti buts*, i. e. *stamine*, vel *telâ byssi*, quæ ibi texebatur. Catullus:

Nam sudaria Setaba ex Iberis

Miserunt mihi munera Fabullus

Et Verannius. ———

Silius lib. 3.

Atque altrix celsa mittebat Setabis arce,

Setabis & telas Arabum sprevisse superbas,

Et

Et Pelusiaco filum componere lino.

Agrum habuit sibi propinquum nomine *Spartarium* à *sparto* lini genere, sive junci. Strabo siquidem χοινοῦντα, i. e. *juncarium* interpretatur.

Setaum, regiuncula in M. Græciâ inter Sybarin & Thurios, ubi *petra Setaa* Lycophroni, teste Barrio. Vide Steph.

Setantiorum portus, *Winander mere*, teste Camdeno, portus Albionis in orâ Angliæ occiduâ inter Walliam & Scotiam, Devæ seu Cestriæ ubi finitimus. Camdeno tamen videtur pro λιμὴν *portus*, λίμνη *lacus* leg. apud Ptol. & *Winander mere* designari paludem in agro Lancastrensi, à Cestriâ ad 6. m. p.

Seteia, *Dee-mouth* Camdeno, æstus seu fluvius Albionis in orâ Angliæ & Walliæ, inter Belisamam & Tisobim flu. Aliis *Mersey*, apud quem *Lerpool*, vel *Leverpool*, op. & portus in Comit. Lancastrensi.

Setelsis, Jaccetanorum in Hisp. Tarracon. urbs Ptol. *Astarlid* Marinæo.

Setia, urbs Campaniæ in Italiâ non procul à Tarracinâ, vino generoso nobilitata, quod inde *Setinum* appellabatur. Mart. lib. 13.

Pendula Pemptinos quà spectat Setia campos.

Idem lib. 4. ep. 64.

——— Pendulamque

Uni dedit Setiam colono.

Sil. lib. 8.

——— Ipsius mensis seposta Lyæi

Setia.

Juvenal. Sat. 5.

Cras bibet Albanis aliquid de montibus, aut de Setinis.

Matt. 9. 3.

Incensura nives dòmina Setina loquantur.

Idem alibi:

Setinum dominaq; nives, &c.

Plutarcho & Appiano Σήτινοι. Strab. ac Ptol. Σητῖνοι. Vide Cluver. pag. 1021. Plin. 14. 6. *D. Augustus Setinum praetulit cunctis.*

Severiani, vulgò *Wiltshire Men* teste Lhuydo, quorum urbs *Severia*, *Salisbury*, urbs Angliæ inter Wintoniam & Dorcestriam.

Severiani, hæretici quidam, à Tatiano primùm propugnati, deinde à *Severo* aucti, qui matrimonio penitus abstinendum prædicabant. Hieronym. Sophronius.

Severinus. Vide *Boetius.*

Severus, nomen Impp. 2. Romanorum, quorum primus Didio Juliano successit, ann. U. C. 947. Alter, Mammeæ fil. Heliogabàlis successor, Ann. U. C. 974.

Severus, Atilius, ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cujus mem. Hieronymus.

Severus, mons Italiæ, teste Servio in illud Æneidos 7.

Qui Tetrica horrentis rupes, montemque Severum.

Licet Marcellus Severum ibi adjective impositum intelligat.

Sextius. Sen. Ep. 59. Sextium ecce cum maximè lego, virum acrem, Græcis verbis, Romanis moribus philosophantem. Movit me imago ab illo posita: ire quadrato agmine exercitum, ubi hostis ab omni parte suspectus est, pugnæ paratum. Idem inquit sapiens facere debet: omnes virtutes suas undique expandat, ut ubicunque infesti aliquid oritur, illic parata præsidia sint. Hæc ille. Qu. Sextius autem fuere pater & filius, uterque Philosophiæ studiis scriptisque noti nominat & laudat sæpe Seneca. Itemque Sueton. in V. Crassitii: dimissâ repente schola transiit ad Q. Sextii sectam. Sectam enim & ipse fecit, aut potius illam Pythagoræ renovavit. Mem. ejus Plin. laudabili facto, & quale olim Democriti, in prævisâ olei caritate omne illud præstinantis lib. 18. 28. Plut. de illo aliud memorabile habet lib. Quomodo sentias te proficere; Quidam, inquit, relictâ Repub. & negotiis in medio Philosophiæ cursu hærent, aut corruunt, ut Romanus ille Sextius, quem memorat, relictis honoribus & magistratibus causâ Philosophiæ, cùm rursus angeret, & in principio ipsa doctrina offenderet, pene ex navi in mare se præcipitasse despetabundum. Ad honores itaque natus fuit. Sen. ep. 98. Honores reppulit pater Sextius, qui ita natus, ut Remp. deberet capessere, latum clavum, Divo Julio dante non recepit. Laudationem ejus quoque habes apud Sen. juniorem Ep. 64.

Sinda, Anton. 7. insulæ maris Britannici, oræ Gall. Celt. Boreali adjacentes ante Leonam urb. Britanniæ minoris, ab eâ 7. leuc. in Cæc. Vulgò *les 7. Isles*, teste Camdeno. *Sinda* autem a numero sic dictæ, *Saith* enim Britannis *septem* significat.

Siba, Indiæ pop. qui cum Deriade contra Dionysium pugnaverunt. Steph. Dionysius vers. 1141.

Τῶν δὲ μέσοι ναίουσι Σίβαι, καὶ Τάξιλοι ἄνδρες.

Ubi Σάβαι corruptè vulgò legitur, testibus Salmasio & Bocharto. Quippe in Indiâ *Sabas* nemo alias nominavit. Sed *Sabarum* meminere Strabo, Diodorus, Arrianus, Nonnus, &c. Et Strabo quidem eos collocat inter Indum, & Hydaspen, quo loco Σίβας Dionysius.

Sibylla, variæ fuere, & numerantur à Clem. Alex. Varrone, aliisque, de quarum nominibus posteà videbimus. Unde verò *Sibylla* nomen provenerit, Græci suo more admodum nugantur. Quibusdam qu. Σιὸς βουλὴ *Jovis consilium* dici videtur, Laconum more, Σιὸς posito pro Διὸς, ut *Sibylla* quidem tanquam Θεοβούλη sit dicta. Salmasius diminutivum esse existimat à Σίβη Σίβυλλα; sicut ab Ἥρη ἤρυλλα à συνὸς συνύλλα, de quo Hesychius. Quid autem si vox sit Orientalis à סבל *sabal*, *Sebula*, tanquam si *portatricem* dicas, sive quæ habeat incolam Pythium, quales etiam fatidicæ fœminæ ἐγγαστρίμυθοι dicuntur. Antiquissima certe Sibylla *Sambethe*, quæ *Chaldæa* aliis, aliis *Hebræa*, dicebatur *Saba*, unde Bacchus quoque oriundus est, ab hâc, ut loquitur Hermeas Philosophus, omnes mulieres τὸ μαντικὸν ἐλοῦσαι βίον dictæ fuere *Sibyllæ*. Cæterùm *Sibyllæ* decem numerò fuisse perhibentur. *Prima* ex Persiâ oriundâ, *Sambethe* dicta, cujus mem. Nicanor, qui res gestas Alexan. Max descripsit. Huic tribuuntur vaticinia de Christo, de regnorum mutationibus. *Secunda*, *Libyca* cujus Euripides mem. in Lamiæ prologo; eique adscribuntur vaticinia de Christi miraculis, quod surdi auditum, cæci visum, claudi incessum receperint, mortui quoque fuerint revocati in vitam. *Tertia*, *Delphica*, cujus mentionem fecit Chrysippus eo libro quem de divinatione in lucem dedit, & in Annalibus suis, nominavit Piso. Creditur vixisse ante

ante bellum Trojanum, adeoque, Delphis nata. Alio nomine *Arthemis* audit. Nonnulli eandem esse volunt *Delphicam*, Erythræam, Siculam, Samiam, Rhodiam, quod his in locis frequenter versata sit, sed proprium ejus nomen fuisse Herophilen. Cùm esset adolescentula adhuc νεώκορον egit in templo Apollinis τ̃ Σμινθέως, ut Peucerus notat, & somnia quæ in Hecates templo excubantibus objiciebantur, explanavit. Dicitur & Delphis saxum quoddam conscendisse, atque inde μεμηνότα, καὶ ἐνθεῦ κάτοχον oracula proclamasse, cui quidem inde saxi *Herophilai* appellatio inhæsit. In Troade tandem non procul ab Idâ monte in nemore τ̃ Σμινθέως eam sepultam, ex epitaphio columnæ lapideæ inciso observatum tandem scribit Pausanias. Celebratur ejus vaticinium de colaphis Christo Domino impingendis in passione, de sputis, de felle & aceto in potum dando, crediturque Homerus plurimos ex ejus versibus operi suo inseruisse. *Quarta*, *Cumaa*, cujus mem. Nævius, teste Varrone, in libris belli Punici, sicut & Piso in Annalibus. Hanc refert Lactantius ex Varrone, novem oraculorum volumina obtulisse Tarquinio Prisco, & pro eis postulasse Philippicos trecentos, quos cùm Rex, Pretii magnitudine deterritus, solvere recusasset, crematis tribus reliqua eam retulisse ad regem postulato eodem pretio, cum vero multo magis existimasse regem insanire mulierem, ideoque rursus alia tria volumina ultricibus dedisse flammis, & nihilominus in pretio perstitisse; tandem vero admiratione ductum Tarquinium inspectos libros residuos trecentis illis aureis sibi retinuisse, & arcæ lapideæ inclusisse in templo Jovis Capitolini sepositos & asservatos ad Corn. usque Syllam, quo tempore Capitolium simul cum illis flagravit. Suetonius vero vult usque ad Augustum mansisse incolumes hos libros, & sub basi Palatini Apollinis, cum Martiorum vatum & Bagoes Nymphæ carminibus conditos stetisse, eundemque Monarcham Sibyllinorum librorum habuisse delectum, exustis illis, qui nothi videbantur, reservatis genuinis. Meminit hujus & Martyr Justinus in Gentium admonitorio, ubi dicit eam vaticinatam de Salvatoris adventu, & ejus operibus. *Quinta*, *Erythraa*, quam suam vocat civem Apollodorus Erythræus, Dionysius vero *Nympham* fatidicam lib. 1. Est autem *Erythra* Joniæ urbs maritima Ptolemæo, quæ Stephano etiam Κνωπούπολις dicitur. Eam ferunt vaticinatam Græcis, esse perituram Trojam, & Homerum mendacia scripturum. Const. Magnus Imp. in oratione quam Euseb. libris de vitâ Constantini à se editis adjunxit, recitat hujus oraculum de adventu Christi, sed dubiâ profectò fide, initialibus carminum literis præ se ferentibus hæc verba: ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ. Asserit idem M. Tullium Ciceronem Sibyllinam hanc Acrostichidem carminibus Latinis inclusisse. Interim scribit August. lib. 18. de C.D. cap. 23. eandem se Acrostichidem legisse inter Græca Erythrææ carmina, quæ ipsi exhibuit Flaccianus Africæ Proconsul. *Sexta* Sibylla, *Samia* fuit, de quâ mentionem facit Eratosthenes in Annalibus. Illi cognomen fuit, Φυτώ, diciturque vaticinata de Christo insidente Asello, & Hierosolymam ingresso. *Septima*, *Cumana*, proprio nomine *Amalthaa*, *Erophyle*, & *Demophile*, quam alii cum *Cumaâ* eandem faciunt. Celebrantur ejus versus, quibus per numeros exprimitur nomen Jesu. *Octava*, *Hellespontiaca*, nata in agro Trojano, vico Marmisâ, quam scripsit Heraclides Cyri temporibus fuisse. Illi defertur vaticinium de Christi doctrinâ, quodque legem completurus esset, non violaturus. *Nona*, *Phrygia*, quæ Ancyræ vaticinata est cum de aliis rebus, tum de morte Christi, scindendum esse tum templi velum, medio die suborituras tenebras, ipsumque adeo triduano somnio fata mortalia peracturum. *Decima*, *Tiburtina*, Tibure oriunda quod est op. Italiæ. Nomine proprio *Albunea* dicebatur, quam ut Deam coluerunt Tiburtini, juxta Anienis ripas. Hæc Christi resurrectionem, assumptionemque prædixisse legitur. In foliis scribebant hæ Sibyllæ. Virg. Æn. 6.

——— *Foliis tantum ne carmina manda.*

Juv. Sat. 8.

Credita me vobis folium recitare Sibylla.

De Sibyllinis oraculis optimè Voss. de Poët. Gr. cap. 1. Plura de Sibyllis lege apud Onufrium Panvinium, Blondellum, Casaub. Exerc. 1. contra Baronium Sect. 10. cap. 11. Erasmum Smidhium Dissert. de Sibyllis, Barthium adversar. l. 9. c. 11. præcipuè vero Montacutium Appar. 3. Vide *Disquisitionem de Sibyllis, earundemque scriptis*, linguâ Anglicanâ. Præterim consule Cl. H. Vossium in l. *De oraculis Sibyllinis*.

Sicambri, *Sigambri*, Strab. nunc *Geldrenses*, teste Marliano, pop. Germ. infer. inter Mosam & Rhenum: Sed veriùs Geldrenses trans Rhenum ex Suetonio, qui eos ad ulteriorem Rheni ripam describit, ubi etiam Zutphanienses. Ovid. ad Liviam:

Nec tibi deletos poterit narrare Sicambros,
Ensibus & Suevos terga dedisse suis.

Horat. Carm. lib. 4. Od. 2.

——— *Quandoque trahet feroces*
Per sacrum clivum meritâ decorus
Fronde Sicambros.

Et Od. 14. ejusdem libri:

Te cade gaudentes Sicambri
Compositis venerantur armis.

Flavam eorundem cæsariem innuit Claud. 3. de laud. Stil.

——— *Illinc flavente Sicambri*
Casarie, nigris hinc Mauri crinibus irent.

Idem bello Getico:

Agmina quinetiam flavis objecta Sicambris.

Et in quarto Consulatu:

——— *Flavam sparsere Sicambri.*
Casariem.

Sidon Panegyrico Aviti:

——— *Flavis in pocula fracta Sicambris.*

Horum regio *Sicambria*. Claudian. lib. 1. in Eutropium:

Milites ut nostris detonsa Sicambria signis.

Sicani, Hisp. pop. Sicoris flu. olim accolæ, qui relictis sedibus suis, Sicano duce, in Italiam se contulerunt, pulsisque Aboriginibus Latium occuparunt, ipsique postea ab ipsis pulsi, quos ante pepulerant, insvicinam Italiæ occupaverunt, & eam *Sicaniam* à suo nomine nuncupaverunt, Servius in illud Æn. 7.

Auruncaque manus, Rutuli veteresque Sicani.

Silius lib. 16.

Sicana nunc tellus, nunc litora ibera cruorem.

Hinc *Sicanis* fœm. Ovid. in Ibin:

Plurima qua flammis Sicanis Ætna vomit.

 Porro

Porrò *Sicanos* à *Siculis* (uti putat Bochartus ὁ μέγας) neque gens, neque sermo distinxit, sed situs, & variæ, ut evenit, in eadem gente factiones. Et Punicâ voce שכנים *Sicani* dicti, qui Siculorum Pœnis erant proximi, qu. *vicinos* dixeris. Hebræis enim & Syris *Saken*, cujus plurale *Skenim*, *vicinum* sonat. Diodorus Siculus cum Sicanis conferens ait: Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν πρὸς ἕω κεκλιμένα μέρη κατῴκουν Σικελοί, τὰ δὲ πρὸς δυσμὰς Σικανοί. Huc facit illud Poëtæ Æn. 5.

——— Nec litora longè
Fida reor fraterna Erycis, portusque Sicanos.

Sicca *Sicca Veneria*, Ptol. & Procop. *Veneria* Solino colon. & urbs Africæ mediter. media inter Cittam ad occ. & Natangaram ad ort. Pop. *Siccenses*.

Sichaus, fil. Plisthenis Phœnicis, sacerdos Herculis, maritus Didûs, Phœnicum omnium locupletissimus, quem ejus thesauris inhians Pygmalion, uxoris ejus frater, sacrificiis intentum interfecit. Virg. Æn. 1.

Huic conjux Sichaus erat, ditissimus agri
Phœnicum. ———

Justinus: *Sichao magna, sed dissimulata opes erant, aurumque metu regis, non tectis, sed terra crediderat, quam rem etsi homines ignorabant, fama tamen loquebatur.* Item *Sichaus* adjectivum. Virgilius Æneid. 4.

Non servata fides cineri promissa Sichao.

Sichem, *Neapolis* Ptol. *Mamortha* Plinio, urbs Samariæ apud M. Garisim excisa, à Samariâ 8. m. p. distans. Hesych. Σίκιμα, ἡ νέα πόλις, ἡ ἀναβαίνουσα ἤγουν ἡ ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησία.

Sicilia. (vide *Trinacria*) Tyrrheni maris insula, à Thucydide *Sicania* dicta; frumenti adeo ferax, ut non immerito olim *Rom. Imperii horreum* fuerit appellata. Namque & optimum triticum, & nobilissima vina gignit: de quo Plinius; qui lib. 10. cap. 10. auctor est Leontinos Siciliæ campos stipulas cum centesimo germine fundere. Unde Πολυκάρπου Σικελίας apud Æschil. in prom. v. Et ideo inter subsidia frumentaria Reip. Rom. hæc insula Ciceroni memoratur pro lege Maniliâ oratione. Sil. lib. 14 ubi de Sicilia:

Multa sole virtus jam reddere semen aratris,
Jam montes umbrare olea, dare nomina Baccho,
Cornipedemque citum lituis generasse ferendis,
Nectare Cecropias Hyblæ accendere ceras.

Itaque mirum ad Euripide in Phœniss. *infrugiferam* appellari. Sed id ad illa tempora referendum est, cùm à Cyclopibus, serendarum frugum ignaris, habitata insula fuit, ut eruditè Grotius monet, quem vide, si lubet, Prolegomenis in illam Tragœdiam Poetæ. Hæc olim agro Brutio creditur adhæsisse, posteaque impetu maris avulsa fuisse. Vide *Rhegium*. Vulgati Etymologi inde nomen traxisse volunt qu. *Sicilita*, i. e. *resecta*. Quanto melius Bochartus, qui duas tradit nominis notationes: Prima est hæc; *Siciliam* sc. à Phœnicibus appellatam esse insulam שכלול *Siclul*, id est, *perfectionis*; quia inter omnes insulas quæ notæ erant tunc temporis facilè primas obtinuit Strabo libro 2. Αὕτη δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἐστὶ μεγίστη καὶ ἀρίστη. Altera est hæc. אשכול *Escol* Hebræis botrus est, ut & סגול *segol* Syris, vel סגולה *segula*, cujus plurale סגוליא *segulaia* pro botris. Quâ ipsâ voce verisimile est Phœnices Siciliam appellasse, qu. *botrorum insulam*. Est enim vini feracissima. Populi *Siculi* quos *acutos* & *lepidos* Cicero tradit, Tuscul. cap. 8. Et quia *lepidi*, idcirco iisdem *sales*, atque *facetias* idem tribuit 2. de Oratore, & in Verrinis. *Trilingues* Apuleius vocavit, quòd primò barbarè, deinde Græcè, & post Latinè locuti fuerint. Licet alii eâ voce *vafros* & *acutos* intelligunt. Quanquam neutrâ earum linguâ satis bene uterentur, quod Asconius in Divinationem Ciceronis in Verrem notat. Hinc *Sicilicissitare* per jocum, pro Siculorum more malè Græcè loqui Prologo Menæchmorum Plautus dixit. Siculi olim vitam opiparam ducebant, ut apud Plat. lib. 3. *mensa Sicula*, & apud Athen. l. 14. ex Cratino, *coquus Siculus* essent proverbio. Alio tamen tempore non deliciis sed laboribus operam dantes militiæ inserviebant, ut *Siculus miles* proverbialiter, teste Zenodoto, de mercenario milite, ac de nullum ministerii genus lucri causâ recusante diceretur. Furaces quoque habiti sunt; unde adagium apud Suidam: *Siculus omphacizat*, in eos qui vel vilia furentur, qualis est *omphax*. *Aula* quoque *Sicula* apud Juvenalem pro imperio duro, proverbio dicitur. Plin. 9. 53. *Murana in Siciliâ*. Mart.

Qua natat in Siculo grandis Murana profundo
Non valet exustam mergere sole cutem.

Plura de Siciliâ videri possunt apud Fazellum, Cluverium, Bochartum, &c.

Sicilibra, Africæ Propriæ urbs. Anton. *Sicilippa* B. Augustino.

Sicinius Dentatus, strenuus bellator, ob ingentem fortitudinem *Achilles Romanus* appellatus, pugnasse dicitur 120. prælis, cicatricem aversam nullam, adversas 45. tulisse. Coronis aureis 8. donatus est. Triumphavit cum Imp. suis triumphis 9. Gell. 2. 12. Plin. 7. 38. 2215.

Sicinus, Ptol. *Sicynus* Melæ, *Sicenus* Straboni, *Sycinus* Plinio, *Oenoë* etiam Apollonio & Stephano, ins. maris Ægæi, una Sporadum. Prope Pholegandrum (inquit Bochartus) est *Sicinus*, de quâ præter Melam & Ptolemæum meminit Scylax & Apollonius lib. 1. & apud Schol. ibidem Theolytus, Xenagoras, Cleon. Curiensis & Asclepiades Myrleanus *Oenoë* quoque dicta fuit, διὰ τὸ εἶναι ἀμπελόφυτον, ut placet Etymologo & Apollonii Scholiasti. Tamen Apollonius utrumque nomen è fabulis repetens Thoantem Lemni regem in arcâ huc delatum narrat ex *Oenoë* nymphâ *Sicinum* peperisse; unde factum, ut ins. prius *Oenoë*, deinde *Sicinus* diceretur. Et apud Scholiasten etiam Xenagoras *Sicini* nomen deducit, ἀπὸ Σικίνου υἱοῦ Θόαντος καὶ Νηΐδος Νύμφης pro quo Etymologus ἀπὸ υἱοῦ Θόαντος· ἐκ Νύμφης Οἰνοΐδος. Utrobique legendum Οἰνοΐδος. Mihi *Sicinus* tam fabulosus quàm *Oenoë*, vel *Oenon*. Et *Sicinus* vel *Sicenus* ins. dicta videtur à paupertate: quia סכן *siccen* Hebræis est *indigere*. Misera enim erat insula & ignobilis. Proinde apud Laertium Solon Pholegandrum & Sicinum tanquam insulas obscuri nominis, & parvæ rei ita opponit Athenarum celebritati:

Εἴην δὴ τότ᾽ ἐγὼ Φολεγάνδριος, ἢ Σικινήτης,
Ἀντί γ᾽ Ἀθηναίου πατρίδ᾽ ἀμειψάμενος.

Sicoris, Hisp. Tar. fluv. non longè ab Ilerdâ fluens, juxta quem Cæsar Afranium & Petreium, Pompeianos duces,

duces, fiti ad deditionem compulit. *Segre* Clufio, *Agua Naval* Beuthero. Lucanus lib. 4.

——Super hunc fundata vetustâ
Surgit Ilerda manu: placidis prælabitur undis
Hesperios inter Sicoris non ultimus amnes:
Saxeus ingenti quem pons amplectitur arcu,
Hibernas passurus aquas.

Siculum mare, angustum atque anceps alterno cursu, modo in Tuscum, modo in Jonium pelagus influit, vorticosum, Scyllæ & Charybdis sævitiâ inclytum. Hor. l. 2. Carm. Od. 12.

Nec durum Annibalem, nec Siculum mare
Pœno purpureum sanguine.

Ovid. *Siculum profundum* appellat. Met.

——Ratibusque inimica Charybdis
Nunc sorbere fretum, nunc reddere, cinctaq; sævis
Scylla rapax canibus Siculo latrare profundo.

Silius *Siculum pontum* lib. 1.

——Avet Ægates abolere parentum
Dedecus, & Siculo demergere fœdera ponto.

Sicum, urbs Dalmatiæ maritima in Liburniæ confin. inter Jaderam ad occ. & Salonas ad ort. ferme 50. m. p.

Sicyon, *Basilica* Sophiano, urbs Peloponnesi, Sicyoniæ regionis caput; quæ & *Ægialea*, & *Jonia*, teste Strabone, ac *Demetrias*, teste Plutarcho dicta est. inter Corinthum & Elidem, oleo abundans ac celebris. Virg. Georg. 2.

Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis.

Ovid. 4. Pont. eleg. 15.

Quot Sicyon baccas, quot parit Hybla favos.

Idem in Ibin:

Aut ut olivisera quondam Sicyone fugato.

Statius Theb. 4.

Qui Drepani scopulos, & olivifera Sicyonis
Culta tenent.——

Sicyoniti Mollitiei maximè apud Cic. notantur, præsertim in calceis apud Athen. lib. 4. & Lucian. in Rhetore. Lucilius:

Et pedibus lævâ Sicyonia demit honesta.

Lucretius lib. 4.

Unguenta & pulchra in pedibus Sicyonia rident.

Sicyone etiam præcipua fuit marmoris & metallorum officina: ibique Dipœnus & Scyllis primi sculpturæ marmoris operam dedere.

Sida, vel *Side*, urbs Pamphyliæ maritima apud Ciliciæ confinia, inter ostia Eurymedontis ad occ. & Coracesium urb. ad ort. Pop. *Sidetæ*. Vide Gronov. dissert. Ep. p. 38. *Sida* item Nicephoro, locus Palæstinæ à Cæsareâ 50. stad distans. Prior *Chrisonda* Nigro, *Scandalor*, vel *Candalor* Moletio.

Sidene, reg. Cappadociæ, in quâ *Siden* op. juxta Themiscyram, in orâ maris Euxini. Pop. *Sideni* Plinio. & *Sidenum* flu. Polemonium urb. alluens. *Sidene* item urbs Lyciæ Steph.

Sideni, Germ. pop. Ptol. quorum reg. *Satinerland*, in orâ Pomeraniæ. *Sideni* quoque pop. & urbs ac emporium Arab. Fel. vulgò *ziden*, ad fin. Arab. apud Meccham, inde 12. m. p. distans.

Sidenum, vide *Sidene*.

Sidero, Pelia ac Nelei noverca. Apollodorus lib. 1. *πλανηθέντες δὲ, ἀνεγνώρισαν τὴν μητέρα καὶ τὴν μητρυιὰν Σιδηρώ*. Quem locum emendavit Meziriacus, comment. in Epist. Ovidii. Legendum enim ostendit *Σιδηρώ*, nomen mulieris proprium.

Sidia, reg. quædam sic rectè legitur apud Stephanum, cui *Tios* civitas est Sidiæ.

Sidicinum, urbs Campaniæ. Hinc *Sidicinus*. Virg. Æn. 7.

Aurunci misere patres, Sidicinaq; juxta
Æquora.——

Alio nomine *Teanum* dicebatur Plin. 3. 5. *Teanum Sidicinum cognomine*. Strabo quoque *Σιδικινῶν* meminit. Et Horat. epist. 1. lib. 1.

——Cras ferramenta Teanum
Tolletis fabri.

Pop. *Sidicini*. Livius lib. 8. *Toties jam Sidicini, aut ipsi moverant bellum aut moventibus auxilium tulerant, aut causa armorum fuerant.* Silius lib. 19.

Tum Sidicina legunt pernicibus arva maniplis.

Philippus *Sidneius*, Eques Anglus, Reg. Elisab. inter paucos charus, ob literaturam politissimam, virtutemq; militarem inter nobiles hujus regni præcellens, ac apud exteros quosque eruditos eo nomine clarus. Historiolam scripsit fictitiam (Romanticam vocant) vernaculo idiomate satis tersam, quam quia Cognatæ Penbrochiæ Comitissæ dicavit, titulo *The Countess of Pembroke's Arcadia*, insignitur. Ulissingo præfectus fuit ac tandem ad Zutphaniam lethal vulnere accepto, Arnhemii obiit, summo cum suorum omnium luctu.

Sidon, i. e. *venatio*, aut *insidiatio*, sive *viaticum*, vel *cibarium*, aut *navis judicii*, Filius Chanaan. Gen. 10. Bodertianus in lexico Chaldaico צידון per *admirationem* explicat, quod non sine admiratione se legere testatur Bochartus. In loco quem citat ex libro *Vaikra rabba* nil tale habetur: nec ibi explicatur *Sidon*, sed צדא vel הצדא ex Dan. 4. 14. idque voce Græcâ אונטוס *ὄντως*, i. e. *ἀληθῶς vere*, ut Græci & Vulgatus habent. Itaque hæc *ἰδοὺ αὐτὸς ἴσος*. Sed verum esse puto quod *Sidonem* scribit Trogus *à piscium ubertate* sic appellari. Nam *Said*, i. e. *piscatio*. hodieque *Sidon* dicitur, ut Galilææ op. *Bethsaida*, qu. *domum piscationis* dixeris. Nam Sidoni non minus congruit, quam Hebræi nos docent esse ad mare piscosissimum. Itaque cum Gen. 10. 15. legitur Sidon fuisse Chanaanis primogenitus, per Sidonem intellige Sidoniorum patrem, vel Sidonis conditorem quocunque fuerit nomine. Ex quo loco Sidonem discimus fuisse valde vetustam, ut quæ conditorem habuerit Chami nepotem, Noachi pronepotem. Itaque licet Tyrum Sidonis æmulam, *antiquam & Cadmeam*, & *Ogigyam* Poëtæ passim appellent, & Tyrii Esaiæ 23. 7. & Herodoto l. 2. 2. antiquitatis nomine plurimum sese efferant, tamen Sidoni Tyrus cogitur submittere fasces, & illam pro parente agnoscere. *Post multos deinde annos* (inquit Trogus lib. 18.) *à rege Ascaloniorum expugnati Sidonii, navibus appulsi Tyrum urbem ante annum Trojanæ cladis condiderunt.* Id est, Josepho interpretante, lib. 8. Antiqu. annis 240. antequam templi fundamenta jecisset Solomon. Proinde cùm de Sidone agatur in libris Mosis & Josue, & Judicum, & in vaticinio Jacobi Patriarchæ, qui vixit diu ante Mosem, de Tyro nihil reperimus ante tempora Davidis. nisi quis מבצר צור Jos. 19. 29. putet esse *Palætyrum*. Itaque, ut observat Strabo; *Οἱ μὲν οὖν ποιηταὶ τὴν Σιδῶνα τεθρυλήκασι μᾶλλον.* Et Homerus qui Sidonis & Sidoniorum meminit in tot locis, Tyrum ne nominat quidem. Jam si de ma-

magnitudine certamen instituatur, in libro Josue *Sidon* appellatur רבה *magna*, i.e. inter Phœnicias urbes maxima. Diodorus lib. 16. πλούτῳ τε καὶ ταῖς ἄλλαις χορηγίαις ἡ πόλις πολὺ διέφερε τῶν φοινίκων πόλεων· τὸ δὲ μέγιστον τελήρεις καὶ πεντήρεις εἶχε πλείους τῶν ἑκατόν. Pomponius 1. 12. *Adhuc opulenta Sidon, antequam à Persis caperetur, maritimarum urbium maxima.* Sed Tyrus illi deinceps, si Straboni credatur, ἐνάμιλλος *conferenda*; si Curtio *præferenda*. Is enim Tyrum affirmat & claritate & magnitudine, ante omnes urbes Syriæ, Phœnicesque fuisse memorabilem, quo tempore obsessa est ab Alexandro. Vide *Tyrus*. Sidonis Achilles Tatius statim operis initio duos describit portus angusto aditu & lato sinu, in quorum interiorem naves hyeme se recipiunt, quia tutior est statio. Cæterùm Tyrus à Sidone distat stadiis fere 200. Ita habetur in Strabone. In medio Sarepta nomen habet ab æris & ferri fusione, cujus ibi magnum fuisse proventum, Hebræi colligunt ex benedictione Aser horum locorum incolæ. Deut. 33. 25. *Ferrum & æs sub calceo tuo.* Atque hæc omnino pertinet illud Eumæi Sidonii apud Homerum antiquitatis sedulum indagatorem:

Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὔχομαι εἶναι.

Nec erat cur interpretes Poetæ verba traherent in alienum sensum, qu. circa Sidonem æris fodinæ nullæ fuissent. Tyri & Sidonis incolis indulserat Deus ingenium acre, vividum, & ad omnia flexile. Arithmetica & Astronomia ab iis manarunt ad Græcos. Et, ut taceam recentiores, Sidoni Mochus de atomis philosophari cœpit ante Trojani belli tempora. Et Abdemonus Tyrius quæstionibus propositis Regem Solomonem provocare ausus est. Sed præcipua celebritas ex mechanicis artibus. Tyri mixtura purpuræ, Sidoni vitraria & textura sindonum ex lino tenuissimo feruntur inventa primum. Et fabrorum peritiam impensè laudat Solomon his ad Hiramum Tyri regem. 1. Reg. 5. 6. *Nosti non esse quenquam inter nos qui sciat cædere ligna ut Sidonii.* Hinc est quod Homerus appellet πολυδαιδάλους, & si quid concinnum in vestibus aut in vasis affabrefactum, aut ludicrum in crepundiis, id tribuere solet Sidoniorum industriæ. His artibus illorum opes in immensum brevi crevere, dum iis vacare licuit, per longæ pacis otium. Nam pacatè diu vixisse præ cæteris mortalibus vel hinc colligas quod Jud. 18. Sidonij proponuntur in exemplum summæ securitatis. Ita enim habetur vers. 7. de Lais incolis: *Habitabant securè, pro more Sidoniorum, quiete & confidenter.* Long. 67. 00. Lat. 33. 06.

Caius Sollius *Sidonius* Apollinaris, patre nobili ortus sub Theodosio juniore, scripsit plurima oratione tam prosa quam adstricta, sed quæ ob verba inusitata & phrasin duram apud criticos malè audiunt. Eorum optima editio Doctiss. Sirmondo accurante & illustrante Parisiis prodiit. Is post provincias multas fideliter administratas & munia summæ difficultatis strenue functa sedem Episcopalem Claromontis in Averniâ adeptus est, obiitque A. C. 484.

Siga, colon. & Urbs Maurit. Cæsar. Ptol. regia quondam Syphacis, inter ostia Malvæ ad occ. & Quisam urb. ad ort. apud ost. *Siga* fluvii, *Areigol* Marmolio. *Humain* Castaldo, Aliis *Zerzen*. Flu. *Tenne* dicitur Castaldo.

Sigalion, simulachrum apud Ægyptios in sacris Isidis & Serapidis quod digito labiis impresso silentium imperare videbatur: unde & nomen accepit ἀπὸ τοῦ σιγᾶν quod est *silere*. Alio nomine *Harpocratem* appellabant. Vide *Harpocrates*.

Sigamia, Colchidis flu. Plin. quem Arrianus Σιγάμιον vocat. Ptolemæus Σιγάνειον opidum, sic (ut est verisimile) à flu. dictum, inter Cyaneum flu. & Neapolin collocat.

Sigbritta, Muliercula à Belgio paupertatis ergò profuga, propter filiæ quam secum adduxit, formam, in aulam regiam Daniæ recepta, cujus illecebris Rex infelix implicitus, omnia secundum ejus consilia moderatur, donec à proceribus eapropter contemptus & exosus demum regno pulsus est.

Siga, urbs Troadis Gentile *Sigites* Stephano, qui & *Sigeum* promont. & op. Troadis Ajacis sepulchro nobilitatum esse scripsit. Dictum Σιγεῖον, ut quidam volunt, ἀπὸ τοῦ σιγᾶν, h. e. à *silendo* eò quòd Hercules præmio suo à Laomedonte fraudatus, dissimulato secessu, ibi se occultarit, indeque silentio magno reversus urbem repente adortus ceperit. Alii per antiphrasin sic dictum putant, quòd nullum ibi unquam sit silentium, aquis se perpetuò magno cum murmure saxis illidentibus. *Janizari* hodie Nigro, Sophiano, & Bellonio dicitur. Hinc *Sigeus* adjectivum. Virg. Æn. 2.

Sigea igni freta lata relucent.

Item *Sigeius*. Ovid. Met. 13.

Litora prospexit.

Idem ep. primâ:

Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus.

Sigebertus, sub hoc nomine tres memorantur reges Austrasiæ, de quibus vide sis Historias sexti ac septimi seculorum. Alius erat Monachus Gemblacensis, qui Chronicon aliaque scripsit, in quibus laudabili παῤῥησίᾳ nedum in Pontifices ipsos uti haud veritus est, si ita res postulavit. Ob. 1112.

Sigillaria, vicus Romæ, ubi *sigillaria* vendebantur. Gellius lib. 5. *Apud Sigillaria forte in librariâ ego & L. Paulus poeta consideramus*

Sigindunum, Mysiæ sup. op. Ptol. quod Niger *Simedro* vocat. *Singidunum* Antonino. *Sigidunum* Zosimo lib. 3.

Sigismundus, Romanorum Imperator, &c. cujus tempp. Concilia Constantiense & Basileense celebrata sunt; Hussitarum schisma dum totis viribus tollere nititur à Zisca duce fortissimo Bohemorum fugatur. In bello semper malâ fortunâ usus est, ut & in conjugio, impudicissimam enim duxit uxorem. Plures sunt hujus nominis viri insignes, Reges scil. tres Bohemiæ, Principes aliique.

Sigius, Mons Gall. Narbon. à quo sinus Galliæ incipit. *Setium* Ptol. & Avieno. *Capo de set* Clusio.

Signia, Latii op. in cujus agro vinum nascebatur mitè austerum, ideoque ventris profluvio sedando utile. Martialis lib. 13.

Potabis liquidum Signina morantia ventrem.

Silius lib. 8.

———*Spumans inimico Signia musto.* Strab. li. 5. ubi de Signiâ: Ἡ δὲ σηλλικὸ καλούμενος τῆς κυλίκος τῆς Σίγνιον κολλαρεῖ. Ideo Plin. 14. 6. *Quod Signia nascitur austeritate nimiâ continenda alvo utile inter medicamenta numeratur.*

numeratur. *Σίγυνα* Stephano sive potius *Σιγυνία. Σιγυνία*, Dionysio, vel melius *Σίγυννα. Σίγυνον* vero Plutarcho dicitur in Syil. Long. 36.50. Lat. 41.30.

Sila, silva Brutiorum maxima juxta Apenninum M. Virg. Æn. 12.

> *Ac velut ingenti Sila, summóve Taburno,* &c.

Silanus, Claudii Principis gener; qui ereptâ sibi Octaviâ, dataque Neroni præ dolore gladio proprio se transfixit idque die nuptiarum ad augendam invidiam. Tacit. Annal. 12.

Silanus, Titi Manlii Pontificis fil. qui à patre repudiatus, quòd pecuniam recepisset à Macedonibus, dolore animi se suspendit nocte sequenti: cujus exequiis neque pater interfuit, neque suadentibus, ut adesset, auscultavit. Val. Max. de Severitate.

Silarus, flu. Picentinorum, illos à Lucanis dividens, medius ferè inter Salernum ad occ. & Pæstum ad ort. Hujus fluvii ea fertur esse natura, ut virgulta & folia in ipsum decidentia lapidescant. Plin. 2.103. *Sili* Nigro. Virgil. Georg. 3.

> *Est locus Silari circà, illicibusque virentem*
> *Plurimus Alburnum, volitans, cui nomen asilo.*

Silius lib. 8.

> *Nunc Silarus quos nutrit aquis, quo gurgite tradunt*
> *Duritiem lapidum mersis inolescere ramis.*

Strabo lib. 5. *Σιλάριδ@ ποταμοῦ* meminit *ἐφ' οὗ* (inquit) *τοῦτ' ἴδιον ἱστορεῖται, τὸ καθιέμενον εἰς αὐτὸν φυτὸν ἀπολιθοῦσθαι.*

Dionysius:

> *Πρὸς δὲ νότον μάλα πολλὸν, ὑπὲρ Σειρηνίδα πέτρην*
> *Φαίνονται προχοαὶ Πολυκαρπέος Σιλάριοιο.*

Lucano *Siler* dicitur, lib. 2.

> ——— *Radensque Salerni*
> *Culta Siler.* ———

Silenus, historicus, Dionysio Halicarnass. lib. 1 celebratus. Calatianum fuisse, deque rebus Siculis scripsisse testatur Athenæus lib 12. Vide Voss. de Hist. Gr. p. 414.

Silenus, Bacchi nutritius & pædagogus, semper asino vehi solitus: quem Aratus in gratiam alumni inter sidera translatum dicit. *Silenos* vero provectioris ætatis Satyros dici affirmat Pausanias, quos ebrios, ut plurimum fingunt. Unde *jacentem* inducit Virgilius. &

> *Hesterno inflatum venas (ut semper) Jaccho.*

Ovid. Met. 4.

> *Quique senex ferulâ titubantes ebrius artus*
> *Sustinet, & pando non fortiter hæret asello.*

Ad hanc rem pertinet fictio, quam infert Julianus Imp. in Sermone de Cæsar. ubi Silenum vocat Bacchi *τροφέα* & *παιδαγωγὸν* *nutritorem & institutorem.* Inde Nicander Alexipharm. *Σιληνοῖ κεραοῖο Διωνύσοιο τιθήνοι.* & Bacchus ipse sæpe Silenum vocat *παππίδιον* *paterculum*; & iterum Silenus dicit *γέρων Σάτυρ@.* Lucianus in Deorum cœtu loquens de Sileno, *Ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων σιμὸς τὴν ῥῖνα.* In Ovidio quoque ubi Silenus cadit ex asello ab Satyris reliquis pater vocatur:

> *Ebrius ecce senex pando delapsus Asello.*
> *Clamarunt Satyri, surge age, surge pater.*

Ex Fastorum tertio:

> *Concurrunt Satyri turgentiaque ora parentis*
> *Ridens percusso claudicat ille genu.*

Seneca in Oedipo illum vocat *senem* quoque. Huc pertinet historia Pausaniæ in Atticis de fonte Midæ: *Ταύτην εἶναι κρήνην Μίδαν φασὶ ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ Σιληνοῦ.* Idem lib. 6 narrat, templum dicatum Sileno, in quo *ὁ Μέθη οἶνον ἐν ἐκπώματι αὐτῷ δίδωσι.* Julianus quoque ubi supra Neptunum inducit, dantem Sileno vites & objicientem illi ebrietatem. Ibidem Silenus vineas vocat *θυγατέρας*, *filias.* Hic, sicut Proteus, nisi vinctus nunquam vaticinabatur. Maximus enim Tyrius Serm. 30. ait Silenum ebrium, & vinculis constrictum multa prædixisse Midæ. Ideòque Virgilius Eclog. 6.

> *Aggressi (nam sæpe senex spe carminis ambo*
> *Luserat) injiciunt ipsis ex vincula sertis.*

Ovidius quoque Met. 11.

> *At Silenus abest, titubantem annisque meróque*
> *Ruricolæ cœpere Phryges, vinctumque coronis*
> *Ad Regem duxere Midam.*

Plutarchus in consolatione ad Apollonium: *Ἔτι δέ φησιν Ἀριστοτέλης, καὶ τὸν Σιληνὸν συλληφθέντα τῷ Μίδᾳ ἀποφήνασθαι.* Phurnutus nomen habere vult *ἀπὸ τοῦ σιλλαίνειν*, quod est *proscindere convitiis.* *Quare Syllorum* libri dicti, quibus ut Scepticus, Dogmaticos omnes maledictis proscindebat. Sed Aristophanis Interpres a voce *σίν@*, quæ *penem* sig. deducit. Lucianus quoque in Deorum concione cum his verbis describit. *Ὁ δὲ φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμεν@.* Apud Platonem verò in Alcibiade *Sileni* nihil sunt, nisi sectiles imagunculæ ita concinnatæ, ut deduci & explicari possent: At clausæ ridiculam tibicinis speciem ostentabant: apertæ venerabile numen exserebant. Itaque his comparat Socratem Alcibiades, quod longè alius intrinsecus esset, quàm intrinsecus videri queat. Vide Voss. de Idolol. lib. 1. cap. 21. Sileni fabula unde sumpserit originem, non nisi gravatè refert doctissimus Bochartus nempe ex prophetiâ de *Silo*, qui Christus est, horrendum in modum detortâ. Quod quasi per nebulam cum videret Justinus M. hanc ipsam prophetiam scripsit Dæmones ad Bacchum retulisse, & in ejus mysteriis *ὄνον* *asinum* recensuisse: Hoc ille duobus locis, semel in posteriore Apolog. pro Christianis. & rursus in Dialogo cum Triphone Judæo, ubi mira metamorphosi *ὄνον* in *οἶνον* librarii mutarunt. Jam vero ut res expendatur accuratius. 1. Ut ex שיר *Sir*, i. e. *cantico*, Phœnices שירן *Siran*, & Græci fecere *Sirenes*; ita ex שילה *Silo*, vel שיל *Sil* ab illis. שילן *Silan*, ab his *Silenus* dictus. 2. Et quia de *Silo* dicitur, illius erit *doctrina populorum*, vel *congregatio docendi causa*. Silenum aiunt fuisse valde doctum & Bacchi *εἰσηγητὴν, καὶ διδάσκαλον τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων.* In Æliano, Silenus de altero orbe mira narrat; in Plutarcho, de morte agit, in Virgilio de principiis rerum disserit. 3. Additur sive de Christo, sive de Judâ, ut quidam volunt: *Ligans ad vitem asellum suum, & ad generosam vitem pullum asinæ:* Inde Silenus est *ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμεν@*, uti loquitur Lucianus. 4. Tale est quod calcandis uvis ideo Silenum adhibent, quia sequitur in prophetiâ, sive benedictione Jacobi; *Lavat in vino vestimentum suum, & in sanguine uvarum operimentum suum,* *instar calcantium in torculari*, ut explicatur in Esaiâ 5. Sed nihil tam impium quàm quod Silenum sem-

per ebrium esse fingunt, uti suprà ostendimus; quia statim additur; *rubent illi oculi ex vino*, ac si eodem id sensu dicatur, quo à Solomone, Prov. 23. 29, 30. *Cui rubor oculorum?* iis qui vino immorantur. 6. Sileno denique pro cibo apud Euripidem in Cyclope: Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ καὶ βοὸς γάλα. Coagulatus caseus est, & lac bovis; quia prophetia finitur hâc clausulâ; *Dentes ejus ex lacte albescent.* Nihil poterat Diabolus fœdius comminisci, ut sanctissima religionis nostræ mysteria profanaret, & impiorum hominum cavillis exponeret.

Silesia, prov. ampla Germ. & regno Bohemiæ adjecta à 3. sæculis, cum antea fuerit pars regni Poloniæ. Hodie subest dominio Austriacorum. Terminatur ab oriente Poloniâ, à sept. Marchiâ Brandenb. ab occ. Lusatiâ & Bohemiâ, & à merid. Moraviâ & Hungaria super. Totius prov. cap. est Uratislavia ad Oderam fluvium.

Silii, videntur à *Silo* quodam, i. e. aduncum nasum habente, nomen sortiti. Fuit horum familia plebeia quidem primò, postea vero nobilis & honorata, maximè circa Augusti tempora, cum etiam ad Consulatum ascendit: nam antea quæsturis, & præturis contenta substitit.

Silius Italicus, poeta præstantissimus ex Hisp. oriundus, Romæ natus est & educatus, gratissimus Domitiano Imp. cujus favore ad tertium Consulatum perductus est, Virgilii natalem quotannis celebrabat, septuagenarius seipsum interfecit dolore cujusdam clavi insanabilis. Petronius Crinitus.

Silli. Græcè dicuntur maledica & Satyrica carmina, atque inter Poesin à Polluce recensentur lib. 4. Hesychius: Σίλλος· ἐμμετρον σκῶμμα. Eust. in 2. Iliad. ait à veteribus Criticis notatum esse, eo genere carminis primum usum esse Homerum in describendo Thersite, & ubi Thersites reges irridet. Esse autem Sillos genus poesis Comicæ, quâ qui utuntur Sillographos dici. Et Julianus in tractatu Quomodo *Cynicè sit Philosophandum*, ait Archilochum ideo fabulas carminibus suis miscuisse, ut Poeta non autem Sillographus haberetur. Inter Sillorum Poetas numeratur à Strab. lib. 14. Xenophanes Colophonius Physicus. Sed omnium celeberrimus fuit Timon Phliasius qui tribus libris omnes Dogmaticos laceravit, ut ait Sextus lib 1. Hypotypus & Diogenes Laertii F. In eo autem opere Timon parodiâ frequenter usus est, translatis ex Homero versibus, atque Hemistichiis e. g. de Ctesibio Menedemi Discipulo dicit in Sillis:

> Δειπνομανὴς, νηδῦ ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἀκύλιστος.

Qui versus ex Hom. per parodiam translatus est:

> Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο.

Abronius *Silo*, ejus nominis Poetæ duo fuerunt extremis Augusti temporibus. Vide Vossium de Poetis Lat. pag. 37. & 38.

Sillina, ins. Angliæ, vulgò *Silly* Sulp. Severus l. 2. ubi de Instantio Priscillianistâ: *Ad Sillinam insulam, ultra Britanniam deportatus.*

Silo Poppædius, celeberrimus Italiæ dux, uti vocatur Velleio libro altero cap. 16. Ubi *Pompedius* reponit Vossius, ex Diodoro, ac Orosio. Apud Appianum est Πομπαίδιος leviculo errore pro Ποππαίδιος, aut Πομπαίδιος; ita enim aliquos scribere video; in his Josephum Ant. 19. 1. ubi tamen non hunc, sed alium posteriorem nominat. Dio quoque lib. 48. Antonii ducem quendam Ὀυεντίδιον Σίλωνα vocat, sed leg. Πομπαίδιον. Apud Sen. patrem Declamator quidam mendosè *Pompeius Silo* vocatur: ac ita quoque hujus nomen corruptum apud Obsequentem. Plutarcho in Apophth. hic Πόμπιος, in Mario Πόμπαλιος dicitur; utrobique scribendum Πομπαίδιος, aut potius Ποππαίδιος, ut apud eundem in Catone minore. In hunc modum Florus, Livii Epitomator, aliique restituendi. Is. Vossius.

Silvanus, Magister peditum per Gallias. Invitus Coloniæ Augustus appellatus est, sed legionum, à quibus præsidium speraverat, tumultu, post dies viginti octo trucidatus est. Fuit ingenio blandissimus, & quanquam barbaro parente natus, tamen institutione Romana satis cultus & patiens. Sext. Aur. Vict.

Silures, *Silyres* Ptol. pop. Albionis inter Demetas ad occ. & Attrebatios in ort. quorum reg. seu tractus *Wenceland*, teste Lelando; al. *Southvvales*, quorum urbs *Venta Silurum* vocatur. *Silures* autem Camdenus statuit in Herefordiâ, Radnoriâ, Brechiniâ, Monumethiâ, & Glamorgianâ.

Silurum insulæ, vulgò *The Sorlings*, & Anglice *Silley*, teste Ortelio, ab occiduo Angliæ promont. 6. leuc. Germ distantes inter Waterfordiam urb. Hiberniæ ad Bor. & 34. Senam ins. Britanniæ minoris vicinam Gobeo promont. 26. Vide Boch. de Phœn. col. lib. 1. cap. 39.

Simatha, meretrix insignis, cujus raptus ab Articis quibusdam juvenibus causa extitit belli Peloponnesiaci.

Simathus, Siciliæ flu. non procul à Catanensi urbe, fluit enim in agrum Catanensem, teste Strab. lib. 6. Græcè Σύμαιθος ποταμὸς; Latini postea simpliciter suis literis scripserunt *Simætus*, unde tandem factum *Simetus*. Alii hinc Grammatici, vel exscriptores, quibus dictitatum fuit apud Virgil. atque Ovid. ac Macrobium idem vocabulum, facere *Simathus* & *Simethus*, ac *Symætus*, ut variè eorum auctorum varia referunt exemplaria. Apud Ptol. legitur Σιμαίθου ποταμοῦ ἐκβολαί. Sed Συμαίθου scripsisse ipsum Ptolemæum, argumento est vocabulum opidi mediterranei apud eundem Δύμαιθος, quod & ipsum corruptum à Σύμαιθος, seu rectius Σύμαιθος: unde opidani Symæthii. Apud Theocritum antiquissimum poetam natione Siculum, Idyllio 2. nomen mulieris ab hoc fictum legitur Σίμαιθα; quanquam eodem nomine memoratur meretrix Megarensis, Alcibiadis amica, Hesychio, Suidæ, Phavorino, & aliis. Porro Virg. Æn. 9. ita canit:

> *Stabat in egregiis Arcentis filius armis,*
> *Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Iberâ,*
> *Insignis facie; genitor quem miserat Arcens*
> *Eductum Martis luco, Simæthia circum*
> *Flumina, pinguis ubi, & placabilis ara Palici.*

Ad quæ ita Servius: *Symæthus fluvius est Siciliæ, à rege Symætho dictus, haud longè ab urbe Catinensi, circa quem sunt Palici Dii.* Vibius in Catalogo:

talogo: *Simetus* Siciliæ, vicinus Palicis. Ovid. Fast. lib. 4.

Quaque Simethaus accipit aquor aquas.

Idem 13. Met. nympham ei adfingit *Simethidem:*

Acis erat Fauno, nymphâque Simethide cretus.

Hinc de eodem Acide ita postea:

Terga fuga dederas conversa Simethius heros.

Silius lib. 14.

Qui fontes Vaga drusa tuos, & pauperis alvei
Hipparin, ac facilem superari gurgite parvo
Pantagiam, rapidique colunt vada flava Simethi.

De nomine Bochartus ut Adranus (inquit) in Cynamosorum, ita Cynamosorus in Symæthum innuit, amnem Siciliæ, totius insulæ amplissimum, de quo sic Cluverius lib. 1. cap. 10. *Simathus igitur esse deprehenditur is qui non modo hoc Pelorum inter Pachynumque litore, sed totius insula maximus*, &c. Itaque tam à magnitudine sumptum est *Symathi* nomen quam insulæ *Samathus*, de quâ Stephanus: Μάγνα νῆσος, Ἀλέξανδρος ἐν τρίτῳ Λιβυκῶν, ἡ κατὰ τὴν Λιβύην φασὶν Σαμαθώ, ὅ ἐστι μεγάλη. Pro *Symatho* autem & *Samatho* Afri, h.e. Pœni dicebant אסומת *Asumath*, & אסמת *Asmath*, vel etiam *Sumeth*, & *Sameth* per Aphæresin apud illos receptissimam. Radix עצם *Asam* Hebræis, *numerosum esse* sig. Sed verbum discretæ quantitatis translatum est ad continuam. Hæc ille subdit. Τοὺς ἐν Συμαίθῳ κεστρέας, *in Symatho mugiles*, qui hodie que sunt in pretio commendat Athen. l. 1. Itaque in loco ex Cyclope Antiphanis, quem lib. 7. idem citat, omnino legendum, ἴσω δ' ὑμῖν κεστρεὺς Συμαίθιος, non Ὑμήττιος, ut habent nostri codices. Qui enim mugiles procreari dixerit in Atticæ monte Hymetto? Sed neque mendo vocat quod in Polluce legere est, κεστρεὺς ἐκ Σκιάθου: Et in Clemente Alexandrino lib. 2. Pædag. Τοὺς ἐν Σκιάθῳ κεστρεῖς. Utrobique enim *Sciathus* est pro *Symatho*; sed hæc obiter.

Simbrivius, vel *Simbruvius*, lacus in Tiberim defluens, per quem Anio ferebatur. Silius lib. 8.

Quique Anienis habent ripas, gelidoque rigantur
Simbruvio.————

Ubi tamen Lipsius ex Livii lib. 8. mavult *Imbruvio*. itaque reponit in Tacito. Simbruvii autem gelu sanum pronunciant medicorum filii Celsus 4. 5 *Consistere in gelidis, medicatisque fontibus, quales Cutilianarum, Simbruvianarumque, salutare est.*

Simeni, Albionis insf. pop. Ptol. quorum op. *Axon*. teste Lelando, ad Alænum flu. in fin. Damnoniorum. *Hamshirenses* vero sunt Nevyllio. Revera autem fuerunt iidem qui *Iceni*, in ora maris Germ. ubi hodie Nordovolgæ & Sudovolgæ.

Simeon, Cleophæ fil. & 2. Hierosolymorum Episcopus. & per martyrium carnis vinculis resolutus. Nam à quibusdam hæreticis accusatus fuit tanquam Christianus, & multis suppliciis afflictus per multos dies, ita ut etiam Judex ipse cum amicis suis de ejus patientiâ miraretur & ad ultimum) beret eum simili, quem Dominus pertulit, passione, vitam finire. Vide Euseb. lib. 3. cap. 22.

Similis, ex quâ familiâ prognatus incertum est; floruit autem sub Adriano principe, cæteros illius præfectos ætate & honore antecedens. Centurio cum esset vocatus in consilium ante præfectos: *Turpe est* (inquit) *O Cæsar, te cum Centurione disserere, præfectos vero non admitti.* Præfecturam demum invitus accepit, quam tandem deposuit, vocatione datâ. Vixque dimissus in agro 7. annis, quod reliquum vitæ fuit, in otio & quiete exegit, atque hæc moriens sepulchro inscribi jussit: *Similis hic jacet, cujus ætas quidem multorum annorum fuit, septem tamen duntaxat annis vixit.* Dio Cassius in Adriano.

Josias *Simlerus*, Theologus Tigurinus, doctus juxtà ac pius; plurima scripsit Theologica, præter libros 2. de Rep. Helvetiorum. Ob. AC. 1576.

Simmias, philosophus Thebanus, scripsit dialogos 25. qui ordine à Diogene Laertio commemorantur.

Simmias, Orbis universi periplum composuit. ut cognoscimus ex epitome undecim librorum Artemidori Ephesii. *Simmias* Rhodius Poeta, cujus Poemata, Ὠόν, πτέρυγες, πέλεκυς, & secundum nonnullos Σύριγξ & Βωμὸς etiamnum supersunt, mendis tamen obruta donec à Scaligero juniore emendata & à Cl. Salmasio notis illustrata prodiere: de quo Voss. de Poetis Græcis pag. 59, 60. Vide eum quoque Hist. Gr. pag. 419.

Simmias, Juvenis Philotæ Macedoni amicus, Alexandro de conjuratione insimulatus, sed innocentiam suam tuetur Q. Curt. lib. 7.

Simois entis, flu. Troadis, qui ex Idâ monte labitur per campum Trojanum, qui ab eo dicitur *Simoesius*, & mari appropinquans commiscetur Xantho, atque in paludem cogitur qui exit in Hellespontum juxta Sigeum promontorium. Dionysius v. 812.

Ξάνθῳ ἐπ' ἱερῷ ῥέοντι καὶ Ἰδαίῳ Σιμόεντι.

Virgil. Æn. 1.

Tune ille Æneas quem Dardanio Anchisæ
Alma Venus Phrygii genuit Simoentis ad undam?

Vide *Scamander*. Maximam autem fluviis hisce famam Ilium cujus mœnia olim præterlabebantur, conciliavit; unde *famâ quàm naturâ majora esse flumina*, affirmat Mela l. 1. c. 18. Item flu. Siciliæ Strabo lib. 13. Ὅθεν οἱ Αἰγεσταῖοι τῆς Σικελίας φασὶ κληθῆναι τὸ Ἀγχίσου σὺν Ἐλύμῳ Τρωὶ καὶ Ἔρυκα. καὶ Λιλύβαιον ... καὶ ποταμοὺς ἀπὸ Αἰγεσταῖοι προσηγορεύθησαν Σκάμανδρον καὶ Σιμόεντα. Nempe ab eorundem nomine fluminibus in cistiná parsiâ Troade. Sic enim eodem libro antea, οἱ δὲ ποταμοὶ, ὅ τε Σκάμανδρος, καὶ ὁ Σιμόεις μικρὸν ἱμασθέντες τὸ πεδίον Ἰλίου συμβάλλουσι, εἶτ' ἐπὶ τὸ Σιγειον ἀποδίδονται.

Simoisius, vir Trojanus, sic dictus quòd ad ripas *Simoentis* fluminis sit natus. Is ætate florens, nec dum uxorem sortitus ab Ajace Telamonio interfectus est. Rationem reddit Homerus, Iliad 4.

Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον, οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰών.

Simon magus quidam sive impostor, qui à Petro Spiritûs Sancti gratiam mercari volebat (unde *Simonia* nomen inditum) Act. 8. De quo plura vide apud Eusebium.

sebium. Grotius in illud 2. Thess. 2. ὁ ἄνομος. convenit optimè Simoni, inquit, quem scelestum dixit Clem. Romanus, δύσφημον στόμα impurum os Cyrillus. Sive primò dogma ejus respicias, quod ἄθεον καὶ πλάνον vocat Justin. Apologetico priore, & propter quod Simon Princeps impiissimæ scientiæ dicitur, Philastrio autem sceleratam & perniciosam hæresin seminasse, sive secundò facta ipsius, etiam effatu turpia αἰσχρουργίας καὶ ἀρρητοποιΐας, ut Eusebius ait, μυστήρια αἰσχρότητος mysteria turpitudinis, ut loquitur Epiphanius. Libidinosè vivere mysticos sacerdotes dixit Irenæus. Docebat detestandam turpitudinem indifferenter utendo fœminis, ait Augustinus. Theodoretus: *Qui ejus secta sunt, se audacter omni libidini & intemperantiæ dedebant.* Ob hæc merito Cyrillo Simon dicitur ὁ πρῶτος τῆς κακίας δράκων primus malitiæ Draco. Hic Ecclesiam vehementer perturbavit, ut apud Clementem est. Deceperat multos, ut Justinus ait Apologetico 2. & ex eo Augustinus. Ita ut statua ei tanquam Deo Romæ poneretur, memorante eodem Justino, Irenæo aliisque Multos in stuporem coegerat, ait Irenæus, & omnes qui adulterant veritatem, ejus successores vocat. Idem ad id quod sequitur Κατ᾽ ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ) Efficaciter per ipsum ut olim per Jannem & Jambrem agente non Deo, sed Satanâ. Just. M. Apol. 2. de Simone διὰ τῆς τῶν ἐνεργούντων τέχνης δυνάμεις ποιήσας μαγικάς. Mox de eodem & Menandro, οἱ καὶ φυσικὰς δυνάμεις ποιήσαντες πολλοὺς ἐξηπάτησαν. Iren. de Simonianis. Amatoria quoque & agogima, & quæ dicuntur Paredri & Oniropompi & quæ sunt alia periergа apud eos studiose exercentur. Tertullian. de Idololatriâ, Magia in Simone punita. Item de præscr. Hæret. Simoniani autem magiæ disciplina Angelis serviens, utque & ipsa inter Idololatrias deputabatur, & à Petro Apostolo in ipso Simone damnabatur. Fidentem Diis falsis ait Arnobius. Cyrillus: ἐπιχειρήσαντος τοῦ Σίμωνος μετεωρίζεσθαι ἐπ᾽ ἀγγέλων καὶ ἐπ᾽ ὀχήματος δαιμόνων ἐπ᾽ ἀέρος φερόμενος. Theodoretus; omni incantationum & præstigiarum genere utebatur. Epiphanius: Ἐφαντασίαζε τὸ γένος τῶν Σαμαρειτῶν μαγγανείαις, h. e. Samaritanorum gentem magicis artib. decipiebat. Sulpitius Severus de Simone: *qui cum magicis artibus, ut se Deum probaret, duobus suffultus dæmonibus evolasset.* Augustinus, *Hic magicis fallacibus deceperat multos.* Ambrosius in 7. ad Rom. Neque si virtus ab aliquo facta fuerit, sicut dicitur facta à Sim. Mago, qui dicitur in aera sursum ut populo Christi scandalo esset, volasse, fidem nostram debebit minuere. Deinde ad illud: ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ. Apostoli sunt os Christi Matt. 10. 19. Et quæ faciunt Christi faciunt nomine. Act. 3. 6. 16. 4. 10. 30. Arnob. l. 2. de Romanis loquens, *Viderant enim cursum Simonis Magi & quadrigas igneas Petri ore diffl atas*, (en ipsa ferme Pauli verba) *& nominato Christo evanuisse.* Euseb. ἐπιδημήσαντος αὐτοῖς τοῦ θείου λόγου ἡ τοῦ Σίμωνος ἀπεσβέσθη καὶ παραχρῆμα καὶ σὺν τῷ ἀνδρὶ καταλέλυται δύναμις. Cyrillus ex promisso Christi precum telo dejectum ait Philastrius; *Devictum oratione Petri Apostoli, atque percussum ab Angelo.* August. de Hæresibus. *In qua urbe Beatus Apostolus Petrus eum verâ omnipotentis Dei virtute extinxit.* Palladius in Vita Chrис. *Indignatus ad hæc ille qui comprehendit sapientes in astutiâ suâ, per os Petri locutus est.* Maximus Taurinensis de Petro: *Etiam Magum illum Simonem orationibus suis de aeris vacuo præcipiti ruinâ prostraverat.* Atqui B. Aug. Ep. 86. Casulano, est quidem & hæc opinio plurimorum, quamvis eam perhibeant esse falsam plerique Romani. Alibi vero *Græcam fabulam*, vocat. Item nomen Apostoli, Matt. 10. alius qui dicitur Cyrenaicus, & post Christum crucem coactus bajulavit. Plures *Simones* leguntur in N. Testamento, ut *Simon Petrus*, Mat. 10. 2. *Simon Cananites*. Mat. 13. 4. *Simon leprosus*, Mat. 26. 4. *Simon* Judæ Iscariotis pater Jo. 13. 2. *Simon Cyrenæus* Luc. 23. 26. *Simon Coriarius* Act. 9. 43. *Simon Zelotes*. Act. 1. 13. *Simon Niger*, Act. 13. 1.

Simon, Atheniens. philosophus, Socratis discipulus, scripsit dialogos 34. Alius fuit qui scripsit de arte rhetoricâ. Alius medicus, alius sculptor. Diog. Laert.

Simon Magnesius, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more correpto, *Simodiam* introduxit, quemadmodum etiam & *Lysis Lysodiam*. Strabo, lib. 14.

Simon, vel *Simeon*, cogn. *Metaphrastes*, i. e. *interpres*, ludi Magister C P. ut quidam volunt. Composuit Græcè Sanctorum vitas, quæ habentur in Bibliothecâ Vaticanâ. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 2. cap. 25.

Simonides, Ceus, Poeta melicus, primus memorandi artem invenisse fertur. Cum enim cœnaret in Thessaliâ apud Scopam fortunatum hominem & nobilem, cecinissetque id carmen quod in eum scripsisset, in quo multa ornandi causâ poetarum more in Castorem & Pollucem scripta fuissent, nimis illum sordidè Simonidi dixisse. se dimidium jus ei, quod pactus esset, pro illo carmine daturum; reliquum a suis Tyndaridis, quos æque laudasset, peteret, si ei videretur. Paulo post esse fertur nunciatum Simonidi, ut prodiret, juvenes stare ad januam duos quosdam qui eum magnopere evocarent, surrexisse illum ipsum, prodiisse, vidisse neminem. Hoc interim spatio conclave illud, ubi epularetur Scopas, concidisse: eâ ruinâ ipsum oppressum cum suis interiisse: quos cum humare vellent sui, neque possent obtritos internoscere ullo modo, Simonides dicitur ex eo quòd meminisset, quo eorum loco quisque accubuisset, demonstrator uniuscujusque sepeliendi fuisse. Hâc tum re admonitus invenisse fertur, ordinem esse maximè, qui memoriæ lumen adferret. Plin. 7. 24. *Ars postremo ejus rei (memoriæ scilicet) facta, & inventa est à Simonide Melico, consummata Metrodoro Scepsio, ut nihil non iisdem verbis redderetur auditum.* Unde jactatum hoc distichon.

Μνήμῃ δ᾽ οὔτινά φημι Σιμωνίδῃ ἰσοφαρίζειν
Ὀγδωκονταέτει, παιδὶ Λεωπρέπεος.

Cicero: *Simonides à tyranno Hierone rogatus, quid, aut qualis, esset Deus, deliberandi causâ sibi unum diem postulavit, cum idem ab eo postridie rogaretur, biduum petiit; cum verò sæpius duplicaret numerum dierum, admiratusque Hiero quæreret, cur ita faceret: quia quanto, inquit, diutius considero, tanto mihi res videtur obscurior.* Excelluit Simonides in ciendâ commiseratione, teste Quintiliano, ac Dionysio Halicarnassensi. Unde Catullus:

Pau-

Paulum quidlibet adlocutionis
Mœstius lacrymis Simonideis.

Horat. lib. 2. Od. 1.

Sed ne relictis Musa procax jocis
Cea retractes munera naeniae.

Ubi *nenia* est carmen lugubre: *Cea* vero sive *Ceia*, ut Theocr. Idyll. 17. Κεῖος dicit, idem est ac *Simonidea*. Est vero hic Simonides, qui cum 16. literis vetustis 4. adjecisset Palamedes Θ Ζ. Φ. Χ, quatuor alias adjunxit, duas longas Η, & Ω, & duas duplices Ξ, & Ψ. Quanquam de isto nec satis consentiant veteres, vel saltem dissentiant codices, librariorum fortasse culpa. Vide Plin. Marium Victorinum, & Suidam. De avaritiâ ejus Ælianus ποικιλ. 8. 2. Quo nomine eum & Pindarus Isthm. Od. 2. quòd primus Musam ἐργάτιν, h. e. *mercenariam* effecerit perstringit, ut Scholiastæ notarunt. Fuit etiam *Simonides* Junior, prioris ex filiâ nepos; de quo Vossius Hist. Gr. 4. 6. Alius *Simonides* Magnesius fuit, qui carmine signavit res gestas Antiochi M. Sed & apud Suidam duos præterea hujus nominis Poetas invenias. Unus fuit Carystius, vel Eretriensis, qui reliquit Græcorum conventum in Aulidem trimetrorum l. 2. & de Iphigeniâ unum. Alter erat Crinei fil. Amorginus dictus à patriâ Amorgo, unâ ex ins. Cycladibus, qui præter elegiarum libros scripsit Jambos, unde & ἰαμβογράφος vocatus: imò & secundum nonnullos primus hoc carminis genere usus fuit: quod antiquissimum esse arguit. Imò Suidas dicit claruisse post bellum Trojanum annis 406. Quomodo fuerit circa initium Olympiadum. Verum censeo centenarium excidisse librarii culpâ: ac pro υς, quod sit 406. rescribi oportere φς, h. e. 506. Quod tempus proximè abit Eusebiano numero. Incidit enim in Olymp. 26. quãdo clarescere fortasse cœpit, qui majus nomen adeptus Olymp. 29. Et sane hanc conjecturam firmant ista Procli apud Photium: Ἰάμβων δὲ ποιηταὶ, Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ἄριστος, καὶ Σιμωνίδης ὁ Ἀμοργῖνος, ἤ ὥς τινες, Σάμιος. *Samium* etiam vocat Tzetzes in Chiliadibus historicis. Vossius quem sis vide de Hist. Gr. lib. 4. cap. 13. Et de Poetis Gr. pag 14.

Simplicius, Maximini Consiliarius, Vicarius urbis: Gratiano IV. & Equitio Coss. civium magnas strages crudelissimè, edidit, sed tandem à Gratiano in Illyrico obtruncatur. Amm. Marc.

Simplicius Cilix, Græcus Aristotelis interpres, Justini & Justiniani tempp. floruit. Præceptores suos agnoscit Ammonium ad lib. 1. φυσ. ἀκρ. comm. 12. & Damascium ad lib. 4. φυσ. ἀκρ. Adversarium habuit & coætaneum Joannem Grammaticum, à *labore assiduo Philoponum* dictum, quem refutat ad lib. 8. φυσ ἀκρ. In Persidem aliquando profectus est cum Damascio Syro, Eulalio Phryge, Prisciano Lydo, Hermia ac Diogene Phœnicibus, & Isidoro Gazæo Philosophis, teste Suida. Scripsit Commentarium in Jamblichum lib. de sectâ Pythagoricâ, qui in Vaticanâ asservatur Bibliothecâ, teste Gesnero.

Sina, mons Arab. Petreæ excelsus, qui & *Sinai*, *Synaeus* Trogo, *Synaeus* Josepho, ubi olim urbs episc. sub Arch. Petrino, ab Hierosolym. 300. m. p. Etymologus falsò deducit ab ἰς ἰνὸς, ὅτι ἐκεῖ ἰδόθη ἡ τῶν νόμων δύναμις.

Sinae, pop. Asiæ extremi ad ort. ultra Indiam extra Gangem, *Chinesi* hodie; ut reg. eorum *la China*, mari Eoo exposita, inter Indiam & Sericam. Doctiss. Is. Voss. ad ista verba, Melæ lib. 1. cap. 2. *Seres media Eoae partis incolunt*: Rem (inquit) acu tetigit, cum Seras media Eoi lateris tenere scribit. At vero quantum à veritate recessit Ptol. & qui eum sequuntur, quum tractum Asiæ, qui est ultra Auream Chersonesum, ac Sinum magnum Austrum versus vastè adeo extendit, ac Sinas in eo collocat? Sinenses hodiernos antiquorum Seras qui esse dubitat, is quoque dubitet licet, idemne nunc atque olim Sol luxerit. At vero insigniter falluntur, qui existimant Sinas, vel Thinas veteribus celebratos, eosdem esse ac sint Sinenses vulgo dicti. In toto eo regno, Sinæ, & Sinensium nomen ignotum est. Genus istud hominum omne id scit, quod sparsim norunt cæteræ gentes, quæ cum iis comparatæ pro barbaris merito haberi possint, si solos exceperis Græculos, unum tamen hoc ignorant vocabulum. Sed sane merâ factum est imperitiâ, ut vastum illud Serum imperium, quo nullum in orbe unquam illustrius fuit, Sinarum nomine cognoscatur. Mirum nemini observatum hactenus, Sinas esse regnum istud quod vulgò *Siam*, vel *Sian*, vel etiam *Siim* adpellatur. Sinarum metropolim Sinas, vel Thinas vocat Ptol. Quis dubitare possit, quin illa sit ea ipsa, quæ nunc *Siam* appellatur, regia nempe Siamensium, ac sita in ins. ad orientalius ostium flu. dicti *Menam*, quod *matrem aquarum* Indi interpretantur. Longè is oritur è lacu *Chiamay*, ac totus in ditione Siamensium fluit, donec tribus tandem ostiis in Oceanum effluat. Regnum hoc etiamnum nobile, olim tamen multò fuit nobilius. Diminutum est multum, ex quo reges complures huic à multis seculis subditi rebellare cœperunt. Illo tempore, nondum detectâ illâ Tartariæ parte, quæ orientem versus excurrit, non nisi tria ultra Indum vasta imperia noscebantur, Serum, Indorum, ac inter utrosque situm, Siamensium, quod veteres Sinarum adpellarunt. Quicquid à Gange Seras adusque interjacet, id olim reges Siam possederunt. Primi Arabes Seras cum Sinis confuderunt, quorum errorem postea secuti sunt alii. Verum hæc obiter, ut ostenderemus quos vulgo Sinenses dicimus, rectius Seras adpellari, Sinas vero antiquorum hodiernos esse Siamenses.

Sinarum Imperium pars est ampla Asiæ, maximè in ort. extensa, cultissima, mirè rigua & fertilis. Ejus lim. sunt à Sept. regna Tangutum & Nihulhanum, in Tartariâ magna, à quâ separatur, partim montibus excelsis, & partim muro 500. fere leucarum; ab occ Indiâ extra Gangem, & regnum Anamiticum, à mer. mare Eoum, quod & Sinicum, à quo separatur etiam ab oriente à Japoniâ. Alias proprios habuit Imperatores; sed ab an. 1630. variè vexata à Tartaris, tandem ipsis subest, & imperatorem habet Tartarum commorantem Pechini, quæ urb. imperii cap. est in prov. cogn. Dividitur tota reg. in 15. provincias peramplas seu regna, de qua varii varia scripsere. Sed tu vide Atlantem Sinicum Martinii, qui Sinas fusius descripsit.

Sinarthocles, rex Parthyæorum à Luciano inter Macrobios connumeratus.

Sinatus, Galliæ tetrarchæ, Cammæ præstantissimæ ac

ac maximè pudicæ fœminæ maritus, ac ejus causâ à Sinorige dolo necatus.

Sinda, urbs Pisidarum. Strab. lib. 12. Ἐισὶ δὲ τῆς Φρυξὶν ὁμόροι καὶ τῇ Καρίᾳ Τάβαι, καὶ Σίνδα, καὶ Ἀμύλαδα. Pop. *Sindenses*. Livius: *A Cibyrâ per agros Sindensium exercitus ductus.*

Sindi, pop. Scyth. Europ. ad Mæot. palud. incolentes. Val. Flaccus lib. 6.

Degeneresque ruunt Sindi, glomerantque paterno
Crimine. ———

Dionysius vers. 681.

Σινδοί, Κιμμέριοί τε, καὶ οἱ πέλας Εὐξείνοιο
Κερκέτιοί τ' Ὀρέται τε, καὶ ἀλκήεντες Ἀχαιοί.

Singara, urbs Arab. juxta Edessam Steph. Item mons Mesopotamiæ cum urb. cognomine apud Tigrim flu. Ptol. Dicitur & *Singaras*. *Sima* Sigro, *Atalib* aliis dicitur.

Singidonum, urbs Pannon. infer. apud Sirmium urb. Hodie pagus modicus est, & *Sigetinez* dicitur Lazio.

Singidunum, urbs Mysiæ super. apud Danubium *Zenderin* Lazio. Long. 45. 10. Lat 45. 20.

Singilia, vel *Syngilia* urbs Hisp. Bæt. inter Astigi 25. & Malacam 7. leuc. vulgò *Antequara*.

Singilis, & *Singulis* Plin. & *Singilius* Isidoro, Hisp. Bæt. flu. ex agro Granatensi oriens, ac apud Singiliam urb. decurrens, & per Astigi in Bætem fluens. *Xenil* Morali. *Guadaxenil* Navagiero.

Singiticus sinus, sinus Macedon. Ptol *Eliacus* videtur à Diodoro Siculo nominari lib. 11. *Golfo di monte Santo* dicitur. Castaldo.

Sinon, Sisyphi fil. Autolyci furis nepos, qui cum Ulysse ad bellum Trojanum profectus, cùm Græci decimo demum anno diffidentes Ilium vi capi posse, ad dolum proditionemque confugerent, omnium maximè idoneus visus est, cui ob ingenii astutiam fallendorum Trojanorum, equique aperiendi negotium imponeretur. Plin ait hujus inventum fuisse significationem specularum, l. 7. c. 56 Virg. Æn. 2.

Talibus insidiis, perjurique arte Sinonis
Credita res; captique dolis lacrymisque coactis;
Quos neque Tydides nec Larissæus Achilles,
Non anni domuere decem, non mille carinæ.

Sinonia, ins. maris Tyrrheni, inter Palmariam & Pontias. Ex quo errare Pinetus deprehensus est illam *Jannuti* indigitans, cum *Jannuti* Dianium sit Igilio proxima. Error item in Thes. Ling. Lat. est, in quo insula Corsicæ nominatur, à quâ longissimè distat.

Sinope, colon. & urbs maritima Paphlagoniæ, inter Cytorum ad occ. 164. & Amisum ad ort. 139. m. p. olim Mithridatis regia. Fuit quoque Diogenis patria. Ovidius. Pont. 1. 4.

Non doluit patriâ Cynicus procul esse Sinopens.

Val. Flac. lib. 6.

Assyrios complexa sinus stat opima Sinope;
Nympha prius, blandosque Jovis quæ luserat ignis
Cælicolis immota procis. ———

Apollonius Rhodius:

Αὐτίκα δ' Ἀσσυρίης ἐπέβαν χθονός· ἔνθα Σινώπην
Θυγατέρ' Ἀσωποῖο καθείσατο, καὶ οἱ ὄπασσε
Παρθενίην Ζεὺς αὐτὸς ὑποσχεσίῃσι δολωθείς, &c.

Dionysius Periegetes:

Ἔνθεν Ἀμαζονίδεσσιν ἀπ' ἠέρος Ἀρμένιοιο
Λευκὸν ὕδωρ σεύουσιν Ἐνυαλίου Θερμώδων,
Ὅς ποτ' ἀλωομένην Ἀσωπίδα δέκτο Σινώπην,
Καὶ μιν ἀπηχεμένην σφετέρη παρενάσσατο χώρῃ,
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσιν· ὁ γὰρ φιλότητος ἐρωῆς
Ἰσχόμενος, πάντεσσιν ἀπείρητόν περ ἐοῦσαν
Ἐκ τοῦ καὶ πτολίεθρον ἐπώνυμον ἀνέρες ἔχουσι.

Sinopen autem Amazonum unam fuisse, & ab eâ urb. hanc dictam testatur Andron apud Etymologum in voce Σινώπη. Ὁ δὲ Ἄνδρων φησὶν μίαν τῶν Ἀμαζόνων φυγοῦσαν εἰς Πόντον παρὰ τῷ βασιλεῖ τῷ πίνειν, πίνουσάν τε πλεῖστον οἶνον προσαγορευθῆναι Σινώπην μεταφραζομένου δὲ τοῦ σημαίνει τὴν πολλὰ πίνουσαν. Atqui non Σινώπη id sign. sed Σανάπη quomodo ei scribendum fuerat. Auctor Scholiorum ad 2. Apollonii Rhodii librum: Ἐπεὶ δὲ οἱ μέθυσοι Σανάπαι λέγονται παρὰ Θρᾳξὶν, ἢ διαλέκτῳ χρῶνται καὶ Ἀμαζόνες, κληθῆναι τὴν πόλιν Σανάπην, ὕστερον κατὰ φθορὰν Σινώπη. Sic Scribendum. Hesychius: Σανάπην τὴν οἰνώδη, Σκύθαι. Sic lege, vulgò enim conspurcatissimus hic locus.

Sinope, Asopi fil. quam Apollo raptam in Pontum traduxit, & ex eâ genuit Syrum, quem tamen alii Martis & Æginæ, alii Martis & Parnasses filium faciunt. Quidam autem non ab Apolline vitiatam, sed ab eo & Jove perpetuam virginitatem sortitam, cum illi spe concubitûs, quicquid postulasset, ei daturos se promisissent.

Sinorix, Galliæ tetrarcha, qui cùm Cammam Sinati uxorem deperiret, sed neque pellicere neque vim facere vivo marito, posset, illum dolo necavit, & interposito exiguo spatio Cammam viduam ambivit; hæc amorem mutuum simulans, cum ante Aram Dianæ ambo quasi desponsuri libarent, è paterâ vino venenato plenâ Camma Sinorigi propinat, quo hausto utrique intra pauxillum tempus interierunt. Plut.

Sintii, vel *Sinties*, Thraces qui Lemnum olim incoluerunt. Hom α ubi de Vulcano:

Κάππεσον ἐν Λήμνῳ ———
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.

Idem de eodem Ulyssea θ.

Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.

Apollonius lib. 1. Argonaut.

Αὐτὰρ ἅμ' ἠελίοιο βολαῖς ἀνέμοιο λιπόντος
Εἰρεσίῃ κραταιῇ Σιντηΐδα Λῆμνον ἵκοντο.

Ubi Scholiastes: Σιντηΐδα] ἐπιθετικῶς Σιντηῒς ἡ Λῆμνος, Τυρρηνοὶ γὰρ αὐτὴν παρὰ τὸ ᾤκησαν βλαπτικοὶ ὄντες. Ἑλλάνικος δέ φησι Σίντιας ὀνομασθῆναι τοὺς Λημνίους διὰ τὸ πρώτους ὅπλα ποιῆσαι πολεμικὰ πρὸς τὸ σίνεσθαι τοὺς πλησίον καὶ βλάπτειν. Pergit poeta:

Ἔνθ' ἄμυδις πᾶς δῆμος ὑπερβασίῃσι γυναικῶν
Νηλειῶς δέδμητο παροιχομένου λυκάβαντος,
Δὴ γὰρ κουριδίας μὲν ἀπηνήναντο γυναῖκας
Ἀνέρες ἐχθήραντες. ———

Scholiastes: Αἱ Λήμνιαι γυναῖκες ἐπὶ πολὺ τὸ τῆς Ἀφροδίτης τιμῶν καταλιγωρήσασαι, καθ' ἰοῦ τὴν θεὸν ἐκίνησαν. Πάσαις γὰρ δυσοσμίαν ἐνέβαλε μαχίν αὐτὰς τοῖς ἀνδράσιν ἀρέσκειν.

Sintula,

Sintula, Juliani Cæsaris stabuli Tribunus. Amm. Marc.

Sinuessa, colon. & urbs Campaniæ, non procul à Liri flu. ubi Minturnæ urbs extincta. Hujus ager *Sinuessanus* dictus est copiosum apricis in saxis vinum gignens. Martialis 13. 108.

De Sinuessanis venerunt Massica prælis.

Mollis Sinuessa Martiali dicitur 6. 42. Hinc *Sinuessanus*. Martialis 11. 83.

A Sinuessanis conviva Philostratus undis.

Horatius:

Inter Minturnas Sinuessanumque Petrinum.

Sinuessa hodie nominari tradunt Leander & Goltzius, qui dicit tantum superesse ruinas, & exiguum opidum, hodie *Rocca di Mondragone* dictum. Sane serpentibus olim abundantem fuisse Sinuessam testatur Ovid. Met. lib. postremo:

Vulturnus, niveisque frequens Sinuessa colubris.

Sinope quondam dicta fuit. Plin. 3. 5. *Colonia Minturnæ, opidum Sinuessa, extremum in adjecto Latii, quam quidam Sinopen dixere vocitatam.* Livius lib. 10. describit eam juxta agrum Falernum: *Ubi Sinope, inquit, dicitur Græca urbs fuisse, Sinuessa deinde ab colonis Romanis adpellata.* Strabo lib. 5 Ἡ Σινύεσσα ἐν Οὐεσκίνῳ κόλπῳ ἵδρυται, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα. σινὺς γὰρ ὁ κόλπος. Σινόεσσα dicitur Plutarcho in Othone, *Sinuessa tepens* dicitur Silio lib. 8. Ab aquis commendatur. Tacitus Ann. 12. *In tantâ mole curarum Claudius valetudine adversâ corripitur, refovendisque viribus mollitie cœli, & salubritate aquarum, Sinuessam pergit.* Plin. 31. 11. *In eadem Campania regione Sinuessanæ aquæ sterilitatem fœminarum & virorum insaniam abolere produntur.* Hinc Mart. 11. 8.

Dicet & ictericam se forsitan altera mœcha
In Sinuessano velle sedere lacu.

Siphnos, quæ & *Merope*, teste Steph. seu *Meropia*, & *Acis*, teste Plin. *Sifano* Sophiano, ins. maris Ægæi, una Cycladum, inter Melon ad Austr. & Delon. ad Arctos. Siphnum (inquit vir magnus Phœn. col. 1 14.) cætera miseram & argenti fodinæ in immensum locupletarunt. Eustathius: Λέγονται δέ ποτε ἀκμάζειν τοῖς πράγμασιν οἱ Σίφνιοι, καὶ πλουτεῖν μάλιστα, διὰ τὸ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου ἐν τῇ νήσῳ εἶναι μέταλλα. Ita etiam Herodotus Musâ 3. Νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον, ἅτε ἐόντων αὐτοῖσι ἐν τῇ νήσῳ χρυσέων καὶ ἀργυρέων μετάλλων, οὕτω ὥστε ἀπὸ τῆς δεκάτης τῶν γινομένων αὐτόθεν χρημάτων θησαυρὸς ἐν Δελφοῖσι ἀνακέεται ὅμοιος τοῖσι πλουσιωτάτοισι. Et vetus auctor apud Suidam in Σίφνιοι· Οὗτοι πλουσιώτατοι ἐγένοντο οὐ μόνον τῶν νησιωτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἠπειρωτῶν ἐν μάλα συχνοῖς, ἕως μὲν ἂν τὴν δεκάτην ἐς Δελφοὺς ἀπέστελλον εὐδαίμονες, καὶ ἐπαύσαντο τοῦ χρηστηρίου τοῦ ὕστερον εὐτυχήσαντες, τὰ δὲ πλοῦτα αὐτοῖς ἐπιδόντα εἶχε, φαίνεται ἀργυρείων μετάλλων. Idem Suidas & Phavorinus: Ἰσοψηφεῖς οἰκίας, καὶ πύργους ἠλιούς τοῦ τείχους, ἐν Σιφλῳ. (lege Σίφνῳ) ὅσοις κατειλήμματα τοῖς ἐργαζομένοις τὰ χρύσεια μέταλλα. Ab hâc opulentiâ *Siphnus* Phœnicè dicta est צפנא *Siphna*; quia צפן *saphan*, est *recondere*. Græci reddunt θησαυρίζειν. Prov. 1. 18. Et צפונים *sephunim* sunt *thesauri reconditi*, Symmacho ἀπόθετα, Psal. 17. 15. Quomodo Siphnii ex his opibus in summam inopiam inciderint, discere est ex Herodoto & Suidâ. Hesychius: Σίφνιοι ἀκρόθεμοι. ἀπὸ Σίφνου τῆς νήσου. Idem Σιφνιάζειν, καταδακτυλίζειν διαβέβληνται γὰρ οἱ Σίφνιοι, ὡς παιδικοῖς χρώμενοι. Vide Erasmum in *Siphnia archa*.

Sipus Stephano, *Sipuntum* Melæ, *Siponto* adhuc dicta, colon. & urbs Apuliæ Dauniæ in orâ litoreâ ad Gargani montis radices, à Diomede condita. De origine nominis ita refert Strabo lib. 6. Ὠνομάζετο δὲ Σηπιοῦς Ἑλληνικῶς ὑπὸ τῶν ἐκκυμαινομένων σηπιῶν. Silius lib.

Quæsivit Calaber, subductâ luce rupente
Immensis tenebris, & terram & litora Sipus.

Lucanus lib. 5.

Quas recipit Salapina palus, & subdita Sipus
Montibus ———

Sipylum, & *Sipylus*, *Sipylos* Stephano, op. Lydiæ in Magnesiâ, absorptum, teste Plinio. Item *Sipylus*, mons ad Mæandrum flu. prius *Ceraunius* dictus, teste Plut. lib. de Fluminibus & Montibus. Ovid. Met. 6.

Tunc cum Mæoniam virgo, Sipylumque colebat.

Propertius lib. 2.

Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lachrymans defluit à Sipylo.

Papinius Theb. 6.

——— *Geminis Niobe consumpta pharetris*
Squalida bissenas Sipylon deduxerat umbras.

Permiscet autem fabulam Propertius loco adducto. Nam in Sipylo Niobe cum flet, longè abest à liberorum bustis, quæ ad Thebas. Apollodorus lib. 3. Αὐτὴ δὲ Νιόβη Θήβας ἀπολιποῦσα πρὸς τὸν πατέρα Τάνταλον ἧκεν εἰς Σίπυλον. κἀκεῖ Διῒ εὐξαμένη τὴν μορφὴν εἰς λίθον μετέβαλεν, καὶ χεῖται δάκρυα νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν τοῦ λίθου. Hom. Iliad. lib. ult.

Νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν
Ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώιον ἐρρώσαντο,
Ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει.

Sirbonis Sirbon Steph. *Serbonis* Herodoto ac Diodoro Siculo, *Barathra* Polybio, palus ingens Palæstinæ in Ægypti confin. inter Casium & Pelusium, in orâ maris Syriaci. Dionysius,

Ἡ δ' ὅσσον νοτιῆσιν ἐπ' ἠϊόνεσσι θαλάσσης
Παρμήκης τείνουσα ἴσω Σερβωνίδος ἄλμης.

Diodorus lib. 1. ἔστι γὰρ ἀνὰ μέσον τῆς κοίλης Συρίας, καὶ τῆς Αἰγύπτου λίμνη, τῷ μὲν πλάτει στενὴ παντελῶς, τῷ δὲ βάθει θαυμάσιος, τῷ δὲ μήκει ἐπὶ διακοσίους παρήκουσα σταδίους, ἣ προσαγορεύεται Σερβωνίς. Τοῖς δὲ ἀπείροις τῶν προσπελαζόντων ἀνελπίστους ἐπιφέρει κινδύνους. Στενοῦ γὰρ τοῦ ῥεύματος ὄντος ἐ ταινίαις παρὰ πλησίον, θινῶν τε μεγάλων πάντη περικεχυμένων, ἐπειδὰν Νότοι συνεχεῖς πνεύσωσι, ἐπισείεται πλῆθος ἄμμου. αὕτη δὲ τὸ μὲν ὕδωρ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἄσημον ποιεῖ, τὸ δὲ τῆς λίμνης τύπον συμφυῆ τῇ χέρσῳ καὶ κατὰ πᾶν ἀδιάγνωστον. Ejus mem. quoque Plut. in Antonio Strabo vero lib. 17. lacum hunc turpi errore cum Asphaltide Judææ confundit, *Serbonidem* quidem nominans, sed *Asphaltitem* manifesto describens.

Sirenes, monstra marina, poetarum fabulis celebratissima. Has finxerunt antiqui Acheloi fluminis & ac Terpsichores fuisse filias. Nicander autem lib. 3. Mutationum Melpomenen Sirenum matrem fuisse scribit, alii Steropen, alii Calliopen Hæ igitur

tur Siculum littus incolentes nautas prænavigantes suavitate cantûs in naufragium pelliciebant. Ovid. Art. Am. l. 3.

Monstra maris Sirenes erant, quæ voce canorâ
Quaslibet admissas detinuere rates.

Fulgentius volatiles appellat, gallinaceosque pedes habuisse scribit. Sane Eustathius in Iliada ad ver. 24. Ἦσαν γὰρ ὀρνιθοφυεῖς αἱ Σειρῆνες. Et Suidas: οἱ μυθολόγοι Σειρῆνάς φασι τινα θηλυπρόσωπα ὄρνεα εἶναι. Nomina vero illarum fuerunt *Aglaope, Pisinoe, Thelxiopia*. Ut autem Chœrilus voluit, *Thelxiope, Molpe, Aglaophonos*. Clearchus vero Solensis in Amatoriis, lib 3. unam illarum *Leucosiam* nominat, aliam *Ligeam*, tertiam *Parthenopen*. Mirabilis profecto dicebatur harum Sirenum suavitas cantûs, quando vel in apertam perniciem homines trahebant, efficiebantque, ut sui ipsorum obliti in manifestam cædem se trahi paterentur. Nonnus Bassaricωn l. 2.

Ὡς δ' ὅτε τις Σειρῆνος ἐπέκλυεν ὕμνον ἀκούων
Εἰς μόρον αὐτοκέλευστον ἀνὴρ ἕλκετο ναύτης,
Θελγόμενος μελέεσσι, καὶ οὐκέτι κύματα χαράσσων,
Γλαυκὸν ἀκυμάντοισιν ὕδωρ λεύκαινεν ἐρετμοῖς.
Ἀλλὰ λιγυφθόγγοιο πεσὼν ἐπὶ δίκτυα μολπῆς,
Τέρπετο πηδαλίοιο λελασμένος, ἄστρον ἐάσας
Πληϊάδος ἑπταπόροιο καὶ ἄντυγα κυκλάδος Ἄρκτου.

Idcirco cum Minyæ per ea loca navigarent, Ancæo navem gubernante, se citharam sumpsisse scribit Orpheus Argonauticis, suoque cantu Sirenum cantum retulisse. Sic enim ille:

Ἔνθα δ' ἐφεζόμεναι λιγυρὴν ὄπα γηρύουσαι
Κοῦραι, ἀνοστήτους δὲ βροτῶν θέλγουσιν ἀκουάς.
Δὴ τότε δὴ Μινύαισιν ἐφήνδανε τύψις ἀοιδῆς
Σειρήνων. οὐδὲ σφι τυχὸν πλωτῆς ἔμελλον
Φθογγὴν ὀλόμενοι. χειρῶν δέ οἱ ἔκπεσ' ἐρετμά.

Illæ autem postea desperatione captæ, mutæque factæ in mare musica instrumenta abjecerunt, uti testatur idem poeta in his:

Αἱ δὲ ποτε φορμίζοντος ἀπὸ σκοπιῆς νιφόεσσης
Σειρῆνες θάμβησαν, ἑὴν δ' ἀπέπαυσαν ἀοιδήν·
Καί ῥ' ἡ μὲν λωτοὺς, ἡ δ' αὖ χέλυν ἔκβαλε χειρῶν.

Quæ omnia Apollonius ita declaravit Argonauticωn lib. 4.

——— Αἶψα δὲ νῆσον
Καλὴν Ἀνθεμόεσσαν ἐσέδρακον, ἔνθα λίγειαι
Σειρῆνες σίνοντ' Ἀχελωΐδες ἡδείῃσι
Θέλγουσαι μολπῇσιν, ὅτις παρὰ πεῖσμα βάλοιτο.
Τὰς μὲν ἄρ' εὐειδὴς Ἀχελωΐῳ εὐνηθεῖσα
Γείνατο Τερψιχόρη Μουσέων μία. Καί ποτε Δηοῦς
Θυγατέρ' ἰφθίμην ἀδμῆτ' ἔτι πορσύνεσκον
Ἄμμιγα μελπόμεναι· τότε δ' ἄλλο μὲν οἰωνοῖσιν
Ἄλλο δὲ παρθενικῇς ἐναλίγκιαι ἔσκον ἰδέσθαι,
Αἰεὶ δ' εὐόρμου δεδοκημέναι ἐκ περιωπῆς,
Ἦ θαμὰ δὴ πολέων μελιηδέα νόστον ἕλοντο
Τηκεδόνι φθινύθουσαι. ἀπηλεγέως δ' ἄρα καὶ τοῖς
Ἵεσαν ἐκ στομάτων ὄπα λείριον. οἱ δ' ἀπὸ νηὸς
Ἤδη πείσματ' ἔμελλον ἐπ' ἠϊόνεσσι βαλέσθαι,
Εἰ μὴ ἄρ' Οἰάγροιο πάϊς Θρηΐκιος Ὀρφεύς
Βιστονίην ἐνὶ χερσὶν ἑαῖς φόρμιγγα τανύσσας
Κραιπνὸν ἐϋτροχάλοιο μέλος κανάχησεν ἀοιδῆς.

Erat autem illa Sirenum astutia, ut quibus rebus maximè quisque audiendis delectaretur, eas præcipuè canerent; erantque mirificè omnium præteritorum negotiorum memores; quare ita inquiunt apud Hom. Odys. μ.

Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Νῆα κατάστησον, ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε νηῒ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι.
Ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Claud. lib 3. de Raptu Proserp.

Discedunt alia rapidis Acheloides alis
Sublata, Siculi latus obsidere Pelori
Accensæque malo jam non impune canoras
In pestem vertere lyras. Vox blanda carinas
Alligat; audito frænantur carmine remi.

Quoniam vero multi cum eò applicuissent suavitate cantûs irretiti recedere non poterant, sed moriebantur inhumati in desertis insulis, opus erat multâ & prudentiâ, & animi contentione ad illa pericula devitanda. Idcirco Ulyssem Circe sic instruit apud Homerum:

Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ τις σφέας εἰσαφίκηται.
Ὅστις ἀϊδρείῃ πελάσῃ, καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
Οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται.
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσι.
Ἀλλὰ παρὲξ ἐλάαν, ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.

Hoc pacto Sirenum illecebras evasit Laertæ filius. Quò allusit Juvenalis his verbis:

——— *Nam cum pro me Fortuna rogatur,*
Affigit ceras illâ de nave petitas
Quæ Siculos cantus effugit remige surdo.

Martialis, lib 3 Ep. 46.

Sirenas hilarem navigantium pœnam
Blandasque mortes, gaudiumque crudele
Quas nemo quondam deserebat auditas
Fallax Ulysses dicitur reliquisse.

Erat autem tota fere illa ora alba propter insepultorum ossa, quod etiam ait Virgil. lib. 5.

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat
Difficiles quondam, multorumque ossibus albos.

Cum vero Ulysses illarum fallacias obturatis auribus sociorum, ipseque malo alligatus fefellisset, fama est ipsas Sirenas se in mare præcipitasse, neque amplius postea auditas. Cum vero se in mare præcipitassent, sive illud Orphei, sive Ulyssis arte factum est, dicuntur in saxa fuisse conversæ, sicuti testatur Orpheus in Argon.

Αἱ δ' ἀνεστονάχησαν, ἐπεὶ πότμος ἦεν λυγρὸς
Μοιριδίου θανάτοιο, σφᾶς δ' ἀπὸ ῥωγάδος ἄκρης
Ἐς βυθὸν ἠχήεντα ἁλιρροθίοιο θαλάσσης,
Πέτρας δ' ἐξεπάγησαν δέμας, μορφάς θ' ὑπερόπλους.

Prope

Prope Pelorum vero fama est habitasse Sirenes. Servius in lib. 5. Æn. *Sirenes secundùm fabulam tres in parte virgines fuerunt, in parte volucres, Acheloi fluminis, & Calliopes Musæ filiæ. Harum una voce, altera tibiis, altera lyrâ canebat. Et primò juxta Pelorum, post in Capreis insulâ habitarunt.* Unde est, quòd Sirenas recenset Ovidius in Proserpinæ Siculæ Deæ comites. Met. 5.

An quia cùm legeret flores Proserpina vernos,
In comitum numero mixtæ Sirenes eratis?

Et apud Nonnum Dionysiacorum, lib. 13. vers. 313. Catanenses Γείτονα Σειρήνων πόλιν ἄκτιον. Hinc Statius Silv. lib. 2. in epicedio Glauciæ:

Tergeminum Siculâ de virgine carmen.

Id est, trium Sirenum cantus. Et Juvenalis, Sat. 9.

Quæ Siculos cantus effugit remige surdo.

Et Claudianus in Epigr.

Dulce malum pelago Siren, volucresque puellæ
Scyllaeos inter fremitus, avidamque Charybdim
Musica saxa fretis habitabant dulcia nostra.

Alii Sirenibus alias sedes assignant: de quo non amplius hoc loco quæremus. Tantum asserimus cum Bocharto *Sirenum* nomen esse merè Punicum. Pœnis enim שיר *Sir*, est *canticum*. Inde libro Solomonis titulus שיר השירים *Sir hassirim*, i. e. *canticum canticorum*. Itaque *Siren* שירן est *canorum monstrum*, quale à poetis fingitur. Grammaticos interim nihil moror, qui deducunt ἀπὸ τοῦ σύρειν *à trahendo*; inde enim non dicerentur Σειρῆνες, sed Συρῆνες. Varia autem de Sirenibus, earumque fabulâ tradiderunt veteres. Platoni Sirenes Deæ canendi sunt sive Musæ, quæ orbes cœlestes (si qui sunt) vertunt & rotant; de quo Macrob. lib. 2. in Som. Scip. cap. 3. Alii vero (uti supra diximus) unius Musarum & Acheloi amnis filias tradiderunt: unde *Siren Acheloias* apud Sil. Italicum. Suidæ αἱ τῆς ψυχῆς συνημμέναι καὶ μυστικαὶ δυνάμεις Sirenes vocantur. Pausanias in Atticis, quod Torrentius ad Hor. lib. 4. Od. 2. observat, auctor est, apud veteres Poematum, Sermonumque quorumvis efficacem ad suadendum venustatem assimulatam Sirenibus: & inde Sophoclem appellatum *Sirena*. Quemadmodum & Val. Cato propter suavitatem carminum à veteri Poetâ *Latina Siren* dictus est, ut Suetonius de illustribus Grammaticis cap. 11. refert. Petronius: *Hæc ipsa cùm diceret, tantâ gratiâ conciliabat vocem loquentis, tam dulcis sonus pertentatum mulcebat aera, ut putares inter auras canere Sirenum Concordiam.* Heliodorus in Æthiopicis: Ὑπὸ δὲ τῶν λόγων ὥσπερ τινὸς Σειρῆνος κατεκηλούμενος, καὶ αὐτὸ τὸ πείθεσθαι καταναγκαζόμενος. Hinc in Isocratis sepulchro Siren posita fuit, tanquam perfectæ & efficacissimæ eloquentiæ symbolum, de quo Plut. in vitâ Isocratis, & Philostratus in Sophistis. Alia verò a Musis & verâ eloquentiâ, quæ in rebus gravibus, seriisque occupatur, *Sirenas* distinguunt: quippe quas nugacibus rebus sermonis & elegantiæ curam impendere volunt: de quo videri Torrentius potest ad lib. 1. Horat. Ep. 2. Vulgatissima ratio est, Sirenum fabulam ad illecebras voluptates referre, quæ blandis præstigiis interiunt homines, atque evertunt, de quo Synesius Epist. 145. Nec aliò interpretantur, quod tres Sirenas commenti veteres fuerint. Eo enim numero triplicem illam voluptatem, quæ in γεύσει, ἐν ποτοῖς καὶ ἐν ἀφροδισίοις, Platoni & Aristoteli statuitur, expressam volunt. Servius ad illud Æn. 5.

Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat.

Postquam breviter fabulam de Sirenibus exposuisset: *secundùm veritatem*, inquit, *meretrices fuerunt, quæ transeuntes, quoniam eos ducebant ad egestatem, hinc ficta sunt inferre naufragia.* Vide Jov. Pontanum, lib. 6. de bello Neapolitano. Socrates apud Stobæum: Δεῖ ὥσπερ Σειρῆνας τὰς ἡδονὰς παρελθεῖν τὸν σπουδαῖον, τὴν ἀρετὴν ἰδεῖν ὥσπερ πατρίδα.
Horatius:

——*Vitanda est improba Siren*
Desidia. ——

Hinc *Sirenius*; Gell. 16. 8. *Ne, ut plerique alii, tu quoque in illis Dialecticæ gyris, atque Mæandris, tanquam apud Sirenæos scopulos consenescas.* Vide omnino Casp. Barthium in Claud. Epigram. 24. cujus Lemma *In Sirenas.*

Sirenussæ, vel *Sirenusæ*, *Petra Sirenum* Melæ, *Saxa Sirenum* Solino, insulæ 3. parvæ, velut scopuli in sinu Pæstano apud promontorium Sirenussarum, quod sinum prædictum finit: quarum propior *Leucosia*, sive *Leucasia* dicitur, reliquæ *Parthenope* & *Ligia*. In genere *Le Sirene* dicuntur; in specie, prior *la Licosa*, altera *San Pietro*, reliqua *Gala*, seu *la Galetta*, & al. *il Gallo*.

Sirenussarum promontorium, vulgò *Capo Leucoso*, promont. Lucaniæ, quod sinum Pæstanum ad ort. finit, ex adverso Athenæ in Picentibus eundem sinum ad occid. claudentis, medium ferè inter Pæstum ad occ. & Veliam ad ort. Dionysius:

Πρὸς δὲ Νότον μάλα πολλὸν ὑπὲρ Σειρηνίδα πέτρην
Φέρονται προχοαὶ Πολυκαρπέος Σιλάροιο.

Ubi Montanus: Fallitur Eust. qui Dionysium affirmat Neapolim *Sireniam petram* hic vocare. A Neapoli Poeta jam ad alia progreditur; à quâ primò in Aust. occurrit *Sirena petra*, ultra quam Silarus flu. in Picentinis magis adhuc in Aust. vergens. *Sireniam* autem *petram*; Minervæ promont. vocat, juxta Surrentum, quod *Sirenes* insedisse feruntur, talem plane situm inter Neapolin, & Silarum obtinens, Plin. 3. 5. *Surrentum cum Minerva promontorio, Sirenum quondam sede.* Nisi Sirenusas insulas intelligat huic propinquas ex descriptione Strabonis lib. 5. 6. licet eæ ex Ptolemæi descriptione longius hinc distare videantur. Strabo lib. 1. *A locis Surrento vicinis cubito similis quidam terræ fluxus excurrit versus fretum quod est juxta Capreas. Ab uno hujus jugi latere est* τὸ Σειρηνῶν ἱερὸν, *Sirenum templum. Ab altero, quod Posidoniatem sinum prospectat, tres exiguæ sunt insulæ desertæ atque saxosæ, quas Sirenusas vocant.* Sed & Aristot. in lib. Mirabil. eundem Sirenusis situm assignat: Atque hi sunt *Sirenum scopuli*, de quibus Virgilius, Ovidius, Mela, Hyginus, & alii. Quin & *Surrentum* vel Σύρεντον, ut Græci efferunt dici putatur a *Sirenibus*. Stat. lib. 2. Carm. 2.

Est inter notos Sirenum nomine muros
Saxaque Tyrrhena templis onerata Minervæ.

Siris, flu. Magnæ Græciæ apud Metapontum, & Heracleam in sin. Tarent. influens ad Sirim op. quod ibi erat, teste Plinio. *Senno* hodie, teste Scip. Mazzellâ. *Siris*, ab Æthiopibus dicitur Nilus antequam totus confluat.

confluat. Nam, ut inquit Plinius, *nec ante Nilus dicitur, quam se totum aquis concordibus junxit*. Dionyf. vers. 221.

Ἔνθεν ποταμοῖο κατέρχεται ὕδατι Νείλω,
Ὅς δή τοι Λιβύηθεν ἐπ' ἀντολίην πολὺς ἕρπων
Σῖρις ὑπ' Αἰθιόπων κικλήσκεται.

Ineptæ autem sunt quas recenset Eustathius, sed neque ipse probat, etymologiæ nominis Σῖρ⊕ è Græcâ linguâ petitæ, cum Æthiopica sit vox: & quod ad illam attinet, quæ à Σείρι⊕ ducitur, quia circa Sirii seu Canis ortum Nilus maximè exundet (Plin. lib. 5. cap. 9.) è converso *Sirium* à *Siri* sic dictum, qu. Niliacam stellam Fullerus probabiliter censet. Quod ad vocem Σῖρις, Hebræis שיחור *Shior* vocatur, quod Æthiopes linguâ suâ *Shichri*, vel *Shihri* dixerunt, ut monet Scaliger, teste Salmasio; pro hoc Græci, voce ad linguæ suæ formam deflexa, Σῖρις scripserunt.

Sirius, stella in ore Canis, quæ à Latinis *Canicula* dicitur. Hyginus tamen in tractatu de signis cœlestibus Sirium diversum facit à Caniculâ, neque in ore Canis, sed in capite ejus collocat. Hæc in cœli centro cum Sole conjuncta æstum ejus duplicat, mortaliumque corpora nimio calore languida reddit. Dictus Sirius, ut quidam volunt ἀπὸ τοῦ σειραίνειν, h. e. à siccando, propterea quod flu. & fontes nimio calore exsiccet: ut alii verò ἀπὸ τοῦ σύρειν h. e. ab *evacuando*, quod corpora nostra sudoribus evacuet. Apollonii Scholiastes congerit nominis interpretationes in lib. 2. Σείρι⊕ ὠνόμασται διὰ τὴν ζέσιν Ζείρι⊕ καὶ Σείρι⊕, ἢ διὰ τὸ σύρειν ἡμᾶς ἱδρῶτι ῥεομένους· σύρειν γὰρ τὸ κενοῦν. ἢ τὸ στηρίζειν αὐτὸν· τὰς γὰρ κυνὰς στηρίζειν καὶ χάσκειν ποιεῖ, ἢ διὰ τὸ σείεσθαι, καὶ πάλλεσθαι· Ὁμοίως δὲ καὶ πάντα τὰ ἄστρα σείρια λέγονται οἱονεὶ, τείρεα τινα ὄντα, ἢ διὰ τὸ τείρειν τὸ δαμάζειν, ἢ ὅτι τείρεα ἔστι καὶ σημεῖα τῷ πλοϊζομένῳ. Quin & Solem ipsum quidem *Sirium* veteres appellarunt. Hesychius. Σείρι⊕, ὁ Ἀρχίλοχ⊕ τὸν ἥλιον, ὁ δὲ Ἴβυκ⊕ πάντα τὰ ἄστρα. Suidas. Σεὶρ, σειρὸς ὁ ἥλι⊕, οἱ δὲ τὸ Σείρι⊕. Hesiodus, in Ἔργ.

——— Ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείρι⊕ ἄζει.

Idem in Theog.

——— Ὅττι δέ σφι περὶ χροιῇ σπερχιόεις
Σειρίου ἀζαλέοιο καλαινῇ ἐπήλυθεν αἴγῃ.

Nicander in Theriacis:

——— Ἀλλ' ὅτε ὕδωρ
Σείρι⊕ ἀζαλέον, τρύγης δ' ἐνὶ πυθμέσι λίμνης
Μίμνει. ———

Ubi Schol. Σείρι⊕, ὁ Ἥλι⊕. Lycophron in Cassandrâ, de corpore Ajacis in littus è mari ejecto: Ἐκβεβρασμένον νέκυν αὐαῖς σειρὰς καλῶν ματοῦ· quod observavit vir eximius, & singularis eruditionis Hadrianus Junius in Animadversionibus. Quin & Virgilium sic interpretantur ὁ τυχόντες. Georg. 4.

Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos
Ardebat cœlo. ———

Non Solem autem sed etiam omnia sidera dici Σειρίους ex Ibyco modo docuit Hesychius. Inde & Latinorum *sidus* à σείρ⊕ esse ingeniosè nuper ostendit χαριέστατ⊕ Tanaquillus Faber ad Dionys. Longinum. Ob hanc vocis ambiguitatem Sophocles ἐπιθετικῶς dixit: Σείριον κυνὸς δίκην. Apollon. lib. 3.

Ὑψόθ' ἀναθρώσκουσ' ἅτε Σείρι⊕ Ὠκεανοῖο
Ὅς δή τοι καλὸς μὲν ἀρίζηλός τ' ἐσιδέσθαι
Ἀντέλλει, μήλοισι δ' ἐν ἄσπετον ἧκεν ὀϊζύν.

Virgil. Æn. 10.

Non secus ac liquidâ si quando nocte Cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor,
Ille sitim, morbosque ferens mortalibus ægris
Nascitur, & lævo contristat lumine cœlum.

Maleficam hanc Siris naturam Homerus etiam indicat, Iliad. 22.

Ὅντε κύν' Ὠρίων⊕ ἐπίκλησιν καλέουσι,
Λαμπρότατος μὲν ὅγ' ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται
Καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι.

Ejusdem sideris pernicies apparet ex versibus Oppiani lib. 3. Cyneg. ubi loquitur de fera quâpiam:

Καὶ κυνὸς Σείριον οἶδε, καὶ ἀντιπόροις φοβεῖται
Αὐτίκα δ' ῥωχμοῖ καλύβης δύεται ὄρφν⊕ αἴης
Ἠὶ κατὰ σπήλυγγ⊕ ἀφεγγέ⊕, εἰσόκεν ἄζη,
Ἠέλι⊕ παύσηται, καὶ οὐλομένη κυνὸς αἴγλη.

Valerius Flaccus lib. 1.

——— *Sic cum stabulis & messibus ingens*
Irâ Deûm, & Calabri populator Sirius arvi
Incubuit; coit agrestum manus inscia priscum
In nemus, & miseris dictat pia vota sacerdos.

Idem lib. 1.

Non secus Autumno quam cum magis asperat ignes
Sirius, & lævo cum nox accenditur auro
Luciferas crinita faces; habet Arcas. & ingens
Jupiter: ast illum tanto non gliscere cœlo
Vellet ager, vellent calidis jam fontibus amnes

Lucan. lib. 10.

——— *Rapidus quâ Sirius ignes*
Exerit ———

Statius, lib. 1. Silv. Carm. 3.

——— *Nec calido latravit Sirius astro.*

Silius libro penultimo:

Aut cum lethiferos accendens Sirius ignes
Torret anhelantem sævis ardoribus orbem.

Hoc astrum à Ceis observari solitum ex Ciceronis lib. 1. de Divinatione patet, quæ fuit lex Aristæi. Apollonius in Argonauticis:

——— Κείῳ δ' ἔτι νῦν ἱερῆες
Ἀντολέων προπάροιθε κυνὸς ῥέζουσι θυηλάς.

Ubi Scholiastes; Ἐκομισθέντος γὰρ (Aristæus nempe) τοῖς Κείοις κατ' ἐνιαυτὸν μεθ' ὅπλων ἐπιτηρεῖν τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνὸς, καὶ θύειν αὐτῷ.

Sirmio, pagus Cenomanorum Venetiæ ad Benacum lacum in peninsulâ inter Brixiam ad occ. & Veronam ad ort. 20. m. p. circiter. Catullus ep. 32.

Peninsularum Sirmio insularumque
Ocelle, quascunque in liquentibus stagnis
Marique vasto fert uterque Neptunus,
Quam te libenter, quamque lætus inviso.

Sirmium, urbs Pannon. infer. non procul à Danubio fluv. Ptol. *Sirmisch* Lazio. Stephanus Sirmium Παιόνων esse scribit, *Paenes* pro *Pannoniis* accipiens. Long. 43. 05. Lat. 45. 24.

Siroes, Persiæ R. filius Chosrois II. Patrem incarceratum cum omnibus liberis ejus, occidi jussit, quòd fratrem juniorem sibi prætulisset, A. 628. Imperante Heraclio.

Sirpicus, Centurionis cognomen, de quo inter Octavam & Quintadecumam legiones contentio oritur. Tac. An. 1.

Sisachthia

Sisachthia lex, quæ & Chreocopia, à Solone lata, ad æs alienum minuendum, quapropter apud concives ob justitiam læsam malè audit.

Sisamnes, judex, qui licet Cambysi regi charissimus esset, tamen ob iniquam sententiam, quam pecuniâ corruptus tulerat, jussu Cambysis excoriatus est, ut eâ conspectâ alii Judices alienâ fruerentur insaniâ, sibique caverent.

Sisapone. Ptol. *Sisapo* Strabone op. olim Hisp. Tarrac. in finibus Oretanorum, nunc pagus *Chilon*, teste Henr. Coquo.

Sisapone, Plin. *Sisapo* Strab. op. Hisp. Bæticæ in Bæturiâ, nunc *Fuente Oveiuna*, teste Morali, à Cordubâ 14. leuc. Emeritam versus. Hic quæstus magnus minii, ut propterea Cic. Philip. 2. *communem Sisaponem* dixerit, veluti proverbium, optimum enim ibi provenit, auctore Plinio.

Sisenes, Persa, à prætore Ægypti legatus in Macedoniam missus, exilium patriâ sede mutavit, honoresque summos cùm adeptus sit, Alexandrum M. in expeditione contra Persas comitatus est, qui fidem transfugæ exploraturus, literas proditorias per nuncium ignotum ad illum dedit, quas cùm diutiùs regi deferre distulit, quasi læsæ Majestatis conscium, trucidari curavit. *Curt.*

L. *Sisenna*, historiæ Rom. scriptor antiquus, in quo magnam jacturam fecerunt Romanæ literæ, non solum historiæ causâ, quâ vicit omnes superiores; sed etiam linguæ ipsius, cujus bene gnarum fuisse, & Cicero testatur, & indicio sunt fragmenta, quasi gustûs causâ relictâ nobis in libris Grammaticorum. Vertit etiam fabulâs Milesiacas Aristidis, uti ostendit Voss. de Hist. Gr. lib. 3. Meminit Ovid. lib. 2 Tristium.

Vertit Aristidem Sisenna, nec obfuit illi
Historiæ turpes inseruisse jocos.

Pluscula autem ex istis Sisennæ Milesiacis passim citat Charisius lib. 2. Laudat & Servius. Meminere etiam vett. Grammatici commentatii ejus in Plautum. Vide Voss. de Hist. Lat. lib. 1. cap. 10.

Sisigambis, vel *Sysigambis*, uxor Darii ultimi Persarum regis, quæ nulli suæ ætatis fœminæ pulchritudine cessit, teste Qu. Curtio. Quam tamen victo Dario Alexander non solum non violavit, sed & summam adhibuit curam, ne quis captivo corpori illuderet.

Sisimethres, dux imbellis, petræ cujusdam omnino inaccessæ præfectus, quam obsessurus Alexander M. quæsivit quid animi haberet ipse Sisimethres, cumque responsum esset, illum esse omnium hominum trepidissimum. *Λέγεις οὖν* (dixit) *τὴν πέτραν ἁλώσιμον ἡμῖν εἶναι· τὸ γὰρ ἄκρον αὐτῆς οὐκ ὀχυρόν ἐστι. Plut.* Vide Sylimethres.

Sisinnes, amicitiæ arctissimæ exemplum insigne, cujus Hist. vide apud Lucianum in *Toxari.*

Sisocostus, Alexandri M. comes, cujus tutelæ Petra adjunctaque regio committuntur. *Arr. Curt.*

Sisyphus, Æoli Filius, qui cùm Atticam latrociniis infestaret (unde Ovid. Met. 13.

——— Quid sanguine cretus
Sisyphio, furtisque & fraude simillimus illi.)

à Theseo occisus est. Hunc Poetæ fabulantur eo supplicii genere apud inferos plecti, ut saxum ingens in montis cujusdam verticem cogatur provolvere; quod cùm ad summum penè extulerit, repente deorsum labitur. Vetus Poeta apud Cic. lib. Tusc. Qu.

——— Sisyphu' versat
Saxum sudans nitendo, neque proficit hilum.

Ovid. Met. 13.

Vbi Æoliden saxum grave Sisyphon urget.

Idem alibi:

Aut petis, aut urges rediturum Sisyphe saxum.

Huc allusit Virg. Æn. 6.

Saxum ingens volvunt alii. ———

Propertius, lib. 2. El. 17.

Vel tu Sisyphios licet admirere labores,
Difficile ut toto monte volutet onus.

Idem Eleg. 20. ejusdem libri:

Tum quoque Sisyphio saxa labore geram.

Horat. Od. 14. lib. 2.

——— Damnatusque longi
Sisyphus Æolides laboris.

Idem Epod. penult.

Optat supremo collocare Sisyphus
In monte saxum, sed vetant leges Jovis.

Ovid. in Ibin:

Sisyphe cui tradas revolubile pondus habebis.

Vide Pausan in Corinthiacis. Apollodor. lib. 1. Hygin. Fab. 60. Martial. 10. 5.

Nunc inquieti monte Sisyphi pressus.

Seneca Tragœdus in Hercule Insano:

Cervice saxum grande Sisyphiâ sedit.

Idem in Hippolyto:

Vmbra nocentes cedite; & cervicibus
Hu his repositum degraves fessas manus
Saxum, seni perennis Æolio labor.

Seneca in Apocolocyntosi:

Sic cùm jam summi tanguntur culmina montis
Irrita Sisyphio volvuntur pondera collo.

Homerus Odyss. λ.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἤτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χερσίν τε, ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τοτ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς·
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.

Scientiam Sisyphi, sive potius astutiam indicant Homerus, & Theognis: Hic Iliad. ζ.

Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν ὁ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης, ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

Ille vers. 700.

Οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
Πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδεω Σισύφου
(Ὅστε καὶ ἐξ Ἀΐδεω πολυϊδρίῃσιν ἀνῆλθε,
Πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,
Ἥτε βροτοῖς παρέχει λήθην βλάπτουσα νόημα
Ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
Ὅντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
Ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων.
Κυανέας τε πύλας παραμείψεται αἵτε θανόντων
Ψυχὰς εἴργουσιν, καίπερ ἀναινομένας.
Ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν πάλιν ἤλυθε Σίσυφος ἥρως
Ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύναις.)

Apud Hesychium legimus: Σίσυφος ἀποστατικὸς, ὅτι ἐπὶ τῶν μεγάλως ἐχόντων, ἀπὸ Ἀττικοῦ Σισύφου. Ubi Palmerius: Fateor me ignorare, inquit, quis fuerit ille Atticus Sisyphus. Duo memorantur ejus nominis ab

auctoribus

auctoribus, unus, isque multo antiquior, Æoli fil. Ornithionis pater & Glauci, qui Corinthi regnavit, & diu vixit; alter recentior, Autolyci fil. secundum Servium, pater Sinonis: Neuter verò Atticus fuit. De antiquiore Hesychius agere videtur. Igitur, nisi pro Ἀττικῷ legamus Ἀκτικῷ nota ignorantiæ jure infligeretur nostro auctori. Ἀκτὴ autem dicebatur totus ille littoris tractus, qui ab Isthmo ad Scyllæum usque promontorium protendebatur: Sed inde non solet formari gentile nomen. Mythologiam Sisyphi habes apud Nat. Com. 6. 18. Lucretius vero lib. 3. in eos hanc fabulam convenire scribit, qui magistratus & honores à populo experunt cum summâ animi contentione; neque unquam obtinere possunt, vel quòd indigni habeantur, vel quòd in hoc etiam maxima vis sit fortunæ. Sic enim ait Epicureus Poeta:

Sisyphus in vitâ quoque nobis ante oculos est,
Qui petere à populo fasces, sævasque secures
Imbibit, & semper victus tristisque recedit.
Nam petere imperium, quod mancum est, nec datur unquam,
Atque in eo semper durum sufferre laborem;
Hoc est adverso nixantem trudere monte
Saxum, quod tamen à summo jam vertice rursum
Volvitur, & plani raptim petit aquora campi.

Sitacles, Alexandri M. miles, ob templa spoliata neci traditus.

Sithocus, Βίτοιτος Appianus vocat. Gallus Mithridatem trucidatum missus, quem auctoritate vultûs territum ac vestigia retrò ferentem revocavit rex magnanimus, omnique fortunâ major, & in cædem suam manum trepidantis adjuvit. *Aur. Vict.*

Sithonia, pars Thraciæ. Plin. 4. 11. quæ ab Hæmo monte aversa vergit in Pont. Eux. Herodotus verò lib. 7. Sithoniam reg. in orâ marit. Macedoniæ collocat ad sinum Termæum; ejusque urbes facit *Toronam*, *Sermylam*, *Mecybernam*, & *Olynthum*. Poëtæ autem Sithhoniam pro ipsâ Thraciâ ferè accipiunt. Ovidius ep. 2.

Nec vehit Actæas Sithonis unda rates,

Virg. Eclog. 10.

Sithoniasque nives hyemis subeamus aquosæ.

Hesychius: Σιθωνία, ἡ Θεσσαλία. Ubi non solùm corrigenda lectio, & leg. Σιθωνία, sed magis interpretamentum; nullus enim præter eum *Sithoniam* pro *Thessaliâ* posuit, quæ olim Thraciæ pars fuit, postea Macedoniæ accensita longè à Thessalia. Palm.

Sixtus, ejus nomine extiterunt Papæ Romani quatuor, aliique celebres.

Slavi, pop. Germ. qui ab Hamburgo urbe ad Albim flu. usque ad mare Scythicum varias reg. incoluere, qui & *Vandali*, & *Vinuli*, & *Oborita* dicti sunt. Reg. *Slavia* & *Slavonia*.

Slavegastus seu Sologastus, Pharamundi Regis Francorum primi consiliarius, ac unus legis Salicæ conditorum.

Slesia, reg. Germ. (à *Sleso* flu. qui in Oderam excipitur ampla, in quâ ducatus 12. cujus caput est *Vratislavia*.

Slesvicum, olim *Edeba*, hodie *Slesvvick*, urbs Cimbric. Chersonesi episc. sub Arch. Lundensi: ab Hamburgo & Lubeco 16. leuc. distans in Bor.

Slinga, Frisiæ loci mem. vetus lapis Romæ sub Carolo M. sculptus.

Slotna, locus Daciæ in ingressu Transylvaniæ ad Austrum ubi aurifodinæ apud Tunstenium op. *Saladna* Sambuco.

Smerdis, Cambysis Persiæ regis frater, qui invidiâ commotus, quòd solus Smerdis Persarum arcum quem exploratores Æthiopiâ attulerant, ad duos digitos intendere posset; cumque postea per quietem nunciari sibi vidit, *Smerdin in regio solio sedentem cœlum vertice contingere*: Ob hæc sibi à fratre metuens, misit Prexaspem, omnium sibi è Persis fidissimum, qui Smerdin occideret; quod ille summâ fide exequutus est, quum Susis urbe eum sub specie venationis eduxisset; quanquam alii in mari rubro submersum dicant. Alter tamen Smerdis à fratre Mago gentibus ostentatur atque ejus nomine caduceatores missi qui edicerent, ut *Smerdi Cyri filio deinceps obedirent, non amplius Cambysi*. Cambyses cùm Smerdis audisset nomen, quamvis fratrem Smerdin occidisse compertum sibi esset tamen somnium in mentem revocavit, & agnovit se sine causâ fratris sui fuisse homicidam. Pseudo-*Smerdis* dolus, cùm per septem menses regnasset, à Phædymâ concubinâ detegitur, ac ipse cum cæteris Magis obtruncatur.

Smilax, puella formosissima, quæ Croci pueri amore capta, cum ab eo sperneretur, mutata est in fruticem sui nominis, hederæ non dissimilem, aut certè in ejus flores, candore, odoreque lilium referentes. Ovid. Met. 4

Et Crocon in parvos versum cum Similace flores.

Smindyrides ita Græci omnes vocant, vel Mindyrides apud Senecam, qui sic de illo lib. 2. de Irâ. *Mindyridem* aiunt fuisse ex Sybaritarum civitate: qui cum vidisset fodientem, & altius rastrum allevantem lassum se fieri questus, vetuit illum opus in conspectu suo facere. Idem sæpius questus est, quod foliis rosæ duplicatis *incubuisset*. Nominat Herodotus, lib. 6. & venisse Sicyonem ad nuptias Agaristæ, Clisthenis filiæ ambiendas, atque addit: *ad extrema deliciarum hunc venisse*. Athen. lib. 6. & 12. hoc insuper *aucupes piscatores & cocos mille secum duxisse ad domesticum luxum*. Idem iste jactare solitus, quasi felicitatis insignem notam, *se à 20 annis Solem nec orientem, nec occidentem vidisse*. Mem. & Ælian, lib. 9. cap. 24. & lib 12. Var. Hist.

Smintheus, Apollinis epitheton, cujus duplicem originem refert Homeri interpres: Primam hanc; fuisse in Chryse op. Mysiæ Crinem sacerdotem Apollinis, cui Deus iratus immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus Deus cum rursus placatus pestem hanc tollere vellet ad Ordem illius pastorem venit, à quo hospitio acceptus, pollicitusque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eoque facto jussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humanâ specie apud se divertisse & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum Deo construxit vocavitque Apollinis Sminthei, quòd ejus linguæ dialecto mures σμινθοι vocantur. Altera talis est: Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terrâ geniti obstitissent. Venientibus igitur

Igitur ad Hellespontum, noctu mures clypeorum lora arroserunt; itaque manè cùm id factum viderent, memores oraculi urbem posuerunt quam *Sminthiam* appellaverunt. Clemens in Protreptico: Πολέμων τὰς ἀμφὶ τὴν Τρωάδα κατοικοῦντας ἱστορεῖ, τοὺς ἐπιχωρίους μῦς, οὓς σμίνθους καλοῦσι, σέβειν, ὅτι τὰς νευρὰς τῶν πολεμίων διέτραγον τῶν τόξων· καὶ Σμίνθιον Ἀπόλλωνα ἀπὸ τῶν μυῶν ἐπεφήμισαν.

Smyrna, urbs Joniæ. Milete amne irrigata, una ex 7. Asiæ Ecclesiis de quibus B. Johannes in Apocalypsi. Homeri, ut plurimi credunt, patria, qui inde *Smyrnæus* à Poetis vocatur. Lucanus:

Quantum Smyrnæi durabunt vatis honores,
Venturi te meque legent.

Silius lib. 8.

Mantua Musarum domus, atque ad sidera cantu
Evecta Andino & Smyrnais æmula plectris.

Statius:

Nectat honoratas & Smyrna & Mantua laurus.

Cùm Sardiani Smyrnæos obsiderent non discessuri, nisi Smyrnæi uxores suas stuprandas emitterent, illi ancillas vestibus uxorum indutas emiserunt; sicque hostes coitu ancillarum defatigatos interfecerunt. Plut. Hi quanquam deliciis & luxui, operam darent, se tamen fortiter, ubi casus accidisset gerebant, teste Aristide: unde proverb. *Mores Smyrnæi*, de iis qui ita deliciis se dedunt, ut quæ viros fortes decent, non omittant. Long. 55. 30. Lat. 39. 28.

Sotion, Philosophus Peripateticus, genere Hispanus, scripsit Κέρας Ἀμαλθείας, i. e. Cornucopiæ librum multæ variæque Doctrinæ. Gellius 1. 8. Lege *Sotion*. Hujus meminit Laertius: Ἐγήματο δὲ Λυσίδι τῇ ἑταίρᾳ, καθά φησι Σωτίων ἐν δευτέρῳ Διαδοχῶν. Vide Voss. Histor. Gr. 2. 7. & Jonsium de Script. Hisp. Philos. lib. 2. cap. 10.

Socoth benoth, Idolum Babyloniorum. 4. Reg. 17. Ubi, postquam Salmanassar Rex Assyriæ, exciso Samaritanorum regno, incolas captivos abduxerat, migrare, jussit in Samariam colonias de Babel, de Cuth, de Avâ, de Hamath, & de Sepharvaïm: dicitur, *Fecerunt autem singula gentes sibi Deos, quos & reposuerunt in templis excelsorum quæ fecerant Samaria, Gens quæq; in civitatibus suis, in quibus illi habitabant. Viri quidem Babel Succoth Benoth. & viri Cuth fecerunt Nergal, & viri Hamath fecerunt Asimath. Avita autem fecerunt Nibhaz & Tharthac, & Sepharvei comburebant filios suos in igne ℞ïs Adramelech, & Anamelech Diis Sepharvaim.* Interpretatur autem סכות בנות *Succoth Benoth, tabernacula filiarum.* Sed LXX. Σοκχωθ Βενιθ, tanquam proprium numinis vocabulum. Volunt Ebræi augatores *Succoth Benoth* imaginem fuisse Gallinæ cum pullis suis, quod ad citatum locum habent RR. D. Kimchi & Salomon Jarchi. Atqui explosis omnino Rabbinorum liris, *Succoth Benoth* non tam Deum aliquem, Deamque, quam fanum ipsum, ritusque circa illud sacros denotare censet Seldenus noster. Ipsissimum enim erat (inquit) Babyloniæ Mylittæ, sive Veneris Uraniæ templum, ubi puellæ corollis revinctæ, & sedentes singulis in spatiis, quæ funiculis erant distincta; hospites opperiebantur, qui ritè imploratâ Venere Mylittâ, pecuniâque quantulâcunque datâ (quæ Deæ sacra) cum eis à fano subductis rem haberent; nec cuiquam fas erat discedere, quam ad hunc ritum fuerit ad res Venerias electa. Unde fiebat, ut per biennium, nonnunquam & triennium, expectarent, quæ deformes erant & miseræ. Lege quippe patriâ omnibus fœminis erat commune, ut semel in vitâ sic desidentes cum advenis consuetudinem habeant. Cæterùm beatiores vehiculis cameratis tectæ, relicta à tergo famulitii turba pro fano consistebant. Heic planè *Succoth Benoth*, id est, *filiarum* seu *mulierculaurum tabernaculum* Historiam autem ampliorem de hâc re habes apud Herod. lib. 1. & Strab. l. 16. à quibus nos quæ attulimus. Absque iis si esset, quis locum etiam illum Hieremiæ in Epistolâ Barucho subnexâ omnino caperet? Comma dico 43. ubi scorta diobolaria Babyloniorum his verbis insectatur. Αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται θυμιῶσαι τὰ πίτυρα. Ὅταν δέ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπό τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ, τὴν πλησίον ὀνειδίζει ὅτι οὐκ ἠξίωται, ὥσπερ καὶ αὐτὴ, οὐδὲ τὸ σχοινίον αὐτῆς διεῤῥάγη. Mulieres, inquit, funiculis circumdatæ in viis sedent, ut furfures adoleant. Et si quâ earum cum advenâ quovis, qui vi eam sibi attraxerit, cubaret, proximam conviciabatur, quod nequaquam simili afficeretur honore, nec funiculus ejus disrumperetur. Σχοινία hæc quænam fuerint, haud satis liquet. Æquè forsan ad σχοινία illa λεπτὰ sive tenues funiculos, è quibus earum corollæ textæ, perinde ac ad funiculos qui spatia unicuique dividebant, spectare possint. Olympiodorus verò τὰ σχοινία fuisse vult περιζώματα, seu cingula quibus pudenda duntaxat operiebant, cætera nudæ. Σχοινία, inquit, φησὶ τὰ περιζώματα. Καλύπτουσι γὰρ μόνα τὰ τοῦ σώματος αἰσχύνης, τὰ λοιπὰ παραγυμνώσασαι συγκαλέσασαι τοὺς ἐραστάς. Vide Selden. de Diis Syris Syntagm. 2. cap. 7.

Socrates ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Διαδοχῆς celebratur à Laertio in Diogene. Etiam Σωκράτης ἱστορικὸς περιηγητὴς Ἄργους γεγραφὼς laudatur ab eodem in Socrate, & semel itemque à Plut. in Qu. Rom. Ab eodem Parall. cap. 18. citatur in 2. de Thracibus. Aristoph. Schol. testimonium petit ex Socratis duodecimo Creticorum.

Socrates, ἀνδρῶν ἁπάντων σοφώτατος oraculo judicatur, uti scribit Laertius, Philosophus fuit Atheniensis, *reliquorum philosophorum fons*, ut eum Quintilianus, *& princeps*, ut Cicero vocarunt. Patrem habuit Sophroniscum statuarium, quemadmodum ex Xenoph. liquet; tenui hominem fortunâ, sicut & se pauperem appellatum Socrates apud eundem testatur authorem in Oeconomico. Matrem Phanaretem obstetricem habuit. Uxores eodem tempore duas habuit, Myrto, Aristidis Justi filiam, & Xantippen, mulierem molestissimam, quæ (ipso cum Discipulis disserente) mensam non rarò subvertit. Auditor primò Anaxagoræ fuit, sed cum disputationibus sublimioribus non admodum delectaretur, ad Archelaum defecit, qui Ethicen, sive Moralem philosophiam ei tradidit. Ipse in libris, qui de dictis & factis Socratis à Xenophonte scripti sunt, se per omnem vitam nihil aliud cogitasse indicat, quàm quæ justa essent, quæ injusta, atque illis quidem operam sedulo dedisse, his se verò quam maximè abstinuisse. Ingenio fuit patientissimo, & eundem semper circumferens vultum, sive egrederetur domo, sive rediret, mille etiam perturbationibus Remp. obruentibus, quemadmodum Xantippen uxorem acrem & molestam de eo dicere consuevisse Ælianus prodidit.

Plinius---Ferunt Socratem clarum ſapientiâ eodem ſemper viſum vultu, nec aut hilaro magis, aut turbido. Unde Sen. 2. de Ira: deſinet Socrates poſſe eundem vultum domum referre, quem domo extulerat Plut. de non iraſcendo. ὁ Σωκράτης ὁσάκις αἴσθοιτο κινούμενος τραχύτερον αὑτὸν πρός τινα τῶν φίλων, πρὸ κύματος ὥς τινα ποιῶν ἄκραν ἐκκλινόμενος, ἐνεδίδου τῇ φωνῇ καὶ διεμειδία τῷ προσώπῳ, καὶ τὸ βλέμμα πρᾳότερον παρεῖχε· τῷ μᾶλλον ἐπὶ θάτερα, καὶ πρὸς τοὐναντίον ἀντικινεῖσθαι τῷ πάθει διαφυλάττων ἑαυτὸν ἄπταιστον καὶ ἀήττητον. Mores Socratis commendat Sen. epiſt. 6. De qua re ita Xenophon Οὕτω δὲ Σωκράτης ἦν ἐν παντὶ πράγματι καὶ πάντα τρόπον, ὠφέλιμος ὥστε τῷ σκοπουμένῳ τοῦτο, καὶ εἰ μετρίως αἰσθανομένῳ, φανερὸν εἶναι, ὅτι οὐδὲν ὠφελιμώτερον ἦν τοῦ Σωκράτει συνεῖναι, καὶ μετ' ἐκείνου διατρίβειν ὁπουοῦν καὶ ἐν ὁτῳοῦν πράγματι. Sen. epiſt. 24. In carcere Socrates diſputavit & exire (cùm eſſent qui promitterent fugam) noluit, remanſitque, ut duarum rerum graviſſimarum hominibus metum demeret, mortis & carceris. Xenophon in Apologiâ: Ἔπειτα τῶν ἑταίρων ἐκκλέψαι βουλομένων αὐτὸν, οὐκ ἐφείπετο, ἀλλὰ καὶ ἐπισκῶψαι ἐδόκει, ἐρόμενος, Εἴ που εἰδεῖεν τι χωρίον ἔξω τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα οὐ προσβατὸν θανάτῳ; Docuit ſine mercede. Scriptorum nihil unquam edidiſſe ipſum conſtat, quia ſentiret, atque ita etiam interrogantibus, quamobrem nihil reſponderet: Ὁρῶ τὰ χαρτία πολὺ τῶν γραφησομένων τιμιώτερα. Sicut & hoc in ore frequenter ipſum habuiſſe Laertius teſtatur: Εἰδέναι μὲν μηδὲν, πλὴν αὐτὸ τοῦτο μηδὲν εἰδέναι. De traditionibus tamen ejus, quæ non editæ, quemadmodum oſtendimus, ſed à Platone ac Xenophonte expoſitæ ſunt, hæc Cicero retulit libro 3. de Orat. *Socrates fuit is, qui omnium eruditorum teſtimonio, totiuſque judicio Græciæ, cùm prudentiâ, & acumine, & venuſtate, & ſubtilitate, tum verò eloquentiâ, veritate, copiâ, quam ſe cunque in partem dediſſet, omnium fuit facilè princeps. Cùm ad provectam admodum ætatem perveniſſet, ut paulò poſt tamen è vitâ ei eſſet excedendum, ab Anyto quodam divite & Melite poetâ, & Lycone Oratore accuſatus, quaſi Deos communes non coleret, ſed novos introduceret, cum ſe Dæmonem familiarem, cujus conſilio in rebus agendis uteretur habere dixiſſet, poſt latam ſententiam cicutâ ſublatus eſt, cum eo ipſe die, quo exceſſit è vitâ, diſputaſſet, diſcere nihil aliud eſſe, quàm recordari*, quemadmodum Cic. ſcripſit in Tuſc Qu. Perſius:

——Barbatum hoc crede magiſtrum
Dicere, ſorbitio tollit quem dira cicuta.

Socrates, pictor, inter cujus opera eſt piger, qui appellatur ὄκνος ſpartum torquens, quod aſellus arrodit. Plin. 35. 11. Pauſanias autem dicit hunc à Polygnoto pictum.

Socrates, Rhodius, ſub Auguſto vixit. Reliquit libros de bello civili. Athen. lib. 4. Alius etiam eſt *Socrates* Grammaticus, Etymologo laudatus in Εὐβοΐς. Fuit & *Socrates* Cous, quem indigitamenta, id eſt, preces quibus Dii invocantur, feciſſe author eſt Laert.

Socrates, C. P. hiſtoriam Eccleſiaſticam à tempore Apoſtolorum, uſque ad Chryſoſtomum ſcripſit. De quo vide Voſſium & Valeſium.

Sodoma, ſing. num. & plur. *Sodomum* Solino, urbs maxima quondam Palæſtinæ ad lacum Aſphalticem, de cœlo cum Gomorrha, Admah, & Zeboiim tacta, & à lacu abſorpta, cujus veſtigia adhuc apparent, ab Hieroſolymis ad 50. m. p. in ort. diſtans. Hic poma proveniunt aſpectu quidem pulcherrima, ſed levi tactu fumum exhalant, fuliginem favillaceam intrinſecus continentia, uti Tertul. in Apol. Hegeſippus, & Joſephus auctores ſunt. Vide *Aſphaltes*.

Sogdiana, reg. *Maurenhaer* Mercat. *Zagati* Leunclavio, provincia Aſiæ ingens, Scythiæ ad Bor. & Sacis ad ort. Bactrianæ ad merid. & Margianæ ad occ. confinis: per quam Jaxartes flu. magnus in mare Hyrcanum labitur. Urbes in eâ olim claræ, Oxiana, Maruca, Drepſa, & Alexandria: nunc pollet Maracanda, vulgo *Samarcand*. Pop. *Sogdii*, & *Sogdiani*, qui vitam ita deſpiciebant, ut ad mortem læti & alacres irent, autore Herodoto. Dionyſius:

Τοῖς δ' ἐπὶ πρὸς βορέην Χοράσμιοι, οἷς ἐπὶ γαῖα
Σογδιὰς, ἧς διὰ μέσσον ἑλίσσεται ἱερὸς Ὦξος.

Qu. Curtius lib. 7. *Sogdiana regio majori ex parte deſerta eſt; octingenta ferè ſtadia in latitudinem vaſtæ ſolitudines tenent. Ingens ſpatium rectæ regionis eſt, per quam amnis, Polytimetum vocant incolæ, fertur torrens*. Vide ſis quæ ſequuntur.

Sol, Gentes *Solem* pro Deo coluerunt, Ciceroni li 2. de N. D. dictus videtur, quia *ſolus*; quomodo & Ἀπόλλων ex mente Chryſippi vocatus eſt ab α privativo & πολύς Alii putant *Solis* nomen à Sabinis eſſe acceptum, ut Varro innuit lib. 4. de L. L. Hos v. *Solem* vocaſſe à σέλας *fulgor*: uti ἥλιος ab ἕλη, quomodo (ut Euſt. aliique tradunt) vocatur ἡ τῆς ἕλης αὐγή. Alii deducunt ab *EL*, quod Ebræis *fortem* & κατ' ἀντονομασίαν *Deum* notat. inde ἦλ, & ἄλ, unde ἥλιος & Lat. *Sol*. Vide quæ fusè pro hâc ſententiâ adfert Cluverius Germ. Ant. 1. 26.

C. Julius *Solinus*, ſcripſit rerum orbis memorabilium collectanea ad Avitum. Dictus eſt *Plinii ſimia*. Vide Voſſ. de H. ſt. Lat. lib 3. p. 720.

Solis fons, qui & *Hammonis fons* Val. Max. *Canzaron di Mahoma*, Nebriſſenſi in Marmarica. Eſt & *Solis fons* in Troglodytarum reg. mirus, teſte Plinio. Nam circa merid. dulcis & frigidus eſt, circa med. noctis calidus & amarus.

Solis inſula, in mari Indico, inter Carmaniam & Gedroſiam.

Solis menſa locus Æthiop. in Meroe inſ quam ſemper novis ferculis inſtructam fabulantur. *Paeſe della Cucagna* Italis. *Pays de Panegon* Gallis. *Tierra di Megollone* Hiſpanis. *Luy Lackerlandt* Germanis.

Solis mons, promont. Maurit. Tingit. inter oſtia Diur, & Phthuth flu. *Benimager* Marmol. *Azafi* aliis, *Cabo Cantin* Caſtaldo, *Cabo Boiador* Floriano.

Solis vallis, urbs non obſcura Marchiæ in Saxon. confin. Vulgo *Soltvvedel*.

Solis urbs (vide *Helíopolis*) urbs Cœleſyriæ & Ægypti.

Solitaurilia. Vide *Suovetaurilia*.

Sollax, fluv. Aſiæ, idem Tigridi, Plin. qui & *Sylax* Euſtathio.

Soloce, magna civitas, quæ notiore nomine *Seleucia* dicitur. Strab. lib. 16.

Solœ, vel *Soli*, civitas inſignis Ciliciæ, ab Achivis & Rhodiis ædificata, Arati, Chryſippi, & Philemonis Comici patria; Stephanus à *Solone* conditam ſcribit poſtea

postea *Pompeiopolis* dicebatur à *Pompeio* M. qui piratas in eam transtulit; quos dignos existimavit, ut servarentur. Dionysius:

> Πομπηϊ δ' ἑξείης Κιλίκων γεγάασι πόληες
> Λυρνησσὸς, Μαλλός τε, & Ἀγχιάλεια Σόλοι τε.

Iidem Dionysio in Bassaricis Σόλεια dicitur, si Stephano fides. Græcorum hic inter Cilices agentium cùm tandem sermo corrumperetur, hinc effectum est, ut qui vitiosè loquerentur σόλοικοι, qu. *Solis degentes*, & ipsa corrupta loquutio σολοικισμὸς vulgò à Græcis diceretur. Quinctil. lib. 1. *Barbarismi, ac Solœcismi fœditas absit.* Hesychius: Σολοικισμὸς, ὅτε τις ἀτέχνως προλέγεται. Idem Σόλοικοι, τὸ ἀμαθές. Quid autem differant Solœcismus & Barbarismus præter Eust. ad Iliad. β. docet Suidas in his: Ἔστι δὲ βαρβαρισμὸς ἐν τῇ κοινῇ λέξει παρὰ τὸ ἔθος τῶν δοκιμωτάτων Ἑλλήνων. Σολοικισμὸς δὲ ἐστι λόγος ἀκαταλλήλως συντεταγμένος ὡς τὸ, Ἐμῶ πατέρων, ὁ τοῖχος ἔπεσεν. Sed interdum confunduntur. Sanè Hesychius: σολοικίζειν, βαρβαρίζειν. Est etiam Cypri civitas Σόλοι dicta. Etymologus: Σόλοι, ἡ ἐν Κύπρῳ πόλις, ἀπὸ Σόλωνος τοῦ Ἀθηναίου νομοθέτου. Mem. ejusdem urbis Laertius in Solone: Εἰσὶν οἱ μὲν ἴσθι, Σολεῖς, οἱ δ' ἀπὸ Κύπρου, Σόλιοι. Idem habet Achilles Tatius in Vita Arati. Long. 65. 00. Lat. 36. 00.

Julius *Solon*, homo ignobilis à Cleandro Commodo Imp. familiari charissimo, in ordinem Senatorium adscitus, postea Severi jussu trucidatus. *Xiph.*

Solon, unus ex septem sapientibus Græciæ, patriâ Salaminius. Athenis claruit, Tarquinio prisco Romæ regnante. Gellius 17. 21. Auctor Legum fuit Atheniensibus, annum ordinavit ac menses. Pisistrati tyrannidem fugiens profectiones in terras diversas multas suscepit, ut in Ægyptum, ubi à Sacerdote quodam objectum est illi: *Græcos semper esse pueros, nec quemquam è Græciâ senem*: quemadmodum Plato & Justinus in Parænetico retulerunt. Inde in Lydiam ad Crœsum se contulit, qui cùm opes suas ei ostentaret, rogaretque num quem sese feliciorem judicaret? respondit, *Tellum quendam, pauperem admodum, alioqui justum, Athenis agentem: qui in suo prædiolo consenuerat, ejusque limites nunquam egressus erat. Fieri tamen posse, ut & Crœsus ipse olim inter felicissimos numeretur. Cæterùm ante supremum vitæ diem neminem beatum esse judicandum.* Quâ sententiâ nihil verius esse, Crœsus postea re ipsâ est expertus. Nam cum Cyro Persarum & Medorum regi bellum inferret, acie victus, vivus in hostis potestatem pervenit. Quo tempore pyræ impositus, ut vivus exureretur, salubre Solonis consilium dicitur agnovisse, ejusque nomen in supremo illo vitæ discrimine sæpiùs inclamasse. Quo audito, Cyrus ex suis misit, qui cognoscerent, quisnam esset Deorum, hominumve, quem ille summo in periculo suorum invocaret; remque totam edoctus, memor & ipse humanæ vicissitudinis Crœsum ab incendio liberavit: summoque quoad vixit, in honore penes se habuit. Juvenal. Sat. 10.

> ——*Regem transeo Ponti*
> *Et Crœsum, quem vox justi facunda Solonis*
> *Respicere ad longa jussit spatia ultima vitæ.*

Quam Solonis sententiam tetigit quoque Ausonius ludo septem sapientum; Ovidius autem suam fecit, & sic expressit. Ovid. Met. 3.

> ——*Scilicet ultima semper*
> *Expectanda dies hominis est, dicique beatus*
> *Ante obitum nemo, supremaque funera debet.*

Utrum verò etiam rectè id à Solone dictum sit disquirit Aristoteles libro 1. Eth. ad Nicom. cap. 10. Vide plura apud Plutarchum, Laertium, & Meursium libro singulari de Solone.

Solonium, op. Latii in confin. Hetruriæ. Agri Lanuvini fuit *Solonius campus*. Cic. de Div. lib. 1. *Educatus in Solonio, qui est campus agri Lanuvini.* Plutarchus in C. Mario *villam* vocat: Εἰς τι τῶν ἐπαυλίων αὐτοῦ Σολώνιον κατέφυγε. Festus: *Pomonal est in agro Solonio, via Ostiensi, ad duodecimum lapidem diverticulo à milliario octavo.*

Solorius, mons Hisp. quo Tarraconensis à Bæticâ & Lusitanicâ distinguitur. Plin. Omnibus Hisp. montibus altiorem esse scribit Isidorus.

Solothurum, una ex præclaris & vetustissimis Helvetiæ civitatibus ad Arolam flu. auriferum sita, quam paulo post Trevirim constructam existimant, *Solothurum* dicitur Antonino. Sita est in agro plano & fertili. Ad fœderis perpetui societatem recepta est, A. D. 1481.

Solvense, op. Plin. inter Noricas civitates numerat; locus hodie *Solveld* vocatur, teste Lazio.

Solus, untis, Siciliæ op. inter Eleutherum amnem & Thermas Himerenses, teste Ptol. apud quem Ὀλουλὶς corruptè scribitur. Hodie *Solanto*. Græcis olim Σολόεις, & contractè Σολοῦς. Romanis *Soluntum* & *Solentum*; quemadmodum in Italiâ Ὑδρόεις, sive Ὑδροῦς, *Hydruntum* & *Hydrentum*; Πυξόεις, sive Πυξοῦς, *Pyxuntum*, sive *Pyxentum*. Opidani Σολούντιοι & Σολουντῖνοι Apud Stephani Epitomatorem ita legitur: Σόλοι, Κιλικίας πόλις, ἡ νῦν Πομπηϊούπολις. Ἑκαταῖος Ἀσίᾳ. κέκληται δὲ ἀπὸ Σόλωνος, ὡς Εὐφορίων, ἀνῳκίσθη ὑπὸ Πομπηΐου, καὶ μετωνομάσθη Πομπηϊούπολις. ὁ πολίτης, Σολεύς, καὶ Σόλιος. τὸ θηλυκὸν Σολῖτις, ὡς ἀπὸ τοῦ Σολοῦς Σολοῦντος. Et sequenti mox dictione: Σολοῦς, πόλις Κιλικίας, ὡς Ἑκαταῖος ἐν Εὐρώπῃ. ἐκλήθησαν δὲ ἀπὸ Σολοῦντος κακοξείνου, ὃν ἀνεῖλεν Ἡρακλῆς. ὁ πολίτης Σολούντιος, καὶ Σολουντῖνος, μετὰ τοῦ ν. καὶ Σολουντῖνοις, καὶ Σολουντῖνος, καὶ Σολουντίς. Apud Suidam etiam hæc leguntur: Σόλοι, Σικελίας πόλις & Κύπρου. Posterioris autem seculi Grammatici, sive horum exscriptores vocabula ea misere confuderunt, absurdasque ac miras inde Chimæras fabricarunt. A Suidâ siquidem scriptum fuisse haud dubito: Σόλοι, πόλις Κιλικίας, &c. Apud Stephan verò sic legendum: Σολοῦς, πόλις Σικελίας, ὡς Ἑκαταῖος ἐν Εὐρώπῃ κέκληται δὲ &c. Plin. 3. 7. *Opida, Panormum, Soluus, Himera cum fluvio* De antiquis hujus op. incolis ita Thucydides lib. 6. Ὤκουν δὲ καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν ἐπεσέπλεον, ἐκλιπόντες τὰ πλείω Μοτύην & Σολόεντα, καὶ Πάνορμον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο. Nomen ejus quod attinet, quia urbs in loco prærupto & confragoso condita fuerat (teste Fazello) ideo dicta est à Pœnis סלעים *solaim*, h. e. *rupes*, unde Græcorum Σολόεις. Bochartus. Item Σολόεις Libyæ promont. λόφιον δασύ. in quo Neptun. templum Hinc apud Hesychium, Σολόεις ἄκρα & Σολόεντες populi, quamvis utrumque ad meridiem longius removeat,

Apud Plinium Agrippa corruptè *Surrentiam* appellat. Verum autem nomen erat *Solois* ab Hebræo סלעים i. e. *πετρῶν* uti supra ostensum.

Solyma, sing. & pl. num. & *Solyma*, urbs clarissima Judææ, quæ & *Hierosolyma*. Juvenal.

Interpres legum Solymarum.———

Item *Solyma*, urbs Lyciæ mediter. in colle, quæ *Solymus* Straboni dicitur apud urb. Termessum; pop. *Solymi* Plinio, qui eosdem facit cum Pisidis. Alii *Solymos* eosdem fuisse cum Lyciis asserunt, quorum tamen sententia cum Homero non satis convenit, qui Bellerophontem à Lyciorum rege missum ait ad subjugandos Solymos. Solymi Deos coluere post mortem tres istos è viris principibus Ἄρσαλον, καὶ Ἄρυον, καὶ Τροσόβιον, ut eos appellat Plut. lib. de def. Orac. ubi eos ait vocatos Deos σκληρούς · unde Turnebus *sævos* vertit: sed σιγηλούς rescribendum esse satis constat ex Euseb. lib. 5. Præp. Evang. cap. 5. ubi hunc locum adducit: sed tres Principes appellat Ἄρσαλον, Ἄρυον καὶ Τόσιβιν. Ac Τόσιβις quoque est apud Suidam. Sed apud Theodoretum lib. 3. Græc. Affect. cur. ubi idem Plutarchi locus adducitur, pro Τόσιβιν est Τόσιβιν; item pro Ἄρυον, vel Ἄρυον, ibi legas Ἄρυον. Σκληροὶ autem dicti videntur, quia statuæ eorum essent è σκληρῷ, h. e. *marmore*, vel, ut alii malunt, *gypso*. Ac nihil minus verisimile, quam σκληροὺς dixisse, quos interemptos tantopere dolerent, & pro benefactis divinis afficere honoribus vellent. Ita Vossius, contra quem vide Bochartum de Phœn. col. lib. 1. cap. 6. ex quo sequentia delibavimus. Ciliciæ, inquit, vicina est Pisidia, montana regio, quam occupabant Pisidæ Solymorum soboles. Plin. 5. 27. *Insident verticem Pisidæ, quondam Solymi appellati.* Steph. in *Pisidia*: Οἱ Πισίδαι, πρότερον Σόλυμοι. Solymos porro Phœnicum esse colonos sermo palam arguebat. Chœrilus apud Joseph. lib. 1. contra Ap.

Τῶν δ' ὄπιθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
Γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφιέντες,
Ὤκει δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι, πλατέῃ ἐπὶ λίμνῃ.

Nempe Strabone teste lib. 14. prope Phaselidem est λίμνη. ὑπέρκειται δ' αὐτῆς τὸ Σόλυμα ὄρος. Ex horum vertice Neptunus apud hom. Ulyssem ad Phæaces navigantem prospectat Odyss. ε vers. 283.

Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν.

Et Iliad. ζ vers. 184. Lyciorum dux Bellerophon:

——— Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι.
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.

Rursum vers. 204. Bellerophontis filium *Isandrum*, aut *Pisandrum*, ut legit Strabo:

Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε.

Unde Solymos colligere est Lyciis fuisse vicinos. At Josephus, quem hæc latebant, cum in Chœrilo legeret Phœnicii sermonis homines in Solymis montibus prope lacum habitasse, putavit de Judæis agi, & Asphaltite lacu. à quo non procul absunt Solymi montes, id est, Hierosolymorum, ut quidem interpretatur. His simile quid in Tacito Histor. lib. 5. *Clara alii Judæorum initia; Solymos carminibus Homeri celebratam gentem, conditæ urbi Hierosolyma nomen è suo fecisse.* Et in Stephano: Ἱεροσόλυμα, ἡ μητρόπολις τῶν Ἰουδαίων, ἡ Σόλυμα ἐκαλεῖτο ἀπὸ τῶν Σολύμων ὀρῶν. Et in Josepho rursus Ant. 7. 3. postquam urbem Hierosolymam *Solyma* nominati dixit: Φασὶ γὰρ ὅτι καὶ Ὅμηρος ταῦτα ὀνομάζει Σόλυμα. Atque id secutus Tzetzes Chil. 7. Hist. 149.

———Σολύμους λέγει δὲ τυγχάνειν τοὺς Ἑβραίους,
Οὓς Ὅμηρος καὶ λέγει ὡς ἀναιδεῖς εἰπάζει.

Jam tandem ipsum Solymorum nomen unde dicatur docere est operæ pretium צלם *selem* Hebræis *umbram*, ac *tenebras* notat. Ejusdem est originis צלמון *Salmon*, montis nomen. Psalm. 68. cujus verticem arborum densitas opacabat, ut constat ex Jud. 9. Neque alia fuit ratio nominis Solymorum; quippe id nomen complectitur Pisidiæ montana, de quibus Strabo lib. 12. Κύκλῳ ὑπέρκειται δρυμοὶ ποικίλης ὕλης. Bochartus.

Somersetia, Somersetshire, Comitatus Angliæ meridionalis, versus æstuarium Sabrinæ flu. & inter Com. Glocestriensem ad Bor. Devoniens. ad occ. Dorcestrens. ad merid. & Wiltoniens. ad ort. Ejus urb. præcipuæ sunt Bathonia, & Theodorunum.

Somona, la Somme, flu. Gall. Belg. per Picardiam & Ambianos in Oceanum Britan. fluens.

Sontiates, pop. fuere Aquitaniæ sub Ausciis, inter Lactoram ad occ. & confluentes Tarnis in Garumnam in ort. in Armeniaco tractu; quanquam aliqui credant fuisse versus Atarum urbem.

Sentii, vel *Sentii*, pop. fuere in Provincia in eo tractu ubi hodie Diniensis Diœcesis, & eorum cap. est *Dinia*, vulgo *Digne*.

Sopater, Apamensis, Sophista & philosophus, discipulus Jamblichi, quem Cæsar Constantinus interfecit ad fidem faciendam se Græcorum ac Gentilium religioni amplius addictum non esse. Prius enim fuerat ipsi familiaris. Scripsit de providentiâ. Item de iis qui præter merita felices sunt, aut infelices. Suidas. Eunapius Sardianus in Ædesio hujus mortis causam in Ablavium prætorio præfectum derivat. Quædam de hoc Sopatro legere est apud Sozomenum lib. 1. cap. 5. & Photium in Biblioth. qui hujus Eclogarum historiarum libros duodecim recenset.

Sophænetus, historicus, scripsit Cyri expeditionem quem Stephanus in *Carduchi*, & alibi citat.

Sophene, reg. Armen. maj. in Mesopotam. confin. ubi Tigris sub terrâ conditus post 25. m. p. emergit. *Mollis* Lucano dicitur, lib. 2. Pop. *Sopheni*.

Sophilus, Sicyonius vel Thebanus, Comicus mediæ Comœdiæ, cujus fabulæ nonnullæ commemorantur apud Athenæum.

Sophus, Chronologus, nominatur Joanni Tzetzæ Chil 5. initio hist.

Sophocles, poeta Tragicus, patriâ Atheniensis, tantâ orationis suavitate, ut vulgò μέλιττα, h. e. *apis* cognominaretur, æqualis Euripidi ac Periclis, cujus etiam quandoque collega fuit in præturâ. Natus fuit Olymp. 73. ante Socratem ann. 17. Primus 3. actoribus usus est, adjecto eo qui vocatur *Tritagonista*, hoc est tertiarum & ultimarum partium histrio. Primus etiam choros ex juvenibus quindecim introduxit, cùm antea duodecim tantum introducerentur. Primus quoque tragicas contentiones & compositiones instituit. Scripsit etiam Elegiam, & Pæanas, atque orationem prosam cum de Choro adversus Thespim & Chœrilum contenderet. Obiit autem 6. an. post Euripidis mortem, cui styli magnitudine præfertur, licet ejus sententiis inferior

Filios

Filios habuit. *Jophontem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Meneclidem.* Exhibuit fabulas 123. quanquam alii dicant multo plures. Victorias autem 23. reportavit, quarum postrema cum præter spem illi contigisset, repentino gaudio dicitur expirasse, ut est author Val. Max. lib. 5 Lucianus autem grano uvæ strangulatum eum prodidit, quod & Sotadis versiculus apud Stobæum confirmat:

Σοφοκλῆς ῥᾶγα φαγὼν σταφυλῆς πνιγεὶς τέθνηκε.

Vide Plin. 7. 29. Hinc *Sophocleus*. Cic 16. Fam. *An pangis aliquid Sophocleum?* hoc est grande, grave, & tale quale Sophocles? Virg. Ecl. 8.

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

Unde Martialis 5. 31.

Varro Sophocleo non inficiande cothurno.

Idem lib. 3. ep. 20.

An in cothurnis horridus Sophocleis.

Juv. Sat. 6.

Grande Sophocleo carmen bacchamur hiatu.

Vide Græcum epigramma 3. Anthol. de sepulchro Sophoclis, ubi Opsopæus notat præstantiam ejus supra Æschylum, & Euripidem.

Sophocles, dux Lacedæmoniorum, an mundi, 3193. Idem grammaticus quidam, interpres Lycophronis & quorundam aliorum poetarum.

Sophonias, fil. Maasiæ. Jer. 21. Item propheta, fil. Chusi unus ex min. prophetis, qui & *Zephanias*.

Sophonisba, uxor Syphacis Numidarum regis, filia Asdrubalis Carthaginensis, marito à Romanis victo ac in potestatem redacto, Masinissæ nupsit, qui fidem ei dederat, ipsam vivam in cujusquam Romani arbitrium venire se non permissurum; cùm tamen Scipio hanc etiam ut prædæ partem postulaverit, nec contraire potuit Masinissa, ille fidem è servis vocat, sub cujus custodia regio more ad incerta fortunæ venenum erat, & mixtum in poculo ferre ad Sophonisbam jubet, quæ nullo trepidationis signo dato impavidè hausit.

Sophron, poeta Syracusanus, cujus scriptis Platonem usque adeo delectatum ferunt, ut etiam moriens capiti ea habuerit subjecta. Scripsit Mimos viriles & fœmineos, & alia quædam non contemnenda, sed adeo implicita, ut à paucis intelligerentur. Voss. P. Gr. p. 28.

Sophronia, matrona Romana, altera Lucretia Christiana, cùm vim Decii principis videret se passuram, consentiente viro, arrepto gladio seipsam transfixit, ac inter sanctas mulieres est relata. Euseb. lib. 8. cap. 17

Sophronista, magistratus quidam apud Athenienses, non dissimiles iis, quos Romani *Censores* vocabant licet longè plures essent, & potestate aliquanto inferiores, legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui juvenum mores censerent. Sigonius.

Sophronium, nomen fœminæ, per diminutionem adulationis amatoriæ prolatum.

Sophronius historicus, de quo Voss. H. Gr. lib. 1. cap. 19. Item *Sophronius* Damascenus, primum Sophista, postea Patriarcha Hierosolymitanus, de quo vide Voss. p. 278.

Sophronius (Tac. *Sophonius*) Tigellinus, homo petulans & homicida, à Nerone militibus prætorianis præfectus. *Xiph.*

Sopiana, Pannon. infer. urbs. *Seppan* Lazio, *Zeeblack* Simlero. Long. 42 14. Lat. 46. 15.

Sopyrion, præfectus ponti ab Alexandro M. relictus, otiosum se ratus, si nihil & ipse gessisset, adunato triginta millium exercitu, Scythis bellum intulit; cæsusque cum omnibus copiis, pœnas temere illati belli genti innoxiæ luit. *Justin.*

Sora, colon. & urbs Latii ad Lirim flu. in Campaniæ confin. inter Ferentinum, & Atinam. Arpino proxima. Juven. Sat. 3.

Si potes avelli Circensibus optima Sora
Aut Fabrateria domus, aut Frusinone paratur.

Silius lib. 8.

Sylla Ferentinos, Privernatumque maniplos
Ducebat simul excitos, Soraque juventus
Addita fulgebat telis. hic Scaptia pubes
Hic Fabrateria vulgus, nec monte nivoso
Descendens Atina aberat, detritaque bellis
Suessa, atque à duro Frusino haud imbellis aratro.

Plinius lib. 2. cap. 7. *Haud procul urbe Roma in Faliscorum agro familiæ sunt paucæ, quæ vocantur Hirpiæ; quæ sacrificio annuo, quod fit ad Soracten, Apollinis montem super ambustam ligni struem ambulantes non aduruntur.* Strabo lib. 5 Ὑπὸ δὲ τῷ Σωράκτῳ ὄρει Φερωνία πόλις ἐστὶν ὁμώνυμος ἐπιχωρίᾳ τινὶ δαίμονι τιμωμένῃ σφόδρα ὑπὸ τῶν περιοίκων, ἧς τέμενός ἐστιν ἐν τῷ τόπῳ θαυμαστὴν ἱεροποιΐαν ἔχον. Γυμνοῖς γὰρ ποσὶ διεξιᾶσιν ἀνθρακιὰν καὶ σποδιὰν μεγάλην οἱ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς δαίμονος ταύτης ἀπαθεῖς, καὶ συνέρχεται πλῆθος ἀνθρώπων ἅμα τῆς τε πανηγύρεως χάριν, ἣ συντελεῖται κατ' ἔτος καὶ τῆς λεχθείσης θέας. Silius lib. 5.

Tum Socrate satum præstantem onere, & armis
Æquanum noscens, patrio cui ritus in arvo
Cum pius Arcitenens accensis gaudet acervis
Exta ter innocuos latè portare per ignes,
Sic in Apollineâ semper vestigia prunâ
Inviolata teras, victorque, vaporis ad aras
Dona serenato referas solennia Phœbo.

Stephanus *Soram* alteram collocat in Phœnice.

Sorabi, pop. Germ. in Misniâ & Saxoniâ: quorum tractus *Sirbia*, & loca *Sorbec*, ac *Servesteia* dicuntur.

Soractes, & *Soracte* neut. gen. mons Faliscorum in Hetruriâ apud Tiberim, Apollini quondam sacer. Virg. lib. 11. Æneid.

Summe Deus sancti custos Soractis Apollo,
Quem primi colimus cui pineus ardor acervo
Pascitur, & medium freti pietate per ignem
Cultores multâ premimus vestigia prunâ.

Idem lib. 7.

Hi Soractis habent arces, Flaviniaque arva,

Silius lib. 8.

Haud procul & sacrum Phœbo Soracte frequentans

Horat. lib. 1. Carm. Od. 9.

Vides ut altâ stet nive candidum
Soracte. ———

Hic fons olim fuit. Sole oriente exæstuans, ex quo aves bibentes mortuæ illico decidunt, teste Varrone. Item Galatiæ mons, in quo eriphium, i. e. ruta sylvestris, nascitur, teste Dioscoride.

Soradeus, dæmon, quem Indi colebant: sonat *vini auctor*. Athenæus lib. I Παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται δαίμων (ὥς φησι Χάρης ὁ Μιτυληναῖος) ὃς καλεῖται Σοροάδειος· ἑρμηνευόμενος δ' Ἑλλάδι φωνῇ, Οἰνοποιός.

Sorachus, Soræchi Publicani filius, Sinonidis amore captus, varias fortunæ vices cum illa expertus est. *Phot.*

Val. *Soranus*; fuit homo doctissimus togatorum ut Crassus dicit in primo de Oratore Cic. Ejus mem. Solinus in Polyhistore, & Macr. Sat. I. Functus est Romæ honoribus, præcipuè Tribunatu plebis: & quod nomen illud arcanum urbis Romæ, quod evulgari est nefas ausus esset enunciare, pœnas luit, teste Plinio & Plut. in Problem. Qui tamen in Pompeio Qu. Valerium philosophum (quod multi non dubitant de Sorano dici) à Pompeio narrat occidi jussum. Sunt qui putent hunc subitâ morte corruisse, alii suffixum esse cruci, ut Servius in I. Georg. Ejus mem. Aug. de C. D. 7 9 *In hanc sententiam*, inquit. *etiam quosdam versus Val Sorani exponit idem Varro in eo libro quem seorsim ab istis de cultu Deorum scripsit*, qui versus hi sunt:

Jupiter omnipotens regum rex ipse Deusque
Progenitor genetrix Deûm, Deus unus & omnis.

Soranus, Ditis seu Plutonis cognomen, à voce Græcâ σορὸς quæ *tumulum sepulchralem* sign. vel à *Sorâ* op. ad Soractem mont. sito. Tradit enim Plin. 2. 91. eo in tractu tam pestiferos spiritus exhalari, ut avibus sint lethales. Unde videri potest Pluto dictus esse *Soranus*, non dissimili ratione ab eâ, quâ Avernum pro inferis Poetæ acceperunt.

Soranus Ephesius, medicus. Alexandriæ vixit, deinde Romam venit, ubi artem exercuit, Trajani & Adriani temporibus. Suidas. Cæterum tres fuere *Sorani*, de quibus Vossius Hist. Gr. pag. 414.

Sorbiodunum, urbs Angliæ episc. in reg. Wiltoniæ inter Wintoniam ad ort. & Exoniam ad occ. vulgo *Salisbury*. Duplex autem fuit *Sarisberia* (uti loquitur Bochartus) quarum vetustior collem occupabat aridissimum & prorsus inaquosum. Id testantur disertis verbis Britannici scriptores Guil. Malmesburiensis: *Castellum erat*, &c. *aqua penuria laborans, adeo ut mirabili commercio aqua ibi venderetur.* Et poeta anonymus ejusdem ævi apud Camdenum:

Est ibi defectus lymphæ, sed copia cretæ

Et Petrus Blesensis in Epp. *Erat locus ille ventis expositus, sterilis, aridus, desertus.* Proinde vetustior illa Sarisberia in Itinerario Antonini *Sorbiodunum* dicitur prisco nomine, hodie *Old Sarisbury*, quod ex Britannicâ linguâ Camdenus *siccum collem* interpretatur. Nempe *dunum* est collis, & *sorb*, vel *sorba* tam Syris quam Britannis est *siccitas*. Radix שרב *sorab*, est *siccum esse*. Unde שריב *siccus*, & שרבא *sarba*, שרובא *seroba*, שורבא *sorba*, vel *sorbo*, *siccitas*. Hebræis etiam nota vox. Ubi enim habet Esaias cap. 35. vers. 7. *Erit locus aridus in stagnum, & locus siticulosus in fontes aquarum*; pro loco arido in Hebræo textu est שרב *sarab*. Boch. Long. 37. 20. Lat. 41. 50.

Sosander Indica consignavit, teste Artemidoro Ephesio.

Sosias Philosophus quidam impius, qui sublatâ penitus providentiâ, omnia temere fieri asserebat, quo in errore Euhemerum, Diagoram, Hipponem, & Epicureum versatos accepimus.

Sosibianus, vir quidam de quo Martialis:

E servo scis te genitum, blandeque fateris,
Quum dicis dominum Sosibiane patrem.

Erat autem ex eorum genere, qui ἐπιλυτικοὶ dicebantur, eo quòd obscura quæque in scriptoribus explicarent. Mem. Athen. lib. 3 & Arnobius lib. 4. Ejus 3. περὶ Ἀλκμᾶνος citat idem Athen. lib. 14. Chronographiam quoque edidit, teste Clem Strom. lib. I. & Censorino cap. 21. Alius fuit Sosibius, qui cum Anaxagoræ æmulatio fuit, ut ex Laertio in Socrate constat. Alius item qui Cl. Cæsaris ætate vixit, Britanici educator, uti Tacitus docet initio 12. Annalium.

Sosibius, Grammaticus Laconicus, cujus mem. Suidas.

Sosicles, patriâ Syracusius, poeta Tragicus circa novissima Philippi Amyntæ filii tempora, unus ex iis quos Pleiadas appellarunt. Docuit fabulas 73. Victorias retulit 7. Suidas. Item cognomen Menæchmi apud Plautum, *à salutari fama*

Sosicrates, libros reliquit de rebus Cretensibus. Athenæus l. 6. Fuisse Rhodium è Laertio colligimus. Alius Phanagorites, cujus Οἶοι citantur ab Athenæo lib. 13. Tertius Cyzicenus, vetus scriptor, cujus mem. Fulgentius Planciades voce *Nefrendes.*

Sosilus, Iliensis res Annibalicas scripsit libris sexaginta, teste Diod. Siculo. Opus v. istud ex rumusculis conflatum erat, & narratiunculis infimæ plebis, ut ex Polybii lib. 3. constat.

Sosimus, famam sibi peperit volumine περὶ χρήσεως. Athenæus lib. 14.

Sosigenes, astrologus, quem Cæsar dictator annos vitio Pontificum per intercalandi licentiam turbatos ad Solis cursum redigens, adjutorem sibi adhibuit. Plin. 17. 25.

Sosipatra, fœmina, vates doctissima è Libyâ, uxor Ædesii sophistæ. Eunapius.

Sositheus Syracusanus, unus de numero eorum, qui *Pleiades* appellantur, apud Ptolemæum, æmulus Homeri Tragici. Suidas.

Sosius. Syriæ præfectus an. mundi 3925. *Sosii* autem. librarii & bibliopolæ Romæ fuerunt, de quibus Horatius ad Pisones:

Hic meret æra liber Sosiis.

Necnon lib I. ep. ult.

Scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.

Sosthenes Cnidius, res Ibericas conscripsit. Plut. in Nilo.

Sostratus Cnidius, architectus, qui turrim excitavit in insulâ Pharo, jussu Ptol. Philadelphi, ad ostendendos nocturnos ignes nautarum cursibus, eique nomen suum inscripsit Fuit autem inscriptio hujusmodi, teste Strabone lib. 17.

ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΚΝΙΔΙΟΣ ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ, ΘΕΟΙΣ ΣΩΤΗΡΣΙΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ. Plinius l. 36 c. 12. *Magnificatur & alia turris à rege facta in insulâ Pharo, portum obtinente Alexandriæ, quam constitisse DCCC. talentis tradunt: magno animo nequid omittamus Ptolemæi regis,*

regis, quod in ea permiserit Sostrati Cnidii architecti structura ipsius nomen inscribi. Lucianus autem in libello de rectè conscribendâ historiâ non permissu regis, ut ait Plinius, sed eleganti Sostrati fraude, factum tradit, ut ipsius nomen fuerit insculptum: eum vide. Item *Sostratus* sculptor, qui ex ære signa faciebat. Plin. 36.2. Item Cereris sacerdos apud Tacitum. Alius vates, qui per furorem multa Græcis prædixit, inter alia vero Atheniensibus Xerxis adventum, ut author est Herodotus. *Sostratus* quoque Sicyonius fuit, cognomento *Acrochersites*, teste Suidâ.

Sotades, Maronites, poeta turpissimus, scripsit Jamborum libros, quos appellavit *Cynædos*, linguâ Jonicâ, ubi libidinum lasciva species, & descriptio inerat. Ab hoc Sotade *carmen Sotadicum* dicitur. Tales autem versus dicuntur retrogradi quod in contrarium etiam sunt versus. *Reciprocos* vocat Diomedes qui multa de Sotadicis præcipit. Hic enim versus:

Musa mihi causas memora quo numine læso.

Si recurrat:

Læso numine quo memora causas mihi musa.

Sotadicus est. Et possunt reverti in idem genus carminum, vel in diversum ut hic Jambicus:

Pio precare thure cœlestûm numina.

Sotadicus Pentameter fiet hoc pacto:

Numina cælestûm thure precare pio.

Lascivum carminis genus hoc est, ut Quintil. inquit, à Sotade ut Strabo scribit, repertum, seu ut Diomedes, usurpatum, quem Martialis *cinædum* vocat. Fuere & alii duo Athenienses, alter Comicus mediæ Comœdiæ, alter philosophus, qui scripsit de mysteriis librum unum. Suidas.

Soterichus, faber, cujus opera priscam & rudem simplicitatem præ se ferebant. Unde prover. *Soterichi lecti.* Item Oasites, poeta sub Diocletiano, cujus encomium scripsit, item Dionysiaca, vitam Apollonii Tyanei, & alia. Suidas. Vide Voss. de Hist. Gr. l. 2. c. 16.

Soteridas Epidaurius, scripsit Musicæ libros tres, ut ait Dionysius.

Sotiones duo fuerunt, quorum prior sub Ptolemæis vixit, alter sub Tiber. Imp. de utroque Vossius H. Gr. l. 2. c. 7.

Sozomenus, historicus, qui historiæ universalis amplissimum volumen scripsit; de quo vide Vossium & qui eum nuper edidit, Valesium.

Spaco, nutrix Cyri regis: quæ dictio, quoniam Medorum linguâ canem sign. factum est, ut Cyrus creditus sit nutritus à cane. Herodotus.

Spalatum, *Spalato* Italis, *Split* vero Slavis, urbs Dalmatiæ munita, olim Diocletiani Imp. Palatium, post eversas Salonas effecta Archiepiscopalis, portu gaudens tuto, & capaci. Subest dominio Reip. Venetæ, & distat tantum 8. mill. pass. à Tragurio in ort. & 30. à Seben co in Eurum. Long. 40. 54. Lat. 44. 00.

Sparta, Peloponnesi civitas nobilissima, Lycurgi legibus optimè olim instituta. Mœnibus diu caruit, sed muri loco civium virtus fuit, quemadmodum ex Agesilai responsione ad quendam, causam quærentem, quamobrem tanta civitas non esset mœnibus cincta, liquet. Eust. in Odys. α. sit dictam scribit ἀπὸ τ̃ μυθολογουμένων μετὰ τ̃ Κάδμου Σπαρτῶν ἀνδρῶν, οἳ μετὰ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν ἐκεῖ ἐκ ποιῶντος Σπάρτην ἀφ' ἑαυτ̃ τὴν πόλιν ὠνόμασαν Historiam hanc ex Timagora citat Stephanus Bizantinus in Σπάρτη. Hinc Epaminondæ sepulchro clypeus impositus est cum dracone insculpto, quo significabatur eum esse τ̃ γένους τ̃ Σπαρτῶν. Ita Suidas habet in Ἐπαμινώνδας. Sed ipsi Ethnici agnoscunt quicquid narratur περὶ τ̃ μετὰ Κάδμου Σπαρτῶν. commentum esse putidissimum. Multo verius igitur, quod alii volunt, *Spartam* vel à *Spartâ* dictam, Eurotæ filiâ, & uxore Lacedæmonis, vel à *Sparto* Phoronei filio, vel διὰ τὸ τοὺς πρώτους τὴν συνοικίσαντας πόλιν Λέλεγας διεσπαρμένους εἰς ταυτὸν συνελθεῖν, καὶ μίαν οἰκεῖν πεποιηκότας. *Spartani* autem generosissimi fuere, servitutis impatientes, ut potius ad imperandum, quam ad serviendum nati viderentur: unde Proverb. *Generosior Spartâ*; de generosis, ac minime timidis: Spartani enim nunquam tyrannidem admiserunt in urbe. Spartani pueros suos plagis afficiendos esse summopere curabant. Sen. de Prov. *Nunquid tu invisos esse Lacedamonios liberos suos credis, quorum experiuntur indolem publicè verberibus admotis? Ipsi illos patres adhortantur, ut ictus flagellorum fortiter perferant, & laceros ac semianimes rogant perseverent vulnera præbere vulneribus.* Hoc factum ad aram Dianæ Orthiæ, de quo decantato ritu Plut. in Lacon. Institutis, & Pausan. lib. 3. Cicero Tusculanâ 2. Spartæ pueri ad aram sic verberibus accipiuntur, ut multus è visceribus sanguis exeat, nonnunquam etiam (ut cum ibi essem, audiebam) ad necem; quorum non modo nemo exclamavit unquam, sed ne ingemuit quidem. Ubi vides Epheborum constantiam; quò ille apud Petron. allusit: *Tres plagas Spartana nobilitate concoxi.* Et Plaut. in Capt. qui Parasitos alapis & contumeliis suetos, *Laconas plagipatidas* facetè dicit. Tertull. ad Martyres. Nam quod hodie apud Lacedæmonios Sollenitas maxima est διαμαστίγωσις, i.e. Flagellatio, non latet. in quo sacro ante aram, nobiles quique adolescentes flagellis affliguntur, adstantibus parentibus, & uti perseverent adhortantibus. Martialis vero etiam matres miscet, nec hortantes solum, sed jubentes:

Et non casus adhuc, matre jubente, Lacon.

Apud hos summus honor senibus habebatur, teste Plut. in Laconicis: Unde proverb. *In solâ Spartâ expedit senescere.* Quod de iis etiam dici potest, apud quos virtus in prætio sit, ut fuit apud Spartanos: Σπάρτην ἔλαχες, ταύτην κόσμει sign. Sorte tuâ contentus esto, & officium tuum strenuè facito. Cicero lib. 1. ad Att. *Eam quam mihi dicis obtigisse Σπάρτην, non modo nusquam deseram, sed etiam si ego ab illâ deserar, tamen in meâ pristinâ sententiâ permanebo.* Statius 1. Sylv.

Doctaque Cyrene, Spartave animosa creavit.

Idem in Achilleide:

Progeniem cæli, Spartave potentis alumnam.

Vide *Lacedæmon.*

Spartacus, gladiator Thracius, qui unà cum Chryse & Oenomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio cum 70. Gladiatoribus erupit Capuâ, manuque servorum, quasi justo exercitu comparato, Cervesium montem Campaniæ occupavit: ubi cum à Clodio Glabro obsideretur, ei castra diripuit, & Campaniam populatus, raptis

ptis prætorum fascibus appellatus est Imperator. Inde Lentuli exercitum in Apennino dissipavit; apud Mutinam Cassii castra delevit. Tandem verò cum de urbe invadendâ deliberavit, à M. Crasso pulsus, fugatusque, cum Brutium angulum occupasset, nec in Siciliam præ navium penuriâ trajicere potuisset, cum suis omnibus fortissimè dimicans occisus est. Plut. in Crasso. Lucanus lib. 2.

Vt simili causâ caderes, qua Spartacus hostis.

Vide Appianum. Horatius: Carm. lib. 3. Od. 14.

Et cadum Marsi memorem duelli:
Spartacum si qua potuit vagantem
Fallere testa.

Idem in Epodis:

Æmula nec virtus Capua, nec Spartacus acer.

Claudianus:

———Vilis cum Spartacus omne
Per latus Italia ferro bacchatus & igni.

Athen. lib. 7. Καὶ Σπάρτακος δὲ ὁ μονόμαχος ἐκ Καπύης πόλεως Ἰταλικῆς ἀποδρὰς κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ, πολὺ πλῆθος ἀποστήσας οἰκετῶν (ἦν δὲ καὶ αὐτὸς οἰκέτης, Θρᾷξ γένος) κατέδραμε πᾶσαν Ἰταλίαν, χρόνον οὐκ ὀλίγον, πολλῶν δούλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συρρεόντων εἰς αὐτόν. Καὶ εἰ μὴ ἀπέθανεν τῇ πρὸς Λικίνιον Κράσσον παρατάξει, οὐ τὴν τυχοῦσαν ἂν ἱδρῶτα τοῖς ἡμεδαποῖς παρέσχεν.

Spasmus Card. Cajetanus tom. 2. tr. 15. dicit sibi non constare de festo, quod dicitur de *Spasmo* Virginis, quando celebratur, nec esset conveniens ut Maria inciderit vel in *Spasmum* propriè dictum, qui est contractio nervorum, vel, ut à vulgo Italo capitur, pro animi deliquio, quia Joannes dicat Mariam adstitisse Christo crucifixo: adeoque festum dictum nec canonicum, nec authenticum esse; putat autem celebrari intra tempus quod est à Dominicâ in Passione usque ad Dominicam Palmarum inclusive. Hæc ille. Ast ego, inquit Sandius Interpr. Parad. in Luc. 1. 29. dico festum hoc quotannis celebrari, nec tanum à Pontificiis, sed & à Lutheranis. Videtur enim esse festum quod dicitur Annunciatio Mariæ, & semper incidit in 25. Mart. & quidem aliquando in ipsum Parasceves diem quo *Spasmus* Virginis accidisse fingitur. Monachos enim Latinos Græcæ linguæ rudes, verisimile est putasse primam literam esse præpositionem *à*, & esse redundantem, nec satis convenientem, & sic eam omittentes solum reliquisse *de*, & inde tandem ortum festum *de Spasmo* Virginis. Convenientior autem transmutationis istius ratio est, si dicatur quod Monachi Itali primo terminationem *us* in *o* mutarint, & secundo primam literam vocalem ante *s* consonâ, more sibi, aliisque nationibus usitatissimo, absciderint. Itaque factum ex *Aspasmus*, *Spasmo*: ut ex *Asparagus*, *Sparago*, *extremus* Stremo. Et hinc clarissimè apparet linguæ Græcæ ignorantiam occasionem dedisse fabulæ, quæ de Mariæ animi deliquio narratur, & ob quam suaviter confingit Cajetanus d. l. quod sc. in loco illo ad perpetuam rei memoriam ædificata fuerit Ecclesia, inde dicta *Ecclesia Maria de Spasmo.*

Sperchius, flu. Thessaliæ, teste Strab. lib. 8. qui Pindo monte oriens rapide in sinum Maliacum labitur. Hodie *Agriomela* vel *Selambria*, teste Sophiano. Lucan. lib. 6.

———Ferit amne citato
Maliacas Sperchios aquas.

Ovid. lib. 1. Met.

Populifer Sperchius, & irrequietus Enipeus.

Virg. Georg. 2.

———O ubi campi,
Sperchiusque, & virginibus bacchata Lacanis
Taygeta.———

Statius 4. Theb.

Sperchiusque minax, Centaurensque Licormas.

Idem in Achilleide:

Et tenuis Sperchius aquis, speluncaque docti
Mutа senis.———

Hom Illad ψ.

Υἱὸς Σπερχειοῖο, διϊπετέος ποταμοῖο.

Idem ibidem:

Σπερχειῷ ἀκάμαντι γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα,

Sophocles in Philoctete:

Τραχῖνά τε δειράδα καὶ τὸν εὔροον
Σπερχειὸν ἕξω.———

Spes, Dea apud Romanos, cujus ædes in foro olitorio fuit. Livius lib. 1. Dec. 3.

Tibullus lib. 2. eleg. ult.

———Ne vincas dura puella Deam.

Loquitur de Spe. Theognis:

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν,
Ἄλλοι δ' Οὔλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.

Ovidius ad Græcinum, de Spe:

Hac Dea, quum fugerent sceleratas numina terras:
In Diis invisâ sola remansit humo.

Speusippus, Philosophus Atheniensis, Platonis ex sorore nepos, qui octo annos Platonicæ scholæ præfuit. Ferunt hunc senio confectum sibi mortem conscivisse, mœrore impulsum. Plut. vero scribit illum pediculis effervescentibus interiisse. De cujus libris vide Gellium lib. 3. cap. 17. Docuit mercede, quod & exprobratum ei à Dionysio. Et sanè pecuniæ erat amantior; ut indicio quoque est, quod ad Cassandri nuptias se contulerit spe mercedis pro versibus à se conscriptis, sed ineptis, frigidisque, ut censet Philostratus in Apollonio. Vide de eo Laertium, qui vitam illius descripsit. Supersunt Speusippi ὅροι, sive *definitiones*, quas Ficinus vertit.

Sphærus, Zenonis Cittiei auditor fuit, teste Laertio; post ejus obitum verò Cleantem audivit. Inter alia scripsit de Eretriacis Philosophis item de Lycurgo, & Socrate lib. 3. ad hæc de Rep. Laconicâ cujus operum lib. 3. citat Athen. lib. 4.

Sphinx monstrum ex Typhone & Echidnâ natum, uti tradit Hyginus Fab. Poet. 151. caput & faciem habens puellæ, alas vero avium, reliquo corpore canis referens effigiem. Sedem habuisse dicitur in Sphinglo monte juxta Thebas, atque inde in viatores impetum facere solebat. Quâ de re cum Apollo consuleretur, non alium tanti mali finem esse respondit, quam si quis Sphingis ænigma dissolveret. Id autem erat hujusmodi. *Quodnam id esset animal, quod mane quadrupes, meridie bipes, vesperi tripes esset?* Quod cum plurimi frustra conati dissolvere, à Sphinge essent interempti, Creon, qui id temporis Thebanis imperabat, edicto per Græciam universam promulgato, Jocastam sororem suam Laii viduam uxorem se ei daturum pollicitus est, qui

Sphingis

Sphingis ænigma dissolveret. Cujus rei fama excitus Oedipus, hunc in modum ænigma interpretatus est, ut hominem esse diceret, qui in infantiâ manibus & pedibus repens verius quàm incedens, quadrupes esset. Deinde in medio juventæ robore, ut est, bipes dici posset: Ingravescente autem ætate, assumpto scipione, tripes deberet judicari. Quam ænigmatis solutionem tam ægrè illa dicitur tulisse, ut protinus sese de saxo præcipitans, fregerit cervices. Sed hæc fabulosa esse constat. Revera enim Sphinges, teste Diodoro lib. 14. ex simiarum genere sunt, comis villosis, mammis prominentibus, formâ haud dissimili ab eâ quâ pinguntur, sed paulo pinguiores: naturâ autem mansuetâ, pluribus exercitiis, disciplinisque aptâ. Palæphatus autem hanc fabulam ex Cadmi historiâ ductam putat, qui cum uxorem haberet, nomine Sphingen, ex Amazonum genere, una cum eâ Thebas pervenit: ubi occiso Dracone rege, Thebarum regnum invasit, Harmoniamque insuper Cadmi sororem matrimonio sibi conjunxit. Quam rem Sphingem tam ægrè tulisse ferunt, ut relicto viro, cum plerisque eorum, quos secum è patria adduxerat, Sphingium mont. occuparit, indeque quotidianas in Thebanos fecerit excursiones, donec Oedipus, regis promissis excitus, montem noctu occupavit, Sphingemque nihil tale suspicantem de medio sustulit. Vide Nat. Com. lib. 9. cap. 18. Statius 1. Theb.

——Si Sphingos iniquæ
Callidus ambages te præmonstrante resolvi.

Idem lib. 2.

——Hic fera quondam
Pallentes erecta genas suffusaque tabo
Lumina, concretis infando sanguine plumis
Relliquias amplexa virûm, semesáque nudis
Pectoribus stetit ossa premens, visuque trementi
Conlustrat campos, si quis concurrere dictis
Hospes inexplicitis, aut cominus ire viator
Audeat & diræ commercia jungere linguæ;
Nec mora quin acuens exertos protinus ungues
Liventesque manus, fractosque in vulnere dentes
Terribili applausu circum hospita surgeret ora
Et latuere doli, donec de rupe cruentâ
Heu simili deprensa viro cessantibus alis
Tristis inexpletam scopulis adfligeret alvum.

Isacius Tzetzes sub initium Cassandræ: Ἄντη λαμπὶς ἦν ἐμνηδίμενο δὲ αὐτὴν λίαινα. διὰ τὸ Φοινικὸν, ὄνυχας χρυσοῦς ἔχειν, διὰ τὸ ἁρπακτικὸν, πτέρυγας αὐτῇ διὰ τὸ τοὺς σὺν αὐτῇ λησδίοντας παντιχοῦ ἐπιτρέχειν συνθέμενος. καὶ ἀναιρεῖ τοὺς ὁδοιπόρους ταύτην Οἰδίπους ἀνεῖλε. Plutarchus in Cicerone: Τοῦ δὲ ῥήτορος Ὁρτησίου τὴν μὲν ἰνδοῦσαν τοῦ Βέῤῥου συνηγορεῖν μὴ τολμήσαντος, ἐν δὲ τοῦ ἐφιμηνακὶν πεισθέντος ἐλεφαντίνην, καὶ λαβόντος ἐλεφαντίνην Σφίγγα μισθὸν, εἰπέ τι πλαγίως ὁ Κικέρων πρὸς αὐτόν· τοῦ δὲ φήσαντος αἰνιγμάτων λύσεως ἀπείρως ἔχειν. Καὶ μὴν, ἔφη, ἐπὶ τῆς οἰκίας Σφίγγα ἔχεις. Silius lib. 13.

Et Sphinx virgineo rictus infecta cruore

Ausonius:

Terruit Aoniam volucris, leo, virgo triformis
Sphinx: volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.

Φίκα nominabant Bœoti, ut apud Hesiodum Theogonia:

Ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε Καδμείοισιν ὄλεθρον.

Ubi Schol. Ἡ δὲ Σφίγξ στρατηγικῶς μὲν γυνὴ ἦν λῃστρίς, καὶ εἶχε πολλοὺς σὺν αὐτῇ τοὺς συναρπάζοντας. Ἐλληνικὴ δὲ τὴν προφῆτιν καὶ μεγαλὴν κεκρυμμένην κακίαν λέγει. Tabula Cebetis: Ἐπεὶ γὰρ ἡ ἐξήγησις ἔοικεν τῷ τῆς Σφιγγὸς αἰνίγματι, ὃ ἐκείνη προεβάλλετο τοῖς ἀνθρώποις· εἰ μὲν ἂν αὐτὸ συνίῃ τις, ἐσώζετο· εἰ δὲ μὴ συνίῃ, ἀπώλλυτο. Vide Vossium in *Sphinx*.

* *Spina*, urbs extincta in Gall. Tog. in orâ. inter Ravennam ad merid. & Hadriam ad Bor. apud ostium Padi, quod ex eâ *Spineticum* appellatur.

Spina, urbs Insubriæ, nunc *Spin*, pagus ad Adduam flu. Fuit & *Spina*, urbs Græciæ, olim clara; teste Strabone, & *Spinus* flu. apud Steph.

Spina, op. Albionis in Angliâ, quod Lhuydus cum aliis *Newbury* interpretatur ab Oxonio 20 m. p. sed illud excisum est. Locus autem *Spene* vocatur, teste Camdeno, pagus apud Neoburgum op. in comitatu Bercheriæ.

Spinambri, Græciæ pop. à quibus originem traxisse Tarquinios in Tusciâ scribit Justinus: *In Tuscis*, inquit, *Tarquinii à Thessalis & Spinambris.* Ubi MSS. habent *Insspinambris.* Lege *Spinâ in Umbris.* Plurimi enim veterum confundunt Umbrorum & Tusciæ terminos. Vossius.

Spineticum, unum ex Padi ostiis, quò Claudius Cæsar à Britanniâ triumphans, prægrandi illâ domo verius quam navi intravit Adriam. A *Spinâ* urbe nomen habet, quam à Diomede conditam esse volunt. *Primero* hodie Fabricio.

Spira, *Spire*, urbs ampla Germ. & Imp. in Palatinatu super. sub dom. proprii Episcopi. Sedes est Cameræ Imperialis, & olim *Noviomagus*, *Nemetum*, seu *Nemetes* appellabatur. Est autem med. inter Argentoratum ad merid. & Moguntiacum ad bor. 50. m. p. utrinque distans, uti 5. à Philippoburgo, & 15. ab Heydelberga in Africum. Long. 30. 20. Lat. 49. 02.

* *Spoletium*, Livio colon. & urbs Umbriæ inter Fulginium & Interamnam. Pop. *Spoletini* Plinio, *Spoletani* Livio. Hinc *Spoletinus* nomen gentile. Matt. 13. 117.

De Spoletinis quæ sunt cariosa lagenis
Malueris, quam si musta Falerna bibas.

Idem lib. 14. ep. 114.

Spoletina bibis, vel Marsis condita cellis.

Sporades, insulæ quædam sic dictæ, quia in mari dispersæ sunt, nec sicut Cyclades in orbem jacent. Mela 2. 7. *Hæ quia dispersæ sunt Sporades.* Pleræque earum à Cycladibus (quæ sunt in mari Ægæo) ad meridiem vergunt, situ Cretæ viciniore, aliæ ad occasum, in Cretico mari, ut *Thera, Anaphe, Therasia, Ios, Sicynus, Lagusa, Pholegandros, Cimolus, Siphnus, Melus.* Aliæ ad ort. in Carpathio mari, ut *Astypalæa, Telus, Chalcia, Carpathus, Casus, Leros, &c.* (ut à Strabone enumerantur.) His Plinius *Gyaron*, *Patmon*, & ignobiles plurimas; Mela *Icaron*, seu *Icariam* addit. Dionysius vers. 530.

Νῆσοι δ' ἑξείης Σποράδες περιπεμφαίνονται,
Οἷον ὅτ' ἀμφιλαφὲς διερὸς ἰδέσθαι ἄστρα
Ὑγρὴ νὺξ νεφέεσσι διεστηκότων βορέαο.

Ab Homero *Calydnas* appellari putant, inquit Strabo.

Sporus, juvenis quidam, *quem exectis testibus etiam in muliebrem naturam Nero Imperator transfigurare conatus est*, uti loquitur Suetonius. Hunc mutato nomine *Sabinam* dixit ob similitudinem formæ. Dio, Zonaras, Suidas; Vel *Poppæam*, altero Sabinæ uxoris defunctæ nomine. Ita Plut. in Galbâ. Apud quem malè scriptum Πομπηΐαν ἀπογυνώσας, nam Ποππαίαν debuit scripsisse. Præter historicos multa de hoc inaudito monstri illius conamine Dio Chrysostomus in oratione de pulchritudine.

Spurina, Græcè Σπουρίνας, dux Parthorum qui Crassum interemit. Item Mathematicus ille, qui Cæsari prædixerat, ut Idus Martias caveret. Sueton. in Cæs. *Introit curiam spretâ religione, Spurinamque irridens, & ut falsum arguens, quòd sine ullâ noxâ Idus Martiæ adessent; quanquam is venisse quidem eas diceret, sed non præteriisse.* Alius inter Othonianos duces fuit, de quo Tac. Hist. 2. 11. Ejus jam senis ac traducti in otium vitam & mores Plinius explicat, lib. 2. ep. 1. Alius denique adolescens egregiâ formâ, qui cum fœminas virosque ad libidem aspectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestavit.

Spurius, inter prænomina antiquorum, duabus literis notatur *Sp* quasi *sine patre*; quemadmodum in Problematis Plut. indicavit.

Stabia, urbs marit. Campaniæ in Picentinorum confin. ad ostia Sarni, Pompeiis proxima, excisa à L. Syllâ, teste Plinio, pro quâ novæ *Stabia* non procul conditæ, à Surrento 6. m. p. Neapolim versus. Cujus ora litus *Stabianum* à Seneca dicitur. Silius lib. 14.

Lataque complebat Stabiarum litora plebes.

Stabula, locus Germ. super. in Alsatiâ, ab Argentorato 36. m. p. Basileam versùs, & op. Gall. Belg. in orâ Picardiæ, vulgò *Estaples*, inter Monsteriolum ad merid. 3. & Bononiam ad Arctos 7. leuc. Long. 22. 34. Lat. 50. 28.

Stabulum, locus Gall. Narbon. Anton. inter Salsulas 48. & Pyrenæum mont. ubi in Hisp. transitur, 16. m. p. Long. 27. 31. Lat. 50. 25. Et *Stabulum novum*, eidem Anton. locus Hisp. Tarrac. inter Barcinonem. & Tarraconem.

Stagira, *Stantira* Ptolemæo, op. Macedon. marit. ad mont. Athi radices, in agro Olynthiaco, patria Aristotelis, teste Laertio. *Liba nova*, teste Sophiano, *Macra* vero Nicetæ. Michael quidam recens scriptor dicit Aristotelem fuisse Thracem. Nempe quia *Stagira* quibusdam est in Thraciâ, uti Pausanias ait in Eliacis. Ac videntur duo antiquissimi historici, Herodotus in Polymniâ, & Thucydides lib. 4. & 5. *Stagiram* tribuere Thraciæ. Nempe antiquissimis temporibus *Stagiros* fuit Thraciæ. Nec tamen Aristoteles Thrax, quia cum nasceretur Aristoteles jam Stagira erat Macedoniæ pars. Sane Philippus Alexandri parens tum extendit Macedoniam (quæ usque ad Strymonem extendi solet) usque ad Nessum. Sed Stagira non modo intra Nessum, sed etiam Strymonem est. Antiqui tamen limites, ne quidem usque ad Strymonem patuisse videntur. Verum hoc multo ante natum Aristotelem fuit. Est autem & alia ratio, quamobrem Græcus, non Thrax, dicendus sit Aristoteles. Quia nempe Græciæ, non Thraciæ attributæ fuerunt pleræque Græcorum coloniæ, quæ in Thraciæ litoribus sitæ essent. Porro dicitur *Stagiros*, ut Herodoto, Thucydidi & in Epitome Strabonis. Dicitur item *Stagira* pl. num. ut Pausaniæ, Stephano aliis. Denique dicitur & *Stagira* in singulari num. ut Laertio & Aristotelis Testamento; Eusebio, &c. Vossius. Stagiritarum lex fuit, ὃ μὴ κατέθου μὴ λάμβανε. *Quod non deposuisti ne tollas.* Ælian. ποικ. λ lib. 3. quam legem inter Solonis etiam leges recensuit Laertius.

Staliocanus, portus Gall. Narbon. ad mare Britannicum. Ptol. *Roscou*, teste Bertrando Argentræo; *Leona* vero Villanovano.

Stamis. de Lesbo commentatus est. Schol. Hom. in Iliad. γ.

Staphylus, Sileni, vel, ut alii, Silethi filius, Plin. 7. 56 Primus vinum aquâ misceri docuit. Apollonii Schol. in 3. Argon. Staphylum Bacchi filium ex Ariadnâ, & Jasonis avum maternum faciunt.

Staphylus, Naucratites, de rebus Thessalicis scripsit, teste Scholiaste in Apollon lib 4. nec non de rebus Atticis & Æolicis, quod ex Harpocratione discimus. Arcadicas etiam res conscripsit. Sextus Empiricus adv. Mathematicos.

Statellates, *Statiellenses* Cic. *Statyelli* Plin. *Statelli* Straboni, pop. Liguriæ inter Apen. mont. & Tanarum flu. quorum urbes *Aquæ Statiellorum* dictæ, *Acqui* vulgò. & Alexandria urbs recens Tanaro flu. divisa, ab aquis Statiellis 15. m. p. in Bor. & Cæciam.

Statilia, longæva mulier. Sen. epp. *Si ad naturam rerum respexeris, etiam Nestoris & Statiliæ vita brevis est.* Quæ ex nobili domo, Claudio Principe 99. annos vixit. Plin. 7. 48.

Statinæ, aquæ & ins. in Campaniâ subito terræ motu enatæ. Plin. 2. 88. Stat. lib. 3. Sylv. Carm. 5.

Ænariosque lacus medicos, Statinasque renatas.

Statius, Poeta Comicus, qui *Cæcilius* dictus est. Cicero in Bruto: *Mitto C. Lælium, P. Scipionem. Ætatis illius ista fuit laus; tamquam innocentiæ, sic Latinè loquendi; non omnium tamen: nam illorum æquales Cæcilium & Pacuvium malè locutos videmus.* De iisdem sic in Chronico Hieronymus ex Tranquillo Olymp. CL. an. 2. *Statius Cæcilius, Comœdiarum scriptor clarus habetur, natione Insuber Gallus, & Ennii primum contubernalis Quidam Mediolanensem ferunt. Mortuus est anno post mortem Ennii, & juxta Janiculum sepultus.* Agellius 4. 20. *Statius servile nomen fuit. Plerique apud veteres servi eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille Comœdiarum Poeta inclytus servus fuit: & propterea nomen habuit Statius. Sed postea versus est, quasi in cognomentum: appellatusque Cæcilius Statius.* In ejus fabulis *Asotus* fuit: quod nomen & fabulæ suæ fecerat Euthyces Comicus, & è Latinis Ennius. In iisdem *Syristusa*, teste Gellio 15. 15. Quomodo & è Græcis fabulam inscripserant Crates & Menander. Sed & alias plurimas fabulas: quarum nomina ac fragmenta collegit Rob. Stephanus. Quanquam vero Cicero ad Atticum scribens,

bens, malum vocare Latinitatis auctorem; Volcatius tamen Sedigitus inter Comicos ei dat principatum. Vossius.

Statius Papinius Poeta, qui sub Domitiano vixit, perperam confunditur cum *Statio* Poeta, cogn. *Surculo*, qui claruit sub Nerone. De Rhetore illo sunt hæc Hieronymi in Chronico Eusebiano: *Olymp.* 209 *an.* 1. (is est Neronis secundus) *Statius Surculus Tolosensis in Galliis celeberrimè Rhetoricam docet*: Ejus nomen verum ex Suetonii libello de claris Rhetoribus superest, ubi non *Surculus* vocatur, sed *Vrsulus*. *Vrsi* enim & *Vrsuli* familiæ sunt nomina, ut ex vett. Inscriptionibus constat. At Papinius *Statius*, nec *Vrsuli*, vel *Surculi* cognomen unquam habuit, nec Tolosensis fuit, sed Neapolitanus. Reliquit Sylvarum libros quinque, Thebaidos duodecim, Achilleidos quinque. Mirum vero Martialem, cum adeo celebret Stellam Poetam non meminisse Statii, tanti amici Stellæ, ut ei miserit primum Sylvarum. Nempe ab invidiâ id factum videtur. Vide Gevartium ad 1. Sylv. cap 35. Ejus mem. Juvenalis Sat. 7.

Curritur ad vocem jucundam & nomen amicæ
Thebaidos. Lætam fecit cum Statius urbem,
Promisitque diem: tantâ dulcedine captos
Afficit ille animos, tantâque libidine vulgi
Auditur; sed cum fregit subsellia versu
Esurit, intactam Paridi nisi vendat Agaven.

Statius Sebosius videtur commentarium reliquisse de terris longinquis, earumque miraculis. Solin. cap. 55. & 60.

Statius Valens historicus. Lampridius in Severo.

Statones, Hetruriæ pop. quorum opidulum *Statonia* vocabatur, hodie *Stono* Leandro. In horum agro vinum satis generosum nascebatur, quod *Statiniense* appellabat. Plin. 4. 6.

Stator Jupiter, Romæ templum habuit à Romulo conditum, quod cum ejus milites in fugam à Samnitibus versi essent, repente eo invocato ad pugnam redierint.

Stella Aruntius, Poeta Patavinus lepidissimus, carmine descripsit Domitiani victoriam de Sarmatis. Item ut Catullus Lesbiæ, sive Clodiæ suæ passerem epigrammate celebravit, ita & hic carmine columbam suæ Janthidos sive Violantillæ, vel, ut à se ipse maluit vocari, *Asteridos*, quia stella Græcis ἀστὴρ; imò & ab ἀστὴρ *stera*, & quo *sterula*, unde *stella*. Mart. 5. 11.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, jaspidas uno
Versat in articulo Stella, Severe, meus.
Multas in digitis, plures in carmine gemmas
Invenies: inde est hæc, puto, culta manus.

Mirâ vero adulatione idem Martialis non dubitavit scribere tanto præstare columbam Stellæ Passeri Catulliano, quanto columba passere est major. Sic enim ille lib. 1. ep. 8.

Stella delicium mei columba,
Verona licet audiente dicam,
Vicit, Maxime, passerem Catulli.
Tanto Stella meus tuo Catullo,
Quanto passere major est columba.

Nempe tam bono judicio hoc scriptum, quam Martialis prædictus & Statius Lucanum præferunt Maroni. Quid insulsius? Stellæ & Violantillæ nuptias celebrat Statius in primo Sylvarum.

Stellates ager Suetonio, *Stellates campus* Livio, ager Campaniæ miræ fertilitatis in territ. Calenenû. Sil. lib. 11.

Stellatesque docent campos, Cereremque benignam.

Stentor, Græcorum omnium vocalissimus, qui quinquaginta hominum clamorem vocis magnitudine adæquabat. Hom. Iliad. 5.

Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα.

Juvenal. Sat. 13.

Tu miser exclamas ut Stentora vincere possis.

Stephanus, historicus ἐν τῷ περὶ Κύπρου citatur ab Etymologo in Σφήκεια. Fortassis idem est ac *Stephanus* Byzantinus: de quo Vossius Hist. Gr. lib. 2. cap. 22.

Stephanus, illustrium quorundam Typographorum cognomen; quorum primus Henricus Parisiis vixit, ac A. 1509. rem Typographicam non sine laude exercuit; unde illa ingens fama Stephanorum originem traxit; hujus sive filius sive nepos, Robertus ille cum aliorum, tum suis scriptis longe celeberrimus, natus A. 1503. per annos aliquot Simonis Colinæi Vitrici Typographeio præfuit, ac tandem ipse Officinam extruxit; quam adornaturus vir probus & pius *juvandæ Ecclesiæ Dei natus* (Bezæ verba sunt) in sanctorum Bibliorum editionibus accuratissimis operam posuit, quibus etiam cum Annotationes quasdam ex suis adjecit, Collegii Sorbonici Theologos graviter offendit, quorum indignationem fugiens reliquum vitæ tempus patriâ exul egit. Audi Thuanum. Hist. l. 23. ad an. 1559. *Migrante ad Deum optimo non solùm principe* (Francisco sc. primo) *sed literarum fautore & parente eximio, indigna bene merito de patria civi* (Roberto Stephano) *tot editis Hebraicis, Græcis & Latinis libris, gratia repensa est à Theologorum nostrorum Collegio, qui hominem reip. invigilantem, & quasvis æquas conditiones accipere se paratum demonstrantem, non desierunt lacessere, donec ille vexationum injustarum pertæsus, ex necessitate consilium cepit, & relicta, Genevam ad extremum se contulit, ubi tanta prudentia publicam simul & privatam rem curavit, ut quamvis tot adversitatibus conflictatus & incommoditatibus, quæ solum vertentibus necessariò perferendæ sunt, tamen in opere assiduus, ad ultimum usque vitæ spiritum, rei literariæ adjuvandæ propositum constanter tenuerit.* Hunc excipiunt Franciscus & Carolus fratres, (quorum ultimus prima hujuscemodi Dictionarii Historico-Geographico Poetici fundamenta posuit) ambos inter Typographos sui temporis non solùm sed retroacti etiam & postfuturi, celebris. Sed ne multis; en Stephanorum seriem.

Henricus Stephanus I. Typogr. Paris. ob. 1519.

Robertus Stephanus I. Typogr. Reg. Paris. deinde Genevæ ob. 1559.

Carolus Stephanus, Typogr. Reg. Paris.

Franciscus Stephanus I. Paris.

Henricus Stephanus II Genevæ ob. 1590.

Robertus Stephanus II. Typogr. Reg. Paris.

Paulus Stephanus, Genev.

Franciscus Stephanus II. ibid.

Robertus Stephanus III. R. F. R. N. Parif.

Antonius Stephanus, Typogr. Reg. ibid. Plura vide apud Theodorum Janssonium ab Ameloveen, M. D. de vitis Stephanorum.

Sterculius, dictus est Saturnus, quòd primus stercorandi agri rationem invenerit; ex quâ re fortassis regni ejus tempora felicissima fuisse feruntur.

Sterope, Atlantis filia, una Pleiadum, quæ Marti Oenomaum peperit. Hygin. Fab. Poet. cap. 15. Ovid. Trist. 1. 11.

Sæpe ego nimbosis dubius jactabar ab Hœdis,
Sæpe minax Steropes sidere pontus erat.

Steropes, unus ex Vulcani ministris, à *fulmine* nomen habens. Vide *Brontes*.

Stesichorus, poeta Lyricus ex Himerâ Siciliæ, urbe, à quâ Himeræus dictus est. Nomen suum obtinuit ab eo quod primus cum citharæ cantu chorum conjunxerit, nam vero nomine *Tisias* dicebatur. Hic cum aliquando acerrimo carmine in Helenam, tanquam belli Trojani facem, esset invectus, à Castore & Polluce luminibus dicitur orbatus, alioque rursus carmine cantata palinodiâ visum recepisse. Philostratus, li. 6. cap. 4. Horatius:

Stesichorique graves camœnæ.

Vide Quintil. lib 10. cap. 1. & Voss. P. Gr. pag. 16.

Stesiclides, Atheniensis, laudatur à Laertio in Xenophonte ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων καὶ Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῇ.

Stesimbrotus, Historicus, scripsit res gestas Cimonis ducis Atheniensium. Plutar in Cim. Vide Vossium Hist. Gr. pag. 4. 7.

Stesimbrotus, ab Epaminonda patre Thebanorum duce interfectus est, quod contra mandatum patris cum hostibus Lacedæmoniis manum conseruisset, quamvis partâ victoriâ Plut.

Stetinum, *Stetin*, urbs Germ. Pomeraniæ caput, ad Viadrum flu. 8. leuc. ab ora maris Baltici in merid. 4. à confin. Marchiæ Brandenburgicæ, & 9. ab Usedomiâ in Eurum. Lon. 37. 00. Lat. 53. 34.

Sthenelus, Capanei & Evadnes fil. unus ex Græcorum ducibus, qui bello Trojano interfuerunt. Hunc Virgil. Æn. 2. inter eos annumerat, qui lignei equi alveo fuerunt inclusi. Sic enim inquit:

Thisandrus, Sthenelusque duces & dirus Ulysses.

Hujus elogia habes in Heroicis Philostrati. Illud maximum, invitè illum inclusum in hanc machinam. Verba Philostrati hæc sunt: Καὶ τὸν ἵππον δὲ τὸν κοῖλον πιεγνυτῶν ὁ Σθένελος, οὐ τειχομαχίαν ὕτω εὖσαν φάσκων, ἀλλὰ κλοπὴν τῆς μάχης Horatius 1. Carm. Od. 15.

Urgent impavidi te Salaminii,
Teucerque & Sthenelus sciens pugnæ.

Idem lib. Od 9.

——— Non pugnavit ingens
Idomeneus Sthenelusve solus
Dicenda Musis prælia.

Fuit alter ejusdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromedâ conjuge. Hinc *Sthenelei us*. Ovid. Ep. 9.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hostis, &c.

Idem Met. 2.

———— Proles Stheneleia Cycnus.

Sthenobœa, Prœti Corinthiorum, aut, ut alii malunt, Argivorum regis, uxor, filia Jobatæ regis Lyciorum, quæ Bellerophontis amore capta, cum repulsam tulisset, apud virum eum detulit, tanquam vim sibi afferre voluisset.

Stilbo, is qui Diodorum dialecticum mori coegit, cum ei lusorias quæstiones objiceret. Plin. 7. 53.

Stilbon, Mercurii stella dicitur, i. e. *radians*, quòd ejus orbis splendeat.

Stilico, Honorii Imp. socer, & Occidentis administrator, multis laudibus à Claudiano celebratus.

Stilpo, Megarensis Philosophus tempore primi Ptolemæi, discipulus Pasiclis Thebani; præfuit scholæ Megarensi, scripsitque dialogos non minus 20. Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato: *Stilponem Megareum philosophum, acutum sane hominem, & probatum temporibus illis accepimus. Hunc scribunt ipsius familiares & ebriosum & mulierosum fuisse. Neque hæc scribunt vituperantes, sed potius ad laudem: vitiosam enim naturam ab eo sic edomitam & compressam esse doctrinâ, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.*

Stiria; prov. Germ. ubi alia pars Norici & Pannoniæ super. versus Muram & Dravum flu. Terminatur ab Orient. Hungariâ, a sept. Austriâ, ab occ. ditione Salisburgensi & Carinthiâ, à meridie verò à Carniolâ.

Stobæus, antiquus author, scripsit sententias ex Græcorum thesauris delectas, item Eclogarum libros 2. quorum prior Physicas, posterior Ethicas complectitur. Ex veteribus autem neminem invenio, qui Stobæi mentionem fecerit, nisi quod in Suidæ Lexico hæc verba leguntur. Ἰωάννης ὁ ἐπικαλούμενος Στοβαῖος ἀνθολόγιον ἐκλογῶν ὡς αὐτὸς πᾶσι πολλῶν δόξαις ἐν βιβλίοις δ' πάνυ καὶ γέμον πάσης παιδεύσεως. Γράφει δὲ ταῦτας αὐτὸς Ἐπιμίῳ ἰδίῳ υἱῷ. Vide Grotium in Prolegomenis ad Collectanea Stobæi Par. 1623.

Stœchades, insulæ Gall. Narbon. contra Citharisten promont. oræ inter Massiliam, & Forum Julium adjacentes. *Isles d'Ypres* plerisque dictæ *Ligustides* eas vocat Stephanus, quas Ptol. & Strabo 5 faciunt, alii 3 *Proten Mesen* (quam & *Pomponianum*) & *Hypaam*. Lucan. lib. 3.

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arva tenens.

Stoici, Philosophorum secta, cujus auctor est Zeno Citticus. Strabo. lib 14 Κίτιον ἔχει λιμένα κλειστὸν ἐντεῦθεν ἦν Ζήνων ὁ τῆς Στωικῆς αἱρέσεως ἀρχηγέτης. Stoicis autem nomen a *porticu*, ubi docuit Zeno. Quasi dicas, *porticenses*, vel *porticinarios*. Docuit enim (ut ait Laertius) ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ τῇ καὶ Πεισιανακτείῳ καλουμένῃ, ἀπὸ δὲ τῆς γραφῆς δὲ Πολυγνώτου ποικίλῃ. Addit deinde discipulos ejus prius quam ἀπὸ τῆς στοᾶς Στωικοὶ dicerentur, à magistro Zenone *Zenonios* vocatos: atque ejus rei auctorem laudat Epicurum in Epp. Nec tamen eos primos Στωικοὺς vocatos, sed prius hoc nomen possedisse τοὺς διατρίβοντας ἐν αὐτῇ

αὐτῇ ποιεῖς. A ϛοὰ vero Στωϊκὸς factum, auctâ vocalis quantitate: quâ reservatâ, etiam Στωακὸς olim dixere: ut Comicus ille apud Athenæum, lib. 12.

'Ακύσατ' ὦ Στόακες ἔμποροι λήρυ.

* *Vos Stoici me nugivenduli audite.*

Ad Stoicam porticum allusit Tertullianus, cùm in præscriptione adv. hæreticos ait: *Nostram institutionem de porticu Solomonis esse.* Ac Apostolorum etiam ætate Stoicos Athenis durasse, vel ex Actis eorum liquet, ubi dicitur eos Athenis Paulo restitisse de Resurrectione docenti. Habuit hæc secta societatem cum Cynicâ & Academicâ. Unde Juvenalis:

———— Et Stoica dogmata legit

A Cynicis tunicis distantia.

Universam autem Stoicorum philosophiam breviter docebit Laertius in Zenone: fusius in moralibus Enchiridion Epicteti: item Simplicius in Scholiis, & eo copiosior Arrianus, qui dissertationes ab Epicteto domi, vel in viâ habitas collegit ac digessit. Adeundus præterea recentior his Barlamus Gyracensis Episcopus in Physicis. Cleomedes in Meteoris. In utriusque L. Seneca. Vide & Cic. Paradoxa, ac Plutarchum περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων, καὶ περὶ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν. E junioribus juvabunt Schioppii moralia Stoica, ac imprimis adeunda Lipsii duplex Stoica manductio. Multi ex Nobilissimis Romanorum hanc sectam sequebantur, ut Tubero, Cato, Varro: posteaque Thraseas Pætus, Helvidius Priscus, Rubellius Plautus: etiam hanc amplexus Imp. M Antoninus, cujus tempore plures erant Stoici, quam alius sectæ, ut S. Empiricus narrat. Nec mirum, si secta hæc placuerit, gravissimis quibusque, cum nulla magis animum formet ad contemptum rerum humanarum, & patientiam in adversis. Unde Sen. de Const Sap. cap. 1 *Tantum interesse inter Stoicos & cæteros sapientiam professos, quantum inter viros & fœminas.* Et Ep. 83. vocat *fortissimam, & sanctissimam sectam.* Et quam pulchrum illud elogium apud Cic. 4. Tusc. *Licet insectemur istos* (Stoicos) *metuo ne philosophi sint.* Etiam ex antiquis Theologis plerique à Stoicis profecti sunt. In his Pantænus Alexandrinus Antistes: qui, ut de eo refert B. Hieronymus ad Indorum Brachmanas missus fuit, ut Christum prædicaret, philosophus philosophos facilius converteret, Stoicus Brachmanas, qui in multis conveniunt. Discipulus ejus Clem. Alexandrinus, qui & ipse passim se Stoicum prodit. Quid mirum? quando ea secta in aliquibus convenit cum religione Christianâ. Hieronymus in Esaiæ cap. 10 *Stoici cum nostro dogmate in plerisque concordant.* Nec tamen cuivis indoli æque hæc secta conducit: nam eos, quibus natura est fastu turgida, si corrigere non valet, magis etiam inflabit: sed si modestum ingenium obtingat, magnis illud passibus ducet ad virtutem. Non hoc diffiteri potuit Plutarchus, etsi Academicus ipse, & alias Stoicis satis iniquus. Sic enim scribit in Cleomene: Ἔχει τι ὁ Στωικὸς λόγος πρὸς τὰς μεγάλας καὶ ὀξείας φύσεις ἐπισφαλὲς καὶ παράβολον, βαθεῖ δὲ καὶ πράῳ κεραννύμενος ἤθει, μάλιστα εἰς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν ἐπιδίδωσι, Vossius. Hinc *Stoicida.* Juvenal. Sat. 2.

Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem

Stoicida. ————

Strabo Cnosso quidem Cretæ civitate oriundus, ut lib. 10. ipse refert, sed natus Amasiæ civitate Ponti, ut ipsemet de se profitetur lib. 12. Philosophus fuit Stoicus, quanquam & Philosophiam Peripateticam attigit. Geographus præstantissimus fuit, cujus 17. Geographiæ libri, quos Tiberio Cæsari rerum potiente conscripsit, ut ex libb. 4. & 13. colligere est, etiamnum hodie extant. Scripsit & alios libros, ac inter eos, Commentarios historicos utiles ad moralem ac civilem philosophiam, ut ipse testatur, lib. 1. sed ad nos non pervenerunt. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 185.

Strato, Sidonis regulus, qui (ut Hieronymus scribit) manu propriâ se volens confodere, ne imminentibus Persis ludibrio foret, quorum fœdus Ægypti regis societate neglexerat, retrahebatur formidine, & gladium, quem arripuerat, circumspiciens, hostium pavidus expectabat adventum. Quem jamjamque capiendum uxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit compositoque ex more cadaveri se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret. Ælianus quoque in variâ historiâ Stratonem Sidonium quendam scribit in conviviis valdè delicatum, amicissimum Neoclis Cypri regis pari luxuriâ certantis.

Stratones, octo fuerunt. Primus Isocratis auditor. Secundus Lampsacenus Philosophus, Theophrasti familiaris & successor, qui vocatus est Physicus, & præceptor fuit Ptol. Philadelphi, scripsitque multos libros. Tertius, medicus, qui Erasistratum audivit. Quartus historicus, quem tempore Ptolemæi Philometoris, & Persei ultimi Macedoniæ regis vixisse putat Vossius, eò quòd illud potissimum bellum tractandum susceperit, quod Romani cum Perseo, & patre ejus Philippo gesserunt. Quintus quis sit apud Diogenem desideratur. Omnino aliquid deest. Sextus est poeta, epigrammatum scriptor. Septimus medicus antiquus, etiam memoratus Aristoteli sive Aristocli, prout legit Laertii interpres. Octavus vocatur Περιπατητικὸς βιβλιακὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, quem opus historicum de rebus inventis reliquisse scribit Clemens, lib. 1. Strom. Videmus interim non meminisse Laertium Stratonis Geographi, quem sub Tiberio vixisse ait Suidas. Sed fortasse is erat quintus, qui nunc desideratur. Mirum vero quod & Strato iste Amasenus fuisse dicatur. Nam Amasenus quoque erat Strabo, & Geographus quoque fuit, ac sub Tiberio vixit. Quare vel Suidas, vel librarius, Strabonem, Stratonemque confudisse videtur. Sane hoc verisimilius sit, quam, quod somniabat Franciscus Patricius, nobilem illum Geographum, quem veteres omnes *Strabonem* vocant, *Stratonem* dici oportere.

Stratonicus citharœdus, qui habuit in ludo 9. Musarum imagunculas, & Apollinis unam, discipulos duos. Propterea interroganti cuidam, quot haberet discipulos, cum Diis, inquit, duodecim. Fuit & *Stratonicus* Philippi Macedonum regis, & Alexandri deinde filii Quæstor, homo ditissimus ex quo illius nomen in proverbium abiit, sicut Crassus apud Latinos, uti Diod. Sic. & Ælianus prodiderunt. Plautus in Rudente: *Post animi causâ mihi navim faciam, atque imitabor Stratonicum, oppida circumvectabor.*

Stratos, urbs Acarnaniæ. Strabo. Livius lib. 43. Ætolis tribuit. *Stratos, ait, validissima tum urbs Ætoliæ erat. Sita est super Ambracium sinum, prope amnem Acheloum.*

Strattis Olynthius scripsit de diurnis Alexandri actibus libros 5. de flu. fontibus & lacubus, item de obitu Alexandri. Suidas.

Strattis, Comicus Poeta; de quo Casaub. in Athen. lib. 7. cap. 23.

Strattis, Atheniensis Tragicus cujus fabb. memorantur Athenæo & Suidæ.

Strenua, Dea, quæ & *Strenia* dici videtur Varroni. D. Augustinus à *strenue* faciendo denominatam ait. Lil. Gyraldus Synt.1. lib. Hist. Deorum.

Stridon, S. Hieronymi patria, ut ipsemet fatetur, de quâ urbe idem sic: *Hoc opidum à Gothis versum, Dalmatia quondam, Pannoniaq; confinium fuit.* Hodie Sdrigna vocatur. Long. 39. 38. Lat. 45. 15.

Strigulia, *Chepstovv*, teste Lelando, Albionis op. in Com. Monumetensi, ad confluentes Vagæ flu. in Sabrinam, 18. m. p. à Bristoliâ in Bor.

Strongyle, ins. maris Tyrrheni non procul à Siciliâ, una Æolidum, cujus incolæ triduo ante ex fumo prædicere solebant, quinam flaturi essent venti; unde factus est locus fabulæ, ut Æolus, qui in hâc ins. regnabat, ventorum rex crederetur. Plin. 3. 9. *Tertia Strongyle in quâ regnavit Æolus.* Servianum fragmentum: *Æolus Lipari filiam Cyaneam in matrimonium sumpsit, & Strongulam insulam, in quâ maneret, accepit. Stromboli* Leandro dicitur. A rotunditate sic dicta fuit; nam Græci rotundum Στρόγγυλον vocant. Cornel. Severus in Ætnâ:

Insula, cui nomen facies dedit ipsa rotunda.

Silius Ital. lib. 14.

Mille Agathyrna dedit, perflataq; Strongylos Austris.

Item ins. maris Ægæi, una Cycladum, quæ notiore nomine *Naxos* appellatur.

Strongylum, castrum suburbii urbis Constantinopolitanæ, ubi Constantius Copronymus Iconomachus miserè obiit, teste Glycâ.

Strophades, Ins. 2. in mari Ionio ad occidentale latus Peloponnesi, quæ & Plotæ. Apollonius lib. 2.

Οἱ δ' ὅρμα σἐξαῦτις ὑποστρέψαντ' αὖ ἐπὶ νῆσον
Σάλευον, στροφάδας δὲ μετακλείουσ' ἄνθρωποι
Νήσους τοῖό γ' ἕκητι, πάρος Πλωτὰς καλέοντες.

Sic dictæ sunt ἀπὸ τῆς στροφῆς, hoc est *à Conversione* Calais & Zethæ, qui ad has usque insulas Harpyias persecuti, inde retrorsum se converterunt. Virgilius Æn. 3.

———Strophades Graio stant nomine dictæ
Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno,
Harpyiaq; colunt aliæ.———

Ovid. Met. 13.

Sævit hyems, jactatq; viros, Strophadumque receptos.
Portubus infidis.———

Strophius, rex Phocidis, pater Pyladis, cujus beneficio Orestes matris suæ crudelitati est ereptus, & unà cum Pylade ejus filio liberalissimè educatus. Vide *Pylades*.

Struthopodes. Plin. 7. 2. *Eudoxus in meridianis Indiæ viris plantas esse cubitales; fœminas adeo parvas, ut Struthopodes appellentur.* Sic Struthocephalos Themistius dixit in Paraphrasi *Physicorum*, quibus amplius caput non est, quàm passeri.

Strymon, *Conozus* ante, teste Plut. flu. Macedoniæ ex Orbelo monte manans, inque Ægæum mare influens, sinum *Strymonicum* denominans: vel ex Scomio monte per Graæos & Lææos, teste Thucyd. fluens. *Stromona* Sophiano, *Rendine* aliis, *Radini* Nardo, *Marmora* Bellonio, *Iscar* Lazio; sed hic Mysiæ, non Macedoniæ fluvius est. Hinc *Strymonius*, ut *Strymonia grues*, de quibus Virg. Æn. Georg. 1.

———Improbus anser
Strymoniaque grues, & amaris intyba fibris
Officiunt, aut umbra nocet.———

Ubi indicat grues venire ad Italos à Strymone fluvio. Consentit Papinius 4. Sylv. vocans *gruem hybernam*, & Statuens illam in Rhodope. Ideo Nonnus lib. 14. vocans grues Thracias, Θρηικίους γεράνους, istam attingit migrationem. Herodotus autem lib. 2. ait illas ex Scythiâ ire in Ægyptum. Id ipsum indicat Aristot. libro 8. Hist. An. capite 18. Seneca Tragœdus in Oedipo ab Thraciâ in Ægyptum, Oppianus lib. 1. Halieut. ab Ægypto & Æthiopibus ad loca alia. Virgilius Æn. 10.

———Quales sub nubibus atris
Strymoniæ dant signa grues, atque æthera tranant
Cum sonitu, fugiuntq; Notos clamore secundo.

Lucanus lib. 5.

Strymona sic gelidum, brumâ pellente relinquunt,
Potura te, Nile, grues, primoq; volatu
Effingunt varias, casu monstrante figuras,
Mox ubi percussit tensas Notus altior alas,
Confusos temerè immistæ glomerantur in orbes,
Et turbata perit dispersis litera pennis.

Stat. lib. 7. Theb.

Qualis cum pallida cedit
Bruma renidentem deducunt Strymona cycni.

Claudianus de bello Gildonico:

Pendula ceu parvis motura bella Colonis
Ingenti clamore grues æstiva relinquunt
Thracia, cum tepido permutant Strymona Nylo.

Apud hunc fluv. sedit Orpheus post amissam Eurydicem. Virg. Georg. 4.

Septem illum totos perhibent ex ordine menses
Rupe sub aeria, deserti ad Strymonis undam
Flevisse, & gelidis hæc evolvisse sub antris
Mulcentem tigres & agentem carmine quercus.

Papinius Sylv. 5.

———Qualis conspecta conjuge segnis
Odrysius vates, positis ad Strymona plectris
Obstupuit, tristemque rogum sine carmine flevit.

Καλλιγέφυρον ποταμὸν vocat Euripides in Rheso. Statius Sylv. lib. 1. 2.

———Ingenti propellit Strymona flatu.

Basil. Magnus. ep. 41. Ὁ δὲ Στρυμὼν ὀξύτατος, ὃν ἐγὼ οἶδα ποταμὸς, ῥέων, βραχὺν τῷ πετρῷ συμπεριχόμενος. Oritur hic fluv. ex Rhodopes confiniis, mediusque inter Macedoniam, & Thraciam fluit, uti Strabo lib. 7. Hoc autem nomen sortitur à *Strymone* heroe, Martis & Helices fil. qui in eum dolore Rhesi interfecti se projecerit. Schol. Æschyli in Supplic. Στρυμών. ποταμὸς Θρᾴκης. Idem in Persas: Στρυμόνος ἁγνοῦ) ἁγνοῦ διὰ τὸ καθαρὸν καὶ διαυγὲς φυλάττειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. Quod medium Thraciæ & Macedoniæ diximus, firmat Scylax in Periplo:

Menti δὲ Μακεδονίαν Στρυμὼν ποταμὸς, ὃς ὁρίζει Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην. Mart. Capella lib. 6. *Inter Macedoniam & Thraciam amnis Strymon pro limite est, ab Æmi M. vertice diffluens.* Thracas quoque ab eo includi dicit Seneca Præfat. Nat. Quæst. Plinius lib. 4. Nat. Hist. cap. 10. *Deinde Macedoniæ terminus, amnis Strymon, ortus in Æmo. Memorandum, in septem lacus eum fundi priusquam dirigat cursum. Strymonii pelagi* mentio est apud Æsch. in Persis. Vid Bellonium l. 1. Observ. cap. 45. Fuit & civitas Thraciæ hoc vocabulo. Schol. Callimachi Hym. in Delum: Στρυμὼν ποταμός ἐστι καὶ πόλις Θρᾴκης.

Stucia, Ystwith Camdeno, flu. Walliæ meridion. in Cardigania Com. In mare Hybernicum cadit 28. m. p. à Cardigano in Cæc. & 55. à Bangorio in merid.

Stugardia, urbs Sueviæ, in Duc. Wirtembergico, Ducum sedes, prope Nicrum fluv. 1. mill. Germ. ab Eslingâ in occ. & 4. à Tubingâ in bor.

Stura, flu. geminus Gall. Subalp. unus ex Alpibus Cottiis per Marchiam Salucienseṃ fluens, ac apud Clarascum op. Tanaro flu. congrediens, maximæ claritatis: alter per fines Taurinorum in Padum labens.

Stympha, Schol. Callim. Στύμφης, χωρίον τῆς Ἠπείρου. Unde Nymphæ Στυμφαΐδες apud Callim. Hym. 3. i. e. Ἠπειρωτικαί, non ut vulgò Στυμφαλίδες.

Stymphalus, mons Peloponnesi altissimus in Arcadiâ, *M. Poglisi*, teste Nigro. Stat. 4. Sylv. Carm. 6.

——— *Quantusque nivalem*
Stymphalon, quantusque jugis Erymanthon aquosis
Terrueris. ———

Idem in Theb.

Monstriferumque Erymanthon, & arisonum Stymphalon.

Urbs verò quæ & *Stymphalum* Plinio, *Vulci* Nigro, seu *Longanico* Nigro, ad montis prædicti radices fuit. Tegena proxima. Est & *Stymphalus*, vel *Stymphalis* lacus, & fluv. qui per agrum Argivorum ex eodem monte fluens, mutato nomine *Erasinus* dicitur, teste Pausaniâ. Ab hoc lacu *Stymphalides* aves appellatæ sunt, quæ tantæ magnitudinis fuisse dicuntur, ut Solis radios obumbrarent, omnemque Arcadiam devastarent, donec ab Hercule Ænæi crepitaculi sonitu pellerentur. Lucretius lib. 5.

——— *Uncisque timenda*
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes.

Placet verò in hoc Mnaseæ sententia, quod non aves, sed homines fuisse arbitretur. Videntur autem prædones fuisse, ac uncos habuisse ungues, ob rapinas quas exercebant. Planè verò errat Nat. Comes, qui *Stymphalidas* & *Harpyias* pro iisdem habet: clare enim distinguit Petronius:

Tales Herculeâ Stymphalidas arte coactas
Ad cœlum fugisse reor. pennaque fluentes
Harpyias cum Phineo maduere veneno
Fallaces epulæ. ———

Plura de hisce avibus, ut poetas prætercam, Pauſ. in Arcad. & Apollon. Schol. in 2. Argon. vers. 1050.

Styx, fons Arcadiæ, ex Pheneo lacu. & ex Nonacri monte manans ex saxo (cujus aqua illico pota necat) & in flu. evadens. Ferrum ac æs erodit, solâque mulæ ungulâ aqua ejus contineri potest, cætera vasa frigoris vehementiâ dirumpens. Hoc veneno quidam Alexandrum ab Antipatro sublatum putant, non sine consilio Aristotelis. Palus item Thessaliæ, teste Plinio ex quâ Titaressus flu. egreditur. Styx etiam apud Poetas Inferorum flu. Ovid. Pont. lib. 4. eleg. 14.

Styx quoque (si quid ea est) bene commutabitur Istro:
Si quid & interius quam Styga mundus habet.

A superis tanta Veneratione habitus est hic flu. ut nefas ducerent quicquam eorum, quæ Styge teste jurassent, quovis modo violare. Si quis contra fecisset totos centum annos divinitate spoliatus à nectare arcebatur. Virgilius:

——— *Stygiamque paludem*
Dii cujus jurare timent & fallere numen.

Seneca in Thyeste:

——— *Talis est dira Stygis*
Deformis unda quæ facies cælo fidem.

Hunc honorem ei datum volunt fabulæ, vel quod hujus filiæ, Victoriâ, Vis, Robur, Zelus Jovi opem tulerint adversus Titanas: vel quod Styx ipsa patefecerit Jovi conjurationem Deorum, qui ipsum volebant vincire. Homerus Iliad. 15. & Odyss. 5. de juramento Stygis ait, μέγιστος, & addit: Δεινότατός τε μακάρεσσι θεοῖσι· & Iliad. 14. Ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ, *inviolabilem Stygis aquam*. Hesiodus in Theogoniâ:

Ἔνθα δὲ ναιετάει στυγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι
Δεινὴ Στύξ. ———

Idem eundem vocat ἄφθιτον, & de hoc flu. ἱερὸν ποταμοῖο. Quin & Apollonio 2. Argon. juramentum ejus dicitur ῥίγιστον & ὀπιδνότατον θεοῖσι. Apuleius etiam lib. 6. ait aquas Stygis esse *formidabiles Jovi*, Diisque aliis, Ovid. Met. 3.

——— *Stygii quoque conscia juro*
Numina torrentis, timor est Deus ille Deorum.

Idem in Ditis:

Quique per internas horrendo murmure valles
Imperjurata laberis amnis aqua.

Silius lib. 13.

At magnis semper Divis. regiq; Deorum
Jurari dignata palus, piceis horrida rivo
Fumiferum voluit Styx inter sulfura limum.

Virg. Georg. 4. & Æn. 6.

Alligat, & novies Styx interfusa coercet.

Unde Papinius Theb. 2.

——— *Styx inde novis circumflua campis,*
Hinc objecta vias torrentum incendia claudunt.

Hujus Stygiæ paludis nomen quibusdam ἀπὸ τοῦ στυγεῖν deductum videtur, quod est *odisse, aversari, reformidare*. Unde Virg. ubi suprà: *Tristi palus inamabilis undâ* dicitur, item Hesiodo στυγερὴ θεός. Alii statuunt Στύγα esse ex שתיקה eliso Scheva, ut fiat *Stika*, atq; derivari à שתק *siluit*, quod mortuis convenit: unde Seneca in Hippolyto:

Regni tenacis dominus, & tacita Stygis.

Venenatis aquis hujus paludis undas tempore pestis alicujus infestas fuisse tradunt Poetæ. Sen. in Oedipo:

Phlegethonque suâ motum ripâ
Miscuit undis Styga Sidoniis. ———

Claud. lib. 1. in Ruff.

Ac velut

Ac velut infecto morbus crudescere cœlo
Incipiens primo pecudum depascitur artus;
Mox populos urbesque rapit, ventisque pernitis
Corruptor Stygiam pestem diffundit in amnes.

Lucanus paulo aliter:

——Tali spiramine Nesis
Emittit Stygium nebulosis aera saxis.

Suada, & *Suadela*, persuasionis Dea, quæ Græcis Πειθὼ dicitur. Hæc comes Veneris fingitur, quòd qui amantur, gratiâ & oratione capiantur. Horatius:

At benè nummatum decorant Suadela Venusque.

Qu. Ennius:

Flos inlibatus popolei Suadaique medolla.

Suanetes, *Suanita*, Ptol. pop. Rhætiæ, quorum regio *Algoevv* in Sueviâ, teste Simlero, & urbs *Ravenspurg* libera, teste Tschudo, inter Ulmam & Constantiam, ab Augusta Vindelicorum 14. m. p. in occidente.

Suardones, pop Germ. Tacito, quorum urbs *Suverin* episcop. sub Arch. Bremensi in Ducatu Megalopolitano, inter Wismariam ad Arctos, & Domitium in Austrum 4. leuc. quot à Gustroviâ in occ. à Lubeco 7.

Suasa, Ptol. op. Semnonum mediter. in Umbriâ transapenninâ, in agro Senogaliensi. Item Æthiopiæ sub Ægypto. op. Plin.

Subatrii, Germ. infer. pop. quos Drusus Germanicus in triumphum traxit, Sicambris bello victis. Strabo lib. 7.

Subi, *Beles* Morali, flu. Hispan. citer. in Cossetaniâ reg. Plin.

Sublacum, Latii op. mediter. est. Hermolaus ex Frontino. *Sublaqueum* Tacito & Plinio. *Sollago* hodie Leandro.

Sublicius pons, qui postea *Æmilius*, teste P. Victore, unus ex Romæ Pontibus, cujus adhuc durant vestigia sub monte Aventino, ubi *L'Arsenale*.

Subsolanus, ventus spirans ob ortu Æquinoctiali adversus Favonium, ita dictus quòd *sub Sole* nasci videatur; unde & Græci *Apeliotem* appellarunt. Plin. 2. 47.

Subur, flu. Maur. Ting. qui se in Atlanticum Oceanum exonerat. Ptol. & Plin. *Subu* Marmolio & Castaldo. Item fluv. Lusitaniæ, *Sor* vulgo, teste Vasconcello in Tagum apud Salvaterram op. influens.

Subur, op. Hispan. citer. in orâ Catalauniæ, hodie *Siges*, vel *Ciges*, teste Villanovano. Aliis *Cubilles* dicitur.

Suburra, vicus Romæ, de quo vide Varronem li. 4. de L. L. Hinc vicina regio dicta est *Suburrana*, in quâ meretricum diversoria erant, quæ ob id *Suburrana*, vocantur. Martialis 11. 79.

Ergo Suburrana tironem trade magistra,
Illa virum faciet; non bene virgo docet.

Idem 12. 21.

Nulla nec in mediâ certabit nata suburrâ.

Idem lib. 6.

Fama non nimium bona puellam
Quales in mediâ sedent Suburrâ.

Juvenalis Sat. 3.

—— Ego vel Prochytem prapono Suburra.

Idem Sat. 10.

Nil actum est. inquit nisi Pœno milite portas
Claudimus, & mediâ vexillum pono Suburrâ.

Persius Sat. 5.

—— Totâque impune Suburrâ
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo.

Succubo, *Succubitanum municipium* Jul. Capitolino, op. Hisp. Bæticæ, patria proavi Antonini Philosophi: locus apud Arundam urbem.

Succusanus, pag. qui & Suburra. Vide Varronem lib. 4. de L. L.

Sucro, fluv. & op. Hisp. Tarrac. in regno Valentiæ & finibus Contestanorum. Fluvius *Xucar* Beuthero; opidum *Cullera* hodie dicitur. Silius lib. 3.

Sedentana cohors, quam Sucro rigentibus undis
Atque altrix celsâ mittebat Setabis arce.

De *Sucrone* Strabo nonnulla lib. 3. sed tigoris haud meminit, uti nec Mela lib. 2. cap. 6. ubi sis Vossium vide.

Sudeni, Ptol. pop. Sarm. Europ. ad oram sinûs Venedici incolentes: quorum reg. *Sudavv* in Prussia ducali, in penins. apud Regium montem.

Sudernum, Tuscorum urbs mediterranea. Ptol. hodie *Muderno* Leandro.

Sudertani, pop. Hetruriæ, quorum op. *Souretto*, teste Volaterrano.

Sudeti, Σύδητι Ptol. montes German. inter Franconiam ad occ. & Voitlandiam ad ort. *Wendemberg*, & *Fiechtelberg*. Ex quibus 4. flumina originem trahunt, Mœnus. Egra, Sala & Nabus.

Suecia, vel *Suedia*, reg. Septentrionalis, Scandinaviæ pars, cui Norvegia ad occ. Gothia ad merid. hæret. Regnum amplum, plures complectens ad bor. & ort. regiones. Regia Hormia, metropolis Upsala. Pop. *Suedi*, & *Sueci*, *Suiones* veteribus dicti apud Tacitum. Est & *Suedia*, seu *Suecia*, urbs Helvetiæ libera, & conventus jurid. *Suveitz* apud Lacum Lucetinum.

Suel, Hisp. op. post Carteiam & Calpen. Σοῦελ Ptolemæo; ejus meminere Mela, Plinius & Antoninus ubi corruptè *Sivel*. A vulpibus dici putat Bochartus, quia Ebræis שועל *sual*, est *vulpes*; & ex Bæticâ tam vulpium, quàm mustelarum pelles peti scribunt recentiores. Sic a vulpibus nomen habent in Mæotide *Alopecia*; in Hellesponto *Alopeconnesus*. Contra Smyrnam *Alopece*, in Bœotiâ mons *Alopecos*, in agro Attico *Alopeca* vicus tribûs Antiochidis, ex quo Socrates oriundus, in Judæâ *Saalim*, vel *Sualim* ut legi mavult Hieronymus, 1. Sam. 9. 4. In Phrygiâ denique Ἐξυάστω de quo Steph. in Ἄζωυλ.

Suessa, Campaniæ op. Plin. 3. 5. *Intus colonia, Capua, Aquinum, Suessa, Venafrum.* Silius lib. 8.

—— Detritaque bellis Suessa.

Vocatur *Aurunca*, sive *Auruncorum* ad discrimen *Suessa Pometia*, seu *Pometiorum*, quæ erat in Volscis. At quia illa Pometia jam inde à Tarquinio Superbo eversa; plerumque hæc in Auruncis simpliciter ab auctoribus dicitur *Suessa*, sine cognomine. Opidani inde *Suessani*.

Suessa. Volscorum urbs, cognomine *Pometia*. Μητρόπολιν Οὐόλσκων appellat Strab. li. 5 Dionys. ἐπιφανεστάτην πόλιν vocat, & ἡγεμόνα τοῦ ἔθνους. Et Livius lib. 2. *opulentissimam*, sed addit; *ut tum res erant*.

Suessiones,

Suessiones, & *Suessones* Cæsari alicubi, *Suessiones* Strab. *Vessones* Ptol. (cui Augusta *Vessonum*, pro Suessonum) pop. & urbs Gall. Belg. in Campaniæ & Picardiæ confin. ad Axonam flu. vulgò *Soissons*.

Suessitani, pop. Hisp. Tarrac. in Vasconibus, quorum op. *Suessasium* Ptol. *Sanguesa*, teste Floriano, & Jo. Mariana, in regno Navarræ, à Pompelone 6. leuc. in ort. Jaccam versus, ad Aragonem fluv. Legitur & *Suessetani*.

Suessula, *Suesula* Straboni, colon. & op. Campaniæ apud Clanium flu. ægrè habitatum à Neapoli 8. m. p. distans. Pop. *Suessulani* Plinio.

Suetonius Tranquillus, vixit temporibus Trajani & Hadriani, sub quo epistolarum magister fuit, ut ex Spartiano scimus in Hadriano; ubi & illud narrat eo excussum honore, quia se familiarius coerceret cum principis uxore. Vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. c. 31. qui alibi eum vocat *emendatissimum & candidissimum, & cui familiare sit amare brevitatem. Illud opinor*, inquit Erasmus, *apud eruditos omnes in confesso esse, quod ad narrationis fidem attinet, primas deberi Suetonio, qui, ut quidam non infestiviter dixit; Prorsus eâ libertate scripsit Cæsarum vitas, quâ ipsi vixerunt.*

Suevi, pop. Germ. qui magnam illius partem tenuere, Mechelburgiam, Pomeraniam & Marchiam (per quam *Suevus* flu. labitur) incolentes, sic à *Suevone* monte (Germaniam à Sarmatiâ separante, teste Solino) dicti. Lucan. lib. 2.

Fundit ab extremo flavos Aquilone Suevos
Albis, & indomitum Rheni caput.

Claud de laud. Stilic. lib. 1.

Ut Suevus jam rura colat, flexosque Sicambri
In falcem curvant gladios.

Horum reg. *Suevia* Tacito & Eutropio dicitur, vulgò *Schwvaben*, multis & claris constans urbibus (quarum magna pars sunt liberæ) olim ducatus amplissimus. In hâc Danubius oritur, teste Ferrario.

Suevicum mare, idem quod *Balticum*.

Suevo, *Sevo* Solino, mons Germ. Carpatis pars occidua, inter Moraviam & Hungariam Transdanubianam ad Danubium usque extensus.

Suevus, *Spre* Althameto, Germ. fluv. ex montibus Bohemiæ oriens, perque Lusatiam & Marchiam fluens, mixtusque Havellæ in Albim influens. Becanus *Oderam* esse scribit.

Suffenus, ineptissimus Poeta, qui in suis operibus mirabatur se plurimum, sibique blandiebatur, & arridebat. Catullus ad Varum Epigr. 22.

Nimirum idem omnes fallimur, neque est quisquam
Quem non in aliquâ re videre Suffenum
Possis. Suus cuique attributus est error.
Sed non videmus manticæ quid in tergo est.

Suffetes, de quibus vir Magnus de Phœn. Colon. lib. 1. cap. 24. hæc habet. Didone fato functâ regium Carthaginis regimen mutatum in populare, aut vere aristocraticum. Nam summa rerum erat penes paucos judices, quibus jus vitæ & necis summum fuit in universos cives. Livius, lib. 33. *Judicum ordo Carthagine eâ tempestate dominabatur, eo maximè quod iidem perpetui Judices erant: Res, fama, vitaque omnium in illorum potestate erat. Qui unum ejus ordinis, & omnes adversos habebat.* Hannibal verò ut nimiam horum potentiam retunderet, & in ordinem cogeret, legem promulgavit pertulitque Præturæ suæ tempore, ut in singulos annos Judices legerentur, ne quis biennium continuum Judex esset. Hi Judices, aut qui in illis principem locum obtinebant, à Romanis scriptoribus *Suffetes* appellantur. Liv. l. 28. *Suffetes eorum, qui summus Pœnis est Magistratus.* Et lib. 30. *Senatus itaque Suffetes, quod velut consulare imperium apud eos erat, vocaverunt.* Et lib. 34. *Cùm Suffetes, ad jus dicendum consedissent.* Sen. de Tranqu. cap. 3. *Non vis enim nisi consul aut prytanis, aut ceryx, aut sufes administrare Remp.* Itaque *Suffeti*, vel *Suffetes* sunt שופטים *Sophetim*, i. e. *Judices*. Ita vocantur Ebræis summi magistratus quos Judæorum Remp. administrasse legimus, inde à morte Josuæ usque ad reges electos. Nemo non statim agnoscet hoc esse verisimilius, quàm quod contendit vir maximus Noris ad Festum *Suffetes* esse אופנים *Sophim*, i. e. ἐφόρους, ἐπόπτας, ἐπισκόπους. Vossius tamen *Sufes* legendum mavult, quàm *Suffes*.

Suidas, floruit temporibus Alexii Comneni, qui imperium suscepit, Ann. Dom. 1081. Hoc de ætate scimus ex iis quæ scribit in voce Ἀδάμ, ubi à Christo nato usque ad id tempus, effluxisse ait annos 1081. Sane Suidam ante annos claruisse quingentos etiam judicium est doctissimi Casauboni. Sed poterat *Sexcentos* dixisse, ut facit Andræas Schottus præfatione in proverbia ex Suidæ collectaneis. Etsi autem quantum ad Lexicon, proprie historicus non est; tamen magnam partem operis sui historiis farcivit: quas à se ac discipulis suis, Latinè translatas seorsim edidit Hieronymus Wolfius. Primus verò Latinè transtulit, atque etiam annotationibus illustravit Robertus Grossetest, vel Grosthead, i. e. Capito, Anglus, Episcopus Lincolniensis, qui obiit, A. D. 1253. uti testatur Balæus. Sed omnium facile industriam vicit Æmilius Portus, Francisci fil. qui Græcum textum cum MSS. contulit, multisque locis emendavit, obscura item explicuit, integrum quoque Latinè transtulit. Adhuc tamen locis penè infinitis medicas requirit manus. Videri verò possit Suidas etiam alia in literas retulisse. Sanè Σουΐδας ἐν Θεσσαλικοῖς adducitur ab Apollonii Scholiaste in lib. 1. Ἀργοναυτ. Et eopse libro legas. Σουΐδας καὶ Ἀρχέμαχος, οἱ περὶ Εὐβοίας πεπραγματευμένοι. Imò Suidam ἐν Θεσσαλικοῖς citat Stephanus in Ἄμυρος. Sed cùm Suidas ipse meminerit Hermolai, qui Stephani epitomen fecit: omnino alius iste Suidas fuerit. Videlicet duo minimum fuere Suidæ. Unus ipso Strabone antiquior, de quo scriptor ille libro 7. Σουΐδας δὲ τοῖς Θετταλοῖς μυθώδεις λόγους χαριζόμενος, &c. Atque hujus etiam, cum libri Θετταλικῶν, cum de Eubœâ, fuerint, quos Stephanus à Suidâ exaratos esse testatur. Alter Suidas, Lexici author, junior esse non potest Joanne Zimisce. Siquidem voce Ἀδάμ ab origine mundi exorsus temporum seriem usque ad Zimiscem perducit. Is autem imperare cœpit. A.D. 870. Et profectò si multo post vixisset, credo, ulterius tempora perduxisset. Siqua recentius seculum indicare videntur, ea fortassis addiderint juniores. Vel hoc verum est; vel locum, quem dixi, transcripserit ex aliquo, qui Zimiscis, tempore vixerit. Nam is mos Suidæ, ad verbum priores exscribere, neque mentione eos dignari.

Nescio aūtem quid in mentem venerit doctissimo Angelo Politiano, ut epistolâ ad Bernardum Ricium, quæ legitur libro undecimo, dubitaret, an ullus unquam Suidas fuisset. Quam sententiam, quæ diximus satis refellunt: Vossius. *Erat Suidas non admodum vetustus Grammaticus, nullius judicii, doctrina autem mediocris.* Ita Montacutius Exercit. 7. Sect. 1. *E Scholiis Aristophanis, ut & ex aliis Grammaticorum promptuariis in acervum suum infinita congessit.* Ita Desid. Heraldus ad Arnob. lib. 3. Denique Casaubonus Not. ad Diog. Laert. *Nihil facilius fuerit, quàm eum auctorem infinitis quibus scatet mendis liberare: quod tamen miror nequivisse videre virum eruditum ejus interpretem, cui, quum Suidas sæpissimè integras Laertii paginas describat, nunquam potuit hoc subolere: quod sanè miror.*

Suinum, Piceni fluv. ultrà Truentum in Aprutio, Angolum urbem alluens, ac inter Vomanum ad occ. & Aternum ad ort. in mare decurrens. *Sino* ex tab. recent. aliis *Salino* vel *Salinello* dicitur. *Suiones*, pop. Germ. in ora maris Baltici in Pomeraniâ, inter Lemovios & Rugios. Willichius Suedos interpretatur.

Sulchi, Sardiniæ urbs notissima. Strabo lib. 5. ubi de Sardiniâ: Πόλεις δ' εἰσὶ μὲν πλείους, ἀξιόλογοι δὲ Κάραλις, καὶ Σουλχοί. Pomponius 2. 7. *Sardinia urbium antiquissimæ Caralis & Sulchi.* Pausanias in Phocicis: Ὤικισαν δ' ἐν τῇ νήσῳ καὶ αὐτοὶ πόλεις οἱ Καρχηδόνιοι, Κάραλίν τε, καὶ Σύλκους. Claudianus de bello Gildonico:

Pars adit antiquâ ductos Carthagine Sulchos.

Stephanus: Σοῦλχοι, πόλις ἐν Σαρδοῖ, Καρχηδονίων κτίσμα. Inde *Sulcitani* Plinio & Hirtio. Σολκιτανοὶ Ptolemæo, qui eos etiam μεσημβρινωτάτους, h. e. *maximè Australes* vocat. *Sulchis* autem, inquit Bochartus, nomen fecit Syrum צילקא vel שולקא *sulka*, id est, *exustio*, quia cùm urbs sit in insulæ parte maxime Australi, Noto plane est exposita, à quo Sardinia valde infestatur. Pausanias ubi suprà: Ὁ δὲ ἀὴρ ὁ ἐν ταύτῃ θολερὸς τε ὡς ἐπίπαν ἐστὶ καὶ νοσώδης, &c. Claudianus:

——*Hinc pestifer aer*

Sævit & exclusis regnant Aquilonibus Austri.

Sulmo, op. Pelignorum in 4. reg. Italiæ, nonagesimo ab urbe distans lapide; Ovidii poetæ patria, ut ipse testatur Trist. 4. 10. Græcè apud Ptol. scribitur Σουλμῶν Quod Latino formatum ore *Sulmo*. At apud Strab. lib. 5. accusativus legitur Σύλμον, corruptè forsan pro Σύλμωνα, à recto casu Σύλμων Quippe Latinis auctoribus pariter omnibus constanter dicitur *Sulmo, Sulmonis.* Unde Cæsari belli Civ. lib. 1. & Plinio 3. 12. itemque Juvenali Sat. 6. opidani *Sulmonenses.* Ovid. Pont. 4. 14.

Gens mea Peligni, regioque domestica Sulmo.

Aquis iisque frigidis abundabat. Ovid. Fast. 4.

Hâc ego Pelignos, natalia rura petebam;
Parva, sed assiduis humida semper aquis.

Idem 2. Amor eleg. 16.

Me pars Sulmo tenet Peligni tertia ruris;
Parva, sed irriguis ora salubris aquis.

Et Trist. 10.

Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies distat ab urbe decem.

Silius Ital. l. 8.

——*Conjungitur acer*

Pelignus; gelidoque rapit Sulmone cohortes.

Sulmonensis puella, pro rusticâ apud Juvenalem:

De Sulmonensi mera Cecropis.——

Porro idem Ovidius Fast. l. 4. à *Solymo Phryge Sulmonem* conditum denominatumque, fabulosè fingit:

Serus ab Iliacis, & post Antenora, flammis
Attulit Æneas in loca nostra Deos.
Hujus erat Solymus Phrygiâ comes unus ab Idâ
A quo Sulmonis mœnia nomen habent:
Sulmonis gelidi, patriæ, Germanice, nostra
Me miserum, Scythico quàm procul illa solo est.

Silius Italicus lib. 9.

Xantippo captus, Libycis toleraverat in oris
Servitium Satricus. Mox inter præmia regi
Autololum dono datus ob virtutis honorem.
Huic domus & gemini fuerant Sulmone relicti
Matris in uberibus nati, Mancinus, & unà
Nomine Rhœteo Solymus; nam Dardana origo
Et Phrygio genus à proavo: qui sceptra secutus
Æneæ, claram muris fundaverat urbem,
Ex sese dictam Solymon, celebrata colonis
Mox Italis paulatim attrito nomine SULMO.

Verum hanc fabulam, ex nudâ vocabulorum similitudine confictam Virgilius etiam risisset: qui omnes Æneæ comites in unum confert Latium. Nisi forte eorum heic amplectenda sit auctoritas, qui, ut habet Dio Chrysostomus in oratione de Ilio non capto, totius Italiæ Æneam fecere Dominum. De cætero miserandam hujus opidi calamitatem, quam bello civili inter Marium & Syllam perpessum est, narrat Florus 3. 21. Cluverius.

Sulpitia, Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, fœminarum pudicissima fuisse matronarum sententiâ judicata est, quæ simulacrum Veneris ex Sibyllinis libris dedicaret. Plin. 7. 35.

Sulpitia, vel *Sulpicia*, poetria, cujus satyra extat unica. Sed castos præterea amores scripsit marito Calæno. Meminit eorum præter Martialem, (qui lib. 2. Epigr. 35. impensè laudat) Sidonius Apollinaris carm. 9. Credit Vossius ex iis esse illud apud Juvenalis interpretem in Sat. 6.

Ne me cadurcis destitutam fasciis
Nudam Caleno concubantem proferat.

Calæni mariti ipsa meminit in Satyrâ, ac Martialis quoque Ep. 38. lib. memorati. Est ejus de sese in eâdem Satyrâ:

Primaque Romanas docui contendere Graiis

Sulpitius Gallus, Astrologus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perseum, deprehensam noctu Eclipsim Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. 12. 2. & Cic. lib. 1. Off.

Summanus, Pluto sic dictus, quasi *summus* Deorum *Manium*: ut in Nupt. Philolog. docet Capella. Huic Romani nocturna fulmina assignabant, quemadmodum diurna Jovi. Plin. 2. 52. Ovid. 2. Fast.

Reddita, quisquis is est, Summano templa feruntur
Tunc, quum Romanis, Pyrrhe, timendus eras.

Summœnium, dicebatur locus lupanaris, quòd ferè sub mœnibus esset: qu. *Submœnium*. Inde *Summœniana* meretrices dicuntur. Mart. 3. 40.

Conviva

Conviva quisquis Zoili potest esse,
Summœnianas cœnet inter uxores.

Sunam, *Sonna* Josepho op. olim Palæstinæ in tribu Issachar, nunc pagus. *Torendelos Gabra relis* hodie, teste Benjam. Tudelensi.

Sunici, pop. Germ. infer. ad Rhenum, quorum op. *Zuns*, vel *Zons*, teste Divæo, inter coloniam Agrip. 3. & Novesium 2. leuc. apud Durnom agrum.

Sunium, promont. *Capo delle Colonne*, teste Sophiano, sic ob multas columnas marmoreas ibi existentes dicta, promont. Atticæ inter Piræeum portum Athenarum ad occ. 43. & promont. Leonum Eubœæ in ort. 37. m p. cum op. cognomine, teste Cicerone. Stat. l. 12. Theb.

Linquitur Eois longe speculabile proris
Sunion.———

Dionysius vers. 511.

Πρόσθε δὲ Σουνιάδος κορυφῆς ἐφύπερθεν Ἀβάντων,
Φαίνονται Σαλαμίς τε καὶ Αἰγίνης πτολίεθρον.

Vide Ptol. decimâ Europæ tabulâ, Strab. initio lib. 9. Pausan. lib. 1. itemque Aristophanem pag. 321.

Sunius, Arabica scripsit, quorum librum quartum citat Steph. in Ἐδυμαῖοι.

Suovetaurilia, sacrificii genus ab antiquis Rom. in lustrationibus aut piamentis adhiberi solitum. Cato de R. R. Cùm Divis volentibus quodque benè eveniat, mando tibi Mani ut illace Suovetaurilia, fundum, agrum, terramque meam, quota ex parte circumsecenda censeas, uti cures lustrare. Liv. l. 9. Telo potiri hostem fas non est; si potiatur, Marti Suovetaurilibus piaculum fieri. Tac. An. 5. Sacrificantibus, cum hic more Romano Suovetaurilia daret, ille equum placando amni. Quæ victimæ in hoc sacro, etsi vox indicet, clarè etiam Varro de R. R. 2. Populus Rom. cùm lustratur Suovetaurilibus circumaguntur verres, aries, taurus: & Quintilianus: Nam Suovetaurilia jam persuasum est esse ex sue, ove & tauro. *Solitauria* hæc etiam dicta docet Festus. Nec abeunt à Græcorum veteri sacro quod illi τριττὺν dicebant, de quo Eust. alijque Lipsius.

Æmilius *Sura* scripsit de annis Pop. Rom. ut legere est apud Velleium lib. 1. 6. Vide Voss. Hist. Lat. pag 691.

Surrentum, Campaniæ op. perantiquum; quod etiam nunc incolis dicitur *Sorrento*. Memoratur Ennio, Diodoro, Straboni, Melæ, Silio, Plinio, Statio, Tacito, Suetonio, Frontino, Ptolemæo, Dioni, Tabulæ Itinerariæ. Plin. lib. 3. cap. 5. *Herculanium, Pompeii: haud procul spectante monte Vesuvio, adluente vero Sarno amne: ager Nucerinus; & 9. m p. à mari ipsa Nuceria: Surrentum, cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam sede.* Mela. lib. 2. cap. 4. adverso litoris ordine, *Minervæ promontorium sinus Puteolanus, Surrentum, Herculeanum.* Ptolemæus: Νεάπολις Πικεντίνων ὁμοίως παρὰ τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος, Σάρνου ποταμοῦ ἐκβολαὶ Σύρεντον. Hoc quidem falso, atque imperitè sic tradidit Ptolemæus; nisi auctoritas ejus plus valeat, quàm reliquorum scriptorum omnium, qui Picentini agri initium statuunt post Minervæ promontorium. Strabo lib. 5. Συνεχὲς δ᾽ ἐστὶ τῇ Πομπαΐᾳ τὸ Σύρεντον τῶν Καμπανῶν· ὅθι προκεῖται τὸ Ἀθηναῖον ἀκρωτήριον, Ubi malim Σύῤῥεντον, ut est apud eundem Strab. lib. 1. Diodorum lib. 5. ac Dionem fine libri 52. Unde Latini suum *Surrentum* formaverunt. Quia à *Sirenum* nomine (vide *Sirenes*) opidi vocabulum deductum esse, maximè credibile est; quando illa circa hæc loca sedem habuisse feruntur. Quod ipsum apertè adfirmat Statius Sylv. lib. 2. carm. 2. quo Pollii celebrat *Surrentinum* his versibus:

Est inter notos Sirenum nomine muros
Saxaque Tyrrhenæ templis onerata Minervæ
Celsa Dicarchei speculatrix villa profundi,
Quà Bromio dilectus ager, collesque per altos
Uritur, & prælis non invidet uva Falernis.

Silius l. 5.

———*Felicia Baccho*
Æquana, & Zephyro Surrentum molle salubri.

Cui loco luxerit à Statio, qui in Pollii Surrentinum ita ludit:

Mira quies pelagi ponunt hic lassa furorem
Æquora, & insani spirant clementius Austri.
Hic praceps minus audet hyems, nulloque tumultu
Stagna modesta jacent.

Cæterum *Surrentini colles*, qui opido imminent, circumjacentque vini præstantiâ maximè celebrantur. Ovidius. Met. 15.

Inde legit Capreas, promontoriumque Minervæ,
Et Surrentino generosos palmite colles.

Statius Sylv. 3. 5.

Caraque non molli juga Surrentina Lyæo.

Mart. lib. 13. ep. 110.

Surrentina bibis? nec Myrrhina picta, nec aurum
Sume; dabunt calices hæc tibi vina suos.

Columella Rusticarum rerum lib. 3. cap. 2. de vite Aminea loquens; *Campania celeberrimos Vesuvii colles, Surrentinosque vestit.* Strabo lib. 5. ubi nobilissima Campaniæ vina enumerat: Ἡ δὲ καὶ ὁ Συῤῥεντῖνος ἐνάμιλλος· κρατίστοις τοῖς νεωστὶ πειραθεὶς, ὅτι παλαιοῦσθαι δέχεται. Plin. 14. 6. *Ad tertiam palmam variè venere Albana vina, urbi vicina, prædulcia, ac rara in austero Item Surrentina; in vineis tantùm nascentia convalescentibus maximè probata propter tenuitatem, salubritatemque. Tiberius Cæsar dicebat, consensisse medicos, ut nobilitatem Surrentino darent: alioquin esse generosum acetum: Caius Cæsar, qui successit illi, nobilem vappam.* Long. 38. 20. Lat. 40. 33.

Susa, *orum*, urbs Asiæ nobilissima, Susianæ reg. caput & regia ad Eulæum flu inter Seleuciam magnam ad occ. 450. & Persæpolim ad ort. 275. m. p. ab Ecbatanis 450. in merid. à Memnone condita. Dionysius:

Χωρὶς μὲν Κῦρος ἐπιμίγας, χωρὶς δὲ Κοάσπης,
Ἕλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, παρά τε ῥέων χθόνα Σουσῶν.

Ubi fis vide Mantanum. Junguntur Susa & Ecbatana, quia ut æstivos dies in Ecbatanis, ita hybernos Susis agebat Rex Persarum. Ita Xenoph. Cyrop. lib 8. Strabo lib. 15. Plutarchus de exil. Athenæus lib. 12. Eustachius in Dionys. Aristides in orat. de Româ. Ut vel falli necesse sit, vel corruptum esse Ælianum de An. l. 10. cap. 6. ubi Regem Persarum describit θερίζοντα μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντα δὲ ἐν Βαβυλῶνι, repugnante naturâ rerum. Ecbatanis enim æstate multo commodius degebatur, quia clima frigidius est quàm Susis, ubi aer æstivus est tam fervidus, ut lacerti & angues circa

meridiem in viis intercepti ustulentur. Ita habetur apud Strabonem. Pop. *Susiani*, ob artem sagittariam olim clari. Prop. lib. 2.

Non tot Achamenüs armantur Susa sagittis.

Claud. de bello Gildonico:

——— *Nostraque premant pharetrata secures*
——— ——— *Susa.*

Lucan. lib. 2.

——— *Conjuret in arma*
Mundus, Achamenüs decurrant Medica Susis
Agmina. ———

Dicta autem putatur hæc vox à liliorum copiâ quæ illorum linguâ *Susa* dicuntur. Athenæus lib. 12. Κληθῆναι δὲ τὰ Σοῦσα φασὶν Ἀριστόβουλος καὶ Χάρης διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ τόπου. Σοῦσον γὰρ εἶναι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὸ κρίνον. Stephanus: Σοῦσα, &c. κέκληται ἀπὸ τῶν κρίνων, ἃ πολλὰ ἐν τῇ χώρᾳ πεφύκει ἐκεῖνα, Σοῦσον τε αὐτὸ καλοῦσιν οἱ βάρβαροι. Etymologus: Σοῦσα ἡ πόλις ἀπὸ τῶν περιπεφυκότων κρίνων. Σοῦσα γὰρ τὰ λείρια λέγεται. Quod multo verius quàm quod ibidem alii volunt, *Susa* dici ἀπὸ τοῦ ἱπποτρόφον αὐτὴν εἶναι, σοῦσ γὰρ ὑπὸ Σύρων τὸν ἵππον λέγεσθαι. Chaldæis quidem & Syris equus dicitur סוסא *susa* & סוסיא *Susia*. Sed Scriptura differt à שושן. Ut taceam Susa nusquam ab equitatu commendari. Bochartus.

Susana, op. Hisp. Tarr. quod & *Susanum*, *Campanillo*, teste Hieronymo. Suritâ. Silius lib. 3.

At non Sarmaticos attollens Susana muros.

Susiana, *Susis* Strab. reg. Asiæ inter Assyriam ad occ. & Persidem ad ort. cui Media ad Arctos incumbit, sinu Persico ad Austrum definita. *Susistan* vulgò & *Cusistan*.

Susidata, Germ. civitas. Ptol. *Wilsnach* P. Apiano in Marchiâ Brandeburgicâ. Al. est *Stetin*.

Sussexia, prov. Angliæ meridionalis. Terminatur à Sept. Surria, ab orient. Cantio, ab occid. Hantoniâ,& à merid. mari Britannico. Ejus urbs præcipua est Cicestria vulgò *Chichester*.

Sutrium, urbs prima Tyrrhenorum, deinde Romanorum. Apud Appianum Civil. bell. lib 5. Σουβρίον corruptè legitur, quod imperitus Geographiæ interpres, unà cum sequenti voce χωρίον malè vertit *Insubrum regionem*. Opidani Livio, Plinio & Frontino *Sutrini*: Σουτρῖνοι Stephano. A Romanis cum defecerint eos ad fidem reducendum mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, jussit milites 3. dierum commeatum secum ferre, teste Livio l. 6. Hinc natum proverbium: *Quasi Sutrium eant*; apud Plautum in Casina, & Festum, cùm quid celeriter fit & instructè. Hinc etiam *Sutrius*. Sil. lib. 8 *Sutria tecta*. Coloniam Romanam fuisse, & quo tempore deductam docet Velleius lib. 1. *Post septem annos quàm Galli urbem ceperunt Sutrium deducta colonia est.* Long. 35. 41. Lat. 41. 50.

Syagrius, vir illustris de quo Symmachus lib. 3. Ep. 19.

Syagrus, primus bellum Trojanum carmine cecinit. Ælian. Var. 14. 21.

Sybaris, *Cochile*, teste Barrio, & *Sabaro* teste Mazzellâ, flu. M. Græciæ, ex fin. Brutiorum apud Muranum oriens, ac in sinum Tarentinum non longè à Crathi flu. sese exonerans. Ejus aqua oves & boves nigros facit, sicuti contra Crathis albos. Plin. 31. 2. Aristoteles in mirandis; Ὁ μὲν γὰρ Σύβαρις τοὺς πίνοντας ἀπ' αὐτοῦ πτοηλοὺς εἶναι ποιεῖ· ὁ δὲ Κρᾶθις τοὺς ἀνθρώπους, λουομένους. Idem habet Strabo lib. 6. Pythagoras apud Ovid. Metam. 15.

Crathis & huic Sybaris nostris conterminus arvis
Electro similes faciunt auroque capillos.

Sybaris, M. Græciæ op. inter Crathin & Sybarim amnes, ab Achivis conditum, qui post Trojæ excidium vi tempestatis eò fuerunt appulsi. Hujus olim tanta fuit potentia, ut quaternas proximas rexerit gentes, & 25. urbes suo subdiderit imperio, & contra Crotoniates 300. hominum millia armârit. Strabo lib. 5. Ejus mem. Ovid. Met. 15.

Præterit & Sybarim, Salentinumq; Neathum.

Postea *Thurium* & *Copia* vocabatur. Stephanus ex Strab. Θούριοι πόλις Ἰταλίας, ἡ πρότερον Σύβαρις, ὕστερον δὲ Κωπίαι. Dionysius vers. 372.

Ἐπὶ δὲ τοι κηκεῖθι Διὸς μέγα χωσαμένοιο
Δειλαίη Σύβαρις, παῖδας πτάχυσσε πεσόντας,
Μαινομένους ὑπὲρ εἴρεσι ἐπ' Ἀλφειοῦ γεράεσσι.

Ubi quam exitii causam innuat Poeta, dum eos *Jove valde irato* periisse indicat, hoc postea subjiciens de furiosâ Olympicorum præmiorum cupiditate, vix satis constat. Narrat verò Eustathius eos τὰ ἐν ναῷ ἀναθήματα, dona Jovi Olympio dedicata, diripuisse; quæ Dionysio Ἀλφειοῦ γέρα vocantur, quòd Jovis Olympii templum positum esset in Olympia, quæ & Pisa, Elidis urbe, quam Alpheus flu. alluit: urbi autem Olympiæ nomen impositum ferunt ab Olympo monte vicino, Thessalico Olympo cognomini teste Strabone lib. 8. Hæc quidem commodissima videtur interpretatio, si qua melioris historiæ fide firmetur. Receptius tamen est (quod non modo Eustathius, verum & Stephanus περὶ πολ. aliique tradunt) *eos oraculo monitos, Sybarin tunc interituram, cùm hominem plusquam Deum colerent, idque evenisse cum ab hero servus flagris cæsus primo in templum confugeret, nec tamen dominus à verberibus temperaret; cùm verò ad herilis patris sepulchrum confugeret, tum demum, monumenti paterni veneratione, abstineret.* Hoc Jove irato, in perditissimam luxuriem eos ruisse ferunt. quam proximam fuisse exitii causam apud omnes constat. Oraculum, de quo modo dictum ab Erasmo in Chiliad. è Stephano recitatur:

Εὐδαίμων Συβαρῖτα, πανευδαίμων σὺ μὲν αἰεὶ,
Ἐν θαλίῃσι θεῶν τιμῶν γένος· ἀθάνατον.
Εὖτ' ἂν δὴ πρότερον θνητὸν θεοῖο σεβίζῃ,
Τὴν κεν σοι πόλεμός τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἔξει.

Cæterum de luxu & mollitie Sybaritarum, Plut. hoc refert in convivio 7. Sap. Συβαρῖται, ὡς ἔοικε, πρὸ ἐνιαυτοῦ τὰς κλήσεις ποιοῦνται τῶν γυναικῶν, ὅπως ἐνσχολάζοιντο κατὰ σχολὴν παρασκευαζόμεναι ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ φοιτᾶν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Zenobius, Cent. 5. Συβαριτικὴ τράπεζα (ἀντὶ τῆς ἐν πολυτελείᾳ. Τρυφητοὶ γὰρ οἱ Συβαρῖται. Idem ibidem, uti quoque Diogenianus, Cent. 8 Συβαρῖται διὰ πλατείας) παροιμία ἐπὶ τῶν σοβαρῶς προβαινόντων. Vide Cluverium de Ital. Ant. l. 4. c. 14. Hinc *Sybaritis*. Ovid. 2. Trist.

Nec qui composuit nuper Sybaritida fugit.

Ubi opus intelligit Hemitheontis cujusdam cinædi, de generibus voluptatum, & obscœnarum libidinum.

Sycene, unus Titanum, quem fugientem Tellus mater suscepit, & inde ficum protulit.

Sychar, Eusebius: Συχὰρ πρὸ τῆς Νέας πόλεως, πλησίον τοῦ χωρίου, οὗ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Qui v. posterius scripserunt ipsam Neapolim dixerunt esse Sychar. Vide Burchardum & Sanutum Torsellum. Sic etiam accipi debet quod scribitur in Itin. Benjamini נבילש היא שכם *Nebilus est Sichem.*

Sycites, Bacchus dictus est ἀπὸ τῶν συκῶν, quod is non solum vini, sed etiam ficorum & fructuum prope omnium fuerit inventor. Hesychio vero non est συκίτης sed συκεάτης.

Syene, *Asna*, teste Jo. Leone, urbs Ægypti extrema, in Æthiopiæ confin. ad Nilum, olim Rom. Imperii, sicut & nunc Turcici, terminus, inter Alex. Ægypti ad arctos 570 & Meroen ad Austrum 962. m. p. test. Plinio. Sed apud Strab. abest à Meroe 3000. stad. & apud Anton. ab Alexandriâ 600. m. p. à Memphi 160 schœnis, à Thebis 60. Ovid. Ponticorum lib. 1 eleg. 6.

Quid tibi si calida, prosit, laudare Syene,
Aut ubi Taprobanen Indica tingit aqua?

Dionysius:

——— Βαθυκρήμνοιο Συήνης.

Σολὴν ἐν ἱστορίαις (inquit Scholiastes ad versum 223. ejusdem Dionysii) ἡ Συήνη, ἀπὸ Συήνου τινὸς οὕτω κληθεῖσα. ἐν ᾗ δὲ φρέαρ εἶναι φασὶ τὰς θερινὰς τοῖς ἐκεῖ διασημαῖνον τοῦ ἡλίου τροπάς· ὅπου καὶ ἄσκιοι κατὰ μεσημβρίαν εἰσὶν οἱ ὡρολογικοὶ γνώμονες διὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τοὺς ἐκεῖ τόπους τῷ τροπικῷ. Ammianus Macellinus lib. 22. *Dein Seyen, in qua Solstitii tempore, in quo Sol æstivum Austrinus cursum extendit, recta omnia ambientes radii excedere ipsis corporibus non sinunt. Inde si stipitem quisquam fixerat rectum, vel hominem aut arborem viderit stantem, circa lineamentorum ipsas extremitates contemplabitur umbras absumi.* Heliodor. Æthiopic. hist. lib. 9. Ἐδείκνυσαν δὲ καὶ τοὺς τῶν ὡρονομίων γνώμονας ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν, τοῦ ἡλιακοῦ ἀκτῖνος κατὰ τροπὰς θερινὰς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκριβείαν κατὰ κορυφὴν ἱσταμένης, &c. Achilles Tatius: Isagog. in Phœn. Φασὶ δὲ ἐν Συήνῃ καὶ Ἐλεφαντίνῃ ἀσκίους γίνεσθαι, ὅτι ὁ ἥλιος γίνεται ἐν Καρκίνῳ περὶ ὥραν ἕκτην. Lucan. lib. 2.

——— *Umbras nusquam flectente Syene.*

Claudianus *atram* vocat. Eidyllio de Nilo.

Is loca continuo Solis damnata vapore
Irrorat, populisque salus sitientibus errat,
Per Meroen, Blemyasque feros, atramque Syenen.

Statius *Eoam*. Sylv. 2. 2.

———*Quod Eoa respergit vena Syenes.*

Idem Theb. lib. 4.

———*Nullaque umbratam nube Syenen.*

Obiter emenda Stephanum: Συήνη, inquit, πόλις Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας ἐπὶ τῷ Νείλῳ. Lege μεταξὺ Αἰγ' καὶ Αἰθ.

Sylla, Romanus nobilis ex antiquâ Scipionum familiâ, adolescentiæ omnibus vitiis inquinatus. Quæsturam sub Mario adeptus est, in quâ vitam omnem penitus commutavit; Literis Græcis & Latinis benè eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, pecuniæ maximus largitor, animo grandis; ut de illo dubitari potuerit (inquit Sallustius) fortiorne an felicior esset. Missus a Mario ad Bocchum regem legatus, Jugurtham vinctum retulit: Mithridatem Asiam crudelissimè vastantem compescuit; Socialis belli luctus repressit; Cinnæ dominationem fregit, & Marium, qui olim se Quæstorem fastidierat, ipsam illam provinciam proscriptum & exulem petere coegit. Dictator deinde factus ita Remp. oppressit, ut teste Cicerone in Verrem, nemo, illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere potuerit. Lucan:

Sylla quoque immensis accessit cladibus ultor
Ille, quod exiguum restabat sanguinis urbis
Hausit. ———
Tunc data libertas odiis, resolutaque legum
Frænis ira ruit, non uni cuncta dabantur,
Sed fecit sibi quisque nefas ———

Felicis sibi cognomen asseruit (non civili sanguine, ac patriæ oppugnatione, uti scopticè Plinius 7. 43. & Val. Max. 9. 2. *En quibus actis Felicis cognomen assequendum putavit!* itemque Lucanus, lib. 2.

Hisne Salus rerum, Felix his Sylla vocari,
His meruit? ———

Sed) quod feliciter in hostes pugnasset, quod amicus fuisset Metelli Pii, quod Athenas vi captas non delevisset. Scribit Appianus equestrem imaginem Syllæ auream ante rostra positam cum inscriptione: *Cornelio Sylla Imperatori Fortunato.* Solinus vero capite septimo: *Sylla, inquit, potius dictus est, quam fuit Felix. Venustum* quoque se cognominari voluit, & filium *Faustum*, filiam verò *Faustam* appellavit. Rhod. 24. 6. Ei semel immolanti jecur extremâ fibrâ coronæ laureæ imaginem ostendit, ostento mirabili felicitatis. Alex. ab Alex 5 25. Privatus ad postremum Dictaturâ depositâ Puteolis periit phthiriasi, i. e. morbo pediculari. Vide Plutarchum in *Sylla*, & Lubinum ad illud Juvenalis Sat. 1.

——— *Et nos.*
Consilium dedimus Syllæ privatus ut altum
Dormiret. ———

Serenus Sammonicus:

Sed quis non paveat Pherecydis fata Tragœdi,
Qui nimio sudore fluens animalia tetra.
Eduxit turpi miserum quæ morte tulerunt.
Syllæ quoque infelix tali languore peresus
Corruit & fœdo se vidit ab agmine vinci.

Solipater Charisius, lib. 1. *Sibyllam Epicadius de cognominibus ait appellatum, qui ex Sibyllinis libris primò sacrum fecit: deinde Syllam: qui quod flavo & compto capillo fuerit, consimiles Syllæ sunt appellati: Inde effœminati hodieque Syllæ dicuntur, quos vulgus imprudenter Psylles appellat.* Vitam ejus scripsit Plut. Quædam quoque de illo quatenus scriptore habes apud Voss. de Hist. Crudelitas ejus immanis prorsus & plane barbara. Sen. 1. de Clem. *Sullam* appellari tyrannum quid prohibet cui occidendi finem fecit inopia hostium. Descenderit licet Dictaturâ suâ & se togæ reddiderit: quis tamen unquam tyrannus tam avide humanum sanguinem bibit quam ille qui septem millia civium Romanorum contrucidari jussit. Ingens sanè numerus, in quo tamen valde dissentiunt auctores. Alii ad *quatuor millia* tradunt: ut Florus, ut Dionys. Hal. fine lib. 5. Creditur & Valerius sic scripsisse: in quo tamen falsò *quatuor legiones legas*, lib. 9. 10. At Sen. Ben. 5. 16. *legiones duas* dicit, convenienter cum hoc *septem millium* numero, quem & Fir-

micus firmat, lib. 1. *Septem millia civium, in medio sinu urbis* Sullanâ animadversione ceciderunt. Livius autem in Epit. *octo millia*, Plutarchus *sex*, quem omnino vide, ipsa ista Senecæ verbatim pœne exprimentem.

Sylvanectum, Senlis, urbs Provinciæ Insulæ Franciæ in Vallesiæ ducatu ad amnem *Nonvelle*, 10. leuc. à Lutetiâ in Bor. 8 à Compendio in Africum. 9. autem à Bellovaco in Bur.

Sylvanus, Deus sylvarum. Servius ad istud Virg. Æn. 8.

Sylvano famâ est veteres sacrasse Pelasgos
Arvorum, nemorumque Deo lucemque diemque,
&c.

Publica, inquit, ceremoniarum opinio hoc habet, pecorum & agrorum Deum esse Sylvanum. Prudentiores tamen dicunt esse eum ὑλικὸν θεὸν, i.e. Deum τῆς ὕλης. Hyle autem est fax omnium elementorum, id est ignis sordidior & aer, item aqua & terra sordidiora, unde cuncta procreantur: quam Græci ὕλην, Latini materiam appellarunt: nec incongrue, cum materia sylvarum sint. Quod si igitur. Deus τῆς ὕλης est, idem erit cum Pane. Vet. Gloss. *Sylvanus*, Πὰν, θεὸς ὑλαῖος. Virg. tamen Georg. 1. manifestò eos distinguit. Nam cum dixisset. *Pan ovium custos, &c.* interjectâ deinde Mivernæ ac Triptolemi mentione, subdit tandem,

Et teneram ab radice ferens, Sylvane, cupressum.

Lucanus. lib. 3.

Hunc non ruricolæ Panes, nemorumque potentes
Sylvani, Nymphæque tenent.

Prop. 4. 4.

Sylvani ramosa domus. ———

Gratius Faliscus in Cynegetico:

——— *Inculto Sylvanus termite gaudens.*

Vide Lil. Gyraldum Synt. 15. Horat. lib. 3. Od. 29.

Jam pastor umbras cum grege languido,
Rivumque fessus quæris & horridi
Dumeta Sylvani.

Apud eundem, lib. 2. Ep. 1.

Agricolæ prisci, fortes, parvoque beati
Tellurem porco, Sylvanum lacte piabant,

Juvenalis, Sat. 6.

Nam quæ docta nimis cupit & facunda videri.
Crure tenus medio tunicas succingere debet
Cædere Sylvano porcum, quadrante lavari.

Statius, lib. 6. Theb.

Non grassante Noto citius nocturna peredit
Flamma nemus. Linquunt flentes dilecta locorum
Otia, cana Pales, Sylvanusque arbiter umbræ,
Semideumque pecus migrantibus aggemit illis
Sylva, nec amplexæ dimittunt robora Nymphæ.

Sylvanus, avi sui & sororis filius, hoc modo. Valeria Tusculanaria ob iram Veneris Valerium patrem suum deperibat, remque nutrici communicat, quæ dolis adorta herum, puellam quandam ex vicinis eum dixit adamare, quæ aspectum ejus, apertumque concubitum vereatur. Aliquando pater postmodum debacchatus lumen petiit: nutrix vero præveniens, fugiensque sese præcipitavit, filia quoque inde evadens peperit Sylvanum, quem Græci *Ægypanem* vocant. Pater quoque Valerius dolore affectus sese dedit in præcipitium.

Sylvia, nomen quo Ilia Romuli mater vocata est. Virgil. Æn. 7.

Assuetum imperiis soror omni Sylvia curâ,
Mollibus intexens ornabat cornua sertis.

Ovid. Fast. 2.

Sylvia Vestalis cœlestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo.

Sylvius, Æneæ fil. à quo postea omnes Albani reges *Sylvii* dicti sunt. Virg. Æn. 6.

——— *Primus ad auras*
Æthereas Italo commistus sanguine surget
Sylvius, Albanum nomen, tua Posthuma proles:
Quem tibi longævo serum Lavinia conjux
Educet sylvis regem, regumque parentem:
Unde genus longâ nostrum dominabitur Albâ.
Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis
Et Capys & Numitor, & qui te nomine reddet
Sylvius Eneas ———

Ovid. Fast. 4.

Posthumus huic: qui, quod sylvis fuit ortus in altis,
Sylvius in Latiâ gente vocatus erat.

Æneas *Sylvius* postea *Pius secundus* Rom. Pont. Patria Senensis, scripsit longè plurima quæ recenset Platina. Vide Voss. Hist. Lat. 3 7

Symæthus flu. Siciliæ, non longè ab Ætnâ. Vide Cluver. Sic. Ant. p. 124.

Symbolon, & *Symbolorum Portus*, qui & Pactorum *Portus* Straboni, *Sibula* Mercatori & al. portus Tauricæ, inter Eupatoriam ad Isthmum, & Chersonesum urb. ad sin. Carcinitem.

Syme, ins. inter Rhodum & Cnidum. Plin. lib. 5. 38.

Symeon, Metaphrastes flor. sub Leone 4. Imp. ac propter generis claritatem, opes luculentas, dignitatem, ac imprimis prudentiam, doctrinam, facundiam, magno in pretio fuit, sicut ex Psello in Symeonis Encomio cognoscimus. Vide Voss. Hist. Gr. 290.

Symmachus, Romanus orator, missus à Senatu Constantinopolim ad Theodosii liberos, rogatum, ut Vestales à Christianis destrui minimè paterentur; cujus rei gratiâ putabant se adversa multa à Diis esse passos. Ejus igitur orationem & Prudentius & Ambrosius acerrimè confutarunt. Fuit alius ejusdem nominis sacrorum librorum interpres Græcus, parum doctrinæ syncesæ, & Christianæ. Euseb. Hist. Eccl. lib. 6. cap. 14. De variis autem *Symmachis* vide Vossium ad Boetium, pag. 56.

Symplegades, quæ & *Cyanea*, ins. duæ, sive potius scopuli trans Bosporum Thracium in ipso Ponti Euxini ostio mille quingentis passibus ab Europâ distantes; tam modico autem inter se discretæ intervallo, ut ex adverso quidem intrantibus geminæ cernantur, paulùm verò deflexâ acie, coëuntium speciem præbeant. Quæ res occasionem præbuit poëtarum fabulis, qui eas olim inter se concurrisse tradunt; unde & nomen

men acceperunt ... h. e. *à concurrendo*, seu *confligendo*. Am. Marc. lib. 22. *Quibus controversa extranea sunt Symplegades, gemini scopuli in vertices undique porrecti diruptos assueti priscis seculis obviam sibi cum horrendo fragore collisis molibus ferri, cedentesque retrorsus acri assultu ad ea reverti quæ pulsarunt. Per has saxorum dehiscentium, concursantiumque crebritates, si etiam ales intervolasset, nulla celeritate pennarum eripi poterat, quin interiret oppressa. Hi scopuli cum eos Argo prima omnium navis, Colchos ad direptionem aurei properans velleris, præterisset innoxia, immobiles turbine circumfracto stetere concorporati, ut eos aliquando fuisse diremptos nulli nunc conspicantium credant, nisi super hoc congruerent omnes priscorum carminum cantus.* Ovid. Met. 15.

——Timuit concursibus Argo
Undarum sparsas Symplegadas elisarum.

Idem 1. Trist. eleg 9

Altera namque parat Symplegadas ire per altas,
Scindere Bistonias altera puppis aquas.

Et rursus in Epistolâ Medeæ:

Compressos utinam Symplegades elisissent.

Euripides in Prologo Medeæ:

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν Κυανέας Συμπληγάδας.

Ubi Scholiastes: Τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου λέγει, αἳ δὶ ἀπάτην τῆς ὄψεως δοκοῦσιν συνιέναι ... Eratosthenes Συνορμάδας vocavit, Isacio teste, ut Latini *Concurrentia saxa*. Alii Συνδρομάδας dixerunt. Unde Val. Flac. lib. 1.

Certus Scythico concurrere Ponto Cyaneas,

Est etiam *Symplegas* sing. numero. Lucan. lib. 2.

Ut Pagasæa ratis peteret cum Phasidos undas
Cyaneas tellus emisit in æquora cautes,
Raptâ puppe minor subducta est montibus Argo,
Vanaque percussit Pontum Symplegas inanem,

Seneca Tragœdus in Hercule Insano:

——Illa quæ Pontum Scythen
Symplegas arctat.——

Mart. l. 11. *Si constringantur geminâ Symplegade culi.*

Vide *Cyanea*.

Synesius, è Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus, scripsit libros in Grammaticam, Philosophiam, panegyricos, epistolas & alia. Suidas. Ad Theodosium hunc scripsisse, testem habemus Evagrium, lib. 1. Hist. cap. 15. Præter alia Hymnos reliquit decem; quorum trina translatio Guil. Canteri, Fr. Porti Cretensis, & Dionys. Petavii.

Synnada, *Synada* Ptol. Sing. & pl. num. urbs Phrygiæ magnæ archiep. & metropolis, ingens, sub quâ 20. urbes episc. olim fuere, marmore clara, quod *Synnadicum* appellatur, teste Strab. l. 12. Claud. in Eutrop. l. 2.

——Pretiosaque picto
Marmore, purpureis cui cedunt Synnada venis.

Vide si illic Heinsium. Stephanus: Σύνναδα, πόλις Φρυγίας Papinius *Synnaden* vocat. Sic enim ille in Surrentino Pollii Sylv. 2. 2.

Synnade quod mœstâ Phrygia fodere secures
Per Cybeles lugentis agros, ubi marmore picto
Candida purpureo distinguitur area gyro.

Syphax, Numidiæ rex, qui cum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniisset, postea, violatâ fide Annibali adhæsit. Tandem victus à Masinissâ, vivus in Scipionis manus perductus est, à quo in triumpho circumductus, in carcerem inclusus, inediâ vitam finiit, regno Masinissæ concesso. Ovid. Fastorum 6.

Postera lux melior, vincis Masinissa Syphacem.

Propertius, lib 3. El. 11.

——Victi monumenta Syphanis.

Juv. Sat. 6.

Tolle tuum precor Annibalem, victumque Syphacem
E castris, & cum totâ Carthagine migra.

Corripuit secundam syllabam Claudianus, lib. de Bello Gild.

——Haurire venena
Compulimus dirum Syphacem, fractumque Metello
Traximus immanem Marii sub vincla Jugurtham.

Vide si illic Barthium. Sil. Italicus, lib. 16.

Massylis regnator eras ditissimus oris,
Nec nudus virtute Syphax, &c.

Ubi si vide Dausquetum.

Syracusa, *Syracossa* Theocrito, prius *Ortygia*, urbs Siciliæ amplissima, in orâ ad ort. inter Catinam 48. & Pachynum promont in Aust. 40. m. p. Magnitudinem ejus innuit Pindarus quando μεγαλοπόλιες Συράκοσαι, h. e. *grandiurbes Syracusas* vocat. Erat siquidem urbs non Siculorum modo, sed & Græcorum omnium celeberrima; ab Archiâ Corinthio annis ante Christum plus septingentis condita. Hujus partes 4 *Insulam*, *Acradinam*, *Tychen*, & *Neapolin* multis describit Cicero Verrinâ quarta. Unde Ausonius:

Quis Catinam sileat, quis quadruplices Syracusas?

Alii quinctam addunt *Epipolas*. Portus duplex: Major unus octoginta stadiorum, cujus fauces quingentis passibus patent, ad Ortygiam ins. Arethusâ fonte insignem. Seneca de Cons. ad Marc. *Videbis* (loquitur de Syracusis) *portum quietissimum omnium, quos aut natura posuit in tutelam classium, aut adjuvit manus, sic tutum ut ne maximarum quidem tempestatum furori locus sit. Videbis ibi Athenarum potentia fracta: ubi tot millia captivorum, ille, excisis in infinitam altitudinem saxis, nobilis carcer incluserat: ipsam ingentem civitatem, & laxius territorium, quàm multarum urbium fines sint, tepidissima hyberna, & nullum diem sine interventu Solis. Sed cum omnia ista cognoveris, gravis & insalubris æstas hyberni cœli beneficia corrumpet.* Hæc Seneca, quæ forsan hausit ex Tullio Sic enim ille in Verrem 4. primum de portu: *Nihil esse pulcrius quàm Syracusarum mœnia & portus.* 2. De carcere: *Latomias Syracusanas omnes audistis, plerique etiam nostis. Opus est ingens, magnificum, regum, ac tyrannorum. Totum est ex saxo in mirandam altitudinem depresso, & multorum operis penitus exciso. Nihil tam clausum ad exitus,*

nihil

nihil tam septum undique, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest. 3. De magnit. civitatis: *Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque.* Unde Livius 25. *Vasta magnitudinis urbem* vocat. Quam autem *vasta*, Strabo prodit qui stadia circumdat 180. ea sunt milliaria circiter 22. Denique de situ: *Syracusarum hic situs, atque natura esse loci, cœlique dicitur, ut nullus unquam dies tam magnâ turbulentâque tempestate fuerit, quin aliquo tempore Solem ejus diei homines viderent.* Quàm laudem & cum Rhodo Plin. communicat: *Rhodis & Syracusis nunquam tanta nubila obducit, ut non aliquâ hora Sol cernatur.* Murorum ambitus apud Strab. erat ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα σταδίων, i. e. 24. m. p. Dicit Liv. lib. 25. in Syracusis captis *prædæ tantum fuisse, quantum vix captâ Carthagine fuisset.* Plut. etiam in Marcello: Λέγεται οὐκ ἐλάττονα τότε ἢ τὸν ὕστερον ἀπὸ Καρχηδόνος διαφορηθῆναι πλοῦτον χρυσοῦ. Vocis originem quod attinet, doctissimus Fullerus Miscel. l. 4. cap. 10. Syracusarum nomen Punicè scribit צור סוסיא *Sor-Cosia*, qu. *Tyrum latentem* dicas. Frustra, inquit Bochartus, cum Syracusas non condiderint Phœnices, sed Græci Dorienses: Arcaiâ duce; vide Thucydidem, Strabonem, & alios. Sed præcipuè Marcianum Heracleotam, qui simul nominis originem aperit his verbis:

Τὸ δὲ Ζίφυρον τὸ Ἰταλίας οἱ Δωριεῖς
Κατῴκησαν· Ἀρχίας δὲ τούτους προσλαβών
Ὁ Κορίνθιος μετὰ Δωριέων κτίζει
Ἀπὸ τῆς ὁμόρου λίμνης λαβούσας τοὔνομα
Τὰς νῦν Συρακούσας παρ' αὐτοῖς καλουμένας.

Paludem intellige *Syraco*, de quâ Steph ubi de Syracusis: καὶ λίμνη, ἥτις καλεῖται Συρακώ. melius quam *Tyraca*, quomodo scripsit Vibius in catologo paludum: *Tyraca, Syracusis. Syraco* autem vox Phœnicia est, ut *Hanno, Gisco, Dido, Samatho.* Radix סרח *serach*, vel *serach* fœtere est. Nec immerito ἀπὸ τῆς δυσωδίας nomen paludi factum, cujus exhalationes morbos creabant plurimos. Id ipsum enim Syracusani damno suo multoties experti sunt, & fere quotquot hostes æstatis aut auctumni mensibus Syracusas circumsederunt. Hinc illud Diodori l. 13. de Atheniensibus hanc urbem obsidione prementibus: Διὰ δὲ τὸ ἑλώδη τὸν τόπον ὑπάρχειν ἐλάνθανε, λοιμικῆς κατασκευῆς εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσούσης. Et lib. 14. de Carthaginensibus, quos ibidem per æstivos ardores gravis invaserat lues: Ἔσχε δὲ τόπος αἴτιος γεγονέναι πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῆς συμφορᾶς. Καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι πρότερον τὴν αὐτὴν ἔχοντες παρεμβολὴν, πολλοὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς νόσου ἑλώδους ὄντος τοῦ τόπου καὶ κοίλου. Ita cum eidem urbi Marcellus immineret: *Accessit* (inquit Livius) lib. 25.) *pestilentia, commune malum.* Et paulò post: *temporis & loci vitio, & agri erant, & moriebantur.* Causam ad conditorem referunt. Miscellus enim & Archias, cum Delphos se contulissent oraculum consulturi de loco condendi urbis, ab Apolline rogati utrum mallent.

Πλοῦτον ἔχειν κτεάνων, ἢ τερπνοτάτην ὑγίειαν.

Salubritatem Miscellus, & Archias divitias elegit. Quarum urbium illa saluberrima, sed pauper fuit; hæc ditissima, sed insalubris. Hanc sive historiam, sive fabulam referunt Strabo, lib. 6. Steph. in Συρακοῦσαι, Aristophanis Interpres in Equit. ad verbum πλουθυγίειαν, quo comicus tribuit Athenis Syracusarum opes, & Crotonis salubritatem. Suidas denique in Ἀρχίας, & rursum in Μύσκελλος. Bochartus. Plura de civitate Syracusanâ legere volentibus adeundi sunt Fazellus & Cluverius.

Syria, provincia maxima Asiæ, inter Ciliciam & mare Syrium ad occ. & Mesopotamiam ad ort. Euphrate flu. hanc disterminante, illam monte Amano: cui Armenia minor incumbit ad Arctos, ad merid. vero Arabia deserta, & Palæstina; (quæ apud Ptol. à Syriâ divisa est, sed apud alios in Syriâ comprehenditur, ut pars illius) dividitur in plures regiones, Comagenem ad sept. Phœniciam ad occ. Cœlesyriam ad meridiem, Palmyrenem ad ort. & Seleucidem circa medium. Longa inter Ciliciam & Arabiam 470. m. p. lata inter Seleuciam Pieriam & Zeugma 175. teste Plinio. Hesychius annotat Συρίαν λέγεσθαι γῆν τὴν ἀπὸ Φοινίκης μέχρι Βαβυλωνίας. Vide *Assyria*, & Seldenum de Diis Syris Proleg. cap. 1. & Montanum ad Dionys. vers. 772. Pop. *Syri.* Hinc proverbium: *Syri adversus Phœnices* apud Suidam in versipelles & fraudulentos mutuo, quales erant inter se Syri & Phœnices. Herodianus: Φιλόσκωποι οἱ Σύροι. *Multa Syrorum olera* apud Plin. 20. 5. vice proverbii habeatur in eos, qui in rebus plus voluptatis, quam utilitatis afferentibus occupantur. *Syrus cum non sis ne Syrissa*, h. e. ne alius videri velis, quam sis. Hinc *Syrius.* Virg. Georg. 2.

Crustumiis, Syriisque pyris, gravibusque volemis.

Propert 2. 11.

Cum dabitur Syrio munere plenus onyx.

Quod hæc gens fuerit ἄιχθυς, si veteribus sides, non est dubium. Ovid. Fast. 2.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Athenæus lib. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν ἔφη Δημόκριτος, καὶ αὐτὸς ἡμῖν προσψωνήσας οὐκ ὀψοφαγήσαι παρῆλθε διὰ τὸ πάτριος ἐθισμὸν Οὐλπιανὸς ὡς δεῖ τοὺς Σύρους πατρίῳ καὶ ἡμᾶς τῶν ἰχθύων ἀπέχεσθαι. Hinc Comicus ille Timocles apud eundem de Hyperide:

Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῖν πλουτιεῖ
Ὀψοφάγος γὰρ ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.

Causa vero cur piscibus abstinuerint non eadem omnibus. Hanc refert Antipater Tarsensis lib. 4. Περὶ δεισιδαιμονίας, sed fortè nugatur: Λέγεσθαι ὑπό φασι πρός τινων, ὅτι Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος ὥστε κηρύξαι, ἄτερ Γάτιδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν, κατ' ἄγνοιαν δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀταργάτιν ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι.

Syricta, gentes inter Nomadas & Indos, narium loco foramina tantum habentes, *anguium* modo loripedes. Plinius ex Megasthene lib. 6. cap. 2. Ubi Salmasius legendum censet *Syrtas*; quia nempe traherent pedes, ἀπὸ τοῦ σύρειν. Sed rectè sese habet vulgata lectio. Quâ enim fistulâ sorbebant, eâdem etiam sibilabant. Confirmat hanc lectionem Ælianus de Anim. lib. 16. cap. 22. Ἔστι δὲ καὶ Συρικταὶ πέραν Ἰνδῶν ἔθνος καὶ ὅτε, καὶ εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, εἴτε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἀπαλῶν ἐν θλίψει τῇ τὰς ῥῖνας διαμείναντες· εἴτε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τίκτονται. Male vulgò Σκιρῖται. Sed & sequentia quis intelligat? Ridiculè verterunt interpretes: *Sunt & Scirata gens ultra Indiam, simi naribus, sive ita nati, sive à teneris*

neris assueti in mari degere, & utrinque nasum offendere ad saxa. Profectò scripsit Ælianus ἐν θαλάσσῃ non ἐν θαλάσσῃ. Hæc vera est causa, quamobrem Mauri & variæ Indorum & Æthiopum gentes simas habeant nares, quia nempe recens natis nasus infringitur. Vossius ad Melam, lib. 3. cap. 9.

Syringa, Nympha Arcadica, una Naiadum, quæ cum vim Panos, alioqui effugere non posset, invocato sororum nomine, in calamos palustres est mutata. Ovid. Met. lib. 1.

Syrophœnix, habitans in orâ maritimâ Syriæ. Juvenalis Sat. 8.

Sed cum pervigiles placet instaurare popinas;
Obvius assiduo Syrophœnix udus amomo
Currit, Idumææ Syrophœnix incola portæ.

Mulier *Syrophœnissa* dicitur. Marc. 8.

Syros, maris Ægæi ins. quam Homerus *Syriam* vocat in Odysseâ, uti Strabo & Stephanus testantur. *Syra* Sophiano adhuc dicitur. Locus Hom. est Odys. O vers. 402.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται (εἴ που ἀκούεις)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο·
Οὔ τι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος.
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.

Inde per aphæresin Phœnicibus familiarem, vel שירה *Sira* pro אשירת, e. i. *dives*. Vel שורה *Sura* pro אשורת *Asyra*, id est, *beata* dicta est hæc insula. *Scyron* vero pro Syro perperam habent Scylax, Mela, & Ptolemæus. Sed in censu Cycladum apud Plinium Scyros est intrusa perperam, & libris repugnantibus, ut observatum est à magno Salmasio. Bochartus. *Syros* quoque flu. Arcadiæ in Alpheum influens. Pausan. Item flu. M. Græciæ in Calabriâ ult. in sinum Scyllaceum per Choniam urb. se exonerans, teste Ferrario.

Syrtes, mare vadosum & scopulosum Africæ, inter Byzacenam ad occ. & Cyrenaicam ad ort. longè lateque diffusum; vulgo *le Secche di Barbaria*, & *Baxos di Barbaria* Hispanis, *mare Syrticum* apud Senecam. In magnam & parvam dividitur. *Magna*, sinus est maris Africi, inter Leptin magnam ad occ. & Berenicen urb. Cyrenaicæ ad ort. additu 316. m. p. patens, circuitu 625. teste Plinio. *Golfo di Solocho*, & *Golfo di Palo*, in tab. *Parva*, inter Taphrûras ad occ. & Zetham promont. ad ort. apud Leptim magnam, quæ inter utramque intercedit, ambitu 300. m. p. patens, quot à Carthagine distat. *Golfo di Caps* Ortelio; & *Colfo di Beito* Fazello. Utraque navigantibus est periculosissima, quòd mare ibi vadosum sit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorsaque & brevia in alia atque alia loca transferunt. Virg. Æn. 1.

——tres Eurus ab alto
In brevia & Syrtes urget (miserabile visu)
Illiditque vadis, atque aggere cingit arenæ.

Idem Æn. 4.

Et Numidæ infræni cingunt & inhospita Syrtis.

Horat. Carm. 2. Od. 6.

Barbaras Syrtes ubi Maura semper
Æstuat unda.

Idem lib. 1. Od. 22.

Sive per Syrtes iter æstuosas.

Idem Epod. 6.

Exercitatas aut petit Syrtes Noto.

Propertius lib. 2.

Non sic incerto mutantur flumine Syrtes,
Nec folia hyberno tam tremefacta Noto.

Inde *incerta Syrtis* dicitur Senecæ in Hipolyto. Idem Prop. 4. 19. ubi de impossibilibus:

Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
Præbeat hospitio sæva Malea suo.

Silius lib. ult.

——Et semper naufraga Syrtis.

Val. Flac. Argon. lib. penult.

——Et sævas accedere Syrtes.

Lucan. lib. 9. vers. 304.

Syrtes vel primam mundo Natura figuram
Cum daret, in dubio pelagi terræque reliquit,
(Nam neque subsedit penitus, quo stagna profundi
Acciperet, nec se defendit ab æquore tellus:
Ambiguâ sed lege loci jacet invia sedes:
Æquora fracta vadis, abruptaque terra profundo,
Et post multa sonant projecti litora fluctus.
Sic malè deseruit, nullosque exegit in usus
Hanc partem Natura sui;) vel plenior alto
Olim Syrtis erat pelago, penitusque natabat:
Sed rapidus Titan ponto sua lumina pascens,
Æquora subduxit Zonæ vicina perustæ:
Et nunc pontus adhuc Phœbo siccante repugnat.
Mox ubi damnosum radios admoverit ævum,
Tellus Syrtis erit: nam jam brevis unda superne
Innatat, & latè periturum deficit æquor.

Sallustius in Jugurtha: *Cæterùm situm erat inter duas Syrtes, quibus nomen ex re inditum. Nam duo sunt sinus prope in extremâ Africâ, impares magnitudine, pari naturâ, quorum proxuma terræ prealta sunt, cætera, uti fors tulit alta, alia in tempestate vadosa: nam ubi mare magnum esse, & sævire ventis cœpit, limum, arenamque & saxa ingentia fluctus trahunt; ita facies locorum cum ventis simul mutatur.* Seneca lib. de Vitâ beatâ: *Sicut deprehensi in mari Syrtico, modo in sicco relinquuntur, modo torrente undâ fluctuantur.* Vide Plin. 5. cap. 4. Mela lib. 1. cap. 7. *Syrti sinus est centum fere millia passuum, quà mare accipit, patens: trecenta, quà cingit. Verum importuosus, atque atrox, & ob vadorum frequentiam brevis, magisque etiam ob alternos motus pelagi affluentis & refluentis infestus.* Solinus cap. 30. *Inter duas Syrtes, quas inaccessas vadosum ac reciprocum mare efficit. Cujus sali defectus atque incrementa haud promptum est deprehendere; ita incertis motibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa nunc æstibus inundatur inquietis.* Hactenus Latini; jam Græcos videamus. Dio Chrysostomus in fabulâ Libycâ Orat. 5. Ἔστι δὲ ἡ Σύρτις κόλπος θαλάττης εἰσέχων ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας, καὶ τριῶν ἡμερῶν φασι, πλοῦς ἀκωλύτως πλέουσι. Τοῖς δὲ κατενεχθεῖσιν οὐκ ἔτι τὸν ἔκπλουν δυνατόν. Βράχεα γὰρ καὶ διθάλαττα, καὶ ταινίαι μακραὶ μέχρι πολλοῦ διήκουσαι παντάπασιν ἄποροι καὶ δύσκολοι παρέχουσι τὸ πέλαγος· οὐ γάρ ἐστι κατ' οὐδὲν τὰ τῆς θαλάττης, ἀλλὰ γῆν ὑγρὸν κοῖλος δὲ καὶ ψαμμώδης ὁ τόπος οὐκ ἐνδέχεται

σαι τὸ πέλαγος, οὐδὲν ἔχον στερεόν. &c. Strabo lib. 17. Ἡ χαλεπότης δὲ καὶ ταύτης τῆς Σύρτεως καὶ τῆς μικρᾶς, ὅτι πολλαχοῦ τεναγώδης ἐστὶν ὁ βυθὸς κατὰ τὰς ἀμπώτεις, καὶ τὰς πλημμυρίδας, συμβαίνει ἔστιν ἐμπίπτειν εἰς τὰ βράχη, καὶ καθίζειν, σπάνιον δ' εἶναι τὸ σωζόμενον σκάφος. Διόπερ πόρρωθεν τὸν παράπλουν ποιοῦνται, φυλαττόμενοι μὴ ἐμπέσωσιν εἰς τοὺς κόλπους ὑπ' ἀνέμων ἀφύλακτοι ληφθέντες.

T A

T*Aautus*, idem qui Mercurius; Sanchoniathon tradit illum primum artem scribendi reperisse, rerúmque gestarum commentarios reliquisse. Sub ejus nomine extabant commentarii rerum à regibus Ægyptiis gestarum, qui ob benefacta divino honore colerentur. *Voss.* De Historico isto antiquissimo Doctiss. Dodvvellum fusiùs disserentem consulas in libello de *Sanchoniathone* vernaculo idiomate conscripto.

Tabalus, Persa, cui post Crœsum captum, Cyrus Sardes urbem custodiendam commisit. Amœn. Hist.

Taberius Bros, Grammaticus, à Plinio pedibus cretatis (mancipii sc. conditione) Romæ advectum memoratus.

Tres *Tabernæ*, locus non longè à Romà, Act. 28. Item *Taberna*, Anton. Germ. op. quod *Zabern* vocat Simlerus sub episc. Argentoratensi. Item op. Maurit. Tingitanæ inter Lixum & Ziliam. Anton.

Tabii, urbs Italiæ, in quâ Remus institutus est. Steph. Ita quidem vulgo apud eum legitur, sed per summam imperitiam. Nam pro Τάβιοι Γάβιοι reponendum, illic enim Remus Romulusque nutriebantur. Plut. in Romulo: Οἱ παῖδες εἰς Γαβίους κομισθέντες.

Tabiti, nomen Scythicum Vestæ inditum. Herod.

Petrus *Taboranus*, Chronicon Brabantiæ sedulò conscripsit, éstque inter eos è quibus in Chronicis suis non pauca hauserit Christianus Massæus, ut est apud Simlerum. Voss.

Tabraca, *Tabracha* Plinio, *Tabathra* Stephano, *Thabraca* Ptolemæo, vulgò *Tabarca*, colon. & urbs olim episc. Africæ marit. cum ins. vicina cognomine, inter Hipponem ad occ. & Uticam ad ort. qu. 100. m. p. coralii piscatione dives. Claud. Prolog. lib. 2. in Eutrop.

> *Inclyta captivo memoratur Tabraca Mauro.*

Silius lib. 3.

> *Tabraca tum Tyrium vulgus, Sarranaque Leptis.*

Juvenalis Sat. 10.

> *Quales umbriferos ubi pandit Tabraca saltus*
> *In vetulâ scalpit jam mater simia buccâ.*

Ad quæ verba vetus Scholiastes: *Opacas silvas esse in Africâ Poeta dicit in regione Tabracenâ.* Nempe תרק Syris est libri folium, & Arabibus etiam arboris: unde תוריק *thuric*, φυλλῶδες, φυλλοφορία. Itaque תרקא *Tauraca* est φυλλῶδες, cujus nominis in Thessaliâ fuit opidum, Stephano & Strabone testibus. Long. 31. 15. Lat. 32. 20.

Tabuleium, postea *Theologium*, sive *Dologium*, hodie *Tholie*, teste Wasserburgio, cœnobium in monte apud Treviros Suris in vitis S. S.

Taburnus, mons Campaniæ, olivetis abundans. Virgilius Georg. lib. 2.

> ——*Juvat Ismara Baccho*
> *Conserere, atque oleâ magnum vestire Taburnum.*

Hodiè *Taburo* dicitur, teste Leandro.

Tabutes, homo Persa, Prienensibus maximè infestus. Pausan.

Tacape, urbs Syrtis parvæ. Ptol. vulgò *Campis*, Pœnis, inquit Bochartus erat תקב *tacabh*, h. e. locus humidus & irriguus. Plin. 18. 22. *Civitas Africa in mediis arenis, petentibus Syrtes, Leptinque magnam vocatur Tacape, felici super omne miraculum riguo solo. Ternis fere m. p. in omnem partem fons abundat, largus quidem, sed certis horarum spatiis dispensatus inter incolas.* Long. 38. 00. Lat. 30. 30.

Tacfarinas, Numidarum rex, Decium ad Pagydam vicit. Tacitus Annal 3. A Dolabellâ vincitur & interficitur. Idem Annal. 4.

Tachos, rex Ægyptiorum, qui cum Agesilaus Lacedæmoniorum regem brevis staturæ hominem, qui iccirco venerat, ut cum eo belli societatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempestivo joco lacessisset: Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat, ille autem murem peperit: regno suo est spoliatus, alieno à se Agesilao, societateque diremptâ. Athen. lib. 14. Plut. in Agesilao.

Tacita Dea apud Romanos Ovid Fast. 2.

> *Ecce anus in mediis residens annosa puellis*
> *Sacra facit Tacitæ; nec tamen ipsa tacet.*

Præerat hæc Dea compescendis detrahentibus linguis. Debet Regi Numæ suum cultum Plutarchus: Καὶ μίαν Μουσῶν ἰδίως καὶ διαφερόντως ἐδίδαξε σέβεσθαι τοὺς Ῥωμαίους Τακίταν προσαγορεύσας οἷον σιωπηλὴν ἢ ἐνεόν.

Tacitus Cornelius, sub Adriano Principe orator clarissimus, æqualis ac familiaris Plinii Junioris. Gall. Belgicæ rationes procuravit, ad Vespasianos usque pervenit, ab iisque honoribus evectus, historiam principum scripsit ab Augusto ad Adrianum. De hoc scriptore nos alibi plura. Interim vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. cap. 30.

P. Annius *Tacitus*, interfecto Aureliano, consensu Senatus & militum ex Senatus corpore Imperator est electus. Vir Consularis, senex, doctus, & justitiâ gravis. Togis iisdem est usus quibus privatus, nec ullam intermisit noctem, quâ non aliquid scriberet vel legeret. Corn. Tacitum historicum parentem suum dixit, & in omnibus bibliothecis collocari, & decies quotannis exscribi jussit, ne incuria periret. Ob temporis brevitatem nil magni gessit; sexto enim mense interemptus est, vel, ut alii volunt, febri apud Tarsum decessit.

Tanaria, *Capo Matapan* Soph. *Capo Matna* Gregoræ, promont. Peloponnesi, dividens sinum Messeniacum à Laconico, à Maleâ promont. 84. m. p. Suidas. Ταίναρον, ἀκρωτήριον Λακωνικῆς. Stat. Theb, 2.

Est locus Inachia, dixerunt Tanara gentes,
Quà formidatum Malea spumantis in auras
It caput, & nullos admittit culmine visus.
Stat sublimis apex, ventosque imbresque sere-
nos
Despicit, & tantum fessis insiditur astris.

Hic specus horrendi, & hiatus profundi, ubi Cerberum, inferorum canem ab Hercule occisum fabulantur. *Tænarus* Straboni, *Tænarum* Solino, nomen non tam promontorii, quam urbis episc. sub Archiepisc. Lacedæmoniensi, quæ Ptolemæo *Tænarium* dicitur, vulgo *Matna*, à Lacedæmone 45. m. p. in Africum. Sed Nigro *Porto delle Quaglie*, à coturnicum copiâ nominatur. Lucan. lib. 9.

Dorida tunc Malean & apertam Tænaron um-
bris.

Plin. 5. 4. *Opida, Tænarum, Amyclæ, Phega*, &c. Solinus cap. 12. percurrens hunc tractum: *Est & opidum Tænarum nobili vetustate, incolæ Tænaritæ. Pro Pytao Tænarum* adagium est, cum permutantur inæqualia, teste Eustathio. Item *Tænarium malum* proverbium est, cum crudeliùs in servos sævitur. Nam Lacedæmonii servos, qui Tænarum confugiebant, reductos capite plectebant. Cæterum Tænarus, non solum op. & promont. nomen est, sed portus; de quo sic Papinius lib. 2. Theb.

Interiore sinu frangentia litora curvat
Tænarus, expositos non audens scandere fluctus:
Illic Ægæo Neptunus gurgite fessos.
In portum deducit equos. ———

Apollonii Scholiastes in lib. 1. ex Pherecyde: Ταίναρος ἀφ' οὗ Ταίναρον καλεῖται, ἡ πόλις καὶ ἡ ἄκρα, ἐν ᾗ ὁ λιμήν. Fuit in hoc loco antrum, per quod aditus erat ad inferos. Suidas post nuper adducta verba: ἐν ᾧ τὸ στόμιον ἦν καταγαιον εἰς ᾅδου. Euripides in Hercule: Ταιναρίου στόμα. Solinus ubi supra: *In Laconiâ spiraculum est Tænaron.* Apuleius lib. 6. de Tænaro: *Inibi spiraculum Ditis, & per portas hiantes monstratur iter invium.* Sen. in Hipp. *Tænarii specus.* Et in Oet. *Tænariæ fores.* Lucanus lib. 6.

——— *Non Tænariis hic faucibus aer*
Sedit iners, mæstum mundi confine latentis
Ac nostri. ———

Papinius Theb. 2.

Hoc, ut fama, loco pallentes devius umbras
Trames agit. ———

Val. 1. Argon.

——— *Semperque patentem*
Tænaron. ———

Horat. lib. 1. Carm. Od 34.

Quo Styx, & invisi horrida Tænari
Sedes. &c. ———

Descensus Orphei hoc loco ad inferos ipse inprimis meminit in Argon,

Ταίναρον ἤλυθ' ὁδὸν σκοτίην ἀδὲν Ἄϊδος εἴσω,
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ δι' ἔρωτ' ἀλόχοιο.

Virgilius Georg. 4.

Tænarias etiam fauces, alti ostia Ditis,
Et caligantem nigra formidine lucum
Ingressus, manesque adiit, regemque tremen-
dum;
Nesciaque humanis precibus mansuescere corda.

Ovid. Met. 10.

Ad Styga Tænariâ est ausus descendere portâ.
Perque leves populos, simulacraque functa se-
pulcro.
Persephonen adiit, inamœnaque regna tenentem
Umbrarum dominum. ———

Stat. Theb. 1.

Tænariæ limen petit irremeabile portæ.

Tænarus, (inquit Bochartus) vel Τήναρ, est ipsissima vox Phœnicia טינר *tinar*, quæ pro rupe passim occurrit in Chaldæâ Paraphrasi. Syri vero trajectis literis scribunt טירן *tiran*, & טרנא *tirno*. Itaque *Tænar* est rupes. Et vero in Tænaro monte lapidicinas describit Strabo lib. 8 Εἰσὶ δὲ, inquit, λατομίαι λίθου πολυτελοῦς, ἐν μὲν Ταιναρίῳ ἐν Ταινάρῳ παλαιαί. Unde Prop. 3. 2.

Quod non Tænariis domus est mihi fulta colum-
nis.

Tibullus lib. 3. eleg. 3.

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis
Tænare sive tuis, sive Caryste tuis?

Fuit & circa Tænarum, ut in Cythris purpuræ piscatio. Martialis lib. 3.

Accipe Tænarii chlamydem de sanguine aheni.

Tageno, Decanus Pataviensis, à Patavio civitate episcopali inferioris Bavariæ ita dictus, expeditionem Cæsaris Barbarossæ in Palæstinam descripsit, atque fidem eo majorem meretur, quòd dictæ expeditioni cum Diepoldo episcopo ipse interfuerit. Ejus opus Marquardus Freherus volumini ineditorum de rebus Germanicis scriptorum adtexuit. Voss.

Tages, Genii fil. teste Festo, & nepos Jovis, qui adhuc puer duodecim Hetruriæ populos haruspicinam traditur docuisse. Cic. lib. 2. de Divin. *Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi cum terra araretur, & sulcus altiùs esset impressus, extitisse repente, & eum affatus esse, qui arabat: Is autem Tages, ut in libris est Etruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentiâ. Ejus aspectu cum obstupuisset bubulcus, clamoremque majorem cum admiratione edidisset, concursum esse factum, totamque brevi tempore in eum locum Hetruriam convenisse; tum illum plura locutum multis audientibus qui omnia ejus verba exceperint, literisque mandaverint: omnem autem orationem fuisse eam quâ aruspicina disciplina contineretur*; De hoc Tage, quem nonnulli malum genium fuisse putant, Ovid. Met. 15.

Haud aliter stupuit, quam cum Tyrrhenus ara-
tor
Fatalem glebam motis aspexit in arvis,
Sponte suâ primum, nulloque agitante moveri;
Sumere mox hominis, terraque amittere for-
mam,
Oraque venturis aperire recentia fatis.
Indigenæ dixêre Tagem: qui primus Hetruscam
Edocuit gentem casus aperire futuros.

Lucan. lib. 1.

——— *Dii visa secundent,*
Et fibris sit nulla fides: sed conditor artis
Finxerit ista Tages. ———

Alii dicunt hominem fuisse obscurum, qui subitò inclaruit, quum artem divinandi esset professus. Vide Lindenbrog. ad Censorin. de Die Nat. cap. 4.

Tagus, viri cujusquem nobilis nomen. Sil. Ital. lib. 1.

 ——— *Voli-*

Nescio autem quid in mentem venerit doctissimo Angelo Politiano, ut epistolâ ad Bernardum Ricium, quæ legitur libro undecimo, dubitaret, an ullus unquam Suidas fuisset. Quam sententiam, quæ diximus satis refellunt: Vossius. *Erat Suidas non admodum vetustus Grammaticus, nullius judicii, doctrina autem mediocris.* Ita Montacutius Exercit. 7. Sect. 1. *E Scholiis Aristophanis, ut & ex aliis Grammaticorum promptuariis in acervum suum infinita congessit.* Ita Des. Heraldus ad Arnob. lib. 3. Denique Casaubonus Not. ad Diog. Laert. *Nihil facilius fuerit, quàm eum auctorem infinitis quibus scatet mendis liberare: quod tamen miror nequivisse videre virum eruditum ejus interpretem, cui, quum Suidas sæpissimè integras Laertii paginas describat, nunquam potuit hoc subolere: quod sanè miror.*

Suinum, Piceni fluv. ultrà Truentum in Aprutio, Angolum urbem alluens, ac inter Vomanum ad occ. & Aternum ad ort. in mare decurrens. *Sino* ex tab. recent. aliis *Salino* vel *Salinello* dicitur. *Suiones*, pop. Germ. in ora maris Baltici in Pomeraniâ, inter Lemovios & Rugios. Willichius Suedos interpretatur.

Sulchi, Sardiniæ urbs notissima. Strabo lib. 5. ubi de Sardiniâ: Πόλεις δ' εἰσὶ μὲν πλείους, ἀξιόλογοι δὲ Κάραλις, καὶ Σοῦλχοι. Pomponius 2. 7. *Sardinia urbium antiquissimæ Caralis & Sulchi.* Pausanias in Phocicis: Ὤκισαν δ' ἐν τῇ νήσῳ καὶ αὐτοὶ πόλεις οἱ Καρχηδόνιοι, Κάραλίν τε, καὶ Σύλκους. Claudianus de bello Gildonico:

Pars adit antiquâ ductos Carthagine Sulchos.

Stephanus: Σοῦλχοι, πόλις ἐν Σαρδοῖ, Καρχηδονίων κτίσμα. Inde *Sulcitani* Plinio & Hirtio. Σολκιτανοὶ Ptolemæo, qui eos etiam μεσημβρινωτάτους, h. e. *maximè Australes* vocat. *Sulchis* autem, inquit Bochartus, nomen fecit Syrum צילקא vel שולקא *sulka*, id est, *exustio*, quia cùm urbs sit in insulæ parte maxime Australi, Noto plane est exposita, à quo Sardinia valde infestatur. Pausanias ubi suprà: Ὁ δὲ ἀὴρ ὁ ἐν ταύτῃ θολερός τε ἐς ἐκεῖνο ἐστὶ καὶ νοσώδης, &c. Claudianus:

——— *Hinc pestifer aer*
Sævit & exclusis regnant Aquilonibus Austri.

Sulmo, op. Pelignorum in 4. reg. Italiæ, nonagesimo ab urbe distans lapide; Ovidii poetæ patria, ut ipse testatur Trist. 4. 10. Græcè apud Ptol. scribitur Σουλμῶν. Quod Latino formatum ore *Sulmo*. At apud Strab. lib. 5. accusativus legitur Σύλμων. corruptè forsan pro Σύλμωνα, à recto casu Σύλμων Quippe Latinis auctoribus pariter omnibus constanter dicitur *Sulmo, Sulmonis.* Unde Cæsari belli Civ. lib. 1. & Plinio 3. 12. itemque Juvenali Sat. 6. opidani *Sulmonenses.* Ovid. Pont. 4. 14.

Gens mea Peligni, regioque domestica Sulmo.

Aquis iisque frigidis abundabat. Ovid. Fast. 4.

Hâc ego Pelignos, natalia rura petebam;
Parva, sed assiduis humida semper aquis.

Idem 2. Amor eleg. 16.

Me pars Sulmo tenet Peligni tertia ruris;
Parva, sed irriguis ora salubris aquis.

Et Trist. 10.

Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies distat ab urbe decem.

Silius Ital. l. 8.

——— *Conjungitur acer*
Pelignus; gelidoque rapit Sulmone cohortes.

Sulmonensis puella, pro rusticâ apud Juvenalem:

De Sulmonensi mera Cecropis. ———

Porro idem Ovidius Fast. l. 4. à *Solymo* Phryge *Sulmonem* conditum denominatumque, fabulosè fingit:

Serus ab Iliacis, & post Antenora, flammis
Attulit Æneas in loca nostra Deos.
Hujus erat Solymus Phrygiâ comes unus ab Idâ:
A quo Sulmonis mœnia nomen habent:
Sulmonis gelidæ, patriæ, Germanice, nostræ
Me miserum, Scythico quàm procul illa solo est.

Silius Italicus lib. 9.

Xantippo captus, Libycis toleraverat in oris
Servitium Satricus. Mox inter præmia regi
Autololum dono datus ob virtutis honorem.
Huic domus & gemini fuerant Sulmone relicti
Matris in uberibus nati, Mancinus, & unà
Nomine Rhœteo Solymus; nam Dardana origo
Et Phrygio genus à proavo: qui sceptra secutus
Æneæ, claram muris fundaverat urbem,
Ex sese dictam Solymon, celebrata colonis
Mox Italis paulatim attrito nomine SULMO.

Verum hanc fabulam, ex nudâ vocabulorum similitudine confictam Virgilius etiam risisset: qui omnes Æneæ comites in unum confert Latium. Nisi forte eorum heic amplectenda sit auctoritas, qui, ut habet Dio Chrysostomus in oratione de Ilio non capto, totius Italiæ Æneam fecere Dominum. De cætero miserandam hujus opidi calamitatem, quam bello civili inter Marium & Syllam perpessum est, narrat Florus 3. 21. Cluverius.

Sulpitia, Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, fœminarum pudicissima fuisse matronarum sententiâ judicata est, quæ simulacrum Veneris ex Sibyllinis libris dedicaret. Plin. 7. 35.

Sulpitia, vel *Sulpicia*, poetria, cujus satyra extat unica. Sed castos præterea amores scripsit marito Calæno. Meminit eorum præter Martialem, (qui lib. 2. Epigr. 35. impensè laudat) Sidonius Apollinaris carm. 9. Credit Vossius ex iis esse illud apud Juvenalis interpretem in Sat. 6.

Ne me cadurcis destitutam fasciis
Nudam Caleno concubantem proferat.

Calæni mariti ipsa meminit in Satyrâ, ac Martialis quoque Ep. 38. lib. memorati. Est ejus de sese in eâdem Satyrâ:

Primaque Romanas docui contendere Graiis.

Sulpitius Gallus, Astrologus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perseum, deprehensam noctu Eclipsim Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. 12. 2. & Cic. lib. 1. Off.

Summanus, Pluto sic dictus, quasi *summus* Deorum *Manium*: ut in Nupt. Philolog. docet Capella. Huic Romani nocturna fulmina assignabant, quemadmodum diurna Jovi. Plin. 2. 51. Ovid. 2. Fast.

Reddita, quisquis is est, Summano templa feruntur
Tunc, quum Romanis, Pyrrhe, timendus eras.

Summœnium, dicebatur locus lupanaris, quòd ferè sub mœnibus esset: qu. *Submœnium*. Inde *Summœniana* meretrices dicuntur. Mart. 3. 40.

Convivæ

Conviva quisquis Zoili potest esse,
Summænianas cœnet inter uxores.

Sunam, *Sonna* Josepho op. olim Palæstinæ in tribu Issachar, nunc pagus. *Torendelos Gabra relis* hodie, teste Benjam. Tudelensi.

Sunici, pop. Germ. infer. ad Rhenum, quorum op. *Zuns*, vel *Zons*, teste Divæo, inter coloniam Agrip. 3. & Novenum 2. leuc. apud Durnom agrum.

Sunium, promont. *Capo delle Colonne*, teste Sophiano, sic ob multas columnas marmoreas ibi existentes dicta, promont. Atticæ inter Piræeum portum Athenarum ad occ. 43. & promont. Leonum Eubœæ in ort. 37. m p. cum op. cognomine, teste Cicerone. Stat. l. 12. Theb.

Linquitur Eois longe speculabile proris
Sunion.———

Dionysius vers. 511.

Πρόσθε δ' Σουνιάδ@ κορυφῆς ἱσ@ύπερθεν Ἀθάνας,
Φαίνονται Σαλαμίς τε καὶ Αἰγίνης πτολίεθρον.

Vide Ptol. decimâ Europæ tabulâ, Strab. initio lib. 9. Pausan. lib. 1. itemque Aristophanem pag. 321.

Sunius, Arabica scripsit, quorum librum quartum citat Steph. in Ἐδυμαῖοι.

Suovetaurilia, sacrificii genus ab antiquis Rom. in lustrationibus aut piamentis adhiberi solitum. Cato de R. R. Cùm Divis volentibus quodque benè eveniat, mando tibi Mani ut illace Suovetaurilia, fundum, agrum, terramque meam, quota ex parte circumse renda censeas, uti cures lustrare. Liv. l. 9. Telo potiri hostem fas non est; si potiatur, Marti Suovetaurilibus piaculum fieri. Tac. An. 5. Sacrificantibus, cum hic more Romano Suovetaurilia daret, ille equum placando amni. Quæ victimæ in hoc sacro, etsi vox indicet, clarè etiam Varro de R. R. 2. Populus Rom. cùm lustratur Suovetaurilibus circumaguntur verres, aries, taurus: & Quintilianus: Nam Suovetaurilia jam persuasum est esse ex sue, ove & tauro. *Solitauria* hæc etiam dicta docet Festus. Nec abeunt à Græcorum veteri sacro quod illi τριττὺν dicebant, de quo Eust. aliique Lipsius.

Æmilius *Sura* scripsit de annis Pop. Rom. ut legere est apud Velleium lib. 1. 6. Vide Voss. Hist. Lat. pag 691.

Surrentum, Campaniæ op. perantiquum: quod etiam nunc incolis dicitur *Sorrento*. Memoratur Ennio, Diodoro, Straboni, Melæ, Silio, Plinio, Statio, Tacito, Suetonio, Frontino, Ptolemæo, Dioni, Tabulæ Itinerariæ. Plin. lib. 3. cap. 5. *Herculanium, Pompeii: haud procul spectante monte Vesuvio, alluente vero Sarno amne: ager Nucerinus; & 9. m p. à mari ipsa Nuceria: Surrentum, cum promontorio Minervæ. Sirenum quondam sede.* Mela. lib. 2. cap. 4. adverso litoris ordine, *Minervæ promontorium sinus Puteolanus, Surrentum, Herculeanum.* Ptolemæus: Μετὰ πόλις Πικεντίνων ὁμοίως παρὰ τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγ@, Σάρνε ποταμοῦ ἐκβολαὶ Σύρεντον. Hoc quidem falso, atque imperitè sic tradidit Ptolemæus; nisi auctoritas ejus plus valeat, quàm reliquorum scriptorum omnium, qui Picentini agri initium statuunt post Minervæ promontorium. Strabo lib. 5. Συνεχὴς δὲ ἐν τῇ Πομπηΐᾳ τὸ Σύρεντον τῶν Καμπανῶν· ὅθεν πρόκειται τὸ Ἀθηναῖον ἀκρωτήριον, Ubi malim Σύῤῥεντον, ut est apud eundem Strab. lib. 1. Diodorum lib. 5. ac Dionem fine libri 52. Unde Latini suum *Surrentum* formaverunt. Quin à *Sirenum* nomine (vide *Sirenes*) opidi vocabulum deductum esse, maximè credibile est; quando illa circa hæc loca sedem habuisse feruntur Quod ipsum apertè adfirmat Statius Sylv. lib. 2. carm. 2. quo Pollii celebrat *Surrentinum* his versibus:

Est inter notos Sirenum nomine muros
Saxaque Tyrrhena templis onerata Minervæ
Celsa Dicarchai speculatrix villa profundi,
Quà Bromio dilectus ager. collesque per altos
Vritur, & prælis non invidet uva Falernis.

Silius l. 5.

———*Felicia Baccho*
Æquana, & Zephyro Surrentum molle salubri.

Cui loco luxerit à Statio, qui in Pollii Surrentinum ita ludit:

Mira quies pelagi ponunt hic lassa furorem
Æquora, & insani spirant clementius Austri.
Hic praceps minus audet hyems, nulloque tumultu
Stagna modesta jacent.

Cæterum *Surrentini colles*, qui opido imminent, circumjacentque vini præstantiâ maximè celebrantur. Ovidius. Met. 15.

Inde legit Capreas, promontoriumque Minervæ,
Et Surrentino generosos palmite colles.

Statius Sylv. 3. 5.

Caraque non molli juga Surrentina Lyæo.

Mart. lib. 13. ep. 110.

Surrentina bibis? nec Myrrhina picta, nec aurum
Sume; dabunt calices hæc tibi vina suos.

Columella Rusticarum rerum lib. 3. cap. 2. de vite Aminea loquens; *Campania celeberrimos Vesuvii colles, Surrentinosque vestit.* Strabo lib. 5. ubi nobilissima Campaniæ vina enumerat: Ἡ δὲ ὁ Συρεντῖν@ ἐνάμιλλ@ νεωστὶ πεῖραν λαμβάνει, ... Plin. 14. 6. *Ad tertiam palmam variè venere Albana vina, urbi vicina, prædulcia, ac rara in austero Item Surrentina; in vineis tantùm nascentias convalescentibus maximè probata propter tenuitatem, salubritatemque. Tiberius Cæsar dicebat, consensisse medicos, ut nobilitatem Surrentino darent: alioquin esse generosum acetum: Caius Cæsar, qui successit illi, nobilem vappam.* Long. 38. 20. Lat. 40. 33.

Susa, *orum*, urbs Asiæ nobilissima, Susianæ reg. caput & regia ad Eulæum flu inter Seleuciam magnam ad occ. 450. & Persæpolim ad ort. 275. m. p. ab Ecbatanis 450. in merid. à Memnone condita. Dionysius:

Χωρὶς μὲν Κίσσ@ ἐπὶ μέγας, χωρὶς δὲ Κοάσπης,
Ἔλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, παρὰ γε τε ῥέεσι χθόνα Σουσῶν.

Ubi sis vide Mantanum. Junguntur Susa & Ecbatana, quia ut æstivos dies in Ecbatanis, ita hybernos Susis agebat Rex Persarum. Ita Xenoph. Cyrop. lib 8. Strabo lib. 15. Plutarchus de exil. Athenæus lib 12. Eustathius in Dionys. Aristides in orat. de Româ. Ut vel falli necesse sit, vel corruptum esse Ælianum de An. l. 10. cap. 6. ubi Regem Persarum describit θερίζοντα μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντα δὲ ἐν Βαβυλῶνι, repugnante naturâ rerum. Ecbatanis enim æstate multo commodius degebatur, quia clima frigidius est quàm Susis, ubi ac æstivus est tam fervidus, ut lacerti & angues circa

meridiem in viis intercepti ustulentur. Ita habetur apud Strabonem. Pop. *Susiani*, ob artem sagittariam olim clari. Prop. lib. 2.

Non tot Achamenius armantur Susa sagittis.

Claud. de bello Gildonico:

——— Nostraque premant pharetrata secures
——————— Susa.

Lucan. lib. 2.

——— Conjuret in arma
Mundus, Achamenius decurrant Medica Susis
Agmina. ———

Dicta autem putatur hæc vox à liliorum copiâ quæ illorum linguâ *Susa* dicuntur. Athenæus lib. 12. Κληθῆναι δὲ τὰ Σοῦσα φησὶν Ἀριστόβουλος ὁ Χαῖρις διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ τόπου. Σοῦσον γὰρ εἶναι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὸ κρίνον. Stephanus: Σοῦσα, &c. κέκληται ἀπὸ τῶν κρίνων, ἃ πολλὰ ἐν τῇ χώρᾳ πεφύκει σοῦσα. Σοῦσα γὰρ αὐτὰ καλοῦσιν οἱ βάρβαροι. Etymologus: Σοῦσα ἡ πόλις ἀπὸ τῶν ἀναπεφυκότων κρίνων. Σοῦσα γὰρ τὰ λείρια λέγεται. Quod multo verius quàm quod ibidem alii volunt, *Susa* dici ἀπὸ τοῦ ἱππάσιμον αὐτὴν εἶναι, σουσὶ γὰρ ὑπὸ Σύρων τὸν ἵππον λέγεσθαι. Chaldæis quidem & Syris equus dicitur סוסיא *susa* & סוסיא *Susia*. Sed Scriptura differt à שושן. Ut taceam Susa nusquam ab equitatu commendari. Bochartus.

Susana, op. Hisp. Tarr. quod & *Susanum*, *Campanillo*, teste Hieronymo. Suritâ. Silius lib. 3.

At non Sarmaticos attollens Susana muros.

Susiana, *Susis* Strab. reg. Asiæ inter Assyriam ad occ. & Persidem ad ort. cui Media ad Arctos incumbit, sinu Persico ad Austrum definita. *Susistan* vulgò & *Cusistan*.

Susidata, Germ. civitas. Ptol. *Wilsnach* P. Apiano in Marchiâ Brandeburgicâ. Al. est *Stetin*.

Suffexia, prov. Angliæ meridionalis. Terminatur à Sept. Surria, ab orient. Cantio, ab occid. Hantoniâ,& à merid. mari Britannico. Ejus urbs præcipua est Cicestria vulgò *Chichester*.

Sutrium, urbs prima Tyrrhenorum, deinde Romanorum. Apud Appianum Civil. bell. lib 5. Σύθριον corruptè legitur, quod imperitus Geographiæ interpres, unà cum sequenti voce χωρίον malè vertit *Insubrum regionem*. Opidani Livio, Plinio & Frontino *Sutrini*: Σουτρῖνοι Stephano. A Romanis cum defecerint eos ad fidem reducendum mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, jussit milites 3. dierum commeatum secum ferre, teste Livio l. 6. Hinc natum proverbium: *Quasi Sutrium eant*; apud Plautum in Casina, & Festum, cùm quid celeriter fit & instructè. Hinc etiam *Sutrius*. Sil. lib. 8 *Sutria tecta*. Coloniam Romanam fuisse, & quo tempore deductam docet Velleius lib. 1. *Post septem annos quàm Galli urbem ceperunt Sutrium deducta colonia est*. Long. 35. 41. Lat. 41. 50.

Syagrius, vir illustris de quo Symmachus lib. 3. Ep. 19.

Syagrus, primus bellum Trojanum carmine cecinit. Ælian. Var. 14. 21.

Sybaris, *Cochile*, teste Barrio, & *Sabaro* teste Mazzellâ, flu. M. Græciæ, ex fin. Brutiorum apud Muranum oriens, ac in sinum Tarentinum non longè à Crathi flu. sese exonerans. Ejus aqua oves & boves nigros facit, sicuti contra Crathis albos. Plin. 31. 2. Aristoteles in mirandis; Ὁ μὲν ἐν Σύβαρις τοὺς πίνοντας ἀπ' αὐτοῦ πτυρτικοὺς εἶναι ποιεῖ· ὁ δὲ Κρᾶθις τοὺς ἀνθρώπους, λευκοτρίχους. Idem habet Strabo lib. 6. Pythagoras apud Ovid. Metam. 15.

Crathis & huic Sybaris nostris conterminus arvis
Electro similes faciunt auroque capillos.

Sybaris, M. Græciæ op. inter Crathin & Sybarim amnes, ab Achivis conditum, qui post Trojæ excidium vi tempestatis eò fuerunt appulsi. Hujus olim tanta fuit potentia, ut quaternas proximas rexerit gentes, & 25. urbes suo subdiderit imperio, & contra Crotoniates 300. hominum millia armârit. Strabo lib. 5. Ejus mem. Ovid. Met. 15.

Præteris & Sybarim. Salentinumq; Neæthum.

Postea *Thurium* & *Copia* vocabatur. Stephanus ex Strab. Θούριοι πόλις Ἰταλίας, ἡ πρότερον Σύβαρις, ὕστερον δὲ Κωπίαι. Dionysius vers. 372.

Ἐπὶ δὲ τοι κνημῖσι Διὸς μέγα χωσαμένοιο
Δειλαίη Σύβαρις, παίδας ποιῇ χεύατο πεῖδας,
Μηνιμένης ὑπὲρ οἴμοιο ἐπ' Ἀλφειοῦ γεράεσσι.

Ubi quam exitii causam innuat Poeta, dum eos *Jove valde irato* periisse indicat, hoc postea subjiciens de furiosâ Olympicorum præmiorum cupiditate, vix satis constat. Narrat verò Eustathius eos τὰ ἐν τῷ ἀναθήματα, dona Jovi Olympio dedicata, diripuisse; quæ Dionysio Ἀλφειοῦ γέρα vocantur, quòd Jovis Olympii templum positum esset in Olympia, quæ & Pisa, Elidis urbe, quam Alpheus flu. alluit: urbi autem Olympiæ nomen impositum ferunt ab Olympo monte vicino, Thessalico Olympo cognomini teste Strabone lib. 8. Hæc quidem commodissima videtur interpretatio, si qua melioris historiæ fide firmetur. Receptius tamen est (quod non modo Eustathius, verum & Stephanus περὶ πολ. aliique tradunt) *eos oraculo monitos, Sybarin tunc interituram, cùm hominem plusquam Deum colerent, idque evenisse cum ab hero servus flagris cæsus primo in templum confugeret, nec tamen dominus à verberibus temperaret; cùm verò ad herilis patris sepulchrum confugeret, tum demum, monumenti paterni veneratione, abstineret*. Hoc Jove irato, in perditissimam luxuriem eos ruisse ferunt, quam proximam fuisse exitii causam apud omnes constat. Oraculum, de quo modo dictum ab Erasmo in Chiliad. è Stephano recitatur:

Εὐδαίμων Συβαρῖτα, πανευδαίμων σὺ μὲν αἰεὶ,
Ἐν θαλίαισι θεῶν τιμῶν γένος ἀΐδιον ἔσσεαι.
Εὖτ' ἂν δὴ πρότερον θνητὸν θεοῖο σεβίζῃ,
Τὸν ἡμῖν πόλεμός τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἥξει.

Cæterum de luxu & mollitie Sybaritarum, Plut. hoc refert in convivio 7. Sap. Συβαρῖται, ὡς ἔοικε περὶ ἐνιαυτοῦ τὰς κλήσεις ποιοῦνται τῶν γυναικῶν, ὅπως ἐνσχολάζοιντο κατὰ σχολὴν παρασκευασάμεναι ἐσθῆτα καὶ χρυσοῦν φοροῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Zenobius, Cent. 5. Συβαριτικὴ τράπεζα (ἀντὶ τῆς ἐν πολυτελείᾳ. Τρυφηλοὶ γὰρ οἱ Συβαρῖται. Idem ibidem, uti quoque Diogenianus, Cent. 8 Συβαρῖται διὰ πλατείας) παροιμία ἐπὶ τῶν σεμνῶς προελθόντων. Vide Cluverium de Ital. Ant. l. 4. c. 14. Hinc *Sybaritis*. Ovid. 2. Trist.

Nec qui composuit nuper Sybaritida fugit.

Ubi opus intelligit Hemitheontis cujusdam cinædi, de generibus voluptatum, & obscœnarum libidinum.

Syceus, unus Titanum, quem fugientem Tellus mater suscepit, & inde ficum protulit.

Sychar.

Sychar, Eusebius: *Συχὰρ πρὸ τῆς Νέας πόλεως, πλησίον τοῦ χωρίου, οὗ ἔδωκεν Ἰακὼβ, Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.* Qui v. posterius scripserunt ipsam Neapolim dixerunt esse Sychar. Vide Burchardum & Sanutum Torsellum. Sic etiam accipi debet quod scribitur in Itin. Benjamini נבילש היא שכם *Nebilas est Sichem*.

Sycites, Bacchus dictus est ἀπὸ τῶν συκῶν, quod is non solum vini, sed etiam ficorum & fructuum prope omnium fuerit inventor. Hesychio vero non est *συκίτης* sed *συκεάτης*.

Syene, *Asna*, teste Jo. Leone, urbs Ægypti extrema, in Æthiopiæ confin. ad Nilum, olim Rom. Imperii, sicut & nunc Turcici, terminus, inter Alex. Ægypti ad arctos 570 & Meroen ad Austrum 962. m. p. test. Plinio. Sed apud Strab. abest à Meroe 5000. stad. & apud Anton. ab Alexandriâ 600. m. p. à Memphi 160 schœnis, à Thebis 60. Ovid. Ponticorum lib. 1 eleg. 6.

Quid tibi si calida, prosit, laudare Syene,
Aut ubi Taprobanen Indica tingit aqua?

Dionysius:

——— *Βαθυκρήμνοιο Συήνης.*

Σελλὴ ἐν ἱστορίαις (inquit Scholiastes ad versum 223. ejusdem Dionysii) *ἡ Συήνη, ἀπὸ Συήνου τινὸς οὕτω κληθεῖσα. ἐν ᾗ ἐστι φρέαρ ὅπου φασὶ τὰς θερινὰς τροπὰς ἐκεῖ διαγινώσκεσθαι τοῦ ἡλίου τροπάς· ὅτι καὶ ἄσκιοι κατὰ μεσημβρίαν εἰσὶν οἱ ὡρολογικοὶ γνώμονες διὰ τὸ ὑποκεῖσθαι τοὺς τόπους τῷ τροπικῷ.* Ammianus Macellinus lib. 22. *Dein Seyen, in qua Solstitii tempore, in quo Sol æstivum Austrinus cursum extendit, recta omnia ambientes radii excedere ipsis corporibus non sinunt. Inde si stipitem quisquam fixerat rectum, vel hominem aut arborem viderit stantem, circa lineamentorum ipsas extremitates contemplabitur umbras absumi.* Heliodor. Æthiopic. hist. lib. 9. *Ἐδείκνυσαν δὲ καὶ τοὺς τῶν ὡροσκοπείων γνώμονας ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν, τοῦ ἡλιακοῦ ἀκτῖνος κατὰ τροπὰς θερινὰς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκρίβειαν κατὰ κορυφὴν ἱσταμένης*, &c. Achilles Tatius: Isagog. in Phœn. *Φασὶ δὲ ἐν Συήνῃ καὶ Ἐλεφαντίνῃ ἀσκίους γίνεσθαι, ὅταν ὁ ἥλιος γίνεται ἐν Καρκίνῳ περὶ ὥραν ἕκτην.* Lucan. lib 2.

——— *Umbras nusquam flectente Syene.*

Claudianus *atram* vocat. Eidyllio de Nilo.

Is loca continuo Solis damnata vapore
Irrorat, populisque salus sitientibus errat,
Per Meroen, Blemyasque feros, atramque Syenen.

Statius *Eoam*. Sylv. 2. 2.

——— *Quod Eoa respergit vena Syenes.*

Idem Theb. lib. 4.

——— *Nullaque umbratam nube Syenen.*

Obiter emenda Stephanum: *Συήνη*, inquit, *πόλις Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας ἐπὶ Νείλῳ*. Lege *μεταξὺ Αἰγ' καὶ Αἰθ.*

Sylla, Romanus nobilis ex antiquâ Scipionum familiâ, adolescentiæ omnibus vitiis inquinatus. Quæsturam sub Mario adeptus est, in quâ vitam omnem penitus commutavit; Literis Græcis & Latinis benè eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, pecuniæ maximus largitor, animo grandis; ut de illo dubitari potuerit (inquit Sallustius) fortiorne an felicior esset. Missus a Mario ad Bocchum regem legatus, Jugurtham vinctum retulit: Mithridatem Asiam crudelissimè vastantem compescuit; Socialis belli luctus repressit; Cinnæ dominationem fregit, & Marium, qui olim se Quæstorem fastidierat, ipsam illam provinciam proscriptum & exulem petere coegit. Dictator deinde factus ita Remp. oppressit, ut teste Cicerone in Verrem, nemo, illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere potuerit. Lucan:

Sylla quoque immensis accessit cladibus ultor
Ille, quod exiguum restabat sanguinis urbis
Hausit. ———
Tunc data libertas odiis, resolutaque legum
Frenis ira ruit, non uni cuncta dabantur,
Sed fecit sibi quisque nefas ———

Felicis sibi cognomen asseruit (non civili sanguine, ac patriæ oppugnatione, uti scopticè Plinius 7. 43. & Val. Max. 9. 2. *En quibus actis Felicis cognomen assequendum putavit!* itemque Lucanus, lib. 2.

Hisne Salus rerum, Felix his Sylla vocari,
His meruit? ———

Sed) quod feliciter in hostes pugnasset, quod amicus fuisset Metelli Pii, quod Athenas vi captas non delevisset. Scribit Appianus equestrem imaginem Syllæ auream ante rostra positam cum inscriptione: *Cornelio Syllæ Imperatori Fortunato.* Solinus vero capite septimo: *Sylla*, inquit, *potius dictus est, quam fuit Felix. Venustum* quoque se cognominari voluit, & filium *Faustum*, filiam verò *Faustam* appellavit. Rhod. 24. 6. Et semel immolanti jecur extremâ fibrâ coronæ laureæ imaginem ostendit, ostento mirabili felicitatis. Alex. ab Alex 5 25. Privatus ad postremum Dictaturâ depositâ Puteolis periit phthiriasi, i. e. morbo pediculari. Vide Plutarchum in *Sylla*, & Lubinum ad illud Juvenalis Sat. 1.

——— *Et nos.*
Consilium dedimus Syllæ privatus ut altum
Dormiret. ———

Serenus Sammonicus:

Sed quis non paveat Pherecydis fata Tragœdi,
Qui nimio sudore fluens animalia terra,
Eduxit turpi miserum quæ morte tulerunt.
Sylla quoque infelix tali languore peresus
Corruit & fœdo se vidit ab agmine vinci.

Sosipater Charisius, lib. 1. *Sibyllam Epicadius de cognominibus ait appellatum, qui ex Sibyllinis libris primò sacrum fecit. deinde Syllam: qui quod flavo & compto capillo fuerit, consimiles Sylla sunt appellati: Inde effœminati hodieque Sylli dicuntur, quos vulgus imprudenter Psyllos appellat.* Vitam ejus scripsit Plut. Quædam quoque de illo quatenus scriptore habes apud Voss. de Hist. Crudelitas ejus immanis prorsus & planè barbara. Sen. 1. de Clem. *Sullam appellari tyrannum quid prohibet cui occidendi finem fecit inopia hostium. Descenderit licet Dictaturâ suâ & se togæ reddiderit: quis tamen unquam tyrannus tam avide humanum sanguinem bibit quam ille qui septem millia civium Romanorum contrucidari jussit.* Ingens sanè numerus, in quo tamen valde dissentiunt auctores. Alii ad *quatuor millia* tradunt: ut Florus, ut Dionys. Hal. fine lib. 5. Creditur & Valerius sic scripsisse: in quo tamen falsò *quatuor legiones legas*, lib. 9. 10. At Sen. Ben. 5. 16. *legiones duas* dicit, convenienter cum hoc *septem millium* numero, quem & Fir-

micus firmat, lib. 1. *Septem millia civium, in medio sinu urbis* Sullanâ animadversione ceciderunt. Livius autem in Epit. *octo millia*, Plutarchus *sex*, quem omnino vide, ipsa ista Senecæ verbatim pœne exprimentem.

Sylvanectum, *Senlis*, urbs Provinciæ Insulæ Franciæ in Vallesiæ ducatu ad amnem *Nonvelle*, 10. leuc. à Lutetiâ in Bor. 8 à Compendio in Africum. 9. autem à Bellovaco in Bur.

Sylvanus, Deus sylvarum. Servius ad istud Virg. Æn. 8.

Sylvano famà est veteres sacrasse Pelasgos
Arvorum, nemorumque Deo lucemque diemque, &c.

Publica, inquit, *ceremoniarum opinio hoc habet pecorum & agrorum Deum esse Sylvanum. Prudentiores tamen dicunt esse eum ὑλικὸν θεὸν*, i.e. *Deum τῆς ὕλης. Hyle autem est fax omnium elementorum, id est ignis sordidior & aer, item aqua & terra sordidiora, unde cuncta procreantur: quam Græci ὕλην, Latini materiam appellarunt: nec incongrue, cum materia sylvarum sint.* Quod si igitur. Deus τῆς ὕλης est, idem erit cum Pane. Vet. Gloss. *Sylvanus*, Πὰν, θεὸς ὑλαῖος. Virg. tamen Georg. 1. manifestò eos distinguit. Nam cum dixisset. *Pan ovium custos, &c.* interjectâ deinde Mivernæ ac Triptolemi mentione, subdit tandem,

Et teneram ab radice ferens, Sylvane, cupressum.

Lucanus. lib. 3.

Hunc non ruricolæ Panes, nemorumque potentes
Sylvani, Nymphæque tenent.

Prop. 4. 4.

Sylvani ramosa domus. ———

Gratius Faliscus in Cynegetico:

——— *Inculto Sylvanus termite gaudens.*

Vide Lil. Gyraldum Synt. 15. Horat. lib. 3. Od. 29.

Jam pastor umbras cum grege languido,
Rivumque fessus quæris & horridi
Dumeta Sylvani.

Apud eundem, lib. 2. Ep. 1.

Agricolæ prisci, fortes, parvoque beati
Tellurem porco, Sylvanum lacte piabant,

Juvenalis, Sat. 6.

Nam quæ docta nimis cupit & facunda videri.
Crure tenus medio tunicas succingere debet
Cædere Sylvano porcum, quadrante lavari.

Statius, lib. 6. Theb.

Non graffante Noto citius nocturna peredit
Flamma nemus. Linquunt flentes dilecta locorum
Otia, cana Pales, Sylvanusque arbiter umbræ.
Semideumque pecus migrantibus aggemit illis
Sylva, nec amplexa dimittunt robora Nymphæ.

Sylvanus, avi sui & sororis filius, hoc modo. Valeria Tusculanaria ob iram Veneris Valerium patrem suum deperibat, remque nutrici communicat, quæ dolis adorta herum, puellam quandam ex vicinis eum dixit adamare, quæ aspectum ejus, apertumque concubitum vereatur. Aliquando pater postmodum debacchatus lumen petiit: nutrix vero præveniens, fugiensque sese præcipitavit, filia quoque inde evadens peperit Sylvanum, quem Græci *Ægypanem* vocant. Pater quoque Valerius dolore affectus sese dedit in præcipitium.

Sylvia, nomen quo Ilia Romuli mater vocata est. Virgil. Æn. 7.

Assuetum imperiis soror omni Sylvia curâ,
Mollibus intexens ornabat cornua sertis.

Ovid. Fast. 2.

Sylvia Vestalis cœlestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo.

Sylvius, Æneæ fil. à quo postea omnes Albani reges *Sylvii* dicti sunt. Virg. Æn. 6.

——— *Primus ad auras*
Ætherias Italo commistus sanguine surget
Sylvius, Albanum nomen, tua Posthuma proles:
Quem tibi longævo serum Lavinia conjux
Educet sylvis regem, regumque parentem:
Unde genus longâ nostrum dominabitur Albâ.
Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis
Et Capys & Numitor, & qui te nomine reddet
Sylvius Æneas ———

Ovid. Fast. 4.

Posthumus huic: qui, quod sylvis fuit ortus in altis,
Sylvius in Latiâ gente vocatus erat.

Æneas *Sylvius* postea *Pius secundus* Rom. Pont. Patria Senensis, scripsit longè plurima quæ recenset Platina. Vide Voss. Hist. Lat. 3. 7.

Symæthus flu. Siciliæ, non longè ab Ætnâ. Vide Cluver. Sic. Ant. p. 124.

Symbolon, & *Symbolorum Portus*, qui & Pactorum *Portus* Straboni, *Sibula* Mercatori & al. portus Tauricæ, inter Eupatoriam ad Isthmum, & Chersonesum urb. ad fin. Carcinitem.

Syme, ins. inter Rhodum & Cnidum. Plin. lib. 5. 38.

Symeon, Metaphrastes flor. sub Leone 4. Imp. ac propter generis claritatem, opes luculentas, dignitatem, ac imprimis prudentiam, doctrinam, facundiam, magno in pretio fuit, sicut ex Psello in Symeonis Encomio cognoscimus. Vide Voss. Hist. Gr. 290.

Symmachus, Romanus orator, missus à Senatu Constantinopolim ad Theodosii liberos, rogatum, ut Vestales à Christianis destrui minimè paterentur; cujus rei gratiâ putabant se adversa multa à Diis esse passos. Ejus igitur orationem & Prudentius & Ambrosius acerrimè confutarunt. Fuit alius ejusdem nominis sacrorum librorum interpres Græcus, parum doctrinæ syncera, & Christianæ. Euseb. Hist. Eccl. lib. 6. cap. 14. De variis autem *Symmachis* vide Vossium ad Boetium, pag. 36.

Symplegades, quæ & *Cyanea*, ins. duæ, sive potius scopuli trans Bosporum Thracium in ipso Ponti Euxini ostio mille quingentis passibus ab Europâ distantes; tam modico autem inter se discretæ intervallo, ut ex adverso quidem intrantibus geminæ cernantur, paulùm verò deflexâ acie, coëuntium speciem præbeant. Quæ res occasionem præbuit poëtarum fabulis, qui eas olim inter se concurrisse tradunt; unde & nomen

men acceperunt ἀπὸ τοῦ συμπλήττεσθαι, h. e. à concurrendo, seu confligendo. Am. Marc. lib. 22. *Quibus controversa extranea sunt Symplegades, gemini scopuli in vertices undique porrecti diruptos assueti priscis seculis obviam sibi cum horrendo fragore collisis molibus ferri, cedentesque retrorsus acri assultu ad ea reverti qua pulsarunt. Per has saxorum dehiscentium, concursantiumque crebritates, si etiam ales intervolasset, nulla celeritate pennarum eripi poterat, quin interiret oppressa. Hi scopuli cum eos Argo prima omnium navis, Colchos ad direptionem aurei properans velleris, praeterisset innoxia, immobiles turbine circumfracto stetere concorporati, ut eos aliquando fuisse diremptos nulli nunc conspicantium credant, nisi super hoc congruerent omnes priscorum carminum cantus.* Ovid. Met. 15.

———Timuit concursibus Argo
Undarum sparsas Symplegadas elisarum.

Idem 1. Trist. eleg 9

Altera namque paras Symplegadas ire per altas,
Scindere Bistonias altera puppis aquas.

Et rursus in Epistolâ Medeæ:

Compressos utinam Symplegades elisissent.

Euripides in Prologo Medeæ:

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν Κυανέας Συμπληγάδας.

Ubi Scholiastes: Τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου λέγει, αἱ δὲ ἀπάτην τῆς ὄψεως δοκοῦσιν ἐνταῦθα κινεῖσθαι φέρεσθαι. Eratosthenes Συνορμάδας vocavit, Isacio teste, ut Latini *Concurrentia saxa.* Alii Συνδρομάδας dixerunt. Unde Val. Flac. lib. 1.

Certus Scythico concurrere Ponto Cyaneas,

Est etiam *Symplegas* sing numero. Lucan. lib. 2.

Ut Pagasaa ratis peteret cum Phasidos undas
Cyaneas tellus emisit in aquora cautes,
Raptâ puppe minor subducta est montibus Argo,
Vanaque percussit Pontum Symplegas inanem.

Seneca Tragœdus in Hercule Insano:

———Illa qua Pontum Scythen
Symplegas arctat.———

Mart. l. 11. *Si constringantur geminâ Symplegade culi.*

Vide *Cyanea.*

Synesius, è Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus, scripsit libros in Grammaticam, Philosophiam, panegyricos, epistolas & alia. Suidas. Ad Theodosium hunc scripsisse, testem habemus Evagrium, lib. 1. Hist. cap. 15. Præter alia Hymnos reliquit decem; quorum trina tralatio Guil. Canteri, Fr. Porti Cretensis, & Dionys. Petavii.

Synnada, *Synada* Ptol. Sing. & pl. num. urbs Phrygiæ magnæ archiep. & metropolis, ingens, sub quâ 20. urbes episc. olim fuere, marmore clara, quod *Synnadicum* appellatur, teste Strab. l. 12. Claud. in Eutrop. l. 2.

———Pretiosaque picto
Marmore, purpureis cui cedunt Synnada venis.

Vide si illic Heinsium. Stephanus: Σύνναδα, πόλις Φρυγίας Papinius *Synnaden* vocat. Sic enim ille in Surrentino Pollii Sylv. 2. 2.

Synnade quod mœstâ Phrygia fodere secures
Per Cybeles lugentis agros, ubi marmore picto
Candida purpureo distinguitur area gyro.

Syphax, Numidiæ rex, qui cum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniisset, postea, violatâ fide Annibali adhæsit. Tandem victus à Masinissâ, vivus in Scipionis manus perductus est, à quo in triumpho circumductus, in carcerem inclusus, inediâ vitam finiit, regno Masinissæ concesso. Ovid. Fastorum 6.

Postera lux melior, vincit Masinissa Syphacem.

Propertius, lib 3. El. 11.

———Victi monumenta Syphanis.

Juv. Sat. 6.

Tolle tuum precor Annibalem, victumque Syphacem
E castris, & cum totâ Carthagine migra.

Corripuit secundam syllabam Claudianus, lib. de Bello Gild.

———Haurire venena
Compulimus dirum Syphacem, fractumque Metello
Traximus immanem Marii sub vincla Jugurtham.

Vide si illic Barthium. Sil. Italicus, lib. 16.

Massylis regnator erat ditissimus oris,
Nec nudus virtute Syphax, &c.

Ubi si vide Dausquetium.

Syracusa, *Syracossa* Theocrito, prius *Ortygia*, urbs Siciliæ amplissima, in orâ ad ort. inter Catinam 48. & Pachynum promont in Aust. 40. m. p. Magnitudinem ejus innuit Pindarus quando μεγαλοπόλιες Συράκοσαι, h. e. *grandiurbes Syracusas* vocat Erat siquidem urbs non Siculorum modo, sed & Græcarum omnium celeberrima; ab Archiâ Corinthio annis ante Christum plus septingentis condita. Hujus partes 4 *Insulam*, *Acradinam*, *Tychen*, & *Neapolin* multis describit Cicero Verrinâ quarta. Unde Ausonius:

Quis Catinam sileat, quis quadruplices Syracusas?

Alii quinctam addunt *Epipolas*. Portus duplex: Major nous octoginta stadiorum, cujus fauces quingentis passibus patent, ad Ortygiam inf. Arethusâ fonte insignem. Seneca de Cons. ad Marc. *Videbis* (loquitur de Syracusis) *portum quietissimum omnium, quos aut natura posuit in tutelam classium, aut adjuvit manus, sic tutum ut ne maximarum quidem tempestatum furori locus sit. Videbis ibi Athenarum potentia fracta: ubi tot millia captivorum, ille, excisis in infinitam altitudinem saxis, nobilis carcer incluserat: ipsam ingentem civitatem, & laxius territorium, quàm multarum urbium fines sint, tepidissima hyberna, & nullum diem sine interventu Solis. Sed cum omnia ista cognoveris, gravis & insalubris astas hyberni cœli beneficia corrumpet.* Hæc Seneca, quæ forsan hausit ex Tullio Sic enim ille in Verrem 4. primum de portu: *Nihil esse pulcrius quàm Syracusarum mœnia & portus.* 2. De carcere: *Latomias Syracusanas omnes audistis, plerique etiam nostis. Opus est ingens, magnificum, regum, ac tyrannorum. Totum est ex saxo in mirandam altitudinem depresso, & multorum operis penitus exciso. Nihil tam clausum ad exitus,*

nihil

nihil tam septum undique, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest. 3. De magnit. civitatis: *Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque.* Unde Livius 25. *Vasta magnitudinis urbem* vocat. Quam autem *vastæ*, Strabo prodit qui stadia circumdat 180. ea sunt milliaria circiter 22. Denique de situ: *Syracusarum hic situs, atque natura esse loci, cœlique dicitur, ut nullus unquam dies tam magnâ turbulentâque tempestate fuerit, quin aliquo tempore Solem ejus diei homines viderent.* Quàm laudem & cum Rhodo Plin. communicat: *Rhodis & Syracusis nunquam tanta nubila obducit, ut non aliquâ hora Sol cernatur.* Murorum ambitus apud Strab. erat ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα σταδίων, i. e. 24. m. p. Dicit Liv. lib. 25. in Syracusis captis *prædæ tantum fuisse, quantum vix captâ Carthagine fuisset.* Plut. etiam in Marcello: Λέγεται οὐκ ἐλάττονα ταύτην ἡ τῆς ὕστερον ἀπὸ Καρχηδόνος διαφθαρείσης πλοῦτον σχεῖν. Vocis originem quod attinet, doctissimus Fullerus Miscel. l. 4. cap. 10. Syracusarum nomen Punicè scribit צור סוסיא *Sor-Cosia*, qu. *Tyrum latentem* dicas. Frustra, inquit Bochartus, cum Syracusas non condiderint Phœnices, sed Græci Dorienses: Arcaiâ duce; vide Thucydidem, Strabonem, & alios. Sed præcipuè Marcianum Heracleotam, qui simul nominis originem aperit his verbis:

Τὸ δὲ Ζίφυρον τῆς Ἰταλίας οἱ Δωριεῖς
Κατέσχον. Ἀρχίας δὲ τούτους προσλαβών
Ὁ Κορίνθιος μετὰ Δωριέων κτίσας
Ἀπὸ τῆς ὁμόρου λίμνης λαβούσας τοὔνομα
Τὰς νῦν Συρακούσας παρ' αὐτοῖς καλουμένας.

Paludem intellige *Syraco*, de quâ Steph ubi de Syracusis: καὶ λίμνη, ἥτις καλεῖται Συρακώ. melius quam *Tyraca*, quomodo scripsit Vibius in catologo paludum: *Tyraca, Syracusis. Syraco* autem vox Phœnicia est, ut *Hanno, Gisco, Dido, Samatho*. Radix סרח *serach*, vel *serach* fœtere est. Nec immerito ἀπὸ τοῦ δυσωδίας nomen paludi factum, cujus exhalationes morbos creabant plurimos. Id ipsum enim Syracusani damno suo multoties experti sunt, & fere quotquot hostes æstatis aut auctumni mensibus Syracusas circumsederunt. Hinc illud Diodori l. 13. de Atheniensibus hanc urbem obsidione prementibus: Διὰ δὲ τὸ ἑλώδη τόπον ὑπάρχειν ἰλύδη, λοιμικῆς καταστάσεως εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσούσης. Et lib. 14. de Carthaginensibus, quos ibidem per æstivos ardores gravis invaserat lues: Ἔσικε δὲ τόπος αὐτὸς γεγονέναι ταῖς τὴν ὑπερβολὴν τῆς συμφορᾶς. Καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι πρότερον τὴν αὐτὴν ἔχοντες παρεμβολὴν, πολλοὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς νόσου ἑλώδους ὄντος τοῦ τόπου καὶ κοίλου. Ita cum eidem urbi Marcellus immineret: *Accessit* (inquit Livius) lib 25.) *pestilentia, commune malum.* Et paulò post: *temporis & loci vitio, & ægri erant, & moriebantur.* Causam ad conditorem referunt. Miscellus enim & Archias, cum Delphos se contulissent oraculum consulturi de loco condendi urbis, ab Apolline rogati utrum mallent.

Πλοῦτον ἔχειν κτεάνων, ἢ τερπνοτάτην ὑγίειαν.

Salubritatem Miscellus, & Archias divitias elegit. Quatum urbium illa saluberrima, sed pauper fuit; hæc ditissima, sed insalubris. Hanc sive historiam, sive fabulam referunt Strabo, lib. 6. Steph. in Συρακοῦσαι, Aristophanis Interpres in Equit. ad verbum πλουθυγίειαν, quo comicus tribuit Atheniis Syracusarum opes, & Crotonis salubritatem. Suidas denique in Ἀρχίας, & rursum in Μύσκελλος. Bochartus. Plura de civitate Syracusanâ legere volentibus adeundi sunt Fazellus & Cluverius.

Syria, provincia maxima Asiæ, inter Ciliciam & mare Syrium ad occ. & Mesopotamiam ad ort. Euphrate flu. hanc disterminante, illam monte Amano: cui Armenia minor incumbit ad Arctos, ad merid. vero Arabia deserta, & Palæstina; (quæ apud Ptol. à Syriâ divisa est, sed apud alios in Syriâ comprehenditur, ut pars illius) dividitur in plures regiones, Comagenem ad sept. Phœniciam ad occ. Cœlesyriam ad meridiem, Palmyrenem ad ort. & Seleucidem circa medium. Longa inter Ciliciam & Arabiam 470. m. p. lata inter Seleuciam Pieriam & Zeugma 175. teste Plinio. Hesychius annotat Συρίαν λέγεσθαι γῆν τὴν ἀπὸ Φοινίκης μέχρι Βαβυλωνίας. Vide *Assyria*, & Seldenum de Diis Syris Proleg. cap. 1. & Montanum ad Dionys. vers. 772. Pop. *Syri*. Hinc proverbium: *Syri adversus Phœnices* apud Suidam in versipelles & fraudulentos mutuo, quales erant inter se Syri & Phœnices. Herodianus: Φιλόνεικοι οἱ Σύροι. *Multa Syrorum olera* apud Plin. 20. 5. vice proverbii habeatur in eos, qui in rebus plus voluptatis, quam utilitatis afferentibus occupantur. *Syrus cum non sis ne Syrissa*, h. e. ne alius videri velis, quam sis. Hinc *Syrius*. Virg. Georg 2.

Crustumiis, Syriisque pyris, gravibusque volemus.

Propert 2. 11.

Cum dabitur Syrio munere plenus onyx.

Quod hæc gens fuerit ἀπιχθυς, è veteribus nullus, non est dubium. Ovid. Fast 2.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis
Ne violent timidi piscibus ora Syri.

Athenæus lib. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν ὁ Δημοκρίτος· κἀν αὐτὸς ἡμῖν προσψώνησας οὐκ ὀψοφάγησαν παρ' ἄλλοις διὰ τὴν πίστιν ... ὅτι ἡμῖν ὥσπερ οἱ Σύροι πατέρα ... Hinc Comicus ille Timocles apud eundem de Hyperide:

Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῶν πλουτεῖ
Ὀψοφάγος, ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους

Causa vero cur piscibus abstinuerint non eadem omnibus. Hanc refert Antipater Tarsensis lib. 4. Περὶ δεισιδαιμονίας, sed fortè nugatur: Λέγουσι δὲ φησί πρὸς ἐκ... Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος ὥστε κηρύξαι, Ἄτερ Γατίδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν, ... τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀτεργάτιν ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι.

Syrictæ, gentes inter Nomadas & Indos, narium loco foramina tantum habentes, *anguium* modo loripedes. Plinius ex Megasthene lib. 6. cap. 2. Ubi Salmasius legendum censet *syrtas*; quia nempe traherent pedes, ἀπὸ τοῦ σύρειν. Sed rectè sese habet vulgata lectio. Quâ enim fistulâ sorbebant, eâdem etiam sibilabant. Confirmat hanc lectionem Ælianus de Anim. lib. 16. cap. 22. Ἔστι δὲ καὶ Συρικταὶ νόμοι Ἰνδῶν ἔθνος, καὶ ἔτι, καὶ εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, οἵτινες ἐκ βρεφῶν ἁπαλῶν ἐν θηλάζοντι τῇ τὰς ῥῖνας διαμένοντες· ὄντι καὶ τοῦτο τὸν τρόπον καλοῦνται. Male vulgò Σκιρῖται. Sed & sequentia quis intelligat? Ridiculè verterunt interpretes: *Sunt & Scirata gens ultra Indiam, simi naribus, sive ita nati, sive atteneris*

neris assueti in mari degere, & uringendo nasum offendere ad saxa. Profectò scripsit Ælianus ἐν θλάσει non ἐν θαλάσσῃ. Hæc vera est causa, quamobrem Mauri & variæ Indorum & Æthiopum gentes simas habeant nares, quia nempe recens natis nasus infringitur. Vossius ad Melam, lib. 3. cap. 9.

Syringx, Nympha Arcadica, una Naiadum, quæ cum vim Panos, alioqui effugere non posset, invocato sororum nomine, in calamos palustres est mutata. Ovid. Met. lib. 1.

Syrophœnix habitans in orâ maritimâ Syriæ. Juvenalis Sat. 8.

Sed cum pervigiles placet instaurare popinas;
Obvius assiduo Syrophœnix udus amomo
Currit, Idumææ Syrophœnix incola portæ.

Mulier *Syrophœnissa* dicitur. Matt. 8.

Syros, maris Ægæi ins. quam Homerus *Syriam* vocat in Odysseâ, uti Strabo & Stephanus testantur. *Syra* Sophiano adhuc dicitur. Locus Hom. est Odys. O vers. 402.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται (εἴ που ἀκούεις)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο·
Οὔ τι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος.
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.

Inde per aphæresin Phœnicibus familiarem, vel שירה *Sira* pro אשירה, e. i. *dives*. Vel שורה *Sura* pro אשורה *Asyra*, id est, *beata* dicta est hæc insula. *Scyron* vero pro Syro perperam habent Scylax, Mela, & Ptolemæus. Sed in censu Cycladum apud Plinium Scyros est intrusa perperam, & libris repugnantibus, ut observatum est à magno Salmasio. Bochartus. *Syros* quoque flu. Arcadiæ in Alpheum influens. Pausan. Item flu. M. Græciæ in Calabriâ ult. in sinum Scyllaceum per Choniam urb. se exonerans, teste Ferrario.

Syrtes, mare vadosum & scopulosum Africæ, inter Byzacenam ad occ. & Cyrenaicam ad ort. longè lateque diffusum; vulgo *le Secche di Barbaria*, & *Baxos di Barbaria* Hispanis. *mare Syrticum* apud Senecam. In magnam & parvam dividitur. *Magna*, sinus est maris Africi, inter Leptin magnam ad occ. & Berenicen urb. Cyrenaicæ ad ort. additu 316. m. p. patens, circuitu 625. teste Plinio. *Golfo di Solocho*, & *Golfo di Palo*, in tab. *Parva*, inter Taphrúras ad occ. & Zetham promont. ad ort. apud Leptim magnam, quæ inter utramque intercedit, ambitu 300. m. p. patens, quot à Carthagine distat. *Golfo di Caps* Ortelio; & *Colfo di Beito* Fazello. Utraque navigantibus est periculosissima, quòd mare ibi vadosum sit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorsaque & brevia in alia atque alia loca transferunt. Virg. Æn. 1.

———tres Eurus ab alto
In brevia & Syrtes urget (miserabile visu)
Illiditque vadis, atque aggere cingit arena.

Idem Æn. 4.

Et Numidæ infrænè cingunt & inhospita Syrtis.

Horat. Carm. 2. Od. 6.

Barbaras Syrtes ubi Maura semper
Æstuat unda.

Idem lib. 1. Od. 22.

Sive per Syrtes iter æstuosas.

Idem Epod. 6.

Exercitatas aut petit Syrtes Noto.

Propertius lib. 2.

Non sic incerto mutantur flumine Syrtes,
Nec folia hyberno tam tremefacta Noto.

Inde *incerta Syrtis* dicitur Senecæ in Hipolyto. Idem Prop. 4. 19. ubi de impossibilibus:

Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
Præbeat hospitio sæva Malea suo.

Silius lib. ult.

———Et semper naufraga Syrtis.

Val. Flac. Argon. lib. penult.

———Et sævas accedere Syrtes.

Lucan. lib. 9. vers. 304.

Syrtes vel primam mundo Natura figuram
Cum daret, in dubio pelagi terræque reliquit,
(Nam neque subsedit penitus, quo stagna profundi
Acciperet, nec se defendit ab æquore tellus:
Ambiguâ sed lege loci jacet invia sedes:
Æquora fracta vadis, abruptaque terra profundo,
Et post multa sonant projecti litora fluctus.
Sic malè deseruit, nullosque exegit in usus
Hanc partem Natura sui;) vel plenior alto
Olim Syrtis erat pelago, penitusque natabat:
Sed rapidus Titan ponto sua lumina pascens,
Æquora subduxit Zonæ vicina perustæ:
Et nunc pontus adhuc Phœbo siccante repugnat.
Mox ubi damnosum radios admoverit ævum,
Tellus Syrtis erit: nam jam brevis unda superne
Innatat, & latè periturum deficit æquor.

Sallustius in Jugurtha: *Cæterùm situm erat inter duas Syrtes, quibus nomen ex re inditum. Nam duo sunt sinus prope in extremâ Africâ, impares magnitudine, pari naturâ, quorum proxuma terræ prealta sunt, cætera, uti fors tulit alta, alia in tempestate vadosa: nam ubi mare magnum esse, & sævire ventis cœpit, limum, arenamque & saxa ingentia fluctus trahunt; ita facies locorum cum ventis simul mutatur.* Seneca lib. de Vitâ beatâ: *Sicut deprehensi in mari Syrtico, modo in sicco relinquuntur, modo torrente undâ fluctuantur.* Vide Plin. 5. cap. 4. Mela lib. 1. cap. 7. *Syrti sinus est centum fere millia passuum, quà mare accipit, patens: trecenta, quà cingit. Verum importuosus, atque atrox, & ob vadorum frequentiam brevis, magisque etiam ob alternos motus pelagi affluentis & refluentis infestus.* Solinus cap. 30. *Inter duas Syrtes, quas inaccessas vadosum ac reciprocum mare efficit. Cujus sali defectus atque incrementa haud promptum est deprehendere; ita incertis motibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa nunc æstibus inundatur inquietis.* Hactenus Latini; jam Græcos videamus: Dio Chrysostomus in fabulâ Libycâ Orat. 5. Ἔστι δὲ ἡ Σύρτις κόλπος θαλάττης εἰσέχων ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας, καὶ τριῶν ἡμερῶν φασὶ, πλοῦς ἀκωλύτως πλέουσι. Τοῖς δὲ κατενεχθεῖσιν οὐκ ἔστι τὸν ἔκπλουν δυνατόν. Βράχεα γὰρ καὶ διθάλαττα, καὶ ταινίαι μακραὶ μέχρι πολλοῦ διήκουσι παντάπασιν ἄπορον καὶ δύσκολον παρέχουσι τὸν πλοῦν· οὐ γὰρ ἔστι κατ' οἰκεῖα [illegible] τῆς θαλάττης [illegible] γῆν [illegible] κοῖλος δὲ καὶ ψαμμώδης ὁ τόπος [illegible]

Paulus Stephanus, Genev.

Franciscus Stephanus II. ibid.

Robertus Stephanus III. R. F.R.N. Paris.

Antonius Stephanus, Typogr. Reg. ibid. Plura vide apud Theodorum Janssonium ab Ameloveen, M.D. de vitis Stephanorum.

Stercutius, dictus est Saturnus, quòd primus stercorandi agri rationem invenerit; ex quâ re fortassis regni ejus tempora felicissima fuisse feruntur.

Sterope, Atlantis filia, una Pleiadum, quæ Marti Oenomaum peperit. Hygin. Fab. Poet. cap. 15. Ovid. Trist. 3. 11.

Sæpe ego nimbosis dubius jactabar ab Hædis,
Sæpe minax Steropes sidere pontus erat.

Steropes, unus ex Vulcani ministris, à *fulmine* nomen habens. Vide *Brontes*.

Stesichorus, poeta Lyricus ex Himerâ Siciliæ, urbe, à quâ Himeræus dictus est. Nomen suum obtinuit ab eo quod primus cum citharæ cantu chorum conjunxerit, nam vero nomine *Tisias* dicebatur. Hic cum aliquando acerrimo carmine in Helenam, tanquam belli Trojani facem, esset invectus, a Castore & Polluce luminibus dicitur orbatus, aliaque rursus carmine cantata palinodiâ visum recepisse. Philostratus, li. 6. cap. 4. Horatius:

Stesichorique graves camœnæ.

Vide Quintil. lib 10. cap. 1. & Voss. P. Gr. pag. 16.

Stesiclides, Atheniensis, laudatur à Laertio in Xenophonte ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων καὶ Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῇ.

Stesimbrotus, Historicus, scripsit res gestas Cimonis ducis Atheniensium. Plutar. in Cim. Vide Vossium H. st. Gr. pag. 4. 7.

Stesimbrotus, ab Epaminonda patre Thebanorum duce interfectus est, quod contra mandatum patris cum hostibus Lacedæmoniis manum conseruisset, quamvis partâ victoriâ. Plut.

Stetinum, *Stetin*, urbs Germ. Pomeraniæ caput, ad Viadrum flu. 8. leuc. ab ora maris Baltici in merid. 4. à confin. Marchiæ Brandenburgicæ, & 9. ab Usedomiâ in Eurum. Lon. 37. 00. Lat. 53. 34.

Sthenelus, Capanei & Evadnes fil. unus ex Græcorum ducibus, qui bello Trojano interfuerunt. Hunc Virgil. Æn. 2. inter eos annumerat, qui lignei equi alveo fuerunt inclusi Sic enim inquit:

Thisandrus, Sthenelusque duces & dirus Ulysses.

Hujus elogia habes in Heroicis Philostrati. Illud maximum, invitè illum inclusum in hanc machinam. Verba Philostratis hæc sunt: Καὶ τὸν ἵππον δὲ τὸν κοῖλον παρῃτεῖτο ὁ Σθένελος, ὡς τειχομαχίας ὄντα εἶναι φάσκων, ἀλλὰ κλοπὴν τῆς μάχης Horatius 1. Carm. Od. 15.

Urgent impavidi te Salaminii,
Teucerque & Sthenelus sciens pugnæ.

Idem lib. Od 9.

——— *Non pugnavit ingens*
Idomeneus Sthenelusve solus
Dicenda Musis prælia.

Fuit alter ejusdem nominis, quem in concione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromedâ conjuge. Hinc *Stheneleius*. Ovid. Ep. 9.

Quem non mille feræ, quem non Stheneleius hostis, &c.

Idem Met. 2.

———*Proles Stheneleia Cygnus.*

Sthenobœa, Prœti Corinthiorum, aut, ut alii malunt, Argivorum regis uxor, filia Jobatæ regis Lyciorum, quæ Bellerophontis amore capta, cum repulsam tulisset, apud virum eum detulit, tanquam vim sibi afferre voluisset.

Stilbo, is qui Diodorum dialecticum mori coegit, cum ei lusorias quæstiones objiceret. Plin. 7. 53.

Stilbon, Mercurii stella dicitur, i. e. *radians*, quòd ejus orbis splendeat.

Stilico, Honorii Imp. socer, & Occidentis administrator, multis laudibus à Claudiano celebratus.

Stilpo, Megarensis Philosophus tempore primi Ptolemæi, discipulus Pasiclis Thebani; præfuit scholæ Megarensi, scripsitque dialogos non minus 20. Suidas. De hoc Cic. in lib. de Fato: *Stilponem Megareum philosophum, acutum sane hominem, & probatum temporibus illis accepimus. Hunc scribunt ipsius familiares & ebriosum & mulierosum fuisse. Neque hæc scribunt vituperantes, sed potius ad laudem: vitiosam enim naturam ab eo sic edomitam & compressam esse doctrinâ, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.*

Stiria; prov. Germ. ubi alia pars Norici & Pannoniæ super. versus Muram & Dravum flu. Terminatur ab Orient. Hungariâ, a sept. Austriâ, ab occ. ditione Salisburgensi & Carinthiâ, à meridie verò à Carniolâ.

Stobæus, antiquus author, scripsit sententias ex Græcorum thesauris delectas, item Eclogarum libros 2. quorum prior Physicas, posterior Ethicas complectitur. Ex veteribus autem neminem invenio, qui Stobæi mentionem fecerit, nisi quod in Suidæ Lexico hæc verba leguntur. Ἰωάννης ὁ ἐπονομαζόμενος Στοβαῖος ἀνθολόγιον στίχων ὅσα ἀπ᾿ ... σι πολλῶν δέξας ἐν βιβλίοις δ᾿ πάσιν καὶ γέμει πάσης ... Γράφει δὲ ταῦτας αὐτοῖς Ἐπιμίων υἱῷ αὐτοῦ. Vide Grotium in Prolegomenis ad Collectanea Stobæi Par. 1623.

Stœchades, insulæ Gall. Narbon. contra Citharisten promont. oræ inter Massiliam, & Forum Julium adjacentes. *Isles d'Ypres* plerisque dictæ. *Ligustides* eas vocat Stephanus, quas Ptol. & Strabo 5 faciunt, alii 3 *Proten Mesen* (quam & *Pomponianum*) & *Hypaam*. Lucan. lib. 3.

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arva tenens.

Stoici, Philosophorum secta, cujus auctor est Zeno Citticus. Strabo, lib 14 Κίτιον ἔχει λιμένα κλειστόν· ἐντεῦθεν ἦν Ζήνων ὁ τῆς Στωικῆς αἱρέσεως ἀρχηγέτης. Stoicis autem nomen a *porticu*, ubi docuit Zeno. Quasi dicas, *porticenses*, vel *porticinarios*. Docuit enim (ut ait Laertius) ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ τῇ καὶ Πεισιανακτείῳ καλουμένῃ, ἀπὸ δὲ τῆς γραφῆς δὲ Πολυγνώτου ποικίλῃ. Addit deinde discipulos ejus priusquam ἀπὸ τῆς στοᾶς Στωικοὶ dicerentur, à magistro Zenone *Zenonios* vocatos: atque ejus rei auctorem laudat Epicurum in Epp. Nec tamen eos primos Στωικοὺς vocatos, sed prius hoc nomen possedisse τοὺς διατρίβοντας ἐν αὐτῇ

αὐτῇ πονῶν. A σὰ verò Στωϊκὸς factum, auctâ vocalis quantitate: quâ reservatâ, etiam Στωικὸς olim dixere: ut Comicus ille apud Athenæum, lib. 12.

'Ακούετ' ὦ Στώικοι ἔμποροι λήρου.

• *Vos Stoici me nugivenduli audite.*

Ad Stoicam porticum allusit Tertullianus, cùm in præscriptione adv. hæreticos ait: *Nostram institutionem de porticu Solomonis esse.* Ac Apostolorum etiam ætate Stoicos Athenis durasse, vel ex Actis eorum liquet, ubi dicitur eos Athenis Paulo restitisse de Resurrectione docenti. Habuit hæc secta societatem cum Cynicâ & Academicâ. Unde Juvenalis:

——— Et Stoica dogmata legit
A Cynicis tunicis distantia.

Universam autem Stoicorum philosophiam breviter docebit Laertius in Zenone: fusius in moralibus Enchiridion Epicteti: item Simplicius in Scholiis, & eo copiosior Arrianus, qui dissertationes ab Epicteto domi, vel in viâ habitas collegit ac digessit. Adeundus præterea recentior his Barlamus Gyracensis Episcopus in Physicis. Cleomedes in Meteoris. In utriusque L. Seneca. Vide & Cic. Paradoxa, ac Plutarchum περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων, καὶ περὶ τ κοινῶν ἐννοιῶν. E junioribus juvabunt Schioppii moralia Stoica, ac imprimis adeunda Lipsii duplex Stoica manductio. Multi ex Nobilissimis Romanorum hanc sectam sequebantur, ut Tubero, Cato, Varro: posteaque Thraseas Pætus, Helvidius Priscus, Rubellius Plautus: etiam hanc amplexus Imp. M Antoninus, cujus tempore plures erant Stoici, quam alius sectæ, ut S. Empiricus narrat. Nec mirum, si secta hæc placuerit, gravissimis quibusque, cum nulla magis animum formet ad contemptum rerum humanarum, & patientiam in adversis. Unde Sen. de Const Sap. cap. 1 *Tantum interesse inter Stoicos & cæteros sapientiam professos, quantum inter viros & fœminas.* Et Ep. 83 vocat *fortissimam*, & *Sanctissimam sectam.* Et quam pulchrum illud elogium apud Cic. 4. Tusc. *Licet insectemur istos* (Stoicos) *metuo ne philosophi sint.* Etiam ex antiquis Theologis plerique à Stoicis prof. cti sunt. In his Pantænus Alexandrinus Antistes: qui, ut de eo refert B. Hieronymus ad Indorum Brachmanas missus fuit, ut Christum prædicaret, philosophus philosophos facilius converteret, Stoicus Brachmanas, qui in multis convenirent. Discipulus ejus Clem. Alexandrinus, qui & ipse passim se Stoicum prodit. Quid mirum? quando ea secta in aliquibus convenit cum religione Christianâ. Hieronymus in Esaiæ cap. 10 *Stoici cum nostro dogmate in plerisque concordant.* Nec tamen cuivis indoli æque hæc secta conducit: nam eos, quibus natura est fastu turgida, si corrigere non valet, magis etiam inflabit: sed si modestum ingenium obtingat, magnis illud passibus ducet ad virtutem. Non hoc diffiteri potuit Plutarchus, etsi Academicus ipse, & alias Stoicis satis iniquus. Sic enim scribit in Cleomene: Ἔχει τὶ ὁ Στωικὸς λόγος πρὸς τὰς μεγάλας καὶ ὀξείας φύσεις ἐπισφαλὲς καὶ παράβολον· βαθεῖ δὲ καὶ πράῳ κεραννύμενος ἤθει, μάλιστα εἰς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν ἐπιδίδωσι, Vossius. Hinc Stoicida. Juvenal. Sat. 2.

Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem
Stoicida.——

Strabo Cnossio quidem Cretæ civitate oriundus, ut lib. 10. ipse refert, sed natus Amasiæ civitate Ponti, ut ipsemet de se profitetur lib. 12. Philosophus fuit Stoicus, quanquam & Philosophiam Peripateticam attigit. Geographus præstantissimus fuit, cujus 17. Geographiæ libri, quos Tiberio Cæsari rerum potiente conscripsit, ut ex libb. 4. & 13. colligere est, etiamnum hodie extant. Scripsit & alios libros, ac inter eos, Commentarios historicos utiles ad moralem ac civilem philosophiam, ut ipse testatur, lib. 1. sed ad nos non pervenerunt. Vide Voss. de Hist. Gr. pag. 185.

Strato, Sidonis regulus, qui (ut Hieronymus scribit) manu propriâ se volens confodere, ne imminentibus Persis ludibrio foret, quorum fœdus Ægypti regis societate neglexerat, retrahebatur formidine, & gladium, quem arripuerat, circumspiciens, hostium pavidus expectabat adventum. Quem jamjamque capiendum uxor intelligens, extorsit acinacem de manu, & latus ejus transverberavit compositoque ex more cadaveri se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret. Ælianus quoque in variâ historiâ Stratonem Sidonium quendam scribit in conviviis valdè delicatum, amicissimum Neoclis Cypri regis pari luxuriâ certantis.

Stratones, octo fuerunt. Primus Isocratis auditor. Secundus Lampsacenus Philosophus, Theophrasti familiaris & successor, qui vocatus est Physicus, & præceptor fuit Ptol. Philadelphi, scripsitque multos libros. Tertius, medicus, qui Erasistratum audivit. Quartus historicus, quem tempore Ptolemæi Philometoris, & Persei ultimi Macedoniæ regis vixisse putat Vossius, eò quòd illud potissimum bellum tractandum susceperit, quod Romani cum Perseo, & patre ejus Philippo gesserunt. Quintus quis sit apud Diogenem desideratur. Omnino aliquid deest. Sextus est poeta, epigrammatum scriptor. Septimus medicus antiquus, etiam memoratus Aristoteli sive Aristocli, prout legit Laertii interpres. Octavus vocatur Περιπατητικὸς βεβιωκὼς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, quem opus historicum de rebus inventis reliquisse scribit Clemens, lib. 1. Strom. Videmus interim non meminisse Laertium Stratonis Geographi, quem sub Tiberio vixisse ait Suidas. Sed fortasse is erat quintus, qui nunc desideratur. Mirum vero quod & Strato iste Amasenus fuisse dicatur. Nam Amasenus quoque erat Strabo, & Geographus quoque fuit, ac sub Tiberio vixit. Quare vel Suidas, vel librarius, Strabonem, Stratonemque confudisse videtur. Sane hoc verisimilius sit, quam, quod somniabat Franciscus Patricius, nobilem illum Geographum, quem veteres omnes *Strabonem* vocant, *Stratonem* dici oportere.

Stratonicus citharœdus, qui habuit in ludo 9. Musarum imagunculas, & Apollinis unam, discipulos duos. Propterea interroganti cuidam, quot haberet discipulos. cum Diis, inquit, duodecim. Fuit & *Stratonicus* Philippi Macedonum regis, & Alexandri deinde filii Quæstor, homo ditissimus ex quo illius nomen in proverbium abiit, sicut Crassus apud Latinos, uti Diod. Sic. & Ælianus prodiderunt. Plautus in Rudente: *Post animi causâ mihi navem faciam, atque imitabor Stratonicum, oppida circumvectabor.*

Stratos, urbs Acarnaniæ. Strabo. Livius lib. 43. Ætolis tribuit. *Stratos, ait, validissima tum urbs Ætolia erat. Sita est super Ambracium sinum, prope amnem Achelоum.*

Strattis Olynthius scripsit de diurnis Alexandri actibus libros 5. de flu. fontibus & lacubus, item de obitu Alexandri. Suidas.

Strattis, Comicus Poeta; de quo Casaub. in Athen. lib. 7. cap. 23.

Strattis, Atheniensis Tragicus cujus fabb. memorantur Athenæo & Suidæ.

Strenua, Dea, quæ & *Strenia* dici videtur Varroni. D. Augustinus à *strenue* faciendo denominatam ait. Lil. Gyraldus Synt. 1. lib. Hist. Deorum.

Stridon, S. Hieronymi patria, ut ipsemet fatetur, de quâ urbe idem sic: *Hoc opidum à Gothis versum, Dalmatia quondam, Pannoniaq; confinium fuit.* Hodie *Sdrigna* vocatur. Long. 39. 38. Lat. 45. 15.

Strigulia, *Chepstovv*, teste Lelando, Albionis op. in Com. Monumetensi, ad confluentes Vagæ flu. in Sabrinam, 18. m. p. à Bristoliâ in Bor.

Strongyle, inf. maris Tyrrheni non procul à Siciliâ, una Æolidum, cujus incolæ triduo ante ex fumo prædicere solebant, quinam flaturi essent venti; unde factus est locus fabulæ, ut Æolus, qui in hâc inf. regnabat, ventorum rex crederetur. Plin. 3. 9. *Tertia Strongyle in quâ regnavit Æolus.* Servianum fragmentum: *Æolus Lipari filiam Cyaneam in matrimonium sumpsit, & Strongulam insulam, in quâ maneret, accepit.* *Stromboli* Leandro dicitur. A rotunditate sic dicta fuit; nam Græci rotundum Στρόγγυλον vocant. Cornel. Severus in Ætnâ:

Insula, cui nomen facies dedit ipsa rotunda.

Silius Ital. lib. 14.

Mille Agathyrna dedit, perflataq; Strongylos Austris.

Item inf. maris Ægæi, una Cycladum, quæ notiore nomine *Naxos* appellatur.

Strongylum, castrum suburbii urbis Constantinopolitanæ, ubi Constantius Copronymus Iconomachus miserè obiit, teste Glycâ.

Strophades, Inf. 2. in mari Ionio ad occidentale latus Peloponnesi, quæ & Plotæ. Apollonius lib. 2.

Οἱ δ' ὅρκῳ εἴξαντες ὑπέστρεφον αἶψ' ἐπὶ νῆα.
Σεύεσθαι, στροφάδας δὲ μετακλείουσ' ἄνθρωποι
Νήσους τοῖο γ' ἕκατι, πάρος Πλωτὰς καλέοντες.

Sic dictæ sunt ἀπὸ τῆς στροφῆς, hoc est à *Conversione* Calais & Zethæ, qui ad has usque insulas Harpyias persecuti, inde retrorsum se converterunt. Virgilius Æn. 3.

——Strophades Graio stant nomine dictæ
Insulæ Ionio in magno. quas dira Celæno,
Harpyiæq; colunt aliæ.——

Ovid. Met. 13.

Sævit hyems, jactatq; viros, Strophadumque receptos.
Portubus infidis.——

Strophius, rex Phocidis, pater Pyladis, cujus beneficio Orestes matris suæ crudelitati est ereptus, & unà cum Pylade ejus filio liberalissimè educatus. Vide *Pylades*.

Struthopodes. Plin. 7. 2. *Eudoxus in meridianis Indiæ viris plantas esse cubitales; fœminas adeo parvas, ut Struthopodes appellentur.* Sic Struthocephalos Themistius dixit in Paraphrasi *Physicorum*, quibus amplius caput non est, quàm passeri.

Strymon, *Conozus* ante, teste Plut. flu. Macedoniæ ex Orbelo monte manans, inque Ægæum mare influens, sinum *Strymonicum* denominans: vel ex Scomio monte per Græos & Læos, teste Thucyd. fluens. *Stromona* Sophiano, *Randine* aliis, *Radini* Nardo, *Marmora* Bellonio, *Iscar* Lazio; sed hic Mysiæ, non Macedoniæ fluvius est. Hinc *Strymonius*, ut *Strymoniæ grues*, de quibus Virg Æn. Georg. 1.

——Improbus anser
Strymoniæque grues, & amaris intyba fibris
Officiunt, aut umbra nocet.——

Ubi indicat grues venire ad Italos à Strymone fluvio. Consentit Papinius 4. Slv. vocans *gruem hybernam*, & Statuens illam in Rhodope. Ideo Nonnus lib. 14. vocans grues Thracias, Θρηικίους γεράνους, istam attingit migrationem. Herodotus autem lib. 2. ait illas ex Scythiâ ire in Ægyptum. Id ipsum indicat Aristot. libro 8. Hist. An. capite 18. Seneca Tragœdus in Oedipo ab Thraciâ in Ægyptum, Oppianus lib. 1. Halieut. ab Ægypto & Æthiopibus ad loca alia. Virgilius Æn. 10.

——Quales sub nubibus atris
Strymoniæ dant signa grues, atque æthera tranant
Cum sonitu, fugiuntq; Notos clamore secundo.

Lucanus lib. 5.

Strymona sic gelidum, brumâ pellente relinquunt,
Potura te, Nile, grues, primoq; volatu
Effingunt varias, casu monstrante figuras,
Mox ubi percussit tensas Notus altior alas,
Confusos temerè immistæ glomerantur in orbes,
Et turbata perit dispersis litera pennis.

Stat. lib. 7. Theb.

Qualis [illegible]um pallida cedit
Bruma renidentem deducunt Strymona cycni.

Claudianus de bello Gildonico:

Pendula seu parvis motura bella Colonis
Ingenti clamore grues æstiva relinquunt
Thracia, cum tepido permutant Strymona Nylo.

Apud hunc fluv. sedit Orpheus post amissam Eurydicem. Virg. Georg. 4.

Septem illum totos perhibent ex ordine menses
Rupe sub aeria, deserti ad Strymonis undam
Flevisse, & gelidis hæc evolvisse sub antris
Mulcentem tigres & agentem carmine quercus.

Papinius Sylv. 5.

——Qualis conspecta conjuge segnis
Odrysius vates, positis ad Strymona plectris
Obstupuit, tristemque rogum sine carmine flevit.

Καλλιγέφυρον ποταμὸν vocat Euripides in Rheso. Statius Sylv. lib. 1. 1.

——Ingenti propellit Strymona flatu.

Basil. Magnus. ep. 41. Ὁ δὲ Στρυμὼν ὀξύτατα, ὃν ἐγὼ οἶδα ποταμῶν, ῥέων, ἀρχὴν τῇ πέτρᾳ παρατεταγμένος. Oritur hîc fluv. ex Rhodopes confiniis, mediusque inter Macedoniam, & Thraciam fluit, uti Strabo lib. 7. Hoc autem nomen sortitur à *Strymone* heroe, Martis & Helices fil. qui in eum dolore Rhesi interfecti se projecerit. Schol. Æschyli in Supplic. Στρυμών. ποταμὸς Θρᾴκης. Idem in Persas: Στρυμόνος ἁγνοῦ) ἁγνοῦ διὰ τὸ καθαρὸν καὶ διαυγὲς φυλάττειν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ. Quod medium Thraciæ & Macedoniæ diximus, firmat Scylax in Periplo:

Μετὰ δὲ Μακεδονίαν Στρυμὼν ποταμὸς, ὅστις ὁρίζει Μακεδονίαν καὶ Θρᾴκην. Mart. Capella lib. 6. *Inter Macedoniam & Thraciam amnis Strymon pro limite est, ab Æmi M. vertice diffluens.* Thracas quoque ab eo includi dicit Seneca Præfat. Nat. Quæst. Plinius lib. 4. Nat. Hist. cap. 10. *Deinde Macedoniæ terminus, amnis Strymon, ortus in Æmo. Memorandum, in septem lacus eum fundi priusquam dirigat cursum. Strymonii pelagi* mentio est apud Æsch. in Persis. Vid Bellonium l. 1. Observ. cap. 45. Fuit & civitas Thraciæ hoc vocabulo. Schol. Callimachi Hym. in Delum: *Στρυμὼν ποταμός ἐστι καὶ πόλις Θρᾴκης.*

Stucia, Ystuvith Camdeno, flu. Walliæ meridion. in Cardigania Com. In mare Hybernicum cadit 28. m. p. à Cardigano in Cæc. & 55. à Bangorio in merid.

Stugardia, urbs Sueviæ, in Duc. Wirtemburgico, Ducum sedes, prope Nicrum fluv. 1. mill. Germ. ab Eslingâ in occ. & 4. à Tubingâ in bor.

Stura, flu. geminus Gall. Subalp. unus ex Alpibus Cottiis per Marchiam Salucicnsem fluens, ac apud Clarascum op. Tanaro flu. congrediens, maximæ claritatis: alter per fines Taurinorum in Padum labens.

Stympha. Schol. Callim. *Στύμφη, χωρίον τῆς Ἠπείρου.* Unde Nymphæ *Στυμφαίδες* apud Callim. Hym. 3. i. e. *Ἠπειρωτικαί*, non ut vulgò *Στυμφαλίδες*.

Stymphalus, mons Peloponnesi altissimus in Arcadiâ, *M. Poglisi*, teste Nigro. Stat. 4. Sylv. Carm. 6.

——— Quantusque nivalem
Stymphalon, quantusque juga Erymanthon aquosis
Terrueris. ———

Idem in Theb.

Monstriferumque Erymanthon, & arisonum
Stymphalon.

Urbs verò quæ & *Stymphalum* Plinio, *Vulti* Nigro, seu *Longanico* Nigro, ad montis prædicti radices fuit. Tegena proxima. Est & *Stymphalus*, vel *Stymphalis* lacus, & fluv. qui per agrum Argivorum ex eodem monte fluens, mutato nomine *Erasinus* dicitur, teste Pausaniâ. Ab hoc lacu *Stymphalides* aves appellatæ sunt, quæ tantæ magnitudinis fuisse dicuntur, ut Solis radios obumbrarent, omnemque Arcadiam devastarent, donec ab Hercule Ænæi crepitaculi sonitu pellerentur. Lucretius lib. 5.

——— Uncisque timendæ
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes.

Placet verò in hoc Mnaseæ sententia, quod non aves, sed homines fuisse arbitretur. Videntur autem prædones fuisse, ac uncos habuisse ungues, ob rapinas quas exercebant. Planè verò errat Nat. Comes, qui *Stymphalidas* & *Harpyias* pro iisdem habet: clare enim distinguit Petronius:

Tales Herculeâ Stymphalidas arte coactas
Ad cœlum fugisse reor, pennaque fluentes
Harpyias cum Phineo maduere veneno
Fallaces epulæ. ———

Plura de hisce avibus, ut poetas prætercam, Pauf. in Arcad. & Apollon. Schol. in 2. Argon. vers. 1050.

Styx, fons Arcadiæ, ex Pheneo lacu, & ex Nonacri monte manans ex saxo (cujus aqua illico pota necat) & in flu. evadens. Ferrum ac æs erodit, solâque mulæ ungulâ aqua ejus contineri potest, cætera vasa frigoris vehementiâ dirumpens. Hoc veneno quidam Alexandrum ab Antipatro sublatum putant, non sine consilio Aristotelis. Palus item Thessaliæ, teste Plinio, ex quâ Titaressus flu. egreditur. Styx etiam apud Poetas Inferorum flu. Ovid. Pont. lib. 4. eleg. 14.

Styx quoque (si quid ea est) bene commutabitur
Istro:
Si quid & interius quam Styga mundus habet.

A superis tanta Veneratione habitus est hic flu. ut nefas ducerent quicquam eorum, quæ Styge teste jurassent, quovis modo violare. Si quis contra fecisset totos centum annos divinitate spoliatus à nectare arcebatur. Virgilius:

——— Stygiamque paludem
Dii cujus jurare timent & fallere numen.

Seneca in Thyeste:

——— Talis est dira Stygis
Deformis unda qua facies cœlo fidem.

Hunc honorem ei datum volunt fabulæ, vel quod hujus filiæ, Victoriâ, Vis, Robur, Zelus Jovi opem tulerint adversus Titanas: vel quod Styx ipsa patefecerit Jovi conjurationem Deorum, qui ipsum volebant vincire. Homerus Iliad. 15. & Odyss. 5. de juramento Stygis ait, *μέγιστος*, & addit: *Δεινότατος μακάρεσσι θεοῖσι*· & Iliad. 14. *Ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ*, *inviolabilem Stygis aquam.* Hesiodus in Theogoniâ:

Ἔνθα δὲ ναιετάει στυγερὴ θεὸς, ἀθανάτοισι
Δεινὴ Στύξ. ———

Idem eundem vocat *ἄφθιτον*, & de hoc flu. *ἱερῦ ποταμοῖο*. Quin & Apollonio 2. Argon. juramentum ejus dicitur *ῥιγίστη* & *ὀπιδνοτάτη θεοῖσι*. Apuleius etiam lib. 6. ait aquas Stygis esse *formidabiles Jovi*, Diisque aliis, Ovid. Met. 3.

——— Stygii quoque conscia jure
Numina torrentis, timor est Deus ille Deorum.

Idem in Diris:

Quique per internas horrendo murmure valles
Imperjurata laberis amnis aqua.

Silius lib. 13.

At magnis semper Divis, regiq; Deorum
Jurari dignata palus, piceo horrida rivo
Fumiferum volvit Styx inter sulfura limum.

Virg. Georg. 4. & Æn. 6.

Alligat, & novies Styx interfusa coercet.

Unde Papinius Theb. 1.

——— Styx inde novis circumflua campis,
Hinc objecta vias torrentum incendia claudunt.

Hujus Stygiæ paludis nomen quibusdam *ἀπὸ τοῦ στυγεῖν* deductum videtur, quod est *odisse, aversari, reformidare.* Unde Virg. ubi suprà: *Tristi palus inamabilis undâ* dicitur, item Hesiodo *στυγερὴ θεὸς*. Alii statuunt *Στύγα* esse ex שתיקה eliso Scheva, ut fiat *Stika*, atq; derivari à שתק *siluit*, quod mortuis convenit: unde Seneca in Hippolyto:

Regni tenacis dominus, & tacita Stygis.

Venenatis aquis hujus paludis undas tempore pestis alicujus infestas fuisse tradunt Poetæ. Sen. in Oedipo:

Phlegethonque suâ motum ripâ
Miscuit undis Styga Sidoniis. ———

Claud. lib. 1. in Ruff.

At velut

Ac velut infecto morbus crudescere cœlo
Incipiens primo pecudum depascitur artus;
Mox populos urbesque rapit, ventisque perustis
Corruptos Stygiam pestem diffundit in amnes.

Lucanus paulo aliter:

——Tali spiramine Nesis
Emittit Stygium nebulosis aera saxis.

Suada, & *Suadela*, persuasionis Dea, quæ Græcis Πειθὼ dicitur. Hæc comes Veneris fingitur, quòd qui amantur, gratiâ & oratione capiantur. Horatius:

At benè nummatum decorant Suadela Venusque.

Qu. Ennius:

Flos inlibatus popolei Suadaique medolla.

Suanetes, Suanitæ, Ptol. pop. Rhætiæ, quorum regio *Algovv* in Sueviâ, teste Simlero, & urbs *Ravenspurg* libera, teste Tschudo, inter Ulmam & Constantiam, ab Augusta Vindelicorum 14. m. p. in occidente.

Suardones, pop Germ. Tacito, quorum urbs *Suverin* episcop. sub Arch. Bremensi in Ducatu Megalopolitano, inter Wismariam ad Arctos, & Domitium in Austrum 4. leuc. quot à Gustroviâ in occ. à Lubeco 7.

Suasa, Ptol. op. Semnonum mediter. in Umbriâ transapenninâ, in agro Senogaliensi. Item Æthiopiæ sub Ægypto. op. Plin.

Subatrii, Germ. infer. pop. quos Drusus Germanicus in triumphum traxit, Sicambris bello victis. Strabo lib. 7.

Subi, *Beles* Morali, flu. Hispan. citer. in Cossetaniâ reg. Plin.

Sublacum, Latii op. mediter. est. Hermolaus ex Frontino. *Sublaqueum* Tacito & Plinio. *Sollago* hodie Leandro.

Sublicius pons, qui postea *Æmilius*, teste P. Victore, unus ex Romæ Pontibus, cujus adhuc durant vestigia sub monte Aventino, ubi *L'Arsenale*.

Subsolanus, ventus spirans ob ortu Æquinoctiali adversus Favonium, ita dictus quòd *sub Sole* nasci videatur; unde & Græci *Apeliotem* appellarunt. Plin. 2. 47.

Subur, flu. Maur. Ting. qui se in Atlanticum Oceanum exonerat. Ptol. & Plin. *Subu* Marmolio & Castaldo. Item fluv. Lusitaniæ, *Sor* vulgo, teste Vasconcello in Tagum apud Salvaterram op. influens.

Subur, op. Hispan. citer. in orâ Catalauniæ, hodie *Siges*, vel *Ciges*, teste Villanovano. Aliis *Cubilles* dicitur.

Suburra, vicus Romæ, de quo vide Varronem li. 4. de L. L. Hinc vicina regio dicta est *Suburrana*, in quâ meretricum diversoria erant, quæ ob id *Suburranæ*, vocantur. Martialis 11. 79.

Ergo Suburranæ tironem trade magistræ,
Illa virum faciet; non bene virgo docet.

Idem 12. 21.

Nulla nec in mediâ certabit nata suburrâ.

Idem lib. 6.

Fama non nimium bona puellam
Quales in mediâ sedent Suburrâ.

Juvenalis Sat. 3.

—— Ego vel Prochytem præpono Suburræ.

Idem Sat. 10.

Nil actum est, inquit nisi Pœno milite portas
Claudimus, & mediâ vexillum pono Suburrâ.

Persius Sat. 5.

—— Totâque impune Suburrâ
Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo.

Succubo, *Succubitanum municipium* Jul. Capitolino, op. Hisp. Bæticæ, patria proavi Antonini Philosophi: locus apud Arundam urbem.

Succusanus, pag. qui & Suburra. Vide Varronem lib. 4. de L L.

Sucro, fluv. & op. Hisp. Tarrac. in regno Valentiæ & finibus Contestanorum. Fluvius *Xucar* Beuthero; opidum *Cullera* hodie dicitur. Silius lib. 3.

Sedentana cohors, quam Sucro rigentibus undis
Atque altrix celsâ mittebat Setabis arce.

De *Sucrone* Strabo nonnulla lib. 3. sed tigoris haud meminit, uti nec Mela lib. 2. cap. 6. ubi sis Vossium vide.

Sudeni, Ptol. pop. Sarm. Europ. ad oram sinûs Venedici incolentes: quorum reg. *Sudavv* in Prussia ducali, in penins. apud Regium montem.

Sudernum, Tuscorum urbs mediterranea. Ptol. hodie *Muderno* Leandro.

Sudertani, pop. Hetruriæ, quorum op. *Seuretto*, teste Volaterano.

Sudeti, Σούδητα Ptol. montes German. inter Franconiam ad occ. & Voitlandiam ad ort. *Wendemberg*, & *Fiechtelberg*. Ex quibus 4. flumina originem trahunt, Mœnus, Egra, Sala & Nabus.

Suecia, vel *Suedia*, reg. Septentrionalis, Scandinaviæ pars, cui Norvegia ad occ. Gothia ad merid. hæret. Regnum amplum, plures complectens ad bor. & ort. regiones. Regia Hormia, metropolis Upsala. Pop. *Suedi*, & *Sueci*, *Suiones* veteribus dicti apud Tacitum. Est & *Suedia*, seu *Suecia*, urbs Helvetiæ libera, & conventus jurid. *Suveitz* apud Lacum Lucerinum.

Suel, Hisp. op. post Carteiam & Calpen. Σοῦελ Ptolemæo; ejus meminere Mela, Plinius & Antoninus ubi corruptè *Sivel*. A vulpibus dici putat Bochartus, quia Ebræis שועל *sual*, est *vulpes*; & ex Bæticâ tam vulpium, quàm mustelarum pelles peti scribunt recentiores. Sic a vulpibus nomen habent in Mæotide *Alopecia*; in Hellesponto *Alopeconnesus*. Contra Smyrnam *Alopece*, in Bœotiâ mons *Alopecos*, in agro Attico *Alopecæ* vicus tribûs Antiochidis, ex quo Socrates oriundus, in Judæâ *Saalim*, vel *Sualim* ut legi mavult Hieronymus, 1. Sam. 9. 4. In Phrygiâ denique Ἐξυάτω de quo Steph. in Ἀζανοί.

Suessa, Campaniæ op. Plin. 3 5. *Intus colonia, Capua, Aquinum, Suessa, Venafrum.* Silius lib. 8.

——Detritaque bellis Suessa.

Vocatur *Aurunca*, sive *Auruncorum* ad discrimen *Suessa Pometia*, seu *Pometiorum*, quæ erat in Volscis. At quia illa Pometia jam inde à Tarquinio Superbo eversa; plerumque hæc in Auruncis simpliciter ab auctoribus dicitur *Suessa*, sine cognomine. Opidani inde *Suessani*.

Suessa. Volscorum urbs, cognomine *Pometia*. Μητρόπολιν Οὐόλσκων appellat Strab. li. 5 Dionys. ἐπιφανεστάτην πόλιν vocat, & ἡγεμόνα ἔθνους. Et Livius lib. 2. *opulentissimam*, sed addit; *ut tum res erant*.

Suessiones,

Suessiones, & *Suessones* Cæsari alicubi, *Suessiones* Strab. *Vessones* Ptol. (cui Augusta *Vessonum*, pro Suessonum) pop. & urbs Gall. Belg. in Campaniæ & Picardiæ confin. ad Axonam flu. vulgò *Soissons*.

Suessitani, pop. Hisp. Tarrac. in Vasconibus, quorum op. *Suessasium* Ptol. *Sanguesa*, teste Floriano, & Jo. Marianâ, in regno Navarræ, à Pompelone 6. leuc. in orr. Jaccam versus, ad Aragonem fluv. Legitur & *Suessetani*.

Suessula, *Suesula* Straboni, colon. & op. Campaniæ apud Clanium flu. ægrè habitatum à Neapoli 8. m. p. distans. Pop. *Suessulani* Plinio.

Suetonius Tranquillus, vixit temporibus Trajani & Hadriani, sub quo epistolarum magister fuit, ut ex Spartiano scimus in Hadriano; ubi & illud narrat eo excussum honore, quia se familiarius coerceret cum principis uxore. Vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. c. 31. qui alibi eum vocat *emendatissimum & candidissimum, & cui familiare sit amare brevitatem. Illud opinor*, inquit Erasmus, *apud eruditos omnes in confesso esse, quod ad narrationis fidem attinet, primas deberi Suetonio, qui, ut quidam non infestiviter dixit; Prorsus eâ libertate scripsit Cæsarum vitas, quâ ipsi vixerunt.*

Suevi, pop. Germ. qui magnam illius partem tenuere, Mechelburgiam, Pomeraniam & Marchiam (per quam *Suevus* flu. labitur) incolentes, sic à *Suevone* monte (Germaniam à Sarmatiâ separante, teste Solino) dicti. Lucan. lib. 2.

Fundit ab extremo flavos Aquilone Suevos
Albis, & indomitum Rheni caput.

Claud de laud. Stilic. lib. 1.

Ut Suevus jam rura colat, flexosque Sicambri
In falcem curvant gladios.

Horum reg. *Suevia* Tacito & Eutropio dicitur, vulgò *Schvvaben*, multis & claris constans urbibus (quarum magna pars sunt liberæ) olim ducatus amplissimus. In hâc Danubius oritur, teste Ferrario.

Suevicum mare, idem quod *Balticum*.

Sueve, *Sevo* Solino, mons Germ Carpatis pars occidua, inter Moraviam & Hungariam Transdanubianam ad Danubium usque extensus.

Suevus, *Spre* Althamero, Germ fluv. ex montibus Bohemiæ oriens, perque Lusatiam & Marchiam fluens, mixtusque Havellæ in Albim influens. Becanus *Oderam* esse scribit.

Suffenus, ineptissimus Poeta, qui in suis operibus mirabatur se plurimum, sibique blandiebatur, & arridebat. Catullus ad Varum Epigr. 22.

Nimirum idem omnes fallimur, neque est quisquam
Quem non in aliquâ re videre Suffenum
Possis. Suus cuique attributus est error,
Sed non videmus manticæ quid in tergo est.

Suffetes, de quibus vir Magnus de Phœn. Colon. lib. 1. cap. 24. hæc habet. Didone fato functâ regium Carthaginis regimen mutatum in populare, aut vere aristocraticum. Nam summa rerum erat penes paucos judices, quibus jus vitæ & necis summum fuit in universos cives Livius. lib. 33. *Judicum ordo Carthagine eâ tempestate dominabatur, eo maximè quod iidem perpetui Judices erant: Res, fama, vitaque omnium in illorum potestate erat. Qui unum ejus ordinis, & omnes adversos habebat.* Hannibal verò ut nimiam horum potentiam retunderet, & in ordinem cogeret, legem promulgavit pertulitque Præturæ suæ tempore, ut in singulos annos Judices legerentur, ne quis biennium continuum Judex esset. Hi Judices, aut qui in illis principem locum obtinebant, à Romanis scriptoribus *Suffetes* appellantur. Liv. l. 28. *Suffetes eorum, qui summus Pœnis est Magistratus.* Et lib. 30. *Senatus itaque Suffetes, quod velut consulare imperium apud eos erat, vocaverunt.* Et lib. 34. *Cùm Suffetes, ad jus dicendum consedissent.* Sen. de Tranqu. cap 3. *Nonvis enim nisi consul aut prytanis, aut ceryx, aut sufes administrare Remp.* Itaque *Suffeti*, vel *Suffetes* sunt שופטים *Sophetim*, i. e. *Judices*. Ita vocantur Ebræis summi magistratus quos Judæorum Remp. administrasse legimus, inde à morte Josuæ usque ad reges electos. Nemo non statim agnoscet hoc esse verisimilius, quàm quod contendit vir maximus Noris in Festum *Suffetes* esse אופים *Sophim*, i. e. ἐφόρους, ἐπόπτας, ἐπιτρόπους. Vossius tamen *Sufes* legendum mavult, quàm *Suffes*.

Suidas, floruit temporibus Alexii Comneni, qui imperium suscepit, Ann. Dom. 1081. Hoc de ætate scimus ex iis quæ scribit in voce Ἀδάμ, ubi à Christo nato usque ad id tempus, effluxisse ait annos 1081. Sane Suidam ante annos claruisse quingentos etiam judicium est doctissimi Casauboni. Sed poterat *Sexcentos* dixisse, ut facit Andræas Schottus præfatione in proverbia ex Suidæ collectaneis. Etsi autem quantum ad Lexicon, proprie historicus non est; tamen magnam partem operis sui historiis farcivit: quas à se ac discipulis suis, Latinè translatas seorsim edidit Hieronymus Wolfius. Primus verò Latinè transtulit, atque etiam annotationibus illustravit Robertus Grossetest, vel Grosthead, i. e. Capito, Anglus, Episcopus Lincolniensis, qui obiit, A. D. 1253. uti testatur Balæus. Sed omnium facile industriam vicit Æmilius Portus, Francisci fil. qui Græcum textum cum MSS. contulit, multisque locis emendavit, obscura item explicuit, integrum quoque Latinè transtulit. Adhuc tamen locis penè infinitis medicas requirit manus. Videri verò possit Suidas etiam alia in literas retulisse: Sanè Σουίδας ἐν Θετταλικοῖς adducitur ab Apollonii Scholiaste in lib. 1. Ἀργοναυτ. Et eopse libro legas. Σουίδας καὶ Ἀρχέμαχος, οἱ περὶ Εὐβοίας πραγματευσάμενοι. Imò Suidam ἐν γενεαλογίαις citat Stephanus in Ἄμυρος. Sed cùm Suidas ipse meminerit Hermolai, qui Stephani epitomen fecit: omnino alius iste Suidas fuerit. Videlicet duo minimum fuere Suidæ. Unus ipso Strabone antiquior, de quo scriptor ille libro 7. Σουίδας δὲ τοῖς Θετταλοῖς μυθώδεις λόγους χαριζόμενος, &c. Atque hujus etiam, cum libri γενεαλογιῶν, cum de Eubœâ, fuerint, quos Stephanus à Suidâ exaratos esse testatur. Alter Suidas, Lexici author, junior esse non potest Joanne Zimisce. Siquidem voce Ἀδάμ ab origine mundi exorsus temporum seriem usque ad Zimiscem perducit. Is autem imperare cœpit. A.D. 870. Et profectò si multo post vixisset, credo, ulterius tempora perduxisset. Siqua recentius seculum indicare videntur, ea fortassis addiderint juniores. Vel hoc verum est; vel locum, quem dixi, transcripserit ex aliquo, qui Zimiscis, tempore vixerit. Nam is mos Suidæ, ad verbum priores exscribere, neque mentione eos dignari.

Nescio autem quid in mentem venerit doctissimo Angelo Politiano, ut epistolâ ad Bernardum Ricium, quæ legitur libro undecimo, dubitaret, an ullus unquam Suidas fuisset. Quam sententiam, quæ diximus satis refellunt: Vossius. *Erat Suidas non admodum vetustus Grammaticus, nullius judicii, doctrina autem mediocris.* Ita Montacutius Exercit. 7. Sect. 1. *E Scholiis Aristophanis, ut & ex aliis Grammaticorum promptuariis in acervum suum infinita congessit.* Ita Desi. Heraldus ad Arnob. lib. 3. Denique Casaubonus Not. ad Diog Laert. *Nihil facilius fuerit, quàm eum auctorem infinitis quibus scatet mendis liberare: quod tamen miror nequivisse videre virum eruditum ejus interpretem, cui, quum Suidas sæpissimè integras Laertii paginas describat, nunquam potuit hoc subolere: quod sanè miror.*

Suinum, Piceni fluv. ultrà Truentum in Aprutio, Angolum urbem alluens, ac inter Vomanum ad occ. & Aternum ad ort. in mare decurrens. *Sino* ex tab. recent. aliis *Salino* vel *Salinello* dicitur. *Suiones*, pop. Germ. in ora maris Baltici in Pomeraniâ, inter Lemovios & Rugios. Willichius Suedos interpretatur.

Sulchi, Sardiniæ urbs notissima. Strabo lib. 5. ubi de Sardiniâ: Πόλεις δ' εἰσὶ μὲν πλείους, ἀξιόλογοι δὲ Κάραλις, καὶ Σοῦλχοι. Pomponius 2. 7. *Sardiniæ urbium antiquissimæ Caralis & Sulchi.* Pausanias in Phocicis: Οἰκοῦσι δ' ἐν τῇ νήσῳ καὶ αὐτοὶ πόλεις οἱ Καρχηδόνιοι, Κάραλίν τε, καὶ Σύλχους. Claudianus de bello Gildonico:

Pars adit antiquâ ductos Carthagine Sulchos.

Stephanus: Σύλχοι, πόλις ἐν Σαρδοῖ, Καρχηδονίων κτίσμα. Inde *Sulcitani* Plinio & Hirtio, Σολκιτανοὶ Ptolemæo, qui eos etiam μεσημβρινωτάτους, h. e. *maximè Australes* vocat. *Sulchis* autem, inquit Bochartus, nomen fecit Syrum צילקא vel שולקא *sulka*. id est, *exustio*, quia cùm urbs sit in insulæ parte maxime Australi, Noto plane est exposita, à quo Sardinia valde infestatur. Pausanias ubi suprà: Ὁ δὲ ἀὴρ ὁ ἐν ταύτῃ θολερός τε ὡς ἐπίπαν ἐστὶ καὶ νοσώδης, &c. Claudianus:

——*Hinc pestifer aer*
Sævit & exclusis regnant Aquilonibus Austri.

Sulmo, op. Pelignorum in 4. reg. Italiæ, nonagesimo ab urbe distans lapide; Ovidii poetæ patria, ut ipse testatur Trist. 4. 10. Græcè apud Ptol. scribitur Σουλμῶν. Quod Latino formatum ore *Sulmo*. At apud Strab. lib. 5. accusativus legitur Σύλμων. corruptè forsan pro Σύλμωνα, à recto casu Σύλμων Quippe Latinis auctoribus pariter omnibus constanter dicitur *Sulmo, Sulmonis*. Unde Cæsari belli Civ. lib. 1. & Plinio 3. 12. itemque Juvenali Sat. 6. opidani *Sulmonenses*. Ovid. Pont. 4. 14.

Gens mea Peligni, regioque domestica Sulmo.

Aquis iisque frigidis abundabat. Ovid. Fast. 4.

Hâc ego Pelignos, natalia rura petebam;
Parva, sed assiduis humida semper aquis.

Idem 2. Amor eleg. 16.

Me pars Sulmo tenet Peligni tertia ruris;
Parva, sed irriguis ora salubris aquis.

Et Trist. 10.

Sulmo mihi patria est gelidis uberrimus undis,
Millia qui novies distat ab urbe decem.

Silius Ital. l. 8.

——*Conjungitur acer*
Pelignus; gelidoque rapit Sulmone cohortes.

Sulmonensis puella, pro rusticâ apud Juvenalem:

De Sulmonensi mera Cecropis.——

Porro idem Ovidius Fast. l. 4. à *Solymo* Phryge *Sulmonem* conditum denominatumque, fabulosè fingit:

Serus ab Iliacis, & post Antenora, flammis
Attulit Æneas in loca nostra Deos.
Hujus erat Solymus Phrygiâ comes unus ab Idâ:
A quo Sulmonis mœnia nomen habent:
Sulmonis gelidi, patriæ, Germanice, nostræ
Me miserum, Scythico quàm procul illa solo est.

Silius Italicus lib. 9.

Xantippo captus, Libycis toleraverat in oris
Servitium Satricus. Mox inter præmia regi
Autololum dono datus ob virtutis honorem.
Huic domus & gemini fuerant Sulmone relicti
Matris in uberibus nati, Mancinus, & unà
Nomine Rhœteo Solymus; nam Dardana origo
Et Phrygiæ genus à proavo: qui sceptra secutus
Æneæ, claram muris fundaverat urbem,
Ex sese dictam Solymon, celebrata colonis
Mox Italis paulatim attrito nomine SULMO.

Verum hanc fabulam, ex nudâ vocabulorum similitudine confictam Virgilius etiam risisset: qui omnes Æneæ comites in unum confert Latium. Nisi forte eorum heic amplectenda sit auctoritas, qui, ut habet Dio Chrysostomus in oratione de Ilio non capto, totius Italiæ Æneam fecere Dominum. De cætero miserandam hujus opidi calamitatem, quam bello civili inter Marium & Syllam perpessum est, narrat Florus 3. 21. Cluverius.

Sulpitia, Paterculi filia, & Fulvii Flacci uxor, fœminarum pudicissima fuisse matronarum sententiâ judicata est, quæ simulacrum Veneris ex Sibyllinis libris dedicaret. Plin. 7. 35.

Sulpitia, vel *Sulpicia*, poetria, cujus satyra extat unica. Sed castos præterea amores scripsit marito Calæno. Meminit eorum præter Martialem, (qui lib. 2. Epigr. 35. impensè laudat) Sidonius Apollinaris carm. 9. Credit Vossius ex iis esse illud apud Juvenalis interpretem in Sat. 6.

Ne me cadurcis destitutam fasciis
Nudam Caleno concubantem proferat.

Calæni mariti ipsa meminit in Satyrâ, ac Martialis quoque Ep. 38. lib. memorati. Est ejus de sese in eâdem Satyrâ:

Primaque Romanas docui contendere Graiis

Sulpitius Gallus, Astrologus, qui in exercitu P. Æmilii contra Perseum, deprehensam noctu Eclipsim Lunæ mirantibus militibus enarravit. Plin. 12. 2. & Cic. lib. 1. Off.

Summanus, Pluto sic dictus, quasi *summus* Deorum *Manium*: ut in Nupt. Philolog. docet Capella. Huic Romani nocturna fulmina assignabant, quemadmodum diurna Jovi. Plin. 2. 51. Ovid. 2. Fast.

Reddita, quisquis is est, Summano templa feruntur
Tunc, quum Romanis, Pyrrhe, timendus eras.

Summœnium, dicebatur locus lupanaris, quòd ferè sub mœnibus esset: qu. *Submœnium*. Inde *Summœnianæ* meretrices dicuntur. Mart. 3. 40.

Conviva

Convivæ quisquis Zoili potest esse,
Summanianas canet inter uxores.

Sunam, *Sonna* Josepho op. olim Palæstinæ in tribu Issachar, nunc pagus. *Torondelos Gabra relis* hodie, teste Benjam. Tudelensi.

Sunici, pop. Germ. infer. ad Rhenum, quorum op. *Zuns*, vel *Zons*, teste Divæo, inter coloniam Agrip. 3. & Novenum 2. leuc. apud Durnom agrum.

Sunium, promont. *Capo delle Colonne*, teste Sophiano, sic ob multas columnas marmoreas ibi existentes dicta, promont. Atticæ inter Piræeum portum Athenarum ad occ. 43. & promont. Leonum Eubœæ in ort. 37. m p. cum op. cognomine, teste Cicerone. Stat. l. 12. Theb.

Linquitur Eois longe speculabile proris
Sunion.———

Dionysius vers. 511.

Πρόσθε δ' Σουνιάδος κορυφῆς ἰφύπερθεν Ἀβάντων,
Φαίνονται Σκληραίς τε κ' Αἰγῖναι πτολίεθρει.

Vide Ptol. decimâ Europæ tabulâ, Strab. initio lib. 9. Pausan. lib. 1. itemque Aristophanem pag. 321.

Sunius, Arabica scripsit, quorum librum quartum citat Steph. in Ἐδυμαῖοι.

Suovetaurilia, sacrificii genus ab antiquis Rom. in lustrationibus aut piamentis adhiberi solitum. Cato de R. R. Cùm Divis volentibus quodque benè eveniat, mando tibi Mani ut illace Suovetaurilia, fundum, agrum, terramque meam, quota ex parte circumsetenda censeas, uti cures lustrare. Liv. l. 9. Telo potiri hostem fas non est; si potiatur, Marti Suovetaurilibus piaculum fieri. Tac. An. 5. Sacrificantibus, cum hic more Romano Suovetaurilia daret. ille equum placando amni. Quæ victimæ in hoc sacro, etsi vox indicet, claré etiam Varro de R. R. 2. Populus Rom. cùm lustratur Suovetaurilibus circumaguntur verres, aries, taurus: & Quintilianus: Nam Suovetaurilia jam persuasum est esse ex sue, ove & tauro. *Solitaurilia* hæc etiam dicta docet Festus. Nec abeunt à Græcorum veteri sacro quod illi τριττὺν dicebant, de quo Eust. aliique Lipsius.

Æmilius *Sura* scripsit de annis Pop. Rom. ut legere est apud Velleium lib. 1. 6. Vide Voss. Hist. Lat. pag 691.

Surrentum, Campaniæ op. perantiquum; quod etiam nunc incolis dicitur *Sorrento*. Memoratur Ennio, Diodoro, Straboni, Melæ, Silio, Plinio, Statio, Tacito, Suetonio, Frontino, Ptolemæo, Dioni, Tabulæ Itinerariæ. Plin. lib. 3. cap. 5. *Herculanium, Pompeii: haud procul spectante monte Vesuvio, adluente vero Sarno amne: ager Nucerinus; & 9. m p. à mari ipsa Nuceria: Surrentum, cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam sede.* Mela. lib. 2. cap. 4. adverso litoris ordine, *Minervæ promontorium sinus Puteolanus, Surrentum, Herculeanum.* Ptolemæus: Νεάπολις Πικεντίνων ὅμοιως μετὰ τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος, Σάρνου ποταμοῦ ἐκβολαὶ Σύρεντον. Hoc quidem falso, atque imperitè sic tradidit Ptolemæus; nisi auctoritas ejus plus valeat, quàm reliquorum scriptorum omnium, qui Picentini agri initium statuunt post Minervæ promontorium. Strabo lib. 5. Συνεχὲς δ' ἐν τῇ Πομπηΐᾳ τὸ Σύρεντον τῶν Καμπανῶν· ὅθεν προκέκυπται τὸ Ἀθηναῖον ἀκρωτήριον, Ubi malim Σύῤῥεντον, ut est apud eundem Strab. lib. 1. Diodorum lib. 5. ac Dionem fine libri 52. Unde Latini suum *Surrentum* formaverunt. Quin à *Sirenum* nomine (vide *Sirenes*) opidi vocabulum deductum esse, maximè credibile est; quando illa circa hæc loca sedem habuisse feruntur. Quod ipsum apertè adfirmat Statius Sylv. lib. 2. carm. 2. quo Pollii celebrat *Surrentinum* his versibus:

Est inter notos Sirenum nomine muros
Saxaque Tyrrhena templis onerata Minervæ
Celsa Dicarchæi speculatrix villa profundi,
Quâ Bromio dilectus ager, collesque per altos
Uritur, & prælis non invidet uva Falernis.

Silius l. 5.

———Felicia Baccho
Æquana, & Zephyro Surrentum molle salubri.

Cui loco luxerit à Statio, qui in Pollii Surrentinum ita ludit:

Mira quies pelagi ponunt hic lassa furorem
Æquora, & insani spirant clementius Austri.
Hic præceps minus audet hyems, nulloque tumultu
Stagna modesta jacent.

Cæterum *Surrentini colles*, qui opido imminent, circumjacentque vini præstantiâ maximè celebrantur. Ovidius. Met. 15.

Inde legit Capreas, promontoriumque Minervæ,
Et Surrentino generosos palmite colles.

Statius Sylv. 3. 5.

Caraque non molli juga Surrentina Lyæo.

Mart. lib. 13. ep. 110.

Surrentina bibis? nec Myrrhina picta, nec aurum
Sume; dabunt calices hæc tibi vina suos.

Columella Rusticarum rerum lib. 3. cap. 2. de vite Aminea loquens; *Campania celeberrimos Vesuvii colles, Surrentinosque vestit.* Strabo lib. 5. ubi nobilissima Campaniæ vina enumerat: Ἡ δὲ ὁ Συρρεντῖνος ἐνάμιλλος, καθίσταται γὰρ πάνυ νεωστὶ, διὰ παλαιώσεως δέχεται. Plin. 14. 6. *Ad tertiam palmam variè venere Albana vina, urbi vicina, prædulcia, ac rara in austero. Item Surrentina; in vineis tantùm nascentia convalescentibus maximè probata propter tenuitatem, salubritatemque. Tiberius Cæsar dicebat, consensisse medicos, ut nobilitatem Surrentino darent: alioquin esse generosum acetum: Caius Cæsar, qui successit illi, nobilem vappam.* Long. 38. 20. Lat. 40. 33.

Susa, *orum*, urbs Asiæ nobilissima, Susianæ reg. caput & regia ad Eulæum flu inter Seleuciam magnam ad occ. 450. & Persæpolim ad ort. 275. m. p. ab Ecbatanis 450. in merid. à Memnone condita. Dionysius:

Χωρὶς μὲν Κάσσος ἐπι μέγας, χωρὶς δὲ Κοάσπης,
Ἕλκων Ἰνδὸν ὕδωρ, παρά τε ῥείων χθόνα Σουσῶν.

Ubi sis vide Mantanum. Junguntur Susa & Ecbatana, quia ut æstivos dies in Ecbatanis, ita hybernos Susis agebat Rex Persarum. Ita Xenoph. Cyrop. lib 8. Strabo lib. 15. Plutarchus de exil. Athenæus lib 12. Eustathius in Dionys. Aristides in orat. de Româ. Ut vel falli necesse sit, vel corruptum esse Ælianum de An. l. 10. cap. 6. ubi Regem Persarum describit θερίζοντα μὲν ἐν Σούσοις, χειμάζοντα δὲ ἐν Βαβυλῶνι, repugnante naturâ rerum. Ecbatanis enim æstate multo commodius degebatur, quia clima frigidius est quàm Susis. ubi aer æstivus est tam fervidus, ut lacerti & angues circa

meridiem in viis intercepti ustulentur. Ita habetur apud Strabonem. Pop. *Susiani*, ob artem sagittariam olim clari. Prop. lib. 2.

Non tot Achamenüs armantur Susa sagittis.

Claud. de bello Gildonico:

——— Nostraque premant pharetrata secures
——————— Susa.

Lucan. lib. 2.

——— Conjuret in arma
Mundus, Achamenüs decurrant Medica Susis
Agmina. ———

Dicta autem putatur hæc vox à liliorum copiâ quæ illorum linguâ *Susa* dicuntur. Athenæus lib. 12. Κληθῆναι δὲ τὰ Σοῦσα φασὶν Ἀριστόβουλος καὶ Χάρης διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ τόπου. Σοῦσον γὰρ εἶναι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὸ κρίνον. Stephanus: Σοῦσα, &c. κέκληται ἀπὸ τῶν κρίνων, ἃ πολλὰ ἐν τῇ χώρᾳ πεφύκει ἐκεῖσε, Σοῦσον γὰρ αὐτὸ καλοῦσιν οἱ βάρβαροι. Etymologus: Σοῦσα ἡ πόλις ἀπὸ τῶν ἀναπεφυκότων κρίνων. Σοῦσα γὰρ τὰ λείρια λέγεται. Quod multo verius quàm quod ibidem alii volunt, *Susa* dici ἀπὸ τοῦ ἱπποτρόφους αὐτοὺς εἶναι, σοῦσι γὰρ ὑπὸ Σύρων τῶν ἵππων λέγεται. Chaldæis quidem & Syris equus dicitur סוסא *susa* & סוסיא *Susia*. Sed Scriptura differt à שושן. Ut taceam Susa nusquam ab equitatu commendari. Bochartus.

Susana, op. Hisp. Tarr. quod & *Susanum*, *Campanillo*, teste Hieronymo. Suritâ. Silius lib. 3.

At non Sarmaticos attollens Susana muros.

Susiana, *Susis* Strab. reg. Asiæ inter Assyriam ad occ. & Persidem ad ort. cui Media ad Arctos incumbit, sinu Persico ad Austrum definita. *Susistan* vulgò & *Cusistan*.

Susidata, Germ. civitas. Ptol. *Wilsnach* P. Apiano in Marchiâ Brandeburgicâ. Al. est *Stetin*.

Sussexia, prov. Angliæ meridionalis. Terminatur à Sept. Surria, ab orient. Cantio, ab occid. Hantoniâ & à merid. mari Britannico. Ejus urbs præcipua est Cicestria vulgò *Chichester*.

Sutrium, urbs prima Tyrrhenorum, deinde Romanorum. Apud Appianum Civil. bell. lib 5. Συβρίον corruptè legitur, quod imperitus Geographiæ interpres, unà cum sequenti voce χωρίον malè vertit *Insubrum regionem*. Opidani Livio, Plinio & Frontino *Sutrini*: Σουτρινοὶ Stephano. A Romanis cùm defecerint eos ad fidem reducendum mittitur Camillus, qui ut celeritate eos opprimeret, jussit milites 3. dierum commeatum secum ferre, teste Livio l. 6. Hinc natum proverbium: *Quasi Sutrium eant*; apud Plautum in Casina, & Festum, cùm quid celeriter fit & instructè. Hinc etiam *Sutrius*. Sil. lib. 8 *Sutria tecta*. Coloniam Romanam fuisse, & quo tempore deductam docet Velleius lib. 1. *Post septem annos quàm Galli urbem ceperunt Sutrium deducta colonia est*. Long. 35. 41. Lat. 41. 50.

Syagrius, vir illustris de quo Symmachus lib. 3. Ep. 39.

Syagrus, primus bellum Trojanum carmine cecinit. Ælian. Var. 14. 21.

Sybaris, *Cochile*, teste Barrio, & *Sabaro* teste Mazzellâ, flu. M. Græciæ, ex fin. Brutiorum apud Muranum oriens, ac in sinum Tarentinum non longè à Crathi flu. sese exonerans. Ejus aqua oves & boves nigros facit, sicuti contra Crathis albos. Plin. 31. 2. Aristoteles in mirandis; Ὁ μὲν ἐν Σύβαρις τοὺς πίνοντας ἀπ' αὐτοῦ πτυρτικοὺς εἶναι ποιεῖ· ὁ δὲ Κρᾶθις τοὺς ἀνθρώπους, λευκοτριχεῖν. Idem habet Strabo lib. 6. Pythagoras apud Ovid. Metam. 15.

Crathis & huic Sybaris nostris conterminus arvis
Electro similes faciunt auroque capillos.

Sybaris, M. Græciæ op. inter Crathin & Sybarim amnes, ab Achivis conditum, qui post Trojæ excidium vi tempestatis eò fuerunt appulsi. Hujus olim tanta fuit potentia, ut quaternas proximas rexerit gentes, & 25. urbes suo subdiderit imperio, & contra Crotoniates 300. hominum millia armârit. Strabo lib. 5. Ejus mem. Ovid. Met. 15.

Præterit & Sybarim. Salentinumq; Neæthum.

Postea *Thurium* & *Copia* vocabatur. Stephanus ex Strab. Θούριοι πόλις Ἰταλίας, ἡ πρότερον Σύβαρις, ὕστερον δὲ Κωπίαι. Dionysius vers. 372.

Ἐπὶ δέ τοι κρατεῖ Διὸς μέγα χωσαμένοιο
Δειλαίη Σύβαρις, πάϊδας συνάχυσσε πεσόντας,
Μηνισάμενος ἐνὶ ἀέθλοις ἐπ' Ἀλφειῷ γεράεσσι.

Ubi quam exitii causam innuat Poeta, dum eos *Jove valde irato* periisse indicat, hoc postea subjiciens de furiosâ Olympicorum præmiorum cupiditate, vix satis constat. Narrat verò Eustathius eos τὰ ἐν ναῷ ἀναθήματα, dona Jovi Olympio dedicata, diripuisse; quæ Dionysio Ἀλφειοῦ γέρα vocantur, quòd Jovis Olympii templum positum esset in Olympia, quæ & Pisa. Elidis urbe, quam Alpheus flu. alluit: urbi autem Olympiæ nomen impositum ferunt ab Olympo monte vicino, Thessalico Olympo cognomini teste Strabone lib. 8. Hæc quidem commodissima videtur interpretatio, si qua melioris historiæ fide firmetur. Receptius tamen est (quod non modo Eustathius, verum & Stephanus περὶ πολ. aliique tradunt) *eos oraculo monitos, Sybarin tunc interituram, cùm hominem plusquam Deum colerent, idque evenisse cum ab hero servus flagris cæsus primo in templum confugeret, nec tamen dominus à verberibus temperaret; cùm verò ad herilis patris sepulchrum confugeret, tum demum, monumenti paterni veneratione, abstineret.* Hoc Jove irato, in perditissimam luxuriem eos ruisse ferunt, quam proximam fuisse exitii causam apud omnes constat. Oraculum, de quo modo dictum ab Erasmo in Chiliad. è Stephano recitatur:

Εὐδαίμων Συβαρῖτα, πανευδαίμων σὺ μὲν αἰεὶ,
Ἐν θαλίῃσι θεῶν τιμῶν γένος ἀΐδιον ἐόντων.
Εὖτ' ἂν δὲ πρότερον θνητὸν θεοῖο σεβίζῃ,
Τηνίκα σοι πόλεμός τε καὶ ἐμφύλιος στάσις ἥξει.

Cæterum de luxu & mollitie Sybaritarum. Plut. hoc refert in convivio 7. Sap. Συβαρῖται, ὡς ἔοικε, πρὸ ἐνιαυτοῦ τὰς κλήσεις ποιοῦνται τῶν γυναικῶν, ὅπως ἐνσχολάζοιντο κατὰ σχολὴν παρασκευασάμεναι ἐσθῆτι καὶ χρυσῷ φοιτᾶν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Zenobius, Cent. 5 Συβαριτικὴ τράπεζα (ἀντὶ τοῦ ἐν πολυτελείᾳ. Τρυφηλοὶ γὰρ οἱ Συβαρῖται. Idem ibidem, uti quoque Diogenianus. Cent. 8 Συβαρῖται διὰ πλατείας) παροιμία ἐπὶ τῶν σοβαρῶς προϊεμένων. Vide Cluverium de Ital. Ant. l. 4. c. 14. Hinc *Sybaritis*. Ovid. 2. Trist.

Nec qui composuit nuper Sybaritida fugit.

Ubi opus intelligit Hemitheontis cujusdam cinædi, de generibus voluptatum, & obscœnatum libidinum.

Syceus, unus Titanum, quem fugientem Tellus mater suscepit, & inde ficum protulit.

Sychar.

Sychar, Eusebius: Σύχαρ πρὸ τῆς Νέας πόλεως, πλησίον τοῦ χωρίου, οὗ ἔδωκεν Ἰακώβ, Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Qui v. posterius scripserunt ipsam Neapolim dixerunt esse Sychar. Vide Burchardum & Sanutum Torsellum. Sic etiam accipi debet quod scribitur in Itin. Benjamini נבילש היא שכם *Nebilas est Sichem.*

Sycites, Bacchus dictus est ἀπὸ τῆς συκῆς, quod is non solum vini, sed etiam ficorum & fructuum prope omnium fuerit inventor. Hesychio vero non est συκίτης sed συκεάτης.

Syene, *Asna*, teste Jo. Leone, urbs Ægypti extrema, in Æthiopiæ confin. ad Nilum, olim Rom. Imperii, sicut & nunc Turcici, terminus, inter Alex. Ægypti ad arctos 570 & Meroen ad Austrum 962. m. p. test. Plinio. Sed apud Strab. abest à Meroe 5000. stad. & apud Anton. ab Alexandriâ 600. m. p. à Memphi 160 schœnis, à Thebis 60. Ovid. Ponticorum lib. 1 eleg. 6.

Quid tibi si calida, prosit, laudare Syene,
Aut ubi Taprobanen Indica tingit aqua?

Dionysius:

——— Βαθυκρήμνοιο Συήνης.

Σολλὰ ἐν ἰσημέρις (inquit Scholiastes ad versum 223. ejusdem Dionysii) ἡ Συήνη, ἀπὸ Συήνη λιὸς ὑπὸ πλαθεῖσα. ἐν ᾗ ἐ φρεαρ ἕναι φασὶ ὡς θερινὰς τοῖς ἐκεῖ διατηρῶμεν τὸ ἡλίου τροπὰς ὅπου καὶ ἄσκιος καὶ μεσημβρίας ὅσον οἱ ἀστρολογικοὶ γνώμονες διὰ τὸ κατοικεῖσθ τοὺς ὅπως τούτους τῷ τροπικῷ. Ammianus Macellinus lib. 22. *Dein Seyen, in qua Solstitii tempore, in quo Sol æstivum Austrinus cursum extendit, recta omnia ambientes radii excedere ipsis corporibus non sinunt. Inde si stipitem quisquam fixerat rectum, vel hominem aut arborem viderit stantem, circa lineamentorum ipsas extremitates contemplabitur umbras absumi.* Heliodor. Æthiopic. hist. lib. 9. Ἐδείκνυον δὲ καὶ τοὺς τῶν ὡρονομῶν γνώμονας ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν, τοῦ ἡλιακοῦ ἀκτῖνος κατὰ τροπὰς θερινὰς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκριβῶς κατὰ κορυφὴν ἱσταμένης, &c. Achilles Tatius: Isagog. in Phæn. Φασὶ δὲ ἐν Συήνῃ καὶ Ἐλεφαντίνῃ ἀσκίους γίνεσθαι, ὅτι ὁ ἥλιος γίνεται ἐν Καρκίνῳ περὶ ὥραν ἕκτην. Lucan. lib. 2.

——— *Umbras nusquam flectente Syene.*

Claudianus *atram* vocat. Eidyllio de Nilo.

Is loca continuo Solis damnata vapore
Irrorat, populisque salus sitientibus errat,
Per Meroen, Blemyasque feros, atramque Syenen.

Statius *Eoam*. Sylv. 2. 2.

———*Quod Eoa respergit vena Syenes.*

Idem Theb. lib. 4.

———*Nullaque umbratam nube Syenen.*

Obiter emenda Stephanum: Συήνη, inquit, πόλις Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας ἐπὶ Νείλῳ. Lege μεταξὺ Αἰγ. καὶ Αἰθ.

Sylla, Romanus nobilis ex antiquâ Scipionum familiâ, adolescentiæ omnibus vitiis inquinatus. Quæsturam sub Mario adeptus est, in quâ vitam omnem penitus commutavit; Literis Græcis & Latinis benè eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, pecuniæ maximus largitor, animo grandis; ut de illo dubitari potuerit (inquit Sallustius) fortiorne an felicior esset. Missus a Mario ad Bocchum regem legatus, Jugurtham vinctum retulit: Mithridatem Asiam crudelissimè vastantem compescuit; Socialis belli luctus repressit; Cinnæ dominationem fregit, & Marium, qui olim se Quæstorem fastidierat, ipsam illam provinciam proscriptum & exulem petere coegit. Dictator deinde factus ita Remp. oppressit, ut teste Cicerone in Verrem, nemo, illo invito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere potuerit. Lucan:

Sylla quoque immensis accessit cladibus ultor
Ille, quod exiguum restabat sanguinis urbis
Hausit. ———
Tunc data libertas odiis, resolutaque legum
Frænis ira ruit, non uni cuncta dabantur,
Sed fecit sibi quisque nefas ———

Felicis sibi cognomen asseruit (non civili sanguine, ac patriæ oppugnatione, uti scopticè Plinius 7. 43. & Val. Max. 9. 2. *En quibus actis Felicis cognomen assequendum putavit!* itemque Lucanus, lib. 2.

Hisne Salus rerum, Felix his Sylla vocari,
His meruit? ———

Sed) quod *feliciter* in hostes pugnasset, quod amicus fuisset Metelli Pii, quod Athenas vi captas non delevisset. Scribit Appianus equestrem imaginem Syllæ auream ante rostra positam cum inscriptione: *Cornelio Syllæ Imperatori Fortunato.* Solinus vero capite septimo: *Sylla*, inquit, *potius dictus est, quam fuit Felix. Venustum* quoque se cognominari voluit, & filium *Faustum*, filiam verò *Faustam* appellavit. Rhod. 24. 6. Ei semel immolanti jecur extremâ fibrâ coronæ laureæ imaginem ostendit, ostento mirabili felicitatis. Alex. ab Alex. 5 25. Privatus ad postremum Dictaturâ depositâ Puteolis periit phthiriasi, i. e. morbo pediculari. Vide Plutarchum in *Sylla*, & Lubinum ad illud Juvenalis Sat. 1.

——— *Et nos.*
Consilium dedimus Syllæ privatus ut altum
Dormiret. ———

Serenus Sammonicus:

Sed quis non paveat Pherecydis fata Tragœdi,
Qui nimio sudore fluens animalia terra
Eduxit turpi miserum quæ morte tulerunt.
Sylla quoque infelix tali languore peresus
Corruit & fœdo se vidit ab agmine vinci.

Sosipater Charisius, lib. 1. *Sibyllam Epicadius de cognominibus ait appellatum, qui ex Sibyllinis libris primò sacrum fecerit. deinde Syllam: qui quod flavo & compto capillo fuerit, consimiles Syllæ sunt appellati: Inde effæminati hodieque Syllæ dicuntur, quos vulgus imprudenter Psyllos appellat.* Vitam ejus scripsit Plut. Quædam quoque de illo quatenus scriptore habes apud Voss. de H. st. Crudelitas ejus immanis prorsus & plane barbara. Sen. 1. de Clem. *Sullam* appellari tyrannum quid prohibet cui occidendi finem fecit inopia hostium. Descenderit licet Dictaturâ suâ & se togæ reddiderit: quis tamen unquam tyrannus tam avide humanum sanguinem bibit quam ille qui septem millia civium Romanorum contrucidari jussit. Ingens sanè numerus, in quo tamen valde dissentiunt auctores. Alii ad *quatuor millia* tradunt: ut Florus, ut Dionys. Hal. fine lib. 5. Creditur & Valerius sic scripsisse: in quo tamen falsò *quatuor legiones legas*, lib. 9. 10. At Sen. Ben. 5. 16. *legiones duas* dicit, convenienter cum hoc *septem millium* numero, quem & Firmicus

micus firmat, lib. 1. *Septem millia civium, in medio sinu urbis* Sullanâ animadversione ceciderunt. Livius autem in Epit. *octo millia*, Plutarchus *sex*, quem omnino vide, ipsa ista Senecæ verbatim pœne exprimentem.

Sylvanectum, *Senlis*, urbs Provinciæ Insulæ Franciæ in Vallesiæ ducatu ad amnem *Nonvelle*, 10. leuc. à Lutetiâ in Bor. 8 à Compendio in Africum. 9. autem à Bellovaco in Eur.

Sylvanus, Deus sylvarum. Servius ad istud Virg. Æn. 8.

Sylvano famâ est veteres sacrasse Pelasgos
Arvorum, nemorumque Deo lucemque diemque, &c.

Publica, inquit, *ceremoniarum opinio hoc habet, pecorum & agrorum Deum esse Sylvanum. Prudentiores tamen dicunt esse eum ὑλικὸν θεὸν, i.e. Deum τῆς ὕλης. Hyle autem est fax omnium elementorum, id est ignis fordidior & aer, item aqua & terra fordidiora, unde cuncta procreantur: quam Græci ὕλην, Latini materiam appellarunt: nec incongrue, cum materia sylvarum sint.* Quod si igitur. Deus τῆς ὕλης est, idem erit cum Pane. Vet. Gloss. *Sylvanus*, Πὰν, θεὸς ὑλαῖος. Virg. tamen Georg. 1. manifestò eos distinguit. Nam cum dixisset. *Pan ovium custos, &c.* interjectâ deinde Minervæ ac Triptolemi mentione, subdit tandem,

Et teneram ab radice ferens, Sylvane, cupressum.

Lucanus, lib. 3.

Hunc non ruricolæ Panes, nemorumque potentes
Sylvani, Nymphæque tenent.

Prop. 4 4.

Sylvani ramosa domus. ———

Gratius Faliscus in Cynegetico:

——— *Inculto Sylvanus termite gaudens.*

Vide Lil. Gyraldum Synt. 15. Horat. lib. 3. Od. 29.

Jam pastor umbras cum grege languido,
Rivumque fessus quærit & horridi
Dumeta Sylvani.

Apud eundem, lib. 2. Ep. 1.

Agricolæ prisci, fortes, parvoque beati
Tellurem porco, Sylvanum lacte piabant,

Juvenalis, Sat. 6.

Nam quæ docta nimis cupit & facunda videri.
Crure tenus medio tunicas succingere debet
Cædere Sylvano porcum, quadrante lavari.

Statius, lib. 6. Theb.

Non graſſante Noto citius nocturna peredit
Flamma nemus. Linquunt flentes dilecta locorum
Otia, cana Pales, Sylvanusque arbiter umbræ,
Semideumque pecus migrantibus aggemit illis
Sylva, nec amplexæ dimittunt robora Nymphæ.

Sylvanus, avi sui & sororis filius, hoc modo. Valeria Tusculanaria ob iram Veneris Valerium patrem suum deperibat, remque nutrici communicat, quæ dolis adorta herum, puellam quandam ex vicinis eum dixit adamare, quæ aspectum ejus, apertumque concubitum vereatur. Aliquando pater postmodum debacchatus lumen petiit: nutrix vero præveniens, fugiensque sese præcipitavit, filia quoque inde evadens peperit Sylvanum, quem Græci *Ægypanem* vocant. Pater quoque Valerius dolore affectus sese dedit in præcipitium.

Sylvia, nomen quo Ilia Romuli mater vocata est. Virgil. Æn. 7.

Assuetam imperiis soror omni Sylvia curâ,
Mollibus intexens ornabat cornua sertis.

Ovid. Fast. 2.

Sylvia Vestalis cœlestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo.

Sylvius, Æneæ fil. à quo postea omnes Albani reges *Sylvii* dicti sunt. Virg. Æn. 6.

——— *Primus ad auras*
Ætherias Italo commistus sanguine surget
Sylvius, Albanum nomen, tua Posthuma proles:
Quem tibi longævo serum Lavinia conjux
Educet sylvis regem, regumque parentem:
Unde genus longâ nostrum dominabitur Albâ.
Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis
Et Capys & Numitor, & qui te nomine reddet
Sylvius Eneas ———

Ovid. Fast 4.

Posthumus huic: qui, quod sylvis fuit ortus in altis,
Sylvius in Latiâ gente vocatus erat.

Æneas *Sylvius* postea *Pius secundus* Rom. Pont. Patria Senensis, scripsit longè plurima quæ recenset Platina. Vide Voss. Hist. Lat. 3 7

Symæthus, flu. Siciliæ, non longè ab Ætnâ. Vide Cluver. Sic. Ant. p. 124.

Symbolon, & *Symbolorum Portus*, qui & Pactorum *Portus* Straboni, *Sibula* Mercatori & al. portus Tauricæ, inter Eupatoriam ad Isthmum, & Chersonesum urb. ad sin. Carcinitem.

Syme, ins. inter Rhodum & Cnidum. Plin. lib. 5. 38.

Symeon, Metaphrastes flor. sub Leone 4. Imp. ac propter generis claritatem, opes luculentas, dignitatem, ac imprimis prudentiam, doctrinam, facundiam, magno in pretio fuit, sicut ex Psello in Symeonis Encomio cognoscimus. Vide Voss. Hist. Gr. 290.

Symmachus. Romanus orator, missus à Senatu Constantinopolim ad Theodosii liberos, rogatum, ut Vestales à Christianis destrui minimè paterentur; cujus rei gratiâ putabant se adversa multa à Diis esse passos. Ejus igitur orationem & Prudentius & Ambrosius acerrimè confutarunt. Fuit alius ejusdem nominis sacrorum librorum interpres Græcus, parum doctrinæ syncetæ, & Christianæ. Euseb. Hist. Eccl. lib. 6. cap. 14. De variis autem *Symmachis* vide Vossium ad Boetium, pag. 36.

Symplegades, quæ & *Cyaneæ*, ins. duæ, sive potius scopuli trans Bosporum Thracium in ipso Ponti Euxini ostio mille quingentis passibus ab Europâ distantes; tam modico autem inter se discretæ intervallo, ut ex adverso quidem intrantibus geminæ cernantur, paulùm verò deflexâ acie, coëuntium speciem præbeant. Quæ res occasionem præbuit poëtarum fabulis, qui eas olim inter se concurrisse tradunt; unde & nomen

men acceperunt ἀπὸ τοῦ συμπλήττειν, h. e. *à concurrendo*, seu *confligendo*. Am. Marc. lib. 22. *Quibus controversa extranea sunt Symplegades, gemini scopuli in vertices undique porrecti diruptos assueti priscis seculis obviam sibi cum horrendo fragore collisis molibus ferri, cedentesque retrorsus acri assultu ad ea reverti quæ pulsarunt. Per has saxorum dehiscentium, concursantiumque crebritates, si etiam ales intervolasset, nulla celeritate pennarum eripi poterat, quin interiret oppressa. Hi scopuli cum eos Argo prima omnium navis, Colchos ad direptionem aurei properans velleris, præterisset innoxia, immobiles turbine circumfracto steterre concorporati, ut eos aliquando fuisse diremptos nulli nunc conspicantium credant, nisi super hoc congruerent omnes priscorum carminum cantus.* Ovid. Met. 15.

———Timuit concursibus Argo
Undarum sparsas Symplegadas elisarum.

Idem 1. Trist. eleg 9

Altera namque parat Symplegadas ire per altas,
Scindere Bistonias altera puppis aquas.

Et rursus in Epistolâ Medeæ:

Compressos utinam Symplegades elisissent.

Euripides in Prologo Medeæ:

Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος
Κόλχων ἐς αἶαν Κυανέας Συμπληγάδας.

Ubi Scholiastes: Τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου λέγει, αἳ δι' ἀπάτην τῆς ὄψεως δοκοῦσι συνάπτειν πρὸς ἀλλήλας. Eratosthenes Συνορμάδας vocavit, Isacio teste, ut Latini *Concurrentia saxa*. Alii Συνδρομάδας dixerunt. Unde Val. Flac. lib. 1.

Certus Scythico concurrere Ponto Cyaneas,

Est etiam *Symplegas* sing numero. Lucan. lib. 2.

Ut Pagasæa ratis peteret cum Phasidos undas
Cyaneas tellus emisit in æquora cautes,
Raptâ puppe minor subducta est montibus Argo,
Vanaque percussit Pontum Symplegas inanem,

Seneca Tragœdus in Hercule Insano:

———Illa quæ Pontum Scythen
Symplegas arctat.———

Mart. l. 11. *Si constringantur geminâ Symplegade culi.*

Vide *Cyanea*.

Synesius, è Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus, scripsit libros in Grammaticam, Philosophiam, panegyricos, epistolas & alia. Suidas. Ad Theodosium hunc scripsisse, testem habemus Evagrium, lib. 1. Hist. cap. 15. Præter alia Hymnos reliquit decem; quorum trina tralatio Guil. Canteri, Fr. Porti Cretensis, & Dionys. Petavii.

Synnada, *Synada* Ptol. Sing. & pl. num. urbs Phrygiæ magnæ archiep. & metropolis, ingens, sub quâ 20. urbes episc. olim fuere, marmore clara, quod *Synnadicum* appellatur, teste Strab. l. 12. Claud. in Eutrop. l. 2.

———Pretiosaque picto
Marmore, purpureis cui cedunt Synnada venis.

Vide sis illic Heinsium. Stephanus: Σύνναδα, πόλις Φρυγίας Papinius *Synnaden* vocat. Sic enim ille in Surrentino Pollii Sylv. 2. 2.

Synnade quod mœstâ Phrygia fodere secures
Per Cybeles lugentis agros, ubi marmore picto
Candida purpureo distinguitur area gyro.

Syphax, Numidiæ rex, qui cum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniisset, postea, violatâ fide Annibali adhæsit. Tandem victus à Masinissâ, vivus in Scipionis manus perductus est, à quo in triumpho circumductus, in carcerem inclusus, inediâ vitam finiit, regno Masinissæ concesso. Ovid. Fastorum 6.

Postera lux melior, vincit Masinissa Syphacem.

Propertius, lib 3. El. 11.

———Victi monumenta Syphanis.

Juv. Sat. 6.

Tolle tuum precor Annibalem, victumque Syphacem
E castris, & cum totâ Carthagine migra.

Corripuit secundam syllabam Claudianus, lib. de Bello Gild.

———Haurire venena
Compulimus dirum Syphacem, fractumque Metello
Traximus immanem Marii sub vincla Jugurtham.

Vide sis illic Barthium. Sil. Italicus, lib. 16.

Massylis regnator erat ditissimus oris,
Nec nudus virtute Syphax, &c.

Ubi sis vide Dausqueium.

Syracusa, *Syracossa* Theocrito, prius *Ortygia*, urbs Siciliæ amplissima, in orâ ad ort. inter Catinam 48. & Pachynum promont in Aust. 40. m. p. Magnitudinem ejus innuit Pindarus quando μεγαλοπόλιες Συράκοσαι, h. e. *grandiurbes Syracusas* vocat. Erat siquidem urbs non Sicularum modo, sed & Græcarum omnium celeberrima; ab Archiâ Corinthio annis ante Christum plus septingentis condita. Hujus partes 4 *Insulam*, *Acradinam*, *Tychen*, & *Neapolin* multis describit Cicero Verrinâ quarta. Unde Ausonius:

Quis Catinam sileat, quis quadruplices Syracusas?

Alii quinctam addunt *Epipolas*. Portus duplex: Major unus octoginta stadiorum, cujus fauces quingentis passibus patent, ad Ortygiam ins. Arethusâ fonte insignem. Seneca de Cons. ad Marc. *Videbis* (loquitur de Syracusis) *portum quietissimum omnium, quos aut natura posuit in tutelam classium, aut adjuvit manus, sic tutum ut ne maximarum quidem tempestatum furori locus sit. Videbis ibi Athenarum potentia fracta: ubi tot millia captivorum, ille, excisis in infinitam altitudinem saxis, nobilis carcer incluserat: ipsam ingentem civitatem, & laxius territorium, quàm multarum urbium fines sint, tepidissima hyberna, & nullum diem sine interventu Solis. Sed cum omnia ista cognoveris, gravis & insalubris æstas hyberni cœli beneficia corrumpet.* Hæc Seneca, quæ forsan hausit ex Tullio Sic enim ille in Verrem 4. primum de portu: *Nihil esse pulcrius quàm Syracusarum mœnia & portus.* 2. De carcere: *Latomias Syracusanas omnes audistis, plerique etiam nostis. Opus est ingens, magnificum, regum, ac tyrannorum. Totum est ex saxo in mirandam altitudinem depresso, & multorum operis penitus exciso. Nihil tam clausum ad exitus, nihil*

nihil tam septum undique, nihil tam tutum ad custodias nec fieri, nec cogitari potest. 3. De magnit. civitatis: *Syracusas maximam esse Græcarum urbium, pulcherrimamque.* Unde Livius 25. *Vasta magnitudinis urbem* vocat. Quam autem *vastæ*, Strabo prodit qui stadia circumdat 180. ea sunt milliaria circiter 22. Denique de situ: *Syracusarum hic situs, atque natura esse loci, cœlique dicitur, ut nullus unquam dies tam magnâ turbulentâque tempestate fuerit, quin aliquo tempore Solem ejus diei homines viderent.* Quàm laudem & cum Rhodo Plin. communicat: *Rhodis & Syracusis nunquam tanta nubila obducit, ut non aliquâ hora Sol cernatur.* Murorum ambitus apud Strab. erat ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα σταδίων, i.e 24. m.p. Dicit Liv. lib. 25. in Syracusis captis *prædæ tantum fuisse, quantum vix captâ Carthagine fuisset.* Plut. etiam in Marcello: Λέγεται οὐκ ἐλάττονα τότε ἢ τὸν ὕστερον ἀπὸ Καρχηδόνος διαφορηθέντα πλοῦτον γενέσθαι. Vocis originem quod attinet, doctissimus Fullerus Miscel. l. 4. cap. 10. Syracusarum nomen Punicè scribit צור סוסיא *Sor-Cosia*, qu. *Tyrum latentem* dicas. Frustra, inquit Bochartus, cum Syracusas non condiderint Phœnices, sed Græci Dorienses: Arcaiâ duce; vide Thucydidem, Strabonem, & alios. Sed præcipuè Marcianum Heracleotam, qui simul nominis originem aperit his verbis:

Τὸ δὲ Ζέφυρον τῆς Ἰταλίας οἱ Δωριεῖς
Κατέσχον· Ἀρχίας δὲ τούτους προσλαβὼν
Ὁ Κορίνθιος μετὰ Δωριέων κατῴκισεν
Ἀπὸ τῆς ὁμόρου λίμνης λαβούσας τοὔνομα
Τὰς νῦν Συρακούσας παρ' αὐτοῖς καλουμένας.

Paludem intellige *Syraco*, de quâ Steph ubi de Syracusis: καὶ λίμνη, ἥτις καλεῖται Συρακώ. melius quam *Tyraca*, quomodo scripsit Vibius in catologo paludum: *Tyraca, Syracusis. Syraco* autem vox Phœnicia est, ut *Hanno, Gisco, Dido, Samatho.* Radix סרח *serach*, vel *sarach* fœtere est. Nec immerito ἀπὸ τῆς δυσωδίας nomen paludi factum, cujus exhalationes morbos creabant plurimos. Id ipsum enim Syracusani damno suo multoties experti sunt, & fere quotquot hostes æstatis aut auctumni mensibus Syracusas circumsederunt. Hinc illud Diodori l. 13. de Atheniensibus hanc urbem obsidione prementibus: Διὰ δὲ τὸ περικείμενον τόπον ὑπάρχειν ἑλώδη, λοιμικῆς κατασχούσης εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσούσης. Et lib. 14. de Carthaginensibus, quos ibidem per æstivos ardores gravis invaserat lues: Ἐδόκει δὲ τόπος αἴτιος γεγονέναι πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῆς συμφορᾶς. Καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι πρότερον τὴν αὐτὴν ἔχοντες παρεμβολὴν, πολλοὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς νόσου ἑλώδους ὄντος τοῦ τόπου καὶ κοίλου. Ita cum eidem urbi Marcellus immineret: *Accessit* (inquit Livius) lib. 25.) *pestilentia, commune malum.* Et paulò post: *temporis & loci vitio, & agri erant, & moriebantur.* Causam ad conditorem referunt. Miscellus enim & Archias, cum Delphos se contulissent oraculum consulturi de loco condendi urbis, ab Apolline rogati utrum mallent.

Πλοῦτον ἔχειν κτεάνων, ἢ τερπνοτάτην ὑγίειαν.

Salubritatem Miscellus, & Archias divitias elegit. Quarum urbium illa saluberrima, sed pauper fuit; hæc ditissima, sed insalubris. Hanc sive historiam, sive fabulam referunt Strabo, lib. 6. Steph. in Συρακοῦσαι, Aristophanis Interpres in Equit. ad verbum πλουθυγίειαν, quo comicus tribuit Atheniis Syracusarum opes, & Crotonis salubritatem. Suidas denique in Ἀρχίας, & rursum in Μύσκελος. Bochartus. Plura de civitate Syracusanâ legere volentibus adeundi sunt Fazellus & Cluverius.

Syria, provincia maxima Asiæ, inter Ciliciam & mare Syrium ad occ. & Mesopotamiam ad ort. Euphrate flu. hanc disterminante, illam monte Amano: cui Armenia minor incumbit ad Arctos, ad merid. vero Arabia deserta, & Palæstina; (quæ apud Ptol. à Syriâ divisa est, sed apud alios in Syriâ comprehenditur, ut pars illius) dividitur in plures regiones, Comagenem ad sept. Phœniciam ad occ. Cœlesyriam ad meridiem, Palmyrenem ad ort. & Seleucidem circa medium. Longa inter Ciliciam & Arabiam 470. m. p. lata inter Seleuciam Pieriam & Zeugma 175. teste Plinio. Hesychius annotat Συρίαν λέγεσθαι γῆν τὴν ἀπὸ Φοινίκης μέχρι Βαβυλωνίας. Vide *Assyria*, & Seldenum de Diis Syris Proleg. cap. 1. & Montanum ad Dionys. vers. 772. Pop. *Syri.* Hinc proverbium: *Syri adversus Phœnices* apud Suidam in versipelles & fraudulentos mutuo, quales erant inter se Syri & Phœnices. Herodianus: Φιλόσκωπτοι οἱ Σύροι. *Multa Syrorum olera* apud Plin. 20. 5. vice proverbii habeatur in eos, qui in rebus plus voluptatis, quam utilitatis afferentibus occupantur. *Syrus cum non sis ne Syrissa*, h. e. ne alius videri velis, quam sis. Hinc *Syrius.* Virg. Georg. 2.

Crustumiis, Syriisque pyris, gravibusque volemis.

Propert 2. 11.

Cum dabitur Syrio munere plenus onyx.

Quod hæc gens fuerit ἀπίχθυς, si veteribus fides, non est dubium. Ovid. Fast 2.

Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis
Nec violent timidi piscibus ora Syri.

Athenæus lib. 8. Καὶ τοιαῦτα μὲν ἔφη Δημόκριτος· καὶ αὐτὸς ἡμῖν προσοψωνήσας οὐκ ὀψοφαγήσειν παρῆλθεν διὰ τὸ πάτριον ἔθος Οὐλπιανὸς ὡς διὰ τοὺς Σύρους πάτρια καὶ ἐκεῖνος τῶν ἰχθύων ἀπεσχέσθαι. Hinc Comicus ille Timocles apud eundem de Hyperide:

Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῖν πλουτιεῖ
Ὀψοφάγος γὰρ ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.

Causa vero cur piscibus abstinuerint non eadem omnibus. Hanc refert Antipater Tarsensis lib. 4. Περὶ δεισιδαιμονίας, sed fortè nugatur: Λέγεσθαι φησι πρὸς ἐνίων, ὅτι Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος ὥστε κηρύξαι, Ἄτερ Γάτιδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν, ὑπ' ἀγνοίας δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀταργάτιν ὀνομάζειν, ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι.

Syrictæ, gentes inter Nomadas & Indos, narium loco foramina tantum habentes, *anguium* modo loripedes. Plinius ex Megasthene lib. 6. cap. 2. Ubi Salmasius legendum censet *Syrtas*; quia nempe traherent pedes, ἀπὸ τοῦ σύρειν. Sed rectè sese habet vulgata lectio. Quâ enim fistulâ sorbebant, eâdem etiam sibilabant. Confirmat hanc lectionem Ælianus de Anim. lib. 16. cap. 22. Εἰσὶ δὲ καὶ Συρικταὶ πέραν Ἰνδῶν ἔθνος, καὶ εἰσι σιμοὶ τὰς ῥῖνας, ὥστε οὕτως ἐκ βρεφῶν ἀπαλῶν ἐν φυλάττοντες τῇ τῆς ῥινὸς διαμένοντες· εἴτε καὶ τοῦτο τῆς τρέψεως πάσχοντες. Male vulgò Σκιρῖται. Sed & sequentia quis intelligat? Ridiculè verterunt interpretes: *Sunt & Scirata gens ultra Indiam, simi naribus, sive ita nati, sive ætenaris*

neris assueti in mari degere, & uringendo nasum offendere ad saxa. Profectò scripsit Ælianus ἐν θλίψει non ἐν θαλάσσῃ. Hæc vera est causa, quamobrem Mauri & variæ Indorum & Æthiopum gentes simas habeant nares, quia nempe recens natis nasus infringitur. Vossius ad Melam, lib. 3. cap. 9.

Syringx, Nympha Arcadica, una Naiadum, quæ cum vim Panos, alioqui effugere non posset, invocato sororum nomine, in calamos palustres est mutata. Ovid. Met. lib. 1.

Syrophœnix habitans in orâ maritimâ Syriæ. Juvenalis Sat. 8.

Sed cum pervigiles placet instaurare popinas;
Obvius assiduo Syrophœnix udus amomo
Currit, Idumææ Syrophœnix incola portæ.

Mulier *Syrophœnissa* dicitur. Marc. 8.

Syros, maris Ægæi ins. quam Homerus *Syriam* vocat in Odysseâ, uti Strabo & Stephanus testantur. *Syra* Sophiano adhuc dicitur. Locus Hom. est Odys. O vers. 402.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται (εἴ που ἀκούεις)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο·
Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
Εὔβοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθὴς, πολύπυρος.
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.

Inde per aphæresin Phœnicibus familiarem, vel שירה *Sira* pro אשירה, e. i. *dives*. Vel שורה *Sura* pro אשורה *Asyra*, id est, *beata* dicta est hæc insula. *Scyron* vero pro Syro perperam habent Scylax, Mela, & Ptolemæus. Sed in censu Cycladum apud Plinium Scyros est intrusa perperam, & libris repugnantibus, ut observatum est à magno Salmasio. Bochartus. *Syros* quoque flu. Arcadiæ in Alpheum influens. Pausan. Item flu. M. Græciæ in Calabriâ ult. in sinum Scyllaceum per Choniam urb. se exonerans, teste Ferrario.

Syrtes, mare vadosum & scopulosum Africæ, inter Byzacenam ad occ. & Cyrenaicam ad ort. longè lateque diffusum; vulgo *le Secche di Barbaria*, & *Baxos di Barbaria* Hispanis, *mare Syrticum* apud Senecam. In magnam & parvam dividitur. *Magna*, sinus est maris Africi, inter Leptin magnam ad occ. & Berenicen urb. Cyrenaicæ ad ort. additu 316. m. p. patens, circuitu 625. teste Plinio. *Golfo di Solocho*, & *Golfo di Palo*, in tab. *Parva*, inter Taphrúras ad occ. & Zetham promont. ad ort. apud Leptim magnam, quæ inter utramque intercedit, ambitu 300. m. p. patens, quot à Carthagine distat. *Golfo di Caps* Ortelio; & *Colfo di Beito* Fazello. Utraque navigantibus est periculosissima, quòd mare ibi vadosum sit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorsaque & brevia in alia atque alia loca transferunt. Virg. Æn. 1.

——— tres Eurus ab alto
In brevia & Syrtes urget (miserabile visu)
Illiditque vadis, atque aggere cingit arena.

Idem Æn. 4.

Et Numidæ infræni cingunt & inhospita Syrtis.

Horat. Carm. 2. Od. 6.

Barbaras Syrtes ubi Maura semper
Æstuat unda.

Idem lib. 1. Od. 22.

Sive per Syrtes iter æstuosas.

Idem Epod. 6.

Exercitatas aut petit Syrtes Noto.

Propertius lib. 2.

Non sic incerto mutantur flumine Syrtes,
Nec folia hyberno tam tremefacta Noto.

Inde *incerta Syrtis* dicitur Senecæ in Hipolyto. Idem Prop. 4. 19. ubi de impossibilibus:

Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
Præbeat hospitio sæva Malea suo.

Silius lib. ult.

——— Et semper naufraga Syrtis.

Val. Flac. Argon. lib. penult.

——— Et sævas accedere Syrtes.

Lucan. lib. 9. vers. 304.

Syrtes vel primam mundo Natura figuram
Cum daret, in dubio pelagi terræque reliquit,
(Nam neque subsedit penitus, quo stagna profundi
Acciperet, nec se defendit ab æquore tellus:
Ambiguâ sed lege loci jacet invia sedes:
Æquora fracta vadis, abruptaque terra profundo,
Et post multa sonant projecti litora fluctus.
Sic malè deseruit, nullosque exegit in usus
Hanc partem Natura sui;) vel plenior alto
Olim Syrtis erat pelago, penitusque natabat:
Sed rapidus Titan ponto sua lumina pascens,
Æquora subduxit Zona vicina perusta:
Et nunc pontus adhuc Phœbo siccante repugnat.
Mox ubi damnosum radios admoverit ævum,
Tellus Syrtis erit: nam jam brevis unda superne
Innatat, & latè periturum deficit æquor.

Sallustius in Jugurtha: *Cæterùm situm erat inter duas Syrtes, quibus nomen ex re inditum. Nam duo sunt sinus prope in extremâ Africâ, impares magnitudine, pari naturâ, quorum proxuma terræ prealta sunt, cætera, uti fors tulit alta, alia in tempestate vadosa: nam ubi mare magnum esse, & sævire ventis cœpit, limum, arenamque & saxa ingentia fluctus trahunt; ita facies locorum cum ventis simul mutatur.* Seneca lib. de Vitâ beatâ: *Sicut deprehensi in mari Syrtico, modo in sicco relinquuntur, modo torrente undâ fluctuantur.* Vide Plin. 5. cap. 4. Mela lib. 1. cap. 7. *Syrti sinus est centum ferè millia passuum, quà mare accipit, patens: trecenta, quà cingit. Verum importuosus, atque atrox, & ob vadorum frequentiam brevis, magisque etiam ob alternos motus pelagi affluentis & refluentis infestus.* Solinus cap. 30. *Inter duas Syrtes, quas inaccessas vadosum ac reciprocum mare efficit. Cujus sali defectus atque incrementa haud promptum est deprehendere; ita incertis motibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa nunc æstibus inundatur inquietis.* Hactenus Latini; jam Græcos videamus: Dio Chrysostomus in fabulâ Libycâ Orat. 5. Ἔστι δὲ ἡ Σύρτις κόλπος θαλάττης εἰσέχων ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας, καὶ τριῶν ἡμερῶν φασὶ, πλοῦν ἀκωλύτως πλέουσι. Τοῖς δὲ κατενεχθεῖσιν, οὐκ ἔστιν τὸν ἔκπλουν δυνατόν. Βράχεα γὰρ καὶ διθάλαττα, καὶ ταινίας μακρὰς ἐπέχει πολλαχῆ διηκούσας πανταπασιν ἄπορον καὶ δύσκολον παρέχουσι τὸν πλοῦν· οὐ γάρ ἐστι κατ' ὄνομα τὸ τῆς θαλάττης. μυγῶδες καθαρόν· κοῖλος δὲ καὶ ψαμμώδης ὁ τόπος ὢν δέχεται

 ται

τεν τὸ πέλαγος, οὐδὲν ἔχον στερεόν. &c. Strabo lib. 17. Ἡ χαλεπότης δὲ καὶ ταύτης τῆς Σύρτεως καὶ τῆς μικρᾶς, ὅτι πολλαχοῦ τεναγώδης ἐστὶν ὁ βυθὸς κατὰ τὰς ἀμπώτεις, καὶ τὰς πλημμυρίδας, συμβαίνει ἐστὶν ἐμπίπτειν εἰς τὰ βράχη, καὶ καθίζειν, σπάνιον δ' εἶναι τὸ σωζόμενον σκάφος. Διόπερ πόρρωθεν τὸν παράπλουν ποιοῦνται, φυλαττόμενοι μὴ ἐμπέσωσιν εἰς τοὺς κόλπους ὑπ' ἀνέμων ἀφύλακτοι ληφθέντες.

TA

TAautus, idem qui Mercurius; Sanchoniathon tradit illum primum artem scribendi reperisse, rerúmque gestarum commentarios reliquisse. Sub ejus nomine extabant commentarii rerum à regibus Ægyptiis gestarum, qui ob benefacta divino honore colerentur. *Voss.* De Historico isto antiquissimo Doctiss. Dodvvellum fusiùs disserentem consulas in libello de *Sanchoniathone* vernaculo idiomate conscripto.

Tabalus, Persa, cui post Crœsum captum, Cyrus Sardes urbem custodiendam commisit. Amœn. Hist.

Taberius Eros, Grammaticus, à Plinio pedibus cretatis (mancipii sc. conditione) Romæ advectum memoratus.

Tres *Tabernæ*, locus non longè à Româ, Act. 28. Item *Taberna*, Anton. Germ. op. quod *Zabern* vocat Simlerus sub episc. Argentoratensi. Item op. Mauric. Tingitanæ inter Lixum & Ziliam. Anton.

Tabii, urbs Italiæ, in quâ Remus institutus est. Steph. Ita quidem vulgo apud eum legitur, sed per summam imperitiam. Nam pro Ταβίοις Γαβίοις reponendum, illic enim Remus Romulusque nutriebantur. Plut. in Romulo: Οἱ παῖδες εἰς Γαβίους κομισθέντες.

Tabiti, nomen Scythicum Vestæ inditum. Herod.

Petrus *Taberaus*, Chronicon Brabantiæ sedulò conscripsit, éstque inter eos è quibus in Chronicis suis non pauca hauserit Christianus Massæus, ut est apud Simlerum. Voss.

Tabraca, *Tabracha* Plinio, *Tabathra* Stephano, *Thabraca* Ptolemæo, vulgò *Tabarca*, colon. & urbs olim episc. Africæ marit. cum ins. vicina cognomine, inter Hipponem ad occ. & Uticam ad ort. qu. 100. m. p. coralii piscatione dives. Claud. Prolog. lib. 2. in Eutrop.

Inclyta captivo memoratur Tabraca Mauro.

Silius lib. 3.

Tabraca tum Tyrium vulgus, Sarranaque Leptis.

Juvenalis Sat. 10.

Quales umbriferos ubi pandit Tabraca saltus
In vetulâ scalpit jam mater simia buccâ.

Ad quæ verba vetus Scholiastes: *Opacas silvas esse in Africâ Poeta dicit in regione Tabracenâ.* Nempe תרק Syris est libri folium, & Arabibus etiam arboris: unde תוריק *thuric*, φυλλῶσις, φυλλοφορία. Itaque תורקא *Tauraca* est Φυλλῶς, cujus nominis in Thessaliâ fuit opidum, Stephano & Strabone testibus. Long. 31. 15. Lat. 32. 20.

Tabulcium, postea *Theologium*, sive *Dologium*, hodie *Tholis*, teste Wasserburgio, cœnobium in monte apud Treviros Suris in vitis S.S.

Taburnus, mons Campaniæ, olivetis abundans. Virgilius Georg. lib. 2.

——Juvat Ismara Baccho
Conserere, atque oleâ magnum vestire Taburnum.

Hodiè *Taburo* dicitur, teste Leandro.

Tabutes, homo Persa, Prienensibus maximè infestus. Pausan.

Tacape, urbs Syrtis parvæ. Ptol. vulgò *Campis*, Pœnis, inquit Bochartus erat תכהב *tacabh*, h. e. locus humidus & irriguus. Plin. 18. 22. *Civitas Africa in mediis arenis, petentibus Syrtes, Leptinque magnam vocatur Tacape, felici super omne miraculum riguo solo. Ternis fere m. p. in omnem partem fons abundat, largus quidem, sed certis horarum spatiis dispensatus inter incolas.* Long. 38. 00. Lat. 30. 30.

Tacfarinas, Numidarum rex, Decium ad Pagydam vicit. Tacitus Annal 3. A Dolabellâ vincitur & interficitur. Idem Annal. 4.

Tachos, rex Ægyptiorum, qui cum Agesilaus Lacedæmoniorum regem brevis staturæ hominem, qui iccirco venerat, ut cum eo belli societatem iniret, eique auxilium ferret, hoc intempestivo joco lacessisset: Parturiebat mons, ac Jupiter metuebat, ille autem murem peperit: regno suo est spoliatus, alieno à se Agesilao, societateque diremptâ. Athen. lib. 14. Plut. in Agesilao.

Tacita Dea apud Romanos Ovid Fast. 2.

Ecce anus in mediis residens annosa puellis
Sacra facit Tacitæ; nec tamen ipsa tacet.

Præetat hæc Dea compescendis detrahentibus linguis. Debet Regi Numæ suum cultum Plutarchus: Καὶ μίαν Μουσῶν ἰδίως καὶ διαφερόντως ἐδίδαξε σέβεσθαι τοὺς Ῥωμαίους Τακίταν προσαγορεύοντας οἷον σιωπηλὴν, ἢ ἐνεάν.

Tacitus Cornelius, sub Adriano Principe orator clarissimus, æqualis ac familiaris Plinii Junioris. Gall. Belgicæ rationes procuravit, ad Vespasianos usque pervenit, ab iisque honoribus evectus, historiam principum scripsit ab Augusto ad Adrianum. De hoc scriptore nos alibi plura. Interim vide Vossium de Hist. Lat. lib. 1. cap. 30.

P. Annius *Tacitus*, interfecto Aureliano, consensu Senatus & militum ex Senatus corpore Imperator est electus. Vir Consularis, senex, doctus, & justitiâ gravis. Togis iisdem est usus quibus privatus, nec ullam intermisit noctem, quâ non aliquid scriberet vel legeret. Corn. Tacitum historicum parentem suum dixit, & in omnibus bibliothecis collocari, & decies quotannis exscribi jussit, ne incuria periret. Ob temporis brevitatem nil magni gessit; sexto enim mense interemptus est, vel, ut alii volunt, febri apud Tarsum decessit.

Tanaria, *Capo Matapan* Soph. *Capo Matna* Gregoræ, promont. Peloponnesi, dividens sinum Messeniacum à Laconico, à Maleâ promont. 84. m. p. Suidas. Ταίναρον· ἀκρωτήριον Λακωνικῆς. Stat. Theb. 2.

Est

Est locus Inachia, dixerunt Tanara gentes,
Quà formidatum Malea spumantis in auras
It caput, & nullos admittit culmine visus.
Stat sublimis apex, ventosque imbresque serenos
Despicit, & tantum fessis insiditur astris.

Hic specus horrendi, & hiatus profundi, ubi Cerberum, inferorum canem ab Hercule occisum fabulantur. *Tanarus* Straboni, *Tanarum* Solino, nomen non tam promontorii, quam urbis episc. sub Archiepisc. Lacedæmoniensi, quæ Ptolemæo *Tanarium* dicitur, vulgo *Matna*, à Lacedæmone 45. m. p. in Afiicum. Sed Nigro *Porto delle Quaglie*, à coturnicum copiâ nominatur. Lucan. lib. 9.

Dorida tunc Malean & apertam Tanaron umbris.

Plin. 5. 4. *Opida, Tanarum, Amycla, Phega*, &c. Solinus cap. 12. percurrens hunc tractum: *Est & opidum Tanarum nobili vetustate*, Incolæ *Tanarita*. *Pro Pytao Tanarum* adagium est, cum permutantur inæqualia, teste Eustathio. Item *Tanarium malum* proverbium est, cum crudeliùs in servos sævitur. Nam Lacedæmonii servos, qui Tænarum confugiebant, reductos capite plectebant. Cæterum Tænarus, non solum op. & promont. nomen est, sed portus: de quo sic Papinius lib. 2. Theb.

Interiore sinu frangentia litora curvat
Tanarus, expositos non audens scandere fluctus:
Illic Ægao Neptunus gurgite fessos.
In portum deducit equos. ———

Apollonii Scholiastes in lib. 1. ex Pherecyde: Ταίναρος ἀφ' οὗ Ταίναρον καλεῖται, ἡ πόλις καὶ ἡ ἄκρα, καὶ ὁ λιμήν. Fuit in hoc loco antrum, per quod aditus erat ad inferos. Suidas post nuper adducta verba: ἐν ᾧ στόμιον ἦν καταγεῖον εἰς ᾅδου. Euripides in Hercule: Ταιναρίου στόμα. Solinus ubi supra: *In Laconiâ spiraculum est Tanaron*. Apuleius lib. 6. de Tænaro: *Inibi spiraculum Ditis, & per portas hiantes monstratur iter invium*. Sen. in Hipp. *Tanarii specus*. Et in Oet. *Tanarias fores*. Lucanus lib. 6.

——— *Non Tanariis hic faucibus aer*
Sedit iners, mastum mundi confine latentis
Ac nostri. ———

Papinius Theb. 2.

Hac, ut fama, loco pallentes devius umbras
Trames agit. ———

Val. 1. Argon.

——— *Semperque patentem*
Tanaron. ———

Horat. lib. 1. Carm. Od 34.

Quo Styx, & invisi horrida Tanari
Sedes. &c. ———

Descensus Orphei hoc loco ad inferos ipse inprimis meminit in Argon.

Ταίναρον ἤνιξ' ἰὼν σκοτίην ὁδὸν Ἄϊδος εἴσω,
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ δι' ἔρωτ' ἀλόχοιο.

Virgilius Georg. 4.

Tanarias etiam fauces, alti ostia Ditis,
Et caligantem nigra formidine lucum
Ingressus, manesque adiit, regemque tremendum;
Nesciaque humanis precibus mansuescere corda.

Ovid. Met. 10.

Ad Styga Tanariâ est ausus descendere portâ,
Perque leves populos, simulacraque functa sepulcro.
Persephonen adiit, inamœnaque regna tenentem
Umbrarum dominum. ———

Stat. Theb. 1.

Tanaria limen petit irremeabile porta.

Tanarus, (inquit Bochartus) vel Ταίναρ, est ipsissima vox Phœnicia טינר *tinar*, quæ pro rupe passim occurrit in Chaldæâ Paraphrasi. Syri vero trajectis literis scribunt טירן *tiran*, & טרנא *tirno*. Itaque *Tanar* est rupes. Et vero in Tænaro monte lapidicinas describit Strabo lib. 8 Ἔστι δὲ, inquit, λατομεῖα λίθου πολυτελοῦς, τοῦ μὲν Ταιναρίου ἐν Ταινάρῳ παλαιά. Unde Prop. 3. 2.

Quod non Tanariis domus est mihi fulta columnis.

Tibullus lib. 3. eleg. 3.

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis
Tanare sive tuis, sive Caryste tuis?

Fuit & circa Tænarum, ut in Cythris purpuræ piscatio. Martialis lib. 3.

Accipe Tanarii chlamydem de sanguine aheni.

Tageno, Decanus Pataviensis, à Patavio civitate episcopali inferioris Bavariæ ita dictus, expeditionem Cæsaris Barbarossæ in Palæstinam descripsit, atque fidem eo majorem meretur, quòd dictæ expeditioni cum Diepoldo episcopo ipse interfuerit. Ejus opus Marquardus Freherus volumini ineditorum de rebus Germanicis scriptorum adtexuit. Voss.

Tages, Genii fil. teste Festo, & nepos Jovis, qui adhuc puer duodecim Hetruriæ populos haruspicinam traditur docuisse. Cic. lib. 2. de Divin. *Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi cum terra araretur, & sulcus altiùs esset impressus, extitisse repente, & eum affatus esse, qui arabat: Is autem Tages, ut in libris est Etruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentiâ. Ejus aspectu cum obstupuisset bubulcus, clamoremque majorem cum admiratione edidisset, concursum esse factum, totamque brevi tempore in eum locum Hetruriam convenisse; tum illum plura locutum multis audientibus qui omnia ejus verba exceperint, literisque mandaverint: omnem autem orationem fuisse eam quâ aruspicina disciplina contineretur*; De hoc Tage, quem nonnulli malum genium fuisse putant, Ovid. Met. 15.

Haud aliter stupuit, quam cum Tyrrhenus arator
Fatalem glebam mota aspexit in arvis,
Sponte suâ primum, nulloque agitante moveri;
Sumere mox hominis, terraque amittere formam,
Oraque venturis aperire recentia fatis.
Indigena dixêre Tagen: qui primus Hetruscam
Edocuit gentem casus aperire futuros.

Lucan. lib. 1.

——— *Dii visa secundent,*
Et fibris sit nulla fides: sed conditor artis
Finxerit ista Tages. ———

Alii dicunt hominem fuisse obscurum, qui subitò inclaruit, quum artem divinandi esset professus. Vide Lindenbrog. ad Censorin. de Die Nat. cap. 4.

Tagus, viri cujusquem nobilis nomen. Sil. Ital. lib. 1.

 ——— *Voli-*

—— *Volitabat ovans, aciesque per ambas*
Jam Tagus auratis agnoscebatur in armis.

Memorabile est quod de servo hujusce Tagi memorat Val. Max lib. 3. *de Patientiâ. Servus barbarus Asdrubalem, quod dominum suum occidisset, graviter ferens, subito aggressus interemit. Cumque comprehensus omni modo cruciaretur, lætitiam tamen, quam ex vindicta ceperat, in ore constantissimè retinuit.* Livius, lib. 21. de eodem servo: *Comprehensus à circumstantibus, haud alio quam si evasisset vultu, tormentis quoque cum laceraretur, eo fuit habitu oris, ut superante lætitiâ dolores, ridentis etiam speciem præbuerit.* Sil. Italicus, lib. 1.

Quam postquam diro suspensum robore vidit
Deformem, lateri famulus clam corripit ensem
Dilectum domino, pernix irrumpit in aulam,
Atque immite ferit geminato vulnere pectus.
At pœni succensi ira, turbataque luctu
Et sævis gens læta ruunt, tormentaque portant.
Non ignes candensque chalybs, non verbera passim
Ictibus innumeris lacerum scindentia corpus
Carnificesve manus, penitusque infusa medullis
Pestis & in medio lucentes vulnere flammæ
Cessavere: ferum visu dictuque per artem
Sævitia, extenti quantum tormenta jubebant
Creverunt atque omni sanguine rapto
Ossa liquefactis fumarunt fervida membris.
Mens intacta manet, superat ridetque dolores,
Spectanti similis fessosque labore ministros
Increpitat, dominique crucem clamore reposcit.

Alius fuit ejusdem nominis apud Lucan. lib. 3.

—— *Cujus dum pugnat ab altâ*
Puppe Tagus, Graiumque audax aplustre retentat,
Terga simul pariter missis & pectora telis
Transfigitur. ——

Tagus, mons Lusitaniæ, apud quem equæ dicuntur è vento concipere.

Tagus, flu. Hisp. celeberrimus, vulgò *Tajo*. Oritur ex monte Orospeda in Celtiberis gemino fonte, ac per Toletum, Liboram, Norbam Cæsaream, Scalabim & Ulyssipponem longo decurrens tractu, in Oceanum occiduum sese (latus ro ore 2. leuc.) exonerat, aurum gignens Mela 3.1. *Ulyssippo & Tagi ostium, amnis aurum gemmasque ferentis.* Plin. 4. 22 *Tagus auriferis arenis celebratur.* Et ex eo Solinus cap. 26. *Tagum ob arenas auriferas cæteris omnibus prætulerunt.* Audiamus Poetas. Ovid. Met. 15.

Quodque suo Tagus amne vehit, fluit ignibus aurum.

Idem Amor 1. 15.

Cedant carminibus reges, regumque triumphi;
Cedat & auriferi ripa beata Tagi.

Martialis lib. 10.

Auriferumque Tagum sitiam, patriumque Salonem.

Idem eodem libro:

Aurea quicquid habet divitis unda Tagi.

Idem lib. 1.

Æstus serenos aureo franges Tago.

Seneca Tragœdus:

Tagusque Iberâ turbidus gazâ fluens.

Quod autem *turbidus* dixit, idem est quod Martialis lib. 8.

Non illi satis est turbato sordidus auro
Hermus, & Hesperio qui sonat orbe Tagus.

Et ante eum Virgilius lib. 1 Georg.

—— *Atque auro turbidus Hermus.*

Juvenal. Sat. 3.

—— *Tanti tibi non sit opaci*
Omnis arena Tagi, quodque in mare volvitur aurum.

Idem Sat. 10.

Sed cujus votis modo non suffecerat aurum
Quod Tagus & rutilâ volvit Pactolus arenâ.

Silius lib. 1.

Hic certant, Pactole, tibi Duriusque Tagusque,
Quique super Gravios lucentes volvit arenas
Inferna populis referens oblivia Lethes.

Claudian de Consul. Olybr. & Probin.

Quantum stagna Tagi rudibus stillantia venis
Effluxere decus si quis tellure revulsa
Sollicitus fodiens rimetur collibus aurum.

Seneca in Thyeste;

Non quicquid fodit Occidens,
Aut undâ Tagus aureâ
Claro devehit alveo.

Idem in Hercule Oetæo.

—— *Stupet aurato*
Flumine clarum radiare Tagum.

Bœt. lib. 3 Met. 10.

Non quicquid Tagus aureis arenis
Donat aut Hermus rutilante ripa.

At ante omnes Catullus epigr. 30.

—— *Amnis aurifer Tagus.*

Nomen ejus quod attinet, Phœnice dictus est דגן *Dag*, (si Bochatto credas) vel דגי *Dagi*, i.e. *piscosus*. Et laus à Trogo tribuitur in genere Hispaniæ amnibus, qui sunt, ut ait, *lenes, & vineis, campisque irrigui, æstuariisque Oceani affatim piscosi.* At alii solum Tagum à piscium ubertate commendant. Strabo lib. 3. Πολυϊχθυς δ' ὁ ποταμὸς (Τάγος) καὶ ὀστρέων πλήρης. Mart. 10. 78.

Piscosi calamo Tagi notata.

Claudianus:

Non Tartessiacis illum satiaris arenis
Tempestas pretio Tagi.

Taizail, (vide *Texali*, ut in codice Græco habet Ptol.) Northumbri, teste Lhuydo, pop. Albionis in orâ Angliæ Orientali, & Scotiæ confin. Verniconibus (in codice Græco Venicontibus) finitimi, quorum reg. *Northumberland* vocatur. Sed ex Ptolemæi descript. in orâ Scotiæ orientali sunt, ubi Devana urbs, quæ *Aberdone* hodie dici putatur, *Taizalo* promont. (de quo mox) Borealior.

Taizalum, Ptol. promont. Albionis in orâ Scotiæ orientali, inter ostia Celnii & Divæ flu. in ortum maximè porrectum, inter op. S. Johannis, & Aberdonam urb. Borealiorem.

Talabrica, & *Talabriga*, Lusitan. urbs Ptol. *Talaga* Jac. Vasconcello.

Talamina, op. Hisp. Tarrac. inter Astyres & Callaicos. Ptol. *La Vega* Moletio.

Talaus, op. & flu. Brutiorum in Lucaniæ confin. in orâ Calabriæ citer. Strabo. *Scalea*, teste Barrio.

Talaus, Biantis & Perones fil. ab Apollodoro, lib. 1. memoratus. Βίαντος δὲ καὶ Πηροῦς Ταλαός, ὃ καὶ Λυσιμάχης τῆς Ἄβαντος τοῦ Μελάμποδος, Ἄδραστος, Παρθενοπαῖος, κλ. & a Pausania in Corinthiacis, Πόλυβος Ταλαῷ τῷ Βίαντος βασιλεύοντι Ἀργείων, Λυσιάνασσαν τὴν θυγατέρα ἔδωκε.

Talaus. Jupiter apud Cretenses ita dict. Hesych. Ταλαιὸς ὁ Ζεὺς ἐν Κρήτῃ. Sine dubio à *Talais* montibus in Cretâ; unde Gruterus, pag 1058.

Θῦσεν Ταλλαίοισιν ἱδρυμένε Μαιάδος ἑρμῆ.

Talca, Ptol. *Talga* Melæ, *Tazata* Plinio, ins. maris Caspii fertilissima, ex quâ aliquid contingere nefas erat veteribus, quod Diis sacra habebatur; Hyrcaniæ adjacet, & *Alca* hodie dicitur.

Talcinum, Ptol. *Talsini* hodie territorium, op. olim Corsicæ mediter. circa ortum Tuoli flu. inter Niolum & Curiam, opida ex majoribus, inter Bastiam & Adiacium 40. m. p. in Corsicæ umbilico.

Talentia, Spartana mulier, cùm audivisset filium suum Pædaretum iniquè se apud Chios in regni administratione gessisse, his ad eum verbis scripsit: *Aut te melius in Chii administratione gerito, aut istic maneto. Nam si Spartam redieris, non est quod ultra speres te victurum.*

Taletum, fanum erat Soli dicatum in Taygeti montis vertice. Pauf.

Talliates, pop. Germ. infer. quorum pagus cum arce *Tallendorff*. seu *Dallendorff*, vel *Dellendorff*, in reg. Bisaltâ, apud Bonnam urbem.

Talos, Hunc tantæ celeritatis fuisse aiunt, ut totam Cretam uno die pedibus obiret. Toto corpore quoque eundem æreum fuisse perhibent, præter tuberculum quoddam in imo calcaneo, tenui membranulâ tectum, quâ diruptâ, mors ei fataliter constituta esset. Hunc Jupiter raptæ Europæ & in Cretam abductæ dono dedit, qui insulæ custos foret, terque totam insulam obiret; die an mense an anno nihil disertè ab Apollonio expressum est; quo loca narrat quem in modum hic Argonautas (à Colchicâ Expeditione redeuntes) ne in Cretam, ut volebant, appellerent prohibuerit, ut videre est in his lib. 4.

Τοὺς δὲ Τάλως χάλκειος ἀπὸ στιβαροῦ σκοπέλοιο
Ῥηγνύμενος πέτρας, εἶργε χθονὶ πείσματ' ἀνάψαι,
Δικταίην ὅρμοιο κατερχομένους ἐπιωγήν.
Τὸν μὲν χαλκείης μελιηγενέων ἀνθρώπων
Ῥίζης λοιπὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν ἡμιθέοισιν,
Εὐρώπῃ Κρονίδης νήσου πόρεν ἔμμεναι οὖρον,
Τρὶς περὶ χαλκείοις Κρήτην ποσὶ δινεύοντα.

Iis autem qui consequuntur, versibus quâ illum arte Medea interfecerit exponitur. In Orphei quoque Argonauticis hæc de eo leguntur:

Ὅσσα τ' ἄρ' ἐν Κρήτῃ πάθεν ἄλγεα πεπληῶτες
Χάλκειον περιάγυιον ἀεικέλιον ἔφερ' ἱκόμεσθα,
Ὅ, ῥά οἱ σὺν εἶα λιμένων ἐπιόντας ἔκελσ.

Mem. ejus Lucian. in Φιλοψεύδει his verbis. Ὅσα ποιῶν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ καὶ Πέλλιχος ὁ ἀνδριάς, ἀλλὰ Τάλως ὁ Κρὴς ὁ τοῦ Μίνω ἦν· Καὶ γὰρ ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν, τῆς Κρήτης περίπολος. Eust. in Ὀδυς 20. narrat eum mirâ quâdam ratione solitum enecare hospites, qui in Cretam appulissent. Desiliebat enim in ignem (poterat autem id impune facere cum æneus esset) ibique ita concalescebat, ut canderet. Comprehensos igitur hospites & pectori suo admotos, ridens ipse exurebat. Etsi Eust. non hunc sed alium quendam quem Vulcanus fabricatus esset Europæ custodem datum innuere videtur. Plato in Minoe narrat duos adfuisse Minoi, quibus ipse ad legum custodiam uteretur Radamanthum & Talum, quorum illi res urbanas, huic cæteram Cretam curæ fuisse. Talum itaque solitum ter quotannis obire omnes Cretensis agri pagos, ferentem secum leges in æs incisas, unde datam fabulæ occasionem. Hæc Ant. Mathæus in illud Catulli 57. *Non Castor si fingar ille Cretum.* Interim tu sis Vide Meursii Cretam, pag 251. 252.

Talthybius, præco in Græcorum exercitu. Hom. 1. Iliad. qui unà cum Eurybate ab Agamemnone missus est, ad Achillis castra, ut Briseidem ab eo abduceret. Ovidius, Ep. 3.

Eurybati data sum Talthybioque comes.

Illum aprum Jovi immolantem vide apud Homerum Iliad. T. De ejus monumento & ira in caduceatorum violatores audi Pausan. in Laconicis, Τῆς δὲ Ἑλληνίδος πλησίον Ταλθυβίου μνῆμα ἀποφαίνουσι· δεικνύουσι δὲ καὶ Ἀχαιοὶ Αἰγιεῖς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, Ταλθυβίου καὶ οὗτοι φάμενοι μνῆμα εἶναι. Ταλθυβίου δὲ τούτου μήνιμα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν κηρύκων οἳ παρὰ βασιλέως Δαρείου γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰτήσοντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπέμφθησαν, Λακεδαιμονίοις μὲν ἐπισκήψαι ἐς τὸ δημόσιον, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος· ἐγένετο δὲ καὶ τῶν κηρύκων οἳ εἰς τὴν Ἀττικὴν ὁ Μιλτιάδης ἀποκτενεῖν αἴτιος ὑπὸ Ἀθηναίων. Huic divinos honores Lacedæmonii exhibuerunt constructo templo, & tributa ejus gentilibus gratia & præeminentia, ut κήρυκες semper essent; quos Talthybiadas dictos idcirco sacrosanctos Lacedæmonii futuros existimarunt, quòd à Deo essent oriundi, sicut & legati alii jure omnium gentium communi, inviolati sunt.

Talus, adolescens, sororis Dædali filius repertâ serpentis maxillâ, parvulum cum secuisset lignum, imitatum postea dentium serpentis spissitudinem, serram ferream primus omnium fecit. Reperit etiam tornum, & rotam figuli. Ita cum pluribus rebus profuisset, magnâ laude celebratus est. Hunc igitur puerum Dædalus, invidiâ motus, existimans turpe, magistrum ab adolescente gloriâ vinci, dolo interfecit. Diodorus Sic. lib. 5.

Tamare, Ptol. *Tamerton*, teste Camdeno, op. Albionis in Damnoniis, & Cornubiâ reg. inter Exoniam ad ort. 30. & Bodminum ad occ. 20. m. p. Aliis *Tavestock* esse videtur op. ejusdem reg.

Tamaris, *Tamara* Ptol. *Tamar* vulgò, flu. Hisp. in Callaicis, à quo pop. *Tamarici*, per quos fluit, mori apud Celticum promont. exceptus. Hujus fontes habebantur in auguriis, teste Plinio.

Tamarus, *Tamer*, vel *Tamar* Camdeno fluv. Albionis per oram Cornubiæ Australem fluens. *Tamaram* op. alluens, mariq; apud Plymmouthum (Plymouth) op. & port. exceptus. Aliis *Tone* dicitur.

Tamassus, Cypri ins. urbs, Ταμασσὸς Stephano, ἡ Τάμασος Straboni, Ταμάσος Ptol. Ταμασία Polybio Ταμασία Constantino Porphyrogennetæ in Them. *Tamasenum* etiam hanc urbem vocat Plinius

apud quem tamen codd. nonnulli antiqui *Tamasus*. Eam innuere videtur Ovid. Met. 10. ex emendatione Nicolai Heinsii.

Est ager, indigenæ Tamasenum nomine dicunt,
Telluris Cypriæ pars optima.

Tamassum, ubi μέταλλα χαλκοῦ ἐστιν ἄφθονα, testibus Strab. lib. 14. & Steph. in Ταμασσὸς Phœnices condidisse nemo scripsit. Nomen tamen est Syrum à metallorum fusione. Nam אתמשא *etmesa* verbum est *liquescere*. Ac תמס *temes* est Ebræis *liquefactio*, dubitant autem interpretes utrum ad hanc Tamassum, an ad Brutiorum Temesam, quæ & ipsa ære abundavit, pertineat illud Hom. Odyss. α. v. 184.

——Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν.

Tamerlanes, vel *Temir Lancus*, à suis vocatus *Temir Cuthlu*, id est, felix, Tartarorum Imperator, formidabilem se sec. 14. reddidit. Filius pastoris, virtute emersit. Dux enim primò paucorum, sæpius cum Persis feliciter conflixit: dehinc majoribus copiis, quæ ad 800000. excreverunt, collectis, brevi tempore Parthos sibi subjecit, superatoque muro Sinico, varias Indorum provincias, cum Mesopotamia & Ægypto, imperio suo adjecit: trium sic orbis partium domitorem se jactans, tria O. O. O. insignibus suis inseruit. De hoc variè sentiunt auctores, quorum quidam clementiam ejus & ingenium extollunt, alii sævitiam detestantur. Interim certum est, illum Mathematicarum artium non planè rudem, Theologiam quoque Mahometanam percalluisse. Urbem aliquam obsessurus primo die album, secundo rubrum, tertio atro colore funestum tentorium erigere solitus est; non aliâ victoriâ magis memorabilis, quàm de Bajazete Turcarum Imp. reportatâ, prope Angoriam, in Galatia, An. 1402. quem cum victum primò clementer habuisset, ferociâ ejus & superbiâ irritatus, ferreæ caveæ postmodum inclusum circumduxit. Salutavit hic Tamerlanes per legatos, Carolum VI. Gall. R. Obiitque Ann. circiter, 1406. imperio, filiorum dissensionibus, miserè discerpto, è quorum posteris hodierni Magni Mogores, in India potentissimi, orti. Petrus Perondinius, *in vitâ Tamerl.* Chalcond. *Hist. Turc. lib.* 2. Bizard. *lib.* 9. *Hist. Pers.* Joh. Heroldus *in Contin. Belli sacri*. Monachus S. Dionysii, *in Carolo VI*. P. de Valle, *Itiner. Tom.* 3. *Hoffm.*

Tamesis, vel *Thamesis*, *Tamissa* Ptolemæo, vulgò *Thames* (*Tems* verò pronunciant) flu. Albionis ex maximis, Londinum Angliæ Regiam interluens, ac à Roffâ urbe 5. m. p. fluens, mari Britannico contra portum Iccium urb. Gallicam exceptus. Julius Cæsar lib. 5. de B. Gall. *Cujus* (loquitur de Cassibellauno) *fines à maritimis civitatibus flumen dividit, quod appellatur Tamesis, à mari circiter millia passuum* 80. Et paulò post: *Quod flumen uno omnino loco pedibus, atque hoc ægrè transiri potest.* Ubi vetus Interpres, (quem nonnulli Max. Planudem fuisse volunt) Θάμεσιν vocat. Dioni verò lib. 40. Τάμεσας vocatur. Vide Burton. in Anton. pag. 173.

Tamnum, Anton. op. Gall. Celt. Matisconæ urbi finitimum *Bourg en Bresse* Fustillario Matisconensi. Item op. Aquitaniæ, Blaviæ proximum, *Talemond* Scaligero.

Tamos, Memphites genere, Tissaphernis primò legatus; postea verò à Cyro fratre regis Persarum, quòd illius consilia juvabat, Joniæ præfectus est. Cyro autem superato, cæsoque à fratre, veritus regis iram, liberis, pecuniisque in naves impositis, in Ægyptum ad regem Psammeticum navigavit: quem quia beneficiis coluerat, perfugium sibi futurum sperabat. Sed is pecuniarum, quas advexerat ille, cupiditate illectus, supplicem & bene meritum, contra jus fasque peremit. Olymp. 95. Diod. l. 14. Thucyd. lib. 8. *Hoffm.*

Tamsapor seu *Tansapor*, Persarum Dux & Optimas, cujus semel atque iterum meminit Am. Marcellinus.

Tamuda, op. Maurit. Ting. flu. cognomine *Tamuda*. Melæ, *Bedia*, teste Olivario.

Tamugada, urbs Africæ mediter. in Mauritaniæ confin. à Lambesâ 14. m. p. distans.

Tamusida, Ptol. urbs Maurit. Ting. mediter. Fessæ finitima. *Tefeifeldt* Marmolio.

Tamusiga, op. Maurit. Ting. extra Herculis columnas, in orâ Oceani Atlantici. Ptol. *Gazola* Moletio.

Tamusius, Historicus, de quo sic Sen. Ep. 93. Annales Tamusii scis quàm non decori sint, & quid vocentur: æquè est vita quorundam longa & quod Tamusii sequitur annales. Vide etiam Sueton. in Julio.

Tamyris, Scytharum regina. vid. Thomyris.

Tanagra, Ptol. Bœotiæ nobile op. *Græa* Homero, teste Stephano, cui *Gephyra*, ut & *Oropus* ab Aristotele dicitur. Hodie *Anatoria* dicitur Castaldo. Ejus Stat. 7. Theb.

Mille sagittiferos gelida de colle Tanagra.

Nemo paulo humanior est, inquit vir magnus, qui non aliquid audiverit de Tanagræis gallis ad certamina natis. De illis ita Varro de R. R. 3. 9. *Sine dubio sunt pulchri, & ad certandum inter se maximè idonei.* Plin. 10. 21. *Quidam Galli ad bella tantum & prælia assidua nascuntur, quibus etiam patrias suas nobilitarunt Rhodum ac Tanagram.* Et Pausanias in Bœoticis ubi de Tanagrâ: Ἐστι δὲ καὶ γένη δύο ἀλεκτρυόνων, οἵ τε μάχιμοι, καὶ οἱ κόσσυφοι καλούμενοι. *Sunt ibi Gallorum genera duo, pugnaces, & qui merulæ vocantur.* Columella lib. 9. cap. 2. *Tanagrici plerumque Rhodiis ac Medicis amplitudine pares.* Idem *Deliaci, quoniam procera corpora & animos ad prælia pertinaces requirebant, præcipuè Tanagricum genus & Rhodium probabant.* Unde est quod proverbio jactabant veteres: Ἀλεκτρυόνα ἀθλητὴν Ταναγραῖον, *Gallum pugilem Tanagræum.* Hi Galli Colæphryges dicti sunt à monte cognomine prope Tanagram in quo alebantur. Hesychius: Κολοίφρυξ, Ταναγραῖος ἀλεκτρυών, καὶ ὄρος Βοιωτίας. Unde Bochartus nomen Phœnicium esse suspicatur. Gallus enim Syris est תרנגל *tarnegal*. Græci autem L. finali rejecto, ut in Ἀντίβα & Ἀσδρούβα, ex *Tarnega* unius literæ trajectione *Tanagram* fecere. Ita ut urbs Tanagra sit urbs Galli, id est, Gallorum.

Tanagrus, sive *Tanager*. *Negro*, teste Celso Cittadino, fluv. Lucaniæ ex Alburno monte apud Picenum op. oriens, haud procul à Potentiâ decurrens. Aulecamque opidum alluens, qui in campo Atinate mersus sub terrâ, post 20. m. p. emergit. Virg. Georg. 3.

——*Et sicci ripa Tanagri.*

Tanais, *Don* incolis, flu. Sarm. Europ. notissimus & maximus, illam ab Asiâ disterminans, in Moscorum

rum finibus oriens, ac in merid. obliquè decurrens, ac in Mœoticam paludem magnâ vi aquarum influens. *Silis* Scythis dicitur, teste Plinio, *Danubius* quoque olim dictus fuit, teste Acrone Horatii Scholiaste. Dixi hunc flu. Asiam disterminare ab Europa. Diod. Sic. lib. 1. Μέχρι Ταναΐδος ποταμοῦ τοῦ διορίζοντος τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας. Incertus auctor in Pont. Euxin & Mœotid. palud. periplo: Τὸν δὲ Τάναϊν ποταμὸν, ὅς ἐστι τῆς Ἀσίας ὅρος τέμνων τὴν ἤπειρον ἑκατέρας δίχα. Lycophron in Cassan.

Λίμνην τε τέμνων Τάναϊς ἀκραίφνης μέσην.

Dionysius vers. 14.

Εὐρώπην δ' Ἀσίης Τάναϊς διὰ μέσσον ὁρίζει·
Ὅς ῥά θ' ἑλισσόμενος γαίης διὰ Σαυρομάτιδος
Σύρεται ἐς Σκυθίην τε καὶ ἐς Μαιώτιδα λίμνην.

Et postea vers. 661.

Ὅστε καὶ Εὐρώπην ἀποτέμνεται Ἀσίδος αἴης
Ἐς δύσιν Εὐρώπην, ἐς δ' αὐγὰς Ἀσίδα γαῖαν.

Ovidius in Ponticis:

Quique duas terras, Asiam, Cadmique sororem
Separat, & cursus inter utramque facit.

Hinc ab Horatio *discors* vocatur in Odis:

——— Tanaisque discors.

Lucan. libr. 3.

——— Quà vertice lapsus
Riphæo Tanais diversi nomina mundi
Imposuit ripis, Asiæque & terminus idem
Europæ, media dirimens confinia terræ,
Nunc hunc, nunc illum quà flectitur, ampliat orbem.

Qu. Curtius lib. 6. *Tanaïs Europam & Asiam medius interfluit.* Mela. 1. 1. *Hoc mari & duobus inclytis amnibus Tanaï & Nilo in tres partes universum dividitur. Tanaïs à Septentrione ad merid. vergens in mediam ferè Mæotida defluit.* Vide eundem lib. 2. cap. ult. Ammian. lib. 22. *Qui* (Tanaïs) *inter Caucaseas oriens rupes per sinuosos labitur circumflexus, Asiamque disterminat ab Europâ, & in stagnis Mæoticis delitescit.* Marcianus Heracleota: Καὶ πάλιν ὁ Τάναϊς ποταμὸς, ὅσπερ τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας ὁμοίως κατὰ τὸ Ἀρκτῷον διορίζει μέρος, εἰς τὴν Μαιῶτιν ἐκβάλλων λίμνην. Herodotus lib. 4. Ὄγδοος δὲ δὴ Τάναϊς ποταμός· ὃς ῥέει τἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμεώμενος, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς μέζω ἔτι λίμνην καλεομένην Μαιῆτιν, ἣ οὐρίζει Σκύθας τε τοὺς Βασιληΐους καὶ Σαυρομάτας. Addenda etiam erant è Plutarcho nonnulla, sed lectorem ad authorem ipsum remittimus (modo Plut. auctor sit) lib. de Fluminibus. Aristoteles in Meteorologicis docet, veterum nonnullos credidisse, Tanaim flu. ex Araxe profluere. Locus est lib. 1. Ἐν μὲν οὖν τῇ Ἀσίᾳ πλεῖστοι τε ἐκ τοῦ Παρνησοῦ καλουμένου φαίνονται ῥέοντες ὄρους καὶ μέγιστοι ποταμοί. Τοῦτο δὲ ὁμολογεῖται πάντων εἶναι μέγιστον ὄρος τῶν πρὸς τὴν ἕω τὴν χειμερινήν. Ὑπερβάντι γὰρ ἤδη τοῦτο φαίνεται ἡ ἔξω θάλαττα ἧς τὸ πέρας οὐ δῆλον τοῖς ἐντεῦθεν. Ἐκ μὲν τούτου ῥέουσιν ἄλλοι τε ποταμοὶ, καὶ ὁ Βάκτρος, καὶ ὁ Χοάσπης, καὶ ὁ Ἀράξης. Τούτου δὲ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὤν, εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην. Sic scribendus ille locus. Παρνησὸς Dionysio & aliis dicitur *Paropanisus*, uti supra vidimus. Frustra vero hic Olympiodorus Parnassum in Asiâ quærit. Ineptè item Orpheus in Argonauticis:

Ἔνθα δ' Ἀράξεω ῥεῦμα μεγαβρεμέτου ποταμοῖο
Ἐξ οὗ Θερμώδων, Φᾶσις, Τάναΐς τε ῥέουσι.

Nugatur, more suo, poëta ille. Fragmentum Peripli Ponti Eux. & Mæot. pal. à Vossio editum (cui hanc notam debeo) Ἐξίησι δὲ δίστομον ἔχων τὸ ῥεῖθρον. Ubi rectè Tanaim δίστομον vocat, ut & alii omnes. Næ fallunt Troades Senecæ Tragici, cujus in exordio statim Tanais septem ora habere dicitur.

——— Columen eversum occidit
Pollentis Asiæ, cœlitum egregius labor.
Ad cujus arma venit, & qui frigidum
Septena Tanaim ora pandentem bibit;
Et qui renatum primus excipiens diem,
Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.

Sic legendum ex MS. sed nemo unquam Græcorum tam imperitus fuit, ut Tanaim ἑπτάστομον esse proderet. Error iste solum est Romanorum. Quod jam Acron in Commentario ad Horatium videtur subodoratus fuisse. Nomani namque solent sæpe confundere Tanain & Istrum. Testis ejus rei etiam est Seneca in Qu. Nat. lib. 6. *Hinc qui medius inter pacata, & hostilia fluit, Danubius ac Rhenus; alter Sarmaticos impetus cohibens, & Europam Asiamque disterminans: alter Germanos, avidam gentem belli, repellens.* Non sollicitanda est hæc lectio, quod tamen quidam faciunt. Danubium etiam Tanaim vocat Tibullus lib. 4. ad Messalam, cùm inquit:

Quaque Hebrus, Tanaisque Getas rigat, atque Sigynos.

Sic emendandus iste versus. Getæ enim & Sigyni ad Istrum sunt, non Tanain. Noli audire eos qui *Mosynes* substituunt: nam immensum quantum ab Istro, & Tanai distant. Ineptissimi vero qui *Morinos* cogitarunt; qui tantum absunt,

Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano.

Mirabitur forsan aliquis, quod auctor fragmenti supra memorati inquiat in Bosp. Cimmerium exonerari Tanain; & quod infra os Mæotidis paludis idem faciat ac os Tanaidis, cùm tamen tam vastum intersit spatium. Sanè id ipsum quoque innuit Arrianus in περίπλῳ Ponti: Τάναϊς ποταμὸς λέγεται ὁρίζειν ἀπὸ τῆς Ἀσίας τὴν Εὐρώπην, καὶ ὁρμᾶται μὲν ἀπὸ λίμνης τῆς Μαιώτιδος, ἐσβάλλει δὲ εἰς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Quem locum frustra emendare aggressi sunt viri docti. Plutarchus Junior in lib. de Flum. Criu-metopon ad Tanaim collocat: Παράκειται δὲ τῷ Ταναΐδι ὄρος τῇ διαλέκτῳ τῶν ἐνοικούντων προσαγορευόμενον Βρίξαβα, ὅπερ μεθερμηνευόμενον ἐστὶ Κριοῦ μέτωπον. Alibi quoque similia occurrunt exempla, ubi urbes Bosporanæ Tanaiticæ dicuntur. Ratio ejus rei est, quod Bosporus Cimmerius etiam Tanais appellatus fuerit. Ostendit hoc Procopius li. 4. de Gothis: Τάναϊν δὲ καλοῦσι καὶ ἐπιχώριοι καὶ τὴν ἐσβολὴν ταύτην ἐκ λίμνης ἀρξαμένην τῆς Μαιώτιδος, ἄχρι ἐς Εὔξεινον Πόντον. Is. Vossius.

Tanais, urbs & emporium celebre (maximè pellium) Sarmatiæ ad ostia Tanais flu. ab isthmo Taurica, ubi Precopensium regia, itinere 5. dierum, seu 30. leuc. Germanis distans. *Asoph* incolis, teste Mercatore. Long. 67. 00. Lat. 54. 50.

Tanais, viri proprium. Horat. Serm. 1. Sat. 1.

Est inter Tanaim quiddam, socerumque Viselli.

Tanaquil, Tarquinii Prisci Romanorum regis uxor. Silius, lib. 13.

Vis & quos Tanaquil vultus gerat? hac quoque casta
Augurio valuit mentis, venturaque dixit

Regna;

Regna viro, & dextros agnovit in alite divos.

Dionysius Halicarn. lib. 3 de hoc augurio : Ὡς δὲ εἰς τὸ καλούμενον Ἰανίκουλον ἧκον . . . Ponitur & pro quâvis uxore viro imperante. Auson. Epistol. 23.

———*Tanaquil tua nesciat illud.*

Vide Scal. Ausun. lect. libro 2. capite 6. Juvenalis Sat. 6.

Consulit ictericæ lento de funere matris
Ante tamen de te Tanaquil tua.

Tanarus, fluvius Lombardiæ Cispadanæ. *Tanaro* Leandro. Corruptum ejus vocabulum legitur apud Ælianum Ταίναρος pro Τάναρος, quod inscitia librarii factum, cui notius erat extimum Peloponnesi versus meridiem promontorium hoc nomine quam *Tanarus* Italiæ amnis. Locus est Hist. Anim lib. 14. cap. 29. ubi ὁ πύνη γνώριμος ποταμὸς dicitur.

Tanetos, Toliapis Ptol. insl. Albionis in Angliâ Cantio adjacens, vulgò *Tenet*, vel *Thanet*.

Tanetus. *Tannetum* Anton. *Tanitum* Ptol. op. olim, nunc pagus Æmiliæ in agro Regiensi, apud Niciam flu. inter Regium Lepidi 9. & Parmam 6. m. p. *Taneta* P Diacono.

Tanfana templum, *Benthemerberg*, teste Georg. Bruno, locus Germ. in Westphal æ & Frisiæ confin. apud veteres Marsos & Salios, ubi Benthema op. & comitat. à veteribus Saliis vix mill. Germanico in ort. distans.

Tanis, Tanitis præfectura Plinio, *Taphnis* Ezechieli, urbs Ægypti apud ostium Taniticum, à Gigantibus condita & nominata teste Isidoro, & Pharaonis quondam regia, ubi Moyses, tot edidit signa. *Tanes* adhuc dicta, teste Nigro, urbs quondam magna, Stephano authore.

Taniticum ostium, *Saiticum* Strab. *Tanicum* Pomponio, unum ex 7. Nili ostiis, inter Pelusiacum ad ort. & Mendesium ad occ. *Call xene*, teste Bonacciolo cum aliis.

Tantalis. Niobe Tantali filia. Stat. Theb. 3.

Una dies similis fato, speciesque malorum
Æqua fuit, quâ magniloquos luit impia flatus
Tantalis, innumeris cum circumfusa ruinis
Corpora tot raperet terra, tot quæreret ignes.

Tantalus, Jovis & Nymphæ Plotæ fil. teste Eusebio lib. 2. Præp. Evang. cùm tamen Jo. Diaconus & Didymus Jovis & Plutûs Nymphæ filium fuisse arbitrentur: quem Tzetzes Hist. 10. chil. 5. prædictâ quidem matre genitum, ac patre Imolo Lydiæ rege scribit. Lucianus in Dipsadibus Æthonis filium facit, uti testantur carmina sequentia:

Τοῖα παθόντ᾽ ὄιμοι καὶ Ταντάλου Αἴθωνος υἱὸν
μηδαμὰ κοιμῆσαι δεψαλέην ὀδύνην.

Fuerunt qui dixerint Deos aliquando in hospitium ab hoc fuisse acceptos, qui cùm lautum convivium illis parasset, Pelopem fil. cæsum inter cæteras epulas apposuit. Id cum Dii cæteri cognovissent, ab iis epulis abstinuerunt, præter unam Cererem, quæ ob raptæ filiæ dolorem pene desipiens inconsulto humerum edit. Tum Dii reliqui ejus filii miserti, eum rursus jecerunt in lebetem, ac recoctum vitæ restituerunt, teste Pindaro. Cùm verò illi deesset humerus, Dii eburneum fecisse dicuntur, qui humerus omnium postmodo Pelopidarum signum fuit, ut Spartis pilum, sicuti testatur Isacius. Verum quia Deorum epulas humanâ cæde contaminasset, perpetuo epularum desiderio ad inferos addictus est, qui tamen præsentes lautissimo regioque apparatu semper habet epulas, neque ullo pacto illas potest attingere, quamvis insatiabili fame excruciaretur. Homerus, lib. λ. Odyss. ait Tantalum apud inferos perpetuâ siti vexari, & in aquâ esse perpetuo, quæ usque ad mentum assurgit: sed quoties labris attingere conatur, illa statim refugit: quod ipsum faciunt varia fructuum genera, quorum desiderio semper discruciatur, ut est in his:

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ᾽ ἄλγε᾽ ἔχοντα,
Ἑστεῶτ᾽ ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ·
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ᾽ οὐκ εἶχεν ἑλέσθαι,
Ὁσσάκι γὰρ κύψει᾽ ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ᾽ ὕδωρ ἀπολέσκετ᾽ ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ᾽ ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθεν χέε καρπὸν,
Ὄχναι καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι·
Τῶν ὁπότ᾽ ἰθύσει᾽ ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
Τὰς δ᾽ ἄνεμος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.

Alii putarunt lapidem illius capiti imminere, qui quoties bibere conaretur, toties illius caput percuteret. Cic. 4. Tusc. Qu. *Poetæ impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt ob scelera, animiq; impotentiam & superbiloquentiam.* Euripides in Oreste:

Διὸς πεφυκὼς (ὥς λέγουσι) Τάνταλος,
Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην·
Ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὢν
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον
Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.

Ovid.

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat
Tantalus, hoc illi garrula lingua dedit.

Diod. Sic. lib 4. Ἐπεὶ δ᾽ Πέλοπος ἐμνήσθημεν, ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ περὶ πατρὸς αὐτοῦ Ταντάλου διελθεῖν, ἵνα μηδὲν τῆς ἀκοῆς ἀξίων παραλείπωμεν. Τάνταλος μὲν Διὸς ἦν υἱὸς, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ διαφέρων, κατῴκει τῆς Ἀσίας, περὶ τὴν νῦν ὀνομαζομένην Παφλαγονίαν. Διὰ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ Διὸς πατρὸς εὐγένειαν, ὥς φασι, φίλος ἐγένετο τῶν θεῶν ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ὕστερον δὲ τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρων ἀνθρωπίνως, καὶ μεταχὼν κοινῆς τραπέζης, καὶ πάσης παρρησίας ἀπήγγειλε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρὰ τοῖς ἀθανάτοις ἀπόρρητα, δι᾽ ἣν αἰτίαν καὶ ζῶν ἐκολάσθη, καὶ τελευτήσας αἰωνίας, κατὰ τοὺς μύθους, τιμωρίας ἠξιώθη, καταχθεὶς εἰς τοὺς ἀσεβεῖς. Lucianus de Sacrificiis: Πάλιν μὲν οὖν καὶ ἄνθρωποι συνίεντο τοῖς θεοῖς. ὁ Ἰξίων καὶ ὁ Τάνταλος, ἐπεὶ δὲ ἦσαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, ἐκεῖνοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κολάζονται.

Tibullus lib. 1.

Tantalus est illic, & circum stagna, sed acrem
Jamjam poturo deserit unda sitim.

Cornelius

Cornelius Gallus:

Οὐδὲ ὅπερ μεμφόμενοι ... ὕδωρ
Πολλάκις ... πόματος,
Νῦν λιβάδος ... ἱμείρει , ὁ φθονερὸς δὲ
Κεῦθος ἀεὶ χείλεος ἐπὶ ...
Πίνε λέγει τὸ ... ἔργεν μάστιγα σιγῆς,
Οἱ γλῶσσαν ... χολαζόμενοι.

Alii, uti Tzetzes ac Didymus, putarunt hanc pœnam irrogatam Tantalo, quia nectar & ambrosiam suis æqualibus impertiverit. Pindarus:

Μετὰ τριῶν τέταρτον
Πόνον ἀθανάτων ὅτι κλέψαις
Ἁλίκεσσι συμπόταις
Νέκταρ, ἀμβροσίαν τε δῶκεν.

Propert. 2. 1.

Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus
Tantaleo poterit tradere poma manu.

Idem Eleg. 17. ejusdem libri.

Vel tu Tantaleâ movearе ad flumina sorte.

Idem lib. 4.

Fallax Tantaleo corripiare liquor.

Ovid. Amor lib. 3 Eleg. 6.

Sic aret mediis facili vulgator in undis,
Pomaque quæ nullo tempore tangat, habet.

Claudianus:

Non aqua Tantalicis subducitur invida curis.

Boetius:

Et longâ site perditus spernit flumina Tantalus.

Seneca in Thyeste:

Stat lusus vacuo gutture Tantalus,
Impendet capiti plurima noxio
Phineis avibus præda fugacior, &c.

Idem in Herc. Fur.

In amne medio faucibus siccis senex
Sectatur undas, abluit mentum senex;
Fidemque cum jam sæpe decepto dedit,
Perit unda in ore: poma destituunt famem.

Hujus meminit Statius 1. Thebanus, licet pœnam non addit.

——Neque enim arcano de pectore fallax
Tantalus, & sæva periit injuria cœna.

Tantali fabulam de divitibus avaris interpretatur Horat. Serm. lib. 1. Sat. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina; quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. ——

Petronius Arbiter:

Nec bibit inter aquas, nec poma patientia carpit
Tantalus infelix, quem sua vota premunt.
Divitis hæc magni facies erit, omnia latè
Qui tenet, & sicco concoquit ore famem.

At Cicero curas & timores inanes videtur putasse à mentibus hominum per hanc fabulam expellendos. Quod etiam sensit Lucretius in his carminibus.

Nec miser impendens magnum timet aëre saxum
Tantalus, ut perhibent, cassâ formidine torpens,
Sed magis in vitâ Divum metus urget inanis
Mortales, casumque timent, quem cuique ferat sors.

Tanus, fluv. Peloponnesi per Argiam fluens. Pausan. *Tanaus* Euripidi dictus, agrum Argivorum à Spartano dividens. Item Siciliæ mons, teste Fazello.

Taoca, Persidis urbs Ptol. quam Thevetus *Thimar* vocari ait. Pop. *Taoci*. Dionysius vers. 1069.

Πρῶτα Χάβαι, μετέπειτα Πασαργάδαι, ἄγχι Ταοκῶν.

Ubi vulgò ἄγχι δὲ Ταοκός. Atqui cum *Tascorum* alibi non sit mentio, Salmasio libens assentior, qui *Taoκῶν* pro *Tαόκης* in auctore aliquo malè exarato Dionysium legisse arbitratur. In maritimâ enim Persidis orâ, non longè à Pasargadis, *Taocene* regio, ubi *Taoce* urbs cum promont. cognom. à Ptol. statuitur, cujus quoque mem. tum Arrianus, tum Strabo lib. 15. urbem regiam nominans: Ubi enim in editis libris est ἐν τῇ παραλίᾳ κατὰ τὴν Ὄκλιν λεγομένην, pro τὴν Ὄκλιν Ταόκην legendum esse monent Casaubonus & Salmasius. Montanus.

Tape, urbs Hyrcaniæ regia fuit apud oram maris Caspii, à portis Caspiis in ort. stad. 1400. distans. Strabo.

Taphia, insulæ, quas prope Echinadas Strabo lib. 10. ponit, quarum caput *Taphus*. Iis Taphii ac Teleboæ imperarunt; de quibus hujuscemodi repetit originem Scholiastes Apollonii. Perseo ex Andromedâ, ut narrat Herodotus, 4. fuere filii, Alarus, Sthenelus, Nestor & Electryon, qui simul regnaverunt. Ex Hippothoe Nestoris filiâ, & Neptuno Pterelas genitus est, ex eo Telebos & Taphus, à quo *Taphus* ins. in quâ Teleboæ ac Taphii communi nomine, & imperio fuere. Igitur ii Hippothoes eorum aviæ pecuniam ab Electryone eorum necessario, qui pro ea respondit, repetebant; quâ negatâ ad arma venere, armenta abigerunt, ipsum denique ac filios sustulere. Alcmena verò Electryonis filia patrem ultura, Amphitryonem Thebanum, hominem potentissimum, in matrimonium accepit, atque hoc pacto, bello inter eos conflato, ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumque regnum Cephalo profugo Atheniensi, qui exercitui præerat, donatum, quod ad Ulyssem successione pervenit. Hæc ille. *Taphiorum* nomen deducit. Bochartus per aphæresin ab חטף *hataph*, i. e. à rapiendo. Erat enim gens latrociniis admodum dedita. Homer. Odyss. O.

Ἀλλά μ' ἀνήρπαξαν Τάφιοι ληΐστορες ἄνδρες.

Idem Odyss. Π.

Ὄντινα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισι.

Apollonius lib. 1. Argon

——Ἀψ ἐξ γ' ἠλάσαντες ἀμείψαντο
Ληϊσταὶ Τάφιοι. ——

Taphra Taphrura Ptol. Africæ min. urbs. *Tache* Moletio, & Oleario, inter Usillam ad occ. & Thenas ad ort. à Carthag. 300. m. p.

Taphra, *Taphros* Ptol. *Precop*, vel *Przecop* Mercatori, aliis *Mancup*, urbs Tauricæ in Isthmo, regia Tartarorum Precopensium à Tanais ostio 30. mill. Germanica in Aust. Axiacam, sive (ut nunc vocant) Oczacoviam versus 14. à Bosporo Cimmerio 260. m. p. in occ. teste Plin. quanta est Tauricæ longitudo. Auspiciis Trajani Imp. capta fuit, teste Floro, qui eâ tempestate vixit. *Taphre* Stephano dicitur, à servis, qui dominiis cum Thracibus bellum gerentibus, se eorum uxoribus commiscuerant, habitata. Long. 60. 40. Lat. 48. 09.

Taphros, *Fretum Etruscum* Melæ, *Fretum Gallicum* Antonino, *Sinus Sardonius* Eustathio, mare quod

inter Sardiniam & Corsicam intercedit.

Taposiru, Taphosiris, Plut. & Apuleio, op. Ægypti parvum, inter Alexandriam & Canopum, ubi Osiridis templum erat.

Taprobane, Zeilan, teste Jo. Barrio cum Varrerio, inf. magna maris Indici contra Cory promontor. (non *Sumatra*, ut Mercator ait. longè in ort. distans, cum Ptol. illam apud Cory promont. Indiæ citer. describat) cujus ambitus 2000. m. p. esse traditur. Lucet ibi Canopus, sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos 100. Nascuntur in eâ beryllі & hyacinthi, ut Ptol. refert lib. 6. Item aurum & argentum & marmor testudini simile; præterea gemmæ & margaritæ præcipuæ bonitatis. Apud eos annona nunquam augetur, neque sunt fora, aut lites. Herculem colunt. Populus regem eligit, senectâ, clementiaque venerandum, & liberos non habentem. Et si postea gignit, abdicant, ne fiat hæreditarium regnum. Dionysius vers. 592.

> Κεῖθεν δὲ ϛρεφθεὶς, νοτίης ἀντηλίοιο κελεύθης,
> Αἶψά γε Κωλιάδος μεγάλην ἐπὶ νῆσον ἵκοιο
> Μητέρα Ταπροβάνην Ἀσιηγενέων ἐλεφάντων·
> Αὐτὴ δ᾽ εὐρυτάτη μέγεθος πέλει.

Hæc inf. olim Σιμούνδου (vel πάλαι Σιμούνδου) dicta est, teste Ptol. ipsius vero ætate Σαλικὴ & ejus incolæ Σάλαι. Sic enim ille: Ταπροβάνη, ἥτις ἐκαλεῖτο πάλαι Σιμούνδου, νῦν δὲ Σαλικὴ, καὶ οἱ κατέχοντες αὐτὴν κοινῶς Σάλαι. Eadem etiam habet Steph. de urb. uti etiam Marc. Heracleota, & Peripli auctor, nisi quòd hi duo Παλαισιμούνδου habent, ubi Ptol. & Steph. divisis vocabulis πάλαι Σιμούνδου. Sanè Plinius *Palæsimundi* fluvii cum op. cogn. in Taprobanâ mem. à quo insulam denominatam verisimile sit. Unde satis probabiliter contendit Salmasius in cæteris etiam Παλαισιμούνδου legendum. A Σαλικὴ autem vel Σάλη *Srilan*, vel *Zeilan* deduci videtur. Quod autem Dionysius Taprobanen elephantis abundare ait, idem est quod apud alios authores traditur. Solinus ex Plinio: *Elephantis repleta est majoribus multò quam fert India.* Alexander Lychnus apud Stephanum. Ælian. Histo. An. 16. 18. ubi de hâc Insulâ: Ἔχει δὲ καὶ νομὰς ἐλεφάντων πολλῶν καὶ μεγίστων. Tzetzes Chil 8. Hist. 215.

> Ἡ Ταπροβάνη τῶν Ἰνδῶν νῆσός ἐστι μεγίστη,
> Ἐν ᾗ ζῶσι καὶ ἐλέφαντες, &c.

Notandum heic obiter Manilianum illud lib. 4.

> *Et duplici clausos elephantes carcere terra.*

Rectè omninò. In Asiâ sc. & Africâ: nam in Europa nulli. Hujus inf. mem. Ovid. Pont. 1. 5.

> *Quid tibi si calidâ, prosit, laudere Syene,*
> *Aut ubi Taprobanen Indica tingit aqua?*

Nomen ejus quod attinet *Taprobane* Bocharto est טפ פרון *Taph Parvan*, i. e. litus Parvan, seu Parvain, vel *Taph Parvan*, ex טפ quod Arabice sig. *Litus* vel *oram maris*, quam vocem apud Phœnices in usu fuisse docent Phœnicum in Africâ urbes maritimæ *Taphrura*, & *Tabraca*, & promont. *Taphitis*, &c. quod facit Solomonis Ophir; vide sis doctissimum auctorem Geogr. pag. 768.

Tapsus, vide *Thapsus*. Item urbs Africæ marit. inter Rhuspinam, & Rhuspas, Lepti parvæ vicina, Silius lib. 3.

> *Et Zama, & uberior Rutulorum sanguine Tapsus.*

Tapyri, populi non procul ab Hyrcanis. Dionysius:

> Ὑρκανίοι, Ταπυροί τε.———

Ubi Montanus. Tapyros quod attinet (neque enim admitti potest altera lectio Ὑρκάνιοι τ᾽ Ἄπυροί τε, obstat enim aliorum scriptorum auctoritas, qui nusquam Ἀπύρους, sed Ταπύρους appellant) eos Hyrcaniæ propinquos faciunt Q. Curtius & Plinius, quamvis de accurato eorum situ nihil ex illis colligi possit. Sed si recto ordine hic progrediatur Dionysius, eos Hyrcaniâ Orientaliores, & proinde in Margianâ esse oportet, ubi Ταπύρους quosdam locat Ptolemæus. Atque eo ferè situ eos locat Eratosthenes, teste Strab. affirmans μεταξὺ Ὑρκανῶν καὶ Ἀρίων Ταπύρους οἰκεῖν. manifestius verò consentit ipse Strabo, dum μεταξὺ Δερβίκων τε & Ὑρκανῶν eosdem constituit. Alibi tamen Ταπύρους habet Ptol. in Mediâ sc. ac Tapuræos cum Tapuris montibus in ipsâ Scythiâ. His mos fuit, ut proprias uxores aliis viris, nuptui concedant, cum 2. aut 3. liberos ex iis suscepissent. Vino proinde ac unguento oblinuntur. Justitiam colunt, Strabo lib. 12. Vide Stephanum.

Taracina. Vide *Tarracina.*

Taraco. Vide *Tarraco.*

Taranis, Jupiter à Gallis sic dictus, cui humano sanguine litabant. Lucan. lib. 1.

> *Et Taranis Scythicæ non mitior ara Dianæ.*

Ubi Taranis idem est quod Jupiter βρονταῖος, hoc est, tonans, à *Taran* quod Britannis nostris *tonitru* sonat, ut videtur Cluverio, lib. 1. Ant. Germ. cap. 9. *Taramis* legit Bochartus; cui nomen factum videtur ex Phœnicio תרעמ *tarem*, servili ת præfixo, à radice רעמ *tonare.*

Taras, flu. Italiæ juxta Tarentum Stephano. Inter Metapontum ac Tarentum Appiano. Pausanias quoque in Phocicis dicit fluvium eodem nomine, quo urbs, vocari.

Taras, Asiæ min. urbs Curopalates. Est etiam Scythiæ flu. Val. Flac. lib. 6.

> *Quosque Taras, nivumque ferax Evarchus olorum.*

Ubi alii *Tarax.*

Tarbelli, pop. Gall. Aquitan. apud Pyrenæi mont. radices; quorum urbs *Tarba*, & *Aqua Tarbellica.* Hinc *Tarbellius*, & *Tarbellicus*, nom gent. Ausonius in Mosel.

> *Numine adorato Tarbellius ibit Aturrus.*

Lucanus lib. 1.

> ———*Et ripas Aturi, quà litore curvo*
> *Molliter admissum claudit Tarbellicus æquor.*

Tarbellus, mons Cariæ, Cauno urbi maritimæ imminens. Qu. Calaber.

Tarcho, vel *Tarchon*, Cilicum princeps vulgò creditur apud Lucan. lib. 9.

> *Cùm Tarcho in motu linquendi signa Catonis*
> *Sustulit.*———

Ubi anteà: *Tum Tarchon motus.* Sed in MS. P. inter lineas ascriptum erat, *alias: dimotus*; quod viam præit ad veram lectionem, *Tarcondimotus*: sic enim apud Florum vocatur; & Græcè Dioni eodem modo, Ταρκονδίμοτος. *Tarcondemus* est apud Plut. in Antonio.

Quem

Quem Cic. 15. Ep. 1. *Fidelissimum socium amicissimumque* P. R. appellat Ταρκονδήμωτος Straboni li. 14. Cæsari vero *Tarcondarius* dicitur.

Tarentasia, Anton. & alibi *Darantasia*, reg. & urbs Archiepisc. Allobrogum, cujus Antistes Monasterii op. inde ad 2. Leuc. distant. moratur.

Tarentinus sinus, *Thurinus* Ovidio, sinus M. Græciæ inter 2. promont. Japygium ad Bor. & Lacinium ad Aust. terminatus. *Golfo di Taranto* vulgò.

Tarentum, vel *Tarentus*, M. Græciæ urbs clarissima, in intimo recessu sinus Tarentini, à *Tarante*, Neptuni filio primum condita, à quo & nomen accepit: deinde à Laconibus aucta, qui duce Phalanto illuc advenientes, expulsis incolis (ut Justinus lib. 3. scribit) eam tenuerunt. Incolæ *Tarentini*, qui cum Romanis aliquandiu bellum gesserunt: quibus cùm pares non essent, Pyrrhum Epirotarum regem auxilio sibi acciverunt. Sunt qui *Tarentum* non a *Tarante* Nept. filio, sed à Sabinâ voce *Tarentum* deducant, quæ illis *molle* sig. propterea quod in agro Tarentino & nuces & lanæ mollissimæ provenirent. Locum luxui deditum fuisse innuunt Strabo, & Eustathius, qui τρυφὴν illi tribuunt. Unde Horat.

Pectinibus patulis jactat se molle Tarentum.

Idem ad Mæcenatem:

——— *Mihi jam non regia Roma,*
Sed vacuum Tibur placet, aut imbelle Tarentum.

Juvenalis Sat. 6.

Atque coronatum & petulans, madidumque Tarentum.

Sidonius Carm. 5.

Ipsaque, quæ petiit, trepidaverat uncta Tarentus.

Lacedæmonium vocant Horatius & Ovidius. Pari ratione *Tyndareum* Silius lib. 15.

Tunc & Tyndarei Latias Fortuna Tarenti
Auxit opes, laudemque simul. ———

Uti Claudianus *Oebalium* in Mallii Consul.

At non Pythagoræ monitus, annisq; silentes
Famosum Oebalii luxum pressere Tarenti.

Hinc *Tarentinus*. Horat. lib. 2. ep. 1.

Lana Tarentino violas imitata veneno.

Vide omnino clarissimum Cluverium de Ital. Ant. pag. 1229. &c. Long. 41. 30. Lat. 39. 58.

Targines, *Vernauda*. teste Bartio, flu. M. Græciæ apud Locros decurrens. Mazzellâ verò teste antiquum nomen retinet, ac per agrum Crotoniensium fluit, ubi *Bernalda* opidum.

Tarichea, op. Palæstinæ in Galilæâ ad lacum Genesaret. *Jeffirkin*, teste P. Lachstenio. Fuit etiam *Tarichea* op. Ægypti apud Canobum, teste Stephano: & alterum apud ·ceniras.

Tarinates, vel *Taranates*, pop. Sabinorum, quorum op. Taranum ad Himellam flu. apud mont. Severum & Cures, à Reate 10. m. p. in occ. distans, quot à Colle Scipionis.

Tariana, Liburniæ castellum. *Tuina* Nigro. Plinius incolas vocat *Tariotas*.

Tarna, urbs fertilissima. Hom. Iliad. 5. quam Enarratores vocatam posteà *Sardis* dixerunt. Τάρνη Stephano, urbs Achaiæ: civis *Tarnius*. Hesychius: Τάρνη, πόλις ἐν Λυδίᾳ, οἱ δὲ Μυσίας, ἔνθα ἦν Ἑρμείας ὁ Ἀταρνίτης τῷ φιλοσόφῳ γνώριμος. Ubi Palmerius: Cave credas, Lector amice, falsus enim hoc loco Grammaticus noster, & qui eum exscripsit Phavorinus. Confundunt duas diversas urbes. Τάρνη fuit olim Lydiæ, postea Sardis vocata. Græcis Σάρδεις, urbs celeberrima. metropolis & sedes regum, & postea Satraparum Lydiæ. At alia urbs Ἀταρνεὺς fuit Mysiæ, urbs maritima, cujus tyrannus fuit Eunuchus ille Hermias Aristotelis familiaris & affinis, non adeo celebris fuit. Et alia Τάρνη Bœotiæ, quæ nihil ad hunc locum pertinet.

Tarne, flu. Aquitaniæ ex Cebennis mont. oriens, & in Garumnam influens. *Tarnis* Sidonis, carm. ult.

Hinc te Lesora Caucason Scytharum
Vincens aspiciet, citusque Tarnis.

Item fons Lydiæ ad Tmolum mont. cum op. cogn. Strabo.

Tarpeia, virgo Vestalis, teste Varrone, quæ arcem Capitolinam patris sui Tarpeli custodiæ commissum Sabinis prodidit: à quibus cum proditionis mercedem peteret, (pacta enim erat, quicquid in sinistris brachiis gestarent, armillas intelligens, quas illi aureas, gemmatasque lævo in brachio ferebant) scutis illorum obruta *Tarpeio* monti nomen fecit, qui prius *Saturnius* dicebatur, ubi Tarpeiæ arces.

Tarpeius mons, idem Capitolino. Virg. Æn. 8.

In summo custos Tarpeiæ Manlius arcis
Stabat. ———

Propert. 4. 4.

Tarpeium nemus, & Tarpeiæ turpe sepulcrum
Fabula, & antiqui limina capta Jovis.

Tarpeia sedes, & *rupes Tarpeia* Lucano dicitur.

Tarpha, Steph. urbs Locrorum Epicnemidiorum juxta Phrygas. Homer. in Catal. Nomen habet à *Tarpha* propinquo fonte, sive ab arborum densitate: ταρφειὸς enim Græcis *densus* dicitur.

Tarquinii, colonia & urbs Hetruriæ; οἱ Ταρκυνίοι Dionysio Halicarnassensi. Strabo. vero ac Stephano ἡ Ταρκυνία, Ptolemæus habet Ταρκυνία· quem tamen, quia Romanorum plerumque sequitur formationes, suspicari possis scripsisse Ταρκυνίοι. Oppidani inde dicuntur Vitruvio, Varroni, Tullio, Livio, Plinio, ac Frontino, *Tarquinienses*, qui Dionysio libro 5. & 6. Ταρκυνῖται, & Straboni lib. 5. Ταρκυνιῆται. Vide Cluv. Ital. Ant. pag. 518.

Tarquinius Priscus, Demarathi Corinthii fil. Tarquiniis, urbe Tuscorum natus, primum Lucumo dictus; qui ubi se in patriâ nullo in honore esse vidit, quòd peregrino patre esset prognatus, suasu uxoris (ea mulier fatidica fuit, nomine Tanaquil) Romam sese contulit: ubi brevi propter opes ingeniique dexteritatem in Anci regis amicitiam insinuatus, ab eo relictus est liberorum ejus tutor: quorum tamen commoda propriis rationibus posthabuit, brevique perfecit, ut magno plebis consensu rex crearetur. Quare ut regnum parum justè partum stabiliret, centum patres in Senatum allegit, qui minorum deinde gentium dicti sunt, suæ eos factionis futuros ratus, cujus beneficio in Senatum venissent. Bellum primum cum Latinis gessit, oppidumque Apiolas vi cepit. Circo maximo primus locum designavit, locaque patribus equitibusque divisit, ubi sibi spectacula faceret. Sabinos victos Collatiâ, agroque Collatino mulctavit. Corniculum, Ficulneam veterem, Cameriam, Crustumerium, Ame-

riolam, Meduliam & Nomentum, priscorum Latinorum oppida partim expugnavit, partim in deditionem accepit. Tandem cùm annos triginta & octo regnasset, dolo liberorum Anci, in curiâ obtruncatus est. Liv. lib. 1.

Tarquinius Superbus, septimus & ultimus Romanorum rex, à moribus cognomen adeptus. Tulliam, Servii Tullii filiam uxorem duxit, præferoci ingenio mulierem, cujus consilio socerum interfecit, regnumq; sceleste occupavit. Bello tamen strenuus fuit. Latinos, Sabinosque domuit. Suessam Hetruscis eripuit, Gabios per Sextum fil. simulato perfugio in ditionem redegit. Ferias Latinas primus instituit. Capitolium structurus, caput humanum in fundamentis invenit; quâ de re aruspices consulti responderunt, eam arcem caput gentium futuram. Demum cùm Sextus ejus fil. Lucretiæ per vim stuprum intulisset, cum universâ familiâ in exilium actus, ad Porsenam Hetruriæ regem se contulit; qui pro ejus restitutione nequicquam Romanis bellum intulit. Livius. Plut.
Ovid. Fast 2.

Ultima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir injustus, fortis ad arma tamen.

Multa hujus tyranni impia referunt severioris notæ historici; multa quidem quæ non illi. Theophilus Patriarcha Antiochenus lib. 3. Πρὸς Αὐτόλυκον. Τοῦ ἐν Κύρῳ τελευτήσαντος, ἔφθημεν εἰρηκέναι Ὀλυμπιάδι ἑξηκοστῇ καὶ δευτέρᾳ γίνεται καιρὸς ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἔτη σκ ὅτε Ῥωμαίων ἦρξε Ταρκύνιος Σούπερβος τοὔνομα, ὃς πρῶτος ἐξώρισε Ῥωμαίους τινὰς καὶ παῖδας διέφθειρε καὶ εὐνούχους ἐγχωρίους ἐποίησεν. Ἔτι μὴν καὶ τὰς παρθένους διαφθείρων αὐτὸς γάμοις ἐδίδου, διὸ οἰκείως Σούπερβος ἐκλήθη τῇ Ῥωμαϊκῇ γλώσσῃ, ἑρμηνεύεται δὲ ὑπερήφανος. Imò omne convitium comprehendit Latinus Pacatus Panegyr. ad Theodosium: *Diique ipsum illum Tarquinium exsecratione supremâ, hoc damnaverunt maledicto, & hominem libidine præcipitem, avaritia cæcum, immanem crudelitate, furore vecordem, vocaverunt Superbum & putaverunt sufficere convitium.*

Tarquinius Collatinus, Ægerii, ex Tarquinii superbi sorore fil. gener Sp. Lucretii, qui Romæ præfecturâ urbis fungebatur. Cùm in Ardeæ obsidione cum regiis juvenibus cœnaret, exortâ de uxoribus mentione, cum suam quisque certatim laudaret, Collatinus negat verbis opus esse, paucis id quidem horis sciri posse, quantum cæteris præstet sua Lucretia. Quid multa? citatis pariter equis Romam advolant, regiasque nurus in conviviis, luxuque cum æqualibus deprehendunt. Deinde Collatiam petentes Lucretiam nocte serâ lanæ deditam inter lucubrantes ancillas in medio ædium sedentem inveniunt. Quare muliebris certaminis laus penes Lucretiam fuit. Adveniens vir, Tarquiniique benignè accepti, victor maritus comiter invitat regios juvenes. Ibi S. Tarquinium mala libido stuprandæ per vim Lucretiæ capit: tum forma, tum spectata castitas incitat. Dissimulatâ tamen in præsens cupiditate, tum quidem unà cum cæteris in castra redit; sed paucis post interjectis diebus Collatiam reversus, & à muliere propinquâ hospitio exceptus, nocte intempestâ conceptum animo facinus vi, minisque exequitur. Quam rem mulier castissima, tam ægrè tulit, ut postridie viro, patreque per literas accersitis, cùm rem, uti gesta erat, exposuisset, necem sibi consciverit. Pulsis deinde ob facinus tam tetrum Tarquiniis, Collatinus Bruto in Consulatu datus est collega: quo tamen non multò post coactus est se abdicare, non aliam ob causam, nisi quod Tarquiniorum propinquus esset, eodemque quo ille nomine diceretur. Livius.

Tarrabeni, Corsicæ Insf. pop. Ptol. quorum tractus & op. *Basilica* Leandro dicitur.

Tarracina, quæ & Anxur prius dicta, teste Plinio, *Taracina* Straboni, *Tarrachina* Stephano, colon. & urbs Latii in colle apud Ufentis ostia, media fere inter urb. Romam & Neapolim. A Græcis urbi hoc nomen fuisse impositum testatur Strabo lib. 5. *Sequitur post centum stadia à Circæo Tarracina*, Τρηχὶν καλουμένη πρότερον ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, i. e. ab asperitate. Long. 37. 02. Lat. 41. 08.

Tarraco, insignis Hisp. civitas, Scipionum opus, à quo provincia ipsa *Tarraconia* & *Tarraconensis* vocatur. Mela lib. 2. cap. 6. *Tarraco, urbs est in his oris maritimarum opulentissima.* Hinc *Tarraconensia vina* optima. Mart. 13. 115.

Tarraco Campano tantum cessura Lyæo.

Silius lib. 3.

——Dat Tarraco pubem
Vitifera, & Latio tantùm cessura Lyæo.

Plin. 14. 6. *Hispaniarum Laletana (vina) copiâ nobilitantur, elegantiâ verò Tarraconensia.* Syrum habet nomen טרכון *Tarcon*, qui regiam, aut palatium dixeris. Martialis 10. 104.

Hispanis pete Tarraconis arces.

Ausonius in Emeritâ:

Corduba non, non arce potens tibi Tarraco certant.

Quod vero ait auctor noster, Tarraconem esse Scipionum opus testes secum habet Plinium & Solinum, idque quia non parum auxerunt. Alioquin autem de Tarracone jam scripserat Eratosthenes, antequam Scipiones pedem in Hispaniâ fixissent. Long. 21. 53. Lat. 41. 58.

Tarraga, colon. & op. Hisp. citer. haud obscurum in Catalauniâ. Pop. *Tarragenses* Plin.

Tharras, *Tharros* Anton. *Larghier* teste Nigro, urbs Sardiniæ litoralis ad occid. episc. sub Arch. Turritano.

Tarrha, urbs Lydiæ, & alia Cretæ, patria Lucii Grammatici, ubi *Tarrheus* Apollo colitur. Item alia juxta Caucasum, colonia Cretensium.

Tarsa, vicus olim Comagenes in Syriâ populosus ad Euphratis ripam, à Samosatis 150. stad. in merid.

Tarsatica, *Tarsaticum* Anton. op. Liburniæ litorale. *Terzacz* Lazio. *S. Maria de Transiarch* Simlero.

Tarsium, Ptol. op. Pannoniæ infer. ubi Maximianum Imp. occubuisse Aurel. Victor testatur. *Tarsum* habent alii codices.

Tarsus, urbs Ciliciæ clarissima, Strabo lib. 15. & reg. totius caput, in campis sita, & Cydno amne irrigata: cujus conditorem volunt fuisse Perseum, Danaes filium. Solin. c. 41. *Matrem urbium habet Tarsum, quam Danaes proles nobilissima Perseus locavit.* Unde Luca. li. 4.

Deseritur Taurique nemus, Perseaque Tarsos.

Alii tamen urbis hujus originem ad Sardanapalum referunt, postremum Assyriorum regem: cujus etiam monimento incisum erat, quòd Tarsum & Anchialum die uno condidisset. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Act. 21.

com.

com. 39. Ἔστι δ' ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι, Ἰουδαῖος Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. Dicta vero Tarsus est, ut quidam existimant, à siccitate. Τερσαίνειν enim & Τέρσειν siccare sig. vel quòd hujus reg. loca primò post diluvium siccarentur: vel ut Eratosthenes, quoniam in eo tractu primi degentes homines, tritici, & leguminum fruges, ut reconditæ perdurarent, exsiccasse perhibentur. Alii à parte pedum, quæ *Tarsus* dicitur, ut in manu sic vocatam volunt; quoniam eo loco Bellerophon de Pegaso cecidisse, pedemque offendisse dicitur. Dionysius Periegetes vers. 869.

Ταρσὸν ἐϋκτιμένην ὅθι δή ποτε Πήγασος ἵππος
Ταρσὸν ἀφεὶς χώρῳ λίπεν οὔνομα, τῆμος ἀφ' ἵππου
Ἐς Διὸς ἱέμενος πίσεν ἥρως Βελλεροφόντης.

Polyhistor. tamen non Bellerophontem, sed Pegasum eo in loco crus fregisse scribit. Ideo Juvenalis de Tarso Sat. 3.

———Ripâ nutritus in illâ,
Ad quam Gorgonei delapsa est penna caballi.

Hodie *Terassa* incolis, & *Tersis* Turcis, teste Leunclavio. Long. 66.14. Lat. 38.56. Scholiastes Juvenalis ad loc. præd. *Apud Tarsum civitatem Ciliciæ, quam præterfluit amnis Cydnus, cujus urbis conditor Perseus, qui nomen civitati ex facto dedit, quia ibi una ex talaribus pinnis ei excidit.* Doctè quidem, inquit doctiss. Valesius, nam ταρσὸς *talum* significat Græcè: sed hoc præter mentem Juvenalis, qui de pinna Pegasi, non Persei loquitur, uti supra dictum. Et v. à Pegasi pinna denominatam Tarsum prodit Dionysius, loco superius adducto. Sed à talaribus Persei ita dictum celebrior ac testatior fama est. Unde Nonnus lib. 18. Dionysius de Perseo Tarsi conditore canit his versibus:

———Εὐώπιος ἤλυθε Περσεὺς
Γείτονα Καρυκίοιο διωγία Κύδνου ἰαίνας.
Ὦ σὺ φίλος κῇ ἴφασαν ἰπάτυμον οὐκ ἐπὶ ταρσῷ
Ἀνδράσι παρ' Κιλίκεσσι πόλιν κτίσε ἄστυ χαμαὶ ζῇ.

Idem lib. 41. inter antiquissimas urbes memorat Tarsum.

Ταρσὸς ἀειδομένη πτερόπολις.

Tartari, populi longè lateque in Scythiâ & Sarmatiâ dominantes, olim *Scythæ* dicti sunt.

Tartaria, pars Asiæ amplissima, ad Boream maxime extensa, ubi aliàs Scythia intra & extra Imaum, & Serica regio. Dividitur à quibusdam in quinque partes seu regna; nempe in Tartariam veram, quæ ad Bor Cathaiam, quæ ad ort. Tartariam desertam, quæ ad occ. Zagataiam, quæ versus Persiam; & Turchestaniam, quæ ad Austr. versus Indiam propriam. Alii autem & melius, uti Arabes dividunt Tartariam magnam in plures partes Europæis vix notas; quarum præcipuæ sunt *Thibetum regnum*, ubi aliàs pars Australis Scythiæ extra Imaum. *Mauralnaharia*, ubi olim Jaxartæ, & Sogdiana pro maj. parte. *Olgaria*, seu *Calmuchi* pop. ubi aliàs Orgusi pop. Scythiæ intra Imaum *Claulachita*, ubi Alani Scythæ in Scythiâ etiam extra Imaum M. *Mongalia*, ubi olim Hyperborei Scythæ. *Kaimachitarum*, seu *Naimanorum* reg. ubi alias pars Borealis Scythiæ extra Imaum, & Sericæ regionis. *Tangurum* regnum, ubi pars Australis Sericæ regionis. *Niucanum* regnum, ubi minor pars Sericæ Australis, & *Jupia* reg. maximè in ort. extensa. De quibus omnibus pauca dici possunt cum in his raræ sunt urbes: & de istis Abulleda fusius. Terminatur autem hæc Tartaria, à Sept. mari Boreali, seu Scythico, uti ab oriente, & mari Kaimachitarum; ab occ. Moscoviâ, & à merid. Persiæ, Indiæ, & Sinarum Imperiis.

Tartaria minor, seu *Precopensis*, reg. est Europæ inter Pont. Euxinum ad merid. paludem Mæotidem ad ort. Moscoviam ad Bor. & Podoliam atque Volhiniam, prov. Poloniæ ad occ. ubi alias parva Scythia, seu Cimmeria, & Scythia Europæa in parte Austr. Sarmatiæ Europ. Duplex est *Crimæa*, alias *Taurica Chersonesus*, & Nogaiensis, ubi olim Nomades Scythæ & Mæotæ.

Tartari Budziacenses, pop. sunt Europ. in parte infer. Daciæ, ubi nunc Bessarabiæ pars Australis, versus oram Pon. Euxini. inter ostia Danubii & Tiræ fluviorum.

Tartari Debrucienses, pop. sunt Europ. in parte orient Bulgariæ, ubi alias Scythia provincia Mœsiæ infer. extenduntur que inter ost. Danubii ad Bor. & Varnam ad Aust.

Tartari Oczacovienses, Pop. sunt in ora Pont. Eux inter ost. Borysthenis & Tyræ flu. in ipso lim. Poloniæ & Tartariæ min. suntque Turcarum vectigales, ut alii Tartari Europæi. Cæterum de Tartariæ descriptione librum edidit Matt. Broniovius Col. Agrip. 1595.

Tartarus, flu. Venetiæ ex Athesi in Padum per Hadriæ fines decurrens; ex quo unum ex Padi ostiis *Tartarum* à Plinio nominatur. Est & *Tartarus*, & *Tartara* num. pl. locus inferorum à poetis plurimùm celebratus; in quo sontes plectuntur, à verbo Græco ταράττω, *conturbo*, quod illic omnia plena sint perturbationis; vel ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, i. e. à tremore frigoris. Sole enim caret, inquit Servius. Aliis placet ab ἵταρον derivari, secundo indefinito τοῦ ταίρω, Τάρος, atque per anadiplosin Τάρταρος. Doctissimo D. Windetto origo Chaldaica multò magis placet, à themate דרדר *dardar*, i. e. *decidit*; quo sensu Tartarus pro eo quod subsidit, ac fundum petit, accipitur. Sic Hebræi תחתיות ארץ, *infima terra* pro Gehennâ usurpant. Hom. Iliad 9.

Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ' ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης.

Virg. Æn. 6.———*Tartarus ipse*
Bis patet in præceps tantum. tenditque, sub umbras
Quantus ad æthereum cœli suspectus Olympum.

Non desunt, inquit vir magnus, quibus Tartarus nihil aliud est, quam aer crassus, frigidus ac tenebrosus circa polos. Ita Crates apud Stephanum: Τάρταρος, Κράτης. ὁ ὑπὸ τοῖς πόλοις ἀὴρ παχύς τε καὶ ψυχρὸς ὢν, καὶ ἀφώτιστος. Hesychius: Τάρταρος, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν κατώτατος τόπος.

Tartessos, *Carteia*, vel *Carteia* Ptolemæo, nomen habet à flu. præterlabente. Steph. vulgò *Tariffa*, op. Hisp. Bæt. in orâ, inter Calpen & Bellonem. Apud Sil. Italicum Carteia à Tartesso diversa est. Livius autem Carteiæ situm describens omnino eadem fuisse ostendit. Uno verbo (inquit Bochartus) triplex est Tartessus apud veteres. Una propriè dicta in insulâ ad Bætis ostia, qui & ipse Tartessus denominatur

urbis dictus est. Duæ sic dictæ καταζευκτῶς, Carteia, nimirum, & Gades. Has condidere Phœnices, ac primam illam jam conditam invenerunt. Vide quæ sequuntur, imò & quæ præcedunt apud authorem eruditissimum Geogr. p. 671. Hinc *Tartessius*. Ovid. Met. 14.

Presserat occiduus Tartessia littora Phœbus.

Item *Tartessiacus* Mart. lib. 9. ep. 61.

In Tartessiacis domus est notissima terris.

Tarvanna, urbs Belgii, Morinorum metropolis, in Picardiæ & Artesiæ confin. à Carolo 5. Imp. solo æquata.

Tarvedum. Orcbas, Ptol. *Orcha* Diodoro Siculo, promont. Albionis in orâ Scotiæ Boreali, contrà Orcades porrectum. *Hovvburn* Camdeno.

Tarvesede, pagus Rhætiæ, *S. Jacob in Clavenerthal* Scudo. *Spelugæ* verò Simlero.

Tatianus, Rhetor Christianus, de quo Euseb. lib. 4. cap. 16. Histor. Eccles. *Tatianus quoque vir*, inquit, *eruditissimus, in primâ ætate suâ magnâ cum admiratione oratoriam docuit, ex quâ non parum gloria quæsierat. postmodum ad nostra se studia convertens, libros etiam ipse adversus gentes dignos memoria reliquit.*

Tatius, Sabinorum dux, accerrimus pop. Rom. hostis qui proditione Tarpeiæ virginis Capitolio capto, ex superiore loco adversus Romanos in aciem descendit: ubi cum aliquādiu accerrimè, sed variâ victoriâ pugnatum esset, tandem dirempto interventu Sabinorum prælio, pax ita convenit, ut Sabini in urbem, Tatius in regni partem acciperetur. Verum cum postea Tatii propinqui Laurentium legatos pulsassent, eamque injuriam Tatius inultam reliquisset, illorum pœnam in se convertit. Nam cum Lavinium ad solenne sacrificium venisset, concursu opidanorum facto, est interfectus. Liv. lib. 1. Virg. Æn. 8.

Taulantii, Taulanti Plinio, *Talantii* Procopio, pop. Macedoniæ mediter. Dyrrachio finitimi & Apolloniæ, quorum reg. *Tallendt* Lazio, *Tamoriza* Castaldo, *Musachia* Nigro: apud quos vinum ex melle fit, ut Arist. author est. Urbs Arnissa, *Alada* Moletio. Zonaræ sunt inter Dalmatas. Lucan. l. 6.

Quemque vocat collem Taulantius incola Petram.

Silius lib. 15.

Quaque per Illyricum Taulantius incola littus, &c.

Taurentinum, *Tauroentium* Ptol. *Taurenta* Cæsari, *Taurentum* Antonino, *Tolon*, ut plerisque videtur, urbs Gall. Narbon. in orâ Provinciæ inter Massiliam, & Forum Julium 12. leuc. in ort. Sed apud Anton. Telo à Taurento diversus est 12. m. p. ab eodem distans in ort. *Tauroes*, seu *Taureis* à Steph. Massiliensium colonia dicitur.

Tauresium, op. Macedoniæ in Mysiæ confin. in Dardaniâ reg. Justiniani Imp. patria, quæ aliis *Pristena*, seu *Prisdena* nominatur. apud Justinianam primam, teste Procopio, quæ à Nicephoro Callisto Achridus appellatur, Lychnidus Ptolemæo. Item *Tauresium*, urbs Mediæ, Persarum regia, quæ *Tabresium* quoque dicitur.

Tauri, pop. Sarm. Europææ, qui, teste Plinio, Tauricam Chersonesum incolunt, qui & *Tauroscythæ* Plin. ac Ptolemæo dicuntur, sed teste Procopio Dromum Achillis insulam inhabitant. Lucan. lib. 2.

Armenios, Cilicasque ferox, Taurosque subegi.

Ovid. Pont. lib. 3. eleg. 2.

Est locus in Scythiâ, Tauros dixere priores.

Taurianam, urbs Brutiorum à Saracenis excisa, cujus rudera apud Palmam pag. cernuntur: cui *Seminaria*, op. successit amplum. Long. 40. 25. Lat. 39. 20.

Taurianus, scopulus. Ptol. *Terinaus* Plin. locus Brutiorum in orâ litorali, *la Nave*, teste Barrio.

Taurica, Chersonesus, vulgò *Tartaria minore* Europæis & Italis, *Gazaria*, aliis, & incolis *Precopika*, peninsula Europæ, cujus fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Pontus & Cimmerius Bosporus. Famosa olim arâ Dianæ, sive, ut Herodotus vult Iphigeniæ, Agamemnonis filiæ, cui ibi humanis hostiis immolatum. Ovid. Trist. 4. el. 4. Qu. Curtius lib. 4. Herodotus lib. 4. Aug. de C. D. l. 7. cap. 19. & 26. Hæc ara postea Ariciam in Italia translata est, teste vetere Schol. ad ep. Horatii ad Pisones, vers. 16. Ovid. Pont. 1. 3.

Aut quid Sauromatæ faciant, quid Jazyges acres,
Cultaque Orestea Taurica terra Dea.

Lucanus lib. 1.

Et Taranis Scythicæ non mitior ara Dianæ.

Juv. Sat. 15.

———*Quippe illa nefandi Taurica sacri*
Inventrix.———

Taurini. pop. Italiæ in Gall. Subalpinâ & Pedemontanâ reg. inter Libycos ad ort. Suetrios ad occ. Salassos ad Arctos, Pado eos ad Austr. terminante. Licet eos Leander *Piemonte* indigitet. Horum caput est *Augusta Taurinorum*, urbs, & Academia, totius principatûs Pedemontani conventus juridicus. Principis sedes est & vulgò *Turin* vocatur. *Taurinorum* mem. Sil. Ital. l. 3.

His tandem ignotas transgressus casibus Alpes
Taurinis ductor statuit tentoria campis.

Taurisci, pop. Pannoniæ sub quorum reg. *Steyrmark*, teste Lazio, dicitur.

Taurisci, pop. Alpini in finibus Helvetiorum apud Alpes summas, & ort. Rhodani, quorum urbs *Vren*, (*Elsorff*, teste Scudo) nominatur ab *uris*, qui sunt genus taurorum, primus Helvetiorum conventus qui ex Italiâ in Helvetios proficiscentibus occurrit, inter Adulam, mont. 20. & Lucernam urb. 20. m. p. *Tauriai* etiam Anton. teste Ortelio dicuntur. Sunt & *Taurisci* Plinio & Livio, pop. Norici Alpini, Alpes Noricas incolentes Carni quoque *Taurisci* Plin. dicuntur, Carnicas Alpes incolunt. *Taurisci* etiam apud Steph. pop. Alpini, quos & *Taurinos* dici ait apud Polybium.

Taurocinium, flu. Brutiorum per agrum Rheginorum fluens. *Calopinaco*, teste Barrio.

Tauromenius, Vib. Sequ flu. Siciliæ prope Tauromenium urb. fluens, *Acesine* Thucyd. *Asine* Plin. *Cantara* Leandro.

Taurominium, *Tauromenium* Ptol. Paterculo & Strab. quod & Naxos, test. Plin. & Solino (licet apud Strab. fiat urbes diversæ) colon. & urbs Siciliæ inter Messanam

sanam ad Bor. & Catanam ad Aust. 30.m. p. nunc *Taormina*, ab Andromacho, Timæi historici patre, condita. *Tauromenon* Ovid. l. 4. Fast.

Himeraque & Didymen, Agrigentaque Tauromenonque.

Hinc *Tauromianitanus* nom. gent. Lucan. lib. 4.

Tauromintanam vincunt fervore Charybdim.

Silius lib. 4.

Taurominitanâ cernunt à sede Charybdim.

Juvenal. Sat. 5.

Mullus erit domino quem misit Corsica, vel quem

Tauromenitana rupes.——

Tauropolium, urbs Aquitaniæ. Erat & templum Dianæ in Samo inf. præclarum, Steph. in *Icariâ*. Dionysius:

——Ὄθι Ταυρωπόλοιο θεοῖο

Βωμοὶ κικλήσκοντες ἀδύλεια κρυπτὸν ἴχνευ.

Vide Suidam in Ταυροπόλαν.

Tauroscythæ, pop. Sarmatiæ, qui Taurum mont. habitant penes Achilleum cursum.

Taurunum, *Taururum* Ptol. *Belgrado* Italis, *Nander Alba* Hungaris, *Griechisch-Weissemburg*, i. e. *Alba Græca* Germanis urbs Pannoniæ infer. ad Sai cum Danubio confluentiam, in Mysiæ sup. confin. caput Serviæ.

Taurus, mons Asiæ totius longè maximus, qui ab Indico mari exurgens vastè satis attollitur: dein dextro latere ad Sept. sinistro merid. versus flectitur, in occid. rectus, & perpetuo jugo, multarumque gentium, quà deorsum agit, terminus, sed pro gentium ac linguarum varietate diversa nomina sortitur. Nam in Lycia *Cragus*, in Pamphyliâ *Coracesius*, & *Sarpedon*, in Ciliciâ *Taurus* (unde Ovid. Met. 2.

Ardet Athos, Taurusque Cilix, & Timolus & Oete.)

in Armeniâ min. *Antitaurus*. in Syriâ *Amanus*, in Mesopotamiâ *Chaboras*, in Armeniâ maj. *Pariedrus*, & *Gordiæus*, ac *Moschicus*, in Mesopotamiæ & Armeniæ maj. confin. *Niphates*, in Colchide *Coraxicus*, in Iberiâ & Albaniâ *Caucasus*, in Mediâ *Zagrus*, in confin. Assyriæ ulterius *Orontes*, *Iasonius*, *Coronus* & *Choatras*, in Parthiâ *Paracoathras*, in Carmaniâ *Strongylos*, in Bactrianâ *Paropamisus*, in Scythiâ *Imaus*, inter Scythiam & Indiam *Emodus*: quos montes in universum *Ceraunios* vocari à Græcis testatur Plinius. Mela etiam sub eodem vocabulo maximam ejus partem comprehendit. Qu. Curtius videtur eum duobus tantum nominibus designare, *Tauro* & *Caucaso*. Rationem nominis innuit Dionysius vers. 641.

—— Ταῦρος δ' ἐκικλήσκουσιν

Οὕνεκα ταυροφανὴς τε καὶ ὀξυκάρηνος ὁδεύει.

Taurus, mons. Germ. in fin. Cattorum Tacito, & Jornandi mons Sarm. Europ. juxta Mæotidem pal. & Herodiano, mons Tauricæ Chersonesi, & Melæ mons Germ. seu Norici in tractu Salisburgensi & Carinthiæ confin. altissimus, teste Ortelio. *Thaurn* incolis. Item *Taurus*, mons Arabiæ Petrææ ad fin. Arab cum op. cogn. *el Tor*, à monte Sinâ 60. m. p. in merid. ab Heropoli urb 60. in ort. Item *Taurus* promont. Siciliæ in orâ Orientali. *Capo di S. Croce* Fazello. Item fluviolus Peloponnesi per Argiam apud Trœzenem fluens.

Taurus, seu *Taurophagus*, Bacchus dictus est, quòd tauro assimiletur, ex ebriorum violentiâ, aut quòd natus sit tauri specie, aut quod primus tauros jugo subjecerit & arare docuerit, aut quòd Poetis hymnos in Bacchi honorem canentibus taurus pro præmio daretur.

Taurus, secundum Zodiaci signum, stellarum, ut Hygino placet, 44. quod à Sole subitur 3. Idus Apriles. Hunc Poetæ fabulantur Taurum eum fuisse, qui Europam rapuit. Vide Cæsii Cœlum Astronomico-poet. ubi de Tauro.

Taurus, Berytius Philosophus Platonicus sub Antonino principe, scripsit de differentiâ Sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis, & incorporeis, & alia. Suid. Hujus sæpe meminit Gellius.

Taus, Scotiæ fluvius. *Tay* Camdeno, Perthiam comit. fluens.

Taxila, num. pl. urbs maxima Indiæ citer. inter Indum & Hydaspen, quam Strabo lib. 15. amplam & legibus munitam scribit. Arrianus: *Alexander trajecto Indo Taxila venit urbem magnam, & felicem, omnium quæ inter Indum & Hydaspen, maximam.* Vide Philostratum de vitâ Apollonii.

Taxilus, Taxilorum rex. Strab. lib. 15. Ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Τάξιλος. Hunc vocat Appianus ὕπαρχον, non βασιλέα. Diodorus Sic. Auctor est Mophin tunc fuisse vocatum quando venit Alexander, sed ab Alexandro *Taxilum* mutato nomine fuisse appellatum, quod fuerat ipsius patri paulo ante mortuo nomen. *Omphis* Q. Curtio dicitur. *Omphis*, inquit, *permittente Alexandro, & regium insigne sumpsit, & more gentis suæ nomen, quod patris fuerat, Taxilum appellavere populares, sequente nomine imperium, in quemcunque transiret.*

Taygete, vel *Taygeta*, Atlantis & Pleiones filia, teste Hygino, una Pleiadum, quæ Jovi peperit Lacedæmonem, urbis sui cognominis conditorem. Virg. Georg. lib 4.

Taygete simul os terris ostendit honestum

Pleias, & Oceani spretos pede reppulit amnes.

Taygetus, seu *Taygeta*, pl. num. *Portes*, teste Nigro, mons Laconicæ apud Eurotam flu. & Spartam urb. Amyclis imminens, cujus bona pars cum terræ motu corruisset, Spartanorum urb. oppressit. Cic. lib. 1. de Divin. Claud. de bello Getico:

Culmina Taygeti trepidæ vidistis Amyclæ.

In hoc monte venari solebant veteres. Virg. Georg. lib. 3.

Taygetique canes.——

Propert. 3. 14.

Et modo Taygeti crines aspersa pruinâ

Sectatur patrios per juga longâ canes.

Lacænæ virgines ibidem bacchabantur. Virg. Geo. lib. 2.

——*Virginibus bacchata Lacænis*

Taygeta.——

Servius: *Mons Laconum Baccho consecratus.* Erat enim vitifer. Theognis, vers 875.

Πῖν' οἶνον, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ἄπο Ταϋγέτοιο

Ἄμπελοι ἤνεγκαν.

Hunc

Hunc montem Strabo vocat ὑψηλόν lib. 8. Unde Statius lib. 1. Achil.

——— Minor Othrys, & ardua sidunt
Taygeta. ———

Imò Taygeti tanta est altitudo, ut qui in ejus sit cacumine totam Peloponnesum videre queat. Stasinus apud utrumque Tzetzen:

——— Αἶψα δ' Λυγκεὺς
Τηΰγετον προσέβαινε ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς,
Ἀκρότατον δ' ἀναβὰς, διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν
Τανταλίδου Πέλοπος.

Longitudinem ejus innuit Homerus Od. ζ. hoc versu:

Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον.

Lucan. lib. 5.

——— Gelidique inculta juventus Taygeti.

Unde Statius lib. 1. Sylv.

Et Dryadum viduare choris algentia posset
Taygeta. ———

Tazata, ins. Oceani Scythici; quæ *Talga* Melæ dici videtur, & *Chalca* Ptolemæo in mari Hyrcano.

Tazus, Tauricæ Chersonesi op. mediter. Ptol. *Theodoro* Nigro. Item op. Sarmatiæ Asianæ in ora maris Euxini, ad sinum Cercеticum, inter Achæam vicum ad occ. & Ampsalim urb. ad ort. Ptol. *Susaco* Mercatori.

Teanum, cogn. *Sidicinum* Plin. & al. vulgò *Tiano*, colon. & urbs Campaniæ, à Capuâ 12. m. p. Casinum versus 20. in colle, inter Cales 4. & Suessam 8. à Venafro 18. in merid. Nomen gent. *Teanus* apud Stephanum. *Teanum* alterum, *Apulum* cogn. *Theanum* Ciceroni, urbs Apul. Dauniæ apud Frentanorum fines excisa, in mont. Apen. inter Luceriam ad ort. & Larinum in Corum, ab eo 18. m. p. distans.

Tearus, flu. Thraciæ, qui ex 38. fontibus manat, teste Herod. lib. 4. ubi scribit Darium ad Scythas proficiscentem pervenisse, & castra ad eum triduo continuasse, aquâ illius dulcissimâ & limpidissimâ delectatum, columnâ ibi cum inscriptione erectâ.

Teatea, *Teate* Silio, *Tegeate* Straboni, urbs Marrucinorum metropolis inter Atriam ad occ. 12. & Anxanum ad ort. 15. Hic *Teatinorum* Societas exordium habuit. Pop. *Teatini* Plin. *Teates* Appiano Alexandrino. Silius l. 8.

Corfini populos, magnumque Teate trahebat.

Tecla. Vide *Thecla*.

Tectosages, pop. Germ. juxta sylvam Herciniam incolentes. Cæsar. quos B. Rhenanus apud Sylvam nigram juxta Nicri flu. ripas habitasse tradit. Quorum adhuc extat vestigium *Teck* arx, antiquum nomen redolens in Ducatu Witembergensi.

3 *Tectosages*. *Tectosaga* Steph. & singulari *Tectosax*. *Tectosagi* Trogo. *Tolistobogi* Floro, pop. gemini: primi Gall. Narbon. quarum metropolis est Tolosa. Ausonius in Catalogo urb. de Narbone:

Insertinsque prenunt Aquitanica rura Gebenno
Usque in Tectosages. ——— ———

Tegea, *Tegaa* Ptol. *Tegeaa* Poetis, à *Tegeate* conditore dicta, urbs Peloponnesi in Arcadiâ, à Mantineâ 12. m. p. distans. Hic ossa Orestis Gigantis Olimp. 58. inventa teste Solino. Virg. Æn. 5.

Alter ab Arcadiâ Tegea de sanguine gentis.

Hinc *Tegeaus*. Ovid. Fast. 6.

Liba suâ properata manu Tegeaa sacerdos.

Propertius:

——— Calami, Pan Tegeae, tui.

Idem *Tegeaticus*. Sat. 1. Sylv. carm. 2.

Et de Manaliâ volucer Tegeaticus umbrâ.

Quomodo Tegeatæ & Pheneatæ diutino bello se mutuo afflixerint, docet Plut. in Parallelis. Item *Tegea*, Tege Ptol. op. Africæ mediter Thebanæ proximum ad 6. m. p. distans, apud sinum Numidicum.

Teium, urbs Paphlagoniæ, in orâ maris Euxini, Anacreontis patria. Licet aliis patria ejus *Leios*, vel *Teoos*, urbs Joniæ; unde *Teius*. Horatius:

Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo
Anacreonta Teium.

Ovid. Trist. 2.

Præcepit Lyrici Teia musa senis.

Tela, op. Hisp. Tarrac. Anton. Hinc *Telense concilium*.

Telamon, sive *Telamo*, Etruriæ portus. Plin. 3. 5. *Mox Umbro navigiorum capax, & ab eo tractus Umbria, portusque Telamon.* Τελαμὼν Stephano, qui etiam πόλιν eum vocat. Ptol. Τελαμῶν ἄκρον dicitur. Originem opidi, nominisque ad Argonautarum usque tempora antiquissimi Græcorum scriptorum retulerunt, teste Diodoro Siculo lib. 4. cui Τελαμὼν λιμὴν dicitur.

Telamon, rex Salaminis insulæ, Æaci fil. unus ex Argonautis, sociusque Herculis in expugnatione Trojæ, qui quod omnium primus murum conscendisset, virtutis ergo donatus est Hesione, Laomedontis filiâ, ex quâ Teucrum suscepit, cum jam Ajacem ex alia uxore genuisset, qui à patris sui nomine *Telamonii* passim à poetis appellantur. Ovidius Met. 13.

Dummodo quod fratres Telamon Peleusque fuerunt,
Ajacis meritum non sit. ———

Telchines, pop. Rhodi in. eo ex Cretâ profecti (unde Rhodus *Telchinia* dicta) Jalysum urb. incolentes. Ovidius Met 7.

——— ——— Jalysios Telchinas,
Quorum oculos ipso mutantes omnia visu
Jupiter exosus fraternis subdidit undis.

Malefici siquidem homines fuisse perhibentur, aspectu solo omnia effascinantes. Unde Hesychius & Suidas interpretantur Τελχῖνας, βασκάνους, γόητας, φθονερούς. Statius Sylv. 4.

——— Idais Telchines in antris.

Nicolaus in Hist. de mor. Gent. apud Stob. Τελχῖνες ἄνθρωποι ὀνομαζόμενοι οἱ τὸ ἀρχαῖον Κρήτης, οἰκήσαντες τε καὶ ἐν Κύπρῳ, μεταναστάντες δ' εἰς Ῥόδον καὶ πρῶτοι τὴν νῆσον κατασχόντες, βάσκανοί τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεροί, &c.

Telchinius, Apollo dictus est apud Lydios à Telchinibus hominibus maleficis & fascinatoribus qui Rhodum incolebant, quòd quemadmodum illi animalia & stirpes aquâ Stygiâ inspersa fascinarent, sic Apollo quoties irritaretur, immissâ peste, homines & pecora perderet.

Telchius, alter ex Castoris & Pollucis aurigis: qui unà cum Amphito Dioscuriadem urb. apud Colchos tradi tur condidisse. Plin. 6. 5. Ab his Heniochorum orta est. Strabo tamen li. 11. Rhecam & Amphistratum vocat, ut in alterutro mendum sit. Sed fieri potest, ut horum fratrum plures fuerint aurigæ.

Teleboa, vel *Teleboes* (vide *Taphii*) pop. Ætoliæ, seu Acarnaniæ, ut apud Arist. in politicis, & Capreatum insularum latrociniis dediti.

Teleclides, Poëta Comicus, de quo Voss. H. Gr. p. 454. & P. Gr. p. 34.

Telegonus, fil. Ulyssis ex Circe. qui cum jam adolevisset, videndi patris cupidus, in Ithacam navigavit: cumque à ministris paternis incognitus aditu prohiberetur, aliquot ex iis occidit. Ad quem tumultum excitus Ulysses, cum & ipse jam senior suis opem ferret, à filio suo occisus est osse piscis cujusdam, qui à Græcis Xiphias dicitur. Unde Horatius:

Telegoni juga parricidæ.

Quod ubi cognovit Telegonus, relictâ Ithacâ in Italiam venit, ubi Tusculum condidit. Ovid. Fast. 3.

Telemachus, Ulyssis ex Penelope fil. quem ad Trojam proficiscens apud matrem reliquit, multis à procis affectus injuriis, tandem patre domum reverso, in illis ulciscendis se præbuit adjutorem. Ovid Ep. 1.

Tres sumus imbelles numero, sine viribus uxor,
Laertesque senex, Telemachusque puer.

Horatius 1 Ep. 7.

Haud malè Telemachus proles patientis Ulyssei.

Penelopaeus Telemachus apud Catullum ep. 56. Celebratur ejus dictum apud Homerum:

Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἡμετέροιο.

Themist. Orat. 1. Οὐκ ἀπιστῶ τῇ μητρὶ πειθόμενος ὁ Τηλέμαχος τῇ Πηνελόπῃ Dio. Chrys. Orat. 15. Ὁ μὲν γὰρ Τηλέμαχος οὐ πάνυ ἠξίου διατείνασθαι ὑπὲρ Πηνελόπης, &c. οὐκ ἀληθῆ λέγει τὴν Ὀδυσσέα ἀποφαίνουσαν αὐτοῦ πατέρα.

Telemus, Eurymi fil. inter Cyclopas vates egregius, qui Polypheno prædixit quæcunque ab Ulysse passus est. Ovid Met. 13.

Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales.
Terribilem Polyphemon adit: lumenque quod unum
Fronte geris mediâ, rapiet tibi, dixit, Ulysses.

Telenicus, vir adeo notæ paupertatis, ut Seriphii verbum inde finxerint, dicantque τελενικῆσαι pro evacuare Unde proverb. *Telenico pauperior.*

Telenis, pessimus & indoctus tibicen. Dicitur & *Tellen* Vide Erasmum in Chiliad.

Telephanes, ad regnum Lydiorum Cumis ex oraculo accersitus. qui antea currus factitabat.

Telephus, Mysorum rex, Herculis fil. ex Auge Nymphâ, qui cum avi sui jussu in sylvis expositus esset, à cervâ aliquandiu dicitur educatus. Quæ res tantam futuræ claritatis opinionem de eo præbuit, ut mox à Mysiæ rege adoptatus sit, & regni hæres institutus. Factus itaque Mysorum rex, cum Græcos ad Trojanam expeditionem proficiscentes prohibere conaretur, ne per Mysiam iter facerent, ab Achille vulneratus est. Cujus plagæ cum nullum satis efficax remedium invenire-tur, oraculo responsum est, fore ut eâdem hastâ quâ vulneratus erat, sanaretur. Reconciliatus itaque Achilli, ab eo impetravit, ut ex hastâ quâ vulneratus erat, sanaretur, rubigine malagma conficeret, vulneri suo imponeret: quo facto statim sanitatem consecutus est. Prop. lib. 2.

Mysus & Hæmonii juvenis qui cuspide vulnus
Senserat hâc ipsâ cuspide sensit opem

Ovidius:

Telephus æternâ consumptus tabe perisset,
Si non quæ nocuit dextra tulisset opem.

Idem:

Namque ea vel nemo vel mihi vulnera fecit
Solus Achilleo tollere more potest.

Seneca Tragœdus in Troadibus:

Inhospitale Telephus regno impotens
Dum Mysiæ ferocis introitus negat
Rudem cruore regis dextram imbuit
Fortemque eandem sensit & mitem manum.

Horatius Epod. 7.

Movit nepotem Telephus Nereium,
In quem superbus ordinarat agmina
Mysorum, & in quem tela acuta torserat.

Alii dicunt herbarum virtute restitutum. Claudianus:

Sanus Achilleis remeavit Telephus herbis,
Cujus pertulerat vires, & sensit in uno
Lethalem placidamque manum, medicina per hostem
Contigit, & pepulit quos fecerat ipse dolores.

Porro ab hoc vulnere Telephi, immedicabilia vulnera dicuntur τηλέφεια τραύματα, auctore Paulo Æginetâ lib. 4. cap. 46. Cæterum historia de Telepho Poetis Tragicis maxima præbuit. Horat ad Pisones.

Telephus & Peleus cum pauper & exul uterque.

Juvenal. Sat. 1.

——— *Impune diem consumpserit ingens*
Telephus ———

Telephus, Pergamenus grammaticus, scripsit ferè omnia quæ ad grammaticam pertinent: inter alia collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam parandam elocutionis. Vide Voss. H. Gr. p. 480.

Telesarchus ἐν Ἀργολικοῖς citatur Sexto Empirico 1. Adversus Mathematicos, cap. 12.

Telesilla, mulier poetria nobilis, cui etiam apud Argos ante Veneris templum statua posita est. Pausan. Vide Voss. H. Gr. p. 31.

Telesphorus, à Lysimacho, feræ instar caveæ inclusus, cum ostentui sic foret, & fœdè ac miserè viveret suasere amici, ut spontaneâ vitam mediâ finiret. Ille vero quid? *Omnia homini, dum viveret, speranda esse.* Seneca Ep. 70.

Telestes Comicus, cujus fabulæ memorantur Suidæ & Athenæo.

Tellene, Latinorum urbs πόλιν ἐπιφανεστάτην appellat Dionys. Halic. lib. 3.

Tellina Vallis, the *Valtolin*, pars Rhetiæ propriæ ubi alias Vennonetes pop. ad radices Alpium. Subest dominio Rhætorum; terminatur autem à Sept. Rhetiâ propriâ, à merid. dominio Veneto, ab occ. Ducatu Mediolanensi,

lanensi, & ab Orient. Com. Tirolensi. Nomen sortitur à *Telia*, vulgò *Teglo*, castro in Rhætorum & Insubrum confinio.

Tellumo, Deus Gentilium. Aug de C.D. 7.23. *Adhuc respondeatur quam partem terra permeet pars mundani animi, ut Deum faciat Tellumonem. Non* (inquit *Varro sc.*) *sed una eadem terra habet geminam vim, & masculinam quod semina producat & fœmininam quod recipiat, atque enutriat: unde à vi fœmineâ dictam esse Tellurem, à vi masculina Tellumonem.*

Tellus-luris, terræ Dea, rerum omnium mater & alumna: quanquam frequenter pro ipsâ terrâ accipitur.

Tellus, nescio quis pauper, cujus inopiam Solon Crœsi divitiis feliciorem esse prædicavit. Plut.

Telmissus, urbs Pisidiæ, de quâ sic vir magnus de Ph. Col. lib. 1. cap. 6. Solymi, inquit Strab. authore lib. 13. *Termissenses* appellantur à *Termesso* promont. cui imminet Solymus: Τῆς γῦν Τερμέσσεως ἄκρας, inquit, ὁ ὑπερκείμενος λόφος καλεῖται Σόλυμος, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Τερμησσεῖς Σόλυμοι καλοῦνται. Ubi leg. *Telmissum* & *Telmissenses*. Nam pro Τερμέσσεως libri scripti habent Τελμήσσεως, ut observatum est à Casaubono. Sic in his verbis l. 14. Ὑπέρκειται δ' αὐτῆς τὰ Σόλυμα ὄρος, καὶ Τέρμησσος Πισιδικὴ πόλις ἐπικειμένη τοῖς στενοῖς. Ubi malè pro *Telmisso* legi *Termissum* patet ex Eust. qui hunc ipsum locum sic citat ubi de Phaselide, habet enim Τελμισσος. Sed & Arrianus lib. 1. ἀναβάσ. constanter scribit Τελμισσὸν & Τελμισσέας. Et Hesychio Τελμισσεῖς sunt ἔθνος περὶ Λυκίαν; & apud Cic. de Divin. lib. 1 *Telmessus in Cariâ est*. Suidas etiam habet Τελμισσὶς ex Polemone ac Dionysio Chalcidensi, qui scripsit urbium origines. Et vero Solymorum linguâ *Telmissus* erat תהלמיש *Tahalmis*. Nempe *halmis* Ebræis *rupem* sonat, & ad formam nominis pertinet ת præpositum: quod à saxo deductum seu monte prærupto cui incumbebat. Arrianus: χωρίον δὲ οἰκοῦσι ὑψηλὸν καὶ πάντη ἀπότομον.

Telo, seu *Telo Martius*, vulgò *Toulon*, seu *Toloon*, urbs Gall. Narbon. in Provincia, cum portu capacissimo in orâ maris mediter. Armamentum habet instructissimum, & ibi regia classis præparatur. 15. leuc. dictat à Foro Julii, & 2. ab Olbia, estque in planitie & probe culta. Long. 26. 50. Lat. 42.00.

Telos, insf. maris Carpathii ante Cnidum urb. Cariæ, *Agathusa* Callimacho, teste Plinio, unde *Telina unguenta* eidem Plinio 13.1. *Episcopia* Sophiano.

Tembrius, flu. juxta Pontum: Orpheus in Argon.

Νῆσον ὑπὲρ δολιχὴν Θυνηίδα τ' ἀμπετέθειν
Τέμβρου ἰχθυόεντος ὑπὲρ πολυμυρίστου ὄχθας.

Tempe, regiuncula Thessaliæ, in valle amœnissimâ, per quam Peneus flu. decurrit, à poetis celebrata, inter Larissam, & oram maritimam, montibus Olympo, Ossâ, & Pelio cincta; ubi aqua æs erodit, teste Plinio l. 31. c. 2. De quâ Ælian. l. 3. c. 1. Ovid. Met. 1.

Est nemus Æmoniæ, prærupta quod undique claudit
Sylva, vocant Tempe; per quæ Peneus ab imo
Effusus Pindo spumosis volvitur undis.

Virg. Georg. 4.

Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe.

Hinc *Thessala Tempe* Ovidio & Horat. Od. 7. lib. 1. qui alibi:

Aut Zephyris agitata Tempe.

Virg. ob frigiditatem laudat Georg. 2.

——*Aut frigida Tempe.*

Ubi Serv. *Tempe sunt propriè loca Thessaliæ amœna, abusivè v. cujusvis loci amœnitas.* Ambiguo sensu docet usurpata vetus, Lexicon Herodoleum: Τέμπεα δὲ τινὰ τῶν ὀρῶν καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. Nugantur grammatici cum *Tempe* dicta esse putant, tanquam τέμνη, vel τέμπεα. A religione loci nomen hoc inditum est. Itaque rectè Mela: *Hic sacro nemore nobilia Tempe.* A τέμενυ enim fit τέμενος, & contractè τέμμος. Pro eo vero Macedones, & Æoles, quibus ubique placet π ἀντὶ τῦ μ, dicebant τέμπος. Itaque τέμπος æque ac τέμενος & *lucum* & *fanum* sig. Hinc quoque Romani suum fecere *tempus*, cujus tantum superest diminutivum *tempulum* vel *templum*, obliterato priori ad vitandam ambiguitatem ejusdem, sed aliud significantis vocabuli. Qui τέμπη interpretantur τὰ στενὰ, illi non vocem exprimunt, sed situm describunt. Is. Vossius. Est qui τέμπεα ab Ebræo צפן deducit, i. e. *abscondere*. Sanè Ovidius Tempe describit per nemus *Prærupta quod undique claudit Sylva.* Unde Seneca in Troadibus:

——*Thessali montes & opaca Tempe.*

Stat. Theb. lib. 6.

——*Umbrosaque Tempe.*

Idem lib. 10.

——*Tenebrosaque Tempe.*

Lucanus lib. 1.

——*Nemorosaque Tempe.*

Val. Flac. l. 8.

Tempe viridi lucentia fumo.

Sunt & *Tempe* Bœotiæ, quæ *Teumessia* dicuntur à Teumesso op. Stat. 1. Theb.

Illius in speciem, per quem Teumessia Tempe.

Ovid. Met. 7.

Inde lacus Hyrtis videt & Cycneia Tempe.

Sunt & alia in Siciliâ. Ovid. Fast. 4.

Hinc Camerinam adiit, Thapsonque & Heloria Tempe.

Denique loca quælibet amœna, nemora præsertim atque aquas habentia καταχρηστικῶς *Tempe* vocamus. Quin & montium angustiæ si. appellantur. Favorinus: Τέμπη τὰ μέταξυ τῆς Θετταλίας ὀρῶν περὶ τὸν Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν. Καθόλου δὲ καὶ τὰ πάντα τοῖς ὄρεσιν αἱ στενώσεις διαβολαὶ, ὡς Διονύσιος ὁ περιηγητής.

Πυμάτης παρὰ τέμπεσι Κίρκης.

Templarii, hæretici in Solymorum civitate An. 1030. post interitum Philippi Augusti, quia frequenter in templis versabantur, sic dicti. Simulacrum habebant factum summo artificio, cui hominis cutem superinduxerant, & binos præfulgentes carbunculos sub ipsa fronte collocaverant, qui micabant oculorum vice. Huic autem simulachro sacra faciebant mortuorum corpora in cineres redacta. Cæteris potum dabant, qui potione firmiores & constantiores se futuros putabant. Eos vero qui ex Templarii virginisque conjugio nati fuissent, subjecto igne torrebant, simulque ex humore deliquati suum perungebant simulachrum, quò majorem probarent religionem. Dam-

Damnati sunt tandem in concilio Viennensi, sententiâ Clementis Pont. Max. qui Benedicto successit. Sed de his plura consule apud Scriptores sui ævi.

Tencteri, al. *Tenchteri*, *Tenchari* Appiano, *Tencteides* Plutarcho *Tenchateri* Livio, pop. Germ. quorum reg. *Drent*, teste H. Junio dicitur inter Frisiam; ad Bor. & occ. Westphaliam ad ort. & Transisalanam ad Aust.

Tenea, *Tenaa* Suidæ, pagus agri Corinthiaci, arboribus consitus. Unde Proverbium:

'Ευδαίμων γε Κόρινθος, ἐγὼ δ' εἴην Τενεάτης

Tenea, flu. Umbriæ. Vide *Tinia*.

Tenebrium, promont. Hisp. Tar. cum op. cogn. inter ostia Iberi in 2. alveos infra Dertusam urb. divisi. *Cabo de Alfaques* Moletio.

Tenedos, *Tenedo* Sophiano, ins. maris Ægæi, sive Hellesponti, amœna, contra Sigeum, Troadis Promont. inde 12. m. p. (sed teste Strab. 40. stad. ad 80. patens) in occ. & Circium distans, Apollini, qui ibi præcipuè colebatur, sacra prius *Calydna*, teste Pauf. ac Diod. Sic. *Phœnice* & *Lyrnessus* etiam, uti Plin. auctor est, 5. 13. Pal. hæc ante bellum Trojanum florentissima fuit, in quâ Græci supremas illas, quibus Troja periit, insidias struentes, sese occultarunt. Virgilius Æn. 2.

Est in conspectu Tenedos, *notissima famâ*
Insula, dives opum, Priami dum regna manerent.

Dionys. vers. 537.

Αἰγῶν τ' ἐγχωρίων, καὶ ἱμερτῆς Τενέδοιο.

Vulgò dici putatur qu. Τένε ἕδος, à Tene quodam quem Cygnus pater à novercâ concitatus cum arcâ inclusum in mare projecisset, is ad ins. Leucophryn ejectus est, & ab incolis Rex creatus, & post obitum pro Deo cultus. Atque ita factum ut ins. pro Leucophry *Tenedos* appellaretur. Ita referunt Aristot. & Heraclides in politiis. Strabo lib. 13. Diod. lib. 5. Pauf. in Phocicis. Plut. in Hellenicis, Conon apud Photium, Serv. in Æn. 7. Eust. in Il. α. Isacius in Lycophronem. Suidas. in Τενέδιος ἄνθρωπος. Stephanus, Phavorinus, aliique. Tenem vero hunc à Tenediis relatum fuisse in Deos, docent hæc Ciceronis in Verrem 1. *Tenem ipsum, qui apud* Tenedios *sanctissimus Deus habetur, qui urbem illam dicitur condidisse, cujus ex nomine* Tenedos *nominatur.* Tamen hanc fabulam non esse ex ultimâ vetustatis memoriâ repetitam ex eo colligere est (inquit Bochartus) quod de Tene nil quicquam habetur apud poetas vetustiores. Sed nec in Apollodoro, Hygino, Palæphato, & Mythologorum aliis. Nec à *Tene* fieret *Tenedos*, sed Τένε ἕδος, ut Κεῶ μέτωπον, neque enim fert Græcæ linguæ genius, ut aliter coalescant substantiva cum adjectivis. Denique Τένεδος vel Τενέδος neutrum esset, non fœmininum. Sed fingenda fuit hæc fabula, quia pudebat Tenedios nescire suas origines, & rationem nominis sui. At Phœnices si consuluissent, ins. suam didicissent Tenedum dici qu. insula טין ארום *tin-edom*, i. e. *luti rubri*, cujus plurimus in figulinis usus. Et in Tenedo celebres fuere figulinæ: Unde *Tenedia vasa* magno in pretio apud veteres, quod Plut. in lib. de vitandâ censurâ, & ex eo Aristoph. Schol. in Nub. Act. 4. Scen. 3. his verbis docent: Τὴν δὲ τραπεζαν ἡ πολὺ Αὐλις, ἡ Τένεδος διακοσμούσα τοῖς κεραμεοῖς κεραμευτικοῖς ὡς τὸ ἀργυρῶν. Boch. *Tenedius tibicen*, de falso dicitur apud Steph. *Securis Tenedia* pro expeditâ & severâ justitiâ. *Tenes* enim (de quo supra) legem tulit, atque induxit morem, ut à tergo Judicis astaret quispiam securim tenens, viz. in hoc paratus, ut qui perperam quid in judicio dixisset mendacium, opinor, aut falsum testimonium, eum protenus securi feriret.

Tenos, ins. in Ægæo mari, una Cycladum, in quâ urbs est ejusdem nominis, quam propter aquarum abundantiam Aristoteles *Hydrussam* appellatam dicit, alioqui *Ophiusam*. Plin. 12. 4. Steph. à *Teno* conditore dictam scribit. Ejus mem. Ovidius Met. 7.

At non Oliaros, Didymeque & *Tenos* & *Andros.*

Tenos, inquit Bochartus, Doricè Τᾶνος, Phœnicié insula תנינת *thanneth*, i. e. draconum, seu serpentum. Aristoph. Schol. in Plutum: Ἐν τῇ Τήνῳ μιᾷ τῶν Κυκλάδων νήσων ὄφεις καὶ σκορπίοι δεινοὶ γίγνονται. Ioidem Ὀφιοῦσσα, i. e. *Anguina* dicitur ab Antimacho. Quod & alii imitati sunt. Atque eodem referri potest quòd à nonnullis *Hydrussa* dicebatur: nempe ab *hydris* facto nomine, non ab aquis, ut veteres volunt, Eust. Ὕδασι κατάρρυτος. διὸ καὶ Ὑδροῦσσα ἐκλήθη. Steph. Ἐκλήθη δὲ Ὑδροῦσσα, διὰ τὸ κατάρρυτον εἶναι. καὶ Ὀφιοῦσσα. Plin. *Tenos cum opido 15. m. p. porrecta, quam propter aquarum abundantiam Aristoteles Hydryssam appellatam ait, aliqui Ophiussam.* Quin & vipera *Tenia* dicta est, tanquam esset à Teno. Hesychius: Τηνία, ἔχιδνα. quia Tenus fuit θηριώδης, ut habet Scholiastes qui supra. Aristoteles in fine lib. de Mirab. narrat de serpente quodam in *Teno* urbe magicis cantibus exanimato. Sed *Tenos* illa in Thessaliâ fuit, non in insulâ *Teno*. Τηνίων σκορόδων *aliorum ex Teno* mem. Aristoph. in Pluto: quæ volunt fuisse δριμύτατα acerrima. In Arist. autem non occurrit, quod ex eo citat. Steph. ibi φύλλων σύγκειμαι ἅπας ἐξ ὧν πῶς ἀνάπλεως πάνυ ραδίως. Nihilo fortasse verius quàm quod asserit Athenæus lib. 1. ibidem esse fontem cujus aqua vino non miscetur. Antholog. 1. 38. Antipater Tenum ita cum Delo confert.

Νῦν δὲ σὺ μὲν ζώεις, ἡ δ' οὐκ ἔτι, ὡς καὶ ἰάλλω
Ὄψεαι Τήνων Δήλου ἐρημοτέρην.

Unde colligitur Tenum insulam esse non magnæ rei. *Tenos* item apud scriptores Britannicos, ins. Albionis ante ostia Tamesis, Cantio adjacens, vulgo *The Isle of Tenet*.

Tentyra orum, & *Tentyris*, urbs & nomus Ægypti ad Nilum cum ins. Teste Plin. Incolæ *Tentyritæ*, qui tanto crocodilis terrore esse dicuntur, ut solâ voce eorum auditâ in fugam vertantur. Plin. 25. 8. Strab. lib. 17. Juvenal. Sat. 15.

Qua vicina colunt umbrosa Tentyra palma,

Est & locus Thraciæ in ora contra Samothraciam insulam, cujus mem. Ovid. 1. Trist. el. 9.

Saltus ab hac contra brevis est Tentyra petenti.

Ita quidem locus ille vulgo legi solet. Pro *Tentyra* vero (notante doctissimo Nic. Heinsio) veteres plerique *Epyra*, vel *Empyra*. Combianus autem pro diversâ lectione *Tempyra*, quomodo & duo alii, rectè. Liv. lib. 38. cap. 41. *Inde Æniorum fines, præter Apollinis, Zerinthium quem vocant incolæ, templum superant. Alia angustia circa Tempyra excipiunt*, (hoc

loco nomen est) *non minus confragosa.* Facessat ergo Ortelius, qui cum Merulâ *Stentora* emendandum censet.

Teos, *Trios* Thucydidi, *Sufor* nunc Theveto & Moletio, urbs & portus Joniæ in orâ litorali inter Erythras ad Bor. & Colophonem ad Aust. Anacreontis, & Erinnæ poetriæ patria, licet alii *Teium* Anacreontis patriam scribunt. Hinc *Teius* adject. Horat.

——*Et fide Teiâ*
Dices laborantes in uno
Penelopen vitreamque Circen.

Est alia in Scythiâ, de quâ sis Stephanum consulas.

Tephis, Cedreno *Tiphlis* Curopalati, urbs Mediæ, seu potius Armen. maj. in Georgianis, munitissima, ubi diu Turcarum præsidium fuit; sed nostrâ tempestate à Persis recuperata est. *Artaxata* veteribus dicta putatur.

Tepula Aqua, urbi Romæ. Plin. 36. 14. etiam *Julia* vocatur apud Frontinum.

Teracatria, campi Germ. juxta Danubium. Ptol. *Kunigvvisor*, & *Marchfelder* Lazius dicit eos hodie vocari.

Terebus, flu. Hisp. Tar in mare Ibericum inter Carthaginem novam & Alonas influens, qui idem cum Tadero Plinii esse videtur.

Teredon, urbs ad sin. Persicum. Ptol. *Balsara* Ortelio. Hujus meminit Dionysius vers. 982.

Ὑψηλῆς σχεδὸν ἄγχι Τερηδόνος ἐγγὺς ἰδέσθαι.

Ubi Scholiastes πόλιν Περσικὴν vocat. Long 84.30 Lat. 31. 37.

Terentia, Ciceronis uxor. 93. vitæ annum explevit. Val. Max. 4. 18. Sed Plin. 7. 48 annos 117. vixisse tradit. Repudiata à Cicerone nupsit Sallustio, deinde Messalæ Corvino Hieronymus contra Jovinianum: *Illa conjunx egregia, & quæ de fontibus Tullianis hauserit sapientiam, nupsit Sallustio inimico ejus, & tertio Messalæ Corvino, & quasi per quosdam gradus eloquentia devoluta est.* De hâc flebiliter Tullius ipse ad Att. lib. 2. *De Terentia*, inquit *auditum ex Philotimo, eam sceleratè quadam facere.*

Terentianus, vir quidam, cui librum suum *de sublimi dicendi genere* dedicavit Dionys. Longinus. Utrum vero ille ipse fuerit, cujus hodieque libellus extat *de metris*, opus omni elegantiarum genere conditum, & amabili quâdam ingenii amœnitate temperatum, res est quæsitu digna, inquit vir doctiss. Tan. Faber not. s ad Longinum nuper editis, & alias se quæsitum promittit.

Terentius, poeta Comicus, Carthagine natus Terentii Lucani libertus, qui cum esset egregiâ indole à patrono eruditus, venit in amicitiam nobilium, maximè Lælii & Scipionis; quorum opera adjutus in scribendo fertur ob elegantiam sermonis, teste Cicerone, cui adstipulatur etiam Varro. Quid quod eandem ipse famam augere videtur, non enim nisi leviter se tutari conatur Prologo Adelphorum Vide Voss. de Poet. Lat. pag 9.

Terentius Culeo, vel Culleo, senator Rom. captus à Carthaginensibus, redemptus est ab Africano majore, ac currum ejus cum pileo capiti imposito sequebatur. Livius. Hinc natus error apud quosdam, Terentium Comicum hunc esse putantes.

Terentius Scaurus, Grammaticus, quem Gellius dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæsellii Vindicis Grammatici erroribus scripsisse.

Terentius Varro, collega Æmilii Pauli post cladem Cannensem cum reliquiis exercitûs Canusium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est post. Rom. quòd de Rep. non desperasset. Plut.

Terentus, locus in Campa Martio, haud procul à Capitolio, ubi templum Plutonis & Consi, araque sub terrâ Inferis dicata, sic à *terendo* dictus, quod ibi Tyberis ripas rumpens, terram tereret. Ejus mem. Papinius Sylv. 1. 4.

Aut instaurati peccaverit ora Terenti.

Hinc *ludi* Terentini, qui & *Seculares*. Mart. 4. 1.

Hic colat ingenti redeuntia secula lustro.
Et quæ Romuleus sacra Terentus habet.

Tergeste, *Tergestum*, Ptol. & Melæ, colon. & urbs Carnorum seu Histriæ in confin. marit. ab Aquileiâ 25. m. p. in ort. Pop. *Tergestini* Hic *Tergestinus sinus*, qui & *Aquileius* dicitur. *Tergestra* vocatur Stephano. Dionys. vers. 380.

——Τόθι κύρτης Ἀδρίας ἅλμη
Πόντου ἐς ἀγχίπορον Ἀκυλήιον ἵσταται ὕδωρ
Ἄστυ Τεργεστραίων μυχάτοις ἐπὶ κόλπου Πόλιν.

Tereus, rex Thracum, Martis ex Bistonide Nymphâ fil. qui, cum Prognen, Pandionis Athenarum regis filiam uxorem duxisset, ejus etiam sororem Philomelam per speciem visendæ sororis abductam vitiavit, vitiatæque linguam præcidit, arctissimæque eam custodiæ inclusit. Quod facinus cum illa indicare non posset, acu in tela depictum sorori suæ transmisit. Quâ re cognitâ, Progne ultionem in Orgiorum tempus differt: quo tempore matronis pluribus comitata: quæ Bacchantium ritu thyrsos & cornua gestabant, sororem corcere eripit, Bacchantisque habitu indutam in aulam perducit, ubi cum illâ communicato consilio, Itym filium direptum dilacerat, patrique comedendum apponit. Quod cum ille ex pueri capite, sub cœnæ finem in convivium allato cognovisset, jamque stricto gladio ad ultionem properat Progne mutata est in hirundinem, Philomela in avem sui nominis. Itys in Phasianum, Tereus autem in Upupam. Hanc fabulam multis versibus describit. Ovid. Met. 6. Virgil. Ecl. 6.

Aut ut mutatos Terei narraverit artus,
Quas illi Philomela dapes, quæ dona pararit.

Mart. 4 49.

Ille magis ludit, qui scribit prandia sævi
Tereos; aut cœnam, crude Thyesta, tuam.

Idem lib. 12.

Flet Philomela nefas incesti Tereos.——

Stat. lib. 12. Theb.

——*Et iniquum Terea clamant.*

Tergemina, Diana dicta est. Solet enim Luna in triplicem speciem sese convertere; aut quòd ipsa tres facies, seu tres vias, h. e. tria nomina in diversis locis habeat; est enim Luna in cœlo, Hecate apud inferos, sive Proserpina, Diana vero in terrâ seu sylvis vocatur. Horat.

Montium custos, nemorumque virgo,
Quæ laborantes utero puellas
Ter vocata audis, adimisque letho
Diva triformis.

Et Virgilius:

——*Tria virginis ora Dianæ*

In-

Incertus auctor:

Terret, lustrat, agit. Proserpina, Luna, Diana,
Ima, superna, feras, sceptro, fulgore, sagittâ.

Terias, *Tyrias* Diodoro, Siciliæ flu. inter Amenanum & Simæthum apud Catanam urb. fluens. Hodie *la Javetta*. Hesych. Τηρίας, ποταμὸς Σικελίας.

Terina, urbs Italiæ in Brutiis, ad sinum Hipponiatem (qui & *Terinæus* Plinio ex eâ nominatur, vulgò *Golfo di S. Eufemia*) in Calabr. ulter. apud ostia Ocinari, sive Sabbati flu. *Terina* etiam flu. qui op. irrigat, appellatur, teste Stepha. qui *Terinam* à Crotoniatis conditam scribit.

Termantia, *Termes* Ptol. op. Hisp. Tar. in Arevacis, apud Durium flu. excisus. *Nuestra Senora de Termes* adhuc nominatur, teste Morali, apud Uxamam urb. Pop. *Termestini* Tacito.

Terminus. Dei loco habitus est, quod post Saturnum exactum cædes ac lites rusticorum dividendis agris sustulisset. Sacrificabant ei mense Febr. in æde, quâ super eum foramen in tecto patebat, quòd nefas esse putarent Terminum intra tecta consistere. De hoc extat lepidum ænigma apud Agellium, quod Jovi solus omnium deorum cedere noluerit. lib. 12. cap. 6.

Semel minusne, an bis minus sit, non sat scio,
An utrumque eorum, ut quondam audivi dicier,
Jovi ipsi regi noluit concedere.

Festa ejus dicuntur *Terminalia*. Horatius:

Vel agna festis cæsa Terminalibus.

Ovid. Fastorum 2.

Spargitur & caso communis Terminus agno:
Nec queritur lactens cùm sibi porca datur.
Conveniunt, celebrantque dapes vicinia simplex;
Et cantant laudes, Termine sancte, tuas.
Tu populos, urbesque & regna ingentia finis:
Omnis erit sine te litigiosus ager.
Nulla tibi ambitio est: nullo corrumperis auro:
Legitimâ servas credita rura fide.

Terpander, Arnæus, sive Lesbius, poeta Lyricus, primus in Lyrâ Heptachordum & lyrici carminis canonem scripsit; quanquam Philemoni quidam adscribunt. Suid. Hujus famæ ac nominis maximi judicium patet, quòd Lacedæmonii seditione quâdam admoniti fuerint ab oraculo, ut ad Terpandrum mitterent, qui lyræ & poeseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret. Unde proverbium apud Græcos *Lesbius cantus* pro dulci musices concentu. Vide Vossii. P. Gr. pag. 15. Hic Lacedæmonum leges carminibus complexus est, Alex. strom. l. 1. Μίλος τε αὖ πρῶτος περιέθηκε τοῖς ποιήμασι, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους ἐμελοποίησε Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσαῖος. Hujus meminit & Plutarchus qui & versus ejus quosdam adducit. Is tamen ab Ephoris multatus est, quòd unam chordam ultra receptum numerum variandæ vocis gratiâ intendisset.

Terpnus citharœdus, cujus cantu oblectatum Neronem scribit Suetonius in his: *Statim ut imperium adeptus est, Terpnum citharœdum vigentem tunc prater alios accersit, diebusque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari, exercitarique cœpit, nec eorum quicquam omittere, quæ generis ejus artifices, vel conservandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.*

Terpsichore, una novem Musarum, sic dicta quod *choreis* & tripudiis *delectetur*. Huic quidam citharæ inventionem tribuunt.

Tertia, sive *Tertulla* per diminutionem, Bruti soror, uxor Cassii, sic dicta, quia post duas edita esset. Hæc abortum fecerat, quod queritur Cic. ad Attic. lib. 4. *Tertullæ nollem abortum: tam enim Cassii sunt jam, quam Bruti serendi.*

Tertullianus, Theologus, patriâ Carthaginensis, nobilitate insignis, variâ doctrinâ instructissimus, floruit A. D. 200. *Solertissimus omnium doctrinarum scrutator, impietatis omnis rigidissimus censor.* Ita de eo Montacutius noster. Durjusculè cum eo agit Calvinus: *Scis*, inquit, *quam durus sit, & asper sermo Tertulliani, certè stridit magis quam loquitur:* Quanto melius Junius, cui dicitur *Auctor antiquitate celebris, auctoritate gravis sermonis proprietate purissimus, & scientiarum nervis instructissimus.* Sanè B. Cyprianus adeo Tertulliani scriptis delectabatur, ut quotidie aliquid ejus ante oculos habuerit, servo suo inquiens; *Da mihi Magistrum*, i. e. Tertullianum. Alius fuit ejusdem nominis Jurisconsultus ab hoc diversus, de quo vide Menagium Juris Civ. Amœnit. cap. 12.

Tethys, uxor Oceani, Terræ & Cœli filia. Hesiodus in Theogoniâ:

Οὐρανῷ εὐνηθεῖσα τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην,
Κοῖόν τε, Ῥείαν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε,
Θείαν τε, Κρεῖον θ', Ὑπερίονά τ' Ἰάπετόν τε,
Φοίβην τε χρυσοστέφανον, Τηθύν τ' ἐρατεινήν.

Ovid. Fast. 5.

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn.

Catullus ep. 61.

Luce tamen cana Tethyi restituor.

Ovid. Fast. 2.

——— *Canamque petit Saturnia Tethyn.*

Virg. Georg. 1.

Teque sibi generum Tethys amat omnibus undis.

Dicta est quibusdam hoc nomine qu. τιθήνη, i. e. est, *nutrix* cum aliorum, tum Deorum. Est enim humiditatis domina, qua omnia aluntur. Homerus:

Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.

Aliud tamen etymon exsculpsit Plato in Cratylo: τὸ δὲ τῆς Τηθύος οὐκ ἐννοῶ ὄνομα τί βούλεται. ΣΩΚΡ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ὀλίγου αὐτὸ λέγει, ὅτι πηγῆς ὄνομα ἐπικεκρυμμένον ἐστί. τὸ γὰρ διαττώμενον καὶ τὸ ἠθούμενον πηγῆς εἰκασμά ἐστιν. Ἐκ δὲ τούτων ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων ἡ Τηθὺς τὸ ὄνομα σύγκειται. Ponitur aliquando pro mari. Lucanus libro 6.

Aut vaga cum Tethys Rutupinaque litora fervent,
Unda Caledonios fallit turbata Britannos.

Idem lib. 1.

——— *An sidere mota secundo*
Tethyos unda vaga lunaribus æstuat horis.

Ubi maris fluxûs, refluxusque causam facit lunare sidus, uti Tullius lib. 2. de Divin. Sen. de Provid. Plin. 2. 99. Strabo lib. 1 & 3. Photius doctè & uberrim cap. 241. Solin cap. 36. Vide Melam lib. 3. cap. 1. Et adde Silium, qui sic de hac re. lib. 3.

Cymothoes ea regna vaga pelagique labores
Luna movet. Luna immissis per carula bigis,

Fertq; refertq; fretum, sequiturque reciproca Tethys.

Tetractys, Pythagoras in Aureis Carminibus:

Ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν.

Quem locum proferunt Plut. de Philosophiæ Decretis, & Macrob. in Somn. Scip. Sed paulò aliter, nempe Οὐ μὰ τὸν, &c. Ex quo intelligere licet, cùm Pythagoræ discipuli asseverarent, jurare solitos Ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ, &c. Aiunt enim supradicti auctores Pythagoreos jurare solitos τετρακτὺν, sive *quaternarium*. Atqui non τετρακτὺν, sed παραδόντα τετρακτὺν, sive illum à quo τετρακτὺς sive quaternarii scientiam acceperant. Is autem Doctor eorum Pythagoras. Pythagoram itaq; juratum ab eis, rectè ait S. Empiricus cap. 20. adversus Mathematicos & Hierocles in locum. Porro explicatur hic locus à Plut. ubi supra hoc pacto. Eos qui à Pythagorâ sunt Philosophos quaternarium jurare consuevisse 2. de causis. *Primum*, quia Pythagoras eorum doctor omnia ex numeris eorumque inter se proportionibus constare, dixerit. Principia vero prima rerum esse unionem ac binarium; ac in illo quidem formæ vim esse, in hoc verò materiæ. Generatim autem sive universi numeri vim ac naturam esse denarium, quoniam ad hunc usque numerum simplices numeri sint, deinde autem rursus ab unione incipiendum esse. Denarii vero numeri vim esse in quaternario. Nam si quis numeros illos qui sunt usque ad quaternarium adjunxerit, existit denarius hoc modo. Itaque ratione principii sive unitatis, sive reipsâ numerus universus in denario est: vi autem sive potestate in quaternario. *Secunda* vero causa cur ita jurarent, fuit, quoniam quaternarius esse videatur numerus animi humani. Quatuor enim his rebus constare animum, *mente*, scientiâ, opinione, sensu; quæ *instrumenta quatuor judicandi* esse posuit Aristoteles lib. 3. de An. Et Hierocles interpres ea vocavit κριτικὰς δυνάμεις, i. e. *facultates judicandi*. Sed Plut. idem lib. de Platonis Timæo longe aliter numerum quaternarium sive τετρακτὺν Pythagoræ declaravit, sc. quaternarii nomine intelligi numerum 36. quia is numerus contineat in se 4. primos numeros pares & impares. Primi vero numeri pares, binarius, quaternarius, senarius, octonarius: impares vero ternarius, quinarius, septenarius. Quibus ita sumptis ut infra ponitur, existit numerus 36. Nam positâ numerorum serie duplici, una parium, altera imparium, si conjungantur superiores cum subjectis, numerus 36. elicietur hoc pacto.

1
2
3
4
—
10

1 / 2 } 3; 3 / 4 { 7; 5 / 6 { 11; 7 / 8 { 15

His ergo numeris 3 7 11 15
Collectis ad summam, is erit
numerus 36 ——————

3
7
11
15
—
36

Atque hoc est quod Plut. θαυμαστὸν h. e. admirabile vocavit, collectio sc. 4. numerorum qui primi sint pares atque impares. Hierocles autem aliter etiam ipse τετρακτὺν sive quaternarium exponit. Nam autore Pythagorâ, in ἱερῷ λόγῳ, tetras est Deus ipse, quem ille μεγάλην δύναμιν vocat. Seldenus nullus dubitat statuere per τετρακτὺν designari sacrosanctum Dei nomen יהוה quod τετραγράμματον usitatè dicitur. Proclus verò in Timæum τετρακτύος nomine intelligit quatuor naturas: unam propriè adspectabilem sive ὁρατὸν sc. æthera; alteram ἁπτὴν, sive *qua tactu percipi possit*, nempe terram; medium autem esse τὸ διαφανὲς sive tralucens, idque duplex; unum terræ vicinius, sive aquam; alterutrum igni propius, sive aërem. Vide Suidam in τετρακτύς.

Tetrapolis, reg. Syriæ, in qua sunt quatuor urbes à Seleuco rege conditæ, quæ sorores appellantur, *Antiochia*, à patre, *Seleucia*, à se, *Apamia*, ab uxore, & *Laodicea*, à matre, nominatæ. Item locus Atticæ, 4. op. constans, *Oenoë, Probalintho, Tricorytho, & Marathone*, Steph.

Tetrici, duo fuére, Senior, Junior, quorum vitas inter 30. Tyrannos scripsit Trebellius Pollio.

Tetricus, (inquit Servius) mons in Sabinis asperrimus, unde tristes homines *Tetricos* dicimus. *Tetrica* Virg. lib. 7.

Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum
Casperiasque colunt.——

Itemque Silio Italico lib. 8.

——*Necnon habitata pruinis*
Nursia, & à Tetricâ comitantur rupe cohortes.

Teuchira, urbs Cyrenaicæ marit. quæ & *Arsinoe* vulgò *Tocara*. Long. 48. 40. Lat. 31. 20.

Teuderium, Ptol. urbs Germ. in Westphaliâ; vulgò *Paderborn*.

Teumessus, mons Bœotiæ (vide *Theumesius*) ubi Hercules Teumessium leonem, adhuc puer, occidisse traditur. Hinc *Teumessius*. Papin. lib. 6. Theb.

Non alias tacita juvenes Teumessius iras
Mente acuit.——

Item parvum op. in Theban. finibus, fluv. quoque & regio.

Teucer, Cyzicenus, historicus. edidit volumen de terrâ auriferâ, de Byzantio, Mithridaticarum libros quinque, de Tyro totidem, totidemque rerum Arabicarum, adhæc historiæ Judaicæ libros sex & alia. Suidas.

Teucer, Scamandri Cretensis fil. qui in Troade unà cum Dardano genero regnavit; unde Iliensium regum fluxit origo. Ab hoc Troja *Teucria* dicebatur. Virgil. Æn. 2.

Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

Et pop. *Teucri*. Ovid. Trist. 1. 2.

Æqua Venus Teucris, pallas iniqua fuit.

Idem Met 13.

Inde recordati Teucros à sanguine Teucri.

Teucer, Telamonis ex Hesione fil. sagittandi peritissimus, quem Hom. Il. 8. inducit sub Ajacis fratris sui clypeo latentem, multosque Trojanorum occultè insidiis vulnerantem. Hic cum eversâ Trojâ in patriam rediisset, indignatus Telamon, quòd necem Ajacis fratris sui, Ulyssis insidiis circumventi, ultus non esset, Salamine eum expulit. Patriâ itaque profugus navigavit in Cyprum, ibique urbem condidit, quam de nomine relictæ patriæ Salaminem vocavit. Horatius:

——*Teucer*

——*Teucer Salamina, patremque*
Cùm fugeret.——

Idem:

Urgent impavidi te Salaminii,
Teucerque & Sthenelus sciens pugna.

Et Car. 4. Od. 9.

Primusve Teucer tela Cydonio.
Direxit arcu.——

Teuphalus Italica scripsit. Steph. in Ἀνδία.

Teuta, Illyriorum regina, cujus jussu P. Junius & Titus Coruncanus Romanorum legati interfecti sunt. *Plin.*

Teutamus, Dux Æolum & Pelasgorum, Cretæ regnum occupavit. Diodor. l. 4. τέκταμ⊕ ὁ Δώρυ, ἢ Ἑλλην⊕ ἢ Δευκαλίων⊕, εἰς Κρήτην πλεύσας μετ' Αἰολέων καὶ Πελασγῶν, ἐβασίλευσε τ' νήσε. Crethei filiam uxorem duxit, & ex ea filium Asterium sustulit, qui ei in regno successit.

Teutates, linguâ Gallicâ dictus est Mercurius. Luc. l. 1.

Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates, horrensque feris altaribus Hesus.

Livius Liv. 26. *Scipio in tumulum obversus quem Mercurium Teutatem appellant.* Teutates igitur Gallis idem qui Phœnicibus Τααύτ⊕, & Ægyptiis Thouth, vel Thouth, & Thoth. Philo Byblius ex Sanchoniathone Phœniclo scriptore vetustissimo: Ἀπὸ Μισὼρ Τάαυτ⊕, ὃς εὗρε τὴν τ̃ πρώτων στοιχείων γραφὴν ὃν Αἰγύπτιοι μὲ Θωὺτ, Ἀλεξανδρεῖς ἢ Θωὺθ, Ἕλληνες ἢ Ἑρμῆν ἐκάλεσαν. Plato in Phileto: Φωνὴν ἄπειρον κατενόησεν, εἴτε τις θεὸς, εἴτε καὶ θεῖ⊕ ἄνθρωπ⊕, ὡς λόγ⊕ ἐν Αἰγύπτῳ Θεὺθ τινα ἢ τοῦτον γενέσθ. Idem πατὴρ γραμμάτων appellatur in Phædro, ubi rex Ægypti Thamus multis cum illo disserit de usu literarum. In Cicerone legitur Thoyth & Thouth. In Lactantio Thoutus & Thot, ut in Græco epigrammate:

Πρῶτ⊕ Θωὺθ ἰδίαν ὀρθωσάμενος ἐπὶ βίβλων ἀγείρων.

Quomodocunque legas Gallicum Teutatis nomen inde apparet esse deflexum. Bochartus.

Theutrania, Tripoli Moletio, urbs Paphlagoniæ ad Carambim promont. Stephanus vero *Teuthraniam* à *Teuthrante* dictam, urb. Mysiæ, non Paphlagoniæ facit. Unde Ovid. 2. Trist.

Forsitan ut quondam Teuthrantia regna tenenti,
Sic mihi res eadem vulnus opemque feret.

Teuthras, flu. nomen. Prop. lib. 1.

Aut teneat clausum tenui Teuthrantis in undâ.

Apud Strab. lib. 6. est Italiæ urbs aut flu. de quo sis ibi consule Casaubonum. Sanè Silius, qui solet a fluviis nomina fingere, Cumanum quendam Teuthrantem vocat, lib. 2.

Teutoburgensis saltus, sylva Germ. in Westphaliâ inter Amasium & Lupiam fluv. apud *Falckenberg* arcem, inter Monasterium & Padeburnam.

Teutoburgium, *Drasat* Lazio; alias *Erdevvdy*, & *Senna Erdet* op. proximum, urbs olim, nunc pagus Pannon. super ad Drai cum Danubio confluentiam, à Budâ 22 leuc. in Euronot. Alii, ut Lazius, *Funffkirchen*, i. e. quinque ecclesias, illam indigitant. Long. 43 40. Lat. 45.50. *Teutoburgium* alterum *Doesburg*, qu. Drusiburgum, op. German. infer. in Geldria, ad fossam Rheni Drusianam, inter Noviomagum ad occ. & Zutphenum ad ort. Long. 28.08. Lat. 51.28.

Teutoni, *Teutones* Ptol. pop. Germ. mare Germanicum apud Cimbros incolentes. Quanquam hodie omnes Germani *Teutones* vocantur. Lucan. lib. 6.

Cantaber exiguis, aut longis Teutonus armis.

Hinc *Teutonicus*. Virg. 7. Æn.

Teutonico ritu soliti torquere catenas.

Claud. in Eutrop. lib. 1.

Teutonicus vomer, Pyrenaique juvenci
Sudavere mihi.——

Thabor, mons Palæstinæ in Galilæâ apud campum Esdrelon, à Nazareth ad 6. m. p. in ort. distans. Alter est in tribu Nephthali versus Dan. Jo. Damascenus inusitatæ altitudinis montem hunc fuisse ostendit, cum sic ait in eleganti homiliâ de Transformatione: Νῦν ἢ Θαβὼρ ἀγαλλιᾶται καὶ γήθεται τὸ θεῖον ὄρ⊕ καὶ ἄχρι ἢ ὑψηλον, ὅτι ἥλιον τῇ δόξῃ καὶ λαμπρότητι τ̃ τῆς αἰγλης μεταμορφώμενον. Hesychius: Θαβὼρ, ὄρ⊕ Συρίας. Est & *Thabor*, urbs Bohemiæ, quæ & *Thaboria*, valdè munita, inter Pragam 11. & Budovissam 6. leuc.

Thais, meretrix nobilis, patriâ Alexandrinâ, quæ cum Athenas quæstûs gratiâ sese contulisset, Atticæ juventutis florem in sui amorem pellexit. Hanc carminibus suis celebravit Menander, unde & *Menandrea* dicta est. Prop. 2. 6.

Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in quâ populus lusit Erichthonius.

Idem lib. 4. eleg. 5.

Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
Cùm ferit astutos Comica mœcha Getas.

Lemma est apud Martialem *Menandri Thais*, cui subscriptum est.

Hac primum juvenum lascivos lusit amores.
Hac Glycera vere Thais amica fuit.

Lege Athen. 13. 13. Qu. Curt. lib. 5. Plut. in Alexan. Ovid. 3. de Art. Am.

Dum fallax servus, durus pater, improba lena
Vixerit, & meretrix blanda, Menandros erit.

Juv. Sat. 3.

——*An melior cum Thaida sustinet, aut cum*
Uxorem Comœdus agit, vel Dorida nullo
Cultam palliolo.——

Thalama, nomen urbis. Xenoph. Ἑλλην. l. 7. Ἀπεχώρησαν μέχρις Θαλαμῶν. Lege cum Θ majusculo. Est enim urbis proprium, de quâ Polyb. lib. 4. & Eust. ad Odyss. 2.

Thalame, urbs Messeniæ, Pasiphaes templo & oraculo nobilis. Plut. in Agide. *Basilopotamo* Nigro. *Calamata* Gemisto.

Thalassius, Deus nuptiarum, vel vox nuptialis, ut quidam volunt, quâ se ad operas domesticas duci novæ sponsæ admonebantur. Ταλασίαν enim Græci *lanificium* vocant. Originem exponit Livius lib. 1. Sed prolixiùs Plut. in Romulo. Catullus in Epithalamio Juliæ:

——*Satis diu*
Lusisti nucibus. lubet
Jam servire Thalassio.

Martialis *Thalassum* vocat. Sic enim ille:

Nec tua defuerint verba Thalasse tibi.

Item *Thalassionem* legimus apud eundem:

Quid si me jubeas Thalassionem
Verbis dicere non Thalassionis.

Thales, unus è septem Græciæ sapientibus qui Physicen primus, & Astrologiæ secreta deprehendit. Solis

eclipsin

eclipsin primus prædixit, quæ fuit ann. mundi 3379. excessit è vitâ, dum Gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, jam senex Olymp. 58. Aiebat, se trium maximè rerum causâ gratias Fortunæ agere: Πρῶτον μὲ ἄνθρωπος ἐγενόμην, ἢ θηρίον· Εἶτα, ὅτι ἀνὴρ, καὶ οὐ γυνή. Τρίτον, ὅτι Ἕλλην, καὶ οὐ βάρβαρος. Vitam ejus habes apud Laertium. Nonnulla etiam de eo invenies apud Plutarchum. Item poeta Lyricus, Cretensis quem è Cretâ Solon Spartam misit, cujus odis ac poesi Spartani deliniti, animatum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbutam castigabant. Plut. in Solone.

Thalestria, vel *Thalestris*, regina Amazonum, quam alii *Minithеam* vocant, quæ 35. dierum inter confertissimas gentes itinere facto, cùm 300. mulieribus occurrit Alexandro in Hyrcaniâ res gerenti, ut liberos ex eo susciperet: & ut visa est uterum implesse, discessit. Strabo lib. 11.

Thaletas, civis Elyri urbis Cretæ, poeta Lyricus antiquissimus & Homero ipso prior. Suidas: Θαλήτας, Κρὴς, ἢ Ἰλυρεὺς, Λυρικὸς, γεγονὼς πρὸ Ὁμήρου. Sed mendosum locum ita emendat doctissimus Meursius, Κρὴς, Ἐλύριος, Λυρικός. Hic etiam inter secundæ Musices constitutionis auctores à Plutarcho memoratur, ac pestem apud Spartiatas arte musicâ sedâsse à Pausaniâ dicitur, quo nomine in fine lib. περὶ μουσικῆς ab eod. Plutarcho laudatur. Θαλήτας ὁ Κρὴς, ὅν φασι κατά τι πυθόχρηστον Λακεδαιμονίοις παραγενόμενον, διὰ μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τε τοῦ κατασχόντος λοιμοῦ τὴν Σπάρτην. Hujus porrò usus est opera Lycurgus in Rep. Lacedæmoniorum ordinandâ. quippe dum diversarum gentium leges atque instituta inspecturus peregrinatus est, in Cretam pervenit, ibique Reip. varias, constitutiones examinavit, congressusque cum iis, qui gloriâ alios maximè anteirent, viris, quasdam leges probavit accepitque domum translaturus & iis quoque usurus, alias tamen insuper habuit. Inter ejus insulæ homines sapientes & rerum civilium peritos eminuit Thaletas, cui gratiâ & amicitiâ persuasit, ut Spartam iret Poeta is Lyricus existimabatur, hocque prætextu utens, omnia ea quæ præstantissimi legum conditores possent, efficiebat. Carmina enim ejus erant ad obedientiam & concordiam adhortationes, modis & numeris constantes, in quibus multum elegantiæ quodque ad animos sedandos faceret, inerat; quæ qui audiebant, simul & placabantur eorum sensim ingenia, & à malevolentiâ, qua tunc mutuò laborabant, ad studium honestatis adducebantur; ita ut quodammodo ad institutionem Spartanorum viam Lycurgo Thaletas straverit.

Thalia, una ex novem Musis ἀπὸ τοῦ θάλλειν, *virere* seu *florere*, quod Poetarum fama nullo tempore marcescat. Horatius *argutam* eam appellat Car. 4. 6. Statius verò *lascivam* 2. Sylv. 1. Item nymphæ marinæ nomen apud Hesiodum, si vulgatæ lectioni fides, Theog vers. 245.

Κυμοθόη, Σπειώ τε Θόη, Θαλίη τ' ἐρόεσσα.

Verùm amicissimus noster Jacobus Gronovius cùm unà essemus, eum versum sic legendum censuit:

Κυμοθόη, Σπειώ τε Θοή θ' Ἁλίη τ' ἐρόεσσα.

Thallus, historiam Syriacam diligenter tractavit, ut auctor est Africanus apud Euseb. lib. 1. Chron. Ejus mem. Justinus Martyr, Tertullianus, Minucius Felix & Lactantius.

Thamimasades, Neptuni nomen apud Scythas regios. *Herod.*

Thamyras, vel *Thamyris*, Suidas. Poeta Thracius, qui cum omnes pulchritudine præcelleret, ab initio mares dilexit, deinde mutatâ consuetudine, Musas amavit, cum quibus de cantu certavit hisce conditionibus, ut si vinceret, earum complexu potiretur; si succumberet, ab illis pateretur, quicquid eis videretur. Itaque superatus, & oculis & lyrâ privatus est. Prop. lib. 2.

Me licet & Thamyræ cantoris fata sequantur,
Nunquam ad formosas, invide, cæcus ero.

Ovid. Amor.

Quid juvat ad surdas si cantet Phemius aures?
Quid miserum Thamyram picta tabella juvat.

Hinc proverbium in eos qui præter ingenium proprium aliquid agunt, *Thamyras insanit.* Hesychius: Θαμύρας μαίνεται, παροιμία ἐπὶ τῶν τὰ ὑπὲρ σφᾶς αὐτοὺς παραλόγως τι πραττόντων. Vide *Dorium*, & Barthium ad Stat. Theb. lib. 4 pag. 964.

Thapsus, op. Siciliæ vetus in peninsulâ situm non procul a Syracusis. quæ plana & quam minimum à mari eminens, adeo ut undis mersa videatur; unde & nomen ἀπὸ τοῦ θάπτεσθαι, quod in mare quodammodo *sepulta* videatur. Unde Virg. Æn 3.

——*Thapsumque jacentem.*

Ita vulgus Grammaticorum. *Thapsi* verò nomen è Phœnicio תפשיחא *thapsiha* sumptum putat Bochart. ὁ μίγμας. quod pro abscissione sumitur in Ebræorum libris. Nempe Siciliæ Thapsus tam angusto colle cohæret, ut ab eâ putetur esse divulsa, & plane abscissa. Thucyd. lib. 6. Ἔστι δὲ χερσόνησος μὲν ἐν στενῷ ἰσθμῷ προὔχουσα ἐς τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακουσίων πόλεως οὔτε πολὺ ἀπέχει. Stephanus: Θάψος πόλις Σικελίας ἐπὶ χερρονήσῳ ἐν τῷ στενῷ ἰσθμῷ. Revera enim tam angustâ cervice continenti jungitur, ut eminus conspicientibus videatur esse insula. Nec desunt qui *insulam* appellent. Servius in Æn. 3. *Thapsus insula non longè à Syracusis, plana & penè fluctibus par.* Neque alia mens Dioscoridis, cùm *Thapsiam* scribit ἐν Θάψῳ τῇ νήσῳ primum esse repertam. Neque enim terrarum uspiam ulla alia est insula *Thapsus.* Et fallitur Marcellus cùm vult unam esse Sporadum, quamvis præeuntem habuerit Nicandri Scholiasten in Theriaca vers. 529.

Thargelia, mulier antiqua Jonica, quæ cum venustâ esset facie cuique lepos cum acumine inesset, habuit cum plurimis Græcis consuetudinem, omnesque quibus consuevisset conciliavit regi, quorum operâ, virorum potentissimorum & primorum sparsit furtim in urbibus Medorum sectæ rudimenta. Hujus vestigiis institisse dicitur Aspasia illa à Pericle & Socrate adamata. Item Thessalorum regina hujus nominis fuisse perhibetur. *Cal. Rhod.*

Thargelion, Græcorum mensis, quis verò sit is inter Authores non convenit; alii Februarium, alii Aprilem malunt. Græcis inter auspicatissima tempora numeratus.

Tharsis, op. seu locus Comagenes, à Samosathis 13. mill. distans. *Tharsis* item in Sacris literis memorata *Tarsus* est, teste Josepho, urbs Ciliciæ præcipua.

Eusebius

Eusebius autem ad Hisp. refert : Θάρσος ἐξ ὧν Ἴβηρες. Vide Bochartum in תרשיש Phal. li 3. cap. 7.

Thasus, vel potius *Thassus*, ins. maris Ægæi, inter Lemnon ins. & Abderam urbem Stat. lib. 5. Theb.

Et Paros, & nemorosa Thasos, crebraque relucent
Cyclades ———

Item op. ejusdem nominis in eâdem ins. à Pariis conditum teste Strab. *Thasium vinum* à Plauto laudatur in Pœnulo, itemque apud Apul. in Apol. Unde adagium *Thasium infudisti*, ubi quis vinum temperat non aqua, sed alio vino potentiore, ex Aristoph. in Pluto. Antiphanes apud Athenæum :

Οἶνός τι Θάσι@ καὶ σίμμυρ@.

Plin. 14. 7 *In summâ gloriâ fuere Thasium Chiumque.* Dio Chrysost. Orat. 6. Ἥδιον ἢ πίνει τὸ ῥέοντ@ ὕδατ@, ἢ οἱ ἄλλοι τὸ Θάσιον οἶνον. Vide Ælian. ποικιλ. 12. 31. & 13. 6. Erat autem vinum istud suavi odore maximè celebratum ; Unde Athen. lib. 1. vocat νικηφόρον γῆν. Et Clemens Pedag. lib. 2. cap. 2. *Thasium odoriferum* De la Cerda in illud Georg. 2.

Sunt Thasiæ vites, sunt & Mareotides albæ.

Dionysius frumenti feracem esse innuit hanc insulam, v. 523.

———Ὠγυγίοιο Θάσ@, Δημήτερ@ ἀκτή.

Mira quoque ejus fertilitas commendatur a Zenodoto, qui scribit Callistratum oratorem Atheniensibus persuadere conatum, ut reg. illam occuparent, tanquam fœcundissimam, & quæ auri etiam venas haberet : qui tandem orationem concludens, dixit : *Summa Thasus bonorum est.* Unde Thasi nomen à שטס Thasc, id est, *auri bracteâ*, deducit Bochartus. Ante Phœnicium adventum Græcis nomen erat Χρυσῆ propter aurum. Eustathius ex Arriano : Ἐκαλεῖτό ποτε καὶ Χρυσῆ νῆσ@ διὰ τὰ χρυσοῦ μέταλλα. An eodem referendum, quod etiam *Odonis* dicta est ? Sanè Hesychius : Ὀδωνίς, ἡ Θάσ@ τὸ παλαιόν· tanquam ab Arabico עדן *adana*, unde addito servili Mim, מעדן *madan*, est *fodina*, ut Hispanis *Almaden*.

Thaumacia, urbs gemina : Una in Magnesiâ, altera in Phthiotide, ad sin. Maliacum, teste Strabone, apud quem lib. 9 Θαυμακὸς legas, Livius lib. 32. *Thaumaci à Pylis sinuque Maliaco per Lamiam eunti, loco alto siti sunt, ipsis faucibus imminentes ejus quam Cœlen vocant : Thessaliaq; transeunti confragosa loca, implicitasque flexibus vallium vias, ubi ventum ad hanc urbem est, repente velut maris vasti, sic immensa panditur planities, ut subjectos campos terminare oculis haud facilè queas : ab eo miraculo* Thaumaci *appellati.*

Thaumantias, Iris sic dicta, Thaumantis & Electræ filia, nuncia Deorum in rebus malis, ut Mercurius in bonis. Cæterum & ex admiratione hoc nomen accepit, quæ de ejus coloribus nascitur. Auctor Servius in illud Virg. Æn. 9.

Ad quem sic roseo Thaumantias *ore locuta est.*

Hinc *Thaumantis*. Stat. Sylv. 3. carm. 3.

———*Imbriferâ potitur* Thaumantide *Juno.*

Item *Thaumantea*. Ovid. Met. 14.

———*Romuleos cum virgine Taumantheâ*
Ingreditur colles. ———

Theagenes, tres Athenis diversis temporibus Suidas fuisse recenset. Unum qui de Homero scripsit, de quo Tatianus λόγῳ πρὸς Ἕλληνας, & ex eo Euseb. de Præp. Evang. lib. 10. Alium, qui Capnus est appellatus, quòd multa promittens nihil præstaret ; pauper enim erat, ac dives videri volebat. Tertius fuit vir potens ac dives, qui liberalitate ac beneficentiâ, publicè ac privatim multa laude digna gessit. Quartum addit Pausanias, athletam, patriâ Thasium, qui 140. coronas è certaminibus retulit.

Theagenes Rheginus historicus, Cambysis ætate vixit. Anonymus in Ὀλυμπιάδων συναγωγῇ. Θεαγένης ὁ Ῥηγῖν@ χρόνοις ἀκμάζων τοῖς Καμβύσου. Euseb. l. 2. Præp. Evang. Θεαγένης ὁ Ῥηγῖνος κατὰ Καμβύσην γεγονώς. *Theagenes*, Carica & Macedonica prodidit. Stephanus in Κυτκα & Βάννα. *Theagenis* quoque meminit Etymologus in Αἰβαρῦ. Sed is Grammaticus fuit : Credo Θεαγένης ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας, uti vocatur in Ἰσίππῳ. Pro quo Schol. Aristoph. in Aves : Θεαγένης ὁ μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας. Vossius.

Theagenes, vir quidam usque adeò superstitiosus, ut domi haberet Hecates simulachrum, nec usque pedem moveret, nisi illo consulto. Unde proverbium : *Theagenis Hecateum*. Fuit & *Theagenes* Megarensium rex, Cylonis socer, juxta Thucydidem. *Theagenes* quidam dux erat tempore Philippi Macedonis apud Plut. in Alex. *Theagenem* Cnidium Criticum. Herodis sub Adriano magistrum laudat Philostratus lib 2. Sophist. Herodes *Theagenem* Cynicum ab Attalo Sorani Methodici discipulo suâ ætate occisum fuisse, auctor est Galenus l. 13. Meth. Med. cap. 15. *Theagenes* quidam Marino Philosopho Platonico æqualis erat, teste Damascio apud Photium Eclog. 242. *Theagenes* Chariclea amicus ab Heliodoro in Æthiopicis memoratur. De φιλοπλάτῳ autem isto Theagene Prisco apud Aristophanem agit quoque Suidas in Θεαγένης & Ἀρχαῖδης.

Theages, Philosophus, cujus mem. Plato ; de quo etiam Ælianus ποικιλ 4. 15.

Theano, Antenoris uxor, sacerdos Palladis, Hom. Iliad. 6. Palladium Græcis prodidit. Suid. in voce *Palladium*.

Theano, Metaponti Icari regis uxor, quam cùm ob sterilitatem maritus repudiare vellet, illa pastores subornat, ut puerum unum vel alterum invenirent, quem pro suo supponeret. Opportunè tunc temporis Menalippe, Desmontis filia (quam Neptunus compresserat) gemellos pepererat. Quod tam ægrè tulit Desmontes, ut & filiam excæcatam carceri incluserit, infantes autem feris objici jusserit. In hos itaque cùm pastores incidissent, divinitus sibi eos oblatos rati, ad Theano deferunt, quæ eos pro regis pueris educavit. Verum, cum postea ex Metaponto concepisset, gemellosque peperisset, virumque suum animadverteret majore suppositiorum, quam legitimorum amore teneri ; utcunque potuit ad tempus dolorem dissimulavit. Verùm cùm jam ad legitimam ætatem liberi pervenissent, indicat iis duos majores natu, quos fratres suos esse rebantur, suppositios esse, hortaturque ut in venatione perductos interficerent. Quod cùm illi conarentur, Neptunus filiis suis suppetias tulit, cujus operâ adjuti illi Theanûs filios interfecerunt. Quorum corpora cùm in regiam essent allata, Theano venabulo incumbens se interfecit. Hygin. Fab. Poet. 186.

Theano, Metapontina, vel Thuria Brontini Pythagorei uxor. Scripsit περὶ Πυθαγόρου, & ἀποφθέγματα

Πυθαγορέων, teste Suidâ in Θεανώ. Sed cùm multæ ejus nominis fuerint, magna deinde orta est confusio. Theano Crotoniada Pythagoræ uxorem facit Suidas in Θεανὼ, quam primam fœminarum fuisse philosophatam & poemata scripsisse, Didymus lib. de Philosophiâ Pythagoricâ tradit apud Clem. lib. 4. Strom. Hujus Theanûs Pythagoricæ quædam citat idem Strom. 4 Hæc defuncto marito scholæ præfuit, teste Theodoreto Serm. 2. Hæc forte est illa Πυθαγορικὴ φιλόσοφος, cujus apophthegmata laudat Theo Progymnasm. cap. 5. Vide Voss. de Poet. Gr. cap. 4.

Theano, Pausaniæ mater, quæ dicitur laterem primum ad introitum turris, in quâ proditor filius erat, attulisse, ut eum exitu prohiberet, & fame necaret. Polyænus Stratagem. lib. 8.

Thebais, insigne Statii opus, totis duodecim annis summâ curâ ab eo elaboratum. Nomen autem habet ab argumento, eò quòd bellum contineat inter Eteoclem & Polynicem ad Thebas gestum, in quo duo fratres mutuis vulneribus perierunt. Juvenal. Sat. 7.

Curritur ad vocem jucundam & nomen amicæ
Thebaidos, lætam fecit cùm Statius urbem,
Promisitq; diem. tantâ dulcedine captos
Afficit ille animos, tantaq; libidine vulgi
Auditur ——————

Thebaiden etiam Hexametris cecinit notissimus auctor Antimachus; cecinit etiam Nicander Colophonius, citante Theriacôn Scholiaste. Item *Thebais*, nomen patronymicum fœm. Ovid. Met. 6.

——— *Et omnes*
Thebaides jussu sua tempora frondibus ornant.

Thebe, Alexandri Pheræorum Tyranni uxor, quæ mariti perfidiam & immanitatem exosa, coitione cum tribus suis fratribus facta Tisiphono, Pholao, Lycophrone, insidias ei ad hunc modum struit. Cætera ædium tyranni statio excubantium servabat; cubiculum verò ubi solebant quiescere in edito erat, pro quo canis deligatus, omnibus, nisi ipsis & uni servo qui eum curabat, horrendas agebat excubias. Quo tempore eum statuerat Thebe adoriri, fratres jam de die in conclave quoddam abdiderat propinquum. Ea more suo ad Alexandrum sola jam sopitum ingressa, ac mox egressa, servo foràs jussit canem abducere, velle illum dicens quietè dormire. Scalas etiam veritus ne strepitum ederent, ascendentibus adolescentibus, constravit lanâ. Inde ad thalamum gladiis accinctos fratres adduxit, quibus pro foribus relictis, ingressa est ipsa, ensem, qui supra caput ejus suspensus erat, detractum in signum recubuisse eum somno stratum, ostendit fratribus. Hìc adolescentes terrore exanimatos & torpescentes illa lacerans probris ac frendens dejeravit, Alexandrum se excitaturam, consiliumque ei aperturam. Ita pudore simul & metu perfusos introduxit, lumenque admovens circumjecit eos cubili. Quorum unus apprehendit pressitque pedes, illius. caput alter crinibus correptum retorsit; tertius ense feriens obtruncavit eum. *Plut.* Alia fuit ita nominata Asopi filia, apud *Herod.*

Thebe, *Thebæ*, & *Thebæ*, vulgò *Theves*, teste Jo. Leone Africano, urbs Ægypti, à Busi ide rege condita, ambitu 140. stad. uti refert Herodotus; centum portis nobilis. Dionys. vers. 249.

Θήβην Ὠγυγίην ἑκατόμπυλον.

Juvenal. Sat. penultima:

Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis.

Mela lib. 1. cap. 9. *Et Thebæ, uti quæ (ut Homero dictum est) centum portas, sive (ut alii aiunt) centum aulas habent, totidem olim principum domos, solitasq; singulas, ubi negotium exegerat, dena armatorum millia effundere.* Ubi nunquam sine laude nominandus clarissimus Vossius: Primus Pintianus hunc locum ita conatus est corrigere *ducentos armatos milites effundere*. eamque emendationem valde probant viri eruditi. Nempe non rectè intellexerunt versus istos Homeri Iliad. 9.

——— Οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Loquitur hic non de universâ Thebanorum militiâ, sed de solis aurigantibus & ἁρματοτρόφοις. Viginti enim curruum millia ex hâc urbe ad bellum solita fuisse prodire affirmat Diodorus Siculus. Sed vero numerus militum is omnem videtur fidem superare. Nam si ex unâ quâque portâ dena armatorum millia ad bellum proficiscerentur, jam oportet, ut numerus militum fuerit decies centenum millium. Rectè tamen sese habere locum hunc Melæ, adparebit ex illustri loco vetustissimi cujusdam auctoris, cujus verba nobis servavit Scholiastes quidam ad novum Homeri librum, ante aliquot annos in Germaniâ editus. Is itaque hoc pacto de Thebis loquitur: Ἐν ταύτῃ δὲ ἦν ἀρχαιότερον τὰ βασίλεια τῆς Αἰγύπτου, εἰς ἃ πολλοὺς ἔφερον φόρους Λίβυες, Αἰγύπτιοι, Αἰθίοπες. Νῦν δὲ Διόσπολις ὀνομάζεται. εἶχε δὲ κώμας μὲν περιμυρίας τετρακισχιλίας τριάκοντα. τὸ δὲ ἄστυ εἶχεν ἀρούρας γψ' καὶ πύλας ἑκατὸν, ἀνδρῶν δὲ μυριάδας ψ'. Ταύτην ἐτείχισεν ὁ βασιλεὺς Ὄσιρις. Ἐξ ἑκάστης δὲ πύλης ἐστρατεύοντο ὁπλῖται μὲν μύριοι, ἱππεῖς δὲ χίλιοι, ἁρματηλάται δὲ διακόσιοι. Hæc verba unicè confirmant hanc quam reddidimus Melæ lectionem. Sed quis non obstupescat tam portentoso numero, aut credat in unâ urbe vel mille millia armatorum, vel septuagies centena hominum millia claudi potuisse & comprehendi? Docet tamen id ipsum etiam Strabo qui eos centum myriadum exercitus habuisse scribit. Aliquanto pauciores refert Corn. Tacitus. Is namque lib. 2. Thebas olim habitasse inquit septingenta millia ætatis militaris. Nonnulli viri eruditi, & hanc summam nimiam esse existimant, ideoque *septuaginta* millia pro *septingentis* reponunt. Verùm illos errare, satis indicat is quem adduximus locus. Sunt tamen & in hoc nonnulla, de quibus aliquis meritò possit inquirere. Qui enim fieri potuit, ut hic centum equitum millia alerentur, cùm tantùm centum illic numerarit equilia Diodorus Siculus, quorum unumquodque ducentos caperet equos? Posset tamen hoc ita excusari, ut nempe 100 ista equilia dicantur destinata fuisse equis tantùm Curulibus. Strabo suo tempore, cùm minimæ essent Thebæ, in longitudine occupâsse inquit octoginta stadia. Sed verò antequam Cambyses urbem eam vastaret, tum longè maximam fuisse certum est. Eustathius ad Dionysium, inquit eam tunc extensam fuisse ad 420. stadia. Porphyrius in primis Scholiis ad Iliada Homeri non dum editis, necnon Stephanus Grammaticus similia supra memoratis ex Catone citant, ac 400. stadiorum faciunt longitudinem. Sed quomodo tanta potuit esse lon-

longitudo Thebarum, si mille tantùm & septingentas ἀρούρας comprehenderit? Iste enim ἀρουρῶν numerus commodè contineri potest ambitu ducentorum & sexaginta quatuor stadiorum. Videtur autem hæc urbs in longum fuisse porrecta ad ripas Nili, ac non multum possedisse latitudinis. Sed verò omnia prius credam, quàm tantam incolarum copiam in ullâ unquam fuisse urbe. Unum adferam unde quam maximè absurdum id esse adparebit. Tradunt Diodorus Siculus & alii, Ægyptum cùm maximè populo abundaret, habuisse in universum septuagies centena hominum millia. Atqui si totidem quoque Thebis fuissent, jam oporteret cæteras Ægypti urbes vacuas fuisse habitatoribus. Hinc adparet quæcumque de Thebanis Ægyptiis, eorumque potentiâ dicuntur, accipienda de totâ Ægypto. Verum id esse & universam Ægyptum Thebas olim fuisse vocatam luculentissimus testis est Herodotus libro 2. ubi de Deltâ: Πάλαι, inquit, αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο. Sed & Aristoteles Meteorolog. 1. Τὸ ἀρχαῖον ἡ Αἴγυπτος Θῆβαι καλουμένη. Hæ Thebæ palmis inclytæ fuerunt. Vide Passeratium in illud Propert. 4. 5.

Seu quæ palmiferæ mittunt venalia Thebæ.

Long. 62.00. Lat. 25.30.

Thebe, Latinis *Thebæ*, urbs Bœotiæ ad Asopum & Ismenum fluv. regionis quondam primaria, Ab Athenis 40. m. p. in Bor. *Tiva* Sophiano, & *Stives*, vel *Stibes*. A Cadmo condita fuisse dicitur. Hinc Prop. 1. 7.

Dum tibi Cadmeæ dicuntur Pontice Thebæ,
Armaq; fraternæ tristia militiæ.

Val. Flac. lib. 6.

Hac duce Cadmeæ viderunt prælia Thebæ.

Oraculum apud Sen. in Oedipo:

Mitia Cadmeis remeabunt sidera Thebis.

Et apud eundem *Cadmea lues* pro Thebanâ. A Statio *Aoniæ* vocantur, ab Horatio & Statio *Echioniæ*, ab Ovidio & Lucano *Oedipodioniæ*, à Seneca *Herculeæ*. Hæ Thebæ septem portas habuere. Unde Juvenalis de bonorum paucitate:

——*Numero* (inquit) *vix sunt totidem quot*
Thebarum portæ, vel divitis ostia Nili.

Hesiodus Ἔργ. α.

Τοὺς μὲν ὑφ' ἑπταπύλῳ Θήβῃ, Καδμηΐδι γαίῃ.

Ubi Tzetzes: Τρεῖς εἰσὶ Θῆβαι. Αἱ ἑπτάπυλοι, ἃς ὁ Κάδμος ἔκτισεν ἐν Βοιωτίᾳ. Αἱ ἑκατόμπυλοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ αἱ Ὑποπλάκιαι περὶ τὸ Ἀτραμύττειον. Ovidius:

Cur tacui Thebas, & mutua vulnera fratrum,
Et septem portas sub duce quamque suo.

Stat. Theb. 10.

Monstrataque ducum Septena per agmina portæ.

Ubi priscus Glossographus: *propter habitatores, qui pessimi fuerunt*. Thebana enim scelera pro monstrosissimis proverbia fecerunt. Vide Barth. ad locum. Bust. novem Thebas fuisse memorat, sed non nominavit. Sunt qui vocis originem ab Ægypto accersunt, & Bœoticas Thebas volunt ab Ægyptiis nomen mutuari. Varro autem *Thebas*, vel sine afflatu *Tebas*, ex Sabinorum linguâ *colles* exponit. Alii Cadmum sibi fingunt urbem à se conditam à תבה *Theba* nominasse, id est, nave, in formam arcæ, quâ in Bœotiam sit advectus. Pausanias à *Thebe* deducit, Asopi sc. filiâ. Eustathius: ἀπὸ τῆς θεᾶς, ἢ τοῦ δρόμου τοῦ βοός, à cursu bovis, quem ducem itineris habuerit Cadmus. Quia si fides Etymologo, & Isacio in Lycophronem. Θῆβα Συριστὶ λέγεται ἡ βοῦς. Nugæ nugacissimæ. *Theba* igitur Bocharto תבץ à בץ *bes*, vel בצה *betsa* lutum. Quod etymon quam sit appositum, te docebunt hæc Dicæarchi in libro, cui titulus: Βίος Ἑλλάδος, p. 147. ubi de Thebis: Ἐγχειμάσαι χαλεπὴ διὰ τοὺς ποταμούς, καὶ τὰ πνεύματα, καὶ γὰρ νίφεται καὶ πηλὸν ἔχει πολύν. Vide sis doctissimum authorem de Phœn. Colon. lib. 1. c. 16. Long. 49.30. Lat. 39.20.

Thebe, vel *Thebæ*. Ciliciæ urbs, Eetionis regia, patria Andromaches, quam Ovidius idcirco *Thebaidem* cognominat lib. 3. de Art. Am. *Philippopolim* vocatam refert Polybius lib. 5. Stephanus *Philippos*, qui eam in Thessalia ponit. Hodie *Zeiton* appellari ait Sophianus. Ovid. Met. lib. 12.

Eetioneas implevi sanguine Thebas.

Thebæ item Lucaniæ, op. Brutiorum mediter. in Calabriâ citer. ad Crathin. fluv. Item op. Troadis, ab Achille cum Lyrnesso eversum. Hom. Sunt & *Thebæ* Saxonicæ, op. inter Vitebergam & Lipsiam; vulgò *Dieben*.

Thecla, mulier nobilissima, martyrii coronâ redimita, cujus crebra mentio apud veteres. E Græcis mem. Greg. Naz. Orat. in laud. Athanasii, & Exhortat. ad Virgines; item orat. 1. in Jul. Apost. & Orat. 18 quæ est in laud. Cypriani: item carmine Jambico de V. suâ: adhæc Greg. Nyssen apud quem illustre est Theclæ elogium orat. 14. in Cant. Cant. item Epiphan. hær. 78. contra Collyridianos, Chrysost. Hom. 25. in Act. Ap. Isid. Pelus. l. 1. ep. 87. Damascen. orat. de iis qui cum fide ex his terris excesserunt. ut de Basilio Seleuc. Simeone Metaphraste Logotheta, & prato spirituali Sophronii nihil dicam. E Latinis item mentionem Cyprian. orat. de martyribus, Ambros. ep. 7. Hier. ep. 22. Augustin. lib. 3. contra Faustum cap. 4. Sulp. Severus, Fortunatus Pictaviensis, Ado Viennensis in suo Martyrologio, atque alii. Vide Voss. H. Gr. lib. 2. pag. 203.

Thelesinus, vir quidam, quem turpi quæstu divitem factum ridet Mart. lib. 6.

Quum coleres puros pauper Thelesinus amicos,
Errabat gelidâ sordidus in tegulâ:
Obscœnos postquam cœpit curare cinædos,
Argentum, mensas, prædia solus emit.

Fuit etiam Thelesinus poëta, de quo, & ad quem Juvenal. Sat. 7.

——*Quæ*
Componis dona Veneris, Thelesine, marito.

Themis, idis, vel, ut nonnulli, *istos*, Cœli ac Terræ filia, quæ Jovis nuptias fugiens, ab eo in Macedoniâ compressa fuit. Hæc Dea putabatur, quæ præciperet hominibus id petere, quod fas esset, ut ait Festus. Nam θέμις Græcè *fas* dicitur: habuitque vetustissimum oraculum in Bœotiâ ad Cephisum amnem. Ovidius Met. 1.

Fatidicamq; Themin, quæ tunc oracla tenebat.

Calpurnius,

——*Tandem squallore, situque;*
Alma Themis posito.

Claud. *Sic cecinit longæva Themis.*

Themiscyra, *Lirio* Nigro, *Fanagória*, teste Pineto (eo quod in Phanagoriâ sit, quæ apud Strab. *Themiscyra* dicitur, unà cum flu. in Irim labitur) urbs Cappadociæ maritima apud ostia Iridis fluv. (à quo nunc accipit nomen vulgare) in Ponti Galatici & Polemoniaci confin. Aliis *Temir*, & *Temisira* dicitur, apud Thermodontem flu.

Themison in Pallenide citatur ab Athen. lib. 6.

Themison, medicus Laodicenus, auditor Asclepiadis Myrleani, quem Pompeii magni ætate vixisse dicit Vossius. Hic cùm præceptor novam sectam condidisset, multa in eo innovavit, tertiamque Sectam fecit; Hinc Sen. Ep. 95. *Adjice nunc quod artes quoque pleraque, imò ex omnibus liberalissima habent decreta sua, non tantùm præcepta: Sicut medicinas. Itaque alia est Hippocratis Secta, alia Asclepiadis, alia Themisonis.* Ea Themisonis secta fuit Methodica. Meminerunt ejus Dioscorides lib. 7. cap. 2. Corn. Celsus in proœmio, & Plin. 22. 17. Ubi *summum authorem* vocat. Non audiendus autem interpres Juvenalis ad illud. Sat. 10.

Quot Themison agros autumno occiderit uno.

Ubi ait: *Themison Archiater illius temporis, cui detrahit.* Vult igitur vixisse temporibus Domitiani: nempe non vidit Themisonis nomen poni pro quovis Methodico; quia cùm primitus multi Themisonem sequi se profiterentur, neutiquam tantùm præstarent, ac sectæ conditor, sed multis necis causa forent. Crebra quoque mentio *Themisonis* apud Cælium Aurelianum, ut mittam Paulum Æginetam l. 12. c. 15. atque alios Vossius. Item *Themison* Theræus qui jurejurando adactus ab hospite, ut quamcunque rem petiisset, in eâ sibi operam præstaret, ille poposcit ut abductam filiam in mare demergeret; hic in mare quidem demisit, sed funiculis extraxit & secum duxit.

Themistagoras, auctor fuit Aurei libri. Ita enim inscripsit Etymologus in Ἀστυπάλαια.

Themistius, philosophus sub Juliano Imp. Apostata, cujus præfectus prætorii fuit Constantinopoli, scripsit Paraphrasin in Aristotelis Physicam libris octo, &c. Præterea edidit sua, viz. de interpretatione, & inscriptione prædicamentorum, disputationes etiam quasdam & orationes. Hic Valentem Imp. quotidie sævientem in Orthodoxos, authoritate suâ & epistolis reddidit mitiorem.

Themistocles, Atheniensis clarissimus, qui cum adolescentiam in omni luxûs lasciviæque genere peregisset, tandem cùm in virum evasisset, juventutis suæ maculas præclarissimis gestis delevit. Nam & primus Piræeum munivit, & prælio navali Persas apud Salaminem vicit. Post hæc ab ingratâ patriâ exul factus ad Xerxem confugit, à quo dux exercitûs adversus Athenienses magno cum honore creatus, cùm videret patriæ suæ ingentis cladis periculum imminere, hausto tauri sanguine seipsum interfecit, ne aut regi de se bene merito infidelis esset, non pugnando viriliter, aut patriæ suæ hostis atque oppugnator videretur. Plutarchus. Vir alioqui tantus, *ut nemo Græcorum ei anteferatur, pauci pares putentur*, quemadmodum de eo Nepos censuit, qui ejus vitam scripsit, quam post eum Plutarchus Græcè dedit: Itaque & jactare solitus fuit, *ferocissimos pullos generosissimos equos evadere, si rectè docti, formatique fuerint.* B. Hieronymus ep. ad Nepotianum scribit, Themistoclem, cum expleris centum & septem annis se mori cerneret, dixisse dolere se, quod tum egrederetur è vitâ, quando sapere cœpisset: Sed ibi pro Themistoclis nomine Theophrasti substituendum monet Casaubon. ad Characteres Theophrasti. *Themistocles cùm recusasset lyram habitus est indoctior.* Cic. 1. Tusc. Qu. Quinctil. lib. 1. cap. 17. Idem Cic. de Fin. lib. 2. Themistocles cùm ei Simonides artem memoriæ polliceretur: *oblivionis*, inquit, *mallem. Memini enim etiam quæ nolo, oblivisci non possum quæ volo.* Idem cùm ex duobus filiam suam ambientibus, bonis moribus præditum diviti prætulisset, Ἄνδρα ζητῶ χρημάτων δεόμενον μᾶλλον, ἢ χρήματα ἀνδρός. Plut. In Apophth. Ælian. lib. 11. & alii hoc Themistocli etiam tribuerunt: Εἰ μοί τις ὁδοὺς δύο δείξειε, τὴν μὲν εἰς ᾅδου φέρουσαν, τὴν δ' ἐπὶ τὸ βῆμα, [illegible] ἂν τὴν ἑτέραν ἑλέσθαι τὴν εἰς ᾅδου.

Themistoclea, soror Pythagoræ, cujus placitis & opinionibus plerisque in locis usus est Pythagoras.

Themistogenes, Syracusanus historicus, Cyri expeditionem, & bella quæ in historiâ Xenophontis continentur, composuit. Suidas. Vide Vossium Hist. Gr. p. 458.

Theocrestus, res Libycas conscripsit, quarum primum librum citat Apollonii Schol. in lib. 4.

Theocrines, viri proprium, qui primum Tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & Sycophanta. Unde Demosthen. pro Ctesiphonte Æschinem tragicum Theocrinen vocat.

Theocritus, poeta Syracusanus suavissimus, floruit sub Ptolemæis, Lagide ac Philadelpho, qui sic ipse de se:

> Ἄλλος ὁ Χῖος· ἐγὼ δὲ Θεόκριτος ὃς τάδε γράψα,
> Εἷς ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰμι Συρηκοσίων.
> Υἱὸς Πραξαγόραο περικλειτῆς τε Φιλίνης,
> Μοῦσαν δ' ὀθνείην οὔποτ' ἐφελκυσάμην.

Scripsit linguâ Doricâ quæ extant Idyllia 36. Quod scripti genus in Bucolicis Virgilius imitatus est. Unde Eclog. 6:

> *Prima Syracusio dignata est ludere versu*
> *Nostra, nec erubuit sylvas habitare Thalia.*

Item auguris nomen apud Plut. in Pelopida. Alius inter historicos recensetur à Fulgentio, Mythol. libro 1. Theocritus orator Chius, de quo Strab. lib. 14. discipulus fuit Metrodori, ejus qui Isocratem audierat, teste Suidâ. Scripsit Epp. admirabiles ac historiam Libycam. Idem fortasse est cum eo, quem antiquitatum historicum vocat Fulgentius Mytholog. lib. 1. fab. de Perseo, & Gorgone.

Theodamas, pater Hylæ fuit, qui cùm Herculi cum Deianirâ & Hyllo filio ad Dryopes venienti, esurientique cibum denegasset, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Quapropter Theodamas arma adversus Herculem movit: feruntque Herculem in eo certamine ita ab hostibus pressum, ut etiam Deianiram uxorem armarit, quæ & in mamillâ vulnerata est. Ipse tamen victoriam obtinens Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylam secum abduxit, quem tum deinde pro charissimo habuit, eumque etiam cum Argonautis proficiscens, abduxit. Vide *Hylas*.

Theodas, vide *Theudas*.

Theodectes, orator, Cilix genere, discipulus Platonis,

nis, Isocratis & Aristotelis, qui ei suos de Rhetoricâ libros dedicavit: Conversus deinde ad Tragœdias, scripsit fabulas L. Decessit Athenis annos natus 41. Scripsit & versibus artem Rhetoricam, laudavit & virum Artemisiæ Mausolum unà cum claris eo tempore oratoribus. Vide Voss. P. Gr. p. 51. Alius orator, prioris fil. qui scripsit Encomium Alexandri regis Epirotarum, commentarios historiæ, artem Rhetoricam libris sex, aliaque quamplurima Suidas.

Theodora, Justini Imperatoris conjux, cujus in honorem, Cyprus *Justiniana secunda* dicta est, in eâ scil. natæ.

Theodoretus Gadarenus Imp. Tiberii præceptor fecit librum de historiâ, item de Cœlesyriâ, & alia, de quibus Suidas. De *Theodoreto* Cyri episcopo Voss. H. Gr. pag 260. &

Theodoricus, Ostrogothorum rex, Ann. Dom. 457. Alius qui Italiam obtinuit, regnavitque annis 33. Alius Gallorum rex, qui ignaviæ deditus, adeundi salutandiq; sui copiam nulli, nisi Calend. Maii faciebat, & per Ebroinum regnum administrabat. Hanc ignaviam regni proceres indignè ferentes Theodoricum & Ebroinum monasteriis incluserunt, advocato in Regem Childerico. A. D. 673.

Theodoricus, qui Arianâ hæresi commaculatus (hâc enim à Valente Imp. Gothi imbuti erant) Joannem episcopum, Agapetum, & Patr. Con. Theodorum & Importunum legatione ad Justinum misit, ut expulsos episcopos revocaret, aut se Italiam devastaturum: cui à Justino episcoporum restitutio fuit negata. Verùm à Joanne & Rom. Senatoribus coronari Imperator voluit.

Theodorus Gadareus, nobilis orator (Gadara verò civitas est non longè ab Ascalone) verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strab. cujus tempore fuit. Ejus discipuli *Theodorei* dicti sunt, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetoricâ scripsit. Tiberius quoque Imp. cum secessisset Rhodum, eum studiosè audivit. Quinctil. lib 6.

Theodorus Metochita scripsit compendium Hist. Ro. à J. Cæsare usque ad Constant. M. Id opus Jo. Meursius primus edidit, & interpretationem suam ac notas edidit. Alia quoque multa fecit, eaque inter Paraphrasin in Physica Aristotelis, quam Latinè vertit Gentianus Hervetus. Obiit A.D. 1332.

Theodorus, Byzantius Sophista, qui à Platone λογοδαίδαλος vocatus est. Scripsit contra Thrasybulum & Andocidem & alia quædam. Suidas. Cæterum de variis *Theodoris* præter Laertium, vide Vossium & Jonsium.

Theodosia, *Theudosia* Appiano. Polyæno, & Stephano, *Caffa* Italis, *Cefe*, vel *Cofa* Turcis, teste Leunclavio, urbs Tauricæ Chersonesi præclara & Satrapæ Turcarum sedes, inter Chersonesum urb. ad occ. 165. & Panticapæum ad ort. 35. m. p. à Byzantio 470 mari rectâ navigatione in Bor. olim Genuensium coloniâ, à Mahumete 2. Turcarum Imp. capta. Long. 63. 20. Lat. 47. 20. Item *Theodosia*, urbs Paphlagoniæ Archiepisc. & metropolis, *Gangrorum* cognominata ad alterius discrimen.

Theodosius, nomen proprium duorum Romanorum Principum. *Theodosii* magni vitam lege apud Eusebium.

Theodosius, Bithynus, qui & Tripolites, teste Vossio, quem sis vide de Scientiis Mathematicis capite 16. & 53.

Theodotus Chius, præceptor ultimi Ptolemæi in Rhetoricâ: Decertantibus in consilio regis, an profugus Pompeius esset recipiendus, solus consuluit interfici debere; Quod sanè factum est. Hunc postea Brutus jam Augusto inimicus in Asiâ compertum & ad se adductum interfici jussit. Plut. in Pompeio. Alius fuit qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ. Philostr. in Soph.

Theodotus, res Phœnicum consignavit, sed linguâ Phœniciâ. Græcè eas sive Χαῖτος, sive Αἶτος (variant enim codd.) transtulit, teste Tatiano. Alius ab hoc videtur *Theodotus*, cujus quartum adversus Epicurum librum citat Laert. lib. 10. Alius item Grammaticus Etymologo in Ὀθρύγειον celebratus. Alius quoque hæreticus, de quo Eusebius Ecclesi. Histor. lib. 5. cap. 8.

Theognis, Poeta Græcus, natus Megaris, non Siciliæ, ut Plato putavit, sed Atticæ, ut ex ipso Theognide non obscurè colligit Val. Harpocration, Crœsi temporibus fuit, sed diu supervixit, nempe ad initium belli Persici. *Theognis* alter Tragicus, sed frigidus adeo, ut Χιὼν, sive *Nix* diceretur. Ætatem ejus indicat, quòd cum Euripide à Nicomacho sit victus. *Theognis* (alius ut arbitratur Vossius tam à Tragico, quàm ab eo cujus Γνώμας habemus) volumen composuit de sacrificiis Rhodiis, cujus ex operis 2. libro testimonium petit Athenæus, lib. 8. *Theognis* dux quidam Atheniensium, cujus mem. Polyænus Stratagem lib. 5. p. 397. Unus item è sectatoribus Arii. Socr. Histor. Ecclesi. lib. 1. cap. 8.

Theolytus Methymnæus, in Bacchicis carminibus citatur ab Athenæo lib. Τὴν δὲ Γλαύκου τοῦ θαλαττίου δαίμονος Θεόλυτος μὲν ὁ Μηθυμναῖος ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἔπεσιν ἐρασθέντα φησὶν Ἀριάδνης, ὅτε ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ ὑπὸ Διονύσου ἡρπάσθη.

Theomnestus, Artis Veterinariæ scriptor Græcus. Alius Athenis clarus administratione Reip. & Niciæ æmulus, Strabo, lib. 14.

Theon, pictor Samius. Quintil. lib. 12. Alter Mathematicus, qui scripsit de spiritibus ad Ptolemæum astrologum. Alius, qui Apollodori Ephilli φυσιολογικὴν εἰσαγωγὴν commentario illustravit, patriâ Alexandrinus, Stoicus sub Augusto. Suidas in Θέων. Cæterùm de hoc, uti de Theone Smyrnæo vide Vossi. de Scient Mat. cap. 14. 16. 33. 62. Vide sis quoque Suidam, apud quem plures Theones invenies.

Theonas, Alexandrinæ Ecclesi. Episcopus. A. D. 284. Eusebius. Alius Monachus Ægyptius, Græcis & Latinis literis eruditus, anno 30 habuit silentium. Porro à nemine visus irasci, aut mentiri, aut vanum aliquid vel asperum, vel infirmum protulisse sermonem. Sozom. lib. 8.

Theoninus, ut *dens Theoninus* apud Horat. i. e. dicax. Theon enim fuit dicacissimus & maledicus, per quem detrectatores & maledici intelliguntur. Acron.

Theophanes, Lesbius, Mithridatici belli scriptor, quippe qui Pompeio familiaris fuerit, atque in expeditionibus comes. Mem. ejus Jul. Cæsar de B. Civ. 3 18. Ubi Pompeium ait de maximis rebus cum eo solitum communicare. Item Valerius Maximus 8. 15. Ubi ait:

Ne Pompeius quidem Magnus ab hoc affectu gloriæ aversus, qui Theophanem Mitylenæum, scriptorem rerum suarum in concione militum civitate donavit. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 1. cap. 23.

Theophanes Byzantius, Historicus Græcus, sub Justino 2. Imp. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 273.

Theophila, uxor Eustathii Aulici Imp. Trajani, qui dum cervum in venatione sectaretur, viso inter ejus cornua simulachro: auditaque hâc voce: Cur me persequeris? statim ad fidem Christianam se recepit unà cum uxore Theophilâ. Quod ubi postea rescivit Trajanus, ambos in tauro æneo comburi jussit. Volaterranus.

Theophilus, sextus Antiochens. Ecclesiæ episcopus, quem sub M. Antonino Vero floruisse etiam testatur B. Hieronym. in Catalogo; ubi & quàm variis monumentis laudem sibi pepererit, refert. Eum signat Lactantius in his verbis. *Theophilus in libro de temporibus ad Autolycum scripto, ait: In historiâ suâ Thallum dicere, quòd Belus, quem Babylonii & Assyrii colunt, antiquior Bello Trojano fuisse invenitur 322. annis.*

Theophilus, historicus, literis mandavit Italica & Peloponnesiaca. Plut. in Paral. Min. *Theophili* (ejusdem an alterius, non sat scio) librum 1. περιηγήσεως advocat Stephan. in Παλική. *Theophilum* quoque inter eos historicos, qui & Judæorum meminerint, reponit Flavius Josephus lib. 1. contra Ap.

Theophilus, Cæsareæ Palæstinæ præsul, Severo imperante, librum in Marcionem edidit, cum alia quæ ab Hieronymo commemorantur. Alius quoque præsul Alexandrinus, qui scripsit adversus Origenem. Item Comicus antiquæ comœdiæ; cujus fabulas enumerat Suidas. Alius Martyr. A. D. 251.

Theophrastus, philosophus ex Eresso Lesbi op. sic vocatus, vocis & eloquentiæ suavitatem quasi divinam, quum antea *Tyrtamus* vocaretur. Strabo, lib. 13. Τύρταμος δ' ἐκαλεῖτο πρότερον ὁ Θεόφραστος. Μετωνόμασε δ' αὐτὸν Ἀριστοτέλης Θεόφραστον, ἅμα μὲν φεύγων τὴν τοῦ προτέρου ὀνόματος κακοφωνίαν, ἅμα δὲ τὸν τῆς φράσεως αὐτοῦ ζῆλον ἐπισημαινόμενος. ἅπαντας γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, λογιώτατον δὲ Θεόφραστον. Idem de hoc Tyrtami nomine habes apud Diog. Laert. Hesych. Illustrium, Suidam, aliosque. Successit Aristoteli in Scholâ Peripateticâ. Dicere solebat, *doctum hominem ex omnibus solum neque alienis locis peregrinum esse, neque inopem amicorum.* Habuit discipulos ad 2. millia. Opera ejus à Diogene commemorantur, de quibus libro singulari egit Jo. Meursius. Vide Gellium, lib. 13. cap. 5. *Hominem doctissimum*, vocat Cic. in Bruto. Idem Tusc. Qu. lib. 3. *Theophrastus moriens accusasse naturam dicitur, quod cervis & cornicibus vitam diuturnam, quorum id nihil interesset: hominibus quorum maximè interfuisset tam exiguam vitam dedisset: quorum si ætas potuisset esse longinquior, futurum fuisse, ut omnibus perfectis artibus, omni doctrinâ hominum vita erudiretur.* Alter fuit Ephesius, de quo Ælianus in Var. Hist.

Theophylactus Simocattus, Historicus Græcus, de quo Voss. lib. 2. cap. 23. Alius Bulgariæ Præsul, qui scripsit in Evangelia & Epistolas.

Theopolemus, & Hiero, fratres fuerunt, qui unà Apollinis fanum expilarunt; quo facto pœnam judicii reformidantes, domo profugerunt. Cic. Verr. 5.

Theopompus Cnidius, orator & historicus post Herodotum & Thucydidem, quibus ut in historiâ minor, ita oratori magis similis, ut qui antequàm esset ad hoc opus sollicitatus, diu fuerit orator. Quintilianus.

Theopompus, Sinopensis historicus, cujus libri περὶ σεισμῶν mem. Phlegon Trallianus cap. 19.

Theopompus Colophonius, ἐποποιὸς, cujus librum, nomine ἁρμάτιον citat Athen. lib. 4.

Theopompus, Atheniensis Comicus, cujus Pollux, Athenæus, Laertius, Harpocration, & alii veterum meminerunt. Vide Voss. P. Gr. pag. 50.

Theopompus Chius, historicus inter Isocratis discipulos familiam ducebat. Vide Voss. de historiis Græcis lib. 1. cap. 7.

Theotimus, in 2. rerum Italicarum testis adducitur à Plut. Par. Min.

Thera, *Gozi*, teste Nigro, ins. maris Ægæi apud Cretam, quæ, ut primùm enata est, *Calliste* appellata fuit, teste Plinio, juxta Diam, à quâ Therasia postea avulsa est, proxima Anaphe, ab Heracleo op. Cretæ 85. m. p. in Bor. ab Io. 25. Callimachus apud Strab. lib. ult.

Καλλίστη τὸ πρόσθεν, τὸ δ' ὕστερον οὔνομα Θήρη
Μήτηρ εὐίππου πατρίδος ἡμετέρης.

Pausanias in Laconicis: Τὴν δὲ νῆσον ὁ Θήρας ἐκάλεσεν ἐς τὴν νῆσον τὴν τότε ὀνομαζομένην Καλλίστην, &c. Ab eo igitur hæc ins. sic dicta. Ex *Thera* autem posteris fuit Battus, qui Cyrenas in Africâ condidit. Ἱερὴν νᾶσον vocat Pindarus in Pythiis Odyss. 4. Vide sis illic Benedictum. Apollonius lib. 4.

Ὣς ἔφατ', οὐδ' ἁλίωσαν ὑπόκρισιν Αἰσονίδαο
Εὔφημος· βῶλον δέ, θεοπροπίῃσιν ἰανθείς,
Ἧκεν ὑποβρυχίην· τῆς δ' ἔκτοθι νῆσος ἀέρθη
Καλλίστη, παίδων ἱερὴ τροφὸς Εὐφήμοιο,
Οἳ πρὶν μέν ποτε δὴ Σιντηίδα Λῆμνον ἔναιον.
Λήμνου δ' ἐξελαθέντες ὑπ' ἀνδράσι Τυρσηνοῖσι
Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέστιοι, ἐκ δὲ λιπόντας
Σπάρτην Αὐτεσίωνος ἐῢς πάις ἤγαγε Θήρας
Καλλίστην ἐπὶ νῆσον, ἀμείψατο δ' οὔνομα Θήρας
Ἐξ ἕθεν. ——

In hâc insulâ 7. aut 8. annorum pueros defunctos non lugebant. Est & Rhodi civitas humilis, & alia Sogdianæ, alia Cariæ. Steph. Vide omninò Palmerium ad Strab. lib. 1. pag. 57.

Theramenes, Atheniensis Philosophus, de quo Cic. 1. Tusc. *Quàm me delectat Theramenes, quàm elato animo est. Etsi enim flemus quum legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur: qui cùm conjectus in carcerem 30. jussu Tyrannorum venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic è poculo ejecit, ut id resonaret. Quo sonitu reddito ridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ, qui in eum fuit teterrimus. Græci enim in conviviis solent nominare, cui poculum tradituri sunt.* Hæc Cicero.

Therapina, *Theramne* Steph. *Terapna* Papinio, op. Laconicæ apud Eurotam flu. proximum quoque Spartæ urbi, ubi Diana primùm coli cœpit, teste Solino. Sat. Theb. lib. 3.

Tænariumque cacumen, Apollineasque Terapnas.

Idem 4. Silv. 8.

——*Umbrosaque magis coluere Terapna.*

Terapna

Terapne dicitur Silio lib. 6. ubi

——— *Animosa Terapne.*

Hinc adject. *Terapnaus*, *vel Therapnaus*. Stat. Sylv. 2. 2.

Blanda Therapnai placeant vineta Galesi.

Theramnae, uti suprà notavimus, vocat Stephani decurtator: Θέραμναι, πόλις Λακωνική, ἣν τινες Σπαρτιατῶν φασιν· ἔστι καὶ τόπος ἔχων ναὸν τῶν Διοσκούρων, διὸ τὸ ἀπὸ τούτης ἡμέρας· θεραπνάσιοι γὰρ ἡμῶν σημαίνει. *Therapnem* autem à Lelegis filia nomen accepisse, inque eâ Menelai delubrum esse, quo is cum Helena cultus sit, scribit Pausan. in Lacon. cui assentit Æneas Gazeus in Theophrasto. Has Thebanis paruisse auctor est Strabo l b. 9. Ab his Dianæ cultum cœpisse auctor est Solinus cap. 13. *Therapna unde primum cultus Dianæ.* Helenæ quoque in eâ cultus notus, unde *Therapnaam* eam *Nympham* appellat *Tryphiodorus* Excidio Ilii:

Τοῖα μαρμαίρουσα Θεραπναίη τότε νύμφη
Οἴσοπα πήχεων ἀνέλκε φίλοι πυρὸς ἡνιοχῆα.

Sita erat autem hæc civitas non procul ab Eurotâ, uti describitur Pausaniæ. Coluthus in Rapt. Helenæ:

Σπαρτίων καλλιγύναικα, φίλην πόλιν Ἀτρείωνος
Κεκλιμένην ἐνόησε παρ' Εὐρώταο ῥεέθροις
Ἄγχι δ' εὐκερδέων ὑπὸ δένδρεσιν ὑψικόμου ὕλην
Γείτονα πεπτηυῖαν ἱερὴν θηεῖτο Θεράπνην.

Alius est locus Θεᾶ Θεράπνη apud Orpheum Argonautic. vers. 948.

Thermæ Stygiana. Tusciæ urbs. Anton. *Bagni Sabatini* Leandro. Item civitas Thraciæ; unde *sinus Thermaicus*. Urbs quoque Angliæ, vulgò *Bathe*. Thermæ quoque in Galliâ sunt *Chaudes Aigues*. op. Velaunotum, inter Fanum Sancti Flori & Mimatum. *Thermæ* item geminæ, Germaniæ urbes superior & inferior, utraque *Baden* vulgò. Una in Helvetiis ad Limagum flu. inter Tigurum 2. & Basileam 6. leuc. ubi comitia generalia Helvetiorum fiunt. Altera urbs marchiæ Badensis caput in Brisgoiâ & Sylvâ nigrâ, inter Friburgum ad Austrum 8. & Spiram in in Bor. ferè totidem leuc. ab Argentorato 5. Sunt & *Thermæ* Austriacæ, *Baden*, op. cum Balneis inter Viennam & urbem novam 4. leuc.

Thermæ Himerenses, colonia & urbs Siciliæ in orâ occiduâ, ad ostia Himeræ flu. inter Panormum ad Aust. & Cephalen. ad Bor. Vide Cluv. Sicil. Ant. p 280.

Thermæ Selinuntiæ, colonia & urbs Siciliæ in orâ meridional inter Agrigentum ad ort. 40 & Lilybæum ad occ. 18 mill. pass. *Xacca*, vel *Sacca* hodie Fazello. Vide Cluver. Ant. Sicil. pag 212.

Thermodon, Pormon, teste Nigro, flu. Cappadociæ in mare Euxinum, inter Themiscyram ad occ. & Polemonium ad ort. prolabens. Est etiam flu. Scythiæ Europ. apud Plut. & Thraciæ apud Suidam & Statium. Thermodonta verò Amazones incoluere. Unde Dionysius de Amazonibus:

Πλαγχθεῖσαι πάτρηθεν ἀπὸ σφετέρου Θερμώδοντος.

Virg. Æn. 11

Quales Threicia cùm flumina Thermodontis
Pulsant, & pictis bellantur Amazones armis.

Propertius lib. 3. el. 4.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
Thermodontæis turba lavatur aquis.

Idem. 4. 4.

Illa ruit celerem qualis prope Thermodonta
Strymonis abscisso fertur aperta sinu.

Claudianus:

Qualis Amazonidum peltis exultat ademptis
Nuda cohors: quoties Arcton populata virago
Hippolyte niveas ducit post prælia turmas.
Seu flavos stravere Getas, seu forte rigentem
Thermodontiacâ Tanaim fregere securi.

Nonnus lib. 10.

Οὐκ ἀπὸ Θερμώδοντος Ἀμαζόνες.

Hinc ab Ovidio *Amazonis Thermodon*. Idem Pont. 4. 10.

Et tu fœminea Thermodon cognite turba.

Statius quoque Amazonas describens, *Thermodontiacas turmas* vocavit, uti Seneca Tragœdus *Thermodontiacam catervam*. Tryphiodorus:

Αἱ δ' ἀπὸ Θερμώδοντος ἀρηΐφιλοιο γυναῖκες.

Dionysius Periegetes:

Δεινὸν ὕδωρ προϊεῖσιν Ἐνυαλίου Θερμώδων.

Quinctus Calaber lib 1.

Καί ποτε Θερμώδοντος ἀπ' εὐρυπόροιο ῥοάων.

Memoratur præterea ab Æschylo, Apollonio, Orpheo, &c. Homeri Interpres: Αἱ δὲ Ἀμαζόνες λέγονται εἶναι Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης θυγατέρες· τραφεῖσαι παρὰ Θερμώδοντι ποταμῷ τῆς Σκυθίας.

Thermophylæ, angustiæ montis Oetæ cum urbe cognomine in Phthiotide reg apud sinum Oetæum, ubi ex Phthiotide in Thessaliam transitus est, variè indigitatæ. *Stelos* Jo. Lydo: *Terremotto* Bonacciolo; *Bocca di lupo* Nardo, *Lycostoma* Græcis. Hic Persarum impetum Leonidas Spartanus cum paucis sustinuit: ubi Euthycus ob cæcitatem domum remissus, potius dimicando mori voluit, quam solus periculum declinare. Cic. lib. 2. de Fin. Appellantur etiam *Pylæ* Livio lib. 6. Decad. 4. Catullus:

Lymphaque in Oetæis Mallia Thermophylis.

Claudianus:

——— *Primo conamine rupta*
Thermopylæ. ———

Vide Strab. lib. 9. & Plut. in Cat. Censor. Long 48.18. Lat. 39.10.

Therodamas, rex Scythiæ, qui, ne per insidias occideretur, leones hominum sanguine alebat, quo magis sævirent. Ovid Pont. 1. 3.

Non tibi Therodamas, crudusque rogabitur Atreus:

Idem in Ibin:

Theromedonteos ut qui sensere leones.

Teromachus, statuarius egregius. Plin. 35.10.

Theron, Agrigentinorum tyrannus. Vide Benedictum ad Pindari Olymp. Od. 2. Item nomen unius ex canibus Actæonis. Ovid. Met 3.

Nebrophonusque valens & trux cum Lælape Theron.

Thersites, Græcorum omnium fœdissimus, idemque ignavissimus, quem Achilles sibi procaciter convitiantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Hom. lib. 2. Iliad. γραφικῶς expressa, effecit, ut cùm hominem vehementer fœdum significare velimus, *Thersitæ faciem* eum habere dicamus. Versus Homeri hi sunt:

Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
Ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη
Μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν

Ἔμμεναι·

Εἰρήλυθε· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα, τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.

Ovid.

Tam mala Thersiten prohibebat forma latere
Quam pulchra Nireus conspiciendus erat.

Juvenalis, Sat. 8.

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Æacidæ similis, Vulcaniaq; arma capessas.

Οὐτιδανὸν, *nullius pretii hominem* vocat Qu. Smyrnæus lib. 1. Lycophron vero πιθηκόμορφον, h. e. *Simiæ similem*.

Theseus, Ægæi regis Athenar. fil. ex Æthrâ Pitthei filiâ, qui adhuc adolescens operâ Medeæ novercæ pene veneno periit. Sed post mortem patris ad regnum evectus, tam multa memoratu digna gessit, ut inter plures Hercules unus connumeretur. Debellavit Amazonas, earumque reginam Hippolyten secum abduxit, ex quâ genuit Hippolytum. Creontem regem Thebanorum, cadavera Argivorum, qui in bello Thebano occiderant, sepeliri prohibentem, interfecit. Oppressit etiam terribilem taurum in Atticâ, Minotaurum in Labyrintho occidit & Ariadnam, Phædramque Minois filias clam secum abduxit: sed illâ relictâ in Chio insul. Phædram sibi conjugio copulavit. Scironem, Procrusten, & Sinim latrones Atticæ neci dedit. Debellavit Centauros, Thebas domuit, Pirithoum præcipuâ coluit amicitiâ (vide *Pirithous*) quocum descendit ad inferos ad rapiendam Proserpinam: Sed occiso Pirithoo, ipse aliquandiu in vinculis Plutonis fuit detentus, donec ab Hercule, qui illum summâ prosequebatur benevolentiâ, liberaretur. Postremo jam senior, tot, tantisque rebus gestis, patriâ, regnoque pulsus, in Scyrum insul. navigavit, ubi & periit, à rege Lycomede (ut quidam tradunt) interfectus: aut (ut alii malunt) cùm a cœnâ deambularet, ex loco edito delapsus. Vide Plutarch in *Theseo*, & Meursium de Reg. Athen. lib 3. Vide Lud. de la Cerda in illud, Æn. 6.

———Sedet, æternumque sedebit
Infelix Theseus.———

Palam hunc Argonautis accenset Papinius, Theb. 5. Apollonius tamen apud inferos eum Pirithoi gratiâ abfuisse scribit, lib. 1. vers. 100.

Θησέα δ' ὃς περὶ πάντας Ἐρεχθεΐδας ἐκέκαστο,
Ταιναρίην ἀίδηλος ὑπὸ χθόνα δεσμὸς ἔρυκε
Πειρίθῳ ἑσπόμενον κεινὴν ὁδόν.

Val. Flaccus autem eum penitus præteriit, ut & Orpheus. At cum Statio Hyginus cap. 14. & Apollodorus lib. 1. Οἱ δὲ Ἀργοναῦται συναθροισθέντες εἰσὶν οἵδε. Τῖφυς Ἁγνίου, ὃς ἐκυβέρνα τὴν ναῦν, Ὀρφεὺς Οἰάγρου. Ζήτης καὶ Κάλαϊς Βορέου, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης Διός, Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς Αἰακοῦ, Ἡρακλῆς Διός. Θησεὺς Αἰγέως. Hinc *Theseis*, fabula scilicet de Thesei rebus gestis conscripta, Juvenalis Sat. 1.

Vexatus toties rauci Theseide Codri.

Item *Thesides*, unde Athenienses *Thesidæ* dicuntur. Virg. Georg. 2.

Præmiaque ingentes pagos & compita circum
Thesidæ posuere.———

Hinc etiam *Theseus* Prop. 1. 3.

Qualis Thesea jacuit sedente carinâ
Languida deserti Gnosia litoribus.

Thesea fides perbona. Ovidius in Tristibus:

O mihi Thesea pectora juncta fide!

Sen. in Hercule Furente:

———Tua Theseu fide.

Contra autem apud eundem in Hippolyto sumitur pro malâ:

Præstatq; nupta quam solet Theseus fidem.

Utrumque autem rectè; nam fidus amicis, uxoribus infidus fuit.

Theseus, historicus, illustrium virorum vitas consignavit libris 5. Item Corinthiacorum, lib. 3. Suidas & Etymologus. Etiam Thesei è scriptis narratiunculam adfert Stobæus Serm. de Fortit.

Thesmophoria, vide *Eleusinia*. Sacra Cereris summâ cum castitate olim celebrata. Nam & lectum in quo per eos dies cubabant variis herbis substernebant, quibus vis aliqua ad tutelam sanctimoniæ. Erat autem in usu conyza. Nicandri Scholiastes ad Theriaca: Κόνυζα εἶδος βοτάνης· ἔστι ψυκτικὴ δὲ αὕτη πρὸς συνουσίαν, διὸ καὶ τοῖς Θεσμοφορίοις ἱερώνυμος. Theocriti Enarrator: Κόνυζαν, φυτὸν χορτῶδες ὃ καὶ Θεσμοφοριάζουσαι διὰ τὴν ἁγνείαν ὑποβαδοχοῦσι. Δοκεῖ γὰρ ἡ βοτάνη ψυχρὰ εἶναι, ἐπέχειν τὰς πρὸς συνουσίαν ὀρέξεις. Pari modo etiam idem recepta pinus folia, cneorum, vitex & alia, uti scribit Etymologus. Glossæ veteres Persii: Cicuta hic genus liquoris est quod calorem in nobis frigoris sui vi extinguit: Ideo sacerdotes Cereris Eleusinæ, hoc liquoris genere ungebantur, ut à concubitu se abstinerent. Notandum hic quod longo abhinc tempore doctiss. Jo. Meursius nos docuit *Thesmophoria* festum non solùm Athenis, sed etiam Lacedæmone, sed Dymæ, sed Thebis, sed Megaris, sed Eretriæ in celebratione fuisse; de Mileto autem pro luxit non hujusmodi loci testimonium, sed eximium quoque Diogenis Laertii, unde discimus, triduanum id festum Mileti fuisse, quum Athenis quatuor dierum esset.

Thespia, Herodot. *Thespia* Xenophonti, Ptol. Plin. & Strab. *Tespe* adhuc, urbs Bœotiæ proxima Thebis, inde 12 m.p. in Meridiem, ad Thespium flu. (de quo Hesychius: Θέσπιος, ποταμὸς Βοιωτίας) Platæis finitima. Hinc *Thespius*, & *Thespia rupes* apud Catullum. Item *Thespiacus*, ut *mœnia Thespiaca* apud Val. Flac. lib. 1. Numeratur autem hæc urbs inter ea loca, quæ Musis consecrata credidit antiquitas; unde & Musæ ipsæ *Thespiades* cognominantur. Long. 49. 30. Lat. 39. 00.

Thespis, ex Icariâ Atticæ civitate, primus poeta Tragicus, & qui personas invenit. Horat. ad Pisones:

Ignotum Tragicæ genus invenisse camœnæ
Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thespis,
Quæ canerent, agerentq; peruncti fæcibus ora.

Thespis, sive *Thespius*, Atheniensis, Erechthei, regis filius, qui è pluribus fœminis filias genuit 50. cum quibus vocatus ad epulas Hercules sigillatim concubuit, suscepitque totidem liberos mares, qui *Thespiades* dicti sunt. Hi cum Jolao, Herculis ex Iphicleo fratre nepote in Sardiniam profecti, civitates quamplurimas extruxerunt. Diod. lib. 5. Silius lib.

Nec parvum decus, advecto cum classe paternâ
Agmine Thespiadum, terris Iolae dedisti.

Thesprotia,

Thesprotia, Epiri reg. Chaoniæ proxima. Plin. II. 4. in proœmio. cujus incolæ *Thesproti* & *Thesproti* Ptol. & Strab. Horum mem. Lucan. lib. 3.

Thesproti, Dryopesque ruunt, quercusque silentes.

Vide sis Passeratium in illud Prop. lib. 1. el. 11.

Et modo Thesproti mirantem subdita regno
Proxima Misenis littora nobilibus.

Thessalia, reg. & pars Macedoniæ apud Ptolem. Achaiæ, seu Helladi ad merid. & Epiro ad occ. confinis, ad sinum Pelasgicum & Maliacum: licèt apud Plinium ac Melam & Solinum sit reg. à Macedoniâ distincta inter illam ad Arctos, & Bœotiam ad Austr. montibus Olympo, Ossâ, Pelio ad Bor. Othry & Oetâ ad merid. Pindoque ad occ. cingentibus. Varia nomina habuit apud veteres. *Æmonia* enim, teste Halicarnass. *Dryopis*, teste Plinio, *Hestiaetis*, teste Strab. *Estiotis*, Ptol. *Pelasgia*, teste Steph. *Argos Pelasgicum* Homero, teste Strabone & Solino, dicta est. Variè quoque vulgò nominatur. *Comenolitari* Castaldo. *Thumenestia* Anton. Ge[illegible]o; *Lumina* Lazio. In 4. reg. distribuitur à Strab. in *Thessaliotim*, *Phthiotidem*, *Pelasgiotim*, & *Hastiotim*. Hic primùm equi domari cœperunt. Vide Pausan. initio Phocicorum sive libro 10. unde versiculus:

Ἵπποι Θεσσαλικοί, Λακεδαιμόνιαί τε γυναῖκες.

Vide Barthium ad illud Claud. de 4. Conf. Hon.

———*Gens exercita campo*
Thessala.———

Fuit & *Thessalia* op. illius reg. olim. teste Solino præcipuum. Pop. *Thessali*. Cic. Cæs. & al. In Thessaliâ diluvium sub Deucalione contigit, stagnante Peneo fluv. Unde Claud. lib. 2 de Raptu Prof.

Sic cùm Thessaliam scopulis inclusa teneret
Peneo stagnante palus, & mersa negarent
Arva coli, trifidâ Neptunus cuspide montes
Impulit adversos: tum forti saucius ictu
Dissiluit gelido vertex Ossæus Olympo.

Cæterum ora Thessaliæ inter Penei fluvii ostia ad Bor. & Thermopylas ad Aust. continetur. Lucanus lib. 6.

Thessaliam quâ parte diem brumalibus horis
Attollit Titan, rupes Ossæa coërcet.
Cùm per summa poli Phœbum trahit altior æstas
Pelion opponit radiis nascentibus umbras.
At medios ignes cœli, rabidique Leonis
Solstitiale caput nemorosus submovet Othrys.
Excipit adversus Zephyros & Japyga Pindus
Et maturato præcidit vespere lucem.
Nec metuens imi Borean habitator Olympi
Lucentem totis ignorat noctibus Arcton.

Quæ descriptio ex 7. Herodoti transumpta videtur. Nam & ille Thessaliæ situm eodem modo describit: Τὴν δὲ Θεσσαλίην, inquiens, λόγος ἐστὶ, τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην, ὥστε γε συγκεκλήϊσμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι, ὄρεσι. Τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα, τό, τε Πήλιον ὄρος καὶ ἡ Ὄσσα ἀποκλείει, συμμίσγοντα τὰς ὑπωρείας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς Βορέω ἀνέμου, Ὄλυμπος· τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἄνεμον νότον, ἡ Ὄθρυς. Hæc ille. Ex quibus facilè apparet, temerè ac sine causâ Poetam hoc loco à Sulpitio reprehendi. Incolæ edaces fuisse perhibentur, quòd *Thessala bucca* sit in proverbio apud Athenæum & Jul. Pollucem: sicut & *Thessalicum numisma*, apud Suidam & Hesychium pro pecuniâ adulterinâ, sive pro fuco & fraude. *Thessalorum* quoque *commentum* apud Suidam in eos qui fraude alios circumveniunt, dicitur. Tessali maleficiis addicti fuisse, à Medeâ superstitiones & veneficia edocti, traduntur: unde apud Aristoph. Apul. & Plin. 30. 1. magiam apud Thessalos propagatam apparet. Testantur id passim Poëtæ. Plautus in Amphitryone:

Ego pol illum ulciscar hodie Thessalum veneficum.

Horatius in Odis:

Quæ saga, quis te solvere Thessalis
Magus venenis, &c.

Idem in Epodis:

Quæ sidera excantata voce Thessalâ
Lunamque cœlo deripit:

Hesychius in Καθελεῖν Σελήνην. Ἐδόκουν αἱ Θετταλαὶ τὴν Σελήνην καθαιρεῖν. Statius Theb. 3.

Thessalis haud aliter bello gavisa recenti
Cui gentile nefas hominem revocare canendo, &c.

Val. Flac. lib. 1.

———*Saveque vocat grandæva tumultu*
Thessalis exanimes atavos.

Tibull. 2. 4.

Quicquid & herbarum Thessala terra gerit.

Loquitur de venenatis. Unde Propertius 1. 5.

Et bibere è totâ toxica Thessaliâ.

Idem 3. 24.

Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
Eluere aut vasto Thessala saga mari.

Lucanus lib. 5.

Thessala quinetiam tellus herbasque nocentes
Rupibus ingenuit.———

Claudianus in Ruf. lib. 1.

———*Novi quo Thessala cantu*
Eripiat Lunare jubar.———

Statius Theb. 2.

———*Seu te furiata sacerdos*
Thessalis arcano jubet emigrare sepulcro.

Lucianus Dialogis Meretriciis: Ἔστι τινα οἶδε Βακχὶ γραῦν, οἵας πολλὰς Θετταλὰς λέγουσιν ἐπαδούσας, καὶ ἐρασμίους ποιούσας· Suidas: Θετταλὴ γυνή, ἐπὶ τῶν φαρμακεύειν, διαβαλλομένων· καὶ γὰρ οἱ Θετταλοὶ, ὡς γόητες. Sosiphanes in Meleagro apud Schol. Apollon. lib. 3.

Μάγοις ἐπῳδαῖς πᾶσα Θεσσαλὶς γυνὴ
Ψευδὴς Σελήνης αἰθέρος καταιβάτις

Plin. 31. 1. *Menander quoque literarum subtilitati sine æmulo genitus, Thessalam cognominavit fabulam, complexam ambages fœminarum detrahentium Lunam*. Aristophanes Nebulis Act. 2. Sen. 2.

Γυναῖκα φαρμακίδ᾽ εἰ πριάμενος Θετταλὴν
Καθέλοιμι νύκτωρ τὴν Σελήνην.

Vide sis Barthium ad Stat. Theb. pag. 206. & 710.

Thessalonica, *Salonichi* Sophiano, & aliis, urbs Macedoniæ ad sin. Thermaicum clarissima, emporium amplum & sedes Præfecti ab Apolloniâ, & Dyrrhachio 265. m. p. in ort. Long 47. 50. Lat. 42. 10.

Thestor, Idmonis & Laothoes filius, pater Calchantis, qui ab eo *Thestorides* vocatur. Ovid. Met. 12.

———*Veri providus augur*
Thestorides.———

Statius 1. Achill.

O nimium Phœbi, tripodumque oblite tuorum
Thestoride.———

Thetis, Nerei & Doridis fil. quam cùm Jupiter, pulchritudine ejus captus adamaret, uxoremque ducere decrevisset, monitus est à Prometheo, ita esse in fatis, ut quicunque ex eâ nasceretur, patre major esset futurus. Quâ re auditâ, Jupiter à nuptiis ejus abstinuit. Thetidem verò postea Peleus uxorem duxit, Æaci fil. qui Achillem ex eâ suscepit. Ovid. Met. 11. Vide Nat. Com. lib. 8. cap. 2. Catullus:

Tene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine?

Accipitur quandoque pro mari. Virg. Ecl. 4.

———*Tentare Thetim ratibus.*

Sic *plana Thetis* pro tranquillo æquore apud Statium 5. Theb. Claud. 1. de Rap. Pros.

Hic latrat Gatula Thetis.

Thinus. flu. Angliæ in orâ Orientali per Northumbriam fluens, *Tina* Ptolemæo; vulgò *Tine*, apud Bodesiam cum portu *Tinmouth* vulgariter nuncupato.

Thisbe, quæ & *Ogygia* & *Hyantis* dicta est, Janizi nunc, teste Nigro, op. Bœotiæ mediter. sub Helicone M. Homerus:

Κώπας τ' Εὔτρησιν τε πολυτρήρωνά τε Θίσβην.

Unde Papinius Theb. 7.

———*Dionæis avibus circumsona Thisbe.*

Ubi sis vide Barthium: *Θίσβη πόλις Βοιωτίας, ἀπὸ Θίσβης τῆς Ἀσωποῦ· λέγεται καὶ πληθυντικῶς ὁ πολίτης Θισβαῖος, καὶ ὁ λιμὴν δὲ τῶν Θισβαίων, ὥς φησιν Ἐπαφρόδιτος, καὶ τὸ ἐπίνειον, περιστερῶν πλῆρες.* Vide Homeri egregium illustratorem Strabonem lib 9. Pausaniam itidem lib. 9.

Thoas. antis, Tauricæ reg. rex, ad quem delata est Iphigenia Agamemnonis filia, & ab eo Tauricæ sacris præfecta. Eum postea occidit Orestes, à sorore adjutus, cùm illum quoque Thoas Dianæ aræ destinasset. Ovid. Pont. 3. 2.

Regna Thoas habuit Mæotide clarus in orâ;
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.

Hinc *Thoanteus*. Val. Flac. lib. 8.

Illa Thoantea transit deflexa Diana.

Item Lemni rex, Liberi patris fil ex Ariadne Minois filiâ, pater Hypsipyles, solus filiæ pietate servatus, cum cæteræ omnes Lemniæ mulieres viros suos & parentes trucidarent. Ovid. Met. 7. Stat. Theb. 5.

Fama subit portus. vectum tran: alta Thoanta
Fraternâ regnare Chio.

Ubi vetus Scholiastes: *Cladi superstitem, nunc in Chio cum fratre* (Oenopione) *regnare.* Scriptum tamen aliis occisum illum à Lemniadibus; cùm ejicerent Hypsipylen. Apollod. lib. 3. *Αἱ δὲ ὕστερον αἱ Λήμνιαι ὕστερον Θόαντα σεσωσμένον, ἐκεῖνον μὲν ἔκτειναν, τὴν δὲ Ὑψιπύλην ἀπεμπόλησαν.* Alii tradunt in Tauricâ ins. fluctibus ablatum. Hyginus, cap. 15. *Hypsipyle Thoanta clam in navem imposuit, quem tempestas in Tauricam insulam detulit.* Ut autem ibi homines immolarit, utque elusus ab Iphigeniâ, amisso Idolo, demum à Pylade & Oreste trucidatus fuerit, legas apud eundem scriptorem, cap. 120. 121. item 261. Paria scribit Valerius Flaccus qui tamen inde etiam aufugisse Thoantem hariolatur.

Dixerat; ille procul trunca fugit anxius alno
Taurorumque locos, delubraq; sæva Dianæ
Advenit: hic illum tristi Dea præficit aræ
Ense dato; mora nec terris tibi longa cruentis
Jam nemus Ægeriæ, jam te ciet altus ab Albâ
Jupiter, & soli non mitis Aricia Regi.

Ex quibus patet error tam Rob. quàm Car. Stephani, qui 2. Thoantas fuisse volunt, unum scil. Tauricæ regionis regem, alium verò Lemni.

Thomis, Hesychius: *Θῶμις, ὁ κανῶν*. Ubi Palmerius: in *Θῶμις*, inquit, facile est supplere hiatum, *ὁ κανῶν*. Nam sine dubio legendum, *ὁ κανώπου βασιλεύς*. Sed in ejus regis nomine & uxoris non concordant antiqui. Homero ejus nomen fuit *Θῶν*, cujus genitivus est *Θῶνος*, unde ait de ejus uxore *Θῶνος παράκοιτις*. Ex ejus nomine *Θῶνις* urbecula denominatur, si fides Straboni. Unde verò Hesychius acceperit eum *Θῶμις* vocatum, non inveni. Ejus uxorem certè *Θῶμις* vocatam asserit ex Ptolemæo Didymus: & ait, non esse certum ex Homero vocatam fuisse Polydamnam; eo quod non liquet, an *Πολύδαμνα* sit nomen proprium, an epitheton quod ad *φάρμακα* referatur. Cùm igitur *Θῶμις* & *Θῶνις* parum differant, nisi articulus ὁ me coegisset aliter censere, libenter reposuissem K[illegible] *βασίλισσα*.

Thomyris, Scytharum regina, quæ irata quòd Cyrus rex Persarum Sargapiscem filium bello captum ad mortem impulisset, non prius finem fecit furori, quàm mortuum ulta sit. Contractis itaque copiis ita confligit, ut maximam inimicorum partem, cum ipso etiamnum rege occiderit. Nec tamen hoc eventu propterea emollita est animi rabies: mortui enim caput in utrem humano cruore plenum demisit, his verbis insultans: *Filii mei sanguinem hausisti, & meum sitivisti, Cyre, At ego te cruore saturabo.* Herodotus lib. 1.

Thon, primus apud Ægyptios medicinam in artem redegit. Hom. Od 4. Alter, teste Hellicano, rex Canopi, ad quem cùm Menelaus Trojâ cum Helenâ discedens, tempestate maris deduceretur, fuit primùm ab illo, antequam Helenam conspiceret, gratè susceptus. Sed ut illam conspexit, vim Menelao inferre conatus, ab illo interfectus est

Thonites, Armen maj. lacus in confin. Mesopot. Dionysius vers. 987.

Ἔστι δέ τις κατὰ μέσσα περίτροχος ὕδασι λίμνη
Οὔνομα Θωνῖτις, ἧς ἐλαύνεται ἐς μυχὸν Τίγρις
Δύνει πολλὸν ἔνερθε· πάλιν δ' ἐξαῦτις ἀναχθεὶς
Ὀξύτερον κατὰ γαῖαν ἐρεύγεται [illegible] ῥόον.

Thonitis dicitur Straboni lib 16. *Διαιρῶν δ' ὁ Τίγρις τὴν Θωνῖτιν καλουμένην λίμνην.* *Thospites* est Plinio, ubi de Tigri: *Fertur autem & cursu & colore dissimilis, transvectusque occurrente Tauro monte in specu mergitur: subterque lapsus, à latere altero ejus erumpit. Locus vocatur Zoroanda. Eundem esse manifestum est quod demersa perfert. Alterum deinde transit lacum, qui Thospites appellatur, rursusque in cuniculos mergitur, & post 25 m p. circa Nymphæum redditur.*

Thonos Concoleros, Sardanapali cognomen. Jornandes de regnorum successionibus: *Thonos Concoleros, quem Græci Sardanapalum nominant.* Neque aliter Eusebius in Chron. (& ex eo B. Hieronymus) *Σαρδανάπαλος, ὅσπερ ἦν ὁ Θῶνος Κονκόλερος ὀνομαζόμενος*). Apud Suidam tamen non *Thonos*, sed *Conus Concolerus* vocatur. Ejus hæc verba sunt: *Κονοσκογκόλερος ὁ Ἑλληνισὶ ὀνομαζόμενος Σαρδανάπαλος.*

Thor, magus apud Saxonem Grammaticum, qui

Judificatis

ludificatis idiotarum mentibus divinitatis fastigium sibi arrogabat.

Thracesium, Asiæ min. tractus ad Ægeum mare. Complectitur ferè Lydos, Mœonas, Caras & Iones: uti docet Porphyrogen.

Thracia, sic à sævitia incolarum, teste Isidoro, dicta, olim *Perca*, teste Steph. & *Sithon*, teste A. Gellio, regio max. Europæ, mari Ægæo ad Austr. Propontide, quâ ab Asiâ separatur ad ort. & mari Euxino definita, à Mysiâ super. & infer. ad occ. & bor. Hæmo monte divisa: A Macedonia pariter ad occ. Nesso fluv. disterminata. *Romania* Sophiano. In eâ Mars ubique colebatur, erat enim gens bellicosa. Unde Horatius:

——*Bello furiosa Thrace.*

Et alibi:

Natis in usum lætitiæ scyphis
Pugnare Thracum est.

Ut & apud Ovid. Ep. 2. *Armiferum Thracen* legas. Quæ proinde forsan *horrida* Catullo, & *Sæva* Statio dicitur. Eidem Statio *Tumidi Thraces*. Cor. Nep. in Alcib. *Fuisse apud Thracas homines vinolentos, rebusque Venereis deditos.* Ubi Schottus *reique veterinæ* legend. censet: quomodo de hoc ipso Alcibiade Plut. in Thraciâ vino & equitationi indulgere solitum refert: Ἐν Ἰωνίᾳ χλιδανός, ἱππηρικὸς, ῥάθυμος· ἐν Θρᾴκῃ μεθυστικὸς ἱππαστικός. Sed priorem lectionem confirmant de hâc ipsâ gente Ovidii verba Met 6.

Digna quidem facies, sed & hanc innata libido
Extimulat; pronumque genus regionibus illis
In Venerem est, flagrat vitio gentisque suoque.

Virg. Georg. 3.

Terra procul vastis colitur Mavortia campis,
Thraces arant.——

Porrò de virtute Martiâ Thracum sunt illa Euripidis in Hecubâ:

—— —— Θρῇκες
Λογχοφόροι, ἔνοπλοι ἵνα ἵππων, Ἄρει κάτοχοι γένος.

Et in eâdem Tragœdiâ de eâdem gente. Φιλιππολλάν. Minutius in Octavio: *Mars Thracius*. Virgilius Georg. 4.

——*Rhesi Mavortia tellus.*

Manilius Astr. lib. 4.

——*Thrace Martem sortita colonum.*

Statius grues è Thraciâ transvehit in Ægyptum. Theb. 12.

Ceu patrio super alta grues Aquilone fugatæ,
Cùm videre Pharon, nunc æthera latius implent:
Tunc hilaro clangore sonant. Juvat orbe sereno
Contempsisse nives, & frigora solvere Nilo.

Lucan. lib. 5.

Strymona sic gelidum brumâ pellente relinquunt
Potura te, Nile, greges.——

Seneca in Oedipo:

Nec tanta gelidi Strymonis fugiens minas
Permutat hyemes ales, & cœlum secans
Tepente Nilo pensat Arctoas nives.

Vide Hom. Iliad. 3. atque inibi Didymum. Nonnum lib. 14. Juvenal. Sat. 13. Aristot. Animal. 8. 2. Strab. 15. & 17. Anton Liberal. Metam. 16. Max. Tyr. Serm. 13. Huc pertinet dici ab Arnobio lib. 4. ex sententiâ Sophoclis Martem *in Thraciæ finibus procreatum*, & ab Hom. Odys. 8. Deum hunc absolutum à Vulcani vinculis abiisse in Thraciam. Datum locum credit Lud. de la Cerda huic natalitio à moribus Thracum bellicosissimis. Plin. 4. 11. *Thracia inter validissimas Europæ gentes.* Plut. lib. 1 de LL. Καρχηδόνιοι καὶ Κελτοὶ καὶ Ἴβηρες καὶ Θρᾷκες, πολεμικὰ ταῦτα ἔθνη. Ob hanc causam fortasse Pomponius Thracibus fœcunditatem negat, & solum fertile. Verba ejus apponam: *Regio nec cœlo læta, nec solo: & nisi quà mari propior est, infœcunda, frigida, eorumque quæ seruntur, malignè admodum patiens. Raro uspiam pomiferam arborem, vitem frequentius tolerat: sed nec ejus quidem fructus maturat ac mitigat, nisi ubi frigora objectu frondium cultores arcuere. Viros benignius alit, non ad speciem tamen: nam & illis asper atque indecens corporum habitus est: cæterum ad ferociam & numerum, ut multi immitesque sint, maxime ferax.* Hæc ille. Cæterum voces illæ *colitur*, & *arant* apud Poetam aliud planè præ se ferunt. Hinc fertilitatem ei dat Euripides in Hecuba, cujus hæc sunt ex versione Erasmi:

——*Troico emisit solo*
Ad hospitam Polymnestoris Thraciæ domum;
Qui Cherronesi fertilem glebam colens
Armis ferocem Martiis gentem regit.

Ubi Verba Græca signata sunt, ἀρίστην πλάκα. Quin Plato lib. 7. Leg. loquens de Thraciâ, illi attribuit γεωργεῖν, βουκολεῖν, ποιμαίνειν. Ammianus dat Thraciæ *immensam camporum placiditatem*, libro 27. ubi etiam prætextam Thraciæ descriptionem petas. Idem clarè libro 31. loquens de Thraciâ, *cespitis*, inquit, *est feracissimi*. Iterum; *vicos uberes*. Apud Cedrenum orientales homines frumenti inopiam passi migrant in Thraciam, non facturi, nisi hæc fertilis. Vites vero quod attinet, Hippocrates in Epp. locum quendam Abderæ urbis (quod op. Thraciæ est) ornatum exhibet αὐτοφύτοις ἀμπέλοις. Unde Athen. lib. 1. Ἐπαινεῖ δὲ ἡ Θρᾴκη ἰσομεγέθη ὡς ἡδύοινος. Verum enimvero rectè Pomponius ait, infœcundam esse Thraciam. nisi quà mari vicina est. Universum enim hujus reg. litus Græcis erat refertum coloniis; vinaque hic nascebantur generosissima. Maroneum, Biblinum, aliaque, vixque in ullâ reg. major. erat cultus Bacchi, quam in litoralibus illis Thraciæ opidis, adeo illa passim erant πολύοινα. At vero interior tractus, qui proprie Thracia erat, altior & frigidior ora illa quam Græci inhabitabant, vel nullum omnino, vel malignum satis producebat vinum. Neque id tam regionis, quam incolentium vitio imputandum esse videtur. Barbari enim & bellatores erant pleraque Thraces, agriculturæ ignari, lacte tantùm & pecoribus viventes, aut raptu vicinorum. Vitam illorum breviter sic descripsit Herodotus: Ἀργὸν εἶναι κάλλιστον, γῆς δὲ ἐργάτην, ἀτιμότατον, τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ λῃστύος, κάλλιστον. Hinc *Thracius*, Ovid. Ep. 1.

Thracia nocturno tangere castra dolo.

Item *Threicius*. Virg. 3. Æn.

Infelix Priamus furtim mandarat alendum
Threicio regi.——

Cujus fœm. *Threissa*. Idem lib. 11.

——*Auratâ volucrem Threissa sagittam*
Deprompsit pharetrâ.——

Item *Thressa*. Horat.

Me nunc Thressa Chloe regit.
De sævitiâ & violentiâ Thracum Barth. ad Stat. pag. 308.

Thrasius, vel *Thrasius*, Augur, qui in summâ siccitate Busirim Ægypti tyrannum adiens, ostendit à superis posse exorari pluviam, si Jovi hospites immolaret. Quærente deinde tyranno, quisnam & cujas esset, cùm se peregrinum profiteretur, *Tu igitur primus*, inquit, *Ægypto dabis aquam*. Itaque primus immolatus est. Ovidius, lib. 1. de Art. Am.

Dicitur Ægyptus caruisse juvantibus arva
Imbribus, atque annos sicca fuisse novem;
Cum Thrasius Busirin adit, monstratq; piari
Hospitis effuso sanguine posse Jovem.
Illi Busiris, fies Jovis hostia primus,
Inquit: & Ægypto tu dabis hospes aquam.

Idem in Ibin:

Ut qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluvias victima casus aquas.

Thrasea, Pætus, Philosophus Stoicus sub Nerone, à quo cùm jussus esset mori, fletum suorum magnâ constantiâ compescuit: porrectisque alacriter ad incisionem brachiis, humumque cruore aspergens: Hunc inquit, sanguinem libemus Jovi liberatori. Tacitus, lib. 16. Martialis:

Quod magni Thrasea, consummatique Catonis
Dogmata sic sequeris, salvus ut esse velis, &c.

Juvenalis Sat. 5.

Quale coronati Thrasea Helvidiusque biberunt
Brutorum & Cassi natalibus.

Thrasybulus, Atheniensis exul, comparato exercitu 30. tyrannorum dominationem Athenis sustulit, juvante Lysandro, Lacedæmoniorum duce, exulesque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quò injuriarum memoria deleretur, exulibus jurejurando adactis. Cicero Phil. 1. Val. Max. de modestiâ. Ipse tandem noctu interfectus est. Item dux Milesiorum, qui, ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adversâ parte oppidanos tentavit: dumque sic detinerentur, cum insperatâ classe portum cepit. Frontin. lib. 2.

Thrasybulus, memoratur brevium in Hom. Scholiorum auctori in Iliad. π.

Thrasyllus. Æxoneus, quem inauditus quidam ac novus dementiæ morbus invasit. Nam Athenis relictis migrabat in Piræum, cumque ibi habitaret, omnes naves quæcunque in eo subducerentur, suas esse putabat, & in album suum referebat. Vide Ælian. ποικιλ. 4. 25. Auctor hujus rei Heraclides Ponticus apud Athen. in fine lib. 12. Sed ibi Θρασύλλος Ἀξωνεὺς vocatur. Alter Atheniensis rei militaris peritissimus, qui classis præfectus Mindarum Lacedæmoniorum ducem apud Sestum Hellesponti urb. navali prælio superavit. Thucyd. lib. 8. Item vetus author, de quo Juvenalis Schol. in Sat. 6. *Thrasyllus multarum artium scientiam professus, postremo se dedit Platonicæ sectæ, ac deinde mathesi, quâ præcipuè viguit apud Tiberium, &c.* Patriâ Mendesius fuit, & inter alia de lapidibus scripsit. Plut. de Flum. Sed præterea historiam Ægyptiacam conscripsit, eodem ibidem teste; Alius forsan est, qui de lectione librorum Democriti scripsit, de quo Laertius & Plin.

Thrasymachus. Carthaginensis Sophista, Isocratis discipulus, periodon, & colon primus monstravit. Vide Suidam.

Thrasymenus, lacus in agro Perusino, Annibalis victoriâ, & Flaminii Consulis clade nobilis. Apud Strab. lib. 5. ubi de maximis ei sermo est, Etruriæ lacubus, per simplex T legitur Τρασουμένη λίμνη Polybius Θρασυμένην λίμνην habet. Statius *Trasimenum* vocat. Sylv. 1. 4.

——Gaudent Trasimenus & Alpes
Cannensesque animæ.——

Ovid. Fast. lib. 6.

Sunt tibi Flaminius Thrasymenaq; litora testes.

Silius Italicus lib. 5.

Effigiem in pelagi lacus exundabat inerti
Et latè multo fœdabat proxima limo;
Quæ vada Faunigenæ regnata antiquitus Auno,
Nunc volvente die Thrasymeni nomina servant.

Vide omnino Cluver. Ital. Ant. lib. 2. pag. 578.

Throni, *Pile*, teste Steph. Lusignano urbs (cum promont.) Cypri olim episcop. nunc pagus in orâ Australi, ubi Orientalis incipit. Aliis *Salina* dicitur.

Thronium. op. Achaiæ geminum; unum in fin. Locrorum Epicnediorum, à Scarphiâ 30 stad. in merid. distans: Alterum Phocidis, Lilææ finitimum, in merid. distans, inde 75. stad. recedens. Forte idem cum superiore, ob vicinitatem utrique regioni attributum.

Thryon, vel *Thryum*, Messeniæ op. non procul ab Alpheo flu. Hom. in Catal. & Strabo lib. 8. Ejus quoq; mem. Stat. lib. 4 Theb.

Quos Thryon, & summis ingestum montibus Æpy.

Thucydides, Atheniensis historicus patre Oloro natus, genus à ducibus Miltiade & Cimone, qui & ipsi Æaco, Jovis filio originem debuere, duxit. Uxorem habuit è Thraciâ oriundam, alioquin divitem, cujus opes assecutus, non in voluptates, sed partim in otium literarum erogavit. Nam bellum Peloponnesiacum scribere aggressus, quo tempore illud gerebatur, Atheniensibus pariter ac hostibus Lacedæmoniis militibus, qui bello interessent, mercedem præbebat, ut res quotidie veras ei renunciarent, quas fidelius se accepturum sperabat, si non solum ab amicis, sed etiam ab inimicis edoceretur, ne partes quisque suas falsò tueretur. Præceptores habuit, in Philosophiâ Anaxagoram, in Rhetoricâ Antiphontem, cujus & ipse mem. libro 8. dicens eum causam fuisse, perdendæ Reipubl. & constituendæ tyrannidis trecentorum. Ejus cum Herodoto collationem vide apud Quintil. lib. 10. cap. 1 Dionysius Halicarnass. scribit Demosthenem adeo Thucydidis stylum probasse, ut ejus librum octies scripserit, totumque fere edidicerit. Cic. de Oratore: *Graviter sanè & probè res gestas & bella, & prælia narrat Thucydides*. Idem ibidem: *Thucydides omnes dicendi artificio meâ sententiâ facilè vicit*. Vide Voss. de Hist. Græcis, lib. 1. cap. 4. *Thucydides* alios Marcellinus ponit: Unum Melesium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis: Alium Pharsalicum, Memnonis filium, cujus mem. Polemon in iis quæ de Acropoli scripsit. Quartum poetam, natione *Achedrysium*, cujus mem. Androtion in Attide, dicens eum filium esse Aristonis, qui fuit tempore Aristonis Comici, & Agathonis Tragici, & Nicerati versificatoris.

Thule

Thule, nomen insulæ, de quâ differentem Bochartum his verbis audire operæ pretium fuerit. De Thules insulæ situ, inquit, tres sunt veterum sententiæ. Una Procopii lib. 2 Gothicorum, Thulen esse Scandiam, quæ ins. non est, sed peninsula, & ab iis locis remotissima, in quibus alii Thulen describunt. Secunda Pytheæ Massiliensis, Thulen 6. dierum navigatione in septentrionem à Britanniâ distare, habere Tropicum æstivum pro circulo Arctico, & solstitio nullas noctes, ut nullos contra per brumam dies, quæ ad amussim *Islandiæ* quadrant. Tertia sententia est Ptolemæi & Marini, quibus Thule ins. est non magna ad gradum 63. ubi maxima dies est 20. horarum, à Britanniâ vix bidui cursu remota; quæ Schetlandiæ conveniunt, uni Orcadum. Ex his tribus sententiis quarta emergit, quæ nostra est. Græcos & Romanos scriptores cum ex incertâ famâ accepissent in ultimo septentrione aliquam esse insulam hujus nominis, atque ea nusquam compareret, tamen quamque sic appellasse, quam putarunt esse extremam. Hanc porro famam à Phœnicibus ad Græcos dimanasse suadent, primò ipsum nomen Thule טולי quod planè Phœnicium est, teth expressum per theta, ut in Cadmi Alphabeto. טולי *Thule*. autem Syris propriè *umbra* sunt. Hinc טולי רמשא. *thule Ramsa*, *umbra vespertina*, Jer. 6. 4. in Chald. Paraphr. Itaque Phœnicibus גזירת טולי *gezirat Thule*, erat *insula tenebrarum*, vel quod idem est, *tenebricosa*. Ita enim *Thule* à veteribus describitur. Stat. Sylv. 3.

Vel super Hesperia vada caligantia Thules.

Et lib. 4.

——— *Aut nigra litora Thules.*

Et lib. 5. ——— *Quantusque nigrantem*
Fluctibus assiduis fessoque Hyperione Thulen
Intraret. ———

Apud Strab. lib. 4. Ἡλίους οὐκ ἔχουσι καθαρούς. Mela 3 6. *Noctes per hyemem obscuræ.* Plin. 2. 75. *Nulli per brumam dies.* 20. Antonius Diogenes, antiquissimus scriptor, qui τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγους κδ' h. e. *Incredibilium de Thule insulâ*, libros 24. scripsit, ὀλίγον πρόσω τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου, uti testatur Photius mem. 166. vel fabulam, vel historiam suam profitetur se descripsisse ex cyparissinis tabulis Tyri effossis, cum urbs capta est ab Alexandro, è Mantineæ & Dercyllidis tumulis, qui è Tyro profecti post varios errores tandem in Thulen migrarunt, & ibi aliquandiu hæserunt. Unde Græcos liquidò constat à Phœnicibus didicisse de Thule insulâ quicquid afferunt. Hæc vir magnus de Phœnic. colon. lib. 1. cap. 41. Miror autem quid Claudiano in mentem venerit, cum scripsit:

——— *Ratibusque impervia Thule.*

Cum disertè contrarium affirmet Dionysius ὁ Περιηγητὴς vers 581.

Νῆσον κὲν Θούλην ἐυεργέϊ νηῒ περήσας.

Quinque dierum ac noctium navigatione ab Orcadibus distare à Solino statuitur hæc ins. si qua alia, Poëtis celebratissima, cum disjunctissimum aliquid innuere vellent, quasi totius orbis remotissima. Virg. Georg. 1.

——— *Tibi serviat ultima Thule.*

Seneca in Medea:

——— *Nec sit terris ultima Thule.*

Claudianus:

——— *Thulen procul axe remotam.*

Statius:

——— *Ignotam vincere Thulen.*

Imo Am. Marcell. qu. adagii loco usurpat: *etiamsi apud Thulen moraretur*; ut cætera omittam. Statius autem *Thulen* pro *Britannia* usurpari videtur, uti videre est in his:

Cœrulus haud aliter cum dimicat incola Thules
Agmina falcifero circumvenit arcta Covino.

Et pro remotissimâ reg. sumitur in illo Juvenalis:

De conducendo loquitur jam Rhetore Thule.

Nomen traxisse scribit Suidas à *Thule* Ægypti rege. Isidorus autem à Sole, Reyneerus Reyneccius à Saxonicâ dict. *Tell*, i. e. *limes*: qu. Sept. & Occidentis limes fuerit. Cæterum, an *Thule* aliqua fuerit dubitat Synesius, & nusquam comparere scribit Gyraldus Cambrensis, ancipitique de ea, ut supra vidimus, distrahuntur doctiores. Vide sis Camdenum de insulis Britannicis p. m. 814.

Thuria, Strab. *Thurium* Prol. *Thyrea*, uti videtur Plinio, op. Messeniæ apud fines Laconicæ, *Calamata* Nigro, *Cumestra* Moletio. *Thurii* ob animi fortitudinem & constantiam apud veteres celebrantur. Unde natum adagium *Thurium Lerna* apud Suidam, de intrepido, ad bellum parato. Sed tu lege Αἴγρη Θεῶν, vel si malis Αἴγρη Κακῶν.

Thuria, fons Magnæ-Græciæ, *Aqua Favella* Leandro.

Thuria, vel *Thurii*, vel *Thurium*, urbs M. Græciæ. olim nobiliss. ad sin. Tarentinum, inter Grathim & Sybarim amnes. Pop. *Thurii*, & *Thurini*; de quibus Strab. lib. 6. & Diod. Sic. lib. 12. Ovid. Met. 15.

Thurinosque sinus, Temesenus & Japygis arva.

Thuscia, vel *Tuscia*, fœcundiss. Italiæ reg. à Latio Tiberi, à Liguribus Macra flu. dirempta, alio nomine Hetruria dicta, hodie vero *la Toscana*. Sic dici quibusdam videtur ἀπὸ τοῦ Θύειν; h. e. *à Sacrificando*, propterea quòd Tyrrheni semper habiti fuerint religiosi, Deorumque cultui & sacrificiis ad superstitionem usque dediti. In hâc reg. apri ferociores erant. Juvenal. Sat. 1.

——— *Mævia Tuscum*
Figat aprum.

Martialis;

Thusca glandis aper populator & ilice multo
Jam piger Ætola fama secunda fera.

In eâ etiam Servi vincti fodiebant. Martialis:

Et sonat innumera compede Thuscus ager.

Juvenal. Sat. 8.

Quid facies talem sortitus, Pontice, servum?
Nempe in Lucanos aut Thusca ergastula mittes.

Thusca vasa viliora fuere. Persius:

——— *Et Thuscum fictile mutat.*

Juvenal.

Ponebant igitur Thusco farrata catino
Omnia tunc. ———

Thyades, Bacchi sacrificulæ, quas *amentes* vocat Statius. *pervicaces* Horatius, qui alibi 2. 19.

Pulso Thyas uti concita tympano.

Virg. Æn. 4.

—— Qualis commotis excita sacris

Thyas. ——

Stat. Theb. lib. 3.

—— Insano veluti Teumesia Thyas

Rapta Deo. ——

Val. Flac. lib. 1.

—— Bœotia qualem

Thyas, & infelix cuperet vidisse Cithæron.

Thyamis, *Capo Nista* Nigro, promont. Epiri quod Thesprotiam reg. à Cestrinâ separat, inter Buthrotum ad Arctos & Sybota ad Austr. ad ostia flu. cognominis Thesprotiam à Cestriniâ dirimentis, teste Thucydide.

Thyatyra, urbs Lydiæ ad Lycum flu. *Pelopia*. & *Euhippa* aliquando dicta, teste Plinio. *Semiramis* & *Mysorum ultima*, teste Steph. inter Sardes ad merid. 30. & Pergamum ad Bor. 58. m. p. una ex 7. Ecclesiis Asiæ in Apocalypsi D. Johannis memoratis Long. 60. 15. Lat. 39. 50. Item una Echinadum. Plin. 4. 12.

Thybris. Vide *Tiberis*.

Thyella, *Hyella* Herodoto, op. Brutiorum, ab Oenotris habitatum, apud Amantiam urb. in Calab. citer. *Thyeto*, vel *Gineto* Barri.

Thyestes, fil. Pelopis ex Hippodamiâ, Tantali nepos, qui cum Atreo fratri cui pessimè cupiebat, aliter nocere non posset, uxorem ejus per adulterium polluit. Atreus vero ei filium epulandum apposuit. Ob quæ flagitia, Sol ne pollueretur, retro cursum fertur convertisse. Stat. Theb. 2.

Non fugeret diras lux intercisa Mycenas:

Claud. in Panegyr. Olyb. & Prob.

Ante Thyesteis iterum conterrita mensis

Intercisa dies refugos vertetur in ortus.

Persius, Sat. 5.

—— Aut si quibus olla Thyestæ

Fervebit. ——

Martialis:

Ille magis ludit, qui scribit prandia sævi,

Tereos, aut cœnam, crude Thyesta, tuam.

Idem lib. 10.

Divi prandia nec refer Thyestæ.

Hinc *Thyesteus* Ovid. Met. 15.

Neve Thyesteis cumulemus viscera mensis.

Thymbræus, Apollinis cognomen, sive à *Thymbrâ* Troadis campo, sive ab ejusdem nominis urbe in quâ colebatur, impositum. Campo autem *Thymbra* nomen factum putatur à *thymbra* herbæ copiâ, quam Latini *cunilam* vocant, cujus hoc in campo maximus est proventus. Servius in illud Virg. Æn. 3.

—— Da propriam, Thymbræe, domum.

Apollinis *Thymbræi* templum Strabo ponit eâ in parte, quâ Thymbrius flu. in Scamandrum influit, quo in templo ferunt Achillem à Paride fuisse interemptum: Sic enim ille lib. 13. Πλησίον γάρ ἐστι τὸ πεδίον ἡ Θύμβρα, καὶ ὁ δι' αὐτὸ ῥέων ποταμὸς Θύμβριος ἐμβάλλων εἰς τὸν Σκάμανδρον, κατὰ τὸ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερόν. τὸ δὲ νῦν Ἴλιον καὶ πεντήκοντα σταδίους διέχει. Stephanus: Θύμβρα, πόλις Τρωάδος, Δαρδάνου κτίσμα, ἀπὸ Θυμβραίου φίλου αὐτοῦ. ὁ ποταμὸς Θύμβριος, ἀφ' οὗ Ἀπόλλωνος Θυμβραίου ἱερόν. Unde factus est locus fabulæ, Achillem Apollinis sagittis occisum fuisse. Stat. Sylv. 4.

Torpor est nostris sine te Camœnis,

Tardius sueto venit ipse Thymbræ rector.

Idem Sylv. 3 2.

Pergama Thymbræa.

Thymele, saltatricula nota Domitiani temporibus, cujus gesticulatione Domitianus impensè fertur delectatus, à quâ & *Thymelicæ cantilenæ* quibus olim plurimùm colebatur Bacchus. Matt. 1. 5.

Quâ Thymelem spectas, derisoremque Latinum.

Juvenalis:

—— Thymele tunc rustica discit.

Cæterum de *Thymelicis* vide Rittershusium in Salv. pag 207. Alex. ab Alex. 3. 9. & Angel. Polit. Ep. lib. 7. ad Bapt. Guarinum.

Thymiateria, urbs Libyæ ad Oceanum Atlanticum sita. Steph. Hodie *Azamor* dici Ramusius conjicere videtur.

Thymiathis, flu. Epiri, Strab. lib 7. Ῥεῖ δὲ καὶ Θυμιάθις πλησίον. *Thyamis* Thucydidi (de quo supra) sic enim ille: Θύαμις, ποταμὸς ὁρίζων τὴν Θεσπρωτίδα καὶ Κεστρίνην. quem locum cum videatur Strabo exscribere, non est dubium scripsisse eum Θύαμις Sic enim Plin. & Ptol. habent, & libri veteres.

Thymœtes, Oxidiæ regis fil. nothus, Atheniensium rex 15. regn. an. 8. ultimus ex familiâ Erectheidarum. Item Priami fil. ex Arisbe, aut, ut alii malunt, Arisbes maritus, cujus uxor cum filium peperisset eodem die, quo Hecuba Paridem, asserentibus hariolis, eo die natum esse puerum, cujus causâ Ilium everteretur, jussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymœtis autem puer est interfectus. Cujus injuriæ ultione in multos annos dilatâ, Thymœtes, cum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus author fuit, ut in urbem reciperetur. Servius enarrans locum illum Virgilii Æn. 2.

—— Primusque Thymœtes

Duci intra muros hortatur & arce locari.

Sive dolo, seu jam Troiæ sic fata ferebant.

Thynia, reg. Thinorum. Steph. Thyni autem pop. Thraciæ ex adverso Bithyniæ. Unde illud,

Thyni Thraces erant quæ nunc Bithynia fertur.

Hinc adj. *Thynus*, ut apud Horat. *Thynâ merce beatum*, i. e. inquiunt, *Bithynâ*. Idem alibi:

Ne Cibyratica ne Bithyna negotia perdas.

Thynias, *Sagora*, teste Nigro, op. Thraciæ in orâ maris Euxini ad Thyniam promont. apud Apolloniam. ab eâ in merid. Byzantium versus. Inde *Thyniacus sinus* apud Ovid.

Thynias, seu *Thynnias*. Plin. Mel. & al. ins. maris Euxini in orâ Ponti, Bithyniæ adversa, *Thyneis* Orpheo, *Thynis* & *Thyne* Steph *Apollonia* Arriano, *Farnasia* nunc, teste Nigro. Catullus ad Sirm.

Vix mihi ipse credens Thyniam atque Bithynos

Liquisse campos, & videre te in tuto.

Thyodamas, vel *Thiodamas*, aut *Theodamas*, fil. Melampodis, divinandi peritus. Statius, lib. 8.

Insi-

Insignem famâ sanctoque Melampode cretum
Thyodamanta volunt, qui cum ipse arcana Deorum
Partiri, & visus uni sociare solebat
Amphiaraus aves, tantaque haud invidus arti
Gaudebat dici similem, juxtaque secundum.

Thyoneus, Bacchi cognomen ἀπὸ τοῦ θύειν, ut vulgò volunt, propterea quod illi adhuc inter homines versanti sacrificaretur. Alii à Semele matre sic vocatum putant, quæ alio nomine dicta est *Thyone*. Horat.1.17.

——— Nec Semeleius
Cum Marte confundet Thyoneus prælia.

Catullus, Ep.24.

At vos quo lubet hinc abite lymphæ
Vini pernicies, & ad severos
Migrate, hic merus est Thyoneus.

Ovid.Met.4.

Additur his Nisseus, indetonsusque Thyoneus.

Item Liberi fil. qui in Chio ins. regnavit, pater Thoantis regis, cujus filia fuit Hypsipyle. Acron in Horatii locum supra adductum.

Thyrai, pop. Salentinorum inter Tarentum & Brundusium, quorum op. *Turi* in Apuliæ Peucetiæ finibus apud Nuces op. à Cupersano urbe 10.m.p.

Thyre, op. Messeniorum, cujus mem. Pap. lib.4. Theb.

Et Lacedemonium Thyre lectura cruorem.

Vide sis ill.c Barthium. Hinc ager *Thyreates*, de quo quum bellum esset inter Argivos & Lacedæmonios, res pugnæ 300. militum utrinque commissa est: quibus omnibus interfectis, Othryades Spartanus, qui solus evaserat, se interemit, & aliis se comitem dedit. Hinc *Thyreatis*. Ovid Fastor.lib.2. ubi laus canitur Deo Termino:

Si tu signasses olim Thyreatida terram
Corpora non letho missa trecenta forent:
Nec foret Othryades congestis lectus in armis
Heu quantum patriæ sanguinis ille dedit!

Thucydides lib. 4. Ἀφικνοῦνται ἐπὶ Θυρέαν ἥ ἐστι μὲν τῆς Κυνουρίας γῆς καλουμένης, μεθορία δὲ τῆς Ἀργείας καὶ Λακωνικῆς, νεμόμενοι δὲ αὐτὴν ἔδοσαν Λακεδαιμόνιοι Αἰγινήταις ἐκπεσοῦσιν ἐνοικεῖν.

Thyrea, ins. Peloponnesi apud Hermionem, unde *sinus Thyreaticus*, qui & *Hermionicus*. *Thyrea* item Strab. Thucyd & Herod. *Thyrea* Pausan. op. Peloponnesi mediter. in Argivorum & Spartanorum confin. *Thyraum* Stephano, nunc *Burdugna*, teste Nigro.

Thyrsageta, pop. Sarm. Gelonis ac Turcis finitimi, sylvas incolentes, victumque sibi venatu comparantes. *Tyrregeta* Strab *Thussageta* Plin & alibi *Thyrsageta* in utraque Sarmatiâ apud Mæot. pal. Val.Flac. lib. 6.

Non ego sanguineis gestantem tympana bellis
Thyrsageten cinctumque vagis post terga sileho
Pellibus. ———

Thysdrus, *Tisdrus* A.Hirtio. *Tisdrum* Jul.Capit. *Tusdrum*, seu *Tusdrus* Anton. *Tusdritanum*, op. Plin. colon. & urbs olim Africæ mediter. à Tevestâ 185.m.p. ex Anton. distans.

Tiar Julia, urbs Hisp. Tar. Prol. *Tervel*, teste Moletio.

Tiarantus, *Sereth*, teste Peucero, flu. Scythiæ Europ. per Daciæ fines, seu per Moldaviam, ubi op. cognomen alluit, in Istrum influens.

Tibareni, pop. Cappadociæ apud Chalybes, inter eos ad ort. & Cotyorum ad occ. incolentes. Dionys. v.766.

Μάκρωνες, Φίλυρές τε καὶ οἱ μόσσυνας ἔχουσι
Δουρατίους· τῶν δ' ἄγχι πολύῤῥηνες Τιβαρηνοί.

Hos inter Pharnaciam ac Trapezuntem locat Strabo, Plinius verò situ aliquanto magis Occidentali eos & Chalybas ponit. De his Mela 1.20. *Tibareni Chalybas attingunt, quorum in risu lusûque summum bonum est.*

Tibeon, vide *Tibium*.

Tiberiacum, op. amplum in territ. Ravennate, à Ravennâ 13. m.p. Ferrariam versus, *Bagnacavallo*, teste Hieronymo Rubeo. Long. 34. 28. Lat. 43. 59. Item op. Germ. infer. in Ducatu Juliacensi, ad Erpum flu. inter colon. Agrip. ad ort. & Juliacum ad occ.3. leuc. *Bercheim*, teste Ortelio; Aliis est *Berrick* op. ad Rhenum ejusdem tractus. Long 28. 10. Lat. 50. 59.

Tiberias, *Tabarie* nunc, teste Nigro, urbs Palæstinæ cum lacu cognom. in Galilæâ à Nazareth supra 10. m. p. in ort. inter Scythopolin ad meridiem & Capharnaum ad Bor. Ab Herode in honorem Tiberii Cæsaris condita, teste Steph. Lacus autem *Genesareth*, & *mare Tiberiadis*, & *Galilææ* nominatur. Long. 67.15. Lat 32.00.

Tiberina castra, pagus Vindeliciæ in Bavariâ apud Dingelfingum op. *Peringen*, teste Lazio.

Tiberina, ins. ut Vitruvius eam vocat, quam Tiberis flu. in urbe Roma ambit. *Lycaoniam* quondam dictam scribit Blondus. Æsculapio sacram scribit Halicarnas.

Tiberina, ostia duo, quibus Tiberis flu. in mare Tyrrhenum apud Ostiam & Portum Augusti urbes excisas urbe Roma 16.m.p. p. exoneratur.

Tiberinus Silvius, Capeti fil. Albanorum Rex qui in vicino flu. submersus effecit ut pro *Albula Tiberis* diceretur.

Tiberiopolis, urbs Phrygiæ magnæ apud ort. Caystri flu. à Philadelphiâ ad 6. m p. in Cæciam. Long.60.15. Lat. 39. 50. Altera in Thraciâ in Mysiæ infer. confin. *Strumitza* Curopal. *Varna* Leunclavio.

Tiberis, celeberrimus Italiæ flu è mediâ fere longitudine Apennini, Arretinorum fin. bus defluens, qui multis deinde flu. auctus, ab Hetruriâ Latium Janiculumque ipsum ab urbe Româ dirimit, tandemque decimo sexto ab Urbe lapide duobus ostiis modico intervallo ditempto in mare evolvitur, ea in parte quâ Ancus Ostiam extruxit. Dionys. Halic. lib.1. Ὁ Τίβερις ποταμὸς τὰς μὲν ἀρχὰς λαμβάνει τοῦ ῥεύματος ἐκ τῆς Τυῤῥηνίας τῶν Ἀπεννίνων ὀρῶν, εἰς δὲ τὸ Τυῤῥηνικὸν ἐξερεύγεται πέλαγος. Πρίας πόλεως πλησίον ἐκδιδοὺς. Strabo lib.5. Τὴν δ' ἐκ τῶν Ἀπεννίνων ὁ Τίβερις πληροῦται δ' ἐκ πολλῶν ποταμῶν. μέρος μέν τι δι' αὐτῆς φερόμενος τῆς Τυῤῥηνίας. τὸ δ' ἐφεξῆς διορίζων ἀπ' αὐτῆς πρῶτον μὲν τὴν Ὀμβρικὴν εἶτα τοὺς Σαβίνους καὶ Λατίνους Vide Plin sen l 3.c.5. & Plin. jun lib. 5. ep.6. Dionys. lib.9. de latitudine altitudineque ejus inter urbem & ostium ita tradit: Τοῦ δὲ Τιβέριος ποταμοῦ τὸ μὲν εὖρος ἐν πλέθρων

πλέ-

πλήθει μάλιστα, τῇ δ᾽ ἄλλῃ βάθει. οἷον τε κατὰ πλοῦν μεγάλαις. τὸ δ᾽ ἐπίπεδον ὥστε τι ἄλλο ἔξω καὶ ὅτι ἐργαζόμενον μεγάλας, οὐκ ἔστι πεζοῖς διελθεῖν, εἰ μὴ γεφύραις. De ratione nominis diversi diversa prodidere. Livius à *Tiberino* Albanorum rege dictum existimat, in trajectu ejus submerso, quum ante *Albula* diceretur. In quâ sententiâ Ovidius quoque fuisse videtur lib. 2. Fast.

Albula, quem Tiberim mersus Tiberinus in undis
Reddidit, hybernis forte tumebat aquis.

Servius autem Tiberis nomen ipsâ etiam Albâ vetustius esse contendit, ideoque nominis ejus originem ad *Tybrim* potius Hetruscorum regem referendam putat, qui Latium etiam crebris latrociniis infestans, tandem circa hunc flu. est occisus. Cui sententiæ Virgilius quoque non obscurè subscribit, apud quem sic loquitur Evander lib. 8. Æn.

Tum reges, asperque immani corpore Tibris,
A quo post Itali fluvium cognomine Tybrim
Diximus, amisit verum vetus Albula nomen.

Dicitur & Θύμβρις. Stephanus: Θύμβρις, ποταμὸς Ῥώμης, ὁ καὶ Τίβερις. Vocabatur etiam Θύβρις, & sine aspiratione. Τύβρις. Unde Servius in Æn. 8. *In sacris Tiberinus, in navigatione Tiberis, in poemate Tybris vocatur.* Dionysius ubi de terrâ Latinorum:

——— ——— Ἧς διὰ μέσσης
Θύμβρις ἑλισσόμενος καθαρὸν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει,
Θύμβρις ἐΰρρείτης, ποταμῶν βασιλεύτατος ἄλλων,
Θύμβρις, ὃς ἱμερτὴν ἀποτέμνεται ἄνδιχα Ῥώμην.

Silius lib. 8.

Nec non sceptriferi qui potant Tybridis *undam.*

Virg. Æn. 8.

———*Ego sum pleno quem flumine cernis*
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem
Cœruleus Tybris, cœlo gratissimus amnis.

Idem alibi:

———*Ubi Lydius arva*
Inter opima virum leni fluit agmine Tybris.

Tiberius Rom. Imp. Ejus Vitam habes in Suetonio; Historiam quoque apud Tac. 6. Ann. extremo. De hoc sic Plin. 11. 37. *Ferunt Tiberio Cæsari nec alii genitorum mortalium, fuisse natura, ut expergefactus noctu paulisper, haud alio modo quam luce clarâ contueretur omnia, paulatim tenebris sese obducentibus.* Nonnulla de eo sparsim apud Senecam. Inter quæ hoc. De ben. 2. 7. *Rogatus à Nepote M. Allio prætorio, ut æri alieno ejus succurreret, edere illum sibi nomina creditorum jussit. Hoc non est donare, sed creditores convocare. Cum edita essent, scripsit Nepoti jussisse se pecuniam solvi; adjectâ contumeliosâ admonitione, effecit, ut nec æs alienum haberet, nec Beneficium: Liberavit illum à creditoribus, sibi non obligavit. Aliquid secutus est; puto noluit plures esse qui idem rogaturi concurrerent.* De Nomine Probus in Epitome: *Tiberii caperunt vocitari, qui ad flu. Tiberim nascebantur*, Hinc adject. *Tibereius* Stat. Silv. 3. 3.

———*Tibereia primum*
Aula tibi, vix dum ora novâ mutante juventâ
Panditur———

Fuit & ejus nominis Grammaticus qui de Ideis Orationis scripsit lib. 3 aliaque compluria. Suid. Item Artis Veterinariæ scriptor Græcus.

Tibia, Phrygia, in universum sic dicta. Suidas: Τίβεια, Φρυγία ὅλη. Vide Palmer. pag. 575.

Tibisca, Mœsiæ infer. op. Ptol. *Sophia* Nigro.

Tibiscum, Daciæ flu. in Jazygum confin. ad *Tibiscum* flu. in Hungariâ Transdanubianâ.

Tibullus, Poëta elegiographus, juxtà Quintiliani sententiam, imprimis elegans, tersus, ad amores & delicias aliquanto proclivior. Ovid. Amor. 1. 15.

Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma
Discentur numeri, culte Tibulle, tui.

Idem elegiam habet, cujus Lemma:

———*Tibulli mortem deflet.*

Non tamen familiaris ei fuit Ovidius. Sic enim ait:

Virgilium tantum vidi; nec avara Tibullo
Tempus amicitiæ fata dedere mihi.

Horatius de Patre suo:

Nonne vides Albi, ut male vivit filius?

Ubi Theod. Marc. Ut Sat. 2. Mecænati suo, ita nunc Albio Tibullo Vetres hic dentis sui obliquum ictum infligit. Ibi Mecænatis mollitiem, hic Tibulli miseram vitam, sive paupertatem adrodit. Hæc ille. Atqui Statius:

———*Divesque foco lucente*

Tibullus; allusione, ut puto, ad illud ipsius Tibulli in principio operis:

———*Meus assiduo luceat igne focus.*

Quin & Horatius alibi de Tibullo:

Non tu corpus eras sine pectore; Dii tibi formam,
Dii tibi divitias dederant artemque fruendi.

Suprà dixit:

Albi, nostrorum sermonum candide Judex.

Ubi alludere videtur ad nomen *Albii*.

Tibur, civitas in Sabinis 16. ab Urbe lapide, crebris fontibus irrigua, & singulari aeris tempestie commendata. Ovid. Fast. 4.

Et jam Telegoni, jam mœnia Tiburis udi
Stabant; Argolicæ quæ posuere manus.

Horatius:

Ne semper udum Tibur & Æsulæ
Declive contempleris arvum &
Telegoni juga parricidæ.

Est autem hoc op. origine Græcum, à *Tiburto*, Catillo, & Coro Amphiarei liberis post prodigiosum patris ad Thebas interitum communiter conditum, & à *Tiburti* nomine natu maximi *Tibur* appellatum. Virg. Æn. 7.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia condunt,
Fratris Tiburti dictam cognomine gentem,
Catillusque acerque Corus, Argiva juventus.

Silius lib. 8.

———*Et Tibur, Catille, tuum.*

Herculeum vocat. Propert. 2. 32.

Cur ve te in Herculeum deportant esseda Tibur?

Credo, quòd ibi templum Herculis. Strab. lib. 5. Τίβουρ, ἐν ᾧ τὸ Ἡράκλειον. Pomis abundabat. Horat. lib. 1. Carm.

Et præceps Anio, & Tiburni lucus, & udis
Mobilibus pomaria rivis.

Hinc *pomosum* vocat Columella, lib. 10.

Hic

Hic Turni lacus, & pomosi Tiburis arva.

Idem Horat. 2. Sat. 4.

Picenis cedunt pomis Tiburtia poma.

Silius lib. 4.

Quosque sub Herculeis taciturno flumine muris
Pomifera arva creant.

Long. 36. 10. Lat. 42. 00.

Tiburtinus mons, locus ebore notissimus.

Matt. 7. 12.

De Tiburtinis albescere collibus audit.

Idem 8. 28.

Et Tiburtino monte quod albet ebur.

Ticida, Poëta Ro. qui epigrammata scripsit tempore Val. Catulli. Amavit Metellam quam ficto nomine *Petillam* vocavit. Ovid. Trist. 2.

Quid referam Ticida, quid Memmi carmen?

Ticinum, *Pavia* urbs Insubrum, post Mediolanum (à quo distat 20. m. p. in Aust.) clarissima Episc. & Acad. ac olim Langobardorum regia, ad Ticinum flu. Principatûs titulo illustris. Hanc insigni errore Stephanus vicinam Ravennæ facit, à quâ 150. m. p. distat. Long. 31. 10. Lat. 44. 20.

Ticinus, *Tesino*, flu. Insubriæ in Padum labens. Ejus mem. Silius lib. 4.

Caeruleas Ticinus aquas, & stagna vadoso
Perspicuus servat turbari nescia fundo;
Ac nitidum viridi lento trahit amne liquorem;
Vix credas labi, ripis tam mitis opacis
Argutos inter volucrum certamina cantus,
Somniferam ducit lucenti gurgite lympham.

Unde Claud. in 6. Consul. Honorii:

Colla levans pulcher Ticinus, & Addua visu
Caerulus.

Tifata, Livio & Velleio Campaniæ mons, Capuæ urbi imminens, teste Dionysio. Ejus mem. Stat. 4. Sylv.

Cessat apex procul ista tuis, Tifata, Teate.

Silius lib. 12. ubi de Annibale:

——— Arduus ipse
Tifata invadit propior, quà montibus instat
Collis & è tumulis subjectam despicit urbem.

Tifernum, urbs gemina Umbriæ; unum *Tiberinum* cogn. situm in planitie, non procul à Tiberi flu. a quo denominatur, vulgò *Citta di Castello*. Long. 35 18 Lat. 43. 00. Alterum *Metaurense* dictum, ad *Metaurum* flu. in valle a priore 20. m. p. op. haud obscurum ducatûs Urbinatis. Long. 35. 38. Lat. 43. 00

Tifernus, *Phiternus*, Ptol. (ut quibusdam placet) flu. Frentanorum, illos ab Apulis Dauniis dividens ex Apennino monte in mare Hadriaticum per Larinum ad Thermulas influens.

Tigava, Plin. Ptol. *Tigavia* Anton. urbs Maurit. Cæsar. mediter.

Tigellinus, Rom. vir Vitæ corruptissimæ, qui Neroni intimarum libidinum conscientiâ cùm esset familiaris, plurimis summis viris per calumniam exitium machinatus est. Tac. Hist. 1. *Sophonius Tigellinus obscuris parentibus, fœdâ pueritiâ, impudicâ senectâ praefecturam vigilum, & praetorii & alia praemia virtutum, quâ velocius erat, vitiis adeptus, crudelitatem mox, deinde avaritiam & virilia scelera exercuit: corrupto ad omne facinus Nerone, quaedam ignaro ausus, ac postremo ejusdem desertor & proditor* Ἀσέλγειά τε καὶ μιαιφονία πάντας καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους ὑπερφέρων. Ita de eo Xiphilinus: postea rerum potito Othone ad aquas Sinuessanas supremæ necessitatis nuncio accepto inter concubinarum oscula fauces sibi præcidit. Ita Tacitus ubi supra, & Plut. in Othone. Juvenal. Sat. 1.

Pone Tigellinum, tædâ lucebis in illâ
Quâ stantes ardent.

Tignia, flu. Piceni apud *Tignium* op. fluens. *Tenna* Francisco Pamphilo. *Tineo* aliis.

Tignium, Piceni op. Cæsar. medium fere inter Firmum ac Tollentium. *S. Maria in Giorgio* Leandro. Long. 37. 25. Lat. 43. 15.

Tigrana, urbs Arm. maj. *Simolachach* Georgianis, *Tauris* Nigro & Theveto. Sed situs apud Ptol. haud convenit, cum *Tauris* in Mediâ sit non in Armeniâ.

Tigranes, rex maj. Armeniæ, qui auxilium ferens Mithridati, victus est primò à Lucullo, deinde à Pompeio M. in deditionem acceptus, & in regnum restitutus, persolutis 6000. talentis. Crebra ejus mentio apud Cic. pro Lege Maniliâ. Luc. lib. 2.

Tigranemque meum, nec Pharnacis arma relinquas.

Tigranocerta, urbs Arm. maj. quæ *Tigranopolis*, ac *Tigranopetra*, teste Appiano, dicta est, à Nisibi urb. Mesopot. 36. m. p. in Bor. ad Nicepharium flu. teste Tacito, apud Masium mont. qui Gordyæo finitimus est, teste Strabone. Ea hodie *Sultani* Jovio dicitur, Bonacciolo vero *Sava*.

Tigres Vide *Pigres*.

Tigris, insignis Asiæ flu. qui in Armeniâ maj. loco plano & conspicuo nascens per Arethusam lacum ita transfluit, ut neque aquæ, neque pisces commisceantur. Occurrente deinde Tauro in specum demergitur, & ab altero ejus montis latere erumpit, & mox per Thospitem lacum transvectus, rursus in cuniculos mergitur, & post 20. m. p. luci redditur. Post hæc Mesopotamiam ab ortu alluit, tandemque in duo divisus cornua, in Euphratem influit, à quo in Persicum sinum defertur. Dionysius:

Ποταμῶν ὠκύς ⊕ ἁπάντων
Τίγρις εὐῤῥείτης φέρε). ——— ———

Solinus cap 40 *In Armenia majoris regione caput tollit, mirè quam lucido conspicuoque fonte, in loco haud edito, qui Elongosine nominatur; nec tamen ab exordio totus est. Primum pigrè fluit, non cum suo nomine, at cum fines Medorum invectus est. Tigris dicitur: ita enim Medi nominant sagittam.* Luc. lib. 3. vers. 256.

Quaque caput rapido tollit cum Tigride magnus
Euphrates, quos non diversis fontibus edit
Persis, & incertum tellus si misceat amnes,
Quod potius sit nomen aquis. Sed sparsus in agros
Fertilis Euphrates Pharia vice fungitur unda:
At Tigrim subito tellus absorbet hiatu,
Occultosque tegit cursus, rursusque renatum
Fonte novo flumen pelagi non abnegat undis.

Justinus lib. 42. *A cujus* (Armeniæ) *montibus Tigris fluvius modicis primo incrementis nascitur: interjecto*

Iiiiii deinde

deinde aliquantò spàtio, sub terras mergitur; atque ita post quinque & viginti millia passuum grande jam flumen in regione Sophene emergit, ac sic in paludes Euphratis recipitur. Boetius lib. 5. de Conf. Phil.

Rupis Achamenia scopulis. ubi versa sequentum
Pectoribus figit spicula pugna fugax;
Tigris & Euphrates uno se fonte resolvunt,
Et mox abjunctis dissocianiur aquis.
Si coeant, cursumque iterum revocentur in unum,
Confluat alterni quod trahit unda vadi:
Conveniant puppes, & vulsi flumine trunci,
Mistaque fortuitos implicet unda modos:
Quos tamen ipsa vagos terra declivia casus,
Gurgitu & lapsi defluus ordo regit.

A Seneca *Violentus* dicitur, a Nonno ὠκυρέεθρος, & in Antholog. lib 3. legimus:

Ἰνδικὸς μὲν Τίγρις ἀγάῤῥοον οἶδμα κοίτης.

Hesychius: Τίγρις ποταμὸς Περσῶν, καὶ ὁ τῶν ποταμῶν ῥοῖζος, καὶ ζῶον. Παρὰ μὲν Ἰουδαίοις Φοράδαν, παρὰ δὲ ἄλλοις Τίγρις. Ubi tamen per Φοράδαν videtur intelligere Euphratem, qui Ebræis פרת *perath*; à fertilitate. Vide Lud. de la Cerdam in illud Virg. Ecc. 1.

Aut Ararim Parthus bibit, aut Germania Tigrim.

Et Arrianum l b 7. de exped. Alex. *Sylax* quondam vocatum tradit Eust. *Sollax* habet Plut. lib. de Flum. *Hidekel* Ebræis dicitur, teste Ar. Montano *Tegil* hodiè nominari scribit Castaldus & *Sir* Pinetus. *Diglath* vocat eum Josephus, *Diglito* quoque eum vocari eâ parte nempe quâ tardior fluit, Plinius auctor est, cui etiam *Pasitigris* dicitur, ut & Arriano. Eustathius alium Tigrim in Paphlagoniâ esse ait, ex Xenophonte.

Tigulia, sive *Tigullia*, op. Liguriæ in orâ litorali, ad ort. medium inter Genuam urb ad occ. & Erycis portum ad ort. utrinque 30. m. p. *Sestri di Levante* teste Aug. Justiniano.

Tigurinus pagus, Cæsari in Helvetiis est. Rhellicanus credit *Zurich* hodiè vocari. Posterioris sæculi scriptoribus *Tigurum* appellatur, urbs ad Limagum flu. in Helvetiâ Long. 30. 20. Lat. 46. 58.

Til, Asiæ amnis quem gens Sogor accolit. Turci *Nigrum* vocant, & antiquissimi principes *Ver* & *Cuni* nominarunt. Niceph. l. 18. cap. 30.

Tilaventum majus & minus, Venetorum reg. flumina apud Plin. sunt. *Tilavemptum* Ptolemæus habet. Leander hos fluvios hodie in Foro Julio describit, dicique majus *Tagliamento*, minus autem *Stella* ab indigenis vocari.

Tilaburgum, vicus Albionis apud Thamesim flu. infra Londinium urb. haud procul. Beda, Vulgò *Tilbury*.

Tillium, Sardiniæ urbs litoralis versùs occ. Ptol. Hodie S. *Reparata* Molerio.

Tullius Cimber acerrimus Cæsarianarum partium defensor Cæsarem postea interfecit, Sen. Epistola 83. De C. Cæsaris cæde tam creditum est Tillio Cimbro quam C. Cassio. Cassius totâ vita aquam bibit. T. Cimber & nimius erat in Vino & Scordalus. In hanc rem jocatus est ipse: Ego, inquit, quemquam feram, qui vinum ferre non possum?

Tilogrammum, Indiæ intra Gangem urbs Ptol. *Catigan* Castaldo.

Tilos, vide *Tylos*.

Tilox, Corsicæ promont. apud Calviam op. Ptol. Capo *Revelat*, vel *Chevalar*, M. *Tigno*, e Ferrario.

Tilphossa, Strab. *Tilphusia* Apollodoro fons Bœotiæ sub *Tilphosio* monte labens, ubi Tiresiæ vatis sepulcrum est, qui ibi ex aquâ frigidâ epotâ interiit teste Aristoph. Pindarus. Μελιγαθὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικράνου. A *feracitate* dici videtur, quasi תל פוש *Tel phus*, h. e. *mons ferax*. Bochartus.

Timæus, Siculus, historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam usque adeo arrogans, ut Thucydidem & Philistum in historiâ à se facilè superatum jactet. Ipse vero Siculâ quadam pinguedine delibutus ad ridenda, minimeque ad historiæ gravitatem pertinentia digreditur. Plut. in Niciâ. Vide Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 12.

Timæus, Locrus, philosophus Pythagoricus, cujus extat libellus de naturâ & animâ mundi, Doricâ scriptus dialecto, quemque Plato loquentem inducit in dialogo suo, cui inde *Timæo* nomen; item de Pythagorâ librum scripsisse ait Suidas. Vide Jonsium de Script. Phil. pag. 32. & Voss. Hist. Gr. pag. 458. Diversus ab his duobus est *Timæus* ille Lexici Platonici auctor, apud Phot. Ecl. 151. Itemque *Timæus* Mathematicus, laudatus Plinio. *Timæus* quidam de medicinâ metallicâ scripsit, ut auctor est idem Plin 33, 3. ubi perperam *Remæus* legitur.

Timagenes, Rhetor Alexandrinus, de quo vide Lamb. in Horatianum illud, lib 1. Ep. ult.

Rupit Hiarbitam Timagenis æmula lingua.

Timagenes, Milesius historicus, de quo & cæteris *Timagenibus*, vide Voss. de Hist. Gr pagg. 151. & 420. Quædam etiam habet Lipsius ad Sen. de Ira 3. 23.

Timagoras, Atheniensis, capitali supplicio affectus, quòd Darium, ad quem legatus missus fuerat more Persarum adulando adoraverat. Suidas & Valerius Max.

Timanthes, pictor egregius Zeuxis tempore. Hujus est Iphigenia poetarum laudibus celebrata, quâ stante ad aras peritura, quum mœstos pinx sset omnes ac tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, patris vultum velavit, quem dignè non poterat ostendere. Pinxit & Cyclopem parvâ in tabulâ, cujus magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrso pollicem ejus metientes. Plin 35 8.

Timarchus historicus, de quo videndus Voss. Hist. Gr. lib 1. cap. 16.

Timavus, flu. maximus Carnorum sed brevissimi decursus 19. fontibus ex vicino monte erumpens, quibus confluentibus vix ad 2. m. p. latissimus Hadriaticum pelagus ultra Aquileiam 7. Tergeste versus petit. Virg. Æn. 1. de Antenore:

Antenor potuit ———
Regna Liburnorum, & fontem superare Timavi.
Unde per ora novem vasto cum murmure montis
It mare præruptum, & pelago premit arva sonanti.

Claud·

Claud. de 6. Consul. Honorii:

Mincius, inque novem consurgens ora Timavus,

Lucanus:

Atque Antenorei dispergitur unda Timavi.

Martialis 4. 25.

Et tu Ledaeo felix Aquileia Timavo.

Hodie in foro Julio describitur à Leandro, qui dicit eum *Timavo* vocari. Niger vero eum *Larechia* nominat. Martialis dat ei septem tantum ora. 4. 25.

Et tu Ledaeo felix Aquileia Timavo

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

Strabo etiam ἑπτὰ πηγὰς huic fluvio, disertim adsignat l. 5. Non desunt qui octo. Unde cautius & indefinite alibi Mart. 8. 28.

An tua multifidum numeravit lana Timavum.

Et absolute ora 13. 81.

Laneus Euganei lupus excipit ore Timavi.

Vide Cluv. Ital. Ant. pag. 189.

Timethus, Siciliæ flu. *Il Pattese* Fazello, sic ab urbe nominatus, *Traina* aliis, flu. Siciliæ in orâ occiduâ, inter Agathyrium ad Aust. ac Tyndarum ad Bor. juxtà urb. Pactensem mari exceptus.

Timochares, Atheniensis, regis Pyrrhi amicus, qui ad C. Fabricium consulem furtim venit, ac præmium petivit: & si de præmio conveniret, promisit regem venenis necare: idque facilè esse factu dixit, quoniam filii sui pocula in convivio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit; Senatus legatos ad regem misit, mandavitque, ut de Timochare nihil proderent, sed monerent, ut rex circumspectiùs ageret, atque à proximorum insidiis salutem tutaretur. Gellius ex Val. Antiate 3. 8. *Timochares* quidam ἐν τοῖς περὶ Ἀντιόχου citatur Eusebio, l.b. 9. de Præp. Evang. Alius forsan *Timochares* est Scholiastæ Arati laudatus, ubi de Lyrâ.

Timoclea, mulier Thebana, stuprum à quodam barbaro Thracum principe per vim passa, injuriam hoc modo ulta est. Odio enim dissimulato, dixit stupratori se scire locum, ubi plurimum esset auri, perductusque est ad altissimum puteum, qui fuit in remotiore domûs parte. Quò cum Thrax venisset, & jam pronus immineret puteo, à Timocleâ quæ à tergo stabat dejectus est in præceps, & saxis obrutus. Sabellicus ex Plut.

Timocles, Comicus Atheniensis, fabulas scripsit, quarum nonnullas commemorat Athenæus.

Timocrates, Epicuri discipulus, scriptor vetustus citatur à Laertio, lib. 10. Ac videtur hic ipse esse, qui scripsit librum de Dione. Patriâ fuerit Adramyttenus, si eundem signat Stephanus cum ait, Βίεχξ, ἔθνος μεταξὺ Ἰνδίας καὶ Αἰθιοπίας, ὡς Τιμοκράτης ὁ Ἀδραμυττηνός.

Timocreon, Rhodius quidam, qui propter cibi & vini aviditatem hoc tulit epitaphium:

Multa bibens, & multa vorans, male deniq; dicens
Multis, hic jaceo Timocreon Rhodius.

Vide Voss. P. Gr. pag. 28.

Timolaus Larissæus, è Larissâ Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni. Scripsit poema de bello Trojano. Suidas.

Timolaus Phrygiaca edidit. Plut. in Flum. ubi de Mæandro.

Timoleon, Corinthius, dux inclytus viribus fortissimus, vitâque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas à Dionysii tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potitus, ac Dionysio clam sese atque arcem Timoleonti dedente, ab eo cum paucis in exilium Corinthum missus est. Ille vero arcem solo æquavit, & Syracusanis libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens eorum tyrannum bello captum interfecit. In summâ æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Plut.

Timomachus, Byzantius, pictor nobilis, Jul. Cæsaris ætate. Fecit Medeam & Ajacem quos ipse Cæsar 80. talentis emit, in temploque Veneris dedicavit. *Timomachus* ἐν Κυπριακοῖς advocatur ab Athen. lib. 14.

Timon, Apolloniates, seu Nicenus philosophus, qui apud Chalcedonem philosophiam & oratoriam exercuit, charus Ptolemæo Philadelpho. Scripsit Tragœdias, Comœdias, & Satyras. Amarulentus & mordax fuit, *Sillorum*, i. e. dicacitatum scriptor.

Timon, Atheniensis, temporibus Peloponnesiaci belli, inhumanus, ac vitans hominum congressus, præter unius, Alcibiadis adolescentis. Interrogatus autem quæ cum illo causa esset amicitiæ: *Quod sciam*, inquit, *illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum*. His de causis ab Atheniensibus μισάνθρωπος est appellatus, quasi *genus hominum infensum habens*. Sed & mortuo mirum contigit, ut sepulchrum ejus, quod erat in litore, mare quasi perosum exundatione ab se abstruserit, longeque expulerit. Erat autem Timon ex eo Atticæ pop. seu op. cui Κολυττὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philosophus. Κολυττὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Patrem habuit Echecratidem, nullâ aliâ re insignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere (verba sunt Tanaqu. Fabri ad Luciani Timonem) cum eam rem Plut. διὰ πλειόνων in vitâ M. Antonii absolverit. Hoc addam tantum, Timonem virum bonum fuisse, & moribus adeo factum ad humanitatem, nihil ut ipso χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quid ita, inquies; Quia non homines ille, sed feras oderat, quibus ætas illa scatebat. Certè qui Aristophanis fabulas legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis testimonium, qui ita scripsit Ep. 24. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ sunt. Σωκράτη, inquit οὐ Τίμων ὢν ὁ μισάνθρωπος. Μὴ νομίσητε μισεῖν ἀνθρώπους, ἀλλ' ἀνθρωπόμορφα θηρία φιλῶ. Extat ejus epitaphium olim à Callimacho scriptum; & item alterum quod homo providus sibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio est:

Ἐνθάδ' ἀπορρήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κεῖμαι,
Τοὔνομα δ' οὐ πεύσεσθε, κακοὶ δὲ κακῶς ἀπόλοισθε.

Ait Plut. sepulcrum fuisse Ἁλῆσι, sed cum duæ sint Ἁλαὶ, locum illum Plut de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἁλαὶ ad tribum Ægeidem pertinebant, alteræ non item.

De *Timone* Phliasio Voss. Hist. Gr. 1. 7. P. Gr. pag. 62. Art. Poet. cap. 10.

Timonax, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Σκυθῶν, citatur Apollonii

Scholiastæ in lib. 4. & eopse libro Τιμοθεοῦ ἐν πρώτῳ τῶν Σικελικῶν.

Timosthenes, præfectus classis Ptol. Philadelphi. Scripsit de portubus libros 10.

Timotheus, dux Atheniensium felicissimus, Cononis filius, ad cujus imaginem pictores Fortunam depinxerunt cogentem urbes ad rete, ipso juxta dormiente. Quod vel assentationis vel invidiæ causâ in eum sic excogitatum fuit. A Platone frugali, Musicâque cœnâ exceptus, cum ex eâ melius quàm post opiparas epulas se haberet, dicere consuevit: *Qui cum Platone cœnant, etiam postero die bene habent.* Vide Suidam, & Cic. lib. 1. de Off. 2. *Timotheus* Atheniensis, Comicus mediæ Comœdiæ, cujus fabulas nonnullas commemorat Athenæus. 3. *Timotheus*, musicus Milesius, sub Philippo rege Macedonum. Hic cum decimam chordam Lyræ adjecisset, à Lacedæmoniis civitate ejectus est. Id Senatus Consultum apud Boëthium habes lib. 1. de Mus. cap. 1. Vide Voss. P. Gr. pag. 46. Vide Suidam. 4. Alius sculptor nobilissimus; unus ex illis qui Mausoleum cælaverant. Plin. 34. 5. Alius comes peregrinationum D. Pauli, Episcopus Ecclesiæ Ephesinæ, Martyr sub Nerone. Volat. lib. 2.

Timotheus Atheniensis, volumine claruit de Vitis. Laert. in Plat. Arist. Zen. & Speus. Vossius eundem putat cum Timotheo illo, cujus Ἀγγελικὰ citat Plut. de Flum. capp. de Inacho, & Hebro. At omnino diversus est *Timotheus* gentilis Theologus, de quo Arnobius, lib. 5. Est & alius *Timotheus* Chronographus Christianus, qui de initio rerum ac Deo præclarè scripsit. Alius denique *Timotheus* Gazæus, de quo Voss. Hist. Gr. lib. 2. cap. 21.

Timoxenus, ἐν τῷ περὶ λιμένων laudatur ab Æschyli Scholiaste in Persas; sed leg. περὶ λιμένων. Vossius.

Tina. Ptol. flu. Albionis per Northumbriam in ort. fluens, vulgò *Tine*, Camdeno, ad cujus ost. op & portus *Tinmouth* à Bervico in confin. Scotiæ 50. m. p. in meridiem.

Tinda, *Stabulum Diomedis* Anton. op. olim Thraciæ mediter. inter Philippos ad occ. 61. & Maximianopolim ad ort. 18 m. p.

Tingi, *Tingis* Ptol. *Tingios* Steph. corruptè pro *Tingis*, vulgò *Tanger*, colon. & urbs Mauritaniæ Tingitanæ caput, extra Herculis columnas, inter Septam ad ort. 60. & Ziliam ad occ. 24. m. p. à Lixia 54. De eo Sil. l. 3.

Et Tingin rapido mittebat ab æquore Lixus.

Tinia, Plin. *Teneas* Strab. Umbriæ flu. in Tiberim fluens *Topino* Leandro. Sil. l. 8.

In Tiberim properans, Tiniaque inglorius humor.

Vide Plin. 3. 5.

Tinnetio, vicus Rhætorum Anton. *Tintschen* Germanis, teste Tschudo.

Tinurtium, op. Gall. Celt. ad Ararim flu. Spartianus in Severo. Vulgò *Tournon*. Long. 26. 15. Lat. 46. 00.

Tiphys, primæ navis, quæ Argo dicta est, gubernator, & Argonautarum in Colchicâ expeditione socius, Hagnii fil. juxtà Apllodor. lib. 1. & Val. Flac. Argon. lib. 1. At Hyginus Fab. 14. 18. Bœotum illam facit, Phorbantisque & Hymanes filium. Morbo præterea absumptum esse refert in Maryandinis in Propontide apud Lycum regem. Vide Paus. in Bœot Steph. de urb. Apollon. & ejus Schol. Val. Flaccum (qui illi Erginum successisse vult) Apollodorum & Hyginum. Orpheus:

Τῖφυν τ' Ἁγνιάδην δολιχῆς ἰθυντῆρα νηός.
Θεσπιέεσσι δ' ὄγε τῦμβον ἐφ' ὕδασι Τελμησσοῖο
Ἀγχιτρόπῳ λαοῖσι φατοσπήματι ἀμεύσαι.
Ὅς περὶ μὲν ξύνιεσαι, καὶ ἀργύφεαις αἰάλαις
Νῆα κυβερνήσαι δίδασιν πολυμήδεϊ τέχνῃ.

Apollonius lib. 1.

Τῖφυς δ' Ἁγνιάδης σιφαῆα κάλλιπε δῆμον
Θεσπιέων, ἐσθλὸς μὲν ὀρινόμενον προδαῆναι
Κῦμ' ἁλὸς εὐρείης, ἐσθλὸς δ' ἀνέμοιο θυέλλας
Καὶ πλόον ἠελίῳ τε καὶ ἀστέρι τεκμήρασθαι.

Val. Flaccus, lib. 1. ver. 480.

Pervigil Arcadio Tiphys pendebat ab astro
Hagniades; felix stellis qui segnibus usum
Et dedit æquoreos cælo duce tendere cursus.

Virgil. Ecl. 4.

Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo
Delectos heroas. ——

Ubi Servius *Tiphyn* poni ait pro quocunque navis gubernatore. Propriè accepit Ovid 1. Art.

Tiphys in Æmoniâ puppe magister erat.

Itemque Seneca in Medeâ:

Ausus Tiphys pandere vasto
Carbasa ponto, legesque novas
Scribere ventis.

Idem ibidem:

Tiphys imprimis domitor profundi.

Sic & Claud. lib. 1. de bello Getico:

Intacti cum claustra freti coeuntibus æquor
Armatum scopulis audax irrumperet Argo,
Omnibus attonitis solus post numina Tiphys
Incolumem tenui damno servasse carinam
Fertur, & ancipitem montis vitasse ruinam.

Sed proverbialiter idem Ovid.

—— *Tiphys dicar amoris ego.*

Atque idem Seneca his versibus vaticinio plenis:

Venient annis secula seris,
Quibus Oceanus vincula rerum
Laxet, & ingens pateat tellus.
Tiphysque novos detegat orbes
Nec sit terris ultima Thyle.

Et in loco Virgilii superius adducto. Neque hoc solum, sed à *Tiphy* dicti *Tiphaenses* pop. Bœotorum, qui essent scientissimi rei maritimæ, quod est apud Paus. in Bœot. Quin ab eodem gubernatore navigium sic dictum est, nam Sidon. Apoll. lib. 1. Ep. ita scribit: *Tiphyn cursoriam, sic navigio nomen est, ascendo.* Hic Nauclerus peste extinctus est. Orpheus ver. 720.

Ἔνθα καὶ αἶψα παρέχε κατεφθίσθην δύο φῶτες,
Ἀμπυκίδην Ἴδμονα, κυβερνητῆρά τε Τῖφυν.
Τὸν μὲν δὴ κατὰ σῶμα λυγρὴ νόσος τοῖον,
Τὸν δ' ἔκτανεν θὴρ σῦς ἄγριος.

Apollonius, lib 2. ver. 856.

Ἁγνιάδην Τῖφυν θανέειν φάτις· οὐδέ οἱ ἦεν
Μοῖρ' ἔτι ναυτίλλεσθαι ἑκαστέρω, ἀλλά νυ καὶ τὸν
Αὖθι μινυνθαδίη κάμψεν νόσος ἐνθάδε λαοῦ.

Val. Flaccus, lib. 5.

Ecce inter lacrymas, interque extrema virorum
Munera, quem cursus penes imperiumque carina
Tiphyn agit violenta lues.———

Tiresias, vates Thebanus Eueri fil. qui cùm aliquando in Cithærone vidisset duos dracones coeuntes, observatâ fœminâ ex iis occidit illam: quo facto in fœminam & ipse mutatus est. Deinde cùm rursus post septem annos eodem pacto, & marem draconem interfecisset, in pristinam formam rediit. Quo factum est, ut exorto postea jocoso inter Jovem & Junonem certamine, Virine an fœminæ majorem ex coitu voluptatem caperent, ille potissimùm judex fit adhibitus, ut qui utrumque fuisset expertus. Tiresias autem pro Jove sententiam tulit, asserens multo plus de coitus voluptate percipere fœminas. Dixit enim τ̀ μοιρῶν δέκα ... ut ait Phlegon. Ob quod à Junone excæcatus est. Alii verò propterea excæcatum dicunt quòd Palladem nudam in fonte conspexisset. Jupiter autem in solatium visus amissi, divinationis peritiam illi dedit, & ut septem ætates viveret, inquit idem Phlegon; Licet Agatharchides dicat eum vixisse solum ... Hinc Lycophron eum vocat ..., Lucilius *grandævum*, Statius *longævum* vocat: Διὸς ἔξοχ⊗ ... Pindaro dicitur Nem. Od. 1.

Theocritus Idyll. 25.

Τειρεσίαν ... Ἀλκμήνα καλέσαισα.

Hujus animam evocat Ulysses apud Hom. Odyss. 10. (Vide sis quoque Horatium) multaque ab eo futura edocetur. Strab. lib. 9. author est ejus monumentum fuisse sub Tilphosso monte Bœotiæ, juxta fontem ejusdem nominis, ubi profugus diem suum obiit, cùm jam senex gelidissimam Tilphossæ aquam hausisset, ibidemque Thebanos sepulto divinos honores ei tribuisse. Ovidius Metamor. lib. 3. Ponitur pro cæco apud Juv. Sat. 13.

———*Tandemq; fatebere latus*
Nec surdum, nec Tiresiam quenquam esse Deorum.

Plura de Tiresiâ videre cupienti adeundus Barthius ad Stat. Theb. lib. 2. vers. 95. & lib. 4. pag. 1066. & Passeratius in illud Prop. lib. 4.

Magnam Tiresias aspexit Pallada vates.
Fortia dum positâ Gorgone membra lavat.

Tiridates, Armeniæ rex. Horat. l. 1. 26.

Quid Tiridatem terreat unice
Securus.———

Meminit quoque *Tiridatis* Armeniæ regis, ejusdemque in urbem Rom. introitûs Tranquillus in Claudio Cæs. Item nomen magi cujusdam apud Plin. l. 30. c. 3.

Tiriscum, (quod jam *Taros* dicitur) op. Daciæ; *Turo* Lazio, aliis *Groffechuna* in Valachia.

Tirissa, urbs Macedon. in Emathiâ. Ptol. *Lesterocori*, teste Moletio.

Tirista, Ptol. vulgò *Drista*, urbs Mysiæ infer. hodie Metropolis in Bulgariâ.

Tiristria, vulgò *Capo Lemano*, Mysiæ infer. promont. in orâ maris Euxini, inter Dionysiopolim & Odessum. Ptol.

Tiro, Ciceronis libertus, occultas scribendi notas, quæ hodie *Siphra* dicuntur, primus invenisse fertur. Polydorus Virgilius de rerum invent. l. 2. c. 7. Scripsit libros de Vitâ patroni sui, quorum quartum citat Ascon. Ped. in Orat. pro Milone: Scripsit etiam de jocis Ciceronis, teste Macrob. Sat. l. 2. c. 1. Nisi quis Ciceronis ipsius esse malit. Sane dubitatum esse de auctore docet Fabius l. 6. c. 3. apud quem nonnulla ex ridiculis illis supersunt l. 6. c. 4. ut & Plut. in Cic. & Macrobium ubi suprà. Præclarum ejus elogium vide apud Gellium l. 7. c. 3. Atque idem l. 13. c. 9. vocatur *adjutor in literis studiorum Ciceronis.* Imò Tullio κανὼν esse scriptorum suorum solet, ut ipse agnoscit l. 16. ep. 17. Notas, quibus litera verbum facit, primus reperit. Eas autem primus in lucem dedit vir summus Janus Gruterus. De eodem sic Hieron. in Chronico Euseb. *M. Tullius Tiro, Ciceronis libertus, qui primus notas commentus est, in Puteolano prædio, usque ad centesimum annum consenescit.*

Tirolis, reg. Germ. non obscura, tit. Comitatus insignis, partem Rhætiæ, partem Norici magnam, & partem minimam Cenomannorum Italiæ complectens, Austriacis principibus parens.

Tirynths. flu. Argivus. *Tirynths* vero *Tiryntha* Hesychio, nomen urbis, patriæ Herculis in Peloponneso quæ proxima Argis est, unde Hercules *Tirynthius* appellatus est, quamvis Thebanus quoque vocatur.

Tisiphone, *ultricem cædis* sig. Invidi enim & vindictæ cupidi furiis merito agitari dicuntur. Monstrosam hujusce vocis notationem adfert Statii Schol. in 1. Theb. *Tisiphone*, inquit, *quasi τούτων φωνὴ, id est, istarum vox.* Hor. Serm. 1. Sat. 8.

Hecaten vocat, altera sævam
———*Altera Tisiphonen.*

Tibullus 1. 3.

Tisiphoneq; impexa feros pro crinibus angues
Sævit.

Claud. lib. 1. de Raptu Pros.

——— *Crinitaq; frontibus hydris*
Tisiphone quatiens infausto lumine pinum
Armatos ad castra vocat pallentia manes.

Virg. Æn. 6.

Tisiphoneq; sedens pallâ succincta cruentâ
Vestibulum insomnis servat noctesque diesque.

Ultrix dicitur eidem, ut & Papinio lib 8. Theb.

Tisobis, fluv. Albionis per Walliam fluens pelago apud Asaphensem urbem exceptus, vulgò *Tese*. Aliis *Cluyd*. *Convvey* vero Camdeno. *Tisobis* Ptolemæo. Sic enim ille lib. 2. cap. 3. Τισόβι⊗ ποταμοῦ ἐκβολαί.

Tissa, Siciliæ urbs. *Randazo* Nigro Sil. lib. 14.

Venit Amastra viris & parvo nomine Tisse.

Titan, vel *Titanus*, Cœli & Vestæ fil. frater Saturni natu major, ad quem quamvis paternæ hæreditatis jus pertineret, quoniam tamen matrem & sororem in Saturnum propensiores esse sentiebat, suo illi jure eâ lege cessit, ne quam sobolem masculam educaret, sed cœli imperium ad liberos suos rediret. Verùm cùm postea Opis dolo factum intelligeret, ut primum Jupiter, deinde Neptunus & Pluto clam essent educati, eâque viâ liberos suos avitâ successione dejectos videret, unà cum filiis suis *Titanibus* bellum adversus fratrem suscepit, cujus exitus is fuit, ut victus prælio

Saturnus, unà cum matre & sorore in hostium manus pervenerit, arctissimæque custodiæ fuerit inclusus, donec adultus Jupiter, victis Titanibus eum liberavit. Ponitur aliquando pro *Sole*. Ovid. Met. 1.

Nullus adhuc mundo præbebat lumina Titan.

Juvenalis Titanem posuisse videtur pro Prometheo:

E meliore luto finxit præcordia Titan.

Hesychius: τιτάν, τιμωρητής, καὶ τὸ τοῦ Ἀντιχρίστου ὄνομα. Sed posteriore modo sumptum vocabulum scribetur τεῖταν, ut adimpleatur numerus 666. qui in Apocalypsi notatur, ut numerus Bestiæ, vel Antichristi. Palmerius.

Hinc *Titanius*, ut *Titania castra* apud Virg. & *Titania bella* apud Sil. Italicum. Item *Titaniacus*; Ovidius Met. 7.

Hinc Titaniacis ablata draconibus, intrat
Palladias arces.———

Item *Titanicus*. Unde proverbium. Τιτανῶδες βλέπειν, *Titanicum tueri*. Vide Nat. Com. lib. 6. cap. 20.

Titanes, filii feruntur Titani fratris Saturni, de quo suprà. Aliis videntur sic dicti ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab ultione; aliquibus ἀπὸ τοῦ τιταίνειν, quod est *trahere*, vel *extendere*. Diodorus omnes communi nomine à Titeâ matre vult appellatos, quæ quidem fabulosa omnia. Eust. in Hom. & alii intelligunt per eos spiritus & ventos, qui ex cœlo, i. e. aere, ad terram demissi occultantur in eâ, atque ita terræ motus generant, qui sæpe multos homines opprimunt & conficiunt. Atque eò etiam (si Physicè fabulam enodes) referri possunt & verba Hesiodi in Theog. ubi simul etymon proditum ab eo, quod supra expressimus: Sic enim ait,

Τοὺς δὲ πατὴρ Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέεσκε,
Φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι
Ἔργον, τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι

Quo loco Interpres Titanes, ἀπὸ τοῦ μέλλειν αὐτοὺς τιμωρίαν τίσειν ὑπὲρ τῆς τοῦ πατρὸς ὕβρεως appellatos esse ait. Vel ἀπὸ τοῦ τιταίνειν τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν ὅ ἐστι βλάπτειν, μέλλοντας τιμωρεῖσθαι ὑπὸ Διὸς διὰ τὴν αὐτῶν ἀδικίαν καὶ ἐπανάστασιν. Τιτῆνες γὰρ οἱ ἄδικοι, καὶ βλαβεροί. ὅθεν καὶ Τιτῆνες ὀνομάζονται οἱ μιαραίνοντες.

Suidas καταχθονίους δαίμονας exponit. Sanè Hom. hymno in Apollinem:

Τιτῆνές τε θεοί, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοί τε.

Hos fama est omnium primos metendi artem à Cerere fuisse doctos. Apollon. lib. 4.

Δηὼ γὰρ κείνῃ ἐνὶ δή ποτε νάσσατο γαίῃ,
Τιτῆνας δ' ἔδαεν στάχυν ὄμπνιον ἀμήσασθαι.

Ex horum sanguine cum Diis bellum gerentium, qui in terram defluxit, varia serpentum genera exorta esse scribit Nicander in Theriacis hoc pacto.

Ἀλλ' ἤτοι κακοεργὰ φαλάγγια, σὺν καὶ ἀνιγροὺς
Ἑρπηστὰς, ἔχιάς τε καὶ ἄχθεα μυρία γαίης
Τιτήνων ἐνέπουσιν ἀφ' αἵματος.

Quin & Orpheus hymno in Titanes:

Τιτῆνες Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἀγλαὰ τέκνα,
Ἡμετέρων πρόγονοι πατέρων, γαίης ὑπένερθεν
Οἴκοις Ταρταρίοισι μυχῷ χθονὸς ἐνναίοντες,
Ἀρχαὶ καὶ πηγαὶ πάντων θνητῶν πολυμόχθων,
Εἰναλίων πτηνῶν τε, καὶ οἳ χθόνα ναιετάουσιν,
Ἐξ ὑμέων γὰρ πᾶσα πέλει γενεὰ κατὰ κόσμον.

Hinc Titanis pro Lunâ. Papin. Theb. 1.

Jamque per emeriti surgens confinia Phœbi,
Titanis latè mundo subvecta silenti
Rorifera gelidum tenuaverat aera bigâ.

Servius ad Æn. 10. Phœbe Luna, sicut Sol Phœbus. Item & Titan Sol, & Titanis Luna. Apollon. lib. 4.

Τὴν δὲ νέον Τιτηνὶς ἀνερχομένη περάτηθεν
Φοιταλέην ἰδοῦσα θεὰ ἐπεχήρατο μήνη.

Alioquin epitheton est hæc vox. Valerius Flaccus libro 7.

Mentita Magica Circen Titanida virgo.

Juven. Sat. 8.

Inter majores pones Titanida pugnam. Barth.

Titaresius. Hesychius: Τιταρήσιος, ποταμὸς Ἠπείρου. Ubi Grammaticus aliàs longè doctissimus suam in Geographicis inscitiam prodit: Est enim Pieriæ & Thessaliæ flu. longè ab Epiro. Sed fefellit eum Homerus, qui eò quòd de Peræbis dixit Iliad. β.

——— μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο.

Putavit Titaresium ac Dodonem esse in eodem regionis tractu. Sed in eo falsus est. Duplices enim *Peræbi*, qui cùm à planis Thessaliæ locis à Lapithis pulsi fuerunt, bifariam divisi sunt: Alii ad Olympum, & Pieriæ loca montuosa, unde fluit Titaresius, habitavêre; alii ad Æthicas profecti sunt, & ibi manserunt in montibus Thesprotiæ ac Dodoniæ vicinis; qui nihilominus propter idem nomen & consanguinitatem uniti sub Guneo duce ad Trojam profecti sunt. Lucanus hunc flu. *Titaresum* vocat. l. 6.

Solus in alterius nomen cùm venerit undæ
Defendit Titaresus aquas, lapsusque supernè
Gurgite Penei pro siccis utitur arvis.
Hunc fama est Stygiis manare paludibus amnem,
Et capitis memorem, fluvii contagia vilis
Nolle pati, superumque sibi servare timorem.

Nimirum voluit exprimere illud Homeri Iliad. β. ubi supra:

Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ,
Οὐδ' ὅ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον,
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ, Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.

Tithonus, Laomedontis, Trojanorum regis fil. qui cùm ob formæ præstantiam ab Aurorâ adamaretur, ab eâdem raptus est, & curru ejus in Æthiopiam advectus, ubi & Memnonem ex eâ genuit. Vide Servium in illud Æn. 4.

Et jam prima novo spargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile.

Fabulantur Poetæ, hunc summi muneris loco longissimam vitam ab Aurorâ petiisse, eâque impetratâ, cum ætates plurimas vixisset, decrescente quotidie ex senio corpore, tandem in cicadam versum fuisse. Horatius:

Longa Tithonum minuit senectus.

Idem lib. 1. Od. 28.

——— *Tithonusque remotus in auras.*

Ubi Acro & Porphyrio, itemque alii oscitantes interpretes acceperunt pro Tithono mortuo. Atqui poeta fabellam perstringere voluit ex mythologiâ, ut dixi, de Tithono in cicadam verso, & suspenso in auris, sive aere,

nere, in canistro, sive fiscellâ. Eust. ad Iliad. ψ. Οἱ ποιηταὶ λαλῶσι περὶ Τιθωνοῦ ὅτι τε εἰς τέττιγα διὰ γῆρας μετεβλήθη καὶ ὅτι ἐν ταλάρῳ, ὃ ἐν καρτάλλῳ ἐκρεμάσθη. Cleanthes apud Athen. lib. 3 Τιθωνὸς ἀθανασίας ἀπολαύων ἐν ταλάρῳ (lege ἐν ταλάρῳ) κρέμαται πάντων ὑπὸ γήρως ἐστερημένος τῶν ἡδέων.

Propert. 2. 18.

At non Tithoni spernens Aurora senectam
Desertum Eoâ passa jacere domo est.
Illum ape suis decedens fovit in ulnis
Quàm prius abjunctos sedula lavit equos.
Illum ad vicinos cum amplexa quiesceret Indos
Maturos iterum est questa redire dies, &c.

Titi Livii duo fuere, alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenii meritum à Livio Salinatore, cujus liberos erudiebat, libertate donatus est. Alter Patavinus, qui floruit sub Augusto ac Tiberio. Vide *Livius*.

Titia Curia, & *Titiensis* tribus, dicta à *Tito* Tatio. Festus.

Titianus, Titiani fil. orator Græcus, præceptor Maximini principis, scripsit libros provinciarum pulcherrimos. Appellabatur simia sui temporis, quod omnia prope imitaretur. Jul. Capit.

Titii sacerdotes Apoll. a *Titiis* avibus, quas in auguriis certis observare solebant, sic dicti. Var. l. 4. de L. L.

Titormus, bubulcus monstrosæ fortitudinis, cum Milone Crotoniatâ de robore certavit, vicitque, cum pedem tauri unâ manu, alterâ verò alterius tauri pedem, ipsis per vim conantibus resilire, traheret. Ælian. ποικ. 12. 22. Hesych. Τιτορμος, ὄνομα Αἰτωλὸς ἀνὴρ διαβεβοημένος ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ μεγέθει.

Titus, clarissimus Rom. Imper. Vespasiani fil. Domitiani frater. Dictus est *amor*, ac *deliciæ humani generis* Tranquillo in ejus vitâ. Ubi vox *deliciæ* una ex illis est, quas observat Casaubonus negotium facessere Græcis interpretibus. Itaque ex iis alii omiserunt isto loco, ut Pæanius, qui ita vertit: τὸ πλῆθος γοῦν αὐτὸν κοινὸν ἔρωτα προσηγόρευσε. Alii pro eâ posuerunt τρυφὴ cujus tamen dictionis similem usum non reperies apud eos, qui verè Ἑλληνίζουσι Suidas. Ὡς πρὸς ἁπάντων ἔρως τε καὶ τρυφὴ τοῦ θνητοῦ προσαγορευθῆναι γένους. Memorabilis est vox illius apud Suet. in ejus vitâ: *Amici hodie diem perdidi*. Quod pleniùs explicat Themistius Orat. 6. Τίτου τοῦ ῥωμαίου τὸ λαμπρὸν καὶ μέγα ἐκεῖνο ῥῆμα, ὅτι, τήμερον οὐκ ἐβασίλευσα οὐδένα γὰρ εὖ ἐποίησα. Interfectum à Domitiano fratre Dio, ex eoque Zonaras, item alii, ut Suidas, notant. Suet. tamen febri exinctum adstruit, ut & Eutrop. Aurel Victor, aliique minorum gentium historici. Vide Theod. Marcilium ad Sueton. Hic admiratus munitiones Hierosolymæ vidensque eas à se superatas, dixit: *Planè Deo adjuvante pugnavimus*; ita Joseph lib. 7. de Bell. Jud capite 16. *Quin & coronari noluit, dicens Deo victoria hujus coronam deberi*. Audi Philostrat lib. 6. de Vita Apol. *Finitima gentes ob victoriam coronare ipsum voluerunt*; ille verò se tali honore indignum esse respondit, non enim se talium operum auctorem, sed Deo contra Judæos iracundiam demonstranti manus suas præbuisse.

Titus, nomen viri, ad quem Epistolam scripsit B. Paulus, cùm in Cretâ eum reliquisset, ut oppidatim presbyteros constitueret.

Tityrus hic nomen peperit fistulæ cantûs, cui vacabat. Aristoph. enim καλαμίνην σύριγγα dixit quam Dorienses Τιτύρινον vocant. Athenæus lib 4. ὁ δὲ καλάμινος αὐλὸς τιτύρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσι. Grammatici veteres notant hircum appellari *Tityrum* Dorum linguâ, eandemque ἡγεμόνα sortitum eorum custodem. At Servius asserit arietem majorem *Tityrum* dici linguâ Laconum. Fungerus. Nonnulli volunt Tityrum sic appellatum à saltationibus, quæ propriè pastorum. Rem ducas ex Æliano ποικιλ. l. 3. c. 40. Οἱ συγχορευταὶ Διονύσου Σάτυροι ἦσαν, οἱ ὑπὸ ἐνίων Τίτυροι ὀνομαζόντες ἔσχον δὲ ὄνομα ἐκ τῶν τερετισμάτων, οἷς χαίρουσι Σάτυροι.

Tityus, Jovis fil ex Elarâ Orchomeni filiâ, quam cum Jupiter compressisset, gravidamque reddidisset, veritus Junonis indignationem, intra terræ viscera eam occultavit; instante verò legitimo partus tempore, Elara miræ magnitudinis puerum enixa est qui quod dehiscente terrâ luci redditus esset, Terræ fil. creditus est. Hic cùm postea adultus, Junonis instinctu Latonam de stupro interpellasset, vimque illi inferre conatus esset, Jovis fulmine ictus, aut (ut alii malunt) Apollinis telis confixus est, & ad inferos detrusus, ubi humi exporrectus novem terræ jugera dicitur occupare jecurque perpetuo cum Lunâ renascens vulturi, aut, ut Hygino placet, serpenti exedendum præbere. Hom. Odyss. λ

Καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱὸν
Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ᾽ ἐπ᾽ ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον, &c.

Virg. Æn. 6.

Necnon & Tityon Terra omnipotentis alumnum
Cernere erat; per tota novem cui jugera corpus
Porrigitur; rostroque immanis vultur adunco
Immortale jecur tundens, fœcundaque pœnis
Viscera, rimaturque epulis, habitatque sub alto
Pectore: nec fibris requies datur ulla renatis.

Ubi bene *novem*, quod hausit ex Magistro Lucretio l. b. 3.

———Novem dispersis jugera membris
Obtinet ———

Eum verò sequuntur:

1. Propertius l. 3 el. 5.

Nam tribus infernum custodit faucibus antrum
Cerberus, & Titye jugera pauca novem.

2. Tibullus l 1. el. 3.

Porrectusque novem Tityus per jugera terra
Assiduas atro pectore pascit aves.

3. Ovidius in Ibin:

Jugeribusque novem, qui summus distat ab imo,
Visceraque assiduè debita prabet avi.

Idem Met. 4.

Viscera prabebat Tityus *lanianda, novemque*
Jugeribus distractus erat.

Hæc illi Horat carm. 3.

Incontinentis nec Tityi jecur
Relinquit ales.

Ovid Pont. 1. 2.

Sic inconsumptum Tityi, semperque renascens
Non perit, ut possit sæpe perire jecur.

Seneca in Thyeste:

Aut

Aut pœna Tityi semper accrescens jecur
Visceribus atris pascit effossis aves.

Idem:

Præbet volucri Tityus æternas dapes.

Claudian. in Gigantom.

Quid dicam Tityon, cujus sub vulnere sævo
Viscera nascuntur gravidis certantia pœnis?

Stat. Theb. 1.

Terrigenam Tityon Stygiis extendis arenis.

Idem Theb. 11. initio:

Quantus Apollineæ temerator matris Averno
Tenditur: ipsæ horrent, si quando pectore ab alto
Emergunt volucres, immensaque membra jacentis
Spectant, dum miseræ crescunt in pabula fibræ.

Ubi sis Barthium consule. Qu. Calaber. lib. 3.

Οἷος ὑπερφίαλος Τιτυὸς πέσεν ἐκπότε Λητὼ
Ἐρχομένην Πυθῶδε βιάζετο καὶ ἑ χολωθεὶς
Ἀκάματος περ ἐόντα θοῶς ὑπεδάμνατ' Ἀπόλλων
Λαιψηροῖς βελέεσσιν, ὁ δ' ἀργαλέῳ ἐνὶ λύθρῳ
Πουλυπέλεθρος ἔκειτο κατὰ χθονὸς εὐρυπέδοιο
Μητρὸς ἑῆς ἐπ' ἄρ' ἐπεστενάχησε πεσόντα.
Ἀχθόμενον μακάρεσσι, γέλασσε δὲ πότνια Λητώ.

Ait Tityum Apollinis telis confixum. Ita ante eum Apollonius:

Ἐν δὲ Ἀπόλλων Φοῖβος ὀϊστεύων ἐτέτυκτο
Βούπαις, οὔπω πολλὸς, ἐὴν ἐρύοντα καλύπτρης
Μητέρα θαρσαλέως Τιτυὸν μέγαν, ὅν ῥ' ἔτεκέν γε
Δῖ' Ἐλάρη, θρέψεν δὲ καὶ ἂψ ἐλοχεύσατο Γαῖα.

Callimachus verò in lavacrum Dianæ non ab Apolline sed à Dianâ confossum Tityum fuisse ostendit, cùm ait:

Ἄρτεμι παρθενίη Τιτυοκτόνε. ———

Ac Pausanias in Laconicis scriptum reliquit in quodam templo positas fuisse Apollinis & Dianæ imagines, à quibus utrisque Tityus sagittis conficeretur. Apollodorus lib. 1. Ὡς δὲ ὁ φρουρῶν τὸ μαντεῖον Πύθων ὄφις, ἀπεκώλυεν αὐτὸν παρελθεῖν ἐπὶ τὸ χάσμα, τοῦτον ἀνελὼν, τὸ μαντεῖον παραλαμβάνει. Κτείνει δὲ μετ' οὐ πολὺ καὶ Τιτυὸν, ὃς ἦν Διὸς υἱὸς καὶ τῆς Ὀρχομένου θυγατρὸς Ἐλάρας. Ἣν Ζεὺς ἐπειδὴ συνῆλθε δείσας Ἥραν, ὑπὸ γῆν ἔκρυψε· καὶ τὸν κυοφορηθέντα παῖδα Τιτυὸν ὑπερμεγέθη εἰς φῶς ἀνήγαγεν. Οὗτος ἐρχομένην εἰς Πύθωνα Λητὼ θεωρήσας πόθῳ κατασχεθεὶς ἐπισπᾶται. Ἡ δὲ τοὺς παῖδας ἐπικαλεῖται καὶ κατατοξεύουσιν αὐτόν· κολάζεται δὲ καὶ μετὰ θάνατον, γῦπες γὰρ αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἐν ᾅδου ἐσθίουσι. Sed hæc jampridem vulgata omnia. Quod vero Galenus adnotavit lib. 6. de Dogm. Hippocratis & Platonis contra Chrysippum, non est inanis rationis; quod cupidine constuprandæ Latonæ exarsisset, Jecore potissimum punitum Tityum, ut soleant servi ea corporis parte plecti quâ peccaverint, fures nempe manibus, fugitivi cruribus, garruli linguâ, gulosi ventre. Ejus quoque mem. Apollon. l b. 1.

Ἐνθάδε Τιτυοῖο μεγασθενέος πέσε κύρμα.

Strabo. lib. 9. hanc fabulam ad historiam transtulit, dicitque quo tempore Apollo dictus est è cœlo in terras adventasse, ac homines mansuefecisse, qui prius arborum sylvestrium fructibus tantùm vescebantur, Tityum tyrannum Panopeæ crudelissimum, hominem fuisse violentum, atque prorsus flagitiosum, quem Apollo sagittis confecit. Lucretius verò libro 3. ad rei Venereæ cupiditatem, animique sollicitudines hanc fabulam retorsit; cùm dicat fieri non posse omnino multa, quæ traduntur de inferis, neque Tityum, si par jecur universo terrarum orbi habuisset, perpetuum dolorem ita pati potuisse; sed per hæc animi curas antiquos significare voluisse, ut ab iis retrahamur. Verba ejus apponam:

Nec Tityon volucres ineunt Acheronte jacentem:
Nec quod sub magno scrutentur pectore quidquam
Perpetuam ætatem possent reperire profectò
Quamlibet immani projecto corporis exstet
Qui non sola novem dispersis jugera membris
Obtineat, sed qui terrai totius orbem:
Non tamen æternum poterit perferre dolorem,
Nec præbere cibum proprio de corpore semper.
Sed Tityos nobis hic est, in amore jacentem
Quam volucres lacerant, atque exest anxius angor
Aut aliâ quâvis scindunt torpedine curæ.

Vide Nat. Com. lib 6. cap. 19. Item Tityus Orator homo loquax sanè & satis acutus; de quo Cic. in Bruto.

Tium, *Tion* Ptol. *Teium* Strab. *Tio* etiam hodie, teste Molerio, urbs marit. Paphlagoniæ, à Milesiis condita, teste Melâ. Quidam confundunt hanc urbem cum *Teo* urbe Joniæ, Anacreontis patriâ. Long. 60. 00. Lat. 44. 00.

Tlepolemus, Herculis & Astyoches filius, quem ex Ephyrâ urbe Peloponnesi rapuerat. Hom. in Catalogo. Hic cum adolevisset clarus rebus bellicis, corporisque proceritate insignis, Lycimnium avunculum suum Marte progenitum, & patri suo charissimum jam senem interfecit. Propter quod fabricatis navibus, contractâque juvenum manu patriam reliquit, Rhodumque venit, in quâ trium urbium regnum obtinuit. Belli verò Trojani tempore novem navium classe Græcis suppetias tulit, quo in bello à Sarpedone Jovis filio interfectus fuit. Ovid. Ep. 1.

Sanguine Tlepolemus Lyciam tepefecerat hastam
Tlepolemi leto cura novata mea est.

Tmarus, Thesprotiæ in Epiro mons *Tomarus* Plinio & Solino. Unde *Tamarius*. Hesychius: Τμάριος Ζεὺς ἐν Δωδώνῃ, Callimachus hym. in Cererem:

Ὥστε ἐν Τμαρίοισι.

Tmolus, mons Phrygiæ magnæ, ex quo Pactolus fluit, in confin. Lydiæ (ad fluv. cognom. in Mæandrum per Sardes, quas alluit, influentem, cujus mem. Herod. & Plin) in agro Trallensi & Sardeni, vitibus consitus, qui & *Timpsis* dictus est, teste Plinio; quem vide 15. 29. Virgilius Georg 2. de variis vitium generibus:

Tmolus & assurgit quibus & rex ipse Phanæus.

Theophr. 4. Hist. cap. 6. Τμῶλος ἔχει ἀμπέλους. Auctor Tragœdiæ Thebaidos:

Hinc nota Baccho Tmolus attollit juga.

Ovidius Pont. 4. 15.

Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

Strabo lib. 13. in genere. Τμῶλος εὐδαίμων ὄρος. Et lib. 14. inter loca quæ afferunt οἴνους ἀρίστους, numerat Tmolum. Et iterum de eodem Tmolo, & locis aliis ita ait: ἀμφιφόρους χενακόσιαι, ἃ καὶ ἀμπέλους, ἃ πρὸς ἀρίστους ἰατρικούς. Huc pertinet hymnus Orphei ad

ad Sabasium; ubi ait Bacchum insutum à Jove femori, & eductum:

———Ὅπως πεπλασμένῳ ἐν λδη
Τμώλου ἐς ἠγάθεον.———

Crocum quoque plurimum gignit hic mons. Virgilius Georg. 1.

———*Nonne vides croceos ut Tmolus odores,*
India mittit ebur?———

Nam ibi per *odores croceos*, vulgaris Servius *crocum* intelligit, cujus interpretatio commoda est. Nam Solinus, Columella, & Martianus aiunt hunc montem esse florentissimum croco: primus cap. 53. secundus lib. 3. cap. 8. postremus lib. 6. cap. de Phrygiâ; in quo ubi legitur *Tmolus loco florens*, legendum *croco*, ex doctorum censurâ. Alii tamen per *croceos odores*, vinum redolens & fragrans intelligunt. Silius Italicus lib. 7.

Is montis decus, atque ex illo tempore dives
Tmolus.

Dicitur quoque *Tmolus* vel *Tymolus*, teste Stephano. Ovid. Met. 6.

Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli.

Ubi tamen alii *Tmoli* legi debere contendunt. Idem Ovid. Met. 11.

———*Freta prospiciens latè riget arduus alto*
Tmolus in ascensu: clivoque extensus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypapis.

In hujus montis cacumine 150. annis vivere solent. Mucianus author est. Verba sunt Plinii 7. 49.

Tobias, idem quod *bonus Deus*, vel *bonitas Dei*. Floruit circà tempus Manassis, aliorumque præcedentium regum Juda, quando decem tribus Israël captivæ ductæ sunt; quod nomen tam patri seni, quam filio ejus juv. in sacris literis tribuitur. Libri Tobiæ auctores videntur pater & filius. Ita Sixt. Senensis libro 1. De utilitate autem ejusdem lib. hæc. Sebast. Munsterus Præfat. in Metechet Haadidduck, ubi Tobiam aliis V. T. libris omnibus anteponit: *In quo*, ait, *Biblico lib. V. T. invenies tam efficaces ad opera pietatis monitiones quæ habeant tam vividissima adjuncta exempla, ut in hoc libro? Ubi usquam locorum invenies tam sinceras paternas, & omni acceptione dignas instructiones, qualiter te geras erga Deum, erga parentes, erga pauperes, præsertim domesticos fidei, erga conjugem, denique erga cunctos mortales, atque erga defunctos ipsos, ut in Tobiâ?* Idem ibidem: *Libellus est verè aureus, & juventuti accommodatissimus, ediscendus esset à pueris, haud secus quàm Decalogus, & in imo pectoris diligentissimè condendus, in quo non nisi mera pietatis semina, imò & flores & fructus inveniuntur.* Bullingerus tractat. de libb. sacris: *Inter historicos*, inquit, *in plerisque exemplaribus primum locum tenet liber Tobiæ, qui meâ quidem sententiâ multo felicius Xenophonte, & Aristotele Oeconomiam tradit. Nam & exemplis omnia demonstrat & præceptis salutaribus.* Ven. Beda: *Qui liber S. Patris Tobiæ & in superficie literæ salubris patet legentibus, utpote qui maximis Vitæ moralis & exemplis abundat & monitis.*

Tobius, *Touvy* seu *Tovy* Camdeno, flu. Albionis per Walliam in Oceanum ad Maridunum decurrens.

Tobrus, urbs Africæ propriæ. Ptol. Eandem cum Tuburbo Antonini esse credit Simlerus.

Tochari, po Indiæ vel Sericæ. Ptol. Dionysius:

Καὶ Τόχαροι Φρυνοί τε.

Toletum, *Toledo*, urbs alias Carpetanorum caput, postea Gothorum regia & Maurorum; hodie Castellæ Novæ cap. & antea regum sedes. Ampla est & elegans, cum arce antiqua in colle; sed deficit indies, à paucis habitata, vix 6000. incolas continens. 42. leuc. Hispanicis distat à Cordubâ in Bor. & 50. à Valentia. Long. 16. 40. Lat. 40. 02.

Toliapis, *Shepey* Camdeno, ins. Albionis in mari Germanico contra Trinobantes, & Thamesis ostia: ubi etiam Counos *Gooyinge* haud procul ab ostio Thamesis.

Tolibostii, *Tolistobogi* Strab. & Ptol. qui & *Tectosages*, pop. Galatiæ in Asiâ. Τολιστοβώγιοι Steph.

Tolosa, vulgò *Tholouse*, colon. & urbs Gall. Narbon. in Aquitan. confin. ad Garumnam flu. Dicitur & *Tholosa*. Hinc *Aurum Tholosanum*; de quo vide Cic. 3. de N. D. Gellium & Justin. Longitudo 22. 15. Latit. 43. 30.

Tolosa, *Tolosa*, urbs Hispan. in Guipuscoâ provi prope Orium flu. ad radices M. Pyrenæorum, vix 4. leuc. ab Oceano Cantabrico ad merid. Long. 19. 00. Lat. 43. 25.

Tolumnius, augur, qui pro Turno bellavit in Æneam. Virg. lib. 12.

Expediuntque manus; primusque Tolumnius Augur.

Item Veientum rex, qui Romanorum legatos interfici jussit, an. U C. 317.

Tomarus, (vide *Tmarus*) Strabo. & Stepha. mons Thesprotiorum Dodoneo oraculo imminens. Orpheus in Argonauticis, ubi de Argo:

Ἀή τοτ' ἐπιβρομένου Τομαρίοις ἔκλαγε φηγός.

Dicitur per concionem *Tmarus*. Unde Virg. Eccl. 8.

Aut Tmarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes.

Tomos, Ælian. & Strab. *Tomi* Ptol. *Tomis* Marcellino, *Tomisvvar* Cælio Calcagnino, *Kiovv* Ciofano; sic *ab incisione* Absyrti fratris Medeæ ibi secti dicta, urbs Mysiæ infer. in orâ maris Euxini, ubi Ovidius exulavit. Ovid. Trist. 3. eleg. 9. cui Titulus *Unde Tomos dicta?*

Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo
Membra soror fratris consecuisse sui.

Cic. in orat. pro lege Maniliâ: *Primum ex suo regnò sic Mithridates profugit, ut ex eodem Ponto Medea illa quondam profugisse dicitur, quam prædicant in fuga fratris sui membra in iis locis quà se parens persequeretur, dissipavisse, ut eorum collectio dispersa, mœrorque patrius celeritatem persequendi retardaret.* Statius in Sylvis:

———*Nec tristis in ipsis*
Naso Tomis.———

Pop. *Tomitæ*, Ovid. Pont. 1. 5.

Non vacat in quâ sint positi regione Tomitæ
Quærere.———

Hinc *Tomitanus*. Idem Pont. 1. 3.

Naso Tomitanæ jam non novus incola terræ.

Long. 55. 00. Lat. 45 50.

Tomyris, Scythar. Regina. Tibull. Paneg. ad Messalam.

Nec quà regna vaga Tomyris finivit Araxe.

Vide *Thomyris*.

Tonice, Ptol. *Zazella* nunc teste Stuchio; urbs & emporium Æthiopiæ sub Ægypto ad sinum Barbaricum inter Sarapionis portum & promont. ad Bor. & Raptam metrop. ad merid. Aliis est *Mombaza*, urbs regia & ampla in eâdem regione.

Cuthbertus, *Tonstallus*, vir doctus, & summâ laude dignus, in quo nemo hominum ferè (dempto conviciatore Balæo) quicquam invenit reprehensione dignum, nisi quod Pontificiæ Religioni fuerit addictior. Literas Græcas ad unguem, Hebræas haud modicè calluit, facundus Orator, mathematicæ ad miraculum usque scientissimus. In Jure Civili (cujus facultatis Doctoratum adeptus est) probè exercitatus, inque Theologiâ versatissimus erat. Denique nec inter postremas ejus laudes numerarim quòd cum Erasmo amicitiam coluit, prout in Epist. ejus ad Tho. Morum colligas: *Tonstallo, ut nemo est omnibus bonis literis instructior, nemo in vitâ moribusque severior, ita nemo est usquam in convictu jucundior.* Natus erat Hatchfordiæ in agro Richmundiensi gestisque priùs dignitatibus aliis ad Episc. Dunelmensem evocatus fuit. Obiit Lambethæ 18. Nov. an. 1559. æt. 85. quo tempore in liberâ custodiâ apud Archiep. Cantuar. agebat, atque ibidem in Ecclesiâ Parochiali non sine funebri pompâ sepultus est, hoc epitaphio:

Anglia Cuthbertum Tonstallum mœsta requirit
Cujus summa domi laus erat atque foris;
Rhetor, Arithmeticus, Jurisconsultus & æqui
Legatusque fuit, denique præsul erat.
Annorum satur, & magnorum plenus honorum
Vertitur in cineres aureus ille senex.

Topiris, Ptol. *Topirium* Anton. *Doberus* Thucyd.

Toprus seu *Toparum* Procop. *Rusio* nunc, teste Jo. Lydo, urbs Thraciæ à Philippis 38. m p. in ort. ab Hadrianopoli 132.

Torini, pop. Scythiæ Jaxamatis proximi, ubi perfecti mellis copia. Val. Flac. lib. 6.

Mellis honos Torinis, ditant sua mulctra Satharchen.

Tornacum, olim Nerviorum in Gall. Belg. civitas. Hodie *Tournay*. Petrus Apianus dicit *Bagadum* esse Ptolemæi.

Toronaicus sinus, Ptol. *Golfo di Rampo* Nardo, *Golfo di Agiomana* Castaldo, sinus Macedon. inter Singiticum & Thermaicum.

Torone, op. geminum: unum Epiri in orâ litoreâ, inter Sybotam, & ost. Acherontis flu. *Parga* Nigro. Alterum Macedon. ad sin. Toronaicum, inter Derrim & Cassandriam, à *Torone* Neptuni filiâ, teste Stephan. sic dictum. *Longo* Sophiano, *Rainero* Nigro. Vide Stephanum.

Torquatus, cognomen Titi Manlii, *à torque* impositum, quem occiso ad Anienem Gallo, detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius, cujus jussu cùm filius adversus hostem, à quo vocatus fuerat, pugnasset, eoque occiso, equestria spolia victor ad patrem tulisset, subito eum, quod adversus edictum suum & rei militaris disciplinam fecisset, virgis cæsum securi jussit percuti.

Alphonsus *Tostatus*, Hispanus, Episcopus Abulensis, ac præterea Hispaniarum Regis Consiliarius, item major referendarius (quæ triplex dignitas, nec ante, nec postea in unum hominem collata fuit. Flor. anno 1440. ac præter vastos illos in S. Scripturas commentarios, varia etiam opuscula edidit. Vide Voss. H. Lat. p. 579.

Totonesium, litus & op. Angliæ in comitatu Devoniæ, vulgò *Totnes* Camdeno.

Tougeni, pop. Helvetiorum; quibuscum Marius Rom bellum gessit. Strabo. Horum urbs *Tuggium*, seu *Tougium*, vulgò *Zug*, unus ex 13. Helveticis conventibus ad lacum Tugiens. inter Lucernam ad occ. 2. & Tigurum ad Cæc. 3. leue.

Toxandri, pop. Belgii, quorum reg. *Toxandria* Marcellino cum *Toxandro* op. cogn. in Brabantiâ. Ammiani locus est l. 17. *Quibus paratis petit primos omnium Francos, eos, viz. quos consuetudo Salios appellavit, ausos olim in Rom. Solo apud Texandriam locum habitacula sibi pralicenter figere.*

Toxaris, Scytha, vir & multæ sapientiæ & elegantiæ ac rerum optimarum studiosus admodum, qui ex Scythia Athenas usque peregrè profectus est, Græcanicæ disciplinæ perdiscendæ desiderio; hic pestem populum Atheniensem infestantem sedavit, quapropter in heroum catalogum relatus est & nivei coloris equus ad ejus monumentum quotannis immolabatur. De illius cum Anacharside occursu & utriusque cum Solone congressu, vide *Lucian* in *Scythâ*: ut & de Toxaris & Sisinnæ amicitiâ. apud eundem.

Trachas. urbs Latii. Ovid. Met. 15.

Antiphataque domus Trachasque obsessa palude.

Tracho, ins. parva instar scopuli in mari Jonio apud Corcyram.

Trachea. seu *Trachia* apud Strab. tota Isauria apud Strab. dicitur, teste Steph.

Trachin, vel *Trachis*, vel *Trachyna*, urbs Phthiotidis, à quâ *Trachinia* reg. ad sin. Maliacum sub monte Oetâ.

Trachina, urbs Latii quæ nunc *Tarracina*.

Trachinia, regiuncula Phthiotidis in orâ sinus Maliaci, ubi Heraclea urbs cognomine *Trachin* cujus mem. Ovid. Met. 11. ubi *Herculeam Trachina* vocat. Hinc *Trachinius* apud eundem Ovid. ibidem.

Hac quoque qua sequitur ventis Trachinia puppis.

Trachirus. Libyæ infer. flu. Ptol. *Gambea* Barrasio.

Trachones, duo colles Cœlesyriæ apud Damascum. *Hippos mons* Ptol. Inde pop. *Trachonita* in Arabiâ.

Trachonitis, *Bacar* hodie, teste Gul. Tyrio, reg. Palæstinæ, quæ & *Iturea* Straboni, & *Petrae* Hegesippo in Cœlesyriâ, inter mont. Libani, & lacum Tiberiadis. Vide Plin. 5. 14.

Tramenothyrita, Troadis pop. quos Tzetzes *Grimenothyritas* vocat.

Tragasa, reg. Epiri, à *Tragaso* quodam, in cujus gratiam Neptunus salis densationem fecit: unde *sal Tragasaus*. Steph. Hesychius: Τραγάσαι, οἱ ἅλες οἱ ἀπὸ Λέσβου Ubi legendum Τραγασαῖοι ἅλες. Putavit *Tragasaos sales* in Lesbo insulâ fieri solere. Sed ipse Stephanus ait, Tragasas urbem fuisse in continenti. Jul. Pollux. lib. 6. c. 10. Ἅλες Τραγασαῖοι, λίμνη δ' αἱ Τραγάσαι Τρωική. Sed ut patrociner hoc loco Hesychio, ea merx, ut credo, abundabat Lesbi, & ob viciniatem illius salis, ibi maximum fiebat commercium: ideo dixit Λέσβου, quòd in alias Græciæ occidentalis partes ferebantur ii sales. Palmer.

Tragia, *Tragias*, & *Tragaa*, Steph. ins. maris Ægei

parva

parva apud Samum, quam Strabo ante Miletum urb. Cariæ describit, qu. inter illum & Samum. Item op. Naxi inf. ubi Apollo colebatur. *Tragæus* dictus Steph.

Tragurium, Trau. inf. Dalmatiæ proxima cum urbe cognomine. Vide Plin. 4. 21. Long. 40. 40. Lat. 43. 56.

Trajana, Picenorum urbs Ptol. Aliis *Triana*.

Trajana colonia, op. Germ. infer. ad Rhenum. Anton. *Keyserwerd* Ortelio.

Trajana legio, Ptol. op. Germ. sup. ad Rhenum. Ptol. *Drechshausen* Ortelio.

Trajana via, in Apuliâ, inter Beneventum in Hirpinis & Brundusium in Salentinis.

Trajani monumentum. op. Germ. infer. ad Rhenum, & Francofurdam urbem. *Cronburg*, vel *Tranburg*, teste B. Rhenano.

Trajani pons, Hisp. urbs super Tagum flu. *Ponte de Alcantara* Clusio.

Trajanopolis, urbs Thraciæ inter Maximianopolim ad occ. 58. & Apros ad ort. 23. m. p. ab Hadrianopoli ad Euronotum 86. Item urbs Phrygiæ magnæ Ptol. Fuit etiam urbs Siciliæ mediterran. *Dragina* Curopalatæ, *Troyanopolis* autem legit Fazellus. Vide *Traynum*.

Trajanus, flu. Ægypti. Ptol. Hujus ostium apud Moysen *Pihahiroth* vocari dicit Becanus.

Trajanus portus, op. olim & portus Tusciæ in orâ inter Populonium ad occ. & Telamonem ad ort.

Trajanus, inter Cæsares optimus, quemadmodum testatur acclamationis in creandis Impp. formulâ: *Sis felicior Augusto, melior Trajano*. Claudianus de Theodosio lib. de 4. Conf. Honorii:

———Victura feratur
Gloria Trajani; non tam quod Tigride victo
Nostra triumphati fuerint provincia Parthi,
Alta quod invectus fractis Capitolia Dacis,
Quam patria quòd mitis erat.

Trajanus Patricius, vir planè Christianus atque Orthodoxus, scripsit Chronicon breve πάνυ θαυμάσιον, teste Suidâ, flor. vero sub Justiniano ῥινοτμήτῳ, h. e. circa A. D 664.

Trajectum, geminum: superius quod ad *Mosam*, & inferius quod ad *Rhenum* nominatur. Superius *Maestricht* vocatur, urbs Germ. infer. in Brabantiâ, à Coloniâ 12. leuc. in occ. Antuerpiam versùs, à Leodio 4. leuc. in bor. quot ab Aquisgrano in occ. Long. 27. 12. Lat. 50. 50. Inferius *Utrecht*, urbs German. infer. in Batavis à coloniâ 23. leuc. in bor. distans, à priore Trajecto 21. leuc. in Bor. & Cæc. recedens. *Ultrajectum* quoque Latinè dicitur. Long. 26. 26. Lat. 52. 10.

Trajectum, item Francorum geminum: Unum ad *Mœnum* in Franconiâ, emporium max. & urbs libera, à Moguntiâ 4. leuc. à Spirâ 12. Alterum ad *Oderam* in Marchia. Utrumque vulgò *Franckford*.

Trajectus, pagus Albionis ad Sabrinam flu. in Angliæ & Walliæ confin. Bristolio, Chepstovioque vicinus *Austclive* Camdeno.

Tralles, & *Trallis*, num. sing. Plin. & Ptol. quæ prius *Euanthia, Seleucia, & Antiochia*, dicta est, teste Plin. *Chora* Nigro, urbs Lydiæ ab Epheso ad 30. m. p. in Eurum. Juv. Sat. 3.

Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus aut Alabandis,

Long. 58. 40. Lat. 38. 06.

Transylvania, vel *Ultrasylvania*, quæ & *Pannodacia* & *Dacia* Ripensis, vulgò *Sibemburgen* dicitur, pars fuit olim Daciæ, & extrema ejus reg. trans montes Carpathios ad Axiacum flu. usque producta. Hanc cingunt 2. Walachiæ, Transalpina & Moldavia: illa Danubio, hæc mari Euxino admota; utraque cum Transylvaniâ, eam Europæ nunc occupant partem quæ olim Daciæ erat. Vide Bonfin lib. 1. rerum Hungaricarum.

Georg. *Trapezuntius*, in Cretâ natus an. 1396. sed qui è Trapezunte, Cappadociæ civitate, nomen sibi imposuerat, quia ad eam genus paternum referret. *Virum egregiè doctum, deque re literariâ pulchrè meritum*, vocat eum Erasmus in Ciceroniano. Obiit Romæ an. 1486. idque admodum senex, & literarum pené oblitus, unde & solus per urbem, baculo innixus, incedere malebat, ut de eo scribit Raph. Volaterranus, qui & ante hanc immemoriam jam senem puer docentem audierat. Vide Voss. H. Lat. p. 600.

Trapezus, urbs juxta Pont Eux. Sinopensium colonia, hodie *Trebisonda*. Vide Steph. & Stuk. ad Arr. per pag 67. Long. 71. 06. Lat. 44. 03.

Trebia, Gall. Cisalp. flu. non procul à Placentiâ. ex Apennino defluens; juxta quem Annibal L. Sempronium Conf maximâ clade profligavit. Apud Polybium Τρεβίας ποταμὸς, corruptè apud Appianum Τρεβίας Silius lib 4.

———Planitiem metiens Trebiamque petebat.

Lucan. lib 2.

Quod non in punica nati
Tempora Cannarum fuimus Trebiaque juventus

Long. 31. 44. Lat. 44. 45. Item Celtiberorum civitas in Hispaniâ.

Trebonius, cum Bruto & Cassio conjuravit contrà Cæsarem: in Asiâ deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissimè fuit. Cic. in Philippicis.

Trebonius, pudicæ sanctitatis miles, qui Lusium, Marii ex sorore nepotem, castitati suæ stuprum & insidias molientem interfecit. Plut.

Trebula, op. Sabinorum, pop. *Trebulani*. Apud hos præstantissimi fiebant casei. Mart. 13. 33.

Trebula nos genuit: commendat gratia duplex,
Sive levi flammâ, sive domamur aquâ.

Vide Plin. 3. 5. Signatè de hujus urbis voluptatibus, deliciis, & blandimentis extat epigramma Mar. lib. 5.

Humida quà gelidas submittit Trebula valles,
Et viridis cancri mensibus alget ager,
Rura Cleonaeo nunquam temerata leone
Et domus Æolio semper amica noto.

Est autem Trebula eadem cum Mutuscis, tantùm diversum nomen. Ita enim Plinius 3. 12. *Trebulani qui cognominantur Mutuscai*. Errat verò insigniter Servius, cùm scribit hanc Trebulam, Mutuscæam esse eam quæ posteà dicta Trebia, ubi Annibal Romanos delevit. Ea enim in agro Picentino fuit, longè autem ab hâc Trebulâ quæ in Sabinis.

Treca, *arum*, urbs nobilis & potens in Campania Gallicana. *Troye en Champagne*. Long. 25. 15 Lat. 48. 08.

Trecasses. Vide *Tricassini*.

Treviri. *Treveri* Melæ & Plin. *Triviri* Ptol. pop. urbs Galliæ Belg. ad Mosellam flu. vulgò *Triers*, vel

Treves antiquissima, ut volunt, omnium urb. Europæarum, à *Trebetâ* Nini Assyriorum Regis fratre condita & nominata, an. ante χριστογονίαν 1496. Æn. Sylvius, Lucan. lib. 1.

Tu quoque lætatus converti prælia Trevir.

Auson. in Catal. urbium:

Treveriaque urbis solum quæ proxima Rheno.

Hujus urbis Archiepisc. unus est ex Imperii Electoribus, urbis ac Trevirensis ditionis Dominus. Zosimus Comes de hâc urbe: Ἔστι δὲ αὕτη πόλις μεγίστη τῶν ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις ἐθνῶν. Long. 28. 06. Lat. 49. 50.

Triballi, vulgò *Bulgari*, pop. Mysiæ infer. teste Nicephoro & Laonico, cum Lazio & al. quorum reg. *Bulgaria*. In his feruntur fuisse, qui visu fascinabant, & interimebant quos irati diutiùs & fixis oculis aspexissent, teste Plinio. Hos Steph. in Illyrico perperam ponit.

Tribori, Gall. Belg. pop. Ptol. Hodie *Trierische* possunt appellari ab eorum metropoli *Trier*.

Triboces, *Tribocci* Ptol. *Tribochi* Plin. pop. Germ. super. quorum reg. Alsatia, vulgò *Elsas*, cujus caput est Argentoratum.

Tribulium, *Tribunia* Lib. concil. urbs Dalmatiæ inter Epidamnum & Rhizanam. Vulgò *Trebigna*.

Trica, aut potius *Tricca*, urbs Thessaliæ, à *Tricca* Penei filiâ dicta. Stephan. Plin. vers. 3. 10. *Tricam* & *Apinam* op. quondam fuisse Apuliæ scribit; à Diomede condita, quæ eversa in proverbium abiit. Nam *Tricæ* pro nugis, rebusque futilibus accipiuntur ac etiam pro impedimentis, ut frequenter apud Cic. Unde *tricari*, verbum, & *tricones*, qui nugis alios detinent, & *Tricinus quæstus*, qui tarde fit, & *Tricæ Atellanæ* apud Varr. pro nugis impeditissimis. Long. 47. 15. Lat. 40. 10.

Tricassini, Ammian. *Trecasses* Plin. *Tricases* Anton. *Tricasii*, Ptol. vulgò *Troyes* pop. & urbs Gall. Celt. in Belgicæ confin. sive ècontra, à Rhemis 26. leuc. in ort.

Tricastini, pop. Gall. prope Druentiam flu. Hinc *Tricastinus*. Silius lib. 3

Jamque Tricastinis incedit finibus agmen.

Tricca. vide *Trica*. Est autem Estiotidis Macedoniæ reg. urbs. Ptol. *Tricala* Sophiano & Bellonio. Hic natus est Æsculapius, qui ob id *Triccæus* dicitur.

Tricesima, Germ. urbs Ammianus, quam Pet. Divæus putat eandem esse cum *Legione Trigesima Ulpia* Ptolemæi; & an ea Ultrajectum in Hollandiâ designetur, se nolle contendere ait. Vide *Utricesium*.

Triclaria, Diana dicta est, cui sanguine humano quondam litari solitum erat, quod in ipsius delubro Menalippus & Comætho amore victi turpiter coiissent. Pausan. addit ob hanc templi profanationem secutam magnam agrorum sterilitatem, consultumque Apollinem respondisse, ut Menalippum & Comæthonem & præterea singulis annis virginem pulcherrimam sacrificarent; tandem Eurypylum illius sacrificii crudelitatem sustulisse.

Tricongius, Novellus Mediolanensis sic dictus, qui gestis honoribus à præturâ ad consulatum usque pervenerat. Hic enim tribus congiis epotis, spectante, miraculi gratiâ, Tiberio Imp. præclarum cognomen sibi vendicavit.

Tridentum, Tridentinorum cap. in Rhætia propria, urbs satis culta; sedes in valle inter altissimos montes posita Concilio suo Oecumenico, uti Romanenses volunt, sed potiùs Conciliabulo Italico, si verum velimus, sat celebris, vulgò *Trent*. Subest proprio Episcopo, sub clientela tamen Imperatoris, uti Comitis Tirolis; 28. mill. Germ. distat ab Oenipontè in merid. 6. à Bolsano, 4. à proximiori Lacûs Benaci in Cæciam, & 8. à Veronâ in Bor.

Trieterica, Bacchi sacra, quæ ...tio quoque anno celebrabantur. Virgil.

——*Audito stimulant Trieterica Bacchi.*
Orgia.——

Stat. Theb. 2.

—— *Non hæc Trieterica vobis*
Nox patrio de more venit.——

Ovid. Fast. 1.

Tertia quæ solitò tempore bruma refert.

Herodotus lib. 4. de Gelono Buclinorum oppido: Ἔστι γὰρ δὴ αὐτόθι Ἑλληνικῶν θεῶν ἱρὰ, Ἑλληνικῶς κατεσκευασμένα, ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι, καὶ νηοῖσι ξυλίνοισι· καὶ τῷ Διονύσῳ τριετηρίδας ἀνάγουσι, καὶ βακχεύουσι. Ovidius autem locutus est ex sententiâ multorum, cùm verè sacrum illud fuerit annuum. *Trieteris* enim nihil aliud erat quam tres anni quadrimestres, seu duo semestres. Censorinus lib. 19. *Cares & Acarnanes semestres habuerunt annos, & inter se dissimiles, quibus alternis dies augescerent, aut senescerent, eosque conjunctos, veluti τριετηρίδα annũ magnum, hoc est Solarem.*

Trifolinus, mons Campaniæ Neapoli imminens, sic à *trifolii* copiâ dictus. Unde *vinum Trifolinum* apud Martialem 31. 111.

Non sum de primo fateor Trifolina Lyæo.

Trigaboli, pop. Gall. Cisalp. ut Leander scribit inter 2. Padi flu. ostia habitantes, quos postea *Tesalios* ait vocatos.

Trigemina, porta Romæ dicebatur per quam *Trigemini* fratres Horatii exierunt; eam Marcellinus *Ostiensem* vocat, teste Marliano, qui eam hodie *Porta S. Pauli* vocari scribit.

Triglypton, Indiæ extra Gangem urbs. Ptol. *Pegu* Castaldo. Long. 154. 00. Lat. 18 00.

Trileuci, 3. scopuli Oceani Cantabrici in orâ Hisp. Bor. *Peñas de Guzman* Ortelio; ubi op. *Trileucum*.

Trimmanium, *Trimammion*. Anton. op. Mysiæ inf. ad Istrum fl. *Drimago* Ortelio.

Trimontium, op. Albionis in Selgoviis apud oram occiduam, inter Angliam & Scotiam, *Atterith* nunc, teste Cambd. Item urbs Thraciæ eadem quæ *Philippopoli*.

Trinacria, Sicilia à *trinangulari* figurâ sic dicta, quæ & *Triquetra* Et hæc vera interpretatio est, quanquam Sibylla vult à *Trinaco* dictam: Ἡνίκα τοι Τρίνακος ἄναξ υἱὸς Παντομέδοντα δαΐφρων. Hinc *Trinacrius*. Virgilius.

Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni.

Item *Trinacris*, ut *Hybla Trinacris* apud Ovidium Idem Fastorum 4.

Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor
Trinacris, à positu nomen adepta loci.

Idem Ovid. Met. 5.

Vasta Giganteis injecta est insula membris
Trinacris.——

Trinium, flu. Frentanorum in Aprutio (cum op. cogn.) ex Apennino monte, ubi is *Maiella* vocatur, profluens, & in mare Hadriaticum labens.

Trinobantes, Trinovantes Tacito, pop. Albionis, quorum reg. *Middlesex* hodie dicitur.

Triocala, *Triocla*, Ptol. *Tricala* & *Tricalum*, Steph. urbs Siciliæ apud oram Austr. pop. *Triocalini*. Ejus mem Silius lib. 14.

Et mox servili vastata Triocala bello.

Nomen interpretatur Diodorus hoc pacto: Τριόκαλα δὲ αὐτοί φασι, διὰ τὸ τρία καλὰ ἔχειν, πρῶτον μὲν ναμάτων ὑδάτων πλῆθος διάφορον τῇ γλυκύτητι: Δεύτερον προσκειμένην χώραν ἀμπελόφυτον τε καὶ ἐλαιόφυτον, καὶ γεωργεῖσθαι δυναμένην θαυμαστῶς. Τρίτον ὑπεροχὴν ἐχυρότητος &c.

Triopa, Thessalorum rex pater Metopis. Steph. Item Erisichthonis pater, qui idcirco *Triopeius* dicitur Ovid. Met.

Nec tamen idcirco ferrum Triopeius illa
Abstinuit. ———

Sic & *Triopeis* pro Erisichthonis filia, Triopæ neptis. Idem Ovidius:

Sæpè pater dominis Triopeida tradit.

Alius inter Argivorum reges septimo loco ponitur à veteribus, Phorbantis fil. Alius Abantis fil. veteri Theocriti Scholiastæ ex Jasone rerum Cnidiarum scriptore celebratur. Mem. & Eust. cujusdam *Triopa* Perrhæborum regis, quem fil. Carnabas violenter in imperio se gerentem occidit. Alius denique fuit, quem *Deorum* vocat Herodes Atticus, quem Iphimediæ patrem nominat Apollodorus lib. 2. Bibl. Salmasius.

Triopius, Apollo sic dictus, vel à *tripodibus* æreis, quos ferebant victores in certamine Apollinis Triopii: quos tamen è sacro victores auferre non poterant, sed ipsi Deo relinquere cogebantur; vel qu. Τριόφθαλμος ab insigni prudentiâ; vel à *Triopâ* Solis filio, rege Thessalorum.

Triphylia, eadem quæ *Elis*. Dicuntur autem *Triphyli* quòd è *tribus* numero *tribubus* collecti sint, vel à *tribus portis*, vel à *Triphyle* matre Clytii. Steph. *Triphyllis* Dionysio vers. 409.

Τῆς πρὸς μὲν Ζεφύροιο Τριφυλλὶς ὕδατα γαίης.

Hinc Jupiter *Triphyllius* dictus.

Tripolis, urbs gemina: Una Phœniciæ marit. & emporium ac sedes præfecti, inter Orthosiam ad Arctos 50. & Byblum ad merid. 36. m. p. sic vocata quod *tribus urbibus* stadio inter se distantibus olim constaret, seu quod *trium urbium*, h. e. Aradi, Tyri & Sidonis esset colonia, teste Steph. Dionysius vers. 914.

Καὶ Τρίπολιν λιπαρήν, Ὀρθωσίδα τε Μάραθόν τε.

Long. 63. 30. Lat. 34. 20. Altera *Tripolis* Solino. *Leptis magna*, Plin. Ant. & Ptol. (qui Neapolim & Leptim magnam eandem urb. facit) urbs Africæ litoralis apud Syrtim parvam ex *tribus urbibus* & ipsa constans, Taphris, Abrotono & Lepti magna, quæ ad eam constituendam convenere. Long. 42. 00. Lat. 31. 40. Erant aliæ hujus nominis urbes; una in Thessaliâ, teste Livio. alia in Cariâ, teste Steph. & alia in Lydiâ, teste Plinio. Pop. *Tripolitani*.

Tripontium. pagus Angliæ in Com. Northamptoniensi. Anton. *Towcester* Camdeno. Long. 19. 20. Lat. 52. 00.

Triptolemus, Eleusii, ut Hygino placet, aut, ut Pausanias mavult, Celei Eleusini regis fil. qui primus in Græcia agriculturæ rationem creditur invenisse. Ovid. Fast. lib. 4.

Iste quidem mortalis erit, sed primus arabit,
Et feret, & cultâ præmia tollet humo.

De Triptolemi legibus apud Athenienses tribus duntaxat præcepta in Eleusine templo scribit Xenocrates Philosophus: *Venerandos Deos; honorandos parentes; carnibus non vescendum esse.* Ovid. Trist. 4.

Nunc ego Triptolemi cuperem conscendere currus.

Stat. 4. 2.

Ætherei felix sic orbita fluxit
Triptolemi. ———

Socrates apud Platonem oratione ad Judices, inter Judices infernales Triptolemum refert. Eam orationis partem Cicero laudat Latinè conversam. 1. Tuscul. cap. 41. Claud. 1. de Raptu:

Angues Triptolemi strident, & squamea curvis
Colla levant attrita jugis.

Callim. Hym. in Cererem:

Αἴχα Τριπτόλεμος ἀγαθὰς ἐδιδάσκετο τέχνας.

Nonnus lib. 19. vers. 84

Τριπτόλεμος σπόρον ἆγε φερεστάχυν ἐπὶ δίφρῳ.

Eleganter Freculphus Chron. Tom. 1. lib. 2. cap. 12. *His temporibus* (Pelopis regis) *Triptolemus, quem Philochorus ait longâ navi ad urbes accedentem, distribuisse frumenta & ob id dedisse suspiciones, quod navis ejus serpens pennatus fuerit: sive ut alii fingunt, quod jubente Cerere, anguibus portatus alitibus, indigentibus terris frumenta volando contulerit.* Vide Lampr. Alardum in illud Val. Flacc. lib. 1.

——— *Aut curru ut sævos frenasse dracones*
Creditus. ———

Triquetra, Sicilia sic dicta. Horat. 2. Sat. 6.

——— *Militibus promissa, Triquetrâ*
Præmia Cæsar, an est Italâ tellure daturus?

Hinc *Triquetrus* adject. Lucret. lib. 1. de Empedocle,

Insula quem Triquetris terrarum gessit in oris.

Hinc Siciliam Lycophron Τρίδειρον vocat *tricervicem*, Pindarus vero τριγλώχινα *tricuspidem*.

Trisanton, flu. Albionis cum op. cogn. in Australi orâ contra Vectim ins. decurrens. Ptol. op. vulgò *Southampton* dicitur in agro Hantoniensi.

Trisimachus, libros κτίσεων condidit, quorum tert. citat Plut. Par. Min. cap. 6.

Trismis Mysiæ ins. op. Ptol. *Trachina* Nigro. Sed lege Τρόσμις vel Τρωσμίς, quomodo Const Porphyrogenneta lib 2. Them. dicitur. Antonini etiam itinerario *Trosmis* est, & Notitiæ Imperii.

Tritea, urbs Troica ab Arisbensibus condita. Alia inter Phocidem & Locros Ozolos. *Tritea* vero in Achaiâ est. Steph. Pop. *Triteeis* Herodoto.

Tritium Metallum, Hisp. Tar. op. in fin. Autrigonum excisum, *Treio* Moletio.

Tritium Tuboricum Ptol. *Tobolicum* Pompon. op. Hisp Tar. in fin. Vardulorum. *Mondragon* hodiè, teste Hen. Coquo.

Tritogenia, Pallas dicta est, quòd apud Tritonem Africæ paludem apparuerit, vel à nomine Τριτὼ i. e.

κεφαλὴ (sic enim Æoles vocant ut ait Aristoph. Schol. in Nub.) quòd sit ex Jovis capite edita. Unde Hesiod. in Theog.

Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκώπιδα Τριτογένειαν, &c.

Vel quòd eadem cum Luna credatur, quæ 3. post coitum die apparere incipit: vel denique authore Suidâ, quòd Τρίτη μετ' Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα, ἐγεννήθη.

Triton, Deus marinus, Neptuni & Salaciæ marinæ Nymphæ fil. quem poetæ fingunt Neptuni tubicinem fuisse. Virg. Æn. 1.

Cymothoe simul & Triton adnixus acuto
Detrudunt naves scopulo.

Ovid. Met. 2.

Cæruleos habet unda Deos, Tritona canorum
Proteaque ambiguum. ———

Idem alibi:

Caruleum Tritona vocat, conchâque sonanti
Inspirare jubet fluctus.

Statius 3. Theb.

Stat celer obsequio jussa ad Neptunia Triton.

Sidonius Apollinaris:

Pistrigero qua concha vehit Tritone.

De *Tritonibus*, vide Plin. lib. 9. cap. 5.

Triton, Africæ flu. ex *Tritonide* palude erumpens, à cujus nomine Pallas *Tritonis* & *Tritonia* dicitur, quòd circa hunc flu. vel lacum primùm apparuerit. Lucan. lib. 9.

Hanc & Pallas amat, patrio quod vertice nata
Terrarum primam Libyem (nam proxima cœlo est
Quod probat ipse calor) tetigit, stagnique quieta
Vultus vidit aqua, posuitque in margine plantas,
Et se dilectâ Tritonida dixit ab undâ.

Silius lib. 3.

Hinc qui stagna colunt Tritonidos alta paludis
Qua virgo (ut fama est) bellatrix edita lympha
Invento primam Libyen perfudit olivo.

Hinc *Tritoniacus*. Ovid. Met 15.

Quum Tritoniacam novies subiere paludem.

Cæterùm flu. hic *Triton* תעריות *tarith* à Pœnis dicebatur, ἀπὸ τῶν νομῶν, *à pascuo* [illegible] quia Nomadum pascuis initium erat à Tritone. Cùm enim reliqua pars Africæ ut plurimùm sit arabilis, à Tritone usque in Ægyptum pleri que erant meri Nomades, carne solum & lacticiniis vesci soliti. Herodotus in Melpomene: Μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης ἀπ' Αἰγύπτου Νομάδες εἰσὶ κρεοφάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Λίβυες. Vide Boch. de Ph. Colon. pag. 533. In hâc palude Phla insulam ponit Herodotus. Alia est *Triton* palus ad montem Atlantem proxime Oceanum. Diod. lib 3. [cujus mem. Claud. 1. de laud. Stil.

Hesperidum Triton, & Gir ditissimus amnis]

Qui lib. 5. *Tritonem* flu. habet in Cretâ. Cæterùm de Tritonia Minerva vide Meursium de regn. Athen. pag. 17.

Jo. *Tritthemius*, Abbas Spanheimens. natus est an. 1462. in pago Trittenheim ad Mosellam, præter alia catalogum contexuit de illustribus Ecclesiæ Scriptorib. in quo cum nongentos & 70. auctores complexum fuisse, quorum & opera & conditionem sciret, à Genebrardo proditum est.

Triturrita, ins. seu villa parva Hetruriæ, apud Arni flu. ostia. Rutilius Itin. lib. 1.

Inde Triturritam petimus, sic villa vocatur.

Trivia, Diana sic dicta quòd *triviis* præesset, unde & tres facies habere fingebatur. Lucret.

Aulide quo pacto Triviai virginis aram
Iphianassai turparunt sanguine fœde
Ductores Danaum delecti prima virorum.

Ovid. Pont. 3. 2.

Protinus immitem Trivia ducuntur ad aram
Evinkti geminas ad sua terga manus.

Idem Fast. 1.

Exta canum vidi Triviæ libare Sapæos.

Ideo Κυνοσφαγὴς θεὰ Lycophroni dicitur. Causa est, quod hanc Deam, teste Eust. τῶν νυκτερινῶν φόβων αἰτίαν veteres putarint, & omnium spectrorum. Ea per canis latratum credita eisdem evanescere. Tzetzes ex Sophronis auctoritate: Θύεται δὲ αὐτῇ κύνας ὡς φησὶ Σώφρων ἐν μίμοις.

Ὁ γὰρ κύων βαΰζει
Λύει τὰ φάσματα.

Triviæ lacus, *Stagnum Dianæ* Ovidio, *lacus Hyppolyti* Statio, *lacus Nemorensis* Tranquillo, *Speculum Dianæ* Servio, *Lago di Nemo* Erythræo, lacus Latii apud Ariciam op. ab eo 4. m. p. distans. Virg. Æn. 7.

Audiit & longè Triviæ lacus, audiit amnis
Sulfureâ Nar albus aquâ, fontesque Velini.

Triviæ lucus, *Nemus Triviæ* Silio, *Gallinaria Sylva* Ciceroni, locus Campaniæ in sinu Cumano. Sed aliis *Selva di Nemo* in Latio apud lacum *Triviæ*. Virg. Æn. 6.

Jam subeunt Triviæ lucos, atque aurea tecta.

Trivicum, Hirpinorum in Italia op. vulgò, nunc *Trevico* dictum, episcopali dignitate insignitum. Horat. in Hodœporico:

——— *Nisi nos vicina Trivici*
Villa recepisset, ———

Triumphalis, porta Romæ dicta est, quòd per eam triumphantes victores in urb. deducerentur.

Triumpilini, Plin. sedem habent juxta lacum Cumanum. Suntque Euganeorum reliquiæ, & vocantur hodie *Triplever*, & vallem Trupiam incolunt, teste Simleto.

Troas, reg. Asiæ min. quam Ptol. *minorem Phrygiam* vocat, Hellesponto adjacens. Hanc Hom. ab Asopo flu. usque ad Caici flum. ostia produxit. Plin. autem, cæterique recentiores Lecto promontorio eam ab Æolide dividunt. Virgilius Æn. 5.

At procul in solâ secreta Troadis actâ.

Ita quidem Ferrarius: sed ibi legendum *Troades*, i. e. Trojanæ mulieres, quæ *Troiades* quoque Persio dicuntur.

Trœzen, op. Peloponnesi ad sin. Argolicum, Pitthei olim regia, & Thesei patria. Unde Stat. Theb. 4.

——— *Et quas Thesëia Trœzen*
Addit opes. ———

Qui inde à poetis *Trœzenius* appellatur. Ovid. Met. 5.

Hic Ixionides, illic Trœzenius heros.

Trœzena dicitur Ptol. *Posidonia* Strab. *Anthia* & *Hyperia* Pausaniæ *Apollonia* & *Aphrodisias* Stephano, inter Corinthum & Scyllæum promont. ad 44. m. p. à litore 15 stad. Ovid. Fast. 3.

Alta

Altaque Trœzene, Parrhasiaque nives.

Idem Met. 15.

Est prope Pittheam tumulus Trœzena sine ullis
Arduus arboribus,———

Item op. Messeniæ mediter. ab Ithome 15. m. p in ort. *Trœzina* in tab. recent. Pop. *Trœzenii*, quos fide societatis Atticæ illustres vocat Mela. Vide Plut. in Themistocle.

Trogilia, Trogilias Plin. *Gatonisi* Sophiano, inf. parva Joniæ apud Trogilium promont.

Trogilium, Trogylium, Ptol. *Mycale* Herodoto. promont. Joniæ in orâ inter Ephesum & ostia Mæandri contrà Samum inf. à Sunio promont. Atticæ 1600. stad. teste Strab. *Capo Tigrna*, Moletio.

Trogilorum portus, *Stinctino* Fazello, portus Siciliæ in orâ inter Syracusas, & Tapsum penins. Ibi Trogilus op. olim, nunc pagus, *Targia* teste Aretio. Apud Steph. verò non op. sed reg. appellatur. Pop. *Trogilii.*

Troglodytæ, pop. Æthiop. sub Ægypto apud oram sinus Arabici & Barbarici. quorum reg. *Sirfia* nominatur, teste Castaldo. Hi in specubus habitantes (unde nomen) paupertatem colebant, serpentibus vescentes, teste Melâ. Dicuntur & *Trogodytæ*, Inde sinus *Troglodyticus*, qui & *Barbaricus*.

Trogylium. Vide *Trogilium*.

Troja, reg. min. Asiæ, teste Servio, cujus caput fuit Ilium, Homeri, Virgiliique carminibus notissimum, ita dicta à *Troe* rege, Erichthonii fil. cum antea à Teucro *Teucria*, & à Dardano *Dardania* diceretur. Non rarò tamen Troja à poetis pro ipso Ilio accipitur. Ovid. Ep. 1.

Troja jacet certè Danais invisa puellis.

Virg. Æn. 3.

———Et campos ubi Troja fuit.

Catullus:

Troja virum & virtutum omnium acerba cinis.

Hujus urbis auctorem Apollinem vulgò faciunt, unde Virgilius Georg. 3.

———Troja Cynthius auctor.

Quod tripliciter capi potest, inquit Lud. de la Cerda. Trojam enim condidit Phœbus vel 1. quià verè ipse cæmenta, lapides & architecturam ipsam tractavit manibus: ita aliqui, quod & Ovid. indicat epist. Oenones:

Me fide conspicuus Troja munitor amavit.

Vel 2. quia ejus oraculo Ilus monitus Ilion condidit, quod est apud interpretem Lycophronis, & commeminit Alciatus Parerg 6. 6. & firmat Statii loco. Hæc etiam Germano placitum, atque etiam Parrhasio in Claudian. lib. 2. Consentit hoc cum locutionibus Tullii, cui *auctor* sæpè dicitur *suasor*. Vel 3. quia sono Lyræ conduxit lapides; ita Ovid. in Epp.

Ilion aspicies firmataque turribus altis
Mœnia Apollineæ structa canore lyræ.

Bis capta fuit hæc urbs. Primò siquidem eam evertit Hercules, rege Laomedonte. Val. Flac.

Namque bis Herculeis deberi Pergama telis
Audierat.

Ovidius: *Troja bis Oetæi numine capta Dei.*

Ubi respicit ad Sagittas Herculis, sine quibus Troja capi non poterat. Sil. Ital. lib. 1.

Haud me dissimilem Alcide primoribus annis
Agnosces, invicte, tuis: fer numen amicum,
Et Trojæ quondam primis memorate ruinis.

Sanè Hercules in Sophoclis Philoctete ait bis debere Trojam telis suis expugnare:

Τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
Τόξοις ἁλῶναι.

Seneca in Thyeste:

Bis pulsata Dardana Graio
Mœnia ferro, bisque pharetras
Passa Herculeas.———

Sed & Τάλαιρίδα τρὶς πορθεῖσαν *Trojam ter eversam* Theocritus dixit, quod etiam eversa fuerit:

———Ὅταν ἦλθον Ἀμάζονες ἀντιάνειραι.

Excidium hujus urb. in noctem incidisse consentaneum est Æschylo in Agamemnone, & Euripidi in Hecub. Auctor parvæ Iliados id ipsum probat:

Νὺξ μὲν ἔην μεσάτη, λαμπρὰ δ᾽ ἐπέτελλε Σελήνη.

Unde Virg. Æn. 2.

———Tacita per amica silentia Lunæ.

Petron. Arb. in Trojæ Halosi:

Jam plena Phœbe candidum extulerat jubar.
Minora ducens astra radiante face,
Cum inter sepultos Priamidas nocte & mero
Danai relaxant claustra.———

Vide notas in illud Senecæ in Agamemnone:

Vidimus patriam ruentem nocte funesta.

Long 54. 25. Lat. 41. 15. Hinc *Troius*. Virg. Æn. 1.

Arma virum, tabulaque & Troia gaza per undas.

Item *Trojanus*. Ovid.

Puppis Achameniden Graium Trojana recepit.

Item *Troicus*. Ovidius Epist. 1.

———Troica fata canunt.

Item urbs Epiri mediter. in Chaoniâ, alia in Apuliâ Dauniâ. à Benevento 36. m. p. in bor. Long. 39. 27. Lat. 41. 27. Item vicus in Atticâ, qui & *Nypete* Stephano; Item pagus in Ægypto ad Troicum mont. Strabo lib. 17. Manil. lib. 1.

Jam tum cum Graiæ verterunt Pergama gentes
Arctos & Orion adversis frontibus ibant.

Troicus mons. & Troites flu. in Ægypto sunt. Steph. Nimirum juxtà Troiam Ægypti urbem.

Troilus, Priami & Hecubæ fil. qui juvenili audaciâ ferox cum Achille congredi non dubitavit, à quo nullo negotio interemptus, temeritatis suæ pœnas dedit. Virgil. Æneid. 1.

Parte aliâ fugiens amissis Troilus armis
Infelix puer, atque impar congressus Achilli
Fertur equis, curruque hæret resupinus inani.

Cassandra apud Sen. in Agamemn.

———Te sequar nimium citò
Congresse Achilli Troile.

Ausonius quoque:

Hectore prostrato, nec Diis, nec viribus æquis,
Congressus perii Troilus Æacidæ.

Dio in Chrysost. Orat. 2. non ait Troilum congressum, imò factas illi insidias ab Achille, qui erat ad struendas insidias, nocturnasque incursiones callidissimus. Horat. 2. 9.

——— Nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiæ sorores

Fle-

Flevere semper. ———

At Lycophron & Theocritus ab Achille adamatum tradunt, cui cum se indulgere nollet, in templo Apollinis ab illo sit occisus. Hoc tamen refutat Tzetzes in Lycophr. quia nequaquam pulcher Troilus, aut juvenis fuerit, verum jam senior ac barbâ hispidus, prorsusque Achillis amoribus ineptus. Vide Canter. Nov. Lect. lib. 2. cap. 9. & Lud. de la Cerda in Æn. 1. vers. 478.

Tronodorum, op. Gall. Celt. in Burgundiæ ducatu. *Tonnere* Belforestio. Long. 25. 20. Lat. 47. 00.

Tropæa, urbs Brutiorum marit. apud Vaticanum promont. ubi sinus Hipponiates desinit. Steph.

Tropæa Augusti, Liguriæ op. marit. Ptol. Hodie *Torbia* Leandro.

Tropæa Drusi, op. Germ inter Rhenum & Salam; ubi Drusus obiit, & Tiberius Augustus à militibus Imp. salutatus est. Tacitus.

Trophilus, historicus, reliquit Collectanea mirabilium narrationum ex quibus quatuor loca excerpsit Stobæus Serm. de morbis & molestiarum in eis solutione.

Trophonius, vates speluncam habitans, in quam qui descendebat perpetuo agelastus & irrisibilis erat. Unde proverb. *In antro Trophonii vaticinatus es.* Niceph. Greg. in Synes. de Insomn. Ἐγένετό τις ἀνὴρ Τροφώνιος ὄνομα, μάγος τὴν τέχνην, ὅτος ὑπὸ κενοδοξίας εἴς τι σπήλαιον ἑαυτὸν ἐμβαλὼν καὶ κατακρύψας αὐτοῦ τὸν βίον ἀπέμαξεν, ὃ δὴ σπήλαιον φασὶν μαντείας ἀναδιδοῦν τοῖς εἰσιοῦσι καὶ ἐρωτῶσι περὶ ὁτουοῦν. Hinc Jupiter *Trophonius* dictus, quod redderet oracula in specu Trophonio, teste Strab.

Tros, *Trois*, rex Trojanorum, Erichthonii fil. Ili pater, à quo Phrygia minor *Troas* appellata est. Virgil. Georg 1.

Assaraci proles, demissaque ab Jove gentis
Nomina, Trosque parens, & Troja Cynthius auctor.

Quin & Trojani ab hoc *Troes* dicti sunt. Virg. Æn. 1.

Egressi optatâ potiuntur Troes arenâ.

Trossulum, op. Tusciæ mediter. inter Volsinios & Ferentinos 8. m. p. excisum. Ex eo equites *Trossuli* dicti. Plin. 33. 2. Persius Sat. 1.

———*Unde istud dedecus, in quo*
Trossulus exultat tibi per subsellia lævis?

Truentum, *Truentinum* Ptol. hodiè *Tronto* flu. Piceni ex Apennino mont. in Sabinis apud Nursiam oriens, ac per Asculum urb. quam circumfluit, in mare Adriaticum ad Truentum op. excisum, vel juxta illum influens. Hinc *Truentinus*. Silius lib. 8.

Quique Truentinas servant cum flumine turres.

Trullum, locus, (& nomen templi Constantinopolitani) ubi Concilia celebrabantur, apud Byzantium; olim sede Episcopali celebratus.

Trutavia, *Forcheim*, urbs Germ. in Franconiâ, inter Norimbergam & Bambergam.

Tryphiodorus, Ægyptius poëta, scripsit Marathonica, excidium Ilii, Odysseam, i. e. poema de erroribus & laboribus Ulyssis, paraphrases comparationum ab Homero positarum. Suidas.

Tryphon, Alexandrinus grammaticus, Augusti tempore, scripsit de copiâ orationis, de Orthographiâ, & alia à Suidâ commemorata. Item Judæus quidam adversus quem scripsit Justinus Martyr. Alius Origenis auditor, ad quem nonnullæ sunt ejus epistolæ, in sacris literis eruditissimus fuit, ut ejus multa ostendunt monumenta. Hieronymus.

Tryzus, tyrannus quidam ab Æliano memoratus qui volens omnes conjurationum & insidiarum contra se vias intercludere, legem suæ regionis incolis posuit, ut nemo cum altero, neque privatim, neque publicè sermones misceret: quod fuit gravissimum miniméque ferendum. Itaque dolo tyranni mandatum eluserunt, & oculorum manuumque gestibus, & nutu animi sensa mutuò significabant & accipiebant. Aliàs igitur acerbo vultu sese invicem intuebantur, aliàs placato, facieque læta, atque ex uniuscujusque superciliorum contractione perspicuum erat, cum tristem & intolerandum rerum statum indignè ferre, animi affectione per vultum ei cum quo erat declarata & ostensâ. Sed hæc etiam tyrannum commovebant, quòd existimaret silentium quoque propter varietatem gestuum & commutationem vultus prorsus mali quid sibi moliturum esse. Proinde etiam illud lege sustulit, Quidam itaque desolationem illam ægrè molestéque patiens, & cupiditate dissolvendæ tyrannidis permotus, in forum progressus est: ibi stans, multum & fervidè lacrymatus est. Quem circum sistit confluens omnis multitudo, quibus etiam ipsis in fletum ac luctum erumpentibus, nuncium ad tyrannum allatum est, neminem quidem nutibus uti, at lacrymas frequentes emitti, qui festinans, ut & illud prohiberet, neque solùm linguam, nutusque servitute constringeret, sed etiam oculis à natura tributam libertatem eriperet, quanta potuit celeritate, pedes cum stipatoribus & satellitibus occurrit, ut lacrymas sedaret. At illi, quum è longo vix eum vidissent, eripientes arma satellitibus, tyrannum interfecerunt.

Tuæsis, vulgo *Tuvede*, flu. Albionis in orâ Orientali Angliam à Scotia disclud, ubi Bervicum op. Aliis potius *Thesa*, vel *Tees* est, à Tuedâ 70. mil. in Aust. *Tuesis* verò urbs olim Ottadinorum, hodiè est *Bervvick upon Tuvede*. Vide *Barvicum*.

Tuama, *Tuam*, urbs Hiberniæ in Connaciâ, & in Com. Clarensi Archiepisc. 24. m. p. distans à Gallivâ in merid. Claram versus. Long. 12. 19. Lat. 55. 46.

Tubal, vel *Tuballa*, *Tafalla* Bertuthero, op. Hisp. Tar. in Vasconibus & regno Navarræ, inter Pampelonem ad Bor. 6. & Tutelam ad aust. 10. leucis. Long. 19. 25. Lat. 43. 30.

Tubantes, pop. Germaniæ fuêre, ubi hodiè Ducatus Westphaliæ ex parte.

Tubero, Romanus, notissimus ex Ciceronis Oratione pro Qu. Ligario. Item Ælius *Tubero* historicus de quo Dionys. Hal. l. 1. Ὡς δὲ Τουβέρων Αἴλιος δεινὸς ἀνὴρ καὶ περὶ τὴν συναγωγὴν τῆς ἱστορίας ἐπιμελὴς γράφει, &c. Vide Voss. de Hist. Lat. l. 1. c. 12.

Tubinga, *Tubing*, urbs Sueviæ & Academ. 4. mill. à Stutgardiâ in merid. & 12. ab Ulmâ in occ. Long. 31. 00. Lat. 48. 38.

Tubucci, Anton. op. Lusitaniæ in regno Portugalliæ ad

ad Tagum flu. *Abrantes* Vasconcello.

Tuburbis, Plin. *Tuburbi* D. August. *Tuburbum* Anton. colon. & urbs Africæ mediterranea à Musti 6. m. p. Alterum quod *minus* cognominatur ab Anton. inter Carthaginem 46. & Vicum Augusti 56. mill. *Casal Romel* hodie nominari dicitur.

Tucca, L. Varius & Plotius, viri doctissimi, amici Virgilii, hæredesque ex parte testamenti relicti, jussu Augusti carmina Æneidos emendaverunt hâc lege, ut nihil adderent.

Tucci, Turdulorum in Bæticâ urbs. Ptol *Tuccis* Strab. *Augusta Gemella* Plinio. *Martos* Morali & Clusio.

Tucia, flu. prope Romam decurrens. Silius 13.

Tucia deducit tenuem sine nomine rivum.

Ubi al. cod. *Turia.*

Tucris, Hisp. urbs. Ptol. vulgò *Tudela.*

Tude, Hisp. Tar. urbs in Gallæciâ, vulgò *Tuy.*

Tuder, *Turde*, Ptol. *Turdetia*, Plut. *Tyderta*, Steph. vulgò *Todi*, colon. & urbs Umbriæ in colle apud Tib. flu. media inter Perusiam & Narniam. Hinc *Tuders* & *Tudertes* pop. Silius lib. 4.

Et Gradivicolam celso de colle Tudertem.

De hoc tractu vide quæ doctissimè, ut omnia, summus vir Jos. Scaliger scribit ad Propertium. Idem monstrum lectionis apud Strab. lib. 5. sc. Τυδερδίσλαις ita corrigit: Καὶ Τῦδερ ἐρυμνὴ πόλις, quemadmodum apud Silium:

Sed domus haud obscura Tuder, metuque per
Umbros
Bellator populos. ———

Estque omnino ita legendum, inquit Casaubonus, aut certè ἐρυμνὴ πόλις. Nam & ille locus naturâ fuit munitus in colle ac loco edito situs, & Strabo hujusmodi locos solet ἐρυμνοὺς appellare. Silius lib. 6.

——— *Colles Umbros, atque arva petebat*
Annibal, excelso summus quà vertice montis
Devexum lateri pendet Tuder. ———

Long. 36.00. Lat 42.38.

Tuditanus, nomen viri proprium, quòd caput malleo simile haberet.

Tuerobis, flu. Albionis per oram Walliæ occiduam decurrens, & in mare Hibernicum prolabens. *Tivy* Camdeno.

Tuesis Vide *Tuasis.*

Tugia, op. Hisp. Tar. mediter. vulgò *Alcaras*, inde *Saltus* *Tugiensis*, unde Bætis flu. profluit, *Argenteus* Strab. *Argentarius* Avieno.

Tugini, pop. in Helvetiis, quorum mem. Strab. lib. 4. & 7. ubi de Cimbris. Eorum op. *Tugium* est, quod vulgò *Zug* vocant. Long. 30.10. Lat. 46.45.

Tullia, filia Servii, sexti Rom. Regis, Tarquinio Sup. nupsit, qui postea ut potiretur regno solus, socerū suum interfecit. Ferunt hanc mulierem eâdem regnandi libidine quâ maritum æstuasse, adeo ut cum intellexisset patrem interfectum, vehiculo se properè ferri jusserit, quo interfectori gratularetur. Quum autem inter eundum comperto cadavere, equi & auriga constitissent, erubescerentque mortuum sconculcare; mulier nefaria currum super faciem mortui patris duci jussit. Ovid. in Ibin:

Infamemque locum sceleris quæ nomine fecit,
Pressit & inductis membra paterna rotis.

Silius lib. 13.

——— *Patrios fregit quæ curribus artus*
Et stetit adductis super ora trementia frænis.

Tullius, nomen oratoris Latinorum omnium principis. Vide *Cicero.*

Tullum, urbs Gall. Belg. in Lotharingiâ ad Mosellam flu. Anton. vulgò *Toul*. Item mons Illyrici mari Hadriatico obversus, *Tolez* Lazio. Item pagus Rhætiæ ad Oenum flu. in comit. Tirolensi.

Tullus Hostilius, tertius Rom. rex, ne ipso quidem Romulo belli gloria inferior, qui pop. Rom. otio pacisque artibus sub Numâ assuetum ad belli studia revocavit. Virgilius Æn. 6.

——— *Cui deinde subibit*
Otia qui rumpet patriæ, residesque movebit
Tullus in arma viros, & jam desueta triumphis
Agmina. ———

Ingenium hoc Tulli allucet ex verbis istis Livii: *Hic non solum proximo regi dissimilis, sed ferocior etiam Romulo fuit: tum ætas viresque, tum avita quoque gloria animum stimulabat. Senescere igitur civitatem otio ratus, undique materiem excitandi belli quærebat.* Europ. lib. 1. *Hic bella reparavit, Albanos vicit.* Plut. de Fort. Rom. *Servius Tullus omnium regnum maximè, & potentiam auxit populi, & Remp. ordinemque census & militiæ instituit, primusque censor & inspectator vitæ ac modestiæ civium fuit, creditusque est vir fuisse fortissimus ac prudentissimus.* Dionysius Halicarn. lib. 3. Ταῦτα διαπραξάμενος ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς Τύλλος Ὁστίλιος, ἀνὴρ ἐν ὀλίγοις ἄξιος εὐλογεῖσθαι τῆς τε εὐτολμίας ἕνεκα τῆς περὶ τὰ πολέμια, καὶ τῆς φρονήσεως τῆς περὶ τὰ δεινά. Ὑπὲρ ἅπαντα δὲ ταῦτα, ἀλλ' οὐ ταχὺς ὢν εἰς πόλεμον ἰέναι, βέβαιος ἦν κολαστὴς εἰς αὐτὸν ἐν ἅπασι τῶν ἀντιπάλων ἐστοίχει. Ἔτη δὲ κατασχὼν τὴν ἀρχὴν δύο καὶ τριάκοντα, τελευτᾷ τὸν βίον, ἐμπρησθείσης τῆς οἰκίας, καὶ σὺν αὐτῷ γυνή τε ἀπόλλυται, καὶ ὁ ἄλλος οἰκετικὸς ἅπας ὄχλος καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός. Καταπρησθῆναι δὲ τὴν οἰκίαν οἱ μὲν ὑπὸ κεραυνοῦ λέγουσι, μηνίσαντος τοῦ Θεοῦ δι' ὀλιγωρίαν τινῶν ἱερῶν. Οἱ δὲ πλείους ἐξ ἀνθρωπίνης φασὶν ἐπιβουλῆς τὸ πάθος γενέσθαι, ἀναθέντες τὸ ἔργον Μαρκίῳ τῷ μετ' αὐτὸν ἄρξαντι τῆς πόλεως. *Tulli* quoque cujusdam frequenter meminit Propertius, apud quem 3. 21. colligas eùm Cyzicenis præfuisse, vel Asiam pro Consule obtinuisse. Dio in fine lib. 49 scribit L. Volcatium Tullum collegam fuisse Augusti in secundo Consulatu, si forte hic idem esse possit.

Tunes, *Tunis* Strab. *Tunnisense* op. Plin. (*Thin* ʃʃa forsan Ptol.) vulgò *Tunis*, urbs Africæ à Carthagine 12. m. p. teste Livio, hâc tempestate clara & regia amplissima Satrapæ sedes. Non longè abhinc Romani fracti & cæsi à Carthaginensibus, Xantippo Lacedæmonio auxiliante, quo tempore M. Regulus captus est. Dicitur & *Tunetum*, unde pop. *Tunetei.* Sidonio *Tunisei* in paneg. Anthem.

Torrida Tunisoes infert mihi Byrsa furores.

Long. 34.53 Lat. 32.10.

Tungri, vulgò *Tongeren*. pop. & urbs Belgii in Brabantiâ à Leodio & Trajecto 3. leuc. in ort. Long. 27.00. Lat. 50.48.

Tungr rum fons, *Iserborn* Andr. Baccio, locus apud Tungros; sed teste Gilberto Limburgio *Sevenier*

apud pagum *Spa*, cujus aquæ salubres adversus cujuscunque generis morbos ferè esse perhibentur. Vide Plin. 3.12.

Tunicates, pop. Vindeliciæ inter Augustam & Ratisbonam. Ptol.

Tuntobriga, *Braganza*, urbs Hisp. Tar. Ducatus titulo insignis in Portugalliâ, inter Mirandam & Bracaram.

Tuola, Corsicæ flu. Ptol. *Golo* Leandro.

Turca, vel *Turci*, Scythiæ pop. teste Pomponio lib. 1. cap. ult. à quibus orti judicantur qui tempestate nostrâ latissimè imperitant, immanissimi & crudelissimi hostes Ecclesiæ Dei & Christi. *Turca* (inquit Faber,) *vastatorem* sig. veræ sc. religionis, pietatis, honestatis & pacis. Herodotus inter feras gentes septentrionis *ἱύρκας* ponit, quæ appellatio à *Turcorum* nomine non est aliena, etsi sunt qui à *Teucris Turcos* deducunt, Chron. Peuceri. At *Tharthak* Idolum est, Reg. 2. 17. Alii ex *Turcâ* Persarum urbe magnâ & opulentâ hoc genus hominum progressum esse tradunt. Nomen (inquit idem Faber) sig. hominem qui agrestiorem victus rationem sequitur. Chalcondylas lib. 2. de rebus Turcicis. Et Persas quidem *Τέρκας* dictos ex Nicetâ apparet. Invenio & à flu. rapido *Turck* qui in mare Hyrcanum influit, nomen suum *Turcos* accepisse. Hinc *Turcicus*, ut Turcicum imperium, quod cœpit, An. Dom. 623, Vide sis Fungerum in *Turca*.

Turdetani, pop. Lusitan. in regno Portugal. ad meridiem, quorum reg. *Turdetania*. Hos adeo opulentos fuisse refert Strabo, ut præsepibus uterentur argenteis. *Turtutani* Stephano, sunt, qui eos unà cum *Turdulis* confundens circa Bætim describit.

Turduli. Ptol & Mel. pop. Hisp. Bæticæ inter Mellariam & Batiam incolentes, partim in Vandaliciâ, partim in regno Granatensi, Bastulis finitimi. Alii in Lusitan. in orâ inter Mundam & Durium flu. inhabitantes, quorum tractus *Betra* Vasconcello.

Turgana, Arab. Fel. ins. Ammian. lib. 23. in quâ Serapidis maximum esse templum scribit. Ortelius putat eandem esse cum *Serapide* Ptolemæi.

Turia, vel *Turias*, *Turium* Plin. *Durias* Melæ, *Guadalaviar*, teste Clusio, flu. Hispan Tarracon haud procul à fontibus, Tagi, & Sucronis, à Turulio urbe 10. leuc. oriens, ac mare Ibericum juxta Valentiam influens. Claudianus de laud Serenæ:

Floribus & roseis formosus Turia ripis.

Sil. l. 13. ———*Nullâ lædens ubi gramina ripâ*

Turia deducit tenuem sine nomine rivum,

Et ta. itè Tuscis inglorius affluit undis.

Turiaso, Ptol. *Turiasso* Plin. vulgo *Tarazona* urbs Hisp. Tar. in regn. Arragonio. Long. 19.02. Lat. 42 50.

Turii, *Thurii* Strab. *Thurium* Plin. pop. & urbs M. Græciæ. Vide *Thuria*.

Turingi, *Toringi*, ac *Thuringi*, vulgò *Duringer*, pop. German. quorum reg. *Turingia*, vel *Thuringia*, cujus urbes *Erfordia*, *Iena*, &c.

Turni, Calabriæ op. mediter. *Τῦρνοι* Ptol. sive ut paulo vetustiores ejus auctoris interp. legerunt, *Βέρνοι*.

Turones, pop. & urbs Gall. Celt. Archiepisc. & Academia, apud Ligerim flu. inter Aurelianos ad ort. 34. & Andegavos ad occ. 30. m. p. Gall. Regio *Turonia*, vulgò *Touraine*, & urbs *Turo*. hodie *Tours*.

Turnes, Anton. vulgò *Turi*, op. Apul. Peucetiæ,

Turres, Anton. Vulgò *S. Severa* op. Hetruriæ litorale inter urb. Rom. 30. & Centum cellas 28. m. p.

Turres, Anton. S. *Biaso*, teste Bartio, op. seu castrum Brutiorum in Calabriâ citer. in confin. ulterioris, ad sin. Hipponiatem.

Turres, Anton. *Thurn* Lazio, op. Liburniæ mediter.

Turris Libissonis, Plin. *Turris Bissonis* Ptol. vulgò *Torre*, civitas Sardiniæ. Long. 31 08. Lat. 39.25.

Turulis, Hisp. Tar flu. Ptol. ad urb cogn. *Riode Morvedre*, Ortelio *Rio Segura* Coquo.

Turulum, *Zorlich* Leunclavio, urbs Thraciæ inter Hadrianopolim & Byzantium.

Turuntus, Sarm. Europ. flu. Ptol. *Dnina* Becano.

Turuptiana, Hisp. Tar. urbs. Ptol. *Tui* vulgò.

Turrus, Forj Julii flu. Plin. *Turro* Leandro.

Tuscanienses, Etruriæ pop. Plin. 3.5. *Toscanello* hodie eorum locus dicitur Leandro.

Tuscia, sive *Thuscia*, quæ & *Hetruria*, provincia Italiæ nobilissima, inter Liguriam ad occ. Macrâ flu. divisa, & Latium, Umbriamque ad ort. Tiberi discreta, ad Arctos monte Apen. à Galliâ separata, ad merid. pelago Tyrrheno definita: longa 248. m. p. lata nullibi 100. In 2. reg. dividitur: in eam quæ passim *Toscana* nominatur, (in quâ Florentia, Sena, Pisa, & Aretiæ urbes claræ) magno Duci Hetruriæ subjecta: & eam, quæ patrimonium Ecclesiæ, dicitur, Pontifici Rom. subjecta, ab alterâ Peliâ & Osâ flu. separata.

Tusculum. Strab. Latii op 12. ab Urbe lapide, arduo in colle situm, opus Telegoni, Ulyssis & Circes filii. Ptol. & Dio lib. 58. Latinâ formatione id habent *Τύσκουλον*, Straboni vero lib. 5. & Plut. in Cicer. *Τύσκλον* dicitur. Dionys. verò Halic. & Steph. *Τύσκλον*. De nominis notatione lepidè Festus: *Tusculum sic dictum, quod aditum difficilem habeat*, i. e. *δύσκολον*. Silius lib. 7.

Quod peperere decus Circeo Tuscula dorso

Mœnia, Laerta quondam regnata nepoti.

Martialis 9.60.

Seu tu Pæstanis genita es, seu Tyberis arvis

Seu rubuit tellus Tuscula flore tuo.

Propert. 2. 23.

Quid petis Æneæ mœnia Telegoni?

Hodie *Frascata* dicitur, *Tusculo* vero Leandro. *Telegon* à conditore dictum scribit Niger. Hinc *Tusculanum*, villa Ciceronis celebratissima, in quam ille post forensia negotia animi recreandi gratiâ se recipiebat; ubi aut cum doctis aliquibus, quos abduxerat, se declamando exercere, aut Philosophica studia intermissa revocare solebat. *Grotta Ferrata* hodie dicitur. Long. 26. 38. Lat. 41.43.

Tuscus, vicus Romæ in quo Tusci habitaverunt, qui Porsenâ ab obsidione recedente remanserant. Vide Marcilium in illud Horat. Serm.

———*Tusci turba impia vici.*

Tutanus Deus, qui homines tueri putabatur. Cum enim

enim Annibal ad Romam noctu legiones ducere cœpit, ut ait Ennius quibusdam nocturnis terriculamentis, tantus pavor ejus milites invasit, ut inde pedem retulerint. Quo facto Tutano Deo ibi fanum consecrarunt. Varro in Sat.

——Herculei tuam fidem:
Noctu Annibalis cum fugavi exercitum,
Tutanus hoc, Tutanus Romæ nominor,
Hoc propter omnes qui laborant, invocant.

Tutia, virgo Vestalis, cum argueretur incesti, argumenti purgare se dedignata mortalibus, ad Tiberim flu. cribrum detulit, ibique submersit, hâc additâ prece: *O Vesta, si pia & casta sum, hanc è Tiberi aquam ad templum tuum perferam.* Et ipsa pertulit. Livius. Dissimile quiddam legimus apud Dionys. Halicarn. Morbus enim quidam Romæ incidit in fœminas, & mors quanta nondum prius, maximè in prægnantes, cruda insolitaque patientes, & cum fœtibus morientes. At quia preces ad aras Deorum factæ, nec pro urbe expiatoria sacrificia, aut pro domibus privatis facta, cessationem afferebant malorum, fit à servo quodam indicium Pontificibus quod Sacerdos quædam Vestæ, *Urbina* nomine amissâ virginitate, sacrificia pro urbe faciebat, non ipsa pura. Pontifices ergo eam removentes à sacrificiis & pœnam apponentes, postquam est manifestè redarguta, virgis ceciderunt, perque urbem eam ferentes, vivam defoderunt. Eorum vero qui cum illâ illam impiam corruptionem peregerunt, alter seipsum interfecit, alterum prehendentes sacrorum inspectores tanquam mancipium necarunt; & sic statim morbus ille desiit.

Tutulina, Dea. Varro: *Tuam fidem, Tutulina, invoco, quæ adesse mortalibus soles.* D. August. lib. 4. de C.D. eam præesse frumentis collectis atque reconditis scribit, ut tutò servarentur.

Tutunus, i.e. Priapus. Vide *Mutunus.*

Tyana, Cappadociæ civitas, media fere inter Cæsaream ad Bor. & Tarsum urb. Ciliciæ ad merid. Hic Apollonius natus fuit, qui ideo *Tyaneus* dictus est. Hinc *Tyaneius*. Ovidius Met. 8.

——Ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de medio vicinos corpore truncos.

Tyberis. Vide *Tiberis.*

Tybur. Vide *Tibur.*

Tyche. Vide *Syracusæ.*

Tychius, faber celeberrimus. Hom. Il. 7. Ovid. Fast 3.

Nec quisquam invitâ faciet bene vincula plantâ
Pallade, sit Tychio doctior ille licet.

Tyde, urbs Hisp. Tar. in Callaicis ad Minium flu. vulgò *Tuy.* Silius lib. 3.

Oenea misere domus Ætolaque Tyde.

Lond. ii. 18. Lat. 42. 00.

Tydeus, fil. Oenei regis Calydoniæ, & Peribœæ, vel ut aliis placet, Althææ, qui cum fratrem suum Menalippum inscius occidisset, ad Adrastum regem profugit, cujus filiam Deiphilen conjugem duxit. Postea à Polynice, qui alteram Adrasti filiam, Argiam nomine, uxorem habebat, legatus ad Eteoclem regem Thebarum missus est, ut pacti memor, fratri regnum redderet. Ad quem cum venisset, regiamque esset ingressus, Eteocles negavit se regno cessurum esse. Quo responso Tydeus vehementer commotus est, ita ut non sit veritus & hostis, & solus, Thebanos omnes quotquot tum forte cum Eteocle essent in convivio, ad quodhibet certaminis genus provocare. Atque ut animosè provocavit, ita omnes (sic illi Pallas propitia fuit) strenuè vicit. Quamobrem Thebani dolore ac indignatione accensi, reversuro insidias tetenderunt, collocatis ad opportunum locum, quâ Tydeus transiturus erat, quinquaginta juvenibus, cum duobus ducibus Mæone Æmonis, & Lycophonte Autophoni filio, quos Tydeus in se impetum facientes trucidavit, uni tantum parcens Mæoni, quem acceptæ cladis nuncium ad Eteoclem remisit. Profectus deinde unà cum Polynice & Adrasto, reliquisque Græciæ principibus ad bellum Thebanum, post multas res præclarissimè gestas, à Menalippo quodam Thebano lethaliter vulneratus, occubuit. *Cruentum* vocat Statius, *fulmineum, magnanimum, & ira immodicum.* Hunc inter Heroas minimum staturâ agnoscit Hom.

——Μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.

Auctor Priap.

Utilior Tydeus, qui, si quid credis Homero,
Ingenio pugnax, corpore parvus erat.

Papin. lib. 1.

——Sed non & viribus infra
Tydea fert animus, totosque infusa per artus
Major in exiguo regnabat corpore virtus.

Idem lib. 6.

——Quanquam ipse videri
Exiguus, gravia ossa tamen, nodosque lacerti
Difficiles, nunquam hunc animum natura minori
Corpore, nec tantas ausa est includere vires.

De virtute quidem hujus satis constat, at sævum & malignum in reges animum ejus notat non semel, qui Argonautis eum accenset Val. Flac. lib. 3.

Rursum instimulat, ducitque faventes
Magnanimus Calydone satus: potioribus ille
Deteriora fovens, semper inversa tueri
Durus, & haud ulli nunquam superabilis æquis.

Vide Barth. ad Stat. Theb. p. 146. Idem Statius Theb. 2.

Cunctis Tydeus audentior actis.

Euripides Phœnissis:

Τίς δ' ἐστὶν οὗτος; παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ
Τυδεύς, Ἄρη δ' Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.

Ejus laus extat in ejusdem Supplicibus non à verbis sed à factis:

Τυδεὺς δ' ἔπαινον ἐν βραχεῖ θήσω μέγαν,
Οὐκ ἐν λόγοις ἦν λαμπρὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι
Δεινὸς σοφιστὴς, &c.

Vide Hom. Iliad. Δ

Crudelem vero admodum fuisse ait Vetus Schol. ad illud Theb. 8.

——Plus exigit ultrix Tisiphone
Malitia Tydei.

Fingitur enim immanissimus omnium Heroum. Unde est quod ab immani hoc facinore Tydeum *κρατοβρῶτα* vocet Lycophron in Cassandra. *ἀνδροβρῶτα* vero Dosiades in Arâ secundâ, ut rectè ejus auctoris locum contra vulgum accepit Salmasius. Barthius. Apud Sextum Pyrrhonium lib. 3. Hypotypos. cap. 24 cerebrum hostis comedisse prohibetur. *Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνθρωπείων γεύεσθαι σαρκῶν, παρ' ἡμῖν μὲν ἀθέμιτον, παρ' ὅλοις δὲ βαρβάροις*

ὄντων ἀδιάφορόν ἐστι· Καὶ τὸ δεῖ τοὺς βαρβάρους λέγειν, ὅπου δὲ ὁ Τυδεὺς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ πολεμίου λέγεται φαγεῖν.

Tydides, Diomedes Tydei filius, bellator strenuus, qui præter alia benè ac fortiter gesta Venerem in dextrâ vulneravit. Hom. Il. 5. De eo Horat. 1. 14.

——— Ecce furit te reperire atrox
Tydides melior patre.

Idem Od. 6.

———Tydidem superis parem.

Virgil. Æn.

——— O Danaum fortissime gentis
Tydide. Vide *Diomedes.*

Tylus, ins. sinus Persici, ab ostio Euphratis navigatione 24 horarum in ort. distans. Hujus nominis duas insulas habet Plin. in mari Rubro, 10. m. p. inter se distantes. Item Messeniæ in Peloponneso urbs, quam nonnulli Oetylum vocant, inquit Strabo ex Xylandri interpretatione. Prioris memin. Theophrastus & Arrianus lib. 7. ubi scribit ferre palmas, oleas creare, & vineis abundare.

Tymbriani, pop. inter Pisidiam, & Lycaoniam. Plin. quorum urbs *Tymbria* erat in Pisidiâ, *Tymbrion* Xenophonti dicta. Erat & *Tymbria*, vicus Cariæ apud Mæandrum flu. & Myuntem urb. inde 4. stad. ubi Avernus, teste Strab.

Tympania, Ptol. *Tympanaa*, Polyb. *Tympanea*, & *Typanea*, Steph. *Typania* Plin. urbs Elidis mediterranea in Arcadiæ confin. *Strovişo* Nigro, *Verdogna* Castaldo, *Leondari* Moletio.

Tymphai, pop. inter Epirum ad occ. & Thessaliam ad ort. quorum op. *Thyphaa.* Steph. Vide Strab. lib. 7. & Plin. 4. 2.

Tyndaris, *Tyndarium* Ptol. colon. & urbs Siciliæ, in orâ litorali, sive potius mari absorpta, à *Tyndaro* Lacedæmonio condita, & nominata. Silius lib. 14.

——— Geminoque Lacone
Tyndaris attollens sese adfuit.

Long. 39. 10. Lat. 37. 51.

Tyndarus, rex Oebaliæ maritus Ledæ, quæ eodem tempore duo peperit ova, è quorum altero, quod ex Jove conceperat, exclusi fuerunt Pollux & Helena, & altero quod conceperat ex Tyndaro, Castor & Clytæmnestra. Ex his priores duo immortales fuere, posteriores mortales. Vide *Castor* & *Pollux* & Servium ad illud Æn. 2.

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacana.

Dicitur & *Tyndareus*. Ovid. ep. 8.

Me tibi Tydareus vitâ gravis author & annis
Tradidit.———

Idem *Tyndareus* adject. Val. Flac. lib. 1.

Tyndareusque puer mihi vellere gratior Helles.

Typhoeus, Gigas Terræ, & Titani fil. quem illa Jovi iratâ in perniciem cœlestium fertur edidisse. Virgil. Georg. 1.

Tum partu terra nefando
Cœumque Japetumque creat, sævumque Typhœa.

Hic cum in ingentem corporis molem adolevisset, eo væcordiæ provectus est, ut Jovem de cœli possessione dejicere conaretur. Hesychius: Τυφωεύς, θεός τις γηγενὴς ἀντιπαλεύς τῇ βασιλείᾳ τῶν θεῶν. Quapropter fulmine ab eodem ictus est, & sub Inarimen insulam detrusus, ut placet Virgilio Æn. 10.

Tum sonitu Prochyta alta tremit, durumque cubile
Inarime Jovis imperiis imposta Typhœo.

Habuit ex Homero, qui sic in Catalogo:

Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.

Claud. lib. 3. de Rapt. Pros.

——— Rupitne Typhoia cervix
Inarime? ———

Lucan. lib. 5.

Ceu Siculus flammis urgentibus Ætnam
Undat apex: Campana fremens ceu saxa vaporat
Conditus Inarimes æternâ mole Typhœus.

Pindarus tamen in Siciliâ sub Ætnâ monte sepultum refert Pyth 1. his verbis:

Ὅς ποτ' ἐν αἰνῷ Ταρτάρῳ κεῖται θεῶν πολέμιος
Τυφὼς ἑκατοντακάρανος.

Et paulò post:

Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει
Στέρνα λαχνάεντα. Κίων
Δ' οὐρανία συνέχει
Νιφόεσσ' Αἴτνα.

Eum sequuntur 1. Ovidius. qui sic Fast. 4.

Alta jacet vasti super ora Typhoeos Ætna,
Cujus anhelatis ignibus ardet humus.

Idem Met.

Vasta giganteis injecta est insula membris
Trinacris; & magnis subjectum molibus urget
Ætherεas ausum sperare Typhoea sedes
Nititur ille quidem, pugnatque resurgere sæpe:
Dextra sed Ausonio manus est subjecta Peloro,
Læva, Pachyne, tibi, Lilybæo crura premuntur.

2. Silius lib. 14.

Tum Catane ardenti nimium vicina Typhœo.

3. Val. Flacc. lib. 2.

——— Siculâ pressus tellure Typhoeus.
Hunc profugum & sacras revomentem pectore flammas
Ut memorant, prensum ipse manu Neptunus in alto
Abstulit, implicuitque vadis, totiesque cruentoa
Mole resurgentem, torquentemque ignibus undas,
Sicanium dedit usque fretum, cumq; urbibus Ætnam
Intulit, ore premens: trux ille ejectat adesi
Fundamenta jugi: pariter tunc omnis anhelat
Trinacria injectam fesso cum pectore molem
Commovet experiens, gemituque reponit inani.

His adde Æschylum in Prometh.

——— Φλέβας γὰρ εἰς αὐτὰς ὑπεὶς
Ἐφεψαλώθη, κ' ἐξεβροντήθη σθένος.
Καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
Κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
Ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο.

Hesiodus Typhœum Terræ & Tartari filium facit.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῆνας ἀπ' οὐρανοῦ ἐξέλασε Ζεύς,
Ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη
Ταρτάρου ἐν φιλότητι διὰ χρυσῆν Ἀφροδίτην.

Typhon,

Typhon. Gigas, de quo sic scribit Homerus Hym. in Apoll. Junonem ægrè ferentem, quod Jupiter sine se ex capite Minervam peperisset, Cœlum ac Terram precatam fuisse, omnesque Deos superos & inferos, ut posset & ipsa sine mari congressu parere, quæ cum manu humum percussisset, sequenti postea tempore natus est ex Terrâ Typhon, qui dracænæ educandus traditus est, ut patet ex his versibus:

> Ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλίρροος, ἔνθα δράκαιναν
> Κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
> Ζατρεφέα μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
> Ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονὶ, πολλὰ μὲν αὐτοὺς,
> Πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδ', ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφοινόν.
> Καί ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης
> Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,
> Ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε χολωσαμένη Διὶ πατρὶ
> Εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
> Ἐν κορυφῇ. ———

Seneca in Octavia:

> *Non tam ferum Typhona neglectum Jove*
> *Irata Tellus edidit quondam parens.*

Eundem faciunt poetæ cum Typhœo. Plura qui de Typhone videri velit, consulat D. Dickinsonum in Delph. Phœnic. cap. 2. & Boganum in epistolâ libro isti præfixâ, ubi eruditè, ut solet, de gigante disserit. Item *Typhon*, teste Diodoro, Osiridis, Ægyptiorum regis frater, qui illo interfecto & in 25 partes discerpto, regnum occupare conatus est; tandem verò ab Iside victus, meritas impietatis suæ luit pœnas. Item venti nomen, de quo Plin. 2. 48. & Gell. 19. 1. Hinc *Typhonicus*, unus è ventis subitis & repentinis. Act. 27. Qui & *Typhon* Apollodorus in Aristot. Meteor. Ἀρεσιτέλης, inquit, Τυφῶνα οἷον Τυπῶνα καλεῖ διὰ τὸ τύπτειν σφόδρως, καὶ ῥηγνύειν τὰ στερεὰ σώματα. Ναῦται δὲ Σιφῶνα, διὰ τὸ δίκην σίφωνος ἀνασπᾷν τὸ ὕδωρ θαλάσσης. Vide Turn. Advers. cap. 20. lib. 4.

Typhrestus, op. & mons Trachiniæ, unde Sperchius flu. ortum habet; idem *Tymphresto* apud Strab. Est & mons Milesiorum in Cariâ.

Tyra, vel *Tyras*, Sarm. Europ. flu. inter Istrum & Borysthenem in mare Euxinum labens, vulgò *Niester*, & *Turla* nonnullis. Ptol. Ejus mem. Ovidius Pont. 4. 10.

> *Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes,*
> *Labitur, & nullo tardior amne Tyras.*

Tyrageta. Vide *Tyrita*.

Tyrangitæ. Vide *Tyrita*.

Tyrannion Amisenus, discipulus Estiæi Amisæi, nobilis grammaticus, tempore Pompeii M. Romæ docuit. Ductus est à Lucullo captivus in bello Mithridatico: prius dicebatur Theophrastus; mutavit autem nomen, quòd inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeo est, ut supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ. Alius è Phœniciâ prioris nepos, à quo nomen sibi usurpavit, quum prius *Diocles* vocaretur. Captivus & ipse Romam ductus, à quodam Dymante Cæsaris liberto emptus: deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eâque liber factus, ludum Romæ aperuit; scripsit libros 67. Suidas.

Tyrannus. Sophista, scripsit de divisione orationis libros decem. Suid.

Tyras, urbs Samatiæ, ad ost. Tyræ flu. *Zothezavia* Nigro, aliàs *Moncastro* seu, *Bialogrod*, quæ & *Ascerman*, Bessarabiæ cap. 70. mill. Germ. à Taphris in occ. Sunt tamen qui credant Tyram urb. esse destructam, & *Moncastro* in viciniis crevisse ex ejus ruderibus.

Tyrinthia. Vide *Tirynthia*.

Tyrissa, *Cerosei*, teste Mercat. op. Macedon. mediter. in Emathiâ. Al. est. *Dinorigrixa*, à Gyrtonâ 15. m. p. in aust. inter Castoriam 46. & Gonnum 35. Atraci finitima. Pop. *Tyrissai*. Plin.

Tyristacis, vulgò *Peristasi*, urbs Chersonesi Thraciæ in orâ ad Propontidem. Vide *Peristasis*, quæ à Lysimachiâ 18. m. p. abest in bor. & Cæc. sed extra Chersonesum.

Tyrita. *Tyrangita* Ptol. *Tyrigeta* Strab. *Tyrageta* Plin. pop. Sarmatiæ Europ. circa ostia Tyræ & loca finitima incolentes.

Tyro, virgo Thessaliæ, Salmonei & Alcidices filia, quam noverca Sidero (quam Alcidice Alei filiâ defunctâ in uxorem duxerat Salmoneus) malè admodum ac duriter excepit. Cæterùm cùm Tyro Enipei flu. amore flagraret, atque ad illius fluenta continenter accedens propter amnem conqueri minimè desineret, Neptunus interim sumptâ Enipei formâ cum ipsâ concubuit. Hæc autem cùm geminos clanculum peperisset, illos exposuit. Jacentibus autem pueris, & equariis pastoribus prætereuntibus, equarum una, quum infantium alterum ungulâ casu quodam tetigisset, faciei partem, lividulam reddidit. Tum equarius infantes ambos suscepit alendos, & cui lividula reddita erat faciei pars *Peliam* nominavit, quasi *Lividum* dixeris, alterum verò *Neleum*, qui cùm ad justam integramque ætatem pervenissent, matre suâ & ejus novercâ agitatâ, quum matrem ab illâ malè affectam comperissent, in illam impetum fecerunt, & quamvis in Junonis templum confugisset; Pelias tamen eam super aram ipsam jugulavit. Cretheus postea Salmonei frater Tyronem neptem cepit uxorem, ex quâ nati sunt illi filii Æson, Amythaon & Pheres. Apollod. Bibl. 1. Diod. Sic. lib. 4. Tzetzes in Lycophr. & alii. Prop. 2. 29.

> *Vobiscum est Jope, vobiscum est candida Tyro.*

Idem 1. 13.

> *Non sic Æmonio Salmonida mistus Enipeo*
> *Tænarius facili pressit amore Deus.*

Idem eleg. 19. lib. 3.

> *Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo*
> *Quæ voluit liquido tota subire Deo.*

Ovid. in ep. Herûs:

> *Si neque Amymone, nec laudatissima formâ*
> *Criminis est, Tyro, fabula vana tui.*

Idem Amor. 3. 5.

> *Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus,*
> *Cedere jussit aquam, jussa recedit aqua.*

Tyrrheni, pop. Italiæ, inter Macram & Tiberim amnem incolentes, quos Latini *Tuscos* & *Etruscos* vocant, *Tyrrhenos* autem Græci nominarunt à *Tyrreno* Atyos filio, qui è Lydiâ colonos in hanc regionem deduxit. Atys enim ex posteritate Herculis & Omphalesunus, cum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur, è duobus filiis sorte jactâ, Lydum quidem regni successorem tenuit. Tyrrhenum autem cum bonâ populi parte ad quærendas novas sedes

 emisit:

emisit: qui cùm post longos errores in Inferi maris orâ sedes fixisset, totum eum tractum de se *Tyrrheniam*, & mare ipsum *Tyrrhenum* vocavit. Vide Servium in illud Æn. 1.

Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat aequor.

Lydius huic genitor Tmoli decus, aequore longe
Maeoniam quondam in Latias advexerat oras
Tyrrhenus pubem, dederatq; vocabula terris.

Plin. 3. 5. *Umbros inde exegere antiquitus Pelasgi; hos Lydi, à quorum rege Tyrrheni, mox à sacrifico ritu linguâ Graecorum Thusci sunt cognominati.* Eust. in Dionys. Καλοῦνται δὲ Τυῤῥηνοὶ ἀπὸ Τυῤῥηνοῦ Λυδοῦ υἱοῦ Ἄτυος, ὃ πολὺν λαὸν ὁ πατὴρ συστήσας ἐν καιρῷ λιμοῦ ἐξαπέστειλεν, ἀφ' οὗ ἡ χώρα Τυῤῥηνία ἐκλήθη. Velleius libro 1. *Lydus & Tyrrhenus fratres cùm regnarent in Lydiâ, sterilitate frugum compulsi sortiti sunt, uter cum parte multitudinis patriâ decederet. Sors Tyrrhenum contigit, qui provectus in Italiam & loco, & incolis, & mari nobile ac perpetuum à se nomen dedit.* Virg. Æn. 8.

——Ubi Lydia quondam
Gens bello praeclara jugis insedit Etruscis.

Hos omnes scriptores superstitiosissimos fuisse tradunt, uti inter alios Plutarchus scribit in Sympos. A quibus Romani ceremonias sacras edocti fuere. Scribit Athenaeus in illorum conviviis & epularum apparatibus, nudatis corporibus virgines discumbentibus ministrasse convivis; mulieresque apud eosdem fuisse communes, quae etiam, pudore deposito, gymnasiis publicis & palaestris nudae cum viris luctari ac se exercere consueverant. Minime enim apud illos turpe putabatur, nudatas foeminas vulgò conspici. Fuisse autem illas dicunt formâ, ut plurimùm eleganti, vinique imprimis cupidas, & potentes bibaces. &c. Tyrrheni tubam aeneam invenisse dicuntur. Virg. Æn. 8.

Tyrrhenusq; tuba mugire per aequora clangor.

Idem Georg 2.

Inflavit cum pinguis ebur Tyrrhenus ad aras.

Ubi 1. notat vitium gentis. Nam Catullus ad Egnatium:

Aut parcus Umber, aut obesus Etruscus.

2. Obiter tangit inventum tubae quod fuit Etruscorum. Ideò Sophocles in Ajace: Χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς. Hesychius: Αυλοσαλπιγξις, οἱ Τυῤῥηνοί, ἐπειδὴ τρητοὶ σάλπιγγος εὑρεταὶ γεγόνασι. Athenaeus lib. 4. Τυῤῥηνῶν δ' ἐστὶν εὕρημα κέρατά τε, ἢ σάλπιγξις. Euripides in Phoenissis: Τυρσηνικῆς σάλπιγγος. Et in Heracl. Τυῤῥηνικῆ σάλπιγγι. Silius lib. 2.

——Tyrrhena clangore Tuba.

Diodorus lib. 5. ubi de Tyrrhenis: Τήν τε σάλπιγγα ἐξεῦρον, εὐχρηστοτάτην μὲν εἰς τοὺς πολέμους, ἀπ' ἐκείνων δ' ὀνομασθεῖσαν Τυῤῥηνήν. Sed cùm tubarum non unum sit genus, nec repertor unus, scrutemur cujusmodi *Tyrrhena*. Eustathius in Iliad. 6. ἔστι Τυῤῥηνικὴ, ἣν εὑρεῖν Τυρρηνοὶ ὁμοίαν Φρυγίῳ αὐλῷ. τὸ κώδωνα κεκλασμένον ἔχουσα, λίαν ὀξύφωνος, ἧς καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ μαστιγοφόρῳ μέμνηται. Amplius autem & adstrictius, Tyrrhenus Atyos filius Tyrrhenae repertor, Silius lib. 5.

Isque insueta tuba monstravit murmura primus
Gentibus & bellis ignava silentia rupit.

Tyrus, vel *Tyros*, Phoeniciae insula, & urbs celeberrima, orbis olim emporium. Strabo lib. 16. Τύρος δ' ἐστὶν ὅλη νῆσος, σχεδόν τι συνῳκισμένη παραπλησίως ὥσπερ Ἄραδος. Συνῆπται δὲ χώματι πρὸς τὴν ἤπειρον, ὃ κατεσκεύασε πολιορκῶν Ἀλέξανδρος. *Sarra* olim vocabatur, Festo & Gellio testibus. Unde Virgilii Scholiastes in 4. Georg. *Quae nunc Tyrus dicitur, olim Sarra vocabatur, à pisce quodam qui illic abundat, quem linguâ suâ Sar appellant.* Verum quidem est, ut dixit, Romanos veteres pro *Tyro* dixisse Sarram: Ita in fragmentis Ennii: *Poenos Sarrâ oriundos*; unde est quod pro Tyrio poeta dixit *Sarranum ostrum*: & Juvenalis *Sarrana Aulaea*: & Silius lib. 6. *Sarranam Juventam* & *Sarranam cadem*; & lib 7. *Sarranum navitam*; & lib. 8. *Sarrana numina*; & lib. 9. *Sarranum nomen*. Columella quoque *Sarranam violam* dixit, i. e. purpuream, quia purpura ex Tyro. Et fortasse apud Steph. Φοινίκης πόλις Σάρρα, unde Gentile *Sarranus*; id ipsum erat Graecis quod Romanis *Sarra* & *Sarranus*: Σάρρα saltem plurimum accedit ad Ebraeum צור *Sor*, quo nomine Tyrum appellant sacri Scriptores. Sed piscis *Sar*, unde *Sarra*, si quidem Servio fides, non extat ullibi gentium Et *Sarra* nomen deduci notum est ex Ebraeo Tyri nomine צור *Tsor*, in quo literam צ quae medii est soni inter T. & S. Graeci in T. mutarunt & Romani in S Ita factum ut ex eo *Tsor* & Τύρος nasceretur & *Sarra*. Sed Servium verisimile est, cùm alicubi legisset quod in Trogo habetur, Sidonem à pisce dici, nempe à צור titubante memoriâ id de Tyro scripsisse quod de Sidone legerat. Non dispari errore Origenes: *Tyrus*, inquit, *apud Ebraeos sonat idem quod nobis venantes.* Imo *Tyrus rupem* sonat, sed *Sidon* vel à *venatione*, vel à *piscatione* dicitur. Haec Bochartus, qui ait in Phoenice Tyri nomen commune fuisse multis urbibus, ut constat ex Periplo Scylacis, qui haec habet in descriptione Phoenices: Ἀπὸ δὲ Θαψάκου ποταμοῦ ἐστὶ Τρίπολις Φοινίκων, Ἄραδος νῆσος καὶ λιμὴν, βασίλεια Τύρου ὅσον ἡ στάδια ἀπὸ λιμένος, ἀπὸ τῆς γῆς. Et pauló post: Ὄρος Θεοῦ πρόσωπον (Ita legit Cl. Vossius pro vulg Τύρος) Τύρος ἢ λιμὴν, Βήρυτος. Et aliquanto infra: Εἶτα ἄλλη πόλις Τύρος λιμένα ἔχουσα ἐντὸς τειχῶν. Αὕτη δὲ ἡ νῆσος βασίλεια Τυρίων. Quod sequitur propter vitium interpunctionis vir quidam doctiss. usque adeò non intellexit, ut è mari fecerit continentem: Καὶ ἀπέχει στάδια ἀπὸ θαλάττης γ' Παλαίτυρος πόλις, καὶ ποταμὸς διὰ μέσης ῥεῖ. En tibi lector in unâ Phoenice quatuor urbes *Tyri* nomine, nempe 2. in continente, & insulares duas: quarum illa celeberrima quae fuit in insulâ vicinâ Palaetyro; non tamen antiquissima. Eâ quippe vetustiorem esse Palaetyrum, vel ex ipso nomine constat. Neque enim aliud Palaetyrus, quam vetus Tyrus. Itaque ejus mentio fit in libro Josuae 19. 29. Ibi enim מבצר צור *civitas munita Tyrus*, Aseritarum limes ad mare non procul à Sidone, non potest alia esse quam Palaetyrus. Tum igitur Palaetyrus, nempe tempore κληρουχίας seu divisionis terrae Chanaan. annis ferè 200. antequam in vicinâ ins. conderetur famosa illa Tyrus. Vide quae sequuntur apud Authorem longè doctissimum de Ph. Col. pag. 861. Tyron Ὠγυγίην vocat Dionysius, & Virgilius *Antiquam* Æneid. 4. Insula rupibus undiquaque cingebatur. Nonnus lib. 40. de Tyro:

——Ἀμπώτεις δὲ θεμέθλοις
Ἀντιπέρην ζαθέοιο συνάπτεται ἄζυγι πέτρῃ.

Et de urbe ibidem construendâ:

Ἤδη ...

Πῆξαν δ' ἀμφοτέρας ἐπικάρσιον ἄνω χηλάς.

Lucan. lib. 3. *instabilem* vocat, insula enim olim fuit. Ovid. Met. 15.

Fluctibus ambitu fuerant Antissa Pharosque,
Et Phœnissa Tyros, quarum nunc insula nulla est.

Qu. Curtius Tyrum affirmat & claritate & magnitudine ante omnes urbes Syriæ, Phœnicesque fuisse memorabilem quo tempore obsessa est ab Alexandro. De divitiis ejus & cum omnibus gentibus ob mercaturam commercio, vide Ezechielem Prophet. cap. 27. Tyros & Phœnices auctores navigationis facit Pomp. Sabinus in l. 1. Æn. *Phœnices condidere Tyrum in mari, propter merces, primi mortalium negotiatores in marinâ aleâ.* Dionysius Afer de iisdem:

Πρῶτοι δ' ἐμπορίης ἁλιδινέος ἐμνήσαντο.

Etiam Propertius huc respexit l. 7. cum ait:

Utque maris vastum prospectet turribus æquor
Prima ratem ventis credere docta Tyros.

Quin & Plin. 7. 56. *Mercaturas Pœni repererunt. Tyrus* item Laconicæ, Lydiæ, item Pisidiæ urbs. Steph. Fuit etiam locus & præsidium trans Jordanem, inter Arab. & Judæam, quem describit Jos. Ant. l. 12.

Joannes *Tzetzes*. Poeta Græcus, variam scripsit historiam Chiliadibus comprehensam. Vixit circiter A. D. 1160. Vide Voss. H. Gr. p. 305.

Isacius *Tzetzes*, prioris frater, Scholia in Lycophronis Cassandram scripsit.

V.

V*Abar*, Maurit. Cæs. op Ptol. *Bismee* Castaldo, inter Rusatum ad occ. & Saldas ad ort. occurrens.

Vabrense Castrum, & aliis *Vabra*, urbs Gall. Narbon. in reg. Occitanâ; Biteris proxima. Greg. Turonens. vulgò *Vabres*. Long 23. 40. Lat. 43. 00.

Vacallinenis pagus, in Germ. infer. apud Amvvillerium op. à Coll. Agripp. 6. leuc. in merid. *Vachlendorff*, teste Ant. Morillonio.

Vacca, *Vacua* Strab. *Vacus* Ptol. *Baccia* Orosio, vulgò *Vouga*, fluv. (cum op. seu pago) Hisp. Lusitan. inter Durium ad Bor. & Mundam ad Austr. in Oceanum occiduum ferè medius decurrens. Item urbs Africæ, unde pop. *Vaccenses* apud Sall. de bello Jugurthino.

Vaccai, pop. Hisp. Tar. per quos Durius flu. labitur. Silius:

———Lateq; vagantes.
Vaccai.——— ———

M. *Vaccus*, dux Fundanorum in Privernati bello, quum à L. Papyrio captus esset, ædes ejus dirutæ sunt, & bona publicata ob regnum ab eo affectatum, Liv. lib. 8. Cic. pro domo suâ.

Vacomagi, Albionis ins. pop. Ptol. quorum op. *Sterling*, teste H. Boetio. Camdeno verò sunt, ubi Moravia, vulgò *Murray*.

Vacorium, urbs Norici Ptol. *Villach* Jovio & Sabellico. Sed Lazio est *Strasburg* op. Gurco urbi finitimum, milliario Germanico in Bor. Altenhoffum versus distans: vel ipsum *Altenhoffen*, à Viruno 1. mill. in Austr. Virunum versus recedens. Long. 36. 14. Lat. 46. 45.

Vacosus, dux Artaxerxis, templum Hierosolymitanum violavit, ulciscens mortem Jesu quem Joannes frater interemerat. Jos. 11. 7.

Vacuna, rusticorum Dea, quæ præesse *vacantibus* & otiosis putabatur: cui cum agricolæ laboribus suris vacarent, ut post perceptos fructus requiescerent, per hyemem vota solvebant, & sacrificabant. Ovidius Fast. 6.

Nam quoque tum fiunt antiqua sacra Vacunæ,
Ante Vacunales stantq; sedentq; focos.

Horat. 1. Ep 10.

Hæc tibi dictabam post fanum putre Vacunæ.

Vada, *Wagening* Dixvo, op. Batavorum in Ducatu Geldriæ, inter Noviomagum & Trajectum. Long. 27. 00. Lat. 52. 00.

Vadimonis, lacus est, in quo fluctuant insulæ, de quo Plin. multa commemorat lib. 8. epist 20. Mem. hujus lacûs Polyb. lib. 2. Ubi τὴν Ὀυάδμονα λίμνην appellat, corruptè forsan à genuino Ὀυαδίμονα. In fragm. Sotionis de miraculis fontium, flu. & lacuum sic scriptum est. Ἐν δὲ Λαυρέντῳ ἡ Ἄμμωνος καλουμένη λίμνη, ἡ μεγάλη ἐν Ἰταλίᾳ, ὁμοίως ἔχουσα νήσους πολλὰς μετακινουμένας. Ubi etiam viri rectè correxerunt Λάκος Ὀυαδίμονος. Sen. Nat. Qu. 3. 25. *Ipse ad Cutilias natantem insulam vidi; alia in Vadimonis lacu vehitur.* Plin. 9. 25. *Quædam insulæ semper fluctuant, sicut in agro Cæcubo, & Vadimonis lacu.* Apud Liv. lib. 9. leges apud hunc lacum à Romanis cæsos fuisse Etruscos. an. U. C. 645. Denique Florus lib. 1. cap. 12. Tandem omnes reliquias Gallorum in Etruriâ ad lacus Vadimonis Dolabella delevit. *Lago di Bossanello* Leandro dicitur, sed *Lago di Viterbo* Fabricio.

Vaga, *Vagense* opidum, Plin. urbs Africæ mediter. excisa, ubi Hunnericus Rex Vandalorum Catholicorum persecutor miserè obiit. Ejus meminit Silius libro 3.

Tum vaga, & antiquis dilectus regibus Hippo.

Alia, urbs Mauric. Cæsar. mediter. Juliæ Cæsareæ finitima, *Tegdemet*, Villanovano.

Vaga, fluv. Albionis in Walliâ, in Sabrinam apud Chepstovium influens, *Govvy*, *Gvvy*, vel *Wy* hodie vocatur.

Vagedrusa, fons Siciliæ apud Syracusas, quæ & *Arethusa*. Ejus mem. Sil. 14.

Qui fontes Vagedrusa tuos, & pauperis alvei
Hypsaten.

Vageni, *Vagienni*, Plin. *Bagienni* Varroni. *Batieni* Ptol. *Bacienni* Paterculo, pop. Liguriæ ad ortum Padi, quorum op. vulgò *Vigon* dicitur. De Vagenis Silius lib. 8.

Tum pernix Ligur, & sparsi per rura Vageni.

Vagniacum, vulgò *Maidston*, teste Cambdeno, op. Albionis in Angliâ inter Londinum 28. & Durovernum 24. m. passus in Cantio. Anton. Talboto est *Wrotham*, pagus ejusdem tractus.

Vahalis, Batavorum flu. aut potius pars Rheni. Tac. Annal 2. *Rhenus*, inquit, *uno alveo continuans, aut modicas insulas circumveniens, apud principium agri Batavi, velut in duas amnes dividitur: servatque nomen & violentiam cursus, quâ Germaniam prævehitur, donec Oceano misceatur: ad Gallicam ripam latior*

& pla-

& placidior affluens; verso cognomento Vahalem accolæ dicunt: moxque id quoque vocabulum mutat Mosâ flumine: ejusque immenso ore eundem in Oceanum effunditur. Nomen *Vahalis* quod attinet, variè id in Cæsaris exemplaribus variis scriptum reperitur. Quædam enim habent *Vachalus*, quædam *Vaccalus*, alii etiam *Walis*. Cæterùm verum & germanum hujus fluv. nomen tam apud Cæsarem quàm Tacitum *Vahales* esse affirmat Cluverius; quemadmodum apud Servium quoque legitur *Vahal*. Germanis olim ut nunc etiam dicebatur *Wael*, sive *Waal*, geminato A. quia crassus ejus, in hoc vocabulo sonus.

Valachia, seu *Walachia*, pars est antiqui regni Hungariæ ubi olim pars Daciæ. Terminatur à merid. Istro flu. & partim Bulgariâ, ab oriente Moldaviâ, à Sept. Transylvaniâ, & ab occ. Hungariâ. Ejus cap. est Tergoviscum vulgò Tarvis, & Principem habet proprium sub Clientelâ Turcarum.

Valens, Rom. Imp. pietatis & Christianæ Religionis hostis, ab adversariis barbaris crematus est quinquagesimo anno contiguus, cùm per annos quatuor imperâsset & decem parvo minus: ita Amm. l. 31. Virtutes ejus ac vitia notat idem ibidem. Duo tantummodò crimina ejus impræsentiarum ex prædicto auct. recensebimus. *Avaritiam*, & *Crudelitatem*. 1. *Magnorum operum intemperans appetitor.* Cui subscribit Nazianzenus Greg. in Orat. Fun. de laud. D. Basilii: Βασιλεὺς ὁ φιλοχρυσότατ☉, καὶ μισοχριστότατ☉, καὶ ἄπληστ☉ ἔχων τὴν νόσον, ἀσεβειαν τε καὶ ἀπληστίαν. 2. *In crudelitatem propensior.* Cedrenus. Ἦν δ᾽ Οὐάλης τὴν ἡλικίαν ἀμφιμέσων ἔχων, αὐθάδης τὸν τρόπον, καὶ ὑπερήφαν☉, καὶ πρὸς αἱμάτων χύσιν ἐτοιμότατ☉, ἔχων δὲ φύσιν ἀτυμπαθῆς, καὶ πάσης παιδείας ἀμέτοχ☉..

Valentia, urbs Hisp. Tar. in orâ Contestanorum ad Turiam flu. regni Valentini caput, ampla, nobilis, & elegans, à Barcinone 49. leuc. in merid. à Toleto 60. in ort. Item Colon. & urbs Gall. Narbon. ad Rhodanum flu. in Delphinatu. Item op. Hisp. Tar. ad Minium flu. in Bracarum & Callaicorum confin. contra Tyden. urb. Item op. Gall. Cisalp. ad Padum fluv. Fuit & *Valentia* quoque in Brutiis. Vide *Roma*, nam & urbs ista *Valentia* quondam dicta. Item *Valentia* Britanniæ ins. pars Anton. quam Gyraldus Cambrensis *Scotiam* vocat. Amm. Marc. lib. 28. *Valentia deinde vocaretur arbitrio principis.* Ubi Valesius: Hæc non de totâ ins. dici existimo, sed de eâ parte duntaxat, quam occupaverant Barbari. Ex quâ cùm Theodosius Comes Barbaros expulisset, relatione ad principem missâ petiit ut ea pars provinciæ Valentia diceretur, & in eam rector legitimus Consularis scilicet mitteretur. Antea quippe Britannia quæ parebat Romanis, quatuor omnino provincias habuit, *Maximam Cæsariensem*, *Flaviam Cæsariensem*, *Britanniam primam*, & *Britanniam secundam*, uti scribit Festus Rufus in Breviario, quibus post hanc Theodosii victoriam addita est Valentia, cujus etiam unà cum cæteris mentio fit in Notitia Imperii Rom. sub dispositione Vicarii Britanniarum.

Valentinianus, 44. Rom. Imp. A. D. 388. de quo multa Amm. lib. 27. &c. Alius Im. cum Theodosio. A. D. 426.

Valentinus, Hæreticus, qui Christum in substantiâ corporis nostri non fuisse asseruit. A. D. 142. Vide Epiphanii Hæres. 31. cujus Lemma Κατὰ Οὐαλεντίνων καὶ Γνωστικῶν.

Valeria, nomen proprium Messalorum sororis, quæ amisso conjuge, cùm rogaretur, cur alteri non nuberet, ait, *Sibi semper maritum Servium vivere.*

Valeria virgo, cùm Valerios pestis invasisset, ab oraculo commonefacta, malum id cessaturum, si quotannis Junoni virginem immolarent, in sortem est ipsa vocata: sed Lupercæ ensem corripuit: & impositâ foco virgulâ cum malleo, ensem juvencæ, penes templum pascenti imposuit. Virgo igitur, re intellectâ, immolata juvenca, malleum arripuit, domumque & ægros circumlustrans, ictu parcente, feriebat, cumque unicuique valedixisset, eos exsuscitavit incolumes. Quocirca & hoc tempore mysterium illud fieri constat. Plut. in Parall.

Valeria Tusculanaria, quo pacto dolis cum patre Valerio coierit, vide in verbo *Sylvanus*.

Valeria Colonia, Corsicæ urbs. Ptol. *Leria* Pineto. Sed *Aleria* est in Græcis exempl. & sic etiam apud Plin. & Anton. 2. Op. Hispan. à quâ *Valerienses* pop. Plin. 3. 2. *Querra* Clusio ac Taraphæ. In Castellâ novâ (ut vocant) sita est. 3 Regio Italiæ juxta lacum Fucinum, cujus urbes *Valeria* sive *Marsi*, *Carseoli*, *Amiternum*, *Furconium* & *Reate*. 4. Regio Pannoniæ sup. inter Draum & Saum flu. quæ hodie *Stiria* vocatur, teste Lazio, *Crabaten* verò Rhenano.

Valeria Via, in Siciliâ, inter Messanam, & Lilybæum. Strabo. Alia in Italiâ, quæ ad urbes Valeriæ ducebat per Tybur. Strabo. Vulgò *Il piano di Santo Spirito*, & *Della Cella*, teste Ciofano in 4. Ovid. Trist.

Valerii, prius *Valesii*, teste Quintiliano, appellati, sicut *Fusii*, deinde *Furii*.

Valerius, L. Valesii fil. qui primum de Veientibus deinde de Sabinis triumphavit. Hic quia in locum Tricipitini collegæ consulem non subrogaverat, & domum in Veliâ tutissimo loco habebat, in suspicionem regni affectati venit. Quo cognito apud populum questus est, quòd tale aliquid timuissent; quapropter emisit qui domum suam diruerent, secures etiam fascibus dempsit, easque in populi concione summisit. Legem insuper de provocatione à magistratibus ad populum tulit. Hinc *Publicola* dictus est; & cùm diem obiisset, publicè sepultus, & annuo matronarum luctu honoratus. Hic quadrigâ primus in triumpho vectus est sine ullâ invidiâ: præterea collegæ Bruto honores funusque curavit, funebremque orationem de ipsius laudibus habuit, quæ adeo jucunda fuit Romanis, ut ex eo consuetudo manarit, ut qui strenuè pugnando occubuissent, ab optimatibus laudarentur. Plut.

Valerius, M. Publicolæ frater, cons. unà cum Posthumio Tuberto factus, & contra Sabinos profectus rem feliciter fratris auspiciis & administratione gessit. Ex quo publicè ei domus ædificata.

Valerius Corvinus Trib. mil. sub duce Camillo reliquias Senonum persequente, adversus Gallum provocatorem solus processit. Corvus ab ortu Solis galeæ ejus insedit, & inter pugnandum ora oculosque Galli reverberavit, & hoste victo Valerius *Corvinus* dictus fuit. Unde Manilius:

Et cum militiâ volucris Corvinus adeptus
Et spolia, & nomen.

Hic

Hic quum ingens multitudo ære alieno oppressa Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quinctium necessitate magnâ compulsum fecisset, sublato ære alieno seditionem compressit. Hæc Cæcilius. Livius verò addit, de Samnitibus eum triumphasse, sexies consulem fuisse, hostes Titi Manlii morte exultantes compressisse. Vixit præterea, teste Valerio, corporis & animi viribus integris annos centum.

Valerius Flaccus, Poeta, cujus vitam pete ex Lilio Gyraldo, Petro Crinito, &c. Laudatur Quintiliano lib. 10. cap. 1. *Multum*, inquit, *in Valerio Flacco nuper amisimus*. Martialis:

Censetur Apona Livio suo tellus
Stellâque, nec Flacco minus.

Idem alibi ad eum:

O mihi curarum pretium non vile mearum
Flacce Antenorii spes & alumne Laris.

Valerii Flacci (inquit Cæs. Scaliger) *ingenium felix, diligentia non vulgaris, sed immaturâ morte præventus, acerbum nobis poema suum reliquit.* A Juvenale tamen sugillatum fuisse notat Lubinus ad Sat. 1. quem tu vide. Verum de Flacco hoc, uti cæteris Latinis poetis, nos alibi.

Valerius Antius, scriptor historiæ sæpe ab authoribus testis citatur, ut à Livio. Vide Vossium de Histor. Lat.

Valerius Maximus, scripsit dicta ac facta memorabilia ad Tib. Cæsarem. Militavit sub S. Pompeio, ut ipse de se testatur, ubi de institutis antiquis loquitur.

Val. Martialis, vide *Martialis*.

Valgius, magnus omnino poëta fuit; sic enim de eo Tibullus ad Messalam:

Valgius, æterno proprior non alter Homero.

Eundem Horatius lib. 1 Sat. 10 cum Virgilio, Vario, Mæcenate, atque aliis conjungit, quibus si placere possit, negat se ineptorum hominum judicia morari. Plin. 25. 2. *Post eum* (Catonem) *unus illustrium idem tentavit* (de herbis & medicinâ scribere) *C. Valgius eruditione spectatus, imperfecto volumine ad D. Augustum, inchoatâ etiam præfatione religiosâ, ut omnibus malis humanis illius potissimum Principis semper mediceetur majestas.*

Valinsa, est in Alpibus regiuncula, quæ hodie *Wallisserlandt* vocatur. Eam olim tenuere *Vibori*, *Veragri*, & *Seduni*. Jos. Simlerus.

Vallata, op. Hispan. Tarrac. in Vaccæis. *Vanenza* Clusio.

Vallatum, Rhætiæ op. *Veillenbach* Simlero.

Laurentius *Vallensis*, seu *Valla* Canonicus ac Patricius Romanus, qui Joanni Aretino cognomento *Tortellio* sex elegantiarum libros dicavit. Non modò Herodotum & Thucydidem Latinè vertit, sed etiam fecit tres libros de rebus gestis à Ferdinando, Aragonum rege, qui cùm Parisiis prodiere, tum in Germaniâ Tom. 1. Hispaniæ illustratæ. Sed ut benè judicat Jovius, *opus hoc eo styli charactere perscripsit, ut ejus minimè videri possit, qui cæteris elegantiarum præcepta tradiderit.* Plura de eo ibidem Jovius. Erasmus in Ciceroniano: *Valla propius accedit ad curam & subtilitatem Quintiliani, quam ad illaboratam Ciceronis facilitatem; etsi cæteris* (Aretino, Poggio, &c.) *elimatior, puriorque.* Flor. Sabinus Apologia adversus calumniatores L. L. *Laurentio Vallensi quemnam in hâc arenâ præponamus, non video: nemo melius constantiusque grassantem extinxit barbariem, &c.* Ab Rege Aragonum ejectum venisse Romam ait Poggius secunda in eum Invectiva. Idem exprobrat ei quod Neapoli ab hæreticæ pravitatis inquisitoribus igni fuerit adjudicatus: sed eum Regis misericordiâ liberatum, cum operâ doctissimi Viri Vernandi Cordubensis. Et sanè à Franc. Philelpho etiam commonitus est Satyrâ luculenta, ut nisi vitæ suæ satur sit, abstinere velit à perstringendis sacri ordinis vitiis, ac similibus scribendis uti illa adversus Donationem Constantinam. Obiit Romæ ac sepultus est in S. Joannis Templo in Laterano, ubi hujusmodi legitur inscriptio: *Laurentio Vallæ harum ædium sacrarum Canonico, Alphonsi Regis & Pontificis Max. secretario, Apostolicoque Scriptori, qui suâ ætate omnes eloquentiâ superavit, Catharina mater filio pientissimo posuit. Vixit an. 50. Obiit an. 1465. Augusti Calend.*

Laurens Valla jacet, Romanæ gloria linguæ,
Primus enim docuit, qua decet arte loqui.

Vallisoletum, *Valladolid*, urbs Hisp. Tar. in Vaccæis, ad Pisoracum flu. 16. leuc. à Burgis in Afr. 22. à Legione in Bor. & 14. à Sentica in aust. Vide *Tellina Vallis*, *Vallis Telina*, *The Valtoline*.

Vallius Syriacus, citatus Senecæ inter celebres sui seculi declamatores. Ejus est illud in Stertinium Maximum, à quo premebatur quum comes ejus fuisset: *Per duodecim annos in officio tuo fui, dic quid peccaverim? Sed hæc est consuetudo vestra, injuriam vocatis finem servitutis.*

Vallonia, Dea quæ *vallibus* præerat.

Vallum, *the Picts Wall* adhuc dictum, murus Albionis, quem Hadrianus Imper. inter Britanniam 1. & 2. h. e. Angliam & Scotiam, ad reprimendas Barbarorum incursiones, ædificavit. Æl. Spart. Vide *Murus Picticus*.

Vandali, qui & *Venedi*, *Fenni* & *Slavi* posterioribus, pop. Septentrionales, qui non solum Germaniam ad oram maris Baltici, ubi Ducatus Megalopolitanus est, *Vandalia* olim dictus, tenuere, sed etiam per Pomeraniam, Poloniam, Silesiam, Bohemiam, Russiam ac Dalmatiam, teste Alberto Krantzio effusi sunt: sicut in Galliam ac in Hisp. progressi, ibi sedes in Bæticâ locarunt, quæ propterea *Vandalitia*, *Andaluzia*, magnâ ex parte nominatur: inde in Africam trajicientes illam occuparunt, diuque eam tenuere, sicut & Sardiniam, sub Genserico rege. Alii *Vandalos* à *Vandâ* reginâ dictos, primo in Polonia juxta Vistulam fluv. habitasse asserunt. Alii ex *Vandalo* Tuisconis filio, & Manni nepote, dictos volunt ex Beroso.

Vangiones, *Worms*, pop. & urbs Germ. sup. ad Rhenum in Palatinatu, inter Spiram ad Aust. 6. & Moguntiam in Bor. 7. leuc. urbs libera. Lucan. lib. 1.

Vangiones, Batavique truces, quos ære recurvo
Stridentes acuere tubæ.

Vapingum, vel *Vapincum*, *Gap* Simlero, urbs Gall. Narbon. aliàs Caturigum nunc in Delphinatu & in confin. Provinciæ, 7. leuc. à Segusterone in Bor. 6. autem ab Ebroduno in occ. Long. 27. 15. Lat. 45. 30.

Vara, fluv. Albionis per Moraviam reg. Scotiæ in ortum fluens. *Murray Firth* Buchanano. Aliis est *Cloyd*. Quidam *Varar* legunt. Est autem *Varar*, seu

Vara, uti apud Ptol. op. Scotiæ ad ostia flu. cognominis, quod *Dunbar*, qu. *Vara castrum* dicitur.

Varalii, pop. in orâ Dalmatiæ, quos *Ardiæos* vocarunt. *Vardæi* forsan Ptolemæi, quos Italiæ quondam populatores vocat Plinius.

Varamus, Venetorum flu. *Caloro* Leandro.

Vargiones, German. pop. Ptol. Scudo *Baer Landtgrafschafft* videtur, ad fontes Danubii.

Varianus, vicus inter Patavium & Bononiam Anton. *Frigarola* fortè hodie.

Varini, Germ. pop. Tac. *Nevvve March*, pars Brandeburgicæ Marchiæ Willichio; Althamerus censet hos *Vuarmiensi* urbi episc. in Prussiâ nomen reliquisse.

Varisti, qui *Narisci* Tac. videntur (utroque modo apud Jul. Capitolinum legitur) pop. Germaniæ.

Varius, Poëta Tragicus Virg. & Horatii familiaris, unus ex iis quibus Augustus Æneidem commisit emendandam. Horat. Sat. 1.

Plotius & Varius Sinuessa Virgiliusque
Occurrunt.———

M. *Varro*, poeta Rom. quem Fab. Quint. inter peritissimos Satyræ scriptores enumerat. Ejus verba lib. 10. cap. 1. hæc sunt. *Alterum illud est & prius Satyræ genus, quod non solâ carminum varietate mistum condidit Terentius Varro, vir Romanorum eruditissimus. Plurimos hic libros, & doctissimos composuit, peritissimus linguæ Latinæ, & omnis antiquitatis & rerum Græcarum nostrarumque, plus tamen scientia collaturus quam eloquentia* Vide Augustin. de C. D. lib. 6. cap. 2. Unicum de illo testimonium impræsentiarum adferam, idque ex M. Tullio Cicerone Acad. Qu. lib 1. *Tum ego, sunt, inquam, ista Varro. Nam nos in nostra urbe peregrinantes, errantesque tanquam hospites, tui libri quasi domum deduxerunt: ut possemus aliquando, qui, & ubi essemus agnoscere. Tu ætatem patriæ, tu descriptiones temporum, tu sacrorum jura, tu sacerdotum munera, tu domesticam, tu bellicam disciplinam, tu sedem regionum & locorum, tu omnium divinarum humanarumque rerum nomina, genera, officia, causas aperuisti: plurimumque poetis nostris, omniumque Latinis & literis luminis attulisti, & verbis: atque ipse varium & elegans omni fere numero poëma fecisti: philosophiamque multis locis inchoasti, ad impellendum satis, ad docendum parum.* Fuit & alter *Varro*, de quo in dictione *Terentius.*

Varro Atacinus, Poëta Romanus, scripsit libros quatuor Argonauticon: in quibus Apollonium Rhodium ita expressit, ut alteri operis non aspernandus interpres fuisse Quintiliano visus sit. Prop. 2. ult.

Hæc quoque profecto ludebat Jasone Varro,
Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.

Ovid. Trist. 2.

Is quoque Phasiacas Argon qui duxit in undas,
Non potuit Veneris furta tacere suæ.

Idem 1 de Arte Am.

Varronem, primamque ratem qua nesciet ætas,
Aureaque Æsonio terga petita duci.

Idem lib. 3.

Dictaque Varroni fulvis insignia villis
Vellera, germana Phryxe querenda tua.

Statius in Genethliaco Lucani:

Et qui per freta duxit Argonautas,

Præterea verò belli Sequanici libros carmine conscripsit. Item Europam. Vide Voss. de Hist. Lat. 1.16. Versus ejus in Chorographiâ (quos Diomedes, lib. ult. tribuit Pacuvio & citat mendosissimè) hi sunt:

Omnivomo Oceano Hyperion fulgurat Euro:
Arctoo plaustro Boreas bacchatur ab Æmo:
Hesperio Zephyro sed Orion volvitur Istro;
Fulvo actique Noto vaga Cynthia proruit Afro.

Varus Quintilius, Gall. Cisalpinæ præfectus fuit sub Augusto, cujus auxilio Virgilius amissos agros recuperavit: cujus beneficii memor poeta 6. Eclog. illum miris laudibus in cœlum extollit. Hic postea Germanico exercitui præfectus, dum fœderibus nuper initis plus satis confidit, & à belli cogitatione ad jus dicendum se convertit, repentè ab Arminio circumventus cum 3. legg. obtruncatur. Mortem ejus deflet Horatius, lib. 1. Carm.

Varus, flu. Gall Narbonensem à Liguriâ disterminans. Strabo. *Il Varo* hodie.

Vasata, & *Vasates*. *Vassata* Anton. *Vassæi* Plin. *Vasarii* Ptol. vulgò *Bazas*, pop. & urbs Aquitaniæ. Auso. Idyl. 1.

Vicinas urbes colui patriaq; domoque,
Vasatas patriâ, sed lare Burdigalam.

Long. 19. 50. Lat. 44. 00.

Vascones, pop. citer. Hispan. quà in Gallicum & Britannicum Oceanum vergit, ad Pyrenæum positi. Hi à Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humanâ carne vescerentur. Juv. Sat. 15

Vascones (ut fama est) alimentis talibus usi
Produxere animas.———

Vasconia, *Gascogne*, prov. Galliæ latè sumpta, continet partem Aquitaniæ, inter Oceanum, Garumnam flu. & Pyrenæos M. Strictè autem sumpta continet Vasconiam propriam seu veram, inter tractus Arminiacensem & Condomensem, Beneharniamque. Ibi olim fuere *Elusates* & *Datii* populi.

Vasio. *Vaison*, urbs Gall. in Provincia, sub dom. Summi Pontificis, 8. leuc ab Avenione in æc. uti 4. ab Arausione, & 4 à Carpentoracte in Bor. *Forum Vocontorium* Ciceroni dicitur Long. 26.06. Lat. 43. 45.

Vatastica, ins. in flu. Rheno, finitima Batavis & Frisiis, quæ est Diœcesis Trajectensis. Tacitus.

Vaticanus, collis non procul à Tiberi supra molem Adriani, conterminus Janiculo, vinum quidem satis copiosum gignens sed parum laudatum. Mart 1 19.

Qui Te, Tucca, juvat vetulo miscere Falerno
In Vaticanis condita musta cadis?

Ejus mem Juv. Sat. 6.

Et Vaticano fragiles de monte patellas.

Sic à *vaticiniis*, quæ ibi fiebant, dictus fuit, teste Gellio. lib. 16. cap. 17. quem sis consule. Antepenultimam syllabam corripuit Horat. Carm. 1. Od 20.

———*Simul & jocosa*
Redderet laudes tibi Vaticani
Collis Imago.

Vatinius, cum esset dignitati Ciceronis semper adversus ita posteà prævaluit amicitia ejus, ut duobus judiciis publicis ab eo sit defensus. Val Max. *Vatinius*, inquit Seneca, *assiduo convitio depudere didicerat.* Locus est lib. de Const. Sap. *Vatinium hominem natum* & ad risum & ad odium, scurram fuisse venustum

ut dicacem, memoriæ proditum est. In pedes suos ipse plurima dicebat, & in fauces concisas: Sic inimicorum, quos plures habebat quàm morbos, & in primis Ciceronis urbanitatem effugit, &c. In tantum autem odium pop. Rom. pervenerat, jam detectis illius vitiis, ut in proverbium cesserit *odium Vatinianum*. Catullus ad Calvum:

Ni te plus oculis meis amarem
Jucundissime Calve, munere isto
Odissem te odio Vatiniano.

Vatinius, sutor quidam, qui è calice vili atque deformi vitreo bibit, qui quatuor rostra, instar nasorum protensa habuit. Juv. Sat. 5.

Tu Beneventani sutoris nomen habentem
Siccabis calicem nasorum quatuor. ———

Hujus mem. Tac. lib. 15. De illo quoque sic Martialis:

Vilia sutoris calices monumenta Vatini
Accipe sed nasus longior ille fuit.

Hinc magna vasa, vilia, & lignea, *Vatiniana* dicuntur. Idem Martialis:

Quæ sulphurato nolit empta ramento
Vatiniorum proxeneta fractorum.

Vatrenus, Plin. amnis qui Forum Cornelii alluit, ut Niger tradit. *Saterno* Leandro.

Vatuca, op. German. infer. in fin. Eburonum, apud Trajectum superius, inde 2. leuc. in ort. *Valkenburg* Marliano. Aliis est *Hertzogenrode* op inter Juliacum & Aquisgranum, qui *Varucam* legendum volunt.

Vaunia, vel *Vannia*, Ptol. op. Venetiæ, Insubriæ finibus propinquum. Hodie *Lovino* dici putatur.

Ubii, pop. Germ. infer. qui & Agrippinenses. quorum extat adhuc pag. *Ubich* in territor. Juliacensi, teste Ortelio.

Ucalegon, unus ex Trojanis proceribus, qui belli tempore, quòd annis confectus esset, prælio abstinuit, ut refert Hom. Iliad 3. Idem de illo & Anten. Il. 3.

Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην,
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι, ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι.

Virg. Æn. 2.

——— *Jam proximus ardet Ucalegon.*

Id est. Ucalegonis domus. Inde Juv. Sat. 3.

Vivendum est illic ubi nulla incendia, nulli
Nocte metus jam poscit aquam, jam frivola transfert
Ucalegon, tabulata tibi jam tertia fumant.

Ubi ponitur pro cive quovis.

Ucraina, *Ukraine*, prov. Poloniæ, quæ sic dicitur tanquam posita in limite Moscoviæ & Tartariæ min. Vocatur alias Volhinia inferior, seu Palatinatus Kioviensis, & in duas partes scinditur à Borysthene flu. Habitabant in eo tractu Cosacci populi.

Vectis Ptol. *Vecta* Eutropio, ins. Angliæ in mari Britannico, ab Hantoniæ Com. exiguo freto divisa. Long. est 20. m p. ab ort. in occ. Lat. verò 12. & circuitus 60. circiter. Dividitur autem in duas partes, nempe in *East Medyne* & *West Medyne*; ejusque primarium op. est Novus portus, olim Medena.

Vectius Valens, medicus. *Titinius* Qu. Sereno Sammonico dictus:

Talia præcepit Titini sententia Vecti.

Fuit autem Messalinæ non solùm etiam medicus, sed etiam adulter. Vide Tac. Annal. 11.

Vectones, pop. Hisp. in Lusitaniâ, ab Asturibus Durio amne discreti. Plinio teste. Luc. lib 4.

Vectonesq; leves, profugiq; à gente vetustâ
Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.

Vedius, nonnulli Vejovem eundem cum Vedio putarunt: qui malum numen; & cui nocendi potestas, non juvandi. Mart. Capella lib. 2. de Nupt. Philolog. *In eo perenni strepitu colliditur animarum, quos Vedius adjudicarit, impietas.* Id est *Pluton*; quem etiam *Ditem*, *Vejovemq;* dixere. Papias Vocabulista: *Vedius: Pluto vel Orcus, i. e. malus Divus.*

Vedius Pollio, eques Rom. Augusti amicus, & multum apud illum potens, murænarum vivariis servos damnatos immergere solebat. Accidit autem aliquando, ut cùm Augustus apud ipsum cœnaret, unus è servis calicem crystallinum frangeret. Ex quo rapi eum ad mortem & murænis objici Vedius jussit. Puer ad Cæsaris pedes fugit, non mortem quidem deprecans, sed ne piscium esca fieret. Ibi motus novitate crudelitatis Cæsar, & puerum dimitti, & crystallina protinus omnia perfringi piscinamque compleri jussit. Sen. Plin. & alii. Crudelitatis quoque Vedianæ Tertull. mem. lib. de Pallio.

Vedra, *Were*, teste Camd. flu. Albionis in agro Dunelmensi oriens, & in ortum fluens.

Vegesatum, op. Belgii in fin. Eburonum ad Mosam, medium inter Leodium & Trajectum 2. leuc. *Weset* Germanis, *Vise* Gallis dicitur. Long. 27. 08 Lat. 50. 46.

Vegeti, Asiæ pop. Mela.

Vegetius, scripsit de re militari ad Valentinianum Principem libros quatuor, quos post omnes omnium ditiones ope veterum librorum correctos unà cum notis suis edidit Godescalcus Stevvechius Lug. Bat. Ann. Dom. 1592.

Vegetius, Mulomedicinæ quatuor libros scripsit, quos A. D. 1528. Jac. Faber ex uno solum codice edidit; sed cum variis codicibus postea contulit, multisque partibus emendatiores in lucem emisit Jo. Sambucus Pannonius A. D. 1674.

Veii, colon. & urbs antiquissima Hetruriæ apud Tiberim, media ferè inter urbem Romam & Fescenniam 14. m. p. à Comero condita, & à Camillo longâ 10. annorum obsidione capta, & excisa, an U. C. 358. Fabiorum cæde memorabilis fuit hæc urbs. Ovidius Fast. 2.

Hæc fuit illa dies in quâ Veientibus armis
Ter centum Fabii ter cecidere duo.

Pop. *Veientes*. Hinc *Veientanus*, ut *vinum Veientanum*, de quo Horat. 2. Serm. Sat. 3.

Qui Veientanum festis potare diebus.
Campanâ solitus trullâ, vappamq; profestis.

Martialis 3. 49.

Veientana mihi misces, tibi Massica potas.

Et alibi:

Veientana tuam si bibat uva sitim.

Vejovis, apud Rom. inter sinistra, seu noxia numina habebatur, quem non auxilii alicujus spe venerabantur, sed ideo tantum, ne quid ipse noxæ inferret. Ejus mem. Ovid. Fast. 3.

Vis ea si verbi est, cur non ego Vejovis ædem
Ædem non magni suspicer esse Jovis?

Vide Gell. 5. 12.

Velabrum, locus Romæ juxta Aventinum mont. *velis* obtensus, sub quibus oleum & similia vendebantur. Plautus in Capteiveis:

Quasi in Velabro olearii.

Horatius:

Cum securis fartor, cum Velabro omne macellum.

Hinc *Velabrensis*. Mart. 11. 53.

Et Velabrensi massa recocta foco.

Inde *Velabrensis caseus*, qui in Velabro conficiebatur. Martialis 13. 32.

Non quemcunque focum, nec fumum caseus omnem,
Sed Velabrensem qui bibit, ipse sapit.

Siquidem testante Plin. 11. 42. *Fumus imbibitus auget gratiam casei, qualis in ipsâ urbe conficitur.* Varro *à vehendo* derivat, quò i cùm Aventinus olim discluderetur paludibus à montibus reliquis, necesse esset eò navibus advehi. Unde *Velaturam facere* dicebantur, qui operam suam collocantes mercede ex vecturâ vivebant. Duplex autem fuisse *Velabrum* invenio, majus & minus. Varro: *Palus fuit in minori Velabro.* Unde quod ibi vehebantur lintribus, *Velabrum*, ut & illud majus, Propertius:

Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
Nauta per urbanas velificabat aquas.

Tibullus quoque:

At quà Velabri regio patet, ire solebat
Exiguus pullà per vada linter aquà.

Velia, Lucaniæ op. in sinu Pæstano conditum à Phocensibus, antea *Elea* dicta. Virg. lib. 6.

——— *Portusque require Velinos.*

Horatius 1. 15.

Quæ sit hyems Veliæ, quod cœlum, Vala Salerni.

Hinc *Velina tribus*. Horat.

——— *Hic multum Fabiâ valet, ille Velinâ.*

Persius:

Libertate opus est, non hac, qua ut quisque Velinâ
Publius emeruit, ———

Vide Steph.

Velinus, lacus Sabinorum in Umbriæ confin. Virg. l. 7.

Sulfureâ Nar albus aquâ, fontesque Velini.

Velitra, colon. & urbs Latii in viâ Appiâ, à Româ 20. m. p. in Rutum Privernum versus distans. Sil. l. 8.

Setia, & è celebri miserunt valle Velitra.

Vellaunii, vel *Velauni*, pop. & urb. Aquitan. ad mont. Cemmenum. Avernis, Gabalis, & Ruthenis finitimi, quorum reg. *Velay*, urbs verò *S. Flour*, teste Jo. Poldo.

Vellaunodunum, op. Gall. Celt. quod Cænalis & Ortelius idem faciunt *Antissodoro*. Anto. & *Autrico* Ptol. Aliis est *Chasteaulandon*, teste Vigenerio. Aliis *Veron* apud Senones. Long. 24. 40. Lat. 46. 26.

Vellica, urbs Cantabrorum med ter. Ptol. *Victoria* Villanovano.

Velocasses, pop. Gall. Belg. in confin. Celticæ circa Sequanam flu. Plin. 4. 8. Hos putat Ferrarius esse *Baiocenses* in Normandiâ, *Verocasses* autem circa Sequanam: Cæsar enim eos inter Caletes & Veromanduos recenset.

Venafrum, civitas Campaniæ, oleis abundans. Horat. 2. Carm. Od. 6.

——— *Viridique certat*
Bacca Venafro.

Mart. lib. 13. ep. 95.

Hoc tibi Campani sudabit bacca Venafri.

Juvenal. Sat. 5.

Ipse Venafrano piscem perfundis.

Strabo lib. 5. Εὔλογος ἐστι καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸ Οὐέναφρον. Et alibi: Οὐενάφρον ὅθεν τὸ κάλλιστον ἔλαιον· ἡ μὲν οὖν ἡ πόλις ἐφ' ὕψους κεῖται, παραῤῥεῖ δὲ τὴν τοῦ λόφου ῥίζαν ὁ Οὐυλτοῦρνος. Plin. 15. 2. de oleo: *Principatum in hoc quoque bono obtinuit Italia toto orbe, maxime agro Venafrano. Venafri* hodie dicitur Leandro. Long. 37. 58. Lat. 41. 35.

Venantodunum, i. e. *venatorum mons*, ut scribit Lelandus, qui hoc Angliæ op. sic vocat, quod vulgò *Huntington* dicitur.

Vendenis, op. Mysiæ super. *Ravenicxza* Lazio.

Vendum, op. Japodum in Norici, Pannoniæ, Liburniæque confin. *Windischufratz* Lazio.

Venedi, *Veneda* Ptol. pop. Germ. Boreales quorum reg. *Finlandt*, teste Etberstinio ad fin. Venedicum, ad Suedicum regnum spectans.

Venedotia, *Guvinedhia* Lelando, reg. Albionis in Cambriâ, ad Bor. vulgò *Northvvales*.

Veneli. Ptol. *Unelli*, pop. Gall. Celt. quos Jul. Cæsar inter civitates Armoricas Ocean. attingentes reponit. Ptol. autem eos locat inter Lexovios & Biducesios.

Veneliocasii, pop. Gall. juxta Sequanam fluv. Ptol. *Verocasses* Cæsari. Vide *Velocasses*.

Veneria, ins. vide *Venaria*. Fuit etiam cognomen Siccæ urbis in Africâ, & Nebrissæ urbis in Hisp. Bæt. teste Plin.

Veneris portus, op. oræ Ligusticæ cum arce contra portum Erycis. Anton.

Veneti, *Vannes*, pop. & urbs Gall. Celt. inter civitates Armoricas. Alii in Italiâ, de quibus mox.

Venetia, reg. Italiæ max. ab Adduâ flu. (quo ab Insubriâ ad occ. separatur) usque ad Timavum flu. (quo ab Istris dividitur) protensa, Pado ad merid. à Gall. Tog. divisa, Alpibus vero Rhæticis & Juliis ad Arctos à Rhætiâ & Norico separata, sub se Carnos complectens: tametsi Ptol. Venetiam à Carnis distinguit. Pars occidua inter Adduam & Athesin. flu. *Lombardia* nominatur, seu sub Longobardiâ continetur (Longobardia enim latius patet, Insubres & alios pop. continens) inter Athesin & Liquentiam flu. (qui Venetos dividit à Carnis) *Marca Trevisana* dicitur. Reliquum, in quo Carni & Forojulienses sunt, usque ad Timavum *Friuli* & *La Patria* nominatur. Pop. *Veneti* ab *Henetis* pop. Paphlagoniæ in Asia sic dicti, & derivati, ut multi tradunt. Caput hujus reg. olim fuit *Aquileia*, nunc autem *Venetia*, urbs maxima inter stagna Hadriatica, post Aquileiæ excidium constructa super palis in terrâ sub aquâ defixis, & insulis parvis cohærentibus, ut inter orbis miracula meritò adnumerari possit. Urbs libera, terrâ, marique longè dominans, *Venice* Anglis dicta. Actius Sannazarius:

Viderat Adriacis Venetam Neptunus in undis
Stare urbem & toto ponere jura mari:
Nunc mihi Tarpeias quantumvis Jupiter arces
Objice & illa tui mœnia Martis ait;
Sic pelago Tybrim præfers; Urbem aspice utramq;
Illam homines dices, hanc posuisse Deos.

Quæ

Quæ nos olim ita Græce reddidimus:

'Αδελφεοῖς Βενετῶν ἰδεν ἐν ὕδασιν Ποσειδῶν
Ἄστυ τελῶντ', ὅλῃ θαλασσῇ τε θῶμα ἁλί,
Νῦν μοι Ταρπείας ὅσον. Ζεῦ ἤθελες, ἄκουσε
Εἰπὲ καὶ αὐτὸ τοῦ τοίχη Ἄρηος ἴφι.
Ὡς πελάγεσι Θύμβρην παθῆς, πόλεως βλέπε δ' ἄμφω,
Τὴν ἀνέρες φασὶ τεῦξαι, τὴν δ' ἔθηκαν ἢ θεοί.

Hinc *Venetus*. Sil.lib.8.

Nec non cum Venetis Aquileia perfurit armis.

Propertius:

Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.

Venetus lacus, *Cellersee* Munstero, & *Undersee* Scudo, lacus Sueviæ in Helvetiorum confin. Mela.

Venicnium, *Rameshead*, teste Camdeno, promont. Hiberniæ in orâ Bor. inter Boreum & Rhobogdium promont. Ubi populi *Venicnii*.

Venilia, Nympha, uxor Fauni, & soror Amatæ Latini regis conjugis, mater autem Turni. Virg. Æn. 10.

Indignum est Italos Trojam circumdare flammis
Nascentem, & patriâ Turnum consistere terrâ,
Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater.

Venilia Canentem filiam Jano peperit in Palatino monte. Ovid. Met. lib. penultimo. Ubi de Pico:

———*Spretis tamen omnibus unam*
Ille fovet nympham, quam quondam in colle Palati
Dicitur ancipiti peperisse Venilia Iano.

Ubi Farnabius: *Bifronti*, *bicipiti*. Heinsius vero legit *Ionio*; & lectionem istam omnino probam esse asserit. Nam *Perrhæbum* Janum faciunt Plutarchus in Quæst. Romanis, & Athenæus, lib. 15. qui tractus mari Jonio vicinus, ut Jonium Jano in Italiam contendenti superandum fuerit. Item accessus maris Varro: *Venilia, unda quæ ad littus venit*: *Salacia, unda quæ ad Salum redit*. Quibus nominibus incrementa maris reciproca & decrementa quotidiana designabant Romani. Vide Scaligerum Append. ad Conjectan. Varron. pag. 181.

Vennenses, pop. Hisp. Tar. Mela, quorum op. *Duegna* videtur Pineto.

Vennona, Anton. op. Albionis in Angliâ inter Bennaventam 17. & Etocetum 18 m. p. Camdeno videtur esse *Highcross* pag. agri Leicestrensis non longè à *Bensford bridg* distans.

Vennones, *Venones* Plin. *Vinnones* Ptol. op. Rhætiæ. Strabo. quorum reg. *Vinstgovv*, & *Engadin* dici scribit Tschudus. *Venusta vallis* dicitur Luithprando.

Vennonetes, pop. Rhætiæ Alpini in Italiæ confin. Plin. quorum reg. *Veltlin* Germanis dicitur.

Venta Belgarum, vulgò *Winchester* Anglicè. *Caer Gvvent* Britannicè, *Wintan-hester* Saxonicè, urbs Albionis in Angliâ inter Londinium ad ort. 52. & Exon. ad occ. 90. m. p à Sarisberiâ 20. ad ort. Item urbs Angliæ, & emporium præclarum ad ostia Sabrinæ flu. quæ hodie *Bristovv* vocatur.

Venta Icenorum, quæ videtur *Venta Simenorum* Ptol. *Norvvich*, teste Prisæo, urbs Albionis in orâ Angliæ orientali, à Londinio 80. m. p. in Burum, in Norfolciâ regione.

Venta Silurum, Camdeno & Lhuydo *Caer Went* op. Walliæ Comit. Monumetens. Bristolio adversum in alterâ ripâ Sabrinæ non procul ab ostiis Rhatostathybii fluvii.

Venulus, unus ex Latinorum proceribus qui in magnam Græciam legatus missus, ut Diomedem in belli societatem ascisceret, re infectâ rediit. Virg. Æn. 8.

Mittitur & magni Venulus Diomedis ad urbem
Qui petat auxilium, & doceat quæ causa petendi.

Venus ab antiquis amorum, gratiarum, pulcritudinis, deliciarum, voluptatumque omnium habita est Dea; ita dicta à *veniendo*, quod ad omnes res *veniat*, ut auctor est Cic. lib. 2. de N. D. Hanc poetæ ex spumâ maris & Cœli testiculis natam fabulantur à Saturno excisis & in mare projectis, unde & ἀπὸ τοῦ ἀφροῦ, h. e. *à maris spumâ*, *Aphroditem* appellarunt. Ovid.

———*Venus orta mari mare præstat eunti.*

Musæus:

Αἱ γάμοις ὁ Κύπρις ἐπίσκοπος ἐστι θαλάσσης,
Καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων.

Fertur in conchâ margaritarum feraci fuisse concepta, in quâ etiam navigavit in Cyprum quare cum de formosâ muliere loqueretur Venus apud Papinium, illam dignam esse inquit, quæ sua esset soror, & in eâdem conchâ navigaret.

Hac & cæruleis mecum consurgere digna,
Fluctibus & nostrâ potuit considere conchâ.

Porrò quatuor Venerum mem. Cicero lib. 3. de N. D. *Venus*, inquit *prima Cœlo & Die nata*: *cujus Elide templum vidimus. Altera spumâ procreata*, *ex quâ & Mercurio Cupidinem secundum natum accepimus. Tertia Iove nata & Dione*, *quæ nupsit Vulcano*, *sed ex eâ & Marte natus Anteros dicitur. Quarta Syria*, *Tyroque concepta*, *quæ Astarte vocatur. quam Adonidi nupsisse proditum est.* Hæc ille: Pausanias verò in Bœoticis tres *Veneres* fuisse scribit, quarum una *Cœlestis*, altera *Popularis*, tertia *Apostrophia* dicta est. At Plato in convivio duas esse Veneres, & duos Cupidines inquit in his: Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ ἔρωτος Ἀφροδίτη, μιᾶς μὲν οὔσης, εἷς ἂν ἦν Ἔρως. Ἐπεὶ δὲ δύο ἐστὸν, δύο ἀνάγκη καὶ Ἔρωτε εἶναι. Πῶς δ' οὐ δύο τὼ θεώ, ἡ μέν γέ που πρεσβυτέρα, καὶ ἀμήτωρ, Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἣν δὴ καὶ Οὐρανίαν ἐπονομάζομεν, ἡ δὲ νεωτέρα, Διὸς καὶ Διώνης, ἣν δὴ Πάνδημον καλοῦμεν. Vide his plura apud Nat. Com. lib. 4. cap. 13. Est item *Venus* una errantium stellarum inter Solis & Mercurii sphæras sita, quæ φωσφόρος Græcè. *Lucifer* Latinè dicitur, scilicet cum Solem ante graditur: cum autem eundem subsequitur, *Hesperus* & *Vesper*, & *Vesperugo*. Venus aliquando pro *amasiâ*. Plaut. Curcul 1. 3. *Tun' meam Venerem vituperas?* Idem in Pœnulo 1. 2. *Hanc equidem Venerem venerabor, me ut amet posthac propitia.* Lucret. lib. 4.

——*Nec Veneres nostras hoc fallit*,

Id est:

Nec hoc ignorant nostra puella.

Virgil. Eclog. 3.

Parta meæ Veneri sunt munera.

Nomen ejus quod attinet; *Suaviter* inquit Seldenus, de Diis Syris, forsan iis insanire viderer, qui has literas & quicquid non est ultro obvium oscitantibus, nimium temnunt, si *Veneris* nomen à בנות *benoth* in Succoth Benoth peterem. Nemo tamen est qui nescit facillimam & frequentissimam esse elementi B. in V. migrationem. Quod si T finale per S, ut Judæi hodierni, pronuncies, tum *Venos* in *Benoth* expressissimum habes: Et *Binos* Græcâ pronuntiatione est *Venus* nostrâ. Sane Suidas: *Βένος*, ὄνομα Θεᾶς. Etiam V E N O S G E N. pro *Venere Genetrice* legitur in Nummis Juliæ Augustæ Septimii Severi uxoris, si fides Adolpho Occoni, cujus Numismata consulas pag 366. Ita *Benoth* ipsum etiam Numen denotabat, & *Succoth* tabernacula, seu ædes ejusdem. Vide plura apud ipsum authorem Synt. 2. cap. 7. *Venus à veniendo* dicta putatur Ciceroni. lib. 2. de N. D. quem sequitur Arnobius. lib. 3. *Quòd*, inquit, *ad cunctos veniat, Venerem cognominatam.* Vide sis Fungerum in *Venus*, & Vossium in *Venustus*. Divam hanc blandam ac suavem Rerum Naturæ præsidere facit Epicureus Poeta Lucretius, semotis illis turbidis & vecordibus divis, quorum in tranquillissimâ rerum propagatione gubernatione nullum est officium; Sic enim illo initio operis:

Æneadum genetrix, hominum Divumque Voluptas
Alma Venus, cœli subter labentia Signa,
Quæ mare navigerum, quæ terras frugiferentes
Concelebras, per te quoniam genus omne animantum
Concipitur, visitque exortum lumina Solis:
Te dea, te fugiunt venti, te nubila cœli
Adventumque tuum, tibi suaves Dædala tellus
Submittit flores, tibi rident æquora ponti,
Pacatumque nitet diffuso lumine cœlum:
Nam simul ac species patefacta est verna diei
Et reserata viget genitalis aura Favoni;
Aeriæ primum volucres te Diva tuumque
Signant init'um perculsæ corda tua vi:
Inde feræ pecudes persultant pabula læta
Et rapidos tranant amnes; ita capta lepore
Illecebrisque tuis omnis natura animantum
Te sequitur cupidè, quo quamque inducere pergis.
Denique per maria ac montes fluviosque rapaces
Frondiferasque domos avium, camposque virentes
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem
Efficis, ut cupidè generatim secla propagent.

Quos versus enarrat Casp. Barthius πολυγραφώτατος Animadversionibus ad Stat. Theb. 5. pag. 77. quem sis consule, Porro Veneris jugales *olores* facit Silius Italicus, lib. 7.

Tum matris currus niveos agitabat olores
Tempora sollicitus litis servasse Cupido.

Statius quoque uti videre est in his:

——*Thalamique egressa superbum*
Limen Amyclæos ad fræna citavit olores

Ovid. Met. 10.

——*Junctisque per aëra cygnis*
Carpit iter. ——

Statius iterum Sylv. 3.

—— *Molles agitat Venus aurea cygnos.*

Verum Ovidius, Met. 15. *columbas* Veneris currui subjugat;

Perque leves auras junctis invecta columbis
Littus adis Laurens. ——

Mart. lib 8.

Spartanus tibi cedit olor Paphiaque columba.

Claud. Epithalamio:

Florea purpureos annectunt fræna columbas.

Quid quòd Ælianus ποικιλ. l. 15. Λέγουσι τὴν Ἀφροδίτην ἐς Λιβύην ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀνάγεσθαι, ἀφανεῖς ἐκ τῆς χώρας καὶ περιστερὰς γίνονται, ἀναχθεῖσι τῇ Θεῷ συναποδημοῦσαι. Sappho autem Passeres huic Deæ conjugat:

———Καλοὶ δέ σ' ἄγον ὠκέες στρουθοί.

Venusia, Ptol. op. Apulorum Dauniorum, non procul à finib. Lucaniæ, Horatii patria, qui ideo *Venusinus* dictus est Sic enim ipse Sat. 1 lib. 2.

—— *Sequor hunc Lucanus an Appulus, anceps,*
Nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus.

Straboni Οὐενουσία Plutarcho Βενουσία dicitur. Hodie *Venoso* Juven. Sat. 1.

Hæc ego non credam Venusinâ digna Lucernâ?

Satyrâ Horatianâ.

Veragrani, pop. Gall. Narbon. inter Allobroges ad occ. & Sedunos ad ort. apud Rhodanum flu. quorum op. *Octadorus* Cæsari, nunc *Martenach* dicitur.

Verbanus, lacus Gall. Cisalp. Ticinum Alpibus defluentem accipiens & eundem in Padum transmittens. Hodie *Lago Maggiore* dicitur.

Verbigenus, pagus Helvetiorum in Celtas. Cæsar in Comment. *Orbe* hodie dicitur.

Verbinum, Anton. op. Gall. Belg. in Picardiâ in fin. Laudunensium, hodie *Vervin*.

Vercellæ, urbs Libycorum in Insubrum & Salassiorum confin. ad Sessitem flu. etiam vulgò *Vercelli*. Ejus mem, Silius lib. 8.

Vercellæ, fuscique ferax Pollentia villi.

Veresis, flu. Latii per agrum Prænestinum, fluens. *Veresso* Leandro. *Verde* aliis.

Veretum, op. Salentinorum excisum, à Leucâ 4. m. p. distans, Japygio promont. vicinum. *Uretum* apud Ptol. legitur à *Vereto* diversum quod aliis est *Vano*, aliis *Oria*.

Verga, Liv. postea *Vergianum*. *Rogiano* Barrio op. Brutiorum mediterraneum in Calabriâ citer. ad Isaurum flu.

Vergellus, qui & *Gellus*, flu. Apulliæ apud Cannas fluens, quem Annibal ponte ex Romanorum interfectorum cadaveribus confecto trajecit. Is in Aufidum labitur, & *Fiume di Canne* nominatur.

Vergeminum op. Gall, Cispad. ad ripas Ticini, *Viglebanum* Hermolao Barbaro.

Vergivium mare, ut Ptol. vel *Hibernicum*, ut aliis placet, mare est quod Hiberniam & Angliam interluit, *Mor Uveridh* Britannis vocati ait Humfredus Lhuydus. *Canalem* vero *S. Georgii* vocant Angli & Galli.

Vergium, Liv. op. Hisp. citer. in Catalaunia in fin. Ilergetum, nunc pagus. *Vierzo* Dotali.

Verò.flu.Celtiberiæ.Vide *Verones*. Mart.1.49.

Sterilemque canum nivibus effractis sacrum
Unda Veronem montibus.

Verocasses.pop. Gall. Belg. juxta Sequanam incolentes Caletibus finitimi,hodie *Vulxin*.

Verodunum.*Verdun*,urbs Gall.Belg.ad Mosam episc. Lotharingiæ in Campaniæ confin. sub archiep. Trevirensi Long 26 46.Lat.49.05.

Verolamium, Anton. *Verulamium*, Tac. *Urolanium*, Ptol. hodie *Verulam*, urbs olim Albionis, nunc pagus Angliæ apud Tamesim flu. & op.S.Albani, inter Londinium ad ort.21. & Oxonium ad occ. 30 m. p.

Veromandui, Gall Belg. pop. Plin. 4.17. vulgò *Vermandois*.

Verometum, *Burrovv*, teste Camdeno, op. olim Albionis, nunc pagus Angliæ in Leicestriâ com. eo loco qui hodie *Burrovv hill* dicitur,inter Margidunum & Ratas 12.m. p. à Lindo 40.in Austr Londinium versus.

Verona, colon. & urbs Cenomanorum Venetiæ, ad Athesim flu interluentem, urbs clarissima, & maxima totius Venetiæ,si Venetias excipias, inter Ferrariam ad Buronor.& Tridentum in Circium 50. m p. Hujus vocabulum,ut reliqua Italiæ Latino more Ptolemæo quoque refertur Οὐηρῶνα Apud Strab vero li.4.legitur Οὐήρων lib autem 5 Βήρων Apud Procopium variè legitur in Gothicis: lib.2.& 4 Βερώνη.lib.autem 3 ἐπὶ Βερώνα,quum lib.4 sit ἀμφὶ Βερώναν. Catulli patria fuit. Ovid. Am. 3.14.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo.

Mart.10.103.

Nec sua plus debet tenui Verona Catullo.

Idem lib.14 ep.195.

Tantum magna suo debet Verona Catullo
Quantum parva suo Mantua Virgilio.

Catullus ipse Carm 68.

Atqui non solum hunc se dicit cognitum habere
Brixia, Chinea suppositia specula;
Flavus quam molli percurrit flumine Mela:
Brixia Verona mater amata mea

Βήρων Stephano dicitur. *Verona* altera, urbs Helvetiorum, *Bern*,ut aliquibus videtur. Pop. *Bernenses* Plinio, qui tamen tam Veronam quàm *Bernenses* in Rhætis commemoret. Ferrarius.

Verones, pop. Hisp. Tar. quos Vero flu. alluit. Sil.l.3.

At Veronum alas Balarus probat aquore aperto.

Veroviacum, *Wervvyck* pagus Belgii in Flandriâ ad Legiam flu.

Verovicum, *Warvvick* op. Angliæ Conventriæ finitimum, ab eâ 6 m.p. in Austr. recedens.

C.*Verres*, Quæstor Cn. Carbonis, deinde legatus ac Proquæstor Cn. Dolabellæ, utrumque prodidit. Lucullo & Cottâ Consulibus. Prætor urbanam jurisdictionem obivit, quâ perfunctus Sacerdoti in Sicilia Quæstor successit, eamque non succedente sibi Arrio per triennium tenuit. Sed libidinosè, avarè, crudeliterque versatus in provinciâ postulatus est repetundarum à Siculis. Cicerone verò in gratiam Siculorum accusationem magnâ vi & arte peragente, quum parum subsidii sibi in Hortensio esse videret, desperato patrocinio, sponte in exilium abiit,ubi 26.annis per summam quietem traductis.à Triumviris tandem proscriptus & occisus est. Plin. 34. 2. Propter Corinthia vasa proscriptum tradit,quòd iis,viz Antonio,se cedere negavisset Seneca etiam fortiter decessisse scribit ex auctoritate Pollionis. Liberos habuit antequam in exilium abiret filiam nuptam,& filium prætextatum parum pudicum. Vide Cic. in Verrinis, Ascon. Pedian. & Lact.lib.2.cap.4. Juvenalis:

Si fur displiceat Verri,si homicida Miloni.

Idem:

Charus erit Verri, qui Verrem tempore quo vult
Accusare potest.———

Vertumnus, Deus habitus est in Latio in omnes sese vertens formas, quemadmodum & de Proteo suo comminiscuntur Græci. Hic cum Pomonam Nympham adamaret in anum sese convertit,hortosque ejus ingressus, multis ei rationibus persuadere conatus est, ut sibi conjugio jungeretur. Verum cum eâ viâ nihil proficeret,positâ anûs personâ in juvenilem rediit formam: cujus pulchritudinem admirata Nympha, vim jam inferenti Deo non admodum se præbuit molestam. Qua de re vide Ovid. Met. 14. Acron. in Horat.lib.2.Serm. Sat. 7.

Jam mœchus Romæ, jam mallet doctus Athenis
Vivere, Vertumnis quotquot sunt natus iniquis.

Vertumnum ait esse Deum humanarum cogitationum præsidem: ideoque multiformem fingi & inconstantem, quemadmodum & illæ variæ sunt & mutabiles. *Iniquo*, autem *Vertumno natos esse* interpretatur, qui cogitationes suas regere non possunt. Tib. Donatus Vertunum dicendum existimat, quemadmodum & Portunum; quem icciтco coli arbitratur ut res institutæ, ad quem destinatæ sunt, ad finem perducantur. Non desunt qui *Vertumnum* dictum putent, quod lacum Curtium in Tiberim *averterit*. Quam opinionem tangit & Ovid. lib.6. Fast.

Curtius ille lacus siccas qui sustinet aras
Nunc solida est tellus, sed lacus ante fuit.
Nondum conveniens diversis iste figuris
Nomen ab averso ceperat amne Deus.

Hujus festa dicta sunt *Vertumnalia*,quæ mense Octobri celebrabantur. Prop 4 2.

Vertumnus verso dicor ab amne Deus.

Subdit aliud etymon in sequentibus:

Seu quia vertentis fructum percepimus anni
Vertumni rursus credimus esse sacrum.

Inter Semones deos Vertumnum numerat Fulgentius de prisco serm.in *Semones*. Tibullus:

Talis in æterno felix Vertumnus Olympo
Mille habet ornatus, mille decenter habet.

Horat. Ep ult.lib.1.

Vertumnum Janumque liber spectare videris.

Vertumnum etiam Latini dicerent desultorem à *vertendis* & mutandis, vel alterandis equis. Propertius ubi supra:

Est etiam auriga species Vertumnus, & ejus
Trajicit alterno qui leve pondus equo.

Veruca. op. Carnorum inter Natisonem ac Timavum, M. *Falcone*, teste Leandro. Nigro autem

Veruca

Veruca longè hinc distat in agro Veronensi ad Athesim flu. *La Chiusa* vulgò inter Veronam ac Tridentum. Est & *Veruca* arx firmissima in Gall. Subalp. ad Padi ripam contrà Crescentiam op. vulgò *Verra*.

Verulum, *Verula* Frontino, colon. & urbs Latii in Hernicis apud Cosam flu. media ferè inter Anagniam & Soram. Pop. *Verulani*.

Vesbius, sive *Vesvius*, & *Vesuvius*. Vide *Vesevus*.

Vesci. quod & *Faventia*, *Vescis* Ptol. urbs Hisp. Bæt. vulgò *Huesca*, vel *Guesca*.

Vescianum, villa Campaniæ inter Capuam & Nolam in agro Vesciæ urb. extinctæ. Cic. A Livio memoratur inter Atellam & Vesuvium.

Vescris, Liv. flu. Campaniæ apud mont. Vesuvium, fluens in Craterem sinum.

Vesevus, qui & *Vesvius* & *Vesuvius*, mons Campaniæ Nolæ vicinus, agros habens miræ fertilitatis præterquam in solo cacumine, ubi planitiem habet magnam, fructum omnino nullum ferentem. Constat enim hunc montem sæpius arsisse, nunquam tamen vehementius, quàm imperante Tito: quo tempore erumpens ex eo ignis, & vicinas regiones latissimè populatus est, & Plinium, naturalis historiæ scriptorem, qui cognoscendi cupiditate eò se contulerat, fumo flammisque enecavit, quâ de re vide epistolam Plinii Junioris ad Corn. Tacitum. Galenus de Methodo medendi lib. 5 Ὃν λόφον ἐν τοῖς συγγράμμασιν οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι καὶ τῶν νῦν οἱ ἀκριβέστεροι Βεσούβιον ὀνομάζουσι· τὸ δὲ ἔνδοξόν τε καὶ νέον ὄνομα τοῦ λόφου Βέσβιον. Primum quidem Romani fecere *Vesevus*. Lucret. lib. 6.

Qualis apud Cumas locus est, montemque Vesevum, &c.

Virgil. Γεωργικῶν 2.

Talem dives arat Capua, & vicina Vesevo
Ora jugo. ———

Val. Flaccus Ἀργοναυτικῶν 4.

Sic ubi prærupti tonuit cum forte Vesevi
Hesperia lethalis apex.

Silius Ital. lib. 12.

Monstrantur Vesevo juga, atque in vertice summo
Depasti flammis scopuli, fractúsque ruina
Mons circum, atque Ætna fatis certantia saxa.

Statius Sylv. 4. 8.

Tertia jam soboles procerum tibi nobile vulgus
Crescit, & insani solatur damna Vesevi.

Auson. Idyl. 10.

Perque vaporiferi graditur vineta Vesevi.

Boëtius lib. 1. Met. 4.

Nec ruptis quoties vagus caminis
Torquet fumificos Vesevus ignes.

At Græci videntur postea fecisse Βέσβιος, i. e. *Vesbius*, sive *Vesvius*: quos Romani etiam secuti sunt. Columella lib. 10.

Fontibus & Stabiæ celebres & Vesvia rura.

Silius lib. 17.

Evomuit pastos per secula Vesvius ignes.

Stat. Silv. 4. 4.

——— *Fractas ubi Vesbius egerit iras*
Æmula Trinacriis volvens incendia flammis.

Mart. 4. 34.

Hic est Pampineis viridis modo Vesvius umbris.

Incendia ejus crebra fuere variis temporibus Diodorus lib. 4. Ὠνομάσθαι δὲ καὶ τὸ πεδίον τοῦτο Φλεγραῖον ἀπὸ τοῦ λόφου τὸ παλαιὸν ἄπλετον πῦρ ἐκφυσῶντος, καλεῖται δὲ ὁ τόπος Οὐέσουιος. Naturam ejus describit Strabo lib. 5. Ὑπέρκειται δὲ τῶν τόπων τούτων ὄρος τὸ Οὐεσούιον, ἀγροῖς περιοικούμενον παγκάλοις, πλὴν τῆς κορυφῆς, αὕτη δ᾽ ἐπίπεδος μὲν πολὺ μέρος ἐστίν, ἄκαρπος δ᾽ ὅλη. Xiphilinus ex Dione. Καὶ αὐτοῦ τὰ μὲν ἄκρα καὶ δένδρα καὶ ἀμπέλους πολλὰς ἔχει, ὁ δὲ κύκλος ἀνεῖται τῷ πυρὶ, καὶ ἀναδίδωσι τὸ μὲν ἡμέρας καπνὸν, τὸ δὲ νυκτὸς φλόγα. Vide Sen. Nat. Qu. l. 6. c. 2.

Vesontio, *Visontium* Ptol. *Bisuntio* Amm. quæ & Chrysopolis in lib. concil. *Bezanson*, urbs maxima Sequanorum & metrop. Burgundiæ comitatûs ad Dubim flu. circumfluentem, emporium & urbs libera. Long. 27. 15. Lat. 46. 58.

Vespasia, pagus Umbriæ in monte juxtà fines Sabinorum, a Nursiâ 6. m. p. Spoletium versùs: unde nomen *Vespasiano* Imp. Suet.

Vespasianus, victo Vitellio Rom. Imperio potitus est, cujus vitam habes apud Suetonium, & Eusebium, lib. 3. cap. 3.

Vesper, vide *Venus*.

Vesta, Saturni filia ex Ope; quanquam à Poetis non rarò pro terrâ sumitur, sive quòd omnibus terrâ *vestiatur*, sive quod *vi sua stet*. Ovid. lib. 6. Fast.

Stat vi Terra suâ; vi stando Vesta vocatur.

Non desunt qui ἀπὸ τῆς ἑστίας, nomen hoc deducunt, inter quos est Tullius, lib. 1. de N. D. Veterum nonnulli dixere *Vestam* appellatam, quòd *Vestiatur herbis*, & eandem voluere cum Terrâ, cum Proserpinâ, cum Magnâ Matre D. August. de C. D. lib. 7. cap. 24. Sacra ejus Lemuralia vocabantur, quæ noctu fiebant. Glossæ: *Lemuralia*, ἱερὰ τῆς Ἑστίας. Sunt qui legunt τῆς Ἄννης, sive τῆς Ἀτλίας. Sed nihil mutandum suadet Zosimi locus lib. 4. de Valentiniano: Ἐπεὶ δὲ καὶ νόμον εἰσφορᾶς ἐγκέκλεικε πάσχοντας, ἀφ᾽ Ἑστίας ὥσπερ ἀρξάμενος τὰς νυκτερινὰς ἐκώλυε θυσίας ἐπιτελεῖσθαι. Interdum ponitur pro igne. Ovidius:

Nec tu aliud Vestam quam vivam intellige flammam,
Nataque de flamma corpora nulla vides.
Jure igitur virgo est quæ semina nulla remittit.

Veteres autem fuisse duas Vestas affirmabant: unam Saturni matrem, alteram ejus filiam. Ovid. ubi supra:

Ex Ope Iunonem memorant, Cereremque creatas;
Semine Saturni tertia Vesta fuit.

Hesiod in Theog.

Ῥείη δ᾽ αὖ δμηθεῖσα Κρόνῳ τέκε φαίδιμα τέκνα
Ἱστίην, Δήμητρα καὶ Ἥρην χρυσοπέδιλον.

Et Orpheus:

Ἑστία εὐδυνάτοιο Κρόνου θύγατερ βασίλεια.

Confundunt tamen has Poetæ, alteram pro alterâ ponentes. Id tamen observandum est: Cum Vestam pro terrâ accipiunt, de matre Saturni esse intelligendum: quando verò virginem nominant, de filiâ ejus esse intelligendum

ligendum: quando verò virginem nominant, de filiâ ejus esse intelligendum, quam ignem esse voluere. Quæ si propriè referatur ad aras & focos publicos, valde est verisimile, cum pleraque omnia vocabula sacra sint ab Oriente, etiam *Vestam*, sive Ἑστὰν esse ab אש *esh*, i.e. *ignis*, & יה uno ex Dei nominibus, ut אשיה λέξιν sonet *ignis Dei*. Ideoque propriè symbolum potius Numinis, quam Numen ipsum sonet. Hanc unam ex Diis Penatibus esse volunt, quos Æneas in Italiam advexit. Virgil. Æn. 2.

Sic ait & manibus vittas, Vestamque potentem
Æternumque adytis effert penetralibus ignem.

Cui sententiæ non obscurè adstipulatur & Livius, cum Vestæ sacra vetustissima esse asserit, & ab Albanis accepta, à Numâ autem Pompilio primum Romæ instituta, multisque ceremoniis venerabiliora effecta. Primum enim ille sacerdotes ei creavit, stipendioque publico donavit, perpetuâque virginitate frui eas lege jussit. Quarum potissimum cura erat, ut ignem perpetuum conservarent; qui si fortè per negligentiam fuisset extinctus, nequaquam alio ex igne reparare fas erat, sed accensa per fomites ex Sole flammâ puris & cœlestis ignis eliciebatur. Porrò virgo Vestalis legebatur intra annum 16. suæ ætatis, 30. verò annos oportebat eam manere virginem, posteà nubere licebat. Quod si interim fortè stuprum commisisset, viva defodiebatur. Unde Juven.

—— Cum quo nuper vitiata jacebat
Sanguine adhuc vivo terram subitura sacerdos.

Silius, lib. 13

Nec par pœna tamen sceleri sacraria Vesta
Polluit exutâ sibi virginitate sacerdos.

His sacerdotibus Theatrum ingredi licuit, locusque seorsim à cæteris iis sepositus, idque è regione Prætoris. Sueton. Aug. c. 64 *Solis virginibus* Vestalibus locum in Theatro separatum & contra Prætoris tribunal dedit. Tac. An 4 utque glisceret dignatio sacerdotum, atque ipsis promptior animus foret ad capessendas ceremonias, decretum Corneliæ Virgini, quæ in locum Scantiæ capiebatur, LLS. XX. & quotiens Augusta Theatrum introisset, ut sedes inter Vestalium consideret. Vide Voss. de Idol. lib 2 cap 65 & Lips. Syntag. de Vesta & Virginibus Vestalibus.

Vestini, pop. Italiæ Sabinis & Picentibus vicini. Plin. 3. 5. Apud eos olim fiebant casei laudatissimi. Mart. 13. 31.

Si sine carne voles jentacula sumere frugi,
Hac tibi Vestino de grege massa venit.

Vide Suidam in Βεστῖνοι.

Vesulus, mons Liguriæ juxta Alpes, inter cæteros clarissimus ex cujus radicibus Padus erumpit. Plin. 3. 19. Virgil. Æn. 10.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit. ——————

Hodie *Monviso*.

Vesuna, Petrocoriorum urbs in Aquitaniâ. *Perigort* Villanovano.

Vesuvius, vide *Vesevus*. Hinc *Vesuvinus*. Stat. Sylv. 2. 2.

Ructassent dites Vesuvina incendia Locros.

Vetera Castra, urbs Germ. infer. apud Rhenum. *Santen* Pyramio. *Berk* verò Simlero. Item op. Vindeliciæ in Bavariâ ad Danubium, inter Ratisbonam ad occ. & Straubingam ad ort. 3. leuc. *Pfeter* Simlero.

Vettionenses, & *Vettonenses*, pop. Umbriæ, quorum op. *Bittonia*, qu. *Vettonium*, inter Mevaniam & Perusiam.

Vettones, *Vetones*, vel *Vectones*, pop. Lusitaniæ, teste Plin. 25. 8. qui herbam Betonicam invenerunt; horum reg. *Vettonia* Prudentio, hodie *Extremadura*. Luc. l. 4. *Vectonesque leves*, &c. Vide Casaub. in Strab. pag. 49. edit. Genev.

Vetronius Thurinus, quòd iis, qui aliquid ab Alexandro Imp. peterent, patrocinium & operam suam vendidisset, multa interim mentitus, alligatus stipiti, subjecto igne & humida materia, fumo extinctus est adjecto elogio: *Fumo punitur qui fumum vendidit.* Lampridius Aliis *Vetonius* dicitur.

Vetulonia Vetulonium Ptol. op. olim Hetruriæ apud Populonium, hodie *Vetulia*, ubi *sylva Vetulonia*. Pop. *Vetulonii* Plin. Erat & *Vetulonia* apud *Viterbium*. Sil. l. 8.

Mæoniaque decus quondam Vetulonia gentis.

Ufens, flu. juxta Tarracinam per paludes Pomptinas fluens. Plin. 3. 5. Virg. Æn. 7.

Quà Saturæ jacet atra palus, gelidusque per imas
Quærit iter valles, atque in mare volvitur Ufens.

Unde Claud. de Prob. Olybr. consulatu:

——————Tardusque suis erroribus Ufens.

Silius lib. 8.

——————————Et atro
Liventes cœno per squalida turbidus arva
Cogit aquas Ufens, atque inficit æquora limo.

Hic flu. antiquissimis Rom. *Oufens* dicebatur. Ennius
Priverno Oufentina venit fluvioque Oufente.

Sed & aliâ Diphthongo etiam dicebatur *Aufens*; unde vulgare ei hodieque vocabulum *Aufente*. Cluver. Item Æquicolarum dux, qui cum Turno adversus Æneam suppetias ferret, à Gya Trojano est interfectus. Ejus mem. Virg. ubi supra:

Et te montosa misere in prælia Nursa
Ufens, insignem fama & felicibus armis.

Uffugum, Brutiorum civitas. Liv. *M. alto*, teste Barr.

Viadus, flu. Germ. ex Moraviâ oriens, longoque tractu per Silesiam, Marchiam, & Pomeraniam in mare Balticum fluens *Oder* Althamero.

Viana. *Weissenhorn* Lazio, op. Rhætiæ in Sueviâ, ab Ulmâ 2. leuc. in Aust. ab Augusta Vindelicorum 8. in Corum. Sed alibi eidem Lazio est *Voisperg*, op. parvum seu pag. ejusdem tractus. Simlero autem est *Wangen* op. ejusdem Sueviæ inter Lindavium & Memingam. *Viana* autem apud Plin. urbs est Norici, & *Wien* urbs Austriæ caput putatur; licet Vienna Austriæ in Pannon. sup. censeatur.

Viana vulgò Vianen, op. & libera Baronia Brederodiorum apud Batavos.

Vibali, pop. Hisp. Tar. quorum locus *Formillan* Pineto & Moletio dicitur.

Viberi Plinii, eosdem apud eundem *Iuberos* vocati putat Simlerus in suo Valesii libello, etsi Gelenius, ut

idem ait, pro *Inberis Viberos*, ubi de Augusti tropæo mentio fit, substituerit.

Vibiscum, op. Gall. in fin. Sedunorum ad lacum Lemannum. *Vivis* hodiè.

Vibius Fronto, præfectus equitum. Tacit. Annal. 2. Vide ad eum Lud. D'Orleans. pag. 295.

Vibius Virius, author Campaniæ defectionis à Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi conscivit ante deditionem, & multis civibus Senatoribus, ut idem quoque facerent, persuasit. Vide Livium, apud quem orationem Vibii legas, lib. 6. dec. 3.

Vibo, seu *Vibon*, urbs olim, nunc castrum Brutiorum in orâ sinus Vibonensis, *Hippo* Melæ, & *Hipponium* Straboni dicitur. Long. 40. 08. Lat. 38. 39.

Vica Poca, vel *Pota*. Seneca in Ludo: *Diespiter Vica Pota filius*. Ubi Nic. Faber: Hujus Vicæ Potæ, sive Dei, sive Deæ, ut Numen obsoletum, ita apud auctores obliteratum pænè nomen est. Primum id corruptum latere apud Ciceronem lib. 2. de Leg. itemque apud Liv. & Plut. me docuit--- Herricus Memmius. Ciceronis locus ita vulgò habetur: *Quod si fingenda sunt nomina, vice poeta & potius vincendi potiundique*, &c. Manuscripta vero sic exhibent, *Quod si fingenda sunt*, nomina, Vicæ Potæ potius vincendi, potiundique, *&c.* Livius etiam lib. 2. de domo Publicolæ loquens scribit: *Delata confestim materia infra Veliam est, ubi nunc Vica Pota est.* Plut. in Publicolâ de eâdem re: Κατεσκεύασεν οἰκίαν ὑπὸ τὴν καλουμένην Οὐέλιαν, ὅπου νῦν ἱερόν ἐστιν Οὐίκας Πότας ὀνομαζόμενον. Vulgo legitur apud Liv. *Ubi nunc vicus publicus est*, & apud Plut. ὅπου νῦν ἱερόν ἐστι οὐίκος πουπλίκος ὀνομαζόμενον. Malo sane exemplo, contra veteres & rationem. Templum enim nominari *vicum publicum* absurdum est; & ut Romæ fuerit vicus publicus is tamen non templum erat, ne infra Veliam aut in foro Romano viii. Urbis regione: sed in vi. quæ *alta semita* dicta est. Vide sis quæ sequuntur.

Vicenta, Ptol. *Vicetia* Plin. *Vicentia* Tacito, *Vincentia* posterioribus, urbs Venetiæ inter Veronam ad occ. 30. & Patavium in ort. 18. m. p. vulgò *Vicenza*.

Vicenumum, vel *Vicesimum* & *Vicensimum*. *Trebisari* Barrio, op. M. Græciæ in Calabriâ citer. apud sin. Tarentinum, inter Thurios & Heracleam.

S. Aurelius *Victor*, qui beneficio Cl. Viri Andreæ Schotti, prodiit in lucem, ætate vixit Constantii & Juliani Impp. De quo, aliisque ejusdem nominis viris vide Vossium de Hist. Lat. lib. 2. cap. 8.

Victoria. Dea quam vetustas pennatam & aligeram pinxit, ut è cœlo devolantem ad eos quos suis ornare successibus vellet. Ausonius:

Tu quoque ab æthereo prapes Victoria lapsu.

Prudentius:

Marmoreo in templo rutilas Victoria pennas
Explicat, & multis surgit formata talentis.

Victoria, urbs Mauritan. Cæsar. mediter. *Agobel* Marmolio Item urbs Hisp. Tar. in Cantabris. Item urbs Albionis in Damniis Ptol.

Victoriacum, op. Gall. geminum: Unum in finibus Cenomannorum in Britanniæ min. confin. Alterum in Campaniâ ad Matronam flu.

Victoria, Juliobrigensium portus, *S Vincent*, ut videtur, op. & port. Hisp. Tar. in orâ Cantabricâ.

Victoria mons, op. Hisp. Tar. seu pagus in Catalauniâ apud Iberum fluvium, circa Dertusam urb. *Monzia* Floriano.

Vicus Italicus, Sclavoniæ caput, *Zagrabia*, Bonfinio authore.

Vicus Valerius, vel Varronis, op. Sabinorum apud Anienem flu. *Villa Varronis* Tullio. Hodie *Vicovaro*.

Vidrus, flu. Germ. *Schvvart Watter* Junio, *Groeninger Diep* Becano, apud Groningam urb Frisiæ fluens, Althamero *Vecht*, ex Westphaliâ in Flevum sin. inter Frisiam & Transisalaniam ad Gelmudam op. influens.

Vidua, *Crodagh* Camdeno. flu. Hiberniæ per oram Borealem in Oceanum inter Venicnium promont. & Argitam flu. decurrens.

Vienna, Austriæ metropolis, urbs inclyta, & omnium urbium quas Danubius sustinet, & ædium magnificentiâ, & rerum copiâ, clarissima, *Viana* Plinio, teste Hermolao. Ausonius in catalog. urbium:

Accolit Alpinis opulenta Vienna colonis.

Olim vicus tantum fuit, postea vero in formam civitatis redacta est, & Colonia cum vetustate, tum dignitate clara, Vitellii principatu ob iram Lugdunensium fere eversa. Stephanus ab urbe Cretæ ejusdem denominationis adpellatam refert. Advertat lector mendosè scribi apud eundem Steph. Viennam esse civitatem Galilææ juxta flu. Rhodam: cum pro ἐπὶ τ̃ Ῥόδω πόλ. τῆς Γαλιλαίας leg. sit, ἐπὶ τ̃ Ῥόδανῳ πόλ. τ̃ Γαλλίας. Laudatur à Val. Martiale tanquam librorum suorum studiosa:

Fertur habere meos, si vera est fama, libellos
Inter delicias pulcra Vienna suas.

Long. 39. 10. Lat. 48. 22. Est & *Vienna* illustris Gall. Narb. urbs Melæ lib. 2. *Vienne en Dauphiné* vulgò. *Senatoriam* aliquando appellatam scribit Paradinus. Long. 26. 00. Lat. 45. 00.

Vigornia, *Worcester*, urbs Angliæ inter Warvicum ad ort. fere & Herefordiam ad occ. 30. m. p. ad Sabrinam fluvium. Vide *Wigornia*.

Villa op. Maurit. Cæsar. maritimum inter Lanigarum & Altaum.

Villa Cæsarum, flu. Tiberi imposita juxta nonum lapidem in viâ Flaminiâ, quæ ob id vocatur *Ad Gallinas*, Sic. Plin. 5. 30.

Villa Faustini. op. Albionis in Angliâ, vulgò *S Edmunds-bury*, teste Talboto.

Villa Caninii Rufi apud Plin. Jun. in Epist. in orâ Latii, lacus erat apud Comum.

Villa Marii, *Marino*, op. seu castrum hodie Latii in colle in viâ Appiâ medio itinere inter urb. Romam & Velitras 10 m. p.

Villa Mariana, quoque op. Latii apud Prænesté, inde 5 m. p. Labicum versus.

Villa, P. Valerii, Cic. *La Motta*, teste Gabr. Barrio, pag. Brutiorum in Calab. ulter.

Vilnia, urbs Sarmatiæ, Lithuaniæ caput & metropolis in regn. Polonico, vulgò *Wilde*. Lond. 49. 50. Lat. 55. 10.

Vilumbri, Umbriæ pop. orientales. Ptol. Horum caput est *Spoletium*.

Viminalis collis dictus est Romæ quod ibi *Viminum* sylva fuerit: vel à Jove *Viminco* quod ibi ejus

aræ

arx sint. Inde *Viminalis via* quæ ad collem illum ducit.

Viminatium, Mysiæ sup. op. Ptol. *Vidino* Nigro. Item urbs Hisp. in Vaccæis. Anton. Item pagus Gall. Celt. ad Rhodanum flu. & Lugdunum urb. Æl. Spart. *Vimy* Paradino.

Vincentia, vide *Vicentia*.

Vindelici, pop. Rhætis vicini, inter Alpinas gentes. Plin. 30. 20. reg. eorum *Vindelicia*, cujus nomen adhuc durat in tractu qui *Lintzgovv*, teste Tschudo, nominatur. Cæterum reg. hæc vulgò *Bayern*, & Italis *Baviera* dici potest, teste Aventino. Nomen habet à *Vinda* & *Lico* flu. Horum mem. Horatius:

Videre Rhæti bella sub Alpibus
Drusum gerentem & Vindelici.

Claud. de Vict. Stilic.

Vindelicos saltus & Norica rura tenebant.

Vindelis, Anton *Portland* Camdeno, ins. maris Britannici, inter Albionem (cui proprior est) & Galliam à Vecti ins. 10. leuc. in occid.

Vindemiator sidus quod tertio Nonas Martii apparet. Plin. 18. 31. *Cæsari & Assyriæ stella quæ Vindemiator appellatur xi Cal. Sept. manè exoriri incipit, vindemiæ maturitatem promittens.* Dicitur & *Vindemitor*. Ovid. Fast. 3.

Sive est Arctophylax sive est piger ille Bootes,
Mergetur visus effugietque tuos:
At non effugiet Vindemitor.

Vinderius, flu. Hiberniæ in orâ orientali inter Isamnium & Rhobogdium promontoria. *The Bay of Knocfergus* Camdeno.

Vindesorium, op. Albionis in Angliâ ad Tamesim flu. à Londinio 20. m. p. in occ. ubi Aureæ periscelidis Equites inaugurari solent, vulgò *Windesore*.

Vindinum, *Vindecinum* Fortun. urbs Gall. Celt. non obscura, & ducatus in Belsia reg. à Carnutibus 24. leuc. in occ. Turones versus. Vulgò *Vendosme*.

Vindius, *Edulius*, *Egdubeda*, *Ortospeda*, Hisp. Tarragones montes sunt. Ptol. lib. 2. cap. 6. vulgò *M. d'Oca & de Asturia*.

Vindobona, eadem quæ *Vienna*.

Vindogladia, *Wimburn*, Camdeno, op. Angliæ inter Scorviodunum 12. & Durnovariam 9. m. p. Anton.

Vindolana op. Albionis in Anglia ad Vallum in Northumbriâ, *Winchester in the Wall*, vel *Old Winchester*, teste Camdeno.

Vindomagus, Gall. Narbon. urbs. Ptol. *S. Tiberet*. Poldo.

Vindomora, op. Albionis in Anglia inter Vallum 19. & Cataractonum 40. m. p. in Northumbriâ. *Wallsend* Camdeno.

Vindomus, vel *Vindonus*, aut *Vindonum* op. Albionis in Angliâ, inter Calevam 15 & Ventam Belgarum in occ. 21. m. p. *Silcester*. Camdeno.

Vindonissa, urbs olim, nunc pag. Helvetiorum à Constantiâ 6. leuc. in ort. proximus Badæ, inter Tigurum & Basileam. *Windisch* Rhenano.

Vinginna, vel *Vigenna*, Gall. flu. qui se in Ligerim exonerat. Hodie *Vienne*.

Vinius, flu. Samnii apud Casinum decurrens, atque in Litim influens. Varro. *Fiume di S. Germano*, teste Sanfelicio.

Vinovium, op. Albionis in Angliâ, inter Vallum & Caractonum 22. m. p. Anton. Camdeno est *Binchester*, op. agri Dunelmensis, quod alio nomine *Vicovia* nominatur.

Vintimillium, Varro, urbs Liguriæ in orâ sub Genuensi rep. inter Albingaunam ad ort. 40. & Nicæam ad occ. 17. m. p.

Vintium, *Venza*, urbs Liguriæ in Alpibus maritimis in Provinciâ, à Nicæâ 4 leuc. in Bor.

Violascensis pagus, qui *Martialis* ætate citeriore vocatus est Sidon. lib. 2 ep. Ubi *Violvascensis* legit. Jo. Savaro, quem vide p. 169, edit. Paris. 1599.

Vipitenum, op. Rhætiæ in Com. Tirolensi inter Oenipontem & Brixinum, *Stertzingen* Simlero. Aliis est *Lug*, pag. inter Oenipontem & Stertzingum 3. leuc.

Virbius, idem qui & *Hippolytus*, Thesei & Hippolytæ Amazonis fil. qui cum à Phædrâ novercâ per calumniam apud patrem delatus esset, quòd ipsi stuprum inferre voluisset, patris iram veritus, conscenso curru fugam arripuit: cumque juxta maris litus pervenisset, incusso à Neptuno pavore, equi consternati implicatum habenis Hippolytum dilaniarunt. Cujus vicem miserata Diana Æsculapii opere ad vitam eum revocavit, & in Aricino nemore collocatum pro *Hippolyto*, *Virbium* appellavit, quasi *bis virum*. Ovidius, Met. 15.

Tum mihi, ne præsens augerem muneris hujus
Invidiam, densas objecit Cynthia nubes;
Utque forem tutus, possemque impune videri,
Addidit ætatem, nec cognoscenda reliquit
Ora mihi, Cretamque diu dubitavit habendam
Traderet, an Delon; Delo, Cretaque relictis
Hic posuit, nomenque simul, quod possit equorum
Admonuisse, jubet deponere: quique fuisti
Hippolytus, dixit nunc idem Virbius esto.

Virdomarus, vel *Viridomarus* Gallorum Dux, à Marcello cæsus. Epitome Livii: *M. Claud. Marcellus Cos. occiso Insubrium Gallorum duce opima spolia retulit.* Vide Passerat in illud Prop lib. 4. El penul:

Virdomari, genus hic Rheno jactabat ab ipso.

Virgao, Hisp. Bæt. op. inter Cordubam & Iliturgim Anton.

Virgi, urbs Hisp. Tar. in orâ Basteranorum litorali, in confin. Regni Murcensis, & Granatensis. *Veræ*, vel *Bera* Clusio Inde *sinus Virgitanus*, *Golfo di Cartajena*.

P. Virgilius Maro, Mantuanus, poetarum Latinorum facilè princeps. Nomen ejus quod attinet, Calvus, vetus poeta:

Et vates cui virga dedit memorabile nomen.

Aldus vero Manutius negat hoc proprium poetæ nomen fuisse, sed ortum ait ex *Virgiliâ* familiâ; omnesque majores ejus *Virgilios* fuisse. Βιργίλιος Græcè scribitur apud Steph in *Μάντυα*. Alii à *virginali* facie, vel modestiâ; unde & *Parthenias* dicebatur. Vide Pier. in 4. Georg. Nomen cum E scribunt Cælius Rhod. lib. 7. cap. 4. Polit. lib. 5 ep. & Miscell. cap. 77. Elogia Virgilii pete ex Lud. de la Cerdâ, Scaligero, &c. de quo nos alibi plura.

Polyd. *Virgilius* Urbinas, Rom. Pontificis in Anglia Quæstor & Wellensis Archidiaconus, Egit de rerum Inventoribus libris 8. ac An 1576. Londini librum de prodigiis emisit in lucem. Edidit postea quoque historiam Anglicanam quam Hen. 8. dedicavit. An. 1532. Eidem ejus in dubium vocat P. Jovius. Hen. autem Savilius præfat. in rerum Anglicanarum scriptores: *Polydorus* (ait) *ut homo Italus & in rebus nostris hospes, & quod caput est neque in Rep. versatus, nec magni alioqui vel judicii vel ingenii, pauca ex multis delibans, & falsa plerumque pro veris amplexus, historiam nobis reliquit cùm catera mendosam, tum exiliter sane, & jejune conscriptam.*

Virginia. Virginii Centurionis filia, quam stupro destinatam ab Ap. Decemviro pater in medio foro occidere maluit, quàm pati, ut in fœdam servitutem abduceretur Sil. lib. 13.

——— Virginia juxta
Cerne cruentato vulnus sub pectore servat
Tristia defensi ferro monumenta pudoris,
Et patriam laudat miserando in vulnere dextram.

Qui mox adscitis militibus Decemvirorum superbam dominationem oppressit. Liv. Juv. Sat. 10.

——— Cuperet Rutila Virginia gibbum
Accipere atque suam Rutila dare.

Virginia, reg. Americæ Septentr. Anglis subdita, ab Elisab. regina ita dicta. Ejus urbs primaria Jacobipolis, *James-Tovvn* ad fl. Pauhatanum seu Jacobæum.

Virgium, & *Voragium* Latinis dicitur Liguriæ op. quod vulgò *Veraigne* vocari, auctores sunt Blond. & Leander.

Viriatus, vel *Viriathus*, Lusitanus, primùm in Hisp. è pastore venator, è venatore latro, mox justi exercitus dux factus, universam Lusitaniam occupavit. M. Ventidium Prætorem, fuso ejus exercitu, cepit. Post Co. Plancius prætor nihilo felicius rem cum eo gessit, tantumque terrorem hostibus is intulit, ut adversus eum consulari opus esset duce & exercitu. Denique vero à proditoribus, consilio Cepionis, interemptus est, & ab exercitu multum deploratus, tumulatusque nobilissimè. Authores Livius & Florus.

Viriballum, Corsicæ op. Ptol. *Capo d'Atazzo* Leandro.

Viroconium, op. Angliæ in Com Salopiensi *Wroxcester* Camdeno. Alii *Vigorniam* esse volunt, vulgò *Worcester*.

Virodunum, op. Sequanorum, vulgò *Verdun*. Vide *Verodunum*.

Virovesca, *Burvesca* Ptol. op. Hisp. Tar. in Castellâ ult. hodie *Breviesca*.

Viroviacum, vide *Veroviacum*.

Virtingui, seu *Virtingi*, pop. Germ. in Sueviâ trans Danubium, ab Aureliano Imp. devicti. Trebel. Pollio. Hodiè *Wirtembergenses*, teste B. Rhenano.

Virtus, apud Rom. pro Deâ colebatur; & huic ædem vovit M. Marcellus primo suo consulatu, quam etiam ejus fil. ad portam Capenam dedicavit. Liv. Plut. Alteram C. Marius summissiorem extruxit, ne publicis auspiciis forte officeret, & eam ideo Augures demoliri juberent. Hujus templum ita conjunctum fuit cum Honoris æde, ut in hanc non nisi per illud pateret aditus, ut significarent veram, unicamque parandi honoris viam esse virtutem. Varias etiam finxerunt Virtutis imagines, nunc enim eam matronali habitu honesto inaffectatoq; formabant, nunc quadrato saxo insidentem: aliquoties mulierem columnæ læva nixam cubito, dextrâ colubrum tenentem. Mascula Virtus sub imagine senis barbati: nudi, stantis, clavæ innitentis, cum leoninâ pelle brachio advolutâ.

Viruncinates, pop. Vindeliciæ in Bavariâ. Hodie *Frisingenses* inter Ambram & Isaram flu. teste Simlero.

Virunum, Ptol. op. Norici in Carinthiâ, *Friesach*. Lazio, *Bruneck* vero Simlero, op. Norici in Comitatu Tirolensi.

Visio, op. seu pag. Gall. Narbon. in Allobrogibus & Sabaudiâ. Anton, *Vignonet* Paradino.

Visontium, vel *Visonsum*, op. olim. nunc pag. Pannon. super. in Hungariâ, apud Capronizam promont. *Vibicio* Lazio. Item urbs Hisp. Tar. in Pelendonibus, *Viseo* Villanovano.

Vistula, flu. antiquissimus Germ. Sarmatiæque ad mare Suevicum terminus, antequam Aestii, Germanica gens, in Venedorum agros transiverant; hodie *Weissel*. Antiquis Græcorum Romanorumque auctoribus variè scribitur. Nam Plinio ac Solino, *Vistula* & *Vistulla* dicitur. Ptolemæo Ὀυιστούλας. Plinio etiam est *Vistullus*. Apud eundem 4. 13. *Istula*. Melæ *Visula* est, & Marcellino *Bisula*, quia Græce scribebatur Βισούλας. Vide Cluver. de Ant. Germ. l. 3. p. 717.

Visurgis, flu. ingens Germ. ex Meliboco monte in Franconiâ oriens, ac inter Hassiam ad occ. Thuringiam ad ort. Westphaliam ad Austr. & Saxoniam ad Bor. in Oceanum Germ. se exonerans. Straboni Βίσουργις; apud Ptol. vero in descriptione Germanici litoris est genitivus casus Ὀυισούργιος. At rectius postea, in recensione populorum Germaniæ idem casus τοῦ Ὀυισούργιος. Dioni dicitur Ὀυισούργιος. Hodie *Weser* vocatur. Visurgis inquit Lipsius, mutuâ Romanorum Germanorumque clade nobilis amnis cui famam præcipue Tacitus dedit & ipse Tacito (mirum fatum) vitam. Nam 5 primores Annalium libri inventi Corbeiæ, quod monasterium prope Visurgim est.

Vita, Germ. pop. apud Bedam, de quorum origine sunt, ut ipse ait, *Cantuarii* & *Victuarii*, hi e qui *Vectam* ins. & tractum è regione in continenti habitant *Ibiti* à nonnullis vocantur, ut scribit Alex. Nevyllius.

Vitemberga, urbs Germ. vulgò dicta. Ptol. *Calegia*

Viterbum, urbs Hetruriæ ad mont. Cimini radices prius *Vetulonia*, teste Platinâ Hodie *Viterbo*. Volaterranus putat fuisse *Longulam* Livii. Hermolaus scribit Ptolemæi *Elbii vicum* dici.

Vitis, *Montone* Leandro, *Rocone* aliis, & apud Ravennam *Aquedotto*. flu. Gall. Togatæ ex Apen. mont. per Æmiliam viam, viam secans Æmiliam apud forum Livii, in mare Hadriaticum apud Ravennam habens.

Vitodurum, op. Helvetiorum, medium ferè inter Constantiam urb. Sueviæ, & Tigurum urbem Helveticam, *Winterthur*, teste Scudo.

M.

M. *Vitruvius* Pollio, parentum curâ liberalibus disciplinis ab ineunte ætate fuit institutus, encyclopediamque absolvit, quod ipse fatetur in libri Sexti procemio. Julio Cæsari fuit non ignotus, post cujus obitum ab Octaviâ fratri Augusto commendatus, apparationi balistarum, scorpionum, cæterorumque tormentorum præfectus est, annuo ei reditu, quoad viveret constituto. Quâ munificentiâ excitatus, omnem ædificandi rationem Augusto scripsit, quam 10. libris complexum se esse sub finem operis testatur. Ingenui, felicisque fuisse ingenii, libri 7. 9. & 10. argumento esse queant. Philander.

Vituli insula, *Selsey*, teste Camdeno, insi Albionis Angliæ adjacens.

Vitunus, antiquorum Deus, qui videbatur *vitam* largiri, uti *Sentinus*, *sensum*.

Vivario, vel *Vivarium*, olim *Alba Augusta Helviorum*. Hodiè *Viviers*, teste Jo. Poldo. urbs Gall. Vivariensis tractûs caput in Occitaniâ, ad Rhodanum flu. in planitie è reg. Delphinatûs, 3. leuc. supra Pontem S Spiritûs in bor. Long. 25. 30. Lat. 43. 49.

Uladislavia, urbs Poloniæ maj. ad Vistulam flu. 15. leuc. à Gnesna, med. inter Poloscam in Eur. & Thorunium in Circium 5. leuc. utrinque distans, & 22. infra Warsaviam.

Ulma, *Ulm*, urbs Germaniæ in Sueviâ, munita, Imperialis & libera, ad Danubium flu. ubi recipit Ilarum in lim. Vindeliciæ; 10. mill. Germ. ab Augusta Vindelicorum in occ. 15. a Constantiâ in Cæc. 25. ab Argentinâ in ort. uti 12. à Tubingâ. Longit. 32. 00. Lat. 48 16.

Ulmetum, *Elmesty*, locus in Angliâ. Camd.

Ulmi, op. Pannon. infer. in Hungariâ. *Ilessi* Lazio. *Ilez* Simlero.

Ulmus, pagus Mysiæ super. à Naisso urbe 19. m. p. in ort. Sardicam versus.

Ulpia Trajana. Vide *Zarmesogethusa*.

Ulpia, Legio 30. op. Germ. infer. apud Rhenum. *Alpen* Mercatori.

Ulpianum, geminum: unum Mysiæ super. in Dardaniâ apud Macedon. confin. olim urbs episcopalis, & *Justiniana secunda* appellata, nunc Lat. tec. *Villa Procopiana*, teste Lazio, proxima Scupi, inde ad 12 m. p. in occ. Alterum op. *Daciæ*. *Pyrethi*, teste Lazio, apud Albiam Juliam in Transylvaniâ. Aliis est ipsa Alba Julia.

Ulpianus. Jurisconsultus, Adriani temporibus, scriniorum magister, Tyrius fuit. Is utitur autoritate Pomponii in libris Pandectarum; qui cùm Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus est, ut notat Raphael Volaterranus.

Ulpianus, Arabica scripsit. Steph. Sed quis sit iste Ulpian. haud facile dictu est: Nam & fuit ejus nominis Antiochenus Sophista, qui temporibus Constant. Imp. vixit: & alter Emisenus; & alius Gazæus, & præterea Isidori frater; quos 4. Suidas refert. Ut de Ulpiano Tyrio, uno ex collocutoribus Athenæi, & de Domitio Ulpiano J. C. nihil dicam. Vossius.

Ultonia Ulster, una ex quatuor Hiberniæ partibus ad Hyperboreum mare protensa, & hinc Buinda flu. à Lageniâ, illinc Erno lacu & Bannâ fluv. a Conachtiâ seclusa. Regio est ampla, sed multis lacubus & stagnis (*Boggs* vocant) interfusa. In eâ 10. sunt Com. nempe Lugens. Dunens. Antrimens. Armachanus, Monaghanus, Cavanens. Fermanaghens. Dungalens. & Colranens. qui duplex est, nempe infer. & super. Ibi olim fuere Darnii, Erdini, Rhobogdii, Venicnii & Voluntii. Ejus autem præcipuæ urb. sunt Dunum, Armacha, & Rupes Fergusii.

Ulubra, op. Latii apud Velitras urb. ubi Augustus Cæsar educatus est. Juvenal. Sat. 10.

Frangere pannosus vacuis Ædilis Ulubris.

Horat. 1. ep. 11.

——— *Quod petis hic est,*

Est Ulubris, animus si te non deficit æquus.

Ulyssea, H sp. Bæt. locus, in quo Minervæ fanum. Super Abdaram in Montanis est Straboni.

Ulysses, rex Ithacæ & Dulichii insularum, filius Laertæ & Anticleæ, quanquam non desunt, qui ex Sisypho conceptum velint, qui Anticleæ cùm ad Laertæ nuptias duceretur, vim dicitur obtulisse. Unde Ajax apud Ovidium, Met. 13.

——— *Quid sanguine cretus*
Sisyphio, furtisque, & fraude simillimus illi
Inseris Æacidis aliena nomina gentis!

Fingitur ab Homero vir multâ præditus facundiâ, nec minore experientiâ, vafer consilio, egregius bello, laborum patientissimus. Odys. 1.

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἄνδρα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω.

Quos versus ita Latinè reddidit Horatius.

Dic mihi musa virum captæ post tempora Trojæ,
Qui mores hominum multorum vidit & urbes.

Idem alibi Ep. 1. 2. ubi de Homero:

Rursus quid virtus, & quid sapientia possit
Utile proposuit nobis exemplar Ulyssem.
Qui domitor Trojæ multorum providus, urbes
Et mores hominum inspexit, latumque per æquor
Dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa
Pertulit, adversis rerum immersabilis undis

Sinon verò apud Virg. Æn. 2. *pellacem* eum vocat, Ajax apud Sophoclem ὄργανον ἁπάντων κακῶν, Κακοτεχνέστατον, ἄλημα σοφόν Hecuba apud Euripidem in Troadibus virum μυσαρὸν καὶ δόλιον, & iterum illi dat διπτύχῳ γλώσσῃ. Ovidius fallacem:

Neritiasque domos, regnum fallacis Ulyssei.

Apud quem Ajax ei objicit *furtum* & *fraudem* Met. 13. Plato in H ppia minore, afficiens Græcos duces quemque debito elogio, Ulyssem vocat πολυτροπώτατον i. e. *versutissimum*, quod ab Homero accepit. Horatius. lib 1. Od. 6. *duplicem* vocat, subdolum Seneca, δολομήτην δολόεντα, παντοίους δόλους εἰδότα Homerus & Q. Calaber. Σισύφειος λαμπουρὶς Lycophroni dicitur, δολομήτης Nonno. Philostratus in Heroicis loquens de Palamede dat Ulyssi ψευδεῖς καὶ πανούργους τέχνας. Eunapius habet Ὀδύσσειον πανούργημα, quæ voces omnino referendæ sunt ad malignitatem, nam idem Philostratus illum inducit τὸ κακόηθες ἐπαινοῦντα. De la Cerda. Audaciam huic Heroi tribuit Tibullus Panegyrico ad Messalam:

Ille per ignotas audax erraverit urbes.

Homero etiam θρασὺς Ὀδυσσεὺς dicitur Odys. 10. Ovid. Met. 13.

 ——— Cur

——Cur hic metuit, cur audet Ulysses
Ire per excubias, & se committere nocti?

Ad eundem Ovidium Penelope ad Ulyssem:

Ausus es ô nimium, nimiumque oblite tuorum
Thracia nocturno tangere castra dolo.

Scio Ajacem ei timiditatem objicere. Sed arbitrio Ovidii lis ista dirimetur. Met. ult.

——Nec conjux timidi, atque audacis Ulyssis.

Fuit ergo Ulysses ex eo genere hominum quos Aristot. lib. 1. de moribus θρασυδείλους vocat. Uxorem habuit Penelopen Icarii filiam, ex qua Telemachum fil. suscepit, eamque tantopere adamavit, ut reliquis Græcorum principibus ad bellum Trojanum proficiscentibus, ipse insaniam simulaverit, futurum sperans, ut tanquam bello inutilis domi relinqueretur. Junctis itaque duobus diversi generis animalibus, litus proscindebat, & frugum loco salem serebat. Palamedem tamen virum prudentissimum latere non potuit, qui, ut technam illius detegeret, aranti illi Telemachum filium in sulco objecit: quod Ulysses conspicatus, ne filium læderet, aratrum sublevavit. Quo argumento facilè deprehensum est, non veram illam, sed simulatam esse insaniam. Verum de hâc re Ciceronem audire operæ pretium fuerit. Sic autem ille lib. 3. de Offic. *Utile videbatur Ulyssi, ut quidam poetæ Tragici voluerunt: nam apud Homerum optimum auctorem, talis de Ulysse nulla suspicio est: sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse. Non honestum consilium. At utile (ut aliquis fortasse dixerit) regnare, & Ithacæ vivere otiosè cum parentibus, cum uxore, cum filio. At quid auditurum putas fuisse Ulyssem, si in illâ simulatione perseverasset? qui cum maximas res gesserit in bello, tamen hæc audivit ab Ajace:*

Cujus ipse princeps jurisjurandi fuit,
Quod omnes scitis, solus neglexit fidem
Furere assimulavit, ne coiret, institit,
Quod ni Palamedis perspicax prudentia
Istius percepsit malitiosam audaciam,
Fidei sacratæ jus perpetuo falleret.

Pertractus itaque ad Trojam strenuam, utilissimamque eo in bello Græcis operam navavit. Nam & Achillem, inter Lycomedis regis filias, virginali habitu latitantem, ad bellum perduxit, & sagittas Herculis à Philoctete impetratas ad Trojam pertulit. Cinerem præterea Laomedontis, qui super Scæâ portâ Ilii servabatur, clam sustulit, Palladiumque unà cum Diomede ex Trojâ, cæsis custodibus, rapuit. Missus deinde explorator cum eodem Diomede Rhesum Thraciæ regem, occidit, equosque ejus abduxit,

——Prinsquam
Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent.

Uti loquitur Virgilius. Erant autem hæc omnia in Trojanorum fatis, sine quibus eorum urbs expugnari non poterat. Cum Palamede frumentationis causâ gravissimas inimicitias exercuit, quem tandem, per calumniam circumventum, lapidibus obruendum curavit. Occiso Achille, in armorum illius judicio Ajaci prælatus est.

——Fortisque viri tulit arma disertus.

Uti loquitur Ovidius. Captâ autem Trojâ, Orsilochum Idomenei Cretensis regis fil. obstantem, ne legitima pars prædæ sibi divideretur, exorta rixa, interemit. Denique Polyxenâ ad Achillis tumulum jugulatâ, atque Astyanacte Hectoris filio è turri præcipitato, cùm navim conscendisset, tanquam in patriam rediturus, gravi exortâ tempestate, primum in Ciconum litus pulsus est. Atque inde rursus solvens simili tempestate ejectus in Africam, ad Lotophagorum gentem pervenit, ubi cum socii lotum gustassent, ægre inde potuerunt avelli. De quo Hom. Odyss.

Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν,
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον
Ἡμετέροις, ἀλλὰ σφὶ δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι.

Ovidius:

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato
Illo quo nocuit grata sapore fuit.

Idem:

Nec degustanti lotos amara fuit.

Inde rursus vela faciens in Siciliam delatus est, ubi Polyphemi antrum cum 12. sociis intravit, ex quibus cum Cyclops 6. devorasset, oculum ei eruit præusto stipite, pellibusque arietum involutus cum superstitibus antrum evasit. Hinc in Æoliam navigans ab Æolo ventos in utrem coactos obtinuit. Verum cùm jam Ithacæ proximus esset, socii, thesaurum esse credentes, utrem solverunt: quo facto reflantibus ventis denuo in Æoliam repulsus est: sed ab Æolo abactus ad Læstrygonas devenit, quos ob immanitatem fugiens, ad Circen pervenit, quæ cùm exploratores ejus in belluas mutasset, ipse sumpto à Mercurio pharmaco, accessit impavidus, & stricto gladio eam coegit, ut socios pristinæ formæ restitueret: quod cùm fecisset, ejus postea consuetudine usus per totum annum, suscepit ex eâ Telegonum filium. Hesiodus verò *Agrium* & *Latinum* ex Circe genuisse dicit. vers. 1011.

Κίρκη δ' Ἠελίου θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο
Γείνατ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι
Ἄγριον, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε.

Ægrè deinde ab eâ dimissus ad Oceanum pervenit, unde peractis sacris ad inferos descendit, ibique de Anticleâ matre, & Elpenore Tiresiâ vate multis de rebus certior factus, revertitur ad Circen: & Elpenorem socium, qui nuper inebriatus de scalis deciderat, honorificâ prosequitur sepulturâ. Post hæc ad insulam Sirenum delatus est, quarum cantus ne audiret, sociis aures cerâ obturavit: se autem ad malum alligari fecit, eâque ratione illarum insidias tutus evasit. Horatius ubi suprà:

Sirenum voces & Circes pocula nosti:
Quæ si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
Sub dominâ meretrice fuisset turpis & excors,
Vixisset canis immundus, vel amica luto sus.

Juvenalis:

——Nam cum pro me Fortuna rogatur,
Affigit ceras illa de nave petitas,
Quæ Siculos cantus effugit remige surdo.

Festus Avienus de Sirenibus, in Epigramm. vet. libro 4.

Illectos nautas dulci modulamine vocis
Mergebant avidæ fluctibus Joniis:

Sanguine

Sanguine Sisyphio generatus magnus Ulysses,
Hâc tutos solâ praestitit arte suos.
Illevit cerâ sociorum callidus aures,
Atque suas vinclis praebuit ipse manus.
Transiliit scopulos, & inhospita littora classis,
Ille praecipites desiluere freto.

Sen. Ep. 31. Ad summam sapiens eris, si clauseris aures, quibus ceram parum est obdere. Firmiori spissamento opus est, quàm usum in sociis Ulissem ferunt. Illa vox quae timebatur erat blanda non tamen publica: at haec quae timenda est, non ex uno scopulo, sed ex omni terrarum parte circumsonat. Inde Scyllam transiens & Charybdim non sine maximo periculo in Siciliam venit, ad eadem loca, ubi Phaethusa Solis filia cum duabus sororibus greges patris pascebat, à quibus vim omnem abstineri jussit. Sed ipso dormiente, socii fame coacti, suadente etiam Eurylocho, plura ex gregibus animalia mactaverunt: quod scelus postea naufragio luerunt. Hom. Odys. α. de sociis Ulyssis:

Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
Ἤσθιον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.

Adeo ut ex omnibus solus sit servatus Ulysses, qui arrepto navis malo novem diebus à vento & undis huc illuc agitatus, tandem ad Ogygiam insul. appulsus à Calypso Nymphâ susceptus est, septemque annis consuetudine ejus usus, Nausithoum & Nausinoum filios, ut Hesiodo placet, ex eâ genuit. Post haec misertus ejus Jupiter Mercurio in Ogygiam misso imperat Deae, ut Ulyssem missum faciat. Confectâ itaque rate Ulysses rursus mari se committit. Verùm cùm jam Phaeacia in conspectu esset, subito immissâ à Neptuno tempestate navim fregit, actumque de eo omnino fuisset, nisi ejus miserta Leucothoe tabulam ei suppeditasset, cui ille innitens, incolumis in Phaeacensium portum adnavit, ibidemque quòd nudus esset, inter frondes sese occultavit. Verum non multo post à Nausicaâ filiâ Alcinoi repertus, vestes accepit. Deinde Palladis operâ ad Aretem ejusdem Alcinoi conjugem deductus dono navem & socios accepit, qui eum in Ithacam reduxerunt, ubi cùm dormientem cum donis deposuissent, tandem excitatus à Pallade, ipsius monitu habitum mendici accepit, eoque modo ad subulcos suos pervenit, apud quos Telemachum quoque vidit. Demum ab Eumaeo porcario incognitus domum ducitur, ubi post multas injurias sibi à procis illatas, tandem ab Euryclea nutrice agnitus, arma ex composito cum filio & duobus subulcis, quibus se indicarat, adversus procos sumens, eos ad unum omnes trucidavit, atque sic Penelopem recepit. Porro cùm ex oraculo didicisset, se à filio interemptum iri, in locis abditis vivere decrevit. Telegonus autem filius ex Circe susceptus patrem suum videre cupiens, Ithacam profectus est, ubi cùm incognitus à domo patris prohiberetur, ortâ contentione, patrem incognitum spinâ venenosa Trygonis piscis transfixit. Unde Nicander in Theriacis:

——— *Λόγος τι μὲν ὤκτειν' Ὀδυσσεὺς*
Ἔφθιτο, λευγαλέοιο τυπεὶς ἁλίου ὑπὸ κέντρου.

Loquitur de Trygone. Ubi Schol. *τρυγὼν θαλάσσιον τὸ θηρίον φασὶ*. Mythologiam ejus habes apud Nat. Com. lib. 9. cap. 1. Labores ejus breviter descripsit Tibullus lib. 4. ad Messalam, ubi de Ulysse:

Ille per ignotas audax erraverit urbes,
Qua maris extremis tellus includitur undis.
Nam Ciconumque manus adversis reppulit armis;
Non valuit Cyclops coeptos avertere cursus:
Cessit & Aetnaea Neptunius incola rupis
Victa Maronaeo foedatus lumina Baccho.
Vexit & Aeolios placidum per Nerea ventos;
Incultos adiit Lastrygonas, Antiphatenque,
Mobilis Artacia gelidos quos irrigat unda.
Solum nec docta verterunt pocula Circes,
Quamvis illa foret Solis genus, apta vel herbis,
Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.
Cimmeriôn etiam obscuras accessit ad arces
Queis nunquam candente dies apparuit ortu,
Sive super terras Phoebus, seu curreret infra.
Vidit ut inferno Plutoni subdita regna
Magna Deum proles levibus discurreret Umbris,
Praeteriitque citâ Sirenum littora puppi.
Illum inter geminae nantem confinia mortis
Nec Scyllae saevo conterruit impetus ore,
Cum canibus rapidas inter freta serperet undas,
Nec violenta suo consumpsit more Charybdis.
Vel si sublimis fluctu consurgeret imo,
Vel si interrupto nudaret gurgite pontum.
Non violata vagi sileantur pascua Solis,
Non amor, & foecunda Atlantidos arva Calypsus,
Finis & errorum misero Phaeacia tellus.

Breviùs autem Propertius 3. 12. hoc pacto:

Postumus alter eris: mirandâ conjuge Ulysses,
Non illi longa tot nocuere mora.
Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ismara, Calpe,
Exustaque tua mox, Polypheme, gena.
Et Circae fraudes, lotosque, herbaque tenaces,
Scyllaque & alternâ scissa Charybdis aquâ.
Lampeties Ithacis verubus mugisse juvencos
(Paverat hos Phoebo filia Lampetie)
Et Thalamum Aeaeae flentis fugisse puellae,
Totque hyemis noctes, totque natasse dies:
Nigrantesque domos animarum intrasse silentum
Sirenum surdo remige adisse lacus,
Et veteres arcus letho renovasse procorum
Errorisque sui sic statuisse modum.

Brevissimè novissimùm quidam sic ex Homero:

Diruta Dulichio primum dat Troja laborem,
Mox patria caesi Cicones tellure recumbunt,
Tertia neglecta debetur adorea Loto,
Terribilis quartum praebet Polyphemus honorem,
Utribus Aeolidae quinto sub ordine clausi,
Saeva latrans canibus sextam dat Scylla palaestram,
Septimam neglectis Circes stat gloria philtris,
Octavo visit Stygios discrimine Manes.
Sirenas nonâ sprevit virtute canentes;
In bobus decima est Solis victoria raptis;
Undecimâ vitrea linquit penetrale Calypsûs;
Caditur extremo sponsorum turba triumpho.

Habebam de Ulyssis erroribus quaedam non vulgata,

quæ hîc adscriberem, sed deterruit me cum Bionis illius antiqui, tum gravissimi Senecæ objurgatio, quæ ad Lucullum scripta est epist. 88. *Quævis Ulysses ubi erraverit potius, quàm efficias, ne nos semper erremus.* Non vacat audire, utrum inter Italiam & Siciliam jactatus sit, an extra notum nobis orbem. Polybius negaverat Ulyssem ingressum Oceanum, quem refutat Strab. lib. 1. Mirum tamen nisi de illis erroribus condigna illa versu suo scripserat Homerus:

Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

Ulyssipo, *Olisippo* Plin. *Oliosippon* Ptol. vulgò *Lisbon*, urbs Hisp. Lusitaniæ caput, seu conventus juridicus & regia, Archiep. & emporio clarissima, omniumq; urbium Hispan. max. 7. collibus imposita, ad Tagum flu. haud procul ab orâ occiduâ, distans à Toleto 83. & ab Hispali 6. leuc. in occ. Ab *Ulysse* condita nomen habet, teste Plin. cum Solino. Long. 11. 00. Lat. 38. 50.

Ulyssis portus, *Odyssea* Ptol. portus olim Siciliæ in orâ ad ort. apud Engyum, nunc lapidibus ab Ætnâ monte oppletus. *S. Giovanni di Decatria* Fazello. Aliis est *Porto di Legnina*, inter Tauromìnium 10. & Catanam 20. m. p.

Umbria, etiam vulgò *l'Ombria*, reg. Italiæ ampla, Apen. monte divisa, inter Etruriam ad occ. Tiberi discreta, & Sabiniam ac Picenum ad ort. Nare flu. ad merid. terminata, mari Adriatico ad bor. *Ombria* olim dicta, teste Plin. qu. ab *imbribus*, vel ab *Umbrone* flu. teste eodem Plin. Urbes *Narnia*, *Interamna*, *Fulginium Nuceria*, *Assisium*, *Eugubium*, *Tifernum*, *Tudertum*, *Ameria*, & *Spoletium*, à quo nunc ea reg. *Ducatus Spoletinus* dicitur. & hæ sunt Cisappenninæ. Transappenninæ verò *Urbinum*, *Pisaurum*, *Fanum*, *Senogallia*, *Forum Sempronii* & *Callium*. Pop. *Umbri*, ut Græcis Polybio ac Lycophroni Ὄμβροι, à reliquis autem Græcis scriptoribus Ὀμβρικοὶ dicuntur. Patria fuit Propertii poetæ. Sic enim ipse, l. 1. el. 22.

Proxima supposito contingens Umbria campo
Me genuit terris fertilis uberibus.

Vide Cluverium.

Umbricius, aruspex quidam à Cor. Tacito in Hist. 1. memoratus, qui ab extis tristibus instantes insidias & hostem domesticum Othoni Imp. prædixit.

Umbro, flu. Hetruriæ inter Senam & Aretium oriens, in Austrumque fluens, apud Rosetum urb. quam alluit, mari Tyrrheno exceptus. Rutilius lib. 1.

Tangimus Umbronem: non est ignobile flumen.

Item op. Hetruriæ in monte *S. Quiricio* Annio in Senensi territorio.

Una, Maurit. Ting. fluv. Ptol. *Sus*, teste Marmolio.

Undalus, op. Gall. Narb. ad Rhod. flu. ubi Sulgas fluv. confluit, *Pont de la Sorgue* Paradino. Vel *S. Remy* pagus, teste Jo. Poldo. Vel *Port de la Traille*, teste Scal. non procul ab Avenione.

Unelli, pop. sunt inter Celtas ex maritimis civitatibus Oceanum attingentibus. Vulgò *Le Pays du Perche*.

Uni, qui & *Unni*, vel *Hunni* plerisque, pop. Germ. qui *Thunni* Eustathio dici videntur; qui ex Septentr. profecti, Italiam, & Galliam oppressere. Hi *Avares* etiam apud Eginarthum, *Onogari* Agathiæ, unde nunc *Hungari*. Unni verò apud Dionys. sunt pop. Scythiæ Caspiis & Albanis finitimi. Sic enim ille vers. 730.

Οὖννοι δ' ἑξείης ἐπὶ δ' αὐτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες,
Ἀλβανοί τ' ἐπὶ τοῖσιν ἀρήϊοι.

Ubi sis consule Montanum.

Voberca, sive *Voberta*, op. Hisp. Tar. in fin. Celtiberorum, *Bobierca*, vel *Bubierca* Varrerio. Ejus mem. Mart. 149.

Præstabit illic ipsa figendas prope
Voberta prandenti feras.

Vobrix, Maurit. Ting. op. Ptol. *Lamta* Marmolio.

Vocates, pop. Aquitan. quos Marlianus perperam cum *Vasatibus* confundit, quorum op. hodie *Vique* dicitur; Licet Vigenereus velit horum tractum esse *Bigorre*.

Vocetus, mons in Helvetiis. Tacitus. *Botsberg* Scudo; Aliis est *Wichen* in Helvetiâ apud Arburgum.

Vocontia, vel *Vocuntii*, pop. Gall. Narbon. quorum reg. in Delphinatu *Val de Viso*, teste Pineto, nominatur Silius lib. 3.

Jam faciles campos, jam rura Vocuntia carpit.

Vogesus, mons Gall. Belg. Sequanos & Lingones dividens à Mediomatricibus, Araris & Mosæ fontibus insignis. Lucan. lib. 1.

Castraque quæ Vogesi curvam super ardua rupem
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

A Gallis *Estay*, à Germ. verò *Auf der Stay* appellatur.

Volaterra, colon. & urbs antiquissima Etruriæ in monte ad Cæcinam flu. hodie *Volterra*. Volaterranus hinc oriundus, tradit eam aliquando à Pannonibus eversam, sed paucis post annis ab Othone 1. Imp. restitutam, & suo nomine *Othonianam*, sed à posteris corruptè *Antonianam* appellatam. Persii poetæ patria fuit. Hinc *Volaterrana Vada*, quæ ab urbe 8. m. p. distant. Long. 33. 40. Lat. 42. 46.

Raphael *Volaterranus* condidit Urbanor. commentariorum libros triginta & octo quos Julio secundo Pontifici inscripsit. Parum magnificè de illo judicat Flor. Sabinus: *Bona eruditorum pars ei defert mediocrem eruditionem, cùm nihil quàm aliena, hinc inde in sua immensa volumina transtulerit: in Græcis vertendis vel pueriliter peccaverit lapsus.* Ex eo tamen pleraque sua desumpsit Ravisius Textor. Videtur idem esse Raphael ille Rhegius, cujus commentarii extant in Fab. Quinctilianum. *Vossius.*

Volca, vel *Volga*, pop. Gall. Narbon. ultra Rhod. flu. quorum reg. *Languedoc* dicitur. Sil. lib. 8.

——— *Per inhospita rura*
Volcarum populatur iter.

Volcea, palude Pannon. sup. in Hungariâ. Dio. *Balaton* & *Flatsee* Bonfinio.

Volcatius Gallicanus, quintum consul, scripsit vitas Imperatorum ad Diocletianum. Ejus tantùm extat nunc Avidii Cassii vita.

Volcatius Terentianus historiam sui temporis, i. e. Gordianorum scripsit; ac dicit Gordianum Seniorem vultum Cæsaris Augusti valdè retulisse. Jul. Capitol.

Volcatius Epidius, grammaticus, scripsit res gestas Pompeii M. & ejus patris; primus Libertinorum qui historiam scripserit, cum ab optimo quoque scribi solita sit, teste Corn. Nepote. Ludum aperuit, docuitque inter cæteros M. Antonium & Augustum.

Volcatius Sedigitus, in lib. de poetis quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, ex aliquot ejus versibus indicat Agellius lib. 15. cap. 24. Qui ita se habent:

Multos incertos certare hanc rem vidimus,
Palmam Poeta Comico cui deferant.
Eum meo judicio errorem dissolvam tibi:
Ut contra siquis sentiat nihil sentiat.
Cæcilio palmam Statio do Comico;
Plautus secundus facile exuperat cæteros;
Dein Nævius, qui fervet, pretium tertium est;
Si erit quod quarto detur, dabitur Licinio;
Post insequi Licinium facio Attilium;
In sexto sequitur hos loco Terentius;
Turpilius septimum, Trabea octavum obtinet;
Nono loco esse facile facio Luscium;
Decimum addo, causâ antiquitatis, Ennium.

Volero Publilius, de plebe homo, cujus causâ tumultus haud contemnendi inter Patricios & plebem Rom. excitabantur, ad hunc enim lictor à Consulibus missus, *quia quòd ordines duxisset, negaret se militem fieri debere.* Volero appellat Tribunos. Cùm auxilio nemo esset, Consules *spoliari hominem & virgas expediri* jubent. *Provoco*, inquit, *ad populum* Volero, *quoniam Tribuni civem Romanum in conspectu suo virgis cædi malunt, quam ipsi in lecto suo à vobis trucidari.* Quò ferocius clamitabat, eò infestiùs circumscindere & spoliare lictor. Tùm Volero & prævalens ipse & juvantibus advocatis repulso lictore, ubi indignantium pro se acerrimus erat clamor, eò in turbam se confertissimam recipit, clamitans *Provoco & fidem plebis imploro; adeste commilitones; nihil est quòd exspectetis Tribunos, quibus ipsis vestro auxilio opus est.* Concitati homines veluti ad prælium se expediunt; apparebátque omne discrimen adesse, nihil cuiquam sanctum non publici fore, non privati juris. Huic tantæ tempestati cùm se Consules obtulissent, facilè experti sunt, *parùm tutam majestatem sine viribus esse*; violatis lictoribus, fascibus fractis è foro in curiam compelluntur incerti, quatenus Volero exerceret victoriam. Conticescente dein tumultu cùm Senatum vocari jussissent, queruntur injurias suas, vim plebis, Voleronis audaciam. Multis ferociter dictis sententiis vicere seniores, quibus *irâ Patrum adversùs temeritatem plebis certari non placuit.* Voleronem amplexa favore plebs proximis comitiis Tribunum plebis creat in eum annum, qui L. Pinarium, P. Furium Coss. habuit; contraque omnium opinionem, qui eum vexandis prioris anni Consulibus permissurum Tribunum credebant, post publicam causam privato dolore habito, ne verbo quidem violatis Consulibus, rogationem tulit ad populum *ut plebeii Magistrat. tributis comitiis fierent.*

Volga, flu. ab urb. Moskovvia circ. 200. m. p. ad occ. æst geminam habens originem, longissimo cursu in Mare Caspium devolvitur.

Volhinia, prov. regni Polon. & pars Magni Ducatûs Lithuaniæ, extenditur ab ort. in occ. 450. m. p. Latitudo autem ejus est tantum 100. m. p. Terminatur à Sept. Lithuaniâ propriâ & Polesiâ prov. ab Orient. Moscovia & à Merid. Podoliâ.

Voliba Ptol. *Falemouth*, seu *Volemouth* Camdeno, portus Albionis in orâ Austr. Cornubiæ, ab Exoniâ urb. 60. m. p. in occ.

Vologesus, Parthorum Rex, Capitol. in M. Antonino Philosopho: Fuit eo tempore etiam Parthicum bellum, quod Vologesum paratum sub Pio Marci & Veri tempore indixit. Filius fuit illius *Vologesi*, de quo Tac. in Annal. Quidam è Græcis scribunt Ὀυολωγαίσος, alii Βολόγεσος, ut Aristides.

Volones, dicti sunt servi, qui bello Punico cùm deessent, qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitatem recepti sunt, & *Volones* appellati, quia hoc sponte *voluerunt.* Vide Fest. & Macrob. Sat. 1. 11.

Volsci, vel *Volci*, pop. Latii ultra Circeios. Plin. 3. 5. Virg. Georg. 2.

Assuetumq; malo Ligurem, Volscosq; verutos.

Græcis auctoribus dicuntur, Scylaci Ὀλσοὶ, Dionysio atque Diodoro Ὀυολοῦσκοι, Straboni & aliis post eum Ὀυολσκοί

Volsiniensis lacus, *Vulsiniensis* Columellæ, *Bulsinus* Procopio & Agathiæ, lacus Hetruriæ ingens, & ferè rotundus, circuitu 30. m. p. piscosus. In eo ins. est parva, ubi Farnesiorum sepultura, & ubi Amalasuntha regina Athalarici Gothorum regis mater impiè occisa est.

Volsinium, Ptol. *Volsinii*, Strab. & Liv. Tuscorum urbs; hodie *Bolsena*. Juven. Sat. 3.

Aut positis nemorosa inter juga Volsiniis, aut
Simplicibus Gabiis, aut proni Tiburis arce.

Long. 35. 18. Lat. 42. 20.

Voltumnæ Fanum, locus Etruriæ apud Ciminum mont. ubi nunc *Viterbium*, teste Annio Alii *Massam* esse velint in Sinensi territorio.

Volubilis, vide *Fezza*.

Volumnia, M. Coriolani uxor, cujus unà cum matris fletu & deprecatione superatus ille, (cùm exercitum usque ad quintum urbis miliarium duxit, patriam etiam suam oppugnaturus) copias removit. *Eutr.* ut alii volunt, M. C. Mater.

L. *Volumnius*, Cos. App. Claudii collega, contra Salentinos multa secunda prælia fecit, aliquot urbes hostium vi cepit; prædæ erat largitor, & benignitatem per se gratam comitate adjuvabat, militemque iis artibus fecit & periculi & laboris avidum. De simultatibus inter illum & Collegam consulas Liv. l. X.

P. *Volumnius*, Cos. Ser. Sulpitii Collega, post magistratum illum optimè administratum, in seditione quadam plebis Rom. cùm tumultuantes ferociter Consulem urgerent, ac jam in vestibulum perruperant templi Capitolini, ubi P. Valerius (Consul) inter primores pugnam ciens interficitur; hic P. Volumnius consularis cadentem videns, dato negotio suis, ut corpus obtegerent, in locum vicémque consulis provolat. Præ ardore impetuque sensus non pervenit ad militem: priùs vicit quàm se pugnare sine duce sentiret.

P. *Volumnius*, Eutrapelus dictus, inter Antonii familiarissimos erat, & præfectus fabrum; Multa fidissimæ amicitiæ officia intercessere illi & Pomponio Attico, dum varietas tanta fuit fortunæ in illis temporibus, ut modò hi, modò illi in summo essent aut fastigio aut periculo.

Voluntii, Hiberniæ pop. Ptol. quorum op. Voluntium, vulgò *Arglas*, in orâ Lageniæ, ab Armachâ 12. m. p. in ort.

Vomanus Piceni flu. cujus mem. Silius lib. 8.

———*Statq; humectata Vomano*
Adria.

Volusianus Galli Imp. fil. à patre in imperium adscitus, una cum illo à militibus suis trucidatur.

Volusianus Rufius, aliis Fusius, præfectus prætorio, à Maxentio ad res Africanas constituendas missus.

Volusianus, præfectus Urbis, S. Melaniæ patruus, priùs cum gentibus sentiebat, at dum eum mors Legatum Constantinopoli agentem invaderet, ad Orthodoxam fidem transiit, Baptizatusque est à B. Proclo Constantinopolitano. *Phot.*

Volusius, poeta ineptus, patriâ Patavinus, qui Ennium secutus rerum gestarum pop. Romani Annales carmine scripsit. Catullus:

At Volusi Annales Paduam morientur ad ipsam,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.

Et Epigr. 37.

At vos interea venite in ignem
Pleni ruris & inficetiarum,
Annales Volusi, cacata charta.

Volusius Saturninus, de quo sic Tac. An. 13. L. Volusius egregiâ famâ concessit, cui tres & nonaginta anni, præcipuæque opes. De divitiis ejus idem libro 14. Et quantum Volusio longa Parsimonia quæsivit, &c. Sed & tota Volusiorum domus dives. Tac. Ann. 3. Volusio vetus familia, neque tamen Præturam egressa, ipse consulatum intulit, opumque quibus domus illa immensum viguit primus accumulator fuit. Silius lib. 5.

Occumbis generose Volux, nec clausa repostis
Pondera thesauris, patrio nec regia quondam
Præfulgens ebore, & possessa mapalia soli
Profuerint. ———

Volusii vafrè factum à Val. Max. l. 7. ita habes; M. Volusius ædilis plebis proscriptus, assumpto Isiaci habitu, per itinera viásque publicas stipem petens, quisnam revera esset, occurrentes dignoscere passus non est. Eóque fallaciæ genere tectus in M. Bruti castra pervenit.

Vonones, filius Phrahatis, ac ab illo obses Augusto datus, in regnum à Parthis accitus: Mox illis subit pudor, *degeneravisse*, scil. *Parthos, petitum alio ex orbe regem hostium artibus infectum; jam inter provincias Romanas solium Arsacidarum haberi darique. Ubi illa in gloriam trucidantium Crassum, exturbantium Antonium; si mancipium Cæsaris tot per annos servitutem perpessum, Parthis imperitet?* Hinc accessere diversa à majoribus instituta, rarus ornatus, segnis equorum cura, &c. Igitur Artabanus Arsacidarum è sanguine apud Dahas adultus excitur, primóque congressu fusus reparat vires, regnóque potitur. Victo Vononi perfugium Armenia fuit, & ab incolis in regnum accipitur; sed eodem mox demovetur à Silano præside Syriæ ob metum & Artabani minas, ac in Ciliciam amandatur, unde fugam tentans occiditur. Alter ejus nominis erat Parthorum rex, qui brevi & inglorio regno, (cujus neque prospera ulla nec adversa memorantur) perfunctus, res Parthorum in filium ejus Vologesen translatæ sunt.

Fl. *Vopiscus*, historicus Rom. de quo vide Voss. Hist. Lat. l. 2. c. 7.

Voranus, Qu. Luctatii furacissimus libertus, de quo Cæl. libro decimo, capite 49. Ejus meminit Horatius:

Julius, & fragilis Pediatia, furq; Voranus.

Voreda, urbs olim, nunc pag. Albionis in Angliâ ad Carleolum urb. *Old. Penrith* Camdeno.

Upis, apud Lacedæmonios Diana dicta est. Palæphatus: Καλοῦσι τὴν Ἄρτεμιν Θρᾷκες Βένδειαν, Κρῆτες δὲ Δίκτυνναν, Λακεδαιμόνιοι δὲ Οὖπιν. Callimachus tamen eam sic à Cretensibus appellari tradit in his:

Οὖπι ἄνασσ' εὐῶπι, φαεσφόρε, ϗ δὲ σὲ κείνης
Κρηταέες καλέουσιν ἐπωνυμίην ἀπὸ νύμφης.

Uplandia, prov. regni Sueciæ in Suevoniâ, ubi urb. Upsala & Holmia regni cap. Terminatur à Sept. Gestriciâ, ab ort. mari Baltico, ad occ. Westmanniâ, & à merid. Sudermanniâ.

Upsala, sive *Upsalia*, vulgò *Upsal*, urbs Scandinaviæ archiep. & metropolis Suediæ, sive Sueciæ ab Eugenio III. Pontifice Maximo erecta, olim regia ab Holmiâ regiâ 7. leuc. in bor. recedens. Long. 44. 15. Lat. 60. 05.

Ur Chaldæorum, *Orche* Strab. *Orchoe* Ptol. reg. sub Babyloniâ, Abrahami Patriarchæ patria.

Uragus, Pluto sic dictus, non ab *urgendo*, ut quidam volunt, sed à Græco Οὐραγὸς dicitur, h. e. qui in acie extremam agminis partem ducit. Unde non invenustè ad Ditem transfertur, qui postremum humanæ fabulæ actum excipit.

Urania, una Musarum, Jovis & Mnemosynes filia, cui astrologiæ inventio tribuitur. Ovid. Fast. 5.

Excipit Uranie, tenuere silentia cuncti.

Urania, item Meteoron ita à nautis appellatum in navigii malum magno cum pondere ingruens. *Phot.*

Urania, Dea Carthaginiensibus venerabilis, Phœnicibus Astroarche dicta Helæagabalo in uxorem data. Videsis *Herod.* & *Dion.*

Uranius, quidam ex servili genere Imperator designatus; alter Historicus Græcus à Stephano, Tzetze, & Eustathio in Dionysii Περιηγ. memoratus.

Uranius, historicus de quo vide Vossium de Histo. Gr. lib. 3. pag. 4. 22.

Uranus, pater Saturni, (Cœlum Latini vocant) cui filius virilia dicitur excidisse, quæ in mare projecta, & fluctibus agitata, spumas ediderunt, ex quâ Venerem natam volunt.

Uratislavia, *Breslavv* urbs Germ. Silesiæ primaria, 20. mill. à Gorlitiâ in ort. 35 à Cracoviâ in Circium. Long. 39 20. Lat. 51. 10.

Urbanus, duo fuere Coss. hujus nominis, prior sub Trajano, posterior tempore Alexand. Mammeæ, an horum alter sit ille Urbanus qui ob suspicionem rerum novarum deprehensus pœnas dedit? Pontifices extitere octo sub hoc nomine, quorum postremus *Maffeus Barberinus* antea dictus, omnimoda eruditione claruit.

Urbicius, Mesopotamiæ dux, à Valente Imp. ad Saporem Persiæ Reg. legatus de rebus Armeniæ & Iberiæ.

Urbicua, Hisp. urbs Liv. Hodiè *Arbecha* Beutero & Clusio dicitur.

Urbicus, Hisp. flu. apud Augustam Asturicam fluens. *Orbego* Morali.

Urbinius Panopion, servi sui facto admirabili notus: qui cùm ad dominum proscriptum occidendum domesticorum indicio certiores factos milites in Reatinam villam venisse cognôsset; commutata cum eo veste, permutato etiam annulo, illum p stico clam emisit, se autem in cubiculum ac lectulum recepit, & ut Panopionem occidi passus est. Panopion quantum servo deberet

deberet, amplum ei faciendo monumentum, ac testimonium pietatis grato titulo reddendo testatus est. *Val. M.*

Urbinum, Italiæ op. in Umbriâ. Pop. *Urbinates*. Plin.3.14. Long.36.02. Lat.43 35.

Urbs vetus, hodie dicitur ea pars Holsatiæ quam Saxones *Aldenburg*, Dani *Brannesia*, & Wandali *Stargard* vocant. Crantzius. Long.33.10. Lat. 55. 06.

Urbs, Liguriæ flu. Claud. de bell. Get.

Pervenit ad fluvium miri cognominis Urbem.

Urba, vel *Orba*, hodie vocari credit Ortelius à Tanaro amne qui in Padum defertur.

Urgella, Vasæo dicitur Arragoniæ urbs in Hisp. Tarraconensi, quæ hodie *Urgel* vocatur; Ilergetum urbem eam dicit Florianus. Long.22.45. Lat.43.21.

Urgenum, Strab. *Enargium* Anton. *Ernagium* Ptol. op.Gall.Narbon.in Provinciâ. *Orgon* Dalechampio.

Urgi, Sarmatiæ gens inter Istrum & Borysthenem. Strab.

Urgia, cognominatum *Castrum Julium*, op. Gaditani conventûs. Plin. 3. 1. *Oriam* Strabonis esse putat Hermolaus. Villanovanus verò *Veiam* Ptolemæi.

Urgo, Plin. *Orgon*. Steph. *Gorgon* Rutilio, ins. parva maris Tyrrheni in Ligustici confin. sub Genuensibus, inter Portum Liburnum & Corsicam.

Urgulania, mulier Romana nobilis, quam supra leges Augustæ amicitia extulerat; in jus enim à L. Pisone vocata, non obtemperavit; & cum testis requireretur in causa quadam quæ apud Senatum tractabatur, venire dedignata est. Nepoti Silvano uxoris in præceps jactæ reo pugionem misit, qui frustra tentato ferro venas præbuit exsolvendas.

Uria, Strab. urbs Japygiæ inter Brundusium & Tarentum *Oira* hodie. Item M. Græciæ op. apud oram Calab. ulter. in territor. Locrensi. Varro *Condoiani* vulgò.

Uriel, pater Maacha, 2. Reg. 13. qui 3 Reg. 15. dicitur *Abessalom*. Filius *Thahath*. 1. Par. 1. Idem sign. quod *Uria*. Item Angelorum unus, quem Cedrenus τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας ἀρχάγγελον vocat.

Urius, Alemannorum Rex ab Amm. Marcellino memoratus, una cum sociis regibus à Juliano Imp. oppressus.

Urotalt, Deus Ethnicus de quo Herod. Mus. 3. ubi Arabum religionem & mores describit: Διόνυσον δὲ θεὸν μοῦνον, καὶ τὴν Οὐρανίην ἡγέονται εἶναι: Subdit: Ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον Ὀροτάλτ. τὴν δὲ Οὐρανίην Ἀλιλάτ. Etymon quod attinet Puto notare beneficium luminum, inquit Vossius, Habemus, Es. 26. 20. ubi est טל ארת *tal oroth*, h. e. *ros lucis*, sive *luminum*. Aliam originationem hujus nominis Cl. Pocokii exhibet D. Dickinsonus, Delph. Phœn. pag. 107.

Ursa, sidus cœleste. Vide *Arctos*.

Ursacius, Magister Officiorum sub Valentiniano & Valente Imp. homo sævus & iracundus.

Ursicinus, Magister equitum sub Constantio, qui post multa præclarè ac prosperè gesta, ab Eusebio cubiculi Imperatorii præposito falsis criminationibus adpetitus, discingitur ac depositâ militiâ digredi ad otium jussus est. *Amm. Marc.* Alius ejusdem nominis apud eundem Rex Alemannorum. Item alius cui Præfectura in Urbe Vicaria commissa est, ob segnitiem (si placet) in mandatis Maximini crudelibus exequendis, potestate illâ exutus.

Ursinianus, unus ex illis qui ex institutione Probi Imperatoris illustres ac fortissimos duces evasisse memorantur à Fl. Vopisco.

Ursinus competitor Damasi in Episcopatu Romano petendo, quorum contentio eousque processit ut in Basilica Sicinini uno die reperta essent centum triginta septem cadavera peremptorum, A.C.367.

Urso, & *Genua Urbanorum*, teste Plinio. *Ursao* A. Hirtio, *Orsona* Appiano, *Ossuna* Morali, op. præclarum & Academia Hisp. Bæt. in Vandalitiâ. Long. 17. 40. Lat. 38.13.

Ursulus, Comes largitionum sub Constantio Imp. vir severitatis non improbandæ, cui tamen dictum liberius de militum ignavia mortis causa extitit, quam Justitia ipsa (verba sunt Amm. Marcellini) videtur flesse.

Ursus, Domitiani Consiliarius, cujus suasu, cùm de cæde Domitiæ uxoris suæ consultaret ille Imp. ejus vitæ quidem pepercit, sed repudiavit.

Urticini, pop. Piceni. Plin. quorum op. excisum hodie *Ortezzano* dicitur.

Urunca, op. Germ. sup. in Alsatiâ, *Ensisheim*, Simlero.

Urus, *Ouse*, teste Camdeno, flu. Albionis in Angliâ per Eboracum urb. fluens, ac in Abrum, sive Humbrum influens.

Usadium, Maur. Ting. promont. in orâ maris Atlantici. Ptol. *Capo di Alguer* Marmolio.

Usbium, op. Norici ad Danubium in Austriâ. *Ips* hodie, teste Lazio. Long.30.30. Lat.36.50.

Uscenum, Ptol. op. Jazygum ad Granuam fluv. in Hung. Transdanubianâ Strigonio finitimum. *Persenburg* Moletio.

Uscudama, urbs Thraciæ, postea *Hadrianopolis*. Amm. Marcell.

Usedomia, *Usedom*. urbs Pomeraniæ citer. In ins. cogn. inter ost. Oderæ flu. 4. leuc. ab orâ maris Baltici in occ.

Usellis, Sardiniæ op. Ptol. *Bossa* Nigro.

Usipetes, pop. Germ. quorum locus *Hoebrug* dicitur B. Rhenano, inter Rhenum flu. & montes Hassiæ. Sed *Usipetes* Cæsari erant finitimi Sicambris & Tencteris; sic apud Tac. quorum urbs Zutphen in Geldris, teste H. Junio; aliis *Wesop*, op. in fin. Batavorum, ab Amstelodamo 2. leuc. in Aust. à Trajecto 3. *Vispi* Ptolemæo, *Usipii* Martiali, lib. 6. ep. 60.

Sic leve flavorum valeat genus Usipiorum.

Usserius Jacobus, Archiepiscopus Armachanus & totius Hiberniæ Primas, Dublinii natus, Jan. 4. Anno 1580. Ex utroque parente familiâ ortus est haud ignobili; siquidem patruus ei fuit Henricus Usserius, Vir doctus & prudens, Cantabrigiæ quidem in Angliâ bonarum literarum studiis institutus, & ad Archiepiscopatum eundem Armachanum deinceps evectus. Hic Jacobus primus omnium Scholaris in Collegium Dublinense (annos jam natus tredecim) inscriptus est; juvenis adhuc imberbis, octodenarius sc. cum Henrico Simondio Jesuita, ita conflixit ut etiam hæc verba ab Antagonista extorserit, in præf. lib. de Britannomachia, &c. *Prodiit octodenarius præcocis sapientiæ juvenis, de abstrusissimis rebus Theologicis, cùm adhuc Philosophica studia non esset emensus, nec ephebis egressus, disputandi avidus, &c.* quem postea cùm adoleverat *Acatholicorum doctissimum* pronunciabat.

Annum ætatis vicesimum assecutus, magister Artium (ut vocant) renunciatus, ac disputatione Philosophica in publicis Comitiis defunctus est; & A. C. 1601. sacris ordinibus (licet nondum ætatem justam consecutus esset) à Patruo Archiep. Armach. initiatus. Deinde S. Patricii cancellariatu ornatus est, quo præclarè functo, & Baccalaurei in S. Theologia gradu suscepto, Theologiæ Professor publicus Dublini electus est, & post exiguum inde temporis intervallum, natus jam annos præterpropter triginta Collegii Dublinensis præpositus unanimi sociorum consensu eligebatur, quod ille munus utut satis in se honorificum, &, si emolumentum spectes, non contemnendum, cùm tamen prævideret quanta sibi studiorum impedimenta exinde essent enascitura, continuò detrectabat. Tancilla res pecunia videbatur animo ad sublimiora aspiranti! Altero biennio hinc elapso Doctoris laurea mactus est ab Hamptono Archiepiscopo, & post annos paucos à Rege Jacobo Episcopatu Midensi condecoratus. Tandem dum sive scriptis sive concionibus Ecclesiæ ædificationi & veritati vindicandæ strenuè incumbit, ab eodem Rege ad Armachanam sedem evectus est; centesimus à Patricio illius Cathedræ Episcopus, qui Augustini coævus, primus ibidem sedisse perhibetur. Obiit An. C. 1655. Plura de eo legas in ejus vita cum aliis publicata, Londini, Anno 1681. En Viri doctissimi operum Catalogum.

LATINA

1. De Ecclesiarum Christianarum successione & statu, *Londini* 1613
2. Historia Gotteschalci *Dublinii* 1631
3. Epistolarum Hibernicarum Sylloge *Dublinii* 1632
4. De primordiis Ecclesiarum Britannicarum *Dublinii* 1639

   Hoc Opus prælo iterum subjectum & post paucos menses, eruditiss. Autoris manu propria passim emendatum & auctum, majori cum nitore quàm Editio Dubliniensis prodibit.
5. Ignatii Epistolæ cum Annotationibus *Oxoniæ* 1645
6. Appendix Ignatiana 1647
7. De Romanæ Ecclesiæ Symbolo Apostolico vetere & aliis fidei formulis 1647
8. De Anno Solari Macedonum *Londini* 1648
9. Annales veteris Testamenti *Londini* 1650
10. Epistola ad Capellum de variantibus textus Hebraici lectionibus *Londini* 1652
11. Annales Novi Testamenti, *&c.* *Londini* 1654
12. De Græca Septuaginta Interpretum Versione Syntagma *Londini* 1655
13. De Caïnaane superaddito Dissertatio 1655
14. Chronologia Sacra, editore Barlovio *Oxoniæ* 1660

ANGLICANA.

1. Concio habita coram Domo Communium in Anglia, *Feb* 18. 1618
2. Oratio habita in castro Dubliniensi, *Novemb.* 22. 1622
3. Concio de Universalitate Ecclesiæ coram Rege Jacobo, *Jun.* 20. 1624
4. Responsio ad provocationem Malonæi Jesuitæ, *Londini* 1631
5. De Religione ab Hibernicis & Britannis antiquitus professa tractatus 1631
6. Immanuel, sive de Incarnatione Filii Dei 1639
7. Rainoldi judicium de munere Episcopali ex antiquitate confirmatum 1641
8. Asiæ minoris Descriptio Geographica *Oxoniæ* 1643
9. De origine Episcoporum & Metropolitanorum 1644
10. Catechismus parvus *Londini* 1654
11. { Reductio muneris Episcopalis, *&c.* De extensione mortis Christi, *&c.* De Sabbatho, *&c.* De ordinatione ministrorum in aliis Ecclesiis Reformatis } *Londini* 1658
12. De Potestate Principis, *&c.* 1661.

NONDUM EDITA.

Censura Patrum & aliorum Scriptorum Ecclesiasticorum.
Prælectionum in Bellarminum Volumina Duo.
Epistolæ ad Viros doctos.
Bibliotheca Theologica (fortassis eadem cum Censura)
Præter conciones. & alia quædam scripta Anglicana.

Ustica, ins. Siciliæ, imo & urbs. Ptolemæus: Ὀυςίκα νῆσος καὶ πόλις. Arabs Geographus à Panormo distare scribit XLM. passus, & aquis esse irriguam, & portum habere commodum. Nomen hodie retinet. Arabes per Koph scribunt אשתקה Sed Pœni olim, ut videtur per Cheth אשתחה, quæ vox depressionem & incurvationem sonat; quia insulæ maxima pars plana & depressa est. Horat. lib. Od. 17.

Utcunque dulci Tyndari fistulâ
Valles & Usticæ cubantis
Levia personuere saxa.

Cubantis, h. e. depressæ. Boch. *Ustica* etiam mons fuit in Sabinis, de quo versus suprà scripti sunt intelligendi.

Usturabim, Judæus, medicus Bajazetis Imp. Turcarum, qui a Selimo Domini sui filio largitione corruptus, illum senio quamvis & ægritudine ferè consumptum toxico sustulit: cumque ad instigatorem Selimum præmii spe se contulit, ejus jussu caput illi amputatum est, quòd diceret, hominem sceleratum ac infidum Sultano patri, eadem usurum erga se perfidia, siquidem hoc uti faceret ab alio quopiam compellatus esset.

Utica, urbs Africæ mediterran. Ptolem. Stephan. & Polybio, &c. Colon. & urbs olim episc. Africæ litoralis, à Carthagine 34. m. p. in occ. Punicarum in Africa urbium, inquit Cl. Bochartus, si Carthaginem demas, nulli cessit Utica; unde Appianus: Ἰτύκη Λιβύης μεγίστη μετὰ Καρχηδόνα πόλις. Stephanus eam scribit esse *Τυρίων ἀποικίαν*, hoc est, *Tyriorum coloniam*. Ita Justinus libro 18. *Cum & opibus & multitudine Tyrii abundarent, missâ in Africam juventute Uticam condidere*. Itaque de antiquitate non parum gloriabatur; quin & eo nomine Carthagini præferebatur. Silius lib. 3.

Proxima Sidoniis Utica est effusa maniplis,
Prisca situ, veterisque ante arces condita Byrsa.

Utica, enim vel *Ityca* Punice עתיקא *Atica*, i.e. *prisca* dicebatur. Boch. Hodie *Biserta* dicitur. Long. 33. 40. Lat. 32. 65.

Utica, quæ & *Ucetia* sive *Uzetia*. urbs Gall. Narbon. in Occitanâ reg. inter Nemausum 4. & Lutevam ad occ. 8 leuc. Long 25. 10. Lat. 43. 36.

Utinum & *Utina*, *Atina* Melæ, ut aliquibus videtur, urbs Carnorum, ac Forojuliensium conventus juridicus, ab Aquileia 20. m. p. in occ. à Foro Julio 8. & à Venetiis 70. in bor. Hodie *Udine*. Long. 35. 28. Lat. 45. 46.

Utricesium, urbs Batavorum, *Utrecht*. Vide *Trajectum*.

Utriculum, hodie *Otricoli*, op. Umbriæ in monte, Tiberi proximum, inter Narniam 8. & Romam 36. m p.

Wagri, pop. Germ. in Holsatiâ, quorum urbs primaria *Aldemburgum* fuit.

Waldo, vir quidam pius, qui universum patrimonium pauperibus erogavit. Ab hoc pauperes quidam Lugdunenses *Waldenses* appellantur.

Wallia, quæ & Cambria, Anglis *Wales*, pars occidentalis regni Angliæ. antea regionem separatam faciens sub propriis Principibus usque ad Leolinum; quo cæso, Edvardus fil. primogenitus Henrici Tertii Regis Angliæ *Wallia Princeps* dict. fuit, ut & deinceps cæteri primogeniti Regum Angliæ. Divisa est hodie in partem Borealem & Australem, sub quibus sunt duodecim provinciæ seu comitatus. Nempe in Wallia Boreali comitatus Flintensis, Dengbighensis, *Arvonia*, *Caernarvonshire*, Mervinia, *Merionethshire*, Montgomeriensis, & Mona ins. *Anglesey*. In Wallia autem Australi sunt comitatus, Ceretica, *Cardiganshire*, Radnoria *Radnorshire*, Brechinia *Brecknockshire*, Maridunensis *Caermarthenshire*, & Pembrochiensis *Pembrokeshire*. Comitatus autem Monumetensis revulsus fuit à Wallia sub Henrico Octavo Rege & Angliæ additus.

Walliæ Urbes & Opida quæ extant.

Abergennium, *Abergevenny*, & *Abergenny* olim Gobannium, reg. Monumetensis.
Arvone, *Caernarven*, reg. cogn.
Bala. *Bala*, Merviniæ.
Bangoria, *Banger*, Carnarv. urbs episc.
Bellomariscus. *Beaumorrice*, Monæ ins. portus.
Brechinia, *Brecknock*, reg. cogn.
Cardiffa, *Caerdiff*, Glamorganensis.
Cardigania, *Cardigan*, reg cogn.
Chepstovium, *Chepstovv*, Monumet.
Civitas Legionum. *Caerleon*. Monumet.
Conovii ostium, *Aberconvvay*, Carnarv.
Denbighia, *Denbigh*, reg cogn.
Fanum S. Asaphi. *S. Asaph*. Flintens. urbs episc.
Fanum ad Taffum, *Landaff*, Glamorg. urbs episc.
Harlecum, *Arlech*, Mervin. portus.
Haverfordia, *Haverfordvvest*, Penbroch.
Maridunum. *Caermarden*, reg cogn.
Menevia, *S. Davids*, Pembr. urbs episc.
Mons Gomericus, *Montgomery*, reg. cogn.
Monumethia, *Monmouth*, reg. cogn.
Nidum, *Neath*, Glamorgan.
Pembrochia, *Pembrook*, reg. cogn. portus.
Radnoria, *Radnor*, reg. cogn.
Ruthunia, *Ruthin*, Denbigh.
Trellinum. *Welshpool*, Montgom.

Walones, sic vocant Lat. juniores Gall. Belg. populos, qui seipsos *Walons* vocant, & à Germanis *Walen* dicuntur. Sunt inter Scaldim & Legiam fluvios, occupantque partem Com. Flandriæ, ubi tractus Tornacensis & Duacensis & Castellana Insulana.

Warsavia, *Warsovv*, urbs ampla Poloniæ: Mazoviæ cap. ad Vistulam flu. ubi frequens Regum secessus. Vix 3. leuc. distat à lim. Poloniæ min. in ort. uti 24, à Lanciciâ, & 33. à Gnesnâ, 25. à Thoruniâ in Eur. 24. à. Sandominia in bor. uti 36. à Cracoviâ, & 58 à Vilna in Afr. Comitiis publicis regni Poloniæ nobilis.

Waterfordia, urbs Hiberniæ in Momonia prov. com. cogn. caput, in ipso limite Lageniæ ad Suirium flu. 8. m. p. ab orâ litorali, & 25. à Vexfordia in occasum. Episc. est sub Arch. Cassiliensi.

Wellia, seu *Wella*, vulgò *Wells*, urbs Albionis in Angliâ episcopalis, in Com. Somersetensi, Bathoniæ urbi proxima, quarum urb. hodie sedes episcopales unitæ sunt.

Westphalia, reg. ampla Germ. quæ unum ex decem circulis Imperii constituit, inter Saxon inf. ad ort. & Belgium ad occ. Suntque in eâ reg. Episcopatus, seu ditiones, Monasteriensis, Paderbornens. Osnabrucens. & Mindensis. Comitatus Oldenburgens. Frisiæ orientalis, & Marchiæ; Westphaliæ propriæ Ducatus, Com. Heyensis, Dielpholtensis; Lingensis, Luppiæ, Benthemensis, & Scaumbergensis. Terminatur à Sept. mari Germ. ab Orient. Ducatibus Clivensi, & Montensi, Veteravia, Valdecensi Com. & Landgraviatu Hasso Cassellano. Totius autem reg. cap. est Monasterium. Sed Duc. Clivens. Montens. Juliacens. & Episc. Leodiensis, non censetur propriè in Westphaliâ, quanquam partes sunt Circuli Westphalici.

Wigornia, sive *Vigornia*, vulgò *Worcester*, urbs Angliæ, Com. cogn. primaria, episc. sub Arch. Cant. *Brannonium* Antonino, *Brannogenium* Ptolemæo. A Romanis, ut probabile est condita fuit, cùm ad Trans. Sabrinæ ripam, uti ad Rheni meridionalem, urbes per intervalla disponerent. Sedet in loco modice acclivi ad flu. quod turrigero ponte conjungitur, *olim Romanorum*, ut habet antiqua membranula. *superba mœnibus*, nunc etiam muro, non tamen valde firmo, munita. Sed decus est ab incolis. qui sunt numerosi, humani, & lanificio opulenti, nec non ab ædificiorum nitore, à templorum numero, & maxime à sede Episcopali, quam Sexvvolfus Merciorum Episcopus an 680. constituit, constructâ ad australem urbis partem Ecclesia Cathedrali. quæ sæpius reparata. & ab Episcopis paulatim producta ad occasum fere usque ad Sabrinæ ripam. Speciosum sane & magnificum est ædificium, monumentis Joannis Regis, Arthuri Principis Walliæ, & quorundam *Beauchamporum* nobile, doctissimisque viris (*Prabendaries* vocant, quorum numerus 10.) Collegium hodie non minus inclytum, quam olim fuerat Monachorum mona-

sterium, aut Presbyterorum cœnobium. Urbs hæc non semel conflagravit, nihilominus è favillis semper se pulchriori forma resuscitavit, politiaque jam floret optima, quam *Prætor* & *Vicecomes* è viginti quatuor civibus quotannis electi, sex *Seniores* sive *Aldermanni*, duoque *Camerarii* administrant, cum Communi Concilio, quod ex quadraginta & octo civibus constat. Quod ad Geographicam rationem attinet; ab occiduâ lineâ 22. temporibus, 52. scrupulis distat. Polus verò Arcticus 52. gradibus, 12. scrupulis attollitur.

Wintonia, *Winchester*, urbs Angliæ meridionalis in Hantoniâ provinciâ, alias *Venta Belgarum* dicta. Episcopalis est sub Archiep. Cantuariensi, sedet ad amnem *Itching* 10. mill. à Southamptoniâ in bor. & 18. à Salisburiâ in occ. Long. 19. 19. 12. Lat. 51. 10.

Winuli, pop. Germ. qui & *Vinuli* & *Longobardi*. P. Diaconus.

Wismaria, urbs & emporium Germ. in orâ maris Baltici, vulgo *Weismar*. Long. 33. 31. Lat. 54. 12.

Wirtembergensis Ducatus, reg. ampla Germ. in Suevia, cujus cap. Stutgardia. Nomen habet à Wirtemberga arce veteri, haud procul ab Esslingâ, subestque proprio Duci. Terminatur ab oriente & merid. Suevia propria, à Sept. Palatinatu Rheni, ab occid. autem Sylva nigra, & Marchionatu Badensi.

Witemberga, *Witenberg*, urbs Germaniæ ad Albim flu. Saxoniæ sup. caput & Academia, 9. mill à Lipsiâ in bor. 5. infra Torgaviam, & 14. à Dresdâ in Circium, Magdeburgum versùs 12. Long. 35. 00. Lat. 51. 55.

Wolsæus Thomas, ex genere non novo solùm & obscuro, sed humili ac sordido natus, patre, sc. Lanione & pari matre, à quibus puer ad ludos est deductus, non in spem doctrinæ ullius aut dignitatis, sed ut primas modò literas disceret. Sed ille superatâ parentum expectatione, etiam tinctus liberalibus disciplinis evasit, & Sacerdotii qualem qualem gradum adeptus in Regiam irrepsit, in qua paulatim succrescens, tandem ad Henricum ipsum Regem insinuandi se aditum est nactus: apud quem primò ingenio atque industria probatus, mox obsequio & assentatione plurimùm valuit, donec gratiâ & auctoritate tantus fuit, ut Rex sæpe curas defugiens, onus omnes Regni in ipsum rejecerit, & ad Eboracensem Archiepiscopatum (cùm antea sedes Cathedrales Tornacensem & Lincolniensem tenuisset) extulerit; neque hoc contentus, à Julio II. Pont. Max ut Cardinalis crearetur Wolsæus impetravit. Hinc à Carolo Imp. & Francisco Rege Gallico certatim est cultus & honorificentissimè appellatus; quo fortunæ proventu eousque elatus est hominis naturâ tumidi animus, ut perpetuam Legationem Britanniæ Galliæque sperare & petere à Clemente VII. non sit veritus: quin & ipsum quoque Pontificatum affectâsse eum traditur. Et raro fortunæ exemplo diuturna etiam fuit hæc potentia, quindecim circiter annorum, quibus exactis, sive Boleniæ artibus, ut quidam volunt, sive ob inimicorum numerum ingentem in aula in se contractum, à Regio conspectu pulsus est & fortunis omnibus spoliatus, abjectus & inops Eboracum ad curam sacrorum relegatur, lætantibus cunctis & increpantibus meritò afflictum; miserationem enim omnem superbiâ exemerat. Jámque Regis incensi aures ad quascunque criminationes audiendas patentes occupant inimici, res novas molitum fuisse suggerunt, peculatus & læsæ Majestatis arguunt. Ab Eboraco itaque cùm necdum illuc appulerat, revocatus à Rege ad dicendam causam; in itinere irâ ac dolore ferocem atque asperum animum accendente, in febrim incidit, & opportunâ morte imminenti morti est exemptus.

Vulcanus. Junonis fil. Hesiod. in Theog.

Ἥρη δ' Ἥφαιστον κλυτὸν οὐ φιλότητι μιγεῖσα, &c.

Hunc quidam voluerunt subventaneo conceptu fuisse genitum sine patre, quem tamen Hom. è patre Jove Junoneque matre natum esse putavit. Fuerunt qui dixerint Vulcanum Jovis fuisse filium, qui cum deformis natus esset fertur à Jove in insulam maris Ægæi Lemnum præcipitatus, ut ipse de seipso testatur apud Homerum Iliad α.

Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
Ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.

Quòd autem diu fuerit in Lemno Vulcanus, ita scripsit Cic. lib. de Nat. Deor. *Vulcani item complures: primus Cœlo natus, cujus in tutelâ Athenas antiqui historici esse voluerunt: Secundus Nilo natus, Opas, ut Ægyptii appellant, quem custodem esse Ægypti volunt: tertius ex tertio Jove & Iunone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse: quartus Manalio natus, qui tenuit insulas prope Siciliam, quæ Vulcaniæ nominantur.* Verum Lucianus in Dial. *de Sacrificiis* fabulam hanc non sine risu recitat, quòd Vulcanus ita fuerit è cœlo præcipitatus: χωλὸς δ' ἐλέγη γάρ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βηλοῦ ῥιφθέντα ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ εἰ μὴ οἱ Λήμνιοι, καλῶς ποιοῦντες ὑπ φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐτεθνήκει ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ πύργου καταπεσών. Homerus vero in Hymno quem scripsit in Apoll. non à Jove, sed à Junone Vulcanum præcipitatum fuise de cælo memorat. ac in mare decidisse, fuisseque non à Lemniis, sed à Thetide educatum; qui Junonem ita canentem introducit in his:

Παῖς ἐμὸς Ἥφαιστος ῥικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτή.
Ῥῖψ' ἀνὰ χερσὶν ἑλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ
Ἀλλά ἑ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
Δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν.

Memoriæ prodit in Atticis Pausanias, Vulcanum injuriæ acceptæ à matre minimè oblitum auream sellam cum occultis quibusdam vinculis dono matri misisse; quæ Deam, cum assedisset, statim implicaverunt: quod etiam Plato innuit 2. de Rep. Καὶ τοὺς ποιητὰς ἐγγὺς τούτων ἀναγκαστέον λογοποιεῖν, Ἥρας δὲ δεσμοὺς ὑπὸ υἱέος καὶ Ἡφαίστου ῥίψεις ὑπὸ πατρός. Habuit uxorem unam è Gratiis, ut ait Isacius. Communior tamen sententia est, quod Venerem è Lemno duxerat. Unde Virgilius lib. 8. Æn.

At Venus haud animo nequidquam exterrita mater
Laurentumque minis, & duro mota tumultu,
Vulcanum alloquitur, thalamoque hac conjugis aureo
Incipit, & dictis divinum inspirat amorem.

Et Juvenalis:

——*Et*

——— *Et qua*

Componis dona Veneris Thelesine marito.

Quod idem est cum Catulliano illo:

——— *Dona Tardipedi Deo*

Infelicibus ustulanda lignis.

Hanc uxorem suam quum postea cum Marte in adulterio deprehendisset, ambos adamantinis catenis colligavit, nudosque uti erant diis "deridendos exhibuit. Unde Virg. Georg. 4.

Vulcani Martisque dolos, & dulcia furta.

V. Cato in Diris:

Tum credo fuerat Mavors distentus in armis,
Nam certe Vulcanus opus faciebat, & illi
Tristi turpabat malas fuligine barba.

Prudentius: *Deos catena colligant adulteros.* Nonnus χαμελίνοις ἄρπυξι nominat, cujus nexum Sol detexerat, Bassaricon l. 5.

——— Ἀραχναίῳ τινὶ δεσμῷ

Γυμνῷ γυμνὸν Ἄρηα συνέσφιγξας Ἀφροδίτῃ.

Paulus quoque Silentiarius optat Vulcania vincula, ut amator puellam suam satis arctè complecti posset. Antholog. lib. 7. Vide Barthium ad Theb. 7. p. 652. Hunc etiam post adulteratum nihilominus constanter amasse Venerem suam Poetæ fingunt, adeo quidem ut etiam incestis ejus, exque aliis prognatis filiis suo opificio adfuerit, ut videmus apud Maronem, qui Æneæ fabricare arma cogit. Utcunque autem fidus fuerit, superinduxit tum secundam vel alteram conjugem, Gratiam nimirum, Veneri suæ Vulcanus; cum quâ sc. in Lemno dormitaret, consuetus Veneri accubare in cœlo. Lucianus Dialogo Apollinis & Mercurii: τὸ δὲ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἥφαιστον, καὶ τέχνην ἔχοντα βάναυσον, ὦ Ἄπολλον, τὰς καλλίστας γεγαμηκέναι, τὴν δὲ Ἀφροδίτην καὶ τὴν Χάριν. ΑΠ. Εὐποτμία τις, ὦ Ἑρμῆ· πλὴν ἐκεῖνό γε ἐγὼ θαυμάζω, τὸ ἀνέχεσθαι συνόντας αὐτῷ, καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν κάμινον ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔχοντα· καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν περιβάλλουσί τε καὶ φιλοῦσι καὶ συγκαθεύδουσι. ΕΡ. Ἐκείνη μὲν αὐτῷ ἐν τῇ Λήμνῳ σύνεστιν, ἡ δ' Ἀφροδίτη ἐν τῷ οὐρανῷ. Fuisse autem Vulcanum ajunt primum regem Ægypti, ob conservatum, qui de cœlo in arborem quempiam dejectus fuerat, ignem regni sceptro admotum: Quam se historiam ab Ægyptiis sacerdotibus accepisse refert Diodorus Siculus lib. 1. In Adonin tamen zelotypus fuit Vulcanus, nec illi arma venatoria confabricatum credit Bacchus Dionys. 42.

——— Καὶ γὰρ ἀπιστοτέρῳ νόῳ, ὅπλα τελέσσαι

Ζηλομανὴς Ἥφαιστος Ἀδώνιδι τεύχεα θήγει.

Plura de Vulcano petenda sunt ex N. Comite lib. 2. cap. 6. Mr. Holkot in 13 Sap. Salom. *Ignem coluerunt Chaldæi, & apud Gentiles dicebatur,* Vulcanus, *quasi* Volitanus *secundum Hieron & Remigium, i. e. volantem candorem faciens. Iste fingebatur quasi faber claudus & dicebatur fulminare vel fabricare fulmina Iovi; quia Iovi superiorem partem aeris addixerunt, & Vulcano deputaverunt mediam regionem à quo loco fulgura & coruscationes descendunt.* Ponitur interdum pro igne. Virg. Æn. 2.

Jam Deiphobi dedit ampla ruinam
Vulcano superante, domus.

Idem Æn. 5.

——— *Furit immissis Vulcanus habenis.*

Et apud Plautum *Vulcanum in cornu inclusum gerere.* Anglicè est *to carry à lanthorn.* i. *laternam gestare.* Hinc *Vulcanalia*, festa Vulcano dedicata, quorum mem. Columella l. 11. cap. 3.

Vulcatius Araticus, unus ex conjuratis cum Pisone in Neronem Imp. *Tac.*

Vulcatius Moschus, exul in Massilienses receptus, bona sua Reip. eorum, ut patriæ reliquit. *Tac.*

Vulcatius Gallicanus V. Clarissimus (sc. qui dignitate Senatoria claruit) Historicus Latinus, cui quid in animo scribere propositum habuerit, & qua ætate vixerit, hæc ejus verba ostendunt: *Proposui, Diocletiane Auguste, omnes qui Imperatorum nomen, sive justè sive injustè habuerunt, in literas mittere, ut omnes purpuratos Augustos cognosceres.* Sed hodie nihil ejus habemus, præter vitam Avidii Cassii, unde verba ista deprompta sunt. Plura de eo apud Voss. H. L.

Vulcatius Terentianus sub Gordianis vixit, ac vitam eorum scripsit Julius Capitolinus in Gordiano juniore: *Sanè quod prætermittendum esse non censui, quia mirabile visum est, lectum apud Vulcatium Terentianum, qui & ipse historiam sui temporis scripsit, in literas missi: Gordianum seniorem Augusti vultum sic repræsentasse, ut & vocem, & morem, & staturam ejusdem ostentare videretur: filium verò, Pompeio simillimum visum, quamvis Pompeius obesi corporis fuisse denegatur.*

Vulcatius Tertullinus, Senator Romanus, periculo L. Silani, tanquam conscius incesti cum amitâ tractus; appellato Principe instantem damnationem frustratus, mox Neronem circa summa scelera distentum, quasi minor evasit, & ad Vespasiani usque principatum supervixit, quando Tribunatum plebis gessit. *Tac.*

Vulcatius Rufinus: Præfectus prætorio, vir (Am. Marcellinum audis) omni ex parte perfectus, & velut apicem senectutis honoratæ prætendens, sed lucrandi opportunas occasiones occultationis spe nunquam prætermittens.

Vulsinii & *Vulsiniensis lacus*, vide *Volsinium.*

Vulteius Mena, præco Romanus, ab Horatio, Ep. 7. l. 1. memoratum legas, ut

Præconem, tenui censu, sine crimine notum,
Et properare loco, & cessare, & quærere, & uti,
Gaudentem parvisque sodalibus & lare certo.
Et ludis, & post decisa negotia, campo.

Apud quem plura habeas de eo faceta nec inutilia. Longe alius est ille Vulteius Mena Pompeii Magni libertus, cui inscribitur Epodôn 4.

Vulteius Opiterginorum tribunus Cæsaris partes secutus, qui cùm dux navis esset quæ in vadis inter hostes innumeros hæsisset nec explicare se posset, memorandum posteris exitum dedit. Quippe vix mille juvenum manus, circumfusi undique exercitus per totum diem tela sustinuit; & cum exitum virtus non haberet, tamen ne in deditionem veniret, hortante tribuno Vulteio, mutuis ictibus in se concurrit. Lucani versus aliquot de hac re afferre non pigebit:

——— *primus dux ipsa carina*
Vulteius jugulo poscens jam fata retecto.
Ecquis . ait , juvenum est , cujus sit dextra cruore

Digna

Dignâ meo, certaque fide per vulnera nostra
Testetur se velle mori! nec plura locuto
Viscera non unus jamdudum transigit ensis.
Collaudat cunctos : sed eum, cui vulnera prima
Debebat, grato moriens interficit ictu.
Concurrunt alii, totumque in partibus unis
Bellorum fecere nefas. Sic semine Cadmi
Emicuit Dircaa cohors, ceciditque suorum
Vulneribus. Dirum Thebanis fratribus omen.
Phasidos & campis insomni dente creati
Terrageni, missa magicis è cantibus ira,
Cognato tantos implerunt sanguine sulcos:
Ipsaque inexpertis quod primum fecerat herbis,
Expavit Medea nefas; sic mutua pacti
Fata cadunt juvenes: minimumque in morte virorum
Mors virtutis habet: pariter sternuntque, caduntque
Vulnere letali: nec quenquam dextra fefellit,
Cum feriat moriente manu, nec vulnus adactis
Debetur gladiis: percussum est pectore ferrum,
Et jugulis pressere manum, cum forte cruenta
Fratribus incurrant fratres, natusque parenti.
Haud trepidante tamen toto cum pondere dextra
Exigere enses: pietas ferientibus una,
Non repetisse, fuit; jam latis viscera lapsa
Semianimes traxere foris, multumque cruoris
Infudere mari, despectam cernere lucem
Victoresque suos vultu spectare superbo,
Et mortem sentire juvat: jam strage cruenta
Conspicitur cumulata ratis: bustisque remittunt
Corpora victores, ducibus mirantibus, ulli
Esse ducem tanti; nullam majore locuta est
Ore ratem, totum discurrens fama per orbem.

Vulterius, primùm Notarius, ac Valentiniano ad tuendam Africam missus, dein Consul factus est. Huac tamen *Neoterium* mavult vocari Cl. Valesius.

Vultura, vel *Vulturaria*, urbs Hirpinorum in Apuliæ confin. cujus mem. Virgil. lib. 3. Od. 4.

Me fabulosæ Vultura in Apulo.
Altricis extra limen Apulia. &c.

Ubi alii codd. habent *Vulture*. *Vultur* verò mons est vel flumen Apuliæ.

Vulturius Crotoniensis, aliis *Volturcius*, conjurationis Catilinariæ socius, à Lentulo ad Allobrogum legatos missus; ut societatem cum Catilina data acceptâque fide confirmarent, à Cicerone deprehensus & interrogatus de itinere, de literis, &c. primò fingere alia omnia, dissimulare de conjuratione; post ubi fide publica dicere jussus est, omnia uti gesta erant aperit; quapropter illi præmia à Senatu decernuntur.

Vulturnum, urbs olim Campaniæ à Capuâ 10. m. p. ad ostia Vulturni flu. nunc exiguum castrum inter Sinuessam ad occ. 8. & Linternum ad ort. 9. mill. *Vulturnum* urbs prius postea Capua est appellata, teste Livio. Ex quo *Vulturnum* geminum fuisse videatur, unum interius, alterum in orâ.

Vulturnus, ventus ab ortu hyberno spirans, quem Græci *Eurum* vocant. Plin. 2. 47. Item flu. ad Vulturnum urbem. In Campaniâ. Virgil. Æn. 7.

——— ——— Amnisque vadosi
Accola Vulturni. ——— ———

Silius lib. 8.

——— ——— Fluctuque sonorum
Vulturnum ——— ———

Ovid. Met. 15.

Liternum, multamque trahens sub gurgite arenam
Vulturnus. ——— ———

Διὰ μέσης Καμπανίας ῥεῖ, inquit Strabo. Lucanus lib. 2.

——— ——— Delabitur inde
Vulturnusque celer. ———

Statius lib. 4. Silv. ubi de Viâ Domitianâ:

At flavum caput, humidumque latè
Crinem mollibus impeditus ulmis
Vulturnus levat ora, maximoque
Pontis Cæsarei reclivus arcu
Pandis talia faucibus redundat:
Qui me vallibus aviis refusum
Et ripas habitare nescientem
Recti legibus alvei ligasti;
Et nunc ille ergo turbidus minaxque
Vix passus dubias prius carinas,
Jam pontem fero, pervinsque calcor.
Qui terras rapere & rotare sylvas
Assueram (pudet) amnis esse cœpi, &c.

Silius l. 9.

Regnantem Æoliis Vulturnum in prælia campis
Effrænat.

Plin. l. 6. c. 36. vocat *mare*. *Jam vero & in Vulturno mari Italiæ arena alba nascens. &c.*

Wormacia, olim *Borbetomagus*, vulgò Worms, urbs Germ. sup. ad Rhenum, libera & episc. sub Arch. Moguntino. Long. 30. 03. Lat. 49. 33.

Uxama, op. Hisp. citer. Plin. 3. 3. *Osma* Clusio. Long. 17. 45. Lat. 42. 00.

Uxela, Ptol. Camdeno. *Lestithiel*, op. Albionis in Cornubiâ (aliis est *Kreckornvvell*, op. ejusdem reg. proximum) ab Exoniâ ultra 40. m. p. in occ.

Uxellodunum, op. Gall. Aquitan. in finibus Cadurcorum, *Cadenac* Vigenereo. Long. 22. 38. Lat. 44. 25.

Uxellum, Ptol. op. Albionis in Selgoviis in Scotiâ, in apud Carbantorigum ac Trimontium.

Uxena pagus Hisp. Bæticæ. *Uxelis* Clusio.

Uxentum, urbs Salentinorum, Ab Hydrunto 20. m. p. in merid. *Usento* Leandro.

Uxentus, mons Indiæ citer. cis Gangem flu. Ptol.

Uxii, montes Armeniæ maj. ex quibus oritur Tigris flu. Diod. ubi *Uxii* pop. & *Uxia* reg. Strabo.

Uxisama, ins. Oceani occidui, Straboni una ex illis quæ ab Hispaniâ tridui navigatione in occ. distant; quæ *Azores* dici videntur Ortelio.

X A

XAnthi, pop. Thraciæ. Steph. Horum urbs *Xanthia*, de quâ Nicetas Choniata in Annalibus. Item Asiæ pop. qui cum eorum urbs ab Harpago Cyri regis præfecto obsideretur, uxores suas ac servos unà cum supellectili in arce posuerunt, eamque igni succenderunt, inde omnes pariter contrà Harpagum irruentes interfecti sunt. Herodot. lib. 1.

Xanthippe Socratis philosophi uxor morosa admodum fuisse fertur & jurgiosa: iratumque & molestiarum muliebrium per diem perque noctem satagebat. Has ejus intemperies in maritum Alcibiades demiratus, interrogavit Socratem, quænam ratio esset cur mulierem tam acerbam domo non exigeret: Quoniam inquit Socrates, quum illam domi talem perpetior, insuesco & exerceor, ut cæterorum quoque foris petulantiam & injuriam facilius feram. Hanc autem historiam aliter narrat Diogenes Laertius: cum enim Alcibiades Socratem interrogaret, cur uxoris jurgia ferret, respondit se non minus illi malo assuetum quam si trochleatum injucundum stridorem exaudiret. Rursum Socrates interrogans, cur ille anseres streperos aleret, respondissetque quia mihi ova pariunt: Subjecit Socrates, At Xanthippe mihi liberos parit. Quamvis tamen esset morosa hæc mulier, mortem ægerrimè tulit. Val. Max. 7. 2. Uxori *Xanthippa* inter fletum & lamentationem vociferanti innocentem eum proximi; Quid ergo, inquit Socrates, nocenti mihi mori satius esse duxisti?

Xanthippidas, Archon Atheniensis, cujus Magistratus superatus est ad Platæas Mardonius Persarum dux. *Plut.*

Xanthippus, Dux Lacedæmoniorum à Carthaginiensibus accersitus ut civitatem suam contra M. Regulum Coss. Rom. defenderet, ipsi facere quicquid è re futurum judicaret permittunt; ille auditis Pœnorum cladibus, & quomodo, quaque ratione essent acceptæ; contemplatus etiam Carthaginiensium apparatus & copias; novo aciem instruendi ac castrametandi genere Romanos adortus, magna strage edita illos devicit ipsumque Consulem captivum duxit. Hinc multum Xanthippo gloriæ, sed nec minus invidiæ nascebatur. Quo in monstro profligando non minore prudentia, quàm in bello conficiendo usus; quanquam diuturnus ipsi factorum suorum fructus Carthagine deberetur, relinquit tamen spes ancipites & ante mutationem animorum aut fortunæ domum regreditur. Sunt qui *Abnavigantem per quosdam à Carthaginensibus immissos submersum ferunt:* Alii de ejus fato non eadem, sed *Punicam tamen perfidiam arguunt; datam enim discessuro navem veterem & rimarum plenam, sed ad speciem firmitudinis recens picatam; caterum virum nequaquam decipientibus facilè animadversa fraude, dissimulanter aliud navigium conscendisse, ereptumque periculo esse.* Polybius vocat *ἄνδρα τῆς Λακωνικῆς ἀγωγῆς μετεσχηκότα, καὶ τριβὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔχοντα σύμμετρον.* Quæ ita vertit Casaubonus; Vir disciplina Laconica imbutus & qui rei militaris usum *mediocrem* habebat; Minus rectè; illud enim *σύμμετρον* ad *ἀγωγὴν* refertur, ut vertendum sit, Disciplina Laconica imbutum æqualique rei militaris usu præditum, nimirum & insignem *θεωρίαν* viro tribuit, & *πρᾶξιν* haud deteriorem. *Bern.*

Xanthippus, Dux Atheniensis qui prælio Mycalensi Xerxis exercitum fudit; pater erat Periclis, nec solùm filio illo quantumvis illustri notus, sed etiam propter canem memorandus; qui, cum Athenienses metu Persarum urbem deseruerunt, & inter alios herus jam ann.s gravis navem conscendisset, non patiens se à domino deseri in mare insiluit juxtáque triremem natando Salaminam pervenit, ubi animam expirans humatus est eo loco quem adhuc *Κυνὸς σῆμα* vocant.

Xanthippus prioris nepos, Periclis filius natu maximus, ingenio pravo & patri semper infenso; maritus præterea juvenis & prodigæ uxoris, cùm pater tenuiter & non confertim sumptus suppeditaret, eum convitiis insectatus est, per risum evulgans domest.ca ejus oblectamenta & sermones quos habebat cum sophistis. Nam cùm quinquertio equum Epitimius quidam Pharsalius ictu jaculi interemisset imprudens, totum diem cum Protagora trivisse patrem, quærendo, *iaculúmne, an qui id misisset, an vero Agonotheta rectiùs dicerentur ejus casus authores*; Implacabilis hæc discordia ad mortem usque permansit. Tandem Xanthippus peste periit.

Xanthus, Bæotorum rex, qui Regem Atheniensium Thymœtem (sæviente bello inter eas gentes) provocavit ad duellum, cujus successu lis dirimeretur. Hic tamen certamen formidans regno cessit ei quicumque cum Xantho Rege dimicare vellet. Melanthus quidam regni præmio invitatus, pugnandi conditionem accipit & pacta conficiuntur. Ut ad manus ventum est, Melanthus se videre dicit juvenem pone Xanthum sequentem, & injustè fieri exclamat quòd contra pacta auxiliatorem adduxisset. Xanthus falso sermone turbatus, vertit se; atque ita ilico Melanthus lancea trajectum transfodit. Ultimus iste fuit Bœotûm seu Thebanorum rex.

Xanthus, Candaulis Lydi fil. historicus Sardianus, qui eodem tempore fuit, quo Sardes, non quidem à Cyro, sed ab Jonibus & Atheniensibus, captæ sunt; Suidâ teste. Scripsit Lydiacorum libros quatuor in quibus de regibus Lydorum egit. Mem. Diog. Laert. in proœmio. Operis ejus apud Athenæum mentio est, lib 12. Idem lib. 10. citat ejusdem operis lib. 2. uti & Hesychius Illustrius, ac Suidas; quorum uterque ex eo refert, Gygem, Lydorum regem, primum fœminas castrasse, quò iis ætate florentibus semper uteretur. Vide omninò Voss. Hist. lib. 4. pag. 451, 452. Item Poëta Melicus, cujus mem. Ælianus.

Xanthus, urbs Lyciæ Straboni, quam *Arnam* olim vocatam Steph. scribit. Dicitur & *Xanthopolis*. Item Lesbi op. Steph. Et urbs Germ. infer. ad Rhenum. vulgò *Santen*. Long. 27.45. Lat. 51 38.

Xanthus, flu. Troadis, idem cum Scamandro, ita dictus, teste Arist. de Hist. An. lib. 3 quòd ovium vellera flavo colore inficiat.

Virg. Æn. 8. ——— *Priusquam*
Pabula gustassent Troja Xanthumque bibissent.

Item Lyciæ flu. *Xanthum* urb. interluens. Virg. Æn 4.

Qualis ubi hybernam Lyciam, Xanthique fluenta
Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo,

Item fluviolus Epiri. Hoc præterea nomine fuit unus ex equis Hectoris, cujus mem. Hom. Il. 33. Sunt etiam qui dant Xanthum inter equos Solis numerari propter illud Martialis:

Quid cupidum Titana tenes? jam Xanthus & Æthon
Frana volunt. ———

Xenagoras, historicus, celebratur à Dion. Halicarnasseo l. 1. Vide Voss. Hist. Gr. pag. 421. &c.

Xenarchus, Comicus poeta, cujus fabulas commemorat Athenæus. Alius è Seleuciâ Ciliciæ Peripateticus, qui Alexandriæ primum docuit, deinde vero Romæ, ubi Cæsaris Augusti amicitiâ usus usque in senectutem in honore habitus fuit. Strabo lib. 14.

Xeneus, Chius de Chio ins. volumen edidit. Athen. 14.

Xeniades, Corinthius, qui cum emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificii novisset, percontatus foret: *Novi*, inquit Diogenes, *hominibus liberis imperare*. Quo responso incitatus Diogenem Xeniades emit, & manumisit, filiosque suos ei tradens: *Accipe*, inquit, *liberos meos quibus imperes*, Gellius 2. 18.

Xenion, Cretica conscripsit, teste Steph. & Etymologo. Idem Italica condidit Macrob. Sat. 1. 9.

Xenius, Jupiter sic dictus, qu. *Hospitalis*. Virg. l. 1. Æn.

Jupiter, hospitibus nam te dare jura loquuntur.

Xenoclides. Atheniensis, quem, ut bonum poetam laudat Demosthenes. flor. Olymp. 105.

Xenocrates. Chalcedonius, auditor Platonis, qui in Academiâ Speusippo successit & 25. an. docuit. Adeo tardus ingenio fuit, ut cum illum Plato Aristoteli compararet, alterum fræno, alterum calcaribus indigere diceret. Hic Philosophorum severissimus extitit. Ferunt enim cum Phryne nobile scortum, deditâ operâ à quibusdam intra ejus cellam missa esset, atque ab eo orans lectuli partem accepisset, demumque cum imperfecto opere discessisset, dixit, se non à viro, sed à statuâ venisse. Ejus verbis tanta fides adhibebatur, ut cum injurati nullius testimonium admitteretur, huic injurato crederetur. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, ut ita in exilio degens frangeretur. Obiit 81. ætatis suæ anno, quum noctu forte in sartaginem offendisset.

Xenocrates, philosophus, Platonis auditor, præceptor Polemonis, cum princeps quondam intentatæ legationis ad Antipatrum, a quo omnium expectatio erat, nihil non illo orante impetrari posse, reliquis sociis humaniter exceptis, in conspectum vix quidem admissus est quod suspectus haberetur. Tunc versus ad socios Xenocrates, beneficium accipere dixit, quod se unum Antipater suæ in Athenienses ingratitudinis & perfidiæ testem vereretur; & dicere incipientem, nunc obstrependo, nunc obsecrando tacere Antipater coegit, cui in orando Phocion legationis comes successit. Ad hunc misit Alexander dono triginta talenta auri. Ille autem statim remittens, ait, *Regibus non philosophis opus esse pecuniâ.* Suidas.

Xenocrates Chronica edidit, teste Etymologo in 'Αστυρία. Quis hic fuerit haud facilè cognoscas. Nam præter Chalcedonium (de quo supra. & Vossius Hist. Gr. lib. 1. cap. 8) fuit & *Xenocrates* Ephesius cujus Plin. 37. 2. Fuit etiam *Xenocrates* Aphrodisiensis, qui de Animalibus commentatus est, teste Artemidoro Oneirocr. lib. 4. cap. 24. Fuit & *Xenocrates* insignis pingendi & cælandi artifex, de quo Plin 34. 8.

Xenodorus, statuarius egregius. Plin. 34. 8. Item historicus patriâ Trœzenius.

Xenomedes Chius historicus, cujus nullam inter illustres Chios mentionem à Strab. miratur Voss. de Hist. Gr. p. 11.

Xenophanes, philosophus Colophonius, Archelai auditor. scripsit elegias & jambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de Diis dixere improbanda. Laertius, & Strab. lib. 14. Item *Xenophanes* poeta Jambicus, Lesbius. Suid. Vide Voss. P. Gr. pag. 21.

Xenophilus Musicus, patriâ Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quam Gorgias qui an. 107. vixit, sed felicitate non inferior. Siquidem, ut Aristoxenus musicus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore extinctus est. Plin. 7. 50.

Xenophon, Grylli fil. Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquentiam *Musa Attica* vocatus; Equorum, venationis & rei familiaris imprimis studiosus, ut ex ejus libris deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militavit, ac ejus παιδείαν scripsit, non tam historiæ serviens veritati, quam ut perfectum ducem institueret, uti Cic. lib. 2. de Orat. testatur, quem librum se frequenter lectitasse, & manibus trivisse alibi in Epistolâ quadam dicit. Scripsit præterea Symposium & Oeconomicum, à Cicerone in Latinum sermonem conversum, si credimus Columellæ. Edidit & historiam Peloponnesiaci belli, ac eorum quæ Athenienses post Thucydidem gesserunt. Quinctilianus Xenophontis jucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, teste Gellio, lib. 14. cap. 3. Pluribus persequitur hujus vitam Laertius. Vide quoque Voss. de Hist. Gr. lib. 1. cap. 3. Varii hujus nominis authores fuere, ut 1. *Xenophon*. Atheniensis, frater Pythostrati illius, qui *Thebaida* scripsit, ac inter cætera quoque Epaminondæ ac Pelopidæ vitam consignavit, teste Laertio in Xenophonte. 2. Ab eodem Laertio alter *Xenophon* commemoratur qui Annibalis historiam literis tradidit. 3. Item alius fuit, qui de fabulosis prodigiis tractavit, eodem teste. 4. *Xenophon* Antiochenus, historicus qui Babylonica condidit. Sunt autem amatoria. Suidas. 5. *Xenophon*, Ephesius historicus, qui Ephesiaca consignavit. 7. *Xenophon* Lampsacenus, Geographus, ut videtur. cujus mem. Plin. 4. 13. & Solinus cap. 22. 8. *Xenophon* etiam, nescio quis, ἀσίγχλων in literas retulit, de quo Plin. 7. 48.

Xera, urbs juxtâ Herculis columnas. Steph. hodie *Xeres de la Frontiera*. Long. 14. 30. Lat. 36. 32.

Xerolibya, pars Libyæ interior, propter aquarum inopiam

inopiam inculta. Unde Virg. 4. Æn.

Hinc deserta siti regio. ——

Xerxene, reg. Mediæ Borealis inter Iberiam & Albaniam, apud Alazonem flu. sic à *Xerxe* Persarum rege ibi orto dicta, teste Eutropio. Apud Strab. est reg. Mediæ Armeniæ majori contermina.

Xerxes, Persarum rex filius Darii & Cyri ex Atosâ filiâ nepos, qui 170. hominum myriadibus, h. e. decies septies centenis millibus per totum quinquennium contractis, Græciæ bellum intulit. Quam tantam hominum turbam cum ex editiore speculâ aspexisset, teneriter fertur lachrymasse, quòd post centum annos ex tanto hominum numero nemo esset superfuturus. Sen. de Br. V. 16. Cum per magna camporum spatia porrigeret exercitum, nec numerum ejus, sed mensuram comprehenderet Persarum Rex insolentissimus, lachrymas fudit quod intra centum annos nemo ex tanta juventute superfuturus esset. Ubi bene *nec numerum sed mensuram*. Unde Lucan. lib. 3.

Non cum Memnoniis deducens agmina regnis
Cyrus & effusis numerato milite telis
Descendit Perses.

i. e. Xerxes: *telis* autem pro sagittis, quibus singulis à singulis emissis exercitum numeravit, Herodot. autem lib. 7. alterum quoque modum commemorat quibus exercitum suum numeraverit Xerxes. Verba ejus sunt Σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ τὸ πλῆθος ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. Ἐξηριθμήθησαν δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. Συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συννάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους αἱμασιὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. Ταύτην δὲ ποιήσαντες ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικοδομημένον, μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν. Sen. sic de eo in De Const. *Quid tu putas, cum stolidus ille Rex multitudine telorum diem obscurasset, ullam sagittam in Solem incidisse? aut demissis in profundum catenis Neptunum potuisse contingi?* Valerius Max. *Gravem illum & mari & terra Xerxem, nec hominibus tantùm terribilem, sed Neptuno quoque compedes & cælo tenebras minitantem.* Juvenalis

Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigæum

Manil. lib. 3.

—— *Nec Persica bella profundo*
Indicta, & magnâ pontum sub classe latentem:

Tantum autem habuit navium apparatum, ut totum Hellespontum operiret, & Asiam Europæ ponte conjungeret; Athon præterea mont. à continente abscidit. Plin. 4. 10. Manil. lib. 1.

Persidis & victor straret qui classibus æquor.

Lucan. lib. 2.

Tales fama canit tumidum super æquora Xerxem
Construxisse vias: multum cum pontibus ausus
Europamque Asiæ, Sestonque admovit Abydo,
Incessitque fretum rapidi super Hellesponti,
Non Eurum Zephyrumque timens, quum vela, ratesque
In medium deferret Athon:

Propertius 2. 1.

Xerxis & imperio bina coisse vada.

Claud. 2. in Ruf.

Haud aliter Xerxen toto simul orbe secutus
Narratur rapuisse vagos exercitus, amnes.

Juvenalis:

—— *Epotáque flumina Medo*
Prandente. ——

Unde Claud. lib. 1. de laud. Stil.

Arebant tantis epoti millibus amnes.

Lucretius:

Ille quoque ipse viam qui quondam per mare magnum
Stravit, itérque dedit legionibus ire per altum
Ac pedibus salsas docuit superare lacunas
Ossa dedit terra.

Victus tandem apud Thermopylas à quatuor hominum millibus, navale quoque certamen cum Themistocle tentavit, à quo similiter apud Salaminem superatus, cum antea tota maria classe sterneret, vix parvulâ cymbâ effugit, relicto Mardonio præfecto qui & ipse re in Bœotiâ infeliciter gestâ cum paucissimis in Persidem se recepit. Demum cum se otio socordiæque relictâ militiâ, tradidisset, præmium genus luxuriæ novum inventientibus proposuit. Valer. Max. Quamobrem à suis spretus paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regiâ interficitur, cum regnasset annos octo. Nominis interpretationem quære in *Artaxerxes.*

Xerxes, pictor Heracleota, Venerem adeo pulchram depinxit, ut ex eâ quæstum magnum faceret. Ælian.

Roder. *Ximenes* Navarrus, Archiep. Toletanus multum gloriæ sibi comparauit libris novem de rebus Hispaniæ, quas exorditur ab Herculis in eas terras adventu ac producit usque tempora Ferdinandi tertii. Ob. 1245.

Franc. *Ximenes* Hispanus, Ord. Min. Arch. Toletanus & Cardinalis. complutens. Academiæ institutor, Sacra Biblia, variis linguis Hebr. Chald. Græcâ & Latinâ Compluti magnâ accuratione Tomis sex imprimi curavit. Leonique decimo succulentâ Præfatione appositâ demisse nuncupavit. Ob. 1516.

Joannes *Xiphilinus*. Jo. Xiphilini Patriarchæ Constantinopolitani nepos Michaelis Imperatoris temporibus Dionis Nicæi epitomen fecit. Vide Voss. de H. Gr. l. 2. p. 301.

Xisuthrus, idem qui & Noe. Cedrenus: Ὁ Νῶε Ξίσουθρος παρὰ Χαλδαίοις λέγεται.

Z A

Z*Abii*, pop. Magici, qui Dæmonem hircinâ formâ apparere crediderunt, teste Maimonide in More Nevochim, lib. 6. cap. 49. Videatur Gregorius nostras in illud Exodi 23. 19. *Non coques hædum in lacte matris suæ.*

Zabulon, vel *Zabulun*, decimus fil. Jacob. Gen. 30. Lat. *habitaculum* vel habitans. Aliter Hesychius: Ζαβουλών. ῥύσις συντηρησὶ τινῶν χύσις σκότους.

Zacharias, princeps fil. Mosellamiæ 1. Par. 5. Fil. Barachiæ Is. 8. Fil. Jeroboam. 4. Reg 14. Lat. *memoria* vel *masculus Domini*. Item Pater Joannis Baptistæ Luc. 1. Item 4. Episc. Hierosolymorum, A. D. 101. Et 88. Pon. Rom. A. D. 742.

Zacynthus, vulgò *Il Zante*, (ins. cum urbe cogn. à *Zacyntho* Dardano condita. unde nomen, teste Steph.) maris Jonii, Peloponneso ad occ. adjacens contra Chelonitem promont. inter Cephalleniam ad Arctos, & Strophades ad Austr. 30. m. p. Virg. Æn. 3.

Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthus.

Quod ex Hom. desumpsit. Odyss. α.

Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.

Ovid. in ep. 1.

Dulichii, Samiique & quos tulit alta Zacynthos

In me turba ruunt luxuriosa proci.

Theoc. Idyll. 3.

——— Καλὰ πόλις ἁ Ζάκυνθος.

Vide sis ibi Palmerium.

Zagreus, Apollo sic dictus: Hesychius: Ζαγρεὺς Διόνυσος δοκεῖ γὰρ μιγῆναι ὁ Ζεὺς τῇ Περσεφόνῃ, ἐξ ἧς χθόνιος Διόνυσος.

Zalates, pathicus quidam. Juven.

———*Et tamen unus*

Armenius Zalates cunctis narratur ephebis

Mollior ardenti sese indulsisse tribuno.

Zaleucus, Locrensis Legislator, vinum ægris prohibuit injussu medici, pœnâ capitis inditâ. Ælian. Var. H. 1. 2. c. 37. Val. Max. lib. 6. cap. 5. de eo narrat, quod cum ejus fil. adulterii crimine damnatus, secundum jus ab ipso constitutum utroque oculo carere deberet, ac tota civitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filii oculo eruto, usum utrique videndi reliquit. Ausonius:

Sanxerit, & Locris dederit quæ jura Zaleucus.

Plura de hoc Legislatore vide apud Diod. Sic. lib. 12. Ælian. Var. 13. 24. Ζάλευκος ὁ Λοκρῶν νομοθέτης προσέταξε τὸν μοιχὸν ἁλόντα, ἐκκόπτεσθαι τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀ τούτων μηδὲ προσεδόκησε, ταῦτα ὁ δαίμων αὐτῷ περὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν ἐλπίδα ἐπήγαγεν. Ὁ γάρ τοι παῖς ἁλοὺς ἐπὶ τῇ μοιχείᾳ. ἔπειτα ἔμελλε πείσεσθαι τὰ ἐκ τοῦ πατρῴου νόμου. Εἶξεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ διαφθαρῇ τὸ ἅπαξ κεκυρωμένον. ὑπέμεινεν αὐτὸς ὁ εἰσηγησάμενος ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου τοῦ παιδὸς ὀφθαλμοῦ ἀποδοῦναι τὸν ἑαυτοῦ, ἵνα μὴ ὁ νεανίσκος τυφλωθῇ τελέως.

Zama, urbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio à Scipione victus fuit. Sil. lib. 3.

Et Zama, & uberior Rutiliorum sanguine Tapsus.

Zama, fons Africæ canoras voces reddens iis qui aquas illius potant. Plin. 31. 2.

Zamolxis, vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac servus, ad Ægyptios una cum eo penetravit, quorum ritus secum in patriam deduxit, à suisque putantibus illum Saturnum esse, post mortem habitus Deus. Herod. lib. 4. Vide Hesychium in Ζάμολξις.

Zamoscium, *Zamoisky*, urbs Poloniæ in Russiâ Nigrâ & Belliensi Palatinatu, Principatûs titulo insignita, 14 leuc. Polon. à Scandomiriâ in ort. & 15. à Leopoli in bor. Lublinum versus 9.

Zancle, Siciliæ urbs, in penitissimo Pelori sinu, postea à Messenis instaurantibus *Messana* appellata. Omnium Siciliæ urbium fuit longè vetustissima si B. Hieronymo credimus, qui ad annum 256. Chronici Eusebiani de suo hoc inseruit: *Hoc tempore in Siciliâ Messana, quæ & Mamertina conditur.* Sic condita fuerit Zancle annis fere 600. ante excidium Trojæ. Sed & apud Diod. l. 4. Hesiodus *Zancles* meminit, tanquam urbis antiquissimæ, in quâ Orion Zanclo regi portum jactis molibus extruxerit. Sunt qui ab hoc *Zanclo* dictam volunt; alii à fonte *Zancle*; alii à Saturni falce, ibi absconditâ. Stephanus ex Hecatæo: Οἱ μὲν τοῦ Ζάγκλου γηγενοῦς, οἱ δ' ἀπὸ κρήνης Ζάγκλης, οἱ δὲ διὰ τὸ ἐκεῖ Κρόνον τὸ δρέπανον ἀποκρύψαι. Sed Thucydides multo verius lib. 6. Ὄνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὸ χωρίον τὴν ἰδέαν ἐστὶ, τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλοῦσι. Unde apud Steph. Nicander de Siciliâ l. 10.

Καί τοι καὶ Ζάγκλης ἰδὰν δρεπανηΐδος ἄστυ.

Quamvis falcatæ Zancles combusserit urbem.

Ovid. Fast. 6.

Quique locus curva nomina falcis habet.

De falce nihil habet Strabo, tantum *Zanclion* curvum esse dicit. Verba sunt: Ζάγκλη πρότερον ἐκαλεῖτο διὰ τὴν σκολιότητα τῶν τόπων, Ζάγκλιον γὰρ ἐκαλεῖτο τὸ σκολιόν. Nempe παρὰ τοῖς ἐκεῖ, ab hominibus qui illic habitant, ut rectè addit Eust. hunc ipsum locum citans in lib. 12. Odys. Itaque Ζάγκλη propriè *curvam* sonat. Quam vocem esse Siculam frustra contendunt, cum sit Punica זגלא *zalga* per Metathesin G & L. Bochartus.

Zarmesogethusa, quæ & *Ulpia Trajana* ex antiquâ inscriptione. *Vexol* nunc & *Venecz*, & incolis *Varhel* Sclavonicè *Gradigh*, teste Lazio, urbs Daciæ, olim Regia, nunc pagus ab Albâ Juliâ 8. leuc. in aust. paulò a Citibinio remota.

Zelandia, reg. marit. Germ. infer. Sic dicta qu. *Sealand*, quia olim mari obruta fuit. Vide Verstegianum c. 4.

Zelis, Strab. urbs Gisp. ad Fretum, sed à Romanis in Mauritaniam oppositam translata, & postea *Julia Joza* vocata. Ζῆλιν Strabonem scripsisse putat Casaub. quanquam illis in nominibus Barbaris nullam sequuti sint veteres certam Analogiam. Plinio *Zelis*, Ptol Ζιλία vocatur.

Zelia Dioni, *Zela* Cæs. & Plut. Cappadociæ op. ubi Cæsar Pharnacem regem devicit.

Zelia Troadis urbs, sub pede Idæ montis ad Æsopum flu. Hom. Il 2. in Lyciâ nempe reg. Strabo. Lyciorum op. quoque facit Plut de virtutibus mulierum. Stephanus & Eust. faciunt Cyzici castellum. Hesych. Ζέλεια, πόλις Τρωϊκή.

Zenus, vel *Zeneus* Chius, de Chio insl. volumen edidit. Athen. lib. 14.

Zeno, Philosophus ex Cypro Græcâ civitate. Stoicorum sectæ conditor, tanto in honore apud Athenienses habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum aureâ coronâ & imagine æreâ. Adolescenti cuidam inepta multa loquenti, ait: *Ideo duas habemus aures, os autem unum, ut sc. multa audiamus, pauca vero loquamur.* Decessit 72. ætat. suæ anno sine morbo. Nam, ut ferunt, cum abiret ex scholâ, lapidem offendens digitum perfregit, manu verò terram feriens, illud ait, ex Niobe. *En adsum, quid me quaso vocas?* Et continuo se strangulans interiit. Diog. Laert.

Zeno, Cittieus, de quo Cic. in Orat. *Zeno quidem ille, inquit, à quo disciplina Stoicorum est, manu*

demon-

demonstrare solebat, quid inter has artes, interesset. Nam cùm compresserat digitos, pugnumq; fecerat, Dialecticam aiebat ejusmodi esse; cùm autem diduxerat, & manum dilataverat, palmæ illius similem eloquentiam esse dicebat. Fuit alius ejusdem nominis Philos. Epicureus, Ciceronis synchronus, cujus mem. Cic lib.1. de Finibus.

Zeno Eleates, Parmenidis auditor simul cum Perdiccâ, & in Philosophiâ & in administrandâ Republicâ clarissimus. Suidas. Apul. in Apol. *Zenonem illum antiquum* Veliâ *oriundum* (Eleam intelligit.) *Longè decorissimum fuisse, ut Plato autumat.* Ubi nimis forsan extollit. Nam Plato in Parmenide (si tamen hunc locum Apul. intellexit) tantùm ait Zenonem fuisse *εὐμήκη, καὶ χαρίεντα ἰδεῖν*, hoc est, *procero & amabili corporis habitu.* Hunc inventorem Dialectices fuisse, sicut Empedoclem Rhetorices, Aristoteles author est. Hujus celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia, quia cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Tyrannum; facto judicio comprehensus, traditusque est tortoribus torquendus, qui cùm laceraretur, ut conscios conjurationis nominaret, neminem illorum nominavit, sed amicos inimicosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde cum quippiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante demisit, quam raptâ aure mutilatum caput reliquisset. Sed cum socios conjurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni conspuit, quo facto cives tyrannum lapidaverunt. De variis Zenonibus vide Vossium Histor. Græc. pag. 104. Sen. 2. de Ir. Notus est ille Tyrannicida, qui imperfecto opere comprehensus & ab Hippiâ tortus, ut conscios indicaret, circumstantes amicos tyranni nominavit, quibus quam maximè caram salutem ejus sciebat. Et cum ille singulos, ut nominati erant, occidi jussisset, interrogavit, *Ecquis superesset? Tu* (inquit) *solus: neminem enim alium, cui carus esses reliqui. Effecit ita, ut tyrannus tyrannicidæ manus commodaret, & præsidia sua gladio suo caderet.* Hæc Seneca. Quem autem ille *Hippiam* Valerius Maximus lib. 3. *Phalarim Agrigenti tyrannum* appellat. Diogenes verò Laertium ambiguè *Nearchum*, vel *Diomedem.*

Zenobia, regina Palmyrenorum, post Odenati viri mort. in Syriâ Romanorum rexit imperium, ponitur que inter 30. tyrannos, qui tempore Galeni orbem usurpaverint. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumphum ducta fuit, eique principis clementiâ Tyburte possessio concessa, ubi honestè ageret. Hæc eâ castitate dicitur fuisse, ut ne cum viro suo, nisi prolis gratiâ congrederetur. Trebellius Pollio in 30. Tyrannis: *Zenobia ea castitas fuisse datur, ut ne virum suum quidem sciret, nisi tentatis conceptionibus. Nam cùm semel concubuisset, expectatis menstruis continebat se, si prægnans esset: sin minus, iterum potestatem quærendis liberis dedit.* Quæ profectò singularis ejus laus fuit: Siquidem mulieres etiam fœtæ, ut plurimum, virorum congressus non reformidant. Hesychius: Θηλυτεράων, θηλειῶν τῶν μὴ οὐσῶν ἐγκυμόνων πλησιαζουσῶν ἀνδράσι. Μόναι γὰρ αἱ γυναῖκες ἔγκυοι οὖσαι πλησιάζουσιν ἀνδράσι, τῶν δὲ ἄλλων ζώων οὐδέν.
Plin. 7. 1. *Præter mulierem pauca animalia coitum novere gravida.* In paucis iis animantibus sunt equa & sus, ut idem Plin. ait extremo capite 63. libro 10. Solius equæ meminit Aristoteles, lib. 4. de gen. Anim. cap. 5. *Μόνα τῶν ζώων ὀχεύεσθαι ἐπιδέχεται κυοῦντα, γυνὴ καὶ ἵππος.* De muliere autem cur eam etiam fœtam, voluerit Deus viri esse patientem Lactantius docet lib. 6. cap. 23. his verbis: *Nec ob aliam causam Deus, cùm cæteras animantes suscepto fœtu, maribus repugnare voluisset, solam omnium mulierem, patientem viri fecit, scilicet fœminis repugnantibus, libido cogeret viros aliud appetere, eoque facto castitatis gloriam non tenerent.* Sed hæc obiter. Regali alioquin pompâ Persarum fere modo adorabatur Zenobia. Ad conciones galeata procedebat cum limbo purpureo, gemmis dependentibus, voce clara, moribus severis, Græci, Ægyptiique sermonis peritissima, Latini non ignara, orientalem Alexandrinamque historiam epitomavit. Herennianum ac Timolaum filios literis erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti.

Zenobius Sophista, teste Suidâ Romæ docuit sub Cæs. Adriano. Est hic cujus proverbia extant, ex Tarrhæo ac Didymo, exscripta. Sed quem Suidas & Etymologici auctor *Zenobium* appellant, hunc Aristoph. Schol. ἐν Πλ. vocat *Zenodotum*; eumque interdum sequitur Erasmus. Scripsit quoque Genethliacum Adriani. Satis autem ingeniosa videtur doctorum virorum conjectura, qui, quo loco apud Suidam legitur, *Zenobium*, vertisse Sallustianos libros βιβλίων h. e. *telorum*, legunt βίβλων, ut Romano hoc vocabulo significentur libri de bello Catilinario, deque bello Jugurthino, de quibus seorsim scripsit Sallustius. Vossius.

Zenodotus, Grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi. cujus etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ Bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas. Vide Vossium Hist. Gr. pag. 71. & P. Gr. pag. 61. Alius Sophista sub Adriano Imp. docuit Romæ, scripsitque epitomen proverbiorum Didymi: convertit in Græcum sermonem historiam Sallustij, præterea Genethliacum in Adrianum, & alia. Suidas.

Zenodotus Trœzenius, Umbricam historiam condidit. Dionysius Halicarnassæus lib. 2. Suspicari autem liceat eundem esse ex quo Solin. cap. 8. tradit *Præneste* ita dici à Prænesto Latini filio Ulyssis nepote. Quam nominis rationem etiam legere est apud Stephanum in Πραινεστός. & Marc. Capellam lib. 6. Alius est Ætolus, Cæsari Germanico memoratus pene initio Commentarij in Aratæa Phænomena. Item *Zenodotus* Theophilus, ex quo de Phalange & Arachne quædam narrat Nicandri Scholiastes in Theriaca. Alius quoque Ephesius, itemque Alexandrinus; de utroque Suidam iis adi.

Zenothemis, vetus author, de quo Voss. Hist. Gr. lib. 3. p. 425.

Zephyrium, urbs Ciliciæ inter ostia Calycadni ad occ. & Corycum urb. ad ort. *Tarsu* Nigro. Halicarnassus olim quoque sic dicta fuit, teste Steph.

Zephyrium, promont. M. Græciæ in orâ Calabriæ ult. apud Locros, à quo Locri *Epizephyrii*, *Capo Bruzano* Mazzellæ. Alterum Cretæ in orâ ad ort. *Capo d'Alt*

d'Atelin Lusignano, *Capo di Mirabello* Pineto, apud Chersonesum urb. Tertium Cypri in orâ occiduâ apud Paphum veterem. *Capo Chelidonio* Lusignano. Quartum Cyrenaicæ in orâ apud Darnin urb. proxim. Naustathmo, *Capo di Bonandrea* Nigro.

Zephyrus, ventus flans ab occasu Æquinoctiali, adversus Subsolanum, quem Latini *Favonium* vocant. Sic dict. qu. ζωηφόρος, h. c. *vitam ferens*, eo enim plantæ omnes germinant & pullulant. Vide Gell. 2. 22. Plin. 14. 18. Ovid. Trist.

Frigora jam Zephyri minuunt. Idem Met. 1.

———*Placidique tepentibus auris*
Mulcebant Zephyri natos sine semine flores.

Virg. Æn.———*Zephyro putris se gleba resolvit.*

Lucan. lib. 4.

Et tepidum in molles Zephyros excurrit Jadder.

Silius, lib. 12.

———*Blandisque salubre*
Ver Zephyris tepido mulcebat rura sereno.

Zerynthus, urbs & antrum Hecates in Samothraciâ; *Canis antrum* Lycophroni. Inde *Zerynthius* adject. Ovid. Trist. 1. 9.

Inde levi vento Zerynthia litora nacta
Threiciam tetigit fessa carina Samon.

Zeta, Africæ promont. ad Syrtim min. Ptol. *Zerbi* Mercatori.

Zethes, Boreæ fil. ex Orythyiâ, & frater Calais. Hi duo fratres ex Argonautarum numero extiterunt, & quoniam alati fuerunt, ad pellendas Harpyias missi sunt, quas usque ad Strophades insulas insecuti sunt. Apoll. l. 1.

Ζήτης αὖ Κάλαΐς τε Βορήϊοι υἷες ἵκοντο.
Οὕς ποτ' Ἐρεχθηῒς Βορέη τέκεν Ὠρείθυια.

Prop. lib. 1.

———*Aquilonia proles*
Hunc super & Zethes, hunc super & Calais.

Ovid. Met. 6.

Barbara dum rutilis aberat subnixa capillis
Implumes Calaisque puer, Zetesque fuere.

Apollod. lib. 1. Οἱ Βορέου παῖδες Ζήτης καὶ Κάλαϊς ὄντες πτερωτοί. Mem. Pausanias in Lacon & Elias Papinius Theb. lib. 5.

Thesea & Ismarios Aquilonia pignora fratres
Utraque queis rutilâ stridebant tempora pennâ.

Orpheus ver. 216.

Δισσὸν δ' αὖ Βορέω κυλὸν γενεὸν εἰσενόησα
Οὓς τέκ' Ἐρεχθῆος θυγάτηρ κλυτὴ Ὠρείθυια.
Ἰλισσοῦ παρὰ χεύμασι θεῷ φιλότητι μιγεῖσα·
Οἳ δὴ καὶ ταρσοῖσιν ὑπ' ἀκταῖοις πεπότηντο
Ζήτης καὶ Κάλαϊς, δέμας εἴκελοι ἀθανάτοισι.

Val. Flac. lib. 1.

Quin & Cecropiæ proles vacat Orithyiæ.
Temperet ut tremulos Zetes cum fratre ceruchos.

Zetus, vel *Zethus*, filius Jovis ex Antiope, & frater Amphionis. Horat. lib. 1. Ep. 17.

Gratia sic fratrum geminorum Amphionis atque
Zeti dissiluit.———

Zeugitana, reg. Africæ in orâ litorali, Numidiæ finitima, Tuscâ flu. eos separante. Zeugitana gens chiromantica fuisse putatur; & hinc quos *Cingaros* Itali dicunt, Belgæ *Egyptenaren*, Angli *Gypsies*, qui divinando ex manus inspectione circumvagantur, profectos tradunt.

Zeugma, urbs Syriæ in Comagenâ ad Euphratem, à Samosatis 72. m. p. in Austr. Sat. 32.

Antiqua Babylonis opes & Zeugma Latinæ
Pacis iter.———

Item Daciæ urbs. Ptol. *Zaz-sebes* Lazio.

Zeuxis, Heracleotes, pictor suâ ætate maximus, qui, teste Plin. 35. 9. tantas opes acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis literis in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quòd ea nullo satis digno pretio permutari posse diceret. Æquales ejus & æmuli fuere. Timanthes, Androcydes, Eupompus & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur. Idem fertur pinxisse puerum uvas ferentem, ad quas cùm advolarent aves, eadem ingenuitate processit iratus operi, ac dixit: *Uvas melius pinxi quam puerum, nam si & hunc consummassem, aves timere debuerant.* Hinc etiam pinxit Helenæ simulachrum. Plin. 35. 10. Ejus mem. Cic. 2. de Juvent. Plut. in Pericle. &c.

Zilia. *Zelis*, Strabo *Arzilla* Marmolio, urb. regni Fezzæ, in orâ Oceani Atlantici, 32. m. p. à Tingi in merid. Lixum versus 20. Long. 06. 35. Lat. 35. 30.

Zoar, nomen loci. Gen. 19. Suidas Ζώαρ τόπος.

Zoara, urbs Persidis. Cives *Zoari*, vel *Zoaritæ*. Est etiam *Zόαρα*, vicus magnus sive castellum Palæstinæ ad mare mortuum, quò Loth confugit à Sodomis. Cives *Zoareni* vel *Zoroata*. Steph.

Zoilus, Sophista Amphipolites, Ptol. Philadelphi temporibus, hoc uno facinore nobilitatus, quòd Homerum, Poëtarum omnium facile principem libris adversus illum scriptis, ausus sit reprehendere; unde & Ὁμηρομάστιξ cognomen accepit. Ovid. lib. 2. de Rem. Am.

Ingenio magni livor detrectat Homeri,
Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Mart. 11. 93.

Mentitur qui te vitiosum, Zoile, dicit:
Non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium.

Non prætermittendus hic locus Vitruvii de Zoilo, qui in Præf. lib. 7 talis est: *Insequentibus annis à Macedoniâ Zoilus, qui adoptavit nomen ut HOMEROMASTIX vocaretur, Alexandriam venit, suaque scripta contra Iliadem & Odyssæam comparata regi recitavit. Ptolemæus verò cùm animadvertisset Poëtarum parentem, Philologiæ omnis ducem, absentem vexari, & cujus ab cunctis gentibus scripta suspicerentur, ab eo vituperari, indignatus nullum ei dedit responsum. Zoilus autem cùm diutiùs in regno fuisset, inopiâ pressus, summisit ad regem, postulans ut aliquid sibi tribueretur.* Rex vero respondisse dicitur, Homerum qui ante annos mille decessisset ævo perpetuo multa millia hominum pascere; Item debere, qui meliori ingenio se profiteretur, non modo se unum, sed etiam plures alere posse. *Et ad summam mors ejus ut parricidii damnati variè memoratur. Alii enim scripserunt à Philadelpho in crucem actum; nonnulli in eum lapides esse conjectos; alii Smyrnæ vivum in pyram conjectum: quorum utrum ei acciderit merenti digna constitit pœna.* Hæc Vitruvius. *Canis Rhetoricus* etiam nominabatur, teste Ælian. ποικιλ. 11. 10. Honestius tamen de Zoilo Dion. Halic. sentit, qui non tam animi vitio notasse ipsum & reprehendisse Homerum, Platon. & alios, quam veritatis studio putat, quem vide Responsione ad Ep. Cn. Pompeij in quâ de reprehenso ab eo Platonis stylo ille conquerebatur, cap. 6. Vide Voss. H. Gr. pag. 94.

Zona, quantum ac nostrum attinet institutum, sunt circuli

circuli quidam lati, cœlum, terramque veluti cingulâ quâdam ambientes. Sunt autem numero quinque: ex quibus media, quæ inter Tropicos est, nimio calore parum apta creditur habitationi: duæ verò extremæ sub Arctico & Antarctico circulis sitæ, nimio frigore horrent, unde & ipsæ quoque habitationi parum sunt idoneæ. Reliquæ autem duæ, utpote quæ mediæ inter torridam & gelidam situm obtinent, temperatæ sunt, & humanę vitæ accommodatissimæ. Eratosthenes apud Heraclidem Ponticum in Allegoriis Homeri:

> Πέντε δέ οἱ ζῶναι περιειλάδες ἐσπείρηντο,
> Αἱ δύο μὲν γλαυκοῖο κελαινότεραι κυάνοιο,
> Ἡ δὲ μία ψαφαρή τε καὶ ἔκπυρος οἷον ἐρυθρὴ
> Τυπτομένη φλογμοῖσιν. ἐπεί ῥά ἑ μοῖραν ὑπ' αὐτὴν
> Κεκλιμένοι ἀκτῖνες ἀειθερέες πυρόωσιν.
> Αἱ δὲ δύω ἑκάτερθε πόλοις περιπεπηγυῖαι
> Αἰεὶ κρυμαλέαι, αἰεὶ δ' ὕδατι μογέουσαι.

Virg. Georg. 1.

> *Quinque tenent cœlum Zonæ, quarum una corusco*
> *Semper Sole rubens, & torrida semper ab igni,*
> *Quam circum extremæ dextrâ lævâq; trahuntur*
> *Cærulea glacie concretæ, atque imbribus atris.*
> *Has inter mediamque duæ mortalibus ægris*
> *Munere concessæ Divum & via secta per ambas*
> *Obliquus quà se Signorum verteret ordo.*

Ovid. Met. 1.

> *Utque duæ dextrâ cœlum, totidemque sinistrâ*
> *Parte secant Zonæ, quinta est ardentior illis:*
> *Sic onus inclusum numero distinxit eodem*
> *Cura Dei, totidemque plagæ tellure premuntur.*
> *Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu;*
> *Nix tegit alta duas; totidem inter utramq; locavit,*
> *Temperiemque dedit mistâ cum frigore flammâ.*

Tibullus l. 5. Panegyr. ad Messalam:

> *——— Circumfuso consistit in aëre tellus,*
> *Et quinque in partes toto disponitur orbe.*
> *Atque duæ gelidâ vastantur frigore semper.*
> *Illic & densâ tellus absconditur umbrâ*
> *Et nulla incepto perlabitur unda liquore,*
> *Sed durata riget densam in glaciemq; nivemque.*
> *Quippe ubi non unquam Titan superegerit ortus.*
> *At media est Phœbo semper subjecta calori,*
> *Seu propior terris æstivum fertur in orbem,*
> *Seu celer hybernas properat decurrere luces.*
> *Non ergo presso tellus consurgit aratro,*
> *Nec frugem segetes præbent, nec pabula terra.*
> *Non illic colit arva Deus, Bacchusve, Ceresve,*
> *Nulla nec exustas habitant animalia partes.*
> *Fertilis hanc inter posita est, interq; rigentes*
> *Nostraque, & huic adversa solo pars altera nostro,*
> *Quas similis utrinque tenens vicinia cœli*
> *Temperat: alter & alterius vires necat aër.*
> *Hinc placidus nobis per tempora vertitur annus,*
> *Hic & colla jugo didicit submittere taurus,*
> *Et lenta excelsos vitis conscindere ramos,*
> *Tonditurq; seges maturos annua partus,*
> *Et ferro tellus, pontus confinditur ære.*
> *Quin etiam structis exsurgunt oppida muris.*

Varro:

> *Mundus domus est maxima rerum*
> *Quam quinque Altitonæ fragmine Zonæ*
> *Scindunt, per quam limbus pictus*
> *Bis sex Signis stellimicantibus*
> *Altus in obliquo æthere Lunæ*
> *Bigas acceptat.———*

Claud. l. 1. de R. Pros.

> *Addit quinque plagas, mediam sub tegmine rubro*
> *Obsessam fervore notat, squalebat adustus*
> *Limes, & assiduo sitiebant flamina Sole.*
> *Vitales utrinque duas, quas mitis oberrat*
> *Temperies habitanda viris, cum fine supremo*
> *Torpentes traxit geminas, brumaq; perenni*
> *Fœdat, & æterno constringit frigore telas.*

Achilles Tatius Isag. Πρῶτος δὲ Παρμενίδης περὶ τῶν ζωνῶν ἐκίνησε λόγον. Περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν πολλὴ διαφωνία τοῖς μετ' αὐτὸν γέγονε. Οἱ μὲν γὰρ ἑξ αὐτὰς εἶπον, ὡς Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος, τὴν διακεκαυμένην εἰς δύο διαιροῦντες. Οἱ δὲ πέντε παρέλαβον ὥσπερ Ἐρατοσθένης, καὶ ἄλλοι πολλοί, οἷς καὶ ἡμεῖς κατηκολουθήσαμεν. Notat Junius horum fabulosè Zonas 5 adumbrasse in Achillis clypeo, nominans πτύχας, i. e. *plicas*. Nam duas finxit ex plumbo albo, duas æneas, mediam auream: verba sunt:

> Τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
> Τὴν δὲ μίαν χρυσῆν.

Color albus plumbi refert duas extremas inhabitabiles propter nives: media aurea mediam igneam inhabitabilem; duæ reliquæ æneas duas habitabiles, quia hic color medius inter candidum & rutilum, & ab utroque temperatus. Est etiam in Phil. Judæo elegans descriptio Zonarum in lib. de Hærede rerum divinarum. Geminus Element. Astronom. c. 12. Τῆς συμπάσης γῆς, ἐπιφανείας σφαιροειδοῦς ὑπαρχούσης, διαιρεῖται εἰς Ζώνας πέντε. ὧν δύο μὲν αἱ περὶ τοὺς πόλους, πορρωτάτω δὲ κείμεναι τῆς τοῦ ἡλίου περιόδου Κατεψυγμέναι λέγονται, καὶ Ἀοίκητοι διὰ τὸ ψῦχος· Ἀφορίζονται δὲ ὑπὸ τῶν Ἀρκτικῶν πρὸς τοὺς πόλους. Αἱ δὲ τούτων ἑξῆς, συμμέτρως δὲ κείμεναι πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου περίοδον Εὔκρατοι καλοῦνται· Ἀφορίζονται δὲ αὗται ὑπὸ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ Ἀρκτικῶν, καὶ Τροπικῶν κύκλων μεταξὺ κείμεναι αὐτῶν. Ἡ δὲ λοιπὴ Μία τῶν προειρημένων, κειμένη δὲ ὑπ' αὐτὴν τὴν τοῦ ἡλίου περίοδον Διακεκαυμένη καλεῖται). Mela lib 1. cap. 1. *Terra ab oriente divisa ad occasum Zonis quinque distinguitur. Mediam æstus infestat, frigus ultimas; reliqua habitabiles, paria agunt anni tempora, verum non pariter.* Cicero in Somn. Scipionis; *Cernis autem terram eandem quasi quibusdam redimitam & circumdatam cingulis? è quibus duos, maximè inter sese diversos, & cœli verticibus ipsis ex utraque parte subnixos, obriguisse pruinâ vides: medium autem illum & maximum Solis ardore torreri. Duo sunt habitabiles, quorum australis ille, in quo qui insistunt, adversa nobis urgent vestigia: Hic autem alter subjectus Aquiloni quem vos incolitis* Plin. 2. 68. *Cùm sint quinque partes quas vocant Zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne quicquid est subjectum duabus extremis circa vertices, hunc qui Septentrio vocatur, eumque qui adversus illi Austrinus appellatur. Perpetua caligo utrobique, & alieno molliorum siderum aspectu maligna, ac pruina tanquam albicans lux. Media verò terrarum, quà Solis orbita est exusta flammis, & cremata cominus vapore torretur; circa duæ tantùm, inter exustam & rigentes temperantur, eaq; ipsa inter se non pervia propter incendium sideris.*

Zonaras historicus fuit suâ ætate clarissimus in regno Constantinopolitano. Prodiit ante paucos annos volumen triplex historiarum earum quas conscripsit. Desinit autem ibi ubi Nicetas incipit, atque ubi desinit, ibi incipit

cipit Nicephorus Gregoras, & in fine hujus Chalcocondylas. Vide Voss. Hist. Gr. lib. 2. cap. 27.

Zopyrion, Ponti præfectus, Scythis bellum indixit, Just. lib. 12. *Zopyrion* vero qui Josepho celebratur, contra Apionem, historicus fuisse videtur; de quo Voss. Hist. Gr. p. 425.

Zopyrus, nobilis Persa, qui cùm Darius Rex Persarum Babylonios diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures & labia amputavit, & ita ad Babylonios, quasi transfuga se contulit, conquerens de sui regis crudelitate. Receptus igitur à Babylonis & dux belli factus urbem Dario tradidit. Unde postea Darius solebat dicere, se Zopyrum malle integrum, quàm viginti capere Babylonas Herod. lib. 4. Alius Physiognomista fuit, h.e. qui profiteretur se hominum mores, naturasque ex corporis habitu, oculis, vultu, fronte posse pernoscere. Qui cùm turpia quædam, & à virtute aliena de Socrate dixisset, eoque is à multis derideretur; *Non errat*, respondit Socrates, *hujusmodi enim naturâ essem, nisi naturam philosophiâ superassem.* Alius Byzantius historias scripsit, quarum lib. 3. citat Plut Par. Min. cap. 36. Idem videtur esse cujus meminit Marcellinus in vitâ Thucydidis. Alius quoque Heracleota, cujus craterem esse ferunt Orpheo inscriptum, ut ex Clem. Alex discimus. Memini: & *Zopyri* Oratoris Laertius Diogenes in Timone. Mentio item fit *Zopyri*, nescio cujus, apud Stephanum in Ἀφροδισίας.

Zoroastres, rex Bactrianorum Nini Assyriorum regis temporibus annis 400. ante bellum Trojanum. Primus magus Plinio est, 30. 1. Risit eodem, quo natus est die. Idem 7. 10 In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem fuisse Chamum, fil. Noæ, sic dictum qu ζῶον ἄστρον, sc. à diligenti contemplatione motus siderum. Scripsit collectanea sacra rerum Persicarum memorata Eusebio Præp. Evang. lib. 1. extremo. Ubi subjicit ejus verba de Deo. Quin Zoroastres autem hic sive quisqui hoc nomine eum inscripsit librum, longè recentior sit Bactrianorum rege, magno & ipso, quicum postremum Ninus bellum gessisse dicitur, minimè dubium est. Olim tamen de eo dubitatum videtur. Plin. 30. 1. *Magia sine dubio orta in Perside à Zoroastre: Sed unus hic fuerit, an postea & alius, non satis constat.* De junioris Zoroastræ scriptis aliis seu veris, seu fictis, Suidam adi, qui eum cum antiquo confundit. Vide Bochart. Phaleg. l. 4 c. 1. Cedrenus: Ἐκ τῆς φυλῆς (Nini sc.) ἦν αὐτοῦ καὶ Ζωροάστρης ὁ περιβόητος ἀστρονόμος ἐν Πέρσαις γενόμενος, ηὔξατο ὑπὸ πυρὸς οὐρανίου κεραυνωθῆναι καὶ ἀναληφθῆναι. ἐντειλάμενος τοῖς Πέρσαις τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τὴν καῦσιν ἀναλαβεῖν καὶ φυλάττειν αὐτὰ καὶ τιμᾶν. Καὶ ἕως ὧ, φησί, σώζεσθε ὑμεῖς, τὸ βασίλειον τῶν ὑμῶν χώρας οὐκ ἐκλείψει. Οὕτως οὖν ὑπὸ τοῦ πυρὸς οὐρανίου ἀναλωθέντος τὰ λείψανα αὐτοῦ διὰ τιμῆς εἶχον οἱ Πέρσαι, ἕως τούτου καταφρονήσαντες καὶ τῆς βασιλείας ἐξέπεσον.

Zosimus, comes, & advocatus fisci, temporibus Theodosii Jun. ut ex Evagrio Scholastico patet. Reliquit historiæ libros 6. quorum primus Cæsares ab Augusto usque ad Diocletianum percurrit. Cæteris 5. fusiùs persequitur res Romanas usque ad Romam iterum ab Alarico obsessam. Homo fuit paganus, unde creber est in sugillandis Principibus Christianis, quo nomine etiam à Photio reprehenditur, item Evagrio, Nicephoro, &c. Dictione utitur brevi, perspicuâ, purâ & suavi. Diversus autem est ab hoc *Zosimus* Gazæus, quippe qui temporibus vixerit Anastasii Imp. teste Suidâ. Meminit & idem *Zosimi* Alexandrini, qui vitam Platonis posteris tradidit. Sed ætatem ejus non ponit, ut an idem sit, ac *Zosimus* iste, de quo priùs diximus, parùm liqueat. Voss.

Zoster, op. & promont. Atticæ inter Pyræeum port. & Ceam ins. cujus mem. Cic ep. l. 5. ad Att. Licèt Strabo illud apud Isthmum describat, sicut & Steph. qui sic dictum ait, quòd ibi Latona *Zonam* solverit, in stagno lavatura, ubi incolæ pisces illi & Dianæ immolabant.

Zoster, Italiæ promont. ubi Sibyllæ Cumanæ domicilium. Lycophron. In Campaniâ putat esse Ortelius.

Zosteria, Zosteriæ Minervæ statuam fuisse in Bœotiâ auctor est Pausan. Ἀπὸ τοῦ ζώννυσθαι ita dicta est Pallas, id autem Homero significat ὁπλίζεσθαι. Τὸ γὰρ ἐνδύνειν τὰ ὅπλα ἐκάλουν ζώννυσθαι, inquit Pausan. Hinc Ἀθηνᾶ ζωστηρία.

Zoticus, vir sanctus & probatissimus, Comagenæ Episcopus, qui, cùm apud Pepuzam Maximilla, Montani hæretici meretrix, se prophetare simularet, repentè ingressus, cœpit imperare spiritui qui in ipsâ loquebatur, ita ut eam penitus cohiberet. Euseb. Hist. Eccles. lib. 5. cap. 1.

Zygia, Juno apud Pindarum sic dicta, eò quòd nuptiis præsidere putabatur; Unde Γαμηλία Græcis, & *Pronuba* Latinis dicitur. Hinc Ovid. Ep. 2.

Junonemq; toris quæ præsidet alma maritis.

Virg. Æn. 4.

Junoni ante omnes, cui vincla jugalia curæ.

Dion. Halicar. de Meth. Orat. Nupt. Ζεὺς γὰρ καὶ Ἥρα πρῶτοι ζυγοῦντές τε καὶ συνδυάζοντες· οὕτω τοι ὁ μὲν πατὴρ καλεῖται πάντων, ἡ δὲ Ζυγία ἀπὸ τοῦ ζυγοῦσθαι τὸ θῆλυ τῷ ἄῤῥενι.

Synesius Hymn. 1.

Τί γὰρ ἀλκὰ; τί δὲ κάλλος,
Τί δὲ χρυσὸς, τί δὲ φάμα,
Βασιλήιοι τε τιμαὶ
Παρὰ τὰς Θεοῦ μερίμνας;
Ὁ μὲν ἵππους εὖ διώκοι,
Ὁ δὲ τόξον εὖ τιταίνοι,
Ὁ δὲ θησαυρὸς φυλάσσοι
Κτεάνων χρυσεῖον ὄλβον.
Ἐτέρῳ δ' ἀγάλλεται χαίτα
Κατωμαδίαν πεσοῦσα,
Πολυύμνητος δὲ καὶ ἄλλος
Παρὰ κούροις, παρὰ κούραις,
Ἀμαρύγμασι προσώπων.
Ἐμὲ δ' ἀψοφητὶ εἴη
Βιοτὴν ἄσημον ἕλκειν,
Τὰ μὲν ἐς ἄλλους ἄσημον
Τὰ δὲ πρὸς Θεὸν εἰδότα.

ΤΩ ΚΑΘΗΜΕΝΩ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΩ ΑΡΝΙΩ Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΤΙΜΗ ΚΑΙ Η ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΑΜΗΝ.

FINIS.

INDEX GEOGRAPHICUS,

IN QVO

LOCORVM, VRBIVM, FLVVIORVM, &c.

VOCABULA Recentia ac Vulgaria Antiquis præposita exhibentur.

A

Albertin, Parætonium.
Albi di Marsa, Alba Marsorum.
Albor, *Villa nova*, Portus Annibalis.
Alboran, Erroris insula.
Alburna, Alburnus.
Albs, *Savio*, Isapis, Sapis.
Albsor, *Adozar*, *Cocas*, *Cothias*, Caucasus.
Albufeira, Bassa.
Albunea, Albunea sylva & Albuneus fons.
Alby, Alba Helviorum, Albiga.
Alca, Talca, Talga, Tazata.
Alcahira, Alcairum, Babylon, Memphis.
Alcala de Henares, Complutum.
Alcamo, Alcamus.
Alcanik, Alcanitium.
Alcanizes, Alcanitium.
Alcantaha, Acesines, Ascines, fl. Sic.
Alcantara, Norba Cæsarea, Pons Trajani.
Alcaraz, Alcaranum, Orgia, Tugia.
Alcazor, *Laura* Arcobriga.
Alcazar d'Osal, Salacia.
Alchabar, Circesium, Constantina.
Alchasir, *Chosair*, Berenice, Bernice.
Alcipe, Halyzia
Alcluyd, Dunbritonium.
Alcmaer, Alcmaria.
Alcol, *Larobo*, Collops magnus, Cullu.
Alcon, Olcachites.
Alcudia, Abisa, Automala.
Aldea el muro, Augustobriga.
Aldea el rio, Illiturgis, Iliturgis, Ilurgia, Epora.
Aldeburg, vel *Alburrough* Aldeburgum, Ilurium.
Aldenburg, vel *Oldenburg*, *Stargard*, Aldeburga, Brannesia, urbs vetus.
Aldernay, *Orna*, *Riduna*, Ebodia, Oriniacum.
Alemdaghii. Olympus.
Alemain, *Alemagne*, Germania, Alemannia.
Alençon, Alenconium.
Aleppo, Alepum, Chalybon, Berœa, Beroe, Chalopolis.
Aleria destrutta, Aleria.
Aleria, *Tavignavis*, Rhotanus.
Alessandretta Arsinoe, Alexandria.
Alessandria di Egitto, *Scanderia* Turcis Alexandria Ægypti.
Alessandria, *Scanderoon*, Alexandria, Ciliciæ seu Syriæ.
Alessandria della Paglia, Alexandria Statiellorum.
Alessano, Alexanum.
Alessio, Lissus Albaniæ.
L'Alesso, Alex.
Alestorosori, Alectryopolis.
Alfaques, Ruspæ.
Alfeldt, Alfelda.
Alfeo, Anapus.
Alferton, Alfertonium.
Alfidena, Aufidena.
Alford, Alfordia.
Alfranges Æthiopibus, *Giavior* Turcis; Europæi populi.
Algarve, Algarbia.
Alger, *Geizer*, Iol, Colonia Cæsariensis, Algezira.
Algier, *Algiers*, Algeria, Algerium; Rusucurum.
Algovv, Algovia.
Alhama, Artigi, Artigis.
Alicante, Alona.
Alicata, Gela.
Alicur, Ericussa.
Aliphi, Alipha, Allifæ.
Allavvay, Aluva.
Allemagne, *Allemans*, Germania, Germani.
Allendorf, Allendorfia.
Aller, Allera.
Allerburg, Allerburgum.
Allerton, Cataracton, Cataractonium, Caturractonium.
L'Allier, Elaver.
Allosan, Amana, Amanus.
Almacaron, Almacara.
Almagro, Almagrum.
Almance, Almantia, Almentia.
Almaz, Alisca, Amantia, Anamascia.
Alme, Aliso.
Almenara, Carthago, Byrsa.
Almeria, Portus magnus, Almeria.
Almissa, Pegontiæ, Pegontium.
Almista, Arvisium Promontorium.
Almondbury, Cambodunum, Campodunum, Camalodunum.
Almonde, Almon. fluvius.
Almontia, Nertobriga.
Almannezar, Exitani, Sexitani.
Alne seu *North-Tyne*, Alaunus.
Alnevvick, Alaunovicum.
Alalphano vel *Goviano*, Fraxinum.
Alpen seu *Ulpen*, Castra Ulpia, Ulpia Legio.
Alphen, Castra Albiniana, Albina, Albiniana.
Alresford, Alresfordia.
Alsace, Alsatia sup. & inf.
Alt, Alta fl.
Altai, *Juisa*, Imaus mons.
Altamura, Minoa, Altus Murus, Petilia.
Altdorf & *Altorf*, Altdorfium Helvetiæ, Altorfia Franconiæ.
Altenburg, Altenberga Transylvaniæ, Altemburgum Misniæ, Flexum Hungariæ.
Altenhofen, Artianum in Austriâ, Vacorium in Norico.
Altenhohenaug, Oenipons Vindeliciæ.
Alter, *Aerra*, Elteri, Elterium.
Alth, Germanis. *Olth*, Hungaris, Aluta, fl.
Altino, Altinum sub dit. Venetâ, Altinum, Altinium Pannoniæ.
Altmul, *Atmul*, Alemannus, Almonus.
Altobosco, Colophon.
Altophen, Herculia.
Altomonte, Balbia, Altomontium.
Alton, Altonium.
Altorf, Altorfia Franconiæ.
Altrip, Alta ripa.
Altsol, Altifolium.
Altzheim Aliso.
Altzia, *Alzia*, Alsiatum.
Alverton, Alvertonia.
Alvvay, *Allavvay*, Aluva.
Alyne, Alineus lacus.

Arcas, Arcabriga.
Arco, Arcanum.
Arces, *Arzas*, Arsinoe, Arzus.
Archiech, Orosa, Alinza.
Archipelague, *Archipel*, Mare Ægæum.
Arcis sur Aube, Arciaca ad Albam.
Arclo, Arclovium.
Arcos, Arcensium colonia, Arcobriga.
Arden, regio Palmyrene.
Ardenner-vvaldt, *la forest d'Ardenne*, Arduenna.
Ardermouth head, Novantum promontorium, Navantum Chersonnesus.
Are, Arus, fl.
Arensburg, Arensberga, Arensburgum. Aresburgium.
Aresgol, Siga.
Arezzo, Arretium, Arthetium, Aretium.
Arga, Aragus, Agrada.
Argentan, Argentomachum, Argantomagum.
Argentiere, Argentuaria, Argentaria.
Argentine, *Argenton*, *Argent*, Argenteus, Argentius, fl.
Argentine, *Strasbourg*, Strasburgum, Argentina, Argentoratum.
Argenton, op. Argantomagum Argentomagum.
Argiro castro Antigonia.
Argisch, Argidava.
Argo, Argos Peloponnesi.
Ariano, Arianum.
Aricanda, Moson.
Arles, Arelatum, Arelas, Arelate, Theline.
Arlon, *Arlun*, Orolaunum, Ara Lunæ.
Armag. Armacha, civitas, Armachana provincia.
Armagnac, Comitatus Arminiacensis.
Armason, Armentio, fl.
Armenua, Medobriga.
Armenza, Armentia.
Armiro, Pagasæ, Pagasa.
Arnheim, Arenacum.
Arno, Arnus, fl.
Arundel, Aruntina.
Arpaia, Harpadium, Harpinum.
Arqua, Labarna.
Arrades, Quiza.
Arraiola, Aracillum, Arocelum.
Arras, Atrebatum. Regiacum, Origiacum.
Arriana, Abditana.
Ars, Florius, fl.
Arsingan, Aziris, Theodosiopolis.
Artinia, Ætolia, Hyanthis.
Artois Artesia, Atrebatum regio.
Arvas, Narbasorum regio, Narbasum montes.
Arxeil, Zilia, Zelis.
S *Asaph*, Asaphopolis.
Aschburg, Asciburgium.
Ascherne. *Ascheren*; Ascarus.
Ascoli. Asculum Picenum.
Ascoli di Saturno. Asculum Appulum.
Ashburton, Aburtonium.
Ashdod, Azotus.
Asna, Syene.
Asnan, Metacompso, Tacompson, Tachempso.
Asolo, Asulum.
Asoph, Tanais urbs.
Asopo, Asopus, fl. & op.
Aspahan, *Haspachan*, *Spahavvn*, *Ispahan*, Aspahamum.
Aspe, Aspartuca, Aspaluca.
Asperosa, Abdera.
Aspra, Casperia.
Aspropotamo, Achelous.
Assin, Itys, fl.
Assur, *Sur*, Antipatris.
Astora, *Stora*, *Stura*, Astura.
Astorga, *Astorgue*, Asturica Augusta.
Atalib, Singara, Singoras.
Atellari, Elorum, Elorus, Helorus.
Atemuz, Artemisium, Dianum, Nemorense promontorium.
Ateno, Atina, Atinum Lucaniæ.
Athens, *Athenes*, Athenæ, Cecropia, Mopsopia, Jonia.
Athlone, Atlona.
Atienza, Novaugusta.
Atino, Atina Campaniæ.
Atteria, Aptera, Apteria, Apteron.
Atterith, Trimontium.
Attramittin, *Landramiti*, Adramyttium, Atramytteum, Thebæ Troadis.
Avallon, Aballo.
Inis *Avalon*, *Glastenbury*, Avalonia.
Aube, Alba, Albula. fl.
Auch, Augusta Ausciorum.
Aude, Atax, fl.
Avello, *Avelline*, Abella, Abellinum.
Aven, fl Avo, Avenna.
Avenche, Aventicum, Avanticum.
Aven-moor, *Broad-vvater*, Dabronas
Ausente, Ufens, Oufens, Aufens, palus Pomptina, vel Pontina.
Auff der Stay, *Estay*, Vogesus.
Augsburg seu *Auspurg*, Augusta Vindelicorum.
Augst Augusta Rauracorum.
Avila, Abula.
Avin, Avinus, fl.
Avington, Abo, Abonis. op.
Avinion, *Avignon*, Avenio, Petrarchæ & Boccatio Babylon.
Bishops *Aukland*, Auklandia.
Aulcester, Alcestria.
Auldby, Derventio.
Aunay, Aunedonacum.
Avon, fl. in agro Durotrigum; Alannius.
Avon, fl in comitat. Somerset. Abo, Abonis, Avona.
Avon, fl. Walliæ, Avo.
Aurach, Aureatum.
Aurais, *Capo Gibranel*; Audus.
Auranches, Abrincæ.
Auron, Eura.
Aurspurg, Arupenum, Arupinus.
Aust-clive, Trajectus.
Austrasie, *Westrick*, Austrasia.
Autun. Augustodunum, Hedua.
Autunois, Tractus Augustodunensis, Æduorum seu Heduorum regio.
Auvagdoune, Achadia.
Auvergne, Alvernia, Arvernia.
Aux, *Ausch*, Augusta Auciorum.

C.

C.

Essex, Essexia.
Evoli, Ebulum vel Eburi.
Evora, Ebora.
Evre, [fl.Norm.] Ebura.
Evreux, Mediolanum, Eburovicum.
Exeter, Exonia, Isca.
Eychstadt vel *Eystadt*, Aureatum, Eistatum aut Quercopolis.

F.

F*Abregas*, Forum Domitii.
Fabriano, Fabrianum.
Faggiano, Uffugum.
Fasal, [Inf.] Faialis.
Fair Foreland, Rhobogdium.
Fair Isle, [Inf.Scot.] Calonesus.
Fair Isle, [Inf. Oceani Germ.] Dunna & Fara.
Faience vel *Faenza*, Faventia.
Faiesole, Fæsulæ.
Falmouth, Falmuthum, Voliba.
Falaise, Fallesia.
Falckenstein, Falconis Petra.
Falckenburgh, Falconis Mons, Coriovallum.
Famagosta, Ammochostos, Arsinoe, Fama Augusta.
Faumars, Fanum Martis.
Fano, Fanum Fortunæ.
Feldkirk, Veldtkirchum, & Feldkercha.
Fermanagh County, Comitatus Fermanagensis.
Ferento, Ferentia vel Ferentinum.
Ferns, Fernæ.
Ferona, Feronia.
Fez, Fezza, vel Volubilis.
Fermo, Firmium, Firinum.
Feurs, Dalecampio, Forum Segusianorum.
Ferreirs, Ferrariæ.
Ferryland, Avallonia.
Ferro, [Inf in Ocean. Calcedon.] Glessariæ.
Fiorenza, Fiorentia, Fluentia.
Fiorenzola, Fidentiola.
The Fife, Fifa.
Figarolo, Varianus Vicus, Vicus Aurelii.
Finale, [op. Ligur. Maritim.] Finarium, Pollupice.
Final de Modena, [op. in ducatu Mutinensi] Finalium.
Finland, Finnonia, Finnia, Finlandia.
Finmark, Finmarchia.
Flanders, Flandria, & populi Flamingi, & Flandrenses, Flavia Æduorum, aliis Flaviniacum, Flavigny.
Fluscbing, Fleshinga.
Flint, Flintum.
Flintshire, Flintensis Comit.
Florence, [Italis Fiorenza] Florentia.
Fleury, Floriacum.
St. Flour, Floriopolis.
La Fleche, Flexia.
The Fly [Inf. Belg.] Flavo.
Foiano, Flavianum, Flavinianum.
Forth, [fl. Scot.] Forthea.
Forli, Forum Livii.
Forlimpopoli, Forum Popilii.
La Foglia, fl. Isaurus, & Pisaurus.
Fontain-bleau, Fons Bellaqueus.
Fontarabia, [op. Hisp.] Fons rapidus.
Fontenoy, Annedonacum, Fontinæum.
Friburgh, Friburga, Cardabiaum.
Friuli, Forum Julium.
Freius [urbs Gall.] Forum Julium.
Frenchmen, Galli.
Franckfurt on the Main, Francofurtum ad Mœnum, Helenopolis.
Franckfurt on the Oder, Francofurtum ad Oderam.
Franconia, [Reg. Germ.] Francia Orientalis.
Franeker, Franekera.
Frassineto, Fraxinetum.
Fresno, Fraxinum.
Frysingen, Frisinga, Fraxinum.
Franca, Villa, Ferentanum, Frentanum.
The French County, Burgundiæ Comitatus.
Frankendal, Francodalia.
Il Freddano, [fl.] Egelidus.
Freienvvalde, & *Fridvvalt*, Colancorum.
Freisland, Frisia.
Fulden, Fulda.
Funfkirchen, [urbs Hungar. Inf.] Quinque Ecclesiæ.
Furstenavv, Ascancalis.

G.

G*Aen* [urbs Hisp.] Giennum, Gienna.
Gaizzo, Calatia, Galatia.
Gainsborough, Genesboravia.
Galicia vel *Galizia*, Gallæcia.
Galilée, Galilæa.
Gallipoli, Gallipolis.
Gallovvay, Gallovidia.
Galvvay, Galliva, Duacum.
Gambulo, duæ Columnæ, Gembolatum, Campolatum.
Gap, [urbs Gal.] Vapincum.
Garnsey, [Inf.] Garnseia, Sarnia.
The Garonne, *la Garonne*, [Fl.] Garumna.
Gascogne, Vasconia, Novempopulana.
Gascons, Vascones.
Gastenois, Gesodunum.
Gateshead, [vicus Angl.] Gabrosentum.
Geertruydenberg, Gertrudenberga, Mons S. Gertrudis.
Geneva, *Geneve*, Aurelia, Colonia Allobrogum.
Genezareth, Galilææ Lacus, Mare Tiberiadis.
Genova, Genua.
St. Georgio, [urbs Sarmatiæ] Gerusa.
Georgians, *les Georgiens*, [pop. Asiæ.] Georgi.
St. Georges Channel, [Mare inter Angliam & Hibern.] Verginium Mare, & Manica Sti. Georgii.
Ghesna, Ghesna.
Gibraltar, Gibraltara, olim Calpe, Fretum Gaditanum.
Ginosa, Gnosus, sive Cnosus, & Cnossus.
Girona, [Hisp. urbs] Gerunda.
Glamorgan, Glamorgania, Morganuccia.
Glascovv, Glasquum, Glascovium.
Glassenbury, Glasconia.

H.

I.

K.

County of Kerri, Kerrienfis Comitatus.
Keisars Lautern, [urbs Germ.] Lutra, Cæsariopolis, Cæsario-Lutra.
Kemnitz, Chemnitium.
Kendal Kendalia vel Candalia, vel Concangium.
Kent, Cantium.
Killalo, Allada. Laona Killalæa.
Kilmallock Killoc a Kilmalocum.
Kilmacough, Duacum.
Kilmar, [Fl. Hibern.], Jernus, & Kilmarus.
Kildare, Kildaria.
Kilkenny. Kilkennia, Fanum Canici, & Canicopolis.
Kilmore, Kilmora.
Kinsale, Kinsalia.
Kings Lynne, Linum Regis.
Kings Towvn, [urbs Hibern.] Regiopolis.
Kingston upon Hull, Petuaria, Hullum.
Konisberg, Mons Regius. Konisberga.
Knockfergus [urbs Hibern.] Rupes Fergusii.
Koppenhagen. Hafnia, vide Copenhagen.
Krabats, [populi Croatiæ] Croati vel Croatæ.

L.

L*Abrit*, Labretum Lebreti vicus.
Laholm. Laholmia.
Lagan [Fl. Hib.] Laganus.
Lagos, [urbs Hisp.] Lacobrica, vel Lancobrica.
Lambeth. Lambetha Lametha.
Lancaster, Lancastria, Alion, Alone, Mediolanum.
Landaff. Landavia.
The Lands End, Promontorium Antivestæum.
Landavv, Landavia.
Langon, [op. Gall.] Alingonis Pons.
Langres. Andomatunum, & populi, Lingones,
Laon. Laudunum.
Languedoc, Occitania.
Lapland, Lapponia & Lappia.
Landicha. [urbs Gyriæ] Laodicea.
Lausanne, Lausonium, Lausanna.
Lazenitz, Laciburgium.
Lebanon. [Mons Syriæ] Libanus.
Leeds. Ledelia.
Leige, *Luye*. *Liege*, Leodium, Legia.
Leicester, Leicestria, Legecestria & Leogora.
Leinster, [prov. Hib.] Lagenia.
S. Leo. [urbs Ital.] Leopolis.
Leon, [urbs Hisp.] Legio Septima.
Lemburg, [urbs Pol.] Leopolis.
Legorn, *Ligourne*, Ligurnus Portus.
Leipsvvick, *Leipsic*. Lipsia, Lupfurdum.
Lemster, [op. Angl. in Herefordiâ] Leonis Monasterium.
Lenham, Durolevum.
Lennox [prov. Scot.] Elgovia, Lennozia, Lelgovia, Levinia.
Leopol, Leopolis.
Lepanto, Naupactus.
Lestithiel, Uxella, Uzella.
The Levant, Oriens.
Leverpool vel *Leerpool*, Liserpalus.
Levvarden Leovardia.
Levves, Lesua.
Leyden, Leida, Lugdunum Batavorum.
Le Lez. [fl.] Ledus, Liria.
Lichfield, Lichfeldia, Ager Mortuorum.
Liefland Livonia, Livonia.
Lille, Insulæ.
Lillebonne, Juliobona.
Lillo. Lilloa.
Limoges, [urbs Gall.] Lemovicum, Augustoritum.
Limosin, Lemovices, Limovici.
Limerick vel *Limbrick*. Limericum.
Lintz, [urbs Austr.] Lincia.
Lincoln, Lincolnia.
Lingen, Linga.
Littleborough, Agelocum, Segelocum.
The Lizard Point, Ocrinum, Dammoniorum Promontorium.
Lipstadt, Luppia.
Liria, [op. Hisp.] Leria, Letos.
Lisbon, O'lysippo, Ulyssippo.
Lismore, Lismora.
Lithgo, Lindum.
Linn, Linum Regis.
Lyon, [urbs Gall.] Lugdunum olim Lugudunum.
Lyon le Saunier, [op. Burgund.] Lugdunum Sallinarum.
Lippe, [fl. Germ.] Lupias, Lupia vel Luppia.
Lodi, [urbs Insubriæ] Laus Pompeia.
Lombardy, Longobardia, Gallia Cisalpina.
London, Londinum. Londinium, Lundinum, Augusta Trinobantum, Longidunium.
London derri, Roboretum, Deria, Detri, Novum Londinum.
Lorain, *la Lorraine*, Lotharingia.
Lorch, Lauriacum.
Lorde. [op. Gal.] Lapurdum.
Loreto, Loretum.
Louth County, [in Hibern.] Lugensis Comitatus.
The Louvre, *la Louvre*, Lupara.
Lovain, Lovanium.
Louthen, Lothiania, Laudonia.
Lubec, Lubeca & Lubecum.
Ludlovv, Ludloa.
Lugg. [fl. Wall.] Logus.
Lunden, [urbs Scaniæ] Lundis.
Luneburgh, Luneburgum.
Luttervvorth, Luttervostium, Lactodurum.
Lutzen, Lucena & Lucza.
Luxenburgh, Luxenburghum.

M.

M*Acedon*, *Macedoine*. Macedonia, Æmonia, Mygdonia, Pæonia, Bœotia, Pieria, & Emathia.
Madagascar, Monuthias, Cerne.
Madara, [urbs Afr.] Madaura.
Madera, [Ins.] Materia, Cerne Atlantica.
Madre, [fl. Asiæ] Mæander.
Madrid, Maritum, Mantua Nova.
Maestricht, Trajectum Superius, Obtricum.
The Maes, or *Mense*, [fl.] Mosa.
Magdeburg, Magdeburgum, Mesuium.
Magellanes Streights, Fretum Magellanicum.
Magri, [Ins.] Macris.

N.

O

OBY, (fl. Muscoviæ) Obius.
Oder, (fl. Germ.) Odera, Viadrus, Viadus, Guttalus, Suevus.
Offen. (urbs Hung. Herculea, Curta vel Curia, Buda.
Oldenburg, Oldenburgum.
Oldford. (in Essexiâ) Durolitum.
Oleron, (Ins. Gall.) Uliarus.
Old Sarum, Sorbiodunum, Sorviodunum.
Orenoque, (fl. Amer.) Orenocus.
Orkney Islands, Orcades.
Orleans, Aureliæ, Aurelianum.
Ormus, (Ins. & urbs Pers.) Armuzia, Ormuzium, Organa.
Orvieto, (urbs It.) Urbs Vetus, Herbanum, Oropitum, U.beterum.
Offery, (urbs Hib.) Offeria.
Osnabrug, Osnabrucum, Osnabrugum.
Ostend, Ostenda.
Oudenard, Aldenarda.
The Ouse, (fl. Angl.) Urus.
Oxford, Oxonium, & Oxonia.

P

PAderborn, (urbs Germ.) Paderborna.
Padua, Patavium.
Padstovv, Pastovia.
The Palatinate, (lovver) Palatinatus Rheni.
The Palatinate, (upper) Palatinatus Superior.
Palazzolo, (urbs Sicil) Patiorus.
Palermo, Panormus.
Palestrine, Præneste.
Pamiers, (urbs Gall.) Pamiæ vel Apamiæ.
Paris, Lutecia Parisiorum.
Passavv, Patavia, Batavæ.
Patti (urbs Sic.) Pacta, seu Pactæ.
Pavia Papia, Ticinum.
Pazzuolo, Alba Longa.
Pemsey, Pevensceia.
Penbrook, Penbrochium.
Pencridge, (op. Angl.) Pennocrucium.
Pendennis, Pendennium.
Pequin. (urbs Sinarum) Pequinum.
Periguenx, Petrogoricum.
Persia, Farstan & Farsistan (Nicolis) Persia vel Persis.
The Persian Gulf, Mare Persicum, & Persicus sinus.
Perth, (prov. Scot) Pertha, & urbs Perthumi.
Pesare (fl. It.) Pisaurus, Isaurus.
Petavv, Petovio.
Peterborough, Petroburgum.
Philadelphia, (urbs Lydiæ) Philadelphia.
Piacenza, Placentia.
Picts, Picti.
The Picts-Wall, Hadriani Murus, Murus Picticus.
Piemont, Pedemontium, Ducatus Taurinus.
Pignerol, Pinarolium.
Piombino, (urbs It.) Plumbinum.
Pisa, Pisæ.
Pistoia, Pistoria.
Plimlimon-Mountain, Limonius.
Plimmouth, Plimmuthum.
Poictiers, Pictavæ, Pictavium, Limonum, Augustoritum, populi Pictones, vel Pictavi.
Poland, Polonia.
Polenzo, Pollentia vel Polentia.
Policastro, [urbs It.] Petelia.
Pontico, [Ins.] Cicynethus.
Le Pont à Mousson, Mussipontum, Pons Montionis & Mosomum.
The Po, [fl. Ital.) Padus, Eridanus.
Pontas, Pontes & Pontacum.
Pontoyse, Pontesium, Pontisara, Æsiæ Pons, Brivæ, Isaræ.
Posen, [urbs Pol.] Posnania.
Portland, [Ins. Angl.] Vindelis.
Portsmouth, Portus Magnus, & Portus Ostium.
Porto Longobardo, [in Sicil.] Pachynus Portus.
Portugal, Portugallia, Lusitania.
Prague Praga, Marabodum.
Presburg, Posonium.
Provence, Braccata Gallia.
The Pyrenean Mountains, les Pyrenées, Pyrenæi.

Q

Le QUercy, [Gal. prov.] Cadurcensis Provincia.
Quesnoy, Quercetum.
Quintin, Quintinum.
Quinsay, Quinsæum.

R

RAdnor, Radnoria.
Ragusa, Epidaurus, Rhauzium & Ragusium.
Ramekins, Ramna, Zeeburgum.
Ratisbone, Ratisbona.
Ratzenburg, Raceburgum.
The Isle of Rhe, or Rhee, Rhea.
Reading, Radinga.
Recroy, Rupes Regia.
Recanati, Recinetum, Recina nova.
The Red Sea, Erythræum Mare, Rubrum.
Rha [fl. Volga, sed Tartaris Edel dicitur, & ab Armenis Thamar.
Rhaga, [urbs Mediæ] Rhagæ, Europus, Arsace.
Rheims, Rhemi.
The Rhine, le Rhin, [fl.] Rhenus.
Rhodes, [Ins.] Rhodus.
The Rhosne, le Rône, [fl.] Rhodanus.
Richelieu, Richelæum, Ricolocus.
Richmond, Rigodunum.
Ringvvood, Regnum.
Rippon, Rhigodunum.
Roan, Rhotomagus.
la Rochelle, Rupellæ, Portus Santonum.
Rochester, Durobrus, Durobrovæ, Durobrivis & Roffa.
Rome, Roma.
Roscomon, [op. Hib] Roscomenum.
Rosse, Rossa.
Rostoch, Rhodopolis, Rostochium, Laciburgium, Rolarum urbs.
Rotenburg, Tuberum, Rotenburgum.

Utrecht;

CATALOGUS GEOGRAPHORUM

TAM ANTIQVORVM QVAM RECENTIVM.

ANTIQUI GEOGRAPHI.

HOmerus, primus omnium ausus est Geographiam tractare, ut narrat Strabo ex Hipparcho.

Anaximander Milesius, Thaleris discipulus, primus fuit qui Geographicam ediderit tabulam, Geographiamque valde excoluit, ut Strabo refert ex Eratosthene. Claruit temporibus Servii Tullii Regis Romanorum.

Herodotus Halicarnasseus, Historicus, floruit Olympiade 84. tempore Artaxerxis Regis Persarum. Geographiam universam complexus est tractatu satis extenso.

Scylax Caryandensis, ex urbe Cariæ, qui vixit tempore Darii Nothi, Periplum scripsit Interni maris, quem Latinitate donavit & Notis ilustravit Isaacus Vossius.

Dicaarchus Messenius, Siculus, Aristotelis discipulus, vixit tempore Alexandri Magni.

Scymnus Chius, Periegesim totius orbis conscripsit, sub Nicomede Rege Bithyniæ, Olympiade 150. ut ex ejus initio colligitur. Antea prodierat sub nomine Martiani Heracleotæ, sed auctori suo restituta est.

Artemidorus Ephesius, emisit Geographiæ libros undecim, Olympiade 169. quorum superest tantum fragmentum.

Isidorus Characenus, Parthus fuit, & meminit exilii Tiridatis Regis Parthorum. Sub Augusto vel non multò post claruit.

Strabo Cappadox. ex urbe Amasia, Tiberio Imperatore scribere desiit, & ante annum ejus duodecimum.

Pomponius Mela, ex urbe Mellaria in Hispania Bætica, ad tempora Claudii Imperatoris videtur pertinere.

Plinius secundus, totis libris 3. 4. 5. 6. Historiæ suæ naturalis Geographiam universam complexus est. Opus suum Vespasiano Imperatori dicavit.

Arrianus Nicomediensis, duos reliquit Periplos Ponti Euxini, & Erythræi maris, quos illustrarunt Ramusius & Stuchius. Vixit sub Trajano Imperatore.

Claudius Ptolemaus, Alexandrinus Ægyptius, præcipuus sui ævi Geographus, qui Almagestum scripsit, cùm fuerit Astrologus juxta, & Mathematicus strenuus. Floruit sub Trajano, Adriano & Antonino Pio Imperatoribus.

Dionysius Afer, seu Alexandrinus, Perigites dictus opus suum seu descriptionem totius orbis duobus libris distinctam vulgavit, cùm duo Romæ imperarent, fortè Antoninus & Geta; idque versibus Græcis.

Marcianus Heracleotes, ex Artemidoro Ephesio Periplum Exterioris maris concinnavit. Citatur à Stephano, quare inter Ptolemæi & Stephani ætatem debet interjici.

Æthicus Ister, contexuit duplicem orbis descriptionem post Constantinum, quarum altera apud Orosium tota legitur.

Antonini Augusti Itinerarium, videtur editum post Constantinum, novis urbibus insertis; meminit enim Constantinopoleos. Tribuitur Antonino Imperatori. vel Antonino Augusto Geoponicorum scriptori vel Æthico.

Alippius Antiochenus, emisit veteris orbis descriptionem, quæ scripta fuit Latinè tantum, sub Constantio & Constante Imperatoribus.

Notitia Imperii, edita est intra annos Christi 400. & 453. ut rectè demonstrat Pancirolus, & tribuitur à quibusdam Æthico.

Stephanus Byzantius, Grammaticus, scripsit Græcè ordine Alphabetico opus in plures libros distinctum de urbibus & populis, ab Hermolao abbreviatum, sive potius mutilatum: claruit circa tempora Anastasii Imperatoris: ejus opus notis nondum editis illustravit P. Augustinus Lubin, & illud nuper Latinum reddidit cum notis Thomas de Pinedo Lusitanus, in Belgio unito anno 1678.

Al Edrisi, seu Nubiensis Geographus, Orbem in septem climata descripsit. Vixit tempore Rogerii I. utriusq; Siciliæ Regis, hoc est anno 1150. & eum ex Arabico Latinum fecere Gabriel Sionita, & Joannes Hesronita Maronitæ.

Eustathius Archiepiscopus Thessalonicensis, enarravit Dionysium Afrum doctissimè, uti etiam Homerum, sub Andronico Imperatore anno Domini 1183.

RECEN-

RECENTIORES GEOGRAPHI.

ABulfeda Ismael, Arabs, Princeps in Hamah urbe Syriæ multa eaque præclara scripsit de Geographia Asiæ, Arabice, ejus opus e præcipuis Arabum scriptis concinnatum, absolutum fuit anno 1345. ut pluribus notat Joannes Gravius, & ex Oriente cum advexit Guilielmus Postellus.

Franciscus Berlingherius, Berlinghieri, Florentinus Nicolai filius, anno 1470. edidit Florentiæ sex libros de Geographia Ptolemæi, carmine Italico, in septem dies distributos, ad Fredericum Urbinatium Ducem, Cum plurimis æneis tabulis.

Dominicus Marius Niger. Nigro, Venetus, floruit anno 1490. & ejus supersunt Geographiæ commentariorum libri viginti sex, nempe undecim Europæ, totidem Asiæ, & quatuor Africæ, ejus autem opera publici juris facta sunt Basileæ anno 1557.

Petrus Apianus. Binevvitz vulgò, Germanus, è Lisnico oppido Misniæ, anno 1524. emisit Cosmographiam suam, sive instructionem Geographicam, & eam restituit anno 1540. Rainerus Gemma Frisius, obiit verò Ingolstadii, die 21. Aprilis 1552.

Zacharias Lilius, Lilio, Italus, Vicentinus, floruit anno 1530. emisit parvum compendium Geographicum orbis ordine Alphaberico, postea in idioma Italicum traductum à Francisco Baldello. & Venetiis excusum anno 1552.

Hieronymus Girava, Girava, Hispanus Tarraconensis, emisit duos libros Geographiæ universalis, Hispanice, Venetiis postea impressos, anno 1570. ipse verò obiit ad Portum Herculis anno 1556. à Genua Neapolim tendens.

Michael Villanovanus, Villeneuve, Gallus, Delphinas, Medicus Viennæ Allobrogum, anno 1541. edidit Ptolemæi Geographiam à Bilibaldo Pirckaimero primum translatam anno 1525. & antiquis locorum nominibus recentiora apposuit, viginti septem tabulis terræ Ptolemæo cognitæ, addidit viginti duas novas.

Jacobus Castaldus, Castaldo, Italus, Pedemontanus, emisit typum totius orbis, & aliquot tabulas recentes Europæ, Asiæ & Africæ, ex Abulfeda collectas anno 1550.

Sebastianus Munsterus, Munster, Germanus, Ingelhemensis, anno 1550. emisit Cosmographiam suam in qua plus Historiæ quàm Geographiæ legitur, & Pomponii Melæ libros de situ orbis illustravit. præclare meritus fuit de Hebræis literis quas anno 1529. Basileæ cœpit profiteri, & obiit Basileæ die 23. Maii anno 1552. ætatis 63.

Gerardus Mercator, le Marchand, Flander Rupelmundanus, sed è Juliacensi ditione oriundus natus anno 1512. & præstantissimus sui ævi Geographus, Juliacensium Ducum Cosmographus, anno 1550. & deinceps floruit, Ptolemæi Geographiam edidit, & opus suum sub Atlantis nomine vulgavit, quo est universi orbis tabulas complexus, quas in æs ipse incidit, magnus hic vir obiit Teutoburgi ad Rhenum die 2. Decembris anno 1594. ætatis suæ 82.

Hieronymus Surita, Surita, Hispanus Cæsar-Augustanus, florebat anno 1560. & edidit itinerarium Antonini, quod commentario illustravit; obiit in patria anno 1580. ætatis 78.

Abrahamus Ortelius. Ortels, Belga, Antuerpianus, natus anno 1527. Philippi II. Regis Hispaniæ Geographus, jam anno 1570. clari erat nominis, præcipue nomen peperit Theatro Geographico orbis terrarum, Thesauro Geographico, ac Parergo sive Tabulis Geographiæ veteris, vir magni laboris, obiit Antuerpiæ die 28. Junii 1598. cum vixisset annos 71. menses 11. dies 18.

Joannes Laurentius ab Anania, d'Anania, Italus, Calaber ex urbe Taberna, opus suum Geographicum Italico idiomate de Fabrica mundi inscripsit, editum Venetiis anno 1582.

Joannes Boterus, Botero, Pedemontanus, Benensis, Abbas Sancti Michaelis de Clausula, floruit anno 1595. & opus suum Italico sermone Relationem universalem inscripsit, & Caroli Emanuelis Ducis Sabaudiæ liberos erudivit, obiit anno 1608.

Paulus Merula, Merlo, Belga, Dordrechtanus, anno 1605. edebat Cosmographiæ suæ partem primam, & Rostochii obiit anno 1607. ætatis 50.

Joannes Antonius Maginus, Magini, Italus Patavinus, anno 1610. & sequentibus docuit Mathematicam Bononiæ, & ejus in Ptolemæi Geographiam extant commentaria, una cum orbis descriptione recenti, edita anno 1597. Emisit etiam Italiæ descriptionem, quam post ejus obitum Fabius filius publici

blici juris fecit, anno 1620 cum ipse obiisset Bononiæ die 1. Februarii anno 1617. ætatis 61.

Petrus Bertius, *Bertz*, Flander è Bevera vico, natus 1565. divulgabat tabulas Geographicas anno 1616 item Germanicarum rerum libros tres, anno 1618. Ptolemæi Geographiam Græce Latineque edidit Lugduni Batavorum emendatius, variosque adjunxit Geographos veteres, & à Ludovico XIII, factus est Regius Geographiæ Professor, obiit Parisiis anno 1629.

Philippus Cluverius, *Kluver*, Pruthenus Gadanensis, natus anno 1580. & Geographorum sui temporis præcipuus, anno 1603. edidit Italiæ antiquæ tabulam, uti post varios eventus & multas calamitates, anno 1611. libellum de Rheni ostiis, & anno 1616. Germaniæ libros tres, cum Vindelicia & Norico: exinde lustrata Italia, Siciliæ veteris descriptionem emisit anno 1619. ab excessu autem prodiit ejus descriptio Italiæ antiquæ anno 1624 uti introductio ejus in universam Geographiam, veterem & novam, quam nuper commentario satis extenso illustravit Joannes Buno Guelpherbyti: parabat etiam Cluverius Galliæ antiquæ & Græciæ notitiam, cum obiit ex mœrore Lugduni Batavorum anno 1623. ætatis 43.

Philippus Ferrarius, *Ferrari*, Italus, Alexandrinus, Ordinis Servorum B. V. Mariæ bis Generalis, annis nempe 1609. & 1623. & deinde in Ticinensi Academia Mathematices Professor, edidit Ticini anno 1605. Epitomen Geographicam in quatuor libros partitam, uti anno 1609. Venetiis Topographiam in Martyrologium Romanum; postea vero composuit Lexicon Geographicum, in quod priorum lucubrationum suarum materiam transtulit, & tandem obiit Mediolani anno 1626. mense Augusti ætatis 70. cùm sub prælo esset illud Lexicon Geographicum, quod anno sequenti prodiit in lucem Mediolani, & quod nos iterum anno 1670. publici juris fecimus Parisiis, emendavimus, atque plusquam dimidia parte auctiorem reddidimus.

Petrus d'Avity, Gallus, è Turnonio Vivariensis provinciæ oppido, natus anno 1573. opus peramplum composuit de Rebuspublicis & Imperiis in quinque corpora extensum, quod multa habet exquisita ex recentioribus relationibus, obiit verò anno 1635. ætatis 63. cùm sub prælo essent ipsius opera, quæ postea publici juris facta sunt anno 1643. Parisiis curante Francisco *Ranchin* Occitano.

Abrahamus Golnitzus, *Golnitz*, Danus, Compendium Geographicum emisit Hafniæ anno 1643.

Lucas Holstenius, *Holstein*, Saxo Hamburgensis, primum clarus in Galliis, deinde Vaticanæ Basilicæ Canonicus Romæ, & Bibliothecæ Præfectus, emisit annotationes in Geographiam Sacram, in Italiam antiquam Cluverii, & in Thesaurum Geographicum: obiit Romæ anno 1661. ætatis 65. & ejus annotationes in lucem prodierunt anno 1666. cura & sumptibus Francisci Cardinalis Barberini S.R.E.V. Cancellarii.

Nicolaus Sanson, Gallus, Abbavillæus, Geographus Regius, anno 1632. emisit tabulam Galliæ antiquæ, & postea edidit Parisiis tabulas Methodicas, & aliquot opuscula Geographiæ tam veteris quàm novæ, itemque singulis annis mappas plures Geographicas, quæ aliis merito anteponuntur. Is omnium Geographorum ætatis nostræ facile primus habitus est, & obiit Lutetiæ Parisiorum anno 1667. ætatis 68.

Philippus Brietius. *Briet*, Gallus, Abbavillæus, è Societate *Jesu*, & sub quo alias Rhetoricæ operam dedi, anno 1648. & sequenti emisit Parallela Geographiæ veteris & novæ totius Europæ, tribus libris contenta & additæ sunt scriptis minutæ tabulæ; scripserat etiam parallela Geographiæ Asiæ, Africæ & Americæ eodem modo, sed morte preventus non potuit publici juris facere: obiit Parisiis die 9. Decembris anno 1668. ætatis 69.

Joanes Baptista Nicolosius, *Nicolosi*, Siculus Sacerdos, è Paternione, emisit Romæ opus suum, Herculem Siculum dictum, sive studium Geographicum, primum Italice, deinde Latino sermone, quo totius orbis descriptionem complexus est, sed valde confuse, cum aliquot tabulis Geographicis, obiit Romæ die 19. Januarii 1670. ætatis 69.

Joannes Baptista Ricciolius, *Riccioli*, Italus Ferrariensis, è Societate *Jesu*, Mathematicus insignis, Bononiæ edidit anno 1661. Geographiæ & Hydrographiæ reformatæ libros duodecim, in quibus tamen plus inest Mathematices quam Geographiæ: obiit Bononiæ anno 1671. ætatis 73.

Lucas de Linda. *Vander Linde*, Belga, edidit Lugduni Batavorum, anno 1655. parvam descriptionem orbis & omnium ejus Rerumpublicarum, ab aliis authoribus excerptam.

Olferdus Dapperus, *Dapper*, Medicus Belga, emisit in lucem Amsterodami descriptiones Asiæ, Africæ, & Americæ, vernaculo sermone, & ab aliis tantùm excerptas, quas biennio post in Anglicam linguam transtulit Joannes Ogilvius, *Ogilby*, Londinensis Anglus, & eis plura addidit.

Petrus du Val, Gallus, Abbavillæus, Geographus Regius, edidit Parisiis mappas plurimas Geographicas, uti & aliquot opera Geographica, & itineraria tum antiqua, tum recentia.

Augustinus Lubin, Gallus, Parisinus, Augustinianus, & Geographus Regius, emisit Parisiis Locorum sui ordinis descriptionem cum tabulis Geographicis à se incisis anno 1658. edidit etiam Martyrologium Romanum

Romanum tabulis & notis Geographicis illustratum, uti & tabulas utriusque Testamenti, notas ad Plutarchum, & Usserium Armachanum, atque Mercurium Geographicum cum aliis, & nunc sub prelo est Geographia Biblica.

Guillielmus Sanson, Gallus, Abbavillæus, Geographus Regius, Nicolai *Sanson* filius, ab excessu patris emisit plures tabulas Geographicas partim ab ipso excerptas, & à paucis mensibus edidit in lucem opusculum, introductionem ad Geographiam dictum, in quo tamen vix quidquam est quod ad Geographiam spectet.

Jacobus Robbe, Gallus, Suessionæus, anno 1677. emisit Methodum Geographicam in qua totius orbis descriptionem complexus est.

FINIS.

